Eidsvold.

Organ for Centrum.

Prøve-Nr. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag 14de December 1893. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | Prøve-Nr.

Fr. Aug. Michelet.

Chronometer & Uhrmager

— **Kirkegaden 16** —

Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometere anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte.

Vine

En gros — *En gros*

Dammann & Baltzersen.

Spirituosa.

Krafft's Chocolade.

F. H. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

F. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

Peter Eckersberg,

Carl Johans Gade 16 — Hjørnet af Kongens Gade,

anbefaler i rigt Udvalg, til de billigste Priser:

Dækketøier, norske og udenlandske i alle Størrelser og Kvaliteter.

Haandklæder, afpassede og i metervis til Glas, Kjøkken, Soveværelse, Bad etc.

Lagenlærreder & Pudevaarlærreder

I Lin og Bomuld, ubleget og bleget, alle brugelige Bredder og Kvaliteter.

Hvide & coul. Sengetæpper. Bolster Sirts, Satin, Cretonne, duntæt Lærred, Fjær, Dun, Krølhaar, Tang, Alfa.

Færdige Sengklæder efter Bestilling.

Hvidevarer (alle Sorter) til Undertøi, som Lærred, Stout, Shirting, Cambric, Bommesi, India Twill, Demet, Piqué, Brillantine etc.

Floneller, hvide & coulørte.

Lommetørklæder.

Uldundertøi & færdigsyet Undertøi paa Lager og efter Bestilling: Strømper, Uldtrøier, Underbenklæder, Snipper, Manchetter, Kraver, Skjorter, Slips, Dagchemiser, Natchemiser, Nattrøier, Prisérkaaber Underliv etc. etc.

Linsøm- og Skjorte-Fabrik.

Prøver, Priscouranter og Udstyrsoverslag paa Forlangende.

Udstyr leveres efter Ønske, færdigsyet, navnet og vasket.

Abonner paa

„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, vil, under Redaktion af Lars A. Havstad og P. Helgevold udkomme i Kristiania fra Nytaar og udgaa 3 Gange ugentlig i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto og Budpenge. Kan ogsaa bestilles for et Fjerdingaar mod Kr. 1,20 og for en Maaned for 40 Øre.

Abonner straks paa **„Eidsvold"**.

Averter i **„Eidsvold"**.

Centrum.

Vi meddeler i det følgende de Aktstykker, som forklarer Centrums Tilblivelse, og vi begynder med det Program, der blev vedtaget paa det forelsbige Møde i Kristiania den 10de Juni 1892 og undertegnet af over 200 Mænd. Det er saalydende:

Vore to store politiske Partier er nu komne saa langt fra hinanden, at der er naturlig Plads for et Mellemparti. Det er mange i By og Bygd, som føler med sig selv, at de har hjemme i et saadant og ikke i noget af de to Fløipartier.

Den voxende Afstand mellem de to Partier uden nogen stærk formidlende Mellemgruppe har skabt en uhyggelig, lidenskabelig og forkjætrende Tone i den offentlige Diskussion; dette kan vanskelig rettes uden gjennem et Parti, som søger at give Ret til begge Sider.

Vi mener, at det gamle samlede Venstre gjennem Aartier har Hovedfortjenesten af at have vækket Folket til Bevidsthed om de Rettigheder og Pligter, vor frie Forfatning tildeler det, og saaledes fremmet Væksten af det demokratiske Selvstyre i Forfatningens Aand, for at have formet og hævdet Norges Riges Krav paa Selvstændighed og Ligeberettigelse i Foreningen med Sverige og for at have skattet og kastet Lys over Værdien af den nationale Arv, som særskilt vor Bondestand sidder inde med, og endelig har vort Venstre havt sin fulde Andel i Arbeidet for at følge med i Samtidens almene Verdensudvikling og for hurtig og fordomsfrit at søge Resultaterne af dennes Forskninger og Erfaringer nyttiggjorte ogsaa for vor Samfundsudvikling.

Men der er paa samme Tid de Sider af Venstrebevægelsen, saaledes som den nu arter sig, som vi tager bestemt Afstand fra. Venstres beindelige allerede gjennemførte Reformer paa Forfatningens Omraade er opnaaede ved Samarbeide mellem Mænd af forskjellige politiske Grundanskuelser, nogle, som med disse Reformer sigtede paa end yderligere, vidtgaaende — tilslut grundlovsomstøbende — Forfatningsændringer, og andre, som vilde, at Reformerne skulde virke henimod Forfatningens tidsmæssige Udvikling i dens egen Aand og til dens Befæstelse. Vi slutter os til den sidstnævnte Retnings Mænd og optager deres Arbeide. Men det er den forstnævnte Retnings Mænd, som i de senere Aar har faaet Overtaget i Partiet; de konstitutionelle Reformer har derved faaet Lov til at virke, som disse har ønsket det, og Mænd af denne Aand er nu de aabenlyst ledende, førende et Sprog overfor anderledestænkende, der i høi Grad maa misbilliges.

Der er ikke længere Tvil om, at Partiets videstgaaende Elementer ligefrem sigter paa det Maal at omstyrte Kongedømmet for at give Plads for en republikansk Statsforfatning, og at faa Unionen med Sverige ophævet.

Men paa samme Tid, som vi saaledes maa skille os ud fra den Retning, der raader i det nye Venstreparti, kan vi alligevel ikke slutte os til det andet store Parti, Høire, da dette Parti efter vor Mening paa mange Punkter og i store Sager har vist Mangel paa Evne til at forstaa og imødekomme Udviklingens stigende Krav.

Vi er saaledes henvist til at søge dannet et nyt Parti med eget Program.

1. Vi vil, paa national Grundvold og i Troskab mod Grundlov og Rigsakt, arbeide for sikre og stadige Fremskridt, saavel i politisk og social Henseende som med Hensyn paa Næringsveienes Udvikling.
2. Hvad Forholdet til Sverige angaar, vil vi med Styrke forlange og arbeide for Norges fuldstændige Ligestillethed i Unionen saavel i formel som i reel Henseende, og særlig ogsaa, hvad de diplomatiske Sagers Behandling angaar; vi vil ikke finde os i nogetsomhelst Afslag i vore berettigede Krav, og vi forlanger fuldt og klart Opgjør, som ikke kan misforstaaes. Vi venter snarest den nuværende Strids Løsning gjennem en fælles (norsk eller svensk) Udenrigsminister, der middelbart eller umiddelbart gjøres ansvarlig for begge Landes Repræsentationer, og som stilles i samme Forhold til den norske som til den svenske Regjering. Men da Tanken om egen norsk Udenrigsminister har vundet ikke faa Nordmænds Sind, vil vi have dette Forslag underkastet en aaben og uhildet mellemfolkelig Drøftning. Konsulatsagen ønsker vi behandlet og afgjort ikke som en politisk Partisag, men efter Forretnings- og Hensigtsmæssighedshensyn.

   I Bevidstheden om, at Nordmænd og Svensker er to Broderfolk, der til begge Landes Fordel og til Betryggelse af begge Landes Nationaliteter — bør holde sammen i gode og onde Dage, vil vi arbeide for et uryggeligt Tillidsforhold mellem de to Folk, for god Forstaaelse og for Billighed til at ofre for fælles Formaal. Et saadant Forhold mellem Broderlandene er af Betydning saavel med som uden noget Unionsdokument og i Længden dettes unødværlige Grundvold.
3. Vi vil arbeide for efter Evne at sprede stadig stigende Oplysning gjennem det hele Folk baade for Kundskabens og Indsigtens Værd i og for sig og for at befordre det materielle Fremskridt og tillige for derved at lægge en solid Grundvold for en voxende demokratisk Udvikling.
4. Vi vil give Stemmeretten en lempelig Udvidelse efter en Grænselinje, der er saaledes optrukken i Grundloven, at den ikke kan flyttes eller omgaaes af Privatlovgivningen, og vi mener, at hvis en saadan Forandring blir sat iværk, bør man stanse en Stund ved denne Grændse. Skulde almindelig statsborgerlig Stemmeret indføres, da maatte der samtidig besluttes visse andre Forandringer i Grundloven, som kunde være stikkede til i ret Forhold at opveie en saadan Forskyvning af Magten og indarbeide Reformer i vor Forfatning. Vi vil ikke bestemt udtale os om nogen enkelt af de i dette Diemed foreslaaede Ændringer; men vi vil arbeide for en ærlig, grundig og fordomsfri Drøftning af dem alle og ikke paa Forhaand afvise nogen af dem. Men vi anser det for betænkeligt uden nogen Modvægt at lægge Magten i de hidindtil udenforstaaende Klassers Hænder. Særskilt for Landsbygdernes Vedkommende vilde det ikke være heldigt, om Gaardbrugerstanden risikerede at sættes udenfor Lovarbeidet, Bevilgnings- og Skattemyndigheden samt Indflydelse paa den offentlige Administration.
5. For at undgaa, at den med Valgkamp altid følgende Uhygge eller Splid skal strække sig ud over Maaneder, ja helt op til et halvt Aar, og for at hindre, at de, som vælger sidst, tildels kan paavirkes af dem, som vælger først, vil vi arbeide for, at de politiske Valg finder Sted saavidt muligt samtidig over det hele Land.
6. Vi vil arbeide for Foranstaltninger til Bedring af de mindre heldigt stillede Klassers Kaar, og vi mener, at det er Lovgivningens Pligt at yde væsentlig Hjælp i denne Sag.
7. Vi vil arbeide for en stadig bedre Udnyttelse af vort Lands naturlige Hjælpekilder og i Forbindelse dermed for Udvikling af Kommunikationsvæsenet i den Udstrækning, som Forholdene og en sund Økonomi tilsteder.
8. Vi vil arbeide for Sparsommelighed i Statshusholdningen. Vi vil søge Budgettet under almindelige Forhold balanceret uden at anvende direkte Statsskat paa Indtægt og Formue. Samtidig vil vi ikke skjule, at naar man beslutter store nye offentlige Arbeider eller kostbare Reformer, saa kræves dertil nødvendigvis tilsvarende, stigende Statsindtægter, og at derfor det Tilfælde kan komme, at vi nødes til at se os om efter nye Skattefundamenter.

Det er selvsagt, at flere af dem, der undertegner nærværende Udtalelse og Indbydelse, kan have en og anden Reservation at gjøre i Enkeltheder, om de end i det væsentlige tiltræder dens Indhold. Men alle, som er væsentlig enige, har Opfordring til at slutte sig sammen. Hvad Standpunkt man kan have indtaget i den foregaaende Strid, bør ikke være nogen Hindring, der skiller imellem os. Vort Lands Tarv bør være det Maal, der er det høieste for os alle.

Vi henstiller til alle vore Meningsfæller i By og Bygd at slutte sig sammen til Lokalforeninger, hvis Tillidsmænd senere kan sammentræde for at overtage Administrationen af det nye Parti og endelig fastsætte Partiets Program.

Marcus Agnæs, Gaardbr., Trygstad, Smaalenene. Anders Aas, Viceordfører, Lier. Aalefjær, Kirkesanger, østre Moland. M. A. Andersen, Kontrollør, Toten. Martin Aschjem, Gaardbr., Lardal (i Jarlsberg og Larviks Amt). H. S. Bjerke, Gaardbr., Ambjørnerud, Kraakstad. Jakob Berg, Gaardbruger, Berg, Hakedal. Gustav Bjertnæs, Medlem af Formandskabet Gaardbr., Nitedal. Nils Buer, Gaardbr., Ordfører, Aremark. J. Bang, Dr., det mediko-mekaniske Institut. H. Balstad, Gaardbr., Ytre Rendalen. J. Balke, Gaardbruger, Loiten. S. S. Bergen, Overformynder, Gaardbruger, Saudland. Kittil K. Bø, Formand, Gaardbruger, Saudland. E. Bogstie, Gaardbruger, Ringsaker. Thorvald Baardsrud, Gaardbr., Røken. Tollef S. Breie, Viceordfører, Aall. H. H. Borgen, Gaardbruger, Bankdirektør, Bø. A. J. Brandius, Lillesand. P. Bakke, Lærer, Kommunekasserer pr. Kongsvinger. Bredal, Sorenskriver, Ringsaker. Eiliv Brenna, Gaardbr., Sanitetssergeant, Lom. Iver E. Byhre, Gaardbr., Kvam, Fron. Peter Braastad, Gaardbr., Vardal. Joh. H. Christiansen, Gaardbruger, Høland. Axel L. Coll, Adjunkt, Gjerpen. Claus H. Dahle, Gaardbr., Drangedal. Kjitil Dalen, Gaardbr., Herredskasserer, Hjertdal. H. Dæhli, Gaardbr., Brøttum. Thv. H. Esperalen, Gaardbr., Holden. Hellik Evju, Gaardbruger, Flesberg. Haakon Ek, Gaardbr., Øvre Eker. Halvor T. Eika, Gaardbr., Bø. Ole N. Eika, Gaardbruger, Bø. O. Egeland, Kirkesanger, Risør. H. K. Eika, fhv. Storthingsmand, Bø, Thelemarken. J. Finstad, Gaardbr., Ordfører i Aas, Follo. Kettil Fikkan, Gaardbr., Rollag. Peter K. Felle, Landh., Medlem af Formandskabet og Skolestyre, Vegaardsheien. Abr. Foss, Gaardbr., Sandsvær. O. L. Fælland, Gaardbr., Mo, Thelemarken. A. Fjeldstad, Gaardbruger, Ringsaker. Thv. Fliflet, Lensmand, Faaberg. Gunnar Flekstveit, Gaardbr., Kviteseid. Peder Grindstad, Gaardbruger, Rakkestad. Josef Gaarder, Kand. jur., Gaardbr., Trygstad, Smaalenene. Even Grini, Gaardbr., Eidsberg. Jakob O. Grada, Gaardbr., Eidanger. Thv. Gjestvang, Gaardbr., Løiten. Kolbj. Gulsvik, Gaardbruger, Flaa. Chr. Gunheim, Kirkesanger, Næs i Bratsberg Amt). Olaf Goderstad, Gaardbr., pr. Tvedestrand. Anders Grimnæs, Gaardbr., vestre Moland. K. E. Godtland, Gaardbruger, Tønset. M. H. Gunnerud, Ordf., Røken. H. P. Grette, Furer, Gaardbruger, Sandsvær. Thorstein Gundheim, Gaardbruger, Saude. B. Holtsmark, Landbrugsskolebestyrer, Asker

Jens Hauger, Gaardbruger, Vestby. M. Halvorsen, Gaardbruger, Rustad i Aas. Amund Huser, Brugseier, fhv. Storthingsmand, Rødenæs. A. Hansen, Gaardbr., paa Sundby i Aas. A. C. Haneborg, Værkseier, Ødemark, (Orje Postaabneri). Hans Haga, Brugseier, pr. Ise Station. S. Henriksen, Overlærer, Christiania. Adam Hjorth, Christiania Minekompani. L. A. Havstad, Christiania. L. Hansen, Evenby, Hemnæs i Høland. B. Hoff, Gaardbruger, Loiten. Anders Heyerdahl, Gaardbr., Haneborg, Urskoug. B. L. Havig, Gaardbr., Røken. Mads Haugan, Gaardbr., Sigdal. Thor O. Hagen, Sparebankdirektør, Aal. Halvor S. Haugstogo, Gaardbr., Flatdal. J. A. Henschien, Storthingsmand, Lillesand. L. Hektoen, fhv. Storthingsm., Sparebankkasserer, Tønset. Chr. Horne, fhv. Storthingsm., Gollerud i Romedal. Frits Hansen, Kand. theol., Gausdal. H. G. Hansen, Gaardbr., Nysandbu i Nordre Fron. H. H. Hattrem, Gaardbruger, Lesje. Simeon O. Haugen, Gaardbr., Sel. Ole J. Hammerstad, Gaardbr., Østre Toten. Holst, Distriktslæge, Søndre Fron. Jahnsen, Lensm., fhv. Storthingsm., Tjølling. Jørgen J. Jahre, Gaardbr., Lasken pr. Sandefjord. H. P. Jarnes, Gaardbruger, Sandsvær. Osc. Jacobsen, Driftsbestyrer, forhenv. Statsraad, Drammen. Chr. Jellum, Ordfører, Storthingsm., Modum. O. T. Johansen, Gaardbr., Hovaag i Nedenæs. J. E. Jahnsen, Skibsreder, Lillesand. Ths. Jørstad, Kontrollør, fhv. Storthingsm., pr. Lillehammer. Arne Jørstad, Lensmand, Birid. Thron Jørstad, Gaardbruger, Gran. Hadeland. A. O. Jamsgaard, Lensm., Vinje. Nils Jevne, Gaardbr., Sylte, Ringebu. H. Kaxrud, fhv. Storthingsm., paa Vold i Aas. O. M. Kjær, Brugseier, Gjærnæs, Tistedalen. M. Kværnæs, Ordfører, Ytre Rendalen. O. Kværnæs, jun., Gaardbr., Ytre Rendalen. H. Karud, Gaardbr., Herredskasserer, Loiten. H. Kleppan, Formand i Ligningskommissionen, Saudland. M. M. Kleppan, Gaardbruger, Saudland. O. Krekling, Gaardbr., Fiskum. P. A. Krogsrud, Gaardbruger, Sandsvær. K. A. Kristoffersen, Kjøbmand, Tvedestrand. H. A. Kleppan, Gaardbruger, Sandsvær. Karl Knudsen, Skibsr., Lillesand. P. Knudsen, Skibsbygger, Lillesand. Karl Kværnæs, Gaardbr., endalen. R. Koller, Gaardbr., Ringsaker. Oluf Kind, Gaardbr., fhv. Storthingsm., Torpen i Nordre Land. Svein Kalstad, Gaardbruger, Ordfører, Vestre Gausdal. Simen N. Kalstad, fhv. Ordfører, Gaardbr. i Vestre Gausdal. D. Kristiansen, Skolelærer, Birid. O. Krekling, fhv. Storthingsm., Fiskum. Johs. Kise, Landhandler, Lunde. J. K. Kiland, Gaardbruger, Fyrisdal. Engebret Kjærstad, Garder pr. Soner Station. Nic. Karlsen Landhjem, Gaardbr., Hedrum. H. C. Solberg Løve, Gaardbr., Tjølling. S. Larsen Lundeby, Skibsreder, Sandeherred. Lieblein, Professor, Christiania. N. Løhren, Gaardbr., Ordf. i Fattigkommissionen og Repræsentant samt Form. i Sparebankdirektionen, Urskoug. H. C. Lie, Gaardbr., Urskoug. G. Løvig, Læge, Krødsherred. P. A. Landsværk, Gaardbr., Sandsvær. J. P. Langlo, Lærer, pr. Skotselven. Bjørn Lofthus, Gaardbr., Vinje. Christen O. Landbøe, Gaardbr., Østre Moland. Jens O. Landbøe, Gaardbruger, Østre. Moland. P. Lunaas, Gaardbr., Tønset. Gregar Lunde, Gaardbr., Lunde, Telemarken. Jørgen T. Løhne, Gaardbr., Drangedal. Hans Mørch, Trælasthandler, Ski. Hans Myhrer, Gaardbr., Landhandler, Nitedal. O. J. Midbø, Lensmand, Mo. Hovar A. Moland, Gaardbr., Søndeled pr. Risør. Petter Malmer, Gaardbruger, Eidskogen. G. Mohn, Kommunelæge, Eidsberg. S. Morstad, Gaardbr., Elverum. John Madsveen, Gaardbr., Faavang. J. H. Mork, Gaardbr., Sandsvær. Erik E. Næs, Gaardbruger, Repræsentant, Aal, Hallingdal. Carl Nilsen, Landhandler, Aal. O. B. Nytrøen, Gaardbr., Tønset. Sigurd Næs, Gaardbruger, Siljord. Ole M. Namløs, Gaardbr. Holden. Anders Ovensen Østersen, Gaardbr., Vestre Moland. M. Often, Gaardbr., Tønset. J. Ofte, Ordfører, Laardal, Telemarken. Frantz Carlsen Rødbøl, Gaardbr., Hedrum. Ole Kr.

Romnæs, Gaardbr., Holden. Torstein Kr. Romnæs, Gaardbruger, Holden. Isak N. Romnæs, Gaardbr., Holden. M. Rustad, Gaardbr., Løiten. O. T. Ruud, Gaardbr., Sparebankdirektør og Formand i Herredsstyrelsen, Aal, Hallingdal. P. C. Rotter, Lensmand, Svenne. Ole Ringnæs, Landhandler, Ottestad i Stange. Peder Rolstad, Gaardbr., Søndre Fron. Gunleik G. Rue, Gaardbruger, Siljord. Julius Sundby, Gaardbruger, Vestby. Hans Skøien, Ordfører, Gaardbr., Nitedal. Johan Skøien, Gaardbr., Herredskasserer, Nitedal. Edv. Sundby, Gaardbruger, Hof pr. Holmestrand. E. Stenberg, Gaardbr., Valgmand i 1891, Romedal. Erik C. Sando, Gaardbr., Aal, Hallingdal. O. H. Sata, Gaardbr. og Repræsentant. Aal, Hallingdal. Johan Syltingli, Gaardbr., Røken. O. A. Schinnæs, Gaardbruger, Krødsherred. Thomas Svendsen, Navigationslærer, Tvedestrand. J. S. Skrukkerud, Ordfører, Eidanger. Syvertsen, Kirkesanger, Røken. Hans Spikestad, Gaardbr., Røken. H. G. Stevning, Gaardbruger, Svenne. S. O. Sønderland, Gaardbr., Treungen i Nissedal. Torkild O. Sauer, Gaardbr., Hitterdal. O. J. Stadskleiv, Gaardbr., Sparebankkasserer, Bø. Steinar H. Skeie, Gaardbr., Flatdal. Kristian Simonsen Sandsmyr, Gaarbr. pr. Lillesand. H. Storlien, Gaardbr., Ringsaker. T. Svensgaard, Lærer, Aasnæs. Ole O. Sten, Gaardbruger, Tonset. Anton Skulhus, Gaardbr., Birid. Ivar Steig, Gaardbruger, Søndre Fron. E. K. Sundbø, Ordfører, Siljord. Lars Schjerden, Gaardbruger, Medlem af Formandskabet, Stange. Wetan Sørum, Fanejunker, Akershus Amt. Ole O. Tveiten, Gaardbruger, Saude, Telemarken. G. T. Toverud, Gaardbr., Overformynder, Sparebankkasserer og Repræsentant, Urskoug. Martin Toien, Gaardbruger, Hakedal. Christoffer Toien, Gaardbr. og Medlem af Herredsstyrelsen, Hakedal. Esten Troen, Gaardbr., Vingelven, Tolgen. G. Torud, Gaardbruger, Ringsaker. Simen Tollersrud, Gaardbr., Ordf., Faaberg. H. N. Tvedten, Gaardbr., Bø, Telemarken. Gunner E. Tornæs, Drangedal. Halvor Thorkildsen Ulevik, Gaardbruger, Holden. Olaus Ullerud, Gaardbr., Medlem af Skolestyret, Urskoug. Anders Ullerud, Gaardbr., Medhj., Urskoug. Olaus H. Vig, Gaardbruger, Tjølling. Hans Christ. Andersen Vig, Gaardbruger, Tjølling. G. Vestby, Lærer, Tjølling. J. H. L. Vogt, Professor, Christiania. Ole Olsen Valle, Gaardbruger, Holt. Thor O. Vinje, Gaardbruger, Vinje. Lars Valle, Gaardbr., Holt. Peder E. Voje, Gaardbr., Drangedal. Fr. Winsnæs, Sognepræst, Søndre Fron. Wiel-Gedde, Konsul pr. Fredrikshald. T. B. Yderstad, Gaardbruger, Vestre Moland. Søren A. Østby, Gaardbr., Tjølling. H. Øijan, Gaardbr., Tonset.

Vi skal i næste Nummer under samme Overskrift meddele en Oversigt over Forhandlinger og Beslutninger paa Centrums konstituerende Landsmøde i Kristiania 9de og 10de Februar 1893 samt paa Mødet den 30te Oktober sidstleden.

Vi anmoder alle Tilhængere af Centrums Politik og forøvrigt alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende politiske Strid, om at støtte „Eidsvold" ved Abonnement.

Bladets Navn.

Bladet har vi kaldt „Eidsvold". Derigjennem har vi villet udtale, at vi anser det for det norske Folks Opgave at bygge paa den Grund, der blev lagt i 1814, i de Dage, da Landets kaarne Mænd var samlet paa Eidsvolds Værk. Udviklingen er gaaet ustandselig siden den Tid, og maatte den vedblive at gaa sin Gang med Fremskridt og Forbedringer paa alle Hold, saa længe Norge staar! Men skal Udviklingen være til Landets Gagn og ikke kjøbes for dyrt med unødige, selvforskyldte Lidelser for Samtiden eller for de kommende Slægter, da maa den finde Sted „i Tilknytning til det bestaaende". Disse sidste Ord er Johan Sverdrups. „En Tilknytning til det bestaaende er Udgangspunktet", sagde han paa Thinget i 1873, „og det er et trygt og godt Udgangspunkt, hvor vi alle samles paa første Vink".

Digteren føier sine Ord til Statsmandens i følgende Linier:

Lat oss ikkje Forfederna gloyma
under alt som me venda og snu;
for dei gav oss ein Arv til aa gjøyma,
han er større, enn mange vil tru.

Lat det merkjast i meir enn i Ordi,
at me halda den Arven i Stand,
at, naar Federna sjaa att paa Jordi,
dei kann kjenna sitt Folk og sitt Land.

Hermed er Bladets ledende Tanke udtalt: Fremskridt paa Fædrenes Grund.

Vor Opgave.

Nordmændene maatte have været skabt af et andet Stof end almindelige Mennesker, dersom den Seier for Flertalsstyret, der blev vundet 1884, ikke havde trukket efter sig de sædvanlige Følger, saadanne, som vi kan læse om paa næsten hvert Blad af Historien. Efter denne Seier blev det aabenbart, at ogsaa hos os, under vort kolde Klima, er Hensynsløshed og Overmod et Karaktertræk hos en Del af Seierherrerne. Det er gaaet hos os i det smaa, som det gik i det store, da det franske Folk i 1789 havde afrystet Enevældet, og som det gik, da det engelske Parliament under Cromwells Ledelse havde sat en Skranke for Stuarternes reaktionære Færd. Ved ingen af disse Leiligheder stod det strax klart for Folket, at Maadehold i Seieren er den bedste Politik, og at det seirende Partis Imødekommenhed mod og Velvilje for det besejrede er den bedste Garanti for Fædrelandets Lykke og Velvære. Folket laante tvertimod Øre til de høirøstede Partiledere, der uophørlig krævede nye Vidnesbyrd om, at Seieren var vunden, og at de Besejrede var overvundne. I Stedet for Fred blev der derfor i alle de nævnte Tilfælde kun fortsat Krig og forøget Bitterhed Partierne imellem, i den Grad, at ingen skulde tro, at de alle var Sønner af det samme Land. Da man efter et langt og haardt Stræv var kommet nær Maalet, fjernede man sig atter fra dette og maatte begynde forfra igjen.

Man møder saadant til alle Tider og i de mest forskjellige Lande. Saa lidet synes Menneskene at lære af andres Erfaring, at det samme atter og atter gjentager sig, og det synes nødvendigt, at hvert enkelt Menneske vinder personlig Erfaring for Sandheden af Historiens Lærdomme, inden han kan bevæges til at føre sig dem til Nytte.

De Yderliggaaende har altsaa hidtil kunnet føre det store Ord hos os, nøiagtig som i de to vestlige Kulturlande i hvert af de to foregaaende Aarhundreder. De har fanget Folkets Øre, og de har drevet dem, der oprindelig gik i Spidsen som Frihedens Talsmænd, ud af Rækkerne. En enkelt Mand kunde i alle tre Tilfælde nævnes som Folkeopinionens Leder i det afgjørende Øieblik. Men Cromwell, der førte Bevægelsen mod Stuarterne ud i dens yderste Konsekvens, og gjorde det med en Dygtighed, som kun en i Sandhed genial Mand formaar, døde i sin Magtfylde, inden det store Tilbageslag kom. Mirabeau syntes, saa længe han levede, at være Herre over den franske Revolution. Den opmærksomme Gransker ved dog, at han i Slutningen af sit Liv stod paa gyngende Grund, og at det klartskuende Maadehold, som har gjort hans Navn udødeligt trods hans store Feil som Menneske, ikke deltes af dem, der havde den afgjørende Indflydelse paa Folket. En pludselig Død befriede ham for at blive Vidne til Revolutionens Udskeielser og til den voldsomme Reaktion, som fulgte dem i Hælene. Den norske Bevægelses Leder, Johan Sverdrup, gav, da Maalet var naaet, Ordre til at indstille Fiendtlighederne. Fred og Forsoning var hans Løsen. Saa stor var hans Autoritet umiddelbart efter Afgjørelsen i 1884, at det en Stund virkelig saa ud til, at han vilde kunne afværge Begivenhedernes sædvanlige Gang. Men det varede kun et Par Aar. Saa hævedes paany det Stridsraab, der før havde samlet Venstre i enig Kamp for Flertalsstyret, og denne Gang af Partiets yderste Fløi. Folket stod vaklende. Den gamle Leder istemte ikke det Raab, som i mange Aar havde lydt for Partiets Øren. Det blev sagt og gjentaget, til det var slaaet fast, at han havde svigtet „Venstres Sag". Fordi han var mere klartskuende, mere fordomsfri, mindre fanatisk end de andre, derfor blev det let at gjøre ham mistænkelig i alle deres Øine, for hvem Venstrenavnet var det første og det sidste i al Politik. Det lykkedes at faa i Stand et helt Felttog mod Johan Sverdrup, hvori Mænd, der tidligere havde tjent under ham, gik i Spidsen som de sande Arvetagere til Høvdingenavnet inden Venstre.

Dette yderligtgaaende Parti, som det lykkedes at overføie de Elementer, der i Sexti- og Syttiaarene udgjorde Kjernen i det liberale Parti, er, selvfølgelig kan man sige, gaaet ustanselig fra den ene Yderlighed til den anden. I Løbet af de faa Aar fra 1887 til 1892 har det opnaaet at fremkalde en Situation, der truer med at opløse den med Norges Forfatning næsten jevngamle Forening med Sverige.

Unionspolitiken er, fordi den ligger udenfor de almindelige Regler for et Lands indre Politik, nu traadt i Forgrunden som Øieblikkets vigtigste. Men Radikalernes øvrige Planer vil faa en ikke mindre Betydning for det norske Samfunds fremtidige Stilling og Udvikling. De har paabegyndt Omstyrtelsen af de gamle Skattegrundlag uden selv at gjøre sig nogen klar Forestilling om Fremtidens Skatteordning. De har stillet os ligeoverfor Indførelsen af almindelig Stemmeret, og her synes den alvorligste og mest indgribende af alle Forandringer, den almindelige kommunale Stemmeret, at staa nærmest for Tur. Kun en Stemmes Overvægt for Radikalerne, og vi har den. Den i socialistisk Retning gaaende Arbeiderbevægelse, næret af Radikalerne, synes, som i andre Lande, allerede at ville voxe dem over Hovedet. I Kristiania har de i ethvert Fald mistet Ledelsen, og Socialisterne har grebet den. Saadan har vort Statsskib styret frem efter 1884, som det franske Statsskib gjorde efter 1789, og det britiske efter 1642.

Man har nu i flere Aar maattet spørge: Hvor er det gamle Venstreparti blevet af? Hvor er de Mænd, der med dyb Ærbødighed for Forfatningen, for Kongedømmet, for Unionen, arbeidede for at gjøre „Folkeviljen" til „den bevægende Kraft" i Statslivet, og som betragtede Norges selveiende Gaardbrugerstand som det solideste og varigste Underlag for vor Samfundsbygning? Hvor er disse Mænd blevet af?

De er visselig ikke, som man længe kunde tro, forsvundne fra vort Samfundsliv. De har kun lidt den Skjæbne, som pleier at ramme maadeholdne Partier i Forstningen af voldsomt bevægede Tider. Yderlighedernes høie Skrig og stærke Larm har lammet og forvirret dem og hindret dem fra at gjøre sig gjældende. Radikalerne har revet til sig alle de kjendte Faner og Feltraab, og den gamle liberale Fylking har ikke vidst, hvad den skulde gjøre af sig.

Nu maa der være en Ende paa Uvisheden. Jo tidligere maadeholdne Mænd griber ind i Begivenhederne og lægger sin Indflydelse i Vægtskaalen, desto ære er det for Landets fredelige Udvikling. Mellempartiernes Svaghed, Bakken og Raadvildhed lader et Folks Historie svinge fra den ene Yderlighed til den anden. I Frankrige har disse Svingninger fundet Sted i hundrede Aar, mellem Anarkiet paa den ene Side og Militærdespotiet paa den anden. Englishmændene førte sig derimod Cromwelltidens Overdrivelser til Nytte, da de anden Gang saa sig nødt til at slaa et Slag for Folkefriheden, og Tiden efter den næste Omvæltning i 1688 blev derfor, gjennem de maadeholdne Partiers Virksomhed, grundlæggende for den mønsterværdige, parliamentariske Styrelse, som nu i saa mange Slægtled har været Gjenstand for Menneskehedens Beundring.

Det er de norske maadeholdne Gruppers Opgave at standse Rystelserne i vort Samfundsliv. Kan de gribe ind med Kraft, da er der al Udsigt til, at Opgaven kan blive løst, saa at Landet fra en ophidset og urolig Tilstand kan komme ind i en Arbeidets Periode, frugtbar paa virkelige Fremskridt og paa økonomiske Opsving. Allerede for vor fremtidige Stillings Skyld, ikke mindst paa den skandinaviske Halvø, er en saadan Indgriben nødvendig. Unionen har hidtil kraftig hjulpet os til større økonomisk Magt. Den vil gjøre det fremdeles, til Gagn for begge Lande og særligt for vort, naar vi modtager det Tilbud om fredelig Forhandling paa Ligestillethedens Grundlag, der allerede er blevet os gjort af det Folk, der sammen med os bebor Halvøen.

Det moderate Parti gaar med Fortrøstning til sin Gjerning, den at søge hidført Fred og Forlig paa det gamle liberale Partis nationale og demokratiske Grundlag, den at stille sig i Veien for Radikalernes Stormløb paa Unionens og paa andre Felter, den at søge den rivende og ødelæggende Flom tvunget ind i et Leie, hvor den kan flyde rolig afsted, ustandselig, men befrugtende, til Gagn for Land og Folk. Maatte det lykkes at samle en stor Fylking af sindige og maadeholdne Mænd til dette Arbeide!

Sidste Kommunevalg.

Eidsvold: Høire og Moderat. Valgmandsvalget i 1891 Radikalt.
Næs paa Romerike: Høire. Valgmandsvalget Høire.
Skedsmo: Antitotalisterne. Valgmandsvalget Høire.
Ringebu: Radikalt med knap Overvægt. Valgmandsvalget Moderat og Høire.
Søndre Fron: Radikalt. Valgmandsvalget Do.
Dovre: Høire (upolitisk). Valgmandsvalget Høire.
Lesje: Høire (upolitisk). Valgmandsvalget Høire.
Tjølling: Blandet. Valgmandsvalget Radikalt med 80 Stemmers Overvægt.
Hamar: Høire og Moderat med 40 Stemmers Overvægt. Valgmandsvalget Radikalt med 20 Stemmers Overvægt.
Østre Toten: Blandet. Valgmandsvalget Moderat.
Badsø: Høire. Valgmandsvalget Do.
Lardal i Jarlsberg: Moderat og Høire. Valgmandsvalget Radikalt.
Urskog: Radikalt. Valgmandsvalget Do.
Sandeherred: Radikalt med 100 Stemmers Overvægt. Valgmandsvalget Do. med 200 Stemmers Overvægt.
Dier: Blandet. Valgmandsvalget Moderat.
Høland: Moderat og Høire. Valgmandsvalget Radikalt.

Fædrelandet og Unionen.

Vi skatter Unionen som et Middel til at sikre vor Neutralitet og betrygge vor Selvstændighed udad. I uopløselig Forening frembyder de nordiske Riger af Naturen usædvanlig gunstige Vilkaar for Forsvar mod ydre Fiender. Uden sikret Rygstød mod Øst, uden Visshed for, om vi i Sverige har en Forbundsfælle eller det modsatte, vil derimod vor strategiske Stilling blive af de mest angribelige. Politisk talt vilde vi komme til at leve paa de store Magters Naade. Nu kan vi, om vi vil gjøre vor Pligt, have Haab om at kunne leve paa vor egen Kraft.

Ethvert politisk Statsforbund, enhver Kontrakt Mand og Mand imellem, medfører med Nødvendighed, at hver af Parterne opgiver en vis Del af sin Egenraadighed. Dette falder altid haardt for Kjød og Blod, for den enkelte saavel som for Folkene. Ethvert Unionsdokument, det være saa sindigt og klogt affattet som det vil, indebærer en Spire til Splittelse og Rivninger. Naar saadanne indtræder, er det fædrelandssindede Mænds Pligt at tale Fornuftens, ikke de til Kogepunktet ophedede Lidenskabers Sprog.

Fædrelandet fremfor alt! Det er for Fædrelandets Skyld, vi vil Unionen. Saadanne for vor Ære og vor Selvstændighed fornedrende Vilkaar kunde der bydes os, at vi maatte sige: tak for os! Nu faar det være Slut. Siden 1814 er vi voxet til det Trin af politisk Modenhed og Fuldmyndighed, at vi ikke kan nøies med noget mindre end den fulde Ligeberettigelse, den selvsamme Andel som Broderfolket i alle Afgjørelser, som efter sin Natur maa være fælles. Og vi regner det for vort Venstres store Fortjeneste, at de, ved at stille Fordringen uden Prutningsmon har fremkaldt en uforbeholden officiel Anerkjendelse af denne vor Ligeberettigelse fra den svenske Regjerings Side.

Det radikale Venstres store Feil er, at det ikke har kunnet eller villet indse, at herved er skabt et nyt Udgangspunkt, et Grundlag, som vi med Ære kan gjøre til Gjenstand for Forhandling. Ved Protokollen af 14de Januar 1893 har den svenske Regjering (og det er den vi har at holde os til) afgjort brudt med ethvert Overhøihedskrav. Paa Grundlag heraf er det at haabe, at der inden Sverige vil kunne reises en uimodstaaelig Opinion og dannes et mægtigt Parti, som ærlig og oprigtig med os vil arbeide paa at virkeliggjøre Ligestillethedens Tanke fuldt ud. Ved at afvise enhver Forhandling støder vi ikke bare alle Partier uden Undtagelse inden Sveriges Grænser fra os, men vi kundgjør for alverden paa en umisforstaaelig Maade, at vi ikke vil et mindeligt Opgjør. Er det vel betænkt? Er vi forberedt paa at tage alle tænkelige Konsekvenser af en saadan Politik?

Skal vi da, heder det, „i blinde" tage imod hvadsomhelst der bydes os? Langtfra. Vi forbeholder os paa det nøieste at granske Forslaget om fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, ansvarlig for begge Rigers Nationalforsamlinger, naar dette foreligger fuldt udredet i alle dets Enkeltheder og hele dets Rækkevidde. Vi vil gaa provende og undersøgende frem. Derfor vil vi heller ikke „i blinde" forkaste noget, som vi ikke engang fuldt ud ved hvad er.

Enten vil en Forhandling føre os frem til det Maal, som indtil Januar 1891 var Gjenstanden for alle Nordmænds fælles Bestræbelser og som vi ikke uden en paatagelig og bevislig Nødvendighed kan afvise, uden at nægte at vedkjende os hele vort Forhold inden Unionen indtil den Tid.

Eller en Forhandling vil lægge det klart i Dagen, at Maalet ikke naaes ad den Vei, at der følgelig maa slaaes ind paa andre Veie. Forhandlingens Udbytte kunde da blive, først atter at samle det norske Folk i dets Helhed, dernæst aabne Øinene paa alle dem i Sverige, som vil os vel. Hvad vil vi udrette mod et samstemmigt Sverige, saalænge vi staar splittet i to indbyrdes fiendtlige Leire?

Vi tror, at saavel Norge som Sverige er bedst tjent med usvigeligt Fællesskab i Krig og Fred og dermed ogsaa i de Institutioner, som udadtil har at varetage Neutralitetens Bevarelse; alt andet Fællesskab derimod, som f. Ex. det konsulære, kan efter vor Formening udskilles og henlægges under hvert Lands særskilte Myndigheder. Vi ledes til denne Antagelse af nationale og politiske Hensyn. Jo mere der uden Skade for Unionens Bestaaen kan udskiftes fra Fællesskabet, des mindre Anledning blir der til Rivninger de to Lande imellem; og vi tror, at vi selv bedst kan varetage vore egne Særinteresser ligeoverfor Udlandet. Ved fuld Raadighed over vort eget Konsulatvæsen vil vi ikke være afskaaret Adgang til, i den Udstrækning, som Interesser og Omstændigheder maatte tilsige, at slaa os sammen med Broderfolket om Fællesoptræden.

Ogsaa paa andre Omraader end Konsulatsagen kan der være Fællesskab, som vi — af nationale Hensyn og til Unionens Betryggelse — kan ønske udskiftede.

Tilbage blir hovedsagelig staaende Fællesskab i Krig og Fred.

Under disse Forudsætninger vil „en Fællesudenrigsminister" — norsk eller svensk og staaende i samme Forhold til de to Landes Nationalforsamlinger og Regjeringer — under rolige politiske Forholde udadtil ikke faa at gribe ind paa mange Omraader. Til daglig vil derfor det saa meget omskrevne Ansvarlighedsspørgsmaal vistnok være let at løse; og hvis Spørgsmaalet Krig eller Fred rykker os ind paa Livet, da vil det formelle Ansvarlighedsspørgsmaal have lidet at sige i Sammenligning med andre mere aktuelle Spørgsmaal. Under saadanne Tider vil vi have Betryggelse i Kongemagtens og Fællesudenrigsministerens moralske Ansvar ligeoverfor Broderlandenes Integritet og Unionens Bestaaen og i begge Regjeringers fælles Overlægninger, medens — som en bekjendt Statsmand har sagt — egen Udenrigsminister under farlige Tider let vilde blive ensbetydende med ingen Udenrigsminister.

Nyt Aktstykke fra 1814. Professor Aubert meddeler et nyt Aktstykke fra Udenrigsdepartementet i Stockholm, der tidligere ikke er offentliggjort, og som paa det klareste viser, at den svenske Regjering i 1814 betragtede Unionen som en frivillig Forening af to selvstændige Kongeriger. Det er en Rundskrivelse til Gesandterne i Udlandet, og det heder deri:

„Da Norges Storthing af egen Drift og ved frit Valg har udkaaret Hans svenske Majestæt til Norges Konge, er det klart, at det ikke er Kielertraktatens Aftaler, men den norske Nations Tillid, vi skylder Norges Forening med Sverige". Undertegnet Lars af Engeström (Udenrigsministeren).

Denne Oplysning har, som det svenske liberale Blad Dagens Nyheter siger, undermineret den storsvenske Upsalaskoles Lære om Foreningen. Vi har imidlertid lidet Haab om, at denne Oplysning vil gjøre en Ende paa Storsvenskernes og de norske Radikaleres fælles Bestræbelser for at ødelægge Unionen.

Dagsnyheder vil der ikke findes meget af i Prøvenummerne. Men naar den regelmæssige Udgivelse er begyndt, vil der lægges stor Vægt paa denne Del af Stoffet.

Til Jul anbefales

Til Jul anbefales

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35
Bordtæpper fra 1.40
Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevestefra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen. **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr. Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred. 0.25 til 0.50 for ubl. Bommesi

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

Bixesæler, Jægerunderbl. og tørklæder. Blaatøi og Lærred. Forklæder.

For og Sysager.

1.30 pr. Bundt ***Uldgarn*** Slitegarn.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

1.80 pr. Bundt 5-Traads ***Sportsgarn.***

Nyttige Julepresenter.

Fra min
Tricotagefabrik
anbefales:

Uldtrøier, tykke	*Strikkede Lægger,*
Herreundertrøier,	*Gamascher,*
Dameundertrøier.	*Strikterklæder,*
Underbenklæder,	*Langsehavls,*
Mavebælter,	*Dameveste,*
Knævarmere,	*Herreveste,*
Strømper,	*Børneveste.*
Skjærf,	*Strikkede Børnehuer*
Vanter,	*Nansenhuer,*
Fingervanter,	*Børnekjoler,*
Skivanter,	*Børnekufter.*
Pulsvanter,	*etc. etc.*

Bestillinger modtages.
Chr. L. Østergaard.
Storgaden 27, Butik til Youngsgaden.

O. L. Svenssens

Fabrik for
Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler
Fantasiarbeider.
Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom, Christianssund 1892.

Før Jul, **Godtkjøbs-Udsalg** För Jul.

Enhver der skal kjøbe **Kjoletøier, Schawls, Gardintøier, Paraplyer** etc. bør benytte Leiligheden, da Priserne er enormt billige.

Strugstad & Carlson,
Prindsens Gade, Christiania.

P. A. LARSEN

Raadhusgaden No. 4, Kristiania.

VINE,

Spirituosa og Cigarer.

Telegramadresse: **„Pal"**

Bayerskøl, Lagerøl, Pilsenerøl, Bokøl, Hvidtöl

fra

Central-Bryggeriet,

Christiania,

anbefales.

Telefon 55. Telegramadr.: „Central"

Landets betydeligste Chocoladefabrik!

Fabrik Mandala Gade No. 12.

Ottesens Efterfölgeres velsmagende Chocolade No3 bör nydes i ethvert Hjem.

Fabrik Mandala Gade No. 12

Norges største Importør af Cacaobønner!

L. H. Hagen & Co.

Vaaben & Sportsforretning

Tændstempelrifler 6.5 m/m
Ammunition & Ladeaparater til 6.5 m/m
Ski og Skøiter,
i største Udvalg.

L. H. Hagen & Co.,
Christiania, Kirkegaden 19.

C. Nordby,

Stortorvet 13 B,
ligemod Kirken,
anbefaler sin
Isenkram & Udstyrsforretning
til ualmindelig billige Priser.
Værktøi & Beslag
i stort Udvalg.
Specielt anbefales som
nyttige Julepresenter:
Vridemaskiner, Kogeapparater, Kulboxe, Ildtei, Bretter, Brødbakker, Bordknive, Skeer m. m. m.
Rabat mod Contant.
C. Nordby,
Stortorvet 13 B ligemod Kirken.

Guldsmed **Ths. Larsen,** 19 Kirkegaden
Billige Priser
anbefaler et rigt Udvalg at
Julepresenter
i
Sølv, Guld, Plet, Antikvar etc,
19 Kirkegaden. Guldsmed Ths. Larsen.

Chr. Munthe 1878 Christiania

Lager af:

Cirkelblade, Opgangsblade, File, Høveljern, Staal, Spiger, Stift, Søm etc. Bomolie, Rapsolie, Mineralolie, Cylinderolie, Pudsegarn, Pakninger etc. **Lim, Politur, Shellak, Malervarer alle Slags.**

Haldens Metalvarefabrik

Fredrikshald,

Fabrik for **Kobberkjedler, Kobberkaseroller, Meierispand, Saaer, Spyttebakke, Lygter, Toiletspand, Lanterner, Blikvaser** og andre Metalvarearbeider.

C. Wiel-Gedde,

Fredrikshald.
Melforretning en gros.
Agentur, Comission & Inkasso.

Kjoletøier fra Engroslager.

Fra 27de November indtil 23de December holdes vort velrenomerede Godtkjøbsudsalg aabent. Beholdningen saavel af sorte som coulørte Varer righoldigere end foregaaende Aar. **Opgang til Lageret fra Prinsens Gade**

Ott, Falkenberg & Co.,

Hj. af Prinsens & Akersgd.

Etableret 1868. **Chr. Frank,** Etableret 1868.

Nedre Slotsgade 8
anbefaler

Vine & Spirituosa

i Partier og mindre Dele
til billigst beregnede Priser.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,
anbefaler sit nye Maskinværksted for

Landbrugsmaskiner

Reparationer udføres.

Fra Lager anbefales desuden

Den nye Buckeye Slaa- og Meiemaskiner, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner, Ploge af alle Slags
til billige Priser.

Endvidere anbefales:

Forbedrede Maskinruller af eget Fabrik. Assurancesprøiter, bedste Slags, Torvstrø og Luftclosetter, Feltesser og Smedebælge m. m.

E. Sunde & Co.,
Maskinværksted, Torvgd. 11.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,
anbefaler til billigste Priser

sit store Lager af:

Vandledningsrør

af
Lloyd & Lloydsbekjendte Fabrikat.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper), som Suge- og Trykpumper, Vingpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper,
Assurancesprøiter m. Fl.
Krybberør, glasserede, svensk Fabrikat.
Rørledningsarbeide udføres.
Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.
Kristiania.

Severin Jacobsen

3 Storgaden 3,
anbefaler

Finskoe & Ragsokker.

Fjær	fra Kr.	6.00	pr. Bd.
Dun	„ „	0.90 -	Pd.
Uldgarn	„ „	2.00 -	„
Bordtæpper	„ „	1.40 -	Stk.
Sengetæpper	„ „	1.80 -	„
Uldtæpper	„ „	2.50 -	„
Corsetter	„ „	0.85 -	„
Kjole-Cheviot	„ „	0.85 -	Mtr.
Sort Thibet	„	1.30 -	„
Gardintøi	„	0.25 -	„
Skjortelærred	„	0.25 -	„

Dækketøier

Bolster,	Møbeltøier,
Paraplyer	Galoger,
Skjorter,	Skjortetøier,
Slips,	Snipper,
Manschetter.	Manschetskjorter,

Undertøi
for Damer og Herrer
billigst hos

Severin Jacobsen,
3 Storgaden 3.

Uldskjørter

Hjemmestrikkede af gode Garnsorter
til Kr. 3.70, 3.90, 4.00, 4.20, 5.40.
Hjemførte stribede i stort Udvalg
til Kr. 5.00

Velourskjørter.

Skjorteflonneller
ensfarvede tykke heluldne.
70 cm. bredt á 1.80 pr. Mtr.
Stribede og ensfarvede med Border,
100 c.m bredt á 2.40, 2.75, 3.20 pr. Mtr.

Uldveste,
sorte og coul. med og uden Ærmer fra Kr. 2.00 til 5.10,

Herreveste,
Kr. 7.40, 7.80, 8,30.

Brødrene Hansen,
Kongens Gade 29.

Gihle & Bjørnstad,

Karl Johansgd., Hj. Nedre Slotsgade.

Garn

til vævning, strikning og broderi.

Hvidevarer

i complet udvalg til udstyr.

Tricotage

for Damer og Herrer i største udvalg.

Foer & Sysager.

Mærk: Naar stof til undertøi kjøbes, klippes modellerne *gratis*.

Gihle & Björnstad

Forlang prøver. Kristiania. Telefon 3370.

Uldtøier & Floneller

for

Vinteren

i 1/1 & 1/2 Uld

Skjortetøier & strikkede Skjørter

i stort Udvalg ankommet til

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Christiania Glasmagasin,

(etableret 1739)

Glasvarer
&
Lamper.

Senge-Lager. Billigste Priser!

O. O. Scharning
forh. Siewers's Eftl.
Gaarden „Central"
Storthingsplads 7,
Indgang Lille Grændsegd.

C. A. Benneche

Etableret 1845
Grændsen, Christiania,
anbefaler til billige Priser

Vine og Brændevine.

Udgivet af et Aktieselskab. Trykt i J. M. Stenersens Boktrykkeri. Kristiania.

PATENTER
udtages i alle Lande ved
Christiania Patentkontor.
Indehaver:
Ingenier J. F. Eckersberg.
Carl Johans Gade 23.
Eckersberg: Elektriske Kontor
Carl Johans Gade 23. Telefon 811. Christiania.
Alle Sorter elektriske Artikler i Agentur og fra Lager.
Indlægning af elektriske Apparater.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over 38 Millioner Kroner
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Prøve-Nr. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 16de December 1893. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **Prøve-Nr.**

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometere anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte.

Vine
En gros *En gros*
Dammann & Baltzersen.
Spirituosa.

Krafft's Chocolade.

F. K. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

F. K. Frölich & Søn
Tapeter & Border

Peter Eckersberg,
Carl Johans Gade 16 — Hjørnet af Kongens Gade,
anbefaler i rigt Udvalg, til de billigste Priser:
Dækketøier, norske og udenlandske i alle Størrelser og Kvaliteter.
Haandklæder, afpassede og i metervis til Glas, Kjøkken, Soveværelse, Bad etc.
Lagenlærreder & Pudevaarlærreder
i Lin og Bomuld, ubleget og bleget, alle brugelige Bredder og Kvaliteter.
Hvide & coul. Sengetæpper. Bolster Sirts, Satin, Cretonne, dunlæt Lærred, Fjær, Dun, Krølhaar, Tang, Alfa.
Færdige Sengklæder efter Bestilling.
Hvidevarer (alle Sorter) til Undertøi, som Lærred, Stout, Shirting, Cambric, Bommesl, India Twill, Demet, Piqué, Brillantine etc.
Floneller, hvide & coulørte.
Lommetørklæder.
Uldundertøi & færdigsyet Undertøi paa Lager og efter Bestilling: Strømper, Trøier, Underbenklæder, Snipper, Manchetter, Kraver, Skjorter, Slips, Dagchemiser, Natchemiser, Nattrøier, Frisérkaaber Underliv etc. etc.
Linsøm- og Skjorte-Fabrik.
Prøver, Priscouranter og Udstyrsoverslag paa Forlangende.
Udstyr leveres efter Ønske, færdigsyet, navnet og vasket.

Illustreret Familieblad
(Redaktør: Literat Georg Smidt)
udkommer 1 Gang ugentlig i stort 8-sidigt Kvartformat, rigt illustreret og koster
Kr. 1,25 pr. Kvartal.
Nye Abonnenter faar **gratis** Julenummeret for iaar.

Børnetidende
(Redaktør: Sognepræst H. Backer)
udkommer 1 Gang ugentlig, rigt illustreret og koster
50 Øre pr. Kvartal.
Alle nye Abonnenter, der indsender mindst Halvaarskontingenten for næste Aar — 1 Krone — faar **gratis** Børnetidendes smukke Julebog for iaar
Til Juletræet.
Bestil Bladene paa nærmeste Postkontor eller hos Forlæggeren
C. Andersen, Horten.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** vil, under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkomme i Kristiania fra Nytaar og udgaa tre Gange ugentlig i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere eksisterer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen bliver Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned Kr. 0,40.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

Centrum.

(Slutning fra forrige No.)

Af Forhandlingerne paa Centrums konstituerende Landsmøde i Kristiania 9de og 10de Februar 1893 hidsættes:

Tilstede var en Flerhed af Indbyderne, Delegerede fra de dannede Lokalforeninger samt endel Herrer, der erklærede sin Tilslutning til det foreløbige Program, tilsammen ca. 90 Herrer.

Til Dirigent valgtes Folkehøiskolelærer Frits Hansen.

Til Sekretær valgtes Advokat Rasch.

Dirigenten fremsatte Forslag om at konstituere Partiet under Navn af Centrum, under Henvisning i det væsentlige til det paa Mødet i Kristiania 10de Juni f. A. vedtagne foreløbige Program (Meddelt i forrige Nummer).

Forslaget bifaldtes enstemmig.

Lovene vedtoges saalydende:

§ 1. Partiets Formaal er: I Troskab mod den fra Rigsforsamlingen paa Eidsvold stammende Forfatning og de af denne indstiftede Statsmyndigheder at arbeide for at erhverve for vort Land den Stilling i Statsforbundet med Sverige, som Norge i Kraft af sin Ret som en fuld selvstændig Stat maa gjøre Krav paa, for Folkets Udvikling og Myndiggjørelse i altid videre Kredse, for Udbredelse af den dertil nødvendige Oplysning og Dannelse, for en gjennemført Sparsommelighed i Statens og Kommunernes Husholdning, for Udvidelse og Styrkelse af Kommunernes Selvstyre, for en retfærdig Fordeling af de offentlige Byrder og for tidsmæssige Fremskridt paa alle Omraader efter Landets økonomiske Bæreevne.

§ 2. Partiets Hovedstyre danner Bindeleddet mellem de Lokalforeninger, som slutter sig til Partiet. Hovedstyret bestaar af en Formand og 10 Medlemmer, som tilligemed 5 Suppleanter vælges paa et Aar af Repræsentantskabet.

§ 3. Hovedstyret sørger ved Udgivelse af Skrifter og ved Afholdelse af Foredrag at fremme Partiets Formaal. Det sammenkalder Repræsentantskabsmøderne, leder disses Forhandlinger, fremlægger Beretning om sin Virksomhed og forvalter Fællesforeningens Midler. Hovedstyret kan antage en Sekretær og en Kasserer.

4. Repræsentantskabet dannes af Lokalforeningernes Formænd eller af særlig dertil valgte Repræsentanter. Har Lokalforeningen mellem 100 og 200 Medlemmer kan den sende 2 Repræsentanter og senere en mere for hvert 100 Medlemmer.

I Repræsentantskabets Møder kan i Tilfælde af Forfald afgives skriftlig Stemme.

5. Repræsentantskabet sammenkaldes regelmæssig hvert Aar af Hovedstyret til Foretagelse af de i § 2 omhandlede Valg og til Varetagelse af Partiets Interesser.

Overordentligt Repræsentantmøde sammenkaldes, naar Hovedstyret finder det hensigtsmæssigt.

6. Kassererens Regnskab gjennemgaes af 2 af Repræsentantskabet valgte Revisorer og decideres af Repræsentantskabet.

Derefter foretoges Valg af a) Formand; b) 10 Medlemmer af Hovedstyret og c) Suppleanter.

Til Formand valgtes Frits Hansen.

Til Medlemmer af Hovedstyret forøvrigt valgtes:

1. Amtmand Aubert, Skien. (Bratsberg).
2. Statsraad Oscar Jacobsen, Drammen. (Buskerud).
3. Gaardbruger Jul. Sundby, Vestby. (Akershus).
4. Kontrollør, fhv. Storthingsmand M. Andersen, Toten. (Kristians Amt).
5. Landhandler Ole Ringnæs, Ottestad i Stange. (Hedemarken).
6. Storthingsmand, Ordfører Jellum, Modum. (Buskerud).
7. Skolebestyrer Voss, Kristiania.
8. Brugseier, fhv. Storthingsmand A. Huser, Rødnæs. (Smaalenene).
9. Fhv. Storthingsmand, Lensmand Jansen, Tjølling. (Jarlsberg og Larvik).
10. Professor Vogt, Kristiania.

Til Suppleanter valgtes:

1. Advokat Rasch, Kristiania.
2. Gaardbruger Fremming, Minne. (Akershus).
3. Gaardbruger S. Næss, Seljord. (Bratsberg).
4. Gaardbruger Finstad, Aas. (Akershus).

Man vedtog følgende Resolution mod 1 Stemme:

I Forvisning om at enhver norsk Regjering under kommende Forhandlinger med Sverige om Ordningen af de unionelle Anliggender vil vide at hævde Norges Ret som selvstændig og i statsretslig Henseende fuldt ud ligeberettiget Stat, udtaler Forsamlingen, der anser Unionens Bevarelse som et for begge Lande uvurderligt Gode og som finder Ligeberettigelsen og Selvstændigheden opretholdt ogsaa med en fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, den Mening, at Tiden for Indledelsen af saadanne Forhandlinger om en endelig Ordning nu maa være inde. Ved det vordende Opgjør med Sverige bør alle Sager, der ikke nødvendigvis kræver fælles Afgjørelse eller gjør en saadan særlig ønskelig, søges udskiftede og henlagte under hvert Lands særskilte Myndigheder. Opløsning af det fælles Konsulatvæsen bør finde Sted i den Udstrækning, som stemmer med Norges Interesser.

Overensstemmende med den paa Landsmødet fattede Beslutning har Bestyrelsen vedtaget at opstille følgende Spørgsmaal til Drøftelse af Lokalforeningeene:

1. Hvorvidt der i Grundloven bør indføres Bestemmelser om: a. Ret for Kongen til at opløse Storthinget og udskrive nye Valg; b. ubegrændset Adgang for Vælgerne til ved Valg af Storthingsmænd at gaa udenfor Distriktet; c. direkte Valg af Storthingsrepræsentanter.
2. Hvorvidt Staten til Forbedring af mindre heldigt stillede Klassers Kaar; a. bør sørge for Ulykkesforsikring og Alderdomsforsikring gjennem Oprettelsen af en egen, af Staten garanteret Folkepensionskasse, omfattende alle Klasser, deriblandt ogsaa Sømænd; denne Klasse maa være bygget paa Selvhjælp: b. iøvrigt bør arbeides med det Maal for Øie saavidt muligt at trække ind under Staten anden Forsikring, exempelvis for Brandskade paa Løsøre.
3. Hvilke Midler ansees mest tjenlige til Ophjælp af Landets vigtigste Næringsvei, Jordbruget?
4. a. Bør under almindelige Forhold og, naar ikke extraordinære Forføininger kræver det, Statsbudgettet ballanceres uden Anvendelse af direkte Statsskat paa Indtægt og Formue? b. Bør i Tilfælde Skatten fordeles efter Repartitionssystemet eller Procentsystemet?
5. Om Betimeligheden af: a. Indførelse af Børneskat; b. Forhøielse af Arveafgiften; c. øget Beskatning af Luxusartikler. I Forbindelse med denne Post vil senere fremkomme nærmere Spørgsmaal om Beskatning.

Den 30te Oktober sidstleden afholdtes atter Møde i Centrum.

Til dette Møde var indkaldt Bestyrelsens Medlemmer samt nogle faa Meningsfæller fra hvert af de søndenfjeldske Amter; ialt fremmødte omkring 30 Herrer, hvoriblandt kan nævnes Bestyrelsens Medlemmer Frits Hansen (Formand), Skolebestyrer Voss (Viceformand), fhv. Statsraad Oscar Jacobsen, Værkseier Jensen (Rødenæs), Gaardbruger Sundby (Vestby), Professor Vogt, Advokat Rasch, Gaardbruger Fremming (Eidsvold) og endvidere Gaardbruger Skulhus (Birid), fhv. Storthingsmand Hektoen (Tønset), Seminarielærer Jensen (Hamar), fhv. Storthingsmand Horne (Romedal), Værkseier Haneberg (Smaalenene), Wiel-Gedde (Berg), Doktor Løvig (Krødsherred), Gaardbruger T. Baardsrud og M. H. Gunnerud (Røken), Kirkesanger Horgheim (Stokke), Grosserer Velo (Larvik) Kjøbmand Kristoffersen (Tvedestrand), L. A. Havstad, Overretssagfører Henriksen, Doktor J. Bang (Kristiania). Desuden mødte ogsaa fhv. Statsraad Haugland og Storthingsmand Vinje, der for Tiden opholder sig i Kristiania.

Mødet, der nærmest havde en forberedende og indre forretningsmæssig Natur, besluttede ikke at forme nogen bestemt politisk Udtalelse, idet dette maatte

forbeholdes et senere talrigere Møde; dog viste det sig under Forhandlingerne, at der var fuld Enstemmighed blandt de mødende for, at man burde slutte sig til den af de Moderate og Høire paa Storthinget den 17de Marts foreslaaede Dagsorden, paa samme Maade som netop det store moderate vestlandske Møde i Bergen har gjort.

Der fremkom fra flere Hold Udtalelser om, at man ønskede Forhandlingerne med Sverige førte paa saavidt bredt Grundlag som muligt; at man ikke følte sig bunden til nogen foreslaaet Løsningsform, forinden denne forelaa i udredet Stand; og endelig, at man fastholdt Partiets tidligere Udtalelser om Ønskeligheden af det konsulære Fællesskabs Udstiftning i den Udstrækning, som vore Interesser virkelig maatte vise sig at kræve det.

Man enedes om Foranstaltninger til i nær Fremtid at begynde Udgivelsen af et Centrumsorgan i Kristiania („Eidsvold"). Videre besluttedes, at særskilte Arbeidskomiteer for hvert af de østlandske Amter, saaledes som Bratsbergs Amt har gaaet i Spidsen for ved Dannelsen af sin Amtscentrumsforening, skulde nedsættes, og tildels blev paa Stedet opnævnt Medlemmer af disse Komiteer.

Man besluttede at afsende følgende Telegram til Stavanger Amts moderate Venstreforening, der skulde holde Møde den næste Dag:

Repræsentanter for og Medlemmer af det østlandske Centrum, samlede til Raadslagning om Partiets Anliggender, sender den moderate Venstreforening i Stavanger Amt — O. G. Uelands gamle Valgkreds og sidst Johan Sverdrups — en broderlig Hilsen med Ønske om Fremme af vort fælles Arbeide til Fædrelandets Vel.

(Undertegnet af de tilstedeværende Bestyrelsesmedlemmer).

Hvad vi vil.

Vi vil danne et selvstændigt politisk Parti, der staar med fuld Handlefrihed saavel ligeoverfor de Radikale og Socialisterne paa den ene Side som ligeoverfor Høire paa den anden.

Vi haaber, at et formidlende og forsonende Element — som kan give Ret til den ene eller til den anden, Høire eller Venstre, eftersom vi synes, at den ene eller den anden Part har Ret, — kan virke til at dæmpe Stridens Bitterhed og Partiernes Fanatisme og derigjennem direkte virke til Udvikling af Folkets gode Egenskaber og moralske Holdning.

Vi vil lægge et alvorligt Arbeide paa en tilfredsstillende Løsning af den unionelle Strid. Vi beklager den Svaghed, der ytrede sig gjennem det forrige Stangske Ministeriums Fremlæggelse af et Forslag, der fra svensk Side var ledsaget af en Benægtelse af Norges Ret til fuld Ligestillethed, og vi anser det for et fortjenstfuldt Resultat af det radikale og det moderate Venstres Holdning i denne Sag, at den svenske Regjering omsider har med bindende Ord anerkjendt Berettigelsen af Norges Krav. Men samtidig tager vi ogsaa bestemt Afstand fra de Veie, som det radikale Parti nu har slaaet ind paa; vi vil have den unionelle Strid løst efter Lovlinjen, ikke efter Skarnæslinjen. Lovlinjen maa kunne samle det hele Folk til Fællesarbeide; Skarnæslinjen maa splitte Folket i to skarpt mod hinanden kjæmpende Leire, og den kan let medføre baade Ydmygelse og Fordærvelse for vort Land. Om selve Stridens Løsning kan vi henvise til vor Artikel „Fædrelandet og Unionen" i første Prøvenummer; her skal kun betones, at Forholdet mellem de to Riger efter vor Formening bedst betrygges ved en Udskillelse fra Fællesbehandling af alt, som uden Fare for Unionens Bestaaen kan udskilles, deriblandt Konsulatvæsenet; derimod kan vi, hvis Svenskerne staar ved sit Tilbud af 14de Januar 1893 om Gjennemførelsen af absolut fuld Ligestillethed, være med paa fælles Udenrigsminister.

Vi vil „arbeide for Folkets Udvikling og Myndiggjørelse i altid videre Kredse", d: vi vil arbeide for gradvis Udvidelse af Stemmeretten; og samtidig vil vi ogsaa arbeide for andre Forandringer i vor statsborgerlige eller kommunale Forfatning, som kunde være skikkede til i ret Forhold at opveie den Forskyvning i Magten, der bliver en Følge af, at de nuværende Stemmeberettigede, specielt Gaardbrugerne, ved Stemmeretsudvidelsen ikke fuldt ud beholder sin nuværende Plads. Hvilken Stemmeretsudvidelse Partiet vil bestemme sig for, kan vi her ikke udtale os om, — kun skal bemærkes, at vi paa ingen Maade vil være med paa hovedkulds Indførelse hverken af almindelig statsborgerlig eller kommunal Stemmeret.

Vi har, hvilke Stemmeretsregler der end bliver gjældende, Sympathi for Forholdstalsvalg, som sikrer Flertallet den afgjørende Magt, og som saaledes er en Betryggelse for et fuldt udviklet Folkestyre, men som samtidig ogsaa hjemler Mindretallet dettes Ret til at blive hørt og til at faa en forholdsmæssig Repræsentation.

Vi vil støtte det af lige mange Storthingsmænd inden Høire, det moderate Venstre og det radikale Venstre fremsatte Forslag om Opløsningsret, idet vi anser denne Adgang for Urvælgerne til at udtale sig ved stærkt indgribende Beslutninger af Storthinget som et nødvendigt Led i et fuldt udviklet Folkestyre, for at sikre, at Folkets kaarne Mænd i principielle Spørgsmaal er i Overensstemmelse med Urvælgernes Flertal.

I vort demokratiske Samfund maa vi fortrinsvis søge Garantierne for Samfundets rolige Udvikling netop i Demokratiet selv. Afværgelsen af overilede Beslutninger maa opnaaes derved, at der forfatningsmæssig gives Folket Tid og Anledning til at betænke sig og overveie en Sag, og Misbrug af Retten over Borgernes Indtægt og Formue maa i det væsentlige hindres ved at yde dem, der betaler Indtægts- og Formueskatter, saadan Beskyttelse, at deres Skjæbne ikke kan afgjøres af dem, der intet eier og ingen Skat betaler.

Vi vil støtte alle Forslag, der kan virke til Udvikling af de brede Folkelag, og særlig vil vi arbeide for at sprede Oplysning ud over Folket i saa stor Udstrækning som muligt.

Vi vil arbeide for at udfylde den sociale og økonomiske Kløft mellem de „høiere" og „lavere" Samfundsklasser, og vi mener, at det er Lovgivningens Pligt her at gribe ind paa en mere effektiv Maade end tidligere. Vi har stærk Sympathi for Spørgsmaalene om Ulykkes- og Alderdomsforsikring for Menigmand. — Videre vil vi — af Hensyn til de økonomisk ugunstigt stillede Samfundsklasser — modsætte os ethvert Forslag om udvidet Beskatning paa de daglige, uundværlige Forbrugsgjenstande. Vi er fuldstændig enige i det Princip, at de økonomisk gunstigt stillede Klasser fortrinsvis maa bære Skatten og Tolden. Vi er ikke principielle Modstandere af direkte, progressiv Statsskat, men vi er i høi Grad misfornøiede med den Maade, hvorpaa den direkte Statsskat hos os er gjennemført.

Vi vil i Principet opretholde de af det samlede moderate og radikale Venstre gjennemførte Jury-, Skole- og Hærlove.

Vi vil arbeide for fælles Valgdag ved politiske Valg over det hele Land;

videre for, at norske Sjømænd, som seiler paa norske Skibe, kan faa Adgang til under betryggende Former at afgive Stemmeseddel fra Udlandet;

uden dermed at binde os vil vi ogsaa udtale vor Sympathi for „Bostedsbaandets Løsning", d: Adgang for Urvælgerne til ved Valg af Storthingsmænd at gaa udenom Distriktet, idet vi dog fastholder en Begrændsning af denne Ret, for at Fortrinene ved en lokal Repræsentation samtidig kan bevares.

Vi vil arbeide for en gjennemført Sparsommelighed i Statens og Kommunens Husholdning.

Vi vil med Alvor tage Ordet for vore Næringsveies Udvikling, saa meget mere som vi erkjender, at Landets intellektuelle Fremskridt og dets Stilling mellem Nationerne til syvende og sidst bliver afhængig af de materielle Hjælpemidler. — Vi vil interessere os for en jevn Fortsættelse af Jernbanebygningen og for særlig Omsorg for Landets vigtigste Næringsvei, Jordbruget. For i denne Sag at vise vor Interesse i Gjerning vil vi sørge for, at vort Blad faar en særskilt Landbrugstidende.

*

Efter det Kjendskab, vi har til Folkestemningen, føler vi os overbevist om, at vort Parti vil kunne spille en betydelig, maaske afgjørende Rolle ved de politiske Valg, hvis alle vore Meningsfæller vil slutte sig sammen med os.

Sidste Kommunevalg.

Vestre Toten: Radikalt. Valgmandsvalget 1891 Do.
Vestre Slidre: Blandet. Valgmandsvalget Radikalt.
Nordre Aurdal: Blandet. Valgmandsvalget Radikalt
Næs i Hallingdal: Høire. Valgmandsvalget Do.
Ullensaker: Overveiende Radikalt. Valgmandsvalget Radikalt.
Bodø: Radikalt. Valgmandsvalget Overveiende Radikalt.
Brunlanæs: Upolitisk. Valgmandsvalget Radikalt.
Vardø: Radikalt. Valgmandsvalget Radikalt.
Levanger: Blandet. Valgmandsvalget Høire.
Vardal: Moderat og Høire. Valgmandsvalget Radikalt.

Sædelighedsbevægelsen. Provst Ingier fra Rakkestad holdt Torsdag Kl. 7 i Trefoldighedskirken Foredrag over Themaet: „Gudsfrygt med Nøisomhed er en stor Vinding". Hr. Provsten skildrede først, hvorledes de allerfleste Mennesker jager og stræber efter at opnaa jordisk Velvære og Nydelse. Derpaa fremhævede Taleren Kristus som vort store Forbillede ogsaa paa Nøisomhed med Hensyn til Verdens Goder, og gik derpaa over til at omtale vor Tid, der i sædelig Nøisomhed var Forfaldets og Nedgangens.

Foredraget paahørtes af en talrig Forsamling.

Jernbane gjennem Laagendalen. Til Undersøgelse af en Tertiærjernbane gjennem Laagendalen har Larviks Brændevinssamlag bevilget Kr. 3500.

Arbeiderforsikring. Mandag holder Direktør H. E. Berner Foredrag i statsøkonomisk Forening om Arbeiderforsikring i Tyskland.

Vore Forfattere og Kunstnere er overveiende Tilhængere af det radikale Parti, især netop de mest fremragende af dem. Saa fortæller man os, og vi tror ogsaa, at det forholder sig saa.

Vi kunde vanskelig ønske dem anderledes, disse Mænd, der bringer vort Land Hæder og vækker vort Folk til selvbevidst Daad. Begeistrede, fædrelandskjærlige, ivrige, stolte af sit Land og virksomme for dets Ære ligner de mest af alt unge frygtløse Riddersmænd, der uforsagt styrter sig i Striden i Tillid til sin gode Arm og sin gode Sag.

Men — det er ikke til disse Riddere, at en Hærs Skjæbne betroes, det er til Hærførere, der maaske staar langt tilbage i ridderlige Idrætter. Det er ikke Literaturens og Kunstens Stormænd, i hvis Hænder et Lands Velferd og Fremtid betroes. Koldere Hoveder, i Staternes Raad mere forfarne Mænd, maa her styre.

Bismarck samlede Tyskland i Modstrid mod alle de Tanker og Forestillinger, Foregangsmændene i tysk Videnskab, Kunst og Literatur havde gjort sig derom.

Cavour skabte Italien — og denne store Statsmand maatte, medens han koldblodigt stevnede mod dette Maal, udholde voldsomme Angreb og Beskyldninger fra Italiens ypperste ledende Aander. Disse havde sine Planer til Italiens Samling fixe og færdige. Cavour ændsede dem ikke, eller rettere, han benyttede Angrebene, som han ikke tog til Gjenmæle mod, til Fremme af Enhedens Sag.

Nei, vi ønsker dem ikke anderledes, vore begeistrede Digtere, Skribenter og Kunstnere. Lad dem lig Riddertidens tapre Helte støle paa sin Arm og sin Landses sikre Stød.

Men deres Veie er ikke Politikernes, der skal føre Statsskibet i Havn. Hvad nyttede det Athen at eie Oldtidens ypperste Digtere, Kunstnere, Filosofer? Midt under Blomstringen gik dets Frihed og Selvstændighed til Grunde, fordi dets Digtere ikke var Statsmænd og dets Statsmænd ikke forstod Vigtigheden af et enigt Grækenland og ikke eiede Evnen til Maadehold og Selvbegrændsning.

Ved Norges Banks Hovedsæde i Trondhjem er en Kvinde ansat som fast Assistent. Omtrent samtidig har Englands Bank givet Kvinder Adgang til Ansættelse.

Gaardbruger Lars Bjørndal i Østre Aker døde Torsdag Nat som Følge af Koldbrand i Benet. Afdøde har flere Gange været Valgmand.

Barnehjemssagen. Et Møde i Østre Arbeidersamfund, der udtalte sin Forargelse over Frk. Fougners Frifindelse, besluttede i Torsdags at bemyndige Samfundets Bestyrelse til at sætte sig i Forbindelse med de øvrige Arbeidersamfund og Fagforeninger for at indgaa med en fælles Henvendelse til Justisministeren eller Rigsadvokaten om at bringe Sagen ind for Høiesteret eller en ny Lagmandsret.

Det lader til at Folk, der kalder sig liberale, ikke forstaar Hensigten med den nye Strafferetspleie, som vi nu har faaet i Juryloven. Man kan have hvad Mening man vil om Frk. Fougners Forhold — og det har visselig med fuld Ret været dadlet — men det vilde i Sandhed være udenfor alle Lande at berøve den Anklagede den Beskyttelse, han har i at blive ført frem for 10 norske Borgere, der efter sin Samvittighed har enten at domme ham eller at frikjende ham. Hvad vilde der blive af den Sikkerhed, som søges i Edsvorneretterne, dersom Administrationen skulde faa det i sin Magt at slæbe den Anklagede fra den ene Jury til den anden, indtil der findes en, der er saaledes sammensat, at Domfældelse kan opnaaes? Vi tror, at Juryen netop har vist sit Fortrin deri, at den ikke har ladet sig imponere af Skriget.

Interessante Fortællinger. „Eidsvold" vil, saavidt mulig, i hvert Nummer komme til at indeholde interessante Smaafortællinger.

En norsk-svensk Geværkomite har foreslaaet Fællesbestemmelse angaaende Tilvirkning af Geværammunition, saaledes at denne kan anvendes i begge de forenede Rigers Militærgeværer. Den fornødne norske og svenske kongelige Resolution herom kan snart ventes.

Kristiania Bykasses Budget for næste Aar er besluttet opgjort med en samlet Udgift af Kr. 6,595,500, der foruden ved øvrige Indtægter skal dækkes ved en Skat paa Formue og Indtægt til et Beløb af Kr. 3,041,000.

Stockholmsvalget.

Ved Udfyldningsvalget i Stockholms tredie Kreds igaar valgtes til Rigsdagsmand Hr. Adolf Hedin med 1489 mod 1006 Stemmer, der afgaves for Modkandidaten Hr. Beskow.

Dette Udfald, der af en stor Menneskemasse hilsedes med stærke Hurraraab, er saa meget mere tilfredsstillende for os, som Hr. Hedins unionelle Standpunkt i alt væsentligt falder sammen med vort eget. Flertallet af Vælgerne i Stockholms tredie Valgkreds har hermed sluttet sig til Tanken om Fællesminister paa Grundlag af begge Rigers Ligeberettigelse.

Vi skylder forøvrigt at tilføie, at ogsaa Modkandidaten Hr. Beskow i Principet er Tilhænger af Januarprotokollen. Men han blev uheldigvis, af Modvilje mod Hr. Hedin, støttet af det saakaldte storsvenske Parti, og hans Valg vilde derfor have gjort et daarligt Indtryk i Norge.

Vort Landbrug.

Inden flere af vore Nabolande har der i dette Aar blandt Landmændene reist sig en meget stærk Bevægelse, hvis Hensigt er at skaffe Landbruget saadan Magt og Indflydelse, at det kan faa sine Interesser fuldt ud ivaretagne. Det er Landbrugernes rent ud fortvivlede Stilling, der har affødt Bevægelsen, idet Landmændene endelig synes at være komne paa det rene med, at det ikke er dem muligt selv ved de mest omfattende Forbedringer i deres Drift at bringe saa meget ud af denne, at de bliver istand til at klare de voxende Udgifter, efterat Priserne paa Landbrugsprodukterne i længere Tid stadig har været synkende. Landmændene tror nu, at der baade trænges Lettelser i deres Byrder og direkte Understøttelse gjennem Toldbeskyttelser eller lignende Foranstaltninger, hvis de ikke skal bukke under.

Det var Tyskland, der gik i Spidsen for denne Agrarbevægelse, og det heder i det tyske Opraab til Landbrugerne:

„Vort Maal ligger klart for os: vi behøver en stærk Repræsentation af Landbrugere med afgjørende Stemme i økonomiske Spørgsmaal. — — Vi behøver en fornuftig Toldbeskyttelse mod Udlandets overmægtige Konkurence, en Fuldkommengjørelse af vort Transportvæsen, vore Embedsmænds Uddannelse med det praktiske Livs Fordringer for Øie, Fremme af Landbrugets Forsøgs- og Kulturvæsen for at gjøre os stadig mere uafhængige af Udlandet og knytte vor overflødige Kraft til Indlandet, vi behøver i Parlamentet et stort økonomisk Parti, hvis Medlemmer har Forstand paa økonomiske Spørgsmaal og ville fremme deres Løsning, som ikke lader sig besnære af en ensidig, uvidende Presses Skraal til at ofre vor Existens for blege Theorier. Vi behøver i Pressen et godt ledet Organ, som forsvarer vor Sag." —

Saaledes lød det i de agitatoriske Opraab i Tyskland, og det var forbausende, hvor hurtig Landmændene bed paa og sluttede sig sammen i en talrig Forening, — et Bevis paa, hvorledes Landbruget med Begjærlighed greb Leilighedene til at give sin Stemning Luft.

I Danmark fulgte man snart efter, og for kort Tid siden var 180 danske Landmænd, der repræsenterede otti tusinde Medlemmer fra alle Dele af Landet, forsamlede for at udarbeide Love og Program for den danske Agrarforening. Foreningen har gjennem sine Love sat sig mange og store Opgaver, som det vilde føre for vidt her at opregne; men de gaar ud paa at søge Statens direkte Støtte i forskjellige Retninger til Fordel for den landøkonomiske Drift, Forandringer i Beskatningsmaaden, saaledes at Landbruget lettes for visse faste Skatter og Byrder, Ændringer i Toldsatserne, hvorunder der kræves Toldophævelse paa Livsfornødenheder. Desuden kræves der Sparsommelighed i Statsforvaltningen og Indskrænkning af Udgifterne til uproduktive Øiemed. Og for med tilstrækkelig Kraft at kunne virke for disse Formaals Fremme vil Foreningen søge at bringe Landbrugerne, store og smaa, samt Landarbeiderne til ved sluttet Sammenhold at opnaa den fornødne Indflydelse paa Lovgivningsmagtens to Faktorer, Folke- og Landsthinget.

Ogsaa i vort Land har der ihøst været gjort et første Forsøg paa at faa Landmændene til at slutte sig sammen, idet der fra en Del Mænd i Follo er udgaaet Indbydelse til Dannelse af et „Norsk Landmandsforbund", der synes at have taget Sigte paa Beskyttelsestold som et af de vigtigste Midler til at ophjælpe vort Landbrug.

Vi er fuldt paa det rene med, at ogsaa det norske Landbrug for Tiden kjæmper under saa vanskelige Forholde, at disse paakræver det hele Samfunds Opmærksomhed, og det er utvilsomt, at der fra Statens Side maa gjøres mest muligt for at tilveiebringe Trivsel inden den Stand og den Bedrift, der altid vil vedblive at danne Grundvolden for Landets økonomiske Bæreevne. Vi tviler derimod paa, at det i vort Land er muligt at samle Landmændene om et Særprogram for deres Virken inden Statsstyrelsen. Dertil er hos os Landbrugets Forholde altfor uensartede og Interesserne som Følge deraf altfor forskjellige. Bl. a. vil Beskyttelsestold paa Landbrugsprodukter neppe nogen Gang kunne faa Flertal for sig i vor Nationalforsamling.

Vi tror imidlertid, det er paa høi Tid, at Landmændene samler sine Tanker mer om de økonomiske Forholde i vor Statshusholdning, saaledes at der paa den Maade tages Hensyn til Landbruget, og med det Maal for Øie bør det blive muligt at samle de norske Landmænd om værdige Repræsentanter til at møde i Thinget. Ved Siden af, at disse Mænd vil varetage Landbrugets Tarv ved den Økonomi, som vore smaa Forholde og Jordbrugets vanskelige Kaar kræver, vil de ogsaa sidde inde med saadan Indsigt i Landbrugets Forholde, at de vil kunne fremme dets specielle Interesser, eftersom disse kommer tilorde fra vore Landmandsforeninger rundt om i Landet. Vi er enige med de tyske Agrarer, naar de siger: „Vi behøver i Parlamentet et stort økonomisk Parti, hvis Medlemmer har Forstand paa økonomiske Spørgsmaal og ville fremme deres Løsning".

Heri ligger intet Ønske om at bringe op en Særpolitik, der hos os ikke har Udsigt til at slaa gjennem, men kun det Maal, at indføre en for Landbruget naturlig Økonomi i vort offentlige Stel og forstandig Virken for vore Næringsveies Trivsel.

Til Jul anbefales **Til Jul** anbefales

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Dameveste fra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen, **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred. 0.25 til 0.50 for ubl. Bomuldsvarer, Bomuldsstoffer, Lagenlærred og tørklædelige Forklæder. Buxeseler, Jagerunderbl. Blaaler og Tørklæder.

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sloifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

For og Sysager.

1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

Nyttige Julepresenter.

Fra min

Tricotagefabrik

anbefales:

Uldtrøier, tykke	*Strikkede Lægger,*
Herreundertrøier,	*Gamascher,*
Dameundertrøier.	*Strikterklæder,*
Underbenklæder,	*Langsehavls,*
Mavebælter,	*Dameveste,*
Knævarmere,	*Herreveste,*
Strømper,	*Børneveste.*
Skjærf,	*Strikkede Børnehuer*
Vanter,	*Nansenhuer,*
Fingervanter,	*Børnekjoler,*
Skivanter,	*Børnekufter.*
Pulsvanter,	*etc. etc.*

Bestillinger modtages.

Chr. L. Østergaard.

Storgaden 27, Butik til Youngsgaden.

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne, Dukkevogne, Kurv-Reisekufferter, Kurver- & Kurvmøbler

Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.

Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom, Christianssund 1892.

Før Jul, **Godtkjøbs-Udsalg** För Jul.

Enhver der skal kjøbe **Kjoletøier, Schawls, Gardintøier, Paraplyer** etc. bør benytte Leiligheden, da Priserne er enormt billige.

Strugstad & Carlson.

Prindsens Gade, Christiania.

P. A. LARSEN

Raadhusgaden No. 4, Kristiania.

VINE,

Spirituosa og Cigarer.

Telegramadresse: **„Pal"**

Bayerskøl, Lagerøl, Pilsenerøl, Bokøl, Hvidtøl

fra

Central-Bryggeriet,

Christiania,

anbefales.

Telefon 55. Telegramadr.: „Central"

Landets betydeligste Chocoladefabrik!

Fabrik Mandala Gade No. 12.

Ottesens Efterfölgeres velsmagende Chocolade №3 bör nydes i ethvert Hjem.

Fabrik Mandala Gade No. 12

Norges største Importør af Cacaobønner!

L. H. Hagen & Co.

Vaaben & Sportsforretning

Tændstempelrifler 6.5 m/m
Ammunition & Ladeaparater til 6.5 m/m
Ski og Skøiter,
i største Udvalg.

L. H. Hagen & Co.,

Christiania, Kirkegaden 19.

C. Nordby,

Stortorvet 13 B,

ligemod Kirken,
anbefaler sin

Isenkram & Udstyrsforretning

til ualmindelig billige Priser.

Værktøi & Beslag

i stort Udvalg.

Specielt anbefales som

nyttige Julepresenter:

Vridemaskiner, Kogeapparater, Kulboxe, Ildtei, Bretter, Bredbakker, Bordknive, Skeer m. m. m.

Rabat mod Contant.

C. Nordby,

Stortorvet 13 B ligemod Kirken.

Guldsmed **Ths. Larsen,** 19 Kirkegaden

Billige Priser

anbefaler et rigt Udvalg at

Julepresenter

i

Sølv, Guld, Plet, Antikvar etc,

19 Kirkegaden. Guldsmed Ths. Larsen.

Lager af:

Cirkelblade, Opgangsblade, File, Høveljern, Staal, Spiger, Stift, Søm etc. Bomolie, Rapsolie, Mineralolie, Cylinderolie, Pudsegarn, Pakninger etc. Lim, Politur, Shellak, Malervarer alle Slags.

Haldens Metalvarefabrik

Fredrikshald,

Fabrik for **Kobberkjedler, Kobberkaseroller, Meierispand, Saaer, Spyttebakke, Lygter, Toiletspand, Lanterner, Blikvaser** og andre Metalvarearbeider.

C. Wiel-Gedde,

Fredrikshald.

Melforretning en gros.

Agentur, Comission & Inkasso.

Kjoletøier fra Engroslager.

Fra 27de November indtil 23de December holdes vort velrenomerede Godtkjøbsudsalg aabent. Beholdningen saavel af sorte som coulørte Varer righoldigere end foregaaende Aar. **Opgang til Lageret fra Prinsens Gade**

Ott, Falkenberg & Co.,

Hj. af Prinsens & Akersgd.

Etableret 1868. **Chr. Frank,** Etableret 1868.

Nedre Slotsgade 8
anbefaler

Vine & Spirituosa

i Partier og mindre Dele
til billigst beregnede Priser.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,
anbefaler sit nye Maskinværksted for

Landbrugsmaskiner

Reparationer udføres.

Fra Lager anbefales desuden

Den nye Buckeye Slaa- og Meiemaskiner, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner, Ploge af alle Slags
til billige Priser.

Endvidere anbefales:

Forbedrede Maskinruller af eget Fabrik. Assurancesprøiter, bedste Slags, Torvstrø og Luftclosetter, Feltesser og Smedebælge m. m.

E. Sunde & Co.,
Maskinværksted, Torvgd. 11.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,
anbefaler til billigste Priser

sit store Lager af:

Vandledningsrør

af
Lloyd & Lloydsbekjendte Fabrikat.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper), som Suge- og Trykpumper, Vingpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper,
Assurancesprøiter m. Fl.
Krybberør, glasserede, svensk Fabrikat.
Rørledningsarbeide udføres.
Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.
Kristiania.

Severin Jacobsen

3 Storgaden 3,
anbefaler

Finsko & Ragsokker.

Fjær	fra Kr.	6.00	pr. Bd.
Dun	„ „	0.90 -	Pd.
Uldgarn	„ „	2.00 -	„
Bordtæpper	„ „	1.40 -	Stk.
Sengetæpper	„ „	1.80 -	„
Uldtæpper	„ „	2.50 -	„
Corsetter	„ „	0.85 -	„
Kjole-Cheviot	„ „	0.85 -	Mtr.
Sort Thibet	„	1.30 -	„
Gardintøi	„	0.25 -	„
Skjortelærred	„	0.25 -	„

Dækketøier

Bolster,	Møbeltøier,
Paraplyer	Galoger,
Skjorter,	Skjortetøier,
Slips,	Snipper,
Manschetter.	Manschetskjorter,

Undertøi
for Damer og Herrer
billigst hos

Severin Jacobsen,
3 Storgaden 3.

Uldskjørter

Hjemmestrikkede af gode Garnsorter
til Kr. 3.70, 3.90, 4.00, 4.20, 5.40.
Hjemførte stribede i stort Udvalg
til Kr. 5.00

Velourskjørter.

Skjørtefloneller
ensfarvede tykke heluldne.
70 cm. bredt á 1.80 pr. Mtr.
Stribede og ensfarvede med Border,
100 cm bredt á 2.40, 2.75, 3.20 pr. Mtr.

Uldveste,
sorte og coul. med og uden Ærmer fra Kr. 2.00 til 5.10,

Herreveste,
Kr. 7.40, 7.80, 8,30.

Brødrene Hansen,
Kongens Gade 29.

Gihle & Bjørnstad,

Karl Johansgd., Hj. Nedre Slotsgade.

Garn

til vævning, strikning og broderi.

Hvidevarer

i complet udvalg til udstyr.

Tricotage

for Damer og Herrer i største udvalg.

Foer & Sysager.

Mærk: Naar stof til undertøi kjøbes, klippes modellerne *gratis.*

Gihle & Björnstad

Forlang prøver. Kristiania. Telefon 3370.

Uldtøier & Floneller

for

Vinteren

i 1/1 & 1/2 Uld

Skjortetøier & strikkede Skjørter

i stort Udvalg ankommet til

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Christiania Glasmagasin,

(etableret 1739)

Glasvarer
&
Lamper.

Senge-Lager. Billigste Priser!

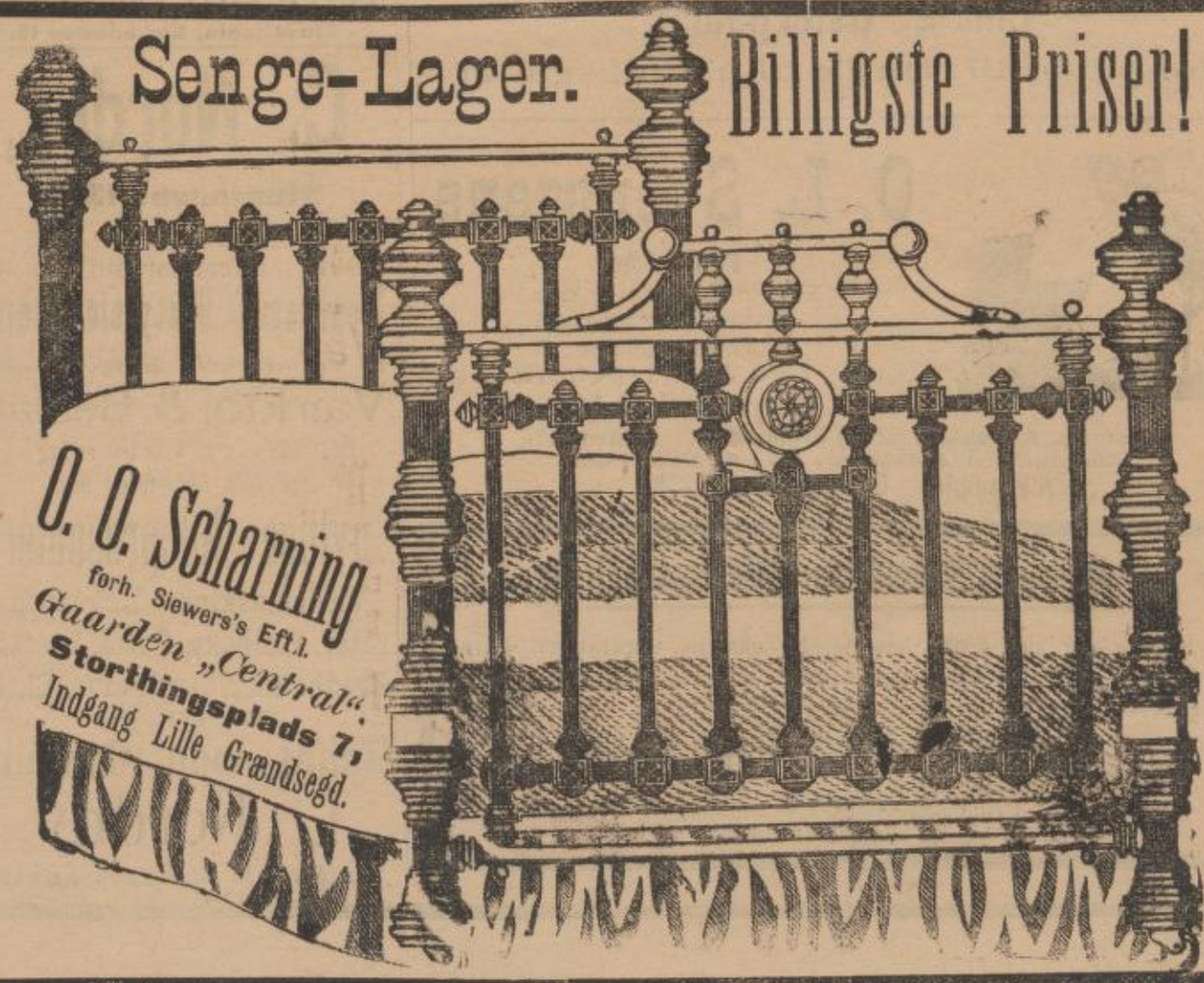

O. O. Scharning
forh. Siewers's Eft.l.
Gaarden „Central"
Storthingsplads 7,
Indgang Lille Grændsegd.

C. A. Benneche

Etableret 1845
Grændsen, Christiania,
anbefaler til billige Priser

Vine og Brændevine.

Udgivet af et Aktieselskab. Trykt i J. M. Stenersens Bogtrykkeri. Kristiania.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeunderstøttelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Generalagent Arth. Staib, Carl Johans Gade 7

Nr. 1. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag 2den Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000. —
Joh. Loken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Livsforsikringsselskabet
„STAR".
Etableret i England 1843. —
Introduceret i Norge 1863.
(Grundfond — Kr. 1,800,000 — hvoraf indbetalt Kr. 900,000.
Efter et halvt Hundrede Aars Arbeide er:
Selskabets Fonds . . . . . Sexti-to-Millioner Kr.
Bonus under første 45 Aar Tyve-fem-Millioner Kr.
Udbetalt paa Policer Incl. Bonus Syvti-Millioner Kr.
Forsikringssum To Hundrede og Tretti-Millioner Kr.
Regner man Renter & Renters Renter af den udbetalte Bonus, saa har de forsikrede faaet mer end firti Millioner Kroner i Udbytte i Løbet af 45 Aar.
Bonus-Uddelingen, der foregaar hvert femte Aar, finder for indeværende Femaar Sted i Begyndelsen af næste Aar. Bonus kan indtages **efter frit Valg** paa en af tre forskjellige Maader.

Forlang R. & O. Ittesens Chocolade

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

F. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Udnævnelser. Sognepræst i Flekkefjord Kieland til Sognepræst i Aker. Ledig Personelkapellan Grøndal til Sognepræst i østre Bærum. Forhenværende Sjømandspræst Munthe-Kaas til Sognepræst i vestre Bærum. Sognepræst til Indviken i Bergens Stift Geelmuyden til Sognepræst i Næs under Ringerikes og Hallingdal Provsti. Høiesteretsadvokat Heffermehl til Sorenskriver i Numedal og Sandsvær.

Erika Nissen. En Kreds af norske Komponister, Musikere og Musikvenner skal efter Forlydende ha indgit Ansøgning om, at der maa bli bevilget Erika Nissen en aarlig Statsunderstøttelse af 1600 Kroner i Lighed med, hvad der ydes flere andre af vore største Kunstnere.

Saa stærk Taage var der forleden Dag i Amsterdam, at 80 Mennesker faldt i Kanalerne. 21 Personer druknede og flere savnes.

Elberfeldsystemet er enst. besluttet indført i Kragerø fra 1 April.

Bispeindvielse. Den 14de Jan vil Biskop Heuch i Vor Frelsers Kirke indvie fhv. Professor Bugge til Biskop.

Paa Frognerkilen er der nu prægtig Skøiteis.

Det norske Gaardbrugerparti.

Det radikale Parti vil gjerne fremstille sig som det gamle Gaardbrugerpartis retmæssige Arving. Og det kan pege paa, at Bønderne i stor Udstrækning følger det. Det kan ligeledes pege paa Handlinger, som det har ilet med at udføre, for at vinde Bondernes Yndest. Veiskattens Ophævelse, hvortil forøvrigt de fleste Moderate og adskillige Høiremænd medvirkede, hører til disse.

Men alt dette forandrer ikke det virkelige Forhold. Det radikale Parti er intet Bondeparti, men en ægte Affødning af den almeneuropæiske radikale Intelligens. Dets virkelig ledende Mænd staar nærmere de moderne Aandsstrømninger i Kjøbenhavn og Kristiania, end de staar det jevne norske Bondeskjøn.

Selve det radikale Partis Program: Konsulatsagen, Udenrigsministersagen og almindelig Stemmeret i Stat og Kommune godtgjør med overbevisende Kraft, at Partiets Rødder ikke er at søge i Uelands Bondedemokrati.

Det vilde aldrig have faldt noget norsk Gaardbrugerparti ind at vække Forfatningsspørgsmaal af største Rækkevidde og af skjæbnesvangert Indhold for Unionen paa et saadant Spørgsmaal som dette: Er et særskilt Konsulatvæsen ønskeligt eller ikke ønskeligt for Norge? Om Norges Bønder i det hele vilde interessere sig derfor — og en langvarig Deltagelse i Statslivet har gjort dem interesserede i meget, der ikke berører deres egentlige Omraade —, saa vilde de behandle Sagen efter de samme Grundsætninger, hvorefter de pleier at drøfte ethvert Spørgsmaal, som vedkommer Stat eller Kommune; de vilde høre alle Parter, granske alle Sider, inden de tog nogen Beslutning. De vilde ikke møde frem med forudfattet Mening og aabne Forhandlingerne med at slaa i Bordet og sige: Saa skal det være, og ikke anderledes.

Det harmonerer lige saa lidet med det norske Gaardbrugerpartis Færd og Tankemaade at følge den sørgelig bekjendte Skarnæslinje i Udenrigsministerspørgsmaalet. Norges **Bønder** har altid foretrukket Løvlinjen. De har sin væsentlige Del i, at vi nu staar som et selvbevidst Folk, der ikke noier sig med mindre end fuld national Ære. Men deres Æresfølelse er ikke af en sygelig, hysterisk Natur, men sund og sørlig med koldblodig Overveielse og med Hensyntagen til Landets og Folkets Fordel. Det ligner ikke Norges Bønder at kræve en Forandring i det bestaaende uden at vide, hvad de faar igjen og uden at beregne Følgerne af sine Fordringer. De opstiller derfor ikke paa Forhaand noget Krav, hvorom de erklærer sig uvillig til at underhandle med den Part, med hvem Norge hidtil har været i Fællesskab. De gaar til Forhandling med den Beslutning at hævde Norges Ret, men ikke med den Beslutning ikke at ville høre paa Modparten, hvad han end maatte ville sige. De norske Bønder har den samme tænksomme Retfærdighedsfølelse som sine svenske Frænder, der paa Olaf den Helliges Tid modtog de norske Sendemænd, forhandlede med dem og bragte en mod Norge ildesindet Konge til Fornuft. Naar det svenske Folk tilbyder Forhandling, da ligner det de norske Bønder at modtage Tilbudet og tilholde de mod Sverige ildesindede Partiledere at lytte til, hvad der bliver fremført og forklaret fra svensk Side, før Beslutning fattes.

Den, der indgaar paa Forhandling i Bevidsthed om, at han derunder vil vide at hævde sin Stilling, eier større Selvstændighed end den, der tilstopper Ørene af Frygt for at nødes til at høre andre Argumenter end sine egne.

Hvad Stemmeretten angaar, er det indlysende, at det ikke er Norges Gaardbrugere, der har fundet paa at ville ophæve Stemmerettens Begrændsning, allermindst i kommunale Anliggender. Det er direkte stridende mod baade Landets og Gaardbrugernes egne Interesser, at disse uden videre skal give Slip paa den Stilling, Grundloven har anvist dem i vort Statsliv og vort kommunale Liv, og at de uden Kautele eller Garantier (thi Forholdstalsvalg er her uden Betydning) skal med en Gang givr Stemmeret til Folk, der i et stort Antal Valgkredse og Kommuner er talrigere end alle de nuværende Stemmeberettigede tilsammen. Det vilde i Sandhed ikke ligne vore Gaardbrugere at give Slip paa Førstefødselsretten og give fra sig Magten i Kommunens Anliggender uden at vide, hvad der kommer i Stedet. Den er ikke udgaaet fra vore Bønder, den geniale Tanke at lægge Afgjørelsen med Hensyn til Skatternes Fordeling uden Forbehold i deres Hænder, der enten ikke rammes af nogen Skat, fordi deres Indtægter ligger under Skattegrændsen eller kun erlægger en nominel Skat, der ikke væsentlig berøres af, om Udgifterne er smaa eller store i den paagjældende Kommune. Det er ikke Norges Gaardbrugere, som paa den Maade vil have lagt i de ikke-skatydende Klassers Hænder en Magt større end de har i noget andet Land i Europa, og meget større end i noget Land, hvor der er almindelig kommunal Stemmeret.

Den direkte Skat til Staten, slig som den nu er indført, er ikke opfunden af norske Gaardbrugere. Hvor lidet de end muligens forstaar sig paa det høiere Finansvæsen, saa vil deres økonomiske og administrative Instinkt sige dem, at en Skat, der medfører foregede Udgifter og fordyrer Statsstyrelsen, ikke er anlagt paa en forstandig Maade, og at en Skat, der rammer yderst forskjellig i de forskjellige Landsegne, ikke er bygget paa nogen solid og varig Grund. De vil lettere end de fleste andre komme under Veir med de Indskrænkninger i det kommunale Selvstyre, som er en Følge af den nye Skat, og som vil føles desto stærkere, dersom en Forhøielse af Skatten skal vise sig nødvendig for at skaffe Statskassen de Midler til Dækkelse af øgede Udgifter, som forgjæves søges paa andre Kanter.

Men en stor Del af Norges Bønder findes i det radikale Partis Rækker.

Herved maa erindres, at da Spaltningen indtraadte, rev de mest yderliggaaende med sig den hele Partiorganisation og opførte sig, som om de, og ingen andre, var det gamle Venstreparti. Dette havde de saa meget lettere for at gjøre, som de store Venstreblade allerede flere Aar tidligere var kommet i Hænderne paa den radikale Kristianiaintelligens, og det var sandelig ikke godt for dem, der saa hen til Pressen som Kilden for sin politiske Kundskab, strax at opdage, at den gamle Gaardbrugerpolitiks Aand umærkelig var veget fra den, og den rene Byradikalisme ligesaa umærkelig traadt i dens Sted. Selve de norske Bønders Konservatisme, deres Uvillighed til at „forandre Signalerne", kom her Radikalerne til Hjælp. Disse har havt vundet Spil, saalænge de gjennem Pressen har kunnet indbilde sit Publikum, at de Signaler, som de stak frem, var de gamle fra Uelands og Johan Sverdrups Tid. Arbeidet har faldt dem let, fordi vi paa Østlandet har manglet rigtig fremragende Bondehøvdinger, der baade i Thinget og ude i Folket har kunnet tilbagevise de radikale Byherrers Krav paa at være de gamle Venstrehøvdingers rette Arvtagere.

Men det er umuligt for Bønderne længere at være uopmærksom paa, hvor Radikalismen er i Færd med at lede dem hen. Forbundet med Socialisterne er oplysende. I Danmark har dette Forbund allerede bragt det store Venstreparti til at skille sig fra Kjøbenhavnsradikalismen. I Tyskland har de Partigrupper, der svarer til vort radikale Parti, fuldstændig brudt med Socialismen — men for silde. Socialisterne er der blevet saa talrige, at de nu danner det egentlige Venstreparti, der kun har sin Modvægt i de mere eller mindre konservative Grupper. Overalt i Europa begynder man at forstaa de Farer, som truer fra Socialismen gjennem den almindelige Stemmeret, og det er i alle Lande til Bønderne, man vender sig, for at søge Hjælp mod disse Farer. Bønderne har den dobbelte Fordel, at de er fortrolige med de arbeidende Klassers Kaar, og derfor vil interessere sig for at forbedre dem, og at de samtidig mere end andre skjønner det farlige ved det Krav, Socialisterne paa Arbeidernes Vegne fremsætter: at al Privateiendom skal ophæves.

Norges Bønder maa igjen gribe det Statsror, som de godtroende blandt dem saa ubesindigt har overladt i Radikalernes Hænder.

Afholdsbevægelsen i Kristiania. Kristiania Totalafholdsforenings Fællesudvalg har til Kommunebestyrelse og Magistrat indsendt et med ca. 30,000 Underskrifter forsynet Andragende om Lukning af Restaurationerne fra Lørdag Aften Kl. 5 til Mandag Morgen.

Autoriseret Forklaring. Sognepræst E. Meyers Forklaring over Luthers lille lille Katekisme er af Kirkedepartementet autoriseret til Brug i Folkeskolen.

Storthingsmand Jellum fra Buskerud møder efter Forlydende paa Storthinget iaar. Tidligere har han paa Grund af Sygelighed været forhindret fra at kunne møde.

5 Lommetyve arresteredes i forrige Uge i et Logihus i Vaterland.

Fra Akershus skriver en anseet Venstrepolitiker til os: „De ved jeg er og altid har været Venstremand og fremdeles staar paa Venstreprincipper, men den brutale hensynsløse Maade, hvorpaa Venstre nu har søgt at fremme sine Sager, har skræmt og forarget mig. Mandedelagger sig selv og sine Sager paa den Maade. Vil man i Politiken naa sine Maal, er efter min Formening sund Fornuft, Sindighed og Udholdenhed absolut fornøden — opbrusende Overmod, Brutalitet og grov Kjæft er Selvmord. En praktisk Forretningssag som Konsulatsagen, ligesaa ønskelig for Sverige som for Norge, en Sag, som med Sindighed og fornuftig Imødekommen maatte kunne være ordnet i al Venskabelighed, røres sammen med en hel Del andre politiske Sager (Diplomatsag og Flagsag osv.) og gjøres til et politisk Skraalenummer, der holder paa at sætte Skandinavien i Brand. Det har jo vist sig lige fra 1814, at Norge altid har faaet sine Krav frem, naar det har forstaaet at tage det paa en sindig, rolig og fornuftig Maade og kunnet vente paa det beleilige Øieblik."

Landstads Salmebog.

Paa Huseby & Co.s Forlag her i Kristiania er der nu udkommet en interessant og høist værdifuld Udgave af Landstads Salmebog.

I Lighed med hvad der saavidt vides allerede er skeet i alle andre Lande, har Hr. Huseby i Salmebogens Text indtaget de forskjellige Melodier, udsatte for 3 Stemmer. Desuden leverer han i sin Salmebogudgave Professor Blix's prægtige Samling: Nokre Salmar. Endvidere leverer han interessante og rigt illustrerede Afhandlinger af Kirkestatsraad Dr. A. Chr. Bang, Biskop J. N. Skaar og Professor L. Dietrichson. Biskop Skaars Afhandling giver en kort Redegjørelse for Kirkesalmebogernes og Salmesangens Historie i den norske Kirke, samt alfabetisk Fortegnelse med korte biografiske Notiser over de Salmedigtere, der har Del i Landstads Salmebog. Denne Afhandling, som særlig den store Mængde af Menighedslemmer vil sætte stor Pris paa, er ledsaget af 82 smukt udførte Portrætter. Dernæst har Statsraad Bang leveret en Afhandling om Kirkemusikere og Kirkemusik, med 12 Portrætter, og Prof. Dietrichson om norsk Kirkebygningskunst, med 136 Billeder af norske Kirker. etc.

Tiltrods for alt dette Stof og det udmærket gode Papir, er denne Salmebogudgave ikke tykkere end de nu brugelige Udgaver. Og Prisen er uhørt billig. Husebys Textudgave (uden Melodier, men med øvrige Tillæg) sælges for Kr. 1,00 og opover efterhvor Bindene er, og Melodiudgaven koster Kr. 1,50 og opover. Om kort Tid vil man uden Prisforhøielse faa Udgaver, hvori ogsaa Salmebogens prosaiske Del (Texterne) indeholdes; indtil da leveres Textern særskilt for 10 Øre.

I Husebyudgaven har Landstads Salmebog faaet et Udstyr, som er dens Indhold værdigt. Husebyudgaven slaar simpelthen alle andre Udgaver af Landstads Salmebog fuldstændig af Marken.

Peter Helgevold.

Hedin om Unionen.

Hr. Adolf Hedin sluttede sin Tale til de frisindede Vælgere i Stockholms 3die Valgkreds med følgende Ord, der gjorde stærkt Indtryk paa de Tilstedeværende og hilsedes med stormende Bifald:

„Opretholder vi ikke Unionen, saa forspilder vi det vigtigste og første Vilkaar for Landenes Bestaaen som selvstændige Stater. Jeg fæster mig her ikke udelukkende ved det Tilskud i Forsvarskraft, som Sverige faar fra Norge, eller Norge faar fra Sverige; heller ikke fæster jeg mig ved, at de i Forening har større Anseelse i Udlandet, skjønt begge Dele har stor Betydning. Der findes noget, som kanske betyder endnu mere. Det gaar undertiden an for den Enkelte at staa alene, uden Venner, uden Støtte. Det gaar ogsaa an for en Stormagt som Frankrige at staa isoleret, uden Alliancer. Men for det lille Sverige og det lille Norge vil det i Farens Stund have stor Betydning at vide, at der har jeg en Forbundsbroder, som er beredt til at dø med mig. For Bevarelsen af et saadant Broderbaand har jeg altid virket, og — Stockholms Vælgere kan forkaste mig eller ei! — jeg vil anvende mine sidste gjenværende Kræfter til efter min ringe Evne at beskytte og bevare dette Baand."

---

75 Bjørne har Ole Tverstøl i Aamlid fældet. Hr. Tverstøl er endnu i sin bedste Alder, mellem 40 og 50 Aar. Den Mand fortjener virkelig en Extrapræmie for sin gavnlige Virksomhed.

I samme Grav blev forleden to Brødre begravne paa Gjerpens Kirkegaard. Den ene var 79, den anden 76 Aar gammel.

Hr. Adolf Hedin kommer 4de Jan. paa Besøg til Statsraad Astrup hersteds.

En af Kristiansfunds største Forretningsmænd, Chr. Johnsen, afgik ved Døden 4de Juledag.

Hafslunds Eiere har tilbudt det af Fredriksstads- og Kristianiafolk dannede **Selskab at faa kjøbe Bruget** for samme Sum, som Englænderen Parrington skulde betale, nemlig 635,000 Kr. Regjeringen negtede Salg til Udlændinger.

Den gule Feber har atter holdt sit Indtog i Rio de Janeiro. I de sidste 8 Dage er indtruffet 5 Tilfælde.

590 Tyrefægtninger er der i det nu forløbne Aar afholdt i Spanien. I Portugal er der afholdt 18 og i Frankrige 19. I disse 617 Fægtninger er der dræbt ikke mindre end 1587 Tyre!

En ukjendt Pige kom 3die Juledags Aften ind i en Gaard i Lakkegaden og bad om Hus; det fik hun. Næste Morgen døde Pigen pludselig, uden at nogen havde faat vide, hvem hun var. Liget bragtes til Ankerlokkens Lighus.

Centrum.

I et Lørdag den 16de December 1893 af endel Mænd fra Buskeruds Amt afholdt Møde besluttedes dannet en „Centrums-Forening for Buskeruds Amt" i Tilslutning til den tidligere dannede Landsforening og med Love væsentlig overensstemmende med de for Bratsberg Amts Centrumsforening vedtagne.

Til Mødet var indløbet skriftlig Meddelelse om Tilslutning fra Mænd i flere Distrikter af Amtet.

Der valgtes en Arbeidskomite, der foreløbig har at forrette som Bestyrelse, bestaaende af:

Formand:
Fhv. Statsraad, Tristsbestyrer Jacobsen, Drammen.

Viceformand:
Doktor G. Lovig, Krodsherred.

Medlemmer:
Fhv. Storthingsmand O. Krekling, Fiskum.
Fhv. Storthingsmand, Gaardbruger Jellum, Modum.
Gaardbruger H. P. Jarnæs, Sandsvær.
Landhandler Carl Nielsen, Aal.
Gaardbruger M. Gunnerud, Røken.
Do. Anders Aas, Lier.
Do. Kittil Fikkan, Rollag.
Do. Kolbjørn Gulsvik, Flaa.
Fhv. Storthingsmand, Gaardbruger Chr. Ihlen, Øvre Eker.

Forholdstalsvalg, der forlængst er antaget som Programssag af Høire, og som ogsaa vi anser som en i sig selv gavnlig og heldig Reform, bydes nu af Radikalerne som Vederlag for Indførelse af almindelig kommunal Stemmeret.

Dette gjøres paa en saadan Maade, som om man vilde have Norges Gaardbrugere til at tro, at de sædvanlige Følger af almindelig Stemmeret derved undgaaes.

Det bør da alvorligt fremholdes, at Forholdstalsvalg i og for sig ikke afværger Virkningerne af, at al Indskrænkning i Stemmeretten ophæves.

Hvad der opnaaes ved Forholdstalsvalg er, at ethvert nogenlunde betydeligt Mindretal bliver repræsenteret, saa at Flertallet ikke ganske kan udelukke det af Kommunebestyrelsen. Men Flertallet beholder som før den afgjørende Magt i Kommunens Anliggender.

Det er ikke sandsynligt, at et Flertal af Socialister vil lade sig afholde fra at gjøre, hvad der efter deres Mening er rigtigt, fordi der findes et Mindretal, som har Anledning til at udtale sine Anskuelser i selve den Sal, hvor Formandskab og Repræsentantskab samles. Det er en fortræffelig Ordning, at Mindretallet ikke ganske kan udelukkes og bringes til Taushed. Men det er ingen tilstrækkelig Garanti. Der er, naar Forholdstalsvalg knyttes til almindelig Stemmeret, fremdeles intet til Hinder for at de, der betaler liden eller ingen Skat, beherske Ligningsværket, endog med kun en Stemmes Overvægt.

Skal almindelig kommunal Stemmeret indføres, trænges der Beskyttelse for Skatteyderne. Det skulde være underligt, om disse vil føie det radikale Parti i at fraskrive sig al Raadighed over sin egen Pung til Fordel for dem, der lidet eller intet betaler.

Vi skal i en følgende Artikel komme tilbage til Spørgsmaalet om almindelig Stemmeret.

Adolf Hedin
om
Udenrigsministerspørsmaalet.

For en Forsamling af liberale Vælgere i Stockholms 3die Valgkreds gav den bekjendte svenske Venstremand Adolf Hedin, Dagen før han blev valgt, en Udredning af sit Standpunkt i denne Sag. Af denne hans Tale giver vi nedenfor et kort Uddrag.

„Skal Udenrigsministeren være en svensk Mand, svensk Embedsmand, ansvarlig kun for svenske Myndigheder, eller bør han, i Kraft af Unionsdokumentet, blive en unionel Embedsmand? De, som faar opleve 4de November næste Aar, de faar da ogsaa opleve Femtiaarsdagen for den svensk-norske Unionskomites Forslag. Denne Komite har for første Gang ved Rigsaktbestemmelse villet fastslaa, at Hs. Maj. Kongen til Udenrigsminister skulde kunne udnævne enten en norsk eller svensk Mand. Det Forslag, denne Komite udarbeidede, fik imidlertid hvile, og høist faa fik Adgang til det, før det endelig efter Unionsvisten i 1859—1860 blev befordret i Trykken. Da, efter Statholderstriden, at fremlægge dette Forslag kunde der ikke blive Tale om.

Nu kan Spørgsmaalet ikke længere udskydes. Unionens Bestaaen anser jeg for at være det fornemste Vilkaar for begge de forenede Rigers Bestaaen som selvstændige Stater, ligesom jeg er sikker paa, at de unionelle Tvistigheder aldrig kan løses paa anden Grundvold end den fulde Ligestillethed. (Stærke Bravoraab).

Jeg gaar nu over til nærmere at betragte dette Forslag, at Hs. Maj. Kongen skulde kunne udnævne enten et Medlem af den svenske eller af den norske Regjering til som lovlig fælles Udenrigsminister at lede de to Rigers udenrigske Sager. Jeg vil da faste Opmærksomheden ved, at dette Princips Rigtighed er blevet godkjendt af den svenske Regjering i en ved dette Aars Begyndelse offentliggjort Statsraadsprotokol, og at Hs. Maj. Kongen har udtalt sin Tilslutning til en saadan Løsning af den unionelle Tvist.

Men kunde man, trods Godkjendelsen af Principets Rigtighed, kan vige tilbage for de formentlige store Vanskeligheder ved dets Gjennemførelse? Hvorledes — spørger man — vil i ordne den fælles Udenrigsministers Ansvarlighed for de to Nationalforsamlinger? Jeg vil først minde om, at den konstitutionelle Udvikling i vort Aarhundrede har ført med sig som et uomtvisteligt Faktum, at den juridiske Ministeransvarlighed holder mere og mere paa næsten aldeles at forsvinde. Jeg mener Ansvarlighed for Domstol, som dømmer til Straf."

Herpaa opregner Taleren en Række Exempler. Imidlertid mener han, det kan være i sin Orden, at der i Rigsakten kommer ind Bestemmelser om det juridiske Ansvar, og udtaler, at „med den Statsmandsdygtighed, som findes samlet inden de to Landes Regjeringer, bør man vel kunne løse dette Spørgsmaal. Mænd, som ikke har været nogen politiske Genier, har løst vanskeligere Opgaver. . . .
Man faar ikke erklære Spørgsmaalet for uløseligt, fordi man endnu ikke har gjort noget alvorlig Forsøg paa at løse det.

Men skal den juridiske Ansvarlighed erstattes med den parlamentariske Kontrol, kan man spørge: hvorledes tager denne sig ud uden Unionsparlament? Jeg vil gjøre opmærksom paa, at til (det svenske) Venstres Unionsprogram hører ogsaa det Forslag, at alle Sager, der angaar Rigernes Forhold til fremmede Magter, skal henlægges til sammensat Statsraad. Forslag herom forelaa til Behandling i Rigsdagen 1884 og vedtoges da af 2det Kammer, men faldt paa 1ste Kammers Modstand. Var det Forslag da blevet vedtaget af Rigsdagen, saa stod vi ikke der, hvor vi nu staar i det unionelle Spørgsmaal!

Naar en Sag, der henhører under de udenrigske Anliggender, er afgjort med Kongens svenske og norske Raadgiveres Bifald, og det sammensatte Statsraad saaledes har stillet sig aldeles solidarisk i den Sag, da indser jeg ikke, hvorfor ikke i den af de to Nationalforsamlinger, hvoraf Udenrigsministeren ikke er Medlem, hans henholdsvis svenske eller norske Kolleger, skulde kunne optræde og svare.

Da nu selve Princippet er godkjendt af den svenske Regjering, og Hs. Maj. Kongen har udtalt sin Tilslutning til samme, burde man, kunde der synes, være betænkt paa at udarbeide Detaljerne for dens Gjennemførelse."

Akerhjelm igjen. Det lader til at Oberstløitnant Bjørlins taabelige Bog skal forsøges udnyttet paa samme Maade som de berygtede Akerhjelmske Myringer. Hr. Bjørnstjerne Bjørnson spanderer allerede et helt fædrelandsk Digt, med Musik af Edvard Grieg, paa den uheldige Oberstløitnant. Men det ikke skal komme i Betragtning, at ingen har taget Hr. Bjørlin alvorligere i Skole end hans egne Landsmænd, og at ingen Blade med større Skarphed har svunget Tugtens Ris over ham end netop de svenske?

Man bør ikke gjøre Sveriges Folk ansvarlig for, hvad enkelte Svenskere kan falde paa at ville sige eller gjøre, lige saa lidt som man bør betragte enkelte Nordmænds dadelværdige Ytringer som udgaaende fra det norske Folk.

Vort Blad vil i Løbet af de følgende Maaneder komme til at indeholde Artikler om vore Næringsveie, vort Samfærdselsvæsen — særlig Jernbaner og Veie —, vore Arbeidsforhold m. v., og overalt søge at bringe nye Tanker og Synsmaader ind i Diskussionen.

Flekkefjordsbanen. Stavanger Amtsthing har i extraordinært Møde mod 5 St. fra nordre Ryfylke bevilget Kr. 244,000 som Bidrag til et Jernbaneanlæg Egersund—Flekkefjord.

Kommunevalg. I Aalesund seirede ved Repræsentantvalget Høires Liste med fra 328 til 185 St. Det radikale Venstres Kandidater havde 176—122 St.

I Hammerfest seirede Høire ved et Suppleringsvalg med 61 mod det radikale Venstres 44 St.

Redaktør Chr. Friele trækker sig fra Nytaar tilbage som „Morgenbladets" ansvarshavende Redaktør, hvilken Stilling overtages af Bladets hidtilværende Redaktionssekretær Hr. Cand jur. Nils Vogt. Hr. Friele har i 36½ Aar deltaget i „Morgenbladets" Redaktion og siden 1865 som Chefredaktør. Hr. Vogt har været Bladets Redaktionssekretær i 11 Aar.

Kristiania.

Af Kristianias 5502 Huse 1ste Januar 1893 var 1174 enetages, 2039 toetages, 1564 tretages, 596 firetages og 18 femetages. Af nye Bygningsarbeider er den overveiende Del 4 Etages. I 1892 anmeldtes 697 Byggearbeider til Udførelse.

Den samlede Brandforsikringssum udgjorde nær indpaa 200 Millioner Kroner.

Den mest befolkede Gade er Thorvald Meyers Gade, der tællede 3298 Indvaanere. Trondhjemsveien, Storgaden, Schweigaardsgade, Ruselokveien, Maridalsveien, Munkedamsveien, Pilestrædet og Helgesens Gade havde over 2000, medens f. Ex. Carl Johans Gade kun talte 567, da dens Lokaler ere for dyre at bo i, og mere og mere udnyttes til Forretningsbrug.

Folkemængden udgjorde i 1892 161,151 mod kun 119,000 i 1880 og 151,000 i 1890.

Ægteviede er i 1892 ialt 1410, deraf ikke mindre end 400 borgerlig.

Separatiosbevillinger naaede Tallet 46.

Ordførervalg.

Bergen: Istedetfor Storthingsmand Michelsen, der havde frabedt sig Gjenvalg, valgtes Læge Klaus Hansen. Michelsen valgtes til Viceordfører.
Moss: Bankkasserer Holst med 24 St og Viceordfører Grosserer Nygvist med 21 St. Reinert havde 2 St.
Trondhjem: Overretssagfører Klingenberg; Viceordfører Kontorchef Nielsen.
Arendal: Toldinspektør Christensen og Viceordfører Konsul Evensen. Begge enstemmig.
Stavanger: Skibsreder A. Melling; Viceordfører Dr. Bemmestad.
Levanger: Garver Foleng med 8 St. og Viceordfører Apotheker Aagaard med 6 St.
Gjøvik: Samlagsbest. Nygaard (Radikal) med 10 St. og Viceordfører A. Østby (Radikal) med 9 St.
Østre Toten: Peder Madsen Bang (Centrum) med 14 St. og Viceordfører Anton Alstad (Centrum) enst.
Vestre Toten: O. C. Præsteiater (Centrum) med 10 St. Dernæst havde A. Nostoen (Radikal) 9 St. Til Viceordfører valgtes L. Grefsrud med 11 St.
Sandnæs: Maskinbygger Kluge (Moderat).
Hetland: Fhv. Storthingsm. Efteland (Moderat); Viceordfører Th. Volstad (Moderat).

„Times" om Unionen.

Verdensbladet indeholder i sit Nummer for 27de December en ledende Artikel om vort unionelle Spørgsmaal, hvori det, efter en længere Indledning om Gladstones irske Selvstyreforslag fortsætter saaledes: „Striden mellem de to Folk, en Strid, der er næsten usynlig for Dine som Mr. Gladstone's, tvinger selv dem, der er uvillige til at se, til at blive opmærksomme paa sin Tilværelse. Den kongelige Regjering besørges nu i Norge af et Mindretal, der venter paa Valgenes Afgjørelse, og det alt overveiende Spørgsmaal i den skandinaviske Politik er, om ikke Udfaldet af disse Valg vil drive Sverige til at valge mellem et af to, fuldstændig Adskillelse eller Borgerkrig. Lykkeligvis er det ikke umuligt, at de norske „Nationalister" kan blive overvundne ved Valgurnen; men selv et Nederlag ved Valgene vil efter mange kyndige Mænds Mening alene betyde en Udsættelse med den endelige Afgjørelse"

Times omtaler derpaa Kong Oscar's Stilling og mener, at han kunde blive nødt til at forsøge Vaabenlykken til Opretholdelse af Unionen, og at de norske Radikale da vil være tilbøielige til at kjøbe Ruslands Venskab med Afstaaelse af en norsk Havn. For at forstaa Farerne ved en Union som denne, Farerne altsaa ved at indrømme Irland Selvstyre og eget Parliament, maa man, siger Times, „betænke, at Nordmændene ikke engang for Alvor paastaar at være blevet tilføiet nogen virkelig Skade fra Sveriges Side. Unionen har bragt Norge en exempellos Blomstring indadtil og udadtil. Desuagtet er en stor Del af Folket fast bestemt paa at bryde ud af Unionen. Nogle vil have Opløsningen strax, andre foretrækker et Overgangsstadium, men der findes neppe betydelige Grupper udenfor Embedsklassens og Handelsstandens Kreds, som synes rede til at sætte nogen endelig Bom for disse Tilbøieligheder. Der findes ingen svenske Godseiere, der besidder nogen overveiende Del af norsk Grund, og Kongehuset betragtes snarere med Ligegyldighed end med Mistillid. Desuagtet har Udviklingen af en Nationalfølelse, der er avlet under Selvstyrets Institutioner, tilskyndet det norske Folk til med stedse forøget iver at søge overskaaret „det sidste Baand" mellem de to Riger og „etablere sig" som uafhængig Stat.

Vore Meningsfæller

i By og Bygd anmodes om kraftig at arbeide for „Eidsvolds" Udbredelse

Gaa igang med Arbeidet straks!

Kulseilet, 1 Mand druknet. Lørdag Middag kulseilede ifølge Ometelegram en Fiskesnekke, hvori 2 Mand, paa Langesundsfjorden. Redningsskøiten „Langesund" bjergede den ene, men den anden, Kaptein Ole Hansen, 60 Aar gammel, omkom.

Hjelkjørt. Søndag Aften sprang et Par Heste lybsk i Nærheden af Fredrikshald. Kusken rammedes af Vognstangen i Brystet og afgik kort efter ved Døden. Den ene af Hestene, der tilhørte Grosserer P. Anker, satte lige mod et Rakværk og blev saa skamferet, at den maatte dræbes paa Stedet.

Rømt Straffange. En fra Amtsfængslet paa Vollan i Kvikne den 23de ds undvegen Svenske Karl Johan Westling, tog isl. „Tr. Adr." ved Udvigelsen Byen tvers over Den, svømmede over Nidelven til Stafnemoen og kom ind i en Plads i Nærheden, hvor han i en Fart torrede sine Klæder. Han tilbyttede sig her en fort Pluds-Hue med Skindpul samt en brun, dobbeltknappet Klædestrøie med fort Fastings For, hvorhos han afklippede sig Skjægget. Angj. er endnu ikke paagreben.

Norsk Forening for Lystseilads besluttede ved Generalforsamlingen i Langesund at bygge en Seilbaad til 1000 Kr. Til Sommeren skal Baaden udloddes blandt Foreningens Medlemmer.

Øl- og Brændevinshandelen i Kristiania: Af Personer, som er berettigede til Udskjænkning af Øl, Vin m. v., er der fortiden 269 hersteds. Deraf har 73 saakaldte livsvarige Ølretter.

Times's Korrespondent, Mr. Chirol skriver følgende om vort Høirepartis Holdning i Unionsspørgsmaalet:

„Hvor ivrigt de Konservative ønsker at komme til en venskabelig Forstaaelse med Svenskerne, ved de dog inldt vel, at for at en saadan Forstaaelse kan blive af varigt Værd, maa den ikke alene være saaledes, at den kan forceres gjennem Storthinget ved Hjælp af en Partimajoritet, men den maa kunne tilfredsstille de loyale Krav hos en Nation, der er i høieste Grad nøieregnende og skarpsynet, hvor det angaar dens Rettigheder, saaledes at den drager Vælgernes Tilslutning med sig. Ellers vilde det blive en hul Vaabenstillstand, som var stiftet sammen kun for at vare saalænge som det nye Storthing, og Konflikten vilde om tre Aar bryde ud med forøget Voldsomhed. Ifølge Udtalelser fra mange, endog temmelig moderate Radikalere, har Tanken om Separation slaaet saa fast Rod i Norge, at det kun er et Tidsspørgsmaal, naar den vil være fuldt moden. Og hvis dens Fremvext endnu skulde kunne hemmes, kan dette kun ske gjennem den yderste Forsigtighed og Selvfornægtelse fra Sveriges Side. Det er maaske endnu ikke med tilstrækkelig Tydelighed blevet fremholdt for Svenskerne, at naar de norske Konservative fremdeles holder paa Unionen og Monarkiet, saa sker dette ikke paa Basis af abstrakte eller sentimentale Impulser, men ganske simpelt, fordi de betragter disse Institutioner som i det hele befordrende for Norges høieste og bedste Interesser — og altid paa Betingelse af, at hverken Unionen eller Monarkiet nogensinde bruges til at fremme svenske Planer om Supremati.

Forsøg paa Roveri. Juleaften blev en 13 Aars gammel Pige standset paa Veien i Nærheden af Porsgrund af en Mandsperson, der barsk spurgte hende, om hun havde Uhr eller Penge, hvilket Pigen besvarede benægtende. Pengene havde hun kjøbt bort. Ifølge „Grenmar" gav Manden sig derpaa til at undersøge hende uden at finde noget, tiltrods for, at hun havde 30 Kroner gjemt i sine Stromper.

Samuel Baker, bekjendt engelsk Afrikareisende, er den 30de ds. afgaaet ved Døden.

Karl Johannstheateret havde baade Nytaarsaften og igaaraftes fuldt Hus ved Opførelsen af Nytaarsrevuen „Kringsjaa".

Times's Berlinerkorrespondent giver Storsvenskerne følgende Advarsel og Nordmændene følgende smukke Vidnesbyrd: Svenskerne er tilbøielige til at tale om Nordmændene som underlegne eller i det mindste som usikkelige Børn, der afvexlende maa føies og trues. Dette er en farlig Vildfarelse. Nordmændene er voksede op til et overordentlig kraftigt og uafhængigt Folk, der kræver at behandles som Ligemænd, og hvis Respekt kun kan vindes sammen med deres Tillid.

Anarkisterne arresteres baade i Paris og andre franske Byer. Husundersøgelser foretages i deres Hjem og Dokumenter beslaglægges.

Manchesterkanalen aabnedes for Skibsfarten igaar, Nytaarsdag, og passeredes af en Mængde Skibe, der ved Fremkomsten hilsedes med Hurraraab fra Tusinder af Tilskuere.

Freden.

Ved Aarsskiftet har baade Præsident Carnot og den italienske Konge udtalt Haab om Fredens Bevarelse ogsaa i det nye Aar, og at det maatte bringe Nationerne nærmere til Civilisationens Maal, særlig bedre økonomiske Vilkaar.

Ja, maatte Freden bevares baade dette Aar og i de følgende! Det er paa de store Staters Fredskjærlighed, at Fredens Opretholdelse beror. Vil de alvorlig Freden, da blir denne ogsaa opretholdt. Kunde de ogsaa blive enige om at indskrænke de uhyre Militærudgifter og Hære, hvorunder Folkene sukker, og som bringer Staterne til Bankerottens Rand, saa vilde det være endnu bedre.

Kristelig Folkekalender for 1894, P. T. Mallings Forlag, henleder vi Opmærksomheden paa. Den indeholder Portrætter og Biografier af Statsraad Dr. Bang, afdøde Biskop Essendrop og den nye Biskop F. W. Bugge. Desuden er der interessante Bidrag af Forfatterinden Charlotte Koren, Sognepræst Thrap og Pastor Christopher Bruun m. fl.

Det nye Aar.

Ingen ved, hvad Aaret bringer,
Men vi vide, det er kort.
Rust dig ud med friske Vinger,
Kast den gamle Surdeig bort!
Lad et nyfødt Aar Dig finde
Nyfødt selv, og styrk Din Aand,
Skjærp Din Tanke, øv din Haand!
Her er alt endnu at vinde.
Henrik Hertz.

Musik- og Organistskolen sluttede sit 21de Halvaar den 16de December. Skolen har i Terminen været besøgt af ca. 260 Elever. Af Kongens, Statens og Kristiania Brændevinssamlags Bidrag har 15 Elever havt helt eller delvis fri Undervisning, saa der i det hele er tilstaaet Friplads for henved 500 Kroner. 22de Semester begynder Mandag den 15de Januar.

Til Ordfører i Kristiania gjenvalgtes idag Statsraad Rygh med 39 St. og til Viceordfører Borgermester Rogstad med samme Stemmetal.

Paa Hammerfest valgtes Konsul Finckenhagen (Høire) med 8 St. Den tidligere Ordfører, Lærer Johansen (Radikal) erholdt kun 3 St., idet 3, der ifjor stemte paa ham, iaar stemte paa Finckenhagen.

Paa Hamar valgtes Rektor Horn (Høire) enst.

Paa Horten Lodsoldermand Storm (Radikal) og Kjøbmand Sollie (Moderat).

En Svenskepige fødte inat et Barn i et Logihus i Vaterland. Imorges forlod hun Logihuset med Barnet dødt i en Bylt under Armen. Paa hendes Værelse saa Værten Blodspor, anmeldte dette straks for en Konstabel, som fik fat i Pigen og tog hende med paa Politistationen.

Times's Korrespondent har en stærk Mistanke om, at Keiseren af Rusland tænker at bruge Danmark til at svække Sverige ved at der sættes en dansk Prins paa Norges Throne. Han ytrer derom:

Hvis Nordmændene skulde være tilbøielige til at gjøre dette, vilde det ikke være unaturligt, om de henvendte sig til et Kongehus, der har saa mægtige Forbindelser, som Danmarks. Det vilde ikke være første Gang, at Prins Waldemar var bleven buden en Throne, og om Tsarens Indflydelse bragte ham til at afslaa Bulgariens Throne, kunde maaske den samme Indflydelse bringe ham til at modtage Norges Kongethrone. At en saadan Plan virkelig har været paa Tale, har jeg den mest udmærkede Autoritet for, og hvilke Udsigter den end maatte have for at seire, tjener den dog til at vise, til hvilken Høide af politiske Komplikationer den nuværende Krise paa den skandinaviske Halvø, hvad Øieblik det skal være, kan hæve sig op. Forholdet mellem Sverige danner ikke alene et interessant Punkt for den, som studer er den konstitutionelle Historie, men det kan sandsynligvis inden lang Tid er forløben, komme til at kræve ivrig Opmærksomhed fra Europas Statsmænds Side.

En letsindig Prinsesse. Germania offentliggjør den overraskende Afsløring, at den bayerske Prinsesse Elisabeth overhode slet ikke endnu er blit gift med sin Elskede.

Prinsessen flygtede paa Maafaa fra sine Forældre, og Baron Seefried fra sin Garnison i Metz. De to elskende mødtes saa i Genf, hvorfra Prinsessen, der, som bekjendt, er en Niece, af Keiseren af Østerrige, søgte at tvinge sine Paarørende til at give Tilladelse til Ægteskabet, til hvilket der nu ogsaa under Trykket af Skandalen er gjort forberedende Skridt.

Germania antyder, at den ved mere endnu, men „af en saa beklagelig Beskaffenhed og saa lidet tiltalende, at det ikke egner sig for Offentliggjørelse".

Veirspaamanden Rudolf Falb opfører i sin Kalender for næste Aar som kritiske Dage følgende: af 1ste Orden 21de Januar, 20de Februar, 21de Marts, 6te April, 5te Mai, 17de og 30te August, 29de September og 28de Oktober; af 2den Orden: 5te Februar, 7de Marts, 20de April, 4de Juni 3die Juli, 15de September, 14de Oktober, 13de November og 12te December; af 3die Orden: 7de Januar, 19de Mai, 18de Juni, 17de Juli, 16de August, 27de November, og 27de December. Af disse Dage skal atter efter hans Spaadom 21de Marts, 6te April og 29de September udmærke sig ved særlig voldsomme Naturbegivenheder, da de staar under Indflydelse af Sol og Maaneformørkelser.

Ernst Trier, bekjendt dansk Høiskoleforstander, afgik den 29de Debr. pludselig ved Døden af Hjerteslag.

Til Ordfører i Barbu ved Arendal valgtes til Ordfører Handelsfuldm. Aasen med 16 af 18 St. og til Viceordfører Busæth med 13 St. begge er Høiremænd; de fratrædende var Radikale.

Stadigt Mildveir har man i den sidste Tid havt her i Kristiania, hvilket har kommet i høi Grad vel med for Fattigfolk nu under de herskende høie Kulpriser, 2,50 pr. Hektoliter. Ve Aarsskiftet indtraadte imidlertid noksaa skarpt Frostveir.

Mellem Rusland og Tyskland har der i den senere Tid været ført en temmelig skarp Toldkrig. Nu haaber man, at der vil indtræde en Forandring heri, idet en Handelstraktat ventes afsluttet med det allerførste mellem de to Lande.

Uaar. I Ankenæs i Ofoten er der, efter hvad der skrives til „Bodø Tidende", fuldstændig Uaar. Kommunen har derfor maattet optage Laan til Indkjøb af Kornvarer. Der er nu foreslaaet, at alle, der har fast Løn af Kommunekassen, skal give Afkald paa en Del af Lønnen, og man antager, at Forslaget imødekommes.

Tak fra Kongen. I Grue Herredsstyrelses Møde den 19de December refereredes ifl. „Hedm. Amtst." Skrivelse fra Amtmanden, hvori han meddelte, at H. M. Kongen havde havde paalagt ham at bringe de Solørske Distrikters Indvaanere hans Tak for den smukke og hjertelige Modtagelse, han havde faaet overalt paa sin Reise gjennem Distrikterne ved Flisenbanens Aabning.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** vil, under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkomme i Kristiania fra Nytaar og udgaa tre Gange ugentlig i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed i Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen bliver Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned Kr. 0,40.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

O. C. Strøm
Støbegodsforretning
Brogaden 3 B.

anbefaler Kakkelovne og Komfurer, Kraner for Vand og Damp m. m.
Alle Slags Ovne og Konfurer tages i Bytte og kjøbes.

Telefon 1965. **O. C. Ström** Telefon 1965.

Fortuna Bryggeri's
ØL
anbefales.

Uldtæpper. fra 2,50.

Uldtrøier fra 1,80.

0,25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred.

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevestetra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen, **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr Pund. **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

0.25 til 0.50 for usl. Bommesi

Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder og Schawletter.

Blaatøi og færdige Forklæder.

Buxeseler, Iægerundertøi.

For og Sysager.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.

1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

Abonnér paa
FOLKEBLADET.

Skandinaviens smukkest illustrerede Blad.

Koster pr. Aar 5 Kroner + 50 Øre i Porto for Udenbyes.

Udkommer hver 15de og sidste i hver Maaned. For December udkommer et Dobbeltnummer **(Julenummeret).**

Hvert Aar stor Gratis Maleri & Bogudlodning for Abonnenterne.

For 1894 foregaar Trækningen i Februar Maaned. 1000 Gevinster til samlet Værdi Kr. 6.300.

1ste Gev.	„Fra Trænenhavet"	Maleri af Th. Holmboe,	Værdi Kr.	1,000
2den „	„Høifjeldsbillede"	„ - Ludv. Skramstad	„ „	600
3di „	„Kjøkkeninteriør"	„ - Chr. Skredvig	„ „	200

o. s. v.

.... 1894.

Til

„Eidsvold"s Expedition.

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa .... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. .... *følger vedlagt.*

Navn: ....

Adr.: ....

Bernh. L. Mathisens

Møbeltræk!

Sort & coul. Damask — Rips — Granit — Bombasette — Crepe — Brocade — Brocatin Penkindcloth.

Møbelplüsch!

— korthaaret & langhaaret — i alle Farver fra 5,40 pr. Mtr.

Plüsch Fricé { Moquette & Epingle i stort Udvalg.

Bernh. L. Mathisens

Portierer!

Libanon pr. Par . .	6.75
Mekka - - . .	10.35
Thabora - - . .	12.50
Siam - - . .	14.85

osv. opover til 100 Kroner pr. Par.

Specielt anbefales den elegante Portier „Sultan" til Kr. 23.70 netto pr. Par.

Bernh. L. Mathisens

Gardiner!

I creme og hvidf — elegante Mønstre — Tunger kantet med Baand,

Til

0.60 — 70 — 80 — 90 & 100 pr. Meter.

Luxuriøse afpassede Gardiner fra 8.80 — 45 Kr. pr, Fag.

Bernh. L. Mathisens

Gulvtæpper!

Afpassede helvævede i alle Størrelser lige op til 400 × 600 Ctm.

Føres i

Brüsseler — Tapestry — Velvet — Torneayvelvet Kidder — Saxony — Orient & Filt.

Metervare i samme Kvaliteteter.

Bernh. L. Mathisens

Linoleum!

„Nairns" anerkjendte Fabrikata — belønnet med Prismedaljer overalt, hvor den har været udstillet.

Føres

i Bredder lige op til 366 cm.

Afpassede

Linoleumsmatter til at lægge under Spisebord i rigt Udvalg.

Bernh. L. Mathisens

Trappetæpper!

Cocos } i alle brugelige Bredder & Kvaliteter.

Manilla — Hyssing & Jutetæpper lige fra 33 Øre pr. Meter.

Gulvvoxdug

i Bredder fra 47—295 cm.

Dørmatter

i alle Størrelser & Kvaliteter.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,

anbefaler sit nye Maskinværksted for

Landbrugsmaskiner

Reparationer udføres.

Fra Lager anbefales desuden

Den nye BuckeyeSlaamaskine,
Meiemaskiner, Hakkelsmaskiner,
Rensemaskiner, Ploge af alle Slags
til billige Priser.

Endvidere anbefales:

Forbedrede Maskinruller af eget Fabrik. Assurancesprøiter, bedste Slags,
Torvstrø og Luftclosetter,
Feltesser og Smedebælge m. m.

E. Sunde & Co.,

Maskinværksted, Torvgd. 11.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,

anbefaler til billigste Priser

sit **store Lager** af:

Vandledningsrør

af

Lloyd & Lloydsbekjendte Fabrikat.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper), som Suge- og Trykpumper, Vingpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper,

Assurancesprøiter m. Fl.

Krybberør, glasserede, svensk Fabrikat.

Rørledningsarbeide udføres.

Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.

Kristiania.

Severin Jacobsen

3 Storgaden 3,

anbefaler

Finsko & Ragsokker.

Fjær	fra Kr. 6.00	pr. Bd.
Dun	„ „ 0.90 -	Pd.
Uldgarn	„ „ 2.00 -	„
Bordtæpper	„ „ 1.40 -	Stk.
Sengetæpper	„ „ 1.80 -	„
Uldtæpper	„ „ 2.50 -	„
Corsetter	„ „ 0.85 -	„
Kjole-Cheviot	„ „ 0.85 -	Mtr.
Sort Thibet	„ 1.30 -	„
Gardintøi	„ 0.25 -	„
Skjortelærred	„ 0.25 -	„

Dækketøier

Bolster,	Møbeltøier,
Paraplyer	Galoger,
Skjorter,	Skjortetøier,
Slips,	Snipper,
Manschetter.	Manschetskjorter,

Undertøi

for Damer og Herrer

billigst hos

Severin Jacobsen,

8 Storgaden 3.

Brødrene Sørensens Uldgarnsforretning

anbefales som godt forsynet med alle Slags Strømpegarn.

Til Damestrømper

fremhæves specielt vort 1ma rundtraadede og bløde

Hestegarn,

der faaes i alle Farver

Til Herre- og Guttestrømper

anbefales vort usædvanlige stærke

Elefantgarn.

Nordisk Garn

i stort Farveassortement

Trolegarn i hvidt, rødt & graat.

Castor, Zephür, Goblin, Shetland & Embroyderi i righoldigt Farveassortement.

Brødrene Sörensen,

Hj. af Karl Johan & Akersgaden.

De for **Rigshospitalet** ved Kgl. Resolution af 8de Marts 1890 approberede **„Almindelige Bestemmelser"** kan til enhver Tid erholdes i Rigshospitalets Portstue, Forvalterkontoret og paa Afdelingerne.

Rigshospitalet 22—12—93.

(H. O.)

Paa vort Forlag er udkommen følgende

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr.	10,00
Do. **Do.** „ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do. **Do.** „ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do. **Do.** „ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do. **Tegnebøger,** 1ste Gruppe	„	0,15
Do. **Do.** 2den —	„	0,20
Do. **Tegnekursus** for Folkeskolen 1—3 Hefte	„	0,25
Do. **Do.** „ — 4—5 —	„	0,30
Do. **Konstruktionsbog** for Folkeskolen, 1 Hefte	„	0,30
Do. **Tegneblok**	„	2,00
Hareide og Ringdals Skriveapparat:		
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift) i 6 Bøger	„	0,10
Do. Do. Do. i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift) i 5 —	„	0,10
Forskrifter for Liniebøgerne 1—3 Hefte	„	0,12
Do. Do. 4—5 —	„	0,15
Rundskriftbøger	„	0,50
Grans Steilskriftbøger, 3 Hefter	„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie) 5 Hefter	„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie), 5 —	„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)	„	0,50
Blok alene	„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:		
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift), 5 Bøger	„	0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift 2 —	„	0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelser i 1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Haldens Metalvarefabrik

Fredrikshald,

Fabrik for **Kobberkjedler, Kobberkaseroller, Meierispand, Saaer, Spyttebakke, Lygter, Toiletspand, Lanterner, Blikvaser** og andre Metalvarearbeider.

C. Wiel-Gedde,

Fredrikshald.

Melforretning en gros.

Agentur, Comission & Inkasso.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II, Christiania.

Glasmagasin — Stentøi

Porselæn- & Lampeforretning,

Vinduesglas & Speilglas.

Chr. Frank,

Nedre Slotssade 8

anbefaler

Vine & Spirituosa

i Partier og mindre Dele

til billigst beregnede Priser.

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne, Dukkevogne,

Kurv-Reisekufferter,

Kurver- & Kurvmøbler, Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 13. Telefon 1561.

Solvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom, Christianssund 1892.

Udgivet af et Aktieselskab. Trykt hos J. W. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Generalagent:
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 2. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag 4de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Lebende Forsikringssum pr. 31/12 92 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 823,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud.
Præmiereserve . . . . . Kr. 7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92 **26,600,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Forlang R. E. Ottesens Chocolade

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Redaktør Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Centrum, det radikale Parti og Høire.

Vi skal i Korthed paapege de væsentligste Kjendetegn, der for Tiden adskiller Centrum fra de to andre Partier, Radikalerne og Høire.

I Modsætning til det sidstnævnte Parti anser Centrum de store Reformer, der gjennemførtes af det første Venstreministerium i de nærmeste Aar efter 1884 for at være i høi Grad heldbringende for Landets fremtidige Udvikling. Baade Juryloven, Hærordningen og den nye Skolelov indeholder dels Forbedringer i den tidligere Tilstand, dels Spirer til fremtidige Reformer af Vigtighed for Folkets Udvikling.

I Modsætning til Høire betragter Centrum Gjennemførelsen af Statsraadernes Adgang til Storthingets Forhandlinger som en gavnlig Reform, som baade er nyttig for Forretningernes Ledelse og som naar Tilstanden har fastnet sig, vil paa en betryggende og varig Maade have grundlagt Flertalsstyret. For Centrum en „den lutrede Folkevillie den bevægende Kraft i Statslivet" og Partiet, vil reise sig til Modstand mod alle Forsøg paa at omlægge Forfatningen paa en saadan Maade, at ikke Folkets efter gjentagen Overveielse fastholdte Beslutninger bliver de gjældende Normer, hvorefter den udøvende Magt har at rette sig.

Til Forskjel fra det radikale Venstre vil Centrum have fredelig Forhandling med Sverige om Udenrigsordningen og om Konsulatvæsenet. I Modsætning til, hvad der delvis er fremkommet fra Høire vil Centrum have Forhandling paa bredeste Grundlag, saa at alle tænkelige Ordninger bliver diskuterede. Men i Modsætning til det radikale Venstre finder Centrum at en Ordning med fælles Udenrigsminister er tilfredsstillende, naar der kan findes en Form, der fyldestgjør Ligeberettigelsens Krav og sikrer hvert af de to Riger al den Selvbestemmelsesret, som kan forliges med ubrødeligt Samhold i Krig og Fred.

I Modsætning til Radikalerne vil Centrum ikke virke for, at almindelig Stemmeret med en Gang kan blive indført. Det hylder her den gamle Venstregrundsætning: forsigtig, gradvis Udvidelse, i Overensstemmelse med den Regel, at man for hvert Skridt skal vide, hvor man sætter sin Fod og ikke lade staa til eller gjøre Landets Velfærd afhængig af, om man trækker et heldigt Lod ud af Lykkehjulet.

Ved de forestaaende Valg, hvor Udenrigsministersagen og Stemmeretssagen bliver de store Programspørgsmaal, kommer Centrum altsaa fornemmelig til at gjøre Front mod Radikalerne. Dets senere Stilling vil bero paa Begivenhedernes Gang. Men Centrum vil søge en af sine Hovedopgaver i at arbeide for sociale Samfundsreformer. Dette Arbeide har hidtil særlig været det samlede Venstres Sag. Men vi vil ikke paa Forhaand benægte Muligheden af at Høire, i det mindste det moderate Høire, vil kunne yde værdifulde Bidrag til Fremme af saadanne Reformer, og vi vil med Tilfredsstillelse hilse den Tid, da alle Grupper i vort Land kappes om at rette paa de Skjævheder i vor Samfundsordning, der hindrer pligtopfyldende Arbeidere i at naa frem til en hæderlig og økonomisk betrygget Stilling jevnsides med de hidtil gunstigere stillede Samfundsklasser.

Et eiendommeligt Ulykkestilfælde indtraf — efter hvad der skrives til „Aftenp." — nylig i Næs i Romerike. Da Gutten paa en Gaard her skulde kjøre Melken til Meieriet om Morgenen, løb Hesken løbsk paa det overordentlig isede og glatte Føre med den Følge, at Gutten, idet Slæden voldsomt tørnede mod en Stabbesten, slyngedes med Hovedet mod denne, medens Hesten fortsatte sit vilde Løb. Nu kommer imidlertid det eiendommelige, Ved det voldsomme Stød har Gutten sandsynligvis paadraget sig en Hjernerystelse og er for en Tid paa en Maade bleven vanvittig. Thi med Blodet silende ned af Ansigtet satte Manden paa Sprang ud i Skoven i modsat Retning af Hesten og for afsted som et jaget Dyr. Imidlertid havde man paa Gaarden iagttaget Ulykken og satte efter Manden, som man imidlertid først indhentede, efterat han havde tilbagelagt adskilligt over en Fjerding, den hele Tid under sterkt Blodtab, Efterat være kommen til Bevidsthed igjen forklarede han, at han lige fra det Øieblik af, at han slyngedes mod Stenen, ikke havde nogen Bevidsthed om, hvad han gjorde, men den hele Tid førtes af en Drift efter at finde noget til at „gjøre sig noget med". — Mærkværdig nok skal Manden trods sit store Blodtab for Øieblikket befinde sig ganske vel og synes saaledes ikke at have faaet noget synderligt Men af den eiendommelige Ulykke.

Napoleon I. snuste uhyre meget. Banen var bleven en Mani hos ham, navnlig naar han var i heftig Samtale. Hans Snusdaase var næsten aldrig ude af hans Haand, og han stoppede utrolige Kvantiteter op i Næsen. Naar Daasen var tomt, maatte Kammerherrerne hurtigst stikke ham en anden i Haanden. Ifølge Regningerne brugte han omtrent otte Pund Snus om Maaneden. Naar han præsiderede i Statsraadet, præsenterede hvert Statsraadmedlem ham skiftevis sin Snusdaase. Napoleon tog dem og glemte at give dem tilbage, saa at han regelmæssigt efter hvert Møde havde kommen fuld af Snusdaaser.

Varslende Fugle. Et Pesterblad beretter følgende Handelse fra Krigen mellem Østerrige og Preussen i 1866. Historien er vistnok ganske sand, thi Erkehertug Josef skal nylig selv have fortalt den til nogle Venner. „Paa vort Tilbagetog for den fremrykkende preussiske Arme havde vi slaat Leir i Nærheden af en bøhmisk Landsby", fortalte Erkehertugen. „Jeg havde faat Kvarter paa en Bondegaard, da min Adjutant ved Midnat meldte, at en Soldat endelig vilde tale personlig med mig. Jeg lod ham komme ind. Da jeg spurgte. hvad han vilde mig, svarede han, at Fienden rykkede frem for at overraske os. Men Forposterne har jo ikke hørt noget mistænkeligt, svarede jeg. Nei — svarede han — Fienden er nemlig endnu meget langt borte. — Men hvordan kan da du vide dette? spurgte jeg. — Kom hid, skal Deres Høihed selv se, svarede Manden og gik hen til Vinduet. — Ser De de Fuglene der, som flyver over Skogen sydover? — Ja, dem ser jeg nok, men hvad har de dermed? — Jo de har meget dermed. Sover ikke Fuglene ligesaavel som Menneskene? Hvis ikke nogen havde skræmt dem op, vilde de nok ikke flyve paa denne Tid. Fienden marscherer gjennem Skogen og har skræmt alle disse Fugle op. — Vel, du kan gaa! Jeg gav strax Ordre til, at Forposterne skulde forstærkes og lod blæse Allarm. En Time senere kjæmpede Forposterne med Fienden, og vi frelstes dengang kun ved Soldatens skarpe Jagttagelsesevne".

Times's Unionsartikel.

De af os, der levede med i Rigsretstiden, vil endnu erindre den store Opsigt, det vakte paa alle Hold, da Verdensbladet Times i 1884 i en skarp Artikel dadlede vort Høirepartis og Kongemagtens Holdning ligeoverfor Storthinget og den derigjennem Gang paa Gang udtalte Folkevilje. Aftryk af Artiklen blev i Extrablade uddelt paa Kristiania Gader og opslaaet paa Husvæggene. Det liberale Parti jublede og Høire vidste ikke, hvad det skulde sige. Endelig kom Høirebladene saa vidt til Samling, at de erklærede, at Times ikke kjendte til norske Forhold og ikke „forstod", hvad det skrev om.

Nu er Rollerne ombyttede. Times udtaler nu Haab om, at det radikale Parti „maa blive overvundet ved Valgurnen". Det peger tydeligt paa, hvorledes den unionelle Strid er fordelagtig for en Stormagt, hvis Interesser vi altid har været vant til at betragte som modsat vore egne, og som uafladelig truer med at støde fiendtligt sammen med England, den ypperste Repræsentant for den germaniske Verden. Bladet finder, at vort radikale Partis Færd er saadan og kan føre til saadanne Følger, at Forholdet mellem de to skandinaviske Riger „sandsynligvis inden lang Tid er forløben, kan komme til at kræve ivrig Opmærksomhed fra Europas Statsmænds Side".

Den radikale Presse søger Midler til at afsvække den Kjendsgjerning, at det Blad, der repræsenterer Gjennemsnitsmeningen i Europa, og som for ti Aar siden saa afgjort tog Parti for Venstre, som dengang stod samlet, nu lige saa afgjort misbilliger det radikale Partis Holdning. Dets Presse slaar Kapital af, at Times sammenligner Unionen med den af Gladstone foreslaaede Ordning mellem Irland og England og tager deraf Anledning til at erklære, at Verdensbladet ikke „forstaar" Foreningens Natur. Man glemmer herunder to vigtige Kjendsgjerninger. Gladstone har aldrig sagt, at Irland efter hans Forslag vilde komme til at indtage den Stilling til England som Norge til Sverige. Han har kun under sin Gjennemgaaelse af de forskjellige Arter af Sammenslutninger mellem Staterne nævnt Unionen mellem Østerrige og Ungarn og mellem Norge og Sverige, som Bevis for, at saadanne Sammenslutninger kan være varige. Der er ingen — og allermindst Gladstone, — der mener, at Ungarn er underordnet Østerrige, og Gladstones Tale lægger tydelig for Dagen, at han meget godt ved, at Baandene mellem Norge og Sverige er endnu svagere end mellem Ungarn og Østerrige. Den anden Kjendsgjerning er den, at Times i 1884, da det omtalte den politiske Strid i Norge, uden videre gik ud fra, at Norge var et selvstændigt Land, i hvis indre Anliggender der ikke kunde tænkes svensk Indblanding. Der var ikke dengang Spørgsmaal om andet, end at Bladet var nok saa godt hjemme i vore statsretlige Forhold. Men selvfølgelig kommer det undertiden til at faa sin Indflydelse paa slige Artiklers Indhold, at Norge er et saa meget mindre folkerigt Land end Sverige.

Det sande Forhold er nok dette, at ligesom Times i 1884 ikke „forstod" Høirepartiets forkastelige Modstand mod den Gang paa Gang tydelig udtalte Folkevilje, saaledes „forstaar" det ikke i 1893 Radikalernes letsindige Forhold til en Union, der „har bragt Norge en exempellos Blomstring indadtil og udadtil".

Udvandringen i Aaret 1893. I Aaret 1893 er herfra udvandret 5412 Mænd, 3975 Kvinder og 1932 Børn, tilsammen 11,319, hvoraf 5117 er rrist paa Billetter, der er Emigranterne tilsendt fra og betalte i Amerika. For de 6202 Emigranter, der har kjøbt Billetter her i Kristiania, er der tilsammen betalt Kr. 957,354.

Af de Udvandrede var 74000 hjemmehørende i Norge, hvoraf 1003 fra Kristiania, 2486 fra Sverige, 1288 fra Amerika (de fleste Skandinaver, der en Tid har aflagt Besøg i Fædrelandet), 27 fra Danmark, 25 fra Tyskland, 17 fra russisk Finland, 9 fra Polen, 2 fra Australien, 2 fra Sandwichsøerne, 1 fra England, 1 fra Italien og 1 fra Island.

11,310 er reist til Nordamerika, 8 til Australien og 1 til Afrika.

Glasværket paa Ohr. „Smaal. Amtst." kan fra bedste Kilde oplyse, at Arbeiderne paa Ohr, som af „Frh. T." meddelt, visselig er opsagte, men at dette kun er, fordi visse Arbeidsforhold skal omreguleres paa en hensigtsmæssigere Maade. Saafremt der overhovedet bliver nogen Stans i Verkets Drift, bliver denne ialfald ganske kortvarig.

Om nogen Udvidelse af Glasverket til Produktion af Vinduesglas forhandles der ikke.

„Eidsvold" har allerede faaet et betydeligt Antal Abonnenter. Naar vore Meningsfæller er flittige til at tegne sig som Holdere af Bladet, vil ikke blot dets Bestaaen være sikret, men det vil kunne faa et fyldigt, afvexlende og interessant Indhold. Man behøver blot at udklippe Abonnementsblanketten, nederst paa Bladets tredje Side, udfylde den med Navn og Adresse og vedlægge Kontingent. Abonner paa „Eidsvold" og faa andre til at gjøre det samme!

Ved Kristiania Meddomsret er i 1893 behandlet tilsammen 630 Sager, nemlig 21 private Straffesager, 105 Politisager og 504 Justitssager, af hvilke sidste 93 var Tilstaaelsessager uden Opnævnelse af Forsvarer. Derhos afsagdes ved Forhørsretten 96 Domme, saaledes at der ved Meddoms- og Forhørsretten i 1893 i det hele er paadømt 600 Justitssager. Af disse angik 397 Tyvsforbrydelse og Raskeri, 55 bedragerisk Forhold, 1 Toldsvig, 8 Falsk, 4 svigagtig Konkurs og uordentlig Bogførsel, 66 Legemsfornærmelse, 45 voldsomt Forhold mod offentlig Myndighed, 5 Hærværk, 6 Forbrydelse mod Sjøfartsloven, 10 Forbrydelse mod Sædeligheden, 2 Overtrædelse af Plakaten af 19de April 1805 og 1 Forbrydelse mod Straffelovens 9—26.

I 1890 behandledes ved Meddomsretten 389 Sager. i 1891 493 og i 1892 621 Sager.

I de 411 Justitssager, hvori Forsvarere has været beskikket, tilkjendtes der disse et samlet Salær af Kr. 11,625 eller et Gjennemsnitssalær for hver Sag af noget over 28 Kr.

I 1892 var Gjennemsnitssalæret noget over 33 Kroner.

Randsfjords Kreds af Oddernæs Centrumsforening konstituerede forleden efter Foredrag af Lærer A. Abrahamson med ca. 40, væsentlig stemmeberettigede Medlemmer. Flere og flere begynder at vende sig fra Radikalerne og i Centrumsforeningen har indmeldt sig Folk, der indtil nu har været ansect for Radikale, skrives fra Kr.sand.

Druknet sig ihjel. Fra Kvinesdal er der ifølge „Flek.fj.p." meddelt, at nogle Personer, som tæt under Jul kom sammen for at skifte sit Julebrændevin, herunder indtog saameget, at den ene af dem, Jakob Reiersen Gjersdal endog drak sig ihjel. Han blev i døddrukken Tilstand lagt paa en Seng for at sove Rusen ud, — men det blev hans Dødssøvn. 2½ Liter skal den arme Mand alene have sat tillivs ved hin Leilighed fortælles der. Det lyder utroligt, men der er desværre nok af Vidnesbyrd om baade, hvor total uvidende en Masse Mennesker er om Brændevinets skadelige Virkninger, og tillige, med hvilken Glubskhed en Del nyder denne Drik.

En Gaardbruger i Akershus slutter en Skrivelse til os med følgende Ønske: Held og Fremgang for det nye og dog gamle Parti!

Lynnedslag Lillejulaften. Lynet slog ved 10-Tiden Lillejulaften ned paa Gaarden Skaar i Hosanger. Fra en Ager tæt ved Tunet, hvor Lynet først kan sees at have berørt Jorden, er en Straale gaaet i østlig Retning og ind i Johannes Andersens Fjøs, hvor en Kalv blev ihjelslaaet. En anden Straale tog ifl. B. A. den modsatte Retning og berørte herunder Elling Andersens Bedbod, i hvilken Eieren og hans Søn var tilstede. De blev begge rammede af Lynet, men slap dog forsaavidt heldig fra det, som de kun for en Tid blev henliggende i bevidstløs Tilstand. Forøvrigt anrettedes ingen videre Skade. For ca. 50 Aar siden var samme Gaard hjemsøgt af et lignende Lynnedslag, og hvorunder der i ovennævnte Fjøs blev ihjelslaaet 2 Kjør.

Den moderate Venstreforening i Berg, Smaalenene er dannet paa følgende Program:

1. Unionen med Sverige under en Konge.
2. En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
3. Arbeide for fuld Ligestillethed i Unionen og Hævdelse af vor Ret til at oprette eget norsk Konsulatvæsen, som vi tror kan opnaaes ved venskabelig Forhandling med Sverige.
4. Anerkjendelse af de af Venstre gjennemførte Reformers Berettigelse som Juryloven, Skoleloven, Hærordningen og direkte Skat; den sidste forsaavidt Statsbudgettet kræver det.
5. Sparsomhed i Statshusholdningen, Indskrænkning i Embedsværket og Arbeide mod Levebrødspolitiken.
6. En jevn fortsat Jernbanebygning.
7. Arbeide for en moderat Toldbeskyttelse for Industri- og Jordbrugsartikler.
8. I Tilfælde af Uenighed mellem Statsmagterne, bør Storthinget kunne opløses og nye Valg udskrives, dog kun en Gang i hver Tingperiode.

En af Kristianias mere fremskudte Forretningsmænd, Konsul og tidligere Bankadministrator N. A. Andresen, er igaar afgaat ved Døden af Influenza, 81 Aar gammel.

Toldindtraderne ved Kristiania Toldsted udgjorde i December Maaned Kr. 467,781.45. I samme Maaned 1892 Kr. 505,696.76.

Splinterny Reklame. Et Par Tyskere, paa hvis Forlag en ny Roman er udkommen, har fundet paa noget splinternyt i Reklameveien. De bekjendtgjorde nemlig i en Masse Blade, at en rig Baron ønskede en Hustru, som lignede Romanens Heltinde. Følgen blev den, at de giftelystne Piger formelig sloges om Bogen' og Romanen udkom paa kort Tid i hele fem Oplag.

Centrum i Hedemarken.

„Arbeidskomiteen for Centrums Organisation i Hedemarken" er bestaaende af: Landhandler og Sparebankkasserer Ole Ringnæs (Ottestad i Stange, Komiteens Formand), Seminarlærer H. Jensen (Hamar, Komiteens Sekretær), Herman Anker (Hamar), forhenværende Storthingsmand Chr. Horne (Romedal), Gaardbruger H. Dæhli (Ringsaker); samtlige boende i Omegnen af Hamar, hvor Møderne afholdes.

Videre er Komiteen tiltraadt af følgende Herrer fra de øvrige Dele af Amtet: Forhenværende Storthingsmand L. Hektoen (Tonset), Gaardbruger Karl Kvernæs (Rendalen), Kommunekasserer P. Bakke (Kongsvinger).

Komiteen vil snart blive yderligere forstærket.

Om Konsul Christian Johnsen striver „Kristianssundsposten" bl. a.:

I Christian Johnsen har vor By mistet en fremragende Mand. I flere Aartier har han staaet i første Række baade som Forretningsmand og offentlig Tillidsmand. Kristiansunds Navn har han været med at gjøre ære baade inden- og udenlands.

En saadan Mands Gjerning er det ikke let at skildre. Det er til og med vanskeligt nok at opregne alle de Hverv, hvortil han har været kaldet af erkjendtlige Medborgere.

Konsul Johnsen var en ædel og vindende Personlighed. Hans mange Gjøremaal stængte hverken Hjertet eller Diet for de dybere eller høiere Interesser. Varmt følte han for den Ulykkeliges Nød, og villig rakte han Haanden ud til Hjælp. Gjerne dvælede han ved alt, skjønt og vakkert. Særlig var han glad i Naturen, Med et Barns Kjærlighed hang han ved sit vakre Lyststed ved Molde. Med sin Stilhed og Hygge var det ham en kjær og fredlyst Plet, dets Vexliv som Fuglesang var ham en skjøn Vederkvægelse. Han var ndtop kommen hjem derfra, da han lagdes paa sit sidste Sygeleie. Han var snart fortrolig med at dø, og da Timen kom, sov han blidt og stille ind.

Naar vi kaster Blikket tilbage paa det her affluttede Liv med dets Kraft og Retsind, dets klare Hoved og varme Hjerte, dets mandige Færd og dets barnlige Sind, da har vi en stærk Følelse af, at vor By har lidt et stort Tab. Konsul Christian Johnsens Minde vil sent dø. Maatte vor By aldrig savne Borgere som han!

I Kristiania Dampkjøkken solgtes i December Maaned til Hentende 13,316 Portioner, i Spisesalene 28,832 Portioner, tilsammen 42,148 Portioner.

Stygt Ulykkestilfælde Paa Jernbanetomten paa Sørengen hændte igaar Eftermiddag et stygt Ulykkestilfælde. En Del Tomtearbeidere skulde svinge en med Planker fuldlastet Jernbanevogn og havde netop faaet Vognen ned paa Svingbroen og begyndt at svinge denne, da Vognen kom i Fart. En af de med Arbeidet sysselsatte, Hans Marius Johansen, var ikke rask nok til at komme afveien og blev klemt mellem Vognene og en Plankestabel. Da Vognen efter endel Anstrængelser — den var nemlig med de 2 Hjul kommet udenfor Sporet og saaledes vanskelig at faa rokket — blev flyttet tilbage, fandtes Johansen død, idet hans Underliv var knust til en Masse.

Afdøde, der var 30 Aar gl., efterlader sig Hustru og 5 smaa Børn.

Saavidt man kan skjønne, er ingen Uforsigtighed udvist ved Anledningen, ligesom samtlige Arbeidere var vante til den Slags Arbeide.

Stiftsprovst Hall paabegynder Thorsdag Aften Kl. 8¼ i Ynglingeforeningens Festsal (Møllergaden 1) en Række Foredrag over Jesu Liv, ledsagede af Lysbilleder ved elektrisk Lys. Entren tilfalder det voksende Ynglingeherberge.

Baade Jarlsbergs og Søndre Bergenhus radikale Amtsvenstreforeninger har i disse Dage holdt Møder. Begge Foreninger har sluttet sig til særskilt Udenrigsminister og almindelig Stemmeret som Partiets Programsager..

Paa Mødet for Søndre Bergenhus fik Kravet paa særskilt Udenrigsminister den Form, at man vilde have særskilt Styre for særlige Sager og Deltagelse som ligestillet i Behandlingen af de diplomatiske Sager, som maa være fælles.

Begge Møder vilde have almindelig kommunal Stemmeret indført paa næste Storthing ved simpelt Flertal — Jarlsbergs med Forholdstalsvalg og Søndre Bergenhus helst uden.

Til Bestyrelse for Jarlsbergs radikale Amtsvenstreforening gjenvalgtes de udtrædende: Storthingsmændene Utheim og Odberg samt From, Goverud og Nyrerud. Som Formand gjenvalgtes Kirkesj. Pedersen i Sande.

Gøteborgs Folkemængde udgjorde ved Udgangen af 1893 106,695 Mennesker, hvilket udviser en Stigning i Aarets Løb af kun 710 Mennesker.

Monument for Fyrst Alexander af Bulgarien. Der er i disse Dage blevet aabnet en Nationalsubskription til Opførelse af et Monument for den afdøde Greve af Hartenau, Bulgariens første Fyrste. Monumentet vil blive en Rytterstatue, der skal opstilles paa Alexanderpladsen i Sofia udenfor Slottet.

Centrumsforeninger maa dannes i hver Bygd, hvor maadeholdne Mænd findes. Vi opfordrer vore Meningsfæller til at tage fat paa denne Del af Arbeidet. Bygdeforeningerne vil danne et Grundlag for Amtsforeninger og disse indgaa som Led i den hele Østlandet omfattende Centrumsforening. Veiledning med Hensyn til Love for deslige Foreninger vil findes dels i de i Prøvenummerne leverede Statuter for Centrumsforeningen, dels i de paa 1ste Side optagne Statuter for den moderate Venstreforening i Berg, Smaalenene.

Matabelekrigen.

Ifølge de seneste Efterretninger fra Krigsskuepladsen i Matabelelandet har baade Regntiden og de stadige Kampe kostet Englænderne ret betydelige Ofre under Jagten paa Lobengula. Som man vil erindre, lykkedes det Kaptein Wilson i Spidsen for 35 Mand en Nat at indhente Matabelekongen, men Englænderne faldt i et Baghold, og den lille Avantgarde maatte trække og tilbage, hvorhos den blev afskaaren fra Hovedstyrken under Major Forbes paa Grund af, at et Par Floder som Følge af sterkt Regn var gaaede over sine Bredder. De Bekymringer man nærede for Kaptein Wilsons Skjæbne, er foreløbig svundne, da han Dagen efter sit Uheld leverede Lobengulas faa Ledsagere en heldig Træfning, hvorpaa den modige unge Officer atter gav sig til at jage Matabelekongen, der fortsatte Flugten tilhest. Siden den 4de December haves ingen Efterretninger fra Wilson, der formentlig nu befinder sig i Nærheden af Zambesefloden. Imidlertid har Major Forbes efter flere Sammenstød med de indfødte set sig nødsaget til at trække sig tilbage paa Grund af Mangel paa Levnetsmidler. Han har været nødt til at slagte endel af sine Heste for at skaffe sine Folk Føde; selv Affutagerne til sine Revolverkanoner maatte han lade i Stikken og marschere Nat og Dag i uafbrudt Regn. Under en af Kampene med Matabelerne fik han sex Mand saarede og fjorten Heste dræbte. Trods disse Uheld og Vanskeligheder betragter Times Situationen i Matabelelandet i det hele som gunstig. Næsten hele Landet, siger Bladet, er pacificeret. Hovedstaden besat, mange indfødte Høvdinger har underkastet sig, og selv den landflygtige Kong Lobengulas Broder har meldt sig i Buluwayo med alle sine Tilhængere og deres Hjorder.

Grev Leo Tolstoj var fornylig i Tula, hvor et af hans Skuespil skulde opføres af et adeligt Selskab af Dilettanter, og Digteren skulde selv overvære Generalproven for at give et eller andet godt Vink angaaende de enkelte Rollers Udførelse.

Proven begyndte, og Digteren fulgte roligt Handlingens Gang, indtil en ung Aristokrat, der spillede Tjener, kom til det Punkt i sin Rolle, hvor han skulde kaste en paatrængende Gjæst ud.

„Det duer ikke!" raabte Grev Tolstoj, „det er ikke nogen naturlig Udkastning. Det maa mindst gaa med ligesaa megen Appel som den, hvormed jeg for et Øieblik siden blev kastet ned ad Trappen her til Huset.

Forklaringen til den overraskende Instruktion var følgende:

Da Greven kom for at overvære Proven i Adelsklubben, havde Klubbens Dørvogter faat de strengeste Ordrer til ikke at lukke andre ind; og da Tjeneren saa en langskjægget Bondeskikkelse i Faareskindspels og Lue skride op ad Trappen, spærrede han ham rask Døren, og da Bonden trængte paa, greb Tjeneren ham med et kraftigt Tag i Nakken, gav ham et velrettet Spark agter og sendte ham en halv Snes Alen ud i Sneen. Hvorefter det opklaredes, at den udkastede Bonde netop var den Digter-Greve, der maatte komme ind.

Efter denne Forklaring kom der Fart i Spillet.

Et hundreaarigt Ægteskab. Hr. og Fru Johan Szathmary i Ungarn har ifjor feiret sit 100-Aarsjubilæum som Ægtefolk. Det alderstegne Ægtepars Vielse er indregistreret i Mai 1793.

„Provins". Naar det stundom hænder (og det sker nok saa sjelden), at udenlandske Blade har den Opfatning, at Norge er et Sverige underordnet Land, saa er det for en stor Del det radikale Partis egen Skyld. Radikalerne bærer sig nemlig midt for Udlandets Øine ad som om Sverige undertrykkede os, omtrent som Rusland gjør med Polen eller Finland, og som om vi forberedte os paa at „gjøre Opstand" mod vore „hidtilværende Overherrer". Radikalerne har saa at sige taget Sverige ved Øret, trukket det frem for det norske Folk og præsenteret det som vor „Tyran". Det er bare forunderligt, at denne Misforstaaelse ikke er blevet endda mere udbredt, slig som Radikalerne tager paa Veie med Klager og Beskyldninger mod Svenskerne for at mishandle os Nordmænd.

Udlandet kan umulig faa det Indtryk, at Norge er et med Sverige ligestillet Rige, naar der fra norsk Side optrædes med saa liden statsmandsmæssig Værdighed og Klogskab. Vort Land trænger til Mænd, der kan indgyde Respekt, ikke til saadanne, som snakker sig saa hidsige, at de ikke ved, hvad de selv siger.

Stakkars Gut.

En ganske ung Mand har en Tid været ansat som Kasserer i en af Byens større Forretninger. Han tilhørte en agtet og bra Familje, og selv var han, efter alt hvad man ved, en skikkelig og ærekjær Gut.

Man ved ikke endnu, hvorledes det er kommet sig, at han kunde begynde at ta Penge af Kassen, — om det har været Kammerater og Restaurationer eller hvad andet, som har forført ham. Men sikkert er det, at i Lørdags opdagede hans Principal Underballancen.

Saavidt vi har bragt i Erfaring, blev der ikke udstedt Trusler mod ham hverken om Anmeldelse til Politiet eller om Afskedigelse. Men Gutten vidste naturligvis, at han stod farligt i det, og at Tilliden til ham under enhver Omstændighed var forbi.

Han har en af Juledagene betroet sig til en Kammerat, og denne Kammerat satte sig strax i Bevægelse for at skaffe tilveie et Beløb, som modsvarede Underballancen. Det lyktes ham at skaffe Penge, og de blev indbetalt til Firmaet, som havde lidt Tabet.

Men det var forsent. Den unge Kasserer var forsvundet, og man kunde altsaa ikke faa meddelt ham, at Underballancen var dækket.

Igaar blev hans Lig iflg. „Intlg." fundet i et Hotel, hvor han havde indlogeret sig. Den Ulykkelige havde taget sig afdage ved Hængning.

Biskop Bugges Indvielse til Biskop var, som før meddelt, bestemt til den 14de ds. Men da Biskoppen endnu ikke er kommen til Kræfter efter Influenza, vil Indvielsen blive udsat indtil videre.

En af de ældste norske Setlere i Amerika er nylig død. Det var Guldbrand Johnsrud, der var født paa Gaarden Johnsrud, Aadalen, Norge, den 2den Januar 1810, og opnaaede saaledes den høie Alder af næsten 84 Aar. I Norge virkede han som Skolelærer i 14 Aar og var bekjendt som en særdeles dygtig Mand i Lærergjerningen og nød stor Agtelse som saadan baade af Menigheden, hvor han virkede, saavelsom af sine overordnede.

I 1857 udvandrede han med Familie, Kone og 4 Sønner, til Amerika og bosatte sig i Wisconsin. I 3 Aar boede han der, i hvilken Tid han for det meste var sysselsat som norsk Religionslærer. I 1860 flyttede han til Freeborn County, Minnesota, og bosatte sig i Town of Bancroft, hvor han boede til sin Død. Han var saaledes en af de første Setlere og gjennemgik alle Nybyggerlivets Besværligheder.

I Videnskabens Interesse.

(Skrevet for „Stvgr. Aftbl" af L.).

Det var en Julidag med vakkert Veir, at Professor Hansteen paa en af sine Reiser mødte en gammel Mand som gjætede en Flok Faar.

Professoren var træt og hungrig og spurgte derfor Gjæteren, hvor langt det var til nærmeste Gaard, „Aa", sa Gjæteren, „dersom du bruger Benene dine, saa vil du komme tilgaarde før Solen gaar ned, „men" sa han, idet han gloede rundt, „du blir gjennemvaad, før du kommer til Huse". „Nei, siger du det", sa Professoren, „der er da ingen Tegn paa Regn idag, der er da ikke saa meget som en Sky paa Himlen". „Ja — ja"' sa Gjæteren, „se nu til, Bykar, om du ikke faar dit Skind vaadt". Smilende gik Professoren videre, tænkende paa alle de forunderlige Mennesker, man træffer paa sine Vandringer.

Imidlertid er Himlen bleven overskyet, og for Professoren er kommen ud af sine dybe Betragtninger, føler han de første Slængedraaber. Saa begynder Regnet at sile ned. Træt og gjennemblød ankom Professoren tilgaards, hvor han fik bytte og en god Kvældsmad.

Længe efter at han var gaaet tilsengs laa han og grublede og tænkte paa den gamle Gjæter. Han kunde ikke faa ham ud af Tankerne. Først da han havde bestemt sig til at gaa tilbage og se Gjæteren igjen, og om muligt faa Greie paa, hvorledes han kunde forudsige slig en, efter alle Mærker at domme, uventet Veirforandring, faldt han isøvn.

Næste Morgen, før Solen er oppe, befinder Professoren sig paa Veien til Gjæteren. Han har besluttet sig til at finde ud den gamle Mands Hemmelighed i Videnskabens Interesse, før Gamlingen dør og tar den med sig i Graven.

„God Morgen — min Mand", siger han, „du havde Ret, jeg blev gjennemvaad igaar og det tilgavns ogsaa. Jeg er Professor Hansteen, som du maaske har hørt Tale om, og jeg vilde være meget glad, om du vilde fortælle mig, hvorledes du er istand til at forudsige en slig Veirforandring, ikke for min egen personlige Del saameget, som for Videnskabens i det Store og Hele taget. Her, min gode Mand, her er 5 Daler, er det værd mere? Gjæteren saa lidt forbløffet ud; men idet han fattede sig, sa han; „ja er det værd noget, saa er det værd 10 Daler, og da har du det billigt, Bykar". „Her", sa Hansteen, „tag den", idet han rakte ham en gul en, „du er i Besiddelse af en Erfaring eller Hemmelighed, som er værd en hel Del for Efterslægten og sandsynligvis ikke af liden Interesse for Videnskaben. Jeg er den rette Mand paa det rette Sted og vil være istand til at vurdere, hvad for mig kanske vil spare Aars Studeringer og Granskninger, — nu lad mig høre.

Gjæteren tog Seddelen, gav den et kritisk Blik, foldede den 3—4 Gange, og medens han stak den i Vestelommen med den ene Haand pegede han med den anden ud over Saueflokken. „Du ser den kuede Sauen med den stutte Halen under Obsen derborte. Vel, naar hun danser omkring som en forstyrret Bæggelus med Rumpestærten op i Været og Kjæften aaben, saa kan du bide dig i Næsen paa, at vi vil faa Regn før Solen gaar ned, om der ikke er en Sky saa stor som en Knytnæve paa Himmelen".

Vore Meningsfæller

i By og Bygd anmodes om kraftig at arbeide for „Eidsvolds" Udbredelse

Gaa igang med Arbeidet straks!

„Konsulatsagen som politisk Middel", Foredrag i Fredrikstad af Adv. Schweigaard, er udkommet i Brochureform.

„Det Blaa Baand"s Natteherberge for Husvilde i Lakkegaden har i Julehelgen været stærkt optaget. Lokalet har Plads til 60 Personer. Baade Juleaften, Juledag og Nytaarsdag blev de fattige Stakler, som tilbragte Natten i „Huslyet", bespist paa Foreningens Bekostning, blandt andet ogsaa med Middag paa Dampkjøkkenet 1ste Juledag. Igaar Aften holdt Foreningen en vellykket Juletræ- og Familiefest for Foreningens Medlemmer med Børn. Pastor Blaker holdt Aftenandagt og Taler holdtes desuden af Foreningens Formand. Musikforeningen „Norden" assisterede velvillig under Festen.

Kongen har nylig ved en af sine Adjutanter, Rittmester Munthe af Morgenstjerne, kjøbt 24 Par Ski med Tilbehør af Edv. Lillehagen (Indehaver af Kristiania Sportsforretning).

Skiørne blev forleden Dag sendt til Stockholm.

Konst. Børskommissær. Efter Børskommissær Winges Død er Carl Hansen konstitueret til at bestyre Børskommissærembedet.

To Brødre. For nogle Dage siden kom en elegant Herre ud fra Hovedjernbanestationen i Kristiania og tog Veien over Jernbanetorvet. Han havde ikke gaaet mange Skridt, før han standsedes af en elendig klædt Vagabond, som med hæs Stemme bad om et Par Øre.

Herren, en Embedsmand, studsede først, men bad saa med usikker Stemme Vagabonden om at følge sig.

„Hvad vil De?" spurgte Vagabonden med et mistroisk Blik paa den anden.

„Følg med, saa skal du se", svarede Embedsmanden, og de to fulgtes ad.

Komne i Nærheden af en Gaslygte standsede den elegante Herre og greb sin Ledsager i Armen.

„Kjender du mig ikke igjen, Erik?" spurgte han.

Vagabonden for sammen ved det Navn, og kastede sig derpaa om den andens Hals, medens Taarerne strømmede ned ad hans gustne Kinder.

„Min Bror, min Bror!"

Nordmand dræbt i Chicago. En skrækkelig Begivenhed hændte i Chicago Nat til Lørdag den 9de ds., idet Konstabel Twedten dræbte en Mand med en Revolverkugle i Great Northern Depots Venteværelse.

Konstabel Twedtens Beretning om det forefaldne lyder saaledes:

„Omtrent Kl. 8 Fredag Aften kom der Bud fra Saloonkeeper Halla, Main Street, at en stor svær Fyr var drukken og holdt et svært Spektakel i hans Salon. Jeg gik der ned, men fandt, at Vedkommende havde forladt Stedet og var gaaet ned til Depotet. Jeg gik der ned og fandt Manden i Venteværelset, hvorpaa jeg satte ham fast. Omtrent Kl. 12 om Natten opdagede jeg, at Manden var forsvunden. Jeg gik ud for at søge efter ham og gik ned til Depotet. Da jeg kom derned, fandt jeg Døren stængt og Lampen nedskruet, hvorpaa jeg tændte en Fyrstikke og saa adskillige Personer sidde indenfor. Jeg bandede mig Vei gjennem Vinduet og fandt Manden liggende paa en af Bænkene; han sov. Jeg berørte hans Skulder og bad ham følge med mig. Han svarede mig ikke, hvorpaa jeg sagde: „Du er Manden, som har brudt ud af Jailen, og jeg ønsker, at du skal følge med mig". Øieblikkelig sprang han op og greb mig med begge Hænder om Halsen. Han besad en ualmindelig Styrke og havde mig snart i Gulvet. Efter flere mislykkede Forsøg paa at frigjøre mig begyndte det at blive ganske fort for mine Øine, og jeg havde saavidt Kræfter nok til at faa den ene Haand ned til Lommen og fik taget ud min Revolver og fyrede. Jeg hørte Manden udstøde en Rallen og følte Taget om min Hals løsne, hvorpaa jeg rullede ham tilside, sprang op og gik ud af Vinduet igjen, og gik lige til Politichefen og anmeldte mig. Jeg tilkaldte ogsaa Lægen, og derpaa gik jeg hjem.

Den Dræbte hed Thompson og var fra Norge. Fødestedet kjendes ikke.

Et Par Ægteskabsspindlere blev forleden grebet i Paris. Manden, der er 35 Aar gammel, indrykkede i Bladene Avertissementer, hvori udtaltes Ønsket om at faa bortgiftet en ung Dame, der havde en Medgift paa 600,000 Francs, men som desværre havde en liden Flæk paa sin Livsvandel. Der meldte sig en Mængde Liebhabere til Medgiften. Svindleren tog meget diskret imod dem og forestillede dem for sin 25 Aar gamle Elskerinde, som han udgav for sin Søster med den store Medgift og den lille Plet paa sit Liv. Den plettede Søster spillede sin Rolle fortræffeligt, fik den forelskede Frier til at forære sig Presenter og laane sig Pengesummer. Naar en Tid var gaaet paa den Maade og Offeret ikke havde mere at plukkes for, forduftede Svindlerparret, og Frieren blev staaende igjen med en tom Pung og en lang Næse. Parret gjentog det samme Kunststykke en Mængde Gange med stort Udbytte. De følte sig sikre for, at Ofrene for sin egen Skams Skyld ikke vilde melde Bedrageriet. Men de gjorde Regning uden en Sagfører fra Normandi. Han var blet plukket af Parret for 12,000 Francs og brød sig ikke om Skandalen, naar det blev bekjendt, men meldte den hyggelige Bror og Søster for Politiet. Svindlerparret sidder nu under Laas og Lukke.

Hertugen og Hertuginden af York vil, ifølge Telegram fra Melbourne til Times, i den nærmeste Fremtid fra de forskjellige australske Koloniers Premierministre modtaget en fælles Indbydelse til at gjæste Australien næste Aar.

Lidt tvilsomt! I engelske Blade læses Annoncer fra en Dame i London, der kalder sig Professorinde i Psykometri (ɔ: Sjelemaaling). Af en tilsendt Haarlok kan hun udgranske Sjelens inderste Hemmeligheder og Eierens aandelige Egenskaber!

Til Ordfører for Brønø og Vik gjenvalgtes idag ifl. Ohmetelegram Storthingsmand Chr. Nielsen.

Politisk Foredrag.

Hamar $^{4}/_{1}$ 94. (H. O. T. B.)

Tirsdag Aften holdt Grosserer Konow politisk Foredrag i Skovbygden i Elverum for over 300 Tilhørere. Som Opponent var mødt Skolebestyrer Eftestøl.

Onsdag talte Konow og Benj. Vogt i Elverums Hovedbygd for over 400. Ogsaa her imødegik Eftestøl.

Begge Steder holdtes Sexa efter Foredragene.

Græsseligt Myrderi

i en Kirke i Rusland.

Polske Blade indeholdt for nogen Tid siden en Beretning fra Rusland om et saa haarreisende Barbari, som man ikke skal finde Mage til selv fra Middelalderens mørkeste Perioder. I den lille By Korozo i Guvernementet Kowno skulde den katholske Kirke afstænges ved Anvendelse af Magt. Beboerne i den lille Landsby havde nu forsamlet sig i Kirken for at bønfalde de russiske Embedsmænd om at vente saalænge med Lukningen af deres kjære Kirke, indtil Tsarens Afgjørelse var indtruffet, idet man nemlig havde afsendt en Deputation til denne. Som Bevis paa sin Loyalitet bar Menighedslemmerne i sine Hænder Billeder af Tsaren og Keiserinden. Andre bar et Krucifix. Men Politibetjentene, som trængte sig ind i Kirken, sønderrev Billederne og knuste Krucifixet, medens Guvernøren, som ogsaa var nærværende, egenhændig affyrede et Revolverskud inde i Kirken. Derpaa omringede Folkemassen Guvernøren og opfordrede ham til at underskrive et Dokument, hvori han erklærede at have overfaldt rolige Folk og skudt paa dem. Medens man endnu underhandlede herom, ankom 300 Kosakker, bevæbnede med Geværer, Landser og Krudt fra Worn. Hvad der nu paafulgte, beskrives i „Kölnische Zeitung" saaledes:

„Kosakkerne delte sig i to Grupper. Den ene Gruppe omringede den lille Landsby, medens de øvrige red hen til Kirken. Her sprængte de strax ind paa den forsamlede Menneskemasse, skjød, stak med Landser og slog ubarmhjertig løs paa de Ulykkeliges Hoveder med Knuten. Blodet strømmede ned ad dem, som var rammede af den grusomme Knut. To Kosakker sprængte endog henover de Saarede og ind i Kirken paa sine Heste. Bag dem fulgte mange andre Kosakker tilfods, og inde i selve Kirken begyndte nu det græseligste Myrderi. De ulykkelige og værgeløse Landsbeboeres Blod sprøitede opad Gudshusets Vægge og strømmede henover Gulvet. Med sandt djævelsk Raseri kastede en Del af Kosakkerne sig over Altrene, sønderslog Krucifixerne, Armstagerne og Helgenbillederne og kastede dem paa Gulvet. En Geistlig blev med Vold slæbt ind i Kirken og maatte bære det Allerhelligste ud derfra. En Eskorte Kosakker ledsagede Præsten til Sognekirken. De sønderknuste Helgenbilleder og Krucifixer bar man ud af Kirken hen til en nærliggende Grube, i hvilken Kosakkerne kastede dem ned under Haanlatter. „Gubernatoren" lod derpaa Kirken besigtige, hvorved man fandt en Del Lig. Disse kastede saa Kosakkerne i Kalkgruben paa Kirkegaarden. I Løbet af Natten trak de imidlertid de Døde op igjen og førte dem over til et et andet Sogn, og ingen ved nu, hvor de Døde er blevne begravede. Heller ikke Navnet paa de Myrdede har man kunnet faa Rede paa.

Skrammede af det grusomme Myrderi flygtede de øvrige Stakler affted i alle Retninger, men indhentedes strax af Kosakkerne og gjordes til Fanger. De fleste Flygtninger tog Veien henimod den nær Landsbyen flydende Elv. Der begyndte nu Myrderiet paany. Kosakkerne trængte uden Barmhjertighed ind paa de arme Mennesker og saarede dem med Skud og Hug og Knutslag. Mange af de Ulykkelige sprang ud i den stærkt opsvulmede Elv og druknede. De øvrige Flygtninge blev, omringede af Kosakkerne, førte op foran Raadhuset i den lille Landsby, og her ventede endnu værre Kvaler dem. Politisoldaterne havde ogsaa drevet sammen en Mængde Mennesker fra selve Landsbyen.

Snart viste sig nu Gubernatoren, omringet af en hel Del Politisoldater og Kosakker. Nu paafulgte en barbarisk Exekution, som spotter enhver Beskrivelse. Hver og en af Korozos Indvaanere skulde have sin særlige Straf. Der hidkaldtes en Læge, som maatte erklære, hvor mange Slag af Knuten hvert af Ofrene kunde taale. Man førte saa de Ulykkelige frem en for en og rev dem Klæderne af Kroppen, hvorpaa de fik Befaling til nogne at lægge sig ned paa Marken mellem to Rækker Kosakker, hvorefter de paa den brutaleste Maade blev piskede tilblods af Knuten, som skar lange, blodige Flænger i de Ulykkeliges bævrende Kjød. Ingen skaanedes, — ikke engang de frugtsommelige Kvinder.

De afpiskede kastede man — uden at se efter, hvorvidt de var afmagtige eller om de allerede var døde — hen i en Dynge. Kosakkerne afløste hinanden i dette umenneskelige Arbeide, idet Exekutionen varede lige indtil Solnedgang. Gubernatoren lod efter Afpiskningen de faa, som endnu havde saavidt Kræfter, indkalde for sig og spurgte dem barsk, om de nu anerkjendte hans Autoritet. Da nu de Ulykkelige svarede ham, som han vilde, herpaa, befalede han dem en Time at ligge paa Knæ. Derpaa sammenkaldte han dem endnu engang og erklærede dem at de nu paa egen Bekostning havde at nedbryde Kirken. Den, som ikke vilde efterkomme denne Befaling, vilde blive ilagt streng Straf, hans Formue skulde inddrages af Staten, og selv skulde Vedkommende forvises til Sibirien. Derpaa blev de allesammen — ligemeget om de var saarede eller ei — ført i Fængsel. Da Fængslet ikke rummede alle, blev endel af dem indespærrede i Jødernes Forraadshuse. To Kvinder døde om Natten af sine Saar. Før Døden bønfaldt de om at maatte faa hentet en Præst, men dette negtedes dem.

London 1884. Kristiania 1877. Trondhjem 1887. Kjøbenhavn 1888. Kristianssand 1885.

Gjøvik 1889. Danmarks Lærerforenings Diplom for „en righoldig Samling af fortrinlig Skolemateriel". Kristians Amts Landbrugsforenings Diplom med Sølvmedalje „for Virksomhed til Udvikling af Hjælpemidler til Skoleundervisningen". Det kongelige Selskab for Norges Vels store Sølvmedalje for „Fortjeneste af Undervisningsmateriale". Skien 1891.

P. T. Mallings Boghandel

34 Kirkegaden, **Kristiania,** 34 Kirkegaden,

Forlag og Sortiment. Papir- og Kunsthandel.

Udstilling og Salg af Beskjæftigelses- og Læremidler.

Udsalg af **norske Kirke-Orgler, Pianoforter** og **Orgel-Harmoniums.**

Agentur for norske **Kirkeklokker** fra Olsen & Sons anerkjendte Klokkestøberi.

Pris fra 50 Øre til 100 Kr.

Stort Lager af **værdifulde Skrifter af alle Slags** til *Festgaver* og til *privat Brug.* Specielt henledes Opmærsomheden paa **et Udvalg** af de i Løbet af et **halvt hundrede Aar** udkomne Forlagskrifter, der saalangt Oplagene rækker, for største Delen

— udsælges til halv Pris og derunder —

En fuldstændig Katalog over disse prisnedsatte Bøger udleveres gratis.

Laterna magica. Pris 6—25 Kr.

Orgelharmoniums 72—1500 Kr.

Mange literære Nyheder udkomne eller **under Udgivelse,** saasom: **Aagaard,** Paa Streiftog. **Aubert,** Fjeldfolk; **Coucheron-Aamot,** Fra den kinesiske Mur til Japans hellige Bjerg; **Essendrop,** Taler ved Kirke-Indvielser, Bispe- og Præstevielser; **Flood,** udvalgte Fortællinger; **Geir,** Fra Skridt til Gallop; **Koren,** Familien Grib; **Kristelig Folke-Kalender, Marie,** Svundne Tider; **Mathiassen-Skau,** Paa Fantestien; **Norsk Folkekalender; Poulsen,** Fortællinger af Norges Historie; **Stanley,** Mine mørke Ledsagere; **Vogt,** En Æresret; **Winsnes,** Aftenerne paa Egelund m. fl.

Pianoforte. Pris 540—1200 Kroner.

Stort Udvalg af **nationale Nytaarskort** og **Fotografier,** Selskabsspil, Værktøikasser for Bogbinderi-, Løvsag-, Snedkeri- og Træskjærerarbeide, Byggeklodser, Tegnebestik, Malerkasser, Glasraderarbeider, smaa Dampmaskiner og Dampskibe, Lokomotiver m. m. m.

Mine **prisbelønnede Orgel-Harmoniums** er **billigere** end ethvert andet mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat.

Illustrerede Pris-Kuranter, Bogfortegnelser og Overslag sendes paa Forlangende gratis og franco. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,

Kristiania.

Fortuna Bryggeri's ØL

anbefales.

Chr. Frank,

Nedre Slotssade 8

anbefaler

Vine & Spirituosa

i Partier og mindre Dele

til billigst beregnede Priser.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** vil, under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkomme i Kristiania fra Nytaar og udgaa tre Gange ugentlig i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenshyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen bliver Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned Kr. 0,40.

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

Til ..... 1894.

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold" for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel

Carl Johans Gd. 3.

Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive-** og **Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.

Papirindustri

Carl 12tee Gade 8.

Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	— **Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	— **Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	— **Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	— **Træpap.**
Bægna Træsliberi	— **Træmasse.**
Schatz & Hübner	— **Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,

anbefaler sit nye Maskinværksted for

Landbrugsmaskiner

Reparationer udføres.

Fra Lager anbefales desuden

Den nye Buckeye Slaamaskine, Meiemaskiner, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner, Ploge af alle Slags til billige Priser.

Endvidere anbefales:

Forbedrede Maskinruller af eget Fabrik, Assurancesprøiter, bedste Slags, Torvstrø og Luftclosetter, Feltesser og Smedebælge m. m.

E. Sunde & Co.,

Maskinværksted, Torvgd. 11.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,

anbefaler til billigste Priser

sit store Lager af:

Vandledningsrør

af

Lloyd & Lloydsbekjendte Fabrikat.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper), som Suge- og Trykpumper, Vingpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper,

Assurancesprøiter m. Fl.

Krybberør, glasserede, svensk Fabrikat.

Rørledningsarbeide udføres.

Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.

Kristiania.

Enhver uden forkundskaber kan udføre virkelig vakre fotografier med mit praktiske fotografiapparat som erholdes mod indsendelse af kun 3 kr. i frimærker. Brugsanvisning medfølger. 5 kr.s apparater findes ogsaa.

Johan A. Wilson,

Nordbygd. 34, Kristiania.

Brødrene Sørensens Uldgarnsforretning

anbefales som godt forsynet med alle Slags Strømpegarn.

Til Damestrømper

fremhæves specielt vort 1ma rundtraadede og bløde

Hestegarn,

der faaes i alle Farver

Til Herre- og Guttestrømper

anbefales vort usædvanlige stærke

Elefantgarn.

Nordisk Garn

i stort Farveassortement

Trøiegarn i hvidt, rødt & graat, **Castor, Zephür, Goblin, Shetland & Embroyderi** i righoldigt Farveassortement.

Brødrene Sörensen,

Hj. af Karl Johan & Akersgaden.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

F. H. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

F. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

Abonnér paa

FOLKEBLADET.

Skandinaviens smukkest illustrerede Blad.

Koster pr. Aar 5 Kroner + 50 Øre i Porto for Udenbyes.

Udkommer hver 15de og sidste i hver Maaned. For December udkommer et Dobbeltnummer **(Julenummeret).**

Hvert Aar stor Gratis Maleri & Bogudlodning for Abonnenterne.

For 1894 foregaar Trækningen i Februar Maaned. 1000 Gevinster til samlet Værdi Kr. 6.300.

1ste Gev.	„Fra Trænenhavet"	Maleri af	Th. Holmboe,	Værdi Kr.	1,000
2den „	„Høifjeldsbillede"	„	- Ludv. Skramstad	„ „	600
3die „	„Kjøkkeninterior"	„	- Chr. Skredsvig	„ „	200

o. s. v.

„Rigets nye Matrikul".

Smaalenenes Amt 9,60: . .	*Rakkestad Fogderi 4,40, Ide og Marker 3.60, Moss 4,00.*
Akershus Amt 9,96: . . .	*Aker og Follo Fogderi 4,40, Nedre Romerike 3,80, Øvre Romerike 4.20.*
Hedemarkens Amt 15,60: . .	*Hedemarkens Fogderi 5,20, Vinger og Odalen 2,50, Solør 3,50, Søndre Østerdalen 3.80, Nordre Østerdalen 4,50.*
Kristians Amt 12,24: . . .	*Nordre Gudbrandsdalens Fogderi 3,00, Søndre Gudbrandsdalen 3,60. Toten 3.10, Hadeland og Land 2,70, Valdres 2,90.*
Buskerud Amt 9.76: . . .	*Ringerike Fogderi 2.30, Hallingdal 3.00, Buskerud 4.40 Numedal og Sandsvær 2.50.*
Jarlsb. og Larviks Amt 10,36:	*Jarlsberg Fogderi 8.35, Larvik 4.60.*
Bratsberg Amt 9.44: . . .	*Bamle Fogderi 4.00, Nedre Telemarken 3.20, Øvre Telemarken 4.60.*
Nedenes Amt 8.84:	*Nedenes Fogderi 8.10, Sæterdalen 1.70.*
Lister og Mandal Amt 9.84:	*Mandal Fogderi 5.90, Lister 6.40.*
Stavanger Amt 9.60: . . .	*Jæderen og Dalene Fogderi 5.70, Ryfylke 6.30.*
Søndre-Bergenhus Amt 12.56:	*Sondhordland Fogderi 4.20, Nordhordland 7.80, Hardanger og Voss 3.70.*
Nordre-Bergenhus Amt 9.12: .	*Sogn Fogderi 4.90, Sønd- og Nordfjord 6.50.*
Romsdals Amt 11.20: . . .	*Søndmør Fogderi 6.40, Romsdal 3.50, Nordmør 4.10.*
Søndre-Trondhjems Amt 11.76:	*Fosen Fogderi 4.00, Orkedalen 3.00, Guldalen 4.30, Strinden og Selbu 3.40.*
Nordre-Trondhjems Amt 8.08:	*Stjør og Værdal Fogderi 4.00, Inderøen 3.20, Namdalen 2.90*
Nordlands Amt 10.00: . . .	*Søndre Helgeland Fogderi 3.00, Nordre Helgeland 2.20, Salten 4.10, Lofoten og Vesteraalen 3.20.*
Tromsø Amt 7.50:	*Senjen og Tromsø Fogderi 7.50.*

Matrikulen, *der er udkommet paa offentlig Foranstaltning, indeholder Gaards-No., Brugs-No., Løbe-No, Gaardens Navn, Brugets Navn, Eierens eller Brugerens Navn, urevideret og revideret Skyld tilligemed Anm.*

Matrikulen *ledsages af en til Samme udarbeidet Posttabel.*

Matrikulen *er for Forretningsfolk, hvem Navnene paa Gaardens Eier forsaavidt er ligegyldigt (Salg og Dødsfald kan forandre disse), en fuldstændig Kalender over Landets samtlige matrikulerede Eiendomme med Deres Brug, hvilke man ved Circulærer etc. og ved Hjælp af Posttabellen kan naa ved f. Ex. at paategne: Hr. N. N., eller nuværende Eier af osv.*

Matrikulen *leveres indbundet Amtvis og Fogderivis til ovenstaaende Priser.*

Matrikulen *leveres indskudt med et rent Blad for hvert trykt mod et Tillæg af 25 pCt.*

Matrikulen *leveres Herredsvis i trykt Omslag med Posttabellen for 80 Øre pr. Herred.*

Matrikulen *kan bestilles direkte eller gjennem hvilkensomhelst Boglade. Leveres franco.*

I. M. Stenersens Bogtrykkeri,

(H. O.) Kirkegaden 34, Kristiania.

Uldtæpper. *fra* **2,50.**

Uldtroier *fra* **1,80.**

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevestefra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen, **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr. Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred. 0.25 til 0.50 for ubl. Bommesi

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

For og Sysager.

Bluser og færdige Forklæder. Buxesæler, Jagerunderbl.

1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

O. C. Strøm

Støbegodsforretning

Brogaden 3 B.

anbefaler Kakkelovne og Komfurer, Kraner for Vand og Damp m. m.

Alle Slags Ovne og Konfurer tages i Bytte og kjøbes.

Telefon 1965. O. C. Strøm. Telefon 1965.

Udgivet af et Aktieselskab. Redigeret af L. A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos I. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Generalagent **Arth. Staib,**
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21. **Christiania.**

Nr. 3. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 6te Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget „SVEA“.
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Livsforsikringsselskabet
„The Mutual Life“
af New York.
Stiftet 1843.
Reservefond:
over **653 Millioner** Kroner.
„The Mutual Life“ er **intet** Actieselskab, hvorfor **hele** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.,
Generalagenter,
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Redaktor Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Statslaan.

Norge har en Statsgjæld paa 125 Millioner Kroner (Kr. 125,268,000 ved Udgangen af 1892) og hertil vil om kort Tid blive at føie yderligere 10 Millioner i Jernbanelaan, til hvis Optagelse Bemyndigelse blev givet i 1892. Til Forrentning af dette store Beløb behøves mere end 4½ Million Kroner eller ikke langt fra 10 Procent af samtlige vore Statsudgifter.

Denne Gjæld er i Forhold til Folkemængden noget større end Sveriges, men mindre end Danmarks og meget mindre end de fleste andre Landes. Den vil ikke være vanskelig at forrente og tilbagebetale, naar vort Land, ligesom hidtil, gaar fremad i Folkemængde og økonomisk Kraft.

Men med det financielle System, som hidtil er befulgt her i Landet, staar vi ligeoverfor en betydelig Forøgelse i Statsgjælden. Vi kan ikke bygge saa meget som en Kilometer Jernbane, uden at der enten maa optages nyt Laan, eller hvad der er det samme, maa tages af Statskassens kontante Beholdning. Da vi i de mærmeste Aar maa bygge mange og vigtige Jernveislinjer, — vi kan simpelthen ikke undlade at bygge, dersom vi ikke vil svigte vor Pligt med Hensyn til Landets økonomiske Udvikling og stille Norge uheldigt i Konkurrencen med Nabolandene — saa vil de 135 Millioner Kroner, som enten allerede skyldes bort eller snart maa laanes, i Løbet af ikke mange Aar stige med baade to og tre Snese Millioner, og den aarlige Forrentningssum voxe fra henved 5 Millioner til et Beløb, som en middelaldrende Mand ikke behøver at blive gammel for at se nærme sig det dobbelte.

Forhaabentlig kan vi gjøre Regning paa, at Jernveisdriften og den dermed i Forbindelse staaende økonomiske Fremgang vil mere end erstatte Forøgelsen i Statens Forpligtelser. Men vi føler os dog ikke ganske beroligede under Udsigterne til i Løbet af forholdsvis faa Aar at se indskrevet i Norges Statshovedbøger en Gjæld paa 200 Millioner Kroner, det vil sige henimod 100 Kroner paa hvert Individ eller 400 Kroner paa hver Familje i Landet. Vi føler os saa meget mindre opbyggede ved Udsigten dertil, som det er umiskjendeligt, at de Lande, der har en betydelig Gjæld, vaander sig adskilligt under dens Forrentning og Afbetaling. Om det end er sjelden, at en Stat overgiver sit Bo til Konkursbehandling, saaledes som Grækenland i disse Dage har gjort og den Argentinske Republik gjorde for nogle Aar siden, eller at den, som Italien nu holder paa at gjøre, søger at udfinde Midler til at undgaa den truende Fallit, saa er det paa den anden Side meget almindeligt, at Regjeringerne og Nationalforsamlingerne med tungt Hjerte giver Afkald paa Gjennemførelsen af Foranstaltninger eller Forbedringer, som alle er enige om at anse for ønskelige, bare fordi det er umuligt at skaffe Plads for de dertil fornødne Udtællinger paa et Statsbudget, hvor Kontoen „Forrentning og Afbetaling af Statsgjælden“ gjør sig bred paa paa de øvrige Kontoers Bekostning. Statsgjælden skal ingenlunde blive meget stor, før det bliver følt, at den trænger ellers ønskelige Foranstaltninger til Side.

Dersom endda vor Statsgjæld, som den franske og engelske, væsentlig var indenlandsk, saa at Renterne tilfaldt Landets egne Borgere, der desuden af sin Renteindtægt maa erlægge en Del tilbage igjen i Form af Skatter. Men som bekjendt er vore Statsobligationer i overveiende Grad i udenlandsk Eie.

Vi skulde saaledes synes at være stillet mellem tvende Ubehageligheder: at maatte give Afkald paa en Jernveisbygning, som der er nogen Mon i, eller at maatte paadrage vort lille folkefattige Land en Statsgjæld af en Størrelse, som alene under en stadig Fremgang og gode Tider kan undgaa at blive trykkende for os og hinderlig for nyttige Udgifter paa andre Omraader.

Desværre blev det ikke, inden man gik i Vei med de sidste Jernveisbevilgninger, taget under Overveielse, hvorledes man skulde undgaa at blive stillet ligeoverfor et saa ubehageligt Valg.

Og dog er der en meget nærliggende Fremgangsmaade, hvorved man kan indskrænke Optagelsen af nye Laan uden at indskrænke Jernveisbygningen.

Den bestaar deri, at der aarlig opføres en bestemt Sum til Jernveisbygning paa det ordinære Budget, ganske som der opføres aarlige Beløb til almindelig Veibygning, til Havneanlæg, til Kanalarbeider og til beslægtede Foretagender.

Der bevilges aarlig adskillig over 1 Million Kroner til Veianlæg.

Sæt, at der aarlig kunde opføres netop 1 Million til Jernbanebygning. Hvad vilde der kunne udrettes for dette Beløb?

Man regner, at en Kilometer Jernbane gjennemsnitlig kommer paa 60 a 70,000 Kroner. Naar Bekostningen sættes til nærmest den høieste af disse Summer, kan der med en Bevilgning af 1 Million bygges 15 Kilometer Jernvei om Aaret. I Løbet af 10 Aar faar man da færdig 150 Kilometer.

Optages ved Siden heraf et Laan paa 10 Millioner og beregnes i kommunalt Tilskud, indbefattet Grundafstaaelse, 20 pCt. af Statstilskuddet, vil man Tilsammen kunne bygge 360 Kilometer i 10 Aar, 720 i 20 Aar. Ved Enden af disse Aar vil de optagne Laan paa 20 Millioner, efter at Afdrag har fundet Sted, neppe gaa op til stort mere end 15 Millioner.

Disse Tal er imidlertid for smaa. Jernveisbygningen maa nu, da vi har forsømt den saa længe, drives med større Kraft, og vi maa i Løbet af 20 Aar have færdig omtrent 1 500 Kilometer nye Statsbaner (for Tiden har vi, med den færdige Flisenbane, noget over 1600 Kilometer alt i alt).

Havde vort Finansvæsen været normalt, vilde dette have kunnet opnaaes med — ved Siden af kommunalt Tilskud — en aarlig Statsbevilgning af 2 Millioner Kroner og Optagelse i 20 Aar af Laan til Beløb af 40 Millioner Kroner, hvilke Laan ved Terminens Udgang ikke vilde udgjøre synderlig mere end 30 Millioner eller en ringe Brøkdel af, hvad de gamle 1600 Kilometers Jernveisbygning har kostet os i Statsgjæld.

Uheldigvis er det nok umuligt at tænke paa at faa anbragt 2 Millioner i ordinær Jernbanebevilgning paa Statsbudgettet. En Million er vist det høieste, vi kan drive det til. Men selv da vil vi indskrænke Størrelsen af det laante Beløb med 20 Millioner og formindske Renterne af Statsgjælden med en dertil svarende Sum.

Vi sagde, at det uheldigvis nok er umuligt at faa anbragt en aarlig Jernbanebevilgning paa 2 Millioner Kroner paa Statsbudgettet. En af Hovedaarsagerne dertil er den bagvendte Maade, hvorpaa den direkte Skat er blevet indført hos os.

I sin Almindelighed er der tre Hovedanker at fremføre mod denne Skat, slig som den nu er blevet optaget i vort Finansvæsen. Den første er, at Skattens Udligning og Opkrøvning i sig selv har forvoldt en Stigning af Budgettet. En Skattereform kan vanskelig siges at være nogen „Forbedring“, naar Statsudgifterne, som Følge af „Reformen“, bliver større, end de var i Forveien. Den anden Hovedanke er, at Byrdernes Fordeling mellem de enkelte Distrikter er ujevn og stridende mod selve Grundsætningen for Indkomstskat, at den skal ramme retfærdigt. Den tredie Hovedanke er, at Skatten ved selve sin Organisation indeholder en betænkelig Trusel mod det kommunale Selvstyre. Men ingen af disse tre Feil ved Skatten har maaske saa megen umiddelbart skadelig Følge for Landet som den fjerde: at Skatten ved sin Indførelse har lagt sig i Veien for andre paatrængende nødvendige Reformer paa vort Statsbudget.

Den Steenske Regjering havde nemlig begaaet den Feil at bringe Statsbudgettet, saaledes som Forholdene uden extraordinære Udtællinger havde skabt det, til at ballancere med et rent Tillæg til det tidligere Udbytte af Statsindtægterne paa over 1 Million Kroner. Denne Million er Forskjellen mellem Nettoudbyttet af den direkte Skat og det ved Toldnedsættelser beregnede Tab til Beløb 1,600,000 Kroner. Den financielle Stilling blev med andre Ord forværret med 1 Million Kroner, og den direkte Skat, som man skulde tro, i disse rolige og i financiel Henseende normale Tider maatte blive indført for at sætte Staten i Stand til at gjennemføre varige Reformer i Finansvæsenet — saadanne som f. Ex. Optagelse af Jernbanebevilgninger som en fast Del af Udgifterne — er i Stedet blevet brugt til at lappe et Hul, som det Steenske Ministerium ved sin Ubehændighed har revet i den gamle Finanssæk. Folgen er bleven, at den norske Stat staar der med hele det gamle Stel og med en ny Skat, som ikke kan formindskes, uden at der tilveiebringes nye betydelige Indtægtskilder, og ikke væsentlig kan forhøies, uden at det kommunale Selvstyre trædes paa de ømmeste Ligtorne.

Det er under saadanne Forhold snarest et Under, om det overhovedet er muligt at faa nogen ordinær Jernveisbevilgning anbragt paa Statsbudgettet. Vi ønsker, at man ikke skal opgive Haabet derom. Thi det er virkelig en nok saa farlig Sag — det vil specielt vise sig, dersom der indtræder Trængselstider for Landet — at optage betydelige Statslaan. Hellere strække sig nok saa langt for at finde en Plads paa det ordinære Budget. Vi vil henstille til Regjering og Storthing at skjænke dette Spørgsmaal sin alvorlige Opmærksomhed.

Fra det engelske Underhus.

De daglige Stikke og Forhold i det engelske Underhus gjøres til Gjenstand for en meget underholdende Artikel i det amerikanske Harper's Magazine, hvoraf vi nedenfor efter „Mrgbl.“ gjengive et Uddrag.

Det engelske Underhus staar alene blandt Verdens lovgivende Forsamlinger i ikke at have Plads for alle sine Medlemmer. Underhuset tæller i det hele 670 Medlemmer, og Lokalet afgiver ikke Siddeplads for mere end 430, hvoraf blot de 306 ere nede i Salen.

Moderne begynder Klokken tre om Eftermiddagen undtagen om Onsdagene, og med mindre man er bleven enig om at afholde en af de saakaldte morningsittings, der begynder Klokken to. Efter Skik og Brug i andre lovgivende Forsamlinger er Klokken tre en nokſaa sen Samlingstid, men den er dog for tidlig for Forretningsfolk, praktiserende Jurister og Selskabslivets Koryfæer, som fremdeles udgjør en betydelig Part af Parlamentets Medlemmer. Der er derfor sjelden mere end nogle faa tilstede ved det nævnte Klokkeslet.

Ethvert Møde begynder med en høitidelig Bøn, der læses af Speakerens Kapellan, for Tiden den bekjendte Forfatter, Pastor Farrar. De, som er tilstede ved Bønnen, høste deraf den øieblikkelige Fordel, at de have Lov til at tage et af de Kort, mærket „Bøn“, der forefindes i en Æske paa Speakerens Bord, skrive sit Navn paa dette og anbringe det paa den Plads, som de ønske at sikre sig for Dagen, hvorefter ingen anden den Dag maa optage den saaledes mærkede Plads, selv om Vedkommende er fraværende i timevis.

Det første, som vækker den Fremmedes Opmærksomhed, naar man kommer ind i det engelske Underhus, er en Omstændighed, hvorved det ligeledes skiller sig ud fra alle andre Nationalforsamlinger i Verden — den nemlig, at Medlemmerne har Lov til at sidde med Hatten paa Hovedet under Møderne. Ikke alle benytter sig af denne Tilladelse, men de allerfleste gjør det. Mr. Gladstone bruger aldrig at sidde i Parlamentet med Hatten paa, og flere andre bekjendte Politikere have fulgt hans Exempel. Det er dog blot tilladt Medlemmerne at beholde Hatten paa, saalænge de sidde paa sin Plads. Hvis de reise sig for at tale, tage de naturligvis Hatten af, og hvis noget Medlem reiser sig for at forlade Lokalet, maa han ligeledes tage Hatten af, og heller ikke beholde den paa, om han bliver staaende nogen Tid et eller andet Sted i Salen.

De regjeringsvenlige Medlemmer af Forsamlingen sidder altid til Høire for Formandens Plads, og Oppositionen til Venstre. Da det irske Nationalparti anser sig for at staa i Opposition til en hvilkensomhelst engelsk Regjering, bliver dets Medlemmer altid siddende paa Oppositionsbænkene til Venstre, uanseet hvilken Regjering der er ved Roret.

I Modsætning til de fleste andre Parlamentslokaler findes der i det engelske Underhus ingen Pulte foran Medlemmernes Pladse. Folkets Repræsentanter sidder tæt ved Siden af hinanden med intet foran sig uden Ryggen til den næste Bænkerad. I denne er der indrettet smaa Indskjæringer, hvor der kan lægges nogle faa Papirer, men de ere saa smaa, at de fleste Medlemmer holde sine Dokumenter i Haanden, medens de ere inde i Salen. I en af Korridorerne udenfor findes der endel Skuffer, hvor nogle af Medlemmerne gjemme sine „Blaaboger“ og andre officielle Dokumenter, men de fleste benytte dem ikke.

Bortseet fra en vis Tid paa Aftenen, da Forhandlingen er paa det mest spændende, er der som Regel meget faa Medlemmer tilstede i Underhuset — sjelden saa mange som firti, det Antal, som skal til, for at Forsamlingen kan være beslutningsdygtig.

Det sene Tidspunkt paa Aftenen eller Natten, hvortil Møderne trækkes ud, er altid en Kilde til Forbauselse for Udlændinge. Det er allerede antydet, at en saadan Dagsorden falder bekvemmest for Størstedelen af Medlemmerne, men den har unegtelig ogsaa sine Ulemper. I bevægede Tider har det hændt, at de engelske Parlamentsmedlemmer sjelden kom i Seng før Solopgang, men i de senere Aar er Reglementet revideret, og nu afsluttes Møderne som oftest Kl. halv et og et om Natten. I Tiden mellem Klokken halv otte og halv elleve, den Tid, da Englænderne nyder sin Middag, er der i Virkeligheden næsten tomt i Salen. Der er god Anledning til at faa Middag i Parlamentets Restaurationsafdeling, men meget faa benytte sig af den. De eneste, som blive og nyde sin Middag i Underhusets Lokaler, er den lille trofaste Stab, som føler sig forpligtet at være tilstede og skaffe Majoritet for Regjeringen ved de Afstemninger, som maatte foregaa i de Timer, da den almindelige Middagsspisning foregaar. Men selv disse ere ikke tilstede inde i selve Forhandlingssalen. De nyde enten sin Middag i nogen af de Værelser, der støde op til Restaurationen, eller trække sig tilbage til noget af de mange Røgeværelser eller til Bibliotheksrummene for at passiare eller — faa sig en liden Lur.

I de senere Aar det blevet Mode, at Parlamentsmedlemmerne invitere Damer til at spise Middag med sig i Parlamentets Restauration, og en hel Del Værelser er indrettede for dette Øiemed. Klokken halv elleve er der igjen livligt inde i Forhandlingssalen.

Raabes der saa pludselig paa „Afstemning“, medens Middagsspisningen foregaar, ringes der tre Gange med de elektriske Klokker rundt i alle Husets Værelser og Korridorer, og da kommer Folk styrtende fra alle Kanter. Nogle, som er blevne vækkede af sin Middagslur, bærer endnu Søvndrukkenhedens Præg i sine Ansigter, medens andre, som have maattet springe op fra sin Middag, kanske ikke have faaet den sidste Bid ned, naar de viser sig i Salen.

Den Bjørlingske Expedition. Prof. Nordenskiöld var Torsdag i Göteborg for at træffe Foranstaltninger til Indhentelse af yderligere Oplysninger om de svenske Opdagelsesreisende Bjørlings og Kalstenius' Skjæbne.

Prof. Nordenskiöld er af den Mening, at man kan nære Forhaabning om, at det er lykkedes dem at redde sig til Eskimoerne paa Ellsmerelandet.

En amerikansk Geolog Stein i Washington har gjort Tilbud om at holde aaben Plads for en svensk Deltager i en af ham udrustet Expedition til Undersøgelse af Vestkysten af Ellsmerelandet mod Bidrag til Expeditionen.

Friherre Oscar Dickson har paataget sig at yde det Bidrag med 5000 Kr.

Sognepræst til Klæbu, O. M. Christensen, afgik ved Døden Nytaarsdag, 48 Aar gl.

Hafslundssagen. Det norske Selskab til Indkjøb af Hafslund med Tilliggelser blev ifølge „Aftenp.“ konstitueret i et Møde her i Byen Torsdag.

Interessenterne i Selskabet siges at skulle være forskjellige Fredrikstads- og Kristianiafirmaer i Træ last- og Cellulosebranchen.

Brandforsikringsselskaberne „Storebrand" og „Norden" har i Lighed med en Række foregaaende Aar skjænket 400 Kr. hver til Kristiania faste Brandkorps's Præmie- og Understøttelsesfond.

Sædelighedsbevægelsen, — en Gave. Sekretæren for „Kristiania Forening til Fremme af Sædelighed" har idag, i et anonymt Gavebrev fra Trondhjem dateret 3. ds., modtaget 1000 — et Tusen — Kroner, der ifølge Giverens Bestemmelse skal anvendes „til Fremme af Sædelighedssagen udenfor Kristiania". Det er 3 Gang, Sekretæren har modtat anonyme Gavebreve.

Julefest for skandinaviske Sømænd i Marseille.

I Lighed med foregaaende Aar havde Pastor Svensson i Marseille med Kolonien Assistance 27de December arrangeret en Julefest for de skandinaviske Sømænd, der for nærværende befinder sig der. Festen fandt Sted i den nye lille, vakre Kirke, som var festlig og smagfuldt dekoreret med Flag og Grønt. En vakkert pyntet Julegran spredte sit glade Lys omkring sig.

Omkring 250 Personer deltog ifl. „N. Søfartstid." i Festen, hvoraf ca. 200 Sømænd, Nordmænd, Svensker, Dansker og Finner.

Af norske Fartøier laa i Marseille følgende: „Malmen" af Lillesand (i Port de Bunc), „Sunniva" af Tvedestrand, „Fremad" af Grimstad, „St. Albertine" af Kr.sand, „Orion" af Arendal, „Bien" af Grimstad, „Eliezer" af Lillesand, „Jørgen Bang" af Grimstad, og Dampskibet „Norden af Bergen.

Efterat Pastoren havde holdt Bøn og Konsulen ønsket de indbudne velkommen, tilbragtes Aftenen hyggelig og behagelig under Musik og Taler samt bra Traktement; alt mulig godt var opdækket paa et langt Bord, hvorved Damerne gjorde Underverker af Tjenestagtighed for at stelle det godt for Søgutterne.

Henimod Slutningen uddeltes en Mængde Julegaver, som var sendt af Venner hjemme, som tænker paa Sømanden og hans haarde Lod langt borte fra Hjemmet; disse smaa Gaver spredte Glæde og Tilfredshed omkring sig. Festen varede til Kl. 11, da Kapt. Simonsen paa „Fremad" i velvalgte Ordelag takkede paa Gjæsternes Vegne, hvorefter Pastoren afsluttede med en Bøn og en Salme.

En Roverbande anholdt. Torsdag Aften blev en Brødkjører, der sammen med en anden Person kom kjørende indover Liabroveien, ved Geonlien anholdt af 3 Personer, der kom gaaende i Veien, idet disse først forsøgte at stanse Brødkjørerens Hest, hvilket dog ikke lykkedes dem; derimod fik de Tag i Brødkjøreren og rev ham af Vognen, medens de samtidig bemægtigede sig Brødkurven. Brødkjøreren var fix nok til at tage Kurven tilbage igjen, men en af Voldsmændene fik nappet til sig et Brød og en anden Brødkjørerens Vante, hvilken han imidlertid ogsaa tog igjen. En af Personerne sagde til Brødkjøreren, at hvis han vovede at komme efter, skulde Kniven blive brugt paa ham. Den Person, der havde Brødet, bad Brødkjøreren om at komme hen til sig, saa skulde han faa sit Brød igjen; men idet Brødkjøreren skulde modtage Brødet, slog Personen til ham med Brødet i Ansigtet, saa Blodet randt, og Brødkjøreren maatte da kjøre afsted. Strax efter blev Voldsmændene ved Politiets Tilstedekomst paagrebne og arresterede.

Til Lagmandsthinget for Buskeruds Lagsogn, der afholdes Tirsdag den 16de Januar og følgende Dage i Drammen, er ifl. „Dr. Bl." bl. a. paastevnet:

Justitssag mod Bogtrykker Ludvig Lund af Honefos, tiltalt a) for Forgaaelse mod Straffelovens Kap. 11 § 2 (eller 3) og b) for Forgaaelse mod Strl.s Kap. 17, § 5 (eller subsidiært mod samme Kap.s § 7).

Sagen angaar det berygtede Avertissement, som Hr. Lund i sin Tid lod indrykke i sin Avis „Honefos Tidende" og hvis Overskrift var: „Konfirmandtegning for Høireborn". Under Avertissementet var Sognepræst Førdens Navn sat.

Mod Bismarck.

En eiendommelig Skandale er under Opseiling. Grev Arnim-Schlagenthin, en Søn af den fra Arnim-Processen bekjendte Gesandt, har offentlig bebyrdet Bismarck for at være den virkelige Forfatter af den for nylig udkomne Hans Blum'ske Bog. I denne gjentages de gamle Beskyldninger mod Gesandten Arnim, bl. A. ogsaa, at Arnim benyttede sin Diplomatstilling til smudsige Børsspekulationer.

Grev Arnim gjør nu Bismarck personlig ansvarlig for de „skjændige Angreb", der findes i Blums Bog, fordrer af Bismarck Æreoprejsning for sin afdøde Fader og truer med, hvis Bismarck vedblivende forholder sig taus, med „yderligere Konsekvenser".

Arnim havde først skrevet dette for nogle Dage siden i et Privatbrev til Exkansleren, men da han ikke modtog noget Svar, har han iaften offentliggjort hele Sagen i Bladene. Og man gjætter paa, om ikke Arnim vil provocere en Duel med en af Bismarcks Sønner, da den Gamle naturligvis ikke længer personlig kan give sig til at slaas.

„Lindholmen"

Dampskibet „Lindholmen" der afgik fra Kristiania Torsdag Aften, grundstødte ifl. Ohmetelegram Fredag Morgen paa Risskalven ved Fredriksværn.

Efter flere Timers Arbeide blev det igaar Middag trukket af Grunden af Østlandske Lloyds Dampskib „Odin". Da ingen Skade opdagedes, fortsatte „Lindholmen" sin Rute vestover.

Overfald paa en Vognmand. 2 Handelsmænd og 1 Pige kjørte forleden Aften med en Vognmandsgut fra Stortorvet til Schous Plads, hvor de skulde gaa af. Der vilde de se Vognmandstaxten og fik den ogsaa. Men da Gutten vilde have Taxten tilbage, blev han istedenfor tildelt et voldsomt Slag i den ene Tinding, vistnok af en Stok, saa der blev et stort gabende Saar. Gutten fik den ene Herre arresteret, medens den anden og Pigen var forduftet.

Det bulbarske Storting har bevilget Fyrst Alexanders Enke og Barn en Pension paa 28,000 Kroner. Samtidig har det forhøiet Fyrst Ferdinands Apanage fra 420,000 Kroner til 720,000 Kroner.

Folkeundervisningen i Rusland. Ifølge nogle i Rusland udgivne statistiske Opgaver findes der 14 Millioner Børn i Skolealderen. Af disse besøger kun 2 Mill. Folkeskolerne, 1 Mill. Kirkeskolerne og 1 Mill. private Skoler. De øvrige 10 Millioner faar ingensomhelst Undervisning.

Keiser Vilhelm feirer den 27de Januar 25-Aarsdagen for sin Indtrædelse i Hæren. Han blev paa sin 10-aarige Fødselsdag udnævnt til Løitnant.

Keisere og Konger i Kjøbenhavn. Efter hvad der meddeles os, kan det nu ansees for sikkert, at hele den russiske Keiserfamilie eller dog Keiseren, Keiserinden, Storfyrst-Tronfølgeren og Storfyrstinde Xenia vil indtræffe til Kjøbenhavn allerede i Midten af Mai i Anledning af Kronprinsens og Kronprinsessens Sølvbryllup, og det formodes, at de ved denne Leilighed vil foretage Reisen fra Rusland med det nye, elegante Hoftog, hvoraf nogle Waggoner nylig var i Kjøbenhavn paa en Prøvefart.

Det kan ligeledes betragtes som afgjort, at Kong Oskar og Kong Georg med Dronning Olga vil komme omtrent samtidig.

Endelig ansees det for ikke usandsynligt at Keiser Wilhelm personligt vil overbringe Kronprinsparret sine Lykønskninger. Meget vil dog afhænge af, hvorledes Forholdet mellem Rusland og Tyskland til den Tid vil have udviklet sig.

Prendergast, der myrdede Chigagos Borgermester, Harrisson, og blev dømt til Døden blev, hængt i Torsdags.

Den franske Regjering og Anarkisterne.

Den mest iøinefaldne Fremtoning i det nye Aar turde da være den franske Regjerings haardhændte og resolute Gjennemførelse af de i Hui og Hast vedtagne Love mod Anarkisterne.

Som allerede meddelt, aabnede Ministeriet Casimir-Périer det nye Aar med Indledningen af en storartet Aktion mod Anarkisterne hele Frankrige over. For alle Byer i Republiken meldes om Husundersøgelser, Beslaglæggelser og Arrestationer.

Der blev Nytaarsaften udstedt ca. 2000 Ordrer til Husundersøgelser, og en Del af dem udførtes allerede i Løbet af Natten. Inden det nye Aar var naaet, opgav man i Paris allerede Husundersøgelsernes Tal til over et halvt hundrede, mens man endnu ikke der var naaet til mere end et Par Arrestationer.

I Provinserne er man faret raskere frem, og der meldtes Nytaarsaften Masser af Anholdelser, hvoraf 64 førte til Arrestationer efter de foreløbige Forhørs Afholdelse.

Af de bekjendte Anakister, hos hvem der har været foretaget Husundersøgelse, er allerede nævnt Undersøgelsen hos Professor Elisee Reclus. Professoren blev selv anholdt, men efter nogle Timers Forløb igjen givet fri. Anarkistbladet „Père Painard", Anarkisternes værste Udbreder, blev beslaglagt, inden det endnu var gaaet i Trykken.

I Montlucon blev, som meldt, fem Anarkister anholdte; man fandt desuden der et Oplag af Sprængstoffer. De i Nizza arresterede 15 Anarkister blev strax udviste af Landet.

I Lyon blev en schweizisk Anarkist ved Navn Henri Colonne anholdt og strax efter bragt over Grænsen til Genf. Yderligere blev der i denne By foretaget 50 Husundersøgelser og 24 Arrestationer.

Ved Husundersøgelserne siges der at være beslaglagt talrige anarkistiske Korrespondancer og Brochurer. Som meldt telegrafisk vil de Anarkister, hvis Arrestationer er opretholdte, strax blive stillede for Retten, saa Masseprocesser er i nærmeste Udsigt.

Regjeringens Fremfærd mod Anarkisterne roses af den moderate republikanske Presse, der kun nærer Frygt for, at Regjeringen skal lade det mangle paa Udholdenhed til at fortsætte paa den betraadte Vei.

I Modsætning hertil protesterer bl. a. Petite République mod Masseanholdelserne og Husundersøgelserne, som den betragter som et Middel for Reaktionen til under falske Foregivender at bekjæmpe Socialisterne. Politiet skal nemlig ikke have taget det saa nøie med at trække Grænsen mellem Anarkister og revolutionære Socialister og forresten heller ikke andre Socialister.

Frankrige er imidlertid ikke det eneste Land, der indvier det nye Aar med skarpe Forholdsregler mod Anarkisterne. Ogsaa Grækenland, der har havt sit Miniaturattentat mod Deputeretkamret og ifølge Frankriges Exempel kan pege paa et Kammer med stærke Nerver og forsat Mode, vil træde kraftig op mod Samfundsfienderne; og i Ungarn forbereder man Love mod Dynamitmænd.

Er der saaledes endnu ikke nogen international Overenskomst om Anarkismens Bekjæmpelse, saa begynder det nye Aar dog godt med en fælles Aktion, hvis Aabning ved selve Aarsskiftet forhøier dens dramatiske Virkning.

Fyrtaarnet paa Fire-Island ved Indseilingen til New-Yorks Havn skal forsynes med et nyt Lysapparat, der producerer et elektrisk Lys paa 240 Millioner Vorlys' Kraft, hvilket vil være synligt i 24 engelske Mils Afstand (i taaget Veir i 10 engelske Mils Afstand), og hvis Gjenskin paa Himlen vil være synligt i 100 Mils Afstand. Medens det hidtilværende Lys skinner en Gang hvert Minut i 5 Sekunder, vil det nye Lys sprede Mørket hvert 5te Sekund i et Sekund. Det hidtilværende Lys er ved klart Veir synligt i 16 Mils Afstand. Til det nye Fyr skal den store, 9 Fod i Gjennemsnit holdende Linse benyttes, der var udstillet i den franske Afdeling af Chicago-Udstillingen og er bleven kjøbt af den amerikanske Regjering. Det næst sterkeste Lys er det i Havre, der har en Lysstyrke af 130 Mill. Vorlys og kan sees paa Himlen i ca. 50 Miles Afstand.

De svenske Blade og Censuren i Finland. Hufvudstadsbladet meddeler en Statistik over, hvor mange Gange Overstyrelsen for Pressesanliggender i Finland har ladet indbringe svenske og udenlandske Blade i 1893. Af denne Statistik fremgaar, at Stockholms Dagblad er kommet ud for Censuren 39 Gange, Dagens Nyheter 42, Aftonbladet 58, Nya dagligt Allehanda 6, Vårt Land 11, Svenska Morgonbladet 12, Göteborgs Handelstidning 49, Göteborgsposten 3, Sydsvenska Dagbladet 7, Skånska Aftonbladet 8, Norköpings Tidningar 5, Nerikes Allehanda 6, Smålandsposten 23, Socialdemokraten 6 o. s. v.

Keiserens Kurer. Blandt de talrige Jule- og Nytaarsgaver, den danske Kongefamilies Medlemmer har modtaget fra sine Slægtninge i Nord, Syd, Øst og Vest, indtager de russiske iaar en særlig fremragende Plads; der er baade Pretiosa, kostbare Toilettegjenstande og Delikatessevarer. Blandt disse sidste skal nævnes en vægtig Kasse flydende Astrakankaviar og en Tønde svagtsaltede Agurker af det Slags, der aldrig savnes paa det veldækkede russiske Bord.

Der er en særlig keiserlig Kurer, der har overbragt disse Gaver. Han har opholdt sig i Kjøbenhavn i nogle Dage og er nu reist tilbage til Gatschina med Kongefamiliens Gaver til den russiske Keiserfamilie. Gaverne er nedpakkede i 17 større og mindre Kasser, der tilsammen veier henimod 600 Pund.

Før sin Afreise modtog Kureren som Gave fra Kongen en brillianteret Brystnaal.

Et Schweizerblad om Unionsstriden. Journal de Genève, der udkommer i Genf, indeholder i sit Numer for den 29de December, rimeligvis paa Foranledning af „Times's" Artikler, en længere ledende Artikel om det skandinaviske Spørgsmaal. Bladet siger, at Udfaldet af de forestaaende Valg i Norge er af Betydning, ikke alene for Skandinavien, men for hele Europa. Thi hvis Separatisterne (Unionsfienderne) seirer — hvilket Bladet finder sandsynligt — bliver Spørgsmaalet, om Sverige vil finde sig i det uundgaaelige eller mene at burde enten ad diplomatisk Vei ved Henvendelse til Europa, eller med væbnet Haand, forsvare de Rettigheder, som det opnaaede ved Traktaten af 1814. Men en indbyrdes Krig i denne Del af Verden vil give Signalet til alvorlige Forviklinger.

Bladet staar i den — selvfølgelig feilagtige — Tro, at den Ordning, der vil tiltale Nordmændene mest, er Gjenforening med Danmark. „Hvad Europa angaar, vil det, siger Bladet, vistnok dele sig i to Leire, alt efter det politiske Slægtskab. Paa fransk-russisk Side vil man med stor Fornøielse se Sverige svækket til Fordel for den gode Kong Kristian, sit Folks og rettænkende Fyrsters Fader, som idet han aabner sine Arme for sine tidligere Undersaatter, blot fylder det Tomrum, som de forhenværende Hertugdømmers (Slesvigs, Holstens og Lauenburgs) Befolkning har efterladt i hans Dynasti".

Hvad Trippelalliancen angaar, vilde man inden den med Uro se en Sønderlemmelse, som vilde gjøre Sverige værgeløst mod den mægtige Nabo i Øst, og hvis Følge skulde blive, at alle de Sunde, gjennem hvilke Adgang erholdes til Østersøen, kommer i Hænderne paa en Stat, som ligemeget af Familiehensyn som af politiske, historiske og geografiske Aarsager er Ruslands naturlige Ven. Man ser, hvilke store Spørgsmaal de norske Valg vækker tillive; tilsyneladende af ganske lokal Natur gjælder de dog Grundpillerne, som bærer den europæiske Bygning af 1815, der vilde blive Gjenstand for Strid, kanske rokket og omordnet paa en Maade, der kan medføre stor Fare, og dette uden at Mulighed findes for at sætte sig derimod eller gribe ind, før det sker, eller at give gode Raad, som maaske blot bliver ilde optagne. Det er omfindtlige Spørgsmaal, Spørgsmaal om Krig eller Fred, kan man sige, at anbetro til en Valgermasse, og man maatte ønske denne større Klogskab og Forudseenhed, end det Folk i Almindelighed raader over, der er ifærd med at give sig en konstituerende Forsamling.

Som det vil sees, drøfter man nu i den europæiske Presse nok saa ugenert, hvem der skal hæve Arven efter „den syge Mand" paa den skandinaviske Halvø.

„Eidsvold" har allerede faaet et betydeligt Antal Abonnenter. Naar vore Meningsfæller er flittige til at tegne sig som Holdere af Bladet, vil ikke blot dets Bestaaen være sikret, men det vil kunne faa et fyldigt, afvexlende og interessant Indhold. Man behøver blot at udklippe Abonnementsblanketten, nederst paa Bladets fjerde Side, udfylde den med Navn og Adresse og vedlægge Kontingent. Abonner paa „Eidsvold" og faa andre til at gjøre det samme!

Jordens Sang.

(Af russisk Forfatter.)

Solen varmer saa stærkt, at det damper af Jorden. Og Dampen stiger og stiger. Nu kommer der en Sky, en glindsende hvid Sky, som langsomt drager videre og smelter sammen med den blaa, uendelige Himmelhvælving. Hvor langt borte den allerede er! — — Vil den nogensinde vende tilbage!

Hvor Græsset dufter! Det er saa ungt, saa frisk — knapt tre Dage gammelt! For tre Dage siden var Jorden endnu aldeles bar. Men den husede Frøet i sig, og den har næret og vandet det. Den har fugtet de smaa Urters, Græssets, Buskenes og Træernes Rødder og ladet dem drikke af den smeltende Snees rene Vand og af det milde Baarregn; og alt har begyndt at voxe og grønnes — Græsset, Buskene og Træerne.

Og Fuglene! Se, hvor mange der er komne, baade store og smaa! Kraakerne med sine glatte Næb hopper omkring paa Agrene og siger „Krr. . . . krr . . . og hakker i den sorte Muld. Og der kommer Svalen, saa gracios i sin Flugt, medens den udstøder sit gjennemtrængende Skrig. Den kommer tilbage fra hemmelighedsfulde Egne og fremmede Lande hinsides Havet. Skogene og Sletterne fyldes af de Nyankomne. Der er Gulspurverne, de spraglende Stærer og Sisikerne i sin grønne Fjærdragt, og alle synger og kvidrer de i Kor. De føler sig saa lykkelige, og de er saa glade over at faa forlyste sig i Solskinnet.

Høit, høit oppe fra den blaa Himmel sænker Tranerne sig ned mod os med sit klingrende, skarpe Skrig. Og længere borte fra det Fjerne, man ved knapt hvorfra, kanske fra Solens straalende Egne strømmer endnu mere Fuglesang i klare, trillende Toner.

Se, der staar et Hus! En liden Pige med vakre, men udtærede Træk kommer ud.

Det stakkels Barn er sygt. En Kone, som har været dets Amme, leder det ved Haanden. Ved Barnets anden Side gaar dets Moder.

De breder ud et tykt Tæppe paa Græsvolden og sætter den lille Pige paa det.

— Mor, siger hun, hvor her er skjønt, Luften er saa ren, og Solskinnet er saa varmt! Og hvilken Glæde overalt! De gyldne Skyer svæver henover Himlen. Græsset grønnes overalt rundt om som Fløiel og overstrøet med hvide Blomster. Pluk dem ikke, Mor! De liker saa at se paa Solen, og Solen glæder sig ogsaa ved at se paa dem. Og saa mange Fugle! Og som de synger og kvidrer! — — Men, Mor, hvorfra kommer den underlige Sangen, som er saa vakker og gjenlyder saa stærkt i mit syge Bryst?

Det er Jorden, svarede Moderen, det er Jorden, som synger.

Barnet bøiede sig ned mod Marken for at lytte, og hendes Hjerte skalv og hun fornam Tonerne af Jorden, som sang:

„Du er min, du er min!" Det er mig, som har givet dig Livet. Det er mig, som har givet Næring til hende, som har næret Dig ved sit Bryst. Grøntsagerne og Rodfrugterne, Brødet og Kjødet og alleslags Frugter, alt hvad hun har spist har hun faaet af mig, og hun gav igjen dig det i den milde Modermelk. Det er mig, som forsyner alt levende med Føde, saa snart Solen varmer mig op. Da kysser hun mig saa varmt, og jeg er saa lykkelig under hendes herlige Straaler! Du er min, min vakre lille Elskede!

Pigen sad helt tankefuld. Længe tænkte hun paa Jordens Ord.

Endelig sa' hendes Moder: Kom lad os gaa ind! Det begynder at blive sent, og det er farligt for dig at være ude længere. Vaarvinden kan gjøre dig Skade. Og de førte den vakre lille Pige ind.

* * *

Dagene fulgte paa hverandre og blev stadig længere og længere. Knapt var Aftenens Skumring forsvunden, før Morgenens Lysning viste sig ved den modsatte Horisont og den røde Sol begyndte at lyse.

For hver Dag blir dens Straaler mere blændende og varme. Jorden staar nu i fuldt Skrud, smykket med Grønt og Blomster.

Den vakre lille Pige ser ud, som om hun har gjenvundet sin Helse. Med Roser paa Kinderne springer hun helt lykkelig omkring paa Markerne og blandt Buskene. Hun lytter til Nattergalens Sang og Gjøgens Ku-ku. Engene og Græsplænerne er prydede med utallige Blomster. Kornaxene paa sine høie Stængler bøier sig ligesom for at hilse paa hende. Og violette Skyer drager henover Himlen; de stiger, forsvinder og kommer igjen op, og for hver Time bliver deres blaanende Kanter alt mørkere. Et Lyn bryder pludselig frem, og Tordenen begynder at rulle med et bedøvende Brag, som gjentages af et tusenfoldigt Ekko. Saa følger et Styrtregn; Regnet trommer paa Tagene og paa Løvmasserne og samler sig paa Jorden i store Vandpytter.

Men atter forsvinder den mørke Sky, Solen kommer paany frem, og Regnbuen viser sine fineste Farver. Det opfriskede, renskyllede Grønne i Skog og paa Eng tindrer og ler i Solskinnet. Og Fuglene svinger sig atter høit i Sky, syngende og jagende hverandre. Alting funkler, lyser straaler; en uendelig Jubel fylder hele Egnen.

Mor, siger den lille Pige, hør! Jorden synger . . . „Det er mig, som fostrede Regnet, jeg er Jorden. Naar Solen varmer mig med sine Straaler, udvikler der sig Damp fra mit Skjød, og denne Damp stiger op mod Himlen, hvor den bliver til Skyer, og Skyerne fortættes til Regn og falder atter ned. Hvad jeg giver, faar jeg igjen".

* * *

Solen er gaaet træt af at lyse. Den gaar tidligt ned og staar sent op. Dagene bliver kortere og Nætterne længere, korte og mørke.

Sopper af alle Slags voxer op inde i Skogen, og Æbler, Pærer og Meloner er modne.

Men ude er det kjøligt og fugtigt, og inde ogsaa. Det er saa koldt. Og den stakkars lille Pige er atter syg og kan ikke gaa ud.

Gladstone, som den 30te December sidstleden fyldte sit 84de Aar, ansees vel almindelig for at være den ældste Førsteminister, Verden har seet. Dette er han imidlertid ingenlunde. Den bekjendte Kardinal Fleury, som styrede Frankrige fra 1726 til 1743, var 73 Aar, da han greb Statsroret og 90 Aar, da han døde paa sin Post. Der er vel ikke stor Sandsynlighed for, at „den store gamle Mand" vil kunne „slaa denne Rekord". For Tiden kan dog Englands berømte Førsteminister glæde sig ved en udmærket Helbred.

Bismarck er endnu „kun" 79 Aar. Den ældste Førsteminister, som døde i Embede i dette Aarhundrede, var uden Tvil Lord Palmerston, der døde i 1865, 81 Aar gammel. Lordkansler Brougham blev 91 Aar gammel.

Uveir, Lynnedslag. Fra Strandebarm skr. til „Bergtp." den 29de f. M.

Lillejulaften havde vi her et svært Veir baade paa Sjø og Land, hylende Storm og plaskende Regn; mod Kvelden dog mere bygevis og haglblandet. Men da brød det ogsaa løs med Lyn og Torden, saa det glimtet og braged ganske forfærdeligt. Særlig bemærkedes et valdigt Lyn, der fulgtes af et ordsvende Tordenskrald, og som efterlod sig varige Mærker.

Paa Gaarden Tangeraas, henimod 2 Km. fra Kirken og Præstegaarden, staar der en liden Bygning med Langsiderne vendt mod Syd og Nord og Gavlerne vendt mod Vest og Øst. I Bygningens Vestende er Stue med Loft; Midtpartiet optages af Gang, Kjøkken og et Kammer, og i Østenden er Lade. Under Stuen er Kjælder, under Midtpartiet Fjøs og under Laden Gjødselkjælder. I Stuen var en Kogeovn, hvis Rør gik op til Loftet og derfra ved et Tværrør gjennem Brystvæggen mellem Stuen og Kjøkkenet, munder ud i en fra Kjøkkenlo tet opmuret Lodpibe over Komfuren.

I dette Hus slog Lynet ned gjennem Lodpiben, der helt ødelagdes. Den Del, som havde raget over Taget, laa spredt paa Husets Nordside, og af den nedre Del laa Resterne strøet udover Kjøkkenloftet. Trykket havde forplantet sig gjennem det lodret staaende Komfurrør og løftet Ringene af Komfuren. Selve Lynstraalen havde derimod fulgt Kogeovnsrøret, havde ødelagt dets tvergaaende Del og en Jernplade om samme, fæstet til Væggen; ja selve den Del af Brystvæggen, der var nærmest Ovnsroret, var helt trykket ud, og det med slig Kraft, at Tømmersykkerne var kastet ud gjennem Loftsvinduet paa den modstaaende (vestre) Væg og fandtes igjen flere (10—20) Meter bortenfor Huset. Kogeovnens øvre Del var reven istykker, Ovnsdøren med tilhørende Gavl var trykket ud, og Brande, Gløder og Aske spredt udover. Lufttrykket og Rystelsen havde foraarsaget adskillig Skade paa Indbo i Stuen, og Vinduerne var udslaaede og næsten helt ødelagte.

Lynstraalen havde fra Ovnen banet sig Vei gjennem Gulvet tæt ved Dørstokken, som tilligemed Gulvet nærmest denne og Ovnen var splintret, og hele Gulvet var oprevet, saa Gulvfjælene laa løse. I Kjælderen har Straalen, som det ser ud, delt sig i fire Grene. En Gren var gaaen langs en Gulvbjælke gjennem nordre Mur, og Spor af den saaes saavel indvendig som udvendig paa Muren som paa Marken tæt ved Husets Nordside. Hovedstraalen var gaaet helt ned til Kjældergulvet, havde knust Potetkjørel og Stenheller m. m. og derpaa delt sig i tre Grene. En var gaaet mod vest og havde voldt adskillig Skade paa den vestlige Mur, hvor Stenene var forrykkede og Marken udenfor var opreven. En anden var gaaet mod syd, havde oprevet Kjælderguvets Heller, knust Kjøkkendøren, oprevet Heller udenfor denne og var derpaa gjennem en Hulvei gaaet østover langs Husets Sydside og var kommen op et kort Stykke fra Husets sydøstre Hjørne. Den tredie (eller 4de) og videste Gren var fra Kjælderen gaaet mod øst gjennem Muren ind i Fjøset, hvor den slog ihjel en voksen Sau, der stod tæt ved Muren. Konen i Huset var just da i Fjøset for at „brynne" Koen. Baade hun og Koen faldt i det samme; men hverken disse eller nogle Sauer, som var i en anden Gare end den dræbte, fik nogen Skade, Manden stod udenfor Huset nogle faa Skridt fra Stuevinduerne og Kjælderdøren, idetsamme Lynet slog ned, og hørte Tordenen som et vældigt Skud. Det gik rundt for ham, men han mistede ikke Bevidstheden.

Han maatte bane sig Vei til Stuen gjennem Vinduesaabningerne, da Døren var spærret af det sandsynligvis af Lufttrykket fra Kjælderen oprevne Gulv. Først slukkede han Brandene paa Gulvet; derpaa undersøgte han, hvorledes det stod til med hans 4 Børn, der havde lagt og sovet i to Senge i Stuen.

Og til sin Forundring og Glæde fandt han, at de alle 4 var aldeles uskadte.

I Tønsberg var der forleden Dag et talrigt besøgt Folkemøde, hvor Ullmann og Redaktør Berentsen fra Drammen samt Socialisten Skolebestyrer Hammer fra Svelvig optraadte.

Partierne var omtrent lige stærkt repræsenterede. Begge Partier tilskriver sig Seiren i Debatten.

I Elverum har Benj. Vogt og Grosserer Konow holdt talrigt besøgte Møder. Hr. O. A. Eftestøl var Modtaler.

Det private seminar paa Rotodden i Hiterdal.

Undertegnede medlemmer af „seminariets kvindeforening" der arbeider til indtægt for ovennævnte anstalt, agter om Gud vil, at afholde en basar i skolelokalet paa Heibø i slutningen af februar efter nærmere bestemmelse. Vi tillader os derfor at bede enhver, som har noget tilovers for sagen, at være med at yde sit bidrag. Gjenstande til bortlodning eller penge til at tage nummer for paa basaren kan sendes til hvemsomhelst af undertegnede under adresse: **Rotodden, Lilleherred.** Selv de mindste gaver modtages med tak, og skal i sin tid de vundne gjenstande blive sendt vedkommende efter opgiven adresse.

Rotodden, Lilleherred, 3—1—94.

Tone Tinnæs.	Marie Baala
Ingerid Tinnæs.	Ingerid Bentsrud.
Nico Bergh.	Hedev g Smith.
Sina Thomassen.	Anna Thomassen.
Ingeborg Sætre.	Thone Tinne.
Kari Tinne.	Aaste Tinne.
Anloug Tinne.	Thora Tinnæs.
Helga Tinnæs.	Ingerid Tinnæs.
Anloug Bentsrud.	Ingerid Bentsrud.

Emilie Knutsen.

Hr. S. Nielsen har ifølge et Ohmetelegram igaar optraadt paa et af ca. 200 Mennesker besøgt Møde i Bodø og forsvaret det radikale Venstres Politik, som han jo ogsaa selv iaar var med paa, medens han ifjor holdt igjen. Paa Mødet betonede han, hvad han tidligere havde udtalt i Thinget, at han holdt paa Kongedømmet og Unionen, og det samme troede han ogsaa, at det radikale Venstre i det Store og Hele gjorde.

Drammens-Oplandenes Telefonselskab. skal i Statsraad igaar være meddelt Tilladelse til at anlægge en Telefonlinje til Hallingdal.

En mærkelig Dagbog.

En Dagbog, der er holdt af Ludvig den 16de og Marie Antoniettes Datter, Prinsesse Therese, under hendes Fangenskab i Temple — fra 10de August 1792 til hendes Broders Død 9de Juni 1794 — er udkommet.

Skrevet med hin Tids Ortografi og med de Hastverksfeil, som den unge Prinsesse har begaaet, afgiver disse ukunstlede Optegnelser nogle af de mest rørende og rystende Blade fra hin blodige Tid og om de ulykkelige Mennesker, som maatte bøde for en Række Forfædres Synder. „I de uregelmæssige Skrifttegn tror man endnu at se den kolde, lille Haands Zitren og høre Hjertets af Angstens øgede Pulsslag", siger Udgiveren.

Prinsesse Therese var næsten femten Aar, da hun ledsagede sine Forældre fra Versailles og Tuileriernes glimrende Sale til Temples mørke Fængsel. Med sine høie, mørke Taarne, sine fugtigkolde Mure og trange Rum var Temple i og for sig et meget ubehageligt Opholdssted — og lange Aar maatte den fremblomstrende unge Pige tilbringe der, ofte uden Ild og Lys, med nogne Fødder stikkende frem under den gamle Kjole, som hun var voxet fra; hendes Leie bestod af en Træbrix med en grov Straasæk, og de af Spindelvæv overdækkede Vinduer indlod kun svagt Dagslyset. Men langt mere indtrængende end enhver Skildring taler selve hine Optegnelser fra den unge Prinsesse — neppe en Klage dukker frem mellem Linierne og aldrig en Forbandelse. Hun beretter kun Kjendsgjerninger, ofte endog barnslig ubehjælpeligt, men derfor gaar det saameget dybere til Hjertet. Hun begynder saaledes:

„Kongen, min Fader, ankom med sin Familie til Temple Mandag den 13de August Kl. 7 om Aftenen".

„Den følgende Dag tilbragte vi alle samlede. Min Fader læste Geografi med min Broder, min Moder gjennemgik Historie med ham og lod ham lære Vers; min Tante underviste mig i at regne. Min Fader havde heldigvis fundet et Bibliothek, som gav ham Beskjæftigelse; min Moder broderede. Opsyntsbetjentene var meget paatrængende og viste liden Respekt for min Fader; der var altid en, som tagttog ham".

Et lidet Antal af Trofaste, som havde ledsaget Kongefamilien, deriblandt Prinsesse Lamballe, samt endel af Hoffets Damer og Herrer blev gjennem en Ordre fra Kommunebestyrelsen tvungne til at forlade Temple. Ludvig 16de beboede først et Taarnværelse, medens Dronningen med den syvaarige Dauphin beboedd et lige nedenunder Kongens Værelse beliggende Rum; Kongens Søster, Madame Elisabeth, og den lille Prinsesse var skilt fra hinanden ved et Siderum, i hvilket en af Opsynsmændene samt en Skildvagt opholdt sig. Den første Tid i Temple var alligevel den bedste for de ulykkelige Fanger; lidt efter lidt indskrænkedes den Frihed, hvormed de i Begyndelsen tillodes at se hinanden, og enhver Adspredelse eller Bevægelse i fri Luft blev dem forbudt. Mest forbauset er den unge Prinsesse, som er opvoxet i den stive Hofetikette, over den Maade, hvorpaa man omgaaes dem.

„Min Fader blev ikke længer behandlet som Konge. Man havde ingen Respekt for ham, man kaldte ham ikke længer Sire eller Majestæt, men Monsieur eller Louis. Opsynsbetjentene sag altid i hans Værelse og beholdt Hatten paa. De fratog min Fader hans Kaarde og gjennemsøgte hans Lommer — — — Haven var altid fuld af Arbeidere, som ofte udskjældte min Fader; en af disse roste sig af at ville slaa Hovedet af min Moder med sit Værktøi. Peethion — den daværende Borgermester i Paris — lod ham arrestere."

Natten til den 3die September havde Marie Antoinette ikke kunnet sove for Lysden af Generalmarchen, som vakte hendes Skræk; men Dagen bragte endnu større Rædsler:

„Kl. 3 hørte vi gruelige Skrig. Min Fader gik fra Bordet og spillede Triktrak med min Moder. Politivagten opførte sig vel og lukkede Dør og Vindu og trak Forhænget for. Saa kom flere Opsynsbetjente og Officerer af Garden ind; de sidste vilde, at min Fader skulde vise sig ved Vinduet, men de første modsatte sig dette. Min Fader spurgte om, hvad det var, som foregik, og en ung Officer svarede: Nuvel, Monsieur, naar de vil vide det saa — man vil vise Dem Madame de Lamballes Hoved". Min Moder blev stiv af Rædsel, Opsynsbetjentene udskjældte Officeren, men min Fader undskyldte ham med sin sædvanlige Godhed, idet han sagde, at det jo var hans egen Feil, ikke Officerens, som jo kun havde svaret ham. Larmen vedvarede indtil Kl. 5. Vi erfor senere, at Folkemassen havde villet sprænge Dørene, og at Vagten havde hindret dem heri, idet den udhængte et trefarvet Skjærf og tillod 6 af Morderne at bære Madame de Lamballes Hoved rundt om Taarnet; Legemet, som de havde villet slæbe med sig, havde de ladet ligge ved Porten.

Ogsaa et Par menneskelige Træk har den unge Frue optegnet: „Vi havde to vagthavende Politisoldater, som søgte at lindre min Faders Lidelser, viste ham Medfølelse og indgjød ham Haab. Jeg tror de er døde. Der var ogsaa en Skildvagt, som en Aften samtalte med min Tante gjennem Nøglehullet. Denne Ulykkelige græd hele Tiden, medens han var i Temple. Jeg ved ikke, hvad der er blevet af ham. Maatte Himlen belønne ham for hans trofaste Hengivenhed for sin Konge". (Forts.).

Ingen dansk Prins — norsk Konge.

I Anledning af den i Times omtalte Plan, hvorefter den danske Prins Waldemar skulde udnævnes til Konge af Norge, indeholder nu Danmarks officielle Blad en Dementi, hvori erklæres, at en saadan Plan er ligesaa ugrundet i Virkeligheden som uforenelig med Forholdene og Stemningen ved det danske Hof.

Til Ordfører i Vaage valgtes ifl. Ohmetelegram Gaardbruger Naastad og til Viceordfører Gaardbruger Ole Blekastad; begge er Radikale.

De spiller Schak mod hinanden, de store Magter i Europa. I Anledning af det danske officielle Blads Dementi af „Times"s Korrespondents Udtalelser angaaende Planer med den danske Prins Valdemar skal vi erindre om de mærkelige Ytringer, den tyske Rigskansler Grev Caprivi afvigte Sommer kom med i Rigsdagen, og som ogsaa fremkaldte et Dementi i det samme officielle danske Blad. Rigskansleren sigtede tydelig det danske Hof for at staa under Indflydelse af Magter, der ikke var venskabelig stemt mod Tyskland.

Vi Nordmænd faar ikke glemme det gamle Ord: Det er farligt at spise Kirsebær med de Store. Man udsætter sig for at faa Stene i Halsen.

Mesterskabsløbene i Hurtighed paa Skøiter for Amatører for 1894 afholder ifl. „H. St." Hamar Idrætsforening den 4de Februar ved Hamar; Mesterskabsmedaljen for Norge vil blive uddelt. Løbenes Distance er 500, 1500 og 5000 Meter.

Juletræfest for 1600 Søndagsskoleborn. I Calmeyergadens Missionshus afholdtes Torsdag Aften Fest med Juletræ for ikke mindre end 1600 Børn, tilhørende Lokalets Søndagsskole.

Dette er antagelig den største festlige Tilstelning af denne Art, som er afholdt hersteds.

I Løbet af Aftenen talte Handelslærer Treider, Emisær Sand, Kontorfuldmægtig Knudsen m. fl. Børnene trakteredes med Kaffe, Julekage og „Gotter". Missionshusets tvende Musikkorps præsterede afvexlende flere Numere.

En smuk Nytaarsgave. Hr. Grosserer Aug. Rohjs i Göteborg, som i en Række af Aar har været Formand i Göteborgs Handelsforenings Bestyrelse har oversendt Foreningen en Gave af 25,000 Kr., der skal anvendes til Bekostning af af Udredninger af Spørgsmaal, der fremkommer inden Bestyrelsen og inden Handel- og Søfartsnæmden.

Solen gjemmer sig bag de mørke Skyer, som sænker sig stadig lavere ned mod Jorden. Det regner og regner uden Ophold. Regnet pisker mod Vinduerne, som græder Strømme af Taarer. Og Vinden — en isnende Vind — hyler af Raseri, den hviner klager og farer som en Orkan henover de øde Agre og gjennem de for sit Løv plyndrede Skoge.

Barnet lytter med spandt Opmærksomhed. Endog i Stormens Ulyd skjelner det Jordens Stemme.

„Jeg flyver, jeg svinger mig paa usynlige, ubændige Vinger! Jeg flyver og boltrer mig i Uendelighedens Rum! Jeg farer, jeg farer — — — hvorhen? Det ved jeg ikke. Dage og Nætter, Vinter og Sommer, Sorg og Glæde, Liv og Død, alt opstaar og forsvinder i en svimlende Hvirvel paa min Overflade; alt splittes og udslettes, og intet bliver tilbage, uden det, som ikke kan tilintetgjøres".

— Mor, sa' den lille Pige, hører du ikke? Det er som om noget klager og græder inde i mig.

— Ja. Det er Jorden, som synger sin Sang.

(Sluttes.)

Hiorth, Homan & Co.

Chemicalier en gros,

Christiania.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II, Christiania.

Glasmagasin — Stentøi

Porselæn- & Lampeforretning,

Vinduesglas & Speilglas.

Landets betydeligste Chocoladefabrik!

Brödr. Fabrik Mandals Gade No. 12.

Ottesens Efterfölgeres velsmagende Chocolade №3 bör nydes i ethvert Hjem.

Fabrik Mandals Gade No. 12.

Norges største Importør af Cacaobønner!

Cathrineholms Jernværk,

Fredrikshald,

anbefaler sine anerkjendte Fabrikata af:

Stangjern, Damphammer=smide, Skibssmide, Propelstæv=ne og **Ror, Kjættinger, Spiger**, Jernbanedogs, Ambolter, Skruestikker, Slægger, Spet, Feisler, Hakker, Vognaxler, Hestesko, Øxe, Drægge, Baadankere etc. **Ovne, Comfurer, Kabysser, Agerbrugsredskaber**, Maskiner til **Sagbrug, Møllebrug, Teglværker**, etc., samt **Turbiner**, og modtager Bestillinger paa andre mekaniske Arbeider.

Lager af Jern & Kjetting hos Brødrene Zimmer Christiania.
„ „ Ovne, Comfurer etc. hos Consul Krebs „ „

„Rigets nye Matrikul".

Smaalenenes Amt 9,60: . . . *Rakkestad Fogderi 4,40, Ide og Marker 3.60, Moss 4,00.*
Akershus Amt 9,96: . . . *Aker og Follo Fogderi 4,40, Nedre Romerike 3,80, Øvre Romerike 4,20.*
Hedemarkens Amt 15,60: . . *Hedemarkens Fogderi 5,20, Vinger og Odalen 2,50, Solør 3,50, Søndre Østerdalen 3.80, Nordre Østerdalen 4,50.*
Kristians Amt 12,24: . . . *Nordre Gudbrandsdalens Fogderi 3,00, Søndre Gudbrandsdalen 3,60. Toten 3.10, Hadeland og Land 2,70, Valdres 2,90.*
Buskerud Amt 9.76: . . . *Ringerike Fogderi 2.30, Hallingdal 3.00, Buskerud 4.40 Numedal og Sandsvær 2.50.*
Jarlsb. og Larviks Amt 10,36: *Jarlsberg Fogderi 8.35, Larvik 4.60.*
Bratsberg Amt 9.44: . . . *Bamle Fogderi 4.00, Nedre Telemarken 3.20, Øvre Telemarken 4.60.*
Nedenes Amt 8.84: . . . . *Nedenes Fogderi 8.10, Sæterdalen 1.70.*
Lister og Mandal Amt 9.84: *Mandal Fogderi 5.90, Lister 6.40.*
Stavanger Amt 9.60: . . . *Jæderen og Dalene Fogderi 5.70, Ryfylke 6.30.*
Søndre-Bergenhus Amt 12.56: *Sandhordland Fogderi 4.20, Nordhordland 7.80, Hardanger og Voss 3.70.*
Nordre-Bergenhus Amt 9.12: . *Sogn Fogderi 4.90, Sønd- og Nordfjord 6.50.*
Romsdals Amt 11.20: . . . *Søndmør Fogderi 6.40, Romsdal 3.50, Nordmør 4.10.*
Søndre-Trondhjems Amt 11.76: *Fosen Fogderi 4.00, Orkedalen 3.00, Guldalen 4.30, Strinden og Selbu 3.40.*
Nordre-Trondhjems Amt 8.08: *Stjør og Værdal Fogderi 4.00, Inderøen 3.20, Namdalen 2.90*
Nordlands Amt 10.00: . . . *Søndre Helgeland Fogderi 3.00, Nordre Helgeland 2.20, Salten 4.10, Lofoten og Vesteraalen 3.20.*
Tromsø Amt 7.50: . . . . *Senjen og Tromsø Fogderi 7.50.*

Matrikulen, *der er udkommet paa offentlig Foranstaltning, indeholder Gaards-No., Brugs-No., Løbe-No. Gaardens Navn, Brugets Navn, Eierens eller Brugerens Navn, urevideret og revideret Skyld tilligemed Anm.*
Matrikulen *ledsages af en til Samme udarbeidet Posttabel.*
Matrikulen *er for Forretningsfolk, hvem Navnene paa Gaardens Eier forsaavidt er ligegyldigt (Salg og Dødsfald kan forandre disse), en fuldstændig Kalender over Landets samtlige matrikulerede Eiendomme med Deres Brug, hvilke man ved Circulærer etc. og ved Hjælp af Posttabellen kan naa ved f. Ex. at paategne: Hr. N. N., eller nuværende Eier af osv.*
Matrikulen *leveres indbundet Amtvis og Fogderivis til ovenstaaende Priser.*
Matrikulen *leveres indskudt med et rent Blad for hvert trykt mod et Tillæg af 25 pCt.*
Matrikulen *leveres Herredsvis i trykt Omslag med Posttabellen for 80 Øre pr. Herred.*
Matrikulen *kan bestilles direkte eller gjennem hvilkensomhelst Boglade. Leveres franco*

I. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kirkegaden 34, Kristiania.

(H. O.)

Uldtæpper. *fra* **2,50.**

Uldtroier *fra* **1,80.**

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred.

0.25 til 0.50 for ubl. Bommesi

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevester fra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen. **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr. Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

For og Sysager.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

Blaatøi og færdige Forklæder.

Buxestoffer, Jægerundertøi.

1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.

1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

MUNKSJÖ · PAPPERSBRUK · JÖNKÖPING 1862

Munksjö
Aktie-Bolags Fabrikata

bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.
Pap til Bygningsbrug:
Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, lugtfri impregneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, **Uldpap** til Underlag for Tæpper og Linoleum, **Rullepapir** for Tag og Vægge. **Asfalt Tagpap** og **Isoleringspap.**
Tagfarve, rød, til Bestrygning af Paptag

anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

Sukkerlaget og benfrit
amerikansk
Oxekjød
i Partier
til laveste Dagspriser hos
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 A.

Lutherstiftelsens Boghandel
anbefaler
Største Udvalg af religiøs Literatur,
de ved Universitetet brugelige
theologiske Lærebøger.
Ligesaa **Skolebøger.**
Religiøse Vægbilleder
i elegant Udstyr
forefindes i stort Udvalg.
Luherstiftelsens Boghandel,
N. Slotsgade 8,
Kvartalet mellem Carljohans- og Prindsensgd.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade, File, Høveljern, Staal, Spiger, Stift, Søm etc. Bomolie, Rapsolie, Mineralolie, Cylinderolie, Pudsegarn, Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak, Malervarer alle Slags.

F. H. Frölich & Sön
Tapeter & Border

Chr. Frank,
Nedre Slotssade 8
anbefaler
Vine & Spirituosa
i Partier og mindre Dele
til billigst beregnede Priser.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum**, vil, under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold**, udkomme i Kristiania fra Nytaar og udgaa tre Gange ugentlig i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Ørenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Affnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen bliver Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned Kr. 0,40.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ...... Expl. af

Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. .... *følger vedlagt.*

Navn: ....

Adr.: ....

O. L. Svenssens
Fabrik for
Barnevogne, Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler, Fantasiarbeider.
Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 13. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom, Christianssund 1892.

Udgivet af et Aktieselskab. Redigeret af L. A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 4. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag 9de Januar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Livsforsikringsselskabet **Life Assurance Society,**
Christiania, **London,**
siden 1863 i Norge. siden 1843 i England.
Storthingsgaaden 2 11. *Telefon no. 1797.*
I Norge 25 procent større ny forretning end i noget foregaaende aar.

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Forlang R. & O. Ottesens Chocolade

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H. O.)

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Den, som vil kjøbe eller bytte **By- eller Landeiendomme**, vil ha skrevet **Skjøder, Klager, Pantobligationer** eller lignende, som vil optage Laan, ha Hjælp ved **Regnskabsopgjør, Inkassationer** o. s. v., bør henvende sig til
K. Dieseth, Torvgaden 9.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner paa strax „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

En vigtig Grund.

Forinden vi gaar nærmere med paa Stemmeretsspørgsmaalet i Almindelighed, vil vi ganske kort fremholde den mest nærliggende Grund til særlig i denne Tid at modvirke Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret.

Sæt at saadan Stemmeret bliver indført. Vi tror da ingenlunde, at der strax vil vise sig skadelige Følger deraf. Tvertimod. Saadanne vil vistnok kun fremtræde ganske enkeltvis. I det hele taget vil der maaske ikke blive noget af Betydning at klage over, kanske endog glædelige Følger at paavise. For det første fordi i de fleste Bygder og i mange af Byerne Forholdene bliver ganske som før. Dernæst fordi Socialisterne og det dermed beslægtede „Arbeiderparti" uden Tvil fra sin Centralstyrelse vil faa Paalæg om at optræde med Maadehold selv der, hvor de strax kan øve betydelig Indflydelse, og fordi de desuden vil have at bearbeide Stemningen blandt Arbeiderne yderligere, før end de faar opøvet et stort og disciplineret Vælgerkorps. Naar da nogle Aar er gaaet og der i det hele taget ikke er andet end godt at sige om den almindelige Stemmeret, da vil Folket maaske finde, at det er urimeligt ikke ogsaa at gjøre den statsborgerlige Stemmeret almindelig. Erfaringen (jfr. Grundlovens § 112) synes at have godtgjort, at den ikke vil blive misbrugt. Saa opnaaes de fornødne to Trediedeles Flertal ved Valgene, og almindelig Stemmeret er indført over hele Linien.

Da, og først da, vil, frygter vi, Følgerne begynde at vise sig. Efter at Gaardbrugerne figurlig talt er blevet narret op paa Mørkeloftet og Laasen dreiet om efter dem, saa at en Omgjøring af hvad der engang er skeet, er noget nær umulig, da, og først da, vil Agitationen for Alvor begynde. I vort udstrakte kommunale Selvstyre, mere udstrakt end kanske i noget andet Land, vil Socialisterne finde et vældigt Middel til praktisk at virke for Gjennemførelsen af sine Omvæltningsplaner, og det kan være tvilsomt, om Statsmyndighederne, der er afhængige af almindelig Stemmeret, vil være mægtige nok til at holde dem i Tømme. Man behøver kun at tænke sig, hvad det vil sige, at Socialisterne bliver Herrer i Kristiania Kommunebestyrelse.

Vi er ikke principielt imod almindelig Stemmeret. Vi mener tvertimod, at det maa komme derhen, at Landets myndige Borgere alle uden Undtagelse faar direkte Indflydelse paa Stats- og Kommunalstyret.

Men vi mener, det er aldeles nødvendigt først, inden man skrider til Ophævelse af Stemmeretsfrankerne, at tage under Overveielse, hvad der bør gjøres for at hindre, at de Borgere, der ingen Interesse har eller mener at have af at opretholde Privateiendommen, faar det i sin Magt, om de vil, at regulere efter Forgodtbefindende det hele offentlige og kommunale Styre og holde dem, der overveiende betaler Statens og Kommunens Udgifter, udestængte fra en afgjørende Indflydelse paa disse Udgifters Fordeling og Anvendelse. Vi mener, at der bør være Adgang til med den nuværende Samfundsordning som Udgangspunkt at forsøge, hvad Reformer kan udrette til Afhjælpelse af de mindre heldigt stillede Medborgeres Klager. Samfundet bør søges reformeret med Bibehold af Privateiendommen, førend det overdrages til Socialisterne eller Tilhængere af Henry George at reformere det gjennem Ophævelse af al Privateiendom eller i al Fald Ophævelse af Eiendomsretten til Jorden.

Man vil sige, at vi her ser noget vel langt ind i Fremtiden. Men Samfunds-Udviklinger maales ikke med enkelte Aar, men med Menneskealdre, og den gaar i enkelte Perioder raskere end i andre. Vil man modarbeide Socialismens Udbredelse, maa man ikke være kortsynt. For fem Aar siden lo man af Socialisterne i Kristiania Arbeidersamfund, af den Haandfuld forvirrede Snakkere, som troede at forstaa sig bedre paa Politik end fornuftige Folk. Nu ler man ikke længere; thi Socialisterne er Herrer i Kristiania Arbeidersamfund. Bedre derfor at beregne sine Skridt end stole paa, at Lykken kan være bedre end Forstanden.

Constans. Mange spørger forundret, hvad der nu er blevet af denne fordum saa frygtede Minister, der knuste Boulangismen og ansaaes for den mest energiske Mand i Frankrige. Hans Navn har ikke engang været nævnt under den seneste Ministerkrise, heller ikke under Anarkistbegivenhederne, da saa at sige alle dygtige Kræfter i Frankrige kaldtes til Tjeneste mod den truende Samfunds, fare. Grunden til, at han ikke nævnes, skal være den, at hans Rygte som Menneske ikke er godt. Han vækker Mistillid i moralsk Henseende. Derfor er de Angreb forstummet, som i Førstningen blev rettet mod Carnot, fordi denne ikke vilde tilkalde ham ved de Leiligheder, da Ministerskifte fandt Sted.

Storthingspræsident S. Nielsen har paa Bodø optraadt med en Tale, hvori han erklærer sig for Ven af Unionen, men dog tager Ordet for en Politik, der alene kan forme sig som en Krig paa Kniven mod Kongemagten og mod Sverige. Han afviser med det radikale Venstre al Forhandling. Fra svensk Side kræver han Underkastelse under vor nuværende radikale Majoritets Afgjørelse, før man videre tales ved. Hvad andet indeholder nemlig Afvisningen af al Forhandling?

Det gjør os ondt, at Storthingspræsidenten nu følger en anden Vei end den, som fordum var Venstres, og som han selv tidligere har stemt for. Han var lige til de Venstreforenings-Afgjørelser, der fandt Sted paa sidste Storthing, af den Mening, at en voldsom Optræden fra norsk Side ikke var hverken til Norges eller den skandinaviske Halvøs Gagn. Mon han nu, efter Afstemningerne i Storthingets Venstreforening, er af modsat Anskuelse? Mon han nu mener, at han raadede ilde, dengang han talte mod den af de øvrige Præsidenter, D'Herrer Ullmann, Horst, Løvland og John Lund, forfægtede Politik? Man faar vel antage det. Men under en saadan Vankelmodighed hos en Leder maa Folket selv søge at opgjøre sin Mening. Det kan ikke skjænke Tillid til andre Mænd end saadanne, i hvis Optræden der er Følgerigtighed og fast Holdning.

Ullmann. En ældet Abonnent paa Landsbygden finder det nødvendigt at ofre de Artikler, der under Mærket V. U. er optagne i et Provinsblad, en Omtale, der uedenfor hidsættes, skjønt vi for vor Del vilde have forbigaaet de nævnte Artikler i Taushed, bl. a. fordi vi mener, at Storthingspræsidenten, naar han vil gjøre sig mere Umage og give sig mere Tid, kan præstere noget bedre og sømmeligere end disse Artikler. Vor Brevskrivers Bemærkninger er saalydende:

„Hr. Ullmann har skrevet en lang „Harang" som skal forestille en Kritik af Centrums Opgave, men som helt igjennem kun bestaar af Haan og Chikaner mod Bønderne i Almindelighed og enkelte navngivne Personer i Særdeleshed. Det er i Sandhed et Produkt lidet værdigt en Storthingspræsident, og de Radikale har liden Grund til at føle sig stolte af sin Foregangsmand. Undres om Radikalerne vil seire, dersom han producerer mere af den Slags. Mon det er af Frygt for ikke at naa sit Maal ved sædvanlig anstændig Diskussion, at han griber til dette heldigvis lidet probate Middel?"

En Bonde.

England mod Rusland.

Fortnightly Review, det bekjendte engelske Tidsskrift, bemærker i sit Januarhefte, at det er lige saa usandsynligt at vente, at England og Rusland skal kunne leve i Enighed og Venskab, som at en Kylling skal kunne blive udruget og vore op til en Høne, uden at Æggeskallet brydes.

Lord Rosebery ytrede nylig i en Tale: Med Hensyn til en Bemærkning af min ædle Ven (Lord Northbrook) angaaende det indiske Grændsespørgsmaal, at det ikke længere synes at volde Ængstelse, er jeg nødt til at sige, og jeg siger det med Overlæg, at dette Grændsespørgsmaal fremdeles volder mig stor Ængstelse som Udenrigsminister.

De to franske Officerer, som hensidder i Fængsel i Fæstningen Glatz for Spionerie, har hvert sit Værelse, hvis Vinduer vender ud til Fæstningsgaarden. Værelserne er møbleret med et Bord, Stole, Garderobeindretning og en Seng. Gulvet er malet. Det Regtement, som de nøie maa følge, er hængt op i hvert Værelse. De har kun Lov til at læse Romaner. En Soldat fungerer som deres Oppasser. Han vasker Gulvet, reder op Sengene, børster Klæderne og Støvlerne og henter Maden, som en Sergeantmadam, der bor i Fæstningen, tilbereder. De faar Kaffe og Hvedebrød til Frokost Te og Koldt til Aftens og Suppe, Steg, Fisk, Sauce og Preserve. til Middag. Deres Kost er ansat til Kr. 1.35 om Dagen; deraf betaler de selv Halvdelen. De har to Timers Luftning i Fængselsgaarden Morgen og Aften under Bevogtning af Soldater. I denne Tid underhandler de med Sergeantmadamen om Dagens Spiseseddel. Fæstningskommandanten forhører sig daglig om Fangernes Befindende, om de har nogen særlige Ønsker, om de er tilfreds

Jordens Sang.

(Af russisk Forfatter.)

(Slutning).

Rimfrosten ligger over Træerne. Hele Jorden er frossen og hvid; den blege Sol varmer ikke mere.

Mor, sa' Barnet, jeg føler mig bedre. Jeg tror, at jeg snart bliver frisk.

— Ja vist, min Elskede, svarer Moderen og omfavner det inderligt. Men Taarer ruller nedover hendes Kinder, thi hun ved, at hendes Datter aldrig mere vil blive frisk — at hun tvertom skal dø, og dø snart.

Den lille Pige smaaler, der hun ligger udstrakt i en stor, grøn Lænestol, med Hodet hvilende mod en Pude. Hun befinder sig saa vel, akkurat som om hun atter laa i sin Vugge og sagte bysedes i Søvn under Pleierskens Sang. Hun drømmer; og hun ser atter grønt Græs omkring sig, fint, blot tre Dage gammelt Græs. En hvid Damp stiger op mod Himlen, hvor den samler sig til en glindsende, lys Sky, som forsvinder i den blaa Uendelighed og drager langt, langt bort i det Fjerne. Vil den aldrig vende tilbage? — — — Og Fuglene synger — synger og kvidrer saa muntert og fornøiet. . . .

— Kom, saa flyver vi! siger den hvide Damp til Barnet.

Og begge hæver sig op i Luften.

Se der de grønne Enge og de hvide Blomsterne. — O, pluk dem ikke allerkjæreste Mor! — —

Videre, videre!

Se der de sorte Kraaker, som hakker i Mulden, en Flok Stærer farer frem over den opløiede Ager; Svalen skyder med en hvislende Lyd pilsnart gjennem Luften . . .

Videre, videre!

Se der endelig den blaa Himmel, og man ser intet andet end den gjennemsigtige Luft og dens uendelige Azur. Den hvide Sky, er opløst, og Barnet svæver alene ude i det store Rum. Det gyser gjennem hele Legemet, det slaar op Dinene.

— Mor, kjære Mor, siger det, det gaar rundt i mit Hode. Det er som om jeg er fløiet saa høit saa høit. O, hvor det føles herligt! . . . Sig mig Mor, den varme Sommer kommer jo tilbage igjen, ikke sandt? Og Jorden vil synge sin jublende Sang? Og jeg vil atter faa se de hvide Blomster og den blaa Himmel, den hurtige Svale og de smaa Fugle?

— Jo, du faar atter se alt dette, svarede Moderen. Og sandsynligvis vil du ogsaa faa se endnu meget, meget andet! . . .

Den lille Pige ser sig omkring i det mørke Værelse. En Snestorm pisker mod Vinduesruderne. Og Barnet husker en anden Aften, da en lignende Storm fik Ruderne til at klirre. Den Kveld stod der et prægtigt Juletræ paa Gulvet. Hun saa det endnu, og hun synes, hun staar ved Siden af det. Aa ja! der er det store Træ, smykket med Legetøi og Konfekt; det tindrer og straaler af Lys!

— Men hvad er det, som sidder oppe i Toppen? siger hun.

Og da hun strækker sig for at se synes hun, at hun mister Fodfæstet og stiger i Veiret høiere end Træet, høiere end Konfekterne, Legesagerne og Lysene — de utallige Lys. Og hun stiger stadig høiere og høiere. Lyset er forsvundet, og Juletræet sees ikke mere. Hun er aldeles alene, stakkars lille Væsen, oppe i det store, sorte, kolde Himmelrum, og omkring sig hører hun den rasende Snestorms Klage.

Den lille Pige gyser og aabner Dinene.

— Mor, siger hun, jeg har det saa godt, men jeg er saa ræd. Jeg kan ikke lade være at flyve, og jeg kommer saa høit, at jeg bliver svimmel . . .
Mor, kjære Mor, giv mig et Julelys; jeg vil saa gjerne se det brænde!

Moderen tændte et og satte fremfor Barnet.

Men den lille Pige er for mat til at kunne se det. Hun kjæmper med Døden. Hendes Moder og Pleiersken knæler ved Sengen og hulker og græder, men den lille Døende hører dem ikke længere. Lyset brænder hurtig ned; det slukner: den vakre, lille Pige er død. Hendes Moder bøier sig klagende over hende og kysser hendes fine Pande. Pleiersken ligger paa Knæ og kysser huskende den Dødes smaa, afmagrede Hænder. Lykkelige Mennesker, som dog kan hulke og græde! Stum vilde deres Smerte være forfærdelig.

Barnet føres en hvid Klædning og lægges i en Kiste; denne løftes op og bæres bort, langt bort. Og Vinden raser og hviner omkring det sørgende Ligfølge. Det var som den susede Ledsagerne i Øret: Skynd eder! skynd eder!

Der er gravet en dyb Grav i den kolde, haarde Muld. Der nede venter Jorden den lille, vakre Pige.

med Maden og lignende. De svarer, at de ikke har noget at klage over, og at de er tilfreds med Behandlingen. Efterat de franske Officerer er kommet, faar kun meget faa Civile Adgang til Fæstningen, og Bevogtningen er forstærket med 3 Mand, der ikke har andet at gjøre end at passe paa de to franske Officerer og forhindre, at de faar noget Samkvem med Fremmede. De er saaledes fuldstændig afskaaret fra Udenverdenen. Den Soldat, der gjør Oppasservtjeneste, ombyttes hver Maaned.

Urstoug-Blakjer Telefonselskab dannedes lørdags med en Aktiekapital paa 6000 Kr.

I Eldorado var der Søndag Aften fuldt Hus og megen Jubel ved begge Forestillinger.

Detailkulhandlernes Forening holdt Generalforsamling Søndag Aften. Man besluttede at søge dannet et Aktieselskab til Fællesindkjøb af Kul direkte fra England.

Soren Jaabæk.

Telegrafen bragte igaar den Efterretning, at Jaabæk døde ifondags paa Gaarden Fuskeland ved Mandal, nær 80 Aar gammel. Han havde i længere Tid været skrøbelig baade paa Sjæl og Legeme.

Med ham er en af Norges mærkeligste Mænd i Tiden efter 1814 vandret bort.

Soren Pedersen Jaabæk blev født 1ste April 1814 i Holme ved Mandal. Straks efter sin Konfirmation blev han Skoleholder og valgtes, saa snart han bare blev gammel nok, ind i Formandskabet. Han havde ogsaa just fyldt den grundlovsmæssige Alder, da han i 1844 valgtes til Storthingsmand for Lister og Mandals Amt. Fra dette Aar, og lige til 1891, sad han uafbrudt i Storthinget, længere end nogen anden norsk Mand hidtil har gjort. Han har været Medlem af flere kongelige Kommissioner, deriblandt af Arbeiderkommissionen, og var i de senere Aar Administrator ved Bankafdelingen i Kristianssand.

Jaabæks Betydning for vort Folk er af en eiendommelig Art. Man kan næsten sige, at han var den første, som bragte den almindelige Mand til at "tænke selv". I Storthinget gjorde han sig først bekjendt ved en usædvanlig streng og konsekvent Sparsomlighedspolitik. Fra Midten af Sertiaarene udgav han sin „Folketidende", der snart fik en overmaade stor Udbredelse, og gjennem den tog han Ordet for Stiftelsen af „Bondevenforeninger", som fik saa megen Indflydelse paa Udfaldet af Storthingsvalgene fra 1868 af. Jaabæk var Demokrat i videste Forstand, tilhørte Bøndernes yderste venstre Floi og fremsatte Forslag om almindelig Stemmeret. Men det maa ogsaa erindres, at i den Tid havde Socialismen endnu ikke reist Hovedet, og baade i Sertiaarene og endog i Syttiaarene vilde Valg paa Grundlag af almindelig Stemmeret ikke have givet et væsentlig andet Resultat, end de gjorde med den indstrænkede Stemmeret.

Da Spaltningen indtraadte i Venstre, sluttede Jaabæk sig afgjort til Johan Sverdrup. Han fik derfor ogsaa føle de radikale Blades Venskab og blev kastet ved Valget i 1891, da Radikalerne erobrede Lister og Mandals Amt.

I det sidste Aar, da den gamle Mand ikke længere eiede Aandens fulde Klarhed, er der en og anden Gang kommet Forsikring fra radikal Kilde om, at han nu billigede den Politik, han fra 1887 til 1891 optraadte som Modstander af. Men der foreligger ingen Oplysning om, paa hvilken Maade disse Udtalelser er fremkomne, og det er derfor bedst at henholde sig til, hvad han sagde og mente, da han endnu ikke var traadt tilbage i det private Liv.

I en Henseende vil Jaabæk efterlade et foleligt Savn. Ingen har fulgt efter ham, som har gjort Sparsommelighed i Statshusholdningen til Gjenstand for særligt Studium og særlige Bestræbelser. Vistnok afveg Jaabæks Sparsomhedspolitik stundom fra, hvad en fornuftig Betragtning af Forholdene maatte opstille som Rettesnor. Men han holdt virksomt igjen, hvor Statsudgifterne truede med at vore stærkere end Landets Evne, og hvor et enfidigt bureaukratisk Syn ikke var opmærksom nok paa vort Lands særegne Forhold. Nu, da den Politik, som kalder sig den ægte, uforfalskede, rene, gamle Venstrepolitik, har overbudt det gamle Embedsstyre i ødsel Forvaltning af Statskassens Midler, nu savner vi Jaabæk. Nu er det ikke bare Norges Bønder, men alle forstandige og fremsynte Nordmænd, som figer sig selv, at en „Sparemand" som Jaabæk er et sundt Salt i en Nations Liv.

Fra Rusland.

Keiseren færdes alene.

I „Politiken" berettes følgende:

Det lader til, at Keiser Alexander har faaet Smag for at færdes lige saa tvangfrit hjemme i sit eget Land som paa Fredensborg og i Kjøbenhavn, eller maaske han rettere sagt, bramfri som han er i hele sin Optræden, altid har havt Tilbøielighed herfor, men hidtil ikke har kunnet sætte sin Vilje igjennem overfor sine Omgivelser. Sikkert er det i hvert Tilfælde, at de to Mænd, General Tjcherevin og Oberst Scherinkin, hvis ganske særlige Opgave bestaar i at bevogte ethvert af Keiserens Trin, er alt andet end tilfredse med, at Keiseren har begyndt at stryge deres Ledebaand af sig.

Fornylig fik Keiseren saaledes Lyst til at aflægge et Besøg i den store „keiserlige Glasfabrik", der ligger i St. Petersburgs sydligste Udkant, helt ude i Nærheden af Alexander-Newski Klostret, og han besluttede at ta derud som en ganske almindelig dødelig istedetfor at passere gjennem en tæt Dobbeltrække af Politisoldater, Gendarmer og hemmelige Agenter.

Han forlod derpaa den paagjældende Dag Anitschkovpalæet, ikke gjennem Hovedindgangen, den store Gitterport, som altid er stærkt bevogtet af Gardetropper og Paladspoliti, og som fører ud til den bekjendte Gade „Newski Prospekt", gik over de fire berømte Hestetæmmergrupper og hen til „Tronsky Pereulsk", hvor Sporvognene, der gaar mellem Admiralitetspladsen og Alexander-Newski Klostret, mødes og holdes nogle Øieblikke for at opta og afsætte Passagerer Her steg Keiseren op og satte sig ind i Vognen, uden nogen havde gjenkjendt ham.

De øvrige lagde nok Mærke til den høie, svære Officer, og flere af dem stak Hovederne sammen og udtalte sin Forbauselse over den paafaldende Lighed, der var mellem ham og Keiseren, men ingen af dem trodde for Alvor, at det var Selvherskeren i egen høie Person, der var kommen op at kjøre, og som ligesom alle de andre la sin Femkopek i Konduktørens smudsige Næve.

Paa Pladsen ud for Nikolai Banegaarden steg Keiseren ud for at fortsætte Reisen med Dampsporvognen og naadde efter et Kvarters Forløb lykkelig og vel ud til Glasfabriken, hvor hans Ankomst selvfølgeligt vakte stort Røre.

Keiseren besaa Fabrikken i alle dens Enkeltheder, blev der henved en Time og tog derpaa hjem samme Vei, han var kommen.

Der var imidlertid blet slaat Alarm i Anitschkov Palæet, og en hel Del Politiagenter var i største Hast blet sendt afsted til Glasfabriken for at følge Keiseren i ærbødig Afstand paa Veien til Sporvognen og derpaa som Passager at tage Plads i denne og kjøre med til Anitschkovbroen.

Alt gik selvfølgelig godt, og Keiseren skal ha moret sig kosteligt over, at det dog endelig engang lykkedes ham nogenlunde at slippe for at staa under Politiets Opsigt.

Men Keiseren har ikke ladet sig nøie med denne ene Gang at gaa paa egen Haand. Nylig gik han en Aften sent ud fra sit Palæ i Gatschina, ganske alene, som da han besøgte Glasfabriken. Da han havde gaaet en Stund, naadde han en af de Gader, der ligger et Stykke udenfor den almindelige Færdsel. Der raadede et uhyggeligt Mørke, idet man ikke havde fundet Anledning til at tænde en eneste af de Lygter, der er anbragt i rigeligt Antal langs alle Gatschinas Gader og Veie.

Keiseren stansede og skimtede i det Lys, der faldt ud fra Vinduerne i den lille Skjænkestue, en Skikkelse, der gik frem og tilbage med langsomme, taktfaste Skridt. Han gik nærmere og saa, at det var en Politisoldat.

Keiseren indlod sig i Samtale med ham.

— Sig mig, min Ven, hvorfor er Lygterne ikke tændt her?

— Politimesteren har git Ordre til, at der ikke skal tændes, Deres Velbaarenhed.

— Naa saadan . . . jeg trodde forøvrigt, at der var blet git Ordre fra oven om, at alle Lygter i hele Gatschina skal holdes tændte fra Mørkets Frembrud.

— Det ved jeg ingenting om, Deres Velbaarenhed.

— Men hvis saa Keiseren engang kom her hen og saa, at man ikke har gjort, som han har sagt?

— Aa nei, Deres Velbaarenhed; det er der vel ingen for: Keiseren kommer ikke saa langt; han har jo ingen Ting at gjøre her.

— Godnat min Ven.

— Godnat Deres Velbaarenhed.

Men næste Morgen blev Politimesteren kaldt til Keiseren for at modta en allerhøieste og allerdrøieste Røffel, og nu er alle Lygter tændt og alle Glas blankt pudset.

Der vil spredes ikke saa lidet mere Lys over Landet, hvis Keiseren jevnligt kunde faa Leilighed til med egne Øine at se hvor mørkt det er.

En moderat-konservativ Forening for Nærø og Vigten stiftedes sidste Torsdag. Foreningen fik Navnet „Eidsvold". Til Bestyrelse valgtes: Kjøbmand Joh. Berg, Norvig, Lensmand Østnæs, Norvig, Nils Bratzæg, Appelvær, Bernt Olsen, Noraa og Pastor Nordrum.

En Efterkommer af Morten Luther, nemlig forhenværende Amtssekretær Edvard Luther, døde Nytaarsaften i Hagenow i Mecklenburg i en meget høi Alder.

„Norsk Skoletidende" vil indeværende Aar feire sit 25-Aars Jubilæum. I den Anledning vil Bladet udkomme med et Jubilæumsnummer, hvori en større, af Lithograf Joh. Nordhagen udført Portrætgruppe af fremtrædende Repræsentanter — Mænd og Kvinder — paa Skolens Omraade vil finde Plads. Dette Nummer kommer antagelig i Mars.

Dronningen er forkjølet. Dronningen har lige siden sin Tilbagekomst fra Ulriksdal været angrebet af Katarr i Brystet og Luftrøret samt har lidt under nu og da paakommende Nervesmerter.

Kræfterne har stadig været smaa, saa at Dronningen under den hele Tid ikke har kunnet forlade sine Værelser.

Kronprinsessen maa ifølge Lægernes bestemte Raad i Slutningen af Januar reise til Udlandet for at tilbringe nogen Tid sondenfor Alperne.

To Mænd druknede.

I Nordaasvandet i Nærheden af Bergen druknede igaar 2 unge Herrer fra Bergen under Forsøg paa at redde en Kammerat, som var falden i Isen. Denne, der havde hugget sin Tollekniv i Iskanten, holdt sig herved oppe, indtil han blev reddet af tililende Folk. Derimod lykkedes det ikke at redde de to modige Redningsmænd tiltrods for at der gjordes de ihærdigste Redningsforsøg, telegr. der gj. N. T. B. til herværende Blade.

Elendigheden i Chicago.

Kamp om Smuler.

Omtrent 1000 Mand har hver Nat i en Uges Tid — meddeler „Amerika" for 13de December — herbergeret i Kjælderetagen og Koridorer i Cityhallen, glad over at faa endog et Stengulv til Seng og Aviser til Lagener. De var langt fra alle professionelle Tiggere; Flertallet af dem er Folk, som i lang Tid har gaaet arbeidsløse og hverken har Penge til Mad eller Ratteherberge. Thorsdag Aften havde en 20 Stykker, der havde nogle Cents hver, stillinget sammen for at kjøbe lidt Mad. De sendte to Mand ud efter Brød. Da disse kom tilbage med en Kasse fuld, blev nogle af de andre, der var næsten rasende af Hunger, dem var og rev Maden fra dem. De, som havde betalt for den, søgte at forsvare sin Eiendom, og et Slagsmaal opstod; men det blev snart stanset af Politiet. Størsteparten af Maden blev under Kampen traadt under Fødder af de Kjæmpende.

Jacob Sverdrup.

Stavanger 8/1 94. (H. D. T. B.)

Paa Gjennemreise til Storthinget vil Jacob Sverdrup komme til at holde nogle politiske Foredrag i Amtet. I Haugesund antagelig den 23de Januar, i Stavanger 24de, i Sand 25de, i Nærbø 26de. Muligens ogsaa et Foredrag i Egersund enten 26de eller 27de Januar.

Den franske Krigsskadeserstatning til Tyskland. Den Krigsskadeserstatning (5 Milliarder Frcs.), som Frankrige efter Krigen i 1870—71 maatte udrede til Tyskland, blev, som bekjendt, foruden til Fordeling blandt de tyske Forbundsstater anvendt til Oprettelsen af forskjellige Fonds, hvoraf følgende vare de vigtigste: Krigsfondet, Indvalidefondet, Fæstningsfondet, Rigsdagspaladsfondet og Fondet for Anlæg af Jernbaner. Le Temps har fra tyske Aviser hentet følgende Oplysninger om den Brug, der hidtil er gjort af disse Fonds og om deres nuværende Status. Fondet for Jernbaneanlæg er nu fuldstændig opbrugt. Rigsdagspaladsfondet, der ifølge Loven af 3die Juli 1873 blev fastsat til 4,793,961 Reichsmark, forøgedes indtil 11te Mai, 1877 til 28,719,964 Mark, hvoraf 27,925,000 Mark ere blevne udgivne indtil Regnskabsaaret 1893—94. Der resterer altsaa for 1894—95 en Rest paa 794,964 Mark til fremtidig Anvendelse. Denne Sum maa dog ikke betragtes som definitiv Rest, saafom den ved Salg af tilstødende Parceller, tjenlige til Byggepladser, vil kunne bringes op til ca. 2,100,000 Mark. Fæstningsfondet fremviser en Restbeholdning (for 1894—95) af 1,400,300 Mark. Hvad Invalidefondet angaar, er dets Status saa gunstig, at det har gjort det muligt at forbedre Kaarene for Krigsinvaliderne fra 1870—71. Renterne af dette Fond anslaaes for 1894—95 til 18,031,000 Mark. Det eneste Fond, der er forblevet uforandret siden sin Oprettelse, er Krigsfondet (120 Mill. Mark), ved hvilket der ikke maa blive rørt uden i Tilfælde af Mobilisering.

Nye Centrumsforeninger.

Den 30te Decbr. holdt Dr. Lovig et Foredrag paa Fiskum (Buskerud) for ca. 150 Tilhørere. En moderat Venstreforening stiftedes med samme Program som i Berg (Smaalenene) og med Tilslutning til Centrum. 64 Medlemmer tegnede sig, hvoraf 60 Stemmeberettigede.

I vestre Toten er dannet en Centrumsforening med 249 Stemmeberettigede.

I østre Toten er en lignende Forning dannet med 259 Medlemmer.

Ullmann — Republikaner.

Lørdags holdtes der et stærkt besøgt Folkemøde i Stokke i Jarlsberg. Hr. Ullmann og fra Høires Side Redaktør Berentsen var Hovedtalerne. Under Diskussionen, der ifølge de foreliggende Referater maa have været temmelig stormende, formelig skreg Hr. Ullmann udover Forsamlingen:

„Jeg er Republikaner! Kongedømmet og Unionen vil falde! Dit kommer vi, dit maa vi komme! Men det vil tage Tid".

Stor Gave.

Afdøde Konsul Jebsen har ifølge Ohmetelegram testamenteret Børnehjemmet „Anna Jebsens Minde", 50,000 Kroner.

Den forvandlede Morderske.

Ifølge „Dansk Social-Demokraten" er Kanafagens Mysterium nu fuldstændig opklaret. Morderske Wilhelmine Møller er af Autoriteterne officielt erklæret for at være et Mandfolk og er iforgaars overført til Mandsfængslet paa Kristianshavn, i hvis Bøger han er bleven indført under Navnet Vilhelmi Frederik Møller.

Omklædningen foregik i Fængslet paa Nytorv. Om Formiddagen havde man tilladt Arrestanten at sige Farvel til sin Moder og Søster, da man mente, at han i lange Tider ikke havde Mod til at se nogle af sine nærmeste. Under stærk Sindsbevægelse talte han med dem og blev derefter overgiven til mandlig Bevogtning. Haaret blev afklippet, og ifort Mandsdragt, blev Arrestanten derefter ført til Fængslet paa Kristianshavn.

En improviseret Blomsterholder. Der fortælles for Tiden i den udenlandske Presse følgende Exempel paa Keiser Alexander den Tredies Styrke Keiseren dvælede, da han for et Par Uger siden vendte tilbage til St. Petersburg, med sin Gemalinde nogle Øieblikke paa en Station i Nærheden af Hovedstaden for at indtage nogle Forfriskninger. Borgermesterens Datter overrakte Keiserinden en i stor Skyndsomhed bunden Buket, hvis Blomsterstængler endnu vare vaade. Keiserinden, der havde hvide Handsker paa, var et Øieblik i Forlegenhed, men Keiseren tog en tung Tintallerken fra Bordet og pressede den, som om det havde været Papir, sammen til en Buketholder til Blomsterne.

Brand i Kirkegaden.

Igaaraftes Kl. 9½ opkom der Ild los i Stenersens Trykkeri i Kirkegaden 34, hvor „Eidsvold" trykkes. En Lampe havde antændt Loftstaget. Branden meldtes ved Bud. Straks efter slog Brandvæsenet selv Allarm til stor Brand, og Udrykning foregik fra samtlige Stationer. Ilden fandt rigelig Næring paa et ovenfor liggende, utilgjængeligt Loft, hvor det brændte med Voldsomhed i Hovlflis, Sagflis og lignende letantændelige Sager. Til det omtalte Loft, hvor, som sagt, Adgangen var utilgjængelig, blev Redningstigen sat op og Slukningsarbeidet paagik med Kraft ved 3—4 Slanger fra Vandværket.

Loftsetagen blev ødelagt; men det gjaldt at redde og konservere de underliggende Etager med sine kostbare Lagere og Butiker, P. T. Mallings, Østrems, Porsgrunds Porcelænsfabrik etc. Ved Anvendelse af Presenninger i stor Udstrækning haaber man at have skaanet dem for nogen betydeligere Skade.

Gaarden har en Brandtaxt af Kr. 157,000. De fleste af Beboerne skal have Alt assureret.

Der havde samlet sig en Masse Tilskuere ved Brandstedet.

Nordmanden feirede. Ved et Skøitekaplob i England igaar feirede Nordmanden Henrik Lindbahl over Englænderne James og Smart samt flere af de bedste engelske Skøiteløbere. Lindbahl vandt en Pokal til en Værdi af 900 Kroner.

Præsten læser Velsignelsen over Kisten og siger til den Døde:

— Af Jord er du kommen, og til Jorden skal du igjen vende tilbage!

Kisten sænkes ned i Graven. Pleiersken kaster den første Spade med Jord, og Graveren fuldfører sit Arbeide. Jorden falder blødt over det døde, lille Legeme.

„Du er min, du er min, siger en hemmelighedsfuld Stemme. Du tilhører mig og er tidlig vendt tilbage til mit Skjød; thi intet som er skrøbeligt og svagt kan forblive længe paa min Overflade. Det forgaar, og jeg anvender det paany til at skabe, hvad der er kraftigt og stærkt . . ."

Ligfølget har fjernet sig. Graven ligger ensom tilbage. Sneen falder og falder og hvirvler uden Ophold.

Vinden raser, knart klagende, snart leende. I dens Stemme ligger der paa en Gang Henrykkelse og Sorg, Glæde og Taarer. Det er ogsaa alt, hvad Rummets Uendelighed er fyldt af, og noget andet findes hellerikke i Menneskets Hjerte.

Det er Jorden, som synger sin Sang.

Uroligheder paa Sicilien.

Paa Sicilien gjærer og koger det. Som om Landets vulkanske Natur ogsaa havde forplantet sig til Befolkningen, indtræffer efter tilsyneladende Stilhed stedse nye udbrud af Folkets Lidenskaber. Navnlig sidste Tirsdag synes at have været en meget stormende Dag for Den. I Pietraperzia drog Bønderne Nytaarsdag efter Gudstjenesten under Larm mod Oktroihuset. De der opstillede Soldater fyrede, hvorved 8 Bønder og et lidet Barn dræbtes, og mange saaredes. Rasende søgte nu Mængden at trænge ind i Borgermesterens Hus og sprænge Døren med Øxehug; men Borgermesterens Venner nedskjød den første af Angriberne, hvorefter Hoben trak sig tilbage og vendte sig mod Fængslet. I Gibellina blev 5 Urostiftere skudte af Soldaterne. For at undgaa videre Blodsudgydelse forlod Soldaterne og Gendarmerne derpaa Byen. I Tumulterne deltog ogsaa Arbeiderklubben fra den nærliggende Landsby Salaparuta. Den socialistiske Centralkomite i Palermo har besluttet i et Manifest indtrængende at opfordre Dens Arbeiderforeninger til Ro. I Trapani samlede et Par hundrede Personer sig forleden Aften udenfor Borgermesterens Bolig, knuste Vindusruder og kastede Sten mod Gadedøren, men tog Flugten ved Politiets Ankomst. Samme Aften exploderede to Petarder udenfor Senator Dalis Vognremise, dog uden at anrette synderlig Skade.

De nyeste Uroligheder har, som allerede telegrafisk meddelt, foranlediget den Overstkommanderende paa Sicilien, General Morra, til at anmode Regjeringen om yderligere Forsterkninger. Fra Rom telegraferes til „Berl. Tagebl.": Efterretningerne fra Sicilien lyder desværre stedse tristere, saa at Regjeringen har set sig nødt til at kalde nok en Del af Reserven under Vaaben. Selskabet Nurgazione generale erklærede ogsaa at kunne transportere samtlige Mandskaber over til Sicilien paa en eneste Dag. Den paa Øen staaende Hær vil da komme til at udgjøre 40,000 Mand. Ifølge et Rygte fra militær Kilde turde endnu flere Reserver med det første blive indkaldte, da man befrygter den sicilianske Gjærings Udbredelse til Kalabrien — en Bekymring, som det officiøse Corriere di Napoli giver tydeligt Udtryk.

Rygterne om fransk Agitation paa Sicilien holder sig. Krigsministerens Organ Esercito erklærer, at Rygtet om en indirekte Aktion fra Frankriges Side vistnok ikke er officielt bekræftet, men heller ikke dementeret. Det officiøse Giornale di Sicilia ved ogsaa at berette, at den italienske Regjering af sine Agenter i Tunis er bleven underrettet om extraordinære militære Forholdsregler, Franskmændene har truffet dersteds. Regjeringen agter derfor at oprette en befæstet Leir i Castrogiovanni paa Sicilien for strax at kunne afslaa et fransk coup de main. Om det end her mere dreier sig om Formodninger end om objektivt bevislige Kjendsgjerninger, er det ialfald et Tegn paa, af hvilken Stemning man i Italien er besjelet overfor den franske Republik.

Dampskib grundstødt.

Molde 9/1 94. (H. O. T.-B.)

Søndmøredampskibet „Geiranger", der gaar i Postrute mellem Aalesund og Eide, grundstødte inat i Snetykke ved Bolsøen 1/2 Mil fra Molde. Losningen af Varer paagaar og det antages, at Dampskibet vil komme af ved Høivande.

Optøier i Stavanger.

En Sersjant var for Tjenesteforsømmelse af Oberst Ramm ilagt 5 Dages Arrest. Da Sersjanten Søndag Form. løslodes af Arresten, hilsedes han af en hel Del Mennesker, væsentlig Ungdom, med Leveraab og Hurraer. Senere samledes adskillige Mennesker udenfor Oberstens Bolig, men disse spredtes straks af Politiet. Om Aftenen holdt en Del Gadegutter Pibekonsert udenfor, uden at det dog kom til større Optøier.

Men Igaaraftes fra 7 1/2 til 10 1/2 fortsattes Gadeoptøierne efter forstørret Maalestok, idet flere Tusen Mennesker var paa Benene og flere Politimænd saaredes ved Stenkast. Politiet maatte bruge Køllerne for at afspærre Gaden.

Efterpaa holdtes Pibekonsert udenfor Politimesteren.

Til Forsvarsforeningen er fra Tromsø Kvindekreds ved Frøken Killengreen som Restbeløb indsendt Kr. 501.34.

Ogsaa Smaalenenes og Hedemarkens radikale Amtsvenstreforeninger har holdt Møde i disse Dage og sluttet sig til Programmet: Særskilt Udenrigsminister, almindelig Stemmeret baade i Stat og Kommune, samt Vibeholdelse af direkte Skat.

Paa Mødet i Smaalenene erklærede Storthingsmændene Lien og Larsen, som hidtil har været mod almindelig Stemmeret, at nu kunde de være med paa den baade i Stat og Kommune.

Dynamitulykken. 1 Mand dræbt. Bergen 9 Janr. 1894. (H. O. T.-B). Ved Veianlægget Odland-Tøsse (Samnanger) hændte igaar en Ulykke ved Dynamit. Ved Opboring af et gammelt Minehul exploderede en isiddende Dynamitpatron, hvorved 1 Mand dræbtes øieblikkelig og 2 andre fik dels Ben-, dels Armbrud. Den enes Lemlæstelse antages dog ikke at være livsfarlig.

Til Ordfører for Nitedal gjenvalgtes Hans Skøien (Centrum) og til Viceordfører Olaus Strøm (Høire).

En mærkelig Dagbog.

(Slutning fra forr. No.)

I Oktober fratog man de Fangne Pen, Blæk, Papir og Blyanter; kun Dronningen og Prinsesse Therese var det lykkedes at faa skjult noget deraf. Midt paa Natten fandt ofte Undersøgelser Sted i Værelserne, ja endog i Sengene. Fangernes Dag beskrives nøie:

„Min Fader stod op Kl. 7, bad indtil Kl. 8, derpaa klædte han og min Broder sig paa indtil Kl. 9, hvorpaa de kom ind til min Moder til Frokost. Efter Frokost gik min Fader nedenunder med min Broder og underviste ham indtil Kl. 11; derefter legede min Broder indtil Middag, hvorpaa vi alle gik ud at spadsere, hvorledes saa Veiret var, fordi Vagten, som trak op paa denne Tid, vilde se min Fader, for at forvisse sig om, at han var i Temple. Spadserturen varede to Timer, derpaa spiste vi. Efter Maaltidet spillede min Fader og min Moder Triktrak eller Piket. Kl. 4 tog min Moder min Broder med sig, fordi min Fader sædvanligvis da sov. Kl. 6 kom min Broder ned igjen, og min Fader læste eller legede med ham indtil Aftensmaaltidet. Kl. 9, efter Aftensmaaltidet, klædte min Moder min Broder af og bragte ham tilsengs. Derpaa gik vi op; min Fader gik ikke iseng før Kl. 11. Min Moder førte omtrent samme Levevis; hun broderede meget. Min Tante bad ofte i Løbet af Dagen, foresagde de daglige, forskrevne Bønner, læste meget i Opbyggelsesbøger og hengav sig til lange religiøse Betragtninger. Hun holdt, ligesom min Fader, de bestemte kirkelige Festdage".

Den 11te December forurroligedes Beboerne af Temple atter af Trommeklang og Gardens Ankomst — Kong Ludvig blev hentet til Forhør for Konventet. Hans Familie vidste ikke, hvorhen han blev ført, og hørte først Kl. 11, da han kom tilbage, hvad der var foregaaet; hans ulykkelige Gemalinde fik ham imidlertid ikke at se.

„Vi erfor den over min Fader udtalte Dødsdom Søndag den 20de (Januar) gjennem Udraaberen. Kl. 7 om Aftenen underrettede man os om, at et Dekret fra Konventet tillod os at gaa ned til min Fader. Vi ilede til ham og fandt ham meget forandret; han græd over vor Smerte, men ikke over sin egen Død. Han fortalte min Moder om Processen og undskyldte de Skurke, som lod ham dræbe. Min Broder gav han fromme Forskrifter og befalede ham at tilgive dem, som var Aarsag i hans Død. Han gav min Broder og mig sin Velsignelse. Min Moder ønskede brændende, at vi maatte faa Lov til at tilbringe Natten hos min Fader, men han negtede dette, da han behøvede Ro. Min Moder bad da indtrængende om idetmindste at maatte komme igjen den paafølgende Morgen, og min Fader indvilgede heri; men da vi var gaaet bort, forlangte han af Vagten, at vi ikke maatte komme derned igjen, da det voldte ham altfor stor Smerte. Han var derefter sammen med sin Skriftefader, lagde sig ned ved Midnatstid, sov til omtrent Kl. 4 og vækkedes af Trommerne."

Trommeslagerne spillede en grusom Rolle ved det ulykkelige Kongepars Liv og Død.

Kl. 6 blev der fra Damernes Bolig hentet en Bønnebog til den sidste Messe.

„Vi haabede endnu fremdeles at turde faa gaa ned, indtil Folkemassens Frydeskrig vidnede om, at Forbrydelsen var begaaet."

Den henrettede Konges Enke gik aldrig mere ned i Haven, fordi hun saa maatte passere den døde Ægtefælles Dør — fra den Tid af indaandede de Fangne kun Luft fra Taarnets øvre Rum.

Nogle Maaneder efter kom Befalingen om at skille Marie Antoinette fra Sønnen.

„Min Broder udstødte et høit Skrig og kastede sig i min Moders Arme; han bønfaldt om ikke at blive skilt fra hende. Min Moder var oprørt over den grusomme Befaling og vilde ikke give Sønnen fra sig, hun forsvarede den Seng, i hvilken han laa, imod Betjentene. En Time hengik med Snak, med Fornærmelser og Trusler fra Vagtens Side og med Taarer og Modstand fra alle os. Endelig indvilgede min Moder i at give sin Søn fra sig. Vi lod ham staa op, og da han var paaklædt, overgav min Moder ham i Vagtens Hænder, badende ham med sine Taarer, som om hun allerede da vidste, at hun aldrig mere skulde faa ham at se. Den arme Lille omarmede os alle paa det kjærligste og gik grædende bort med Vagten.

Til Vogter for det ulykkeligste af alle Børn valgtes den berygtede Skomager Simon.

„Min Broder steg hver Dag op paa Taarnet, og min Moders eneste Glæde var at se ham passere forbi i det Fjerne, gjennem et lidet Vindu; hun blev ofte staaende her i hele Timer for at afvente det Øieblik, da hun kunde faa se sit elskede Barn. — — Simon mishandlede min Broder meget, fordi han græd over Adskillelsen fra os; det forskræmte Barn turde saa ikke græde en eneste Taare mere."

Den 2den August Kl. 2 om Morgenen bragte man Marie Antoinette Befaling om, at hun skulde overføres til Conciergeriet; ogsaa hun skulde nu forhøres.

„Min Moder hørte uden Bevægelse Befalingen; min Tante og jeg bønfaldt om at maatte følge min Moder, men da Ordren intet indeholdt derom, negtede man os det. Min Moder pakkede sine Sager sammen. Vagten forlod os ikke, saa hun var nødt til at klæde sig paa for deres Øine. — — De lod hende kun medtage et Lommetørklæde og en Flacon, da de var bange for, at hun kunde besvime. Min Moder blev ført bort, efterat hun havde omarmet mig og befalet mig at drage Omsorg for min Tantes Sundhed. Jeg svarede ikke min Moder et Ord jeg var overbevist om, at jeg saa hende for sidste Gang. Da min Moder gik ud, stødte hun med Hovedet mod Gitteret, som hun ikke havde troet var saa lavt".

Det stolte Hoved, som i Ungdommen var blevet smykket med Blomster og Juveler, og som senere hen havde baaret en Krone! Den 16de Oktober 1793 henrettedes Marie Antoinette; til dem, som var blevet tilbage i Temple, trængte der ingen Efterretning herom.

„Min Tante og jeg vidste intet om min Moders Død. Og i denne jammerfulde Uvished om hendes Skjebne forblev jeg i halvandet Aar. Da først erfor jeg Ulykken og min dydige, ophøiede Moders Død. Undertiden fik vi af Vagten Efterretninger om min Broder. Simon lod ham synge under Vinduerne, for at Vagten skulde høre det, og fik ham til at udstøde skrækkelige Forbandelser mod Gud mod sin Familie og Adlen".

Vinteren forløb rolig heder det videre i denne mest rørende og ukunstlede af alle Lidelseshistorier; de fik ofte Besøg, som skulde udforske alt om dem, men de fik dog Brænde. Men saa forfremmedes Skomager Simon til noget ved Kommunen og den ulykkelige faderløse og moderløse Gut blev alene tilbage i Temple uden nogetsomhelst Selskab. Søsteren er forbitret over denne Grusomhed:

„Hvilket uhørt Barbari at lade et otte Aar gammelt Barn alene i sit Kammer bag Laas og Slaa, uden nogen anden Hjælp end en daarlig Klokkestreng, som han aldrig trak i, da han heller savnede alt end at forlange noget af dem, som pinte ham. Han havde en Seng, som ikke var blevet redet i sex Maaneder, thi selv havde han ikke Kræfter dertil; Væggetøi og Lopper bedækkede baade hans Legeme og hans Tøi. Vinduet aabnedes aldrig, og det var umuligt at holde ud i hans Værelse paa Grund af den fordærvede Luft. Han var af Naturen urenslig og dorsk, ellers vilde han vel drage mere Omsorg for sin Person. Undertiden gav man ham intet Lys, og saa var Stakkelen færdig at dø af Angst; men han forlangte intet."

Den 9de Mai 1794, da begge Prinsesserne netop vilde gaa i Seng, raslede Nøglen til deres Fængselsdør, og man bankede:

Borgerinde, kom ned!

Og min Niece?

Turen kommer til hende senere!

Min Tante omarmede mig og sagde, at hun kom op igjen.

Nei, Borgerinde, du kommer ikke mere herop, tag din Hue og følg os!

De overhøbede min Tante med Skjældsord; hun taalte det altsammen, tog sin Hue paa, omarmede mig og anbefalede mig Mod og Tillid til Gud."

Den paafølgende Dag blev Madame Elisabeth henrettet. Hun var treti Aar gammel, mild og from og hengiven, og lignede i Ydre sin ulykkelige Broder. Den alene tilbageblevne Prinsesse Therese fik heller ingen Meddelelse om sin Tantes Skjæbne; forgjæves spurgte hun efter hende og efter sin Moder. Engang traadte en Mand, som hun tror var Robespierre ind i hendes Kammer; han betragtede hende frækt, saa paa Bøgerne og gik videre. Da Madame Elisabeths Hoved som sidste Offer var faldt paa Skafottet, synes man helt at have glemt „Frankriges Børn" i Temple — hverken Paris, eller Frankrige eller Slægtningerne i Østerrige vilde vide om, at der bag Temples graa Mure vansmægtede to unge Skabninger, forældreløse og hjemløse. Et lidet Skrift vakte endelig Opmærksomheden: „Et Ord for to Individer, paa hvem ingen tænker, og paa hvem der dog engang maa tænkes."

Sandsynligvis som en Følge heraf viste Barras, Magthaveren efter den 9de Thermidor, sig i Temple og besaa de kongelige Forældreløse; Laurent, Konventets Kommissær, befalede, at man skulde behandle den lille Louis Charles bedre. Han lod ham bade og give en anden Seng. Men de Efterretninger, som Prinsesse Therese saa brændende bad om, negtede man hende. „Sikkerhedskomiteen" besluttede at give „Louis Capets Datter" en Kvinde til Selskab. En Frivillig meldte sig til denne Post, nemlig Borgerinde Chanterenne Madeleine Hilaire la Rochette. Hun var tredive Aar gammel og traadte den 15de Juni 1795 ind til den ensomme Prinsesse. Selvfølgelig var det den inderligste Medlidenhed med den Forældreløse i Temple, som havde bevæget Madame de Chanterenne til at gjøre dette Skridt — — — Prinsesse Therese sluttede sig strax i inderlig Hengivenhed til hende.

Dauphin blev nu alvorlig syg, og saa sendtes der ham Læger; men ingen Kunst formaaede mere at redde ham. „Han svandt hen som en Olding af Legemssvaghed". Den 9de Juni 1795 Kl. 3 døde han, ti Aar og to Maaneder gl. Prinsessen skriver om hans Død:

„Det er ikke sandt, at han blev forgiftet af Kommunen; den Gift, som forkortede hans Dage, var kun den Urenhed, i hvilken han levede et Aar, og den Haardhed, man anvendte imod ham."

Olympen
Kr.a Morskabstheater.
Concert og Forestilling hver Aften.
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao.** thi **den er bedst** og **billigst,**
Brødrene Cloetta.

Fra Rigshospitalet
sendes herved en hjertelig Tak til alle dem, som i denne Tid har sendt Penge, Bøger, Legetøi, Julekort, Blomster, Kager og Frugt til de Syge.
Kristiania 5 Januar 1894.
(H. O.)

„Rigets nye Matrikul".

Smaalenenes Amt 9,60:	*Rakkestad Fogderi 4,40, Ide og Marker 3.60, Moss 4,00.*
Akershus Amt 9,96:	*Aker og Follo Fogderi 4,40, Nedre Romerike 3,80, Øvre Romerike 4,20.*
Hedemarkens Amt 15,60:	*Hedemarkens Fogderi 5,20, Vinger og Odalen 2,50, Solør 3,50, Søndre Østerdalen 3.80, Nordre Østerdalen 4,50.*
Kristians Amt 12,24:	*Nordre Gudbrandsdalens Fogderi 3,00, Søndre Gudbrandsdalen 3,60. Toten 3.10, Hadeland og Land 2,70, Valdres 2,90.*
Buskerud Amt 9.76:	*Ringerike Fogderi 2.30, Hallingdal 3.00, Buskerud 4.40 Numedal og Sandsvær 2.50.*
Jarlsb. og Larviks Amt 10,36:	*Jarlsberg Fogderi 8.35, Larvik 4.60.*
Bratsberg Amt 9.44:	*Bamle Fogderi 4.00, Nedre Telemarken 3.20, Øvre Telemarken 4.60.*
Nedenes Amt 8.84:	*Nedenes Fogderi 8.10, Sæterdalen 1.70.*
Lister og Mandal Amt 9.84:	*Mandal Fogderi 5.90, Lister 6.40.*
Stavanger Amt 9,60:	*Jæderen og Dalene Fogderi 5.70, Ryfylke 6.30.*
Søndre-Bergenhus Amt 12.56:	*Søndhordland Fogderi 4.20, Nordhordland 7.80, Hardanger og Voss 3.70.*
Nordre-Bergenhus Amt 9.12:	*Sogn Fogderi 4.90, Sønd- og Nordfjord 6.50.*
Romsdals Amt 11.20:	*Søndmør Fogderi 6.40, Romsdal 3.50, Nordmør 4.10.*
Søndre-Trondhjems Amt 11.76:	*Fosen Fogderi 4.00, Orkedalen 3.00, Guldalen 4.30, Strinden og Selbu 3.40.*
Nordre-Trondhjems Amt 8.08:	*Stjør og Værdal Fogderi 4.00, Inderøen 3.20, Namdalen 2.90*
Nordlands Amt 10.00:	*Søndre Helgeland Fogderi 3.00, Nordre Helgeland 2.20, Salten 4.10, Lofoten og Vesteraalen 3.20.*
Tromsø Amt 7.50:	*Senjen og Tromsø Fogderi 7.50.*

Matrikulen, *der er udkommet paa offentlig Foranstaltning, indeholder Gaards-No., Brugs-No., Løbe-No. Gaardens Navn, Brugets Navn, Eierens eller Brugerens Navn, urevideret og revideret Skyld tilligemed Anm.*
Matrikulen *ledsages af en til Samme udarbeidet Posttabel.*
Matrikulen *er for Forretningsfolk, hvem Navnene paa Gaardens Eier forsaavidt er ligegyldigt (Salg og Dødsfald kan forandre disse), en fuldstændig Kalender over Landets samtlige matrikulerede Eiendomme med Deres Brug, hvilke man ved Circulærer etc. og ved Hjælp af Posttabellen kan naa ved f. Ex. at paategne: Hr. N. N., eller nuværende Eier af osv.*
Matrikulen *leveres indbundet Amtvis og Fogderivis til ovenstaaende Priser.*
Matrikulen *leveres indskudt med et rent Blad for hvert trykt mod et Tillæg af 25 pCt.*
Matrikulen *leveres Herredsvis i trykt Omslag med Posttabellen for 80 Øre pr. Herred.*
Matrikulen *kan bestilles direkte eller gjennem hvilkensomhelst Boglade. Leveres fr...*

I. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kirkegaden 34. Kristiania.
(H. O.)

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35
Bordtæpper fra 1.40
Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevestetøi fra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen. **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., 1/2 **Dun** fra 1.00 pr. Pund. **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.
0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred.
0.25 til 0.50 for uld. Bommesi
Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.
Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**
For og Sysager.
Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.
Blaatøi og færdige Forklæder.
Buxeseler, Jægerundertøi.
1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.
1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat	for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr.	19,00
Do. **Do.**	„ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do. **Tegnebøger,**	1ste Gruppe	„	0,15
Do. **Do.**	2den —	„	0,20
Do. **Tegnekursus**	for Folkeskolen 1—3 Hefte	„	0,25
Do. **Do.**	„ — 4—5 —	„	0,30
Do. **Konstruktionsbog**	for Folkeskolen, 1 Hefte	„	0,30
Do. **Tegneblok**		„	2,00
Hareide og Ringdals Skriveapparat:			
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift)	i 6 Bøger	„	0,10
Do. Do. Do.	i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift)	i 5 —	„	0,10
Forskrifter for Liniebøgerne	1—3 Hefte	„	0,12
Do. Do.	4—5 —	„	0,15
Rundskriftbøger		„	0,50
Grans Steilskriftbøger,	3 Hefter	„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie)	5 Hefter	„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie),	5 —	„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)		„	0,50
Blok alene		„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:			
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift),	5 Bøger	„	0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift	2 —	„	0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelserne	1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Hiorth, Homan & Co.

Chemicalier en gros,

Christiania.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II, Christiania.

Glasmagasin — Stentøi

Porselæn- & Lampeforretning,

Vinduesglas & Speilglas.

F. K. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Læderremme, extra **Bomuldsremme billige.**

Chr. Munthe 878 Christiania

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak.
Malervarer alle Slags.

Sukkerlaget og benfrit
amerikansk
Oxekjød
i Partier
til laveste Dagspriser hos
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 A.

Theater- og Reisekikkerter
Barometre, Thermometre
samt
Briller og Lorgnetter
i rigt Udvalg anbefales til
langt under Butikpriser.
Martin Viig
optisk Instrumentmager.
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Landets betydeligste Chocoladefabrik!

Fabrik Mandala Gade No. 1

Ottesens Efterfölgeres
velsmagende Chocolade No3
bör nydes i ethvert Hjem.

Fabrik Mandala Gd. No. 12

Norges største Importør af Cacaobønner!

O. L. Svenssens

Fabrik for
Barnevogne, Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler, Fantasiarbeider.
Christiania, Akersgaden 32 og Grenland 13. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom, Christianssund 1892.

Denatureret Spiritus

billigst hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

Avertisementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertisementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

Til ..... 1894.

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab. Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 5. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag 11te Januar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Telefon no. 1797.

Storthingsgaden 2 II.

Livsforsikringsselskabet „STAR"

Life Assurance Society,
London,
siden 1843 i England.

Christiania,
siden 1863 i Norge.

I Norge 26 procent større ny forretning end i noget foregaaende aar.

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget „SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Fre. Priscourant.
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2358.
Fru Johanne Elsners

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, **Horten.** (H. O.)

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Den, som vil kjøbe eller bytte **By- eller Landeiendomme**, vil ha skrevet **Skjøder, Klager, Pantobligationer** eller lignende, som vil optage Laan, ha Hjælp ved **Regnskabsopgjør, Inkassationer** o. s. v., bør henvende sig til
K. Dieseth, Torvgaden 9.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Simers Punsch
anbefales

Naar man skal tjene to Herrer.

For at vinde Rachel, maa Radikalerne tjene to Herrer. Idet de tager Ordet for almindelig Stemmeret, vender de sig først til Socialisterne med Forsikring om, at Forholdstalsvalg aldeles ikke er til Hinder for, at Modstanderne af privat Eiendom kan vinde Flertal i Kommunen — hvilket er ganske rigtigt, — og dernæst til Gaardbrugerne med Forsikring om, at almindelig Stemmeret aldeles ikke vil forrykke Gaardbrugernes Stilling, nei, ikke Spor!

Et af deres Blade nævner i den Forbindelse Byen Paris's socialistiske Kommunebestyrelse som Bevis for, at Socialisterne er bra til at regjere, naar de faar Magten.

Ja, det kan de vist være, naar de ikke faar Lov til at bringe sine politiske Meninger i Anvendelse. Og dette er netop Tilfældet i Paris. For at holde os til et Exempel, der er leveret af det nævnte Blads Hjemmelsmand: Paris's Kommunebestyrelse har i en Række af Aar regelmæssig nægtet de til Politiet fornødne Bevilgninger, — mellem 20 à 30 Millioner Franks. Men kommer man i Forlegenhed derved? Langtfra. Regjeringen opfører lige saa regelmæssig den nægtede Bevilgning hvert Aar paa Budgettet, og Kommunekassen maa ud med Pengene. Hvad vilde man sige i vore norske Kommune- og Herredsstyrelser, om de paa en saa gemytlig Maade blev frataget sin Bevilgningsmyndighed? I det hele taget har de franske Kommuner mere Forvaltningspligt end virkelig Magt. De kan f. Ex. ikke — ikke engang med Regjeringens Samtykke, — paalægge Skat paa Indtægt og Formue. Saadan Skat existerer overhovedet ikke i Frankrige, hverken til Staten eller til Kommunen.

Ja — vil man indskrænke det kommunale Selvstyre i Norge i den Grad, saa —.

Vi kan supplere ovenstaaende med den Oplysning, at almindelig kommunal Stemmeret ikke findes i noget andet større europæist Land end i Frankrige.

Hvad almindelig politisk Stemmeret angaar, har man netop i disse Dage gjort en nok saa interessant Erfaring i det eneste Land i Verden, hvor almindelig Stemmeret i Forbindelse med Etkammersystem for Tiden findes. Grækenland har nemlig maattet overlevere sit Statsbo til Konkursbehandling.

At almindelig Stemmeret, det vil sige de ikke-skatydende Borgeres afgjørende Indflydelse paa Statsstyrelse og Finansvæsen, ingenlunde vil medføre Sparsommelighed i Statshusholdningen, blev allerede for mange Aar siden paastaaet af en Mand, for hvem vore Radikalere nu i Aarrækker har baaret til Skue den dybeste Ærbødighed, John Stuart Mill. Vi skal i en senere Artikel komme tilbage til hans Udtalelser og godtgjøre, at almindelig Stemmeret — som maa være Maalet — forudsætter hvad vore Radikalere har glemt, Beskyttelse for dem, der betaler Statsudgifterne og Kommunernes Udgifter.

I Indianerterritoriet

I et Privatbrev, som velvillig er overledt Kjøbenhavnerbladet „Danneborg", skriver en ung dansk Mand, der for nogen Tid siden udvandrede til Amerika, om sin Ankomst til det nye frigivne Indianerdistrikt sydfor Denver:

Efter at de ulykkelige Indianere ogsaa er forvist fra, det vil sige bortkjøbt fra, dette sit Fristed, hvor de dog endnu saa nogenlunde kunde leve i Fred for den "Kultur" (ɔ: Brændevin), der overalt betragtes som det bedste Middel til at gjøre dem og deres Afkom til svage modstandsløse Stakler, hvormod de hvide kan gjøre og lade, som de finder for godt, — har vi nu taget Landet i Besiddelse.

Et broget Selskab er disse Erobrere; al Verdens Nationer er representeret; ligefra Skandinaver til Italienere er med, og skjønt de fleste baade er ærlige og stræbsomme Mennesker, der vil begynde et nyt Liv her i den nye Jord, der aldrig har været under Plong og derfor er kraftig og stærk, saa findes her dog ogsaa en stor Mængde Udskud; mod dem er de fordrevne Indianere at ligne med tamme Dyer.

Revolvere, Knive og Bosser er derfor stadig i Brug, og det var Synd at sige, at det er Elitetropper, der udgjør Kulturens Fortrop. desuden er Tilstanden her, helt bortset fra Revolvere, Knive og Bosser, til fine Tider mindre behagelig, idet man saa at sige maa leve som Markens vilde Dyr, da det paa Grund af de lange Afstande endnu ikke har været muligt at skaffe ordentlig Byggemateriel m. m. En stor Del af Nybyggerne har foreløbig maattet indrette sig i Huler og Jordhytter, mens de enkelte begunstigede, der paa sin Lod er saa heldige at ha Træ, kan lave Tømmerhuse.

Naar hertil kommer, at Egnen er rigelig velsignet med forskjellig Slags Kryb, af hvilke navnlig nogle smaa sorte Giftslanger er nogle høist ubehagelige Krabater at omgaas, en det let at forstaa, at man helst bor være Indianer for at finde sig i Forholdene.

For yderligere at illustrere disse, skal jeg fortælle en Episode. som for kort Tid siden forefaldt paa vor Grund. En Familie, der havde indrettet sig i en mindre hyggelig end mørk Jordhule, hvori der foruden Mand, Kone og fire Børn tillige skulde være Plads for Bohave m. m., havde en Aftenstund, uden at nogen anede det mindste, faat Besøg af en af de omtalte smaa sorte Slanger.

Imidlertid gaar de alle til Hvile, men ud paa Natten blir der pludselig Støi og Uro, og da man endelig faar tændt Lys, opdager Manden til sin Forskrækkelse, at hans Kone ligger i voldsomme Krampetrækninger, mens han i det samme faar Øie paa Slangen, der skræmt af Lyset snor sig bort over Gulvet.

Fortvilet raabte han om Hjælp og forsøgte forskjellige Husraad, men intet hjalp; Konen døde.

Mærkeligt nok skal denne sorte Slange være Indianernes hellige Dyr; af den Grund udlægger man de forskjellige Ulykker, som den har forvoldt, som en Hævn mod de Hvide, der har fortrængt Rødhuderne.

At Storthingets Præsident faar en Snert over Fingrene for sin Optræden paa Folkemøder af sit eget Partis Presse, har aldrig før hændt i dette Land. Denne Sjæbne er imidlertid blevet Hr. Ullmann til Del. Det er et Tidens Tegn, et karakterisk Træk for det politiske Liv i Norge i Slutningen af det nittende Aarhundrede. Mere vil vi ikke sige derom.

I Forsvarsøiemed er hidtil indkommet i frivillige Gaver ca. 800,000 Kroner.

Slaget ved Varina.

Om en blodig Affære ved Varina i Egnen ved Øvre-Niger, hvor Englændere og Franskmænd ved en Feiltagelse stødte sammen, er der nu fra den engelske Komandant Oberst Ellis indløbet følgende Telegram til det engelske Krigsministerium:

Varina, 23. Decbr. 1893.

Imorges for Solopgang, blev den engelske Leir uformodet angrebet nordfra af en talrig Skare Indfødte, hvoraf flere var bevæbnede med Geværer.

I over en halv Time fandt en livlig Geværild Sted.

Vi havde hugget Kratskogen ned i en Omkreds af 30 Yards omkrig Byen og kun med Mellemrum ladet nogle Træer staa for at betegne de Stillinger, der burde indtages i Tilfælde af Angreb.

Mange af disse Træer tjente nu til Dækning for Fienden.

Da Geværilden sagtnedes, rykkede vi ud og fandt 8 Chassepotgeværer og 7 Repetergeværer.

Nogle Øieblikke efter fortalte en saaret Fange os, at vi var blit angrebet af Løitnant Moritz af den franske Arme med 30 senegambiske Skyttere og 1200 Indfødte fra Issi.

Han tilføiede, at Løitnant Moritz var rykket ud fra Farana henimod Slutningen af September Maaned for at bekrige Sofa'erne, og at han den 21de var kommen til Tembikunder, der er beliggende 50 Mil til nordøst for Slagpladsen.

Da Løitnant Moritz havde bragt i Erfaring, at der var udbrudt Krig i Konno-Distriktet, sluttede han deraf, at vi maatte være Sofa'er, som forsøgte at slippe bort fra Englænderne og slutte sig til Samory's Tropper.

Løitnant Moritz brød op den 21de tidlig om Morgenen. Han gjorde Holdt den 22de omtrent 15 Mil nordøst for Slagpladsen; han satte sig atter i Bevægelse omtrent ved Midnatstid under Fuldmaane og ankom tidlig om Morgenen til Varina, hvor han angreb os, da han antog os for de omtalte Sofa-Folk.

Efter dette Forhør over Fangen skrev jeg til Løitnant Moritz for at forklare ham Situationen; men forresten var allerede den 13de Decbr. en Skrivelse blit sendt til de franske Troppers Kommandant til Kuffi og til Sankara for at underrette ham om den Taktik, den engelske Ekspedition fulgte.

Vi fandt dernæst Kl. 11 Løitnant Moritz, som var haardt saaret. Vor Læge pleiede ham saa godt, som det var gjørligt; men han døde af sine Saar kort efter Midnat.

Alligevel forklarede Løitnant Moritz os, førend han udaandede, at Franskmændenes indfødte Hjælpetropper havde underrettet ham om, at vi var Sofa'er; han havde ikke den fjerneste Ide om, at vi var en britisk Ekspedition.

Den døde Løitnant og ti af de senegambiske Skyttere tilligemed de andre Ofre for denne ulykkelige Feiltagelse er blit begravede med al mulig militær Honnor. Kaptein Lendy og to Politisoldater er faldt; to Løitnanter, en Oversergeant og 4 Soldater af Regimentet West-India er ligeledes bukket under. Saarede er tre Politisoldater, 14 Soldater og 1 Oversergeant af Regimentet.

Et nyt Brev er blit sendt til Kommandanten for de franske Tropper i Kissi for at underrette ham om denne sørgelige Begivenhed og forsikre ham om, at denne Feiltagelse fra Løitnant Moritz' Side ikke vil gjøre nogen Forandring i det venskabelige Forhold mellem de to Ekspeditioner.

Varina ligger ubestridelig paa britisk Territorium".

---

40 Aars Lærervirksomhed. Hans Mikkelsen, Lærer ved Haugli Skole i Bang (Hedemarken), afsluttede ved Udgangen af det gamle Aar sit Arbeide i Folkeskolen, et Arbeide der har strakt sig gjennem 40 Aar, hvoraf de siste 16 Aar ved ovennævnte Skole, skriver „N. Skoletid." Med en sjelden Troskab har denne stilfærdige og bramfrie Mand røgtet sin Skolegjerning; allerede fra Unggutten af havde han Lyst til den, og gjennem 40 lange Aar har han ofret den sin Ungdoms Kjærlighed og Manddoms Kraft. Intet Under derfor, at han til Gjengjæld har vundet baade Børnenes, Forældrenes og sine Foresattes Agtelse og Kjærlighed. Dette traadte ogsaa klart for Dagen ved en Afskedsfest, som 2den Juledag blev afholdt for ham ved Haugli Skole. Skolelokalet var den Dag fyldt indtil Trængsel.

Et Samfundets Stedbarn. I Mandags stod for Medomsretten som tiltalt for Tyveri en 17 Aar gammel Gut, hvis Skjæbne har været mere end almindelig sørgelig. Da han var 5 Aar gammel, blev hans Moder sindssyg, og han opvoksede senere under i enhver Henseende usædvanlig daarlige Forhold i Hjemmet. Faderen som var meget drikfældig, og som nu ligeledes er sindssyg, lod saaledes bl. a. Gutten allerede i 9 Aars Alderen begynde at drikke Brændevin. Omkring Nytaar 1891, medens han sad arresteret som mistænkt for et Tyveri, fik han ogsaa selv et akut Anfald af Sindssygdom og udskreves først samme Aars Sommer fra Sindssygeasylet som helbredet. Han har 2 Gange været indtegnet til Konfirmationsforberedelse, men blev en Gang bortvist for Tyveri og en anden Gang for andet slet Forhold. I Februar 1892 blev han første Gang domfældt for Tyveri og har senere været straffet ikke mindre end 7 Gange for Tyvsforbrydelse.

I den nu reiste Sag, som gjaldt 2 mindre Leilighedstyverier, var som Sagkyndige opnævnt Politiløge Winge og Reservelæge Sollied, hvis Udtalelser konkluderede med, at Gutten var et saavel ved Arv som ved ydre Forhold degenereret Individ med liden Modstandskraft mod forbrydelske Impulser, men at han ikke for Tiden frembød noget Tegn til Sindssygdom. Da Forbrydelsen fandtes fuldt godtgjort, maatte han derfor domfældes og ilagdes en Straf af 90 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost.

Almensans og Velgjørenhed i Chikago. Et ganske slaaende Exempel paa, i hvilket Forhold den private Almensans i Regelen staar til den private Godgjørenhed, har man nylig faaet i Chikago. Medens der nemlig intet forlyder om, at de derværende talrige Millionærer og andre Rigmænd i nogen særlig nævneværdig Grad have ofret noget af sine Kapitaler til Fordel for de talrige Arbeidsløse i Byen eller paa anden Maade sat sig i Bevægelse for at afhjælpe Nøden, er der derimod i 1893 af Millionærer og andre Rigmænd i Chikago skjænket over 2,800,000 Dollars i almennyttige Øiemed, især til Videnskab og Kunst. I Spidsen for Giverne staar Marskalk Field, der skjænkede Columbian Museum en Million Dolars. Fru Henry Field skjænkede Kunstinstitutet 300,000 Dollars, A Ryerton Universitetet i Chikago 100,000 Dollars, G. M. Pullmann Columbian Museum 100,000 Dollars, Fru G. H. Wittney Henrifi Medicial Colege 100,000 Dollars, Potter Palmer Woman's Building 200,000 Dollars, H. N. Higinbottam og L. Z. Leither Columbian Museum 100,000 Dollars, Rosa Rotschild forskjellige Stiftelser 50,000 Dollars. De øvrige Gaver (paa 75—5000 Dollars) ere dels skjænkede de nævnte, dels andre Anstalter og Institutioner.

Eldorados Direktion har besluttet at lade afholde regelmæssige Torsdagskoncerter til forhøiet Entré. Ved den første af disse, der finder Sted Torsdag den 18de ds. Kl. 7½, har man formaaet Fru Erika Nissen til at medvirke. Alene Fruens Navn vil utvivlsomt være tilstrækkelig til at fylde Eldorados Sal til sidste Plads. Entreen vil ved disse Koncertaftener være 1 Krone.

Frit efter vor berømte Digter-Politiker.

Hør her en gammel Historie, der dog altid bliver ny:

Ræven mødte engang en Skjære, som havde en Ost i sit Næb, og begyndte strax at komplimentere Fuglen med dens vakre Stemme. Syng en Sang for mig, Froken, nægt mig ikke Opfyldelsen af denne Bøn, jeg dør af Længsel efter at høre den himmelske Klang i Deres Røst. Froken Skjære følte sig smigret, hun likte den galante Kavaler, og hun aabnede Næbbet og begyndte at synge.

Historien fik den nokfaa prosaiske Afslutning, at Ræven drog af Gaarde med Osten.

* * *

Stem med os Radikalere, stem for Knytnæve-Politiken, stem for almindelig Stemmeret, I Gudbrandsdalens stolte Bønder! I storættede Mænd, vi har Brug for Eder nu for Tiden. Uden Eders Hjælp faar vi ikke vort Hjertes Længsel stillet, thi i Østlandets Fladbygder, i Telemarkens vakre Dale, blandt Vestlandets høie Fjelde vender Gaardbrugerne os Ryggen. Giv os den nødvendige Haandsrækning, I gjæve Mænd, som har siddet Søn efter Fader paa Eders Gaarde i Rækker af Slægtled! Naar vi har seiret ved Valgene, kan I gaa. Da behøver vi Eder ikke længere. Da faar vi almindelig Stemmeret, og I faar Lov til at sidde rolig hjemme paa Eders Gaarde, indtil den Tid [illegible]ke kommer, da vore nye Forbundsfæller faar Brug for Eders Jord. Hjælp os nu, gjæve Gudbrandsdøler!

Som det nu heder i Oldtidens Sprog:

„Fistula dulce canit volucrem dum decipit auceps."

Det er udlagt: Sødt klinger Fløjtetonerne, naar Fuglefængeren lokker Fuglen i sit Net.

Henrik Ibsen er blandt Indbyderne til Fest i Logen paa Kongens Fødselsdag.

„Eidsvold" er et godt Avertissementsblad. Det er allerede udbredt over hele Landet, lige op til Finmarken, men selvfølgelig mest i de østlandske Amter, i Hamar og Kristiania Stifter, samt Bratsberg og Nedenæs. Bladet findes paa Steder, hvor ellers kun Lokalblade læses.

Statsregnskabet for 1892—93 viser et Underskud af Kr. 231,000. Indtægterne har udgjort Kr. 1,194,000 mere end anslaaet, hvoraf Toldindtraderne Kr. 1,169,000, den direkte Skat Kr. 80,000 og forskjellige andre Poster tilsammen Kr. 609,000, hvorimod Maltafgiften har givet Kr. 209,000 mindre end paaregnet, Brændevinsafgiften Kr. 143,000, Jernveisdriften Kr. 91,000 og andre Poster Kr. 258,000. I det Hele er Indtægtssummen Kr. 52,544,000.

Dette modsvares af en Udgiftssum af Kr. 52,775,000.

Ved at tage Hensyn til, at Statsregnskabet er blevet befriet for en Del uerholdelige Beløb, hvoriblandt Kr. 306,000 af Dalslandsbanens Gjæld, og at Statskassens Aktiva er blevet forøget ved Indkjøb bl. a. af Præferenceaktier i Hovedbanen og ved diverse Udlaan, kan man komme til det Resultat, at Stillingen i Virkeligheden er blevet forbedret med Kr. 975,000. Imidlertid maa ogsaa tages Hensyn til, at de Statskassen paahvilende Forpligtelser er bleven forøget fra Kr. 2,544,000 til Kr. 2,800,000.

Statskassens kontante Beholdning er gaaet ned fra Kr. 15,705,000 til Kr. 15,374,000, hvoraf Kr. 8,641,000 er disponible.

Statsgjælden udgjorde ved Udgangen af 1893 Kr. 124,625,600.

Republiken hjemme og ude.

I „Skandinaven" har en „Chicago Nordmand", skrevet følgende:

„Brødrefolkene, Norge og Sverige, har nu siden 1814 staaet Side om Side, og siden den Tid har der været gode Tider og Fred i disse to Riger, naar jeg undtager nogle Smaakjævlerier af og til, som vel ofte kan være Tilfælde mellem Brødre, om de end kan være nokfaa brave Folk begge to. Det ser ud for mine Øine, som at Venstrepolitiken vil gjøre Ende paa denne Fred og Lykke. Vel er Norge et fattigt Land; men ikke tror jeg, at Veien til Ære, Storhed og Velstand naaes den Vei, som Venstre nu gaar. — — Mit Syn paa Sagen er en nærmere Sammenslutning af de nordiske Riger oa en Bestræbelse efter at forbedre de pekuniære Forholde i hvert af Rigerne ved at fremme Fabrikdrift, Jordbrug, Bjergdrift og Fiskerierne og andre Næringsveie, saaat Folkets Velstand kunde blive saa god som mulig. Jeg tror, at tage Tingen fra Roden er bedre end at ødsle bort sine Penge i en Ærgjerrigheds-Politik, hvilket Venstre nu arbeider for, og hvilken vil bringe Stillingen for begge Rigers Vedkommende i en langt værre Forfatning, end den nu er, og vil ikke Maalet naaes saa let og kanske aldrig. — — Venstrepolitiken i Norge ser nokfaa pen ud og blænder vel Folket, og de tror vist, at det er det rette, og mener de vist at gjøre det godt for Folket; men de er blinde. De gaar en Vei, som er udenfor Religionen og som aldrig bringer til Velstand og Lykke, men det modsatte vil blive Tilfældet.

Med Hensyn til Kongemagten har jeg den Tro, at den ialfald for det første ei burde afskaffes, naar man ikke er vis paa, at man kan skaffe noget bedre istedet. Man taler her i Amerika om den republikanske Styrelse, men ogsaa den er efter min Mening raadden, da der ei heller her arbeides saa meget for det almindelige Folks Vel, men Pengemagt og Monopolisme drager Fordelene over til sig."

Centrumsforeningerne paa Toten.

Centrumsforeningerne i østre og vestre Toten, der — som før meddelt — tæller henholdsvis 259 og 249 Medlemmer, alle stemmeberettigede, er dannede paa følgende Program:

Foreningen har til Formaal at samle stemmeberettigede Medborgere af alle Samfundsklasser til fælles Arbeide:

a) For Udviklingen af sociale og politiske Samfundsforhold i moderat frisindet Retning med Grundlovens frie Forfatning som Grundlag.
b) For Opretholdelsen af Foreningen med Sverige paa Vilkaar af fuldstændig Ligestillethed.
c) For Ophjælpelse af de forskjellige Næringskilder med særligt Hensyn til Forbedring af Gaardbrugerstandens og Arbeidernes Kaar.
d) For økonomisk Forvaltning af Statens, Amtets og Kommunens Midler og deraf følgende Skattelettelser.
e) For Valg af forfatningstro og dygtige Repræsentanter til Distriktsforsamling, Kommunebestyrelse og andre kommunale Hverv.

Ni Tusind Kroner. En svensk Skibsfører var forleden under et Ophold i Kjøbenhavn saa uheldig at miste sin Tegnebog med over 9000 Kroner.

Skibsføreren var allerede paa Vei til en Polistation for at melde Uheldet, da han i Hovedvagtsgade saa en ældre Kone staa og betragte Tegnebogen, som hun netop havde fundet.

Da Skibsføreren havde legitimeret sig som Tegnebogens Eier og modtaget den, udbetalte han Finderen 200 Kroner i Findelon. Det siger sig selv, at den gamle Kone, en fattig Rengjøringskone, var særdeles tilfreds med sit Eventyr i Hovedvagtsgade.

Arbeidsløsheden i Amerika er for Øieblikket saa stor, at Times' Korrespondent i Newyork anslaar de Arbeidsløses Antal til over 3 Millioner. Ifølge en anden Opgave findes der i 119 Byer over 800,000 Arbeidsløse; disses Familjer repræsenterer omtrent to Millioner Mennesker. I Staterne Newyork, New-Jersey og Delaware fandtes 223,250 Arbeidsløse. I 11 Byer i Kalifornien, Oregon, Washington, Montana, Utah og Kolorado fandtes 25,800 Arbeidsløse. Arbeidsløsheden i de sydligere Stater betegnes som forholdsvis større end i de nordlige og vestlige.

Centrumsforening paa Modum.

En Centrumsforening er dannet paa Modum med 50 Medlemmer. Til Bestyrelse er valgt Storthingsm. Ordfører Jellum, Herredskasserer Hansen, Ordfører i Fattigkomm. Garnaas, Banemester Olsen og Jakob Hervig.

Optøierne i Stavanger fortsattes Tirsdag Aften. Dette havde man ventet, og Politiet var derfor forstærket med Reservemandskaber og Brandmænd, saa det udgjorde 90 Mand. Optøierne varede fra Kl. 8 til 11 om Aftenen. Næsten hver eneste Mand af Politiet rammedes af Stenkast. Politiet brugte Kollerne og spredte lidt efter lidt Mængden, der talte flere Tusen. Enkelte Deltagere kom alvorlig til Skade, idet de sloges omkuld i Gaden

De tre Depnterede fra Eidsberg til det radikale Venstres Amtsmøde iaar stemte mod at sætte almindelig Stemmeret op som Valgprogram.

Moderat Forening.

Fra Bergen telegraferes igaar til Morgenbladet:

Storthingsmand Svendsbo (Søndre Bergenhus) holdt den 5te ds. et Foredrag om den politiske Situation i Halsnø i Fjelberg, Nils Juels og Bullums Bosted. Næsten alle Sognets Stemmeberettigede meldte sig ind i en moderat Forening.

Til Ordfører i Modum er enstemmig gjenvalgt Storthingsmand Chr. Jellum og til Viceordfører Th. Gustad.

Paa den elektriske Sporvei er der de sidste Par Dage foretaget Prøvekjørsel. Den faldt meget tilfredsstillende ud.

Torskefiskeriet paa Vestkysten. For at deltage i dette er der allerede ankommet adskillige Baadlag fra Nordland. Flere ventes baade fra Helgeland og Salten, ja endog fra Lofoten og Vesteraalen.

Endnu intet Fiske begyndt.

Ringebu moderat-konservative Forening er dannet med over 100 stemmeberettigede Medlemmer. Til Formand er valgt Gaardbruger Ole Elstad.

Slavehandelen paa Østkysten af Afrika bliver Aar for Aar mindre, takket være den engelske Krydsers Aarvaagenhed. Ifølge officielle Meddelelser, der ere blevne givne Parlamentet, blev der i Slaveskibe i 1892 af engelske Krydsere kun befriet 74 og i den første Halvdel af 1893 28 Slaver.

Den engelske Hedningemission. Hvor store Kapitaler den engelske Hedningemission raader over, fremgaar af en nylig fremlagt Redegjørelse for de samlede Bidrag fra Storbritannien. Disse beløb sig i 1892 til 1,363,153 Lstrl., i 1891 til 1,421,509 Lstrl. og i 1890 til 1,301,579 Lstrl.

Et sørgeligt Ulykkestilfælde indtraf hos en Familie i Drammen forleden. Et 4 Aars gammelt Barn, Datter af en af Byens største Skibsredere, var et Øieblik alene i et Værelse. Hun lekte med et Lommetørklæde foran Ovnen, Tørklædet tog Fyr og i et Øiebliks stod Barnets Klær i lys Lue. Da Folk kom til og fik slukket, var Barnet sørgeligt forbrændt paa Maven og Ryggen, i Nakken var det brændt indtil Benet. Det er uvist, om det kan leve.

Egersund—Flekkefjordbanen.

Ved et extra Amtsthing for Lister og Mandals Amt indstiller Jernbanekomiteen enstemmig paa 75,000 Kr. som Bidrag til en Jernbane fra Egersund til Flekkefjord. Idag bevilgede Amtsthinget enstemmig dette Beløb.

Ihærdige Uhrtyve. To 17 Aar gamle Personer med Opnavnene „Blaafur" og „Boia" stod forleden Dag for Forhørsretten som sigtede for en Række Tyverier, under hvilke der er bleven stjaalet 19 Stkr. Lommeuhre og 9 Uhrkjæder samt nogle Portemonnæer, et Sølvbæger og nogle mindre Pengebeløb. Værdien af de stjaalne Gjenstande beløber sig til den ikke ubetydelige Sum af omkring 1000 Kroner. Der foreligger Anmeldelse om 21 forskjellige Tyverier, som de Sigtede mistænkes for at have udført. Paa sine Tyverpeditioner gik de Sigtede omkring i Leilighederne som arbeidssøgende, idet de, naar de traf nogen, spurgte om Vedhugning og lignende, og herunder fandt de som oftest Anledning til at stikke til sig en eller anden mindre Gjenstand, hvoriblandt Guldnhre med Guldkjæder synes at have tiltalt dem mest. Paa et Sted blev No. 2 grebet paa ferst Gjerning, idet han stjal et Uhr; dette blev nu taget fra ham, hvorpaa han blev laaset inde i et Værelse, medens man skulde hente Politi. Sigtede fandt imidlertid i en af de andre Døre i Leiligheden en Nøgle, hvormed han laasede sig ud og forsvandt, inden Politiet var ankommet; han havde dog under sin forvirrede Tilstand glemt efter sig der et Uhr, som han havde stjaalet paa et andet Sted.

Et af de stjaalne Uhr vedgik de Sigtede at have foræret til en Kafejomfru i Vaterland, og da denne i Retten afhørtes desangaaende, fremleverede hun ogsaa et Guldkjæde, som de ligeledes havde foræret hende.

De Sigtede have kun afgivet Tilstaaelse for nogle af Tyveriernes Vedkommende. No. 1 er mekanisk Arbeider og har været straffet 5 Gange for Tyvsforbrydelser og 1 Gang for Legemsfornærmelse. No. 2 er Blikkenslagerlærling og har været straffet 1 Gang for Deltagelse i Optøier.

Landmandsforbund.

Efter Indbydelse af Hr. Docent Landmark paa Aas samledes igaar endel for Dannelsen af et Landmandsforbund interesserede Mænd saavel af Høire som Venstre i Hotel Royal. Efter at Hr. Landmark havde redegjort for Sagens Stilling og Betydning, diskuteredes af et af de oprindelige Indbydere udfærdiget Program. erunder kom flere forskjellige Meninger tilorde, og man enedes tilsidst om ikke at lade Programmet gaa for meget i Detalj, men affatte det i almindelige Udtryk. Der besluttedes tilsidst valgt en Organisationskomite samt at udstede Indbydelse til et almindeligt Møde i Kristiania i Markedsugen.

En Verdens Brand.

Edvard S. Holden, Chef for det store Lick Observatorium i California, har i Forum skrevet en Artikel, hvoraf vi hidsætte følgende Uddrag fra „Mrgbl."

Astronomerne har kartlagt og navngivet omkring ½ Million Stjerner i Himmelrummets nordlige Halvdel. De fleste af disse har stadig den samme Lysstyrke. Nogle faa veksler periodisk og regelmæssigt i Lysstyrke (som et Slags Himlens Blinkfyr); det er de saakaldte „variable" Stjerner. Men af og til viser der sig paa Himlen en tredie Klasse af Stjerner, der kaldes „nye Stjerner." Deres Nyhed bestaar deri, at de pludselig opnaar en ganske betydelig Lysstyrke, skinner klart frem fra et Punkt paa Himlen, der før syntes mørkt og tomt, men saa aftager de efter en Stund atter uregelmæssigt i Lysstyrke og forsvinder. En saadan var Tycho Brahes „nye Stjerne" i Aaret 1572. Paa faa Dage naaede den en Kraft og Klarhed lig Venus, saa den endog lod sig se ved fuldt Dagslys. Lidt senere var den helt forsvundet. I senere Tider er flere af disse pludselige og uregelmæssige Gjæster fra Himmelrummets mørke Dyb blevet observeret. Kun tre af dem er blevet spektroskopisk analyseret og fulgt.

Den sidste „nye Stjerne" fra Aaret 1892 bemærkedes først af en Amatør-Astronom i Edinburgh den 24de Januar. Stjernen viste sig i Billedet „Auriga." Da man var blevet gjort opmærksom paa den, begyndte man at undersøge teleskopiske Fotografier af denne Del af Himlen fra Tiden forud, for at se, om Stjernen kunde findes paa noget af disse. Paa et Fotografi af 8de December 1891 fandtes den ikke. Der var da ingen Stjerne der af mere end 9de Grad. Men paa et Fotografi af 10de December fandt man Stjernen. Den var da af 6te Grad. Paa to Dage havde den altsaa tiltaget mindst 3 Grader i Lysstyrke, hvad der vil sige, at denne havde 16-doblet sig.

Indtil Slutten af den første Uge i Marts var den nye Stjerne synlig med det blotte Øie. I samme Maaneds sidste Uge var den blevet for svag til at fotograferes. Og den 27de April forsvandt den fuldstændig, selv for Lick Teleskopet. Mellem April og August var den for nær Solen til at blive seet; men den 17de August fandt man den atter igjen.

Den var dog da ikke længer en Stjerne, men en „Nebula" — ikke længer en Sol, en Verden eller et Verdenssystem, men en lysende Gasmasse, en Atomsky. En Verden eller rettere sagt et helt Verdenssystem, som „Stjernen" var, var gaaet totalt tilgrunde, blevet opløst i sine Atomer, knust eller forbrændt til Støv, med alt, den indeholdt. Og det hele havde fundet Sted mellem den 8de December 1891 og 17de August 1892.

Det vil sige: paa saa kort en Tid fuldbyrdedes den hele Katastrofe; men det maa ikke glemmes, at hvad vore Kikkerter saa var ikke et samtidigt Fænomen, men et Stykke Verdenshistorie. Hvad vi saa i disse Dage, foregik for 20—50 Aar siden. Det var saaledes i Sytti eller kanske i Firtiaarene, at Stjernen gik tilgrunde, at den Brand, vi iagttog, fandt Sted i Verdensrummet. Først ifjor bar Lysstraalerne Bud derom til os.

Et Verdenssystems Historie er her afsluttet. Det er brændt op for vore Øine, med alle Stjernekikkerter rettet paa sig, en virkelig „Verdens Ende". Af et System af Sole og Planeter, muligens ligesaa stort som vort eller større end vort, er der nu intet tilbage uden en Sky af Atomer der ude i Rummet.

Men intet saa virkelig "Ende" i Verden. Den nye Nebula har sin lange Fortidshistorie, — den tør have en endnu længere Fremtidshistorie for sig. Atter tør den under Verdenskræfternes Paavirkning kondensere sig til et nyt Verdenssystem, der vil løbe sin Gang gjennem Tiderne.

Men nu Grunden til Fænomenet:

Der er virkelig Skjær og Banker spredt vildt om i Verdensrummet, som de existerende Solsystemer respektere hvad Tid som helst at løbe paa. Alt er ikke jernfast Lov og Skjæbne selv i den fysiske Verden. Det er et Tilfældighedens Element der ogsaa.

Disse Skjær og Banker bestaar af — Vrag! Vrag af gamle Verdener eller udslukte drivende Verdenssystemer, der ikke længer eier Lys eller Varme, ikke engang nok til at vise et Lyssignal, hvorved vi paa Forhaand kan se dem. Der er to Slags af disse Vrag: hele, drivende Vrag, hvorSystemet endnu holder sammen, blot er mørkt, dødt og goldt, ligger som skjulte Klipper om os i Rummet, — og sønderbrudte Vrag, Samlinger af drivende Vragstumper, Verdenssystemer og Verdensvraggods, kjæmpemæssige Skyer af Meteorer.

En Stjerne, der med sine Planeter kommer seilende sin lovfaste Vei gjennem Rummet, kan saa støde paa et af disse Vrag, seile ind i en tæt og mægtig Meteorsky eller ind i et stigt slukket og koldt Verdenssystem. Der behøver intet Sammenstød at finde Sted. — Alene den Forstyrrelse, der indtræffer ved, at to slige Verdenssystemer driver ind i hinandens Sfærer, er nok til at sætte alt i Brand og ødelægge alt. Ligevægten forstyrres, og de mægtige Kræfter, hvis Voldsomhed alene Ligevægten skjulte og udjævnede, sætter løs mod hinanden og maler alt til Atomer.

En Række Observationer og Beregninger, som det her er umuligt at forklare, synes at føre til den Slutning,

Centrumsforening i Haabøl.

Fra Haabøl skrives:

Hr. Redaktør! I Haabøl er i Vinter dannet en moderat Forening, hvis Program falder sammen med nærværende Blads. Den havde Møde den 4de Jan. til endelig Fastsættelse af Statuter og Regler. Foreningen tæller 32 Medlemmer, men har sikkert Haab om at faa flere, da her i Haabøl de moderate vistnok er i afgjort Flertal, naar blot Foreningen virker i virkelig moderat Retning. Det lader til, at det er gaaet op for Haablingerne, at yderste Venstres Politik er paa Vei til at kjøre Statslokomotivet i Grøften, og for at forsøge at hindre dette er det altsaa vor Forening er dannet; maatte den kun magte det. „Hvad du evner kast af i de nærmeste Krav, det skal bæres helt frem af den voksende Elv", siger Bjørnson; og naar man gjør hvad man kan, har man gjort sit.

Til Slutning skal jeg ønske Dem, Hr. Redaktør, og de Mænd, som har traadt i Spidsen for Stiftelsen af dette Blad et godt Nytaar, og jeg vil udtale det Haab, som jeg tror mange istemmer, at Bladet maa faa stor Udbredelse og finde Indgang til de tusen Hjem, og virke som et koldt Omslag paa de af Politiken feberhede Pander.

M. I.

Brazilien.

Endelig har Braziliens Præsident Peixoto erklæret at ville nedlægge sin Værdighed. Der er kanske Haab om, at Revolutionen da vil tage Slut og fredelige Forholde atter indtræde.

En radikal Fanatiker.

Bagvaskelse.

Risør, 10de Januar (H. O. T.-B.)

Idag foretoges retslig Efterforskning i Anledning af Sigtelsen i Bladet „Folketanken" mod Statsminister Stang, at han skulde have modtaget Kr. 400,000 for at danne Ministerium som svensk Underbrug. Indrulleringsbetjent Koch erklæredes sigtet og vedkjendte sig Forfatterskabet. Han troede sig forpligtet til at offentliggjøre Rygtet, for at Statsminister Stang kunde frigjøre sig, og han troede for sin Del, at Rygtet ikke var umuligt, da Stang før har modtaget Kr. 105,000 for at staa som Høireradikalernes Forer. Koch erklærede derhos, at han for sin Del ikke for nogen Pris vilde danne Ministerium med det Stangske Ansvar; han vilde ikke opgive sin Hjemmelsmand.

Hr. Storthingsmand Jellums Helbred er desværre fremdeles saa daarlig, at han neppe kan møde paa Storthinget iaar heller.

at det iagttagne Fænomen finder sin Forklaring i den sidstnævnte Hypothese. Det er sikkert, at et levende System, som denne „nye Stjerne" var, seilede ind paa et saadant dødt Verdenssystems Omraade, vilde fremkalde netop de Fænomener, som er blevet iagttagne. De passer bedre paa denne Jagttagelse end paa den, at Stjernen seilede ind i en mægtig og tæt Meteorsky. Særlig finder denne Tolkning Støtte i de udførte Maalinger af Stjernens Hastigheder (nu ca. 70 eng. Mil pr. Sekund). Disse synes at vise, at Stjernen i December 1892 stødte paa det drivende Vrag af et udslukt Verdenssystem. Fra December til Februar af følgende Aar drev de to Systemer under voldsomme Revolutioner sammen, hvorefter Stjernen atter kom løs, men med forandret Natur.

Vort eget hele Solsystem er en „Stjerne." Hvad der nys er hændt en Stjerne — kanske lige saa stor og god og fuld af Menneskeheder og Livslykke som vort eget Planetsystem, det kan ogsaa hænde den, hvortil vi henhører. I saa Fald vil vor Undergang komme saa

Gjæringen i Italien.

General Morra har brugt sin diktatoriske Myndighed paa Sicilien med Kraft og Bestemthed, og det lader nu til, at denne Provins atter vil falde til Ro. Generalen har indsat Militærtribunaler i Palermo, Caltanisetta og Messina og forordnet, at enhver selvstændig Militærkommandant i Nødstilfælde maa nedsætte overordentlige Krigsretter. Overalt vender Borgermestrene og Øvrigheden tilbage.

En god Støtte har Morra fundet Arbeiderføreren Colajani, der reiste ned til Sicilien og opfordrede sine Meningsfæller til Ro.

Men imidlertid breder Gjæringen sig nu fra Sicilien til det øvrige Italien. I Mailand og Ankona har der fundet større Uroligheder Sted.

I Florens fandt man paa Murene opslaaet Opfordringer til Soldaterne om ikke at lystre deres Befalingsmænd, der vilde føre dem til Sicilien. I Neapel har Pøbelhobe overfaldt fredelige Borgere paa Gaden. I Rom har man set sig nødsaget til at arrestere 30 Anarkister.

General Morra har i en Samtale med Colajanni erklæret, at han ikke troede paa, at der forelaa en organiseret Sammensværgelse. General Morra har taget feil. I Følge de Papirer man har fundet hos den arresterede Deputerede de Felice-Giuffrida har der været paatænkt et vidtforgrenet Oprør, der paa samme Dag skulde udbryde paa Sicilien, i Neapel, i Mark Ankona og i Romagna. General Morra har derimod som saa mange andre Italienere været overtydet om, at Frankrig har haft en Haand med i Spillet ved det sicilianske Oprør; det paastaas, at Oprørets Leder har modtaget betydelige Summer fra Frankrig.

Denne Beskyldning afviser de franske Blade som i høieste Grad latterlig og ugrundet.

Efterspillet.

De Mulkter, som er ilagt Spektakelmagerne i Stavanger, andrager ifølge Ohmetelegr. idag til Kr. 900. En Deltager ilagdes Kr. 500. Man efterspører ihærdig Ophavsmændene. Nu er alt roligt igjen.

I Giftmordsagen fra Ringsaker fortsættes de retslige Forunderføgelser paa Ringsaker, — administreret af Sorenskriver Bredal. En Række Vidner skal afhøres. Forhørene antages ifl. „H. St." at ville vare en Uges Tid.

Harald Hagen seirede ved det internationale Skøitekapløb igaar i Holland. Han var dog i 5000 Meterløbet, kun et Par Sekunder hurtigere end Hollænderen Ringma; i 1500 Meterløbet kun 2/5 Deles Sekund.

Anarkisten Vaillant, der for en Tid siden kastede en Dynamitbombe ned i Salen i det franske Deputeretkammer og derved saarede flere Tingmænd, er af Juryen dømt til Døden. Juryens Raadslagning varede 25 Minutter.

I Skiensvasdraget er der ifl. „Fremskr." i 1893 nedflødet omtrent 90,000 Tylvter Tømmer, hvoraf vel Trediedelen til Stiberierne og Cellulosefabrikerne.

hurtig, at vi knapt vil faa Tid til at ane Faren. For mulige Beboere paa andre Verdener i Rummet vil det hele blot vise sig som en pludselig Opblussen i Lysstyrke af vor Sol. Den vil fra kanske nu af være omtrent usynlig i de stjernebesaaede Himle, pludselig blive til en førsterangs Stjerne, vil saa atter hurtigt aftage i Styrke og en vakker Dag vise sig som en Nebula, en verdensstor Sky af Atomer. Og det hele vil være en gammel Historie, naar hine Verdeners Stjernekikkerter observerer det „interessante Fænomen".

Roden i Amerika.

Endnu en Gang Advarsel til udvandringslystne.

Af et Brev fra New-York, affendt Juleaften, hidsættes efter „Aftp.":

Ogsaa her i New-York har vi havt en ilde anbragt Gavmildhed i daarlige Dage. Vi havde tilsidst Hærskarer af Dagdrivere, der ikke vilde arbeide, saalænge de kunde faa Føden for ingenting. Det var meget menneskeligt, og de, der gav, var mere at dadle end de, der tog. Det er vi færdig med. I Vinter bliver al vor Velgjørenhed paa det omhyggeligste organiseret. En stor Centralkomite kommer til at omfatte det hele, af alle Slags, inden vi bliver færdige. Man kan sommetider overorganisere stigt, men man kan usigelig lettere underorganisere det.

Det er imidlertid Arbeide, det gjælder om. New-Yorks Formandskab gav idag 40,000 Dollars til frit Kul og 20,000 til andet Behov for de fattigste. Fra Politiet kommer et Forslag om at tage en halv pCt af alle kommunale Salærer som et frivilligt Offer. Det vilde blive over 5000 om Maaneden, thi New-Yorks officielle Salærer beløber sig til mere end en halv Million Dollars om Maaneden. Alt stigt er godt; men tilsidst er det dog Arbeide, der kræves. En Landsmand foreslog en Plan idag, der synes strax at have slaaet Rod og at love Arbeide for maaske et Tusinde eller mere i de lange Vintermaaneder, samt frit Brænde for Familier uden Tal. Vi har i mange Aar langsomt beredt os paa at bryde visse af de værste Kvarterer af Tenementhuse ned og i deres Sted anlægge smaa Parker, der kunde tjene som Lunger for de sterkest befolkede Nabolag, hvor der ikke er Albuerum. Loven her, som overalt, har langsomme Ben. Efter 8 Aars Forhandlinger staar de dødsdømte Barakker endnu. Men vi har naaet et Stadium, hvor der kan tages fat straks. Pengene er ved Haanden. Kommunen ventede kun — ja, Gud ved, hvad den egentlig ventede paa. Formodentlig paa godt Veir og Sommerdage, da den maatte betale høiere Løn til Arbeidsfolk end nu. Hvorfor ikke strax tage Arbeide fat, og lade Fattigfolk bruge det gamle Træværk til Brænde? Forslaget var neppe gjort, før New-Yorks Borgermestere og Kommunalbestyrelse slog til. Da der er noget lignende som 3 eller 400 Huse at rive ned, ser det ud til, at vi tilsidst skal faa skaffet Smaaparker tilveie for vore Fattigkvarterer og med det samme faa et Tusinde eller saa, der nu gaar sultne, sat i Arbeide. Og naar saa det er gjort, og Helligdagene kommer — saa har vi blot flere istedetfor færre Munde at fylde for en hel lang Vinter!

Saadan staar det til hos os, og til trods for det gaar der neppe en Dag, der ikke bringer sin Sværm Emigranter til dette „gyldne Land!" Der er Landsmænd, som kommer ind paa mit Kontor næsten hver Dag for at spørge om Arbeide. Jeg ser dem nede i Konsulatet. Ja, der ligger paa mit Bord her et Brev fra en Landsmand langt nede i Syden, som har spøret de onde Dage der og ønsker at vide, om han ikke kan klare sig bedre her end der. Hvad skal man sige, hvad skal man gjøre, for at holde dem borte? Amerika er intet Land at reise til paa Lykke og Fromme i disse Tider, vil ikke blive det, før Virkningerne af denne Krise har ophørt at spores, om to, tre, maaske fire Aar. Erfaringen viser, at det tager saalænge.

En udødelig eller 7 Gange i Livsfare.

Der gives vist faa Mennesker, der har gjennemgaaet saa mange Livsfarer som en vis Møller af Profession paa Voss, meddeles der i „Berg. Aftbl."

3 Gange er han faldt i Dugstad-Strømmen, en Gang fra en Tømmerflaade og 2 Gange fra Baad.

En Gang kjørte han i Vandet paa Vangsisen og gik da til Bunden.

En Gang, medens han var beskjæftiget med at transportere Hø oppe i Lønehorgen, rasede han udover et høit Bjerg og blev hængende efter Hænderne i en Birk, hvorfra Folk hjalp ham op igjen. En Gang, idet han holdt paa at gjøre sit Kverneslok rent for Is, førte Vandet ham ned i dette, først paa den ene Kvernekal, hvor han gik 3 Gange rundt med denne, dernæst kastedes han hen til den anden nærstaaende Kal, hvor han ogsaa gik rundt med den 2 Gange, og derpaa kastedes han paa Elven, men kom ogsaa nu lykkeligvis tillands med Ben og Brok i samme Orden som før.

Og endelig faldt han i en Slags Isformation, der havde dannet sig som en dyb Slaa ved Kvernekallen, og blev staaende aldeles hjælpeløs paa Hovedet. Lykkeligvis kom hans Kone og drog ham op igjen efter Foderne.

Fra Oslo Lagmangsret. En ca. 50 Aar gl. gift Skrædermester, som i 25 Aar havde ført et forholdsvis respektabelt Levnet, var i Sommerens Løb bleven kjendt med en Pige, som havde sat hans Hjerte i Brand.

Medens Konen var fraværende en Tid fra Byen, benyttede han den gunstige Anledning og turede lystelig med sin Dulcinea.

Da Konen kom hjem, fik hun selvfølgelig af gode Venner og Naboer Rede paa Affæreren, og hørte endog af sin 16 Aar gl. Søn, at Gemalen havde havt sin Elskede i Huset.

Konen sagde ikke noget strax, skjønt hun selvfølgelig var meget indigneret over Forholdet.

Men Lørdag den 2den September sidstl. gik Manden ud, og da han ikke var hjemme om Natten, gik Konen Søndag hen til vedkommende Piges Bolig, og fandt ganske rigtig sin Gemal i hendes Selskab.

Da han saa Mandag Middag kom hjem, og var muggen over, at Maden endnu ikke var færdig, blev Konen rasende og gav ham grei Besked om, hvad Slags Person han var.

Hun brugte just ikke de pynteligste Udtryk og udenfor det aabentstaaende Vindu samlede der sig adskillige Folk, som med eiensynlig Interesse lyttede til Konens Udtalelser.

Herover blev nu Skrædderen paa sin Side fornærmet og tilføiede sin Kone flere Slag i Hovedet, af hvilke et traf hende over Øiet.

Ved Meddomsretten fik han herfor 10 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Ved Lagmandsretten syntes Konen ikke utilbøielig til at tilgive Manden og tage Klagen tilbage, skjønt Forholdet ikke egentlig havde bedret sig synderlig i den senere Tid, men Tiltalte erklærede i en krænket Tone, at han ikke ønskede at modtage nogen Naadesbevisning.

Lagretten kjendte ham skyldig og fandt ikke, at Konen ved utilbørlig Adfærd havde givet Anledning til Legemsfornærmelsen.

Retten forhøiede Straffen til 15 Dage.

En ansect Venstremand, der i vigtige Programsager er enig med Radikalerne, udtaler for os sin Uenighed i deres Adfærd i den senere Tid. En saadan Adfærd maa høilig misbilliges, siger han. Det gjælder overhovedet, naar man vil frem, enten i Udenrigsspørgsmaalet, i Stemmeretssagen eller andre politiske og store økonomiske Spørgsmaal, at der maa forhandles. Man maa høre hverandres Mening, være besjælet af en bestemt Vilje til at lempe sig. Man maa ikke optræde som brutale Slagsbrødre, der ikke vil høre andres Mening end sin egen. Man maa opføre sig som civiliserede Mennesker, der nærer Respekt for andres Overbevisning.

Et sjeldent Kapløb. For nogen Tid siden offentliggjorde Londonerbladene en Udfordring, som en Mand ved Navn Whittaker havde rettet til Verden. Denne Whittaker, der har den anseelige Alder af 81 Aar og som i de sidste 59 Aar ikke har smagt Spiritus, tilbød sig at løbe omkap med en Mand, der i et ligesaa langt Antal Aar havde nippet flittigt til Dunken.

Wittaker har nu i en Hr. Mosgrave fundet sig en værdig Modstander. Mosgrave, en Værtshusholder, er 93 Aar gammel og paastaar selv, at han aldrig har været ædru.

Han er villig til at løbe omkap paa en Strækning af 5000 Fod, men han ønsker, at der gives ham et Forspring af 100 Fod for hvert Aar han er ældre end sin Modstander.

De londonske Blade mener, at dette er et rimeligt Forlangende, og opfordrer kraftig Whittaker til at gaa ind paa Betingelserne.

Fyrst Bismarck modtog i Anledning af Aarsskiftet omtrent 3000 Lykønskninger, hvilket er et halvt Tusind mere end forrige Aar. Keiseren var ikke blandt Gratulanterne.

Derimod ønskede Bismarck som sædvanlig Keiseren „Glædelig Nytaar" i en underdanig Skrivelse, og Keiseren svarede „Tak, i lige Maade!

Proces om Kjærlighedsbreve.

Spørgsmaalet, er som alle Elskende vil indrømme, af Interesse.

Hvor megen uforsigtig Ømhed gir sig ikke let Udtryk i et sligt Brev, der kun er bestemt til at læses af en eneste, og hvor skrøbeligt er paa den anden Side ikke et Kjærlighedsforhold?

En skjøn Dag brister det, og tilbage sidder en ung Mand og en ung Kvinde med en Bunke smaa duftende Billetter, der rummer en Rigdom af Følelser, som med ét har ophørt at ha Gyldighed.

Et Tilfælde af denne ikke ualmindelige Art fandt forleden sin Afgjørelse i London og hvis Hovedpersoner hører hjemme i Verdensbyens High-Life.

Den klagende Part var Lady Mabel Sivier, Søster til Markien af Ailesbury, den Anklagede var en Officer i den engelske Hær, Kaptein Crosbie.

Det var i Februar 1893, at Lady Sivier, der den Gang endnu hed Mabel Brnce, forlovede sig med Kapteinen, og mellem de Forlovede førtes en særdeles varm Kjærlighedskorespondance. Men pludselig — det var den 23de September — modtog Officeren et Brev, hvor hans Elskede kort og godt meddelte ham, at alt var forbi mellem dem, og at hun samme Dag havde giftet sig med Lord Sivier.

Samtidig sendte hun Kapteinen alle de Breve tilbage, som hun havde modtaget fra ham, og bad ham vise hende samme Venlighed.

Man vil forstaa, at Hr. Crosbie følte sig som falden fra Skyerne, og man vil billige, at han følte sig lidt ærgelig over Familien Ailesburys Opførsel. Han fandt derfor ingen Grund til at efterkome den Anmodning, der var rettet til ham, og han nægtede kort og godt at udlevere Brevene.

Heri blev han bestyrket ved at læse en Artikel, der fandtes i Journal Society. Thi Artikkelen meddelte rent ud, „at den unge Dame udelukkende havde slaat op, fordi hun indsaa, at det kun var for hendes Formues Skyld, Kapteinen havde forlovet sig med hende."

For at imødegaa denne stygge Beskyldning foreviste Kaptein Crosbie Dommerne i Queens Bench talrige Breve fra sin tidligere Forlovede, hvori hans Uegennyttighed og Ædelmodighed anerkjendes i de mest sværmeriske Vendinger.

Ligeledes fremgaar det af Brevene, at Miss Mabel endnu den 10. September, altsaa fjorten Dage før hendes Bryllup med Lord Sivier, kalder den senere „afskedigede" Officer „Min kjære gamle Charlie" og udkaster et meget lokkende Billede af det skjønne Øieblik, da hun heltud skal bli hans.

Af alle disse Grunde anmodede Kaptein Crosbie Dommerne om at godkjende hans Ret til at beholde Brevene. for ved Hjælp af disse uomstødelige Beviser at kunne afparere fremtidige løgnagtige Angreb af lignende Beskaffenhed.

Og som han ønskede, skede det. Lady Mabel Sivier maatte gaa hjem med uforrettet Sag, og Hr. Crosbie fik Lov til at opbevare Brevene som „legitimt Forsvarsmiddel."

Saaledes lyder Dommens Ord. Og den maner alle Elskende til Forsigtighed, paa det de ikke i sine Kjerlighedsbreve skal skrive Dumheder, der bagefter kan bli benyttet som Vaaben imod dem selv.

Bespisning af 150 Fattige. I Frelsesarmeens Lokale, Grønland 9, havde Stabskaptein Amundsen og Frue Mandag Aften arrangeret en vellykket Fest med Beværtning for 150 indbudne gamle Mænd og Kvinder, som trakteredes med Chokolade og skaarne Smørrebrød i rigelig Mængde. De gamle Gjæster, der lod til at befinde sig særdeles vel paa Festen, underholdtes med Sang og Musik af 2 Korps.

Smuk Gave. I Anledning af Bankier N. A. Andresens Død har hans eneste Barn, Generalkonsul August Andresen Butenschön, i Skrivelse til Firmaets Kasserer anmodet denne om at udbetale hele Personalet et Aars Gage ekstra som Minde om Afdøde. Samtidig er Tjenerne betænkt med Indskud i Sparebankbøger, skr. „Morgbl."

Telefon til Hallingdal. Hols Herredstyrelse har besluttet at tegne sig som Aktionær i Drammens—Oplandenes Telefonselskab paa Betingelse af, at Selskabet udvider sit Telefonnet gjennem Hallingdal til Hol. Aals og Hols Sparebank har tidligere tegnet sig for 8 Aktier paa samme Betingelser.

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel
Carl Joh. Gade 3.
Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.

Papirindustri
Carl 12tes Gade 8.
Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	— **Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	— **Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	— **Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	— **Træpap.**
Bægna Træsliberi	— **Træmasse.**
Schatz & Hübner	— **Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Husholdningskul

sælges billigst fra lossende Skib og fra Tomt ved Vaterlands Bro.

O. Sørensen,
Møllergaden 34.

Telefon No. 1455.

Olympen

Kr.a Morskabstheater.
Concert og Forestilling hver Aften
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26II, Christiania
modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referance.

Lutherstiftelsens Boghandel

anbefaler
Største Udvalg af religiøs Literatur, — de ved Universitetetet brugelige Læreboger.
Ligesaa **Skolebøger.**
Religiøse Vægbilleder
i elegant Udvalg forefinder i stort Udvalg.

Lutherstiftelsens Boghandel,
Nedre Slotsgade 8,
Kvartalet mellem Carljohans- og Prindsensgade.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30,
anbefaler sit store Udvalg i udmærket pene og gode **Børneski** med Stropper fra 1 Krone og opover, samt elegante **Furu-** og **Askeski** for Damer og Herrer. Sokker, Paabindinger, Skistave, Gummilapper m. m. til billige Priser.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30.

Undertøi

for Damer, Herrer og Børn i alle Aldre.

Pent syet af gode Stoffe paa egen Systue og hjemført.

Damer:

Dagchemiser	pr. Stk.	1.65, 1.90, 2.20, 2.75, 3.60, 4.20, 4.40, 5.00, 6.00,
Natchemiser	„	3.25, 4.80, 6.80,
Benklæder	„	2.00, 2.60, 3.60,
Nattrøier	„	1.30 2.50, 3.60,
Frisérkaaber	„	3.20, 6.50, 8.50,
Underkraver	„	0.70, 0.80, 1.35,
Underliv	„	1.60, 1.80, 2.70,
Skjørter, hvide	„	2.90, 3.60, 4.25, 6.00, 7.80, 10.00,
„ coul.	„	2.40, 3.80, 5.75, 6.50, 7.60, 9.80.

Herrer:

Dagskjorter	pr. Stk.	2.25, 2.50, 3.00,
Manschetskjorter	„	3.40, 3.80, 4.00, 4.50, 5.00,
Natskjorter	„	2.50, 2.75, 3.00,
Underbenklæder	pr. Par	2.40,
Uldkraver	pr. Stk.	1.00,
Uldskjorter	„	4.60, 5 20, 5.80, 6.40.

Gutter:

Dagskjorter	fra 0.80 til 2.10,
Natskjorter	„ 0.90 - 2.20,
Underbenklæder	„ 0.85 - 1.89.

Smaapiger:

Dagchemiser	fra 0.95 til 2.50,
Natchemiser	„ 1.60 - 3.60,
Benklæder	„ 0.80 - 2.40.

Spædbørn:

Alslags Spædbørnstøi efter engelske Modeller og andet.
Skjorter 0.80 pr. Stk. Trøier 0.70 pr. Stk.

Uldtrøier, Uldunderbenklæder, Bomulds-Tricotbenklæder, Sokker, Strømper, Snipper, Manchetter.
Bestillinger paa færdigsyet Undertøi udføres nøiagtig og hurtigt.

Forlang Priskurant.

Peter Eckersberg,

Hjørnet af Kongens Gd. og Carl Joh. Gd.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania

Sukkerlaget og benfrit
amerikansk
Oxekjød
i Partier
til laveste Dagspriser hos
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 A.

„Rigets nye Matrikul".

Smaalenenes Amt 9,60:	*Rakkestad Fogderi 4,40, Ide og Marker 3.60, Moss 4,00.*
Akershus Amt 9,96:	*Aker og Follo Fogderi 4,40, Nedre Romerike 3,80, Øvre Romerike 4,20.*
Hedemarkens Amt 15,60:	*Hedemarkens Fogderi 5,20, Vinger og Odalen 2,50, Solør 3,50, Søndre Østerdalen 3.80, Nordre Østerdalen 4,50.*
Kristians Amt 12,24:	*Nordre Gudbrandsdalens Fogderi 3,00, Søndre Gudbrandsdalen 3,60. Toten 3,10, Hadeland og Land 2,70, Valdres 2,90.*
Buskerud Amt 9.76:	*Ringerike Fogderi 2,30, Hallingdal 3.00, Buskerud 4.40 Numedal og Sandsvær 2.50.*
Jarlsb. og Larviks Amt 10,36:	*Jarlsberg Fogderi 8.35, Larvik 4.60.*
Bratsberg Amt 9.44:	*Bamle Fogderi 4.00, Nedre Telemarken 3.20, Øvre Telemarken 4.60.*
Nedenes Amt 8.84:	*Nedenes Fogderi 8.10, Sæterdalen 1.70.*
Lister og Mandal Amt 9.84:	*Mandal Fogderi 5.90, Lister 6.40.*
Stavanger Amt 9.60:	*Jæderen og Dalene Fogderi 5.70, Ryfylke 6.30.*
Søndre-Bergenhus Amt 12.56:	*Søndhordland Fogderi 4.20, Nordhordland 7.80, Hardanger og Voss 3.70.*
Nordre-Bergenhus Amt 9.12:	*Sogn Fogderi 4.90, Sønd- og Nordfjord 6.50.*
Romsdals Amt 11.20:	*Søndmør Fogderi 6.40, Romsdal 3.50, Nordmør 4.10.*
Søndre-Trondhjems Amt 11.76:	*Fosen Fogderi 4.00, Orkedalen 3.00, Guldalen 4.30, Strinden og Selbu 3.40.*
Nordre-Trondhjems Amt 8.08:	*Stjør og Værdal Fogderi 4.00, Inderøen 3.20, Namdalen 2.90*
Nordlands Amt 10.00:	*Søndre Helgeland Fogderi 3.00, Nordre Helgeland 2.20, Salten 4.10, Lofoten og Vesteraalen 3.20.*
Tromsø Amt 7.50:	*Senjen og Tromsø Fogderi 7.50.*

Matrikulen, *der er udkommet paa offentlig Foranstaltning, indeholder Gaards-No., Brugs-No., Løbe-No, Gaardens Navn, Brugets Navn, Eierens eller Brugerens Navn, urevideret og revideret Skyld tilligemed Anm.*
Matrikulen *ledsages af en til Samme udarbeidet Posttabel.*
Matrikulen *er for Forretningsfolk, hvem Navnene paa Gaardens Eier forsaavidt er ligegyldigt (Salg og Dødsfald kan forandre disse), en fuldstændig Kalender over Landets samtlige matrikulerede Eiendomme med Deres Brug, hvilke man ved Circulærer etc. og ved Hjælp af Posttabellen kan naa ved f. Ex. at paategne: Hr. N. N., eller nuværende Eier af osv.*
Matrikulen *leveres indbundet Amtvis og Fogderivis til ovenstaaende Priser.*
Matrikulen *leveres indskudt med et rent Blad for hvert trykt mod et Tillæg af 25 pCt.*
Matrikulen *leveres Herredsvis i trykt Omslag med Posttabellen for 80 Øre pr. Herred.*
Matrikulen *kan bestilles direkte eller gjennem hvilkensomhelst Boglade. Leveres franco.*

H. O.)

I. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kirkegaden 34, Kristiania.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere eksisterer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frolichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos I. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 6. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 13de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 823,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud.
Præmiereserve . . . . . Kr. 7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92 **26,600,000**

Aktieejernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Livsforsikringsselskabet
„The Mutual Life"
af New York.
Stiftet 1343.

Reservefond:
over **653 Millioner** Kroner.

„The Mutual Life" er **intet** Actieselskab, hvorfor **hele** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.,
Generalagenter,
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.

Landets største Chokoladefabrik
Eri Emballage. Frc. Priscourant.
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H. O.)

Overretssagfører Bøe
Kabelvaag.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldbrandsen" Telefon 2899.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Den, som vil kjøbe eller bytte **By- eller Landeiendomme**, vil ha skrevet **Skjøder, Klager, Pantobligationer** eller lignende, som vil optage Laan, ha Hjælp ved **Regnskabsopgjør, Inkassationer** o. s. v., bør henvende sig til

K. Dieseth, Torvgaden 9.

Er den radikale Unionspolitik i Pagt med Fremtiden?

Det er forklarligt og undskyldeligt, at det radikale Venstre, støttet som det er af fremragende literære Kræfter og af en saa udmærket og aandrig Historiker som Professor J. E. Sars, betragter sit unionelle Standpunkt som det mest fremskredne, det, der stemmer bedst med Tidsaanden og med vort Folks Behov.

Vi vover ikke desto mindre at hævde, at dette Standpunk ikke er i Pagt med Fremtiden, men tilhører Fortiden, og at det, om det bliver det seirende, bærer Nederlagets Spire i sig paa samme Maade som andre Fortidstanker, der vinder en midlertidig Seier.

Man vil kræve Beviser for denne Paastand, og vi skal være til Tjeneste.

Det norske Folks første Udviklingsstadium efter Foreningens Istandbringelse var Mistilliden til sig selv. Under Indflydelse af vor 400-aarige Afhængighed af Danmark havde Flertallet af Folket ingen rigtig Tro paa, at Norge kunde staa paa egne Ben, og de ansaa det for en Lykke, at vort Land fik den Smule Selvbestemmelsesret, som Begivenhederne i 1814 levnede det.

Det næste Stadium, — frembragt af Landets Vært i økonomisk og aandelig Kraft — fandt den faktiske Ordning, som Unionen af 1814 havde skabt, utilfredsstillende og krævede Indrømmelser fra svensk Side i Retning af Ligestillethed mellem de to Riger.

Det tredie Stadium tager her Skridtet fuldt ud. Der er paakommet Nordmændene en stærk Følelse af, at Fædrelandet, der i saa mange hundrede Aar ikke har formaaet at hævde sig en med de frie Stater jevnbyrdig Stilling, nu endelig maa, bør og skal kræve at blive et lige saa suverænt Rige som i Magnus den Godes eller Haakon den gamles Dage, og at træde op som Ligemand i Staternes Raad. Dermed bar vi Nordmænd fundet det forløsende Ord, der vil aabne for os Døren til den Sal, som er reserveret de fribaarne blandt Europas Folk, og vil rydde os en Plads paa Høisædesbænken. Vi har da frigjort os for al Tvil om vort Fædrelands Evne til at hævde sin Jevnbyrdighed med hvilkensomhelst anden Stat, den være stor eller liden, folkerig eller folkefattig, af gammel eller af ny Selvstændighed.

Til dette Stadium er nu det norske Folk nu naaet, og det er stærkest, tydeligst og mest bestemt udtalt af det radikale Venstre.

Intet Folk, der vil bestaa, kan i Længden undvære denne Nationalfølelse. Det er Folkenes Personlighedsfølelse i al sin Oprindelighed. Endog hos de vilde Folkeslag ligger den gjemt i Sjælen og driver dem til instinktmæssig, med Vaaben i Haand, at forsvare sig Uafhængighed selv mod aldeles overmægtige Fiender.

Denne Følelse er gammel hos os Nordmænd og har kun været slumrende i de lange Uselvstændighedens Aar. Den fandt et karakterisk Udtryk i Olaf Trygvessons Ord om Sviar og Daner i Slaget ved Svolder. Den gjenfindes i de endnu mere primitive og derfor mere stødende Ord, som en nu levende berømt Forfatter har lagt Tordenskjold i Munden, og som Sjøhelten, skjønt han levede 150 Aar siden var altfor kultiveret til at kunne have brugt*).

Denne Nationalfølelse, som ikke kan tænkes borte, uden at Folket ophører at være skikket til at danne en selvstændig Stat, er imidlertid meget ufuldkommen, saa længe den ikke staar under Ledelse af Menneskenes Forstand og høiere Egenskaber.

Vi har det at indvende mod det radikale Venstres Brug af Nationalfølelsen, at det egentlig kun appellerer til de rene Naturinstinkter hos det norske Folk. Der hvor Radikalernes Arbeide lykkes, der gjenfinder vi Frugten af denne Appel som et vaagnende Nationalhad mod det svenske Folk. Der kaldes tillive Instinkter, der for længst burde været begravne sammen med alle andre raa Former af i og for sig berettigede Følelser.

Den fuldt tidsmæssige Form faar vor nationale Selvfølelse og Selvtillid først da, naar den forener sig med en statsmandsmæssig Forstaaelse af, hvorledes vi bør indrette os for at hævde vor Stilling i Europa og for at løse den Fremtidsopgave, som med rette tilkommer os Nordmænd som et Led i den skandinaviske Folkestamme og i hele den germaniske Race.

Nutidens Mennesker kan se tilbage paa hundrede Slægtleds historiske Erfaringer, og vi Skandinaver har desuden en Guldgrube af nyttige Lærdomme i vor egen Historie, der burde kunne mane os til at blive kloge af Skade. Det er en Fortælling, der omfatter flere hundrede Aar, om Følgerne af Uenighed og Krig mellem Brødre og om fremmede Magters Indblanding. Den raader os paa den mest indtrængende Maade til at ordne os slig med hinanden, at Uenighed ikke opstaar i et kritisk Øieblik, og at ingen fremmed faar Lov til at trænge sig ind mellem os med fagre Ord og Løfter.

Det er ethvert Skolebarn bekjendt, hvorledes Sverige og Danmark i de Tider, da Enighed kunde have gjort dem til to af de mægtigste Stater i Verden, udgjød hinandens Blod og udtømte hinandens Kræfter til Glæde for de omboende Nationer, der voxte sig mægtige paa Skandinaviens Bekostning. Mindre bekjendt er det vistnok, at efter den store nordiske Krigs Ende (1720) og i den lange Fredsperiode til forrige Aarhundredes Slutning havde Regjeringerne i begge Lande en stærk Følelse af, at Enighed var ønskelig i Norden. Der underhandledes og der sluttedes Forbund. Men Grunden, hvorpaa man byggede, var skrøbelig, og tre Gange, i 1788, 1808 on 1814, dreves de tre Lande i Krig mod hinanden, fordi Europa brugte dem, uden at bryde sig om deres virkelige Ønsker, til Brikker i sit Skakspil. Saa ironisk var Skjæbnen, at den lod Danmark og Norge — stik imod baade Danskes og Nordmænds Ønsker — medvirke til at udlevere Finland til Rusland, og faa Aar efter lod Sverige medvirke til at gjøre Danmark til en Magt af fjerde eller femte Rang, som, da Tidens Fylde kom, ikke var istand til at at forsvare sig mod de fremtrængende Tyskere.

Danmark er nu et saa ubetydeligt Land og geografisk saa adskilt fra det øvrige Norden, at det er umuligt at regne med det ved Forsvaret af den skandinaviske Stammes Enemærker. Norge og Sverige staar igjen paa det stærkt beskaarne Omraade (der i forrige Aarhundrede, med Finland og Danmark, omfattede 8,000 Kvadratmil mere end nu), og omgivet af overmægtige Naboer. Skal disse to gjenværende Lande ved indbyrdes Uenighed, eller endog kun ved manglende Former for ubrødeligt Samhold blive Ofrene for en Gjentagelse af det Skakspil, der fandt Sted i Napoleonstiden? Skal Norge, fordi det har „sin egen Udenrigspolitik", tvinges til mod sin Vilje at støde Dolken i sin Broders Bryst, eller skal Sverige, fordi Norge spiller et andet Spil i Forholdet til andre Stater, drives til mod sin Vilje at hjemsøge sin Broder i en fremmed Magts Tjeneste?

Mon nogen tror, at Norge kan staa, naar Sverige er fældet, eller omvendt, at Sverige kan staa naar Norge er fældet? Man kan ogsaa drive det for vidt i at stole paa egen Selvhjulpenhed. Da Filip af Makedonien saa Grækenland for sine Fødder, nægtede Sparta at erkjende hans Overherredømme. Hans Sendebud forlangte da, at Sparta skulde udlevere sine Vaaben. „Kom og hent dem", var Spartanernes stolte Svar. De troede virkelig, de Taaber, at de var uafhængige endnu. Men Spartas Rolle var for bestandig udspillet.

Det radikale Venstres Mænd, har trods sig selv, en Følelse af, at der er Mangler ved deres Standpunkt. De forsøger derfor at indbilde sig selv og andre, at „Krigens Tid er forbi", at den Udenrigsminister, de paa Norges Vegne kræver, skal blive en ganske prosaisk Handelsminister, og at Ruslands paalidelige Venskab og Velvilje kan erhverves ved at give det Adgang til en Havn paa Finmarkens Kyst, under Forbehold af Havnens norske Forvaltning, selvfølgelig. For at bøde paa sit Standpunkts Utidsmæssighed slaar de en Bro over fra Nutiden til en uvis Fremtid, fra sit Fiendskab mod Svenskerne til den Tid, da „Ulv og Lam græsser tilhobe" i en evig Fred. Mon denne Bro ophæver Svaghederne ved den radikale Unionspolitik?

*) Alexander Kielland lader Tordenskjold raabe til Svenskerne: „Ha, I feige Hunde".

En hundredaarig Dame i Altona. Den tyske Keiserinde har nylig tilstillet Froken Anna Bissen i Altona sit og sine Børns Portræt i prægtige Rammer i Anledning af hendes for faa Dage siden indtrufne 100aarige Fødselsdag.

Caprivi.

Den tyske Rigskansler har i denne Tid allehaande Vanskeligheder at kjæmpe med. Den vigtigste Sag, der i Øieblikket foreligger, er den tysk-russiske Handelstraktat, som Caprivi har bebudet i en nær Fremtid at ville forelægge for Rigsdagen.

Størstedelen af det konservative Parti modsætter sig absolut denne Handelstraktat. Caprivi har søgt at vinde dem ved agrariske Indrømmelser. De tyske Blade offentliggjør en Brevveksling mellem Kansleren og Præsidenten for den østpreussiske konservative Forening, Grev Dohna-Lauck. Caprivi lover i denne Brevveksling at ville medvirke til Afskaffelsen af Identitetsbeviser ved Udførslen af Korn.

Med dette Punkt hænger det saaledes sammen, at Udførselstolden for fremmed Korn, der er blevet indført i Riget og atter udføres, bliver godtgjort ved Fremlæggelsen af en Identitetsattest d: en Attest for, at Kornet er indført fra Udlandet. Ophævelsen af Identitetsattester betyder altsaa, at ved Udførsel Tolden skal godtgjøres for alt Korn, ogsaa for det indenlandske, som der slet ikke er betalt Told for. Altsaa en ren Foræring til Landmændene i Form af en Udførselspræmie.

Angaaende Rækkevidden af denne Foranstaltning er det vanskeligt for udenforstaaende at udtale sig, da de tyske Blade ikke selv kan blive enige om, hvad de økonomiske Følger deraf vil blive.

Det vigtigste i Øieblikket er den Omstændighed, at denne Indrømmelse — foruden nogle enkelte andre Indrømmelser af mindre væsentlig Natur — ikke har vist sig tilstrækkelig til at forsone de Konservative med den nye Kurs.

Ganske vist har den nysnævnte Grev Dohna erklæret, at han og i det hele de østpreussiske Konservative ikke principielt vil modsætte sig Handelstraktaten med Rusland; men denne Udtalelse har kun Interesse derved, at den viser en begyndende Slinger i de konservative Rækker; selve de Konservatives Hovedmasse med sit Organ „Kreuzzeitung" i Spidsen erklærer i tydelige Ord, at den Limpinde hopper de ikke paa.

Hertil kommer Forholdene i Kamerun. Nu synes der ganske vist at være Ro igjen derover, men man husker det tragikomiske Oprør den 15de December ifjor, da 60 Politisoldater gjorde Oprør og sammen med 40 bevæbnede Kvinder besatte Regjeringsbygningen i Kamerun.

Situationen synes under disse Forhold et Øieblik at være bleven Caprivi for broget. I alt Fald læses i „Vossische Zeitung" for imandags følgende:

„Vi har i de sidste Uger gjentagende havt Anledning til at meddele vore Læsere Rygter om en Krise. Omendskjønt disse Rygter officiøst er blevne modsagte, savner de dog ikke enhver Begrundelse. Faktisk har der efter Nytaar været en Kanslerkrise, blot at den ikke hang sammen med den russiske Handelstraktat, men med Koloniforholdene. Grev Caprivi indgav sin Afskedsbegjæring, men Keiseren nægtede at modtage den."

Ganske vist blev det saa tilforladelige „Voss. Zeit."s Meddelelse samme Dag dementeret, og Krisen er altsaa nu over, men det kan godt være, at den i en nær Fremtid under de her skildrede Vanskeligheder vil opstaa igjen.

Soldater. Efter en nøiagtig statistisk Beregning deltog ikke mindre end 1,200,000 Mand i det sidste Aars militære Høstmanøvrer paa det europæiske Fastland. Ved disse Manøvrer blev der skudt bort 60 Millioner Patroner, og Udgifterne ved Krigslegen beløber sig til 356 Millioner Kroner.

Logik.

Der forlanges nu fra radikalt Hold, — og fenest af en Digter, hvis Sange er saa vakre og betagende, fordi hans varme Følelser træder i Stedet for Skarphed i Tanken, — at et fuldt udarbeidet Forslag til fælles Udenrigsminister allerede nu skal fremlægges.

Dette forlanger Radikalerne af en Regjering, som er udnævnt for at oppebie Udfaldet af Valgene, som intet Mandat har fra Storthinget til at udarbeide Forslaget, som intet Flertal har i det nuværende Thing, og som stadig har fremholdt, at Forslaget maa formuleres efter Forhandling med Sverige og fremsættes som Resultat af disse Forhandlinger.

Hvad den nuværende Regjering kan gjøre, er kun at pege paa et Maal, og det vil den forhaabentlig gjøre, før Valgene begynder.

Det radikale Parti derimod bebreider Regieringen dens Loyalitet, dens hensyntagen til Forholdene og til den bestaaende Ordning.

Radikalerne har havt en Regjering ved Roret fra 1891 til 1893. De har Flertal i Storthinget. De har altid siden 1891 hævdet, at Norge, uden at være bundet enten af Rigsakt eller af bestaaende Forhold, kan oprette et med det nuværende parallelt Udenrigsministerium. De har endog med Statsraad Konow paa Skarnæs erklæret, at dette kan ske ganske simpelt ved en kongelig Resolution. Alligevel, trods alt dette, har hverken Radikalerne eller deres Regjering vovet at formulere noget Forslag, hverken til Grundlovsparagrafer eller til Lovparagrafer eller engang til kongelig Resolution. Partiets egne Meningsfæller har gaaet og ventet paa Forslaget, Hr. Bjørnstjerne Bjørnson udentvil ogsaa, men det er ikke kommet, hverken i 1891 eller i 1892 eller i 1893. Lederne har tvertimod søgt at bringe det i Forglemmelse ved Hjælp af Konsulatsagen. Og det er lykkets. De menige Radikalere har over alt det Spektakel glemt, at Forslaget endnu ikke er formuleret. Hr. Bjørnstjerne Bjørnson er blandt dem, hvem denne Glemsomhed er falden paa. Han har glemt i den Grad, at han henvender sig til Statsminister Stang, i Stedet for at han rettelig skulde have henvendt sig til forhenv. Statsminister Steen. Thi den sidste anser sig for kompetent til at levere et Forslag, fuldt udarbeidet; der er ingen Vanskelighed. Den forstnævnte derimod vil have Forhandling om Forslaget, før det udarbeides.

Slig er den radikale Logik. Partiet hylder med Hensyn til Udenrigsministerspørgsmaalet den Opfatning, at Norge, den ene af Parterne i Kompagniskabet, kan udarbeide Statuter og forelægge dem for den anden Part med de Ord: Fra nu af er de traadt i Kraft; thi **jeg** har vedtaget dem. Alligevel, til trods for dette overmodige Standpunkt, som kaldes det eneste fædrelandske, det eneste norske, har de ikke vovet at udarbeide Statuterne. De søger endog at gjemme Udenrigsministersagen bort bag Konsulatsagen.

Nu ja, Logik er ikke Radikalernes stærke Side. Eller rettere sagt: de synes at bygge paa den Forudsætning, at følgerigtig Tænkning og sund Sans er det norske Folks svage Side.

Embedsansøgere. Til Konstitution i nedenanførte Embeder har følgende meldt sig:

Nedre Telemarkens Fogedembede: Bureauchef Arnet, kgl. Fuldm. E. Jørgensen, Sagfører M. R. Ramm, kst. Foged Anton Koren, Overretssagf. Tharaldsen, Sekretær i Skovdirektoriatet Nærup, kgl. Fuldmægtig O. Eeg, kgl. Fuldm. A. Boe, Overretssagfører Andenæs, Overretssagfører H. A. Hefs, kst. Byfoged Schenck, kst. Foged Conradi, samt Overretssagfører P. J. L. Riis, C. L. Gjør og Joh.s Grieg.

Romsdals Fogedembede: Bureauchef Arnet, kgl. Fuldm. E. Jørgensen, kst. Foged Koren, Sagfører Ramm, Do. Tharaldsen, Do. O. Heyerdahl, kgl. Fuldm. A. Boe, Overretssagførerne B. Andenæs, H. C. Thoresen, P. J. L. Riis, C. Gjør og Joh.s Grieg samt Politimester C. G. Petersen.

Trondhjems Skattefogedembede: Kst. Foged Holmboe, Foged Nergaard, kst. Foged Tranaas, Overretssagfører Tharaldsen, Foged Haslund, Politifuldmægtig Motzfeldt, kgl. Fuldm. A. Boe, kgl. Fuldm. J. Lampe, Forstmester Schiotz, kst. Foged Flor, Kontrollør Sommerschild, kst. Foged W. Collet, Politimester C. Petersen og Lensmand H. H. Wessel.

Søndre Gudbrandsdalens Fogedembede: Bureauchef Arnet, kgl. Fuldm. E. Jørgensen, Sagfører Ramm, kst. Foged Koren, Overretssagfører Tharaldsen, Foged Haslund, Overretssagfører Oscar Heyerdahl, kgl. Fuldm. O. A. Eeg, Do. A. Boe, Overretssagførerne H. A. Hefs, P. J. L. Riis, L. P. Gjør og Joh.s Grieg samt Sekretær i Skovdirektoriatet A. H. Nærup.

Kronprinsen afreiser idag til Herjedalen paa Bjørnejagt. To Bjørne skal være indringet.

Det elektriske Lysanlæg paa Oscarsborgs Fæstning afleveredes i Onsdags fra Entrepenørene til Fæstningsartilleriet.

Charity beginneth at home

(i Hjemmet er det Menneskekjærligheden har og maa have sin Oprindelse og først bringes i Udøvelse) — med disse Ord paa gammeldags Engelsk hilser en nu alderstegen Ven af Unionen vort Blads Fremkomst, idet han erindrer om, hvorledes de Mænd, der nu ophidser til voldsom Færd mod Broderfolket og brutalt angriber anderledestænkende herhjemme i Fædrelandet, ude paa de internationale Fredsmøder har talt Menneskekjærlighedens, Broderskabets og den evige Freds Sag.

Det vilde se meget anderledes ud for Norge og for Unionen, dersom disse Mænd, blandt hvilke tre af Storthingets Præsidenter befinder sig, i sit eget norske Hjem talte de samme Fredens og Forsonlighedens Ord, som de har ført i Munden, naar de har været sammen med Fremmede ude i Europa.

Froken Fougner har ifølge Dagbl. virkelig etableret sig et nyt Børnehjem oppe i Eidsvold. Hun eier et Hus der. Siden isommer har hun byggget til lidt paa et tidligere Kornmagasin for Bygden.

Hun har for Tiden 5 Smaapiger under sin Beskyttelse.

Arendals Skibsførerforening anbefaler, ifølge N. T.-B., Ophævelse af Krydsvæsenet. Lodserne skal paalægges at forblive ombord til de visiterende Toldbetjente er ankommet.

Et Forslag om at vedtage en kraftig Protest mod Flagforandring bifaldtes enstemmig.

Folkemøde i Nordland.

3die Juledag afholdtes paa Ytteroen i Mo i Ranen politisk Møde med Foredrag af Hr. Handelsmand A. Hansen efter Indbydelse af Foredragsholderen og Bygdens Ordfører. Der mødte frem en hel Del Folk, hvoraf en god Del Radikale. Disse havde fra først af forsøgt at forpurre Mødet, men da dette ei lykkedes, paahørte de Foredraget med Ro. Efter Foredraget forsøgte de fremsat en Resolution, udtalende Tilslutning til Ministeriet Steens Politik.

Herpaa vilde dog ei Forsamlingen gaa ind og tilkjendegav ved høilydt Mumlen og Hyssen sin Misnøie mod Resolutionen, saa den opgaves, uden at det kom til nogen Votering.

Bagefter dannedes en moderat Forening og 25 Medlemmer indtegnede sig strax. Dette bør lægges Mærke til; thi Mo har hidtil været en af de ultraradikaleste Bygder i Nordland.

Noget senere agtedes afholdt et Folkemøde længere oppe i Bygden, ogsaa arrangeret af Hr. Hansen, der allerede har indlagt sig megen Fortjeneste af sit Parti for sit Arbeide.

Det norske Kvægimportforbud.

(Bureau-Telegram til „Aftp.").

Stockholm, 12te Januar.

Post- och Inrikes-Tidningar meddeler iaften:

Civilministeren har i Statsraad forelagt til Kongens Prøvelse det norske Kvægimportforbud. Ministeren erindrer først om, at Forbudet blev udfærdiget 31te Oktober 1892. Videre erindrer han om, at det norske Indredepartement fastholder Importforbudet, ikke af Frygt for Indførelse af Smitte fra Sverige, men af Frygt for, at Norges Kvægexport til England vil blive indskrænket, om Indførelsen fra Sverige frigjordes.

Civilministeren spørger: Er det ene af de forenede Riger berettiget til at opretholde Importforbud mod det andet, naar det — som her — er godtgjort, at der ikke er nogen virkelig Fare for Indførelse af Smitte, og saaledes alene for at fremme sin egen Export?

Ministeren mener, at Forbudet strider mod Mellemrigsloven, og anmærker, at Sveriges Jordbrugere maa føle sig besvegne og brøstholdne ved Forbudets Opretholdelse. Det er af Vægt for alle, som mener, at den nuværende Mellemrigslov bør bestaa, at Meningsuligheder om Lovens Anvendelse hurtigst muligt fjernes.

Statsraadets øvrige Medlemmer var af samme Mening, hvorefter Kongen bifaldt den af Ministeren gjorte Indstilling om, at Protokollen tilligemed Sagens Dokumenter skal tilstilles det norske Indredepartement.

Dette er allerede skeet, hvorhos Civilministeren i særskilt Skrivelse har anholdt om, at Spørgsmaalet bliver behandlet hurtigst muligt.

Hs. Maj. Kongen ventes hid den den 30te Januar.

Hds. Maj. Dronningens Helbredstilstand er nu bedre.

Moderate Foreninger er efter af Storthingsm. Svendsbøe afholdte Folkemøder dannede i Fjeldberg og Olen (Søndre Bergenhus) med den talrigste Tilslutning.

To Arbeidere kom til Skade, idet et Kanonbaadskur, der er under Opførelse i Kristiansand, styrtede ned.

Kristiania og Jernbanerne.

Med Hensyn til Bergensbanen, saa indstiller Formandskabet paa et Bidrag af 2 Millioner Kroner, forudsat at Banen bygges efter den direkte Linje gjennem Ringerike, Hallingdal og Rundal i Vos. Bygges Banen gjennem Hallingdal, men efter Roa-Heenlinjen Honefoslinjen eller Kroderlinjen, saa indstilles paa et Bidrag af henholdsvis 800.000 Kr., 1 Million Kr. og 500,000 Kroner.

Hvad Nordbanen angaar, saa indstiller Formanskabets Flertal paa et Bidrag af 500,000 Kr. til Linjen Grorud—Roa—Gjøvik; bygges Banen efter Randsfjord—Gjøvik Linjen, foreslaaes 400,000 Kroners Bidrag. Linjerne Mo—Hadeland og Roa—Randsfjord betænkes med 100,000 Kr., dog saa at Roa—Randsfjord Bidraget kan stige til 200,000 Kr.

Føres ikke Bergensbanen over Ringerike, bør — efter Formandskabets Mening — Kommunen udtale sig for, at Nordbanen lægges over Ringerike, og Bidraget til Nordbanen bør i dette Tilfælde øges til 1 Million Kr.

En Undersøgelseskomite er nedsat i Anledning af fremkomne Anker over den Maade hvorpaa Anbudene paa Leverancer til Jernbanerne er afgjort.

Sammenstød — 4 Mand druknede. Norsk Dampskib „Edison" og norsk Bark „Ran" kolliderede i tykt Veir i den britiske Kanal. 6 Mand fra „Ran" kom ombord i „Edison", som imidlertid senere maatte forlades, da den begyndte at synke. Efter 16 Timers Ophold Baadene naaede man Kysten, men her kantrede en af Baadene og 4 Mand druknede, hvoraf den ene var Søn af „Ran"s Eier.

Ombord paa „Ran" blev der 7 Mand tilbage. Barken fandtes imidlertid senere forladt og bugseredes ind til Portland. De 7 Mand har man intet hørt om.

I Mandal holdt fhv. Statsraad Hertzberg Foredrag igaaraftes.

Jaabæks Hustru er død ca. 86 Aar gml. Hun begraves sammen med sin Mand den 17de ds.

Brazilien. Ifølge senere indløbne Efterretninger er Præsident Peixoto ikke traadt tilbage.

De revolutionære Tilstande vil altsaa vedblive.

Knæb.

Oversat for „Eidsvold."

Efter Londoner-Begreber maatte Veiret kaldes smukt. En klar, blaa Himmel lyste over Hovedstaden ved Themsen. Fabrikeier Falk, som kun havde opholdt sig der 14 Dage, havde ved 5-Tiden om Eftermiddagen forladt City for at begive sig over Westminsterbroen til sin Bolig. Da det endnu ikke var Spisetid, besluttede han sig til at spadsere lidt i den fornemme Bydel, i Oxfordstreet, hvis pragtfulde Butikker, elegante Ekvipager og fornemme Dametoiletter altid pleier at øve stærk Tiltrækningskraft paa de Fremmede.

Paa Veien derhen kom han til en trang, mørk Sidegade med gamle, faldefærdige Huse. Hvilken overordentlig Modsætning! Det interesserte ham at lære London at kjende ogsaa fra Skyggesiden. Han betragtede den trange Gade, paa hvis begge Sider der var en Række Butikker, hvori Handlende med gamle Møbler og Hokere havde indstalleret sig.

Børn og Hunde legede foran Gadedørene, Piger i lyse, tynde Klæder arbeidede ved de aabne Vinduer; en Vogn med Frugt og Grøntsager stod ubevogtet foran en Port og midt paa Pladsen spadserede en hel Del Høns omkring. Falk troede sig hensat til en liden Provinsby.

Men ogsaa her var der nogle større Butikker, som dog havde en provinsiel Karakter. Falk gik hen til et Vindu, som havde vakt hans Opmærksomhed. Der laa Klær, Husgeraad, Bøger, Værktøi, Instrumenter og andre Sager broget om hverandre, hvilket dog lidet interesserede ham. Derimod havde en Gjenstand vakt hans Opmærksomhed.

Det var et lidet antikt Skrivebord, som stod fremme i Vinduet. Forgyldningen var næsten forsvunden og Perlemorindlægget var stærkt beskadiget, men Formen, Forziringerne og det udskaarne Arbeide vidnede om Smag og Elegance. Paa et Stykke Papir var Prisen angivet til tre Pund.

Falks Interesse vaagnede. Han betragtede Skrivebordet nøie, og Resultatet af hans Undersøgelse blev, at han gik ind i Butikken. Da han aabnede Døren, slog der ham en vond Lugt imøde, saa han vilde helst strax have tiltraadt Tilbagetoget, men den Glæde, som der ved hans Indtræden viste sig paa Kjøbmandens Ansigt, forjagede det første ubehagelige Indtryk.

En ældre Kone og hendes unge smukke Datter, som var beskjæftigede i Baggrunden af Butikken, holdt op med sit Arbeide og betragtede med nysgjærrige Blikke den Fremmede, som var gaaet hen til Vinduet og underkastede Skrivebordet en nøiagtig Undersøgelse. Tre Pund Sterling var for meget, mente han.

„Tre Pund!" raabte Kjøbmanden med et eiendommelig mildt Smil, idet han pegte paa Seddelen, hvorpaa Prisen stod. „Jeg ber om Forladelse, Skrivebordet koster tre Pund og nitten Shilling."

Ganske rigtig, ved Siden af tre Pund med store Tal stod med næsten mikroskopisk Skrift: nitten Shilling.

Falk blev ærgerlig. Det var ikke første Gang at han i London havde mødt dette Kneb, som man med Held anvender overfor Fremmede og saadanne, om hvem man antager, at er de først af den billige Pris lokket ind i Butikken, vil de ikke gaa, straks de har opdaget sin Feiltagelse. Før Hr. Falk betalte, vilde han dog give sin Ærgrelse Luft.

„Kan De sige mig Hr. . ."

„Scalch."

„Kan De sige mig, Hr. Scalch, hvad der foranlediger Dem til at bringe et saadant Kneb i Anvendelse;" spurgte han.

Hr. Scalch var Filosof, det kunde man se paa hans glatragede Ansigt, som trods hans forbindtlige Smil antog et vist overlegent Udtryk, medens han stod bøiet over Skrivebordet og med udrakt Haand forklarede:

„Kjøbmanden kjender Verden", sagde han. „Ser De, min Herre, man kan i første Øieblik ikke bedømme en Gjenstands virkelige Værd, dertil kræves Tid, men netop denne Tid giver vi Kjøberen, naar vi sætter Shilling og Pence med smaa Tal. Hvis der her paa Seddelen havde staaet fire Pund, vilde De sandsynligvis straks være gaaet videre. Nu tænker De imidlertid, at det lille Praktstykke kun kostede tre Pund, De kom derfor ind og overtydede Dem personlig om, at De gjør en god Forretning, naar De kjøber denne lille Juvel for fire Pund, og en endnu bedre Forretning, naar De faar den for tre Pund og nitten Shilling."

Scalchs Menneskekundskab bestod virkelig sin Prøve. Vistnok erklærte Falk smilende, at han ikke behøvede Kjøbmandens Veiledning for at kjøbe eller lade det være, men alligevel kjøbte han Bordet for de tre Pund og nitten Shilling og forlod Butikken veltilfreds med Kjøbet.

Da han kom hjem, var han i fortræffeligt Humør. Det var blevet ham klart, at han havde gjort en udmærket Forretning. Men om Aftenen, da Skrivebordet blev bragt ham, blev hans Glæde betydelig formindsket; det var ham nemlig ikke muligt at aabne Skufferne. Nøglen manglede, og da han spurgte Budet efter den, fik han til Svar, at vilde han have Nøglen, maatte han betale to Pund til. Denne Besked havde Scalch personlig givet ham med paa Veien.

Nu blev det Kjøberen klart, at han var falden i Hænderne paa en Bedrager. Han tog hurtig en Beslutning; jagede Budet paa Dør og lod en Smed hente. Denne kunde dog kun give ham den traurige Meddelelse, at Laasen var altfor kunstfærdig til at kunne aabnes uden at beskadige selve Bordet.

Dagen efter begav Falk sig atter til Butikken.

Manden, som han søgte, fandt han paa samme Plads og med det samme forbindtlige Smil som Dagen før. Der udspandt sig en livlig Samtale, hvorunder dog særlig Falk førte Ordet, medens Scalch hørte paa ham med største Taalmodighed. Ikke en eneste Mine i hans Ansigt forandrede sig, medens han venligt smilende lyttede til sin Kundes Udladelser.

„Hvad sagde jeg Dem igaar, min Herre?" sagde Kjøbmanden endelig efter en Pause, under hvilken Falk i en ophidset Stemning slog Stokken mod sine Ben. „Man maa give sine Kunder Tid", sa' jeg. „Igaar vilde De ikke have betalt mig seks Pund; idag giver De mig mere end gjerne to Pund til, saa jeg i det Hele faar mine fem Pund og nitten Shilling, som det lille Pragtværk ogsaa er værdt, — ja det er virkelig værdt saa meget, derpaa kan De forlade Dem. Tiden, siger jeg, min Herre, Tiden udjevner alt."

Falk saa forbauset paa Kjøbmanden. Derpaa brast han i Latter, vendte sig hurtig om og gik. Han var bleven ganske bleg af Ærgrelse. Hans gode Middagsmaaltid vilde ikke smage ham, og da han lagde sig til Hvile paa Sofaen for efter gammel Vane at tage sig en liden Middagslur, kunde han ikke faa sove for denne dumme Historie.

Han var den lykkelige Eier af et prægtigt Skrivebord, som, naar det blev istandsat, kunde blive en sand Pryd for hans Hjem, og nu kunde han ikke engang aabne det og altsaa ikke benytte det. Men før han skulde betale de to

Til Meningsfæller!

Til vore Meningsfæller rundt om i By og Bygd retter vi indtrængende Anmodning om kraftig at arbeide for vort Blads Udbredelse.

Indbyderne anser vi forpligtede til — uden speciel Opfordring — at gjøre, hvad gjøres kan i ovennævnte Retning.

Ligeledes anmodes vore Meningsfæller om overalt at slutte sig sammen i Foreninger.

Hedemarkens Amtsvenstreforening (radikal) berettedes gjennem Telegrafen at have paa sit sidste Møde paa Hamar opstillet almindelig Stemmeret som Programsag.

Det viser sig imidlertid nu, at det kun er Stemmeretten i Almindelighed som er ment, derimod ikke kommunal Stemmeret med simpelt Flertal.

Dette Spørgsmaal besluttedes nemlig mod 5 — fem — Stemmer udsat.

Man turde ikke fortiden vedtage nogen Resolution herom. Man vilde tage sig Betænkningstid, for at overveie, om man tor vove Springet.

Socialisterne har nu Ordet. De Herrer Advokat Ludvig Meyer, Kjøbmand Jeppesen, Bogtrykker Chr. Knudsen og Doktor Oscar Nissen vil formentlig træde sammen, for at afgjøre, hvad der skal foretages i Anledning af Hedemarkens Amtsvenstreforenings Opsætsighed. Rigtignok blev, som Hr. Advokat Meyer spøgefuldt udtrykte sig, den Tyv, der vilde liste sig bort med almindelig Stemmeret, allerede kneben før Jul, men det lader til at han igjen er brudt ud og ifærd med at forsvinde med bemeldte Stemmeret under Armen.

Formentlig vil Begivenheden af Socialisterne blive anmeldt for den radikale Centralstyrelse her i Kristiania og — for at vedblive i Hr. Advokat Meyers Lignelse — Foranstaltning blive truffet til atter at paagribe Tyven.

Mange Ulykker. Fra Bø skrives der 1ste ds. til „Vesteraalens Avis": Nat til Lørdag forliste et Fartøi paa Fiskeværet Hovdens Havn, og et gik i Drift og knustes paa den anden Side af Fjorden. 15 Baade drev paa Land foraarsaget ved Fartøiernes Drift. Baadene vilde ellers blevet liggende i Ro. 2den Juledag faldt en Pige, som skulde gaa fra en Gaard i Oksnæs til Hovden udover et Fjeld og forslog sig saaledes, at hun idag afgik ved Døden. I Nykvaag skal 7 Baade være ødelagt af Stormen.

Hafslund.

Fredrikstad Formandskab indstiller nu paa, at Kommunen stiller sig som Garantist for det Laan, som det norske Konsortium optager til Kjøb af Hafslund. En Tiendedel af Kjøbesummen Kr. 63,500 betales kontant. Laanet Kr. 571,500 skal efter Forlydende allerede være sikret fra et udenlandsk Hus.

Som Medlemmer af Konsortiet er tegnet følgende Firmaer:

	for Kr.
J. N. Jacobsen & Co., Fr.stad	150,000
Bjørnebys Brug, do. . . .	75,000
Math. L, Skotvet, do. . . .	37,000
Ths. W. Schwartz, do. . .	30,000
Arthur Mathiesen, do. . . .	45,000
Anth. B. Nilsen & Co., do. .	15,000
Moss Cellulosefabrik. . . .	60,000
Skedsmo Dampsag og Høvleri, Chr.a	22,500
Westye Egeberg & Co., do. .	75,000
A. O. Haneborg do. . . .	45,000
Lillestrøm Dampsag og Høvleri do.	37,000
Fr.stad mek. Verksted, Fr.stad	10,000
Morchs Efterfølger do. . . .	5,000
Olaf M. Holwech do. . . .	5,000
Jul. Lorenzen do.	5,000
M. Falch do..	10,000
Ths. A. Wilberg do. . . .	2,500
Otto Th. Andersen do. . .	2,500
A. Bronn, do.	2,500
Chr. Støren, do.	2,500
E. Mørch, do.	5,000
G. Wankel, Moss	5,000
Tilsammen	646,500

Beløbet skal indbetales i 10 aarlige Terminer.

Blandt de Betingelser, som Formandskabet stiller for Garantiens Overtagelse er bl. a., at Staten gives Adgang til at kjøbe Eiendommen inden Storthingets Slutning d. A. (N. T.-B.)

Sjømandspræst i Buenos Ayres.

Bergen 13/1 94. (H. O. T. B.)

Sjømandsmissionens Hovedbestyrelse valgte igaar Pastor Hilmar Vasstrand til Sjømandspræst i Buenos Ayres.

Vasstrand har tidligere været i Buenos Ayres som Præst ved Siden af fhv. Sjømandspræst Geelmuyden, og er for Tiden Hjælpepræst ved de europæiske Stationer.

Det franske Deputeretkammer har med 290 mod 67 St. gjenvalgt Duprey til Formand.

Jaabækiana.

Gamle Jaabæk var ikke saa lidet af en Humorist. Han kunde af og til i al Gemytlighed give sine Venner en ganske følelig Snert og skaanede heller ikke sig selv, naar han var i det Lune, skriver „Landsbl."

En Dag, han sammen med en anden gik gjennem Gaderne, fik de se en Mand, der tog en brugt Tobaksbus op af Rendestenen og stak i Lommen. „Det kan man kalde Sparsomhed og Økonomi", siger Jaabæk. „Du har endnu adskilligt at lære i den Retning, min gode Søren."

Sammen med en Bymand skulde han en Dag besøge en Bekjendt, der boede udenfor Bygrændsen. „Jeg tager „Hektor" med", siger Bymanden, „for „Ministeren" er lidt vond af sig, men min „Hektor" kan greie den." — „Ministeren", hvem er det?" — „Det er Gaardshunden der paa Gaarden." — Da de naaede frem, for Hunden løs paa dem, men blev tagen saa eftertrykkelig i Skole af „Hektor", at den snart maatte give Kjøb. „Flink Fyr, den Hektor", siger Jaabæk, da de tog Toiet af sig inde i Gangen. „Han kunde greie en Minister. Mon han ikke skulde ville være med paa Sag Nr. 33?"

En af Jaabæks Kolleger havde engang bedt ham tilaftens. „Hils paa Manden", siger Hustruen til sin lille Søn, der netop den Kveld var i daarligt Lune. „Nei", skriger Gutten og stamper i Gulvet. „Nei", mumler Jaabæk, „og et Tramp atpaa. Det var et kraftigere Nei end mine Neier; det skal jeg merke mig."

I Stockholms Sømandshjem har ifl. St. D. i sidste Aar logeret 2725 Sømænd, hvoraf 2236 Svensker, 175 Finner, 109 Nordmænd, 95 Engelskmænd, 51 Tyskere, 29 Franskmænd, 10 Hollændere, 8 Danske, 5 Spaniere, 4 Amerikanere, 2 Vestindiere og 1 Østerriger.

Rigmænd i Berlin. Ifølge den sidste Skatteliste findes der i Berlin 31 Personer, der har en aarlig Indtægt fra 500,000 Mark til 1 Mill., og 8 Personer, som har en Indtægt af over 1 Mill. Den største Indtægt (3,340.000 Mark) maa betale 133,400 Mark i Indkomstskat. Antallet af Personer i Berlin, der eier en Formue af over 1 Mill., udgjør for Tiden 330.

Ruslands Torpedoflotille i Østersøen vil, skriver Novoje Vremja, blive forøget i den nærmeste Fremtid med over 30 Torpedobaade, som skal bygges paa russiske Værfter. Torpedobaadenes Deplacement skal være ca. 150 Tons, Hastigheden 26—27 Knob, en Hastighed, som hidindtil kun Sortehavs-Torpedobaaden „Adler" er i Besiddelse af, men som kun vanskelig vil kunne træffes blandt Udlandets Torpedobaade.

Det aarlige Udsalg

af baade

Sommer- og Vinterkaaber og Jakker

foregaar i Januar og Februar

og realiseres til halv Pris.

K. A. Andresens Eft.

Prinsens Gade 14.

„Victoria zu Berlin"

— etbl. 1853, —

Grundkapital 6 Mill. Mark.
samlede aktiva 1892) 68 „ „

Livsforsikring,
(1861)

Totalsum ult. 1893 312 Mill. Mark.
Ny forretning i 1893 71 „ „

Dividenden er fra (1878) ordnet efter fast system, hvorefter den hvert aar **stiger med 3%.**

Præmierne reduceres derefter saaledes:

det	3die	4de	5te	6te	10de	18de
med:	10%	10%	12%	15%	27%	51%
det	30te	40de	50de	60de	aar.	
med:	87%	117%	142%	177%	o.s.v.	

Præmiebetalingen opherer, henholdsvis udbetales **10% af forsikringssummen i aarlig livrente, hvis den forskrede har erlagt en liden extrapræmie og ved en sygdom eller ulykkeshændelse blir livsvarig arbeidsudygtig.**

Ulykkesforsikring,
(1883)

Præmieindtægt . . . 6 Mill. Mark.
Gevinstuddeling . . . 41/2% af præm.

Victorias nyeste reform er

ulykkesforsikring med præmietilbagebetaling.

Samtlige indbetalte præmier betales tilbage enten ved den forsikredes død (uanseet aarsagen) eller efter en fastsat alder og uden hensyn til muligens tidligere ydet skadeserstatning. Policebetingelserne sikrer den tilskadekomne erstatning i flere tilfælde end noget andet selskab.

Livsvarig jernbaneforsikring.

Præmie en gang for alle. Gjælder for hele livet. Har gyldighed over hele verden.

Udstyrsforsikring. **Livrenter.**

Driftige agenter antages over hele landet.
Enhver agent er pensionsberettiget i forhold til den i aarenes løb tegnede livsforsikringssum.

Generalagenturet for Norge.

Kristiania: Kirkegaden 23. Telefon 1289.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao**. thi **den er bedst** og **billigst.**

Brødrene Cloetta.

Olympen

Kr.a Morskabstheater.

Concert og Forestilling hver Aften
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.

Rudolph Olsen.

Pund for Nøglen, før skulde han slaa det i Tusen Stykker.

Medens han anstillede disse Betragtninger, kom Tjeneren ind og meldte, at der var en ung Dame ude, som ønskede at tale med ham. Han befalede at lade hende komme ind.

Et Øieblik efter traadte der ind en høi, slank Pige med store, sorte Øine, som hun undselig slog ned. Hun saa bleg og forlegen ud og satte sig hvilende paa Kanten af en Stol, som han havde budt hende. Da hun slog de prægtige Øine op, forekom det ham, at han havde seet disse Øine før, men hvor? Ganske ubekjendt var de ham ialfald ikke.

„Min Herre", begyndte Damen lavt, „De kjøbte igaar et Skrivebord."

Nu vidste han, hvor han havde seet Øinene. Det var Kjøbmandens Datter, og hun kom formodentlig med Nøglen.

„Ja," sagde han smilende, „jeg havde den Lykke at kjøbe et lidet Skrivebord hos eder!"

Hun saa ganske alvorlig, næsten sørgmodig ud.

„Ja, desværre," svarede Falk.

„Jeg ser Bordet staar der. Vil De tillade mig at gaa nærmere?"

Uden at vente paa Tilladelse reiser hun sig, gaar hen til Skrivebordet og løfter det med Lethed op i den ene Ende. Idet hun bevægede det, hørte man indi en Lyd som af et i et Stykke Tøi indhyllet Metalstykke.

„Der er den!" raabte hun. „Men hvorledes faar jeg den ud?"

Den Gjenstand, Lyden kom fra, var en liden Pengepung, sa' hun, som et af Børnene havde taget fra hendes Lomme og gjemt. Hun havde i flere Dage lebt efter den, indtil hendes lille Søster endelig havde tilstaaet, at hun havde gjemt Pungen i Skrivebordet. Hvad skulde man nu gjøre?

„Men hvorfor har De ikke bedt Deres Far om Nøglen?" spurgte Falk.

Den unge Dame slog atter sine mørke Øine ned, betragtede Folderne paa sine Klæder og bed sig i Læberne. En ny Forlegenhed var kommen over hende, og denne var større end den første.

„Da vilde han selv være kommen", sagde hun endelig.

Altsaa en Hemmelighed for Faderen, tænkte Falk, hvem Sagen begyndte at interessere i høi Grad. Han havde nærmet sig og ventede yderligere fortrolige Meddelelser. Men jo nærmere han kom hende, desto vanskeligere blev hun at forstaa. I sin Forlegenhed havde hun taget frem sit Lommetørklæde og holdt det nu for Munden, saa han ikke kunde høre andet end Mumlen og maatte spørge flere Gange op igjen.

„Men De maa love mig bestemt, at De ikke fortæller det til Nøgen", sagde hun, idet hun saa op.

„Det giver jeg Dem mit Ord paa,"

„Der ligger nemlig en liden Ring i Pungen, men det maa Far ikke vide. Jeg har faaet den af min Fætter, men Far kan ikke like ham. Far er saa hjertelos. Bare De vilde være saa snil og skrive til Far efter Nøglen. Det skal intet koste Dem, thi i Pungen er der ogsaa tre Pund Sterling. Ak, havde jeg bare Nøglen, — bare De vilde skaffe mig den," jamrede hun.

Det Blik, hvormed hun saa paa ham, var meget sørgeligt, og Udtrykket i de store, smukke Øine var saa bedende og stille, saa tillidsfuldt, at Falk knapt hørte, hvad hun sagde.

Der gik en hel Stund, før Sagen var bleven ham ganske klar. Frøken Scalch var sin Fars ægte Datter og havde ikke forgjæves lyttet til hans Prækener om Menneskekundskab. Man maa give Folk Tid til Eftertanke, det var ogsaa hendes Valgsprog. Ligesom tilfældig vendte hun sit smukke Ansigt bort og skjulte det i Lommetørklædet. Hr. Falk maatte gives Ro til Overveielse. Og han overveiede Situationen.

Da hun atter saa op paa ham, var han bleven færdig med sine Betragtninger og erklærede sig villig til enten at skrive til hendes Far eller selv at opsøge ham, hvis hun ønskede det.

Hun foretrak det første og takkede ham paa Forhaand saavel med varme Ord som med et nyt henrivende Blik fra de mørke, drømmende Øine. Hun vilde forsøge at overtale Faderen til at sende hende med Nøglen, men hvis dette ikke lykkedes, vilde hun selv senere hente sin Skat.

Om Natten drømte Falk om underskjønne mørke Øine, som forfulgte ham overalt. Selv Dagen efter følte han næsten Længsel efter dem. Han spiste Middag tidligere end sædvanlig, og efterpaa læste han Aviserne; men han kunde ikke faa Ro, og hver Gang han hørte en Lyd, lyttede han. Endelig blev der banket paa Døren, men hvilken Overraskelse! Scalch stod foran ham.

Hans Forbauselse var saa stor, at han ikke anfaa det Umagen værdt at reise sig. Han blev rolig liggende paa Sofaen, medens den Gamle tog Nøglen op af Lommen, gik hen til Skrivebordet og aabnede de forskjellige Skuffer. Falk tog sin Portemonnæ og kastede to Pund Sterling paa Bordet. Scalch tog Pengene med et dybt Buk og gik mod Døren. Inden han havde naaet den, sprang Falk op af Sofaen og raabte:

„Vent, jeg vil først se, om De maaske atter har givet mig Tid til Eftertanke for at kunne betale endnu mere."

Han gik hen til Skrivebordet. Nøglen passede virkelig og aabnede alle Skuffer. Med en Haandbevægelse betydede han Kjøbmanden, at han kunde gaa.

„Jeg anbefaler mig", sagde Scalch, De har virkelig gjort en udmærket Forretning."

Hr. Falk slog op en Latter, medens den Gamle med et dybt Buk smilende fjernede sig.

Denne Aften modtog Falk intet Besøg mere; heller ikke næste Dag kom der Nøgen; han blev stadig utaalmodigere. Den tredje Dag kunde han af Nysgjerrighed ikke holde det ud længere. Han begyndte — i Begyndelsen modstræbende — at søge efter Pungen, thi det var ham pinligt at efterforske Frøken Scalchs Hemmelighed. Men hvad skulde han gjøre, da hun ikke kom?

Efter en kort Søgen havde han den lille Tingest i sin Haand. Et Øieblik stod han ubevægelig, fortabt i Beskuelsen af den.

Det var hverken en Pengepung eller en Portomonnæ, men en liden strikket Pung med Spillemærker.

For tredje Gang gik han til den lille Plads ved Enden af den mørke Gade. Denne Gang gik han en anden Vei for ikke at maatte gaa forbi Vinduet og blive seet indenfra.

Lykken var ham atter gunstig, han fandt hele Familien samlet. Scalch kom ham imøde med straalende Ansigt, men Falk gik lige hen til Datteren, som syntes at have den største Lyst til at forlade Butikken.

„Jeg bringer Dem Pungen tilbage, min Frøken", sagde han, idet han overrakte den til hende.

„Min Pung — nei, det er det ikke; jeg fandt senere den rette i en anden Klædning. Jeg ber undskylde, at jeg har voldt Dem Ulejlighed."

„Men hvem tilhører da denne Pung?"

„Min Søster, baade den og Spillemærkerne", sagde hun smilende. Hun har narret mig. Jeg beder meget om Undskyldning, min Herre."

Hun saa paa ham med hint henrivende Blik; denne Gang havde det dog den modsatte Virkning paa den overlistede Kjøber.

„Ved De hvad, Frøken Scalch", sa' Hr. Falk, idet han bøiede sig over Disken forat kunne tale lidt lavere. „Jeg kunde have den største Lyst til for mine to Pund at have den Tilfredsstillelse at fortælle Deres Far lidt om den lille Ring."

Hun smilte og sa':

„Som De ønsker, min Herre, men jeg maa meddele Dem, at jeg igaar er bleven forlovet med min Fætter."

Falk betragtede tankefuldt den unge Piges smukke mørke Haar. Efter nogle Øieblikkes Overveielse sa' han:

„Jeg hører, Hr. Scalch, at Deres Datter er bleven forlovet. Jeg gratulerer og haaber, at De nu er tilfreds med Deres Svigerson."

„Ja, han er en prægtig ung Mand", svarede Scalch.

Hr. Falk forlod ærgerlig Butikken.

Theater- og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

MUNKSJÖ-PAPPERSBRUK-JÖNKÖPING 18 62

Munksjö

Aktie-Bolags

Fabrikata

bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.

Pap til Bygningsbrug:

Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, lugtfri impregneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, Uldpap til Underlag for Tæpper og Linoleum, Rullepapir for Tag og Vægge, Asfalt Tagpap og Isoleringspap.

Tagfarve, rød, til Bestrygning af Paptag

anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Husholdningskul

sælges billigst fra lossende Skib og fra Tomt ved Vaterlands Bro.

O. Sørensen,

Telefon No. 1455. Møllergaden 34.

!!Efter Vareoptællingen!!

Forskjellige ældre Varer er udlagt og sælges til

Underpris.

Sirts, før 70 Øre, nu **40** Øre Mtr., Blaatøi, før 50, nu **30** Øre Mtr. **Bolster,** før 80, nu **50** Øre Mtr. Skjørtetøier, før 1.00, nu 75 Øre Mtr. Et Parti **Lærred 18** Øre Mtr. Et Parti grovtraadet **Stout 23** Øre Mtr. Et Parti **Dreiel 40 & 50** Øre Mtr. En Del **Treier & Benklæder** ½ **Pris.** En Del **Slips** ½ **Pris.** En Del **Korsetter** ½ **Pris.** En Del **Blonder & Pyntebaand 5** Øre Mtr. Gamle **Sneller & Tvist 5** Øre Stk. **Rester** af **Flonel, Uldtøi & Lærreder.** Nogle Stk. hvide **Gardintøier** sælges til betydelig **Underpris. Slumpegarn 2** Kr. ½ Kg.

Syver Tandberg,

Kops Gaard,

Hj. af Carl Johansgd. & Kirkegd.

Telefon No. 3178. Telegramadr.: Aron.

Aron Johannesson's

Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.

Solide Agenter antages.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,

Torvgaden 22, Kristiania.

Sukkerlaget og benfrit

amerikansk

Oxekjød

i Partier

til laveste Dagspriser hos

Jensen & Co.,

Torvgaden 5 A.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26II, Christiania

modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referance.

Lutherstiftelsens Boghandel

anbefaler

Største Udvalg af religiøs Literatur, — de ved Universitetetet brugelige Læreboger.

Ligesaa **Skolebøger.**

Religiøse Vægbilleder

i elegant Udstyr forefinder i stort Udvalg.

Lutherstiftelsens Boghandel,

Nedre Slotsgade 8,

Kvartalet mellem Carljohans- og Prindsensgade.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

Cathrineholms Jernværk,

Fredrikshald,

anbefaler sine anerkjendte Fabrikata af:

Stangjern, Damphammersmide, Skibssmide, Propelstævne og Ror, Kjættinger, Spiger, Jernbanedogs, Am bolter, Skruestikker, Slægger, Spet, Feisler, Hakker, Vognaxler, Hestesko, Øxe, Drægge, Baadankere etc., **Ovne, Comfurer, Kabysser, Agerbrugsredskaber,** Maskiner til **Sagbrug, Mollebrug, Teglværker** etc., samt **Turbiner,** og modtager Bestillinger paa andre mekaniske Arbeider.

Lager af Jern & Kjetting hos Brødrene Zimmer, Christiania.

„ „ Ovne, Comfurer etc. hos Consul Kreb —

Haldens Metalvarefabrik

Fabrik for **Kobberkjedler, Kobberkaseroller, Meierispand, Saaer, Spyttebak, Lygter, Toiletspand, Lanterner, Blikvaser** og andre Metalvarearbeider.

C. Wiel-Gedde,

Fredrikshald.

Melforretning en gros.

Agentur, Comission & Inkasso.

F. H. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

F. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

Denatureret Spiritus

billigst hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenshyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere eksisterer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 7. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag 16de Januar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Brand & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Smaagriser
af ren stor Yorksheri-rase
til avlsdyr, og halvblods til brugsdyr, stadig tilsalgs. Alle rene avlsdyr er premierede.
Fritz Hornemann.
Bjørnstad pr. Stane st.

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Fro. Priscourant.
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H. O.)

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Simers Punsch
anbefales

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner strax paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Den russiske Petroleumsring. 26 Firmaer i Baku har afslaaet at slutte sig til den tilsigtede almindelige russiske Petroleumsring. Af disse 26 har nu de 21 dannet en Ring for sig selv. Denne repræsenterer en aarlig Udførsel af omkring 20 Mill. Pud, medens den Nobel-Rotsschildske Ring udfører 40 Mill. Pud.

Grev Schuvaloff, den russiske Gesandt i Berlin, stod isøndags Fadder til Grev Herbert Bismarcks Datter. Daaben fandt Sted paa Slottet Schönhausen.

Otte Timer.

I den britiske Stats Værksteder er otte Timers Arbeidsdag for nogen Tid siden blevet indført, og det blev nylig oplyst i Underhuset, at Forsøget havde havt et tilfredsstillende Udfald.

Dette er en paa en Gang glædelig og betydningsfuld Efterretning, som vistnok ikke vil undlade at drage Følger efter sig.

Gladstone ytrede i sin Tid til en Deputation af Arbeidere, at han vilde virke for otte Timers Arbeidsdag, saa langt han evnede, men at det var et meget vanskeligt Spørgsmaal, som hverken lod sig løse strax eller paa en Gang for alle Arbeidsgrene.

Det forholder sig i Virkeligheden saa, at dersom otte Timers Dagen skal kunne gjennemføres i Verdensindustrien, da maa der internationale Overenskomster til. Det er nemlig let nok for Staten at anvende dette System for sit Vedkommende, da den ikke har nogen Konkurrence at frygte. Men dersom der f. Ex. indføres en otte Timers Arbeidsdag i enkelte Grene af den britiske Storindustri, hvor Konkurrencen er skarp med, lad os sige Tyskland, saa vil man i det sidstnævnte Land kunne benytte Leiligheden til at faa Overtaget og ruinere de paagjældende britiske Industrigrene. Det er vistnok saa, at i Længden kan ved 8 Timers Arbeide præsteres ligesaa meget, og paa Grund af den gode Sundhedstilstand maaske noget mere end ved 10 eller 11 Timers Arbeide. Men i Overgangsperioden vil den tyske Industri kunne lade Arbeidet foregaa under Høitryk og da erobre sig et Marked, som den engelske ikke senere vil være istand til at frarive den.

Endnu værre kan det stille sig i et lidet Land, hvor Evnen til at udholde en Konkurrence er ringe. Det vil saaledes være vanskeligt for den norske Industri at hævde sin Stilling mod f. Ex. den svenske, naar den sidste faar Frihed til at udnytte alle de Udveie, som Mangelen af indskrænkende Lovbestemmelser holder aabne for den.

I det hele taget maa man vistnok hos os indtil videre indskrænke sig til at indføre en otte Timers Dag i de Brancher, hvor der ikke kan tænkes Konkurrence fra Udlandets Side eller hvor Forholdenes Natur er saadanne, at der ikke er Grund til at ængste sig for en Konkurrence. Forøvrigt maa man oppebie, hvad de store Lande gjør og i Tilfælde slutte en Overenskomst med Nabolandene om fælles Regler i alle de Tilfælde, hvor ikke selve Arbeidets Natur gjør Bestemmelse om en otte Timers Dag overflødige eller skadelige.

Det liberale engelske Ministerium maa kunne udrette meget for mellemfolkelige Overenskomster om Arbeidernes og Arbeidets Beskyttelse, dersom det, hvad vi haaber, bliver staaende længe ved Roret.

En Familieroman. For Domstolen i Orleans er i disse Dage oprullet Enkelthederne i en Familietragedie, som vistnok i Frankrige mindre hører til Sjeldenhederne end andetsteds, men dog ved sin Gaadefuldhed har vakt en ganske stor Opsigt. For 25 Aar siden indgik en fransk Adelsmand, Hr. de Courcelles, Eier af Godset Villereau og selv tilhørende en af Frankriges ældste Familier, en Mesalliance, idet han til hele sin Slægts store Fortørnelse giftede sig med en ung Pige, der stod i en Hanskebutik i Paris, en henrivende, vakker Belgierinde. Det unge Ægtepar levede stille for sig selv paa Mandens Gods. Ægteskabet bragte dem en Datter, der nu er i Tyveaarsalderen. Hr. de Courcelles døde i 1887 og efterlod sig et Testamente, i hvilket han skjænkede sin Enke 200,000 Francs foruden en betydelig Livrente. Til denne var dog knyttet den Betingelse, at den skulde ophøre, hvis Enken giftede sig igjen. Størstedelen af den Afdødes Eiendom gik over paa Datteren. Kort Tid efter Gemalens Død modtog Fru de Courcelles Besøg af en belgisk Ingeniørkaptein, som endte med at blive boende paa Godset. Længe kunde det naturligvis ikke vare, før Rygtet begyndte at beskjæftige sig med de to. Man paastod, at Kapteinen var en gammel og intim Bekjendt af Enken. Det gamle Forhold blev nu fortsat, efterat Manden var afveien. Folk blev derfor ikke lidet forbauset, da de en god Dag hørte, at Gjenstanden for Kapteinens Følelser ikke var den endnu meget smukke Enke, men hendes unge Datter, der fremdeles opholdt sig i Klosteret. Det varede imidlertid flere Aar, før den unge Dame vilde give sit Samtykke til dette Ægteskab, hvor Aldersforskjellen var saa stor. Arvingen vilde først aldeles ikke høre tale om Hr. Impens, Kapteinens Navn. — Nu vel, erklærede Moderen. Du faar gjøre, som du vil, men saa længe du nægter at gifte dig med ham, kommer du ikke ud af Klostret. Den unge Pige blev da siden to hele Aar i Klostret. I hele denne Tid vedblev Kapteinen at bo hos Enken som hendes Gjæst. Da gav endelig Datteren efter, og Brylluppet fandt Sted. Det paastaaes nu, at den oprettede Ægteskabskontrakt i alle Dele var til Fordel for Kapteinen. Det er imidlertid ikke herom, Retssagen dreier sig. Hr. Impens er derimod anklaget for brutal Mishandling af den unge Kone, hvem han skal have slaaet, mishandlet paa alle Maader og ladet føre et rent Hundeliv, samtidig som han fortsatte sit intime Forhold til Moderen. Den unge Kone, som ingen havde at støtte sig til, blev under denne hjerteløse Behandling fortvilet og holdt paa at gaa fra Forstanden. En Tid var der endog Tale om at indlægge hende paa et Sindssygehospital. En engelsk Guvernante forbarmede sig da over hende og laante hende tyve Franks, thi Manden lod hende trods hendes Rigdom aldrig faa en Øre. Derved lykkedes det hende at flygte til Orleans, hvor hun straks meldte Sagen for Politiet. Moderen og hendes Mand kom straks og førte hende tilbage til Godset. Men nu var det for sent. Mistanken var allerede vakt, og en Undersøgelse blev straks sat igang. I Begyndelsen tegnede Sagen til at blive et sjelden uhyggeligt Familiedrama. Man mistænkte endog Enken for at have ryddet sin Mand af Veien ved Gift, og der var Tale om, at Liget skulde opgraves. Den unge Datter skulde ogsaa efter Ægteskabet, paastod man, flere Gange have havt høist mistænkelige Ildebefindender. Sandsynligvis var alt dette dog kun løse Rygter, thi den offentlige Anklager har kun krævet Hr. Impens dømt for Mishandling af sin Kone. Enken skal være en eiendommelig Person, der ialfald udmærker sig ved høist besynderlige Vaner. Saaledes pleier hun at modtage Folk høist upaaklædt og ikke sjelden i Bad, paastaar onde Tunger da. Sagen var imidlertid adskillig indviklet. Fra den anden Side blev det nemlig paastaaet, at Enken skal være et sjelden bravt Menneske, og at hun kun er Gjenstand for en skammelig Forfølgelse af hendes Mands Familie, der aldrig har kunnet tilgive, at han giftede sig under sin Stand. Sagens Udfald blev derfor imødeseet med adskillig Spænding. Retten kom til det Resultat, at den Anklagede maatte frikjendes, da den ikke fandt, at der var ført tilstrækkeligt Bevis for Beskyldningernes Sandhed. Derimod var det godtgjort, at den unge Frues Fremstilling i mange Henseender var usand og i høieste Grad overdreven.

Statuter

for

Centrumsforeninger.

Vi opfordrer Meningsfæller til overalt at slutte sig sammen i Foreninger og virke for almindelig Udbredelse af „Eidsvold", der fremholder en moderat og forsonlig Politik.

Veiledning i Affattelse af Statuter for saadanne Foreninger vil man have dels i tidligere her i Bladet meddelte Statuter, dels i de her gjengivne.

§ 1. Foreningens Formaal er at virke for Folkets Selvstyre paa Frihedens og Ordenens Grund, for Udbredelse af politisk Oplysning for de Stemmeberettigedes Deltagelse i de offentlige Valg og for almennyttige Foranstaltninger i Almindelighed.

§ 2. Foreningen erklærer sig for Bevarelse af vor nuværende Statsforfatning, Bevarelse af Foreningen med Sverige under fuld Ligestillethed mellem de to Riger, for en forsigtig Udvidelse af Stemmeretten, for virkelig Sparsomhed i Forvaltningen af de offentlige Midler, for en jevn og rolig Udvikling af vore Institutioner uden pludselige og gjennemgribende Forandringer.

§ 3. Enhver selvhjulpen Mand over 21 Aar kan blive Medlem af Foreningen, naar han indtegner sig og erklærer sig enig i Foreningens Formaal og Program.

§ 4. Foreningen vælger en Bestyrelse af 5 (eller 7) Mænd, hvoraf aarlig 2 og 3 (eller 3 og 4) udtræder, første Gang efter Lodtrækning.

§ 5. Foreningsmøder afholdes mindst et Par Gange aarlig og altid i betimelig Tid før Storthings- og Kommunevalgene.

§ 6. Forandring i disse Grundregler maa foreslaaes for Bestyrelsen mindst 14 Dage før det Møde, hvori de skal behandles. Til deres Vedtagelse kræves 2/3 af de tilstedeværende Medlemmers St.

Finland og Rusland.

Paa den i Finland snart sammentrædende Landdag vil der efter flere Tegn at dømme fremkomme en betydningsfuld Opinionsytring i Anledning af de stadige Angreb paa Finlands Selvstyre, der kommer tilorde i en Del af den russiske Presse og i Tilbud, som truer Finlands Selvstændighed.

Rundt om i Finland er der i den sidste Tid holdt Møder, hvorpaa man har vedtaget Opfordringer til Landets Repræsentanter om i denne Sags Anledning at henvende sig til Storfyrsten, den russiske Keiser.

Forleden holdtes der et stort Møde i Helsingfors, hvortil Hovedstadens Repræsentanter i Borgerstanden ved anstundende Landdag havde sammenkaldt sine Vælgere for at give dem Anledning til at udtale de Ønsker, som de vilde, at Repræsentanterne skulde fremføre paa Landdagen.

Ordet begjæredes først af Kommerceraad **Borgstrøm**, der paa svensk holdt et Foredrag om de fremkomne Forslag til Forandringer i den finske Grundlov.

Han udtalte bl. a.:

„Naar man betænker, at disse Forslag indebærer, at det uindskrænkede Selvherskerprincip bliver indført i Finland; at den græsk-katholske Kirke bliver Statskirke i Finland og at vor lutherske Statseller Folkekirke kun bliver en taalt Sekt; at vor indre Styrelse delvis stilles under russisk Lov; at for Finland gjældende Love gives af russiske Myndigheder uden Stændernes Medvirken; at Personer, som ikke er finske Medborgere, kan indehave Embeder og deltage i Stænderrepræsentationen i Finland; at af Stænderne forkastede Regjeringsforslag alligevel paa høieste Sted kan erklæres gjældende, hvis de paa nogen Maade berører Ruslands Fordele og Interesser, — naar man betænker alt dette, da maa Fædrelandsvenner med alvorlig Bekymring indse, at hvis disse Forslag bifaldes, saa tilintetgjøres vor nugjældende Statsforfatning, og de i aandeligt og materielt Henseende velsignelsesrige Frugter af Aarhundreder gamle Institutioner tabes for bestandig — — —

For enhver loyal Borger, hos hvem Gudsfrygt og Ærbødighed for Øvrigheden er indplantet fra Barndommen af, staar et **Keiserord** som noget helligt og ukrænkeligt. Vi nærer derfor den Forhaabning, at da høisindede Monarker siden dette Aarhundredes Begyndelse høitidelig har bekræftet gjældende Grundlove, vil disse ogsaa blive bibeholdt uforandrede."

Taleren foreslog for Mødet en Udtalelse om, at Helsingfors' Repræsentanter med alle lovlige Midler skulde værne de finske Grundlove og **den Statsforfatning og det Selvstyre**, som Finland nyder i Kraft af disse.

Umiddelbart derpaa holdt Dr. **Brander** en længere Tale paa finsk og fremhævede, at trods alle Uenigheder mellem Finlands svensktalende og finsktalende Befolkning, raadede der her Enighed mellem de forskjellige Partier. „Folket er varmt overbevist om," sagde han, „at naar Keiseren bliver bekjendt med den Stemning, der raader blandt alle Lag af Befolkningen, vil han sikkerlig afvende Angrebene paa vor politiske Stilling."

Ialt 12 Talere optraadte paa Mødet, der sluttede med et Leve Finland, hvilket samtlige tilstedeværende istemte.

Det amerikanske Udvandringsbyraa har ifølge et Telegram fra Filadelfia til Times meddelt, at siden Oktober f. A. er der afreist flere europæiske Emigranter til Europa end der er ankommet til Havnene i De forenede Stater.

Fare for Flertalsstyret?

„Dersom det radikale Parti ikke sejrer ved de kommende Valg, vil Flertalsstyret (Parliamentarismen) faa et Knæk for lange Tider". Saa siger Radikalerne selv, og Hr. S. Nielsen gjorde sig til Tolk for denne Tanke paa Mødet i Bodø.

Og derfor skal man gaa paa og drive den hidtil fulgte Hensynsløshedens og Ufordragelighedens Politik ud i dens yderste Konsekvenser.

Tror de Herrer, at det er paa den Maade, at man skal kunne undgaa det truende Tilbageslag? Mener de Herrer, at Folket skal vindes for et parliamentarisk Regieringssystem, naar man ikke byder det nogen anden Form for Flertalsstyret, end en brutal Optræden mod Halvdelen af Landets Borgere og mod Broderlandet?

Kan de Herrer paavise noget Tilfælde, hvori en Politik af denne Art ikke har, som en uundgaaelig Nødvendighed, ført ud i en Bagevje?

Heldigvis er Flertalsstyre ikke ensbetydende med radikalt Styre. Folket selv kan hindre, at Yderlighedspolitiken slaar om i en utaalsom og trangbrystet Reaktion. Det moderate Parti har her til Opgave at hindre eller mildne de ellers uundgaaelige Konsekvenser af Radikalernes Færd. Ligesom det nu med al sin Kraft vil stille sig i Vejen for den radikale Politik, saaledes vil det, naar engang Strømmen har vendt sig, med ikke mindre Styrke stille sig i Vejen for en Reaktion, der fornægter Parliamentarismen.

For Folkestyret er der ingen Fare; denne truer i al Fald ikke fra vort eget Land. Det er til Folket selv, at der appelleres, og det er Folket selv, der gjennem Valgene affiger Dommen. Storthinget er Folkets Repræsentanter, men over det staar Folket selv, der gjennem de stemmeberettigede Borgere afgjør, om det i Sandhed har repræsenteret Folkeviljen eller om en forandret Sammensætning er paakrævet, for at Folkets virkelige Mening kan komme til Orde og skaffe sig Lydighed.

„Viking."

Bureautelegram herværende Blade.

Arendal, 14. Januar.

Kaptein Magnus Andersen ankom hertil idag med Dampskibet „Odin", og modtoges paa Bryggen af Medlemmer af Somandsforeningen og Skibsførerforeningen.

Derefter samledes man ved en festlig Tilstelning iland, hvor Kaptein Andersen ønskedes velkommen hjem.

Af de forskjellige Skaaltaler fremgik, at Stemningen inden Foreningerne var for, at „Viking" tilslut burde havne i Amerika.

Centrumsforeningen paa Fiskum.

Fra Fiskum skrives til os: Afvigte Lørdag den 30te December stiftedes en politisk Forening, hvori 64 Medlemmer indtegnede sig paa Stedet, og som konstituerede sig under Navn af Fiskums moderate Venstreforening med Tilslutning til CentumsForeningens Program.

Følgende vedtoges som Foreningens Formaal:

1. At arbeide for en jevn fremadskridende Politik paa alle Omraader.

2. At arbeide for at opnaa fuld Ligestillethed i Unionen ligeover for Sverige, og derunder Hævdelse af vor Ret, til at oprette eget norsk Konsulatvæsen, som vi tror kan opnaaes ved venskabelig Forhandling.

3. At arbeide for større Sparsomhed i Statshusholdningen og Indskrænkning i Embedsværket. Forsaavidt direkte Skat til Statskassen er nødvendig for at balansere Budgettet, da søge at indskrænke Udgifterne dermed.

4. I Tilfælde Uenighed mellem Statsmagterne bør Storthinget kunne opløses og nye Valg udskrives; dog kun en Gang i Valgperioden.

Forøvrigt er det Foreningens Hovedformaal at søge saa meget som muligt at virke for at Afgjørelsen af de større Sager kommer til at ske efter saglige og ikke efter Parti-Hensyn.

En ordentlig Plattenslager.

„Fremskridt" fortæller en nokså fornøielig Historie om en Plattenslager, der huserede i Skien i forrige Uge. Det var en over alle Grænser ilde udseende Fyr. Han var skjæv og skak i alle Ledemod, hans Anfigt var oprevet og arret, Næse, Øine og Øren fandtes næsten ikke paa ham. Han gik omkring i Gaderne der som et Billede paa den høieste Elendighed.

Hans Historie var ogsaa trist. Han havde i sin Tid arbeidet ved Kanalanlægget Bandak — Nordsjø, sa han, og alt gik længe godt og vel. Men saa var han en Dag kommen for nær et Minehul. Skuddet gik, og vor Fyr slog Følge med Graastenen en femti-sexti Meter op i Veiret. Da han kom ned igjen, var han sørgeligt reduceret. Hans Levninger blev imidlertid omhyggeligt stoppet i en Sæk og sendte ind til Rigshospitalet. Her blev Fyren sat sammen igjen, og mærkværdigt nok, han kom sig. Men adskillig defekt var han jo, som venteligt kunde være — og saa viste Fyren frem sine Skavanker og sukkede tungt.

Han var nu netop bleven udskrevet af Hospitalet, sat ud paa Gaden uden en Skilling i Lommen. Det var ham aldeles modbydeligt at bette, men hvad skulde han gjøre? Han var ude af Stand til at tjene en Øre. Ingen vilde have det mindste med ham at skaffe, alle vendte sig fra ham med Afsky. Stakkaren førte svære Klagemaal mod Staten, der havde bekostet hans Helbredelse, men kun for at lade ham sulte ihjæl bagefter.

Fyren gjorde glimrende Forretninger her i Byen. Halve Kroner og Femogtyveøringer regnede formelig ned over ham. I to Dage drev han sin Sport her; men saa kom han tilslut ogsaa ind paa — Kanalkontoret!

Den gamle, sørgelige Historie omigjen med Suk og ynkelige Fakter.

Det blev oplyst, at der ved den nye Kanal ikke var indtruffet noget saadant sørgeligt Tilfælde.

Ja, saa maatte det være ved den gamle Kanal, mente Fyren.

Men det var over tredive Aar, siden den blev anlagt!

Umiddelbart efter denne Oplysning fløi en Mand indover Broerne, saa Halvkroner og Femogtyveøringer gjorde en svare Spektakel i hans Lommer. Vi kan ikke oplyse noget om, hvorhen han har taget Veien, men forsvunden er han.

Forlis. Farsund 15. Jan. (H. O. B. B.(Det saltlastede Stavangerbark „Mimer", Kapt. Helliesen, stødte inat i Taage ved Uller og sank. Mandskabet reddede sig og er indbjerget hertil.

Intet hverken af Tøi eller Inventar bjergedes.

Fra Farsund meddeles, at en derværende Farmaceut, Campbell, igaar fandtes død. Det viste sig, at han var død ved Blaasyreforgiftning.

Torskefisket paa Vestlandet. Sannesøen, 15/1 94 (H. O. T. B.) Dampskibet „Raftsund" er fra Selsovik, Sannæsøen og Tjøtø aldeles fuldlastet med Baade og Folk til Torskefisket ved Haugesund.

Flere Baade med Mandskaber maatte gjenlægges af Mangel paa Plads.

Salg. Møhlenpris mek. Værksted og Patent-Slipper er af Eieren, Overretssagfører Kristen Faye, solgt til Firmaet Hjellem & Karlsen for 120,000 Kr.

Storthingsmand Vinje.

Ifølge „Vestlp." holdt Hr. Storthingsmand Vinje ionsdags paa Tastad ved Stavanger et 1½ Time langt Foredrag om den nuværende politiske Stilling. Sikkert og rammende paaviste han af en Række Kjendsgjerninger, som fremdroges af de sidste Aars politiske Begivenheder, at de Radikale har forladt det gamle norske Venstrestandpunkt i Unionsspørgsmaalet. De havde slaaet ind paa nye Baner, vilde lægge alt over paa et nyt Grundlag. Og alligevel kaldte de sig det gamle Venstre!

Trods at ledende Mænd inden det „rene" Venstre havde udtalt sig tydeligt nok om, at man vilde have Unionen afskaffet, og trods at Partiets hensynsløse Politik pegte bestemt udover Unionen, havde man dog i senere Tid ogsaa paa disse Kanter forsikret Vælgerne om, at der ingen Fare var forhaanden. Tal. vilde ianledning de Hyrdetoner, som havde lydt i senere Tid, minde om Bjørnsons Ord og gjøre dem til sine: Bort med alt Unionshykleri!

Ikke en Toddel af vor Ret vil vi opgive ligeoverfor Sverige; vi vil ikke hvile, førend vor fulde Jevnbyrdighed er naaet, og den vil naaes ad den fredlige Forhandlingsvei.

Derfor opmanede han Vælgerne til kraftig at støtte denne Politik.

Nyt Fabrikanlæg i Skien. D'Hrr. Svend Foyn og Didrik og Hans Cappelen agter i Forening at anlægge en større elektrolytisk Fabrik paa Gjemsø Kloster hersteds. Fabrikken vil komme til at tilvirke Kaliprodukter og Klor og blir den første i sit Slags her i Landet. Det siges af Folk, som forstaar sig paa den Ting, at denne Anvendelse af Vandkraften særlig ligger for Norge. Godt er det i ethvert Fald, at der brydes nye Baner paa Industriens Felt. Vort Lands mange Vandfald gjør, at det er særlig godt stikket for Fabrikdrift, og det er ikke bra at holde sig for ensidig til Trælastforædling og Træmasseproduktion. Der er da ogsaa i de senere Aar gjort mange glædelige Forsøg i andre Retninger, og her faar vi altsaa et nyt i en ny Retning.

Det er Tanken, at Fabrikken delvis skal komme igang allerede i Vinter, idet man tildels vil benytte de paa Klosteret staaende Bygninger og Motorer.

Vi ønsker D'Hrr. Eiere og Skien tillykke med denne Plan, idet vi haaber, at dens Gjennemførelse vil bringe gode Resultater, skriver „Varden."

Jernbanekrise i Amerika. Den Krise, De forenede Stater har gjennemgaaet i forrige Aar, har været forærdelig for Jernbaneselskaberne. Ikke mindre end 74 Jernbanelinjer med en sammenlagt Veilængde af 32,413 eng. Mil og en Kapital paa 1,611 Millioner Dollars har maattet sættes under Administration. Især for de større Linjers Vedkommende var Katastrofen en Følge af aarelangt Vanstyre paa alle Omraader. Paa den ene Side hensynsløs Konkurrance med ruinerende Fragtsatser, paa den anden Side Uddeling af stort Udbytte til Aktionærerne for at kunne opdrive Laan eller blot for at støtte Børsmanøvrer, samt vokseude Gjæld til Aagerrente.

Til Ordfører i Vinje er valgt Bjørn Sveinungsen Lofthus (Centrum) og til Viceordfører Tollef Bækhus (Høire).

Afskedsansøgning er indleveret af Overlæge ved Reevengaardens Sindssygeasyl Peter Jürgensen fra 1ste Juli.

Afdelingsingeniør Strøm fratræder i disse Dage som Bestyrer af Eidanger—Brevik Baneanlæg. Han komplimenteredes derfor Søndag af Breviks Magistrat og Formandskab og Mandag af en Deputation, der fra Anlæggets Arbeidere og øvrige Tjenestemænds Vegne overrakte ham en Solvopsats.

Unitarisk Kirke i Kristiania. Redaktør Tambs Lyche har udsendt et 8 Siders Opraab til Dannelse af den unitariske Menighed.

De første Haugianere.

Det fortælles om Hans Nielsen Hauge en liden Historie, som i al Ligefremhed er saare betegnende. Han kom engang paa sin Opbyggelsesreise til en Bygd, hvor Folk ikke kjendte ham. De var ifærd med at pløie. Han standsede og saa paa dem. Saa tog han Plogen af deres Hænder og viste dem, hvorledes de skulde haandtere den. Han lærte dem at pløie bedre. Han dadlede deres Redskaber og forklarede dem, hvorledes de skulde gjøre dem mere fuldkomne. Og først da Kvælden faldt paa, og da Arbeidet var gjort, samlede han dem om sin Forkyndelse.

Folk i Bygden undredes over, at dette kunde være Hauge. Men det viser ham saadan, som han var, og som det Samfund blev, der samlede sig om ham. Hauge og Haugianerne vare Foregangsmænd i vor økonomiske Udvikling. De var Fremgangsmænd ofte til de bristige, og paa sin Vis vidtskuende Mænd. Hauge havde megen Fordom og Modstand at overvinde, endog hos enkelte af sine egne. Han dæmmede op for at skaffe Fossefald, saa de mindre erfarne af hans Venner rystede paa Hovedet og spurgte, om han vilde faa Vandet til at flyde mod Bækken. Nogle af de første Forsøg paa Benyttelse af Damp ved industrielle Anlæg er udgaaet fra haugianske Kredse. Der har aldrig før eller senere været nogen Gruppe af Mænd og Familier, som har staaet sammen om at omspænde saa mange og store Foretagender, som det første Kuld af Hauges Venner gjorde. Landhandlerier, Bogtrykkerier, Fiskevær Skogbrug, Landeiendomme, Dampbagerier, Møller, Tobaksfabrikker, Brænderier, Skibsrederi og mekaniske Værksteder havde de paa sin Haand. De gik i Spidsen med nye Anlæg, de skabte Forretninger, som i sin Slags hører til de største her i Landet den Dag idag.

Haugianerne forstod at forene Særeie og Fælleseie paa en Maade, som, hvis det kunde gjennemføres til de større Samfund, vilde være mønstergyldig for en gjennemgribende social Reform. Naar en Haugianer kom over en god Handel, en Eiendom eller Bedrift, som var tilsalgs, slog han strax til, om det aldrig var hans Tanke at beholde den for sig. Der var altid en af Vennekredsen, som var stikket for den, og til ham blev den den saa overladt. Han fik Støtte af de andre, indtil han var kommen i den Stilling, at han kunde gjøre Gjengjæld og selv træde støttende til, hvor det maatte trænges. Det siger sig naturligvis selv, at ogsaa denne Vennekreds havde sine Svagheder, sine store Skrøbeligheder. Den havde visselig — og det ikke i liden Maalestok — sine Dyders Feil; men de forandrede dog ikke dette mærkelige Samfunds Karakter. En af de stille og udadlelige af Samfundet brugte at sige til den, som skulde ud paa Reise: „Naar du kommer til en Bygd, hvor Bønderne arbeider sammen, fordi de ved, at der ikke er Fremgang og Velsignelse for en selv i andet, end hvad der bringer Fordel og Fremgang ogsaa for andre — kan du være sikker paa, det er en god Bygd. Men kommer du til en, hvor den enkelte tror at kunne vinde Fordel for sig selv alene, reis da videre og bliv ikke Natten over engang."

(„Stav. Avis".)

En Rose.

Oversat for „Eidsvold."

—::—

Jeg har en gammel, brun, udskaaren Træ-Æske; Laaget er istykker og sammenbundet med Traad. I den gjemmer jeg smaa firkantede, sammenlagte Papirlapper med Haar i og et lidet Billede, som hang over min Brors Seng, da vi var Barn, samt nogle andre lignende Smaasager. Jeg gjemmer en Rose der. Andre Kvinder har ogsaa lignende Æsker, hvori de gjæmmer saadanne Smaasager, men ingen har min Rose.

Naar mit Øie er vaadt og mit Hjerte tungt og min Tro paa Kvinden vakler, naar hendes Nutid for mig er en Kilde til Sorg og hendes Fremtid en Kilde til Fortvilelse, da indaander jeg Duften fra den døde Rose, som visnede for tolv Aar siden. Og da ved jeg, Vaaren vil komme; jeg ved det ligesaa sikkert som Fuglene, naar de ser to smaa skjælvende grønne Straa stikke frem af Sneen. Vaaren kan ikke svige os.

Der har engang været andre Blomster i Æsken: en Bundt hvide Akasiaer, plukkede af en Mands skærke Haand, da vi gik igjennem en Bygade en varm Eftermiddag, da det havde regnet og Draaberne fra Akasiatræets Blade faldt ned paa os. Blomsterne var fugtige; de satte Mygleflækker paa Papiret, som jeg la dem i. Mange Aar efter kastede jeg dem. Nu findes der intet andet tilbage af dem i Æsken end en svag, men gjennemtrængende Duft af tørket Akasia, som gjenkalder i min Erindring hin varme Sommereftermiddag; men Rosen ligger endnu i Æsken.

Det er nu mange Aar siden; jeg var en 15 Aars Pige, og jeg reiste paa Besøg til en liden By oppe i Landet. Den var nybygget dengang, og der var to Dagsreiser derifra til nærmeste By; Befolkningen bestod hovedsagelig af Mænd. Nogle var gifte og havde Hustru og Barn, men de fleste var ugifte. Der fandtes kun en ung Pige, da jeg kom dertil. Hun var omtrent sytten Aar, blond og fyldig; hun havde store, drømmende blaa Øine og bølgende lyst Haar; fyldige, næsten for tykke Læber til hun smaalo; da fik hun Smilehuller og hendes hvide Tænder lyste. Jeg tror, at Hotelværten havde en Datter og at Godsbesidderen straks udenfor Byen havde to. Men vi saa dem aldrig. Hun regjerede alene. Alle Mænd dyrkede hende. Hun var den eneste Kvinde, som de havde at tænke paa. De talte om hende paa Promenaden, paa Torvet, i Hotellet; de ventede paa hende paa Gadehjørnerne; de badede den Mand, hun hilsede paa eller gik sammen med paa Gaden; de sendte hende Blomster, de tilbød hende sine Heste, de friede til hende, naar de vovede det. Dels laa der noget ædelt og ridderligt i denne Mændenes Dyrkelse af den bedste Kvinde, de kjendte; dels var det naturligt, at disse Mænd, der var afstængte fra Verden, for denne ene Kvindes Fødder nedlagde den Dyrkelse, som de ellers vilde have skjænket tyve; og dels laa der noget smaaligt i deres Avindsyge mod hverandre. Om hun havde vinket med sin Lillefinger, tror jeg, at hun vilde have kunnet gifte sig med hvem hun havde villet blandt tyve af dem.

Saa kom jeg. Jeg tror ikke, jeg var smukkere; jeg tror ikke, at jeg var saa smuk, som hun var. Men jeg var fuld af Liv, jeg var ny, og hun var gammel, — og alle forlod de hende og fulgte mig. De tilbad mig.

Til mig blev nu alle Blomster sendt; mig tilbødes nu tyve Heste, skjønt jeg blot kunde ride paa en; mig ventede de paa Gadehjørnerne; hvad jeg sa eller gjorde, talte de om. Jeg syntes delvis om det. Hele mit Liv igjennem havde jeg levet ensom, ingen havde nogensinde sagt mig, at jeg var vakker og en Kvinde. Jeg troede dem. Jeg vidste ikke, at det kun var en Talemaade som en Mand havde indført, og som de andre blindt fulgte. Jeg likte at høre dem fri til mig og sige „nei". Jeg foragtede dem. Moderhjertet i mig var endnu ikke vaagnet, jeg vidste ikke, at alle Mænd var mine Barn, som Kvindens Hjerte ved det, naar hendes Hjerte er fuldvoxet. Jeg var for ung til at være øm. Jeg nød min Magt. Jeg var som et Barn, der har faaet en ny Sysbe, med hvilken det gaar omkring og smelder „overalt, uden at bryde sig om hvor den træffer. Jeg kunde ikke rulle den sammen og lægge den væk. Jeg syntes Mændene var nogle underlige Væsener, som likte mig, hvorfor, vidste jeg ikke.

Det var kun en Ting, som forstyrrede Fornøielsen for mig; jeg kunde ikke udholde Tanken paa, at nu havde de forladt hende for mig. Jeg beundrede hendes store drømmende blaa Øine, jeg beundrede hendes langsomme Bevægelser og slæbende Udtalelse. Naar jeg saa hende sidde blandt Mænd, syntes jeg altid, at hun var for god til at være blandt dem; jeg skulde gjerne have givet alle deres Artigheder en god Dag, naar hun blot en Gang havde villet smile mod mig, som hun smilete mod dem, med hele Ansigtet straalende, med Smilhuller i Kinderne og med glindsende hvide Tænder. Men jeg vidste, at hun aldrig vilde gjøre det; jeg var overbevist om, at hun hadede mig, — at hun ønskede mig død, — at hun ønskede, at jeg aldrig var kommen til Byen. Hun vidste ikke, at da vi red ud og en Herre, som altid havde pleiet at ride ved hendes Side, kom frem for at ride ved Siden af mig, sendte jeg ham fra mig; at da en Herre en Gang troede at vinde min Gunst ved at latterliggjøre hendes slæbende Udtale, blev jeg saa heftig mod ham, at han aldrig mer vovede at vise sig for mig. Jeg vidste, at hun kjendte til, at paa Hotellet havde Herrerne indgaaet et Vædemaal om, hvem der var vakrest, hun eller jeg, og havde spurgt hver Herre, som kom ind, og at den, som havde holdt paa mig, havde vundet. Jeg hadede dem for det, men jeg vilde

En Gentleman i Matrosklæder.

„Vestlandsposten" fortæller fra Stavanger:

Det var det tarveligste Indbo, man kunde tænke sig, og da Kjøreren læssede af nede paa Dampskibskaien, gik de spadserende medlidende afveien. Sengestedet var fuldpakket af Kjøkkenskrammel og gamle Klæder og tullet sammen med gamle knudede Tauge. Saa kom der et Par gamle Gryder, en Sæk, hvori Poteter og lidt hugget Ved og tre Stole, som maaske en Gang i Tiden havde været malet.

Som Eier af disse Herligheder stod et Kvindemenneske med et lidet Barn paa Armen, og hun saa ængstelig til, da Aflæsningen foregik, som om det var store Værdier, Kjøreren tumlede med. Hun skulde reise med Dampskibet langt nordpaa til der, hvor hendes Hjemstavn var. Manden var død for et Aar siden.

Ombord blev der forhandlet, om hun kunde faa sine Eiendele fragtfrit med; hun havde ikke Penge til mere end Billetten. Imens stod hun ængstelig der nede paa Bryggekanten, og den gamle Matros, som stod lænet til Vantet, ventede paa Besked om at ta Toiet ombord. Og saa kom den Besked: det gamle Skrammel skulde ombord, og saa fik der tales om Fragten ved senere Leilighed. Kvindemenneskets paa Kaien smilte lykkelig, vilde sætte Barnet fra sig for at arbeide med at komme ombord.

Men den gamle Matros var allerede i Arbeide og forbød hende at sætte Barnet ned. „Vi skal nok faa Toiet ombord uden din Hjælp." Han lod fire Mand paa Kaien løfte Sengen over Rækken, den kunde ikke tages fra hinanden, for alle de Smaating, som var i. Han var sint, den gamle, da Sengen stødte haardt mod Rækkekanten, og gav haarde Ord til de frivillige Hjælpere og kaldte dem „ubehændige Landkrabber". „Dere tror vel ikke dette gamle Skrammel har noget Værdi", mukkede han. „Men jeg skal fortælle jer, at det er hele Eiendommen til hende, som staar der — ja vist er de fattige Ting disse her; men om noget brækkes eller ødelægges, saa er det værre for hende at faa Skaden udbedret end for den, som eier Mobler af Mahogni." Og den gamle Sjoulk stelte og vendte paa de værkbrudne Ting og stablede dem tilrette som andre Varer i en Butik. Og da alt var ordnet, som han ønskede, bredte han en stor Præsenning over og surrede det hele ind, som om det skuldr være Indboet til Prinsen af Wales, der skulde flyttes.

Paa Salondækket havde der hele Tiden staaet et Par Herrer og set og hørt, — nu vinkede de Sjømanden hen til sig: „Vi har set den humane Maade, hvormed De søger at opfylde Deres Pligt — maa vi byde Dem en liden Drikkestilling", og den ene Herre rakte frem en Femkroneseddel.

„Tak", sagde han og tog imod Pengene; men da idetsamme det fattige Kvindemenneske blev hjulpet ind paa Dækket, vendte han sig rask om og rakte hende Femkroneseddelen med de Ord: „Disse to Herrer gir Dem disse Penge."

„De har en Gentleman i Matrosklæder her ombord", sa de to Herrer, da de kort efter talte til Kapteinen.

---

ikke lade hende se, at jeg var nysgjerrig efter at vide, hvad hun mente om mig.

Hun og jeg talte aldrig med hinanden.

Om vi mødtes paa Gaden, hilste vi og gik forbi hinanden; naar vi tog hinanden i Haanden, var vi tause og saa ikke paa hinanden. Men jeg troede, at hun følte mit Nærvær i et Værelse, aldeles som jeg følte hendes.

Endelig kom Tiden for min Afreise. Jeg skulde forlade Byen den følgende Dag. En af mine Bekjendte gjorde et Selskab for mig, hvortil hele Byen var indbudt.

Det var midt paa Vinteren; i Hundrede Mils Omkreds tror jeg ikke, at der fandtes en Rose at faa kjøbe for Kjærlighed eller Penge. Kun i en Have, som tilhørte en af mine Venner, i et solrigt Hjørne, mellem Bagerovnshellen og Teglstensmuren, vokste et Rosetræ, som bar en Knop. Den var hvid og var lovet den blonde Pige til Aftenens Fest.

Kvelden kom; da jeg var naaet frem og gik ind i Toiletværelset for at tage af min Kaabe, fandt jeg hende allerede der. Hun var klædt i helt hvidt, med sin smukke Hals og sine fyldige hvide Arme bare; hendes blonde Haar glindsede i Lysskinnet, og ved hendes Bryst sad den hvide Rose. Hun saa ud som en Dronning. Jeg sa': „God Aften", og vendte mig hurtig mod Speilet for at ordne min gamle sorte Klædning.

Da følte jeg en Haand røre ved mit Haar.

„Staa stille", sa' hun.

Jeg saa i Speilet. Hun havde taget den hvide Rose fra sit Bryst og holdt paa at fæste den i mit Haar.

„Saa vakkert det er med sort Haar; paa det tager Blomster sig meget penere ud." Hun gik et Par Skridt tilbage og saa paa mig. „Der tager den sig meget bedre ud."

Jeg vendte mig om.

„Hvor De er snil mod mig", sa' jeg.

„Ja—a", sa' hun med sin slæbende Stemme, „jeg synes saa godt om Dem."

Vi stod og saa paa hinanden.

Saa kom de og trak os ind for at danse. Hele Kvelden kom vi ikke i Nærheden af hinanden. Kun en Gang, da hun gik forbi mig, smilte hun til mig.

Næste Morgen forlod jeg Byen.

Jeg saa hende aldrig mere.

Mange Aar efter hørte jeg, at hun var bleven gift og var reist til Amerika; om det forholder sig saa, ved jeg ikke, — men Rosen — Rosen ligger endnu i min Æske! Naar min Tro paa Kvinden svigter, naar det synes, som om hun, af Mangel paa Kjærlighed og Storsindethed, ikke vil komme til at spille nogen Rolle i Fremtiden, da opfanger jeg Duften af den lille visnede Rose: — Vaaren kan ikke svige os.

For de mange Vidnesbyrd om Sympathi og Tilslutning, som Bladet har erholdt fra forskjellige Kanter af Landet og fra Mænd af tildels meget afvigende politisk Opfatning, tillader Redaktionen sig at aflægge sin hjerteligste Tak. Disse Henvendelser maa fjerne enhver Tvil om, at vort Foretagende kommer som noget, hvorfor der længe har været Behov, og at det saa at sige løser Kræfter, der hidtil har været bundne eller ikke har kunnet komme til sin Ret i Diskussionen. Henvendelserne beviser desuden, at der i Nationen findes en dyb Trang til at komme bort fra den brutale Kamp mellem yderligtgaaende Partier og fra en Politik, der uden Nødvendighed sætter Fiendskab og ondt Blod mellm Broderfolk, der begge har til Pligt at vise hinanden Hensyn og undgaa alt, hvad der kan saare og ægge.

Til Ordfører i Sigdal er gjenvalgt Chr. K. Næs med 26 Stemmer og til Viceordfører Mads K. Strand med 20 Stemmer

Den første er moderat Venstremand og den sidste moderat Højremand.

Forhenværende Biskop over Bergens Stift, **Birkeland,** fyldte iføndags sit 87de Aar. Den gamle Biskop, der blev født 14de Januar 1807, er isl. „Morgenbl." endnu i Besiddelse af usvækkede Aandsevner og nyder fremdeles en sjelden god Helbred og foretager sine daglige Spadserture.

Ildspaasætteren? Forleden søgte en Mand at sætte Ild paa det Hus, hvor gamle Sognepræst Sven Brun bor. Han heldte Petroleum paa Matterne udenfor Entreen til Sognepræstens Bolig. Selvfølgelig stod Matterne straks i lys Lue, men Folk kom øieblikkelig til og slukkede Ilden.

Man har længe forgjæves ledt efter Ildgjærningsmanden. Men forleden Dag kom der op paa Politikammeret en Mand, som vilde have Husly, da han var husvild. Paa ham passede det opgivne Signalement, og Tjenestepigerne gjenkjendte i ham den Mand, der samme Dag som Ildspaasættelsen fandt Sted, var i Gaarden og tiggede.

Selv nægter han bestemt baade at have paasat Ilden, og at have været der og tigget.

Søndenfjeldske Skurlastforening med Tilslutning fra alle større Skurlastekspportører fra Skien til Kristianssand stiftedes i Fredags, telegraferes fra Arendal. Love vedtoges og Bestyrelse valgtes. Man enedes om Normalpriser.

I Betragtning af de smaa Beholdninger vilde man anbefale Tilbageholdenhed.

To Digtere. Hr. Arne Garborg tager i et herværende Blad Hr. Bjørnson alvorlig i Skole for hans nedsættende Bemærkninger om det Steenske Ministerium og bebreider ham stærkt hans uklare og selvmodsigende Politik. Det forekommer os imidlertid, at Hr. Bjørnsons Standpunkt er ligesaa klart som Hr. Garborgs. Hr. Bjørnson vil fredelig Forhandling, men med krigerske Rustninger bag og med velmente Fantord mod Svenskerne midt under Forhandlingerne. Til Veiledning med Hensyn til, hvordan han tænker sig de fredelige Forhandlinger, leverer han en Del rigtig rivende Grovheder mod „de drukne Sabelraslere" i Sverige. Garborg vil derimod, at Radikalerne med Afvisning af al Forhandling skal sætte sin Vilje igjennem med det gode eller det onde, men derimod tage Rustningerne med Lempe og behandle Svenskerne med den Høflighed i Ord, der er Skik og Brug hos ægte Riddersmænd, naar de skrider til at slaa hinanden ihjel.

Vi ved ikke, hvilken Fremgangsmaade vi skal give Fortrinet.

Smør istedetfor Dynamit! Dynamitfrækken har ogsaa bredt sig til de tyske Provinser, og der forekommer ofte i den Anledning komiske Episoder. Saaledes berettes fra Langenbielau: En Gendarm modtog i Mandags med Posten en liden Kasse, hvis Afsender ikke var angiven paa Adressebrevet. Gendarmen blev meget bange og troede bestemt, at der i Pakken var en Helvedesmaskine, hvormed en eller anden ondskabsfuld Anarkist vilde myrde ham. Han gik derfor straks med Kassen til Politistationen, hvor den blev lagt i en Balje med Vand for at trække Fugtighed i nogle Timer. Men selv efter denne Forsigtighedsforholdsregel var der ingen, der turde aabne Kassen. Man bragte den saa ud i en nærboende Værtshusholders Have, hvor ingen kunde antages at komme til Skade ved en Explosion, og gav sig til at bombardere den kraftigt med Sten for at faa den til at explodere. Men alle Anstrengelser var forgjæves. Saa tog man den fordægtige Kasse og anbragte den i en Luge paa Brandvæsenets Stigetaarn, fik sendt Bud til en Godseier, der var en dygtig Skytter, og bad ham sende Kassen nogle Riflekugler. Som tænkt, saa skede; men Helvedesmaskinen var lige tam. Da tog en Mand Mod til sig og lukkede Kassen op, og indeni den fandt han 1/4 Pd. Smør og en Seddel, hvorpaa stod skrevet: Er det Smør nok for 30 Pfennig? Tableau!

Kirkesanger O. Sjulsen tog ifølge Meddelelse til „Bufr. Blad" Søndag efter Jul Afsked som Lærer og Kirkesanger ved Lyngdal, idet han da for sidste Gang forrettede i Kirken, og Præsten i en Tale takkede paa Menighedens Vegne.

Hr. O. Sjulsen har nu virket som Lærer inden Præstegjeldet i ca. 40 Aar, og været Kirkesanger og Lærer inden de samme Kredse 37 Aar.

Hvad der tabes ved Streikning. Ved en Beregning, der ser særdeles nøiagtig ud, har man fundet ud, at den engelske Kulstreik har kostet Englænderne nær 600 Millioner Kr. eller mere end det norske Statsbudget for 10 Aar. Minearbeiderne har tabt 90 Mill., Jernværksarbeiderne 160 Mill., andre Fabrikarbeidere 60 Mill., og Fabriks-, Værfts- og Mineeiere 250 Mill. Kr.

„Heller haarløs end rødt Haar", sa' for 23 Aar siden en frugtsommelig Kone i Drøbak. Hendes Mand havde rødt Haar, og saa sa en Veninde, at Barnet fik det vel ogsaa. „Da faar Ungen heller bli uden Haar", sa Moderen gjentagende Gange. Det skede som hun ønskede. Nu er Barnet en Pige paa 23 Aar og endnu er der ikke seet et eneste Haar paa hendes Hode.

Naturfolkenes Regnekunst.

Naturfolkenes Regnekunst er i nogle faa Tilfælde forbausende stor, men i de fleste Tilfælde er den meget indskrænket, mere indskrænket end vi i Almindelighed forestiller os. Paa det første finder vi Eksempler hos de Indfødte paa Nikobaoerne i det indiske Ocean, som har Talord fra 1 til 1000, og Beboerne paa Den Tonga i det stille Ocean, som har Talord lige op til 100,000. Men saadanne Tilfælde er meget faa. Størstedelen af de Vilde er meget daarlige Regnemestere. Mange kan slet ikke forestille sig et saa stort Tal som 100, thi det overgaar aldeles deres Fatteevne. Hochstetter fortæller, at ved Aarhundredets Begyndelse kunde de Indfødte paa Ny Zeeland blot tælle til 3, naar man kom længere op i Talrækken, sa' de „mange". Mange vilde Folk i Sydamerikas Skoge eller Australiens Orkener har ikke noget Ord, som svarer til Tallet 5. Schweinfurth fortæller, at de fleste af Afrikas Folk i egentlig Forstand kun kan tælle til 10; alle Talforhold over 10 maa forklares dem ved Tegn.

Det er nu utvivlsomt godtgjort, at Menneskets oprindelige Regnemethode bestod i at tælle ved Hjælp af Fingrene og Tærne. Altefterfom man talte ved Hjælp af en Haand, begge Hænder, eller med baade Hænder og Fødder (d. v. s. deres Fingre og Tæer), udviklede sig hos nogle Folkeslag Femtalssystemet, hos andre Ti- og atter andre Tvetalssystemet. Negrene ved Senegal har Femtalssystemet. De siger 1, 2, 3, 4, 5, og derefter 5 og 1, 5 og 2 o. s. v. Dette System er det mindst brugte. Tvetalssystemet er derimod Regel i mange Sprog og endnu den Dag i Dag i Brug i Europa hos Kelterne, fra hvem Franskmændene har sine besynderlige Tal Sertielleve for 71, fire Type for 80 o.s.v. Titalssystemet eller Decimalsystemet er imidlertid det mest anvendte og mest udbredte System, da det er det bekvemmeste.

Som Prove paa vilde Folks Regnemaade maa tilsidst nævnes, at Tamanakerne ved Orinoko for 5 siger „hele Haanden", for 6 „en (Finger) af den anden Haand" o. s. v. for 10 „begge Hænder", for 11 „en (Taa) af Foden" o. s. v., for 15 „hele Foden", for 16 „en (Taa) af andre Foden", for 20 „hele Mennesket", for 21 „en (Finger) af næste Menneskes Haand", for 40 „to Mennesker" o. s. v. 21 heder ogsaa „en Mand og en Finger" o. s. v., 35 „en Mand med to Hænder og en Fod".

Grønlandseskimoen bruger samme Fremgangsmaade.

Mærkelige Floder. I Algier findes en Flod, som bestaar af Skriveblæk. Det opstaar ved Sammenløbet af to Elve, af hvilke den ene indeholder jernholdigt og den anden et med Garversyre blandet Vand.

I den sydamerikanske Republik Kolumbia findes en Flod, hvis Vand er surt som Eddike. Floden har faaet Navn deraf.

Orangefloden i Sydafrika vrimler af de mest forskjelligartede Fisk. Men paa et Sted løber den gjennem en bjergrig Egn, hvor der findes Kobbermalm. Derfra forgiftes Vandet, og den Fisk, som vover sig did, maa do.

„Kinas Jammer" er et Navn, som tillægges den store Hoanghoflod i Kina. Den udspringer i Tibet og gjennemløber en Strækning at 4500 engelske Mil, før den falder i Havet. For sin Lunefuldheds Skyld er den 170 Millioner Menneskers Skræk, nemlig de, som bebor det mellemste af Kinas udstrakte Sletteland; den har flere Gange forandret sit Løb, bortrevet hele Byer fra Jordens Overflade og beredt Tusinder af Mennesker Døden.

En mærkelig Flod er ogsaa Webbe Shebowlifloden i Øst-Afrika. Denne meget dybe og stride Flod, som er fuld af Krokodiller, flyder 100 engelske Mil gjennem frugtbare Egne, men dens Vand falder ikke ud i Havet; lige i Nord for Ækvator taber den sig i en øde Orken, kun nogle faa Mil fra det indiske Hav.

Amerika kan opvise en endnu mærkeligere Flod. Den findes i Mammuthulerne i Kentucky. Der flyder den, henved 30 Fod bred og 40 Fod dyb, 300 Fod under Jordens Overflade.

Hvilken Kraft Vandet kan udøve, viser de to smaa Floder Hamas og Minifoly i Derbyshire i England. De opstaar ved Sammenløbet af flere smaa Elve og flyder begge ned til Foden af en Høi. De borer sig gjennem Jordlaget her og kommer atter tilsyne paa den anden Side.

Den britiske Flaades Udvidelse har i den senere Tid været et staaende Thema i den engelske Presse og har givet Anledning til gjentagne Forhandlinger i Parlamentet. Times af 6te d. M. bringer en Meddelelse, ifølge hvilken Udvidelsen formentlig vil komme til at omfatte fire første Klasses Panserskibe, fire Kanonbaade af en ny Type og 32 saakaldte Torpedobaadsodelæggere istedetfor de 20, som man for kort Tid siden besluttede at bygge.

Panserskibene bliver mægtige Skibe, der hvert vil komme til at koste 1 Mill. Lstrl., omtrent 18 Mill. Kroner. Disse Kjæmpeskibes Deplacement bliver omtrent 15,000 Tons med en Maximumstart af 18 Knob og en Armering bestaaende af 4 Stkr. 12 Tommer Kanoner i svært pansrede Barbettetaarne, 12 Stkr. 6 Tommer hurtigskydende Kanoner og en Mængde Revolverkanoner.

Kanonbaadene vil komme til at koste lidt over 1 Mill. Kroner Stykket og skal anvendes paa de oversøiske Stationer, og de 32 Torpedobaadsodelæggere, der skal kunne løbe 27 Knob, koster omtrent 580,000 Kroner Stykket.

Endelig vil man stærkt fremme Bygningen af Krydserne „Powerfull" og „Terrible", der betegnes som de hurtigste, kraftigste og største Krydsere, der er blevne satte under Bygning af nogen Magt.

Kandidat Støp holder Tirsdag Foredrag i Fredriksstad, Onsdag i Sarpsborg og Torsdag paa Moss.

Mænd og Penge. Hvis du vil vide noget om en Mands Karakter, læg da Mærke til ham, naar han har med Penge at gjøre.

Den gavmilde, forgløse Mand bærer sine Penge løse i Lommen — Kobber, Sølv og Guld imellem hinanden, og naar han skal betale noget, tager han en Haandfuld op og piller det nødvendige Beløb ud. Han synes ikke at frygte for Tyveri, for han stoler paa alle, og da han selv er fuldstændig ærlig, tror han, andre er ligesom ham.

Selvfølgelig blir han ofte snydt og bedraget, men alligevel taber han aldrig helt Troen paa sine Medmennesker. Han er en fin Natur — i Virkeligheden for fin til at handle med denne graadige, gridske Verden.

Den Mand, som, hvis han skal betale nogle faa Øre, ikke gjør sig den Uleilighed at tælle Beløbet ud i Kobbermynt, men henkaster en Sølvmynt til Verling og neppe tæller, hvad han faar tilbage, er en Type paa „en Nar og hans Penge vil snart være forbi."

Den omhyggelige Mand har altid en Pung, hvori han har Guld, Sølv og Kobber i hvert sit Rum. En saadan Mand der aldrig sine Penge; han vurderer dem, som de bør vurderes, og uden at være gjerrig forlanger han sine Penges Værdi. Han tror paa, at „enhver Tosse kan tjene Penge, men der skal en klog Mand til at holde fast paa dem", og han har Ret.

En slet Mand lader dig aldrig se, hvad Penge han har; naar han skal betale for noget, vender han Ryggen til dig, tæller Pengene op i Haanden og lægger dem en efter en fra sig, for han vil nødig af med dem, selv for de nødvendigste Ting.

En saadan Mand ligner næsten en Gnier, som sjelden har Penge paa sig, medmindre de er syet ind i hans Klæder.

Husk, den Mand, som rasler med sine Penge, har i de fleste Tilfælde ikke ret mange. En Bundt Nogler og nogle Kobbermynter gjør ofte en hel Del Støi.

(„Stav. Av.").

Dødsfald.

At vor kjære Datter **Marit** i en Alder af 22 Aar inat hensov stille i Troen paa sin Frelser bekjendtgjøres herved for Slægt og Venner. Begravelsen foregaar 19de d. M. Tonset den 11te Januar 1894.

Marit Hektoen. **L. Hektoen.** (O. A. R.)

Æg store friske Æg i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat	for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr.	10,00
Do. **Do.**	„ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do. **Tegnebøger,**	1ste Gruppe	„	0,15
Do. **Do.**	2den —	„	0,20
Do. **Tegnekursus**	for Folkeskolen 1—3 Hefte	„	0,25
Do. **Do.**	„ — 4—5 —	„	0,30
Do. **Konstruktionsbog**	for Folkeskolen, 1 Hefte	„	0,30
Do. **Tegneblok**		„	2,00
Mareide og Ringdals Skriveapparat:			
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift)	i 6 Bøger	„	0,10
Do. Do. Do.	i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift)	i 5 —	„	0,10
Forskrifter for Liniebøgerne	1—3 Hefte	„	0,12
Do. Do.	4—5 —	„	0,15
Rundskriftbøger		„	0,50
Grans Steilskriftbøger,	3 Hefter	„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie)	5 Hefter	„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie),	5 —	„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)		„	0,50
Blok alene		„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:			
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift),	5 Bøger	„	0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift	2 —	„	0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelserne	1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Det aarlige Udsalg

af baade

Sommer- og Vinterkaaber og Jakker

foregaar i Januar og Februar

og realiseres til halv Pris.

K. A. Andresens Eft.

Prinsens Gade 14.

Husholdningskul

sælges billigst fra lossende Skib og fra Tomt ved Vaterlands Bro.

Telefon No. 1455.

O. Sørensen,

Møllergaden 34.

!!Efter Vareoptællingen!!

Forskjellige ældre Varer er udlagt og sælges til

Underpris.

Sirts, før 70 Øre, nu **40** Øre Mtr., Blaatøi, før 50, nu **30** Øre Mtr. **Bolster,** før 80, nu **50** Øre Mtr. Skjørtetøier, før 1.00, nu 75 Øre Mtr. Et Parti **Lærred 18** Øre Mtr. Et Parti grovtraadet **Stout 23** Øre Mtr. Et Parti **Dreiel 40 & 50** Øre Mtr. En Del **Trøier & Benklæder** ½ **Pris.** En Del **Slips** ½ **Pris.** En Del **Korsetter** ½ **Pris.** En Del **Blonder & Pyntebaand 5** Øre Mtr. Gamle **Sneller & Tvist 5** Øre Stk. **Rester** af **Flonel, Uldtøi & Lærreder.** Nogle Stk. hvide **Gardintøier** sælges til betydelig **Underpris. Slumpegarn 2** Kr. ½ Kg.

Syver Tandberg,

Kops Gaard,

Hj. af Carl Johansgd. & Kirkegd.

Theater- og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's

Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.

Solide Agenter antages.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,

Torvgaden 22, Kristiania.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

Spiger, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.

kjøbes.

Durban Hansen,

11 Jernbanetorvet,

Christiania.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26II, Christiania

modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referance.

Læderremme, extra. **Bomuldsremme billige.**

Chr. Munthe 1878 Christiania

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

Sukkerlaget og benfrit amerikansk

Oxekjød

i Partier

til laveste Dagspriser hos

Jensen & Co.,

Torvgaden 5 A.

Olympen

Kr.a Morskabstheater.

Concert og Forestilling hver Aften

Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.

Rudolph Olsen.

Brugte Bøger.

Dietrichson, Prof. De norske Stavkirker (15,00) s.ny 10,00. Barstad, Bergens Forsvar i 1801—07 og 14, ib. (9,25) 4,00. Anker, Kapt., Biografiske Data om 330 norske Generalspersoner, 1628—1885 m. 63 Portr. ib. (8,20) 3,00. Kiær, Cand., Norges Læger ib. (12,00) 3,50. Tschudi, Dyrelivet i Alperne m. Billed. (13,00) 6,50. George, Samfundsspørgsmaal (3,00) 1,60. Thrap, Pastor, Bergenske Kirkeforhold i det 17de Aarh. ib. (2,60) 1,50. Høffding, Dr Spinozas Liv og Lære og H. Lang, G. E. Lessing, et religiøst Karakterbillede samt A. Nyblæus, Esaias Tegnér, hans Ofvertygelser i i religiosa och filosofiska Ämnen — alle i et Bind (7,00) 3,50. Jørgensen, Udsigt over de danske Rigsarkivers Historie ib. 3,50. Rydin, Föreningen imellam Sverige och Norige ib. 5,00. Andersen, H. C., Samlede Skrifter I—XV ib. (55,00) 25,00. Opfindelsernes Bog I—VII ib. (69,00) smukt Ex. 40,00. Knudsen, Unorsk og Norsk ib. (7,00) 4,00.

Norsk Antikvar-Boghandel,

Universitetsgaden 24.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30,

anbefaler sit store Udvalg i udmærket pene og gode **Børneski** med Stropper fra 1 Krone og opover, samt elegante **Furu-** og **Askeski** for Damer og Herrer. Sokker, Paabindinger, Skistave, Gummilapper m. m. til billige Priser.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Ørenlyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stribens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 8. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag 18de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Telefon no. 1797.

Storthingsgaden № 11.

Livsforsikringsselskabet **Life Assurance Society,** **London,**

Christiania.

siden 1843 i England.

siden 1863 i Norge.

I Norge er med færre medarbeidere end i de foregaaende aar afsluttet en 25 % større ny forretning.

Smaagriser

af ren stor Yorksheri-rase

til avlsdyr, og halvblods til brugsdyr, stadig tilsalgs. Alle rene avlsdyr er premierede.

Fritz Hornemann.
Bjørnstad pr. Stange st.

Landets største Chokoladefabrik

Fre. Priscourant Fri Emballage.

Forlang R. E. Ottesens Chocolade

Etabl. 1879. Telef. 2358.

Konfekt, Cacao, Dragée.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Simers Punsch
anbefales

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".

Averter i **„Eidsvold".**

300 Ansøgere. Til en Post paa 1000 Kroner — Vagtmand paa vor Frelsers Gravlund — har der meldt sig lige indpaa 300 Ansøgere.

Norges Vejsystem.

Vi henstillede forleden til Storthing og Regjering at tage under Overvejelse Spørgsmaalet om Opførelse paa det ordinære Statsbudget af et aarligt Beløb til Jernvejsbygning. Skal der skaffes Plads dertil, maa det vel for en Del ske ved Afknapning hist og her paa andre Poster. Vejbudgettet vil maaske her nærmest falde i Tankerne. Det blev paa sidste Storthing bevilget med Kr. 1,577,800, hvoraf Kr. 106,000 alene for Statskassens Regning, medens der paaregnedes Kr. 344,000 i Distriktsbidrag.

Men der er fremdeles Trang til meget betydelige Statsbevilgninger til Vejvæsenet. Norges Vejsystem er ikke færdigt paa meget nær, og da Jernvejanlæg saa langt fra gjør almindelige Veje overflødige, at de endog ofte direkte skaber Behov for nye Veje eller for Omlægning af gamle, og da fremdeles en stadig fuldstændigere Vejforbindelse er en vigtig Løftestang for Landet, baade til Fremhjelp af Næringsvejene og til Forøgelse af Folkemængden, maa vort unge og kraftige Land nødvendigvis vedblivende „have en frisk Appetit" paa nye Vejanlæg.

Om man end muligens i en Overgangstid kan knappe af et Par hundrede Tusinde til Fordel for Jernbanebevilgning, vil dog Vejbudgettet have en Tendens til atter at vokse, naar der ellers er en Vækst i Forholdene hertillands.

Vi skal ved denne Lejlighed pege paa et Par Fremtidsopgaver for vort Vejvæsen.

Højfjeldsovergangene, der lige til den nyeste Tid var altfor faa i Forhold til de Distrikters Udstrækning og Betydning, som de skulde binde sammen, er nu nok saa talrige og paa en Undtagelse nær i tilfredsstillende Stand. De er: Østerdalsvejen over Kvikne og Roros, som efter Jernbanens Anlæg har mistet det meste af sin Betydning, Vejen over Dovre, Romsdalsvejen over Lesjeskogen, Gejrangervejen, Strynsvejen (der endnu er under Bygning), Valdersvejen, Hallingdalsvejen (hvis til Omlægning bestemte Parti fra Barlaugbro i Lærdal op paa Hemsedalsfjeldet for Tiden er det mest forældede Stykke af vore Højfjeldsovergange), samt Vejen over Haukelidfjeld. En ny Højfjeldsvej kan siges at være paabegyndt ved Anlæg af den i Retning af Voringsfossen førende Vej fra Eidfjord i Hardanger, hvilken senere vil kunne forgrene sig baade til Hol i Hallingdal og til Numedal. Naar dette Anlæg er færdigt, vil der af vigtigere Højfjeldsovergange fra det nordenfjeldske Norge og Vestlandet til det sønderfjeldske og Østlandet kun staa tilbage en Vej mellem Sogn og Gudbrandsdalen, hvilken maaske helst bør lægges fra Fortun i Lyster til Boverdalen i Lom. Der kan ogsaa være Tale om en Vej fra Aardal i Sogn til Tyin, hvor Tilslutning sker til det nye Vejnet i Jotunheimen, og hvor der, om Aardalselven kanaliseres,*) bliver kortere Vejforbindelse end nu gjennem Lærdal. Ellers er der nu fra alle vigtigere „Endebygder" i Øst gode Overgange til alle større „Endebygder" i Nord og Vest.

Men naar man nogenlunde har løst denne Opgave, staar der en anden ikke mindre betydningsfuld tilbage. Man maa sætte de store Længdedale i direkte Forbindelse med hinanden.

Hidtil har de norske Hoveddalfører været at ligne med Gader, hvorfra ingen Sidegader udgrener. En Østerdøl kan ikke med Kjøredoning besøge Gudbrandsdalen, med mindre han drager ned til Hedemarken eller op til Hjerkin paa Dovre, en Gudbrandsdøl kan ikke kjøre til Valders, en Valders ikke til Hallingdal, en Halling ikke til Numedal, en Numedøl ikke til Telemarken, og en Teledøl kan ikke kjøre over til Sætersdalen. Forbindelsen mellem de norske Dalfører er yderst besværlig, om Vinteren omtrent umulig, undtagen for Sportsmænd, og om Varetrafik Dalene imellem er der ikke Tale. Det første Brud paa denne Regel vil eiendommelig nok finde Sted i det allervanskeligste og kostbareste Strøg, hvor tillige Høiden er størst og Overgangen længst, nemlig i Jotunheimen; om faa Aar vil en Forbindelsesvej fra Østre Slidre om Bygdin og Gjende til Vaage blive færdig. Paa enkelte Steder er der allerede nu Kjøreveje langt ind i Fjeldet, som maa kunne føres helt over eller forbindes med hinanden. Hertil hører Vejen fra Atna i Østerdalen til Sollien, fra Nordre Aurdal i Valders og fra Gol i Hallingdal ind paa Vidden.

Det er indlysende, hvor meget saadanne Vejforbindelser vil bidrage til at knytte fjilte Landsdele sammen. Vistnok har Skillet mellem Nabodale ikke været saa absolut, som den fuldstændige Mangel paa ny Forbindelse har ladet formode. Bygdelagene er nemlig tildels Naboer paa Fjeldet om Sommeren, naar Buskapen ligger paa Sætrene. Men Forbindelsen bliver mangfoldiggjort, som mellem Bygder i samme Dalføre, naar Veje for al Slags Trafik fører over Fjeldet.

Den Tid maa komme, da man tildels ad flere Veje kan kjøre gjennem hele Norges Indland, lige fra de sydige Længdedale i Lister og Mandals og Nedenæs Amter, til den svenske Grændse i Trysil. Sæterndalsbanen vil bruge en Vej fra Valle over til Mo eller Tyrisdal paa Tapetet. Tin i Øvre Telemarken kan ikke altid forblive skilt fra Numedal ved en uoverstigelig Fjeldmur. Eidfjordvejen fra Hardanger vil løse Spørgsmaalet om en Forbindelse mellem de øvre Bygder i Numedal og de øvre Bygder i Hallingdal, og en Overgang længere nede, fra Nore i Numedal til Næs i Hallingdal vil der ogsaa blive Spørgsmaal om. Hovedforbindelsen mellem Hallingdal og Valders vil formentlig komme til at ligge omtrent i den Retning, hvori den paatænkte Jernbanelinje fra Gol til Lejra er optrukket. Mellem Valders og Gudbrandsdalen faar man snart Forbindelse gjennem Jotunheimen, og der kan ogsaa tænkes en sydligere, der fører over Etnedalen og Gausdal. Gudbrandsdalen og Østerdalen vil udentvil snart være forbundne ved en Vei mellem Ringebu og Sollien.

Men hvor vigtige og ønskelige saadanne Vejlinjer er — og heldigvis vil de ikke være forbundne med uoverkommelige Bekostninger, da Terrænet i Regelen er meget let, naar man først er kommet op for Dalsiderne — saa har de dog for Tiden nærmest en ideel Værdi og en grundlæggende Fremtidsværdi.

Men med disse Veje som Forbillede og tildels i direkte Forbindelse med dem kan realiseres et Foretagende, der efter vor Mening strax vil vise sig at være af største Betydning for vort Lands Opkomst.

En meget stor Del af vort Land — større end i noget andet Land i Europa, — optages af Dalfører med stejle Fjeldsider. En betragtelig Del af Befolkningen bor i slige Dalfører. Men mellem Dalene er der vidstrakte Høisletter, de saakaldte Sætervidder, og til disse Sletter er en væsentlig Del af Dalførernes Økonomi knyttet.

For i Tiden — og dette er endnu overvejende Regelen — dreves Buskapen ad bratte og selv for Fodgjængere ofte vanskelige „Sæterveje" fra Fjøsene i Dalen op paa Vidden, og tilbage igjen om Høsten. Nu findes der ikke faa Steder, især i Østerdalen og Gudbrandsdalen, men ogsaa i Valders og Hallingdal, virkelige Kjøreveje op Dalsiden og indover paa Vidden. Men disse Kjøreveje er endnu rene Undtagelser, og de fortjener heller ikke altid Lov for Tidsmæssighed, idet de ofte er for steile for tungere Trafik.

Her kunde der gribes regulerende og hjælpende ind. Vi mener at hver eneste større Bygd i Landet bør have sin tidsmæssige Sætervej, der i jevne Slyngninger gaar fra Dalens Midte op over Fjeldsiden og forgrener sig inde paa Vidden, og som da samtidig opfylder et andet Hverv: det at skaffe en større Del af Dalens Gaarde god og bekvem Adkomst til og fra Hovedvejen nede i Dalbunden. Men dette kan neppe opnaaes uden ved Samvirken mellem Heredet, Amtet og Staten.

Det er vistnok især Gudbrandsdalen, som trænger saadanne Veie, baade paa Grund af Dalførets Længde, og paa Grund af den tætte Bebyggelse paa Dalsiderne. Men der findes knap nogen vigtigere Dal i det sønderfjeldske Norge, som ikke vil have fremtrædende Fordel af, at der kommer saadanne Veje istand.

Vi skal i en senere Artikel omtale den Indflydelse, slige Vejanlæg kan udøve paa Sæterbruget og i det hele paa Fjeldbalenes Økonomi og paa Landets Udvikling.

*) Dette skal let kunne ske, da Aardalsvandet næsten ikke ligger høiere end Sognefjorden.

4 Menneskeliv reddet.

Fra Redningsselskabets Kontor har vi modtaget følgende:

Hr. Redaktør! Nedenstaaende Rapport fra Langesunds Kreds's Formand vil vistnok interessere mange af Redningssagens Venner blandt Deres Blads Læsere:

Under en forfærdelig Storm af SSO., der pludselig reiste sig, befandt Redningsselskabets Skøite „Collin Archer" sig under Seil paa Bugten og bautede, da Uveiret kom paa, udover i Retning af Straaholmen og Jomfruland. Kommen herud opdages en aaben Fiskebaad med 3 Mand, der hverken kunde heise Seil eller ro mod Land, men var henvist til at ligge med Stavnen mod Sjøerne og paa bedste Maade holde Baaden klar af dem.

Skøiten kom da til og tog Fiskerne ombord og deres Baad paa Slæb til Langesund.

Stormen tiltog uafladelig og der herskr blandt Befolkningen her ingen Tvil om, at de reddede 3 Fiskere har Redningsskøiten at takke for sit Liv.

De nærmere Omstændigheder ved Bjergning, som Redningsskøiten udførte d. 30. Decbr. og hvorom jeg samme Dag sendte Telegram til Selskabet var følgende:

Som vanlig var i Dagbrækningen adskillige Fiskerbaade ude paa Bugten og ligeledes Redningsskøiten. Den friske vestlige Bris spang udpaa Formiddagen nordlig og kom pludselig med voldsom Kraft. Skøiten saa da den ene efter den anden af Baadene, som allerede var under Seil, gaa hjemad og komme godt mod Land. Den gik saa henover til den Kog, som senere kuldseilede og ved at lægge sig bak opfordrede dem til at kappe sine Redskaber og gaa ombord. De vilde imidlertid ikke dette og fortsatte med at brække sine Bakkeliner.

Om en Stund saas de gaa hjem for en liden Stump af Fokken, og Skøiten fulgte gem paa Veien indover. Da Baaden var ligeudenfor Indseilingen til Sundet, laa Skøiten Bidevind for at gaa op mod en anden Baad, som saas længere ud paa Bugten. Neppe var denne Manøvre foretaget, før man fra Skøitens Dæk opdager Koggen gaa rundt, væltet af en Braadsjø, og der sattes øieblikkelig Kurs ned paa den.

Afstanden var ca. 1/4 Mil. Under Seiladsen kunde der længe ses 2 Mand paa Hvælvet, men da Skøiten kom helt ned til Ulykkesstedet, var blot en Mand igjen. Idet Skøiten første Gang passerede ham paa Afstand, kastedes en los Redningsbøie til ham — men naaede ham ikke. Idet saa Skøiten med skrevrende Seil kjæres op fra Læ, kastes en anden Redningsbøie med fast Line til ham og ved Hjælp af denne blir han saa halet ind til Fartøiets Side, lagt ned i Køien og bragt til Land, hvor han bragtes op til mig og ved Gnidning og kunstig Opvarmning en Times Tid fuldstændig restitueredes.

At Redningsskøiten flere Gange ved sine Forholdsregler har friet andre fra Døden, derom føler jeg mig overbevist.

Mange Ulykker har i Vinter rammet Fiskerbefolkningen i Vardø By og Herred. Efter hvad der nu efterhaanden er meldt, maa der fra i Høst af være omkommet henved et Snes Fiskere, ligesom en hel Del Baade er ødelagte og adskillig Børnsskab tabt, skriver "Finmarkens Amtstid." fra Vadsø den 23de Decbr. Der sidder nu mange sørgende Enker og faderløse Børn i Vardø, som faar en tung Jul. Gud hjælpe og trøste dem alle.

Høsten i Rusland tegner iaar, ifølge Meddelelser fra russiske Agerbrugstidender til Journal des Débats kun daarligt. Vinteren har hidtil været for mild; der mangler tilstrækkelig Nedbør af Sne, og det første Snelag tøede halvt op; ved det indtrædende Frostveir er store Strækninger af Landet blevne dækkede med en Iskorpe, der truer med ganske at ødelægge Vintersæden.

„Moderate er det samme som Højremænd."

Vi beder vore Læsere ikke blive Forskrækket. Det er ikke os, som siger det, men den radikale Presse. Denne Presse bliver aldrig træt af at gjentage det. Men besynderlig nok, i Modsætning til hvad ellers er Tilfældet, synes det ikke som om den stadige Gjentagelse virker overbevisende paa den selv. Tværtimod. Man faar det bestemte Indtryk, at den forgjæves søger at overdøve sin egen Samvittigheds Røst, som med samme Regelmæssighed gjentager: Du siger ikke sandt.

Sagen er, at Radikalerne ikke, uden at bryde Staven over sin Holdning i de sidste 7 à 8 Aar, kan erkjende det moderate Venstre som et selvstændigt Parti. Bliver nemlig denne Erkjendelse givet, da er det med det samme erkjendt, at det moderate Venstre er det gamle Venstre, og at det nuværende radikale Parti kun er en Udvikling i Høiden og Droiden af den lille radikale Gruppe, som dengang Johan Sverdrup var Storthingspræsident, lededes af Mænd som Qvam, Rinde, Werelsen, John Lund m. fl., og som ikke talte mere end et Snes Medlemmer af et Storthingsflertal paa 80. Denne Haandfuld energiske Mænd fik den venstrefindede Kristianiapresse i sin Magt og omskabte den i radikal Aand. Med denne Presse som Middel har de paatvunget mange af dem, der dengang var Maadeholdne, sine overliggaaende Ideer og Tanker. Af Frygt for Presseterrorismen har desuden mange, der i Grunden endnu staar paa det oprindelige Venstrestandpunkt, uden Protest ladet sig indrullere i det radikale Parti. De, der offentlig har nægtet at lystre, har faaet føle, hvad det vil sige at trodse en hensynsløs Presse.

Men hvilken Selvdom over denne Presses og denne Fraktions Optræden vilde der ikke ligge i, at det moderate Parti offentlig blev anerkjendt som et Venstreparti, forskjelligt fra Høire? Den blotte Selvopholdelsesdrift maner derfor Radikalerne til at paastaa, at de moderate er Høiremænd.

Ja, lad dem det. Da Johan Sverdrup levede, sagde deres Presse: Sverdrup er gaaet over til Høire. Vi Moderate kan nok være bekjendt at lade os finde i det Selskab.

Hos Spaniere.

En dansk Officer om Anarkister.

Kjøbenhavnerbladet „Danebrog" skriver: Vi asla igaar Visit hos en forhenværende dansk Officer, der har slaat sig ned i Barcelona, hvor han er Indehaver af en stor Forretning, men iaar har tilbragt sin Jul her i det høie Nord. Naturligvis begyndte vi straks med at spørge om Anarkisterne og vor Hjemmelsmand fortalte da:

Ja, jeg var for Resten selv lige ved at gaa med i Luften, da Anarkisterne kastede Bomberne i vort Theater. Om Formiddagen var jeg opfordret til at gaa did, men da det øsregnede, og jeg i den Anledning ikke havde Lyst til at pynte mig — der pynter man sig altid, naar man skal i Theatret — saa blev jeg hjemme og fik saaledes først næste Dag at vide, hvordan det var gaat. Forresten havde jeg til en vis Grad havt en Anelse om det, for Sagen var nemlig den, at da jeg kort før Theatertid — svarende til Sengetid i Kjøbenhavn — gik mig en Tur, mødte jeg en bekjendt fransk Anarkist, der saa mere end almindelig fordægtig ud, mens Vandet drev ned over den lange Kunstnermanke, han var forsynet med.

Forresten viste det sig senere, at han ikke den Gang havde havt noget med Bomberne at gjøre.

Naturligvis var der stor Panik ovenpaa den Historie, og De maa endelig ikke tro, at Angsten endnu har sat sig, nei, Theatret staar stadig lukket; ingen vilde ha Mod til at gaa i det, og alt ligger endnu i den Orden, eller rettere Uorden, som da det opskræmmede Publikum flygtede bort.

Et Par Dage efter Katastrofen var jeg i et andet Theater, og nu skal De høre, hvor Dynamitangsten sad Folk i Blodet. Midt under Forestillingen er en Tilskuer oppe paa Galleriet saa uheldig at tabe et Kikkertfoderal ned paa Gulvet, og i samme Nu farer Angsten i Folk. Et Øieblik er der dødsstille; med tilbageholdt Aandedrag ventede man paa Knaldet, og derpaa begyndte en vild Panik, som det varede en god Stund at faa dæmpet.

Saare let forklarlig er denne Angst; for man ved jo, at det hele hviler paa Dynamit, og at det lige saa gjerne kan gaa los her som der. Forresten kan det ikke nægtes, at de Herrer Anarkister undertiden optræder med en Frækhed, som man vilde kalde Mod, hvis de kjæmpede i en bedre Sags Tjeneste, saaledes f. Eks. da vi for kort Tid siden havde et Attentat paa Generalkaptein Martinez Campos. Han kom ridende med sin Stab til en Revy, hvor han, bedst som han passerer Fronten, faar en Bombe slynget ind under sin Hest. Hesten og en Del af Folget blev dræbt og saaret, mens Generalen slap nogenlunde helskindet af Ilden. Naturligvis var alt i den forfærdeligste Forvirring, og forgjæves speidede man efter Ophavsmanden til Udaaden. Længe behøvede man imidlertid ikke at speide; thi i det samme traadte en Mand frem og raabte, at ingen maatte arresteres, det var h a m, der havde kastet Bomben.

Denne Opførsel undlod ikke at kaste en vis Glorie om Morderens Hode og den Dag han blev kvalt — Dødsstraffen fuldbyrdes i Spanien, som bekjendt, ved Kvælning — graat de skjønne Spanierinder mange Taarer over ham.

General Martinez Campos, der altsaa slap nogenlunde godt fra Katastrofen, spiller for Resten en umaadelig stor Rolle; hans Popularitet er uindskrænket, og da han for Tiden støtter Dronningen og den unge Konge, sidder disse, saa længe Støtten holder, fast nok i Sadlen. Samme Hr. Campos kan da ogsaa gjøre og lade, som han vil, hvilket han netop nu i den sidste Tid har givet et eklatant Bevis for. Som De jo ved, ligger Spanien for Tiden i Krig med Marokko. Regjeringen tilbød Campos at overta Kommandoen, men dette behagede ikke den mægtige Mand; det hjalp ikke, at man bad; han vil bli hjemme i Barcelona.

Imidlertid udviklede Forholdene sig paa en for Spanierne uheldig Maade, og der blev stadig sendt flere og flere Soldater til Afrika; en vakker Dag fik Campos Lyst til at ta sig en Rekreationsreise, og i den Anledning tog han til Madrid og meddelte Ministeren, at nu vilde han nok ha Kommandoen.

Selvfølgelig turde Hans Eksellence ikke nay, og Campos reiste da til Armeen, der nu var vokset til ca. 25,000 Mand.

Nu kommer imidlertid det mest humoristiske af det hele. Da Musselmændene hører, at Spaniens dygtigste General er under Opseiling, forsvinder de en som alle og alle som en, og da Spanierne rykkede frem, var der ikke saa meget som en død Kanin i den hele Orken. Dette gav naturligvis Anledning til almindelig Latter, men Latteren maatte dog snart vige for alvorlige Tanker, for Sagen er nemlig den, at Regjeringen, der som altid blir snydt paa alle Kanter, daglig maa betale ca. 1 Mill. Pesetas til Hæren, der seirede uden Sværdslag.

Da den marokkanske Sultan neppe rykker ud med nogen Krigsskadeserstatning, hvilket man ikke kan fortænke dem i, eftersom han mener, at han aldeles ikke har ført Krig med Spanierne, saa maa Pengene altsaa bringes til Veie ved nye Skatter, og af dem er der alt lagt saa mange paa de ulykkelige Borgeres Skulder, at de sikkert ikke uden at knurre, som det heder, finder sig i flere. Og saa er det endda ikke det eneste Punkt, man knurrer over og med fuld Ret; nei, der er mange; mange Punkter.

Skolestyret i Christiania har til Formand gjenvalgt ref. Kap. A. Hansen og til Viceformand Skolebestyrer Keyser

Diakonissestiftelsens nye Sygehus. Regjeringen har besluttet, at der tilstaaes Diakonissestiftelsen et rentefrit Laan af Christiania Auktionsfond paa 30,000 Kr., overensstemmende med Christiania Kommunebestyrelses Anbefaling.

Til Statsfysikus i Christianssand skal efter Forlydende være indstillet Læge N. B. P. Brodtkorb i Christianssund.

Bispeindvielse. Ved høieste Resolution af 12 ds. er det bestemt, at Biskop Bugges Indvielse skal foregaa den 28de ds. Biskop Heuch er anmodet om at forrette samme.

Giftdramaet i Kristianssand. Man vil mindes den unge Arbeider i Kristianssand, Oluf Skaar, som var arresteret for at ha forgiftet sin frugtsommelige Kjæreste med Fosforsalve. Han er nu sigtet for Mord. „Fædrelandsvennen" skriver herom:

Efterat Forundersøgelsen i Forgiftningssagen var afsluttet og oversendt Statsadvokaten, har denne tilbagesendt Sagen med Bemærkning om, at han finder stærk Grund til Mistanke mod Skaar om, at han har havt til Hensigt at berøve Afdøde Livet. Hvad der særlig vækker Mistanke mod Skaar, er den Omstændighed, at han maa antages at ha sendt hende Giften, om hvis Farlighed og Virkning han neppe har været uvidende, uden at opgi hende, hvad den indeholdt, men derimod givet den et feilagtigt Navn og søgt at indbilde hende, at det var et virksomt fosterfordrivende Middel.

Statsadvokaten har derfor anmodet om, at Forundersøgelsen maa bli fortsat og udvidet til ogsaa at gjælde Sigtelse for Mord.

I et nyt Retsmøde fastholdt Skaar paany i et og alt sin tidligere Forklaring.

Af de indstevnte Vidner forklarede vedkommende Farmaseut, der havde udleveret Krukken med Rottegift til Skaar, at han havde forlangt Præsteattest af ham for at kunne levere ham Giften, men da Skaar sa, at han selv kunde skrive Attesten om, at Giften skulde bruges til Udryddelse af Rotter, fik Vidnet Indtryk af, at Skaar havde faat Rottegift før og kjendte til dens Farlighed, hvorfor han fik udleveret Giften imod Aflevering af en saadan Attest.

Gladstone om Afvæbning. De danske Blade meddeler følgende Telegram, dateret London, 11te Januar: I Underhusets Dagsmøde udtalte Gladstone: „Kort før sin Død (1870) indledede Lord Clarendon Underhandlinger med flere Magter i den Hensigt at hidføre en gjensidig Afvæbning, og han fik fra Regjeringen i et af de store europæiske Lande et meget opmuntrende Svar; men han naaede ikke at faa Sagen bragt videre. Hvad mig angaar, maa jeg, skjønt jeg fastholder de Anskuelser, som i Almindelighed udtrykkes angaaende dette Spørgsmaal, meget betvile, at de nuværende Tidspunkt er fordelagtigt til at fremkomme med saadanne Forestillinger hos Magterne."

Toldbetjent Lars Alm i Drammen har efter Ansøgningen faat Afsked. Alm er født i 1821.

Hr. Richard Larsen, der forleden indstillede sine Betalinger, har nu overgivet sit Bo til Konkurs.

Fra nordre Aurdal skrives til vort Blad:

Her er nu om Dagen overskyet Himmel med ubehagelig tyk Skodde og med enkelte Snekaver, — men Føret er alligevel bra. Sundhedstilstanden er god i Almindelighed.

Heredsstyrelsen har gjenvalgt Kirkesanger O. Skrutvold til Ordfører og Sognepræst Visløff til Viceordfører. I Skolestyret blev Lensmand Berg valgt til Ordfører istedetfor Sognepræst Visløff og O. Skrutvold til Viceordfører.

Spiritistiske „Seancer" er, skrives der til os, almindelige i de Kredse i Telemarken, der staar under Indflydelse fra Folkehøiskolen og Seminariet i Seljord.

Farlig Kat. I en Gaadegaar ude paa Grønland stod en Gut iforgaars Aften og legede med en fremmed Kat. Pludselig hoppede Katten op paa ham, bed sig fast i hans Ansigt og trakterede ham saa forfærdelig, at en Læge maatte hentes, da Gutten endelig blev befriet.

Akers Sparebank. I Anledning af Jubilæet førstkommende Mandag har Banken bevilget 2000 Kroner til Uddeling blandt Herredets Fattige. Af Pengene skal 150 Kr. anvendes til Bespisning af Fattiggaardens Belæg. 100 Kr. til Sygehusets do. og 50 Kr. til hvert af Børnehjemmene. De øvrige 1650 Kr. er bestemt til Indkjøb af Kul etc. til Fordeling blandt Herredets Fattige forøvrigt. Jubilæumsdagen gives, Souper i Kommunelokalet for 80 Indbudne.

Pligt.

Af "Kringsjaa."

Et Folks hele Karakter og Aandsliv, dets Idéer og Idealer samler sig ofte om et eneste Ord eller Begreb, der ligesom merker det hele Folk og af det løftes op paa Høialteret i den nationale Helligdom. Vi ser Folket for os gjennem det ene Ord.

Blandt de gamle Jøder var det Ordet „Ret", „Retfærdighed" eller „Retfindighed", der var blevet saaledes løftet op som Folkets Merke, og som prægede dets hele Tankegang og Historie. Blandt Franskmændene har det været Æren — l'honneur. Hos Tyskerne kaldte Liebe. Men med klarere Bevidsthed og Hensigt end noget andet Folk undtagen Jøderne har den anglosaksiske Race taget et stort Ord og løftet det op som Slegtens helligste og største, som dens centrale Tanke og Idé, dens altbeherskende Princip. Det er Ordet „Pligt" — duty. Det svarer til Franskmændenes honneur og Tyskernes Liebe. En af Racens største Digtere har skrevet en Slags Hyldningssang til det, og al anglosaksisk Literatur og Historie skjælver af det Ord og den Tanke. Carlyle og George Eliot skabte hver paa sin Vis blivende Mesterværker om det, helligede det hele sin Virksomhed og alt sit Geni, tog det som sin Muse — en tiende, moderne Muse. De engelske Tænkere og Forskere, Darwin, Spencer og andre, som i vor Tid har paatrykt den hele Verden sine Tanker og Idéer, gjorde „Pligt" til Grundlaget for al ordnet og lykkelig Tilværelse, til Udgangspunkt for et nyt Livssyn og en ny Livsordning. — Det er vel denne Racens stærke, medfødte Pligtfølelse i Forbindelse med dens sunde Sans og praktiske Natur, der har givet moderne engelsk Tænkning dens høi og verdensdominerende Rang.

Ordet Pligt sender en hed Skjælven gjennem Englænder eller Amerikaner. Det er ham som en Trommehvirvel. Det retter Ryggen, det monstrer al hans Styrke og alle hans Evner. Det er det magnetiske Ord, der behersker ham. Alt andet maa underordnes det. Egen Lykke og Fornøielse, ja Kjærligheden selv, maa vige for, hvad der er Pligt. Og derfor har da ogsaa disse Folk taget Nelsons Signal under Slaget ved Trafalgar: „England venter, at hver Mand gjør sin Pligt", til et Slags Valgsprog. Der finder de sin bedste Natur udtrykt. En slig Appel er dem uimodstaaelig. Ordene bringer et tindrende Lys i Øinene. „Ja komme hvad der vil, vor Pligt vil vi gjøre, saalænge der er Luft i vore Lunger og kredsende Blod i vore Aarer!"

George Eliot mener, at Pligtfølelsens Vaagnen i et Menneske strar hæver det til et nyt og høiere Livsnivaa, gjør et nyt Væsen af det. For drømte det, at al Verden kredsede om dets eget jeg; nu forstaar det, at det selv kredser om et fjernt, men fast og uendeligt Centrum. For var Livet det meningsløse Kaos, maallos Stræben, Jagt efter Lykke og Fornøielse; nu er det Lov, Orden og System; medens Lykke og Fred bestaar i at fylde ens Plads i Systemet, indordne sig under den store Menneskelov, — gjøre sin Pligt.

Carlyle saa Løsningen af alle Tvil, Begyndelsen til Klarhed, Fred og Lykke i Pligtopfyldelsen.

Hos os er ikke Ordet videre populært. Det latterliggjøres endog i Skrift og Tale. Vi spøger med det. Det forekommer os enten Gammeldags og forældet eller trangt, stivt og mørkt. Det er os blot en Fordom. — Fordi vi slet ikke forstaar det.

Jeg er bange — haaber jeg tager Feil —, at vi istedet har knæsat Ordet „Moro" som vort Mærke og Maningstegn. Jeg tror, det for et Flertal iblandt os er det ledende Princip, — at more sig og fornøie sig. Ordet gjenlyder i hvert Fald paa alle Kanter. Tal om, hvad det kan være, — det dømmes dog tilslut som „morsomt", eller „ikke morsomt". Det er det endelige Maal. En Bog maa være „morsom", ellers duer den ikke. Tankevægtige Bøger læses næsten ikke blandt os, for de er ikke „morsomme". Kunst maa være „morsom." Offentlig Diskussion maa skaffe „moro." Gjør den det, saa er det godt. Indholdet er en Sag af underordnet Betydning.

Og det Liv, der har Pligt og det, der har Moro til Ledestjerne, befinder sig ved de to modsatte Poler af Tilværelsen.

Fra 2 Sider angribes Ordet og Begrebet Pligt iblandt os.

Paa den ene Side faar vi høre. at der ikke findes noget sligt som Pligt, Det er bare gammel Overtro, Barnslighed, noget at skræmme og lokke Uvidende Folk med for at faa dem til at være snille. Mennesket er frit. Der er ingen Lov, — ingen etisk Lov i hvert Fald. Vi kan gjøre, hvad vi vil. Der er intet, som forpligter os. Vi har bare Rettigheder og Krav, men ingen Pligter. Det er Fordom alt dette med Ret og Uret, Godt og Ondt. Der er ikke noget Sligt undtagen i blode, sygelige Samvittigheder. Uret og Ret er lige gode, og Ondt og Godt er ét. Mennesket maa frigjøre sig fra disse barnslige Distinktioner, hæve sig over slige Ammestuebegreber. Vi maa se og leve bortenfor Forskjellen paa Godt og Ondt, — glemme, ignorere den Forskjel. Det er at være frigjort. Et moderne, frigjort Menneske kjender ikke andet Godt end det, som smager det Godt i Øieblikket, og ikke andet Ondt, end det, som forstyrrer dets Ro og Lykke. Til Ret og Uret tager det intet Hensyn. Det har voret sig fra det. Det tager i det Hele ingen Hensyn — uden til sin egen sultne Mave og sultne Lyster. Det er frigjort, — det er Rovfuglen, der med robust, ufølsom, forstenet eller lammet Samvittighed kaster sig over sit attraaede Bytte og tager, hvad der behager den uden dumme etiske Hensyn. Det anerkjender blot én Lov, — sin egen Vilje og Fornøielse.

Den lille Vildfarelse, som ligger til Grund for dette Livssyn, er den, at Liv og Universum opfattes som et Kaos, — eller kanske rettere, at det menneskelige Liv opfattes saaledes. Man ser vistnok Love for alt andet i Verden, kun ikke for det menneskelige Liv eller den Del deraf, som bevæger sig over den rent fysiske Sfære. Man ser Orden overalt uden der. Man tror, at hver Ting, undtagen Mennesket, har sin Plads, og hver Begivenhed sin Lov undtagen de menneskelige Handlinger. Man tror paa Love for Stjerner og Vanddraaber, men ikke paa nogen Lov for den menneskelige Sjæl og Aand. Intet binder, intet forpligter os. — Blot de fysiske Naturlove ser man; de etiske overser man.

Overser —; thi de er der. Man spørger blot Tidens Tænkere og Forskere, de radikaleste, de fremste, de største. Det er kanske Tidens og Tankens største Vinding at være kommet til fuld Klarhed derom. Universet har sit Netværk af etiske saa vel som af fysiske Love.

Naturen har sin Norm for menneskelig Opførsel og Handling, saa vel som for Tyngdens Virkninger. Vi er under Lov vi med, saavel som Stjerner og Sandkorn. Forskjellen er blot, at paa det menneskelige Omraade spiller vor egen Vilje med som en af de bestemmende Faktorer.

Pligt er ikke andet end disse Loves Krav til os, og Pligtfølelse blot Følelse af dem, Bevidstheden om det „du skal" og „du bør", hvormed Livet møder os paa alle Kanter. At gjøre sin Pligt, er blot at indordne sig under og lyde den Lov, som raader over menneskeligt Liv. Og alene i slig Lydighed og Indordning er der Vext, Velvære og varig Lykke. De er Livets Vei. Udenfor er Død og Henvisnen.

Vistnok er vi inden ganske trange Grænser fri til at gjøre, hvad vi vil; men virkelig og udstrakt Frihed vinder vi dog alene ved at ville det, vi maa. Den vindes ikke ved at gjøre vor egen Vilje til Lov for vor Opførsel, men ved at gjøre vor Pligt — de etiske Loves Krav — til vor Vilje. Kun den er helt fri, der vil det Rette. Ad andre Veie støder man snart paa uoverkommelige Vanskeligheder og Hindringer, indvikles i trangere og trangere Gjennemgange, til man tilslut finder sig fængslet, fortabt og bundet paa Hænder og Fødder, — Træl og Slave af Egoisme, slette Tilbøieligheder eller den Usselhed, man har tjent.

Optoierne i Stavanger.

Om Optoierne forrige Tirsdag skriver „Vestlandsposten": Pøbelen raasede værre end nogen af de forrige Aftener. Med Skam og Blusel maa det erkjendes, skriver Bladet, at den vanlige Tale om vor Bys rolige Befolkning kun er Sandhed med Modifikation. Her har disse Aftener aabenbaret sig en utrolig Vildskab og Raahed fra endel af Befolkningens Side. Det har gaaet et Rygte i Byen om, at Demonstrationen skulde vedvare i 5 Dage, og dette Rygte er blevet opfattet af mange omtrent som en Ordre til at indfinde sig den ene Aften efter den anden, dels for at være med i „Moroen", dels „for at se paa". Ud paa Aftenen igaar samledes store Folkemasser oppe ved Lokkeveien, og Politiet, der nu var optil en 100 Mand, tog de samme Forholdsregler som Aftenen før, idet Gaden spærredes af til alle Kanter.

Da saa Stenkastningen begyndte, gjorde Politiet Udfald og søgte at splitte Massen.

Omsider minkede Skarerne oppe paa Lokkeveien, medens den ene Hob efter den anden drog nedover Byen; etpar af Politiafdelingerne fulgte med og søgte at holde Pøbelen nogenlunde i Tomme og adsplitte den, men Politiet blev mødt med voldsom Stenkastning og maatte gaa paa med Kollen, som mere end en af Urostifterne fik føle, flere, deriblandt enkelte Kvinder, blev styrtet overende, naar Hoben maatte retirere, og blev alvorlig kvæstede. En Flerhed af Konstablerne blev rammede af Stenkast, tildels ganske følelig. Noget af det skjændigste var Pøbelens Optræden udenfor Politimesterens Privatbolig. Selv var han naturligvis ude for at lede Politistyrken, som alle vidste. Under hans Fravær omringes saa hans Hjem, hvor der kun befandt sig værgeløse Kvinder og Børn, af en hujende Pøbelflok, der morede sig med at staa ind diverse Vindusruder.

Naturligvis vanker der idag Indkaldelser og ordentlige Mulktforelæg til de værste Urostiftere.

Om Onsdagens Slutningsscener skriver „Stavanger Avis":

Lidt over Kl. 8 igaaraftes begyndte det atter at bli folksomt ude i Lokkeveien. Den Formodning havde nemlig holdt sig i Løbet af Dagen, at det ogsaa denne Kveld vilde komme til Uroligheder, skjønt det vistnok ikke var mange, som troede synderlig paa det, hverken af Politi eller Publikum. Med Undtagelse af lidt Huien og Piben ved 9-Tiden af en større Gutteflok blev derfor hele Demonstrationen igaaraftes ikke andet end en fredelig Traakken frem og tilbage i Lokkeveien et Par Timers Tid af en Menneskemængde paa nogle Hundrede, der holdtes i stadig Bevægelse af en Politistyrke paa et halvt Snes Mand eller saa omkring. Henimod Kl. 12 havde det fashionable Kvarter atter gjenvundet den Ro, som dets Beboere nu i flere Aftener saa haardt har savnet.

Efter Optoiernes søde Kloe kommer nu Mulkternes sure Svie.

I Løbet af de sidste Dage er saaledes 10 Personer blit forelagt Mulkter fra 15 til 500 Kroner, hvilket sidste Beløb tilkjendtes en Mand igaar. 2 Mulkter er paa 100 Kroner, 1 paa 80 og 1 paa 60. Resten mindre. De fleste af de indkaldte har vedtat sine Mulkter. I alt er der ilagt Mulkter til et Beløb af over 900 Kroner.

Forøvrig er det ingenlunde forbi hermed. Undersøgelserne drives med Kraft for at faa fat i Ophavsmændene, og der vil vistnok bli et meget interessant „Nachspiel" i Form af yderligere Mulkter og Meddomsretter efter de mindeværdige Demonstrationer.

Mulkterne beløber sig nu til 1500 Kroner.

Den svenske Rigsdag sammentræder idag.

Foranledning Ullmanns Krigserklæring paa Stokkemødet til Kongedømmet og Unionen skriver det radikale Blad „Stavangeren" følgende:

„Der er ikke mange Venstremænd, virkelige Fremskridtsmænd i europæisk Forstand, som ikke tør underskrive disse Ord!"

Ordene var som bekjendt: „Jeg er Republikaner! Kongedømmet og Unionen vil falde. Did vil vi, maa vi komme. Men det tager Tid."

Det er bare bra, at man faar grei Besked, saa ved Vælgerne, hvad de har at holde sig til. Vælgerne faar da opgjøre med sig selv, om de vil støtte en saadan Politik, om de finder den gavnlig for vort Land.

7 Mand omkomne? Paa den engelske Kyst har man fundt en tom Baad tilhørende det norske Barkskib „Nan." Antagelig er de 7 Mand, som havde søgt Redning i Baaden, alle omkomne.

Ifølge senere Meddelelse er de 7 reddede af et tysk Skib og ankomne til Hamburg.

En Uskik. I Landsbyen Thedinghausen har den Uskik at trække Stolen bort under en Person, som netop skal sætte sig paa den, ifølge „Køln. Zeit." nylig kostet et Menneskeliv. En Læregut spillede en Tjenestepige et saadant Puds med den Følge, at hun fik en farlig Læsion af Rygraden og senere døde efter skrækkelige Lidelser.

✝

Sognepræst til Fjeld Prestegjeld i Søndre Bergenhus Amt, Storthingsmanden Thorleif Fretheim, er ifølge et Ohmetelegram afgaaet ved Døden iforgaars efter 14 Dages Sygeleie. Fretheim var født 1851 og blev theologisk Kandidat i 1878. Det følgende Aar blev han Personelkapellan i Lindaas og 1885 Stiftskapellan i Hamar Stift. I 1891 blev han derfra forflyttet til den Stilling, som han ved sin Død indehavde.

Samme Aar valgtes han til 1ste Suppleant for Søndre Bergenhus og mødte som saadan paa Storthinget i 1892 og 1893, da Statsraad Haugland meldte Sygdomsforfald. Paa Storthinget sluttede han sig til det moderate Parti. Særlig i 1892 var han, som de fleste andre Moderate, udsat for stærkt Paatryk af de Radikale, men han fastholdt urokkelig sit moderate Standpunkt og hævdede dette med Dygtighed baade i Konsulatsagen og Stemmeretsspørgsmaalet. Særlig hans Tale i det sidste Spørgsmaal vakte betydelig Opmærksomhed baade i og udenfor Thinget. Der er al Grund til at tro, at Fretheim med sin Interesse for vort offentlige Liv, sin Dygtighed baade som Taler og Debattant vilde være bleven en fremtrædende Repræsentant. I den senere Tid var han adskillig plaget af en Øresygdom, han havde paadraget sig efter Influenza. Han maatte i den Anledning ifjor underkaste sig en Operation. Antagelig er det denne Sygdom, som nu har endt hans Liv i en Alder af 43 Aar. Budskabet om Fretheims Bortgang vil i vide Kredse vække Sorg, thi ved sin personlige Elskværdighed og vindende Væsen havde han baade som Thingmand og Præst vundet sig mange Venner.

Han efterlader sig Enke og 3 Børn.

Forlis — 5 Mand omkomne.

Egersund 17/1 (H. O. T. B.)

Skonnert „Deus regit" af Mandal paa Reise fra Charleston til Fredriksham med Kul er i Taage inat strandet ved Gaarden Svanæs. En Gut, Jungmanden, svømmede iland og varskoede Folk paa Gaarden om Ulykken. Ved Vibberoddens Fyr er idag Kapteinens Lig fundet i en Redningsbøie. 5 Mand er omkommet.

Hs. Maj. Kongen er for Tiden mildt angreben af Influensa.

„Frygt." Hr. Bjørnstjerne Bjørnson mener at kunne karakterisere Modstanden mod den radikale Politik som udspungen af Frygt. Ja, der findes vist Frygt paa begge Sider, hos Radikalerne Frygt for at Norge ikke skal kunne hævde sin Stilling inden Unionen og hos deres Modstandere Frygt for, at den unionsopløsende radikale Politik skal blive til Skade for Fædrelandet og for Norden. Men er ikke „Frygt" stundom en berettiget Faktor? Der var en Mand, hvis Berømmelse strækker sig videre end Hr. Bjørnsons, og i hvis Politik „Frygt" kunde siges at være den bevægende Kraft. Denne Mand var den store Taler Demosthenes. Hans Landsmænd delte ikke hans Frygt, desto værre for dem. Deres „Mangel paa Frygt" kostede deres Fædreland dets Selvstændighed. Men der skal rigtignok ofte Mod til at nære Frygt paa den Maade. Under den franske Revolution kunde det endog hænde, at „Frygtsomhed" for de yderliggaaende Partiers Udskejelser kostede Vedkommende hans Hoved. At Hr. Bjørnson selv i sine lyse Øieblikke kan være en Mand, der har Mod til at være frygtsom, det viser hans Optræden ifjor mod Ministeriet Steens Tapperhed.

Pibekonsert i Farsund. Igaar var Apotheker Kaltenborn Gjenstand for en voldsom Pibekonsert, hvori deltog en stor Menneskemasse; det forlob uden Optoi r. Pibekonserten sættes i Forbindelse med Farmaceut Campbells Død forleden.

Centrum i Kristians Amt. For Gulbrandsdalens vedkommende har man nedsat en Arbeidskomite for Centrums Organisation, bestaaende af Ingv. Bøhn, Cand. theol, Bestyrer af Vanheim Folkehøiskole i Gausdal. Thorv. Fliflet, Lensmand i Faaberg; Ole Flifletlien, Gaardbruger og Medlem af Faaberg Formandskab. Stefan Frich, Friskolelærer i Faaberg. Frits Hansen, Cand. theol., Folkehøiskolelærer i Gausdal, Thomas Jørstad, Kontiolør, ved Lillehammer. Simen Tollerrud, Ordfører i Faaberg.

Komiteen, hvortil man hidtil kun har medtaget Medlemmer boende nogenlunde nær Lillehammer, vil antagelig senere blive forstærket.

Tilsvarende Arbeidskomiteer er allerede nedsatte eller vil ogsaa snart blive det for Amtets øvrige Dele.

Som det vil erindres, udgik der for kort Tid siden Opraab, undertegnet af resp. 259 og 249 Indbydere, om at danne Centrumsforening i de to Thotenbygder.

I Italien er der fremdeles stærk Gjæring. Paa flere Steder har der fundet alvorlige Uroligheder Sted, og Militæret har maattet skride ind forat gjenoprette Roligheden.

Tropperne paa Sicilien forstærkes.

103 Folkeskolelærere i Kristiania har igaar sendt en Sølvkrans til Faabæks Baare som Erkjendtlighed for hans Virksomhed for Folkeskolelærere.

Et hemmelighedsfuldt Mord, som for to Maaneder siden blev begaaet i Nærheden af Samara ved Wolga, er nu bleven opdaget. Kapteinen paa en Naftabaad havde lagt til ved en anden do; men da han ikke fik Svar paa sit Raab, og kun saa en liden fireaarig Pige paa Baaden, gik han ombord. Alt tydede paa, at der var bleven begaaet en Forbrydelse. Nu er det imidlertid kommet for Dagen, at to Mænd ved Nattetid var gaaet ombord og havde myrdet Kapteinen og dennes Hustru, hvorpaa de begav sig til Lodsens Kahyt for at røve hans Sparepenge. Røverne bankede paa Døren, og da Lodsens Hustru aabnede, fik hun et Øksehug i Nakken, saa at hun faldt død ned. Derpaa blev den sovende Lods dræbt. Morderne kastede alle 4 Lig i Wolga og efterlod Barnet alene paa Skibet. Mordernes hele Rov bestod i 35 Kr. i Penge, nogle faa Klæder og en Revolver. Det var denne Revolver, som ledede til Forbrydelsens Opdagelse. En af Morderne har allerede gaaet til Bekjendelse.

✝

Dødsfald.

At vor kjære Datter **Marit** i en Alder af 22 Aar inat hensov stille i Troen paa sin Frelser bekjendtgjøres herved for Slægt og Venner. Begravelsen foregaar 19de d. M. Tonset den 11te Januar 1894.

Marit Hektoen. **L. Hektoen.** (O. A. R.)

Norges Sjøfartstidende

(Eneste Organ for Skibsfart, Handel og Fiskeri)

bringer hurtigst, sikrest og udførligst Meddelelse om alt, hvad der vedkommer Skibsfarten.

Abonnementspris ***Kr. 1.90*** *pr. Kvartal. Sendt til Udlandet* ***Kr. 15.00*** *pr. Aar.*

Paa Grund af sin Udbredelse er ***Norges Sjøfartstidende*** *et udmærket Avertissementsblad.*

Slig er Livet indrettet, og at overse dette er dog bare Dumhed.

Paa den anden Side mener man, at Begrebet Pligt er for tort og koldt. „Hilde" finder ordet Stygt. „Pligtmennesket" forestiller man sig vindtørt og istapfrosset. Og „Kjærlighed" opstilles som en anden Ledestjerne, — Kjærlighed til alt Ret og Godt og til ens Medmennesker.

Men dette beror sjensynligen paa en Misforstaaelse. Pligtfølelsen er jo ikke andet end Følelse og Forstaaelse af de Forpligtelser, som Livet paalægger en, og af de etiske Love, der raader over vort Liv, — Følelse og Forstaaelse deraf med den intense Vilje til at opfylde alle Forpligtelser og lyde alle Love. I sig selv maa den jo i en Verden, der er lovfast og paalægger Forpligtelser, være uundværlig. Heller ikke er der jo det ringeste ivejen for, at den kan gaa sammen med den intenseste Kjærlighed til alt ret og godt. Tvertom er det klart, at intet Menneske hverken kan se eller opfylde Livets Forpligtelser og Love uden Kjærlighed og et varmt Hjertelag. Det er Hjertet, som baade maa se og opfylde de fleste Pligter. Pligtfølelse uden Kjærlighed maa nødvendigvis blive ikke alene haard, kold, mekanisk og udvortes, men ogsaa yderst overfladisk; thi det er blot faa af de mest elementære Pligter, der lader sig se eller opfylde under slige Forhold, og for hver Pligt der opfyldes vil en hel Række blive overseet og glemt.

Pligtfølelsen er én Evne, ét Karaktertræk i os. Hvad den hele Karakter skal blive, det afhænger af hvad der staar ved Siden af og bagom den. Eies den af en kold, egoistisk, beregnende Person, saa bliver den kold, egoistisk og beregnende, og saa fremkommer det „Pligtmenneske", som man ynder at karrikere paa Scenen og i Bøger. Eies den derimod af et varmhjertet, lidt mere udviklet Menneske, saa giver den blot Fasthed og Kraft til nen hele Karakter, — bliver som Rygmarven i den moralske eller aandelige Organisme.

Det karrikerede „Pligtmenneske" fremkommer ikke som Følge af altfor stor Pligtfølelse, men af svækket Personlighed og Udviklirg i andre Retninger. Ingen Evne og intet Karaktertræk er alene istand til at skabe en sund og fuldstændig Karakter. Der kræves mange Evner, Udvikling i alle Retninger.

Men hvorfor ikke opstille Kjærlighed som et bedre Ord og nyttigere Princip end Pligt? Fordi hverken det ene eller det andet af de to maa fordrives. De er jo lige nødvendige Ting. Kjærlighed uden Pligtfølelse bliver let erten til purt og unyttigt Sværmeri eller til en svampagtig, graadfyldt Sympati og Sentimentalitet. Den er blot Følelse. Og Følelsen kan være dyb som et Hav og sød som Sukker, uden at den dog magter at sætte Viljen i Bevægelse og røre en Finger til Hjælp og Opfyldelse af Kjærlighedens Bud og Krav. Kjærligheden kan videre være blind og uvidende og gjøre mere ondt end godt trods den bedste Vilje. Pligtfølelse er Forstaaelse og Vilje. Hvor Kjærligheden græder og rores, der handler Pligtfølelsen; hvor „Kjærligheden til det rette og gode" drømmer og sværmer, medens den glemmer de nærmeste Pligter og Synder mod de største Bud, der anspænder Pligtfølelsen hver Muskel for at gjøre sit yderste til at fylde den Post, Livet har anvist.

„Kjærlighed til det rette og gode" bliver, hvor Pligtfølelsen mangler, saa let til orkesløst Sværmeri, til et Slags Maanelskinsidealisme, der lader selve Livet og dets daglige Virke urørt.

Pligtfølelsen er blot i en ellers sund og frisk Karakter Forstaaelse og Aarvaagenhed med Viljen paa Vagt baade Nat og Dag. Den er blot al ens Idealisme samlet om Dagens Liv og Forhold.

Der er utvilsomt intet, der saaledes modner og fæstner Karakteren som denne Følelse af og Hengiven til Pligt; intet, der giver en slig Forstaaelse og slig Ro gjennem Livet.

Den er Følelsen af Lov og Orden og Hengivelse til disse. At leve for at opfylde ens Pligter i alle Retninger giver en Følelsen af at lyde den Lov, som herskер os, at være i Harmoni med de Kræfter, som raader for alt — med Naturens etiske Verdensorden. Man er paa sin Plads og gjør sin Pligt. Er der i det hele noget godt i Universet, saa maa man være paa Vei til det da. I hvert Fald har man intet at frygte.

Kold og haard som Pligtopfyldelsens Vei kan synes udenfra, er een dog just det modsatte, — fuld af Tilfredshed, Varme, Haab, Fryd og Glæde. Det vil da sige, om den vandres med Forstaaelse, Billighed og Hjertelag. Alt afhænger jo tilslut af Motiv og Aand. Thi saa fint er Naturen ordnet, at den lønner og straffer Motiver og Tanker mere end Handling. En bliver indladt til alt Godt, medens en anden bliver staaende udenfor, skjønt begge har handlet paa samme Vis. En havde gjort det af kold Beregning eller uvillig og nødtvunget, og Beregningen slaar feil; Naturen har læst hans Tanker og aabner sig ikke for ham. Den anden havde gjort det villig og glad, og Naturen slaar sine Glædesdøre vidt aabne for ham.

Pligtfølelsen er tilslut blot Følelsen af en høiere Vilje, (ytrende sig i Livets Forpligtelser og etiske Love), der maa lystres og tjenes. Vor egen maa underordnes. Vort Liv og vor Lykke maa underordnes. Vi er blot Tjenere, der har vor Ordre, Soldater, der er stillede paa Post — menige Soldater i et stort Felttog. Felttogets Plan og Gang kjender ikke vi, magter ikke at fatte og overskue dem. Blot et ganske lidet Stykke af det hele kan de bedste af os overse og forstaa. Bortenfor er alt mørkt for os; men ogsaa der kjæmpes og arbeides der under den samme høiere Vilje og efter den samme Plan. For os gjælder det blot om at lystre Ordre, gjøre vor Pligt, forsvare den Post, der er os anvist. Forresten raader den Vilje, der anviste os Posten og gav os vor Ordre. Gjør vi vor Pligt fuldt ud, saa har vi gjort vor Del.

Men denne Følelse og Forstaaelse af Livet er det umuligt at eie, uden samtidig at hengive sig i fuld Tillid til denne høiere Vilje, som man lyder og tjener, og hvis Bud og Befalinger er Livets daglige Pligter og Forpligtelser. Gjør vi vor Del, saa maa Resten trygt kunne overlades til den. Det Hele, der er saa storslagent ordnet og saa lovfast, er ikke uden Maal og Mening. Og Maal og Mening maa være gode, — store og herlige som Livet og Verden og den hele Ordning er store og herlige. — Glad indtager man derfor den anviste Post og gjør sin Pligt til den sidste Time bringer Afløsning og Hvile. Man lofter med i en stor Sag; man har sit lille, men nyttige Dagverk at øve. Man hører det Hele til. Ens Plads er anvist. Ens Pligter er guddomsunderskrevne Bud. — Savn og Lidelse bæres næsten med Jubel. Det har sin Nytte, det har sin Mening alt sammen. For mig eller for andre. — En kan blive anvist Post paa lune, beskyttede Steder, hvor Tjenesten er som en Leg; en anden faar staa Livet igjennem i Slud og Mørke udsat for stadig Ild. De mest udsatte Poster er de ærefuldeste. Bra Mænd slaas næsten om dem. — Og det Hele er i Grunden saa ligegyldigt. Saa vi holder vor Post, gjør vor Pligt, lystrer Ordre og ikke viger, — det er Hovedsagen. Derpaa kommer det an. Gjør vi det, saa er alt vel; thi for alt andet sørger den, som strør Roser over Jorden og Stjerner gjennem Rummet, og fra hvem Forstand, Vilje, Kjærlighed — og alle Pligter og Love kommer.

Det er Meningen af Ordet Pligt.

Rich. Andvords Papirhandel

anbefaler:

Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.

Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.

Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.

Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.

Rich. Andvords Papirhandel,

Kristiania.

Kjøb norske Varer.

Orgel-Harmoniums

for

Hjem, Skoler og mindre Kirker

af prisbelønnede og af Musikautoriteter anbefalede **norske** Fabrikata sælges til **72, 99, 135, 153, 180 Kr.** og opover til **1800 Kroner.**

Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat.

Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelser tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,

34 Kirkegaden,

Kristiania.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste

Theater- og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel

Carl Joh. Gade 3.

Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.

Papirindustri

Carl 12tes Gade 8.

Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	—	**Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	—	**Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	—	**Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	—	**Træpap.**
Bægna Træsliberi	—	**Træmasse.**
Schatz & Hübner	—	**Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Husholdningskul

sælges billigst fra lossende Skib og fra Tomt ved Vaterlands Bro.

O. Sørensen,

Telefon No. 1455. Møllergaden 34.

Spiger, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.

kjøbes.

Durban Hansen,

11 Jernbanetorvet,

Christiania.

Sukkerlaget og benfrit amerikansk

Oxekjød

i Partier

til laveste Dagspriser hos

Jensen & Co.,

Torvgaden 5 A.

Æg store friske Æg i Bazaren 45.

Julius Norbye.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26II, Christiania

modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referance.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.

Telefon 823.

Olympen

Kr.a Morskabstheater.

Concert og Forestilling hver Aften

Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.

Rudolph Olsen.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

Nyeste Nyt!

Patenterede Sælepinder

af Staal anbefales til Kr. 1.25, 1.90 og 2.50 pr. Par fra

Kværner Brugs Udsalg,

Nygaden 6.

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's

Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.

Solide Agenter antages.

Læderremme, extra. **Bomuldsremme billige.**

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

Brugte Bøger.

Dietrichson, Prof. De norske Stavkirker (15,00) s.ny 10,00. Barstad, Bergens Forsvar i 1801—07 og 14, ib. (9,25) 4,00. Anker, Kapt., Biografiske Data om 330 norske Generalspersoner, 1628—1885 m. 63 Portr. ib. (8,20) 3,00. Kiær, Cand., Norges Læger ib. (12,00) 3,50. Tschudi, Dyrelivet i Alperne m. Billed. (13,00) 6,50. George, Samfundsspørgsmaal (3,00) 1,60. Thrap, Pastor, Bergenske Kirkeforhold i det 17de Aarh. ib. (2,60) 1,50. Høffding, Dr. Spinozas Liv og Lære og H. Lang, G. E. Lessing, et religiøst Karakterbillede samt A. Nyblæus, Esaias Tegnér, hans Ofvertygelser i i religiösa och filosofiska Amnen — alle i et Bind (7,00) 3,50. Jørgensen, Udsigt over de danske Rigsarkivers Historie ib. 3,50. Rydin, Föreningen imellam Sverige och Norige ib. 5,00. Andersen, H. C., Samlede Skrifter I—XV ib. (55,00) 25,00. Opfindelsernes Bog I—VII ib. (69,00) smukt Ex. 40,00. Knudsen, Unorsk og Norsk ib. (7,00) 4,00.

Norsk Antikvar-Boghandel,

Universitetsgaden 24.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,

Torvgaden 22, Kristiania.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao**. thi **den er bedst** og **billigst.**

Brødrene Cloetta.

Denatureret Spiritus

billigst hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en unafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Oreuslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa ströbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 9. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 20de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Livsforsikringsselskabet
„The Mutual Life"
af New York.
Stiftet 1343.
Reservefond:
over **653 Millioner** Kroner.
„The Mutual Life" er **intet** Actieselskab, hvorfor **hele** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.,
Generalagenter,
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Frc. Priscourant
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: **„Guldlarsen"** Telefon **2899.**

Simers Punsch
anbefales

Abonner paa
„Eidsvold".
„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner strax paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Sterk Mand forløftet sig. Konduktør ved Hovedbanen, Martin Olsen, der for nogle Aar siden ved en Cirkus i Kristiania tvang en sterk Mand i Knæ, har forløftet sig paa en Godsvogn. Herom oplyses i „Morgenp." yderligere:

Konduktør Martin Olsen, Eidsvold skal oftere under Sporstiftningen have fundet det hensigtsmæssigt uden videre at løfte en Godsvogn med dens ene Ende ud af Sporet — en betragtelig Tyngde, uagtet der naturligvis menes Tomvogn. Strax før Jul gjentog han dette Experiment, men med det beklagelige Resultat, at hans ene Knæ beskadigedes derved, saa han lille Juleaften maatte indlægges paa Rigshospitalet, hvor han fremdeles befinder sig, uden at der dog skal være nogen videre Fare at befrygte af dette Uheld.

Sikkerhed for Norges nationale Liv.

Vi har nævnt vigtige Grunde, der taler imod at indføre almindelig Stemmeret uden Garantier mod Misbrug. Vi vil ved denne Leilighed nævne en Grund, som burde have særlig Betydning for det radikale Parti, der saa gjerne vil pryde sig med Navnet „det norske", og som gjør Fordring paa at være i ualmindelig Grad frædrelandssindet.

Alle ved, at Socialismen er international, og at den i sin dybeste Grund fornægter Nationalitetsforstjellen. Den vil, naar den tror, at den rette Tid er kommet, ikke betænke sig paa at slutte Verdensforbund mod „Kapitalen". Centralstyrelsen ude i Europa vil i al Fald give Ordre dertil. Naar den skjønner, at den eneste Vei, ad hvilken den kan komme Privateiendommen til Livs, er de besiddelsesløses Sammenslutning i alle Lande, vil den ikke betænke sig paa at bruge dette Middel. Den vil pryde sin Politik med vakre Navne, som Lighed og Broderskab Folkene og Individerne imellem, og naar da de Samfundsklasser, der repræsenterer Privateiendommen (eller „Kapitalen", som Socialisterne benævner den), tager sit Stade i Hævdelsen af Nationalismen mod Internationalismen, da vil Socialisterne — som de allerede har lagt for Dagen ude i Europa — rette sine Angreb mod den nationale Stat. Blandt andet vil de modsætte sig de fornødne Bevilgninger til Landsforsvaret. En ægte Socialist kan vistnok være fædrelandssindet, men han er det kun i anden Række, idet han sætter Gjennemførelsen af Partiets Ideer over alt andet, netop som en ægte Katholik først og fremst ser paa Hævdelsen af den katholske Kirkes Tro.

Den almindelige Stemmeret, der bringer frem i forreste Række store Kræfter, der stiller sig under Socialismens Ledelse, og som for en stor Del endnu ikke er besjælede af den høiere Patriotisme, vil derfor blandt andet kunne have den Følge, at Norge bliver styret af en Regjering, et Storthing og af Kommunebestyrelser, der mere har sin Opmærksomhed henvendt paa Omdannelser af Samfundet, end paa Fædrelandets Bevarelse, og som særlig vil skade Norge ved sit Forhold til Forsvarssagen.

I Norges Middelalder var det Arristokratiet, som repræsenterede den bevidste Fædrelandskjærlighed (ikke saa meget i sine enkelte Medlemmer, som i Standen taget som Helhed). Da Aristokratiet var blevet svækket, næsten udryddet, fandtes der hos Folket ikke tilstrækkelig Nationalfølelse til at hindre, at Landet som Brag brev ind under fremmed Formynderskab. Sverige og Danmark havde paa den Tid et selvbevidst, livskraftigt og patriotisk Aristokrati, og derfor eiede disse Lande en umaadelig Overlegenhed over Norge.

I vore Dages Norge er det den talrige Stand af jordeiende Gaardbrugere, som har dannet det faste Underlag, hvorpaa den norske Stat har kunnet bygges op. De bærer den nu, og hos dem vil man finde den stærkeste, uforanderligste Tro paa, at Landet er og kan være sig selv. De er desuden den brede Basis, hvorpaa Norges økonomiske Velstand beror. Alle andre Næringsveie vilde svæve i Luften og være hjemfaldne til en uundgaaelig Tilbagegang, dersom den jordeiende Stand ikke var tilstede. Ingen af de andre eiendomsbesiddende Klasser er enten talrig nok eller tilstrækkelig solid grundfæstet til at kunne yde et bredt og varigt Grundlag for vort nationale Liv. Dette vilde komme til at balancere paa en Knivsod eller til at visne som en Plante, der ikke faar Næring, dersom vor gaardeiende Bondestand ikke var der. Vi vilde opleve en Gjentagelse af det fjortende og femtende Aarhundrede, dersom vi ikke lykkeligvis havde den talrige Stand af Selveiere, der kan værge om Stabiliteten i vort Statsliv. Opretholdelsen af vor Kultur beror derfor til syvende og sidst paa Norges Bønder, og en national Kultur er igjen Betingelsen for vor vedvarende Bestaaen som selvstændig Stat.

At trække Stolen bort under Bønderne, som Radikalerne vil gjøre ved Indførelse med en Gang af almindelig Stemmeret, er saaledes et meget farligt Experiment. Først naar den Tid kommer, da ogsaa de, der intet har at betale Skat af (vi taler her ikke om de Arbeidere, der i Tidens Løb arbeider sig frem til fuldmyndige Samfundsborgere, og dem er der Gudskelov mange af) som Helhed taget bliver fuldt og bevidst fædrelandske og nærer samme Interesse som Gaardbrugerne for Opretholdelsen af vor paa Privateiendom og paa Individernes Frihed grundede nationale Stat, først da vil det være uden Betænkelighed at tage bort Stemmeretskrankerne uden at træffe særlige Forholdsregler til Beskyttelse af de skatydende Borgere.

Furuskogen.

I "Verd. Gang" findes flg. smukke Gjengivelse af et finsk Digt:

Bondens bedste Værn og Fæste,
Gaardens Ly og Hjemmets Hegn.
Hvad er Engen, Hagen, Teigen,
Om ei Furuskogen fandtes?
Sig, hvad Ly har gyldne Korn,
Mens i grønne Aks det dølges?
Skogen hæger Kornets Livskraft,
Saa af Frost det ikke ødes.
Skogen holder Somrens Varme
Skjult i sine skumre Gjemmer,
Og om Frosten dog har taget
Engens Grøde, Livets Næring.
Sig, hvem gir dig Bark til Brødet?
Skogens hundredaarig Furu.
Skogen gir dig Rydningslænde,
Hvor dit Korn i Asken modnes.
Skogen gir dig Hyttens Varme,
Gir dig Ly mod Sommerheden,
Værn mod Vintrens barske Vinde.
Skogen gir dig Jagtens Glæder,
Naar paa Ski du veider Lossen,
Speider efter Bjørnens Hier,
Følger Aarrens bløde Lokken.
Sangens Vellyd, Bærets Sødme,
Granens Tyri, Bjerkens Næver
Gir dig Skogen, alt for intet.
Og naar Fienden hærtar Landet,
Gir den Værn i Usredstider.
Uden Skogen kan ei nogen
Leve trygt i Landets Bygder.
Den, som sælger Furuskogen,
Sælger bort dets største Lykke,
Øder bort dets bedste Rigdom,

Udlandet.

Den engelske Flaade.

Den engelske Regjerings Planer om Forøgelse af Flaaden er blevet modtaget med almindelig Tilfredshed baade af den liberale og af den oppositionelle Presse. Det engelske Folk har med Uro seet paa Frankriges og Ruslands Flaadeforøgelse i den senere Tid. Times siger ligefrem, at mindre end 90 Millioner Kr. kan det ikke nytte at nøjes med til nye Skibe, thi „dette Beløb," fortsætter Bladet, „er, for at tale rent ud, netop saa stort som det, Frankrige og Rusland i 1894 vil ofre paa Flaaden."

De nærmere Detailler af Planen drøftes for Tiden ivrig i Admiralitets-Departementet; men saa meget tror dog Daily News at vide, at der er Tale om 8 nye Panserskibe foruden et betydeligt Antal Krydsere.

Major Wilson.

Efter lang Tids Uvished er der nu til London indløbet Efterretninger, der hæver det over enhver Tvivl, at Major Wilson med sin lille Kolonne paa 33 Mand er blevet hugget ned af Kong Lobengulas Folk i Matabelelandet. En Indfødt, der er bleven gjort til Fange af Englænderne, har fortalt Følgende. Wilson foretog en eventyrlig Expedition ind i det fiendtlige Land; i Begyndelsen trak Lobengula sig tilbage for ham, da han ansaa ham for Avantgarde for en større Trop; men da de Indfødte opdagede, hvor ringe Wilsons Styrke i Virkeligheden var, stormede de frem og anfaldt Englænderne, der alle efter et heltemodigt Forsvar faldt.

Forøvrig er Krigen i Matabele-Landet nu endt, Kong Lobengula er fordrevet, og der er indsat en provisorisk Regjering.

Sierra Leona.

I Sierra Leona har Krigen imod de gjenstridige Sofa-Stammer ikke lidt noget Afbræk ved den kjedelige Misforstaaelse, der fremkaldte et Sammenstød mellem Englændere og Franskmænd. De europæiske Stormagter kan være uenige om meget; men de kan altid enes om at bekjæmpe og udrydde de Indfødte.

Et Telegram beretter nu, at en Afdeling Grænsepoliti, bestaaende af 40 Mand og nogle indfødte Hjælpetropper under Kommando af Underinspektør Taylor den 28de i forrige Maaned har kjæmpet med en Sofa-Hær paa 4000 Mand. 200 Sofa'er blev dræbt og 150 fangne, hvorefter Resten flygtede.

Kosmiske Legemer paa Oceanets Bund.

Ved Undersøgelser i store Dybder i det røde Ler, der navnlig i den mellemste og sydligste Del af Atlanterhavet og det stille Ocean bedækker uhyre Strækninger af Havbunden har man fundet metalliske Kugler $^1/_5$ Millimeters Gjennemsnit, hvis inderste Kjerne bestaar af Nikkel, den ydre Skorpe bestaar af Magnetjern.

En Skomager, der tidligere har været dømt til Strafarbeide og af den Grund nu ikke kan faa Borgerskab som Skomagermester, har i nogen Tid benyttet Svend ved Udførelsen af sit Arbeide. Han blev derfor ilagt 8 Kroners Mulkt for ulovlig Haandværksdrift.

Moderate i Stavanger.

Stavanger 18/1 94. (H. N. T. B.)

Igaaraftes rekonstrueredes den gamle Stavanger Venstreforening paa fuldstændigt moderat Program, efter et kort men udmærket og indgaaende Foredrag af Storthingsmand Norheim. Foreningen antog Navn af „Stavanger moderate Venstreforening." Der var ca. 200 tilstede, for Størstedelen Stemmeberettigede. Efterat Love var vedtagne valgtes til Bestyrelse: Fattigforstander Norheim, Faktor Johansson, Kjøbmand Søyland, Kjøbmand J. C. Pedersen, Seilmager Pedersen, Skomager Steenberg og Overretssagfører Jonas Somme med fra 94—42 Stemmer. Til Suppleanter valgtes: Kontor Aakeland, Stober Lars Egeland, Handelsmand Aarrestad med 41—31 St.

Mange gik før Afstemningen, da det blev sent.

En Skat paa Havsens Bund.

I Februar 1852 strandede det engelske Skib „Birkenhead" ved Dangerpoint i Nærheden af Afrikas sydligste Spids. Skibet gik i Løbet af faa Minutter under med Mand og Mus. Der opstod nu det Rygte, at der havde været ikke mindre end 300,000 Pund Sterling ombord i Kontanter, og der fandtes snart Folk, der var rede til at løfte den sunkne Skat. Dykkere erklærede, at de havde fundet tunge Pengeskaber, men af Mangel paa passende Værktøi ikke kunnet aabne dem. Nu efter 42 Aars Forløb, vil en Hr. Baumann fra Johannesburg paany forsøge at bringe de sunkne Penge op paa Overfladen og har i den Anledning forespurgt hos den engelske Regjering, hvormeget han selv maa beholde af de eventuelt fundne Penge. Svaret lød, at det ikke mere kunde konstateres, hvor mange Kontanter Skibet havde ført med sig, men saafremt Pengene ikke viste sig at være Privateiendom, kunde han beholde de to Tredjedele. Baumann vil nu enten lade hele Skibet hæve eller ved Hjælp af Dykkere aabne Pengeskabene.

En ulykkelig Datter. I Paris er Frøken Jeanne Baihaut, den i Panamaprocessen for Afpresning anklagede og til flere Aars Fængsel dømte tidligere Minister Baihauts attenaarige Datter, død. Hun hang med den største Kjærlighed ved sin ulykkelige Fader og døde af et bristet Hjerte. Det var et henrivende, udmærket begavet Barn, sine Forældres Stolthed og Glæde. Siden hendes Faders Domfældelse svandt Frk. Baihaut lidt efter lidt hen; trods al den Skjændsel, hvormed hendes Fader havde bedækket sig, elskede hun ham endnu, og hans Skjæbne voldte hende en utrøstelig Kummer. Under Dødskampen forlangte hun grædende at se sin Fader for at kunne omfavne ham for sidste Gang. Da Baihaut, der afsoner sin Straf i Tugthuset i Etampe, erfarede dette, bad han bønlig om at maatte komme til sit Barns Dødsleie, selv om det var med bevæbnet Eskorte. Hans Bøn *blev ikke* opfyldt, skjønt han med Fængselsdirektionens Tilladelse telegrafisk henvendte sig til sin tidligere Studiekammerat Sadi Carnot og til sine forhenværende Venner Casimir Périer og Raynal.

En Arbeider, der havde negtet at sende sin Søn paa Skolen, fik 5 Kroners Mulkt herfor.

Skillemærkerne.

En udenbys Meningsfælle har for en Tid siden sendt os en nærmere Udredning af Forskjellen mellem Centrum og de to andre Partier, som paa den for Tiden mest fyldestgjørende Maade supplerer den korte Artikel, hvormed vort Blad nylig præciserede denne Forskjel. Vi gjengiver den i en noget omarbeidet Skikkelse. Idet han tager sit Udgangspunkt i Grundlovens § 1 Kongeriget Norge er et frit, selvstændigt, udeleligt og uafhændeligt Rige, forenet med Sverige under én Konge, gjør han opmærksom paa, at:

Centrum, Høire og Radikalere er ganske enige med Hensyn til denne Paragrafs første Del, idet dog de sidste ikke egentlig sætter nogen Pris paa Benævnelsen „Kongeriget", som de imidlertid, paa Enkeltmænd nær, for Tiden vil lade uantastet.

Med Hensyn til Paragrafens anden Del, „forenet med Sverige o. s. v." staar derimod Centrum og Høire alene om at betragte den som en værdifuld Del af Norges Grundlov. Radikalerne angriber den ikke, som Parti betragtet, om der end fra deres fleste ledende Mænd er faldt Udtalelser, der viser, at de ikke er Venner af Unionen. Men Partiet i dets Helhed staar dog uden nogen Kjærlighed til denne Bestemmelse og respekterer den egentlig kun, fordi den nu engang er en Del af Norges Grundlov. I fornødent Fald vil Partiet „derefter" tage under Overveielse, om Unionen bør opløses, og om en konstituerende Forsamling bør indkaldes for at komme forbi den for Partiet ubehagelige Bestemmelse om to Trediedeles Flertal for Grundlovsændringer.

I Udenrigsministerspørgsmaalet

er der en Forskjel mellem Centrum og Høire, forsaavidt det forstnævnte Parti udtrykkelig betoner, at alle de i Forslag bragte Løsninger bør komme under Overveielse. Men de er enig i, at en Ordning med fælles Minister er akceptabel, naar man kan komme overens med Sverige om de nærmere Bestemmelser paa Grundlag af streng Ligestillethed og paa den Forudsætning, at Fællesskabet ikke udvides, men snarere indskrænkes. Radikalerne vil som bekjendt ikke høre Tale om andet end særskilt Udenrigsminister for hvert af Rigerne, og vil, om denne Ordning ikke antages fra svensk Side, opløse Unionen.

I Konsulatspørgsmaalet

vil Centrum, naar det efter fornyet Overveielse er klart, at Norges Interesser kræver det, have Udskiftning af Fællesskabet efter Forhandling med Sverige, og Oprettelse af særskilt norsk Konsulatvæsen. Man miskjender ikke Vanskelighederne ved Konsulatvæsenets Udsondring fra de diplomatiske Anliggender og forudsætter, at Sagen bliver grundig udredet. I denne Sag slutter en Del af Høire sig til Centrum, medens en anden Del under Ledelse af de fleste store Høirebladе tror, at Konsulatfællesskabet bør opretholdes. Radikalernes Standpunkt er deri forskjelligt fra Centrums, at de betragter Ophævelsen af Fællesskabet som endelig afgjort uden Forhandling med Sverige og snarere vil stride til Unionens Opløsning end de vil vige en Tomme fra dette Standpunkt.

I Flagsagen

holder Høire ubetinget paa Unionsflaget, som det er. En Del af Centrum mener ogsaa, at Unionsmærket bør bibeholdes i Handelsflaget, men en anden Del, kanske de fleste, mener, at det var en Feil, at Unionsmærket ikke i sin Tid blev indskrænket til Orlogsflaget, der efter Grundlovens Bud skal være Unionsflag og symboliserer Fællesskabet i Krig og Fred. Hele Centrum er imidlertid enigt om, at da Flagforslaget nu af Radikalerne er blevet bragt frem i unionsfiendtlig Hensigt og fra svensk Side maa opfattes som et Slag, rettet mod Unionen, bør det hvile, og man bør hindre, at det kommer under Diskussion, indtil Angrebene paa Unionen seierrigt er blevet tilbageviste. For Radikalerne er Flagsagen et velkomment Agitationsemne til at ophidse Sindene mod Unionen.

I Stemmeretssagen

er Høire mod enhver Udvidelse. Centrum mod enhver Udvidelse. Centrum mener derimod, at Tiden kræver, at et stedse større Antal af Landets Indvaanere erholder fuld politisk Myndighed og det vil stemme for saadan Udvidelse, som paa ethvert Tidspunkt er forenligt med de to Krav, man maa stille til en saadan Reform: at den ikke pludselig og voldsomt forandrer bestaaende Forhold, og at den ikke giver Raadigheden over Borgernes Pung i Hænderne paa dem, der saa at sige ingen Pung besidder og derfor heller ikke har nogen Interesse af Sparsommelighed i Statens og Kommunens Udgifter. Radikalerne vil derimod med en Gang kuldkaste alle Stemmeretsskranker og lægge den hele bevilgende og skatteudskrivende Magt, uden de Indskrænkninger, som endog i den franske Republik anses for nødvendige, i Hænderne paa et Flertal af ikke-skatteydende Personer.

Med Hensyn til

direkte Skat,

saa er Høire principmæssig derimod, medens Centrum kun anser den Maade, hvorpaa den Steenske Regjering har indført Skatten, som uheldig. Efter Centrums Mening kan det være hensigtsmæssigt at have en Indkomstskat at gribe til, og naar den er godt forberedt og Foranstaltninger trufne, der forebygger Strid mellem Statens og Kommunens Interesser, sikrer en retfærdig Fordeling og hindrer en Forøgelse af de Udgifter, som Oppebørsel af Skatter af alle Slags volder Stat og Kommune; men de mener, at en saa uheldig Skatteordning, som den nu indførte, kun bør bibeholdes, dersom Statskassen ikke paa anden Maade kan erholde de fornødne Midler til Dækkelse af sine Udgifter. Radikalerne har forelsket sig i den direkte Skats Princip i den Grad, at de hverken vil se eller høre, naar det gjælder Paavisning af de næsten utrolige Feil, hvoraf Skatteloven af 1892 lider.

Med Hensyn til Onskeligheden af

Opløsningsretten,

Adgang for Regjeringen til at opløse Storthinget og udskrive nye Valg for at erfare Landets Mening, skulde der egentlig være Enighed mellem Partierne. Men Radikalerne har ogsaa her indtaget et Særstandpunkt, der vil blive karakteriseret nedenfor, naar vi kommer til Spørgsmaalet om Flertalsstyret.

Sparsommelighed i Statshusholdningen

er noget, som alle Partier gjerne vil skrive paa sit Program. Men det gamle bureaukratiske Høire har her sine Traditioner imod sig og har overmaade vanskeligt for at vise i Gjerningen, hvad de nu stundom fører i Munden ligeoverfor Radikalerne. Disse sidste, der længe har gaaet og indbildt andre, at de var de rette Arvtagere efter den gamle sparsommelige Bondeopposition, er nu saa afgjort kommet ind i en anden Gade, at de ikke kan skjule det for nogen. De har nemlig opstillet som Grundsætning, at Staten skal gribe ind overalt som stottende og ledende, og at det private Initiativ ikke alene er utilstrækkeligt, men i mange Retninger endog utilstedeligt. De mødes her paa Halvveien med Socialisterne, til hvis Troesbekjendelse det hører, at Staten skal tage sig af alt, saalænge til den kan overtage alt og ophæve den hele private Foretagsomhed. Den nødvendige Konsekvens af dette Radikalernes delvis socialistiske Standpunkt er, at de enten de vil eller ikke, er ude af Stand til at holde Statsudgifterne i Tomme. De svulmer op under deres Styre. Centrum staar her frit og kan optage Gaardbrugerpartiets Sparsommelighedstraditioner.

Vi har nu berørt alle de store Programspørgsmaal, der er fremme i Tiden, med Undtagelse af

Arbeiderspørgsmaalet,

der opløser sig i en Mængde Enkeltheder, til hvilke Partierne hidtil kun delvis har taget Standpunkt, og som derfor ikke danner noget karakteristisk Skillemærke. Tilbage staar derimod et Spørgsmaal, der saa at sige danner Udstraalingspunktet for alle de andre, Spørgsmaalet om selve Grundsætningerne for Statsstyrelsen. Det er Forholdet til dette Spørgsmaal, som danner Provestenen, naar man ønsker at komme under Veir med vor Partigrupperings rette Betydning. Spørgsmaalet stilles saaledes: Hvorledes opfatter Centrum, Høire og Radikalerne

Flertalsstyret eller **Parliamentarismen?**

Det gamle bureaukratiske Høire vilde ikke indromme, at „Folkeviljen", som Fredrik Stang i sin Tid udtrykte det „er den bevægende Kraft i Statslivet." Det opstillede tvertimod Kongemagten som en udenfor Folket staaende, uafhængig Magt, og det fandt deri Begrundelsen for sin Trods mod den Gang paa Gang i en Aarrække tydeligt udtalte Folkevilje. Det nuværende konservative Parti har endnu ikke taget nogen klar Stilling til dette Spørgsmaal.

Centrum derimod hævder det gamle Venstres Standpunk, at „den lutrede Folkevilje", som giver sig til kjende, efter at Folket har faaet Anledning til at betænke sig, skal afgive Normen for den hele Statsstyrelse. Kongemagten maa stotte sig til Folket, den har ingen selvstændig Tilværelse udenfor Folket. Men den kan henstille en Sag til Folkets fornyede Overveielse i Overensstemmelse med Reglerne for det suspensive Veto.

Radikalernes Opfatning er nærmest en Karrikatur af dette. De kræver, at Storthingets Vilje til enhver Tid erkjendes som det fuldgyldige Udtryk for Folkeviljen. Derfor afskjærer de Folket enhver Adgang til at erklære sig uenig i Storthingets Beslutninger. Naar Storthinget engang har fattet en Bestemmelse, saa er det efter deres Mening simpelthen Folkets Pligt at stadfæste den ved de nye Valg. Paa den Maade bliver Grundlovens Bud om et suspensivt Veto et dødt Bogstav, og i Stedet for Folkesuveræniteten træder Storthingssuveræniteten. Denne Radikalernes Opfatning er selvfølgelig et Foster af Øieblikket. De har for Tiden Flertal i Thinget, og saa længe dette vedbliver at være Tilfældet, er Thingets Beslutninger endelige og kan ikke appelleres. Naar de derimod kommer i Mindretal, da vil, derom er ingen Tvil, Anledningen til at appellere fra Storthinget til „Folket i Valg" igjen komme i Kurs hos dem. De vil sætte Pris paa at kunne udhale den endelige Gjennemførelse af Beslutninger, der efter deres Formening ikke er til Landets Gagn.

Men fordi de altsaa nu er i Flertal, sætter de sig imod Opløsningsretten, en Udvei til at undgaa Vanskeligheder, som de vilde modtage med Kyshaand, dersom de var i Mindretal.

Centrum tager de forskjellige Muligheder i Betragtning og vil derfor have Flertalsstyret udrustet med Midler til at hindre overilede og forhastede Beslutninger. Det er nemlig menneskeligt at feile, og feile kan alle, baade enkelte Personer og hele Folk.

Sjelden Gave. Khediven af Ægypten har foræret en ung Englænderinde et Armbaand, der er sammensat af Scarabæer som ere over 4000 Aar gamle, og som nu ere blevne indfattede i Guld. Nogle af dem bærer Indskrifter, der skulle beskytte mod Trolddom.

Fra vestre Toten.

Fra vestre Toten er tilsendt „Eidsvold" følgende:

Det radikale Parti her i Bygden er for Tiden i Opløsningstilstand; thi Folk gaar mer og mer over til det moderate Parti. Det er ikke godt for „Samhold" at faa bortforklaret det Faktum, at det radikale Parti har daarlige Udsigter for Valget her i Amtet; det forsøger vel i det længste at holde gode Miner, men det hjælper dog intet!

Sagen er den, at de stemmeberettigede her i Bygderne er blet længe nok holdt for Nar; thi de har endelig engang faaet Syn paa Hulheden og Faren der er forbundet med det radikale Partis Anfald mod Forfatningens Grundlag. Og har Folk for Alvor faaet Syn paa denne Fare, da vil Bjelden faa en anden Lyd.

Man vil antagelig i nær Fremtid faa Hr. Jacob Sverdrup herop for at holde Foredrag i den nylig dannede moderate Forening. Derom vil jeg senere kunne meddele.

Kongsbergmorderen Carl Sommerstad fremstilledes idag for Lagmandsretten, skriver „Busk. Blad" fra Torsdag. Det var nemlig Spørgsmaal om at faa Sagen gjenoptaget, da Sommerstad havde paastaaet, at Axel Olsen skulde være delagtig i Indbrudet, og at denne skulde kunne vidne, at det var Barteren, der skjød Politibetjent Stenseth osv.

Et angerfuldt Brev fra Axel, der er Somand, oplyste, at han engang havde været med Karl Sommerstad inde i Vaabenfabriken for at stjæle; men det var den Nat, da han, Axel, brak sit Ben — længe før den Forbrydelse blev begaaet, hvorfor Sommerstad blev idømt 10 Aars Strafarbeide.

Retten gav Kjendelse for, at Sagen ikke gjenoptages.

Sommerstad syntes fræk som før.

Akers Sparebank giver i Anledning af sit 50-Aars Jubilæum en Fest Mandag den 22de Januar for Forstandere (Akers Kommunebestyrelse) m. fl., ialt 90 Personer.

Om denne Sparebanks Oprettelse indeholder Kand. Benneches „Meddelelser om Akers Herred og dets kommunale Forhold 1837—1887" Oplysninger, hvoraf hidsættes:

Den 30te Juni 1842 besluttede Repræsentantskabet, at Bygdemagazinets Kapital skulde anvendes til en Laaneindretning under Bestyrelse af en Direktion, som valgtes af Kommunebestyrelsen blandt dens egne Medlemmer. Der valgtes en Komité til at forfatte Plan for en Sparebank. I denne Komité sad blandt andre Hans Grimelund og Adolf Bredo Stabell. I 1843 bifaldtes Komitéens Udkast uforandret og det erholdt senere Kirkedepartementets Approbation.

De første Direktører var C. Dahler, R. Windern, B. A. Knudsen, Hans Grimelund og M. Huseby. Banken aabnedes for Indskud og Laan den 22de Januar 1844. Den fik i 1845 Lokale i Akers Kommunalgaard paa Grønland (Asylgaarden). Senere opførte Banken egen Bygning i Trondhjemsveien ved Nybroen (færdig 1853) hvor ogsaa Kommunebestyrelsen fik sine Lokaler. Til denne Bygning føjedes i 1883 en stor ny Tilbygning. Repræsentantskabets Forsamlingssal er prydet med Portrætter i Legemsstørrelse af tre af Banken særlig fortjente Mænd, nemlig A. B. Stabell, Helle Ingier og Tho. Joh. Heftye.

En vis Del af Bankens Overskud anvendes til Gagn for Akers Kommune. Indtil 1887 — i Løbet af 43 Aar altsaa — havde det samlede Tilskud udgjort 1,099,482 Kroner. Som bekjendt er Akers Sparebank nu en af de største i Landet.

Forfald og Nedgang. Den radikale Presse er nu reduceret til som Støtte for sin Unionspolitik at citere det ikke ubekjendte Stockholmsblad «Fäderneslandet», hvilket endog liberale eller radikale Blade som «Aftonbladet» og «Dagens Nyheter» ikke berører uden med en Ildtang.

Trontalen

ved den svenske Rigsdags Aabning lød saaledes:

Gode Herrer og svenske Mænd!

Jeg byder Eder velkommen, da I nu gaar til at opfylde det Hverv, hvortil Eders Medborgeres Valg har kaldet Eder.

Det er mig kjært at kunne meddele Eder, at de forenede Rigers Forhold til alle fremmede Magter vedvarende er tilfredsstillende.

Ordningen af Rigets Forsvar tillands fortsættes paa det Grundlag, som blev lagt paa „Urtima Rigsdagen" 1892.

Vort Lands Beliggenhed fordrer et stærkt Forsvar, ikke blot tillands, men ogsaa tilsøs. For at kunne opnaa en mere jevn og følgerigtig samt i økonomisk Henseende mere fordelagtig Udvikling af Søforsvarsmateriellet, foreslaar jeg Eder at bestemme Bevilgningerne dertil for et Tidsrum af 5 Aar i Overensstemmelse med en Plan, som skal forelægges Eder.

Den 6te December f. A. sammenspigredes Jernbaneskinnerne paa Statsbanen, som sammenlænker Sveriges længst i Nord beliggende Landsdele med de øvrige Dele af Riget. Derigjennem fuldføres til Landets Udvikling et Storverk, som, planlagt og paabegyndt under min Faders Regjering og som derefter — takket være det svenske Folks Offervillighed — kunde fortsættes uden Afbrydelse. nu nærmer sig sin Afslutning. Den sidst byggede Del af Banen, skal, efter hvad jeg med Vished haaber, allerede under den kommende Sommer overleveres til almindelig Trafik.

Den nye Arbeiderforsikringskomite indkom i Marts f. A. med sit Forslag til Arbeidernes Pensionering. Jeg har i den Anledning æsket Udtalelser hos vedkommende Myndigheder, ligesom jeg har befalet, at Fabrik- og Haandverksforeninger samt Arbeiderforeninger med flere skulle faa Leilighed til at udtale sig om Forslaget. Det særdeles righoldige Materiel til Spørgsmaalets Belysning, som saaledes tør kunne erholdes, turde behøve en længere Tid til at bearbeides, end jeg skulde have ønsket. Jeg haaber imidlertid, at Proposition i Emnet maa kunne fremsættes allerede for næstkommende Rigsdag.

Lettelserne i de hidtil paahvilende Skatter ligesom Udgifterne ved Forsvarsvæsenets nødvendige Udvikling og ved Veiholdsvæsenets Ordning fordrer naturligvis nye Indkomstkilder. I Overensstemmelse med den Finansplan, som er bleven Eder forelagt og af Eder i Hovedsagen godkjendt, foreslaar jeg nu, at de nødvendige Midler skal skaffes tilveie dels gjennem Arveskat og dels gjennem forøget Stempelbeskatning.

Nedkaldende over Eders Arbeide den Høiestes Velsignelse, erklærer jeg dette Rigsdagsmøde aabnet, og forbliver jeg Eder gode Herrer og svenske Mænd med al kongelig Naade og Yndest stedse vel bevaagen.

Forhv. Storthingsm. Hans Baltsersen Kaxrud afgik ifølge "Aftp." Lørdag Formiddag ved Døden paa sin Gaard Vold i Aas i en Alder af 71 Aar. H. B. Kaxrud var født i 1822 og var først Gaardbruger paa Kaxrud i Norby (Aas) fra 1853 til 1889, da han flyttede til Vold. Fra 1864 var han Forligelseskommissær og lige siden 1854 i en Række af Aar Ordfører i Heredsstyrelsen.

I Storthinget repræsenterede Afdøde Akershus Amt i Aarene 1871 — 85, ligesom han var Medlem af det overordentlige Storthing i 1882. I Aarene 1868 — 69 var han 4de Storthingssuppleant. Kaxrud havde 1871 — 73 sin Plads i Gage- og Pensionskomiteen og fra 1874 i Næringskomiteen.

I Politiken stod han sammen med Joh. Sverdrup. Radikalernes Politik kunde han ikke være med paa, da han var en Ven af det jevne, rolige Fremskridtsarbeide.

Han var en af Indbyderne til Dannelse af Centrum.

Udmærket Honorar. Professor Pfleiderer fra Berlin holder i dette Semester 20 Forelæsninger over Religionsfilosofi ved Universitetet i Edinburgh. Af Lord Giffords Legat, der bekoster dem, faar han i Honorar 1600 Lstr. eller 28,800 Kroner.

Hr. Brugseier W. Konow i Bergen er atter traadt frem for Offentligheden med en Tale, hvori han, som venteligt, støtter sine Venner, Radikalerne. Om Hr. Konows faste Tro paa den radikale Politiks Retmæssighed og Forstandighed tør der ikke være Tvil. Men netop derfor kan man ikke andet end beklage, at Hr. Konow ikke har gjort større Fremskridt i politist Syn i den temmelig lange Tid, hvori han har været fraværende fra Storthinget. En moden og fordomsfri Politiker kan ikke være uopmærksom paa, at en virkelig Statsmand ikke optræder som Agitator under hvilkesomhelst Tidsforhold. Han vil opflamme til politist Nidkjærhed, saa længe Folket ikke er naaet til fuld Bevidstbed om sine Rettigheder og Pligter. Det er endog for ham den skjønneste Gjerning, som kan tænkes, at gjøre sit Folk til en politisk vaagen Nation. Men naar Bevægelsen er blevet saa voldsom, at den truer med at skade Folkets egne Interesser — og dette hænder jo ikke sjelden — da vil Statsmanden gribe moderende ind og søge at stemme Kravene slig, at de ikke sætter Landets nuværende og fremtidige Stilling paa et Kort og lader det komme an paa Lykken, om Resultatet bliver Gevinst eller Tab. Dette har Hr. Konow endnu at lære inden han bliver skikket til at optræde som Fører.

Hr. Erik Vullum har i sin Tid i sine Artikler i „Bergensposten" vist, at han ikke har manglet Forstaaelse af Situationen. Han tog Ordet for Forhandling. Evne til at se har den Mand visselig. Men, hvad han savner, er Kraft til at unddrage sig det Partis Indflydelse, som han har kastet sit Lod med. Derfor begynder han med at tale Fornuftens Ord og ender med at arbeide sig ind i den Tankeforvirring, der udmærker Partiet.

Løbet løbsk. Det er ikke saa sjelden, at man læser i Aviserne om Heste, som har løbet løbsk og afstedkommet beklagelige Ulykker, og Aarsagen hertil er som oftest en eller anden Bagatel. Af en Notis i „Morgenp." for et Par Dage siden fremgaar det, at Hesten blev skræmt derved, at den ene Sælepinde faldt af. Til Betryggelse mod at lignende Tilfælde gjentager sig, anbefales derfor enhver Hesteeier og Vognmand at anskaffe sig af Alfsens nye patenterede Sælepinder af Staal. De faaes for en billig Pris hos alle Sadelmagere og i Kværner Brugs Udsalg, Nygaden 6.

Stort Jernbaneuheld.

3 Vogne knuste.

Mandag Aften forefaldt et betydeligt Jernbaneuheld nær Bryn Station ved Kristiania. Et Godstog paa 50 Vogne og 2 Lokomotiver, var paa Vei til Kristiania. Sidste Halvdel af Toget var kommet løs, og Forparten gik da fra Bagparten. For at faa Toget sammen igjen, slakkede man paa Farten, men saa kom Bagparten i en Helding med fuld Fart ind paa den forreste Del. Ved Sammenstødet knustes 3 Vogne fuldstændig, og 5—6 gik af Sporet. De knuste Vogne var tomme, saa ingen Mennesker kom til Skade, men Skaden paa Vognene anslaaes til 20,000 Kr.

Uheldet foregik ved 6-Tiden, og Linjen blev først farbar Kl. 11 omAftenen.

Forklaringen i Skolen.

Bergens Skolestyre har besluttet, at Børnene for Fremtiden ingen Forklaring skulde læse i Skolen. Af Katekismen skulde de kun læse selve Texten, derimod ikke Luthers Forklaring.

I Anledning af denne Beslutning har Sognepresterne Sverdrup og Brun holdt et af ca. 2000 Personer besøgt Møde, som mod nogle Socialististemmer besluttede at anmode Skolestyret om at tage Spørgsmaalet op til fornyet Behandling. Mødet dirigeredes af Sverdrup.

Omladina-Processen. I Mandags Klokken 9 begyndte i Prag Massepro-cessen mod de 77 unge Mennesker, der er anklagede for at have tilhørt det hemmelige Selskab Omladina. De Tiltalte, af hvilke Størstedelen er imellem 17 og 20 Aar og sex endda kun 16 Aar gamle, anklages for Høiforræderi, Majestætsfornærmelse og Fornærmelse mod Medlemmer af Keiserhuset, Forstyrrelse af den offentlige Fred og flere andre Forbrydelser. De fleste af Synderne er Haandværkssvende og Handelskommisser, et Par enkelte af dem er Studenter. Hovedrollen i Omladinaen spillede en 19-aarig czechisk Journalist, Anton Holzbach, en 18-aarig Snedkersvend Johan Zieglofer, den 20-aarige Typograf Borivoj Waigert osv., osv. Waigerts Søster stod i Forhold til Mrva, der spillede Spion, røbede Selskabet og derfor blev myrdet af to af de sammensvorne, en Snedkersvend Dobzal og en Malersvend Dragoun.

42 af de Anklagede sidder i Fængsel; de øvrige 35 er i Frihed. I det første Retsmøde i Mandags gjorde de Anklagedes Advokater mange Ophævelser. De erklærede, at Retssalen var et usundt Opholdssted, som man ikke kunde byde Mennesker at færdes i, og de forlangte, at et Par Retslæger skulde undersøge Lokalet og afgive en Erklæring; imidlertid blandede Tilhørerne, der hovedsagelig bestod af en Skare unge Mænd med Bulehatte og røde Kravats sig i Forhandlingen med livlige Tilraab. Tilsidst maatte Præsidenten lade Salen rydde og gjøre Forhandlingen hemmelig; men da erklærede de Anklagede, at de havde Ret til hver at udnævne tre Tillidsmænd, hvilket tilsammen vilde blive flere, end der kunde rummes i Salen. Derpaa begyndte de Anklagede at raabe, at de var sultne og maatte have noget at spise, hvis de ikke skulde blive baarlige.

Saa opgav Præsidenten Været og udsatte Mødet, uden at engang Anklageskriftet var blevet oplæst.

Man kan med en vis Interesse imødese denne Proces videre Forløb.

Mand og Kone indebrændte.

Bureautelegram til herværende Blade.

Bergen, 18. Jan.

Nat til Tirsdag nedbrændte paa Gaarden Utskot i Samnanger 2 Baaningshuse. — I det ene af Husene boede to gamle Fosteraadsfolk, Mand og Kone, der begge var sengeliggende og ude af Stand til at røre sig, og forend Hjælp kunde komme til, indebrændte de begge.

De Gamles Svigersøn kom tilstede under Branden, men forsent, og under de forgjæves Forsøg, han gjorde paa at redde de to Gamle, fik han selv flere Brandsaar.

Drøbaksunds Befæstning. I extraordinært Repræsentantskabsmøde i Norges Forsvarsforening, Kristiania Kreds, igaaraftes bemyndigedes Arbeidskomiteen til at stille til Forsvarsdepartementets Disposition et Beløb af indtil 15,000 Kr. at anvende til Fortsættelse af Bygningen af Topbatteriet paa Haaøen. Ved denne Bevilgning opnaaes, at den opøvede Arbeidsstok, der ellers af Mangel paa disponible Midler vilde maatte afskediges, kan beskjæftiges, indtil Stortinget kan bevilge Penge til Arbeidets Fortsættelse.

Sveriges Statsbudget.

Proposition angaaende Statsbudgettet fremlagdes i Rigsdagen Torsdag.

Indtægter: Ordinære Indtægter Kr. 21,014,000, Skatter Kr. 77,873,000, Overskud fra foregaaende Statsregnskab Kr. 172,000, Rigsbankens Gevinst Kr. 2,480,000. Sum Kr. 101,539,000.

Blandt Udgifter opføres: Landsforsvaret med 25,012,600 ordinært og Kr. 2,984,000 extra eller en Forøgelse af 1,219,915, Søforsvaret med Kr. 6,989,000 ordinært og Kr. 2,792,260 extra eller en Forøgelse af Kr. 277,860, og Arbeiderforsikring med Kr. 100,000.

Ved en Feil fra Trykkeriets Side kommer endel Stykker, som skulde have staaet i forrige No., først i dette.

Der er draget Omsorg for, at saadant ikke gjentager sig.

Alliancen med Socialisterne.

Hamar 19/1 94. (H. O. T. V.)

Skomager Lunde fra Skien holdt igaaraftes Foredrag, hvori han raadede Arbeiderne til at slutte sig til Venstre, paa Betingelse af, at Stemmeretssagen gjennemføres. Ved Afstemning vedtoges mod 5 Stemmer en Resolution herom, dog uden Forholdsvalg. De 5 stemte for Forholdsvalg.

Den franske Statsmand og Videnskabsmand, W. H. Waddington er død i en Alder af 67 Aar. W. blev i 1877 Medlem af Nationalforsamlingen og sluttede sig til de moderate Republikanere. I Ministeriet Dufauri var Waddington Udenrigsminister og Frankriges Repræsentant paa Berlinerkongressen 1878. Da Dufauri indgav sin Dimission, blev Waddington Premierminister (fra 4. Februar 1879 til 21. December s. A.). I 1883 blev Waddington udnævnt til Frankriges Gesandt i London, en Stilling, som han indehavde i henved 10 Aar.

Italienske Forholde.

Bondestandens Stilling er saagodt som overalt i Italien, selv i Lombardiet, saare ulykkelig. „Jeg har ofte maattet gyse", skriver den tidligere Minister Jacini i sin Bog om Landboforholdene i Lombardiet, „naar jeg saa, hvorledes Vandet sivede ned ad Bondehusenes Vægge, og hvorledes den udsede Bonde paa Regnveirsdage gik ud paa Marken for at samle Frøer og Snegle, den bedste Del af hans Føde". Paa Sicilien er Forholdene endnu værre. Arabernes og Normannernes blomstrende Ø er bleven en af Verdens værste Proletarhuler, paa hvilken ikke engang Betegnelsen „Italiens Irland" passer. „Bondehusene i Italien", sagde Cavour, „er saaledes beskaffne, at man i andre Lande vilde skamme sig ved at indespærre Svin i dem". Paa Sicilien yder de for en stor Del ikke Husly i den allertarveligste Forstand. Og hvad Føden angaar, er den utrolig tarvelig. Enhver Bonde faar ifølge sin Kontrakt fire Hektoliter Vin: Vand, hældt paa Mosten. Paa Grund af den sicilianske Drues vidunderlige Kraft er denne Drik ikke daarlig, men Bonden maa sælge den, og Følgen heraf er, at Landbefolkningen i et Land, hvor Vinen næsten ingen Værdi har, maa drikke Vand. Den tørre Kost bestaar af grovt Brød og Løg — kun i Høstens Tid sørger Forpagterne i sin egen Interesse for bedre Kost.

Det er iøinefaldende, at Reformer paa Sicilien maa gaa ud paa at skabe Selveierbønder og sikre deres Existens ved en retfærdigere Skattefordeling, hvortil først og fremst udkræves en grundig Omordning af den kommunale Administration. Det er denne sidste Fordring, der har dannet Grundlaget for Arbeiderforeningernes Oprettelse, og Crispi lover nu ogsaa en Reform paa dette Omraade og en Omordning af Landarbeidernes Kontraktsforhold. Vil han for Alvor løse disse Opgaver, vil han faa en Augiasstald at rense — og Krav paa lignende Reformer vil lyde fra alle andre italienske Egne. Crispi skal nu vise, om han magter sin Opgave — hvis han da faar Lov til at løse den. Det viste sig ved hans Overtagelse af Magten, at der i Deputeretkammeret er stærk Opposition mod ham, og Felices vistnok ulovlige Arrestation og Dekretet om Beleiringstilstanden paa Sicilien kan let give Stødet til et Mistillidsvotum til Ministeriet Crispi, naar Parlamentet atter den 25de træder sammen.

Paa Sicilien er nu ogsaa Forsamlingsretten ophævet, og Befolkningen har faaet Befaling om at udlevere sine Vaaben.

Anarkisterne i England.

Den engelske Arbeiderfører Williams, som daglig afholder Møder med de Arbeidsløse paa Tower Hill, bliver med hver Dag voldsommere i sit Sprog. I forrige Uge holdt han en Tale, hvori han sagde, at de Arbeidsløse først vilde faa noget at bestille, naar enhver Huseier i Landet var bange for dem. Man skulde efterligne Sicilianerne og lægge den hellige Ske for Eiendomsretten til Side. „Vil I indjage Kapitalisterne Skræk?" skreg han med Skentorrøst, hvortil Tilhørerne svarede med et enstemmigt Ja. „Naa, saa vil I faa udmærket Leilighed dertil den første Lørdag i Februar Maaned, naar vi afholder vor Demonstration paa Trafalgar Square. Se godt efter, fra hvilke Distrikter Politimandskabet kommer. Gaa saa hen i de ubevogtede Bydele og tag, hvad I finde for godt. Jeg skal nok lave en Skjærmydsel et eller andet Sted for at bortlede Politiets Opmærksomhed. Efter det første Sammenstød vil der hænde noget!"

Til Nationalmindesmærket for Bismarck er der indkommet 1,265,203 Mark. Komiteen drøfter for Øieblikket Spørgsmaalet om, hvor Mindesmærket skal have sin Plads.

Hafslund. Fredriksstad Kommunebestyrelse vedtog igaar enstemmig at garantere for Hafslunds Kjøb af det norske Konsortium.

Amt og Regjering ventes at ville behandle Sagen i denne Uge.

Svenskerne og de norske Faar. Fra Stockholm telegraferes igaaraftes: I Anledning af officielle Efterretninger har „Kommercekollegiet" idag udfærdiget en Kundgjørelse, hvori Kristians Amt i Norge erklæres for smittet af Skab hos Faar samt Stavanger og nordre Bergenhus Amter som smittet af ondartet Klovesyge hos Faar og Gjeder.

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Paa vort Forlag er udkommet og at erholde i Bogladerne:

Religion og Videnskab.

Foredrag af
Professor Fredrik Petersen.
Pris Kr. 1.25.

Kristofer Janson og det nye Testamente.

En populær Imødegaaelse af Kr. Jansons Angreb paa det nye Testamente.
Af
Universitetsstipendiat Sigurd Odland.
Pris 1 Kr.

Lutherstiftelsens Boghandel.
N. Slotsgade 8. Kvartalet mellem Karljohans- og Prinsens Gade.

Tilleie.

Smukt og frit beliggende uden Gjenbo ved Birkelunden. — Sol. Tre rummelige Værelser med Kjøkken, gode ydre Rum *strax tilleie*. 432 Kr.

Ligesaa fra Vaaren 3 rummelige V. nyoppudset mod Birkelunden. Thv. Meyersgd. 33. Hjørnegaard. Anv. af Portneren.

En brugt men god Arbeidsvogn sælges billig. Expeditionen anviser.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)
Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.
Edv. Tandberg & Co.,
nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **brodererede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.

Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Undertøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.

Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.

Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.

Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.

Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

P. A. LARSEN
Raadhusgaden No. 4, Kristiania.
VINE,
Spirituosa og Cigarer.
Telegramadresse: „Pal".

Overretssagfører Østbyes
Regnskabsførsel for Landmænd
(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12,00 som enkeltvis.
Rich. Andvords Papirhandel.

Masagelæge L. Schou
(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)
Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.
Torvgaden 29, 3die Etage.
Kl. 11—1 Form.

Uldtæpper fra 2,50.

Uldtrøier fra 1,80.

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred.

0.25 til 0.50 for sbl. Bommesi.

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevester fra 1.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen. **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr. Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

For og Sysager.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

Blaaler og færdige Forklæder.

Bluseskjorter, Jægerundertøi.

1.30 pr. Bundt *Uldgarn* Slitegarn.

1.80 pr. Bundt 5-Traads *Sportsgarn.*

Norges Sjøfartstidende
(Eneste Organ for Skibsfart, Handel og Fiskeri)

bringer hurtigst, sikrest og udførligst Meddelelse om alt, hvad der vedkommer Skibsfarten.

Abonnementspris ***Kr. 1.90*** *pr. Kvartal. Sendt til Udlandet* ***Kr. 15.00*** *pr. Aar.*

Paa Grund af sin Udbredelse er ***Norges Sjøfartstidende*** *et udmærket Avertissementsblad.*

Husholdningskul
sælges billigst fra lossende Skib og fra Tomt ved Vaterlands Bro.

O. Sørensen,
Møllergaden 34.
Telefon No. 1455.

Munksjö
Aktie-Bolags Fabrikata
bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.
Pap til Bygningsbrug:
Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, **lugtf** i impregneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, **Uldpap** til Underlag for Tæpper og Linoleum, **Rullepapir** for Tag og Vægge. **Asfalt Tagpap** og **Isoleringspap.**
Tagfarve, rød, til Bestrygning af Paptag
anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

Nyeste Nyt!
Patenterede Sælepinder
af Staal anbefales til Kr. 1.25, 1.90 og 2.50 pr. Par fra
Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6.

Olympen
Kr.a Morskabstheater.
Concert og Forestilling hver Aften.
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

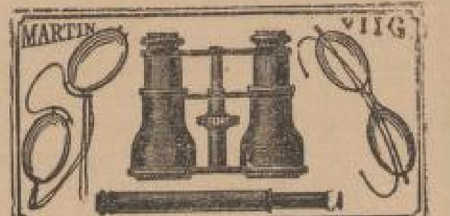

Theater- og Reisekikkerter
Barometre, Thermometre
samt
Briller og Lorgnetter
i rigt Udvalg anbefales til
langt under Butikpriser.
Martin Viig
optisk Instrumentmager.
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Fotografier
kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr 0.30 og 0.65.
M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

C. Nordby,
Stortorvet 13 B,
ligemod Kirken,
anbefaler sin
Isenkram- & Udstyrsforretning
til ualmindelig billige Priser.
Værktøi & Beslag
i stort Udvalg.
Specielt anbefales som
nyttige Presenter:
Vridemaskiner, Kogeapparater, Kulboxe, Ildtøi, Bretter Brødbakker, Bordknive, Skeer m. m. m.
Rabat mod Contant.
C. Nordby,
Stortorvet 13 B, ligemod Kirken.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.
kjøbes.
Durban Hansen,
11 Jernbanetorvet,
Christiania.

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,
Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, Kristiania,
besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.
Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.
Telefon 823.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste.

Norsk Filegransfabrik
Guldsmedforretning.
Kirkegaden **32**, Christiania,
Telefon No. 1946. Telegramadr. „Filigran".
Guld- & Sølvarbeide
samt
Pletvarer,
Stort og godt Udvalg, rillige Priser.
Til
Præmier
for Skytterlag og Idretsforeninger sendes paa Forlangende Udvalg.
Rabat tilstaaes!
Obs.! **Forvexle ikke Adressen!**
(3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Antracite- **Kul,**
Støberi- og Hus- **Cokes,**
hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk **Rujern,**
ildfast Sten og **Ler,**
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags
Telefon 535 *og* **1840.**

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Ørenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.... 1894.

Til

„Eidsvolds"'s Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa .... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. .... *følger vedlagt.*

Navn: ....

Adr.: ....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 10. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag 23de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangs Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Brand & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Frc. Prisconrant
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Simers Punsch
anbefales

Smaagriser
af ren stor Yorksheri-rase
til avlsdyr, og halvblods til brugsdyr, stadig tilsalgs. Alle rene avlsdyr er premierede.
Fritz Hornemann.
Bjørnstad pr. Stange st.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Voldtægt — en „ældre Herre". Fra Eger skrives til „Drammens Blad": Forleden Aften blev en ung Pige overfaldt et Stykke ovenfor Mjøndalen Station af en ældre Herre. Pigen havde sammen med en af sine smaa Sødskende været oppe hos en Slægtning i et Ærinde, og vendte ikke tilbage, før det var blit mørkt. Da de havde gaaet et Stykke efter Jernbanelinien, ved de ikke Ordet af, før der kommer en farende og griner den vorne Pige, slaar hende overende, og søger at døve hendes Rædselsskrig ved at tilstoppe hendes Mund med Kjolen. Hun brugte alle sine Kræfter for at komme løs; men det hjalp ikke. Hendes Søster skreg af al Magt om Hjælp, og tilslut var det en Mand, som hørte disse Nødraab og løb til Stedet. Men da tog Skurken tilbens. Pigen var blit forslaaet i Hodet, da hun blev kastet overende paa Jernbanelegemet. Vedkommende Slyngel skal være hjemmehørende i nedre Eker. Sagen er anmeldt for Lensmanden. Det vilde være at ønske, at han kunde faa en Løn, han har fortjent.

Direkte Skat.

Da der herster adskillig Uklarhed med Hensyn til Spørgsmaalet om direkte Skat, idet nogle antager, at den i 1892 blev gjennemført af det Steenske Ministerium i Henhold til de Grundsætninger, der laa til Grund for den parliamentariske Skattekommissions Nedsættelse i 1877 og Statsskatteloven af 1880, skal vi ved korte Anførsler pege paa Forskjellen i Stillingen dengang og nu. Da direkte Skat i 1892 blev paalagt, havde Statskassen en kontant Beholdning af henved 16 Millioner Kroner, og der var ingen Vanskelighed ved at faa Budgettet til at ballancere. Direkte Skat kunde derfor enten været undladt paalagt eller være benyttet til Indførelsen af virkelige Budgetreformer i Tilknytning til de forestaaende betydelige Jernveisanlæg. Man havde i al Fald god Tid til at overveie Sagen nøie og at undgaa de beklagelige Mangler, der nu hefter ved Skatteordningen. Hvordan Situationen derimod var i 1877, vil fremgaa af følgende Bemærkninger i Johan Sverdrups Tale den 5te Juni nævnte Aar, hvormed han indledede Forslagets Fremsættelse:

„Regjeringens Forelæggelse udviser paa det ordinære Budget en Underballance af omtrent $1^1/_2$ Million Kroner, uagtet den foreslaaede Toldforhøielse, til et reduceret Beløb: 1,400,000 Kroner, og det halve Beløb af den ligeledes forestaaede Stempelskat, 350,000 Kroner, var opført paa Indtægtssiden. Hertil kommer et saakaldt extraordinært Budget, som vistnok i Formen, men ikke i Virkeligheden, er stillet i et etraordinært Forhold til Statsbudgettet. Det lød paa over $1^1/_2$ Million Kroner, og Reduktionen har ikke bragt det længere ned end til mellem 1,400,000 og 1,500,000. Denne Underballance af omtrent 3 Millioner Kroner har Storthinget søgt at dække paa en noget anden Maade end af Regjeringen foreslaaet . . . men Underballancen, den er bleven. Jeg spørger da, er der nogen Udsigt til, at denne Underballance kan undgaaes, naar Storthinget næste Gang skal fastsitille Statsbudgettet? Vil vor financielle Stilling i saa Henseende da være væsentlig lettere? . . . Det har været saa heldigt i de sidste Aar, at de indirekte Afgifter har vist et væsentlig større Udbytte ligeoverfor tidligere Aar. Men saa heldige Forhold har vi ikke længere, og vi tør heller ikke haabe at faa dem i Fremtiden, i al Fald ikke i den nærmeste Fremtid. Det er noget, som man ikke kan stole paa. . . . Det har været saa i flere Aar, at der er Vanskeligheder ved at ballancere Budgettet. Opmærksomheden er blevet hendraget derpaa og det i den Grad, at endogsaa — jeg bruger det kun som et karakteristisk Udtryk — den Presse, der betragter sig selv som Bærer af de konservative Interesser i vort Land, i en ledende Artikel nylig sagde: Hvorfor saa udsætte endnu længere med at træffe alvorlige Foranstaltninger til at udfylde den Lakune, som allerede i en Række af Aar har vanfiret vore Statsbudgetter?"

Da Skatteloven var udarbeidet (man kom som bekjendt ud over de financielle Vanskeligheder ved betydelig Forøgelse af Toldpaatæg og Afgifter) indledede Johan Sverdrup sit Foredrag den 3die Juni 1880 med følgende Ord:

„En Repræsentant har sagt, at han ikke vil være med paa at votere direkte Skat, med mindre Nødvendigheden staar udenfor Døren og kræver det. Jeg er for Tiden enig heri. Det er ogsaa saa, at naar jeg skal gjøre mig Rede for, hvorledes Indkomstskatten betragtes af Nationens store Flerhed, er den, i al Fald for nærværende, alene at stille saaledes: Den skal være en supplerende Skat, hvortil der gribes, saa fremt de ordinære Statsindtægter i Længden ikke viser sig tilstrækkelige for Behovet. Og jeg respekterer denne Opfatning, i al Fald indtil videre, uanseet mine egne personlige Anskuelser, som maaske derfra er lidt afvigende. Jeg er altsaa enig i, at man skal ikke uden Nødvendighed gribe til den, og maaske gaar jeg i denne Henseende videre end flere af dem, der ligesom jeg ad Overbevisningens Vei har tilegnet sig den Mening, at Indkomstskatten i og for sig er en af de fuldkomneste Skatteformer, som et Samfund kan anvende." . . . „Ingen kan sige os, hvorledes vort endelige Budgetopgjør vil blive, ingen kan altsaa for Øieblikket fortælle os, om der vil opstaa en Nødvendighed eller ikke, og naar saa er, mener jeg, at det er at handle paa forstandige Mænds Vis at skaffe sig det Instrument, der sætter en i Stand til at opnaa det, som fornødent er, naar Øieblikket til Handling maatte være kommet. Kommer det ikke, er det ikke nødvendigt at indføre Indkomstskatten, saa anvender man ikke det Apparat, som man har færdigt, men lader det bero som hvilende Lov, om jeg maa bruge det Udtryk, indtil det engang i Tiden skulde vise sig nødvendigt at supplere vore Statsindtægter ved Hjælp af Indkomstskat."

Dette var Sverdrups Ord i 1880. To Aar tidligere, i 1878, stod der i „Verdens Gang", som da var under hans Ledelse, en Række Artikler om Indkomstskatten, hvori det til Slutning hed: „Man har kun Valget mellem enten nu at vedtage en Indkomstskattelov, der giver Adgang til at paalægge en Indkomstskat, alt efter som Statskassens Behov kræver, eller at udsætte med dette Spørgsmaals Afgjørelse, indtil den Tid kommer, da man kanske paa det alvorligste vil føle Ulemperne ved ikke at have tilveiebragt og indøvet Brugen af en Skattelov, der kan finde Anvendelse til enhver Tid."

Vi tænker Forskjellen mellem dette Standpunkt og det nuværende radikale springer tilstrækkelig tydeligt i Øinene.

Nordenskiöld
om
Fridtjof Nansens Færd.

Den bekjendte Videnskabsmand og Opdagelsesreisende, Friherre Nordenskiöld, Nordøstpassagens Opdager, opholder sig i disse Dage i Kjøbenhavn.

En Medarbeider ved et dansk Blad har aflagt ham et Besøg; vi hidsætter af den danske Journalists Beretning om Nordenskiölds Udtalelser:

Vi spørger nu Nordenskiöld om, hvad han mener om

Fridtjof Nansens Nordpolsfærd.

Den gamle Friherres Ansigt lyser op i et stort, mildsende Smil under de klare Brilleglas, da vi nævner Nansens Navn.

„Aa, den norske Karl er en stor Vovehals — en dygtig Karl!"

Men han tilføier lidt efter:

„Men naturligvis: han kommer ikke til Nordpolen! Det tror jeg ikke paa, slet ikke."

Vi spørger:

„Men De antager dog vel, at han redder sig hjem?"

„Ja, det mener jeg rigtignok! Hvorfor skulde han ikke slippe helskindet hjem? Han er Nordmand, han er fra Barnsben af vant til at færdes i en Baad, han har Greie paa, hvad Is er for noget. Kniber det rigtig for ham og hans Skib, sætter han ud i Baadene, i hans Skal vel vide at manøvrere med Isen, saa han ikke gaar under. Naturligvis — den Fare er der jo al Tid forbunden med en saadan Fart, men jeg stoler nu sterkt paa Nansen . . . . ja, jeg stoler paa den Gut!"

Nordenskiöld sidder et Øieblik eftertænksomt grundende. Saa siger han:

„Og sæt, at han nu kommer hjem uden at have været ved Nordpolen? Jeg spørger Dem: hvad gjør det? Jeg er sikker paa, hans Reise vil ikke være betydningsløs for Videnskaben! Nansen er en dygtig Karl og en udmærket Videnskabsmand!„

Denne uforbeholdne, næsten begeistrede Anerkjendelse af den yngre og lykkelige Rivals Dygtighed taler smukt om Nordenskiölds Karakter og Hjertelag. Det er eiensynligt, at han gjerne under sin norske Fælle hans Berømmelse, den arktiste Videnskab er, synes det, det eneste, han har for Øie. . . . . .

Baron Rotschilds Regler.

Den gamle Baron Rotschild havde følgende Regler opslaaet paa Væggen i sin Bank:

Sky stærke Drikke.
Hav Mod til at stævne fremad.
Bliv aldrig moblos.
Fortæl aldrig Forretningslogne.
Vær høflig mod alle.
Brug Tiden vel.
Betal altid din Gjæld, naar den forfalder.
Bær al Modgang med Taalmodighed.
Regn ikke paa Tilfældet.
Gjør ikke unødvendige Bekjendtskaber.
Vær tapper i Livets Kamp.
Vern om din Retskaffenhed som en hellig Ting.
Prøv ikke paa at vise Folk, at du er noget mere end du i Virkeligheden er.
Tag Tid til at overveie og beslut saa med Bestemthed.
Studer nøie Detaljerne ved din Forretning

Luthers Fødeby Eisleben trues af en alvorlig Katastrofe. Byen begynder at synke og Husene slaar Revner. Og hvad der endmere forøger Befolkningens Skræk, er de Jordrystelser, som den i den sidste Tid baade har faaet at føle og mærke.

Ingeniørerne erklærer, at Byen er i Færd med at blive undermineret af store Vandmasser, og at det rimeligvis vil være nødvendigt at lede dette Vand bort for at frelse Byen.

32 straffede Personer har i det forløbne Aar nydt Understøttelse af Kristiania Fængselsselskab.

„Banca generale" i Rom har faaet 6 Maaneders Moratorium.

Hafslund.

Ved et Møde hersteds Fredag, der varede over 5 Timer, er det nye Konsortium for Kjøb af Hafslund, ifl. „Mrgbl.", definitivt dannet.

Vi have tidligere gjengivet Fortegnelsen over dettes Medlemmer. Heri er nu indtraadt den Forandring, at Math. L. Skotvet i Fredrikstad, der var antegnet for 37,500 Kr., er traadt tilbage, og hans Part er overtaget af J. C. Juel. Det blev i Mødet Fredag fremholdt, at den tegnede Kapital var for ringe, idet det hele vilde gaa med til selve Kjøbesummen, Salærer og Skjøde m. v., hvorfor ogsaa Aktiekapitalen paa Stedet ogedes til 700,000 Kr., idet J. N. Jacobsen yderligere forøgede sin Tegning, der allerede tidligere androg til 150,000 Kroner.

I Mødet vedtoges Love og valgtes Direktion, nemlig DHrr. Anthon B. Nielsen, Fredriksstad, Grosserer J. C. Juel, do., og Hr. Hvalstad, Bestyrer af Lillestrøm Dampsag, Christiania. Ved særskilt Valg valgtes Juel til Formand. Den ihærdige Forkjæmper for Hafslunds Bevarelse paa norske Hænder Hr. Anthon B. Nielsen var ved Sygdom forhindret fra at deltage i Dagens Møde.

Da Kjøbesummen, Kr. 635,000, skal betales kontant, er Direktionen bemyndiget til at optage et Laan, der — efter hvad der meddeles os — skal være sikret i Sverige til en effektiv Rente af opimod 5 pCt.

Stor Bespisning af Fattige paa H. M. Kongens Fødselsdag. En Del af Byens Borgere har skudt sammen til en større Bespisning af Fattige paa H. M. Kongens Fødselsdag.

Til Festen, der afholdes i Hausmannsgadens Bedehus Søndag Eftermiddag Kl. 6, var indbudt omkring 400 Personer fra de forskjellige Bydele.

Østerrisørs Repræsentation paa Storthinget. Repræsentanten paa Storthinget for Østerrisør Konsul Jacob Prebensen ligger for Tiden syg og vil ikke kunne møde paa Storthinget, ialfald i de første Maaneder af Samlingstiden. Suppleanten Skibsreder O. S. Caspersen vil formentlig blive indkaldt under Hr. Prebensens Forfald.

Det engelske Dagblad Pall Mall Gazette blev i Tirsdags for første Gang trykt ved Elektricitet, som driver de forskjellige Presser, der leverer 10,000 tolvsides Blade i Timen. Hertil er Drivkraften kommet fra en vældig Gasmaskine. Denne er nu kasseret og erstattet med to elektriske Motorer, som arbeider næsten lydløst. Bladet jubler over Forandringen.

En af Vaterlands mest bekjendte Dagdrivere og Slagsbrødre blev Mandag Aften under et Slagsmaal paa Lilletorvet tilføiet et Knivstik i Hovedet samt et Slag i Munden af en Slaashandske. Han blev bragt til Potitikammeret, hvor en Læge gjensyede Knivskaaret, hvorefter Dagdriveren fik gaa hjem.

Fredrikshalds Brændevinssamlag har ifl. „Sm. A." et Overskud for 1893 af Kr. 54,595,19 med en Omsætning af 100,167 Liter mod et Overskud af Kr. 53,968,75 og en Omsætning af 101,475 Liter i 1892.

Der er opstaaet en Knude paa Traaden mellem den norske og den svenske Regjering paa Grund af det fra norsk Side udstedte Forbud mod Udførelse af Kreaturer fra Sverige til Norge. Fra norsk Side paastaaes, at der ikke i de svenske Sundhedsregler haves tilstrækkelig Sikkerhed for, at smitsomme Sygdomme blandt Kreaturerne i betimelig Tid bliver meldt til Norge, og det formenes derfor, at Indførselsforbudet er nødvendigt for at sikre Norges Kreaturudførsel til England. Fra svensk Side benægtes, at Sundhedsforanstaltningerne i Sverige er utilstrækkelige, og det paastaaes desuden, at det norske Skridt er stridende mod Mellemrigsloven.

Som Følge heraf er der veksket Noter mellem de to Regjeringer.

Vor radikale Presse skriger høit i denne Anledning. Ja, naturligvis er det leit, at der er opstaaet Uenighed, men i Spørgsmaal som dette indtræffer stadig Meningsforskjel mellem hvilkesomhelst Stater, og Radikalerne burde i alle Fald være tilfreds med, at de to Regjeringer, den svenske og den norske, her staar lige saa fremmede og uafhængige mod hinanden som f. Eks. den franske og den tyske, eller den østerrigske og den italienske, mellem hvilke der for ikke længe siden har været vekslet Noter i lignende Anledninger. Det er vist ikke en „Underregjering", som udsteder Forbud mod Indførelse af visse Artikler fra „Overregjeringens" Land, og uden at spørge denne om Lov.

Forøvrigt maa man, for ikke at gjøre Svenskerne Uret, indrømme, at vi Nordmænd visselig ogsaa vilde være blevet ærgerlige, om den svenske Regjering havde udstedt Forbud mod Indførsel til Sverige af en norsk Vare, af hvilken vi har havt god Fortjeneste. I saadanne Spørgsmaal ser hver Part paa sin Fordel. Vi antager, at den norske Regjering i dette Tilfælde vil varetage Norges Interesser. Maaske kan Løsningen finde Sted i den Retning, at Indførselsforbudet ophæves, mod at Svenskerne til Gjengjæld forpligter sig til at skaffe sit Land et betryggende Veterinærvæsen.

Det i Telegrammer omtalte Cirkulære fra det svenske Kommercekollegium om at et Par norske Distrikter er smittet af Skab og Klovsyge, staar ikke i nogen Forbindelse med ovennævnte Stridspunkt. Det er, som ogsaa af radikale Blade indrømmet, bare en paa de norske Sundhedsrapporter grundet almindelig Meddelelse, der i Henhold til gammel Sædvane offentliggjøres af Kommercekollegiet, og er ved en Misforstaaelse blevet telegraferet hid.

Brand paa Landsbygden. Der skrives til „V. G.": Alle Huse paa Forberget i Skiaker (nordre Gudbrandsdalen) tilhørende Lars Sylfestsen, blev totalt opbrændte med Undtagelse af et Stabur Natten mellem 17. og 18. dennes. Folkene, Besætning og en Del Avling og Gaardsredskaber reddedes. Forøvrigt blev alt et Nov for Luerne. En Mængde Sengklæder, Gangklæder og Solvsager, hvoraf kan nævnes en gammel Brudekrone af Solv, gik med, Husene var assureret, men Indboet ikke. Ilden greb om sig med saa stor Hurtighed, at det sidste Hus (14.) faldt inden 4 a 5 Timers Forløb. Manden og alle Mandfolkene var fraværende. Da Konen vaagnede, stod en Stue næsten Væg i Væg med den, de laa i, i lys Lue, og Kvindfolkene kom sig saa vidt unda blot iklædt Undertøi.

Jakob Sverdrup.

Jak. Sverdrup, der tidligere har holdt politisk Foredrag paa flere Steder i Nordfjord og enkelte Steder i Sogn, har nu ogsaa besøgt Søndfjord, hvor han overalt talte i overfyldte Lokaler. I Askevold var der ifølg. Telegram til „Vestlp." over 200, i Dale 350 og Strømsnæs 250 Tilhørere, tildels langveisfra.

Forrige Mandag talte han i Fane for over 300 Mennesker.

I denne Uge taler han i Haugesund idag Kl. 5, i Turnhallen i Stavanger imorgen Kl. 8, paa Sand Torsdag Kl. 11¼ Form., paa Nærbø Fredag Kl. 2½ og i Egersund Lørdag den 27de.

Ved samtlige Møder er det Foredrag uden Diskussion.

Det konservative Landsmøde sammentræder i Kristiania den 30te ds. Kl. 10 Form. i Brødrene Hals' Koncertsal.

Til Chef for Generalstaben er ilordags udnævnt Generalmajor Nygvist.

Til Stiftskapellan i Kristiansands Stift er udnævnt ledig Pers. Kap. Eckell.

Kommandørkaptein Knap er udnævnt til Indrulleringschef i Drammens Distrikt.

I Stavanger Amt har Storthingsmændene Vinje, Schanche, Lima og Berge holdt politiske Foredrag i de fleste af Amtets Prestegjæld, overalt under stor Tilslutning.

Paa Sole (Jæderen), hvor fhv. Statsraad Wexelsen nylig holdt Foredrag, er ilørdags dannet en moderat Forening med 60 Medlemmer, hvoraf næsten alle er Gaardbrugere. Flere ventes at ville slutte sig til den.

Kandidat Simon Michelet skal ordineres forat fungere som Præst ved Trondhjems Strafanstalt under Fængselspræst Hvals Ophold paa Storthinget.

Til Distriktslæge i Ofoten er konstitueret Kand. med. Nils Borch Johnsen.

Stiftamtmand Motzfeldt i Trondhjem er meddelt Afsked fra Udgangen af Februar og Raadmand Mastrup i Kristiania fra Udgangen af April med henholdsvis 4500 og 3600 i Pension.

For at have reddet forhv. Statsraad Qvam fra at drukne er Matros Andreas Ingebrigtsen Lund af Trondhjem tildelt Redningsmedaljen af 2den Klasse.

Gaver fra Kongen og Dronningen. I Anledning af sin Fødselsdag den 21de ds. har Hs. Maj. Kongen skjænket Stockholms Sjømandshjem 2500 Kroner og beklædt 100 fattige Børn. Dronningen har skjænket Stockholms alm. Sygeforening 1000 Kroner.

Kristiania Understøttelsesforening til Modarbeidelse af Betleri har Kongen i samme Anledning skjænket 1000 Kr., Husarmeforeningen i Kristiania 400 Kr. og Garnisonsbibliothekerne her i Landet 800 Kr.

Fretheims Begravelse.

Storthingsmand Fretheim begravedes Lørdag ved Fjelds Kirke under megen Høitidelighed telegraferedes i et Privattelegram til „Morgenbl." Trods voldsomt Uveir, Regn og Storm var næsten hele Menigheden fremmødt foruden en Del fra Bergen. En Krans fra Søndre Bergenhus Storthingsmænd blev lagt paa Kisten.

Sognepræst Jakob Sverdrup talte i Hjemmet, hvorpaa Kisten af Gaardbrugere bares ind i Kirken, som fyldtes til Trængsel. Provst Skavlan holdt en gribende Prædiken, hvori han fremholdt, hvad Afdøde havde været for Menigheden.

En saadan Bevægelse hos en Menighed har Korrespondenten aldrig seet. Fretheim var overmaade afholdt.

Kirkesanger Nordahl bragte ved Graven Afdøde en Tak fra Fjelds Lærere.

De forenede Rigers Gesandtskab i Wien. Paa Grund af Storthingets Nægtelse af Bevilgning til Gesantskabet i Wien og til de saakaldte „hemmelige Udgifter" har den svenske Regjering besluttet at Sverige skal bestride disse Udgifter alene i Terminen 1893—94. Der vil imidlertid af den norske Regjering blive fremlagt Forslag om Bevilgning paa ny af de indbragte Beløb i Terminen 1894—95, idet Regjeringen henviser til Udtalelser af Schweitz's Forbundsraad og tilføier: „At en Legation i Wien i Længden skulde opretholdes alene med svenske Midler kan Departementet paa ingen Maade finde stemmende med Norges Værdighed".

Tyskland.

I det i Lørdags yderst sparsomt besøgte Rigsdagsmøde foregik en Begivenhed, som paa Grund af sit „noch nie da gewesenes" var af en høist sensationel **Natur.**

Et af Forbundsraadets mest fremragende Medlemmer optraadte nemlig i det offentlige Rigsdagsmøde energisk mod et Regjeringsforslag.

Det var Würtembergs Premierminister, Friherre Mittnacht, som paa sin Regjerings Vegne erklærede, at han paa det bestemteste maatte modsætte sig Indførelsen af en Vinskat!

Almindelig Bevægelse! Kardorff foreslog Udsættelse af Mødet, da der her aabenbart forelaa et Stridspunkt indenfor Forbundsraadet. Statssekretærerne Marschall og Posadowski forsikrede imidlertid, at Mittnachs Optræden var fuldkommen loyal, og at Rigskansler Caprivi allerede forinden Mødets Aabning var bleven underrettet om, hvad der forestod.

Efterhaanden beroligedes dog Stemningen, men et saadant Tilfælde har man ikke tidligere oplevet i den tyske Rigsdag.

Man erfarer nu, at Keiseren for nylig har udtalt til en fremragende konservativ Parlamentariker, at han ikke lod sig influere med Hensyn til Valget af sine Raadgivere, og at han, særlig angaaende den tysk-russiske Handelstraktat stod fuldstændig paa Caprivis Standpunkt.

Ligeledes fortælles, at Bismarck har ytret, at Forkastelsen af den russiske Handelstraktat nu maatte betragtes som en stor politisk Feil.

Italien og Frankrig.

Det romerske Blad „Tribuna" afslører, at det tidligere Ministerium Rudini forsøgte at nærme sig Frankrig for at faa Hjælp til at komme ud over Italiens finansielle Vanskeligheder. Der blev endog afgivet Løfte om at modificere Italiens Stilling i Tripelalliancen.

Følgen var den, at Frankrigs Fordringer bestandig blev skruet høiere og høiere op, og tilsidst gjorde det franske Syndikats Repræsentant det til en Betingelse for at yde finansiel Understøttelse, at 2 italienske Armekorps blev nedlagte.

Imidlertid blev Tyskland og Østerige mistænksomme, hvorpaa Tripelalliancen blev fornyet, skjønt Traktattiden endnu ikke var udløben.

Taler af Biskop Essendrop.

Efter Biskop Essendrops Død er der paa P. T. Mallings Forlag udkommet endel Taler af ham ved Kirkeindvielser, Bispeindvielser og Præsteindvielser. Disse Taler fortjener stor Udbredelse blandt Kirkefolket i vort Land, baade blandt Læge og Lærde, thi i Tankernes Rigdom, Dybde, Udformning og deres Anvendelse paa Livet besad Biskop Essendrop stor Styrke. Det er den høit begavede Mand med levende Tro, klar Erkjendelse, rig Erfaring, troesfreidigt Haab og varm Kjærlighed baade til Menigheden og Menighedens Herre, som her taler.

Det var ikke saa ofte at Biskop Essendrop talte i de senere Aar, men naar det hændte, samlede han altid den talrigste Skare Tilhørere, der spændt hørte ham, thi han var en helstøbt kristelig Personlighed. Som han i Live samlede store Masser om sin Forkyndelse, er det baade at haabe og ønske, at ogsaa nu mange vil forskaffe sig og læse denne Samling Taler af ham.

Samlingen er som en Afskedshilsen fra Forfatteren tilegnet Kristiania Stifts Menighed og Præsteskab, men den fortjener Udbredelse over det hele Land.

Bogen der er smukt udstyret, er ledsaget af et udmærket Billede af Biskopen

---

En Pintsendflugt.

(Str. for „Eidsv.")

„Skal vi gaa længere ikveld?"
„Nei".
„Jo".
„Nei, sletikke. Jeg er saa træt, at jeg næsten ikke aarker røre mig, og saa er jeg saa vaad paa Benene, at det svabber i Støvlerne. Og denne endeløse Myren, vi skal over".

„Jo saamænd skal vi saa. Vi maa over Myren ikveld, skal vi naa frem imorgen Kveld. Du kan tørre Strømperne ved Nyingen inat, og Trætheden faar du stikke i Lommen saalænge; da er den lettere at bære".

Denne Samtale førtes mellem mig og mine to Jagtkamerater Jens og Anders. Vi befandt os oppe paa en skogbevokset Fjeldflade og stod just foran en flere Kilometer lang Myr. Der var, som man ser, en skarp Meningsforskjel om, hvorvidt vi skulde gaa længere den Kveld, men ved Afstemningen seirede „Jo", og saa bar det over Myren.

Turen gjaldt nogle Fjeldvande nær Rigsgrændsen; der pleiede Stokanden hver Sommer at trække i store Skarer. Jeg havde forrige Aar været der i Følge med en Fin og var saaledes Kjendtmand. Men det var lang Vei, to stive Dagmarscher. Pintsen kom usædvanlig sent det Aar, og vi skulde derfor benytte Pintsedagene paa Didveien. Mange kan vel undre sig over, at tre voksne Mænd kunde finde paa at kaste bort en 4—5 Dage paa en Jagttur, som i heldigste Fald vilde give en halv Tylvt Stokænder i Udbytte. Men det var ikke saa meget Jagtudbyttet, som Turen, vi glædede os til. Ungdommen og Vaaren kommer jo saa godt overens, de saaatsige forstaar hverandre, og derfor længes den unge saa meget efter at komme ud og færdes i den vakre Vaarluft. Og især sidst paa Vaaren, da den og Sommeren træder dig imøde Haand i Haand og byder dig velkommen ind i den frie Natur. Da længes man efter at faa ryste Vinterstøvet af sig ude i den solblanke Natur; da er det vakkert at færdes i Skogen.

Klokken fire første Pintsedagsmorgen drog vi afsted. Veien førte opigjennem en længere Li, bevokset med frodig Ungbirk og iklædt det friskeste Grønne paa enhver liden skogbar Flek. Det halvt udsprungne Birkelov opfyldte Luften med Vellugt, og vi indbrak den i dybe Drag. Af og til bar Luftstrømmen hen til os Duften af den fuldblomstrede Hæg; det var nu ligesom noget finere ved den, men den kunde alligevel ikke bringe os til at forsmaa Birkens Traktemente. Dersom Hæggen kan sammenlignes med den rige Grossererfrøken, der trakterer sine Gjæster med Vin og Konfekt, saa er Ungbirken den livsglade, ligefremme Sæterjente, der med et venligt Smil sætter frem hvad Huset formaar; det er simpelt, men rent og velsmagende, og man tager for sig af Retterne, for man ved, at det er vel undt.

Og vi manglede ikke Musik til Tafflet; det kvidrede, fløitede og trillede rundt om os, idet alle, ligefra Gjærdesmutten til Gjøgen med Iver deltog i Koncerten. Selv Kraaken fandt, at den maatte give sit Besyv med. Om det var for at assistere Orkestret, eller den lærte sine nysudklækkede Unger en ny Sætning Kraakemaal, eller den kun gav os Jægere nogle Fantord, skal jeg ikke kunne sige, dog tror jeg helst det sidste. Kraaken og Jægeren har aldrig staaet paa nogen rigtig fortrolig Fod med hinanden.

Da vi naaede længere op i Lien, der hvor den voksne Birk afløste Ungskogen, blev Vegetationen sparsommere. Jordbundens ensformige Gran kjæmpede endnu en fortvivlet Kamp med det fremspirende Grønne, og Birkens Løv var mindre udviklet. Jens, som var det vittige Hoved blandt os, bemærkede, at disse gamle Jomfruer, som han kaldte Birkestammerne, nok var ligesaa pyntelysten, men havde ikke saa god Raad som deres yngee Søstre nedenfor.

Komne op paa Aaskammen naaede vi Furuskogen. Herfra gik Veien ret i Sydøst, dels gjennem Skogstrækninger og Fjeldskard, dels over sumpede Myrer. Her var ogsaa Skogens Koncertgivere i fuld Virksomhed, men Musiken var af en anden Sort. Skogens Poesi afbrødes desuden ofte af den skjæreste Prosa, idet Hakkespettens taktfaste Slag paa Furulæggen drog Tankerne hen paa Madstrævet.

Ved Middagstid leirede vi os under en ikke meget høi, men stupbrat Fjeldside for at holde Maaltid og puste ud en Smule. Paa den anden Side af os laa et Par blanke Smaatjern, fra hvis Bredder Strandsnipens klare, melodiske „titivitti" mindede os om de stille Sommerkvelde ved Havstranden. Myrsnipen vilde ogsaa lade sin Fistelstemme høre, men dens Præstationer erklæredes enstemmig for det pure Juks. Nei, da staar der en ganske anden Respekt af den, naar den i Halvmørke eller taaget Veir mækrer høit oppe i Luften. Værst af alt var det at høre paa Musvaaken, som fra den steile Fjeldside sendte sine sylspidse Hvin ned over os; den bar sig, som om der sad en Kniv i den.

Men vi havde ingen Tid til at sidde og fungere som Kunstkritikere; vi havde endnu en drøi Marsch, førend vi naaede vort Standkvarter for Natten. Himlen, som om Formiddagen havde været let overskyet, var nu aldeles klar, og Junisolen straalede i sin hele Glans. Den generede os dog ikke, da en frisk Vestenbris regulerede Varmen. Vi længede godt ud, da vi helst vilde naa frem saa tidlig paa Kvelden som muligt, for at faa nogle Timer at hvile os i. Men ud paa Eftermiddagen begyndte Anders at bære sig over, at han var træt; han havde Natten før ikke havt Tid til at sove. Desuden vaffede han sig ned i et Par Myrhuller, hvorved han fik Støvlerne fulde af Vand. Det var ham, som stemte for ikke at gaa længer, da vi stod foran den omtalte Myr.

Da vi var komne over denne, naaede vi en aaben Furumo, hvis Træbestand havde et forkrøblet Udseende paa Grund af Høiden over Havet. Hist og her stod en statelig Birk, Asp eller Or samt enkelte Steder lidt Vidje- og Siljekrat. Her skulde vi slaa os ned for Natten, da Klokken allerede var over 9. Vor Leirplads valgte vi ved Siden af et gammelt Vindfald i Nærheden af en liden, rund Myr, og begyndte at skrabe sammen Materiale til vor Nying. Den blussede snart op, og vi gik igang med at indrette vort Natteleie. Anders trak Stromperne af sig og hængte dem saa nær Ilden, eller rettere sagt, saa langt ind i Røgen som muligt og puttede Fødderne ind i sin tomme Jagtvæske. Jens spurgte ham, om han agtede at have rogede Stromper til Middag imorgen.

Da Kvelsmaden var sat tillivs, tændte vi vore Piber og strakte os paa vort Mosleie med den gamle Træstamme bag Hovedet. Der hvilede en forunderlig tiltalende Stilhed over Naturen. Vestenbrisen var efterhaanden doet hen, ikke den svageste Luftning mærkedes. Skogens Sangere var forstummede, det var som om hele Skabningen havde slumret ind. De Følelser, som ved slige Leiligheder bemægtiger sig den trætte Fjeldvandrer, har noget gribende høitideligt ved sig. Vi laa en Tid tause og stirrede op mod den dybblaa Aftenhimmel, det var som om ingen af os havde Mod til at afbryde den majestætiske Stilhed. Men endelig gjorde Trætheden sig gjældende, og vi sovnede ind.

Klokken var omtrent 1, da vi alle vækkedes ved et klartlydende „Hutterutut hutterutut" lige i Nærheden. „Nei hø, Aarh—", begyndte Anders, men blev afbrudt med et: „Hys, rør dig ikke". Snart begyndte den ene Aarhane efter den anden at hutre sig, efter hvad vi kunde skjønne i Trætoppene rundt den lille Myr. „Jeg mener vi er komne ind i selve Balsalen til Aarhanen", hviskede Jens, som laa ved min anden Side. „Lig bare stille. Er vi forsigtige saa kanske vi kommer med til Ballet", blev

og en fortrinlig Levnetsbeskrivelse af Sognepræst Thrap.

Naar man har læst denne Bog, vil man ikke angre paa, at man har forskaffet sig den. P. H.

Togter i 1894.

Under 20de d. M. er der til Øvelser for Officerer, Kadetter og Mandskaber befalet udrustet i 1894.

1. Exercerskibet „Kong Sverre" fra den 15de Mai til 70 Dages Øvelser fra den Tid, de udskrevne Mandskaber fremmøder.

2. Exercerskibet „Desidera" fra den 15de Mai til 70 Dages Øvelser fra den Tid, de udskrevne Mandskaber fremmøder.

3. Exercerskibet „Nornen" fra den 15de Mai til 70 Dages Øvelser fra den Tid, de udskrevne Mandskaber fremmøder.

4. En Kystforsvarsafdeling bestaaende af et Kommandofartøi, to Dampkanonbaade af 2den Klasse, to Dampkanonbaade af 3die Klasse og to Torpedobaade af 1ste Klasse, henlagt til Bergens Station, til Øvelser fra den 9de Mai indtil 70 Dage efter de udskrevne Mandskabers Embarkering.

5. En Kystforsvarsafdeling bestaaende af et Kommandofartøi, to Dampkanonbaade af 2den Klasse, to Dampkanonbaade af 3die Klasse og to Torpedobaade af 1ste Klasse, henlagt til Kristianssands Station, til Øvelser fra den 9de Mai indtil 70 Dage efter de udskrevne Mandskabers Embarkering.

6. Korvetten „Nordstjernen" til et 4½ Maaneds Togt fra 15de Mai, og

7. Korvetten „Alfen" til ca. 4 Maaneders Togt fra den 26de Mai.

Hr. Redaktør.

Jeg er i det væsentlige enig med en Meddeler i Deres ærede Blad for ilørdags der skriver under Titlen „Skillemærkerne".

Der er imidlertid endnu et Par Skillemærker, som jeg havde ventet at se optaget i Programmet.

For det første bør det moderate Parti bestemt forlange, at vi en rimelig Fremtid kommer ud af det underordnede Forhold til Sverige, og dette Forlangende maa ikke alene opstilles som et fromt Ønske, hvis Realisation skal være afhængig af Svenskernes gode Vilje. Det bør man ubetinget fordre, og der maa arbeides med Kraft og Energi for at naa dette Maal. En ærekjær Nation kan ikke i Længden finde sig i at staa i dette Forhold til en anden, især naar Forskjellen paa Folketal ikke er større end den er imellem Norge og Sverige.

For det andet bør det moderate Parti ogsaa ubetinget opstille paa sit Program Arbeide for at skaffe os et tidsmæssigt Forsvar. Er Frihed og Selvstændighed Goder, som det er Umagen værd at besidde, saa faar man ogsaa gjøre noget for at bevare den. Og man maa ikke indbilde sig, at de der intet vil ofre for Landets Forsvar i Fredens Tid, pludselig bliver Løver, naar Krigen bryder løs. I alle Fald bliver det Løver uden Klør og Tænder.

J.

---

649 **Sagførere**, hvoraf 93 Advokater, findes der nu i Landet. 75 Advokater og 111 Sagførere bor i Kristiania.

Til Rektor ved Kathedralskolen i Kristiania er indstillet Rektor Schreiner i Drammen.

Thv. Statsraad Bonnevie er indstillet til Kasserer i Enkekassen hersteds.

St. Olafs Orden. Under 20de Januar 1894 har det behaget Hans Majestæt Kongen i den kongelige St. Olafs Orden at udnævne:

Til Kommandører af 2den Klasse:

Professorerne P. Waage, Bjerknes og Sophus Lie, Lagmand J. Blackstad, Regjeringsadvokat Johannes Bergh, Advokat Jacob Ihlen, Grosserere Engelhart Andresen, Jørgen Heftye og J. N. Jacobsen, Generalkonsul Peter Petersen, Grosserer Chr. G. A. Sundt, Brugseier A. Sæhlie, Havnedirektør Oluf Roll, Veidirektør Hans Krag, Oberst Patroclus Berg, Oberst E. H. Hoff.

Til Riddere af 1ste Klasse:

Expeditionssekretærerne Gronvold, B. Engelsen og Thorbjørn Heyerdahl, Biskop P. W. K. Bockman, Hofprædikant, thv. Stiftsprovst A. H. Hall, Stiftsprovst D. Chr. Frich, Professorerne Schiøtz og A. G. Blytt, thv. Forstmester J. M. Norman, Skoleinspektør Ole Jrgens, Skolebestyrer J. Jespersen, Direktør Iver Holter, thv. Kasserer i den almindelige Enkekasse M. D. Gjessing, Overretssagfører Overretsassessor H. L. Christie, Sorenskriverne F. V. Norgrenn og A. D. Lund, Direktør A. H. Lindboe, Amtmand R. Theisen, kst. Generalkonsul J. M. Bolstad, Fabrikeier Christian Schou, Grosserer Thomas Fearnley, Bankchef B. Broch, Rebslager C. F. Isachsen, Brugseier Nils Kittelsen, Skibsreder F. Smith-Petersen, Kjøbmand Herman Friele, Fabrikeier Chr. A. Jrgens, Ingenior Nils Henrik Bruun, Grosserer Rasmus Parelius, thv. Konsul og Boreskommissær A. M. Jensøen, Grosserer Ole C. M. T. Thams, Handelsmand Gerhard Schøning, Konsul A. Z. Aagaard, Vicekonsul L. L. Brodtkorb, Gaardbruger i Ringebu Ole Elstad, Gaardbruger i Strinden N. S. S. Holterman, Telegrafintendant J. P. S. Collett, Postmester N. S. Jonassen, Direktør ved den tekniske Læreanstalt i Trondhjem Jens Jensøen, Bureauchef i Styrelsen for Statsbanerne H. A. Sommerfeldt, Maskiningenior i Statsbanernes 2det Trafikdistrikt P. E. Engh, Toldinspektør Ulrik Stang, Grænseinspektør N. O. Bull, Overtoldkontrollør B. N. Fleischer, thv. Toldinspektør H. C. O. Hanssen, Oberst Johan W. Michelet, Oberst C. S. Abel, Oberst W. Sørensen, Oberstløitnant K. T. Lorange, Bossemager Erik Jørgensen, Kommandørkaptein Th. Mathiesen, Grosserer i London Fredrik Duus.

Elektrisk Overføring fra Vandfald. Paa et talrigt besøgt Møde i den norske Ingeniør- og Arkitektforening blev det igaar efter nogen Diskussion enstemmig besluttet at nedsætte en Komite til at udarbeide Forslag til Lov om elektriske Overføringer. Til Komitemedlemmer blev valgt Ingeniørerne Størmer, Heyerdahl og E Lund med Suppleanter Ingeniør L. Iversen og Overingeniør Chr. Hansson.

---

der svaret. Nu begyndte ogsaa Hønerne at lægge sit Ord med i Laget, hvortil Jens hvisskende bemærkede: „Jeg kan ikke skjønne, at en saa staut Fyr som Aarhanen kan være glad i en slig Snovlebotte; jeg vilde ikke engang have hende til Skurekjærring". Endelig lød det for Aarfuglejægerne velbekjendte „Tsjuissss" sig høre nede paa Myren, og kort efter forkyndte en heftig Dasken af Vinger, at Ballet var aabnet. Efter Aftale vendte vi os sagte og forsigtigt om paa Maven, halede vore Geværer frem og listede Enden af Bossepiben over Vindfaldet, hvorefter vi med al mulig Forsigtighed hævede Hovedet. Heldigvis sad de Hanær, som besørgede Musiken, paa den modsatte Kant af Myren. De maa dog alligevel have mærket noget, for efter hvert, som vore Hoveder kom høiere, forstummede den ene efter den anden, og tilslut var det kun dem, der sad længst borte, som endnu holdt Takten. Men nu var vi ogsaa hjulpne. Paa Myren saaes fem dansende Par; de havde saa travlt med sin Gallop, at de ikke lagde Mærke til, at Orkestret svigtede. Vi havde før i Fællesskab skudt paa større Fugleflokke og behøvede derfor ingen Aftale om, hvilke Fugle enhver af os skulde tage paa Kornet. Det hvisskende Signal blev udtalt, og samtidig knaldede alle tre Geværer med den Følge, at Anders og jeg fældte hver to, Jens, som havde temmelig langt Hold, en Aarhane. Dermed var Ballet slut; men det var en prægtig Flok, som i største Skyndsomhed forlod det; det var mindst 10 Haner.

Dette var en uventet Fangst. Men saa blev der Spørgsmaal om, hvorledes vi skulde forvare den til vi kom tilbage. At bære Fuglene med os den lange Vei vilde vi helst slippe. Vi fandt da paa at flette nogle større Birkenæver, sy dem sammen med Vidiekviste til enslags Sæk og lægge vort Bytte deri. Efter at have dækket det saa godt vi kunde, hængte vi det hele op i en Furukrone.

(Sluttes).

Nødens Ofre.

I Paris afsluttedes forleden Dag en af disse Nødens Tragedier, som kan faa Hjertet til at krympe sig hos alle, der har Spor af Medfølelse med andres Lidelser. En hel Familie søgte Døden ved egen Haand for at undgaa den Skam, som er Nødens Ledsager. Familien var sjelden agtet og afholdt. Ingen havde nogensinde havt det mindste at sige paa dem, og alle troede, at de sad ganske godt i det. Faderen, en 68 Aar gammel Hædersmand ved Navn Caubet, hans Kone og deres vakre, 23 Aar gamle Datter, havde i 22 Aar boet i den samme Leilighed, og havde altid været de mest punktlige Betalere Caubet havde tidligere været Assuranceagent og havde da en ganske god Indtægt; men nedbrudt Helbred tvang ham for nogle Aar siden til at opgive sin Stilling. Lægge sig op Penge havde de ikke faaet stor Anledning til, og hans Hustru og Datter maatte derfor holde Huset oppe. Fruen var besvogret med en af de større Juvelerer og fik en Del Arbeide hos ham, mens Madeleine, Datteren, der var meget musikalsk, gav Pianotimer. Deres Leilighed i femte Etage var meget smukt indrettet og møbleret. Imidlertid blev der for en Tid siden mindre Arbeide. Fru Caubet tjente næsten ingen Ting, og Datterens Musikelever forlod hende. I Oktober kunde de for første Gang i sit Liv ikke betale Husleien. For at undgaa den Skam at maatte sige sig ude af Stand til nu atter at kunne betale besluttede de at søge Døden sammen. Den eneste Udvei, de havde tilbage, var at lade Værten sælge deres Møbler; men det kunde de ikke bære over sit Hjerte. I en efterladt Skrivelse oplyser de, at de først holdt Familieraad, hvor alle Midler og Udveie blev drøftet, men da de intet Haab saa i Fremtiden, besluttede de heller straks at dø sammen. De værdsatte sit Bohave og fandt, at det, følgt til lave Priser, vilde dække den skyldige Husleie og noget Klatgjeld, som de ogsaa havde maattet sætte sig i. Sine Uhre besluttede de at sælge for med det indkomne Beløb at betale Tjenestepigen hendes Løn. Det blev ogsaa gjort, og Tjenestepigen blev givet Afsked. Efterat de derpaa havde lagt af et tilstrækkeligt Beløb til en tarvelig, men anstændig Begravelse, bestuttede de at ende med et Festmaaltid. Det skulde være den unge Piges Bryllup med Døden og hendes Farvel med Livet. I den Anledning kjøbte de ogsaa en Flaske Rødvin og en Flaske Champagne. Medens Festmaaltidet tilberedtes, samlede den unge Datter al sin Musik, sine Bøger og en Del Smaagjenstande og skrev et Testamente, hvori hun skjænkede dem til nogle af sine tidligere Veninder paa Skolen. Fru Caubet efterlod sig ogsaa et Testamente, hvori hun skjænkede nogle af sine Ting, deriblandt en Diamantring, som hun i sin Nød ikke havde villet skilles ved, til Venner. Faderen, Moderen og Datteren iførte sig derpaa sine fineste Klæder. Moderen iførte sig en sort Selskabskjole af Silke, som hun endnu havde tilbage, og Datteren klædte sig fra Top til Taa i Hvidt og Faderen i Selskabsdragt. Da Festmaaltidet var endt, blev alle Aabninger i Værelset omhyggelig tilstoppet og et Kulbækken antændt. Derpaa tog de Opium og alle vandrede ind i Døden. Datterens Ansigt bar efter Døden Mærker efter haarde Lidelser. Nakkebenet var helt forvredet. Paa et Bord i Værelset stod tre tomte Glas, der havde indeholdt Opium. Desuden fandtes et Brev, hvori Moderen erklærede, at Fortvivlelse var Aarsagen til deres Død, og at en Henvendelse til hendes Svoger, den rige Juveler, om Hjælp var forblevet ubesvaret; desuden to Portemonæer, den ene indeholdende 50 Franks, den anden et mindre Beløb i Sølv og Kobber. I en Skaal laa 10 Franks til Tjenestepigen. I et af Brevene havde Fru Caubet indstændig bedt en Kjøbmand om at tage sig af hendes Hund og lagt fem Franks i en Konvolut til dens foreløbige Underhold. Den tilkaldte Læge erklærede, at de neppe er døde før ved Daggry.

Hvorfor har Radikalerne ingen Førere i virkelig Forstand? Hvorfor lykkes det aldrig nogen af de mange slinke Aspiranter til Lederskabet at vinde Anerkjendelse som Fører? Hvorfor er de alle lige uheldige, baade Jurister, Præster, Skolemænd, Digtere og Forfattere?

Aarsagen hertil er nok saa ligetil. Alle de Herrer, som har meldt sig, savner det omfattende, alsidige, fordomsfri Blik paa Sager og Forhold, der er nødvendig for en Leder. Med al sin Begavelse er de for ensidige, sneversynte, og, trods personlighed Elskværdighed for fanatiske.

Fordi hos ham Fordomsfriheden er forenet med Begavelsen, har Statsminister Stang kunnet vinde enstemmig Anerkjendelse som Høires Fører. Partiet har havt, og har maaske frembeles vel saa talentfulde Mænd. Men disse savner det omfattende politiske Syn, og denne Mangel gjør dem uskikkede til at være Høvdinger.

Det var det vide Udsyn, der ikke hindredes af Fordommenes Skranker, som i sin Tid gjorde Johan Sverdrup til det samlede Venstres Fører.

Ensidige Mænd bliver trods al Dygtighed og Begavelse blot Partigjængere, i det høieste Gruppeførere.

Norsk Landmandsforbund.

Undertegnede, som idag ere samlede, for at raadslaa, om de norske Landmænd bør slutte sig sammen i et Landmandsforbund for derved som Stand at hævde sine økonomiske og sociale Interesser i vort Samfund, er ikke i Tvivl om, at saa bør ske. Hvad andre Samfundsklasser forhen med Fordel har gjort hos os, og hvad Landmændene nu ogsaa gjør i andre Lande, vil vistnok den norske Gaardbrugerstand til sit Gavn kunne sætte i Værk.

Landbruget og dets Binæringer er ubetinget vort Lands største og i økonomisk Henseende vigtigste Næringsvei, hvorfor det bør gives den Agtelse og Betydning, det som saadan tilkommer. Men dette sker kun, naar Landmændene staar enige med sine økonomiske Krav uden Hensyn til deres Opfatning forøvrigt. Staar de enige sammen om et økonomisk Program, vil der visselig baade fra Storthingets og Regjeringens Side tages Hensyn til deres Ønsker, men staar de ogsaa med sine økonomiske Interesser splittede i Partier, taber de sin Indflydelse, og deres økonomiske Velfærd maa give Plads for andre Formaal. Ligesom Splittelse svækker, saa kan Sammenhold gjøre os stærke!

Det store økonomiske Tryk, Gaardbrugerne for Tiden lider under, tror vi vistnok i første Rum maa modarbeides fra Landmændenes egen Side ved forøget Dygtighed, Flid og Sparsommelighed. Men vi er ogsaa af den bestemte Formening, at det ved Siden heraf er muligt og ønskeligt, at der fra Statens og Styrelsens Side træffes flere og andre Foranstaltninger til Modarbeidelse deraf, end hidtil skeet.

Saafremt De er enig i, at der fra Landmændenes Side nu er fuld Grund til at arbeide for, at Staten paa forskjellige Maader træder støttende til, vil man anse det for heldigt, at De i Gjerningen giver Tanken Deres Tilslutning ved at **møde i Kristiania paa „Hotel Royal" 2den Markedsdag, Onsdag den 7de Febr. Kl. 5 Eftermiddag.** Der vil blive holdt et Foredrag om de økonomiske Krav, som Gaardbrugerne for Tiden maa stille til Storthing og Regjering, og en Resolution fremsat til Vedtagelse af Forsamlingen, ligesom der vil blive Anledning til paa Stedet at slutte sig til „Norsk Landmandsforbund."

Kristiania den 9de Januar 1894.

Jens Andresen, Nordby.	**Knud Aaker,** Aaker.
Th. Bjerknæs, Skauger.	**Svend Brække,** Næsodden.
Alb. Bøhn, Næs.	**Joh. Drengsrud,** Aaker.
O. Ellefsen, Bærum.	**Jhs. Finstad,** Nordby.
Svend Gulli, Kroer.	**Edv. Haga,** Edsberg.
Hans Haga, Nannestad.	**A. Hansen,** Nordby.

Baltzer S. Hoelstad, Aas.

Th. Landmark, Aas.	**M. Midsem,** Kraakstad.
H. Mørk, Ski.	**A. Olsen,** Udnæs.

Chr. Olsen Trøgstad, Ullensaker.

O. Opsand, Bri.	**Herm. Rustad,** Aas.
J. Selboe, Skedsmo.	**Chr. Sissener,** Raade.
H. Skøien, Nittedal.	**Haakon Smebøhl,** Aas.
Julius Sundby, Vestby.	**Carl Svestad,** Næsodden.
M. Tokstad, Stange.	**Haakon Tveter,** Aker.
H. Vestby, Askim.	**Jørgensen-Weum,** Fet.
H. Økern, Fron.	**Thv. Østby,** Bærum.

Foruden forannævnte i Mødet Nærværende, har blandt andre følgende Herrer erklæret, at de anser Dannelsen af et norsk Landmandsforbund for ønskelig:

Carl. Aas. Hurum.	**Th. Aageberg,** Raade.
O. Berge, Sand..	**A. O. Berger,** Eidsvold.
A. Berner, Ringsaker.	**F. Erlandsen.** Vestby.
H. Furulund, Ullensaker.	**Jens Gjerstad,** Stange.
A. Grønningsæter, Nordalen.	**A. Haneborg,** Ødem rk.
Chr. Haneborg, Holand.	**A. Hanetveit,** Eoindvik.
Jens Hauger, Vestby.	**Joh. Jerkin,** Dovre.
Gunnar Knudsen, Gjerpen.	**Chr. Kroer,** Kroer.
Thv. Lie. Jevnaker.	**O. A. Lærdal,** Sandejd. **C. Michelet,** Slagen.
John Olafsen, Vang.	**Chr. Selvaag,** Hjelmeland.
O. Skaaden, Vaale.	**Jys. Solberg.** Hole.
H. Stenersen, Gran.	**Aksel Sverre,** Stange.
J. Tanner, Bolso.	**J. E. Thirud,** Fron.

N. Wille, Kristiania.

Emil Moestues

patenterede

Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Paa vort Forlag er udkommet og at erholde i Bogladerne:

Religion og Videnskab.

Foredrag af

Professor Fredrik Petersen.

Pris Kr. 1.25.

Kristofer Janson og det nye Testamente.

En populær Imødegaaelse af Kr. Jansons Angreb paa det nye Testamente.

Af

Universitetsstipendiat Sigurd Odland.

Pris 1 Kr.

Lutherstiftelsens Boghandel.

N. Slotsgade 8. Kvartalet mellem Karljohans- og Prinsens Gade.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Tilleie.

Smukt og frit beliggende uden Gjenbo ved Birkelunden. — Sol. Tre rummelige Værelser med Kjøkken, gode ydre Rum *strax tilleie.* 432 Kr.

Ligesaa fra Vaaren 3 rummelige V. nyoppudset mod Birkelunden. Thv. Meyersgd. 33. Hjørnegaard. Anv. af Portneren.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges af

Kristiania Realkreditbank.

Uldtæpper fra **2,50.**

Uldtrøier fra **1,80.**

I stort Udvalg anbefales **Gardintøi** fra 0.35 **Bordtæpper** fra 1.40 Antimacassar fra 0.20, Kjoletøi fra 0.70, Damevestefra 1.50, strikkede **Skjorter** fra 2.00, **Uldtøi** fra 0.45, **Skjærf** fra 0.20, Bolster fra 0.20 pr. Alen, **Fjær** fra 6.00 pr. Bpd., ½ **Dun** fra 1.00 pr. Pund, **Sengetæpper** fra 2.00 **Lommetørklæder** fra 0.10, **Dame-Uldtrøier** fra 0.70, **Uldtrøier** fra 1.80, **Rypesække** til 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

0.25 pr. Mtr. for grovtraadet Lærred.

0.25 til 0.50 for ubl. Bommesi.

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.

Paraplyer, Galoger, Manchetter, Snipper, Sløifer, Slips, Uld-Vanter og **Våtter, Strømper, Nansenhuer, Finsko, Skihuer, Ragsokker, Ragladder, Gamascher, Skivåtter, Silketørklæder** og **Schawletter.**

For og Sysager.

Corsetter 0.85, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 2.80.

Blaatøi og færdige Forklæder.

Bomesier, Jægerundertøi.

1.30 pr. Bundt ***Uldgarn*** **Slitegarn.**

1.80 pr. Bundt **5-Traads** ***Sportsgarn.***

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr. 10,00
Do. Do. „ Middelskolen, 18 —	„ 10.00
Do. Do. „ Gymnasiet, 12 —	„ 10.00
Do. Do. „ Fagskoler 40 —	„ 10.00
Do. **Tegnebøger,** 1ste Gruppe	„ 0,15
Do. Do. 2den —	„ 0,20
Do. **Tegnekursus** for Folkeskolen 1—3 Hefte	„ 0,25
Do. Do. „ — 4—5 —	„ 0,30
Do. **Konstruktionsbog** for Folkeskolen, 1 Hefte	„ 0,30
Do. **Tegneblok**	„ 2,00
Mareide og Ringdals Skriveapparat:	
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift) i 6 Bøger	„ 0,10
Do. Do. Do. i 6 — bedre Udstyr	„ 0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift) i 5 —	„ 0,10
Forskrifter for Liniebøgerne 1—3 Hefte	„ 0,12
Do. Do. 4—5 —	„ 0,15
Rundskriftbøger	„ 0,50
Grans Steilskriftbøger, 3 Hefter	„ 0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie) 5 Hefter	„ 0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie), 5 —	„ 0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)	„ 0,50
Blok alene	„ 0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:	
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift), 5 Bøger	„ 0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift 2 —	„ 0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelserne 1 Hefte	„ 0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)

Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.

Edv. Tandberg & Co.,

nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **broderede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.

Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Undertøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.

Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.

Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.

Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.

Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

For Skolestyrer.

Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.

Prøver sendes paa Forlangende.

Rich. Andvords Papirhandel.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.

kjøbes.

Durban Hansen,
11 Jernbanetorvet,
Christiania.

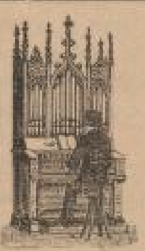

Kjøb norske Varer.

Orgel-Harmoniums

for

Hjem, Skoler og mindre Kirker

af prisbelønnede og af Musikautoriteter anbefalede **norske** Fabrikata sælges til **72, 99, 135, 153, 180 Kr.** og opover til **1800 Kroner.**

Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat.

Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelser tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,

34 Kirkegaden, Kristiania.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer alle Slags.

Olaf A. Ryes Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold“ besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste.

En brugt men god Arbeidsvogn sælges billig. Expeditionen anviser.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning.

Kirkegaden **32,** Christiania,

Telefon No. 1946. Telegramadr. „Filigran“.

Guld- & Sølvarbeide

samt

Pletvarer.

Stort og godt Udvalg, rillige Priser.

Til

Præmier

for Skytterlag og Idretsforeninger sendes paa Forlangende Udvalg.

Rabat tilstaaes!

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

H. A. H. Paulsen

Dronningens Gd. 16.

anbefaler fra Lager:

Maskin-, Hus-, Smede-, Antracite- **Kul,**

Støberi- og Hus- **Cokes,**

hel og huggen **Ved,**

engelsk og skotsk **Rujern,**

ildfast Sten og **Ler,**

Cement,

Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags

Telefon 535 *og* **1840.**

„Eidsvold“,

Organ for Centrum, redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Ørenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold“ kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

..................1894.

Til

„Eidsvolds“'s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa .... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr.................. følger vedlagt.

Navn: ....

Adr.: ....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 11. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag 25de Januar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92	**Kr.**	**148,000,000**
Grundfond	„	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr.	1,320,000
Reservefond	„	823,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr.	7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) .	„	900,000
Reservefonds	„	758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92		**26,600,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandörsäkrings & Liff-Aktiebolaget „SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Frc. Priscourant
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 1879. Telef. 2958.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Simers Punsch
anbefales

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Lovtrækkeri og Unionspolitik.

En Række af vore Kollegaer til Høire og Venstre har i den senere Tid været meget sysselsat med Udtalelser fra mere eller mindre bekjendte Mænd angaaende Grundlovens Forhold til de „diplomatiske Anliggender" og hvad dermed staar i nærmere og fjernere Forbindelse. Citater er leveret i lange Baner. Især har „Fædrene fra 1814" og de Politikere, der sad paa Thinget den første Menneskealder efter det nævnte Aar, været efterspurgte ved disse Citatleverancer. Hver har naturligvis brugt „Citatsprøiten" paa sin Maade efter sin politiske Farve. Der sørges for at alt, hvad der direkte eller indirekte, ja selv ad lange og ubanede Omveie, synes at støtte vedkommende Blads Mening, bliver placeret paa den mest iøinespringende Maade foran Læseren, medens alt, som taler i modsat Retning, holdes i en saa fjern Afstand, at det ikke kan skjelnes engang. Naar man sammenholder, hvad der anbringes fra de forskjellige Hold, synes Enderesultatet nærmest at være det, at baade „Fædrene fra 1814" og deres umiddelbare Efterfølgere var lige saa skrøbelige Mennesker som den nulevende Slægt, og at de ikke altid passede paa, at deres Udtalelser ved de enkelte Anledninger stod i en streng Overensstemmelse med hinanden, eller at deres private Ytringer og offentlige Handlinger faldt noie sammen. Det maa dog indrømmes, at Høirebladenes Citater kaster mindre Skygge paa vore Bedstefædre end de radikale Blades, idet nemlig sidstnævntes, om de ikke sammenholdes med, hvad der i øvrigt blev ytret ved de paagjældende Leiligheder, synes at fremstille Grundlovens Givere som Mænd, der har ført de samme store Ord i Munden som Nutidens Radikalere, men i Handlingen har rømt fra sit Standpunkt med lige saa stor Skyndsomhed som disse samme Radikalere. Forskjellen mellem Ord og Handling svinder betydeligt ind, naar man læser Høirebladenes Citater. Man slipper da exempelvis at falde i Forundring over en Streg, som efter et stort radikalt Blads Fortælling skal være udført af Mændene fra 1814, og som bestaar deri, at de skulde paa en nok saa „hinterlistig" Maade, og Karl Johan ganske uafvidende, have anbragt i Grundlovens Bestemmelser angaaende Udenrigsstyret, der gjorde Hs. Maj. langt mere ansvarspligtig ligeoverfor det norske Storthing end ligeoverfor Sveriges Rigsstænder, og dog, umiddelbart efter at de havde begaaet denne Fulhed, ladet alle de deraf flydende Konsekvenser forelsbig gaa i Vasken. Man slipper endvidere at blive staaende maallos af Beundring for de flinke Radikalere, der efter 80 Aars Forløb udgraver disse værdifulde Bestemmelser, der af Fædrene fra 1814 blev saa behændigt overdækkede, at ingen anede deres Tilværelse, før radikale Fortolkere, med en Sporsans, der gjør parisiske Opdagelsesbetjente til Skamme, udsandt Stedet, hvorunder de laa gjemt, gravede dem op og fremviste dem for det norske Publikum. Naar man er vel underrettet, kan man holde sin Forundring inden passende Grændser; man ved da nemlig, at „Opdagelsen" ikke saa meget er at tilskrive den radikale Sporsans som „Citatsprøitens" store Vandflom, der ganske har bortskyllet den Smule Dække af Hverdagsfornuft, der hidtil har hvilet over Grundlovens Forstaaelse.

For imidlertid at komme til nærværende Artikels egentlige Øiemed. Vi har ikke meget tilovers for disse endeløse Stridigheder om Ord, men tager vort faste Stade paa den Platform, at Norge er et fuldstændig suveræent Rige.

Skulde den Tid hvad Gud forbyde, nogensinde komme, da det norske Folk efter moden Overveielse fandt, at Unionen var uforenelig med dets dyrebareste Interesser, da kan intet hindre det i at gaa ud af Unionen. Men det vil, derom er vi forvisset, iagttage alle de Former, som Grundloven kræver, før en saa skjæbnesvanger Beslutning fattes.

Nu er det imidlertid vor Overbevisning, og den har aldrig været stærkere end nu, at Unionen med Sverige er til vort Fædrelands Gagn og en Nødvendighed baade for Norge, for Sverige og for den skandinaviske Stamme. Det Spørgsmaal, som maa stilles, er derfor ikke: hvor meget kan Norge kræve, naar det giver Lov og Overenskomst den for det selv allergunstigste og for sin Unionsfælle mindst fordelagtige Fortolkning, eller hvor høit kan Norge spænde sine Fordringer, saa det giver Sverige Valget mellem at falde tilføie eller se Unionen briste? Slig bærer kun den sig ad, der ikke sætter Pris paa Unionens Bevarelse og ikke fælder en Taare, om Fordringerne afvises og Brudet indtræder. Nei, er man forvisset om Unionens Ønskelighed og Nødvendighed, da stiller man Spørgsmaalet ganske anderledes. Man spørger: Hvordan skal begge Lande indrette sig i Forhold til hinanden, for at Unionen skal kunne bevares og opretholdes gjennem Tiderne?

Det er klart, at dette ikke kan bringes paa det rene uden ved Forhandling mellem de to Folk. Det gaar ikke an, at det ene af dem siger; Saa skal det være, og dermed Punktum. Den Fremgangsmaade er lige saa feilagtig i Statslivet som i Privatlivet og leder kun til Fiendskab og Brud. En Overenskomst kan umulig blive af Barighed, med mindre den afsluttes i Venskab af de to Parter og af begge erkjendes at være den bedste, som har kunnet fremgaa af de fælles Overlægninger.

Allerede af denne Grund er den radikale Unionspolitik stridende mod, hvad Fornuft og Billighed tilsiger. Det høieste, Radikalerne her kan paaberaabe sig, er at Svenskerne tidligere har modsat sig berettigede Krav fra Norges Side. Men for det første er det ikke rigtigt at gjøre sig skyldig i en i og for sig fordømmelig Adfærd, fordi andre før har gjort noget galt. Og for det andet har jo Svenskerne tidligere ved flere Leiligheder givet efter for vore Fordringer og har i Udenrigsministerspørgsmaalet paa en iøinefaldende Maade opgivet sin tidligere mod Jevnbyrdigheden stridende Holdning og nærmet sig til os. Saa meget dadleværdigere vil det da være, om vi ikke lod det komme an paa en Prøve, om Svenskerne nu vil vise sig som rimelige Folk, som det er muligt at komme overens med, nu da Norges, Sveriges og Nordens Vel afhænger heraf. Og endelig for det tredie — og dette bør vi Nordmænd særlig lægge os paa Hjerte — maa vi, naar vi er opmærksomme paa Vigtigheden af Unionens Bevarelse, gjøre hvad der staar i vor Magt for at afværge Begivenheder, der aabenbart er til Skade for vore egne og vor Unionsfælles Interesser. Naar vore egne Øine er opladt, maa vi søge at oplade Svenskernes Øine, dersom de er lukket. Flere af Sveriges Statsmænd har vist sig at være opmærksom paa Sagens store Betydning, og det er derfor usandsynligt, at Nordmænd, der har et aabent Blik for Stillingen, skal komme til at prædike for døve Øren. Tvertimod, Udsigterne til et heldigt Udfald af Forhandlingerne er bedre end nogensinde, og der er desto større Sandsynlighed for en fordelagtig Løsning, jo mere statsmandsmæssig der optrædes fra norsk Side.

Begravelse. Forhenv. Gaardbruger og Storthingsmand Hans Kaxrud begravedes idag fra Nordby Kirke i Aas — skrives der til „Mrgbl.." fra Aas 19de Januar.

Herredsstyrelsen in corpore og en talrig Skare af Slægtninge og Venner havde samlet sig for at følge den gamle til hans sidste Hvilested.

Provst Aschehoug talte ved hans Baare. Paa Herredsstyrelsens Vegne lagde Ordfører Finstad en Krans paa Baaren med „Tak for langt og tofast Arbeide i Herredets Tjeneste".

Kaxrud var Herredsstyrelsens Ordfører i ikke mindre end henved 30 Aar. Da Herredsstyrelsens Medlemmtr i 1889 lagde en Paaskjønnelse af hans lange og tro Tjeneste for Dagen ved at oversende ham en Gave, saa han heri et consilium abeundi og var ikke at formaa til at modtage Gjenvalg, hverken til Formand eller Repræsentant.

Noget senere opgav han ogsaa Gaardbruget og flyttede til Aas Sogn. Der gjordes der Forsøg paa at faa ham indvalgt i Formandskabet igjen. At dette mislykkedes, var vistnok væsentlig begrundet i, at Kaxrud, efter at han havde opgivet sit Gaardsbrug og sin Befatning med det kommunale, sank mere og mere sammen.

Efter hans egen Erklæring tilhørte han som Politiker det moderate Parti. Forøvrigt var han en upartisk Mand og fremfer alt en elskværdig Personlighed.

Opsigtsvækkende Mordproces.

For nogle Dage siden begyndte i Belgrad Processen mod Kavaleri-Løitnant Todics' Mordere. Da Medlemmer af Landets fornemste Familier er indviklede i denne Affære, har det været nødvendig at gaa frem med en vis Forsigtighed, og derfor er det først efter næsten to Aars Forløb lykkedes Retten at skaffe det tilstrækkelige Materiale til Veie til paa Grundlag deraf at kunne begynde en Proces.

Dennes Forhistorie er i Korthed følgende:

Løitnant Todics, der var en af Serbiens eleganteste og dygtigste Kavalerioffi-cerer, havde forsøgt alle mulige Midler for at opnaa en Forflyttelse fra det Indre af Landet til Belgrad.

I Foraaret 1892 naaede han omsider sine Ønskers Maal, og ikke blot i Belgrads Garnison, men ogsaa i dens selskabelige Liv blev den unge, flotte Officer hurtig Dagens Løve.

Da Belgrads Rideklub i Mai Maaned samme Aar afholdt sit første Væddeløb, var Løitnant Todics blandt Deltagerne og vandt Seiren i Officerernes Steeplechase. Han lovede i den Anledning at give en bedre Middag for sine Kamerater, og man blev enig om, at Gildet skulde staa i en Restauration, der laa i Nærheden af det yndede Sommerudflugtssted Rakowitza, og som ejedes af en Mand ved Navn Spiro Kadia.

Løitnant Todics tilbagelagde Veien til Rakowitza paa den samme Hest, der havde skaffet ham Seiren, medens hans Venner og Kammerater foretrak at lade sig befordre derud pr. Vogn eller pr. Jernbane. Ogsaa nogle Damer skal have været til Stede ved Maaltidet; men hvad der ellers maatte være forfaldet under dette, er til Dato endnu ikke bekjendt.

Løitnant Todics begav sig sent om Aftenen paa sin Hest tilbage til Belgrad. men naaede imidlertid aldrig til Byen, Derimod indfandt ud paa Natten Verten fra Rakowitza sig pludselig i Belgrads Kavalerikaserne og fortalte, at han havde fundet Løitnant Todics liggende død paa Landevejen ved Siden af sin Hest. Todics havde drukket en Del og var meget lystig, da han steg til Hest. Rimeligvis var han da i sin Rus styrtet af Hesten og forulykket.

Todics Lig blev derefter opsøgt og bragt til Belgrad.

Men ikke Mange troede paa Værtens Forklaring, og allerede veirede man en Sensationshistorie.

Den afdødes Familie forlangte, at Liget skulde undersøges af en Kommission, der var sammensat baade af militære og civile Læger, og nu hændte det interessante, at medens de militære Læger erklærede, at Døden var fremkaldt ved et Fald med Hesten, paastod deres civile Kolleger, at Todics var bleven myrdet.

Sagen vakte umaadelig Opsigt, og et Berliner Sportsblad, der syntes at øse sin Viden fra meget intime Kilder, fortalte Affæren paa følgende Maade:

„Løitnant Todics er, hvad der nu er fastslaaet, bleven myrdet paa den brutaleste Maade. Hans Angribere rev Lægter af et Trægelænder og slog saa længe løs paa Todics, der forsvarede sig heltemodigt, at han tilsidst bevidstløs og svømmende i sit Blod segnede om paa Jorden.

Derefter slæbte de ham hen i en Krog og lod ham ligge, indtil Værten fandt ham, Den ulykkelige Officer var frygtelig lemlæstet. Flere Ribben var brækkede, Hjærneskallen knust, det ene Øie slaaet ind, og Næsen manglede næsten ganske. Løitnant Todics fik ikke sin Bevidsthed igjen og har ikke kunnet afgive nogen Forklaring. At man i Belgrads Officerskredse helst ønsker hele Sagen nedbysset og paa det ivrigste bestrider, at dette forfærdelige Mord er begaaet af Løitnantens Kammerater, er en Selvfølge."

Nu er som sagt Processen begyndt. Og forhaabentlig vil den bringe Klarhed i Sagen.

Farvel Radikalere!

Fra Kr.sand telegraferes til „Morg.bl." 22de Efterm.

Storthingsmand Foss havde Lørdag tillyst et politisk Møde i Bjelland til Gjenoplivelse af Sognets Venstreforening. Redaktionssekretær Sangesland fremmødte til Diskussion, men Foss' vilde ikke diskutere, uagtet der fra Forsamlingen udtaltes Ønske derom. 29 indtegnedes i Venstreforeningen; den overveiende Del var dog ikke stemmeberettiget.

Fra flere af Bygdens Mænd udtaltes der under Ordskiftet om Foreningens Dannelse en stærk Dadel over Foss politiske Virksomhed som Storthingsmand, særlig hans Forhold til Sparsomheden og Radikalernes Unionspolitik. En af Sognets mest indflydelsesrige Mænd, Søren Hessaa, der tidligere har været Foss' trofaste Støtte og ivrig Radikaler, sagde Radikalerne Farvel og erklærede at ville sætte hele sin Indflydelse ind paa et moderat Valg for Bjelland. Mage til Skjærsild har Foss vistnok aldrig gjennemgaaet før.

Efter Foreningens Dannelse holdt Sangesland Foredrag i et andet Lokale om Venstres brudte Løfter. Moderat Forening vil i en nær Fremtid blive dannet og har Udsigt til stor Tilslutning, da Befolkningen synes at være færdig med Thore Foss.

Som Assistent ved Aas høiere Landbrugsskoles kemiske Laboratorium har Indredepartementet antaget Tekniker Kristoffer Støren fra 1ste Januar d. A. at regne. Støren er derhos af Statsmidler tilstaaet et Stipendium stort Kr. 1500 til Uddannelse i Meierivæsen.

Ulykke ved Kjælkeagning. En 18-aarig Smedlærling valtede i Søndags under Kjælkeagning i Sindsenbakken og fik herved sit venstre Kraveben brukket, skr. „Aftp."

Tiltalt for Mordbrand. Efter Rigsadvokatens Ordre er Handelsborger Mikal Danielsen Lien sat under Tiltale for Mordbrand i Anledning af Ildebranden i Rosteds Gade No. 7 den 29de November 1893.

Vi har modtaget Breve fra Meningsfæller,

der mener, at der før Valgene til Høsten bør foreligge Resultat af Forhandlinger mellem den norske og den svenske Regjering, angaaende Stridsspørgsmaalenes Løsning. Det er, som det i Brevene meget rigtigt bemærkes, ikke heldigt at gaa til Valg uden at have noget bestemt at holde sig til.

Disse Henvendelser turde imidlertid tildels hvile paa en Misforstaaelse af Stillingen.

Det nuværende Storthing, hvis Periode først udløber med de kommende Valg, har paa den mest utvetydige Maade lagt for Dagen sin Opfatning af, i hvilken Retning den vil have Spørgsmaalene afgjort. Med Hensyn til Konsulatsagen har det ved utrykkelige Beslutninger afskaaret enhver Forhandling. I Udenrigsministersagen har det afgaaede Ministerium, der efter Storthingets Beslutning af 6te Mai 1893 (Mistillidsvotum til det nuværende Ministerium) er det eneste, der staar i Overensstemmelse med Storthingets Flertal, tydeligt pegt paa et særskilt norsk Udenrigsministerium, forskjelligt fra det svenske, som den eneste tilladelige Løsning. Og det er af megen Betydning, hvad der er udtalt af Storthinget. En Regjering maa under enhver Omstændighed respektere et Storthingsflertal saa vidt, at den ikke træffer Aftaler, der strider mod den hos dette Flertal gjældende Opfatning. Først et nyt Storthing, der er af en anden Mening, kan løse fra denne Forpligtelse. Den nuværende Regjering maa, inden den indlader sig paa Underhandlinger, der tilsigter en definitiv Løsning, have Mandat fra Storthinget. Det kan ikke erholde dette af det nuværende Storthing, og den maa derfor oppebie Udfaldet af Valgene.

En anden Sag er det, at vi er enig med vore Brevskrivere i, at der bør falde større Klarhed over Stillingen.

Vi tror det vil være heldigt, at den nuværende Regjering inden Valgene tydelig peger paa den Løsning af Stridsspørgsmaalene, som den anser for ønskelig og opnaaelig. Fremkommer den Forklaring, der skal tjene til Vælgernes Veiledning, i en heldig og fyldestgjørende Form, da vil Stillingen i høi Grad styrkes for de unionsvenlige Partier.

Den svenske Regjering har allerede i sin rigtignok af vore Radikalere mistænkeliggjorte Protokoltilførsel af 14de Januar 1893 forsikret, at den mener det alvorligt med sit Tilbud om Forhandling paa den fulde Ligestillethets Grund, og Kongen har som norsk Konge den 4de November sidstleden forkyndt for det norske Folk, at han vil staa paa dets Side i at kræve Jevnbyrdigheden og Ligeberettigelsen taget til Rettesnor ved de unionelle Tvistepunkters Ordning. En Mand, der ikke kan mistænkes for at være partisk for den nuværende svenske Regjering — han er i Rigsdagen dens afgjorte Modstander — Hr. Adolf Hedin, har vidnet for Oprigtigheden af den svenske Regjerings Tilbud. Det skulde derfor egentlig være overflødigt at kræve mere fra denne Regjerings Side inden Valgene, og inden der bliver Spørgsmaal om Grundlaget for Forhandlingerne. Men menneskelige Indtryk udslettes saa let, Protokollen af 14de Januar ifjor synes allerede at ligge saa fjernt, og det turde derfor være nok saa hensigtsmæssigt ved passende Leilighed at opfriske Sagen i begge Folks Hukommelse.

I vore Tanker vil det derfor være til Gagn for de Kræfter, der nu arbeider paa at forebygge et Brud mellem de to Lande og paa at fremme et Storthingsvalg, hvis Resultat bliver Bevarelse af Unionen, om der før disse Valg fremkomme forstandigt affattede Udtalelser fra den norske Regjering, der kan sidestilles med tilsvarende Udtalelser fra den svenske Regjering.

Omladina. Den Kjæmpeproces, der er paabegyndt i Prag mod Medlemmer af det hemmelige slavisk-radikal-socialistiske Selskab „Omladina", har givet Anledning til Bemærkninger om Oprindelsen til dette Ord. „Omladina" betyder „Ungdom", „Den nye Verden", og er et serbisk Ord. I 1848 stiftedes en literær Forening, der kaldte sig Omladina-Foreningen. Senere forstod man som oftest ved „Omladina" den serbiske Studenterverden. En sydslavisk Ungdomsforening antog i 60-Aarene Navnet „Omladina". Den vilde befri Serberne fra Tyrkernes Aag. Da Fyrst Michael Obrenovic blev myrdet i Parken ved Topscheider, sigtede man „Omladinaen" for at have havt en Haand med i Spillet. Der fandtes ogsaa Omladinister i Banatet og i Basika, der paa det heftigste bekjæmpede den dualistiske Ordning af Statsforholdene i Østerrige-Ungarn. Den ungarske Regjering optraadte med stor Strenghed mod denne hemmelige Forening. Under Kampen mellem Ung- og Gammelczecheri har den nu anklagede Omladinaforening i Bøhmen efterhaanden faaet temmelig stor Udbredelse, navnlig i Prag, hvor den repræsenterer yderste venstre Fløi af det ungczechiske Parti; den skal staa i Forbindelse med Slavofilerne i Rusland og med sydslaviske Ungdomsforeninger samt tælle Socialister og Anarkister i sin Midte. Processen i Prag dreier sig om Høiforræderi og Snigmord.

Arbeidsløsheden i Berlin.

Socialistiske Folkemøder.

I 5 kjæmpemæssige Sale, der hører til Bryggerier, som ligger i forskjellige af Berlins Kvarterer, afholdtes Mandag 5 socialistiske Folkemøder, der var besøgte af 9—10,000 Mennesker.

Møderne var indvarslede af det socialistiske Parti, og socialistiske Rigsdagsmænd holdt hvert Sted Taler, hvori de anbefalede en enslydende Resolution, hvis væsentlige Indhold var en mere tilfredsstillende Ordning af de nuværende forgelige Samfundstilstande, og Arbeidsløsheden kræver Hjælp straks. Staten og Kommunen maa skaffe de arbeidsløse Borgere Beskjæftigelse ved ekstraordinære Foretagender. Indførelse af Ottetimers Arbeidsdagen vil ogsaa være heldbringende i denne Henseende. Resolutionen antyder derefter de truende Følger af, at Samfundet ikke anstrenger sig for at skaffe Hjælp, og protesterer mod den Optræden, som det berlinske Politi nylig har vist overfor en „fredelig" Forsamling af arbeidsløse Borgere.

Blandt de socialistiske Rigsdagsmænd, der anbefalede denne Resolution, angreb Singer specielt den berlinske Kommunalforvaltning, som han beskyldte for at være i høieste Grad udygtig, fordi den intet havde foretaget sig for at afhjælpe den foreliggende Nødstilstand.

Ogsaa Regjeringen fik sin Part. Man bebreidede den, at den øste Penge ud i skjæppevis til afrikanske Kolonier, istedetfor at ofre Midler paa at opdyrke ufrugtbare Egne i Tyskland.

Møderne forløb overalt i den største Ro og Orden. Hele den berlinske Politistyrke var paa Benene, men den forholdt sig ligeledes aldeles stille. Kun et Sted, ved et Møde, der afholdtes i „Eiskeller" i et Arbeiderkvarter i det nordlige Berlin, og hvor Liebknecht optraadte som Taler, kom det til et Sammenstød.

Liebknecht havde talt særdeles roligt. Efter ham fik saa en Dr. Gumplowitsch Ordet. I en anarkistisk Tale angreb han heftig Liebknecht, fordi denne havde krævet Hjælp af Staten, „som dog ikke var andet end en organiseret Røverbande".

Straks gav den tilstedeværende Politilsitnant Ordre til, at Taleren skulde arresteres. Dette gav Anledning til en voldig Tumult. Fra Salens Baggrund trængte store, hylende Menneskemængder sig frem mod Talertribunen. Den anarkistiske Talers Venner for at frelse ham, hans Fiender for at true ham.

Ned Nod og neppe lykkedes det Indbyderne at skaffe Ro, og Gumplowitsch arresteredes. Derefter forløb ogsaa dette Møde i Orden.

Ogsaa i Rigsdagen debatteres Arbeidsløsheden.

En stor Ildkugle, har Søndags Aften været observeret heromkring. En Herre der saa den fra Høvig, meddeler Morgbl. følgende derom:

„En Ildkugle (Meteor) iagttoges Søndag Aften Kl. 12 Minutter over 9 fra Høvig i Bærum. Paa Grund af de faa Øieblikke, Fænomenet viste sig, var det ikke godt at opfatte, i hvilken Retning det faldt; men tilsyneladende kom det fra Maanen, der lyste klar, og stod omtrent over Lian, hvorefter det faldt i skraa Retning ned som over Aas Station.

Af Størelse var det som en Femtepart af Maanen med en lysende Ildkugle nederst, omgivet af et rødt og blaaviolet Skjær og en lysende, lang, mangefarvet Stribe efter sig. Omkring Kuglen og Striben var der ligesom Røg."

En Dame, der saa Ildkuglen fra Lysaker, meddeler os: Den syntes af Størreise at være større end Maanen, og det saa ud, som om Ildkuglen ogsaa kom fra Maanen. Den gik sagte nedover fra denne, blev efterhaanden mere og mere aflang, fik en lang Hale og med to stærke Blink forsvandt den bag Skyerne i Syd. Klokken var 11 Minutter over 9.

Af samme Indhold er Meddelelsen fra Folk, der har betragtet Fænomenet i Vestre Aker, ikke langt fra Byen.

Sicilien.

Crispi har til en Interviewer fra Times udtalt følgende om Situationen paa Sicilien. „Vær de forvisset om, at alt er endt om en Maaned, og Opstanden hører da kun til de bitre Minder. Arbeiderne har ladet sig narre af Oprørsapostlerne", men de staar ikke paa deres Side, ja de har aldrig staaet paa den Side. Man har forresten i en ganske gyselig Grad overdrevet vore Lidelser og vor Elendighed. Vi har — hvad der er mindre alvorligt at forsvare os mod et Komplot. Forbryderne, som har Interesse af at vække Uorden og Uro, har faaet Bønderne i nogle Landsbyer til at gjøre Oprør, men de energiske Forholdsregler, som er blevet truffet, har fremmet Førerne. Disse vil nu holde sig i Ro. Det er en Selvfølge, at de har skadet de Mennesker, hvis Interesser de foregav at varetage. Derved, at de har indgydt Ejendomsbesidderne Skræk, vil de visselig ikke foranledige disse til at foretage nye Arbeider, og uden at de Forbedringer, som vi haaber at kunne gjennemføre ved Ordningen af Arbeiderforholdene paa Sicilien, vilde Bøndernes Lod gestalte sig endnu sørgeligere end før".

Men — spørger Intervieweren — har man ikke sagt, at Bønderne skulde tænke paa at forjage de store Grundeierne?

Nei, visselig ikke. Netop i de Provinser, hvor der kun er smaa Grundeiere, er Uroligheberne værst. Jeg gjentager det endnu en Gang, det dreier sig kun om et Komplot, ved hvilket Urostifterne har bragt sig tilnytte faktiske, men dog paa den uværdigste Maade overdrevne Lidelser hos Befolkningen. Ligeoverfor Oprørsstifterne har vi Straffeloven; hvad de Lidelser angaar, under hvilke Befolkningen trykkes, vil vi imod disse gribe til Forholdsregler, som for nærværende undersøges, og som i hvert Fald ikke vil indskrænkes alene til Sicilien, men skal finde Anvendelse paa hele Kongeriget. Vi har til Hensigt at vaage over, at Landmandskontrakterne holdes, at optræde imod Aageruvæsenet og hindre Ejendomsbesidderne i at misbruge sin større Magt. Vi tænker paa at delagtiggjøre Bonden i den Jords Afkastning, som han bearbeider. Dette vil være vanskeligt, men dog mindre vanskeligt end den Jordens Sønderstykkelse, som vi maatte begunstige, ifald vi udvidede Arvefæstet. I Irland har man med de samme Midler søgt at naa det samme Formaal. Foretagendet strandede der. Vi vil forsøge at faa større Held med os, men det vil sjensynlig have sine store Vanskeligheder."

Efterat Crispi have beroliget Korrespondenten med, at han visselig ingensomhelst Overlast vilde komme til at lide paa Sicilien og havde betegnet Meddelelsen om, at Uroligheberne skulde have sit Udspring fra Frankrige som Ammestuesnak, sluttede han med følgende Ord: „Reis De til Sicilien, og inden en Maaned er forløben, vil De gjenfinde den fuldstændige Orden der, den abnormale Tilstand vil være ophørt, og vi vil anstrenge os for at lette al Elendigheden, der, som sagt, dog er stærkt overdreven."

Statsunderstøttelse til Fru Erika Nissen. Regjeringen har efter Forlydende opført i sit Budgetforslag under „Kunstneriske Formaal" en Bevilgning af 1600 Kroner til Fru Erika Nissen.
Gaven til Fru Erika Nissen er i en til Kirkedepartementet rettet Skrivelse anbefalet i de stærkest mulige Udtryk af Hr. Edv. Grieg.

Sikkert Dødstegn. Holdes en levende Haand op mod Lyset med sammenholdt Fingre, viser der sig en klar rød Farve ning imellem hver to og to Fingre der, hvor de berører hinanden. Strax Hjerteslaget er ophørt og dermed Blodstrømmen standset er denne røde Farve borte. De nøiagtigste Forsøg har godtgjort, at dette er et sikkert Dødstegn.

(„Sundhedsbl.")

Et Skud paa Gjøvik.

Forleden Dag saa det stygt ud inde i „Samholds" Kontor. Sagen hænger slig sammen, at Redaktør Enger havde faaet sig sendt endel Magasingeværer af Kaliber 6,5 og røgfrit Krudt. Denne Rifle skulde et Par Herrer forsøge sig med, idet Hr. Enger gjentagende forsikrede at den var uladt.

Pludselig gaar et Skud af, og alle skjønner, at der har ligget en ladt Patron i Magazinet. Om hvorledes det videre gik for sig, hidsætter vi efter „Gj. Blad":

Der blev en ren Panik.

Den 6,5 Millimeters Staalkugle har først gaaet gjennem en Væg saa tvert over Bogbinderiet hvor to Mand befandt sig, derpaa gjennem en Væg til og tvers gjennem Trykkerilokalet, hvor 9 Mennesker opholdt sig. Kuglen borer sig derpaa dybt ind i en Brandmur og preller her af, eller springer tilbage og falder ned etsteds i Trykkerilokalet.

Enger kommer springende ind i Trykkerilokalet og raaber: „Er nogen truffen?"

Faktor Lund sidder paa en Stol og læser Korrektur; lige ved hans Side staar en af Trykkeriets Gutter.

Lund bliver bleg som et Lig og svarede Enger: „Jo, jeg er nok truffen!" Sveden kommer frem paa hans Pande. Han bliver baaren i en Stol op i 2den Etage. Doktoren budsendes og kommer om en Stund til. Klæderne bliver opskaarne af den saarede Mand, og Doktoren undersøger Saaret strax. Han erklærer, at det ikke er livsfarligt. Kuglen er gaaet ind paa høire Side ovenfor Hoften og bortover Ryggen og gjort et to Tommer langt Saar tæt under Skindet.

Der, hvor Kuglen havde gaaet ud igjen, var Saaret styggest. Forsaavidt Kuglen havde gaaet en kvart Tomme dybere, havde Manden ikke været mere. Doktoren rensede derpaa Saaret og syede det igjen.

Den Mand, som blev saaret, kommer sig vistnok igjen; men at han vil blive sengeliggende 1 Maaneds Tid og muligens faa sig en Saarfeber, er meget sandsynligt.

Direkte Skat. I vort Citat af „Verdens Gangs" Udtalelse i 1878 er der ved en Trykfeil kommet til at staa: „Man har kun Valget mellem enten nu at vedtage en Indkomstskattelov, der giver Adgang til at paalægge en Indkomstskat, alt eftersom Statskassens Behov kræver — —" Der skal staa: „der giver Adgang til at paalægge eller undlade at paalægge en Indkomstskat, alt eftersom Statskassens Behov kræver". Trykfeilen har altsaa afsvækket det afgjørende Point i Udtalelsen.

Handel med frossent Kjød til de engelske Marked ifølge har Times udviklet sig til storartede Dimensioner i Løbet af de sidste 13 Aar. Ifjor blev til England indført 2,514,541 frosne Faare- og Lammekroppe, foruden 171,640 Fjerdinger Oxekjød fra Ny Zeeland og Australien desuden 1,373,723 Faar fra La Plata Floden og 16,425 Stykker do. fra Falklands Øerne.

Paa Sydsiden af Themsen, mellem Blackfriars- og Waterloo-Broen, er der blevet opført et mægtigt Bygningskompleks til Lagring af det frosne Kjød, der kom-

---

En Pintsendflugt.

(Skr. for „Eidsv.")
(Slutning.)

Der var ingen Tid til at lægge sig igjen, for Klokken var nu over 3. Vi blev derfor enige om at rusle afsted, ganske i Mag; endda vilde vi naa frem i god betids og faa os en styrkende Søvn, hvad vi kunde komme til at trænge. Jo længere vi kom, jo sjeldnere blev Furuen, idet Birken indtog dens Plads. Terænet var af samme Beskaffenhed som forrige Dag; nu en Skogstrækning, saa en større eller mindre Myr, saa et Fjeldskar. Solen var streng mod os, for det var aldeles Vindstille, og vi gik ikke saa mageligt, som vi havde tænkt at skulle gjøre. Ved Middagstid følte vi os derfor temmelig trætte og blev enige om at tage os en Lur. Det kunde vi ogsaa godt gjøre, da vi nu ikke havde stort over en Mil igjen. Da vi ud paa Kveldparten næsten havde naaet Maalet for vor Vandring, lagde ned sig en tæt Taage over Fjeldet. Deete generede os dog ikke, for vi havde Kompas med og tog nøie Mærke paa Retningen, før Taagen skjulte alt. Efter kort Tids Forløb naaede vi det ene af Vandene, antagelig det sydligste; de var nemlig tre i Tallet og laa i Række fra Syd mod Nord i en indbyrdes Afstand af et Par Kilometer og adskilte fra hverandre ved en lav Bjergryg. Da vi nærmede os Vandet, saa vi en Flok Fugle forlade Bredden og forsvinde i Taagen. Vi havde altsaa Haab om ikke at have gaaet forgjæves.

Men montro Ænderne ikke allerede skulde have begyndt at lægge Æg? Det vilde være en velkommen Tilvext til vor Tørmad. Vi søgte langs Bredden og var saa heldige at finde et Par Reder med tilsammen 8 Æg. I et lidet Birkeholdt indrettede vi os for Natten, fik vor Nying istand og den medbragte lille Kasserolle over Ilden, og nu fik vi os et rigtig Herremaaltid.

Flere Gange hørte vi Heiloens klagende Fløiten inde i Taagen, og et Par Gange kom den saa nær, at vi kunde have skudt den. Men vi vilde ikke lade Ænderne faa Nys om, at der var Fiender i Nærheden. Da Taagen førte en klam Kulde med sig, enedes vi om efter Tur at holde Nyingen vedlige. Vi blev siddende oppe et Par Timer, underholdende hverandre med alskens Jagtprat, inden vi søgte Hvile.

Den følgende Morgen fik Solen Bugt med Taagen, og nu listede vi os frem til Vandet. Det var let at nærme sig disse Vande, da de alle havde høie og steile Bredder undtagen paa de Steder, hvor de havde sin Smule Til- og Afløb, og vi kunde derfor næsten hele Veien gaa opret. Vi fandt en Flok paa 8 Stykker inden Skudhold; to mindre Flokke laa noget længere borte. Bosserne knaldede, og tre prægtige Andeslegger blev liggende. Men hvorledes skulde vi faa dem fat? Vandet var dybt, der fandtes ikke mere Strøm end i en Vaskevandsbolle, og der rørte sig ikke den mindste Luftning. Der var ingen anden Raad, end at en af os maatte blive tilbage, medens de to andre undersøgte de øvrige Vande, for der kredsede en Fiskejohn oppe i Luften, og hvem kunde vide, om den ikke fandt paa at forsøge, om det gik an at leve af andet end Fisk. I alle tre Vand fandtes der Abbor, havde den omtalte Fin sagt mig. Jens udkaaredes til Vagt, og Anders og jeg begav os nordefter. I det næste Vand var der kun to Par Ænder; de laa langt borte, men kom raskt svømmende paaskraa henimod os, og om et Par Minutter var Sleggerne vore. Her blev Anders igjen, medens jeg, som var kjendt, begav mig til det tredie Vand. Her var en Flok paa 5 Stykker; men de laa ved den modsatte Bred aldeles urørlige i Solskinnet. Jeg maatte derfor gjøre en lang Omvei for at komme dem paa Hold, hvilket ogsaa lykkedes.

Jeg ved ikke noget, som kan forvolde en Jæger større Ærgrelse, end et paa Vandet skudt Bytte, som man ingen Mulighed har for at faa fat i og som paa Grund af Vind- og Strømstille ligger ligesom for Anker. Da kan man virkelig behøve at smøre sig med Taalmodighed. Der er ingen anden Raad end at vente og se, om det ikke muligens skulde begynde at blæse. Der sad jeg da og ærgrede mig over Vinden, der syntes at være afgaaet ved Døden, over Solen, som brunstegte mig, og over mig selv, at jeg ikke ventede før jeg skjød; kanske Fuglene kunde have kommet ind til Bredden. Saaledes gik Time efter Time. Engang hørte jeg et Skud fra den Kant, hvor mine Kammerater var, og misundte næsten Vedkommende den Smule Afvexling, han havde. Henimod Middag begyndte det at lufte svagt fra Øst. Sesaa, mumlede jeg, nu skal Andeskrotten paa sneglevis føres tversover Vandet, før jeg faar fat i den; kanske er det forbi med Luftningen, naar Anden er kommen midt udpaa. Det sidste indtraf dog ikke, men der gik over to Timer, før min Fangst naaede den modsatte Bred. Jeg drog et Lettelsens Suk, da jeg holdt den i Haanden.

Anders var for længe siden færdig, da jeg naaede ham, men han havde ventet paa mig og var da i Beredskab med at gaa og søge mig op. Han havde forøget sit Bytte. For at værge sig mod Solen var hun kroben ind under en fremspringende Fjeldknat, hvor han sad og dubbede. Han vaktes af sin Halvsøvn ved et Plask i Vandet og saa da Fiskejohn hæve sig op af Vandskorpen med en stor Abbor i Kloerne, hvorfor han greb sit Gevær, kastede til Diet og trykkede løs. Aborren slap rimeligvis derfra med Livet, men stakkars John ikke; den laa nu og holdt de døde Ænder med Selskab.

Anders fortalte mig, at han ogsaa havde hørt Skud fra Jens. Vi gik did, hvor vi forlod ham, men saa hverken ham eller Ænderne. Nede ved forrige Nats Nying fandt vi ham ligge og snorksove. Hans Jagtbytte var fem Andslegger, idet han af en tilbagevendende Flok havde været saa heldig at skyde to i et Skud. Fuglene opholdt sig sandsynligvis nu ved et større Vand, som skulde ligge en halv Mil østenfor, men did havde vi ikke Lyst at gaa: vi syntes, at vi nu havde nok at bære paa.

Efter at have tilfredsstillet vor Hunger begav vi os paa Tilbageveien. Vi gik Eftermiddagen og hele Natten, da vi frygtede for, at der skulde tilstøde vort første Jagtudbytte noget. Udpaa Morgenen naaede vi frem og fandt alt i Orden. Saa tog vi os en Lur og naaede hjem næste Nat.

Vi aftalte med hverandre, at dette ikke skulde blive vor sidste Tur til hine Fjeldvande; men det blev det dog. Nogen Tid efter spredtes vi til hver sin Kant og fik andre Interesser at varetage. Senere har neppe Stokanden deroppe været uroet af nogen Nordmand. Det er vistnok kun Fjeldfinnerne, som nu driver Jagt der.

---

mer fra Antipoderne. For at give et Begreb om Bygningens Størrelse, skulde vi anføre, at det ikke er ualmindeligt at der dagelig modtages 12,000 Faarekroppe fra otte Lægtere, der besørge Transporten fra de store Dampere; Modtagelsen af en halv Snes Tusinde Kroppe regnes for et almindeligt Dagarbeide. Elevatorerne kunne i Timen løfte 1500 Kroppe, der opbevares i store Fryserum, hvis Temperatur er omtrent + 7 Grader Celsius. I en enkelt af Bygningerne kan der opbevares 250,000 Faarekroppe, og man har i Almindelighed 150,000 paa Lager.

Faarene kjøbes direkte fra Landmændene i Ny Zeeland og Australien af det britiske Selskabs Repræsentanter for 2 d. (15 Øre) pr. engelsk Pund for Dyr, der veier 70 Pund. Landmændene beholder Skindet og Talgen. Paa Ny Zeeland findes der for Øieblikket 22 Kjødfrysnings-Etablissementer, paa hvilke 12—13,000 Faarekroppe kunde gjennemfryses paa en Dag; om Aaret vil der kunde blive besørget fire Millioner Faarekroppe. Et enkelt Etablissement, der kan behandle 1000 Faar daglig, koster fra 300—360,000 Kr. Ikke mindre end 88 Skibe ere forsynede med Fryserum, der kunde rumme 6,700,000 Kroppe. Det bedste Faarekjød fra Ny Zeeland koster for Tiden i London 4½d. (ca. 31 Øre) pr. Pd.

Handelen med Smør fra Antipoderne udvikler sig samtidigt efter en stor Maalestok. Ifølge Times iværksættes der efterhaanden store Forbedringer med Hensyn til Smørrets Forsendelse. Man venter, at der i denne Sæson fra Australien og Ny-Zeeland til det engelske Marked vil blive sendt fire Gange saa meget Smør som i forrige Sæson.

Sverdrup i Haugesund.

Haugesund 24/1 (H. O. T.-B.)

Jakob Sverdrups Foredrag igaaraftes holdtes for overfyldt Hus, antagelig 8 a 900 Mennesker. Mange kom ikke ind. Taleren gjennemgik Udenrigsministerspørgsmaalet og Konsulatsagen, forsvarede Ministeriet Stangs Dannelse og dets Holdning og paaviste, at den radikale Politik og Skarnæslinjen maatte føre enten til Partiets og dermed Storthingets og Nationens Ydmygelse eller til Unionens Sprængning og Republikens Indførelse. Han maanede Vælgerne til at betænke sig noie før de gaar til Valget. Foredraget paahørtes med stor Opmærksomhed og hilstesifølge et andet Telegram med stærkt Bifald.

Til den ærede Indsender i forrige Nummer har vi i Grunden intet at bemærke, da vi ikke finder nogen Forskjel mellem hans og vort Standpunkt. Vi tror kun ligeoverfor Radikalernes Angreb paa Unionen at burde betone Udsigterne til en fredelig Løsning af Stridspunkterne med Sverige og Villigheden fra norsk Side til at antage rimelige Vilkaar. Vi tror ikke, at der blandt tænkende Svensker er nogen Misforstaaelse med Hensyn til Norges Krav. De saakaldte „Storsvensker" lægger i al Fald tydeligt for Dagen, at de frygter for, at Nordmændene vil staa som en Mand i Kravet paa fuld og uafkortet Ligestillethed, og denne Frygt er neppe ubegrundet. Skulde svenske Mænd nære Forhaabninger om, at nogen Nordmand vil hjælpe til at slaa af paa Fordringerne om fuld Jevnbyrdighed, vil de snart blive revet ud af Vildfarelsen. Vort Blad vil senere finde Leilighed til at fremhæve, hvordan Stillingen forsaavidt er.

Vi har allerede i vor Lørdagsartikel „Sikkerhed for Norges nationale Liv" antydet Nødvendigheden af et tilstrækkeligt Landsforsvar. Centrums Standpunkt er her givet. Det vil til Forsvaret have Aarsbevilgninger, der holder det i en jevn god Stand, saa det i Farens Stund fyldestgjør Forventningerne, og det tager altsaa bestemt Afstand lige meget fra den Forsvarsnihilisme, hvormed Radikalerne periodevis river Flænger i Forsvaret, og fra de pludselige og uberegnelige Anfald af krigersk Ødselhed, som ret som det er kommer farende over Partiet og bringer det til at „ofre til Neptun" de i Nihilismens Perioder indtagne Doser af Voldgift og evig Fred.

Krise i Serbien.

Milan i Belgrad.

I Serbien er der udbrudt en alvorlig Krise, og det haardt omtumlede Land staar rimeligvis atter overfor voldsomme indre Rivninger.

Da den 18aarige Aleksander foretog sit resolute Statskup den 1ste April ifjor, væltede Regentskabet og overtog Regjeringen med Dokic som Ministerpræsident, da saa Alt saare godt ud. En ung Konge, der syntes rede til at regjere i Overensstemmelse med det i Landet herskende radikale Flertal — havde han ikke Chancer for at gjøre sig populær, navnlig paa Baggrund af Kong Milans extravagante Regimente?

Men efter et halvt Aars Forløb kom det til en Spænding mellem Kongen og Ministeriet, det vil atter sige mellem Kongen og Folket, og denne Spænding har medført Krisen. Spændingen tiltog, da Dokic, Kongens tidligere Lærer, trak sig tilbage fra Ministerhvervet og Gruic blev Ministerpræsident.

Ved Nytaar blev Krisen akut. Den Rigsretssag, som det radikale Parti fik anlagt imod det ved Statskupet den 1ste April styrtede liberale Ministerium Avakumovic, ophidsede blot Stemningen paa begge Sider. Avakumovic og hans Kolleger vilde ikke anerkjende Domstolen og forlod Retssalen under haanlige Bemærkninger til Dommerne. Kongen, der fra Begyndelsen af havde misbilliget hele denne Rigsretstiltale, nærmede sig det liberale Parti og modtog til de Radikales Forbitrelse de anklagede Ministre paa sit Slot.

Aleksander ønskede aabenbart et stærkt Militærregimente, støttende sig paa Rusland. Men for at Overgangen ikke skulde blive altfor brat, naar han brød med de Radikale, vilde han prøve et Koalitionsministerium og udsaa Prof. Nikolajevic til at bringe dette i Stand. Nikolajevic ansees nu for en ivrig Tilhænger af Milan, men har i sin Tid tilhørt det radikale Parti, i hvilket han har mange Forbindelser.

Kongen indtog imidlertid en afgjort fiendtlig Stilling til sit eget Ministerium. Han vilde ikke ligefrem afskedige det, og Ministeriet vilde ikke lette Kongen Situationen ved selv at indgive sin Demission; men Kongen, der sagde sig syg, demonstrerede tilstrækkelig tydeligt ved slet ikke at give Møde i Statsraadet siden den 1ste Januar. Et Hofbal blev afsagt.

Nikolajevic havde søgt at danne et Kabinet, i hvilket de fleste Pladser skulde besættes med Oberster. Det strandede.

Medens Kongen vaklede frem og tilbage og konfererede med Førere af de forskjelligste politiske Afskygninger, tilkaldte de Radikale deres Fører Pasic fra St. Petersborg, hvor han er Gesandt. Han ankom i Lørdags.

Men en endnu betydeligere politisk Person var samtidig underveis til Serbiens Hovedstad. Milan havde i al Hemmelighed forladt Paris; da den serbiske Gesandt i Paris, Franassonic spurgte efter ham, fik han at vide, at han var gaaet paa Jagt. Imidlertid sad Ex-Kongen i Orient-Expresstoget. Den 21de Januar, altsaa i Søndags, var han i Pesth, og drog øieblikkelig videre til Belgrad.

At det var ham, der som ofte tidligere havde staaet bag ved Sønnens Handlinger, er utvilsomt, ligesaa vel som at han nu vilde tage aktiv Del i Regjeringen. Ministeriet Gruic bekvemmede sig da endelig nu til at indgive sin Demission med den Motivering, at den landflygtige Konges Tilstedeværelse i Landet var forfatningsstridig.

Om hvad der ellers er skeet, foreligger kun spredte og tildels selvmodsigende telegrafiske Efterretninger. Kongen har afslaaet at modtage Demissionen under Paaskud af, at Motiveringen er intetsigende og meningsløs; men det er *sikkert* nok, at han ikke vil beholde sine Ministre. Skuptschinaen samledes igaar; den er neppe tilbøielig til Indrømmelser, og man er forberedt paa en Opløsning. Men da Folket rimeligvis vil sende samme overvældende Majoritet af radikale Deputerede tilbage til Skuptschinaen, vil der da ikke være andet at gjøre for Milan og Aleksander end at prøve et Militærdespoti.

Et Rygte, Telegrafen bragte om, at Milan skulde være bleven myrdet i Belgrad, har vist sig ugrundet.

Hvordan man overhovedet vil forklare den Besynderlighed, at Milan efter at have modtaget 1 Million for ikke at blande sig i Serbiens Anliggender, nu alligevel er vendt tilbage, det faar staa hen; mene den eksentriske Fyrste, Helten i de parisiske Alkovehistorier fra de sidste Aar, blive neppe nogen Gevinst for Regjeringen i Serbien.

Seirer Milan og Aleksander ikke i denne Strid, kan det blive skjæbnesvangert for Dynastiet Obrenovic, thi en stærk anti-dynastisk Bevægelse er begyndt i de Radikales yderste venstre Fløi, der nemlig har sin Støtte i det vestlige Serbien, og overfor Obrenovic fremdrages nu eventuel Prætendent Prins Arséne Karageorgevic, som er Officer i den russiske Hær og skal staa i særlig Gunst ved det russiske Hof.

En Ekstraudgave af Bladet „Odjek" melder: Kongen kaldte ved Midnat Udenrigsministeren og Indenrigsministeren til sig og erklærede, at han ikke selv kunde orientere sig i den vanskelige Situation, hvorfor han havde tilkaldt sin Fader. Ministeriet indgav derefter sin Afskedsbegjæring, idet det erklærede, at Kong Milands Ankomst var forfatningsstridig. Skupschtinaen er efter Kongens Forlangende bleven udsat. Tropperne er konsignerede.

Blandt de Fordringer, som Kongen har stillet og de Radikale afslaaet, findes Retten til selvstændig at udnævne Krigsministeren og Gesandterne, til at sætte Lode, der angaar de kongelige Forældre, ud af Kraft og til at ophæve Processen mod det liberale Kabinet Avakumovic.

For Øieblikket staar Dannelsen af et liberalt fremskridtsvenligt Koalitionsministerium i Forgrunden.

Arbeidermødet i Skien.

Mange Resolutioner.

(Telegrammer gj. Høydahl Ohmes Bureau).

Almindelig Stemmeret.

Mødet vedtog enstemmig følgende Resolution om første Sag, „almindelig Stemmeret i Stat og Kommune":

„Idet man fastholder femte almindelige Arbeidermødes Fordring paa Indførelse af almindelig Stemmeret for Mænd og Kvinder i Stat og Kommune, kræver Mødet som Betingelse for Samarbeide med Venstre ved kommende Valg: 1. At almindelig Stemmeret for Mænd efter foreliggende Grundlovsforslag gjennemføres i kommende Tingperiode; 2. Hvis totrediedels Flertal for Reformen ikke opnaaes, indføres den kommunale Stemmeret ved almindelig Lov".

Derefter vedtoges følgende Tillægsforslag med 39 mod 22 Stemmer:

„Mødet modsætter sig ikke, at Forholdstalsvalg samtidig indføres".

Repræsentationen paa Stortinget.

Enstemmig vedtoges følgende Resolution: „Idet Mødet fremholder Nødvendigheden af, at Arbeiderne i størst mulig Udstrækning faar sine Repræsentanter i Stortinget, henstiller det til de organiserede Arbeidere i de enkelte Valgkredse at forlange sig repræsenteret, forsaavidt Forholdene gjør det paakrævet og muligt".

Kontraktorsystemet.

Angaaende Kontraktorsystemet udtale Mødet, at Kontraktor- og Anbudssystemer nedtrykker Arbeidslønnen og virker ødelæggende og demoraliserende paa Arbeiderne, medens Erfaringen viser, at Stats- og Kommunens økonomiske Udbytte deraf er direkte og indirekte Tab. Mødet maa derfor kræve de offentlige Arbeiders Udførelse i Dagløn under anerkjendt duelige Fagmænds Ledelse og med fortrinsvis Benyttelse af norske Arbeidere.

Alderdomsforsørgelse.

Alle Talere fremholdt, at Staten nu maatte tage sig af denne Sag med Alvor og Kraft. Nogle holdt paa Hjælp til Selvhjælp, men de fleste mente, at Staten fik bære det hele, da Flertallet af Arbeidere ikke havde noget at gjøre Indskud af. Mødet udtaler: Mødet kræver, at Staten opretter en af den garanteret Understøttelsesindretning, hvoraf enhver i Tilfælde af Sygdom, Invaliditet og Alderdom har Ret til Understøttelse. (Mod 1 St.).

Unionssagen.

Mødet kræver: „1. at Norges Selvstændighed gjennemføres ved eget Udenrigsstyre og Konsulatvæsen, 2. at Stortinget ved alle forfatningsmæssige Midler søger sine Beslutninger respekterede og gjennemførte. Ikke mindst kræves dette af Hensyn til de mange paa Dagsordenen staaende Arbeiderspørgsmaal, hvis Løsning sinkes af de unionelle Tvistigheder".

Det sjette Arbeidermøde sender de svenske Arbeidere sin Hilsen med Udtalelse af det Haab, at man paa begge Sider, til gjensidig Støtte i Kampen for Arbeidernes Rettigheder, fordrer opretholdt Unionens Tanke om et Fredsforbund mellem de to Folk til Udvidelse af deres Frihed og Betryggelse af deres Selvstændighed.

Gratis Uddeling af Jord.

Mødet gjentog Resolutionen fra forrige Arbeidermøde, der kræver, at Staten gratis uddeler Jord til Husmænd og andre Arbeidere, opkjøber ledig dyrkbar Jord og støtter med billige Laan.

Direkte Skat.

Flere Talere fremholdt, at Toldbeskatningen paa almindelige Forbrugsartikler skridtvis ophævedes og videre Anvendelse af stigende direkte Skat.

En fuld Mand slingrede forleden Nat opover Karl Johans Gade. Udenfor en Cigarbutik ravede han omkuld og knuste den store Speilglasrude. Men da blev nok Fyren med et ædru; thi han tog saa fort tilbens, at det var umuligt at faa fat paa ham. Udenfor Butiken maatte der holdes Vagt hele Natten.

Brand i Mandal.

Mandal. 24/1. (H. O. T. B.)

Igaaraftes Kl. 8 opstod Brand i Boghandler Reiersens Hus, antagelig foranlediget ved Explosion af en Lampe. Huset er delvis ødelagt, ligesom Butiken og Lageret led Skade af Vandet.

Sondmørsfisket.

Aalesund 24/1. (H. O. T. B.)

3000 Tønder Agnsild er stængt i Sondmøre; det antages at være tilstrækkeligt til Fisket. Flere Forsøg er gjort paa Sondmørsbankerne, men Fangsten har kun været ubetydelig. Igaar forrygende Snestorm af Nordvest.

Matias Skard har paa J. W. Cappelens Forlag udgivet Skolens Historie, kort fortalt i sin kulturhistoriske Sammenhæng. Bogen, der er forsynet med et Billede af Pestalozzi, udkom Tirsdag.

Skandaler paa Mofs. Forleden skulde Kand. Støp, der indtil fornylig var Redaktionssekretær i den radikale „Dagsposten". men nu har forladt Radikalerne, holde Foredrag i Mofs. Han havde ikke før sagt: „Ærede Forsamling!" før der begyndte et øredøvende Spektakel med Piben, Skrigen og vilde Hyl. Der hørtes: „Ned med Forræderen!" Din Svenskeslusk, og lignende Skjældsord. Hr. Støp tog Sagen med Ro, men Spektakelmagerne vilde ikke holde op. Endelig kom Politimesteren tilstede og opfordrede til Ro, ellers lod han Lokalet rydde. Da den radikale Redaktør Kristensen („Mofs Avis") ikke efterkom Opfordringen, tog Politimesteren ham i Kraven og satte ham paa Dør. 60. Pibere — næsten udelukkende Gutter i 14—18 Aars Alderen — gik samtidig sin Vei. Tilbage blev ca. 300, som hilste Foredraget med stærkt og langvarigt Bifald,

Keiseren og Bismarck.

Keiseren har sendt sin Fløiadjutant Moltke med nogle Flasker gammel Vin og en egenhændig Skrivelse til Bismarck, hvori han lykønsker ham i Anledning af et overstaaet Anfald af Influenza. Bismarck har sendt en Takkeskrivelse og udtalt Haabet om at kunne indfinde sig personlig og takke Keiseren. Der er altsaa nu godt Haab om en Forsoning mellem Keiseren og den gamle Rigskansler.

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Norsk Filigransfabrik
Guldsmedforretning.
Kirkegaden **32,** Christiania,
Telefon No. 1946. Telegramadr. „Filigran".
Guld- & Sølvarbeide
samt
Pletvarer.
Stort og godt Udvalg, rillige Priser.
Til
Præmier
for Skytterlag og Idretsforeninger sendes paa Forlangende Udvalg.
Rabat tilstaaes!
Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

Læderremme, extra. **Bomuldsremme billige.**

Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

H. A. H. Paulsen
Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Antracite- Støberi- og Hus- hel og huggen engelsk og skotsk
Kul, Cokes, Ved, Rujern, ildfast Sten og **Ler,**
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags
Telefon 535 *og* **1840.**

W. Wiklunds
Glødelamper.
Eneudsalg for Norge hos
K. Thorbjørn Løve.
Torvgaden 19. Telefon 2662,

Otto Treiders
Handelsskole
Grændsen 4
Iste Febr. begynder nyt **kortvarigt Kursus i Bogholderi, Handelsregning og Skrivning** (**Steilskrift** indbefattet).
Telefon 2259.

Olympen
Kr.a Morskabstheater.
Concert og Forestilling hver Aften.
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.
kjøbes.
Durban Hansen,
11 Jernbanetorvet,
Christiania.

O. Jacobsons Maskinværksted,
Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

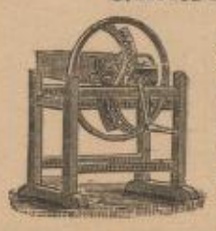

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.
Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1392.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30,

anbefaler sit store Udvalg i udmærket pene og gode ***Børneski*** med med Stropper fra 1 Krone og opover, samt elegante ***Furu-*** og ***Askeski*** for Damer og Herrer. Sokker, Paabindinger, Skistave, Gummilapper m. m. til billige Priser.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvilligheb til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

Avertisementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertisementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frolichs Gaard.

1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne, Dukkevogne,

Kurv-Reisekufferter,

Kurver- & Kurvmøbler, Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 13. Telefon 1561.

Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom, Christianssund 1892.

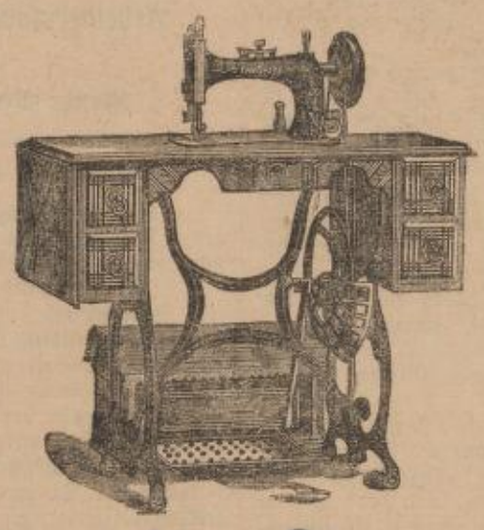

Amerikanske Symaskiner.

Den **bedste og billigste amerikanske Symaskine** er

Trædemaskinen New Home

og

Haandmaskinen New National,

fra

New Home Sewing Machine Co.,

Orange Mass, U. S. Amerika.

NB. Spørg Folk. som har været i Amerika, om disse Maskiner, og de vil svare, ***at de foretrækkes fremfor andre Symaskiner og findes i næsten ethvert Hus i Amerika.***

Haandmaskine med Kasse kun Kr. 46.00,
„ uden „ „ „ 35.00

pr. contant. ***Sælges ogsaa paa Afbetaling,***

Lager og ***Udsalg*** hos ***Hovedagenten for Norge***

Haakon J. Hansen,

Store Strandgade No. 4.

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel

Carl Joh. Gade 3.

Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.

Papirindustri

Carl 12tes Gade 8.

Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	—	**Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	—	**Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	—	**Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	—	**Træpap.**
Bægna Træsliberi	—	**Træmasse.**
Schatz & Hübner	—	**Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Rich. Andvords Papirhandel

anbefaler:

Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.

Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.

Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.

Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.

Rich. Andvords Papirhandel,

Kristiania.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges af

Kristiania Realkreditbank.

I alle Boglader faaes:

Vesle-Svarten

En Hest's Levnetsløb

fortalt af den selv

Frit efter Dr. Henning Wendell's svensk Bearbeidelse af „Miss Sewell's „Black Beauty" ved Marie Jørstad.

Pris heft. 1.50. Kart 1.75. Porto 0.10.

Cammermeyers Boghandel
Carl Johansgade 41 og 43.

Paa vort Forlag er udkommet og at erholde i Bogladerne:

Religion og Videnskab.

Foredrag af

Professor Fredrik Petersen.

Pris Kr. 1.25.

Kristofer Janson og det nye Testamente.

En populær Imødegaaelse af Kr. Jansons Angreb paa det nye Testamente.

Af

Universitetsstipendiat Sigurd Odland.

Pris 1 Kr.

Lutherstiftelsens Boghandel.

N. Slotsgade 8. Kvartalet mellem Karljohans og Prinsens Gade.

Inhalatør (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Difteri, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.

Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage Kr. 0.50.

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:

At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurevevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Havre

kjøbes til høieste Dagspris hos

Peter Larsen & Co.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 12. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 27de Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Storthingsgaden 2 II. — *Telefon no. 1797.*

Livsforsikringsselskabet **Life Assurance Society,**
Christiania, siden 1863 i Norge.
London, siden 1843 i England.

I Norge er med færre medarbeidere end i de foregaaende aar afsluttet en 25 % større ny forretning.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2. Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, **Horten.** (H. O.)

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Frc. Priscourant
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 187.. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Simers Punsch
anbefales

Livsforsikringsselskabet
„The Mutual Life"
af New York.
Stiftet 1343.
Reservefond:
over **653 Millioner** Kroner.
„The Mutual Life" er **intet** Actieselskab, hvorfor **hele** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.,
Generalagenter,
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.

Til det private Semiar med Ungdomsskolen paa Notodden er der siden Nytaar indkommet følgende Beløb:

Ole H. Enggrav, Hitterdal, Kr. 200. Dr. N. M. Bergh, do., 10*). A. N. Ingolfsrud, do., 5*). A. S. Odegaarden, Bamble, 50. Peder S. Odegaarden, do., 20. Arnold L. Odegaarden, do.,20. Tron Olsen Ronholdt, do., 5. Dr. Olaf Frich. do., 10*). Andreas Knutsen Kjønsen, do., 5. Ingebret S. Nyhus do., 1. O Jacobsen Tveten, do., 1. Lars Andersen Waag, do., 4. Eilert Fæseth, do., 2. Erik K. Hafsund, do., 3. Thor Larsen Ronholdt, do., 3. Thor O Ronholdt, do., 10. Landhandler S. Thorsdal (Fæseth), do., 5. Provst Chr. Lange, Sandeherred, 25. J. Lyhmann, do., 10. O. Halvorsen, do. 25., A. F. Klaveness, do., 25. Ludv. Bærøe, do., 10. A. C. Gogstad, do., 10. Ved Pastor B. W. Krogh. Porsgrund, 205. Tilsammen Kr. 674, hvorfor kvitteres.

Hitterdal, den 19de Januar 1864.

M. M. Kleppen,
Kasserer.

*) Aarlig.

Arbeidsløshed.

Naar et industrielt Anlæg af en eller anden Grund ser sig nødt til at afskedige en større Del af sine Arbeidere eller endog helt nedlægge sin Virksomhed, er det uundgaaeligt, at der maa opstaa Nød i talrige Arbeiderfamilier, Værst er det selvfølgelig, naar hele Industrigrene, paa Grund af daarlige Priser paa deres Produkter, maa indskrænke Bedriften.

Ofte vil der i saadanne Tilfælder opstaa en alvorlig Bevægelse blandt Arbeiderne, og Socialisterne, der kræver, at Staten skal overtage al Produktion og alt Ansvar, vil da vinde Tilhængere.

Vi har ganske nylig seet Følgerne af en Indskrænkning i Trælastbedriften i Fredrikstad, „Lislebyaffæren" vil være i friskt Minde.

Det har ofte været under Overveielse, om der ikke kunde gjøres noget for at hindre den Nød og Elendighed, som Arbeidsløshed fører med sig. Men ingen har kunnet paavise nogen praktisk Udvei. Skjærpelse af Arbeidsgivernes Ansvar kan vistnok forebygge en Del Uregelmæssigheder, der tidligere har gaaet i Svang. Men dersom en Bedrift ikke faar Lov til efter Behovet at indskrænke sin Arbeidsstok, saa har Arbeidsgiverne altid i Baghaanden det Middel helt at ophøre med Bedriften, og dette synes at maatte være en for Arbeiderne endnu uheldigere Løsning af Knuden. Altfor strenge Bestemmelser vil virke trykkende paa det private Initiativ. Naar det Ansvar, der paadrages ved at drive en Fabrik, bliver meget omfattende og kan gjøres gjældende mod Arbeidsgiverne personlig ud over rimelige Grændser, da vil Lysten til at sætte nye Virksomheder i Gang indskrænkes til Skade for Landets Udvikling og til Fordel for fremmede Staters Industridrivende, naar disse ikke hemmes af de samme Baand.

Vi tror dog, man ikke behøver at se Sagen i et for trøstesløst Lys. Der er utvilsomt Udveie til at bekæmpe de værste Vanskeligheder og afværge de slemmeste Følger af en opstaaet Arbeidsløshed, uden at den Rolle, den private Foretagsomhed spiller, behøver at indskrænkes.

Vi mener, at alle Fabrikanlæg og alle Industrigrene i Landet maa kunne stilles i et saadant Forhold til hinanden, at de gjensidig støtter hinanden og sikrer hinandens Stilling. Vi tænker os, at dette bl. a. vil kunne ske paa den Maade, at naar Afskedigelser maa finde Sted ved et eller flere Brug, skal dette bringes til almindelig Kundskab, for at de Afskedigede skal kunne blive tilbudt Ansættelse ved andre Brug af lignende Slags, der ser sig istand til at modtage nye Folk. Subsidiært, dersom Ansættelse i Bedrift af samme Art som den, hvori Afskedigelserne finder Sted, er umulig i fornøden Udstrækning, skal de afskedigede Arbeidere have Fortrinsret til Ansættelse enten i beslægtede Industrigrene eller saadanne, hvori ingen særskilt Uddannelse behøves. Som sidste Udvei gives dem midlertidig Sysselsættelse i en Virksomhed, hvori de, skjønt Fagkyndighed er fornøden, dog kan bruges til de lettere og simplere Slags Arbeider.

For at saadan Ordning kan gjennemføres i Virkeligheden og ikke blive staaende som et fromt Ønske paa Papiret, maa der en vis Organisation til. Vi har tænkt os, at der under Statens Ledelse oprettes et Arbeidskontor for hele Landet, til hvilket alle industrielle Anlæg er forpligtet til baade at indberette forestaaende Afskedigelser og at give Oplysning om, hvorvidt de ønsker eller er i Stand til at modtage nye Arbeidere. Dette Kontor skal desuden selvstændig anstille Undersøgelser angaaende Arbeidsforholdene for paa den mest effektive Maade at kunne have en Oversigt over, hvilke Forholdsregler der bør træffes, hver Gang Arbeidsløshed indtræder.

Det er Tanken, at ved Afskedigelser maa de saakaldte „mobile" Arbeidere, der ikke ved stærke Baand er bundne til det Sted, hvor de har Ansættelse, regelmæssig staa først for Tur. Men der bør ikke være nogen Forpligtelse for nogen Arbeider til efter Afskedigelsen at forlade sin Bopæl, naar han kan blive der uden at falde Fattigvæsenet til Byrde.

Det bedste Middel til at undgaa Feilgreb er at prøve sig frem. Vi mener derfor, at en Organisation som den her antydede for det første bør være indskrænket til den egentlige Fabrikdrift og altaa ikke omfatte Haandværk, Handel eller anden Bedrift.

Vi vil for Tiden indskrænke os til disse Bemærkninger og henstille Spørgsmaalet til alle Vedkommendes velvillige Overveielse.

Kandidat Stop (før Sekretær i den radikale „Dagspst.") har i disse Dage holdt politiske Foredrag i Smaalensbyerne. Om hans Foredrag i Fredriksstad skriver „Fr.-stad Tilst." bl. a.: Til Hr. Kandidat Stops politiske Foredrag var der fremmødt omtrent 300 Mennesker. Taleren signaliserede sig straks og flere Gange senere som fremdeles Venstremand, bl. a. som Tilhænger af den almindelige Stemmeret, men hvorfor han havde maattet bryde med den Politik, der nu føres af de radikale Ledere, og som han mente, at Mængden ikke var med paa, naar den fik Øinene aabnede for, hvortil der sigtedes, det var fordi deres Politik i de unionelle Sager ikke blot var taabelig, men meget skadelig.

Den radikale Politik var fra Fødselen dømt af den hele Verden, fordi den førtes om Formaliteter, ikke om Realiteter. Men med Kunst havde Lederne blandet mange forskjelligartede Sager sammen, saa det almene Vælgerfolks Blik forblindedes.

Han gjennemgik derpaa med logisk Skarphed de mange Modsigelser i Radikalernes Unionspolitik, Konsulatsagen, Udenrigsministerspørgsmaalet, Fredssagen, blottede, dog uden unødig Skarphed eller Personligheder, hvor aldeles umulig Radikalernes Fordringer var, hvor absolut modarbeidende det Maal at styrke Unionen, men vel ialfald i visse Maader vel stikkede til at føre til Radikalernes Maal: Unionens Sprængning.

Han paaviste den absolutte Nødvendighed af ved de nu kommende Valg at faa Unionsspørgsmaalet løst og endte med en varm Appel til Folket om nu ved Valgene at stemme med Høire og Moderate, det betyder Forhandling med Sverige for at faa den fulde Ligeberettigelse indrømmet. Først naar det viste sig, at Forhandlingens Vei ikke førte til Maalet, var det Tid at gribe andre Midler.

Taleren hilstes med stærkt Applaus, hvorpaa ex auditorio udbragtes et Leve Unionen, der besvares med kraftige Hurraer.

Direkte Skat i England. Et radikalt Blad meddeler, forøvrigt meget interessante, Oplysninger om den engelske „Income tax" eller Indkomstskat til Statskassen. Med rette gjøres der opmærksom paa, hvor heldig den har været for Statens Finanser. Men Artikelen forbigaar ganske en meget væsentlig Omstændighed, der stiller det Hele i et andet Lys end tilsigtet. Sagen er den: der findes i England ingen kommunal Indtægtsskat. Der opstaar altsaa ingen Kollision mellem Statens og Kommunernes Interesser.

Der er for Tiden ikke Tale om at indføre Indtægtsskat i Kommunernes Finansvæsen. Skulde der blive Spørgsmaal derom, vil man i England sikkerlig drøfte Sagen meget grundigere og træffe meget bedre Foranstaltninger til at afværge Modstrid i Interesserne og Overbebyrdelse af Skatyderne, end man har gjort her i Landet ved Indførelsen af den direkte Skat i 1892.

Aarsberetning for „Fru Rosings Taleskole for Døve" er udkommen for Budgetaaret 1892—93 og indeholder: Skolens Budget. Skolens Lokaler. Eleverne. Lærerpersonalet. Oversigt over Klasserne. Undervisningsfagenes Fordeling. Schema over Elevernes Horelse. L' Audigéne Verrier. Den internationale Døvstummelærerkongres i Chicago.

Det fremgaar, at Skolen havde 76 Elever, nemlig 49 Gutter og 27 Piger fordelte i 7 Klasser. Undervisningen omfatter de almindelige Folkeskolefag; Pigerne har Haandarbeide efter Frøken Marie Rosings Methode, Gutterne Sløid efter Hr. Tarje Thommessens Princip. Tegning lægges der særdeles Vægt paa, navnlig Frihaandstegning efter Kapitein Anton Berghs Methode. Sundhedstilstanden var udmærket, hvilket meget skyldes Skolens ualmindelig gode Beliggenhed. Alle Elever var i Sommerferierne paa Landet, dels i sine egne Hjem, dels var de fra Skolen indlogerede i kjendte Familier. Fribilletter har været Skolen tilstillet af Jernbanestyrelsen og enkelte Dampskibsselskaber. Ingen Elever blev konfirmerede eller udskrevne.

Artikelen „l'Audigéne Verrier" handler om det bekjendte Hørerør, opfundet af Franskmanden Verrier i Aaret 1890. Den internationale Døvstummelærerkongres i Chicago blev afholdt i Juli 1893, men der kom desværre ikke nogen Repræsentant fra Norge did.

Skolen led et følelig Tab, idet den ved Døden mistede en dygtig Lærer, Hr. Tarje Thommessen, saa vel kjendt i Sløidverdenen og tillige som Opfinder af den kombinerede Skolepult og Hovlbænk. Beretningen indeholder ogsaa om ham en længere Artikel.

Sverdrup i Stavanger.

Ifølge Telegram til „Aftenp." blev Jak. Sverdrups Foredrag i Turnhallen paahørt antagelig af 1200 Personer. Propfuldt Hus af alle Partier, hvoriblandt talrige Landsfolk.

I et henimod halvtredie Timers Foredrag gjennemgik Taleren Unionsspørgsmaalene og navnlig den politiske Situation i de to sidste Aar. Han fremholdt, at baade Storthing og Regjering endnu i 1886 samstemmig krævede Andel i det fælles Udenrigsstyre, men intet tvedelt Udenrigsstyre, ligesom endog i 1891 Berners Dagsorden ikke havde faaet Flertal, hvis ikke den egne Udenrigsminister udtrykkelig var fornægtet.

Tiltrods herfor opstilledes lige foran Valget i 1891 eget Udenrigsstyre paa Programmet.

Skarnæslinien havde senere i Virkeligheden beherskt de Radikales Politik.

Indseende Umuligheden af straks at gjennemføre Udenrigsstyret, toges Konsulatsagen op og søgtes hensynsløst gjennemført overfor Broderlandet, skabende unødig Strid, og uden Hensyntagen til de nærmest interesserede.

De Radikales Politik havde bevirket den alvorligste Situation siden 1814, hvilket bedst saaes deraf, at mange Radikale aabent ønskede Republik, ja tilmed i Pressen diskuterede, hvorledes Forfatningsbrud bedst kunde foretages.

Radikalernes nu foran Valgene delvis opdukkede Unionsvenlighed kunde ikke overdække dette. — Ulykkelige Tegn saaes ligeledes i enkelte Radikales Anbefaling af Rustninger og andres Anbefaling af svære Bidrag til Folkevæbningssamlagene.

Hvem skulde det bruges mod?

De Radikales Politik paa Skarnæslinien havde foraarsaget bitter Splittelse indad og Strid med Broderlandet samt berøvet os Europas Symphathi. Den førte ikke til det gode.

Tal. anbefalede den gamle norske Linie. Uelands og Johan Sverdrups Maal var fuld Ligestillethed med Fællesminister gjennemført og det snart. Herom gav ogsaa svenske Tilbud større Haab end nogensinde.

Enhed udadtil er en nødvendig Bestandel i den nuværende Unions Væsen.

Ministeriet Stangs Mindretalsstyre var fremtvunget som en Nødvendighed ved de Radikales Politik.

Det statsmandsmæssige, agitationsfri Foredrag paahørtes med spændt Opmærksomhed og lønnedes med kraftigt Bifald.

* * *

Stavanger 23/1 (H. O. T. B.)

Jakob Sverdrups Foredrag igaaraftes var besøgt af saa mange som Lokalet kunde rumme, 12—1300. Talen var et Indlæg for at følge den fredelige Forhandlings Politik. Under hele Foredraget, der varede 2½ Time, herskede dybeste Stilhed. Et nifoldigt Hurra for Fædrelandet modtoges med intenst Bifald.

* * *

Sand 25/1 (H. O. T. B).

Jakob Sverdrup talte her idag for 4—500 Tilhørere. Efter et Leve for Fædrelandet udbragtes i Forsamlingen et Leve for Ministeriet Steen, hvorpaa et Leve for Statsraad Sverdrup udbragtes under Bifald fra Forsamlingens Flertal.

Stygt Veir.

Kirkedepartementets Budgetforslag

for næste Budgetaar er nu færdigt. Om de paa dette Budgetforslag opførte Bevilgninger forlyder bl. a.:

Til Restaurationen af Trondhjems Domkirke skal være opført foruden det ordinære Bidrag af 40,000 Kr. desuden extraordinært som 2den Termin til Anskaffelse af Tagverk over Domkirkens Hovedtaarn og Tværskibe 22,500 Kr. Tagverket er beregnet til 100,000 Kr., hvoraf 10,000 Kr. er bevilget for indeværende Budgetaar og Resten er forudsat fordelt paa 4 Terminer.

Til Tilsyn med og Vedligeholdelse af Eidsvoldsbygningen foreslaaes Bevilgningen forhøiet fra 1250 til 1500 Kr. Bygningen er nu ved Hjælp af extraordinære Bevilgninger bragt i god Stand, som bør søges vedligeholdt.

Til Tilsyn med Haraldsstotten foreslaaes 100 Kr. Mindesmærket er nu i ordentlig Stand.

Som yderligere Lønsbidrag til Sognepræsten i Rollag opføres 400 Kr.; til en vordende resid. Kapellan i Biri anbefales bevilget 400 Kr. i Husleiegodtgjørelse og 400 Kr. i Afsavn af Jordvei.

Som Bidrag til Byggearbeider paa Præstegaarde og Kirker er foreslaaet bevilget: til Bebyggelse af Evanger Præstegaard 15,000 Kr., til en ny Kirke for Malnes Sogn i Bø, Vesteraalen, 3000 Kr., til Kapel i Strand stedet Nørvik i Vikten Sogn, Nærø Præstegjeld, 2000 Kr., til Kapel paa Bjøstranden i Fjelberg Præstegjeld 750 Kr.

Til præstelig Betjening for de Døve foreslaaes en ordinær Bevilgning af 1200 Kr., hvorhos der anbefales bevilget extraordinært 5000 Kr. som Bidrag til Indkjøb af en Kirke i Kristiania (den Jarlsbergske Frimenigheds Bedehus i Dahlsbergstien). Kjøbesummen, 16,000 Kr., ventes forøvrigt dækket ved Bidrag af kommunale Institutioner.

Bevilgningen til Understøttelse af fvenske Trængende foreslaaes forhøiet fra 17,000 til 21,000 Kr. Udgifterne hertil udgjorde i 1890 16,016 Kr., i 1891 16,876 Kr., i 1892 22,942 Kr. og i de 11 første Maaneder af 1893 22,036 Kr.

Til Omstreiferes Indsættelse i Tvangsarbeidshuse og senere Forsørgelse, hvilke Udgifter er i jevn Nedgang, opføres 2000 Kr. mod 2500 Kr. i 1893—94.

Skydsudgifter i Fattigvæsenets Anliggender foreslaaes opført med 10,000 Kr. mod nu 8000.

Universitetet.

Til Afholdelse af Forelæsninger over almindelig europæisk Literatur er opført det tidligere Beløb, Kr. 16,000.

Angaaende det ved Professor Casparis Død ledigblevne Professorat i gammeltestamentlig Theologi agter Departementet at indgaa med Foredrag. Da imidlertid Professor Blix har erklæret sig villig til ogsaa for næste Termin at overtage Forelæsninger og Examination i gammeltestamentlig Theologi, opføres hertil Kr. 2000.

Videnskabelige og kunstneriske Formaal.

Til „Tidsskrift for den norske Lægeforening" er opført Kr. 1200 (nyt) ved Siden af de tidligere Bevilgninger til „Norsk medicinsk Selskab" og „Medicinsk Revue".

Til Dr. filos. J. A. Knudtzon foreslaaes i Henhold til det akademiske Kollegiums Anbefaling opført et Stipendium af Kr. 2500 i Assyriologi med Forpligtelse til at holde Forelæsninger ved Universitetet.

Den ifjor forhøiede Bevilgning til Bergens Museum foreslaaes uforandret opført med 18,000 Kr.

Til ny Musæbygning for Tromsø Museum, hvortil tidligere er bevilget 20,000 Kr., foreslaaes som tredie og sidste Termin 15,000 Kr.

Til ny Musæbygning for Stavanger Museum, hvortil ifjor bevilgedes 7000 Kr., foreslaaes som anden og sidste Termin 7000 Kr.

Til Haakonshallen opføres kun, hvad der haves i Behold af tidligere Bevilgninger. Arbeidet vil blive helt færdigt til Sommeren.

Til Erika Nissen anbefaler Departementet en aarlig Statsunderstøttelse af 1600 Kr.

Ivrigt er de tidligere Titler under dette Kapitel i det væsentlige uforandrede.

Folkeskolevæsenet.

Ligeoverfor Spørgsmaalet om en Forandring i Seminarierne og Øvelsesskolernes Ordning udtaler Departementet, at Tiden endnu ikke er inde til at foranledige nogen Ændring i den nu bestaaende Ordning.

Under Asker Seminar er opført et extraordinært Bidrag af Kr. 3000 til nødvendige hygieniske Foranstaltninger, Anlæg af Kloakledning m. v., til Levanger Seminar en extraordinær Bevilgning af Kr. 9800 til Gymnastiklokale og Udbedring af Sløidlokalet, for Seminarlærer Skard personligt Tillæg af Kr. 600, til Kursus for Lærerinder i huslig Økonomi er intet opført.

Til Uddannelseskurser for Lærere og Lærerinder ved Folkeskolen Kr. 12,000.

Som Statskassens Bidrag til Aflønning af de ved Folkeskolen paa Landet ansatte Lærere og Lærerinder er opført Kr. 710,000 (nuværende Bevilgning Kr. 625,000), medens der til Byernes Lærere er anslaaet Kr. 350,000.

Til Frøknerne Fleischers Arbeidsskole for Banføre foreslaaes Statsbidraget forhøiet til Kr. 1500

Der er opført Bevilgning til et 4 Maaneders Kursus i Gymnastik for Skolelærere.

Ulykkestilfælde ved Vaadestud. Atter igjen har man et Exempel paa Død foraarsaget ved uforsigtig Omgang med Skydevaaben. Nogle Gutter i Konfirmationsalderen paa en Gaard i Lundaasgrænden i Tønset havde, skrives der til „Mrgbl.", faaet fat paa et Gevær, en gammel Rifle, som de antog ikke kunde være ladet. En af Gutterne sætter paa en Knaldperle, retter Geværet mod en af Kameraterne, som han vil skræmme ved at affyre Knaldperlen, trækker af — og et Skud gaar af, som strækker Kameraten død til Jorden. Under den Rædsel, som greb dem herover, vovede de ikke at fortælle Sandheden, men opgav, at Kameraten selv havde affyret Geværet og skudt sig. Bagefter har imidlertid Samvittigheden drevet dem til at tilstaa, hvorledes Ulykken var foregaaet, medens de dog bestemt skal ville fastholde, at Geværet ikke er bleven ladet af nogen af dem. Hvorledes og af hvem Geværet er ladet, skal nok, efter hvad der forlyder, ikke være bleven bragt paa det rene; Husets Folk skal alle have staaet i den Formening, at Geværet var uladt.

Naar skal man da lære at være forsigtig ved Omgang med Skydevaaben? Sandelig kan det trænges, at Gutterne paa Skolen lærer at behandle Geværer og paa det mest indtrængende bliver indskjærpet, at man aldrig skal rette et Gevær mod nogen eller affyre engang en Knaldhætte, uden at man er absolut forvisset om, at Geværet ikke er ladt.

Det kan desværre

ikke nægtes, at Høirebladene, og det ikke bare smaa udenbys Blade, men store Hovedstadsblade, af hvilke man burde kunne vente mere Takt, jevnlig leverer Artikler, som i disse alvorlige Tider kan volde megen Skade. Vi sigter til den Maade, hvorpaa Begivenheder før 1884 jevnlig omtales, og hvorved Læseren tilsyneladende søges bibragt den Tro, at det radikale Venstre, mod hvilket der polemiseres, er den rette Arvetager til det samlede Venstres Politik, og at det er Høires Mening at gjenoptage sin Politik før 1884. Høirebladene vil gjøre vel i ikke at give Almenheden det Indtryk, at dette er deres Mening. Det norske Folk er sikkerlig lidet oplagt til at underkaste sig det Mindretalsstyre, som paa denne Vis — vistnok mod Artikelforfatternes Hensigt — stilles i Udsigt, og De Herrer Forfattere kunde lettelig ved sin Adfærd virke mere overbevisende, end de selv ønsker, saa at de Mænd, der, skjønt maadeholdne, aldeles ikke er Beundrere af den Modstand mod Folkeviljen, der fandt Sted indtil 1884, vil mene de gjør rettest i at stemme med Radikalerne for at vælge det tilsyneladende mindste af to Onder.

Vi gjør ikke de fredelige og forstandige Høiremænd udover Landet ansvarlige for denne Pressens Holdning, og vi nærer ingen Tvivl om, at intet er fjernere fra de fleste Høiremænds Tanker, end at gjenoptage en Politik, der ikke har vist sig at være til Folkets Gagn. Men vi synes at de bør gjøre, hvad de kan, for at holde sin Presse i Tømme. De Herrer Forfattere af det omhandlede Slags Artikler, bør ogsaa forstaa, at de kun vanskeliggjør Ministeriet Stangs nuværende og fremtidige Stilling ved at fortsætte i den Toneart.

Alle gode Borgere — for at benytte en ofte misbrugt, men her berettiget Benævnelse — bør forene sig om at holde borte fra Bladpolemiken, hvad der kan bringe i Fare den aldeles nødvendige Samvirken mellem alle de Kræfter, som vil afværge de Farer, der truer Fædrelandet og Unionen.

En Bande paa 11 Personer blev forleden arresteret i Hamburg for Forsøg paa at afpresse forskjellige Rigmænd Penge ved Trusler om at angive dem for Politiet som Sædelighedsforbrydere.

Mellemrigsloven.

I den svenske Rigsdags 1ste Kammer vakte et Medlem (Burén) i Anledning af det norske Forbud mod Kvægindførsel fra Sverige Motion om Mellemrigslovens Ophævelse for at man istedet kunde faa en ny med for Sverige gunstigere Betingelser.

Da Burén's Forslag om Ophævelse af Mellemrigsloven Torsdag remitteredes, ytrede Lithander: „Ophævelsen af Mellemrigsloven vil foraarsage uberegnelig Skade for begge Riger. Dette er den almindelige Mening blandt Forretningsfolk. Ophævelsen er ikke paakaldt af Behovet efter alle de Forbedringer, der i de sidste Aar er foretagne i Loven. Fordelene er gjensidige. Det beskyttelsesvenlige Parti i Rigsdagen har Ære af at have gjennemført disse Forbedringer. Jeg haaber, at mange Stemmer inden dette Parti vil reise sig mod Ophævelsen. Derigjennem turde ogsaa en heldig Løsning af de politiske Spørgsmaal fremmes." Burén talte for sit Forslag. Reutersvärd udtalte: „Da det forhenværende Medlem af „Bevillningsutskottet" (Lithander) har ytret, at man ikke burde ophæve Mellemrigsloven, saa vil jeg erklære, at jeg ikke deler denne Mening. Hele Loven er et Makværk, og jeg skulde kunne gjøre Anmærkning ved hver eneste Paragraf. Loven er altid bleven fortolket til Sveriges Skade." Taleren erindrede om Margarinspørgsmaalet og Kvægimportforbudet. „Det er ikke nok at have skreven Lov, naar den bliver fortolket ensidig mod sund Fornuft. Jeg skulde ønske, at Hr. Lithander ikke havde opponeret mod en Motion, som er saa vel motiveret. Jeg ønsker Motionen al Fremgang." Klinckowstrøm udtalte sig i Overensstemmelse med Reutersvärd.

Nordlandsfisket.

Tromsø $^{25}/_{1}$ (H. O. T. B.)

I Trondenæs opgives at være opfisket den 21de Januar 220 Tusinde, hvoraf 197 Tusinde falder paa Bjarkö. Noget over 6000 er hængt, Resten er saltet. Bedst Fiske for Steinavær. Pris Kr. 15—16.

Fra Trondhjem telegraferes gjennem H. O. T. B. Af Magistrat og Formandskab er Trondhjems Budget for 1894 foreslaaet med Kr. 885,141.00. — Til Veimester i Søndre Trondhjems Amt er konstituereet Ingeniørkaptein Heyerdahl efter Major Krestings Afgang 1ste April efter 37 Aars Tjeneste.

Kronprinsen kommer til at tiltræde sin Reise til Syden den 26de ds.

Kronprinsen kommer til at ledsage Kronprinsessen til Karlsruhe, men vender efter nogle Dage tilbage til Kristiania for der at træffe sammen med DD. Mj. Kongen og Dronningen.

Unge Desertører paa Vandring. To ukonfirmerede Gutter i 14 Aars Alderen fra Rakkestad forlod sidste Tirsdag sine Hjem, efterat den ene havde faaet tilranet sig 13 Kroner fra sin Bedstemoder. De begav sig med disse Penge begge i Følge og tog først Veien til Sarpsborg, hvor de i en Urmagerbutik fik tilvendt sig to Ure, et Dameur og et Herreur, begge af Sølv. De tilbragte da Natten i Sarpsborg; men afreiste derfra den paafølgende Morgen med Jernbanetoget til Kr.a, hvortil de ankom ved Middagstider. Strax efter Ankomsten hertil gik de ind i en Urmagerbutik hvor de forsøgte at bytte Herreuret bort i et Dameur, da de begge vilde have lige Ure. Da Gutternes Optræden her vakte Mistanke, blev Politiet budsendt og kom tilstede. Politiet bragte Gutterne til Politikammeret. Gutterne angav som Grund til sin Desertering, at de i Hjemmet havde det for strengt med Arbeide og forliden Frihed til at more sig, hvorfor de besluttede at drage ud i Verden og prøve sin Lykke; men den frie Vandring blev af kort Varighed.

Arbeidermødet i Skien.

Skien $^{25}/_{1}$. (H. O. T. B.)

Af Arbeidermødets Bestemmelser i Lovene forøvrigt nævnes: Møde hvert 3die Aar, Formand og Viceformand ved særskilt Valg, Aarspenge 10 Øre pr. Medlem, for Distriktsorganisationen 5 Øre. Med 43 mod 8 St. vedtoges følgende Resolution: Da Indførelse af 8 Timers Normalarbeidsdag er af den største Betydning for Arbeidernes legemlige og aandelige Udvikling, bør den snarest mulig gjennemføres ved Lov. Mødet anser det for at være Statens og Kommunens Pligt strax at gjennemføre denne Reform for sine egne Arbeidere. Enstemmig: Mødet henstiller til de tilsluttede Foreninger at foranstalte Demonstrationstog for 8-Timers Dag 1ste Mai. Videre vedtoges enstemmig Udtalelse for Valg paa Fridag, hemmelige kommunale Valg samt Formindskelse af større Valgkredse. Angaaende arbeidssøgende Udlændinger besluttedes med 31 mod 22 St. at Sagen skulde oversendes Foreningerne til Udtalelse.

Konsul Dieden fra Malmø udtalte forleden i Rigsdagens 2det Kammer sin Forbauselse over Regjeringens Fremgangsmaade i Spørgsmaalet om Indførsel af Kvæg til Norge. Indførsel vilde være blevet tilladt, om Sverige strængte for andre Lande, men dette var ingenlunde tilraadeligt; thi Sveriges bedste Kreaturudførsel var til Tyskland. Han forstod ikke, hvorfor man kunde forlange, at Norge under de forhaandenværende Omstændigheder skulde give sit Samtykke til Indførsel.

Ogsaa konservative svenske Blade udtaler sig mod Mellemrigslovens Opsigelse nu. Man maa undgaa alt, som kan sætte ondt Blod mellem Rigerne og vanskeliggjøre Situationen.

Fornøielige Episoder fra „Revolutionen" i Stavanger.

„Vestlandsposten" meddeler følgende Episoder fra Optøierne i Stavanger:

En Arbeidsmand, som skulde op i den nye Bydel ved Løkkeveien med en Baskegryde, som han havde over Hovedet, vilde, uagtet Menneskemængden, ikke gaa nogen Omvei. Han bar lige paa Menneskebjerget og skreg: „Af Veien her!"

Men der var ingen, som gad gaa af Veien, og Manden borede sig ind i Mængden som en Hval i en Sildestim, og da netop Politiet gjorde et Udfald og Mængden skruede sig sammen der, hvor Grydemanden stod, kunde han ikke komme hverken frem eller tilbage og gav sig til at skrige under Gryden med en Lyd som en Bugtaler.

Men da en Kolle begyndte at danse paa Gryden, forstummede Bugtaleren og han var kisteglad ved at en Konstabel tog sig af ham og hjalp ham ud af Forvirringen.

Da kunde han hjælpe sig med at gaa en Omvei.

*

En Madame helt inde fra Værket havde det saadan for sig, at hun plent maatte være med i Krigen paa Løkkeveien, og saa forlod hun da Hus og Hjem og steg i Vei. Naturligvis kunde det ikke være nok for hendf at være i Yderkanten, og det store Ønske at komme rigtig ind i Stimen fik hun strax opfyldt og det ganske eftertrykkeligt.

En Stund syntes Madamen det var „grepa" Loier dette, og hun gav sin Følelse Luft saa godt hun formaaede; men da Politiet rykkede frem, ønskede hun sig ud igjen, men dette var vanskeligere end at komme ind. Som nærmeste Omgivelser havde hun en Flok unge Sømænd, og da hun var trykket tilstrækkelig flad mellem disse og havde skreget al Luften af sig, gjorde de unge Folk et Forsøg paa at redde Livet hendes ved at løfte hende op paa sine Hoveder. Dette lykkedes ogsaa for en kort Tid, men at det ikke var noget behageligt Leie, hun befandt sig paa, beviste de gjennemtrængende Hvin, hun af og til præsterede. Saadan blev hun baaren en liden Stund; men da der atter blev gjort et Stormløb af Politiet, kunde de nye Riddere ikke længere balancere Amazonen og saa drattede hun ned mellem sine nærmeste, men med Hovedet nedad, og bare et Par sprellende Ben var at se.

Men hun kom om kort Tid paa den rette Ende. og da havde hun intet høiere Ønske end at hun sad vel hjemme igjen. Men Enden var ikke endnu.

Madamen befandt sig fremdeles indeklemt mellem Tusinder, og nu havde hun ikke Hat og kun nogle Rester af Kjolelivet var igjen. Menneskehavet bølgede og det enkelte Menneske havde ingen Bilje længere; det maatte være med den Vei, det bar, og for vor Madames Vedkommende bar det hen mod en Mark, der vender mod Bergene. Hun aandede allerede lettere, da hun øinede en større Vidde; men netop som hun mente at frelse sig ind paa den aabne Mark, blir hun hængende fast i et Pigtraadgjerde. Madamen anstrengte sig af alle Kræfter for at komme ud af den nye Fælde, men der var ingen Raad med det, hun havde som saa mange andre ingen Bilje længere, og før hun kunde forhindre det sad hun paa Pigtraadgjerdet som en Rytter. Rideturen var nok mindre behagelig, hvilket hun gav sit Udtryk for ved frygtelige Skrig. Nogle medlidende Mennesker kom hende endelig tilhjælp og befriede hende fra det farlige Sæde, men da var hun saa forkommen, stakkar, at hun maatte ind i nærmeste Hus, hvorfra der sendtes Bud til Hjemmet efter andre Klæder. Ogsaa en af hendes Redningsmænd fik ordentlig Blessurer, idet flere Jernpigge havde stukket sig ind i Hænderne og forvoldte ulidelige Smerter. Han maatte søge Lægehjælp.

Madamen befinder sig efter Omstændighederne nokjaa vel, men har lovet, næste Gang, der skulde udbryde „Krig", at holde sig hjemme og passe Børnene.

*

En Karavane paa tre Gjødselkjærrer skulde læsse et Sted paa Løkkeveien og fandt netop Leiligheden god til at komme frem, mens der var et Hul i Menneskemængden. De kom ogsaa et Stykke fremover, men om et Øieblik lukkede Hullet sig og hvad værre var, det lukkede sig ogsaa foran og det saa grundigt, at Heste og Kjærrer om et Øieblik befandt sig ligesom støbte i Gibs. Der blev Folk baade foran og bagved, under og ovenpaa, saa der var ikke Tale om at Hestene kunde røre sig. Endel unge Damer blev af sine Kavalerer løftede op paa Kasserne, hvor de mentes at være bjergede for Øieblikket, men da en hel Del Unggutter ogsaa fandt dette Sted at være baade bekvemt og sikrere end nede paa Jorden, blev der snart ligesaa stor Trængsel der.

Men da der atter begyndte at aabne sig et Hul i Mængden og Hufingen og Pibingen stod som bedst paa, havde Kjørekarlene faaet nok af Legen, og havde sin fulde Hyre med at regjere Hestene. De satte derfor fuldt Stim paa og kjørte som et Jernbanetog tilbage igjen og agtede aldeles ikke paa de hujende Damer paa Gjødsellassen. Gutterne havde set sit Snit til at komme af, og herunder var Laaget paa den ene Kasse vippet og gav da Plads for en sprellende Dame.

Først udenfor Ledaal troede Kjørekarlene sig til at lade Hestene puste, og først her blev det muligt for Damerne at krybe ned. Men de var da ikke fine at se til og hellerikke at komme i Nærheden af. Den, som havde været inde i Kassen, turde neppe være i Nærheden af sig selv, saadan var hun parfymeret.

Men Kjørekarlene lo, saa det klukkede i dem.

Tre Smaadamer fandt det særdeles magtpaaliggende at beskue „Krigsbegivenhederne" paa Løkkeveien paa nært Hold.

Og hvorfor skulde de ikke det? — hele Verden gik jo den Vei, og det var jo Grund nok for dem. Desuden var der iaften en særskilt Grund, idet de hørte, at hele Brandmandskabet var udkommanderet og at de skulde „ta sig saa nydeligt ud". Der skulde ogsaa være en saa rigtig vakker Fyr som de kjendte, og ham vilde de tage i Diesyn under den nye Situation — kanske kunde de i al Stilhed faa afleveret et lidet venligt Smil eller Ord.

I disse glædelige Tanker afmarscherede disse tre Modejournaler og lod Munden løbe.

Oppe i Klevegaden traf de sin gamle lærde Onkel, der spurgte om deres Ærinde.

„Aa, de skulde i Krigen paa Løkkeveien".

„Ja, nu kom han netop derfra, og han vilde fraraade dem at gaa. Politiet var ikke i nogen særegen Grad oplagt til at kurtisere med unge Damer".

„Jo saamen, de vilde gaa. Om Onkelen havde seet ham — ja ham du ved nok?"

„Jo, Onkelen havde seet ham, men han var farlig at komme nær og skjøttede

Er Norges Forsvar i Orden?

Paa Kongens Fødselsdag holdt Chefen for Generalstaben, General Nyqvist, et Foredrag i Trondhjem, hvoraf hidsættes:

Uden at vi har befæstede Punkter paa Kysten er et Forsvar af vort Fædreland under en Krig neppe tænkeligt. Vort Land er saa afhængigt af Udlandet og vil være det endnu mere under en Krig, saavel med Hensyn til Livsfornødenheder som ogsaa for Krigsfornødenheder, at man trygt kan paastaa, at man afskjærer Landets Livsnerve, hvis man afskjærer vor Forbindelse med Udlandet.

Vi maa derfor besidde faste Punkter paa Kysten, for at vore Handelsfartøier skulle kunne finde Beskyttelse mod fiendtlige Krigsskibe, naar de har været saa heldige at komme over Søen med sine Ladninger.

Vi maa have befæstet vore vigtigste Kystbyer, for at de derværenee oplagte Skibe og øvrige der ophobede store Værdier, som for en stor Del udgjør vor Velstand kunne være beskyttede mod fiendtlig Brandskatning og Ødelæggelse.

Vi maa endelig ogsaa have faste Punkter paa Kysten som Replistationer og Reparationsstationer for vort Kystforsvarsmateriel — vore Kanonbaade, der skal beskytte vor Handelsflaade og søge at holde aabne Ledene paa Kysten, der er nødvendige Kommunikationslinier for mange af vore Distrikter.

Vi se ogsaa, at vore Fædre havde aabent Øie herfor. „Trods udpint og udhungret, som Landet var i 1814 efter langvarig Krig, havde vi dog i vor Fattigdom med en Befolkning af kun 885 000 Indbyggere ikke mindre end 9 Fæstninger, 5 lukkede Skanser og 51 Batterier langs Kysten med tilsammen 1292 Kanoner, betjente af et organiseret Kystværn, og at de var tidsmæssige, har 7 Aars Erfaringer vist baade Englænderne og os. Nu derimod har," som en Forfatter nylig har udtalt i et af vore Dagblade, „det velstaaende, sparebankrige, sjøfarende, handlende, industrielle Norge med sine 2 Millioner Indbyggere 1 — en ikke helt færdig Fæstning uden tilstrækkelig Garnison og intet Kystværn".

Hele vor Kyst ligger aaben til Pris for en hvilkensomhelst Krydser af 2den og 3die Rang.

Dette er saa meget mere skjæbnesvangert, som Stormagterne har adopteret det System: at benytte sin Flaade, der i saadant Øiemed er færdig hvilket Øieblik som helst, til Brandskatning af aabne Byer under Trudsel af Bombardement, til Ødelæggelse eller Opbringelse af Fiendens Handelsskibe og Kystflaade, for derved paa den mest effektive og letteste Maade at lamme Modstanderens Forsvarskraft. England har med den største Kynisme proklameret en saadan Fremgangsmaade som fuldt stemmende med Folkeretten under en kommende Krig, og indøver saa at sige Systemet saa godt som hvert Aar under sine store Flaademanøvrer.

For hurtigst muligt at raade Bod paa den nuværende Forsvarsløshed, gjælder det altsaa først og fremst og snarest muligt at sikre ved Befæstninger vore vigtigste Søhavne, hvilke Punkter som Regel falde sammen med Centrene for de forskjellige Landsdeles merkantile og kulturelle Liv.

Landets strategisk vigtigste Punkter ere Christiania i enhver Henseende, ikke alene som Sædet for Regjeringen m. m.: som Landets Kulturcentrum, som dets største og rigeste By, hvis Fald og Besættelse af Fienden utvilsomt vilde virke høist lammende paa hele Landets Forsvar, — men ogsaa ødelæggende militært talt, beliggende ved Bunden af den seilbare Kristianiafjord ved vort vigtigste Jernbaneknudepunkt og i Centrum af de Dele af vort Land, som Fienden sandsynligst vilde vælge til Operationstheater.

Oscarsborg, der spærer Indløbet til Hovedstaden, er derfor den eneste Fæstning, vi har under Arbeide. Den og Carl Johansværns Befæstninger til Sikring af vort Flaadeetablissement er ogsaa de eneste Fæstninger, vi have bygget siden Foreningen. At de blive utidsmæssige, er ikke vore Ingeniørers Skyld. Den Skjæbne delte de med et Utal af europæiske Kystbefæstninger i 50-Aarene, da det under Krimkrigen godtgjordes, at blottet Murværk ikke længere kunde staa sig mod de forbedrede Skibskanoner.

Kristiansand ansees som et af vore vigtigste strategiske Punkter paa Kysten ved sin Beliggenhed og udmærkede Havn. Stedets Befæstning maa komme i 1ste Række endog før Bergen og Trondhjem af Hensyn til den vigtige Rolle, som denne By vil komme til at spille ved Hævdelse af vor Neutralitet i en Krig t. Ex. mellem England og Rusland. Kristiansands Havn er saa fortrinlig skikket som Etapepunkt for en engelsk Flaades Operationer mod Østersøen, som Replipunkt, Reparations- og Kulstation, at der er stor Sandsynlighed for, naar hensees til den Brutalitet, England altid har udvist, naar det gjælder Egeninteresser (Alexandrias Bombardement, den danske Flaades Ran i 1807), at England uden videre vil forsøge at okkupere Kristiansand under en Krig med Rusland. Men hvad bliver Følgen? Sandsynlig den, at Russerne sige, at vor Neutralitet er partisk til Fordel for England og besætte Finmarken og Nordland, indtil vi drive Engelskmændene bort fra Kristiansand, hvad vi ikke magte, naar de først engang er der. Er Kristiansand derimod befæstet og England forsøger at bemægtige sig dette Punkt, er Sagen i ethvert Fald klar; det er Krigserklæring mod de forenede Riger, hvad kanske selv det mægtige Orige paa Grund af Forholdene ikke vil finde opportunt.

Det skal bemærkes, at de nu antikverede værdiløse Befæstninger ved Kristiansand i Begyndelsen af Aarhundredet viste sig i Praxis fuldt effektive i Krigen mod England.

Bergen er ogsaa selvskreven til Befæstning i første Række, som det merkantile og kulturelle Hovedcentrum for det vestenfjeldske Norge. Ved sin Beliggenhed er ogsaa Bergen det naturligste Oplagssted for en stor Del af de Livsfornødenheder, Vestlandet trænger, ligesom ogsaa dersteds navnlig under en Krig vil foresindes en større Del af Byens Handelsflaade. Bergens strategiske Betydning vil selvfølgelig stige i høi Grad, naar Bergensbanen og dermed en tidsmæssig Forbindelse med Østlandet kommer i Stand.

I militær Henseende bør imidlertid Bergens Befæstning med Hensyn til Tidspunkt staa tilbage for Trondhjem.

Bergenhus med de øvrige til Bergens Befæstning hørende Fortifikationer, nu aldeles værdiløse, have ogsaa vist sig effektive under tidligere Krige.

Inden jeg gaar over til Trondhjem skal nævnes, at der selvfølgelig er flere andre vigtige Havne og Byer paa Kysten, der bør befæstes baade af Hensyn til de Værdier, de indeslutte, og som Mellemstationer for vort mobile Kystforsvar mellem de nævnte Hovedpunkter. Den i 1891 nedsatte Kystforsvarskommission har nævnt en Række saadanne, men alle disse Punkter vil først komme i 2den Række, ligesom Befæstningerne efter Stedets større eller mindre Vigtighed vil blive mere eller mindre fuldstændige (Minelinier med Minimumsbatterier til Forsvar af disse). En Undtagelse danner Vardøhus og Befæstning af Replipunkt for Kystforsvarsafdelinger af vore nordligste Landsdele; de maa komme i første Række; men først maa Værnepligten indføres ogsaa i disse Dele af Landet. Befæstninger uden Lokalforsvar i disse afsides Egne vil snarere skade end gavne.

Foredragsholderen gik derpaa over til at behandle særskilt Trondhjems strategiske Betydning og Stedets Krigshistorie.

Paa Arbeidermødet i Skien bar, ifølge et radikalt Blad, Diskussionen om Unionssagen Vidnesbyrd om Arbeidernes Fædrelandsfølelse og nationale Selvstændighedstrang. De mod Broderlandet faldne Udtalelser skulde aabenbart være en Protest mod den Paastand, at Arbeidere, der har et radikalt og socialistisk Anstrog, ikke sætter den nationale Sag fuldt saa høit som andre. Uheldigvis for dem, der vil benytte Diskussionen paa den Maade melder Referatet næsten umiddelbart efter, at „flere Talere ytrede sig stærkt „antimilitaristisk" med Beklagelse af Bjørnsons Krigsfrygtartikel." Med andre Ord, disse Talere fordømte Militærvæsenet og foretrak Afvæbning fremfor et effektivt Landsforsvar. Dette er kun Gjentagelse af, hvad der har været anført ved mange Møder af denne Art, og af hvad Storthingspræsident Ullmann Gang paa Gang har udtalt.

I disse Tider vil Provestenen paa et nationalt Sindelag mere og mere blive den, om vi skal tro paa Muligheden af at forsvare os, eller i Haabløshed affvække og tilsidst afskaffe vor Land- og Sjøbevæbning. Der vil falde et tungt Ansvar paa de Radikalere — og de er mange og indflydelsesrige — der, skjønt de selv holder paa Forsvaret, virker til Fordel for Samfundsomstødninger, hvis direkte Følger maa blive farlige for Landets nationale Bestaaen.

Katugleromantik. Forleden Dag var man i et Hus paa Strømsøsiden beskjæftiget med at vaske, og havde i den Anledning gjort Varme op under Bryggepanden i Kjelderen. Som Husets Folk staar midt i sit Arbeide, farer der pludselig frem fra Ildstedet under Panden en stor, mørk Skikkelse, som begynder at flyve omkring rundt alle Væggene inde i Rummet. Folkene blev jf. „Dr. Tid." rent forskrækkede og gjorde sig de underligste Tanker om, hvem det var, der paa denne Maade kom flyvende lige ud af Ilden. Ved at kaste et Teppe over Fyren fik de imidlertid stagget ham, og det viste sig, at det ikke var andet end en stor Katugle, som formodentlig har siddet og sovet oppe paa Kanten af Piben og saa er faldt ned igjennem Skorstenen. Den maalte en Alen mellem Vingespidserne. Man tog den med sig ovenpaa og satte den i et Bur, som den imidlertid rev istykker, hvorefter den anstiftede en hel Del Ulykker paa Nipssager og lignende Gjenstande i Værelset, saa at man tilsidst saa sig nødt til atter at byde den Tilhold i Kjelderen, hvor den fremdeles er bosat.

Rørende Ædelmodighed af en Tjenestepige. Barcelona 9de Januar. Trods al anarkistisk Propaganda gives der dog endnu ædle Mennesker blandt vore Folkeklasser, hvorom følgende Træk bærer Vidnesbyrd:

I Saragossa har en fattig Tjenestepige, der i flere Aar har tjent hos Enken til en høierestaaende Officer, ved sidste Julelotteri vundet den nette Sum af 60,000 Pesetas.

Med denne Sum havde Pigen kunnet sikre sig end sorgfri Existens uden at leve af Fremmedfolks Brød. Men hun har foretrukket at overlevere Enken, der sidder i smaa Kaar, de 60,000 Pesetas med Bøn om, at hendes Hjertensønske maatte opfyldes, at Enken maatte sende sine to Sønner til Universitetet. Selv vil hun fremdeles være den samme trofaste, arbeidsomme Tjenestepige som før.

Jernbanemøde i Tryfil.

Elverum 23/1 (H. O. T. B.)

Førstkommende Lørdag holdes Jernbanemøde i Tryfil til Behandling af Spørgsmaalet om Jernbane til Sverige over Tryfil til Elverum. Delegerede fra Elverum og 4 svenske Kommuner er indbudt.

Bismarck.

Igaar vilde Bismarck begive sig til Berlin for personlig at takke Keiseren for den modtagne Gave og Lykønskning og samtidig gratulere Keiseren i Anledning af hans Fødselsdag. Keiseren havde ladet istandsætte og stillet det keiserlige Slots bedste Værelser til Bismarcks Disposition, men den gamle Kansler vil allerede samme Dag reise tilbage til sit Herresæde Friedrichsruhe.

Onsdag modtog Fyrst Bismarck i Friedrichsruhe flere Medlemmer af det konservative Parti i Rigsdagen, til hvem han erklærede, at han ikke troede, at Keiseren vilde tale om Politik med ham. Han var vedblivende Modstander af en Handelstraktat med Rusland. Der forberedes store Ovationer for Fyrst Bismarck. Prins Heinrich med et stort militært Følge modtager Fyrsten paa Jernbanegaarden. Naar Bismarck om Aftenen tiltræder Hjemreisen, vil han blive ledsaget til Jernbanestationen af Keiseren.

Berlin 30/1 (H. O. T. B.)

Bismarck ankom hertil strax før Kl. 1 til Lehrtes Hovedbanestation; bar gul Kyrasser-Uniform; tilstede var Prins Heinrich med militært Følge. Under Hurraraab fra den begeistrede Menneskemasse kjørte Fyrsten med Prins Heinrich i lukket Gallavogn til Slottet under Eskorte af en Eskadron Gardekyrasserer. Herbert Bismarck og Professor Schweninger kjørte i næste Vogn.

Forstandig Hest. Der meddeles „V. G.": En stor hvid Hest paa 27 Aar, tilhørende Foged Walloe i Kviteseid, maa vist regnes til de fornuftigste Væsener paa fire Ben, idet den ikke behøver Kjørekarl. Gammel som den er, bestaar dens Arbeide i at trække Melken fra Fogedgaarden ned til Meieriet; men dette besørger den alene. Man behøver blot at spænde „gamle Kvitten" for Melkevognen og kommandere: marsch! saa rusler den afgaarde. Paa sin Reise støder den først paa Apotheket, hvor den tager sig en Pust, just saalænge, som Apothekeren behøver for at faa fat i sit Melk-spand; derfra drager den videre ned til Meieriet. Naar saa det er ordnet der, tager den paa Hjemveien igjen, men stanser dog et Øieblik udenfor de Butiker, den passerer forbi, forat den kan faa med sig diverse Ting, som forud maatte være bestilte. Fogden bor 3 Kilometer fra Meieriet.

En dyr Saubuk.

Hvor Sauer eller andre Dyr slippes paa fælles Beite, hænder det ofte, at Enigheden om „mit og dit" ikke er den skjønneste. Saaledes befandt det sig forleden Høst, at to Bønder, som havde sine Sauer i samme Havn paa Krogskoven, blev uenige om en stor, gild Saubuk, som den ene af dem havde taget med sig hjem, fordi han i den troede at gjenkjende et Dyr, som han den foregaaende Høst havde mistet og ikke seet mere til, førend det nu pludselig atter dukkede op i den fælles Flok. Det viste sig, at Bukken var kommet til Havnen i den anden Bondes Flok. Denne havde ligeledes den foregaaende Høst mistet en Saubuk; han troede at have fundet den igjen i et herreløst Dyr, der var indkommet paa en Sæter i Nærheden. Denne Sau lod han derfor hente hjem til sig, og det var den, om hvilken Trætten nu opstod.

Den første Bonde var nu den lykkelige Besidder, og efter almindelige Regler maatte da den anden, som optraadte sagsøgende, bevise, at den Buk, hav havde hentet hjem fra Sæteren, var identisk med den for ham bortkomne.

Dette Bevis kunde han nok ikke føre, idet han bl. a. ikke kunde godtgjøre, at den omtvistede Buk havde havt hans Sauemærke, førend han efter at have hentet den paa Sæteren selv anbragte det. Imidlertid havde vel Sagsøgeren endda sluppet nogenlunde heldigt fra det, hvis det ikke havde været paa det Rene, at Indsteentes Sauemærke baade sad i Bukkens Øre nu og havde været der, ogsaa da den kom ind til Sæteren.

Under disse Omstændigheder fandt Retten, at Indsteente ikke alene burde beholde Bukken, men tilkjendte ham ogsaa 80 Kroner i Procesomkostninger hos Sagsøgeren, der desuden maa betale sine egne Udgifter bl. a. ved Optagelse af et Thingsvidne paa Nigerike.

Den Bukken blev temmelig dyr!

I Serbien er der nu dannet en ny Regjering bestaaende af Liberale. Denne møde forleden Dag i Schuptschinaen, som udsatte sine Møder til 1ste Mai. Man frygter dog fremdeles for Uroligheder i Landet.

Løitnanterne Schjøtz og Huusher har modtaget Ansættelse i Kongo, hvorhen de reiste forleden Aften.

En Centrumsforening

er dannet i Trøgstad.

I Hiterdal er der forleden dannet en moderat-konservativ Forening.

Frankrig sparer 67 Millioner aarlig ved at konvertere en stor Del af sin Statsgjæld til en lavere Rentefod. Et af Frankrigs største og indflydelsesrigeste Blade forlanger nu, at dette Beløb skal anvendes til Hærens Forstærkning.

Om kolde Fødder

skriver Doktor Henrik Berg en Artikel i det svenske Tidsskrift Helsovennen: Som det heder i det gamle Ordsprog, at Øiet er Sjælens Speil, kan det med lige megen Ret siges, at af Huden kan man talmindelighed se, om vedkommende Menneske er sygt eller frisk. Er hele Huden normal, er i de fleste Tilfælde Helbredstilstanden uklanderlig. En normal, frisk Hud er af rødagtig hvid Farve; det Purpurrøde skinner mere eller mindre dunkelt frem gjennem det hvide. Elasticiteten er udpræget stærk. En normal Hud skal desuden være varm, men ikke sved og uden ubehagelig Lugt, blød som Fløiel at føle paa, ikke tør og sprød. Endelig skal den, naar den udsættes for et Tryk med Fingeren efterlade sig en hvid Flak, som hastig rødmer, naar Fingeren tages bort. Huden er paa Legemets forskjellige Dele af forskjellig Styrke og Godhed. Daarligst er Fødernes Hud, den er oftest bleg, blodfattige og ikke sjælden stærkt svedende og meget ømfintlig overfor Kulde. En god Helbred kræver Hudens Pleie og en rigtig Blodfordeling i Legemet. Følgerne af dens Forsømmelse udebliver heller ikke. De er altfor velkjendte i Form af Hovedpine, Smerter i forskjellige andre Organer, Forkjølelse med Snue, Hals- og Lungesygdomme. Friske Mennesker bør derfor daglig vaske sine Fødder i koldt Vand, som har staaet Natten over. Gjør man det, har man tilstrækkeligt stort Skotøi og skifter ofte Strømper, vil man stadig kunne glæde sig ved at have varme, tørre Fødder. Og det er en saare vigtig Betingelse for Helbreden. Det vil ogsaa være meget at anbefale at gaa fra 10 Minuter til en halv Time barbenet i Hjemmet, og Børn har udmærket godt af at gaa barbenet om Sommeren. Man bør hjemme ogsaa saa meget som mulig gaa i rummelige Tøfler. Lædersko er et nødvendigt Onde. Kolde Fodbad i 1—3 Minuter er i al sin Enkelthed en af de vigtigste Badeformer for vor Tids nervøse Mennesker. Varme Fodbad har stor Betydning i mange Fodsygdomme. Man tager Vand af 32—33 Varmegrader med forskjellig Tilsætning, Salt, Aske, Havrehalm af 10—30 Min. Efter Badet kold Afrivning eller koldt Fodbad. Med stort Held behandles paa denne Maade kolde Fødder hos meget svage eller gamle Personer. Stød og andre Skader, Neglesaar, stinkende Fødder, Vigtorne, Gigt i Fødderne, Blemmer efter Marsch og enkelte Tilfælde af Blodforgiftning. Grækerne sagde: En frisk Sjæl i en frisk Krop. Men dertil kræves først og fremst —: En frisk Fod paa en frisk Krop.

Abonner paa

„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner strax paa „Eidsvold".

Averter i **„Eidsvold".**

***Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl** samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

---

for Øieblikket ikke mere om Damer end som saa — —."

„Men det var naturligvis en anden Sag med dem, de kjendte ham saa godt".

„Ja, ja," sagde den gamle Onkel og smilede. „Den store Søren Kierkegaard — — —"

„Aa, kjære Onkel, lad os være fri for Søren Kierkegaard iaften, kom heller og vær med os".

Og den gamle Onkel føiede Damerne og gav slip paa den „store Søren".

Det lille Følge slog sig tappert igjennem. — Damerne fik ogsaa Anledning til at se Gjenstanden for sin Nysgjerrighed. Den slanke Kjæmpe gik uforfærdet om i Stenregnen, og som en ny Asathor lod Mjølner danse saa Bukkene skreg.

„Der er han, der er han", sagde de tre og albuede sig frem til de var tæt ved ham. Men netop nu gjorde „Mjølners Svinger" med sin Afdeling et Udfald mod Mængden, og vore Damer kunde da ikke undgaa at komme i den eftertragtede Nærhed af ham. De ordnede sig allerede med et indtagende Smil, da han opdagede dem og bad dem „reise til Bloksbjeog". Og da de ikke tidsnok kunde efterkomme denne venstabelige Opfordring, blev de maset ind i Malstrømmen og blev paa nogle Øieblikke forvandlede fra Modejournaler til plukkede Kraaker.

Med Onkelens og et Par andre Herrers Hjælp reddedes endelig det tiloversblevne af de tre Damer, og da de paa en Mark „bag Slaglinien" havde „pyntet" sig, tiltraadte de Tilbagetoget.

Det gik baade tungt og traadt paa Veien hjemad. Damerne var forvandlede til stille, spagfærdige Mennesker, de gik bare og funderte paa, hvor ubegribeligt „upassende" h a n havde baaret sig ad.

Bare den gamle Onkel lod til at være den samme. Han gik og nynnede en Vise og svingede saa smaat med Spadserstokken.

Da de naaede Klevebakken, fandt en af Damerne at burde gjøre Ende paa den triste Flauhed, der var kommen over dem og henvendte sig derfor til Onkelen: „Hvad var det Onkel, du vilde sagt tidligere om Søren Kierkegaard?"

„Ja, det er sandt", sagde Onkelen, — „det burde Dere ladt mig sagt, før vi gik i Krigen; men bedre sent end aldrig; — jo den store Søren Kierkegaard har et lidet lærerigt Stykke, som han kalder for „Brandmajoren". „Brandmajoren", siger Kierkegaard, „er til dagligt Brug en behagelig Mand, han er ogsaa dannet, og mod Damerne er han Høfligheden selv. „jeg ber' mine Damer", siger han og løfter elegant paa Hatten. — Men naar der er Brand, saa siger Brandmajoren: „reis til Bloksbjerg, mine Damer".

Der blev ingen Lystighed, efterat Onkelen havde talt. Tvertimod. Men kanske det kom af, at Damerne gik og spekulerede paa Søren Kierkegaard — —.

Thingvalla Linien.

Til og fra Amerika.

Billetter til og fra alle Steder i Amerika sælges billigt.

Fredrik Lie,
Store Strandgade 2 B. Christiania.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges af

Kristiania Realkreditbank.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en unafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **gandse savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er unngaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Oreuslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stribens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Til Syd Afrika

(via Madeira)

Til **Cape Town, Mossel Bay, Knysna, Port Elizabeth, East London, Nazal, Delagoa Bay, Inhambane, Beira, (Pungue River), Chinde, Quilimane, Mozambique** og **Zanzibar**, befordres regelmæssig ugentlig 1ste, 2den og 3die Klasses Passagerer til moderate Fragtpriser.

For Afreise fra Christiania 15de Februar kan Reisefølge paaregnes.

Frederik Lie,
Store Strandgade 2 B., Christiania,

MUNKSJÖ · PAPPERSBRUK · JÖNKÖPING 18 62

Munksjö
Aktie-Bolags
Fabrikata

bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.

Pap til Bygningsbrug:
Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, lugtfri imprægneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, **Uldpap** til Underlag for Tæpper og Linoleum, **Rullepapir** for Tag og Vægge, **Asfalt Tagpap** og **Isoleringspap.**
Tagfarve, rød, til Bestrygning af Paptag

anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

H. A. H. Paulsen
Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:

Maskin-
Hus-
Smede-
Antracite-
Støberi- og Hus-
hel og huggen
engelsk og skotsk

Kul,
Cokes,
Ved,
Rujern,
ildfast Sten og **Ler,**
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags
Telefon 535 *og* **1840.**

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25, Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Læderremme, extra.

Chr. Munthe 1878 Christiania

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

W. Wiklunds
Glødelamper.
Eneudsalg for Norge hos
K. Thorbjørn Løve.
Torvgaden 19. Telefon 2662,

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

M. Thiis's medicinske Vande.
Emser, Karlsbader, Vichy, Pülna, Hunijadi Janos. Marienbader, Pürmonter, m. m. fl,
M. Thiis's Selters & Sodavand.
M. This's Bruslimonader.
Rosenkrantsgaden 9. Telefon 1440.

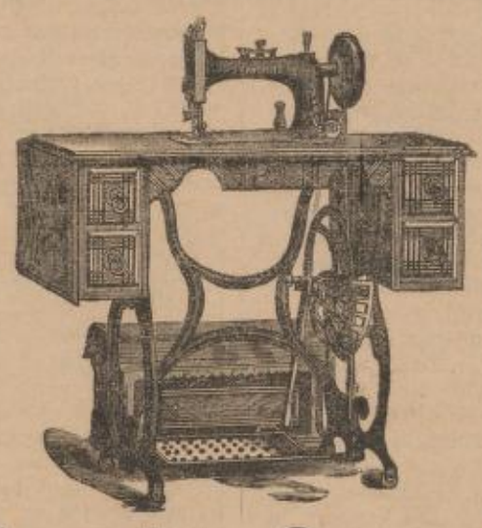

Amerikanske Symaskiner.

Den **bedste og billigste amerikanske Symaskine** er

Trædemaskinen New Home

og

Haandmaskinen New National,

fra

New Home Sewing Machine Co.,
Orange Mass, U. S. Amerika.

NB. Spørg Folk. som har været i Amerika, om disse Maskiner, og de vil svare, *at de foretrækkes fremfor andre Symaskiner og findes i næsten ethvert Hus i Amerika.*

Haandmaskine med Kasse kun Kr. 46.00,
„ uden „ „ „ 35.00
pr. contant. *Sælges ogsaa paa Afbetaling,*
Lager og *Udsalg* hos *Hovedagenten for Norge*

Hakon J. Hansen,
Store Strandgade No. 4.

Nyeste Nyt!
Patenterede Sælepinder
af Staal anbefales til Kr. 1.25, 1.90 og 2.50 pr. Par fra
Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6.

Overretssagfører Østbyes
Regnskabsførsel for Landmænd
(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12.00 som enkeltvis.
Rich. Andvords Papirhandel.

MasagelægeL.Schou
(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)
Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.
Torvgaden 29, 3die Etage.
Kl. 11—1 Form.

Havre
kjøbes til høieste Dagspris hos
Peter Larsen & Co.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.
kjøbes.
Durban-Hansen,
11 Jernbanetorvet,
Christiania.

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Boghandlerne.

Tilleie.
Smukt og frit beliggende uden Gjenbo ved Birkelunden. — Sol. Tre rumme lige Værelser med Kjøkken, gode ydre Rum *strax tilleie.* 432 Kr.

Ligesaa fra Vaaren 3 rummelige V. nyoppudset mod Birkelunden. Thv. Meyersgd. 33. Hjørnegaard. Anv. af Portneren.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Skandinaviska Kreaturs-Försäkrings-Bolaget
Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 13. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag 30te Januar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Bernh. Sollie
Overretssagfører, Horten. (H. O.)

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Landets største Chokoladefabrik
Fri Emballage. Fr. Priscourant
Forlang R. E. Ottesens Chocolade
Etabl. 187. Telef. 2358.
Konfekt, Cacao, Dragée.

Simers Punsch
anbefales

Abonner paa „Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".

Averter i **„Eidsvold".**

Bøger.

Paul Waldemann: Friluftsbilleder. Teckningar från Skogar Sjöar ock Hagar. Pris Kr. 2,75. Fr. Skoglunds Forlag, Stokholm.

Disse „Skitser" fra den frie Natur i Skog og ved Sjö, er saa livligt skildrede og saa fint tegnede, at de uden Tvivl vil finde mange Læsere ogsaa her i Landet. De forekommende Naturskildringer rober et aabent Blik for Naturens Skjønheder, og hvor muntre mange af disse Skitser forekommer at være, ligger der et ædelt Fundament til Grund. Enhver der interesserer sig for Sport i Skog og Fjeld bør læse denne Bog. Forlæggeren har givet Bogen et elegant Udstyr.

Mathilda Langlet: „Fin de Siecle." Nogra Frågor för Dagen med Kritik. Pris Kr. 2,25. Samme Forlag.

Det er, kort sagt, en god Bog, som jeg tror at kunne give den bedste Omtale. Forfatterindens Pen rober hendes skarpe Tænkeevne, som liberale Kritik, der uden Tvivl vil tiltale alle dannede Læsere. „Fin de Siecle" har fortjent at blive læst af mange ogsaa hertillands.

John C. Hutcheson: Nancy Bell's Forlis. Oversat af Bork. Alb. Cammermeyers Forlag, Kristiania.

Denne Bog er en livlig, passende og spændende Sjøfortælling, der skildrer hvorledes Besætning og Passagerer af Skibet „Nancy Bell" efterat have lidt Skibbrud opholdt sig paa en øde Ø i den sydlige Polarverden. Det er Lidelse og Kamp! Skildret med en Varme og et Liv der vil gjøre sit til, at den læses med Interesse.

Enrico Castelnuovo og Giovanni Berga: Noveller. (Cammermeyers Novelle- og Romanbibliothek Bind 30.)

Disse Noveller er forfattet af de mest populære italienske Novelleforfattere. Den vittige Dialog, saavel som den fine Ironi, hvormed de omhandlede Personers Skrøbeligheder afslores kan ikke undgaa at vække Læsernes Beundring og Sympathi. Den første „en Duel" er en saa udmærket Tegning, at Læserne vil indrømme dens Mesterlighed.

O. C. Pedersen.

Et tankeløst Program.

Almindelig kommunal Stemmeret til Gjennemførelse i næste Valgperiode i Forbindelse med Forholdstalsvalg — med en bindende Forpligtelse til at sørge for, at denne Reform inden tre Aar er blevet en Virkelighed, dersom Valgene giver Radikalerne en nokſaa liden Overvægt, — saa lyder et Hovedpunkt paa dette Partis Valgprogram, og det er karakteristisk for den Maade, hvorpaa Partiet opstiller sine Programsager.

For tre Aar siden paatog det sig en lignende Forpligtelse med Hensyn til Udenrigsministeren. Heldigvis for Radikalerne er der ingen inden Partiet, der kræver dem til Ansvar for Misligholdelse af denne Forpligtelse. De paatog sig videre at gjennemføre direkte Skat, og dette Løfte indfriede de, selvfølgelig med det Resultat, at Skatteordningen er blevet saa bagvendt som mulig. Det gamle Ord, at Hastværk er Lastværk, undlader ikke at hævde sin Gyldighed, selv ligeoverfor Folk, der i den Grad som Radikalerne lader haant om alle gamle Regler.

Stemmeretssagen, som ogsaa var Valgprogram, blev ikke gjennemført, og for at erholde Tilgivelse for, hvad de her har forbrudt, har Radikalerne maattet indgaa paa at betale Vexelens Beløb til Arbeiderpartiet og Socialisterne inden tre Aar fra Valgdato, og i en mere kontant Form end tidligere forudsat, nemlig som en almindelig kommunal Stemmeret, vedtagen med simpelt Flertal. Til Gjengjæld er der vedheftet en liden Klausul om Forholdstalsvalg.

Ethvert tænksomt Menneske maatte straks skjønne, at Indfrielsen af denne Vexel vil komme til at volde Vanskeligheder, som Radikalerne, enten nu deres Flertal bliver stort eller lidet, ikke kan komme forbi uden at rive stygge Flænger i Formandskabsloven af 1837. Vi havde tænkt at paavise dette i en Artikel, som skulde komme efter vore øvrige Stemmeretsartikler. Nu ser vi imidlertid, at en væsentlig Del af denne Paavisning allerede er kommet, og det fra en Kant, man ikke skulde have ventet, nemlig fra en af Radikalernes fuldtro Mænd. Under det kjendte Mærke L. B. skriver denne i „Nordmanden" en Artikel, der fjerner vor Engstelse for, at Radikalerne vil komme med den Paastand, at vore Paavisninger af deres Stemmeretsprograms Tankeløshed og Fremfusenhed kun er Forvanskninger i reaktionært Partiøiemed. Hr. L. B.'s tørre Kjendsgjerninger indeholder et rigt Stof til Eftertanke for vore Kommunemænd og i Kommunevalg interesserede Landet over.

Vi citerer her hans Udtalelser:

„Tanken med Forholdstalsvalg er teoretisk seet nok saa tiltalende, kun forudsætter den for stærk Parti- eller Grunddisciplin for de fleste Bygdelag, hvor man ikke har saa let for at holde Møder gruppevis til Drøftelse af Program og Valgliste. Mangesteds vil det derfor enten bli Lederne, som bestemmer Valget, eller Valgmaaden vil bli en Dødvægt til Forkludring og yderligere Slumpetrafvalg".

„Men værst er det, at i en hel Række Herreder blir der liden Anledning til at gjøre Valgmaaden gjældende, saalænge Valgene skal foregaa som hidtil sognevis med særskilt Valg af Formænd, Suppleanter og Repræsentanter. Ofte gjælder Valget kun 1 Formand, 1 Suppleant og 1 Repræsentant, for næste Gang at vælge 1 Suppleant og 2 Repræsentanter. Men selv hvor man hver Gang vælger 1 Formand, 2 Suppleanter og 3 Repræsentanter, blir der jo lidet Grundlag for Forholdstalsvalg".

Da der neppe vil være Adgang til at løse Vanskeligheden ved en Bestemmelse om at de enkelte Grupper skal eie en vis Brøkdel i den enkelte Mand, der bliver valgt for et Sogn, og da heller ikke en Bestemmelse om, at Kommunebestyrelserne for Fremtiden skal fornyes i sin Helhed ved hvert Valg — noget, der udsætter det kommunale Styre for betænkelige Rystelser — er tilstrækkelig, naar Sogneinddelingen bibeholdes, saa maa den radikale Komite, der skal omstøbe Formandskabsloven af 1837, enten foreslaa Sogneinddelingen og Hensynet til Lokalinteresserne ophævet, saa at alle Valg foregaar under et for hele Herredet, eller i en betydelig Grad at forøge Antallet af Formænd og Repræsentanter. Skal endvidere Kontinuitet i Herredsstyrelsen bevares, kan intet Sogn godt have mindre end 5 Formænd med et tilsvarende Antal Suppleanter og Repræsentanter (et lige Antal, eller 4, med to udtrædende hver Gang udsætter for den Mulighed, at en Minoritet faar nøiagtig samme Styrke i Formandskabet som Flertallet) og da vil mange af vore Smaaherreder faa Kommunebestyrelser, der i Talrighed vil kunne maale sig med Storthinget og under Landsens Forhold formentlig maa holde sine Samlinger under aaben Himmel.

I saa vanskelige Sager som Omkalfatring af Formandskabsloven pleiede man i gamle Dage at lade findige Mænd af alle Partier træde sammen til nøie Overvejelse af de mange dybt indgribende Spørgsmaal.

Hvorledes har da Radikalerne kunnet falde paa saaledes en to tre at gjøre en saa indviklet og uoverskuelig Sag til Valgprogram?

Svaret herpaa er nærliggende. Forslaget om almindelig kommunal Stemmeret med Forholdstalsvalg er undfanget og født til Verden af Kristiania-Radikalismen, af den Gruppe, der for Tiden regjerer. For Kristiania — og overhovedet for alle større Byer — passer Forholdstal udmærket. Formandskabsloven trænger forsaavidt liden Forandring. Til Forholdene udover Landet kjender vore Hovedstadsradikalere lidet eller intet, og de sporger sjelden derefter, inden de udfærdiger sine Dekreter. De tænker først paa Vanskelighederne bagefter, naar det afgjørende Skridt allerede er taget.

Forfatteren i „Nordmanden", Hr. L. B., stiller det beskedne Forslag, at Heredsstyrelserne ligesom de engere Venstreforeninger bør gives Anledning til Udtalelser ligeoverfor et i sine Enkeltheder udarbeidet Forslag. „Løb ikke paa Forholdstalsvalget, før Almenheden har faaet se et udformet Forslag desangaaende, og før dette er drøftet lidt mere", formaner han.

Et mere rimeligt Forlangende kan visselig ikke stilles, hvor det gjælder noget saa indgribende og i sine Følger saa uoverskueligt som almindelig kommunal Stemmeret med Forholdstalsvalg. Men Radikalerne kan ikke, selv om de ønsker det, følge Hr. L. B.'s forstandige Raad. Almindelig kommunal Stemmeret med Forholdstalsvalg er Programsag. „Vort Navn", maa Radikalerne svare, „staar paa Papiret. og vi har intet andet Valg end at indfri det.

Under saadanne Omstændigheder at spørge Herredsstyrelserne om, hvordan de liker Forslaget, vil bare være at føie Spot til Skade. Det skulde da være, at man samtidig spurgte dem, hvordan de liker almindelig kommunal Stemmeret uden Forholdstalsvalg. Det er Radikalernes eneste Alternativ, og Herredsstyrelserne har at vælge et af de to. De er afskaarne fra at forkaste dem begge.

---

300 danske Landmænd har sluttet sig sammen om at danne et stort Bolag til Fællesindkjøb af Forbrugsartikler og Salg af Landmandsprodukter. 400,000 Kroners Aktiekapital er alt tegnet.

Politisk Omslag. Paa Ulfstenvik ved Aalesund talte Redaktør Urdahl forrige Thorsdag. Her fremmødte ifølge „Aalesl. H. og S. T." ca. 120. Stemningen var meget god. Efter Foredraget var Diskussion.

En Venstremand optraadte; han baade havde været og var fremdeles Venstremand, sagde han, men den radikale Politik kunde han ikke støtte. Han meldte sig ind i Grundlovsforeningen, der fik 27 nye Medlemmer. Den tæller nu ialt 128 Medlemmer, hooraf 90 stemmeberettigede.

Det lader til at være et betydeligt Omslag over hele Sondmøre.

Sættelagmandsret.

Bergen 20/1 (H. O. T. B.

Sebjørnsens Sag i Sættelagmandsretten har idag — i Anledning af Andragende fra Afdødes Broder om Sagens Gjenoptagelse, — besluttet at retslig Forundersøgelse bliver at aabne med Afhørelse bl. a. af endel Vidner, om Udtalelser, som Adam Sebjørnsen skal have kommet med paa Dødsleiet om hans Uskyldighed. Naar Undersøgelsen er afsluttet, vil Retten fatte endelig Beslutning om Gjenoptagelse skal finde Sted.

Mos Jernbanerestaurant staar, efter hvad en Mand, der har megen Anledning til Sammenligning, meddeler os betydeligt lavere i enhver Henseende end nogen anden Jernbanerestaurant her i Landet. Det vil være ønskeligt, om Jernbanestyrelsen vil undersøge Forholdene.

Sognepræst Fretheims Begravelse foregik Lørdag under stor Deltagelse. Trods det stride Regnveir og de voldsomme Stormbyger var Menigheden mødt talrig frem ved Fjelds Kirke og Præstegaard. Der var over den høitidsklædte Menighed — Kvinderne i hvid Sørgedragt — et saadant Præg af virkelig Sorg og ægte Medfølelse med den efterladte Enke, at det gjorde et stærkt Indtryk paa de tilstedeværende fremmede.

I Præstegaarden, hvor den afdødes Baare stod, talte Sognepræst Jakob Sverdrup om den bortgangne, som i sin bedste Alder var kaldt hjem til Lysets Rige. Vi staar nu, udtalte Tal. bl. a. tilbage med Erindringen om hans trofaste Venskab, hans lyse, freidige Sind, hans varme Hjertelag og hans barnlige Fromhed. Han var en Hjemmets Mand; hans Øie kunde lyse, naar han talte om sine kjære i Hjemmet, og for disse var han derfor et Lys og en Støtte. Tal. bragte det sidste Afskedsord til Sognepræst Fretheim med Tak til Gud for, hvad han havde været for sit Hjem, for sin Menighed, for sine Venner, for sit Land.

Kisten blev baaret af Præstegaardens Naboer til Kirken, hvorhen Menigheden fulgte. Den særdeles rummelige Kirke — Præstegjældets eneste — blev fyldt til Trængsel. Provst Skavlan holdt derefter en gribende Prædiken. Han bad for den sørgende Menighed, som nu stod samlet om sin Hyrdes Baare, og talte derefter med Udgangspunkt i Davids Ord: „Alene i Haab til Gud er min Sjæl stille". Saasandt Fjelds Menighed vil bevare Sognepræst Fretheims i Erindringen, maa den følge de Ord, han har talt for den; da vil Sognepræst Fretheims Minde blive til Velsignelse for Menigheden. Og har Menigheden Sognepræst Fretheim i taknemlig Erindring, saa vender vi Takken til Gud, som har givet Fretheim de rige Gaver, han havde til sit Kald. Tal. bad til Slutning Gud udse en Mand efter sit Hjerte til at komme som Ordets Forkynder i Fjelds Menighed efter Fretheim.

Vi har, skrives i „Berg. Aftbl.", aldrig set en Menighed saa greben og bevæget, som Fjelds Menighed var under denne Prædiken, et smukt Vidnesbyrd om, hvor inderlig afholdt den afdøde Sognepræst har været.

Af Lærere og Medhjælpere blev Kisten saa baaret til Graven, hvor Kirkesanger Nordahl bragte den afdøde en hjertelig Tak og et kjærligt Farvel fra Fjelds Lærere.

Jordpaakastelsen forrettedes af Provst Skavlan.

Blandt de Kranse, som bedækkede Kisten, var ogsaa fra Amtets Storthingsmænd og fra Præstegjældets Lærere.

Sent vil vistnok Fretheims Minde være glemt i Fjeld.

Manna.

Den belgiske Konsul i Aleppo hjemsendte ifl. „Naturen" for nogen Tid siden en Substans, der var „faldt ned fra Himmelen" i Nærheden af Djebel-el-Offet i Begyndelsen af Mai 1890. Hele Provinsen Diarbekir i Armenien hjemsøgtes paa det nævnte Tidspunkt af et heftigt Uveir, der ødelagde Markerne, rev Træer op med Rod og foraarsagede stor Skade; ved Djebel-el-Offet faldt der samtidig en Mængde Hagel, og da de smeltede bort, viste det sig, at der laa tilbage paa Marken betydelige Mængder af den her omhandlede Substans, som Kurderne kaldte „Himmelbrød", og som giver en brugelig Næring, naar den blandes sammen med en Trediedel af sin Vegt Mel. Den forekommer ingensteds i Nærheden af det Sted, hvor den faldt ned, og maa saaledes være ført derhen af Stormen.

Ved en mikroskopisk Undersøgelse, som Prof. Errara i Brüssel har foretaget, har det vist sig, at „Himmelbrødet" er en Art Lav, der først blev fundet af Pallas paa Bjergene i den tartariske Orken og senere er gjenfundet paa den kirgisiske Steppe, i Persien og andre Steder i Mellemasien og ligeledes i Palæstina og Algier. I adskillige Egne er den faa rigelig tilstede, at den dækker Jordbunden i Lag paa 15—20 Cm. Tykkelse. De fra Diarbekir indsendte Stykker danner uregelmæssige, lysebrune Klumper paa 1—12 Mm. i Gjennemsnit. Bryder man den over, viser det Indre sig at være kridthvidt, og man kan skjelne mellem et marvlignende Indre og et dette omgivende Barklag.

Undersøgt under Mikroskopet viser Klumperne sig at bestaa af talrige fine Soptraade, og inde imellem disse findes der Ansamlinger af grønne Celler tilhørende en Alge. Det kridthvide Udseende, Klumperne indvendig har, skriver sig fra talrige fine Krystaller af oxalsur Kalk, som bedækker Soptraadene og er tilstede i saadan Mængde, at den udgjør mere end Halvparten af Klumpens Vegt i tør Tilstand. Forresten indeholdt Klumperne, som den kemiske Undersøgelse viste, 3.7 pCt. æggehvideligneude Stoffe, 16 pCt. i Vand opløselige Bestanddele (Sukker, Slim etc.), 5 pCt. Lichenin, 2.5 pCt. Cellestof og en hel Del Askebestanddele. Klumpernes Næringsværdi er derfor meget liden.

Denne Lavart er af mange bleven holdt for Bibelens Manna. Der er imidlertid ogsaa andre Substanser, særlig de sukkerholdige Udsvedninger, der danner sig paa visse Træer, som er kaldt Manna. Saaledes stammer Sinai-Mannaen fra Tamarix Mannifera, og det, der i Bibelen kaldes Manna, er rimeligvis dels dette sidste Stof, dels den her omtalte Lavart. Errara mener saaledes, at Mannaen af Tamarix er det, hvorom der tales i 2den Mosebogs 14de Kap. Derimod omhandles Lavarten fra Diarbekir i 4de Bogs 11te Kap.

Der er talrige Bygder i vort Land, hvor almindelig Stemmeret i kommunale Anliggender ikke vil gjøre nogen synderlig Forandring i de bestaaende Forhold. Gaardbrugerne i disse Bygder vil da ofte være af den Mening, at der er betydelige Overdrivelser i de Advarsler mod Kuldkastelse af Stemmeretsfrankerne, der fremkommer fra moderat og konservativt Hold og endog fra radikale Gaardbrugere i andre Bygder. Ved nærmere Undersøgelse viser det sig da, at Opfatningen i de førstnævnte Bygder beror paa Uvidenhed om Forholdene andensteds. De samme Mænd, der tager Ordet for almindelig Stemmeret, naar de bor under enkle, jevne og rolige Forhold i det nordenfjeldske, i Vestlandsbygder eller i Fjeld- og Kystbygder i det sydligste af Norge, vilde tænke ganske anderledes, om de boede i vore store Byer, i de ægte Østlandsbygder eller i enkelte Bygder med en mangeartet Befolkning ogsaa andensteds i Landet. Der maa stilles en indtrængende Opfordring til saadanne Mænd om ikke at bedømme Forholdene ud fra sin egen Bygd. Ved Samtale med Folk, der er kjendt Landet over, vil de kunne erfare mange mærkelige Ting om, hvad Følgerne vil kunne blive af almindelig kommunal Stemmerets Indførelse i Landets folkerigeste Strøg. Dersom de yder Radikalerne en Haandsrækning til Fuldbyrdelsen af deres Ønsker — deriblandt at lægge det ubetingede Herredømme over Heredets eller Kommunens vigtigste Anliggender og over Borgernes Pengepung i Hænderne paa dem, der betaler liden eller ingen Skat — vil de bagefter kunne finde sig i samme Stilling som Bonden, der følgte Smør og ingen Penge fik, men bare Hug og grov Kjæft.

Forfærdeligt Uveir i Søen.

Lillesand 29/1 (H. O. T. B.)

Dampskibet „Skandia" af Kristiania, paa Reise fra Lysekil til Dunkerque, med Fiskeguano er iformiddag i synkefærdig Tilstand bleven indslæbt til Bræklesto af Ramsslodser. Fartøiet arbeidede sig læk i det forfærdelige Uveir igaar.

Paa Gjøvik og i Stange holdt Radikalerne isøndags godt besøgte Folkemøder. D'Hrr. Blehr og Wexelsen søgte naturligvis at fastslaa, at den af dem førte Politik var den eneste mulige og tilfredsstillende.

I Stange dannedes en radikal Venstreforening med ca. 50 Medlemmer, hvoraf de fleste opgives at være Stemmeberettigede.

Telefonens Nytte begynder nu at blive saa erkjendt, at den allerede begynder at naa frem til Husmændene.

Paa Eiendommen Jølsen pr. Lillestrøm har Eieren Hr. Jørgensen Beum anlagt privat Telefon fra Gaarden til Husmændene.

Fhv. Statsraad Bonnevie er udnævnt til Kasserer og Sekretær ved den almindelige Enkekasse.

Rummer 232.

Fremmedlegionen, der, som bekjendt, til Stadighed garnisonerer i Algier, bestaar af to Regimenter, sammensatte af al Verdens Eventyrere og sammenløbet Pak. Her mødes den fra Politiets Klør undslupne Giftmorder med den vexelforfalskende Greve, og Hundreder af forlorne Sønner tyr hid som til en sidste Nødhavn, Det er en Samling af dagsky Folk — Lovovertrædere, moralsk forskumplede eller helt ulykkelige.

I de algierske Byer Koleah samt i Blokhusene ved Metidscha har disse af de mest brogede Elementer sammenbragte Afdelinger sine Kaserner. Disciplinen er jernhaard; den mindste Forseelse straffes strengt og i Gjentagelsestilfælde endog med Døden. Det er den eneste Maade at forhindre Oprør og Uro i Rækkerne. Thi intetsteds er Viljerne saa vovsomme som her, intetsteds saa man Mennesker med mindre Frygt for Døden — noget, som forøvrigt er mere end naturligt, eftersom de alle ved, at Veien tilbage til det almindelige Borgersamfund er dem spærret.

Men derfor finder man heller intetsteds i Verden saa tapre Soldater som disse i Fremmedlegionen. Ikke for intet blev de i 1835 sendt til Spanien for at dæmpe Karlisternes Opstand, og ikke for intet sattes de i Spidsen, da Franskmændene i 1854 stormede Sebastopol, og i 1871, da Keiserdømmet var styrtet og Landet i Fare. Overalt og til alle Tider har de udmærket sig ved Heltemod og Dødsforagt, og endnu den Dag idag, da de væsentlig bruges som Politisoldater for at dæmpe indre Oprør og opretholde Ordenen, læses der stadig Beretninger om, hvorledes de indbyrdes kappes om at overgaa hverandre i Bedrifter og Bravour.

Vi nævnte ovenfor den strenge Tugt, som Befalet over i disse Regimenter. Ja, saa nødvendig synes den haarde Disciplin at paabyde sig, at Soldaterne end ikke faar Lov til at nævne sit Navn. Dette kan nemlig let føre til intime Bekjendtskaber, og hvad der videre kunde blive en Følge heraf — Komplotter og Sammenrottelser — er ikke godt at vide. Enhver Menig har derfor blot sit Numer, og paa det alene skal han kjendes. Først naar han gjennem en lang og ærefuld Tjeneste rykker op til Underløitnant, faar han Tilladelse til og er det hans Pligt at sige sit Navn.

I disse Dage er der forefaldt en Historie, som baade er rørende og karakteristisk for den Eventyrskare, hvoraf Fremmedlegionen bestaar.

En 27 Aar gammel, sortsmusket, nalmindelig mandhaftig udseende Sergeant, der har No. 232, havde gjennem en fleraarig Tjeneste opnaaet de høiere Officerers Gunst og skulde ophøies til Underløitnant. Det var en blaa Søndag, og Regimentet stod opstillet foran Hovedkasernen, som skar sine Konturer skarpt ind i den azurblaa Luft,

De høiere Officerer venledes hvert Øieblik. Det var Obersten, som — efter Sædvane — skulde oplæse Udmærkelsesdekretet.

Det Slags Ceremonier foregaar ikke meget ofte, og der er altid Høitidelighed i Luften. Særlig blusser Soldatens Kinder, naar Vedkommende befales at træde frem og at opgive sit Familienavn. Saa røres Trommerne, alle præsenterer Gevær, og den netop udnævnte overrækkes en Sabel! Er der noget underligt i, at Øinene blir vaade i et saadant Øieblik? Herregud, det er jo en af deres egne, som gaar tabt for dem! . . .

Endelig kom de ventede Officerer. Obersten oplæste Udnævnelsen under en Taushed, hvor man kunde have hørt en Knappenaal falde. Umiddelbari efter kaldtes Numer 232 frem fra sit Geled.

„Dit Navn?" befalede Obersten.

„Mit Navn", svarede Numer 932 med skjælvende Stemme, „ønsker jeg ikke at nævne. Jeg har blot en Bøn, lad mig faa Lov til at vedblive at være Sergeant!"

Der gik et Chok gjennem Geledderne.

Men Obersten trykkede ham i Haanden. Trommerne rørte sig ikke, og heller ikke præsenteredes der Gevær. Ceremonien var afskaaret, og Regimenterne kommanderedes ind i Kasernen.

Numer 232 vilde heller give Afkald paa Løitnantsværdigheden end opgive sit Navn.

Bismarckdagen.

De i gaar ankomne tyske Blade er fyldte med Beretninger om Bismarcks Berlinerreise.

Allerede tidlig paa Formiddagen var Pladsen foran Lehrter Banegaard saavel som de tilstødende Gader blokeret af tætte Menneskemasser. Politiet havde imidlertid afspærret Banegaarden, og dennes nærmeste Omgivelser, og Afspæringen blev, skriver „Voss. Zeit.", haandhævet med yderste Strænghed. De sædvanlige Politikort skaffede ikke Adgang, og selv høierestaaende Officerer, for hvem saadanne Afspærringer ellers ikke pleier at gælde, blev uden videre viste tilbage.

Med stort Besvær lykkedes det Pressens Repræsentanter at slippe ind paa Banegaarden. Politiet havde preserveret Plads for dem, men Pladsen var valgt saaledes, at Journalisterne næppe kunde opfange et Glimt af Bismarck i det Øieblik, han steg ud af Salonvognen og hilste paa Prins Heinrich. Fra Banegaardsrestaurationens Vinduer vilde man have havt en fortræffelig Udsigt, men Restaurationslokalet holdtes strængt afspærret. Der var da ikke andet end at tage Plads ude paa Platformen bag en Kjede af Politibetjente, som var opstillet henved femten Skridt fra den Vei, som Jernkansleren skulde passere, naar han forlod sin Salonvogn.

Fra Jernbaneforvaltningens Side var der iøvrig ikke truffen noget festligt Arrangement og ingen Udsmykning af Lehrter Banegaard havde fundet Sted. Derimod flagedes der fra alle andre offentlige Bygninger, og en Mængde private Huse var festligt smykkede. Paa hele Strækningen fra Banegaarden til Slottet saaes en Brimmel af Flagdekorationer og Guirlander.

Da Bismarck passerede Jernbaneplatformen, lagde man Mærke til, at hans legemlige Svaghed forraadte sig i hans Gang og Holdning. Med en hvis Anstrængelse og støttet af Prins Heinrich steg han op i de Trin, der førte fra Platformen til Fyrstеværelset. Saa snart han havde taget Sæde i den keiserlige Ekvipage, der ventede ham udenfor Banegaarden, brød den forsamlede Menneskemængde ud i begeistrende og ustanselige Jubelraab.

Under stadig fornyet Bifaldstorden bevægede Kanslerens Vogn sig langsomt frem. Politiet var overalt mandstærkt paa Benene for at holde de bølgende Menneskemasser tilbage, men desuagtet lykkedes det et ungt Menneske at trænge sig igjennem Betjentenes tætsluttede Rækker. Han ilede hen til Kanslerens Vogn og vedblev at løbe ved Siden af denne, idet han uophørlig raabte: „Leve Bismarck!" „Leve Bismarck!" En ridende Betjent tog imidlertid barskt den altfor ivrige Bismarckbeundrer ved Kraven og transporterede ham til den nærmeste Politistation.

I Unter den Linden var Trængselen umaadelig stor, og Politiet maatte anstrænge sig af al Magt for at holde Passagen fri, saaledes at Ekvipagen hvori Bismarck sad ved Prins Heinrichs Side, uhindret kunde komme frem. Da Vognen endelig naaede Slottet, og Bismarck steg ud, var det umuligt længere at dæmme op mod Menneskehavet, Mængden brød gjennem Politimændenes Rækker og oversvømmede i et Nu hele Pladsen, saaledes at det kun lykkedes at holde en smal Vei aaben, ad hvilken Bismarck under Folkemassernes rungende Bifaldsjubel naaede til og kom ind i Keiserslottet.

Indholdet af Samtalerne mellem Keiseren og hans gamle Kansler er naturligvis endnu ikke kommet til Offentlighedens Kundskab, og da Bismarck — forblev i Slottet indtil han Kl. 7 om Aftenen atter skulde afreise, maa Bladene nøies med at dvæle ved de talrige Vidnesbyrd om Bismarckbegeistringen i Rigshovedstaden. Hele Dagen var Pladsen foran Slottet opfyldt af vældige Menneskemasser, og hver Gang man saa eller troede atse et Glimt af Bismarck ved et af Slottets Vinduer, var Jubelen grænseløs,

Ved Kanslerens Afreise fornyedes Ovationerne. Bedøvende Leveraab hilste ham, saa snart han kom tilsyne, og Jubelstormen stilnede ikke af, før Toget, der førte ham bort, var langt udenfor Berlin. Om hans Hjemkomst til Friedrichsruh telegraferes følgende:

Hamburg, den 27. Januar. Fyrst Bismarck indtraf i Aftes Kl. 11 noget forsinket til Friedrichsruh, øiensynlig i bedste Velbefindende og ledsaget af Greverne Herbert og Wilhelm Bismarck samt Dr. Schweninger. Veien fra Banegaarden til Slottet var belyst med Magnesiumslys. Hundreder af Mennesker hilste Fyrsten med stormende Hurraraab.

Selvfølgelig har Mødet mellem Bismarck og Keiseren givet Anledning til Udspredelsen af en Mængde mere eller mindre urimelige Rygter. Et Berlinerblad fortæller saaledes, at det fra paalidelig Kilde har erfaret, at Keiseren under sin sidste Reise til Kiel „i al Stilhed" aflagde Bismarck en Visit i Friedrichsruh. „Berl. Tagebl." mener dog med Føie, at vedkommende Blad har ladet sig binde en grov Røverhistorie paa Ærmet, og bemærker: „Det er indlysende, at en Reise, som Keiseren foretager sig, ikke kan holdes skjult, fordi et saa stort Antal Personer faar Kundskab om den, at Hemmelighol-delsen ikke lader sig praktisere".

Adskillige konservative tyske Blade er tilbøielige til at se en for den praktiske Politik i Tyskland eminent betydningsfuld Begivenhed i Bismarcks Berlinerreise. Jernkanslerens eget Organ „Hamb. Nachr." udtaler sig derimod forsigtigt og reserveret. „Man har", skriver Kanslerbladet, „fra mange Sider udførlig drøftet Betydningen af, at Fyrst Bismarck — efter at have modtaget fornyede keiserlige Naadesbevisninger — for første Gang siden sin Afskedelse er kommen til Berlinerhoffet for at ønske Keiseren til Lykke paa dennes Fødselsdag. Hvad der er skeet igaar (Fredag) vil ogsaa øve et velgjørende Indtryk paa det tyske Folk og bringe mangt og meget i Forglemmelse, og dette maa betragtes som en Fordel, der ikke bør undervurderes. Men iøvrigt turde det indtil videre være raadeligt at afholde sig fra den Antagelse, at Bismacks Berlinerreise kan tillægges Indflydelse paa den nuværende Politiks Gang. Vi forstaar meget vel den Stemning, der i Løbet af de sidste Dage er kommen til Udtryk i mange begeistrede Bladartikler, men vi anser dog en Formaning til Besindighed for at være paa sin Plads".

En Meningsfælle paa Landsbygden skriver til os: Tillad mig i Ærbødighed at udtale mine bedste Ønsker for „Eidsvold" og den Sag, det arbeider for.

Bladets greie og klare Standpunkt ligeoversor Høire paa den ene Side og det radikale Parti paa den anden maa komme til at klare det politiske Syn hos mange.

De sidste Aars politiske Storme har skræmt mange over til Høire; der mente de at finde den sikre Seilled. Og ikke færre er de, som hypnotiserede af Radikalernes „Sandhedsfakler" lar det staa til for fulde Seil lige ind i Braat og Brand med republikanske og unionsfiendtlige Hurragutter som Lodser paa Skuden.

Under saadanne Omstændigheder er det en ligesaa nødvendig som fortjenstlig Gjerning at lade den virkelig norske Fremskridtspolitik komme til Orde, at pege paa den Udviklingslinie, som har ført og vil føre til Folkestyre i Eidsvolds-Grundlovens Aand og til fuld Jevnbyrdighed med det Land, som vi i saa lange Tider til Velsignelse og Lykke har været forenet med.

Og det kan ikke feile, at et ærligt og trofast Arbeide i den Retning vil tage væk Frygten og løse Hypnosens Fortryllelse, samle alle, som har Tro paa vort Folks Udviklingsdygtighed, til et enigt, sterkt Parti med det Maal at styre unna saavel Konservatismens Dødvand som Radikalismens Brændinger.

Nordbanen. Et politisk Møde paa Gjøvik i Søndags vedtog i næsten samme Aandedræt et Mistillidsvotum til Ministeriet Stang, et Tillidsvotum til Steen og en Resolution om Jernbanesagen, hvori protesteredes mod en Nordbane over Grorud eller Ringerike og hævdede, at en direkte Nordbane over Maridalen er den eneste, som kan paaregne Støtte hos Vestoplandenes Befolkning.

Der er ingen Tvil om, at Mødet paa Gjøvik med Hensyn til de to førstnævnte Punkter aldeles ingen Ret har til at optræde paa Totenbygdernes Vegne. Derimod anser vi det for rimeligt, at Jernbaneresolutionen er et Udtryk for Folkemeningen paa Vestoplandene og beklager kun, at det var et politisk Møde, og det et Møde af den Art, som fandt sig kaldet til at fatte Beslutning i denne ganske upolitiske Sag. Vi skulde anse det for heldigt, om et Møde, der paa en sandere Maade repræsenterer Vestoplandenes Befolkning, blev sammenkaldt for at fremholde denne Befolknings Mening i Jernbanesagen.

Ved Bispeindvielsen isøndags var Vor Frelsers Kirke fyldt til største Trængsel. Biskop Heuch holdt en klar og gribende Indvielsestale, hvori han fremholdt den vanskelige Opgave, der forelaa for den nye Biskop, men samtidig ogsaa til Styrke og Trøst for ham fremhævede Herrens Forjættelser.

Efter Indvielsen besteg Biskop Bugge Prædikestolen og talte kort, men indtrængende over Dagens Evangelium.

Atter en Konduktør ihjelkjørt. Med Eidsvoldstoget hændte Fredag Middag den Ulykke, at en Konduktør, derformodentlig mod Reglementet har gaaet paa Stigebrættet udenfor Vognene, faldt af og blev overkjørt. Vognen knuste hans ene Laarben og han fik ogsaa anden Molest. Da Ulykken skede i Nærheden af Bryn, blev han hurtigst muligt transporteret til Byen og Læge hentet. Manden afgik imidlertid efter kort Tids Forløb ved Døden. Han var gift, bosat paa Eidsvold og efterlader sig Familie, skriver „Aftenp."

Eiendomshandel. Gaardbruger A. Finstad har ved K. Dieseth solgt Gaarden Finstad i Ski med en Del Løsøre til Landhandler Holmsen fra Enebak for cirka 33,000 Kroner.

Sømandspræst A. Grøndahl er udnævnt til Sognepræst i Østre Slidre, Personelkapellan S. Scheldrup til Sognepræst i Rauland, ledig Personelkapellan K. F. D. Magelsen til resid. Kapellan i Modums Præstegjæld og Sognepræst R. J. Dick til Kateket i Porsgrund.

Rigsskattekommissionen. Professor Dr B. Morgenstjerne er udnævnt til Medlem af Rigsskattekommisionen for det til idag berammede Møde, og Direktør for det statistiske Centralbureau A. N. Kiær til Rigsskattekommisionens Formand for samme Møde.

Sverdrup i Stavanger.

Om det store politiske Møde i Stavanger, hvor der var 12—1300 Tilhørere, skr. „Vestly."

I 2¼ Time sad eller stod Forsamlingen fængslet af Tal.s mægtige Ord. Det er ikke bare Sverdrups Veltalenhed, som gjør, at man saaledes fængsles og uvilkaarlig rives med, men ligesaa meget den stærke Følelse, som strax bemægtiger sig en, at der staar en overlegen Personlighed bag Ordene, en Mand med varm Overbevisning og stor Indsigt i de Ting han taler om i Forening med en ganske sjelden Evne til at lægge sine Tanker greit og klart frem. Maaske vi senere faar Anledning til at gjengive et og andet Afsnit af det sandhedstunge Foredrag. Han afsluttede Foredraget med et „Leve Fædrelandet", som Forsamlingen kraftigt istemte.

Derpaa fremstod Fattigforstander Norheim og paa den moderate Venstreforenings Vegne takkede for Foredraget. Denne Tak istemtes med en stærk Bifaldsstorm af Forsamlingen.

Det bør noteres, at ingen Forstyrrelse af Mødet blev forsøgt, ingen Mishagsytring hørtes fra nogen Kant. — Fra først til sidst et vellykket Møde i alle Maader.

Et stormende Møde.

Socialistoptøier i den franske Nationalforsamling.

Et Telegram meddeler fra Paris lørdags:

I Kamrets Dagsmøde interpellerede Clovis Hugues Regjeringen angaaende de senest stedfundne Husundersøgelser hos og Arrestationer af Anarkister. Han dadlede Politiets Optræden og bebreidede det, at det havde misbrugt sin Myndighed, idet han med Eftertryk betonede, at man ikke havde fundet noget Spor af en forbryderisk Forening, og at Retten derfor ikke havde kunnet skride ind.

Indenrigsminister Raynal forsvarede Regjeringen, som kun havde gjort Brug af de sidst vedtagne Love. Han oplæste flere Brudstykker af Dokumenter, der var fundet i Elisée Réclus' Bolig.

Den Deputerede Chandey hævdede, at Socialisterne havde forherliget Kommunen og derfor havde mistet Retten til at tale om Frihed. Denne Udtalelse vakte levende Modsigelse fra Venstre; adskillige Deputerede udbrød under Larm fra Centrum i Leveraab for Kommunen. Da den Deputerede Thivrier ikke vilde holde inde med Raabet „Leve Kommunen", besluttede Kamret at udelukke ham fra Mødet.

Socialisterne protesterede energisk imod denne Beslutning og Thivrier vægrede sig ved at forlade Salen, hvorfor Præsidenten suspenderede Mødet en halv Time. De Deputerede med Undtagelse af Thivrier og henved 30 Socialister forlod nu Salen. Militærkommandanten i Palais Bourbon traadte derpaa ledsaget af Soldater ind i Salen og opfordrede Thivrier til at begive sig bort. Thivrier afslog dette og erklærede kun at ville vige for Magten. Soldaterne traadte nu til, og efter at Thivrier havde rettet nogle Ord til dem, forlod han Salen tilligemed de andre Socialister under Leveraab for Kommunen.

Mødet blev derpaa fortsat under livlig Bevægelse. Den socialistiske Deputerede Baillant erklærede, at han og hans Venner ligeledes havde raabt „Leve Kommunen", en Udtalelse, som fremkaldte hæftige Afbrydelser og livlige Protester. Kamret forkastede med 441 Stemmer mod 73 den af Clovis Hugues stillede Dagsorden, som dadlede det stedfundne Angreb paa den individuelle Frihed, og vedtog med 408 Stemmer mod 68 en Dagsorden, som udtrykker Tilslutning til Regjeringens Holdning og Tillid til, at den med Energi vil opretholde Ro og Orden.

Derefter blev Mødet hævet.

Rektor Schreiner i Drammen er konstitueret som Rektor ved Kr.ania Kathedralskole og kst. Rektor K. L. Sommerfelt paa Kongsberg konstitueret som Rektor ved Larviks offentlige Skole.

Søren Jaabæk tilhørte en gammel mandalsk Slægt. Han var født paa Holmesland i Holme den 1ste April 1814 af Forældrene Peder Sørensen Holmesland og Sille Johanne Hansdatter, hvilke sidste var kommen fra Loone i Sogne, Sogn. Peder Sørensens Far hed Søren Pedersen, hans Bestefar Peder Bjønson og dennes Far Bjørn Stigandsen rimmeligvis født paa Gaarden Heddeland i Otslebo.

Jaabæks Hustru Elen Gurine Tollisdatter er født paa øvre Nøding i Holme saavidt vides 1806. Hun indgik i Ægteskab med Søren Jaabæk, efter først at ha været gift med Erik Haagan Eriksen Jaabæk, Søn af Erik Jaabæk, der deltog i det overordentlige Storting 1814. Af dette Ægteskab lever to Børn nemlig en Datter, der opholder sig i Amerika samt Sønnen Erik Jaabæk paa Kvavig i Lyngdal.

Søren Jaabæk, og Elen Gurine efterlader sig tre Døtre, hvoraf en er gift paa Holmesland i Holme, en paa Fusfeland i do. og en paa Ihme ved Mandal. Desuden lever en Søn over i Amerika.

Elen Gurine var en stille beskeden Kvinde, der med Interesse og Troskab fulgte sin berømte Mands Gjerning.

(Af en Artikel i „Lister").

Fra Sandsvær skrives til os: Partistillingen her er saadan, at Radikalerne er i afgjort Majoritet og kan — efter sidste Valgmands- og Kommunevalg at dømme — mindst møde op med 2 mod hver 1 af Høire og Moderate. Partiet er meget virksomt for at fremme sine Planer oa Formaal og lægger især Bret paa at vinde Ungdommen, saaledes har de nu holdt 2 Møder strax paa hinanden, nemlig 3die Dag Jul med Foredrag af Kand. A. Omholt, Sekretær i Kristiania Venstreforening, hvor da — efter Sigende — stiftedes en Venstreforening, der blandt andet har medtaget paa Programmet at holde 4 Fester i Aaret, og paa dette Program skal Ungdommen have følt sig særlig tiltalt. Sidste Søndag holdtes den første Fest og en svær Mængde unge Folk af begge Kjøn indtegnedes, ja ikke bare unge forstaas, ogsaa mange ældre var med. Man morede sig langt udover Natten afvexlende med Punsch, Dans og Taler af Lærerne Gran, Omholt og Skrede, den sidste — Sliberiarbeidernes Formand i Tuft — udmærkede sig ved at udbringe en Skaal „for Geburtsdagsbarnet". Slige Tilstelninger har nokaa god Tiltrækningskraft og har ogsaa her, tror jeg, bidraget til Styrkelse af den radikale Vækst.

De Moderate og Høire er meget uvirksomme og ligegyldige; rigtignok stiftede ifjor Vinter de Moderate i ytre Sandsvær en Bondeforening i Tilslutning til Centrum, men har liden Virksamhed udfoldet. Alt hvad de har gjort er, at de bevirkede at forhenv. Statsraad, Hr. Driftsbestyrer O. Jacobsen gjorde en Tur hid og holdt, et Par Foredrag. Men nu har vi hørt at et Foredragsmøde er paatænkt, og det haaber vi da strax blir afholdt, for det gjælder jo at handle raskt og faa Folk til at se, førend det er forsent. I øvre Sandsvær har de Moderate ikke virket noget, men derimod skal Høire — efter Sigende — have stiftet en Forening, der skal have fundet ikke saa liden Tilslutning. Hverken Høire eller Moderate har de Midler til Raadighed, navnlig brillante Lokaler, som Radikalerne, og dette gjør at den politiske Virksomhed falder tyngre for hine, men endda har vi ddn Tro — efterat moderate Blade har faaet Indgang og begyndt at læses inden Bygden — at Folk begynder at tænke selv og faa mere opladt Syn for den farlige radikale Politik, der arbeider mod det Maal at omkalfatre hele vor Samfundsbygning. Og dette er dog ikke Meningen at Folk vil være med paa. De tror fremdeles, at Høire er en Busemand, som strider for absolut Veto og gjerne gav os under Sverige, og som derfor maa bekjæmpes og knuses. Saaledes hørte jeg forleden en Mand sagde: „Jeg kan ikke skjønne hvorfor det moderate Venstre kan være imod Stemmerettens Udvidelse, thi Arbeiderne — om de fik Stemmeret — vilde hjælpe Venstre mod Høire". — En anden sagde: „Jeg kan just ikke være enig i Stemmerettens Udvidelse, men for disse svenske Sagernes Skyld maa jeg være med de „Rene", thi jeg vil da ikke være under Sverige, skal jeg mene".

Saaledes er den politiske Strid for mange uklar, og den skal heller ikke blive klarere ved at paahøre de radikale Talere, der har sin Interesse af at gjøre Stridspunkterne saa flokede som mulig, for, som det heder, at splitte og herske.

×

En Centrumsforening er nu dannet ogsaa borte i Spind og tæller ikke mindre end 40 stemmeberettigede Medlemmer; de Radikales faste Borge ramler nu den ene efter den anden, skr. „Søndenfj. Avis."

J. A. Buch, Sekretær i Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme, er afgaaet ved Døden i Bergen i en Alder af 39 Aar.

Skolebestyrer Aasm. Nilsen i Kristiansand er afgaaet ved Døden.

En storartet Plan.

Elektrisk Kraftoverføring.

20,000 Hestekræfter til Hovedstaden.

Fra Grosserer A. O. Haneborg, Brugseier O. B. H. Haneborg og Grosserer Oscar Rasmussen er gjennem Advokatfirmaet Ottesen & Rolfsted oversendt Arbeidsdepartementet Andragende om Approbation af et Anlæg for elektrisk Kraftoverføring fra Raanaas Fos i Sørum og Fosjum Fos i Askim og Spydeberg til Kristiania.

Andragendet ledsagedes af en fuldstændig Beskrivelse af det hele Anlæg, bilagt med Karter, hvorpaa de to Ledninger er afmærket. Projektet er efter Forlydende udarbeidet af en fremragende engelsk Elektrotekniker og anbefalet af en bekjendt Fagmand, Lord Kelvin.

Det er beregnet at skulle kunne overføre 20,000 Hestekræfter til Kristiania, men er foreløbig tænkt kun at skulle benyttes til Overførelse af 10,000 H.-K.

Anlægget er projekteret med en Spænding af indtil 20,000 Volt.

Linien, der er opgaaet i Marken, udgjør for Ledningen fra Fossumfossens Vedkommende 39.7 Km., gjennem Spydeberg, Tomter, Ski og østre Aker. Raanaas-Linien er lidet kortere, nemlig 36.8 Km. og gaar gjennem Sørum, Skedsmo og østre Aker, skr. „Mgbl."

Ved Kristiania Bygrænse er det Meningen at anlægge en Fordelingsstation, hvor den høie Spænding fra de to her sammenløbende Linier transformeres og i forskjellige underjordiske Ledninger forgrenes ud over hele Byen med Spændinger fra 100—400 Volt.

Man vil paa denne Maade kunne levere billig Kraft ikke alene til Fabrikdrift, til Smaaindustrien, til Drivkraft af Sporvogne og Lokalbaner — en eventuel Bane til Holmenkollen f. Ex. — til mindre Dampskibe i Lokaltrafik etc.; men man har ogsaa tænkt sig at tilbyde Kristiania Kommune at belyse den hele By — eller den Del af den, der ikke omfattes af Elektricitetsværkets Anlæg — for en billig Pris. Paa de i den Anledning udførte Karter sees Fordelingen af den saaledes paatænkte elektriske Belysning, i Hovedgaderne ved Hjælp af Buelamper a 2000 Normallys, i de mindre befærdede Gader a 1000 Normallys. Prisen vil efter de gjorte Overslag sandsynligvis stille sig betydelig lavere, end den, hvorfor det herværende Elektricitetsværk med sin Fremstillingsmaade kan levere Elektricitet, ja vistnok endog endel billigere end Dampkraft.

Med Hensyn til Anlæggets Detaljer indeholder den til Arbeidsdepartementet oversendte Beskrivelse temmelig udtømmende Oplysninger. Ved de to nævnte Fosse — der regnes blandt de betydeligste i vort Land — anlægges Turbiner til Drift af to- eller trefasede elektriske Vexelstrømgeneratorer. Den høie Spænding frembringes enten direkte ved disse Generatorer eller ved Transformatorer.

Ledningerne vil lægges blanke paa Stolperne. Hvor de gaar gjennem Skov, vil der blive udhugget en Gade af 10 Meters Bredde eller derover, ligesom Ledningerne overalt vil indgjærdes, og ved hver 5te Kilometer ansættes en Opsynsmand — alt for at hindre Uvedkommende for at nærme sig Ledningen.

Man er derhos naturligvis belavet paa at træffe de yderligere Sikkerhedsforanstaltninger, som Departementet maatte kræve.

Anlægget vil antagelig — i Tilfælde — kunne være færdigt i Løbet af 1895. Arbeidet hermed er ikke uvæsentligt afhængig af Vandstanden i Fossene, da Planeringsarbeider, Damarbeider, Turbinanlæg etc. ved disse kræver en lav Vandstand, der i Regelen kun haves ved Vintertider.

Omkostningerne skal være anslaaet til en Sum af 6 Millioner Kroner, beregnet efter en foreløbig Overførelse af 10,000 Hestekræfter.

Laurviks Bad. Efter sikkert Forlydende er Dr. C. Stephansen ansat som Overlæge og Dr. C. Bonnevie som Reservelæge ved Badet.

Dr. J. C. Holm vedbliver at fungere indtil videre som administrerende Direktør.

I Kristiania Totalafholdsforening afholtes igaar Eftermiddag Generalforsamling. Formanden, Bogholder Wennevold, redegjorde for Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, Foreningen tæller for Tiden 350 Medlemmer. I Aarets Løb har været afholdt en Basar, der gav et Nettoudbytte af 1384 Kroner. Foreningen opfører for Tiden egen Bygning paa Hjørnet af Møllergaden og Vaskerigangen efter Tegning af Arkitekt Hiort. Indtægterne har belobet sig til 2486 og Udgifterne til 2474 Kroner. Til Formand gjenvaltes Bogholder Wennevold. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes Fanejunker Bakstad og Bankassistent Thingulstad,

---

Centrum paa Horten.

Hortens Centrumsforening dannedes i Fredags med Formaal at samle stemmeberettigede Borgere af alle Samfundsklasser om følgende

Program:

1. Arbeide i forfatningstro og liberal Aand for jevne og stadige Fremskridt saavel i politisk og social Henseende som med Hensyn paa Næringsveienes Ophjælp.
2. I Troskab mod Grundlov og Rigsakt at arbeide for Norges fuldstændige Ligestillethed i Unionen baade i reel og formel Henseende, og særlig ogsaa hvad de diplomatiske Sager angaar. Norges Ret til at oprette eget norsk Konsulatvæsen maa hævdes paa en utvetydig Maade, medens vi mener, at Konsulatsagen i Virkeligheden mere egner sig til at behandles efter Forretnings- og Hensigtsmæssigheds- Hensyn end som en politisk Partisag.
3. En skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
4. Arbeide for kraftig Ophjælp af Landets naturlige Næringsveie.
5. For Foranstaltninger fra Statens Side til Bedring af de mindre heldig stillede Klassers Kaar (f. Ex. Invalid- og Alderdomsforsørgelse.)
6. Nationel Sparsommelighed i Stat og Kommune og for, at alle økonomiske Sager samt Kommunevalg afgjøres efter saglige og ikke efter Partihensyn.
7. Udvikling af et tidsmæssigt Forsvarsvæsen med særligt Hensyn paa Marinens Betydning for samme.

I Trysil holdt man Lørdag Møde med Beboerne af svenske Grændsedistrikter for at enes om et Forslag til Jernveisanlæg, der skal forbinde Bygderne paa begge Sider af Grændsen med Jernbanelinien Kristiania—Trondhjem.

Ifølge Telegram enedes man om Ønskeligheden af en saadan Linje.

Dette er et glædeligt Vidnesbyrd baade om at man midt under den politiske Ugreie ikke har glemt de økonomiske Interesser og om at Nordmænd og Svensker paa Grændsen — netop som i gamle Dage — vedbliver at staa i et godt Forhold til hinanden tiltrods for den politiske Agitation. Dersom de Herrer Agitatorer vilde tage mere Hensyn til Befolkningens egne Følelser i de Egne, hvor man kjender hinanden bedst, vilde det ikke falde dem vanskeligt at komme i et Humør og en Sindsstemning, der tillod dem i al Venskabelighed og Ro at forhandle om, hvad der er fornødent for at Enighed kan opnaaes.

Vi ønsker af Hjertet, at Mødet i Trysil i al sin Prunkløshed maa føre til et for begge Parter tilfredsstillende Resultat.

Ve de Overvundne!

„Militær. Wochenblatt" indeholdt for en Tid siden en Opsats, hvori meddeltes endel militær-statistiske Opgaver fra den fransk-tyske Krig. Opsatsen er for lang til i sin Helhed at kunne ventes optaget i et Dagblad, og Opgaverne for vidtløftige til at interessere det store Publikum, men Forfatterens Slutningsbemærkninger er af saa almen Interesse, at de fortjener at læses og kjendes af en videre Kreds, skr. en Indsender i „Mgbl."

Efter at have gjort Rede for de tyske og franske Hæres Tab af Døde og Saarede paa de forskjellige Valpladse, hvoraf det viser sig, at Fransk-mændenes Tab var henimod 3 Gange saa stort som Tydskernes, fortsætter Forfatteren:

Man kan ikke bebrejde Fransk-mændene for Mangel paa Tapperhed eller Fædrelandskjærlighed, og dog bliver alle deres Ofre resultatløse. Hvad kan da være Grunden hertil? Jo den, at Parlamentet medens der endnu var Tid til at gjennemføre en tidsmæssig Hærordning, negtede den keiserlige Regjering de fornødne Midler dertil, og at det radikale Parti i sit brændende Had til „Militarismen" og i sin blinde Tillid til Militsarmeen lukkede sine Øine for Sandheden — for den simple Sandhed, at man ikke forsvarer sit Land med store Ord, men med Kanoner, Geværer og Sabler.

For at behandle disse Kanoner, Geværer og Sabler, saa de kan være til nogen Nytte, behøves der imidlertid fuldt uddannede Soldater og dygtige Officerer. Man kan ikke nøie sig alene med fædrelandssindede Mænd uden de fornødne militære Kundskaber. Denne dets Parlaments Kortsynethed har kostet Frankrige alene i Krigserstatning, inklusive Renter, 5567 Millioner Francs foruden de betragtelige Krigskontributioner, som særskilt paalagdes Paris og andre Byer. Desuden mistede Frankrige 2 Provinser og 34 af Fienden besatte Departementer maatte udrede:

I Skatter, Kontributioner, Pengebøder etc.	ca. Frcs.	79,558,000
I Naturalpræstationer	„	„	134,155,000
For Troppers Indkvartering og Proviantering . . .	„	„	101,455,000
Paa Grund af Ildebrand, Ødelæggelse af Stæder etc. .	„	„	393,659,000
	ca. Frcs.		708,817,000

Hvortil kom de store Omkostninger ved Opsætning, Udrustning, Bevæbning og Underholdning af Landets egen Styrke (ca. 2,7000,000.)

Skulde man hertil tage Hensyn til Handelens Tilbagegang, den daarlige Indhøstning, de formindskede Indtægter af Told, Jernbane og Post, Turiststrømmens Standsning og til tusinde andre Ting, som allerede paa det aller følelsigste skadede Nationalvelstanden, vilde man naa op til Tal af en svimlende Størrelse, hvis det idethele var muligt med Tal at beregne alle disse Tab. Vi skal her alene minde om Fransk-mændenes Tab af Krigsmateriel Der fratoges dem:

1915 Feltkanoner og Mitraljøser,
5526 Fæstningskanoner,
855,000 Haandskydevaaben, og
16,000 Heste, hvilket tilsammen efter Krigen maatte anskaffes paany.

Endvidere kostede Underkuelsen af Kommuneopstanden i Paris enorme Summer, bortset fra de Ødelæggelser, der i Paris, som bekjendt, lagde hele Kvarterer i Ruiner.

Forfatteren afslutter sine Meddelelser med følgende Ord:

„Det kunde være ganske nyttigt for os Tyskere af og til at fremdrage for vor Erindring disse sørgelige Billeder. En ulykkelig Krigs Omkostninger rammer ikke det slagne Folks Regjering, men Folket selv, og Seierherren spørger ikke, om det slagne Folks Parlament vil eller ikke vil betale de Omkostninger, han paalægger Landet. Den Beseirede m a a simpelthen betale; Seierherren spørger ikke, han befaler. Men faa Lande er saa rige som Frankrige og kan som dette til Verdens Forbauselse i saa exempelløs kort Tid igjen reise sig. Ved en ulykkelig Krig er det ikke alene den saarede Nationalære, der spørges om, men ligesaa meget om de mere reelle Ting, om hele Landes Udarmelse, om en kanske uoprettelig Skade for Nationalvelstanden, om en fuldstændig Tilbagegang for Handel og Industri, om Tab af Afsætningssteder for Exportvarer etc. — med eet Ord, om den beseirede Nations økonomiske Ruin."

Bekjendtgjørelse.

†

Dødsfald.

At vor kjære Datter **Ragnhild Kortgaard** født Kværnes hensov ved en stille og rolig Død, i South Dacota den 31te f. M. i Troen paa sin Frelser, bekjendtgjøres herved for Slægt og Venner.

Ytre Rendalen den 26de Januar 1894.

Paa den sørgendes Ægtefælles, Bestemors og Sødskendes Vegne

Sigrid Kværnes Karl Kværnes

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning.

Kirkegaden **32**, Christiania.
Fra 1ste April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

Olympen

Kr.a Morskabstheater.

Concert og Forestilling hver Aften.
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

***Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl** samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemming udføres saavel inden- som udenbyes. —
Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Otto Treiders

Handelsskole

Grændsen 4

Iste Febr. begynder nyt **kortvarigt Kursus i Bogholderi, Handelsregning og Skrivning (Steilskrift** indbefattet).
Telefon 2259.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.
Kl. 11—1 Form.

Stempler, Signeter
NORGES STØRSTE GRAVØR- & STEMPEL-FORRETNING
NEW-YORK STEMPELFABRIK
GRAVØR — D. H. FLORUS
TELEFON 1203.
KONGENSGD. Nº 19. KRISTIANIA
Sviemærker, Schabloner

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's

Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.
Solide Agenter antages.

Paa mit Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader:

Lærebog i Naturkundskab

for **Folkeskolen**

af

Dr. Olaf Johan Olsen

Med talrige Illustrationer af Forfatteren. Karl Uchermann, Th. Holmboe, Visdal samt fra de bedste Kilder. Pris 0.90 Øre.

Stavanger Amtstid, $^{16}/_{12}$ 93. Overalt sporer man det fuldstændige Herredømme over Stoffet, som alene kan sætte en Forfatter istand til netop at medtage ***det væsentligste*** overalt.

Verdens Gang $^{9}/_{1}$ 94. — Fremstillingen er i hele Bogen usalmindelig klart og letfattelig skrevet, udmærket afpasset efter det barnlige Standpunkt. Vi vil have Lærerstandens Opmærksomhed henledet paa den i sit Slags fortræffelige Bog.

NB. Et begrændset Antal af denne Bog udleveres ***gratis*** til Lærere i Naturkundskab ved Henvendelse til Forelæggeren.

Hjalmar Bigler.

Norges Sjøfartstidende

(Eneste Organ for Skibsfart, Handel og Fiskeri)

bringer hurtigst, sikrest og udførligst Meddelelse om alt, hvad der vedkommer Skibsfarten.

Abonnementspris ***Kr. 1.90*** *pr. Kvartal. Sendt til Udlandet* ***Kr. 15.00*** *pr. Aar.*

Paa Grund af sin Udbredelse er ***Norges Sjøfartstidende*** *et udmærket Avertissementsblad.*

Til Syd Afrika
(via Madeira)

Til **Cape Town, Mossel Bay, Knysna, Port Elizabeth, East London, Nazal, Delagoa Bay, Inhambane, Beira, (Pungue River), Chinde, Quillimane, Mozambique** og **Zanzibar**, befordres regelmæssig ugentlig 1ste, 2den og 3die Klasses Passagerer til moderate Fragtpriser.

For Afreise fra Christiania 15de Februar kan Reisefølge paaregnes.

Frederik Lie,
Store Strandgade 2 B., Christiania,

Nyeste Nyt!
Patenterede Sælepinder

med Orer af Staal anbefales til Kr. 1.25, 1.90 og 2.50 pr. Par fra

Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6.

Möbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser

C. Thomassen,
Theatergaden 15,

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.
Telefon 823.

Furuplanker.

Et parti 2" × 5" tilsalgs.
(H. O.) ***Olaf Falch,*** Skarnæs.

Havre

kjøbes til høieste Dagspris hos

Peter Larsen & Co.

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr.	10,00
Do. **Do.** „ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do. **Do.** „ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do. **Do.** „ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do. **Tegnebøger,** 1ste Gruppe	„	0,15
Do. **Do.** 2den —	„	0,20
Do. **Tegnekursus** for Folkeskolen 1—3 Hefte	„	0,25
Do. **Do.** „ — 4—5 —	„	0,30
Do. **Konstruktionsbog** for Folkeskolen, 1 Hefte	„	0,30
Do. **Tegneblok**	„	2,00
Hareide og Ringdals Skriveapparat:		
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift) i 6 Bøger	„	0,10
Do. Do. Do. i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift) i 5 —	„	0,10
Forskrifter for Liniebøgerne 1—3 Hefte	„	0,12
Do. Do. 4—5 —	„	0,15
Rundskriftbøger	„	0,50
Grans Steilskriftbøger, 3 Hefter	„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie) 5 Hefter	„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie), 5 —	„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)	„	0,50
Blok alene	„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:		
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift), 5 Bøger	„	0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift 2 —	„	0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelserne 1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)

Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.

Edv. Tandberg & Co.,

nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **brodererede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.

Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Undertøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.

Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.

Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.

Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.

Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

Et Proveassortement i franske
Bordtæpper & Portierer
tilsalgs hos
Chr. Wettergreen, Raadhusgaden 24.

Inhalator (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Difterit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.

Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage **Kr. 0.50.**

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:

At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.

kjøbes.

Durban-Hansen,
11 Jernbanetorvet, Christiania.

I alle Boglader faaes:

Vesle-Svarten

En Hest's Levnetsløb
fortalt af den selv

Frit efter Dr. Henning Wendell's svensk Bearbeidelse af Miss Sewell's „Black Beanty" ved Marie Jørstad.

Pris heft. 1.50. Kart 1.75. Porto 0.10.

Cammermeyers Boghandel
Carl Johansgade 41 og 43.

For Skolestyrer.

Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.

Prøver sendes paa Forlangende.

Rich. Andvords Papirhandel.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges af

Kristiania Realkreditbank.

Thingvalla Linien.
Til og fra Amerika.

Billetter til og fra alle Steder i Amerika sælges billigt.

Fredrik Lie,
Store Strandgade 2 B. Christiania.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en frebelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil bruste til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertissementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertissementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds" s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Livsforsikringsselskabet
STAR
Telefon no. 1787. Storthingsgaden 2
Barneforsikring.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Dronningens Gade No. 21.
Christiania.
Telefon 19 84.

Nr. 14. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag 1ste Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.
Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92 Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 823,000
Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92 26,600,000
Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Den som vil kjøbe eller bytte **By- eller Landeiendomme**, vil ha skrevet **Skjøder, Klager, Pantobligationer** eller lignende, som vil optage Laan, ha Hjælp ved **Regnskabsopgjør, Inkassationer** osv., bør henvende sig til
K. Dieseth,
Torvgaden 9.

Bernh. Sollie
Overretssagfører, **Horten.** (H. O.)

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Simers Punsch
anbefales

Tidsskrift for det norske Landbrug, udgivet af det kgl. Selskab for Norges Vel, 1ste Hefte, er udkommet og indeholder:

Stiftelsen af Selskabet for Norges Vel af Prof. Dr. J. Nielsen med Portræt af Grev Herman Wedel-Jarlsberg. Den Hessiske Flue (Cecidomyia destructor Say.), et for vort Land nyt Skadeindsekt af W. M. Schøyen, Landbrugsentomolog. Frugtavl i Amerika, Stipendieberetning af Gartner P. Nøvik. Kan Landmanden udfinde hvilke kunstige Gjødningsmidler lønner sig at anvende paa hans Jord? af Prof. Dr. N. Wille. Lupinen som Gjødningsplante for Norge af Forsøgsleder Bastian Larsen. En Jordmagnetisør. Selskabet og dets Underafdelinger. Bekjendtgjørelser.

Heftet indeholder 4 Ark i Oktavformat med grønt Omslag. Udstyret er smukt; foruden Grev Wedels Portræt paa fint Velinpapir findes flere Træsnit i Texten. Tidsskrift for det norske Landbrug agtes udgivet med mindst 30 Ark om Aaret for den billige Pris af 3 Kroner pr. Aar, iberegnet Porto. Selskabets Medlemmer erholder Tidsskriftet gratis.

Nærværende Prøvehefte udsendes i et stort Antal Explr. og skulle vi henlede Publikums Opmærksomhed paa dette indholdsrige, smukt udstyrede og billige Tidsskrift. Bestillinger indsendes til Grondahl & Søn.

Franske og norske Kommuners Magtomraade.

Som tidligere bemærket er Frankrige det eneste større Land i Europa, hvor der findes almindelig kommunal Stemmeret.

Da denne Stemmeret nu er sat paa Dagsordenen hos os af det Parti, som hidtil har havt Flertallet i Storthinget og blandt Vælgerne, er det af ganske særlig Interesse at erfare, hvordan den virker i Frankrige. For at kunne danne sig en Forestilling derom, maa man kjende den franske Kommunallovgivning. Det er i den man vil finde Løsningen af de Gaader, som af og til kommer til os gjennem Telegrafen, naar der berettes at Regjeringen har truffet kraftige Foranstaltninger mod Kommunebestyrelserne snart i den ene, snart i den anden By, og da i Regelen Byer som Paris, Marseille, Lyon, Roubair m. fl., hvor socialistiske Elementer har megen Tilbøielighed til at tumle sig og give den herskende Samfundsorden et Orefig.

Der haves en ny Kommunallov af 5te April 1884, der betegner et saa betydeligt Fremskridt mod den gamle Ordning i kommunal Frihed, at en fransk Forfatter betegner Forskjellen ved at sige, at efter de ældre Love var alt forbudt, som ikke er tilladt, medens nu alt er tilladt, som ikke er forbudt. Denne nye „meget frie" Forfatning indeholder bl. a. følgende Bestemmelse.

„Det kommunale Budget, foreslaaet af Mairen (= Kommunens Ordfører) og vedtaget af Kommunebestyrelsen, bliver endeligen fastsat ved Ordre fra Præfekten (Amtmanden) eller ved ministrielt Dekret. Det træder ikke i Kraft, før denne Approbation er meddelt."

„Budgettet for de Kommuner, hvis Indtægtside løber op til mindst 3 Millioner Franc, fremlægges altid for Republikens Præsident til Approbation, efter Indstilling fra Indenrigsministeren."

„Dersom Budgettet medtager alle obligatoriske Udgifter (disse er opregnede i Loven og omfatter paa det nærmeste, hvad der udgjør en norsk Kommunes sædvanlige, baade lovbestemte og ikke lovbestemte Udgifter), og ikke forudsætter nogen extraordinær Indtægt til Bestridelse af enten obligatoriske eller andre ordinære og extraordinære Udgifter, kan de Bevilgninger, der opføres paa Budgettet i ikke obligatoriske Øiemed, ikke ændres af den overordnede Myndighed."

„Den Myndighed som autoriserer Budgettet (Præfekter eller Indenrigsministeren) kan ikke forøge Udgifterne eller anbringe nye Udgifter paa Budgettet, med mindre de er obligatoriske; der kan nægtes Approbation paa Udgifter eller disse kan indskrænkes, undtagen i tvende ovenfor nævnte Tilfælde."

„Dersom en Kommunebestyrelse ikke bevilger de Beløb, der er fornødne til en obligatorisk Udgift eller kun bevilger et utilstrækkeligt Beløb, bliver de fornødne Summer opført paa Budgettet ved Dekret af Republikens Præsident for de Kommuners Vedkommende, der har en Indtægt af mindst 3 Millioner Francs, ellers ved Ordre fra Præfekten. Men foruden skal Kommunebestyrelsen opfordres til paany at behandle Sagen."

„Det oprindelige Budget skal, naar det engang er approberet forblive uforandret. Dersom Udgifter, der ikke er forudseede ved det Opgjør, bliver nødvendige, udarbeider Mairen et Tillægsbudget, som han forelægger Kommunebestyrelsen. Tillægsbudgettet bliver at approbere efter de samme Regler som det oprindelige Budget."

„Samtlige kommunale Indtægter, for hvilke der ikke i Lov eller Reglement er forudsat en bestemt Fremgangsmaade ved Opkrævningen, opkræves i Henhold til Lister, udarbeidede af Mairen. Disse Lister ligger til Grund for Opkrævningen, naar de er blevet autoriserede af Præfekten eller Underpræfekten."

„Dersom Mairen nægter at anvise til Udbetaling en Udgift, der paa regelmæssig Maade er autoriseret og forfalden, skal Præfekten udfærdige Anvisningen, og hans Anvisning træder i Stedet for Mairens."

Bevilgninger kan annulleres:

1. Naar de angaar noget, der ikke hører ind under Kommunebestyrelsernes Myndighedsomraade,
2. naar de krænker en Lov eller et offentligt Reglement,
3. naar Medlemmer, der er personlig interesserede i en Sag, har taget Del i dens Behandling.

Da Paris's Kommunebestyrelse forleden bevilgede 10 000 Francs til Understøttelse for de strikende Kulgrubearbeidere, blev der nægtet Approbation paa denne Beslutning. Kommunebestyrelsen forandrede den da derhen, at Beløbet skulde anvendes til at lindre den blandt Arbeidernes Familjer opstaaede Nød. I denne Form fandt Indenrigsministeriet at kunne approbere den.

Det er overflødigt at tilføie, at Ministeriets og Præfektens Veto er absolut, ikke som i vore Kommuneanliggender suspensivt.

De norske Kommuners Kompetence vil lettelig skjønnes at være meget mere udstrakt end de franske Kommuners. Der kan hos os kun i et eneste Tilfælde sættes et absolut Veto mod deres Beslutninger, nemlig dersom det gjælder Bevilgninger, der paadrager Kommunerne Forpligtelser for længere Tid end 5 Aar. Den anførte Indskrænkning og det suspensive Veto, som kan overvindes ved to tredjedels Flertal, er de eneste Baand paa en norsk Kommunebestyrelses Bevilgningsmyndighed. Det heder om det britiske Parliament, at det tan gjøre alt, hvad det vil, undtagen at forvandle en Kvinde til en Mand. De norske Kommuner har i det smaa en lignende Magt. Afdøde Professor Brandt lod ved en bekjendt Leilighed falde den mere drastiske end smagfulde Ytring, at Kristiania Kommunebestyrelse gjerne, om den vilde, kunde, uden at nogen var i Stand til at hindre det, bevilge en vis Redaktor, som han nævnte, Penge til et Kursus i Dans. Nuværende Lagmand W. S Dahl siger i sin „Landdistrikternes Kommuneforfatning", idet han nævner de ovenfor paapegede Indskrænkninger: „Det har altid været antaget, at Omraadet for de kommunale Bevilgninger saa vel kvalitativt som kvantitativt er ubegrændset. Dette er en svær Sætning; men forlader man først Speciallovgivningen, er enhver Grændse vilkaarlig."

Foruden den meget mere udstrakte Bevilgningsmyndighed er der i de norske Kommunebestyrelsers Haand lagt den i Frankrige ganske ukjendte Ret til at paalægge Indtægts- og Formuesskat, en Ret, der, skjønt den er reguleret ved Lov, kan blive et frygteligt Vaaben i Socialismens Hænder paa Grund af Kommunebestyrelsens Myndighed til at fastsætte Skatteprocenten.

Det maa her heller ikke lades ud af Betragtning, at den øverste Statsmagt i Frankrig er delt i to Kamre, og Senatet har ved Siden af Deputeretkammeret en meget større Betydning end vi, der paa Afstand ikke kan følge det franske Statsmaskineris Detaljer, er tilbøielig til at tro. Senatet er i Ordets virkelige Forstand en Bremse, der hindrer overlagte Beslutninger. Faar vi hos os foruden almindelig kommunal Stemmeret tillige en politisk Stemmeret af samme ubegrændsede Udstrækning, da vil Garantierne mod Misbrug af Magten fra de Klassers Side, der ingen eller liden Skat betaler, blive mindre end smaa.

Paa vore Venstrepartiers Program, baade de radikale Venstres — dersom det ikke nu har glemt det — og paa Centrums, staar: Udvidelse af det kommunale Selvstyre. I Belysning af det anførte synes denne Programsag temmelig gammeldags. Det forekommer os, at det radikale Parti, der i de sidste Aar meget har interesseret sig for at lægge alt muligt ind under Staten, vil finde det naturligst og bekvemmest nu at vedkjende sig som Program: Indskrænkning af det kommunale Selvstyre ved en fortsat Overførelse af Kommuneanliggender til Staten. Et saadant Program vil altid i nogen Grad mildne den skjærende Disharmoni, som der nu er mellem en yderligere Udvikling af Norges kraftige kommunale Selvstyre og en fuldstændig Ophævelse af de Stemmeretsskranker, der beskytter de skatydende Borgere mod Hensynsløshed eller endog Udplyndring fra deres Side, der har eller tror at have alt at vinde og intet at tabe ved at lægge en stigende Skattebyrde paa et Mindretal af Statens Borgere.

Vi vil indromme, at Indførelsen hos os af en almindelig kommunal Stemmeret, særlig naar den er blevet definitivt sanktioneret ved Indførelsen af en tilsvarende politisk, bliver et meget interessant Experiment, af hvilket endog Europa kan høste Lærdom. Det vil nemlig blive lærerigt at se en socialistisk Majoritet tumle med den norske Hovedstads Budget og Skattevæsen. Kristiania bliver, naar det radikale Program er realiseret, den eneste store By i Europa, hvor den almindelige Stemmeret kan experimentere mellem smaa og svage Skranker. Siden den franske Regjering nu engang holder Paris's, Lyons og Marseilles Socialister stramt i Ørene, og siden der neppe paa mange Aar er nogen Udsigt til at den sikre Socialistmajoritet, som ved Rigsdagsvalgene behersker Valgurnerne i Berlin og i Hamburg, vil blive andet end en ubetydelig Minoritet ved Kommunalvalgene i de nævnte Byer vil det ikke være underligt, om Centralstyrelserne for de europæiske Socialister vil betragte vor Hovedstad som et kjærkomment Experimentalfelt, hvor der kan høstes Erfaringer, som vil komme Lederne tilgode, naar Socialismen engang i Tiden faar brudt de Skruestikker, der endnu holder den fængslet i de store Kulturlande.

Vi skylder forøvrigt vore Læsere Indfrielsen af et Løfte. Vi har stillet i Udsigt en Artikel, der omhandler hvad Aarhundredets berømteste Statsfilosof, John Stuart Mill, har ytret om Stemmeretten. Denne Artikel skal komme i en nær Fremtid.

Trist Livshistorie. Paa Arbeidsanstalten i Stavanger indsattes i Ugen en Person, der har ført en temmelig trist Tilværelse fkr. „Vestlp." Han er fra Landsbygden et Sted paa Oddernæs og har ikke været paa Hjemstedet siden han var Smaagut. Han var rent lei, fordi han af Politimesteren kun var ilagt 1 Maaneds „Stalt."

„Politimesteren," sagde han, „troede vist det var bra for mig at faa bare 1 Maaned; men jeg vilde helst havt saameget, at jeg kom ud, naar der var blit varmt i Veiret."

I Tidsrummet 1872—1881, har han flere Gange været straffet for Tyveri, og herfor i de forskjellige Dele i Riget været fængslet i ca. 7 Aar.

I 1881 blev han fra Kristiansand indsat i herværende Arbeidsanstalt i 6 Maaneder og blev kort efter Løsladelsen paagreben i Flekkefjord for Tyveri, for hvilket han blev dømt til 2½ Aars Strafarbeide, som han udsonede i Bergens Tugthus. Herfra løslodes han i September 1884; men blev allerede i December samme Aar arresteret i Grimstad for fornyet Tyveri, som han udsonede med 1½ Aars Bodsfængsel.

Fra Bodsfængslet løslodes han den 6te Juni 1886; men blev i August samme Aar af Kristiansands Politimester ilagt 3 Maaneders Tvangsarbeide, som han udstod ved herværende Tvangsarbeidsanstalt.

I Januar 1887 arresteredes han atter i Kristiansand for Tyveri, for hvilket han blev idømt 3 Aars Strafarbeide, hvilke han udsonede med 17 Maaneder i Trondhjems og de øvrige 19 i Akershus Fæstning. Fra August 1890 til Januar 1892 ernærede han sig paa forskjellig Maade og paa forskjellige Steder; men blev ved dette Tidspunkt i Bergen tilfunden 2 Maaneders Tvangsarbeidsanstalt. — Samme Aar sad han 6 Maaneder i Arendals Arbeidsanstalt. Han har senere ført Omstreiferliv, indtil han nu fik denne ene Maaneds „Stalt," som han syntes var saa lidet.

Det er kostbare Folk for Landet saadanne.

Kjække Smaapiger. Da Fyrvogter Olsen kuldseilede Onsdag Eftermiddag fkr. „Vestlp." blev han øieblikkelig observeret fra Fyret af sine to Børn. De to ældste, to Smaapiger i 8 og 14 Aars Alderen, løb øieblikkelig til Stranden, fik udsat en Pram og roede, saa de fik blodige Hænder, ud til de druknende og var saa heldige at faa sin ene Broder, som stod paa Aarene, op i Prammen, men maatte se, at Faderen og den anden Broder sank. De roede tilbage til Fyret med den tilsyneladende livløse Broder og arbeidede længe med ham før han kom til fuld Bevidsthed. Saa tændte de Fyret og passede det om Natten, — alt gik som om alt var i Orden, og ingen kunde mærke, at det var bare Børn, som var ved Fyret den Nat.

Om Morgenen kom der nogle Fiskere ud for at trække Teinerne, og de fik da Anledning til at fortælle dem, hvordan det stod til.

Det har maattet være en forfærdelig Nat for de stakkels Smaa.

Hos Lederen
af
den engelske Polarexpedition.

Et Interview hos Mr. Jackson.

Vi modtog i Middags Underretning om, at Foreren for den kommende engelske Nordpolsexpedition, Mr. Jackson, befandt sig her i Byen paa Hjemreise fra Jugor Schar, og forhørte os derfor strax, om vi kunde faa Lov til at sende en Mand ned for at interwieve ham, skr. „Drebl."

Tilladelsen blev paa den velvilligste Maade given, hvorefter vor Mand ved Femtiden begav sig til hans Hotel.

Vor Mand fortæller:

Ikke før var jeg kommen ind i Kafeen — hvor Mr. Jackson, efter hvad man meddelte mig, skulde sidde — før en høi, velvoxen Mand, rigtig en Type paa en sportsdyrkende Englænder, reiste sig, kom henimod mig og bød mig smilende sin Haand.

— Formodentlig Hr. . . .? osv.

Snart sad vi bænkede i en lun Krog med vor Whiskytoddy og Samtalen i fuld Gang.

Det var, som nævnt, en velvoxen Kar, nære 6 Fod, tænker jeg, med et lyst, aabent Ansigt, venlige, blaa Øine og et velvilligt Smil om den myge Mund, der overskyggedes af et Par velpleiede sorte Mustacher.

Een opklaret Misforstaaelse.

— Det er sandt, siger han pludselig, jeg hører, at en Meddelelse, som jeg sendte en af mine Venner om Nansens Afreise fra Chabarowa, har vakt megen Opsigt og Avisskrivning.

Jeg skal forklare Dem Sammenhængen.

Strax vor Flaade, De ved, det var 6 Skibe, var ankommen til Chabarowa, gik en Mand fra „Orestes" ombord i det der liggende russiske Krigsskib og kom strax efter tilbage med den Underretning, at Nansen havde forladt Chabarowa „for 10 Dage siden".*)

Jeg var netop færdig med et Brev hjem til en Ven af mig og føiede saa i al Hast en Efterskrift til Brevet, hvori jeg meddelte, hvad jeg selv netop havde faaet at vide.

Senere, eftersom jeg kom mere og mere ind i Samojedernes og Russernes Sprog, forhørte jeg mig gjentagne Gange, men kom altid til det Resultatat, at Nansen maatte være afreist derfra en af de første Dage i August.

— Nansens Sekretær skrev noget i vort Blad i Anledning af denne Meddelelse, og han formodede, at Feilen maaske kunde ligge i den forskjellige Tidsregning. Er det rimeligt?

— Ja, han har efter al Sandsynlighed Ret. Jeg fik siden vide, at Underretningen var kommen fra en af de yngre Officerer ombord i det russiske Krigsskib. Han talte udmærket engelsk og har rimeligvis nævnt den 3 August efter den almindelige europæiske Tidsregning, medens Manden fra „Orestes" har troet, at det var den 3 August efter gammel Stil og har saa adderet 12 Dage. Altsaa, Nansen reiste 15. August, hvilket igjen blev til: „for 10 Dage siden".

Sikkert er det imidlertid, at Nansen forlod Chabarowa 3. Aug., og at han siden ikke er seet der.

Lidt efter kom vi ind paa Themaet Nansen og

Mr. Jacksons Mening

om ham.

— Det er en prægtig Mand, for hvem jeg nærer den største Beundring. Det var noget, som selv Samojederne forstod; thi naar de skulde gjøre mig en Glæde, saa kom de altid og fortalte noget om Nansen.

Det er sandt, jeg har en Erindring om ham — jeg er overbevist om, at den er efter ham. Det er en Patronhylse — intet videre, — vil De vente, medens jeg gaar op paa mit Værelse og henter den, saa skal De faa se den?

Jeg ventede.

Han kom snart tilbage med en almindelig, stadtraadt, skidden Patronhylse (for Hagl) med det bekjendte „Eley Bro.s, London" i Bunden.

*) Wiggins ankom — saavidt erindres — til Chabarowa den 27. August ifjor.

— Tror De ikke, den er efterladt af Nansen? spurgte han ivrigt.

— Jo, det er vel ikke tænkeligt, at nogen anden deroppe skulde have havt den Slags Vaaben, mente jeg. Hvis jeg ikke erindrer feil, saa stod der i Telegrammet fra Nansens Sekretær, at Nansen havde været iland første Aften, „Fram" laa deroppe, og skudt Ænder.

Han puttede Hylsen til sig og udbredte foran mig et stort Kart over Kysten fra Jugor Schar til Vardø.

Her er mit Arbeide,

sa han. Se rundt paa Waigatz og hele Kysten fra Chabarowa og vestover, her har jeg paaskrevet Samojedernes Navn paa hver Flod, hvert Fjeld og hver Bugt. Se f. Ex., her er en Bugt, som heder „Samojedskoven", tiltrods for at der ikke findes et Træ i halvhundrede Miles Afstand. Samojederne kalder den saa, fordi den altid er fuld af Drivved. Store, svære Furutræer.

Jeg har ogsaa læst endel Russisk under mit Ophold deroppe — men mest Samojedisk forresten. Af det Sprog kan jeg vel over 2000 Ord, tænker jeg. Og saa al den Erfaring, jeg har høstet underveis. Det var nu det bedste.

Paa Hjemveien.

— Det har vel været en temmelig kjølig Fornøielse at farte rundt deroppe?

— Aa, ja. Paa Waigatz var der 18 Tommer Sne og adskillige Kuldegrader og jeg havde ikke engang en Frakke med paa den Tur. Nedover ved Pustoserfk var det koldere endda, der havde vi indtil + 36° R; men det var nu ikke saa svært endda.

Nede i Petschora svævede jeg nok i Livsfare, efter hvad jeg senere har faaet høre. Folkene der troede nemlig fuldt og fast, at jeg var udsendt af den engelske Regjering for at udbrede Kolera blandt Befolkningen!

Fra Pustoserfk gik Reisen videre til Archangel og saa rundt Hvidehavet, over Kandalaks gjennem Kola til Vadsø, saa med Damper til Trondhjem og nu er jeg her.

— Hvad Slags

Slæder

brugte De paa Veien?

— Jeg brugte i Begyndelsen kun Samojedslæderne. Jeg havde med mig en Slæde af Dr. Nansens Model; men den var jeg rad for at ødelægge deroppe i det uveisomme Terræn. Men saa kom en Russer og spurgte, om jeg turde kjøre med den Slæden — den laa oppe paa en Samojedslæde —. Jo, det turde jeg nok; jeg spændte et Par Ren for, og saa gik det over Stok og Sten. Jeg fandt Slæden saa behagelig, at jeg vedblev med at bruge den Jeg kjørte mine 12 Mil om Dagen med den. Buttede i baade Tommerstokker og Stene, men fik aldrig den mindste Skade paa den. Jeg kommer sandsynligvis til at bruge den Model paa min forestaaende Polarfærd — maaske dog med en liden Forandring.

— De nævnte Deres

Polarexpedition,

naar starter den?

— Jeg haaber at kunne drage afsted i Begyndelsen af Juli; men Tiden er jo forholdsvis kort. Antagelig blir Expeditionen bestaaende af 6 Mand. Et Skib blir sandsynligvis leiet til at fragte os til Franz Josefs Land. Forøvrigt er ikke min Plan udarbeidet i alle Detaljer endnu.

*

Mr. Jackson aflagde igaar Aften Fru Dr. Nansen en Visit. Idag vil han se sig om oppe ved Holmenkollen for at se paa vore Skiløbere.

Han reiser Fredag med „Montebello" til England.

„Island" med 60 Passagere Tirsdag til Clyde efter ved Storm at være tvungen til Vendereise. En Mand er slaaet overbord og en Salon bortrevet.

Permision til Afrika. Andragende om 3 Aars Permision for at træde i Kongostatens Tjeneste er indleveret af værnepligtig Sekondløintnant M. Bøhler.

Bespisning af Fattige. Grønlands Totalafholdsforening afholdt igaaraftes en hyggelig Fest, hvortil var indbudt ca. 70 af Stedets Fattige.

Foreninger.

Der oprettes nu i de fleste Bygder politiske Foreninger, dels radikale, dels konservative, dels moderate eller Centrumsforeninger. Endelig dannes der ikke faa Steder Foreninger, der benævnes „moderatkonservative".

Hvad der menes med den sidste Kategori, er ikke altid ganske klart. Vi antager, at de ofte bestaar baade af Høiremænd og af moderate Venstremænd, men at i Regelen de førstnævnte da er dem, der egentlig giver Foreningen sin Karakter. Undertiden bestaar vel Foreningen udelukkende af maadeholdne Høiremænd.

I Tider som disse er det ikke at undres over, at der dannes Foreninger, inden hvilke alle de af Bygdernes Mænd samles, som ønsker at bidrage til, at der sættes en Stopper for Radikalernes baade udad og indad farlige Politik. Forholdene i enkelte Bygder kan ogsaa være saadanne, at denne Sammenslutning af Høiremænd og Venstremænd falder naturlig. Baade de førstnævnte og de sidstnævnte kan være Mænd, der for Tiden ikke finder det, der skiller dem, af saa stor Betydning som det, der samler, og mener, at det er nødvendigt at gjøre fælles Front mod den radikale Agitation. Mere specielle Bygdeforhold kan ogsaa være medvirkende til at særskilte Høireforeninger og Centrumsforeninger indtil videre findes mindre paakrævede.

Vi miskjender altsaa ikke Grunden til Opkomsten af Foreninger, der under Navn af „moderat-konservative" samler alle Anti-Radikalere til Fællesarbeide, skjønt vi mener det er heldigst, om de Konservative og de Moderate danner Foreninger hver for sig, hvad der ingenlunde vil hindre eller svække Samarbeidet i hvad der er det afgjørende, Modstanden mod de radikale Planer.

Derimod vil vi finde det ønskeligt, at der i de Bygder, hvor Fællesforeninger er eller vil blive oprettede, træffes Foranstaltning til at hver Gruppe bliver repræsenteret i Foreningens Bestyrelse, at hver af dem skaffer sig Greie paa Antallet af sine Meningsfæller, og at der inden Valgene sørges for, at der, naar fælles Optræden ved Valgene er besluttet, kommer til at falde et forholdsmæssigt Antal Valgmænd paa hver Gruppe.

Sørges der ikke derfor, kan det hænde, at mange, der ellers vil gaa mod Radikalerne, enten afholder sig fra at stemme eller endog rækker Haanden til Fremhjælp af en Politik, som i Grunden mishager dem. Det er af Vigtighed, at hver eneste Mand i Landet, der vil opretholde Unionen og modsætte sig almindelig kommunal Stemmeret, befinder sig i den Stilling, at han baade kan og vil gjøre sin Pligt.

Vi gjentager forøvrigt Opfordringen til vore Meningsfæller om at slutte sig sammen i Centrumsforeninger. Om de enkelte Foreninger kalder sig Gaardbrugerforeninger, Bondeforeninger, Bondevenner eller moderate Venstreforeninger, gjør ikke saa meget til Sagen. Saadanne Foreningers Oprettelse bedes anmeldt til vort Blad samt til Centrums Hovedstyre, Adr. Kand. Frits Hansen, Follebu pr. Lillehammer.

Lillehammer Marked er daarligt, heder det i „Lillehammer Tilskuer" for 26de Januar. Hestehandelen, som her er den fornemste, er der endnu ikke synderligt Liv i. Der er indsat omkring et Snes Tjenesteheste, de fleste ved Ingeniørkorpset. Disse er betalte med 550 til 600 Kr., for enkelte lidt mere. 9½ Kv. 3—4 Aar gamle Brugsheste skal være solgt for 350 Kr., Fjordheste 200 til 300 Kr. Der skal forresten ikke være tilført nogen Mængde af Heste, medens der efter Sigende har indfundet sig ikke faa Kjøbere, deriblandt mange Svenskere.

Dernæst er Skind en ikke uvæsentlig Artikel her paa Pladsen, men Priserne paa disse skal være mindre end forhen.

Et kjækt 7 Aars Pigebarn. Fra Bodø skrives til „Morgenbladet„:

Fra Skjærstadfjorden og op mod Sulitjelma gaar der et Dalføre, der ender ved Sulitjelmas Grubestationer, Furulund og Fagerlid, hvorfra en interessant Fjeldvei fører til Sverige.

Dalføret har et Vasdrag med 3 Vand, det midtre af disse, „Dorevand", udmærker sig ved sin store Dybde — 30 Favne siges der — og ved sine storskjønne Omgivelser.

Midt i vildeste Trakten ligger Gjemgangeng, hvor Skolelæreren bor, ligeoverfor paa Solsiden og i mindre kuperet Terræn ligger Soliedgaardene.

Der skulde Skolen holdes, og Skolelærer Haarnæs med to af Børnene sine paa en Kjelke og nogle Gutter i Følge, deriblandt Sønnen, skulde da drage did over Isen om Morgenen.

Dorevands Is er lumsk, det fryser sent og ujevnt til, og saa bagefter hænder det, at Hvirvelvinden tager Tag i Isen og hiver Flagerne over hverandre.

Man er sjelden sikker, derfor forsigtig paa den dybe Indlandsgryde, hvis Vand desuden er salt 20 Favne nede.

Idag laa Isen speilblank, og Gutterne satte affsted bent over mod Soliedgaardene — med Læreren og Kjelken efter.

Plump! der ligger to af dem i Raaken — den ene var Lærerens, den anden Søn til Anton Andreassen Gjemgang.

Forfærdet iler naturligvis Lærer Haarnæs til, glemmer at være forsigtig og falder selv i.

De øvrige Gutter blev som lamslaaede, kan bare skrige, men den, der ikke tabte Aandsnærværelsen, var Lærer Haarnæs's 7-aarige Pigebarn.

Hun er nok pukkelrygget den Lille, men Hjerte og Mod det har hun.

Hun tager Kjelken, som Faderen i Tide har sluppet, skyver denne foran sig hen til Iskanten, men kan ikke naa Faderen, før hun faar revet af sig det Tørklæde, hun har om Halsen.

Snippen af dette rækkes ud til Faderen, der, ved den Svages Hjælp, bliver istand til at komme op paa Isen. Sandsynligvis har den lille Heltinde havt en Pigstav, hvormed hun har stængt for Kjelken.

Da Faderen kom op, blev ogsaa Sønnen reddet, men Anton Andreassens Søn var kommen for langt ud og sank, før man naaede ham.

Saaledes lyder Beretningen; jeg har den fra en af Ingeniørerne ved Sulitelma Gruber; han kom nedover Dagen efter og passerede Stedet under Sokningen.

Han bad mig gjenfortælle den, og jeg synes dette Barns Bedrift var værd at nævne, hun har — 7 Aar gammel — ikke et Øieblik betænkt at vove Livet for Fader og Broder.

Fra Treungen.

En venstre-moderat Bondeforening agtes snarest dannet i Treungen. Undertegnede Gaardbrugere har opstilletet følgende Program:

1) For Udviklingen af sociale og politiske Samfundsforhold i moderat frisindet Retning med Grundlovens frie Forfatning som Grundlag.
2) En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
3. Arbeide for fuld Ligestillethed i Unionen og Hævdelse af vor Ret til at oprette eget norsk Konsulatvæsen, som vi tror kan opnaaes ved venskabelig Forhandling med Sverige.
4. For Ophjælpelse af de forskjellige Næringskilder, med særligt Hensyn til Forbedring af Gaardbrugerstandens og Arbeidernes Kaar.
5. Sparsommelighed i Kommune- og Statshusholdningen, Indskrænkning i Embedsværket og Nedsættelse af store Lønninger, samt Selvpensionering.
6. En jevn fortsat Jernbanebygning.
7. For Valg af forfatningstro og dygtige Repræsentanter til Distriktsforsamlingen, Kommunebestyrelse og andre kommunale Hverv.
8. Stemmeberettiget i denne Forening er enhver Mandsperson, der har fyldt 21 Aar og vedtager ovenstaaende Program.

Halvor T. Homme. Hans O. Overland. Gunsten H. Homme. Svenung O. Sønderland. Olaf S. Sønderland. Osmund O. Heimdal. Anund. A. Heimdal. Tarje E. Støil. Egild O. Heimdal. Tarje J. Aarak. Peder T. Foslid. Halvor O. Dale. Halvor T. Sundsli. Haavard G. Haugsjaa. Braal E. E. Haugsjaa.

Treungen 24de Januar 1894.

r & s.

Et nyt Lastedampskib gik Tirsdag af Stabelen ved Nylands mek. Værksted. Dampskibet fik Navnet „Geir". Det er 214 Fod langt og 1300 Tons dragtigt og er bestilt af Hr. Andr. Jacobsen hersteds.

Centrum.

Røkens Centrumsforening havde til i Søndags indbudt til et politisk Folkemøde paa Spikestad i Røken. Der var fremmødt ca. 200 Tilhørere. Grosserer Konow holdt Foredrag, og Redaktør Retvedt optraadte som Modtaler fra radikalt Hold. Efterat Hr. Retvedt med 10—15 Meningsfæller havde fjernet sig, foreslog Dirigenten Hr. Gunnerud, en af Indbyderne til Rentrumspartiets Dannelse, følgende Resolution:

„I Troskab mod den fra Rigsforsamlingen paa Eidsvold stammende Forfatning udtaler Forsamlingen, at Norge i Kraft af sin Ret som selvstændig Stat ogsaa maa erhverve fuld Ligestilling i Unionen, og at alle fædrelandssindede Mænd bør arbeide for denne Sags Løsning gjennem Forhandling med Sverige paa Ligeberettigelsens Grund.

Bliver denne Forhandling frugtesløs, har dog Norge intet tabt af sin Ret, og da er Tiden inde til at søge andre lovlige Midler".

Der opstod en kort Diskussion om, hvorvidt sidste Del af Resolutionen kunde ansees paakrævet.

Ved Voteringen, der deltes saaledes, at der først voteredes over første Punktum, dernæst over andet

bifaldtes første Del enstemmig og Resten mod fire Stemmer.

Hr. Gunnerud udbragte til Slutning et ni Gange Hurra for Fædrelandet som forenet med Sverige. Dette fandt den stærkeste Tilslutning.

Bagefter holdtes Sexa.

Mødet maa betegnes som særdeles vellykket for den moderat-konservative Sags Venner i Røken.

En Centrumsforening

dannedes den 14de Januar i Vivestad, Jarlsberg & Laurviks Amt. Paa Stedet indtegnedes 32 Medlemmer, hvoraf de fleste stemmeberettigede.

Sammenslutning af Hoteldrivende. I forrige Uge var en Del Hoteldrivende samlet paa Grand for at enes om en fælles Virken til Varetagelsen af sine Interesser.

Der besluttedes ifølge „Mrgbl." at danne en Forening af Hoteldrivende for det hele Land og at stifte en nordenfjeldsk, en søndenfjeldsk og en vestenfjeldsk Forening med et fælles Centralstyre.

Særlig med Hensyn til Turisttrafikken ventede man sig en bedre Ordning, specielt ligeover de saakaldte flydende Hoteller.

Inddragne Embeder. Ved kgl. Resolution af 20de ds. er det bestemt, at en Toldkontrollørpost i Drammens Tolddistrikt og en Toldkontrollørpost i Skiens Distrikt skal inddrages.

Prinsessen af Wales agter herefter saavidt muligt at trække sig tilbage fra det selskabelige Liv, ved Truth at fortælle. Denne Meddelelse gjengiver kun, hvad man allerede forlængst har befrygtet. Prinsessen har aldrig rigtig forvundet Tabet af sin ældste Søn. Ogsaa en Række Sørejser blev næsten uden Virkning, og en Tid nærede man alvorlige Bekymringer.

Fælles Valgdag.

I Rundskrivelse til Amtmændene af 18de Januar sidstl. har Justitsdepartementet udtalt Ønskeligheden af, at de forestaaende Storthingsvalg kan blive afholdte saavidt muligt samtidig i Landets samtlige Valgdistrikter. Som en for de fleste Distrikter beleilig Tid for Distriktsforsamlingernes Afholdelse har Departementet tænkt sig for Amternes Vedkommende Begyndelsen af Oktober og for Byernes Vedkommende sidste Halvdel af September, hvorved det har gaaet ud fra, at Valgmandsvalgene isaafald kunde berammes til Afholdelse omkring Midten af eller i første Halvdel af September. Samtidig har Departementet anmodet Amtmændene om efter Konference med Magistrater og Sognepræster at udtale sig om, hvorvidt de nævnte Tidspunkter antages hensigtsmæssige for vedkommende Distrikter, eller, forsaavidt dette ikke maatte være Tilfældet, hvilke andre Tider antages at burde foretrækkes.

Krigskommissær Alb. Jacobsen afreiste forleden til Paris, hvor hans Søn, Attachéstipendiat Alf Jacobsen, ligger alvorlig syg.

Vor Konsul, Carl Bock, i Kina har paa en udmærket Maade tilendebragt de diplomatiske Forhandlinger med den kinesiske Regjering angaaende Erstatning for Mordet i 1892 paa to svenske Missionærer. 9 Skyldige straffes, 2 henrettes. En ny Mission oprettes i Sungpu inden et Aar, Stedets Øvrighedsperson afsættes og der betales 100,000 Kroner i Skadeserstatning. Hr. Bock har opnaaet ligesaameget som Englands Repræsentant i et lignende Tilfælde opnaaede.

Norsk Rigstelefon.

Telefonkomiteen, bestaaende af Telegrafdirektør Rasmussen, Telefondirektør Bryn, Telegrafinspektør Bugge, Telefonbestyrer Sev. Dahl, Storthingsmand Lovland og en Bureauchef i Poststyrelsen, er efter Forlydende bleven enige om en Ordning, der i sine Hovedtræk væsentlig gaar ud paa følgende:

1) Staten overtager Anlæg og Drift af saavel Lokalnet som Forbindelseslinier (Langlinier).

2) De bestaaende private Telefonanlæg søges efterhaanden erhvervede enten ved Kjøb efter mindelig Overenskomst eller ved Expropriation.

3) Langlinier anlægges efter en vedtaget Landsplan, der indtil videre omfatter Landsdelene søndenfor Ramsos med følgende Hovedruter fra Kristiania som Udgangspunkt:

a) gjennem Smaalenene til Fredrikshald og Grænsen;

b) langs Kysten til Bergen;

c) over Telemarken til Bergen med Forgreninger fra Siljord til Skien og fra Rødal til Haugesund;

d) over Valders og Sogn til Bergen;

e) til Romsdalsbyerne;

f) til Trondhjem med Fortsættelse til Ramsos,

g) samt fra Bergen til Romsdalsbyerne og Trondhjem.

4) Der meddeles Koncession til private Telefonanlæg paa Steder, hvor det Offentlige ikke har anlagt eller i den nærmeste Fremtid kan antages at ville komme til at anlægge Telefonlinier.

5) Private Telefonanlæg tillades sat i Forbindelse med Rigstelefonnettet paa nærmere opstillede Betingelser.

6) Telegrafstationerne sættes overalt i Forbindelse med Rigstelefonens Centralstation paa vedkommende Sted.

7) Saavel til Lokalnet som Langlinier anvendes Dobbeltledninger. De indtil Enkelttraadsnet drives dog med nuværende System, indtil Ombygning efterhaanden kan finde Sted.

8) Kontingenten inden et Lokalnet retter sig i nogen Grad efter Stedets Størrelse og de lokale Forhold og er ens inden en og samme Bys Grænser.

Idet de nuværende Satser i det væsentlige bibeholdes, saalænge Nettet ikke er overgaaet til Dobbeltledningssystemet, forudsættes for Dobbeltledninger følgende Kontingenter:

a) for Kristiania 100 Kr.

b) for Bergen og Drammen 80 Kr.

c) for Arendal, Kristianssand, Kristiansund, Fr.stad, Fredrikshald, Kragerø, Larvik, Moss, Stavanger og Trondhjem 60 Kr.

d) for øvrige Byer 50 Kr.

9) For Samtaler paa Langlinier i Rigstelefonnettet retter Afgifterne sig i nogen Grad efter Afstandene. Følgende Satser forudsættes anvendte:

a) 25 Øre mellem to Nabobyer, dog med enkelte Undtagelser, f. Ex. Kristiania—Drammen.

b) 50 Øre for Afstande indtil 150 Kilometer.

c) 1 Kr. for Afstande udover 150 Kilom., alt pr. 3 Minuters Samtale.

Komiteen har beregnet, at der til:

Gjennemførelse af Planen vil udkræves

1.	Til Indkjøb af bestaaende Linier og Net søndenfor Ramsos Kr.	2,630,000
2.	Til Ombygning af disse til Dobbeltledninger . „	1,840,000
3.	Til Nyanlæg . . . „	2,112,000
	Kr.	6,582,000

eller naar der tages i Betragtning Udvidelser af de nu existerende Net, og at nye kommer til, med et rundt Tal 7 Millioner Kroner.

Ved Beregningen af Driften er Komiteen kommen til følgende Resultater:

Lokalnettene i Byerne: Indt. Kr.		765,000
Udg. „		532,000
Overskr. Kr.		323,000
Langlinier: Indt. Kr.		320,000
Udg. „		191,000
Overskr. Kr.		129,000

Tilsammen vil altsaa Indtægterne udgjøre 1,085,000 Kr. og Udgifterne med Tillæg af 42,000 Kr. til Administrationsudgifter 765,000 Kr. Det samlede Nettooverskud vil derefter beløbe sig til 320,000 Kr., hvilket svarer til 4.6 pCt. Forrentning af Anlægskapitalen.

I Overensstemmelse med den vedtagne Plan har Komiteen udarbeidet Udkast til ny Lov om Anlæg og Drift af Telegraf- og Telefonlinier.

Et Medlem er enig i Forslaget vedkommende Langlinierne, men formener, at By- og andre Lokalnet fremdeles bør drives af Private eller Kommunerne.

Storthingsmand Lützow-Holm ligger fortiden syg i Risør af Influenza med Gulsot og Mavekatarrh, saa han ikke vil kunne fremmøde til Thingets Aabning. Der er dog al Udsigt til, at han vil kunne møde i nær Fremtid.

Storthinget

træder sammen idag til den sidste Session i Valgperioden.

Dette Storthings Holdning i de store politiske Spørgsmaal er i en væsentlig Mon bestemt ved dets i 1892 og 1893 fattede Beslutninger. Det kan ikke ventes, at den radikale Majoritet nu skal være kommen til Erkjendelse af sine Feilgreb. Den vil uden Tvil fastholde sit Standpunkt.

Men da den endelige Afgjørelse ligger i Vælgernes Haand, og da Regjeringen allerede har appelleret fra Storthinget til Folket, vil det være rimeligt at antage, at Storthingets Majoritet i de Maaneder, som nu er tilbage, indtager en afventende Holdning. Det er ikke sædvanligt, at to Parter, hvis Sag er ført frem for Domstolene, i den Tid, som gaar hen til Dom kan falde, vedbliver med sit indbyrdes Kjævl om de til Dom henviste Sager.

Vi vil derfor udtale det Haab, at Storthinget i 1894 vil følge den Linje af Værdighed og Høihed, som i gamle Dage var et Særkjende for det norske Storthing og som gjorde, at Folket saa hen til det som sin ypperste Talsmand og som Forsvarer af Folkefrihedens og Fremskridtets Sag.

Dermed vil vi ønske Nationens Repræsentanter velkommen til sin ophøiede og ansvarsfulde Gjerning.

Lislebysagen. Konsul Wiese, Disponent for Lisleby Fabrik, er ved Tune Sorenskriveri's Meddomsret idømt en Mulkt af Kr. 100 for sit Forhold ved Afskedigelsen af Arbeidere ved Fabrikken. Arbeiderne var nemlig afskedigede med 8 Dages Opsigelse. Fabrikloven bestemmer 14 Dage. Sagsomkostningerne ophævedes. Dommen vedtoges paa Stedet.

Kronprinsessen, ledsaget af Kronprinsen, er ankommen til Karlsruhe. Hun stanser der nogle Dage, da hun er medtagen efter Reisen. Kronprinsen vender tilbage til Kristiania.

Tag Dem iagt for Trosserne! Da Dampskibet „Oskar Dickson" ved sin Ankomst hertil iforgaars Efterm. skulde lægge til ved Revierbryggen, sprang en af Trosserne, hvorved en svensk Passager rammedes af Tampen, saa han faldt bevidstløs om. Han kom sig dog nogenlunde straks igjen og antages ikke at ville have noget Men af Slaget.

Kulhandlernes Forening har antaget to af Kristianias Kulimportører til Leverandører. Ligeledes har den besluttet kun at føre gode Varer til billige, men faste Priser. Foreningens Dannelse har havt Kulprisernes Nedsættelse til Følge.

Det konservative Landsmøde sendte Tirsdag følgende telegrafiske Hilsen til Hs. Maj. Kongen:

Det konservative Landsmøde, talrigere forsamlet end nogensinde med Deltagere fra alle Landsdele, frembærer i Underdanighed for Norges Konge sin Hyldest med det Ønske: Gud bevare Kongen, Fædrelandet, Broderriget.

Schweigaard.

Herpaa har H. Maj. Kongen sendt følgende Svar:

„Min hjertelige Tak til det konservative Landsmøde for netop modtagne Telegram. Nu som altid banker mit Hjerte varmt for Broderfolkenes Vel. Jeg er overbevist om, at deres Lykke betrygges bedst ved ærlig Fasthold af ottiaarig Forening. Hæder og Held for Norges Rige.

Oscar."

Slaaet sig ihjel. Ved Tretiden Mandag Eftermiddag hændte et sørgeligt Ulykkestilfælde under Arbeidet paa den nye Telefonstation i Eilert Sundts Gade. En af Telefonarbeiderne, der var beskjæftiget paa Taget med at bore Huller for Stativer, var herunder saa uheldig at glide paa den glatte Skiffertækning og faldt fra den treetages høie Bygning ret paa Hodet ned i Gaardsrummet. Antageligvis har han slaaet sig ihjel paa Stedet. Da Folk kom ilende til, viste han intet Tegn til Liv. Han blev øieblikkelig kjørt paa Rigshospitalet, men her kunde man kun konstatere, at Døden allerede var indtraadt. Den Afdødes Navn var Jens Jensen. Han havde i omkring tre Aar været i Telefonselskabets Tjeneste, var kun 22 Aar gammel og ugift, skr. „B. G."

Voldsomt Forhold mod Politiet. Den 18de November sidstleden blev en Konstabel ude paa Grønlandsleret anmodet om at komme tilstede udenfor en Skydepavillon dersteds, hvor 2 Personer havde holdt Spektakel. Konstabelen greb den ene af disse, en tidligere 2 Gange for voldsomt Forhold straffet Tomtearbeider, for at føre ham til Stationen, men maatte straks efter atter slippe ham, idet han gjorde al den Modstand, som han kunde, og fik Assistanse af de omstaaende. Konstabelen greb imidlertid paany fat i ham, men han rev sig atter løs og sprang opover Toiengaden, hvor han imidlertid atter blev paagrebet. Han gjorde paany voldsom Modstand og slog og spændte om sig og rammede ogsaa den ene af de Konstabler, som nu holdt ham, med flere Spænd. Tildels assisteret af den omstaaende Sværm kom han atter løs og sprang nedover mod Grønlandsleret, medens den ene Konstabel en Stund blev holdt tilbage af de omstaaende, som søgte at rive Kollen fra ham. Paa Hjørnet af Grønlandsleret blev Voldsmanden paany anholdt af en anden Konstabel, men gjorde ogsaa her saadan Modstand, at han maatte slaaes overende, hvorefter ogsaa Konstabelen kom overende i Gaden, hvor han holdt ham fast. Den første Konstabel var nu ogsaa kommen tilstede for at yde videre Hjælp, men blev af en i Sværmen tildelt et saa voldsomt Slag i Hovedet, at han faldt om og et Øieblik mistede Bevidstheden. Den Konstabel, som nu holdt Voldsmanden, blev ogsaa grebet i Nakken og slængt væk. Den anholdte sprang derefter ind i et Gaardsrum, hvor ogsaa Konstabelen, stadig fægtende med den paagaaende Sværm, trak sig ind og paatraf ham, og han blev ogsaa her tildelt flere Slag, førend han paany fik den anholdte overende.

Konstabelen blev imidlertid nu saa kringsat, at han, udmattet som han var, maatte trække sig tilbage og opgive Arrestationen. Først 2 Dage senere blev Vedkommende anholdt. Han blev af Meddomsretten igaar idømt Fængsel paa Vand og Brød i 25 Dage. 2 andre Personer blev for paa voldsom Maade at have assisteret Voldsmanden under dennes Modstand idømte hver 10 Dages lige Fængsel.

Det har ikke kunnet oplyses, hvem det var, som paa Hjørnet af Grønlandsleret slog den ene Konstabel bevidstløs, og heller ikke, hvem som sammesteds tog den anden Konstabel i Nakken og kastede ham væk fra den anholdte.

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Abonner paa

„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold".

Averter i **„Eidsvold".**

Bekjendtgjørelse.

†

Dødsfald.

At vor kjære Datter **Ragnhild Kortgaard** født Kværnes hensov ved en stille og rolig Død, i South Dacota den 31te f. M. i Troen paa sin Frelser, bekjendtgjøres herved for Slægt og Venner.

Ytre Rendalen den 26de Januar 1894.

Paa den sørgendes Ægtefælles, Bestemors og Sødskendes Vegne

Sigrid Kværnes. Karl Kværnes.

Et Proveassortement i franske

Bordtæpper & Portierer

tilsalgs hos

Chr. Wettergreen, Raadhusgaden 24

Olympen

Kr.a Morskabstheater.

Concert og Forestilling hver Aften.
Hver Søndag Kl. 5 Kaffekoncert.
Rudolph Olsen.

Fruerne Erika Nissen *og* ***Agathe Backer Grøndahl*** *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemming udføres saavel inden- som udenbyes. —
Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Otto Treiders

Handelsskole

Grændsen 4

1ste Febr. begynder nyt **kortvarigt Kursus i Bogholderi, Handelsregning og Skrivning** (**Steilskrift** indbefattet).
Telefon 2259.

Kraftfoder.

med Analyse.

Bomuldsfrømel, tysk & amerikansk, Jordnødmel, Rapsmel, Linkagemel, Rugdernæst, Ruggris, Rugaffald, Pillemel, Bygaffald og Havremel bedst og billigst hos

Peter Larsen & Co.
Stenersgaden 10.

Hesteklæder

af Haar fra Kr. 1.90— 3.60
„ Uld „ „ 4.50—10.00

Brystdækkener

fra Kr. 12.00—22 Kr.

Kantebaand

til Brystdækkener i flere Farver.

Kjøretømmebaand

i mange Farver.

Betræk

som Klæder, Chagrinskind, Plüsch
for Vogne og Slæder.

Silkeknapper

og Vognslubber i flere Farver.

Vognbaand og Border

i almindelige Farver,

Kalechelæder

halv Lak i bedste Kvaliteter.

Voxdug og Brysseler

til Bundtræk i Vogne og Slæder.

Alle Sorter Stop

til Vogne og Slæder.

Min Forretning byder det bedste Udvalg i disse Artikler. Johan O. Larssen.

Mærk. Af nye Artikler fremhæves:

Svøber i storartet Udvalg saavel norske som udenlandske lige fra 1 Kr. til 9.80 pr. Stk. **Hestepresseninger** til 4½, og 5 og 7 Kr. Stk. **Vogn- og Slædepresseninger** i flere Størrelser og Sorter kjøber man bedst og billigst hos

1ste og 2den Etage. ***Johan O. Larssen,*** Stortorvet 8 til Grændsen.

Mærk. Heste og Kvægeiere bedes bemærke, at jeg indkjøber Hestetagel efter 1.50 til 2 Kr. pr. Kilo. Kotagel efter 0.80 pr. Kilo til 1.00.

Undertøi

for Damer, Herrer og Børn i alle Aldre.

Pent syet af gode Stoffe paa egen Systue og hjemført.

Damer:

Dagchemiser	pr. Stk.	1.65, 1.90, 2.20, 2.75, 3.60, 4.20, 4.40, 5.00, 6.00,
Natchemiser	„	3.25, 4.80, 6.80,
Benklæder	„	2.00, 2.60, 3.60,
Nattrøier	„	1.30 2.50, 3.60,
Frisérkaaber	„	3.20, 6.50, 8.50,
Underkraver	„	0.70, 0.80, 1.35,
Underliv	„	1.60, 1.80, 2.70,
Skjørter, hvide	„	2.90, 3.60, 4.25, 6.00, 7.80, 10.00,
„ coul.	„	2.40, 3.80, 5.75. 6.50, 7.60, 9.80.

Herrer:

Dagskjorter	pr. Stk.	2.25, 2.50, 3.00,
Manschetskjorter	„	3.40, 3.80, 4.00, 4.50, 5.00,
Natskjorter	„	2.50, 2.75, 3.00,
Underbenklæder	pr. Par	2.40,
Uldkraver	pr. Stk.	1.00,
Uldskjorter	„	4.60, 5.20, 5.80, 6.40.

Gutter:

Dagskjorter	fra 0.80	til 2.10,
Natskjorter	„ 0.90	- 2.20,
Underbenklæder	„ 0.85	- 1.89,

Smaapiger:

Dagchemiser	fra 0.95	til 2.50,
Natchemiser	„ 1.60	- 3.60,
Benklæder	„ 0.80	- 2.40.

Spædbørn:

Alslags Spædbørnstøi efter engelske Modeller og andet.
Skjorter 0.80 pr. Stk. Trøier 0.70 pr. Stk

Uldtrøier, Uldunderbenklæder, Bomulds-Tricotbenklæder, Sokker, Strømper, Snipper, Manchetter.

Bestillinger paa færdigsyet Undertøi udføres nøiagtig og hurtigt.

Forlang Priskurant.

Peter Eckersberg,

Hjørnet af Kongens Gd. og Carl Joh. Gd.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30,

anbefaler sit store Udvalg i udmærket pene og gode ***Børneski*** med med Stropper fra 1 Krone og opover, samt elegante ***Furu-*** og ***Askeski*** for Damer og Herrer. Sokker, Paabindinger, Skistave, Gummilapper m. m. til billige Priser.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges af

Kristiania Realkreditbank.

Norges Sjøfartstidende

(Eneste Organ for Skibsfart, Handel og Fiskeri)

bringer hurtigst, sikrest og udførligst Meddelelse om alt, hvad der vedkommer Skibsfarten.

Abonnementspris ***Kr. 1.90*** *pr. Kvartal. Sendt til Udlandet* ***Kr. 15.00*** *pr. Aar.*

Paa Grund af sin Udbredelse er ***Norges Sjøfartstidende*** *et udmærket Avertissementsblad.*

H. A. H. Paulsen

Dronningens Gd. 16.

anbefaler fra Lager:

Maskin-
Hus-
Smede-
Antracite-

Kul,

Støberi- og Hus-

Cokes,

hel og huggen **Ved,**

engelsk og skotsk **Rujern,**

ildfast Sten og **Ler,**

Cement,

Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags

Telefon 535 og **1840.**

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag, i femspaltet Format, trykt paa godt Papir.

Hensigten med Bladets Udgivelse vil paa Forhaand være bekjendt.

Et Organ i Kristiania for **den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelige der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

Det nye Blad vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Dets Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver det **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager det Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte sig** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidfort ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler det som sin Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet. Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdselsvæsens Krav** og fremholde Nødvendigheden af at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Det vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og det vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil Bladet lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvilligheb til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er for Udenbyes Kr 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto. For Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og 40 Øre pr. Maaned.

*

Avertisementsprisen bliver paa første Side 20 Øre Petitlinien, forøvrigt 15 Øre, med sædvanlig Moderation. Avertisementer kan indleveres i Expeditionen, Kirkegaden 34, Frølichs Gaard.

.....1894.

Til

„Eidsvolds"s Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel	Papirindustri
Carl Joh. Gade 3.	Carl 12tes Gade 8.
Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive-** og **Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.	**Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri,** Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	— Trykpapir.
Klippans Pappersbruk	— Skriv-, Post- og Conceptpapir.
Munksjø Pappersbruk	— Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.
Vardal Træmassefabrik	— Træpap.
Bægna Træsliberi	— Træmasse.
Schatz & Hübner	— Tagpap, Mastix, Carbolineum.

Rich. Andvords Papirhandel

anbefaler:

Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.

Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.

Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.

Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.

Rich. Andvords Papirhandel,

Kristiania.

M. Thiis's medicinske Vande.

Emser, Karlsbader, Vichy, Pülna, Hunijadi Janos. Marienbader, Pürmonter, m. m. fl,

M. Thiis's Selters & Sodavand.

M. This's Bruslimonader.

Rosenkrantsgaden 9. Telefon 1440.

Gaarden

nordre Vetrstad i Sandsvær af Skyld Mark 5.14, Føder 1 Hest og 5 Kjør, ca. 600 Maal Skov, vexterlig, ligeved Laagen, Hjemmehavn og Sæterhavn, Husene gode og brugbare, sælges under Kr. 5000.00 ved Henvendelse til

H. P. Jarnæs,
pr. Skollenborg.

Spirer, Stik, Stager, Hageskaft og Stør etc.

kjøbes.

Durban-Hansen,
11 Jernbanetorvet, Christiania.

Theater- og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste

Nyeste Nyt!

Patenterede Sælepinder

med Orer af Staal anbefales til Kr. 1.25, 1.90 og 2.50 pr. Par fra

Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser „uden nogetsomhelst Tillæg.

Telefon 823.

Bomuldsremme billige.

Læderremme, extra.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Inhalatør (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Difterit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.

Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage Kr. 0.50.

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:

At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Möbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser

C. Thomassen,
Theatergaden 15,

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Furuplanker.

Et parti 2" × 5" tilsalgs.

(H. O.) ***Olaf Falch,*** Skarnæs.

W. Wiklunds

Glødelamper.

Eneudsalg for Norge hos

K. Thorbjørn Løve.

Torvgaden 19. Telefon 2662.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Livsforsikringsselskabet
Telefon no. 1797.
STAR
Storthingsgaden 2
Barneforsikring.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Dronningens Gade No. 21.
Christiania.
Telefon 1984.

Nr. 15. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag 3die Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brand-&Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Loken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H. O.)

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Simers Punsch
anbefales

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner strax paa „Eidsvold".
Averter i **„Eidsvold".**

Eiendomssalg. Grosserer P. E. Erichsen har ved Johs. Sundby solgt Huitfeldts Gade Nr. 31 hersteds for Kr. 33,750.00 + Omkostninger. Skattetakst Kr. 40,000.00.

Sætervidderne.

Som vi en foregaaende Artikel antydede, vil Paabegyndelsen af et Veisystem op til og gjennem Sæterregionen kunne blive Indledningen til Udvidelse af Omraadet for Landbrugsnæringen i vort Land. Derved vil i mere end en Henseende de Forestillinger, man hidtil har gjort sig med Hensyn til Grændserne for vort Lands Beboelighed og for dets Evne til at underholde en Befolkning, blive kuldkastede.

Ifølge officielle Opgaver ligger næsten 60 Procent af Norges Overflade mere end 1000 Fod over Havet, og deraf igjen mere end det halve over 2000 Fod høit. Tallene er endnu ufordelagtigere for den Del af Landet, der ligger mellem Lindesnæs og Trondhjemsfjorden, da navnlig Finmarkens Amt med dets store, men lidet beboelige Flader bringer Arealet under 1000 Fod op til en Størrelse, som det ingenlunde har, naar vi blot fæster Blikket paa Landet søndenfor den 64de Breddegrad („Haanden" fra Leddet til Fingerspidserne). En meget liden Del af Landets Befolkning bor i en Høide af over 1000 Fod, og det er ikke vanskeligt at tælle dem, der bor over 2000 Fod høit Aaret rundt. Om Vinteren er en stor Del af Landet, seet i Fugleperspektiv, en ubeboet Sneørken, i hvilken der kun er smale Revner, hvori Livet koncentrerer sig. Vore Dale er, navr de tages for sig alene, næsten lige saa tæt bebyggede som Danmarks eller Frankriges Sletter, og Aarsagen til Norges ringe Befolkning er væsentlig den, at de største af vore Flader ligger i en saadvn Høide, at Korn- eller Potetesavl er umulig, eller saa uvis at den ikke lønner sig. Kun saa langt op som Kornet modnes gaar i Regelen Bebyggelsen. Bergværksdrift, som paa Roros, trækker den undtagelsesvis længere op. Kunde dette blive anderledes og kunde der blive en fastboende Befolkning med lønnende Erhverv over Korngrændsen eller inde paa de Vildmarker, hvor besværlig Adkomst hidtil har hindret fast Bebyggelse, da vilde de Grændser, Naturen nu sætter for Folkemængdens Forøgelse og de Skranker, inden hvilken den holder det Folk, som bærer Navnet „Nordmænd", blive flyttede og Rum opnaaes for et materielt Opsving, hvorfor intet Land i Europa vil have tilsvarende Betingelser. Norge er nemlig i vor Verdensdel det eneste Land, der har vidtstrakte Flader i en Høide, der ligger over den sædvanlige Klimatgrændse for Bebyggelsen.

Bergstaden Roros ligger under et barskere Klima end en betydelig Del af de Sætervidder, som fuldstændig ubeboede strækker sig fra den svenske Grændse helt ned til Lister og Mandals Amt. Vistnok er langtfra det hele Areal af disse Vidder bedækkede med Jord, der tillader ordentlig Plantevært, og det kan ikke paaregnes, at Bergværksdrift skal kunne optages i nogen Udstrækning, det er værd at tale om. Naturen synes nu engang ikke at have skjænket Norge nogen Rigdom paa Metaller. Men selv med Fradrag af bart eller med tyndt Jordlag bedækket Fjeld bliver der store Strækninger tilbage, hvor Jordlaget dels er tilstrækkeligt for Græsvæxt, dels fuldt saa godt som i Dalene og i Lavlandet. Tænker vi os, at Havet stiger 1000 Fod over sit nuværende Niveau, saa vil det Norge, som da bliver igjen, ingenlunde være en Stenørken; det bliver neppe i nogen væsentlig Mon forskjellig fra det, som nu ligger saa meget lavere, uden deri, at det ligesom Spanien eller Balkanhalvoen, faar store beboede Sletter mellem Fjeldene. Altsaa — disse Sætervidder har Jord, og den kan lægges under Plogen, dersom Forholdene bliver saadanne, at Dyrkning af England kommer til at lønne sig i disse Høider. Og hvorfor skulde den ikke det? Mangesteds er Klimatet paa vore Høisletter bedre end det, hvorunder vore Frænder lever paa Island, og hvorunder vore egne Landsmænd lever i Finmarken og paa Roroskanten. Kan Islændinger og Nordlændinger i vort Lands yderste Nord være fastboende Folk, da bør en fast Befolkning ogsaa kunne findes over store Strækninger af vort Fjeldplateau.

Vi har ved disse Bemærkninger egentlig foregrebet hvad vi burde have sagt først. Vi beder Læseren til en Begyndelse forestille sig, hvordan Forholdene nu er:

Om Forsommeren drives Kreaturerne fra Dalen op til Sætrene og tidlig om Høsten drives de tilbage igjen, næsten overalt ad ubanede Veie, som ikke tillader billig Transport af tunge Varer hverken til eller fra Sætrene.

Sæt nu at der bygges en Jernbane op gjennem Dalen, en Bane, der fører direkte ned til en stor By paa Kysten. Da kan det blive billigt at sende Produkterne af Dalens Næringsveie ned til Byen og til Udlandet og at faa andre Fornødenhedsartikler i Bytte. Men paa Sætrene, hvor om Sommeren en stor Del af Dalens Produktion foregaar, hvor Smør kjernes, Ost ystes, Melk, der ingen Anvendelse faar, slaaes ud, naar Overfloden bliver for stor, og hvor Slagtning kunde finde Sted, dersom der var Tale om Afsætning, der er der en overmaade tungvindt Fremkomst til og fra. Fra Dalen maa Salt, ofte Brændsel, føres paa Hesteryggen, og til Dalen maa Sæterens Produkter føres paa samme tungvindte Maade. En flad Vei, der fra Dalbunden, i Nærheden af Jernbanestation, fører op paa Høiden og forgrener sig til Sæterklyngerne ud over Vidden, vil kunne bringe en ganske anden Skik ind i det hele Sæterstel. Dette vil kunne blive beregnet paa en stadig Levering af friske Produkter, baade Melk, Flode, Smør, Ost, Kjød, Huder, ja endog Polsemagervarer o. lign. hele Sommeren igjennem, og direkte baade til By og Udland især naar man slaar sig sammen til Fællesmeierier m. v. Men dette er bare det første Skridt. Konsekvenserne kan i Aarenes Løb blive endnu større.

Naar der nemlig bliver en livlig Virksomhed hver Sommer oppe paa Sætrene, vil der opstaa Behov for Udvidelse af de mangesteds allerede nok saa betydelige Engeslaatter; Senere hen vil man kanske finde det tungevindt stadig at skulle transportere disse Slaatters stedse mere omfangsrige Udbytte ned i Dalen, og bestemmer sig derfor til at holde en Del af Kreaturene oppe paa Sætrene hele Aaret rundt. Stadigt Kreaturhold findes jo allerede paa Fjeldstuer og høitliggende Gaarde. Dette vil kunne blive Begyndelsen til den faste Bebyggelse, der end yderligere kan udvikles, naar der bliver en mere gjennemført „Arbeidets Deling" mellem Dalen og Sæterplateauet. Maaske vil en Gang i Tiden Forholdet mellem den Del af Norge, der ligger over Korngrændsen, og den Del, der ligger saa lavt, at alle Slags Nyttevæxter kan trives, blive omtrent som mellem de tæt bebyggede, havemæssig opdyrkede Strækninger rundt de store Byer i Europas Kulturlande og Amerikas Oststater paa den ene Side, og det store Vesten, hvor Kreaturavl drives i stor Stil, paa den anden. Dette kan let blive Udviklingens Resultat, dersom Udnyttelsen af vore Elvedrag med deres talrige Fossefald fremkalder Fabrik efter Fabrik op efter vore Dale. I den fjerne Fremtid vil det kanske være paa de store Høisletter mellem vore Hoveddalfører at man skal finde det nuværende friske og kraftige Bondeliv gjenopstaaet i en forynget Skikkelse med Evne til at fostre en robust og energikt Slægt, hvis Foretagsomhed kun anspores af det barske Klima.

En Præstehistorie fra Amerika. I sidste Numer af Luthersk Kirketidende findes anmeldt en Bog med Titelen: Nogle af en Præsts Erfaringer i en af de store Byer, af A. Mikkelsen, Decorah, 1892. Forfatteren, Præst i den norske Synode i Amerika, meddeler en Række Oplevelser ud fra sin Præstegjerning, — det meste nedskrevet, som han siger, lige efter Begivenhedens Tildragelse. Som en Smagebid, der giver et karakteristisk Indblik i Tænkesæt og Tilstande blandt vore mere eller mindre amerikaniserede Landsmænd derover, hidsættes:

En Eftermiddag, da jeg kom hjem fra et Sognebud, sad der en Dame og ventede paa mig. Efterat hun havde hilst, spurgte hun, om jeg erindrede, at jeg for to Aar siden havde viet hende. — „Jeg er kommen, Hr. Pastor, for at spørge Dem, om De ikke vil være saa snil at gjøre vor Vielse om igjen. Jeg skal betale Dem godt for Deres Bryderi", sagde hun og tog sin Pengepung ud af sin Lomme.

Jeg: Jeg forstaar Dem ikke rigtig, Mr.s H., hvad mener De? Var den Vielse, De fik, ikke god nok?

Hun: Jo, Hr. Pastor! Vielsen var all rigth; men jeg ønsker at faa den gjort om igjen, paa Engelsk undo it, eller opløse den igjen. Min Mand og jeg er komne overens om, at det er bedst, at vi separeres; for vi kan ikke agreea, (stemme overens). Vi skal være her i Aften Kl. 6, eller den Tid, som Pastoren bestemmer, og jeg har allerede snakka til Wittnesa, at di møter til Ceremonien.

Jeg: Hvad er der kommet imellem Dem og Deres Mand, siden I har fattet en saadan Beslutning?

Hun: Jo, Hr. Pastor, min Mand og jeg har hvert sit Temperament, og disse agree'er ikke, og saa blir der bare Spetakkel; han vil være hjemme, naar jeg vil gjøre calls (Visiter), og jeg har ikke Lyst til at være med, naar han gaar til sine gamle Kjendinge, som ikke jeg anser for decent (pene) Folk; og saa er han i Logerne til langt ud paa Natten, og naar han saa kommer hjem, er han ikke som han skal være mod mig som sin wife, og da er det bedre, vi skilles.

Jeg: Og disse Ting anser De og Deres Mand som tilstrækkelig Grund til at opløse Ægteskabet?

Hun: Ja, der staar vist et Sted, at hvor to eller tre bliver enige om noget paa Jorden, skal det ske, saa sagde ialfald Mr.s T., som jeg arbeidede for, før jeg blev married.

Ildebrand.

Fra Fron skr.s den 28de Januar til „Gudbrandsd."

Hurtig som Lynet bragte Telefonen igaaraften det Skrækkens Budskab udover Bygderne, at der var Ildebrand paa Skaaden i nordre Fron. Samtidig blev man var den stærke Lysning paa Horisonten.

De 2 Gaarde Skaaden danner en af de største og tætteste Klynger af Huse, som jeg ved nogetsteds at have seet ialfald i Gudbrandsdalen, og trodde enhver, — især da det blæste temmelig stærkt, — at alt vilde være redningsløst fortabt. Det gik dog bedre end Von var. Ved Hjælp af de mange Hundrede tililende Mennesker, som ogsaa medbragte Distrikternes ikke saa lidet effektive Brandsprøiter, lykkedes det efter en haardnakket Kamp at holde den altfortærende Gjæst indenfor nogenlunde rimelige Grændser.

Skaden blev jo alligevel stor nok, idet Skaaden enedres 2 Ladebygninger med iværende Avling samt 2 andre Udhuse og en hel Del Redskab blev et Rov for Luerne, ligesom Fjøsets ene Langvæg brændte, til den ser ud som en Grind.

Husene var assurerede i N. & S. Frons Assuranseselskap, men Indbo og Avling uassureret. Det blev et tungt Slag for Vedkommende. Tænke sig: intet Husly til Besætningen: 31 Storfæ, og største Delen af Avlingen gaaen op i Røg.

„De hemmelige Udgifter". Norges Andel i de saakaldte hemmelige Udgifter paa Udenrigsbudgettet (en Post, som findes paa alle Landes diplomatiske Budget) er af sidste Storthing nægtet bevilget og bliver derfor betalt af Sverige i Terminen 1893—94. Udenrigsministeren har ikke villet gaa ind paa, at der skal redegjøres for disse Udgifter til den norske Statsminister i Stockholm, og han paaberaaber sig, at heller ikke den svenske Statsminister faar Kundskab om dem.

Vi maa med et andet Blad være enig om, at denne Undskyldning ikke er fyldestgjørende, saa længe Udenrigsministeren alene er svensk Embedsmand. Det vil, mener vi, være i sin Orden, at Storthinget til Bevilgningen knytter den Betingelse, at der skal gjøres rede for dens Brug til et Medlem af Norges Regjering.

Sverdrups Foredrag paa Nærbø (Jæderen).

Omkring 1 Time for Mødets Begyndelse skr. „Vestlp." var alle siddende Pladse i Salen optagne, og da Mødet begyndte Kl. 2½, var det kun med den allerydrste Anstrængelse det lykkedes Foredragsholderen at trænge sig frem til Talerstolen. Hver Plet af Salen, Galleriet og de to rummelige Sideværelser var stuvet af Folk. Passer det nogensinde at tale om at staa pakket som Sild i en Tønde, saa maa det være her. Endel stod udenfor og kunde godt høre gjennem det aabne Vindu, men det var for koldt at være ude den hele Tid; man søgte da at trænge sig indenfor de ydre Døre, men her var det noget vanskeligt at høre. Taleren generedes i Begyndelsen af en Smule Hæshed, men eftersom Heden tiltog, svandt denne. Man anslaar Tilhørerantallet til mindst 7 a 800. De fleste Tilhørere var myndige og ældre alvorlige Mænd, der ikke lægger sit Bifald for Dagen paa nogen demonstrativ Maade, men man kunde dog tydelig læse i Minespillet, i de Diekast, man rettede til hinanden: Saa forholder det sig, dette er Sandheden.

Sverdrup afsluttede Foredraget med at udbringe et „Leve Fædrelandet". Jæderbuen er intet hurraraabende Folk, men nu var man kommen i Stemning og deltog deri, selv om man aldrig i sit Liv havde gjort det før.

Derpaa frembar Lima en kort Tak til Foredragsholderen og udbragte med Tilslutning af Forsamlingen et „Leve Sverdrup".

Høires Valgprogram.

Det væsentlige ved Høires Valgprogram, saaledes som det er opstillet af det konservative Landsmøde i Onsdags, og hvori Partiet vil finde Tilknytning til Centrum og til det vestlandske moderate Venstre, er at det i Spørgsmaalet om Bevarelse af vor Grundlov og Foreningen med Sverige ser det store Skillemærke ved Valgene.

Paa dette Mærke maa Strømmen dele sig. Til den ene Side gaar alle de, der bekymrer sig saa lidet for Bevarelsen af Grundlovens første Paragraf og for Unionens Opretholdelse, at de med let Hjerte, uden Følelse af det Ansvar, de derved paadrager sig, følger en hensynsløs og mod alle Klogskabens Regler stridende Politik. Til den anden Side gaar Unionens virkelige Venner, der netop i sit Fædrelandssind har en stærk Bevæggrund til at tage Unionen i Forsvar, og som nærer det sikre Haab, at Forhandling mellem kloge og betænksomme Mænd fra de to forenede Riger vil løse Vanskelighederne og fjerne de Farer, der truer Unionen.

Her er det store Enten—Eller ved de forestaaende Valg. Hvad der forøvrigt er Gjenstand for forskjellige Meninger, træder mere i Baggrunden.

Naar det konservative Landsmøde udtaler: „Vi vil fuld Ligestillethed i Unionen, en fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, konstitutionelt ansvarlig for begge Lande", da falder dette Program forsaavidt sammen med det moderate Partis, som ogsaa vi anser denne Løsning af Striden som den efter al Sandsynlighed bedste, og den, efter hvad der hidtil er fremkommet, eneste tænkelige.

Forskjellen mellem de Konservative og Centrum er her maaske alene den, at det førstnævnte Parti intet udtaler om Forhandlingsmaaden.

Det vil efter Centrums Opfatning være politisk uklogt, selv om Radikalerne taber grundigt ved Valgene, at udestænge dette Parti fra Deltagelse i Forhandlingerne om Udenrigsstyrets Ordning. Formentlig er det heller ikke Høires Mening at nægte dette Parti at komme til Orde. Ved at holde Spørgsmaalet om et tvedelt Udensigsministerium inden Unionen ganske udenfor Forhandlingerne, giver man Radikalerne et farligt Vaaben i Hænde. De vil kunne paastaa, at de øvrige Partier i Forening med Sveriges Repræsentanter har været ræd for at se Radikalernes uimodsigelige Paavisning af denne Ordnings Fortrin i Øinene, og derfor ikke har turdet lade dem komme til Orde. Nu ved vi allesammen, at Radikalerne hidtil intet har havt at anføre, som overtyder om, at deres Forslag er fornuftigt og vel overveiet eller tager Sigte paa Unionens Bedste. Men de kan jo paastaa, at de har de store, afgjørende Argumenter nedlaast i Skrinet med det Rare i, og de kan beklage sig over, at man ikke har villet tillade dem at aabne dette Skrin og vise frem den deri gjemte Herlighed. Enhver Anledning til at fremkomme med en saadan Paastand bør paa Forhaand berøves dem. Der bør gives dem fuld Adgang til at fremlægge for begge Landes Folk, Nationalforsamlinger og Regjeringer hele sin Plan for Udenrigsstyrets Ordning med det fulde Forraad af Argumenter, der staar til deres Raadighed. Da vil ogsaa de andre Grupper saa meget bedre kunne gjøre Berettigelsen af sit Standpunkt indlysende. De Mænd, der kommer til at føre Radikalismens Sag under Forhandlingerne, vil have en ligefrem Forpligtelse til at fremlægge sine Forslag i al Fuldstændighed og i alle Detaljer. Der kan ikke og maa ikke gives dem noget Paaskud til at stikke noget under Stolen. I Dagens klare Lys vil da det levedygtige udvikle sig og tage Fæste, medens det, der hører hjemme i Mørket, vil lide den Skjæbne, det fortjener. Det bliver da ingen vanskelig Sag at føre Kampen mod lumske Mistænkeliggjørelser fra en Presses Side, der gjennem Aarene har erhvervet sig en ganske overordentlig Dygtighed i den Retning.

Med Hensyn til Konsulatsagen siger det konservative Landsmøde kun: „Vi vil ikke, at en Sag, der bør afgjøres under Hensyn til Næringsveienes Tarv, skal bruges til Strid mellem Landene".

Der er i disse Ord intet udtalt om Konsulatsagen i sig selv. Det konservative Parti giver her sit Ministerium fuld Handlefrihed. Man tør, i Henhold til Statsminister Stangs tidligere Udtalelser, antage, at han vil hævde Norges Ret til, om saa skulde findes fordelagtigt for det, at organisere et eget Konsulatvæsen. Herom maa det antages, at der senere fremkommer nærmere Forklaring. Dette Spørgsmaal vil forøvrigt melde sig af sig selv til Afgjørelse sammen med Udenrigsministerspørgsmaalet.

De øvrige Punkter paa Høires Valgprogram er for Tiden af mindre Interesse. Alle er de saadanne, at der vil findes Folk af hvilketsomhelst Parti, baade konservative, moderate og radikale, som vil kunne gaa med paa de deri paapegede Reformer.

Storthinget.

sammentraadte Torsdag Kl. 10 Form. Hr. S. Nielsen ledede midlertidig Forhandlingerne.

Han mindede med nogle Ord om de afdøde Repræsentanter, N. Anker og Fretheim, takkede for Samarbeidet og ønskede Velsignelse over deres Minde. Forsamlingen beviste sin Deltagelse ved at reise sig. Det sædvanlige Opraab fandt derpaa Sted. Et Par af Repræsentanterne var underveis, og for Berentsen (Stavanger), Jellum (Buskeruds Amt) og Prebensen (Risør) mødte Norheim, Gunheim og Caspersen. Sygmeldte var Lützow-Holm og Skaar.

Til Medlem af Lagthinget i Fretheims Sted valgtes Hauglaud med 96 St.

Til Præsident valgtes: S. Nielsen med 63 St. Til Vicepræsident valgtes Ullmann med 58 St.

Til Sekretær valgtes Rinde med 62 St. og til Vicesekretær Blekastad med 60.

Til Odelsthingets Præsident valgtes Horst med 44 St. og til Vicepræsident Lovland med 45. Til Sekretær og Vicesekretær Münster og Storeng med henholdsvis 44 og 44 St.

Til Lagthingets Præsident valgtes Glestad med 16 St. og til Vicepræsident Lund med 16 St.

Til Sekretær og Vicesekretær valgtes Soelberg og Arctander med resp. 17 og 15 St. Ueland havde 10 St.

Lynnedslag i Fane. Fra Fane ved Bergen skrives til „Vestlp." Natten mellem den 25de og 26de ds. havde vi i Fane et stærkt Tordenveir med Lynnedslag. Luften var saa mættet med Elektricitet, at Folk, som var ude i det værste — lidt over 4-Tiden — kunde se det lyse i Trætoppene. Lynnedslaget traf Lynafladeren paa Fane Kirketaarn, løb langs Afladeren indtil Jorddækningen blev mindre, hvorpaa en stor Mængde Jord dyngedes i Veiret; herfra tog Straalen Veien efter et Staaltraadgjærde, som smeltedes op paa en stor Længde, og fra Gjærdetraaden sprang det op gjennem en Telefonstolpe, hvor ligeledes alle Traade smeltedes. I Forbrugsforeningen Fanehammeren slog samtidig Lynet ind, følgende Telefontraaden, og dette var muligens en Eftervirkning af Nedslaget i Kirken. I Kirken sprang vel 20 Ruder og i Handelsforeningen blev et helt Vindu trykket ud, en Bjælke splintret og alle Traadledninger i og i Nærheden af Huset var smeltede og efterlod sig en røget og bronceret Væg.

Gjennem Telefonledningen kom der ogsaa en liden Straale til Fanefossen, hvor ogsaa en Glasrude sprængtes af Lufttrykket.

Telefonen ser altsaa ud til at være en Fare for et Hus, som benytter den, og en Betryggelse for Naboskabet.

Afledningstraaden paa Forbrugsforeningen var smeltet bort sammen med al anden Ledningstraad ved og i Huset.

Den russiske Keiser har i den senere Tid været alvorlig syg men er nu udenfor al Fare.

Præsident- og Sekretærvalg.

Der har gaaet Rygte om at Hr. Ullmann vilde frasige sig Valg til Præsident i Storthinget. Saa skede imidlertid ikke, og Hr. Ullmann blev gjenvalgt med 58 Stemmer, idet et Par af Radikalerne nægtede ham sin Stemme.

Partiet har med Hensyn til Hr. Ullmanns Valg befundet sig i en meget vanskelig Stilling. Paa den ene Side har hans aabent udtalte Fiendskab mod Kongedømmet og mod Unionen medført, at hans Valg maa synes at være en Erkjendelse fra Partiets Side af at hans replukanske og antiunionelle Meninger deles i al Fald af Partiets Flertal. Man vælger ikke til sin ypperste Tillidsmand nogen, hvis Anskuelser man ikke deler. Og paa den anden Side vilde Hr. Ullmanns Afsættelse som Storthingspræsident blive en Erklæring fra Storthingsflertallets Side om at det hidtil har ladet sig lede og ladet sine Handlinger bestemme af en Mand, som det i den ellevte Time, foran Valgene, ikke tør vedkjende sig. Hvilken af de to Handlinger, at kaste Hr. Ullmann eller at gjenvælge ham, der vilde styrke Partiet mest, eller svække det mest, er overmaade vanskelig at sige og har nok ikke staaet ganske klart for det selv.

Den Floke, som det radikale Parti forgjæves har søgt at løse i Ullmannspørgsmaalet, synes at have sat det i den Grad ud af Humør, at det har ladet sin Ærgrelse gaa ud over den uskyldige Vicesekretærpost i Lagthinget. Man vil ikke i Aaret 1894 finde det folkekjære Uelandske Navn under nogen af Lagthingets Expeditioner. I Stedet har man sat Hr. Overlærer Arctander, der i Larvik har indlagt sig Fortjeneste af Partiet ved at ombytte den høires Almenskoles officielle Flag med et endnu ikke approberet, og ved i denne Anledning at have paadraget sig Dadel af Larviks Kommunebestyrelse.

Keiseren og Bismarck. Keiseren ventes paa Besøg til Bismarck en af de første Dage.

Kjælkeagningen har krævet to Ofre. Forleden paaagedes en 60 Aar gammel Mand i Slotsparken og kom saa stygt tilskade, at han døde uden at have gjenvundet Bevidstheden. En ung Dame, der paa en Kjælketur forleden brak Laarbenet og ellers kom stygt tilskade, er ligeledes nu afgaaet ved Døden.

Trontalen.

Gode Herrer og norske Mænd!

De forenede Rigers Forhold til fremmede Magter er fremdeles uforandret venskabeligt.

Forrige Aars Høst faldt meget forskjellig i de forskjellige Landsdele, men kan maaske nærmest betegnes som i Gjennemsnit et Middelsaar. Næringsveiene forøvrigt have ogsaa for flere Branchers Vedkommende virket under mindre heldige Konjunkturer; men Landets økonomiske Tilstand i det Hele giver dog ingen Grund til Bekymring.

Fra en af Kirkedepartementet i sin Tid nedsat Komité er under 15de December f. A. afgivet Betænkning angaaende Lovgivningen om den almindelige Enkekasse og udarbeidet Forslag til Lov om en norsk Statsanstalt for Kapital- og Livrenteforsikring. Denne vigtige Sag er under Overveielse, og det Resultat, Jeg maatte komme til, vil blive Storthinget forelagt.

Til Imødekommelse af Storthingets Anmodning er et Forslag til Lov angaaende Mandatalsforelse m. V. under Udarbeidelse og vil blive Storthinget forelagt.

De for forrige Storthing fremsatte Kongelige Propositioner til Lov om Registrering af Skibe m. V. samt til Lov om forsømte Børn ville paanyt blive Storthinget forelagte. Ligeledes et Forslag til Lov om Forandringer i Lovgivningen om Paut i den Hensigt at udvide Adgangen til at reise Laan paa industrielle Anlæg.

Foranstaltninger til udvidet offentlig Forsorg for Sindssyge ser under Overveielse.

Den under 27de Juni 1892 afsluttede Handelskonvention med Spanien er traadt i Kraft den 1ste Januar 1894.

Derimod er den under 7de Juli 1893 med Spanien afsluttede Deklaration om Handelsforbindelser med Cuba og Porto-Rico endnu ikke vedtaget af Cortes.

Under 5te Juli 1893 er Ratifikationer udvexlet paa den under 25de August 1892 afsluttede Deklaration om Forandring af § 6 i Handels- og Søfartstraktaten med Østerrige-Ungarn, hvorved Adgang er bleven aabnet til at paalægge østerrigsk-ungarske Handelsreisende Skat her i Landet.

Med Kongeriget Grækenland er opnaaet en lignende Overenskomst, der dog ikke endnu er ratificeret.

Underhandlingerne om en Handelstraktat med det Schweitziske Forbund er endnu ikke afsluttede, men der er Grund til at antage, at Enighed vil kunne opnaaes.

De til Revision af Lovgivningen om de store Torskefiskerier i de tre nordlige Amter nedsatte Kongelige Kommisioner have i det forløbne Aar afgivet sine Indstillinger.

Det har dog vist sig umuligt at overkomme at undergive disse vigtige Lovforslag saadan Overveielse og Bearbeidelse, at derpaa byggede Propositioner kunne paaregnes forelagte nærværende Storthing.

Loven om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. V. er traadt i Kraft, og de ansatte Fabrikinspektører har begyndt sin Virksomhed.

Den Kongelige Proposition til Lov om Arbeideres Sygeforsikring, der ikke kom under Behandling paa sidste Storthing, vil paany blive forelagt.

Spørgsmaalet om Indførelse af Lovregler angaaende Ulykkes-, Invaliditets- og Alderdomsforsikring agtes snart optaget til fortsat Behandling i sin Helhed.

For Somænds Vedkommende er Sagen allerede under Bearbeidelse af en i dette Øiemed nedsat Komite.

Et fuldstændigt Lovforslag om Brændevinshandelen, bygget paa en videre Udvikling af Samlagsinstitutionen og en forandret Fordeling af de ved Brændevinshandelen indkomne Indtægter, hvoraf en Del er tænkt at skulde tilflyde Statskassen, vil blive fremlagt for Storthinget.

Forslag til Forandring i Haandværkslovgivningen, sigtende til Haandværkets Ophjælp, vil blive Storthinget forelagt.

De lavere lønnede Postfunktionærers billige Krav paa Forbedring i deres Kaar vil blive søgt imødekommet i den Udstrækning, Budgettets Stilling for Tiden tillader det.

De tidligere fremlagte Kongelige Propositioner til „Lov om Bygningsvæsenet" og til „Lov angaaende Havne, Ringe og Mærker m. V." ville paanyt blive Storthinget forelagte.

Jernbanebygningen har været fremmet efter den lagte Plan; saaledes er Kongsvinger—Flisenbanen fuldført i det forløbne Aar, og af Hamar—Sellbanen vil Stykket Hamar-Løsna (ca. 90 Km.) blive færdigbygget inden Udgangen af indeværende Aar.

Jeg henleder Storthingets Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at den siden ifjor hvilende Proposition angaaende nye Jernbaneanlæg bliver afgjort med mindst muligt Ophold. At saa sker er en Betingelse for, at Anlægsarbeiderne skal kunne fortsættes uden Forstyrrelse.

Gjenoptagelse af Statens Jernbanebygning stiller fremdeles betydelige Krav til dens Finantser. Forslag om Emission af den gjenværende Halvdel af Statslaanet af 1892 vil blive Storthinget forelagt.

Spørgsmaalet om hel eller delvis Afgiftsfrihed for svagere Ølsorter har været Gjenstand for Behandling af en departemental Komité. Regjeringen vil bestræbe sig for, at Sagen kan blive fremmet saa betids, at den om muligt kan komme under Behandling paa dette Storthing.

En af Skibsfartens Interesser paakrævet Reform er bleven gjennemført ved Udfærdigelsen af nye Instruktioner for Skibsmaalingen. Denne er herved bragt i Overensstemmelse med de engelske Regler.

Spørgsmaalet om en mulig Omorganisation af Embedsværket tiltrænger en yderligere Overveielse, som min Regjering vil lade det være sig magtpaaliggende at give denne vigtige Sag.

Til Fremme af Forsvarsvæsenet ville Lovforslag, sigtende til at bringe Hærens Mandskabsstyrke op i det ved Værnepligtsloven fastsatte Tal, samt Lovforslag om Indførelse af Værnepligt i de nordlige Landsdele blive Storthinget forelagte.

Forslag til Lov om Indførelse af Aldersgrændse for Officerer m. V. er under Bearbeidelse.

Det Stadsbudget, som vil blive Storthinget forelagt, er i alle Retninger opgjort med alt muligt Hensyn til den af Finantsernes og Næringsveienes Tilstand paabudne økonomiske Forsigtighed.

De rask stigende Udgifter til Skole- og Hærvæsen, der er en Følge af den nye Skolelov og den nye Værnepligslov, i Forbindelse med de naturligen jevnt stigende Behov hos et fremadskridende Samfund, have dog uundgaaelig medført nogen Stigning i Udgifterne.

Idet Jeg herved erklærer Norges Riges 43de ordentlige Storthings Forhandlinger for aabnede, nedbeder jeg Herrens Velsignelse over Eders Gjerning, og forbliver Eder, gode Herrer og norske Mænd! med al Kongelig Yndest og Naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1894.

Oscar.

Nyt Statskup i Serbien.

Som bekjendt har man i Serbien i den sidste Tid havt gaaende en Rigsret mod et tidligere Ministerium Avakumowitch, der tilhørte det liberale Parti, som nu er i Mindretal i Nationalforsamlingen. Det er det radikale Parti, som nu har Flertal i denne. I Slutningen af forrige Maaned indtraadte der imidlertid, som bekjendt, i Serbien en alvorlig Krise. Det radikale Ministerium gik af, og der dannedes et liberalt Ministerium, som sendte Nationalforsamlingen hjem. Rigsretstiltalen mod Ministeriet Avakumowitch blev nogle Dage efter ved et kongeligt Dekret tilbagekaldt, og Processen hævedes. Dette Skridt skal stride mod en udtrykkelig Bestemmelse i Landets Grundlov.

Nu telegraferes der fra Belgrad, at Forfatningens Suspension er forestaaende. Ministerraadet har allerede besluttet den, men Statsraadet, af hvis Medlemmer de fleste er Radikale, sætter sig imod. Kongen er for Suspension. Man stoler paa Hæren, og fra Udlandet frygter man ingen Modstand. Antagelig er det de Radikales Arbeide paa at sætte et andet Fyrstehus paa Tronen, som ligger til Grund for Statskupet.

England og Ægypten.

Den unge Khediv af Ægypten havde nylig været ubesindig nok til at udtale en høist uretfærdig og nedsættende Dom over de af engelske Officerer kommanderede ægyptiske Soldater, medens han samtidig havde ros Holdningen hos de Tropper, der kommanderedes af de ægyptiske Officerer.

Den engelske Regjering forlangte øieblikkelig gjennem sin Repræsentant i Ægypten fuld Opreisning for denne Tort, der var tilføiet engelske Officerer og den Uvilje, den røbede mod England. Khediven maatte da ogsaa strax falde til Føie og udtalte offentlig sin Anerkjendelse af de engelske Officerers Arbeide. Samtidig maatte han fjerne sin Krigsminister. Dette er anden Gang, at Khediven har lagt sin Uvilje mod England for Dagen men maattet falde til Føie. Forrige Gang tog han et engelskfiendtligt Ministerium, som han strax maatte afskedige.

Nu har den engelske Udenrigsminister gjennem Englands Gesandt i Ægypten underrettet ham om, at han resikerer Afsættelse, hvis han herefter viser engelskfiendtligt Sindelag.

Panamaskandalerne er atter paa alles Læber. Den meget omtalte Cornelius Herz, som reddede sig over til England, men mod hvem der nu føres Proces for at omstyrte forskjellige af hans Pengetransaktioner, har nemlig truet med, at hvis ikke Processen hæves, vil han offentliggjøre Aktstykker, der skulde bevise, at en hel Del franske Thingmænd har ladet sig bestikke. Han satte endog en bestemt Tidsfrist, men denne er udløben, og Processen fortsættes. Man tog ingen Notis af hans Trudsler.

Valgkommiteens Medlemmer gjenvalgtes igaar med Undtagelse af Bohn, der kastedes til Fordel for Langeland, Forsøg gjordes paa at kaste alle ikke radikale Medlemmer, men det gik ikke.

Kongen og Dronningens Reise til Kristiania vil finde Sted omkring den 10. Februar.

Storthingets høitidelige Aabning foregik igaar Kl. 1 under de almindelige Ceremonier. Statsminister Stang oplæste Trontalen, som er gjengiven paa et andet Sted i Bladet.

En radikal Statsraad og almindelig Stemmeret. Hr. Qvam udtalte i 1886 i Storthinget: "Det vilde ikke være rimeligt, at almindelig Stemmeret skulde gjælde paa det kommunale Omraade. Den kommunale Stemmeret bør være bygget paa Skatteerlæggelse. De kommunale Anliggender forudsætter, som rent økonomiske, at de, som aktivt skal deltage i dem, bør være i Besiddelse af økonomisk Selvstændighed, og at de — og det i en ikke saa ganske ringe Grad — bør deltage i de kommunale Ydelser."

Fattigforstander A. T. Holst i Drammen, Fader til Dr. Elling Holst, er iforgaars afgaaet ved Døden.

Enke i tre Dage. Fra et Sygehus i Kjøbenhavn fortælles følgende Historie.

En Handelsmand J. var blevet indlagt paa Sygehuset, og efter et Par Dages Forløb fik hans Hustru Bud om, at hendes Mand nu var død og skulde begraves.

Bedrøvet gik Konen til Sygehuset for at sige et sidste Farvel til sin Ægtemage. Hun førtes ind i det Værelse, hvor man havde placeret Liget, og syntes, at det slet ikke lignede den Mand, hun havde kjendt i Livet, men hun beroligede sig med, at Døden ofte kan gjøre Folk næsten ukjendelige.

Og saa blev Manden klædt i Ligdragt, Hustruen ordnede alt til Begravelsen og skaffede sig en passende Enkedragt.

Nogle Dage senere begav hun sig til Sygehuset for at hente sin Mands Klæder o. lign.

Da hun gik opover Trapperne, iført sin klædelige Sørgedragt, overraskedes hun ved at høre en kjendt Stemme, der nævner hendes Navn. Hun for forskrækket sammen — stod de Døde op igjen, eller var det hele blot en Hallucination —?

Hun vendte sig efter Lyden og var nær faldt omkuld. Paa en Seng i en af Salene sad hendes Mand, som hun nylig havde ladet begrave, saa levende som nogensinde — —!

Sagen forklaredes hurtig nok.

Paa Sygehuset havde man taget feil af to Navne og Adresser, dræbt en Mand, som endnu levede, og gjort til Enke en Kvinde, som endnu havde sin Mand her paa Jorden.

Ligestillethed.

„Göteborgs Handels og Sjöf. Tid." har netop indeholdt en Artikel herom, hvoraf vi finder at burde hidsætte Begyndelsen:

— Men om Forholdet var omvendt, saa at Sverige vilde ophæve Legationen i Wien, men Norge bibeholder den — skulde vi ikke have Ret dertil?

Den kyndige Statsretslærer, til hvem Spørgsmaalet stilledes, svarede:

— Nei; thi denne Legation hører til det, som er aftalt for længe siden.

— Men om Norge vilde bære Omkostningerne alene?

Det hjælper ikke. Thi Norge har Ret til at kræve det Bidrag, hvorom det er kommet overens med Sverige, og kan ikke afstaa derfra.

Men da er jo Sverige ikke længer nogen suveræn Stat, hvilket det dog har været fra umindelige Tider og ikke blot i de sidste 80 Aar.

— Det kommer an paa, hvad De mener med Suverænitet? Er det „suverænt" at gjøre, hvadsomhelst man behager, uden Hensyn til Traktater eller anden Lov, da findes der ingen suveræn Stat og ei heller nogen suveræn Regent i Europa, ja neppe nok i Asien længere. Keiseren af Rusland, som jo skulde være den mest suveræne Monark i vor Verdensdel med Hensyn til sin Magt baade i og udenfor sit Rige, har ingenlunde saadan Magt, at han kan sætte sig ud over Traktater med andre Stater eller Lovene i sit eget Land.

Hans Stilling til Finland danner et slaaende Bevis herpaa. Foreningen mellem dette Land og det vældige Rusland blev aldrig fastslaaet i nogen Traktat, men byggedes udelukkende paa den suveræne russiske Keisers Løfte. Men dette keiserlige Løfte — Enevoldsherskerens Løfte — har været forbindende ikke blot for Keiseren, men ogsaa for hele hans russiske Folk. Der har nok været Tilfælder, da adskillige russiske „Patrioter" har ønsket at være fri for det, men har maattet bøie sig for det moralske Baand, som knyttedes 1809. Altsaa har ikke Rusland og dets Suveræn faact handle, som de behagede, ikke engang mod det langt svagere Finland.

Gladstone.

Forleden meddelte et Londonerblad, at Gladstone nu vilde træde tilbage som Førsteminister, og det endog meget snart. Grunden skulde være svækket Helbred, huslige Forhold samt Overhusets Modstand.

En Depeche fra Gladstones nuværende Opholdssted i Sydfrankrig, hvor han udhviler sig, melder imidlertid, at han ingenlunde paatænker at trække sig tilbage til Privatlivet.

Carit Etlar. (Carl Christian Brosbøll) hører til de allermest læste danske Forfattere, idet hans Værker foreligger i 220,000 Exemplarer.

Ialt 437 Damer studerede ved de fem schweiziske Universiteter Zürich, Bern, Basel, Genf og Lausanne i sidste Semester.

Moss Kommune skal til Opførelse af et nyt Vandbasin m. m. optage et Kommunelaan paa Kr. 64000.

Program

vedtaget paa det konservative Landsmøde i Januar 1894:

Det konservative Landsmøde ser i Spørgsmaalet om Bevarelse af vor Grundlov og Foreningen med Sverige det store Skillemærke ved Valgene.

Vi vil i et frit og selvstændigt Kongerige Norge, forenet med Sverige.

Vi vil fuld Ligestillethed i Unionen, en fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, konstitutionelt ansvarlig for begge Lande.

Vi vil fredelig Forhandling med Broderriget.

Vi vil ikke, at en Sag, der bør afgjøres under Hensyn til Næringsveienes Tarv, skal bruges til Strid mellem Landene.

Forøvrigt er vort Program:

Fremhjælp af Jordbruget og andre Næringsveie.

En tidsmæssig Arbeiderlovgivning med Regler om Erstatning i Ulykkestilfælde.

Arbeide for en heldig Løsning af Spørgsmaalet om Forsørgelse af Gamle og Erhvervsudygtige.

En forstandig Sparsommelighed i Statshusholdningen.

Afskaffelse af den direkte Statsskat, naar den finansielle Stilling tillader det uden trykkende Paalæg.

Bekjæmpelse af Drikkeondet gjennem Lovgivning og Beskatning.

Stemmeret for fraværende Sømænd.

Forholdstalsvalg.

Begrænsede Storthingsdiæter.

Opløsningsret.

Kand. Frits Hansen

vil paa Foranledning af Arbeidskomiteen for Centrum i Hedemarken foretage en Foredragsreise i Amtet i Løbet af Februar Maaned. Han begynder sin Reise med Foredrag paa Nes Søndag den 4de Kl. 4 Eftm.

S. M. & S. O. M.

Pellerins fineste Smør, friskt og nykjærnet hver Dag i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Tandindsætning.

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Otto Treiders Handelsskole

Grændsen 4

1ste Febr. begynder nyt **kortvarigt Kursus i Bogholderi, Handelsregning og Skrivning** (**Steilskrift** indbefattet).

Telefon 2259.

Kraftfoder.

med Analyse.

Bomuldsfrømel, tysk & amerikansk, Jordnødmel, Rapsmel, Linkagemel, Rugdernæst, Ruggris, Rugaffald, Pillemel, Bygaffald og Havremel bedst og billigst hos

Peter Larsen & Co.

Stenersgaden 10.

C. Jansen

Kurvmager

— 25 Lilletorvet 25 —

Smukt Udstyr af Kurv- og Kurvmøbler til uhørt billige Priser.

New-York Stempelfabrik

Norges største

*Graver*forretning,

Kongensgade 19.

Telefon 1203.

O. T. K. T.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.

Solide Agenter antages.

Musikinstrumenter

i storf Udvalg til billige Priser, saasom: Violiner, Buer, Kasser, Strænger, **Guitarer** i enestaaende Udvalg, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter, Trækspil. og Mundharmonikar i en Masse No. Mekaniske Instrumenter til mange Priser, **meget** underholdende.

P. L. Dieseth.

Youngsgaden 7, Christiania.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

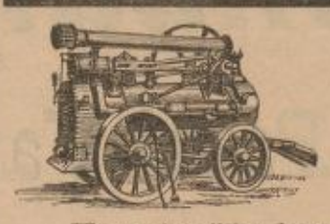

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Vinterfrakker og Dresser

i stort Udvalg.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

S. Almlef, **Skrædder,**

Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Cathrinus Pay, Kristiania.

Etableret 1881.

Dækketøier.

Norske, schlesiske, franske.

Tarvelige til daglig Brug.
Haandvævede til daglig Brug.
Jacquard Dækketøier
Damask Dækketøier.
Føres i meget stort Mønsterudvalg for 6 — 8 — 12 — 18 — 24 Personer.

Theduge.

Dugdreil i metervis med tilsvarende Servietter.

Dækketøi leveres ifølge Bestilling faldet, navnet og vasket.

Haandklæder.

Haandvævede Strier.
Haandvævede Dreiler.
Finere Dreiler.
Jacquard og Damask til finere Haandklæder.
Afpassede Haandklæder.
Kjøkkenhaandklæder.
Glashaandklæder.
Thetøihaandklæder.
Badehaandklæder.
Frotérhaandklæder.
Pyntehaandklæder.

Leveres ogsaa faldede, navnede og vaskede.

Lagen.

Lin Lagenlærreder.
Bomuld Lagenlærreder.
Svenske, engelske og franske Stouts
til finere Lagen.
Bomesi til Lagen.
Linstrie til Lagen.
Alt i fuld Lagenbredde.

Tilsvarende

Stoffe til Pudevaar.

Lagen og Pudevaar leveres efter Bestilling færdigsyede og vaskede.

Sengeklæder.

Tæppesirtse.
Tæppesatiner.
Damaserede Tæppestoffe.
Rød Mug.
Cretoner:
Satinbolstre.
Linbolstre.
Tæppevat.
Fjær og Dun.
Uldtæpper.
Vattæpper.

Færdige Sengeklæder leveres efter Bestilling.

Til Undertøi.

Fransk Stout.
Engelsk Stout.
Svensk Stout.
Bomuldslærreder.
Linlærreder.
Bomesier.
Indiatvil.
Demet og Brillantin.
Flospiqueter.
Floneller.
Tricotstof.

Underтøi for Damer. Herrer og Børn leveres efter Bestilling færdigsyet, navnet og vasket.

Uld-Undertøi

i alle Størrelser.

Alle Artikler føres i det mest fuldstændige Kvalitet og Monsterudvalg saavel i tarvelige som middels, finere og fineste Varesorter. Norske Varer føres i rigt Udvalg og sælges til Fabrikpriser.

Skriftlige Ordres udføres ved særskilt Afdeling, der forestaaes af erfarne Expeditører.

Udenbysboende tilstilles paa Forlangende Prøver. Ved Udstyrsindkjøb ogsaa Overslag.

Da min Forretning er en af Landets største i sin Branche bydes altid et omfattende Assortement af gode Varer til laveste Dagspriser. — Til Steder, der staar i Jernbane og Dampskibsforbindelse med Kristiania, sendes Varer fragtfrit, naar Indkjøbet overstiger 25 Kroner.

Ugentlig Tilførsel af nye Varer.

Markeds-Realisation i M. Dopheides Magazin!

For Tilreisende og Markedsbesøgende!

Ca. 6500 Par Porcellainskopper

høie og lave, **tynde & ikke secunda,** i mange forskjellige Dekorationer udsælges nu i disse Dage for:

0.37 & 0.45 pr. Par

samt mange finere Kopper, Kaffekander, Sukkerkopper & Flødemugger **til langt under Indkjøbspris.** Endvidere anbefales de andre Varer, som **realiseres**, nemlig: **Porcellain, Stentøi, Glas, Blikvarer, Kjøkkenudstyr etc. etc.**

Alle andre Afdelinger forsynes daglig med med Nyheder!

Reise- og Haandkufferter, Væsker** & alle mine andre Artikler stadig i største Udvalg. **Nyt i Bijouteri-, Galanteri- & Kortevarer, Pletvarer, Messingvarer, Nikkelvarer, Kobbergjenstande, Legetøi, Dukkér etc. etc.

Presentgjenstande i største Udvalg!

M. Dopheides Magazin, Kirkegaden 20 & 22.

Vandbeskadigede Varer.

Et meget stort Parti Varer beskadigede af Vand

og bestaaende af:

En Masse Rester af Blaatøier, Kjolecheviot. fransk Thibet, Gardintøier, Lærred, Bommesi, Linlærred, Stout, Drestøier, Linduge i flere Størrelser, **Haanklæder, Lommetørklæder, Silke-Herre-Halstørklæder, Silke-Kravetørklæder, Silke-Schawletter,** Corsetter, **Damekraver, Ankergarn**, men kun i No. 10, 60, 80, 100 m. m.

200 tykke heluldne Arbeidstrøier

De understrøgne Artikler sælges for ½ Pris.

Thv. Magnussen, Lilletorvet,

Hj. af Stenersgaden.

Munksjö Aktie-Bolags Fabrikata

bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.

Pap til Bygningsbrug:

Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, lugtfri impregneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, **Uldpap** til Underlag for Tæpper og Linoleum, **Rullepapir** for Tag og Vægge, **Asfalt Tagpap** og **Isoleringspap.**

Tagfarve, rød, til Bestrygning af Tagpap

anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25, Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Overretssagfører Østbyes
Regnskahsførsel for Landmænd
(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12,00 som enkeltvis.
Rich. Andvords Papirhandel.

Læderremme, extra. **Bomuldsremme billige.**

Chr. Munthe 1878 Christiania

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Möbler, Speil, Senge
i godt Udvalg til rimelige Priser
C. Thomassen,
Theatergaden 15,

Furuplanker.
Et parti 2" × 5" tilsalgs.
(H. O.) *Olaf Falch,* Skarnæs.

Averter i „Eidsvold". Abonner paa „Eidsvold".

Min Forretning byder det bedste Udvalg i disse Artikler. Johan O. Larssen.

Hesteklæder

af Haar fra	Kr.	1.90— 3.60
„ Uld „	„	4.50—10.00

Brystdækkener
fra Kr. 12.00—22 Kr.

Kantebaand
til Brystdækkener i flere Farver.

Kjøretømmebaand
i mange Farver.

Betræk
som Klæder, Chagrinskind, Plüsch
for Vogne og Slæder.
Silkeknapper
og Vogndubber i flere Farver.
Vognbaand og Border
i almindelige Farver,
Kalechelæder
halv Lak i bedste Kvaliteter.
Voxdug og Brysseler
til Bundtræk i Vogne og Slæder.
Alle Sorter Stoп
til Vogne og Slæder.

Mærk. Af nye Artikler fremhæves:
Svøber i storartet Udvalg saavel norske som udenlandske lige fra 1 Kr. til 9.80 pr. Stk. **Hestepresenninger** til 4½, og 5 og 7 Kr. Stk. **Vogn- og Slædepresenninger** i flere Størrelser og Sorter kjøber man bedst og billigst hos

1ste og 2den Etage. ***Johan O. Larssen,*** Stortorvet 8 til Grændsen.

Mærk. Heste- og Kvægeiere bedes bemærke, at jeg indkjøber Hestetagel efter 1.50 til 2 Kr. pr. Kilo. Kotagel efter 0.80 pr. Kilo til 1.00.

Stop! **Alfa,** Bomuld, **Dun,** Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry, Krølhaar,** Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo, Tang, Træuld, Vat,** i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen,** Grændsen ved Torvet, Kristiania

---

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bog laderne.

Havre
kjøbes til høieste Dagspris hos
Peter Larsen & Co.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 16. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 6te Februar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Brand-&Lilförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA“.
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, **Horten.** (H. O.)

Overretssagfører
Jens Blom
Mysen. (H. O.)

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen“ Telefon 2899.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Simers Punsch
anbefales

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold“** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Abonner paa
„Eidsvold“.

„Eidsvold“, Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold“ kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold“ koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold“
Averter i **„Eidsvold“.**

Redaktør Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

Hvormange Hestekræfter anvendes i Kristiania? Ifølge Meddelelse fra Fabrikinspektøren er Anmeldelserne endnu tildels mangelfulde, specielt er ikke skjelnet tilstrækkeligt mellem nominelle og effektive Hestekræfter, men da hos os Dampmaskiner sædvanligvis regnes i nominelle, hvor intet udtrykkeligt er anført, saa skulde det samlede Antal effektive Hestekræfter, ifølge „Tekn. Ugebl.“ blive 12,700. Af disse repræsenterer 2890 Vandkraft og 9810 Dampkraft. Omtrent 1000 Hestekræfter af disse udgjøres af smaa Anlæg paa 5 Hestekræfter og derunder.

Kristiania Elektricitetsverk med 1570 Hestekræfter er ikke medregnet.

En eller to Udenrigsministre?

Idet vi i Udenrigsspørgsmaalet tager Ordet for en fri Forhandling, hvori alle Meninger kommer frem og faar sin indgaaende Drøftelse, altsaa ogsaa Forslaget til tvende Udenrigsministre inden Unionen, vil vi indstændig advare mod den Antagelse, at Fædrelandets Vel bedst fremmes ved at der fra norsk Side paa Forhaand indtages et Standpunkt, som mest mulig afviger fra det svenske. Det har været den store Feil under de Begivenheder, der er gaaet forud for Ministeriet Stangs Dannelse, at det fra Storthingsflertallets Side er blevet forudsat, at jo mere ensidig den norske Stats Rettigheder hævdes ligeoverfor den svenske Stat og ligeoverfor de unionelle Forpligtelser, desto fortjenstfuldere er det i national og fædrelandssindet Retning. Man har herunder ganske glemt, at alle Stater i Verden har Hensyn at tage til de Stater, som omgiver dem, og at en ensidig Pukken paa egen Fordel i Regelen kun fører til, at Fædrelandet tilføies en alvorlig Skade.

Dernæst vil vi hævde, at den Bevisførelse, som hidtil er leveret fra de forskjellige Kanter, har lagt for Dagen, at det radikale Venstres unionelle Krav — egen norsk ved siden af egen svensk Udenrigsminister — overmaade vanskeligt lader sig forlige med Unionens fortsatte Bestaaen. Jo dybere der er bleven gransket i dette Spørgsmaal, desmere utilfredsstillende har denne Ordning vist sig. For vort vedkommende har vi særdeles ringe Tiltro til at en fortsat Drøftelse, med Udarbeidelse af detaillerede Forslag, vil fjerne de alvorlige Betænkeligheder ved en saadan Ordning. Vi fæster os ikke ved det forøvrigt oplysende Forhold, at de, der ivrigst tager Ordet for to Udenrigsministere, er mildest talt meget lunkne Venner af Unionen. Vi ser kun hen til Ordningens eget Indhold, naar den tænkes traadt ud i det virkelige Liv.

De enkelte blandt Radikalernes ledende Mænd, der mener at tvende Udenrigsministre er til lige saa stor eller større Betryggelse for en fælles Politik som en, de ser bort fra Menneskenaturen, som den virkelig er.

Naar hver af de to Udenrigsministre, som Forudsætningen er og maa være (ellers er de ikke Udenrigsministre) kommer i et direkte Forhold til udenlandske Magter, da kan det ikke undgaaes, især i kritiske Tider, at den ene eller den anden af dem, under sine Forhandlinger med de fremmede Befuldmægtigede gaar saa langt, at han ikke finder at kunne bringe sin Mening i Overensstemmelse med sin Kollegas. Meningsforskjellen vil komme frem først i Kongens Raad, og senere i Folkerepræsentationen. Det bliver da let en Æressag for det Folk, den ene af Udenrigsministrene repræsenterer, at hævde hans Standpunkt. Følgen kan blive en bitter Uenighed netop i det Øieblik, da Enighed er af yderste Vigtighed. Menneskene er nu engang slig, at Institutioner og Forhold virker tilbage paa dem og bestemmer deres Tænkemaade og Handlinger. Hr. Adolf Hedin har derfor sikkerlig Ret, naar han mener, at med to Udenrigsministre vil Splid og Konflikt blive sat i System.

Muligheden for Strid er ganske vist ikke ophævet ved at Udenrigsministeren bliver fælles. Men den hele Ordning er her lagt saadan til Rette, at der er langt færre Spirer, der kan udvikle sig til Meningsforskjel og ondartet Uenighed. En enkelt Udenrigsminister, der har sit Mandat fra begge Riger, vil ganske selvmant stræbe at se Forholdene fra begge Folks Fællesinteressers Standpunkt. Han ved, at Unionens Tryghed for en stor Del beror paa, om det lykkes ham at være upartisk. Han vil under de heldigst mulige Vilkaar kunne skride til at overtyde begge Parter — den norske og den svenske Regjering, det norske Storthing og den svenske Rigsdag — om Rigtigheden af sine Synsmaader. Her er selvfølgelig ikke Strid mellem norsk og svensk Opfatning umuliggjort. Den kan ikke under nogen Ordning være ganske udelukket. Men hvor meget mindre Mulighed er der ikke i dette Tilfælde for en alvorlig Uenighed, end naar en svensk Udenrigsminister, der har Mandat til at se Sagerne fra et særlig svensk Standpunkt, og maa føle sig forpligtet af dette Mandat, staar ved Siden af en norsk, der har den samme Forpligtelse til at se Sagen fra norsk Synspunkt, og naar begge disse Mænd paa Embeds Vegne har at overtale hver sine Landsmænd til at støtte hans Opfatning? Her er Spirer til Uenighed lagt i frugtbar Jordbund.

Kan der findes Udveie, hvorved „det dobbelte Udenrigsministerium,“ som Gladstone kalder det, undgaar saadanne Farer uden at reduceres til en tom Form? Hidtil er saadanne ikke paavist, der er ikke kommet frem de fjerneste Antydninger til en Løsning af Floken.

En helt anden Sag er det, at de særskilte norske og de særskilte svenske Forretninger med fremmede Magter mere og mere lægges ind under hvert Lands eget Styre. Den norske Chef for Indredepartementet og den svenske Statsraad, under hvem Kommercekollegiet sorterer, kan visselig faa en udvidet Forretningskreds paa et Omraade, som ellers gjerne ude i Europa er henlagt under de forskjellige Staters Udenrigsdepartementer. Vil man her tale om „tre Udenrigsministre,“ skal vi ikke hefte os saa noie derved. Hovedsagen er, at naar Forhandlingerne ermellem norske eller svenske Myndigheder paa den ene Side og fremmede Magter paa den anden streifer ind paa Spørgsmaal, der berører det fredelige og venskabelige Forhold mellem vedkommende Magt og Unionen, da har den paagjeldende norske eller svenske Statsraad kun at sige: dette sorterer ikke under mig; vil De behage at henvende Dem til Hs. Exellence Udenrigsministeren.

Men har det radikale Venstre endnu noget at fremføre, der kan kaste Lys over Spørgsmaalet, skal vi være de sidste til at hindre det i at tale frit ud. Partiet bør bydes enhver Anledning til at lægge for Dagen, om det ærligt og oprigtigt ønsker at frede om Unionen, og kan det bevise, at dette er Hensigten med og følger af dets Forslag om to Udenrigsministre, da vil vi glæde os paa Partiets Vegne. For Tiden stemmer Centrum for den Løsning af Udenrigsministerspørgsmaalet ved Hjælp af en Fællesminister, der allerede antydes af Johan Sverdrup den 17de Juni 1886.

Elektrisk Jernbane.

Aalgaards Uldvarefabriker paa Jæderen har — efter hvad der meddeles „Aftp.“ — længe ønsket at erholde et Sidespor fra en af Jæderbanens Stationer og op til Fabriken, men rigtig Fart i Foretagendet er der først bleven nu, da en af Eierne den 8de f. M. omtalte Ønsket om denne Sidelinie til Hr. Ingeniør J. Hopstock fra Bergen, der paa Gjennemreise i Stavanger besøgte ham.

Efter Ingeniørens Ankomst begyndte han at overtænke og undersøge Sagen, og Resultatet af 12 Dages Arbeide foreligger nu i Form af under 30te f. M. affendt Andragende til Styrelsen for Statens Jernbaner om Overladelse af en eller, om fornødiges, to Ingeniører fra Statens Jernbaneundersøgelseskontor for strax at reise op til Stavanger og foretage de nødvendige Udstikninger, Nivelleringer, Beregninger osv. for de tvende foreliggende Alternativlinier.

Da der i 2 Kilometers Afstand fra selve Aalgaards Fabriker findes et Vandfald af 100 Hk. Kraft og med 50 Meters Fald, bestemte Ingeniør Hopstock sig til at undersøge, om ikke her forelaa en Mulighed for Anlæg og Drift af en smalsporet Jernbane drevet med Elektricitet.

I den Anledning er indhentet Anbud og Overslag fra Kværner Brug for Turbinanlæg til 100 Hestekræfter — Frogner-kilens Fabrik og Repræsentanten for Allgemeine Elektricitäts Gesellschaft i Berlin, Hr. Ingeniør Atteling, der opholder sig hersteds for Anlæg af Kristiania elektriske Sporvei, holder paa med Overslag og Anbud for det projekterede elektriske Jernbaneanlæg for Alternativlinierne:

1) Aalgaard Fabriker til Høilands Jernbanestation paa Jæderbanen, ca. $10^1/_2$ Kilom. lang og

2) Aalgaards Fabriker til Figgenelvbroen paa Jæderbanen, ca. 10 Kilom.

Hvad der her er af Betydning og gjør Foretagendet muligt at realisere, er, at det ca. 2 Kilometer ovenfor selve Fabrikerne liggende Turbin- og Dynamoanlæg for den elektriske Bane ogsaa samtidig kan benyttes til de nu anlæggendes elektriske Lysinstallationer for det store Kompleks af Fabrik- og andre Bygninger tilhørende Aalgaards Spinderies Interessentskab.

Arbeidsdepartementets Chef saavelsom Statsstyrelsens Direktion og Chefen for Jernbaneundersøgelserne har stillet sig meget imødekommende.

Efter Forlydende skal Styrelsen for Statens Jernbaner allerede have behandlet Andragendet, og sandsynligvis vil Tilladelse til 1 eller 2 Ingeniørers Afreise til Stavanger i den nærmeste Fremtid blive given.

Kristiania Sundhedsforskrifter.

Til Behandling af et Forslag fra Sundhedskommissionen til væsentlig skjærpet Kontrol med menneskelige Næringsmidler har Magistraten (Raadmand Mastrup) iraadt sammen i Komite med Formandskabets Medlemmer Sagfører Fougner, Grosserer Fr. Rasmussen og Bylæge Aall. Senere har denne Komitees Forslag været behandlet af Formandskabet, der har foretaget endel Ændringer deri, og hvis Indstilling nu foreligger.

Konfiskation af Varer.

I § 10 frreslaaes Bestemmelsen om, at Næringsmidler, der forefindes at være skadelige for Sundheden, skal „efter Sundhedskommissionens Beslutning“ bortskaffes, tilintetgjøres eller paa anden Maade uskadeliggjøres, udvidet derhen, at saadan Beslutning om Konfiskation ogsaa kan afgives af Sundhedsinspektøren eller en anden af Sundhedskommissionen bemyndiget Funktionær; dog kan denne Beslutning inden 24 Timer appelleres til Sundhedskommissionen.

Om Pølsemagerier

foreslaaes Sundhedsforskrifterne givet en Tilføielse om, at de skulle altid holdes rene og vel ventilerede, og der maa sørges for, at ikke Affald bliver henliggende i Arbeidsrum eller Gaardsrum og udbreder Stank.

Overfladen af Huggestabber

eller andet til Ophugning af Kjød anvendt Underlag skal daglig renses og skrabes eller afhøvles.

I Tilfælde kan Sundhedskommissionen forbyde saadan Forretning paa Stedet.

Om forskjellige Udsalgssteder og Pølsemagerier foreslaaes i det væsentlige følgende Bestemmelser:

I Udsalgssteder for ferskt Kjød og Flesk

maa der ikke drives anden Handel; dog kan der sammesteds ogsaa sælges tillavede Spiser af Kjød og Flesk samt Kjød og Flesk i røget, saltet eller paa anden Maade præserveret Tilstand og Hermetik.

I Melkeudsalg

maa der ikke drives Handel med andre Varer, der kan forurense Melken eller give den Usmag.

Pølsemagerier og Udsalgssteder

for ferskt Kjød og Flesk og for Melk maa ikke indrettes eller tages i Brug uden efter forudgaaende Anmeldelse for Sundhedskommissionen og Godkjendelse af denne.

I Udsalgssteder for Melk og Fløde, der aabnes eller gjenaabnes efter at have været nedlagte et Aar, eller som har skiftet Indehaver, samt for ferskt Kjød og Flesk skal Gulve, Vægge og Tage have glat Overflade uden aabne Fuger og Sprækker. De skal have en Høide under Taget af mindst 1.50 Meter og egen Indgang fra Gade eller Portrum, hvorhos Døre mellem de nævnte Udsalg og Lokaler for anden Handel og for Sove-, Opholds- og Arbeidsrum skal være forsynede med selvlukkende Indretninger. I Kjødudsalg skal Bord eller Disk være belagt med Plade af poleret eller slebet Sten. Der skal være let Adgang til Vand.

I Pølsemagerier skal Gulv, Vægge og Tage have glat Overflade uden aabne Fuger og Sprækker; Gulvene skal have Fald og Afløb til Kloak, og der skal være let Adgang til Vand.

Disse Bestemmelser gjælde ikke for Udsalg af Vildt og af Fugle.

Sundhedskommissionen kan, hvor stedlige eller andre Forhold tale derfor, tilstede mindre Afvigelser fra Bestemmelserne.

Transport gjennem Gaderne.

Ferskt Kjød, Flesk og Fisk samt Brød og Bagverk maa ikke føres gjennem Gaderne eller — naar undtages paa Torvene — anbringes under aaben Himmel uden at være saaledes tildækket, at Varerne ikke udsættes for Støv eller anden Urenlighed eller for Paavirkning af Sol, Regn eller andet, der kan gjøre dem mindre tjenlige til Menneskeføde.

Hver eneste moderat Mand maa stille sig i Rækkerne.

Det gaar i flere Landsegne nokfaa raskt med Oprettelsen af Centrumsforeninger eller moderate Venstreforeninger.

Andre Steder holder man sig mere tilbage, og i ikke faa Tilfælde er det, fordi man mener, at det ikke kan nytte noget alligevel, da Radikalerne har altfor fast Tag i Bygden.

Vi vil i denne Anledning gjøre opmærksom paa, at en Sammenslutning af moderate Mænd ikke maa være afhængig af Udsigterne til paa vedkommende Sted at vinde Flertal ved Valgmandsvalget. Slige Foreninger har selvfølgelig i første Række den Opgave, med størst mulig Energi at virke for, at det moderate Program vinder Flertal i Bygden. Men en anden fuldkommen lige saa vigtig Opgave, der maa gjennemføres uden Hensyn til, om der er noget Haab om Flertal eller ikke, er den, at moderate Mænd i det størst mulige Antal lægger sine Stemmer i Valgurnen. Det er nemlig af største Betydning, at den Statistik, der opgjøres efter at Valgene har fundet Sted, kommer til at vise et stort Antal moderate Stemmer, og i dette Opgjør vil en Stemme, afleveret i en haabløst radikal Bygd, have den samme Vægt som en Stemme, der har bragt de Moderate Seieren ved Valgmandsvalget.

Naar Valgene er over, bliver som bekjendt alle Partigruppers Stemmer optalt og lagt sammen. Dette blev gjort efter Valgene i 1891 og det viste sig da, at Radikalerne, der i Thinget havde faaet et solid Flertal af 63 mod kun 51 Moderate og Høiremænd, ude i Folket bare kunde opvise 51,500 Urvælgere mod 50,000 moderate og konservative Stemmer.

Stemmeoptællingen viste desuden, at i Buskeruds samt Jarlsbergs og Larviks Amter, hvor Radikalerne besatte Storthingspladsene, var de i afgjort Mindretal blandt Urvælgerne. De var rigtignok i Flertal i Nedenæs, hvor Høire og de Moderate besatte Pladsene, men til gjengjæld var der i Lister og Mandals Amt en forsvindende Forskjel mellem Partiernes Styrke, og der tog Radikalerne alle Storthingspladse.

I de statistiske Oplysninger ligger der en moralsk Magt, der i en ikke ringe Mon opveier Virkningen af et gjennem Slumpetræf opnaaet Storthingsflertal.

Havde Fremmødet blandt moderate Mænd i 1891 været endda talrigere i de Bygder, hvor de ikke havde Haab om at seire, da kunde Valgstatistiken maaske have vist, at Radikalerne med sit Flertal i Thinget var i Mindretal blandt Urvælgerne. Dette havde kanske hindret, at den Knytnævepolitik, som nu forpester Samfundslivet hos os, var kommet i Gang.

Vi behøver neppe yderligere at paapege Onskeligheden af, at der dannes moderate Foreninger til Forberedelse af Valgmandsvalgene selv der, hvor Sandsynligheden taler mod Seier. Enhver saadan Forening vil, selv om den kun mønstrer et ringe Mindretal i Bygden, yde et lige saa kraftigt Bidrag til Fremme af en moderat Politik som de ved Valgmandsmandsvalgene seierrige Foreninger.

Desuden maa det heller ikke lades ud af Betragtning, at Bygder, der synes at være helt igjennem radikale, ved nærmere Undersøgelse kan vise sig at være beboet af en Befolkning, der er altfor solid venstresindet til at ville indlade sig paa en radikal Eventyrpolitik. Vi har allerede kunnet forelægge vore Læsere en Række mærkelige Vidnesbyrd derom. Et kraftigt Arbeide i vort Lands Gaardbrugerbygder vil sikkert lønne sig mere eller mindre, selv om man synes at maatte begynde Arbeidet uden Tilknytning til nogen Stemning i Bygden. Derfor: Go ahead — fremad, som vore engelske Frænder siger.

Ny Storthingskomite. G. Knudsen fremsatte i Storthingets Lørdagsmøde Forslag om en ny fast Storthingskomite for Sager vedkommende sociale Spørgsmaal. Forslaget er bl. a. ogsaa undertegnet af Sverdrup, Bonnevie og Thoresen. Det oversendtes Konstitutionskomiteen.

Tønsbergs Jernbanestation foreslaaes af Arbeidsdepartementet betydelig udvidet. Omkostningerne anslaaes til Kr. 119,700, hvoraf Byen bidrager Kr. 12,000.

I fremmed Land.

(En i Amerika virkende Prests Længselssuk efter Fædrelandet.)

At Taaren rinder i fremmed Land
og Sukket gaar,
som Bølge slaar
i tunge Støn mod din hjemlige Strand.
hvor Barnet legte og Ungdommen lo,
det vil du vel gjerne, mit Fædreland, tro!

De første Længsler, som folder sig ud
til Blomst og Blad,
til taaredøbt Kvad,
til lyslagt Fremtid i Sommerskrud,
de spired jo der paa din hjemlige Grund,
paa Sagnet og Sagaens gyldne Bund.

Og Barnemindet, som glemmes ei,
ihvor vi gaar
om Høst eller Vaar,
men følger med paa vor Livsens Vei,
det fødtes jo der, hvor vor Moder sad
og nynned med Smil vort Vuggekvad.

Og dette Minde os drager did
med sælsomt Kald
fra Fjeld og Dal,
hvor Blaaveisen stod og nikkede blid,
hvor Birken dufted og Aspen skjalv,
og Ekkoet drønned med sære Skrald.

Der siges at mangen forloren Søn,
som glemte Gud
og hans rene Bud,
har hulket i Taarer og sukket i Bøn,
naar Tanken paa Moder og Fædreland
steg frem for hans Minde paa fremmed Strand.

Saa heller ei glemmer jeg Landet mit
der høit mod Nord,
hvor Sagnet gror,
hvor Fædre har kjæmpet og Mødre lidt:
det vugges blidt i min Længsels Favn;
jeg hvisker i Taarer dets stolte Navn.

Og gjennem den splittede Taaresky
med Suk i Sind
jeg skuer ind
i Haab og Syner til Himmerigs By:
den ligger i Solglands og røden Guld,
som var den en Rose nys sprungen af Muld.

Ja springe den skal af Norges Muld,
thi vist jeg tror,
vor hele Jord
skal renses i Ild som det rene Guld;
men renses des alt, saa renses mit Land,
og Himmerigs By skal staa paa dets Strand.

November 3die 1893.

L. Heiberg.

Egersund—Flekkefjord.

Stavanger 3/9 94 (H. O. T. B.)

Sandnæs Kommunebestyrelse bevilgede igaar med 10 mod 5 Stemmer Kr. 20,000 til Jernbane Egersund—Flekkefjord. De 5 stemte for Kr. 10,000.

Sten paa Jernbanebygningen. Tog 8.23 Onsdag Aften fra Fredriksstad kjørte mellem Sannesund og Greaker mod en stor Sten, der var henlagt paa Linien fkr. „Sarpen". Den blev heldigvis fjernet af „Sporrenseren" der staar foran paa Lokomotivet, og som fik en stor Bukle ved Stødet. Da det samme Tog Torsdag Morgen kom tilbage, var der omtrent paa samme Sted atter lagt en Sten paa Skinnerne, men ogsaa denne Gang blev den heldig fjernet af Sporrenseren.

Storartet Vinterveir baade Søndag og igaar. Isøndags havde flere Skiklubber Præmierend og Opvisning.

Storthinget holder Møde idag Kl. 10 til Referat.

Afholdsmærket paa Uniformen.

I Danmark har Krigs- og Marineministeriet givet Tilladelse til, at Soldater, der er Totalister, kan bære Afholdsmærket, naar det er paasyet Uniformen.

Det er en stor Anerkjendelse, som herved er vist Afholdssagen i vort Naboland, eftersom intet andet Foreningsmærke maa bæres paa Uniformen.

Redaktør Helgevold holdt Søndag Eftermiddag Kl. 5 politisk Foredrag paa Gullaug i Lier. Foredraget, der varede ca. 2¼ Time, paahørtes af 150 Mennesker. Foredragsholderen udbragte tilslut et Leve for Fædrelandet og Unionen, hvilket Forsamlingen istemte med nifoldigt Hurra.

Samtidig holdt de Radikale Møde paa Gaarden Nordal.

Kong Behanzin af Dahomey har nu overgivet sig til Franskmændene. Han vil blive ført til Senegal.

Storthingets Komiteer har gjenvalgt sine tidligere Formænd og Sekretærer.

Veivæsenet.

Til nye Vei og Broarbeider er paa Statsbudgettet opført Kr. 1,322,566, hvilket er ca. Kr. 240,000 mindre end bevilget for indeværende Termin. Den største Del af Bevilgningsløbet er til Fortsættelse eller Fuldførelse af Anlæg, der er under Oparbeidelse med tidligere Bevilgning, og til Arbeider, som slutter sig til nylig udført Anlæg paa saadan Maade, at ogsaa de danner en naturlig og umiddelbar Fortsættelse. De nye Arbeider er:

inden Smaalenenes Amt: Omlægning og Udbedring af Hovedveien mellem Svae og Aamot;

inden Kristians Amt: Opførelse af Bro over Laagen ved Tretten Jernbanestation med tilstødende Vei;

inden Bratsberg Amt: Veianlæg fra Gransherred til Hovin paa Strækningerne fra Bolkesjø til Fosso og fra Ormemyr til Folsland;

inden Stavanger Amt: Hovedveianlæg fra Garborg til Kværneland, med Arme til Undeims Bro og Time Jernbanestation eller eventuelt Paabegyndelse af Stavanger—Solekrossen:

inden søndre Bergenhus Amt: Udvidelse af Veibredden mellem Haabro og Vastun Bro.

Omlægninger og Udbedringer af Hovedveien fra Bossevangen til Skogstad Bro.

Udbedring af Veien gjennem Nærødalen;

inden nordre Bergenhus Amt: Omlægning af Hovedveien mellem Førde og Vadheim paa Strækningen Førde til Langeland.

Omlægning og Udbedring af Hovedveien gjennem Nærødalen;

inden Nordlands Amt: Udbedring af Veien fra Fillingsfors til Storaasbæk.

De øvrige Bevilgninger under Kapitlet Veivæsenet opføres med omtrent de samme Beløb, som bevilget for iaar, dog er Bevilgningen til Undersøgelser angaaende nye Vei- og Broarbeider og disses Undersøgelsers Bearbeidelse, samt Udgifter ved Hovedkontoret i Kristiania forhøiet fra Kr. 69,020 til Kr. 75,740.

Den under Veivæsenet opførte samlede Bevilgningssum udgjør ca. Kr., 1,633,000 hvoraf er forudsat dækket af Distriktsbidrag Kr. 320,000, medens Forskjellen i sin Helhed vil komme til Udgift for Statskassen, efter at Veiskatten af sidste Aars Storthing er ophævet.

I „Eidsvold" No. 10 er optaget et Stykke fra Paris under Overskrift „Nødens Ofre" der danner Meddelelse om, at en hel Familie besluttede at dø sammen og virkelig ogsaa udførte denne Beslutning. Meddelelsen er ikke ledsaget med nogen Bemerkning. Læseren sidder der under Trykket af mange Følelser og triste Tanker efter at være kommen til Ende med den.

Man ved ikke rigtig selv hvad som er den mest fremherskende Følelse overfor en saa tragisk Begivenhed. Medfølelsen vil arbeide sig frem, men det er ligesom den ikke er istand til at skaffe sig frisk Luft den heller.

Handlingen er dertil alt for kynisk. Idet man vil til at ynkes over Forholdet, kan man ikke undgaa, at faa en Fornemmelse af at den rædsomme Handling mer eller mindre er en Frugt af et afkristnet Samfund. Æren er alt, Livet intet. Ingen Frygt for, og intet Haab om noget „Hinsides". Stolthedens Vrangside synes at fremstille en trist Baggrund af et Samfund, der har kunnet taale en Paul Bert's Katekisme.

Men det forhindrer jo ikke, at man anser Frankrige for den rette Kulturs Arnested, og søger af al Magt endog her oppe under Nordpolen at gjøre det store Europa til Mønster ogsaa for sig. Særlig merker man, at Gud og Gudsfrygt er ilde likt. Destomere man kunde være istand til at frigjøre sig for Religionens Tvangstrøie skulde man blive rigtig fri — fri for Ansvarsfølelse og Gudsbevisthed og alt dette, som den virkelige Kristne maa stræve med. Folk som lever midt oppe i Livets store Strømdrag og sam arbeider med i Udviklingen og vil gjøre sit bedste for at denne kunde ledes i de rigtige Spor, bør være lydhøre for alle saadanne uhyggelige Disharmonier, som skabes og dannes derved, at man emansiperer sig fra de gamle Veie.

Hin tragiske Historie er ikke blot tragisk — den er frivol. Den er et Billede paa en falsk, umenneskelig Æresfølelse, der ikke længer eier Gnist af Samvittighed og Pligtfølelse.

A. S.

Dampkjøkkenets nye Café indvies des Søndag! Den skal holdes aaben fra 6 Morgen til 12 Aften. Der serveres Kaffe, The, Bouillon, Melk og Smørbrød.

Den amerikanske Toldtarif er vedtaget af Repræsentanternes Hus med 203 mod 135 Stemmer.

Hangland har faaet Plads i Næringskomiteen No. 1.

Statskassens kontante Beholdning, som ved Udgangen af 1892 udgjorde 16 206,000 Kroner var ved Udgangen af 1893 gaaet ned til 10,109,000 Kroner. Statskassens Aktiver, som ved Udgangen af 1892 udgjorde omtrent 69,763.000 Kroner, beløb sig ved Udgangen af 1893 til ca. 60,045,000 Kroner.

Konsulatbudgettet.

Stavanger 3/9 94. (H. O. T. B.).

„Vestlandsposten" for idag indeholder en Artikel, hvori Bladet hævder, at Regjeringen har handlet rigtig ved at udbetale Konsulernes Gager, medens Storthinget ikke var samlet. Men nu bør Regjeringen strax til Storthinget indberette, at den hidtil har ladet hine Gager udbetale uden Bevilgning, men at det nu bliver Storthingets Sag at afgjøre, om de fremdeles skal udbetales og altsaa den dertil fornødne Bevilgning eller Efterskudsbevilgning ske, eller om Storthinget vil, at Gagernes Udbetaling skal standses og Konsulerne nøies til at føre Proces. Vil Storthinget saa ved Nægtelse fremtvinge en hel Del Processer og utvivlsomme Domfældelser over den norske Stat, saa bærer Storthinget Ansvaret for det økonomiske Tab og det Tab i Anseelse, som dette vil volde Landet.

Følgende nye Kommissioner foreslaaes af Regjeringen: en til Revision af Handelslovgivningen, en til Revision af Formandskabslovgivningen, en til Ordningen af Landbrugs- og Skogundervisningen samt Oprettelse af en norsk Veterinærlæreanstalt. Desuden foreslaaes en ny departemental Komite til Revision af Lensmændenes Lønningsforhold.

Aktieudbyttet for Statsbanerne foreslaaes saaledes: for Smaalensbanen 0.5 Procent, Kongsvingerbanen 2.5, Kristiania—Drammen 2, Drammen—Randsfjord 2.8, Hamar—Grundset 1.6, Trondhjem—Støren 0.4, Merakerbanen 1.5. Til Aktieeierne i Eidsvold—Hamarbanen foreslaaes udbetalt de til 10te Juni iaar aplagte Fonds for denne Bane, der antagelig udgjør 2 Procent af Aktiekapitalen samt Overskuddet fra 1ste Juli til 1ste December, 1 Procent, da Bauen indgaar i økonomisk Fællesskab med Hamar—Losabanen, tilsammen altsaa 3 Procent. For Jæderbanen, Støren—Aamotbanen og Drammen—Skiensbanen paaregues Tab, medens Budgettet for Kongsvinger—Flisen opgjøres med Balance.

Christopher Bruun.

Almindeligt kristeligt Studentermøde afholdtes Torsdag Aften i Studentersamfundets store Sal, hvor Pastor Christopher Bruun holdt Foredrag over Emnet: Guds Rige paa Jorden.

Foredragets Indhold var i Korthed følgende: Hos os dreier alt sig om den enkeltvis evige Liv; der hviler noget næsten egoistisk over Kristendommen nutildags. Det almene bør man dog ogsaa have Øie for og stræbe efter.

I den gamle Pagt tænkte man ved Gudsriget særligt paa Gudsrigt paa Jorden. Dette existerede kun i Jødeland: men man havde dog Tanke paa dets Udbredelse over Jorden. Dette var især Tilfældet med David, som udbredte Jødernes Herredømme. Senere gik det tilbage. Men Jøderne ventede paa Messias's Rige, hvori Krigen skulde ophøre og de fattige skulde hjelpes. Profeterne skildrer et jordisk Lykkalighed. Jehovatroen er Veien til jordisk Lykke. Det samme gjelder nu. Messias har paataget sig at bringe dette Rige, men ikke med en Gang; det vil gaa smaat. Jesus har grundlagt Riget ved sin Død; vi skal bygge videre paa det! Men vi har ofte forsømt vor Pligt, saa Fritænkere har optaget guddommelige Tanker, som de kristne urettelig har ladet ligge, f. Ex. Religionsfrihed. De kristne har ikke tjeni Udviklingen, som de skulde; de har overladt den til Fritænkere; men derved er den blevet forkrøblet. Vi kristne er kaldede til at gaa i Spidsen for Udviklingen. Dog er meget ikke Udvikling, som giver sig ud derfor. Religiøst set er Fritænkeriet et Tilbageskridt, et Standpunkt, som for lange Tider siden er tilbagelagt.

Siciliens Afvæbning gaar saa glat, at Regjeringen allerede kan tænke paa at trække tilbage en Del af de derhen sendte Tropper. For det første skal 35,000 Mand blive tilbage paa Øen, hvor der i Anledning af Urolighederne en Tid har været samlet 60,000 Mand. Hidtil er der frataget Sicilianerne 30—40,000 Geværer; men Baabenudleveringerne vedvarer fremdeles ligesom Arrestationerne. Om Uroligheder meldes intet mere. Stemningen paa Øen synes i de sidste Uger at være bleven bedre. I Catania hilsede Befolkningen nylig med Jubel en Troppeafdeling, som rykkede ud til Mønstring.

Kanonkongen Krupp har i Anledning af den tyske Keisers Fødselsdag stjænket 100,000 Mark til en velgjørende Stiftelse, der skal bære Wilhelm II's Navn.

Ca. 63 Millioner Heste findes der for Tiden paa Jorden. Af dem har vi Nordmænd 150,000.

Kristians Amts

Venstreforenings Beslutning paa Gjøvik, hvori almindelig kommunal Stemmeret vedtoges mod 1 af 32 Stemmer, og med Forholdstalsvalg mod 13, der foretrækker almindelig Stemmeret uden Betingelser, er meget mindre stikket til at paakalde Opmærksomheden, end man ved første Diekast skulde tro.

Vi lader staa ved sit Værd Fortællingerne om, at den tilsyneladende Enighed (bare en enkelt dissenterende) om den almindelige kommunale Stemmeret kun skal have været tilstede paa Overfladen, og at der under denne skal have været nok saa stærke Brydninger. Men naar nogen udtaler sin Forundring over, at Venstreforeningen i Kristians Amt, hvor dog Radikalerne i 1891 kun opnaaede at seire ved aabenlyst at fornegte den almindelige Stemmeret, vedtog det tidligere forkastede Program, medens Venstreforeningen i det hidtil solid radikale Hedemarkens Amt negtede at vedtage det, da er denne Forundring ganske uberettiget. Gaaden har sin naturlige Forklaring deri, at Hedemarkens Amts Venstreforening endnu i adskillig Udstrækning repræsenterer Gaardbrugerne i Amtet, medens Kristians Amts under Hr. Overretssagfører Castbergs Ledelse forlængst er slaaet ind paa Baner, som Amtets Gaardbrugere med Rette har opfattet som fiendtlige og faretruende.

Den saakaldte Venstreforening i Kristians Amt har faaet det Svar, den fortjener, ved den imponerende Sammenslutning af Gaardbrugerne i samtlige fire Totensbygder. Det staar kun tilbage, at Gudbrandsdølerne paa samme Maade viser at de er opmærksom paa den Fare, der truer dem fra Radikalernes Side.

En ny Udklipningsfoljeton af den bekjendte engelske Forfatterinde Miss Braddon vil en af de første Dage blive paabegyndt i vort Blad. Den udkommer netop nu i et af de større engelske Tidsskrifter under den spændende Titel:

„Du er Manden!"

Gudsbespottelse.

En styg Scene forefaldt i Forgaars Aftes ude i Missionssalen i Skydebanegade, skriver Kjøbenhavnbladet „Politiken". Gudstjenesten var begyndt, og Præsten, Hr. Pastor Mygind, talte.

Et Par unge Mennesker var komne ind i Salen og havde taget Plads under Prædikestolen; Ingen havde lagt Mærke til dem; de var komne ganske stilfærdigt og havde forholdt sig rolige. Men næppe var Præsten begyndt at tale, før de begyndte at snakke høit op og forstyrre Gudstjenesten.

Dog ikke nok hermed — de afbrød Præsten i hans Tale med direkte Spørgsmaal af den raaeste Art. Den ene usømmelige Bemærkning fulgte efter den anden, ledsaget af grove Eder.

Hurtigst muligt blev der nu sendt Bud efter Politi, og Fyrene blev anholdte. Men endnu mens Betjentene trak af med dem gjennem Kirken, raabte de blasfemiske Ord ud over Menigheden.

Det er iøvrigt ikke første Gang, at de Anholdte har gjort Spektakler paa dette Sted. For en Uges Tid siden var de i Følge med en Tredie kommen ind i Missionssalen og forstyrrede ved Latter og høirøstet Tale Menighedens Andagt saaledes, at de maatte vises ud; for den Forseelse slap de imidlertid med at betale en Bøde.

Denne Gang vil Straffen selvfølgelig blive langt alvorligere. I Gaarmorges var begge Knægtene i Grundlovsforhør, hvorefter den ene erklæredes for Arrestant og afleveredes til kriminel Behandling, medens den Anden, hvis Forhold fandtes mindre graverende, blev løsladt.

Kjødkontrolen. Resultatet af den nyoprettede Kjødkontrolstations Virksomhed i dens første Maaned foreligger nu.

I Januar Maaned er ved Kontrolstationen undersøgt og stemplet: 2580 Oxer, 91 Heste, 1024 Svin, 824 Faar og 3286 Kalve.

Af disse er som 2den Klasses Vare stemplet: 136½ Oxe, 5½ Hest, 76 Svin 11 Faar, 101 Kalve.

Kasseret er: 10 Oxer, 1½ Hest, 7 Svin, 1 Faar og 28 Kalve.

2 Heste og en Del Smaastykker er afvist som ikke egnet til Undersøgelse.

34 Oxer og 4 Svin fandtes at lide af Tuberkulose.

Mund- og Klovesyge har paany vist sig i Skaane.

P. T. Mallings Boghandel har i disse Dage med sædvanlig Liberalitet oversendt Marinens Underklassers Bibliothek den smukke Gave af 50 Bind af sine Forlagsskrifter, skr. „Gjeng."

Ny moderat-konservativ Forening er stiftet i Biri, den tæller 179 Medlemmer.

I Forklaringsspørgsmaalet

vedtog Kristiania Skolestyre Fredag følgende Beslutning:

„Skolestyret ønsker ny Katekismusforklaring i Folkeskolen. Af de foreliggende Udgaver finder Skolestyret Sognepræst Klavenæs's Bog at være den bedste, og den, som lettest kan bringes i en fuldt tilfredsstillende Skikkelse.

Som den nu foreligger, vinder den imidlertid, ligesaalidt som nogen af de øvrige Udgaver, Skolestyrets fulde Bifald.

Af Hensyn hertil, og i Forventning om, at Sognepræst Klavenæs's Forklaring om ikke længe vil foreligge gjennemarbeidet og forbedret, beslutter Skolestyret, at man indtil videre beholder den Bog, som nu bruges (Sverdrups Forklaring), dog saaledes, at de Børn, for hvem ny Bog maa kjøbes, tilholdes at anskaffe Sverdrups forkortede Udgave."

Skøitelobet paa Hamar,

Hamar ½. (H. O. T. B.)

Skøiteløbet her idag havde vundet storartet Tilslutning. Tusinder af Mennesker tilstede. I Mesterskabsløbet for Norge paa 1500 Meter seirede Halvorsen, Hamar, med Tid 2 Min. 35⅖. Derefter brugte Norseng, Hamar, 2.41⅘. Lørdal, Kristiania 2.42⅖. I 500 Meter-Løbet seirede Næs, Kristiania med Tid 0.48⅖; derefter Halvorsen 0.49⅕, Lørdal 0.50⅕. I 5000 Meter-Løbet blev Halvorsen Seierherre med Tid 9.11⅗. Derefter havde Petersen, Hamar 9.31⅕, Østlund, Trondhjem 9.32⅘.

Aften Sexa med Præmieuddeling.

Halvorsen fik altsaa Mesterskabsmedaljen for Norge.

Hamburgske Slavehandlere.

Der har, som tidligere omtalt her i Bladet, ret hyppig verseret Rygter, som gik ud paa, at store og anseede Hamburgerfirmaer beskjæftigede sig med Slavehandel i Afrika. For ikke lang Tid siden gjorde saaledes franske Blade gjældende, at Kong Behanzin af Dahomey blev forsynet med Baaben og Munition gjennem Agenter for hamburgske Huse, og at hans sorte Majestæt som Betaling leverede Slaver, hvilke Agenterne solgte til Kongostaten.

Den konservative tyske Presse stemplede glatvæk disse Beretninger som ondskabsfulde Opdigtelser og Udslag af Franskmændenes hadefulde Sindelag mod Tyskland. De socialdemokratiske saa vel som de frisindede Blade fremhævede imidlertid, at slige graverende Beskyldninger ikke kunde lades upaaagtet og opfordrede Regjeringen til at iværksætte en streng og grundig Undersøgelse af hele Sagen. „Vorwärts" og „Hamb. Echo" saa sig derhos i Stand til at oplyse, at der virkelig existerede Slaveri i Kamerunkolonien, og at den saakaldte Indførsel af „fri" Arbeidere til Kongostaten under alle Omstændigheder havde en høist mistænkelig Lighed med Slavehandel.

Nu har Direktøren for det tyske Kolonialdepartement, Geheimeraad Kayser, i Rigsdagens Finansudvalg afgivet en Erklæring, som bekræfter Rigtigheden af de franske Blades Paastande og specielt stiller Hamburgerfirmaet Wölber & Brohms Færd i en yderst grel Belysning. Hr. Kaysers Erklæring har i det væsentlige følgende Indhold:

Efter indgaaende Undersøgelser maa det betragtes som fastslaaet, at en Tysker ved Navn Richter, der optraadte og fungerede som Agent for Hamburgerfirmaet Wölber & Brohm, gjentagne Gange har kjøbt Slaver af Kongen af Dahomey og i Betaling leveret Winchestergeværer og Munition, som Kong Behanzin brugte under Krigen mod Franskmændene. Da de franske Tropper havde indtaget Dahomeykongens Hovedstad, fandt man i hans Bolig en af den nævnte tyske Agent Richter udfærdiget Afregning, hvori han erklærede at have modtaget „et Parti Slaver" som Vederlag for en Del Winchestergeværer, hvis Værdi ansattes til 400 Pd. St.

Firmaet Wölber & Brohm har indrømmet, at det „i Provision" erholdt 20 Pd. St. af Kongoregjeringen for hver Dahomeyneger. Ellers pleiede Kongoregjeringen kun at vederlægge Hidskaffelsen af „fri" Arbeidere med 1 Pd. St. pr. Individ.

En Skibsguts Brev

paa Barkskib „Garfield" af Arendal, Kapt. Reiersen, paa Reise fra Liverpool til Rosario, gjengives i „Morgbl."

Queenstown, 22. Jan. 94.

Kjære Fader og Moder!

— — Vi gik fra Liverpool 2den Juledag, og efter 26 Dages Seilads er vi nu komne hid. Et Par Dage efter vi reiste fra Liverpool, fik vi Stormen paa os: den varede i 3 Uger uden Afbrydelse. Du kan tro, det var et forfærdeligt Veir, Dere kan ikke gjøre Dere nogen Forestilling om, hvorledes vi har lidt ondt. To Døgn stod vi furret til Riggen, Dag og Nat, ganske gjennemvaade og smagte ikke andet paa næsten 8 Dage end Beskoiter og Brændevin. Den anden Dag, efterat Stormen brød løs, kom der et Braat over agterifra, som knuste Rattet, tog ud Skansekladningen paa begge Sider, rev løs et Anker, og det Ankeret slog Hul i Dækket, knuste Mastekraven, ødelagde Storlugen, brækte istykker Forriggen, slog Hul i et Vandfad af Jern og de andre fyldtes med Saltvand. Der stod 9 Mand tilrors, da Rattet gik; vi saa Braattet, da det kom, og løb allesammen op i Riggen, undtagen Kapteinen og Styrmanden, som gik til Rattet. Braattet hev dem allesammen mod Kahytstaget, Styrmanden blev skamslaaet, saa han ligger nu paa Sygehuset svært syg, saa man frygter for Livet, og en af Mandskabet, en ung Gut, gik overbord og druknede. Det var skrækkeligt at se paa, vi kastede ud en Redningsbøie og tre Ender, og to af Enderne var saa nær ved ham, at de berørte ham, men han gjorde ikke noget Forsøg paa at gribe dem, men bare laa og stirrede paa os, indtil han sank. Kapteinen græd, da Gutten sank. Skjønt Styrmanden havde slaaet sig, saa han knapt kunde gaa, tog han en Ende i Haanden og sprang ud efter Gutten, og fik ogsaa Tag i ham, men saa kom der en Sø og kastede dem begge mod Skibssiden, saa det var med Nød og neppe vi fik Styrmanden ombord igjen, men Gutten sank.

Olieklæderne og Støvlerne sad paa i 14 Dage, som de ikke var af Kroppen, og ganske gjennemvaade var vi hele Tiden. Ruffen var fuld af Vand, saa Kisterne flød om hverandre, og Kisterne var ogsaa fulde af Vand, saa vi havde ingen Ting at bytte. Vi laa agterud alle Mand, for det var umuligt at komme forud, for Søen slog over i et væk midtskibs. Men det værste var, at „Garfield" begyndte at lække, saa Vindpumpen maatte gaa Dag og Nat, og endda var det ikke mere, end at vi kunde holde hende læns.

Da vi kom under Land, fik vi Paalandsvind, en hel Storm, saa vi holdt paa at drive i Land. Kaptejnen kaldte os agter og spurgte, om vi ikke syntes, det var bedst at seile i Læ under en Pynt, som vi saa stak frem, og saa sætte hende paa Grund og gaa i Baadene, men kort efter sprang Vinden om, saa vi kunde staa ud fra Land. Vi ligger nu i Queenstown, og her ligger for Tiden 6 Havarister.

Eders hengivne Søn.

Det engelske Overhus tæller 545 Medlemmer, men kan holde lovlige Møder naar 3 af disse er tilstede! Der foreslaaes nu en gjennemgribende Reform i denne gamle Institution. Medlemsantallet foreslaaes nedsat til 300, hvoraf Halvdelen maa være tilstede, for at Beslutning kan fattes. En Underhusbeslutning skal ikke kunne forkastes, medmindre ⅔ af Overhusets mødende Medlemmer samstemmer i Forkastelsen, og denne skal desuden blot kunne ske to Gange. Gjentager Underhuset Beslutningen 3 Gange, skal denne være Lov. Det er altsaa noget i Lighed med vort suspensive Veto, som man vil give Overhuset. — At en Reform af dette er fornøden, hvis det i Længden skal kunne bestaa og have nogen Betydning, er vel ogsaa almindelig erkjendt.

Politiske Foredrag.

Hamar, ½ 94. (H. O. T. B.).

Frits Hansen holdt igaar Foredrag i Næs for ca. 250 Tilhørere. Efterpaa holdt Statsraad Wexelsen Modforedrag for ca. 150. Et moderat konservativt Valgforbund dannedes af ca. 100.

Bergens-Telefonen.

Efter Forlydende er fornyet Concessionsandragende indgivet idag om interurban Telefonforbindelse mellem Bergen og Kristiania, efter Ringerige, Hallingdal, Hardanger eller Rundalsalternativlinierne til Bergen, da Telefonkomiteen undtagen Telefondirektør Bryn indstiller paa saadan over Skien, Telemarken, Haukelid, Odde ud Sørfjorden til Bergen. Concessionsandrager er Ingeniør Hopstock paa et Consortiums Vegne.

(H. O. T. B.)

Stor Legat. En Mand i Newport i England ved Navn Liddle har i sit Testamente udsat ikke mindre end 50,000 Lstr. (Kr. 900,000) til Udannelse af unge Mænd og Kvinder, der helliger sig det praktiske Landbrug.

Bekjendtgjørelse.

†

Dødsfald.

At vor kjære Datter **Ragnhild Kortgaard** født Kværnæs hensov ved en stille og rolig Død, i South Dacota den 31te f. M. i Troen paa sin Frelser, bekjendtgjøres herved for Slægt og Venner.

Ytre Rendalen den 26de Januar 1894.

Paa den sørgendes Ægtefælles, Bestemors og Sødskendes Vegne

Sigrid Kværnæs. Karl Kværnæs.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Kirkegaden **32,** Christiania

Fra 1ste April i

Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

Otto Treiders

Handelsskole

Grændsen 4

1ste Febr. begynder nyt **kortvarigt Kursus i Bogholderi, Handelsregning og Skrivning** (**Steilskrift** indbefattet).

Telefon 2259.

***Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl** samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Telefon No. 3178. Telegramadr.: Aron.

Aron Johannesson's

Skrædderforretning

22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.

NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.

Solide Agenter antages.

H. A. H. Paulsen

Dronningens Gd. 16.

anbefaler fra Lager:

Maskin- Hus- Smede- Antracite-

Støberi- og Hus- **Kul, Cokes,**

hel og huggen **Ved,**

engelsk og skotsk **Rujern,**

ildfast Sten og **Ler,**

Cement,

Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og hovlede af alle Slags

Telefon 535 og **1840.**

Stempler, Signeter

NORGES STØRSTE GRAVØR STEMPEL FORRETNING

NEW-YORK STEMPELFABRIK

GRAVØR — D. H. FLORUS

TELEFON 1203.

KONGENSGD. №19. KRISTIANIA.

Svienærker, Schabloner

Læderremme, extra.

Chr. Munthe 1878 Christiania

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Musikinstrumenter

i storf Udvalg til billige Priser, saasom: Violiner, Buer, Kasser, Strænger, **Guitarer** i enestaaende Udvalg, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter, Trækspil. og Mundharmonikar i en Masse No. Mekaniske Instrumenter til mange Priser, meget underholdende.

P. L. Dieseth.

Youngsgaden 7, Christiania.

For Skolestyrer.

Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.

Prøver sendes paa Forlangende.

Rich. Andvords Papirhandel.

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat	for Folkeskolen, 28 Plancher		Kr.	10,00
Do.	**Do.**	„ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do.	**Do.**	„ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do.	**Do.**	„ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do.	**Tegneboger,** Iste Gruppe		„	0,15
Do.	**Do.** 2den —		„	0,20
Do.	**Tegnekursus** for Folkeskolen	1—3 Hefte	„	0,25
Do.	**Do.** „ —	4—5 —	„	0,30
Do.	**Konstruktionsbog** for Folkeskolen, 1 Hefte		„	0,30
Do.	**Tegneblok**		„	2,00
Hareide og Ringdals Skriveapparat:				
	Skriveøvelser (Skriveboger med Forskrift)	i 6 Boger	„	0,10
	Do. Do. Do.	i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
	Linieboger (Skriveboger uden Forskrift)	i 5 —	„	0,10
	Forskrifter for Linieboegerne	1—3 Hefte	„	0,12
	Do. Do.	4—5 —	„	0,15
	Rundskriftboger		„	0,50
Grans Steilskriftboger, 3 Hefter			„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie)	5 Hefter		„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie),	5 —		„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)			„	0,50
	Blok alene		„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:				
	Skriveboger med Forskrift (for Steilskrift),	5 Boger	„	0,17
	Øvelsesboger uden Forskrift	2 —	„	0,10
	Veiledning til Brug af Steilskriftøvelserne	1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Sorte Kjoletøier.

Største Udvalg over 300 Qualiteter.
Silkebroderte Rober à Kr. 18 & 20 pr. Stk.
Sorte Silketøier garanterede Qualiteter.
Fra Systuen leveres Kjoler under Garanti.

Magazin du Nord (Oluf E. Larsen)

Kirkegaden 23,
Kristiania.

Efter Vareoptællingen

er udlagt til betydelig nedsatte Priser
Kjoletøier i hel Uld fra 70 Øre pr. M.
Uldværken fra 40 Øre M. Ægte haandvævede Blaatøier fra 40 Øre pr. M.
Kjolecheviot i godt Mønsterudvalg, dobbelt Bredde, sælges nu for 80 Øre M.
Ligeledes udsælges til fabelagtig billige Priser alt
Skindtøi, som Huer, Kraver og Muffer, **samt en Masse forskjellige syede og strikkede Skjørter.**
Gardintøier fra 28 Øre M. Dobbelt bredt Lagenlærred fra 54 Øre M. Bolster fra 32 Øre M. Haandklædedreil, afpassede Haandklæder, samt Duge og Servietter til billigste Priser.
Udmærket godt Skjortelærred fra 25 Øre M. Bommesie fra 25 Øre M. **Haandvævet bleget Lærred fra 40 Øre M. Extra gode norske Uldtøier fra 48 Øre M.**
Godt Udvalg i **Vattæpper** enkelte og dobbelte, samt **Uldtæpper** og coulørte og hvide **Sengetæpper.**
Gulvtæpper fra 1.50 pr. Stk. Alle Slags Undertøi samt opsyet Tøi for Arbeidsfolk haves altid paa Lager til billigste Priser.

August Russ,

11 Stortorvet 11, Christiania.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)
Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.

Edv. Tandberg & Co.

nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.
Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **broderede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.
Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Undertøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.
Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.
Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.
Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.
Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

Kraftfoder.

med Analyse.

Bomuldsfrømel, tysk & amerikansk, Jordnødmel, Rapsmel, Linkagemel, Rugdernæst, Ruggris, Rugaffald, Pillemel, Bygaffald og Havremel bedst og billigst hos

Peter Larsen & Co.,
Stenersgaden 10.

Et Prøveassortement i franske
Bordtæpper & Portierer
tilsalgs hos
Chr. Wettergreen, Raadhusgaden 24.

Inhalatør (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Difterit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.
Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage **Kr. 0.50.**

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:
At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Magazin du Nord

Oluf E. Larsen.

Specialforretning i Kjoletøier.

Silke & Uldstoffe — Kun udsøgte Qualiteter.
Færdigsyede Kjoler og Bluseliv.
Mærk. Syetablissementet anbefales.
23 Kirkegaden 23.
Kristiania.

I 14 Dage!

Paa Grund af Oppudsning af Forretningslokalet

bortrealiseres i Løbet af 14 Dage nedenanførte udlagte Varer til betydelig nedsatte Priser, saasom Herreuldtrøier, Benklæder. hvoraf enkelte Par til Spotpriser, Normalskjorter, Benklæder, Strømper, Sokker, ligeledes Dametrøier, Benklæder for Damer og Børn, hvoraf nogle lidt smudsige, til extra Godtkjøb, Dameskjørter, strikkede, hvoraf en Slump udsælges for 1.40 pr. Stk., endel Strømper, Gramascher, Raggesokker, opsyede Skjørter. Damevesto, Børnekjoler, tykke Arbeidstrøier, opsyede Busseruller, Skjørter, Benklæder.

Kun ca. 14 Dage.

Til Indkjøbspriser udsælges al Kjolecheviot, Helulds Kjoletøier i mange smukke Farver og i gode Kvaliteter, Skjørtetøier i Bomuld, Flanel, Filt og Moren, Blaatøier, Bolster, Creton og Møbeltræk, Uldtøier, hele og halve Flanelfer, Lærreder, Lagenlærred, Bommesie, Staut, et Parti Corsetter, Schawls, samt et Parti Uldgarn til Røverkjøb.

Ca. 14 Dage.

T. M. Steffensen,

Torvgaden No. 1, 4de Dør fra Stortorvet.

Aktieselskabet

Heimdal Maskinforretning,

Vognmandsgd. 8

(ligeved Jernbanetorvet)
Kristiania.

HEIMDAL MASKINFORRETNING — VARE-MÆRKE — KRISTIANIA

Telegrafadresse:
Heimdal.
Telefonno.:
3107.

anbefaler:

Landbrugsmaskiner:

- Hakkelsemaskiner
- Tærskemaskiner
- Kløverhamsemaskiner
- Hestevandringer
- Grøpekværne
- Rodskjærnemaskiner
- Valsestole
- Rensemaskiner
- Triører
- Saamaskiner
- Gjødningsspredemaskiner
- Almindelige Ploge
- Universalploge
- Skumploge
- Harve
- Hestehakker
- Ringtromler
- Potetessættemaskiner
- Kreaturvægte
- Automatiske Drikkekar
- Wasmuths Kreaturvask

etc.

Meieriartikler:

- Centrifuger
- Hastighedsmaalere
- Pasteuriseringsapparater
- Afkjølingsapparater
- Flødetønder
- Smørkjærner
- Smørældemaskiner
- Ostekar
- Ostekværne
- Ostepresser
- Osteformer
- Dampgryder
- Dampkaminer
- Kontrolapparater
- Fedtbestemmelsesapparater
- Transportspand
- Afkjølingssaaer
- Melkepumper
- Meierivægte
- Sepatorsnorer
- Smørsøgere
- Ostesøgere

etc.

Diverse:

- Dampmaskiner
- Dampkjedler
- Petroleumslokomobiler
- Petroleumsmotorer
- Vandmotorer
- Turbiner
- Selvtransporterende Lokomobiler
- Assurancesprøiter
- Torvstrøklosetter
- Torvstrømaskiner
- Decimalvægte
- Taffelvægte
- Karbolineum
- Maskinolier
- Maskinremme
- Vandrør
- Kloakrør
- Krybberør
- Pumper
- Værktøi

etc.

Kontor og Udstilling;

No. 8 Vognmandsgaden No. 8

(ved Hotel Royal, Jernbanetorvet.)

Min Forretning byder det bedste Udvalg i disse Artikler. Johan O. Larssen.

Hesteklæder

af Haar fra Kr. 1.90— 3.60
„ Uld „ „ 4.50—10.00

Brystdækkener

fra Kr. 12.00—22 Kr.

Kantebaand

til Brystdækkener i flere Farver.

Kjøretømmebaand

i mange Farver.

Betræk

som Klæder, Chagrinskind, Plüsch
for Vogne og Slæder.
Silkeknapper
og Vogndubber i flere Farver.
Vognbaand og Border
i almindelige Farver,
Kalechelæder
halv Lak i bedste Kvaliteter.
Voxdug og Brysseler
til Bundtræk i Vogne og Slæder.
Alle Sorter Stof
til Vogne og Slæder.

Mærk. Af nye Artikler fremhæves:
Svøber i storartet Udvalg saavel norske som udenlandske lige fra 1 Kr. til 9.80 pr. Stk. **Hestepresenninger** til 4½, og 5 og 7 Kr. Stk. **Vogn- og Slædepresenninger** i flere Størrelser og Sorter kjøber man bedst og billigst hos

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen,** Stortorvet 8 til Grændsen.

Mærk. Heste og Kvægeiere bedes bemærke, at jeg indkjøber Hestetagel efter 1.50 til 2 Kr. pr. Kilo. Kotagel efter 0.80 pr. Kilo til 1.00.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Livsforsikringsselskabet
STAR
Telefon no. 1797. Storthingsgaden 2
Barneforsikring.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Øvren,
Dronningens Gade No. 21.
Christiania.
Telefon 1984.

Nr. 17. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 8de Februar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92	Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr.	1,320,000
Reservefond . . . . . „	823,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve . . . . . Kr.	7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „	900,000
Reservefonds . . . . . „	758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92	26,600,000

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Leken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Naturkundskab og Geografi.

Det bringes i Erindring, at Dr. Reusch's Naturkundskab No. 2, som allerede er trykt i 5 Udgaver (115.000 Exemplarer), er den i vore Folkeskoler paa Landet almindeligt indførte Lærebog. Den indeholder Alt, hvad Skoleloven fordrer, koster kun 75 Øre og er udstyret med en Mængde gode Billeder. I Sundhedslæren er taget specielt Hensyn til de stærke Drikkes Skadelighed.

Samme Forfatters „Naturkundskab No. 1" er indført ved Folkeskolen i flere af vore Byer saaledes i Drammen, Fredriksstad og Trondhjem foruden i andre. Denne Bog er i 2 Dele, hver til 75 Øre. Dr. Reusch's „Kortfattet Geografi", som er trykt i 70000 Exemplarer, er ogsaa bleven en meget yndet Skolebog. Den sidste Udgave er forsynet med smukke farvetrykte Karter i Texten og indeholder et Tillæg med Reiseskildringer til Indenadlæsning. Fornemlig Forfatterens Behandling af Fædrelandets Geografi har vundet almindelig Anerkjendelse inden Lærerstanden. Prisen er meget billig, nemlig 45 Øre heftet og 55 Øre indbunden.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Simers Punsch
anbefales

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Nyttiggjørelse af vore Vandfald ved elektrisk Kraftoverføring

er for Tiden et brændende Diskussionsthema inden tekniske og industridrivende Kredse, og Spørgsmaalet er i Virkeligheden af meget betydelig Rækkevidde for Udviklingen af vore Næringsveie og derigjennem for vort Lands Fremtid.

Vi har Vandkraft i Massevis; en hel Del Vandfald er allerede tagne i Brug i vore Næringsveies Tjeneste, men de allerfleste ligger endnu ubenyttede, hvad i alle Fald tildels er begrundet deri, at Vandfaldene ligger langt borte fra de Steder, hvor man har Brug for Kraften. Hvor man ikke har Vandfald i aldeles umiddelbar Nærhed af de tekniske Anlæg, har man hidtil maattet arbeide med Dampkraft, med Kul fra England; Fremtidsopgaven er at hente Drivkraft fra nærmeste Vandfald.

Kullene koster Penge og vil vel af forskjellige Grunde i Fremtiden snarere blive blive dyrere end billigere; Vandkraften derimod er en gratis Naturkraft, og der er al Grund til at formode, at dens Nyttiggjørelse, eftersom Videnskab og Teknik skrider fremover, vil blive stedse enklere og billigere.

Vore Vandfald medfører saaledes, at vi sidder inde med i alle Fald en meget vigtig Forudsætning til i Fremtiden at kunne blive et af Europas større Industrilande.

Den „elektriske Kraftoverføring", som vel endnu for mange staar som noget fuldstændig gaadefuldt, bestaar i Korthed deri, at man først ved selve Kraftkilden, altsaa hos os ved et Vandfald, anlægger en Kraftmaskine, f. Ex. en Turbine eller et Vandhjul, og videre en elektrisk Dynamomaskine (primær Maskine), som overfører Vandfaldets Hestekraft til elektrisk Energi*). Den elektriske Strøm sender man dernæst, paa lignende Vis som ved Telegraf eller Telefon, ved en elektrisk Ledning (svarende til f. Ex. en Telegraftraad) til det Sted, hvor Kraften skal forbruges; her har man først at anlægge en ny elektrisk Dynamomaskine (Sekundærmaskine), hvor den elektriske Energi overføres til mekanisk, — og dermed er det hele færdig. Skal Kraften anvendes paa en Række forskjellige Steder rundt om i en By, maa man have det fornødne Net af Fordelingstraade.

Lidt Kraftmængde taber man paa Veien, dels inde i selve Maskinerne og dels i Ledningstraadene, men dette Tab spiller ikke nogen særdeles væsentlig Rolle; exempelvis kan saaledes nævnes, at ved Grängesberg-Gruben i Sveriae, hvor man overfører 400 Hestekræfter i 14.6 Kilom.s Længde, har man 70—75 % af Kraftmængden i Behold ved Gruben. Dette Anlæg er det største, vi har i Norden; andetsteds har man Overføring af 1000 Hestekræfter i 30 Kilom.s Længde.

Alle disse Spørgsmaal om elektrisk Kraftoverføring rykker nu ind paa Livet af os; det vil saaledes erindres, at paa sidste Storthing fremsattes der (af Gunnar Knudsen) Forslag om, at der til Indkjøb af Vandfald aarlig skulde bevilges Kr. 50,000, — et Beløb, som dog synes at være altfor lidet, hvis det skal nytte noget. Videre kan vi nævne, at den polyteknikse Forening (i Kristiania) i Høst nedsatte en Komite for at tage det sidstnævnte Spørgsmaal under nærmere Overveielse, særlig med det Maal for Øie, om Staten burde indkjøbe Vandfald langs Jernbanerne eller langs de projekterede Jernbanelinjer, idet det er sandsynligt, at man i Fremtiden ikke kommer til at drive Lokomotiverne med Kul fra Udlandet, men med elektrisk Kraft fra nærmeste Vandfald. Ingenior- og Arkitektforeningen (ligeledes i Kristiania) har endvidere nedsat en Komite for at give Udkast til Lov om Expropriation til elektriske Kraftledninger (saa man kommer frem den korteste Vei over Naboernes Eiendomme); og endelig holder man paa med at udarbeide Statistik over Hestekræfterne i vore vigtigste Vandfald. Spørgsmaalet „Gas kontra elektrisk Lys" er paany optaget til nærmere Drøftelse — kort og godt, vi er midt oppe i den elektriske Tidsalder.

For Kristiania Kommune blev allerede i 1892 fremlagt Forslag om, at Kommunen skulde indkjøbe et Vandfald — „Askerudfossen" mellem Hønefos og Randsfjord, paa over 4000 Hestekræfter og 44 Kilom. fra Kristiania — for at føre Kraften til Byen. Efter en af Kommunens Ingenior foretagen Beregning skulde dette Anlæg alt i alt komme paa Kr. 2,200,000 — et Beløb, som dog af nogle anses at være noget for høit; dels fordi det dog i hvert Fald her handles om meget betydelige Summer, og dels, da man — efter hvad der i alle Fald fra enkelte Hold paastaaes — endnu ikke skal have fuld sikker Erfaring for Kraftoverføring af saa store Strømme paa saa lang Afstand, som i foreliggende Tilfælde, fandt dog Kommunen forsigtigvis ikke at kunne antage Forslaget.

I de allersidste Dage er der, som „Eidsvold" i sit Numer Tirsdag den 30te Jan. berettede om, fremkommet et nyt og endnu meget større Forslag, nemlig Overførelse fra Raanaasfossen i Sørum (36.8 Kilom. fra Byen) og Fossumfossen i Spydeberg (39.7 Kilom.) til Kristiania. Man har her tilsammen 20,000 Hestekræfter — den ene Fos fører ved laveste Vandstand 11,000 og den anden 15,000 Hestekræfter; — foreløbig agter man dog kun at overføre 10,000 Hestekræfter, og det er vel tvivlsomt, om man straks i Begyndelsen vilde faa Anvendelse for hele denne Kraftmængde. Det hele Anlæg er beregnet til 6 — sex — Millioner Kroner, som man tænker at skaffe ad privat Vei.

Sent eller tidlig vil utvivlsomt et eller andet af disse forskjellige Forslag blive iværksat; det hele er kun et Tidsspørgsmaal.

Vi har Brug for Kraft til de mangfoldigste Gjøremaal, til elektrisk Lys, ellektriske Sporveie, elektriske Jernbaner (f. Ex. Holmenkolbanen), foruden til de talrige Fabrikanlæg rundt om i Byen, hvor man nu maa hjælpe sig med Kul; men videre maa vi ogsaa tage med i Betragtning, at Elektriciteten er en af de demokratisk Institutioner, som i Tidernes Løb vil komme til at trænge ned til de brede Folkelag. Om 50 Aar, ja kanske allerede om 25 Aar, vil vist nok Udviklingen have medført, at den elektriske Kraftoverføring ved et Netværk af Fordelinpstraade spreder sig rundt omkring til Smaaindustrien, ja selv til Haandverkerens Værksted. Naar man har Brug for Kraft, trykker man kun paa en Knap; strax er der Forbindelse med den elektriske Traad, — og Snedkeren kan dreie med dobbelt Kraft, fordi Hjulet paa Dreiebænken gaar af sig selv.

Vi kan paa denne Maade undgaa noget af den Fare, som er forbundet med Storkapitalen, og noget af alle de sociale, moralske og hygieniske Vanskeligheder, som er en uundgaaelig Følge af Sammenstuvning af en talrig Arbeiderstok i en enkelt Fabrik; den elektriske Kraftoverføring vil engang i Fremtiden kunne blive en Hjælp for „Smaafolk", — og Elektriciteten maa ikke alene sees fra videnskabeligt, teknisk og økonomisk, men ogsaa fra socialt Standpunkt.

J. H. L. V.

*) 1 „Hestekraft" som forøvrigt er 2—3 Gange saa stor som det Arbeide! en af vore Heste ved normal Anstrengelse virkelig kan udføre, er lig 75 Kilogram—Meter pr. Sekund (Opløftning i Sekundet af 75 Kilogram 1 M. i Høiden eller 1 Kilogram 75 M. i Høiden); overført i elektrisk Maal er 1 Hestekraft lig 736 „Volt-ampère" (Produkt af Spænding og Styrke).

Hvordan saa han ud?

I Berlin diskuteres endnu ivrig Spørgsmaalet om Bismarcks Udseende, idet kun faa af de mange Tusinder fik et Glimt af ham at se under Keiserbesøget, meddeler en Brevskriver fra Berlin.

Alt hvad der sværger ved Eugen Richter og Liebknecht eller holder trofast paa Caprivi, skildrer den Gamle fra Friedrichsruh som en ganske gebrækkelig og nedbrudt Olding, der slæber sig møisommelig frem. Hvad der derimod er af ægte Bismarck'ianere udkæfter et Billede, som om deres aldrende Yndling endnu træder frem med Reisning som en Hjort og er stærk som en Løve.

Denne Gang saa jeg ham her kun ganske flygtig, et Sekund, hovedsagelig Hovedet og Øinene. De er endnu store og fyrrige og skuer ud af et sundtfarvet Ansigt.

Fra uhildede Personer, der har iagttaget ham i den aller sidste Tid i hans Hjem, altsaa fri for den Spænding, som Gjensynet med Keiseren foraarsagede ham, og under ganske normale Forhold, forsikres det mig: Han er ganske vist endnu lidt mat efter den sidste Influenza, gaar overhovedet en Smule mere foroverbøiet end tidligere, da han holdt sig rank; hans sidste Haar er blevet snehvidt, hyppig plages han ogsaa af sine gamle Ansigtssmerter, dog er hans Blik i smertefri Timer stadig stærkt og bydende. Til Spadserture ynder han gjerne Stokken, men bruger den dog lidet.

Spørgsmaalet efter Bismarcks Sundhedstilstand er forklarlig nok, da Flertallet af Folk her er overbevidste om, at han tilsidst dog endnu en Gang kommer til at spille en politisk Rolle, om end ikke som aktiv Statsmand, saa dog som det store Orakel, hos hvilket Keiseren ved Leilighed vil indhente Raad. Jeg tror ikke, at dette lettelig vil blive Tilfældet, thi Bismarck selv vil ikke føle stor Tilbøielighed til eventuelt at udsætte sig for, at hans Raad ikke fulgtes. I første Linje synes Keiseren at være ledet af en Følelse af, hvilken hæslig Rolle han vil spille i Historien, om Bismarck døde uforsonet. Ved Siden af vilde det naturligvis ogsaa være Herskeren meget behageligt, om en saa fremragende og populær Personlighed som Bismarck blev holdt udenfor den stærke Opposition, der reises mod hans Regjering i vide Kredse. Nu har imidlertid Bismarck siensynlig foreløbig kun sluttet Fred med Keiserens Person, men ikke med hans hidtidige Politik og dennes udøvende Mand, med Grev Caprivi.

Hestehandel og Folkekarakter.

Distriktslægerne synes at være ikke uden et vist literært Anlæg i Retning af Folkelivsskildring. I Medicinaldirektørens Beretning for 1891 findes endel slige Skildringer fra Distriktslægernes Indberetninger. Følgende Skildring findes i Indberetningen fra Voss:

„Vossebygderne maa i det Hele og Store taget med Hensyn til Renslighed siges at staa langt tilbage, saa Vossingen i sit Hjem som omkring i sit Tun, men særlig dog med Hensyn til sin egen Krop, er skiddenfærdig. Badning eller Vaskning af hele Legemet hører til de sjeldne Operationer, og en stor Del Kvinder gaar under hjemlige Forhold flere Dage i Træk uden at vaske sit Ansigt eller sine Hænder. Men tar Vossingen det let med Renligheden inde i Familien, er hans Opmærksomhed saa meget stærkere rettet paa Hesten. Den er Vossingens Stolthed. Kommer en Fremmed til Gaards og finder en skidden Kone og en Flok smudsige Børn, vil ingen falde paa at føle sig genert, slet ikke Manden, men er Hesten upudset og vanskjøttet, vil man nok helst undgaa at lade den vise sig. Det lidet udviklede Renslighedsstel, set i Forbindelse med Hesten, giver et vist Billede af Vossingens Udvikling og Karakter. Hestehandelen har i umindelige Tider været en Hovedforretning her paa Voss. Mange af Bygdens bedste Mænd har samlet sig Ære og Penge ved den. En rig Hestehandler er en brav Kar, idet selv større moralske Uregelmæssigheder er gaat ind under Begrebet Dygtighed, medens Ærlighed og Sandhedskjærlighed er blevne synonome med Enfoldighed. Med Hestehandelen følger da gjerne ogsaa en vis Tilbøielighed til Drik og brutal Optræden. Nu skal det indrømmes, at der paa Voss og særlig i Evanger Herred findes megen Hæderlighed, men man vil dog overmaade hyppig over hele Distriktet træffe paa Mennesker af en upaalidelig Karakter, for hvilke sandhedskjærlig Paalidelighed og Ordholdenhed kun har Betydning, naar de er til Nytte og Fordel, og for hvilke den gamle Sætning: „Et Ord, et Ord — en Mand, en Mand", er ukjendt. Ligesom jeg sætter denne Karakterens Løshed og Upaalidelighed i Forbindelse med Hestehandelen, saaledes tror jeg ogsaa, at Vossingens Tilbøielighed til Drik og Voldsomhed er Frugten af det samme Frø. — Med disse fremtrædende Feil er den vossiske Befolkning i det Hele intellektuelt vel udrustet. Der er Raskhed i baade aandelig og legemlig Virksomhed. Vossebygdernes Fremtid burde derfor bli forholdsvis rig paa Udvikling og give Løfter om større økonomisk Fremgang end de fleste andre Distrikter paa Vestlandet".

Om Republikens Herlighed skriver det norsk-amerikanske Blad „Amerika":

„Keiser Dom Pedro af Brasilien var en klog og mild Hersker, som gav sit Land en fri Forfatning. Men da han blev afsat, blev der straks en ustandselig Jubel hos blinde Beundrere af Navnet Republik; thi nu var der ikke længer et eneste kronet Hoved i Amerika, fra Nordpolen til Terra del Fuego. For at forebygge Uroligheder vilde General Fonseca være Diktator en Stund, men om ikke ret længe skulde Folket faa Lov til at vælge sin egen Regjering, saaledes som det sig hør og bør i en Republik. Men da Tiden nærmede sig, blev Valget udsat, da Diktatoren var bange for Folkets Dom. Hvorledes Landet siden har sukket under Tyrani og Borgerkrig er nokfsom bekjendt. Historien har gjentaget sig paa Hawaji. Kongedømmet er omstyrtet, og man raaber Halleluja, skjønt Folket endnu ikke er blevet spurgt om at udnævne sin Regjering. Folket havde faaet Løfte paa, at der skulde holdes Valg den 1ste Februar; men den provisoriske Regjering har — akkurat som i Brasilien — fundet det „nødvendigt" at udsætte med Valget endnu et Aar.

Men Folket — tilføier Bladet bittert — har den Trøst, at den Tyran, som har borttaget dets Frihed, dog ikke bærer Krone paa Hovedet."

Elverums Samlag for Øl- og Vinudskjænkning har i det forløbne Aar havt en Omsætning for ca. Kr. 26,500.00; Bruttofortjenesten havde været Kr. 14,330.68, hvoraf til Uddeling Kr. 7,989.26.

Vort Forsvar.

Vi har modtaget følgende:

„Verdens Gang" har i et af de seneste Nummere henledet Opmærksomheden paa vore utilstrækkelige militære Øvelser.

Det er saa sandt som det er sagt, at med de nu gjældende Minimumstider er det ganske ugjørligt at opnaa den for Felt nødvendige Tjenesterutine m. V. Som Forholdene er, ofres der aarligaars baade Tid og Penge, uden at den tilsigtede Nyttevirkning kan naaes, fordi baade Tiden og Midlerne er saa rent utilstrækkelige. Ingen kan bedre have Rede paa dette end Befalingsmændene, de høiere som de lavere, og det mangler da heller ikke paa, at disse sent og tidlig fremholder, hvor sørgeligt det staar til med os i denne Henseende. Og dette er saameget sørgeligere som vore Folk visselig kunde blive bra Soldater, naar blot de nødvendige Midler var til Disposition.

Hvad Befalet angaar, saa har vi i Grunden efter Omstændighederne nokſaa tilfredsstillende Undervisningsanstalter; naar de unge Mænd forlader disse, er de saapas teoretisk og praktisk uddannede, at de — hvis Hærens Øvelsestid blot var nogenlunde tilstrækkelig — paa det modtagne Grundlag vilde kunne udvikle sig til duelige Troppeførere. Men ligefra det Øieblik, at Skolen forlades, kan man gjerne regne Tilbagegangen, der jevnt og sikkert — mere eller mindre hurtigt — fører til Interesseløshed for de militære Gjøremaal, fordi man snart skjønner, at det hjælper saa ikke alligevel, om man anstrænger sig aldrig saameget: det er nok heller ikke frit for, at selv den menige Soldat under Slutningen af Øvelserne forstaar, hvor lidet han egentlig kan og ved af det, hvorom der i Felt først og fremst bliver Spørgsmaal.

Den bedste Illustration giver imidlertid vore nu og da afholdte Felttjenesteøvelser, der gjerne varer hele fem Dage, som man af økonomiske Hensyn trækker fra den aarlige — altfor knappe — Øvelsestid. Vor Generalstab udgiver gjerne, hver Gang saadanne Øvelser har fundet Sted, en Beretning, hvori man kan læse sig til den deltagende Styrkes Inddeling og Fordeling samt Operationernes Gang; der gives ogsaa gjerne en kort Kritik, nogenlunde i Lighed med de saa bekjendte og enslydende Mønstringstaler paa Exercerpladsene. — Men hvorledes gaar det saa egentlig til ved disse Felttjenestøvelser? Det vilde blive altfor vidtloftigt her — og tillige altfor sørgeligt — at indlade sig paa en indgaaende Fremstilling; kun saameget kan nævnes, at Operationerne under en Række større og mindre Feilgreb fra Høi og Lav gjerne munder ud i et Slutningsfiasko, hvorpaa „Mansvret afblæses".

Efter et saadan udstaaet Felttog vil ingen rettænkende og upartisk Befalingsmand kunne være i Tvil om, at, havde det været Virkelighed, vilde vi sørgeligvis have ligget paa vore Gjerninger.

At Soldaten har saa altfor liden Øvelse er slemt, men at der ikke gives Befalet Tid og Anledning til at forberede sig for de mange og vanskelige Opgaver er næsten endnu værre. Og hvorledes stiller det sig da med Befalet? Jo, de laveste Grader faar den meste Øvelse, medens denne, efterhvert som man kommer opover, bliver mindre og mindre og tilslut i de høieste Grader saagodtsom ganske forsvinder. En Bataljonschef f. Ex., hvilken Adgang har han til at lære den ingenlunde lette Kunst at føre sin Bataljon under de forskjellige Forholde, hvori den kan komme? Nogle faa Timer om Aaret, det er det Hele, og saa er det ikke engang aarvist; thi ret som det er, sløifes Bataljonsøvelserne og saa bliver han det Aar ganske uden personlig Øvelse. Og Brigadecheferne? For dem er Adgangen omtrent lig Nul; vistnok faar enkelte af dem med flere Aars Mellemrum — under de sporadiske Felttjenesteøvelser — Anledning til at føre en Smule Kommando, men denne er da saa kortvarig og de opererende Afdelinger saa umodne for den Slags Tjeneste, at det bliver jevngodt med Intet. Desuden, hvad vil det sige, om en General én eller maaske 2 Gange i sin Tid faar Anledning til i nogle faa Timer at føre en Troppestyrke!

Altsaa — en Bataljonschef faar i det høieste nogle Timers personlige Øvelse til hvert Aar og en Brigadechef maa nøie sig med nogle Timer med mange Aars Mellemrum!

Naar saa — som Enhver vil kunne forstaa — den mindste Feil i Ledningen uden Nytte kan bringe Død og Fordærvelse over Masser af Landets værnepligtige Ungdom, vore Sønner og Mænd, med hvilken Fortrøstning skal vi da i Farens Stund sende det Bedste vi har, fra os!

Uden kyndig Ledelse, uden tilstrækkelige Forsyninger af ethvert Slags maa vi være beredte paa at lide Nederlag paa Nederlag og tør selv ikke under de gunstigste Omstændigheder haabe at bringe Seiren hjem.

Paa den Maade værner vi om vort kjære Fædreland; det maa være i Kraft af en underlig Fædrelandskjærlighed.

Vi siger saa gjerne: Norge for Nordmændene! Nu vel, lad der gaa Handling i Ordene og lad os i kraftig Gjerning vise os selv og Udenverdenen, at vi bygger vor fremtidige Udvikling med Sværd ved Lænd, idet vi reiser vort sunkne Værn — tillands og tilvands — paa en Maade, der er stemmende med vor Selvstændigheds Ærefølelse og vore Resourcer; thi vi kan, hvis vi vil.

Februar 1894.

En Officer.

En ung Jente fra Vestre Slidre, Valders, blev noget sindsforvirret for et Par Aar siden. Efter ganske kort Ophold paa Gaustad udskreves hun som helbredet. Paa Galehuset var en ung Bergenser, der havde drukket Vid og Forstand væk. Han blev ogsaa frisk igjen. Men nu hændte det, at disse to blev enige om at gifte sig. I Høst kom han til Valders til Jentens Hjem hvor han siden har boet. Her om Dagen kom Parret til Sognepræsten, bad ham skrive til Bergen efter Attesterne og siden lyse for Brudeparret. Attesterne kom, og Lysning skulde netop forkyndes fra Prædikestolen, da indløb et Brev fra Bergen om at Fyren var viet borgerlig. Dette vidste ikke Præsten i Bergen og havde derfor givet Attest for, at vedkommende var ugift.

Nu blev der Storm i Rosernes Leir. Straks efter indløb nok et Brev. Bergenseren var ikke blot gift, men hans Kone var igjen gift for fem Aar siden, havde opholdt sig i Trondhjem som en Smeds Ægtehustru og ført en ustraffelig Vandel, ja været et rigtigt Dydsmønster. Valdersjenten, som er i Omstændigheder, vilde gjerne vies, Bergenseren ligesaa, men Loven siger nei. Saaledes staar Sagen for Øieblikket.

(Samhold.)

Hadelændingerne og Sagførerne. I Gran skal der, hvis „Gjøv. Blads" Meddelelse er korrekt, have været ført et fremtrædende Antal Processer. Til Modarbeidelse af denne Tilstand blev forrige Lørdag i Thingelstad Kommunelokale dannet „Grans Forening til Modarbeidelse af unødige Rets- og Inkassationsudgifter."

Foreningens Formaal er at modarbeide unødige Udgifter til Rettergang og Inddrivelse af Fordringer.

Den tyskrussiske Handelstraktat er nu undertegnet af begge Landes Befuldmægtigede. Det staar nu tilbage at faa den vedtaget i Rigsdagen, hvor Traktaten har mægtige Modstandere. Keiseren sætter imidlertid al sin Kraft ind paa dens Vedtagelse. Han har saaledes forleden Dag erklæret, at Traktaten er nødvendig som Garanti for Fredens Opretholdelse.

Fra Sogn.

Fra Sogn skrives til „Eidsvold." Bønderne i Sogn er ogsaa nu begyndt at lugte lidt til nærmere paa Radikalismens store Programsag: Almindelig Stemmeret, og det lader til, at Bjørnsons Spaadom er sin Opfyldelse nær, at: Naar den norske Bonde vaagner, saa vaagner han til Reaktion." Mere bestemte Afstande tages, idet moderate Foreninger stiftes her og der. I Hafslo blev der af Storthingsmand Fraas Aftenen før hans Afreise til Thinget konstitueret en moderat Bondeforening, der fik almindelig Tilslutning. Til Bestyrelse valgtes med Fraas i Spidsen 6 af Bygdens mest agtede, oplyste og selvstændige Fremskridtsmænd, der i sin store Interesse for Foreningens Fremvelst og Trivsel straks bestemte sit næste Møde til Storthingets Aabningsdag den 2den f. M., da atter et nyt blev bestemt.

Det viser sig saaledes, at de Radikales Haab om Seier i Hafslo for deres Politik kun er tomme Illusioner grebne ud af Luften, saa at selv deres indgaaende Alliance med den her velkjendte hemmelighedsfulde „Mostermandspolitik" kun vil føre til den største Fiasko. I den moderate Forening har omtrent Halvdelen af de Stemmeberettigede allerede indmeldt sig.

Telefonlinien Bergen—Kristiania.

Telefonkomiteens Formand meddeler, at der inden Komiteen ingen Dissens har været angaaende Langliniernes Retning.

H. O. T.-B.)

De betydelige Vandfald i Boelven, Otterholt- og Haugesagfossene, med derværende Møllebrug er i disse Dage af Eieren Augun H. Eika solgt til Landhandler Thovsen og efter Sigende et Konsortium af Skiens-Kjøbmænd. Kjøbesummen opgives til ca. Kr. 8500. Uagtet Salget kun omfatter den søndre Side af Fossen, idet den nordre Side eies af Ole K. Eika, maa Prisen for dette Boelvens kraftigste Vandfald anses for overordentlig billig.

Hvilken Hensigt Kjøberne har med Fossen, vides ikke; man gjætter paa Uldspinderier, Tøifabrik eller lignende.

Et andet af Boelvens Fossefald, Herrefos i Øvre Bø, skal ogsaa staa paa Nippet til at gaa over til endel Skiens-Kapitalister. Handel skal saagodtsom være affluttet. Prisen vides ikke. Aa ja, naar Bøherringerne ikke selv har Brug for sine Herligheder, er det godt, de ialfald kan komme andre til Nytte.

„Bratsb. Amtst."

„Broderhaanden"

skal, efter hvad Radikalerne paastaar, ikke være alvorlig ment fra den svenske Regjerings Side. Den vil ikke gaa ind paa fuld og hel Ligestillethed.

Om saa er, hvorfor i al Fornufts Navn er da Radikalerne saa ræd for, at man skal gribe Broderhaanden?

Dersom det kun er Underfundighed paa Svenskernes Part, saa bliver det jo ikke os Nordmænd, det kommer til a gaa ud over, naar Broderhaanden gribes, Forhandlinger indledes og Underfundigheden kommer for Dagen. Skaden vil da falde tilbage paa Svenskerne selv, der da lige for Europas Øine beviser, at de ikke er i Stand til at komme overens med Norges Unionsvenner engang.

I dette Stykke er Norges Stilling saa fast og god, at den ikke kan rokkes, naar den unionsvenlige Politik følges.

Den radikale Politik er derimod den mest bagvendte som tænkes kan. Den nægter os at besætte en uangribelig Stilling. Den vil ikke indlade sig paa Forhandling og vil altsaa ikke give Svenskerne Leilighed til at lægge for Dagen, om deres Tilbud er oprigtigt ment eller ikke.

Saa længe det ikke er bevist, at det modsatte er Tilfældet, vil alverden udenfor Norge betragte den svenske „Broderhaand" som ærlig ment, og Ansvaret for dens Afvisning vil da med sin hele Vægt falde paa Norges Radikalere, og al den Stund de er i Flertal, paa det norske Folk.

Forstaar de Herrer ikke dette?

Jo, de radikale Ledere forstaar dette meget godt, derom er der ingen Tvivl. Men de modsætter sig Forhandling, de haaner og spotter „Broderhaanden," fordi de i sit Hjerte er bange for, at den er alvorlig og ærlig ment. Rækker nemlig Nordmænd og Svenskere hinanden Haanden i oprigtigt Venskab, da har den radikale Oplosningspolitik lidt et afgjørende Nederlag.

For en svag Fordøielse er Havresuppe meget at anbefale. I Stedet for at tillave den, som man sædvanlig gjør, med Sukker og Saft, kan man gjøre en meget velsmagende Ret deraf ved at gjøre Havresuppen temmelig tyk og tilsætte den omtrent en Trediedel god Kjødsuppe eller halv Theske Kjød-Pepton, udrørt i varmt Vand. Man salter den godt, og kan, om man holder af det, komme lidt Melk deri.

En udenbys Læge var igaar inde i en Cigarbutik i Akersgaden. Da han var gaaet, fandt Cigarhandleren en Pakke, der viste sig at tilhøre Lægen, og som indeholdt 8000 Kroner i Kontanter foruden Værdipapirer. Cigarhandleren, der kjendte Lægen, sprang efter ham til Jernbanestationen, hvor Lægen paastod, at han havde Pakken i Lommen, hvilket altsaa viste sig at være feilagtigt. Glad var han, da han atter holdt den dyre Pakke i Haanden, skr. „Aftp."

Overkjørt af Jernbanetog.

4-Toget fra Fredrikshald til Kristiania Lørdag Efterm. overkjørte lige i Fredrikshalds Nærhed en ca. 50-aarig Mand ved Navn Carl Pedersen Tangen, tidligere Baadmand hos afdøde Grosserer Nils Anker, med den Følge, at han ynkelig tilredt, dræbtes paa Stedet.

En hos en Kjøbmand ansat Tjenestegut skulde ifl. „Frh. T." Lørdag Efterm. bringe nogle Varer ud til den forulykkede, hvis 10aarige Søn ogsaa fulgte med. Efterat have aabnet en Grind for Gutterne, der kjørte, hørtes Toget, hvorfor de af den afdøde tilholdtes ikke at kjøre igjennem. Sidstnævnte stod imilertid indenfor Grinden og maa enten have gledet paa Holken eller være rammet af Svimmelhed, idet Toget brusede forbi; det var efter Forlydende de Par bagerste Vogne, der var gaaede over ham.

Den omkomne efterlader Hustru og 4 Børn.

Dr. theol. S. Odland er i Statsraad i Stockholm igaar udnævnt til Professor i nytestamentlig Theologi efter nuværende Biskop Bugge.

Konstitutionskomiteen indstiller paa Bifald til Forslaget om en ny fast Storthingskomite for Behandlingen af sociale Spørgsmaal.

Forulykkede Fiskere.

Ohmetelegram til „Eidsvold".

Tromsø, 6. Februar.

14 Baade skal efter Forlydende paa Reise til Lofoten være forulykkede ved Nystrømmen og 5 a 8 Mand bortkomne. Nærmere Underretning om Ulykkesaarsagen og Tabets Størrelse savnes endnu. Baadene slæbtes af Dampskibet „Eidsfjord".

Tromsø 7/2 94 (H. O. T. B.)

Efter nøiere Underretning er ved omtelegraferede Ulykke i Nystrømmen ialt 5 Baade totalt ødelagte, 9 er mere eller mindre beskadigede, medens 7 ingen Skade har faaet. 6 Mand omkom. Ulykken siges at være foraarsaget derved, at en af de forreste Baade, hvor der var opstaaet Ugreie, maatte kappe Slæbetouget og derefter drev ned paa de andre Baade, der ligeledes maatte kappe. Da man saa skulde sætte Seil, hvælvede Baadene og toges af Strømmen.

Radikalerne op ad Dage. „Dagbladet", hvis Parti ifjor nægtede nødvendige Bevilgninger til Forsvarsvæsenet, forlanger i Aar Bevilgning af 3 Millioner Kroner, fordelt paa to Terminer, til Fuldførelse af Befæstningsarbeiderne i Drøbaksund.

Vi har aldrig hørt andet, end at det er usundt og farligt for Helbreden at sulte sig først og derpaa med en Gang fætte til Livs alt, hvad man kan faa Plads til i Maven. Men slig er nu den radikale Politik.

Stillingen er heller ikke undergaaet nogen Forandring, der kan begrunde denne Ullmannske Vægelsindethed. Stang stod ved Roret baade ifjor og iaar. Men Radikalerne spørger ikke efter Grunde. De har faaet den Ide i Hovedet, og dette maa da være Grund god nok for det norske Folk.

Ny Distriktsforsamling i Stavanger.

Repræsentanten for Stavanger, Hr. Overretssagfører W. Olsen, blev i Storthingets Tirsdagsmøde efter Andragende permitteret for indeværende Session i Henhold til Lægeattest. Andragendet oversendets Fuldmagtskomiteen, der indstillede paa Afholdelse af ny Distriktsforsamling for Stavanger By, da første Suppleant Konsul Berentsen har Sygdomsforfald og anden Suppleant, Hr. O. Norheim møder i Ostedals Sted. Indstillingen behandledes i Storthingets Gaarsmøde og bifaldtes enst.

Forøvet Attentat mod sig selv. En i Vognmandsgaden boende Kjøbmand forøvede sidstl. Søndag Aften Attentat mod sig selv ved at hugge sig 4 Hug i Hovedet med en Øks. Kjøbmanden blev kjørt til Politikammeret, hvor han af en tilkaldt Læge blev forbundet. Derefter bragtes han til Rigshospitalet, hvor han blev indlagt. Der skal ikke være Fare for Livet. Efter hvad der er oplyst, skal vedkommende Kjøbmand være noget sindsforvirret.

Til Forligelseskommissær blev Tirsdag valgt Stadshauptmand Astrup med 591 Stemmer. Derefter havde Pastor Lunde 45, Garver Hagen 38 og Statsraad Birch-Reichenwald 19 Stemmer.

Vor Tids berømteste Kirurg, Professor Billroth, er afgaaet ved Døden.

Brændevins- og Maltskatten.

Storthinget har altsaa i Tirsdags i et Møde for lukkede Døre enstemmig bifaldt den samme Kongelige Proposition om Forhøielse af Tolden paa og Afgiften af spirituose Drikke, som der ifjor forkastede af politiske Grunde. Herved paaregnes en Merindtægt for Statskassen af 1½ Million Kroner. Et lidet Mindretal af 20 (hvoriblandt den norske Totalafholdsforenings Formand, Hr. S. Aarrestad) stemte mod en liden Ændring i Propositionen, en Skjærpelse af Tolden paa indført Brændevin, som Toldkommiteen enstemmig havde indstillet paa.

Havde denne Beslutning om Told- og Afgiftsforhøielse været fattet ifjor istedet for iaar, vilde en betydelig Indtægt, være indflydt, som Statskassen nu er gaaet Glip af, og en Fordyrelse af Brændevin og Øl, forlængst været indtraadt.

Som bekjendt lod Hr. Sven Aarrestad sig paa Totalafholdsmødet i Aalesund ifjor Sommer give et Tillidsvotum, fordi han havde stemt mod Forhøielse af Brændevinsafgiften. Mødet erklærede, at forhøiede Afgifter ingenlunde indskrænker Forbruget af berusende Drikke. Ikke desto mindre stemte Hr. Aarrestad iaar for det samme Forslag, som han ifjor erklærede at maatte stemme mod for Totalafholdssagens Skyld.

Under en Polemik med hr. Aarrestad angaaende Aalesundsresolutionen spaaede „Vestlandsposten", at Hr. Aarrestad meget snart vilde blive nødt til i Praxis at fornægte sine Theorier. Dette er skeet endnu hurtigere, end man kunde formode. Hr. Aarrestad vil heraf have gjort den Erfaring, at man selv kommer værst fra det, naar man af politiske Grunde stemmer anderledes, end man vilde have gjort, om man satte Sag over Partiinteresser.

Død af Kulos. Ombord i et paa Oslo Havn liggende Barkskib er Styrmanden, en Tyskér, Nat til Mandag afgaaet ved Døden i sin Lugar af Kulos. Afdøde var gaaet tilsengs Kl. 8 Aften, og til Opvarmning af Lugaren var i denne hensat en Kulgryde, og Os fra denne har altsaa forvoldt Døden.

Professoratet i nytestamentlig Theologi efter Biskop Bugge foreslaaes af af Dr. Eng inddraget. Ifjor inddrog man Professoratet i gammeltestamentlig Theologi efter Caspari. Det ser næsten ud til, at de Radikale vil ophæve hele det theologiske Fakultet.

Fredag skal Hr. Engs Forslag behandles i Thinget.

Alf Jacobsen, Premierløitnant i Kavalleriet og Attachéstipendiat ved Legationen i Konstantinopel og nu i Paris, er i Mandags afgaaet ved Døden sammesteds af Pleurit (Vand i Lungerne). Han havde i nogen Tid ligget syg af Gigtfeber. Faderen, Krigskommissær Alb. Jacobsen, maatte Lørdag forlade Paris. Afdøde der først blev Officer og senere Kand. jur., var en begavet ung Mand, til hvem man med Rette knyttede store Forhaabninger. Han blev kun 29 Aar gammel.

Vaillant henrettet.

Vaillant henrettedes Mandag Morgen. Han blev vækket Kl. 7 og udviklede under Paaklædningen anarkistiske Theorier. Han negtede at modtage nogen Præst.

Kl. 7¼ aabnedes Fængselsdørene, og Vaillant gik med faste Skridt til Skafottet.

Tre Skridt fra Skafottet stansede han og udraabte: „Død over Bourgeoisiesamfundet, Leve Anarkismen," Rakkerknegterne puffede ham ned under Guillotinen, Kniven faldt øieblikkelig.

Hans Lig blev, under en Eskorte af 20 Mand, ført til Kirkegaarden Ivry.

Hs. Maj. Kongen ankommer hertil Tirsdag den 13de ds. Han ledsages af Dronningen, Kronprinsen og de to Prinser.

Miltbrand i Sverige. Miltbrand er konstateret i Skaraborgs Län. De angrebne Dyr blev straks uskadeliggjorte.

Ved Kommunevalget paa Moss den 5te ds. valgtes til midlertidig Formand under Hr. Reinerts Fravær paa Storthinget enst. Kjøbm. S. Kure. De Radikale undlod at stemme.

Alby paa Jelsen ved Moss er solgt til Fru Admiralinde Koren for 110,000 Kroner.

Ilden, som brænder.

Den franske Filosof og tidligere Kultusminister Jules Simon skrev fornylig i Pariserbladet Figaro følgende:

„Europas Regjeringer kan sammenlignes med Kapteiner paa Skibe, der hver især ikke har Blik for andet end med Mistænksomhed at iagttage de andre Kapteiners Manøvrer, medens de ganske glemmer den faretruende Ildebrand, der nede i Skibets Bund breder sig stærkere og stærkere og truer med Forlis og Undergang.

I mere end 20 Aar har Regjeringerne i Europa saagodtsom udelukkende beskjæftiget sig med de af den mistænksomme væbnede Fred fremgaaede Krigsforberedelser, der Aar for Aar lægger Beslag paa Slægternes bedste Kræfter og suger Milliarder ned i bundløse Svælg. Nationernes Marv udtæres, og Statsgjælden antager de fleste Steder et faretruende Omfang; men alt dette er ikke den nuværende Tids mørkeste Side. Den egentlige og værste Ulykke er, at Socialismen under den væbnede Freds Misregimente har voxet sig op til et stort og sterkt Parti, der har anerkjendte og dygtige Førere, udbredte Blade og talrige Repræsentanter i Parlamenterne og Kommuneforvaltningerne. Samfundets første og vigtigste Opgave maa være at bekjæmpe Socialismen; men netop for denne Opgaves heldige Løsning staar den væbnede Fred som en uoverstigelig Hindring.

Til Syd-Afrika, **Amerika,** Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noger andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Cårl Joh.s Gd. 2.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Gården Tveten

i Borre — 15 minutter fra Horten og Borre stationer — circa 80 mål indmark og circa 50 mål udmark, af skyld 4 ort 22 sk., udmærket bebygget, naturskjøn beliggenhed og i meget god hævd, er billig tilsalgs ved

advokaterne Kiær & Roll,
Skippergaden 22, Christiania.

Havre

kjøbes til høieste Dagspris hos

Peter Larsen & Co.

Gudbrandsdals Faarekjød.
Ny Fleskeryg atter ankommet til **Andreas Berge.**

Fin Raköret hos **Andreas Berge.**
Pilestrædet 3.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste.

I disse Dage er udkommet:

Min Vand-Kur.

prøvet gjennem mere end 40 Aar og skreven til **Sygdommes Helbredelse** og **Sundhedens Vedligeholdelse** af

Sebastian Kneipp,
Præst til Wørishofen i Bayern.
Oversat efter Originalens 48de Oplag. 394 Sider. Pris 2.50; indb. 3.00 og 3.50.

NB. De, der i Markedsugen har Anledning til at komme ind i min Butik, vil kunne gjøre sig bekjendt med de mange rosende Anmeldelser, der blev den til Del, da den i 1891 i en mindre Skikkelse udkom paa mit Forlag.

S. Mittet, Storgaden 15.
Telefon 1472.

Sorte
Kjoletøier
i Uld og Silke
nye gode Kvaliteter
til billigste Priser.
Strugstad & Carlson,
Prindsens Gade

Rich. Andvords Papirhandel

anbefaler:
Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.
Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.
Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.
Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.
Rich. Andvords Papirhandel,
Kristiania.

Aktieselskabet
Heimdal Maskinforretning,
Vognmandsgd. 8
(ligeved Jernbanetorvet)
Kristiania.

HEIMDAL MASKINFORRETNING — VARE-MÆRKE — KRISTIANIA

Telegrafadresse: *Heimdal.*
Telefonno.: *3107.*

anbefaler:

Landbrugsmaskiner:
Hakkelsemaskiner
Tærskemaskiner
Kløverhamsemaskiner
Hestevandringer
Grøpekværne
Rodskjærnemaskiner
Valsestole
Rensemaskiner
Triører
Saamaskiner
Gjødningsspredemaskiner
Almindelige Ploge
Universalploge
Skumploge
Harve
Hestehakker
Ringtromler
Potetessættemaskiner
Kreaturvægte
Automatiske Drikkekar
Wasmuths Kreaturvask
etc.

Meieriartikler:
Centrifuger
Hastighedsmaalere
Pasteuriseringsapparater
Afkjølingsapparater
Flødetønder
Smørkjærner
Smørældemaskiner
Ostekar
Ostekværne
Ostepresser
Osteformer
Dampgryder
Dampkaminer
Kontrolapparater
Fedtbestemmelsesapparater
Transportspand
Afkjølingssaaer
Melkepumper
Meierivægte
Sepatorsnorer
Smørsøgere
Ostesøgere
etc.

Diverse:
Dampmaskiner
Dampkjedler
Petroleumslokomobiler
Petroleumsmotorer
Vandmotorer
Turbiner
Selvtransporterende Lokomobiler
Assurancesprøiter
Torvstrøklosetter
Torvstrømaskiner
Decimalvægte
Taffelvægte
Karbolineum
Maskinolier
Maskinremme
Vandrør
Kloakrør
Krybberør
Pumper
Værktøi
etc.

Kontor og Udstilling:
No. 8 Vognmandsgaden No. 8
(ved Hotel Royal, Jernbanetorvet.)

C. Günthers Efterfølger,
Karl Johansgd., Kirkegaden 16,
anbefaler:
bedste Sort Markedssukkertøi & Honningkage.
Det bemærkes: Ingen Udsalgsbod paa Torvet iaar.

P. Schreiner sen. & Co.
(Indehaver Conrad Anker)
Christiania,
Stenersgaden No. 1,
— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners.
Telefon No. 22 & 2876.

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „Haand og Hjerte" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, Hjulstaal & Fjederstaal,
Borstaal, Blærestaal & Stenredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Høpresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, a le Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til
til Dagens laveste Noteringer.

Markeds-Realisation i M. Dopheides Magazin!

For Tilreisende og Markedsbesøgende!

Ca. 6500 Par Porcellainskopper

høie og lave, **tynde & ikke secunda,** i mange forskjellige Dekorationer udsælges nu i disse Dage for:

0.37 & 0.45 pr. Par

samt mange finere Kopper, Kaffekander, Sukkerkopper & Flødemugger **til langt under Indkjøbspris.** Endvidere anbefales de andre Varer, som **realiseres**, nemlig: **Porcellain, Stentøi, Glas, Blikvarer, Kjøkkenudstyr etc. etc.**

Alle andre Afdelinger forsynes daglig med med Nyheder!

Reise- og Haandkufferter, Væsker** & alle mine andre Artikler stadig i største Udvalg. **Nyt i Bijouteri-, Galanteri- & Kortevarer, Pletvarer, Messingvarer, Nikkelvarer, Kobbergjenstande, Legetøi, Dukkér etc. etc.

Presentgjenstande i største Udvalg!

M. Dopheides Magazin, Kirkegaden 20 & 22.

Gaarden

nordre Vetrstad i Sandsvær af Skyld Mark 5.14, Føder 1 Hest og 5 Kjør, ca. 600 Maal Skov, vexterlig, ligeved Laagen, Hjemmehavn og Sæterhavn, Husene gode og brugbare, sælges under Kr. 5000.00 ved Henvendelse til *H. P. Jarnæs,*
pr. Skollenborg.

Læderremme, extra. **Bomuldsremme** billige.

Chr. Munthe 878 Christiania

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade, File, Høveljern, Staal, Spiger, Stift, Søm etc. Bomolie, Rapsolie, Mineralolie, Cylinderolie, Pudsegarn, Pakninger etc., **Lim, Politur, Shellak, Malervarer,** alle Slags.

Musikinstrumenter

i storf Udvalg til billige Priser, saasom: Violiner, Buer, Kasser, Strænger, **Guitarer** i enestaaende Udvalg, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter, Trækspil. og Mundharmonikar i en Masse No. Mekaniske Instrumenter til mange Priser, meget underholdende.

P. L. Dieseth.
Youngsgaden 7, Christiania.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Möbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser

C. Thomassen,
Theatergaden 15,

Emil Moestues

patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Vandbeskadigede Varer.

Et meget stort Parti Varer beskadigede af Vand

og bestaaende af:

En Masse Rester af Blaatøier, Kjolecheviot. fransk Thibet, Gardintøier, Lærred, Bommesi, Linlærred, Stout, Drestøier, Linduge i flere Størrelser, Haanklæder, Lommetørklæder, Silke-Herre-Halstørklæder, Silke-Kravetørklæder, Silke-Schawletter, Corsetter, Damekraver, Ankergan, men kun i No. 10, 60, 80, 100 m. m.

200 tykke heluldne Arbeidstrøier

De understrøgne Artikler sælges for ½ Pris.

Thv. Magnussen, Lilletorvet,

Hj. af Stenersgaden.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10
Christiania

Rolfsen & Graff.

Halvorsen & Larsen

Christiania.

Papirhandel	Papirindustri
Carl Joh. Gade 3.	Carl 12tes Gade 8.
Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.	**Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri,** Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	— **Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	— **Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	— **Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	— **Træpap.**
Bægna Træsliberi	— **Træmasse.**
Schatz & Hübner	— **Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Nedsatte Priser.

Efter Vareoptagningen har vi udlagt forskjellige Varer som sælges til adskillig **reducerede Priser** og hvoraf specielt nævnes:

Et Parti Blaatøier 70 til 80 Ctm, brede nedsat til 40 Øre pr. Mtr. **Sirtser** i bedste Kvaliteter nedsat fra 70 til 40 Øre, **Lagenlærreder** nedsat 10 & 15 Øre pr. Mtr. **Hvide Gardiner.** Rester af Do. **Rester af Lærred, Bommesi & Twill, en Masse Rester** af **Domestic** 20 Øre pr. Mtr. **Kjoletøier, Kjolecheviots** 80 Øre og 1 Kr. pr. Mtr. **Hvide Sengetæpper** og **Uldtæyper, Nansenhuer, Pigehuer, Dame-** og **Børneforklæder. Restbeholdningen af de bekjendte billige Linlærreds-Lommetørklæder 3,50 pr. Dusin. Alle Gulvtæppetøier til Indkjøbspris.** En hel Del **Dameparaplyer** nedsat fra 5 Kr. til 2.50 og 3 Kr. **Schawls, Skjørter, Uldveste** etc. **Herreuldtrøier** og **Underbenklæder,** hvoraf findes 1 og 2 af hver Kvalitet samt en Del No. i tildels **extra Kvaliteter** som skal udrangeres af Lageret, udsælges til nedsatte Priser.

Hanssen & Bergh.

Carl Joh. Gade 1 ved Jernbanetorvet.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Bestil
„Eidsvold„
Udenbyes Kr. 2.25 pr. Halvaar.
Indenbyes 0.40 Øre pr. Maaned.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold
„Eidsvold„
i
Valgaaret.
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saalangt Oplaget rækker.

Nr. 18. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 10de Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand-&Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Abonner paa „Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Redaktør Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

Ved Dr. Sigurd Odlands

Udnævnelse til theologisk Professor i den efter Biskop Bugge ledigblevne Post, har Regjeringen for sin Del svaret paa Storthinget ifjor med en eneste Stemmes Overvægt (57 mod 56) fremsatte ukonstitutionelle Fordring om, at Spørgsmaal angaaende Embedsudnævnelser ved Universitetet først skal forelægges det.

Storthinget har en utvilsom Ret til at inddrage Embeder ved Indehaverens Død, Afsked eller Befordring. Det indbrod paa denne Maade Professor Caspari's Embede, og ingen vil kunne hindre det i paa samme Maade at ophæve alle Lærerembeder ved Universitetet. Men det har ingen Ret til at blande sig i Embedsbesættelserne. Ingen Regjering, om det saa er i det mest republikanske styrede Land i Verden, vil, om den har den mindste Agtelse for sig selv, kunde finde sig deri. Naar et Embede bliver ledigt, og der ikke i Forveien er faldt Storthingsbeslutning om dets Inddragelse, da har Regjeringen kun at besætte det med det mindst mulige Ophold. Dette er baade dens Ret og dens Pligt. Og at den Mand, som er blevet udnævnt, er særdeles vel skikket for Embedet, er der liden Meningsforskjel om.

Men hermed har vi ogsaa sagt, hvad der kan siges til Fordel for Dr. Odlands Udnævnelse. Dette Regjeringens Skridt maa ellers i enhver Henseende betegnes som en saare uklog Handling. Den Fremgangsmaade Ministeriet her har valgt, staar i en afgjort Modsætning til dets Forhold ligeoverfor en anden ukonstitutionel Handling af Storthingsflertallet. Thinget nedsatte ifjor, i Modstrid mod hvad der altid har været anseet for stemmende med Forfatningen, Kongens Appanage med 80,000 Kroner. Alle besindige Statsmænd, ogsaa Johan Sverdrup, har været enig i, at saadan Nedsættelse ikke kan finde Sted i den regjerende Konges Levetid, men kun ved Tronskifte. Men Storthingsbeslutningen ifjor vil, om den leder til Følger, medføre, at Landets Konge kan gjøres til Gjenstand for Trakasserier og Plagerier, mod hvilke den ringeste Embedsmand, ja den ubetydeligste Bestillingsmand, er beskyttet ved Lov og Ret. Ikke desto mindre besluttede Kongen og Regjeringen at lade det bero med denne Storthingets Beslutning, og der er ikke engang for det nu sammentraadte Thing fremsat Forslag om Forhøielse til det gamle Beløb, hverken af Appanagen eller af Kronprinsens samtidig nedsatte Aarsbidrag. Herved tilkjendegav Regjeringen paa det tydeligste, at den nu, da det hele Mellemværende var indanket for Vælgernes Domstol, ikke vilde give noget Svar paa Storthingsflertallets udfordrende eller ulovmedholdige Skridt. Den vilde ikke i Rettens Overvær og Paasyn gjengjælde et Drefig med et Ditto.

De særegne Grunde til Dr. Odlands Udnævnelse, som i Storthingets Dagsmøde oplystes at være tilstede, vilde ved en Debat om Postens Inddragning have givet Regjeringen en fortrinlig Position.

Det gjør os ondt, at Regjeringen nu i et enkelt Tilfælde har forladt den Passivitet, som hidtil har udgjort dens Styrke. Dette var saa meget mindre nødvendigt, som der ikke er lang Tid igjen til Valgene.

Vi tror altsaa, at den ærede Kirkestatsraad, om hvis Loyalitet og ægte norske Sind der ikke er Skygge af Tvil, her, i en altfor stærk Følelse af en Storthingsbeslutnings Uretfærdighed og en Storthingsmajoritets fornærmelige Optræden, har begaaet en Ubesindighed, som Radikalerne vil benytte til at blæse Vind, i sine slappe Seil.

Regjeringen bør afholde sig fra flere lignende Skridt. Den bør ikke glemme, at det radikale Flertals voldsomme Attentater paa de Prærogativer, som enhver Regjering i et hvilkensomhelst Land nødvendigvis maa besidde, alene kan tilbagevises af Folket selv, og at en hvilkensomhelst Kraftovelse fra Ministeriets Side til syvende og sidst bliver et Slag i Luften, dersom Folket ikke støtter den. Folket vil foretrække, at man overlader til det selv at drage sine Repræsentanter til Regnskab for den Misbrug af Magten, hvori De gjør sig skyldige, I Stedet for at slaa igjen bør Regjeringen opføre Storthingsflertallets Orefig blandt de Klagepunkter, som den forelægger Vælgernes Domstol. Alene derved styrker og befordrer den Arbeidet for de Partier og Grupper, der virker for et Valg, som kan gjøre en Ende paa den Radikale Usans.

Radikalernes Ledere befinder sig nu i en saa mislig Stilling, at de med Jubel modtager enhver Meddelelse om, at Ministeriet Stang bærer dem med at sætte haardt mod haardt paa Grund af deres Udæskninger og Forhaanelser. Deres slappe og trætte Følgesvende faar ved slige Efterretninger ligesom nyt Liv og drager rundt med Raabet: Fædrelandet er i Fare!

Vælgere bør ikke tage nogen Notis deraf. Et enkelt lidet Feiltræk kan ikke forandre den den Opfatning, at Ministeriet Stang hidtil i det Hele har forholdt sig ikke blot forfatningsmæssigt, men ogsaa klogt og forstandigt under den af det radikale Parti fremkaldte bedrøvelige Situation.

Paa et Logihus skr. „Vestlandsp." havde en Dag i Ugen en Landhandler fra et Sted i Fjordene tat ind og skulde allerede Morgenen efter reise igjen. Sent om Kvælden kom Manden, sammen med en Arbeidsmand, som han havde leiet dertil, dragende paa en svær Kiste, som de satte fra sig paa Landhandlerens Værelse.

Folkene i Huset saavelsom de øvrige Logerende var allerede gaaet tilsengs, men de som laa i Værelset lige under Landhandlerens vaagnede om Natten i Forfærdelse, idet de saagodtsom flød i sine Senge, og hvad der var værre: de „flød" i — Brændevin.

Der blev naturligvis strax gjort Anstalter for at opklare den vaade Historie; men Landhandleren sov som en Kullemper. Endelig fik man da Døren op, og her viste det sig, at Brændevinsstrømmen kom fra den store Kiste.

Landhandleren, der endelig blev vaagen, var naturligvis ganske forfærdet over, at flere Mennesker var kommen ind til ham paa Natten, og ikke mindre blev han det, da han saa Odelæggelsen.

Det viste sig, at Kisten indeholdt et Brændevinsanker, der nu paa det nærmeste var tømt. Hvorfor Manden havde Ankeret i Kisten er hans Hemmelighed. Han havde om Natten faaet Lyst til en Dram og saa havde han nok givet sig en paa Kjøbet ogsaa og da i „Vanvare" lagt Ankeret tilbage med Spundset ned.

Endel Boller og andet Bagværk, som ogsaa fandtes i Kisten, var forvandlet til Rumpudding.

Store Mænd. Paa en Kafee i Berlin findes en Kellner, der er syv Fod høi, og som kun er atten Aar gammel, saa at han endda har Tid til at voxe.

I den Anledning gjør et tysk Blad opmærksom paa, at selv de største Grenaderer i Friedrich Wilhelm den Førstes Kjæmpegarde ikke i Høide kunde maale sig med ovennævnte Opvarter. De høieste Mænd blandt Grenadererne var Jonas Henrichsen fra Norge, der maalte 6 Fod og 9 Tommer, og Irlænderen James Kirckson, der var 6 Fod og 8 Tommer fra Isse til Hæl.

Til Lensmand i søndre Fron er, ifl. „Lillehammer Tilsk.", beskikket Fuldmægtig ved nordre Gudbrandsdalens Fogedkontor Christian Olsen Jørstad, der af Heredsstyrelsen var indstillet som No. 1.

Norsk Landmandsforbund.

Stor Tilslutning.

Onsdag Aften holdt Norsk Landmandsforbund et talrigt besøgt Møde i Hotel Royal. En hel Del kunde ikke komme ind.

Indbyderkollegiets Formand, Docent Landmark, indledede og redegjorde for Grundene til Mødets Sammenkaldelse. Forbundet skulde ikke arbeide for Partipolitiske Formaal, men for Gaardbrugernes fælles økonomiske Interesser. Alle Samfundsklasser sluttede sig sammen for at varetage og virke for sine Interesser, — Handelsmænd, Haandverkere og Arbeidere. Hvorfor skulde saa ikke ogsaa Bønderne gjøre det? De havde dertil ligesaa stor Opfordring som nogen anden Samfundsklasse. Et saadant Forbund havde nu i det lille Danmark 80,000 Medlemmer over det hele Land. Han haabede ogsaa Norges Bønder vilde samles til Enighed. De nuværende trykkende Tider opfordrede stærkt til det. Stod Bønderne sammen som een Mand, vilde baade Storthing og Regjering høre deres Krav, og de vilde vinde i Agtelse og Anseelse, hvilket ikke bare var i deres egen, men ogsaa til Samfundets Gavn. Han udtalte Haab om, at Pressen mere end hidtil maatte blive bejlet af den rette Forstaaelse af Landmandens Interesser. Efter at have imødegaaet forskjellige Indvendinger mod Dannelsen af et Landmandsforbund, fremhævede han, at det var Statens Sag at sørge for Udbredelse af Sagkundskab og Fagkundskab blandt Bønderne, da dette var Grundpillen for hver Landmands Virksomhed. Mere praktisk Undervisning og Udvikling af den høiere Landbrugskundskab trængtes. I Danmark bevilgedes hertil mellem 8 og 900,000 Kr.

Kreaturskjøtselen og Meieridriften maatte udvikles langt mere. Aasædesloven, Banklovgivningen og Arbeiderlovgivningen trængte ogsaa Forandringer, saa Landmandens Kaar kunde forbedres. Ved Kommunikationernes Udvikling og Forbedring maatte der tages mere Hensyn til Landmandens Interesser.

Der maatte arbeides for en fornuftig Sparsommelighed i Stat og Kommune, saa man veiede hver Skilling til Luksus, men ikke sparede paa Bevilgninger til produktive Diemed.

Indbydere havde opnævnt en

Organisationskomite,

bestaaende af følgende Herrer:

1. Landmark, Docent, Akershus. 2. Michelet, Amtm., Jarlsberg. 3. Schancke, Gaardbr., Storthingsm., Stavanger. 4. Teige, Gaardbr., Storthingsm., Kristians Amt. 5. Bull-Torns, Gaardbr., Søndre Bergenhus. 6. Hirsch, Landbrugsskolebestyrer, Hedemarken. 7. Sissenære, Godseier, Smaalenene. 8. Edv. Haga, Gaardbr. do. 9. Økkenhaug, Gaardbr., Storthingsmand, Nordre Trondhjem. 10. Gunnar Knudsen, Storthingsm., Bratsberg. 11. Hans Haga, Gaardbr., Storthingsm., Akershus. 12. Jørgensen-Veum, Gaardbr., do. 13. Wille, Prof., Kra. 14. O. Berge, Storthingsm., Stavanger Amt. 15. Tanner, Gaardbr., Romsdalen.

Suppleanter: Godseier Solberg. Steen, Ringerike, Gaardbr. Bjerknæs, Overretssagf. Østbye, Bærum, Gaardbr. Hurum, Ringerike, Gaardbr. Furulund, Ullensaker.

Disse Mænd skulde udarbeide Forslag til Organisation, Love, Program, virke for Dannelse af Bygdeforeninger osv. Kontingenten for Medlemmer af Forbundet var foreløbig sat til 2 Kr. Der vilde senere blive holdt Møde af Delegerede gra Lokalforeninger til Vedtagelse af Program, Love, etc.

Han foreslog følgende

Resolution:

„Mødet udtaler: Da Landbruget og dets Binæringer ubetinget er Landets største og i økonomisk Henseende vigtigste Næringsvei, maa der arbeides hen til: 1) at Landbruget gives den Betydning og Agtelse det som saadan tilkommer i vort Samfund; 2) at Landbruget gives den Støtte af Statsmyndighederne det som Følge heraf og særlig under nuværende trykkende Forholde har Ret til at kræve; 3) at der oprettes en af Gaardbrugere valgt Fagrepræsentation, som træder sammen for at diskutere saadanne Spørgsmaal, som har Interesse for Landmandens økonomiske Stilling; 4) at Landmændene i Lighed med andre Samfundsklasser slutter sig sammen i et norsk Landmandsforbund til Varetagelse af sine økonomiske og sociale Interesser; 5) at en Organisationskomité, bestaaende af 15 Medlemmer træder sammen for at udarbeide Forslag til Love for et norsk Landmandsforbund, som kan forelægges et Delegeretmøde til Vedtagelse, naar der i forskjellige Bygder efter Komiteens Medvirkning er dannet Bygdeforbund, som skal sende valgte Delegerede til Landsforbundets konstituerende Møde."

Taleren sluttede med en kraftig Opfordring til Gaardbrugere om endrægtig at tage denne Sag op, kjæmpe for den og arbeide den frem til Seier.

Det varme Foredrag hilsedes med stærke og vedholdende Bravoraab.

I den paafølgende Debat deltog foruden ved Lederen ogsaa Proprietær Young, Godseier Wedel-Jarlsberg, Olaffen (Østerdalen), Storthingsmændene G. Knudsen, Haga og Aarrestad, Godseier Sissenere, Propietærerne Rom, Schøyen og Jørgensen-Veum, Vagtmester Haneborg, E. Frøen og Prof. Dr. Wille. Paa en enkelt Undtagelse nær sluttede de sig alle til Tanken. Kun ønskede enkelte en talrigere Komite, saa alle Amter blev repræsenteret i den. Den af Indlederen Hr. Landmark foreslaaede Resolution vedtoges enstemmig med følgende af G. Knudsen foreslaaet Tillæg: Organisationskomiteen bemyndiges til at supplere sig med saa mange Medlemmer, som den selv finder fornødent. Resultatet hilstes med stormende Hurra- og Bravoraab.

Et af Storthingsm. G. Knudsen udbragt Leve for Landmark fik ogsaa stormende Tilslutning.

Et stort Antal Medlemmer tegnede sig.

Politiske Folkemøder.

Lister.

Lærer Lauritz Nielsen holdt Mandag, ifølge Specialtelegram til „Mrg." politisk Foredrag i Søgne. Tilstede var 100, hvoraf flere indtegnedes i Sognets Moderate Forening, der nu tæller 105 Stemmeberettigede.

Igaar holdtes Folkemøde i Tvedt. Redaktionssekretær Sangesland talte fra Høire og Lærer Abrahamson, Emissær Haakedal fra Moderat Standpunkt. Ingen Diskussion, skjønt Bygdens Radikalere opfordres til at udtale sig. 8 indtegnedes i Stedets Centrumsforening, der nu tæller over 70 Stemmeberettigede.

Kristiania Elektricitetsværks Ledninger paatænkes udvidede. Vi vil da henstille til Hovedstadens Kommunebestyrelse særlig at drage Omsorg for, at denne Udvidelse kommer de stærkt trafikerede Bydele østenfor Stortorvet til Gode. Det bør ikke se ud, som om man ønsker at begunstige den fornemme Del af Byen West-End, hvor Trafiken ikke kan maale sig med den den, der finder Sted i Strøget udover Storgaden, Brogaden og Grønland indtil Bodsfængslet, eller i Torvgaden indtil Ankerbroen. Ogsaa i moralsk Henseende vil det være fordelagtigt at faa de tæt bebyggede Distrikter, der beboes af Byens mindre velstillede Klasser, godt oplyste. Hensynet til Indtægt af Privatledninger bør ikke veie altfor stærkt, og desuden bør det ikke lades ud af Betragtning, at elektrisk Gadebelysning efterhaanden vil forbedre et Strøgs Karakter.

„Radikal".

Vi har, som vore Læsere vil have bemærket, stadig brugt Benævnelsen „Radikalere" om dem, der følger Programmet to Udenrigsministre og almindelig kommunal Stemmeret.

Mange af dem, der hverken regner sig for Høiremænd eller for moderate Venstremænd, har følt sig stødt over denne Benævnelse. De ønsker helst at blive kaldt Venstremænd slet og ret, eller i al Fald „rene" Venstremænd.

Ja, vi har ikke valgt Betegnelsen „Radikalere", fordi vi anser alle dem, der befinder sig i dette Parti, for radikale Mænd. Det er de ingenlunde. En stor Del af dem er baade efter Karakter og Aandsretning i Virkeligheden moderate Mænd. Endog i Storthingets radikale Venstreforening findes der Mand, som udenfor Stemmegivningen er mere forskjellige fra de ægte Radikalere end fra de moderate eller endog konservative Mænd.

Men vi fastholder Betegnelsen „det radikale Parti" som den eneste rigtige.

Naar den rette Karakteristik skal vælges, da kommer det ikke an paa de enkelte Personer, der danner et Parti. Man har kun at holde sig til Programmet og til de ledende Mænd. De, der ikke vil gaa ind under den Betegnelse, som Programmets Beskaffenhed hefter paa dem, der følger det, maa sige sig løs fra det. De, der ikke anser Partiets ledende Mænd for at være Repræsentanter for sine Ønsker og Meninger, de maa tage Afstand fra saadanne Mænd og vælge Repræsentanter, der virkelig udtrykker deres Ønsker og Meninger.

Dette er, hvad Centrum eller det moderate Venstreparti har gjort. Det har følt, at Mænd som Ullmann, Wexelsen, Qvam, Horst, Konow o. s. v. ikke er Arvtagere til de Anskuelser, som i sin Tid udtaltes af Ueland, Johan Sverdrup, Krognes, Baggerud, N. Enge, Lindstøl, Aarflot m. fl., og som nu i Thinget hævdes af bl. a. en Veteran fra den Tid, Hr. Statsraad Haugland. De har ikke ladet sig bevæge til at se bort fra det afgjørende, nemlig Programsager og politisk Holdning, fordi om Mænd som Steen og S. Nielsen ikke har havt tilstrækkelig Fasthed i Anskuelser eller Kraft i Karakteren til at modstaa de radikale Lederes energiske Fremstormen mod sine yderliggaaende Maal.

Vi kan saa godt forstaa, at Mænd, der i Grunden ikke er radikale, men befinder sig i Partiet, fordi de engang er kommet der, føler sig saaret ved den anvendte Betegnelse. Men de kan ikke forlange, at vi skal kalde den gamle Venstrepolitik med et nyt Navn, der overlader den Ullmann-Wexelsenske Gruppe det hele og udelte Venstrenavn eller endog bærer den med Tillægsordet „ren" for at betegne, at den repræsenterer den sande, ægte, uforfalskede Venstrepolitik. Hvor dette Tillægsord hidtil er brugt af vore Meningsfæller, er det ment i ironisk Betydning. Vi kan gjerne anvende det slig, hvor det passer. Men vi mener, at ethvert Parti med et Program har Krav paa at faa et Navn, der ingen Spot indeholder, men simpelthen giver det dets rette Betegnelse. Det britiske Parti, der gaar til Venstre for Hr. Gladstone og ledes af Hr. Labouchere, (som nu staar høit i Kurs i „Venstre"pressen i Kristiania), kalder sig med Stolthed radikale (Rodhuggere). I Frankrige vedkjender Clémenceaus og Lockroys Grupper sig ogsaa dette Navn og har endog et Blad, der heder Le Radical. Vi har seet et hværende stort og udbredt Organ for Storthingsflertallet — formentlig i Farten — bruge Benævnelsen „radikalt" ganske alvorligt om sit eget Parti. Dette er det eneste rette. Til dem, der forarges over Ordet, siger vi kun: Saa tag Afstand!

Gladstones Helbredstilstand. De engelske Læger udtale sig i disse Dage om den gamle Premierministers Helbredstilstand. Der citeres samtidigt en Dom, som den afdøde berømte Læge Sir Andrew Clarke fældede over ham. „Jeg har aldrig — bemærkede Sir Andrew Clarke — opfordret Gladstone til at trække sig tilbage til Privatlivet. Han er en Mand med vidunderlige legemlige og aandelige Egenskaber. Tiltrods for sin høie Alder er han i Besiddelse af Ungdommens Friskhed, Kraft og Elasticitet. Hvor ophidsende end Dagens Kamp kan have været, forstyrrer dette ikke hans Sovn. For Gladstone er Arbeide Forfriskning. Jeg vilde aldrig tilraadet ham at hengive sig til et uvirksomt Liv. Jeg har kun tilraadet ham at afkorte Ophold i Parlamentet noget, at vogte sig for Aarstidens Svingninger og at undgaa, saavidt muligt, selskabelige Adspredelser.

Omkomne Sildefiskere.

Egersund $^{9}/_{2}$ 94 (H. O. T.-B.)

Tirsdag Eftermiddag afgik endel Makrelskøiter nordover for at deltage i Sildefisket.

Udfor Jæderen kulseilede en Skøite fra Helvig; det lykkedes Mandskabet at redde sig i en Baad, der slæbtes efter Skøiten. En Skøite fra Hovland er gaaet under og ingen af dens Besætning er reddet. Kisterne er ilanddrevne ved Haarrstranden og er gjenkjendte. De Forulykkede var alle 4 i Familie: 2 Brødre, Svoger, og Svigerfader.

Storthingsmand J. Thoresen har for Storthinget fremsat Forslag om, at der af Statskassen bevilges et Beløb af mindst 400,000 Kroner til Oprettelse af et Fond, hvoraf fattige Arbeidere kan gives Adgang til Laan til Hjælp ved Opførelsen af egne Huse. Ifølge Forslaget skal Laanene bevilges paa de Vilkaar, at kun Renter betales af samme under Opførelsen, senere indbetales de paa omtrent samme Maade som Hypotekbanklaan.

Han vilde bare lige. I „Sarpen" læses følgende Bekjendtgjørelse: „Da jeg undertegnede om Aftenen den 3die ds. i noget omtaaget Tilstand passerede forbi Madam Nilsens Gaard paa Hannestad, og da jeg fik se, at det lyste fra Vinduet ovenpaa, fik jeg det beklagelige Indfald at opreise en derliggende Stige til Vinduet i Madam Olsens Leilighed i den Tanke at se efter nogle Piger, som jeg antog var derinde. Og da Madam Olsen, som allerede var gaat til Ro, blev opskræmt og saa sig nødt til at gjøre Allarm, fordrer nu af mig en offentlig Redegjørelse for min Hensigt dermed, skal jeg i den Anledning, idet jeg beder de fornærmede om Forladelse, tillige forsikre, at jeg ingen anden Hensigt havde end den foranførte, og paa ingen Maade havde Tanke om at fornærme, og beklager i høieste Grad, mit tankeløse Indfald. Ligeledes tilbagekalder jeg den af mig faldne Ytring, at Hr. Madsen var i mit Følge, jeg var ganske alene og havde ingen Medskyldig.

Hannestad den $^{13}/_{1}$ 1894.

Ole Kristansen".

Branden i Stavanger.

Stavanger $^{9}/_{2}$ 94. (H. O. T.-B.)

Inat mellem Kl. 11 og 12 udbrød Ild i Stalbygningen, tilhørende Tou Bryggeri. Ved Sø- og Landdampsprøiten samt Vandledningen lykkedes det efter en Times ihærdigt Arbeide at blive Herre over Ilden. Loftsetagen, hvorpaa endel Korn, Korkeballer og Kasser henlaa, blev ødelagt.

Stavanger $^{9}/_{2}$ 94.

Ved Branden inat ødelagdes ved Vand ca. 3000 Tønder Kornvarer tilhørende J. W. Holst; var assureret i Trondhjems Brandforsikringsselskab for Kr. 6000, i Chr.a alm. Brandforsikringsselskab Kr. 9000 og i Svea for Kr. 15,000. Om Ildens Opkomst vides intet, dog formodes den opstaaet i endel Korkaffald, som henlaa der.

En gift Mand som Frier. En 27 Aar gammel gift Murarbeider stiftede ifjor Sommer Bekjendtskab med en Tjenestepige hersteds og agerede en Tid Kjæreste med hende. Under et af hans Besøg paa hendes Værelse bemægtigede han sig i hendes Paasyn, men under hendes gjentagne Protest, et hende tilhørende Uhr, som han, da han forlod hende om Aftenen, sagde, at han skulde levere tilbage næste Dag. Dette gjorde han imidlertid ikke, men pantsatte Uhret og forbrugte Pengene, hvorefter han følgte Pantesedlen. Pigen indbildte han først, at han havde indleveret Uhret til Reparation til en Uhrmager Senere sagde han, at han var bleven fraskjaalet saavel Uhret som alle sine Penge, og af Medlidenhed herover laante hun ham da paa hans indstændige Anmodning 10 Kroner af sin opsparede Løn. Senere fik hun spurgt, at han var gift, og anmeldte ham saa for Politiet.

For denne skammelige Adfærd ligeoverfor den rigtignok altfor troskyldige Tjenestepige dømtes han af Meddomsretten, forsaavidt Uhret angaar, for Tyveri til Fængsel paa Vand og Brød i 10 Dage.

De to Dagsordener.

Der var, efter hvad der nu kan anses for oplyst, virkelig to Dagsordener under Overveielse i 1891. Den ene, ikke vedtagne, der fastslog egen norsk Udenrigsminister, og som Hr. C. Berner fandt for tidlig fremkommet, var udarbeidet af Wexelsen, Horst og Koht, altsaa af tre af Radikalernes ledende Mænd, hvoraf den førstnævnte senere blev Statsraad, den anden Odelsthingspræsident og den tredie Kommiteeformand. Dette Forslag har dog kun cirkuleret og været telegraferet til Hr. Steen i Stavanger men har ikke været officielt behandlet hverken i Venstreforeningens Arbeidsudvalg eller i Foreningen selv. Det blev underhaanden taget tilbage og de Herrer Berner og Ullmann erklærede i Thinget, at det officielt fremsatte Forslag ingenlunde tog Sigte paa egen Udenrigsminister.

Fiffige Platenslagere. Tre Bønder, der var komne her til Byen i Anledning af Markedet, sad igaar Aftes nede paa en Restauration ved Jernbanetorvet og drak Øl sammen for kr. „Drebl." Ved siden af dem sad en ung Fyr, der gav sig i Snak med dem og blandt andet ogsaa fortalte, at han var Guldsmedsvend. Under Samtalen kommer der ind en Mand og falbyder en Ring og et Uhrkjede. Guldsmedsvenden eller rettere sagt Plattenslager No. 1 — for de to Herrer agerede i Fællesskab — paatog sig en vigtig Mine og gav sig til at undersøge Tingene. Resultatet heraf var, at han „kunne garantere", at Sagerne var af Guld. Bønderne gik i Fælden og kjøbte Gjenstandene for den billige Pris af Kr. 15; men ak og Ve! Det varede ikke længe, før de fik Rede paa, at Ringen og Kjæden kun var værd ca. 75 Øre.

Storthinget.

Møde 9de Febr. Kl. 10.

Professorudnævnelsen.

Statsraad Bang afgav paa Regjeringens Vegne den Erklæring, at da Storthinget ifjor havde indbraget 2 Professorater i Theologi, var der efter Bugges Udnævnelse til Biskop faktisk kun 2 Professorer, som kunde holde theologiske Forelæsninger, da Professor Munch paa Grund af Sygdom ikke vilde kunne arbeide dette Semester. Det var derfor baade efter Universitetets og Regjeringens Mening absolut nødvendigt snarest muligt at besætte det ledige Professorat, og saa var skeet.

Storthingets Anmodning af ifjor, om før Besættelsen af ledig blevne Professorembeder at faa Anledning til at udtale sig, var efter Regjeringens Raad ved kgl. Resolution af 27de Januar ikke tagen tilfølge. Herved var det dog ikke afgjort, at der aldrig skulde gives Storthinget Anledning til at udtale sig om disse Embeders Besættelse: saa vilde ske, naar Regjeringen dertil fandt Grund. Mod dette Embedes Besættelse kunde der ikke anføres en eneste Realitetsgrund, og Regjeringen havde ved straks at besætte det søgt at undgaa, at Spørgsmaalet droges ind i den politiske Kamp.

Engelhardt vilde efter disse Oplysninger foreslaa, at Behandlingen af denne Sag skulde udstaa, idet Stortinget i Henhold til Grundlovens § 75 f begjærer sig tilstillet Kirkedepartementets Foredrag ang. Dr. Odlands Udnævnelse samt Statsraadsprotokollerne ang. Ikketilfølgetagelse af Storthingets Anmodning ifjor.

Han bad Statsraaden oplyse, om Regjeringen kjendte til Engs Forslag, da den behandlede Sagen. Statsraad Bang svarede hertil: Ja.

Eng sluttede sig til Engelhardts Forslag, der enst. bifaldtes.

Derpaa behandledes G. Knudsens m. fl.s Forslag om Nedsættelse af en ny fast Stortingskomite til Behandling af sociale Spørgsmaal.

Efter nogen Debat, hvorunder G. Knudsen erklærede, at han særlig havde tænkt paa Arbeiderspørgsmaal, bifaldtes Forslaget med 96 mod 14 St. Blandt de 14 var lige mange Høire og rene Venstre.

Forslag om Forandringer i Reglementet oversentes enst. Konstitutionskomiteen

Mødet hævet $11^{1}/_{2}$.

Distriktsforsamlingen omberammet.

Stavanger $^{9}/_{2}$ (H. O. T.-B.)

Magistraten har idag af Hensyn til Jernbanesagens Behandling i Storthinget omberammet Distriktsforsamlingens Afholdelse til Tirsdag den 13de ds.

Keiseren og Bondekonen. Blandt de Personer, som forleden i Pest søgte Audiens hos den østerrigske Keiser, var ogsaa en Bondekone, som vilde udbede sig Keiserens Hjælp i en Proces. For at stemme Keiseren rigtig gunstig for sin Sag, havde Konen med sig en maanedsgammel Grisunge, som hun vilde forære Majestæten. Hofpersonalet havde den største Møie med at overbevise hende om, at Keiseren ikke tog imod Gaver, og at hun ikke fik optræde i Audienssalen med en Gris under Armen. Efterat hun endelig havde besluttet sig til at betro sin Skat til en Page, fik hun Audiens hos Keiseren, som talede en god Stund meget venlig med hende og modtog hendes Bønskrift.

Hun tog overlykkelig Afsked med Monarken, og hendes eneste Sorg var, at hun ikke havde faaet forære ham Grisungen.

Centrum i Akershus.

I et Torsdag den 8de Febr. af endel Mænd fra Akershus Amt afholdt Møde besluttedes dannet en Centrumsforening for Akershus i Tilslutning til den tidligere dannede Landsforening for Centrum.

Konstituerende Møde besluttedes afholdt St. Hans.

Der valgtes en Arbeidskomite paa 9 Medlemmer, der har at udarbeide Love for Foreningen og at virke for Oprettelse af Lokalforeninger samt forøvrigt at fremme alt, som kan virke til Foreningens Formaal og Fremgang. Komiteen fik i Opdrag at supplere sig med et Medlem fra hvert af de Herreder inden Amtet, som ikke er repræsenteret i Komiteen.

Til Medlemmer af Arbeidskomiteen valgtes:

For Ritedal: Ordfører Gaardbr. Hans Skøien.
Eidsvold: Gaardbr. O. Fremming.
Høland: Gaardbr. L. Hansen Evenby.
Urskoug: Gaardb. N. Løren.
Aas: Ordfører, Gaardbr. J. Finstad
Kraakstad: Gaardbr. H. Ambjørnerud.
Ski: Gaardbr. H. Mørk.
Vestby: Gaardbr. Julius Sundby og Gaardbr. A. Gulbrandsen.

Til Formand valgtes Julius Sundby og til Viceformand Ordf. J. Finstad.

Er dygtig Telebonde af den gamle Skole var nys afdøde Halvor Bjørnsen Holta i Saude. Han var, efter hvad der er meddelt „Fremskridt", født i Hiterdal, men flyttede allerede for over 50 Aar siden til Holta i Saude. Afdøde havde navnlig stor Fortjeneste af Indførelsen Flødbargjørelse. Med en sjelden Energi forfulgte han sin Ret ligeoverfor Dampskibsselskabet, indtil Høiesteret tilkjendte ham Erstatning efter Skjøn for Skade paa hans Eiendom ved Sauerelven. DHr. O. og H. Holta i Skien er Sønner af Hr. H. B. Holta.

Stort Falskneri.

Trondhjem $^{8}/_{2}$ 94. (H. O. T. B.)

En mindre Bildthandler heraf Byen er efter eget Forlangende arresteret for Falskneri. Han har paa Vexler for omkring 50,000 Kroner skrevet falske Navne og anbragt Papirerne i hværende Banker.

Mellemrigsloven.

Burens Forslag i Første Kammer om Mellemrigslovens Opsigelse kriticeres skarpt i „Stockholms Dagblad," Det ytrer bl. a.:

Hvis der findes nogen Forbindelse mellem Englands og Norges Importforbud, saa er det ikke det engelske, som beror af det norske, men det norske, som i nogen Grad har beroet af det engelske. Motionæren kan ikke godt være uvidende om, at det var England, som først stængte sine Kvægmarkeder for Sverige hele 6 Maaneder før Norge, og at, da det siden har udholdt Spærringen, er det ikke skeet for at følge Norges Exempel, men udtrykkelig derfor, at Sverige ikke har kunnet eller villet afstænge sit Marked for Rusland eller Tyskland. Motionærens Antydninger herom er derfor ondartede; idet de unødig vil forbitre Diskussionen om dette Spørgsmaal. Det er aldeles ikke det svenske Jordbrugs Sag, som føres frem gjennem den fremsatte Motion. Det er ikke dets Interesser, som driver den nu vakte Bevægelse, Talen for dets Sag og dets Interesser benyttes alene som Paaskud. Det svenske Jordbrug har i Virkeligheden lidet eller intet at frygte af Konkurrence med Norges fattige Agerbrug.

Den svenske Molleindustri har nu ingenting at frygte af Mellemrigsloven. Paa Samfærdselen med Norge har Sveriges Jordbrug meget at fortjene, intet at miste, og Mellemrigsloven er for den visselig ualmindelig vigtig, men kan endnu mindre siges at være i nogen Maa skadelig.

Bladet slutter med at bemerke, at Motionen har sin Grund i de svenske Fabrikanters Ønske om at stanse Konkurrencen med de norske Fabrikanter, og saa skal Jordbruget bruges som Paaskud.

Dag. Nyh. indeholder ogsaa en ledende Artikel i Anledning af Burén's Motion, hvori Bladet med Tal gjendriver de i Motionen fremsatte Paastande.

Fisket.

Tromsø $^{9}/_{2}$ 94 (H. O. T. B.)

Ialt er opfisket i Amtet antagelig noget over 2 Millioner, hvoraf omkring 55 Tusinde hængt; Resten er saltet. Priserne er fra 14—17. Fisket er fremdeles godt, dog nu mere ujevnt. Ogsaa nu i de sidste Dage har Fisket tildels været hindret af Storm.

En stor Foretningsgaard.

Igaar lagdes Grundstenen til Hr. Grosserer Frølichs store Forretningsgaard i Kirkegaden 34. Den har 2 Etager under Jorden og 5 over samt 2 Loftsetager. Trafiken mellem Etagerne besørges ved Elevatorer. 12 Kupeer gaar ustanselig op og ned fra om Morgenen Kl. 7 til om Aftenen Kl. 9. Den er fra Top til Taa en moderne Forretningsgaard, hvorfor hver Tomme af Grunden er benyttet. Bygningen staar paa Fjeld. Alt Bjelkeværk er af Jern. Den har Udgange til 3 Gader og faar antagelig ogsaa snart Udgang til den 4de. Dette har kunnet ske paa Grund af Naboernes Velvilje. Hr. Frølich gav i sin Tale ved Grundstenens Nedlæggelse nogle interessante Oplysninger om Grundværdien nu og tidligere i Kristiania: Den Grund, som i 1848 betaltes med 8 Kr. pr. Kv.alen, betaltes i 1892 med 150 Kr. Tilslut takkede han Arbeiderne, særlig 3, hvoraf den ene havde været først i hans Fars og siden i hans Tjeneste ligesiden 1855. Han sluttede med at ønske Guds Fred og Glæde hos alle, der skulde have sit Arbeide i Huset.

Før Talen afsang de tilstedeværende Arbeidere og de talrige Indbudne: „Ja, vi elsker"

Derpaa holdt Stiftsprovst Brunn en stemningsfuld Tale og nedlagde Grundstenen i den Treeniges Navn. Før og efter Talen sang Ynglingeforeningens Sangkor nogle Salmevers.

En af Arbeiderne udbragte et Leve for Grosserer Frølich, der besvaredes med et trefoldigt Hurra.

Den smukke Høitidelighed varede 1 Times Tid.

Lokomotivføreren paa Lyntoget. Hvad en Lokomotivfører maa udholde paa Lyntoget mellem Newyork og Chikago, kan man slutte sig til af følgende lille Skildring i en amerikansk Avis:

Toget tilbagelægger Veien mellem de to Byer, 964 engelske Mil, i tyve Timer. I denne Tid standser Toget desuden ni Gange, og skifter Lokomotiv syv Gange, aa at hvert Lokotiv kun løber 150 Mil.

Syv Gange skiftes der ligeledes Lokomotivfører, thi det vilde være umuligt selv for den kraftigste og mest nervestærke Mand at staa paa den spændende Post mere end tre Timer ad Gangen.

Hvad vil de sige? 60, 70 til 80 Mil i Timen, har det noget at sige for en Mand, som staar med Haanden paa Lokomotivets Kran, og hvis Villie styrer den frembrusende Kolos' Bevægelser?

Det betyder, at Kolossens vældige Drivhjul gjør fem Omdreininger hvert Sekund, og at Toget drives frem med en Hurtighed af hundrede Fod i Sekundet. Hvis Føreren blot saa meget som vender Hovedet i fem Sekunder for at se, om en Ventil er lukket, kan han i den Tid være faret forbi et Faresignal, som har været 500 Fod borte. I ti Sekunder flyver han 1000 Fod.

Og hvilken Fare kan ikke møde et Tog paa 1000 Fod? Bag en Kurve kan en Skinne være oprevet, i en Tunnel Banen spærret. Men Lokomotivføreren bærer Ansvarer for alt, hvad han passerer, Signaler, Bomme, Broer, Skinnernes Tilstand, han maa ogsaa kunne handle øieblikkeligt, lægge Haanden paa Stophanen, hvis Bremserne skal virke, ja, hvis det behøves stoppe sin Maskine. Man kunde sige, at der gives Tilfælde, da han

maa handle aldeles instinktmæssigt, hurtigere end han kan tænke, thi paa et saadant Tog bliver et Sekund en Evighed, og der er ingen Tid til Betænkning.

I de tre Timer, han er i Tjeneste, oplever en Lokomotivfører paa et saadant Tog 10,800 saadanne Sekunder. I hvert af disse 10,800 Sekunder er alle hans Kræfter, hele hans Nervesystem spændt til den samme Yderlighed som hos en Akrobat i det eneste Sekund medens han gjør sit store Luftsprang fra Trapez til Trapez. En eneste liden Uopmærksomhed, en eneste Feiltagelse i en af de 10,000 Sekunder kan bringe Død og Ødelæggelse mellem Hundreder af Mennesker.

De Herrer, som fortælle Anekdoter i Røgekupeen, eller som sidder fredeligt og roligt ved Bordet i Spisesalonen eller sover roligt i den pullmanske Vogn, tænker sjeldent paa, hvad den ensomme Mand paa Lokomotivet maa udholde, hvor sikker og nervesterk, koldblodig og raadsnar han maa være. Et saadant Arbeide i tre Timer er et Dagværk, som har noget at sige.

Norges Banks Udbytte.

Trondhjem 9/2 94 (H. O. T. B.)

Norges Banks Udbytte for 1893 bliver for Aktionærerne efter Forlydende 9 Procent. Afgjørelse herom træffes om nogen Tid af Bankens Repræsentantskab. Statskassens Tilkommende bliver ca Kr. 375,000.

Rædsomt!

Hamar 9/2 94 (H. O. T. B.)

En ung Kone fra Ringsaker er arresteret for at have dræbt sit nyfødte Barn; derefter frygtelig lemlæstet det, frahugget Hoved og Arme samt forsøgt at opbrænde dette og begravet det øvrige. Hun mistænkes for at have begaaet lignende Ugjerning tidligere. Om Manden er Medvider kjendes ikke. Forhør paagaar.

Hvem var Ahasverus? Den berømte Sprogforsker, Professor Oppert i Paris, har udfundet, at Navnet Ahasverus er identisk med Zerres, og han har paavist det ud af juridiske Aktstykker fra Zerres' Tid. De Begivenheder, der fortælles i Esters Bog, daterer sig derfor fra, hvad der er foregaaet i Persien ca 473 før Kristus.

Bekjendtgjørelse.

Efter Indbydelse af **Buskeruds Amts Centrumsforening** afholder

Statsraad Jakob Sverdrup

Politisk Foredrag

i Drammens Ridehus Fredag den 16de Februar Kl. 5½ Eftermd. (4de Markedsdag.)

Adgang for Alle.

Adgangstegn à 30 Øre erholdes i Hr. Chr. Jensens Boghandel og ved Indgangen.

Kjøb Adgangstegn itide!

Cand. Frits Hansen

holder

politiske Foredrag.

Øvre Rendalen i kommunelokalet 14de Februar Kl. 5 Eftm.
Nysted-Kopang 15de Februar Kl. 6 Eftm.
Ytre Rendalen i Komunelokalet 17de Februar Kl. 5 Eftm.
Aamot paa Nordre Moen 19de Febr. Kl. 5 Eftm.

Adgang for enhver. Ikke Diskussion

Arbeidskommiteen for Centrum i Hedemarken.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Becken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Gården Bergan

i Borre, nær Augestad jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre. 150 mål god indmark, 100 mål udmark og skog (rigelig til husbehov) gode husebygninger ***særdeles billig og på gode vilkaar*** tilsalgs ved ***aevokaterne Frits Kiær og Emil Roll***, Christiania.

C. Jansen

Kurvmager

— 25 Lilletorvet 25 —

smukt Udstyr af Kurv- og Kurvmøbler til uhørt billige Priser.

Mysost extra fin saavelsom billigere Sorter. Ægte Schweitzerost, holl. Stoltzerost, Nøgel & Edamerost, norsk Schweitzerost, Cheddarost, Nøgelost, Pultost og Priim i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.

Telefon 823.

Furuplanker.

Et parti 2" × 5" tilsalgs.

(H. O.) ***Olaf Falch,*** Skarnæs.

Sorte

Kjoletøier

i Uld og Silke

nye gode Kvaliteter

til billigste Priser.

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade

P. Schreiner, sen. & Co.

(Indehaver Conrad Anker)

Christiania,

Stenersgaden No. 1,

— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners.

Telefon No. 22 & 2876.

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „Haand og Hjerte" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, Hjulstaal & Fjederstaal,
Borstaal, Blærestaal & Steuredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Høpresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, alle Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til

til Dagens laveste Noteringer.

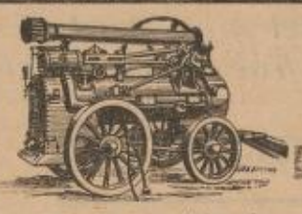

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

K. J. Kjællqvists

Skrædderforretning,

— 7 Øvre Slotsgade 7, —

Hjørnet af Prindsensgade,

anbefaler

Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10
Christiania

Rolfsen & Graff.

Musikinstrumenter

i storf Udvalg til billige Priser, saasom: Violiner, Buer, Kasser, Strænger, **Guitarer** i enestaaende Udvalg, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter, Trækspil. og Mundharmonikar i en Masse No. Mekaniske Instrumenter til mange Priser, meget underholdende.

P. L. Dieseth.

Youngsgaden 7, Christiania.

New-York Stempelfabrik

Norges største ***Gravør***forretning,

Kongensgade 19.
Telefon 1203.

O. J. K. T.

Overretssagfører Østbyes

Regnskahsførsel for Landmænd

(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12,00 som enkeltvis.

Rich. Andvords Papirhandel.

nat ude i Korridoren, og jeg føler, at jeg er overladt til mig selv og min egen Underholdning. Jeg har altid sovet daarlig, og nogle af de værste Plager hos Madame Michon var at høre Kirkeuhret slaa hvert Kvarter hele Natten udover indtil henimod Morgenstunden, da jeg faldt i Søvn af Udmattelse og drømte med den Bevidsthed, at det snart vilde ringe og jeg maatte staa op og klæde mig paa forat være i Skoleværelset et Kvarter før 7. Naar jeg finder Livet paa Dunluce ensformigt og kjedeligt, saa vil jeg blot tænke paa Skolen, den daarlige Kost, alle de Gange vi maatte gaa til Kirke og den vedvarende Bevidsthed om, at jeg var den, der var daarligst klædt af alle de unge Piger, og at jeg altid havde mange ubetalte Regninger. Madame Michon behandlede mig venligt for sin Del, skjønt hun stod i Fare for at tabe Penge ved mig. Det var Eleverne, der bragte mig til at føle min Fattigdom saa haardt. Hvis jeg ikke havde været Broderdatter af en Jarl, tænker jeg, de aldeles havde traadt mig under Fødder. Min fornemme Slægt indgjød Respekt, og jeg indtog en stolt Holdning ligeoverfor enhver, der havde erhvervet sig Rigdom ved Handel. Dette er da nu heldigvis længe siden, takket være Lady Dunluce, og jeg er nu her omgivet af Luxus, med fuldt op af smukke Dragter i mit Klædeskab og fuldt op af Lommepenge. Selv om Livet undertiden er nokaa kjedeligt, er jeg alligevel taknemmelig baade mod Vorherre og mod min Onkels Hustru. Hvad min Onkel angaar, saa henkaster han nu og da nogle

Du er Manden!

Af

Miss Braddon.

Oversat fra Engelsk for „Eidsvold."

Kristiania.
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.
1894.

Munksjö
Aktie-Bolags
Fabrikata

bestaaende af

Pakpapir af usædvanlig Styrke og Udseende, for alle Øiemed og i alle brugelige Formater.

Pap til Bygningsbrug:
Vægpap, Forhudningspap, Stenhus-Vægpap, luftfri impregneret Pap for Ydervægge og Stubbeloft, Uldpap til Underlag for Tæpper og Linoleum, Rullepapir for Tag og Vægge, Asfalt Tagpap og Isoleringspap.
Tagfarve, rød, til Bestrygning af Paptag

anbefales fra Lager hos

Halvorsen & Larsen,
Christiania.

Gudbrandsdals Faarekjød.
Ny Fleskeryg atter ankommet til
Andreas Berge.

Fin Raköret hos **Andreas Berge.**
Pilestrædet 3.

Læderremme, extra.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, taal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Bomuldsremme billige.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25, Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Cathrinus Pay, Kristiania.

Etableret 1881.

Dækketøier.
Norske, schlesiske, franske.
Tarvelige til daglig Brug.
Haandvævede til daglig Brug.
Jacquard Dækketøier
Damask Dækketøier.
Føres i meget stort Mønsterudvalg for 6 — 8 — 12 — 18 — 24 Personer.

Theduge.
Dugdreil i metervis med tilsvarende Servietter.

Dækketøi leveres ifølge Bestilling faldet, navnet og vasket.

Haandklæder.
Haandvævede Strier.
Haandvævede Dreiler.
Finere Dreiler.
Jacquard og Damask til finere Haandklæder.
Afpassede Haandklæder.
Kjøkkenhaandklæder.
Glashaandklæder.
Thetøihaandklæder.
Badehaandklæder.
Frotérhaandklæder.
Pyntehaandklæder.

Leveres ogsaa faldede, navnede og vaskede.

Lagen.
Lin Lagenlærreder.
Bomuld Lagenlærreder.
Svenske, engelske og franske Stouts
til finere Lagen.
Bomesi til Lagen.
Linstrie til Lagen.
Alt i fuld Lagenbredde.
Tilsvarende
Stoffe til Pudevaar.

Lagen og Pudevaar leveres efter Bestilling færdigsyede og vaskede.

Sengeklæder.
Tæppesirtse.
Tæppesatiner.
Damaserede Tæppestoffe.
Rød Mug.
Cretoner:
Satinbolstre.
Linbolstre.
Tæppevat.
Fjær og Dun.
Uldtæpper.
Vattæpper.

Færdige Sengeklæder leveres efter Bestilling.

Til Undertøi.
Fransk tout.
Engelsk Stout.
Svensk Stout.
Bomuldslærreder.
Linlærreder.
Bomesier.
Indiatvil.
Demet og Brillantin.
Flospiqueter.
Floneller.
Tricotstof.

Underrøi for Damer. Herrer og Børn leveres efter Bestilling færdigsyet, navnet og vasket.

Uld-Undertøi
i alle Størrelser.

Alle Artikler føres i det mest fuldstændige Kvalitet og Mønsterudvalg saavel i tarvelige som middels, finere og fineste Varesorter. Norske Varer føres i rigt Udvalg og sælges til Fabrikpriser.

Skriftlige Ordres udføres ved særskilt Afdeling, der forestaaes af erfarne Expeditører.

Udenbysboende tilstilles paa Forlangende Prøver. Ved Udstyrsindkjøb ogsaa Overslag.

Da min Forretning er en af Landets største i sin Branche bydes altid et omfattende Assortement af gode Varer til laveste Dagspriser. — Til Steder, der staar i Jernbane og Dampskibsforbindelse med Kristiania, sendes Varer fragtfrit, naar Indkjøbet overstiger 25 Kroner.

Ugentlig Tilførsel af nye Varer.

Efter Vareoptællingen

er udlagt til betydelig nedsatte Priser

Kjoletøier i hel Uld fra 70 Øre pr. M.
Uldværken fra 40 Øre M. Ægte haandvævede Blaatøier fra 40 Øre pr. M. **Kjolecheviot i godt Mønsterudvalg**, dobbelt Bredde, sælges nu for 80 Øre M.
Ligeledes udsælges til fabelagtig billige Priser alt
Skindtøi, som Huer, Kraver og Muffer, **samt en Masse forskjellige syede og strikkede Skjørter.**
Gardintøier fra 28 Øre M. Dobbelt bredt Lagenlærred fra 54 Øre M. Bolster fra 32 Øre M. Haandklædedreil, afpassede Haandklæder, samt Duge og Servietter til billigste Priser.
Udmærket godt Skjortelærred fra 25 Øre M. Bommesie fra 25 Øre M. **Haandvævet bleget Lærred fra 40 Øre M. Extra gode norske Uldtøier fra 48 Øre M.**
Godt Udvalg i **Vattæpper** enkelte og dobbelte, samt **Uldtæpper** og coulørte og hvide **Sengetæpper.**
Gulvtæpper fra 1.50 pr. Stk. Alle Slags Undertøi samt opsyet Tøi for Arbeidsfolk haves altid paa Lager til billigste Priser.

August Russ,
11 Stortorvet 11, Christiania.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.

Vinterfrakker og Dresser
i stort Udvalg.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

S. Almlof, **Skrædder,**
Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Magazin du Nord
Oluf E. Larsen.
Specialforretning i Kjoletøier.
ilke & Uldstoffe — Kun udsøgte Qualiteter.
Færdigsyede Kjoler og Bluseliv.
Mæk. Syetablissementet anbefales.
23 Kirkegaden 23.
Kristiania.

Sorte Kjoletøier.
Største Udvalg over 300 Qualiteter.
Silkebroderte Rober à Kr. 18 & 20 pr. Stk.
Sorte Silketøier garanterede Qualiteter.
Fra Systuen leveres Kjoler under Garanti.
Magazin du Nord (Oluf E. Larsen)
Kirkegaden 23,
Kristiania.

Grevinden af Dunluce, en rig, smuk og ung Dame, hjørte en Aften hjem til sit Slot, da en vildt udseende og daarlig klædt Person løb efter hendes Vogn, sprang op paa Vogntrinet, stak et krøllet, smudsigt Papir ind i hendes Haand og forsvandt. Det indeholdt følgende Ord: „En Stemme kalder dig fra Graven, fra den aabne Grav fra det Sted, hvor Ormen ikke dør, og Ilden ikke udslukkes." Grevinden troede, at Manden var en eller anden Vanvitig, men Sagen opvakte hendes Interesse; thi Haandskriften var meget lig den Mands, som hun i sin første Ungdom havde elsket saa høit. Coralie Urquhart, en fattig, egenraadig og temmelig samvittighedsløs ung Dame opholder sig paa Slottet, som en Slægtning af Familien, og hendes Fader, en letsindig Lediggjænger, der engang har været forelsket i Lady Dunluce har paalagt hende at holde Dagbog og fortælle ham om enhver af Grevindens Bevægelser.

Ifte Kapitel.

Jeg ved neppe, hvorledes jeg skulde faa mine Aftener til at gaa her paa Dunluce Castle, hvis jeg ikke var nødt til at holde Dagbog. Min Tante forlader altid Dagligværelset Klokken 10, men hun gaar neppe ifeng før Midnat. Jeg bliver aldrig inviteret ind i hendes private Værelser; hun ønsker mig God-

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Bestil
„Eidsvold„
Udenbyes Kr. 2.25 pr. Halvaar.
Indenbyes 0.40 Øre pr. Maaned.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold
„Eidsvold„
i
Valgaaret.
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saalangt Oplaget rækker.

Nr. 19. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag den 13de Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Simers Punsch
anbefales

John Stuart Mill og almindelig Stemmeret.

Naar den store engelske Tænker John Stuart Mills Navn nævnes, da vil den Slægt, som nu staar i Manddommens kraftigste Alder, mindes sine unge Dage, da den i Aarene omkring 1870 fuld af Haab, Tro og Begeistring fulgte Arbeidet for Folkefrihedens og Demokratiets Sag. Ligeoverfor de mange Lærde og høitstillede Mænd, der, opvoxet i Julirevolutionens og Februarrevolutionens Skuffelser, med Kulde og Modvilje var Vidne til den demokratiske Bevægelse blandt Norges Bønder og til Ungdommens Glød og Tro paa Fremtiden, var det løftende og styrkende at kunne pege paa en af den menneskelige Tænknings Ypperste, som ind i Alderdommen, lige til sidste Aandedræt, usvigelig stolede paa, at Folkestyret skulde seire, og som i denne Seier saa Fuldbyrdelsen af sin skjønneste Drøm. John Stuart Mill var den norske frisindede Ungdoms Ideal, dens Veileder og dens Orakel. Hans Bøger oversattes og læstes. Han var lige meget Lærer i Filosofi, i Statsøkonomi og i Statskundskab. Han legemliggjorde alt, hvad der kaldte sig frisindet i Tiden.

Nu er imidlertid Mill ikke bare Folkestyrets og den frisindede Udviklings Talsmand. Han er tillige en dyb Kjender af Menneskenaturen, en moden og fordomsfri Mand, hvis Betragtninger ikke lider af den Ensidighed, som pleier at udmærke Partigjængere. Han virker derfor ikke bare overbevisende paa dem, der paa Forhaand, paa Grund af sit Partistandpunkt, er villige til at lade sig overbevise, men han vil ofte forstaaes bedst af dem, der har Øinene aabne for Manglerne baade ved et ensidigt liberalt og et ensidigt konservativt Standpunkt.

Vor frisindede Ungdom fra Sexti- og Syttiaarene lagde imidlertid mest Mærke til de store Hovedtræk i Mill's Tanker og hæftede sig mindre ved de Enkeltheder, som han med den modne Mands Omhyggelighed, Forsigtighed og Upartiskhed udarbeidede til Veiledning ved den praktiske Gjennemførelse af disse frisindede Tanker. Han udtaler sig blandt andet i Princips for almindelig Stemmeret. Det lagde man Mærke til. Men man var ikke tilstrækkelig opmærksom paa, hvorledes han, under Hensyn til Samfundsordenen og Menneskenes Karakter, vilde have Stemmeretten tillempet i dens Lovfæstelse og praktiske Gjennemførelse. Hans Lære om den almindelige Stemmeret har i Virkeligheden et ganske andet Udseende, end doktrinære Tilhængere af „de naturlige Menneskerettigheder" gjerne vil forestille sig.

For med faa Ord at præsentere denne „Demokratiets Filosof" for de af vore Læsere, der ikke kjender hans Skrifter, skal vi begynde med at citere de bekjendte Ord af hans Bog „On Representative Govenment" (om repræsentativ Regjering, udgivet i 1861), hvori han hævder den egentlige Arbeiderklasses Ret til at repræsenteres i Nationalforsamlingen: „Betragter Parliamentet eller noget af dets Medlemmer saa meget som et eneste Øieblik noget Spørgsmaal med en Arbeiders Øine? Naar der opstaar et Spørgsmaal, i hvilket Arbeiderne som saadanne er interesserede betragtes det da fra noget andet Synspunkt end Arbeidsgivernes? Nei, svarer Mill. „De, der har undersøgt Strikespørgsmaalet, ved meget vel, paa hvilken forskjellig og langt mindre overfladisk Maade Sagen vilde være blevet fremstillet, om de strikende Klasser havde havt Ordførere i Parliamentet."

Mill er tillige en afgjort Modstander af saakaldte „herskende Klasser". Tilbøieligheden til at foretrække Ens egennyttige Interesser fremfor dem, man deler med andre, og Tilbøieligheden til at foretrække Øieblikkets umiddelbare Interesser fremfor de middelbarne og fjerne, er," siger Mill, „Eiendommeligheder, der særlig fremkaldes og avles hos dem, der besidder Magten. Saa snart et Menneske eller en Klasse Mennesker har faaet Magten i Hænde, faar deres personlige eller særlige Interesser en ganske anden Grad af Vigtighed i deres Øine. Naar Folk ser, at de bliver tilbedt af andre, begynder de at tilbede sig selv og anse sig berettiget til at blive betragtede som mangfoldige Gange mere betydningsfulde end andre."

Dette er strængt demokratiske Ord. Mills Standpunkt oplyses dog kanske allerbedst af de bevingede Ord, han i sit nævnte store Værk har udslynget, og som ofte har været citeret: „De konservative Partier er i Kraft af selve Lovene for deres Tilværelse de mindst intelligente."

At en Mand, der taler saaledes, maa være for almindelig Stemmeret, derom kan der paa Forhaand ikke være Tvil. Mill kræver ogsaa som almindelig Grundsætning, at ingen udelukkes fra Stemmeret. Men derpaa følger en videre Undersøgelse, i Lighed med den, han anstiller med Hensyn til alle de øvrige Hovedspørgsmaal, og ved hvilken han kommer til den Slutning, at der, for at selve Fordelene ved almindelig Stemmeret kan opnaaes, maa gjennemføres Tillempninger, der afværger Virkningen af Tallenes brutale Magt. „Demokratiet er", siger han, „ikke den idealt bedste Regjeringsform, hvis dets svage Side (at det aabner Adgang til Misbrug af Magten) ikke styrkes hvis det ikke kan organiseres saaledes, at ingen Klasse, selv ikke den talrigste, vil være i Stand til at reducere alle, undtagen sig selv, til politisk Intetsigenhed, og til at styre Lovgivningens og Forvaltningens Gang ved sin udelukkende Klasseinteresse.

Denne Sætning har Følger i to Retninger. For det første maa ingen Klasse, altsaa heller ikke Arbeiderne, udelukkes fra Deltagelse i Statsstyrelsen. Stemmeretten maa derfor være almindelig, hvilket hvilket Mill med den ham eiendommelige Styrke derpaa udvikler. Men paa den anden Side „gjælder det at finde Midler, hvorved Misbrug forhindres, uden at de for den folkelige Regjeringsform eiendommelige Fordele opofres".

„Der er nogle Indskrænkninger", fortsætter Mill", der kræves af positive Grunde, som ikke staar i Strid med Princips (alles Deltagelse) og som, skjønt i og for sig et Onde, blot kan fjernes, naar der gjøres Ende paa den Tilstand, der udkræver dem. Jeg anser det for fuldkommen utilstedeligt, at en Person skal have Stemmeret, naar han ikke er i Stand til at læse og skrive, og jeg vil tilføie, regne nogenlunde godt." „Det vil være let at forlange af enhver, der melder sig ved Valglisterne, at han i Sekretærens Paasyn afskriver en Sætning af en Bog og regner et enkelt Reguladetristykke".

Efter at have krævet denne Begrændsning, fortsætter Mill saaledes: **„Det er ogsaa af Vigtighed, at den Forsamling, der vedtager enten Stats- eller Kommuneskatter, udelukkende vælges af dem, der betaler noget af de paalagte Skatter. Naar de, der ikke betaler Skat, ved sin Stemmegivning raader over andre Folks Penge, har de al Opfordring til at være ødsle og ingen til at være sparsommelige.** For saa vidt Pengespørgsmaal angaar, er enhver Bevilgningsret, der udøves af dem, **en Krænkelse af den fri Regjerings Grundprincip**; det er en Afskillelse af Bevilgsningsmagten fra Interessen i, at den bruges paa en gavnlig Maade. Det er det samme som at give saadanne Vælgere Ret til at stikke Hænderne i andre Folks Lommer i ethvert Øiemed, som de anser det for passende at kalde et offentligt Øiemed. Dette har i store Byer i de Forenede Stater ført til Anvendelsen af en Skattetabel, der er exempellos byrdefuld og udelukkende lægger Skatten paa de velhavende Klasser. At Repræsentationen bør strække sig netop saa langt som Beskatningen, ikke kortere, men heller ikke længere, stemmer med den britiske Forfatnings Theori."

„I dette Land og i de fleste andre Lande er der," bemærker Mill videre, „sandsynligvis ikke nogen Arbeiderfamilie, der ikke bidrager til de indirekte Skatter ved Kjøb af The, Kaffe og Sukker, for ikke at tale om Tobak og Spirituosa. Men denne Maade at bidrage paa til de offentlige Udgifter føles neppe; hvis den Betalende ikke er i Besiddelse af megen Dannelse og Omtanke, føler han sig ikke saa stærkt interesseret i, at der vises Sparsommelighed men Hensyn til Statsudgifterne, som naar Pengene hertil ligefrem afkræves ham, og selv om han gjør det, vil han uden Tvil sørge for, at hvor ødsel en Statshusholdning han ved sin Stemmegivning end bidrager til at paatvinge Regjeringen, vil Udgifterne dog ikke bliver afholdt af Skatter paa de Artikler, som han selv bruger."

Hvad Mill derfor foreslaar, er at enhver Stemmeberettiget skal afkræves en liden aarlig Skat, der stiger og falder med Landet samlede Udgifter. „Herved vil enhver komme til at føle, at de Penge, han bidrager til at bevilge, ogsaa er hans egne, og at han er interesseret i, at Statsudgifterne holdes nede.

Mill gaar ud fra, at under Samfundets Udvikling vil disse Indskrænkninger tilslut ikke have anden Virkning end at kun de bliver udelukkede, som ikke under nogen Omstændighed bør have Stemmeret. Stemmeretten bliver da „almindelig" i Ordets rette Forstand.

Man skulde nu tro, at en Demokrat som Mill, efter desuden at have krævet Forholdstalsvalg, hermed har paapeget alt, hvad der trænges af Garanti, for at Stemmeretten ikke skal blive misbrugt af den store Mængde til Undertrykkelse af Mindretallet. De Krav, at en Person for at være stemmeberettiget, skal kunne læse, skrive og regne, og at han skal betale en Skat, hvis mindste Beløb ikke er uforanderligt, men virkelig stiger og falder med Statsudgifterne, indeholder allerede nok saa forsvarlige Stemmeretsskranker. Men Mill vil have yderligere Garantier.

Han mener nemlig, at ikke alle Mennesker bør tillægges den samme Vægt og Betydning i Samfundsordningen. „Ganske at være berøvet Stemme i fælles Sager er et; at indrømme andre en vægtigere Stemme, fordi de bedre forstaar at styre de fælles Interesser, er noget andet. Disse Ting er ikke blot forskjellige, de kan overhovedet ikke sammenlignes. Enhver har Ret til at føle sig krænket, naar han behandles som et Nul og stemples som værende uden al Betydning. Men kun en Daare, og det en Daare af et ganske eiendommeligt Slags, føler sig saaret ved den Indrømmelse, at der er andre, hvis Meninger, ja endog hvis Ønsker fortjener en høiere Grad af Hensyntagen end hans. Ikke at have nogen Stemme i, hvad der tildels vedrører en selv, er noget, som Ingen villig finder sig i; men naar det, der tildels vedrører En, ogsaa vedrører en anden, og naar man føler, at denne anden bedre forstaar sig paa Sagen end en selv, saa er det kun, hvad man fornuftigvis maa være belavet paa, og stemmer med, hvad man under alle andre Livets Forhold er vant til at finde sig i, at man indrømmer denne anden en større Indflydelse. Kun er det nødvendigt, at denne større Indflydelse indrømmes i Kraft af indlysende Grunde, saadanne, hvis Retfærdighed man er i Stand til at forstaa.

Mill iler med at tilføie, at han kun anser det tilstedeligt som et midlertidigt Hjælpemiddel, at indrømme nogen denne større Indflydelse paa Grund af hans Eiendom. „Skjønt Opdragelse og Dannelse ingenlunde staar i Forhold til Ens Rigdom, er Oplysningen dog i de fleste Lande større i Samfundets velstaaende Halvdel end i dens fattige." „Men dette Kjendetegn er", siger Mill, „ufuldkommet, fordi Tilfældet har saa meget større Andel end Fortjenesten i, om en Mand kommer frem i Livet". Det rette, naar man er kommet til en endelig og slutgyldig Ordning, vil derfor efter Mills Mening være at give dem, der har tilegnet sig Kundskaber og høiere Dannelse, en vægtigere Stemme end de mindre oplyste. Derved maa imidlertid iagttages, at de saaledes priviligerede ikke tillægges saa mange Stemmer, at de for sig alene kan overstemme hele det øvrige Samfund. Saa længe der ikke er blevet udtænkt, og saa længe den offentlige Mening ikke er tilbøielig til at antage en saadan Stemmeordning, ved hvilken der gives Dannelsen den større Indflydelse, som tilkommer den og som er tilstrækkelig til at opveie den mindst oplyste Klasses numeriske Overvægt — saa længe kan," siger Mill, „Fordelene ved den almindelige Stemmeret ikke opnaaes, uden, som det forekommer mig, at lede til endnu større Mangler."

Det er disse Grundsætninger, der stod for de belgiske Reformvenner, da de nylig nedbrød Stemmeretsskrankerne i Belgien. Mærkelig nok var det det liberale Parti, under Anførsel af den berømte Frère Orban, der vilde have Mills Grundsætninger strengt befulgte, medens det klerikale (katholsk-konservative) Parti i Forening med de yderliggaaende Radikale og Socialisterne forkastede Kravet paa, at Stemmeret skulde betinges af Læsning, Skrivning og Regning. Alle mødtes dog i Enighed om at tillægge en vis Del af de Stemmeberettigede en dobbelt eller tredobbelt Stemmeret. Desuden har man i Belgien i Senatet, der kun kan vælges af de høitbeskattende, en yderligere Garanti, som Mill anser for overflødig, naar alle de af ham krævede Forsigtighedsregler iagttages, mod Misbrug af Magten fra deres Side, der ingen Skat betaler, eller hverken kan læse, skrive eller regne.

Paa os Nordmænd, der er vant til enkle og overskuelige Samfundsforhold, gjør John Stuart Mills Krav Indtrykket at at gaa længere end nødvendigt. Vi vil yderst nødig som Belgierne indrømme nogle Personer en vægtigere Stemme end andre. Derimod er det noget, som finder ubetinget Gjenklang hos os, naar Mill erklærer det for en Krænkelse af en fri Forfatnings Grundsætninger, at Bevilgningsretten udøves af Personer, der ikke betaler nogen Skat, og naar han siger, at det stemmer med den britiske Forfatnings Theori, at Repræsentationen bør strække sig netop saa langt som Beskatningen, ikke kortere, men heller ikke længere. Dette passer efter god gammel norsk Anskuelse ogsaa paa Norges Stats- og Kommuneforfatning.

Dersom man derfor hos os ikke vil vise den Taalmodighed at lade Tiden udvide Stemmeretten ved, som Mill forudsiger, efterhaanden, gjennem en stigende Oplysning og Dygtighed hos Samfundsborgerne, at hæve alle dem, der overhovedet bør have Stemmeret, op i de efter Statens og Kommunens Behov skatydende Borgeres Klasse, men, istedetfor at vente paa dette, foretrækker med en Gang at udvide Stemmeretten ogsaa til dem, der ingen direkte Skat betaler, da er det nødvendigt at der gives Love, som forbeholder

dem, der bærer Samfundsudgifterne, en afgjørende Indflydelse paa Skattelove, Skattepaalæg og Bevilgninger. Dette behøver ikke at ske gjennem dobbelt eller tredobbelt Stemmeret. Disse Borgeres Interesser kan f.Ex. beskyttes ved særlige Lovbestemmelser, der ikke kan forandres uden deres Samtykke. For en saadan Beskyttelseslovgivning maa der drages Omsorg, inden almindelig Stemmeret indføres. Saalænge dette Spørgsmaal ikke er overveiet og klaret, maa Løsenet være: Ned med det radikale Stemmeretsforslag!

Vi skal i endnu en Artikel særlig dvæle ved den kommunale Stemmeret.

Akershus Amts Husholdningsselskab afholdt forleden Generalforsamling under Ledelse af Formanden Hr. Landbrugsdirektør J. Smitt.

Der fremlagdes Beretning om Selskabets Virksomhed i 1893. Heraf fremgik bl. a., at Fællesinkjob for kunstige Gjødselsemner Aar for Aar tiltager. Selskabets aarlige Dyrskue afholdtes i Lillestrømmen den 6te Juni. Som Helhed betragtet var Dyrskuet meget tilfredsstillende.

Derhos er der afholdt 2 Bygdedyrskuer med Bidrag af Landhusholdningsselskabet, stort 250 Kr. for hvert. I Aker og Aas er der Oxeforeninger i Virksomhed, og saadanne er under Dannelse i Bærum, Gjerdrum og Frogn. Bestyrelsen har udsat 2 Præmier for velført Gaardsregnskab a 200 Kr. og 100 Kr. samt 4 Præmier for fuldstændigt Melkeregnskab.

Der er uddelt 7 Præmier for Kvægrøgtere, 2 Præmier til Husmænd for god Dyrkning af Husmandsplads, Nyrydning af Jord. Den 9de September foranstaltede Bestyrelsen et Diskusjionsmøde i Kristiania om Husdyravlens Fremme i Amtet.

Selskabets aarlige Præmieploining afholdtes den 5te Oktober paa Gaarden Løken i Holter, Nannestad. Der uddeltes 5 anden Præmier og 6 tredie Præmier.

Plantekulturforsøg er foregaaet omtrent i samme Udstrækning som før.

Gratisuddeling af Frugttræer og Bærbuske er iaar foregaaet i betydelig større Udstrækning end før.

Selskabets Gartner, A. M. Pettersen, har som sædvanlig været fuldt optaget den største Del af Aaret med Anlæg af Haver, Træbeskjæring og Plantning etc.

Ved Bevilgninger af Stat og Amt er Amtsagronomposten atter oprettet i Akershus Amt.

Endvidere er der oprettet et Fæstekontor for Landmænd i Kristiania. "Norsk Landmandsblad" er sendt Medlemmerne gratis.

Ligeledes er der uddelt forskjellige andre Skrifter til Selskabets Medlemmer.

Foruden de tidligere 3 Underafdelinger har nu ogsaa 3 nye Underafdelinger sluttet sig til Selskabet.

Selskabets Medlemsantal, der ved Aarets Begyndelse var 364, er nu steget til 371.

Ifølge Regnskabsextrakten har Indtægterne iberegnet foregaaende Aars Kassebeholdning, udgjort 17,007 Kr. Udgifterne har udgjort 8949 Kr. Kassebeholdningen udgjør nu 8058 Kr.

Derefter meddeltes Bestyrelsen Decharge for Beretning og Regnskab.

Formanden meddelte derpaa, at Bestyrelsen havde besluttet at fortsætte Virksomheden i samme Retning som før. Særlig vilde den have sin Opmærksomhed henvendt paa Foranstaltninger til Husdyravlens og Havedyrkningens Fremme, ligesom man ogsaa i størst mulig Maalestok vilde opmuntre ved Præmier Husmænd og Kvægrøgtere, der havde gjort sig fortjent dertil.

Flere Medlemmer udtalte sin Tilfredshed med Bestyrelsens Uddeling af Præmier.

Der opstod nu en længere Debat om Kristiania nye Kjødkontrolstation.

Samtlige optrædende Talere fandt, at Kjødkontrolen, saaledes som den nu var ordnet, var til stort Besvær for Landmændene.

Der burde etableres et Par særskilte Kontrolstationer for Landmændene.

Formanden meddelte, at Bestyrelsen havde havt Sagen under Overveielse og besluttet at indgaa til Kristiania Magistrat med en Forestilling i Sagens Anledning for om muligt at faa istand en bedre Ordning for Landmændene.

Derefter foretoges Valg paa Medlemmer af Bestyrelsen i de udtrædendes Sted.

Gjenvalgte blev Gaardbrugerne Haakon Tveter og S. O. Steffensen. Som nyt Medlem af Bestyrelsen istedenfor H. Kjølstad, der havde frabedt sig Gjenvalg, valgtes Gaardb. G. Strøm, Ullensaker. De øvrige Medlemmer af Bestyrelsen er Landbrugsdirektør J. Smitt og G. Blakstad.

Efter Generalforsamlingen samledes man til en særdeles splendid Sexa i Hotel Royals Spisesal.

Efter Sexaen anrettedes Punschebord.

Storthinget.

Møde 12te Febr. Kl. 10.

Ullmann kunde som Repr. ikke være med paa at behandle Regjeringens Budgetforelæg, før man gjennem Trontaledebatten havde bragt Regjeringens Holdning paa det rene baade med Hensyn til Konsulatbudgettet og Professorudnævnelsen, som hvn syntes var den eklatanteste Haan mod Storthinget. Han foreslog derfor: „Behandlingen af de paa Dagsordenen opførte Sager udstaar, indtil Trontalen er behandlet."

Præs. (S. Nielsen) forstod Ullmann saa, at han ønskede Trontalen behandlet snarest muligt. Michelsen var forundret over Ullmanns Optræden at fremsætte et saa vidtrækkende Forslag uden Konferance med Meningsfæller. Han kunde stemme for Forslaget, men han vilde reservere sig med Hensyn til de Følger, som man maatte lægge ind i Forslaget. Schweigaard fandt Forslaget ikke bare overraskende men rent vidunderligt, da jo alle Mennesker nu kjendte den politiske Situation. Der var altsaa ingen Grund til nogen Udsættelse. Horst: Forslagets Realitet var denne: Regjeringens Budgetforslag behandles ikke, forend Trontalen er behandlet. Rynning var enig med Michelsen i, at Ullmanns Forslag var ubegrundet. Ullman burde oplyse, om det var hans Mening, at Trontalen skulde opslaaes paa første Kart eller om Storthinget skulde indstille sine Forhandlinger. Præsidenten ønskede at vide det samme. Ullmann: Man trængte denne Uge til Komitemøder, og saa kunde Præsidenten opslaa Jernbanesagen til Behandling. Sverdrup forstod ikke dette: disse paa Kartet opførte Smaasager skulde man ikke kunne behandle før Trontalen, men Jernbanesagen, hvor der der spurgtes om Millioner, den skulde man kunne behandle. Vedtoges Ullmanns Forslag, maatte Trontalen strax behandles. Ullmann maatte fastholde sit Forslag. Her stod man overfor Regjeringens første Budgetforelæg, og det gjaldt da at tage sit Standpunkt, enten saa Trontalen blev behandlet før eller efter Jernbanesagen. Michelsen maatte efter denne Ullmanns Udtalelse erklære, at han ikke kunde stemme for Udsættelsesforslaget, thi fik man først en storpolitisk Debat saa var det forbi med en rolig og saglig Behandling af Jernbanespørgsmaalet. Horst fandt det ogsaa logisk rigtig, at Trontalen behandledes først, da den var Regjeringens første Forelæg. Sverdrup: Mærkeligt nok havde man allerede behandlet og bifaldt Regjeringens store Forelæg om Brændevins- og Maltafgiften. Er den politiske Situation saa forfærdelig, at Storthinget ikke kan arbeide, før man faar politisk Storvask, saa kan vel hellerikke Komiteerne arbeide, og da er det bedst at faa danne Opvask snarest muligt, saa man kan faa arbeide efterpaa.

Ullmann: ønskede først Jernbanerne, dernæst Trontalen. Flertallet er iaar saa spagt, at det ikke er tilsinds at nægte Indtægtsbudget. Om det vil optræde saa efter Valgene, er et andet Spørgsmaal. Det vilde afhænge af, hvilke Oplysninger man fik, om Flertallet saa vilde afknappe Bevilgningerne yderligere iaar. Horst: replicerede til Sverdrup. Regjeringens Brændevinsforslag maatte behandles straks. Michelsen: Ullmann glemte stundom under sin Tale, hvad han havde sagt i dens Begyndelse. Vedtog Storthinget idag Ullmanns Forslag, saa vilde det være logisk og politisk rigtig at behandle Trontalen straks. Ullmann: Efter min Mening kan man behandle Jernbanesagen før Trontalen. Min Stilling til Jernbanesagen er klar, jeg stemmer for alle Forslag. Schweigaard troede, at Ullmanns Standpunkt var temmelig enestaaende. Haugland spurgte, om Landet var tjent med dette? Her handledes om lovbundne Summer, som maa bevilges enten saa den ene eller den anden Regjering er ved Roret. Landet ventede og han troede ogsaa, at det vilde være høist ønskeligt at faa de store økonomiske Spørgsmaal behandlet saa sageligt og lidenskabsløst som muligt. Var det Meningen, at hellerikke Komiteerne skulde arbeide.

Ullmann: Det er Meningen, at Komiteerne skulde arbeide. Løvenskjold anlog, at Horsts Stemmegivning ang. de paa Dagsordenen opførte Sager vilde blive den samme, hvilke Oplysninger han end maatte faa under Trontaledebatten. Det gjalt her lovbundne Udgifter. Horst nævnte som „historisk" Exempel, at Negtelse af Indtægtsbudget kunde tænkes. Schøyen vilde konstatere, at for Ullmann var Spørgsmaal om Jernbaner, Veie og Dampskibe altsaa intet, Storpolitiken alt. Rinde foreslog Udsættelse indtil videre.

Efter endel yderligere Bemærkninger bifaldtes Rindes Forslag med 53 mod 52 St. De 52 var Høire, Moderate samt Michelsen, Krohn, Reinert, Hægstad. 8 var fraværende.

Mødet hævet Kl. 1.

Opmærksomheden henledes paa Avertissementerne om Jak. Sverdrups Foredrag i Drammen og Hr. Fritz Hansens Foredrag paa Hedemarken.

13 Anarkister og uafhængige Socialister har Forbundsraadet forleden Dag udvist fra Schweiz.

Mange af vore Meningsfæller

omkring i Bygderne lever under saadanne Vilkaar, at der for dem opstaar det Spørgsmaal: Hvem skal vi stemme sammen med ved Valgene, med Høire eller med Radikalerne?

Det kan synes underligt, at dette Spørgsmaal behøver at opkastes. Men det hænder jo, at de lokale Forhold er slige.

Vi svarer: Moderate Mænd maa ved Valgene fremfor alt stemme paa sine egne Meningsfæller, paa saadanne, som virkelig repræsenterer deres Anskuelser og helt og fuldt slutter sig til det moderate Program.

Dette Programs Hovedpunkter vil ved de kommende Valg være:

1. Venskabelig Forhandling med Sverige for at ordne Stridsspørgsmaalene paa den fulde Ligeberettigelsens Grund.
2. Beskyttelse for Skatyderne, altsaa ikke almindelig Stemmeret og allermindst almindelig kommunal Stemmeret, hvad enten den nu er med eller uden Forholdstalsvalg.

For Tiden falder Høires Program nærmere det moderate end det radikale gjør. Den Venstremand, der ikke vedtager ovenstaaende Program, hører ikke til vort Parti og kan ikke vælges med moderate Stemmer.

Det radikale Program: Ingen Forhandling med Sverige og almindelig kommunal Stemmeret er baade skadeligt og farligt for Landet og maa paa den mest afgjorte Maade bekjæmpes af hver moderat Mand. Nu er der rigtignok en hel Mængde Mennesker rundt om i Bygderne, der stemmer radikalt, uagtet de personlig er rimelige Folk og helst ser, at der forhandles med Sverige og at almindelig kommunal Stemmeret ikke indføres. Disse Folk vil gjerne have de Moderate til at stemme med sig. Men vi maa erindre, at disse rimelige Folk bare er menige Soldater i Radikalernes Rækker. Naar de kommer ind til Kristiania og sammen med sine Partifæller gaar ind i Storthingets Venstreforening, da har de kun at rette sig efter det vedtagne Program og at adlyde Lederne. Naar disse kommanderer: en to tre, ud over Stupet, da maa de kaste sig ud over Stupet sammen med de andre. Deres private Rimelighed hjemme i Bygden forøger kun Faren. De narrer derved ogsaa andre med sig ud over Stupet.

Det er nødvendigt at holde sig til et klart og utvetydigt Program. Enten det moderate, eller det radikale. En Mellemting findes ikke.

For Tiden er Faren kanske mest overhængende med Hensyn til almindelig kommunal Stemmeret, fordi Radikalerne har forpligtet sig ligeoverfor Socialisterne til at drive denne sin Programsag igjennem om de saa kun faar en Stemmes Overvægt i Odelsthing og en i Lagthing. Hjælper moderate Mænd Radikalerne ved at kaste sin Stemme paa deres Side, da kan vi have denne farlige Lovforandring inden et eller høist to Aar. Unionssagen vil maaske have flere Stadier at gjennemløbe; den er mere uberegnelig. Men er Ulykken ude, kan den tænde en farlig Brand. Og de radikale Ledere liker sig i at lege med Ilden.

Altsaa: Moderate Mænd stemmer først og fremst paa moderate Valgmænd. Vil Radikalerne stemme paa Moderate for at undgaa Høiremænd, da staar det dem frit for. Men overalt, hvor Radikalerne opstiller sin egen Valgmandsliste bør moderate Mænd, fordi Høire staar med dem i Unionssagen og i Stemmeretssagen, enes med Høire om en Liste, paa hvilken begge Grupper har sine Mænd.

De Kongeliges Ankomst hertil idag er fastsat til Kl. 10,56.

I England venter mange, at Gladstone vil opløse Parlamentet og udskrive nye Valg med Overhuset som Angrebspunkt.

Af Professor Dr. Odland er der paa Lutherstiftelsens Forslag udkommet et populært Foredrag, hvori Kristofer Jansons Angreb paa Evangelierne belyses og imødegaaes. Hr. Kristofer Jansen søger ved historiske Argumenter at undergrave Tilliden til vore Evangeliers Troværdighed som skriftlige Fremstillinger af Jesu Liv. Janson hævder, at vore fire Evangelier ikke kan tilkjendes den Troværdighed, som den kristne Menighed i Aarhundrernes Løb har tillagt disse Skrifter som historiske Kilder til vort Kjendskab til Jesu virkelige Liv. Professor Odland paaviser i sit Foredrag, at naar Hr. Janson kommer til ovennævnte Resultat, saa er det alene ved at overse eller fornegte historiske Kjendsgjerninger, der er ligesaa uomstødelige og afgjørende, som de af Hr. Janson benyttede „historiske" Argumenter er et blot og bart Skin. Hr. Odland paaviser, at Jansons Angreb støder an mod en uigjennemtrængelig Mur af sikre, historiske Kjendsgjerninger — og det knuses til afmægtig hvirvlende Støv.

De, der har hørt Jansons Foredrag mod Evangelierne, bør anskaffe sig Professor Odlands Foredrag, der vistnok er den grundigste og mest videnskabelige, men paa samme Tid populære Imødegaaelse, som er udkommet paa norsk.

Foredraget, der er paa 35 store Oktavsider, koster 40 Øre.

Centrum paa Horten.

Fra Horten skrives til os:

Efter Indbydelse af herværende Centrums Forening afholdtes igaaraftes politisk Foredrag i Afholdsforeningens store Sal, der omtrent var fuldt besat (antagelig 5—600). Storthingsmand Schanche holdt en ¾ Time langt sagligt Foredrag om Stemmeretten og de unionelle Sager, hvilket modtoges med stærkt Bifald. Derefter holdt fhv. Statsraad, Driftbestyrer O. Jacobsen et kort Foredrag og udbragte til Slut et Leve Fædrelandet, der efterfulgtes med et kraftigt tredobbelt Hurra. En Del fremmødte Opponenter forsøgte et „Leve Ministeriet Steen," der imidlertid kun fik Tilslutning fra 10—15. Det vellykkede Møde antages at støtte Centrums Stilling i Horten.

Tondefabrik i Laurvik.

Fra Laurvik meddeles H. O. T. B. Endel af Byens Forretningsmænd udsteder Indbydelse til Aktietegning for Anlæg af en Tondefabrik der i Byen. Aktiekapitalen er bestemt til 30,000 og Aktiernes Størrelse til 1000.

Den tyskernssiske Handelstraktat er nu undertegnet Dens Varighed er fastsat til 10 Aar, hvorefter den opsiges paa 1 Aar.

Vore „ledende Statsmænd".

Af „Die Presse", Wien, 5te Februar d. A.:

„Haabet om en Forbedring af Forholdene mellem Sverige og Norge maa vel opgives, saalænge saadanne Politikere, hvis Udtalelser kun kan vække pathologisk Interesse, føre det store Ord i Norge", — skriver det nævnte Wienerblad i Anledning af Stortingets Præsidentvalg og Bjørnsons Skriverier.

Alf Jacobsen.

Dagens Nyheters Korrespondent i Paris meddeler, at Kavaleriløitnant Jacobsen i henved to Aar havde været Attaché ved den derværende norsk-svenske Legation og skulde været indtraadt som tjenstgjørende ved Berlinerlegationen den 1ste ds. Han havde før sin Ankomst til Paris tjenstgjort i Konstantinopel, hvor han blev angrebet af Typhoidfeber; han var dog kommen sig meget godt, da han i Begyndelsen af December fik et Anfald af Influenza og Rheumatisme. Nytaarsaften var han dog saavidt bedre, at han deltog i et Selskab af Landsmænd; dette i Forbindelse med et Par Visiter Nytaarsdag foraarsagede en Vædstedannelse i Lungesækken, der efter en momentan Bedring gik over til galopperende Tæring.

Korrespondenter tilføier: „Der herfker stor Sorg inden hele den herværende skandinaviske Koloni, hvor Jacobsen ved sit tjække, frimodige Væsen og sin elskværdige Optræden havde vundet Alles Venskab."

Det nye Christianssand. Ved den store Ildsvaade i Juli 1892 nedbrændte totali 350 Huse med en samlet Brandtaxt af 3,700,000 Kr. Paa Brandtomterne er nu, ifølge „Chr. Tid.", opført i fuldt færdig Stand 178 Murgaarde med en samlet Brandtaxt af 4,626,300 Kr, altsaa en Gjennemsnitstaxt af 26,000 Kr, pr. Gaard. Derhos er 9 Gaarde næsten færdige, men endnu ikke taxerede; disse vil antagelig tilsammen komme op i en Taxt af ca. 200,000 Kr. Der er endvidere paabegyndt Grundmur og vil i den nærmeste Tid blive paabegyndt Opførelse af endel Gaarde baade for Kommunen og Private.

Bandakkanalen. Den samlede Kanalafgift for Bandakkanalen udgjorde i 1893 Kr. 38,041·38 mod foregaadnde Aar Kr. 30,254.17. I den Trafikberegning, som ligger til Grund for Bandakkanalen, er Afgifterne anslaaede til 48,000 Kr. aarlig. Dette Beløb vil saaledes — „skriver Fremskridt" — vistnok snart naaes, og antagelig i en ikke fjern Fremtid overstiges, saaledes at der kan være Haab om, at Afgiftssatsen, som nu er temmelig høi, om nogle Aar vil kunne nedsættes.

Professorposten.

Som vi i vor forrige Artikel udtalte, mener vi, at Regjeringens Handlemaade ved Dr. Odlands Udnævnelse i formel Henseende er uangribelig, med Hensyn til Universitetets og Videnskabens Tarv vel begrundet, men derimod i politisk Henseende uklog og uoverveiet.

Et, som vi erkjender, kort og mindre nøiagtigt Udtryk i vor Artikel har givet en æret Samtidig til Høire Anledning til med fuld Ret at minde om, at Universitetsfundatsen forudsætter, at der findes Lærerposter ved Unirvesitetet. Nu maa man ingenlunde tro om os, at det er vor Mening, at Bevilgning gaar foran Lov. Bevilgningsretten indtager ikke hos os den alt overveiende Plads som i de angelsaksiske Lande, hvor det har hændt, at en hel Forvaltningsgren er kommet af Hængslerne, fordi nødvendige Bevilgninger var glemt paa det vedtagne Budget, og fordi ingen var berettiget til at lukke op Statskassen for ubevilgede Beløb. Her i Landet har det derimod uden Modsigelse været antaget, at Storthinget maa bevilge, hvad Lov forudsætter, indtil Loven er ophævet. Det er imidlertid med Universitetsfundatsen som med saa mange andre lignende Bestemmelser, at naar de skal befølges, er det nødvendigt, at den sunde Fornuft regjerer baade paa den ene og paa den anden Side. Der er Forskrifter i denne Lov — f. Ex. den om de fem Fakulteter — der varsler om, naar Bevilgningsskraben har naaet Bunden, saa Hensynet til Lovens Funktion maa træde i Forgrunden. Men bortseet herfra er Storthinget ikke bundet hverken ved nogen Bestemmelse om et Miniumsantal af Professorer eller ved nogen Lov om Gagernes Størrelse. Storthinget vil neppe anerkjende Regjeringens Kompetence til her eller andetsteds, f. Ex. i Toldvæsenet, der ogsaa er forudsat i Lov, at fastsætte Grændsen eller Minimumsantallet af Embeder. Vi tviler endog stærkt paa, at et konservativt Flertal vil afgive nogen saadan Erkjendelse. Der gives heller ikke nogen anden Autoritet, som har denne Kompetence. Ingen Domstol kan sige, hvormange Professorer der skal være ved Universitetet, eller hvor mange Toldfunktionærer der skal være her i Landet. Den sunde Fornuft maa her være sidste Instans.

Det vil lidet nytte for os at diskutere med det ærede Blad om, hvorvidt en Gage, der er nægtet bevilget efter Ihændehaverens Frafald, ikke destomindre af den udøvende Magt kan blive beordret udredet af Statskassen. Det er overmaade ubeleiligt at bringe dette gamle Stridsspørgsmaal mellem Statsmagterne, der hænger saa nøie sammen med Spørgsmaalene om „Magtfordeling" og „Flertalsstyre", paa Tapetet i disse Dage, og den konservative Presse bør ikke gaa for dybt i denne Diskussion. Vor Opfatning er udtalt, og vi ønsker ikke at udvikle den videre. Vi beder Bladet betænke det utidsmæssige i paa Faldrebet til det 20de Aarhundrede at kræve gjennemført i det praktiske Liv den Lære, at medens Folkets lovgivende Magt er begrændset ved et i dets egen Tjeneste staaende udsættende Veto, skulde Magten til at beskatte sig selv (hvorunder Bevilgningsretten indgaar som en Underafdeling) være lagt ind under en inappellabel Kontrol af en Folket udenforstaaende Magt, en Kontrol, som vore Kommuner er fri for. Det forekommer

os, at alle forstandige Mænd af alle Partier, med Bortseen fra juridiske Finesser og Fortolkninger, bør være enige om, at lige saavel som Storthinget har Pligter med Hensyn til Bevilgning af nødvendige Gager (Pligter, som i nærværende Tilfælde af Flertallet er forsøgt tilsidesatte), lige saalidt har Regjeringen nogen Berettigelse til vedvarende at opretholde Embeder, som Folkerepræsentationen finder unødvendige eller overflødige.

Vi kan ikke tro andet, end at Ministeriet Stang aldeles ikke ønsker dette Spørgsmaal sammenlænket med det i og for sig greie og lovmedholdige Standpunkt. det har indtaget i Udnævnelsessagen.

En anden æret Samtidig til Høire, der ogsaa har staaet paa Nippet til at fordybe sig altfor meget i Magtfordelingsspørgsmaalet, finder, at Regjeringens Holdning ikke altid kan være saa tilbagetrukken, som vi i vor Artikel har ønsket, og at „det kan ikke være til Held for den forestaaende Valgafgjørelses Klarhed, og for at den skal kunne bringe et endeligt afgjørende Resultat, om det tillades de radikale Herrer at kaste altfor mange Sidespørgsmaal ind." Vi skal hertil bemærke, at netop ved en Optræden, som den her omhandlede, faar Regjeringen mindre Indflydelse end ellers paa, hvor mange Stridsspørgsmaal der kastes ind. Radikalerne har her faaet et Agitationsemne. Havde Regjeringen oppebiet Behandlingen af Hr. Engs Forslag med det Forsæt at bøie sig for Storthingets Afgjørelse med Hensyn til Bevilgning eller Ikke-Bevilgning, og havde den da i Thinget fremført alle de udmærkede Argumenter, som Hr. Statsraad Bang i Fredags gav Almenheden et Indblik i, da havde Radikalerne kun havt Valget mellem to Onder, enten at lade sit Forslag falde, eller at føie en ny forhadt og uholdbar Beslutning til alle de øvrige, og de vilde have havt med den Paasfrikt at træde frem for Vælgerne. Regjeringen har ved sin altfor raske Handlemaade givet Afkald paa udmærkede Chancer. Det er nu i denne Sag kun at haabe, at Radikalerne, som de pleier, vender mod sig selv de Vaaben, man giver dem i Hænde.

Naar man i denne Forbindelse erindrer, at det fra radikal Side er bragt i Forslag at indbrage en Oberstløitnantpost i Generalstaben — en Bevilgningsnægtelse, der er mindst lige saa stridende mod Ret og Sommelighed som den, der blev forsøgt mod Professorposten — vil man dog samtidig have en bestemt Følelse af, at en ny rask Optræden fra Regjeringens Side for at redde ogsaa dette Embede ikke vil gjøre noget fordelagtigt Indtryk selv paa de ivrigste Kamppolitikere. „Saadant gjør man ikke mere end en Gang."

Saa angribende kan Storthingsflertallets Optræden tænkes at være, at Regjeringen i skjær Nødværge maa løfte Armen for at afbøde Slagene. Men længere kan og bør den under ingen Omstændighed gaa.

Det er fordi vi føler den bydende Nødvendighed ved at alle unionsvenlige Kræfter staar sammen ved Valgene, at vi har henstillet til Regjeringen at bevare den Passivitet, der hidtil har udgjort dens Styrke og tilladt Mænd af meget forskjellige politiske Anskuelser at staa sammen i sluttet Fylking. Vi nærer forøvrigt den Fortrøstning, at Regjeringen selv ser rigtig paa dette Hovedspørgsmaal, og at det ikke med den indtrufne Episode har været dens Mening at slaa ind paa en Politik, hvis Devise er: Haardt mod Haardt.

Ved Skøitekapløbet i Stockholm forleden seirede Hollænderen Eden i Løbet paa 10,000 Meter med Tid 19 Min. 12 2/3 Sek. I 1500 Meter Løbet seirede Nordmanden Einov Halvorsen.

Han seirede ogsaa i Løbet paa 5000 Meter, hvor han brugte 9 M. 32 Sek.

Bekjendtgjørelse.

Efter Indbydelse af **Buskeruds Amts Centrumsforening** afholder

Statsraad Jakob Sverdrup

Politisk Foredrag

i Drammens Ridehus Fredag den 16de Februar Kl. 5½ Eftermd. (4de Markedsdag.)

Adgang for Alle.

Adgangstegn à 30 Øre erholdes i Hr. Chr. Jensens Boghandel og ved Indgangen.

Kjøb Adgangstegn itide!

Cand. Frits Hansen

holder

politiske Foredrag.

Øvre Rendalen i kommunelokalet 14de Februar Kl. 5 Eftm.
Nysted-Kopang 15de Februar Kl. 6 Eftm.
Ytre Rendalen i Komunelokalet 17de Februar Kl. 5 Eftm.
Aamot paa Nordre Moen 19de Febr. Kl. 5 Eftm.

Adgang for enhver. Ikke Diskussion

Arbeidskommiteen for Centrum i Hedemarken.

Fruerne Erika Nissen *og* ***Agathe Backer Grondahl*** *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Tandindsætning.

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Kjøb gode norske Varer!

Brødrene Hals's

Orgel-Harmoniums

tilkjendt *Guldmedalje* og udmærket anbefalet af D'Hrr. Organister ***Chr. Cappelen*** og ***Otto Winter Hjelm,*** anbefales under *fuld Garanti* til Priser fra ***Kr. 115—2200.00***

– Pr. contant 10% Rabat –

Storthingsgade 24 & 26,
Kristiania.

Enhver, som lider

under Følgerne af Ungdomsforvildelse, Onani, som kjønslig Svækkelse, Sædtab, Afkræftelse, Nærvesvækkelse, Tab af Mandskraften, kan finde Sted med indlagt Svarpostmærke. Fuldkommen Taushed.

Adresse: Den engelske Sygebehandling, Grændsegade No, 3 Christiania.
Træffes daglig fra 12—2 og 4—5.

Inhalatør (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Lifterit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.

Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage **Kr. 0.50**.

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:

At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opg ngsblade,
File, Høveljern, taal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Stockholms Punsch!

J. L. Lundberg & Co.s

Caloric-Punsch

sælges i de fleste Brændevinsudsalg
à Kr. 1.50 pr. ½ Literflaske med Fläske.
General Depôt for Norge hos

Axel Smith – forhen B. Thunes – Vinhandel

Christiania.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)

Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.

Edv. Tandberg & Co.

nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **broderede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.

Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Undertøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.

Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.

Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.

Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.

Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

Læs! Læs! Læs! Læs!

Mikroskop, hvori man kan se dyrene i en vandraabe og som forstørrer over 2000 gange, faaes frit tilsendt, naar Kr. 1.20 i frimærker sendes til

Alfred J. Hystad,
Fredriksstad.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.
Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.
Telefon 823.

Hvidevareafdelingen.

Fransk Stout No. 533
Specialite Chemises 83 Cm. bred Kr. 0.57 pr. Mtr.
(i Stykke paa 35 Mtr. 0.54).

Fransk Staut No. 535
Specialite Chemises 83 Cm. bred Kr. 0.68 pr. Mtr.
(i Stykke paa 35 Mtr. 0.65).

Engelsk Stout No. 577
Prima Appreturfri 84 Cm. bred Kr. 0.55 pr. Mtr.
kraftig Vare (i Stykke paa 40 Mtr. 0.48).

Norske & svenske Lærreder
til Fabrikkernes Priser.

Nye brodr. Længder til Undertoi
større Udvalg end nogensinde før.

Steen & Strøm.

---

fra den rette Vei. Hendes Karakter maa altid have været pletfri, hun kan ikke have lagt under for nogen Fristelse, og før en Kvinde, født og opdragen i Rigdom, er der ikke mange Fristelser.

Hvilke andre Særegenheder har jeg opdaget i min Tantes Karakter? Først hendes Lidenskab for Musik, dernæst hendes Kjærlighed til Bøger af den Slags, der aldrig tiltrækker sig min Opmærksomhed. Jeg læser aldrig en Bog, naar jeg kan faa fat i en Avis, heller ikke kan jeg begribe, at Læsning af Bøger kan være til nogensomhelst Nytte for en ung Pige, uden at hun agter at tage ud som Guvernante, eller selv vil skrive Bøger. Mændene hader Rivaler paa sine egne Enemærker. Lærde Mænd behøver ikke Kvinder's Sympathi, de trænger Beundring, og den almindelige Mand betragter en lærd Dame for en sand Plage. Hun kan gjerne udtale kloge Meninger af og til, men hun maa aldrig være vittig; hun maa modtage sin Stilling som Mandens Underordnede og ære og respektere sin Herre. Hvis min Fader læser disse Bemærkninger, vil han se, at jeg har lagt mig hans Lærdom paa Hjerte, og at jeg studerer paa, hvorledes jeg skal behage min fremtidige Husbond. Her er en ung Mand, som var vel værd at behage, nemlig Lord Coverdale, Lord Varkingtons eneste Søn — men, fattig og ubetydelig maa jeg ikke styre Kursen mod den Kant.

Men forat komme tilbage til Lady Dunluce. Hun er en læsende Dame. Væggene i hendes Værelse

Ord til mig, paa samme Maade som han kaster et Stykke Brød til sin Hund, men han vilde sikkert bekymre sig mere om, hvor der var bleven af hans Hund, end hvor der var bleven af mig. Han er høi og velbygget, og man siger, at han besidder det forunemme Væsen, som jeg formoder bestaar i: ikke at bryde sig om nogen Sjæl i Verden uden sig selv.

Klokken ti siger min Tante Godnat til mig i den lange Gang, der fører til hendes egne Værelser, og jeg gaar ind i min egen Bolig forat gabe over en Roman eller skrive i min Dagbog til Midnat.

Der er et vist Trylleri ved den kjedeligste Dagbog, naar den handler om os selv, vore egne Følelser, Tanker og Planer, men den er ikke saa interessant, naar man skriver om andre Folk. Min Fader ønsker at læse Alt, hvad jeg har at berette om Grevinden; Jeg skriver derfor Alt, hvad han maa se i en Bog og alle mine egne Tanker og Drømme i en anden. Han har sandsynligvis elsket Lady Dunluce for lang Tiden siden, da jeg var Barn. Jeg tror han maa have holdt oprigtig af hende og ikke tænkt paa hendes Rigdom, alligevel kan jeg ikke godt tænke mig, at han kunde se paa andet end sine egne Interesser. Der er noget Haardt i hans Karakter, ligesom hos Greven, og jeg kan se den samme Haardhed afspeilet i de gamle Familieportræter paa Væggene — der er en rolig og kold Bestemthed hos dem, som jeg anseer for et Tegn paa Egenkjærlighed. Maaske selv en Mand af en saa haard og egenkjærlig Natur kunde forglemme

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

Lager af:

Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg.
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker.**
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.

Repræsenterer:

Gebrüd r Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Parafin-Olie Co., Glasgow, Parafinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jolsen, Tændstikfabrik, Bryn,

P. Schreiner, sen. & Co.

(Indehaver Conrad Anker)

Christiania,
Stenersgaden No. 1,
— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners.

Telefon No. 22 & 2876.

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „Haand og Hjerte" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, Hjulstaal & Fjederstaal,
Børstaal, Blærestaal & Stenredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Hopresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, alle Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til

til Dagens laveste Noteringer.

For Skolestyrer.

Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.
Prøver sendes paa Forlangende.

Rich. Andvorsd Papirhandel.

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's
Skrædderforretning
22 Torvgaden 22 Kristiania
anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.
NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.
Solide Agenter antages.

Emil Moestues

patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsferer. Faaes direkte og i Bog laderne.

Direkte fra Messina

pr. Dampskib „Hispania"

har jeg idag modtaget et større Parti udsøgte Appelsiner.

Mærket „Minsrelli"
pr. Kildgr. 50 Øre, pr. Kasse Kr. 13.00.

Mærket „Saragossa"
pr. 2½ Kilogr. 80 Øre, pr. Kasse Kr. 8.00.

Denne Frugt er sød og saftrig.

1 billigere Mærke pr. 2½ Kilogr. 75 Øre, pr. Kasse Kr. 7.50.
Christiania den 8de Februar 1894.

Telegramadr. "Homansby". **Hans Jensen** Telefon 967.
Homansby.

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446. **N. Jacobsens**
elektriske Værksted
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

Aktieselskabet
Skifabrikken „Ull"

2den Etage Samsons Gaard, Egertorvet.
Indgang fra Akersgaden.

Ski med Tilbehør
Kjælker
Skeiter.

Fritz Huitfeldt,
Bestyrer.

K. J. Kjællqvists

Skrædderforretning,
— 7 Øvre Slotsgade 7, —
Hjørnet af Prindsensgade,
anbefaler

Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Efter Vareoptællingen

er udlagt til betydelig nedsatte Priser

Kjoletøier i hel Uld fra 70 Øre pr. M.
Uldværken fra 40 Øre M. Ægte haandvævede Blaatøier fra 40 Øre pr. M.
Kjolecheviot i godt Monsterudvalg, dobbelt Bredde, sælges nu for 80 Øre M.
Ligeledes udsælges til fabelagtig billige Priser alt
Skindtøi, som Huer, Kraver og Muffer, **samt en Masse forskjellige syede og strikkede Skjorter.**
Gardintøier fra 28 Øre M. Dobbelt bredt Lagenlærred fra 54 Øre M. Bolster fra 32 Øre M. Haandklædedreil, afpassede Haandklæder, samt Duge og Servietter til billigste Priser.
Udmærket godt Skjortelærred fra 25 Øre M. Bommesie fra 25 Øre M. **Haandvævet bleget Lærred fra 40 Øre M. Extra gode norske Uldtøier fra 48 Øre M.**
Godt Udvalg i **Vattæpper** enkelte og dobbelte, samt **Uldtæpper** og coulørte og hvide **Sengetæpper.**
Gulvtæpper fra 1.50 pr. Stk. Alle Slags Undertøi samt opsyet Tøi for Arbeidsfolk haves altid paa Lager til billigste Priser.

August Russ,
11 Stortorvet 11, Christiania.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10
Christiania ***Rolfsen & Graff.***

sig saa vidt, at han forelskede sig i Sebyl Dunluce da hendes Skjønhed var i sin første Blomstring. Hun er nu otteogtyve Aar og fremdeles meget smuk. Før vi forlod London tog hun mig med i forskjellige store Selskaber, og hun var den Smukkeste i en Forsamling hvor et mindre heldigt Udseende var en Undtagelse fra Reglen. Ja, enhver Mand kunde elske og lide for en saadan Kvinde! Jeg tænker blot, at Sir Joseph Higginsons Kulgruber vilde øve større Tiltrækningskraft paa min Fader end det yndigste Ansigt i Verden, men jeg kan godt forstaa, hvilket forfærdeligt Slag, det maa have været for ham, da hun ægtede hans ældre Broder.

Jeg gad vide, hvem den Mand var, der døde, den Mand, hun elskede, den i hvis Grav hendes Hjerte er begravet! Hvem var han, og hvor findes den Grav, hvor hendes Hjerte ligger, dødt og koldt? Jeg er vis paa hendes Tanker er hos den Døde, thi hun gaar gjennem Livet som en levende Statue, rolig smuk, barmhjertig, høflig og elskværdig mod den mest ufølsomme Ægtefælle, og opfylder alle sin Stilling's Pligter, men elsker neppe Andet end Bøger og Musik. — Saaledes skriver jeg i min egen private Dagbog, nu maa jeg tale om Livet i sin Almindelighed og i Særdeleshed om Lady Dunluces Liv i det Bind, som min Fader skal gjennemlæse.

Vi har nu tilbragt to Maaneder paa Dunluce Castle uden at en eneste mindeværdig Begivenhed har fundet Sted. Hans Herlighed var paa Jagt i Skot-

land hele Augustmaaned. Han kom derpaa hid med nogle faa Venner for atter at gaa paa Jagt. Min Tante afslog at følge med til Skotland; hun trængte Hvile efter Saisonens Anstrængelser, og Dunluce er hendes Yndlingsopholdssted. Her har hun de fleste af sine Bøger og det meste af sin Musik, sit bedste Piano og de smukkeste Haner og Drivhuse, kortsagt her findes Alt, hvad en fornem Dame med et tomt Hjerte kan glæde sig i. Her er hun ikke langt fra det Hus, hvori hun blev født; i Landsbyen kjender hun hver Hytte og de fleste af Indbyggerne. Jeg har fulgt hende paa hendes Besøg i de Fattiges Hytter, siden vi kom hid, og jeg maa tilstaa, at jeg finder Indvaanerne med alle sine Mangler og Beklagelser aldeles uudholdelige, og jeg begriber ikke, at nogen kan finde Fornøielse i at komme i Berøring med dem. Jeg kan forstaa, at det baade er en Pligt og en Glæde for en Dame, saa rig som Lady Dunluce, at lindre deres Nød, men der er dog andre, som hun kunde anvende til dette Arbeide. Alligevel synes deres Prat at interessere hende, og jeg maa enten sidde eller staa hos hende, medens hun hører paa de lange Beretninger om deres Gigt om deres syge Børn eller drikfældige Mænd.

Undertiden har jeg været fristet til at tro, at al denne Gavmildhed, al denne Sympathie med de Syge og Sorgfulde er en Bod, Lady Dunluce paalægger sig som en Udsoning for et eller andet Feiltrin, hun har begaaet i sine Pigedage, men jeg kan ikke tro, at dette kolde, rolige Væsen nogensinde har veget bort

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ved Kjøb af
Kjøkkenudstyr fra
20 til 50 Kr. faar De
stor Rabat hos
Carl O. Gladtvet,
18 Torvgaden 18 ved Dampvaskeriet.

Nr. 20. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag den 15de Februar 1894. | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 823,000
Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92 **26,600,000**
Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Loken, Kristiania
Dygtige Agenter antages.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Redaktor Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

Sten.

Bygningsvæsenet i Norge har havt en særegen Udvikling.

En Nutidsiagttager her i Landet vil faa det Indtryk, at hos os er Træbygninger det Oprindelige og betegner det laveste Udviklingstrin, medens det fo. tiden høieste Standpunkt af hvad der kan kaldes „hjemlig Husebygningskunst" betegnes af de svære Murstenskaserner i Kristiania.

En Udlænding, særlig om han er Engelskmand eller Franskmand, vil ikke danne sig den samme Anskuelse. Paa ham virker de fireetages Murhuse med Puds, der for en Kristianiamand betegner Toppunktet af Civilisation, frastødende, næsten barbariske. Han foretrækker sig derimod i vore Træhuse, hvis hjemlige Hygge i herlige Naturomgivelser han ikke nokſom kan beundre.

Men han skjønner naturligvis, at Træbebyggelse er upraktisk i store Byer, i alfald i Forretningskvartererne, fordi Træhuse ikke kan gives den for Forretningsgaarde ønskelige Størelse og Indredning, uden at deres Brandfarlighed overskrider alle rimelige Grændser. Men hvad han har vanskeligt for at forstaa, er at man i et Land som vort i de Tilfælde, hvor et ildfikkert Materiale er paakrævet, har grebet til et Bygningsmateriale, som man af Mangel paa Sten har seet sig nødt til at udspekulere i Slettelandene, brændt Lere nemlig. Han forundrer sig over, at Nordmændene ikke blot med Begjærlighed skraber den Smule Jord, som bedækker Stenoceanet, for at skaffe sig et nødtørftigt Bygningsmateriale, men endog med sine Skibe føre hid de finere Produkter af udenlandsk Tæglbrænderiindustri, hvor den hjemlige Industri staar for lavt til at præstere tilstrækkelig gode Varer. Allermest komisk synes det ham, at Nordmændene med Glæde indfører Produkterne fra fremmede Stenhuggerier til Udsmykning af sine kostbarere Bygninger, medens de dog selv holder paa at drukne i en Overflod af Sten. Sagnet om Tantalus, der stod i Vand lige til Hagen, men dog ikke kunde faa slukket sin Tørst med en eneste Draabe, finder her en meget passende Illustration og Bekræftelse.

Vor Bygningskunsts Historie vil imidlertid løse Gaaden for den forbausede Udlænding.

Oldtidens og Middelalderens Nordmænd byggede, ligesom sine Samtidige i alle europæiske Lande Nord for Alperne,— Frankrige, Tyskland, England, Danmark og Sverige — i Regelen af Træ. Der fandtes næsten overalt Tømmer nok dengang. Mere monumentale Bygværker blev der, hvor der fandtes Fjeld, bygget af naturlig Sten. Dette var det almindeligste Bygningsmateriale for Kirker, Klostre og Borge paa de britiske Øer, i Frankrige, i Syd- og Mellemtyskland, undtagen i enkelte Egne, hvor Transporten fra Stenbrud blev for lang. Til Norge kom den monumentale Bygningskunst fra England. Alle vore større Bygværker fra Middelalderen, baade i de nordlige, de vestlige og de østlige Dele af Landet, er opførte af naturlig Sten. Domkirken og alle de andre Kirker, Klostre Kongs- og Bispegaarde i Nidaros, Haakonshallen og de gamle Kirker og Klostre i Bergen, Domkirken og andre Bygninger i Stavanger, Kirkerne, Klostrene Bispe- og Kongsgaardene i og ved det gamle Oslo, Hamars Domkirke og talrige tildels endnu existerende Kirker rundt om i Bygderne (Gamle Akers, Ringsakers og Grans Kirker for bare at nævne Exempler), allesammen var de bygget af naturlig Sten, sprængt ud af Fjeldet uden Hjælp af Krudt eller andet Slags Sprængstof. Til Ornamenter eller mere end almindelig fint udførte Ydervægge kunde Stenen stundom hentes langveis fra, men altid fra Indlandet. I Regelen blev den brudt i Nærheden af Bygningsstedet.

Anderledes i Nordtyskland hvorfra den monumentale Bygningskunst forplantede sig til Danmark og Sverige. Nordtyskland havde ikke naturlig Bygningssten, og Kirker, Borge og andre store Bygværker opførtes derfor af brændt Lere. Som Følge heraf er de gamle hanseatiske Monomenter, samt de berømte Domkirker i Roskilde, Lund og Upsala opført af Mursten. I Sverige, som jo er et nok saa stenrigt Land, blev ogsaa naturlig Sten anvendt, men det brændte Lere kom dog til at spille første Violin.

Man maa nu ingenlunde tro, at det var Sparsommeligshensyn, der henviste Hanseaterne, Danske og Svensker til det brændte Ler, medens Nordmænd i Lighed med Engelskmænd og Franskmænd flottede sig med naturlig Sten. Nej, Valget af Materiale bestemtes af Hensynet til, hvad der under de givne Forhold kunde tilvejebringes med mindst Møje, og som derfor efter Omstændighederne faldt billigst.

Da Norges Rige kom i Forfald, da den gamle Kongeslægt og Stormandsslægterne uddøde, glemtes Stenbygningskunsten. Den almindelige Husebygningskunst, der kun anvendte Træ, nedarvedes derimod gjennem Tiderne. Men de danske Adelsmænd bragte med sig sit Hjemlands Bygningskunst, og da der fandtes Lere i Overflod i Egnene om Kristianiafjorden, vandt den hanseatisk-danske Maade at bygge paa — som vi kan beundre i det gamle Garnisonssygehus i Kristiania — snart Indgang i vort Fjeldland.

I 40 og 50 Aarene steg Kristiania raskt i Folkemængde og Byggespekulationer fik for Alvor Fodfæste hertillands. Det var da i Tilknytning til den tidligere Udvikling i Dansketiden, at de indvandrede nordtyske Bygmestere begyndte den Virksomhed i den norske Hovedstad, som har sat sit afgjørende, endnu fuldt ud dominerende Præg paa Byens Udseende. Store Kaserner med Kalkpuds florerede i Berlin i 40 Aarene; efter Hamburgs store Brand i 1843 skjød de i Vejret som Sop i den gamle Hansestad. Nøjagtige Kopier i formindsket og forenklet Maalestok reiste sig umiddelbart derefter i Kristiania, og saa livskraftige har de vist sig, at deres Afkom reiser sig den Dag i Dag i alle nye Gader og Stræder i Norges største By. Det er kun paa det sidste blevet noget mere almindelig at variere den ensformige hvide Kalkpuds med livligere Farver.

De fleste hos os — vore Arkitekter med, al den Stund de ikke har noget andet at foreslaa — mener nu, at det saa skal være. Ja, Bygningsstilen, Buelinjerne, Dekorationer o. L., kan man have meget at udsætte paa. Men Murstenen, den er det eneste mulige Materiale hos os, derom kan der ikke være Tvil, mener man. Naturlig Sten kan bruges til Ornamenter i flotte, kostbare Bygninger. Men til Bygningssten? Aldeles ikke. Dertil er den for dyr, heder det. Mon den kan blive billigere? Neppe. Den naturlige Sten er hos os altfor haard, og derfor ufikket til almindeligt Bygningsmateriale. Saa lyder Dommen, og dermed er Diskussionen afsluttet med et Punktum Finale, og vi gaar omkring med den Forestilling, at vore Forfædre var nogle ødsle Krabater, der kunde opføre slig en Mængde store baade kirkelige og verdslige Bygninger af naturlig Sten.

Men mon Dommen er rigtig? Vi vover at paastaa, at den beror paa en Vildfarelse. Det er sandt nok, at vor meste naturlige Sten er haardere end den Sandsten, der bruges i Frankrige eller det sydlige England. Men Stenens større eller mindre Kostbarhed som Bygningsmateriale er ikke altid afhængig af dens større eller mindre Haardhed. I hele Skotland — et Land, der lige til Begyndelsen af vort Aarhundrede maatte regnes for et fattigt Land — har haarde Stenarter i mange Slægtled (siden Skogene blev udhugget) været brugt til Opførelse af almindelige, tarvelige Bygninger. Endog Graniten — denne ualmindelig haarde Stenart — er i Skotland et hverdagsligt Husebygningsmateriale. Størstedelen af den store By Aberdeen er opført deraf.

Sagen er nemlig den, at ethvert Materiale, det være Træ, Mursten eller naturlig Sten, er dyrt, naar man ikke er i Besiddelse af de fornødne tekniske Hjælpemidler til Masseproduktion og Massefabrikation. For at disse tekniske Hjælpemidler skal kunne tilvejebringes, behøves en Kapital, og dennes Anvendelse vil først lønne sig, naar tilstrækkelig Afsætning er sikret.

Vi har lige ved Kristiania uudtømmelige Granit- og Syenitleier. Men Maaden, hvorpaa Stenen brydes, skaffes frem og tilhugges, er tungvindt og den bliver derfor langt dyrere, end den behøver at være. Havde man Jernbanespor ind i Stenbruddene, alle mulige Slags Maskiner og Hjælpemidler til Stenens Bearbeidelse og Fremskafning, og kunde drive Produktionen i stor Skala, da vil Graniten, og for den Sags Skyld de fleste Arter af Bygningssten, hos os godt kunne konkurrere med brændt Lere. Vi Nordmænd kunde da befries for den Ydmyggelse at maatte, efter Sletteboernes Anvisning, skrabe den Smule Jord vi har for at opføre Bygninger, der med Hensyn til baade Skjønhed og Varighed staar uendelig langt tilbage for dem, vi vilde have kunnet opføre, dersom vi fra de gamle Kongers, Jarlers, Bispers og Lendermænds Tid havde bevaret Evnen til at bruge vort Lands overvættes Rigdom paa Sten til vore Kirker, vore Bygværker og til baade store og smaa Huse i vore Byer og Bygder. Vore Arkitekter vilde da finde flere Veie at gaa end den evindelige, optraakkede til Bygningslerets forjættede Land, hvorfra de vender tilbage med Skylapper, der ikke tillader dem at se, eller i ethvert Fald ikke forstaa at anvende deres eget Fædrelands Rigdomme.

Der vil kræves baade Tid og Kapital til at lære Nutidens Nordmænd at udøve den Kunst, som Erkebiskop Eystein og hans Mænd forstod saa godt. Kunde der imidlertid gjøres en liden Begyndelse, f. Ex. ved at nogen af vore Arkitekter satte sig grundig ind i Bygningsvæsenet i Skotland, særlig i Aberdeen, vilde allerede meget være vundet. En liden Spire kan under heldige Forhold vore hurtigere end nogen venter. Det gjælder bare at vore Arkitekter ikke længere udelukkende søger sin Uddannelse i Lande, hvor brændt Lere danner Fundamentet for den hele Bygningskunst.

Centrum paa Tonset.

Fra Tonset skrives den 10de ds.: Efter Indbydelse af den herværende Centrumsforening holdt Hr. Frits Hansen et politisk Foredrag, der paahørtes af ca. 200 Mennesker. Han omhandlede Stemmeretten og de unionelle Forhold samt fremhævede de foreståaende Valgs Vigtighed. Allerede to Gange havde de Radikale bragt Landet til Revolutionens Rand. Første Gang fandt de Magtlinierne forlidet befæstede og voiede af i sidste Øieblik, men ifjor var det deres Mening, at fik Kongen ikke dannet noget Raad — hvilket Radikalerne efter Evne søgte at hindre ham i — saa skulde Kongen erklæres for en Oprører og Republiken proklameres, en provisorisk Regjering indsættes og en grundlovgivende Forsamling indkaldes. Forfatningen og Unionen vilde altsaa været sprængt, men da overtog E. Stang at danne en Regjering med Appel til Vælgerne. For at have overtaget dette vanskelige Hverv skyldte man ham Tak.

Trods sin Ed til Forfatningen arbeidede fremdeles mange radikale Ledere paa Unionens og Kongedømmets Afskaffelse. Vælgerne maatte være opmærksomme paa, hvortil deres Stemmer skulde bruges.

Centrumsforeningens Formand Hr. O. Nytrøen, takkede for Foredraget, hvortil Forsamlingen med Undtagelse Radikalerne sluttede sig ved at reise sig. Han oplæste Foreningens Program og opfordrede til yderligere Tilslutning. Endel tegnede sig paa Stedet. Foreningen tæller nu ca. 150 Medlemmer.

Hr. N. Husan takkede Frits Hansen i en humoristisk Tale, som hilsedes med stærkt Bifald. Hr. A. Larsen opfordrede indtrængende enhver til at arbeide efter bedste Evne, saa var han sikker paa, at Seiren var vor. Som svenskefødt Mand rettede han en Tak til Frits Hansen for hans Udtalelser om den svenske Nation. Talen modtoges med stormende Bifald.

Mødet var heldigt fra først til sidst og har styrket Centrum paa Tonset.

I Brevik har de Radikale i det sidste holdt flere Møder; nu sidste Søndag var fhv. Statsraad Berner der. Langt over Halvdelen af Byens Stemmeberettigede har imidlertid allerede efter de tidligere af de Radikale afholdte Møder, tegnet sig som Medlemmer af en moderat konservativ Forening, saa der er nok lidet Haab for Radikalerne der, hvormange Møder de end holder.

Göteborg—Berg i Smaalenene. Anlæg af en smalsporet Jernbane fra Göteborg til Berg i Smaalenene paatænkes. Dens Længde vil blive 200 Kilometer.

Jernbanesagen.

Mon ogsaa dette Storthing vil „udsætte Jernbanesagen", som Praxis har været, snart sagt den sidste halve Menneskealder, den lille Undtagelse, 1891 fraregnet.

Her har al Tid gaaet de velmenende Mænd i Storthingets Sale og strævet, hvad de kan, for Landets Udvikling. Det tør siges, at alle Partier har mødt hinanden i Enighed, hvor det gjaldt Befordring af Fædrelandets økonomiske Vel og Sikkerhed, selv om man var uenig om Maaden, hvorpaa Øiemedet skulde naaes. Norge har stedse havt og har fremdeles en Nationalforsamling, der staar paa Høiden med de bedste i Verden med Hensyn til Iver for alt, hvad der kan gjøre Fædrelandet til et blomstrende, fremadskridende Statssamfund.

Men alligevel!

Ser vi fra et fordomsfrit Standpunkt paa, hvad det er udrettet, vil vi finde, at Resultatet i meget er blevet det samme, som det vilde være blevet, om Norges Nationalforsamling var sammensat af Mænd, der betragtede det som sin Opgave at hindre Landets Vækst.

Vort Forsvarsvæsen er i Forfald, saa vi ikke kan havde vor Stilling ligeoverfor Smaastater engang, end sige ligeoverfor Stater med samme eller noget større Folkemængde end vor egen.

Vort Samfærdselsvæsen er siden Slutningen af Syttiaarene saa godt som ikke forbedret, samtidig med at alle andre europæiske Lande, og da særlig baade Sverige og Danmark, har udviklet sit i en overordentlig Grad. Norge er nu den eneste civiliserede Stat, hvor store Landsdele ligger lige saa fjernt fra hinanden som før Lokomotivene opfandtes, fordi de ikke er blevet sammenknyttet ved Jernveie.

Sligt er Resultatet blevet af Arbeidet for Fædrelandets Vel.

Vi skal ikke sige mere. Enhver maa selv kunne anstille sine Betragtninger.

Snefred. Torsdag Aften gik i Nærødalen et stort Snefred, der feiede bort hele Gaarden Gudvangen paa 3 Huse nær.

Heldigvis omkom hverken Mennesker eller Dyr.

Nyt Theater i Bergen. Til et Monument for Ole Bull i Bergen er der talt indkommet 50—60,000 Kroner. Nu foreslaaes det, at man skal anvende disse Penge til Opførelse af et nyt Theater med Ole Bulls Buste foran.

Mellemrigsloven. Udførselen fra Norge til Sverige steg i 1890—92 fra 32,832,778 Kr. til 35,319,209 Kr. I samme Tidsrum steg Indførselen fra Sverige til Norge fra 23,124,700 Kr. til 27,253,100 Kr.

Lynnedslag. Paa Sandsøen i Søndre Søndmøre hændte forleden Lørdag, den 27de f. M., en sørgelig Ulykke, idet Lynet slog ned i et Hus tilhørende Ingebrigt Sande og dræbte hans yngste Barn, en Pige paa to Aar, der legede med sine Søskende, skriver „Aalesunds Blad". Huset ramponeredes i betydelig Grad.

Politiske Møder.

Gaardbruger Carl Aas holdt ifølge Brev til „Morgenbladet" 5te Febr. politisk Møde paa Flatsdegaard i Brufladt. Efterat Aas havde talt om de politiske Mærkesager i 1½ Time, forlangte Sagfører Castberg Diskussion, hvilket blev ham indrømmet. Han benyttede denne Tilladelse til at holde et 2 Timers Foredrag, hvorpaa han uden at vente paa Aas's Svar styrtede paa Døren i slig Fart, at han glemte sine Papirer paa Bordet. Han fulgtes af sine Tilhængere. Aas replicerede for de gjenblivende. Castbergs Flugt gjorde et daarligt Indtryk. En Venstremand, der var indtegnet i den radikale Forening, blev saa forarget derover, at han ikke længere vilde staa som Medlem i et Parti, hvor man tillod sig saadant. I Brufladt er nylig dannet en moderat Forening, der allerede tæller omkring Halvdelen af Sognets Stemmeberettigede.

Den 7de talte Hr. Aas i Nordre Aurdals Gymnastiklokale for omkring 250 Tilhørere. Foredraget, der angik Udenrigsminister- og Konsulatsagen, samt Stemmeretten og Sparsommelighed i Statshusholdningen, var udmærket og blev modtaget med stormende Bifald. Bagefter fulgte en belivet selskabelig Sammenkomst for den moderat-konservative Forenings Medlemmer; denne tæller nu ca. 200 af Prestegjældets 350 stemmeberettigede Borgere.

Konstitutionseden foreslaaes af Regjeringen afløst af Troskabsløfte. Ligeledes foreslaaes der, at ligger to Stemmesedler i Stemmekonvoluten — hvilket ofte hænder — skal en godkjendes; stemmes paa flere Kandidater, end der skal vælges, skal de sidste Navne betragtes som overflødige; i Tilfælde Stemmelighed afgjør Lodtrækning Udfaldet.

Pers. Kap. K. E. Schreiner er meddelt Afsked i Naade med 1000 Kr. i Bartpenge.

Nestun-Os Jernbanen ved Bergen vil blive aabnet i Mai, antagelig den 10de.

Horst og Eng har fremsat Forslag om at inddrage Statsraad Hagerups Professorembede. Ifjor faldt som bekjendt dette Forslag, idet endel blandt de Radikale ikke vilde være med paa det.

I „Storstuen" og „Kammeret." Nat til sidstleden Søndag afsagde endel Detektiver et Besøg paa „Juuleværket". Her fandtes i det hele 15 „Lazaroner" indlogerede. De 14 Stkr. laa i en Varmekanal ved Brændeovnen, hvilken Kanal af de indlogerede benævntes „Storstuen" medens den 15de Individ laa alene i en mindre Kanal, der benævntes „Kammeret" var der overmaade varmt, saa at de indlogerede svedede som i et Dampbad. „Lazaronerne" var utilfredse, da de alle i den mørke, kolde Nat maatte forlade sit varme Leie for at følge Detektiverne til Politistationen. 3 yngre Gutter, der var mistænkte for et større Pengetyveri, blev indsatte i Varetægtsarresten, medens de øvrige fik tilbringe Resten af Natten i Husvildearresten.

Antallet af Landets geistlige Embeder udgjør ifølge „Luth. Kirket." 620. Desuden er der 72 Personelkapellaner og 15 Sjømandspræster. 18 Præster er i forrige Aar afgaaede fra Embedet, 10 ved Døden og 8 paa anden Maade. 21 nye Udnævnelser har fundet Sted. Ved Aarsskiftet stod 28 Præsteembeder ledige. Af Præsterne er 1, nemlig Sognepræst Sven Brun i Kristiania, 82 Aar, Broch i Grue og Munch paa Nes er 80 Aar, Sagen til Hetland er 78; 3 andre er 77 og 4 andre er 76 Aar gamle. — De theologiske Kandidaters Antal er 500, hvoraf Halvdelen kan paaregnes at ville søge geistligt Embede.

Nyt Anarkistattentat.

Hele Paris ophidset.

I Kafeen i Hotel Terminus forsøgtes Tirsdag Aften et Attentat. Orkestret spillede netop et Numer, da Bomben blev kastet ind i Lokalet fra Indgangsdøren. Den exploderede med et voldsomt Knald paa et Bord nær ved Orkestret. 15 Personer saaredes, af disse var 3 Opvartere. 3 af de saarede har faaet meget alvorlige Kvæstelser og der er Fare for deres Liv, de øvrige mindre. Skaden paa Indbo og Lokalet er ubetydelig.

Ved Explosionen fyldtes hele Kafeen med tyk Røg, og Gjæsterne styrtede mod Udgangen under høie Raab.

Gjerningsmanden forsøgte at flygte, men blev grebet paa Hjørnet af Roms Gade, efterat have skudt 6 Revolverskud og saaret 3 Personer.

En Politikonstabel hug ham i Ansigtet med sin Sabel, hvorpaa det lykkedes at gribe ham.

Publikum vilde lynche ham.

Gjerningsmanden heder Libriton.

Han har forklaret, at han vilde hævne Vaillant, og at mange andre vilde gjøre det samme.

Han er 25 Aar gammel og taler flydende engelsk og fransk. Hans Nationalitet er ubekjendt. Han siges at være en aandsvag Opvarter.

Gjerningsstedet er besat af Politi.

Hele Paris er i stærk Ophidselse.

Politisk Foredrag. Lørdag den 17. ds. Kl. 5 Eftermd. holder Hr. Storthingsmand Hval politisk Foredrag i Aas Kommunelokale.

Udenrigsministersagen.

Radikale Blade søger nu at bevise, at en Fællesminister er farligere for Unionen end to Udenrigsministre. Anledningen giver en Ytring, som paastaaes at være fremkommet fra Redaktør Michelet, om at Fællesministeren skal være unddraget norsk Rigsret.

Hvad Redaktør Michelet maatte have udtalt er selvfølgelig kun af Interesse med Hensyn til Udenrigsspørgsmaalets Belysning. Selve Organisationen, saaledes som den virkelig vil blive foreslaaet, kan ikke foreligge for Almenheden, før norske og svenske Mænd er blevet enige om Forslaget. Men enhver maa sige sig selv, at dersom Udenrigsministeren ikke bliver ansvarlig for særskilt norsk Rigsret, saa bliver han det heller ikke for særskilt svensk, men hvert Lands særskilte Ministerium vil have at svare for sin Medvirkning til de Forføininger, hvorover der ankes. Bliver Fællesministeren ansvarlig for svensk Rigsret, maa han selvfølgelig ogsaa blive det for norsk.

Bladenes øvrige Betragtninger er i Grunden nokaa karakteristiske. Vi skal denne Gang ikke opholde os ved dem, men kun bemærke, at dersom en Fællesminister, der støttes af det ene Folks Repræsentation, paadrager sig det andets uforsonlige Misnøie, synes det at være paa Tide, at et Personskifte finder Sted, men da naturligvis i saadanne Former, at det ikke bliver fornærmeligt mod den Nationalforsamling, den svenske eller den norske, der hidtil har været fornøiet med den afgaaede Minister. Det maa være indlysende, at Afskedigelsen af den ene af to Ministre, der umulig kan arbeide sammen, faar en langt mere odiøs Karakter og vanskelig kan undgaa at blive fornærmelig mod det Folk, hvis Repræsentant han er. At gaa ud fra, at to Mænd, der handler i Henhold til hver sit særskilte Mandat, har lettere for at optræde „som en Mand", end en enkelt, blandt hvis Opgave det vil være at fungere som Forligelseskommissær mellem to Ministerraad, røber en overmaade naiv Opfatning af Menneskenaturen.

Deputation hos Regjeringen.

En Deputation af Arbeidere tilhørende det norske Jern- og Metalarbeideres Forbund havde Mandag Foretræde i Stiftsgaarden for Hs. Excell. Statsministeren. Arbeidsministeren var ogsaa tilstede. Med Smed Lundblad som Ordfører overrakte Deputationen en Resolution, der i September blev vedtaget paa et Møde af det nævnte Forbunds Medlemmer, og hvis Indhold i Korthed var, at man skulde søge større Metalarbeider for Statens Regning udført paa indenlandske Værksteder.

Arbeidsministeren svarede, at Regjeringen her var bunden af Storthinget og intet kunde fastslaa uden Bestemmelse fra dette. Fra Departementets Side kunde der ikke gjøres mere, end der var gjort, og angaaende hvorledes der skulde gaaes frem herefter, henviste Ministeren til Sth. Prp. No. 1 Hovedpost VII (Statsjernbanernes Drift og Anlægsbudgettet) Pag. 52—53, specielt sidste Punktum, hvori det heder:

"Hvor dette" (Arbeiders Overladelse til indenlandsk Værksted) imidlertid vilde medføre betydeligere Merudgift, finder Departementet, saalænge nogen Bemyndigelse i saaHenseende ikke er erhvervet ved utrykkelig Beslutning af Storthinget ikke at kunne undlade at søge Erhvervelserne ordnede paa den for det offentlige hensigtsmæssigste Maade".

Bergens Brændevinssamlags Overskud for 1893 andrager til ca. Kr. 164,000, ca. Kr. 1000 mere end i 1892.

Faldt nedfor Trappen og slaaet sig ihjel. En Kone, der Tirsdag Eftermiddag skulde fæste en Klædesnor paa Loftet i en Gaard paa Grünerløkken, tabte herunder Fodfæstet paa den Gardintrappe, hvorpaa hun stod, og styrtede ned gjennem den under hende værende Trappeaabning og ned i 1. Etage, hvor man fandt hende død, skr. „Drebl."

Livsforsikringsselskabet Star har afsluttet sit Femaarsopgjør, der bl. a. giver de Forsikrede den glædelige Meddelelse, at de for disse sidste 5 Aar faar 3½ pCt. større Bonus end nogensinde tidligere.

Det Stiftspræstemøde, som efter Hr. Biskop Heuchs Indbydelse var samlet 4 Dage i Kristiansand i November f. A., sees af et kort Referat i „Luth. Kirke." at have talt 40 Deltagere og at have drøftet 7 Emner. Blandt Udtalelser fra Mødet mærker vi os, at der kræves en god kirkelig Repræsentation ogsaa i det Øiemed, at Præsteansættelser kan ordnes anderledes end nu og saaledes, at Menighed, Biskop og Kirkestyrelse faar øve Indflydelse paa Valget af Præst. Fremdeles, at Præsternes Konfirmandundervisning ikke bør minde om Skole, ikke være nogen Lektieoverhøring og. forsaavidt Børnene har lært Katekismens Sandheder, heller ikke Kundskabsmeddelelse, men en Bestræbelse for at faa det, som Barnet ved, ind i Samvittigheden. Endelig vedtog Mødet paa Foranledning af en Forestilling fra Lægmand at arbeide for, at der kan komme istand en Hjælpeforening for de mange økonomisk trykkede Præster i Landet, som opslider sig for tidlig i sin ansvarsfulde Gjerning uden nogensinde at kunne faa en Ferie engang.

Mellemrigsloven.

Bureautelegram til hærværende Blade.

Stockholm, 13. Febr.

Bevilgningsutskottet har efter 3 Dages Diskussion uden Votering besluttet at anholde om, at Regjeringen vilde give en Udredning af de Forandringer i Mellemrigsloven, som maatte udfordres for at faa bortskaffet de paaklagede, mindre heldige Bestemmelser angaaende Handelsforholdet mellem de forenede Riger, og fremlægge for Rigsdagen en efter Omstændighederne paakaldet Forestilling angaaende dette Emne.

Fra Hr. Storthingspræsident S. Nielsen har „Verdens Gang" modtaget følgende Skrivelse:

Hr. Redaktør! I Deres ærede Blad læses idag en meget stærk Klander over mig som Præsident, fordi jeg ikke tidligere har opslaaet Jernbanesagen til Behandling i Storthinget, og der insinueres, at dette er skeet, fordi jeg ikke er synderlig stemt for Bergensbanen. Denne Beskyldning afviser jeg paa det bestemteste. Førend Jernbanesagen kunde opslaaes til Behandling, maatte jeg faa Vished for, at den forstærkede Jernbanekomite ikke fandt det paakrævet at levere nogen Tillægsindstilling, og da jeg havde erholdt denne Vished, forhørte jeg mig hos flere Repræsentanter om, hvad Tid Sagen burde opslaaes, og i en Konferance med Jernbanekomiteens Formand og Bergensrepræsentanterne Lund og Michelsen enedes vi om, at jeg skulde lade Jernbanesagen opslaa til Behandling i Thinget den 19de ds., og disse Mænd kan da vel ikke mistænkes for at være „mindre gunstig stemte for Bergensbanen". At jeg igaar havde opslaaet til Behandling de færdigliggende Indstillinger, var simpelthen min Pligt, og i den Hensigt at fremme Storthingets Arbeider paa bedste Maade. Jeg havde paa Forhaand intet Kjendskab til det igaar fremkomne Udsættelsesforslag.

Kristiania den 12te Febr. 94.

S. Nielsen.

Fhv. Statsraad Sverdrup holder, som før meddelt, politisk Foredrag i Drammens Ridehus den 16de ds. Kl. 5½. Der skal ikke være Diskussion.

For Norges første kvindelige Læge, Frøken Spångberg, holdtes der Tirsdag Aften Fest i Studentersamfundets Sal.

Mange Ansøgere. Til en Assistentpost ved Akers Fattigvæsen meldte sig ved Ansøgningstidens Udløb den 10de ds. ikke mindre end 180 Personer i de forskjelligste Stillinger.

Akers Fattigvæsen uddelte igaar 7 Præmier til Forpleiere af Fattige for god Behandling af disse. En Præmie bestaar i 6 Sølvspiseskeer i Etui, de øvrige 6 i 3 Sølvspiseskeer hver.

Storm—Orkan.

I de første Dage af denne Uge har der raset en forfærdelig Storm langs hele Norges Kyst. Paa enkelte Steder steg den til ligefrem Orkan. Rutedampskibene har været flere Døgn forsinkede, da de ikke har kunnet vove sig ud, og de, som forsøgte, maatte vende igjen. Større Ulykker efter denne Storm har man dog endnu ikke hørt om.

Telegraflinjerne blev under Stormen brudt paa flere Steder. En kort Tid var endog Norge og Sverige uden Telegrafforbindelse med det øvrige Europa, men det varede ikke længe.

Ullmann—Ullmann!

Under den lille Streikedebat i Storthinget forleden Dag udtalte Hr. Ullmann:

Jeg kan trøste Hr. Michelsen med, at for Øieblikket er min Stilling i Jernbanesagen den, at jeg stemmer baade for Bergensbanen og de øvrige Jernbaner."

Det er en Tale, som ikke kan bortfortolkes.

Men nu oplyser Hr. Ullmanns Kollega paa Bratsbergsbanken, at ved sidste Storthingsvalg udtalte Hr. Ullmann paa Forespørgsel i Valgmændenes Forsamling, **„at den kongelige Proposisjon om Bygning af Bergensbanen var det vanvittigste Forslag, der havde været fremme siden 1814."** Hr. Rinde oplyser yderligere: „Med denne Udtalelse slog man sig til Ro og skred til Valget. Det var den Proposisjon, som den dengang siddende Steenske Regjering havde fremsat, hvorom der var Tale."

Ja, dette er ogsaa en Tale, som ikke kan bortfortolkes.

Hr. Ullmann maa grundig have forandret Mening siden 1891, men det er jo noget, man har seet før af ham. I Februar 1891 afviste han i de stærkeste Udtryk, at man paatænkte at opstille særskilt Udenrigsminister paa Valgprogrammet. Men 4—5 Maaneder efter? Da vilde han nok neppe anse dem som Nordmænd, der ikke vilde være med paa særskilt Udenrigsminister som Programsag!

Og Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret uden samtidig at indføre almindelig statsborgelig Stemmeret betegnede han det ene Aar som „den største politiske Daarskab, „man kan kunde begaa. Aaret efter erklærede han, at han kunde og vilde være med paa denne „den største politiske Daarskab."

Dette er de Radikales Høvding paa Thinget!

Kan man have Tillid til denne Mands Politik?

Den engelske Gesandt i Stockholm, Sir Spencer St. John, ankommer hertil imorgen.

Ogsaa iforfjor besøgte den engelske Gesandt, dengang Sir Francis Plunkett, Kristiania.

Lørdag ankommer ogsaa den tyske Gesandt, Grev v. Wedell, hertil.

Arresteret Vexelfalskner.

Trondhjem ¹⁴/₂ (H. O. T. B.)

Handelsmand Sigurd Matzow er imiddags arresteret for falske Vexler paa ca. 70,000. Vedkommende har efterskrevet Slegtningers Navne.

Universitetsprædikenerne begynder for indeværende Semester Søndag den 18de ds. med Prædiken af Pastor Gustav Jensen.

Ved Drammens Jernbanestation foreslaaes Værkstedsbygningerne udvidede og en Tomt ved Stationen (Grosserer Juells) indkjøbt, med et samlet Kostende af Kr. 35,700. Til Opmudring ved Bryggerne og Udvidelse af Sporene samt Opførelse af Skure paa Tangen og Tomter i Anledning af Træmasse-Exporten opføres Kr. 31,000.

Storm hindrer Fisket.

Aalesund ¹⁰/₂ 94. (H. O. T. B).

Efter næsten 1 Maaneds Stormveir sattes Liner ud igaar, men idag maatte der gjøres Vendereise paa Grund af Storm og oprørt Hav. Nogle Baade fra Vigra fik indtil 100. Fisken er usædvanlig mager. Mange mistede sine Redskaber.

Eldorado. Operasanger Thorvald Lammers optræder Torsdag i Eldorado ved den 3die Torsdagskonsert.

Stavangervalget. Ved Distriktsforsamlingen Tirsdag valgtes som ny Stortingssuppleant for Stavanger og Haugesund Skibsreder Meling. De Radikale og Østedal stemte paa Statsminister Steen. Haugesunds Valgmænd stemte paa Wrangell i Haugesund.

Høvdingeskabet.

I Hr. Ullmanns Tid bliver nok en Mindretalsregjerings Opgave ikke altfor vanskelig. Den behøver bare at lade Storthingsflertallet faa tilstrækkeligt Albuerum til at anbringe sine Næveslag paa sig selv. „Vind" kalder et af de radikale Hovedblade Hr. Ullmanns Taktik. Da Storthingets Vicepræsident i Mandags forsøgte at berede Regjeringen en Ubehagelighed gjennem Udsættelse med Behandlingen af nogle Smaasager, blæste Vinden saa haardt gjennem de radikale Rækker, at det først i sidste Øieblik lykkedes Hr. Rinde at samle sammen saa mange Folk, at han ved Hjælp af en eneste Stemmes Overvægt kunde hindre Hr. Ullmann i at tilføie sit Parti et bastant Nederlag. I denne Anledning finder den radikale Presse her i Byen at maatte indprænte Storthingsflertallets „første Mand", at han ikke har Ret til at omgive sig med nogen „intim Kreds" eller Hofcirkel, som han meddeler sine Planer med Forbigaaelse af „Venstreforeningen," der i den senere Tid har ført en upaaagtet Tilværelse paa Grund af „Høvdingernes" fornemme Tilbagetrukkenhed.

Debatten i Storthinget i Mandags gav et nok saa tydeligt Indblik i den Forvirring, Planløshed og Uenighed, som saa ofte raader blandt Radikalerne i Storthinget. Der var ikke en, som vilde noiagtig det samme. Hr. Michelsen vilde det modsatte af Hr. Ullmann, Hr. Engelhart vilde noget andet, Hr. Rinde atter noget andet, og Storthingspræsidenten, Hr. S. Nielsen, vilde hverken det ene eller det andet. Man besluttede tilsidst, med den anførte ene Stemmes Overvægt, slet ikke at beslutte noget, men at udsætte med at fatte Beslutning, til man havde kunnet samraade sig. Man opnaaede derigjennem, takket være Hr. Rinde, idetmindste at kunne trække sin indbyrdes Uenighed bort fra Almenhedens videre Beskuelse og holdt den indestængt indenfor „Venstreforeningens" Døre. Bag disse Døre skal den senere have raset nok saa heftig. Men det antages, at den vil være forvandlet til Enighed, inden de Rollehavende atter træder frem paa Skuepladsen.

Som Havnefoged i Skien er ifølge „Bratsberg Amtstidende" ansat Skibsfører O. Olsen, der var indstillet som No. 1 af Havnekommissionen.

Eiendomshandel. Gaarden Balke i Rygge tilhørende Ole Kjugsrøds Enke, er ved Lensmand K. A. Olsen solgt til Statsraad Thorne for Kr. 56,000 + Omkostninger.

Theori og Praksis. I Zürich kom ved et Middagsbord forleden en Landsbypræst til at sidde ved siden af en Herre, der var meget fornemt klædt, og paa hvis Fingre forskjellige Ringe glimrede. Efter nogen Tids Forløb gik det ved en af den noble Ubekjendte holdt Bordtale op for den Geistlige, at han havde den Ære at sidde ved Siden af den smidigste og mest bekjendte Anfører for de uafhængige Socialister i Zürich. Uden at tøve, henvendte Præsten sig saa til sin Nabo omtrent paa følgende Maade: „Hr. X. De vil hjælpe de Fattige. Det stræber jeg ogsaa efter. Lad os begge drage vore Fingerringe af, og for dem skaffe Brød til de Arbeidsløse".

Præsten lod Gjerning følge paa Ord. Han ofrede sin Ring for det omtalte Maal. Men den socialdemokratiske Verdensomvælter rømmede sig i frygtelig Forlegenhed og vægrede sig ved alle Slags Vendinger og Talemaader for at bringe det Offer, man forlangte af ham, overensstemmende med hans Begreber om Eiendomsfællesskab.

Norges største Dampskib. Hr. Storthingsmand Michelsen har i England bestilt et nyt Staaldampskib paa 5500 Tons Dødvægt. Dette blir 1000 Tons større end Norges nuværende største Dampskib.

Laurviks Privatbanks Nettoudbytte udgjorde iſjor 34,966 og for Afdelingskontoret i Sandefjord 2,453 Kr., tilsammen 37,420 Kroner.

Oproret i Kamerum.

Uhyggelige Affloringer.

For adskillige Uger siden bragte Telegrafen Meddelelse om, at den tyske Koloni Kamerum i Vestafrika havde været Skuepladsen for blodige Optrin. De i Kolonialguvernementets Tjeneste staaende Dahomeysoldater havde gjort Mytteri, dræbt Koloniens Overdommer, stormet Guvernørens Bolig og havt Magten i Kamerum flere Dage igjennem. Først da et tysk Orlogsskib indtraf og landsatte en Del af Besætningen, blev Oproret kuet.

Nærmere Besked fik man ikke den Gang, og specielt savnedes Oplysninger, om, hvad der havde foraarsaget Dahomeysoldaternes Reisning. For nogle Dage siden bragte imidlertid engelske Blade Efterretninger, som lød paa, at Guvernøren i Kamerum havde ladet Dahomeysoldaternes Hustruer piske, og at Forbitrelsen herover havde fremkaldt Oproret. I Tyskland stillede man sig i Begyndelsen temmelig skeptisk overfor denne Meddelelse og mente, at den trængte i høi Grad til Bekræftelse.

Det viste sig dog hurtig, at de engelske Blade havde Ret. Fra en af de tyske Kolonier i Kamerum modtog nemlig „Berl. Tagebl." en udførlig Skildring, som stadfæstede ikke blot Efterretningen om, at Dahomeykvinderne var blevne piskede, bragte tillige en hel Række andre detaljerede Meddelelser, som stillede det tyske Guvernements Færd i en endnu grellere Belysning.

Allerede i længere Tid, beretter „Berl. Tagbl.s" nævnte Hjemmelsmand, havde der herskет stor Misfornøielse og Forbitrelse blandt Dahomeysoldaterne, og den 15. December gav Forbitrelsen sig endelig Luft i en formelig Revolte. Mens Guvernementets Embedsmænd sad ved Aftensbordet i et Lokale nærved Guvernørens Bolig, begyndte Kuglerne pludselig at suse om Ørene paa dem, og Dommeren Riebow sank dødelig saaret til Jorden. Guvernementsbygningen blev derefter omringet og besluttet. Dahomeysoldaterne var nemlig rigelig forsynede med Skyts og Munition. De havde bemægtiget sig to Maksimkanoner og to hurtigskydende Kanoner, henved 600 Infanterigeværer, 60 Karabiner, 80 Remingtongeværer 18 Revolvere, samt 400 Granater og flere Hundrede Patronkasser.

„Berl. Tagebl.s" Meddeler var selv til Stede i Guvernementsbygningen, mens Belejringen varede hele Natten igjennem, men da Fiendens Ild blev hæftigere, maatte de om Morgenen foretage et Tilbagetog og se at slippe om Bord paa de i Havnen liggende Skibe, hvilket ogsaa lykkedes. Guvernementsbygningen og hele Byen var saa i Dahomeysoldaternes Magt.

„Det Passerede var", hedder det ordret videre, „en Følge af d'Hrr. Assessor Wehaus og Leists slette og uforsvarlige Regimente. Hr. Leist, der fungerer som Stedfortræder for Guvernør v. Zimmerer, har i lang Tid været ilde lidt baade blandt Embedsmændene, Kjøbmændene og de Sorte paa Grund af sin despotiske Optræden. Et Par Timer før Oprøret brød ud den 15de December behagede det ham saaledes at lade de sorte Soldaters Hustruer offentlig piske, fordi de efter hans Mening ikke havde arbeidet tilstrækkeligt. Soldaterne blev kommanderede til at overvære Strafeksekutionen og maatte se paa, at deres Hustruer fik ti Slag hver af Flodhestskinds-Piske. Hr. Leist var selv til Stede og hørte koldblodig, hvorledes de stakkels Kvinder skreg og jamrede sig under Pidskeslagene.

Man vil let forstaa, at alt dette bragte Dahomeysoldaternes Forbitrelse til Kogepunktet. Deres længe tilbagetrængte Harme over, at Guvernøren „gav dem Prygl i Stedet for Løn" fik endelig Luft, og Kl. 7 om Aftenen — to Timer efter at deres Hustruer var blevne piskede — brød de ind i Vaabenkamret og bemægtigede sig alt, hvad der fantes af Kanoner, Geværer og Munition. Underofficeren Steinecke, der laa syg paa Hospitalet, ilede til ved Larmen, men Soldaterne modtog ham med de Ord: „Gaa De bare Deres Vei igjen, De er syg, og vi vil ikke dræbe andre end Guvernøren." Man vil heraf se, at Bevægelsen lige fra første Færd var rettet mod Hr. Leist."

Beretningen omtaler dernæst Kanonernes Gjenerobring efterat Orlogsskibet „Hyäne" var ankommet. Dahomeysoldaterne blev drevne fra Hus til Hus og maatte omsider flygte fra Byen og søge Skjul i Omegnen. Til Slutning hedder det:

„De bortflygtede oprørske Dahomeysoldater bliver efterhaanden indfanget af udsendte Patruljer. Enhver Dahomeysoldat, som man faar Fingre i, bliver øieblikkelig hængt. I Dag Nytaarsdag blev ikke mindre end otte Fanger klyngede op. Det er en smuk Begyndelse paa det ny Aar, men man vænner sig omsider til alt, ogsaa til at se Folk dingle i Galgen."

Selvfølgelig har denne Skildring af Autoriteternes Færd i Kamerum gjort et høist pinligt Indtryk rundt om i Tyskland.

Det eneste Lyspunkt i hele denne sørgelige og uhyggelige Affære er Beretningen om den Heroisme, som en Kvinde — Sygepleierske Margareta Lene — har lagt for Dagen. Mens Dahomeysoldaterne belejrede Guvernementsbygningen i Kamerum, gik hun frygtløs omkring midt under den tætteste Kugleregn for at forbinde de Saarede. Alle Beretninger er enige i at prise hendes ukuelige Mod og opofrende Færd.

I Storthingets Socialkomité er Gunnar Knudsen valgt til Formand og Bockmann til Sekretær.

Sin egen Sagfører. I disse Dage optræder for Høiesterets Skranke en Bondemand, der selv fører sin Sag. Modparten møder ved en af Landets dygtigste Advokater, men Bonden lader sig ikke forbløffe herover. Han deducerer og lader dokumentere i lange Baner.

Bekjendtgjørelse.

Efter Indbydelse af **Buskeruds Amts Centrumsforening** afholder

Statsraad Jakob Sverdrup

Politisk Foredrag

i Drammens Ridehus Fredag den 16de Februar Kl. 5½ Eftermd. (4de Markedsdag.) Ikke Diskussion.

Adgang for Alle.

Adgangstegn à 30 Øre erholdes i Hr. Chr. Jensens Boghandel og ved Indgangen.

Kjøb Adgangstegn itide!

Cand. Frits Hansen

holder

politiske Foredrag.

Ytre Rendalen i Komunelokalet 17de Februar Kl. 5 Eftm.
Aamot paa Nordre Moen 19de Febr. Kl. 5 Eftm.
Adgang for enhver. Ikke Diskussion

Arbeidskommiteen for Centrum i Hedemarken.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. —
Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noger andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26 II, Christiania.
modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

MasagelægeL.Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)
Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.
Torvgaden 29, 3die Etage.
Kl. 11—1 Form.

Gaarden

nordre Vetrstad i Sandsvær af Skyld Mark 5.14, Føder 1 Hest og 5 Kjør, ca. 600 Maal Skov, vexterlig, ligeved Laagen, Hjemmehavn og Sæterhavn, Husene gode og brugbare, sælges under Kr. 5000.00 ved Henvendelse til
H. P. Jarnæs,
pr. Skollenborg.

Gården Tveten

i Borre — 15 minutter fra Horten og Borre stationer — circa 80 maal indmark og circa 50 maal udmark, af skyld 4 ort 22 sk., udmærket bebygget, naturskjøn beliggenhed og i meget god hævd, er billig tilsalgs ved
advokaterne Kiær & Roll,
Skippergaden 22, Christiania.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.
M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Kjøb gode norske Varer!

Brødrene Hals's Orgel-Harmoniums

tilkjendt *Guldmedalje* og udmærket anbefalet af D'Hrr. Organister *Chr. Cappelen* og *Otto Winter Hjelm,* anbefales under *fuld Garanti* til Priser fra *Kr. 115—2200.00*
– Pr. contant 10% Rabat –
Storthingsgade 24 & 26,
Kristiania.

Musikinstrumenter

i storf Udvalg til billige Priser, saasom: Violiner, Buer, Kasser, Strænger, **Guitarer** i enestaaende Udvalg, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter, Trækspil. og Mundharmonikar i en Masse No. Mekaniske Instrumenter til mange Priser, meget underholdende.

P. L. Dieseth.
Youngsgaden 7. Christiania.

Gudbrandsdals Faarekjød.
Ny Fleskeryg atter ankommet til **Andreas Berge.**

Fin Raköret hos **Andreas Berge.**
Pilestrædet 3.

Bomuldsremme, Læderremme, extra billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opsagblade,
File, Høveljern, taal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer. alle Slags.

Möbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

denne Eftermiddag ønskede at være alene. Jeg gjorde en Undskyldning for min Forsømmelse og fortalte, at jeg havde passiaret med Mr. Coverdale, men jeg kunde se, at hendes Tanker var langt borte.

Vi kjørte til Cargill, en Landsby ved Kysten, over en lang, øde Strækning, som mod Nord adskiller Dunluce Castle fra den øvrige civiliserede Verden, og hendes Naade lod Vognen standse ved det første Hus i Landsbyen.

„Jeg gaar ind i nogle af Husene, Cora, sagde hun," men jeg vil ikke være længe borte, vil du ikke blive siddende i Vognen, her har du Dagens Aviser?"

„Jeg vil meget heller være med dig end læse dem". Det slog mig, at Lady Dunluce ikke ønskede mit Selskab, og jeg var nysgjerrig, derfor hoppede jeg ud af Vognen i en Fart.

Vi gik ind i flere af Hytterne, og vort Besøg havde de sædvanlige Følger: Sygdom, Gigt, ydre og indre Plager, drikfældige Mænd og Sønner, som manglede Arbeide — den samme gamle Historie atter og atter. Min Tante følte for dem Alle, nedtegnede de værste Tilfælder i sin Lommebog, lovede at sende snarlig Hjælp og Understøttelse —, jeg fandt intet Usædvanligt ved det Hele, men jeg bemærkede, at hun overalt spurgte efter en Mand, hun havde seet ude paa Heden den foregaaende Eftermiddag, en Mand, der saa fattig og forkommen ud, og som forekom hende sindssyg. Ingen kjendte den Person, hun beskrev. Hun forfulgte haardnakket sit Forsæt at udfinde noget om ham, og vi gik

er besat, med Bøger, som hun selv har kjøbt og de ere ganske forskjellige fra dem, jeg finder i Bibliotheket. For et Par Dage siden morede jeg mig med nøiagtig at studere denne Bogsamling. Man har paalagt mig at studere hendes Karakter, og en Del af hendes Karakter maa aabenbare sig i Valget af hendes Bøger. Her var Poesi og Prosa — vore fornemste Digtere og Forfattere. En Samling Bøger vakte især min Opmærksomhed, og de omhandlede Reiser i Afrika. Jeg har aldrig seet saa mange af den Sort i noget Bibliothek, jeg har været i. Lady Dunluce er saa ligegyldig for al Sport i England og Skotland, hvorfor mon hun har saa stor Interesse for Sport i Afrika? Hvorledes kan en Kvinde, der har reist saa lidet, nære saadan varm Interesse for Reiser i en saa fjern og uciviliseret Verdensdel? Men maaske den Mand, som hun stjænkede sit Hjerte, stod i Forbindelse med det mørke Fastland. Jeg har seet hende studere Burton og Livingstone, Baker og Stanley. Engang spurgte jeg hende, hvorledes hun kunde finde Fornøielse i Bøger, der forekom mig saa tørre og kjedelige, men hun saa smilende paa mig og svarede:

„Der er ikke en Linie i disse Bøger, som ikke interesserer mig, Cora."

„Vil du gjerne reise i Afrika?"

„Ja, gjerne, men en Kvinde kunde ikke udsætte sig for de Strabadser og Savn, som disse Mænd har gjort, og Verden tillader ikke Kvinder at gaa paa Opdagelsesreiser."

Brødrene Sørensens
Lærred- & Hvidevareforretning
anbefales som godt forsynet med:

Fransk & engelsk Stout Shirting & Bommesi i lma Kvalitet

Norsk bleget & ubleget **Lærred Bommesi & Twill** til Fabrikpriser

Lagenlærred bleget & ubleget **Lagenstout Linlærred Haandklædedreil Haandklædestrie**

Negligéartikler India Twill Demet Brillantine Pique Flosbommesi

Cambric Lennon Victoria-Lawn BroderedeLængder Blonder engelske & tyske **Vadstena-Blonder.**

Prøver franco.

Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

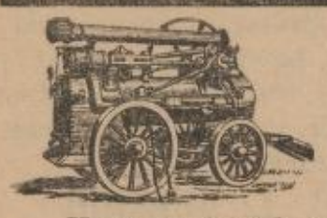

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.
Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.
Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Læs! Læs! Læs! Læs!
Mikroskop, hvori man kan se dyrene i en vandraabe og som forstørrer over 2000 gange, faaes frit tilsendt, naar Kr. 1.20 i frimærker sendes til
Alfred J. Hystad,
Fredriksstad.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste

Aktieselskabet
Skifabrikken „Ull"
2den Etage Samsons Gaard, Egertorvet.
Indgang fra Akersgaden.
Ski med Tilbehør
Kjælker
Skøiter.

Fritz Huitfeldt,
Bestyrer.

P. Schreiner, sen. & Co.
(Indehaver Conrad Anker)
Christiania,
Stenersgaden No. 1,
— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners.

Telefon No. 22 & 2876.

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „**Haand og Hjerte**" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, **Hjulstaal & Fjederstaal**,
Borstaal, Blærestaal & Stenredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Hopresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, alle Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til
til Dagens laveste Noteringer.

Elektriske Apparater
alle Slags, anbefales til billigste Priser fra
Telefon 2446. N. Jacobsens
elektriske Værksted
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

Rich. Andvords Papirhandel
anbefaler:
Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.
Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.
Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.
Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.
Rich. Andvords Papirhandel,
Kristiania.

Halvorsen & Larsen
Christiania.

Papirhandel
Carl Joh. Gade 3.
Lager af alle Slags Papir og Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler etc.

Papirindustri
Carl 12tes Gade 8.
Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	— Trykpapir.
Klippans Pappersbruk	— Skriv-, Post- og Conceptpapir.
Munksjø Pappersbruk	— Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.
Vardal Træmassefabrik	— Træpap.
Bægna Træsliberi	— Træmasse.
Schatz & Hübner	— Tagpap, Mastix, Carbolineum.

Anton Hedels'
Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etabl. 1849.

„Hvis jeg var saa rig som dig, vilde jeg simpelthen følge min Lyst".

Jeg liker undertiden at drille hende med at tale om hendes Rigdom og dens Magt.

Hvor sørgmodig saa hun ikke ud, da vi talte om Afrika; Ja, der har jeg hendes Yndlings-Thema. Hendes Elskede maa have vandret om i disse vilde Regioner. Da jeg næste Gang var alene i samme Værelse undersøgte jeg Bøgerne nøiere.

Jeg saa om, der ikke fandtes Bøger skrevet af en mindre bekjendt Person, thi blandt disse antog jeg, at jeg vilde finde en, der var skrevet af den Mand, hun elskede. Kun faa Mænd reiser i fjerne Lande uden at skrive en Bog om sine Reiser. Jeg fandt et Bind, som tiltrak sig min Opmærksomhed, fordi det var saa smukt indbunden, og fordi jeg saa, at det ofte var bleven læst. Titelen var ganske almindelig. „Min første Reise i Afrika", og Forfatterens Navn var Brandon Mountford. Bogen var udkommen i 1873 — netop for tretten Aar siden, og paa første Blad stod skrevet: „Fra B. M. til S. H. 4de Mai 1875. B. M. var naturligvis Forfatterens Navn. S. H. var Sybilla Higginson, som det følgende Aar blev Lady Dunluce. Enhver Person, med hvem hun var mindre kjendt, vilde have skrevet: „Fra Forfatteren".

Jeg bladede i Bogen; den indeholdt de sædvanlige Beskrivelser af Naturen og Beskrivelser af Farer og Strabadser. Der fandtes ingen Personalhistorie, som kunde fortælle mig, hvad Slags Mand Brandon

Mountford var, men Bogen fortalte mig et Faktum: hvad end B. M. maa have været — en Helgen eller en Synder — Sibylla Higginson elskede ham og dvælede ved Erindringen om ham.

Ak, hvilken Skjæbnens Ironi, at en Kvinde" skal eie over en Million og sidde i sit ensomme Værelse og tænke paa en Mand, der er død, medens tusinde Kvinder i Verden stræber efter at blive gift forat faa Hus, Føde og Klæder! Hvis jeg eiede en Tiendedel af Lady Dunluce's Rigdom, hvor mange Fornøielser og Nydelser skulde jeg ikke da tage Del i!

Jeg gik idag efter Lunch ind i Billardværelset og saa her Coverdale spille Billiard med sig selv paa sin sædvanlige melancholske Maade.

Han inviterede mig til at deltage i Spillet. Vi talte muntert sammen, men hver Dag paa Slaget tre pleier min Tante at kjøre ud, og jeg følger i Almindelighed med hende. Jeg sprang derfor snart op paa mit Værelse, tog Kufte og Hat paa, greb mine Handsker og for ned ad Trapperne ud i Forhallen og ud paa den store Trappe, som fører ind til denne storartede Bygning. Min Tante sad allerede i Vognen. Ved Synet af mig, der skyndte mig ned ad Trappetrinene, steg Tjeneren ned fra Kudskesædet og aabnede Vogndøren, og i næste Øieblik sad jeg ved hendes Side.

„Jeg vidste ikke, du vilde være med Coralie" udbrød hun, og jeg opdagede, at hun saa misfornøiet ud. Uden Tvivl var hun ærgerlig over, at jeg kom for sent, men det faldt mig senere ind, at hun just

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. W. Stenersen, Kristiania.

N. S. Christie

(Bager Hansens Gaard, Pilestrædet, Hj. af Universitetsgaden),
ny vel assorteret Handel med Garn, Lærreder, Foer, Sysager &c. til Dagens billigste Priser.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 22. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 17de Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand-&Liffförsäkrings Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Redaktør Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

Norske Jernbaner, engelske Jernbaner.

Naar man hos os skriver til at planlægge en Jernveislinje, for Statens Regning er noget af det første man spørge sig: Vil den forrente Anlægskapitalen?

Man stiller rigtignok her ingen store Fordringer. Idet man nemlig gaar ud fra, at Norge er et fattigt, tyndt befolket Land, er man enig om, at en ganske liden Renteafkastning maa være alt, hvad der ved et nyt Baneanlæg kan forlanges. Lidt maa der dog være, og naar Valget staar mellem en Linje, der antages at ville give $2^1/_2$ pCt. og en, der kun antages at ville give 2 pCt., har den førstnævnte store Chancer for at blive foretrukken, hvad der end kan tale for den sidstnævnte i andre Retninger. Det var Spørgsmaalet om „Rentabiliteten", der i sin Tid gav de Kystlinjer i Smaalenene og Jarlsberg, som nu i 10 a 15 Aar har konkurreret paa haarde Livet med Dampskibsfarten, et saa sejerrigt Fortrin fremfor Linjer fra Kysten til Indlandet, hvis Formaal ikke saa meget kunde være at „forrente sig" som at lette Trafiken.

Der er en Bane her i Landet, som mere eller mindre bevidst staar som Idealet — det rigtignok uopnaaelige — for alle dem, der kommer i Forhold til Jernbanespørgsmaalene. Det er den saakaldte „Norske Hovedjernbane", der nu i mange Aar har givet $7^1/_2$ pCt. til de Prioriterede og $6^1/_2$ pCt. til de uprioriterde Aktieejere, og som før den Tid i en lang Aarrække gav det nok saa anstændige Udbytte af $6^1/_2$ og $5^1/_2$ Pct. udenfor Opsamlingen af et solid Reservefond.

Der er vist faa Nordmænd, som ikke tænker: Hovedjernbanen i al Fald er da en liden Smule „europæist" i sin Trafik og sit økonomiske Udbytte. Ikke fuldt europæist naturligvis, men saa meget, som man kan forlange under vore bitte smaa Forhold.

Vi tror det vil vække den største Forbauselse paa de fleste Hold, naar vi oplyser, at Hovedbanen ikke er europæist, i al Fald ikke engelsk, i økonomisk Forstand simpelthen fordi den giver større Aktieudbytte end nogen britisk Jernbane (et Par korte Kulgrubebaner undtagene). Vi ved ikke, om det vil fylde norske Hjerter med Stolthed, eller med andre Følelser, naar det erfares, at hverken North Western Banen mellem London og Liverpool, eller Great Northern Banen mellem London og Newcastle, eller London—Chatham—Dover Banen, eller den navnkundige „underjordiske Bane" i London, eller nogen anden af de øvrige Linjer, hvis overhaands store Trafik fylder Udlændingen med Forbauselse, er i Stand til at hamle op med Jernbanen fra Kristiania til Eidsvoldsbakken med Hensyn til Dividender.

I en længere Aarrække har Udbyttet af nogle af de vigtigste engelske Baner udgjort som følger:

	Mindste Udbytte.	Største Udbytte.
Great Eastern . .	$^1/_2$ pCt.	$2^3/_4$ pCt.
Great Northern .	$4^5/_8$ „	$6^1/_2$ „
North Western . .	$6^1/_4$ „	$7^1/_2$ „
Great Western . .	$3^3/_4$ „	$6^3/_8$ „
Midland	$4^5/_8$ „	$6^1/_2$ „
London-Chatham-Dover	$1^7/_8$ „	$4^1/_6$ „
Metropolitan (Underjordisk)	$3^7/_8$ „	5 „
Caledonian (Skotland)	$2^3/_4$ „	$6^3/_4$ „
North British (do)	0 „	$4^1/_2$ „
Great North of Scotland	0 „	$2^1/_2$ „

De britiske Baner skyldes privat Initiativ, og de anførte Tal viser, at Aktionærerne ikke paa Forhaand kan gjøre sig overdrevne Forventninger om et Foretagendes Lønsomhed.

Af særlig Interesse for os er det at se det ubetydelige Udbytte, som de vigtigste skotske Jernbanelinier giver sine Aktionærer. Great North of Scotland Banen giver langt mindre Udbytte (gjennemsnitlig 1 pCt. i 9 Aar) end Trondhiemsbanen vilde have givet, om den kunde regnes direkte fra Kristiania til Trondhjem istedet for at den nu er delt paa en saa vidunderlig Maade, at Hovedbanen skummer al Fløden, medens den saakaldte „Aamot-Støren Bane" faar den Minus som opstaar i Regnskabet. A propos, hvad den sidstnævnte „økonomiske Enhed" angaar, saa er der lige saa megen Mening i den, som om man vilde tage den Del af den store amerikanske Pacifikbane, der gaar over Rocky Muntains og har kostet Broderparten af hele Linien som en Bane for sig og opgjøre dens Regnskab uden Hensyn til Trafiken paa Strækningerne nærmest St. Louis eller San Francisco.

Ikke mindre mærkeligt er det, at det store Great-Eastern Jernbanekompler, der forbinder London med de østlige Grevskaber og Byerne Cambridge, Norwich, Yarmouth, Harwich o. s. v. stadig giver et Udbytte, der gjennemsnitlig ikke engang naar Smaalensbanens.

Naar man, efter paa den Maade at have forvisset sig om at den „Norske Hovedjernbane" ikke fortjener at opstilles som et Ideal, fordi den simpelthen ikke er andet end en Slags Separator, der skummer Fløden af flere andre Baners Trafik, spørger sig selv, hvad Lærdom der bør uddrages af de foreliggende Tal, da maa man svare, at vi ikke bør se for mørkt paa, at vore Jernbaner giver et saa lidet direkte Renteudbytte. Jernbanernes indirekte Udbytte er ligesom Landeveienes det uden Sammenligning vigtigste. En Landeveis Nytte beregnes ikke ved at undersøge, hvor meget den vilde kaste af sig, om hver passerende Person betalte fem Øre og hver Hest med Vogn 10 Øre. Da vilde vist Filefjeldsveiene komme til at rangere som lidet nyttige Veie sammenlignet med Drammensveien eller Liabroveien, og kloge Renteberegnere vilde i sin Tid uimodsigelig have kunnet paavise, at Landet ikke havde Raad til at kaste bort Penge paa saa lidet begrundede Veiforbindelser som de over Dovre, Filefjeld eller Haukelidfjeld, end sige paa Galmandsværk som Geiranger- eller Strynsveiene. De samme kloge Renteberegnere, som i sin Tid fandt det nødvendigt at sætte Holmestrand, Tønsberg, Sandefjord og Larvik i indbyrdes Jernbaneforbindelse med hinanden, vilde have tillagt Udbedring af Veien mellem Drammen og Svelvik, eller mellem Horten og Aasgaardstrand en ulige større national Betydning end Veianlægget gjennem Opdal til Dagalid eller fra Atna til Sollien.

Det er allerede dæmret for det norske Folk, at en saadan Økonomi ikke er den fordelagtigste, at det tvertimod, naar man ikke ser paa de nærmeste Par Aar, men paa et længere Tidsrum, bidrager meget mere til Landets Udvikling at aabne nye Gjennemgangsveie for Færdselen end at smaapusle med yderligere Forbedringer der, hvor Færdselen allerede flyder lettere og mere uhindret end gjennemsnitlig er Tilfældet her i Landet.

Denne Sammenligning mellem Jernbaner og Veie bringer Tanken hen paa en anden ønskelig Reform.

Da vore ny anlagte Jernbaner i Fremtiden ikke vil kunne paaregnes at give noget synderlig stort Renteudbytte i en Aarrække, tildels slet intet, bør optagelse af nye Laan til Jernveisanlæg indskrænkes mest mulig. Dette kan kun ske ved at afsætte et aarligt Beløb til Jernbanearbeider paa det ordinære Budget, som et Sidestykke til Veiudgifterne. Saa vigtigt er det, at der gjøres en Begyndelse hertil, at det maa tilraades at benytte den første Leilighed, da Statens Indtægter flyder nogenlunde rigelig og giver noget Overskud over det paaregnede, til at faa et saadant Beløb anbragt paa Budgettet.

Jo tidligere man bestemmer sig derfor, des færre Bebreidelser vil man bagefter komme at gjøre sig selv.

Franskmændenes Nederlag ved Timbuktu. Fra Chefen for den franske Militærpost i Timbuktu er indløbet følgende Meddelelse: „Under Anførsel af Oberstløitnant Bonnier var den 12te Januar i Rekognoscieringsøiemed en Afdeling brudt op fra Timbuktu mod en Tuaregleir. Tre Dagsmarscher fra Timbuktu blev Afdelingen ved Nattetid overfaldt i Leiren ved Bouzol. Tuareger tilhest og tilfods, bevæbnede med Lanser og Knive, trængte fra flere Sider ind i Leiren og rev Geværpyramiderne overende, saa Skytterne ikke kunde gribe til sine Vaaben. Den 17de kom Kaptein Rigotto tilbage til Timbuktu med endel af Tropperne, hvoraf mange var saarede. Senere saaes en Mængde Tuareger i Nærheden af Byen, men forsvandt snartigjen. 9 Officerer, 2 europæiske Sergeanter, 61 indfødte Skyttere og en Tolk savnes. I Timbuktu er intet at befrygte, da der holdes Vagt Dag og Nat. Jeg raader over 300 Geværer og 6 Kanoner og venter Afdelingen Joffre, som jeg har sendt Melding til".

Efter denne Fremstilling, skriver „Köln. Zeit.", skulde man næsten tro, at de franske Tropper i Leiren, da Overfaldet fandt Sted, ganske havde forsømt de nødvendige Sikkerhedsforholdsregler. Derimod taler rigtignok den store Erfaring, Franskmændene har i Kolonialkrige. I ethvert Tilfælde er Begivenheden et nyt Bevis paa, hvor vanskeligt og dristigt det er at føre Krig mod Turaregerne.

Forholdstalsvalg. Fra Bergen telegraferer Bureauet: Paa et Møde i Søndags af de centraliserede Fagforeninger og Arbeiderforeningen blev efter et Foredrag af Kandidat Lavik med efterfølgende Diskussion enstemmig vedtaget følgende korte Resolution: „Fællesmødet finder, at Forholdstalsvalg i Forbindelse med den kommunale Stemmeret efter den nuværende Lovgivning i høi Grad vilde forsinke Indførelsen af saavel kommunal som statsborgerlig Stemmeret, hvorfor Fællesmødet bestemt tar Afstand fra Forholdstalsvalg baade i Stat og Kommune, indtil almindelig Stemmeret er indført og de for Forholdstalsvalg nødvendige Forandringer i vor kommunale og statsborgerlige Ordning er tilveiebragt".

Fredrikshalds Dampskibsselskab med Kapital 35,000 udbetaler for 93 5% Udbytte, afsætter Kr. 1000 til Kjedelfond og Kr. 4134.90 til Reservefond. Selskabets samlede Fonds bliver derefter Kr. 12,062,70 efter 3 Aars Virksomhed.

En god billig og nærende Dessert er „Polentapudding", forsøg den.
Marie Kokke.

Odelsthinget.

Møde 15de Februar Kl. 10.

10 Indstillinger fra Protokolkomiteen angaaende Regnskabsdecisioner bifaldtes enst. og uden Debat. Ligeledes bifaldtes enst. den kgl. Proposition, hvorefter Lov af 30te Mai 1891 om civile Høiesterets-sagers Overførelse til skriftlig Behandling forblive i Kraft, indtil Udgangen af Høiesterets første Sessions 1896.

Salærerne ved Domstolene.

Regjeringen havde foreslaaet, at Salærerne ved alle Domstole udenfor Høiesteret skal ansættes efter nærmere Regler, som gives af Kongen, og at Ansættelserne skal være undergivet administrativ Revision og kunne forandres af Justitsdepartementet. Forslaget er begrundet i, at det har vist sig, at Godtgjørelsen til Aktorer, offentlige Forsvarere og Sagkyndige, der nu bestemmes af Rettene, har vist sig betydelig at overskride, hvad der under den tidligere Retsordning var anset som en passende Godtgjørelse. Statsraad Hagerup oplyste, at Stigningen paa denne Post udgjorde 40,000 Kroner. Særlig havde Lagmandsretterne tilkjendt betydelig høiere Salærer end tidligere. Komiteen havde anset det tilstrækkeligt, at der aabnedes Kongen Adgang til at give nærmere bindende Regler for Ansættelsen. Rinde foreslog Propositionen vedtaget med den Forandring, at den skal gjælde alle Domstole, ogsaa Høiesteret. Rindes Forslag bifaldtes med 45 mod 33 St.

Forslag til Forandring i Reglerne for Bidners Godtgjørelse besluttedes enst. udsat, for at Komiteen kunde tage det under nærmere Overveielse.

Betingede Straffedomme.

Regjeringen havde foreslaaet saadanne Domme, der skulde affiges, men Fuldbyrdelsen under særlige formildende Omstændigheder udsættes en vis Tid og bortfalder derefter, om Vedkommende imidlertid ikke har begaaet nogen ny Forseelse. Gjør den, hvem en betinget Straffedom paahviler, sig senere skyldig i nogen forsættelig Forbrydelse, skal ogsaa den betingede Dom komme til Fuldbyrdelse. Dette System er indført i Belgien, Frankrige, Italien og flere Schweitziske Kantoner og foreslaaes indført af Regjeringen i Østerrig-Ungarn. Rynning fandt dette System utilfredsstillende og foretrak det saakaldte „Probations-System" hvorefter Domsafsigelsen udsættes og Tiltalte af Retten tildeles en vis Prøvetid, efter hvis Udløb han er straffri, naar han ikke har begaaet nogen ny Overtrædelse; er dette derimod Tilfældet, bliver Straffedom at afsige ogsaa for den første Forseelse.

Dette System fandt Taleren langt mere heldbringende. Dette „mærkede" ikke Manden; dette var skikket til at hjælpe Vedkommende til at komme ind paa en bedre Vei igjen. Dette System er indført i Massachusets (Nordamerika) Viktoria og New-Zeeland (Australien) Storbritanien og de fleste britiske Kolonier, hvoriblandt Kanada, samt endelig Kanton Neuchatel i Schweitz. Taleren troede, at før man gik til at indføre betingede Straffedomme, burde Sagen drøftes nøiere og forslog derfor dens Oversendelse til Straffelovkommissionen. Statsraad Hagerup forsvarede varmt Propositionen. Naar man havde gjort Erfaringer om betingede Straffedomme, kunde man tage den af Rynning omtalte Modifikation under Overveielse, men derimod kunde han ikke anbefale Oversendelse til Straffelovkommissionen, da det var dennes Formand, som havde udarbeidet det af Regjeringen fremlagte Forslag. Rynning fastholdt sit Forslag, som han nærmere begrundede. Jørgen Knudsen sluttede sig til Rynning.

Statsraad Hagerup indrømmede, at der kunde vare Meningsforskjel om den bedste Maade at gjennemføre denne Sag paa, men han troede ikke, at noget Nyt vilde fremkomme ved en fornyet Overveielse og troede derfor ikke, at der vilde opnaaes noget ved en Udsættelse.

Sagens videre Behandling fortsattes igaar Kl. 10.

Møde 18de Februar.

Efter nogen Debat fremsatte Jørgen Knudsen Forslag om, at Sagen ikke skulde tages under Behandling af indeværende Aars Odelsthing. Dette forkastedes mod 13 St., hvorefter man gik over til Behandling af de enkelte Paragrafer.

Statsraad Hagerup optog som §1 den kgl. Proposition i følgende ændrede Form:

§ 1. Hvor den Straf, som Retten idømmer, er Bøder eller Fængsel kan den under særlige, formildende Omstændigheder i Dommen bestemme, at den idømte Straf s Fuldbyrdelse skal udsættes. Foruden til Forbrydelsens særlige Ubetydelighed eller de særlige formildende Omstændigheder, hvorunder den blev forøvet, bør Retten herved navnlig tage Hensyn til den Skyldiges Alder og foregaaende Vandel samt til, om han har afgivet en fuldstændig og oprigtig Tilstaaelse og ydet den Fornærmede den Opreisning og Erstatning, hvorpaa denne har Krav, eller erklæret sig beredt til efter Evne at yde saadan Erstatning. I sidste Tilfælde kan Dommen sætte som Betingelse, at en i samme bestemt Erstatning ydes inden en i Dommen bestemt Frist.

Denne § bifaldtes efter nogen Debat. De øvrige §§ vedtoges overensst. med Indstillingen.

Mødet hævedes Kl. 12½.

Ullmann er styrtet!

Tirsdag Aften holdt Storthingets radikale Venstreforening et Møde, der varede nokaa længe. Der vankede knubbede Ord i Anledning af Ullmanns Optræden under Streikedebatten Dagen før. Flere havde nemlig en stærk Følelse af at udover Landet vilde det gjøre et daarligt Indtryk, at Storthingsflertallet forat chikanere Regjeringen negtede at behandle saadanne Budgetforslag, som maa bifaldes og altid er bifaldt enstemmig, uanset hvilken Regjering der er ved Roret. Det er nemlig Udgifter, som er bundne ved Lov. Ullmanns Optræden var derfor meningsløs.

Torsdag Aften holdt Thingets Radikale atter Møde. I dette blev Ullmann kastet som Foreningens Formand. I hans Sted valgtes Løvland.

Bare nu ogsaa Partiets Politik blev mere moderat. Men det har vi vore stærke Tvil om.

Den elektriske Sporvei prøvekjører idag Kl. 10 for hele Linjen.

Omladinaprocessen i Prag. Under Omladinaprocessen var Retssalen iforgaars besat med Politi, hvorimod Defensor og den anklagede protesterede. Salen blev derefter ryddet under uhyre Tumult. De ikke arresterede blev ført bort, men efter et Kvarters Forløb atter ført ind i Retssalen, hvorpaa Tumulten blev fornyet. Defensor vægrede sig ved at fortsætte Forsvaret under Politivagt, hvorpaa de anklagede renoncerede paa Forsvar. Processforhandlingen fortsattes igaar.

Kronprinsessen. Efterretningerne om Kronprinsessens Helbredstilstand er vedblivende ikke tilfredsstillende. Efter Ankomsten til Rom har Hds. kgl. Høihed kun 2 Gange kunnet forlade Sengen. Hendes Svaghed fordrer den mest omsorgsfulde Pleie. Veiret i Rom er gunstigt.

Snestorm og Sneskred.

Ubyggeligt at føre Posten.

Om de i Telegramer omtalte Snestorme, der i den sidste Tid har fundet Sted paa Fjeldet, hidsættes følgende nærmere Meddelelser:

Posten for igaar ankom hertil idag Formiddag, skriver „Berg. Aftenbl." for Lørdag, efter en styg Tur over Filefjeld, gjennem Lærdal og Nærødalen.

Paa Filefjeld blæste det en voldsom Snestorm, saa den var 5 Timer forsinket, og mellem Bjerke og Saue i Lærdal maatte den ligge over fra Torsdag Aften til Daggry Fredag for Sneskred, som maatte gjennemgraves for at skaffe Posten Passage. For nogle Aar siden gik ogsaa Skred paa samme Sted.

Saa kom den da endelig frem til Lærdal, hvorfra den pr. Extradamper sendtes til Gudvangen.

Torsdag Aften ved 10-Tiden gik der et voldsom Sneskred fra Kviteberget ved Gaarden Gudvangen. Med rasende Fart for det nedover Fjeldsiden, og det af Skredet frembragte stærke Lufttryk tog fat i Husene paa Gaarden slig, at tagene for af, Døre og Vægge blæste ind; 7 a 8 Huse er dels ødelagte, dels meget ramponerede.

Heldigvis gik intet Menneskeliv med i Løbet, heller ikke nogen Kreaturer, men derimod lider de to Gaardmænd og 2 Husmænd et stort Tab ved alt det Foder, som ødelagdes, og ved Husenes Ramponering.

Lufttrykket var saa stærkt, at det rev op Telefonstolperne og feiede Markerne rene for alt, hvad Træværk heder. Hesjerne forsvandt i et nu og kastedes til alle Kanter lang Vei bort.

En Hest reddedes som ved et Vidunder. Stalden for i Stumper og Stykker; man troede, at Hesten var knust, men da man skulde se efter, stod Dyret der aldeles uskadt og var saa sprækt, at det om Morgenen kunde spændes for Postkjærren og fare afsted til Voss.

Paa 27 Aar har ikke Kvitebergskredet gaaet, og dengang ikke nær saa voldsomt som itorsdags.

Gjennem hele Nærødalen gik der Skred paa Skred; kommet i Nærheden af "Storeskredet", som i de sidste Dage har gaaet saa'n en to, tre Gange, holdt Postføreren det skarpeste Udkig; det laa deroppe færdigt til at dumpe nedover; Posthornet var klart for — om Skred skulde gaa — at varsko de efter kommende Postgutter; nærmere og nærmere kom Posten; endnu holdt Skredet, i sygende Fei baade baade Postfører og Gutter forbi, — dengang slap de.

Det maa i Sandhed ikke være et morsomt Stykke Arbeide at føre Posten i disse Dage, — i Nærødalen maa man jo sidde hvert Øieblik belavet paa at faa Skredet over sig; — Publikum gaar og giver ikke saa lidet ondt af sig over Postens Forsinkelse, kjedelig nok kan det være for mange, men naar man hører, hvilke prekære Forhold den nu om Dagen transporteres under, saa tier man pent stille og glæder sig over, at Folk og Heste slipper helskindet fra Turene. Og stort betalt er ikke Postførerens mange Gange farlige Færd heller: et Par Kroner om Dagen eller saa. Men de bør vistnok have mere.

Centrum i Smaalenene.

Opraab.

Undertegnede moderate Mænd fra forskjellige Herreder i Smaalenenes Amt, samlede i Sarpsborg den 13de Febr., indbyder herved Meningsfæller rundt om i Amtet at danne moderate Foreninger for hvert Præstegjæld, og foreslaar saadant

Program:

1. Et frit og selvstændigt Norge i Union med Sverige under en Konge.
2. En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
3. Arbeide for fuld Ligestillethed i Unionen, Hævdelsen af vor Ret til at oprette eget norsk Konsulatvæsen, som vi tror kan opnaaes ved en venskabelig Forhandling med Sverige.
4. Anerkjendelse af de af Venstre gjennemførte Reformers Berettigelse, som Juryloven, Skoleloven, Hærordningen og direkte Skat, sidste dog forsaavidt Statsbudgettet kræver det.
5. Sparsomhed i Statshusholdningen, Embedsværkets Indskrænkning, Modarbeidelse af Levebrødspolitiken.
6. En jevn fortsat Jernbanebygning.
7. Arbeide for en moderat Toldbeskyttelse for Industri- og Jordbrugsartikler.
8. I Tilfælde af Uenighed mellem Statsmagterne, bør Storthinget kunne opløses og nye Valg udskrives, dog kun en Gang i hver Thingperiode.

Vi vil herved have udtalt som vor Mening, at det moderate Parti bør staa frit og selvstændigt som eget politisk Parti, opstillende sine egne Valgkandidater — vi tilbageviser de radikale Avisers Paastand, at vort Arbeide skulde gaa ud paa at støtte Høirepartiet — nei vort Arbeide er at samle alle de frisindede Elementer af Venstre og Høire, der ikke kan være med paa de radikale Lederes nuværende Politik, der gaar ud paa Unionens Opløsning, Republik, almindelig Stemmeret og Socialisme.

Vi vil gjenføde
det gamle nationale Venstreparti:
„Gaardbrugerpartiet,"
idet vi siger os løs fra den Ledelse, Venstrepartiet har havt i den senere Tid under fanatiske Idealister udenfor Gaardbrugerstanden.

Vi mener, at Gaardbrugerne helst bør slutte sig om sine egne bedste Mænd som sine Repræsentanter paa Thinget.

C. Wiel Gedde. A. C. Haneborg. Chr. Unneberg. S. J. Skjeggerød. J. Heier. O. M. Kjær. Chr. Østensvig. M. Hansen Rosnæs. Even Grini. P. Grindstad. A. Torkildrud. C. K. Lund. A. Huser.

Om „Vikings" Reise holdt Kaptein Magnus Andersen Torsdag Aften Foredrag med Lysbilleder i Brødrene Hals's Konsertlokale, der var fyldt af Tilhørere, som modtog Foredraget med meget Bifald.

„Eldorado"s tredie Torsdagskonsert var godt besøgt. Thorvald Lammers høstede stærkt Bifald og fremkaldtes 10 Gange Det musikelskende Publikum bør mærke sig Eldorados Torsdagskonserter.

100 Fiskere paa Isflag.

Bureautelegram til herv. Blade.
Helsingfors, 15. Febr.

Nat til Onsdag satte Isen sig i Bevægelse ud mod Havet i et Omfang af 10 Mil.

Ifølge hertil indløbne Meddelelser befandt der sig ude paa Isen over 100 Fiskere med Heste. Der blev straks truffet Foranstaltninger til deres Redning. Det er endnu ubekjendt, om nogen er omkommet.

Fra Haugesund.

Haugesund ¹⁵/₂ (H. O. T. B.)

Spørgsmaalet om Bevilgning af Haugesunds Bidrag til Jernbane Flekkefjord—Egersund, der efter Henstillen fra Amtet var antaget til fornyet Behandling, blev i Repræsentantmøde igaar efter Amtets Forslag, besluttet udsat, indtil Storthingets Beslutning foreligger.

Distriktslæge Eyes Begravelse foregik igaar under stor Deltagelse. En smuk Krands lagdes paa Kisten fra Stavanger-Kommune, hvem Afdøde skal have testamenteret Størstedelen af sin Formue.

Skyldes det Uvidenhed eller Frækhed at radikale Blade endnu giver det rene Venstre Æren for Ophævelsen af Salttolden, Trælasttolden og Veiskatten og specielt nævner dette blandt det Steenske Ministeriums Fortjenester? spørger „Vestlpst".

Sandheden er, at disse Sager afgjordes, efterat Steens Ministerium var gaaet af. Ja, dette Ministerium havde endog foreslaaet alle disse Afgifter bibeholdte; hvad mere er, det Steenske Ministerium havde endog foreslaaet Forhøielse af Trælasttolden. — Og dog faar Steen Æren for deres Ophævelse!

Angaaende Veiskatten har vi tidligere gjort opmærksom paa, at dens Ophævelse væsentlig er et Spørgsmaal mellem By og Land, som ogsaa Voteringen udviser.

Blandt dem, der stemte mod Veiskattens Ophævelse var Thr. Horst, Løvland, John Lund, Faye-Hansen, Michelsen, Krohn, Prahl, Johansen, Fasting og Münster. Allerede heraf fremgaar det klart nok, at det radikale Parti intet har at rose sig af i denne Sag.

Den tyske Keiser vil den 19ds. reise til Wilhelmshafen og samtidig aflægge Bismark et Besøg. Keiseren ankommer til Friedrichsruhe om Eftermiddagen og afreiser igjen samme Aften.

Omkomne Fiskere.

Tromsø ¹³/₂ (H. O. T. B.)

Lensmandens sidste Fiskeberetninger lyder paa, at Fisk fremdeles er tilstede, men Fangst er umuliggjort ved Uveir.

Under Fisket er omkomne i Hellesø 5 Mand og i Skjervø 7 Mand.

Bazaren

til Indtægt for den private Ungdomsskole og det paatænkte Friseminar paa Notaadden afholdes, om Gud vil, Lørdag den 3die, Søndag den 4de og Mandag den 5te Marts, henholdsvis fra Kl. 5 og 3 Eftermid. og Kl. 10 Formid. i Skolens Lokale paa Heibo. Bazaren begynder og slutter hver Dag med Opbyggelse. Kom og vær med og hjælp os, alle som har Syn og Hjærte for Ungdommens kristelige Undervisning og Bevarelse i denne vanskelige og farefulde Tid. Fraværende kan sende Bidrag (Gjenstande til Bortlodning eller Penge til at tage Nummer for) til hvemsomhelst af Undertegnede under Adresse Lilleherred. Selv de mindste Gaver modtages med Taknemmelighed.

Notaadden den 10de Februar 1894.

Tone Finnæs. Marie Vaala. Ingerid Finnæs. Ingerid Bentsrud. Nic. Bergh. Hedevig Smith. Sina Thomassen. Anna Thomassen. Tone Finne. Ingeborg Sætre. Kari Finne. Aaste Finne. Anloug Finne. Thora Finnæs. Helga Finnæs. Anloug Bentsrud. Ingerid Bentsrud. Emilie Knutsen.

Vexelfalskneriet.

Bankbudet arresteret.

Trondhjem ¹⁶/₂ (H. O. T. B.)

Kjøbmand Matzows falske Vexler er anbragte i 8 Trondhjemske Banker, kun Privatbanken har ikke villet antage hans Vexler. Selv opgiver han Vexelbeløbet til Kr. 70,000, hvoraf Kr. 60,000 falske, men hidtil er i Bankerne fundet Vexler for 115,000. De fra Norges Bank til Endossenterne i Tidens Løb udsendte Vaselbreve er fundet i Matzows Skrivepult, hvorfor Bankens Bud er arresteret. Vexlerne er dels helt falske, dels blande ægte og falske; de sidste godt efterfrevne.

Et radikalt Oplandsblad oplyser, at de, der har udskilt sig fra det radikale Parti, fordi de ikke kan gaa med paa dets seneste Program „aldrig har været Venstrefolk og aldrig bliver frisindede for andre end sig selv."

Dette er strenge Ord. Det er ikke bare Smaafolk, som paa den Maade bliver veiet og fundet for lette. Da den Mand, som i en Menneskealder var det liberale Partis anekjendte Fører, hverken vilde gaa med paa to Udenrigsministre eller almindelig Stemmeret eller paa den

Bombeattentat.

Det oplyses nu at den Mand, der kastede Bomben forleden Aften ind i Kafe Terminus i Paris og som først opgav sig at hede Lebreton, i Virkeligheden heder Emile Henry. Han er født i Barcelona af franske Forældre og har i den sidste Tid opholdt sig i London.

Kafé Terminus, i hvilken Explosionen den 12te Februar fandt Sted, ligger i Hotellet af samme Navn, i selve Jernbanestationen Saint Lazare. Hver Aften afholdes der Frikonsert, og imandags Aftes var ogsaa henimod Hundrede Personer nærværende der. Anarkisten, der har kaldet sig Breton, eller Le Breton havde sat sig hen ved det andet Bord fra Udgangen af, havde bestilt sig et Glas Øl, hvoraf han dog intet drak og fjernede sig efter nogle Øieblikks Forløb fra sin Plads. Medens han endnu stod i Døren, kastede han sin af en Sardelærste forarbeidede Bombe ind i Salen, henimod Orkestret, men rammede en elektrisk Lysekrone, som blev helt knust. Derefter faldt Bomben mellem to Marmorborde ned paa Gulvet.

Et Øieblik efter fandt Explosionen Sted med de sædvanlige grøngule Flammer. Den karakteristiske skarpe hvide Damp, som aldrig mangler ved Explosioner af Chloralkrudt og Pikrinsyre, opfyldte Rummet, det svære Speil faldt klirrende iknas mod Gulvet, og alle flygtede slagne af Rædsel. De saaredes Jammer og Raab om Hjælp lød mellem Forfærdelsen.

Forbryderen havde imidlertid søgt at redde sig ved Flugten, men blev forfulgt af en Kellner.

I Rue du Havre voxede Antallet af Forfølgere, men ingen havde Mod til at gribe Forbryderen, der holdt en stor Revolver i Haanden. I en liden Sidegade spærret imidlertid endel Politifolk ham Veien; han affyrede nu sin Revolver paa sin nærmeste Angriber, Politikonstabel Poisson og saarede den pligttro Politifunktionær livsfarligt ved at affyre tre Skud paa ham.

Kun med stor Møie kunde Politiet beskytte Forbryderen imod den ophidsede Folkemasses Raseri. Overstrømmet af Blod og med talrige Buler og Kvæstelser, ankom han endelig, fastholdt af sex Politibetjente, til Politistationen. Her maatte der ydes ham Bistand af Lægen. Forbryderen bevarede hele Tiden sin cyniske Frækhed.

Han er neppe tyve Aar gammel, af slank Figur, blond, med tyndt Kindskjæg og nogle enkelte lyse Haar over Læben. Øinene er blaa ag meget energiske.

Politipræfekten, Indenrigsministeren, Justitsministeren, Republikens Generalprokurør og flere andre høistaaende Statsembedsmænd besaa det strax afspærrede Lokale, hvor Ulykken havde fundet Sted, og fremskyndede Undersøgelsen mod Forbryderen.

Henry, der strax fra Begyndelsen af bekjendte sine anarkistiske Ideer, sagde sig først at være fra Barsailles, derefter fra Marseille. Han taler imidlertid den uforfalskede Pariserforstadsdialekt, og skal, som før nævnt, netop være vendt tilbage fra London. Han gjenkjendtes strax som den, der havde kastet Bomben og erkjendte dette, men begyndte efter kort Tid frækt at nægte at have haft noget med Sagen at skaffe. Foruden den haardt saarede Politifunktionær Poisson saaredes to af Gjæsterne i Kafeen svært, ti i lettere Grad og omtrent femten fik lettere Skrammer.

Den af Forbryderen benyttede Bombe var, ligesom den Vaillantske, en med grønt Krudt fyldt Vende-Bombe, der var ladet med Bly-, Kobber- og Zinkstykker.

Da Explosionen først skeede, efterat Bomben var faldt ned paa Gulvet, blev de fleste Saarede rammede i Benene. To Personer fik Skinnebenet aldeles knust. Blyladningens Penetrationskraft var saa stærk, at Stykkerne var trængt dybt ind i Marmorbordenes Plader.

Forbryderen blev endnu samme Nat anbragt i Undersøgelsesfængslet. Doktor Bertillon paa det anthropometriske Bureau søgte at komme efter Forbryderens virkelige Navn.

Paa Boulevarderne blev Efterretningen om Bombeattentatet først bekjendt efter Theaterforrestillingens Afslutning, hvorpaa en svær Menneskemasse strømmede sammen paa Gjerningsstedet, hvor der langt paa Nat maatte stilles en Sikkerhedsvagt. Samtlige Blade ser i dette nye Attentat Anarkisternes Hevn for Vaillants Henrettelse og kræver ufortøvet Straf over de Skyldige. Journal des Debats udtaler, at de nu forhaandenværende Love er utilstrækkelige til at beskytte Samfundet.

De tre haardt saaredes Tilstand er meget kritisk; de øvriges Saar viser sig at være lette. Som Følge af Explosionen har de fleste Reisende, som boede i Terminus-Hotellet, forladt dette."

En anden Korrespondent beretter, at Bomben skal være kastet ind i Kafeen udenfra. Inde i denne saaredes omtrent femten Personer i større og mindre Grad, og alle blev uopholdelig bragt hen til de i Nærheden værende Apothekker, hvor den første Forbinding blev paalagt. Gjerningsmanden sagdes fra først af at være en afskediget Kellner ved Terminus-Kafeen, som paa denne Maade vilde hevne sig over at være blevet afskediget. Den haardt saarede Politifunktionær blev i døende Tilstand bragt til Hospitalet. Saasnart Kafeen var forladt af Publikum, blev Jernjalousierne sænket, og der ordineredes Vagttjeneste for Natten. I hele Kvartalet herskes den voldsomste Ophidselse. Alle Butikker blev strax lukkede.

Ankommen til Politistationen erklærede Forbryderen at hede Le Breton. Til Lægen, som forbandt ham, ytrede han, at han havde villet hevne Vaillant; videre Attentater skulde snart finde Sted. for at ødelægge Bourgeoisie-Samfundet.

Antallet af de ved Bombeattentatet saarede Personer skal, ifølge de seneste Telegrammer i „Die Post", beløbe sig til 24 Personer. Forbryderen benægter at være Ophavsmand til Attentatet, men bekjender sig aabent at være Anarkist. Blandt de af Revolverskudene saarede er ogsaa en Dame ved Navn Emmanuel, som i ham bestemt vil have gjenkjendt Gjerningsmanden. Man tror, at Forbryderen har Medskyldige. Endel mistænkelige Individer arresteredes paa Jernbanestationen. Forbryderen taler flydende engelsk og fransk".

Siecle minder om, at en Del af Pressen har grebet Ordet for at benaade Vaillant og spørger, om nu den samme uheldbringende Komedie skal sættes igang igjen i Anledning af denne sidste Forbryder. „Enhver Eftergivenhed og Svaghed ligeoverfor Socialisterne, der ifølge sine Anskuelser og Formaal er Anarkisternes Medskyldige, vilde være Forræderi," siger Bladet.

direkte Skat i den Form, hvori den nu er indført, følger heraf ligefrem, at han „aldrig har været Venstremand“.

Vi vil ikke forsøge at rokke Bladets Overbevisning om at saa forholder sig. Det bliver i Grunden bare en Strid om Ord. Bladet og dets Partifæller har nu engang sine egne uforgribelige Meninger om, hvad der forstaaes ved „Venstre“. I dets Tanker staar Hr. Ullmann som den typiske Repræsentant for dette Parti, og vi indrømmer meget villig, at Johan Sverdrup ingensinde har hørt til Hr. Ullmanns Parti.

Forlis.

Farsund 14/2 94. (H. O. T. B.

Skonnert „Charlotte“ af Stavanger, paa Reise til Hjemstedet med Kul, sank inat ved Lindesnæs. Mandskabet reddede sig i Baadene ind til Lillehavn, hvorfra de ankom hertil iaften.

„Om Husmoderen“ skriver Fr.-halds Tilskuer:

„Husmødre, Husjomfruer og ellers alle kvindelige Personer, hvis Titel begynder med Hus —, bør gjøre sig bekjendt med sin Kollega Husmoderen, et Tidsskrift for Hus og Hjem, som nu har begyndt sin 8de Aargang.

Det indeholder et rigt og passeligt blandet Stof, Skildringer af mere bekjendte Kvinder, smaa Noveller og anden lettere Lekture, men ved Siden deraf — og det er Hovedsagen, — en Mængde nyttige Raad og Opskrifter vedrørende Husholdningen og Stellet i Hjemmet, hvorledes Kvinderne skal stelle paa bedste Maade baade om Børnene og om de elskværdige Mænd eller Fædre eller Brødre eller Fættere eller hvem nu deres varmeste Interesser dreier sig om, hvorledes de skal holde alt i Orden og samtidig holde Ideens Fane høit, hvorledes de skal lave strikkede Knævarmere til gamle Onkel og driver kemiske Studier i Kjøkkenet, hvorledes de skal holde sig selv ungdommelige og bedaarende, og samtidig opdrage Mand og Børn o. s. v. o. s. v.

Tidsskriftet koster kun 1.65 pr. Halvaar men en virkelig meget mere værd, kaa vi tør trygt anbefale det til alle vore svindelige Venner“.

Stormen.

Fra Hamburg meddeles: Imandags her en ren Orkan, der var saa voldsom, at 80 Hustage og 65 Skorstene nedblæste. Efter hvad man hidtil har kunnet erfare, skal ogsaa 12 Mennesker være omkomne.

Fra Berlin meddeles: Siden Lørdag Nat har der herskct en heftig Storm, som har anrettet mange Ødelæggelser. Paa Stettiner og Stralauer Banegaarde bleve Tagene over Perronerne afrevne, og i Thiergarten oprykkedes mange store Træer med Roden.

Fra Sverige meldes saa at sige fra alle Dele af Riget om ualmindelig stærk Storm i disse Dage og om derved foraarsagede større eller mindre Ødelæggelser. I Malmø blev endel af Skifertaget revet af Stationsbygningen og slynget langt bort. Det samme var Tilfældet med en til St. Petri Kirke hørende Bygning og med mange private Huse.

De nordsletsvigske Blade bringe en Række Meddelelser om de Ødelæggelser, der ere foranledigede af Stormen. I Flensborg var den, ifølge "Flensborg Avis". paa sit høieste Kl. 3 om Natten. I Forstaden Jørgensby blæste Taget af et Hus, i Vor Frue Skov blæste henved 400 Træer omkuld, hos en Gartner ødelagdes 3—400 Vinduesruder. Vandstanden i Havnen var saa lav, at en Jagt var nærved at kantre og maatte gjøres fast med Touge og Trosser. Ved Brink (Møgeltønder) blæste en Lade omkuld, og Eieren, der befandt sig i den, dræbtes. Ved Egersund strandede to Jagter. Paa Banegaarden ved Byen Slesvig styrtede Perrontaget ned. I Nordslesvig optraadte der midt under Stormen et stærkt Tordenveir, under hvilket Temperaturen sank fra + 5.5 til 0 Gr. Celsius.

Levende brændt.

Fra Berlin berettes om et forfærdeligt Ulykkestilfælde, som har ramt en ogsaa her i Norge kjendt Familie Kammerraad Jonas, hvis Hustru i Lørdags er brændt levende.

Det alderstegne Ægtepar boede for Tiden i en Villa, beliggende i Bismarckstrasse i Groß. Lichtenfelde, hvor de havde leiet første Etage. Den 87-aarige Fru Jonas har i de sidste 10 Aar lidt af Ansigtskræft, og i de sidste 14 Dage var hun saa svag, at hun ikke uden fremmed Hjælp kunde forlade Sengen. Foruden Ægteparret fandtes kun en Tjenestepige i Leiligheden. Fru Jonas havde sit Sovekammer i det østlige Værelse, medens Kammerraad Jonas boede i den modsatte Ende, og mellem de to Sovekammere fandtes to andre Værelser.

Lørdag Nat Kl. 12 havde Kammerraad Jonas efter Lægens Forskrift givet sin Hustru nogle Draaber og derefter selv begivet sig til Ro.

Foruden en liden brændende Lampe stod der altid paa Fruens Natbord ved Siden af endel Smaaflasker med ætheriske Stoffe, som den gamle Dame benyttede til Lindring af sine Smerter, et Lys og Fyrstikker.

Kl 2½ Lørdag Morgen blev Kammerraad Jonas vækket ved høie Raab om Hjælp, der kom fra Hustruens Soveværelse. Han styrtede derind og fandt hende liggende i Sengen, men brændende over hele Legemet. Uagtet han hurtigt fra Sideværelset hentede endel Tæpper, som han kastede over hende for at kvæle Flammerne, kom Hjælpen forsent, thi Døden var i Mellemtiden indtraadt. Ilden havde bredt sig over hele Legemet og forplantet sig til Sengen og Natbordet.

Efter at Liget var fjernet, slukkede Kammerraad Jonas ved den tilkaldte Tjenestepiges Hjælp Branden. Sandsynligvis har den Syge i Løbet af Natten villet tænde Lyset for at tage Æther og er da kommen en Flaske Æther for nær med den brændende Fyrstikke.

Cand. Frits Hansen
holder
politiske Foredrag.

Ytre Rendalen i Komunelokalet 17de Februar Kl. 5 Eftm.
Aamot paa Nordre Moen 19de Febr. Kl. 5 Eftm.

Adgang for enhver. Ikke Diskussion

Arbeidskommiteen for Centrum i Hedemarken.

Gården Bergan

i Borre, nær Augestad jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre. 150 mål god indmark, 100 mål udmark og skog (rigelig til husbehov) gode husebygninger ***særdeles billig og på gode vilkaar*** tilsalgs ved ***aevokaterne Frits Kiær og Emil Roll***, Christiania.

Kr. 35 000 a Kr. 40 000,

udlaanes mod 1ste Prioritets Pant i Eiendomme i Christiania og helst i **en** Obligation.

Advokat Schaanning
Ø. Slotsgd. 12 B. Hj. af Carl. Joh. Gd.

New-York
Stempelfabrik
Norges største
*Graver*forretning,
Kongensgade 19.
Telefon 1203.
O.P. K.T.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No 25, Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge. Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

C. Jansen
Kurvmager
— 25 Lilletorvet 25 —
smukt Udstyr af Kurv- og Kurvmøbler til uhørt billige Priser.

Gudbrandsdals Faarekjød.
Ny Fleskeryg atter ankommet til **Andreas Berge.**

Fin Raköret hos **Andreas Berge.**
Pilestrædet 3.

Læderremme, extra.

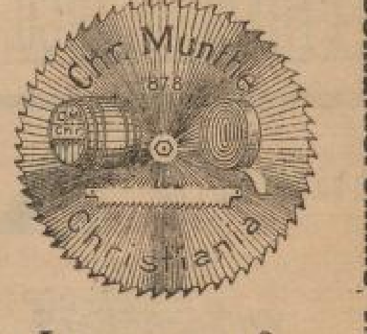

Bomuldsremme billige.

Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opg ngsblade,
File, Høveljern, taal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Hvidevare-Udstyr.

Dækketøier
norske, tyske, engelske & franske
Haandklæder & Haandklædetøier
Lagen- og Pudevarlærreder
Bolster, Tæppesirts og Satin
Fjær, Dun, Krølhaar
Gardintøi, Rullegardintøi
Uldtæpper, Sengetæpper.

Snipper, Manchetter, Kraver,
Skjorter, Slips Strømper,
Uldtrøier, Underbenklæder
for Damer, Herrer og Børn.
Lommetørklæder.

Lærred. Bommesi,
Stout, Shirting,
India Twill, Demet,
Piqué, Brllantine,
Linlærred, Cambric,
Flonel & Uldtøi.

Forlang Prøver, Priskuranter og Udstyrs-Overslag. Udstyr og Undertøi leveres fuldt færdig.

PETER ECKERSBERG,

Hjørnet af Kongens- og Carl Johans Gde.

P. & O. Holter

Skippergaden 17 c. Telefon 1331 & 893
anbefaler fra sin
Kulforretning:
1ma. Husholdningskul (Alanton)
- Newcastle Dampkul
- Anthracite Nøddekul
- Gascokes
og fra sit
Maskin Vedhuggeri:
Tør Granved } **hel og huggen.**
- Birkeved }
Lægtekap, fortrinlig til Opfyring.
Alt til moderate Priser.

anden Side en Millionær i sin bedste Alder, paa hvis Karakter, der ikke var noget at udsætte. Han havde arbeidet sig op og var sin egen Lykkes Smed, og om hans moralske Vandel havde aldrig den fine Verden hørt et nedsættende Ord. Den almindelige Dom var, at Lord Allandale havde handlet baade med Forstand og Klogskab, da han lod sin yngste Datter, — han havde elleve Børn —, indgaa Ægteskab med Sir Joseph Higginson.

Man hørte aldrig, at den unge Dame beklagede sig. Hvis hun havde drømt om et andet Ægteskab, saa var den Drøm forlængst forbi, da hun første Gang saa den rige Sir Joseph. Det blev sagt hende, at det vilde være godt for hele Familien, hvis hun modtog hans Tilbud, og at det vilde være en stor Lykke for hende selv. Han kunde hjælpe hendes Brødre, af hvilke flere var Embedsmænd, medens de af Flokken, der var af en mere driftig Natur, beskjæftigede sig med Handelsforetagender og fremviste sit aristokratiske Navn blandt Deltagerne i et eller andet nyt Kompani. Som hans Hustru kunde hun være sine Søstre til Nytte, thi det store Hus i Arlington Street vilde være en bedre Skueplads for Giftermaalsplaner end den temmelig forfaldne Bolig i Mayfair, som Familien Mountford havde Vanskelighed med at vedligeholde, og hvis fornemste Førtjeneste bestod i visse mystiske Traditioner om gamle Skandaler, Dueller, Bortførelser, Familiestridigheder og tvungne Giftermaal, der var lænket til de triste Værelser, hvori Lord Allan-

fra Hus til Hus, saa længe, at jeg var ganske udmattet af at høre de samme Spørgsmaal overalt. Hvad brød jeg mig vel om den fillede Mand eller hans Forstand?

„Jeg vilde gjerne hjælpe denne Stakkel,“ sagde hun, og paalagde alle dem, hun spurgte, at udfinde noget om ham, forat hun kunde yde ham Hjælp.

„Er der intet Galehospital i Nærheden, hvorfra han kan være flygtet! spurgte hun en aldre Kone, som lod til at være forstandigere end de Øvrige, vi havde udspurgt.

„Intet uden i Durock, firti eng. Mil herfra.“

Undersøgelsen var øiensynlig ikke til nogen Nytte, og min Tantes kjærlige Hensigt bar ingen Frugter. Eftermiddagen var kold og stormfuld; jeg følte, at min Næse var blaa og mit Humør var under Nul, men Lady Dunluce synes at være aldeles ufølsom for Kulden. Da hun ikke var tilfreds med at spørge fra Hus til Hus i Landsbyen, kjørte vi en lang Omvei for at gjentage de samme Spørgsmaal i nogle afsides beliggende Hytter, og det var næsten mørkt, da de graa Mure af Dunluces stærke Borg viste sig for os. Jeg betragter aldrig dette Middelalderens Bygningsværk uden at føle en Misundelse, som ingen nylig erhvervet Rigdom kunde indgyde mig. Jeg misunder Lady Dunluce at være Herskerinde paa et saadant herligt Sted, og jeg er stolt af at vide, at jeg nedstammer fra Mænd, der har kjæmpet for Konge og Land.

Jeg undertrykte alle mine ærgerlige Følelser un-

Brødrene Sørensens
Lærred- & Hvidevareforretning
anbefales som godt forsynet med:

Fransk & engelsk Stout
Shirting & Bommesi
i lma Kvalitet

Norsk
bleget & ubleget
Lærred
Bommesi & Twill
til Fabrikpriser

Lagenlærred
bleget & ubleget
Lagenstout
Linlærred
Haandklædedreil
Haandklædestrie

Negligéartikler
India Twill
Demet
Brillantine
Pique
Flosbommesi

Cambric
Lennon
Victoria-Lawn
BroderedeLængder
Blonder engelske & tyske
Vadstena-Blonder.

Prøver franco. **Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.**

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

Lager af:

Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg.
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker**.
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.

Repræsenterer:
Gebrüder Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Parafin-Olie Co., Glasgow, Paraffinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jølsen, Tændstikfabrik, Bryn,

---

O. Jacobsons Maskinværksted,
Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

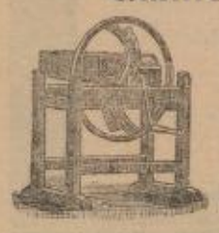

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.
Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Østers. Store friske Østers i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Marineret fed Sild og Silderulletter fra Consul O. C. Axelsen i Flekkefjord, pirma Varer, sælges i smaa Dunke i Bazaren 45.
Julius Nobye.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.
Vinterfrakker og Dresser
i stort Udvalg.
Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.
S. Almlof, Skrædder,
Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

K. J. Kjællqvists
Skrædderforretning,
— 7 Øvre Slotsgade 7, —
Hjørnet af Prindsensgade,
anbefaler
Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

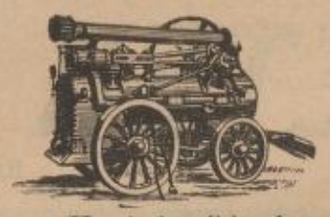

Lokomobiler
af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.
Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.
Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.
S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Stockholms Punsch!
J. L. Lundberg & Co.s
Calorie-Punsch
sælges i de fleste Brændevinsudsalg
à Kr. 1.50 pr. ½ Literflaske med Fläske.
General Depôt for Norge hos
Axel Smith — forhen B. Thunes — Vinhandel
Christiania.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10
Christiania
Rolfsen & Graff.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

der den lange og kolde Kjøretur, men jeg kunde ikke godt holde min Nysgjerrighed i Tømme.

„Du maa føle en særegen Interesse for denne Mands Tante, siden du spørger saa omhyggelig efter ham", sagde jeg.

„Du har Ret, Cora, jeg har en særegen Grund dertil," svarede min Tante i en Tone, som forbød flere Spørgsmaal.

Jeg vidste, at jeg maatte vente paa Tid og Anledning, før jeg fik mere at vide! Hun maatte have en vægtig Grund — hvis jeg skal domme efter Udtrykket i hendes Ansigt — hun maa føle ligesaa megen Interesse for Manden, som for Reiser i „Afrika". Af al Magt vil jeg herefter søge at faa denne Hemmelighed opklaret. Mit eget Liv frembyder ikke meget af Betydenhed, derfor har jeg Tid nok til at spekulere over min Tantes.

Naar blot John Coverdale vilde forelske sig i mig, da vilde Livet faa en anden Farve! Det vilde ikke længer forekomme mig graat og ensformigt, men antage alle Regnbuens livlige Kulører. Jeg er just ikke selv forelsket i dette Monster paa en ung Mand, men alle unge Piger ønsker, at en eller anden vil elske dem; at vinde Mændenes Kjærlighed er Kvindens Opgave i Livet. Jeg ved, jeg ikke er nogen Skjønhed, men jeg har dog ofte hørt om Kvinder af almindeligt Udseende, som har gjort en Erobring. Lad mig tænke herpaa, naar jeg er fortvivlet over mine egne Kaar. Imidlertid vil jeg anvende min Tid til Studiet af min

Tantes Karakter, Hun har været meget god mod mig, og jeg burde holde inderlig af hende i alle Henseender, men jeg tvivler paa, at hun virkelig nærer nogen Hengivenhed for mig. Hendes Liv er ledet af faste Grundsætninger; hun taaler mig og beskytter mig, paa samme Maade som hun gaar i Kirke i det kolde, fugtige Veir, fordi det er en Pligt hun bør opfylde.

2det Kapitel.

Næsten treogtredive Aar før den Aften, da Coralia Urquhart skrev disse Optegnelser i sin Dagbog, forbausede Sir Joseph Higginson sine Damer og Naboer ved at indgaa et fornemt Ægteskab og bringe en ung Pige hjem til sin prægtige Bolig, Ellerslie Park.

Han var fireogfemti Aar gammel med et almindeligt Ansigt og en temmelig klodset Figur, men han var en af de rigeste Kulgrubeeiere i det nordlige England, og hvis hans Naboer og nærmeste Venner forundrede sig over denne Forbindelse, saa blev den alligevel betragtet af den fornemme Verden i London, som en meget naturlig Begivenhed. Her var paa den ene Side Jarlen af Allandale med en stor Familie, — han havde været gift to Gange, og ingen af hans Hustruer havde bragt ham Formue, — og paa den

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Livsforsikringsselskabet
STAR
Telefon no. 1797. Storthingsgaden 2
Barneforsikring.

Nr. 22.*) | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag den 20de Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Inkasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skipperg. 28, Christiania.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Lad ikke Solen gaa ned over din Brede.

Frits og Gertrud var forlovede — og deres Lykke var grænseløs.

De gjorde Forlovelsesvisiter, og under en af disse traf det sig, at en bedaget, men klartseende og erfaren Onkel føiede følgende Ord til sin Lykønskning: „Jeg vil give eder et godt Raad med paa eders Livsvei; læg eder det paa Sinde saa vil eders Ægteskab blive lykkeligt — det er det gamle Skriftsprog: „Lad ikke Solen gaa ned over eders Brede!"

Over deres Brede! — Det var næsten, som om en Sky for et Øieblik drog hen over deres unge Lykkes Sol.

Men Frits og Gertrud smilede til hinanden, og da de igjen var alene, sagde den sidste: „Hvad mon Onkel egentlig mente med dette Ordsprog? Han kunde i alt Fald let have valgt et, der var smukkere;"

Og derefter tænkte hun ikke mere over denne sag.

En Tid efter Brylluppet havde de en Dag sin første, alvorlige Strid. Frits gjorde sin Kone vred med en saarende Ytring, og hun gjengjældte den med flydende Tunge og onde Ord. Frits kom med Spydigheder, der gjorde hende endnu mere forbitret. Aftenen kom, og for første Gang saa de to unge Mennesker, der dog holdt saameget af hinanden, Solen gaa ned over deres Brede.

Endnu var Striden ikke udfægtet, men i Stedet for de hidsige Ord var der kommen taus Trods. De taug begge, undgik endogsaa at tale det nødvendigste og gik ligesaa tause i Seng.

Den næste Dag begyndte ligedan — ikke et Ord. Medens Frits var borte for at passe sine Forretninger, blev det svært for Eva helt at fastholde sit uvenlige Sindelag. Men hendes saarede Stolthed hviskede: „det er ham, der først har fornærmet mig, det er ham, der skal gjøre Afbigt; hvorfor skulde jeg være den, der bad om godt Veir? — Men hvis han nu ikke gjør det, hvad skal det saa blive til? Saaledes som det er, holder jeg det ikke ud!"

Henimod Middag kom der Bud, at Frits først vilde komme hjem hennimod Aften.

Frits fandt sin unge Hustru staaende ved Vinduet. Han tilkastede hende et kort, forskende Blik — til hans Overraskelse laa der et blidt Udtryk i hendes Ansigt. Hun havde i Løbet af Dagen kjæmpet en god Strid, og det var hendes Stolthed, der var den besejrede. Hun gik ham imøde. „Det var dig, der begyndte, men jeg byder dig Haanden. Tænk paa det Raad, vor gamle Onkel gav os. Lad os aldrig mere lade Solen gaa ned over vor Brede!"

Der havde hun ham saa godt som for sine Fødder.

Men det gyldne Ordsprog blev for dem en Ledetraad til et lykkeligt Ægteskab. Kom der i Løbet af Dagen Kurrer paa Traaden, saa fandt Aftenen dem altid Haand i Haand og med Enighed i Hjertet. Tante Lotte i „Jyllp."

*) I forrige Numer stod feilagtigt No. 22 istedetfor No. 21.

En Indledning til Artiklen om Næringsveiene.

Det er vor Hensigt i en Flerhed af Artikler at gaa gjennem Rækken af vore vigtigste Næringsveie, paavise deres Standpunkt sammenlignet med de tilsvarende i andre Lande og drøfte, hvad der kan gjøres for at bruge dem paa Høide med, hvad vi virkelig formaar at præstere, naar vi faar Øine til at bruge de rig Hjælpekilder, hvormed Naturen har udstyret vort Land. Til en Begyndelse vil vi kaste et Blik ud over Landet og pege paa dets oprindelige, naturlige Hjælpekilder og de deraf betingede Næringsveie.

Norge er et høit Fjeldland, hvis øverste Tinder og Rygge er bedækket med evig Sne og Is. Det er omgivet af og stærkt indskaret af et praktisk talt overalt isfrit Hav. Det bærer paa sin Overflade Skoge, som fordum har været meget større, men endnu er meget betydelige. Paa de høitliggende Flader, som strækker sig mellem de dybe Dale, er der vidtstrakte og gode Græsbeiter. Klimatet er saapas fugtigt, at Elvene er meget vandrige i Forhold til sin Længde og desuden paa Grund af Landets Høide og de mange Sjøer, der danner naturlige Reservoirer, jevnere forsynet med Vand Aaret rundt end Tilfældet er i de fleste Lande. Paa Grund af Høideforskjellen fra Udspring til Udløb danner de utallige Fossefald, saa at vort Land maaske kan præstere mere Vandkraft end hele det øvrige Europa tilsammen. I de Have, der støder til Norges Kyster, og tildels inde i Fjordene, er der stor Fiskerigdom. Opsaa i Elve og Sjøer er der Fisk i Mængde og Plads til endnu mere. Norge har indenfor "Skjærgaarden" en saa godt som uafbrudt Række af let tilgjængelige og sikre Havne og har ogsaa her en Fordel fremfor de fleste af Europas Lande. Om Vinteren er Indsjøer og Vande for det meste bedækkede af et Islag, der paa Østlandet og i det nordenfjeldske kan opnaa en betydelig Tykkelse. De naturlige, oprindelige Næringsveie deler sig af sig selv i to Grupper, Landbrug og Sjøbrug.

Til Lands er Fædrift og Jordens Dyrkning den fra umindelige Tider fornemste Næringsvei, fordi den direkte skaffer Mennesket Livets første Fornødenheder. Levnetsmidler tilveiebringes til Lands ogsaa ved Jagt og ved Fiskeri i Elve og Indsjøer. Ved Siden heraf byder Landet af sig selv Menneskene Tømmer og Ved til Husebygning og Brændsel. Fjeldet indbyder til Bergværksdrift og Udvinding af nyttige Stenarter.

Dette er til Lands. Havet, som den største del af Landets Befolkning har umiddelbart for Øie, byder et direkte Livsophold gjennem sin Fiskerigdom. I Forbindelse dermed staar Baad- og Skibsbyggeri, samt Sjøfarten, hvilke Næringsveie her i Landet er blevet befordret af de gode Havne og af Tilstedeværelsen af Skibsbygningsmaterialier i Skogene.

Vi kan regne at Norge traadte over fra Middelalderen til den nyere Tid i Kristian den 4des Regjeringsaar. Ved dette Tidsskifte fandtes der i vort Land foruden almindelig tarvelig Haandværksdrift saa godt som kun saadanne Næringsveie, som ligefrem var knyttet til Landets Naturforhold og saa at sige bød sig selv frem til Landets Indbyggere. Disse fandtes næsten kun i en meget primitiv Form.

Agerbrug og Fædrift stod vel neppe i andre Lande synderlig høiere med Hensyn til Fremgangsmaade og Redskaber. Men vore Naturforhold nedlagde et absolut Veto mod at Agerbruget kunde blive en Rigdomskilde med de Methoder og de Redskaber man dengang brugte. Det ydede dog det nødvendige til Livsophold for en tynd Befolkning i Indlandet, medens Kystbefolkningen maatte tilbytte sig hvad der manglede af Livets første Fornødenheder fra Udlandet. Skogbruget gav oprindelig næsten kun Brænde og Bygningsmaterialier. Men ved dette Tidsskifte læste Hollænderne os, at Overfloden af Træ kunde gjøres om i Penge eller Føde- og Luxusvarer. De hentede Bjælker og Stokke, som de forarbeidede hjemme, medens vore meget tarvelige Sagbrug endnu en Tid lang mest indskrænkede sig til at skjære for Bygden og nærmeste By. Bergværker dreves hovedsagelig for den danske Krones Regning af tyske Bergfolk. Stenbrud udnyttedes omtrent ikke, af Grunde, som vi har antydet i en tidligere Artikel. Man brød væsentlig kun Grundmursten og Kværnstene. Havets, Dernes og Elvenes Rigdomme blev, som i de fleste andre Lande dengang, fanget og tilberedt næsten saadan som Naturen uopfordret anviste, men den store Overflod af Torsk og Sild havde gjort denne Vare til en vigtig Udførselsartikel allerede i Middelalderen og skabt Bergens store Betydning. Sammed med Fisk sendtes Huder, Skindfælder samt Udbytte af Jagt og Fuglefangst o. l., i det hele hvad Naturen paanødede Menneskene uden nogen Kunstflid fra deres Side. Sjøfarten var endnu ikke vaagnet til Liv. Fisken udførtes med hanseatiske Fartøier, og noget nær vore eneste sjøgaaende Fartøier var Nordlandsjægterne. Det var Bjelkehandelen med Hollænderne som ved denne Tid lagde Spiren til Østlandets senere saa betydelige Skibsfart.

Naar man spørger, hvorfor Norge gjennem hele Middelalderen — da det dog stundom blomstrede i andre Retninger — ikke formaaede at udvikle nogen af de mere høitliggende Næringsveie, som selv i Sverige og Danmark, der sammenligningsvis stod lavt, havde naaet ikke liden Betydning, saa ligger Svaret deri, at Landets Uskikkethed til Agerbrug og den paa Grund deraf tynde og sprødte Befolkning gjorde Udviklingen af en høiere „Næringskultur" umulig. Agerbruget har næsten lige ned til vore Dage været Hovedbetingelsen for og Bæreren af Landets Velstand, Folkerigdom og Kultur. England er Nutidens største Fabrikland. Men det var de frugtbare Marker og Agere, som oprindelig skabte dets Velstand. Hollænderne vilde ikke være blevet det 16de, 17de og 18de Aarhundredes vigtigste Handels- og Skibsfartsnation, dersom de ikke havde begyndt med at dyrke Jorden med Flid og Held. Flandern var Middelalderens rigeste Industridistrikt. Men Flemingerne begyndte med at dyrke sine Sletter bedre end de omboende Folk. Endog de rige italienske Republiker havde vanskelig naaet saa stor Betydning, dersom de ikke havde været grundlagt paa de omliggende Distrikters Frugtbarhed og gode Dyrkning. I det hele taget var der før i Tiden, paa Grund af Arbeidets ringe „Deling" og paa Grund af Transportens Besværlighed og Kostbarhed, og dens Usikkerhed, afbrudt som den jevnlig blev ved Krige, en nødvendig Betingelse for et Lands Velstand, at det var kornproducerende. Det var saaledes selvfølgeligt, at Norge ikke kunde naa høit hverken i Folkemængde eller Rigdom, at det sammenlignet med Slettelandene omkring Nord- og Østersjøen næsten var en Ødemark, og at Nordmændene med Hensyn til Kunstflid, Haandværk og Industri vedblev at være et raat og udviklet Folk.

Forholdene har i nu i meget Forandret sig. Transport, selv fra de fjerneste Egne, er bleven let og bekvem. Krige er blevet en Undtagelse i Stedet for en Regel. Kornavlen er derfor ikke længere nødvendigvis Grundlaget for alle andre Næringsveie. Befolkningens Tæthed beror ikke bare Jordens Frugtbarhed. Berglande som Schweitz kan være tættere bebyggede end kornudførende Slettelande som Ungarn og Rumænien. England og Skotland har en langt større Folkemængde end de kan brødføde, og herskede ikke de britiske Øer over alle Have, vilde de i Tilfælde af Krig kunne være udsat for Hungersnød.

Norges Mangel paa Sletter, skikkede til Kornavl, er derfor ikke længere nogen uovervindelig Hindring mod at det bliver et folkerigt og velstaaende Land. Men det Omslag, der har fundet Sted i Kornavlens Stilling til de andre Næringsveie er endnu af en for ny Dato til at Virkningen har været synderlig dybt indgribende hos os. Vi vil i det følgende vise, at vore Næringsveie endnu har fjernet sig saa lidet fra det oprindelig givne Grundlag, at Ligheden mellem Norge under Kristian den 4de og Norge i Slutningen af det 19de Aarhundrede er betydelig større end mellem England nutildags og England paa den Tid, da det Stuartske Kongehus besteg Tronen.

Vold mod en Politikonstabel.

Den 12te December sidstleden ved 4-Tiden om Eftermiddagen gik 3 noget berusede Personer opover Toengaden og sang og skraalede og holdt Spektakel. Den patrulljerende Konstabel henvendte sig derfor til dem og anmodede dem om at forholde sig rolige, men fandt at maatte føre den ene af dem, en 20 Aar gammel Pladearbeider, som nægtede at opgive Navn og Bopæl, med sig til Polististationen. Den anholdte begyndte strax at gjøre al den Modstand, som han kunde, saa at de endog begge faldt overende i Gaden 2 Gange. En Gang fik han revet sig løs og tildelte da Konstablen 2 kraftige Slag i Ansigtet over Næsen, som blev slaaet tilblods. Under stadig voldsom Modstand lykkedes det dog Konstablen, som styrkevis endog bar den anholdte, at faa denne bragt paa Stationen.

Som sædvanligt under saadanne Arrestationer samledes der sig ogsaa denne-gang en stor Sværm, som paa forskjellig Vis, ved Spænd, Stenkast og lignende, søgte at lægge Konstablen Hindringer iveien. Et Par Personer, som Konstablen anmodede om at assistere sig, truede den anholdte til at undlade dette.

Den anholdte Pladearbeider ilagdes Meddomsretten idag for dette sit voldsomme og brutale Forhold Fængsel paa Vand og Brød i 15 Dage.

43 Mand dræbt.

Fredag fandt der en stor Ulykke Sted ombord i det nye tyske Panserskib „Brandenburg". Under forceret Prøvefart revnes nemlig Pakningerne paa Sikkerhedsventilerne af en endnu ukjendt Grund bort, og Dampen fra alle Kjedler strømmede ind i Maskinrummet, der var fuldt af Folk. Man antager, at 7 Personer øieblikkelig dræbtes af den kogbede Damp. Ialt er nu 43 afgaaede ved Døden.

Socialisterne begynder at blive paagaaende. I en længere Artikel i „Ringerikes Blad" redegjør Sognepræst Færden for, af hvilke Grunde han meldte Redaktøren af „Hønefos Tidende", fordi han havde indrykket et falskt Avertisement i Færdens Navn.

I denne Redegjørelse fortæller Hr. Færden, at han fremdeles forfølges med Trudsler. Saaledes har han modtaget et anonymt Brev, hvori det bl. a. heder:

„Vi vil ved Leilighed skyde dig, enten hjemme gjennem Vinduet eller naar du reiser gjennem Skoven til Hønefos, eller har vi tænkt at skyde dig paa Prædikestolen, saa sandt hjælpe mig Gud!"

Ligesaa siges der:

„Dynamitbomber vil ogsaa blive forsøgt at sprænge dit Hus i Luften."

Et socialistisk Kapitalistforetagende. „Det norske Arbeiderpartis (Socialdemokraternes) Fællesbageri" skulde man vel tro var en rigtig Mønsterindretning med Hensyn til Arbeidets Ordning og Udbyttets Fordeling.

Det er imidlertid nok ikke Tilfældet, Efter hvad der meddeles os, saa holder nok Bageriet ikke egentlig nogen Normalarbeidsdag. Der arbeides baade 10 og 12 Timer. Og Arbeiderne har ikke bedre Løn der end andetsteds. Heller ikke har de nogen Andel i Nettoudbyttet. Endel af dette gaar til Arbeiderorganisationen, en anden Del til Reservefondet og Resten til Aktieeierne, der dog ikke maa faa mere end 10 — ti — Procent, hvilket jo maa kaldes meget beskedent.

Der er mange Kapitalister, som ikke tar høiere Renter, skr. „Dagbl."

Ullmanns Elever. Fra Flatdal skrives til „Bratsbergs Amtstid.": For en Tid siden blev der ansat en Lærer og en Kirkesanger her i Flatdal. Der havde meldt sig tre Ansøgere, deriblandt en fra Hr. Ullmanns Friseminar.

To af Ansøgerne indstilledes; den tredie, der var fra Ullmannskolen, blev ikke indstillet. Man besluttede meget mere enstemmig, at Posten skulde averteres ledig paanyt, hvis ikke en af de to indstillede fik den; nogen Lærer fra Ullmanns Anstalt vilde man ikke have der i Bygden.

Den elektriske Sporvei. Lørdag Kl. 10 skulde Prøvekjøringen efter Bestemmelsen begynde over hele Linien. I det kolde Veir stod en Mængde Mennesker i de Gader, hvor den elektriske Sporvei gaar, og ventede paa at faa se den af Elektricitet drevne Vogn. Men de fleste ventede forgjæves. For det første begyndte nu ikke Kjørselen før Kl. 11, og for det andet saa kjørte ikke Vognen længere end ned til Hjørnet af Parkveien og Drammensveien. Derfra kjørte den tilbage til Kraftstationen ved Majorstuen. Kun ét Ulykkestilfælde fandt Sted, idet en Hest ved Synet af Vognen sprang ud. Manden kastedes af og forslog sig stygt.

Igaar var Prøvekjøringen indstillet af Hensyn til den store Færdsel med Heste opover til Holmenkolrendet.

Idag fortsættes Prøvekjøringen.

Sivert Nielsen har været syg nogle Dage, men igaar præsiderede han i Thinget.

Talmage tar Afsked. Dr. Talmage, den verdensberømte Præst ved Brooklyn Tabernakel, har tat sin Afsked som saadan. Hans Kirkes financielle Stilling var, uagtet den blandt sine Medlemmer tæller mange af Byens Rigmænd, saa daarlig at det blot syntes at være et Tidsspørgsmaal, naar den vilde bli erklæret fallit.

Sørgeligt Tal. I December Maaned gik der, efter hvad der er meddelt „Fremskr.", ca. 500 Ankere Brændevin gjennem Bandakkanalen til Vestfjeldene.

Til Afrika. Værnepligtig Sekondløitnant L. J. de B. Jürgensen har indgivet Andragende om 3 Aars Permission til Afrika for at træde i Kongostatens Tjeneste.

Atter Professorposten.

Regjeringen har i sit nu offentliggjorte Foredrag af 26de Januar angaaende den theologiske Professorpost, hvori den forøvrigt paa en overbevisende Maade fremholder Nødvendigheden af at det efter Biskop Bugge ledigblevne Embede uden Ophold besættes og afviser Storthingets Indblanding i Embedsudnævnelser, troet at burde gaa ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Storthinget uden Kongens Samtykke kan inddrage Bevilgning til ledige Embeder, og den har besvaret dette Spørgsmaal benægtende.

Det er efter vor Mening et beklageligt Feilgreb af Regjeringen at tage dette Spørgsmaal med i denne Forbindelse. Det var ganske unødvendigt, og det gjenopliver i et ilde valgt Øieblik Minderne fra den Tid, da det liberale Parti i Storthinget med en Styrke af over 80 Mand stod samlet mod et konservativt Mindretal af under 30. Regjeringen, der paaberaaber sig et tvilsomt Rigsretsprøjudikat af 1845, burde have indseet paa Forhaand, at Storthinget ikke i disse Tider vil svigte den Holdning med Hensyn til det absolute Bevilgningsveto, som det har hævdet uafbrudt i 80 Aar. Udviklingen gaar ikke baglængs, og naar Storthinget allerede for 50 Aar siden, dengang da Embedsmændene havde en i alle Forhold indgribende Indflydelse, med Kraft hævdede sit Standpunkt imod Bevilgningsvetoet, kan det ikke ventes, at Storthinget i 1894 vil slaa sig til Ro med Fortolkninger, som det i Forfatningens tidligste Aar har afvist.

Det forundrer os, at Regjeringen har fundet den nærværende Tid beleilig til en Diskussion som denne. Ingen ved bedre end dens høiagtede Chef at den mest glimrende Fortolkningskunst staar magteslos, ligeoverfor Tidsaanden og at et lidet Gran af politisk Lydhørhed er bedre end en vel forsynet Bagage af juridiske Kundskaber. Naar det her desuden gjælder noget, som altid har været omstridt indenfor Statsretslærernes Kreds, og som i andre Lande vanskelig kan tænkes at ville faa nogen praktisk Betydning, fordi ingen Regjering vil sætte et Veto mod hvad der er vedtaget af Repræsentationens begge Kamre — hvis Myndighed vort Storthing sammenfatter i sig — — saa bliver det endda vanskeligere at forstaa, hvorfor der fra Regjeringens Side er aabnet en „akademisk Diskussion" om Spørgsmaalet.

Der er sikkerlig et langt Skridt fra i et Departementsforedrag at hævde et Bevilgningsveto og til at beordre ubetalt en ikke bevilget og ikke i Lov foreskreven Gage. Et Skridt som det sidstnævnte vilde hos os kunne lede til uoverskuelige Følger.

Der er kun et forsonende Drag i Regjeringens Holdning i denne Sag. Dette er, at den har foretrukket den mindre Feil, at foretage en hovedkuls Udnævnelse til den theologiske Professorpost, fremfor den større Feil at trække Konsekvenserne af den i Departementsforedraget fremsatte Fortolkning af Storthingets Bevilgningsmyndighed. Men den burde idetheletaget ikke have sat sig i den Stilling at maatte vælge mellem to Feiltræk.

Vi vil udtale en sikker Forvisning om, at Regjeringen under den kommende Debat i Storthinget ikke vil tillægge sit Forebrag om dette Spørgsmaal anden Betydning end en videnskabelig Meningsudtalelse, der ikke kan trække politiske Resultater efter sig. Ved at vælge denne Holdning vil den gjøre det betydeligt lettere for alle Unionsvenner og Modstandere af almindelig kommunal Stemmeret at give den sin hjertelige og ubetingede Tilslutning i Valgkampen. Ingen Sidespørgsmaal bør kunne bringes ind. Striden bør ikke have noget med juridiske Fortolkninger at gjøre. Klart og uforvanskeligt bør Valgprogrammet stilles. Striden skal staa for eller mod Unionen, mod eller for en Samfundsudvikling i socialistisk Retning.

„Storebrand" og „Idun. I „Storebrand" er Udbyttet for 1893 bestemt til 5½ pCt. Til Reservefondet henlægges Kr. 98,475.

I „Idun" er udbyttet for 1893 bestemt til 4.8 pCt. af Grundfondets og Reserv- og Reguleringsfondenes samlede Beløb. Til Bonusfondet afsættes Kr. 71,646 og til Reserve- og Reguleringsfondene Kr. 23,882. Præmiereserven er steget til Kr. 127,643.

Brasilien.

Bureautelegram til herv. Dagblade

Paris, 18. Febr.

Ifølge Telegrammer fra Rio de Janeiro har Oprørseskadren indstillet med Beskydningen af Hovedstaden.

Befolkningen beder om Fred.

5000 Oprørere, der er kommen sydfra, skal være trængt ind i Staden Sao Paulo.

Unge Røvere. Bed1-Tiden Tirsdag Eftermiddag blev et Regningsbud i Tullins Gadr anfaldt af 2 Gutter, der frarøvede ham hans Væske, der indeholdt 50 Kr., hvorefter Gutterne sprang sin Vei og forsvandt ind i en Gaard i Nærheden. Regningsbudet fik imidlertid strax fat i en Konstabel og undersøgte sammen med denne Gaarden. og fandt endelig begge Røverne med Væsken paa Loftet, hvorefter Turen gik til nærmeste Politistation.

Udnævnelser Stiftskapellan Sørensen er blit Sognepræst til Hiss, Provst N. C. Anker Sognepræst til Troms, resid. Kapellan P. S Høegh Sognepræst til Eid, Kateket P. H. Borch Sognepræst i Alten, Kand. jur. v. der Lippe Buraachef i Justitsdepartementet, Kand. med. R. B. P. Brodtkorb Statsfysikus i Kristiansand, Foged L. E. Holmboe, Skattefoged i Trondhjem, Kaptein J. M. Boyesen Oberstløitnant i Ingeniorbrigaden, Distriktslæge J. Lund Distriktslæge i Alstahaug, Foged A. J. Haslund Foged i s. Gudbrandsdalen

Jakob Sverdrup i Drammen.

Statsraad Sverdrups Foredrag i Drammen igaar havde samlet ca. 500 Tilhørere, hvoraf adskillige fra omliggende Bygder. Den strenge Kulde og den daarlige Opvarmning, som Lokalet (Ridehuset) tilstedede, afholdt mange fra at møde frem. Det saglige, storslagne og vækkende Foredrag afbrødes hyppig af Bifald, og den dræbende og saglige Kritik over Radikalernes Politik gjorde stærkt Indtryk paa Forsamlingen, som trods den strenge Kulde i Lokalet fulgte Froedraget med spændt Opmærksomhed. Foredragsholderen endte med et indtrængende Ønske og et 9 dobbelt Hurra for Fædrelandet, hvori hele Forsamlingen deltog med Begeistring.

Formanden i Centrumsforeningens Bestyrelse, Statsraad Jacobsen, rettede en varm Tak til Foredragsholderen for det kraftige og varmende Foredrag, hvortil Forsamlingen sluttede sig under en sand Bifaldsstorm.

Om Aftenen afholdtes en belivet Sexa, hvori ogsaa en Del Høiremænd deltog. Centrums Viceformand, Dorktor Løvig, aabnede Talernes Række med en Skaal for Kongen, som modtoges med 3 Gange 3 kraftige Hurraer; derefter talte Statsraad Jacobsen for Foredragsholderen, Jacob Sverdrup, og dvælede ved hans fremragende Deltagelse i den politiske Kamp forrest i de kjæmpendes Rækker, uddelende hvasse Hug med sit skarpe Sværd; han fandtes altid der, hvor Kuglerne faldt tættest, og man kunde vel med Sandhed sige, at netop omkring Sverdrup regnede der voldsommest med giftige Pile fra Fiendens Rækker. Forsamlingen istemte kraftige Hurraer for Sverdrup. Sverdrup svarede med et Ønske om et godt Valg i Buskerud. Af senere Talere kan mærkes Gaardbruger Gunnerud for de tilstedeværende Høiremænd, der besvaredes af Overlærer Winther med en Tale for godt Samarbeide mellem Centrum og Høire til kommende Valg, Dr. Løvig for Gaardbrugerne, for hvilken Gaardbruger Anders Aas takkede med en Skaal for Ministeriet Stang. Byfoged Evensen talte for en besindig og fornuftig Politik, Statsraad Jacobsen for Storthinget, Gaardbruger Gunnerud for Johan Sverdrups Minde, idet han hævdede hans Stilling som vor største frisindede Folkefører. Gaardbruger H. Spikestad hævdede i en Tale Centrums politiske Stilling og Berettigelse.

Under Festen kunde selvfølgelig alle føle, at Høire og Centrum er to særskilte Partier, men den store Opgave, Modarbeidelse af Radikalismen og Hævdelsen og Virkeliggjørelsen af Grundlovens Bud om et frit, selvstændigt Norge i Forening med Sverige under en Konge, har ved dette Valg en saa sterk bindende Magt, at den maner til Samarbeide. Trods alt som skiller, fremkom ingen Mislyd under Festen, som tvertimod vil virke kraftigt til en bedre Forstaaelse og et intimere Samarbeide til de kommende Valg.

Fra Tvedestrand. Tirsdag og Onsdag sidstleden holdt Tateren M. J. Mathiassen Skou to Foredrag i Bedehuset hersteds om Fanterne i vort Land. Han mente at Autoriteterne havde taget denne Sag paa en feilagtig Maade og fremholdt sin Mening om hvorledes Staten bedst kunde faa en Ende paa dette Tater og Omstreiferliv. Foredragene var meget gode og oplysende, og Bedehuset var fuldt af opmerksomme Tilhørere.

Mathiassen er gift og har 6 Børn og er nu bosat i Ladestedet Sandnæs. Han har holdt Foredrag i Byerne vestenfor og fortsætter nu til Kristiania, hvor han vil frembringe sit Folks Sag for Regjering og Storthinget.

J.

Almindelig Stemmeret i Kommunen.

I Landets Byer tilsammentagne og i ethvert af Amterne vil en saadan Reforms Gjennemførelse — opsat paa Radikalernes Program — ifl. „Mrgbl." hidføre følgende Forandring i det Bestaaende:

I Byerne vil de kommunale Stemmemænd mer end fordobles,
I Smaalenenes Amt ligesaa,
I Akershus ligesaa,
I Hedemarkens næsten tredobles,
I Christians ligesaa,
I Buskeruds mer end fordobles,
I Jarlsberg og Laurviks vokse med vel det halve,
I Bratsbergs mer end fordobles,
I Nedenæs vokse med det halve,
I Lister og Mandals med omtrent det halve.
I Stavangers mer end fordobles
I Søndre Bergenhus næsten fordobles,
I Nordre Bergenhus mer end fordobles,
I Romsdals ligesaa,
I Søndre Trondhjems ligesaa,
I Nordre Trondhjems næsten tredobles,
I Nordlands mer end fordobles,
I Tromsø omtrent fordobles, og
I Finmarkens vokse med næsten det halve.

Det er efter dette klart, at man i de fleste Kommuner i Landet maa være forberedt paa den Følge af Indførelse af almindelig Stemmeret, at Raadigheden over Kommunens Anliggender vil tilfalde andre Mænd, og for det meste Mænd af et andet Samfundslag.

Storthinget.

Møde 19de Februar.

Jernbanedebatten.

Løvland (Jernbanekomiteens Formand) fremlagde som Tillæg til Indstillingen Forslag om, at Andragendet fra Jernbanekomitteen for Egersund—Flekkefjord Banen vedlægges Protokollen og Andragendet fra Roll m. fl. om Jernbaneanlæg fra Sell til Romsdalsfjordens Bund oversendes Regjeringen.

Formanden gik derpaa over til at behandle Bergensbanen, som han ikke kunde anbefale men maatte foreslaa udsat, hvilket var det samme som Forkastelse. Forslaget kunde selvfølgelig komme igjen næste Aar. Ved at vedtage Udsættelsesforslaget vilde man spare Tid ved at undgaa Realitetsdebat. Vedtagelse af Midtfjeldslinien vilde efter hans Opfatning være et skjæbnesvangert Feilgreb. Derimod kunde han være med paa en Linje til Eidsfjord eller til Sognefjorden. Men om disse Linjer samlede ikke de vestenfjeldske Interesser sig. Kun Nordre Bergenhus' Repræsentanter holdt paa Lærdalslinjen. Han mente derfor, at denne Bane burde udstaa. Men vilde Storthinget bevilge Bergensbane, saa burde det være den korteste og direkte Linje. Denne skulde koste 36—37 Millioner, men en Overskridelse af 10 pCt. var sandsynlig, saa det vilde antagelig blive ca. 40 Millioner Kroner. En Jernbane fra Nordbanen — som alle antog, at man maatte faa — til Lærdal vilde derimod koste 23 Millioner, og herved vilde Østland og Vestland være sammenknyttet. Kongsberg—Eidsfjord vilde hellerikke koste mere end omtrent Halvdelen af Midtfjeldslinjen, og Reisen til Bergen vilde kun blive ca. 5 Timer længere. Han mente derfor, at en af Fjordlinjerne ubetinget var at foretrække. Tal. konkluderede med følgende Forslag: Bergensbanen tages ikke under Behandling af indeværende Aars Storthing. John Lund gav en Udsigt over Jernbanernes Udvikling i Europa og fremhævede, hvor daarlig Forbindelse der nu er mellem Bergen og Hovedstaden. Han redegjorde udførlig for, af hvor stor Interesse en direkte Bergensbane var for baade Bergen, Vestlandet og det hele Land. Turisttrafiken vilde ogsaa være af stor Betydning for Banen. Stalheim havde saaledes taar været besøgt af 12,000 Mennesker. Ogsaa i national og militær Henseende vilde denne Bane have den største Betydning. Interessen var her saa stor at Bergensbanen ikke taalte en Dags Udsættelse. Tilslut fremhævede han Midtfjeldsliniens Fortrin fremfor Fjordlinierne. Michelsen hævdede i et ildfuldt og veltalende Foredrag Bergensbanens store Betydning i enhver Henseende. Han fandt det uforsvarligt af Jernbanekomiteens Formand at fremsætte et Forslag, som formelt var et Udsættelsesforslag, men i Virkeligheden et Realitetsforslag, og det med den Begrundelse at spare Realitetsdebat. Det var uforsvarligt af Formanden i hans Stilling at lade Landshensyn vige for Lokalhensyn, at lade det største Jernbaneforslag, som havde været oppe her i Landet, nedvotere uden engang at man fik høre Sagen udredet i Realiteten. Formanden sagde, at han kun vilde være med paa de nødvendige Baner. Tal. maatte spørge, hvilke disse var? Var det de Baner, som var nødvendige for Hr. Løvlands Valgdistrikt? Han ønskede Besked herom, for man gik videre.

Løvland henviste til Indstillingen. Engelhart anbefalede Bergensbanen. Alle erkjendte dens store Betydning og dens Nødvendighed. Ligeledes erkjendte alle, at dens Bygning kun er et Tidsspørgsmaal. Tal. mente, at de Distrikter, der havde faaet sine Baner, her maatte være med paa Bevilgning. Bergensbanens nationale Betydning var erkjendt af alle, og efter Talerens Mening var denne nu større end nogensinde. Finantsielt set var intet iveien for Bevilgning til dette Anlæg. Hvorfor skulde man saa ikke bevilge dette Anlæg?

Statsraad Nilsen troede ikke, at Hr. Løvland forstod Bergensbanens Betydning. Hvad vilde Trondhjems Repræsentanter sige, om der sagdes naar Talen var om at forbinde det Søndenfjeldske og det Nordenfjeldske: vi kan bygge en Jernbane til Kristiansund? Vilde nogen finde det at være fornuftig Tale? Ligesaalidt kunde man som Hr. Løvland sige, at en Lærdalslinje vilde forbinde Østland og Vestland. Man maatte frem til Markedet, og det var Bergen. Alle Udtalelser i den senere Tid gik i Favor af Midtfjeldslinjen. Det var den sikreste, den vilde forbinde Øst- og Vestlande baade i Krig og Fred. En Fjordlinje vilde i Krig straks blive ødelagt og afbrudt. Her skulde ikke bygges for Dagen, men for Fremtiden, en Bane, som kunde løse sin Opgave baade i onde og gode Dage. Midtfjeldslinjen og dens Vanskeligheder var mindre end Vanskelighederne ved Fjordlinjerne. Man var nu komne saalangt, at man forholdsvis let kunde overvinde Snevanskelighederne, men for at beskytte Banen langs Fjordene mod Snefred og Stenfred, havde man ikke anden Udvei end at lade Banen gaa inde i Fjeldet. Overskridelser af Anlægsbeløbet var ikke at befrygte. Løvland havde sammenlignet Trafiken mellem Bergen og Kristiania med Trafiken mellem Stockholm—Kristiania og Göteborg—Kristiania! I Sandhed en forunderlig Sammenligning! Nei vi fik haabe, at Kristiania og Bergen ogsaa fremtidig vilde tilhøre samme Land. Tal. fremholdt stærkt Banens nationale Betydning. Mellem Norge og Sverige havde vi 4 Jernbaner, men ingen mellem Øst- og Vestland. Denne Bane var derfor i høieste Grad paakrævet, den var ligesaa paakrævet som Forbindelsen mellem det Sønden- og Nordenfjeldske. I 1872 hørte man den samme Tale om Vanskeligheder som nu, men al den Tale var gjort til Skamme, og den Tale om Vanskeligheder, som nu førtes, var mere rundløs ends den samme Tale i Anledningg Trondhjembanen.

Gunnar Knudsen var enig med Løvland og var under Debatten bleven styrket i sin Opfatning. Han redegjorde udførligt for sit Standpunkt. Tal. fortsætter idag Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 2.

Fyrstelig Gave. Fabrikeier Conrad Langaard har i Anledning af sit Sølvbryllup som han feirede igaar, tilstillet hver af Byens Sognepræster 1000 Kroner til Uddeling blandt Fattige. Det blir talt 12,000 Kroner.

Søndag Aften holdt han Fest for sine Arbeidere.

Den tyste Landmandsforening.

Bureautelegram til herv. Dagblade.

Berlin, 17de Februar.

Agrarforeningen afholdt idag Generalforsamling, hvortil var fremmødt ca. 8000 fra hele Riget. Næsten alle Talere rettede heftige Angreb mod Rigskansler Caprivi.

Forsamlingen vedtog en Resolution, hvori den udtalte sig mod den russiske Handelstraktat.

DEen nstemmighed, der raadede inden Forsamlingen, viser, at Agrarernes Modstand mod Traktatpolitik ikke er brudt.

Agrarforeningen tæller 178,000 Medlemmer.

Frits Hansens Turné

i Hedemarkens Amt. Efter Opfordring fra Centrums Arbeidskomite i Hedemarkens Amt har Hr. Frits Hansen i denne Maaned holdt flere Foredrag om om den politiske Situation fornemmeltg i Østerdalen. Som før refereret her i Bladet holdt han først den 4de Februar paa Næs for omtrent 250 Tilhører. Derefter konstitueredes et allerede før forberedt Valgforbund mellem Høire og Centrum, der tæller 110—120 stemmeberettiged- og stemmeretskvalificerede Medlemmer. 6te Februar holt han i Valset Anneks til Romedal Pgd. for c. 60 Tilhører; et lignende Valgforbund er i dette Prestegjæld under Forberedelse.

Derfra gik Turen til Nordre Østerdalen. I Tolgen holdt to Møder, et i Tolgens Hovedsogn og et i Vingelen Anneks; der var begge Steder c. 60 Mødende tilstede; en Centrumsforening er her under Dannelse. Paa Tonset talte Hr. Hansen to Steder, en Gang i Hovedsognet og en Gang i Tyldalen Anneks, første Sted for over 150 Tilhørere, i Tyldalen for c. 60. Efter Mødet paa Tønset kundgjordes Dannelsen af en Centrumforening paa c. 130 Medlemmer, næsten uden Undtagelse Gaardbrugere. Foreningens Formand i Ole B. Nytrøen, Bestyrelsens øvrige Medlemmer Rasmus Husan, Morten B. Often, Simen Nyudstumoen og Ole O. Udgaard. Tirsdag d. 13de holdtes Møde i Lille-Elvedalens Kommunelokale; 60 a 70 tilstede; ogsaa i dette Prestegjæld vil rimeligvis en Centrumsforening snart blive oprettet.

Onsdag den 14de talte Fr. Hansen i Øvre Rendalens Kommunelokale for 120—130 Mennesker, et Par Dage senere i Ytre Rendalen for ca. 80 Tilhørere; en Centrumsforening besluttedes oprettet for Rendalens Prestegjæld; endel Medlemmer blev straks indtegnede, flere paaregnes sikkert at ville slutte sig til, og en Organisationskomite vil snart træde i Virksomhed. I Stor-Elvedalen talte Hr. Hansen 15de Februar for ca. 130 Tilhørere. Nu gaar Turen til Aamot og Elverum.

Skøiteløb i Trondhjem.

Trondhjem 10/2 94 (H. O.-T. B.)

Ved det nationale Skøiteløb igaar paa 1500 Meter brugte P. Østlund 2'.36", Mauseth 2.38 og Petersen (Hamar) blev No. 3. 3500 Meter: P. Østlund 49', Mauseth 49⅗" og No. 3 blev Norseng (Hamar). 5000 Meter: Pettersen (Hamar) 9'22" og O. Østlund 9'29" — P. Østlund Petersen fik Guldmedailer.

I Kunstløbet fik Lepstad og Holte 1ste og 2den, Knudsen (Hamar) 3die Præmie. Isen var meget god. Veiret udmærket med 10 Kuldegrader.

„Derefter"?

Man har ikke glemt de opsigtsvækkende Ord, daværende Statsminister Steen udtalte i Storthinget den 13de Marts sidst:

„Vanskelighederne maa overvindes ved Anvendelse af de lovlige Midler, saa langt de strækker, og derefter — — ja derefter tvivler jeg ikke paa, at man vil vide at finde ogsaa de Former og anvende de Midler, som er nødvendige for at skaffe sig Gehør, men inden Loven, inden Loven maa det selvfølgelig ske."

Der har været anvendt megen Møie for at forklare, hvilke de Midler var, som skulde anvendes og kunne kaldes lovlige, naar de lovlige Midler var udtømte. Det, som bruges, efterat alle lovlige Midler er udtømte, synes jo at maatte være det ulovlige. Men Hr. Steen betegner ogsaa saadanne som værende inden Loven.

I Bladet „Framgang" er der nu gjort et Forsøg paa at forklare Hr. Steens ovennævnte Ytringer ved Hjelp af Udtalelser, som senere er fremkomne i Ministeriet Steens Hovedorgan, „Dagbladet". Dette Blad har, som bekjendt, hævdet den Lære, at Grundlovsforandringer kan gjøres paa to Maader. Enten paa den i § 112 foreskrevne Maade, eller derved, at der indkaldes en ny grundlovgivende Forsamling, som ganske sætter sig udover hine Regler og giver Landet en ny Forfatning.

Det skulde efter „Dagbladet" bero paa Storthingets Valg, hvilken af disse to Veie det vilde benytte. Forandringer i Grundloven, der staar i Strid med dennes Hovedgrundsætninger, kan jo ikke gjøres efter § 112. Det er da formentlig netop saadanne, „Dagbl." vil have gjort ved Indkaldelse af en ny grundlovgivende Forsamling.

Unionens Opløsning og Kongedømmets Afskaffelse kan ikke ske efter § 112, og vil man derfor gjennemføre saadant, da er det vel, at en ny grundlovgivende Forsamling behøves, og til saadant Øiemeds Opnaaelse er det formodentlig, at „Dagbl." vil have den indkaldt.

„Framgang" betegner en saadan Fremgangsmaade som „ensbetydende med det aabne, klare, usmykkede Oprør", og Bladet udtaler, at Statsminister Steens ovennævnte Udtalelse faar sin eneste mulige Fortolkning og Forstaaelse gjennem hin Dagbladsudtalelse, der hævder det aabne Oprør som en berettiget Ting. Uden en saadan Fortolkning finder det Hr. Steens Tale om „de lovlige Midler", der kan benyttes, efterat de lovlige er udtømte, dunkel, uforstaaelig og meningsløs. Men med „Dagbladet"s Fortolkning er den forstaaelig.

Bladet hævder derfor, at der ikke er nogen uberettiget Bebyrdning, der rettes mod det radikale Parti, naar der paastaaes, at der inden dette er Løshed og Slaphed ligeoverfor Love og forfatningsmæssige Ordninger, og det kræver, at Partiet skal holde et Opgjør inden sine Rækker og med Hensyn til sin egen politiske Færd, dersom det vil afsvække Bebyrdningerne i denne Retning.

Særlig i denne Tid, hvor jo Hyrdefløiten benyttes af saamange Radikale og hvor Forsikringer om Partiets Unionsvenlighed og Forfatningstroskab afgives og synes fornødne for at berolige Vælgerne, turde, som „Vestlandsp." bemerker, et saadant Opgjør være paakrævet, dersom man skal tro, at Partiet som saadant virkelig er unionsvenligt og forfatningstro og ikke ønsker at holde sig den Dør, som „Dagbladet" har pegt paa, aaben for, naar de lovlige Midler er udtømte, at benytte, hvad „Dagbladet" jo har kaldet „Midler udenfor de forfatningsmæssige", men Hr. Statsminister Steen har valgt at kalde — „Midler inden Loven".

Ballonopstigning i militære Øiemed. Den svenske Regjering har anvist et Beløb af 800 Kr. til Opstigning med Ballon captif for Terrænunderøgelser, Kartlægning m. m. Den første af disse Opstigninger fandt Sted Torsdag Kl. 3 Eftermiddag fra Svea Ingeniørbataljons Gaard i Stockholm. Foruden Overingeniør Andrée medfulgte Ingeniørkaptein Zethelius. Ballonen stod i Forbindelse med Jorden.

Husleien er faldt betydeligt i Göteborg i den senere Tid paa Grund af den store Byggevirksomhed.

For Forsøg paa Indbrudstyveri 9de Januar i en Basarbod paa Olaf Ryes Plads stod 3 Gutter i 10 Aars Alderen tiltalt for Oslo Lagmandsret. Den ene fik 20 Dages Vand og Brød, den anden 60 Dages Fangekost og den 3die 30 Kroners Bod.

Den som graver en Grav for andre o. s. v. Forrige Uge vilde en Anarkist sprænge Observatoriet i Greenwich i Luften. Men Bomben explodereds fortidligt, saa Bombekasteren selv sprang i Luften. Nu træffes der ogsaa i England Foranstaltninger mod Anarkisterne.

Den nye Dampskibslinie paa Spanien gjør nok allerede gode Forretninger. Liniens andet Skib, „Aud", afgik lørdags fra Kristiansund næsten fuldlastet. Derpaa skal det anløbe Bergen.

En „Paladsrevolution"

inden „Venstreforeningen" har altsaa afsat den hidtilværende Overgeneral, Hr. Ullmann, paa Grund af uheldig Krigsførsel. Lig de romerske Prætorianere har Venstreforeningens Menige nu betroet Overanførselen til en Mand af sit eget Valg, Hr. Bankbestyrer Løvland.

Hvorvidt dette vil lede til Forandring i Storthingets Præsidentskab, derom forlyder endnu intet. I og for sig er der intet i Veien for at Hr. Ullmann kan beholde Præsidentværdigheden som en tom Æresttitel.

Da i sin Tid Napoleon Bonaparte havde gjort Statskup, blev det overdraget Abbed Sièyes at udarbeide en Forfatning. Han udstyrede da den Plads som Statsoverhoved, der var tiltænkt Bonaparte, med en Mængde Æreshverv, og økonomiske Fordele, men liden virkelig Magt. Da Bonaparte læste Udkastet, erklærede han med en foragtelig Grimace, at han ikke vilde lade sig gjøre til et „Fedesvin" (cochon à engraisser). Og selvfølgelig satte han sin Vilje igjennem.

Efter sin Afsættelse i „Venstreforeningen" vil dog Hr. Ullmann godt kunne indtage den Plads i Storthingets Præsidentskab, som Abbed Sièyes havde tiltænkt Napoleon Bonaparte.

Barkskibet „Christiania", tilhørende Chr. Anker, er paa Reise fra Vestindien til Liverpool forladt synkefærdigt i Atlanterhavet. Mandskabet blev optaget af et Dampskib og landsat i Liverpool.

Til Folkebibliotekerne opføres baade af Regjering og Komite Kr. 15,000.

Til Skydsvæsenet opføres Kr. 145,000.

Jernbanesagens Behandling paabegyndtes i Storthinget igaar. Stillingen skal nu være den, at Bergensbanen neppe kan gjøre Regning paa mere end 51 Stemmer.

Nordbanen skal staa bedst. Man antager, at forsaavidt der overhovedet bliver bevilget noget Baneanlæg, vil den blive bevilget.

Ligeledes mener man, at der er stor Udsigt til, at følgende Anlæg opnaar Flertal:

Namsosbanen,
Flisenbanen,
Arendal—Aamlid
og Egersund—Flekkefjord.

Ny Fabrik.

Stavanger 17de Febr. 94. (H. O. T. B.)

Paa Sandnæs er idag paabegyndt Anlæg af en ny Fabrik vil Tilvirkning af Landbrugsmaskiner og Redskaber. Aktiekapital Kr. 30,000. Disponent Nicolai Kluge.

Der tales ogsaa om Anlæg af et Par andre Fabrikker; det ser saaledes ud til, at Sandnæs lidt efter lidt bliver en Fabrikby.

Til trængende Svensker er baade af Regjering og Komite opført 21,000 Kr.

Til Deligensevæsenet opfører Regjering og Komite 4000 Kr.

Strafanstalternes Budget opføres af Justitskomiteen med omtrent det samme Beløb som af Regjeringen foreslaaet, nemlig Indtægter 309,600 og Udgifter 656,700 Kroner.

I Elverum har man besluttet Oprettelse af en kommunal kombineret Folke- og Middelskole fra Høsten af. Ved alle Folkeskoler forlænges Skoletiden fra 13 til 15 Uger. Ligeledes besluttedes oprettet en Ungdomsskole, hvor Jenterne faar Undervisning baade i Haandarbeide og Husstel.

Reformen antages at ville koste Kommunen 9—10,000 Kroner.

Antallet af Aviser i hele Verden skal være 41,000. I Europa er der 24,000, i Amerika over 12,500. Tyskland har 5,540, Frankrige 4,200, Storbritanien 4,000, Italien 1,420,

Huseby & Ko.'s Forlag, Udgiveren af „Tyrihans" og „Kringsjaa" søger Moratorium til Udgangen af denne Maaned.

Bekjendtgjørelse.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning
Kirkegaden **32,** Christiania
Fra 1ste April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.
Guld- & Sølvarbeide
samt Pletvarer.
Godt og solid Arbeide, billigste Priser.
Forlovede
anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.
Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

Nétop udkommet:
Bibellære
for Skoler og Seminarier.
af
Sogneprest Thv. Klaveness.
Pris: 1.20, cartoneret 1.35.

Kristoffer Janson
om Solsagn og evangelierne.
Et populært foredrag
af
Prof. Dr. Sigurd Odland.
Pris: 0.40.
Lutherstiftelsens Boghandel.

Udkommet og at erholde i bogladerne:
Den kristelige bevægelse
ved universiteterne i Amerika, Europa og Asien.
Foredrag
af
John R. Mott, James B. Reynolds og Luther D. Wishard.
Afholdte ved **universitets-kongressen** under verdensudstillingen i Chicago 1893.
Pris: 0.30.
Lutherstiftelsens Boghandel.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

Tronhøl,
vakkert beliggende ved Glommen og Skarnæs st., er billig tilsalgs. Indm. ca. 70 mål, skov ca. 430 mål. skyld mark 3,81.
Olaf Falch,
(H. O.) Skarnæs.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4 enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Inhalatør (patenteret).
Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Lifteri, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.
Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med Falt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage **Kr. 0.50.**
Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:
At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelbladet Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

JJ
Alun
Blaasten
Blaatræextrakt
Benzin
Bolus
Borax
Blyhvidt
Brunsten grov og finmalet
Bridsel hakket og raspet
Bridselextrakt
Cali cromsur
Cali rødblaasur
Cali gulblaasur
Carbolineum
Carbolsyre
Catecu
Clorkalk
Cement
Dextrin
Fernis alle Sorter
Gummi flere Sorter
Gibs flere No.
Glycerin 1ma fransk
Grease norsk og belgisk
Harpix flere Qvaliteter
Hjortehornsalt
Hornlim mange Sorter
Insektpulver
Indigo Madrax og Bengal
Isensværte i Pk. & løs
Kridt dampsl. og i Stk.
Kreosotolie
Karbolineum
Karbolineum
Kultjære og Raatjære
Kurvmagerartikler
Krap
Minie 1ma engl. L. B.
Mærketusch for Trælast o. s. v.
Natron dob. kulsur
Oker superior fr. til Fabrikpris
Olier for Malere
Olier til Maskinbrug
Orlean Brasil
Pensler af Haar og Børst
Pimpsten i Stk. & malet
Politur for Snedkere og Malerere
Pudsegarn i Spoler og løst
Rødkridt fint og ordinært
Salmiac hel og pulveriseret
Salpeter, Cali & Natron
Soda Crystal
Schellak fin og ordinær
Schellak hvid
Smergel mange No.
Svovel i Stænger & Svovelblom
Syresalt
Salpetersyre, Svovelsyre, Saltsyre
Talcum
Terpentinolie 1ma amerik.
Ultramarin blaa og grøn
Vandglas
Vox
Wienerkalk i Stk. & Pulver
Zinkhvidt G. P. A. L. No 1
sælges i større og mindre Partier fra mit Lager; Tomtegaden No. 11 Christiania — Udsalg Skippergaden No. 25. Telegramadresse: „Farvendalget". *Jacob Jacobsen.* Telefon No 1009.

Læs! Læs! Læs! Læs!
Mikroskop, hvori man kan se dyrene i en vandraabe og som forstørrer over 2000 gange, faaes frit tilsendt, naar Kr. 1.20 i frimærker sendes til
Alfred J. Hystad,
Fredriksstad.

Stempler, Signeter
NORGES STØRSTE GRAVØR- & STEMPEL-FORRETNING
NEW-YORK STEMPELFABRIK
GRAVØR — D. H. FLORUS
TELEFON 1203.
KONGENSGD. No 19, KRISTIANIA.
Svlemærker, Schabloner

Han var en før Mand, korthalset og bredskuldret og har altid hvid Vest, enten det var moderne eller ei.

Han fulgte sin Vært opad den smale Trappe, som var prydet med de stygge, gamle Porbrætter og Billeder, der vidner om Familiens Ælde og fortæller dens Historie. Hvor forskjellig var den ikke fra den prægtige Trappe i hans Bolig, som syntes fremtryllet med et eneste Vink af Bygmesterens Haand! — Her var Malerier, Portrætter og Kobberstik hængt op paa en Spiger uden nogensomhelst Symetri og Smag.

Salonen, der var stor og rummelig, syntes fuld af Damer, alligevel var der kun Lady Allandale og hendes Døttre, nogle unge Damer i hvide Kjoler, pyntet med Bomster, som stod foran Speilene og ordnede hinandens Dragt, medens de ventede paa den store Familievogn, som skulde kjøre dem til Bal. De mindede Sir Joseph om en Flok smukke Svaner, der ordnede sine Fjær, og han var saa fortabt i Beundring, at han neppe kunde samle sine Tanker, da han blev præsenteret for en før Dame i gul Brokades Dragt, der var ifærd med at trække paa sig en Handske, som syntes altfor liden for den fede, med Diamanter smykkede Haand, den skulde dække. Haanden kom ud af Handsken og raktes Sir Joseph paa den allervenligste Maade.

„Jeg tror, Sir Joseph og jeg er kjendt fra før af, skjøndt vi ikke har talt med hinanden", sagde Lady Allandale." De sad tæt ved mig, den Dag „Harmonia" gik af Stabelen, og vi var nære Naboer under

dale's Forfædre havde levet, elsket, hadet og lidt i mere end to Aarhundreder. Lorden forsikkrede, at han var stolt af det Hus, som hans Familie saa længe havde eiet, men han var meget villig til at erkjende, at det var ubekvemt og usundt, og at det kostede ham en god Slump Penge for at forhindre Taget fra at falde ind og Vinduerne at falde ud.

„Hvis jeg følgte denne gamle Rede til en eller anden Slagter fra Chicago, saa vilde han reise der ned og bygge et Plads paa dens Grund, eller forandre det Indvendige til det syttende Aarhundredes Stil," sagde hans Herlighed, „men jeg skal ikke skille mig ved Huset, saalænge jeg har en Skilling i Lommen, og vi maa finde os i at bo der saa godt, som vi kan."

I Husets øvre Etager var der indrettet smaa Soveværelser for de unge Damer og deres Brødre, der her boede ligesaa indskrænket som en irsk Bondefamilie. Til Gjengjald havde de Mountford House i Hampshire, en stor Barakke, beliggende paa en vindbar Høide, og her var Rum nok for den hele Flok.

Lady Lucy Mountford underkastede sig sin Skjæbne i Skikkelse af Sir Joseph Higginson og blev med engang Herskerinde over Huset i Ærlington Street og over Elerslie Park i Northumberland, en uhyre Stenbygning, bygget i de første heldige Aar af Sir Josephs Løbebane, af den Tids dygtigste Architekt. Man opdagede senere, at den omtalte Architekt var en Bedrager og at Husene ikke var bygget efter hans egen Plan, men efter en eller anden belgisk Bygmesters Tegning.

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

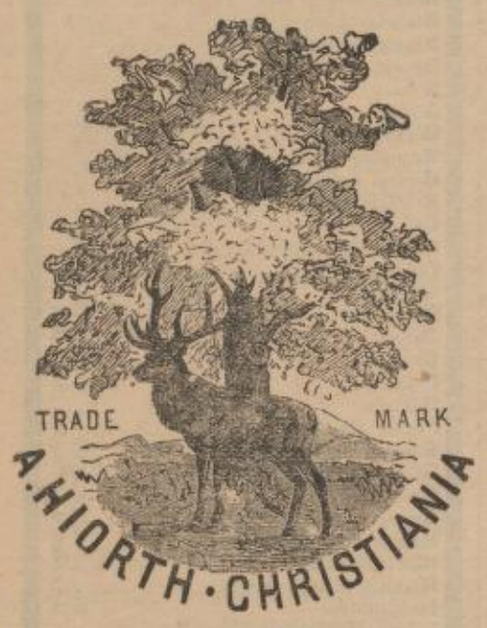

Lager af:

Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg.
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker.**
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.

Repræsenterer:

Gebrüder Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Parafin-Olie Co., Glasgow, Parafinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jølsen, Tændstikfabrik, Bryn,

P. Schreiner, sen. & Co.

(Indehaver Conrad Anker)

Christiania,
Stenersgaden No. 1,
— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners.

Telefon No. 22 & 2876.

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „Haand og Hjerte" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, Hjulstaal & Fjederstaal,
Borstaal, Blærestaal & Steuredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Høpresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, alle Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til

til Dagens laveste Noteringer.

Emil Moestues

patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Telefon No. 3178. *Telegramadr.: Aron.*

Aron Johannesson's
Skrædderfrroetning
22 Torvgaden 22 Kristiania

anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.
NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.
Solide Agenter antages.

Enhver, som lider

under Følgerne af Ungdomsforvildelse, Onani, som kjønslig Svækkelse, Sædtab, Afkræftelse, Nærvesvækkelse, Tab af Mandskraften, kan finde Sted med indlagt Svarpostmærke. Fuldkommen Taushed.
Adresse: Den engelske Sygebehandling, Grændsegade No, 3 Christiania.
Træffes daglig fra 12—2 og 4—5.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste

Rich. Andvords Papirhandel

anbefaler:
Skrive- og Tegnematerialier, Skolesager etc.
Tidsmæssigt Kontor-Udstyr.
Protokoller og Schemaer til privat og offentlig Brug.
Korrespondance-Papir, Arkiv-, Post-, Dokumentpapir.

Rich. Andvords Papirhandel,
Kristiania.

Total Realisation

(vi ophører med vor Detailforretning)
Hele vor store og kurante Varebeholdning realiseres.

Edv. Tandberg & Co.

nu **Møllergaden 3,** 3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør: Lærredsvarer, saasom Lagenstout, Lagenlærred, Bolster, Møbeltøi, Haandklædedreil, bleget Strie, **broderede Længder,** samt vore nu velkjendte enestaaende Kvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesi, Twill. Forlang Prøver heraf.

Uldgarn saasom **ægte Slitegarn** (bedste Garnsort) godt skotsk Garn og Kjæmpegarn, sjelden stærke og kun **50 Øre pr. Bundt. Herre-Underтøi** saasom Trøier, Benklæder, Normalskjorter, Manschetskjorter, Dag- og Natskjorter, (leveres ogsaa efter Bestilling). Snipper og Manschetter af nyeste Façons og bedste Kvalitet. Ældre Snipper og Manschetter sælges under halv Pris.

Alle norske Gulvtæppetøier, alle ægte Brysseltæppetøier, alle afpassede Gulvtæpper, alle Portierer bortsælges inden 15de Februar. Graa dobbelte Uldtæpper og nogle Stykker brun Ribs og Granit til Møbeltræk langt under Værdien.

Af de velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder stor Beholdning.

Rester — hvoraf mange smudsige — af alle Slags Varer udlægges fra 17de Januar.

Mærk. Slige Priser er kurante Varer ei solgt til før, og da vi fremdeles har en stor Beholdning, saa lønner det Umagen at bese Varerne og konferere Priserne i

Møllergaden 3.

Anton Hedels'
Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etabl. 1849.

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

N. Jacobsens
elektriske Værksted

Telefon 2446.
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

Skolemateriel,

som kan bestilles direkte eller gjennem de fleste Bog- og Papirhandlere i Landet:

Harald Petersens Tegneapparat	for Folkeskolen, 28 Plancher	Kr.	10,00
Do. **Do.**	„ Middelskolen, 18 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Gymnasiet, 12 —	„	10.00
Do. **Do.**	„ Fagskoler 40 —	„	10.00
Do. **Tegnebøger,**	1ste Gruppe	„	0,15
Do. **Do.**	2den —	„	0,20
Do. **Tegnekursus**	for Folkeskolen 1—3 Hefte	„	0,25
Do. **Do.**	„ — 4—5 —	„	0,30
Do. **Konstruktionsbog**	for Folkeskolen, 1 Hefte	„	0,30
Do. **Tegneblok**		„	2,00
Hareide og Ringdals Skriveapparat:			
Skriveøvelser (Skrivebøger med Forskrift)	i 6 Bøger	„	0,10
Do. Do. Do.	i 6 — bedre Udstyr	„	0,15
Liniebøger (Skrivebøger uden Forskrift)	i 5 —	„	0,10
Forskrifter for Liniebøgerne	1—3 Hefte	„	0,12
Do. Do.	4—5 —	„	0,15
Rundskriftbøger		„	0,50
Grans Steilskriftbøger,	3 Hefter	„	0,10
Regneskole i Kvart (Skoleserie)	5 Hefter	„	0,15
Do. i Oktav (Hjemmeserie),	5 —	„	0,10
Larsons Tegneblok, komplet (Blok, Lineal og Vinkel)		„	0,50
Blok alene		„	0,25
Thorsen og Wangs Steilskriftøvelser:			
Skrivebøger med Forskrift (for Steilskrift),	5 Bøger	„	0,17
Øvelsesbøger uden Forskrift	2 —	„	0,10
Veiledning til Brug af Steilskriftsøvelserne	1 Hefte	„	0,25

Halvorsen & Larsen,

Christiania.

Hvordan Sagen end forholdt sig, saa var Ellerslie et vidunderligt Hus med Taarne og store Vinduer, smukt beliggende, og med vid Udsigt over Land og Hav. Sir Joseph eiede det meste af det Land, man saa fra Vinduerne, og han eiede desuden et helt Kulgrubedistrikt, som heldigvis ikke var synligt for Beboerne af Ellerslie. Han var den rigeste Mand og den største Eiendomsbesidder i denne Del af Landet, men som alle Mænd, der har havt Held med sig i Livet, havde han sine Fiender.

Sir Joseph var ligesaa populær som de fleste Arbeidsherrer, men man sagde, at han var en haardhjertet Mand, der forlangte strengt Arbeide af sine Undergivne.

Han havde begyndt sin Løbebane som Arbeidsmand i de Gruber, han nu eiede. Folk mente, at Alt, hvad han berørte blev til Guld. Verden ser kun Spekulantens Held, men ser ikke, eller glemmer lettelig, de Skuffelser og feilslagne Forhaabninger, han har havt at kjæmpe med. De beregner ikke de ængstelige Timer, da den erhvervede Formue skjalv i Vægtskaalen og kun blev reddet ved at vove Alt. Man anfaa Joseph Higginson for en moderne Kong Midas, og faa Folk vidste, hvor haardt han havde arbeidet for at naa op til Lykkens Høider. Han vidste, at han mere end een Gang havde været nær ved at gaa falit, og at han mere end een Gang havde vundet Spillet med et eneste kjækt Kast. Han havde vist sig at være en Mand med Forstand og skarp Jagttagelsesevne, og man mente,

at han besad større Evne til at se ind i Fremtiden end de fleste Pengemænd besad.

Han havde vandret ensom gjennem Livet, indtil han var fire og femti Aar gammel, og han havde opmuntret sine Slægtninger med den Forsikring, at han aldrig vilde gifte sig, da han under et Møde i et Assurance Kompani, hvor han var Præsident, tilfældigvis traf Jarlen af Allandale, som var en af Direktørerne. Jarlen smigrede ham med at fortælle, at han haade hørt noget om hans Arbeide, og at det glædede ham at træffe En, der havde udrettet saa meget i Livet. Nogle Dage senere blev Sir Joseph indbuden til en mindre Middag i Hertford Street. Det var en Herremiddag, og Sir Joseph havde intet Haab om at se Familiens Damer, men flere af Herrerne var nødt til at begive sig bort strax efter Maaltidet, og Lorden foreslog, at de faa, der var tilbage, skulde gaa op i Salonen:

„Jeg ved ikke, om De kjender min Hustru, hun er mere ude blandt Folk, end jeg er," sagde han til Sir Joseph.

„Jeg har truffet Grevinden i Selskaber, men jeg har ikke talt med hende," svarede Sir Joseph beskedent.

„Kom da ovenpaa og hils paa hende," sagde Jarlen muntert.

Sir Joseph lagde sin halvrøgte Cigar ned paa den gamle Deserttalerken. Han havde lagt Mærke til, at de adelige Familier, selv om de var forarmede, altid eiede nok af gammelt Porcelæn og Sølvtøi til at opvække en rig Mands Misundelse.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 1.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ved Kjøb af
Kjøkkenudstyr fra
20 til 50 Kr. faar De
stor Rabat hos
Carl O. Glatvedt,
18 Torvgaden 18 ved Dampvaskeriet.

Nr. 23. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag den 22de Februar 1894. | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 823,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 7,555,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 758,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92 **26,600,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

A. Poulsen
Osterhausgaden 26 II, Christiania.
modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tiltrænger vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Nordbanen.

Medens dette skrives, paagaar endnu Debatten om Bergensbanen, og det er fremdeles uafgjort, om dette store Foretagende, Sammenbindingen af Landsdele, der er skilt fra hinanden af den bredeste Fjeldmasse i Europa, skal blive besluttet af det nu forsamlede Storthing. Det meste af, hvad der er stort her i Verden, har en trang Fødsel. Bergensbanen vil maaske falde denne Gang. Men da vil den komme igjen, melde sig som den store Landssag, indtil al Vaklen i Linjevalg og Uvished og Usikkerhed ligeoverfor Foretagendets Storhed er svundet for en alt overveiende Følelse af, at Norges skilte Landsdele maa bindes sammen med Tidens stærkeste Baand.

Næst Bergensbanen er Nordbanen den største Sag paa Dagsordenen. En Hell—Namsosbane aabner større Udsyn og giver Løfte om en Sammenbinding af den op i det fjerne Nord pegende Udløber af Norges Statslegeme med Hoveddelene i Syd. Men i Modsætning til dette Banesnykke løser Nordbanen en Opgave med det samme den er færdig, og denne Opgave er betydningsfuld.

Vi kan ikke tro andet end at Storthinget her vil træffe det rette Valg og forene Landsinteresser med lokale By- og Bygdeinteresser. Banen maa lægges bredsporet. Før Bygningen af Hamar—Sellbanen kunde der maaske være Tvil. Nu kan der ikke længere være noget Valg. Beslutningen om Gudbrandsdalsbanens Anlæg som bredsporet maa siges at have afgjort Spørgsmaalet, og at sætte denne Kjendsgjerning ud af Betragtning vil paadrage Nutidens Slægt en skarp Dadel af Efterslægten. Det er faafængt at tale om, at Nordbanen bliver en „Lokalbane" til Gjøvik og at den „aldrig" vil blive ført frem til Lillehammer. Den vil blive det, dersom ikke Norges Vext stanser. Det er uforsvarligt her at tænke: den Tid, den Sorg. Det blev i sin Tid uden Modsigelse udtalt, at Hamar—Grundsetbanen skulde være en Lokalbane, og at den „aldrig" blev andet. Beslutningen om dens Anlæg blev fattet i Henhold til saadanne Præmisser, og Resultatet er blevet det ulykkelige Sporbrud paa Hamar. Vi smiler her ikke saa meget af vore Fædres Kortsynthed som vi ærgrer os over den. Den volder os altfor mange Sorger og Ubehageligheder til at vi føler os oplagt til at tilgive den.

Besluttes nu Nordbanen bygget smalsporet, da vil Sporbrud paa Lillehammer være uundgaaeligt og dermed vil Muligheden af en Gjennemgangsbane vest for Mjøsen være udelukket i en uoverskuelig Aarrække. Hvad dette vil sige, derom vil Vidnesbyrd kunne aflægges fra mange Hold. Ikke mindst fra dem, som Ansvaret paahviler for Landets Værn. Naar en Fiende truer den østlige Forbindelse mellem Nord og Syd eller endog allerede har bemægtiget sig den, da staar Linien over Hadeland, Toten og Gudbrandsdalen frembeles aaben. Men et Sporbrud paa Lillehammer vil omtrent have samme Virkning, som om de frem eller tilvagesendte Troppeafdelinger maatte marchere til Fods. Der behøves mindst dobbelt Jernbanemateriel og desuden et vidtloftigt Arrangement med Parallelspor paa Sporbrudsstationen for at Forskjellen i Sporvidde ikke skal volde mere end et Par Dages Forsinkelse ved Troppetransporter. Ellers kan der indtræde en saa fuldstændig Afbrydelse, at Armestyrelsen vil finde det retteste slet ikke at benytte Jernbanen.

Feilgrebene fra Hamar-Grundset og Trondhjem-Støren-Banen bør ikke gjentage sig i Beslutningen om Nordbanen. Denne hører efter hele sin Beliggenhed og Sammenknytning til det østlige Jernbanenet og maa derfor have samme Sporvidde som dette, og ikke som Vestbanerne.

Læseselskabet „Athenæum" i Kristiania er en Indretning, som fortjener Støtte af alle Venner af Literatur og Læsning. I de store hyggelige Værelser i Akersgaden No. 18 mod Storthinget og Wessels Plads kan man slaa sig til Ro med en god Bog eller, om man foretrækker det, med Dagens indenbyes eller et Udvalg af udenbyes og udenlandske Aviser. Lokalet staar aabent for Medlemmer den hele Dag fra tidlig om Morgenen til sent paa Kvelden. Føler man sig hungrig, kan man faa Melk, Øl eller Kaffe med Smørrebrød. Medlemmer med Familier har tillige Adgang til at laane Bøger af det store Bibliothek, et af de største i Byen, der besidder en Mængde værdifulde Skrifter, særlig Skjønliteratur og Reiseliteratur, men forøvrigt Bøger af næsten alle Slags. Læseværelserne er udstyret med Blæk, Penne og Papir, med alskens Haandbøger, Forfatter- og Konversationslexikon, Statskalendere, Almanach de Gotha, Ordbøger, et rigt Udvalg af Karter og meget Andet. Enhver der har Raad til at ofre 8 1/2 Kr. Kvartalet, bliver antaget som Medlem og vil ikke angre paa Indmeldelsen, da det er vanskeligt at tænke sig et hyggeligere og behageligere Sted at gaa ind til, naar man har nogle Stunder, som man ikke rigtig ved, hvad man skal gjøre med. Tilreisende kan enten indføres af et Medlem, hvorved de faar gratis Adgang i 14 Dage, eller de kan løse Maanedskort.

„Athenæum" er en meget gammel Institution, oprettet nærmest efter de engelske Klubbers Forbilleder, allerede i Tretiaarene. Før i Tiden var nasten alle Norges mere fremragende Mænd Medlemmer. Ogsaa nu vil man der kunne se en Mængde af vore Størelser paa Videnskabens, Literaturens, Journalistikens og Politikens Omraade. Trods Selskabets Ælde er dens ydre Skikkelse, hvori det fremtræder, helt moderne. Lokalet er i en af Hovedstadens mest tidsmæssig indrettede og centralt beliggende Gaarde, og det er selvfølgelig udstyret med elektrisk Lys og komfortabelt møbleret.

Den russiske Handelstraktat. Fra Berlin telegr.: Efter Forlydende har Forbundsraadet enstemmig vedtaget den tysk-russiske Handelstraktat, der straks vil blive forelagt Rigsdagen.

Om Udskiftninger.

Nogen Lov, som er mere forhadt end Loven af 13de Marts 82 „om Udskiftninger", kan vel vanskelig tænkes. Og dette har efter min Formening sin gode Grund.

Det er vistnok saa, at en Lovs Nytte aldeles ikke sees af dens Yndest blandt Folk. Det kan nok være, at Loven har en mere vidtrækkende Betydning, end det store Flertal af Folket ser, og at den saaledes i Fremtiden kan medføre større Nytte, end man ved det første Øiekast bliver var.

Og det er vel det, som er Meningen med Udskiftningsloven ogsaa. Den skal vist virke gjennem et længere Tidsrum. De, den „rammer", spinder ialfald ingen Silke paa den i Almindeligbed. De store Udgifter og de mange Ubehageligheder, de har ved saaledes at skulle bytte Jordstykker, veier nok for dem mere end Fordelen ved at faa sin Jord samlet.

Og det synes mig, som om der er saa mange og store Grunde, som taler mod en saadan vilkaarlig Indgriben i private Retssfærer, at Hensynet til Nytten for ens Efterkommere en Gang ind i Fremtiden fuldstændig maa kunne opveies af dem, hvis der da ikke gives en anden Udvei, hvorpaa Sagen kan ordnes.

Lad os se lidt paa Ulemperne!

For det første har vi da de store Udgifter, som Udskiftningen fører med sig. Rigtignok betaler jo Staten en Del; men den store Masse falder nu paa Jordens Eiere. Nu er jo mange af vore Bønder desværre saa forgjældede, at den mindste Extraudgift kan medføre Ruinen for mangen en — men Loven siger, at dette gaar an her, — det gjør ingen Ting her, og en velvillig Nabo kan skaffe ham Extraudgifter og dermed Ruinen paa Halsen.

Og ikke **nok** hermed. En saadan forgjældet Mand kan kanske faa enda et Puf. Lad os tænke os, at han har et Stykke værterlig Skog, som tillige benyttes til Havnegang. Stykket ligger ikke rigtig beleiligt til for Havnen. Det er iveien for Naboen, og der skal skiftes. Han faar rigtignok en stor Bidde igjen for Stykket; men denne er ikke noget at klare sig med i en snever Vending. Det var Skogstykket. Saa kommer Pengekrisen, og han maa gaa fra Gaarden. Kanske kunde han, hvis han havde havt Skogstykket, klaret det værste Nappet og saa blevet hængende ved Gaarden; — nu maa han gaa fra det alt sammen. Han vil vist siden velsigne Udskiftningen.

Eller han kan ha faste aarlige Indtægter af en bestemt Del af sin Mark. Disse kunde kanske hjulpet; det var rede Penge, men nu mister han det. Han faar sig vel godtgjort for det; men det er nu ikke rede Penge det da.

Saa et Moment til. Bonden er vokset op paa sin Odelsgaard. Han kjender hver Grunding og hver Sten. De har alle sine Minder. Der var han med Far eller Bestefar den og den Gang. Han elsker sin Gaard. Men det hjælper ikke. Udskiftningen skaffer ham saa at sige en ny Gaard, hvor han ikke vil føle sig saa hjemme.

Den flytter kanske hans Huse etsteds hen, hvor ikke han liker sig og hvor ikke han trives — jo man kan „sidde paa sin Tue tryg" her i Landet, ser det ud til. Sig mig I Bysolk, som læser dette og siger, det er gammeldags og aflægs, hvem af Eder er det, som kanske har boet oppe ved St. Hans-Haugen, og som vilde like det, naar I blev befalet at flytte ud paa Kampen eller bortunder Ekeberg, fordi I generede en Nabo, der I boede. Gad vide jeg, om ikke de fleste da vilde skrige over sig om Brutalitet og lignende.

Eller jeg har selv en Gaard, som er samlet og pent beliggende. Jeg har nemlig kjøbt op af Naboer mellemliggende Jordstykker. Og jeg har kjøbt dem dyrt, for de laa saa bent for mig, at jeg ikke vilde slippe en anden til. Men min Nabo har en Jordstrimmel som strækker sig halvten omkring min Eiendom. Saa forlanger han Udskiftning, og man tager saa fra mig et Stykke, hvor jeg netop stod i Begreb med at anlægge en Frugthave, efterat jeg havde kjøbt det i dyre Domme. Ja jeg faar jo noget igjen; men der kunde jeg have kjøbt Jorden langt billigere end den, jeg mistede. Det var Beliggenheden, som gjorde Forskjellen. Det er enda godt og vel, hvis jeg slipper at betale Omkostninger til at plukke mig.

Og saadan kunde man holde paa i det uendelige med den ene Ulempe større end den anden ved Udskiftningsloven — eller — — lad mig kanske hellere sige ved den Maade, hvorpaa den udøves.

Det er jo nok ofte, at der er overveiende Ulemper, „som det staar i § 3, men at disse oversees, og Udskiftning desuagtet holdes. Eller man er ikke saa nøieregnende med, hvad der i § 2 anføres som Betingelser for, at Udskiftning skal holdes. Det kan nok være, at Udskiftningsformændene og Lagrettesmændene er mindre nøiesende her. Særskilt er det vist en almindelig Misforstaaelse hos Formændene, at de skal skifte hvor de kommer, saasandt da enslags Teigeblanding findes. De faar saa at sige Ærbødighed for og Kjærlighed til sin Bestilling. De ser bare de lyse Sider ved Sagen uden at tænke paa de mange mørke. Det er derfor jeg har villet minde om nogle af Ulemperne. Jeg tænker nok forresten, at man vil ha hørt Klagerne før; thi Loven er (som ovenfor nævnt) aldeles ikke populær.

Jeg mener derfor, at man bør stille Loven større og mere betydningsfulde Skranker, end man nu har, eller ordne Forholdet paa en eller anden bedre Maade. Bedre tror jeg forresten det maatte være at afskaffe Loven helt end at beholde de nuværende Forholde.

Rik. Sk.

Han vilde ikke lade sig fotografere. Forleden Dag skulde Østyven fotograferes i Fængslet, forat hans Fotografi kunde blive sendt til de forskjellige Strafanstalter med Forespørgsel, om han var kjendt der. Han satte sig bestemt derimod, saa det blev nødvendigt at binde ham til Stolen, ligesom 2 Betjente maatte holde ham fast med Magt, til Fotografen var færdig. Fotografiet viser ham i denne Stilling, og med et forvrængt Ansigt. Den samme Herre har ifl. „Søndensj. Avis" gjort Forsøg paa at kvæle Vagtmesteren.

Nordpolsekspedition. Paa Vegne af Bladet „Chicago Herald" har Konsul Aagaard hersteds, befragtet Bottlenosedamperen „Ragnvald Jarl" af Aalesund, til Tur til Nordspidsbergen med amerikanske Videnskabsmænd, hvoraf „Heralds" Korrespondent, Willmann, skal være Leder. Ekspeditionen udgaar herfra de første Dage af Mai, telegr. gj. H. O.

Sjømandshjemmet i Brooklyn. I Januar Maaned blev Hjemmet besøgt af 62 Sjømænd, hvoraf 45 norske, 9 svenske, 6 danske, 2 Finner. Der forhyredes med norske Skibe 18. I samme Maaned blev gjennem Kontoret besørget hjemsendt Doll. 2200.23, hvoraf gik til Norge Doll. 1939,28 Sverige Doll. 141.30, Danmark Doll. 20.00, Finland Doll. 0.00, andre Lande Doll. 99.65. Doll. 8,148.06 haves til Opbevaring i Bank. Byggefondet Doll. 4528.50.

Kronprinsessen blir bedre. Ifølge Meddelelser fra Rom er der begyndt at indtræde en Bedring i Kronprinsessens Tilstand. Hun kan nu længere Stunder af Gangen forlade Sengen og støttet ta nogle Skridt.

Skopum—Vittingfos-Banen. I Søndags holdtes et talrigt besøgt Jernbanemøde i Vivestad, Skopum—Vittingfos-Banen fik udelt Tilslutning, og der blev paa Stedet tegnet betydeligt Aktiebeløb.

Keiseren hos Bismarck. Keiseren ankom Mandag Aften Kl. 5,56. Fyrst Bismarck var mødt frem paa Perronen. Mødet var meget hjerteligt. Slottet var ved Keiserens Ankomst storartet illumineret. Dineren var paa 12 Converts. Keiseren sad mellem Fyrsten og Fyrstinden. Efter Dineren fremviste Keiseren for Bismarck 2 Soldater med ny Baabenpakning. Bismarck ledsagede Keiseren til Perronen, hvorfra Toget afgik Kl. 9,8. Den talrige forsamlede Tilskuermasse brød under Jubelen Afspærringen og omringede Bismarck, der med et Brandkorps Hjælp maatte føres tilbage til Slottet.

Storthinget.

Mode 20de Februar.

Jernbanedebatten.

Gunnar Knudsen fortsatte sit Foredrag mod Bergensbanen og udviklede nærmere, hvor store økonomiske og tekniske Vanskeligheder der hæftede ved den. Birch-Reichenwald imødegik Løvland, hvem han bebreidede ikke utvetydigt at have lagt sin Uvilje mod Bergensbanen for Dagen, men tilhyllet den ved et Udsættelsesforslag, som i Virkeligheden var en Begravelse af Sagen. Først maatte man gjøre sig rede for, hvorvidt en Forbindelse mellem Øst- og Vestlandet var nødvendig, og naar det var fastslaaet, saa opkom Spørgsmaalet om Linjealternativerne. Taleren ansaa denne Forbindelse for nødvendig. Den vilde udjevne Forskjellen mellem Øst- og Vestlandet, og den vilde ikke blot lette Trafiken, men ogsaa skabe Trafik. Det var derfor saa langt fra, at Bergensbanen, som af Knudsen paastaaet, var „en Luxusbane" at vi tvertimod ikke havde Raad til at undvære en Bergensbane, som desuden havde den største Betydning for Landets Forsvar. Naar Løvland havde sammenlignet Forholdet mellem Bergen og Kristiania med Forholdet mellem Göteborg og Kristiania, saa vilde Tal. bede lagt Mærke til denne Udtalelse af en Mand, som ellers førte det store Ord her i Salen om de nationale Hensyn. Tal. holdt paa Midtfjeldslinjen. Berg holdt en længere Tale for Bergensbanen gjennem Hallingdal og ikke gjennem Numedal, men fandt Flertallet af Landshensyn at maatte foretrække Numedal, vilde han subsidiært stemme derfor. Refsdal talte for Lærdalslinjen og mod Løvlands Forslag. Uenigheden om Linjevalget var ingen Grund til Udsættelse, da større Enighed neppe kunde opnaaes. Han var principalt for Lærdalslinjen, subsidiært for Midtfjeldslinjen. Blekastad var mod Midtfjordslinjen og for Lærdalslinjen. Michelsen fremhævede som et Særsyn ved dette Norges Storthing, at det mente sig at repræsentere den tekniske Sagkyndighed i en ganske anden Grad end de tekniske Autoriteter. Gunnar Knudsen var jo en stor Autoritet baade paa Skibsfartens, Landbrugets, Teknikens og det sociale Omraade (Munterhed), og Blekastad havde fortalt om sine Erfaringer paa Høifjeldet, om Snefonnerne og om Stormen, der blæste tomt et Glas fuldt af Vand (Munterhed) og om Forholdene ved North Pacifikbanen med en Sagkyndighed, som om han ikke havde gjort andet i sit hele Liv end at befare North Pacifikbanen. Hr. Løvland optraadte ogsaa i Embeds Medfør som Autoritet. Alle disse vilde saa gjerne stemme for Bergensbanen, men de kunde ikke! Tal. holdt sig imidlertid til de tekniske Autoriteter, og de, som faktisk er sagkyndige, fandt ingen uovervindelige Vanskeligheder ved Midtfjeldslinjen, hvilket han godtgjorde ved Citater. Disse Skræmsler med Sneforholdene var ikke nye. Akkurat de samme Argumenter anvendtes mod Roraaslinjen, men de var gjort til Skamme. Imidlertid, selv om en Engel fra Himlen kom ned og vidnede til Fordel for Midtfjeldslinjen, saa vilde Hr. Gunnar Knudsen sige: Nei undskyld Høistærede: Jernbanestyrelsen, to Regjeringer, tekniske Autoriteter, de er alle forudindtagne og partiske til Fordel for Midtfjeldslinjen; kun Hr. Rinde, Blekastad, Løvland og jeg er upartiske Autoriteter (Munterhed). Det skulde være saa behageligt at reise med Dampskib fra Lærdal til Bergen, da kunde man sove. Men hvad vilde en saadan daglig Dampskibslinje med hurtiggaaende komfortable Dampskibe koste? Det blev nok ordentlige Summer. Midtfjeldslinjen vilde vistnok koste 4 — 5 Millioner mere end Fjordlinjerne, men saa vilde man faa en i enhver Henseende over disse overlegne Linje, en Linje, som ikke alene var beregnet paa Nutiden men paa Fremtiden. Han imødegik udførlig Knudsen og Løvland. Igaar havde Løvland udtalt, at han troede, at man kun burde bevilge de nødvendige Baner og paa Talerens Spørgsmaal henvist til Indstillingen. Men i Indstillingen havde Løvland erklæret at kunne stemme for Baner (deriblandt ikke Midtfjeldslinjen (til 103 Millioner. Var alle disse Baner nødvendige? Forsamlingen havde Krav paa at faa nærmere Oplysninger af Hr. Løvland. Troede man paa Bergensbanens Ruiner at skulle faa alle disse Baner bevilgede, kunde det alligevel hænde, at man forregnede sig heri. Tal. havde hørt, at der her i Salen skulde være Repræsentanter for hele Amter, som havde faaet alle de Jernbaner, de kunde gjøre Krav paa, og som nu vilde stemme mod Bergensbanen, skjønt Vestlændingerne altid havde støttet deres berettigede Krav. Tal. havde hørt dette, men han troede ikke, at det forholdt sig saa. Han haabede, at fordi om de nu var mætte, saa vilde de ikke derfor nedstemme berettigede Krav fra andre Amter. Skulde Løvlands Forslag blive Thingets Beslutning, vilde han forlade Storthinget med mindre Agtelse for det, idet det da havde vist sig ikke at have repræsenteret det hele Lands Interesser.

Statsraad Nilsen fik Ordet før Mødet hævedes. Foranlediget ved en Insinuation af Blekastad, at Overslagene for Midtfjeldslinjen maatte forhøies med femti Procent, oplæste han et Tilbud fra Ingeniør Brunn i Bergen om at udføre Arbeidet paa den vanskeligste Del af Linjen for Overslaget og hvis Byggeperioden udstraktes til 12 Aar for en Million lavere.

Møde 21de Februar.

Michelsen fortsatte sin Imødegaaelse af Løvland, Knudsen og Blekastad og fremhævede stærkt og udførligt Bergensbanens store nationale Betydning, ikke mindst for Landets Forsvar. Han havde det sikre Haab, at denne Bane skulde trænge igjennem, og at hellerikke Storthinget nu vilde vise denne Sag fra sig. Man forlangte ikke de dyreste Alternativer, Hovedsagen var kun, at man slog Midtfjeldslinjen fast.

Statsraad Nilsen holdt et længere Foredrag, hvori han leverede en saglig Imødegaaelse af G. Knudsens Indvendinger mod Midtfjeldslinjen.

Jak. Sverdrup fyntes, at enhver maatte indrømme, at Bergensbanen er en Landsbane. Jernbanekomiteens Formand skjød denne Bane sagtelig tilside, men man fik ikke af ham høre nogen Landsplan; han trak ikke op Linjerne for Fremtidens Jernbanebygning, men en spikkede Fliser. Det vilde være et stort Feilgreb, om man opstillede disse Smaastumper som en Plan; det vilde være at sætte Planløsheden i System, at sætte Lokalinteresserne over det hele Lands Interesser. Man kunde have ventet af Komiteformanden, at han havde optrukket Linjerne for en rationel Landsjernbaneplan. Østlandet samlede sig nu med Forbindelser sydover, nordover og østover med Sverige, medens Vestlandet samled sig med sine Forbindelser vestover mod England. Kravet paa at forbinde disse Landsdele maatte imødekommes, medmindre Landet kom til at hjemsøges af saadanne Ulykker, at vi hverken havde Raad til at bygge smaa eller store Baner. Formanden havde dog sandsynligvis sin Landsbane, men saa burde han rykke ud med Sproget, saa man kunde veie de to Baner mod hinanden. Løvlands Grunde for Udsættelsesforslaget var kun Skingrunde, hvilket han nærmere udviklede. Urimelighederne i Blekastads Foredrag havde bestyrket ham i den Opfatning, at der ingen uovervindelig Hindring var for en Bane efter Midtfjeldslinjen.

Løvland mente, at ingen havde Ret til at drage i Tvivl, at hans Opfatning var ligesaa ærlig som hos Bergensbanens Tilhængere. Han havde fremsat sit Forslag for at spare Tid, thi optoges dette Spørgsmaal til Realitetsafgjørelse, saa vilde Forslag optages om alle 3 Linjealternativer og derved vække længere Debat end nu om det hele Spørgsmaal i sin Almindelighed. Han holdt principalt paa begge Fjordlinjerne i Forhold til Midtfjeldslinjen, og hvis Sagen kom under Realitetsbehandling vilde han stemme for begge Fjordlinjer, principalt for Eidfjordlinjen og subsidiært for Lærdalslinjen. Ligesaa vilde han stemme for Egersund-Flekkefjord og Arendal-Aamlid. Naar han ikke optog Forslag om en Vestlandsbane, saa var det, fordi han vidste at derfor var der ingen Stemning i Thinget. Videre stemte han for Nordbanen, Flisenbanen og Begyndelsen af Namsosbanen. Bevilgedes disse Baner (deriblandt altsaa en af Fjordlinjerne), vilde det blive til et Beløb af 56—60 Millioner. Den Distinktion, som der er gjort mellem Distriktsbaner og Landsbaner, kunde han ikke være med paa. Nordbanen vilde saaledes før eller siden blive ført til Lillehammer og derved blive et Led af Stambanen; dette var ogsaa Tilfældet med de andre her foreslaaede mindre Baner, at de var Led i vordende Stambaner. Han paaberaabte sig her Udtalelser af Johan Sverdrup. Man havde derfor ikke Ret til udelukkende for Bergensbanen at hævde Navnet Landsbane og give de andre Navnet Distriktsbaner. De var alle — kanske med Undtagelse af Arendal—Aamlid — Landsbaner. Men han mente, at man ikke ved Anlæg af Bergensbanen skulde optage saa megen Kapital, at der ikke blev noget til de andre Baner. Ogsaa han vilde knytte Østland og Vestland sammen, derfor var han med paa Fjordlinjerne. Med en Lærdalslinje kunde man komme fra Bergen til Kristiania paa 20 a 21 Timer. Alligevel vilde han ikke med denne Bane betragte Spørgsmaalet om Forbindelsen mellem Bergen—Kristiania for endelig løst. Man kunde bygge en Bane mellem Voss og Gudvangen og derved gjøre Reisen endnu kortere. Vareforsendelsen mellem Bergen og Kristiania vilde væsentlig foregaa Sjøveien. Og for Persontrafiken vilde det ikke spille nogen afgjørende Rolle, enten man brugte 15 eller 20 Timer. Allerede deri, at alle var enige om at kræve 2 Millioner til Foranstaltninger mod Snehindringer laa en Erkjendelse af, at der ved Midtfjeldslinjen var store Snevanskeligheder. Han tvilede ikke paa, at Linjen kunde bygges og Banen drives, men havde man Raad til at ofre disse store Summer? Midtfjeldslinjen var Fjordlinjerne underlegen baade med Hensyn til Trafik og i national Henseende, men da kunde han ikke af militære Hensyn være med paa den 14 Millioner kostbarere Midtfjeldslinje. Naar han hævdede Vestlandsbanen saa var det ikke til Fortrængsel for andre Anlæg, heller ikke Bergensbanen. Derfor havde Vestlandsbanens Repræsentanter kun foreslaaet 11 Millioner Kroner til dens Paabegyndelse. Ved at bevilge Bergensbanen vilde man forrykke den økonomiske Evne til Skade for store Distrikter af vort Land og det for et langt Tidsrum.

Debatten fortsættes idag.

Storm hindrer atter Torskefisket der hidtil har været daarligt overalt. Veritabel Vaarsild staar udenfor Kysten. De nye Petroleumsbaade er uhensigtsmæssige og magter ikke at avancere i stærk Vind og Sø, meddeler H. O. T. B.

De finske Fiskere reddet. Alle de Fiskere, som befandt sig paa Isen, der var gaaet i Drift i den finske Bugt, er reddet. Dog skal 3 af dem være frosset ihjel.

Ild i Skolehus.

Mange indebrændte.

Et Skolehus ved Mønsteraas er Mandag Eftermiddag nedbrændt. Ilden udbrød i Lærerindens Rum i øverste Etage. Hun hoppede ud af Vinduet, hvorved hun kom stygt tilskade. Af Eleverne i Smaaskolen indebrændte desværre mange, medens andre blev reddet i sidste Øieblik.

Ved Ildebranden i Skolehuset i Mønsteraas indebrændte 11 eller 12 Barn.

De fleste Lig er nu gjenfundne i de rygende Ruiner.

Lærerinden, der hoppede ud af Vinduet og blev stærkt kvæstet, er dog idag udenfor al Fare.

Da Ildebranden udbrød, var netop Timen færdig for 30 Smaabarn, der blev undervist i et Værelse oppe paa Kvisten.

Der herskér almindelig Forfærdelse og Fortvivlelse i hele Sognet.

Politiundersøgelser paagaar.

Ulykken paa „Brandenburg".

Om den ombord paa „Brandenburg" indtrufne Katastrofe skriver en Korrespondent fra Kiel til et Berlinerblad ilørdags: Panserskibet „Brandenburg", tilhørende 2den Division af Mansovreeskadren, er bygget paa „Vulkan"s Værft og blev forrige Høst overført fra Stettin til Kiel, hvor det kort efter fik fuld Besætning fra Nordstationen Wilhelmshafen. Skibet, der allerede var udrustet i Stettin, gjorde herfra først en Række Prøveture og laa derfor i flere Uger ved Germaniaværftet for at forsynes med en Indretning til Beskyttelse mod Torpedoer.

Tirsdag i denne Uge halede Skibet efter fuldendt Udrustning atter ind til det keiserlige Værft, tog Onsdag ind Kul og gjorde Dagen efter en Prøvetur, hvorfra det kom tilbage om Eftermiddagen. Fredag dampede „Brandenburg" atter ud paa en Prøvetur, og under denne sprang ved 10-Tiden Hoveddampledningsrøret i Styrbordsmaskinen. Det er ikke sikkert, at dette hændte under forceret Fart eller ved det høieste Damptryk. En af Skibets Ingeniører forsikrer, at Maskinen i Eksplosionsøieblikket indicerede 7200 Hestekræfter, medens der var gaaet op til 10,000 paa en tidligere Prøvetur. Det paastaaes, at der for Turen igaar var indsat et nyt Kobberrør, uden at jeg kan sige, om dette forholder sig saa. Paa den anden Side er det klart, at Værftedet Vulkan havde stor Interesse af at vise, hvad Maskinerne formaaede at præstere, da Skibet endnu ikke var endelig afleveret.

Efter Forlydende var Braget af Eksplosionen ikke særdeles stærkt. Paa Dækket hørtes det, som om en tom Fustage blev kastet kraftig til Jorden. Men samtidig strømmede Dampen frem overalt fra Skibet, saa at den Gisning, at kun et Vandstandsglas var sprunget, snart gav Plads for slemmere Anelser, hvilke endda blev overtrufne af den Katastrofe, som var indtruffet nede i Maskinrummet, og om hvis Grufuldhed man først en god Stund efter kunde overbevise sig.

Den umiddelbare Virkning af Eksplosionen er bekjendt: 39 døde og 10 saarede blev efterhaanden bragte op. Ligene frembød et forfærdeligt Skue. Paa de fleste var Klæderne revne af Kroppen, Huden sønderflænget og formelig oprullet, og om Munden laa tæt Skum. Ogsaa i Kabyssen var den koghede Damp trængt ind og havde dræbt Dæksofficerernes Kok og Steward, medens en Mand, som holdt paa at skrælle Poteter, blev uskadt. Civilkokken var tilfældigvis ikke i Kabyssen og undgik saaledes den sørgelige Skjæbne, som rammede saamangen brav Mand.

Straks efter at Ulykken var hændt, blev der sendt Melding til Kiel med Bud efter Lægehjælp. Af de paa Havnen og ved Værftet liggende Krigsskib havde kun Vagtskibet „Pelikan", der Mandag skulde gaa tilsøs, Dampen oppe. Ombord paa dette indskibede 6 Marinelæger sig for at befordres til Ulykkesstedet, hvor det havarerede Skib laa, og en Værftsdamper fulgte med. Ogsaa Prins Heinrich begav sig i en Barkasse ud til „Brandenburg". Der havde man imidlertid bragt Ligene op paa Dækket, medens nogle haardt saarede allerede var sendt iland med en Skoletorpedobaad. Af disse døde to under Transporten. Ligene sendtes iland med Værftsdamperen, og de saarede blev ombord paa „Brandenburg" paa det omhyggeligste forbundne af Lægerne. „Pelikan" tog „Brandenburg" paa Slæb; men Bugseringen af det svære Panserskib var et vanskeligt Stykke Arbeide for den lette Transportdamper og gik kun langsomt. Først ved 10-Tiden om Aftenen indtraf begge Skibe paa Havnen. "Brandenburg" gik tilankers i Wikerbugten og bragtes imorges af en mindre Damper til Værftet.

*

Panserskibet „Brandenburg" er ligesom Søsterskibene „Worth", „Weissenburg" og „Kurfürst Friederich Wilhelm" (af hvilke kun det ene er fuldført og de øvrige under Bygning) paa 10,000 Tons, har en Besætning af 532 Mand og koster 9,300,000 Mark.

„Thingvalla"s sidste Reise.

En farefuld Tur.

Dampskibet „Thingvalla" er ankommet til Kjøbenhavn efter 20 Dages Reise fra New York.

Efter Besætningens Udsagn har Hjemreisen været saa ualmindelig stormfuld, at ingen af Folkene nogensinde har oplevet saa slem en Reise.

Fra New York medreiste ialt 96 Passagerer, hvoraf 30 paa 1. og 2. Kahyt. I Lasten var blandt andet for flere Hundrede Tusinde Kroner Udstillingsgods fra Chikago.

Allerede straks efter Afgangen fra Amerika begyndte det stormfulde Veir. I 13 Dage maatte alle Passagererne udelukkende opholde sig nede om Lø, og i samme Tidsrum var Officerer og Mandskab udsat for største Fare ved at færdes paa Dækket, hvor Søer af voldsomme Dimensioner idelig styllede over, og de havde i den lange Tid sjelden en tør Traad paa Kroppen.

Dog var det værste endnu tilbage. Det var den Orkan, som vi herhjemme gjorde Bekjendtskab med sidste Mandag,

Det store Skib var da næsten fuldstændig prisgivet det oprørte Hav, som en Æggeskal tumledes „Thingvalla" paa de taarnhøie Søer. Og midt under dette indtraf saa et Maskinuheld.

Skibets Skrue kom ved den voldsomme Slingring ofte oven Vande, hvorved let noget gaar istykker, og det var under et saadant Tilfælde, at der gik Brud paa en vigtig Maskindel.

I 12 Timer var Maskinen stanset, medens Skibets Maskinister med Dygtighed udbedrede Skaden, og Skibet med Stevnen mod Søerne red disse af, som det bedst kunde.

Saa indtraf et Ulykkestilfælde om Bord, idet en Passager, der vovede sig op paa Dækket, ved Skibets store Slingring kastedes over mod en Jern-Lugekarm, hvorved han slækkede det ene Kind tæt

---

Fine Gjæster.

En let Vind drog over Neva-Flodens mørke Vandflade og løftet her og der paa den Taage, som laa udbredt over dens Bølger.

Med dette Billede fra det kolde Norden og den melankolske Stilhed i Omgivelserne overenstemmede godt med en livsglad Vise, som paa sin Tid forfattedes af Spillemændene i Italiens skjønne Land.

Den syngende var en slank Yngling paa omkring tyve Aar. Ved hans Side sad en ung Pige med guldgult Haar; hun havde lagt sin Arm omkring Ynglingens Hals og lyttede andægtigt til Melodien.

— Fillippo, hvor har du taget Veien? hørtes pludselig en Kvindestemme.

— Sid aldeles stille, Maruschka! Det er Mama.

Hvorfor skuler du dig for din Mor, Fillippo? hviskede Pigen, da Kvinden havde begivet sig ind i det lille nærliggende Bjelkehus. Du er da en Mand, som ikke mere behøver at være ræd for Riset.

— Hvorfor ikke? Skammer du dig over mig?

— Hvor kan det falde dig ind, svarede han og slog Armen omkring hendes Liv. Nen behøver ogsaa hele Verden vide, at vi to er saa lykkelige? Mødrene tænker ofte helt anderledes end deres Barn; og det skulde bli et ordentligt Staak, om jeg skulde sige hende altsammen.

— Jeg forstaar dig ikke rigtig, svarede Pigen eftertænksomt. En Gang maa du dog sige hende det; og jeg har altid sagt, at vi handler Uret i at være isammen, uden at din Mor ved det. Lov mig nu, at du taler om det for hende, Fillippo! Ikke sandt, du gjør det nok for din Maruschkas Skyld?

— I Dag gaar det sandelig ikke, Maruschka! svarede Fillippo og skakkede paa Hovedet. En anden Gang . . .

— Det siger du altid! afbrød hun. Hvad skal Folk tro tilsidst?

— Jeg skal tale om det for Mama, Maruschka, men blot ikke idag. — —

— Fordi du ikke holder af mig, afbrød hun ham og begyndte at græde. Elskede du mig som jeg dig, havde du for længe siden sagt din Mor alt.

Maruschkas Taarer gjorde Udslaget; Fillippo kjendte sig overvunden og maatte inden de skiltes love at aabne sit Hjerte for Moderen samme Aften.

Fillippo var ikke Landsmand i dette Land. Som ung Gut var han kommet med sin Far fra Italien til Rusland. Saa døde Faderen. Moderen havde oprettet et lidet Værtshus i Nærheden af den nye Fæstning paa Petersøen, og Fillippo fik hjælpe til saa godt han kunde. Undtagen sin Mor og en gammel Pige havde Filloppo knapt seet et kvindeligt Ansigt, førend Maruschka Timtov, Datter til en Baadsmand, flyttede ind i et lidet Hus i Nærheden, hvorfra hun solgte Grøutsager til Fæstningskasernen.

Da Fillippo begav sig Hjem, havde han en Anelse om, at han havde været for rask at afgive dette Løfte. Hvad vilde hans Mor sige?

— Hvor har du været hele Kvælden? udbrød Moderen da han traadte ind. Har du nu været ude og spillet igjen?

— Spillet igjen? ytrede Fillippo. Jeg var et Øieblik inde og hilsede paa Maruschka.

— Og hvad havde du der at gjøre? fræsede den gamle barskt. Skynd dig nu og tænd i Lamperne!

Med disse Ord forsvandt hun i et nærliggende Rum. Da hun om en Stund traadte ind igjen, sagde Fillippo til hende:

— Har Mama tænkt paa, at jeg om nogle Dage fylder mit tyvende Aar?

— Hvad mener du med det Snak? spurgte Moderen vredt. Det er galt nok, at du i din Alder ikke kan tjene dit Brød selv.

— Men, jeg vilde bare paaminde Mama om, at da blir jeg myndig og kan gifte mig, ifald jeg har Lyst.

Den gamle lo, saa det ristede i Stuen. Hun satte derpaa Armene i siden og sagde haanfuldt:

— Du gifte dig, en saadan Pojk! Og hvem vil du gifte dig med? Det er vel med Kit, vor Pige, ikke sandt?

Kit lo, saa hendes Mund blev adskillig større, end den i Almindelighed var.

Fillippo var bleven blussende rød.

— Lad være med at le, Kit, udbrød han. Jeg gifter mig med Maruschka.

— Jasaa! Jeg skal minsanten læse Texten for den Kjeltringen! Og hvad dig angaar, saa lær dig først noget; siden kan du titte efter Pigerne! Havde du nu været hos Skomageren, saa havde du nu kunnet tjene dit Brød.

Men jeg vil ikke bli Skomager! Havde jeg for en Tid siden begyndt paa Tegneskolen, havde jeg været noget nu kanske.

Medens denne Familiescene var igang, styrede tre Mænd, alle i gammelrussisk Nationaldragt, langs Nevas Strand henimod Værtshuset. Paa den Tiden — vor Beretteise foregaar omkring Aar 1720, — var denne Side af Petersøen forholdsvis øde.

— Det maatte være det Huset, sagde den ene af Mændene, en uvenlig, høi Karl, og pegede paa Enkens Hytte. Hvad tror du, Alexievitsch?

— Huset stemmer overens med Beskrivelsen, vi fik, svarede de andre.

— Det er bedre at faa en dygtig Slurk Brændevin, end gaa her ude og forkjøle sig i de vaade Klæderne, bemærkede den tredie.

Værtinden mønstrede de tre Indtrædende med en Menneskekjenders kritiske Blik. Synderlig tillidvækkende forekom de hende just ikke. Med et hastigt Blik havde hun taxeret, hvor meget de tre kunde anvende paa varmt Brændevin, og skjenkte i til dem af det Slags, som Havnearbeiderne brugte at Drikke.

Den længste af de tre havde imidlertid opmærksomt mønstret Værelset

— Hør, lille Mor, hvem har bygget dette lille Hus til dig? sagde han. Det kan ikke have været nogen russisk Tømmermand.

Di har et godt Øie og er sikkert selv Tømmermand, svarede den gamle med et Nik. Min salige Mand har bygget det, vi har indvandret fra Italien.

— Og hvem har tegnet de Bygninger der paa Væggen? fortsatte han. Stammer de ogsaa fra din Mand?

— Nei, svarede den gamle og skakkede paa Hovedet; dem har min Søn Fillippo gjort.

— Død og Pine, din Søn? Hvad er han?

— Ingenting, og det er just Ulykken, brummede hun. Jeg har forgjæves forsøgt at gjøre ham baade til det ene og det andet, alt er gaaet galt, thi han har sat sig i Hovedet, at han skal blive Bygmester.

— Og hvorfor har du ikke ladet ham gaa i Bygningsskolen.

(Sluttes.)

ved Diet samt læderede Kjævebenet i ikke ringe Grad. Han kom naturligvis straks under Lægebehandling.

Af det opstaaende paa Dækket har en Del taget Skade af Søerne, men i Forhold til Veiret er Beskadigelsen uden videre Betydning.

Nu ligger den mange Gange haardt prøvede „Thingvalla" i sikker Havn; Passagerer og Besætning er lykkelige over at være sluppet saa naadig fra det denne Gang.

Grændsen
mellem
Norge og Rusland.

„Morgenbladets" Specialkorrespondent skriver fra Helsingfors den 2den Februar:

I det russiske Organ „Svjät" læses en Artikel om Grændsereguleringen mellem Rusland (Finland) og Norge. Endel Steder ved Varangerfjorden, der nu befinder sig i vore Naboer Nordmændenes Hænder, saasom Vargai, Vargusik og Tromsino har siden 1553 hørt til vort Omraade, hvilket i 20-Aarene overgik til Nordmændene." Ifølge Bladets Opfatning skulde det være paatide atter at tage denne Eiendom i Besiddelse, især da denne Fjord har stor Betydning for Rusland.

Skjønt det franske Fagblad „La marine francaise" anser Kolabugten for at være hensigtsmæssigere for Anlægget af en Havn, bør man dog alligevel søge efter en bedre Plads med mildere Klima. Fra Uleåborg, hvortil Jernbanen er ført, skulde Afstanden til en saadan isfri Havn kun blive 400 Werst, og Bygningen af en Bane did skulde ikke blive nogen Vanskelighed.

„Svjät" foreslaar, at man til Erstatning for det nævnte Omraade, skulde afgive nogle Trakter paa Ruslands (ɔ: Finlands) nordvestlige Grænse, som skyder dybt ind i det norske Lapmarken, saa at Grændsen blev regelmæssigere og kom til at gaa langs Tanaelv til Ishavet.

Paa denne Maade vilde Rusland atter faa fast Fod i Varangerfjorden.

Debatten om Bergensbanen

har nu strakt sig gjennem tre Møder. Skjønt i Formen en Udsættelsesdebat, har den i Virkeligheden fra første Øieblik af været en Realitetsdebat og kunde ikke være gaaet mere i Detalj, om selve Linjevalgspørgsmaalet blev diskuteret.

Det vil neppe fra nogen Kant møde Modsigelse, naar vi udtaler den Mening, at hvordan end Udfaldet bliver, har Bergensbanens Forsvarere været dens Modstandere fuldstændig overlegne i Debatten. De Førstnævnte har en klar og grei Stilling. Der er blandt dem ikke fuld Enighed om Linjevalget, men de underordner denne Meningsforskjel under Hovedtanken. Modstanderne har derimod taget sin Stilling i Tvilen om Linjevalget, uagtet den overveiende Del, uden at turde vedkjende sig det, er imod alle Linjer. Deres Debat er derfor væsentlig af den Natur, som karakteriseres ved at sige, at den haardnakket holder sig til Skallen og lige saa haardnakket undgaar Kjernen. Dette forklarer, hvorfor de konsentrerer hele Vægten af sin Bevisførelse paa en Benægtelse af Holdbarheden af de Sagkyndiges Udtalelser. Allerede Hr. Lovland tog sin Tilflugt til denne Argumentation, og den blev i end høiere Grad anvendt af Hr. Gunnar Knudsen og Hr. Blekastad Det er som om samtlige Bergensbanens Modstandere har en instinktsmæssig Følelse af sin Stillings Svaghed. Om det nogensinde er berettiget at sige det, vil det kunne siges her, at Efterverdenens Dom kaster sin Skygge tilbage paa Nutidens Handlinger. Og at de Herrer kun gjør sig ringe Haab om at faa Medhold hos Efterverdenen, er umiskjendeligt. Ellers vilde de have talt aabent og ligefrem imod Bergensbanen. Nu haaber de at kunne paaskyde, at de ikke har været imod den „i Principet", men at det er de Sagkyndiges Mangel paa virkelig og tillidvækkende Sagkyndighed, som har gjort det umuligt for dem at tage Standpunkt til den „for Tiden".

Blandt Forsvarerne af Bergensbanen maa Hr. Michelsen nævnes som den, der optraadte med størst Virkning. Han har ubestridelige Talegaver og vilde have kunnet arbeide sig op til en Førsterangs Stilling i Storthinget, hvis disse Gaver havde været forbundne med en virkelig dybtgaaende „bon-sens" (naturlig Sans for, hvad der er rigtig og fornuftigt). Som det nu er, driver han det kun til at være den forholdsvis fornuftigste blandt en Samling af Mænd, hos hvem Fornuften ikke holdes synderlig i Agt og Ære. Men naar han paa Fornuftens Vegne holder Dom over sine Partifæller, da er han uovertræffelig. Arbeidet er ogsaa taknemmeligt. Thi bedre Objekter for Tugtens Ris skal vanskelig kunne findes. Blandt de øvrige Talere paa denne Side maa nævnes Statsraad Nilsen, hvis klare og overbevisende Fremstilling stadfæster den Opfatning, at han med usædvanlig Dygtighed følder sin Plads som Arbeidsminister. Ogsaa den tidligere Arbeidsminister Hr. Birch-Reichenwald var særdeles heldig i sin Debat. Ogsaa Jakob Sverdrup leverede igaar et vægtigt Indlæg for Bergensbanen og traf nok Sommet paa Hodet, naar han betegnede Lovlands Grunde for Udsættelsesforslaget som Skingrunde. Under Forsamlingens Munterhed underkastede han Blekastads Indvendinger mod Midtfjeldslinjen en flængende Kritik.

Debatten fortsættes idag. Muligens vil Udsættelsesforslaget komme under Afstemning iaften. Der er indtegnet 15—16 Talere.

Stillingen skal nu være den, at det ikke er absolut sikkert, at Lovlands Forslag bifaldes, men under enhver Omstændighed er det nok sikkert, at Bergensbanen nedvoteres.

Alene Nordbanens Bevilgning iaar skal være sikker.

Hs. kgl. H. Kronprinsen samt Englands, Tysklands og Danmarks Gesandter paahørte igaar nogen Tid Jernbanedebatten.

Orkan og Forlis nordpaa.

Bureau-Telegram til herv. Dagblade.

Hammerfest, 20. Februar.

Inat blæste her en ren Orkan af Sydvest. Her paa Havnen kolliderede Sluppen „Excelsior" af Kristianssund med Galeasen „Thor" af Mosjøen med den Følge, at „Excelsior" sank paa 10 Favne Vand, medens „Thor" blev en Del ramponeret. Det lykkedes kun med Nød og neppe at redde Besætningen paa „Excelsior". Begge Skibe var assureret. Fra Honningsvaag meldes, at der er 5 Otringer totalt forlist og flere ramponerede.

Den norske Haandværks- og Industriforening afholdt Generalsamling iforgaarsaftes. Der blev fremlagt Beretning og Regnskab for Virksomheden i 1893. Heraf fremgik blandt andet, at Antallet af Foreningens indenbys Medlemmer, der ved Udgangen af forrige Regnskabsaar udgjorde 2106, har i 1 Halvaar udgjort 2110 og i 2. Halvaar 2125. Antallet af de udenbys Medlemmer samt Gjennemgangslodder, der i 1892 tilsammen udgjorde 3235, har i 1893 været 3335, hvoraf 1901 falder paa udenbys Medlemmer og Gjennemgangslodder, 1434 paa indenbys Gjennemgangslodder. Foreningens Buget for Aaret 1894 er opført med 116,200 Kroner, hvoraf som Indtægt: Paaberegnelig Indtægt af 2125 indenbys og 1901 udenbys Medlemmer samt ved Salg af Lodder 105,000 Kroner, Husleie af Bygningen 9200 Kroner, Renter af Foreningens Midler (2 Obligationer) 400 og af Midler indestaaende i Haandværkernes Sparekasse 1600 Kroner. Blandt Udgifterne opføres til Administration 6440 Kroner, Udvalgene 77,900 Kroner osv., idet der paaregnes Overskud af 6160 Kr. Foreningens Status den 31. December 1893 er opgjort med Aktiva 203,127 Kroner og Passiva 113,067 Kroner. Foreningens Formue udgjør saaledes 90,059 eller 5487 Kroner mere end i 1892. Bestyrelsen meddeltes Decharge for Regnskabet. Mod 3 Stemmer bifaldtes Bestyrelsens Beslutning om, at den norske Haandværks- og Industriforening til Regulering af Kristian 5tes Gade bidrager 4000 Kroner. Derefter foretoges Valg.

Skovhandel Emil og Amund Sovigs Anpart af Slaastads Skov i Odalen er af Olaf Falch solgt til D'Herr. O. & M. Mosfs for Kr. 10 000,00.

Romsdalsbanen. Fra Molde meldes gj. H. O.: I et talrigt Møde hersteds igaar i Anledning af Jernbanesagen vedtoges enst. Resolution, hvori uddlagdes bestemt Protest mod Rolls Forslag om Bevilgning til Bane fra Sell til Romdalsfjordens Bund. Resolutionen udtaler derhos, at man fuldtud slutter sig til de af Molde og Kristiansfunds Jernbanekomiteer indsendte Andragender. Resolutionen tilstilles Storthinget.

Fra „Valdersvidden".

Vi har modtaget følgende:

Deres udmærkede Artikler „Norges Veisystem" og „Sætervidderne" har ogsaa naaet hid paa Vidden mellem Valders og Hallingdal. Lad mig faa Lov at støtte disse med etpar Eksempler herfra.

Fjeldplateauet mellem Nordre Aurdal, Valders og Gol, Hallingdal indtages af store, vakre og frugtbare Vidder i en Høide af 2000 til 2400 Fod. Her ligger Hundredevis af Sætre tilhørende Valders og Hallingdal og 30 Hjem for fastboende Familier. Disse, som væsentlig ernærer sig ved Kreaturavl, lever et sorgfrit Liv.

Uhyre Strækninger er udmerket skikket til at opdyrkes til Engeslaatter. En Forbindelsesvei mellem Aurdal og Gol vilde have gjennemgribende Betydning i saa Henseende. Under nuværende Forholde hemmes Alt. Al Samfærdsel med Dalen er henvist til en daarlig Sætersti og al Transport til Hesteryggen. Og saadant fremmer intet blomstrende Liv, selv hvor de naturlige Forhold, som her ellers er tilstede.

Vaar, Sommer og Høst er her en storartet Trafik til og fra Sætrene. Bonden har jo ligesaavist sin Sæter paa Fjeldet som sin Gaard i Dalen. Næsten hele den Linie, hvorefter en eventuel Vei Aurdal-Gol maatte ligge, optages af store og næsten sammenhængende Sætervanger. At der ikke er kjørbar Vei herover er et godt Eksempel paa, hvormeget der endnu er at gjøre, før de Veie, vi har, virkelig kan blive til effektiv Nytte. Vi har nok en kongelig Vei gjennem Dalen, men den blir først til Nytte for alle, naar vi faar Forbindelsesveie. Den er en Arm uden Fingre, en Pulsaare uden Forgreninger.

En Veistump Aurdal-Gol vil ikke have Betydning bare i en Henseende, Den blir en meget trafikeret Turistvei, den blir tilnyttet af flere Hundrede Gaardbruger fra begge Sider til Sætervei og i det hele af uvurderlig Betydning for begge Dalfører. Og den vil antagelig ledes til en forsat Jorddrykning oppaa Fjeldet i større Stil.

At de ellers foretagsomme Valders- og Hallingdøler ikke har gjort mer for dette Projekt har flere Grunde. Hallingdølerne har dog arbeidet et godt Stykke opover og i indbudt Valdersen til møde. Men de sidste har, efter gode Mænds Raad, tiet i Paavente Jernbanespørgsmaalets Løsning. Nu vil vi vel snart se Resultatet deraf og da maa ei ties længer. Tilstødende Distrikter har tiltvunget sig Bevilgning til meget, meget mindre paakrævede Veianlæg. Vi har ventet 10—20 Aar, venter og betaler Skatter og ser paa, at andre benytter Pengene. Vi beder Fader „Stat" om en smule Retfærdighed. Vi takker „Eidsvold", fordi det har taget Ordet for Sager, som ligger vort Hjerte nær, Udvikling af vort Veisystem, der vil bringe Fremskridt og Udvikling i mange Retninger.

Findes en Mand i Aurdal eller Gol, som er noget tes, vil han sætte Veien mellem disse Steder paa sit Program og gjennemføre det. Medborgeres Tak skal blive hans Løn.

Begge Dalfører har jo Repræsentanter paa Storthinget. Her er en smuk Opgave for dem.

J. H.

Fra Telemarken skrives til „Vestlandsposten": Det kan undre mange, at Repræsentanterne for den norske Bonde, der skal være besindig og forstandig i Ord og Handling, kan finde paa at drive en slig Paagaaenhedens og Overmodets og Rethaveriets Politik, som vi nu er blit Vidne til. Men dersom man drager i Erindring, at det er en Mand som Ullmann, der har tilkjæmpet sig Førerpladsen, og som nu staar som den øverste Leder i norsk Politik, saa er det slet intet underligt. Storthingsflertallets Optræden i det senere er jo saa ægte Ullmannsk, som man kan tænke sig — den bærer Paagaaenhedens, Ubesindighedens, Fiaskoernes Fysiognomi. Det var nok ikke saa dumt sagt af gamle Sverdrup, da han efter at have hørt Ullmanns Jomfrutale i Thinget skulde ytret: Han blir aldrig nogen Statsmand. Nogen hver maa faa Indtryk af, at det ikke er Statsmanden, som taler og handler slig.

Den moderate Presse har ogsaa vundet betydelig Fremgang i Distriktet. Først har vi „Bratsbergs Amtst.", der i Sommer gik over fra Høire til Centrum. Kunde det faa lidt mere telemarkisk Frisk-hed over sig, arbeide mere for almen Oplysning og formaa at tolke Folkets Tanker og paa samme Tid klargjøre dets Syn i sund Retning, saa vilde dette Blad snart bli en farlig Konkurrent for „Varden". Sidstnævnte Blad har vistnok Æren af at være det mest udbredte, men besynderligt nok er mange af dets Abonnenter meget misfornøiede med det. Det er jo ogsaa saa radikalt nu, at det paa Folk med lidt Indsigt og sund Dømmekraft nødvendigvis maa virke modsat sit Maal. Men saa har det været paa Moden at læse „Varden" — og Moden er en Tyran, ved man — det har nu ogsaa skullet været et grepa Venstreblad; men nu faar man vist heller kalde det et Socialistblad.

Saa har vi fra Nytaar faaet „Eidsvold", der alt har vundet betydelig Udbredelse. Man liker dette Blad, det vesle man har lært det at kjende, vil det kunne gjøre meget godt iblandt os. Thi det er vist, at Pressen nu om Dagen har en stor Magt.

Boger.

Sange for Søndagsskolen. Udgivne af Kristiania Søndagsskoleforening. 56de Tusinde. I Kommission hos Lutherstiftelsens Boghandel Kristiania. Pris 20 Øre. Melodier til Sange for Søndagsskolen, udsat for 3 Stemmer. Pris 1 Kr.

Begge anbefales paa det bedste baade til Brug for Søndagsskolebørn og andre. Den store Udbredelse, 56 Tusen Eksp., er det bedste Vidnesbyrd for denne lille Sangbogs Godhed.

Den bør eies af alle Børn; thi intet er saa opløftende og forædlende som Sang. Med Rette siger Luther i sin Fortale til alle gode Sangbøger:

Af alle Glæder paa Jord er til,
—Du nævne mig hvilkensomhelst Du vil—
Er ingen skjønnere skabt en Sang,
Og den jeg giver ved Harpens Klang.

Da vorder Sorgerne stille slukt,
Og tunge Tanker de tage Flugt:
Enhver kan sige med Hjertens Fynd:
I saadan Glæde er ingen Synd.

Pavekirkens Historie eller Historiens Vidnesbyrd om, at Usandheden vel er gammel, men Sandheden alligevel ældre. Af Karl Roll, forhen Præst og Forstander for Missionsskolen i Stavanger. Med 35 Illustrationer samt Forfatterens Biografi og Portræt. Th. Steens Forlagsekspedition, Kristiania. Pris 1 Kr.

Forfatteren kalder sit Skrift: Pavekirkens Historie, men i Virkeligheden giver han en kort og klar Udsigt over den kristne Menigheds Historie. Alle, baade Læge og Lærde, vil have Udbytte af at læse denne Udsigt. Specielt anbefales den Lærere. Udstyret er, smukt, ja elegant. Prisen er i Forhold til Udstyret billig. Ogsaa Forfatterens Biografi vil man læse med megen Interesse.

Mellem Blindskjær, Fortælling af Bugge-Asperheim, efter Forfatterens Død gjennemseet og udgivet af Sofus Thormodsæter. Th. Steens Forlagsexpedition Kristiania. Pris 2.20.

En Præst som skjønliterær Forfatter! Det var derfor med ikke ringe Interesse for ikke at sige Nysgjerrighed, at Anmelderen gik til Læsningen af denne Bog. Det var ikke nogen ruineret skjønliterær Forfatter, som her optraadte, det kunde man nok mærke, men trods Manglerne i denne Retning, saa læser man Bogen med stigende Interesse. Store og indgribende Spørgsmaal, der er af Interesse baade for den Enkelte og for det hele Samfund, modsatte Livsanskuelser, behandles paa en Maade, der viser, at Forfatteren har besiddet baade omfattende Kundskaber og betydelig Evne til at gjøre psychologiske Jagttagelse. Naar man er færdig med Bogen, maa man indrømme, at den hører til de betydeligere literære Arbeider, som er udkomne hos os i den sidste Tid.

Tidligere har Bugge-Asperheim under Pseudonymet Olaf Sanning udgivet en Fortælling „Dæmring og Dag", der for nogle Aar siden vakte adskillig Opsigt, men „Mellem Blindskjær" staar betydelig over denne.

Bedst kjendt er Bugge-Asperheims Navn fra de af ham udgivne populærtheologiske Afhandlinger: "Brændende Spørgsmaal".

„Mellem Blindskjær" er ledsaget af Forfatterens Portræt. Udstyret er meget smukt.

r.

Bekjendtgjørelse.

Kr. 35 000 a Kr. 40 000,

udlaanes mod 1ste Prioritets Pant i Eiendomme i Christiania og helst i **en** Obligation.

Advokat Schaanning
Ø. Slotsgd. 12 B. Hj. af Carl. Joh. Gd.

hendes Sind, og efter en lang, alvorlig Samtale med sin Moder, hvori Lady Allandal løftede det Slør, som dækkede Familiens pekuniære Stilling og viste sin Datter den triste Fremtid, der ventede hende og hendes Søstre, med mindre de bleve godt gifte og istand til at hjælpe hinanden. Lady Lucy sukkede sørgmodig og lovede, at hun vilde forsøge paa at holde saa meget af Sir Joseph, at hun kunde gifte sig med ham.

Lucy tilbad sin Moder og elskede sine Søstre, trods deres Verdslighed. Hun havde havt sine egne Drømme om Lykke, og hun havde seet dem svinde hen. Den Tid var forbi for stedse. Sir Josephs ligefremme, oprigtige Karakter vandt hendes Agtelse; hvis hun var bestemt til at gifte sig for sin Families Skyld og for at lette sin Faders Byrder, saa var det jo heldigt, at hun kunde ægte en ærlig Mand, hvem hun kunde skjænke sin Tillid — at elske Nogen vilde være en Umulighed for hende. Hun havde seet de unge Mænd af sin egen Omgangskreds, og hun var forbauset over deres Tomhed og Selvtillid. Da foretrak hun langt heller at passiare med Sir Joseph, der aldrig foregav at besidde flere Kundskaber, end han eiede, men som altid talte fornuftigt med hende. Da Sir Joseph ligefrem spurgte, om hun vilde blive hans Hustru, — efterat han havde gjort Kur til hende paa sin egen høitidelige Maner, — svarede hun paa en saa venlig og oprigtig Maade, at han blev fuldstændig henrykt. Hun fortalte ham, at hun et Aar i Forveien havde skjænket hele sit Hjerte til en Mand, som aldrig havde

Lady Downstons store Middagsselskab forleden Dag."

Sir Joseph smilede. Han tilbad sine Damer, hvorsomhelst han traf paa dem.

„Lad mig præsentere Dem for mine Døttre," fortsatte Grevinden. De fire hvide Svaner smilede ligeledes og bøiede graciøst sine Halse. Værelset var for daarligt oplyst, til at Sir Joseph kunde see Forskjellen i deres Alder. Familien Mountford var bekjendt for sin Skjønhed, og de fire unge Piger forekom Millionæren lige smukke, da han pludselig saa en ung Dame i en blaa Dragt sidde ved Pianoet. Haaret var strøget tilbage fra hendes søde Ansigt og samlet i lange Krøller, sammenbunden med et sort Baand. I hendes yndige Ansigt og i det aabne Blik, hvormed hun betragtede ham fra Pianoet, saa han en Skjønhed, der langt overstraalede de fire Svaners.

„Dette er min yngste Datter, Sir Joseph," sagde Lady Allandale, „hun har endnu ikke sluppet ud af Skoleværelset."

Lady Lucy reiste sig undseelig, forvirret over Blikket fra de store, brune Øine, der mindede hende om en venligsindet Okse i Basinstoke Park. Sir Joseph og Lady Lucy stod et Øieblik stille og betragtede hinanden, lige forvirrede, som om en eller anden Anelse om Fremtiden opsteg i deres Indre.

Hun gav ham sin Haand skjælvende under Virkningen af hans alvorlige Blik eller med en Forudfølelse af sin egen Skjæbne. Den Yngste af fem Døttre

Til Syd-Afrika, **Amerika,** Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noger andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Gården Tveten

i Borre — 15 minutter fra Horten og Borre stationer — circa 80 maal indmark og circa 50 maal udmark, af skyld 4 ort 22 sk., udmærket bebygget, naturskjøn beliggenhed og i meget god hævd, er billig tilsalgs ved
advokaterne Kiær & Roll,
Skippergaden 22, Christiania.

Gaarden

nordre Vetrstad i Sandsvær af Skyld Mark 5.14, Føder 1 Hest og 5 Kjør, ca. 600 Maal Skov, vexterlig, ligeved Laagen, Hjemmehavn og Sæterhavn, Husene gode og brugbare, sælges under Kr. 5000.00 ved Henvendelse til ***H. P. Jarnæs,***
pr. Skollenborg.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme.
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

Möbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser
C. Thomassen,
Theatergaden 15,

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.
Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania.

JJ

Alun
Blaasten
Blaatræextrakt
Benzin
Bolus
Borax
Blyhvidt
Brunsten grov og finmalet
Bridsel hakket og raspet
Bridselextrakt
Cali cromsur
Cali rødblaasur
Cali gulblaasur
Carbolineum
Carbolsyre
Catecu
Clorkalk
Cement
Dextrin
Fernis alle Sorter
Gummi flere Sorter
Gibs flere No.
Glycerin 1ma fransk
Grease norsk og belgisk
Harpix flere Qvaliteter
Hjortehornsalt
Hornlim mange Sorter
Insektpulver
Indigo Madrax og Bengal
Isensværte i Pk. & løs
Kridt dampsl. og i Stk.
Kreosotolie
Karbolineum
Karbolineum
Kultjære og Raatjære
Kurvmagerartikler
Krap
Minie 1ma engl. L. B.
Mærketusch for Trælast o. s. v.
Natron dob. kulsur
Oker superior fr. til Fabrikpris
Olier for Malere
Olier til Maskinbrug
Orlean Brasil
Pensler af Haar og Børst
Pimpsten i Stk. & malet
Politur for Snedkere og Malerere
Pudsegarn i Spoler og løst
Rødkridt fint og ordinært
Salmiac hel og pulveriseret
Salpeter, Cali & Natron
Soda Crystal
Schellak fin og ordinær
Schellak hvid
Smergel mange No.
Svovel i Stænger & Svovelblom
Syresalt
Salpetersyre, Svovelsyre, Saltsyre
Talcum
Terpentinolie 1ma amerik.
Ultramarin blaa og grøn
Vandglas
Vox
Wienerkalk i Stk. & Pulver
Zinkhvidt G. P. A. L. No. 1

sælges i større og mindre Partier fra mit Lager: Tomtegaden No. 11 Christiania — Udsalg Skippergaden No. 25.
Telegramadresse: „Farvesalget". Telefon No. 1009.
Jacob Jacobsen.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr 0.30 og 0.65.
M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste

P. Schreiner, sen. & Co.

(Indehaver Conrad Anker)

Christiania,
Stenersgaden No. 1,
— Etableret 1823 —

Telegr.adr.: Schreiners. **Telefon No. 22 & 2876.**

anbefaler fra vel assorteret Lager:

Stangjern, svensk & engelsk i 1 ma Kvaliteter,
Bessemerjern i forskjellige Haardhedsgrader,
Jernplader & Staalplader, alle Sorter,
Baandjern, sort og galvaniseret,
Staal, Enhorning & Janus, dobbelt raffineret,
Staal, engelsk og svensk Støbestaal,
Filstaal, „Haand og Hjerte" i Matter,
Ljaastaal, særskilt valset hertil,
Slædestaal, Hjulstaal & Fjederstaal,
Borstaal, Blærestaal & Stenredskaber,
Staalspet, Jernspet & Brækstænger,
Axler, Vogn- & Kjærreaxler, forskjellige Slags,
Plougplader, vindede og rette,
Hopresningstraad, Hesjetraad, Gjerdetraad,
Hestesko fra Hofors Hestesko Actie-Bolag,
Hesteskosøm fra Kr.a Hesteskosømfabrik,
Spader & Greb, svenske & engelske,
Gahrkobber, Kobberplader i alle Tykkelser,
Messingplader & Messingtraad, alle Numre,
Zink i Plader & Blokke,
Blikplader, Melyn, 1 ma Charcoal, alle Sorter,
Tin i Stænger & Blokke & færdigt Loddetin,
Bulls Metal, Babbits Metal, Fosfortrin, Antimon,
Ambolter & Skruestikker,
Bøtter, Bjørsheim patenterede Træmasse-Bøtter, til
til Dagens laveste Noteringer.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelbladet Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Gudbrandsdals Faarekjød.
Ny Fleskeryg atter ankommet til **Andreas Berge.**
Fin Raköret hos **Andreas Berge.**
Pilestrædet 3.

For Skolestyrer.

Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.
Prøver sendes paa Forlangende.
Rich. Andvords Papirhandel.

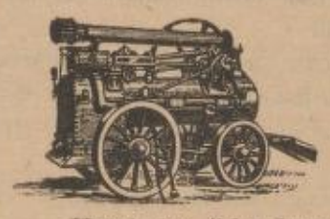

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.
Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.
Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.
S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Halvorsen & Larsen
Christiania.

Papirhandel
Carl Joh. Gade 3.
Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.

Papirindustri
Carl 12tes Gade 8.
Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.

Enesalg for følgende Fabrikker:

Randsfjord Papirfabrik	—	**Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk	—	**Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk	—	**Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik	—	**Træpap.**
Bægna Træsliberi	—	**Træmasse.**
Schatz & Hübner	—	**Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Stockholms Punsch!

J. L. Lundberg & Co.s

Calorie-Punsch

sælges i de fleste Brændevinsudsalg
à Kr. 1.50 pr. ½ Literflaske med Fläske.
General Depôt for Norge hos

Axel Smith — forhen B. Thunes — Vinhandel
Christiania.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.

Vinterfrakker og Dresser

i stort Udvalg.
Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.
S. Almløf, **Skrædder,**
Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

er dømt til at anses for yngre, end hun i Virkeligheden er, og tiltrods for sin simple Dragt og sine Studier i Skoleværelset, var Lady Lucy nitten Aar gammel, og havde havt sin egen lille Livshistorie, der havde givet hendes søde Ansigt et Præg af Alvor.

„En yndig, ung Skabning, men vist noget sygelig," var Sir Josephs Indtryk af Situationen.

Han tilbragte kun ti Minutter i dette Kvindernes Paradis. Vognen blev meldt, og de hvidklædte Damer gik ned af Trappen fulgt af deres statelige Moder og ledsaget af Lorden og Sir Joseph, som standsede paa Trappeaffatsen og henvendte nogle Ord til den unge Pige fra Skoleværelset.

„Jeg formoder, De misunder Deres Søstre i et Øieblik som dette, Lady Lucy."

„Jeg begriber ikke, hvorfor alle unge Piger skal være glad i at dandse," svarede hun lidt grættent, „jeg bryder mig ikke det mindste derom."

„Og De længter ikke efter næste Saison, naar De skal presenteres?"

„Nei!"

„Lucy har seet for meget af det Hele," sagde Lord Allandale og klappede sin Datter paa Skulderen, „hun er meget ældre end sine Aar, — men, hvis De skal stemme med deres Parti i Parliamentet, maa De afsted nu, Sir Joseph; Deres Vogn venter."

Dette var Begyndelsen til Sir Josephs Bekjendtskab med Lady Lucy Mordount. De blev viet tidlig i den følgende Saison. Bryllluppet var stort og pragt-

fuldt, og hele London talte om dette Giftermaal. Nogle mente, at en saadan Forbindelse var en Skam, Andre udbredte sig over det mageløse Parti, Lord Allandale havde sikret sin fattige Datter, og atter Andre erklærede, at hun kunde have gjort det endnu bedre.

„En saa vidunderlig smuk Pige burde have søgt efter et mere fornemt Parti end at ægte en Mand, som har arbeidet i Kulgruberne," sagde en af Lady Allandales bedste Veninder.

„Men hvis Manden har arbeidet sig ud af Gruberne og erhvervet sig stor Rigdom, saa tror jeg ikke, en Moder med fem Døtre kan beklage sin Datters Skjæbne," sagde en anden.

„En Moder med fem Døttre maa prise sig lykkelig, naar hun bliver af med en af dem," bemærkede en tredie Dame, hvis eneste Datter, en bekjendt Skjønhed, var bleven slæbt omkring paa Fastlandet og over hele England uden de forønskede Følger.

Familien Allandale var tilfreds med Handelen, og det samme var Sir Joseph. Han havde anstrængt sig for at være elskværdig mod den unge Dame. Han havde raadført sig med hendes Smag og hendes Følelser, rettet sig efter hendes Ønsker og havde ladet hende forstaa, at hun i sin Forbindelse med ham vilde nyde fuld Frihed og Uafhængighed. Hun skulde ikke være hans Slave, men hans Herskerinde. Hun lo først ved Tanken paa Sir Joseph som Tilbeder og behandlede den hele Sag som en Spøg, men hans Alvor og Ærlighed var ikke uden Indflydelse paa

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

N. S. Christie
(Bager Hansens Gaard, Pilestrædet, Hj. af Universitetsgaden),
ny vel assorteret Handel med Garn, Lærreder, Foer, Sysager &c. til Dagens billigste Priser.

Nr. 24. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 24de Februar 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
LIVSFORSIKRINGSSELSKABET
„THE MUTUAL LIFE"
af NEW YORK
— stiftet 1843 —
Den 31 December 1893.
Reservefond:
696 Millioner Kroner.
Netto Overskud:
67 Millioner Kroner,
Samlede Indtægter:
156 Millioner Kroner.
„THE MUTUAL LIFE" er intet Actieselskab, hvorfor hele Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter.
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.
Agenter antages.

Brand-&Lifförsäkrings-Aktiebolaget „SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Bifortjeneste.

Til at samle Abonnenter paa **„Eidsvold"** tilkræver vi hæderlige Folk i By og Bygd. Skulde nogle af vore Abonnenter kjende saadanne, der har nogen Tid disponibel nu i Vintermaanederne til at arbeide for Bladets Udbredelse, vil vi være dem forbundne for Underretning. For driftige Folk vil der være Anledning til en god Bifortjeneste.

Til Norges Konge.

Hil dig, Nordmænds gjæve Konning!
Haakon, Sverre, Olaf værdig,
Vil du gjennem Braat og Dønning
Hævde Norges Ret ihærdig.

Kongeøiet klart har skuet
Norges Vekst og Norges Ære.
Lige Kaar for dig har luet
Som den Kraft, der frem skal bære.

Derfor vil du aldrig følge
Fortids dømte Gjenfærdsstemmer.
Norges Ret paa Land og Bølge
Ved vi vist, du aldrig glemmer.

Som en Plet paa Norgesskjoldet
Svandt, da du dets Krone løfted, —
Hvad os ellers Sorg har voldet,
Du at bøde længst har drøftet.

Men du kun paa Lovens Grunde
Tror, at Verket trygt man lægger, —
Er ei med, naar Ufredsmunde
Frækt til Brud paa Pagten egger.

Gid vort Folk dit Sind maa fatte,
Elske dig for, hvad du tænkte,
Og maa lære fuldt at skatte,
Hvad dit Kongehjerte skjænkte!

End er ei din Livsdag runden,
End du bærer Nordens Kroner.
Gid du maa se komme Stunden,
Der de tvende Folk forsoner!

(C. i „Bratsb. Amtst.")

Hvile.

I en opslidende nervøs Tid kan man ikke ofte nok minde om, at Hvile er nødvendig ved Siden af Arbeide. „Sundhedsbladet" skriver:

Menneskenes Velbefindende i det hele og store fordrer, at der i deres Tilværelse er en passende Afveksling af Virksomhed og Ro.

Efter legemlig saavel som efter aandelig Anstrængelse maa der følge en Tid for Hvile og for Adspredelse, om Legeme og Sjæl begge skal forbli sunde.

Ved alslags Arbeide i Værksteder og paa Kontorer hindres Lungerne fra at opta den fornødne Mængde Surstof og udstille den fornødne Mængde Kulsyre. Ogsaa Luftens Beskaffenhed paa disse Steder vanskeliggjør dette.

Blodets Ernæring blir derved ufuldstændig. Den blege Farve er et levende Vidnesbyrd herom.

Ved mange Slags Arbeider trænger Støv sig uophørlig ind i Lungerne og blir let Kilden til Usundhed og Sygdom.

Ved det stillesiddende Arbeide hindres et kraftigt Blodomløb fra at meddele Legemets Bæv den fornødne Ernæring og Varme.

Ved mange Haandværk holdes Lemmene i bøiet Stilling, hvorved Pulsaaren klemmes. Dette virker uheldig paa Hjertet og paa Ernæringen.

Ved tunge Arbeider og Byrder strækkes og spændes Muskelerne ofte over Evne, hvorved de er udsat for at miste sin Elastisitet og bli Sædet for rheumatiske Smerter og andre Lidelser.

Alle disse skadelige Sider ved vort daglige Arbeide danner, især hos den svagt fødte, ofte Aarsagen til de alvorligste Sygdomstilstande paa Sindet og Legemet.

Der gives kun et eneste Middel, og det er, som ovenfor sagt, en passende Afveksling af Arbeide og Hvile. Ikke altid Hvile i den Forstand, at man intet foretar sig. — Nei, Hvile er for den stillesiddende, for Haandværkeren og Kontormanden at færdes omkring i Naturen, at øve al anden Idræt end den daglig tilvante.

Hvile er det for alle at kunne hæve sine Tanker op fra det daglige Slid til noget høiere, fra det hidsende og nedbrydende til det, som er i evig Uforanderlighed.

Det russiske Hof. Af de sidste Efterretninger fra St. Petersburg fremgaar, at Tsar Alexander den Tredies Helbredstilstand har forbedret sig saaledes, at den keiserlige Familie allerede i den nærmeste Fremtid vil kunne tænke paa at flytte til Gatshino. Dette maa dog ikke forstaaes saaledes, at Flytningen vil foregaa i de allernærmeste Dage; thi saa rask er Tsaren endnu ikke. Imidlertid er der kommet en exceptionel Omstændighed til, der vil fremskynde Afreisen fra St. Petersburg. Professor Sacharjin har nemlig med Eftertryk erklæret, at Opholdet i St. Petersburg er absolut uheldigt for Tsarens Helbredstilstand. Han skal have anbefalet hans Majestæt at tage varigt Ophold og Bolig enten paa Krim eller i Kiew, og hvis det ikke kan lade sig gjøre, da i Gatshino. Saaledes træder atter den Mulighed i Forgrunden, at Kiew kan blive valgt til fremtidigt Opholdssted for den keiserlige Familie. Engang tidligere, nemlig i Aaret 1882, blev det keiserlige Palæ i Kiew istandsat til at modtage Hoffet, som havde tænkt paa at opslaa sin varige Residens der. Om et blivende Ophold paa Krim vilde der vel neppe kunne blive Tale for Alvor. Derimod har Kiew en overordentlig bekvem Beliggenhed, eftersom Byen nu ved en Jernbane over Hommel vil komme i direkte Forbindelse med St. Petersburg. Naar Aarstiden er bleven mildere, antages Tsaren at ville foretage en Reise til Krime Professor Sacharjin har foruden den høi. Orden, som er bleven ham tildelt, modtaget 60,000 Rubler som Honorar for hans heldige Behandling af Tsarens Sygdom.

Gjenreisning af Storthingets Anseelse.

Den senere Tids Begivenheder har i høi Grad nedsat Storthinget i Folkets Omdømme. Valget af Hr. Ullmann til Præsident, de under denne Præsidents Ledelse foretagne unyttige og taabelige Manøvrer, den lange Række af tidsspildende „Kjævlemøder", de mange meningsløse Beslutninger, hvorved Beslutningen af idag slaar ihjel Beslutningen af igaar (vi erindrer kun om, at der først bevilgedes store extraordinære Tilskud til Landsforsvaret og derpaa nægtedes endog aldeles nødvendige Udgifter; at der først blev afslaaet en Forhøielse af Brændevins- og Maltskatten, og at disse Skatter derpaa bevilgedes efter Regjeringens Forslag; at Storthinget først vægrede sig ved at behandle et Par ubetydelige Budgetsager og faa Dage efter tog fat paa de store Jernbanesager), alt dette og meget andet stiller det tydeligt for Folkets Øine, at det Storthing, der er fremgaaet af de sidste Valg, vanslægter paa de Storthing, der før i Tiden udgjorde det norske Folks Glæde og Stolthed og endog omtaltes med Beundring af Udlændinger, der havde Leilighed til at lære det at kjende.

Det er i høi Grad ydmygende for os nu at maatte læse i udenlandske Blade, at de Ledere, som Flertallet i Thinget endnu ser op til som sine første Mænd, nærmest frembyder en „pathologisk Interesse", d. v. s. er passende Gjenstand for Studium af saadanne Læger, som sysler med Menneskeaandens Forvildelser. Det er da ikke at undres over, at vi med Savn kaster Blikket tilbage paa den Tid, da Mænd som Ueland, Schweigaard, Herman Foss, F. Stang, A. B. Stabell, Ludv. Kr, Daa, U. A. Motzfeldt, Johan Sverdrup, Arne Baggerud, J. R. Krogenæs, Dr. O. J. Broch, N. Enge og mange andre udgjorde Storthingets Pryd, og da de Mænd, der nu er brudt ind i Folkets Allerhelligste, fik sig anvist den for Brushoveder med passende Plads ude i Forgaarden.

Det er vistnok ikke ualmindeligt, at en Nation i sine mindre lyse Øieblikke skjænker sin Tillid til Førere, der ikke fortjener den. Men man maa lede under Sydens varme Himmel, blandt de hidsige romanske Folkeslag, for at finde noget tilsvarende til, hvad man nu ser hos os, at et Flertal af Nationen følger Personer, hvis hele Karakter, Temperament og Aandsretning instinktsmæssig opvækker Mistillid hos tænksomme og alvorlige Mænd. Folk som Hr. Ullmann og hans Lige havde mange Aandsfrænder paa den franske Revolutions Tid. Alene en Nation, der var greben af Galskab, kunde skjænke sin Tillid til Mænd som dem, der gav Tonen an i Paris i Aarene fra 1792 til 1794. Derimod vil det være en Fornærmelse mod det engelske Folk at sammenligne de norske Ledere af 1894 med de berømte Foregangsmænd under Opstanden mod Stuarterne, Mænd som Cromwell, Hampden, Pym, Milton. Disse Mænd var alvorlige og religiøse, de tog Tingene med en Betænksomhed og en Tyngde, der er ganske fremmed for de letlivede og stortalende Helte, som nu producerer sig i Storthinget og paa Folkemøder.

Det er aldeles uimodsigeligt, at der nu staar liden Respekt af Storthinget. Anderledes før i Tiden. Da var der ogsaa megen politisk Strid og mange heftige Debatter. Men Storthingets Beslutninger faldt med Vægt, hvad enten det fulgte Ueland og Stabell, eller Schweigaard og Stang, eller Johan Sverdrup. Dengang havde nemlig de Mænd størst Indflydelse, som havde et klart Blik, en fast Vilje, Maadehold i sin Fremtræden, og som med Forsigtighed afholdt sig fra at tilraade noget, der kunde karakteriseres som Slag i Luften eller som vred Mands utilregnelige Ord. Det nuværende Storthing staar i samme Forhold til Syttiaarenes, Sextiaarenes, Femtiaarenes og ældre Thing, som Storthingspræsident Ullmann og hans Aandsfrænder staar i Forhold til de Mænd, vi ovenfor har nævnt.

Er det fordi det norske Folk er gaaet tilbage i Evnen til at frembringe kloge Mænd? Nei, Norge har vist aldrig eiet en saa stor Sum af Begavelse, som netop i denne Tid. Men den politiske Bevægelses Retning i de senere Aar har kastet det lette Gods op paa Overfladen og hindret dem, der virkelig fortjener Tillid, fra at gjøre sig gjældende. Skriget har domineret, og det er ikke de kloge Mænd, der er forsynet med de stærkeste Stemmer og udfolder den største Iver for at overdøve andre. Folket har endnu saa liden Erfaring, at det ikke har formaaet at lukke sine Øren for Skraalhalsene og vise dem bort fra de Æresplads, som det efter et rapfodet Løb er lykkets dem at svinge sig op i. De sidder endnu der og repræsenterer det norske Folk, uagtet dette Folk i Virkeligheden er af en ganske anden Gjennemsnitsgehalt end de Herrer, som Lykkens Omskiftelser har udnævnt til dets Repræsentanter.

Men nu er det paa Tide, at Folket er blevet klog af Erfaring. Læretiden bør ikke forlænges, ellers bliver Lærepengene altfor høje. Folket maa gribe ind for at hæve Storthingets sunkne Anseelse. Storthinget er dog Kjød af Folkets Kjød og Blod af dets Blod. Hvad der fornedrer Thinget, virker fornedrende tilbage paa Folket. Ved at tilføre Storthinget nye og bedre Kræfter gjennem Valgene kan der rettes paa, hvad der er kommet i Ulag. Storthinget er Summen af de Mænd, som sidder i det; og naar disse Mænd virkelig i enhver Henseende repræsenterer det norske Folk, da vil den gamle Anseelse igjen vende tilbage. Thi det norske Folk er bedre end dets nuværende Repræsentanter; derom er der ingen Tvivl.

En Stormdag.

Af Oscar Tybring.

(Prolog fremsagt af Fru Laura Gundersen ved Redningsselskabets Bal den 21de Februar 1894).

Forleden Høst der raasede en Storm
langs Kysten, og saa vild og voldsom var den,
at gamle Folk og Somænd ikke syntes,
de havde seet Magen før i Livet.
I Braat og Brand stod Søen fjern og nær
og sprudede henover Skjær og Baaer
med Tordenbrag og i Skumskavler hvide,
og Stormens Hyl skar vildt igjennem Lusten
og jagede de sønderrevne Skyer
ind over Stranden fra den lave Himmel.
Folk der paa Kysten holdt sig inde mest,
og naar de kjendte Stormens Tag i Huset,
saa sukked Kvinderne: Gud hjælpe dem,
som er paa Søen idag! — og Mændene
de nikked taust med mørke Alvorsminer.
Kun hist og her der stod en Lods og speided
udover Søen fra sin Udkigspost,
om der vel skulde være nogen Skude,
som trængte Hjælp og vilde søge Havn.
Længst ude, lige ved en liden Bugt,
hvor nogle Fisterhytter laa ved Stranden,
var der dog samlet nu en hel Del Folk,
som alle stirrede udover Søen.
De talte lidet; men man kunde se,
der maatte være noget ret alvorligt
paafærde; thi de stirrede og pegte
jo allesammen mod et enkelt Punkt
derude lige i den værste Brænding.
Der laa et Skjær, og klamret fast til det,
hvor det var høiest, laa der tvende Mænd,
Nils Fister og hans Søn, og Søen slog
ret som det var op over dem og Skjæret,
men endnu hang de fast. De havde været
ude paa Fiskeri, da Stormen kom;
de flygted hjem — men seilede paa Skjæret,
hvor de som ved et Under kom op.
Men Døden syntes vis; thi Vandet steg,
og Søen voxte; endnu kun en Time,
maaske en halv — saa var vel alt forbi!
At frelse dem — det syntes rent umuligt;
— det var forsøgt og det tre, fire Gange
af kjække Folk, som roede for Livet,
saa Blodet sprang af Neglene; men nei,
Aarer blev brukne af, og Baade kantred',
og selv de slap med Nød ilaud med Livet.
Nu stod de der og vidste intet Raad
og sagde kun: Nu være Gud dem naadig!

*

— Men overst oppe, paa den høie Pynt,
der stod i Stormens Sus en Kvinde
og stirrede med blege Kinder ud,
fortvivlet, stum og stille, uden Taarer,
med Hænderne fast foldede for Brystet,
Angest i de store Øine:
hun stirred ud imod sin Mand og Søn;
thi det var Karen, Fisker Nils's Hustru.
To mindre Børn sig grædende holdt fast
i hendes Klæder, og den mindste raabte:
Aa Mama, vil de ikke hjælpe Far?
aa Mama, Mama, vil de ikke prøve?
Men endog disse stoute, kjække Mænd,
de opgav Haabet her; thi Braat i Braat
stod Søen hele Veien ud til Skjæret;
de maatte gi' det op med tunge Hjerter.
De havde nok sendt Bud til Redningsbaaden,
men Ingen mente, at det kunde hjælpe:
I sligt et Hav sig klared ingen Baad.
Lodsoldermanden stod saa bred og mægtig
iblandt den tause Flok ude paa Berget;
han sagde: Vi har jo et Redningsselskab,
saa siger de; nu ser vi, hvad de kan!
Nei, jeg har altid sagt, at det var bedre
at bruge alle disse mange Penge,
som de har samlet her til ingen Nytte,
til at forsørge Enkerne, saa sik
da Karen sorgfri Dage nu herefter!
— Det hørte Karen, og for første Gang
fik hun nu Ord for sig og raabte ud:
Nei, om Du gav mig saa alverdens Guld,
saa sik jeg ingen sorgfri Dage mere,
naar jeg skal miste baade Nils og Gutten!
Gud, lad mig lide Fattigdom og Nød,
men giv mig Nils og Gutten blot tilbage!
— Men Søen steg, og intet Haab der var!
Gang efter Gang det brød henover Skjæret,
saa at de to forsvandt i Skum og Raak,
— Gang efter Gang de dukked frem igjen
og sad der endnu, og man kunde se,
at Fa'ren sad og holdt sin Arm om Gutten.
Men snart, ja snart det maatte være slut;
for hvert Minut var mindre Haab om Frelse.
Og Karen løste Klædet fra sit Hoved,
saa Haaret flagrede vildt ud for Stormen
og vinkede Farvel til Mand og Søn, —
hun kunde se et Vink til Svar derude,
— saa sank hun om paa Pynten, hvor hun stod.

*

— Men netop da — hvad var det for et Raab?
Den tause Flok, som før stod som forstenet,
de stimed om hverandre, pegte, raabte:
En Baad! — en Baad! hvad er det for en Baad?
— Og se, der kom en Baad der frem om Pynten
og brød sig frem igjennem Braat og Brand,
lysmalet var den med et Kors i Bougen!
Og hundred Gange saa det ud, som om
den maatte blive kantret eller synke;
men nei, den trodsed Storm og Sø og Braat,
og hundred Stemmer raabte lydt i Glæde:
"Se Baaden! — se! — det er jo Redningsbaaden!
den kom alligevel! — ja det er Baad!" —
— og frem den kom og op i Læ af Skjæret,
en Line blev skudt ud — den tog de to
om Livet, sprang i Søen og blev halet
ombord i Baaden strax af stærke Arme.
Lidt efter stod de reddede paa Stranden!

*

Og da saa Karen atter savned dem,
som vare frelste ud af Dødens Gru,
saa sagde hun til den, som førte Baaden:
Gud signe Dig, som kunde hjælpe nu;
Og tusind Kvinder langs den hele Kyst,
Velsigner dem, som kunde sende Redning!

Læs ikke paa Sengen! Torsdag Morgen blev det meldt, at der havde været Ildløs i Parkveien 45. En Tjener som sov i et Kjælderværelse, har sandsynligvis i Søvne skubbet Lampen hen til Gardinen. Foruden Gardinerne og en Yderfrakke blev Sengklæderne noget beskadiget og Væggen forkullet. Tjeneren, som havde læst paa Sengen og var sovnet under Læsningen, fik selv slukket Branden.

Redningsselskabets Bal i Logen Onsdag Aften var besøgt af 500 Damer og Herrer. Kronprinsen og Prins Eugen deltog.

Valg i Stavanger.

Stavanger 22/2 94. (H. O. T. B.)

Til midlertidig Formand valgtes idag Høires og Moderates Kandidat, Consul Lars Berentsen, med 402 St. Venstres Kandidat, Kjøbmand Wilhelm Aarstad fik 249. Udenfor disse faldt der 2 Stemmer paa Lars Oftedal.

I Eid i Nordfjord er der dannet en moderat Venstreforening med 130 Medlemmer, alle Stemmeberettigede. Ved sidste Valg havde de Moderate 95 St.

Ny Kirke. Der skrives til „Morgenbladet": I Lier Herredsstyrelses sidste Møde besluttedes opført Kirke ved Sjaastad paa nærmere angivne Betingelser. Brugseier Hofgaard skjænker de væsentlige Byggematerialier og Tomt. Et samtidig fremsat Forslag om Sognets Deling bifaldtes ikke. Hermed er denne to Menneskealdre gamle Sag løst.

De første to Velocipeder til Statstelegrafen er nylig bestilte hos E. Bausback og skal leveres i Begyndelsen af Marts. De skal være rødmalede og med Inskription „Statstelegrafen" paa Baghjulets Skjærm. (Morgp.)

Sammenkuytningen

af det østlige og vestlige Norge, — af „London med Liverpool" — er fremdeles Dagens omdebatterede Spørgsmaal i Storthinget.

Den hele Forhandling har tydelig vist, at Bergensbanen nu er en fuldt udredet Sag. En Nægtelse af denne Jernbane vil ikke sige andet, end at Nordmændene fremdeles finder, at de ikke har Raad til at træde ind i de civiliserede Folks Rækker med Hensyn til Samfærdselen mellem de adskildte Landsdele. De giver sig over, Ansigt til Ansigt med Naturhindringerne. Nægtelsen vil endvidere sige, at vore Nabolande, særlig Sverige fremdeles skal have alle Fordele fremfor os med Hensyn til Trafik, Udviklingsdygtighed og virksomt Landsforsvar. Forbindelsen mellem Øst- og Vestland skal fremdeles dirigeres rundt Lindesnæs; vi skal, som vi hidtil har gjort, vedblivende befinde os paa samme Standpunkt som Sverige, dengang man før Gøtakanalen byggedes, reiste fra Stockholm til Göteborg gjennem Kalmarsund og Øresund, og som England, da man reiste fra London til Liverpool forbi Dover og Landsend. Denne en Smule gammeldagse Ordning skal indtil videre bevares, dersom Bergensbanen ikke gaar igjennem. Den er dyr for det norske Folks Økonomi, men den kræver i al Fald intet nyt Kapitaludlæg, lige saalidt som den Privatøkonomi, som finder sit Udtryk i at man „lader alt blive ved det gamle."

Storthinget.

Møde 22de Februar.

Jernbanedebatten.

Haugland anbefalede i et Foredrag paa 1 Time varmt og indtrængende Bergensbanen, der i Betydning ragede høit op over de øvrige foreslaaede Baner, som ogsaa havde sin Betydning, og som han derfor ingenlunde vilde tilsidesætte. Han udviklede udførligt, at Bergensbanen var det store nationale Foretagende, hvorom alle burde samle sig. Ligeledes hævdede han, at vi finansielt seet havde Raad til at bygge denne Bane, der var foreslaaet af de to sidste Regjeringer. At skyde denne Jernbane tilside vilde være et stort og skjæbnesvangert Feilgreb.

G. Knudsen syntes, at Stemningen for Bergensbanen nu gik saa høit baade i Hovedstadspressen og i Storthingssalen, at det vilde være godt, om man udsatte den, saa Stemningen kunde afkjøles noget. Han fastholdt at Bergensbanen var en „Luxusbane", da den ikke vilde forøge Nationalvelstanden eller skabe nye Næringsveie. Naar han alligevel vilde stemme for Fjordlinjerne, var det af nationale Hensyn. Med en af disse Linjer vilde Bergen blive tilfreds. Talen her om Landshensyn og Lokalhensyn var kun Flosskler. Netop de, der holdt paa Midtfjeldslinjen, repræsenterede Lokalinteresserne.

E. Nygh imødegik de mod Bergensbanen fremførte finansielle Betænkeligheder og paapegte, at Nationalvelstanden i Aarene 1870—90 var vokset i en mærkelig Grad. Erfaringerne fra den tidligere Jernbanebygning virkede meget beroligende. Vi kunde nu tage et ordentligt Tag uden at forløfte os. Vi kunde bygge Bergensbanen uden derfor at maatte tilsidesætte andre berettigede Krav. Om man nedvoterede Bergensbanen nu, saa vilde den stadig komme igjen som den onde Samvittighed.

Hægstad anbefalede varmt og indtrængende Bergensbanen som et Styrkebælte om Norges Land og Rige.

Schweigaard havde længe staaet tvilsom overfor Bergensbanen, da den var et stort finansielt Foretagende, men han var nu kommen til det Resultat, at vi evnede at bygge denne Bane og burde bygge den, dog uden Fortrængsel for andre Baner. Af fuldeste Overbevisning stemte han derfor nu for Bergensbanen.

Møde 23de Februar.

Berg fortsatte sit i forrige Møde paabegyndte Foredrag for Bergensbanen. Det paahortes med ringe Opmærksomhed.

Rinde fandt, at den foreslaaede Bergensbane maatte staa i sidste Række, da den var det mindst rentable Foretagende, gik gjennem de mindst befolkede Egne, ja milevide Strækninger, der var ubeboede. Vestlandsbanen var af langt større Betydning, derfor var ogsaa de Byer og Distrikter, som denne Bane forbandt, villige til at yde forholdsvis langt større Distriktsbidrag end Bergen og Kristiania til Bergensbanen. Bergensbanens Tilhængere mente nok at hjælpe sig med Lyrik i Stedet. Han paaberaabte sig Sagkyndigheden, men hvorledes var det med Sagkyndigheden, da Storthinget ophævede Konventikelplakaten, afviste det absolute Veto og ijsor bestemte, at Ikkejurister kunde være Amtmænd? Storthinget satte sig da udover Sagkyndigheden, og det fik man gjøre nu ogsaa og handle efter sit eget bedste Skjøn.

Løvenskjold fandt Sagen uddebateret. Rindes Anvendelse af Konventikelplakaten var ligesaa løierlig som en Folketalers Angreb paa Statsminister Selmer, fordi Konventikelplakaten ikke blev hævet før i 1845. Tal. mente, at man burde holde sig til Landsplanen, der var vel overveiet og begrundet. Denne rev Løvland istykker uden at sætte nogen anden Plan istedet. Bergensbanen var oprindelig betragtet som et eventyrligt Foretagende, men eftersom Undersøgelserne var skredet frem havde det vist sig, at denne Bane var fuldt gjennemførlig, og Tal. vilde efter moden Overveielse stemme for den, da den var af stor national Betydning i enhver Henseende.

Birch-Reichenwald imødegik Løvland. Det afgjørende for Stillingen var ikke Spørgsmaalet om Linjevalget men om, hvorvidt man skulde have Forbindelsen med Bergen.

John Lund imødegik ligeledes Løvland, hvis Plan det var at faa Vestlandsbanen frem paa Bergensbanens Bekostning. Men for Vestlandsbanens Kostende kunde man bygge næsten 2 Bergensbaner. Var man ræd for Overskridelser, kunde man jo antage Ingeniør Bruuns Anbud. At beskylde Bergenserne for at tilsidesætte andre Distrikters beretigede Krav var en skammelig Beskyldning.

Haga fandt det lidet tiltalende paa Forhaand at udskyde en enkelt Bane og behandle alle de andre. Han kunde derfor ikke være med paa Løvlands Forslag. Siden forbeholdt han sig frie Hænder for sin Stemmegivning. Efter hans Mening burde Repr. for de „mætte" Amter optræde regulerende overfor de jernbanesultne Distrikter.

Michelsen imødegik Løvland og Gunnar Knudsen. Rinde havde aabent og ærligt udtrykt deres Standpunkt, der var mod Bergensbanen. Han havde aabent sagt, at de arbeidede for sine Distriktsinteresser, og han saa hellerikke i Bergensbanen andet end en Distriktsbane. Tal. imødegik derpaa Rindes Udtalelser om Sagkyndigheden. Naar Tal. og hans Meningsfæller ikke vilde være med paa nogen af Fjordlinjerne, ikke foretrak det mindre tilfredsstillende fremfor intet at faa, saa var det netop, fordi de satte Landsinteresserne over Lokalinteresserne.

Arvesen var ikke bleven saa dum af Mætheden, at han ikke indsaa Fordelene ved at faa det østen- og vestenfjeldske Norge forbunddet. Tal. vilde stemme for Løvlands Forslag, men ogsaa for Lærdalslinjen.

Sverdrup troede, den sidste Taler svævede i en stor Vildfarelse, naar han mente, at der efter Vedtagelsen af Løvlands Forslag var Adgang til at optage Forslag om en Lærdalslinje. Tal. imødegik de forskjellige Talere for Løvlands Forslag. Til sagkyndige Undersøgelser havde Storthinget Aar efter Aar bevilget ialt flere Hundrede Tusen Kroner, skulde Storthinget saa nu sige: vi tager intet Hensyn til Sagkyndigheden? Heri var der ikke nogen Mening. Tal. sluttede med en Opfordring til Jernbanekommiteens Formand om at fremkomme med et Forslag, der mere kunde samle de forskjellige Interesser end det, han nu havde fremsat.

Statsraad Nilsen hævdede udførligt, at Midtfjeldslinien frembød færre Vanskeligheder end Fjordlinjerne. Han fremhævede sterkt Midtfjeldslinjens Betydning for Norges Forsvar.

Mødet hævedes Kl. 2½.

Følgende 23 Talere indtegnede: Løvland, Refsdal, Fossnæs, Dugstad, G. Knudsen, Krohn, Blekastad, Horst, S. Nielsen O. Berge, Igland, Berger, Stousland, Mustad, Gunheim, Rinde, Münster og Schanche.

Debatten fortsættes idag.

Votering ventes i Aften.

Redaktør Helgevold holder imorgen Eftermiddag Kl. 2 politisk Foredrag i Vivestad (i Jarlsberg).

En Kufordsgut gik iforgaars Middag Berserkergang med Kniv ved Bazarhallerne paa Youngstorvet. Tilstedekomne Konstabler afvæbnede ham og bragte ham paa „Stationen."

Voldsomt Sneskred.

Mosjøen 21/3 94. (H. O. T.-B.)

Uhyre Snefald de sidste Dage; derefter heftigt Styrtregn i 2 Døgn. Idag gik et voldsomt Sneskred i et Par Kilometers Bredde umiddelbart i Nærheden af Mosjøen. Hvis Skredet havde nærmet sig Mosjøen ½ Kilometer mere, vilde Byen sandsynligvis været begravet. Et større Dynamit- og Krudtlager førtes af Skredet ud i Søen. Det styrtregner fremdeles.

Den elektriske Sporvei har nu prøvekjørt baade med 2 og 4 Vogne. Det gaar udmærket. De fleste Heste tar Synet af Vognene med Ro, men enkelte har ikke kunnet taale det. Alvorligere Ulykkestilfælde er dog ikke indtruffet.

Fine Gjæster.

(Slutning fra forrige Nummer)

En løierlig Tale! Det koster mange Penge! Og det værste er, at nu har han skaffet sig en Kjæreste og vil virkelig gifte sig.

— Han er tyve og hun atten Aar, han kan intet, og han har intet — jo, det skulde blive et net Par!

— Men hvad skal det da blive af Gutten?

— At han kan være her i Forretningen; det føder vel ogsaa en Mand!

„Og Giftermaalet?"

— Ja, det blir ikke noget af! svarede hun bestemt. Fillippo faar tage sig en Pige, som har nogle Rubler.

— Har Du ellers noget at indvende mod hende? sagde Gjesten videre, idet et let Smil udbredte sig over hans Ansigt; Sagen syntes at more ham meget.

— Jeg skulde tyve, om jeg sagde, at hun ikke var hyggelig og ordentlig, svarede Værtinden.

— Har Du ikke læst Keiserens Skrivelse? fortsatte han og blinkede skarpt paa hende. Den siger, at ingen for Gods eller Penges Skyld skal tvinges til at gifte sig.

— Lad Keiseren skjøtte sin egen Familie. Han behøver ikke at stikke sin Næse i alt!

Den høieste af Mændenes Ansigt fik pludselig et rasende Udtryk; men han syntes at bevinge sig og sagde roligt til Værtinden:

— Vi vil have bedre Brændevin! Giv os det bedste du har!

— Værtinden monstrede dem endnu engang fra Hoved til Fod; derpaa hentede hun langsomt en Romflaske fra den øverste Hyllen og sagde halvt for sig selv og halvt til Gjesterne:

— Den er dyr, den Rommen! Klokken var over ti, da Gjesterne beredte sig til at bryde op.

— Alexievitsch du er rig, sagde den høieste; du kan betale. Jeg har ingen Penge paa mig.

Den tiltalte erak forlegent paa Axlerne.

— Naa, da kan vel du lægge ud, Michailovitsch? sagde han til sine andre Ledsagere.

— Herre, svarede denne, da du befalede, at vi skulde undersøge Neva-Kanalerne, tog jeg paa mig de samme, jeg havde, men tænkte ikke paa at tage nogen Penge med mig.

Værtinden havde ikke taget Øinene fra sine Gjester. Deres Hvisken syntes hende mistænksom, og hun gik derfor frem til dem og spurgte om de ønskede noget.

Men, begyndte den ene med forlegent Udseende, vi har glemt vore Penge og.

Glemt eders Penge? skreg Værtinden. Jo, det var en skjøn Historie! Di har drukket for over en Rubel, og nu har di ingen Penge! Nei, den Historie kjender vi! Hvem er du?

Jeg er Keiserens Storkansler, svarede den tilspurgte.

Ja, det ser du ud til at være, svarede hun haanfuldt og monstrede hans komiske Dragt. Først lurer du en gammel Enke, og siden vil du drive Skøi med hende. Men pas dig, min Ven; der oppe ved Kirken har vor gode Keiser ladet anbringe en Vagt af Marinesoldater, som skal beskytte os mod Folk af eders Slag. Og hvem er Du? vendte hun sig til den anden af dem.

— Jeg er Keiserens Storadmiral! lød Svaret.

— Ja, det kunde jeg tænke mig! ytrede hun. Og han, Goliath der, er vel selve Keiseren, ikke sandt?

— Rigtig gjettet, gamle Hex! udbrød den høieste og lo af alle Kræfter.

— Nei, nu gaar det for langt! skreg den gamle og drog Bommen for Døren. Fillippo Kit! Kom hid! Og di tre, di kommer ikke af Flekken, før di har betalt.

Scenen var saa løierlig, at de tre Mænd ikke kunde faa frem et Ord, paa Grund af Latter. Sluttelig drog den Mand som havde udgivet sig for Keiser, en Ring af Fingeren og gav Enken den som Pant.

— Mon den er af Guld? spurgte Fillippo, som traadte ind i Rummet isammen med Kit. Fillippo, sprang bort og hør efter, hvad den er Værd!

Og hviskede til ham:

— Hent paa samme Tid Vagten; hvem ved, hvor de mistænksomme Fyrer har faaet Ringen!

Fillippo forsvandt. Nogle Minnutter senere hørtes Buldet udenfor, og Værtinden skyndede sig at aabne Døren.

— Her er vi, lille Mor! sagde en tyk Soldat og traadte ind i Værelset tilsammen med tre Kammerater. Altid punktlig i lille Fars Tjeneste, som sig bør! Naa, hvor er Misæderne?

Den gamle pegede paa de tre Gjester; men den høieste af Mændene havde sprunget op og raabte med kraftig Stemme:

— Kjender di mig ikke, Karle?

— Gud i Himlen, Keiseren! fremstammede Soldaten ligbleg og kastede sig ned paa Gulvet. For alle Helgeners Skyld, jeg har blot gjort min Pligt, som du har befalet det, lille Far!

— Det har du, min Søn, reis dig op! Du er fra idag Korporal! sagde Keiseren.

— Tak, lille Far, Tak! jublede Soldaten og kyssede Keiserens Haand.

Værtinden havde staaet som forstenet under hele denne Scene. Tilsidst puffede hun en af Soldaterne i Siden og sagde:

— Hvem er det?

— Fæhoved! svarede denne! det er jo Keiseren!

En saadan Forskrækkelse havde hun aldrig før kjendt; hun kastede sig ned for Keiserens Fødder og bad om at faa beholde Livet.

Det er bekjendt, at Peter den store elskede ligesom paa sin Tid Harum el Raschid i dybeste Inkognito at overbevise sig om sit Folks Forholde og se efter, at hans Befalinger blev ordentlig udførte.

Keiseren opløftede leende den gamle Kvinde og forsikrede hende, at hun ikke

Marmorbuste af Jaabæk. 21 Storthingsmænd, hvoriblandt Ueland, indbyder til Tegning af Bidrag til en Marmorbuste af Jaabæk, der skal opsættes i Storthingets Forsamlingsværelse.

Skøitekapløb om Mesterskabet for Europa holdes Lørdag og Søndag ved Hamar.

„Vikings" Mandskab. Paa Foranledning skal vi, skriver Sjøfartstid., oplyse, at af „Vikings" Mandskab er endnu 4 i Amerika. 2den Styrmand Christensen er ombord i „Viking", der ligger i New Orleans, Simonsen har en Plads i Kalifornien, Møller er i Chikago, hvor han fik Plads straks efter Ankomsten ifjor, og er derover mest for at lære Sproget. Endelig er Jens Bing fornylig afgaaet fra New-York som Mandskab med en af de større Damplystyachter til Vestinden og vil muligens med denne komme til Norge til Sommeren.

Til Kristianias nye Isbryder lagdes Kjølen itorsdags paa Akers mekaniske Værksted.

Af Henrik Jægers: Illustreret norsk Literaturhistorie er 12te Hefte udkommet. Det omhandler Botten-Hansen, Ditmar Meidell, Vinje og Henrik Ibsen.

Lovlands Forslag mener man nu muligens vil blive forkastet. Udsigterne for Bergensbanen er dog fremdeles smaa.

Skadeserstatning fra Kina. Fra den kinesiske Regjering er oversendt 90,000 Kr. til Udenrigsministeriet for at overleveres til Arvinger efter de i Kina myrdede svenske Missionærer.

Strid i Kristians Amts Radikale „Venstreforening." I Anledning af denne Forenings Beslutning om Indførelse af almindelig kommunal Stemmeret er der opstaaet Strid inden Foreningen, idet Mindretallet ikke synes at ville underkaste sig Flertallets Afgjørelse. Kjøbmand Thorstein Lunde paa Lillehammer, der er mod almindelig Stemmeret, og Sagfører Castberg paa Gjøvik drager tilfelts mod hinanden. Den førstnævnte bruger om Beslutningen angaaende kommunal Stemmeret saa stærke Udtryk som „Kathedersocialisme", „Splittelsens Mærke" o. s. v., medens Hr. Castberg med en usædvanlig Blidhed bønfalder Hr. Lunde om at falde tilføie og slutte sig til Alliancen med Socialisterne.

Moderat Forening.

I det den 17de Febr. af Moderate i Faaberg afholdte Møde besluttedes dannet en moderat Forening for Bygden paa følgende Program:

Forenigens Formaal er ifølge „Fremgang" at arbeide for:

1) Gjennemførelsen af vor fulde Ligestillethed i Foreningen med Sverige paa Lovens Grund og saavidt muligt gjennem Forhandling, idet det af Fællesskabet søges udskillet, som skader Norges Interesser og kan udskilles uden Skade for Norge og Unionens Tarv.
2) Gjennemførelsen af Parlamentarismen, i Overensstemmelse med Grundloven med tilbørlig Hensyntagen til det suspensive Veto og Krav paa dets Opretholdelse som en gavnlig Stopper for forhastede Afgjørelser.
3) En skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, idet betones, at den kommunale Stemmeret ikke bør udvides før den statsborgerlige, ligesom den i ethvert Fald bør indskrænkes til Skatteydende.
4) I det hele jevne politiske Fremskridt paa Forfatningens Grund.
5) At der ved alle offentlige Foretagender kræves forsigtig Omtanke for Landets og Kommunernes Bæreevne.
6) Gode Valg i Stat og Kommune; for den sidstes Vedkommende uden ensidige Udelukkelse af dygtige Mænd af andre politiske Anskuelser".

Indbyderne til Mødet modtager Indmeldelser af Medlemmer. Fastsættelse af øvrige Statuter og Bestyrelsesvalg blev udsat til et senere Møde.

I sit Storthingsbrev

af 16de Februar til „Varden" erkjender Hr. Ullmann, at hans Forslag om Nægtelse af Budgettet blev forkastet i Storthingets „Venstreforening". Det beklager jeg for min Del", siger Storthingspræsidenten; „det er et svært Skaar i det norske Storthings Anseelse, at det ikke skal være i Stand til at hævde den simpleste parliamentariske Statsskik".

Det bliver altsaa ingen Budgetnægtelse af. Til Gjengjæld stilles en Budgetomstødning i Udsigt, uden at man dog faar nærmere Rede paa, hvordan denne tænkes udført.

„Af Reformer vi haaber at faa gjennemførte i Aar kan," fortsætter Ullmann, „nævnes: Fogedembedernes Nedlæggelse, Ophævelse af Embedsmændenes Statspensioner."

Det sidste lyder jo frygteligt. Men Hr. Ullmanns Mening er vistnok blot at ville sige: Indførelse af Selvpensionering for de Embedsmænd, der herefter ansættes, nemlig ved Oprettelse af en Pensionskasse, hvori Embedsmændene gjør aarlige Indskud ligesom Bestillingsmændene allerede gjør det. Dette er en gammel Tanke, allerede forberedt af Ministeriet Sverdrup. Blandt andre Reformer nævnes i samme Brev til Varden en ny Skattelov, der ophæver Skattekommissærerne, gjør Amtsudvalget til Amtsskattekommission og lader den direkte Skat til Statskassen inddrives af Kommunekassereren i Forbindelse med den kommunale Skat.

Der tør da kanske ventes et Kapløb mellem Kommunerne om at sætte sin Ligning lavest mulig. Der er neppe nogen Bygd eller nogen By som skjøtter om at betale forholdsvis mere end andre Bygder eller Byer, fordi de hidtil har lignet høit.

En jevnlig beruset Kone blev forleden bragt op paa Politistationen. Her blev hun aldeles rasende og gik hen og slog med bare Haanden ud en Glasrude i Døren. Hun kom noget tilskade, men indsattes straks i Arresten.

Korntolden i Frankrig.

har Deputerkammeret med 371 mod 172 Stemmer forhøiet fra 5 til 7 Francs. Ligeledes er tilsvarende Toldforhøielser paa Mel og Gryn vedtagne. Forslag om at anvende Udbyttet af den forhøiede Korntold til Skattelettelser forkastedes.

Dyrere Øl. Efter Maltskattens Forhøielse har Bryggerierne forhøiet Prisen paa halve og hele Flasker med 1 Øre. Paa de større Kaféer har man i den Anledning forhøiet Prisen pr. Halvflaske fra 20 til 25 og pr. Helflaske fra 40 til 45 Øre. Royal, Martins Kafé og Brittania Hotel har ikke forhøiet Prisen. Paa de mindre Restaurationer har nogle forhøiet den, andre ikke.

Billetpriserne paa Eldorado er nu ens (50 Øre) over hele Galleriet. I den bageste Del af Salen koster det 25 Øre, Enkelte Logebilletter kan faaes.

Kanonstøberiets Bofors i Vermlund er i disse Dage for den allerstørste Del overgaaet til en ny Eier, Alfred Nobel. Eiendommene har en Værdi af ca. 3 Millioner Kroner. Det er Nobels Hensigt at udvikle Bofors Brug til et Mønsteretablissement, hvor Kanoner af de allerstørste og grøveste Dimensioner skal kunne tilvirkes.

Fhv. Statsraad Wexelsen holder i denne Tid politiske Foredrag paa forskjellige Steder i Jarlsberg.

Bekjendtgjørelse.

Tandindsætning.

Plombering og Udtrækning billigst Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Telefon: 1146. Telegramadresse: Mallings

P. T. Mallings Boghandel,

etableret 1839.

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret,

anbefaler sit store Lager af

Nordisk og udenlandsk Literatur.
Skolebøger, Lexika og Karter.

Alle Nyheder findes strax efter Udgivelsen paa Lager. Bøger sendes til Gjennemsyn.

Subskription modtages

paa

alle Landes Tidsskrifter og Bøger, som udkommer i Hefter.

Kataloger tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Billig og solid Indbinding besørges.

Hvidevare-Udstyr,

Dækketøier
norske, tyske, engelske & franske
Haandklæder & Haandklædetøier
Lagen- og Pudevarlærreder
Bolster, Tæppesirts og Satin
Fjær, Dun, Krølhaar
Gardintøi, Rullegardintøi
Uldtæpper, Sengetæpper.

Snipper, Manchetter, Kraver, Skjorter, Slips Strømper, Uldtrøier, Underbenklæder for Damer, Herrer og Børn. Lommetørklæder.

Lærred. Bommesi, Stout, Shirting, India Twill, Demet, Piqué, Brillantine, Linlærred, Cambric, Flonel & Uldtøi.

Forlang Prøver, Priskuranter og Udstyrs-Overslag. Udstyr og Undertøi leveres fuldt færdig.

PETER ECKERSBERG,

Hjørnet af Kongens- og Carl Johans Gade.

I Haus i søndre Bergenhus, er der dannet en Forening af Moderate og Konservative paa 146 Medlemmer, der paa nogle faa nær er Stemmeberettigede.

Kristiania Arbeidersamfund holder imorgen 30 Aarsfest. Det er som bekjendt nu erobret af Socialisterne.

En Anarkist, der netop var ankommet til Paris fra London, arresteredes i Onsdags, da han forsøgte at træde ind i Deputerkamret.

Den russiske Udenrigsminister, de Giers, skal være dødssyg.

engang skulde faa Knut. Derpaa vendte han sig om og pegede paa Filippo.

— Træd nærmere min Søn! sagde han og betragtede med Velvilje den vakre Yngling.

Har du gjort Tegningerne der paa Væggen?

— Ja, Deres Majestæt.

— Og du har Kjæreste, hører jeg, fortsatte Keiseren. Gaa hen paa Baaten saa skal jeg sætte d g i Bygningsskolen, som du skal gjennemgaa gratis.

— Filippo stred en svær Kamp i sit indre, men hans Kjækhed seirede.

— Jeg takker Eders Majestæt, sagde han; men heller vil jeg være fattig og ha min Maruschka end leve i Overflod uden hende.

— Bra, min Søn, da faar jeg vel lage det saa, at de faar hverandre! Hør du Alexievitsch, og vendte til Admiralen, kan du anvende en Tegner paa dit Kontor, og hvormeget kan du give ham?

— Han er nok værd sine to Hundrede Rubler.

— Sig tre Hundrede, saa tiltræder han Pladsen imorgen.

— Som Deres Majestæt befaler! svarede Admiralen.

— Saa, min Søn, nu har du en Plads paa tre Hundrede Rubler og kan gifte dig, fortsatte Keiseren og klappede Ynglingen paa Skulderen. Forstaar du, fortsatte han, idet han vendte sig til Bertinden — Maruschka blir din Sons Hustru, omend han ikke har en Kopek. . . .

Filippo Rastulli ægtede samme Aar sin Maruschka. Paa Flaadens Kontor var han i lang Tid, til en Arkitekt lagde Mærke til hans usædvanlige Talent og tog den unge Mand i sin Tjeneste. Rastulli begyndte selv snart at opføre Bygninger, og siden under Keiserinde Elisabets Regjeringstid ansaaes han som Petersburgs første Arkitekt. Under hans Tilsyn opførtes det pragtfulde Vinterpalads: tilligemed Keiserfamiliens statelige Sommerresidents i Zarskoie-Selo og Peterhof er opførte af ham, tilligemed mange andre Bygninger.

Alle Rastullis Bygninger bærer et storslagent Stempel, som vidner om hans geniale Skaberkraft; hans Bygninger er ej blevne stillet i Skyggen af nogen nyere Stil i tyske Arkitektur. Tømmermandssønnen fik for sine Fortjenester som Belønning Grevetitel, som hans Efterkommere bærer den Dag i Dag.

— 24 —

elsket med usvækket Hengivenhed fra den Stund, da hun lagde sin lille Haand i hans, fik en hurtig og sørgelig Død. Hvis hun ikke havde skjænket ham den Kjærlighed som Ungdom skjænker Ungdom, saa havde hun i det mindste været ærlig og trofast i alle disse Aar. Hun havde aldrig været kjed og træt, aldrig vist sin Husbond nogen Foragt eller forestillet ham sin egen Overlegenhed paa Grund af sin fornemme Fødsel og Alt, hvad hun havde lært. Hun havde ydmyg og værdig anvendt den store Magt, som Rigdommen gav hende. Hun havde bragt fuldkommen Ligevægt i sin Mands Liv, og ved at tabe hende, forekom det Sir Joseph, at der for ham med hans syvti Aar og hans graa Haar ikke var andet tilbage end med Sorg at gaa i Graven.

Men han var for stærk en Mand til at dræbes af Sorgen. Han maatte leve paa en eller anden Maade, skjønt hans Dines Lys var slukket, og al hans Glæde død. Han forsøgte at trøste sig med Sibylla, sit eneste Barns Kjærlighed, og for hvert Aar blev hun smukkere. Hun var ubeskrivelig øm og kjærlig mod ham, men hun kunde ikke udfylde den tomme Plads i hans Hjerte. Kun En havde han elsket med hele sin ærlige Naturs Styrke, og hun var borte. Han begyndte nu at arbeide, som den eneste Maade, hvorpaa hans Tanker kunde adspredes. Han havde for længe siden tjent sin Formue og trukket sig tilbage fra Livets Arbeidsmark, vel tilfreds med Arbeidets Frugter, men nu deltog han atter i Kampen for Guld, og dreven af

— 25 —

holdt af hende, og som ikke kunde ægte hende. Hun fortsatte den lille Historie skjælvende og grædende.

„Jeg er bange, at han gjættede min Hemmelighed," sagde hun rødmende, medens hun med nedslagne Øine sad ved Sir Josephs Side og lod den ene kolde, skjælvende Haand hvile i hans, „jeg er bange, han anede mine Følelser. Vi er Slægtninge, og jeg kjendte ham næsten ligesaa godt som mine Brødre. En Dag var han meget alvorlig og sagde, at han havde noget at fortælle mig. Jeg havde længe seet, at han var bedrøvet og at en eller anden skjult Sorg formørkede hans Liv, derfor blev jeg ikke videre overrasket, da han fortalte mig, at han var en ulykkelig Mand. I en ung Alder, før han forlod Universitetet, havde han giftet sig med en Kvinde, som stod langt under ham i enhver Henseende. Hans Familie anede Intet om hans Ægteskab, men han haabede, at han havde opfyldt sine Pligter mod sin Hustru Efter en Søns Fødsel blev den stakkels Moder sindssyg, og da opdagede hendes Husbond, at hun hørte til en Familie, hvori Galskab flere Gange havde vist sig. Han forsikrede mig, at han havde anvendt alle Midler for hendes Helbredelse. Efter Aar Forløb blev hun erklæret for uhelbredelig, men hendes legemlige Styrke spaaede et langt Liv. Skilmisse eksisterede ikke i dette Tilfælde. Han var knyttet til hende, saa længe hun levede.

„Sagde han, at han elskede Dem?" spurgte Sir Joseph alvorlig.

Gården Bergan

i Borre, nær Augestad jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre. 150 mål god indmark, 100 mål udmark og skog (rigelig til husbehov) gode husebygninger *særdeles billig og på gode vilkaar* tilsalgs ved *aevokaterne Frits Kiær og Emil Roll*, Christiania.

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

JJ

Alun
Blaasten
Blaatræextrakt
Benzin
Bolus
Borax
Blyhvidt
Brunsten grov og finmalet
Bridsel hakket og raspet
Bridselextrakt
Cali cromsur
Cali rødblaasur
Cali gulblaasur
Carbolineum
Carbolsyre
Catecu
Clorkalk
Cement
Dextrin
Fernis alle Sorter
Gummi flere Sorter
Gibs flere No.
Glycerin 1ma fransk
Grease norsk og belgisk
Harpix flere Qvaliteter
Hjortehornsalt
Hornlim mange Sorter
Insektpulver
Indigo Madrax og Bengal
Isensværte i Pk. & løs
Kridt dampsl. og i Stk.
Kreosotolie
Karbolineum
Karbolineum
Kultjære og Raatjære
Kurvmagerartikler
Krap
Minie 1ma engl. L. B.
Mærketusch for Trælast o. s. v.
Natron dob. kulsur
Oker superior fr. til Fabrikpris
Olier for Malere
Olier til Maskinbrug
Orlean Brasil
Pensler af Haar og Børst
Pimpsten i Stk. & malet
Politur for Snedkere og Malerere
Pudsegarn i Spoler og løst
Rødkridt fint og ordinært
Salmiac hel og pulveriseret
Salpeter, Cali & Natron
Soda Crystal
Schellak fin og ordinær
Schellak hvid
Smergel mange No.
Svovel i Stænger & Svovelblom
Syresalt
Salpetersyre, Svovelsyre, Saltsyre
Talcum
Terpentinolie 1ma amerik.
Ultramarin blaa og grøn
Vandglas
Vox
Wienerkalk i Stk, & Pulver
Zinkhvidt G. P. A. L. No. 1

sælges i større og mindre Partier fra mit Lager; Tomtegaden No. 11 Christiania — Udsalg Skippergaden No. 25. Telegramadresse: „Farveudsalget". *Jacob Jacobsen.* Telefon No. 1069.

C. Jansen

Kurvmager

— 25 Lilletorvet 25 —

smukt Udstyr af Kurv- og Kurvmøbler til uhørt billige Priser.

Overretssagfører Østbyes

Regnskahsførsel for Landmænd

(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12.00 som enkeltvis.

Rich. Andvords Papirhandel.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted,

Storgaden No. 25, Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Læderremme, extra. **Bomuldsremme** billige.

Chr. Munthe Christiania

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

Lager af:

Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker.**
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.

Repræsenterer:

Gebrüder Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Parafin-Olie Co., Glasgow, Parafinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jolsen, Tændstikfabrik, Bryn,

Østers.

Store nyankomne Østers 3 Kr. pr Snes, amerik. Kr. 1,50 pr. Snes i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Dyrestege.

Friske, frosne, smaa Dyrestege & Snareryper i Bazaren 45. **Julius Norbye.**

Smør.

Fineste Meierismør og sjelden godt Røraasmør i Bazaren Nr. 45.

Julius Norbye.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

K. J. Kjællqvists

Skrædderforretning,

— 7 Øvre Slotsgade 7, —

Hjørnet af Prindsensgade,

anbefaler

Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Paa Undertegnedes Forlag er udkommet:

Min Vand-Kur,

prøvet gjennem mere end 40 Aar og skreven til

Sygdommes Helbredelse

og

Sundhedens Vedligeholdelse

af

Sebastian Kneipp.

Præst til Wørishofen i Bayern.

Oversat efter Originalens 48 Oplag af I M.

394 Sider. Pris 2,00; indb. 2,50 og 3,00.

S. Mittet, Storgaden 15, Christiania.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10
Christiania

Rolfsen & Graff.

P. & O. Holter

Skippergaden 17 c. Telefon 1331 & 893

anbefaler fra sin

Kulforretning:

1ma. Husholdningskul (Alanton)
- Newcastle Dampkul
- Anthracite Nøddekul
- Gascokes

og fra sit

Maskin Vedhuggeri:

Tør Granved
- Birkeved

hel og huggen.

Lægtekap, fortrinlig til Opfyring.

Alt til moderate Priser.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lagar.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

„Nei, nei," svarede Lady Lucy, „ikke med et Ord, — ikke med et Blik!"

„Da er han en ædel Mand og fortjener en bedre Skjæbne! Gud velsigne Dem, fordi De har aabnet Deres Hjerte for mig! Jeg er ikke bange for at forsøge paa at vogte dette rene, ømme Hjerte mod de Fristelser, der kan angribe en ældre Mands Hustru, hvis De vil betro Dem til min kjærlige Omsorg Lucy".

„Ja, hvis jeg skal gifte mig, saa vil jeg heller blive Deres Hustru, end nogen anden Mands," svarede Lucy ligefrem — og hermed endte Sir Josephs Frieri.

Fra denne Stund og til sit Livs Ende, hørte man aldrig Lady Lucy beklage sig over sin Skjæbne. Sir Joseph opfyldte sit Løfte i alle Dele. Han var den kjærligste Ægtefælle, og hans Hustru herskede som en Dronning. Hun byggede Huse, hvor Arbeiderne boede forholdsvis godt, oprettede Skoler, byggede en Kirke paa Sir Josephs Bekostning foruden et Hospital, og et Hus for de Gamle og Affældige. I dette lille Kongerige var hun elsket og forgudet som en Helgen. I Arlington Street førte hun ligesaa stort Hus som nogen af hendes Samtidige, og var istand til at hjælpe sine Søstre og se dem vel gifte med Mænd af sin Stand, der kunde kaste ny Glands over Navnet Mountford. Da de havde giftet sig ind i høie Stillinger, men ikke opnaaet meget af denne Verdens Gods, var disse Damer mest tilbøielige til at se ned paa sin værdige Svoger, men Sir Joseph gav aldrig sin Pung for dem og deres Slægt. Han lod deres Mænd fiske

i sine Elve og skyde sine Fasaner og deres Hustruer red paa hans Heste og gjenvandt nye Kræfter i hans rige og prægtige Hus. Han afslog aldrig at staa Fadder til deres Børn og at paaskjønne denne Ære med en vægtig Faddergave. Kort sagt, han anvendte sin Rigdom paa den ædelmodigste Maade og blev af sine Svigerinder vidt og bredt omtalt som en „prægtig gammel Fyr".

Sir Joseph havde været gift i 3 Aar, da en Søn blev født i det store gothiske Hus i Ellerslie, en Søn, hvis Ankomst fyldte Faderens ærlige Hjerte med usigelig Glæde. Men dette skrøbelige lille Væsen døde inden Aarets Udgang. I det følgende Aar blev en Datter født, men Faderen, som havde seet sin Glæde dø hen, vovede i Begyndelsen ikke at skjænke den nyankomne sin Kjærlighed. Han var bange for at elske hende for høit, saa at han for anden Gang skulde komme til at lide et smerteligt Tab.

Men den lille Pige trivedes og voksede til sin Moders Fryd. Nu levede Lady Lucy sine lykkeligste Aar. Den berømte franske Maler Milair har malet et Portræt af hende og hendes Moder. Barnet var da elleve Aar gammelt, og før hun var tolv var dette Billede Alt, hvad, der var tilbage af Sir Josephs yndige Hustru. Hun døde i sin fulde Kraft og Skjønhed, idet hun blev kastet ud af den lette Vogn, hun havde kjørt i al den Tid, hun havde boet paa Ellerslie. En skræmt Hest, en brat Vei, en stor Vogn ladet med Kul midt i Veien, og den Kvinde Sir Joseph havde

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.

Nr. 25. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 27de Februar 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Inkasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skipperg. 28, Christiania.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
LIVSFORSIKRINGSSELSKABET
„THE MUTUAL LIFE"
af NEW YORK
— stiftet 1843 —
Den 31 December 1893.
Reservefond:
696 Millioner Kroner.
Netto Overskud:
67 Millioner Kroner,
Samlede Indtægter:
156 Millioner Kroner.
„THE MUTUAL LIFE" er intet Actieselskab, hvorfor hele Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter.
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.
Agenter antages.

Simers Punsch
anbefales
Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum, redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Redaktor Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.
Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

De fremmede Sendebud.

To Stormagters Gesanter opholder sig for Tiden i den norske Hovedstad. Aarsagen hertil er ikke vanskelig at forstaa. Baade den britiske Gesant, Sir Spenser St. John, og det tyske Riges Gesant, Grev von Wedel, er selvfølgelig kommet hid efter Opdrag fra sine Regjeringer. At de ikke er kommet ganske i samme Øiemed, er vistnok utvilsomt. Men deri falder deresÆrinde sammen, at de begge vil have at gjøre sig noie bekjendt med den politiske Stilling her i Landet og at holde sine Regjeringer underrettet derom.

Det tyske Riges Gesant er efter al Rimelighed desuden kommet hid som Følge af den tyske Regjerings let forklarlige Interesse for, at der ikke skal indtræde noget afgjørende Brud mellem de to skandinaviske Riger. Den gamle Rigskansler, Fyrst Bismarck, der fra Friedrichsruhe frembeles udøver vidtrækkende Indflydelse, og den nuværende, Grev Caprivi, stemmer under al sin Meningsforskjel ellers overens deri, at det er af største Vigtighed, at et stærkt og enigt Skandinavien opretholdes som Modvægt i Nord mod Ruslands omsiggribende Politik. Dette skinner tydeligt nok igjennem i „Hamburger Nachrichtens" inspirerede Artikler og er paa flere Maader kommet frem i den tyske Regjerings Holdning f. Ex. i Grev Caprivis bekjendte Tale ifjor under Hærlovforslagets Behandling i den tyske Rigsdag. Alt, hvad der har politisk Skjøn i det tyske Folk, slutter sig med Hensyn til de skandinaviske Anliggender fuldt ud til de tvende nævnte Statsmænd. Baade det tyskfrisindede Parti, Centrum, de Konservative og hvad de forøvrigt heder, de talrige tyske Partigrupper, staar sammen her. Alle mødes i Frygten for den russiske Politik og føler en instinktsmæssig Modvilje mod, hvad der kan svække Modstanden mod denne Potitik. Det er derfor en given Sag, at det tyske Folk næsten som en Mand vil hilse med Glæde et Forlig mellem Norge og Sverige og skaanselløst bryde Staven over dem, der modsætter sig et saadant Forlig. Grev von Wedels Rapporter til sin Regjering vil være desto mere velkomne, jo bedre han kan stille Chancerne for en Forhandlingspolitik mellem Norge og Sverige.

Repræsentanten for den anden germaniske Stormagt, Sir Spencer St. John, der er bleven sendt til Kong Oscars Hof af Gladstones Udenrigsminister, Jarlen af Rosebery, vil vistnok af beslægtede Grunde interessere sig for at kunne sende sin Regjering de samme gode Efterretninger — idet ogsaa den britiske Politik staar i et Modsætningsforhold til den russiske — men han vil tillige handle af mere specielle Grunde, der vedkommer den indre engelske Politik. De norsk-svenske unionelle Ugreier er af den britiske Opposition bleven brugt som et virksomt Vaaben mod det irske Selvstyreforslag. Der har kunnet stilles i Udsigt, at naar Irland faar Selvstyre, vil dette Land ikke blot helt rive sig løs fra Forbindelsen med England og Skotland, men ovenikjøbet slutte sig til de to sidstnævnte Landes Fiender. Mr. Gladstone har forgjæves søgt, ved at udtale sin Forvisning om et fredeligt Opgjør mellem Norge og Sverige, at bryde Odden af sine Modstanderes Angreb. Striden paa den skandinaviske Halvø er alligevel blevet det afskrækkende Exempel, som har kastet Mathed og Vaklen ind i det engelske liberale Partis Rækker. Det er sandsynligt, at der i Løbet af indeværende Aar vil blive udskrevet nye Valg til Underhuset, og det er ikke for meget sagt, at Stillingen her i Landet kan bringe Ballancen mellem de britiske Partier til at vippe til den ene eller den anden Side. Seirer vor radikale Politik, saa seirer efter al Sandsynlighed det konservative Parti i England. Vinder Forsoningspolitiken overhaand hos os, vil Gladstone have megen Udsigt til at kunne bringe Seiren hjem ved Parliamentsvalgene.

Lord Rosebery vil derfor med stor Interesse studere de Rapporter, som Sir Spenser St. John sender fra Kristiania.

Husmoderen Nr. 4, 8de Aargang, 1894 er udkommet med følgende Indhold: Liv nordpaa. — Schullze med „U". Af M. Frølich. (Slutning). — Kvindeforeninger. — Mere om Kemien i Husholdninger. — Hvorledes hun klarede det. — Vore Symaskiner. — Den rationelleste Kurmetode. — Barnepigen. — Kunsten at være syg. — Er Kvinden bedre end Manden? — Haandarbeide. — Monogramblade 1, 11. — Litteratur. — Opskrifter for Kjøkkenet. — Forskjelligt. — Smaapluk. — Bekjendtgjørelser.

Ill. Familieblad, No. 7 er udkommet med flg. Indhold; De spanske Brødre. En fortælling fra det 16de Aarh. af D. Alcok (Forts.) — Sygepleierskен. Af Manville Fenn. (Forts.) — Gnds forelse med en dansk mand og norsk Kvinde hensides Atlanterhavet (Forts.) — Aftenstemning. — Fra Stjernernes Rige. (Forts.) Haandarbeide. — Husholdningen. — Udsigt til Amalfi, fra Hotel Capuccini. (Billede). — Ved Havet (Billede). — Ruinerne af Ostia. (Med Billede) — Svartaadalen ved Vesteraas i Vestmanland. (Billede) — Monterosa i Morgenbelysning (Med Billede) Lægeraad.

Boger.

Englæders Vægtavler til Dyreriget Pris Kr. 3,00 Mallings Boghandel.

Undervisningens Kraft og Anskuelighed! Hertil hører gode Billeder. Det er derfor Pligt, uafviselig Pligt at anskaffe Skolerne saadanne. „Det bedste tilhører Barne," heder det. Med dette for Øie vil vi henlede Opmærksomheden paa et i sit Slags og hertil Lands endnu lidet kjendt Anskuelsesmiddel, nemlig Dyrebilleder af Englæder. Værket haves i Mallings Boghandel, og har fkolekyndige som Videnskabsmænd med stor Styrke fremholdt dette Fortrin for lignende Undervisningsapparater. Figurerne er store og virker med Kraft selv paa de fra Katheteret længst frasiddende Elever. Men hvad der frem for alt er det karakteristiske ved Billederne er deres Naturlighed og Tydelighed og det selv med Hensyn til Skoletegningerne. Apparatet anbefales derfor paa det bedste.

a + b.

Tegnebog for Folkeskolen af Statsraad Bonnevie og Arkitekt Meyer. Mallings Boghandel.

Nærværende Undervisningsapparat foreligger i 3 Hefter a 0,40 med færskilte Væggeplancher. Værket udmærker sig ligemeget ved Skjønhed som hensigtsmæssig Plan og Anordning. Det karakteriske her er, at Undervisningen jevnføres med Sløiden saaledes, at Modeller oparbeides saaledes efter Fortegningerne, og bliver ingen fra hine til disse derved liggende aaben for Eleverne. Methoden synes mig er fortræffelig, og er der ingen Tvil om, at saafremt den — efter de i Bogen anbydede Regler — nøiagtig befølges, efter at de første Vanskeligheder er nogenlunde overvundne, vil vække Elevens Interesse, hjælpe ham til hurtig Fremgang og lade ham ane Undervisningens praktiske Fordele derved, at den gjør ham fortrolig med de i Hverdagslivet forekommende Legemsformer. Bogen er nærmest beregnet paa Skoler med knapt tilmaalt Undervisningstid. Hermed være dette heldige Undervisningsmiddel paa det bedste anbefalet.

A.

Dr. Olav Joh. Olsens Naturhistorie, der udkommer paa Cappelens Forlag, er en rigtig Skolebog for Børn. Dens Indhold er rigt; Stoffet er livlig fremstillet og godt illustreret. Den anbefales derfor til Lærerinders og Læreres Opmærksomhed med Ønske om, at den maa finde udbredt Anvendelse.

B.

Min Vandkur, en Bog med Raad for Syge, udkommer paa Mittets Forlag. Pris Kr. 3,00. Om nærværende Bog, der omhandler, hvorledes man ved fornuftig Anvendelse af Vand i mange Sygdomstilfælde kan vinde Helbredelse, udtaler Professor dr. Schønberg ved vort Universitet, at den passer for Folk i de forskjelligste Aldre og Stillinger, da der i de Badekure, Bogen anbefaler, er meget godt og gavnligt. Anmelderen kan af egen Erfaring bekræfte Sandheden heraf, da han selv med Fordel har gjennemgaaet en Kur og tillige hørt syge, nervøse og overanstrængte Personer, der har fulgt Bogens Raad, fortælle at være komne til samme Resultat.

Bogen anbefales derfor paa det bedste

A.

„Den sorte Død" i Kina.

Fra Tonkin kommer der alvorlige Efterretninger om en frygtelig Epidemi, der er udbrudt i Landets Bjergegne, hvor den allerede har fordret en stor Mængde Ofre.

Korsfæstet. I Nekesely ved Temesvar er en Kvakfalverske Therese Klutsch af Bønderne bleven korsfæstet for Hexeri. Ugjerningsmændene er endnu ikke opdagede.

En farlig Forbryder Lars Andreasen „Griffenfeldt", der for ikke lang Tid siden blev løsladt efter 8 Aars Tugthus, for delagtig i Mordet paa en Bonde, der blev overfaldt og dræbt ved Gjederyggen i Nærheden af Skien, kom Tirsdag Aften som Transportfange med „Kong Olaf" til Larvik.

Han er sigtet for Tyveri i Sem, hvortil han blev transporteret igaar. Ligeledes er han sigtet for Betleri og Konkubinat. Han blev paagreben af Lensmanden i Holdt pr. Arendal. Huset, hvori han logerede blev om Natten omringet af 5 Mand. Han forsøgte at undslu ved at hoppe ud Vinduet; men blev idetsamme fakket.

(„Østlp.")

Oscarsborg.

En Fagmand har tilstillet os følgende:

Om Befæstningsanlæggene ved Drøbaksund fees saavel „Morgenbladet" som „Dagbladet" nu at være enige, forsaavidt man ønsker Anlæggene dernede tilendebragt snarest mulig.

Og for tidlig kunde det vel heller ikke være, om der nu — efter over en Menneskealder — tages saaledes i, at man kunde være færdig i en nær Fremtid.

Situationen er nemlig den, at ethvert af de byggede og projekterede Værker er anlagt og konstrueret saa, at der skal opnaaes Samvirken, og naar derfor et eller flere Værker mangler, saa er dette ensbetydende med svage Punkter, som en opmærksom Fiende vil vide at benytte sig af til egen Fordel og vor Skade.

Det er derfor ganske vist, at saalænge noget af de projekterede Værker mangler, saalænge er — forsaavidt — Kristiania ikke beskyttet mod Angreb fra Søsiden.

Men naar nu samtlige Værker er bygget og disse bestykket med de forskjellige Slags Skyts og dertil Ammunition tilstede i fornøden Mængde, saa er vel ogsaa Kristiania saanogenlunde sikker!

Ja, saa tænker nok mangen! Men med alle disse Værker og Kanoner og Torpedoer o. s. v. er Kristiania ikke i mindste Maade beskyttet, med mindre der paa Fæstningen til enhver Tid findes en Besætning af tilstrækkelig Størelse og Øvelse. — Saa er desværre ikke Tilfældet!

Ifølge Organisationsplanen skal Besætningen udgjøres af nationale Soldater, der indkaldes til Øvelser om Sommeren og derpaa sendes tilbage i Distrikterne. Udenfor Øvelsestiden har Fæstningen ingen anden Besætning end en Del Underofficerselever samt nogle faa Artilleriister, saavidt at man ialfald kan præstere en Salut.

Det vil med andre Ord sige rent ud sagt: ingen Garnison!

Mange mener nu vel som saa, at dette kan jo ikke være saa farligt; thi der vil naturligvis gaa saa lang Tid hen mellem Krigserklæringens Afleverelse og Fientlighedernes Paabegyndelse, at vi nok faar samlet vore Folk!

Ja, i gamle Dage gik det nok mange Gange nokſaa høitideligt for sig med disse Krigserklæringers ceremonielle Afleveringer m. v., men det er ikke saa ganske vist, at man i Nutiden iagttager de samme omstændelige Høflighedsformer; det sandsynligste er, at en Fiende — vel bekjendt med Fæstningens Forsvarsløshed — vil vide at gjøre sig denne Omstændighed, nyttig paa en eller anden Maade.

I ethvert Tilfælde kan man være sikker paa, at Fienden vil indrette sig saa, at han bruger den kortest mulige Tid til at passere Fjorden op mod Oscarsborg og at det er overveiende Sandsynlighed for, at Fienden vil kunne være fremme, inden det endnu har lykkedes at faa Besætningen samlet.

Men selv om det skulde have lykkedes betimelig at faa en Del af de nødvendige Tropper sammen, saa er vi ikke dermed reddede; thi disse Tropper vil som alle andre Militstropper trænge adskillig Tid for at blive indøvede, før de kunde bruges. Skal man gjøre sig noget Haab om, at Fæstningens Kanoner m. v. skal udrette Noget, da maa Betjeningsmandsskaberne først og fremst være helt fortrolig med denne vanskelige og anstrængende Tjeneste, der sandelig ikke er lært hverken paa en eller to Dage. Dertil kommer, at Besætningen i en Fæstning som Oscarsborg maa være sammensat af udvalgte og til det yderste disiplinerede Folk, thi under fiendtlig Beskydning vil Opholdet i Batterierne, der jo er aabne Jordværker, stille ganske overordentlig store Fordringer til Mod og Udholdenhed saavel hos Befal som Menige.

Situationen er altsaa den, at Fæstningen Oscarsborg maa have en Garnison der er saa stor, at den til enhver Tid selv i den dybeste Fred og uden Varsel ikke alene kan negte Krigsskibe Adgangen til at passere Fæstningen, men den maa ogsaa være saa stor og saaledes sammensat, at den i Løbet af nogle faa Timer kan bringe samtlige Forsvarsforanstaltninger til Aktion; thi det maa ikke glemmes, at den Fiende, der vil passere Oscarsborg ganske vist ved, at han kan naa frem, før Fæstningen har tilendebragt Mobiliseringen.

Vi bør derfor paa vor Side forstaa, at vi har alt at tabe, hvis ikke Fæstnin-

gen altid er saa mobiliseret, at strax en fiendtlig Flaade er kommet indenfor yderste Kanonskudsdistance, kan den blive trakteret med, hvad Fæstningen har at byde af haard Konfekt.

Med andre Ord: Oscarsborg Fæstning maa — som Havnefæstninger alle andre Steder — altid — Dag som Nat — være krigsforsynet og kampberedt.

Hovedtrækkene i Ordningen af vort Landsforsvar er hentet fra Schweitz, hvor man har seet sig nødsaget til at anlægge Befæstninger i stor Udstrækning; man har der fundet — og vistnok med megen Ret — at Militstropper ikke kunne anvendes til Besætning af Fæstninger, hvortil benyttes særegne stadig tjenestegjørende Tropper.

At faa tilendebragt resterende Batteribygninger m. v. i Drøbaksfund er visselig stærkt paakrævet, men man kan trygt spare sig enhver Uleilighed, hvis man ikke skaffer Garnison, thi som Forholdene har været og er, ligger Kristiania ganske aaben for Angreb fra Søsiden og har intet andet Udbytte af Befæstningerne i Drøbaksfund end, — i Tilfælde — at blive betragtet som en befæstet By, der vil blive brandskattet med det mangedobbelte Beløb af, hvad en ubefæstet By vilde blevet.

Skøitekaplobene paa Hamar.

Hamar 24/2 94 (H. O. T. B.)

Af Skøitekapløbene om Mesterskabet for Europa foregik idag de to:

500 Meter med Omløb og 1500 Meter uden Omløb.

Isen var glimrende og Banen ny. Stærk Blæst af S. V. der efterhaanden aftog. 3 Celsius varmt.

Hollænderen Eden var ikke villig til at løbe.

Halvorsen, Hamar, opnaaede den bedste Tid i første Løb 48⅗ Næs, Christiania derefter 48⅗, Olaf Norseng Hamar 49⅕ og P. Østlund, Trondhjem 49⅗ Sekunder.

Ved Omløb mellem disse 4 naaede Halvorsen og Næs hver 47", Østlund 48⅖" og Norseng 49⅗". Verdensrekorden 48 Sekunder indehaves af Halvorsen og Næs fra ifjor og er saaledes atter slaaet af disse.

1500 Meterløbet foregik under gunstigere Vindforholde end 500 Meterløbet. Eden vægrede sig fremdeles for at løbe, uvist af hvilken Grund. Først slog Østlund, Trondhjem sin Verdensrekord, 2.32⅖ med Tid 2.31⅗. Derefter slog Halvorsen Østlunds nye Rekord med 2.29⅘; saa kom Petersen, Hamar, ind med Tid 2.33 og Norseng, Hamar, med 2.34⅘. Disse 4 løber imorgen om igjen.

I det nye Omløb mellem de 2 i 500 Meterløbet ligegode, Halvorsen og Næs, seirede Halvorsen med Tid, 48 Sekunder, medens Næs brugte 48⅕.

Imorgen foregaar Omløbet i 1500 Meterløbet og Løbet paa 5000 Meter.

Hamar 25/2 94. (H. O. T. B.)

Det internationale Løb idag paa 5000 Meter og Omløbet paa 1500 Meter foregik under de gunstigste Veirforholde. Straalende Solskinsveir. 2 Celsius Kuldegrader. Byen er besøgt af en Masse tilreisende Mennesker, hvoraf mange Tusinder overvar Løbene.

Eden slog Halvorsens Verdens-Amatørrekord, der var 9 Min. 7 Sek. med Tid 8.37⅘, derefter kom Halvorsen med 8.39⅗, Petersen med 9.0⅗, Østlund, Trondhjem 9.6⅕, Norseng, Hamar 9.13⅖, B. Olsen, Christiania 9.14⅗, Lørdal, Christiania 9.29⅗. De øvrige blev faldt, dels udgik. Verdensrekorden er saaledes slaaet af 4 Stykker. Forøvrigt betegner Sportsskjønnere disse Løb som de mest glimrende hidtil af Amatører.

I Omløbet paa 1500 Meter opnaaede: Østlund 2.28⅘, Halvorsen 2.29⅗, Petersen 2.35⅕, Norseng 2.38½. Ingen opnaaede Europamesterskabet.

Vandrepokalen bliver altsaa Hamars.

Iaften Sexa med Præmieuddeling.

Mellem 5000 og 1500 Meterløbene gav Conrad Knudsen Hamar og Alfred Ræfs, Christiania en vellykket Opvisning i Kunstløb.

Omslag. I en af Hedemarkens Amts større Valgkredse mønstrede de „rene" Venstre ved sidste Valg mer end 4 Stemmer mod hver Høirestemme. Nu mangler Høire og de Moderate kun faa Stemmer, for de i sin Forening tæller Halvdelen af Valgdistriktets Stemmeberettige, „og disse har vi godt Haab om at faa, da der er mange, som staar tvilende," siger en Meddeler til „Framg." Videre oplyser han: „De, som før har stemt med Venstre, men nu har ladet sig opføre paa de Moderates Liste, er mest Smaabrugere, Haandværkere og tildels Arbeidere. Disse fik Venstre i sin Tid med paa sit Parti ved at udlove Besparelse, som de synes ikke at have mærket noget til, — tvertom; og derfor slaar de nu om. Mange er der dog ogsaa, som er misfornøiede med Storthingsflertallets Politik i det Hele."

Nu gjælder det blot for Høire og de Moderate at overgaa hinanden i virksom Kamp for vor fælles Sag!

Storthinget.

Møde 24de Februar.

Jernbanedebatten.

Løvland sluttede sit Foredrag idag med en Henvendelse til de vestenfjeldske Repræsentanter om at enes om at akceptere en Paabegyndelse af Bergensbanen efter en Linie, som Storthinget bestemmer. Han var villig til at udsætte Sagen og optage den til fornyet Behandling i Komiteen.

Ved 11-Tiden, da 22 Talere var indtegnede, foreslog Ullmann, i Henhold til Løvlands Udtalelser, Mødet udsat til Tirsdag forat Forhandlinger kunde pleies mellem Repræsentanterne, saa den flokete Situation muligens kunde klares.

Lund erklærede, at Bergensrepræsentanterne kunde gaa med paa Ullmanns Forslag, men de fastholdt sin Stilling til Bergensbanen, deres Holdning var given.

Michelsen udtalte at han gjorde sig ingen Illusioner med Hensyn til Resultatet af Forhandlingerne, men det var hans Pligt ikke at lade noget Forsøg uprøvet, derfor vilde han votere for Ullmanns Forslag! dette vedtoges mod 22 St. Det heder, at der bydes Bergenserne at akceptere en Votering i Storthinget mellem Alternativerne: Krøderen—Aal, Eina—Leira, og et Stykke af Numedalsbanen. John Lund har fremhævet, at Nøglen til Bergensbanen ligger paa Fjeldovergangen. Bergensernes Krav skal derfor gaa ud paa Bevilgning af 15 Millioner i 15 Aar til: Bøs—Taugevand

„Vestlandsposten's" Artikler om Professorudnævnelsen, der falder i samme Retning som vore med Hensyn til Paakrævetheden af Postens Besættelse og med Hensyn til Hr. Odlands Belsfikkethed for den, bærer forøvrigt i adskillig Grad Præget af at Bladet udkommer langt fra Begivenhedernes Midtpunkt. Vor Kollega sees i sin sidste Artikel endnu ikke at have været bekjendt med vore Udtalelser af 20de Februar. Den Stilling vi har indtaget, er bestemt af Hensynet til alle samfundsbevarende Kræfters fælles Fordel, og til dette Øiemeds Opnaaelse vil „Vestlandsposten" yde sin kraftige Medvirkning. Vi vil ikke uden Nødvendighed gaa nøiere ind paa denne Sag, men haaber, at det givne Varsko er tilstrækkeligt. Det maa være indlysende for enhver, at Regjeringen fremfor alt bør undgaa at stille denne Sag slig, at Storthinget ikke har andet Valg end at gjentage tidligere Beslutninger i beslægtede Spørgsmaal. Radikalerne maa staa alene om at anvende Professorudnævnelsen og hvad dertil hører til en Resolution i et konstitutionelt Spørgsmaal.

Midtfjeldslinjen.

Den vigtigste Jernbanedebat, for hvilken Norges Storthing endnu har været Skuepladsen, blev Lørdag Middag afbrudt ved Vedtagelse af Udsættelsesforslag, som tilsigtede at umuliggjøre Underhandlinger om et Kompromis mellem de stridende Interesser.

I det Øieblik, nærværende skrives, kjendes ikke Kompromisforhandlingernes Udfald.

Vi haaber, at der maa komme noget Godt ud af disse Forhandlinger. Men en simpel Udsættelse af Bergensbanespørgsmaalet til et andet Aar vil være at foretrække fremfor et Kompromis, der medfører et Linievalg, som skader Landets Interesser i det Hele.

En betydelig Del af Storthingets Medlemmer, især de, der staar uhildede ligeoverfor de forskjellige Baneprojekter, har liden Lyst til ved sin Afstemning at paadrage Statskassen betydelige Udgifter. Denne Opfatning er vel begrundet. Det vil være ønskeligt, om man, i alfald for Tiden, kan indskrænke de Udtællinger, der vil flyde af en Beslutning om Bergensbanen. I vore Tanker vil det være heldigt, om der kan blive sluttet en Overenskomst, hvorved der indtil videre kun bindes høist en Million Kroner aarlig til denne Bane, medens Resten af hvad Landet kan affe gaar til andre Baner. Da vil de følgende Thing have frie Hænder til efter Omstændighederne at holde igjen eller paaskynde Bygningen. Man kunde vælge det Øieblik, da Landets økonomiske Stilling er god, Arbeidsforholdene og Priserne gunstige, og de øvrige Krav ikke altfor paatrængende, til at lægge fuld Kraft i Arbeidet.

Men et Kompromis kan efter vor Mening kun sluttes paa det Grundlag, at Midtfjeldslinjen vælges. Den er den eneste Linje, som Landet er tjent med. Enhver af Fjordlinjerne vil være et beklageligt Feilgreb, der, om Skjæbnen ikke, som nu i saa mange Aar, holder sin beskyttende Haand over os, kan blive til ubodelig Skade for Norge.

Nordre Bergenhus Amt vil helst have en Lærdalslinje, Søndre Bergenhus har megen Tilbøielighed for en Eidfjordlinje. Begge Amters stridende Interesser kan forenes i en Midtfjeldslinje. For Hardangerbygderne er det slet ikke magtpaaliggende, at de maa søge sin Forbindelse over Eide istedetfor over Eidfjord, og Sogns Interesser lider intet betydeligt Afbræk, om Aurlandsfjorden foretrækkes fremfor Lærdalsfjorden. For at ikke en Spekulation i disse Distrikters Uenighed skal tilføie Bergensbanesagen en ubodelig Skade, vil vi tilraade deres Repræsentanter at holde sammen om Midtfjeldslinjen og ved Voteringerne ikke give nogen anden Linie end denne sin Stemme.

Bergens Bys kommercielle Interesser foretrækker Midtfjeldslinjen, fordi den lige fra sin Fuldførelse af er uafbrudt. Ingen ønsker selvfølgelig at vente paa ubestemt Tid paa en kontinuerlig Forbindelse. Men ellers vil Bergen i økonomisk Henseende neppe staa synderlig forskjellig, enten den ene eller den anden Linje bliver valgt. Den kan høste særegne Fordele af alle Alternativer. Forholdene har medført, at Bergens Repræsentanter i Storthinget har foretrukket det Alternativ, der er det eneste rette og og fordelagtige for Fædrelandet i det Hele. Ved Afgjørelsen bør de Repræsentanter, der staar frit, ikke spørge efter, hvad dette eller hint Distrikt vil, hvad denne eller hin By ønsker. Alle bør samle sig om, hvad Fædrelandet har Ret til at kræve. Men Norge kræver en Linje, som vidner om, at dets Sønner har et aabent Blik for Fædrelandets Vel og dets Fremtid.

Midtfjeldslinjen er udpeget af Naturforholdene.

Den Halvø, hvorpaa Bergen ligger, og som omfatter flere Hereder og Sogne af Nordre Bergenhus, fra Aurland til Gulen, og en stor Mængde Hereder af Søndre Bergenhus Amts tre Fogderier, er for Tiden med Hensyn til Samfærdsel lige saa meget en Ø som Sjælland eller Fyn. Den har ingen landfast Forbindelse med det øvrige Land. Den Landevei, som fra Bøs gaar mod Nord og Syd, afbrydes af Fjorde. Alle Reisende, med Undtagelse af øvede Sportsmænd eller Fjeldvandrere, der bringer alt sit med sig i Skræppen, maa overføres til Skibs, dersom de vil frem eller tilbage mellem Bergenshalvøen og Østlandet. Dette Forhold vil forblive uforandret, naar Jernbanen er kommet frem til Eidfjord eller Lærdalsøren. Først naar Linjen er udmineret i de svære Fjeldhammere, der skyder ud i de indre Dele af Hardangerfjorden eller i Aurlands- og Nærøfjorden, vil landfast Forbindelse være tilveiebragt. Indtil da forbliver Bergenshalvøen i kommerciel og militær Henseende en Ø.

Den kan ikke vedblive at være det. En kontinuerlig Linje kommer til at staa paa Dagsordenen uden Afbrydelse, indtil den er bygget.

Men naar Jernbanen er ført ned til Eidfjord eller Lærdalsøren, da er ethvert Valg afskaaret. Fortsættelsen maa, enten man erkjender det Urigtige deri eller ikke, gaa langs Sjøen.

Derved vil Bergensbanen være prisgiven enhver Fiende, der raader over Krigsfartøier. Man har sagt, at det samme er Tilfældet med Bossebanen. Men Bøs, der ligger indenfor de udsatte Punkter, er selv et Militærcentrum af høi Rang, og meget er allerede vundet ved, at der aabnes en sikker Samfærdsel mellem Bøs og Østlandet. Men desuden er Forholdet det, at naar Tilgangen til Bergen er blevet befæstet baade i de sydlige og nordlige Indløb, saa er den sjøværts Tilgang til Bossebanen med det samme spærret. Befæstningerne om Bergen, hvis Anlæg kun er et Tidsspørgsmaal, holder Nøglen til den hele Banestrækning fra Bergen til Evanger. At gjøre de brede Sogne- og Hardangerfjorde utilgjængelige for en Fiende, vil være næsten uoverkommeligt, ikke mindst fordi Befæstningerne kom til at ligge isolerede i lidet befolkede Strøg, langt fra Forsvarscentrum.

Endog en svag Modstander kan tilføie os farlige Saar, dersom Bergensbanen slynger sig rundt Fjeldhammerne i det Indre af de store Fjorde. Mandskabet fra en hurtiggaaende Krydser kan rykke op til Linjen og i kort Tid sprænge Fyldninger, Broer og Tunneller saa grundigt, at Krigen vil være forbi, før Linien igjen bliver farbar. En overlegen Fiende kan endog bruge Linien som Operationsbasis i et Terræn, hvor det ellers er næsten umuligt at finde et saadant.

Naar Forbindelsen altsaa er afbrudt, kanske ved Vintertid, da staar kun den Vei aaben, som Sverre og Birkebeinerne engang benyttede, under utrolige Savn og Lidelser. Det kan være en Pligt eller en uundgaaelig Nødvendighed at føre en talrig Troppeafdeling over Fjeldet enten østover eller vestover. Hvilken Skjæbne venter denne Del af Norges Værn? Veiret paa Høifjeldet er uberegneligt, Sneforholdene er anderledes til en Tid end til en anden. Vi har alle læst, hvordan det gik General Armfelt og hans tapre Mænd paa Tydalsfjeldene, hvorledes de frøs ihjel i Rækker og Geleder. Gid Norges Storthing ikke ved sin Beslutning i Bergensbanespørgsmaalet maa berede norske Soldater en lignende Skjæbne.

Kongelig Gave. Læseforeningen for Kvinder har atter iaar modtaget 200 Kr. som Gave fra H. M. Kongen til Fripladse for Lærerinder.

En feiglivet Mand var Vagtmester ved Akershus Strafanstalt Christophersen, som blev begravet forleden Dag. Mange ligger under for, hvad der er rene Ubetydeligheder mod de Forsøg paa at tage ham af Dage, for hvilke han i 1879 var udsat.

Christophersen var dengang Slutter i Strafanstalten og havde som saadan en Funktion, der stemte bedre med hans usædvanlige Legemskræfter end med hans udprægede Godmodighed, — nemlig den at exekvere de korporlige Revselser, som dikteredes Fangerne. En Dag i Begyndelsen af August Maaned det nævnte Aar blev en for 5 Gangs Tyveri paa 4 Aar inddømt yngre Fange for ufredelig Forhold i Arbeidsbrakken ilagt nogle Stokkeslag, som da Christophersen skulde tildele ham. Men i det samme, Fangen til den Ende var ført ind i en Celle, drog han ubemærket op af Lommen en Tollekniv med langt, spidst og skarpslebet Blad og førte dermed et voldsomt Stød mod Christophersens venstre Bryst, lige i Hjerteregionen. Havde Kniven trængt ind i Brystet, vilde det have havt den Anfaldtes øieblikkelige Død til Følge. Antagelig paa Grund af de tykke og løst hængende Klæder, som Christophersen havde paa sig, tog imidlertid Kniven til Held for ham en skjæv Retning og tilføiede alene et Saar i de ydre Brystmuskler, hvilket ikke havde større Virkning paa Slutteren, end at han allerede tre Dage efter kunde møde frem ved Forhør og afgive sin Forklaring. Drabsforsøget medførte for Angjældende en Straf af 9 Aars Strafarbeide.

Endnu inden Høiesterets Dom var falden, havde han imidlertid forsøvet et nyt og om muligt endnu farligere Attentat mod Christophersens Liv. Som en nødvendig præventiv Forholdsregel var han umiddelbart efter det første Overfald anbragt i en Celle for sig selv og omhyggeligt berøvet ethvert Middel til at gjøre videre Skade. I Cellen var det Christophersen, som førte Tilsynet med ham. En Aften i Oktober Maaned kom Slutteren op i Cellen, ledsaget af en Straffange, som var Gjørtler, og som skulde stelle paa Gasbrænderen, der var i Uorden. Angjældende lod til at være vel fornøiet med dette og i det hele taget i godt og fredeligt Humør. Han holdt imidlertid, som det snart viste sig, skjult bag sin Ryg et Ventilatorjern, som han havde faaet løst i Cellen, og i det Øieblik, Christophersen vendte ham Ryggen for at forlade Cellen, styrtede han frem og tilføiede ham bag det høire Øre et Slag med Jernet saa voldsomt, at Bøilen eller Øiet i dettes Ende sprang af og ud gjennem den aabne Dør, tvertover Cellegangen og ind paa Gulvet i en aabenstaaende Celle paa den anden Side. Heraf fremgaar det nokjsom med hvilken Voldsomhed Slaget var ført, og naar da dertil kommer, at Jernet var 10 a 12 Tommer langt, 1 Tomme bredt og 12/16 Tomme tykt, vil man neppe finde det forunderligt, at endog Christophersen med sin Kjæmpestyrke segnede i Knæ. Voldsmanden kastede sig nu over ham og tildelte ham med Stumpen af Jernet endnu et Slag, rettet ovenfra mod den Faldnes Hoved, men heldigvis afbødet af hans Hovedbedækning. Den ved Gasbrænderen beskjæftigede Fange hindrede yderligere Fortsættelse ved at gribe Tag omkring Angjældendes Arme, indtil Christophersen var kommen paa Benene. Han var da ikke mere medtaget, end at han kunde holde Angj., medens den anden Fange løb efter Hjælp, og uagtet han maatte gaa til Sengs under Lægebehandling, kunde han dog allerede faa Dage efter afhøres som Vidne i Sagen. Angj. domtes i Anledning af dette nye, lumske Attentat, der var vel overveiet og forberedt og uden enhver Foranledning fra Christophersens Side, til yderligere 15 Aars Strafarbeide. Christophersen bar ligesaalidt sidste Gang som første Gang Nag til ham, thi den nu afdøde Hædersmand havde et godt Hjerte, men hans Hoved — vil man maaske finde — maatte dog være endnu mere usædvanlig godt efter den Medfart, det havde vist sig at kunne taale. (Morgbl.)

Jernbanesagen.

Igaar Formiddag holdt de jernbaneinteresserede Thingmænd Møde i Lagthingssalen til Drøftelse af Forslag, der skulde saavidt muligt tilfredsstille alle. Mødet blev imidlertid uden Resultat.

For et Kompromis, der tillige omfatter Bergensbanens Paabegyndelse efter Midtfjeldslinjen skal der fremdeles være Mulighed.

For et saadant Kompromis skal der nu være mindst 53 St.

Mislykkes dette Kompromisforsøg, er det ikke usandsynligt, at hele Jernbanesagen iaar gaar overstyr. Fra et vist Hold, skal man være tilbøielig til at fremkomme med Forslag om at udsætte hele Sagens Behandling til efter Valgene.

Igaaraftes holdt den forstærkede Jernbanekomite Møde.

En Plattenslager. Paa Horten har i de sidste Dage en ung Mand gaaet omkring under Navnet „Olaf Diesen" og betlet. Personen blev imidlertid anholdt og efter Anmodning af Politiet her sendt hid. Her i Byen har han nemlig i Løbet af de sidste 14 Dage ogsaa gaaet omkring og betlet paa forskjellige Steder, dels under Navnet „Student Hartmann" og dels som „Ingeniør Olaf W. Diesen". Som „Student Hartmann" har han bl. a. hos en for sin store Godgjørenhed bekjendt Dame været ikke mindre end 3 Gange i Løbet

af 14 Dage og opgav iher, at han var henvist til hende fra enkaf Byens Præster, at hans Moder nylig var død i Skien, og at han skulde reise til Drammen. Som "Ingeniør Olaf W. Diesen" skulde Reisen imidlertid gaa til Kjøbenhavn, men dertil manglede „Ingeniøren"Reisepenge. Skrevne Visitkort med Navn og Titel havde han gjerne med sig til Aflevering. „Student Hartmann" alias „Ingeniør Olaf W. Diesen" er imidlertid en 33-aarig tidligere Korist her fra Byen, der tidligere har været straffet for lignende Bedrerier, senest i Bergen med 16 Maaneders Tvangsarbeide. Han har i Tidernes Løb indehavt mange forskjellige Navne, saasom Kunstmaler Olaf Wilhelm Bruun, Student Bruun, Ingeniør Storm m. v.

Samme Person er ogsaa stærkt mistænkt for i forskjellige Steder i Sverige at have optraadt under falskt Navn og opgivet sig som Søn af her bosiddende anseede Mænd, som har modtaget ikke faa Krav i Anledning af denne vanartede „Søn."

Smaapluk.

Storthingsmand Veseth var paa Thinget i 1851 en varm Forsvarer af den da vedtagne Lov om Indskrænkning i Udsalg af Øl.

Medens han stod og debatterede paa det ivrigste i denne Sag, blev der henlagt følgende Vers paa hans Pult:

„At Thinget kan stemme
for Ollet at hemme,
begriber jeg ikke.
Hvad skal vi da drikke?

Thi ogsaa ved Vin
vi blive kan Svin;
og skjønt den er sød,
man beruses af Mjød.

Kun Melken og Vandet
blir Drikken i Landet,
naar vi er saa grove
at skrive slig' Love."

Paa staaende Fod sendte Veseth Modstanderen følgende Svar:

„At Folk kunde stemme
mod Ølrus at hemme
begriber jeg ikke.
Skal vi da blot drikke?

Bid ogsaa, ved Øl
i Drukkenskabs Pøl
nedsænke sig kan
en Mand — ja et Land.

Kun Velstand ublandet
skal blomstre i Landet,
naar Lasterne grove
modvirkes ved Love."

Fra Eidsvold skrives til os:

Den 16de Februar d. A. stededes til Hvile paa Eidsvolds Kirkegaard en af Bygdens ældste og mest agtede Gaardmænd, Kristoffer Engebretsen Bøhn. Det usædvanlig talrige Ligfølge, hvori alle Samfundsklasser i Eidsvold var repræsenteret, var det bedste Vidnesbyrd om den almindelige Agtelse og Tillid, d:n Afdøde nød. Til Ære for den afdøde saaes paa flere Steder, langs Veien til Kirken, opført Granalle med Barstrø samt Flag paa halv Stang.

K Sørgehuset, som ved Graven, forrettede Provst Hans Landstad, og den med Kranse rigt bedækkede Kiste bares af Formandskabets Medlemmer.

Paa nogle faa Undtagelser nær deltog den hele Herredsstyrelse i Ligfølget.

Kristoffer Bøhn var en af dem, der blev meget benyttet, baade som privat Raadgiver og Hjælper, ikke mindst i Kommunens Tjeneste, ligesom hans Hus var meget gjæstfri. Men Kristoffer Bohn var ogsaa den haandfaste og bestemte Karakter, der gav Respekt i Omgivelserne.

I det kommunale Liv ofrede han meget af sin Tid og Kraft. Allerede i Femtiaarene blev han indvalgt i Kommunebestyrelsen som Repræsentant og senere som Medlem af Formandskabet, indtil han i 80-Aarene traadte tilbage fra det kommunale Liv. Til Medlem af Fattigkommission og Ligllingskommission var han flere Gange gjenvalgt, ligesom han var Medlem af den, i Anledning af Matrikulerings Revision, forberedende Komite, og engang tillige Valgmand.

Paa det kirkelige omraade var han i en lang Aarrække Medlem af Skolekommissionen og omkring en 30 Aar Prestens Medhjælper, en Funktion, som han indehavde indtil sin Død.

I sin bedste Alder blev han greben af Guds Ord, der altid fulgte ham med Tugt og Trøst og samlede tilsidst hans brudte Kræfter om dette ene: Herre, at jeg maa, for Kristi Skyld, se den Salighed, som du har beredt for Verden vor!

Kristoffer Bøhn blev 77 Aar. Han efterlader sig Enke og 8 gjenlevende Børn.

Velsignet være hans Minde!

En Slavehandlerhøvding blev forleden angreben af engelske Tropper ved Floden Gambia i Afrika, men efter en heftig Kamp maatte Engelskmændene trække sig tilbage med Tab af 3 Officerer og 10 Mand dræbte og 40 saarede.

Anarkisterne huserer fremdeles i Frankrige med sine Bomber. De sidste Explosioner har dog kun anrettet ubetydelig Skade.

Erika Nissen holdt ilørdags Koncert i Logens store Sal. Fuldt Hus og stor Begeistring. Kongen, Kronprinsen og Prins Eugen var tilstede.

Kjødkontrollen. Under det daglige Eftersyn paa Torvet af Politidyrlægen i Januar Maaned er diverse Dyr eller Dele af saadanne som ustemplet anholdt og henviste til Kjødkontrollen. En Del Kjød, der efter Reglementet for Kjødkontrollen var negtet Stempling, blev anholdt og anordnet hjemsendt. En Gris, der var stemplet med 2. Klasses Mærke, konfiskeredes senere hos Slagteren, da den ved Sønderlemmelsen fandtes bedærvet.

I Næringsmidler hos Handlende er konfiskeret 5 Kasser Fisk. 1 Hest er som lidende af ydre Skade besigtiget.

I et Tilfælde af Konfiskation ved Kjødkontrollen er Overskjøn afholdt, hvilket gik i samme Retning som Kjødkontrollens Afgjørelse.

Til de lokale Centrums- og moderate Venstre-foreninger. Centrums Hovedstyre anmoder herved Bestyrelsen for hver enkelt af de nu dannede lokale Centrumsforeninger og moderate Venstreforeninger i de østlandske Amter (Hedemarken, Kristians Amt, Akershus, Smaalenene, Buskerud, Jarlsberg og Laurvig, Bratsberg, Nedenæs) om at indsende Opgave over Foreningens Navn med Fortegnelse over Navnene paa samtlige Bestyrelsesmedlemmer, videre Foreningens samlede Medlemstal og Antal stemmeberettigede Medlemmer. Man ønsker ogsaa Oplysninger om Foreninger, som nu er under Dannelse.

Ligeledes vil man anmode de tilsvarende Centrums- og moderate Venstreforeninger paa Vestlandet (Lister og Mandals, Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus Amter) og ellers i Landet om at indsende lignende Fortegnelser.

Brevene bedes adresserede til „Centrums" Hovedstyre, Adr. „Eidsvolds" Redaktion Kirkegaden No. 34.

(Bedes optaget i „Framgang", Bratsberg Amtstidende", „Søndenfjeldske Avis", „Vestlandsposten" og „Nordlandsposten").

Hestetyfus. I første Halvdel af denne Maaned er der her i Byen indtruffet en Del spredte Tilfælder af Tyfus hos Heste, — ialt 9. Sygdommen har optraadt mildt. Isolation af de syge Dyr og Desinfektion af Staldene har ved hvert enkelt Tilfælde fundet Sted.

177 Millioners Underskud viser det italienske Statsbudget. Crispi foreslaar Besparelser, samt nye Skatter til 100 Millioner.

Han kræver frie Hænder til Reformer.

Amtmand Aall, der i sin Tid tog en fremragende Del i vort offentlige Liv og i mange Aar var Storthingets Præsident, døde hersteds ilørdags 88 Aar gammel. I 1879 bevilgedes ham enstemmig og uden Debat 6000 Kroner som Nationalbelønning. Han var den første, som opnaaede denne Anerkjendelse.

De fremmede Gesanter. Det tyske Riges Minister ved det norske Hof, Grev von Wedel, hører til samme Slægt som den norske Familie Wedel-Jarlsberg. Det er forresten over to Hundrede Aar siden Delingen i den tyske og den norske Gren fandt Sted.

Den britiske Minister, Sir Spenser St. John, hører, dersom vi ikke tager Feil, til samme Slægt som den navnkundige Filosof Henry St. John, Viscount Bolingbroke († 1751). I Overhuset sidder endnu en Lord Bolingbroke af Familien St. John.

Bekjendtgjørelse.

Politisk Møde

af holdes i ***Røken*** paa Gaarden ***Nærsnes Søndagen den 4de Marts Kl. 4 Eftm.***

Alle indbydes.

Adgang til Diskussion.

Sexa.

Kr. 35 000 a Kr. 40 000,

udlaanes mod 1ste Prioritets Pant i Eiendomme i Christiania og helst i **en** Obligation.

Advokat Schaanning

Ø. Slotsgd. 12 B. Hj. af Carl. Joh. Gd.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl *samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. —
Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Tronhøl,

vakkert beliggende ved Glommen og Skarnæs st., er billig tilsalgs. Indm. ca. 70 mål, skov ca. 430 mål, skyld mark 3,81.

Olaf Falch,

(H. O.) Skarnæs.

Aars-Realisation.

1ste Marts begynder Godtkjøbsudsalget af alle for min Forretning ucourante men solide Kjoletøier.

Mærk: Stoffene udlægges til faste Priser pr, contant.

Magazin du Nord (Oluf E. Larsen)

23 Kirkegaden 23.

P. & O. Holter

Skippergaden 17 c. Telefon 1331 & 893

anbefaler fra sin

Kulforretning:

1ma. Husholdningskul (Alanton)
- Newcastle Dampkul
- Anthracite Nøddekul
- Gascokes

og fra sit

Maskin Vedhuggeri:

Tør Granved } hel og huggen.
- Birkeved }

Lægtekap, fortrinlig til Opfyring.

Alt til moderate Priser.

Abonner paa og averter i „Eidsvold"

paa Ellerslie, men ikke lade hende indbilde sig, at hun er nogen fin Dame. De maa give hende Arbeide, men ikke betragte hende som nogen Tjener. Hvis hun er flink i Haandarbeide, kan hun jo være af Nytte for min Datter. Hun er romersk-katolsk og har faaet sin Opdragelse i et Kloster i Sydfrankrig. Jeg haaber, at dette ikke vil bringe Eder til at nære nogen Fordom mod hende, og jeg ønsker, at hun skal gaa til sin egen Kirke, saalænge som hun er en af dens Medlemmer.

De maa være saa venlig at forsyne hende med Klæder og give hende Lommepenge. Hun maa naturligvis have sit eget Soveværelse og ikke stilles i Klasse med de øvrige Tjenestefolk. Deres hengivne.

J. H."

„Ikke stilles i Klasse med de øvrige Tjenestefolk," gjentog Mrs. Morrison, „ja, her var vi Vanskeligheden Miss Sibylla, — at finde let Arbeide for hende — ikke lade hende faa nogensomhelst indbildske Tanker om sin Stilling — og alligevel ikke behandle hende som en Tjener — dette er ingen let Sag."

„Aa, jo, det er, kjære Morrison, lad De hende komme ind i Skoleværelset og ofte sidde hos mig i mit Værelse, naar jeg har fri. Hvis hun er fransk, kan hun lære mig at forbedre mit Fransk; hun kan fortælle mig om Syden og streife omkring med mig. Det er umuligt at spadsere med Miss Minchin og Frøken — der gaar saa langsomt. Bed Marie komme til mig Klokken halv tre idag. Jeg har fri til fire, og vi vil have os en god Pasiar.

Sorg og Bitterhed over sit store Tab indlod han sig i de vildeste Spekulationer, men med en besynderlig Skjæbnens Ironi var han heldig i alle sine Foretagender. I disse Aar var hans Navn en Magt paa Børsen, og man vovede begjærlig sine Penge paa de Foretagender, hvor man fandt dette Navn. Man mente, at han i Løbet af to Aar havde forøget sin Formue med det Tredobbelte.

I disse Arbeidsaar tilbragte Sir Joseph to Trediedele af Aaret i London for at være nær Kampladsen, men hans Gruber var endnu af Betydenhed for ham, og han tilbragte hele Høsten paa Ellerslie, hvor Sibylla levede med sine to Guvernanter, Miss Minchin, en venlig, engelsk Dame, og Frøken Stahlberg, en tysk Dame, som spillede alle Bethovens Sonater, kunde Gøthe og Schiller næsten udenad, talte Fransk og Tysk, for ikke at nævne Engelsk, som hun talte mere korrekt end nogen anden paa Ellerslie. Under denne Dames samvittighedsfulde Ledelse, og medens den tro Minchin paatog sig at sørge for hendes legemlige Befindende, blev Sibylla atten Aar, før det faldt hendes Fader ind, at hun var en ung Dame og havde Ret til at indtage sin Plads i Verden som hans Datter og Arving. Hun maatte præsenteres for Dronningen og indføres i Selskabelivet, — og i den Verden, som Sir Joseph siden sin Hustrus Død havde vendt Ryggen.

Tanken paa Nødvendigheden heraf plagede ham og satte ham i Forlegenhed. Hans Svigermoder, Lady Allandale, var død, og Sibyllas Tante, Lady

Forlang altid
Carl Kraffts
Chocolade.
Bedst — Billigst.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao**, thi **den er bedst og billigst.**
Brødrene Cloetta.

Violiner, Guitarer.
Guitarer norske, spanske, tyske og italienske ***ca. 100 St., Violiner ca. 300 St.,*** hvoraf fremhæves nogle udmærkede ***italienske*** af berømte Mestre fra forrige Aarhundrede. Alle Sorter Blæseinstrumenter, Trækspil, Mundharmonikaer, Harmoniums, Taffelpianoer, Zithere, Mandoliner, Spilledaaser, prima Violin- og Guitarstrenge, Kasser og Violinbuer i alle Finheder, gamle gode Violincelloer, Bratscher etc., kun prima Vare, ubetinget billigst. Instrumenter repareres godt og billigt, gamle kjøbes og tages i Bytte mod nye.
Kristiania Godtkjøbsbazar,
Osterhousgaden 8, Udstilling i flere Værelser. Indgang fra Porten.

Af Billige Love, der udkommer paa Nikolai Olsens Forlag, Kristiania, er følgende Hefter udkomne:

1. Om Underholdningsbidrag til Børn udenfor Ægteskab og fraskilte Hustruer og deres Børn . . . . . 10 Øre.
2. Gjældsloven, Auktionsl. 10 —
3. Fabriktilsynsloven . . . . . 10 —
4. Haandværksloven . . . . . 10 —
5. Mæstinistloven. . . . . 10 —
6. Fattigloven (for Landet) . . . 10 —
7. Do. (for Kjøbstæderne . 10 —
8. Grundloven, Riksakten og Valgloven . . . . . 20 —
9. Lov om direkte Skat . . . . 10 —
10. Sjøfartsloven . . . . . 10 —
11. Husmandsloven . . . . . 40 —
12. Skatteloven (for Landet) . . . 10 —
13. Do. (for Kjøbstæderne) . 10 —
14. Skydsloven . . . . . 10 —

Disse Hefter, der hver for sig indeholder en hel Lov og sælges særskilt, kan nu faaes i alle Boglader.

Videreforsælgere faar stor Rabat mod Kontant ved Henvendelse til Udgiveren.

Alterlys
Alterbrød
Altervin
anbefales af
Michelsen & Bjørnstad
Peter Dürendahl & Co. Eftf.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

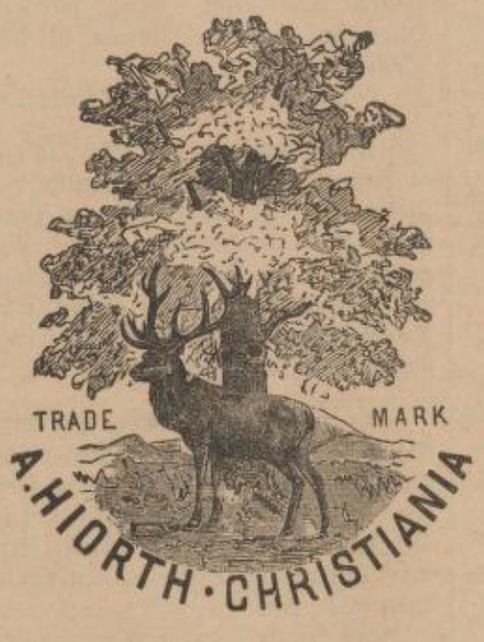

Lager af:
Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker.**
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.
Repræsenterer:
Gebrüd r Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Parafin-Olie Co., Glasgow, Parafinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jolsen, Tændstikfabrik, Bryn,

Frølichgaarden.
Til April Flyttedag er endnu ikke bortleiet:
Et Par større ***Fabriklokaler, Kontorer & Butik.***
inclusive Drivkraft & Centralopvarm. fra Kr. 2000—4000.
15 mindre ***Fabriklokaler, lyse,***
udstyret med ca. 4 Alens Speilglasvindu.
Leien, der er inclusiv Drivkraft, Centralopvarm. og Elevator, er fra Kr. 1 til 2 pr. Dag.
10 „ ***Butikker i 1ste Etage.***
2 meget store ***Lagere.***
Til ildelukteńde & ildsfarlige Bedrifter bortleies ikke, ei heller til Natherberge

Stockholms Punsch!
J. L. Lundberg & Co.s
Caloric-Punsch
sælges i de fleste Brændevinsudsalg
à Kr. 1.50 pr. ½ Literflaske med Flaske.
General Depôt for Norge hos
Axel Smith — forhen B. Thunes — Vinhandel
Christiania.

For Skolestyrer.
Protokoller efter nye praktiske Schemaer, alle Slags, saavel som løse Ark til Fortegnelser etc.
Prøver sendes paa Forlangende.
Rich. Andvords Papirhandel.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4 enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Læs! Læs! Læs! Læs!
Mikroskop, hvori man kan se dyrene i en vandraabe og som forstørrer over 2000 gange, faaes frit tilsendt, naar Kr. 1.20 i frimærker sendes til
Alfred J. Hystad,
Fredriksstad.

Inhalatør (patenteret).
Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Lifteri, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.
Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage Kr. 0.50.
Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:
At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Paa Undertegnedes Forlag er udkommet:
Min Vand-Kur,
prøvet gjennem mere end 40 Aar og skreven til
Sygdommes Helbredelse
og
Sundhedens Vedligeholdelse
af
Sebastian Kneipp,
Præst til Wørishofen i Bayern.
Oversat efter Originalens 48 Oplag af I M.
394 Sider. Pris 2,00; indb. 2,50 og 3,00.
S. Mittet, Storgaden 15, Christiania.

K. J. Kjællqvists
Skrædderforretning,
— 7 Øvre Slotsgade 7, —
Hjørnet af Prindsensgade,
anbefaler
Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Halvorsen & Larsen
Christiania.
Papirhandel
Carl Joh. Gade 3.
Lager af alle Slags **Papir** og **Pap, Skrive- og Tegnematerialier, Kontor-Requisita, Skolemateriel, Bogbinderartikler** etc.
Papirindustri
Carl 12tes Gade 8.
Protokolfabrik, Linieranstalt, Accidentstrykkeri, Tilvirkning af **Papirposer, Konvolutter, Mærkelapper** etc.
Enesalg for følgende Fabrikker:
Randsfjord Papirfabrik — **Trykpapir.**
Klippans Pappersbruk — **Skriv-, Post- og Conceptpapir.**
Munksjø Pappersbruk — **Pakpapir og Pap for Bygningsbrug.**
Vardal Træmassefabrik — **Træpap.**
Bægna Træsliberi — **Træmasse.**
Schatz & Hübner — **Tagpap, Mastix, Carbolineum.**

Braemar, var ikke den Person, han vilde betro sin uskyldige Datter. Der var kun Én, til hvem han kunde betro hende, og dette var hendes Moders Søster, Lady Selma Mountford, der var meget afholdt af den fine Verden og vel kjendt med alle dens Vaner og Skikke.

Han følte endnu mere det vanskelige ved Sagen, fordi der var en anden Person paa Ellerslie, en ung Pige, som, uden at Sir Joseph havde ønsket det, paa en eller anden Maade var bleven Sibyllas Adoptivsøster, og havde deltaget i Frøken Stahlbergs Undervisning, og, skjønt hun var syv Aar ældre end Sibylla, alligevel var ung nok til ikke at føle Forskjellen mellem den rige Arving, hvis Debut i den store Verden vilde ansees for en Begivenhed, af hendes egen navnløse Ubetydelighed.

Et Aar efter Lady Lucys Død blev de to Guvernanter en Dag forbauset ved at se en gammel Gigh, vel kjendt i Egnen, kjøre frem paa Gaardspladsen, og en ung Pige med sort Haar og mørke Øine hoppe ud af den. Hun saa ud til at være mellem atten og tyve Aar gammel, havde en kraftig netbygget Figur og var klædt i Sort. „Det maa være den nye Stuepige, men Manden skulde ikke have kjørt hende til Gadedøren," tænkte de. Imidlertid var hendes store Kuffert bleven slæbt op af Trappetrinene, og den Nyankomne forsvandt i Forhallen.

Den unge Pige blev glemt i en hel Uge, da mødte tilfældigvis Sibylla hende i Gangen ved Husholderskens

Værelse. De saa paa hinanden med gjensidig Interesse. Sibyllas Blik var aabent, den Fremmede, saa ængstelig ud.

Hun var vist ikke nogen Stuepige, tænkte Sibylla, thi, hun bar hverken Forklæde aller Kappe. Hun saa bleg ud, og hendes mørke Øine havde et bekymret Udtryk. Husholderfken, Mrs. Marrison, havde bestyret Sir Josephs Hus, da den unge Arving blev født og tilbad hende ligefra den Tid. „Sig mig, hvem den unge fortklædte Pige er, som kom her for en Uge siden", spurgte Sibylla.

Mrs. Marrison saa bekymret ud. „Kjære Miss Sibylla, jeg har ikke Stort at fortælle," svarede hun, „den unge Pige faldt som fra Skyerne, kan jeg sige. Jeg havde ikke hørt et Ord om hendes Ankomst, og hvis ikke Deres Fader havde skrevet til mig, vilde jeg visselig have vist hende bort."

„O, lad mig se Brevet! Kommer Fader snart? Jeg længter saa efter ham."

„Han nævner ikke et Ord om, naar han kommer! Brevet handler kun om den Fremmede."

Mrs. Marrison aabnede sin Pult, tog et Brev ud og rakte det til Sibylla, — det lyd som følger:

„Kjære Mrs. Marrison!

Marie Arnold, som bringer Dem dette, er nylig bleven forældreløs, og jeg har lovet at give hende et Hjem. Hun er af simpel Herkomst og har ingen store Fordringer til Livet. Jeg beder Dem derfor, at De vil tage Dem af hende og give hende et godt Hjem

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

A. P. Fos's Fabrik,
Christiania,
Karl YII Gade No. II,
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat alle Slags Vægtredskaber, Justerede Lodder & Maal.
A. P. Fos's,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. II.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ved Kjøb af
Kjøkkenudstyr fra
20 til 50 Kr. faar De
stor Rabat hos
Carl O. Glatvedt
18 Torvgaden 18 ved Dampvaskeriet.

Nr. 26. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag den 1ste Marts 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

A. Poulsen
Osterhausgaden 26 II, Christiania.
modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Redaktør Helgevold træffes i Redaktionslokalet, Kirkegaden 34 III, hver Dag mellem Kl. 5 og 6 Em.

Telefon til Redaktionen og Expeditionen 2003.

Med en Artikel om Agerbruget

begynder vi Behandlingen af vore Næringsveies Nutid og Fremtid.

Ved Agerbrug forstaar vi her Frembringelsen af Produkter, der umiddelbart tjener Mennesket til Ernæring og sætter derfor helt ud af Betragtning den Del af Landbruget, der staar i Forbindelse med og betinges af Kvægavlen. Denne vil blive Gjenstand for en særlig Artikel.

I gamle Dage kunde alene Kornavlen regnes som henhørende under Agerbruget. Denne Produktion har neppe nogen synderlig Fremtid hos os; dertil har vi altfor faa Betingelser for den sammenlignet med andre Lande. Den er ogsaa stadig gaaet tilbage i Forhold til den øvrige Landbrugsnæring. Naar man en vakker Dag i August Maaned gaar op paa en af Høiderne paa Hedemarken, f. Ex. ved Vangs Kirke, og kaster Blikket ud over Egnen, mødes Øiet af forholdsvis faa gule Agerflækker. Ellers er det meste grønt, Potetes eller Grønfoder eller Engslaatter. For treti Aar siden var det Syn, som mødte Øiet et ganske andet. Gule Agere strakte sig vidt og bredt og gav Landskabet dets Karakter. Dette er den mest haandgribelige Statistik, der viser Agerbrugets Tilbagegang. Og der er her intet at beklage. Kun forsaavidt Kornet bruges til Kreaturfoder, kan det siges at have sin fulde Berettigelse hos os. Desuden vil ogsaa Maltkorn kunne være Gjenstand for Dyrkning. Men de egenlige Brødkornsorter, Hvede og Rug, der i Amerika og i Rusland kan i sammenhængende Felter bedække Strækninger saa store som norske Præstegjælde, vil neppe, med den Udvikling Landbruget for Tiden har og fremtidig synes at skulle faa, komme til at spille nogen fremtrædende Rolle i vort Landbrug.

Af større Fremtidsbetydning er Potetesavlen. Her kan Norge allerede nu frembringe tilstrækkeligt til Landets Forsyning, og mere end det, forsaavidt en større Del af Avlen benyttes af Brænderierne. Men det er umuligt at bygge nogen større Fremtidsudvikling paa det Fundament. Brænderibedriften kan man ikke ønske Vækst ud over en vis Grændse, og Udførsel af Poteter bliver neppe nogen fordelagtig Forretning for vort Land.

Korn- og Potetesavl er imidlertid for Tiden faktisk de eneste Produktionsgrene under Agerbruget, der har nogen Betydning for vor Økonomi. Ellers frembringer Norge overmaade lidet, der direkte, uden at fortæres af Kvæget, har Værdi som Menneskeføde. En Smule Æbler og Kirsebær og anden Træfrugt, en Del Kaal og andre Havevækter fra Gartnerierne ved de større Byer, er næsten alt. Naturen leverer uopfordret Bær i Massevis. Men de benyttes forholdsvis lidet i Husholdningen, og mindst paa Landet.

Det hører med til det primitive i vor Udvikling, at vi endnu staar dybt under alle civiliserede Lande, ja under vort nærmeste Naboland, med Hensyn til Brugen af Grønsager og Frugt. I Danmark, Tyskland, Frankrige, Holland, Belgien, England og de Forenede Stater, for kun at nævne Lande, der har et Klima lidet forskjelligt fra vort eget, og en Befolkning, der med Hensyn til Race, Levemaade og Sædvaner er nær beslægtet med vor egen, er Have- og Frugtdyrkningen af en saa overordentlig stor Betydning, at dersom man tænkte sig den borte, vilde det Kvantum af Fødemidler, der staar til Befolkningens Raadighed, være betydelig formindsket. Grønsager nydes der næsten til hvert Maaltid og udgjør en væsentlig Bestandel af Middagen, baade blandt Rige og blandt Fattige. Æbler, Pærer, Kirsebær, Plommer o. s. v. spiller næsten allevegne i disse Lande samme Rolle som de hos os kun gjør i de bedste Frugtbygder i Indre Hardanger og Sogn, og forsaavidt en endnu større, som man bedre end i disse norske Bygder forstaar at benytte dem til en Mængde forskjellige Slags Mad og Drikke.

Der er hverken fra Klimaets eller Jordbundens Side noget i Veien for at Havekulturen i store Dele af vort Land kan blive ligesaa vigtig, som den er i Holland, eller Frugtavlen ligesaa vigtig som i Slesvig og Holsten eller i Staten New York. Alle de vigtigste Havevækter kan dyrkes med Fordel helt op til det nordligste Norge, og alle Slags Frugttræer vil bære moden og udmærket Frugt i alle Fjordegne med Sol sondenfor Trondhjemsfjorden til den svenske Grændse, og i det sydlige nok saa langt inde i Landet, hvor Høiden ikke er for stor over Havet. Særlig Kystherrederne langs Skagerak fra Svinesund til Lindesnæs og Fjordegnene i Lister, Ryfylke og Bergens Stift er fortrinligt skikket til Produktion af Æbler, Pærer, Plommer, Kirsebær o. s. v.

Det er et Vidnesbyrd om et lavt Kulturstandpunkt i Madveien, at vi med vort udstrakte Land og vor tynde Befolkning, der ikke træder hinanden paa Tærne, skal, trods vort overmaade ringe Forbrug af Grønsager og Frugt, være nødt til at indføre en Masse af disse Varer fra Udlandet. Vore Byer bruger mere Kaal, Rødder, Ærter og Bønner end de omliggende Bygder kan forsyne dem med, uagtet disse Bygder med Lethed vilde kunne frembringe nok ikke blot til Bygdens eget og nærliggende Byers Behov, men ogsaa til Udførsel. Jorden i vore Herreder staar i langt lavere Pris, end den gjør i de Egne i Nedertyskland og Holland, hvorfra vi indfører Grønsager, saa det skulde falde os forholdsvis billigere at frembringe disse Varer.

Hvorfor kan vi knap konkurere paa eget Torv med Grønsager fra langt bortliggende Lande? Forklaringen er let. Eget Forbrug er Moder til Afsætning, og vore Landsbygder frembringer lidet eller intet af Grønsager af den simple Grund, at Befolkningen der ikke bruger noget selv. Hadelændingerne forsyner Kristiania med en stor Del af de Potetes, som bruges i Hovedstadens Husholdninger. Men de kunde neppe have kommet sig til at gjøre det, dersom de ikke brugte Potetes i sine egne Husholdninger. Den Befolkning, der skal producere en Vare til fremmed Forbrug, maa selv skjønne sig paa den og vurdere den. Derfor kan Havebruget neppe nogensinde blive af Betydning for vort Land, dersom ikke Landbefolkningen faar Smag paa og selv i stor Udstrækning forbruger, hvad Kjøkkenhaven kan frembringe. Finder den sin Fordel i af forsyne sig selv dermed i rigelig Mængde, da vil den snart — forudsat at Samfærdselsmidlerne ikke er altfor daarlige — producere et Overskud, som den vil afsætte til nærmeste Markedsplads.

Der gjøres ellerede nu en Del for at udbrede Kjendskab til Havebrug (hvorunder Frugtavl), og der bør gjøres endnu mere. Husholdningsskoler vil her kunne gjøre en uvurdelig Nytte, om der fandtes saadanne i Forbindelse med Folkeskolerne i hver Bygd. Ved saadanne Skoler bør de fremtidige Gaardmandskoner kunne tilegne sig Smag for Nydelsen af Grønsager, Bær og Frugt, og de smaa fremtidige Gaardbrugere, der smager paa Maden, vil neppe dissentere med Hensyn til Varernes Godhed. Det er utroligt, hvor megen Menneskeføde, der gjennem Havedyrkning kan frembringes paa en ganske liden Agerlap. Den havemæssige Opdyrkning forklarer Hemmeligheden ved at Holland og Belgien, med forholdsvis ringe Kornindførsel, kan underholde en saa overordentlig tæt Befolkning. De overgaaes dog her af de mellemste kinesiske Provinser, der er Jordens tætteste befolkede Egne, men saa at sige danner en sammenhængende Have, der fuldt ud „brødføder" sig selv.

Kan der ved hver stor eller liden Gaard i vort Land blive et lidet Havestykke — saa at f. Ex. alle de Gaarde, som en Reisende op igjennem Gudbrandsdalen ser skinne i Solen høit op paa Dalsiden, har hver sin egen lille velstelte Have — da skulde man se Virkningen baade i en større Velstand og en større Folkemængde.

Men Begyndelsen hertil kan ikke være nogen anden end denne: **Det norske Folk maa lære at spise Grønsager og Frugt.**

Fra Landsbygden østenfor Kristiania. Hr. Redaktør! Nu har vi faaet os meddelt Valgprogram fra alle 3 Partier. Høires Program ser i mange Punkter nokſaa tiltalende ud; men i en Henseende synes det, at Partiet vil gaa til Valg udekuk̃kende paa Tillid til Ministeriet Stang. Dette, tror jeg, gaar ikke an nu, med mindre Regjeringen før Valget ser sig i Stand til klart og tydelig at lægge frem for Vælgerne, hvorvidt Sverige virkelig vil holde, hvad det lover med Hensyn til de udenrigske Sagers Behandling. Vistnok siges der, at den nuværende Regjering er et Forretningsministerium, der blot har at oppebie Valgenes Udfald, men kan da dette hindre enhver Forhandling om Paalideligheden af det saa meget omskrevne svenske Tilbud? Radikalerne kommer jo allerede nu og fortæller os, at Sverige hverken vil eller kan gaa ind herpaa, det maa derfor efter min Formening for alle Unionsvenner baade i Norge og Sverige være af største Interesse at faa dette klart. Havde man fuld Klarhed i denne Henseende vilde det visselig falde Radikalerne vanskeligt at tage til Gjenmæle. I 1891 stod de jo paa Folkemøder og fortalte at alt skulde gaa saa let og uhindret. Egne Konsuler skulde vi faa som en udelukkende norsk Sag og egen Udenrigsminister ved Kongelig Resolution. Naar Statsraader og andre store og lærde Mænd fortalte dette paa Folkemøder i 1891, saa var det ikke at undres over, at Flerheden af Vælgerne gik med Venstre; thi mange af dem havde dengang liden Rede paa disse Sager. Nu har de imidlertid faaet erfare, at det ikke gaar saa let, men at det er en meget vanskelig Affære, som allerede nu har bragt vort Land og Folk op i en meget farlig Situation. Jeg er ikke altid en Modstander af Venstre, men her ser jeg ingen anden Udvei end at bekjæmpe Radikalerne, hvis man ønsker at bevare Unionen og undgaa et Sammenstød med Sverige. Kommer Radikalerne igjen i 1895 stærkere end nu, og de ogsaa da kjører op med sine Sager efter det gamle Princip, kan dette ikke føre til andet end Ydmygelse for det norske Folk eller til Unionens Opløsning, Kongedømmets Afskaffelse og maaske en Krig med Sverige. Det var enkelte, som talte om en mulig Krig med Sverige allerede i 1891; men disse blev gjort latterlige og stillet ved Siden af gamle Kjæmper o. s. v. Nu er det ikke saa farlig at nære en saadan Anskuelse! selv B. Bjørnson lider af Krigsfrygt. Betragter man de norske Radikales stærke Udtalelse mod Sverige og som Svar herpaa Klinckowstrøms og Reuterswärds Udtalelser i den svenske Rigsdag, kan vel neppe nogen længere være i Tvil om Situationens Alvor.

Bjørnson vil fjerne Krigsfrygten ved at bevilge 10 Millioner Kroner extra til Hær og Flaade. Jeg tror dog, at man under de forhaandenværende Omstændigheder ikke fjerner Krigsfrygten paa den Maade, men derimod fremmer den, thi gjensidige Rustningerægger til Krig. Norge og Sverige kommer derved op i et Kapløb i Lighed med Europas Stormagter, og Storpolitiken holder jo paa at ruinere Landene. Grækenland og Italien har maattet give sig over, og maaske flere Lande staar paa Fallitens Rand.

Skjønt det ikke nu er mange her i Norge, som lever, der kan paaberaabe sig Erfaring om Krigens Rædsler, saa tror jeg dog, at enhver fædrelandskjærlig Mand maa have et Begreb om den store Ødelæggelse, Ulykke og Sorg, som en Krig i Regelen fører med sig. Jeg tør minde om Konen, som i 1812 i Skyndingen forlod sin Barkemelsrøre og Vafseljernet og krøb op paa Fjøstaget for endnu engang at faa et Skimt af sine 3 haabefulde Sønner, som netop da efter en rørende Afsked havde begivet sig bort til Krigen. Kan vi faa egne Konsuler og en fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk ansvarlig for begge Rigers Nationalforsamlinger, saa er dette i Kraft af Unionens Væsen den bedste Ligestillethed, som vi fortiden kan ønske os, og de, der staar imod her, kan jeg umulig henregne til Unionsvenner.

A. H.

Uvederhæftighed.

For enhver, som i de sidste Aar har fulgt de Radikales Politik, maa den Uvederhæftighed, som hviler over den, være iøinefaldende skr. "Vestlp.". Er der noget, som maa berøve Folk Tilliden til denne Politik, saa er det den Løshed og Upaalidelighed, som gjennemgaaende præger den. Vi skal pege paa nogle Kjendsgjerninger:

I 1886 stod hele Venstre med Joh. Sverdrup og Steen i Spidsen samlet om Programmet: fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, ansvarlig for begge Riger, og det unionelle Raad sammensat af lige mange norske og svenske Mænd. Det var, som Steen udtrykte det, den fulde Medelagtighed og Medansvarlighed for Behandlingen af de diplomatiske Anliggender, som Norge savnede. Og Storthinget udtalte samme Aar i en Dagsorden, som hele Venstre stemte for, at det var forvisset om, at det norske Folk vilde støtte Arbeidet for at „erhverve Norge den Andel i Styrelsen af de udenrigske Anliggender, der tilkommer det i Kraft af dets Stilling som selvstændig og med Sverige ligestillet Stat i Unionen". Saadan var alle den Gang enige om at søge erhvervet for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed i den fælles Ledelse af de udenrigske Anliggender. Saa fast stod dette, at da et privat Forslag fremkom i 1889 om særskilt norsk Udenrigsstyre, erklærede „Verdens Gang", at Venstre intetsomhelst havde med dette at skaffe. Og endnu i Begyndelsen af 1891 erklærede senere Statsraad Berner i Storthinget; „Saa naiv tror jeg dog ikke nogen af os er, at han skulde indbilde sig, der vilde være Spor af Mening i nu at ville opstille egen Udenrigsminister paa Programmet".

Men hvad skede det samme Aar 1891? neppe var Valgkampen begyndt, saa lød det paa Folkemøder og i de radikale Blade: Ministeriet Steen er netop dannet paa Programmet: særskilt Udenrigsstyre. Det var den store Programsag, om den skulde man samle sig. Og de Mænd, som nylig i Thinget havde erklæret det meningsløst nu at forlange egen Udenrigsminister, de var de ivrigste i nogle Maaneder senere at forsikre, at det var netop dette, man nu maatte samle sig om. Altsaa: et Program i 1886 og et nyt og ganske andet i 1891. Om Vaaren 1891 Forsikring om, at der ikke var Spor af Mening i nu at ville opstille egen Udenrigsminister paa Programmet, og om Høsten 1891 Forsikring om, at egen Udenrigsminister just var den første Sag paa Valgprogrammet. Er sligt vederhaftig Politik?

En anden Kjendsgjerning: Paa Mødet paa Skarnæs i 1891 forsikrede Statsraad Konow, at fik Steen Flertal ved Valget, da skulde Norge have eget Udenrigsstyre, inden Valgperioden var tilende. Steen fik Flertal ved Valget, men hvor blev der af Udenrigsministeren? Man hørte ikke et Ord mere om ham; Skarnesløftet staar uindfriet den Dag i Dag. Selvfølgelig vidste enhver lidt tyndig Politiker, at det slet ikke lod sig gjøre at skaffe særskilt Udenrigsstyre en Haandvending. Men Vælgerne — ja dei fik de smukke Løfter.

Og paa et Møde i Kristianssand fortalte i samme Aar en anden af det Steenske Ministeriums Medlemmer, at en Ordning med særskilt Udenrigsstyre for hvert af de to Riger var den, som maaske ogsaa Svenskerne tilslut helt gik med paa naar de fik overveiet Sagen. Indtil denne Dag er der imidlertid ikke fremkom-

met nogetsomhelst, der støtter en saadan Mening. Tvertimod anser Sverige en Ordning med to Udenrigsministre for opløsende for Unionen.

Vi spørger atter: Er sligt vederhæftig Politik?

En tredie Kjendsgjerning: For kort Tid siden førte de Radikale det mest truende Sprog mod Kongedømmet og Unionen. Fik de ikke sin Vilie, saa stod vi foran Unionens Opløsning, den skulde løses i alle Sind, de var Republikanere osv. Men hvordan lyder Talen nu, da vi nærmer os Valgene? Nu indhyller man sig i Unionsvenlighedens Kappe, nu forsikrer man høit og dyrt, at man paa ingen Maade vil Unionen tillivs, nu fremstiller man sig som Unionens sande Venner. Vi spørger atter: Er sligt vederhæftig Politik?

En fjerde Kjendsgjerning: Da den direkte Skat blev indført, da hed det i alle de radikale Blade: her er ikke Tale om en ny Skat, her er kun Tale om en Omlægning af Byrden; den direkte Skat skal bruges til Lettelse af Tolden paa Fornødenhedsartikler. Men hvad viste sig, da Skatten kom? Jo, vel Halvparten af den brugtes til Toldlettelser, til Omlægning af Skattebyrderne, men næsten Halvdelen af den var slet og ret en ny Skat, som lagdes paa Skatteydernes Skuldre. Den direkte Skat var kun delvis en Omlægning af Skattebyrderne, — den var tillige et ligefrem nyt Tillæg til de gamle Byrder — for at fylde Statskassen. Slig gik det med Løfterne. Vi spørger atter: Er sligt vederhæftig Politik?

Det vilde ikke være vanskeligt at nævne flere Exempler. Men vi haaber, at enhver, som har fulgt lidt med i de sidste Aars Politik, selv kan forklare dem. Folk begynder mere og mere at faa Øinene op for al denne Upaalidelighed og vende sig bort fra en Politik, der hidtil ikke har udrettet andet end bringe os op i politisk Uføre og Vanstyre.

Professor Aubert afreiste forleden Aften til Paris.

Efter Hr. Bjørnstjerne Bjørnsons Krigsfrygtartikler synes den Mening at være blevet adskilligt udbredt, at Radikalernes Politik vil lede til Krig med Sverige.

Vi tror dog ikke, der egentlig er saa megen Fare her. Det er ikke engang sagt, at Opløsning af Unionen fra vor Side vil føre til Krig. Svenskerne har ingen Lyst derpaa, og de forstandige blandt dem skjønner godt, at derved tilintetgjøres for al Fremtid enhver Mulighed for Samarbeide mellem Norge og Sverige. Faren er altsaa ikke saa meget at søge i den Retning. Men dersom Radikalerne faar hidført et Brud med Sverige, da vil de fiendtlige Følelser, som begge Folk kommer til at nære mod hinanden — Nordmændene, fordi man hader den, man har gjort Uret mod, Svenskerne, fordi der bliver siddende en Braad i Hjertet, naar man har lidt Uret — gjøre det nødvendigt for begge Lande at ruste sig og bygge Fæstninger ogsaa med den Tanke for Øie, at Naboen under en europæisk Krig kan befinde sig paa den modsatte Side. Den skandinaviske Halvøs Styrke og Modstandskraft vil være brudt. Tag tvende smækre Stænger, bind dem fast sammen og forsøg at knække dem over. Det vil falde vanskeligt. Løs Foreningsbaandene og tag hver af Stængerne for sig. Det vil da gaa langt lettere at faa dem knækkede. Dette er Betydningen af Unionens Opløsning.

Centrum i Jarlsberg.

I Hof i Jarlsberg dannedes Søndag 25de Febr. en Centrumsforening. 73 Medlemmer blev indtegnede, alle Stemmeberettigede. Bestyrelsen bestaar af: Edv. Sundby (Formand) Værkseier Olsen, J. Stokke, Fører Rosholdt, P. Akersholt, Værksarbeider Joh. Olsen og L. Sundby Der er Udsigter til, at Foreningen vil faa stor Tilslutning.

Hamar Kommune skal laane Kr. 60,000.

Den tyske Rigsdag har paabegyndt Debatten om den tysk-russiske Handelstraktat.

Franske Forstærkninger er nu ankomne til den afrikanske By Timbuktu.

Stor Banksvig er opdaget ved Diskontobanken i den danske By Kolding. Afdøde Bankdirektør Hirth har bedraget Banken for Kr. 140,000.

Storthinget.

Møde 27de Februar.

Valg.

Storthinget: Præsident: Ullmann 54 St., dernæst havde Bang 40, Sverdrup 6.

Vicepræsident: S. Nielsen 67; dernæst Bang 31, Sverdrup 9. Sekretærer: Blekastad 59, Rinde 64.

Odelsthinget: Præsident: Løvland 49 St. dernæst Schweigaard 27. Vicepræsident: Horst 37 St; dernæst Schweigaard 31.

Sekretærer: Aarrestad og Münster.

Lagthinget: Præsident: Glestad 18 St. Vicepræsident: Lund 14, Sekretærer: Solberg og Arctander.

Storeng hjemforlovedes paa Grund af Sygdom. Suppleanten Kilde indkaldtes.

Jernbanedebatten.

Ullmann oplyste, at endel Repræsentanter arbeidede paa et Forslag om Jernbanebygning efter samme Princip som Veibygningen, nemlig saaledes at de forskjellige Distrikters Interesser saavidt muligt imødekommes. Dette Forslag var endnu ikke færdigt, hvorfor han henstillede til Storthinget yderligere at udsætte Sagens Behandling til imorgen Formiddag Kl. 10, hvorom han fremsatte Forslag.

Rinde vilde ikke følge den sidste Talers dybsindige Udtalelser, men mente, at en yderligere Udsættelse var spildt Tid. Man fik lade Debatten gaa og fortsætte Underhaandsagitationen. Rynning vilde ikke modsætte sig Udsættelse, men bad Ullmann oplyse om, hvorpaa Kompromisset gik ud, saa man ikke imorgen atter skulde maatte foreslaa Udsættelse.

Ullmann henviste til Aftenaviserne for Lørdag.

Jørg Knudsen forstod Ullmann saa, at han endnu ikke havde faaet Flertal for sit Kompromisforslag. Disse Underhandlinger var nedværdigende.

Ullmann skulde paa et senere Tidspunkt svare Rynning og Knudsen.

Rynning bad oplyse om, hvilket Resultat den forstærkede Jernbanekomite var kommet til.

Løvland oplyste, at denne Komite ikke havde formet nyt Forslag.

Præsidenten udtalte, at imorgen kunde der være Repræsentanter, som i Henhold til Reglementets § 12 kunde fræve Udlæggelse.

Ullmann: herom kunde der ikke være Tale, da han ikke agtede at foreslaa noget, som ikke var berørt i Komiteindstillingen.

Lützow-Holm vilde stemme for Udsættelse, da man ikke nu havde fast Grund for videre Debat.

Andersen havde faaet et trist Indtryk af disse Kompromisforhandlinger.

Ullman skulde i sin Tid ogsaa besvare disse Udtalelser.

G. Knudsen fremsatte idag Forslag om, at den kgl. Prop. med Undtagelse af Anlægget Kristiania, Gjøvik og Arendal, Aamli, tages ikke under Behandling af indeværende Aars Storthing. Private Andragender ligeledes hellerikke.

Ullmanns Forslag bifaldtes mod 43 St.

Møde 28de Februar.

Ullmann forbeholdt sig at optage Post for Post af det som hans betegnede Forslag. Der var saalydende:

Storthinget samtykker i, at der for Statskassens Regning bliver at anlægge:

a) en Jernbane fra Vossevangen til Taugevand gjennem Rundalen til Gravehalsen,
b) en Jernbane fra Egersund til Flekkefjord,
c) en Jernbane fra Arendal til Aamlid Kirke,
d) en Jernbane fra Flisen til Elverum,
e) en Jernbane fra Hell Station paa Merakerbanen til Sunde ved Snaasenvandets Udløb,
f) en Jernbane fra Kristiania til Gjøvik,

Løvland spurgte, om det var Ullmanns Hensigt strax at optage Forslag.

Ullmann: Saasnart Realitetsdebaten begyndte vilde han optage Forslag som ovenfor nævnt.

Løvland tog sit Forslag tilbage og erklærede tillige principalt at ville optage Forslag om Jernbanen fra Kongsberg til Eide, subsidiært Lærdalslinien. Under Nordbanen vilde han foreslaa; Fra Kristiania over Grua til Gjøvik. Forslaget i Indstillingen om en Bergensbane ført helt frem til Kristiania var nu frafaldt af den forstærkede Jernbanekomite paa 2 Medlemmer nær. Han hævdede, at en Storthingsbeslutning om Baneanlæg bandt de følgende Storthing, og at det vilde være heldigst at binde sig for et længere Tidsrum, men heri havde han i Komiteen ikke faaet Tilslutning. Naar han ikke havde sluttet sig til den kgl. Proposition, var det, fordi han fandt den ikke at være retfærdig mod de forskjellige Distrikter. Beslutningen om de forskjellige Baneanlæg burde ske samtidig. Det af Ullmann efter Underhaandsforhandlinger fremsatte Forslag stemte med Talerens Opfatning idet der samtidig skulde besluttes og arbeides ved forskjellige Anlæg, forsaavidt det kunde ske ved en fornuftig Ordning. Dette var, som af Ullmann igaar nævnt, det samme System som ved Veibygningen, og det havde der vist sig tilfredsstillende. Vi stod nu og vilde fremdeles staa som i 1874, da man ogsaa ved Kompromis tog Hensyn til de forskjellige Distrikters Interesser og fik et godt Resultat.

Schweigaard var ikke enig med Løvland i hans Opfatning af en Landsplan, men han mente, at man maatte medtage Linjer for de forskjellige Egne. Naar man ikke nu tog hele Bergensbanen, saa var det for ikke at standse eller hindre andre berettigede Baner. Han havde derfor kunnet slutte sig til Forslaget om at beslutte Anlægget Voss—Taugevand gjennem Rundalen og Gravehalsen. Ved at slutte sig til det af Ullmann fremsatte Forslag opnaaede han sin Hensigt. Egersund—Flekkefjord fandt han berettiget som Led i Vestlandsbanen. Ligeledes stemte han for Hell—Sunde i den Hensigt at den skulde fortsættes; hvor langt, fik det blive Fremtidens Sag at afgjøre.

Lund kunde ogsaa slutte sig til Ullmanns Forslag.

Rinde havde ønsket tydeligere Forklaring af Løvland for denne „Kuvending". Det var nu første Gang, at han hørte Kompromisset i 1874 forsvaret. Efter Tal. Mening var det Kompromis saare uheldigt. Midtfjeldslinjen burde staa sidst i Rækken af Jernbaneanlæg. Han fremholdt stærkt Naturhindringerne ved denne Linje.

Gunnar Knudsen frygtede for, at det under Opseiling værende store Kompromis vilde være uheldigt i flere Henseender, og derfor havde han fremsat sit Forslag. Med Erfaringerne fra Sytiaarene for Øie maatte man gaa ud ifra, at der kom til at spørges om langt mere end 3—4 Millioner om Aaret, da det vilde blive altfor langsom og kostbar Bygning. Der vilde straks komme Krav paa en hurtigere Bygning og større Bevilgninger. En Byggekapital af 3—4 Millioner aarlig var derfor Illusioner. Efter hans Mening var det resikabelt at gaa med paa Kompromisforslaget. Han maatte derfor fremsætte sit igaar antydede Forslag.

Michelsen antog, at Hr. Knudsens Forslag først maatte afgjøres. Hr. Knudsens financielle Betænkeligheder var ikke anvendelige paa Kompromisforslaget, idet nærværende Storthing ikke kunde binde kommende Storthing. Hovedforskjellen mellem dette Forslag og det, Hr. Knudsen tidligere var med paa, var den at Midtfjeldslinjen nu fastsloges, som Knudsen var imod, men det kunde ikke have Indflydelse paa Knudsens financielle Betænkeligheder. Hr. Knudsen kunde opnaa det samme som ved sit Forslag ved at stemme mod de Anlæg, han var imod. Knudsens Udsættelsesforslag vilde ikke spare Debat.

Langeland mente, at Ullmanns Forslag rettere kunde kaldes Bygdeinteressernes Forslag. Han var imod det.

Birch-Reichenwald fandt Gunnar Knudsens Forslag upaakrævet. Naar Knudsen og Meningsfæller kun vilde have Nordbanen og Arendal—Aamlid, saa stemte man bare mod de øvrige Anlæg. Tal. troede Imødekommenhed var det rette og vilde derfor være med paa Kompromisforslaget. Han havde den Tillid til kommende Storthing, at de vilde holde Bevilgningerne indenfor de nu forudsatte Grændser.

Berger havde finansielle Betænkeligheder ved denne af Ullmann fremlagde saakaldte Landsplan og kunde derfor ikke gaa med paa den, derimod vilde han stemme for Knudsens Forslag.

E. Rygh ansaa Bergensbanen som den mest paatrængende af alle Baner og kunde derfor ikke være med paa Knudsens Forslag, men vilde stemme for Kompromisforslaget, som han fandt fuldtud moralsk. For alle disse Anlag var der saa stærk Opinion i de interesserede Distrikter, at han fandt det forsvarligt at give dem sin Stemme. Naar han gik med, var det under Forudsætning af, at den forudsatte finansielle Grænse ikke overskredes. Og med Erfaringer fra tidligere Tider troede han, at kommende Storthing ikke i væsentlig Grad vilde fravige denne økonomiske Forudsætning.

Jørgen Knudsen var imod Kompromisforslaget, da det var for omfattende og uøkonomisk med den lange Byggeperiode. Hellerikke kunde han være med paa at binde saa store Summer, da der ogsaa til Forsvarsvæsenet vilde kræves betydeligt større Bevilgninger.

G. Knudsen fastholdt sine financielle Betænkeligheder ved Kompromisforslaget. Løvlands Forslag om at lægge Nordbanen over Grua kunde han være med paa.

Hægstad vilde stemme mod Knudsens og for Ullmanns Forslag.

P. Utheim talte mod Kompromisforslaget.

Engelhart fremhævede, at alle de i Kompromisforslaget opførte Anlæg var berettigede, saa det kun var et Tidsspørgsmaal, naar de maatte bevilges. Han vilde derfor stemme for Ullmanns Forslag. Han imødegik G. Knudsens financielle Betænkeligheder.

Ved Udløbet af den reglementsmæssige Tid var 6 Talere indtegnet.

Eftermiddagsmøde Kl. 5.

Prins Carl fyldte Tirsdag sit 33te Aar.

De udenlandske Gesandter afreiste herfra Tirsdag tilbage til Stockholm.

Kronprinsen besøgte Mandag Aas høiere Landbrugsskole, hvor han paahørte Foredrag af Docenterne Landmark og Thesen.

Amtmanden i Nordland anbefaler at afholde Valgene i første Halvdel af September.

Jernbanesagen.

Det af Ullmann igaar fremsatte Kompromisforslag skal nu kunne paaregne sikkert Flertal.

Betalingsindstilling Bodø 27 Febr. (H. O. T. B.) C. A. Jakhelln, der driver Kjøbmands- og Fiskehandel hersteds, har indstillet sine Betalinger. Søger Underhaandsaccord. Hværende Handelsstand er ikke interesseret.

Injuriesag. Bergforvalter Otterbech, Brugseier Mørch og Disponent Westad anlagde ijor Injuriesag mod Redaktør af "Buskerud Amtstidende" Retvedt for ærerørige Sigtelser for Valgtryk. Ved Meddomsretten i Drammen er Redtvedt idømt en Mulkt til Statskassen af 100 Kr. De i Artikelen fremførte paaklagede Udtryk mortificeredes, og Retvedt tilpligtedes under en daglig løbende Mulkt af 5 Kr. at optage Dommen i sit Blad "Buskeruds Amtstidende" og videre 20 Kr. til Dommens Optagelse i andre Aviser efter Citanternes eget Valg samt endelig 350 Kr. i Procesomkostninger.

Dommen var enstemmig, undtagen forsaavidt gjaldt en liden Dissents med Hensyn til Mulktens Størelse.

Indstevnte forlangte den ham i Loven hjemlede Betænkningsfrist.

I den norske Creditbank afholdtes Tirsdag Repræsentantmøde, hvor Direktionens Forslag om at uddele som Udbytte for 1893 10 pCt. eller Kr. 320,000 samt at tilskrive Reservefondet Kr. 64,279.41, Delkredere Konto Kr. 74,646.02 og Pensionsfondet Kr. 10,000, blev enstemmig bifaldt.

Derefter foretoges Valg paa nye Direktører og gjenvalgtes de fratrædende, Advokat, C. H. Schweigaard, Konsul Justus Hansen samt Grosserer J. C. Helgesen, og istedetfor afdøde Grosserer Holter valgtes Grosserer Chr. Langaard.

For Bergensbanen.

Bodø 28/2 94 (H. O. T.-B.)

„Bodø Tidende" tager igaar atter Ordet for Bergensbanen, hvis Betydning særlig i politisk og militær Henseende fremholdes. Bladet vilde beklage, hvis Nordlandsrepræsentanterne stillede sig kjølige til Baneanlægget og slutter med den Udtalelse, at „for Østland, Vestland og Nordland er bunden sammen med vor Tids bedste Kommunikationsmidler, for er ikke Norge samlet til et Rige. Men det er paa Tide, at det snart sker."

Den franske Korntold. Senatet har med 189 imod 32 Stemmer vedtaget en Korntold af 7 Franks ligesom Deputeretkamret.

Gladstones Afgang. Alle Rygter om Gladstones Demission dementeres.

Anarkistarrestationer. Bureautelegram til hværende Dagblade. Paris, 27de Februar.

Iformiddag har Politiet foretaget yderligere 10 Husundersøgelser hos Anarkister. Herunder opdagedes saa graverende Ting, at 6 af dem arresteredes.

„Rulpo".

Det var i Femtiaarene i Midten af November. Et større Snefald havde skaffet et ypperligt Føre, og det som maatte benyttes for at faa hjem vor Vinterved, som det Aar var hugget næsten oppe ved Trægrændsen. Novemberdagene i Nordland er ikke lange, og derfor maatte baade Morgen og Kveld benyttes saa meget som muligt hvis det skulle monne noget med Vedkjøringen, særlig da Veien var saa lang, at man knapt rak tre Ture om Dagen.

Ulvene var usædvanlig talrige det Aar, og ligesaa nærgaaende. De aad op næsten alle de Hunde, som fandtes i Bygden, rev ihjel Smaafæ ret som det var og dræbte endog flere voxne Kjør. Vor Hest kom en Dag hjem fra Udmarken med en alvorlig Flænge i det ene Laar. Vi troede, at den havde været i Slagsmaal med Nabohestene, som ogsaa paa den Tid gik løse i Udmarken. Men faa Dage efter fandt vor Gjæter en død Ulv, som bar alle Mærker paa, at den havde været udsat for et Par solide Hestehove, og Haarene mellem dens Tænder lod os ikke i Tvil om, hvilken Hest det havde været, som havde havt den under Behandling.

Jeg var en Dag oppe paa Fjeldet for at hente Ved. Da jeg hentede det andet Læs, fik jeg se en større Flok Ren, som stevnede indover mod Rigsgrændsen, omringet af sine Eiere og deres Hunde. Det var af de sidste Flytlapper ude fra Derne. Vel nok, tænkte jeg, nu følger vel Ulven med, og saa er vi kvit Udyret Vinteren over ialfald.

Det var i Skumringen, da jeg sidste Gang kjørte tilfjelds. Veiret saa truende ud, men jeg trøstede mig med, at Maanen snart kom op, og da gik det vel an at finde ned igjen, selv om der skulde bryde en Snestorm løs, hvad alle Mærker syntes at tyde paa, Jeg naaede derop og havde saavidt rukket at faa Læsset færdigt, da Nordveststormen satte paa med et saa tæt Snefog, at det næsten ikke var Raad til at faa Øinene op. Her var ikke andet at gjøre, end at stole paa Hestens Instinkt. Jeg kastede mig paa Læsset, gav løse Tømmer og lod Hesten have sin fri Villie, idet jeg lagde Mærke til Bakkerne, vi satte udfor, for at have Greie paa, hvor langt vi havde avanceret.

Dyrenes forunderlige Stedsans fornegtede sig heller ikke her. Min Hest holdt sig efter den opkjørte Vei saa stot, som paa lyse Dagen, og den strævede ivei alt hvad den formaaede; den syntes nok ogsaa, at det nu kunde være godt at komme hjem. Da vi en halv Fjerdingvei ovenfor Gaarden naaede Ungkoven, følte vi ikke stort til Stormen, og nu gav Brunen sig bedre Tid; den trængte det ogsaa, for den havde arbeidet ihærdigt baade i Modbakke og Medbakke.

Jeg var naaet frem til den sidste Bakke tæt ovenfor Gaarden, da Hesten pludselig steilede og udstødte en skjærende Brinsken. Jeg samlede Tømmerne og talte til den, men den lod sig ikke berolige; den skabte sig aldeles ustyrlig og vilde bare staa paa Bagbenene. Ved at se i den Retning, Hesten stirrede, blev jeg i Sneyret var en fem, sex utydelige Skikkelser, der syntes at nærme sig. Hurtigt rev jeg Riflen fra Læsset og sendte paa Maafaa den nærmeste en Kugle, for jeg skjønte hvadslags Væsener, jeg havde at gjøre med. Dyret, jeg tog Sigte paa, faldt øieblikkeligt, og dets Kammerater forsvandt øieblikkeligt. Hesten, som blev skræmt af Knaldet, satte paa Sprang lige hjem, til stor Forskrækkelse for de hjemmeværende, som netop stod i Regnet med at gaa afsted og søge efter mig, da jeg kom trækkende med en diger Urte paa Skulderen.

Vi skulde netop lægge os, da jeg gjennem Stormen synes at høre en jamrende Lyd. Jeg lyttede og Lyden kom igjen. „Hvad er det, som ynker sig?" ytrede jeg. „Ynker sig," svarede Onkel. „Er det nogen, saa er det vel Vargen din, som sørger over det Hul, den har faaet i sit gode Skind." Men nu hørtes Lyden af flere, og jeg tog derfor paa mig og gik ud for at undersøge Sagen. Lyden kom fra et lidet Rum under Hovedtrappen; jeg tittede derind og syntes at se et Dyr, som laa sammenkrøbet. Vargen kan da vel aldrig være saa besat, at den lægger sig ind i Husene hos Folk, tænkte jeg, rev op Slirkniven med den ene Haand og greb med den anden efter Dyret. Det slikkede mig paa Haanden. Jeg halede det frem og bar det ind i Stuen. Det var en Finnehund, som havde været under Ulvernes Behandling; dens Strube var forreven, og den havde dybe Saar i Laarene og over Ryggen. Jeg holdt paa halve Natten med at doktorere paa den, og det stakkels Dyr var saa taknemmeligt, at det var rent rørende at se.

Det varede længe, før Hunden kom sig igjen. Dens Strube var saa skambidt, at naar den skulde lepje Melk — den eneste Føde, jeg i Førstningen kunde give den — kom Melken ud gjennem Saarene i Halsen, Men tilslut begyndte den at komme sig; den blev livlig og holdt sig især til mig. Naar jeg havde været borte og kom tilbage, kunde den blive næsten ustyrlig af Glæde, og sit Natteleie havde den bestandig foran min Seng.

Værst var det at gjette sig til Hundes Navn. Alle Finnehunde har nemlig et saadant, og det lystrer de. Vi prøvede med de Hundenavne, vi havde hørt, men længe forgjæves. Først da jeg fandt paa at sige „Rulpo", traf vi det rette. Saasnart Hunden hørte dette Ord, løb den paa mig og havde nær revet mig overende af bare Glæde. Dette Navn lystrede den siden øieblikkeligt. (Sluttes).

I et idag afholdt Ministerraad blev det besluttet at forelægge Deputeretkamret et Forslag om Bevilgning af 17,000 Franks til Skadeserstatning og Understøttelse for dem, der blev Ofre for Anarkisternes Attentater den 12te ds. i Kaféen i Hotel Terminus og den 20de ds. i Rue Saint Jacques.

Tale af Caprivi.

Bureautelegram til herværende Dagblade. Berlin, 27de Februar.

Under Debatten i Rigsdagen idag angaaende den russisk-tyske Handelstraktat holdt Rigskantsler Caprivi en stor Tale, hvori han blandt andet ytrede: Vi stræber ikke efter militær Berømmelse; vi vil alene løse de kulturelle Opgaver ved at lette det frivillige Samliv mellem Folkene og sammenslutte de europæiske Kræfter, saa at de, om nødvendigt, gjennem en stor fælles politisk Interesse skal kunne omfatte et større Statskompleks.

Caprivi erklærede, at han vilde forblive staaende, saalænge Keiseren ønskede det og Kræfterne tillod det.

Følgeværdigt. Gjerpens Sparebank ydede her om Dagen 50 Kr. til en Mand, som har brukket Benet. Manden sidder i smaa Kaar, men har ikke havt Fattigunderstøttelse, hvilket han herved undgaar ogsaa dennegang. Banken har ogsaa før ydet i lignende Tilfælde.

Kunde ikke flere Sparebanker gjøre ligedan? spørger "Bratsb. Amtst."

Et Ulykkestilfælde indtraf ifølge "H. St." Søndag Aften strax før Dampskibet "Hamar"s Ankomst til Gjøvik fra Hamar efter Skøiteløbene, idet Gaardbruger Hans N. Bratberg fra Biri faldt overbord og druknede. Det varede en Tid, inden man fik fat i ham igjen. men han flød op som Lig, og anstillede Oplivningsforsøg var forgjæves.

Provst Emil Elleſſen, Holden, afgik ved Døden iirsdags, efter 8 Dages Sygeleie.

Frosset ihjæl med Aarene i Hænderne. Fra Hilleso berettes der til "Tromsposten", at der for faa Dage siden nær Lokvik fandtes ilanddreven — paa ret Kjøl — en Baad, hvori sad 2 Mænd,— stivfrosne og døde. Det oplystes senere, at tre Personer Dagen forud havde roet fra Lysbotten i betydelig beruset Tilstand. Det var ved deres Afreise meget koldt, og de blev paa Grund af deres Tilstand advarede mod at reise. De drog alligevel afsted og er sandsynligvis under Brændevinets Paavirkning sovnede ind og derpaa frosne ihjæl. Som nævnt blev blot 2 fundne i Baaden. De sad med Aarene i Hænderne — stivfrosne. Den tredie savnes.

Overkjørt og dræbt.

Skien 28de Februar (H. O. T. B.)

Vognvisitør Hermansen hersteds er idag under Sporskiftning overkjørt af en tom Personvogn og dræbt paa Stedet. Vognen kastedes af Skinnerne.

En 10 Aar gammel Gut, der igaar agede paa Kjælke i „Kontraskjærbakken" var saa uheldig at age mod et Rækværk, saa han derved kom tilskade. En tilstedekommen Kone fulgte Gutten til hans Hjem i Hanstensgade.

Ved Amtmands Aalls Begravelse følger Storthinget in corpore. Paa hans Kiste lægger det en Krans.

Tiltalen mod Poul Bjørn er frafaldt af Paatalemyndigheden.

Voldsomt Slagsmaal. I en Gaard i Malmsgaden paa Rodeløkken opstod der Tirsdag Uenighed mellem 2 Partier, der begge er bosat i samme Gaard. Det ene Parti bestod af Fader og Søn, og det andet Parti af 2 Brødre. Uenigheden udartede til et voldsomt Slagsmaal mellem Partierne. Slagsmaalet endte med, at den ene af Brødrene blev tilføiet to voldsomme Hug i Hovedet med den skarpe Kant af en Spade, der efterlod to større Saar. Lægerne ved Rigshospitalet, hvor den saarede blev indlagt, har udtalt, at Saarene er af farlig Beskaffenhed, da disse er naaede helt ind til Hjernen. Om den Saarede kan komme sig igjen, efter den Molæst han i Striden er tilføiet, er endnu uvist. Af de Kjæmpende var netop det ene Parti, de 2 Brødre og Faderen af det andet Parti hjemkomne fra Grünerløkkens Politistation, hvor de havde været indkaldt i Anledning en Klage over de 2 Brødre fra Sønnen i det andet Parti. Formentlig i Ærgrelse over denne Klage har Brødrene forfulgt Klageren til hans Hjem, hvor Slagsmaalet begyndte, og Klagerens Fader kom der sin Søn til Hjælp.

To Barn kvalt. Bergen 27/9 94 (H. O. T.-B.) To Børn, 6 og 3 Aar gl. kvaltes Søndag af Røg; de var alene hjemme og skulde tænde i Ovnen, hvorved der gik Varme i en Kurv med Sagspaan; da Folk kom til var den ene død, den anden udaandede straks.

Høires Hovedorgan

har heller ikke i Aar kunnet afholde sig fra at mindes Aarsdagen (27de Februar) for Rigsretsdommen over Statsminister Selmer. Denne Gang tjener det til nogen Undskyldning, at det netop er Tiaarsdagen.

Det ærede Blad maa ikke tage os det ilde op, at vi i denne Anledning gjør opmærksom paa, at deslige Mindedage ikke pleier at have synderlig Værdi for andre end dem, der „intet har lært og intet har glemt." Vi vil haabe, at Bladet og dets Meningsfæller i al Fald ikke kommer ind under den første Del af denne gamle Sætning.

Den heldigste Maade, hvorpaa denne Art af Mindedage kan feires, er, at man da aflægger eller fornyer det Løfte til sig selv, at de Feil ikke skal gjentages, som førte til den paa den Dato indtrufne Katastrofe. Paa saadan Maade er de konservative Partier i England og andre Lande nu enige om at ihukomme lignende Begivenheder, om de overhovedet skjænker dem nogen Tanke. De ved, at Udviklingen aldrig gaar tilbage til det gamle Regimente. Hvad særlig den norske Begivenhed angaar, skal vi tillade os at citere en Udtalelse af en høit ansect Mand, hvis Ord tør antages at have en særlig Vægt hos det norske konservative Parti, nemlig den forrige Talman i den svenske Rigsdags andet Kammer, Bankdirektør Herslow. Han ytrede i Februar 1892 i „Sydsvenska Dagbladet":

„En bureaukratisk Styrelse havde Norge til Skade for sin egen rolige Udvikling og til Ulykke for Unionen meget længere end Forudsætningerne for en saadan var tilstede, og det vil sikkerlig aldrig vende tilbage til en saadan Styrelse."

Dette er noget at lægge sig paa Hjerte: „Meget længere end Forudsætningerne for en saadan var tilstede."

Norsk Stationsmesterforening holdt forleden Møde hersteds til Behandling af endel mindre Sager. 50 Deltagere var fremmødt.

H. M. Kongens Sommerreise med „Heimdal" langs den norske Kyst skal nu ifig. „Mrgbl." være opgivet.

Storthingsmand Storeng er indtil videre permitteret paa Grund af et Hjerteonde og Suppleanten Kilde indkaldt.

Den Halve

hvorpaa Bergen ligger, og som begrændses af Nordsjøen, Sognefjorden, Bjørnefjorden og Hardangerfjorden, tæller med de dertil hørende Øer en Folkemængde af mellem 150 og 160,000 Mennesker, det vil sige Halvdelen af Indbyggerantallet i Bergens Stift.

Til Sammenligning kan tjene, at Folketallet i det Distrikt, der sender sin Trafik over Eidsvold Jernbanestation, er omtrent 150,000. Hamar Stift tæller vel 230,000 Indbyggere, men derfra gaar Vinger og Odalens Fogderi samt Solør paa en Del af Vaaler nær, der har sin Forbindelse over Kongsvingerbanen, samt Hadelands og Lands og Valdres Fogderier, hvis tunge Trafik gaar over Randsfjorden og Spirillen.

Cappelens Skove i Tinn. I Møde i Tinn Herredsstyre den 16de ds. vedtogds, ifølge "Varden,,, enstemmig et Forslag fra Lensmand Bakke og Ordføreren, gaaende ud paa, at Herredstyret ingaar til Indredepartementet med Andragende om, at DHrr. D. og H. Cappelens Skoveiendomme i Tinn indkjøbes for Statens Regning. I Andragendet oplyses, at Eierne har tilbudt Tinn Kommune Forkjøbsret, og at Tilbudet er overmaade fristende for Kommunen; men den vover ikke at modtage det, da Herredets økonomiske Stilling er mindre god, og Kjøbesummen dreier sig om 650,000 Kr. Herredsstyret andrager derfor Departementet om for indeværende Storthing at fremsætte kgl. Proposition om, at Eiendommene indkjøbes for Statens Regning.

De omhandlede Eindomme udgjør henimod en Trediedel af D. og H. Cappelens Eiendomme i Telemarken, de har et Fladeindhold af over 100,000 Maal og en Skyld af Mark 182,84.

DHrr. Cappelen har i disse Dage solgt endel af Midgaarden Skov i Hovind — 320 Maal — for en Kjøbesum af Kr. 8000 eller Kr. 25 pr. Maal. Denne Eiendoms hele Areal er henimod 3000 Maal med en Skyld af Mark 3.94.

D. og H. Cappelens Eiendomme i Tinn, Hovind og Gransherred har en samlet Skyld af Mark 418.68 og et kartlagt Areal af henimod 310,000 Maal.

„Blodrenseren". I Oktober Maaned f. A. blev en herværende Cigarhandler ilagt 50 Kr. Bøder for at have forhandlet et Dekokt under Navnet „Blodrenseren", paa hvis Flasker der var anbragt Etiketter, forsynede med en markskrigersk Reklame, hvorefter „Blodrenseren" angaves at være det eneste Middel til at befri det menneskelige Legeme for al Urenhed og kunne helbrede de mest forskjellige Sygdomme. Da der ingen Angivelse fandtes paa Etiketten eller paa anden Maade om Dekoktens Sammensætning, fandtes den som Arkanum kun at kunne forhandles fra Apothekerne.

Efter denne Dom har han imidlertid fremdeles forhandlet „Blodrenseren", idet der dog nu paa Etiketten alene staar denne Betegnelse uden nogen nærmere Angivelse iøvrigt af, hvilke specielle Sygdomme den skulde kunne helbrede, ligesom der heller ikke nu ved Salget gives nogen Meddelelse om Stoffets Sammensætning. „Blodrenseren" fabrikeres af to herværende Kvaksalvere og forsælges pr. Kommission af Cigarhandleren.

I Betragtning i skjærpende Retning ved Straffens Ansættelse af, at et af de Stoffe, hvoraf Dekokten nu er angivet at bestaa, efter den opnævnte Sagkyndiges Udsagn, hvis det er tilstede i nogen større Mængde, vil kunne have en ligefrem skadelig Virkning paa den menneskelige Organisme, ilagdes Cigarhandleren af Meddomsretten for det fortsatte Salg af „Blodrenseren" en Bod, stor 175 Kr., til Bykassen.

Bekjendtgjørelse.

Gården Tveten

i Borre — 15 minutter fra Horten og Borre stationer — circa 80 mål indmark og circa 50 mål udmark, af skyld 4 ort 22 sk., udmærket bebygget, naturskjøn beliggenhed og i meget god hævd, er billig tilsalgs ved

advokaterne Kiær & Roll,
Skippergaden 22, Christiania.

Politisk Møde

af holdes i ***Roken*** paa Gaarden

Nærsnes Søndagen den 4de Marts Kl. 4 Eftm.

Alle indbydes.

Adgang til Diskussion.

Sexa.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noger andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Den norske Creditbank,

Christiania.

Repræsentantskabet har fattet Beslutning om, at der skal udbetales som

Udbytte for Aaret 1893

10 % *eller Kr. 320,000,00, der udgjør* ***Kr. 16.00 pr. Aktie.***

Røde Coupons for 1893 gjælder saaledes for Kr. 160,00
Grønne — - „ — — - „ 80,00
Blaa — - „ — — - „ 16,00

der udbetales
Thorsdag den 1ste Marts 1894.
Fredag den 2den Marts 1894.
om ***Eftermiddagen*** *fra Kl. 5½—7.*

Senere betales Udbyttet i den sædvanlige Kontortid fra Kl. 10—2 hver Dag.

Steen & Strøms
aarlige
Godtkjøbs-Udsalg
begynder **idag**
Torsdag den 1ste Marts
og omfatter
Varer fra samtlige Afdelinger
til Priser langt under de oprindelige
Se Katalog.
Steen & Strøm

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.* **Ingenior H. Falsen, Elektrotekniker.** Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. **Grubbegaden nr. 1, Christiania.** *Telegramadr.:* ***Falsen.***

— 36 —

„Nei, jeg har ikke en eneste Slægtning, og jeg har aldrig hørt, at min Moder havde en Ven i Verden undtagen Sir Joseph Higginson."

„Hvorledes kunde din Moder, som var saa langt borte, vinde min Faders Venskab?"

„Hendes Mand var Ingenior i Sir Josephs Tjeneste, da han anlagde Jernværker nær den belgiske Grændse," forklarede Marie Arnold. Det er mange Aar siden — før jeg blev født. Min Fader blev dræbt ved et Ulykkestilfælde paa Jernbanen, seks Maaneder før min Fødsel, og Sir Joseph var meget god mod Moder. Hun var ikke nogen Bondepige, men hun var heller ingen Dame. Hun havde ingen Medgift, da Fader ægtede hende, men hun havde aldrig lært at arbeide for sit Brød. Da hun blev Enke og fik et lidet Barn, var hun aldeles hjælpeløs, og hvis Deres Fader ikke havde understøttet hende, vilde hun have sultet ihjel."

„Din Mand blev dræbt i min Tjeneste, og jeg vil sørge for dig og dit Barn," sagde han. „Han har trofast holdt sit Løfte. Min Mor vendte hjem til sin Fødeby, da jeg var et Aar gammel. Moulins er en liden By i Nærheden af Cannes. Er de kjendt i Cannes."

„Nei, men jeg har hørt min Tante og mine Kusiner tale derom, de reiser derhen hver Vinter. Du boede altsaa ved Middelhavets Kyst, saa synes du vel, at Havet derude ikke taaler nogen Sammenligning med dit Hav?" sagde Sibyl og pegede ud mod Søen, som hun elskede.

— 33 —

„Ikke lade hende indbilde sig, hun er nogen fin Dame," gjentog Husholderſken, idet hun atter bekymret læste Sir Josephs Brev, „jeg ved ikke, hvordan dette vil stemme overens med at gjøre hende til Deres Ledsager, naar De gaar ud, Miſs Sibylla, og lade hende sidde i Deres smukke Værelse!"

„Men det ved jeg! Fader mener, at Marie og jeg skal være Venner, ellers vilde han aldrig have sagt at hun kunde være mig til Nytte. Hun maa hjælp mig at holde ud med mine to Guvernanter, og da vil hun i Sandhed blive mig nyttig!"

Mrs. Morrison havde sjelden hørt Sibyllas glade Latter, siden Lady Lucys Død, og hendes Hjerte frydede sig med Lyden deraf.

Den unge Pige havde været Husets Solstraale, før den bitre Skilmisse mellem den omme Moder og det kjærlige Barn fandt Sted, men denne store Sorg havde formørket hendes Sibyllas Glæde og dæmpet hendes Munterhed, saa Lyden af hendes muntre Latter næsten forfærdede hende.

„Ak, hvorledes kan jeg være glad et eneste Øieblik, naar Moder er død!" udbrød hun bedrøvet.

„Jeg vil sende Marie til Dem Klokken halvtre," sagde Mrs. Morrison opmuntrende, „og jeg vil være hende taknemmelig, hvis hun kan hjælpe Miſs Sibyl at glemme sin Sorg," tilføiede hun for sig selv, da den unge Pige var gaaet, og den venlige gamle Kone aftørrede pludselig sine Briller, der var bleven fugtige.

Aars-Realisation.

1ste Marts begynder Godtkjøbs-udsalget af alle for min Forretning ucourante, men solide Kjoletøier.

Mærk: Stoffene udlægges til faste Priser pr. contant.

Magazin du Nord (Oluf E. Larsen)

23 Kirkegaden 23.

Christiania. **A. Hiorth.** Christiania.

Lager af:

Maskinolier: Fleskolie, Bomolie, Rapsolie, Hvalolie, Mineralolier og Talg
Maskinremme af Hvalros, Læder, Gummi, Haar og Bomuld.
Maskinpakninger alle Slags.
Lampeolie, (Patentolie) hollandsk, stetiner, norsk og belgisk.
Lys, Stearin, Parafin, Palmetin og Spermacet.
Krudt fra egen og udenlandske Møller.
Dynamit og Dynamithætter.
Lunter, Hagel, Fænghætter og **Fyrværkeri.**
Linolie, hollandsk, engelk og norsk, raa og kogt.
Malervarer, revne og urevne.
Fosforstikker og **Sikkerhedsstikker**.
Hornlim, Grease, Soda m. m.
Excelsior-Olie for Bølgedæmpere.

Repræsenterer:
Gebrüder Nobel, Petetsburg, Petroleum: Youngs Paraffin-Olie Co., Glasgow, Parafinolie. Curtis's & Harvey, London, Krudt. H. Jolsen, Tændstikfabrik, Bryn,

Frølichgaarden.

Til April Flyttedag er endnu ikke bortleiet:
Et Par større ***Fabriklokaler, Kontorer & Butik.***
inclusive Drivkraft & Centralopvarm. fra Kr. 2000—4000.
15 mindre ***Fabriklokaler, lyse,***
udstyret med ca. 4 Alens Speilglasvindu.
Leien, der er inclusiv Drivkraft, Centralopvarm. og Elevator, er fra Kr. 1 til 2 pr. Dag.
10 „ ***Butikker i 1ste Etage.***
2 meget store ***Lagere.***
Til ildeluktende & ildsfarlige Bedrifter bortleies ikke.

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Antracite- Støberi- og Hus- **Kul, Cokes,** hel og huggen **Ved,** engelsk og skotsk **Rujern,** **ildfast Sten** og **Ler,** Cement, Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags
Telefon 535 og 1840.

Overretssagfører Østbyes
Regnskabsførsel for Landmænd
(Prisbelønnet af Det kgl. Selskab for Norges Vel) sælges saavel i komplette Sæt á Kr. 12,00 som enkeltvis.
Rich. Andvords Papirhandel.

Speil.
Speilglas alle Størrelser.
Speilglas til Vinduer.
Tapeter i stort Udvalg.
Hjordt & Riser,
Prinsensgade 11.

Inhalatør (patenteret).
Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Difterit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.
Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr. 5.00** Emballage **Kr. 0.50**.
Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:
At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Chr. Christophersen.
Sagbrugsrekvisita.
Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme.
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

Bomuldsremme billige. **Læderremme,** extra.
Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Nyttig for Huset!
Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.
Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste.

J. A. Kildes
Møbel- & Speillager,
10 Pilestrædet 10,
solide Møbler, færdige og efter Bestilling.

Anton Hedels'
Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etabl. 1849.

Lokomobiler
af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.
Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.
Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.
S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

3die Kapitel.

Sibyllas egen Bolig laa i den sydlige Fløi af Huset. Værelsets Udstyr og Møblement stod i fuldkommen Harmoni med hinanden: gule brune Gardiner, Sopha og Stole, betrukket med blaagrøn Silke, Piano, Boghylde, Borde, alt af hvidtpoleret Træ, gav det hele Rum et lyst og muntert Udseende, medens de fire høie Vinduer frembød en vid Udsigt over Hav og Land. Nede i Dalen laa den lille Landsby med sin lune Havn, og fra disse fire Vinduer oversaa Sibyl den Verden, der var hende kjær. Hun havde opholdt sig ved Badestederne, reist omkring i de smukkeste Egne af sit Fødeland, men hendes Verden var den øde Hedestrækning og det uendelige Hav, som hun havde seet fra sin Barndom i det Hjem, hvor hun var vokset op.

Klokken halvtre denne Sommereftermiddag stod Marie Arnold i det store solbelyste Værelse. Hendes forbausede Blik gled fra den ene Gjenstand til den anden og fæstede sig tilsidst paa Eierinden af al denne Luxus, en slank, høi, ung Pige, med et fint regelmæssigt Ansigt og et tykt krollet Haar, hvorover Solen udgjød sit Guld. Smilende spurgte Sibyl, om hun alte Engelsk. „Ja, lidt," var Svaret, men hendes

Fader var Englænder, og hun haabede snart at lære mere.

„Nei, nei," raabte Sibylla, „lær ikke mere," jeg vil tale Fransk med dig, og du vil lære mig meget mere end Frøkenen, der altid retter paa mig — det vil du ikke gjøre, Marie! Kom, sid ned og fortæl mig Alt om dig selv og dit Hjem!" Marie samtykkede, og snart sad de to unge Piger ved Siden af hinanden paa Sofaen. „Fortæl mig Alt," bad Sibyl, „medmindre det bedrøver dig, at tale om dit Hjem."

„Nei, det bedrøver mig ikke. Jeg har udgydt alle mine Taarer, jeg har ikke flere tilbage. Min Moder døde for et Par Aar siden."

„Saa nylig? Min Moder døde for et Aar siden," sagde Sibyl. „Jeg kan føle for dig," og hun lagde sin Haand i Maries, medens Taarerne randt ned ad hendes Kinder, thi det blotte Navn „Moder" bragte hende til at græde.

„Hun var ikke altid god mod mig, men jeg var alligevel bedrøvet, da hun døde. Hun var kun syg nogle Dage — men var bevidstløs den hele Tid — og jeg stod alene i den lille Landsby, Moulins, vidste ikke, hvad der skulde blive af mig."

„Havde du da ingen Slægtninge?" spurgte Sibyl forundret — hun havde selv saa mange Slægtninge paa sin Moders Side, — ikke at tale om de mange af hendes Faders Slægt, der levede i beskedne Livsstillinger — at hun ikke kunde tænke sig en Tilværelse uden Slægtninge.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII
Gade 11.

Nr. 27. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 3die Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2. Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand-&Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Simers Punsch
anbefales

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Abonner paa
„Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Hvad betyder almindelig kommunal Stemmeret?

„Kommunen er for en meget væsentlig Del et økonomisk Interessentskab. Det er Bevilgninger til Veie, Skoler, Fattigvæsen m. m. som er dens Opgave. Som Følge deraf er ogsaa Kommuneskatternes Udligning og Anvendelse det, som inden Kommunens Indbyggere følges med fortrinsvis Opmærksomhed", skriver Bankdirektør H. E. Berner i den Artikelrække om almindelig Stemmeret, som han for et Par Aar siden offentliggjorde i „Verdens Gang". Af saa meget større Betydning er Skattespørgsmaalene i denne Forbindelse", fortsætter han, „fordi hos os Kommunebestyrelserne i Følge Lov og Høiesteretsdom ansees berettigede til at udskrive Skat til hvilketsomhelst Foretagende eller Diemed. Man ser Kommuner sprede sin Virksomhed over snart sagt ethvert økonomisk Felt. De kjøber Dampskibe og driver Dampskibsrederi, opretter Brandkasser, anlægger Hoteller og Restaurationer, bygger Badehus til Modtagelse af fremmede Badegjæster, opstiller Statuer, giver Fester med mere — alt for Penge som udskrives hos Skatteyderne." „Endelig maa det ikke oversees, at den kommunale Skat, hvis Størrelse Kommunebestyrelsen alene raader over, hos os næsten helt og holdent er en direkte Skat paa Formue og Indtægt; i andre Lande, hvor en lignende direkte Skat kan udskrives til Kommunen, faar den ikke udlignes af denne selv, men udredes som et Tillæg til den Skatteprocent, der af Nationalforsamlingen er fastsat som Statsskat."

Det fremgaar af de af Hr. Berner citerede officielle Kilder, at i Byerne tæller den laveste Klasse af Skatteydere, med Indtægt af under 1000 Kroner, udskilligt over Halvdelen af samtlige Skatteydere, men udreder dog kun 3½ pCt. — lidt mere end Tretiendedelen — af Kommuneskatten. De private Næringsdrivende (Haandværkere, Kjøbmænd o. l.) som kun udgjør 27 pCt. — noget over Fjerdelen — af samtlige Skatydere, bærer dog henved 71 pCt. — henimod tre Fjerdedele — af Skatten. Paa Landet udgjør Gaardbrugerne 46 pCt. eller lidt under Halvdelen af samtlige Skatteydere men erlægger dog 85 pCt. eller ser Syvendedele af Skatten.

Forfatteren anser det derfor som en Selvfølge, at den kommunale Stemmeret knyttes til Erlæggelse af en vis Skat til Kommunen.

I 1886 udtalte forhenværende Statsraad Ovam sig i Storthinget i samme Retning. Vi skylder at oplyse, at Statsraaden senere har forandret Mening. Men dette berøver ikke hans Udtalelser noget af deres Værd, de bliver derved kun skikket til at gjøre et saa meget stærkere Indtryk. Efter at have erklæret, at han vilde stemme for almindelig Stemmeret til Storthingsvalg, udtalte han som følger:

„De kommunale Anliggender som rent økonomiske Anliggender forudsætter, at de, som skal have aktiv Deltagelse i dem, bør være i Besiddelse af økonomisk Selvstændighed, og at de bør deltage — og det i en ikke saa ganske ringe Grad — i de kommunale Ydelser."

De ovenfor gjengivne Udtalelser er ikke fremkommet uden Sammenhæng med de Erfaringer, man har gjort i forskjellige Lande. Den almindelige kommunale Stemmeret har vist sig i høiere Grad end den politiske at lade den enkelte Samfundsborger umiddelbart føle sine Virkninger. I de fleste Stater er Forholdene i de forskjellige Landsdele indbyrdes saa afvigende, at Forholdene i enkelte Strøg har opveiet Forholdene i andre. Men inden Kommunernes Grændser, særlig i Fabrikdistrikter eller store Byer, har det jevnlig hændt, at en enkelt Samfundsklasse ved Hjælp af den almindelige Stemmeret har kunnet tilrive sig Magten og misbruge den paa det føleligste. Naar Kommunen desuden har indtaget en mægtig Stilling inden Staten, har det kunnet optræde paa en faretruende og ulykkebringende Maade. „En stor Del af de Forbrydelser og den Elendighed, der besmittede den i sig selv ophøiede Begivenhed, den store Revolution i Frankrige, skyldes", siger Lagmand W. S. Dahl i sin Bog „Landdistrikternes Kommunalforfatning", det Magtran, Paris som Kommune tillod sig ligeoverfor den hele Nation eller rettere dens Repræsentanter. Dramaet gjentoges som bekjendt under Kommuneopstanden i 1871."

Ogsaa under Boulangerbevægelsen truedes Frankrige af en overhængende Fare fra Paris's Kommunebestyrelse. Heldigvis var Indenrigsminister Constans og Kommandanten i Paris, General Saussier, Mænd, der var sine Poster fuldt voxne, og det Udbrud, der kunde have voldt uberegnelige Ulykker, blev med Kraft afværget.

Hvad vi lærer fra Amerika, hvor der ogsaa er almindelig kommunal Stemmeret i adskillige store Byer (dog ikke i alle) er især, hvorledes de eiendomsbesiddende Klasser, for at værge om sine Interesser, har sluttet sig sammen til mægtige og ingenlunde nøieregnende Kapitalistforbund. Den Korruption (Bestikkelse og Svindel), der gjennemsyrer Byen New Yorks Styrelse, er baaren af Kapitalismens Kamp mod den almindelige Stemmeret.

Alle har hørt Tale om den saakaldte „Tammany Hall", en Sammenslutning, der behersker New Yorks kommunale Liv. Tammany er en hundreaarig Klub, der fra en beskeden Begyndelse har udviklet sig til et politisk Selskab, der regjerer Amerikas største By og besætter Kommunebestyrelsen med sine Medlemmer. For ca. 20 Aar siden blev der afsløret en Mængde Skandaler af værste Art, hvori Tammany's Medlemmer havde gjort sig skyldig. Bl. a. havde det nye Raadhus kostet Bykassen flere Gange saa mange Millioner som det Beløb, Kontraktørerne virkelig havde faaet. Der blev foretaget en Oprydning, og flere mægtige Mænd forsvandt bag Fængslets Mure. Her i Europa troede man da naturligvis, at Tammany Hall havde faaet Dødsstødet. Men den staar dog den Dag i Dag, og er mægtigere end nogensinde.

Sagen er, at "Tammany" er en Organisation, der er uafhængig af, om nogen af dens Medlemmer bliver overbevist om Bestikkelse eller Underslæb af offentlige Midler. Den er nemlig en Sammenslutning af de eiendomsbesiddende Klasser for at undgaa "Massevældet" og dets Konsekvens, Socialismen. De Midler, hvormed Tammany virker, er af en lidet nøieregnende, ofte lovstridig Natur. New Yorks bedste Familier holder sig borte fra denne „smudsige Affære" og møder i Regelen slet ikke ved Valgene. Tammany har derfor en nok saa "folkelig" Karakter og ledes mest af "Opkomlinger". Den behersker Massen ved en lige til de mindste Detaljer gjennemført Mekanisme. Alle de Folk, der i økonomiske Henseende er afhængige af Kommunebestyrelsen, dens Bevilgning og "Licenser", staar i dens Tjeneste. Især udover det Par Tusinde Værtshusholdere, der findes i New York, stor Indflydelse paa Tammanys Vegne. Naar Valgdagen oprinder, samler de sine Folk og fører dem til Urnerne. Hver af Tammany's Funktionærer indfinder sig som Kompagnichef i Spidsen for en Skare. Det koster ikke meget at samle Folk. De stikkelige og selvstændige Arbeidere kan ikke kommanderes. Men den store Bys Bærme bryder sig saare lidet om Partifarve eller Overbevisning. Kan den faa sig et Glas eller en "Job", er den fornøiet. Socialismens Forkyndere har kun Tag i det Slags Folk, naar ingen Konkurrenter optræder paa Skuepladsen. Men naar Glasset staar paa Bordet eller en Drikkeskilling holdes frem, der foretrækker New Yorks "Kutorvsgutter" den Fugl, de faar i Haanden, fremfor Socialisternes usikre Vexler paa Fremtiden, og ved et Forbund mellen Bærmen og Eiendomsklassen seirer Tammany ved Valgene.

"Kapitalismen" over paa dette eller lignende Vis sin Indflydelse i Chicago og andre af Unionens store Byer. Et karakteristisk Exempel paa, hvad Kapitalister kan tillade sig, er nylig hændt i en Nabokommune til New York. Omtrent den hele By var i et enkelt Kompagnis Eie. Ved Valgene styrede Kompagniets Formand enevældigt. Det havde i nogen Tid været opmærksomme Jagttager paafaldende, at der blev afgivet saa mange Stemmer, at der knap var flere Indbyggere i Byen. Der anstilledes en Undersøgelse, og Staten New Yorks Embedsmænd forlangte at kontrollere Valgene. Valgbestyrelsen afviste Kravet. Sagen blev indbragt for Domstolene, og langt om længe fældte New Yorks Høiesteret en Dom, der gik Valgbestyrelsen imod. Man mener vel, at hermed var Historien til Ende? Ingenlunde. Da Lovens Haandhævere indfandt sig paa Raadhuset for at iværksætte Dommen, blev de jagede væk af en Bande leiede Konstabler i Kompagniets Tjeneste. Der maatte tilsidst rekvireres Militærmagt for at skaffe Høiesteretsdommen Respekt.

Forstandige Amerikanere mener, at det er umueligt i Længden at kjæmpe mod den almindelige Stemmerets Følger med saadanne Midler. Et Overhus, opreist af Kapitalismen paa Fundament af et Bestikkelsessystem, maa ramle før eller senere, og anrette uhyggelig Skade i Faldet. En Stemmeretsordning, der gjør det umuligt for de Eiendomsløse at sælge sine Stemmer til Høistbydende staar for mange tænkende Mænd i de Forenede Stater, som et Maal, der bør arbeides for. De slutter sig til John Stuart Mill's Grundsætninger og kræver at Delagtighed i Rettigheder skal være forbunden med Delagtighed i Byrder.

Interiør fra Grünerløkken. En Søndags Eftermiddag i forrige Maaned havde to Stenarbeidere — Fader og Søn — været ude paa Rangel, drukket diverse Glas Toddy baade paa Grønland og Grünerløkken og som Følge heraf bleven svært „løstede". Da de kom hjem til sin Bolig i Helgesens Gade paa Grünerløkken, fik de nogle Glas Øl tillivs, og herunder blev Fader og Søn uenige om et eller andet og skulde straks til at tage Tag. Konen i Huset lagde sig imellem, og det blev det voldsomste Spektakel, hvorunder Borde og Stole væltede overende. Baade Fader og Søn blev tilsidst saa voldsomme og brutale, at man fandt at maatte sende Bud efter Politi til Rodeløkkens Politivagt. Efter indstændig Anmodning fulgte to Politifunktionærer fra Rodeløkken til det urolige Hjem og fandt her Konen og Døtrene forstræmte ude i Gangen, medens Faderen og Sønnen sad i Stuen. Alt saa ud som efter et Slag; forskjellige Ting var væltet overende, Suppekjedel og Kaffekjedelen tømt udover Kjøkkengulvet. Den ene Politimand talte pent til Manden i Huset og bad ham forholde sig rolig og ikke opføre sig saa brutalt; men Manden svarede, at han gjorde, hvad han „selv lystede", og forbandede sig i kraftige Udtryk paa, at Politiet fik holde sig borte fra ham. Da Konen og Døtrene hørte, at Politier ikke vilde arrestere Manden, blev de rent ude af sig selv og tryglede og bad om, at han maatte blive anholdt, da de ikke turde være i Huset med ham, saadan som han nu var. Politiet fandt da at burde faa ham med sig paa Politistationen, og anmodede ham paa en pen Maade om at følge med, men strax indtog Manden en truende Stilling ligeoverfor Politiet og formente, at ingen skulde faa ham paa Stationen. Den ene Politimand tog ham da i Armen og vilde have ham med, men Manden lagde sig overende, slog og spændte om sig af alle Kræfter. Sønnen tog nu Faderens Parti og forsøgte gjentagende Gange at faa revet Faderen fra Politiet, ligesom han ogsaa spændte og slog om sig. Under denne Arrestation fik Sønnen Anledning til med en Kniv at tildele den ene Politimand et dybt Stik i Laaret. Vedkommende Politimand har været sygmeldt i en Maaneds Tid paa Grund af Knivstikket. Den anden Politimand blev opkloret i Ansigtet efter et Strubetag, som Sønnen havde paa ham. Under den voldsomste Modstand, saavel fra Faders som Søns Side, lykkedes det endelig at faa dem paa Politistationen. Begge Voldsmænd, Fader og Søn, er nu under Forfølgning for denne sin Optræden.

Mødet i Vivestad 25de Febr. var besøgt af 60 Deltagere. Da Redaktør Helgevold var forhindret fra at fremmøde holdt Lensmand Sanderød Foredrag om den almindelige Stemmeret og den direkte Skat, og Kirkesanger Gaasland om Forholdet til Sverige. De talte 1 Time hver og paahørtes med Opmærksomhed. Derpaa førtes Diskussion i 1 Time, idet en Del Rene var fremmødt. Hans Tinn, Ren, mente at Norge ikke var et frit selvstændigt Rige, naar det var forenet med Sverige under een Konge. Hertil svarede Gaasland, at Hans burde læse over Grundlovens § 1, saa fik han høre, hvad Fædrene paa Eidsvold mente herom. Mødet hævedes med et Leve Fædrelandet.

Kysthospitalet ved Fredriksværu har udsendt sin Aarsberetning for 1892 — 93. Af denne sees, at der i Aarets Løb har været behandlet ialt 67 Børn, hvoraf 22 Gutter, 45 Piger. Det daglige Middelbelæg har været vel 31 Børn, mod vel 25 i forrige Driftsaar. Det samlede Antal Liggedage var 11508.

Der er udskrevet 37 Børn, med gjennemsnitligt Hospitalsophold for hvert af 368 Dage; — henved 84 pCt. er udskrevet som bedrede, betydeligt bedrede eller helbredede, vel 16 pCt, som uhelbredede;

af disse er flere forlangt hjemsendt af pekuniære Grunde.

Resultaterne svarer til andre Kysthospiralers.

Af de i Aaret behandlede var fra Byerne 47 Børn fra Landestrikterne 20 Børn.

For Forældrenes Regning forpleiedes 23 Børn, for andre Privates Regning 7, for Sygekassers 2, for Fattigvæsener 26, for Falch's Legat 3 og for Christiania Sparebanks Regning 9 Børn.

Driftsudgiften pr. Liggedag var noget over Kr. 1.60, — Kurprisen er Kr. 1,00 Understuddet dækkes ved Statsbidraget, der for Aaret er Kr. 8000,00

Der foretoges 54 større og mindre Operationer, Chloroform narcose anvendtes 24 Gauge.

Den almindelige Sundhedstilstand var udmærket.

Storthinget.

Jernbanedebatten.

Møde 1ste Marts.

Mustad var for G. Knudsens Forslag, men faldt det, forbeholdt han sig frie Hænder.

Rinde fandt, at Vedtagelsen af Kompromisforslaget var det største Sløseri med Statens Penge, han kunde tænke sig. Vilde derfor stemme for Knudsens Forslag.

Horst: Kompromisforslaget er jo væsentlig til samme som de to sidste Regjeringers Propositioner; jeg finder derfor ingen Grund til at stemme for Knudsens Forslag.

Statsraad Nilsen erklærede paa Regjeringens Flertals Vegne, at den fandt Propositionen heldigere, men at den ikke vilde modsætte sig Kompromisforslaget, naar Grændsen for den aarlige Byggesum ikke overskredes.

Berg fandt mindre Grund til at stemme for Knudsens end for Løvlands Forslag.

G. Knudsen fastholdt de af ham anførte Grunde for sit Forslag.

Evensen udtalte sig mod Udsættelsesforslaget, medens Andersen udtalte sig for det.

Jørg. Knudsen satte ikke Nordbanen først af de foreslaaede Baner og kunde derfor ikke stemme for G. Knudsens Forslag.

Rynning udtalte sig skarpt mod Kompromisforslaget.

Efter endel Repliker mellem Rynning og Birch-Reichenwald optoges Sagen til Votering.

G Knudsens Forslag forkastedes med 72 mod 41 St. De 41 var: Roll, Berger, Haga, Thoresen, Bøhn, Rinde, Sveinsson, G. Knudsen, Sønju, Fossum, Gunheim, Teige, Blekastad, Mustad, Vold, Odegaard, Fasting, Bang, Rynning, Lützow Holm, Arvesen, Glestad, Klavenes, Odberg, Grændsen, Igland, Henschien, S. Nielsen, Mehus, Chr. Nielsen, Langeland, Aklestad O. Nielsen, Børresen, P. Utheim, Andersen, Larsen, Lien, Boen, Tukken og Eng.

Ullmann optog Forslag om Voss-Taugevand-Banen.

Løvland oplyste, at Ullmanns Forslag var tiltraadt af Komiteens Flertal. Tal. gav et kort Referat af Kompromisforhandlingernes Gang. Initiativet til disse Forhandlinger var taget af Michelsen, Haugland og Sverdrup; særlig den sidste. For disse Forhandlinger leverede Tal. tillige et Forsvar.

Refsdal optog Forslag om Eina-Lærdal.

Løvland kunde stemme principalt for Refsdals Forslag og subsidiært for Kongsberg-Eidfjord.

Berg optog Forslag om Kroderen-Aal som Tillæg til Ullmanns Forslag.

Jørg. Knudsen ønskede at stemme over Bergs Forslag som et selvstændigt.

Berg betragtede sit Forslag som a 2 til Ullmanns Forslag. Herimod protesterede Ullmann, da hans Forslag hvilede paa en ganske anden Forudsætning end Bergs.

Løvland og Lund opfordrede Berg til at fremsætte sit Forslag som et selvstændigt.

Michelsen oplyste, at Bergen hverken vilde have en Eidfjord eller Lærdalslinie, og han antog, man ikke paatvang Bergen nogen saadan Linie. Sønju optog under Munterhed i Sal og paa Galleri Forslag om Baneanlæg: Kongsberg-Norevand. Foosnæs talte mod Midtfjeldslinien.

Mødet hævedes Kl. 8.

Møde 2den Marts.

Berg holdt et længere Foredrag til Fordel for sit Forslag om en Bane fra Kroderen til Aal.

Arvesen, der tidligere havde udtalt, at han ikke vilde stemme for Lærdalslinien, naar Bergen og Vergenhusamterne ikke vilde have den, erklærede nu, at da Refsdal havde optaget Forslag om Lærdalslinie, vilde han stemme for den, da den i enhver Henseende havde større Betydning baade for Østland og Vestland end Midtfjeldslinien. Det var mere end voveligt at gaa med paa Midtfjeldslinien, for hvilken Opfatning han citerede Grosserer Lunde og Distriktsingeniør Kaptein Paus. Det var det farligste, urentableste og voveligste Baneanlæg, som var budt det norske Folk. Fremhævede stærkt de umulige Sneforhold ved denne Linie.

Rinde forbeholdt sig at fremsætte Forslag om Baneanlæg: Skollenborg-Gvarv og Arendal-Grovene.

Blekastad sluttede sig til Arvesen og fremhævede særlig Stormhindringerne paa Høifjeldet.

Foosnæs foreslog Eina-Leira.

Münster holdt principalt paa Eidsfjord- og subsidiært paa Midtfjeldslinien. Hægstad og Skaar talte for Midtfjeldslinien, medens Igland udtalte sig mod Kompromisforslaget. Fraas anbefalede Lærdalslinien som den naturlige Vei mellem Østland og Vestland, medens Høifjeldslinien havde uhyre Naturhindringer. Han vilde derfor principalt stemme for Lærdalslinien, subsidiært for Midtfjeldslinien. Odegaard foreslog Eina-Odnæs. Larsen erklærede sig mod Midtfjeldslinien. Dugstad talte udførligt for Midtfjeldslinien og imødegik forskjellige fremkomne Indvendinger. Foosnæs talte paany for Lærdalslinien. G. Knudsen angreb Midtfjeldslinien og anbefalede Lærdalslinien; subsidiært Eidfjordlinien.

Eftermiddagsmøde Kl. 5.

I Eftermiddagsmødet

havde følgende Talere Ordet: Refsdal, Bang, Berg, Sønju, Aarrestad, Statsraad Nilsen, Blekastad, Thoresen, Gunnar Knudsen, Lützow-Holm, Michelsen, Aars, Nærum og Reinert. Michelsen hævdede Kompromisforhandlingernes Berettigelse. Da det havde vist sig umuligt at opnaa Flertal for Bergensbanen, havde man troet at burde vise Imødekommenhed for at opnaa Enighed.

Efter en Debat om Voteringsmaaden skred man til Votering Kl. 7¼.

Først voteres over

Lærdalslinjen,

der forkastedes med 87 mod følgende 26 Herrer: Sverdrup, Refsdal, Fraas Holsen, Stromme, G. Knudsen, Teige, Blekastad, Mustad, Vold, Odegaard, Løvland, Heiberg, Arvesen, Aars, Glestad, Klavenes, S. Nielsen, Mehus, Chr. Nielsen, Lien, Boen, Eng, Foosnæs, Okkenhaug og Einum.

Derefter voteredes over

Eidfjordlinjen,

som forkastedes mod følgende 7 Herrer Arctander, G. Knudsen, Sønju, Gunheim, Løvland, Bang og Münster.

Voss—Taugevand bifaldtes

med 60 mod følgende 53 Herrer:

Roll, Berger, Haga, Thoresen, Bøhn, Rinde, Sveinsson, G. Knudsen, Sønju, Fossum, Gunheim, Teige, Blekastad, Mustad, Vold, Odegaard, Fasting, Bang, Rynning, Lützow-Holm, Arvesen, Glestad, Klavenes, Aarrestad, Odberg, Stousland, Fos, J. Olsen, Grændsen, Igland, Henschien, S. Nielsen, Mehus, Chr. Nielsen, Havig, Jørgen Knudsen, Langeland, Aklestad, O. Nilsen, Børresen, P. Utheim, Andersen, Larsen, Lien, Boen, Tukken, Eng, Foosnæs, Okkenhaug, Bergan, Hof, Einum og Nærum.

Egersund—Flekkefjord bifaldtes

med 77 mod følgende 36 Herrer: Roll, Berger, Haga, Thoresen, Bøhn, Sveinsson, G. Knudsen, Berg, Sønju, Fossum, Gunheim, Teige, Odegaard, Fasting, Bang, Rynning, Lützow-Holm, Glestad, Chr. Nielsen, Havig, Jørg. Knudsen, Langeland, Aklestad, O. Nilsen, Børresen, P. Utheim, Andersen, Larsen, Lien, Tukken, Eng, Bergan, Hof og Nærum.

Arendal—Aamlid bifaldtes

med 98 mod følgende 13 Herrer; Roll, Sønju, Fossum, Bang, Rynning, Chr. Nielsen, Havig, Langeland, Aklestad, O. Nilsen, Børresen, P. Utheim, og Eng.

Flisen—Elverum bifaldtes

med 105 mod 8 St. De 8 var: Sveinsson, G. Knudsen, Sønju, Fossum, Lützow-Holm, Chr. Nielsen, Børresen, Andersen.

Hell—Sunde bifaldtes

med 87 mod 26 St. De 26 var: Roll, Berger, Haga, Thoresen, Bøhn, Sveinsson, Sønju, Fossum, Gunheim, Bang, Rynning, Hansen. Heffermehl, Grændsen, Igland, Henschien, Jørg. Knudsen, Langeland, Aklestad, O. Nilsen, Børresen, P. Utheim, Johnsen, Andersen, Larsen og Knap.

Mødet hævedes Kl. 8.20.

Formiddagsmøde 2den Marts.

Efter endel Bemærkninger af forskjellige Talere voteredes over Anlægget: Kristiania — Grua — Gjøvik, (den direkte Nordbane) hvilket bifaldtes med 103 mod 10 St. De 10 var: J. Knudsen, Børresen, Johnsen, Andersen Vinje, Piene, Hval, Bockman, Knap, Hansen.

Sønjus Forslag om Anlægget: Kongsberg — Norevand forkastedes mod 7 St.

Bergs Forslag forkastedes efter nogen Debat; det principale: Kroderen—Gulsvik mod 11, det subsidiære: Gulsvik-Hol mod 14 St.

Rindes Forslag om: Skollenborg Gvarv og Arendal—Grovene toges tilbage, da de ingen Støtte fik i Forsamlingen. Foosnæs tog ligeledes tilbage sit Forslag: Eina—Leira.

Næste Møde imorgen.

I Aasnæs dannedes forleden Dag en moderat konservativ Forening med ca. 100 Medlemmer, hvoraf de fleste Stemmeberettigede.

Mjøsen er nu isfri fra Birid til Eidsvold.

Anarkistarrestationerne i Paris fortsættes. Iforgaars arresteredes ikke mindre end 26 Anarkister.

Et mislykket Bombeattentat. I Pesth blev der forrige Dag i Trappen til Deputerkammerets stenografiske Bureau fundet en Blikæske, hvortil der var fæstet en udslukket Lunte.

Jernbanevoteringerne.

Af dem, der stemte for Gunnar Knudsens Forslag— altsaa mod at tage Bergensbanen under Behandling — var 30 radikale Venstremænd, 10 Høiremænd og 1 Moderat, tilsammen 41.

Mod Gunnar Knudsens Forslag, stemte Halvdelen af Radikalerne, 33, tre Fjerdedele af Høire, 26, og alle de Moderate paa en nær, 13, tilsammen 72.

Det var altsaa Høire og de Moderate, der her gjorde Udslaget og aabnede Veien for Realitetsbehandling.

For Bergensbanen efter Midtfjeldslinjen stemte 22 radikale Venstremænd, 25 Høiremænd og 13 Moderate. Altsaa 22 Radikale af 63, (1 fraværende) 25 Høiremænd af 36 og 13 Moderate af 14.

Mod Bergensbanen stemte 41 Radikale, 11 Høiremænd og 1 Moderat.

Det fremgaar af de her meddelte Tal, at Regjeringens Holdning gjorde Udslaget. Havde den nægtet at akceptere Kompromisset, da vilde Bergensbanen være blevet forkastet. En Overflytning af 4 Høiremænds Stemmer var nok til at bringe den i Mindretal.

Arbeidsministeren, Hr. P. Nilsen, har indlagt sig Fortjeneste af Landet ved at faa Bergensbanen fastslaaet efter Midtfjeldslinjen under yderst vanskelige Forhold.

Politiske Foredrag.

Hamar ²/₈ 94 (H. O. T. B.)

Grosserer Konow og Benjamin Vogt holdt Onsdag politisk Foredrag i Aasmarken, Ringsaker for henimod 100 Tilhørere af alle Partier. Torsdag i Thingvang, Ringsaker for 400 Tilhørere, hvoraf endel Venstre. Søndag holder Statsraad Konow og Odelsthingsmand Castberg Modforedrag.

Aabningen af Kristiania elektriske Sporvei foregik i Kraftstationen ved Majorstuen, hvor Selskabet gav en splendid Lunch for Magistrat Kommunebestyrelse, Repræsentanter for Pressen og flere Indbudne.

Hr. B. Heyerdahl udbragte Kongens Skaal. Fhv. Statsraad Nysom holdt Aabningstalen og erklærede den elektriske Sporvei aabnet for Trafik. Borgermester Christie ønskede Selskabet tillykke med Foretagendet og Konsul Samson udbragte en Skaal for Kristiania Kommune.

Fhv. Statsraad Konow har nu i Skrivelse til Gagekomiteen frasagt sig sine Vartpenge paa 6000 Kr. I Komiteen var der nok liden eller ingen Stemning for at bevilge disse 6000.

Paaskjønnelse. Hr. G. D. Hofgaard paa Løberg blev ifl. „Bratsb. Amtst." lørdags ved „Skiens Ysteris" 30te Generalforsamling, af Hr. K. P. Skjelbred paa Interessenternes Vegne som Tegn paa Erkjendtlighed for den Dygtighed og Energi, hvormed Hr. Hofgaard i snart en Menneskealder har ledet denne Bedrift, overrakt en Gave af Sølv.

Fra Norges Forsvar

Kristiania Kvindekreds.

Til Bygning af et Krigsskib eier nu Kvindekredsen Kr. 549,637.91 foruden Renter fra 1ste Januar 1894. Disse Penge henstaar i 10 forskjellige Banker.

Desuden har Forsvarsdepartementet i sin Besiddelse en Kapital af ca. 16 000 Kroner, som kan anvendes i samme Øiemed.

I Løbet af forrige Aar har været ført Underhandlinger med flere udenlandske Værksteder om Bygning af en „Torpedo-Krydser", en Fartøistype, der er bleven stærkt anbefalet af alle Marinens Autoriteter.

Det billigste Anbud for en saadan kom ifra Schichaus mekaniske Værksted i Elbing, der tilbød sig at bygge en Torpedokrydser paa ca. 400 Tons Deplacement med 21 Knobs Fart fuldt udrustet for en Pris af ca. 540.000 Kroner; dog var heri ikke indbefattet Artilleri og Torpedomateriel, der vil koste vel 100,000 Kroner, Hertil kommer Udgifter med Tilsyn under Bygningen og andre Extraudgifter saaledes at Krydseren fuldt færdig vilde koste ca. 650,000 Kroner.

Imidlertid er der af Sagkyndige reist Tvivl om, hvorvidt et Skib som det her nævnte nu kan anses for fuldt tidsmæssigt med de af Schichau foreslaaede Lokomotivkjedler og samtidigt er Opmærksomheden henledet paa Muligheden af at erholde et tidsmæssigt Fartøi bygget ved et indenlandsk Værksted.

Man er derefter traadt i Forbindelse med Akers mekaniske Værksted, og saavel dette som Marinens Vedkommende har stillet sig meget imødekommende ligeoverfor Arbeidskomiteen.

Værkstedet er fortiden beskjæftiget med Tegninger og Overslag m. v. Først naar disse foreligger, kan endelig Bestemmelse træffes.

Da mange Lister fremdeles er ude, anmodes alle, der endnu maatte være i Besiddelse af Lister, hvorpaa der er tegnet Bidrag til Krigsskibet om at indsende disse til Kvindekredsens Kasserer Hr. Kaptein Alexius Ræder, Karljohansgade 27.

Kristiania 21de Februar 1894.

Hanna Aschehoug. Stina Frølich.
Formand.
Jacoba Halvorsen. Kitty Ihlen.
Sofie Kildal. Christiane Lorange
Elise Løvenskiold.
Peter Berg. Thorvald Dannevig.
Viceformand.
H. Mohn. Ellef Ringnes. Fr. Thaulow.

Amtmand Aall begravedes igaar under megen Høitidelighed fra Trefoldighedskirken, hvor Storthinget var fremmødt in Corpore. Paa Storthingsbygningen vaiede Flaget paa halv-Stang.

Bergensbanen er slaaet fast

efter Midtfjeldslinjen som Følge af Storthingets Votering iforgaars. I Henhold til Kompromisset blev desuden de tvende andre af Regjeringen foreslaaede Baner, Nordbanen Kristiania—Gjøvik, samt Arendal—Aamlidbanen bevilgede, og ved siden deraf tre andre Baner, som maatte tages med, for at Kompromisset kunde komme i Stand, nemlig Ekersund–Flekkefjord, Flisen—Elverum og Jernbanen fra Hell paa Merakerlinjen til Sunde ved Snaasenvandet.

I det Hele er der fattet Beslutning om Anlæg af Jernbaner til en Længde af næsten 700 Kilometer. Vistnok er Bergensbanen bare bevilget fra Vossevangen til Taugevand paa Overgangen til Hallingdal, men den kan faktisk siges at være vedtaget helt til Kroderen.

Vi er vistnok af den Mening, at Storthinget vilde have gjort rettest i at indskrænke sig til Vedtagelse af de foreslaaede tre Linjer, Bergensbanen, Nordbanen og Arendal—Aamlidbanen. Men naar Interesserne stod saa skarpt mod hinanden, maa der siges at være opnaaet Enighed for et efter Omstændighederne taaleligt Kjøb. Hovedsagen er, at det nu er undgaaet, at en vild Jernbanekrig bryder ud i næste Storthingsperiode, og Landet vil desuden trække et Lettelsens Suk ved Efterretningen, om at de stridende Alternativer vedkommende Bergensbanen lykkelig og vel er bragt ud af Verden ved en Beslutning, der fastslaar den for Fædrelandet heldigste Linjeretning.

Alle større Landsdele, undtagen Romsdals Amt, har ved de faldne Beslutninger faaet sit. Hell—Sunde Banen tilfredsstiller Trondhjems og Tromsø Stifter, Hedemarkens Amt har faaet Flisen—Elverum Banen, Kristians Amt Nordbanen, Buskerud, og begge Bergensamter Bergensbanen, Stavanger og Lister og Mandals Amter Ekersund—Flekkefjordbanen, Nedenæs (og indirekte Bratbergs Amt) Arendal—Aamlibanen.

Der er forudsat anvendt 48 Millioner Kroner i 15 Aar.

Det er imidlertid at forudse, at skal Bygningen af disse mange Anlæg ikke trække i Langdrag, og skal f. Ex. Bergensbanen ikke komme til at vente paa sin Fuldførelse i en saa lang Aarrække, at de noget ældre blandt de nulevende ikke kommer til at opleve den, saa bliver fremtidige Storthing nødt til at komme med Tillægsbevilgninger til de Beløb, der er forudsatte efter den vedtagne Jernebaneplan. Det bliver da en stor Opgave for en norsk Finansminister at holde Optagelsen af Statslaan indenfor snævre Grændser uden derfor at finke Jernbanebygningen altfor meget og skaanselløst skyde tilside alle de Krav, som herefter melder sig. Efter vor Mening er der ingen anden Udvei end at faa endel af Jernbaneudgifterne anbragt som en ordinær Udgiftspost paa Budgettet.

En vigtig Grundlovsforanring i Sverige. Med 42 Stemmers Overvægt— 131 mod 89 — bifaldt Riksdagens andet Kammer i Onsdags det saakaldte "Fixeringsforslag", hvorefter der ligesom i Norge siden 1859 skal blive et uforanderligt Forhold mellem Landrepræsentanter og Byrepræsentanter i Kammeret som 2 til 1. Hidtil er der blevet valgt 1 Repræsentant for hver 20,000 Mennesker paa Landet og en for hver 10,000 i Byerne, hvad der har havt til Følge, at Byrepræsentanternes Antal stadig er steget med stor Hurtighed, medens Landrepræsentanternes har været stillestaaende. Med Byernes fremtidige Vext var der Fare for, at der skulde blive vendt rent op ned paa det fornuftige Forhold mellem Land og By.

Ved Afstemningen i andet Kammer sluttede Størstedelen af det frisindede (gamla) Landtmannaparti, sig her sammen med sine mere konservative Standsbrødre, hvad der har vakt stor Forbitrelse hos det egentlige radikale Parti, som saa smaat havde gjort Regning paa at Venstrebønderne skulde hjælpe Byerne til at bevare sin store Fordel fremfor Landsbygden. De gjorde gjældende, at "alle frisindede Kræfter i Folket" var forpligtede til at opretholde en Ordning, som en Gang i Fremtiden vilde lede til at der blev et solid radikalt Flertal i andet Kammer som Modvægt mod det reaktionære Førstekammer. Landmannapartiet foretrak imidlertid at overdrage til Landsbygden at danne den fornemste Modvægt mod første Kammer i Stedet for at betro Hvervet til Byerne.

Herved er der i Sverige sat en meget forsvarlig Bom for en radikal Udvikling, der forbereder Veien for Socialismen.

Brændevinssamlagets Overskud i Trondhjem for 1893 er Kr. 112,000

Trondhjems Handelsbank giver 6 Procent Udbytte for 1893.

Hotelbrand.

Skien ³/₈ 94 (H. O. T.-B.)

Høyers Hotel hersteds er inat totalt nedbrændt.

Husene var assureret i Landets alm. Brandkasse for ca. 68,000. Indboet, hvoraf endel reddes var assureret for ca. 50,000.

Atter Vexelfalskneri.

Trondhjem 94 (H. O. T.-B.)

Handelsmand Konsul Johan Hartmann er arresteret for at have anbragt Vexler, efter egen Opgave for omkring Kr. 27,000.

Gladstones Afgang.

Bureautelegr. til hrv. Dagbl.

London, 1ste Marts.

„Reuters Office" har af Gladstones Privatsekretær erfaret, at Gladstones Syn nu er saa betydeligt svækket, at hans Demission ikke længere kan udsættes.

London, 1ste Marts.

Pall Mall Gazette for iaften meddeler som sikker, at Gladstone førstkommende Lørdag vil søge Audiens hos Dronningen for at overrække sin Afskedsansøgning og at Dronningen da vil overdrage Lord Rosebery Kabinettets Ledelse. Det skal ikke være Meningen strax at skride til en Opløsning af Parlamentet.

Gladstone vil vedblivende være Medlem af Underhuset.

Kommunelovens Vedtagelse i Underhuset.

Tale af Gladstone.

London, 1ste Marts.

I Underhusets Møde iaften ytrede Gladstone:

Med Hensyn til de af Overhuset foretagne Ændringer i Kommuneloven har Regjeringen besluttet at akceptere Ændringerne, men under Protest, for ikke at gaa Glip af indeværende Sessions eneste Frugt. Regjeringen betragtede ikke dette som Afslutningen paa, men som Begyndelsen til Konflikt. Overhusets Optræden i de sidste 50 Aar var fra forskjellige Hold blevet betragtet som høist utilfredsstillende. Situationen var for Øieblikket akut. Stridspunkterne med Overhuset var ikke temporære, men fundamentale, — noget, som ikke kunde vedblive. Der maatte findes en Løsning paa

Konflikten. Nationen har heri den afgjørende Stemme, men Regjeringen maa afgjøre, naar der skal appelleres til Folket.

Balfour erklærede, at Gladstones Tale var en Krigserklæring mod Rigets Forfatning, hvortil Overhuset ikke først havde givet Anledningen.

Derefter vedtog Underhuset med 273 imod 37 St. Kommuneloven med de af Overhuset foretagne Ændringer.

Sessionen afsluttes paa Mandag.

Sædelighedskonferens i Christiania. Et almindeligt Fællesmøde til Fremme af Arbeidet for Sædelighed i By og Bygd agtes afholdt den 7de til 9de September her i Christiania. Der er Grund til at antage, at ogsaa Sædelighedsforeninger udenfor de skandinaviske Lande vil blive repræsenteret ved Mødet.

Tak til Løvland.

Stavanger 1/3 94 (H. O. T.-B.).

I et af den frisindede Forening igaaraftes tillyst Møde om „det kommunale Styre" fremlagde Redaktør Vik ved Mødets Begyndelse følgende Resolution, der vedtoges uden Debat og enstemmig:

„Til Odelsthingspræsident Løvland. Talrig Forsamling af Stavangers Indvaanere sender Dem, Jernbanekomiteens Formand, sin ærbødige Tak for Deres dygtige Arbeide for Jernbanesagen, og udtaler det Haab, at De maa faa se Vestlandsbanen færdig som sammenhængende Linie".

Direktionen for den Elektriske Sporvei har anmodet os om under Henvisning til omstaaende Avertissement — at gjøre opmærksom paa, at Vognførerne endnu neppe ere fuldstændig kjørevante, hvorfor Publikum anmodes om velvillig at undskylde, om der under Kjørselen i den første Tid skulde opstaa mulige Uregelmæssigheder.

Vognene standser kun ved Gadekryds og fornemelig ved nedenstaaende Holdepladse, hvor Publikum særlig bør søge Sporvognene for at forebygge Forsinkelse i Kjøreruten.

Holdepladse: Jernbanetorvet, Børsen, Kirkegaden, Athenæum, Tivoli, Kronprindsensgade, Dronningsparken, Skovveien, Holtegaden (nær Bogstadveien), Kirkeveien.

Bygdø Alle, Skillebæk, Skarpsno.

Gladstones Afgang

synes at være sikker. Man venter, at han idag vil indgive sin Afskedsansøgning. Aarsagen er tiltagende Øiensvækkelse, der truer med at gaa over til Blindhed, en ganske almindelig Svaghed i hans Alder, 84 Aar. Han vil vedblive at sidde som Medlem af Underhuset for Midlothian (Edinburgh).

Før sin Afgang har han den Tilfredshed at kunne skjænke Landet en ny Formandskabslov, som giver England et kommunalt Selvstyre, der meget ligner det, som vi allerede har. Den Uenighed, som opstod mellem Underhuset og Overhuset om enkelte Bestemmelser, er lykkeligt blevet bilagt, væsentlig ved Hertugen af Devonshires Indgriben. Hertugen, der ellers er en Modstander af Gladstone, optraadte her saaledes, at Lord Salisbury blev tvungen til at give Kjøb

Den irske Selvstyrelov og Arbeiderforsikringsloven venter derimod fremdeles paa at blive gjennemført.

Da Gladstone kun nedlægger Førsteministerembedet, men ikke trækker sig tilbage fra det politiske Liv, er det denne gang ikke nødvendigt at kaste et Blik paa hans 60 aarige offentlige Løbebane. Han vil forhaabentlig endnu i lang Tid kunne staa som sit Partis Raadgiver.

Hans Efterfølger som Ministeriets Chef bliver Udenrigsministeren Archibald Primrose, Jarl af Rosebery, om hvem Partiet med sjelden Enstemmighed har sluttet sig paa Grund af hans store Begavelse og elskværdige Karakter, uagtet man ellers helst havde ønsket en Minister, der har Sæde i Underhuset. De Radikale foretrækker Sir William Harcourt.

Petroleumsbaade. Her A. Schieldrop, Aalesund, der er Repræsentant for Priestman Brothers, Hull, hvilket Firma har fabrikeret de Petroleumsmaskiner, der er indsat i 3 Fiskekuttere i Aalesund, meddeler, at naar det i Telegram den 21de Februar fra (H.O.T.B.) heder: „De nye Petroleumsbaade er uhensigtsmæssige og magter ikke at avancere i sterk Vind og Sø," saa er dette aldeles misvisende og ukorrekt. Som Bevis for, at Maskinerne fuldtud tilfredsstiller, oplyser Her Schieldrop følgende:

Petroleumskutteren „Forsøg" forsynet med en 15 eff. H.K. Priestman's Maskine indbragte hertil Lørdag Morgen den 24de ds. Kl. 5½ i en orkanagtig Storm fra S.V. (Modvind) et trælastet Fartøi (22 Ton netto) bestemt for Aalesund. Fartøiet havde ankret ved Aftnæs og drev mod Land med begge Ankere i Bunden endog efterat Riggen var kappet. „Forsøg" holdt Fartøiet medens det ene Anker lettedes og efterat den anden Kjætting var stukket, slæbtes Fartøiet i Sikkerhed til Aakre; hvorfra det samme Nat af „Forsøg" blev indbukseret til Aalesund. Søforklaring om Bjergningen afholtes iaften.

Endskjønt „Forsøg" har en til Maskinen upassende Propel, bevistes Maskinen dog at overtræffe de dristigste Forventninger".

Brand i Toftes Gade.

3 stygt tilskadekomne.

Iforgaarsmorges Kl. 4.13 meldtes ved Bud til Grünerløkkens Station Brand i No. 61 Toftes Gade, en 3 Etages Murgaard med Kvistleilighed. 2 Minutter senere meldtes stor Brand fra Taarnvagten. Da Grünerløkkens Vagtstyrke kom frem til Stedet Kl. 4.14, stod hele Loftet i fuld Brand, medens Beboerne af Kvistetagen, en Skibssnedker ved Nylands Værksted, hans Kone, Svigerinde og 5 Aar gamle Barn raabte om Hjælp, da de var afskaarne fra den eneste Trappegang. Den 25 Aar gamle Mand hang ud af Vinduet langs Væggen og slap sig ned i Faldklæde, Barnet kastedes ned i samme, og Kvinderne hoppede ud. Manden har forslaaet Siden, Konen har faaet alvorlig Rygskade, Pigen har brukket Bækkenbenet, Barnet er udenfor al Fare. Samtlige bragtes snarest mulig paa Hospitalet, hvor de voksne Personer endnu ikke er kommet til Bevidsthed. Omstændighederne for deres Redning var særlig uheldige, idet Afstanden mellem det brændende Hus og Nabohuset kun var 2½ m., saa at man havde vanskelig forat faa ud Faldklædet: dertil kom, at der var ifet og glat, saa Mandskaberne faldt, idet de skulde tage imod.

Branden skal være meldt af en af Husets Beboere, hvor lang Tid efter dens Udbrud vides ikke, heller ikke dens Aarsag kan endnu paavises. Antagelig er den begyndt paa Loftet udenfor Kvistleiligheden, hvor der laa et mindre Lager af Stry og Bomuld. Der udlagdes 3 Slanger, og Ilden slukkedes i Løbet af en halv Time. Loftet blev totalt ødelagt; Bygningen, der er assureret i Landets alm. Brandforsikringsselskab for 20550 Kr., skadedes meget af Vand.

I Gaarden bor 10 Familier, som alle, med Undtagelse af en i første Etage, har assureret, væsentlig i „Norden" og Storebrand, hver Familie for 1000—1500 Kr.

Luftelektricitet var forleden Dag til ikke liden Gene for den telegrafiske Korrespondance og især paa Linierne til Bergen, Trondhjem og Stockholm foraarsaget Forsinkelser paa 5—6 Timer.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornmarked.

Kaffe holdt sig allerede i længere Tid fast, om end navnlig i den sidste Tid rolig. Brasildepechen melder, at Beholdningen af Kaffe er steget lidt i Ugens Løb, og at Primoteringen er gaaet 100 Reis ned, da imidlertid Kursen er lidt høiere saa hæves atter denne Differrence. Fra Santos derimod meldes 300 Reis høiere Pris. — Omsætningen hersteds gik trevent fra Haanden til uforandrede Priser. — Sukker havde en lidt vigende Tendens paa det indenlandske Marked, uden at dette øvede nogen Indflydelse paa Priserne hersteds. — Korn. Fra de respektive udenlandske Markeder meldes synkende Pris for saa vel Rug som Hvede, der nu noteres til saa lave Priser som vel nogensinde tidligere.

Importen hertil var i Ugens Løb 20,300 Hk. Rug.

Der noteres for:

Sortehavs Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	9,00
Belgisk Do.	„ —"—	„	10,00
Russisk Byg	„ —"—	„	7,90— 8,00
Victoria Erter	„ —"—	„	18.00—22,00
Smaa Do.	„ —"—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Politisk Møde

af holdes i ***Røken*** paa Gaarden

Nærsnes Søndagen den 4de Marts Kl. 4 Eftm.

Alle indbydes.

Adgang til Diskussion.

Sexa.

Pigekurset

ved amtsskolen i Borge begynder 2den april kl. 3. Alm. skolefag og haandgjerning. Indskrivningspenge kr. 4. Fripladse og stipendium for ubemidlede. Indmeldelser modtages af undertegnede.

Borge, 20de Febr. 1894.

(H. O.) ***H. Strand.***

Pigekurset

ved Amtsskolen i Eidsvolds Kommunelokale begynder 28de Marts d. A. Kl. 12. Der undervises 4 Timer daglig i boglige Fag og 3 Timer daglig i Haandgjerning. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Friplads, de mest trængende ogsaa lidt Pengehjælp. Nærmere Oplysninger faaes hos undertegnede, der modtager Indmeldelser.

(O. A. R.) ***M. Rimmereid.***

Tandindsætning.

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted.

Storgaden No. 25, Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Alterlys
Alterbrød
Altervin

anbefales af

Michelsen & Bjørnstad

Peter Dürendahl & Co. Eftf.

Den elektriske Sporvei

aabnes Lørdag den 3die Marts for almindelig Færdsel fra Østbanestationen til Majorstuen. Kjøretaxt 10 Øre.

Q & Co. Godtkjøb.

Fra 1ste Marts udlægges en Del Kjoletøier, Agramaner og Pyntetøiel, der sælges langt under almindelig Pris.

Heluldne 1 Mtr. brede Tøier

Oprindelig Pris Kr. 2.00 — 2.50 — 3.00 — 3.50 — 4.00,
sælges for „ 1.00 — 1.30 — 1.50 — 1.75 — 2.00.

Agramaner, Uld, 8 Cm. brede 0.50.
Agramaner, Silke, 6 „ „ 0.60.

Otto Robsahm & Co.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lagər.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Konfirmationstøier

i stærke og holdbare Kvaliteter anbefales fra

Larsen & Lütkens Klædelager

— Storgaden 3, nær Stortorvet. —

— 40 —

hun med sine Naboer eller kjørte ind til Cannes for at se paa Butikerne og alle de pyntede Folk der. Hendes Glæder var ikke mine Glæder — vi passede ikke sammen, og de to Aar, jeg tilbragte i Moulins, efterat jeg kom ud af Klosteret, var de tungeste Aar i mit Liv. Jeg savnede mine Kamerater, Musiken, Studierne, og jeg blev hjertesyg af at høre mine Omgivelser tale ondt om sin Næste eller trætte med hinanden om Bagateller."

„Stakkels Marie! Her trætter en aldrig. Frøkenen er undertiden plagsom, men Miss Minchin er saa tro som Guld, tiltrods for sit rastløse Væsen."

Saaledes begyndte det Venskab, som vandt i Styrke, efterhvert som Aarene gik. Marie fik Adgang til Skolestuen og var til Selskab baade for Lærerinde og Elev. Hun var dygtig i alle Slags Haandarbeider; hun var lærnem og høstede snart Fordel af Sibyllas Læsetimer. Hun havde et godt Øre for Musik og glædede sig i Sibyls Piano. Aldrig blev hun træt paa deres lange Spadserture; i fem Aar var hun Sibyllas Ven og Legekammerat med Sir Josephs fulde Bifald, det var kun da den unge Arving havde fyldt sit attende Aar, og alle Tanterne Mountford begyndte at plage Sir Joseph med hans Datters Fremtid, at han blev forlegen med, hvor han skulde gjøre af Marie, naar Arvingen indtog sin Plads i den fornemme Verden.

„Det kan være bra nok at beholde Sibylla endnu et Aar paa Ellerslie," sagde den ugifte Tante, Lady

— 37 —

„Det ser altid ud som Middelhavet i stygt Veir".

„Hvad tænker du da om vore Høider, Bakker og Heder?"

„O, de er stygge! Jeg savner vore Olivenskove, Cypreslunde og Dalene, hvor Roserne vokser!"

„Synes du da ikke, Solen skinner her?" spurgte Sibyl og pegte ud af Vinduet.

„Jo, som i Februarmaaned hjemme, Mademoiselle, men ikke som hos os i Juni."

„I Juni formoder jeg Moulins er et ligesaa uudholdelig Opholdssted som en afrikansk Orken."

Nei, der er altid en kjølig Luftning fra Havet der føles som et Pust fra de fjerne Snefjelde, og der er altid Skygge i Skovene. Det er blot Udlændinger, som troer, Livet ikke er behageligt hos os om Sommeren."

„Var min Fader nogensinde i Moulins?"

„Ja for Aar tilbage; for jeg kom til Klosteret. Jeg blev opdraget i et Kloster i Grasse, nogle faa Mile fra mit Hjem. Man ser tvertover Dalen fra Moulins til Grasse, og jeg synes altid, at jeg kunde se det lille hvide Hus med de grønne Vindueslemmer fra Klosterets Have. Jeg er jo romersk katholsk, og hos Katholikerne sendes Børnene i Klosterskolerne. Jeg vil gjerne være Dem til Nytte, Miss, som Sir Joseph sagde, jeg skulde være, da jeg saa ham i London".

„Har du nylig seet ham?" spurgte Sibyl ivrig.

„Ja, han sendte en Mand efter mig forat bringe mig over til England. Det var vist hans Privatse-

Turbiner

for Smaaindustrien.

Nyeste Konstruktion. Meget vandbesparende.

Priser:

Turbinhjulets Diam. ca.

	150 mm.	300 mm.	450 mm.	600 mm.
fra Kr.	120	320	500	700
„	200	400	640	920

E. C. Gjestvang,

Christiania & Stockholm.

Øvre Slotsgade 9.

Almindelig Paraffinolie benyttes.

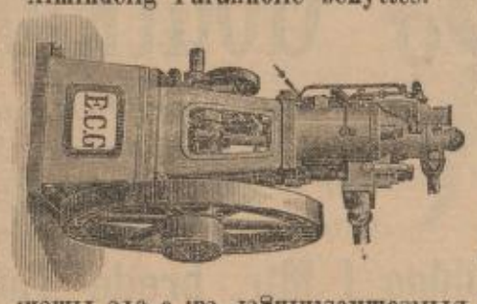

Nyeste Petroleums-Motor Force leveres fra Lager, hver Motoren kan sees igang.

Driftsomkostninger ca. 6 Øre Timen.

Gas-, Vand- og Dampmotorer anbefales.

E. C. Gjestvang,

Christiania & Stockholm.

Øvre Slotsgade 9.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania,

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktioner.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk, naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden,

1ste & 2den Etage.

Udstyr for

Restaurationer, Hoteller & Pensionater!

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Galanterivarer, Kortevarer. Nipssager & Presentgjenstande.

Extra billigt.

10,000 Par Porselænskopper

i vakre & nye Decorer til 0.27, 0.30, 0.35 pr. Par.

3000 Par pene, stærke, hvide Porselænskopper 0.25.

Tallerkener 0.13.

Blomsterpotter i vakre Mønstre & Faconer 0.95, 1.20, 1.40, 1.50 pr. Stk.

Blomstervaser 0.20, 0.25, 0.30, 0.35 & 0.40 pr. Stk.

Udstyr for prima Varer!

Uhetinget billige Priser!

Abonner paa og averter i „Eidsvold"

Nye Bøger til forelobig nedsat Pris.

Skaar: Norsk Salmehistorie (18.00) 6.00. **Spielhagen:** I sluttet Række 6 Bind (for 15.00) nu 4.00, do. Angelo (6.00) 1.50, do. Stormflod (8.50) 2.50, do. Hammer og Ambolt (5.00) 2.50, do. Familien von Hohenstein (8.00) 2.50. **Nordau:** Fra Kreml til Alhambra (6.00) 1.50, do. Paris og Pariserne (5.25) 1.25. Halevy: Pariserfortællinger (4.00) 1.50. **Elegod:** Historiske Fortællinger (1.60) 0.75. **Verne:** Paa Opmaaling (3.00) 1.25, do. Mindre Fortællinger (6.00) 2.50, do. Det rullende Hus (4.00) 1.50, dr. Hector Servadac (4.00) 1.50. do. Nord mod Syd (3.00) 1.25. **Schulze:** Udv. Skr. (4.00) 2.00. **Paulsen:** Norsk Provinsliv (6.00) 2.00, do. Langt fra Norge (4.00) 1.25. **Tolstoy:** Kreutzer-Sonate (1.50) 0.75, Julius og Pamphilius (1.50) 0.75. **Decimus:** Doktoren fra Thorshof (7.80) 3.50. **Daudet:** Elline Elsen (3.75) 1.50. **Gjellerup:** Antigonos (3.00) 1.00, do. Germanernes Lærling (7.50) 2.50. Lykke-Hjul. En Spaabog (1.00) 0.50. **Jæger:** En gl. Kjærlighedshistorie (3.00) 2.00. **Johnsen:** Kya (3.00) 2.00, do. Bag Masken (2.25) 1.50, do. Kapt. Apenæs's Datter (2.00) 1.25. Kataloger gratis og frc.

Peter Aas & Go.

Karl Johans Gade 39.

Hestetæpper

fra Kr. 1.80, 2.00, 2.25, 2.50. 2.80, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50, 5.00, 5.50 pr. Stk.

anbefales af

Hanssen & Bergh.

Uldtæpper

i stort Udvalg til Priser pr. Stk. Kr. 2.70, 3.00, 3.50, 3.80, 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, **pr. Par** 5.50. 6.50, 7.50. 8.00, 9.50. 10.00, 12.50, 14.00.

Vattæpper

enkelte fra 4.50, dobbelte fra Kr. 5.70 i stort Mønsterudvalg.

Anm. Alle Vattæpper er stoppede med prima Bomuldsvat.

Hanssen & Bergh.

Fjær & Dun,

Stampelo,

sort og hvid

Uld

en gros & en detail

billigst hos

Hanssen & Bergh.

Emil Moestues

patenterede

Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bog laderne.

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446.

N. Jacobsens

elektriske Værksted

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

P. & O. Holter

Skippergaden 17 c. Telefon 1331 & 893.

anbefaler fra sin

Kulforretning:

1ma. Husholdningskul (Alanton)

- Newcastle Dampkul
- Anthracite Nøddekul
- Gascokes

og fra sit

Maskin Vedhuggeri:

Tør Granved } hel og huggen.

- Birkeved }

Lægtekap, fortrinlig til Opfyring.

Alt til moderate Priser.

Realisation

af

Dækketøier, Lagen & Hvidevarer.

Fra Symaskinhandler Gaarders Gaard ***Øvre Slotsgade 17,*** skraa over for Baumanns Conditori, realiserer vi, forinden vi til Vaaren aabne vor nye Forretning i Consul Samsons Gaard Hjørnebutikken mod Storthingsbygningen, hele vor Beholdning til betydelig reducerede Priser mod Contant.

Jacquards Dækketøi:

Voldblegede solide Duge efter Størrelsen til 1.50, 2 Kr., 2.50
Do. prima prima Frokostduge 1.95
Do. Do. Hverdagsdug til 6 Personer 2.75, 3.00 og 3.50
Do. Do. Do. - 8 Do. 4.00 og 6,40
Do. Do. Do. - 12 Do. 5.60 og 7.65
Do. Do. Servietter tilsvarende til 4 Kr., 4.80 og 6.90 Dusinet.

Damaskes Dækketøi:

Bleget Damaskes Dug med 6 Servietter for 8.35 og 8.75
Do. Do. med 8 Do. for 11.40
Do. Do. med 12 Do. for 16.75
Prima Do. Do. med 6 Do. for 9.05
Do. Do. Do. med 8 Do. for 12.70
Do. Do. Do. med 12 Do. for 19.00
Prima Prima Do. Do. med 6 Do. for 13.10 & 14.70
Do. Do. Do. med 12 Do. for 25.50 & 31.50
Do. Do, Do. med 24 Do. for 52.50

Ublegede og blegede Lagenlærreder. Linlagen. Pudevaarlærred, Fjær. Dun. Bolster. Satin til Duntæpper & billigere Stoffe til Tæpper & Gardiner. Bedste Sorter ubleget og bleget Lærred samt Bommesie, Stout. Shirting. Lommetørklæder. Fine holdbare Bomulds Kammerdugs Lommetørklæder til 1 Kr. for 6 Stk. færdigfoldede. Gardiner. Hvide Bomulds Sengetæpper.

Coul. Uldtæpper.

Fordelagtigt Leilighedskjøb. Bedste Sort Varer.

Heidekker & Sandberg.

Bemærk! Øvre Slotsgade 17.

J. A. Kildes

Møbel- & Speillager,

10 Pilestrædet 10,

solide Møbler, færdige og efter Bestilling.

kretær, og han tog mig med til London strax efter min Moders Begravelse."

„Ja jeg kjender ham, han er her, naar Fader er hjemme. Han er en underlig, gammel Mand, ikke sandt?"

„Han var meget venlig mod mig paa hele Reisen og bragte mig til et prægtigt Hus i London — næsten et Palads — der traf jeg Sir Joseph, som sagde mig, at han vilde være min Ven og sørge for mig, saalænge jeg opførte mig til hans Tilfredshed og skrev et Brev til sin Husholderske. Jeg tilbragte en Nat i dette smukke Hus og saa alle Malerierne og de prægtige Ting i Selskabsværelserne. Tidlig den følgende Morgen fulgte Mr. Orlebar mig paa Stationen og fortalte mig, hvorledes jeg skulde forholde mig, naar jeg naaede mit Bestemmelsessted. Dette er hele min Historie".

„Stakkels Marie," sukkede Sibyl, „jeg har saa ondt af dig. Elskede du din Moder høit — saaledes som jeg elskede min Moder?"

Marie saa forundret ud, thi Sibyl var neppe istand til at tale om sin Mor uden med Taarer. Hun bøiede Hovedet og svarede nølende:

„Jeg holdt mere af flere af Nonnerne end af Moder, f. Ex. af Søster Anastasia, som var saa god mod mig. Jeg var fortvivlet over at høre Messe, men det var kun forat se Søster Anastasia, at jeg gik saa langt. Hun var altid svag og bleg, og man sagde, at hun led af en Hjertesygdom, men hun underviste mere i Skolen, end nogen anden Nonne og arbeidde

haardere. Hun gav Timer i Musik og Tegning. For et Aar siden gik jeg derhen en Dag og saa hende ikke sidde paa sin sædvanlige Plads ved Orgelet, men en af de andre Søstre kom grædende hen til mig, tog min Haand og førte mig ud paa Kirkegaarden, hvor der var en nylig tilkastet Grav, bedækket med Roser. Hun kunde neppe tale, men tilsidst fortalte hun mig, hvorledes de, en Eftermiddag to Dage i Forveien, havde fundet Søster Anastasia siddende død ved Orgelet. Hendes Haand hvilede paa Tangenterne, men hendes Hoved var faldt tilbage mod Kanten af den høie Egetræstol, hvori hun sad. Man havde hørt Orgelets Toner lyde ud i Haven, hvor Nonnerne netop spadserede og troede, at hun var gaaet ind i Kirken for at bede, saa det varede en Times Tid, inden man søgte efter hende."

De sidste Ord kunde neppe høres, saa stor var Maries Bevægelse.

„Du maa have holdt inderlig af hende," sagde Sibyl, fuld af Deltagelse.

„Ja hun var min aandelige Moder. Om jeg end blev aldrig saa gammel tror jeg ikke, jeg kunde begaa en slet Handling uden at hendes Billede vilde stige frem i min Erindring og vogte mig fra Synd. Min egen Mor var god imod mig, men hun var saa forskjellig fra Søster Anastasia. Hun var glad i Sladder og Fornøielser og brød sig ikke om Bøger, Blomster eller Musik. Hun gik i Kirke om Søndagen — det var alt — den øvrige Del af Ugen passiarede

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

A. P. Fos's Fabrik,
Christiania,
Karl YII Gade No. 11,
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat alle Slags
Vægtredskaber, Justerede Lodder & Maal.
A. P. Fos's,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Nr. 28. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag den 6te Marts 1894. | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Simers Punsch
anbefales

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Inkasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skipperg. 28, Christiania.

Löitens Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000,000 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

A. Poulsen
Osterhausgaden 26 II, Christiania.
modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Baabenøvelserne

i det Sønden fjeldske iaar.

Tiden for Øvelsernes Begyndelse er fastsat saaledes:

Rekrutskoler ved:

Ingeniorvaabenet	fra 30.	Mai
1. og 2. Feltartillerikorps	„ 17.	„
Fæstningsartilleriet	„ 5.	„
Akershusisk Kavalerikorps	„ 17.	„
Oplandske Do.		
Smaalenenes Bataljon	„ 8.	„
Hedemarkens Do.	„ 16.	„
Kristiania Do.	„ 9.	„
Valders Do.	„ 18.	„
Hallingdals Do.	„ 16.	„
Numedals Do.	„ 11.	„
Sønden fjeldske Sanitetskompanier	„ 2.	Juni

Bataljonssamlingerne (henholdsvis Landeværn og Linie) begynder ved:

Ingeniorvaabenet den 19. Juli, 1. Feltartillerikorps den 27. Juli og 9. August, 2. Feltartillerikorps den 21. August og 27. Juli, Akershusiske og Oplandske Kavalerikorps den 27. Juli og 9. August, Fæstningsartilleriet 16. Juni og 29. Juni, Smaalenenes Bataljon den 20. Juni, Hedemarkens Bataljon den 28. Juni og Kristiania Bataljon den 21. Juni.

Instruktionskursus til Uddannelse af værnepligtigt Befal afholdes ved Trænkorpset i Kristiania fra 7. Mai til 14. August, ved Intendantkorpset paa Gardemoen fra 24. Mai til 16. Juli.

Bataljonssamlingerne ved Ingeniorvaabenet, Valders-, Hallingdals- og Numedals Bataljoner samt ved Sanitetskorpset vil senere blive bestemt, da disse Afdelinger skal deltage i de eventuelle Felttjenesteøvelser. Den kongelige Resolution om de forskjellige Samlingers Varighed meddelte vi vore Læsere for nogen Tid siden.

"Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og koster Udenbys fra 1ste til 31te Marts Kr. 0.40,
„ — - 1ste Marts til 30te Juni - 1.50,
„ Indenbys 40 Øre pr. Maaned.

Abonner strax paa "Eidsvold"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin betydelige Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.

Averter i "Eidsvold"

Norges Jernbanenet.

De vigtige Jernbanebeslutninger af 1ste og 2den Marts sidstleden vil henlede Opmærksomheden paa, hvordan man skal tænke sig et norsk Jernbanesystem, der fuldt tilfredstiller alle Hensyn, og hvilken Plads de allerede byggede og besluttede Jernbaner indtager i et saadant System.

Man kan sige, at vort Land bestaar af fem naturlige Hoveddele:

1) Det Centrale, søndenfor og østenfor den store Fjeldmasse, nemlig Hamar Stift, samt Buskeruds, Akershus, Jarlsberg og Larviks, og Smaalenenes Amter.
2) Det Sydlige, den Del af Landet, som i en regelmæssig Runding grænser til Skagerak og Nordsjøen og bestaar af Bratsbergs, Nedenæs, Lister og Mandals Amter, samt Jæderen og Dalernes Fogderi af Stavanger Amt.
3) Fjorddistrikterne fra Stavanger til Stat.
4) Trondhjems Stift samt Søndmøre Fogderi.
5) Den langstrakte Udløber mod Nord, som udgjøres af Tromsø Stift.

Da den centrale Del af Landet, (baade fordi Hovedstaden der er beliggende, og fordi den uden Sammenligning har den største Folkemængde nær 850,000 Mennesker mod 1,150,000 paa alle de øvrige Dele tilsammen) maa være Jernbanenettets Brændpunkt, vil Jernbanelinjernes Retning i en væsentlig Mon være bestemt af deres Beliggenhed i Forhold til dette Distrikt. De fleste Linier vil mere eller mindre, direkte eller indirekte, pege mod Kristianiafjordens inderste Ende. Ligesom man i England, med London som Udgangspunkt, taler om "Østbanen", "Nordbanen", "Midlandsbanen", "Nordvestbanen", "Vestbanen", "Sydvestbanen" og "Sydøstbanen" saaledes vil de vigtigste Linier i Norge faa sit Navn af det Forhold, hvori de staar til Kristiania.

Dette Arrangement er ogsaa nødvendigt af den Grund, at vort Lands Naturforhold gjør det umuligt at tænke sig direkte gjennemgaaende Jernbaneforbindelser mellem de øvrige Distrikter indbyrdes, alene med Undtagelse af "Nordlandsbanen" og en Bane, der kan tænkes ført fra Telemarken over til Ryfylkefjordene og Hardanger.

Vi har sagt, at der er 5 Distrikter, 4 foruden Centraldistriktet. Der vil derfor blive 3 Hovedretninger for de norske "Gjennemgangsbaner". Et System vil fra Kristiania pege i Retning af det Trondhjemske Distrikt, der tillige danner Gjennemgangen til Tromsodistriktet. Det andet System vil pege i Retning af Fjorddistrikterne, medens det tredie vil trække Landets sydlige Del (populært kaldet "Vestlandet") ind i Jernbanenettet.

For Tiden har Tromsø Stift intet naturligt Midtpunkt. Dette er derimod Tilfældet med de øvrige Distrikter. For det Trondhjemske er Trondhjem Brændpunktet, men de geografiske Forhold er rigtignok i saadanne, at der ved Siden deraf maa være endnu et Centralpunkt, for Romsdals Amt. For Tiden ligger dette i Romsdalsfjordens Bund, hvor Ruterne fra Aalesund, Molde og Kristiansund før Trondhjemsbanens Aabning stødte sammen. For Fjorddistrikterne er Bergen det naturlige Midtpunkt. Den sydlige Del af Landet har paa Grund af sin Halvcirkelform og Mangelen af et indre Midtpunkt i Virkligheden tre, nemlig Stavanger og Skien ved Halvrundingens Endepunkter og Kristianssand paa Halvveien mellem disse Punkter.

Jernbaneforbindelsen mellem den centrale Del af Landet gaar ganske naturlig mest mulig direkte mellem hver af de to Midtpunkter — Kristiania og Throndhjem. Den sidstnævnte By bliver Udgangspunktet for Jernbanenes videre Fortsættelse i Retning af Tromsø Stift. Hertil er gjort en Begyndelse ved Bevilgningen til Hell—Sunde Banen.

Der er imidlertid to forskjellige Dalfører, der fra det sydlige fører til det nordenfjeldske, Østerdalen og Gudbrandsdalen. Den sidste har allerede faaet sin Bane, desværre smalsporet. Gudbrandsdalen fører tillige i Retning af Romdals Amts Midtpunkt, og naar Forbindelsen mellem Sønden fjelds og Norden fjelds bliver kompletteret med Gudbrandsdalsbanen, vil denne faa to Opgaver at løse: den mest nærliggende er den at sammenbinde Romdals Amts Midtpunkt med Hovedstaden; den fjernere vil være den at fortsætte videre over Dovrefjeld fra Domaas af, hvorved man faar en Dobbeltlinie mellem Kristiania og Trondhjem — hvad der har Sidestykker i baade dobbelte og tredobbelte Linjer mellem to Endepunkter mange Steder i Udlandet. Denne Gjennemgangslinje bliver nu snart færdig til Sell i Gudbrandsdalen.

Jernbaneforbindelsen mellem Kristiania og Fjorddistrikterne er nu besluttet lagt over Midtfjeldet til Bergen. Det kan ogsaa betragtes som paa det nærmeste afgjort, at den skal følge Hallingdalslinjen. Hermed vil endnu et af de store Distrikter være direkte sammenknyttet med Centraldistriktet.

Nu gjenstaar det sydlige Distrikt. Dettes yderste østlige Centralpunkt, Skien, er allerede sammenknyttet med Kristiania, og ved Hjælp af Kanalerne og Sjøerne i Thelemarken kommer man helt ind til det Punkt, hvor Cirkelens Radier støder sammen. Det staar nu tilbage at sætte de øvrige Midtpunkter for Distriktet i Forbindelsen med Hovedstaden.

Skridt dertil er før truffet ved Anlægget af Jæderbanen og Sætersdalsbanen, og nu er endvidere Arendal Aamlidbanen og Ekersund—Flekkefjordbanen bevilgede baade som selvstændige Lokalbaner og som Dele af den store "Vestlandsbane".

Men intet Jernbanenet er fuldstændigt uden lokale Udfyldninger.

Vi har tre vigtige Baner, der samtidig er Gjennemgangsbaner til Sverige og Lokalbaner for større Distrikter af Landet, nemlig Smaalensbanen og Kongsvingerbanen med disses Forgreninger.

Drammen Randsfjordbanen med Forgreninger og Kristiania — Drammensbanen kan for en Del indgaa som Led i den store Bergensbane, men har ved Siden deraf sin lokale Betydning.

Den vigtigste Lokalbane, der er besluttet i de senere Aar, Nordbanen, vil tillige kunne faa sin store Betydning ved at fuldstændiggjøre Dobbeltforbindelsen mellem det sønden fjeldske og det nordenfjeldske, saa at den bliver dobbelt paa hele Strækninger fra Kristiania af.

Men ligesom et Lands Veinet ikke er færdigt med Anlæg af Hovedveie saaledes vil Norges Jernbanesystem ikke være fuldført med Anlæg af de nu bevilgede og de deraf som Konsekvens flydende Linier. Der bliver fremdeles mange Distrikter i Landet, derhar Krav paa "Bygdeveie" der tildels kommer til at ligne "Hovedveiene" i Vigtighed.

Det store Valdresdalføre maa en Gang i Tiden sættes i direkte Forbindelse med det øvrige Jernbanenet, enten ved en Bane Leira (Strandefjord) —Eina (vestre Toten) eller ved en Linje, der gjennemløber hele Dalføret fra Hen paa Randsfjordbanen til Leira. En Lokalbane fra Gol til Leira vil ikke Længden tilfredsstille.

Fra Kongsberg kan der lægges Lokallinjer op gjennem Numedal og over til Thelemarken. Den sidstnævnte Linje kan endog blive en Dobbeltlinje paa Vestbanen, Sidestykke til Drammen—Skienslinjen.

Arendal—Aamlidbanen vil som Lokalbane blive fortsat til Drangs- og Nisservandene.

Der kan ogsaa engang blive Tale om en lettere Jernbane fra "Vestlandsbanens" Thelemarkslinje over Fjeldet til det indre af Ryfylkefjordene (med Sidelinje til Hardangerfjorden). Da vil „Fjorddistriktet" have faaet sin Dobbeltlinje ligesom det Nordenfjeldske.

Forøvrigt er der mange Steder i Landet, hvor der, med de Fremskridt Tekniken nu gjør, vil opstaa Spørgsmaal om saakaldte „tertiære" Baner, i Lighed med Lillesand — Flaksvand Banen — Nesttun Osbanen ved Bergen. Der findes ikke et Amt i Landet, hvor saadanne Baner ikke vil kunne blive anlagt i større eller mindre Omfang, paa Østlandet især til Trælasttransport eller Lignende, paa Vestlandet baade som Turistbaner og som Baner, der aabner Vei til Benyttelse af Vandfald i industrielle Øiemed.

Kristiania Dampkjøkken.

I Kristiania Dampkjøkken holdtes Onsdag Aften Generalforsamling under Ledelse af Direktionens Formand, Overretssagfører Johs. J. Bruun.

Af den oplæste Driftsberetning for 1893 hidsættes: Søgningen til Dampkjøkkenet stiller sig mod foregaaende Aar saaledes: Af Madportioner solgtes til hentende 191,796 og i Spisesalene 317,458, tilsammen 609,264 Portioner. Det daglige Gjennemsnit af solgte Portioner har iaar og ifjor henholdsvis været 1,669,19 og 2,047,60.

Den samlede Omsætning udgjør Kr. 484,315,13 med Nettofortjeneste Kr. 19,921,98.

Af Omsætningen falder paa Bespisningen Kr. 278,168,43 med Nettofortjeneste Kr. 45,14. Men denne Konto er ikke belastet hverken med Husleie eller med Renter af Driftskapitalen. Opgjort paa rette Maade vil Kontoen ogsaa iaar vise et Tab af ca. 15,000 Kr., eller ca. 2½ Øre pr. solgt Portion Mad.

Paa Biforretningerne falder af Omsætningen Kr. 207,146.70 med Nettofortjeneste Kr. 19,440.02.

Af forskjellige Børsorter indkjøbtes 35,314 Kgr. hvortil forbrugtes 10,400 Kgr. Raffinade, og er udbragt af søde og sure Safter 26,200 Liter.

Af Kjød til den hele Bedrift er forbrugt 293,100 Kgr. af Flesk 35,100 Kgr., Poteter 363,593 Kgr., Brød 107,496 Stkr., Melk 93,978 Liter.

Regnskabet for 1893 udviser et Nettooverskud af Kr, 19,921.98, der posteredes saaledes: Aktieudbytte — 6 pCt. — Kr. 7524.00, Pensionsfondet Kr. 1218.00; og Resten — Kr. 11,179.94 — overføres til det særskilte Fond, der nu udgjør Kr. 53,623.81. Pensionsfondet udgjør nu Kr. 12,331.11.

Direktionen udtalte videre i Beretningen, at Bespisningsforretningen ogsaa iaar har paaført Interessentskabet et stort Tab. Denne Gren af Virksomheden vil efter dens Formening aldrig kunne drives uden med større eller mindre Tilskud. Den største Post for Bespisningen er Kjødets Kostende. Da en stor Del af Kjødet kjøbes hos Byens Slagtere, vil det vise sig, at dette er Kjøb paa 3die Haand. For om mulig at spare Provision til Mellemmænd har derfor Direktionen havt under Overveielse, om det ikke skulde være fordelagtigere for Dampkjøkkenet at træde i direkte Forbindelse med Producenterne.

For at kunne realisere dette har Direktionen indkjøbt en Gaard i Fjerdingen for 4000 Kr., hvor der er tilstrækkeligt Fjøsrum til Kreaturerne fra Ankomsten til Slagtningen.

Den elektriske Sporvei samler stadig en stor Mængde Skuelystene, særlig udenfor Athenæet, hvor de interesseret iagttager, hvorledes den klarer Bakken ved Storthinget. Lørdag Eftermiddag kjørte en af de elektriske Vogne af Sporet udenfor Athenæet og rev overende en Gaslygt, der brækkedes i flere Stykker, medens Vognen, der ingen Skade fik, af Tilskuermængden løftedes paa Sporet igjen og fortsatte, som om intet var passeret. Vognene er stadig fulde, for en stor Del af „Lystreisende". Lørdag befordredes ialt ca. 8000 og Søndag samme Antal.

Foreningen til fattige Børns Beklædning har forrige Aar havt en Indtægt af Kr. 3576 Udgifterne var Kr. 2931.

Foreningens Kapital er nu Kr: 3144.

Fældede Elgsdyr, Vildren og Hjort i 1892. Ifølge „Jæger- og Fiske-Foreningens Tidsskrift fældtes i 1892 i Norge 1295 Elgsdyr mod 1051 i 1891, 666 Vildren mod 469 i 1891 og 213 Hjorte.

Rigets samlede Toldindtægter har i de forløbne 8 Maaneder af Budgetaaret udgjort 14.900.000 Kroner mod 14.870.000 den tilsvarende Tid ifjor. Anslagssummen for hele Budgetaaret er 20½ Million.

Ny Bagerilov

er forelagt Odelstinget. Ifølge denne skal al Brødbagning være forbudt paa alle Søn- og Helligdage. Ligeledes paa de forud for dem gaaende Eftermiddage fra Kl 6. Alle Dage forbydes det fra Kl. 6 Eftm. til Kl. 3 Morgen at anvende Bageriets Folk til andet Arbeide end Tørring af Kavringer og Skibsbrød samt Sur- og Hævlægning. Lørdage kan den enkeltes Arbeidstid være 15 Timer, men ellers kun 12 Timer i Dognet, Spise- og Hviletiden iberegnet. Kommunebestyrelsen kan gjennem Vedtægt for enkelt Tid af Aaret gjøre Undtagelse fra Hverdagsforbudene, for en enkelt Anledning af Politimesteren.

Børn under 14 Aar maa ikke sysselsættes i Bagerier. Unge Mennesker mellem 14 og 18 Aar maa ikke anvendes til Arbeide i over 10 Timer daglig og ikke i Tiden mellem Kl.8 Aften og Kl. 9 Morgen.

Overtrædelse straffes med Bøder fra ti til tohundrede Kroner, der tilfalder Bagersvendenes Sygekasse eller Understøttelsesfond, hvor saadant findes, i modsat Fald vedkommende Kommunekasse.

Abelone. Den fra Drabssagen fra Vaterland ifjor bekjendte Restauratrice Abelone Kristensen stod forleden for Meddomsretten som tiltalt for ulovlig Oludskjænkning.

Den 28de December om Aftenen kom en beruset gift Mand ind i den Melkeforretning i Karl XIItes Gade, som hun i den sidste Tid har drevet eller ialfald dengang bestyrede. Personen blev der om Natten, men husker ikke, om han da fik noget Øl, men om Morgenen fik han kjøbt til Fortæring paa Stedet flere Flasker Øl. Længere ud paa Morgenen kom hans Hustru ind for at søge efter ham, men han havde da allerede forladt Stedet. Efter hvad et af de afhørte Vidner har forklaret, blev der ogsaa om Aftenen af Personen kjøbt flere Flasker Øl.

Abelone Kristensen var fremstillet i Retten fra Strafanstalten for Kvinder, hvor hun fortiden afsoner den hende ved Lagmandsretten den 27de Septbr. sidstleden for Rufferi idømte Straf; nu i dømtes hun 50 Kroners Bøder til Bykassen.

*

Et af de i foranstaaende Sag indstevnte Vidner, et Fruntimmer, som har været indblandet i en Flerhed af de Sager, som har været anlagt angaaende ulovlig Oludskjænkning i Vaterland, forklarede sig fuldstændig i Strid med sin for Politiet afgivne Forklaring og negtede at aflægge Ed og sagde at hun end ikke vilde beedige, at hendes for Retten idag afgivne Forklaring ialfald var saaledes, som det passerede nu stod for hendes Erindring. Hun angav som Grund, at hun var frugtsommelig og havde daarlig Hukommelse. Dette, at hun havde daarlig Hukommelse, var hun dog villig til at beedige.

For denne sin Vægring ilagdes hun under Hensyn til hendes Vidnesbyrds ikke ringe Betydning for Sagen en Bod stor 100 Kroner til Bykassen.

En Times Tid senere aflagde hun i en anden Olsag uden Vægring Ed paa sin i den Sag afgivne Vidneforklaring.

Nedbrændt mekanisk Værksted. Henriksens Smedje og mekaniske Værksted i Tønsberg nedbrændte Lørdag.

Akers Sparebank afholdt Forstandermøde Fredag Eftermiddag Kl. 4 under Ledelse af Direktionens Formand, Hr. Godseier H. Wedel-Jarlsberg, der gav en Oversigt over Bankens Virksomhed i det forløbne Aar, hvoraf bl. a. fremgik, at der er udbetalt Indskydere Kr. 4,323,302. Bankens Bidrag, hvoraf til Akers Kommune Kr. 40,000 udgjorde Kr. 50,613. Den 31te December 1892 havde 8801 Indskydere tilgode Kr. 7,733,270. I 1893 er tilkommet 1489 og indsat Kr. 4,496,585. Den 31te Decemner 1892 udgjorde Sparebankens samlede Formue Kr. 1,237,895. Ialt oplagdes ifjor Kr. 66,839.

Direktionens Honorar for 1893 fastsattes til 4000 Kr.

Tilsynskomiteen bevilgedes som Honorar for 1893 250 Kr. hver. Akers Kommune bevilgedes Kr. 40.000, hvoraf ordinært Kr. 30,000. extraordinært Kr. 10,000. Foreningen til Fremme af Fiskeriet i Christianiafjorden indenfor Drøbak Kr. 400. Til Husflids- og Haandgjerningsskoler samt Skolehaver Kr. 6750. Indtil Kr. 4000 til Dækkelse af Omkostningerne ved Akers Jubilæumsskrift foruden Kr. 300 som Honorar for Forfatteren, Cand. jur. Bennechе. Til Sangkor i Akers Kirker Kr. 786, Akers Indremission til en Menighedsdiakon Kr. 500, Akers Sogneselskab Kr. 200, Børnehjemmene i østre og vestre Aker 60 Kr. til hvert Barn, desuden extraordinært Kr. 150 til østre Akers Børnehjem.

Ordføreren refererede til Slutning et Andragende fra en Komite om Bidrag af Kr. 50,000 til Opførelse af en Kirke i Traktaten Bestum—Schlägerbraaten, Lysaker.

Kongeord.

Et Femtiaarsminde i Skånska Aftonbl.

Carl XIV Johan laa paa sit Yderste. Den 1ste Februar 1844 var Kronprinsen bemyndiget til at føre Regjeringen til den 1ste Marts. Da denne Termin nærmede sig sin Slutning, uden at Kongen paany kunde overtage Regjeringstøilerne, maatte Bemyndigelsen prolongeres. I den Anledning søgte og fik den svenske Civildepartementschef O. J. Fåhræus og den norske Statsminister Due Foretræde hos den syge Monark. Herunder hændte der, skriver førstnævnte i sine „Skildringar ur det offentliga livet". en Episode af ikke ringe Interesse.

Kongens Sygeseng var flyttet fra Arbeidsværelset ind i det ved Siden heraf beliggende Statsraadsværelse. Saasnart nævnte Medlemmer af Statsraadet var indtraadt, anmodede Kongen dem om at tage Plads ved Sengen. Da han vedblev at tale med svag Stemme, nærmede Civildepartementschefen sig Hovedgjærdet for at kunne høre ham, hvorunder Excelensen Due, inden han hentede en Stol til sig selv, satte en til den svenske Statsraad. Dette tiltrak sig Kongens Opmærksomhed, og idet han reiste sig, takkede han Excelensen Due for den Velvillie han havde vist sin svenske Kollega. Med denne ubetydelige Episode som Udgangspunkt kom Kongen ind paa en udførlig Fremstilling af Norges Forening med Sverige, hvilken han betegnede som den største og følgerigeste af alle sine Statshandlinger, hans Livs fornemste Opgave.

Han sagde, at han var fast overtydet om, at de to Folk mere og mere vilde komme til Indsigt om og Erkjendelse af, at Foreningen var en uomgjængelig Betingelse for den skandinaviske Halvøs politiske Styrke og for en uforstyrret Udvikling af de to Landes industrielle og sociale Livsvirksomhed. Da nu en Repræsentant fra hver af Rigerne var tilstede, lagde han dem paa Hjertet fremdeles at give Exempel paa indbyrdes Velvillie og i alt, hvad de formaaede, søge at befæste det Baand, som han i fuld Fortrøstning til de forenede Rigers derved opblomstrende Lykke havde knyttet og over hvilke han nedkaldte Himlens Velsignelse.

Han talte lavmælt, men — som i sin Manddoms Dage — let og tiltalende i Fremstillingsformen. Da han havde talt ud, tilføiede han:

„Hvis det, jeg har udviklet, er ret og sandt, saa læg det paa Minde; hvis der ligger noget svævende og overfladisk i det, saa glem det."

Man undertegnede derefter de medbragte Dokumenter, hvorved Regjeringsvikariatet prolongeredes til 1ste Mai. Dette var Carl Johans sidste Regjeringshandling. Den 8de Marts sluknede hans Liv.

Generalmøde i norske Handelsstands Fællesforening holdes i Trondhjem 1894. Igaar valgtes følgende 5 Herrer som Repræsentanter for Kristiania Handelstands Forening: Konsul Joh. Lunde, Generalkonsul Chr. Christophersen, Grosserer Thune Larsen, Disponent Brt. Heyerdahl, Grosserer Konrad Anker.

Skotselvens Cellulosefabrik afholdt ifl. „Dr. Tid," iforgaars sin aarlige Generalforsamling i Drammen. Af Direktionen udtraadte Statsraad Thilesen, der gjenvalgtes.

Resultatet af Aarets Drift var meget godt. Der besluttedes at afsætte 5000 Kr. til et Fond for Arbeiderne ved Fabriken. Bestemmelse om Fondets Anvendelse vilde blive fattet senere, Ligeledes besluttedes, at Selskabet overtager den hele Ulykkesforsikring for Fabriken.

Overkjørt paa Landeveien. Efter hvad der skrives til „Aftenposten", blev for nogen Tid siden en 70 Aar gammel Kone i Sørum i Nærheden af sit Hjem midt paa Landeveien overkjørt, saa hun bevidstløs blev bragt hjem. Hun havde faaet venstre Arm brukket og et stygt Saar i Hovedet.

Der er Fare for den gamles Liv.

Det britiske Ministerskifte.

Som tidligere bemærket vil Gladstones Afgang som Chef for og Medlem af Ministeriet ikke være ensbetydende med hans Tilbagetræden fra det politiske Liv. Saavidt Helbreden tillader ham det, vil han fremdeles møde i Underhuset og tage Del i Debatterne, og skjønt Sir William Harcourt bliver Regjeringspartiets nominelle Leder der, vil Gladstones Ord vistnok fremdeles falde med en Vægt, som om han bærer Ansvaret for Englands Politik.

Det er endnu ikke afgjort, om den nye Førsteminister kommer til at beholde sin Stilling som Udenrigsminister eller at overdrage den til en anden. Lord Salisbury forenede i sin Tid begge Poster. Hos Underhusets radikale Mindretal har Lord Roseberys Udnævnelse vakt megen Misfornøielse, og dets Fører Labouchere har endog i Spidsen for en Deputation søgt at hindre den. Gladstone har imidlertid fastholdt, at Rosebery er den bedst skikkede til at blive hans Efterfølger. Irlænderne, der ogsaa antoges at ville stille sig kjøligt overfor Rosebery, har tvertimod hilset hans Udnævnelse med Tilfredshed.

Englands nye Førsteminister Archibald Primrose, Jarl af Rosebery, tilhører en gammel liberal skotsk Adelsslægt. Han staar i sin bedste Alder — født 1847 — og har et saa ungdommeligt Udseende, at man antager ham for at være høist 30 Aar. For faa Aar siden mistede han sin Hustru, der var Datter af Chefen for det store Bankierhus Rothschild. I Modsætning til de fleste andre adelige Statsmænd, hvoriblandt Salisbury, har Lord Rosebery aldrig siddet i Underhuset. Han blev nemlig „Peer" med Sæde i Overhuset allerede før han naaede Myndighedsalderen, da Faderen døde tidlig. Der er derfor gjort en særlig Undtagelse for hans Vedkommende, naar det liberale Parti i England med saa megen Enstemmighed har anerkjendt som sin Fører en Mand, der ingen Erfaring har erhvervet sig fra Deltagelse i Underhusets Debatter.

Men Lord Rosebery kom alligevel i en meget ung Alder ind i det politiske Liv som Gladstones Myndling og kjæreste Elev, og han erhvervede sig ved sin Takt og Dygtighed strax saa megen Anseelse, at han, da der var blevet oprettet en fælles Kommunebestyrelse for London (der hidtil havde været splittet i mange Kommuner) blev valgt til Ordfører i denne. I 1886 blev han, 39 Aar gammel, Udenrigsminister i Gladstones tredje Ministerium og skilte sig saa udmærket fra dette Hverv, at det vakte endog de Konservatives Beundring. I de to Aar han nu sidst (fra 1892) har ledet Englands Udenrigspolitik, har han vakt udelt Tilfredshed paa alle Hold, undtagen hos yderste Venstre.

Som Taler har han ligesom Gladstone den Fordel, at man aldrig bliver træt af at høre ham. Han kommer næsten altid med nye, originale, tildels overraskende Bemærkninger og eier desuden Humorens sjeldne Evne, saa at han, naar han vil, kan faa Tilhørerne til at bryde ud i lydelig Munterhed. Kun Skade at der er saa liden Anvendelse for disse Talegaver i Lordernes Hus.

„Den demokratiske Lord", der endog er Tilhænger af Tanken om rent at ophæve Adelens Overhusprivilegier, fører Udenrigsstyret med fast Haand og er Tilhænger af en nær Forstaaelse mellem de germaniske Magter, England og Tyskland, for at modvirke de russiske og franske Planer. I det skandinaviske Spørgsmaal har han sikkerlig den samme Opfatning som Gladstone og vil betragte det som et Tab for Europa og den germaniske Verden, om der skulde indtræde et ulægeligt Brud mellem Norge og Sverige.

Brasilien.

Bureautelegram til herværende Dagblade. Rio de Janeiro, 4 Marts.

Dr. Prudente de Moraes er idag med stor Majoritet bleven valgt til Præsident og Manuel Vittorino Teraira til Vicepræsident for Republiken.

Valgene foregik i Ro og Orden.

Dømt til Døden. Sagen i Anledning af det sørgelige Guttemord i Pleiestiftelsen Kana i Kjøbenhavn har nu faat sin Afslutning. Morderen, Wilhelmi Møller, tidligere Wilhelmine Møller og Forstanderske for Stiftelsen, er Lørdag dømt til Døden.

Om Saarbehandling.

Hr. redaktør!

Nu har jeg i over 12 aar levet som læge paa landet og flakket om vidt og bredt tillands og tillands blandt fiskere og fjeldfolk. Jeg har herunder ikke alene faaet kjærlighed til vort folk og kommet til at føle deltagende for dem i deres slæbsomme arbeide og haarde stræv for et tarveligt udkomme, men jeg har ogsaa mange gange seet, at manglende kjendskab til de enkleste medicinske kjendsgjerninger har foraarsaget tab af tid og arbeidskraft, helbred og førlighed, ja endog liv.

Ved alle mulige anledninger har jeg gjennem mundtlige forklaringer søgt at gjøre opmærksom paa de sædvanlige forsyndelser mod sundhedens fordringer, men ofte træffer jeg paa nye feilgreb og endnu oftere finder jeg mangler som er fælles for hele almuen, grundede paa ubekjendskab til de første grundsætninger for en fornuftig sygepleie. Dette har bestemt mig til gjennem pressen at forsøge paa at naa flere end mit mundtlige foredrag kunde række, og derfor vil jeg bede Dem om velvillig optagelse af nedenstaaende i Deres blad.

Jeg skal da først paapege endel misligheder og misforstaaelser med hensyn til saarbehandlingen. Alleslags beskadigelser forekommer jo paa landet temmelig hyppig, og det synes mig som om selv mindre saar, ja kanske snarest disse, i den senere tid viser tilbøielighed til at forløbe mindre heldigt og give anledning til mere eller mindre farlige saarsygdomme. Jeg sigter hermed i særdeleshed til den for almuen heromkring nu saa velkjendte saakaldte blodforgiftning, hvormed enhver fra et saar udgaaende videre sygdom betegnes, enten den medfører sygdom for hele legemet eller ikke, naar den bare gaar udenfor saaret selv eller dettes allernærmeste omgivelser.

Som følge af denne sælsbenævnelse rummes herunder saavel saarsygdomme, som kun varer etpar dage og forløber heldigt selv uden nogen lægebehandling, som sygdomme, der trodser enhver kurmetode, selv offringen af det først angrebne lem, og fører til den syges visse død.

„Blodforgiftning" staar da ogsaa som et skræmmebillede for vore landsfolk og tildels med rette, da det ofte kan være vanskeligt selv for lægen at afgjøre, om et noksaa ubetydeligt saar, engang forgiftet, vil kunne helbredes hurtigt, føre til en langvarig sygdom, efterlade blivende vanførhed eller endog true livet. Det gjælder da for almuens opfatning at „stanse forgiften", og denne betragtning er naturligvis rigtig; lægen søger ogsaa strax at gjøre dette, — men de af publikum anvendte midler er ikke hensigtsvarende. Saaledes har der gjentagne gange hos mig indfundet sig patienter med et bind eller en fiskesnøreslump saa fast surret om overarm, læg eller laar, at der har været koldbrand i huden under bindet, og i et tilfælde kom der endog en langvarig lamhed efter sammensnøringen. Det er fuldstændig urigtigt at vente nogen standsning af en blodforgiftning ved saadanne sammensnøringer. Skulde der snøres saa fast til, at de mulig indtrængte giftstoffe virkelig kunde standses i sin videre fremtrængen, da maatte blodomløbet i lemmet ogsaa fuldstændig ophæves, og følgen heraf vil inden føie tid være koldbrand af alt nedenfor sammensnøringen liggende. Saaledes vilde behandlingen oftest være værre end ondet. Det er paa forhaand ikke godt at vide, om man ikke mulig skaffer den syge koldbrand i hele armen forat faa standset en forgiftning, som mulig kun vilde ført til en simpel fuuldefinger; disse er nemlig kun en til en finger begrændset blodforgiftning eller kanske snarere senefkade- eller benhindeforgiftning.

Et andet middel, som anvendes, er karbolsyre. Denne gift, som i Danmark f. ex. ikke kan faaes uden recept, udleveres hos os i haandkjøb, og desværre vilde det bare fra min egen praxis ikke falde mig vanskeligt at opregne talrige tilfælde af elendighed, foraarsaget ved denne brændende vædske. Naar publikum tror faren er stor, anvendes gjerne syren i ren, ublandet tilstand. Den formodes da at virke sikrere mod forgiftningen, som rigtignok undertiden kun existerer i vedkommendes indbildning. Jeg skal anføre et exempel paa en saadan kur, der var langt værre end sygdommen selv. En mand var paa ryggen bleven bidt af et paa landet af og til forekommende lidet insect — en loppe. Han klorede sig derefter paa ryggen og skrabede sig lidt med sine negle samme steds; Da disse smaa rifter svæd en smule og han selv var forhindret fra at iagttage dem med tilstrækkelig nøiagtighed, tilkaldte han en ven. Denne saa langs alle rifter en tydelig rødme — denne kommer altid, naar man klorer sig, — antog, at der var begyndende „blodforgift" tilstede, dyppede en fjær i ren karbolsyre og bestrøg dermed, fuld af iver, samtlige kloringer. Nu blev svien først rigtig levende; manden havde hverken rist eller ro og indfandt

---

„Nulpo".

(Slutning fra No. 26).

Henimod Jul fik vi høre, at der inderst i Fjorden fiskedes Smaasild. Jeg og en Nabogut reiste derind med en større Baad, og vi fik den snart fuldlastet. Det var i Dagheldningen, vi blev færdige, og vi besluttede at seile hjem om Kvælden. Man fraraadede os at tage udover den lange, veirhaarde Fjord i Mørket, men unge og egenraadige, som vi var, fulgte vi vort eget Hoved. Ude paa Fjorden fik vi Storm med høi Bølgegang. Den overlæssede Baad begyndte snart at fyldes, uagtet vi gjorde alt for at lænse den samt førte saa meget Seil, som den paa nogen Maade kunde bære. Snart var der ingen anden Raad end at styre til Vinden og faa Kjølen iveiret. En Baad, lastet med Sild, synker nemlig som en Sten, hvis man ikke faar den vendt og derved tømt.

Vi krabbede os op paa Hvælvet. Af Vindretningen vidste vi, at vi vilde drive mod en liden, ubeboet Ø, som ikke laa langt borte. Men da vi udpaa Natten naaede Den, tog Dræggen Tag i Bunden, og Hvælvet tørnede op ikke over 20 Favne fra Land. Der sad vi. Den nærmeste Gaard var mit Hjem, og der kunde nok vore Nødraab høres, dersom det ikke havde været saa langt ud paa Natten. Men nu sov vistnok alle. Vi havde sandsynligvis sat Livet til den Nat, dersom ikke „Nulpo" havde været.

Den laa som sædvanlig foran min Seng. Pludselig satte den i et ynkeligt Hyl, som vækkede alle i Huset. Man prøvede at tale den tilrette, men den lod sig ikke berolige; den skrabede paa Døren og vilde ud, løb som gal om i Værelset, trak Folk i Klæderne og vilde have dem med sig. Man skjønte der var noget paafærde, fulgte Hunden ud, og nu hørtes det, hvad som havde uroet den. Redningen kom netop som jeg tænkte at slippe min forkomne, sansesløse Kammerat for endnu en Tid at kjæmpe for mit eget Liv.

Hvad var det, som havde varslet „Nulpo" om vor Nød? Havde dens fine Øre hørt vore Raab og maaske kjendt min Stemme, eller havde dens Instinkt sagt den, hvad der var paafærde?

Sin Dødsfiende Ulven syntes den at kunne veire tversigjennem Væggen. Naar den, retsom den laa borte ved Ovnen — dens Yndlingsplads om Dagen — sprang op og „reiste Bust" med en arrig Knurren, var vi vis paa, at Udyrene ikke var langt borte, og dens Næse viste os i vilken Retningde var at søge. I Løbet af Vinteren og Vaaren hindrede den flere Gange Onkels Faareflok fra at overrumples ude paa Gaardspladsen, og jeg har „Nulpo" at takke for, at jeg paa Sommerthinget kunde høve Præmie for 4 Ulvepelser.

Udpaa Vaaren fik „Nulpo" en besynderlig Uro paa sig. Hvergang Vinden blæste fra Øst, kunde den i timevis staa og veire mod den Kant, som om den ventede paa noget. Mod mig blev den endnu mere kjælen end før, men der var ligesom noget vemodigt i hele dens Maal at være paa.

Det var en Søndagskvæld henimod St. Hans. Vi sad netop og spiste tilkvælds, og „Nulpo" havde som sædvanligt sin Plads ved Siden af mig. Med et farer den hen til Døren og sætter i at gjø, idet dens Krop formelig skjalv af Bevægelse. Saa op i mit Fang, tilbage til Døren igjen, og den syntes at lægge en aldeles ustyrlig Glæde for Dagen. Faa Øieblikke efter gaar Døren op, og ind træder en Flytlap, som vi kjendte og som nu var paa Vei til sine Dyrs Sommerbeiter ude paa Øerne. „Men „Nulpo"! Er du til endda?" udbrød Lappen, som Hunden holdt paa at rive overende. Vi fortalte ham, hvorledes vi var komne til Hund, og jeg bad ham om at faa kjøbe den. Han svarede, at jeg skulde faa den gratis, for nu trængte han den ikke. Men „Nulpo" var en sjelden Hund, lagde han til.

Da Lappen sent om Kvelden gik, vilde „Nulpo" slaa Følge. „Du bliver her", sagde dens forrige Eier til den. Jeg glemmer ikke det Blik, Hunden sendte efter ham. Saa kom den krybende paa Maven hen til mig og saa mig ind i Ansigtet saa bønligt, at det formelig gik mig et Stik gjennem Brystet. Jeg lukkede Døren op og sagde: "Nulpo", bliv med Nils". Nei, den krøb hen til mig igjen og lagde sit Hoved paa min Fod med et Suk.

Efter den Dag var det ikke muligt at faa Hunden til at tage Næring til sig. Jeg kunde byde den hvadsomhelst, det nyttede ikke. Men den blev endnu mere kjælen ligeoverfor mig. En Kvæld var den mere ihærdig end nogensinde til at slikke Haanden, som jeg pleiede at række den udover Sengekanten; den holdt paa hermed saa længe jeg var vaagen. Om Morgenen laa „Nulpo" død foran Sengen.

„Skammer du dig ikke, en voxen Kar, som du er, at staa og graate over en død Hund," brummede Onkel. Nei, jeg skammer mig heller ikke nu over de Taarer. Hvergang jeg hører eller læser om trofast Hengivenhed, kommer jeg bestandig til at huske „Nulpo".

sig endelig her i en meget lidende tilstand omtrentlig flaaet paa hele ryggen, idet huden brændtes bort og løsnede ved den rene syres ætsende virkning.

Ren karbolsyre skal slet ikke anvendes paa saar. En spiseske syre paa en trepægleflaste med rent vand er en passelig blanding; men den maa ryste vel om, ellers ligger syren uopløst igjen paa bunden af flasken, og naar man saa helder det formentlige karbolvand af flasken op i en skaal for at bruge det til omslag, faar man al syren strax, da den er meget tyngre end vandet — og den syge faar et omslag af karbolsyre istedetfor karbolvand. Huden brændes af, som om den syge var falden i ilden, og smerterne er uudholdelige. Jeg erindrer netop en gammel pige, som blev berøvet al sin hud i nakken ved et saadant omslag. Den sygdom, som her skulde kureres, var ikke andet end en liden blodbyld — men følgerne af kuren varede næsten et halvt aar.

Paa børn maa selv ordentlig tillavet karbolvand helst ikke bruges. Jeg har seet gjentagende gange koldbrand af huden efter omslag paa børn, og jeg har selv hos voxne seet et helt fingerled fuldstændig flaaet ved langvarig anvendelse af karbolvandsomslag. Det er ikke ualmindeligt, at man istedetfor at lægge omslag paa et saar bare pensler det med karbolvandet. Naar man hertil bruger den samme fjær, som man ellers smør vognhjul med, er en saadan behandling ikke alene fuldstændig uvirksom, men direkte skadelig; thi er der ikke smuds i saaret før, saa kommer der altid noget ved denslags foranstaltninger. Skal man bruge karbolvand og se nytte deraf, saa maa først saarets omgivelser vadskes med en ren liden klud, dyppet i grønsæbevand, og derpaa saaret selv med en anden ren klud, dyppet i kalbolvand. Dette slaaes op i en ren kop, før det benyttes til vadsk, og vadskningen foretages af en mand med sæbevadskede hænder. Resten af det i koppen værende vand bortslaaes efter vadskningen. Rent hvidt lærred lægges firdobbelt paa et renvadsket thefad og gjennemvædes med karbolvand samt fæstes med et stykke rent lærred over saaret.

Gamle kulørte lommetørklæder maa ikke anvendes til forbindinger.

I den senere tid bruges istedetfor karbolsyre et stof, som er sæbeagtigt og tjenligt til ogsaa at vadske saarets omgivelser med istedetfor sæbe. Da det ikke brænder, selv i ufortyndet tilstand, er billigere end karbolsyren og ikke er farligt for børn og da jeg endelig selv har brugt det i et par aar og finder det tjenligt til forbindinger, kan jeg anbefale det.

Det heder „lysol" og bruges som karbolsyren en knap spiseske til en flaske rent vand. Kan bruges til rensning af alslags saar og til omslag som ovenfor anført. Faaes ogsaa uden recept.

Dersom de ønsker det, hr. redaktør, vil jeg en anden gang skrive nogle ord om syvpleien paa landsbygden; til den tid forbliver jeg Deres ærbødige doktor

H. K. i "Vestlp."

Sæl og Hvalfangsten. Fra Kjøbmandsskjær meldes til „Tønsb. Bl.", at torsdags lettede „Morgenen", „Geysir" og „Harald Haarfager", men allerede ved Maagerøflaget saa de sig hindrede af det stormfulde Veir i at komme videre.

De andre Sælfangere: „Albert", „Sterkodder", „Patria" og „Magdalena", afventer inde paa sin Oplagsplads, at Veiret skal bedage sig. Søen ualmindelig svær udenfor.

Hvalfangernes Afgang er ogsaa forestaaende nu.

Meget Liv og Rørelse derude; en hel Del Spektakel og Tummel af uvittige Søgutter, som tømmer altfor mange Afskedens Bægere.

* * *

Fra Sandefjord er indløbet Underretning om, at Sælfangerne, som skulde gaaet Torsdag, fremdeles igaar laa inde for Stormen, og at Hvalfangerne er gaaet ind til Fredriksværn.

Stor Jernbanejubel.

har der været baade i Bergen, Stavanger, Flekkefjord, Arendal og Gjøvik. Høiest steg den naturligvis i Bergen.

Ogsaa i de stærkest interresserede Bygder har der været stor Glæde og megen Jubel.

Til Regjeringen, Storthinget og enkelte Storthingsmænd er der indløbet en Mængde Takketelegrammer fra de interesserede Kommuner.

Østre Totens moderate Forening. Konstituerende Møde afholdtes imandags, hvor Love vedtoges og Bestyrelse valgtes. Medlemmer af Bestyrelsen blev ifl. „Oplænd." Kontrolør M. A. Andersen, Formand, Ordfører Peder Wang, Viseformand, Gaardbruger O. B. Hammerstad, do. David Sejerstad, O R Sagf. Th. Hoel.

Suppleanter: A. Rogneby, H Tømmerhol og A. Balke.

Efter Valget afholdt Hr. Kand. Frits Hansen et længere politisk Foredrag. Han paaviste klart, hvilken Ulykke det vilde være for Land og Folk, om de Radikale atter skulde faa Flertal og ture frem saaledes, som de har lovet. Taleren rettede en varm og indtrængende Appel til Vælgerne om uanseet Parti og Standpunkt forresten at slutte sig sammen ved de forestaaende Valg til Børn om vor Farfatning og om Unionen med Sverige.

Foredraget hilstes med levende Bifald.

Derpaa afholdtes en livlig Sexa.

Gladstones Afgang.

Fredag begav Gladstone sig til Dronningen i Windsor, hvor han blev Natten over. Lørdag Eftermiddag kom han sammen med 3 Ministre og Dronningens Privatsekretær tilbage til London.

Dronningens Sekretær begav sig straks til Lord Rosebery, hvem Gladstone havde tilraadet hende at udnævne til Førsteminister.

Gladstone hilsedes baade i Windsor og London med Hurraraab af store Menneskemasser.

Jernbanemøde. Holmestrand den 2den Februar 1894 (H.O.T.B.). Ved et talrigt besøgt Møde i Laurdal vedtog man enstemmig at slutte sig til Anlæg af en Skoppum — Vittingfos — Svarstad-Jernbane med Tilknytning om mulig med en Bane fra Aaklungen eller Laurvik.

Storthinget.

Møde den 3. Marts Kl. 10.

Jernbanesagen.

Odegaard udviklede, hvor uheldig Valders var stillet med Hensyn til Jernbane og optog Forslag om Sidelinje fra Nordbanestationen Eina til Odnæs og støttedes af Løvland, Mustad og Glestad, men da S. Nilsen, Langeland og Münster m. fl. udtalte sig mod Forslaget, tog Hr. Odegaard det tilbage.

Romsdalsbanen.

Roll erklærede, at han ikke vilde optage det af ham, Aklestad og Langeland fremsatte Forslag, da der for Opdalsalternativet endnu ikke forelaa de fornødne Overslag og Beregninger, og det var at forudse, at Storthinget ikke forinden vilde fastslaa noget Linjevalg.

Løvland oplyste, at der i den forstærkede Jernbanekomité havde været almindelig Sympathi for Forlængelse af Selbanen til Veblungsnæs, men at nu var Opdalsalternativet kommet iveien.

G. Knudsen fandt Opdalslinjen økonomisk vanvittig. Herimod protesterede Fasting.

P. Utheim fremholdt, at Opdalslinjen berørte flere Distrikter.

Birch-Reichenwald holdt ubetinget paa Veblungsnæslinjen.

Nærum og O. Nilssen anbefalede Opdalslinjen, medens Aklestad udtalte sig i modsat Retning.

Løvenskiold mente, at hvor stor Sympathi man end kunde have for mange paakrævede Jernbaneanlæg, saa kunde der efter de i de sidste Dage fattede Beslutninger neppe i længere Fremtid blive Spørgsmaal om at bevilge til ialfald noget større Anlæg.

Distriktsbidragene.

Efter en længere Debat fastsattes Distriktsbidraget til Voss—Taugevand til 15 pCt., idet Rindes Forslag om 20 pCt. forkastedes med 97 mod følgende 14 St.: Rinde, Sveinssøn, Teige, Odegaard, Foss, Jul. Olsen, A. Berge, Chr. Nielsen. Aklestad, Borresen, Andersen, Boen, Tukken, og Einum.

Ved alternativ Votering mellem 15 pCt. og 10 pCt. blev Distriktsbidraget sat til 15 pCt. med 84 mod følgende 27 St.: Roll, John Lund, Michelsen, Krohn, Prahl, Sverdrup, Refsdal, Fraas, Holsen, Stromme, Haugland, Svendsbøe Skaar, Dugstad, Gerhardsen, Ullmann, Berg, E. Rygh, Schøyen, Birch-Reichenwald, Vogt, Bang, Schweigaard, Heffermehl, K. Rygh, Pienne og Hval.

Fraværende ved begge Voteringer: Arvesen, Odberg og Bockman.

Sagens videre Behandling besluttedes derefter udsat til Mandag Formiddag Kl. 10.

Forslaget om kun 10 pCt. fremsattes af Statsraad Nilsen og støttedes af Statsraad Birch-Reichenwald.

Marinen. Følgende Officerer er udnævnt til Chefer for de til Togter og Øvelser i 1894 bestemte Orlogsfartøier: Kommandørkapteinerne Kroepelien, Rieck og G. von Krogh til Chefer henholdsvis for Exercerskibene "Kong Sverre", "Desideria" og "Norden"; Kommandørkaptein Knap til Chef for Kystforsvarsafdelingen i Bergen og for Kommandofartøiet "Rjukan" samt Premierløitnanterne Borresen og Sparre til Chefer for Dampkanonbaadene af anden Klasse "Vale" og "Uller"; Kommandørkaptein Sverdrup til Chef for Kystforsvarsafdelingen i Christiansand og for Kommandofartøiet "Sarpen" samt Premierløitnanterne Steenstrup og Rosenquist til Chefer for Dampkanonbaadene af 2den Klasse "Brage" og "Vidar"; Kommandørkaptein Salvesen og Kaptein Johannsen til Chefer henholdsvis for Korvetterne "Nordstjernen" og "Alfen".

Straffet Uforsigtighed. En Kjørekarl hos en herværende Grosserer blev forleden Dag frastjaalet en Pakke, der indeholdt 275 Kr. Kjørekarlen havde lagt Pakken med Pengene igjen ude paa sin Varevogn, medens han gik i en Butik. To Gutter i 16 Aars Alderen, som var seet løbe affted fra Vognen, hvorfra Pakken forsvandt, har rimeligvis bemægtiget sig Pakken.

Hr. Birch-Reichenwald er udnævne til Statsraad og Chef for Indredepartementet efter Thorne. Herved er Regjeringens opportunistiske og maadeholdne Karakter blevet styrket og mere Ensartethed opnaaet i dens Sammensætning.

Der ligger desuden, som et Blad meget rigtig bemærker, i dette Ministerskifte et Offer til Parliamentarismen, idet Hr. Birch-Reichenwald under Jernbanedebatten gjorde sig bemærket som en dygtig Forsvarer af Bergensbanen og Kompromisset. Selv de ledende radikale Blade omtalte hans Optræden under denne Debat med Ros og Anerkjendelse.

Ministeriets Stilling vil i alle Henseender være god, dersom det med Fasthed følger den Hensynsfuldhedens Politik, som blev stillet i Udsigt ved dets Dannelse, og overlader Kamppolitiken til Radikalerne.

Hr. Birch-Reichenwalds Udnævnelse er forsaavidt et godt Varsel.

Missionær i Kina.

Det i Shanghai udkommende „Ostasiatisch Lloyd" for 19de Januar udtaler sig i en langere Artikel skarpt om den Missionsvirksomhed, som drives under den engelske „China ndland Mission"s Auspicier. Denne Institutions Chef, Hr. Hudson Taylor, driver Missionsvirksomheden i Kinas indre Provinser — paastaar Bladet — ved Hjælp af europæiske Mænd og Kvinder, der mangler alle Betingelser for at kunne løse sin Opgave. Han faar sendt ud fra Europa Mænd, som er tagne lige fra Plogen eller Værkstedet, og Kvinder paa et tilsvarende lavt Dannelsestrin, og uden det tarveligste Kjendskab til Kinesernes Sprog, Folkekarakter, Sæder og Anskuelser sættes de i Gang med at skulle forkynde Kristendommen hos dette fremmede Folk, blot understøttet af sin egen Begeistring og yderst utilstrækkelige Pengemidler. Det tyske Blad paataler, at der i Sverige og Norge er Personer, som har ladet sig formaa til at støtte dette Uvæsen, og oplyser, at den britiske Gesandt i Peking, Mr. R. R. O'Conor i en officiel Skrivelse til sin Regjering har anmodet denne om at henlede den svenske Regjerings Opmærksomhed paa Forholdet, hvorved han oplyser, at der nylig til Peking var ankommet nogle og tyve Mænd og Kvinder fra Sverige, der vakte stor Opsigt og Opbidselse i Nordkinas Byer ved paa Frelsesarmeens Vis at drage gjennem Gaderne under Sang og Spil. Selv blandt Missionærer misbilligedes denne Optræden, der befrygtedes at kunne fremkalde Begivenheder som den i Sungpu.

Med Hensyn hertil gjør Bladet opmærksom paa, at manglende god Villie hos de kinesiske Autoriteter ingenlunde kan gives den væsentligste Skyld for saadanne Begivenheder. Den uvidende Folkemasse i det Indre af Kina lærer ikke andre Europæere at kjende end Missionærerne, som søger at udbrede den kristne Lære, og den faar sig indprentet sent og tidligt af sine mange „studerede" Landsmænd, at denne Lære er daarlig og demoraliserende, saa det skal lidet til at opflamme deres Had og bringe det til vilde Udbrud. Men over Pøbelhoben har Autoriteterne i Kina som andetsteds kun en ufuldstændig Kontrol, og det gjælder derfor først og fremst om at undgaa saadan Provokation som den, der nødvendigvis ligger i en Missionsvirksomhed af den paatalte Natur.

Bladet beretter sluttelig om en svensk Mission, for hvis Skjæbne der i særlig Grad maa være Frie til at nære Bekymring. I Kwaihwai-tsing, heder det, en By hinsides den store Mur, i en Egn, der støder til den mongolske Grænse, er der tyve unge svenske Piger, tildels meget smukke, som, uden at kunne kinesisk og uden at være uddannede for sit Kald, i Fællesskab driver Missionsvirksomhed paa den Maade, at de i kinesisk Dragt drager gjennem de trange og smudsige Gader under Salmesang og Guitarspil, — et Skuespil, der er ligesaa grotesk som ubegribeligt for Folket. Det Værste er, at de kun har 200 Dollars hver om Aaret at leve af saa den Elendighed, der venter dem, af Bladet siges at være indlysende. For 400 Dollars har de i Fællesskab leiet et Hus, men dettes Papirvægge afgiver en saa ut strækkelig Beskyttelse, at de ikke engang kan værne dem mod Kinesernes nysgjerrige og lystne Øine. Bladet spørger, om man ikke under saadanne Omstændigheder kan imødese Efterretning fra Kwaihwaisting, som vil bringe hele den civiliserede Verden i Oprør. Enhver har, siges der, Ret til at føre en Martyrs Liv, og disse stakkels Piger kan da ogsaa spege sit Kjød, om de har Lyst til det. „Men vi for vor Del", siger Bladet", mener, at en Tvangstrøie eller 12 Maaneders Tugthus vilde være den eneste passende Belønning for den, som i den Anledning forsyner dem med Penge, og endnu mere for den, der har faaet dem affsted til Kina."

Ung Plattenslager. En Gut i 11-Aars Alderen her fra Byen har i den sidste Tid holdt sig borte fra Hjemmet. Han har boet paa Hoteller forskaffet sig Penge ved at skrive Breve til anseede Mænd, hvem han i Brevene har bedet om at faa 5 eller 10 Kroner til et Dieblik's Hjælp. Han har foregivet, at hans Fader enten laa for Døden eller netop var død. Forleden gik Gutten til forskjellige Vognmænd og rekvirerede Hest for at kjøre til Asker. Hos en Vognmand fik han ogsaa Hest og Kjøretøi under dette Foregivende. Gutten kjørte ud til Stabæk, hvor han falbød Hesten og Kjøretøiet tilsalgs. Her var tilfældigvis tilstede en af de Vognmænd, Gutten tidligere havde været hos og rekvireret Hest og Kjøretøi uden at faa dette. Vognmanden, der fandt Guttens Fremfærd i det hele at være paafaldende mistænkelig, tog Gutten med sig til Byen, hvor han overleverede ham til Politiet.

Den ældste Førsteminister. Et Blad gjør i Anledning af Gladstones Afgang den Bemærkning, at den 84aarige Gladstone er den ældste Førsteminister i Embede, som Verden har seet. Dette er, hvad vi tidligere har oplyst, ingenlunde Tilfældet. Den franske Førsteminister, Kardinal Fleury, døde i Embedet 1743, ikke mindre end 90 Aar gammel.

Politisk Folkemøde

med Diskussion afholdtes Søndag Eftermiddag Kl. 4 paa Nersnes i Røken, hvor Redaktør Helgevold holdt et 2 Timers Foredrag om den nuværende politiske Situation, specielt om Konsulatsagen og Udenrigsministerspørgsmaalet.

Som Opponent optraadte Redaktør Retvedt fra Drammen.

Mødet, der var besøgt af vel 200 Mennesker, hvoraf Størstedelen tilhørte Centrum eller Høire, varede ca 3½ Time.

Efterpaa holdtes en vellykket Sexa, hvori ca. 70 Deltagere.

I Nordre Gudbrandsdalen „er der efter Nytaar ifølge Brev til „B. G." kommet en ualmindelig Mængde Sne. I Lom har der i de sidste 7 a 8 Uger været Sne og Snedrev — Snestorme — hele Tiden med Undtagelse af 3 Dage, da der var en bidende Kulde paa over 20 Grader. I de bratte Fjeldskraaninger er Sneen blæst sammen i uhyre Masser, der ligger truende med at rase ned og ødelægge alt, som er den i Veien, Skog, Huse, Folk og Fæ. Paa Gaarden Gauper søndre tog et Snefred Føderaadssinen. Konen og hendes Datter dræbtes, medens Manden reddedes. Paa flere Steder har Folk flyttet ud. Veien har paa mange Steder i længere Tid været ufarbar med Hest, ligesom den ogsaa er farefuld at passere.

Hamar Kondenseringsfabrik vil ifl. „H. St." indeværende Aar indskrænke Driften til det halve af, hvad den var ifjor. Af nye Leverandører kan den derfor ikke antage nogen, og af de gamle kan den heller ikke beholde alle.

Bekjendtgjørelser.

Brödrene Smedsruds
velindrettede
Regerier
anbefales.
Varene hentes og tilbagebringes.
Grønlandsleret 23 Telef. 748
Bogstadveien 6 „ 1425
Tordenskjolds Pl. 1 „ 3114.

Christiania Uldspinderi
modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**
Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

ningsforetagende krævede Sir Josephs Nærværelse, derfor havde han ikke kunnet ledsage Sibyl, men overladt hende til Miss Minchins Omsorg. Frøken Stahlberg var vendt hjem til Hanover, og for første Gang gik han om i det store Dagligværelse paa Ellerslie og spadserede sin Morgentur paa Terrassen uden at have den yndige, ungdommelige Skikkelse ved sin Side.

Saa snart hendes Forkjølelse var kureret skulde hun komme hjem, imidlertid skrev hun daglig til sin Fader, og hans Liv i det store Hus vilde have været ensomt nok — thi han havde Ingen hos sig uden sin Sekretær, Mr. Orlebar, som langt fra var nogen livlig Person — hvis han ikke havde fundet Marie livlig og opmærksom og altid færdig til at gjøre alle de smaa Tjenester, Sibyl pleiede at udføre for ham.

Mrs. Morrison rystede paa Hovedet, naar hun saa den fremmede Forældreløse indtage en Datters Plads. Hun holdt af Marie, men billigede ikke hendes Stilling i Huset.

„Han bad mig, at jeg ikke skulde lade hende blive nogen fin Dame, da hun først kom hid," tænkte Husholderfken, „og nu bringer han selv disse Tanker ind i hendes Hoved. En ung Pige, som tilbringer sin hele Tid sammen med Herskabet, vil ikke finde sig i at indtage en ubemærket Stilling senere i Livet."

Et Par Dage efterat Sibyl var reist, fik man Besøg i Skikkelse af en ung Herre, som en Eftermiddag afleverede sit Visitkort med Navnet Brandon Mountford til Sir Josephs Tjener. Enhver, der bar

den ugifte Tante, Lady Selma Mountford, som paatog sig at raade alle sine gifte Søstre, deres Mænd og Børn og pleiede at ligge vaagen om Natten af bare Ængstelse ved Tanken paa sine Slægtninge, som din Arving, Sir Joseph, faar hun en Mængde Ægteskabstilbud, saa snart hun viser sig i Selskabslivet. Hun bør præsenteres, før hun er tyve Aar — nu ser hun noget fin og skrøbelig ud, kanske hun vil komme sig ved at være i Ro et Aar til, sagde Lady Selma, som hun talte om en Kalkun, der skulde fedes til Julen eller om en Hest, der skulde oplæres for Væddeløbsbanen.

Sir Joseph lovede at indføre sin Datter i den store Verden før hun var tyve, og befriede derved Lady Selma for en Nats Bekymring og Ængstelse.

„Der er altid nok af Ting, som berøver mig Søvnen," sukkede hun, „min ældste Broder, Braemars Gutter, er forfærdelige. Jeg begriber ikke, hvorledes han nogensinde skal kunne betale deres Gjæld ved Universitetet, og nu hører jeg, de spiller Bakarat i en eller anden rædsom Klub i London, og Felix truer med at ægte en Pige, han har mødt i en anden Klub, hvor man danser.

Endnu havde Sir Joseph halvandet Aars Frist og i den Tid kunde han forhaabentlig finde et godt Parti for den trofaste Veninde, at hun ikke kom til at føle Forskjellen mellem sin egen Stillings og Sibyls alfor dybt.

„Jeg vil nødig, at hun skal føle nogen Forskjel"

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446. **N. Jacobsens elektriske Værksted**

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nöiagtigt og billigt.

Den elektriske Sporvei

aabnes Lørdag den 3die Marts for almindelig Færdsel fra Østbanestationen til Majorstuen. Kjøretaxt 10 Øre.

K. J. Kjællqvists

Skrædderforretning,

— 7 Øvre Slotsgade 7, —

Hjørnet af Prindsensgade,

anbefaler

Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

J. A. Kildes

Møbel- & Speillager,

10 Pilestrædet 10,

solide Møbler, færdige og efter Bestilling.

Speil.

Speilglas alle Størrelser.
Speilglas til Vinduer.
Tapeter i stort Udvalg.

Hjorth & Riser,

Prinsensgade 11.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4 enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Frølichgaarden.

Til April Flyttedag er endnu ikke bortleiet:

Et Par større ***Fabriklokaler, Kontorer & Butik.***
inclusive Drivkraft & Centralopvarm. fra Kr. 2000—4000.

15 mindre ***Fabriklokaler, lyse,***
udstyret med ca. 4 Alens Speilglasvindu.
Leien, der er inclusiv Drivkraft, Centralopvarm. og Elevator, er fra Kr. 1 til 2 pr. Dag.

10 „ ***Butikker i 1ste Etage.***

2 meget store ***Lagere.***

Til ildeluktende & ildsfarlige Bedrifter bortleies ikke.

Emil Olsen & Comp.

Telegramadr. Glasolsen.

11 Storgaden 11.

Telefon Kontoret 3013. Bufik & Lager 633.

anbefaler i 1ma Vare

For Cafeer
For Hoteller
For Restaurationer
For Sanatorier

Glasvarer i Serviser og enkelte Dele.

Bordserviser & Vaskeserviser

samt alle brugelige Gjenstande i Stentøi og Flint.

IldfasteFormer og **Kogekar.**

Tallerkener fra 13 Øre

Porselæns Kaffestel, Kaffekander & Kaffekoppe
decorerede fra ***23 Øre*** pr. Par.

En Del IIda Porl. Tallerkener sælges for 15, 16 & 20 Øre.

Hængelamper, Bordlamper, Maaneskinslamper & Lygter.

Billige faste Priser.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

Stockholms Punsch!

J. L. Lundberg & Co.s

Calorie-Punsch

sælges i de fleste Brændevinsudsalg
à K. 1.50 pr. ½ Literflasker med Flaske.
General Depôt for Norge hos

Axel Smith — forhen B. Thunes — Vinhandel

Christiania.

Q & Co. Godtkjøb.

Fra 1ste Marts udlægges en Del Kjoletøier, Agramaner og Pyntefløiel, der sælges langt under almindelig Pris.

Heluldne 1 Mtr. brede Tøier

Oprindelig Pris Kr. **2.00 — 2.50 — 3.00 — 3.50 — 4.00,**
sælges for „ **1.00 — 1.30 — 1.50 — 1.75 — 2.00.**

Agramaner, Uld, 8 Cm. brede 0.50.
Agramaner, Silke, 6 „ „ 0.60.

Otto Robsahm & Co.

Stop!

Alfa, Bomuld, **Dun,** Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry, Krølhaar,** Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo, Tang, Træuld, Vat,** i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen,** Grændsen ved Torvet. Kristiania

F. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

tænkte Sir Joseph med et dybt Suk, medens han gik op og ned paa Terassen foran den store Stenbygning i Ellerslie, „det vilde være tungt for hende at føle sig tilsidesat."

Han sukkede atter dybt, thi endnu havde ingen Beiler til Marie Arnolds Haand vist sig i denne afsides Egn, og han begyndte at ængste sig for, at der heller Ingen var at finde. Pigen var Katholik — deri laa en Hindring, men den forhindrede ikke, at en ung protestantisk Præst, der var vis paa, at Sir Joseph vilde give Marie en vakker Medgift, havde ytret Ønske om at faa hende til Hustru. Han kunde kanske redde en Brand ud af Ilden og vinde hende for den reformerte Kirke. Dette Ægteskab vilde i alle Dele være heldigt, thi den unge Mand, skjønt fattig, var af god Familie, men Marie likte ikke Præsten og vilde ikke høre Tale om at gifte sig med ham.

„Jeg vil aldrig gifte mig," erklærede hun for Sir Joseph, „jeg vil altid være Sibyls Veninde og hjælpe hende."

„Ja, min Kjære, det er godt nok, saa længe Sibyl er her, men, naar hun reiser til London for at tage Del i Selskabslivet der, kan du jo ikke være med hende."

„Lad mig være hendes Kammerpige og vente paa hende, til hun kommer hjem om Natten, saa faar jeg høre alt om hendes Liv og Fornøielser."

„Nei, Marie, du skal ikke være nogen Tjener — du maa aldrig tænke dig i den Stilling. Jeg ønsker

at se dig godt gift, før Sibyl bliver gift. Du har da vel været forelsket, tænker jeg?"

„Nei aldrig i mit Liv!" sagde Marie med Eftertryk, „jeg har forsøgt at forlibe mig i Præsten — ikke denne, De mener — men den høie, vakre Mand, som var her før ham, hvis Sympathie for vor Kirke rørte mit Hjerte, og jeg har prøvet paa at synes om Doktorens unge Assistent, men jeg tror ikke, der findes Kjærlighed i min Natur. Jeg elsker Sibyl og Dem, og mere Kjærlighed er jeg ikke istand til at føle."

„Vi faar se. Planter, der er sene til at blomstre, pleier gjerne at bære smukke Blomster," sagde Sir Joseph og klappede hende paa Skulderen, medens han gik ved hendes Side. Trods sine syvti Aar var han endnu en kraftig, arbeidsom Mand.

Han holdt meget af Marie og vilde gjerne have hende hos sig, naar han og hans Datter sad sammen om Aftenen. Hun sang sine smukke franske Sange, fulde af Kjærlighed og Romantik, Sange, der aldrig berørte noget om Livets Alvor eller pegte hen paa Alderdom og Død. Dette Foraar var Sir Joseph en kort Tid alene paa Ellerslie og Marie var den eneste der holdt ham med Selskab; dette bragte dem nærmere sammen end før. Aldrig før havde han været hjemme og savnet sin unge Datter, der kunde ride ud med ham, spille Billiard med ham og synge for ham om Aftenen. Naar Sibyl var tilstede, traadte Marie i Baggrunden, men hun var nu efter Doctorens Raad reist til Hastings. Store Forbedringer i Gruberne og flere Byg-

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A.P.FOSS PATENT
Jernskabe
A.P.Foss
anerkjendte
som bedste
sikreste mod
Ildebrand og
Indbrud.
A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII
Gade 11.

Nr. 29. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 8de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 92		**Kr. 148,000,000**
Grundfond	„	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr.	1,320,000
Reservefond	„	921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr.	8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) .	„	900,000
Reservefonds	„	782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 92		**29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Brand-&Liffors̈äkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 II (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

„Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 31te Marts* *Kr.* ***0.40,***
„ — - *1ste Marts til 30te Juni* - ***1.50,***
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*

Abonner strax paa "Eidsvold"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin betydelige Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.

Averter i "Eidsvold"

Kvægavlen

vil, i alfald saa længe indtil Industrien har naaet en Udvikling mangedobbelt mod den nuværende, forblive vort Lands vigtigste Næringsvei og Rigdomskilde. Selv naar den maaske engang i Tiden bliver overfløiet af Fabriksdriften, vil den være den Næringsvei, som Landet maa falde tilbage paa som sin sikreste Tilflugt, dersom ydre Forhold hindrer det i at tilbytte sig de manglende Levnetsmidler fra andre Lande. Husdyravlen maa skaffe os det meste af den Mad, Landet selv kan producere.

Det er maaske ikke almindelig bekjendt, at Norge kun mangler lidet i at kunne brødføde sig selv. Der indføres rigtignok aarlig for mellem 30 og 50 Millioner Kroner i Kornvarer, i 1892 for 37 Millioner. Hertil kommer saa for 12½ Million Kroner i „Madvarer af Dyr" — **Kjød, Flesk, Smør o. s. v.** — for 1 Million Kroner i levende Dyr, der tjener til Menneskeføde, og for 2¾ Million Kroner i Frugter og Haveprodukter, i alt, naar man bortser fra "Kolonialvarerne", for 53 Millioner Kroner i Levnetsmidler. Men der udførtes for omtrent 47 Millioner i Levnetsmidler, saa at Forskjellen mellem Indførsel og Udførsel var ikkun 6 Millioner*). Af Udførselen var imidlertid henved 43 Millioner Kroner i Fiskevarer, og da i Ufredstid Udbyttet af Fiskerierne maa blive betydelig indskrænket, kan en Stansning af Kornindførselen ikke erstattes ved at Fisken bliver i Landet. Det er Kvægavlen, som her maa være vor Tilflugt, og den kan blive det. Derpaa tyder mange Tegn.

En stærk Udvikling af vor Husdyravl vil kunne have det betydningsfulde Resultat, at Norge ikke som nu og som før i Tiden vil kunne „udhungres" af en Fiende, der er overmægtig paa Havet.

Med Hensyn til Hornkvæget kan Norge for Tiden deles i tre forskjellige Omraader. Et af disse Omraader er neppe skikket for nogen større Udvikling af det egentlige Kvæghold, nemlig de Bygder ude ved Havskjærene, hvis dyrkbare Mark er indskrænket af Fjeldknauser og Svaberg. Der vil Melkekoen vistnok kunne spille sin særegne vigtige Rolle, men neppe bliver Fundamentet for en økonomisk Organisation af den Betydning, som paa de tvende andre Omraader.

Det ene af disse omfatter alle Lavlandsbygder i det Søndenfjeldske og Trondhjemske, særlig Egnene paa begge Sider af Kristianiafjorden og Mjøstrakterne samt Bygderne rundt det indre af Trondhjemsfjorden. Disse Egne vil kunne hævede en Stilling ved Siden af Europas Slettelande specielt Danmark og Sverige, med Hensyn til Bedriftens Art og Ordning.

Det er ingenlunde her vor Mening at indlade os paa, hvordan Kvægavlen skal drives rationelt. Vi vil kun pege paa, hvilke Fremtidsmuligheder der ligger i den, mod hvilket Maal den kan stævne, dersom vi holder den Kurs, vi allerede er slaaet ind paa i de Mønsterbygder, som hist og her findes i den med Hensyn til Landbruget høist udviklede Del af Landet.

Det har allerede i betydelige Strøg vist sig, at Kvægavlen, drevet i samme Stil som i Danmark og Sverige, med en udviklet Meieribedrift ved sin Side, kan blive en fordelagtig Næringsvei, der har Udsigt til at kunne ikke blot konkurrere med og lidt efter tidt fortrænge de fremmede Produkter fra eget Marked, men ogsaa udføre de hjemlige Produkter til Udlandet med Gevinst. Vi er nu i en Overgangstilstand, hvori de fremmede Varer, der hidtil har hævedet sin Overlegenhed paa de norske Torve, har begyndt at føle Grunden vakle under sine Fødder, og der er mange Betingelser tilstede for at den Strømvending, der allerede synes at være indtraadt med Hensyn til Smørproduktionen, skal indtræde ogsaa for andre Landmandsprodukters Vedkommende, f. Ex. for Kjød. Det norske Kvæg er en sund og kraftig Race, der kun trænger en rationel Behandling, der kan udvikle det i Størrelse efter Gudbrandsdalsheftens Forbillede, der i Løbet af hundrede Aar, med Bibehold af sine gode Egenskaber, er voxet fra kun lidet mere end en Fjordhests Størrelse til Dimensioner, der snart stiller den paa Siden med de sædvanlige udenlandske Heste Vort kuperede Terræn, de skogbegroede Aaser og Bakker i vort Lavland, vor sunde Luft og fremfor alt vor næsten overalt rigelige Tilgang af godt Drikkevand er, dersom Stellet paa Gaardene er fornuftigt og rensligt, og Fjøsene hensigtsmæssigt indrettede, skikket til at frembringe og vedligeholde en Kvægbestand, der gjennemsnitlig vil være de fremmede Lande overlegen i Sundhed (særlig Frihed for Tuberkulose) og i Ydelsesevne i Forhold til hvad den forbruger. Landets nordlige Beliggenhed giver Foderet en Saftighed og et Aroma, der savnes længere mod Syd og har en fordelagtig Indflydelse paa Kjødet og Melken og paa alle de deraf tilberedte Produkter. I vort friske Vand har vi en Fordel over de fleste andre Lande baade, hvor det gjælder Kvægets Fodring og hvor det gjælder Tilvirkningen af dets Produkter specielt gjennem Meierier og Ysterier.

Kan Meieribedriften andensteds blive af en fremragende Betydning, saa maa den ogsaa kunne blive det her i Landet. I Danmark har man, under mindre gunstige Forhold med Hensyn til Vandforsyning og Kvægets Sundhed kunnet drive den op til et overordentlig høit Standpunkt. Det er her ikke Gaardenes Størrelse, det kommer an paa. De saakaldte Fælles- eller Andelsmeierier vil kunne drage ind i sin Virkekreds baade de største og de mindste Gaarde. Mangelen paa en gjennemført „Deling" af Arbeidet har hidtil i høi Grad hemmet Udviklingen. Men der er adskillige Distrikter her i Landet allerede nu, som vil kunne lære andre, hvorledes de bedst skal kunne bære sig ad med at fordele Arbeidet mellem Gaardene og de Meierier eller andere Indretninger, der paatager sig at give Gaardenes Produkter den for Salg paa Markedet nødvendige Skikkelse. Mange Steder er det daarlige Samferdselsmidler, der hemmer, andre Steder Mangelen paa den Smule Kapital, der behøves, for at et lidet Gaardsbrug skal kunne gaa over fra et gammeldags og mindre rensligt Stel til den Driftsmaade, der er nødvendig, for at de skal kunne træde i Forbindelse med Meierier og andre Mellemmænd. Men alt peger i Retning af at Vanskelighederne lidt efter lidt vil overvindes, og at det norske Meierismør snart vil kunne hævde sig en Stilling ved Siden af det danske paa Verdensmarkedet, for maaske i Tidens Løb, paa Grund af de ovenfor nævnte Fordele, at kunne overgaa det i Anseelse for Finhed og Aroma.

Det andet Omraade, som har Fremtiden for sig, er vore Fjeldbygder med de tilstødende Sætervidder, baade paa Østlandet, Vestlandet og det Nordenfjeldske.

Fjeldbygderne, som nu lidt efter lidt, fra at have været affidesliggende og vanskelig tilgjængelige, bliver draget ind i vort Samfærdselsvæsen og Jernbanenet, er bestemt til at spille en særegen og betydningsfuld Rolle ved Udviklingen af vor Kvægavl og dens Produkter.

Vi har i en tidligere Artikel om Sætervidderne antydet, i hvilken Retning denne deres Rolle kan komme til at gaa, og vi skal ikke gjentage vor Paavisning heraf. Vore Lavlandsbygder staar ligeoverfor de fremmede Slettelande som Høilandsbygder med en kraftigere og sundere Kvægrace og med Betingelser for Tilvirkning af friskere, mere velsmagende Produkter. Vore Fjeldbygder med deres Sætervidder, eller rettere disse Sætervidder selv, som engang i Tiden vil blive indlemmet i Landets beboede Strøg, vil atter paa sin Side kunne komme til at staa i samme Forhold til vore Lavlandsbygder, som disse kan komme til at staa til de danske, tyske, hollandske, franske og engelske Slettebygder. Sætersmøret, tilvirket i rationelt indrettede Fællesmeierier paa Vidderne, kan komme til at blive den fineste og kostbareste af de fortrinlige norske Smørsorter.

Vort Hornkvæg maa selv under Forudsætning af en betydelig forøget Folkemængde kunne yde os ikke alene tilstrækkeligt Kjød, Smør og Ost til eget Brug, men ogsaa store Mængder til Udførsel. Kvægbestanden behøver ikke engang at forøges; naar hver eneste Oxe eller Ko gjennemsnitlig giver 50 Procent mere Kjød end nu, og naar hver Ko gjennemsnitlig yder dobbelt saa meget Melk — hvilket vil blive Tilfældet, naar det Stel, der følges i vore mest fremskredne Bygder, efterlignes over hele Landet, — da vil Produktionen blive tilstrækkelig ikke blot til at fortrænge al Indførsel af fremmede Varer — Ostesorter, der indføres for Smagens Skyld selvfølgelig undtagne — men ogsaa til at indbringe Landet mange Millioner Kroner paa det udenlandske Marked.

Hvad vi her har sagt, har sin Støtte i Kjendsgjerninger, som Statistiken lægger frem for os. Saa nylig som i 1888 indførtes der for næsten 4 Millioner Kroner i Smør, medens Indførselen heraf i 1892 var sunket til kun lidt over 2 Millioner. Samtidig steg Udførselen af Smør fra 1,800,000 Kroner i 1889 til 3,200,000 Kroner i 1892; med andre Ord, vi udfører Smør til større Værdi end vi indfører. Rigtignok var den overveiende Del af Udførselen "Margarinsmør", men dette er ogsaa "Madvarer af Dyr", og forøvrigt er det Pengeværdien, som det-væsentlig kommer an paa. Faktum er, at Norge fra et smørindførende Land er blevet til et smørudførende, og at vi kun staar ved Begyndelsen af Udviklingen.

Indførselen af Kjød og Flesk har holdt sig paa omtrent samme Standpunkt i længere Tid, og Værdien har varieret mellem 5 og 7¾ Million Kroner, et ubetydeligt Beløb i Forhold til Kornindførselen. Desuden indskrænkes Kjød- og Fleskeindførselen yderligere derved, at vi udfører for mellem 1 og 2 Millioner Kroner aarlig. En Nettoindførsel af mellem 4 og 6 Millioner er ringe i Forhold til det samlede Forbrug, vistnok knapt 5 pCt. af dette, og vil med en ringe Forøgelse i den indenlandske Produktion kunne rent forsvinde. Alene det amerikanske Flesk, der udgjør Hovedbestandelen af Indførselen, vil i Længde kunne hævde sin Stilling, men vil kunne mere end opveies af den forøgede Udførsel af Kjød og levende Kreaturer.

Bedrøveligt er det, at der indføres Æg for flere hundrede tusinde Kroner, i 1892 for Kr. 660,800, medens vi med Lethed vilde kunne producere Æg til Udførsel. Høist lovende er det paa den anden Side, at der i 1892 blev udført kondenseret og steriliseret Melk for næsten 2½ Million Kroner.

Disse Tal viser, at om Kvægavlen ikke netop vil kunne gjøre Norge til et Land, der „flyder af Melk og Honning", saa vil den i al Fald kunne fritage os for Sorg og Bekymringer i Madveien og sikre os den solide Velstand, der ligger i et vel forsynet Stabur.

I næste Artikel vil vi kaste et Blik paa de af Hornkvægalven afhængige Næringsveie. Den vigtige Faareavl, og hvad dertil hører, maa have sit eget Kapitel.

*) Muligens er endog Udførselens Værdi lige saa stor som Indførselens. Den sidste værdsættes nemlig altid i Statistiken høiere end den første, og de fremmede Lande, der indfører norske Varer beregner disse til høiere Beløb, end den norske Statistik gjør.

Monopolkomiteens Indstilling.

Som bekjendt er der indhentet Erklæringer fra samtlige Kommunebestyrelser baade i By og paa Land og fra Amtsformandskaberne, Amtmændene, Sorenskriverne, Fogderne og Magistraterne i Byerne angaaende Monopolkomiteens Indstilling. Disse Erklæringer har jeg nu havt Anledning til at gjennemgaa skriver S. Aarrestad i „Menneskev.", og det har herunder vist sig, at det store Flertal af disse gaar bestemt og klart i den Retning, som vi Afholdsfolk ønsker. Det er, som vi ved, især 3 Punkter, hvorom Afholdsmændenes Krav har samlet sig, nemlig

1. Samlagsmonopol, d. v. s. at al Brændevinshandel skal inddrages under Samlagene,
2. at Kommunerne ikke skal være finantsielt interesserede i Brændevinshandelen, og at derfor Udbyttet af Samlagsvirksomheden bør gaa til Statskassen,
3. at Befolkningen i Samlagskommunen bør gives Anledning til ved almindelig Afstemning at afgjøre, om Salg og Udskjænkning af Brændevin, altsaa Samlag, skal være tilladt eller ei.

De indkomne Erklæringer viser nu, at af 503 Herredsstyrelser (paa Landet) har ikke mindre end 346 bestemt udtalt sig for, at al Brændevinshandel inddrages under Samlagene, af 59 Byer har 15, af 59 Magistrater ligeledes 16, af 56 Fogder 14 og af 18 Amtmænd 3 udtalt sig for Samlagsmonopol. Og — hvad der er det vigtigste — af 20 Amtsformandskaber har 14 udtalt sig for Samlags-Monopol.

Af Herredsstyrelserne paa Landet har kun forholdsvis faa udtalt sig imod Samlagsmonopol. De fleste af dem, som ikke er med blandt de 346, der har udtalt sig for, har intet udtalt, altsaa hverken for eller imod. Derimod har Byernes baade Kommunestyrelser og Magistrater — naar de undtages, som ovenfor er nævnt — allesammen, tror jeg, udtalt sig imod Monopol, Det samme er ogsaa i Regelen Tilfældet med de øvrige Embedsmænd, som ikke har udtalt sig for.

For at Størsteparten af Samlagsoverskuddet skal gaa i Statskassen har 282 Herreder, 11 Amtsformandskaber, 1 Amtmand, 7 Fogder og 3 Magistrater udtalt sig. Desuden 2 Byer.

For Afstemning har 236 Herreder, 10 Amtsformandskaber, 8 Fogder, 2 Amtmænd, 4 Byer og 2 Magistrater udtalt sig. Kun faa har udtalt sig imod.

Ikke mindre end 163 Herredsstyrelser og 6 Amtsformandskaber har udtalt sig for Afstemning efter mit Forslag, d. v. s. at alle over 25 Aar gamle Mænd og Kvinder skal have Stemmeret ved disse Afstemninger.

Mindst har Tilslutningen til mit Forslag været i Finmarkens, Tromsø Akershus og Oplandsamterne (Hedemarkens og Kristians Amt). I disse to sidstnævnte Amter er Brænderiinteresserne stærkest. Akershus ligger for nær Kristiania, og i Tromsø og Finmarkens Amter er Afholdssagen ikke endnu trængt saaledes igjennem som i de øvrige Dele af Landet. I Finmarkens Amt har kun 5 Herreder sluttet sig til Tanken om Samlagsmonopol. De 2 øvrige Punkter i Afholdsmændenes Program, Afstemningstanken og Overskuddets Inddragen i Statskassen, har ikke faaet Tilslutning fra noget Hold i Finmarkens Amt. Amtsformandskabet har udtalt sig for Samlagsmonopol.

I Romsdals Amt, Bratsbergs Amt, begge Trondhjems og Bergenshusamterne, Stavanger Amt, Lister og Mandals Amt og Nedenæs Amt har Tilslutningen fra landets Herredsstyrelser været omtrent enstemmig.

Tager man Hensyn til samtlige Erklæringer, saa staar Bratsbergs Amt først paa Listen. Der har Amtmanden Amtsformandskabet 2 (af 6) Byer, 3 (af 4) Magistrater, 2 (af 3) Fogder og 19 (af 25) Herreder udtalt sig for Samlagsmonopol. Og for at Størsteparten af Overskuddet gaar til Statskassen: 21 Herreder, Amtsformandskabet, Amtmanden, 2 Fogder og 1 Magistrat. Følgende Amtsformandskaber har sluttet sig til Hovedtankerne i mit Votum: Romsdals (enst.) Nordre Bergenhus, Søndre Bergenhus, Stavanger, Lister og Mandals, Nedenæs, Jarlsberg, Buskerud (enst.), Søndre Trondhjem, Bratsberg og Nordlands, hvorved dog er at mærke, at de to sidstnævnte ikke har udtalt sig for Afstemning. Nordre Trondhjems Amt har udtalt sig for Afstemning, men ikke for de 2 andre Punkter. Amtmændene i Tromsø og Søndre Bergenhus har udtalt sig for Afstemning, ligesaa Fogderne i Orkendalen, Fosen, Romsdal, Sondhordland, Nedre Telemarken, Øvre Telemarken, Sætersdalen, Nordre Osterdalen.

Den høiere Politik

eller som den temmelig nærbødigt kaldes, "Rabalderpolitiken", har nu faaet hvile i længere Tid, men vil formentlig blive gjenoptaget idag eller en af de nærmeste Dage.

Under Jernbanedebatten har Repræsentanterne og Regjeringen hygget sig saa godt sammen, at der nødvendigvis maa gaa nogen Tid hen, inden de førstnævnte kan stive sig op til den for en Trontaledebat nødvendige Brede og Forbitrelse. Desuden har de faldne Jernbanebeslutninger havt en saa "mættende" Indflydelse paa et stort Antal af Storthingets Medlemmer, at det har været vanskeligt at opdrive tilstrækkelig Opmærksomhed og Interesse for Konsulatsagen og hvad dertil hører.

Der er vist ogsaa mange, selv blandt det radikale Venstre, som helst ønsker at bruge Resten af Sessionen til praktisk Arbeide og synes at den politiske Strid nu, siden den allerede er appeleret til Folket, kan udskydes til Valgfelttoget begynder. Efter at der ved Storthingets og Regjeringens fælles Virksomhed og Samarbeide er blevet fattet Jernbanebeslutninger af den mest indgribende Betydning for Landets Fremtid, og efter at Storthingssessionen i 1894 derved har sat sig et varigt og berømmeligt Minde, vil det tage sig nok saa flaut ud, at Resten af Sessionen skal ofres til et smaaligt og unyttigt Kjævl om Sager, der dog kun kan afgjøres af "Folket i Valg".

En Landmandsforening er stiftet i Slemdal. Dens Maal er ved Foredrag og Samtaler at virke til Fremme af Landbruget og dets Binæringer og i enhver Henseende at befordre Bygdens Vel, samt at yde gjensidig økonomisk Støtte, hvor saadan maatte paakræves.

Skogeierforeninger. En Indsender i „Bratsb. Amtst." opfordrer til Dannelse af Skogeierforeninger hurtigst muligt i hvert Herred i Bratsbergs Amt.

I Gjerpens Herredsstyres Møde besluttede ifig. „Bratsb. Amtsst." man bl. a. at optage et rentefrit Laan i Gjerpens Sparebank paa Kr. 10,000. Der er nemlig et saa stort Underskud i Kommunekassen, væsentlig paa Grund af Overskridelser paa Vei- og Fattigbudgettet.

Herredet skylder desuden Kr. 6400 i Amtsskat og har tidligere af Gjerpens Sparebank laant ca. 24,000 Kr., hvoraf 5000 Kr. forrentes.

Centrum i Kristians Amt.

I Søndre Aurdal er der dannet en Centrumsforening med ca. 80 Stemmeberettigede.

Domt Vexelfalskner.

Trondhjem $^{6}/_{3}$ 94. (H. O. T.-B.)

Den første af de for Vexelfalskneri arresterede Handelsmænd, John Røst, er idømt 3 Aar 6 Maaneders Strafarbeide uden Afkortning for Varetægt.

Afskedsansøgning.

Stavanger $^{6}/_{3}$ 94 (H. O. T.-B.)

Det forlyder med Sikkerhed at Provst Sagen, Sognepræst til Hetland, indgiver Ansøgning om Afsked fra anstundende Høst.

Som midlertidig Medhjælp i Embedets Bestyrelse beskikker Biskopen en Stiftskapellan fra Midten af næste Maaned.

Centrum.

Politiske Foredrag.

Hr. Frits Hansen har siden vor sidste Meddelelse om hans Tourne holdt et Foredrag i Aamot, tre i Elverum (nemlig i Leiret, Hernes og Heradsbygden) et i Løiten, et i Stange, et i Østre Toten og to i Vestre Toten.

Overalt har der været godt Hus, fra ca. 70 til 130 Tilhørere ved hvert Møde.

I alle disse Bygder er der enten allerede stiftet—eller der er under Dannelse Centrumsforeninger eller moderate Foreninger.

Det viser sig mer og mer, at fornemlig Forslaget om almindelig kommunal Stemmeret virker afskrækkende paa Opbygderne.

At holde sit Legeme rent er en nødvendig Betingelse for enhver, som vil være frisk og sund.

Dommen over Redaktør Retvedt i den Injuriesag, som D'Herrer Brugseier Mørch, Ingenior Westad og Bergmester Otterbech havde anlagt mod ham, er efter Forlydende af den domfældte apelleret til Lagmandsretten.

Nedbrændte Udhuse.

Lillesand $^{6}/_{3}$ 94. (H. O. T.-B.)

Udhusbygninger paa Gaarden Mogleftu ved Lillesand nedbrændte inat. Den store Hovedbygning reddedes heldigvis ved at Vinden stod fra.

Til
Moderate i Bø.

Da der rundt om i Telemarken stiftes moderate Foreninger, saa synes jeg, at vi ogsaa her burde gjøre noget for at faa istand en saadan. Det er nemlig paa Tide nu at faa samle de Moderate og Konservative, da vi alt er inde i Valgaaret.

Derfor: Kunde ikke D'herr. i Bø, som er Medlemmer af Bestyrelsen for Centrumsforeningen i Bratsbergs Amt, sammenkalde et Møde og bekjendtgjøre det i en Tid i forveien; jeg tror sikkert det vilde faa god Tilslutning.

Bø, 2—3—94.

En Moderat.

Anarkister arrefteres daglig i Paris. I Unggarn skal en Handskemager fra Kristiania være arresteret, fordi han tilkjendegav sig som Anarkist.

Borgermiddag holdtes ifig. Ohmetelegram Tirsdag Aften i Stavanger i Anledning af Beslutningen om Egersund—Flekkefjordbanen. 70—80 deltog.

I Romedal holdtes Søndag Eftermiddag politisk Folkemøde. Gaardbr. Karl Aas holdt Foredrag. Ca 200 tilstede.

I Aure (Romsdals Amt) talte Benj. Vogt Mandag for over 300 Tilhørere. Efterpaa kort Diskussion, hvorunder de radikale Opponenter gjendreves af Vogt og fhv. Storthingsm. J. Løvo.

Hyrdefløiten og Krigstrompeten.

Der er Udtalelser fra det radikale Partis fremskudte Mænd og Blade, som det i denne Tid, da Hyrdefløiten bruges saa flittig og da Partiet har fundet det nødvendigt eller hensigtsmæssigt at forsikre om sin Forfatningstroskab og Unionsvenlighed, er godt undertiden at minde om, ja at gjentage oftere, fkr. „Vestlp".

Det radikale Trondhjemsblad „Dagsposten" skrev i Februar 1892: „Selv om det ikke er sikkert, at Unionen kan bevares (ved Indførelsen af to Udenrigsministre), vi vil dog hensynsløst gjennemføre vort Program. Vor Udenrigsminister skal vi have, det faar briste eller bære."

„Dagbladet", det Steenske Ministeriums Hovegorgan, skrev den 27de Juli 1892: „Lad os derfor, naar vi nu gaar ud af denne Krise, begynde at rense vort Sind og vor Tunge fra al unionsvenlig Løgn."

Storthingspræsident Ullmanns Organ „Varden" skrev omtrent paa samme Tid: „Var det ikke bedst at blive kvit baade Unionen og Kongedømmet jo før jo heller?

Digteren Bjørnson skriver til forskjellige Tider i 1892 og 1893: „Norges Venstremænd er naturligvis Republikanere. Navnlig mener de, at Norge var bedre stillet uden baade Union og Kongedomme." „Unionen maa løses i hvert Menneskes Sind." „Hvor og naar jeg taler om Unionen, vil jeg løse den i Menneskenes Sind." Sivert Nielsen og alt Forfatningshykleri og „Gud bevare Unionen" — „jeg elsker Unionen", det maa dø ud Mand for Mand og Ord for Ord, før her blir et virkeligt Venstreparti i Norge."

At Hr. Nielsen desuagtet i Bodø og andensteds forsikrer om sin og Venstrepartiets Unionsvenlighed og Forfatningstroskab, kan jo med disse Hr. Bjørnsons Ord for Øie ikke undre nogen. Uheldigt for Hr. Nielsens Bodøerklæring udtalte Hr. Ullmann samme Dag paa Stokke, at han var Republikaner, og at vi skulde blive baade Unionen og Kongedømmet kvit.

Folket vil forstaa, hvad der er det radikale Partis Lederes Mening, Hensigt og Planer, og det vil i Længden ikke lade sig narre af de Hyrdetoner, som nu istemmes af saa mange Radikale, eller af det nu saa ofte hørte Unionshykleri.

Centrum i Hedemarken.

I Nordre Odalen stiftedes den 25de Febr. en Centrumsforening for Bygden. Foreningen tæller allerede ca. 100 Medlemmer, saagodtsom alle Stemmeberettigede.

Til midlertidig Bestyrelse valgtes: Lars Kjølstad (Formand) H. F. O. Haug, Peder Holth, Lars Helgedagsrud, Hans Sognes, Hans Fjeld, O. Edv. Haug, O. Knudsen. O. Rynning, Arne Løfsgaard.

Foreningen har gode Udsigter. Flere tidligere Venstremænd har indmeldt sig i Foreningen, da de ikke længere kan være med paa Venstrepartiets hidsige Politik over for Sverige og dets voldsomme Udvidelse af Stemmeretten. En stor Del af Høire er ogsaa gaaet over til Centrumsforeningen.

Kjøbt sine egne Liner. En Dag kom der — fortæller „Aalesunds H. & S. T." — en Tyv ind i en af Byens Butiker og frembød 100 Angler Liner tilsalgs.

Ja, en tilstedeværende Fisker bød 1 Kr. og fik Tilslaget, men da han skulde se nærmere paa Linerne, fik han se, at det var hans egne.

Da blev der anden Dans, Politiet blev hentet og den dristige, men uheldige Tyv blev bragt paa Raadstuen.

5 Alen Sne ligger der nu i Indre Sondmøre f. Ex. i Valdalen og Sunelven. Herude ved Kysten er det ganske bart, skriver „Aalesj. H. & S. T."

Den største Kulde, man hidtil har iagttaget, findes i Verchojansk i Sibirien, hvor Thermometret har vist 68°C. Den høieste med Sikkerhed maalte Varmegrad er + 57,5 C. i det Indre af Arabien.

Nyt pædagogisk Tidsskrift.

kort Tid udkommer paa Hjalmar Biglers Forlag „Pædagogisk Tidsskrift", redigeret af Lærer P. Jensen, med Assistance af anseede Skolemænd, hvoraf særlig nævnes Skoleinspektør Larsen i Drammen, Overlærer J. Nicolaisen i Christiania, Seminarielærer P. Deinboll i Stord, Amtsskolebestyrer P. Dybdahl, Lærer Haakonsen-Hansen i Trondhjem, Kirkesanger O. Dirik i østre Aker, Overlærer J. Dyring ved Asker Seminar, Overlærerne Ellefsen og Raabe i Christiania. Prisen for Tidsskriftet, der udkommer en Gang maanedlig, blir 2,40 pr. Aar.

Hr. Bjørnstjerne Bjørnson har i den senere Tid fra Rom tilstillet de radikale Blade en Række meget personlige Angreb paa de forenede Rigers Gesandt ved det italienske Hof, Hr. Bildt, og i Forbindelse dermed paa Hans Majestæt Kongen. Idet han fortæller, at Hr. Bildt er ganske uskikket for sin Post og dertil ilde sindet mod Nordmænd, siger han, at naar nogen svensk født Gesandt udmærker sig ved saadanne Egenskaber og man spørger om Grunden til at han alligevel har faaet Posten, da er Svaret ufravigelig: han er Kongens Ven. Med Hensyn til Gesandten i Rom anker han særlig over, at han ikke officielt, men saa at sige „ad Kjøkkentrappen" skal have søgt at hindre at St. Olafs Billede blev opstillet i en katholsk Kirke. Det skulde være Skinsyge paa den svenske Helgeninde St. Birgittas Vegne. Videre anker han over at man ikke i Gesandtskabet kan faa Adgangstegn til Roms Samlinger. I Forbindelse dermed fortæller han saa en Historie om, at den nuværende Udenrigsminister Grev Lewenhaupt som Gesandt i Paris, da man tilbød ham en norsk Attaché, telegraferede til Stockholm: „Ingen Nordmand her."

Med Hensyn til det første Ankepunkt, har et svensk Blad allerede oplyst, at det er umuligt, at Hr. Bildt kan have gjort noget saadant, da St. Birgittas Billede allerede for mange Aar siden er opstillet i en af Roms Kirker. Med Hensyn til det andet oplyser en Reisende, at Adgangstegn til Samlingerne faaes hos enhver Hotelportier i Rom. Anekdoten om Grev Lewenhaupt bør nok stilles i Klasse med alt det øvrige. Det er aabenbart, at Digteren, der af en eller anden Grund er blevet personlig fornærmet paa Hr. Bildt, har givet saadanne Morsomheder, som Folk muntrer hinanden med i et godt Lag for at bringe Tiden til at gaa, Udseende af at være „Gudsens Sandhed". Her i Norge ved man fra før, at naar den store Digter kommer i „Sladderhjørnet" — og det gjør han ufravigelig naar han er fornærmet — da bliver han værre end mangen gammel Kjærring.

Norges Aarbøger bør ikke kunne berette, at Foreningen mellem de to skandinaviske Riger er blevet opløst, fordi en af Norges berømte Digtere har givet sin personlige Ærgrelse Luft ved at fortælle Sladderhistorier.

Centrum i Bratsberg.

Bratsbergs Amts Centrumsforening vil ifig. „Bratsb. Amtst". i en nær Fremtid lade afholde Foredrag og forsøge stiftet Lokalforeninger i flere af Telemarkens Hovedbygder.

Et Uhr og et godt Hjerte. Et almindeligt Lommeur slaar i Regelen 17,100 Slag paa en Dag, 6,241,500 Slag paa et Aar, — beregnet efter 365 Dage. Ved omhyggelig Behandling gaar et Lommeur undertiden rigtig i 100 Aar, og i dette Tilfælde vilde det slaa 624,150,000 Slag. Et Lommeur er — som vi alle ved — forfærdiget af haardt Metal og er jo i Virkeligheden en overordentlig findrig indrettet Maskine, som man nu imidlertid er blevet saa vant til, at man ikke længer lægger synderlig Merke til den.

Men der gives en anden Maskine, som er lavet af et langt blødere Stof og dog slaar — som Regel — 4200 Slag i Timen, 100,800 Slag paa en Dag. 36,792,000 Slag paa et Aar. Den kan, hvad dog yderst sjelden hænder — ogsaa vedblive at arbeide i 100 Aar, og i saa Fald slaar den 3,679,200,000 Slag. Man skulde jo tro, at denne Maskine, da den — som sagt — er forfærdiget af et meget blødt Materiale, hurtigere vilde blive udslidt end den anden — Uret —; men det er paa ingen Maade Tilfældet. Saalænge den er i Behold og normal — vel at merke — arbeider den med den mest minutiøse Akkuratesse.

Nu ja, vi kjender jo alle denne lille, underfulde Maskine.

Det er det menneskelige Hjerte.

Hr. Beju. Vogt holdt forleden Foredrag for ca. 1000 Tilhørere i Trondhjem og for omtrent samme Antal i Kristiansund.

Om et talrigt besøgt Møde i Gyland fortæller en Brevskriver til „Flekkefjordsp."

Et Medlem af den radikale Venstreforening havde tillyst et Møde paa Gaarden Rygh til Diskussion og Indskrivning i Venstreforeningen.

Antallet af de fremmødte var — 3 — tre eller rettere 2, thi den tredie var Manden i Huset.

Men i disse trange Tider kunde det nok være værdt at vinde ogsaa disse to, og alle det radikale Venstres Herligheder blev derfor lagt frem for dem. Hvorpaa de 2 opfordres til at være med og hævde gamle Norges Selvstændighed ved at tegne sig som Medlemmer af den radikale Venstreforening. Men det gik ikke. „Nu har vi hørt det radikale Venstre", sagde de, „lad os nu ogsaa faa høre de moderate" — og dermed strøg de.

A. Krupp i Essen har givet 10,000 Mark til de Efterladte efter dem, der omkom ved Maskinsprængningen paa „Brandenburg."

Kinesisk Forening. I Kina har der dannet sig en Forening, hvis Formaal er at modarbeide den herskende Mode: unaturlig Sammenpresning af Pigernes Fødder.

Fra Nordfjord skrives til os Glappen 1ste Marts. Inat Kl. 1.30 Min. hørtes Jordskjælv i Retning fra S. O. mod V. Det lød som et pludselig stærkt — dog noget fjernt Buldr, — senere som en afbrudt Kjøring. Lettere træsager hamret ganske stærk mod Væggen. Det hele varede omkring et halvt Minut. Veiret om Aftenen som almindelig, stærke Vindbyger med Slud. Inat mod sædvane meget stille. Udpaa Morgenen begyndte samme urolige Veir.

Det har været en ualmindelig stormfuld barsk Vinter, — ingen kan erindre en saadan. I 1859 skal have været en nogenlunde lignende hvorefter fulgte en bør Vaar. Juleaften fandtes i enkelte Haver her Tusindfryd, Forglemmigei og veludviklede Stedmodersblomster. Fra flere Gaarde var baade Kjør og Faar sluppet.

Ganske eget — istedetfor Juledag at kjøre til Kirke i prægtigt Føre med klingende Dombjælder — nu istedet Baarveir og Kreaturernes Bjælder.

Nytaarsdag oprandt med Klarveir og 14° Kulde, — efter nogle Dages Forløb pludselig Overgang til 6° Varme.

Alle Naturens Kræfter har været i Oprør. Heftige uophørlige Storme med Slud, Regn eller Hagl, meget ofte ledsaget af tildels stærke Tordenslag — dog oftest Lynild.

I Slutningen af Januar iagttoges ved 8te Tiden om Aftenen en Ildkugle, Øienvidner fortæller den var af en Talerkens Størrelse. — mange blev opskremt ved det stærke, blafrende Lys — hvorved Værelset klart oplystes. Det viste sig to Gange — kunne nærmest forklares som en blafrende Lampe, men meget stærkere.

Solskin har været en Sjeldenhed.

Siden August Maaned — en enkelt Godveirsdag — et Glimt nu og da.

Fiskeudsigterne ser alt andet end lovende ud.

Politiken — ja — den skal være ganske høirøstet derinde i Fjordene, giver sig Udslag i socialistiske Møder, Kristendom og Politik etc.

Det er vel ikke saa galt som det rumler til.

Bonden er sindig — vil nok indse — den „gyldne Middelvei er den bedste."

C. e.

Den tysk-russiske Handelstraktat indstilles af vedk. Komite med 14 mod 10 St. til Vedtagelse som af Regjeringet foreslaaet for et Tidsrum af 10 Aar.

Folkemøde i Molde.

Molde $^{1}/_{3}$ 94 (H. O. T. B.)

Benjamin Vogts to Timer lange Foredrag hersteds igaaraftes var besøgt af ca. 300 Tilhørere — Høire, Venstre og Damerne omtrent ligelig repræsenteret. Foredraget, der ogsaa af Venstre betegnes som smukt og veltalende fra Formens Side, slog godt an hos Partifæller og modtoges af disse med livligt Haandklap og Hurraraab. Der var ikke Adgang til Diskussion. Flere Tilreisende fra Aalesund og Landdistriktet deltog igaar i politisk Høiremøde, der afholdtes for lukkede Døre.

Naar Born faar noget fast i Halsen, befrier man dem allerbedst derfra ved at løfte dem op ved Armene, et Middel, der aldrig slaar feil.

Storthingets Venstreforening har de sidste to Aftener holdt Møde i Lagthingssalen om, hvorledes Partiet skal optræde paa den virksomste Maade under den forestaaende Debat om Trontalen. Møderne har begge Aftener varet et Par Timer.

Forfattere, der ønsker at være anonyme, maa dog navngive sig for Redaktion, ellers vil deres Artikle ikke blive optagne.

Hs. Maj. Kongen har skjænket Kr. 700 til de ved Ulykken paa det tyske Panserskib „Brandenburg" Omkomnes Efterladte.

Politiske Foredrag i Sandsvær. Lørdag Eftermiddag holder Redaktør Helgevold Foredrag i nedre og Søndag Eftermiddag i øvre Sandsvær.

Forlis—3 omkomne.

Christiansand $^{7}/_{3}$ 94 (H. O. T. B.)

Brig „Tre Gebrüder" Kaptein Kok Houwink af Harlingen paa Reise fra Hjemstedet til Christiansand i Ballast er igaarmorges i Storm og Tykke strandet paa en Holme nær Songvaar Fyr. Da Skibet stødtes, faldt Stormasten over paa Holmen og 5 Mand reddede sig iland. Skibet gled derpaa tilbage og sank strax. Kapteinen, Styrmanden og Kahytsgutten omkom. Styrmandens Lig er senere ilanddrevet.

Fra Holt pr Tvedestrand skrives til os:

Søndag Eftermiddag den 4de Marts havde Holt og Tvedestrands Centrumsforening en festlig Sammenkomst "paa Goderstad i Holt for Medlemmer og Partifæller. Der fremmødte ca. 40 og desuden som Gjest Formanden i Vegaardsheiens Centrumsforening. Formanden i indre Søndeled Centrumsforenig var ogsaa inviteret, men kom ikke antagelig paa Grund af Regnveiret.

Efterat Formanden havde ønsket Forsamlingen velkommen blev man beværtet med Kaffe og Hvedebrød, hvorefter der blev holdt Foredrag om Menneskets Forhold til det politiske og sociale Liv, om Stemmerets og Skattesagen og om Diplomat og Konsulatvæsen, ligesom Stemmeretsspørgsmaalet fremkaldte en meget gemytlig Diskussion.

Man skiltes ved Ottetiden i den bedste Stemning. Foreningen har nu vel 60 Medlemmer, hvoraf de 4 ikke har Stemmeret, men man venter i nær Fremtid at tælle 100.

Ved saadanne festlige Foreningsmøder lærer man hinanden at kjende og knyttes nærmere sammen som Partifæller, hvorhos bedre Forstaaelse af den politiske Sag ogsaa vækkes.

Z.

I Statsøkonomiske Forening holdt Professor Aschehoug et længere Foredrag om Kornpriserne. Han mente, at disse nu havde naaet sin laveste Grændse.

Vestfossens Meieri har i det forløbne Aar fra sine Leverandører modtaget 512,000 Liter nysilet Melk, 12,000 Liter mere end foregaaende Aar. Produkterne i det Hele er med et rundt Tal udbragt til 51,000 Kroner.

Meningsfæller baade i By og Bygd anmodes om velvillig snarest mulig at sende os Meddelelser, naar der i deres By eller Bygd hænder noget af Interesse.

Elektrisk Lys paa Lillehammer. Lillehammers Kommunestyre besluttede i sit sidste Møde at anskaffe elektrisk Belysning for Byen, saafremt dette kunde lade sig gjøre uden væsentlig øgede Udgifter. Selskab til Anskaffelse af den nødvendige Elektricitet har allerede nogen Tid været under Dannelse. Det disponerer nu over det halve af den fornødne Anlægskapital, medens man for det resterende Beløb søger sin Lid til Samlaget.

„Seirer Radikalerne ved kommende Valg, maa det føre enten til et ydmygende Tilbagetog fra deres nuværende Politik eller til Revolution".

Jakob Sverdrup.

Melkeregnskab — Stamtavle.

Paa Forlag Haffner & Hille er udkommet Schemaer for Melkeregnskab med Stamtavle, indrettede efter Skruebogssystemet, der fortjener Landmænds Opmærksomhed.

Einar W. Egeberg, der møder i Thinget efter Birch-Reichenwald, er af Valgkomiteen sat ind i Jernbanekomiteen.

Storthingsmand Storeng, der forleden hjempermiteredes paa Grund af et Hjerteonde, afgik ved Døden Tirsdag Aften i en Alder af 47 Aar. Han har repræsenteret Hedemarken i to Storthingsperioder. Var Sekretær i Odelsthinget og Budgetkomiteen.

Sten fra Himlen.

Et Meteor, 100,000 Tons tungt, falder i Nevada.

Jorden skjælver.

Under denne Overskrift læses i det norsk-amerikanske Blad „Skandinavien" for 7de Februar:

Kl. 10,20 om Aftenen den 1ste Februar saaes i det vestlige Nevada og det østlige California, et brilliant Meteor, som oplyste Himlen i flere Sekunder. Lysningen fulgtes at en dump Rullen ligesom ved et Jordskjælv. Man ved nu, at Meteoret slog ned 5 Mil fra en Jernbanestation, kaldet Candelaria og beliggende i Esmeralda County.

De, som der saa Meteoret, beskriver det som en umaadelig Ildmasse med en Hale som en Komet. Det for gjennem Luften som en Raket og fremkaldte en lignende Susen. I Candelaria blev Folk bange, da de pludselig fik Øie paa den store Ildkugle. Med et syntes den at briste oppe i Luften, og Lyset forsvandt. Da kom den underlige Rullen, og Jorden rystede. Det fortælles, at Huse bragtes til at vakle. Det var ikke et Jordskjælv, som man først troede, men Meteoret, som fremkaldte Rystelsen, da det faldt ned. Man gjætter paa, at det maa veie 100,000 Tons, siden det kunde bringe Jorden til at skjælve saaledes; men det er vistnok en Overdrivelse.

Fredag den 2den Februar gik nogle Mænd ud for at se efter Meteoret. Mod Aften fandt de afbrækkede Grene efter det overjordiske Sendebud. Salvieplanter var revet op med Roden, og der var Huller i Jorden. Endelig kom de til en svær Grop, som næsten var 100 Fod bred, og tversover laa den større Del af Meteoret. Det havde truffet en bar Knause af Sand og Sten. Nogle siger, at Jorden var varm omkring Hullet, og at det hindrede en nærmere Undersøgelse. Kulsorte Stykker af Meteoret fandtes i henved en Mils Omkreds. Flere hundrede Yards er bestøret dermed.

Det kgl. Extratog, der skal føre Kongen, Dronningen og Prins Eugen til Stockholm Thorsdag, afgaar herfra Kl. 6 Eftermiddag stopper 7 Minuter ved Lillestrøm og 7 Minuter ved Aarnæs og ankommer til Kongsvinger Kl. 8.50. Efter 8 Minuters Ophold her gaar Toget til Charlottenberg, hvor det ankommer Kl. 10 og videre til Stockholm.

Ministeriet Rosebery var efter de seneste Telegrammer igaar endnu ikke færdigdannet, da John Morley ikke havde villet ombytte Sekretærposten for Irland med Sekretærposten for Indien.

En „enorm Stigning" i Folkemængde skal Frankrige have havt i de senere Aar, ifølge de radikale Blade, der anfører dette som et Argument mod Grosserer Konows Paavisning af Skatternes store Stigning i det samme Land. Statistiken lærer os rigtignok, at Frankriges Folkemængde har været stillestaaende, og de franske Blade fortæller os, hvorledes dette Faktum har vakt megen Bekymring blandt de franske Fædrelandsvenner. Men vore radikale Blade ved nu saa meget bedre Besked om alting, end nogen af os andre.

En Episode fra den brasilianske Borgerkrig. En Tyskér, som vilde reise fra Rio de Janeiro til Porto Alegre, skildrer sine Oplevelser ombord i Dampskibet „Parahyba" paa følgende Maade:

Dampskibet, som havde ombord 70 Kahyts- og 100 Mellemdækspassagerer, seilede ikke under brasiliansk men under argentinsk Flag, da det var blevet kjøbt af den argentinske Konsul. Man paastod rigtignok, at det kun var et fingeret Salg for under det neutrale Flag at kunne indsmugle Krigsmateriel til Syden. Neppe havde „Parahyba" seilet ud fra Havnen i 10 Minuter, før det blev praiet af Insurgenternes Krigsskibe. Saavel fra „Tamandara" som fra „Jupiter" lød vedvarende Raab om at stoppe, og da „Parahyba" alligevel fortsatte Farten, blev der fra begge Skibe strax fyret med Revolverkanonerne. Kuglerne slog ned paa Dækket, som var opfyldt af Passagerer; tre dræbtes og flere saaredes. De tre dræbte var 2 Portugisere og en Spanier. Kapteinen og første Officer, der begge var Portugisere, viste en meget feig Opførsel, thi strax efter de første Skud forlod de skyndsomt Dækket og forskansede sig bag Brødfadene. Selvfølgelig sprang ogsaa Passagererne under høie Jammerskrig ind i sine Lugarer, efter at Kuglerne havde pebet dem om Ørene paa Dækket. Da ingen bekymrede sig om Kommandoen af Skibet, lod endelig de tyske Passagerer dette stoppe for at undgaa yderligere Skydning. De maatte ligeledes tage sig af de Saarede, da den eneste Læge, der var ombord, forsvandt hver Gang, der lød et nyt Skud, saa at man stedse maatte hente ham op nedenfra. Passagererne laa paa Knæ i Kahytterne og bad om Redning fra en Fare, som de ikke havde tænkt sig Muligheden af midt i Rio Havn. Da Dampskibet stoppede, fik det Ordre fra „Tamandare" at heise det brasilianske Flag, og efterat dette var skeet, kom ny Ordre til at heise det Mello'ske Flag (hvidt). Dette skede ogsaa ved at heise op en stor hvid Serviet. Neppe blev dette observeret fra Land, før vi fra den regjeringstro Besætning i Fort San Jaoa fik den første Granat, der ramte Dampskibet og knuste Livbaaden, uden dog at nogen saaredes.

En Afdeling Insurgenter tog nu Skibet i Besiddelse; Besætningen og Passagererne blev erklæret for Fanger, og Kapteinen og Førstestyrmanden sendtes strax ombord i „Tamandare". Imidlertid kom en Person, der havde Beskjæftigelse som Fyrbøder op fra Maskinrummet og blev modtagen med Jubel af de Mello'ske Officerer, der hilsede ham som Baabenkammerat. Som det hed sig, havde han ladet sig paamønstre med „Parahyba" som Fyrbøder for at udspionere Ladningen, der skal have bestaaet af Baaben. Dampskibet blev nu ført til Insurgenternes Ankerplads. Da man passerede de tyske Krigsskibe „Arcona" og „Alexandrine" raabte de tyske Passagerer høit om Hjælp, hvilket havde tilfølge, at en Løitnant med Mandskaber fra Krydseren „Alexandrine" satte efter Dampskibet i en Barkasse. De tyske Passagerer blev truet med øieblikkelig at blive skudt ned, hvis de ostere skreg om Hjælp. Efterat Løitnanten forgjæves havde forlangt de tyske Passagerers Losladelse, kom 20 Minutter senere Kapteinen fra Krydseren „Arcona" og opnaaede ved sin bestemte Optræden, at de tyske blev frigivet. To Timer senere blev disse afhentet i to Baade og bragte ombord i de to tyske Krigsskibe, hvor de fik en overordentlig venlig Modtagelse. Efter en fem Dages Ophold her ombord i de tyske Skibe tilbød der sig en Leilighed til at naa Bestemmelsesstedet Porto Alegre, uden at det gjordes nødig at vende tilbage til Rio, hvilket vilde være farligt nok.

Lidt Politistatistik. I Januar Maaned er ved samtlige Politistationer og Vagter arresterede for Drukkenskab og Drukkenskab i Forbindelse med anden Politiforseelse 758 Mænd og 112 Kvinder, hvorhos som Husvilde har meldt sig 224, deraf 33 Kvinder.

I samme Tidsrum er for samme Forseelser mulkterede 678 Mænd og 58 Kvinder og for Overtrædelse af andre Vedtægtsparagrafer og Lovstemmelser 299 Mænd og 37 Kvinder.

I Arbeidsanstalten er i Henhold til Fattiglovens § 61 indsat 63, hvoraf 16 Kvinder.

I Februar Maaned d. A. er der til Politikammerets Opdagelsesafdeling indløben 527 Anmeldelser om begaaende Forbrydelser her i Byen; i samme Tidsrum er der fra Landdistrikterne indløben 65 Anmeldelser.

Eiendommen Jølsen i Fet, bekjendt for sin vakre Beliggenhed, er i disse Dage ifølge „Akershus", af forhenværende Storthingsmand Jørgensen-Veum solgt for Kr. 95,000.

Samtlige Skoler i Lillestrømmen er nu lukkede paa Grund af Difteriten.

Gladstones sidste Tale som Premierminister indeholdt, som det vil erindres, en formelig Krigserklæring mod Overhuset, — en Udfordring, der besvaredes af Balfour, som erklærede Talen for i Virkeligheden at være en Krigserklæring mod Englands Konstitution. Det meddeles nu i de idag ankomne engelske Blade, at øieblikkelig efter Gladstones Tale og Balfours Svar, ilede Lord Rosebery, som tilligemed Lord Spencer havde paahørt Diskussionen fra Peerernes Loge, hen i Udenrigsministeriet. Kort efter kom Lord Spencer, som syntes at være i en ophidset Stemning. De twende Lorder var nogen Tid alene sammen i Udenrigsministerens Privatværelse og medens de samtalede, kom John Morley, hvis Visit aabenbart var uventet. Efter ham kom Indenrigsministeren W. Asquith og saa endnu en af Ministrene W. Acland. Disse Herrer havde nu en længere Samtale, der bestemt antages at have gjældt Gladstones nævnte Tale med det deri indeholdte Angreb paa Overhuset, der er kommen hans Kolleger ganske uventet og overraskende.

Times udtaler sin dybe Beklagelse over Gladstones Tale; der er noget for den alvorlige Leilighed, da Gladstone trækker sig tilbage, uværdigt i, at hans sidste Ord kun er Udtryk for bittert og simpelt Partigjængeri.

Han maatte binde Kjæresten sin. For nogle Dage siden var en ung Bondegut, fortæller et svensk Blad, sammen med sin Kjæreste i Vixiö for at gjøre forskjellige Indkjøb. De to blev under Opholdet i Byen saa berusede, at Pigen under Hjemturen maatte ligge bunden i Vognen, medens den unge Mand havde sin fulde Hyre med at passe Tommerne. Da han havde tjort en Stund, kunde han ikke engang dette, men sovnede fra altsammen, saa Hesten selv maatte lede sig hjemover. Først hjemme paa Gaarden vaagnede Ynglingen ved, at Faderen gav ham et Par dygtige Rap over Ryggen med en Stok. Da han ikke havde sin Kjæreste med sig, troede man, at hun muligens var havnet i Arresten; men Sønnen paastod, at hun maatte være hjemme; thi han havde i Vexiö bundet hende paa Vognen, da hun ikke orkede at gaa.

Men da man ikke hørte noget til Pigebarnet, begav man sig afsted for at lede efter hende. Man fandt hende ogsaa en Fjerding fra Hjemmet, liggende paa Veien med blodig Pande og et stort Saar i Nakken, hvorhos hendes Klæder var i en sørgelig Forfatning. Hun var, idet man kjørte opad en Bakke, faldt af Vognen og, drukken som hun var, bleven liggende paa Veien. Hvordan det vilde gaaet hende, om hun havde ligget paa en mere trafikeret Vei, er ikke godt at sige. Hun er nu sengeliggende som Følge af den Mishandling, hun fik i Faldet, og baade hun og hendes tilkommende Ægtemand har lovet hinanden, at dette skal være deres sidste Rus.

Bekjendtgjørelser.

Ledige Lægeposter

ved

Rigshospitalet.

1. Posten som Reservelæge ved kirurg. Afd. B., ledig fra 1ste November d. A. Reservelægen ansættes paa 3 Aar med en Gage af Kr. 1 000,00 aarlig samt Ungkarlsbolig (2 Værelser) og Brænde. Med Hensyn til de øvrige Ansættelsesvilkaar henvises til de kgl. Resol. af 14 Juni 1844, 6 Juni 1863 og 31 Juli 1873.
2. 1ste Assistentposten ved det path. anat. Institut, ledig fra 15 Oktober d. A. 1ste Assistentjosten ansættes paa 2 Aar med en Gage af Kr. 1 400,00 aarlig.

Andragender om disse Poster, stilede til Direktøren for det civile Medicinalvæsen, kan indsendes til Rigshospitalets Direktør inden 6 Uger fra Dato, hvorhos bemærkes, at Andragender fra militære Læger bør være ledsagede af vedk. militære Authoritets Tilsagn om, at Ansøgeren — i Tilfælde, han erholder Ansættelse ved Hospitalet — maa være fri saadan Militærtjeneste, som maatte medføre længere Tids Fravær fra Byen.

Rigshospitalet 6 Marts 1894.

(H. O).

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden,

1ste & 2den Etage.

Udstyr for

Restaurationer, Hoteller & Pensionater

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Galanterivarer, Kortevarer, Nipssager & Presentgjenstande.

Extra billigt.

10,000 Par Porselænskopper

i vakre & nye Decorer til 0.27, 0.30, 0.35 pr. Par.

3000 Par pene, stærke, hvide Porselænskopper 0.25.

Tallerkener 0.13.

Blomsterpotter i vakre Mønstre & Faconer 0.95, 1.20, 1.40, 1.50 pr. Stk.

Blomstervaser 0.20, 0.25, 0.30, 0.35 & 0.40 pr. Stk.

Enestaaende prima Varer! Enestaaende billige Priser!

J. Thoresens Pianoforter

anbefales.

Reparationer og Stemming udføres godt og billig.

Torvgaden 5 a. Telefon 1438.

— 48 —

være vis paa, at jeg ikke inviterede Dem, dersom det ikke var beleiligt.

„Jeg vil med Glæde komme", sagde Mountford ligefrem, „jeg beklager blot, at jeg ikke faar se min unge Kusine. Allandale var meget begeistret for hende."

„Ja, hun er en velsignet Skabning," svarede Sir Joseph, „mit Liv var ikke stort værdt, hvis jeg ikke havde hende — og hans Tanker gik tilbage til den Gang, han sad ved Lady Lucys Side i Hertford Street, og hun fortalte om sin ulykkelige Kjærlighed. Var denne unge Mand en Søn af den Brandon Mountford, hun havde elsket. Han blev ganske nervøs af at tænke derpaa.

„Deres Fader var Officer, tror jeg?" sagde han eftertænksomt.

„Ja, Ingeniorofficeer; han døde under Krigen i Hindostan."

„Lever ikke Deres Moder?"

Den unge Mand rødmede, og hans Ansigt fik et bekymret Udtryk.

„Min Moder døde for fjorten Aar siden. Hun havde været syg ligefra min Fødsel," svarede han alvorlig, Sir Joseph følte, at havde berørt et smerteligt Thema, men han maatte føle sig sikker i den Sag, og nu var han det. Brandon Mountford var en Søn af den Fætter, Lucy havde elsket, og som uden Tvivl ogsaa elskede hende, den Mand, der var saa ulykkelig i sit Ægteskab, men opfyldte sine Pligter med saa megen Troskab.

— 45 —

Navnet Mountford var sikker paa at være velkommen. Sir Joseph blev aldrig træt af at vise Venlighed mod sin Hustrus Slægtninge, men Navnet „Brandon" fyldte hans Hjerte med en underlig Følelse, næsten med Smerte, thi saa hed jo den Fætter, Lady Lucy havde skjænket sit unge Hjertes første Kjærlighed. Han var død i Indien to Aar efter hendes Bortgang, men han havde havt en Søn, og sandsynligvis var dette den unge Mand. Disse Tanker for pludselig gjennem hans Hjerne, medens han sad ved sit Skrivebord og betragtede det Visitkort, man bragte til ham, paa hans Kontor, hvor han pleiede at modtage sine Agenter og Leilændinge og afslutte alle mulige Forretninger.

Mr. Mountford er i Salonen, formoder jeg? Jeg vil straks komme til ham."

Den Fremmede stod foran et af de store Vinduer og saa ud over Landskabet. Han var en Mand paa otte og tyve Aar, tænkte Sir Joseph, høi og velbygget, med et aabent, vakkert Ansigt og regelmæssige Træk, klare, blaa Øine og lysebrunt Haar, der krøllede sig om det velformede Hoved. Hans Ansigtsfarve var brunet af en varmere Sol, end der skinnede over dette Landskab.

„Det glæder mig at se Dem paa Ellerslie Mr. Mountford," sagde den gamle Mand, idet han venlig rystede hans Haand, „De er vel kommen for at se lidt af Egnen heromkring? De maa slaa Dem ned her i nogle Uger, og jeg vil vise Dem Gruberne, hvis De ikke før har seet dem."

At jeg D. D. har aabnet en velassorteret

Manufactur-
Garn- & Lærredsforretning

i **Tøiengaden No. 1,** Hj. af **Grønlandsleret,** bekjendtgjøres herved.

Christiania 5te Marts 1894.

Jeger Andersen.

Den elektriske Sporvei

aabnes Lørdag den 3die Marts for almindelig Færdsel fra Østbanestationen til Majorstuen. Kjøretaxt 10 Øre.

Realisationen

af Rester i Skahjems Konkursbo samt flere indbragte Beholdninger af nye, gode og moderne Varer fortsættes og til langt under Værdipriser.

For Konfirmander blaa og sort Cheviot, Diagonal og Klæde af bedste Sorter.

Drestøier af alle Slags samt Stoffe til Vaarfrakker og Benklæder.

Dresser, Vaarfrakker, Jakker og Benklæder leveres efter Bestilling nøiagtig og smukt udført og **under Garanti.**

Stor Realisation af Herre-Undertøi saasom Trøier, Benklæder og Normalskjorter. Manchetskjorter 5.00, for 2.50. Snipper 5.50 og 6.50 for 3.25.

Ligeledes bortsælges Lærred, Stout, Sherting, Møbeltøi, Bolster, Uldtøi, Uldtæpper, Paraplyer.

Hvad man sparer paa en Dres er naturligvis ganske betydeligt, og Priserne er aldeles bestemte.

Ordres sendes til Hr. **L. Gomnæs,** Udsalgets Bestyrer.

Brøgaden No. 12.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lagør.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

H. A. H. Paulsen,

Dronningens Gd. 16.

anbefaler fra Lager:

Maskin- Hus- Smede- Antracite- Kul,

Støberi- og Hus- Cokes,

hel og huggen **Ved,**

engelsk og skotsk **Rujern,**

Ildfast Sten og Ler.

Cement,

Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.

Telefon 535 og 1840.

Jordbrugere

anbefales

for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede

Gjødningskalk

(Smaakalk).

Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.

Christiania.

Sandveds Planteskole

pr. Sandnes

anbefaler billige og haardføre **frugttræer, frugtbuske, jordbærplanter, roser, allé-, park-** og **sirtræer** m. m.

Prisfortegnelse tilstilles enhver paa forlangende gratis og franco. (H.O.)

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Kirkegaden **32,** Christiania

Fra 1ste April i

Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Johs Gd.).

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingenier H. Falsen, Elektrotekniker.

Grubbegaden nr 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr.: Falsen.*

Sorte

Kjoletøier

i Uld og Silke

nye gode Kvaliteter

til billigste Priser

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade.

Anton Hedels'

Uhrforretning anbefales.

Storgaden 24 — etabl. 1849.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Originalpriser uden nogetsomhelst Tillæg.

Telefon 823.

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.

Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania

Brødrene Smedsruds

velindrettede

Røgerier

anbefales.

Varene hentes og tilbagebringes.

Grønlandsleret 23 Telef. 748
Bogstadveien 6 „ 1425
Tordenskjolds Pl. 1 „ 3114.

Inhalatør (patenteret).

Den norsk-amerik. Inhalatør er det bedste Middel til at kurere Snue, Næsekatarrh, Halskatarrh, Indfluenza, Luftørit, Bronchit, begyndende Tæring, Asthmatæring, Kardialgi, daarlig Fordøielse, Hovedpine og Tunghørhed.

Den sælges hos **Harald Lund, Youngstorvet No. 5, Christiania.** For Apparatet med alt som tiltrænges er Prisen kun **Kr.** 5.00 Emballage **Kr.** 0.50.

Fordelen ved dette Apparat er fremfor alle andre:

At det er enkelt, let og behageligt at bruge og falder uhyre billigt, gaar ikke istykker. og at selv den aller sygeste kan bruge Apparatet uden at have den væmmelige Hoste og Opkastning under Brugen, ligesom den har en langt stærkere Kurerevne end de hidtil kjendte Apparater og er derfor istand til at kurere Sygdomme, som før ikke har kunnet kureres.

Til Syd-Afrika, **Amerika,** Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noger andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.

Cirkelblade, bedste engelske.

Saugfile.

Maskinhøveljern.

Remme.

Læderremme.

Gummiremme.

Hvalrosremme.

Syremme.

Jernbaneskinner

18 lbs pr. Yard.

Slibestene

for Høvlerier og Træliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Speil.

Speilglas alle Størrelser.

Speilglas til Vinduer.

Tapeter i stort Udvalg.

Hjorth & Riser,

Prinsensgade 11.

F. K. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

Møbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimeligo Priser.

C. Thomassen,

Theatergaden 15.

Gården Tveten

i Borre — 15 minutter fra Horten og Borre stationer — circa 80 mål indmark og circa 50 mål udmark, af skyld 4 ort 22 sk., udmærket bebygget, naturskjøn beliggenhed og i meget god hævd, er billig tilsalgs ved

advokaterne Kiær & Roll,
Skippergaden 22, Christiania.

„De er altfor god, Sir Joseph, men jeg har ikke havt ifinde at trænge mig ind paa Dem, skjøndt jeg har til Hensigt at bede Dem om noget. Her er et Brev fra Allandale, som vil oplyse Dem om, at jeg ikke er noget uværdigt Medlem af Familien Mountford. Han kom tilfældigvis til at fortælle mig om Deres Laxeelv, og jeg blev greben af Længsel efterat prøve den".

Brandau Mountford fremtog et aabent Brev, som Sir Joseph skyndsomt gjennemlæste.

„De maa fiske Alt, hvad De ønsker, min kjære Ben, der er nok af Lax, men De maa være oppe tidlig om Morgenen. Jeg pleiede at nyde denne Sport for tredive Aar siden, da jeg endnu var ung nok til at vade ud i Elven lige til Brystet; ofte holdt jeg paa fra Morgen til Aften, og Maden smagte mig endnu bedre, naar jeg kom hjem efter mine Strabadser. hvor bor De, Mr. Mountford?"

„I Hotellet i Landsbyen."

„Et udmærket Sted og venlige Folk — men vi vil have Dem her paa Ellerslie! De maa gaa med forat hente Deres Tøi. De vil være nærmere Elven her, og jeg vil sende en Jagtbetjent, der kjender Stedet nøie, med Dem. Jeg opholder mig her i Forretninger, og De vil finde, at vi lever meget stille. Min Datter er borte, og jeg har kun en ung Pige, som jeg har adopteret, hos mig. Hun læser høit for mig og er mig til Hygge — hun er en venlig, munter Pige, som synger vakkert."

Sir Joseph blev pludselig alvorlig. Tænk, om

denne Brandou Mountford, der ligesom faldt ned fra Skyerne, var den Mand, han søgte, en hæderlig, ung Mand, der kunde ægte Marie Arnold! Han likte hans Udseende; han var sikkerlig en Gentleman helt igjennem, men uden Tvivl fattig. Hele Familien Mountford var jo fattig.

„Allandale fortæller mig, at De har reist i Afrika, og at De har vundet Berømmelse som Jæger, sagde Sir Joseph.

„Ja, mit Gevær har været den eneste Vei til Berømmelse, Sir Joseph, jeg har tilbragt fem Aar paa det mørke Fastland."

„De maa have reist derhen i en meget ung Alder".

„Jeg tog Veien til Kapstaden, da jeg var en og tyve Aar gammel, og siden min Faders Død har jeg opholdt mig i Afrika. Jeg er kun i England i Besøg".

„De agter at drage tilbage?

„Ja, jeg vil reise hjem igjen."

„En besynderlig Ide af en ung Mand, for hvem hele Verden staar aaben."

„Jeg kjender ingen skjønnere Verden end Zambeses Bredder, og ingen større Frihed end den Ørkenen skjænker."

„De maa fortælle mig Deres Eventyr iaften. Gaa nu efter Deres Tøi.

„Tusind Tak, Sir Joseph, men er De sikker paa, at jeg ikke er iveien? Hvis De har travelt, vil en Gjæst kanske være et Baand paa Dem?"

„Langtfra", svarede den gamle Mand, „De kan

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

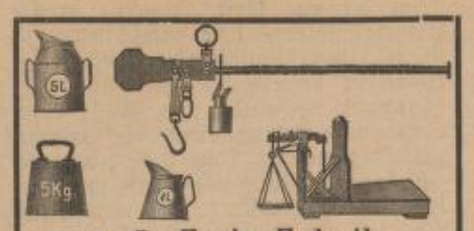

A. P. Fos's Fabrik,
Christiania,
Karl YII Gade No. 11,
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat alle Slags Vægtredskaber, Justerede Lodder & Maal.
A. P. Fos's,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

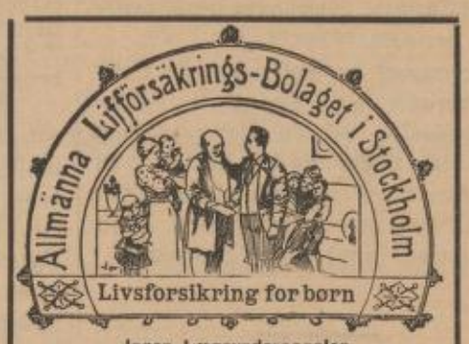

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 30. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 10de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 (Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
— stiftet 1847. —
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand-&Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgd. 6.
Agenter i alle Byer.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Arbeidere.

De, der nægter at gaa med paa almindelig Stemmeret, forholder "Arbeiderne" deres Ret, paastaaes det fra radikalt og socialistisk Hold.

Dette er en betydelig Vildfarelse. Det kan ikke være sandt, med mindre der ved "Arbeidere" nødvendigvis maa menes Folk, der ikke er selvhjulpne og derfor ikke direkte kan være meddelagtige i Samfundets Skattebyrder.

En Opfatning som denne er fornærmelig mod den virkelige Arbeidsklasse. Ret som om "en Arbeider" var enstydig med en Mand, der vedvarende befinder sig i den Stilling, hvert Øieblik at kunne falde Samfundet til Byrde, og ret som om "Arbeidernes Interesser" er af den Beskaffenhed, at de alene kan varetages af Folk, hvis Gjennemsnitsstandpunktet er midt mellem Selvhjulpenhed og Fattigunderstøttelse.

"Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 31te Marts* *Kr.* ***0.40,***
„ — - *1ste Marts til 30te Juni* - ***1.50,***
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*

Abonner strax paa "Eidsvold"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin betydelige Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.

Averter i "Eidsvold"

Vor Samfundsordning er meget mangefuld, og der maa virkes nidkjært for dens Forbedring. Der gives hos os, som i andre Lande, en Mængde Mennesker, der af forskjellige Grunde ikke kan arbeide sig op til en sorgfri Tilværelse, og deri har Samfundet selv ikke liden Skyld. Mange stræbsomme Mennesker bliver nemlig Ofre for økonomiske Kriser, taber sin Indtægt og stifter Gjæld, fordi de uden egen Skyld sættes ud af Virksomhed. Det er en Samfundspligt at rette herpaa; der er hidtil gjort altfor lidet for at beskytte brave Arbeidere mod Virkningerne af økonomiske Forstyrrelser.

En anden Klasse, de legemligt svage og skrøbelige, som er henvist til at forsørge sig selv, skylder Samfundet ogsaa at tage sig bedre af end hidtil og skaffe dem en Sysselsættelse, der ikke sætter sundhedsfarlige Krav til deres svage Arbeidskræfter.

Disse Folk kan ikke i Længden holdes udenfor Stemmeberetsgrændsen.

Der er imidlertid tvende Klasser af Mennesker, som det under hvilkesomhelst Samfundsforhold vil være vanskeligt at tilfredsstille, naar de enten selv eller andre paa deres Vegne, kommer med Krav om at "høste der, hvor de ikke saar."

Det er for det første dem, der af Naturen er udstyret med saa smaa Sjælsevner, at de, naar de sidder paa Skolebænken, benævnes "Sinker". Disse vil ikke uden andres Hjælp kunne sikres en sorgfri Stilling og de er hvert Øieblik udsat for at gaa over Stregen ind i de Fattigunderstøttedes Leir. Disse Folk, der aandelig er ganske uformuende, følger naturligvis dem, der ved et Tilfælde har erhvervet sig Myndighed over og Indflydelse paa dem. Det er urigtigt at kalde dem "Arbeidere" og give dem den Ret til selvstændig Afgjørelse, som de fulde Borgerpligter og Borgerrettigheder fører med sig. De bør stilles i en Klasse for sig selv, de Umyndiges.

Dernæst er det dem, som paa Grund af Karakterfeil er kommet paa Vrangsiden af Tilværelsen. Dertil hører de mere eller mindre Letsindiges, mere eller mindre Drikfældiges, mere eller mindre Dovnes talrige Skare, som rekruteres fra alle Samfundsklasser, selv fra de "fineste", og som maaske er det mest høirøstede, naar det gjælder som Repræsentanter for de "virkelige" Arbeidere at tilklappe dem, der taler om" Arbeidernes Rettigheder. I de Samfund, hvor der raader streng Retskaffenhed paa Høiderne vil de to her nævnte Grupper være Socialismens fikre Bytte. Hvor derimod de eiendomsbesiddende Klasser er lidet samvittighedsfulde og lidet noieregnende med Midlerne, der vil de staa tilfals for den Høistbydende. Dette var Tilfældet under Republikens Forfaldstid og under Keisertiden i Rom, det var Tilfældet i Frankrige under Napoleonernes Keiserdomme, og det er nu Tilfældet i mange af de Forenede Staters store Byer. De, som har Pengemagten, har denne Masse i sin Lomme og kan sende dem til Valgurnerne i sin Tjeneste, som Napoleon den tredie saa fortræffeligt forstod at gjøre.

Men en Mængde virkelige og brave Arbeidere er i høi Grad misfornøiet med Stemmeretsreglerne i Norges Grundlov. Og vi benægter aldeles ikke, at de har Ret dertil. Thi ikke alle de, der er selvhjulpne og meddelagtige i Samfundsbyrderne, er for Tiden stemmeberettigede.

Der maa gjøres Forandring. Ingen maa indvugge sig i den Tro, at vi nu har faaet endelige og uforanderlige Stemmeretsregler.

Men ved Grundlovsforandring maa det omhyggelig paasees, at de nye Grændser, der opstilles, ikke kan omgaaes ved en simpel kommunal eller Storthingsbeslutning, der ved Paalæg af en "Kopskat" gjør Stemmeretten almindelig. Det maa endvidere paasees, at de nye Stemmeberettigede ligesom de gamle personlig faar føle, om Stats- og Kommunehusholdningen er ødsel eller sparsommelig, eller om Skattebyrden foroges eller formindskes. Det er en af Hovedhjørnestenene for et godt Styre, at enhver, der deltager i Styrelsen personlig er interesseret i at denne bliver god og forstandig. At dette ikke er Tilfældet under almindelig Stemmeret, har til Evidens vist sig baade i Frankrige og i Amerika. Hvis de Mænd, som de Stemmeberettigede i Paris Aar efter Aar gjør til Herrer over denne Storbys Forvaltning, fik Lov til at følge sine egne Ønsker, da vilde "Pariserkommunens" Rædselsperiode fra 1871 komme igjen. Dersom New-Yorks "Tammanyring" slap sit faste Tag i "Massen" og ophørte med at bruge egne og Byens Penge til at "organisere Valgene", da er det umuligt at vide, hvilket Kaos der vilde opstaa i det Tomrum, som den bortdragne Kapitalisme havde efterladt sig. Der er ingen Tvivl om, at en Lov, der i Paris begrændsede Stemmeretten til de skatteydende Borgere, strax vilde give Byens Styrelse et forhøiet Præg af Agtværdighed og fritage Indenrigsministeren, Kommandanten og Seinepræfekten fra det besværlige Hverv sent og tidlig at vaage over "Byens Fædres" Gjøren og Laden, og at en tilsvarende Lov i New-York, der lod den agtværdige Arbeidsklasse danne Skillemuren mod "Massen" eller den flydende Bærme, vilde gjøre det muligt for den store Bys noblere Naturer, der nu holder sig paa Afstand, at tage aktiv Del i sin Hjemstavns Anliggender og opryfke med Roden den Korruption, der nu gjennemsyrer New-Yorks kommunale Liv.

Den skjønneste Opgave for vore folkevalgte Myndigheder vil være at forbedre Samfundsforholdene paa en saadan Maade, at de brave og uafhængige Arbeidere føler sig solidariske i Interesser med alle de øvrige, der udreder de med Samfundslivet forbundne Udgifter. Det er en unaturlig Tingenes Tilstand, at Arbeiderne skal findes i de Rækker, hvor det store Ord føres af Folk, der enten ikke vil, eller af Karakterløshed ikke kan, opfylde sine Pligter som Samfundsborgere.

Behanzins Tilfangetagelse.

Kuriøse Oplysninger om denne historiske Begivenhed er nu indløbne. Behanzin vankede om i Bildnisset ikke langt fra Abomey, uden at det var Franskmændene muligt at faa ham fat, indtil han fik Efterretning om, at hans Halvbroder Avoliagbo var bleven udraabt til Konge i hans Sted. Da forstod han, at ethvert Haab for ham var ude, og sendte Bud til General Dodds, at han vilde overgive sig, Det vil sige: for at redde Honnøren vilde han, at Franskmændene i Forveien skulde tage ham til Fange, hvorfor han opgav Landsbyen Umbegané som det Sted, hvor han vilde være at finde. Der sendtes da en Kaptein med et lidet Detachement Soldater, som den 26de Januar iverksatte Tilfangetagelsen og førte den for ikke længe siden saa frygtelige Negerkonge til General Dodds. Han var ubevæbnet og kun ledsaget af endel af sine Kvinder. Generalen modtog ham med Tegn paa Respekt, og efterat de brugelige Høflighedsbeviser var udvexlede, ytrede Behanzin, at naar han havde ladet sig tage, var det skeet under det Vilkaar, at han ikke blev udleveret til den nye Konge, da han vilde foretrække Døden for en saadan Ydmygelse. Generalen beroligede ham i saa Henseende og sagde ham, at den franske Regjering vilde anvise ham et Opholdssted udenfor Afrika og sørge for hans hæderlige Underhold.

Behanzin blev derefter paa Kanonbaaden „Onyx" bragt nedover Nemefloden til Kotonu, hvor han ankom den 2den Februar. Her var der sammenstimlet en Mængde af hans tidligere Undersaatter for at overvære hans Landstigning, men det var alt Andet end Hengivenhed og Sympathi, som besjælede dem. „Der har vi ham, den Svinehund!" „Det er rigtig gjort!" og lignende Udraab kom fra den ophidsede Masse, der glædede sig ved saaledes at kunne insultere sin fordums Tyran, og Franskmændene maatte lade det indfødte Politi skride alvorlig ind for at tilveiebringe en Smule Orden og Ro.

Behanzin, heder det, er omtrent af Middelshøide. Hans Fysiognomi bærer vistnok Præg af de legemlige og aandelige Lidelser, han har gjennemgaaet, men mangler dog ikke en vis grandeur og vidner om Energi og Grusomhed. Hans Blik er skummelt, han har en Ørnenæse og et smalt, langt Ansigt og er snarere broncefarvet end kobberfarvet. Paa Hovedet havde han en dahomeyansk Hue af blaa Silke og vandrede frem, stolt draperet i en glimrende Atlaskes Kappe, støttet til sin Yndlingshustru, der uafladelig viftede ham med et Lommetørklæde. I Munden havde han en Tobakspibe med umaadelig langt Rør, som generede ham i hans Bevægelser, da han maatte bruge begge Hænder for at klavre op over den bratte Strandskraaning, 36 Kvinder og Slavinder var med ham og bar med sig Linned og Kjøkkentøi. Det var for det meste Amazoner, som var forbleven ham tro.

Troskaben rak forresten ikke længere end til Kotonu. Da Ex-Majestæten Dagen efter skulde bringes ombord for at transporteres til Dakar, erklærede Størsteparten af Kvinderne, at de vilde slaa sig ned i Kotonu for at drive Handel der. Behanzin bad og bønfaldt om, at de maatte blive tvungne til at være med ham, men han fik ikke mere end et Dusin Mænd og Kvinder med sig ombord paa Transportskibet.

I Ulykkesforsikringsselskabet „Sigyn" afholdtes igaar Eftermiddag Generalforsamling. De udtrædende Medlemmer af Repræsentantselskabet, D'Hrr. Doktor A. Wille, Grosserer Nils Nilssen, Dr. A. S. Guldberg, Grosserer E. Sunde, Adjunkt Blom og Grosserer Chr. Langaard, gjenvalgtes. Selskabets Direktion bestaar for Tiden af Sanitetsgeneral Fr. Thaulow, Advokat Otto. J. Aubert og Grosserer Joh. Løken.

I Roken Sparebank er i 1893 indsat 58,813,91. Indskydernes Tilgodehavende fra 1892 var 194,675,34. Udtaget i 1893 Kr. 71,655,41. Indskydernes Tilgodehavende $^{31}/_{12}$93 udgjorde Kr. 189,892,23.

Aktieudbyttet for 1893 udgjør; det til Fordeling udtagne Beløb Kr. 1446, 65 eller Kr. 32.93 pr. Aktie.

Gladstone og Lorderne.

Før han indgav sin Afskedsansøgning holdt Gladstone med sin gamle Kraft og Veltalenhed et Foredrag i Underhuset om den nye Kommunallov, et Foredrag, som man har benævnt hans „Tale mod Overhuset". Det har i flere herværende Blade, baade radikale og Høireblade været givet Udseende af at Gladstone har udtalt sig for „Overhusets Afskaffelse". Dette er dog ikke korrekt. Gladstone er endnu ikke kommen saa langt, at han anser et „Førstekammer" for ganske overflødigt. Hvad han vil, er at afskaffe Lordernes „arvelige Lovgivningsmyndighed" og gjøre Overhuset til et Samlingssted for Landets bedste intellektuelle Kræfter. „Krigserklæringen" gjælder altsaa kun det adelige Overhus, ikke Førstekammeret, og hans Anskuelser forsaavidt deles endog af hans adelige Kollegaer, Lorderne Rosebery, Spencer, Kimberley og Ripon.

„Krigserklæringen mod Overhuset" har havt en høist uheldig Indvirkning paa et herværende radikalt Blads Londonkorrespondent. Denne ærede Herre, der synes at maatte være identisk med den alog intetvidende „Henrik", er kommet til at se dobbelt. Hr. Henrik skriver, at en stor Mand „for 100 Aar siden" har sagt, at den Del af den engelske Forfatning, som først vil forsvinde, er „Kongedømmet og Overhuset". Deri turde selv de stiveste Høiremænd kunne være enig, da det engelske Samfund forhaabentlig ikke for sin Bestaaens Skyld absolut er knyttet til de to nævnte Organer. Men hvem er den store Mand, der har sagt det?

Jo, oplyser Hr. Henrik, det var „den store Underhusmand" (the great Commoner) William Pitt. For os vilde denne Oplysning have været tilstrækkelig, dersom Hr. Henrik her havde sat Punktum, og dersom han havde tilladt os at fortolke Udtrykket „for 100 Aar siden" med „for adskilligt over 100 Aar siden". Men Korrespondenten forklarer nærmere, hvem han har ment, og denne Forklaring sætter os i Forlegenhed. Han oplyser nemlig, at William Pitts Marmorstatue staar i Indgangen til Parliamentets bekjendte ottekantede Rum „ligeoverfor hans store liberale Modstander Fox". Dette er nu vistnok ganske korrekt, men uheldigvis er William Pitt the great Commoner og William Pitt, der var Charles Fox's Modstander, to forskjellige Personer. Den yngre Pitt, Toryernes bekjendte Fører († 1806, samme Aar som Fox) har aldrig ført Navnet the great Commoner, hvilket

derimod var Tilfældet med William Pitt, Jarl af Chatham, Whiggernes mangeaarige Fører, der døde 1778.

Hvem har nu sagt de citerede Ord? Vi overlader Hr. Henrik at besvare Spørgsmaalet, idet vi haaber, at han derved vil tilegne sig det særlig for en Londonkorrespondent ønskelige bedre Kjendskab til Englands nyere Historie og til to af samme Lands største Statsmænd.

Storthinget.

Møde 5te Marts.

Voldgiftsadressen

foresloges af Præsidenten udsat indtil videre, da Forslag til Forandring i Konklusionen kunde ventes fra Komiteen. Forslaget bifaldtes enst.

Trontalen.

Ullmann: Det mærkelige ved denne Trontale er ikke, hvad den siger, men hvad den ikke siger. Den berørte ikke de Spørgsmaal, hvorfor Regjeringen er traadt til. Fra denne Taushed kunde man ligesaa godt gaa ud, som om den havde talt. Fastholder Regjeringen fremdeles det Standpunkt, at den ikke vil udtale sig om denne Sag, før man har set Valgresultatet? Skal man altsaa gaa til Valg uden Klarhed med Hensyn til Maaden, hvorpaa Udenrigsministerspørgsmaalet skal løses? Der var dog, saavidt han kunde se, kun 3 Maader at løse Spørgsmaalet paa, nemlig Udenrigsministerens Ansvar for Delegationer, for begge Nationalforsamlinger, eller kun for Nationalforsamlingen i det Land, af hvis Regjering han er Medlem. Men alle disse Maader har været oppe i vor Historie og er veiet og fundet for lette. Hverken det juridiske eller parlamentariske Ansvar kan gjøres gjældende, noget, tidligere Regjeringer havde erkjendt. Alle de Maader, hvorpaa Fællesministerinstitution skal ordnes, er dømte af Historien. Hvis man vilde være rigtig ondskabsfuld, kunde man ønske Høire Flertal ved kommende Valg. Høire troede selv, at det skulde faa Flertal, men det fik det ikke. Fik det Flertal, vilde det faa at vise frem et storartet Fallitbo. Tal. vilde komme med et alvorligt Spørgsmaal: Agtede Regjeringen ved kgl. Resolution at indføre Fællesministeren? Statsm. Stang havde nemlig sagt, at der var intet i Grundloven, som var til Hinder for, at Udenrigsministeren kunde være en Svenske, men efter Tals. og hans Meningsfællers Opfatning var dette absolut stridende mod Grundloven. Men maatte der Grundlovsforandring til, da vilde vel ingen vove at paastaa, at Høire kunde faa Totredjedeles Flertal for Fællesministeren. Det Standpunkt blev derfor kun Hindring for eget norsk Udenrigsstyre.

Dernæst gik Taleren over til Konsulatbudgettet, som han ønskede nærmere Forklaring til.

Schweigaard skulde ikke besvare de Spørgsmaal, Ullmann havde stillet til Regjeringen, men han syntes, at hans Tale bar stærkt Præget af Folkemodeoptræden. Naar Ullmann af Ondskabsfuldhed ønskede, at Høire maatte faa Flertal, saa kunde Tal. unde Ullmann den Ondskabsfuldhed og Glæde, vistnok til Ullmanns Skade men til Landets Gavn. Tal. fremhævede Meningsløsheden i paa Forhaand at kræve udredet i alle Detaljer et vanskeligt internationalt Spørgsmaal. To Udenrigsministre havde Dunker med Rette betegnet som absolut uforenelig med Unionens Bestaaen, og Tal. haabede, det vilde vise sig, at Vælgerflertallet stod paa det Standpunkt, Johan Sverdrup indtog i 1886, da han om Ordningen med 2 Udenrigsministre udtalte, at han for sin Del aldrig kunde deltage i en Ordning, der pegte udover Unionen.

Statsminister Stang: Denne Sag var kommet hastigere fore, end han havde tænkt sig, og i en Form, som han ikke havde tænkt sig. Han havde ikke tænkt, at Hr. Ullmann vilde fortælle, at fælles Udenrigsminister var en umulig Ting, efter at det norske Storthing havde stillet sig til denne Institution saaledes som skeet. Men man var jo vant til saa mange stærke Ord fra den ærede Repræsentant, snart i en snart i en anden Retning, at der var intet overraskende i en saadan Selvmodsigelse, som at der overhovedet ikke nu kunde tænkes nogen Mulighed for en Ordning, som man i 1891 skulde holde Veien aaben for. Her var før brugt den Betegnelse, at hvad der vilde skille mellem Hr. Ullmanns Meningsfæller og Unionspartierne i Norge under den forestaaende Valgkamp, det var Valget mellem Skarneslinien og den gamle norske Linie, og den Betegnelse var rammende. At forlange egen Udenrigsminister gjennemført ved kgl. Resolution i norsk Statsraad, paa det Grundlag, at Ordningen er hjemlet i vor nuværende Grundlovs Bestemmelser, det var at bryde med 80 Aars Praxis, at kassere alt mellemliggende og stille sig paa et ganske nyt Standpunkt. Det var det, man gjorde fra den anden Side. Men DHrr. gik længer. De sagde, at naar Majoriteten forlangte noget, saa skulde Kongen lystre, og hvis han ikke det gjorde, saa skulde han intet Raad faa, — og hvis Kongen ikke fik noget Raad, saa kom man til det „derefter", som her var talt om ifjor, men som Dhrr. ikke likte at indlade sig paa. Dette var en Politik, som førte til de største Betænkeligheder og Farer, og som ikke havde nogen reel Udsigt til at kunne gjennemføres. — Fra den anden Side blev der sagt, at efter Afgivelsen af 14de Januar-Protokollen faar vi betræde Forhandlingernes Vei. Modsætningen var: skal der forhandles — eller skal der bruges politisk Voldsmagt? I 1891 havde Venstre endnu ikke været saa langt fra Standpunktet af 1886, da Statsminister Sverdrup udtalte, at to Udenrigsministre pegte ud over Unionen, og da Storthingspræsident Steen talte om den Enighed, der bestod mellem Storthing og Regjering med Hensyn til, hvad vor statsretslige Stilling i Unionen krævet. Hvad der dengang blev sagt af Storthingets Præsident, skulde altsaa nu være saadant Nonsens, at Hr. Ullmann spurgte: kan noget Menneske tænke sig, at den Ting er mulig at gjennemføre? Hr. Ullmann havde bedt om at faa se Paragraferne, Detaljerne i den Ordning, Regjeringen vilde være med paa. Hertil var at svare, at der ikke kom noget Resultat af Forhandlingerne, hvis den ene af de to Stater sagde: „saadan skal det være; herefter har I at rette eder!" Sagen maatte forelægges Storthinget og den svenske Rigsdag paa grundlovmæssig Maade; men heri laa ogsaa, at naar det norske Folk traf sit Valg, saa var det ikke bundet med Hensyn til Detaljerne; det vilde endnu engang faa Sagen forelagt, og den vilde da eventuelt komme under Afgjørelse i 1898. Det gik ikke an paa en Maade at begynde paa en ny Skarnæslinie. En Regjering, som indlod sig paa det Skridt, Ullmann foreslog, maatte være blottet for politisk Erfaring og Indsigt og kun besidde et lidet Fond af almindelig Menneskekundskab. Regjeringen stod, hvor Ullmann og hans Meningsfæller havde staaet i 1886, — ja selv i 1891 var Hr. Ullmann ikke kommen længer, end at han lod Spørgsmaalet om en eller to Udenrigsministre staa aabent; nu derimod tordnede han Fællesministeren ned. Men Regjeringen vilde ikke lade sig drive bort fra den eneste Vei, som kunde føre os ud af det nuværende Forhold — hverken ved Lokkelser eller Trusler. Hr. Ullmann havde spurgt om, hvor de Penge blev af, som var opført paa det norske Konsulatbudget. Hertil vilde Taleren svare, at de 120,000 Kr. laa i den norske Statskasse, og at Konsulatafgifterne var indbetalt — overensstemmende med de gjældende Anordninger — i den fælles Kasse, og der var de. Det vilde blive den norske Regjering, som kom til at indstille til Kongen, hvad der skulde anses legimeret eller ikke; for Øieblikket havde Udenrigsministeren ikke faaet en Øre siden Beslutningen af ifjor, derimod havde man faaet tilbagebetalt Overskuddet for Kalendeaaret 1893 med en Sum, der udgjorde en betydelig Del af de 120,000 Kroner. Det forholdt sig ikke saa, at Taleren nogensinde havde sagt, at Regjeringens Forslag af 1891 ikke var fyldestgjørende efter de Forhold, som da forelaa. Det havde tilsigtet at bringe os et Stykke Vei frem, men ikke en endelig Løsning, — og Erfaring viste, at man ofte naaede Maalet snarere gjennem flere smaa Skridt end ved at forsøge at tage et stort.

Ullmann fandt det høieste Grad urimeligt, at man skulde gaa til Valg paa en Ordning, hvor man ikke kunde faa Besked om Ansvarlighedsspørgsmaalet. Hvad betyder Kongens Tale om Lighed i Rettigheder og Pligter? Hvilke Pligter sigtedes der til? Til bestemt Hærstyrke? Skal vi hellerikke her faa Besked?

Stang hævdede, at hellerikke Ministeriet Steen fremkom med Detaljer før sidste Valg. Hvorledes vilde Venstre ordne det med de to Udenrigsministres Samvirken? Hvorledes skulde Foredraget af Fællessager ordnes?

Ullmann: Man svarede altsaa med at stille Kontraspørgsmaal. Tal. mente, Ordningen med særskilte Udenrigsministre var grei nok.

Stang syntes, at dette Svar ikke kunde kaldes tilfredsstillende.

Engelhart og Løvland var ikke fornøiet med Examinationen af Ullmann og bad om Svar. Man krævede ikke Detaljer men at faa vide Maalet og Veien. Veiene var de gamle, som var forsøgte og fundne ubrugelige.

Ullmann var ikke bange for Kontraspørgsmaal. Norske diplomatiske Sager skulde foredrages i norsk Statsraad, Fællessager i sammensat Statsraad. Der er hele Historien! Ingen Forandring trænges hverken i Grundlov eller Rigsakt. Forhandling er en Fornegtelse af vor Ret.

Utheim, hævdede, at man altid havde vist og maatte vise Forsigtighed, naar det gjælder Forandring i Rigsakten.

Rynning fandt det paafaldende, at Ullmann bare bekymrede sig om Høire og at Løvland kunde finde Anledning til her at optræde som Moralprædikant. Taleren vilde spørges D'Hrr., hvor det blev af Konsulatsagen?

Da Regjeringen skulde have Statsraad, sluttedes Mødet Kl. 1 for at fortsættes imorgen Kl. 10. Michelsen og Simonsen permiteredes paa Grund af Forretningsanliggender, og Suppleanterne Lødrup og Grape indkaldtes.

Møde 9de Marts

Horst citerede forskjellige Udtalelser om Kongens Tale paa Slottet 4de Novbr. Denne Tale kritiserede Hr. Horst, specielt Udtalelsen om Nødvendigheden af fælles Udenrigsminister, der var betegnet som en ufravigelig Betingelse for Unionens Bestaaen.

Mehus og Berge beklagede, at Regjeringen ikke havde villet give Oplysninger om, hvorledes det skulde ordnes med Fællesministerens Ansvar. Engelhart vilde pege paa, at endnu havde ikke Regjeringen givet Besked om, hvad den mente med Forhandlingernes Vei.

Ullmann bad oplyst, hvorpaa man støttede den Paastand, at Sverige havde ændret sin Opfatning fra 1871. Tal. havde ikke seet Spor til nogen Forandring i Sveriges Opfatning, og ingen kunde paavise nogen saadan ændret Opfatning. Det krævede vistnok nu som da Unionsparlament, hvis vi skulde faa fælles Udenrigsminister. Var Opfatningen ændret, maatte det nu oplyses. Fik vi Fællesminister uden Ansvar, gled vi ind i Unionsparlament; det havde vi de Geers Udtalelse for. Det man kaldte Forhandling, var Bon til Sverige. I Sverige var der kommet flere Broschurer, sidst af en Unionsven: Skola vi marschera öfver Kjølen? Forfatteren kommer der til det Resultat, at faar man ikke Stangs Ordning med Fællesminister, blir Svenskerne nødt til at marschera öfver Kjølen. Men vi skulde ikke bede om egen Udenrigsminister; thi dertil havde vi Ret. Denne Ret havde vi, tiltrods for at § 33 i 17de Mai Grundloven udgik. Denne § omhandlede nemlig kun Protokollation af de udenrigske Sager. At fortolke Paragrafen anderledes var svensk Fortolkning. Tal. fremsatte følgende Forslag:

„Idet Storthinget i Trontalens Taushed om de Spørgsmaal, for hvis Skyld Ministeriet har overtaget Regjeringen, maa se et nyt Vidnesbyrd om Ministeriets Mangel paa Vilje og Evne til at løse disse Spørgsmaal, hævde Rigets Selvstændighed og fremme dets Vel, besluttes:

Hans Majestæt Kongens aabne Brev med Tale samt Beretningen om Rigets Tilstand vedlægges Protokollen".

Dette var kun Ord, men han haabede, at de senere udover vilde blive støttet ved Handling.

Schweigaard paapegte, at Ullmann og Løvland fuldstændig forbigik, hvad der skulde paa Storthinget 18⁸⁄₉, 1885, 1886 og 1891. Al Tale om Unionsparlament kunde man spare sig, thi noget saadant hverken ønskedes fra norsk Side eller krævede fra svensk Side, hvilket tydelig fremgik af den svenske Regjerings Udtalelse. Man krævede Oplysninger om, hvorledes det skulde ordnes med Fællesministeren. Men de store Grundtræk ved denne Ordning havde man faaet Besked om. Man havde faaet Besked om, at der tilsigtedes en Ordning med Fællesudenrigsminister, norsk eller svensk Mand, der skulde være ansvarlig for begge Lande. Her var Grundtrækkerne, hvad der kræves udover dette, er Detaljer. At tildele den norske Regjering en Reprimande fordi den ikke gik Skarneslinjen, var et Tidens Tegn. Naar Løvland havde paaberaabet sig Gladstone og paastaaet, at han udredede Homerule før Valgene, da forholdt det sig stik omvendt. Det var netop det Gladstone ikke gjorde.

Bockman: Tidligere havde Konsulatsagen været det store politiske Spørgsmaal, men nu krævede man en nøiagtig Udredning af Udenrigsministerspørgsmaalet. Hævdede Muligheden af en tilfredsstillende Løsning med fælles Udenrigsminister. Man bebrejdede Høire for at føre Vælgerne frem iblinde, men her bebrejdede Modstanderne Høire for, hvad de selv gjorde. Mindede om den store Krise i 1892 og Krisen ifjor, da man benyttede Konsulatsagen som en Torpedo mod Unionen. Disse Planer mod Unionen søgtes med Omhyggelighed overdækkede, orat Vælgerne ikke skulde faa Øinene op for dem. Unionshykleriet kom atter i fuldt Flor, ja man rettede endog Bebrejdningerne for Unionsfientlighed mod Høire og de Moderate, saa vidt drev man Forvrængningen.

Løvland hævdede med Styrke, at han og hans Meningsfæller aldeles ikke vilde Unionen tillivs. Polemiserede forøvrigt mod forskjellige Udtalelser af Schweigaard, Stang og Bockman.

Sverdrup fandt Trontalens Taushed ikke saa svært paafaldende; i 1892 mødte Ministeriet ogsaa med en Trontale, hvori der bevaredes absolut Taushed med Hensyn til Udenrigsministerspørgsmaalet, som da havde været Valgprogram. Hvor var Ullmann da? Vi hørte ikke da noget om, at Tausheden var saa betegnende skjønt der var lovet Vælgerne særskilt Udenrigsminister, hvis Regjeringen fik Flertal. Udenrigsministerspørgsmaalet forelaa fra begge Sider kun i sine store Hovedtræk, og saaledes antog Tal., at det ogsaa vilde forblive indtil over Valgene. Fik Vælgerne før sidste Valg vide noget om, hvorledes det skulde ordnes med særskilt Udenrigsminister? Nei, man fik kun vide, at den Ordning var saa let at gjennemføre, at ikke engang en svensk Kjærring vilde mukke. Spurgte man, hvorledes det skulde ordnes, naar de to Udenrigsministre var uenige, saa svarede nogle, at da fik Kongen være Opmand, medens andre sagde, at da fik Unionen sprænges. Gladstone havde sagt, at han kunde ikke greie det Spørgsmaal, hvorledes det skulde ordnes med to Udenrigsministre inden Unionen; men han er vel bare en Smaagut mod vore norske Statsmænd. Var nogensinde de norske Vælgere ført ud i Mørket, saa var det ved Skarnæslinjen ved sidste Valg; det var den største Limpind, som var stillet op for Vælgerne. Tal. var Ullmann meget taknemlig for hans Udtalelse om, at var de to Udenrigsministre uenige og havde sine Lande bag sig — f. Ex. hos os 58 Mand — saa fik Unionen sprænges. Det var grei Tale, det viste, at Johan Sverdrup havde Ret, da han betegnede denne Ordnind som pegende ud over Unionen. Taleren rettede derpaa en Række Spørgsmaal til Ullmann om Ordningen med særskilt Udenrigsminister. Ullmann var jo villig til at svare og havde Sagens Ordning paa det Rene. Sagen var saa let at greie, hed det. Men hvorfor havde da ikke Ministeriet Steen greiet det? Fordi den i Virkeligheden var vanskelig at greie. Ullmann havde spurgt om, hvorledes det skulde ordnes med fælles Udenrigsminister, men Flertallet havde jo ifjor selv sagt, at det ikke vilde Forhandling paa Ligestillethedens Grund med den anden Stat i Unionen, idet Partiet stemte mod et Forslag om at aabne disse Forhandlinger. Derved var Adgangen til at udarbeide og fremlægge Forslag afskaaret, og herfor har Modstanderne Skylden. Var Ordningen med Fællesminister saa umulig, som man sagde, saa maatte det jo være bare en Fordel for Modstanderne, at dette blev afdækket. Naar man saa stærkt modsatte sig Forhandlinger, saa skulde det vel ikke være, fordi man frygtede for, at der ved Forhandlinger kunde tilveiebringes en tilfredsstillende Ordning? Tal. antog, at her laa Hunden begraven.

Ullmann havde af den sidste Taler faaet 23 Spørgsmaal, og de kunde man ikke ventet besvaret inden Kl. 2, især da man idag maatte slutte før 2. Forresten var alle disse Spørgsmaal besvarede. Tal. forbeholdt sig fortsætte imorgen.

Mødet hævedes 1½.

Laugendalsbanen.

Laurvik 8de Februar 94. (H. D. T. B) Formandskabet indstiller til Repræsentantskabet 900,000 Kroners Bevilgning til Laugendalsbanen. Et Ingeniørfirma har tilbudt sig at tegne Aktier for Kr 200,000.

„Kristianiaposten", der længe har ført en tarvelig Tilværelse, skal nu sælges ved Tvangsauktion.

Statsraad Haugland er indtegnet som en af de første Talere under Trontaledebatten idag.

Til Stiftamtmand i Trondhjem og Amtmand i søndre Trondhjems Amt har bl. a. meldt sig Statsraad Qoam.

En Blizzard i Chicago.

Endnu for to Dage siden havde vi i Chicago deiligt Vaarveir — skrives der den 13de Februar derfra — „og nu har vi en Blizzard, hvis Mage Chicago vel neppe har oplevet: En iskold Storm rasede gjennem Chicagos Gader; henimod Midnat kom Forbudene — uhyggeligt peb og susede det henover den vældige Michigansø, Bølgerne slog høiere og høiere med altid mere skumklædt Kam op over det mægtige Bælte, som man har lagt om dens Kjæmpemidje, vildt feiede Stormen hen over Lincol-Parken, over Huse og Gader. Og Stormens Magt og Vælde øgedes end mere ved en fra Syd-Øst frembrusende Snestorm eller Blizzard, — paa engang mødes de og strider med Kjæmpekræfter om Overtaget. Nogle faa Minuter herskede der saa Ro — og saa brød det løs igjen med forøget Kraft rivende med sig alt, hvad der ikke er nagelfast. De smaa skarpe Isnaale fyger de ulykkelige Vandrende, som ikke har naaet Hus, ind i Ansigtet og kvæler næsten Aandedrættet. Alle styrter henimod de overfyldte Sporvogne, Jernbaner og alt hvad der kan hjælpe fremad og give Ly imod Blizzardens Herjen. Enkelte Vandrende søge for hurtig at komme frem, at „sætte paa Sprang". De springer gjennem Snefanerne, som naar dem over Knærne, og spottende bruser Stormen hen over dem og river med sig Hat og Stok, river i deres Klæder, og, for ligesom at hjælpe dem fremad, løfter dem paa sine Kjæmpearme og kaster mangen en stærk Mand mange Meter langt henover Gaden og lader ham tilslut havne i en Snefon. En modig og resolut Dame kastes op i Luften som en Ballon og slynges tilsidst imod en Telegrafstolpe, hvor hun synker bevistløs sammen; hun bliver baaret ind paa det nærmeste Apothek; indre Beskadigelser og dobbelt Ribbensbrud konstateres. Over tyve Fod hvide Sneen kastet hende affted.

I Byens Centrum var saagodtsom al Færdsel standset. Forgjæves søger svære Lastevogne, Ekvipager og Omnibuser at bane sig Vei gjennem den fodhøie, løse Sne; Vinden spotter alle Anstrengelser, den kaster Vognene om paa Siden, sprænger i sit Raseri de elegante Kjøretøiers tykke Vinduesruder og kaster dem saa om paa Siden. Naar man undtager Gadebanernes Funktionærer og en Del halvt stivfrosne Droskekuske, ser man omtrent intet levende Væsen ude. De faa, som endnu er ude, skynder sig at søge Ly inde i Husene, i Restauranter osv., for saa der at anrette nyt Uheld og Skade. En elegant klædt Herre styrter med hvirvet Ansigt og overdækket af Sne ind i et Konditori; i det Øieblik, han aabner Døren, kaster Stormen sig over de høit opstablede, kunstigt formede Postejer og Kager, saa at Gulvet i et Nu bedækkes med Ruiner af al Herlighed, og Betjeningen jamrende søger at redde, hvad reddes kan.

Neppe er Latteren over den herved anrettede Forvirring over, saa kalder en anden tragi-komisk Begivenhed Gjæstern, hen til Vinduet. En Mand med en let Vogn, indeholdende Frugt, Vafler osv.e søger møisommeligt at arbeide sig frem gjennem Sneen. Saa kommer et rasende Vindstød — og hele det lette Kjøretøi suser affted i Luften og kaster hele Indholdet ned paa Gaden; forend den overraskede Eier kommer til Besindelse, styrter leende Avisbud, Tiggere og Skomagergutter sig over det delikate Fund. Derhenne omarmer et Par velfødte Personer hinanden paa det varmeste — begge Parter var ilet frem i stor Iver og med bøiede Hoveder, ligesom Oxer, der forbereder sig paa Angreb; hist jamrer en Dame, som er kastet omkuld af Stormen og beder forgjæves endel Politifunktionærer om Hjælp.

Forvirringen bliver værre og værre. Bragende styrter Skorstene ned, Teglstene, Hatte og Stokke farer om i Luften. Voldsomt hvirver Stormen frem af de trangere Gader og bruser henover de aabne Pladse med uimodstaaelig Magt som spotter enhver Modstand. Paa mange Steder er Gaderne rene som et Stuegulv, medens Sneen andre Steder taarner sig høit op, indtil 10 Fod og derover, og antager de eventyrligste Bjergformationer.

Paa en Gang høres vild Støi. Det er Brandfolkene, som med Møie søger at bane sig Vei til et nærliggende Hus, hvor der er udbrudt Ild. Hestene skjælver og skummer; badede i Sved søger de at arbeide sig frem gjennem Snelavinerne. de kvælende Røgskyder blander sig med den opjagede Sne og driver Brandmandskaberne ind i Ansigtet saa at de ikke kan se et Skridt foran sig. "For Guds Skyld ingen Brand nu, det vilde faa altfor forfærdelige Følger!" siger Brandfolkene sig imellem. Til al Lykke er Branden snart slukket, om det ogsaa er skeet med ubeskrivelig Møie og Anstrengelse.

Hele Dagen igjennem feier Vinden med usvækket Voldsomhed henover Gader og Huse, og altid mere og mere ufarbare bliver Gaderne. Saa kommer den Tid, da Kontorer og Forretninger slutter sin Virksomhed for Dagen, og nu pusser og støder en Skare spøgelseagtigt udseende hvide Skikkelser sig frem for at naa til den efterlængtede Vogn og har man saa naaet en saadan, bliver der en vild Kamp om Plads. Endelig kommer Vognen afsted, — den ligner i høi Grad en udsværmet Kjæmpebisvæm.

Neppe er Vognen kommet nogle faa Skridt frem, saa karambolerer den med et andet Kjøretøi. Bandende stiger endel af Passagererne ud og søger at bane sig en Vei hen til Trottoirerne gjennem de næsten mandshøie Snefaner — thi allerede forlængst har Huseierne maattet opgive at holde fri Passage forbi sine Eiendomme. Hvad der blev gjort i det ene Minut for at feie væk Sneen, var i det næste Øieblik værre end ugjort. Andre søger at naa ud i Gadens Midte, men Orkanen driver dem Sneen ind i de brændende, svidende Øine, saa at de neppe formaar at se Haanden foran Øinene og neppe faar Tid til at vige afveien for Uhyret med de rødglødende Øine, som kommer væltende frem gjennem Snemasserne. Rede ved Søen ser der endnu frygteligere ud. Vandet bobler og bruser som i en gevaltig Heksekjedel, Bølgerne taarner sig op saa høie som Huse og bruser ind over Stenmuren, saa at denne synes at bæve i sine Sammenfæstninger, tordnende slaar Bølgerne frem derover og bøier de svære Jernbjælker sammen som Vox og kaster svære Vandmasser ind over Lake shore Alley. Gjennem Brændingernes Larm og Orkanens Brusen, som river med sig Tage og Kaminer, høres de vilde Dyrs Jammer og Angstbrøl henne fra Linkoln-Park. Det er et Billede paa Oproret i Naturen, som Chicago kun sjelden har seet det.

I Løbet af Natten lægger Stormen sig endelig noget. Vinden tager en anden Retning, og den følgende Dag er det saa stille og fredeligt, som om alt kun har været en vild Drøm. Men Amerikanerne ved at gjøre sig Nytte deraf: paa de mægtige Snefaner fæstes der brandrøde Reklameplakater, som ved sin Form og sit Indhold virkede dobbelt drastisk. Og Bladet for imorges er en hel Kjæmpefortegnelse over Ulykkestilfælder, Togforsinkelser, forvoldt Skade og ligeledes over en hel Mængde komiske Tilfælde, som Stormen og Forvirringen har forvoldt. En amerikansk Blizzard er noget helt andet, end hvad vi herhjemme i Europa forstaar ved en Snestorm.

Fra Trondhjem.

Trondhjem 3/3 94 (H. O. T.-B.)

Trondhjems Fiskeriselskab har udsat en Prisopgave paa Kr. 400 for den bedste sammenlignende Undersøgelse over Konserveringsmidler for Fiskegarn af Hamp og Bomuld. —

Nordenfjeldske Dampskibsselskab Direktion foreslaar 5 % Udbytte.

Konstitutionelt Overgreb.

Til Bevilgningen af Universitetets Budget for kommende Termin vil Hr. Ullmann knytte den Betingelse „at Regjeringen ved mulig indtrædende Ledighed i ordinære Professorposter ikke lader dem besætte, men forelægger Sagen for Storthinget." Dette Forslag vil formentlig blive bifaldt med de Radikales Stemme.

Havde Betingelsen været givet en Form, som tilkjendegav, at det af finansielle Grunde var Hensigten at indskrænke Embedsværket, da vilde Storthinget have været i sin Ret, og Regjeringen kunde derimod ikke reise konstitutionelle Indvendinger. Som Forslaget nu er formet, tilsigter det umiskjendelig at gjøre til et tomt Bogstav Grundlovens Bestemmelser om, at Kongen udnævner Embedsmænd efter at have hørt sit Raad.

Regjeringen kan selvfølgelig ikke anerkjende Storthingets Berettigelse til at faa sig forelagt Spørgsmaalet om Besættelsen af et ledigt Embede.

Et Høireblad vil nu, at Regjeringen skal møde en Beslutning af Storthinget i Overensstemmelse med det Ullmannske Forslag med en Nægtelse af at vedtage Betingelsen, hvoraf igjen skal følge, at alle ikke lov- og regelmentsmæssige Bevilgninger til Universitetet bortfalder, deriblandt Bevilgningerne til Bibliotheket og Museumssamlingerne.

Dette kan vi ikke tro, Regjeringen vil gjøre. Den maa naturligvis erklære Betingelsen for ukonstitutionel, men den kan samtidig gaa ud fra, at næste Storthing vil indtage et andet Standpunkt end det nu forsamlede Thing. Et i Mellemtiden ledigblevet Universitetsembede vil det ikke være nødvendigt endeligen at besætte, før næste Storthing har faaet Leilighed til at tilbagekalde den Ullmannske Beslutning.

Megen Sne. Fra Evanger i S. Bergenhus berettes til „Vestlp." at man der har op til 4 Alen dyb Sne paa Markerne. Stormende og rusket har Veiret været i hele Vinter ogsaa paa de Kanter.

Bekjendtgjørelser.

Østers.

Store Østers ankommet. Amerikanske store friske Østers I Kr. 50 Øre pr Snes,

i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Theater og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegd. 32, skraa overfor Posthuset.

Ledige Lægeposter

ved

Rigshospitalet.

1. Posten som Reservelæge ved kirurg. Afd. B., ledig fra 1ste November d. A. Reservelægen ansættes paa 3 Aar med en Gage af Kr. 1 000.00 aarlig samt Ungkarlsbolig (2 Værelser) og Brænde. Med Hensyn til de øvrige Ansættelsesvilkaar henvises til de kgl. Resol. af 14 Juni 1844, 6 Juni 1863 og 31 Juli 1873.
2. 1ste Assistentposten ved det path. anat. Institut, ledig fra 15 Oktober d. A. 1ste Assistentospten ansættes paa 2 Aar med en Gage af Kr. 1 400,00 aarlig.

Andragender om disse Poster, stilede til Direktøren for det civile Medicinalvæsen, kan indsendes til Rigshospitalets Direktør inden 6 Uger fra Dato, hvorhos bemærkes, at Andragender fra militære Læger bør være ledsagede af vedk. militære Authoritets Tilsagn om, at Ansøgeren — i Tilfælde, han erholder Ansættelse ved Hospitalet — maa være fri saadan Militærtjeneste, som maatte medføre længere Tids Fravær fra Byen.

Rigshospitalet 6 Marts 1894.

(H. O).

Masagelæge L. Schou

(Exam. «Kgl. Gymn. Centr.Instt.»)

Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.

Torvgaden 29, 3die Etage.

Kl. 11—1 Form.

Alterlys
Alterbrød
Altervin

anbefales af

Michelsen & Bjørnstad

Peter Dürendahl & Co. Eftf.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

***S. Almløf,* Skrædder,**

Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Extra Uldgarn,

4—5—6 Traads,
2.00 pr. Pd., 1.30 pr. Bundt
hos
Tøger Andersen.

Lærreder
og
Bommesier
i gode Kvaliteter til billige Priser
hos
Tøger Andersen.

Skjorter, hv. og coul.,
Busseruller,
Underbenklæder og
Skindbenklæder
hos
Tøger Andersen.

Tøger Andersen,

Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning,

Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Foer- & Sysager

i stort Udvalg
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Kraver, Snipper, Manschetter. Slips, Galoger, Paraplyer, Bordtæpper, Sengetæpper og **Gardiner** hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No 1.

Trieotage
for
Herrer, Damer og **Børn**
i stort Udvalg til billige Priser
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Hvidevare-Udstyr,

Dækketøier

norske, tyske, engelske & franske
Haandklæder & Haandklædetøier
Lagen- og Pudevarlærreder
Bolster, Tæppesirts og Satin
Fjær, Dun, Krølhaar
Gardintøi, Rullegardintøi
Uldtæpper, Sengetæpper.

Snipper, Manchetter, Kraver, Skjorter, Slips Strømper, Uldtrøier, Underbenklæder for Damer, Herrer og Børn. Lommetørklæder.

Lærred. Bommesi, Stout, Shirting, India Twill, Demet, Piqué, Brillantine, Linlærred, Cambric, Flonel & Uldtøi.

Forlang Prøver, Priskuranter og Udstyrs-Overslag. Udstyr og Undertøi leveres fuldt færdig.

PETER ECKERSBERG,

Hjørnet af Kongens- og Carl Johans Gade.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunerusgaden No. 15, Kristiania.

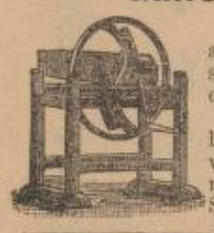

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk; naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Etableret 1866.

O. W. Fremming,

Vin- og Brændevinsforretning,

anbefaler

alle Sorter Vine, Brændevine, Punsch og Likører.

Telefon No. 1890.

J. Thoresens Pianoforter

anbefales.

Reparationer og Stemming udføres godt og billig.

Torvgaden 5 a. Telefon 1438.

han sig godt, thi han fisker og jager baade paa min Eiendom og paa sin Broders."

Brandon studerede. Udtrykket i Marie Arnolds Ansigt medens Sir Joseph talte og forundrede sig over hendes vrede og bekymrede Mine, der dannede saa stærk en Modsætning til hendes Munterhed og Smil for nogle faa Minutter siden. „Det maatte være en vægtig Grund, hvorfor Mr. Urquhart mishagede hende, tænkte han ved sig selv, og fra denne Stund fattede han pludselig Interesse for at lære denne unge Piges Karakter og Livshistorie nærmere at kjende.

3die Kapitel.

Hubert Urquhart ankom til Ellerslie tre Dage efter Mountford, der i Løbet af denne Tid var bleven kjendt med sine nye Omgivelser og anført af Marie Arnold havde gjennemstreifet Have og Park, beseet Værksteder og Gruber og havde sluttet Venskab baade med Sir Joseph og hans Jagtbetjent. Urquharts Ankomst var derfor ikke til større Glæde for Mountford end for Marie. Han var sjensynlig ikke meget fornøiet over at finde en Fremmed, der allerede var

„Hvis jeg kan gjøre ham noget godt, vil jeg gjøre det," tænkte Sir Joseph, „han skal ikke reise tilbage til Afrika, hvis jeg kan forhindre det. Han vilde være en udmærket Husbond for Marie. De vilde blive et prægtigt Par."

I Løbet af Eftermiddagen kom Brandon til Ellerslie med sine Fiskestænger og sin Badsæk og spiste Middag med Millionæren i en hyggelig, liden Stue, som den gamle Mand foretrak for den store Spisesal med sine høie Buffeter og Udstilling af Sølvtøi. De to Mænd sad længe ved Bordet, skjønt Brandon ikke nød meget af Sir Josephs berømte Vin, men han røgte mange Cigaretter, medens den gamle Mand fortalte ham om sit Arbeide og sine Kampe for at naa frem i Livet. Det var sent paa Aftenen, da de gik ind i det hyggelige Dagligværelse, og Brandon, der havde glemt, at Sir Joseph havde en ung Pige i Huset, blev overrasket ved at se en ung Dame i sort Silkekjole med en Buket hvide Roser i Brystet sidde læsende ved et af Bordene. Hun havde ikke spist med dem, men hørte sjensynlig til Familien.

Sir Joseph præsenterede Mr. Mountford for Damen, hvis Navn var Miss Arnold, og som talte Engelsk med fransk Accent, og hvis Mørke Øine og Hudfarve ikke vidnede om nogen engelsk Herkomst.

„Nu, Marie maa du synge en af disse Sange for os," sagde Sir Joseph, idet han tog Sæde i en lav Lænestol sjensynlig i den Hensigt at overgive sig i Søvnens Arme og han var ogsaa falden i Søvn,

Modeller for Vaaren og Sommeren

ankommet i enestaaende stort og smukt Udvalg.

Kaabe-Lager. **H. A. Andresens Eft.** *Prinsens Gade 14.*

Sorte

Kjoletøier

i Uld og Silke

nye gode Kvaliteter

til billigste Priser

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade.

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden,

1ste & 2den Etage.

Udstyr for

Restaurationer, Hoteller & Pensionater

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Galanterivarer, Kortevarer. Nipssager & Presentgjenstande.

Extra billigt.

10,000 Par Porselænskopper

i vakre & nye Decorer til 0.27, 0.30, 0.35 pr. Par.

3000 Par pene, stærke, hvide Porselænskopper 0.25.

Tallerkener 0.13.

Blomsterpotter i vakre Mønstre & Faconer 0.95, 1.20, 1.40, 1.50 pr. Stk.

Blomstervaser 0.20, 0.25, 0.30, 0.35 & 0.40 pr. Stk.

Kun prima Varer! Utrolig billige Priser!

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Konfirmationstøier

i stærke og holdbare Kvaliteter anbefales fra

Larsen & Lütkens Klædelager

— Storgaden 3, nær Stortorvet. —

Hestetæpper

a Kr. 1.80, 2.00, 2.25, 2.50, 2.80, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50. 5.00. 5.50 pr. St. anbefales af

Hansson & Bergh.

Uldtæpper

i stort Udvalg til Priser pr. Stk. Kr. 2.70, 3.00, 3.50, 3.80. 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, pr. Par 5.50, 6.50, 7.50, 8.00, 9.50, 10.00, 12.50, 14.00.

Vattæpper

i enkelte fra 4.50, dobbelte fra Kr. 5.70 stort Mønsterudvalg.

Anm. Alle Vattæpper er stoppede med prima Bomuldsvat.

Hanssen & Bergh.

Fjær & Dun,

Stampelo,

sort og hvid

Uld

en gros & en detail.

billigst hos

Hanssen & Bergh.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste.

Inman Linien.

(Nu kaldet Amerikan Linien).

Verdens hurtigste Passagerskibe til Amerika. Afreise fra Kristiania hver Fredag. Overgaaes ikke af nogen anden Linje hverken hvad Kost eller Behandling af Passagererne angaar. Forskud sikrer Plads til lav Pris. Frit Udstyr.

Inman Liniens Exqedition,

15 Store Strandgd, Kristiania.

J. A. Kildes

Møbel- & Speillager,

10 Pilestrædet 10,

solide Møbler, færdige og efter Bestilling.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

anbefaler i Ima Vare

Telegramadr. Glasolsen.

Telefon Kontoret 3013. Buffik & Lager 633.

For Cafeer

For Hoteller

For Restaurationer

For Sanatorier

Glasvarer i Serviser og enkelte Dele.

Bordserviser & Vaskeserviser

samt alle brugelige Gjenstande i Stentøi og Flint.

Ildfaste Former og Kogekar.

Tallerkener fra 13 Øre

Porselæns Kaffestel, Kaffekander & Kaffekoppe

decorerede fra *23 Øre* pr. Par.

En Del IIda Porl. Tallerkener sælges for 15, 16 & 20 Øre.

Hængelamper, Bordlamper, Maaneskinslamper & Lygter.

Billige faste Priser.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

Godtkjøb.

Fra 1ste Marts udlægges en Del Kjoletoier, Agramaner og Pyntefløiel, der sælges langt under almindelig Pris.

Heluldne 1 Mtr. brede Tøier

Oprindelig Pris Kr. 2.00 — 2.50 — 3.00 — 3.50 — 4.00,
sælges for „ 1.00 — 1.30 — 1.50 — 1.75 — 2.00.

Agramaner, Uld, 8 Cm. brede 0.50.
Agramaner, Silke, 6 „ „ 0.60.

Otto Robsahm & Co.

før Marie havde endt sin første Sang. Brandon og den unge Dame var i Virkeligheden alene, — et Faktum, der ikke syntes saa forvirrende for hende, som for den unge Mand, der nylig var vendt hjem fra Maskubalandet, fra en Verden, hvor Fedme, Størrelse og sort Farve, gjælder for de ypperligste Tegn paa kvindelig Skjønhed. Det var noget ganske Nyt for Brandon at befinde sig paa Tomandshaand med en vakker Pige. hvis Historie, Karakter og Familieforbindelser var ham fuldstændig fremmed. Hun sang flere Sange efter hans Anmodning, og da han ikke vovede at anmode hende om at synge mere, spillede hun for ham. Han vilde heller holde hende ved Pianoet den hele Tid end blive nødt til at passiare med hende, men hun reiste sig og rystede paa Hovedet, da han atter bad hende vedblive med sit Spil.

„Jeg er ingen Pianist," sagde hun, „Miss Higginson spilte vidunderligt, Pianoet er hendes bedste Ven, i timevis kan hun spille, og jeg hører paa hende, medens jeg sidder taus med mit Haandarbeide. Jeg lærte ikke at spille, før efterat jeg var voksen."

„Hvad Slags Musik foretrækker Miss Higginson?" spurgte Brandon,

„O, alle de store Mestre — Beethoven, Mozart, Mendelsohn, Chopin — og hun spiller Alt frit. Pianoet er for hende en levende Skabning, en fortrolig Ven — de kan tale sammen i timevis. Hun er da langtfra mig, i en anden Verden."

„Ja, min lille Datter har en Lidenskabelighed for

Musik," sagde Sir Joseph, som ved Musikens Ophør var vaagnet, „og Marie synger vakkert, ikke sandt Mountford?"

Brandon sagde nogle passende Ord om Sangen og Spillet og følte sig øiensynlig lettet ved at Sir Joseph havde gjenvundet sin Bevidsthed og atter kunde deltage i Konversationen.

„Jeg haaber, jeg faar den Fornøielse at høre Miss Higginson spille, før jeg forlader Ellerslie, naar kommer hun tilbage?" spurgte han.

„Det kommer an paa Doktoren. Hun skal ikke komme hjem uden hans Tilladelse."

„De maa savne hende meget."

„Ja, jeg ved ikke, hvad jeg skulde gjøre uden hende, hvis jeg ikke havde Marie, der er som min anden Datter. Det er sandt, Marie, bed Mrs. Morrison, gjøre istand et Gjæsteværelse til; Mr. Urquhart kommer hid om en Dag eller to."

Marie blev blusende rød, og hendes Ansigt fik et spottende Udtryk.

„Hvorfor kommer han saa snart igjen," spurgte hun.

„Min Elv er det som drager ham hid. Han vil holde Dem med Selskab, Mountford," forsatte Sir Joseph henvendt til sin Gjæst," Urquharts Broder, Lord Dunluce, er min Nabo. Urquhart mistede sin Hustru for et Par Aar siden — hun var Datter af en fattig Præst i Beverley — og han tilbringer nu meget af sin Tid paa Dunluce Castle. Der morer

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Steenersen, Kristiania

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.

Nr. 31. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 13te Marts 1894.** | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Inkasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skipperg. 28, Christiania.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Joh. Leken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 m (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Abonner paa „Eidsvold".

„Eidsvold", Organ for Centrum redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold, udkommer i i Kristiania 3 Gange ugentlig hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i femspaltet Format.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden No. 34.

„Eidsvold" koster udenbyes Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar, incl. Porto. Indenbyes Kr. 1,20 pr. Kvartal og for en Maaned 40 Øre.

Abonner straks paa „Eidsvold"
Averter i **„Eidsvold".**

Trontaledebatten og Udenrigsministersagen.

Trontaledebatten blev strax til en Drøftelse af Spørgsmaalet en eller to Udenrigsministre i Unionen.

Noget nyt Lys er imidlertid ikke kastet over Spørgsmaalet.

Det er sjelden man i noget Land har været Vidne til en politisk og statsmandsmæssig saa tarvelig Forklaring af det Stenske Ministeriums Programsag, to Udenrigsministere, som den, der leveredes fra radikal Side i denne Debat.

Hr. Ullmann talte tydeligst. Hvad de øvrige Herrer føiede dertil, var i grunden blot Lapper, der skulde dække Figurens Nøgenhed.

Tankegangen i Forklaringen var, at de to Udenrigsministre skulde forsøge at føre en fælles Politik. De skulde gjøre de forberedende Skridt efter fælles Aftale med hinanden. Den ene skulde lempe sig efter den anden, saa langt hans Overbevisning tillod. Men dersom der alligevel opstod en Uenighed mellem dem, og hvert Folk fylkede sig bag sin Udenrigsminister, saa Uenigheden ikke kunne løses, nu, hvad saa, udraabte Hr. Ullmann; hvis Uenighed er saa stor, at den ikke kan bilægges, saa maa Unionen gaa i Stykker. Thi, tilføiede han, Unionen er grundet paa at begge Parter gaar i Krig sammen.

Bliver de to Udenrigsministre uenig, og denne Uenighed ikke afhjælpes derved, at det ene af de to Folk giver sin Udenrigsminister en Tilrettevisning og giver den fremmede Udenrigsminister Ret, saa gaar de to Folk ikke i Krig sammen, og Unionen er dermed sprængt. Dette indrømmer de radikale Førere i Thinget.

Men, siger de, det kan gaa akkurat ligedan, om man har en fælles Udenrigsminister. Ogsaa da kan de to Lande blive uenige, men saa har maaske den fælles Udenrigsminister allerede ført dem i Ulykke, foranlediget en Krig, hvori begge maa tage Del, hvor meget det ene end ønsker at blive fri. Det udmærkede ved to Udenrigsministre skulde da være, at det ene Land i Tide kunde redde sig ved at gjøre et Sprang op paa det Tørre, medens det lod sin Kollega drive den sikre Undergang i Møde.

Slig var Tankegangen, og den udmærker sig ved en Frihed for Hensyntagen til menneskelig Erfaring, der er sjelden at træffe paa hos Folk, der vil gjælde for indsigtsfulde.

Men netop derfor er den Tankegang lærerig for dem, der kan lære noget ikke blot af de kloge, men ogsaa af de daarlige. En Ting blev strax i Begyndelsen af Debatten indlysende, nemlig at den Ullmannske Vei fra Enighed til Uenighed og til Unionens sluttelige Sprængning er ganske betydeligt kortere end den, der maa tilbagelægges, dersom Forslaget om Fællesminister, Nordmand eller Svenske, vinder Anklang.

Fællesministeren kan ikke følge mere end en Politik ligeoverfor Udlandet. Han er kun en enkelt Mand, hvis Opgave er at forene begge Landes Interesser til en samlet Interesse. Der er ingen Mulighed for, at han kan føre en dobbelt Politik, med mindre han, lig Farisæernes Beelzebull, kan komme i Strid med sig selv. Heri er en betydningsfuld Garanti. Men bagenom ham staar to Lande med to forskjellige Regjeringer, og der kan naturligvis være Meningsforskjel mellem disse Regjeringer angaaende den rette Politik. Udenrigsministeren, der som sagt er en enkelt Mand, der vil fremholde de samme Synsmaader ligeoverfor begge Regjeringer, vil derfor ogsaa, om han overhovedet i sin Post voren, kunne virke sammensmeltende paa de stridende Meninger inden de to Ministerier. Hver af disse kan bringes til at lempe sig, og Udenrigsministeren vil da udadtil repræsentere de Meninger, som er Resultatet disse gjensidige Lempninger. Saa dyb kan Kloften tænkes at blive mellem de to Landes Regjeringer, at Udenrigsministeren forgjæves vil spille sin mæglende Rolle. Men dette tør paa Forhaand vendtes indrommet, at Forholdene maa have udviklet sig i høi Grad skjævt, om det ikke skulde lykkes at tilveiebringe en modus vivendi eller en Maade at slippe over Vanskelighederne paa, naar den hele Organisation af Udenrigsstyret er slig, at alle umiddelbare Sammenstød mellem tvende stridende Folkeviljer undgaaes.

Ligeoverfor de fremmede Magter har den fælles Udenrigsminister en sikker Position. Han er eneste rette Vedkommende, naar en fremmed Underhandler banker paa Døren, Han ved at ingen Aftale kan træffes uden gjennem ham, og han har derfor fuldt Overblik over Situationen. Med Ansvaret for de to Riger og med en alt andet overveiende Følelse af, at Enigheden mellem to Regjeringer og to Lande i høi Grad beror paa hans Optræden, vil han ikke kunne undgaa paa det omhyggeligste at tage Hensyn til begge Rigers Interesser. Han ved, at Partiskhed fra hans Side ikke alene skader det Land, som han tilsidesætter, men til Slut i endnu høiere Grad det Land, som han begunstiger, fordi den nemlig kan lede til farlige Konflikter.

De to Udenrigsministre har ikke den Art Forpligtelser paa sig. De to Herrer kan visnok sige til sig selv, at det er i allerhøieste Grad nødvendigt for dem at være enige om alle vigtige Spørgsmaal, da deres Uenighed kan lede til uoverskuelige Følger for Unionen og for de to Folk. Men hver af den kan heller ikke glemme, at Forudsætningen for hans Udnævnelse, henholdsvis til norsk og til svensk Udenrigsminister, er at varetage sit Lands særlige Interesser. Hver af dem maa passe paa, at hans Kollega ikke foretager noget Skridt, som efter hans Mening er stridende mod hans eget Lands Interesser, og han maa forbeholde sig at virke, hvad han evner, for at fremme disse Interesser. Selv under de Forhold kunde vel Enighed opnaaes, dersom de to Herrer var fuldstændig fri for alle menneskelige Mangler og Skrøbeligheder og dersom de var ligesaa fri for alle Paatryk fra sine respektive Lande og Folk. Men de Lovgivere, som i disse Dage sidder i Storthingsfalen, har uden Tvivl en nok saa stærk Følelse af, at Menneskene, selv de bedste af dem, er meget langt fra at være fuldkomne. To Par Øine ser aldrig en Ting ganske paa samme Maade som et Par. At der maa opstaa Uenighed mellem de to Udenrigsministre, der staar jevnbyrdige ved Siden af hinanden, og begge Ansigt til Ansigt med de fremmede Magters Gesanter, er derfor en given Sag.

Hvad saa?

Hvem skal her gribe ind? Mon Kongen, ved at give den ene Minister Ret, den anden Uret? Dette vilde være en nokſaa enkel Løsning, og var den anbefalelsesværdig, da skulde ingen kunne paastaa, at den Steenske Programsag var en Tankeløshed eller en Umulighed. Kongen blev da den virkelige Udenrigsminister, med baade Forberedelsen og Afgjørelsen i sin Haand, de to Herrer blev blot hans Agenter.

Men denne Ordning strider ikke alene mod Radikalernes aabenbare Hensigt med sit Udenrigsministerforslag. Den strider mod al god konstitutionel Praxis allerede af den Grund, at den lægger Ansvaret der, hvor det netop ikke bør ligge. Om Ordningen blev gjennemført, vilde den alvorligt blotstille Hs. Majestæt ligeoverfor det Land, hvis Udenrigsminister fik Uret eller endog blev afskediget.

Kan Kongen altsaa ikke gribe ind, maa han finde sig i, at de to Ministre fortsætter paa Uenighedens Vei. Men naar de er uenige i Hovedspørgsmaal med Hensyn til Forholdet til fremmede Magter, saa vil der blive spillet et historisk Skuespil, hvori de fremmede Magter og de to Udenrigsministres Nationalforsamlinger og Folk vil tage Del. Den svenske Udenrigsminister holder paa sit og kan ikke lægge Skjul paa det hverken ligeoverfor Regjeringen og Rigsdagen i Stockholm eller overfor de fremmede Magters Repræsentanter, og hans jevnbyrdige norske Kollega kan lige saa lidt lægge Skjul paa sin Opfatning ligeoverfor den norske Regjering og det norske Storthing, og overfor de repræsenterede Magter. Naar det saa gjælder Krig eller Fred, da vil ganske uhyggelige Følger kunne opstaa. Men disse Følgers Beskaffenhed kommer ikke til at afhænge af de to uenige Riger. Det bliver stærkere Kræfter, som kommer til at holde Dommedag over den.

Radikalerne vil saa gjerne, at det skal se ud, som om en særskilt norsk Udenrigsminister kommer til at holde den svenskes Krigslyster eller Storplaner i Tomme og derved vil forøge Sikkerheden for Europas Fred. Dette er nu rigtignok en uberettiget Insinuation mod den svenske Politik. Men naar de to Lande lever sammen i en Union, vil en udpræget fredelig Tendens hos det ene Folk kunne virke modererende paa det andet, om der virkelig blandt dettes ledende Mænd er nogen Tilbøielighed for en „Kraftpolitik". Dette sker imidlertid allerbedst under en Fællesminister, derfor har vi Erfaring fra 1864. Er der to Udenrigsministre, kan Krigsfaren i høi Grad forøges, om en Fredspolitik af den Art, som Radikalerne sværmer for, følges fra norsk Side. Sæt nemlig, at Europa er delt i to Leire, med Rusland og Frankrige paa den ene Side, Tyskland og England paa den anden. En norsk Udenrigsminister efter Radikalernes Sind vil paa det forbindtligste forsikre Rusland om Norges Fredsommelighed og give Frankrige Løfte om fuldstændig Neutralitet. Men netop herved kan et Fredsbrud blive fremkaldt, idet England og Tyskland kan finde, at deres Interesser kræver en rask Optræden, som kan sætte en Stopper for Norges i deres Øine mistænkelige Venskabelighed ligeoverfor de to fiendtlige Stormagter. Det var i Begyndelsen af dette Aarhundrede den danske Regjerings ivrige Freds- og Neutralitetspolitik der bragte saa overhaands store Ulykker over Landet. Danmark troede at kunne holde sig lige gode Venner med England og med Napoleon; det forudsaa ikke den sidstes endelige Nederlag i Kampen mod de germaniske Magter. Neutralitetspolitik er lige saa vel som Krigspolitik noget, der kræver stor Fremsynthed, Klogskab og Omtanke, og naar to uenige Udenrigsministre skal lede den, da vil Resultatet let blive, at der indtræffer et Ulykkestilfælde, akkurat som naar man betror en Æske Fyrstikker i smaa Børns Hænder.

Et er sikkert: Udenfor det rent barnlige Omraade gjælder ikke den Ullmannske Recept, at man skal forkynde til alle Verdenshjørner, at man vil være lige gode Venner med dem, der staar paa den ene, og dem, der staar paa den anden Side. Fiender, der bekjæmper hinanden paa Liv og Død, modtager ikke den Slags Erklæringer med Tak og søde Miner. Man kan lige saa lidt forlange saadant af dem, som man kan forlange af vort norske Høire og vort norske radikale Parti, at de skal takke forbindtligst, naar nogen fortæller dem, at han ønsker dem begge to al Lykke og Fremgang.

Politiske Foredrag i Lofoten.

Bodø ⁵/₃ 94 (H. O. T.-B.)

Redaktør Michelet afsluttede igaar sin Foredragstourne i Lofotværene under Landliggedagene. Har ialt afholdt 14 Foredrag nemlig et i Aa, Sørvaagen Reine, Nusfjord, Balstad, Uri, Henningsvær, Hoisen, og to i Stamsund, Kabelvaag og Svolvær; de fleste omhandlede Unionsspørgsmaalene og delvis de øvrige Programsager. Foredragene afholdtes dels i Fiskernes Forsamlingshuse, dels i Pakhuse; kun Bæreier Berg, Sund negtede Lokale, Trods faa Timers Varsel var den omtrent overalt overfyldt til Trængsel. Foredragene paahørtes overalt med stor Opmærksomhed og som oftest under mønsterværdig Ro og Orden. Adgangen til Diskussion benyttedes kun lidet. I Sørvaagen, Svolvær og Kabelvaag fremsattes Resolutionsforslag udtalende Tillid til Ministeriet Steen. Michelet fremsatte Modforslag, hvori afvistes unødig æggende Unionspolitik.

Grundet liden Stemning blandt Publikum for at vedtage Udtalelse kom Resolutionerne intetsteds til Afstemning. Enkelte Avisers Meddelelser om, at Resolutioner var vedtagne paa disse Møder, er absolut usterrettelige.

Verdens Flaader.

Frankrige har ifølge „Norsk Tidsskrift for Søvæsen„ i 93 sat paa Vandet Panserskibene „Charles Martel" og „Jauréguiberry", hver paa 11,800 Tons samt „Trebouart" paa 6,600 T. og Panserkrydseren „Charner" paa 4,700.

Desuden 4 2den Klasses Krydsere, 1 Torpedokrydser, 1 Torpedojager, 3 søgaaende Torpedobaade og 1 Undervandsbaad.

Paa Stabelen er sat, 1ste Klasses Krydser (8100 T.) 1 Panserkrydser, 4 2den Klasses Krydsere samt flere mindre Skibe.

England har sat 6 2den Klasses Krydsere paa Vandet (hver paa 4360 T.) og 3 Torpedobaadjagere, hvoraf en „Speedy" gjør 20 Knob.

Paa Stabelen staar Panserskibene „Renown" (12,350 Tons) „Magnificent" og „Majestic" (14,900 Tons), de første Klasses Krydsere „Powerful" og „Terrible" (hver paa 14,000 Tons), 3 anden Kl. Krydsere paa 5500 T. m. fl. mindre Skibe.

Et Panserskib og en Panserkrydser er paabegyndte.

Tyskland har sat paa Vandet Krydseren „Gefion" paa 5000 Tons.

Østerrige-Ungarn 1 Panserkrydser paa 5100 Tons, Italien Ramkrydseren „Liguria" 2280 Tons samt en Torpedobaadjager.

Paabegyndt er Bygningen af to Panserskibe paa 9900 Tons, en Krydser og en Torpedobaadjager.

De forenede Stater har sat paa Vandet Panserskibene „Massachusetts", „Indiania" og „Oregon" paa 10,200 Tons, Krydseren „Minneapolis" 7350 og Ramskibet „Katahdin" 2180 Tons.

Nybygningen omfatter Panserskibet „Iowa" (12,000 T.), Panserkrydseren „Brooklyn" (9150 T.) og tre Kanonbaade.

I Holland bygges tre pansrede Krydsere, i Spanien to saadanne og tre Torpedobaadsjagere.

Kuranstalt for Brystsyge. Den i disse Dage udstedte Indbydelse til Anlæg af et Sanatorium for Tæringssyge er i høi Grad tidsmæssig. Vort Land er maaske det sundeste i Verden, hvad Klima angaar, men en stor Del af Befolkningen har i mange Slægtled levet under uheldige hygieniske Vilkaar — Mangel paa frisk Luft i Boligerne, ufornuftig Levemaade og usund Føde — og dette har fremkaldt flere saakaldte "Folkesygdomme". En af disse, Spedalskheden, er nu paa Nippet til at blive udryddet, som Følge af de kraftige Foranstaltninger, der i mange Aar er truffet fra det offentliges Side. En det ydre mindre affrækkende, men i Virkeligheden langt mere herjende Sygdom, Lungetuberkulosen, eller som den populært heder, Tæringen, vil sikkerlig kunne i høi Grad indskrænkes ved passende Foranstaltninger, ja maaske engang i Tiden kunne udryddes lige saa fuldstændig som Spedalskheden er udryddet i Mellemeuropa.

Det vil derfor hilses med almindelig Tilfredshed, at en Række af vore ypperste lægevidenskabelige Fagmænd og andre velkjendte Navne har undertegnet en Indbydelse til Aktietegning i det anførte Øiemed. Kuranstalten vil blive anlagt paa Fjeldgaarden Mosebæk i Sandsvær, fem Fjerdingvei fra Kongsberg, hvor alle Betingelser er tilstede, frisk Fjeldluft store Skoge, deilig Natur, kort Afstand fra Jernbanestation. Den samlede Aktiekapital er sat til Kr. 200,000. Aktier kan tegnes hos Advokat Bugge, Realkreditbanken i Kristiania.

Hygiene.

(Af Dr. J. S. Bang).

(Folkesanatorier for Tæringspatienter).

Under Overskriften Hygiene, Sundhedslære, vil Bladet af og til søge at holde Læsernes Opmærksomhed henvendt paa de raske Fremskridt, denne Gren af Lægevidenskaben, særlig Arbeiderhygienen, gjør overalt og de Krav, som af den Grund stilles til Styrelsens Mænd ogsaa hos os.

Ved siden af større Oplysning og bedre økonomiske Kaar vil større Velvære og Sundhed sætte Arbeiderne istand til uden Misbrug at haandhæve den Magt, Tidens Stromning ufravigelig efterhaanden spiller den i Hænderne, nemlig almindelig Stemmeret.

Vi skal til en Begyndelse pege paa en Foranstatning af betydelig Rækkevidde, maaske den betydeligste Nutiden har Krav paa nemlig Kur- og Pleieanstalter for ubemidlede Tæringssyge. Tuberculosen heirer i vort Land efter en forholdsvis stor Maalestok; den er overalt en Svøbe, og blandt Arbeiderbefolkningen i en Grad, der har samlet den civiliserede Verden i et enigt: „Noget maa der gjøres".

Det virker overvældende at staa overfor den Kjendsgjerning, at en Fjerdepart maaske en Trediepart af Landets Befolkning lider eller en Gang i sit Liv har lidt under Tæringssoppens Indflydelse i en eller anden Form. Man har Lov til at studse ved disse colossale Tal af Lungetæring, Tæring i Ben eller Led eller andre Dele af Legemet, samt den beslægtede Lupus (om sig gribende yderst vanzirende Saardannelser især i Ansigtet) og Scrofulose (Kjertelsygdom).

Naar man læser, at indpaa Halvparten af alle Dødsfald blandt de arbeidende Klasser skyldes Tuberkulose, vil man lettere forstaa, at Virkeliggjørelsen af den i Overskriften udtalte Idee kun er et Tidsspørgsmaal. Intet bedre end de anførte Talstørrelser maner til Handling og til at bringe Sagen frem til offentlig Drøftelse.

Vi har i den Virkning, de afsondrede Asyler for Spedalske har øvet til Udryddelse af vedkommende Sygdom, det bedste Fingerpeg med Hensyn paa Veien, vi har at gaa, naar det gjelder den ligesaa smitsomme Sygdom Tuberculosen. Langsomt men sikkert kommer Kravet Virkeligheden ind paa Livet. Fransk mændene undfanger som sædvanlig Ideerne til den Bøger og Brochurer om Sagen, og Engpraktiske Gennemførelse, Tydskerne skriver lænderne bygger dem færdige. I England er der allerede mange, og trods store Summer er udlagt, lønner de sig. Det er ingen tilfældig Dogntrømning der forsvinder, naar den har bruset en Tid det er et Kulturkrav, der følger med Nødvendighed af almindelig Samfundsudvikling, der paa den ene Side gaar ud paa Ophjelp af Underklassernes Kaar og paa den anden Side daglig høster Erfaring om Hygienens stigende Nytte.

Vor Tids store Reformarbeide til Trængende og Nødlidendes Omsorg afspeiler ikke blot en høiere Moral end tidligere Kulturperioder, men de tager ogsaa i høiere Grad sigte paa det praktiske Nyttige. Hygieniske Fremskridt sker derfor kun i rigtig Erkjendelse af alle Klassers velforstaaede Interesse. Det hele Folk ogsaa den besiddende, mest skattydende Del af samme, har den størst mulige Rente af pecuniære Ofre, naar det gjælder Foranstalninger til Beskyttelse af de enkelte producerende Klassers Sundhed, Helbredelse af deres Sygdomme og til at bringe de endnu svage og svækkede hurtigst mulig op til deres fulde Kraft og økonomiske Værd. Velgjerninger taber intet i offentligt Værd, fordi om de ligesaa meget udspringer af velberegnet Forretningsinteresse som af humanitære Bevæggrunde. Seet paa denne Maade vil Hovedindvendingen mod Oprettelsen af Tæringssanatorier, nemlig deres Kostbarhed, miste en Del af sin Betydning. Men ogsaa dermed at man benytter Patienternes Arbeidskraft i det Fri paa større offentlige Jordbrug, hvorom mere siden, reduceres Udgifterne betydelig. Her er nemlig den Eiendommelighed, at netop Arbeide i mest mulig og frisk Luft er et af Hovedkurmidlerne ved Siden af kraftig Kost og afhærdende Bade. Berettigelsen af særskilte Kur- og Pleieanstalter for Tæringssyge overhovedet kan samles i tre; Ingen anden end Anstaltbehandling gir saa udmærkede Resultater som op til 25 % Helbredelse. Overalt ellers nægter man nu for Tiden at modtage de smitsomme Tæringspatienter. Vi borttage fra Privathjemmene og Sommeropholdsstederne en Smittekilde, som er en væsentlig Andel i den sørgelig høie Stilling, vi indtager paa Landenes Tæringslister. Paa Anstalterne behersker man Smitten. Alle ere enige om, at intetsteds er man sikrere i saa Henseende end her, hvor man har alle Videnskabens Desinfectionsmidler i sin Magt og til sin Raadighed.

Fanatisme.

I Vadsø kan man nok trods Stedets nordlige Beliggenhed blive mere end almindelig varm under Valgkampene. Under sidste Kommunevalg skal saaledes efter „Finmarkens Amtstid." af to radikale Herrer den ene havde udtalt, „at Statsminister Stang var en Tyv", og den anden „gaaet omkring og villet kjøbe Stemmer for Brændevin". Bladet har offentlig udtalt denne Sigtelse og tilbudt sig at nævne de to angjeldende Personers Navne. Der vil selvfølgelig blive optaget Forhør i den Anledning.

Gladstone udtalte den 30te November 1891 følgende i et Brev til en Mand i London, der er en nær Slægtning af en afdød berømt engelsk Statsmand:

„Jeg har hjertelig sympatiseret med det norske Folks Kjærlighed til Frihed og Selvstyre, men jeg er ikke istand til at greie Problemet med et dobbelt Udenrigsministerium, og jeg ønsker inderlig Fremgang for, hvad der kan holde sammen og trække nærmere til hinanden de med Hensyn til Folkemængde anden Rangs Stater i det nordvestlige Europa."

Vi finder os foranlediget til atter at minde om disse den store Statsmands Ord — først offentliggjort i Vestlandsposten for 31 December 1891 — nu da Udenrigsministersagen har været Gjenstand for en udførlig Debat i Storthinget.

En anden engelsk Politiker, der staar Gladstone meget nær, udtalte samtidig: „To Udenrigsministre, en svensk og en norsk, forekommer mig neppe mulige, med mindre dets Lande ganske adskilles."

Den tyske Rigsdag har ifølg. Ohmetelegram ved anden Læsning vedtaget 1 Artikkel af Handelstraktaten med Rusland med 200 mod 148 St.

Universitetet og Politiken. Et af ca. 600 Studenter besøgt Massemøde Søndag Eftermiddag vedtog mod 20—30 Stemmer en Protest mod, at Universitetet droges ind i Partipolitiken.

Vi kan være fuldt enig i den vedtagne Protest, men det er tvilsomt, hvorvidt det er heldigt, at Studenteroe i disse Dage indlader sig paa politiske Demonstrationer.

Politiske Foredrag.

Kandidat Stop talte Fredag Aften i Tønsberg for ca. 250 og Søndag Aften i Sandefjord for 150 Tilhørere.

Benjamin Vogt talte Søndag Aften i Turnhallen i Bergen for ca. 2500 Tilhørere. Foredraget modtoges med stærkt Bifald.

Redaktør Helgevold talte Lørdag Aften i Komnæs i nedre og Søndag Aften paa Gunnæs i øvre Sandsvær. Paa det første Sted var Fremmødet paa Grund af daarligt Veir faatalligt. Paa det andet Sted hindrede ogsaa Veiret for en Del Fremmødet. Ca. 150 Tilhørrre var dog her tilstede. Efter Foredraget var der tillyst Adgang til Diskussion, men ingen Opponenter meldte sig. Om Aftenen holdtes en vellykket Sexa med ca. 100 Deltagere.

Begge Steder stiftedes Underafdelinger af Sandsværs moderate Bondeforening med Tilslutning til Centrums Program.

Norsk Landmandsforbunds Organisationskomite holdt Fredrag Møde og nedsatte et Arbeidsudvalg bestaaende af Landmark, Haga, Schanke, Teige og Økenhaug,

Hr. Løvland mente, at Regjeringen nu burde fremlægge sit Forslag til Ordning af Udenrigsministersagen udarbeidet i Paragrafer. Steen hverken kunde eller vilde gjøre det. Stang skal gjøre det, sagde Hr. Løvland, der paaberaabte sig, at Gladstone fremlagde sit Homeruleforslag til Diskusion, fuldt udarbeidet. Han glemmer her, at Gladstone ikke gjorde dette, før han havde forhandlet med Irlænderne og sikret sig deres Tilslutning. Stang bør følge Gladstones Exempel og forhandle med Svenskerne. Men dette vil Hr. Løvland og hans Partifæller netop ikke vide af.

En af Notoddens Kvindeforening foranstaltet vellykket Bazar til Indtægt for det private Seminar med Ungdomsskole paa Notodden afholdtes i Skolens midlertidige Lokale paa Høibø i Hitterdal Lørdag den 3die ds. og følgende to Dage.

Den varme Sympathi, som denne saa vidtrækkende og vigtige Sag har vundet saavel indover Landet som især her i Distriktet, kom der for Dagen i Form af mange smukke Gjenstande og kontante Bidrag, ligesom man alle tre Dage kunde glæde sig ved en talrig Flok Besøgende; ofte var det rummelige Lokale fyldt indtil Trængsel. Søndag var der især livligt, en usædvanlig Færdsel i Veiene af kjørende og spaserende, som skulde til og fra Bazaren. — Resultaterne vare ganske gode, Nettoudbyttet udgjorde lidt over 1000 Kr., og enda var der endel smukke Gjenstande, som ikke naaede frem tidsnok og derfor bliver opbevarede til en senere Bazar.

Det er glædeligt at se den Velvilje, hvormed denne store og landsgavnlige Sag er bleven mødt rundt om i Landet. Det viser, at der er Krav paa en bedre Folkeundervisning paa religiøst Grundlag, og at man indser Nytten af at ofre noget, for at dette Krav kan blive tilfredsstillet. At Kravet er der, viser ogsaa tilfulde den Omstændighed, at der ifjor ved Skolens Begyndelse var indmeldt dobbelt saamange, som Pladsen tillod. Elevernes Antal er nu 70. — Men der mangler endnu meget, inden man kan begynde for Alvor at bygge.

Lad os løfte i Flok her, hvor det gjælder Betingelserne for kommende Generationers Virke! Enhver Mand med aabent Øie for Oplysningens Betydning vil føle, at Sagen er det værdig.

S. S.

Fra Fredrikshald.

Fredrikshald. 9/3 94 (H.O.T.B.)

Kommunebestyrelsen besluttede iaften at indføre Slagtetvang samt Oprettelse af et kommunalt Slagteri, Opstaldningsfjøs, Kvægtorv og Kontrollokale. Kostendet beløber sig til 80 a 100,000 Kroner.

John Vaalen. Gaardbruger John Vaalen, der repræsenterede Kristians Amt paa Storthinget i 1862—63, 1865—66, 1868—69 og 1871—63, er i disse Dage afgaaet ved Døden, nær 76 Aar gammel. Han var bosat i Østre Gausdal, hvor han i længere Tid var Ordfører, og tilhørte en af Gudbrandsdalens ældste Slægter. I Thinget hørte han nærmest til Høire, skjønt han havde begyndt sin politiske Løbebane som en Beundrer af Ueland. Som Privatmand var han særdeles agtet og afholdt.

Storthingsmand Storengs Lig bisattes Fredag i Vor Frelsers Gravkapel under stor Høitidelighed og Deltagelse. Efter en Tale af Pastor Gustav Jensen, traadte Storthingspræsidenten hen til Baaren og udtalte følgende: „Det var sagt ved Storengs Død, at han efterlod sig mange Venner og ingen Fiender. Det er det største Ord, som menneskelig talt kan siges ved en Mands Baare. Men alle vi, som har kjendt ham og arbeidet sammen med ham, vi ved, at det er sandt. Det er saa langt fra, at vi staar her ved hans Baare for Formens Skyld, at vi meget mere maa siges at staa her som en eneste stor Vennefl ok." Præsidenten nedlagde i Storthingets Navn en Sølvkrans paa Kisten. Kisten blev derefter bragt til Østbanestationen, ledsaget af Storthinget in corpore.

Den gamle franske Statsmand Barthélémy Saint Hilaire, Thiers's Ven og Udenrigsminister, har i en Samtale med „Times"s Korrespondent i Paris udtalt sin Misbilligelse af Alliancen mellem Frankrige og Rusland. Han siger, at dersom disse to Stater i Forening seirer over Tyskland og England, saa vil Frankrige vistnok kunne faa Rhingrændsen med Elsass og Lothringen tilbage, men til Gjengjæld bliver hele Europa en Vasal af det barbariske Rusland, og Tsaren som Selvherske over 150 Millioner Mennesker af forskjellige Folkeslag vil fra St. Petersburg og Konstatinopel holde Europas mest civiliserede Nationer i Klemme.

Storthinget.

Møde den 10de Marts.

Trontaledebatten.

Præsidenten refererede Permissionsandragende fra 4. Repræsentant for N. Bergenhus. F. Fraas, der grundet paa Sygdom i Hjemmet ønskede Permission til Maanedens Udgang. Andragendet indvilgedes enst. Derefter fortsattes Behandlingen af Trontalen.

Ullmann affluttede Gaardsdagens Foredrag idet han overfor Repr. J. Sverdrup bemærkede, at om man kunde opnaa flere saadanne Udtalelser som Repr. om det Ministerielle Statsraad, saa kunde ikke denne Debat karakteriseres som Resultatfællesskab, der indeholdtes i den af Repr. antydede Løsning.

Præsidenten refererede, at Schweigaard fremsatte som et Modforslag til Ullmanns, at Trontalen og Beretningen om Rigets Tilstand nedlægges udenvidere Protokollen.

Vogt replicerede til Ullmann og fastslog, at Skarneslinien ikke alene var antaget af det radikale Parti; men at det ogsaa var den eneste Ordning Radikalerne kunde pege paa, naar der blev Spørgsmaal om en saadan.

Hauglands udtalte angaaende Forlingerne i 1886, at de strandede ikke paa Spørgsmaalet om Fællesminister, men paa den rigsaktmæssige Fastslaaelse af samme. Herpaa kunde ikke Tal. gaa med; thi uagtet han var af dem, der holdt paa en Udenrigsminister, saa vilde han dog ikke være med paa at udvide det unionelle Fællesskab. Men en fælles Udenrigsminister maatte Tal. holde paa, da han ikke kunde forstaa, hvorledes Ordningen med to Ministre skulde kunne holde i det for os allervigtigste Spørgsmaal — Spørgsmaalet om Krig og Fred; Ordningen vilde altsaa vise sig farligst i de for vort Land mest kritiske Omstændigheder, og kunde resultere i, at Unionen opløstes. Men til at ville resikere dette, satte han Unionen alt for høit. Tal. betonede det Omslag til Fordel for Norge, som var Manifesteret ved Protokollen af 14de Jan. Tal. troede, at Forhandling paa Grundlag af den uafviselige Fordring paa Ligestillethed nu vilde føre til et godt Resultat. M. h. til den megen Tale om „Umuligheden" af en Ordning, saa troede han, at det ikke vilde vise sig umuligt for de to Rigers Statsmænd at finde Midler og Veie til en tilfredsstillende Løsning.

Eget Konsulatvæsen vilde muligens være af nogen Betydning; men Maaden hvorpaa Sagen var bleven optaget tiltalte ham ikke. Tal. troede, at hvis Radikalerne ikke havde taget Sagen paa den Maade som skeet, saa havde vi nu visselig været et godt Stykke paa Vei.

Heffermehl replicerede til Ullmann og fæstede Opmærksomheden ved, at Ullmanns Forslag udtalte Tvil om Ministeriets Vilie til at hævde Rigets Selvstændighed—, hvorefter Ullmann forandrede sit Forslag, saaat det kom til at lyde: maa se et Bidnesbyrd om Ministeriets Mangel paa Vilie til at løse disse Spørgsmaal og Evne til at hævde Rigets Selvstændighed og fremme dets Vel.

Jak. Sverdrup replicerede til Ullmann. Naar Ullmann nu bekjæmpede Tal.s Meninger, saa bekjæmpede han sit eget Standpunkt af 1888 —; men det var jo egentlig intet nyt at hr. U. bekjæmpede sig selv. Forøvrigt vedkjendte ikke Tal. sig de Meninger, som Repr. fra Bratsberg lagde ham i Munden. Det var den sædvanlige Fremgangsmaade som nu var benyttet — at opkonstruere Modpartens Mening efter sit Behov for bagefter at slaa den ihjel.

Engelhart fandt, at man ikke kom et Haandfjed videre.

Schweigaard — Høires Fører — og Sverdrup — de Moderates fører havde talt; men fra det hold, hvorfra man netop ønskede Svar, kom der intet. Han forlangte endnu engang Svar.

Hægstad talte for Ullmanns Forslag.

Ullmann: Der var sagt, at den Steenske Regjering i 92 havde gjort det samme som den Stangske nu — idet Trontalen i 92 ikke indeholdt noget om egen Udenrigsminister. Men der var en himmelvid Forskjel her. Den Steenske Regjering var en parlamentarisk Regjering og der herskede fuld Enighed mellem Regjering og Storthingets Majoritet i denne Sag — medens den Stangske Regjering var en mindre Talsregjering. Og hvis den Steenske Regjering havde begaaet en Feil i denne Henseende, saa kunde den Stangske dog ikke derved blive berettiget til at begaa en ny Feil. Var det en Feil, hvorfor havde da Repr. Sverdrup ikke gjort opmærksom herpaa? Hvorfor havde han ikke spurgt?

Bøckmann replicerede hovedsagelig til Hægstad.

J. Utheim Talte for Ullmanns Forslag! Der var spurgt, om det var Meningen, at man skulde have fuld Besætning af egne Gesandter rundt i Europa. Ja, hvad andet.

Statsminister Stang: Der bebreidedes Regjeringen, at Trontalen ikke indeholdt noget om de Spørgsmaal for hvis Skyld Ministeriet havde overtaget Regjeringen. Tal. vilde hertil gjøre opmærksom paa, at Regjeringen den 3 Mai havde udtalt at „Regjeringen vil undlade ethvert Skridt, der kan foregribe en fremtidig Løsning."

Klagen over Trontalens Taushed var malplaceret, Regjeringen havde besluttet at lade disse Anliggender udstaa til over Valgene.

Slutter man heraf, at Regjeringen mangler Vilie til at løse disse Spørgsmaal, saa mangler denne Slutning ethvert Spor af Logik. Tal. betragtede forøvrigt kun Ullmanns Forslag som en Uartighed, og af den Slags havde man fra den Kant nok før. Der var sagt, at det var ubestrideligt, at naar man ikke vilde gaa udenfor Grundloven, saa maatte man have en egen Udenrigsminister. Var dette rigtigt, saa havde vi levet i et eneste Grundlovsbrud fra 1814. Alle tidligere Regjeringer, selv Steenske, havde ifaafald begaaet Grundlovsbrud. Tal. vilde ikke gaa i Detaljer, da Sagen ellers ingen Ende vilde faa. Han vilde kun tage sit Udgangspunkt i Protokolkomiteens Indstilling 86 (S. 40). Den udtalte at man „manglede tilfredsstillende Regler om de udenrigske Sagers Behandling". Komiteen udtalte videre, at Prokollen af 15/3 86 udtalte, hvad alle Regjeringer og Partier tidligere havde været enige om.

Komiteen distingverede „mellem Ret for Sverige osv. og Rum for", at hvad der tidligere har fundet Sted, kunde vedblive. Hvad den nuværende Regjering forlangte, var mere end Komiteen i 86 havde forlangt. Regjeringen kræver, at der ikke mere skal være Rum for, at den svenske Udenrigsminister skal behandle de dipl. Sager; men at de skal behandles af en fælles Udenrigsminister. Det maatte heraf fremgaa, at det var at sætte Unionen over Fædrelandet.

Joh. Sverdrup havde i Anledning af den omtalte Indstilling udtalt, at to Udenrigsministre pegte ud over Unionen, og Steen havde udtalt, at der i denne Sag herskede fuld Enighed mellem Statsmagterne. Fastslog at den norsk-svenske Union, som var Fællesskab i Krig med to Udenrigsministre vilde være sprængt i Gavnet, før den sprængtes i Navnet, naar man resikerede, at hvert Land for sig afgjorte Spørgsm. om Krig. Var dette en Union? Der er ikke Spørgsmaal her om andet end at opnaa noget mere end Protokolkomiteen af 86. Forhandl. skulde være ydmygende — og dog saa man, lat de største som de mindste forhandler med hverandre. Ullmann vilde først forhandle, naar han havde opnaaet alt, hvad han nu forlangte — men hvad skulde man saa forhandle om,? Ingen forstandig Mand er i Tvil om at man forsøger Forhandling, før man gaar til en politisk Krise. Man kunde ikke sige, hvad der var sagt her i Salen, at man ikke vilde forhandle, naar man havde Ret!

Ullmann karakteriserede Stangs Tale som Polemik — intet Svar. Fandt Stangs Grundlovsfortolkning besynderlig. Regj. havde ikke undladt ethvert Skridt" — den havde sat sit Veto mod Konsulatsagen. Paapegede, at naar Norge forlangte at styre sine egne udenrigske Anliggender, saa var dette en ubændig Separatisme.

M. h. til Stangs Karakteristik af hans Forslag bemærkede han, at Hr. Stang ikke længer var „Husfar" her i Thinget.

Løvland støttede Ullmann.

Rynning fandt, at Ullmanns Forslag, efter den Forandring, som nu var foretaget, var forholdsvis uskyldigt, det var næsten — efter Omstændighederne, selvfølgelig — et lidet Tillidsvotum.

Det var saamænd ganske anderledes saftigt før.

Tal. mente, at Ullmanns Dagsorden skulde være en Platform for Valgene. Han vilde da bede de gode Venstremænd om ogsaa at paapege Fararne ved to Udenrigsministre.

Jørgen Knudsen talte i Tilslutning til Stang.

Engelhart konstaterede, at Høire ikke havde kunnet give Besked om Fællesministeren og

Rynning konstaterede, at Ullmann ikke havde kunnet grete den politiske Situation, som han havde lovet.

Derefter Votering:

Ullmanns Dagsorden vedtoges med 62 St. mod 49. fraværende Reinert, Fasting og Hansen.

Møde 12te Marts.

Præsidenten Ullmann meddelte, a 1ste Suppleant for Hedemarken T. Kilde indtog Plads i Thinget.

Dokumenter vedkommende

Prof. Odlands Udnævnelse

besluttedes enstemmig oversendt Odelsthinget.

Universitetets Budget.

vedtoges efter Indstillingen — for Posterne 8, 21 og 32's vedk. efter nogen Debat.

Præsidenten meddelte derpaa at, der fra Repr. Ullmann forelaa Forslag lydende paa, „alt bevilges paa Betingelse af, at Regjeringen ved indtrædende Ledighed indhenter Storthingets Udtalelse".

Schweigaard var forundret over at Præsidenten kunde sige, at dette Forslag forelaa. Han kjendte ikke til det. Forøvrigt stred Forsl. mod § 41 i Reglementet, naar en Sag er behandlet, saa kunde den ikke paany optages.

Ullmann: Dette er ingen ny Sag. Forslaget var fremsat og udlagt til Behandling i Forbindelse med Universitetets Budget Post II.

Schweigaard fremsatte Forslag saalydende: Hr. Ullmanns Forslag tages efter den faldne Votering ikke under Behandling.

Haugland erklærede sig uenig med Repr. fra Holmestrand; men udtalte sig ogsaa bestemt mod Ullmanns Forslag. Efter Bemærkninger fra Skaar, Michelsen, Münster, Sverdrup, Heiberg, og Horst tog Schweigaard sit Forslag tilbage, da han ansaa det for en altfor farlig Præcedents til, at han vilde sætte Sagen paa Spidsen.

K. Rygh betonede stærkt, at dette Forslag ikke havde været under Behandling af den Komite, der sædvanlig betroes at behandle saadanne Sager. Grunden hertil ansaa han at være den, at Forslaget var af den Art, at — som et herværende Organ havde paapeget — Regjeringen, hvordan den end stillede sig vilde tvinges ud i et Grundlovsbrud. Tal. troede, at dette Forslag gik Grundlovens Bestemmelser om Magtfordelingen mellem den lovgivende og den udøvende Magt for nær.

Michelsen motiverede, at han stemte mod Ullmanns Forslag ved at henvise til sin Stemmegivning overfor Repr. Engh's Forslag og ved at betone, at han ikke vilde drage Universitetet ind i den politiske Kamp. Det forekom Tal., at det var rigtigst af Tinget med Værdighed at oppebie Nationens Dom. Han vilde ikke være med paa en personlig Chikane af Regjeringen, vilde ikke være med paa at forplumre en stor og grei Sag, en Forplumring, der vilde være skikket til at give det Indtryk af Venstrepartiet, at det bestod af smaa Mænd, der arbeidede med smaa Midler for smaat Stel. Disse Grunde var for ham afgjørende, han stemte mod.

Engh kunde ikke forstaa denne Uvilje mod at konstituere Universitetslærere — kunde man ikke undervise lige godt, enten man var fast ansat eller konstitueret. Slig som man nu gik frem, opnaaede man at beholde Undermaalsmænd for hele Livet i Lærerstillinger ved Universitetet. Regjeringen akcepterede Konstitutioner i alle andre Stillinger — hvorfor ikke her? Nei, Sagen var, at Høire var saa var for, at der skulde komme Frisind ind i Universitetet.

Stousland vilde stemme for Ullmanns Forslag.

Bonnevie udtalte, at Tanken med Forslaget aabenbart var, at man vilde have Videnskabsmænd, der lærte Videnskaben saaledes som Venstre ønskede. Resultatet vilde blive, at Storthingsmajoriteten satte sig op som en Jury over de Videnskabsmænd, der søgte de extraordinære Professorater.

Naar man vilde benytte Universitetets Anliggender i partipolitisk Øiemed saa var dette en forkastelig Fremgangsmaade — om det end fra Venstres Standpunkt kunde være god Taktik, da man saarede vort Folk paa et af de ømmeste Punkter.

Horst vilde stemme for Ullm.s Forslag af samme Grund som Michelsen stemte mod — for at holde det fri for Politik; for at hindre at den Stangske Regjering — naar dens Bo engang skal opgjøres — i at gaa fra Regjeringen over til Universitetet for at undervise i Ret og Moral.

Eng replicerede til Bonnevie.

K. Rygh: Den Ordning, som Forslaget stillede i Udsigt, var uden Sidestykke den hele Verden over, selv i de mest demokratisk styrede Lande kunde intet lignende paavises. Ordningen var saa urimelig og uhensigtsmæssig som vel mulig. Man maatte vel overveie den Dom, som af alle interesserede den hele Verden over vilde fælde over en saadan Fremgangsmaade.

Det vilde lidet nytte at paastaa, at det ikke var noget Overgreb fra Thingets Side og forsøge at skyde Skylden over paa den "uparlamentariske" Regjering. Horsts Ytringer havde styrket hans Opfatning af Forslag.

Præsidenten indtog sin Repræsentantplads og S. Nielsen indtog Præsidentpladsen.

Ullmann havde sine egne Præmisser for sit Forslag. Han beklagede, at de Tanker som for nogle Aar siden havde været oppe om en Reform i vort Universitetsvæsen, ikke havde fundet Gehør. Universitetet var nu en underlig Blanding af Lekselæsning og Videnskabelighed. Ser man paa dette, saa faar man det Indtryk, at mange af disse Poster for Examens- og Lekselæsning maatte kunne inddrages. Han vilde gjerne lade sig overbevise; men for at blive det, maatte han faa Leilighed til at bedømme Betydningen af hver enkelt af disse Poster ved indtrædende Ledighed. Man maatte faa Anledning til at undersøge om ikke enkelte af disse Poster kunde lægges over paa andre Fag. I Realiteten blev Talerens Stilling til Forslaget den samme som ifjor; men dertil kom Regjeringens Optræden ved Besættelsen af den ledige Professorpost. Han vilde intet ondt med sit Forslag, kun godt for Videnskaben.

Bonnevie var enig i, at Universitetslærernes Antal burde begrænses; men troede ikke, der egentlig var synderlig dissents herom og kunde ikke indse, at det foreliggende Forslag vilde hjælpe paa Sagen.

Horst. Den Forholdsregel, der nu var foreslaaet var intet Overgreb; men skulde hindre Overgreb.

Den theologiske Professorpost, der ophævedes ifjor blev inddraget for at hindre Ansættelsen af Forfatteren af Rubelartikelen. Saaledes kunde det muligens ogsaa for Fremtiden være hensigtsmæssigt at kunne hindre lignende Ansættelser, der kunde falde i Regjeringens Smag.

Engh replicerede til Rygh og Bonnevie.

Lützow Holm sandt, at en Forsamling, der ellers er saa lydhør for Meningsudtalelser, ikke burde forholdes den Resolution, der mod ca. 30 St., vedtoges paa det igaar af ca. 600 Studenter besøgte Møde. Resolutionen var opslaaet paa Tavlen i Forværelset.

Arvesen motiverede sin Stemmegivning for Ullmanns Forslag.

Statsraad Bang replicerede til en Bemærkning om, at en af de theol. Prof. ikke havde holdt Forelæsninger paa 2 Aar. Vedkommende Professor havde været syg Dernæst protesterede Taleren mod enkelte Taleres Udtalelser om Universitetet. Hvis man havde kjendt det ærlige, samvittighedsfulde Arbeide, som der udførtes, saa vilde man ikke brugt disse Udtryk. Vort Universitet kunde sikkert sammenlignes med et hvilkensomhelst andet.

Engelhart replicerede hovedsagelig til Rygh. Mindede om, at baade Statsministeren og Hr. Rygh — ialfald stiltiende havde været med paa at knytte en saadan Betingelse til Diplomatbudgettet og at en saadan Beslutning var bleven enstemmig vedtagen.

Bockmann paapegede, at denne Konflikt havde sit Udspring i at Thingets Majoritet vilde Regjeringen eller enkelte af dens Medlemmer tillivs.

Münster udtalte, at det var Universitetet selv, der var Skyld i at det kom op i Politikken. Mindede om den Støtte Aprilministeriet og det nuværende Ministerium havde faat fra Universitetet. Den videre Behandling udsattes til imorgen Form. Kl. 10. Repræsentanten Michelsen fremsatte en Interpellation til Kirkedep.tets Chef om det var hans Hensigt at gjøre noget i Anledning af Ligbrændingsspørgsmaalet. Statsr. Bang: Henstillingen var oversendt den forrige Regjering, der intet havde gjort ved Sagen. Han havde ikke været ganske paa det rene med Hensigten; men han havde sat Sagen igang og Resultatet vilde blive meddelt Tinget. Michelsen haabede i disse Udtalelser at se et Løfte om at Sagen vilde blive fremmet og Resultatet forelagt i Thinget. Inden Mødet hævedes vilde Rynning paapege det Besynderlige i, at den af Studentersamfundet igaar vedtagne Henvendelse ikke var bragt til Thingets Kundskab ved at refereres, men var behandlet som Bekjendtgjørelse og kun opslaaet paa Tavlen, Ullmann mente sig i Overensstemmelse med almindelig Coutume, hvilket Præsidenten bekræftede. Henvendelser refereredes kun efter Anmodning fra en Repræsentant. Nogen saadan var ikke fremkommen. Efter Bemærkninger fra Havig, Bonnevie og Rynning hævedes Mødet Kl. 2.

Maltskatten. Hr. Redaktør: Som enhver ved, rammer Skatten paa Øl den Driks bedste og nyttigste Bestanddel, malt. Man har nemlig ikke hidtil fundet en maade, hvorpaa man udenfor altfor store Omkostninger paa en betryggende Maade kan beregne Skatten efter Ølets Alkoholgehalt. Baade Kontrol og kemisk Undersøgelse er her vanskelig. Mon der ikke midlertidig kan findes en Middelvei? Der bør gjøres noget for at hindre, at netop de uskadeligste Ølsorter bliver haardest beskattede.

Jeg har tænkt mig, at man kunde fastsætte, at en vis Del af Maltafgiften tilbagebetales, dersom Ølet bevises at være under en bestemt Alkoholstyrke. Det blev da i Bryggeriernes egen Interesse at lade Undersøgelse foretage og at lette denne paa al mulig Maade. Bevisbyrden, skal altsaa paahvile Bryggerierne, der indtil af det offentlig godkjendte Vidnesbyrd er fremlagt, erlægger den samme Maltafgift for det hele Kvantum.

Legat til Fattige.

Lillesand 9/3 94 (H.O.T.B.)

Afdøde Toldopsynsmand Nicolai Hansen, der efterlader sig ca. 40,000 Kr., har testamenteret 20,000 Kr. som Legat til Byens Fattige.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

I den forløbne Uge var Kaffe fast og Priserne blev tildels noget fremskudte saa de respektive udenlandske Markeder. Riodepechen melder 400 reis Stigning i Artiklen dersteds, imedens at Santos noterer i uforandret Pris, — Nogen Udførsel finder ikke Sted for nuværende, da Landet er erklæret i Beleiringstilstand. I Sukker blev Prisern e noget fremskudte og Artiklen holder sig fast. Her i Markedet omsattede Omsætninger væsentlig Forbruget.

Kom. Fra de respektive Udenlandske Markeder meldes høiere Noteringer for Rug, ligesom ogsaa Priserne paa Hvede er lidt høiere.

Her i Markedet holdt Prisserne sig temmelig uforandrede med kun Omsætning til Dagens Forbrug.

Noteringen er for:

Sortehavs Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8,75— 8,90
Belgisk Rug " " " "		9,90—10.00
Russisk Byg " " " "		7,90— 8.00
Victoria Erter " " " "		18,00—22.00
Smaa Erter " " " "		16,00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Aktieselskabet „Nemets Møller." Disponent Chr. Sanberg i Moss, bar indstillet sine Betalinger.

Forslag om Korntoldens Forhøielse er forkastet af den svenske Rigsdag begge Kammere.

Tromsø 12te Marts 94 (H.O.T.B.)

I de side Dage har hed raset svær Storm saaat altaFiske er blevet umuliggjort.

To Jagtfartøier er indkomne Lavarerede vaa Rig og Skrog.

Et Mistillidsvotum, vi kan ikke sige hvilket Nummer i Rækken, men ialfald No. 2 i Aar (det første var den med 53 mod 52 Stemmer vedtagne Beslutning om Udsættelse med Hesteholdsgodtgjørelsen m. v.) blev i Lørdags vedtaget af Thinget med 62 mod 49 Stemmer. Der var 3 fraværende. Havde disse været tilstede, var Forslaget blevet vedtaget med 63 mod 51. Det er saalydende:

Idet Storthinget i Trontalens Tausshed om de Spørgsmaal, for hvis Skyld Ministeriet har overtaget Rejeringen, ser et nyt Vidnesbyrd om Ministeriets Mangel paa Vilje til at løse disse Spørgsmaal og Evne til at hævde Rigets Selvstændighed og fremme dets Vel, besluttes: Hans Majestæt Kongens aabne Brev samt Beretningen om Rigets Tilstand vedlægges Protokollen."

Hr. Ullmann havde oprindelig i sit Forslag talt om Regjeringens Mangel paa Vilje til at hævde Rigets Selvstændighed. Dette fandt selv hans Meningsfæller altfor lavtliggende, og han nødtes til den ellevte Time at foretage en Omredaktion.

Mistillidsbeslutningen er selvfølgelig nu, da den hele Sag er indanket for Vælgerne, ikke andet end stærke Ord i Retten fra den ene Parts Side, før Dom falder.

Statsraad Thornes Afgang. Vi henstiller til Morgenbladet at anvende mere korrekte Udtryk end de, Bladet har brugt ligeoverfor „Eidsvolds" Bemærkninger angaaende Hr. Birch-Reichenwalds Udnævnelse. At sige, at vi „glæder os over Hr. Thornes Fratræden" er ikke nogen passende Karakteristik af vore Ord.

Egersund 12 Marts 94 (H.O.T.B.)

Imorges strandede ved Lundevigen en Bark hjemmehørende i Libau paa Reise fra Trapani til Trondhjem med Saltlast. Alle bjergede. Fartøiet er Vrag.

Rygtevis berettes, at et Dampskib skal være strandet paa Jæderen.

Christiansand 9/3 94 (H. O. T. B.)

Sondenfjeldske Privatbanks Totalomsætning ifjor Beløb Kr. 60,448,198. Overskuddet var Kr. 53,164, hvoraf Aktionærerne faar 5 Procent med Kr. 12500, Delerederfondet tilskrives Kr. 9,572 og Reservefondet Kr. 25,196. Disse Fond udgjør nu henholdsvis Kr. 34,572 og Kr. 47,000. Resten anvendes til Afskrivning paa Inventar, Amortisation, Direktionshonorar og Tantieme.

Bøger.

„For Kirke og Kultur," udgivet af Chr. Bruun og Thv. Klavenes 1te Hefte. Kristiania 1894. Th. Steen Forlag.

At domme efter udkomne Hefte er „For Kirke og Kultur" et Tidsskrift, der burdelæses af mange og vinde stor Udbredelse, da det maa indrømmes, at et saadandt Tidsskrift er tidsmæssigt; thi skal Kristendommen hævde sin Autoritet under vor i Tendens stiftende Tids Kulturliv, da er det nødvendigt, at Medlemmer af det kristne Samfund lærer at forstaa og stille sig i et heldigt Forhold til Tidens Kulturarbeide. Vi vil paa det bedste anbefale til talrig Subskription paa Tidskriftet. Prisen er lav. Kun 5.00 Aaret.

Vilh. Paulsen: Fortællinger af Norges Historie. 29 — 30 Hefte. Pris pr. H. 0.50. Kristiania 1894. Mallings Forlag.

Med disse Hefter foreligger altsaa det bethydelige historiske Værk complet. Det maa indrømmes, at blandt den nyere norske Literatur, der behandler Fædrelandets Historie, er her omhandlede det for Folket mest passende. Det er ogsaa netop dette, som er det heldigste; thi større Værk, vil ikke finde fornøden Udbredelse blandt Menigmand. At tale om det smukke Udstyr, Forlæggeren har givet Værket, er unødvendigt; thi dette Værk har for sit smuke Udstyr og heldigt valgte fortælle Form vundet Pressens enstemmige rosende Omtale.

Forlæggeren lader nu Værket udgaa i ny Subskription til uforandret Pris, og bør enhver, der paa nogen Maade har Raad, søge at skaffe sig Værket, som er en Bog, der ikke burde savnes i noget Hjem. Fædrelandets Historie burde enhver have Kjendskab til, da det maa anses for givet, at blandt Folkets historiske Kundskaber burde Fædrelandets Historie indtage den første Plads. Der tales i vore Dage ikke lidet om Fædrelandskjærlighed, men som første Betingelse for et Folks sande Fædrelandskjærlighed er dets Kjendskab til Forfædrenes Liv, — Fortidens Begivenheder. At faa vide om de Kampe, de Gjenvordigheder, de gjæve Forfædre har igjennemgaaet for at hævde sin Fædrenejord og Ære er det bedste Middel til at udvide og holde i et sundt Spor Kjærligheden til Fædrelandet.

O. C. P.

Udnævnelser. Sognepræst til Loiten Meyer er udnævnt til Sognepræst for Grønlands Menighed i Kristiania. Sognepræst til Røros P. N. Thaulow til Sognepræst t Andebu. Sognepræst til Hedrum Joh.s Flood til residerende Kapellan ved Domkirkens Menighed i Trondhjem. Kandidat i Theologien H. O. Devold til Stiftskapellan i Tromsø Stift. Byfoged i Kragerø N. Chr. J. S. Aall til Sorenskriver i Thune.

Forstmester i Hedemarken Berbom er entlediget fra sin Stilling med Pension 2400 Kroner.

6 Mand druknede Fredag ved Kuldseiling paa Bolmangerfjord i Lofoten. Kun en af Baadens Besætning reddedes

Storthingsmand Fraas er paa Grund af Sygdom i Hjemmet permitteret fra den 14de ds. til Maanedens Udgang.

Ministeriet Rosebery er nu færdigdannet. Medens dets Chef selv har overtaget Posten som „første Skatkammerlord" og Præsident i Statsraadet, (Privy Counceil) er Jarlen af Kimberley blevet Udenrigsminister. Denne sidste Plads som Minister for Indien er blevet overtaget af Mr. Fowler. Til Arbeidsminister den forrige Førsteministers Søn, Mr. Herbert Gladstone, udnævnt. Mr. John Morley forbliver Statssekretær for Irland.

Bekjendtgjørelser.

Hestetæpper

a Kr. 1.80, 2.00, 2.25, 2.50, 2.80, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50. 5.00. 5.50 pr. St. anbefales af

Hanssen & Bergh.

Uldtæpper

i stort Udvalg til Priser pr. Stk. Kr. 2.70, 3.00, 3.50, 3.80. 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, **pr. Par** 5.50, 6.50, 7.50, 8.00, 9.50, 10.00, 12.50, 14.00.

Vattæpper

i enkelte fra 4.50, dobbelte fra Kr. 5.70 stort Mønsterudvalg.

Anm. Alle Vattæpper er stoppede med prima Bomuldsvat.

Hanssen & Bergh.

Fjær & Dun,

Stampelo,

sort og hvid

Uld

en gros & en detail.

billigst hos

Hanssen & Bergh.

Theater og Reisekikkerter

Barometre, Thermometre

samt

Briller og Lorgnetter

i rigt Udvalg anbefales til

langt under Butikpriser.

Martin Viig

optisk Instrumentmager.

Kirkegd. 32, skraa overfor Posthuset.

---

har aldrig været længere end i det sydlige Italien, og jeg vil haabe at jeg aldrig kommer længere. Hvad synes De om gamle Higginson?"

„Han er en prægtig, gammel Mand, med Hjertet paa det rette Sted."

„Ja, han er et udmærket Exemplar af en Mand af Folket, netop den Slags Mand, som vi alle er stolt af og som vi Alle leer af."

„Jeg har ikke opdaget noget Latterligt ved ham."

„Ja, De er jo en Slægtning af Familien og anser det for en Æresag at behandle den gode, gamle Sjæl med Respekt. Jeg er ham Tak skyldig for hans Gjæstfrihed. Jeg liker hans Hus, hans Jagtmarker og Elven her, og jeg liker ogsaa ham selv, men alligevel kan jeg ikke se andet, end at han er latterlig. Den aabne Maade, hvorpaa han roser sig selv, hans Sprog og hans stadige Beretninger, om hvorledes han Trin for Trin naaede opad Lykkens Stige trætter mig. Slige Mænd troer ikke, at noget hænder af sig selv, og alle Tildragelser i deres Liv maa drøftes."

„Jeg synes godt om hans Oprigtighed, og jeg anser hans Selvros for at være en Følge af denne Oprigtighed."

„O, sig ikke saa Mountford, tilstaa kun, at De i Grunden holder denne Aabenhed Egoisme. Oprigtighed er blot en Maaget paa god Levemaade. Den oprigtige Mand gaar omkring og plager alle Mennesker med sine egne Følelser og sine egne Affærer. Det første en velopdragen Mand lærer at holde sit eget Jeg i

som hjemme i Huset og tillige som en Slægtning af Sir Joseph, havde retmæssig Krav paa hans Gjæstfrihed.

Mr. Urquhart som var fireogtredive Aar gammel — havde været Kavallerieofficer, men havde nu taget Afsked fra Armeen. Som Sir Joseph havde fortalt Brandon, havde han giftet sig uden at tænke synderlig paa, hvad han gjorde, og inden længe angre sit Giftermaal. Han behandlede ikke sin Hustru uvenlig, men han forsømte og overså hende, og da hun efter sit andet Barns Fødsel, gradvis svandt hen og døde, følte han Bebreidelser, skjønt hans Samvittighed ikke var af de ømmeste. Barnet levede kun et Par Dage efter Moderens Død paa den Præstegaard i Yarkshire, hvor hun havde tilbragt den største Del af sit Liv, og hvor den ældste Datter Coralie, nu blev opdraget af den gamle Bedstefader og to ugifte Tanter.

Hubert Urquhart var ikke tilstede ved sin Hustrus Dødsleie, men hans Samvittighedsnag forstyrrede ikke længe dens Sindsligevægt og fornemme Ro, som var særegen for hans Slægt. Han vendte tilbage til sit Fædrenehjem od levede uden Bekymringer hos sin Broder, Lord Dunluce, der endnu var ugift og eiede et Gods, rigere paa historiske Minder, end paa Indtægter. Familen Dunluce havde i tre Generationer været fattige og blev stadig fattigere, da Landeiendommens Værdi var i synkende. Lord Dunluce havde tre Gange havt sine Øine fæstede paa rige Arvinger, men var kommen forsent med sit Tilbud hos dem alle Tre,

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446. **N. Jacobsens elektriske Værksted**

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

K. J. Kjællqvists

Skrædderforretning,

— 7 Øvre Slotsgade 7, —

Hjørnet af Prindsensgade,

anbefaler

Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Realisationen

af Rester i Skahjems Konkursbo samt flere indbragte Beholdninger af nye, gode og moderne Varer fortsættes og til langt under Værdipriser.

For Konfirmander blaa og sort Cheviot, Diagonal og Klæde af bedste Sorter.

Drestøier af alle Slags samt Stoffe til Vaarfrakker og Benklæder.

Dresser, Vaarfrakker, Jakker og Benklæder leveres efter Bestilling nøiagtig og smukt udført og **under Garanti.**

Stor Realisation af Herre-Undertøi saasom Tøier, Benklæder og Normalskjorter. Manchetskjorter 5.00, for 2.50. Snipper 5.50 og 6.50 for 3.25.

Ligeledes bortsælges Lærred, Stout, Sherting, Møbeltøi, Bolster, Uldtøi, Uldtæpper, Paraplyer.

Hvad man sparer paa en Dres er naturligvis ganske betydeligt, og Priserne er aldeles bestemte.

Ordres sendes til Hr. **L. Gomnæs,** Udsalgets Bestyrer.

Brøgaden No. 12.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl samt Herrerne Johannes Haarklou & Karl Svensen m. fl. Musikauthoriteter anbefaler

Herr Pianostemmer V. Beeken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden- som udenbyes. — Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Speil.

Speilglas alle Størrelser.
Speilglas til Vinduer.
Tapeter i stort Udvalg.

Hjorth & Riser,

Prinsensgade 11.

Jordbrugere

anbefales
for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede

Gjødningskalk

(Smaakalk).

Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.

Christiania.

Christiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**

Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

Anton Olsens

Skraatobak

er absolut den bedste.

"Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag

og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 31te Marts* Kr. **0.40,**
„ — - *1ste Marts til 30te Juni* - **1.50,**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*

Abonner strax paa "Eidsvold"!

Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin betydelige Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.

Averter i "Eidsvold"

Telefon: 1146. Telegramadresse: Mallings.

P. T. Mallings Boghandel,

etableret 1839.

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret,

anbefaler sit store Lager af

Nordisk og udenlandsk Literatur, Skolebøger, Lexika og Karter.

Alle Nyheder findes strax efter Udgivelsen paa Lager. Bøger sendes til Gjennemsyn.

Subskription modtages

paa

alle Landets Tidsskifter og Böger, som udkommer i Hefter.

Kataloger tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Billig og solid Indbinding besorges.

Sorte

Kjoletøier

i Uld og Silke

nye gode Kvaliteter
til billigste Priser

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøvleljern
Remme.
Læderremme.
Gummiremme.
Hvalosrremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Gudbrandsdalsk Faarekjød.

Ny Fleskeryg atter ankommet til **Andreas Berge.**

Fin Raköret hos **Andreas Berge.** Pilestrædet 3.

J. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotgrafiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4 enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.

Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania

Emil Moestues

patenterede

Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indenom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

desuden var han ikke meget yndet af Damerne. Hans kolde haarde Karakter maatte kunne betvinge en eller anden mild elskværdig Pige, der drømte om at elske og se op til en Mand, men rige Arvinger er ikke plaget af saadanne sentimentale Følelser. De fordrer selv at tilbedes, og de mere nøieregnede blandt dem fordrer, at Tilbederen skal mene det oprigtigt.

Lord Dunluce havde aldrig været istand til at lade, som han var oprigtig, og hver Gang han friede, fandt han, at en eller anden utaalmodig Elsker havde snappet Byttet fra ham. Fortvivlet over sin sidste Skuffelse var Dunluc vendt tilbage til sit Herresæde og havde lukket sig inde, saa man næsten ansaa ham for en menneskesky Kvindehader. Han opgav alt Haab om at gjenoprette Familiens Anseelse ved et rigt Giftermaal, trak sig som Achilles tilbage til sit Telt forat fiske og jage, fjernt fra Selskabslivet og kvindelige Snarer. Han var fem Aar ældre end Hubert, mere alvorlig og mindre selskabelig, men ligesaa haard og ubønhørlig. Hubert foregav at besidde en Slags Sympathi for Andre, som hjalp ham i hans Omgang med Folk og gjorde ham mere populær end Broderen. Begge Brødre var vakre, kjække Mænd med stolt Holdning, og et fint Væsen. Begge havde regelmæssige, stolte Ansigtstræk, lys Hudfarve, rette smale Næser, velformede Læber, kolde, graa Øine og lysebrunt Haar. Hubert Urquharts kolde Øine betragtede Mountford fra Isse til Fod, veiede ham paa sin Vægtskaal og fandt, at han ikke var nogen Verdensmand.

„Jeg hører, at De har levet Deres halve Liv i Afrika," sagde han, da de en Dag holdt paa at fiske i Elven.

„Ikke ganske, Jeg er otteogtyve Aar gammel og har tilbragt fem Aar i Afrika."

„Hvorfor reiste De did?

Brandons Ansigt fik et alvorligt Udtryk ved dette Spørgsmaal.

„Jeg havde været syg, og min Læge sagde, at jeg maatte prøve at leve saa meget som muligt under aaben Himmel."

„Da kunde De jo have opholdt Dem i den nordligere Del af Skotland."

„Ja, vist, men jeg foretrak Afrika."

„En besynderlig Ide" sagde Urquhart lidt foragtelig. „Jeg har aldrig endnu kunnet forstaa de Bevæggrunde, der driver en Mand bort fra Civilisationen, uden at han vil løbe sin bort fra Gjæld og lignende Vanskeligheder. Fandt De virkelig Krokodillerne og Zambesis Bredder mere tiltrækkende end Rhinen og Arnos Strand?"

„Ja, meget mere. Jeg erkjender, at de europæiske Floder eier en mægtig Tryllekraft f. Ex. Tiberen. Men de ukjendte Floder derover eier en mægtig Talesmand i sine friske og hemmelighedsfulde Omgivelser."

„Aa de interesserer dem for det ukjendte og hemmelighedsfulde! Mit Yndlingsopholdssted er Monte Carlo, hvor der er gode Hoteller, skjønne Kvinder, og et Spillebord, ikke at tale om Duefkydningen. Jeg

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Fos's Fabrik,
Christiania,
Karl XII Gade No. 11,
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat alle Slags Vægtredskaber, Justerede Lodder & Maal.
A. P. Fos's,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 32. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 15de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

LIVSFORSIKRINGSSELSKABET
„THE MUTUAL LIFE"
af NEW YORK
— stiftet 1843 —
Den 31 December 1893.
Reservefond:
696 Millioner Kroner.
Netto Overskud:
67 Millioner Kroner,
Samlede Indtægter:
156 Millioner Kroner.

„THE MUTUAL LIFE" er intet Actieselskab, hvorfor hele Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter.
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.
Agenter antages.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Löitens Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

A. Poulsen
Osterhaugsgaden 26 II Christiania
modtager Meieriprodukter til Forhandling.
Promte Opgjør. Prima Referance.

Ledelsen.

Skjønt Hr. Løvland har modtaget officiel Udnævnelse til Overgeneral for de radikale Tropper, har Skjæbnen dog villet, at den uundgaaelige Hr. Ullmann skulde, som Formand i Budgetkommiteen, der har Universitetsbudgettet til Behandling fremsætte ogsaa Nummer 3 af de Forslag, hvorigjennem Partiet synes at nære Haab om at kunne gjøre det af med det Stangske Ministerium før Valgene. Som sædvanlig har Hr. Ullmann aflagt Vidnesbyrd om ganske mærkelige Egenskaber som Leder. Aldrig saasnart er han kommet til Samling efter et Nederlag, han har tilføiet sine Tropper, før han, af en ham iboende uimodstaaelig Trang, drives til et nyt. Er der noget, hans Taktik nærmest kan sammenlignes med, saa er det vistnok vor gamle nationale Barneleg "Kjærringa med Staven". Naar Hr. Ullmann i Egenskab af Kjærring gaar foran, hænder det ufravigelig at en eller anden i Kjæden nødes til at slippe Taget under de vidunderlige Hop og Spring, hvorved selvfølgelig hele Rækken af 63 eller 64 Mand geraader i Uorden. Denne Leg er meget morsommere for Tilskuerne end for de Optrædende, og efter at den nu har været fortsat et Par Aar, føler man sig, uanseet Partistandpunkt, fuldt enig med en af de radikale Partis Mænd, Hr. Michelsen, der iforgaars karaktiserede en slig politiks Udøvelse som smaa Mænd, der med smaa Midler trækker Storthinget ned til smaat Stel. Det er kun et Vidnesbyrd om, hvor dybt rodfæstet Storthinget staar i det norske Folks Sind, naar det endnu ikke har lykkets denne Ledelse gjennem sine Kunster og Barnestreger at berøve det al Agtelse i Folkeopinionen.

Det blev for et Par hundrede Aar siden af Samtiden sagt om en velbegavet Monark, der ikke har efterladt sig noget godt Eftermæle (Karl den anden af England) at han

„. . never said a foolish thing
and never did a wise one",

eller, som det kan gjengives paa Norsk, at han

„. . altid var saa vis i Ord
og altid kun en Nar i Daad",

men om den Ledelse, der nu har ført den norske Storthingsmajoritet fra Nederlag til Nederlag, kan det ikke engang siges, at den ved Visdommen i sine Taler har erstattet, hvad den har manglet i Handlingens Klogskab. Tværimod, Talernes Usans har staaet fuldt paa Højde med Ledelsens Udueligheb.

Homer udstyrede sine trojanske Helte med baade Tapperhed og Handlekraft, uagtet han gav dem, hvad de gamle Nordmænd foragtede, en rap Tunge og en grov Mund. Vor nynorske Helte er i fuld Besiddelse af den sidstnævnte Del af de gamle Grækeres Egenskaber, men synes med Hensyn til Handledygtighed mere at have taget til Mønster de ikke fuldt saa berømmelige Stridsmænd, som Nordmanden Holberg og Spanieren Cervantes har gjort udødelige. Striden indledes med Bravader og Udslyngning af stærke Trudsler. Men derpaa følger en Taktik, der ikke har den fjerneste Lighed med den velordnede Fremrykning mod Modstanderne og den omtænksomme Udnyttelse af enhver Fordel paa egen Side og af enhver Feil paa Modstandernes, der saa sikkert førte til Maalet, da Johan Sverdrup stod i Spidsen for Venstrepartiet. Radikalerne fører alle de Vaaben, de raader over saa keitet, at de tilføier sig selv baade flere og dybere Saar end Modstanderne. Aldrig har et sikkert og afgjørende Flertal i en Nationalforsamling gjort sig selv saa afmægtig, som det radikale Parti i indeværende Valgperiode.

Der er, bemærkede en Politiker ifjor under Storthingets Samvær, lidet Haab, om at Mænd, som i to Maaneder, med Anspændelse af sine yderste Kræfter, har svunget Storslæggen med det Resultat, at den er faldt ned paa deres egne Tær, for den resterende Del af Valgperioden skal forvandles til forstandige Politikere, der formaar at udføre vel forberedte, vel beregnede, og sikkert til Maalet førende Handlinger.

Disse Mænd har nu kun nogle Uger igjen til at forvandles fra „Frischyttere" til Feltherrer. Denne Tid vil medgives at være knap selv i vort Land, hvor Øvelsestiden er kortere end ellers i Verden.

Men intet er saa galt, at det ikke er godt for noget. Det norske Folk lærer nu grundigt at kjende den politiske Uformuenhed hos dem, der i de sidste tre-fire Aar har spillet Høvdinger. Vil Folket alligevel ikke afklæde dem Høvdingskabet, da vil det ikke kunne undgaa at tage Folgerne af deres Færd.

Maltskatten.

Jeg er fuldstændig enig med en Indsender i „Eidsvold" for idag deri, at Skatten for Øl bør beregnes lavest muligt af de Sorter, der indeholder lidet Alkohol. Derimod tror jeg ikke, at det er nødvendigt at gaa til den af ham anbydede Ordning med Tilbagebetaling af Maltskat. Man har nemlig i „Ebulioskopet" et Apparat, der efter mange og nøiagtige Undersøgelser har vist sig at give rigtige Resultater med Hensyn til Alkoholmængden i Øl, og Professor Waage har fremsat et Forslag om, at Maltskatten ophæves og Skatten lægges paa den i Ølket værende Alkoholmængde.

Jeg tror ingen nu tviler paa Ebulioskopets Anvendelighed; men Bryggerne modsætter sig vistnok denne Beskatningsmethode væsentlig paa Grund af, at Kontrollørerne da anlages at maatte være med overalt, medens de nu bare har med Malteriet at gjøre, og dette vil da skaffe meget Bryderi og Uleilighed.

Det synes dog at maatte kunne findes en Ordning, hvorved dette kunde undgaaes.

Alkoholmængden skal jo ikke maales, før Ølket tappes og da skulde det synes at det maatte være nok, at Kontrolløren har Adgang til det Rum, hvor dette foregaar, naar han forøvrigt paaser, at intet Øl udgaar af Bryggeriet, før det er kontrolleret.

Jeg skal imidlertid ikke indlade mig paa Detaljer, men henstiller til Dem Hr. Redaktør at arbeide for at Maltskatten ophæves, og Afgiften lægges paa det, som bør beskattes, nemlig Alkoholen.

Kristiania 13de Marts 1894.
En Ven af maltrigt, men alkoholfattigt Øl.

Genial Maade at tjene Penge paa.

Den „patenterede norsk-amerikanske Inhalator."

Man har hidtil troet, at en Inhalator alene kunde virke paa Luftveiene, og jeg blev derfor ikke lidet forundret ved i flere Aviser at se Annoncer om, at ovenfor nævnte Apparat ogsaa havde Magt over Maven, idet den var det „bedste Middel" til at helbrede ogsaa „Cardialgi" og „daarlig Fordøielse". „Blodrenseren" er bleven forbudt, men her havde altsaa Slags-Firmaet (Cigarhandler Lund) været saa heldigt at faa en ny epokegjørende Salgsgjenstand. Denne Mærkelighed maatte jeg se. Den viste sig imidlertid ikke at være andet end en almindelig liden Kjedel af Blik, som man i enhver Husholdning bruger som Tekjedel eller Kaffekjedel. Forskjellen var alene, at denne Kjedel, som hos Blikkenslagerne er at faa for ca. 80 Øre, i „Blodrenser" Udsalget maatte betales med 5 Kroner; men man fik da rigtignok med en liden Pose med „Urter", som skulde tjene til Inhalationen. Disse „Urter" skulde nemlig lægges ned i Kjedelen samtidig med, at man lod Vandet koge, og Dampen, som man aandede ind, bevirkede de mærkelige Helbredelser. Princippet er saaledes gammelt og kjendt af enhver og bestaar i den simpleste Form af en Skaal kogende Vand med lidt Terpentin paa, det er en Opfindelse, som vistnok daterer sig fra den graa Oldtid. Den kan saaledes ikke kaldes „norsk", endnu mindre „amerikansk, da den nok er ældre end Amerikas „Aabendagelse", og heller ikke er den „patenteret" eller kan blive det. Navnet er saaledes første Del af Humbugen. Man indser desuden ikke, hvorfor nogen skal betale 5 Kr. for en Ting, som han har før i sit Hus, og som hos en Blikkenslager koster saadan en 80 Øre.

Men det havde nok ogsaa „Opfinderen" allerede selv tænkt sig; ti uden at kjøbe Kjedlen fik man ikke de kostelige „Urter".

Man maatte altsaa simpelthen ud med sine 5 Kroner først.

Ad Omvei er det dog lykkedes mig, for „den billige Pris" af 1 Krone, at faa fat i en Portion af disse kostelige „Urter" (det er ellers alene de som før har betalt 5 Kr. for en Kjedel, som nyder dette Privilegium), og hvad har det vist sig at være? Jo, smaahakket Granbark — 2 Potter Granbark for 1 Krone — 60 Kroner for en Tønde Granbark!!! „Det er Mængden, som skal gjøre det", tænker nok ogsaa „Blodrenserfirmaet" og derfor gjælder det at avertere.

Jeg vidste ikke, at Granbark indeholdt saa mange flygtige Stoffe, at den kunde duge til Inhalation, og jeg lod derfor anstille en Prøve med min forholdsvis billigt erhvervede Skat. Jeg kogte omtrent Halvdelen af det hele, altsaa for en 50 Øre.

Har Politiet før blandet sig i Firmaets Handel, fordi Medikamentet var for stærkt, saa kan det nu være tryg i den Henseende; ti stærkt skal ingen kunne sige, det var, — et Par Øre Terpentin er rimeligvis kraftigere end 10 Pakker af disse „Urter".

I sidste Tid er Avertissementet forsvundet og et andet er kommet istedet. Det heder saa:

„Det bedste Inhalationsapparat er er at faa hos Abrahamson, Torvgaden 20."

Jeg gik da hen for at søge denne Abrahamson; mer hvem mødte jeg; — Vor gamle Bekjendt, Kvaksalver Christiansen, med baade Tekjedel og Granbark!

(Bør optages i alle Blade.)

Fra Christians Amt.

Fredag 27de Febr. holdes efter Indbydelse af Vestre Totens moderate Forening, Møde i Aas Kommunehus. Hr. Fritz Hansen holdt Foredrag. Enkelte Røde var fremmødt, men holdt sig tause.

Foredragsholderen paavidste, hvilket Nederlag almindelig Stemmeret vilde afstedkomme for de norske Bønder. Han ansaa almindelig Stemmeret rent umulig i vor Tid, naar man saa hen til de socialistiske Strømninger, som vinder Sympathi blandt de store Masser især i Byerne. Endvidere udtalte han, at det moderate Parti maatte staa sammen med Høire ved Valgene til Høsten for at tilbageslaa det radikale Partis Anfald mod Unionens Bestaaen ved den ubetimelige Optræden i Konsulatsagen. Han paaviste, at Nutidens Venstreparti ikke havde fortjent Venstrenavnet; thi det Parti, der var Venstrepartiet, var de Moderate, hvis Banebrydere var Ueland og Joh. Sverdrup, medens Nutidens Radikale, der kaldte sig Venstre, var et helt radikalt, socialistisk Arbeiderparti, hvis Maal stevnede mod Bøndernes Umyndiggjørelse og Republikens Indførelse, efter vor nuværende Forfatnings Omstyrtelse. Hr. Hansens Foredrag paahørtes med Velvilje og Opmærksomhed af en talrig Forsamling. Efter Foredraget valgtes til Bestyrelse for vestre Totens moderate Forening i Hovedsognet Hr. O. C. Præstesæter og Joh. Bjærknes.

*

De Foranstaltninger, som her gjøres til Folkets politiske Oplysning og den dermed forbundne Overgang til de Moderate og Høire, vækker selvfølgelig Bekymring hos de herværende radikale Herrer og deres Blad „Samhold". Paa alle tænkelige Maader søger de at udbrede de mest løgnagtige og haarreisende Historier om Høire og Regjeringen. At Høire vil give Norge til Sverige som et Lyderige og Tjener, at det Stangske Ministerium har ulovlig taget Penge af Statskassen, ansætte Embedsmænd ulovlig og helt tilsidesat Storthingets Beslutninger, — det er af de mest almindelige Skrøner, de Radikale anvender overfor de Folk, der har mindre Rede paa de politiske Spørgsmaal. Ved Siden heraf udbredes i store Bundter den berømte Steens Programtale, og anden radikal Fokelekture. Uden det hjelper intet længere for de Radikale; thi trods alle disse deres Underhaandsarbeider, der for Størstedelen røber daarlige Hensigter og en ikke mindre Portion Dumhed, — for ikke at sige Raahed, — vil det vise sig ved Valget til Høsten, at de Radikale er gaaet tilbage i Antal. Deri er det ikke noget rart; thi engang vil Folket forstaa, at den i Bund og Grund, lave, landskadelige Trafik, det radikale Parti søger at fastsætte, fører til Fædrelandets sociale Ruin.

Idet vi nu allerede befinder os oppe i Aarets Valgkamp, bør det henstilles til enhver norsk Vælger grundigt, at overtænke, hvad han gjør og hvad han vil. Det bør ikke forglemmes, at enhver Stemme, der afgives, er et tungt Lod i den Vægtskaal, der for lang Tid vil afgjøre Fædrelandets sociale Skjæbne. Spørgsmaalet er, om vort Fædrelands Frihed, Selvstændighed og Ære skal gaa under i Radikalismens smudsige Stormflod, der truer med at omstyrte vor Forening med et beslægtet germanisk Folk, hvilken Forening har bragt vort Folk 80 Aars Fred og Udvikling i fædrelandsgavnlige Fremskridt. Enhver Fædrelandsven maa svare: nei, det gaar jeg aldrig med paa; men vil efter bedste Evne optage Kampen mod Radikalismen. Norske Vælgere, der ikke tager en saadan Beslutning, vil engang — om ikke før forsent — komme til Besindelse.

Vælgre, betænk Eder!

Deres Corresp.

Flere Høireblade fører for Tiden en umulig Kamp til Forsvar for et Bevilgningsveto. Det er ligeoverfor deres Paastande blevet oplyst, at endog Høire i Storthinget ved alle Anledninger har været med om at hævde Thingets Ret til at indbrage Embedsgager i Tilfælde af Ledighed. En meget mindre vidtgaaende Paastand fra Regjeringens Side om at kunne undlade at benytte en given Bevilgning, blev underkjendt af Odelsthinget i 1860 med to Trediedels Flertal. Af Mindretallet, der altsaa ikke vilde stemme mod Regjeringen i det konkrete Tilfælde, var der flere som ikke anerkjendte Bevilgningsvetoet. I Flertallet var selvfølgelig Ueland og Johan Sverdrup, men desuden saa konservative Bønder som Ole Valstad, Olai Wiig m. Fl.

Det er os aldeles ufatteligt, at nogen har kunnet finde det beleiligt i denne Tid at oprippe disse gamle Sager. Regjeringen har fuld Grund til at bede Gud bevare sig for sine Venner.

Det spøger i Lardal. En mærkelig Tildragelse har man iagttaget paa en Gaard i Lardal i Jarlsberg i den sidste Tid, da det gjentagne Gange har hændt, at enkelte Gjenstande i Fjøset, saasom: Melkekrakker og Limer etc. paa en hemmelighedsfuld Maade er bleven kastet ud i Høladen. Dette kunde nok lade sig forklare paa en naturlig Maade; men at dette sker, medens Folk staar og ser paa, er det rareste. Saaledes blev Melkekrakken taget fra Budeien, medens hun brugte den og kastet ud i Laden, og det saa ud til, at den tog Benveien tvers igjennem Væggen. Bar man disse Ting ind i Fjøset igjen, blev de øieblikkelig transporteret tilbage. Men dette er ikke det eneste man har iagttaget. Engang saa man, at et Gjødselgreb blev stillet op paa Gulvet, og et Traug lagt op paa Enden af Skaftet. En Blikkaaks blev paa samme Maade sat paa en Pinde paa Gulvet.

De sidste Efterretninger melder, at det nu har sluttet med disse kunstneriske

Øvelser; men isteden har det begyndt med noget, hvorved det optræder mindre hensynsløst; thi det er begyndt at kaste med — Gjødsel.

Statsraad Haugland

udtalte under Tontaledebatten, at han havde forlangt Ordet for at ytre nogle Ord angaaende Hr. Ullmanns Omtale af, hvad der var passeret paa Storthinget i 1886 m. H. t. de diplomatiske Sager. Det springende Punkt under Debatten dengang var ikke Spørgsmaalet om én Udenrigsminister for begge Riger, men Opnaaelse af lige Ret ved Behandlingen af ministerielle Sager, og ved Siden deraf, at Behandlingen maatte komme under konstitutionel Kontrol ogsaa fra norsk Side. Der var ikke i 1886 nogen Uoverensstemmelse mellem den norske og svenske Regjering om, hvorvidt der skulde være een Udenrigsminister for begge Riger. Derimod var der Uoverensstemmelse i det Punkt, at man fra norsk Side ikke vilde have fastslaaet rigsaktsmæssig, at Udenrigsministeren stedse skulde være svensk, og derpaa var det, Forhandlingerne strandede. Spørgsmaalet om særskilt norsk Udenrigsminister kom først op i den almindelige Diskussion i Begyndelsen af 90-Aarene. Dersom det norske Regjeringsforslag dengang var bifaldt, saa vilde utvivlsomt en Udenrigsminister for begge Riger være rigsaktmæssig fastslaaet, idet det i Forslaget til Forandring i vedkommende Rigsaktparagraf utrykkelig hed: „Ministeren for de udenrigske Anliggender." Det samme Udtryk var benyttet i Forslaget af 1891. Hr. Ullmann havde i forrige Møde citere yderligere nogle Ord. Det hed: „Det norske Folk er et taalmodigt Folk, og hvad det ønsker og kræver som sin Ret paa det foreliggende Omraade, vil det naa. Hvad det nu forlanger, vil engang blive det tilbudt. Thi Sagen er, at det er lige meget i Sveriges og i Unionens som i Norges Interesse, at Nokge sikres en retfærdig Deltagelse i de udenrigske Anliggenders Bestyrelse. I samme Forhold som Norge er udelukket herfra, i det samme Forhold er den Vegt, hvormed begge Riger som Enhed ligeoverfor fremmede Magter kan optræde, forringet." I disse Udtalelser laa, at Storthinget stod paa det Standpunkt, at Norge og Sverige ligeoverfor Forhandling med fremmede Magter i ethvert Fald angaaende alle Fællesanliggender maatte optræde som en Enhed. I samme Retning udtalte sig ogsaa den daværende Storthingspræsident, Steen. Forsaavidt der overhovedet nogensinde kunde være Tale om Tilslutning til et fremsat Forslag, maatte det kunne siges at gjælde om Regjeringens Forslag i 1886. Fra Hr. Ullmanns Side var der nu — særlig rettet til Hr. Sverdrup — fremkommet sterke Beskyldninger om, at man vilde udvide Fællesskabet, og at man vilde trygle om dette som en Naadegave af det svenske Folk. Tal. var ikke sikker paa, om Hr. Sverdrups Udtalelser igaar var gjengivet ganske rigtig af Hr. Ullmann idag*). Tal. hørte til dem, som holdt paa en Udenrigsminister for begge Riger, og som frygtede for, at en Institution med 2 Udenrigsministre vilde være en Sprængkile i Unionen; men han vilde paa den anden Side ingen Udvidelse af Fællesskabet. Tvertimod havde han personlig den Mening, at mangt og meget maatte kunne skilles ud fra Fællesskabet; men han kunde ikke forstaa, at den Stund det var anerkjendt, at Rigsakten foreskrev Fællesskab i Anliggender af den høieste Interesse for Landets Frihed og Selvstændighed, at der da kunde være en delt Ledelse. Tal. havde ikke ventet af Hr. Løvland at høre en saadan Udtalelse som, at de, der troede paa fælles Ledelse af de fælles udenrigske Anliggender, skulde være Fornegtere af Fædrelandets Interesser, sætte Unionen over Fædrelandet. Vi satte Fædrelandet som Nr. 1, men en Unionsopløsning betragtede vi som en Svækkelse og en Fare for vor Frihed og Selvstændighed. Forhandlingerne skulde efter Tal. Opfatning langtfra gaa i Retning af at trække flere Sager ind under „det unionelle Raad", som Hr. Ullmann havde kaldt det. Tal. nærede ingen særlig Forkjærlighed for det ministrielle Statsraad. Han fandt Institutionen noget gammel dags, og Tal. vilde anset det for en Vinding, om Hedins Forslag i 1885 var bleven vedtaget, hvorved det ministerielle Raad i det væsentligste var bleven ophævet. Fra svensk Side var der altid søgt vindiceret en Særret til Ledelsen og Kontrollen med de fælles diplomatiske Anliggender, og det havde derfor for Tal. været en stor Glæde, da han fik se Protokollen af 14de Januar, der varslede om, at der i Sverige var sket et Omslag i Hensende til Opfatning af vor Ret. Han havde da ikke ventet, at Storthinget vilde afvist Tilbudet om Forhandling. — At Ansvarsspørgsmaalet skulde være umuligt at løse, troede Tal. ikke. Den forrige Regjering, som havde Flertal i denne Forsamling, havde der havt en skjøn Opgave at løse og havde kunnet bringe dette for Fædrelandet vigtige Spørgsmaal et langt Stykke frem til en for os tilfredsstillende Løsning. Men isteden derfor havde man set det trøstesløse Syn, at enhver Forhandling blev afvist, selv en Forhandling paa et saakaldt frit Grundlag. Vi behøvede ikke at forhandle, sagde Hr. Ullmann; vi har vor soleklare Ret og kan ordne vore Sager ved Resolution og Reglement. Kunde nogen tro, at den Sag kunde ordnes paa den Maade, saalænge Unionen bestaar? Af alt, som var passeret i Hensende til dette Spørgsmaal i de 3 sidste Aar, var denne bestemte Afvisning af Forhandling snart sagt noget af det tristeste, og dersom man fremturede paa denne Vis, saa lovede det ikke godt for heldig Løsning af Sagen. Tal. tænkte, at ialfald en overveiende Del af Forsamlingen skjønte, at her stod vi overfor Forhold, som krævede Hensyntagen baade til den ene og til den anden Side. Der krævedes under fuld og bestemt Fastholden af vor Ret som ligestillet i Unionen, at der skulde forhandles med den anden Magt, og at man ad den Vei skulde søge at udfinde og formulere et Forslag, som kunde være tilfredsstillende og bringe til en heldig Løsning. — Hr. Løvland havde igaar udtalt, at vi, som holder paa og finder det nødvendigt, at der er en fælles Ledelse af de udenrigske Anliggender, skulde forsøge paa at sætte os ind i Modstandernes Tankegang. Tal. var enig i dette: men naar Hr. Løvland havde karakteriseret sine Modstandere som mindre gode Nordmænd og sagt, at for dem var Unionen Nr. 1 og Fædrelandet Nr. 2, skulde Tal. ikke gjøre Gjengjeld. Han var overbevist om, at de, som krævede egen Udenrigsminister eller endog krævede Unionens Ophævelse, viselig handlede efter sin Overbevisning som gode Nordmænd og troede, at de paa den Maade skulde styrke og gavne Fædrelandet bedst. Men en liguende Erkjendelse burde Herrerne paa den anden Side give sine Modstandere. Striden her gjaldt ikke Maalet, men Midlerne; Maalet var for begge Parter vort kjære Fædrelands Vel. Men det vilde være godt, om man kunde blive fri for denne Forkjætring, der laa i Karakteristiker som: „mindre gode Nordmænd" og „mindre fædrelandssindede". — Tal. skulde ogsaa med et par Ord berøre Konsulatsagen. Han var for sit Vedkommende i væsentlig Grad enig i Kravet paa særskilt Konsulatvæsen. Han ansaa dette Spørgsmaal for at være af væsentlig Betydning for vore kommercielle og Sofartsanliggender, og dette ikke mindst paa de oversøiske Farvande. Men den Maade, hvorpaa man havde søgt denne Sag ordnet, var han ikke enig i. Dersom man derimod havde taget denne Sag nogenlunde roligt og i Tide behandlet den helt ud fra et sagligt Standpunkt, saa kunde man nu være kommet et godt Stykke paa Vei til Sagens endelige Løsning og Gjennemførelse. Den Mourfundske Dagsorden var en forhastet Beslutning, og de efterfølgende i Konsekvens deraf fattede Beslutninger var ligeledes noget forhastede. Havde der været indledet Forhandling med Sverige, ikke om hvorvidt der skulde oprettes eget Konsulatvæsen, eller om hvorledes det skulde ordnes, men om Ophævelse og Afvikling af Fællesskabet, og man derefter havde optaget Sagen til Realitetsbehandling, men Tal., vi havde været inde paa den rette Linie. Da var man heller ikke kommet op i Tvistigheder om Behandlingsmaaden — om Behandling i sammensat eller udelukkende norsk Statsraad. Tal. vilde her tilføie, at Spørgsmaalet om Oprettelse og Anordning af eget Konsulatvæsen efter hans Mening ikke hørte hjemme i sammensat Statsraad.

*) Den paagjeldende Udtalelse af Sverdrup var saalydende: „Saadan som Sagen nu ligger, saa kan der ikke siges mere, end at det, vi vil, er fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, ansvarlig for begge Riger, og det ministerielle Raad sammensat af lige mange norske og svenske. Dette er Grundlaget for Forhandlingen, og saa faar man prøve, om der paa Grundlag heraf kan bringes noget for begge Riger hæderligt og tjenligt og ærefuldt ud".
Ref. Anm.

I Anledning af Gladstones Afgang siger et engelsk konservativt Blad, at han er den vældigste politiske Skikkelse, der har siddet i Underhuset siden Chathams — the great Commoners — Dage.

Et andet Blad siger om Lord Rosebery, at der er en almindelig Følelse af, at han vil blive en usædvanlig Minister, og at der vil danne sig en Legende om ham, lig dem, der er knyttede til Gladstones og Beaconsfields Navne.

Udenbys Kvartalsabonenter anmodes om snarest mulig at fornye sit Abonnement, saa Standsning i Bladets Forsendelse kan undgaaes.

De Radikales Allierede ved Valgene, Socialisterne, feirede i Lørdags sin Aarsfest.

I Festsangen heder det:

Op til Kamp! Lad det splintre og knage!
Vi maa Bygningen vælte fra Grund!

En Straffange rømte Mandag Formiddag fra Akershus Strafanstalt. Rømningen foregik midt paa lyse Dagen. En Mand, der paasaa Rømningen, blev af Fangen ved Trudsler hindret fra at gribe ham eller gjøre Anskrig. Rømlingen hed Axel Johannesen med Tilnavnet „Løierlig". Han er 30 Aar og for Indbrudstyveri idømt 4 Aars Strafarbeide. Han blev i forgaars af to Opdagelsesbetjente paagreben oppe ved Vestre Akers Kirke. For han kunde faa bruge den Kniv, han var bevæbnet med, blev han grebet i begge Arme og bundet og ført nedigjennem Byen til Politistationen. Rømlingen var meget tørst og nedslaaet,, havde ikke smagt Mad siden Rømningen. Paa Stationen blev der derfor straks skaffet ham et ordentlig Maaltid Mad, hvorefter han blev indsat i Distriktsfængslet.

Fra Christopher Bruun

læses følgende i „Intelligensen".

Xania 9.3.94.

Hr. Redaktør!

Deres Blad for 7/3 indeholder et Brev „fra Gudbrandsdalen", der omtaler mit Forhold til Vonheim og mine Venner Frits Hansen og Ingvar Bohn paa en saadan Maade, at jeg tør bede om Plads for følgende Linier.

Deres Brevskriver har vinstok Ret i det, at det er Politikken som truer Vonheims Skole med de største Vanskeligheder. Høire har lige fra først af — for Politikkens Skyld — negtet den sin Sogning, og gjør det endnu. Og i de sidste Aar har ogsaa det „rene" Venstre, af hvem man kanske kunde have ventet et mere uhildet Blik, af politiske Grunde vendt Skolen Ryggen.

Ogsaa deri har Deres Brevskriver Ret, at jeg (og Bohn) tidligere har staat det „rene" Venstre nærmere, end Frits Hansen har gjort. Men i den sidste Tid har det „rene" Venstres Unionspolitik fuldstændig fjernet mig fra det. Og jeg er nu meget glad over Frits Hansens ivrige og dygtige Kamp mod denne Politik — selv om den skulde blive til Skade for den Skole, ved hvilken jeg har arbeidet i 26 Aar.

Chr. Bruun.

„Eidsvold"

er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad, specielt for Annoncer om Landmandsredskaber og Landmandsprodukter samt for Kjøb og Salg af Eiendomme, Auktioner og alle andre Bekjendtgjørelser, som maatte ønskes udbredt videst muligt. Averter derfor i „Eidsvold".

Til administerende Direktør i Skibsassurranceforeningen hersteds efter afdøde Konsul Winge er valgt Direktør Anton Poulsson fra Drammen.

Et større Parti Geværdele er af den norske Regjering bestilt hos en dansk Geværfabrik. Dette er gjort for at paaskynde Fuldførelse af de for Folkevæbningssamlagene bestemte Geværer hvortil Storthinget ifjor har bevilget Kroner 100,000.

Tobaksforbruget stiger. I 1888 indførtes lidt over halvanden Million Kg. Tobaksblade. Ifjor indførtes lidt over halvtredje Million Kg.

8 Elektriske Færgebaade skal fra Juni sættes i Fart paa Bergens Havn forat besørge Passagertrafik.

Provst Aschehoug i Aas har paa Grund af Sygelighed indgivet Ansøgning om Afsked.

Kristiania kristelige Arbeiderforenings Sygekasse har ifjor havt Kr. 1,790.95 i Indtægter og Kr. 1,492.02 i Udgifter. Medlemsantallet udgjør 256 mod 238 ifjor.

Stortinget.

Møde den 13de Marts.

Efter en Bemærkning af Arvesen, der udtalte, at heldigvis sad der kun en Arvesen og en Bang i Storthingssalen, udtalte Løvland, at han syntes, det var en Skjæbnens Ironi, at den Mand, der her som Departementschef udtalte sin Mistillid til Storthingets Omhu for Universitetet, selv var en af de Professorer, som Storthinget havde sat paa hans Plads. Tal. indrømmede dog, at det var som Følge af den nuværende politiske Stilling, at dette Spørgsmaal kom op. Det var et Udslag af Storthingets Mistillid til Regjeringen. Storthinget fik nu saavidt mulig selv optræde som regjerende.

Arctander fandt, at dette Forslag var en nødvendig Følge af Storthingets Anmodning ifjor og Regjeringens Optræden iaar.

Schøyen fremhævede, at Ullmanns Forslag ikke var begrundet i Hensyn til Universitetet men alene af Lyst til at komme Regjeringen tillivs, og forat naa dette Maal skulde alt, selv det dyrebareste trækkes ned i Kamppolitikens Malstrøm. Dette Rabalder paa alle mulige Felter var unødvendigt, thi nu havde man snart Valgene, hvortil Tvisten mellem Partierne var indanket. Denne af Ullmann foreslaaede Betingelse var ulovlig.

Prahl vilde ikke havt noget imod følgende Forslag: Alt bevilges paa Betingelse af, at Statsraad Bang tager Afsked.

Statsminister Stang: Her blæses paa Krigstrompeter og paa Hyrdefløiten. Hvilket er Hovedinstrumentet? Man faar nok holde sig til Krigsbasunen. Valgene stod for Døren, men alligevel skulde den nuværende Regjering væk for enhver Pris. Denne Fremgangsmaade er uhørt i ethvert lovordnet Samfund. Det Steenske Ministerium er det eneste Eventyrministerium, Landet har havt, thi alene det har villet styrte Landet ind i eventyrlige Tilstande uden at ville appellere til Vælgerne. Den Theori, Prahl gjorde gjældende, var revolutionær. Efter denne skulde Storthinget kunne sige: vi bevilger 10 Øre til et Blækhus paa Betingelse af, at de og de Embeder ikke besættes. En saadan Theori kunde ikke anerkjendes, derfor kunde Regjeringen ikke acceptere Betingelsen. Vedtoges Betingelsen, vilde kun de lovbundne Udgifter blive udbetalte. Universitetet burde ikke nedværdiges til alene at blive en Tjener for et tilfældigt Flertal. Det burde staa udenfor Partierne.

S. Nielsen: Regjeringen traadte til med Hyrdetoner, men senere og nu idag fik vi høre Krigstoner. Det nuværende Ministerium bar sin store Andel i den nuværende Strid, hvis Fortsættelse kunde blive til Skade for Kongedømmet og Unionen, som han var en Ven af. Man talte noget om Forhandling, som ogsaa han var for, men paa norsk Grund, ikke paa Høires og de Moderates Svenskelinje.

Engelhart og Løvland imødegik Stang. Særlig angreb Løvland Statsministerens Udtalelse om, at Ministeriet var traadt til forat hindre, at vi kom op i Anarki.

Schøyen spurgte S. Nielsen, om ikke ogsaa han var spurgt om at redde Fædrelandet. Der var kun to Linjer: Skarnæslinjen og den gamle norske Linje. Talen om Svenskelinjen var en Utilbørlighed.

S. Nielsen havde ikke faaet noget saadant Spørgsmaal, da han ikke havde akademisk Dannelse, hvilket man maatte have, hvis man skulde redde Fædrelandet. Han fastholdt sine Udtalelser om Svenskelinjen; thi denne Linje var en Kjendsgjerning.

J. Utheim: Brugte ikke Regjeringen gavnlige Bevilgninger, handlede den landsskadeligt. Vilde Regjeringen tage Afsked, hvis Valgene gik den imod? Man havde talt om Farer; hvilke Farer truede Landet?

Michelsen vilde som før udtalt stemme mod Ullmanns Forslag, men han ansaa det ikke grundlovsstridigt. Henviste til, at Stang tidligere havde været med paa Betingelse til Konsulatbudget.

Horst var bleven mere og mere tilbøielig til at tro, at der burde skrides til Negtelse af hele Budgettet.

Statsm. Stang: Der er ingen Lighed mellem Betingelsen til Konsulatbudgettet 1893 og den her foreslaaede. Man havde sagt, at Regjeringen ikke holdt det ved Tiltrædelsen givne Løfte om Samarbeide. Jo Regjeringen vilde Samarbeide, men skulde det finde Sted, maatte der være Billighed dertil fra begge Sider, men her fordrede man blind Underkastelse, og det kunde Regjeringen ikke finde sig i.

Larsen fandt Ullmanns Forslag saa vidtrækkende, at han ikke turde stemme for det. Michelsen fandt, at Betingelsen til Konsulatbudgettet 1892 og den nu foreslaaede var ensartet. J. Utheim. Hvad vil Regjeringen gjøre, hvis den faar Valgene mod sig?

Sverdup: Anmodningen ifjor og Betingelsen iaar er kun et Forsøg paa at drage Universitetet ind i den politiske Strid, og det vilde han ikke være med paa. Betingelsen var hverken stemmende med Grundlovens Aand eller til Held for Videnskaben. Baade Universitetet og andre lignende Institutioner udenfor den partipolitiske Strid. Her opnaaedes intet andet end at skade. Repræsentanten fra Nordland havde talt om Svenskelinien. Nei, vi vilde ingen Svenskelinie, vi stod paa den Linie, som Storthinget dengang var med paa, ogsaa Repr. fra Nordland.

Statsm. Stang bemærkede til Michelsen, at Betingelsen til Konsulatbudgettet 1893 og den nu foreslaaede ikke var ensartet.

S. Nielsen henviste Sverdrup til Dagsordenerne ifjor, der kunde han se, hvor man havde Svenskelinien.

Kr. Rygh lagde Ansvaret for den Skade, der maatte blive tilføiet Universitetet, over paa Flertallet.

Eng: Sverdrup havde givet Raad, men Venstre trængte ikke hans Raad længere og var fornøiet hermed.

Statsm. Stang: Paa Spørgsm. om, hvad Regjeringen vil gjøre, hvis Valgene gaar den imod, er der gjentagende svaret og dertil henholder jeg mig.

Ved Voteringen Bifaldtes Ullmanns Forslag med 59 mod 55. De 55 var: Høire, Moderat samt Michelsen, Reinert, Fasting, Larsen, Heiberg.

Møde 14de Marts.

Enstemmig bifaldtes følgende Indstillinger fra Kirkekomiteen: 1) ang. Pensionsfondet for Geistliges Enker; 2) ang. Poster vedk. Administrationsgrene under Kirkedepartementet; 3) ang. det nordlandske Kirke- og Skolefonds Budget. (Pension til Kasserer O. E. Berge Kr. 600 bevilgedes med 54 mod 50 St. 4) ang. kunstneriske Formaal; 5) Tilskud til Enkekassens ældre Afdeling, Eidsvoldsbygningen, Haraldsstøtten og Tilsynskomiteen for private Forsørgelsesselskaber; 6) ang. forskjellige Bevilgninger til Fattigvæsenet; 7) ang. Jordafgiftsfondets og Fiskeriindustriens Rentefonds; 8) ang. Fordeling mellem Akers, Vestre Bærums og Østre Bærums Sognepræstembeder af Præstegaardsfondets Erstatning for fraskilte Dele af Akers Præstegaard; 9) ang. Bevilgning til Arbeiderakademier m. V. 10) ang. Hesteholdsgodtgjørelse for Kvarterudredere. Regulativ for Aflønning af Officerer og civilmilitære Embedsmænd ved Statsetaten under Tjenstgjøring tilsøs tilbagesendtes Komiteen, da Skaar fremsatte Forslag om Reduktion i Regulativet. Enstemmig vedtoges Indstillingerne ang. den geografiske Opmaaling, Fængselsvæsenet, Strafanstalterne, Retspleien, Politivæsenet m. V., Rigshospitalet samt Fødselsstiftelserne og Jordemoderskolerne. Efter Sverdrups Forslag bevilgedes mod 33 St. Kr. 100 som yderligere Tillæg til Kasererskerne ved Rigshospitalet. Ogsaa de øvrige paa Kartet opførte kurante Sager bifaldtes enst. overensstemmende med Komiteindstillingerne. Præsidenten meddelte, Paaskeferierne antagelig vilde begynde Lørdag.

Mødet hævedes Kl. 1½.

Hesteholdsgodtgjørelsen, som Ullmann og de øvrige Radikale ikke kunde behandle, før Regjeringen havde udtalt sig under Trontaledebatten, blev behandlet idag.

Den blev bifaldt enstemmig og uden Debat, ja man voterede ikke engang over de enkelte Satser men over Indstillingen under Et!

Udsættelsens Meningsløshed, er idag tilstrækkelig konstateret

Foredragsmøde i Enebak. Redaktør Helgevold holder efter Anmodning politisk Foredrag i Enebak Lørdag Efterm. Kl. 3½.

Bageriloven. I Socialkommiteen opnaaes antagelig Enighed om Afskaffelse af Natarbeide i Bagerierne.

Vor Skibsfart. Konstitutionskommiteen indstiller paa, at Storthinget nesætter en parlamentarisk Kommission paa 5 Medlemmer til at ta under Overveielse, hvorvidt og i hvilken Udstrækning Statskontrol med Skibets Sjødygtighed m. v. er paakrævet. — 4 Medlemmer af Komiteen, Grændsen, Johnsen, Michelsen, og Vogt stemmer for Sagens Behandling ved en kgl. Kommission.

En moderat Venstreforening er stiftet i Lunde og har faaet stor Tilslutning. Mange, som før har stemt med de Radikale, har indtegnet sig som Medlemmer. En af det radikale Venstres Valgmænd ved sidste Valg, Gunnar S. Tvedt, var med blandt Indbyderne; han erklærer, at han ikke længer kan følge Radikalerne.
(Fremskridt.)

Foredrag for Arbeidere. For kort Tid siden arrangerede Hafslund kemiske Træmasfefabrik ved Sarpsborg en paa samme Tid særdeles interessant og belærende Underholdning for sine Arbeidere. Hr. Sophus Tromholdt var nemlig engageret til i Fabrikens største Rum at holde et Foredrag om „en Tur gjennem Himmelrummet".

Ikke mindre end 320 Tilhørere, Fabrikens egne og Nabobrugets Arbeidere med Koner og Børn, havde benyttet sig af Adgangen til gratis at overvære den sjeldne Underholdning Paa Maskinerne, paa Plankestabler og Tomtønder placerede de sig, og Jubelen var stor saavel hos de voxne som hos Børnene.

Den Pris, Arbeiderne satte paa denne Opmuntring og Afvexling i det daglige Stræv, bør være en Spore ogsaa for andre Driftsherrer til at følge den gode Ide og ved lignende Arrangementer skaffe sin Arbeidsstok en Glæde, skr. „Aftp."

Det praktisk-theologiske Seminarium. Fhv. Statsraad N. C. E. Hertzberg er af Kirkedepartementet konstitueret i Lærerposten i Pædagogik og Methodik ved Seminariet efter Professor C. Munch, der har fratsagt sig Posten fra indeværende Semesters Begyndelse. Statsraad Hertzberg har tidligere (1876—83) indehavt denne Post.

Bandak-Nordsjøkanalen er ifølge „Fremskridt" fra og med sidste Søndag afstængt for almindelig Færdsel. Afstængningen er begrundet i nødvendige Restarbeider med videre.

Dødsfald.

Kompanichef ved H. M. Kongens norske Garde, Kaptein Gunvald Andreas Oppegaard, er inat afgaaet ved Døden efter et kort Sygeleie i en Alder af kun 45 Aar.

Hvalfangeretablissementet i Troldfjorden er ikke bortblæst under Stormene nu nylig, saaledes som det meldtes i et Telegram. Efter hvad „Tromsøposten" i Henhold til Meddelelsen fra Etablissementets Eier oplyser, er vistnok nogle Sager bortblæste for ham; men den anrettede Skade er forholdsvis ubetydelig.

Det stærke Prisfald paa Sølv gjør, at Sølvværdien paa et 1-Kronestykke fortiden kun er 44 Øre, medens det ifjor var 50 Øre og Aaret før 62 Øre.

Centrum i Akershus.

I Torsdags afholdtes Møde i Organisationskomiteen for Centrum i Akershus, hvor man vedtog følgende Forslag til Love for Amtets Centrumsforening.

§ 1.

Foreninges Formaal er: I Troskab mod den fra Rigsforsamlingen paa Eidsvold stammende Forfatning og de af denne indstiftede Statsmyndigheder at arbeide for at erhverve for vort Land den Stilling i Statsforbundet — med Sverige, som Norge i Kraft af sin Ret som en fuldt selvstændig Stat maa gjøre Krav paa, for Folkets Udvikling og Myndiggjørelse i altid videre Kredse, for Udbredelse af den dertil nødvendige Oplysning og Dannelse, for en gjennemført Sparsommelighed i Statens og Kommunernes Husholdning, for Udvidelse og Styrkelse af Kommunernes Selvstyre, for en retfærdig Fordeling af de offentlige Byrder og for tidsmæssige Fremskridt paa alle Omraader efter Landets økonomiske Bæreevne.

§ 2.

Foreningen danner Bindeledet mellem de Lokalforeninger inden Akershus Amt, som slutter sig til Partiet. Foreningens Bestyrelse bestaar af 1 Formand og 8 øvrige Medlemmer, som tilligemed 6 Suppleanter vælges paa et Aar af Repræsentantskabet.

§ 3.

Bestyrelsen søger ved Udbredelse af Skrifter, ved Afholdelse af Foredrag og paa anden Maade at fremme Foreningens Formaal. Den sammenkalder Repræsentantskabsmøderne, leder disses Forhandlinger, fremlægger Beretning om sin Virksomhed og forvalter Foreningens Midler. Bestyrelsen kan antage en Sekretær og en Kasserer. —

§ 4.

Repræsentskabet dannes af Lokalforeningernes Formænd eller af særlig dertil valgte Repræsentanter. I Repræsentantskabets Møder kan i Tilfælde af Forfald afgives skriftlig Stemme.

§ 5.

Repræsentantskabet sammenkalder til Møde i Kristiania regelmæssig hvert Aar af Bestyrelsen til Foretagelse af de i § 2 omhandlede Valg og til Varetagelse af Foreningens Interesser. —

Overordentligt Repræsentantmøde sammenkaldes naar Bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt.

§ 6.

Kasserens Regnskab gjennemgaaes af 2 af Repræsentantskabet valgte Revisorer og decideres af Repræsentantskabet.

§ 7.

Foreningen slutter sig til det i Kristiania den 9de og 10de Februar 1893 under Navn af „Centrum" dannede Parti.

Paa Anmodning deltog Skolebestyrer Voss og Professor Vogt i Mødet.

Organisationskomiteen er siden sin Dannelse bleven suppleret med Ordfører Kraakstad og Thorvald Heiaas fra Enebak og Christian Olsen Trøgstad fra Ullensaker.

Paa Lørdag den 17de dennes dannes en Centrumsforening i Enebak og i forskjellige Herreder er nu Dannelse af Centrumsforening under Forberedelse inden Amtet.

Revolutionen i Brazilien.

Admiral Gama har tilbudt at kapitulere paa følgende Betingelser:

Oprørerne udleverer de tagne Fanger samt Forter og Orlogsskibe; Admiralen og Officererne begive sig til Udlandet under portugisisk Beskyttelse; de oprørske Soldater og Matroser maa ikke straffes paa Livet.

En eiendommelig Sjøretssag verserer i disse Dage for Adminiralitetsretten i London. Den dreier sig om en Kollision mellem to Fiskere i Nordsjøen. Først erkjendte de Indstævnte, at Feilen var deres, men nogen Tid efter blev Føreren af deres Skib hængt for Mord paa sin Elskerinde, og det er konstateret, at han, medens han sad i Fængsel, har tilstaaet, at han var bestukket af Rederen for Modpartens Skib, der sank, for at faa istand en Kollision, og om mulig faa hans (Modpartens) Skib til at synke. De Indstævnte har faaet Tilladelse til at tage sin Indrømmelse tilbage og bygger nu et Forsvar paa det, at Klageren har overtalt deres Fører til at faa Kollisionen istand.

Udstilling i Kristianssand. I Anledning af en Anmodning fra Kristianssands og Omegns Landboforening om at udtale sig angaaende en større Udstilling i den nævnte By ved Sætersdalsbanens Aabning Høsten 1896, har Kristianssands Handelsforening bemyndiget sin Bestyrelse til at forhandle med Landboforeningens Bestyrelse ang. Istandbringelse af en saadan Udstilling.

Centrum i Jarlsberg.

Søndag Eftermiddag holdt Statsraad Jacobsen politisk Foredrag i Hof i Jarlsberg.

Den dannede Centrumsforening tæller nu 100 Stemmeberettigede og der er gode Udsigter til, at Medlemmernes Antal vil vokse.

Kristiania Telefonselskab.

Antallet af Abonnenter udgjorde ved Aarets Udgang 3774, hvoraf 31 med Dobbeltledninger for interurban Korrespondance.

Det samlede Antal Telefonapparater inden Telefonselskabets eget Omraade udgjorde ved Udgangen af 1893 4385 imod 3768 ved Slutningen af det foregaaende Aar og det hele Antal indenlandske Telefonapparater, fra hvilke der kan korresponderes gjennem Kristiania Station — altsaa medregnet de udenbyes med Kristiania forbundne Selskabers Apparater — udgjorde ved Aarets Udgang 5636 imod 4289 i det foregaaende Aar.

Korrespondancen mellem Moss og Kristiania er efterhaanden blevet saa stor, at den ene Forbindelseslinje ikke længere tilfredsstiller Behovet, hvorfor der er truffet Overenskomst med Moss Telefonanlæg om Anlæg af en ny Dobbeltlinje mellem Byerne, hvilken tænkes færdigbygget saasnart Aarstiden tillader det.

Antallet af Samtaler, der i Aarets Løb har været formidlet gjennem Hovedcentralstationen i Kristiania, har udgjort 7,482,370, hvilket svarer til gjennemsnitlig 6.7 Samtale pr. Abonnent pr. Arbeidsdag.

Gjennem Telefonforbindelsen til Telegrafstationen har der været expederet talt 66,044 Telegrammer imod 43,594 det foregaaende Aar.

Betingelsen for Bevilgningen

til Universitetet har vi tidligere tilstrækkelig karaktiseret. Det radikale Parti i Storthinget har ved dens Formulering og Vedtagelse — med det knappe Flertal af 59 mod 55 Stemmer — paa ny lagt for Dagen sin blinde Fremfusenhed og Ufornuft.

Om Storthingsflertallets Optræden fortjener den skarpest mulige Dadel, saa kan paa den anden Side Regjeringens Holdning ikke anerkjendes for rosværdig.

Den har mødt Radikalernes klodsede Manøvrer nok saa ubehændigt, og var det ikke for Modstandernes fuldstændige Udueligheid, saa var den strax kommet i en kilden Situation. Den har desuden indtaget et temmelig farligt Standpunkt gjennem Statsminister Stangs Erklæring i Thinget iforgaars. Hr. Stang erklærede at Betingelsen ikke vilde blive taget til Følge, og at paa Grund deraf de Bevilgninger til Universitetet, der ikke var lovbundne eller reglementerede, vilde bortfalde. Men Regjeringen havde, da den kom med denne Erklæring, ingen klar Oversigt over de nødvendige Følger af det saaledes indtagne Standpunkt, og endnu mindre nogen Idé om, hvad Situation der vil kunne skabes, naar Storthingsflertallet fortsætter paa den engang betraadte Vei.

Havde Statsministeren endelig villet komme med nogen Forhaandserklæring, havde det været bedre, om han havde betegnet Betingelsen som ukonstitutionel, men samtidig udtalt, at ingen Professorpost vilde blive besat, inden næste Storthing havde faaet Anledning til at tilbagekalde Betingelsen. Man vil sige, at dette blev en tom Protest. Men Storthinget selv har ved mange vigtige Leiligheder indskrænket sig til et lignende Forbehold ligeoverfor Regjeringshandlinger, som det har betegnet som stridende mod Konstitutionen.

Regjeringen maa ikke glemme, at den under de nuværende Forhold, ligeoverfor radikalernes Overfald, aldrig maa overskride Nødværgets Ret.

Spørgsmaalet om Betingelser til Bevilgninger vil komme op igjen i denne Storthingssesion, og heller ikke Universitetssagen er afsluttet. Den vil komme frem i Odelsthinget, naar Protokolkomiteens Indstilling foreligger. Det moderate Parti vil af al Magt bekjæmpe Radikalernes Overgreb og landsskadelige Færd. Men det har Forpligtelser af den mest bindende Art ligeoverfor Storthingets Traditioner og ligeoverfor de konstitutionelle Præcedenser. Regjeringen bør vogte sig for at stille sig slig, at den bliver fundet paa den modsatte Side af Storthinget, naar dette fatter Beslutninger i Troskab med sin tidligere Holdning helt siden 1814.

Idet vi gjør disse Bemærkninger, er vi os bevidst at optræde som Regjeringens virkelige Venner, der i denne specielle Sag giver den bedre Raad end dens egne Blade.

En „Bondemand".

„Politiken" skriver under Overskriften „Falske Spillere":

Et Par ikke ubekjendte Bondefangere havde Mandag Aften faat Fingre i en skikkelig Fyr fra Landet, om hvem de vidste, at han havde en hel Del Penge i Lommen. De trak ham med ind paa en Restauration, og han lod sig let overtale til at traktere.

Men mens Bondemanden ærlig og redelig drak sine Glas ud til Bunden, heldte de andre hemmelig Indholdet af sine under Bordet.

Paa den Vis sad de og drak sammen en Times Tid, indtil Bonden var i passende Grad beruset. Saa foreslog Bondefangerne, at de tre skulde ta sig et Slag Kort. Naturligvis gik Bonden ind paa det.

Det varede ikke længe, før han havde tabt alle de Penge, han havde paa sig. Derefter spillede han sit Uhr bort. Saa blev hans solide Vinterfrakke anvendt som Indsats — ogsaa den vandt de. Endelig trak han under almindelig Munterhed Jakken af — og spillede med rasende Iver for dog en Gang at vinde. Men ogsaa dette Klædningsstykke tabte han.

„Skal det nu være Bukserne eller Vesten først?" — raabte en af de tilstedeværende Gjæster, som havde moret sig over Bondens dumme Spillelyst.

Men nu blev Bonden pludselig ædru. Det gik op for ham, at han blev taget ved Næsen, og han kastede Kortene bort over Bordet og reiste sig for at gaa.

I samme Dieblik listede hans to Medspillende sig bort i Stilhed og, som de troede, ganske ubemærket. Men Bonden havde holdt Øie med dem, og han fulgte efter. Til den første Konstabel, han mødte, fortalte han sine Hændelser i Restaurationen, og de to Knægter blev straks arresteret.

Størmers „norske Inhalateur".

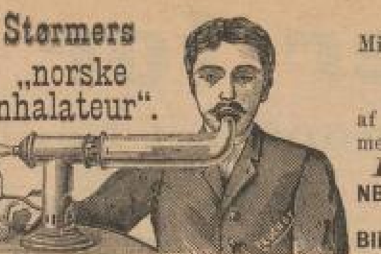

Det eneste Aparat som kan anvende de kraftige Midler
Sølvnitrat* og *Jodoform.
En Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. **5 Øre** af Jodoform ca. **10 Øre.** Undervisning i Brugen meddeles i
Inhalateur-Udsalget, Grændsen 3.
NB. Maa ikke forvexles med en anden i dette Blad averteret Inhalateur, som kun er en almindelig **Blikkjedel** med ***Granbark.***

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Redaktørpost

ved centrums-avis overtager en sagfører, der har fleraarig øvelse som journalist. Lønnen kan likvideres i event. godtgjørelse for trykn. af et tidsskrift. Billet „Energisk" med nødv. forel. oplysn. sendes expd.

Politisk Möde.

Redaktør Helgevold

holder Lørdag Eftermiddag Kl. 3½ politisk Foredrag i Enebak.

Anton Olsens
Skraatobak
er absolut den bedste

Aktieselskabet
Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor"
Prndsens Gade 22, II., [Hj. af Nedre Slotsgade].
anbefaler til ***billigste Priser:***
Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.
Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.
Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.
Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

Godtkjøbsanledning!
Fra 12te ds. til 1ste April.

Efter endt Oppudsning af Lokalet bortsælges i Løbet af kort Tid til betydelig nedsatte Priser Resterne af den gamle Varebeholdning før nye Varers Ankomst.

Af Varerne kan anbefales som betydelig nedsat

Tricotage for
Damer:
Uldtrøier før 0.90 nu 0.65
Skjørter - 2.50 - 1.40
Strømper - 1.20 - 0.85
Herrer:
Uldtrøier før 2.00 nu 1.30
Benklæder - 2.60 - 1.80
Strømper - 1.50 - 1.20
Børn:
Kjoler, Kufter, Strømper, Guttedresser m. m. m.

Blaatøier, Lærreder, Bomesier, Skjørtetøier, Floneller, Busserultøier, Sirtser og Domestiker, Bolster, Møbeltøier, Stout, Lagenlærred, Duge og Servietter, Bordtæpper i storartet Udvalg. Jerseyliv, Schawler, Sengetæpper, Haandklæder, Gardintøier m. m. m.

Kjoletøier, sorte og koul. i mange Kvaliteter og storartet Mønsterudvalg for Vinteren og Sommeren saasom Cashemir, Thibet, Faulé, Beige, m. m. Cheviotter i godt Udvalg.

Kraver, Snipper, Manschetter og Slips. NB. Pas nu paa den korte, men gode Anledning til at skaffe Dem billigt Indkjøb.

J. M. Steffensen,
Torvgaden No. 1, 4de Dør fra Stortorvet.

Arbeide, Moderen havde begyndt, saa at de socialistiske Grundsætningers Tryllekraft ikke havde været istand til at sætte ondt Blod mellem Sir Josephoghans Folk.

Laxefiskerne fik en hjertelig Modtagelse af Sir Joseph og blev ønsket velkommen af Marie Arnold med en vis nervøs Glæde, som hun aldrig havde vist, naar Urquhart kom alene, og som han derfor med Ærgrelse bemærkede. Der var øiensynlig et Venskabsforbund mellem Brandon og hende, og Brandons Ro var kun paatagen sagde Urquhart til sig selv, idet han trak sin Stol hen til Thebordet og lagde Mærke til Marie Arnold, medens hun skjænkede The for de nye Gjæster. Han bemærkede, at hun slog Øinene ned, han saa, at hendes Hænder skjælvede, ja den Nyankomne havde gjort et dybere Indtryk paa hendes enfoldige Hjerte i tre Dage, end han havde gjort alle de Gange, han havde været paa Ellerslie, trods al hans listige Smiger og udsøgte Opmærksomhed. Fra første Stund af havde han hadet Mountford som en farlig Mellemmand, og nu var han vis paa, at han havde Grund dertil.

Under sit første Besøg paa Ellerslie, tre Maaneder efter hans Hustrus Død, var han bleven forelsket i Marie Arnold, men han havde omhyggelig lagt Baand paa sine Følelser. Han havde vist hende Høflighed og endog vovet undertiden at sige hende en Kompliment, men han havde ikke vovet sig længer, han vilde først have fast Grund under Fødderne.

Han følte sig overbevist om, at Marie Arnold

tæmme, fordi den øvrige Verden ikke bryder sig en Døit om ham. Hvad synes De om Sir Josephs smukke Niece — Pleiedatter — eller hvad De vil kalde hende?"

„De har nylig fortalt mig, at Tilbageholdenhed er en dannet Mands særegne Kjendetegn, alligevel spørger De mig om mine Meninger."

„Ja, Andres Meninger interesserer mig altid. Marie Arnold er en vakker Pige. Vi er jo begge Mænd, derfor kan vi neppe undlade at beundre hende".

„De har ogsaa udtalt min Mening, jeg har ikke mere at sige."

„De anser hende for smuk?" spurgte Urquhart og fæstede sit skarpe Blik paa sin Ledsager.

„Ja jeg tilstaar, at Sydens Skjønhed blænder ved sin Farvepragt og sine Former, men der gives en finere, mere etherisk, Type for Skjønheden, som tiltrækker mig langt mere."

„De tænker paa Deres Kusine, forstaar jeg," sagde Urquhart, der fremdeles havde sine Øine fæstet paa sin Ledsagers Ansigt.

„De mener Miss Higginson. Jeg har aldrig seet hende, men hendes Potræt, malet da hun var Barn, synes at stemme overens med mine Ideer om kvindelig Skjønhed."

„Hvoraf kommer det, at De aldrig har været her."

„Der er ingen anden Grund, hvorfor jeg ikke har været her, end den, at jeg har opholdt mig i Afrika. Jeg er ingen nær Slægtning. Min Fader og Lady

Modeller for Vaaren og Sommeren

ankommet i enestaaende stort og smukt Udvalg.

Kaabe-Lager. **H. A. Andresens Eft.** *Prinsens Gade 14.*

Grændsen 8. **Wolff:** Grændsen 8.
Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster Møbelbørster; Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc. etc. Alle moderne **Blæksorter.**
Grændsen 8. *Wolff:* Grændsen 8.

Møbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser.
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

Læderremme, extra.

Bomuldsremme billige.

Lager af:
Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

H. A. H. Paulsen,

Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Antracite- Kul,
Støberi- og Hus- Cokes,
hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk **Rujern,**
Ildfast Sten og Ler.
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.
Telefon 535 og 1840.

Friske Artiskokker, Ananas, Bananer.
anbefales af
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 A.

Hakkelsmaskiner

af ny forbedret Konsruktion anbefales til meget billige Priser fra
Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6, Christiania.

Østers. Store Østers ankommet. Amerikanske store friske Østers 1 Kr. 50 Øre pr Snes,
i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Forlang altid
Carl Krafft's
Chocolade.
Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

Norsk Filigransfabrik
Guldsmedforretning
Kirkegaden 32, Christiania
Fra 1ste April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.
Guld- & Sølvarbeide
samt **Pletvarer.**
Godt og solid Arbeide, billigste Priser.
Forlovede
anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.
Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.).

Telefon No. 3178. Telegramadr.: Aron.
Aron Johannesson's
Skrædderforretning
22 Torvgaden 22 Kristiania
anbefales til Udførelse af alt til Faget henhørende. Smukt Arbeide, rimelige men bestemte Priser. Hurtig Expedition.
NB. Expeditionsforretning i alle Slags Tøier, Herreklæder, Foersager m. m.
Solide Agenter antages.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noget andet Selskab.
Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Brødrene Smedsruds

velindrettede
Rogerier
anbefales.
Varerne hentes og tilbagebringes.

Grønlandsleret 23	Telef.	748
Bogstadveien 6	„	1425
Tordenskjolds Pl. 1	„	3114.

Pigekurset

ved amtsskolen i Borge begynder 2den april kl. 3. Alm. skolefag og haandgjerning. Indskrivningspenge kr. 4. Fripladse og stipendium for ubemidlede. Indmeldelsør modtages af undertegnede.
Borge, 20de Febr. 1894.
(H. O.) ***H. Strand.***

Pigekurset

ved Amtsskolen i Eidsvolds Kommunelokale begynder 28de Marts d. A. Kl. 12. Der undervises 4 Timer daglig i boglige Fag og 3 Timer daglig i Haandgjerning. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Fripladsen, de mest trængende ogsaa lidt Pengehjælp. Nærmere Oplysninger faaes hos undertegnede, der modtager Indmeldelser.
(O. A. R.) ***M. Rimmereid.***

S. Amundsen & Co.s Farvehandel,

leverer til moderate Priser alle Artikler til:
Maling, Lakering, Beitsning, Farvning, Blegning, Strygning, Vaskning, Pudsning, Polering, Forgyldning, Conservering, Desinficerings etc.

Anton Hedels'

Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etabl. 1849.

J. A. Kildes

Møbel- & Speillager,
10 Pilestrædet 10,
solide Møbler, færdige og efter Bestilling.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverføringsanlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafleder anlæg. *Telefonnr. 162.*
Ingenier H. Falsen, Elektrotekniker. Grubbegaden nr. 1, Christiania.
Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen.*

Total Realisation.

(Vi opherer med vor Detailforretning).
Hele vor store curante Beholdning realiseres.
Edv. Tandberg & Co.,
nu Møllergaden 3,
3die Gaard fra Stortorvet.

Fremhæves bør
Lærredsvarer,
saasom Lagenlærred, Lagenstout, Møbeltøi, Bolster, Dreil, bleget Strie, **broderede Længder af extra Qvalitet.** Vore velkjendte Qvaliteter af egen Blegning i Stout, Lærred, Shirting, Bommesie og Tvil er det bedste som bydes. Gjør Sammenligning med hvad der tilbydes andensteds. Der kan spares mange Penge i et Hus ved at gjøre fordelagtigste Indkjøb. Uldgarn, hvoraf ægte Slitegarn, skotsk Garn samt Kjæmpegarn i smaa Bunter à kun 50 Øre. **Herre-Undertøi,** saasom Trøier, Benklæder, Noemalskjorter, Dag-, Nat- og Manchetskjorter, **Snipper** og **Manchetter,** af bedste Sort. Flere tusinde extra fine Herreslips. De velkjendte Kammerdugs Lommetørklæder.

Alle Gulvtæppetøier, hvoraf en Mas e Rester samt Smaastykker af ægte Brysseltæpper. Nogle Stk. Møbelstof. Rips og Granit 33⅓ pCt. under Værdipriser. En større Beholdning graa Uldtæpper. En større Beholdning fine Herre-Manchetter, Værdipris fra 7.50—12.00, sælges for 4.15, ældre Snipper 6,50 for 1.50. Ældre Buxesæler, hvoraf for krymryggede, for fra 1.50 til 2.50, nu 40 Øre. Colorede Pyntebaand fra 10—35 Øre, nu 25 Øre pr. Mtr. Broderede Indfældinger fra 3—10 Kr., nu 0.75—1.50 pr. Stk.

Sorte Kjoletøier og Schawls fremhobles nu til Konfirmation. Handlende, som vil kjøbe Slumppartier, kan her kjøbe billigt.

Vi bor i en Afkrog af Byen; men det lønner sig at kjøre til
Møllergaden 3.

Lucy var Tremænninger, og Miſs Higginſon og jeg er altſaa endnu fjernere Slægtninge. Hvis De betragter Familien Mountfords Stamtavle, ſaa vil De finde mit Navn i et ubemærket Hjørne, medens Miſs Higginſon, ſom Datterdatter af den nuværende Lord Allandale, indtager en iøinefaldende Plads."

„Miſs Higginſon er en Perſon af Betydenhed, hvor man træffer hende; hun er en rig Arving og en ſtor Skjønhed."

De to Mænd, der under denne Samtale havde ſpiſt ſin Frokoſt ved Bredden af Elven, var nu færdige med ſit Maaltid og gik atter tilbage til ſine reſpektive Pladſe, hvor de ſnart var altfor optagne med at fiſke til at føre nogen Samtale med hinanden. Urquhart havde maaſke gjort de Spørgsmaal han ønſkede, alligevel gik han tilbage til Ellerslie i en misfornøiet Stemning, thi da han ſelv af Naturen ikke eiede et Fnug af Oprigtighed, var han ikke tilbøielig til at tro, at nogen Anden beſad denne Dyd.

„Han foregiver, at han ikke beundrer hende," tænkte han ved ſig ſelv, medens han og Brandon gik hjemad om Eftermiddagen uden at have fanget nogen Lax den Dag. „Jeg har aldrig kjendt en Mand, ſom roſte den Kvinde, han var forelſket i. Han vil lede alle andre Mænd paa falſk Spor, ſelv naar han ikke har nogen ſæregen Grund til at holde ſine Følelſer hemmelige."

Det var en af de varme Dage, ſom mere ligner en Dag i Juni end en Dag i April, og de fandt Sir

Joſeph paa Terraſſen, hvor han drak ſin The. Den gamle Mand frydede ſig i Solſkinnet og i den Velvære, der nu omgav ham efter et vel anvendt Liv, i Tanken paa den Formue, han ſaa ærlig havde tjent, og ved den Magt, ſom Rigdommen giver, naar den er erhvervet ved ærligt Arbeide, og naar en hel Befolkning er afhængig af den heldige Mand. Ved et Nik af Sir Joſeph kunde Indbyggerne i Landsbyen derborte blive ſat ud af Virkſomhed og komme til at lide Mangel. Han havde aldrig glemt, at han ſelv havde arbeidet for ſit Brød, eller at hans Moder om Vinteren ſtod op Klokken fem og gik ud for at vaſke. Hans Medfølelſe for Arbeiderne var aldrig bleven løſt, og naar Folkene rundt omkring gjorde Strike og blev afſkedigede, var der ingen Fare for Sir Joſephs Frolk. Hans Arbeidere lo ad de forſkjellige Foreninger og havde ikke Brug for de ſocialiſtiſke Beſøg fra Newcaſtle eller Shields. Gamle Joe var deres bedſte Ven, og ſaa længe han levede, vilde de ſtole paa ham og arbeide for ham. Hans Opgave i Livet havde været paa Forhaand at afhjælpe deres Trang og at ſkjænke dem Fordele, uden at de bad ham derom, Fordele, ſom Arbeiderne i andre Diſtrikter kjæmpede for med morderiſk Iver.

Det var derfor ikke at undre ſig over, at Sir Joſeph Higginſons Indflydelſe var dybt rodfæſtet i Mændenes Hjerter. Hans unge Huſtrus Regimente paa Ellerslie havde været rigt paa Velſignelſe, og Datteren havde glædet ſig ved at fortſætte det gode

"Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 31te Marts* Kr. **0.40.**
„ — - *1ste Marts til 30te Juni* - **1.50.**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*
Abonner strax paa "Eidsvold"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.
"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin betydelige Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.
Averter i "Eidsvold"

.....1894.

Til
„Eidsvolds"s Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet „Eidsvold„ for 1ste og 2det Halvaar 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*
Navn: .....
Adr.: .....

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Manchester
Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Chr. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 33. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 17de Marts 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sölvmedaljer, anbefales.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
stiftet 1847.
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Hvorfor vinder Socialismen saa talrige Tilhængere?

Den nærmest liggende Grund dertil er, at Menneskene under Strævet for sit Livsophold ikke alle er lige heldige. Mange er selv Aarsag i, at det gaar dem daarligt i Livet, men søger naturligvis ikke Skylden hos sig selv, men alle andre Steder. Men mange er ogsaa de, der lider Nød eller udtømmer sine Kræfter i et haabløst Stræv, uagtet de fuldt ud opfylder sine Pligter i Livet. At saa forholder sig, springer i Øinene i alle Lande, i alle Byer og i alle Bygder, og derfor maa det paatrænge sig tænkende Mennesker som noget uimodsigeligt, at der er store Mangler og store Uretfærdigheder i Samfundsordningen, som den nu er.

Disse Tanker har givet det oprindelige Stød til Socialismen. Dennes erklærede Formaal er at ophæve baade al Uretfærdighed og al Nød og Mangel i Verden. Den ene skal ikke have mere end den anden; den dygtige og den uduelige, den, der præsterer meget Arbeide, og den, der præsterer lidet, skal dog have lige meget, og det hele Samfund garanterer, at ingen lider Nød. For at Samfundsgarantien og den ligelige Fordeling af Arbeidsudbyttet kan gjennemføres, kræver Socialismen, at Staten overtager Ledelsen af alt; den maa baade eie og fordele alt. Ingen privat Eiendom kan existere, allermindst Grundeiendom, og al Arv bortfalder.

I sin Opstand mod Uretfærdigheden i Samfundsgodernes Fordeling og i sit ubetingede Krav paa, at alle skal sikres mod at lide Nød, har Socialismen sin Styrke og sin Berettigelse. Dens Svaghed ligger i dens Ophævelse af al individuel Frihed. Ingen bliver Herre over sit eget Arbeide, men maa ubetinget underordne sig Statsledelsen. Ingen faar nogen Familie at forge for, ingen har Forpligtelser til at støtte dem, der er ham kjære eller forbundne med ham ved Slægtskabets Baand. Staten overtager alt Ansvar, og om Individet ved Arbeidsomhed skal opfylde sine Pligter beror paa, om han nærer tilstrækkelig Kjærlighed til det hele Samfund eller i manglende Fald, om Statens faste Haand ved Straffebestemmelser tilholder ham at udrette et vist Minimumsmaal af Arbeide. At den Opfordring til at anstrænge sig, som ligger deri, at man selv faar Udbyttet af sit Arbeide, bortfalder nemlig i den socialistiske Stat. Denne griber ogsaa ind i Familielivet paa en saadan Maade, at der vendes op ned paa de nuværende Familieforhold, da nogle af de vigtigste Sammenbindingsbaand overskjæres. Familien ophører nemlig at være den økonomiske Enhed, som Tilværelsen af en Forsørger gjør den til.

Samtidig haves selvfølgelig ikke nogensomhelst Sikkerhed for, at Staten vil kunne løse den uhyre Opgave, bære det uhyre Ansvar, som Socialismen vælter paa dens Skuldre.

Men de, der lider under den nuværende Samfundsordnings Uretfærdighed, er naturligvis lidet tilbøielige til at lægge Mærke til andet end Socialismens Løfter om at gjøre Ende paa Uligheden og Nøden. De tænker lidet paa, hvad den kræver til Gjengjæld, Indskrænkning eller Ophævelse af Menneskets dyreste Eie, Friheden og Raadigheden over egen Person og eget Arbeide.

Medens Socialismen altsaa kan henføres til Aarsager, der giver nogle af dens Paastande en vis Berettigelse, omfattes den af en broget Samling af meget forskjellige Mennesker, der væsentlig vil kunne henføres til følgende Kategorier:

a. Saadanne, som, skjønt selv i en god Stilling, af Medfølelse med de daarligt stillede og af Harme over at saa mange Uværdige sværger i Nydelse, ønsker den nuværende Samfundsorden omstyrtet og mener, at Socialismen vil rette, hvad vrangt er.
b. Saadanne, som, skjønt velstillede, er misfornøiede og tror, at en socialistisk Omvæltning vil skaffe dem endnu bedre Kaar.
c. Saadanne, som af Ærgjerrighed, eller endog af endnu lavere Bevæggrunde, stiller sig i Spidsen for de misfornøiede, skjøndt de personlig intet har at klage over.

Disse Kategorier tilhører i Regelen, hvad der i Socialismens Ordforraad benævnes „Overklassen".

Til „Underklassen" hører:

d. Saadanne, som vistnok har det bra og ikke er tilbøielige til at klage for sit personlige Vedkommende, men som i Socialismen ser Midlet til at fjerne det uretfærdige i Samfundsordningen.
e. Saadanne, som, fordi deres Arbeidsduelighed er under den almindelige, ikke kan opnaa en god Stilling, og som tror paa Socialismens Løfte om, at den socialistiske Stat vil give dem mere end Vederlaget for deres Arbeidspræstationer.
f. Saadanne, som ikke gider, eller ikke har Karakter nok til at ville opfylde sine Pligter mod Samfundet, og som skyder Skylden paa Samfundsordningen. Disse er den farligste Kategori, idet de ledende Mænd blandt dem finder sine ivrigste Agenter.
g. Saadanne, der er, som man siger, forfulgt af en uheldig Skjæbne, saa at det, trods ubestridelig Dygtighed eller Arbeidsomhed, ikke lykkes dem at „komme ovenpaa" i Kampen for Tilværelsen.
h. Saadannne, som er Socialister, fordi de er unge. De ser kun paa Nutiden og finder, at Samfundet er uretfærdigt ordnet og er ofte misfornøiede, fordi de ikke har opnaaet den Stilling, som tilkommer dem i Sammenligning med andre. Disse Folk pleier senere at arbeide sig op til bedre og selvstændigere Stillinger og lader da Socialismen bag sig, nogle allerede ved 30-Aars Alderen, andre først naar de bliver 35, 40 eller 45 Aar gamle.

Man vil se, at det væsentlig er de under Bogstav a, d, g og h nævnte, der giver den socialistiske Bevægelse dens Respektabilitet.

I de store Byer og Fabrikdistrikter i Udlandet, som hidtil næsten er de eneste Steder, hvor Socialismen har kunnet vinde Flertal blandt Befolkningen, er de under Bogstav e og f nævnte meget talrigt repræsenterede, og Antallet af dem, der fører en haabløs Tilværelse, uden Udsigt til Forbedring, forærdelig stort. Sagen er den, at de skarpt konkurerende Fabriker lægger an paa at samle billige Arbeidskræfter og derfor trækker til sig store Masser af Folk, der staar under Gjennemsnittet i Aandsudvikling og i sædelig Udvikling. Disse Skarer udgjør ofte Hovedstyrken af de „menige Soldater" i Socialismens Hær.

Det vil af denne Fremstilling skjønnes, at skal Samfundet med Held kunne bekjæmpe Socialismen og hævde Individets Ret til Eiendom og til fri Selvbestemmelse, saa maa det afhjælpe de retfærdige Klager fra dem, der uden Skyld ligger under i Kampen for Tilværelsen. Den Virksomhed, der nu udfoldes i de fleste Lande for at tilveiebringe Alderdomsforsørgelse og Ulykkesforsikring for Arbeidere og fastsætte og udvide Arbeidsgivernes Ansvar, er altsammen Forsøg paa at løse denne Samfundsopgave. Vi har tidligere her i Bladet pegt paa, hvorledes de enkelte private Arbeidsgivere ikke er i Stand til at sikre sine Arbeidere stadig Sysselsættelse. Spørgsmaalet om, hvorledes denne væsentlige Mangel skal kunne afhjælpes, er meget vigtigt. Vi har antydet, at man vil kunne komme et godt Stykke paa Vei, om alle industrielle Anlæg ved Statens (og Kommunernes) Formidling kunde gjensidig støtte hverandre og gjensidig modtage ledige Arbeidere fra hverandre. Derved tilveiebringes den bredeste Basis, som overhovedet er tænkelig, naar den gjensidige Hjælp begrændses til et enkelt Land.

Vi henstiller atter denne Tanke til Overveielse.

Forhandling.

„Venstre har ikke afvist Forhandling."

Saa heder det nu i de radikale Blade, og selv i Thinget har Mænd af dette Parti ladet falde Ord i lignende Retning.

Nu vel, lad Ord blive Gjerning. Vi opfordrer de Herrer af Storthingsflertallet til at tage positive Skridt, der viser, at de vil Forhandling med Sverige. Nærværende Thing behøver ikke at føle sig bundet ved forrige Storthings Forkastelse af Forhandlingspolitiken.

Centrumsforeninger og Valgforbund.

F. H. skriver i „Framgang":

De forskjellige Nydannelser af politisk Organisation, som nu dukker op rundt om i By og Bygd, kalder sig med forskjellige Navne, snart moderate, snart venstre, snart moderatkonservative og snart Centrumsforeninger. Der er, hvad Formaalet angaar, en større Lighed mellem disse forskjellige Sammenslutninger, end man kunde fristes til at tro ved at dømme efter Navnenes Forskjellighed.

Enkelte af dem betegner sig som væsentlig ensartede Foreninger og da af moderat-venstre Karakter; andre søger i selve sit Navn at kundgjøre sig som bestaaende af to forskjellige Elementer. Naar saaledes en Forening antager Navnet af et moderat-konservativt Valgforbund, saa betegnes naturligvis ikke derved en ensartet Gruppe af Vælgere — de maatte isaafald være moderate Høiremænd —; men der betegnes et Forbund — indgaaet med Høstens Valg for Øie — mellem konservative Mænd og Moderate d: moderate Venstremænd. Med Partinavnet „Moderate" betegnes jo den lille Gruppe af Venstremænd i Storthinget, som ikke er radikale, men som heller ikke vil kaldes Høiremænd. „Moderate" brugt uden nogen nærmere Tilføielse vil altsaa sige moderate Venstremænd. At et saadant Valgforbund med fuld Ret og ganske naturligt kan indgaaes iaar, det kommer jo deraf, at de Radikale efter saavel Høires som de Moderates Opfatning har drevet og holder paa at drive en saadan Politik, at det store Spørgsmaal nu — det som stiller mange endog ikke ubetydelige Differenser i Skyggen — blir dette: Skal vi søge at holde fast paa Forfatningen og Unionen, eller skal vi ikke bryde os stort om, at de begge springer istykker? Men et saadant „Forbund" maa dog — og det burde helst paa Forhaand være udtrykkelig aftalt — have til Formaal at skaffe begge Elementer en rimelig Repræsentation ved saavel Valgmands- som Repræsentantvalgene. En moderat-konservativ Forening maa forsaavidt mene det samme som et moderat-konservativt Valgforbund, men vistnok med den Forskjel, at „Foreningen" ligesom indretter sig paa en varigere Samvirken.

Der, hvor det moderate Venstreelement befinder sig ved Siden af et allerede forhaandenværende Høiresamfund og et radikalt Venstresamfund og selv ikke er for faatalligt, vil det være naturligt, at det søger at samle sig for sig selv som en moderat Venstreforening eller — hvad der blir det samme — en Centrumsforening. Men en saadan vil tilslut ved Høstens Valg være henvist til at arbeide sammen med Høire, undtagen i de, ialfald her paa Østlandet, forholdsvis sjeldne Tilfælde, at den er stærk nok i Bygden til at „raade Grunden aleine". I Regelen vil derfor en saadan moderat Venstreforening eller Centrumsforening, naar Slaget skal staa, komme til at indgaa Valgforbund med Høire, om den end ikke fra først af udtrykkelig udtaler sig for et saadant Maal.

Undertiden kalder en Forening sig ikke andet end moderat; det vil da efter det Foregaaende sige det samme som moderat venstre; men ganske vist indeholder en saadan Forening ofte ogsaa Høireelementer og indbyder ogsaa dertil ved kun at kalde sig moderat. Dels kan Høire i en Bygd — saaledes ikke sjelden i de ægte Fjeldbygder — være saa lidet talrigt, at det ikke kan tænke paa at danne en Gruppe for sig selv, dels er Nutidens Høire ude paa Landsbygderne langt ifra saa forskjelligt fra det gamle Venstre, som forrige Tiders Høire var: og talfald er naturligvis Høire nødt til af to Onder at vælge det mindste, det vil sige at foretrække de Moderate for Radikalerne, og Stillingen er jo den, at Høire ved, det kan ikke beseire Radikalerne uden i Pagt med de Moderate. Saaledes kan det være ganske naturligt, at i de moderate Foreninger ja — ogsaa i Centrumsforeningerne — i enkelte Bygder findes Bygdens Høiremænd som Medlemmer.

Det heldigste og grieste vilde det vistnok være, om man saavidt muligt søgte at holde de tre Partier ud fra hinanden, altsaa at man stiftede Centrumsforeninger ved Siden af og midt imellem radikale Foreninger og Høireforeninger. Hvor man besluttede sig for en Sammenslutning af Moderate og Høire, var det vel heldigst at kalde en saadan Sammenslutning for et Valgforbund, gjerne let moderat-konservativt Valgforbund, naar man for Alvor søgte at hindre Misforstaaelse af dette Udtryk. At i en Bygd, hvor der maatte være kanske blot 10 a 20 Høiremænd blandt 3 a 400 Stemmeberettigede, disse 10 a 20 sluttede sig til Bygdens Centrumsforening og ikke dannede Forening for sig selv, er jo en helt rimelig Ting.

Told- og Afgiftforhøielsen paa Brændevin og Malt.

Tab for Statskassen.

Man skriver til os fra Vestoplandene:

Bort radikale Storthingsflertal har i den sidste Tid saa ofte havt Anledning til at gjøre sig bemærket saavel paa det økonomiske som politiske Omraade, at det næsten kunde synes overflødigt at fremdrage til Belysning dets Færd i nogen enkelt Sag. Man kunde være fristet til alene summarisk at se paa dets Handlemaade fra den Side, at dets hele Færd kun er dikteret af saadanne Partiinteresser, der ikke skyr noget Middel for at naa sit Maal, medens Folkets og Landets Interesser gives en god Dag.

Men en Sag, som i saa høi Grad berører hele Landets Interesse i Almindelighed og store Dele af Landets vigtigste Jordbrugsdistrikter i Særdeleshed som Brændevins- og Maltbeskatningen, kan jeg ikke indlade at undergive en speciel Belysning.

Som bekjendt forelaa der for forrige Storthing Kgl. Prop. til Forhøielse af Told og Afgift paa Brændevin og Malt. Dette Forslag satte det radikale Storthingsflertal sig imod, alle som en Mand naturligvis. Der fremkom forskjellige Indvendinger; Tidspunktet fandtes ikke beleiligt etc. etc., og uagtet Hr. Sven Aarrestad havde formelig Maveknibe, holdt han dog med de andre tappert Stand, naar det dengang gjaldt at hindre, at der tilførtes Statskassen en Merindtægt, hvorved det havde været mulig enten at sløife den direkte Skat eller give Anledning til et for den siddende Regjering særdeles heldigt Opgjør af Statsbudgettet. Og et heldigt afbalanceret Statsbudget maatte vel alle

almindelige Dødelige anse for ønskeligt og ikke mindst under Forholde, hvor store Bevilgninger til Kommunikationsvæsenet var foreslaaende. Indvendingerne mod Brændevinsbeskatningens Forhøielse ifjor var imidlertid som sagt mange, medens de paa den anden Side fremkom paa en saadan Maade, at man fik et noksaa tydeligt Varsko om, at et Paalæg nok vilde finde Sted i den nærmeste Fremtid. Vi skal nedenfor se paa Resultaterne heraf, navnlig overfor Statskassen og Jordbruget i de i Brændevinstilvirkningen interesserede Distrikter.

Brænderierne begyndte i afvigte Høst sin Virksomhed noget tidligere end almindelig og for manges Vedkommende med forceret Drift, idet man ventede eller frygtede for Afgiftsforhøielse ved Storthingets Sammentræden, medens Destillatøren og Brændevinshandlere for sit Vedkommende ogsaa vidste at forsyne sine Lagere saa det forslog. Under Trudsel med Indførsel af Brændevin fra Udlandet maatte Brænderierne sælge sin Produktion før Told- og Afgiftsforhøielsen, indtil saagodtsom sidste Draabe, og de Summer som vilde kommet Statskassen og Brænderierne og gjennem disse igjen Jordbruget tilgode, om Forhøielsen var bleven bestemt fra den sædvanlige Tid, 1ste Juli, er forsvunden i Destilatørers og Brændevishandleres Lommer, saaledes at enkelte Mænd i en Fart endog har erhvervet sig formelig Formuer derved.

At Afgiften og Tolden ikke blev forhøiet 1ste Juli 1893, men først fra 7de Februar 1894 har for Statskassen medført følgende Mindreindtægt eller Tab:

Forhøielsen	af Afgiften af 2,260,887 Liter 100 % Brændevin, tilvirket i Tidsrummet fra $^{1}/_{7}93$—$^{31}/_{1}94$ a 30 Øre pr. Liter Kr.	678,266.10
Do.	af Tolden af 25,760 Liter indført Flasker i samme Tid a 30 Øre . . . =	7,728.00
Do.	af Tolden af 348,400 Liter indført paa anden Emballage i samme Tid a 32 Øre . . . . =	111,488.00
Do.	af Tolden af 43,230 Liter indført paa anden Emballage $^{1}/_{2}$—$^{6}/_{2}$ 94 ved Kristiania Toldsted . . . . . =	13,833.60
Do.	af Tolden af 549 Liter indført paa Flasker fra $^{1}/_{2}$—$^{6}/_{2}$ 94 Kristiania Toldsted . . . . . =	164.70
Do.	af Afgiften for det i Tidsrummet fra $^{1}/_{2}$—$^{6}/_{2}$ 94 tilvirkede og Tolden af det i samme Tidsrum udenfor Kristiania for toldede Brændevin, hvorom Oplysninger mangler, antages at udgjøre 30 a Kr. 4000 og udføres hermed . . . . . =	35,000.00
Do.	af Tolden paa det indførte Malt og Afgiften af Malttilvirkningen ansættes i Forhold til den forløbne Del af Budgetaaret, nemlig til $^{216}/_{360}$ af Kr. 737,000.00 . =	497,787.50

Talopgaven herover mangler. Tabet er sandsynligvis noget større, idet Maltningen drives stærkest i den til den forløbne Del af Budgetaaret svarende Tid).

Tilsammen Kr. 1,344,267.90

En noksaa pen Sum, som det vel unægtelig maatte have været af Betydning at have erhvervet til Indtægt for Statskassen i en Tid, hvor saamange Krav stilles til den bevilgende Myndighed.

Men det er ikke alene Statskassen, som lider Tab ved, at vort radikale Storthingsflertal modsatte sig Told og Afgiftsforhøielsen ifjor. Ogsaa Jordbruget i de Brændevinsproducerende Distrikter gaar glip af en Indtægt, som de vilde havt, om Forhøielsen var bleven bestemt fra 1ste Juli f. A. istedetfor fra 7de Februar iaar. Havde Forhøielsen indtraadt fra førstnævnte Dato, saa vilde Brænderierne ved Salget af sine Beholdninger havt Interessen af Paalægget, hvorimod det nu stod i Destillatørernes og Brændevinshandlernes Magt at twinge til sig den hele Fordel. De behøvede kun at indføre fra Udlandet, hvis den indenlandske Tilvirker nægtede at sælge. Og at lade det komme derhen turde ikke Tilvirkeren, som her paa faa Undtagelser nær er det samme som Jordbrugerne i Brænderidistrikterne. De maatte have Betaling for sine Produkter og vovede saaledes ikke at lade en hel Flom af udenlandsk Brændevin komme ind i Landet; thi derved vilde den paaregnede Indtægt for Potetes og Korn leveret til Brænderierne, blive udskudt til en uvis eller uberegnelig Tid og havt sine betænkelige Følger under Forholde, hvor man maa sige, at Jordbruget kjæmper for Tilværelsen.

Vi skal nu se, hvad Brænderierne har tabt.

Den 30te Juni 1893 henlaa paa Brænderiernes Oplag 1,369,419 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke. Dette beregnet efter en forhøiet Salgspris af 30 Øre pr. Liter udgjør den smukke Sum Kr. 400,825.70.

Denne Sum er altsaa gaaet tabt for Brænderierne, og Brænderiernes Tab er som tidligere bemærket paa faa Undtagelser nær det samme som Jordbrugets Tab i Brænderidistrikterne. Men Jordbruget maatte naturligvis ikke paa nogen Maade have Fordelen. Distillatører, Brændevinshandlere og for en liden Del Konsumenterne skulde rettere favouriceres, og specielt skabte man da i en Fart en stor Kapitalforøgelse hos nogle faa Mænd, der var rige nok før.

Havde det enda været Radikalerne i vore Byer, som havde havt Æren af dette Værk, kunde det været forklarlig; men at først hele det radikale Storthingsflertal ikke skal betænke sig paa i en saa tvivlsom Partiinteresse at nægte Statskassen en Indtægt af mellem $1^{1}/_{4}$ og $1^{1}/_{2}$ Millioner Kroner og dernæst, at Repræsentanterne i Hedemarkens og Kristians Amter skal være med at bidrage til, at Jordbruget i de brændevinsproducerende Distrikter — for det væsentligste deres egne Valgdistrikter — skal gaa Glip af circa 400,000 Kroner paa et Bret er komplet uforstaaeligt. At det radikale Storthingsflertal som saadant skulde tage Hensyn til en Næringsvei som Jordbruget i disse Distrikter var jo ikke at vente.

Vi har havt dyrekjøbte Erfaringer ved tidligere Toldpaalæg for det landskadelige i, at der i saadanne Sager ikke handles raskt; ja vi har seet at selv nogle Timers Forsinkelse har havt de betænkeligste Følger. Forrige Gang Brændevins Tolden forhøiedes, var et Par Dages Udsættelse nok til at skade Statskassen for snesevis Tusinder, og hvem mindes ikke den Tobakshistorie, hvor der i Løbet af nogle Timer, medens Sagen expederedes, gik betydelige Beløb ifsiten for Statskassen. Men trods disse Erfaringer har vort radikale Storthingsflertal ikke betænkt sig paa at give 7 Maaneders Varsel, forinden det vedtog den samme Forhøielse, som det tidligere enstemmig havde forkastet.

Overfor Partiet har jeg med Flid brugt Ordet „radikal" for derved at pointere, at Partiet, der gjerne vil kalde sig „Venstre" eller det „rene" Venstre ikke fortjener dette Navn; det er ikke Arvtagere efter det Venstre, som skiftedes og lededes af Ole Gabriel Ueland og Johan Sverdrup.

Toten i Marts 1894.

M. A. A.

Statsraad Qvams Forslag.

Vi spaaede, at Forslaget om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse ved kommunale Valg vilde lede til en fuldstændig Omkalfatring af Formandskabsloven. Dette er allerede blevet indrømmet fra Forslagsstillernes egen Leir, idet Statsraad Qvam — der i 1886 saa stærkt udtalte sig mod almindelig Stemmeret — nu har fremsat Forslag til saadanne Forandringer i Formandskabslooen, der bliver en direkte Følge af den i Forbindelse med almindelig Stemmeret indførte Forholdstalsvalgsmaade.

Blandt de Bestemmelser, der foreslaaes, kan nævnes:

Kommunebestyrelsernes delvise Fornyelse ophæves, idet der hvert andet Aar vælges hel ny Kommunebestyrelse. Paa Landet vælges derhos Formænd og Repræsentanter under et, saa at de valgte af sin egen Midte vælger Formændene. Det særskilte Suppleantvalg afskaffes.

Som bekjendt er det for Tiden saa, at en Minoritet, naar den er over Trediedelen af Kommunebestyrelsen, kan sætte et Veto mod disse Beslutninger. Dette Veto kan man kun komme forbi ved at Minoritetens Medlemmer kastes ved de paafølgende Valg. Ved Forholdstalvalgmaaden vil det omtrent ikke være muligt at blive kvit en Minoritet, der bruger sit Veto. Derefter foreslaar Statsraad Qvam uden videre dette Veto ophævet. Efter hans Forslag bliver selv det knappeste Flertals Vilje endelig afgjørende.

Det er sandelig en Skjæbnens Ironi, at den eneste Beskyttelse for Mindretallet og den eneste Skranke mod Misbrug af Bevilgningsmagten, som nu existerer, skal bortryddes, naar almindelig Stemmeret i Forbindelse med Forholdstalsvalg indføres.

Mindretallet vil i mange Tilfælde kun være Gaardbrugerne eller skatteydende Indvaanere. Under den nuværende Ordning vil Mindretallet kunne sætte sig mod enkelte altfor vidtgaaende Misbrug af Bevilgningsmagten. Under den af Statsraad Qvam foreslaaede Ordning skal Flertallets Afgjørelser være endelige. Mindretallet skal kjøbe Retten til at være repræsenteret med Opgivelse af sit eneste Værn mod Flertallets Overgreb.

At Statsraad Qvam foreslaar ogsaa Kvinder tilstaaet kommunal Stemmeret, anser vi for uskyldigt i Forhold til de øvrige Bestemmelser.

I Frankrige er almindelig kommunal Stemmeret ledsaget af stærke Indskrænkninger i det kommunale Selvstyre. I Norge skal dens Indførelse være Signalet til Løsning af alle Baand. En socialistisk Komunebestyrelse i Kristiania skal kunne byde Statsmyndighederne Trods.

Stortinget.

Møde den 15de Marts.

Lastelinjesagen.

Michelsen fandt Statskontrol ligesaa berettiget og paakrævet for Skibsfartens som for andre Bedrifters Vedkommende. Men Spørgsmaalet var vidtløftigt og trængte indgaaende Behandling. Skulde man saa oversende Sagen til Regjeringen eller nedsætte en parlamentarisk Kommission? Tal. holdt ubetinget paa det første for ikke at blande Politik ogsaa ind i denne Sag.

Meling anbefalede ligeledes Oversendelse til Regjeringen for at behandle den ved en kgl. Kommission og opfordrede Michelsen til at fremsætte Forslag.

Statsraad Birch-Reichenwald troede ligeledes Sagen bedst vilde fremmes ved en kgl. Kommission.

G. Knudsen udtalte sig stærkt mod det store Indkjøb af gamle Skibe. Han havde endog været betænkt paa at fremsætte Lovforslag, som forbød saadant Indkjøb. Dette havde han dog nu opgivet! Tal. vilde baade paa Grundlag af, at vi havde en Mindretalsregjering, og af andre Grunde have Lastethingesagen behandlet af en parlamentarisk Kommission. Rinde vilde hverken have den ene eller den anden Slags Kommission men Sagens Oversendelse til Regjeringen, som fik indhente Sagkyndiges Erklæringer og derpaa lade Sagen videre bearbeides.

Statsraad Birch-Reinchenwald udtalte, at hans Anskuelser væsentlig faldt sammen med Komiteens. Arctander anbefalede Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission. Abnorme Forhold krævede abnorme Forholdsregler.

Michelsen foreslog Sagen oversendt Regjeringen med Anmodning om dens videre Bearbeidelse og i Tilfælde Fremsættelse af Forslag for næste Storthing.

Meling anbefalede Michelsens Forslag.

Lund vilde have en parlamentarisk Kommission paa 7 Medlemmer. Julius Olsen og Engelhart ligesaa. Den sidste vilde have Udgifterne udredet af Statskassens kontante Beholdning, da han antog intet vilde blive bevilget til tilfældige Udgifter. Rinde foreslog Oversendelse til Regjeringen.

Vogt støttede Michelsens Forslag, der bragte Sagen længst frem mod dens Løsning, og dette Spørgsmaal burde sees sagligt. Efter endel Bemærkninger af G. Knudsen, Rinde, Michelsen og Birch Reichenwald optoges Sagen til Votering.

Michelsens Forslag forkastedes med 59 mod 52 St. De 52 var: Høire og Moderate samt Michelsen, Reinert og Fasting. Derefter vedtoges Komiteindstillingen: Nedsættelse af parlamentarisk Kommission til Sagens Behandling med 56 mod 55. De 56 var: Venstre, undtagen Rinde, Berg, Sønju, Fossum, Mustad Fasting, Reinert, Andersen, Larsen samt af Moderate: Haugland Svendsbø og Schancke.

Indstillingerne angaaende Kunst Udstillingen i Antwerpen, Ferskvandsfiskerierne, Statens Eiendomme i Skraaven, Kabelvaag og Smedvigen, Lokalfarten paa Finmarkens Fjorde, Bevilgning til Selskabet for Norges Vel, Kvartergodtgjørelsen i Garnisonsstederne, Udrustning af Chefsskibet „Heimdal" til Exped. til Ishavet i Mai og Vartpenge til fhv. Adjunkt Christensen, bifaldtes enstemmig.

Valg.

Storthinget: Præsident S. Nielsen 65, dernæst Bang 38 St. Vicepræsident: Ullmann 58, dernæst Bang Bang 38 og Sverdrup 7 St. Sekretær Rinde 64 og Vicesekretær Blekastad 59 St. Dernæst havde P. Nielsen 35 og Vinje 11 St.

Odelstinget: Præsidenter Horst og Løvland med 43 St. Dernæst havde Schweigaard 27.

Sekretær Münster og Aarrestad med 40. Dernæst Vinje 33.

Lagthinget: Præsident Lund og Glestad med 15 og 16 St. Sekretærer Arctander og Solberg med 15 og 17 St.

Eftermiddagsmødet.

Til Kasserer i Enkekassen, Gjessing, bevilgedes med 63 mod 49 St. 2000 Kr. i Pension. De 49 stemte for 3000 Kr.

Vikingeskibet. Budgetkomiteen havde indstillet paa Bevilgning at 12,000 Kr. for at „Viking" kunde foræres til de Forenede Stater.

Mod denne Bevilgning talte K. Rygh, Lützow-Holm og Grændsen, for talte G. Knudsen, S. Nielsen og Horst. Forslaget forkastedes med 58 mod 53 St.

Til Kontrol med Brændevins- og Malttilvirkningen bevilgedes enstemmig 100,000 Kr. De faste Lønninger m. v. ved Toldvæsenet bevilgedes enst. efter Indstillingen. Ligesaa 6200 Kr. til Reparation af Moss Toldbod, samt tilfældige Udgifter ved Toldvæsenet.

Kontraktørsystemet. Mindretallet indstillede:

Storthinget, der antager, at det vil være i Samfundets Interesse, at de offentlige Arbeider udføres under Administrationens direkte Ledelse, henstiller til Regjeringen at drage Omsorg for, at Kontraktørsystemet ikke anvendes, uden hvor særlige Forholde findes at paakræve dette.

Ved den offentlige Arbeidsdrift bør fortrinsvis norske Borgere beskjæftiges, saalangt tilstrækkelig Tilgang af disse er tilstede.

Flertallet indstillede:

Storthinget finder, at Arbeidernes Krav om Kontraktørsystemets Afskaffelse bør imødekommes, og udtaler i Overensstemmelse dermed, at de offentlige Arbeider udenfor de ved private Værksteder udførte og enkelte andre mindre Arbeider bør udføres under Administrationens direkte Ledelse.

G. Knudsen anbefalede, naar ikke særlige Forholde hindrede det, Udførelse af offentlige Arbeider under Administrationens direkte Ledelse, samt at der saavidt muligt anvendtes norske Arbeidere.

S. Nielsen havde længe været for Kontraktørsystemet, som Veidirektøren havde udtalt sig imod; men nu var han kommen til det Resultat, at Veidirektøren havde Ret, og at Fortjenesten burde tilfalde Arbeiderne alene uden Mellemmænd. Han anbefalede Kommiteens Indstilling.

Johansen og Andersen anbefalede ligeledes Flertallets Indstilling.

Statsraad Nielsen hævdede, at Kontraktørsystemet kun burde anvendes i Nødstilfælde. Det var i Landets Interesse, at Arbeiderne her vistes Retfærdighed.

Thoresen anbefalede Minoritetens Indstilling; han kunde nemlig ikke være med paa, at Kontraktørsystemet skulde anvendes ved mindre Arbeider.

S. Nielsen hævdede atter Indstillingen.

Ved Voteringen Kl. $8^{1}/_{4}$ bifaldtes Mindretallets Indstilling med 62 mod 47 St.

Dette var det sidste Møde før Paaske

Giftigt Referat. I en forresten helt igjennem uefterrettelig Gjengivelse af Hr. Frits Hansens Foredrag i vestre Toten lader en Indsender i "Gjøviks Blad" ham sige følgende:

„Det var overmaade kjækt af Venstre, at det stod „rak i Ryggen" og vilde have egen Udenrigsminister; men naar Svenskerne ikke vilde det, saa faar vi bøie os, saafremt vi vilde have det trygt her i Landet. Kongen maatte først og fremst adlyde Svenskerne mere end os".

Vi beder vore Læsere lægge Mærke til, at den radikale Referent paastaar, at Hr. Frits Hansen har sagt dette. Usandheden springer saa stærkt i Øinene, at enhver Paavisning er overflødig. Vi omtaler dette Referat kun som et Exempel paa, hvilken fordærvelig Indflydelse det mislige Forhold til Sandheden, som nu i adskillige Aar har udmærket den radikale Presse, har udøvet paa en Person, der af Naturen synes svagt udrustet, hvad Sandhedskjærlighed angaar.

Consul Joh. Hartmann i Trondhjem er ifl. Ohmetelegram igaar ved Forhørsretten idømt 3 Aar og 6 Mdrs. Strafarbeide for Vexelfalsk, med 8 Dages Fradrag for udholdt Varetægtsarrest.

Sigurd Matzows Sag skal ind for Lagmandsretten.

I Bergen holdes der ianledning Bergensbanen Mandag og Tirsdag Fester for de til Paasken hjemkomne Storthingsmænd.

Til Nybygninger for Flaaden har den svenske Rigsdags begge Kamre bevilget $1^{1}/_{2}$ Million Kr. Regjeringen havde foreslaaet $2^{1}/_{2}$ Million.

Johanneskirken i Bergen indvies des Torsdag. Den har kostet 300,000 Kroner og har 1200 Siddepladse. Taarnet 63 Meter høit.

Kristiania Brændevinssamlag havde ifjor et Overskud af 273,830 Kroner, som er uddelt til almennyttige Diemed. Kristiania Theater fik 48,000. Til Indløsning af ældre Ulrettigheder 30,000 Kr. Til Børneasylerne 26,400. Diakonissеanstalten 15,000. Til Oprettelse af biologisk Station ved Drøbak 8000. Indre Mission i Kristiania 3000. Fattige Skolebørns Bespisning 3000. Til Børns Sommerophold paa Landet 3000 Kr. Dette er de største Bidrag.

I Politiets Tjeneste. En Bagersvend henvendte sig Tirsdag paa Politikammeret for at søge Oplysning om det var Tilfældet, at Kvinder var ansat i Politiets Tjeneste. Da Manden fik vide, at Kvinder ikke havde Ansættelse der, fortalte han, at hans Hustru havde sagt ham, at hun havde en saadan Ansættelse, hvorfor hun hyppig maatte være sent ude om Aftenen. Manden fremviste en Billet, hvorpaa stod „Kristiania Politi", som han havde faaet af sin Kone som Legitimation for, at hun havde en saadan Ansættelse, som hun paastod hun havde. Det sidste Halvaar, sagde Manden, har hun jevnlig været sent ude i Tjenesteanliggender, men han har ikke set noget til sin Hustrus Indtægter, det er snarere gaaet tilbage, siden hun kom i Politiet, idet hun har bortskaffet enkelte Ting fra Huset.

I Frankrig huserer fremdeles anarkistiske Bombekastere. Større Ulykker har de dog ikke afstedkommet. 1 Anarkist dræbtes ved sidste Explosion.

Stor Arbeiderforsikring. Kværner Brugs ca. 450 Arbeidere er forsikret i „Skandinavien" for 700,000 Kr.

Lods Ole Olsen af Asker er tildelt Redningsmedalje af 3die Klasse.

Artikkelen om Brændevinstolden er lang, men det lønner Umagen at læse den grundig igjennem. Den illustrere Radikalernes Sparsommelighed i Statshusholduingen og deres Varetagelse af Næringsveiene.

Forfatteren efterviser, at Radikalernes Optræden ifjor under Behandlingen af Forslaget om Brændevinstoldens Forhøielse har kostet Statskassen henimod halvanden Million Kroner og Brænderidistrikterne ca. 400,000 Kroner.

Radikalernes Rebalderpolitik er isandhed kostbar for Landet!

Meraker Brugs Interessentskab solgte ved Auktion igaar Bruget for Kr. 720,000 til Statsraad Astrup.

Centrum i Nedenæs.

For Nedenæs Amts Vedkommende er der nu dannet en „Arbeidskomite for Centrums Organisation" for Nedenes-Fogderierne (Kyst-Herrederne med nævneste Indland); en lignende Komite for Sætersdalens Fogderi en under Forberedelse og vil forhaabentlig snart blive konstitueret. Den førstnævnte Komite er hidtil bleven tiltraadt af:

Fra Sondeled: Gaardbr. Haaver A. Moland;

Fra Tvedestrand og Holt: Kjøbmand K. A. Kristoffersen, M. Ueland, Th. Hegland;

Fra Dybvaag Landhandler K. S. Knudsen, Sandøen;

Fra Vegaarsheien: Landhandler P. K. Felle;

Fra Gjevedal; Gaardbr. Riis E. Jørgenland;

Fra østre Moland: Gaardb. Lambo;

Fra Fedland Gaardbr. (Ørfører) Gisle Nilsen Espeland.

Fra Dieftad: Gaardbr. Ake O. Omholt;

Fra Lillesand og vestre Moland: Skibsreder J. C. Johnsen, Gaardbr. Terje B. Yderstad;

Fra Vegusdal: Gaardbr. Gaarder A. Flateland.

Kommmiteen agter at supplere sig med et eller flere Medlemmer fra de forskjellige Herreder.

I den østre Del af Amtet er der allerede dannet flere Centrumsforeninger (i Tvedestrand og Holt, indre Søndeled, Vegaarsheien og Gjevedal), og i forskjellige Herreder er Centrumsforeninger nu under Dannelse.

Den foreløbige Organisationskomite henstiller til Meningsfæller rundt om i Amtet at slutte sig sammen til Lokalforeninger.

Haandbog i Skilobning.

1ste Hefte af Laurentius Urdahls Haandbog i Skilobning, med Illustratione af A. Bloch mfl., er udkommet paa Hjalmar Biglers Forlag. Se Avertissementet.

Hr Urdahls Sportsbøger har vundet stor Anerkjendelse baade i Ind- og Udlandet, og det med Rette.

Nærværende interessante Værk af Hr. Urdahl anbefales til størst mulige Udbredelse, særlig er det velskikket som Present til Unge.

Vi skal senere omtale dette Værk udførligere.

Før Paaske.

I Ugen før Paaske

– fra Mandag den 19de til og med Lørdag den 24de Marts –

er Restbeholdningerne af følgende Godtkjøbsvarer — nemlig alle *færdige* Ting — udlagt, saasom:

Parasoller	Bluser	Dækketøier
Paraplyer	Jerseyliv	Haandklæder
Handsker	Schawls	Uldtæpper
Lommetørklæder	Plaids	Sengetæpper
Silketörklæder	Færdige Kjoler	Vattæpper
Slips	Morgenkjoler	
Kraver, Manchetter	Regnkapper	Gardiner
Vifter	Skjørter	Portierer
Blonder	Undertøi (kun smaa No.)	Bordtæpper
Agremaner	Corsetter	Gulvtæpper
Fichus	Strømper	Antimacassars, Bordbrikker
Al Slags Pynt	Sko, Tøfler	Sofapuder. Thevarmere
Guttedragter	Slobrokke	Kaminskjærme
Pigedragter		Smaaborde, Skamler
Luer		
o. s. v.	o. s. v.	o, s. v.

Se Katalogen som udleveres paa Forlangende.

I Ugen *efter* Paaske — fra Tirsdag den 27de til og med Lørdag den 31te Marts — udlægges Restbeholdningen af *alle Metervarer* saasom:

Kjoleteier, Silketeier, Vadsketeier, Skjorteteier, Flaneller, Hvidevarer, Sengeartikler, Møbelstoffe, Gulvtæpper o. s. v.

Se Katalog.

Steen & Strøm.

Udkommet:

Haandbog i Skiløbning

af

L. Urdahl.

Illustreret af A. Bloch o. fl.

4 Hefter à 50 Øre.

Subskription modtages i alle Boglader:

Hjalmar Bigler.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

S. Almlef, Skrædder,

Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Vaaren! Vaaren!

Stort Udvalg i pyntede Hatte for Vaaren. For Komfirmandter mange nye Façoner;

Jacob Høst,

— 25 Kongens Gade 25 —

Sorte Kjoletøier

0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25.

Opsyed Undertøi for Damer
bedst og billigst hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Corsetter
0.85—1.00
1.50—1.80
2.00

Dametreier
hv., graa og røde
0.75—0.90—1.00
1.10—1.20
1.30—140
1.50
1.60

Foer og Sysager i stort Udvalg

Tøger Andersen
Manufactur, Garn & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Slips, Sløifer, Kraver, Snipper, Manschetter, Buxesæler, Uldtøier.

Uldtæpper. Vattæpper. Bordtæpper.

Trico Underbenklæder
1.00—1.25—1.40
1.50—1.60—1.80

Opsyed Undertøi for Herrer
bedste Kvaliteter
billigste Priser
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Lagenlærred Bolster Stampelo.

Smör. Fint ægte Meierismør i Spand og mindre Dele. Sjelden godt Reraasmør i Butter og Spand og mindre Dele, samt Pellerins fineste Smør, mærket

S. M & S. O, M

sælges i Spand og mindre Dele i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Kogeskinker. Extra fine smaa sukkerlavede Kogeskinker. Schreiner, Nilsen & Thii's udmærkede Fiskeboller & Kjødboller samt friske nylagte Æg, Ryper, Dyrestege og spegede Faarelaar, samt nykomne amerikanske Østers Kr. 1.50 pr. Snes i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Julius Werner

Øvre Slotsgade 4 & Lille Strandgade 4, *Kristiania.*

Vand-, Damp-, Ler-, Krybbe- **Rør**

Pumper og Assur.-Spröiter.

Maskin- *Olier, Remme* med Antifr.-Kanter, (modstaar Slitagen af Remgaffel, strækker sig ikke, ingen Skjød). *Pakninger.*

Slaa- og Meiemaskiner, Lokomobiler, Tærskeværk, Dampspreiter etc etc.

H. Abels

10de udlodning

af

malerier

(32 geviuster fordelt paa 5010 no.)
For 1 krone . . . 1 lod
5 — . . . 6 lodder.

Med hvert lod følger **strax en extrapræmie.** — Udenbysboende maa medsende til loddernes returforsendelse 10 øre og for hver extrapræmie 5 øre.

Trækningen finder sted
den 28de april 1894.

H. Abel,
2 Storthingsgaden 2.

Averter i „Eidsvold"!

Ved Slæbende

er et lidet, smukt beliggende Landsted tilsalgs. Nærmere ved

Adv. Schaanning.

Øvre Slotsgade 12 B. Hj. af Carl Johhan.

H. C. Berner:

Norsk eller fælles Udenrigsminister? 30 Øre.

Den almindelige Stemmeret — Forholdstalsvalg etc. 20 Øre.

Kjøbes 25 Eksemplarer paa engang sælges Bøgerne for ***halv Pris.***

Olaf Norli,
Universitetsgd. 24.

Læderremme, extra.

Chr. Munthe 1878 Christiania

Bomuldsremme billige.

Lager af:

Drivremme alle Slags,
Cirkelblade, Opgangsblade,
File, Høveljern, Staal,
Spiger, Stift, Søm etc.
Bomolie, Rapsolie, Mineralolie,
Cylinderolie, Pudsegarn,
Pakninger etc.,
Lim, Politur, Shellak,
Malervarer, alle Slags.

Lige ved Lian

Jernbanestation er en vakker Eiendom tilsalgs. Faa Contanter kræves. Nærmere ved

Adv. Schaanning.

Øvre Slotsgade 12 B. Hj. af Carl Johan.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted,

Storgaden No. 25, Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

tegnede det som Mr. Orlebars „Studerkammer", var det opfyldt Regnskabsbøger, Bankbøger, Regninger o. s. v. Værelset laa bekvemt for Sir Joseph, der var glad i et Parti Billard og likte at løbe ud og ind af Sekretærens Kammer, naar Øieblikket krævede det.

Mr. Urquhart tog en Ko og morede sig ved nogle Stød, medens hans Øine var fæstet paa Orlebars halvaabne Dør. Den gamle Mand sad derinde, thi Urquhart hørte, at hans Pen gik henover Papiret. Han nærmede sig Døren og saa ind paa den bøiede Skikkelse og det graa Hoved.

„Kan jeg ikke friste Dem til at lægge Pennen bort og tage Køen op, Mr. Orlebar?" spurgte han.

Orlebar saa paa ham, men hverken Overraskelse eller Taknemmelighed viste sig paa hans barske Ansigt.

„Jeg spiller ikke Billiard," lød Svaret. Han tog frem fra sin Pult et Papir med en Masse Tal, som han ivrig betragtede.

„Lad mig ikke forstyrre Dem, hvis De ikke vil spille."

„Jeg er færdig med mit Arbeide; jeg skal nu gaa en liden Aftentur."

„Spadserer De efter Middagen?"

„Ja, altid, Mr. Urquhart, i vaadt Veir og i tørt Veir. Ingen Maskine kan arbeide uden Olie, og Bevægelse er den eneste Olje, jeg kjender, som vil holde den menneskelige Maskine i Orden."

„Maa jeg gaa med Dem?" bad Urquhart venlig.

nogen anede. Den Maade, hvorpaa han undertiden omtalte hende som Datter af en Mand, der var bleven dræbt i hans Tjeneste, og undertiden som sin Pleiedatter, skjulte ikke Hubert Urquhart. Han saa, at Sir Joseph var ligesaa stolt af Maries Skjønhed og Talenter som af Sibyllas, og at hans Øine hvilede paa dem Begge med samme Kjærlighed, naar de stod ved hans Stol forat sige ham Godnat. Urquhart tvilede ikke paa, at hun var hans Datter — han havde naturligvis elsket en eller anden Kvinde, medens han opholdt sig i Belgien, og han var vis paa, at selv en ægte Datter af Sir Joseph Higginson ikke vilde være et daarligt Parti for den fattige Ætling af det høiadelige Hus, men han var forsigtig og arbeidede sig rolig fremad, thi han var mere forelsket i Marie Arnold, end han havde været i nogen Kvinde i hele sit Liv. Der var maaske noget i hendes sydlandske Naturs Inderlighed og Varme, der dannede en skarp Modsætning til hans eget kolde og afmaalte Væsen. Is og Ild er ikke mere forskjellig, men Isen smeltede, udsat for denne Ild, og den stive beregnende Verdensmand tilstod for sig selv, at han var denne uerfarne, uvidende Piges Slave.

„Festina lente," sagde han til sig selv, „jeg har ikke Raad til at gifte mig med hende, hvis hun ikke bringer mig en Formue."

Han havde hørt meget om en vis Andrew Orlebar, Sir Josephs Raadgiver og høire Haand, og han tænkte, at denne Mand kunde give ham Oplysninger,

Modeller for Vaaren og Sommeren

ankommet i enestaaende stort og smukt Udvalg.

Kaabe-Lager. **H. A. Andresens Eft.** *Prinsens Gade 14.*

Emil Olsen & Comp.

Telegramadr. Glasolsen.

11 Storgaden 11.

Telefon Kontoret 3013. Bufik & Lager 633.

anbefaler i 1ma Vare

For Cafeer
For Hoteller
For Restaurationer
For Sanatorier

Glasvarer i Serviser og enkelte Dele.

Bordserviser & Vaskeserviser

samt alle brugelige Gjenstande i Stentøi og Flint.

Ildfaste Former og Kogekar.

Tallerkener fra 13 Øre

Porselæns Kaffestel, Kaffekander & Kaffekoppe decorerede fra *23 Øre* pr. Par.

En Del IIda Porl. Tallerkener sælges for 15, 16 & 20 Øre.

Hængelamper, Bordlamper, Maaneskinslamper & Lygter.

Billige faste Priser.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

Papirlager. Posefabrik.

— 36 Skippergaden 36. —

Til billigste Priser anbefales

Pakpaqir, Cellulosepapir, brunt Træpapir, Cardus og Pergament.
Poser i Kvaliteterne: Cellulose, Cardus, Exelsior. Rød Concept. Brun Pak.
Tinfolioposer for The, Confeet og Drops.
Parkers Commercial-Trækpapir.
Dokumentporteføljer.
Svanepost.
Stort Udvalg i Convolutter.

Handlende anbefales at forsyne sig med alt til Papirbranchen henhørende fra

Aug. Olsen,

36 Skippergaden 36.

Telefon 1955.

Inman Linien.

(Nu kaldet Amerikan Linien).

Verdens hurtigste Passagerskibe til Amerika. Afreise fra Kristiania hver Fredag. Overgaaes ikke af nogen anden Linje hverken hvad Kost eller Behandling af Passagererne angaar. Forskud sikrer Plads til lav Pris. Frit Udstyr.

Inman Liniens Exqedition,
15 Store Strandgd, Kristiania.

Phønix Vaskepulver

fabrikeret af J. PICOT, Paris.

En Husmoder skriver i Landsbladet for 24/2 om dette fortrinlige Vaskepulver:

Phønix Vaskepulver er mig tilsendt til Prøve. Jeg har overhovedet liden Tro paa alt nyt af den Slags og har af den Grund længe ladet Pulveret ligge paa Hylden. Endelig har jeg imidlertid forsøgt det, og jeg maa sige, at det var over min Forventning gode til Klædevask. Det benyttes aldeles efter Krugsanvisningen. Man sparer den halve Tid, slipper at bruge Vaskebret, som jo alle ved slider umaadelig paa Tøiet. For Hoteller, Badesteder og Sygehuse, hvor der falder megen Vask af Dækketøi, Lagen, Haandklæder o. l., synes jeg, Vaskepulveret maa være et glimrende Rensningsmiddel. Dette Pulver har en ualmindelig Evne til at opløse. Som Eksempel herpaa kan anføres: vi havde en Zinkbøtte, som var bleven henstaaende, saa der havde sat sig noget kalkagtigt i Bunden paa den, som ikke lod sig opløse med Sand og Grønsæbe; men ved Brug af Phønix Vaskepulver opløstes den kalkagtige Masse, og Bøtten blev ren og blank Altsaa maa det for Sygehuse ogsaa være udmærket til Rensning af Bøtter og Kar samt Træmøbler, som skal holdes smittefri. Tøi som er vasket med dette Pulver, maa skylles i flere kolde Vand, end naar det er vasket med almindelig Grønsæbe og Lud.

Phønix Vaskepulver sees ogsaa i Bladet „Husmoderen" at have faaet en meget rosende Omtale. Et Vidnesbyrd om dets Fortrinlighed er forresten ogsaa, at det har faaet **10 Guldmedaljer** ved Udstillinger.

Phønix Vaskepulver sælges i Pakker paa 1/1, 1/2 & 1/4 Kg. á 0.50, 0.25 & 0.15 Øre fra

Alf Bjerckes Farvehandel,

Karl Johans Gade 5, til Skipperg. Christiania.

Jordbrugere

anbefales

for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede

Gjødningskalk

(Smaakalk).

Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.

Christiania.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Ffter Vareoptællingen

er udlagt en hel Del Varer til betydelig nedsat Pris.

Af disse fremhæves: Herreundertøi, Trøier, Benklæder, kun extra gode Kvaliteter. 1 og 2 Stk. af hver Sort, smudsige Dametrøier og Dameundertøi, syede og strikkede Skjørter, Busseruller, Skjorter, Cheviot- og Vadmels-Herrebenklæder, Smaagutdresser, Pige- og Guttehuer, Halvgardiner. Alle Jerseyliv, Herrehatte, en Del smudsige Snipper og Manchetter halv Pris.

Et Parti grovtraadet godt Skjortelærred til 24 og 27 Øre, grovtraadet Bommesi 25 og 30 Øre, bleget Lærred 32 Øre, dobbeltbredt Lagenlærred 58 Øre. Twills-Bolster 30 Øre pr. Mtr. Cheviot til Gutte- og Herredresser.

Rester af bleget og ubleget Lærred, Bommesi, Stout, Demet, Blaatøi, Uldtøi, Busserultøi, Sirts, Domestik, Møbeltøi, Kjoletøier og Haandklædedreil, Slumpegarn.

Fjær, Dun og Stampelo til billig Pris.

Peter Tandberg,

Markveien 60, Hjørnet mod Ankerbroen.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.

Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.

Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Etableret 1866. *Telefon No. 1890.*

O. W. Fremming,

Vin- og Brændevinsfrretning,

anbefaler

alle Sorter Vine, Brændevine, Punsch og Likører.

Aktieselskabet

Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor"

Prndsens Gade 22, II. [Hj. af Nedre Slotsgade].

anbefaler til *billigste Priser:*

Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.

Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.

Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.

Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — *billigt.*

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretter ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedringer blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Kristiania 1892.

Friske Artiskokker Ananas Bananer.

anbefales af

Jensen & Co.,

Torvgaden 5 A.

Alterlys
Alterbrød
Altervin

anbefales af

Michelsen & Bjørnstad

Peter Dürendahl & Co. Eftf.

Lutherstiftelsens Boghandel.

anbefaler:

Gode Bøger egnede til **Konfirmationsgave.**

Bibler fra 1 **Krone** saavelsom i finere Indbinding til høiere Priser.

Salmebøger i smukt Udvalg.

Konfirmationskort, udmerket pene.

Lutherstiftelsens Boghandel.

N. Slotsgade 8, Kvartalet mellem Carl-Johans- og Prindsens Gade.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i *Lakkegaden 6.* Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt

Severin Svendsen, Skrædder.

thi han kjendte vist Maries Herkomst og hvad hun havde ivente. Det eneste Spørgsmal var, hvor meget af denne Kundskab Mr. Orlebar var villig til at meddele ham, naar han forsigtig prøvede at udspørge ham. Hidindtil havde Mr. Urquhart været saa uheldig ikke at træffe Mr. Orlebar paa Ellersiile, han passede sin Herres Forretninger i London eller var udenlands. Han var af den Slags Mænd, der ikke behøvede længere Forberedelser for en Reise til Indien, end almindelige Mennesker behøver for en Tur til Brigthon eller Paris. Han levede, aandede og arbeidede kun for sin Principal, havde hverken Venner eller Slægt, Nydelser eller Glæder, han var simpelthen en rolig paalidelig Maskine i menneskelig Skikkelse.

Denne Gang havde Urquhart forvisset sig om, at Orlebar befandt sig paa Ellerslie, før han meldte sig selv som Gjæst, og her kom denne Mr. Orlebar tradskende henad Terrassen, falmet, skjudsket og graa midt i at den Farvepragt, som en Have udfolder om Vaaren. Han stemmede ikke med Stedets Harmoni, hans Person var et mørkt, trist Punkt, der stødte Øiet. Han bragte Posten med sig, og de to Mænd stod snart bøiet over de nkomne Breve ved Marmorrækværket, som omgav en af Statuerne, der spottende syntes at se ned paa dem.

Marie spurgte Herrerne om Dagens Sport og Urquhart hemærkede, hvorledes hendes Blik vendte sig mod Mountford, og fæstede sig paa hans Ansigt, medens han talte og dvælede der, naar han taug. Mod

ham selv havde hun vist Haarhed, havde gjort alle hans Forsøg vanskelige, havde spottet ham, naar han priste hendes Skjønhed og fortryllet lyttede til hendes Sang — Sands for Musik manglede hos alle Urquharter — en Melodie fra et Variete Theater eller et Musikkorps var for dem den skjønneste af al Musik.

Marie sang sine franske Smaasange, som Sir Joseph bad hende om efter Middagen, aldeles som hun havde gjort den foregaaende Aften, men Mountford bemærkede en Forandring i hendes Væsen. Hun syntes mere urolig end da hun var alene med ham. Hun var taus mellem hver Sang, og hun gik tidlig til sit Værelse.

Da hun var borte opfordrede Sir Joseph Mountford til at spille Kort med sig, og Urquhart slentrede ind i Billardværelset for at se efter Mr. Orlebar, som havde spist Middag med dem, men var forsvunden strax efter Maaltidet, uden at tage Del i Vinen og Cigaretterne.

„Underlig Fyr den Orlebar," forklarede Husets Herre, „han hverken roger eller drikker. Han har ingen Udyder, og undertiden tror jeg endog, han har Dyder. Han ligner en Regnemaskine saa meget som et varmblodigt Individ kan ligne den."

„Han er uden Tvivl til stor Nytte for Dem, Sir Joseph," sagde Urquhart.

„Ja, han kan ikke erstattes."

Mr. Orlebar havde sit eget Værelse ved Siden af Billardværelset, og trods at Tjenerne høflig be-

Redigeret af Lars A. Havstadog P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Fos's Fabrik,
Christiania,
Karl XII Gade No. 11,
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat alle Slags Vægtredskaber, Justerede Ledder & Maal.
A. P. Fos's,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 34. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Tirsdag den 20de Marts 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen,
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skipperg. 28, Christiania.

H. Schjellerup,
Høiesteretsadvokat.
Kongens Gade 19, Christiania.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler billigst:
Vine og Spirituosa.

Fotograf Lund.
Brogd. 8. Telefon 1828.

Norsk Skjønhedssans.

At Skjønhedssansen i det daglige Livs Smaating staar paa et lavt Trin hos os, er en kjendt Sag. Paa en Udlænding fra Kulturlandene gjør vor Klædedragt, vore Boliger og vore Huses Omgivelser Indtrykket af noget raat og ufærdigt, noget famlende og smagløst.

I Middelalderen stod vort Folk nok saa høit i Skjønhedssands. Derom vidner vore traditionelle Baadformer og de af Kjæmpehaugene udgravede Skibe, Vaaben og Smykker, Stavekirkerne og de gamle Stenkirker, og derom vidner tillige de enkelte endnu bestaaende Husflidsgrene, der kan paavises at være direkte nedarvede fra de gamle Kongers Tid, samt nogle Husebygningsformer — Staburene f. Ex. — hvis Oprindelse taber sig oppe i den fjerne Oldtid. Paa disse Omraader træffer vi en Smag for det fine og elegante i Formerne, som bringer os til at spørge os selv, hvorledes disse uoplyste Mennesker kunde træffe det rigtige med saa megen Sikkerhed der, hvor vi selv falmer og staar raadvilde.

Traditionen fra den gamle Tid er nemlig, udenfor enkelte snevre Omraader, brudt hos Landets Befolkning, og idet den har ledt efter Forbilleder, der kan erstatte de gamle tabte, har den fundet saadanne i Udlændingens, særlig Tydskernes, daarligere Gods.

Nordmændene har i flere hundrede Aar været et „Husmandsfolk", og det, der er blevet bragt ind her i Landet fra udlandet, har derfor paa sjeldne Undtagelser nær været noget simpelt og daarligt Kram, der paa Hjemstedet var bestemt for Fattigfolk. I Beskuelsen af saadanne Varer er „de brede Lags" Smag blevet udviklet. Og Resultaterne, som de endnu viser sig, er bedrøvelige.

Den Nordmand, der har reist i Udlandet, særlig i England og Frankrige, og der har seet, hvad Kjøbmænd udstiller i sine Vinduer, og hvad Haandværkere leverer til Salg, vil ved Hjemkomsten have en stærk Følelse af, at det meste af, hvad vore Udsalgssteder og Værksteder byder os, er Gods, som man i Udlandet kun med Undseelse vilde byde frem i en affides Landsby eller i en stor Bys Fattigkvarterer. Det synes som om Norge betragtes som et fordelagtigt Marked for Udlændingens daarligere Varer, som vanskelig kan finde Afsætning paa Hjemstedet, eller for billigt tysk Gods, der er fabrikeret med det for Øje, at det er „godt nok" for os, der bor nordenfor Folkeskikken. Hertil kommer, at Tyskland, der er Hovedleverandør af Haandværksprodukter, som Helhed staar langt tilbage for England og Frankrige med Hensyn til sikker Smag og godt Arbeide paa disse Omraader.

Saa længe vort Publikum er saa kritikløst med Hensyn til de saakalte „Konfektionsartiklers" Udseende og Kvalitet, vil vore Forretningsmænd staa sig bedst ved at hente sin Forsyning fra Hamburger- og Berlinerfirmaer, der spekulerer i Billighed og kan haabe at faa afsat hos os, hvad der er gaaet af Mode ellers i Verden.

Det er desuden en Feil, at vore Haandværkere, der ser sig om i Verden, altid gaar den samme Lærevei til Kjøbenhavn, Hamburg, Berlin, og, om de naar høit, til Wien. Ingen af disse Steder er Modens og Smagens Centrer. Tyskland liber tildels under den samme Usikkerhed som vi selv. Fra den græske og romerske Tid har de romanske Folk, og da særlig det betydeligste af dem, Franskmændene, nedarvet en fast og grei Tradition med Hensyn til Former og Farver, og denne Tradition har forplantet sig til England, der altid har staaet i den nærmeste Vexelvirkning med Frankrige og efterhaanden har givet den romanske Smag en harmonisk Udvikling i germanisk Retning. Et glimrende Vidnesbyrd om Nutidens høit udviklede Smag i England vil man finde i det berømte South Kensington Museum, der burde besøges af alle vore udenlandsreisende Haandværkere. Paa de Omraader, hvor de gamle germaniske Stilarter er uden Betydning, repræsenterer altsaa de vesteuropæiske Lande nu Smagens Toppunkt. Ja, selv med Hensyn til Udvikling af en germanisk (gothisk) Arkitektur staar England og Frankrige langt høiere end Tyskland, hvor en triviel Udnytning af Renæssancen frembeles gjør sig bred og lægger et Præg af Kjedsommelighed over de bedste tyske Nutidspræstationer paa Arkitekturens Omraade.

Men det er Hverdagsartiklerne, vi her fornemmelig har for Øie. Hverken Berlin eller Wien giver Tonen an paa Modens Omraade. Skræddere, Skomagere, Læderarbeidere og Tilvirkere af de utallige Artikler, som vi kjøber i Herre- og Dameudstyrsforretninger, vil ikke ved at reise bid eller hente sine Artikler derfra, være kommet til selve Kilden, men bare til en afledet Strøm. Paa mange Omraader er det ikke engang Paris, der giver Tonen an. De franske Skræddere, Skomagere og Hattemagere gaar nu til London for at blive udlærte. Dette vil være Nyt for de fleste hertillands, men det er en Kjendsgjerning. Hvad „den fine Verden" i Paris bruger, er enten indforskrevet fra London eller tilvirket i Paris hos Fabrikanter eller Haandværkere, der paa sine Skilter sætter, at de arbeider i engelsk Stil. Dersom vore Haandværkere vilde gaa vestover, vilde de erhverve sig et meget videre Syn paa Skjønhedssiden af sit Haandværk, og der vilde da ikke kunne bydes saa meget Smagløst som det meste af det, der nu er udstillet hos vore Klædehandlere, Kaabefabrikanter, Skræddere, Skomagere, Hattemagere, Udstyrshandlere, Legetøisælgere o. s. v. De billige Hamburgerjøder vilde da finde det vanskeligt i Længden at holde sin Stilling i Norge og vilde ialfald snart blive fordrevne fra de finere Etablissementer, hvor de endnu trods endel Fremskridt i de senere Aar, ikke har sluppet sit traditionelle faste Tag.

Det forekommer os, at der maa kunne gjøres noget for at skaffe de Haandværkere, der søger Reisestipendier, Veiledning med Hensyn til, hvor de vil kunne lære det mest tidsmæssige og smagfulde i sit Haandværk. Som det nu er, gaar Lærlingen paa sin Udenlandsreise i Regelen den Vei, som hans Far eller hans Mester gik før ham, og denne Vei er i det væsentlige den samme nu, som den var for baade en og to Menneskealdere siden; ja vi kan sige, at den er den samme som den, der engang for alle blev os anvist under Foreningen med Danmark. Saa stærk er Traditionens Magt.

Men det er ikke længere værdigt at vort Haandværk skal være afhængig af et saadant Kredsløb som det, at Franskmændene efterligner Engelskmændene, Tyskerne Franskmændene og endelig vi Tyskerne eller Danskerne, saa vi faar vor Smag paa tredje eller fjerde Haand. Vi maa gaa til Originalerne og da bearbeide selvstændig vore Førstehands-Indtryk.

„Nor" er Navnet paa et illustreret Maanedskrift, der udkommer under Hr. Henr. Mathiesens Redaktion.

Vi har med Fornøielse gjennembladet de udkomne 4 Hefter. Bladet skjænker norske Forhold fra Fortid og Nutid en særlig Opmærksomhed og belyser i biografiske, historiske og kulturhistoriske Notiser Fædrelandets Fremgang og Vækst. Der vil dog ogsaa komme Skildringer fra Udlandet af forskjellige Slags. Til Underholdning indtages lettere Sagn, Fortællinger, Smaahistorier, „lidt Moro" o.s.v. Illustrationerne omfatter Portrætter, Tegninger af Byer, Slagscener o.s.v.

Skriftet har allerede bragt mange læseværdige Artikler af forskjellige Forfattere, Stykker af Jonas Lie, Hans Aanrud, H. G. Heggtveit, Oscar Tybring o. fl. Der er Afhandlinger om Dyrebeskyttelse, om Lydighed mod Forældre, om Henrik Wergelands Dødssted, om Dr. Fritzner og Ivar Aasen, der er morsomme Fortællinger, Sagn af Tronhjems Domkirke, Historier og Skrøner, kort sagt, Stoffet er yderst vexlende og synes os valgt med Skjønsomhed, ligesom Stilen er grei og klar. Udstyret er smukt og Tegningerne forekommer os at vise, at det er Meningen al levere noget virkelig godt. Klicheerne er alle, paa et Træsnit nær, udførte i Wien. Nævnes kan Portrætter af Dr. Fritzner og Biskop Bockmann, en vakkert gjengivet Buste af Statholder Wedel, Molde og Porsgrund, begge for 100 Aar siden, et morsomt Billede af Tromsø i 1806 Skitse af Ivar Aasen o. s. v.

„Nor" udkommer en Gang maanedlig med et sextensidigt Ark og koster kun 2 Kr. 20 Øre Aargangen. Mange af vore første Forfattere sees at have lovet sin Medvirken. Skriftet er saaledes hvad angaar Pris saavelsom Indhold og Udstyr skikket til at vække Forhaabninger om at kunne blive et Folkeblad i bedste Forstand. Vi medgir det vor Anbefaling og vore bedste Ønsker.

To Udenrigsministre.

Endelig kom da den Udtalelse fra Hr. Ullmann lige ud under Trontaledebatten iaar, at blev ikke de to Udenrigsministre enige, saa vilde Unionen briste.

Sæt nu, at Mænd som Akerhjelm og Ullmann var betroet disse Hverv.

Hvormange Uger mon Unionen mellem Norge og Sverige da vilde vare?

Men did er det, man vil.

(Chr. Tid.)

Dræbt under Slagsmaal. Langenæs 18de Marts. Nat til 14 ds. blev Bryggemand Kristian Olsen herstedes dræbt i Slagsmaal ved et Knivstik i Halsen. En Pulsaare blev overskaaret, hvorved indtraadte Forblødning. Som mistænkt for Drabet arresteredes Fredrik Larsen, der bekjender at have været i Slagsmaal med Afdøde, men bestemt negtede at have brugt Kniv. Efterforskning og Ligskue af 2 Læger foretoges 15de og fremgik efter Sigende deraf kun Indicier. Sigtede gjør et godt Indtryk ved sit godslige og stilfærdige Væsen; han er kjendt som en ordentlig Mand. Under Slagsmaalet var kun en Trediemand i Nærheden og de Forklaringer han afgiver, er rent forskjellige og modsigende. Alle 3 var berusede under Slagsmaalet.

(H. O. T.-B.)

Universitetsbudgettet.

Istedet for at vise sig erkjendtlig fordi vi har ladet det bero med blotte Antydninger ved vore Udtalelser om Regjeringens Forhold til Universitetssagen, har et herværende konservativt Blad deraf grebet Anledning til at omtale disse vore Bemærkninger paa en haanlig Maade.

Da Diskussionen alligevel er begyndt, skal vi gjerne være til Tjeneste med en tydeligere Tale.

Vi mener, at Regjeringen kunde have udvirket Resolution for, at ledigblivende Universitetsembeder indtil videre ikke besættes, og at den, under Henvisning til en saadan Resolution, kunde betragte Betingelsen som opfyldt og indstille Budgettet til at blive taget til Følge, saaledes som den ifjor forholdt sig ved Armeens Budget. Den erkjender ikke herved Betingelsen for stemmende med Grundloven mere end ved, som nu, at indrømme, at den ikke kan komme Betingelsen forbi og derfor maa lade den Bevilgning, der ikke ansees for lovbunden, blive ubenyttet.

Det er hovedsagelig tvende Hensyn, som efter vor Mening burde have tilsagt Regjeringen at følge denne Vei.

Dersom nemlig Storthingsflertallet knytter lignende Betingelser til andre Partier af Budgettet og Regjeringen skal være konsekvent i sin Holdning, vil store Dele af, hvad der tiltrænges til Statsorganismens Funktion, rammes af „den døde Haand". Dette kunde særlig have vist sig uhyggeligt i sine Følger, dersom Storthingsflertallet slog ind paa denne Vei allerede i den første Session af en Valgperiode. Saa umulig kan Betingelsen være, f. Ex. ved at trøve en bestemt Statsraads Afgang, som en af de radikale Talere i Thinget stillede i Udsigt, at den nødvendigvis maa tilsidesættes. Regjeringen kan endog tænkes at maatte handle grundlovsstridigt ved at tage Betingelsen til Følge eller ved ikke at sætte den ud af Betragtning. Men Regjeringen bør ikke paa Forhaand opstille nogen bestemt Regel for hvorledes den vil forholde sig. Den faar tage hvert enkelt Tilfælde særskilt og anse det for sin Opgave at afværge „den døde Haand" saa langt som den i det hele tage kan gjøre det uden for sin Del at krænke Grundloven. Den vil derved lægge for Dagen, at Hensynet til Landets Vel mere end noget andet ligger den paa Hjerte. Det er ogsaa nødvendigt saa vidt muligt at krydse Radikalernes øiensynlige Plan at vise Landet, at ingen Regjering, der befinder sig i Mindretal, vil kunne styre, selv om den har appelleret til Vælgerne. Det er jo indlysende at der ikke kan regjeres, dersom det hele Budget eller betydelige Dele deraf rammes af samme Skjæbne som Universitetsbudgettet, fordi Regjeringen forholder sig paa samme Maade ligeoverfor de dertil knyttede Betingelser.

Et andet ikke mindre vigtigt Moment er Hensynet til de Vanskeligheder, Regjeringen indvikler sig i, naar der skal skjelnes mellem lovbundne og andre Udgifter. Konsulatbudgettet, der befinder sig i en exceptionel Stilling, hverken kan eller bør tages til Mønster. Det er et overmaade omfindtlig Spørgsmaal dette, hvor Grændsen ligger mellem de Udgifter, Storthinget har ubetinget Raadighed over, og de, der er af den Beskaffenhed, at Regjeringen kan udrede dem uden Bevilgning. Hvordan Regjeringen end trækker Grændsen, vil et kommende Storthing, endog et saadant med Høireflertal, i det høieste kunne lade Regjeringens Forhold „efter Omstændighederne passere." Det er nemlig umuligt for Storthinget her at tillade Regjeringen at fastslaa en bindende Præcedens. En saadan kan give en fremtidig Regjering, der er ligesaa illoyal, som den nuværende er loyal, en Hjemmel, som den vil kunne benytte til at sætte sig ud over en Storthingsbeslutning, hvis Lovlighed kun paa en haartrukken Maade kan bestrides. Regjeringen maa kun i yderste Nødsfald indlade sig paa at give nye Regler for hidtil ikke nærmere bestemte Forhold mellem Statsmagterne, eller forsøge at „skabe en konstitutionel Praxis", thi de af Regjeringen opstillede Grundsætninger vil, da den lovgivende og bevilgende Myndighed ikke er forpligtet til at anerkjende dem, let kunne give Anledning til farlige Konflikter i Fremtiden, som da kan ende med, at Prærogativer, der i Statssamfundets egen Interesse bør tilhøre Regjeringen, „med Magtens Ret" bliver den frataget.

Ministeriets vanskelige Stilling i dette Spørgsmaal forøges kun derved, at det, paa Grund af det engang indtagne Standpunkt, ved nye Betingelsesbeslutninger kan blive kaldet til at optrække Grændsen mellem Storthingets og Regjeringens Myndighed ogsaa paa andre Bevilgningsomraader end Universitetsbudgettet.

Vi skal indskrænke os hertil. I vore foregaaende Artikler har vi — ogsaa kun antydningsvis — behandlet et andet Spørgsmaal, som Universitetssagen berører, Bevilgningsvetoet. Vi skal ikke uden Provokation udtale os tydligere om denne Side af Sagen. For vor Del nærer vi ingen Tvil om, at det nuværende Ministerium har en alvorlig Vilje til at overbakke den Kløft i Synsmaader, som der her existerer mellem det gamle Høire og dem, der fastholder de gamle Venstreanskuelser.

Grundset Marked. „Gjø… skriver: Forretningslivet paa … Marked iaar var meget flaut. … Høstepriser og smaa Skindpriser. Daarlig Afsætning baade for Manufakturister og andre Handlende. Karusellerne havde imidlertid ualmindelig god Søgning, ligesom megen anden Humbug trak fuldt Hus. En slem Ulykke foregik under Markedet, idet en Hest sprang løbsk midt i Markedstimlen. Hesten sprang tvertigjennem en Kurvmagerbutik og ud igjen. En Kone fra Elverum blev revet overende af Hesten og forslog sig i den Grad, at Døden senere skal have paafulgt. En liden Pige

blev ogsaa beskadiget, men ikke farlig. Hestepriserne kan noteres saaledes: Store, grove Arbeidshester fra 400 til 450 Kr., mindre do. fra 250 til 350 Kroner. Ungheste blev betalt med omkring 200 Kroner, snarere under. Skindpriser: Kalv, beste Sort Kr. 1.30 almindelige fra Kr. 1,50 til Kr. 200. Sau: svenske lodne Skind fra Kr. 1.10 til Kr. 1.30. Ræv fra 7 til 10 Kroner.

Paa 11 Høiremænds Vegne indbragte Generalauditør Steffensen Lørdag i det danske Landsting et Tillægsforslag til Hærloven, hvorved spares 250,000 Kroner for Statskassen og en Mængde Tjenestedage for de værnepligtige Mandskaber. Til hvert Fodfolksregiment skal kun indkaldes 480 Rekruter med 180 Dages Uddannelsestid. Steffensen anbefalede hurtig Fremme; dette var Landstingets væsentligste Skridt til den Politiste Konflikts Løsning.

Hr. Rinde forlanger nu Udenrigsministersagen opgivet som Valgprogram. I Stedet vil han man skal sætte: Stor-Storthingets Beslutning i Konsulatsagen respekteret og behandlet som norsk Sag, samt almindelig Stemmeret indført i Kommunen ved privat Liv.

Endnu et Forslag af Hr. Ovam.

Som bekjendt kan Storthinget efter § 75 h. stevne enhver til at møde for sig i Statssager, Kongen og den kongelige Familie undtagen.

Dette har hidtil været opfattet som en Del af Storthingets konstitutionelle Myndighed, og da Storthinget ikke er nogen Domstol, har man forudsat, at Forseelser mod den nævnte Lovparagraf, forsaavidt Grl. § 86 er anvendelig, dømmes af Rigsretten, medens Storthinget forøvrigt har sine af Grundloven anviste Midler til at indprente Regjeringen, at den ikke ustraffet kan lade upaatalt Ringeagt mod Storthinget.

Statsraad Ovam har derimod opfattet Grundlovsparagrafen derhen, at den gjør Storthinget til en Undersøgelsesdomstol, og ikke nok hermed, tillige til en Straffedomstol. Han har nemlig fremsat Forslag til Lov om Straffebestemmelser for den, der uden lovligt Forfald udebliver, naar han er indkaldt til at møde for Storthinget. I Præmisserne paaberaaber han sig, at „naar et Vidne der er indkaldt for en Undersøgelsesdomstol, udebliver uden lovligt Forfald, har Domstolen ikke blot Myndighed til at ilægge Vidnet Straffebøder, men kan ogsaa give Befaling til at Vidnet skal paagribes for enten straks at fremstilles eller at hensættes i fængslig Forvaring, indtil dets Fremstillelse kan finde Sted?“

Det er ikke smaa Straffebestemmelser, Lovforslaget indeholder. Ikke blot skal Storthinget kunne lade Vedkommende paagribe og holde i fængslig Forvaring, men skal kunne ilægge ham en Bod paa 2000 Kroner for hver Gang han fremstilles og da nægter at svare eller nægter at aflægge Ed paa sin Forklaring, og desuden kunne holde ham fængslet, indtil han opgiver sin Vægring.

Udentvil har det ved Forfattelsen af dette Forslag, der vil give Grundlovens §§ 86—91 et upaaregnet og af Konstituenterne neppe forudseet Tillæg, foresvævet Hr. Ovam, at det britiske Underhus har dømmende Magt i Sporgsmaal om Forbrydelser mod Husets Privilegier (breach of privilege cases). Dette er en Særegenhed ved den britiske Konstitution, der ikke gjenfindes andetsteds, og det er en forældet Ordning, der skriver sig fra de Tider, da Underhuset med alle sine Magtmidler, selv med Vaaben i Haand, maatte værge om sin Stilling ligeoverfor Kronens og dens Tilhængeres Overgreb. I de ganske enkelte Tilfælde, hvori denne Ret til at fængsle og domme har været benyttet i den nyere Tid, har Indtrykket deraf været meget mere komisk end imponerende. Man har fundet det loierligt at se den mægtige Folkerepræsentation tage en stakkars Synder under Behandliug med høistegne Hænder. At indføre denne Ordning her i Landet som en livskraftig Bestemmelse vil være omtrent som at gjenopvække et Stykke Middelalder.

Men det bedste ved Hr. Ovams Forslag kommer sidst.

Man vil naturligvis gaa ud fra, at Storthingets Dom, i Lighed med Underhusets, skal være endelig og inappellabel. Men den, som tror det, gjør Regning uden Hr. Ovam. Han synes at have en stærk Følelse af, at den af ham foreslaaede Ordning med et dømmende Storthing og med Anklager og Dommer i en Person, i sin Nøgenhed vil blive noget vel middelaldersk, og derfor søger han at modernisere den ved at — indsætte Høiesteret som Appelinstans over Storthinget. Den Dømte skal nemlig kunne til Thinget indgive begrundet Anke over Dommen. „Finder Storthinget ikke Føie til at tage Paastanden til Følge beslutter det Ankeerklæringen tilstillet Høiesterets Justitiarius til Behandling efter Reglerne for Anke i Straffesager.“

Nei, Hr. Ovam, lad os heller faa Middelalderen uforfalsket! Vi betviler, at nogen Nordmand, fra yderste Venstre eller Socialisterne, vil indsætte en Appeldomstol over Folkets Repræsentanter.

Porgrund 17. 3. 94 (H.O.T.B.)

Bark „Vikingen“ 328 R. T. A. 2*, tilhørende N. Trin m. fl. er ved Skibsmægler Hansen solgt til Kaptein R. Hansen, Christianssand for Kr. 10,000. Fartøiet er beliggende i Christiania,

Forskjellige Meninger. Under Debatten i den tyske Rigsdag angaaende den russiske Handelstraktat betegnede Hammerstein Traktaten ikke som en Grændsesten for Tyskl nds Historie, men som en Gravsten med følgende Inskription: „Her hviler det tyske Landbrug, den tyske Industri fulgte efter.“

Lieber af Centrum ansaa Traktaten jevnbyrdig med Seiren i 1870.

30 Mand druknede. Fra London meldes Damperen „Olympia“ med fuld Ladning af Kaffe og Sukker er forulykket paa Oceanet. Hele Besætningen 30 Mand druknede.

I Likneæs, Lister og Mandal, er dannet en moderat Forening paa 180 Medlemmer med A. Lindland til Formand og Lensmand Hansen til Viceformand.

Til Stortingsmand Fretheims Enke andrage Haugland og Svendsbø med flere Storthinget om en Pension paa 400 Kroner.

Lidt i Anledning af det engelske Ministerskifte Jarlen af Rosebery er den anden Skotte, som har været Førsteminister for Storbritanien og Irland siden Unionen blev oprettet. Den første var Jarlen af Aberdeen, Fader til den nuværende Vicekonge af Kanada, der var Ministerchef fra 1852 til 1855, med Gladstone som Finantsminister.

Kun en eneste Irlænder har været Førsteminister, men rigtignok en meget berømt, nemlig Lord Palmerston, der var Ministeriets Chef fra 1855 til 1858 og fra 1859 til 1865.

Det maa forøvrigt bemærkes, skjønt at Lord Palmerston sad i Underhuset, uagtet han var „Peer“. Det er nemlig kun de Adelsmænd, der har engelske Titler eller er „Peers“ af „det forenede Kongerige“, der sidder i Overhuset, Lordernes Hus. De, der kun har irske eller skotske Titler, har blot Ret til at vælge et bestemt Antal af sin Midte som Repræsentanter i Lordernes Hus. De øvrige maa blive siddende hjemme. Imidlertid kan de irske Lorder — men ikke de skotske — stille sig til Valg og indvælges i Underhuset. Denne tilsyneladende Uret mod de skotske Lorder formindskes derved, at de fleste af dem tillige har Titler af „det forenede Kongerige“ og i Henhold hertil sidder i Overhuset. Saaledes sidder Lord Rosebery ikke i Lordernes Hus som skotsk Jarl, men som Baron af det forenede Kongerige, og den skotske Hertug af Montrose sidder ikke i samme Hus som skotsk Hertug, men som Jarl af Graham i det forenede Kongerige.

De talrige Personer med Lordtitel, der sidder i Underhuset, naturligvis ifølge Valg, er enten irske „Peers“ eller de er (i Regelen) Sønner af Lorder, der sidder eller har siddet i Overhuset. Det forholder sig nemlig saa, at samtlige Sønner til Hertuger og Markier og den ældste Søn til Jarler fører Høflighedstitelen Lord, uden tilsvarende Rettigheder. „Unionisternes“ Fører Hertugen af Devonshire sad i Underhuset som Marki af Hartington, da hans Fader levede. Lord Randolph Churchill, der ogsaa sidder i Underhuset er en yngre Søn til en forlængst afdød Hertug af Marlborough. Det er hans Broderson, som nu er Arving til Pladsen i Overhuset.

Akershus Amts radikale Venstreforening har valgt fhv. Statsminister Steen til Formand samt opstillet paa Programmet særskilt Udenrigsminister og almindelig Stemmeret baade i Stat og Kommune. Den almindelige kommunale Stemmeret i Tilfælde gjennemført med simpelt Flertal og med eller uden Forholdstalsvalg. Tilslut raabte de Tilstedeværende Hurra for Steen.

Konstitutionskomiteen indstiller: Foruden Statsraader, geistlige Embedsmænd, theologiske Professorer og overhovedet Embedsmænd, der undervíser i Kristendom, skal alle ved Almueskolevæsenet eller til dets Fremme ansatte Mænd, Skolebestyrere for høiere Almendannelse bekjende sig til Statens offentlige Religion; andre Embeder kan beklædes af Mænd af anden Religion. Et Mindretal forbeholder sig at foreslaa, at heller ikke Skoleembedsmænd, der ikke undervíser i Religion, behøver tilhøre Statskirken.

Ikke værd en Snus. En Tid før V. H. Wanderbilt døde, talte han om sig selv som forloren, og sagde: „Alle disse Penge er ikke værd en Snus. Jeg vil udgive dem alle for min Sundhed“, til hvilket en Ven, halvt leende, halvt alvorligt svarede: „Bel, formange Penge er en Plage, den lykkeligste Tid i mit Liv, var da jeg eiede 300,000 Dollars“. „Og den lykkeligste Tid i mit Liv“ udbrød Vanderbilt, „var den Gang jeg arbeidede paa min Farm i Long Island“.

Christiania Folkebank har i 1893 havt et Overskud af 27,962 Kroner, hvoraf er udbetalt til Aktionærerne 5 Procent med 7302 Kroner.

Til Bestyrelse er gjenvalgt Grosserer E. Sunde, Direktør J. E. Oldenburg. Advokat Otto Aubert og Grossererne Et Anker, Chr. Larsen og Jonas Frost, samt som nyt Medlem Bryggeribestyrer Wang.

137 Gaardbrugere i Biri indbyder til Dannelse af en moderat politisk Forening.

Sundnæs Brug. Indersen, er af Lundgreens Dødsbo solgt med Indbo og Besætning til Omundsen for Kr. 105,000

Centrum i Akershus.

Lørdag Eftermiddag holdt Redaktør Helgevold efter Indbydelse politisk Foredrag i Enebak Kommunelokale. Efter Foredraget stiftedes en Centrumsforening, hvori der paa Stedet tegnede sig 34 Medlemmer, vistnok alle Stemmeberettigede. Antagelig vil Foreningen faa det mangedobbelte Antal Medlemmer. Indbydelsen til Dannelsen af en Centrumsforening var undertegnet af 14 af Herredstyrelsens Medlemmer, hvoraf 5 ved sidste Valg stemte med Høire og 9 med det „rene“ Venstre.

Foreningen dannedes paa følgende Program:

§ 1

Gjennemførelsen af vor fulde Ligestillethed i Foreningen med Sverige paa Lovens Grund og saavidt muligt gjennem Forhandling, idet det af Fællesskabet søges udskillet, som skader Norges Interesser og kan udskilles uden Skade for Norge og Unionens Tarv.

§ 2

Gjennemførelsen af Flertalsstyret i Overensstemmelse med Grundloven, med tilbørligt Hensyntagen til det suspensive Veto og Krav paa dets Opretholdelse som en gavnlig Stopper for forhastede Afgjørelsen.

§ 3

En forsigtig skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, idet betones, at den kommunale Stemmeret ikke bør udvides før den statsborgelige, ligesom den i ethvert Fald bør indskrænkes til de Skatteydende.

§ 4

Anerkjendelse af de af Venstre gjennemførte Reformers Berettigelse som Jury-loven, Skoleloven, Hærordningen og den direkte Skat; den sidste dog forsaavidt Statsbudgettet kræver det.

§ 5

Sparsommelighed i Statshusholdningen og Embedsværkets Indskrænkning.

§ 6

Foreningen virker for sit Formaal ved Møder og Foredrag og idethele ved at sprede politisk Oplysning.

§ 7

Enhver, der i det væsentlige er enig i Foreningens Program, kan indtegne sig som Medlem af Foreningen.

§ 8

Foreningen vælger hvert Aar en Bestyrelse paa 7 Mand, der selv vælger sin Formand, som tillige er Foreningens Formand.

§ 9

Forslag til Forandringer i Foreningens Statuter fremsættes i Møde af Foreningens Medlemmer, men kan først vedtages i et nyt Møde og med ⅔ Flertal af de mødende Medlemmer.

§ 10

Foreningens økonomiske Anliggender varetages af Bestyrelsen.

Til Bestyrelse valgtes Gaardbrugerne Th. Heiaas, O. A. Krogstad, E. Haugsten, C. Hansen, P. Oppegaard, O. Næs og O. Buer.

Til Formand valgtes Gaardbruger T. Heiaas.

Stange 11. 3. 94 (H.O.T.B.)

Ved Femtiden igaar Eftermiddag udbrød Ildebrand i en større toetages Hovedbygning paa Gaarden østre Hemstad. Bygningen nedbrændte til Grunden. Det lykkedes at redde Indboet. Alt var assureret i Romedal og Stange Brandforsikringsselskab. Ilden opstod i endel Hø i den ene Ende af Gaarden, men Aarsagen til dens Opkomst er ukjendt.

Lord Rosebery truede med at gaa af. Ved en Overrumpling fik de engelske Radikales Fører Mr. Labouchere med 147 mod 145 Stemmer vedtaget den Forandring i Adressen i Anledning af Trontalen, at Underhuset udtalte sig mod ikke valgte Medlemmers Sæde i Parliamentet, det vil sige for Ophævelse af Lordernes arvelige Sæder i Overhuset. Da Lord Rosebery erfarede dette, kom han i Harnisk og erklærede at ville nedlægge sin Post, der som dette ikke blev forandret. Dagen efter forkastede saa Underhuset Adressen i den Dagen iforveien vedtagne Form og vedtog en ny farveløs Adresse.

Grunden til Lord Roseberys Optræden er ikke, at han ikke vil have Overhuset omdannet, men at han ikke vil tilstede Forrykkelser i den engang lagte Plan, allermindst fra Radikalernes Side.

Vittingfos—Skoppumbanen. Til Undersøgelser og Beregninger angaaende denne Bane har Hortens Kommunebestyrelse bevilget 1200 Kr. forsaavidt saadan Bevilgning ikke maatte gives af Samlaget.

Arendals Nøgterheds—Kaffehus har forrige Aar givet et Overskud af Kr. 1841,86. Antallet af Besøgende var 100 Tusen.

Hvilken Politik bør seire? Brochure af Redaktør Raknerud, er udkommet i 3die Oplag. Faaes ved Henvendelse til Forfatteren i Drammen. Mindst 10 Expl. maa bestilles. Prisen er Kr. 2.50 pr. 10 Expl.

Samfundsmoral.

Orginal Skisse af K.

Lovise Hansen var forældreløs, og havde ellers ingen nære Paarørende ilive, men hun var endda ikke saa uheldig stillet, da hendes Fader havde efterladt hende en liden Formue i Banken, hvoraf hun trak Renterne, og af disse ved Siden af en liden Uldgarns & Broderiforretning [illegible] hun sig nokſaa bra igjennem. Hun [illegible]ste sagt, at om endskjøndt hun følte [illegible]et alene da hun hørte til de Na[illegible]der har vanskelig for at slutte sig [illegible]ogen, saa havde hun det dog bedre [illegible] mange andre enligstillede Kvinder, thi [illegible]un havde jo hvad hun skulde leve af, kunde da gjøre sig Livet nogsaa behageligt i økonomisk Henseende. — Men Lovise tog sig ikke mange Fristunder og ødslede ikke mange Penge bort til Fornøielser, det faldt hende aldrig ind. Thi hun var opdragen i et økonomisk Hjem og vant til at arbeide fra Barnsben af. — Virkedagene tilbragte hun i Butikken optagen med sine Kunder eller med Broderi og Hækle-arbeide for Forretningen. — Det var ikke frit for andet end at hendes Bekjendte beskyldte hende for Gjerrighed, rent ud kaldte hende en „Mammonstræl“, og spurgte nokſaa lumsk, hvortil hun vel samlede; — thi de huskede nok paa den unge Sjømanden derover i Amerika, som det hed at hun fra Barnsben af havde huglagt. Men saa indtraf der noget, der pludselig forstyrrede ei alene Lovise Hansens Livsudsigter, men ogsaa hendes Fremtidsplaner, om hun nogensinde havde eiet saadanne. — Og dette noget — dette vidunderlige, var det hun sad og overtænkte en vakker Søndagsmorgen, mens hun drak sin Kaffe. — Hun var en vakker Brunette paa vel en Snes Aar — hun saa livlig og kvik ud og havde et jevnt Humør, men idag havde der samlet sig Skyer paa hendes vakre rene Pande — og hun saa tankefuld ud af Vindøiet, der sendte ind et Streif af Morgensolen, som faldt i en vakker mild Belysning over det smukke gamle Møblement, der var gaat i Arv til hende fra Far og Mor. — Lovise Hansen drak langsomt Kaffen af den fine Porselæns Kop — en Erindring om Sjømanden derover i Amerika hvorfor den kun var i Brug hver Søndag og ellers ved høitidelige Anledninger, — hun spiste endnu langsommere sit Fransbrød og tænkte imidlertid noie over hvad der havde tildraget sig de sidste Par Aar; — thi hun maatte tage en Beslutning. — Det var nemlig gaaet tilbage med Lovise Hansen og det ikke saa lidet; — det var nu netop paa andre Aaret siden hun havde gaaet i Compani med Trikotagefabrikanten tvert over Gaden og sat sine Penge i hans Forretning imod et Løfte om 5 pCt. Renter — men nu var to Aar gaaet, uden at Renten var betalt — men hun maatte endog stadig lægge Penge til af sin egen lille Forretning. — Det vilde ikke gaa længer for hende, Handelen gik tilbage Dag for Dag. — Hun havde mistet de fleste af sine Kunder. Thi Bysladderen vilde ha det til at hun stod i et ømt Forhold til Trikotagefabrikanten, der var gift og havde fem Børn. — Det forholdt sig vistnok ogsaa saa, at den slu Mand havde opført flere ømme Sener overfor den svage unge Pige for derved at fralokke hende hendes Penge — Fabrikanten var en smuk Mand og det var lykkedes ham halvt at bedaare den stakkars enlige Kvinde. — Lovise Hansen tog sin Beslutning hin Søndag Morgen; sælge alt, dække Gjælden og flytte ind til Hovedstaden. — Fabrikanten var jo Konkurs, saa af ham havde hun intet at vente i hendes lille Formue og Renterne af samme, var tabt for bestandig. — —

„Det er sørgeligt“, sa man i Byen hun som havde det saa godt engang og nu er hun bragt til Bettlerstaven, — men det er Lon som fortjent, det har hun den letsindige Pige, fordi hun indlod sig Forstaaelse med en gift Mand, — saadan taltes der i vore Kredse, uden at man gav sig Tid til at undersøge hvor langt denne Forstaaelse var gaaet, og mærkeligt nok var det faa som med et eneste dadlende Ord sigtede Ophavsmanden til Lovise Hansens Ulykke.

* * *

Dampskibet dampede ud Fjorden, det stod mellem Bølgerne for en let Pris forbi Øer og Skjær med Himmel og Hav forud, men derindenfor mod Land Klippe mod Klippe, en tækket Fjeldformation og af og til lige ud mod Brændingen i den nærmeste norske Skjærgaard et lidet Hus, et Fiskerleie med Baadnøst. Over alt dette en tung tordensvanger Sommerdags dystre Skjær, af og til belyst af et blegt Solglimt; men ellers alt graat i graat. — Saadan saa det ud den Dag og Lovise Hansen reiste bort fra den lille By, hvor hun hidtil havde boet og færdes. Den tunge Luft smittede først hendes Sindsstemning — men saa var det som om Solstreifene gav Haab i hendes Sjæl. — Leve paa ny — gjemme hvad der maatte glemmes. — — — —

Hun stod nogle Dage efter paa Kontoret i en af de større Trikotageforretninger i den store By, hun vilde søge Plads — var nu blot henvist til at arbeide for andre — men hun baade kunde og vilde arbeide. —

Lovise Hansen — sa Chefen hr. Sørensen i en barsk afvisende Tone — ja, jeg kjender Dem af Omtale — det var jo Dem som var i Compani med Fabrikant N — — — synes det er underligt De tør vove at komme til mig. De ved vel at jeg stod i Handelsforbindelse med N. Jeg har hørt nok om Deres Forhold til ham, skal ikke ha noe med Dem at bestille. — Han vendte sig halvt bort.

Et Par Maaneder efter stod Lovise Hansen sammen med et Par andre Damer i en Uldvareforretning, hvor hun havde faaet Plads. Der kom en Mand ind i Butikken i et hurtigt Ærinde. Lovise fik neppe nok Tid til at smutte ind i Sideværelset; thi det var Fabrikant N. Hun hørte ham tale med Chefen for Forretningen; han var nu Agent for Hr. Sørensens Trikotageforretning — det var baade en god og lønnende Plads — takket være Hr. Sørensen, der havde taget vel imod ham, da han kom ind til Byen og havde hjulpet ham frem, da han stod der i Forlegenhed. Men Lovise Hansen, som hørte dette fra sit Skjulested tænkte: — Han blev hjulpen, jeg stødt bort — men i Himlens Navn, gjælder da ikke den samme Samfundsmoral for Mænd som for Kvinder? — — Han taales, mens jeg, der tabte alle mine Penge, blir stødt ud fort vak — her taalte de mig vel ikke heller, hvis de bare vidste. — — — — Hun gyste let.

Selskabet for Anskaffelse af Arbeiderboliger i Kristiania af 1851 holdt igaar Kl. 5½ Generalforsamling.

Husleieindtægten Kr. 69,052.84; hertil kommer Renter i Sparebank Kr. 672.92 og indbetalte Restancer Kr. 67.90.

Driftsudgifterne har udgjort Kr. 46,883.82, Restancer Kr. 204.25 og Tab Ledighed Kr. 87.70.

Af Overskudet besluttedes uddelt 5 pCt. med Kr. 16,000, medens Resten Kr. 6,841.94 lillagdes Reservefondet, som nu udgjør Kr. 44,689.32.

Chicagobladet „Norden," der gaar med Ullmann i Tylt og Tyndt, skriver angaaende de bebudede, senere stedfundne Trontaledebatter:

„Det bedste, Storthinget kan gjøre, er at bortkaste saa liden Tid som muligt paa Trontalen, medens det bringer Landets indre økonomiske og politiske Anliggender i en saadan Orden, at Majoriteten kan vinde Vælgerbefolkningens fulde Tillid og derved berede sig Veien til Seier ved næste Høsts Valg. Ved at rakke ned paa, hvad der ikke staar i Trontalen hvilket er at kjæmpe imod Skygger, opnaaes intet; den solide Vælgerbefolkning vil ikke sætte den tilbørlige Pris derpaa, og Venstre vil tabe Stemmer istedetfor at vinde." Det tror vi ogsaa.

Konkurserne Antal er i Januar Maaned iaar betydelig større end i samme Maaned ifjor, nemlig for hele Riget 64 mod 43 i Januar 1893 og 57 i 1892.

Revolutionen i Brasilien

antages nu, som før nævnt, at være endt. Om de Begivenheder, som førte til, at den oprørske Flaade i Rio Janeiros Havn kapitulerede, foreligger der nu et Reuter-Telegram af 13de ds. af eget noget udførligere Indhold end de af os tidligere meddelte Telegramer: „Admiralen da Gama var rede til at kapitulere under følgende Betingelser: Insurgenterne skal udlevere sine Forter, de i Bugten ved Rio de Janeiro liggende Skibe samt de Fanger, som befandt sig i deres Hænder. Admiralen og hans Officerer erholder Tilladelse til at begive sig til Udlandet, under den portugisiske Regjerings Beskyttelse. Soldater og Søfolk garanteres Livet. Den portugisiske Gesandt overgav Admiral da Gamas Kapitulationsbetingelser til den brasilianske Regjering.

Sent ud paa Natten afholdt Præsident Peixoto et Ministerraad. Der besluttedes at sende Gesandten følgende Svar: „Præsidenten erklærer, at han ikke kan modtage nogetsomhelst Forslag fra Personer, som har gjort sig skyldige i Opstand imod Staten. Saadanne maa overgive sig uden Betingelser." Da dette Svar var blevet meddelt Admiral da Gama, begav han sig ombord paa den portugisiske Korvet „Mindello", forat benytte sig af Portugals velvillige Tjeneste. Men de Instruktioner, som den portugisiske Eskadre havde modtaget, umuliggjorde en saadan Intervention.

Da nu Admiral da Gama saaledes saa alle sine Forsøg paa at opnaa gunstigere Kapitulationsbetingelser end Overgivelse paa Naade og Unaade at være forgjæves, lod han feigt sin Flaade i Stikken, og søgte kun at bringe sin egen dyrebare Person i Sikkerhed. Denne hans skammelige Handlemaade vil kaste en uaftvættelig Plet paa Anføreren for den brasilianske Revolution.

For Flaaden, som saaledes saa sig ladet i Stikken af sin Fører, stod nu intet andet tilbage end at overgive sig paa Naade og Unaade — og dermed var der gjort en Ende paa Borgerkrigen og paa den i syv Maaneder varende Beleiring af Hovedstaden.

Anarkister.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Paris, 18. Marts.

I Anledning af Aarsdagen for Kommunens Proklamering har der ieftermiddag været afholdt flere Møder, der imidlertid alle forløb uden Uroligheder. Paa „Père Lachaise" samlede der sig store Folkemasser, men Roligheden blev intetsteds forstyrret. Politiet har arresteret 4 Anarkister, deriblandt en vis Oertiz, som man har mistænkt for at være delagtig i Eksplosionen i Rue des bons-enfants.

Lord Rosebery, den nye engelske Førsteminister, har sendt en Forening i Glasgow, hvis Formaal er at lette de fattige Klassers Kaar, 18,000 Kroner som Bidrag til at grunde en Arbeiderkoloni paa Landet.

Kandidat Stop talte Lørdag i Ullensaker for 100 Tilhørere.

Sjøulykke.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Aalesund, 18. Marts.

Medens Fiskerne igaar var ude paa Havet, opstod der pludselig et heftigt Stormvejr, hvorunder en Fiskerskøite mistede alle sine Baade og 4 Mand desværre omkom. Veiret har i det hele taget været uroligt og Fisket som Følge deraf mislig.

Folkemøde i Vaale i Jarlsberg var forleden tillyst af de radikale med Sekretær Peersen som Foredragsholder. Redaktør Michelet imødegik ham under stærkt Bifald, og Mødet endte med et stormende Leve for Ministeriet Stang. Da Dirigenten takkede Hr. Peersen og sagde, at „havde blot Venstre mange slige at sende rundt" — „ja da vilde der blive mange Høirefolk", afbrød en af Tilhørerne.

De norske Livsforsikringsselskaber — nemlig Livrenteforeningen, Gjensidige, Idun, Livrente- og Kapitalforsikringsanstalten, Hygea, Brage og Glitne — har i 1892 tilsammen havt en Indtæg af 2,643,000 Kr., en Udgift af 2,375,000 Kr., altsaa et Overskud af 267,000 Kr. hvoraf er udbetalt til Aktionærer 115,000 afsat til Bonusfond 84,000 Kr. og til andre Fonds 68,000 Kr.

Embedsansøgere. Til efternævnte gjeistlige Embeder, hvortil Ansøgningstiden er udløben, har foruden de af os tidligere anførte Ansøgere endvidere meldt sig:

Til Etnedalen Sognekald: Sognepræsterne L. Hjelm og M. H. Vinsnes, resid. Kap. O. C. Mjælva, Stiftskapellan O. E. Helland, Personelkapellan T. K. Lunde og cand. theol. O. Kjelland.

Til Sveen Sognekald; Sognepræsterne K. Hemstad, J. S. Eide, T. Frykneli og G. Frette, de resid. Kapellaner N. P. Aalvik og O. S. Revers.

Til Øksnes Sognekald (3200 Kr. samt Præstegaard): Cand. theol. E. J. B. Amlie

Til Klæbu Sognekald: Provst R Nordtømme, Sognepræsterne K. Hemstad W. A. W. Madsen, G. Frette og N. S. Magelsen, de resid. Kapellaner O. A. L. Dons, A. M. Moe og H. S. Widers, Stiftskapellan O. C. Helland, Kateket H. E. Wold og Kaldskapellan H. A. Eggen.

Til det residerende Kapellani ved Domkirkens Menighed i Kristiansand: Provst A. B. Balle, Sognepræst G. Johnsen og residerende Kapellan U. A. Sæther.

Til Indvikens Sognekald (Ansøgningstiden udløber 19de Mars): Sognepræsterne A. Halvorsen og J. S. Eide samt do residerende Kapellaner A. M. Moe, O. S. Revers og O. H. Selmer.

Til Enebak Sognekald (foruden tidligere anførte Ansøgere, udløber 22de Mars): Provst A. B. Balle, Sognepræsterne C. G. O. Aagaard, S. M. Nielsen, B. C. Grieg, J. S. Rønning og H. H. C. Borchgrevink.

Til Fjeld Sognekald (ligesaa): Sognepræst J. S. Eide samt de residerende Kapellaner O. H. Revers, A. M. Moe og H. S. Widers.

Kristiania Arbeidersamfund afholdt Søndag Generalforsamling.

Indtægten for 1893 har udgjort Kr. 18,879 og Udgiften Kr. 16,771. Samfundet har i Aaret havt et Medlemsantal af 4,921 betalende, hvoraf 1,705 tillige har været Medlemmer af Sygekassen og 64 af Sangforeningerne.

Bogsamlingen tæller ca. 3000 Bind. Samfundets Formue udviser Kr. 95,971.

Et socialistisk Experiment.

Inde i Afrika, i Landet Kenia paa en Høislette næsten lige under Ekvator, skal der grundes en europæisk Koloni, bygget nærmest paa socialistiske Principer.

Ophavsmanden til dette interessante Experiment er Dr. Hertzka fra Østerrige Allerede den 7de ds. drog de første Kolonister, 22 Mand, afsted under Ledelse af en Dr. Julius Wilhelm fra Wien. Disse var 8 Tyskere, 7 Østerrigere, 5 Englændere og 2 Danskere. Til Kolonisationsforetagendet er fra mange Kanter indkommet Gaver i Penge eller Varer, og desuden maa hver Deltager indskyde mindst 900 Kroner. En anden Expedition, hvortil har meldt sig 350 Personer, skal afgaa i denne Maaned. Reisen gaar opefter Tanafloden, der udmunder i det indiske Hav, og ind over Afrika. Landet Kenia skal være meget frugtbart. Kolonien, der faar Navn af „Friland" grundlægges paa følgende Regler:

Enhver Kolonist („Freiländer") har samme Ret til Jorden og alle Produktionsmidler. Gamle og Syge samt Børn og Kvinder har Ret til Underhold. Ingen kan hindres i Udøvelsen af sin fri Vilje, saalænge han ikke kommer andres Ret for nær. Samfundets Afgjørelser sker ved Afstemning af alle over 20 Aar gamle Personer. Ægteskabet er frit. Til dets Indgaaelse udkræves blot de to Parters Samtykke, og til dets Opløsning blot den enes Vilje. Børnene forblir altid hos Moren.

Interessen ved dette Foretagende knytter sig selvfølgelig til den socialøkonomiske Opgave, Kolonien har sat sig. Lignende Experimenter har jo været forsøgt før, men i Regelen med lidet Held.

3 Mennesker omkom ved Snefred i Roldal den 2den Marts.

Rettelser. I sidste No. staar der, at til Medlem af Centrums Arbeidskomite i Nedenæs er valgt Ordfører Gisle N. Espeland fra Fedland; der skal staa: fra Froland.

I Artikkelen om Ovams Forslag staar der, at „som bekjendt er det for Tiden saa at en Minoritet, naar den er over Tredje delen af Kommunebestyrelsen, kan sætte et Veto mod disse Beslutninger"; der skal staa: mod visse Beslutninger.

Lillehammer — Gausdal Telefonselskab har nu 133 Abonnenter og en Traadlængde af ca. 149 Kilometer udenfor og 46 indenfor Lillehammer. Aktieeierne faar 5 pCt.

Natarbeidets Afskaffelse. Søndag Kl. 11 afholdt Bagersvendenes Forening i Arbeidersamfundets store Sal et talrigt besøgt Massemøde til Diskussion om Bagerloven.

Følgende Resolution vedtoges: „Forsamlingen udtaler sin sterkeste Misbilligelse af den kgl.. Proposition og maa anse den som en Afvisning af vore Krav — Natarbeidets Afskaffelse. — Endvidere stiller Mødet sterk Appel til Storthinget om at tage særlig under Overveielse de Følger, som Nægtelsen af et saa retfærdigt Krav vil medføre, Mødet henstiller til Bagersvendene over det hele Land at sammenkalde Møder og offentliggjøre sine Beslutninger snarest mulig."

Resolutionen besluttedes oversendt Storthinget ved en Deputation.

Fhv. Statsraad Wexelsen skal nu begynde at optræde paa Folkemøder sammen med en Socialist Olsen.

Smör. Fint ægte Meierismør i Spand og mindre Dele. Sjelden godt Røraasmør i Butter og Spand og mindre Dele, samt Pellerins fineste Smør, mærket

S. M & S. O, M

sælges i Spand og mindre Dele Bazaren 45.

Julius Norbye.

Kogeskinker. Extra fine smaa sukkerlavede

Kogeskinker. Schreiner, Nilsen & Thiis's udmærkede Fiskeboller & Kjødboller samt friske nylagte Æg. Ryper, Dyrestege og spegede Faareslaar, samt nykomne amerikanske Østers Kr. 1.50 pr. Snes i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Speil.

Speilglas alle Størrelser.
Speilglas til Vinduer.
Tapeter i stort Udvalg.

Hjorth & Riser
Prinsensgade 11.

A. Hiorth,
Christiania.
anbefaler sit Lager af
Carbolineum, Tjære, Grease, og Tran.

Riflekrudt
Engelsk Krudt af Curtiss & Harvey's anerkjendte Fabrikat anbefales fra Lager hos
A. Hiorth, Christiania.
Repræsentant for Norge, Sverige og Finland.

Balata Maskinremme
Mærket „Diamant"
anbefales som en fortrinlig **Kraftoverfører**, fra Lager hos
A. Hiorth.
Christiania.

T. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Lokomobiler

af vore bekjendte brændebesparende og effektive anbefales fra Lager.
Hvad der ikke haves paa Lager leveres paa nogle Dage.
Sagindretninger i forskjellige Størrelser for Tømmerskur og andet Brug haves altid færdige.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

S. Amundsen & Co.s Farvehandel,
leverer til moderate Priser alle Artikler til:
Maling, Lakering, Beitsning, Farvning, Blegning, Srygning, Vaskning, Pudsning, Polering, Forgyldning, Conservering, Desinficerings etc.

K. J. Kjællqvists
Skrædderforretning,
— 7 Øvre Slotsgade 7, —
Hjørnet af Prindsensgade,
anbefales
Storartet Prøvekollektion haves stadig af moderne Tøier.
Tøi modtages til Syning. Godt Arbeide garanteres.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25.

Opsyed Undertøi for Damer
bedst og billigst hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Corsetter
0.85—1.00
1.50—1.80
2.00

Dametøier
hv., graa og røde
0.75—0.90—1.00
1.10—1.20
1.30—140
1.50
1.60

Foer og Sysager i stort Udvalg

Tøger Andersen, Manufactur, Garn & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Slips, Sløifer, Kraver, Snipper, Manschetter, Buxesæler, Uldtøier.

Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper.

Trico Underbenklæder
1.00—1.25—1.40
1.50—1.60—1.80

Opsyed Undertøi for Herrer
bedste Kvaliteter
billigste Priser
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Lagenlærred Bolster Stampelo.

Abonner paa og averter i „Eidsvold!"

Aktieselskabet
Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor"
Prndsens Gade 22, II., [Hj. af Nedre Slotsgade].
anbefaler til ***billigste Priser:***
Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.
Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.
Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.
Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

Realisationen

af Rester i Skahjems Konkursbo samt flere indbragte Beholdninger af nye, gode og moderne Varer fortsættes og til langt under Værdipriser.

For Konfirmander blaa og sort Cheviot, Diagonal og Klæde af bedste Sorter.

Drestøier af alle Slags samt Stoffe til Vaarfrakker og Benklæder.

Dresser, Vaarfrakker, Jakker og Benklæder leveres efter Bestilling nøiagtig og smukt udført og **under Garanti.**

Stor Realisation af Herre-Undertøi saasom Trøier, Benklæder og Normalskjorter. Manchetskjorter 5.00, for 2.50. Snipper 5.50 og 6.50 for 3.25.

Ligeledes bortsælges Lærred, Stout, Sherting, Møbeltøi, Bolster, Uldtøi, Uldtæpper, Paraplyer.

Hvad man sparer paa en Dres er naturligvis ganske betydeligt, og Priserne er aldeles bestemte.

Ordres sendes til Hr. **L. Gomnæs,** Udsalgets Bestyrer.

Brogaden No. 12.

KIRKEGADEN.

Nye Kjoletøier.

Sorte Stoffe

I nyeste & fineste Genre i Uld & Silke.

Sorte & hvide Stoffe

Disse 2 Farver sammenblandet i stort Udvalg.

Graa og melerede Stoffe

Over 150 forskjellige Genre og Qualiteter.

Hvide Stoffe

i alle tænkelige nyeste Qualiteter.

Coulørte Stoffe

Føres nu i alle elegante Pariserfarver.

Syetablissementet

Leverer Kjoler hurtig og garanteret,

Magasin du Nord

Oluf E. Larsen,

23 Kirkegaden 23.

Dieseth & Amble.

Kjøkkenudstyr stort Udvalg til allerbilligste Priser hos

Dieseth & Amble.

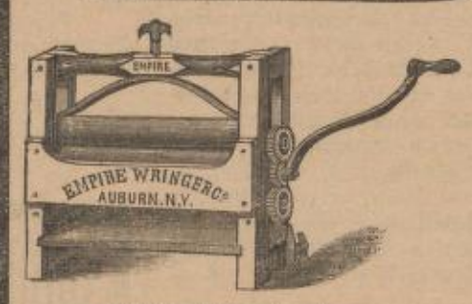

Bedste amerikanske *Vridemaskiner* sælges under Garanti billigst hos

Dieseth & Amble.

(Vridemaskiner repareres hos Dieseth & Amble.)

Konfirmationspresenter

hos

Dieseth & Amble.

Amerikanske **Sikkerhedslaase** i stort Udvalg hos

Dieseth & Amble.

Laase repareres. Paasætning besørges.

Rùgekasser 50 Øre.

Stærkasser 3 Rum 80 Øre hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

C. A. Wigeland

Kristiania

anbefaler:

Nye Vaarhatte for **Damer.**

Nye Vaarhatte og Huer for Børn.

Modelhatte

fra Paris, London & Wien udstilles, hvorefter modtages Bestillinger. der udføres smukt og billigt.

For Kjolepynt

er ankommet:

Nye Besætningsstoffe samt Uld, Silke, og Perleagramaner i rigt Udvalg.

Jord-Globuser til Priser fra 50 Øre til 100 Kr.

P. T. Mallings Boghandel,

Orgel-Harmoniums fra 72 til 2000 Kr.

34 Kirkegaden, Kristiania, Kirkegaden 34.

Forlag og Sortiment, Papir- og Kunsthandel.

Udstilling og Salg af Beskjæftigelses- og Læremidler.

Udsalg af **Orgler** og **Pianoforter** for Kirker, Skoler og Hjem.

Stemning og Reparationer af Instrumenter udføres promte og billigt.

Stort Lager af **værdifulde Skrifter af alle Slags saavel af eget som andres Forlag** til **Festgaver,** til **privat Brug** og til **Studier** saavelsom for **Almuebibliotheker** og **Læseforeninger.**

Specielt henledes Opmærksomheden paa **et Udvalg** af de i Løbet af et **halvt Hundrede Aar** udkomne Forlagsskrifter, der, saa langt Oplagene rækker, for største Delen *udsælges til* ***halv Pris*** *og derunder.*

Fortegnelse over disse prisnedsatte Bøger tilsendes paa Forlangende gratis og franko.

Bøger passende til Konfirmationsgaver

udkomne paa ***P. T. Mallings Boghandels Forlag*** og at erholde i alle Boglader:

Dieffenbach, G. C. Ord og Sakrament. Undervisning om den rette Brug af Naademidlerne. En Gave for Livet især for Konfirmander og Nykonfirmerede. Med anbefalende Forord af Biskop J. C. Heuch. Indb. Kr. 2.60; do. i Shirting 3 Kr.; do. med Guldsnit Kr. 3.40.

Et er fornødent. Søndagsprædikener udgivne af Den norske Lutherstiftelse. Indb. 1.50 og 2 Kr.

Gagner, P. L. Den første Altergang. Kristelige Raad og Veiledninger for Vandringen gjennem Livet. 4de gjennemseede Oplag. Smukt indb. Kr. 1.20. do. med Guldsnit Kr. 1.50.

Goulburn, Dr. E. M. Veiledning til Skriftens opbyggelige Læsning. Oversat fra Engelsk af K. D. Hansen. Forord af Pastor Gustav Jensen. Med Forfs. Portræt. Kr. 1.70: indb. i Velskbind Kr. 2.20; indb. i Shirting Kr. 2.80.

Hall, Birger. Fra Østen. Reiseerindringer fra Ægypten, Syrien og Palæstina. Med 71 Billeder. Heftet Kr. 1.50; indb. i Originalbind 2.75.

Hall, Birger. Kirkehistorie for Folket. Komplet i 3 Bind. 6 Kr.; i Papbind Kr. 7.20; i Originalbind Kr. 10.20.

Heuch, J. C. Vidnesbyrd om Kristus. Prædikener over Kirkeaarets Høimessetexter. I—II. Kr. 6.35; indb. Kr. 8.35 og Kr. 10.35.

Heuch, J. C. Sjælesorgen hos de Syge. En pastoraltheologisk Afhandling. Andet gjennemseede Oplag. Kr. 1.50; indb. i Velskbind Kr. 2.00; indb. i Shirting Kr. 2.40.

Lindblad, M. C. Betragtninger for unge Gjæster ved Herrens Bord. Med Forord af Sognepræst N. Hald. 3die Oplag. Kr. 1.80 og Kr. 2.20.

Margrethe. De Nykonfirmerede. Kr. 3.50. indb. i Papbind Kr. 3.30; i Originalbind Kr. 4.50.

Sandhed til Salighed. Prædikener over Kirkeaarets Evangelietexter af Ordets Forkyndere i den norske Kirke. Udg. af W. Hansen. Indb. Kr. 4.50; i Originalindb 5 Kr., Kr. 5.50 og Kr. 6.25.

Veldenz, A. Paa vilde Veie. Med anbefalende Forord af Dr. Krogh-Tonning. Kr. 2.15 og 3 Kr.

Coucheron Aamot. Fra den kinesiske Mur til Japans hellige Bjerg. Skildringer fra Kina og Japan samt Hjemreisen til Norge. Med Portræt af Forfatteren, ca. 70 andre Illustrationer og et Kart. Kr. 8.25 indb. Kr. 9.75.

Flood, Constantius. Udvalgte Fortællinger. I—II Bind. Med 24 Illustrationer efter Originaltegninger. Kr. 6.75 i to Originalbind Kr. 9.50.

Koren, Charlotte. Familien Grib. Fortælling fra 1814. Med Titelbillede. Kr. 4.25; i Originalbd. 5.50.

Marie (Holger Birch). Svundne Tider. Et Tidsbillede efter Originaltegning. Kr. 4.25; i Originalbind Kr. 5.50.

Poulsen, Vilh. Fortællinger af Norges Historie. Med talrige Illustrationer og et Kort over gamle Norge. Folkeudgave. Første Bind: Fra de ældste Tider til Sigurd Jorsalafarers Død. Kr. 3.15, i Velskbind Kr. 3.90, i Originalbind Kr. 4.25. Andet Bind: Fra Magnus den Blinde til Kalmarunionen. Folkeudgave: Kr. 2.85, i Velskbind Kr. 3.60, i Originalbind Kr. 3.95. Tredie Bind; Fra Kalmarunionen til 1814. Folkeudgave: Kr. 4.50, i Velskbind Kr. 5.25, i Originalbind 5.60. Fjerde (sidste) Bind: Fra 1814 til Oscar II.'s Tronbestigelse. Kr. 4.50, i Velskbind Kr. 5.25, i Originalbind 5.60.

Stanley, Henry M. Mine mørke Ledsagere og deres underlige Fortællinger. Autoriseret Udgave for Norge, Sverige og Danmark ved Dr. G. Halvorson. 5 Kr., i Originalbind Kr. 6.75.

Vogt, Johanne. En Æresret. Fortælling. Med Titelbillede efter Originaltegning. Kr. 2.50, i Shirting 3.50.

Kataloger og Overslag sendes gratis og franko. Literære Nyheder erholdes til Gjennemsyn. Bøger indbindes solid og billig. Enhver Ordre expederes med Omhu og Nøiagtighed.

P. T. Mallings Boghandel.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.

Nr. 35. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 22de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Livsforsikringsselskabet „Star".

Opgjør for femaaret 1/1 89 til 31/12 93.

Samlede fonds 1/1 89 . .	kr. 50.788.705,15	Erstatninger kr. 20,500,107.81	
Præmier kr. 33,561,901.63		Reassureret . . „ 959,638.69	
Reassureret . . „ 952,154.13			kr. 19,540,469.12
	„ 32,609,747.50	Gjenkjøb	„ 1,425,326.20
Til livrenters udbetaling .	„ 926,293.21	Livrenter	„ 971,356.42
Renter, dividender etc . .	„ 11.179.499.34	Provisioner	„ 3,205,703.41
		Administration	„ 1,844,897,74
		Lægehonorarer	„ 352,829.50
		Dividender, kontant bonus	„ 3,606,462.50
		Indkomstskat	„ 324,185.31
		Samlede fonds	„ 64,233,115.00
	Kr. 95.504,245.20		Kr. 95,504,245.20

Aktiekapital	kr. 90,000,00
Præmiereserve	„ 53,241,277.86
Overskud	„ 10,901,837.14
	Kr. 64,233,115.00

Det bemærkes:
at dette er uddrag af den lovbefalede rapport til Englands Board of Trade, — hvori Arthur H. Bailey, Esq., fhv. præsident for aktuariernes institut, konstaterer et overskud af 29½ pct. af præmieindtægten. Forsikringsmassen er nu 240 millioner kroner. I kontant udbytte er uddelt nær 33 millioner kroner, hvoraf alene iaar 8½ million kroner.

London & Christiania Marts 1894.

Anth. Norstrøm, Chef for de nordeuropæiske afdelinger. — H. G. Hobsand, Generalsecretær og Administrerende.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen,
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Simers Punsch
anbefales

Vor vigtigste Næringsvei,

Kvægavlen, er Betingelsen for eller staar i Forbindelse med en hel Række andre Erhvervsgrene, der tilsammen skaffer en stor Del af Landets Befolkning hvad den trænger til Livsophold.

Vi har nævnt Meieribedriften. Ostetilvirkningen, der foregaar dels paa Gaardene, dels i Meierier, og dels i særskilte Ysterier, er ikke af ringe Betydning, men hvad vi udfører, er dog lidet i Forhold til hvad vi indfører. Indførselen løb i 1892 op til 539,600 Kr. medens Udførselen bare havde en Værdi af Kr. 68,300. Aarsagen hertil er vistnok for en væsentlig Del den, at de tre nationale norske Ostesorter, Mysosten, Gammelosten og Pultosten, ikke har vundet synderlig Indpas paa det udenlandske Marked. Om Udlændingen kan bringes til at faa Smag for vor Gjedemysost, er uvist. Maaske vil det afhænge af, om alt, hvad der er nationalt Norsk, kommer i Møde i Udlandet, slig som Ibsen og Skisporten allerede er paa Moden der. Men vor Gammelost og vor Pultost kunde fortjene at erobre sig en Plads ved Siden af saadanne udenlandske Oste som Roqueforost eller Limburger. Vore Efterligninger af udenlandske Oste staar i Regelen langt tilbage for Originalerne, Cheddarosten maaske undtagen. Den saakaldte „norske Schweizerost" vilde kanske kunne vinde Indgang, dersom den ikke seilede under et falsk Navn. Den burde slet ikke udgives for Schweizerost, men hellere kaldes norsk Fedost. Som saadan har den sine Fortjenester.

Naar vi nu kommer ind paa de Erhvervsgrene, der staar i nærmere eller fjernere Forbindelse med Storfæet og den egentlige Meieribedrift, da viser det sig først tydeligt, hvor langt tilbage vort Land endnu ligger i Udvikling, og hvor meget der kan gjøres.

I Danmark har Meieribedriften givet Stødet til en Svineavl saa stor og omfattende, at dette lille Land, der for 20 Aar siden slet ikke udmærkede sig særdeles fremfor andre Lande med Hensyn til Fleskeproduktion, nu er blevet en af Hovedleverandørerne paa Verdensmarkedet og paa det britiske Marked har beseiret alle Konkurrenter, hvad Leverancen af fint og godt betalt Flesk angaar. Kun det simple, billige amerikanske Flesk staar udenfor Konkurrencen som eneberettiget Fattigmandskost. Den norske Fleskeproduktion befinder sig endnu paa et lavt Trin. Ikke alene spises der forholdsvis mindre Flesk hos os end i de fleste andre Lande, men der indføres for 3½ Million Kroner mere end der udføres. Hertil kommer for 1,300,000 Kroner i Smult og Ister. Naar den egentlige Kvægavl bringes op til en høi Grad af Fuldkommenhed, og naar Meierierne omspænder hele Landet, da kan det ikke slaa Feil, at vor Svineavl maa blive betydelig. Men den er vistnok nærmest paa sin Plads i Lavlandsbygderne og i de større, frugtbarere Dalfører. Om den kan finde Sted i noget større Udstrækning i Forbindelse med Meieribedriften paa Høifjeldet er et uafgjort Spørgsmaal. Under enhver Omstændighed vil vi imidlertid være i Stand til at producere Flesk nok til eget Behov og ikke saa lidet til Udførsel. Det er for denne Bedrifts Udvikling af ikke ringe Betydning, at vore store og stadig voxende Byer bliver regelmæssige Fleskeforbrugere hele Aaret rundt. Skal der komme ordentlig Skik i Bedriften, maa Svineholdet i al Fald i en Del af Landets Bygder være beregnet paa regelmæssig Leverance.

Kvægets Produkter udenfor Kjød og Melk er hovedsagelig Talg og Huder. Deraf er mange Industrigrene afhængige.

Norge indførte i 1892 for 2½ Million Kroner Talg og Margarin. Dette vidner om, at vor Talgproduktion ikke er slig, som den kunde og burde være, og at Tilvirkningen af Margarinsmør, der allerede spiller en stor Rolle hos os, ikke kan greie sig uden Indførsel af Raaemne fra Udlandet. Handel med Huder, Tilvirkning af Læder og Forfærdigelse af Læderartikler er i alle Lande meget vigtige Erhvervsgrene: dette er ogsaa Tilfældet hos os.

Vor Handelsstatistik oplyser os om, at vi indfører Huder og Skind til betydelig Værdi, i 1895 for 2,110,000 Kroner. Heraf var den overveiende Del Kalveskind. Mange vil tro, at dette er glædeligt. Vi er ikke af den Mening. Vi tror det er Vidnesbyrd om et temmeligt lavt industrielt Standpunkt, at et Land udfører uberedte Huder, det skulde da være, at det som Amerika har saa stor Overflod, at det ikke blot kan udføre Læder og Læderartikler i Mængde, men ogsaa Raaemnet. At Norge ikke har tilstrækkeligt af Raaemne, er sikkert nok, og fremgaar af Statistiken, der udviser en betydelig Indførsel af udenlandske Huder. Der er desuden ingen Tvil om, at vi faar en Del af vort udførte raa Kalveskind tilbage fra Udlandet i Form af tilberedt Skind og Skomagervarer, at vi derfor her bogstavelig gaar over Bækken efter Vand. Kaster vi et nøiere Blik paa Handelsstatistiken, erfarer vi, at vi indfører uberedte Huder og Skind for Kr. 1,364,800, men for det første er dette mindre end vi udfører, og for det andet viser der sig en Overskudsindførsel af omtrent 1,100,000 Kroner af Artiklerne Læder og beredt Skind (Indførsel Kr. 2,882,000, Udførsel henved 1,800,000). Med andre Ord, Resultatet af vor Virksomhed paa dette Omraade er, at Udlandet maa supplere os med tilberedt Vare samtidig med at vi har en Overskudsudførsel af Raaemne. Intet Land med solid Industri vil sælge Raaemnet og kjøbe det færdige Produkt.

Dette er imidlertid ikke det værste. Hvor det gjælder Fabrikater af Læder — altsaa Raaemnet ført nærmere frem mod sin endelige Brugsform — aabenbarer vor Industris Underlegenhed sig paa en eklatant Maade. Vi udførte i 1892 Skomagerarbeide for 20,000 Kroner og Handsker for Kr. 4600 samt andre Læderartikler for Kr. 400, men indførte samtidig for henholdsvis 820,000, 161,400 og 153,600 Kroner. Udlandets Skomagere, Handskemagere og Læderarbeidere undersælger os i vort eget skindproducerende Land og lader os betale over en Million Kroner. Og dog skal der ikke meget til for at det kan blive aldeles omvendt. Blot Storkapitalen vilde vise Veien her og bringe Fabrikationen ind i det rette Spor, saa vilde tilslut ogsaa vore smaa Haandværkere ikke blot kunne byde Udlændingen Spidsen, men endog konkurrere med ham paa hans eget Marked. Vor nyeste Industristatistik (fra 1890) viser, at der endnu kun er faa Skofabriker hos os, og mærkelig nok fandtes det nævnte Aar ingen i Hovedstaden, men de vigtigste i Bergen og Tønsberg. Siden 1890 er imidlertid vistnok nogen Forandring indtraadt.

Det eneste Omraade, hvorpaa vore Læderarbeidere synes at hævde sin Stilling, er Sadelmageriets i indskrænket Forstand. Men her er Tallene yderst smaa. Der udførtes i 1892 for 30,500 Kroner og indførtes for kun 25,000 Kr.

Det er karakteristisk for vor Industri og vore Næringsveies Standpunkt, at vort magre Land udfører mere af Gjødning end det indfører. Statistiken for 1892 viser, at der blev indført for Kr. 590,000, men udført for hele 1,305,000 Kroner; det meste af Udførselen var Fiskeguano. Dette synes at vidne til Fordel for vor Industri, men er vel snarere et Bevis for, hvor lidet vort Jordbrug endnu formaar at nyttiggjøre sig de Produkter, der forøger Jordens Frembringelsesevne.

Brug Grøntsager.

Det er i Husmoderen, som i andre praktiske Tidsskrifter for Hus og Hjem ofte anbefalet Nydelsen af Frugt og indtaget Opskrifter paa syltede Sager saavelsom paa forskjelligt stuvet Grønt. Dette bringer mig paa den Tanke, at disse og lignende Opskrifter svært lidet tages tilfølge, da man i vort Land i detheletaget, og særlig i de mindre bemidlede Familjer i Byerne, bruger meget lidet af Grøntsager; det er i mange Huse blot en enkelt Gang, eller om Søndagen til Stegen, at man stuver lidt Kaal. Dette er dog i ethvert Fald en upraktisk Fremgangsmaade, da Grøntsager baade er en let fordøielig og en billig Spise. I Tyskland, hvor Kogekunsten, som bekjendt er meget udviklet og Kvinderne i Regelen dygtige Husmødre, holder man sig mest til Grøntsager ved siden af Retter af Mel, Melk, Æg, som Puddinger etc. Kjødretter forekommer sparsommere, ialfald i tarvelige smaa Husholdninger. Det er end videre en bekjendt Sag, burde ialfald være det, at Grøntsager er sunde og gavnlige for Fordøielsen, forstaar man at tilberede dem, er de ogsaa meget velsmagende. Til Stuinger bør helst bruges rørt Smør og ikke den utaalelige Melk eller Flødesauce, hvorved et alene Smagen, men ogsaa en Del af Næringsværdien gaar tabt. Finder man, at rørt Smør falder for kostbart, er det langt bedre at bruge Grøntsagerne, som f. Ex. Asparges, Bønner, Savar og Blomkaal blot let afkogt i Salt og Vand, tilsat med et lidet Stykke koldt Smør paa Tallerkenen. Peber strøet over Kaal, der spises paa denne Maade til Kjød, er udmærket godt.

Desuden er det Fakta, at Grøntsager tjener til god Drygsel for Kjødretter.

Jeg kjendte engang en mindre bemidlet Familje, der havde en større Have, hvor de med Held dyrkede forskjellige Kjøkkenurter. Husmoderen, der var overmaade dygtig og praktisk, ret en gammel Husmor — fortalte flere Gange, at Haven havde været hende til stor Nytte, særligt et Aar, da Familjens Indkomster var knappe. Ikke alene paa den Maade, at hun om Sommeren og Høsten solgte Grønt fra Haven; men hun brugte meget selv — hun stuvede f. Ex. Roer, Kaal og Rødder, saa de blev meget velsmagende og syntes slet ikke, der behøvedes saa meget Smør; hun fandt altid, at det drygede paa Kjødretterne, og at der heller ikke trængtes saa meget Smør eller Fløde i Fiskesuppen, naar hun tilsatte Gulerødder og Næper, samt syltede Portolakblade, der gav Suppen en egen aromatisk Velsmag. Men — dette falder igjen sammen med en anden Tanke, at Havedyrkningen langtfra hos os — ialfald paa mange Steder og i det Store og Hele, staar paa et saa høit Standpunkt som den burde og skulde.

Der er talt og skrevet meget om denne Sag; men vist ikke formeget. Hvor mangen liden Haveplet, som kunde benyttes, ligger ikke brak, saavel i de mindre Byer som paa Landet. — Jeg har lagt Mærke til mangesteds, at Haven, der skulde være en Fryd for Huset og til Nytte for Familien ligger der forgroet med Græs eller helt taget bort til Blomsterkvarterer, Græsplane eller beplantet med Frugttræer, der kanske ikke bærer stort, men paa den Maade gaar en hel Kapital tabt for „de tusind Hjem".

Man undskylder sig gjerne med — ialfald paa Landsbygden har jeg ofte hørt det — at man ikke har Tid til at befatte sig med Havestel; men hvis man havde den rette Sans herfor og forstod hvor meget en liden Havesnip kan indbringe sin Eier, saa fandt man nok en liden Stund. — Jeg kjendte en Mand, der om Dagen arbeidede ved en Fabrik; men sine Kveldstunder anvendte han til at anlægge og opdyrke som Have en liden Plet Jord, der blev ham overladt udenfor Huset, hvor han boede; han fandt at denne Beskjæftigelse var lønnende og gavnlig for Sundheden. Der findes jo i de fleste Familier yngre Medlemmer — hvorfor ikke vænne Børnene til at være med og plante, luge og vande i Haven? — Tiden vilde derved anvendes vel og Børnene faa Interesse for gavnligt og nyttigt Arbeide.

Men i større Byer, eller hvor der ikke er Anledning til Havedyrkning, kan man i vor Tid kjøbe Grøntsager forholdsvis overmaade billig hos Gartneren eller paa Torvene. Det er min og vistnok fleres Formening, at Grøntsager bruges i altfor liden Udstrækning, navnlig i mindre bemidlede Familier og er det mit Raad til Husmødre, at de mere og mere bør indføre Brugen af Grøntsager og lægge sig efter at tilberede samme paa en velsmagende Maade, de skal se at det lønner sig, at det gi'r god Drygsel til Kjødretterne.

k—n.

Knivstik. En Pladearbeider, der Lørdags Aften skulde forlade et Restaurationslokale ved Kotorvet, blev da opmærksom paa, at nogle Personer var kommet i Klammeri ude i Portrummet. Han gik da hen og tildelte en af Kambrødrene et Slag, og som Belønning herfor blev han af denne tildelt 2 Knivstik under den venstre Arm, saa at han straks maatte søge Lægehjælp. Han blev kjørt til Rigshospitalet, hvor Saarene blev forbundne, og derefter blev han kjørt til sit Hjem. Den, der brugte Kniven, vil kun have gjort dette til Selvforsvar.

En beruset Person, der Lørdag Aften blev indsat paa Grønland Station forsøgte at hænge sig i en Rem, men da en tilstedekommende Konstabel mærkede dette og fik skaaret Remmen af, blev han aldeles rasende og forsøgte at overfalde Konstabelen der imidlertid fik Hjælp, saa de kunde forhindre det opbragte Menneske i at udføre sit Forsæt. Under Basketaget med den voldsomme Person fik en anden Arrestant Anledning til at rømme fra Arrestrummet.

Molde 20. 3. 94 (H.O.T.B.)

Fhv. Amtmand i Romsdals Amt Niels Weyer Arveschaug døde pludselig inat i en Alder af 87 Aar. Afdøde var Cand. jur. fra 1831 og K. St. O. O. Arveschoug var igaar saa rask, at han foretog sin vanlige Middagstur.

En Centrumsforening for Gjerpen er ifl. „Bratsb. Amtst." under Forberedelse. Indbyderne skal have til Hensigt at sammenkalde et grundlæggende Møde strax over Paaske.

En i Østre Aker boende Vognmand havde forleden Dag bragt sin Vogn hen til en Smed for at repareres. Vognmandens Svigersøn var imidlertid kommet til Kundskab herom og fik fat paa en Liebhaber, der kjøbte Vognen for 30 Kroner.

Isen paa Hiterdalsvandet er nu opbrudt til Simonæs, et Stykke ovenfor Iuxe, skriver „Fremskridt". Raaken vilde igaar have været opbrudt helt til Notodden, om ikke Isbryderen „Henry" Søndag Formiddag havde havt det Uheld at brække Axelen. Antagelig vil Raakarbeidet paa Hiterdalsvandet nu kunne fortsættes af en af Rutebaadene.

En Ministerkrise er indtraadt i Belgien da Kabinettet Beernaert efter et den 16de ds. afholdt Ministerraad har indgivet sin Afskedsansøgning til Kong Leopold. Ministeriet har nemlig gjort Forholdstalsvalgmaaden til Deputeretkammeret til et Kabinetsspørgsmaal, men Kammerets samtlige Sektioner har forkastet Forslaget herom. Ministeriet vilde Tirsdag afgive en Erklæring i Kammeret. Som vordende Chef for et nyt Ministerium nævnes Indenrigsministeren de Burlet. Et belgisk Blad mener dog, at Striden vil blive bilagt ved Forandringer i Lovudkastets Enkeltheder.

Kronprinsen hos Paven.

Rom, 20de Marts. (N. T.-B.)

Paven har igaar modtaget Kronprinsen af Norge og Sverige i Audiens.

Sadler for Feltartilleriet. De i Propositionen opførte 56,000 Kroner foreslaaes af Militærkomiteen bevilgede.

„Viking" vil nu af Komiteen bli solgt til Chikago for 9250 Kroner. Norske Amerikanere forærer det til det kommunale Museum i Chikago.

En Advokat opførte paa Regningen følgende Post:

„Vaagnet en Nat og tænkt paa Sagen, Kr. 5.00."

Vid og Visdom. (Franklin). Den, som lever af Haab, vil dø af Hunger.

Dovenskaben gaar saa langsomt, at Fattigdommen snart indhenter den.

Børn og gale Folk indbilder sig, at tyve Kroner og tyve Aar aldrig kan tage Ende.

Det er lettere at bygge to Kaminer end at varme en.

Arbeidet betaler Gjælden, Mismodet forøger den.

Vil du have en tro Tjener, saa tjen dig selv.

Constantins Floods „Listerlandet", hvoraf første Udgave udkom i Stavanger 1874, anden Udgave hos Alb. Cammermeyer her i Christiania, vil nu udkomme paa P. T. Mallings Boghandels Forlag i tredie forøgede Udgave. Bogen, der af Forfatteren er suppleret fra flere hidtil utrykte Kilder i det danske og norske Rigsarkiv, bliver illustreret med Prospekter af Listers ejendommelige Naturforhold.

Statsraad Sverdrup i Vikersund.

Statsraad Sverdrup holder Søndag Eftermiddag den 15de April politisk Foredrag i Vikersund (Modum).

Statsraad Oscar Jacobsen holder 3die Paaskedag politisk Foredrag i Fiskum.

Redaktør Helgevold holder 2den Paaskedag politiske Foredrag i Rollag og Væglid.

Laugendalsbanen.

Laurvik 20. 3. 94 (H.O.T.B.)

Repræsentantskabet bevilgede igaaraftes efter over 5 Timers Debat, med 30 mod 8 Stemmer Kr. 600,000 til Tegning af Aktier i en Tertiærbane fra Laurvig til Vittingfos i Sandsvær.

En Rævestreg. I Kongstensgaden kan det hænde, som i andre Gader, at Smaagutter kan blive uklare skr. „Vestlandsposten". Og da kan det ogsaa hænde som i andre Gader, at de ordner Sagen ved at jule hinanden op. Men det kan ogsaa hænde, at den ene er stærkere end den anden, og da blir det som Regel den svagere, der faar Juling alene. I Kongstensgaden var der en saadan Historie nu i Ugen. Den lille graablege Fyr fik Juling alene. Han kunde ikke staa sig for sin rundbyggede Kamerat og „Nabolagets Skræk"; men da det gjaldt en Æressag fra Skolen, kunde ikke den lille være tjent saadan med uden videre at sluge Fornærmelsen.

Han turde ikke alene udfordre Modstanderen, derfor gik han listigere tilværks ligesom Ræven.

Han spillede den venlige og fik snart sin stærkere, men mere ubetænksomme Fiendsmand til at tro, at han havde glemt Prygelene. Men han skulde faa andet at vide.

Om Kvelden foreslog den lille, at der skulde leges „Trebonnius", og Forslaget antoges med Akklamation. Man løb for at gjemme sig, og den lille passede det saa, at han og Kammeraten fulgtes. Kommen til Ende af den lille Tvergade, lagde den lille udkrobne Fyr sig paa Knæ og tog Plankedækselet af den dybe Spildvandskumme. „Her skal de aldrig finde mig smaasnakkede han" — men da den stærkere Kammerat forstod Hensigten, gjorde han Paastand paa at bruge Kummen som Skjulested.

Den lille gav sig strax og hjalp endog den anden til at komme ret godt nedi og lagde derpaa Dækselet over igjen. I en Hast hentede han derpaa en Bøtte Vand og en Stobbelime, som han havde færdig for Anledningen, kaldte sine øvrige Kammerater tilstede og talte saa ned i Kummen: „Nu maa du staa pent stille, saa skal du faa Betaling for de Prygl, du gav mig." Derpaa tog han Midtplanken paa Dækselet af og begyndte at helde Vand langsomt i Hovedet paa ham. Og han nedi stakkar indsaa forsent, hvilken Fælde han var gaaen i. Naar han greb med Hænderne i Plankerne for at komme op, fik han Ris af Stobbelimen, og naar han ovenpaa gjorde et lidet Ophold for at spare paa Vandbeholdningen, rullede der ned til ham i Kummen skraalende Latter fra ubarmhjertige Guttestemmer.

Nogle Koner i Nabolaget frelste endelig Stakkelen i Kummen; men da de saa, hvem det var, syntes de det var nokſaa fortjent.

Atter en Romling.

Bureautelegram til herv. Blade.

Kristiansand, 19. Marts.

Einar Einarsen af østre Moland-der for Indbrudstyveri paa Øse, Sæters, dalen, ved sidste Lagmandsret var bleven dømt til 4½ Aars Strafarbeide, er igaaraftes Kl. 7½ rømt fra Distriktsfængslet hersteds, hvor han hensad for i de nærmeste Dage at sendes ind til Akershus.

Endnu har man intet Spor fundet af Romlingen.

Rigsretten.

Et radikalt Blad har fundet det passende at overfalde med Ukvemsord en Hædersmand som General Kierulf, fordi han er blevet tilforordnet som Assessor i Høiesteret ved Behandlingen af militære Sager. Hr. Kierulf har tilhørt Ministeriet Selmer, der blev dømt af Rigsretten for politiske Overtrædelser. Men enhver forstandig Mand vil kunne forstaa, at en Dom, der ikke rammer andet end et rent politisk Forhold, hverken kan eller bør skade Vedkommende i hans Stilling som Statsborger forøvrigt.

Man kan imidlertid nok forstaa, at Radikalerne under sin nuværende opbidsede Stemning slaar om sig i blinde og overskrider Grændserne for anstændig Opførsel. Derimod er det aldeles utilgiveligt, at der fra konservativt Hold fremkommer Artikler som den, et herværende Blad nys har givet til bedste under Overskriften „Rigsretsinfamien", og hvori Bladet gjør sig skyldig i Uterligheder mod Rigets øverste Domstol.

Havde Tiderne været rolige, vilde man have kunnet læse en saadan Artikel med det samme medlidende Smil, som det, hvormed Høire- og Venstremænd nu læser de forbitrede Udgydelser, hvormed afsatte Magthavere i gamle Dage overøste dem, der havde gjort Ende paa en aldeles uholdbar politisk Stilling. Vi ved allesammen at hverken Torypartiet i England eller Monarkisterne i Frankrige nu længere ønsker tilbage de Tider, der gik forud for Statsomvæltningerne i disse Lande, og der er kun knyttet en historisk Interesse til de i sine Følger frugtesløse Forsøg, som deres Forgjængere gjorde paa at tage Hevn og vende Begivenhedernes Strøm i en anden Retning. Det vilde derfor ikke engang have været værd at tage nogen Notis af Reklamationer som de, der er forsynet med Overskriften „Rigsretsinfami", dersom ikke de nuværende Tider havde været saa kritiske, og dersom ikke Stillingen krævede et trofast Samarbeide mellem Høiremænd og Venstremænd.

Vi opfylder derfor en Pligt ved at betegne den Slags Artikler som farlige for den Opgave, Ministeriet Stang har stillet sig, og vil indtrængende anmode om, at der ikke længere maa blive skrevet i denne Tone. Der er kun kort Tid igjen til Valgene, og intet Ord maa falde, som lig de ulykkelige Åkerhjelmske, kan gjøre Tjeneste i de landsfarlige Partiers Hænder til Skade for Valgenes Udfald.

Baron Hirschs Kolonisationsforsøg i Argentina.

Engelske Blade bringer nærmere Meddelelser om de Forsøg, den bekjendte jødiske Rigmand Baron Hirsch har gjort for at skabe sine udviste russiske Trosfæller et nyt Hjem i det frugtbare Argentina.

Hirsch oprettede som bekjendt for et Par Aar siden det saakaldte jødiske Kolonisations-Selskab, hvis samlede Formue nu bestaar af 2,000,000 Lstr. fordelt paa 1000 Aktier. For disse Penge er der kjøbt Jord, som stykkes ud til jødiske Emigranter. Skjønt de færreste af Nybyggerne tidligere havde beskjæftiget sig med Agerbrug, er Opdyrkningen af Landet dog lykkedes usædvanlig godt, især Familier paa seks, syv Personer har forholdsvis hurtig jet Udbytte af deres Arbeide i den jomfruelige Jord.

De Betingelser, hvorpaa Selskabet udstykker Jorden til Nybyggerne, er da ogsaa meget gunstige. Hver Familie faar nemlig foruden Hus, Avlsredskaber og Kvægbesætning, 190 Acres Jord kvit og frit til Dyrkning, først efter Høsten skal en Fjerdedel af Afgrøden betales til Selskabet. Det Overskud, Selskabet indvinder paa denne Maade, fordeles ikke blandt Aktionærerne, men henlægges til Grundkapitalen, der saaledes forøges Aar for Aar. For Øieblikket har henved 6300 jødiske Emigranter nedsat sig i Argentina, og Selskabet har til Indkjøb af Jord anvendt omtrent 440,000 Lstrl.

Det lille Samfund styres af et Raad, hvis enkelte Medlemmer dels er valgt af Selskabet og dels af Nybyggerne selv.

Til Produsenter af Saakorn og Frø.

Som de to foregaaende Aar kan Landmænd ogsaa iaar faa Saavarer af Byg, Havre, Vaarhvede, Vaarrug, Erter Kløver og Græs medtagne i Selskabet for Norges Vels Dyrkningsforsøg. Mest kjærkomne er norske Stammer, som længe har været dyrkede paa samme Gaard. Kun velbjergede og velrensede Varer kan antages og desuden maa Eierne selv anse dem for at være af rigtydende eller i andre Henseender fremragende Stammer.

Ved Forsøgsdyrkningen skal det da søges paavist, i hvilken Henseende og Grad hver enkelt af disse Saavarer er bedre end andre paa samme Tid og Vilkaar prøvede Stammer. Det endelige Resultat offentliggjøres (med eller uden Indsenderens Navn — efter hans eget Ønske). Er Udfaldet gunstigt, har man altsaa heri en offentlig Anbefaling ved senere Aars Salg af samme Stamme.

For Prøvedyrkningen betales intet; men Forsøgsvaren maa leveres og fremsendes frit. Af hver Stamme Korn og Erter trænges 25 Kg., af Frø 3 Kg. — For at undgaa mulig forgjæves Fremsendelse kan man forudskikke en liden Prøve paa 1 l. Korn eller 100 Gr. Frø. Selve Forsøgsportionerne maa være inde inden Midten af April, men helst saa snart som muligt.

Beskrivelse af vedkommende Sorts Egenskaber og Afstamning bør sendes straks.

Alle Forsøgsprøver blir analyserede ved Frøkontrollen. Ønsker Indsenderen at faa Resultatet heraf, er hans Analyseafgift Kr. 1.00 i Akershus og Buskerud, 1.80 i Smaalenene, gratis i Jarlsberg og Larvik og Stavanger Amter samt Kr. 3.60 i andre Amter.

13. Marts 1894.

Bastian Larsen.

Adr. Frøkontrollen, Pilestrædet 29, Kristiania.

Dingede Spioner. I „Berl. Tagebl." skrives: „En meget interessant Efterretning sendes fra München. Den derværende Landdag har vedtaget en Lov, som lægger Hemsko paa Tilladelsen til at lade Brevduer flyve op. Saa harmløs end Sagen ved første Øiekast kan synes, har den dog sin store Betydning, forsaavidt som det her gjælder om Forholdsregler til Fædrelandets Sikkerhed. Man ved, at Brevduer under den næste Krig vil komme til at overtage den vigtige Rolle som Depecheoverbringere. Da nu Minister, Friherre von Feilitzsch gjorde Landdagen den opsigtvækkende Meddelelse, at man i den sidste Tid havde forsøgt i det vestlige Bayern at lade 5000 udenlandske Brevduer flyve ud, saa ligger det klart i Dagen, at man maa sætte en Stopper for en under visse Omstændigheder faretruende Maade at udbrede Efterretninger. I høi Grad betegnende er det dog, at Krigsforberedelser overalt træffes i al Stilhed og med et Eftertryk og i en Grad, som man ikke før har kjendt i nogen af Historiens Epoker. Vi vil ikke kaste Mistanke over nogen fremmed Stat, ligesom ogsaa den bayerske Minister har undladt at nævne nogen speciel Stat".

Dr. Henrik Ibsen fyldte Tirsdag sit 66 Aar.

Ogsaa et Hop. Norsk-amerikanske Blade fortæller, at Torjus Hemmestvedt ved et Skirend i Red Wing i Minnesota den 17de Februar hoppede 120 Fod!

Statsraad Bonnevie

holder 2den Paaskedag Kl. 4 politisk Foredrag paa Thingvold i Stange.

Cambridge-Oxford. Den store aarlige Kaproning mellem Studenter ved Cambridges og Oxfords Universiteter fandt Sted i Lørdags. Til Trods for den tætte Taage og sterke Kulde var Hundretusener af Tilskuere mødt frem. Oxford seirede med 4 Baadlængder og vandt derved sin 28de Seir. Cambridge har seiret 22 Gange.

Livsforsikringsselskabet Star's Nettooverskud for sidste Femaar udgjør ca. 9½ Million Kroner. Dette Beløb fordeles med 1/10 til Aktionærerne og 9/10 til de Forsikrede, hvoraf her i Landet 1—2000 skal have Bonus. Idet vi henviser til Regnskabsextrakten, der findes indtaget paa et andet Sted i Bladet, skal vi efter et ledende engelsk Assurancetidsskrift hidsætte følgende: Overskuddet £ 599.545 udgjør mere end 28½ pCt. af det hele Præmiebeløb i Femaaret, svarende til 18.6, 21.5 og 21.1 pCt. i de tre foregaaende Femaar".

„Resultaterne af det nu foretagne Opgjør maa modtages af alle Vedkommende med stor Tilfredshed, siger samme Tidsskrift, thi det er bemærkningsværdigt, at medens Renten har faldt betydeligt, kan en saa smuk Bonus ledsages af en saa betydelig Øgning i de stærke Reserver, og man siger ikke formeget, naar man tror, at denne livskraftige Organisation snart bringer det til at naa den af alle Selskaber meget eftertragtede Havn: en Præmieberegning baseret paa 2½ pCt.

Fra øvre Telemarken

skrives til „Bratsb. Amtst." I Politiken er her nu stille, naar undtages, at en radikal Sagfører paa sine Tingreiser har holdt endel Foredrag, som dog neppe har gjort nogen nævneværdig Skade. Det gaar vistnok op for flere og flere af vore Bønder, at den nuværende Politik fører bort i Natten; alle disse dyre Reformer, der stadig minder os om sin Tilværelse med de stedse voksende Skatter, gjør, at selv nokſaa radikale Venstremænd indrømmer, at de maa tage Skeen i en anden Haand. Begeistringen for Stormløbet mod Unionen er heller ikke stor; om denne blev nokſaa lettvindt eller lempelig opløst, turde ogsaa da Følgen kun blive forøgede Byrder uden tilsvarende Fordele. Eget Konsulat- og Diplomatvæsen vil blive nokſaa kostbart uden maaske at bringe de tilsvarende Fordele hverken i politisk eller kommerciel Henseende. Hvorfor da ikke tage Tingen med Ro og overveie baade pro og contra? Hvorfor ikke gjennem Forhandling med Sverige søge at opnaa en Reform i disse Sager, som vistnok høilig tiltrænges, og som kunde være til Gavn for begge Lande?

Skulde Unionen opløses, vilde Følgen upaatvilelig blive forøgede Militærbyrder i millionvis.

Skal der imidlertid blive nogen Forandring til det bedre i vor Politik, da maa der, det indrømmer selv rene Venstremænd, vælges andre Tingmænd, Mænd, som har praktiseret i Livets Skole, Bønder, Arbeidere eller Forretningsmænd, og ikke teoretiserende Folkehøiskolelærere og Sagførere med forskruede chauvinistiske og socialistiske Ideer. Disse Folk har let nok for at snakke baade om det ene og det andet; men deres Stjon paa Livets Gjerning og den praktiske Bedrift staar i Regelen i omvendt Forhold til deres Snakkedygtighed. Skal vi imidlertid haabe at faa praktisk dygtige Folk til Tingmænd og et mere fornuftigt politisk Stel i det hele, er det aldeles nødvendigt, at de, som attraar dette, slutter sig sammen. Meningsforskjel om adskillige af de saakaldte „Programsager" bør ikke staa absolut iveien for en saadan Sammenslutning. Ved at komme sammen og i Ro udveksle Tanker kan det hænde, at man vilde se Meningsforskjellen svinde ind til en Ubetydelighed.

Biskop Folkestad. „Dagbl." meddeler, at Billedhugger Skeibrok har næsten færdig en Buste af Biskop Folkestad, bestilt ved Hr. Helge Væringsaasen, til Anbringelse i Hamar Kirke i Anledning af, at Folkestad var den første protestantiske Biskop, siden Hamar blev nyt Bispedømme.

Hævet Skilsmisse. En Synodeaktophæver Skilsmissen mellem Kong Milan og Dronning Nathalie og erklærer det den 10de Oktober 1875 indgaaende Egteskab for retsligt.

Dronning Nathalie ventes til Belgrad i Paasken.

Sognepræst Sven Brun skal efter sikkert Forlydende i „Morgenbladet" for nogen Tid siden have underrettet vedkommende Autoriteter om, at han agter at søge sin Afsked fra Høsten af.

Eksamen Artium. Til Eksamen Artium iaar er anmeldt 338 Kandidater, 175 Latinere og 163 Realister. 25 af de anmeldte er Kvinder.

Major Wilson og Lobengula.

Det er en meget trist Efterretning, som bruges fra Kapstaden. Det synes, som om det er to Kjeltringer i det engelske Grændsepoliti, der indirekte bærer Skylden baade for Major Wilsons og Lobengulas Død.

Et Telegram, der er fra Dr. Jameson, melder nemlig følgende:

Britisch South Afrika Company har erholdt sikker Efterretning om, at Lobengula den 3die December afsendte tre Sendebud til Major Forbes's Tropper med en Gave af Lstrl. 1000 i Guld og et mundtlig Budskab om, at han anmodede Tropperne om at standse deres Forfølgelse, da han vilde overgive sig. Sendebudene forsikrer, at de har overleveret Guldet til to Mænd af d i n e s k p o l i t i, som den Dag var ved Bagtroppen. Der er faldt Mistanke paa to Kavalerister, der er arresterede.

Vi vil søge at erholde nærmere Forklaring af de indsødte Sendebud, hvis Opholdssted vi kjender. Sagen er alvorlig nok, da jo Tyven i moralsk Opfatning er saavel Major Wilsons og hans Folks som Lobengulas Mordere".

Stor Ejendomshandel. Gammelstu Koppang i Storelvedalen blev ifl. „H. St. ved afvigte Februar Thing indløst ved Odel af Hr. Sigurd O. Koppang med 107,640 Kroner kontant. Til Ejendommen hører, foruden store Skovstrækninger, Hotellet Nystad-Koppang.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse har tildelt Frk. M. Jørstad, der har udgivet „Besle-Svarten", og Kadet Johnsen, der under Værdalsulykken reddede flere Dyr fra at omkomme, sin Medalje i Bronce.

Ludvig Kossuth ligger nu for Døden. Aandedrættet foregaar paa kunstig Maade.

Fra et Folkemøde: En Høiretaler, Michelet, har havt Ordet; — saa kommer en Radikaler med Forslag til en Resolution, begyndende saaledes: „Efterat have paahørt Høiremanden Micheleis Forslag, udtaler Forsamlingen (o. s. v.)"

Michelet: Maa jeg faa se Resolutionen! (Den rækkes ham, og det viser sig, at den er skreven med Blæk).

Michelet: Tør jeg spørge: Naar er dette skrevet ned? det ser ud til at være uggammelt.

Saa maatte da Humbugen afklæde sig; Fyren maatte tilstaa, at han havde nedskrevet Ordene: „Efterat have paahørt Høiremanden Michelets Foredrag o. s. v." flere Dage før Foredraget afholdtes (formentlig efter Ordre fra Kristiania).

Det hele var bestilt og arrangeret paa Forhaand uden Hensyn til, hvad det maatte blive sagt i Foredraget. Tys i „Drebl."

Folkeskolelærernes Pensioner.

Som tidligere omtalt, har Kirkedepartementet for samtlige pensionerede Folkeskolelærere ladet indhente nærmere Oplysninger angaaende deres økonomiske Stilling m. v. for at bringe paa det Rene, hvorvidt der burde foretages en Revision af de i tidligere Aar bevilgede Pensioner, der har været ansat efter en knappere Maalestok end nu.

Efter hvad der forlyder i „Mrgbl." blev der i Regjeringen igaars overensstemmende med Kirkedepartementets Foredrag besluttet fremsat Proposition for Storthinget angaaende Forhøielse i Pensionerne for 224 Lærere med et samlet Tillæg af ca Kr. 13,000 eller gjennemsnitlig omtr. Kr. 57 for hver Lærer. Af de omtr. 800 Lærere, som Undersøgelserne omfatter, bliver saaledes efter Regjeringsforslaget ca. 567 uberørte af Revisionen. Ved Spørgsmaalet om Pensionsforhøielse skal der navnlig være taget Hensyn til Oplysninger om, hvorvidt Vedkommende lider Nød eller ikke.

Paakjørt af Jernbanetog. Sydgaaende Hurtigtog (No. 50) paakjørte Søndag, strax nordenfor Rasten ved en derliggende Vogterbolig, en Mand, uden at han dog kom til nogen synderlig Skade.

Lokomot føreren blev ifølge Meddelelse til „Aftp". opmærksom paa Manden, men da der paa dette Sted er en skarp Kurve, skede dette først sent. Der blev signaliseret med Lokomotivpiben, men det lod til, at Manden ikke hørte dette. Manden stod saa nær Linien, at medens den nedre Ende af Plogen (der heldigvis førtes) gik klar af Mandens Ben, slog derimod den øvre Del af Plogen an mod Mandens Brystkasse og kastede ham samtidig bort i Snehaugen paa Siden af Linien.

Toget blev strax bragt til at stoppe, og tilkaldte Folk oplyste at vedkommende ikke var kommet noget tilskade.

Manden skulde være lidt sindsforvirret.

Stor Jernbanejubel var der i Bergen Mandag Aften, da Tingmændene kom hjem paa Paaskebesøg. Der var Fakkeltog og en uhyre Menneskemasse, som hilsede Thingmændene med stormende Hurraer.

Massemøde om Kontraktorsystemet afholdtes Tirsdag Aften i Arbeidersamfundet. Flere Socialister og en Anarkist optraadte. Der vedtoges en Protest mod Storthingets Holdning i Sagen. Socialisten Meyer udtalte, at Statsraaderne Astrup og Nysom indtog en mere arbeidervendtlig Holdning i dette Spørgsmaal end den nuværende Arbeidsminister Nilsen.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

Kristianias tilstedeværende Folkemængde var den 31te December ifjor 167,145, hvilket er en Stigning for 1893 af 7,255 Personer. Fortsætter Tilvexten som ifjor, vil Byen om 4—5 Aar have 200,000 Indbyggere.

Ved Bohusdalens Fabriker, Eids vold, dannedes isøndags efter Forslag af Redaktør Berentsen „Bohusdalens moderat-konservative Forening," der allerede paa Stedet vandt Tilslutning.

Centrumsforeningen i Hof i Jarlsberg tæller nu 106 Medlemmer, og den vokser stadig.

De Moderates Stilling.

(„Framgang")

De har svært travlt, de Rene, nu om Dagen med at paavise, at det er bare Høire, som vinder ved den moderate Venstrebevægelse, som nu begynder at skyde saa sterk Fart. Man vil selv intet kunne opnaa paa den Vei, heder det. Man vil bare arbeide Høire lige i Hænderne. Nei man skulde slutte sig sammen med dem, saa skulde man faa en ganske anden Indflydelse. Man kunde netop, staaende inden det rene Venstreparti, virke modererende og beroligende, som det ogsaa har været sagt.

Ja vi takker for Indbydelsen. Men vi har en Erfaring i denne Henseende fra forrige Valg, som ikke just skulde opmuntre os til at søge „Indflydelse" paa denne Vei, selv om ikke vor dybe Uenighed med det rene Væsen nu just i Øieblikkets Politik gjorde dette umuligt for os. Vi mindes, hvorledes de „Rene" den Gang, under mange smukke Ord om Sammenslutning og Samarbeide, tilslut, da det kom til Stykket, tog „hele Grisen", paa en Maade, som slet ikke var hverken særdeles hensynsfuld eller nobel.

Saa vi tror just ikke, der er særdeles Udsigter til at kunne gjøre nogen Indflydelse gjældende, hverken liden eller stor, ved at slutte sig sammen med de Rene. De er altfor stride, altfor selvkloge, altfor overmodigt seierssikre til det, — har været hidtil da ialfald. Dersom ikke den Skræk, de faar i Livet, just under det nu paagaaende Frafald skulde bøie dem.

Det er da forresten hverken noget saa nyt eller saa rart, at et seirende Parti har ondt for at vise Maadehold eller Medgjørlighed mod andre. Skjønt der nu sagtens kunde være en Maade med Hensynsløsheden ogsaa.

Men det er jo noget, som enhver vil kunne indse, at der er en ganske anden Udsigt til at gjøre en Indflydelse gjældende under en Sammenslutning til et Valgforbund med Høiere under de nu forestaaende Valg end gjennem Tilslutning til det rene Venstre. Under Bestræbelserne for at samle et Flertal, der kan standse de Renes fordærvelige Planer, kan selv en svag Hjælpetrop under denne Kamp være dem af stor Betydning. Stillingen er mange Steder saadan, at nogle faa Stemmer kan afgjøre Valget. Derfor er det under saadanne Forhold en selvsagt Ting, at en liden moderat Flok vil have Anledning til at øve en Indflydelse paa Valget, der er langt større end i Forhold til det Antal Stemmer, hvorover de har at raade. Derfor lader vi os paa ingen Maade forvirre, om det ogsaa skulde være sandt, som de rene Blade saa ofte fortæller os, at det tildels er Høiremænd, som melder sig ind i de Foreninger, som de Moderate danner nu omkring i Bygderne. At mange Høiremænd for de nu forestaaende Valgs Vedkommende, om det blir nødvendigt, gjerne er villige til at gaa med paa de Moderates Program eller acceptere en Liste, som toier sig saa langt som muligt til deres Side, er slet ikke noget saa forunderligt eller saa utroligt,

Saa det er ganske sikkert en fuldkommen grundløs Paastand, at de Moderate til Høsten ved at indgaa Valgforbund med Høire vil have Udsigt til at kaste sine Stemmer bort og alene vil komme til at løbe Høires Ærender.

Og gaar det frem, som vi haabee, og som der nu synes at være de bedste Udsigter til, at Høire og de Moderate sammen fører Seiren hjem ved Valgene til Høsten, saa vil selvsagt om nogen Tid Striden atter træde klart og aabenlyst frem:

„Kan blot idag vi Seier faa,
imorgen maa i Kamp vi staa".

Og vi tænker, det skal vise sig da, at det maadeholdne Venstre ikke har lidt Skade under disse Begivenheder, men at det tvertimod vil træde styrket frem igjen. Og det er vort sikre Haab, at naar det rene Venstre er paa denne Maade lutret og ydmyget gjennem et Nederlag, saa vil ogsaa en stor Del af dette Parti, alle dets alvorligere og besindigere Elementer, atter vende tilbage til det gamle rimelige, men dog kraftige og virksomme Reformstandpunkt, som de nu er skeiet saa langt ud ifra. Og at ogsaa blandt Høire et ikke ringe Tal mere og mere drages over til et moderat Venstresyn, tør vel regnes som en sikker Kjendsgjerning. Det turde derfor ikke være nogen altfor fjerntliggende Tanke, at der kunde komme til at danne sig et stort Midtparti med et mindre yderliggaaende Parti paa hver Side af sig, — hvad der forekommer os maatte være den sundeste og mest naturlige Partigruppering, som vi kunde faa. At et af Yderpartierne, det være nu enten til den ene eller den anden Side, sidder inde med Magten, er aabenbart ikke et fuldtud naturligt eller ønskeligt Forhold.

Kongens og Dronningens Sommerreise.

Efter hvad der meddeles Skånska Aftonbl. fra Stockholm, agter Kongen April eller Mai at reise til Udlandet for at tilbringe Vaaren i et sydligere Klima. Samtidig vil Dronningen efter Forlydende afreise til Honneff ved Rhinen, hvor Hendes Majestæt, som bekjendt, opholdt sig for to Aar siden.

Efter Tilbagekomsten til Sverige antages Kongen og Dronningen at ville slaa sig ned paa Sofiero, Dronningen indtil hun den 11te Juli begiver sig derfra til Skinnarbol ved Kongsvinger og Kongen sandsynligvis noget længere.

Prøjes om et Barn En Murersvend i Kristiania adopterede for ca. 6 Aar siden et da omkring 1 Aar gl. Pigebarn som sit eget. Barnets Mor var død, og dets Far — en Malersvend — overlod Barnet til førstnævnte Murersvend og dennes Hustru og har ikke senere bidraget noget til Barnets Underholdning.

For nogen Tid siden indgik Malersvenden nyt Egteskab og vilde atter tage sin Datter til sig.

Adoptivforældrene, der holdt meget af Barnet, vilde paa ingensomhelst Maade levere Barnet fra sig; de havde desuden, uden at gjøre Krav paa Vederlag, havt det til Opfostning i ca. 6 Aar.

Malersvenden (Barnets Far) skred da til Sagsanlæg for at faa Barnet udleveret. Sagen er i disse Dage paadømt ved Byretten med det Udfald, at Adoptivforældrene er tilpligtet at udlevere det.

Sagen vil af Adoptivforældrene blive paaanket til Høiesteret.

Socialismen og Religionen i Frankrige.

I Byen St. Denis nord for Paris bestaar Kommunestyrelsen for Tiden af Socialister, der paa Grundlag af gamle Love og Forordninger fra Rædselsherredømmets Tid, hvis Retsgyldighed efter Kommunestyrelsens Opfattelse endnu vedvarer, fører en næsten vanvittig Krig mod den kristelige Religion. Fornylig udstedte den socialistiske Maire i St. Denis et Forbud mod Anvendelsen af religiøse Emblemer ved Begravelser. Han vilde ikke tillade, at der paa aaben Gade blev foretaget religiøse Ceremonier, ligesom Korset heller ikke maatte bæres. Mod dette Forbud appellerede nogle Borgere i St. Denis til Statsraadet, der stadfæstede den større Del af Mairens Anordning, men hævede Bestemmelsen om Korset. Den klerikale Deputerede, Denys Cochin, rettede nu en Forespørgsel til Regjeringen angaaende dens Holdning overfor Mairens Optræden. Kultusminister Spuller svarede, at Regjeringen tiltraadte den Afgjørelse, der var truffen af Statsraadet. Det var nu paa høie Tid, at man i kirkelige Anliggender lod Tolerance træde i Stedet for Tvang, hvorved Gemytterne vilde blive beroligede og forargelige Tvistigheder ophøre. Regjeringen, vedblev Spuller, vilde fremtidigt i sin Kirkepolitik holde Tolerancens og Frihedens Princip høit og bringe det til Anvendelse i en ny Aand. Spullers Udtalelse vakte Forbitrelse hos de Radikale, der vil, at Regjeringen i religiøs og kirkelig Henseende skal optræde, som om den i Geistligheden kun saa en Fiende. „Geistligheden er Fiender" sagde Gambetta. Casemir Perier støttede Spuller overfor de Angreb, de radikale Deputerede Goblet og Brisson rettede mod ham. Alle Regjeringens Medlemmer, sagde Ministerpræsidenten, var enige om, at der fremtidigt burde følges en Tolerancens Politik. Da Brisson spurgte Spuller, hvad denne forstod ved Udtrykket: „den nye Stand", svarede Ministeren: Jeg vilde ved Anvendelsen af dette Udtryk sige, at Tiden nu er vidt forskjellig fra Tiden for 10 Aar siden. Den Gang var paa de offentlige Friheders Omraade Kampen mellem den religiøse og den verdslige Aand blusset op. Men nu er denne Kamp tilendebragt. Uden at vi vil ofre noget af Statens, af den verdslige Stats Aarhundrede gamle Rettigheder, vil vi, at der nu skal herske en Enighedens og Tolerancens Aand". Kammeret vedtog derefter med 302 Stemmer mod 119 en af Barthou foreslaaet Dagsorden, hvori udtaltes Tillid til, at Regjeringen vilde opretholde de republikanske Love og forsvare Statens Rettigheder.

Folkemøde i Vegusdal.

Centrumsforening besluttedes dannet.

Efter Opfordring fra moderate og konservative Mænd i Vegusdal holdt Redaktionssekretær Sangesland lørdags politisk Foredrag paa Gaarden nedre Egeland i Vegusdal. Foredraget, der ifølg. „Chrsands Tidende" var besøgt af ca. 70 Stemmeberettigede og paahørtes med stor Opmerksomhed, omhandlede hovedsagelig Høires Valgprogram samt den nuværende tilspidsede politiske Situation.

Efter Foredraget opstod der en 3 Timers Diskussion mellem Indlederen og to indenbygds Gaardbrugere fra Høires og to radikale Skolelærere fra Venstres Side. Diskussionen førtes fra begge Sider paa en saglig Maade, og Forsamlingen opførte sig den hele Tid mønsterværdigt. Ingen Afbrydelser hverken til Høires eller Venstres Talere.

Efter det for Moderate og Høire særdeles vellykkede Møde blev endel Mænd enige om at sætte sig i Spidsen for Dannelse af en Centrumsforening for Sognet, der, efter hvad lokalkjendte Folk meddelte os, vil kunne gjøre Regning paa stor Tilslutning blandt Byens stemmeberettigede Mænd.

Flertallet af Befolkningen i Heirefos Præstegjæld, hvortil Vegusdal er knyttet, har aldrig været radikale. Ved sidste Valgmandsvalg var igrunden ogsaa anset moderat; men Valgmændene gjorde med Radikalerne ved Distriktssamlienn. Det hed da om dem, at de var „moderate", men „ministrielle", d. v. s. Modstandere af Ministeriet Steens Program, men dog Tilhængere af Ministeriet Steen! Denne Oplysning, der blev skarpt fremholdt paa ovennævnte Møde lørdags, lod til at generere Kirkesanger Klepsland, der i 1891 var en af disse besynderlige Valgmænd fra Heirefos.

Folkemøde i Jarlsberg.

Lørdags var der ifl. Meddelelse til til „Morgbl." af de Radikale arrangeret Møde paa Tyrdal i Sande, straks i Nærheden af Berger Fabriker. Høire i Majoritet! Til Dirigent valgtes Arbeiderformand Birkeland ved Fosseklevens Fabrik (Høire). Tilstede var ca. 150 Mennesker, hvoraf et betydeligt Antal tiltilhørende Bergers nylig stiftede Y. K. F.

Fra radikal Side optraadte Storthingsmand A. Berge og Skolebestyrer Hammer, fra Høire Carl Aas, Overretssagfører Krog, Fabrikeier Jørg. Jebsen og Fabrikarbeider Bredsten. Denne sidste gjendrev særlig grundig Hr. Hammers løse Paastande.

Mødet endte med kraftige Leveraab for Ministeriet Stang.

Isøndags holdt de Radikale Møde i Svelvig. Storthingsmændene A. Berge og Aarrestad samt Skolebestyrer Hammer talte. Som Opponent optraadte Carl Aas.

Høires Stemning udmærket. De Radikale synes ikke at have havt nogen Glæde af dette Angreb paa en af Jarlsbergs mest tvivlsomme Bygder.

Meningsfæller

anmodes om nu i Paasken at virke kraftig for „Eidsvolds" Udbredelse.

Enhver af vore Læsere vil vistnok uden stor Anstrængelse kunne skaffe mindst 1 ny Abonnent. Forsøg!

Brand ved Trondhjem.

Trondhjem 21. 3. 94 (H.O.T.B.)

En lige udenfor Bygrændsen liggende Gaard Stavnemoen nedbrændte imat. Byens Brandvæsen rykkede ud, men der manglede Vand.

Assurancesum Kr. 13,210 i den almindelige Brandkasse. Ilden er antagelig opkommet i Udhuset.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, eletriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162*

Ingenier H. Falsen, Elektrotekniker.
Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen*

Julius Werner
Øvre Slotsgade 4 & Lille Strandgade 4.
Kristiania.
Vand- Damp- Ler- Krybbe- **Rør**
Pumper og Assur.-Spröiter.
Maskinolier
og de bekjendte
Maskinremme
med **Atifriktionskanter** der anbefales af større Firmaer som: Akers- og Myrens mek. Værksteder, Westye Egeberg & Co. Norske Hesteskosømfabrik, Brødr. Sundt's mek. Værksted, Timms Damprebebane, Bamle Cellulocefabrik, Arnkværns Sag, Alfeis Damptærskeværk, Gjerdrums Aktiemølle, Lørenskovens Aktietærskeværk, Skjæroddens Dampsag og Høvleri. Naruds Uldspinderi og Dampfarveri m. fl.

Fra „**Teknisk Ugeblad**" hidsættes:

„Ved en nylig anlagt Fabrik, var en Kamelhaarrem med Antifr. Kanter bleven anbragt paa Skiven, hvis Axler ikke laa ganske paralelle, og af denne Grund maatte Remmen stadig gnide mod en Jernstang, for ikke at glide af Skiverne.

I Løbet af *kun 8 Dage* var denne over *2 cm. tykke Jernstang skaaret halvt over*, medens der paa *Remmen ikke viste* sig *Spor* af *Slitage*".

Julius Werners Kamelhaarreme og **Bomuldsremme** med *Antifriktionskanter* har følgende Fordele: 1) *Strækker sig ikke*, hvorved *Kapning* og *Skjødning undgaaes.* 2) *Slides ikke i Kanterne.* 3) *Dobelt* saa *stærke* som og *billigre end Læderremme.* 4) *Holder* sig og *yaar bedre* ude i *Regnveir end Gummiremme.*

Lager af alle Slags Brugs- og Rørledningsrekvisiter.

Speil.
Speilglas alle Størrelser.
Speilglas til Vinduer.
Tapeter i stort Udvalg.
Hjorth & Riser
Prinsensgade 11.

Reusch *Geografi* med *smukke* farvelagte Karter og Billeder samt Reiseskildringer. Bogen er trykt i 6 Udgaver *70,000 Eksp.* 45 Øre Heftet, 55 Øre indb. *Naturkundskab No. 1* Kr. 1,50 *No. 2*, som er trykt i ikke mindre end 115 000 Ekspl., er almindelig indført i Landsskolerne; den indeholder Sundhedslære. Pris kun 75 Øre.
(H. O.)

A. Hiorth,
Christiania.
anbefaler sit Lager af
Carbolineum, Tjære, Grease, og Tran.

Riflekrudt
Engelsk Krudt af Curtiss & Harvey's anerkjendte Fabrikat anbefales fra Lager hos
A. Hiorth, Christiania.
Repræsentant for Norge, Sverige og Finland.

Balata Maskinremme
Mærket „Diamant"
anbefales som en fortrinlig **Kraftoverfører**, fra Lager hos
A. Hiorth.
Christiania.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien
og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noget andet Selskab.
Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Anton Hedels'
Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etableret 1849.

Papirlager. Posefabrik.
— 36 Skippergaden 36. —
Til billigste Priser anbefales
Fakpaqir, Cellulosepapir, brunt Træpapir, Cardus og Pergament.
Poser i Kvaliteterne: Cellulose, Cardus, Exelsior. Rød Concept. Brun Pak
hinfolioposer for The, Confect og Drops.
Parkers Commercial-Trækpapir.
Dokumentporteføljer.
Svanepost.
Stort Udvalg i Convolutter.
Handlende anbefales at forsyne sig med alt til Papirbranchen hørende fra
Aug. Olsen,
36 Skippergaden 36.
Telefon 1955.

"Eidsvold"
udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 30te April* Kr. **0.40,**
„ — - *1ste April til 30te Juni* - **1.20,**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*
Abonner strax paa "Eidsvold"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.
"Eidsvold" er allerede paa Grund af sin store Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.
Averter i "Eidsvold"

Grændsen.

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.
1ste & 2den Etage.

Et rigt Udvalg i

Presenter.

Soiler,	Syskrin,	Lommebøger,
Byster,	Skrivetøi,	Lommeknive,
Væggepryd,	Toiletspeil,	Tobaksdaaser,
Urner,	Fotografirammer,	Broscher,
Toiletgjenstande,	Pengepunge.	Lommekamme.
Likørservicer.		

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssager, Japanvarer, Alluminiumsvarer.

En Mængde nye, vakre & nyttige Presenter.

Blomsterpotter, Blomsterkurve & Blomstervaser.

Et rigt Udvalg i

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Kun prima Varer.

Bordservicer,
Vaskeservicer,
Kaffeservicer.

Det største Udvalg i
Kopper, Porslæns Æggeglas med Guldrand, pr. Dusin Kr. 1.00 og 1.20, Do. hvide 0.75 og 0.85, Porcelæns Redæg 0.90, Æggeopsats fra 0.90 pr. Stk.

Bordopsatser,
Bretter
i rigeste Udvalg,
Brødbakker.

Ubetinget billige Priser.

Emaljevarer, ildfaste Stege- og Kogekar.
Kjøkkenudstyr, Bordknive, Gafler, Skeer, en Masse Udstyrsgjenstande.
1ste og 2den Etage.

Likørextrakter.

Wolffs orginale **Likørextrakter** behøver blot at blandes med Spiritus, saa er Likøren færdig. **Curacao, Munkeliker, Maraskino,** Chartreuse etc. 1 Krone Buteljen. Sælges ogsaa i mange bedre Kolonialforretninger Landet rundt.

Handskefarver.

Wolffs ægte Handskefarver, brun og sort, gjengiver gamle Handsker, hvide eller kulørte, et *fuldstændigt nyt Udseende.* Kan ogsaa benyttes til alle andre finere Skindvarer, Løvsagarbeider o. l. ***Flaske 30, 50 og 100 Øre*** samt los i litervis for Hanskeforretninger.

Parfumer, Sæber, Børster, Kamme, Liljemelk, Rottekager, Mølkamfer, Aseptinpulver, Kakkelakpulver, Skriveblæk, Kopiblæk, Maltvin. Lanolinsæber, Haarvand, Lugtepuder, Aseptin, Speile, Flacons, Klædesbørster, Haarbørster, Barberkoste, Boraxsæbe, Kokossæbe etc. etc.

F. Chr. Wolff,

fhv. Apotheker.
Grændsen 8, **Kristiania.**

Mærk Adressen:
Grændsen No. 17, 1ste Dør fra Hjørnet til Grændsen, ikke Hjørnebutiken.

Mærk Adressen.

Mærk Adressen.

NORSK INDUSTRIFORRETNING

Til Spotpris
udsælges
Restbeholdningen af Tricotage.
specielt mærkes:

Børnekjoler fra Kr.	2.00	500 Stk. Dametrøier fra	0.55
Børnejakker „ „	1.20	Børnehuer „	0.75
Børnestrømper „ „	0.45	Vester „	1.50

Extra Solide, norske Manufacturvarer, passende til Konfirmationspresenter.

Specielt anbefales:

Norske
Drestøier fra Kr. 3.00 pr. Mtr.
Kjoletøier „ 0.90 —
Skjørtetøier „ 0.70 —
Lærredsvarer alle Priser.
Uldtæpper fra Kr. 2.50 pr. St.
Gardintøier „ 0.25 pr. Mtr.
Floneller alle Priser.
Schawl Kr. 4.50 pr. Stk.
Paraplyer „ 2.80 —

Hjemmestrikkede
Strømper, Uld og Bomuld
Trøier.
Skjørter, alle Slags.
Vanter, Uld og Silke.
Uld-Tørklæder og Kravetørklæder.
Vester, alle Farver.
Sportsartikler.

Herreartikler.
Solide Uld-Trøier fra 1.50 pr. St.
— „ **Benklæder** fra 2.00 pr. Par
— „ **Strømper** fra 0.75 pr. Par
— „ **Sportstrøier** 2.50 pr. St.
righoldigt Udvalg i:
Snipper, Manschetter, Slips.
Galoger, Paraplyer, Skjørter.
Turistskjorter, Kraver.

1000 franske Provecorsetter til ½ Pris.

Rester af Gardintøier til extra Godtkjøb.

GRÆNDSEN 17.

Mærk Adressen.

Mærk Adressen.

Albert Rennemo,

Garn & Hvidevareforretning,
Hj. af Grænsen & Akersgaden
anbefaler alt til Branchen henhørende til aller billigste Dagspriser, mange Nyttige Artikler passende for

Konfirmander.

For Herrer Stort Udvalg i alle Slags Herreartikler.

Mine ægte Humbermaskiner

i nyeste 1894 moddeller netop udpakkede.

Maskinerne garanteres i 2 Aar.

Enhver, der skal have en 1ste Klasses Velocieped, maa besee mit Lager.

Albert Rennemo,
Hj. Grænsen & Akersgaden.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Frantz Lehmann's

Kurv- og Kurvmøbelfabrik

en gros & en detail.

Telefon 1789.

Største Lager af Børnevogne, Sygevogne og Dukkevogne, engelske, franske og amerikanske Kurvstole, nye Modeller.

Telefon 1789.

Største Lager af Kurvreisekufferter, som er de stærkeste og billigste af alle Kufferter.

Eget Fabrik af Damefigurer, som er bedre og billigre end de udenlandske.

Stort Lager af Luxusartikler m. m.

Gamle Børnevogne oppudses og bliver som nye.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Som passende

Konfirmationspresenter

anbefales:

Skrivepulte.
Skrivebordstel som Blækhus, Stager etc. i stort Udvalg.
False- og Papirknive.
Uhrstative.
Brev- eller Skrivemapper.
Poesi-Album i alle Priser.
Fotografi-Album fra 0,40— Kr. 30.00.
Smykkeskrin.
Syskrin.
Handskeskrin.
Toiletetuis for Herrer og Damer fra Kr. 2,00 til Kr. 40.00.
Toiletvæsker.
Theater- & Reisekikkerter!
Reisekufferter.
Haandkufferter
Reisevæsker.
Lomme- & Turistflasker.
Turistvæsker.
Turistrandsler.
Snip- & Manchetæsker.
Bal- & Selskabsvifter.
Dekorationsthermometer.
Syborde.
Dekorationsspeil.
Toiletspeile.
Tredelede Speile.
Speil paa Staffeli.
Sykurve.
Elegante Bælter for Damer i Skind & Metal.
Kinesiske & Japanesiske Skrin.
Tobaksskrin.
Syskrin.
Handskeskrin.
Lommetørkelædeskrin.
Samt diverse andre passende Gjenstande.
Uhrkjeder af Nikkel samt Talmi & Doublé.
Lommekompas.
Lommethermometer.
Broscher i mange forskjellige Mønstre.
Portemonaier.
Visitkortbøger.
Smaa Lommeetuier.
Lommebøger.
Cigaretuier.
Ægte Ravsmykker.
Parfümerier.
Alle Slags billige og elegantere Børster for Toilettet.
Penneknive.
Norske Tolleknive.
Slipsnaale.
Cigarmundstykker.
Cigarretmundstykker.

Udvalget er storartet! Priserne enestaaende billige!

Secunda Varer føres ikke!

S. Saastad,

för Sophie Qvamme.
13 Grændsen 13.

Grændsen,

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 36. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 24de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Livsforsikringsselskabet „Star".

Opgjør for femaaret $^{1}/_{1}$ 89 til $^{31}/_{12}$ 93.

Samlede fonds $^{1}/_{1}$ 89 . .		kr. 50.788.705,15	
Præmier kr. 33,561,901,63			
Reassureret . . „	952,154.13		
		„ 32,609,747.50	
Til livrenters udbetaling .		„ 926,293.21	
Renter, dividender etc . .		„ 11,179,499.34	
		Kr. 95.504,245.20	
Erstatninger	kr. 20,500,107.81		
Reassureret . . „	959,638.69		
		kr. 19,540,469.12	
Gjenkjøb		„ 1,425,326.20	
Livrenter		„ 971,356.42	
Provisioner		„ 3,205,703.41	
Administration		„ 1,844,897.74	
Lægehonorarer		„ 352,829.50	
Dividender, kontant bonus		„ 3,606,462.50	
Indkomstskat		„ 324,185.31	
Samlede fonds		„ 64,233,115.00	
		Kr. 95,504,245.20	

Aktiekapital	kr.	90,000,00
Præmiereserve	„	53,241,277.86
Overskud	„	10,901,837.14
	Kr.	64,233,115.00

Det bemærkes:
at dette er uddrag af den lovbefalede rapport til Englands Board of Trade, — hvori Arthur H. Bailey, Esq., fhv. præsident for aktuarienes institut, konstaterer et overskud af 28½ pct. af præmieindtægten. Forsikringsmassen er nu 240 millioner kroner. I kontant udbytte er uddelt naar 33 millioner kroner, hvoraf alene laar 8-½ million kroner.

London & Christiania Marts 1894.

Anth. Norstrøm, Chef for de nordeuropæiske afdelinger.
H. G. Hobsand, Generalsecretær og Administrerende.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler billigst:
Vine og Spirituosa.

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat.
Kongens Gade 19, Christiania.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagtørerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 Hj. af Skippergd.), aabent 10—2. (Kontoret i Bergen uforandret. (H. O.)

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: ¾ af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) .	„ 900,000
Reservefonds	„ 782,000
Livsforsikringssum pr. $^{31}/_{12}$ 93	**29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end ½ % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. $^{31}/_{12}$ 93	**Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „	921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . . Kr.	**9.000.000.**
Samlede Fonds . . . . . „	**4,084.065.**

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terrassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen,
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Husk paa
nu ved Kvartalskiftet at abonnere paa
„Eidsvold".
Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.

„I Pagt med Fremtiden".

Det er paa Tide, at der kommer et friskere og rigere Indhold i vort politiske Liv end denne uophørlige Ængstelse for og Mistænksomhed mod Sverige. Der er ingen Nordmand nutildags, som i Virkeligheden nærer nogen Frygt for, at vor sørgelige Historie fra det femtende og sextende Aarhundrede skal gjentage sig, da Norge hjælpeløst blev et Bytte for Danmark. Denne Ængstelse var naturlig og forklarlig hos vore Fædre i 1814 og de nærmeste Aar. Datidens Nordmænd havde ikke erfaret, om vi kunde staa paa vore egne Ben, og deres Politik maatte derfor bære Præget af en gjennemgaaende Mangel paa Selvtillid. Vi derimod, som lever nu, ved, at Norge kan være sig selv, og vi føler en uryggelig Tillid til, at den Vært, som forlængst er begyndt saa langt fra vil standse, at den tvertimod vil blive stedse rigere og stærkere.

Det sømmer sig ikke for den lysvaagne, livskraftige Slægt, som nu bor og bygger i Norge, sent og tidlig at rædes for at blive overvældet af en aandelig Sovn, der kan gjøre os afhængige af Sverige. Et Folk, der har en blomstrende Literatur og Kunst, og som gjerne kan siges aandelig talt at gaa i Spidsen for den skandinaviske Stamme, bør ogsaa i Forholdet til Broderlandet have saa vidt Tro paa sine Evner og sin Fremtid, at det ikke sysselsætter sine Tanker med en uafladelig Mistænksomhed og Frygt. Det var ikke Mangelen paa Mistænksomhed, der for fire Hundrede Aar siden lod Norge godtroende falde som en moden Frugt i Danmarks Hænder, men Mangelen paa den Selvbevisthed, som Nutidens Nordmænd eier i en saa rigelig Mon. Derimod var den gjensidige Mistænksomhed, som gjennem Hundrede af Aar har svækket de skandinaviske Riger og reduceret dem fra en Stormagts Stilling til en samtidig baade ringe og farlig Plads i Europas Raad.

Mistænksomheden tyder paa et lavt Trin af politisk Udvikling.

Det modne Folk ser grant i de store Træk, hvad det trænger, hvad det kan kræve og hvad det ikke bør indlade sig paa, og det ved, at om Feilgreb begaaes i Enkeltheder, kan disse ikke have varige Følger, naar Maalet stadig haves for Øie. Det kan derfor underhandle paa lige Fod med Nabofolket, optage Naboens Forslag som alvorlige Tilbud, fremsætte med Følelse af Ansvar. Det ved, at dersom Naboen mod Forudsætningen ikke har ment det oprigtigt, men paa en underfundig Maade søger at tilvende sig en Fordel, da vil Straffen derfor ikke ramme den, der har indladt sig paa Forhandling, men den taabelige Modpart, der har troet at kunne byde et ærekjært Folk Skin i Stedet for Virkelighed. Hele Nationen vil reise sig som en Mand, dersom Forudsætningerne for Uderhandlingerne krænkes.

Vi maa komme bort fra den Erkjendelse af Sveriges Overlegenhed over os, som faktisk ligger i vor Ængstelse og Mistænksomhed. Vi maa ophøre med at gjøre os selv smaa; og i Stedet for at skotte med frygtblandet Uvilie op til den, vi holder for større end os selv, bør vi tage det som den ligefremmeste Sag af Verden, at vi allerede er hans Jevnbyrdige, og at vi bare har at paase gjennemført en Regulering af Forholdet, der officielt fastslaar denne Jevnbyrdighed.

Ønsker vi imidlertid at faa Ligeberettigelsen gjennemført inden Unionen — kun derom er der for Tiden Tale, idet selv Radikalerne ikke kræver Ligestillethed gjennem Opløsning af Unionen — saa gaar det ikke an at fordre en liden Udenrigsminister for os selv, der „ikke skal drive nogen Udenrigspolitik" men „nærmest være en Handelsminister", som Hr. Bjørnson forklarede det radikale Program. Dette vil kun være at proklamere for Alverden, at vi betragter os som underordnene og giver Sverige med dets i alle Retninger fuldt udrustede Udenrigsminister Forrangen og Forsædet. Det bliver ingen Ære for os, om den nye norske „Handelsminister" til Gjengjæld, fordi han fra første Færd er saa maadelig udrustet og anbragt i en saa underordnet Stilling, af al sin Evne søger at fortrædige den anden Unionsstats Udenrigsminister og gjøre det broget for ham i hans Forhold til de fremmede Magter. Slig Politik har man seet før. Vasalstaten Ægypten har fulgt den ligeoverfor Tyrkiet, sin lovlige Foresatte, de smaa tyske Stater, der udgjorde Dele af det gamle tyske Rige, fulgte den ligeoverfor sin overordnede Keiseren i Wien. Men det er vel ikke en saadan Stilling, Norge ønsker sig inden Unionen? Da er det hæderligere med en Gang at bryde ud af Forbundet med Broderfolket.

Man bør mærke sig dette: Skal Unionen ikke ophæves, men frembeles forblive en levende Virkelighed, da naaes fuld Jevnbyrdighed og Ligestillethed ikke gjennem særskilt norsk Udenrigsminister. Sverige vil nemlig da uundgaaelig faa Forrangen, endog om vi etablerer fuldt udstyrede Gesantskaber ved Siden af de svenske ved de fremmede Hoffer og kræver direkte Forhandling mellem de fremmede Magter og en i Kristiania bosat Udenrigsminister. Naar der desuagtet — i Kraft af Unionen — skal drives en Fællespolitik, maa de fremmede Magter nødvendigvis tillægge Sveriges Holdning større Betydning end Norges, og vi vil da faa føle, at Jevnbyrdigheden er mere en Form end en Virkelighed.

Bliver Udenrigsministeren derimod fælles, forsvinder Spørgsmaalet om Forrangen, naar man staar Ansigt til Ansigt med de Fremmede. Der er ingen som spørger, hvilket af de to Riger, Østerrige eller Ungarn, der har størst Betydning i Udenrigspolitiken. Der foregaar ingen Veining af den ene mod den anden. Alt er nemlig afgjort paa Forhaand, „hjemme i Huset", før de bindende Skridt sker paa Udenrigspolitikens Omraade; Og slig vil det gaa ogsaa paa den skandinaviske Halvø. Der vil vistnok den Regjering til syvende og sidst faa mest at sige, som har de klogeste Statsmænd i sin Midte.

Vi mener altsaa, det er paa Tide, at det kommer tilsyne i vort offentlige Liv, at vi nærer en urokkelig Tillid til vor Fremtid som Folk. I 1814 havde vi en Hovedstad paa 12,000 Indbyggere, og en vestlandsk Handelsstad paa 14,000. Nu har vor Hovedstad 167,000 Mennesker og er selv i europæisk Forstand ikke længere en liden By. Bergen har 60,000 Indbyggere eller 5 Gange saa mange som Kristian Fredriks Residensstad. Vi besidder, hvad der er en af Hovedbetingelserne for en Nations fortsatte Bestaaen, en kraftig national Kultur, der menneskeligt at dømme, synes bestemt til et langt Liv. Vi eier, hvad vi i det femtende Aarhundrede savnede, energiske Mænd, der er skikkede til Høvdinger, en fremadhigende og for alle tidsmæssige Fremskridt modtagelig Befolkning, der allerede har givet Vidnesbyrd om, at den vil kunne komme til at udrette noget betydeligt baade paa det intellektuelle og ikke mindst paa den materielle Udviklings Omraade.

Derfor har vi Raad til at følge en klog Politik og række vort Broderfolk Haanden til trofast Samvirken ligeoverfor de mægtige Kræfter i Europa, der søger at bane sig Vei og vinde sig Fordele paa Bekostning af et splittet og uenigt Norden. Kun de, der mistviler om Landets Fremtid kan ville af Frygt for et Broderfolk udsætte det for at blive et Bytte for Nationer af fremmed Race.

Revolverdrama i Arendal.

En 21 aarig Svenske, der i flere Aar har opholdt sig her i Landet og nu sidst har tjent som Kusk hos en Kjøbmand i Arendal, havde for et Aars Tid siden stiftet Bekjendtskab med en 19 aarig Pige fra Arendals Omegn. De blev forlovet, men for nogen Tid siden gjorde hun det forbi. De var dog fremdeles gode Venner og ofte sammen. Hendes Forlovede udtalte ofte, at han nu ikke fandt Livet værdt at leve længere og besluttede tilsidst at dræbe sig. Hun udtalte Ønske om at dø sammen med ham.

Tirsdag i forrige Uge besluttede de at udføre sit Forsæt.

Inde i Skoven ved Strømmen tog han hende om Livet og fyrede af. Kuglen traf hende ved nederste Ribben og gik paa skraa nedover. Hun gjorde ingen Modstand, men han havde ikke Mod til at fyre paany. Han fulgte hende et Stykke, men betalte saa en Gut for at følge hende hjem. Selv satte han sig et Stykke fra Veien. Efter en Stunds Forløb rettede han Revolveren mod sit Bryst og trykkede los. Kuglen gik ind i Siden. Men Døden udeblev, og han fik Lyst til at leve. Med stor Anstrengelse naaede han nærmeste Hus, hvorfra han kjørte til Byens Sygehus, hvor nu ogsaa Pigen ligger.

Begge er farligt saarede, især skal det være tvilsomt, om Pigens Liv kan reddes.

Paa Spørgsmaal til Pigen, om hun vilde have ham straffet svarede, hun:

„Nei, jeg fik da ikke en glad Dag mere, om jeg skulde leve!"

Handelskursus. Fredag Aften afsluttedes første Kursus ved Svend Foyns Handelsskole. 21 unge Mænd og Kvinder, hvoraf flere tidligere Elever ved Svend Foyns Borgerskole, 9 fra Kristiania og 12 fra Landdistrikterne, har frekventeret Skolen.

En ny Orkan, som i Voldsomhed ikke giver sin Forgjænger i Februar noget efter, er itirsdags gaaet hen over Jylland Paa Søen har den ikke gjort nær saa megen Skade som paa Landjorden. Ikke blot ligger Telegraf- og Telefonstænger knækkede i Hundredevis, men ogsaa nyopførte Bygninger har Stormen kastet overende. Mange gamle, slet opførte Huse og fattige Ronner er omblæste helt elleg har i det mindste mistet et Stykke Tag eller en Gavl. Stormen var paa sit høieste Tirsdag Aften, og Folk turde først gaa i Seng ved Midnatstid.

Til vinerne av kristeleg maalesnad! Gjer kva de kann fyr aa stydja „Stille Stunder", landets einaste kristelege maalblad, so det kunne sleppa freista den vanheppa aa maatte gaa inn med gjeld som arv etter seg.

Røynsla hev lært oss, at bladet hev ei uppgaava aa loysa. Det er ogso sikre voner um, at det alt hev gjort ikkje so litet til aa auka styn paa norskt maal, særleg hjaa dei kristelege lækfolket.

Um no bladet skulde finna den styd, at det kunne halda fram fleire aar (iaar vil det iminsto freista) so var det tanken meir enn fyrr aa taka sikte paa ungdommen. For me trur, det hjaa ungdommen hev største deildi av si uppgaava.

Det er dei unge, som litt um senn fyller maalfylkingen, og det er difyr den unge, som mest stend i faare fyr aa verta utskjemd av det fritenkjeri, som mange maalblad og maalbøker vil smugla inn. Det er difyr torvi til, sat der — forutan dei faae kristelege maalbøker, som givst — ogso kjem ut eit blad, som fyr dei unge kunne tyda dei kristelege sanninger og peika paa dei kristelege idealer i det same norske maal.

Dernæst vil me ogso hava borni fyr augo. Alle born paa landet skal no etter den nye skolelov læra landsmaal. Det var daa godt, at dei kunne hava nokot utanfyr bøkerne sine aa lesa i heimen — nokot, som kunne hjelpa til aa nøra deira kristelega hjarteliv. Det vil dei finna i „Stille Stunder".

Difyr bed me skulestyremenner, lærarar og foreldre og elles alle, som hev hjarta fyr ungdomen vaar og borni vaare, og som tillike hev sans fyr norskt maal, at dei sjølve maa tinga og gjera sitt til, at andre tingar „Stille Stunder".

Du gjeng med 80 øre til nærmaste postopneri, so tingar postopnaren bladet og sender pengarne fyr deg.

Gloym no ikkje dette!

(Stille Stunder).

Styg Sladder paa Kongsberg.

Anders O. Skodt heraf Byen skriver „Kongsberg Blad", har i nogen Tid opholdt sig i Thelemarken paa Tommermærkning.

Fredag begyndte det at gaa Rygter i Byen om, at han skulde være druknet og enkelte skal have antydet Muligheden af, at han kanske selv var Aarsag i sin Død. Hr. Skodts Søn fik paa Skolen høre Rygtet, og han kom graatende hjem og maatte, skjøndt modstræbende, ud med, hvad der var Aarsag til hans Graad.

Moderen, der er sygelig af sig, faldt om der hun stod i et voldsomt Krampeanfald, og de stakkars Barn blev som rimelig var, rent ude af sig. Familiens yngste Søn blev sendt afsted med Hest for at hente sin Fars Lig.

Hr. Skodt, som da var og endda er saa sund og frisk, som han nogensinde har været, og som ikke har været udsat for nogen Fare af nogen Art i det sidste var netop paa Bolkesjø, da Sønnen kom kjørende forbi. Forbauselsen var lige stor paa begge Kanter. Der var jo intet andet at gjøre end at reise hjem fortest mulig og derved paa den kraftigst mulige Maade faa bevist Historiens Usandfærdighed. Endda det voldte baade Vanskeligheder og Omkostninger for Manden at gaa fra sit Arbeide saa pludselig.

Norsk Finnemission har iflg. „Morgbl." antaget Cand. theol. Gudbrand Tandberg (f. 1869, C. th. 1892, Søn af Kjøbmand Edv. T.) som Reiseprædikant. Efter først paa egen Haand at have syslet med det finske Sprog, har han nu yderligere gjennemgaaet et 3 Maaneders Kursus deri paa Tromsø og er nu reist til Karasjok for ved Omgang og Samtale med Finner at sætte sig nøie ind i Sproget, hvorefter hans Prædikantvirksomhed begynder. Bestyrelsen tror i Tandberg at have faaet en for Gjerningen vel udrustet Mand baade i aandelig og legemlig Henseende.

I Finnemissionens sidste Aarsberetning, som vi beklager ikke at have Plads til at gjengive i dens Helhed, gjøres der opmærksom paa, at det var under store Betænkeligheder, at Bestyrelsen gik til dette Skridt, idet der hidtil kun har været anvendt finnefødte Mænd til Reiseprædikanter. Man havde derfor først rettet en indtrængende Forestilling til Tandberg om, hvad der vilde kræves af ham; men han har alligevel erklæret sig villig til at gaa til Gjerningen, hvortil han føler sig kaldet af Herren.

I Aarsberetningen imødegaaes Sognepræst Helgebys Artikel i „Morgenbladet" om Finnemissionen. Bestyrelsen finder, at Artikelen skriver sig fra Uvidenhed saavel om Finnemissionens Virkemaade som om Finnernes Kaar. Reiseprædikanten vil netop ikke faa Standkvarter i Præstegaardene og færdes paa de store og gode Ruter; han vil vistnok støtte Præsterne, men det sker ved at præke i Afkrogene, hvor Præsterne vanskelig kan komme hen, og hvor det kan være smaat med Skydsen baade tillands og tilvands og smaat med Kost og Herberge. Udtalelsen om, at den aandelige Nød blandt Finnerne ikke er større end blandt vort Folk overalt, betegnes som uforklarlig. Forholdene i Finmarken gjør, at Præsternes Arbeide deroppe mindre end andre Præsters strækker til; Veiene er lange, Præstegjældene kan være 10 Mil i Længde, og daarlige, og Veiret er haardt. Mange kan sjelden søge Kirken, og Præsten sjelden komme rundt. Finnernes Trang til Guds Ord kan Præsterne ofte kun lidet tilfredsstille, og derfor har Reiseprædikanterne gjort god Nytte og deres Gjerning været til Velsignelse.

Gabriel Roalkvam fra Suldal er under et Ophold i Amerika afgaaet ved Døden, 51 Aar gammel. Han vilde hjem til Paaske, men kom ikke længere end til Chikago. Da han om Aftenen gik tilsengs i Hotellet, slukkede han Gassen uden at stænge Ledningen. Næste Formiddag fandtes han liggende bevidstløs som Følge af Gasforgiftning, og 10 Dage efter paafulgte Døden. Han blev begravet derover 23de Februar.

Budskabet om hans Død har vakt almindelig Sorg i Suldal. Den Afdøde var ikke blot en dygtig, men ogsaa en god og ædel Mand, agtet af alle. I en Aarrække har han været Bygdens Ordfører ligesaa Medhjælper og er gjentagne Gange sendt til Distriktsforsamlingen som Valgmand.

Hans Hustru døde ifjor. Nu staar hans 4 Børn baade fader- og moderløse. Gud trøste dem! (Vestlp.)

---

†

Ludvig Kossuth.

Den berømte ungarske Fædrelandsven Ludvig Kossuth er Tirsdag Aften afgaaet ved Døden i Turin (Norditalien) næsten 92 Aar gammel.

Kossuths Navn, der næsten er glemt af den nulevende Slægt, var et af dem, der i sin Tid var paa alles Læber og nævntes med lige saa stor Begeistring som Garibaldis eller Cavours. Det er uopløseligt knyttet til Ungarns heltemodige Kamp mod Østerriges og Ruslands forenede Kræfter i Revolutionsaarene 1848 og 1849.

Ludvig (Lajos) Kossuth blev født 1802 af en oprindelig slovakisk Adelsslægt og blev 1832 Repræsentant i det ungarske Overhus. Han blev strax et fremtrædende Medlem af Oppositionen mod det Habsburgske Keiserhus, fængsledes 1839, men blev 1840 atter frigiven. I 1841—44 udgav han et meget læst Blad og i 1847 blev han Fører for det radikale Parti i Underhuset. Den 15de Marts blev han Ordfører for en Deputation til Wien, der krævede større Frihed for Ungarn. Man fandt det, da Revolutionerne gik seirigt gjennem Landene, bedst at give efter, og Kossuth blev Finantsminister i et frisindet ungarsk Ministerium. Der blev gjennemført en Ophævelse af Livegenskabet og Udvidelse af Stemmeretten. Men da Huset Habsburg tilsidst blev Herre over Revolutionen i Wien, og da de slaviske Folkeslag i Ungarn reiste sig mod Madjarerne, forandredes Stillingen. Som Formand i Landsforsvarskomiteen fik Kossuth det Hverv at organisere Ungarns Hær til Forsvar for dets Uafhængighed. Krigen brød ud, og Kossuth erklærede 14de April 1849, at Huset Habsburg havde forbrudt Ungarns Krone. En blodig Kamp fulgte hvori navnlig Gorgei og Polakken Bem udmærkede sig som Førere for de madjariske Tropper. Flere Gange blev Østerrigerne slagne, men tilsidst blev Overmagten for stor, da tillige Russerne gik over Grændsen østenfra. Den 11te August 1849 flygtede Kossuth over Grændsen til Tyrkiet, og fra dette Øieblik af gjensaa han aldrig sit Fædreland. Han holdtes fængslet i Tyrkiet til 1851, medens han dømtes til Døden i Ungarn. Derpaa begav han sig til England og Amerika og bosatte sig fra 1852 i London, hvor Mazzini og Ledru-Rollin blev hans nærmeste Venner. I 1859 begav han sig til Italien i Haab om at Krigen mellem Frankrige og Østerrige skulde føre til Ungarns Uafhængighed. Men han skuffedes. Først i 1866 lykkedes det Frans Deák at fravriste det Habsburske Hus den Indrømmelse, der atter gjorde Ungarn til et frit Land. Kossuths Landsforvisning blev ophævet men han havde svoret, at han aldrig vilde vende tilbage til Fædrelandet saa længe Konger af Huset Habsburg bar dets Krone, og denne Ed holdt han til det Sidste. Derfor døde den 92 aarige Mand i Italien efter 45 Aars Landflygtighed.

Skaf Redningsapparater!

Kristiania Brandvæsen har tilstillet Aviserne følgende Opraab:

Næsten hvert Aar har man i den senere Tid havt flere sørgelige Brandtilfælde, hvor Mennesker er døde eller lemlæstede og hvor et simpelt Toug vilde have kunnet forebygge Ulykken. Man vil som Regel se, at Branden skriver sig fra Uforsigtighed eller fra Børn, der ikke passes, og det kan saaledes ikke undgaaes, at den Slags Ulykker af og til indtræffer. Branden faar stærke Overtag, før nogen faar allarmeret Brandvæsenet, og de ulykkelige Stakler har ikke andet Valg end enten at brænde inde eller at vove et Sprang, som gjerne kan blive dødeligt eller koste vedkommende Helbreden for Livstid, selv om der er kommet nok Mandskab tilstede for at spænde ud et Seil, og selv om Pladsen tillader at manøvre dermed.

Det bør være Huseiere magtpaaliggende og er hans moralske Pligt, at hans Leieboere mindst muligt udsættes for den Slags Fare, men dette kan kun ske ved at der skaffes Redningsapparater. Enhver, der bor farlig til, bør paa Forhaand udruste sig saaledes, at han, om det kniber, kan hjælpe sig selv ned og spare sig og sine for Død eller Lemlæstelse.

For saavidt muligt at faa bødet paa det værste, vil Brandvæsenet efter Opgaver fra Feierinspektørerne inspicere de farligste Leiligheder og anmodes gjennem særskilt Henvendelse til Huseierne denne om at interessere sig for Sagen.

Hvilke Slags Redningsapparater der bør anskaffes, og hvorledes disse hensigtsmæssigst kan anbringes, vil man paa Henvendelse til Brandvæsenet i Kristiania faa nærmere Underretning om, og enhver anmodes indstændig om ikke at opsætte derned.

Handelstraktaten mellem Norge og Sverige og Schweitz er ionsdags undertegnet i Udenrigsdepartementet i Bern.

Stempelpapirforvalter Mellbye døde den 21de i en Alder af 71 Aar.

En Blikkenslager faldt Onsdag Aften ned fra 4de Etage i en Gaard i Huitfeldts Gade. Han bragtes bevidstløs paa Hospitalet, hvor han døde uden at have gjenvundet Bevidstheden.

Ligeoverfor det seneste anbragte i det ærede Blad, der forsvarer Regjeringens Holdning i Universitetssagen, har vi kun den Bemærkning at gjøre, at vi ikke har troet det nødvendigt udtrykkelig at nævne det selvfølgelige, at Regjeringen, paa en Maade, der harmonerer med dens Standpunkt ligeoverfor Betingelsen, forelægger Sagen for det i 1895 sammentrædende Storthing. Forøvrigt har vi i vor sidste Artikel gjort tilstrækkelig rede for vor Opfatning. Vi vover at haabe, at Regjeringen herefter ikke lettelig optager de Handsker, at Ullmannsk Flertal tilkaster den, og trækker blank til Glæde for Urostifterne i Thinget. I en Situation som den nærværende bør man ikke lade sig bringe ud af Sindligevægt, men følge det Mønsterværdige Exempel, Statsminister Stang med saa meget Held satte under Storthingssessionen ifjor og som vi beklager et Par Tilfælde er blevet fraveget iaar.

Til Ministeriet Stang har 80 Repræsentanter for 16 Grundlovs- og moderat-konservative Foreninger i Nedenæs sendt Tak for trofast fædrelandssindet Arbeide.

Til Præsident i Republiken Uruguay er Idiarte Borda.

Fundet Vrag. Fra Stavanger telegraferes 23. ds. bj. Ohmes Bureau:

Udenfor Hvidingsø fandtes ionsdags af Lodser derfra et kantret Vrag, der inat af „Haukelid" er indslæbt hertil, og som nu ligger ude paa Vaagen med Kjølen i Veiret, 13 Fod oven Vande.

Fartøiet antages at være østlandsk.

Skroget er ca. 126 Fod langt, har —saavidt man kan se — været grønmalet, er forsynet med en ny Kobberhud og 11 Fods Lastelinje.

Roret er borte, og Agterenden slaaet ind.

Dagen efter fandtes en Flaske, hvori en paa engelsk skreven Seddel. Ifølge denne antages Skibet at være engelsk og hele Mandskabet omkommet. Den ender med: Gud hjælpe os!

Gladstone lider af Stær paa begge Øine, men det ene vil uden Fare kunne opereres i Løbet af 3 Maaneder. Han beholder indtil videre sit Mandat som Repræsentant for Midlothian.

„Norge for Nordmændene".

Den er en Bevægelse blandt Norges Bønder nu om Dagen, en alvorlig Bestræbelse for igjen at tage i sin Haand den afgjørende Indflydelse paa Statslivet, som de i de sidste Aar godtroende har lagt i Hænderne paa Folk, hvis Interesser fører dem i Armene paa Byradikalerne og de socialistiske Arbeiderførere.

Det er en Bevægelse, der minder om de længst svundne Dage, da John Neergaard og O. G. Ueland kaldte Bønderne til at øve Indflydelse paa Storthingets Sammensætning, — hvorved de gamle Embedsmandsstorthing ombannes til overveiende Bondestorthing — og da senere Jaabæk udstedte de Opraab, der gjorde Storthinget fra en temmelig flot Forsamling til en Folkerepræsentation, der ved at holde Statsudgifterne inden rimelige Grændser indlagde sig varig Fortjeneste af Landets Finansvæsen.

Gjennem det moderate Venstre paa Vestlandet og Centrum paa Østlandet har Bønderne samlet sig til Gjenoptagelse af de gamle Traditioner. Dersom de næste Valg sender en stærk Fylkning af maadeholdne Mænd til Thinge, da vil Byradikalismens Magt være brudt og tillige Udsigterne til Gjenopvækkelse af et nyt „Embedsvælde" være tilintetgjorte. Der maa vælges andre Mænd end de „Europæere", hvis Skjøn paa Folkets virkelige Behov er blevet ganske tilsløret af et upraktisk Princiyrytteri og af en hensynsløs Jagen efter at indføre hos os de allernyeste radikale Moder eller Systemer fra Udlandet.

Bønderne maa lære de Herrer, at Norge vil være sig selv og ikke nogen Aflægger fra fremmede Drivhuse. Centrums Feltraab ved Valgene bliver: Norge for Nordmændene!

Folkemøder i Paasken. Dr. Ibsbestyrer Jacobsen holder Foredrag i Fiskum 3. Paaskedag. Redaktør Berentsen holder Foredrag i Sandsvær 2. Paaskedag og i Lier, ved Sjaastad 3. Paaskedag. Redaktør Helgevold holder Foredrag i Rollag og Væglid 2den Paaskedag.

2. Paaskedag optræder fhv. Kirkestatsraad Wexelsen i Elverum i Kompaniskab med Socialisten Edv. Olsen fra Kristiania.

Fra Høires Side møder Hr. Redaktør Michelet.

Kandiat Stop taler Mandag, anden Paaskedag, i Larvik, Torsdag i Kragerø, Fredag i Risør.

1814 Fra Kiel til Moss, en historisk Undersøgelse af Mossekonventionen, dens Forudsætninger og politiske Betydning af Dr. Yngvar Nielsen, er netop udkommet paa Forlag af Cammermeyers Boghandel. Pris 1 Krone.

Det er en overordentlig interessant og oplysende Bog, med Hug baade til norske og svenske Chauvinister specielt tages den svenske Oberst Bjørlings under fortjent Behandling.

Denne populære Fremstilling af Begivenderne i 1814 fortjener stor Udbredelse.

8 Timers Normalarbeidsdag er af den engelske Regjering besluttet indført ogsaa ved Marinens Værksteder.

Til Tønsberg-Eidsfosbanen er der i Hof tegnet 65000 Kroner, eller 5000 Kroner mere end af Tønsberg Jernbanekomite forlangt.

Eftertryk forbydes uden Forfatterens Tilladelse.

John Vaalen
og
Vaalenætten.

Af Frits Hansen.

Naar man vil stille sig for Øie, hvad John Vaalen var, naar man skal tale om hans Stilling og Personlighed, hans Anseelse og Indflydelse, da ligger det nær, ja det er omtrentlig nødvendigt at tale om den Ætt, han tilhørte, en Slægt, der er vidt udbredt paa Norges Østland — ja endog udover Norges Lands Grændser, og som almindeligst er kjendt under Navnet Stenersenslægten. Og det er ogsaa en helt naturlig Ting at dvæle ved Ættens Oprindelse og Forgreninger ved en saadan Anledning, da en Mand er gaaet bort, som baade selv var en usædvanlig dygtig, virksom og anseet Mand i sin Kreds og i sit Land, og som tillige efter almengjældende Slægtsbegreber maatte regnes som Ættens Hoved, da han som Odelsmand sad inde med den Gaard — Vaalen i Østre Gausdals Hovedsogn —, hvorfra Slægten har sit Udspring.

Det norske Folk, som efter 1814-Aarets Nybegyndelse som selvstændig fremtrædende Stat dog er sig bevidst at være et gammelt Folk med Rødder langt tilbage i Tiden, har mere og mere lært at indse Værdien af det Bondesamfund, som er dets Rod og Stamme, og som saavel i Sprog som i Sind og Væsen har bevaret nationale Elementer fra Oldtiden af mere end Folkets øvre Lag, og som derfor paa saa mange Maader

— — har et Ord at melde,
som os bringer født ihu
Baandet mellem før og nu
mellem Norges Fjelde.

Dette Bondesamfund førte, som bekjendt, efterat Oldtidens lyse Dag var afsluttet, i lang Tid en temmelig stillestaaende, almuagtig Tilværelse; men det hører til de første Vaarbud for vort Folk, at der igjen for 2—3 Aarhundreder siden begynder at skyde kraftige Spirer frem fra denne Almue, Mænd og Slægter, som forstaar at erobre og hævde sig en Plads oppe i Folkets nye ledende Klasser og i Tidens Løb at knytte disse fastere sammen med det gamle norske Bondesamfund og i nogen Maade paatrykke dem dettes Præg.

Det var saa rimeligt, at en saadan Bevægelse fra Bondestandens Grund af op i den Klasse af Embedsmænd og mere velstaaende Byborgere, der i de nærmest foregaaende Aarhundreder uvilkaarlig maatte blive den ledende her i Landet, havde lettest for at begynde i de Landsdele, hvor Bondesamfundet, mere end ellers ialmindelighed var Tilfældet, fra gamle Dage af havde optaget i sig Elementer af gammel middelalderlig national Adel, saaledes som vi ved var Tilfældet i enkelte Bygder saavel vestenfor som østenfor Fjeldet. Var end disse Adelsslægter gaaet saa helt over i Bondestanden, at deres Medlemmer helt ud levede som Bønder mellem andre Bønder, saa havde de dog lidt mere Interesse og Respekt for og Minde om Slægtens Fortid, end den almindelige Bondemand paa de Tider kunde have, og end Bondestanden overhovedet rundt omkring i Europas Lande i de Tider havde, derfor ogsaa mere personlig Friheds- og Selvfølelse, og de bidrog paa en Maade til at give hele det Bondesamfund, de havde voxet sig ind i, et høiere Præg, mere Ambition og Reisningsdrift.

Gudbrandsdalen er et af de Strøg, hvor et saadant Forhold særskilt fandt Sted, I Nordre Gudbrandsdalen sad fra gammel Tid Slægterne Gæsling, Bratt og Eldjarn paa sine Ættegaarde, samgiftede med Bygdecnes Bønder rundt om. Selve de adelige Ættenavne faldt vistnok ud af Brug i Aarhundredernes Løb; men endnu i 1695 blev der paa Vaage Kirkegaard begravet en Iver Amundsen Gæsling; hans Gravsten, reist af hans Hustru Guri Sandbo, kan sees der den Dag idag, og fra ham nedstammer de følgende Opsiddere paa Gæslingernes Ættegaard, Sandbo. Og en Mand som Ole Haagenstad vidste godt om sig selv, at han var en Gæsling; hvn oplyser — jeg citerer her et Brev, han i 1850 skrev til en Slægning paa Forbrigd i Kvam —, at „vi kan regne os i 13de Led af navngivne Fædre" nemlig gjennem 6 Slægtled paa Haridstad og 7 Slægtled paa Sandbo, og han tilføier spøgende: „Det er Skade, at Grundloven bestemte, at Adelen skulde ophæves; ellers kunde vi pukket paa gammel Adel". Det blir uvilkaarlig et Bondesamfund af en egen Art, hvor saadanne Mænd staar jambred Bygdens andre Bønder.

Og Skotteslaget ved Kringen i 1612 spiller aabenbart her ogsaa en Rolle. Hvormeget end Værdien af denne Dølernes Kamp som Vaabendaad er bleven bestridt af vore Dages Kritik, saa blir dog altid det igjen, at det Tiltag, som „de Bønder af Vaage, Lesje og Fron" dér gjorde til „selv at forsvare sit Land" var Tegn paa en Vækkelse fra en tidligere Sløvhedstilstand, og det er ialfald vist, at Gudbrandsdølerne i sin Samtid fik stor Ros for sin Daad, og at deres egen Selvtillid og Selvfølelse derved blev næret. Der begyndte allerede da at forme sig den Opinion om dem, som siden fik sit Udtryk i Kingos bekjendte Linjer:

Mod, Troskab, Tapperhed og hvad der giver Ære,
den hele Verden kan blandt Norges Klipper lære.

Saa kommer ikke længe efter Skotteskampen Kristian den fjerdes Arbeide paa at nyreise et organiseret Landsforsvar for Norge. Der vilde man gjerne have Dølerne med, og vi ser, med hvilken vakker og ærefuld Frivillighed disse meldte sig til Tjeneste i Farens Stund f. Ex. i 1659, da Generalmajor Georg von Reichwein (der som bekjendt boede ude paa Sorgendal ved Lillehammer) skulde føre Tropper over Fjeldet for at tage Trondhjem tilbage fra Svenskerne; 500 Gudbrandsdøler gjorde efter egen Drift og paa egen Bekostning Felttoget med under sine egne Bondekapteiner" to af disse nævnes, nemlig Hans Paulsen fra Tolstad i Vaage og Kristen Nilsen fra Bø (vistnok Sørbø) i Gausdal. Og som vi ved, at Dølerne var søgte som Livvagtskarle i Kjøbenhavn, saa møder vi ogsaa altid hyppigere Bondesønner her fra Dalen, som avancerer opover til Officerer — jeg mindes saaledes, for ikke at søge videre omkring, Officerer i forrige Aarhundrede, som havde sine Navne fra Gaardene Flisfet, Grimstad, Holen, Bø og Fougner; men der er vistnok mange, mange flere. Ogsaa disse Forhold øgede naturligvis de gudbrandsdalske Bondeslægters Drift til at arbeide sig frem i Oplysning og i Stilling.

Det er ogsaa i den nærmeste Mennesealder efter Skotteslaget, at Waalenslægten begynder at skyde frem.

(Fortsættes.)

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

4 Familiefædre omkom

Bureautelegram til herv. Blade.

Aalesund, 22. Marts.

Igaar indtraf en yderst sørgelig Ulykke, idet en Fiskerbaad fra Borgund, hvori 7 Mand, medens den var ude paa Havet, fyldtes af en Braadsjø og sank, hvorved 4 Familiefædre — alle fra Ellingsøen — omkom. Derimod lykkedes det at redde de 3 øvrige Mænd.

Et mærkeligt Tyveri blev Nat til igaar forøvet hos en Familie i Oslo. Man havde glemt at laase Døren til Soveværelset, og Entrédøren kunde desværre laases op med en almindelig Hovednøgel, I Soveværelset, hvor der laa fire Personer, havde saa Tyven været inde og stjaalet 4 Portemonæer, tilhørende de Sovende. Værdifulde Naale, Broscher og sligt noget, havde Tyvene foragtet. Udbyttet blev paa denne Maade ikke over 10 Kroner. Tyven gaar sandsynligvis fri, da ingen af de Sovende har mærket noget til hans Indtrængen.

Fyrst Bismarck fylder den 1ste April 79 Aar. I Anledning af hans 80de Fødselsdag agter bl. a. en Deputation af Damer at overlevere ham en Lykønskningsadresse fra tyske Kvinder. Alene i det vestlige Tyskland er der paa denne samlet 100 Tusen Underskrifter.

Efterretningen om Kossuths Død naaede først omkring ved Midnatstid til Pesth. Uafhængighedspartiet forlangte, at Rigsdagen skulde sammenkaldes til en ekstraordinær Samling allerede i Morgen. Partiet fordret endvidere, at der skal vises Kossuth de samme Æresbevisninger som i sin Tid blev Deak og Andrassy til Del, og at der overhovedet skal vises ham den allerhøieste Hæder. Regjeringen er imidlertid fast besluttet paa at forhindre alt, hvad der kan fremkalde nogen Misstemning mellem Kronen og Nationen. Ministerpræsident Wekerle vil i Rigsdagen udtrykke sin Anerkendelse af Kossuths Fortjenester.

Et Telegram fra Pesth melder, at det ungarske Storthing efter Regjeringens Forslag med stort Flertal har besluttet at forevige Kossuths Fortjeneste og affendt en Deputation til Turin med en Krans til Frihedsheltens Baare.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Beretningen fra Brasilien lyder paa at Markedet dersteds er lammet og at Prisnoteringerne for Artiklen er nominelle. For vort Markeds Vedkommende kan man ogsaa medstemme deri, da Salget kun gaar trægt fra Haanden til uforandrede Priser. De finere Sorter holder sig dog stramme, da Udvalget deri kun er mangelfuldt.

Sukker holder sig uforandret fast.

Korn. I denne Artikel har vi desværre ikke at melde nogen Forandring til det Bedre.

Samtlige udenlandske Markeder noterer nemlig lavere Priser for Rug og kun det amerikanske Marked en Smule høiere Pris for Hvede.

I de sidste fjorten Dage blev hertil importeret 39, 700 Hk. Rug og 3000 Hk. Byg.

Der noteres for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo Kr.			8,75— 8.80
Belgisk	„	„	9.90—10.00
Russisk Byg	„	„	7.80— 8.09
Victoria Erter	„	„	18.00—23.00
Smaa	„	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

†

Min kjære Mand, vor kjære Fader og Svigerfader ***Embret Karlsen Lunaas*** hensov stille i Troen paa Jesu Naade Fredag den 16de Mart 63½ Aar gammel. hvilket bekjendtgjøres for Slægt og Venner.

Tønset 21/3 1894

Anne Karlsen.

Gjertrud Karlsen, født Lian. Maren Lunaas, født Karlsen.

Bergavelsen foregaar fra Sørgehuset Fredag den 30te Marts førstk. Alle, som vil følge Afdøde til Graven, er velkomne.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt

Severin Svendsen, Skrædder.

A. Hiorth,

Christiania.

anbefaler sit Lager af

Carbolineum, Tjære, Grease, og Tran.

Riflekrudt

Engelsk Krudt af Curtiss & Harvey's anerkjendte Fabrikat anbefales fra Lager hos

A. Hiorth, Christiania.

Repræsentant for Norge, Sverige og Finland.

Balata Maskinremme

Mærket „Diamant"

anbefales som en fortrinlig **Kraftoverfører**, fra Lager hos

A. Hiorth.

Christiania.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted,

Storgaden No. 25, Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Jordbrugere

anbefales

for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede

Gjødningskalk

(Smaakalk).

Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.

Christiania.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger. Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,

Torvgaden 22, Kristiani

Julius Werner

Øvre Slotsgade 4 & Lille Strandgade 4

Kristiania.

Vand- Damp- Ler- Krybbe- **Rør**

Pumper og Assur.-Sprøiter.

Maskinolier

og de bekjendte

Maskinremme

med **Atifriktionskanter** der anbefales af større Firmaer som: Akers- og Myrens mek. Værksteder, Westye Egeberg & Co. Norske Hesteskosømfabrik, Brødr. Sundt's mek. Værksted, Timms Damprebebane, Bamle Cellulocefabrik, Arnkværns Sag, Alfeis Damptærskeværk, Gjerdrums Aktiemølle, Lørenskovens Aktietærskeværk, Skjæroddens Dampsag og Høvleri. Naruds Uldspinderi og Dampfarveri m. fl.

Fra „**Teknisk Ugeblad**" hidsættes:

„Ved en nylig anlagt Fabrik, var en Kamelhaarrem med Antifr. Kanter bleven anbragt paa Skiven, hvis Axler ikke laa ganske paralelle, og af denne Grund maatte Remmen stadig gnide mod en Jernstang, for ikke at glide af Skiverne.

I Løbet af *kun 8 Dage* var denne over *2 cm. tykke Jernstang skaaret halvt over*, medens der paa *Remmen ikke viste* sig *Spor* af *Slitage*".

Julius Werners Kamelhaarreme og **Bomuldsremme** med *Antifriktionskanter* har følgende Fordele: 1) *Strækker sig ikke*, hvorved *Kapning* og *Skjødning undgaaes.* 2) *Slides ikke i Kanterne.* 3) *Dobelt* saa *stærke* som og *billigre end Læderremme.* 4) *Holder* sig og *gaar bedre* ude i *Regnveir end Gummiremme.*

Lager af alle Slags Brugs- og Rørledningsrekvisiter.

Abonner paa „Eidsvold"

Realisationen

af Rester i Skahjems Konkursbo samt flere indbragte Beholdninger af nye, gode og moderne Varer fortsættes og til langt under Værdipriser.

For Konfirmander blaa og sort Cheviot, Diagonal og Klæde af bedste Sorter.

Drestøier af alle Slags samt Stoffe til Vaarfrakker og Benklæder.

Dresser, Vaarfrakker, Jakker og Benklæder leveres efter Bestilling nøiagtig og smukt udført og **under Garanti.**

Stor Realisation af Herre-Undertøi saasom Trøier, Benklæder og Normalskjorter. Manchetskjorter 5.00, for 2.50. Snipper 5.50 og 6.50 for 3.25.

Ligeledes bortsælges Lærred, Stout, Sherting, Møbeltøi, Bolster, Uldtøi, Uldtæpper, Paraplyer.

Hvad man sparer paa en Dres er naturligvis ganske betydeligt, og Priserne er aldeles bestemte.

Ordres sendes til Hr. **L. Gomnæs,** Udsalgets Bestyrer.

Brogaden No. 12.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres

S. Almlef, Skrædder,

Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Homansby.

Bedste Sort

Kjød, Flesk- & Pølsevarer

billigst.

Brødrene Smedsruds Filial,

Bogstadveien No. 6. Telefon 4365.

Reisende med Vestbanen

kjøber

Kjød-, Flesk- og Pølsevarer

billigst i Udsalget

Tordenskjolds Plads 1. ***Telefon 3114.***

Brödrene Smedsruds

Pølsefabrik & Røgeri

(etabl. 1879)

anbefales.

Grønlandsleret 23.

Teefon 748.

Telefon 1146. Telegramadresse Mallings.

P. T. Mallings Boghandel,

etableret 1839.

Kirkegaden 34, Ligeoverfor Postkontoret

anbefaler sit store Lager

Nordisk og udenandsk Literatur, Skolebøger, Lexika og Karter.

Alle Nyheder findes strax efter Udgivelsen paa Lager. Bøger sendes til Gjennemsyn.

Subskription modtages

paa

alle Landets Tidsskrifter og Bøger, som udkommer i Hefter.

Kataloger tilstilles paa Forlangende gratis og franko,

O. W. Fremming,

Vin- og Brændevinsforretning.

anbefaler

alle Sorter Vine, Brændevine, Punsch og Likører.

Telefon No. 1890.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Krristiania 1892.

Ffter Vareoptællingen

er udlagt en hel Del Varer til betydelig nedsat Pris.

Af disse fremhæves: Herreundertøi, Trøier, Benklæder, kun extra gode Kvaliteter. 1 og 2 Stk. af hver Sort, smudsige Dametrøier og Dameundertøi, syede og strikkede Skjørter, Busseruller, Skjorter, Cheviot- og Vadmels-Herrebenklæder, Smaagutdresser, Pige- og Guttehuer, Halvgardiner. Alle Jerseyliv, Herrehatte, en Del smudsige Snipper og Manchetter halv Pris.

Et Parti grovtraadet godt Skjortelærred til 24 og 27 Øre, grovtraadet Bommesi 25 og 30 Øre, bleget Lærred 32 Øre, dobbeltbredt Lagenlærred 58 Øre. Twills-Bolster 30 Øre pr. Mtr. Cheviot til Gutte- og Herredresser.

Rester af bleget og ubleget Lærred, Bommesi, Stout, Demet, Blaatøi, Uldtøi, Busserultøi, Sirts, Domestik, Møbeltøi, Kjoletøier og Haandklædedreil, Slumpegarn.

Fjær, Dun og Stampelo til billig Pris.

Peter Tandberg,

Markveien 60, Hjørnet mod Ankerbroen.

Modeller for Vaaren og Sommeren

ankommet i enestaaende stort og smukt Udvalg

Kaabe-Lager. **H. A. Andresens Eft.** ***Prinsens Gade 14.***

KIRKEGADEN.

Nye Kjoletøier.

Sorte Stoffe

I nyeste & fineste Genre i Uld & Silke.

Sorte & hvide Stoffe

Disse 2 Farver sammenblandet i stort Udvalg.

Graa og melerede Stoffe

Over 150 forskjellige Genre og Qualiteter.

Hvide Stoffe

i alle tænkelige nyeste Qualiteter.

Coulerte Stoffe

Føres nu i alle elegante Pariserfarver.

Syetablissementet

Leverer Kjoler hurtig og garanteret,

Magasin du Nord

Oluf E. Larsen,

23 Kirkegaden 23.

Dieseth & Amble.

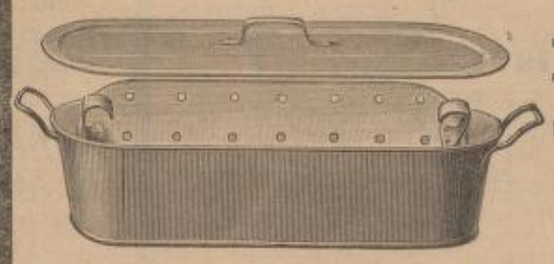

Kjøkkenudstyr stort Udvalg til allerbilligste Priser hos

Dieseth & Amble.

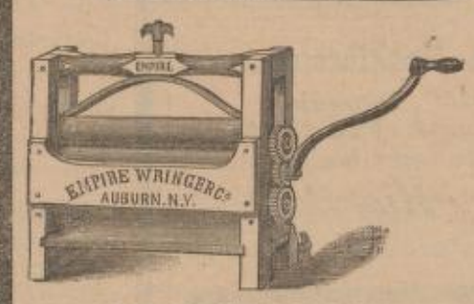

Bedste amerikanske *Vridemaskiner* sælges under Garanti billigst hos

Dieseth & Amble.

(Vridemaskiner repareres hos Dieseth & Amble,)

Konfirmationspresenter

hos

Dieseth & Amble.

Amerikanske **Sikkerhedslaase** i stort Udvalg hos

Dieseth & Amble.

Laase repareres. Paasætning besørges.

Rugekasser 50 Øre.

Stærkasser 3 Rum 80 Øre hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

Kirkegaden

C. A. Wigeland

anbefaler:

Nye Vaarhatte for Damer.

Nye Vaarhatte og Huer for Børn.

Modelhatte

fra Paris, London & Wien udstilles, hvorefter modtages Bestillinger. der udføres smukt og billigt.

For Kjolepynt

er ankommet:

Nye Besætningsstoffe samt Uld, Silke, og Perleagramaner i rigt Udvalg.

Kirkegaden

P. T. Mallings Boghandel,

34 Kirkegaden, Kristiania, Kirkegaden 34.

Forlag og Sortiment, Papir- og Kunsthandel.

Udstilling og Salg af Beskjæftigelses- og Læremidler.

Udsalg af **Orgler** og **Pianoforter** for Kirker, Skoler og Hjem.

Stemning og Reparationer af Instrumenter udføres prompte og billigt.

Stort Lager af **værdifulde Skrifter af alle Slags saavel af eget som andres Forlag** til **Festgaver**, til **privat Brug** og til **Studier** saavelsom for **Almuebiblioteker** og **Læseforeninger.**

Specielt henledes Opmærksomheden paa **et Udvalg** af de i Løbet af et **halvt Hundrede Aar** udkomne Forlagsskrifter, der, saa langt Oplagene rækker, for største Delen *udsælges til halv Pris og derunder.*

Jord-Globuser til Priser fra 50 Øre til 100 Kr.

Orgel-Harmoniums fra 72 til 2000 Kr.

Fortegnelse over disse prisnedsatte Bøger tilsendes paa Forlangende gratis og franko.

Bøger passende til Konfirmationsgaver

udkomne paa ***P. T. Mallings Boghandels Forlag*** og at erholde i alle Boglader:

Dieffenbach, G. C. Ord og Sakrament. Undervisning om den rette Brug af Naademidlerne. En Gave for Livet især for Konfirmander og Nykonfirmerede. Med anbefalende Forord af Biskop J. C. Heuch. Indb. Kr. 2.60; do. i Shirting 3 Kr.; do. med Guldsnit Kr. 3.40.

Et er fornødent. Søndagsprædikener udgivne af Den norske Lutherstiftelse. Indb. 1.50 og 2 Kr.

Gagner, P. L. Den første Altergang. Kristelige Raad og Veiledninger for Vandringen gjennem Livet. 4de gjennemseede Oplag. Smukt indb. Kr. 1.20. do. med Guldsnit Kr. 1.50.

Goulburn, Dr. E. M. Veiledning til Skriftens opbyggelige Læsning. Oversat fra Engelsk af K. D. Hansen. Forord af Pastor Gustav Jensen. Med Forfs. Portræt. Kr. 1.70: indb. i Velskbind Kr. 2.20; indb. i Shirting Kr. 2.80.

Hall, Birger. Fra Østen. Reiseerindringer fra Ægypten, Syrien og Palæstina. Med 71 Billeder. Heftet Kr. 1.50; indb. i Originalbind 2.75.

Hall, Birger. Kirkehistorie for Folket. Komplet i 3 Bind. 6 Kr.; i Papbind Kr. 7.20; i Originalbind Kr. 10.20.

Heuch, J. C. Vidnesbyrd om Kristus. Prædikener over Kirkeaarets Høimessetexter. I—II. Kr. 6.35; indb. Kr. 8.35 og Kr. 10.35.

Heuch, J. C. Sjælesorgen hos de Syge. En pastoraltheologisk Afhandling. Andet gjennemseede Oplag. Kr. 1.50; indb. i Velskbind Kr. 2.00; indb. i Shirting Kr. 2.40.

Lindblad, M. C. Betragtninger for unge Gjæster ved Herrens Bord. Med Forord af Sognepræst N. Hald. 3die Oplag. Kr. 1.80 og Kr. 2.20.

Margrethe. De Nykonfirmerede. Kr. 3.50. indb. i Papbind Kr. 3.30; i Originalbind Kr. 4.50.

Sandhed til Salighed. Prædikener over Kirkeaarets Evangelietexter af Ordets Forkyndere i den norske Kirke. Udg. af W. Hansen. Indb. Kr. 4.50; i Originalindb 5 Kr., Kr. 5.50 og Kr. 6.25.

Veldenz, A. Paa vilde Veie. Med anbefalende Forord af Dr. Krogh-Tonning. Kr. 2.15 og 3 Kr.

Coucheron Aamot. Fra den kinesiske Mur til Japans hellige Bjerg. Skildringer fra Kina og Japan samt Hjemreisen til Norge. Med Portræt af Forfatteren, ca. 70 andre Illustrationer og et Kart. Kr. 8.25 indb. Kr. 9.75.

Flood, Constantius. Udvalgte Fortællinger. I—II Bind. Med 24 Illustrationer efter Originaltegninger. Kr. 6.75 i to Originalbind Kr. 9.50.

Koren, Charlotte. Familien Grib. Fortælling fra 1814. Med Titelbillede. Kr. 4.25; i Originalbd. 5.50.

Marie (Holger Birch). Svundne Tider. Et Tidsbillede efter Originaltegning. Kr. 4.25; i Originalbind Kr. 5.50.

Poulsen, Vilh. Fortællinger af Norges Historie. Med talrige Illustrationer og et Kort over gamle Norge. Folkeudgave. Første Bind: Fra de ældste Tider til Sigurd Jorsalafarers Død. Kr. 3.15, i Velskbind Kr. 3.90, i Originalbind Kr. 4.25. Andet Bind: Fra Magnus den Blinde til Kalmarunionen. Folkeudgave: Kr. 2.85, i Velskbind Kr. 3.60, i Originalbind Kr. 3.95. Tredie Bind; Fra Kalmarunionen til 1814. Folkeudgave: Kr. 4.50, i Velskbind Kr. 5.25, i Originalbind 5.60. Fjerde (sidste) Bind: Fra 1814 til Oscar II.'s Tronbestigelse. Kr. 4.50, i Velskbind Kr. 5.25, i Originalbind 5.60.

Stanley, Henry M. Mine mørke Ledsagere og deres underlige Fortællinger. Autoriseret Udgave for Norge, Sverige og Danmark ved Dr. G. Halvorson. 5 Kr., i Originalbind Kr. 6.75.

Vogt, Johanne. En Æresret. Fortælling. Med Titelbillede efter Originaltegning. Kr. 2.50, i Shirting 3.50.

Kataloger og Overslag sendes gratis og franko. Literære Nyheder erholdes til Gjennemsyn.
Bøger indbindes solid og billig. Enhver Ordre expederes med Omhu og Nøiagtighed.

P. T. Mallings Boghandel.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. Trykt hos J. M. Stenersen, Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21.
Christiania.

Nr. 37. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 29de Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Livsforsikringsselskabet „Star".

Opgjør for femaaret $^{1}/_{1}$ 89 til $^{31}/_{12}$ 93.

Samlede fonds $^{1}/_{1}$ 89 . .	kr. 50,788,705.15	Erstatninger	kr. 20,500,107.81
Præmier kr. 33,561,901.63		Reassureret . . „	959,638.69
Reassureret . . „	952,154.13		kr. 19,540,469.12
	„ 32,609,747.50	Gjenkjøb	„ 1,425,326.20
Til livrenters udbetaling .	„ 926,293.21	Livrenter	„ 971,356.42
Renter, dividender etc . .	„ 11,179,499.34	Provisioner	„ 3,205,703.41
		Administration	„ 1,844,897.74
		Lægehonorarer	„ 352,829.50
		Dividender, kontant bonus	„ 3,606,462.50
		Indkomstskat	„ 324,185.31
		Samlede fonds	„ 64,233,115.00
	Kr. 95,504,245.20		Kr. 95,504,245.20

Aktiekapital . . . . . kr.	90,000,00
Præmiereserve . . . . . „	53,241,277.86
Overskud . . . . . „	10,901,837.14
	Kr. 64,233,115.00

Det bemærkes:
at dette er uddrag af den lovbefalede rapport til Englands Board of Trade, — hvori Arthur H. Bailey, Esq., fhv. præsident for aktuariernes institut, konstaterer et overskud af $28^{1}/_{2}$ pct. af præmieindtægten. Forsikringsmassen er nu 240 millioner kroner. I kontant udbytte er uddelt nær 33 millioner kroner, hvoraf alene især $8^{1}/_{2}$ million kroner.

London & Christiania Marts 1894.

Anth. Norstrøm, Chef for de nordeuropæiske afdelinger.

H. G. Hobsand, Generalsecretær og Administrerende.

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Kontor: Skippergr. 28, Christiania.

H. Schjelderup,

Høiesteretsadvokat.

Kongens Gade 19, Christiania.

Rieber-Mohn & Co., Advokat & Sagførerfirma, er tilflyttet Carl Johansgd. 6 Hj. af Skippergd.), aabent 10—2.
(Kontoret i Bergen uforandret. (H. O).

Tandlæge Amundsen

Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8,
anbefaler billigst:

Vine og Spirituosa.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26 II, Christiania, modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

LIVSFORSIKRINGSSELSKABET
„THE MUTUAL LIFE"
af NEW YORK
— stiftet 1843 —
Den 31 December 1893.

Rese vefond:
696 Millioner Kroner.

Netto Overskud:
67 Millioner Kroner,

Samlede Indtæ ter:
156 Millioner Kroner.

„THE MUTUAL LIFE" er intet Actieselskab, hvorfor hele Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter.
28 Dronningensgade, Christiania.
Telefon No. 163.
Agenter antages.

Simers Punsch
anbefales
Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegramadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Mange forskjellige Standpunkter

har vort rene Venstre i de senere Aar indtaget i Udenrigsministerspørgsmaalet.

I 1886 udtalte Statsminister Sverdrup i sin store Tale angaaende diplomatiske Sagers Behandling bl. a., at Formaalet ikke var en norsk Udenrigsminister ved Siden af den svenske. „Men hvad jeg havde for Øie som Ven af Unionen, — den jeg vil holde paa længe, — var, at der skulde aabnes grundlovmæssig Adgang for H. M. Kongen til at vælge en svensk som en norsk og en norsk som en svensk Mand til Udenrigsminister". „Da jeg staar paa Foreningens Grund, da jeg tror, den har en Betydning af første Rang for Norden og for de nordiske Interesser . . . . . er det, at jeg staar fast paa dette Standpunkt og for min Del ikke kan deltage i nogetsomhelst Forslag, der peger i Retning ud over Unionen". Umiddelbart efter Sverdrups Tale ytrede den daværende Formand i Protokolkomiteen, senere afdøde Statsfysikus Sparre bl. a. følgende Ord; „I Indstillingen har vi forsøgt paa bedste Maade at hævde, hvad vi har troet har været norsk Standpunkt i denne Sag; men saa stærkt, saa bestemt og saa løfterigt har vi ikke formaaet at betone det, som Statsministeren nu har gjort i sin Tale."

Da Sagen kom fore i Storthinget udtalte Præsidenten, Steen: „Det fremgaar nu som en Kjendsgjerning, at der mellem Norges Storthing og Norges Regjering er Overensstemmelse om, hvad vor statsretlige Stilling i Unionen kræver.

Tilstede i dette Storthing var bl. a. S. Nilsen, Ullmann, Løvland og samtlige Medlemmer af det senere Steenske Ministerium med Undtagelse af Nysom samt Holst, der var hjempermitteret.

Statsraad Konon, som dengang var Medlem af Protokolkomiteen, udtaler nu paa Folkemøder, at Johan Sverdrups Udtalelser i 1886 maa tilskrives hans Alderdom — Alderdommens Skygger havde fordunklet hans Blik. Men hvad mener Konow saa om alle de nævnte Herrer — ham selv iberegnet —, som var tilstede og godkjendte Sverdrups Udtalelser?

Siden 1891 fortæller disse Mænd os stadig, at en fælles Udenrigsminister vilde blive saa rent galt for Norge, rent en Ruin for vor Selvstændighed og Ære, og den, som mener, at man burde søge Forhandling med Sverige angaaende en saadan Ordning paa Grundlag af fuld Ligestillethed, er ikke god Nordmand, men mere eller mindre svenskfindet.

Ifjor afviste Storthingets radikale Venstre i de stærkeste Udtryk Sveriges Tilbud om Forhandling paa det nævnte Grundlag: og hvis den Stangske Regjering desuagtet havde indladt sig i Forhandling med Sverige, saa vilde vel Ullmann og de andre nu have sagt — og formentlig med Rette —, at Ministeriet havde handlet stik imod Storthingets tydelig udtalte Vilie. Men naar Regjeringen har bøiet sig for denne Vilje og undladt at indlede Forhandlinger, saa har de Radikale i Thinget neppe stærke nok Udtryk til at bebreide den samme Regjering, at den ikke kan eller vil fremlægge Forslag til Gjennemførelse af en Ordning med Fællesminister. Som om Ullmann og de andre ikke vidste, at Sagens Vigtighed krævet en omhyggelig og indsigtsfuld Drøftelse af betroede Mænd fra begge Riger — altsaa netop Forhandling, som Storthingsflertallet ifjor nedlagde Protest imod.

Først efter en saadan omhyggelig Forberedelse kan man vente et udarbeidet Forslag fremlagt.

Steens Ministerium har heller ikke antydet noget Forslag til de unionelle Bestemmelser, som maatte udkræves ved en Ordning med tvende Udenrigsministre, dersom Unionen ikke skulde sprænges.

Østerdalen i Marts 1894.

Fortegnelse over Undervisningsmateriel for Folkeskoler og høiere Læreanstalter.

udgivet af G. Kr. Johs. Parmann med 80 Illustrationer. P. T. Mallings Boghandel.

Skal Undervisningen faa saadan Magt hos Eleverne, at den fremkalder Bevægelse i deres Tankeliv, bringer forædlende Kræfter ind i deres Vilje og i det hele beherske deres Sind, da maa Skolen, foruden Lærerens eller Lærerindens Dygtighed, have at raade over et godt Materiel, gode Undervisningsapparater. Thi disse formaar i mærkelig Grad at løfte Undervisningen, føre den ind i smukke Former og lidt efter lidt rive Børnene med. Det er dette nærværende Fortegnelse har til Formaal, og gjør jeg derfor kun min simple Pligt, naar jeg i følgende henleder Skolevenners Opmærksomhed paa dette i sit Slags i Skandinavien enestaaende Arbeide. Udgiveren er den driftige Chef for Mallings Boghandel, Hr. Parmann, der som bekjendt med Statsunderstøttelse har udgivet Kart over metrisk Maal og Vægt og nu har under Arbeide et, som det lader til fortrinligt Norges Kart.

Da Hr. Parmann for ca. 20 Aar siden som Parthaver traadte ind i omtalte Boghandlerfirma her i Kristiania, var Undervisningsmidler i moderne Forstand lidet efterspurgt i vore Skoler. Man kjendte ikke videre til saadanne, vidste heller ikke at faa fat paa dem. Der forefandtes endel Læsebøger og Karter, stort mer var der ikke til Raadighed. Heller ikke var de videre til Salgs hos Forretningsmænd. Vort Fædreland indtog paa det heromhandlede Omraade i Forhold til Nabolandene en saare beskeden Stilling. Blandt andet havde Broderlandet Sverige i hin Tid smukke Samlinger af gode Lærermidler at fremvise. Da den unge Parmann som Medeier kom ind i Boghandelen fik han det som Livsopgave her at komme vore Skoler til Hjælp. „Ligesom", tænkte han, „det er nødvendigt for Haandværkeren til sin Bedrift at have godt Værktei, saaledes ogsaa for dem, som gjør Aandens Gjerning i et Folk, og da i første Klasse den, der skal være Ungdommens Opdragere, at have et godt og hensigtsmæssigt Matriel at arbeide med."

Opgaven var stor, ja af allerstørste Betydning for vort Folk og vort Land.

Men Parmann greb fat med en Iver og en Omtanke, der søger sin Lige. Han satte sig ind i Tidens og Kulturens Krav, gjorde sig bekjendt med Undervisningens Standpunkt i Udlandet og med Etablissementer for Lærermateriel dersteds og søgte af al Magt at fremskaffe det bedst mulige til muligst billige Priser, at Udgiften ikke længere skulde, som delvis hidtil, staa Skolerne hindrende ivejen for Midlernes Anskaffelse. I 1873 havde han bragt Sagen saavidt frem, at han i det daværende Mallingske Forretningslokale kunde fremvise en liden Samling; i det følgende Aar endog en hel Udstilling, der blev afholdt i Arbeidssamfundet og som efter Datidens Forhold betegnedes som særdeles righoldig. En liden illustreret Katalog præsenteredes Besøgende.

Skolemænd glædede sig over dette Tiltag af Hr. Parmann og fandt det kun besynderligt, at ikke nogen før havde lagt ivei med Sligt.

Mallings Boghandel fik snart istand permanent Udstilling i sine Lokaler, hvor enhver kunde, saaledes som ogsaa nu er Tilfælde, komme hen og bese Sagerne naarsomhelst, ligesom den senere flere Steder inden- som udenlands har afholdt Udstillinger, ja endog sendt Undervisningsmatriel til Amerika (til Chicagoudstillingen.) Overalt har Materiellet vundet Anerkjendelse og er ofte blevet præmiebelønnet.

Betragter vi nu vore Skoler, ser vi overalt tidsmæssigt Undervisningsapparat, væsentlig hentet fra Mallings Boghandel og tør vi nu i saa Maade maale os med Nabolandene.

I Sandhed, Parmann har været en overmaade vigtig Faktor i Udviklingen af vort Skolevæsen i den her antydede Retning og fortjener han for dette sit skjønne fædrelandske Arbeide Skolemænds som Publikums varme Paaskjønnelse. Med aldrig svigtende Udholdenhed, ved stedse at komplettere sine Samlinger og ved Gang paa Gang at udgive hensigtsmæssige Fortegnelser, give Raad o. dsl. er han saa at sige blevet Læreres og Opdragereres virkelige Medarbeider i By og Bygd.

Medens Danmark yder Statsunderstøttelse til Udstilling af Undervisningsmidler, og, jeg tror, Sverige ligesaa, holder Parmann stadig aaben Udstilling for egen Regning og Risiko. Jeg beder derfor venligst Skolemænd og Andre, der interesser sig for den opvoksende Slægt, at gjøre sig bekjendt med den af Parmann her udgivne Katalog. Der findes knapt den Gren af Undervisningen, som den ikke anviser Midler paa til Anskueliggjørelse. Ligesom den visselig vil glæde Undervisningsvenner, idet den meddeler smukke Ting om vore Skolers nuværende Standpunkt; thi uden stadigt Behov fra og Tilgang til disse, kan en saa righoldig Samling som den Mallingske og ei heller ikke en saa fyldig Fortegnelse som den nævnte, neppe tænkes. Desuden giver dens vækkende Forord mange Tanker til Overveielse. Samlingen omfatter, efter Bogen, 10 Afdelinger med en hel Del Underafdelinger — alt med nøiagtige Prisangivelser.

X.

Elektrisk Jernbaneanlæg.

Stavanger $^{27}/_{3}$ 94 (H. O. T.-B.)

Ingenior Hopstock holdt den 26de Marts Foredrag hersteds om et elektrisk Jernbaneanlæg til Aalgaard Fabriker i Forbindelse med Jæderbanen. Foredragsholderen redegjorde for Ideen til Planen og omtalte den velvillige Maade hvorpaa forskjellige Autoriteter havde mødt den. Gav dernæst en Beskrivelse over de to tekniske Maader, hvorpaa elektriske Baner kan anlægges og udviklede nærmere de lokale Forhold der skildredes som særdeles gunstige, Alt ialt vilde Anlægget koste ca. Kr. 400,000. Billigere kunde intet Anlæg erholdes i Landet. Foredragsholderen omtalte videre, hvad der skulde trafikere Banen, nemlig Aalgaards Fabriker, hvis Trafik nu var 10—11 % af Jæderbanens samlede, Desuden Driften af nogle paatænkte Kiselgurgruber, Aalgaard Meieri, de omboende Landhandlere og de nærliggende Distrikter i sin Almindelighed. Sluttede med at udtale Haabet om Planens snarlige Fremme, idet han anmodede By og Amt om at gjøre sit hertil ved en Bevilgning. Haabede Anlægget vilde blive det første i Landet. Foredraget, der illustrereredes ved store Vægkarter, modtoges med Bifald. Megen Stemning for Foretagendet.

Hr. Sognepræst Sven Brun vil, som meldt, søge Afsked fra sit Embede til Høsten, og har allerede for nogen Tid siden herom underrettet Kristiania Magistrat, for at den Omregulering af Sognegrændserne eller Oprettelse af nyt Sognekald, som har været paatænkt at skulle finde Sted med hans Afgang, nu kan sættes i Gang. Hr. Brun fratræder Embedet i Oktober, og der vil saa antageligvis af Trefoldighedsmenigheden blive udsondret en ny Menighed, der faar sin Kirke ved Drammensveien.

Af Hr. Sognepræst Sven Brun indeholdt vort Blad for 12te Juli 1892 — ved Missionsselskabets Jubilæumsfest — et Billede og en Levnetsbeskrivelse. Vi skal derfor her blot omtale, at han er $81^{1}/_{2}$ Aar gammel, har været Præst i henved 53 Aar, først som Personelkapellan i Bergen, derefter et Par Aar som resid. Kapellan paa Romerike og fra 1852 i Hovedstaden, hvor han først var Tredjepræst ved „Vor Frelsers" Kirke og siden 1858 har indehavt sin nuværende Stilling som Sognepræst til „Trefoldighedskirken".

Hans ivrige og fremragende Deltagelse i kirkelige Møder, særlig i Missionsmøder, har gjort ham kjendt og elsket over det hele Land. Sin Aandsfriskhed har han beholdt ligetil nu, og hans Legemskræfter har ligetil den sidste Tid været saa store, at ingen skulde tro, at han var en Mand nærved 82 Aar gammel.

Det er et langt og rigt Arbeidsliv i Kirkens Tjeneste, der nu snart afsluttes.

(Vestlp.)

Smaa Fordringer. Det hænder ikke saa sjelden, at der klages over, at Vaskekoner kan gjøre store Fordringer og Vidtløftigheder af Smaating, sjeldnere høres, at de har smaa saadanne. I Ugen hændte det dog, at en Vaskekone (Enke) forbausede Husmoderen i Retning af Tarvelighed.

Enken stod i Vaskestampen til henimod Middag, da hun spurgte, „om det lod sig gjøre at være borte i Eftermiddag?"

„Ja, det var vondt det", sa Husmoderen, „det tegner til at bli Torkevær og saa staar jeg der. Er det noget svært nødvendigt?"

„Ja, jeg vil ikke gjøre Ulejlighed, men jeg skal heller komme igjen ikveld og ta det igjen inat."

„Naa, hvis det er saa nomgjængeligt nødvendigt, saa kan jeg jo ikke hindre det. Er der nogen syge hjemme hos dig?

„Nei slet ikke; men jeg skal — gifte mig i Eftermiddag."

Nu, saa gik Vaskekonen og var Brud og Kl. 5 den næste Morgen stod hun i Vaskestampen igjen.

(Vestlp.)

Amtmand Arvesougs Begravelse foregik i Torsdags i straalende Veir og under usedvanlig stor Deltagelse.

„Bratsbergs Amtstidende" dadler skarpt det radikale Flertals Adfærd med Hensyn til Universitetsbudgettet. Bladet fortsætter derpaa som følger:

„Et andet Spørgsmaal er det, om Regjeringen har handlet klogt i at erklære, at den paa Grund af den grundlovsstridige Betingelse agter at anse Universitetsbudgettet for ubevilget og kun vil udbetale, hvad der med bindende Retskrav paahviler Staten.

Vi er tilbøielige til at tro, at det vilde været det heldigste for alle Parter, om Regjeringen havde valgt den lemfældige Vei: under Protest mod Betingelsens Lovlighed, paa Grund af den kritiske Situation, at anbefale Hs. Majestæt en Resolution om, at Embeder ved Universitetet, der maatte blive ledige, før næste Ting træder sammen, indtil videre forbliver ubesatte.

Det kan jo let hænde, at der ingen Ledighed indtræder, og saa fik man haabe paa, at der af Valgene vil fremgaa et Tingflertal, der ophæver den uforsvarlige Betingelse.

Vi er enige med vor Kollega „Eidsvold" i, at Regjeringen ved en saadan Fremgangsmaade „ikke mer erkjendte Betingelsen for stemmende med Grundloven end ved, som nu, at indrømme, at den ikke kan komme Betingelsen forbi og derfor maa lade den Bevilgning, der ikke anfees for lovbunden, blive ubenyttet".

Den Bernerske Dagsordens Tilblivelse i 1891.

Redaktør Michelet giver i Morgenbladet et Tilsvar til Statsraad Berner, der, som vore læser bekjendt, har benægtet Rigtigheden af Michelets Oplysninger om „Den Bernerske Dagsordens" Forhistorie.

1. Det vil, siger Hr. Michelet, være bekjendt, at under den Debat, der gik forud for den saakaldte Bernerske Dagsorden i 1891, udtalte daværende Storthingsmand Carl Berner den 23de Febr.:

„Saa naiv tror jeg dog ikke nogen af os er, at han skulde indbilde sig, der vilde være nogen Mening i nu at opstille egen Udenrigsminister paa Programet, og Hr. Schweigaards Udtalelser gik dog virkelig ud paa, at dette skulde være Programsag for Venstre ved kommende Valg".

Denne Erklæring, der i mindst ligesaa stærke Ordelag endosseredes af Hr. Ullmann, fremkom som Svar paa den Udtalelse fra konservativ Side, at de Radikales Modstand mod det Stangske Unionsforslag havde til Hensigt at holde Pladsen aaben for en egen norsk Udenrigsminister, som man anede var de Radikales skjulte Formaal.

DHrr. Berners og Ullmanns bestemte Forsikringer maatte imidlertid og blev ogsaa tagne for gode som en Borgen for, at de Radikale ikke agtede at opstille egen Udenrigsminister som sit Program, og for at den Bernerske Dagsorden altsaa ikke var et Led i Arbeidet henimod dette Maal.

Følgen af disse Forsikringer blev, at moderate Venstremænd ingen Betænkelighed fandt ved paa dette Tidspunkt at hjælpe Ministeriet Steen til Magten og Ledelsen.

2. Imidlertid fremkom ihøst under et Folkemøde i Gyland i Lister og Mandals Amt Redaktør Odmund Vik med den opsigtvækkende Meddelelse, at der tiltrods for Hr. Berners Forsikringer dog blandt de Radikale i 1891 havde været fremme direkte Forslag til Dagsorden, fastslaaende egen Udenrigsminister som Programsag. Taleren havde set et saadant positivt Forslag tilligemed det negative (det Bernerske), hvilke begge var telegraferede til daværende Rektor Steen i Stavanger.

Jeg var tilstede ved bemeldte Møde, hvor denne Meddelelse fremkom, og fastslog strax, at hvis denne Meddelelse var rigtig, kom DHrr. Berners og Ullmanns Forsikringer i Storthinget i 1891 i et nært Slægtskab med den Usandhed, der ikke bestaar i Feiltagelse eller slet Hukommelse.

3. Saasnart denne Vikske Afsløring blev Hr. Berner bekjendt, erklærede imidlertid denne under et Foredrag i Christiansand, hvilket jeg paahørte, at han (Berner) i 1891 var Formand i Storthingets Venstreforening og Formand i Arbeidsudvalget, at han var tilstede i samtlige dets Møder; og han kunde derfor erklære, at der intet Forslag som af Vik antydet blev fremlagt, ligesom han heller ikke kjendte til, at nogen Enkelmand havde sendt noget saadant Forslag til Steen.

4. Denne Hr. Berners absolute Uvidenhedserklæring stillede ham jo foreløbig udenfor hele den Vikske Afsløring.

Imidlertid kom jeg i Begyndelsen af dette Aar til Kundskab om, at i 1891 DHrr. Tonning, Liljedahl og Ueland paa det moderate Venstres udtalte underhandlede med de Radikale angaaende Partiernes Holdning til det Stangske Unionsforslag.

Ved Henvendelse til rette Vedkommende fik jeg da Oplysning om,

at der, tvertimod Hr. Berners Uvidenhedserklæring i Christiansand, af 3 radikale Thingmænd i 1891 med Styrke var krævet, at egen Udenrigsminister strax i Dagsordenen skulde fastslaaes; —

at dette var bragt i Forslag i Hr. Berners Nærvær,

og at Hr. Berner selv havde udtalt sig mod dette Forslag.

5. Under et Foredrag i Trondhjem den 7de s. M. oplyste jeg denne Sagens Sammenhæng; og i Anledning af et Telegram derom til „Morgenbladet" leverede Hr. Berner i „Morgenbladet" for 10de næstefter følgende Tilsvar:

Ifølge et Specialtelegram til „Morgenbladet" har Redaktør Michelet i et den 7de ds. i Trondhjem afholdt Foredrag angaaende Tilblivelsen af Forslaget til Storthingets Dagsorden af Februar 1891 udtalt, „at et Medlem af den daværende forberende Komite erklærer, at Horst, Wexelsen og Koht fremlagde i Komiteen et Dagsordensforslag, som fastslog egen Udenrigsminister. Berner og Lange advarede indtrængende derimod og hindrede derved Fremsættelsen af Forslaget".

Denne Historie er usand fra først til sidst. Hverken Hr. Lange eller jeg eller noget andet Medlem af „den forberedende Komite" d: Arbeidsudvalget i Storthingets Venstreforening, har havt nogen Anledning til at „advare indtrængende" mod et Forslag som det her nævnte; thi noget saadant Forslag er aldrig bleven fremlagt i Komiteen (Arbeidsudvalget).

Redaktør Michelet har, ifølge Telegramet, paaberaabt sig en Erklæring fra et Medlem af Komiteen. Jeg tillader mig at betvivle, at noget Medlem kan have afgivet en saadan usandfærdig Erklæring. Det er ogsaa høist paafaldende, at dette „Medlem" blandt dem, der skulde have fremlagt det omhandlede Forslag i Komiteen (Arbeidsudvalget), nævner to Mænd, der ikke engang var med i Komiteen.

Ovenstaaende bedes indtaget i „Morgenbladet".

Christiania den 9de Februar 1894.

Carl Berner.

6. Ved Reiser har jeg været hindret fra tidligere at tage til Gjenmæle mod denne, som jeg maa opfatte den, Gjentagelse af Hr. Berners absolute Uvidenhedserklæring fra Christiansand.

Men jeg skal herved oplyse, at Hr. Storthingsmand Ueland overfor mig i flere Storthingsmænds Paahør har forklaret, at DHrr. Horst, Wexelsen og Koht i Hr. Berners Paahør udtalte Ønsket om, at egen Udenrigsminister skulde fastslaaes i Dagsordenen. Hertmod advarede Hr. Lange i stærke Ord, idet han spurgte, hvor mange Stemmer DHrr. tænkte at faa for et saadant Forslag.

Som Tilsvar fremførtes, at disse da paa egen Haand vilde fremsætte saadant Forslag i Storthinget; de skulde ihvertfald faa en 9—10 Stemmer for det.

Overfor dette udtalte sluttelig Hr. Berner, at dermed vilde de gjøre Sagen en Bjørnetjeneste.

Hr. Ueland afsluttede sine Oplysninger med: „Og dette kan De føre mig til Thingbordet paa." Resultatet blev, som bekjendt, i 1891, at det Bernerske Dagsordensforslag blev vedtaget med de Radikales og Moderates Stemmer, medens Programmet om egen Udenrigsminister blev stukket under Stolen, og — da man anende dets skjulte Tilværelse søgte at afdække det — endog ligefrem fornegtet.

Jeg havde ventet, at Hr. Berner helst vilde have tiet denne Sag ihjel; men da han har valgt den anden Vei, har jeg troet det af Betydning fulgt at afdække denne Kjæde af Benegtelser, der danner et klart Exempel til Belysning af den fordægtige Politik, det radikale Parti har ført i Unionsspøgsmaalene, hvor Fremgangsmaaden efter mit Skjøn har været og er den ved Fortielse af de endelige Formaal og Fornegtelse af de nødvendige Konsekvenser og Følger at lokke det norske Vælgerfolk med paa Skridt, der maa føre hen mod det skjulte Formaal, fordi Brocner kastes af bagved, og Tilbagevejen, som saa ofte i Politiken stænger sig selv.

Ildebrand paa Kongsberg.

I Mandag Kl. 6 nedbrændte Bogtrykker Andersens Bogtrykkeri med tilhørende Baaningshuse. Assurancesummen er 68,000 Kroner. Blandt de interesserede Selskaber er „Norden", „Gamle Bergen", „Skaane", „Stavanger Brandforsikringsselskab", „Bergens Brandforsikringsselskab" og „Fonix". Ingen Mennesker kom tilskade.

Bagersvendene i Stavanger havde til iaften sammenkaldt et Massemøde i Anledning af Regjeringens Proposition til ny Bagerilov.

Der var fremmødt omtrent 200 Mennesker, hvoraf 30—40 var Bagersvende og 7—8 Mestere. Følgende Resolution vedtoges:

„Til Hs. Excellence Statsminister Stang!

1. Et Massemøde i Stavanger, foranstaltet af Bagersvendene, finder Regjeringens Forslag til Bagerilov aldeles forkasteligt. Man ser i Forslaget en fuldstændig Tilsidesættelse af Bagersvendenes Interesser og en Krænkelse af alle organiserede Arbeideres Krav, hvorfor Mødet nedlægger en enstemmig Protest."

Til Storthingets Præsidentskab!

2. Massemøde i Stavanger i Anledning af Bagerloven forkaster Regjeringens og fastholder Bagersvendenes Forslag. Man haaber, at Storthinget imødekommer Svendenes Krav.

(H. O.)

Bladet „17de Mai" er radikalt, og det har det Lov til at være. Ogsaa Radikalismen kan være til Gagn for Samfundets Trivsel. Men den Omstændighed, at Bladet er radikalt, giver det ingen Ret til at paastaa, at Johan Sverdrup vilde have fælles Udenrigsminister med Unionsparliament.

Bladet vil svare, at de Delegationer, Sverdrup antydede i sin Tale i 1886, indeholder Spiren til en saadan Ordning. Men derom havde den gamle Statsmand en anden Mening end Bladet, og denne afvigende Mening kan vel være om ikke bedre, saa i al Fald lige saa god som Bladet „17de Mais".

Naar almindelig Stemmeret er sat paa Dagsordenen i fremmede Lande — tildels af Høireregjeringer, som den belgiske (som har gjennemført den) den hollandske (der dog har opgivet den), og den forrige østerigske (som gik af paa den), saa gjør vore radikale Blade, opmærksom derpaa, men selv de mest sandhedskjærlige og oprigtige af dem glemmer at tilføie den Oplysning, at for det første giver de omtalte Stemmeretsforslag de Skatteydende eller mest velstaaende Klasser paa forskjellig Maade — f. Ex. ved Afstemning Klassevis eller at ved hvert Individ har to eller flere Stemmer — større Indflydelse paa Bevigning og Lovgivning end dem, de intet eier og intet betaler, og for det andet har man i disse Lande ovenikjøbet et Senat eller Førstekammer, uden hvis Samtykke ingen Beslutning af det andet (af direkte Folkevalg fremgaaede) Kammer bliver gyldig.

Hvad vilde de Herrer Radikalere sige, dersom det moderate Venstre eller Centrum erklærede: Ja, vi stemmer for almindelig Stemmeret, men saa vil vi til Gjengjæld have et Senat, slig som de har i Belgien, Holland, Danmark, Sverige, Frankrige o. s. v. og slig som det Lord Rosebery har sat paa det frisindede Program i England?

Vi tænker Radikalerne lod os høre, at vi ikke blot var blevet Høiremænd, men endog mange gange værre saadanne end de værste Bureaukrater fra den gode gamle Tid.

Nei, Sagen er den, at vor Forfatning er langt mere demokratisk og frisindet som den nu er, end Belgiens og Hollands bliver selv efter Indførelsen af den mest ubegrændsede almindelige Stemmeret.

Paaskefiskefiskeriet.

Paa Østbanestationen solgtes Onsdag, Skjærtorsdag, Lørdag og 1ste Paaskedag paa Nordbanen 3837 Billetter til en Pris af Kr. 11,417.60.

De samme Dage solgtes paa Smaalensbanen 4817 Billetter til en Sum af Kr. 11,097.35.

Paa Vestbanerne solgtes ialt 6826 Billetter til en Pris af Kr. 12,001.85.

En 11 aarig Gut druknede 3die Paaskedag i Akerselven.

En uheldig Bytur. En i Østre Aker bosiddende Person tog sig første Paaskedag en Tur hertil Byen, hvor han fik sig en Taar over Torsten. Han faldt da omkuld paa Gaden, hvorved han brækkede sit ene Ben, saa at han først maatte kjøres til Rigshospitalet for der at blive forbundet og siden til Jernbanestationen for derfra at blive med Toget til sit Hjem.

Dampskibet „Prospero" overseilede Natten mellem 23de og 24 ds. i tyk Taage ved den hollandske Kyst Skonnertskib „Laguna" af Porsgrund. „Laguna" kantrede og sank i Løbet af et Par Minutter. Mandskabet reddedes og ankom hertil med „Prospero" 3die Paaskedag.

Statsraad Bonnevies Foredrag i Stange i Mandags havde samlet fuldt Hus.

Det rolige, Statsmandsmæssige Foredrag fulgtes med synlig Interesse af den talrige Forsamling, hvis Majoritet var Venstremænd.

Foredragsholderen gjennemgik den nuværende Konflikts Oprindelse, dens Historie og dennes store Betydning for Bedømmelsen af den politiske Situation, og manede — i et varmt følt Foredrag — til at hæve sig over de smaa Hensyn og de smaa Midler, saa man kunde samles til Vagt og Værn om vort dyrebare Fædreland og dets Konstitution.

Mødet endte med et samstemmigt: Leve Norge! (H. O.)

Folkemøde i Sandeled holdtes iflg. Ohmetelegram 3die Paaskedag. Gaardbruger Fløistad, Redaktør Hansen og Indrulleringsbetjent Koch optraadte fra Venstre, Redaktionssekretær Sangesland, Toldkontrollør Anker og Boghandler Jensen fra Høire. Skarp Debat. Ingen Resolution vedtoges.

Ny moderat Forening. 2den Paaskedag konstituceredes Eidskog moderate Forening under stor Tilslutning, idet uagtet uheldige Føreforholde henved 100 Stemmeberettigede var fremmødte ved Skolterud.

Efter et kort Indledningsforedrag af Kaptein Gran gjennemgikkes Lovene, hvorefter der til Bestyrelse valgtes følgende Herrer: Casper Malmer (Formand) Kaptein Gran (Viseformand), O. Løken (Kasserer) Ole S. Reppeshus og Ole S. Kulblik.

Foreningens Medlemsantal er nu 155.

Buskerud radikale Amtsvenstreforening holdt 3die Paaskedag Møde i Vikersund. 48 Repræsentanter var fremmødt. Som Programsager vedtoges: Særskilt Udenrigsminister, almindelig Stemmeret i Stat og Kommune samt Valg paa en Fredag.

Omkring 50 Lærere og Lærerinder stiftede 3die Paaskedag Akershus Kreds af Norges Lærerforening.

Kronprinsessens Kræfter har i den sidste Tid tiltaget saapas, at hun daglig har kunnet foretage Kjøreture. Hun er dog endnu ikke saa stærk, at hun kan forlade Rom.

Sekretær i Statsrevisionen, Henrik L. Selmer, afgik iforgaars ved Døden, kun 40 Aar gammel. Selmer ansattes i Statsrevisionen for omtrent 2 Aar siden. Han var en dygtig, pligttro og nobel Mand.

Cameron, bekjendt engelsk Afrikareisende, er afgaaet ved Døden som Følge af et Fald fra Hesten.

Eldorado har nu udmærket Program og stadig fuldt Hus.

Afskedsansøgninger er indgivne af Sognepræst Smith i Eidsberg og Provst Hvoslef i Kragerø. Hr. Smith er 77 Aar og har været Præst i 48 Aar. Hr. Hvoslef er 73 Aar og har været Præst i 36 Aar.

Centrumsforeningen i Hof

i Jarlsberg tæller nu 106 Medlemmer, og den vokser stadig.

Folkeudgave. Hr. Hj. Bigler har som Følge af talrige Anmodninger besluttet sig til at lade Henrik Jægers „Ill. norsk Literaturhistorie" udkomme i en billig Folkeudgave (16-sidige Hefter a 30 Øre). Jeg tviler ikke paa, at det gedigne Værk herved vil faa en stor og velfortjent Udbredelse.

Paa Østbanestationen forsøgtes Nat til Lørdag et frækt Indbrudstyveri. Skabene i 2den og 3die Klasses Restaurant blev opbrukket og adskillig Øl, Vin, Cigarer og Spilkort samt 10 Kr. stjaalet. Tyvene er endnu ikke fakket.

Osetyven, der forleden rømte fra Kr.sand, er sidst seet paa Lillesandskanten.

Storthingsmand Berger er valgt Ordfører Eidsvolds Herredsstyrelse.

Den belgiske Ministerkrise er nu endt. Indenrigsminister de Burlet er bleven Ministerchef.

Lardals Kommune har bevilget 10 Tusen Kroner til en Bane Larvik—Bittingfos, samt fri Grund og frit Gjerdehold. Til samme Bane er der i Lardal privat tegnet Aktier for 10 Tusen Kroner.

En moderat-konservativ Forening dannedes første Paaskedag i Tilleter efter Foredrag af Kand. Carl Dons fra Trondhjem. Paa Stedet indtegnedes 30 Medlemmer.

Wexelsen vilde dog ikke, saaledes som averteret, optræde sammen med Socialisten Edv. Olsen fra Kristiania. Nu kan de Radikale ikke engang begribe, hvorledes det har kunnet gaa til, at noget saadant er blevet averteret!

I Rollag og Vægtid holdt Redaktør Helgevold Foredrag 2den Paaskedags Eftermiddag. I Rollag var Fremmødet faatalligt, da det var vanskeligt for ikke at sige umuligt at komme over Laugen. I Vægtid var derimod fremmødt ca. 100 Tilhørere. Efter Foredraget fremkom en ung radikal Lærer med nogle faa Modbemærkninger, som besvaredes af Helgevold.

En moderat Venstreforening for Prestegjældet er under Dannelse og vinder stor Tilslutning.

En Mængde Folkemøder har været afholdt i Paasken. Løvland har talt paa Kongsberg og i Holmestrand, Blehr i Fiskum og paa Vikersund, Nysom i Sigdal, Bonnevie i Stange, Berntsen i Sandsvær, Helgevold i Rollag, og Vægtid, Driftsbestyrer Jacobsen i Fiskum, Gaardbruger Carl Aas i Løiten og Stop i Larvik.

H. E. Berner:

Norsk eller fælles Udenrigsminister?
30 Øre.

Den almindelige Stemmeret — Forholdstalsvalg etc. 20 Øre.

Kjøbes 25 Eksemplarer paa engang sælges Bøgerne for *halv Pris.*

Olaf Norli,
Universitetsgd. 24.

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Prisecourant.

Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania.

Christiania Uldspinderi

modtager Uld og rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning og om ønskes Vævning.

Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

Sidste Uge
af
Godtkjøbs-Udsalget
fra Tirsdag den 27de til Lørdag den 31 Marts
af alle **Metervarer,** saasom:
Kjoleteier, Silketeier, Vadsketeter, Skjorteteier, Flaneller, Hvidevarer, Sengeartikler, Møbelstoffe, Gardiner, Gulvtæpper o. s. v.
Endnu mange solide Varer til billige Priser.
Steen & Ström.

Anton Hedels'
Uhrforretning anbefales.
Storgaden 24 — etableret 1849

KIRKEGADEN.

Nye Kjoletøier.

Sorte Stoffe

I nyeste & fineste Genre i Uld & Silke.

Sorte & hvide Stoffe

Disse 2 Farver sammenblandet i stort Udvalg.

Graa og melerede Stoffe

Over 150 forskjellige Genre og Qualiteter.

Hvide Stoffe

i alle tænkelige nyeste Qualiteter.

Coulørte Stoffe

Føres nu i alle elegante Pariserfarver.

Syetablissementet

Leverer Kjoler hurtig og garanteret,

Magasin du Nord

Oluf E. Larsen,

23 Kirkegaden 23.

Dieseth & Amble.

Kjøkkenudstyr stort Udvalg til allerbilligste Priser hos

Dieseth & Amble.

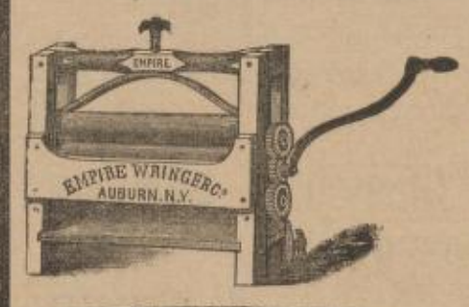

Bedste amerikanske *Vridemaskiner* sælges under Garanti billigst hos

Dieseth & Amble.

(Vridemaskiner repareres hos Dieseth & Amble.)

Konfirmationspresenter

hos

Dieseth & Amble.

Amerikanske **Sikkerhedslaase** i stort Udvalg hos

Dieseth & Amble.

Laase repareres. Paasætning besørges.

Rugekasser 50 Øre.

Stærkasser 3 Rum 80 Øre hos

Dieseth & Amble.

Kirkegaden 30.

Kirkegaden

C. A. Wigeland

anbefaer:

Nye Vaarhatte for Damer.

Nye Vaarhatte og Huer for Børn.

Modelhatte

fra Paris, London & Wien udstilles, hvorefter modtages Bestillinger., der udføres smukt og billigt.

For Kjolepynt

er ankommet:

Nye Besætningsstoffe samt Uld, Silke, og Perleagramaner i rigt Udvalg.

Kirkegaden

Jord-Globuser til Priser fra 50 Øre til 100 Kr.

P. T. Mallings Boghandel,

Orgel-Harmoniums fra 72 til 2000 Kr.

34 Kirkegaden, Kristiania, Kirkegaden 34.

Forlag og Sortiment, Papir- og Kunsthandel.

Udstilling og Salg af Beskjæftigelses- og Læremidler.

Udsalg af **Orgler** og **Pianoforter** for Kirker, Skoler og Hjem.

Stemning og Reparationer af Instrumenter udføres promte og billigt.

Stort Lager af **værdifulde Skrifter af alle Slags saavel af eget som andres Forlag** til **Festgaver**, til **privat Brug** og til **Studier** saavelsom for **Almuebibliotheker** og **Læseforeninger.**

Paa følgende ***værdifulde Skrifter*** indbydes til Subskription:

Udvalgte Fortællinger af Constantius Flood.

Med Titelbillede og 25 Illustrationer af *C. W. Barth, Poul Fischer, Thorolf Holmboe, Hjalmar Johnsen, Th. Kittelsen, Eivind Nielsen* m. fl.

Kr. 6.50; i 2 Originalb. Kr. 9.50.

Værket kan erholdes komplet paa en Gang i 2 Bind eller i 13 Hefter à 50 Øre pr. Hefte.

Dagbladet (Kjøbenhavn): „Ved sine friske sympathiske Skildringer af norsk Sømandsliv, i Særdeleshed det farefulde Liv ved Kysten, og ved sine velkomponerede Fortællinger fra Krigen mod England, hvor de norske Kapere gjorde Fienden det Afbræk, de kunde, og tidt udførte virkelige Bedrifter, har Constantius Flood vundet stor Yndest i Norge og vistnok ogsaa mange Venner her i Landet. Han minder om Jonas Lie paa den ene Side, om Marryat paa den anden Side, og særlig for Ungdommen er hans Bøger god og sund Læsning".

Norges nuværende Statsforfatning.

Af

T. H. Aschehoug.

Professor.

Anden gjennemseede og forøgede Udgave.

(Med Forfatterens Portræt).

I—III Bind.

Værkets *Indhold* er delt i følgende Hovedafsnit: I. Indledning. II. Den norske Stat. III. Kongedømmet. IV. Storthinget. V. Magtfordelingen. VI. Indskrænkninger i Statsmagternes Myndighed. VII. Om den dømmende Magt. VIII. Storthingets undersøgende og controllerende Myndighed. IX. Om Grundlovsforandringer.

Pris: Kr. 29.40; indb. i 3 Bind Kr. 34.20. Værket udgaar ved *ny Subskription* i 21 Hefter paa 5 Ark i stort Oktavformat til en Pris af Kr. 1.40 pr. Hefte.

Om nærværende (anden gjennemseede og forøgede) Udgave heder det i en længere Omtale i **National Zeitung:**

„Det udkomne Værk gjælder med Føie for et Mønster paa en videnskabelig Haandbog. Med sit klare Sprog, sin Tilforladelighed i den historiske Forskning, sin rigtig veiende, sandt statsmandsmæssige Indsigt er det et Orakel i alle den moderne Statsrets talrige Vanskeligheder, og dets Autoritet behersker de stridende Anskuelser. — — Kaster man et spørgende Blik udover Landet og taler om de mange paa Videnskabens Gebet fremragende Mænd, stanser den almindelige Ros ved *Aschehougs* Navn: *vi eier ikke hans Mage* . . . "

Kirkehistorie for Folket.

Af Birger Hall, Prest.

Med talrige Illustrationer.

Indhold: I. Bind: Oldkirken. Kr. 2.00; indb. Kr. 2.40; i Originalbind Kr. 3.40. II. Bind. Middelalderens Kirkehistorie og Reformationens Tidsalder. Kr. 2.50; indb. Kr. 2.90; i Originalbind Kr. 3.90. III. Bind: De tre sidste Aarhundreders Kirkehistorie. Kr. 1.50; indb. Kr. 1.90; i Originalbind Kr. 2.90.

„Kirkehistorie for Folket," der tillige indgaar som et Led i „Parmanns illusteret Familielæsning," udkommer i 12 Hefter til en Pris af 50 Øre pr. Hefte.

Aftenposten: „— Vi anbefaler derfor med Glæde nærværende Arbeide til vore Læseres Opmerksomhed og ønsker, at det maa vinde fortjent Tilslutning. Thi ikke alene er Tanken med det, som ovenfor antydet god og tidsmæssig; men Udførelsen synes ogsaa — at dømme efter det foreliggende 1ste Hefte — at ville blive fuldt tilfredsstillende. Hr. Birger Hall er allerede fra tidligere Verker kjendt for sin Evne i Retning af livlig, folkelig Fremstilling. Hans Arbeide hviler paa de nyeste og bedste kirkehistoriske Skrifter, og i særlig Grad har han benyttet Professor Johnsons Forelæsninger. En yderligere Garanti for Arbeidets prøvede Værd har man deri, at Dr. theol. Odland har gjennemseet Manuskriptet."

Kirkelig Literaturtidende: „— — Halls Kirkehistorie kan paa det bedste anbefales. Den vil paa en fortræffelig Maade udfylde Pladsen der, hvor man ei har Tid til at læse eller Leilighed til at anskaffe mere vidtløftige og kostbare Verker. Saaledes bør den ikke savnes i noget Almuebibliothek eller noget Skolebibliothek — — —." *M. F.*

Fortællinger af Norges Historie.

Ved *Vilh. Poulsen.*

Med talrige Illustrationer (217 Billeder og 53 Initialer) og et Kart over det gamle Norge.

Komplet i fire Bind.

Første Bind behandler vort Fædrelands Historie fra de ældste Tider til Sigurd Jorsalafarers Død. Med 25 Billeder og 18 Initialer samt et Kart over det gamle Norge. Heftet Kr. 3.15; i solid Velskbind Kr. 3.90; i Originalbind Kr. 4.25. *Andet Bind* omfatter Tiden fra Magnus den blinde til Kalmaruionen. Med 12 Billeder og 15 Initialer. Kr. 2.85; i Velskbind Kr. 3.60; i Originalbind Kr. 3.95. *Tredie Bind* omfatter Tiden fra de tre nordiske Rigers Forening til Norges Adskillelse fra Danmark. Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60. *Fjerde Bind* behandler Tidsrummet fra 1814 til Oscar II's Tronbestigelse. Med 82 Billeder 3 Initialer. Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60.

Værket kan ogsaa faaes ved *ny Subskription* i 30 ugentlige eller fjortendaglige Hefter á 50 Øre pr. Hefte.

Agderposten: „— — Forfatteren har en aldeles sund og sand Opfatning af den norske Folkekarakter og giver en grei Fremstilling af samme, saa Lys og Skygge kommer i den rette Belysning. — Gjentage maa jeg her, hvad jeg allerede har gjort i Anmeldelsen af 1ste Hefte, paa det varmeste anbefale disse fædrelandshistoriske Fortællinger som en særdeles vækkende og belærende Folkelæsning." *M. Tvaan.*

Grændsen.

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden,
1ste & 2den Etage.

Et rigt Udvalg i

Presenter.

Seiler,	Syskrin,	Lommebøger,
Byster,	Skrivetøi,	Lommeknive,
Væggepryd,	Toiletspeil,	Tobaksdaaser,
Urner,	Fotografirammer,	Broscher,
Toiletgjenstande,	Pengepunge.	Lommekamme.
Likørservicer.		

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssager, Japanvarer, Alluminiumsvarer.

En Mængde nye, vakre & nyttige Presenter.

Blomsterpotter, Blomsterkurve & Blomstervaser,
Et rigt Udvalg i

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Kun prima Varer.

Bordservicer,
Vaskeservicer,
Kaffeservicer.

Det største Udvalg i
Kopper, Porslæns Æggeglas med Guldrand, pr. Dusin Kr. 1.00 og 1.20, Do. hvide 0.75 og 0.85, Porcelæns Redæg 0.90, Æggeopsats fra 0.90 pr. Stk.

Bordopsatser,
Bretter
i rigeste Udvalg,
Brødbakker.

Ubetinget billige Priser.

Emaljevarer, ildfaste Stege- og Kogekar.
Kjokkenudstyr, Bordknive, Gafler, Skeer, en Masse Udstyrsgjenstande.
1ste og 2den Etage.

Likørextrakter.

Wolffs orginale **Likørextrakte** behøver blot at blandes med Spiritus, saa er Likøren færdig. **Curacao, Munkelikør, Maraskino, Chartreuse** etc. 1 Krone Buteljen. Sælges ogsaa i mange bedre Kolonialforretninger Landet rundt.

Handskefarver.

Wolffs ægte Handskefarver, brun og sort, gjengiver gamle Handsker, hvide eller kulørte, et ***fuldstændigt nyt Udseende.*** Kan ogsaa benyttes til alle andre finere Skindvarer, Løvsagarbeider o. l. ***Flaske 30, 50 og 100 Øre*** samt los i litervis for Hanskeforretninger.

Parfumer, Sæber, Børster, Kamme, Liljemelk, Rottekager, Mølkamfer, Aseptinpulver, Kakkelakpulver, Skriveblæk, Kopiblæk, Maltvin, Lanolinsæber, Haarvand, Lugtepuder, Aseptin, Speile, Flacons, Klædesbørster, Haarbørster, Barberkoste, Boraxsæbe, Kokossæbe etc. etc.

F. Chr. Wolff

fhv. Apotheker.
Grændsen 8, **Kristiania.**

Mærk Adressen:
Grændsen No. 17, 1ste Dør fra Hjernet til Grændsen, ikke Hjørnebutiken.

Mærk Adressen.

NORSK INDUSTRIFORRETNING

Til Spotpris
udsælges
Restbeholdningen af Tricotage,
specielt mærkes:

Børnekjoler fra Kr.	2.00	500 Stk. Dametrøier fra	0.55
Børnejakker "	1.20	Børnehuer "	0.75
Børnestrømper "	0.45	Vester "	1.50

Extra Solide, norske Manufacturvarer, passende til Konfirmationspresenter.

Specielt anbefales:

Norske:
Drestøier fra Kr. 3.00 pr. Mtr.
Kjoletøier " 0.90 —
Skjørtetøier " 0.70 —
Lærredsvarer alle Priser.
Uldtæpper fra Kr. 2.50 pr. St.
Gardintøier " 0.25 pr. Mtr.
Floneller alle Priser.
Schawl Kr 4.50 pr. Stk.
Paraplyer " 2.80 —

Hjemmestrikkede:
Strømper, Uld og Bomuld
Trøier.
Skjørter, alle Slags.
Vanter, Uld og Silke.
Uld-Tørklæder og Kravetørklæder.
Vester, alle Farver.
Sportsartikler.

Herreartikler:
Solide Uld-Trøier fra 1.50 pr. St.
— " **Benklæder** fra 2.00 pr. Par
— " **Strømper** fra 0.75 pr. Par
— " **Sportstrøier** 2.50 pr. St.
righoldigt Udvalg i:
Snipper, Manschetter, Slips.
Galoger, Paraplyer, Skjorter.
Turistskjorter, Kraver.

1000 franske Provecorsetter til 1/2 Pris.

Rester af Gardintøier til extra Godtkjøb.

GRÆNDSEN 17.

Mærk Adressen.

Albert Rennemo,

Garn- & Hvidevareforretning,
Hj. af Grænsen & Akersgaden
anbefaler alt til Branchen henhørende til aller billigste Dagspriser, mange Nyttige Artikler passende for

Konfirmander.

For Herrer Stort Udvalg i alle Slags Herreartikler.

Mine ægte Humbermaskiner

i nyeste 1894 modeller netop udpakkede.

Maskinerne garanteres i 2 Aar.

Enhver, der skal have en 1ste Klasses Velocieped, maa bese mit Lager.

Albert Rennemo,
Hj. Grænsen & Akersgaden.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Frantz Lehmann's

Kurv- og Kurvmøbelfabrik

en gros & en detail.

Største Lager af Børnevogne, Sygevogne og Dukkevogne, engelske, franske og amerikanske Kurvstole, nye Modeller.

Telefon 1789.

Største Lager af Kurvreisekufferter, som er de stærkeste og billigste af alle Kufferter.

Eget Fabrik af Damefigurer, som er bedre og billigre end de udenlandske.

Stort Lager af Luxusartikler m. m.

Gamle Børnevogne oppudses og bliver som nye.

Grændsen No. 17, nær Pilestrædet.

Grændsen No. 17, nær Pilestræde.

Som passende

Konfirmationspresenter

anbefales:

Skrivepulte.
Skrivebordstel som Blækhus, Stager etc. i stort Udvalg.
False- og Papirknive.
Uhrstative.
Brev- eller Skrivemapper.
Poesi-Album i alle Priser.
Fotografi-Album fra 0,40— Kr. 30.00.
Smykkeskrin.
Syskrin.
Handskeskrin.
Toiletetuis for Herrer og Damer fra Kr. 2,00 til Kr. 40,00.
Toiletvæsker.
Theater- & Reisekikkerter!
Reisekufferter.
Haandkufferter.
Reisevæsker.
Lomme- & Turistflasker.
Turistvæsker.
Turistrandsler.
Snip- & Manchetæsker.
Bal- & Selskabsvifter.
Dekorationsthermometer.
Syborde.
Dekorationsspeil.
Toiletspeile.
Tredelede Speile.
Speil paa Staffeli.
Sykurve.
Elegante Bælter for Damer i Skind & Metal.
Kinesiske & Japanesiske Skrin.
Tobaksskrin.
Syskrin.
Handskeskrin.
Lommetørkelædeskrin.
Samt diverse andre passende Gjenstande.
Uhrkjeder af Nikkel samt Talmi & Double.
Lommekompas.
Lommethermometer.
Broscher i mange forskjellige Mønstre.
Portemonaier.
Visitkortbøger.
Smaa Lommeetuier.
Lommebøger.
Cigaretuier.
Ægte Ravsmykker.
Parfümerier.
Alle Slags billige og elegantere Børster for Toilettet.
Penneknive.
Norske Tolleknive.
Slipsnaale.
Cigarmundstykker.
Cigarretmundstykker.

Udvalget er storartet! Priserne enestaaende billige!

Secunda Varer føres ikke!

S. Saastad,

för Sophie Qvamme.
13 Grændsen 13.

Grændsen.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, ollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21.
Christiania.

Nr. 38. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 31te Marts 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 57 C,
forer Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consultationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12–2, 6–7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og mest gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Bonus.

Mellem de forsikrede i „**Star**" fordeles for femaaret 1889—93 contant **kr. 8.387.723.68**, der giver en tillægsbonussats af fra 7¾—13½ % af forsikringssummen mod 7½—12½ % ved forrige udlodning, altsaa atter en stigning.

Exempler paa udbyttets størrelse.

Exempelvis anføres hvorledes bonus i Star har stillet sig for et par norske forsikrede:

Police ikraft 30 aar.		Police ikraft 28 aar.	
Forsikringssum . . . . . kr.	18,000.00	Forsikringssum . . . . . kr.	9,000.00
Sum af præmier erlagt kr. 14,688.		Sum af præmier erlagt kr. 6,177.	
Bonus ved 6 femaars uddelinger . . . . . „	8,555.00	Bonus ved 6 femaars uddelinger . . . . . „	4,059.00
Policens event. paalydende sum . . . . . kr.	26,555.00	Policens event. paalydende sum . . . . . kr.	13,059.00

I det ene tilfælde har den forsikrede havt valget mellem ovenstaaende tillægsbonus og en contantbonus, der beløber sig til gjennemsnitlig 55 %; i det andet tilfælde noget mindre.

Hertil er endvidere at bemærke, at her ikke er tale om tontinepolicer. Ingensomhelst rettighed har været opgivet. Retten til 1) udbytte naarsomhelst, til 2) indløsningsværdi, til 3) fripolice, til 4) udbytte paa fripolice, til 5) forandring til andre forsikringsarter etc. har altid staaet den forsikrede aaben.

Saafremt den ved sidste udlodning opnaaede sats bibeholdes, vil bonus stille sig saaledes for en

	20 aarig.	30 aarig.	40 aarig.	50 aarig.
Aarlig præmie:	18.67	24.38	32.46	45.25
Forsikringssum: kr.	1000.00	1000.00	1000.00	1000.00
Tillægsudbytte 1ste femaar . . . . . „	77.50	77.50	77.50	77.50
— 2det „ . . . . . „	82.50	82.50	82.50	82.00
— 3die „ . . . . . „	88.00	88.00	88.00	88.00
— 4de „ . . . . . „	93.50	94.50	95.00	96.00
— 5te „ . . . . . „	97.50	98.00	99.50	101.00
— 6te „ . . . . . „	104.50	105.00	106.50	110.00
Policens paalydende efter 30 aar . . . . . kr.	1542.50	1545.50	1549.00	1555.00

Tillægsbonus har en kontantværdi af fra 25—100 %.

De iaar besluttede Jernveisanlæg,

hvoraf et, Nordbanen, strax vil komme til at udgaa fra Kristiania, bringer Spørgsmaalet om Stationsarrangement i Hovedstaden m. v. frem i første Række.

Ved Fastslaaelsen af en direkte Nordbanelinie maa det betragtes som afgjort, at dennes Udgangspunkt vil blive paa Byens Østside, og da naturlig i nærmere eller fjernere Sammenhæng med den nuværende Østbanestationstomt. Dette vil ikke være afhængigt af, om Maridalslinien eller Grorudlinien bliver valgt.

Der kan vistnok vanskelig opstaa Spørgsmaal om at anlægge en særskilt Endestation for Nordbanen paa Østsiden af Akerselven nordenfor den nuværende Stationstomt. Man vil formentlig stræbe at arrangere sig med Hovedbanen og de øvrige i Forbindelse med denne udmundende Linier, og det hvad enten Nordbanelinien bliver lagt som en særskilt Linie lige fra Begyndelsen af, eller om den simpelthen skal benytte Hovedbanens Spor paa den Byen nærmestliggende Strækning, eller endelig om Linien fra Kristiania til Bryn bliver omlagt opgjennem Loelvens Dalføre for at forbedre Stigningsforholdene.

Men da fremstiller sig Krav, som ikke længere kan afvises.

Da den nuværende Østbanestation blev anlagt, blev det fra flere Hold fremhævet, at den i flere Henseender vilde komme til at ligge temmelig forkjert for Trafiken. At saa forholder sig, bliver for hver Dag mere og mere tydeligt. Pladsen foran Østbanestationen er allerede blevet Knudepunktet for en Trafik, der holder paa at blive fuldt europæisk. Fra Schweigaards Gade og Tomtegaden gaar der en uafbrudt Strøm over Jernbanetorvet til Karl Johans Gades Udmunding. Tvers over denne Strøm gaar en anden, den egentlige Byggetrafik, der foran Fronten af Stationen søger fra Bryggerne op gjennem Nygaden og Stenersgaden til Fabrikerne og Lagrene i de nordlige og østlige Bydele. Denne Strøm krydses paa Hjørnerne mod Havnegaden og Jernbanetorvet af en anden stedse stigende, nemlig Trafiken fra det hurtig voxende Oslo over Bryggerne til Byens Centrum, en Strøm, der yderligere opsvulmer ved i sig at optage Trafiken fra de indre Brygger op gjennem Karl Johans Gade til de centrale og vestlige Bydele. Videre har den elektriske Sporvei sit Endepunkt saa at sige midt i Strømmen. Det tør anses for sikkert, at dette Knudepunkt om ikke længe vil faa en Karakter, der ikke lidet minder om Pladsen foran Mansion House og Børsen i London samt Pladsen ved Palais Royal og Theatre Français i Paris.

Gjennem denne næsten uafbrudte Strøm af Kjøretøier maa de talrige Jernbanereisende, der daglig gaar op til Tusinder, bane sig Vei, og det under de allerugunstigste Forhold. Hjørnet mellem Lille Strandgade og Jernbanetorvet er allerede farligt at passere, og ved det næste Hjørne i Store Strandgade presses den stærke Trafik op gjennem Karl Johans Gades kun 12 Alen brede nedre Del, som det er til ingen Nytte at udvide, saa længe Kvartalet mellem Store og Lille Strandgade stikker saa langt frem som nu er Tilfældet.

Der blev allerede for over 15 Aar siden spaaet, at dette Kvartal maatte være dømt til Nedrivelse. Det bliver mere og mere en utaalelig Barriere for den uafladelig voxende Trafik i Hjertet af en By, der med stærke Skridt nærmer sig 200,000 Indbyggere.

Der maa gjøres noget, dersom Nordbanen føres ned til Østbanestationen og forøger den allerede med næsten rivende Fart voxende Trafik. Ifærdeleshed bliver det uforsvarligt at udskyde Afgjørelsen af Reguleringsspørgsmaalet, dersom Nordbanen føres over Maridalen, idet der da vil kunne ventes at ville udvikle sig en Lokaltrafik, der vil gaa Smaalensbanens Trafik til Livs en høi Gang.

Men hvorban skal Sagen gribes an? Det er efter vor Mening ikke tilstrækkeligt at rive ned en Del af det Kvartal, der mellem de to Strandgader stikker frem Trafiken ved Karl Johans Gades Munding. Den hele Kommunikation mellem de østlige og de centrale Bydele, der østenfor Jernbanetorvet er fordelt paa tvende store Gader — Schweigaardsgaden og Bispegaden med deres Fortsættelser — bør ikke presses op i Karl Johans Gade, der i Forveien har sin egen meget betydelige Trafik. Desuden vil Østbanestationen, som den nu er, være utilstrækkelig som Endepunkt for det voldige Jernbanesystem, der forgrener sig i ikke mindre end 6 Retninger, til Vestoplandene, til Trondhjem, til Elverum over Kongsvinger, til Sverige over Do., til de indre Smaalensbygder og til Smaalensbyerne.

Vi har et Forslag at gjøre:

Prinsens Gade bør forvandles til en Gjennemgangsaare for Trafiken (a throughfare) jevnbyrdig med Karl Johans Gade.

Dette kan ske paa følgende Maade: Det inderste Havnebassin ved Palæbryggen og Jernbanebryggen opfyldes, saa Prinsens Gade bliver en direkte Fortsættelse af Bispegaden i Oslo. Den øvre Del af Prinsensgade, samt Wesels Plads, sænkes, saa Stigningsforholdene bliver gunstige — hvilket nu, da Bebyggelsen i denne Del af Prinsensgade overveiende er gammeldags, ikke vil skade Huseiernes Interesser i nogen nævneværdig Mon. Hvilke Fordele dette Arrangement vil medføre for de nedre Bydele, vil enhver let kunne forstaa.

Palæhaven søges ved Lov befriet for det Ankerske Servitut og det hele Strøg fra Lille Strandgade hen til den nuværende Jernbanetomt hinsides Jernbanebryggen udlægges til Tomt for en med den nuværende Østbanestation parallelt liggende Stationsbygning.

Hele Kvartalet mellem begge Strandgader samt Jernbanetorvet og Prinsensgade nedrives og udlægges til offentlig Plads. Ja, derved vil Palæet med dets historiske Minder strøge med, og der trænges vist en Lov til at komme forbi de testamentariske Bestemmelser. Men vi tænker at enhver, der har seet Strøget, vil indrømme at det er umuligt at bevare Palæet i sin nuværende Skikkelse for alle Tider, og ombygges det, er hele den historiske Duft væk. Bedre at opsætte et Mindesmærke paa Pladsen i Lighed med det, der nu betegner det Sted i London, hvor Temple Bar har staaet.

Enhver vil, ved at kaste et Blik paa Kristianiakartet, strax se, hvilke store Fordele for Trafiken der opnaaes ved dette Arrangement.

Mellem de to Stationsbygninger kan der blive en liden aaben Plads. Vi ved ikke om det er hensigtsmæssig at fordele Trafiken mellem dem saaledes, at al Gjennemgangstrafik tillægges den gamle og al Lokaltrafik den nye Station. Skulde dette være ugjørligt, kunde den nye Station optage al Smaalensbanens betydelige Trafik, og, dersom Nordbanen bliver lagt gjennem Maridalen og saaledes faar stor Lokaltrafik, maaske tillige Kongsvingerbanens.

Desværre vil adskillig Bryggeplads gaa i Vasken ved denne Ordning. Men den Kombination af Gade og Brygge, som nu udmærker Strøget fra Havnegaden til Bispebryggen, er i Længden uholdbar paa Grund af for liden Bredde og for mange Kroker. Man faar til Gjengjæld drage Fæstningsstranden, fra Piperviken til den nuværende „Fæstningsbrygge" ind i Omraadet for Byens Bryggeterritorium. Dette maa jo alligevel blive gjort engang, og det kan ikke skade at gjøre det lidt snarere end oprindelig paatænkt.

Svend Foyns praktiske Borgerskole.

Den geniale Foregangsmand paa saa mange andre Omraader Kommandør Foyn har ved Oprettelsen af denne Skole villet give et kraftigt Udtryk for den Mening, at vor moderne Skoleuddannelse er altfor theoretisk og lidet skikket som Grundlag for praktisk Levebrødsarbeide i vore Tiders paagaaende Kamp for Tilværelsen.

Det er intet Lune af en økonomisk mægtig Mand, ingen Egenhed, der har bragt den energiske Gamle til at ofre Hundre Tusen Kroner paa et urentabelt Foretagende. Mangfoldige er de Forældre, der deler hans Anskuelse og som resigneret beklager sig over, at Nutidsskolerne fylder deres Børn med altfor mange og forskjelligartede Fag, hvis Antal staar i omvendt Forhold til den Grundighed, hvormed de bliver lært.

Paa Landet føles dette ofte stærkest ved de saakaldte Folkehøiskoler, hvor Uddannelsen gjerne blir mere eller mindre liggende i Luften.

Man hører ofte Forretningsfolk med et Suk fortælle, at deres Børn paa Middelskolen ikke faar Tid til at lære ordentlig de Ting, der er nødvendigst, Skrivning, Regning, et Par levende Sprog og lidt Geometri.

I England skal der kun et Par Maaneder til at gjøre en dygtig begyndende Forretningsmand udaf de unge Theoretikere; hertillands klages der over, at to Aar er altfor utilstrækkelig til dette Øiemed. Et Raab om og Anvisning til Forandring her er Foyns Borgerskole.

Foyns Arbeidsmaade er der noget praktisk og engelsk ved. Han er fra sit lange Sømandsliv vant til ikke at bruge mange Ord, han gik simpelthen personlig i Spidsen, hvor Faren var størst, og stiltiende fulgte hans Folk efter ham. Bemægtigede Konkurencen sig de Baner, han havde brudt, saa gav han sig ikke til at trætte, men søgte andetsteds hen, og Heldet fulgte ham overalt og altid, maaske ikke mindst, fordi han mereend andre evnede at træffe de rette Midler og i en Fart overse Stillingen. Vi ønsker ham Held ikke alene med hans Borgerskole, men ogsaa for hans ihærdige Arbeide med at bringe Kristendommen dybere ind i vort Folk og med at befri det for Drukkenskabens Last; altsammen værdige Opgaver for en Mand, der har Vilje og Evne som faa hertillands.

Forsent begynder man i Frankrig og Amerika at indse, at Frugterne af kristendomsløse og overhovedet confessionsløse Skoler er alt andet end ønskelige. Den kristne Sædelære viser sig uovertruffet som sam fundsopbyggende Grundlag; ikke engang Stuart Mills Nyttemoral kan her hamle op.

Paa Foyns Borgerskole paa Grünerløkken undervises begge Kjøn sammen i Klassen, et Princip, der viser sig udmærket til at holde Raaheden borte fra Eleverne; disse faar hver Formiddag en Portion varm Mad for 10 Øre og undervises i gode luftige Lokaler. Skolens dygtige Bestyrer viser sig meget forekommende mod Interesserede, der ønsker at bese Skolen.

Fra Kristiania skrives til „Vestlandsposten:

Her østpaa fæster Opmærksomheden sig mere og mere paa de Radikales Program i Stemmeretssagen. Gaardbrugerne ser, at man nu staar foran det store Spørgsmaal, om den jordeiende Klasse skal sættes ud af den stærke Stilling i det offentlige Liv, som vor Grundlov har givet den, eller om den fremdeles skal bevare denne. De radikale vil, som bekjendt, at der skal indføres alminkelig kommunal Stemmeret; dette kan de gjøre ved simpelt Stemmeflertal. Bliver der 58 Mand paa næste Thing, saa kan de drive Sagen igjennem. Men dermed vil der ogsaa være foretaget en fuldstændig Omvæltning i vort kommunale Stel. De eiendomsbesiddende Klasser vil trykkes ud af det offentlige Liv, og de, der bidrager mindst til at bære Skatter og Byrder, vil blive de herskende. Det er for at vinde Socialisterne, at de Radikale nu iver saa stærkt for almindelig kommunal Stemmeret. Socialisterne kræver denne Gave som Betaling for at hjælpe de Radikale ved Valget. Selv haaber Socialisterne, at naar de faar almindelig Stemmeret, saa skal de kunne begynde at gjennemføre sine andre Planer.

Den østlandske Gaardbrugerstand har faaet Øie for den Fare, som her truer. De vil ikke finde sig i at affættes fra den Stilling, vor Forfatning har anvist dem, og som de med Ære har hævdet. De Radikale mærker selv, hvordan Gaardbrugerne forlader dem. En af dem skal derfor have sagt: „Vi faar se at indrette os saa, at vi kan hjælpe os uden Gaardbrugerne". Hertil vil formentlig Gaardbrugerne svare: „Vel — saa faar vi se at indrette os saa, at vi kan hjælpe os uden de Radikale."

Under Branden paa Kongsberg udsattes et Jernskab for en grundig Prøve, idet den anselige Træbygning hvori det var anbragt helt nedbrændte.

Skabet bestod dog Prøven glimrende. Da det idag aabnedes, viste det sig, at Indholdet var aldeles ubeskadiget, ja endog Lakeringen og Bronceringen inde i Skabet var i samme Stand, som før Branden, meddeler H. O. T.-B.

Det var leveret af P. Opsahl.

Tømmerdrift i Glommen. Efter hvad der meddeles i „Sarpen", vil der iaar i Glommens Vasdrag blive flødet ca. 400 000 Tylvter Tømmer.

Ved Hafslunds Brug vil der iaar antagelig blive skaaret ca. 5 000 Tylvter.

Hvad Soli Brug angaar, forlyder det, at der skal skjæres ca. 10 000 Tylvter for Grosserer Kiær, Fredrikstad, medens der fra andet Hold opgives kun 5 000 Tylvter. Soli Brug har 18 Opgangssage, hvoraf det er Meningen at benytte de 9.

„Hvis Kristus kom til Chicago". Den virksomme Udgiver af Review of Reviews, W. T. Stead, der nylig er vendt tilbage fra Amerika til London, vil i den nærmeste Fremtid offentliggjøre en Bog om Chicago under Titelen „Hvis Christus kom til Chicago". Selve Byen beskriver han som en djævelsk Hule af bare Fordærvelse; de anstændige Borgere har der overladt Styret til Djævelen og hans Repræsentanter paa Stedet, Værtshusholderne og Spillerne. Ikke i noget andet Land bliver man saa grundig behandlet for Republikanismen som i Amerika. Hele Landet er indeklemt i en død Forfatning, der var god, da den blev givet, men som dog ikke kan ventes at skulle svare til alle de efterfølgende Slegters Behov. Overalt benytter man Forfatningens døde Haand, Bremsing og Hemmen, der vil ophæve det souveræne Folks Frihed. Vil man se en Regjering gjennem Folket, maa man ikke reise til Amerika.

Fislums moderate Venstreforening havde Møde paa nordre Darbo 27de d. Hr. Statsraad Jakobsen holdt et glimrende Foredrag om Unionsspørgsmaalet, direkte Skat og almindelig Stemmeret. Ca. 80 fordetmeste stemmeberettigede Mænd hvoraf endel radikale, paahørte Foredraget med stor Interesse. Efter Mødet blivet Sexa, hvor Udtalelserne enstemmig var for Unionens Bevarelse, men paa Ligestillethedens Grund.

Vor nye Forening har alt vokset sig saa stærk, at selv de mest seiersikre Radikalere begynder at bli ængstelige for Udfaldet af kommende Valg.

X.

Lidt om Postførernes Lønninger.

Hr. Redaktør!

For en Tid siden læste jeg i Dagbladet om, at Postførerne andrager om en meget betydelig Lønsforhøielse, begrundende dette med, at deres Kaar er mislige og deres Tjeneste meget anstrængende, og senere har jeg seet, at Regjeringen anbefaler Andragendet. I denne Anledning være mig tilladt et Par Bemærkninger.

Det forundrer mig sandelig at høre, at Bestillingen som Postfører skulde være noget særlig anstrengende. Paa de Kanter af Landet hvor jeg er kjendt, har Postførerne en Rute paa ca. 4 Mil. Denne Strækning maa de saa kjøre 6 Gange om Ugen. Kan virkelig dette ansees for at være haardt Arbeide? En Jordarbeider har langt haardere Dagværk og meget mindre Betaling. Vistnok kan det tildels blive Nattekjørsel i daarligt Veir og Føre, men naar man klæder sig godt og faa sove ud igjen om Dagen saa er det ikke saa farligt.

Saavidt jeg ved har Postførerne en Løn af Kr. 60 Maaneden at begynde med, og dette er ikke lidet naar Hensyn tages bl. a. til, at disse Bestillingsmænd ikke behøver at have nogen særlig Uddannelse. Enhver hæderlig Kar med alm. Skolekundskaber kan klare den Ting.

At Postførerne skulde sidde i mislige Kaar kan jeg ikke forstaa. De fleste har jo ogsaa Binæringer, saasom Gaardsbrug, og hermed og med en fast Indtægt af henimod Kr. 1000 aarlig — Lønnen stiger jo til Kr. 1000 — burde de jo kunne klare sig. Mange af os Bønder faar nok værsgod klare os med mindre. Man ser jo ogsaa, at der er stor Konkurance om disse Poster, hvilket ikke tyder paa, at de er daarligt aflønnede.

Idet Hele er det en forargelig Foreteelse hertillands, at de som sidder forholdsvis godt i det, saasom Embeds- og Bestillingsmænd, de er det som raaber høiest paa bedre Kaar, paa høiere Lønninger og Pensioner, og Regjering og Storthing stiller sig ialmindelighed imødekommende til deres Fordringer. Men hvad gjør bemeldte Statsmagter for at ophjælpe Bønderne, hvis Kaar stadig forværres, og Arbeiderne? Jeg tænker man skal blive Svaret skyldig herpaa.

Underofficererne skriger jo ogsaa paa høiere Lønninger, men naar man tænker over, at de faar en god Skolegang aldeles gratis, og at deres Bestilling medfører latterlig lidet Arbeide, saa tror jeg man indser, at de snarere har for stor end for liden Løn.

En Bonde.

En uhyggelig Sag.

Paatalemyndigheden har nu, efter hvad der meddeles os fra Ringsaker, besluttet Tale mod en Gaardbruger fra Rise dersteds for Forbrydelse mod Straffelovens Kap. 14 § 2 krf. § 1 og Kap. 3 § 1, idet han har forsøgt at dræbe sig Moder ved at give hende Arsenik. Bevæggrunden skal være, at han derved haabede at befri sig fra Udgifterne til Føderaad, som Moderen havde hos ham. Forbrydelsen opdagedes imidlertid saa betids, at Moderen reddedes.

Forbryderens Fader døde ogsaa for en Tid siden. Da man har Mistanke om, at denne muligens ogsaa kunde være forgiftet, er han bleven opgraven. Undersøgelserne i denne Anledning er imidlertid endnu ikke afsluttede.

En kristelig-social Forening er ifølg. „Vestlp" i denne Maaned stiftet i Bergen. Allerede i første Møde tegnedes 40 Medlemmer, saa der er Haab om, at den vil nyde god Fremgang. Dens Program vil fremgaa tydelig nok af nedenanførte Paragrafer af Lovene:

§ 1: Foreningen, der hovedsagelig bestaar af Arbeidere, har til Formaal paa kristelig Grund ved alle lovlige Midler at virke for en med Guds Ord overensstemmende Forbedring og Fremme af Arbeidernes aandelige og sociale Stilling.

§ 2: Dette Maal søges opnaaet ved:

a. Afholdelse af oplysende og belærende Foredrag i religiøs, videnskabelig og social Retning samt ved Samtaler, Diskussion og Udbredelse af Literatur, der behandler disse Emner fra et kristeligt Synspunkt.

b. Ved Deltagelse i de offentlige Valg at gjøre sine Krav gjældende baade i Stat og Kommune.

c. Støtte Arbeidet for Nødruelighedens Fremme.

d. Deltagelse i Arbeidet for Selvhjælp og Alderdomsforsørgelse.

§ 4: Som Medlem af Foreningen kan optages enhver hæderlig og erhvervsdygtig Mand og Kvinde, der efter at være forelagt Lovene erklærer sig i Overensstemmelse med disse samt er villig at medvirke til Foreningens Trivsel og Fremgang.

Af stor Interesse er fremdeles § 11, der er saalydende:

„Hvis der indtræder Misforhold mellem Arbeider og Arbeidsgiver, bør Bestyrelsen eller Forstanderskabet søge at træde mæglende imellem, om muligens Enighed kunde opnaaes".

Et sørgeligt Kulturbillede giver en Korrespondent til Vesterbotl. fra Lapmarksognet Dorothea.

For 20 Aar siden var Udgifterne til Fattigvæsenet i dette Sogn — 30 Kr. Netop da begyndte Bønderne at sælge Grund til Bolagene. Ti Aar senere kostede Fattigvæsenet 2325 Kr. og nu er det 4875 Kr. eller meget over Halvdelen af hele Kommuneskatten; men nu er ogsaa omkring Halvdelen af Grundeiendommene i Bolagenes Hænder.

Verdensudstillingen i Brüssel er nu definitivt udsat til Aaret 1896.

Haandværks og Industriforeningen i Bergen holdt forleden ianledning af Bergensbanen Fest for Michelsen, Lund, Krohn og Sverdrup.

Politisk Foredrag.

Tredie Paaskedag holdt Statsraad Bonnevie Foredrag i Nannestad Kommunelokale om de foreliggende politiske Spørgsmaal for en Forsamling af ca. 150, hvoraf en Del Venstre.

Efter Foredraget holdtes en tarvelig men særdeles hyggelig og belivet Sexa, hvori ogsaa de fleste af de under Foredraget tilstedeværende Venstremænd deltog.

Statsraadens Foredrag var en saglig og grei Fremstilling af de nu foreliggende politiske store Sager og deres Forhistorie, og Foredragsholderens stærke Udhæven af, at det norske Folk ikke har Raad til at slide sine bedste Kræfter op i denne opslidende Kamp om den Statsforfatning og Union, som vore Fædre byggede til Grundlag for og Børn om Fremskridt og Udvikling, vandt udelt Tilslutning. Foredraget afsluttedes med et „Leve Fædrelandet".

Gladstone

har i et Brev til sine Vælgere i Midlothian fundet det nødvendigt at tale et advarende Ord.

Stemmeretten til Underhuset er meget udstrakt i England. Den mangler dog omtrent 50 Procent paa at være saa almindelig som i Frankrige. Men den er udstrakt nok til at de Klasser, der kun betaler liden Skat, faar en stor Indflydelse ved Valgene. Underhusets Magt er saa betydelig, at Overhuset bare kan sætte en svag Skranke derimod, og særlig i Skattebevilgninger er denne Skranke omtrent bortfalden. Det nye Overhus, som vistnok i en ikke altfor fjern Fremtid vil udgaa af Gladstones, Roseberys og hele det liberale Partis Bestræbelser for en Reform, vil vistnok faa større Indflydelse end det nuværende med arvelige Sæder, men Underhusets Magt er altfor rodfæstet til at et solid Fertal i dette Hus vil kunne hindres fra at sætte sin Vilie igjennem. Derfor taler Gladstone advarende Ord til Vælgerne:

„En ny Periode aabner sig nu", skriver han; „den er maaske svanger med end større Farer i moralsk Henseende og den vil sikkerlig blive en alvorlig Prøve for de Klasser, der nu er i Færd med at gjennemtrænges af Magtbevidstheden, efter at de hidtil aldrig har været udsat for denne Bevidstheds moralsk nedbrydende Paavirkninger. Disse Paavirkninger har hidtil været indskrænket til de Klasser, som staar et Trin over dem, og som har været Magtens eneste Indehavere. For vort Lands sande Venner er Tiden nu inde til at minde Masserne om, at naar de er blevet løftede op til den Plads, der i politisk Henseende er blevet dem skjænket, da skyldes dette intet mindre end de udtrækkende og ædle Grundsætninger, der har sin Rod i Kjærlighed til Friheden — Frihed for alle uden Hensyn til Klasse, Troesbekjendelse eller Landsdel, — og det skyldes det, at det hele Interesse har faaet raade over alle Særinteresser af en snævrere Art".

Storthinget.

Møde den 30te Marts Kl. 10.

Lødrup tog Sæde, Piene permitteredes, Suppleanten Brænne indkaldtes.

Engelharts Interpellation.

Engelhart beklagede, at Undersøgelseskommissionens Forespørgsler saa sent besvaredes. Allene manglende Oplysninger havde hindret Komiteen at afslutte Arbeidet. Gang efter Gang havde man anmodet om hurtigere Besvarelser. Først igaaraftes, efter Interpellationens Anmeldelse, modtoges en Række manglende Besvarelser, afgivne mellem 25de Februar 20de Marts. Ligeledes modtoges Gjenpart af Skrivelse fra Departementet til Armekommandoen, hvori begjæres en Række yderligere Oplysninger. Naar kan disse blive meddelt Komiteen?

Stang: Departementet har gjort al mulig Fortgang. Komiteens skrivelser expederedes strax videre, og saasnart Besvarelserne indløb sendtes de Komiteen. Meddelte Datoerne for Skrivelsernes Modtagelse af Afsendelse. De Komiteen igaaraftes sendte Besvarelser vilde uden Interpellation været sendt idag.

Departementet er saaledes uden Skyld i, at Komiteen saa sent har modtaget Besvarelserne. Naar de af Departementet yderligere begjærede Oplysninger kunde meddeles, kunde han ikke sige, men haabede, det kunde ske snarest mulig.

Engelhart klagede ikke paa Departementet, men paa dets Underordnede, Arme- og Marinekommandoen, for hvis Optræden Departementet bar Ansvaret.

Stang troede ikke, de Herrer, som havde ventet længst, Kaptein Helgesen, Ritmester Lowzow og Major Keilhau, havde optraadt utilbørligt. Ved Regjeringens Medvirken var Undersøgelserne blevet forholdsvis fuldstændige, ellers vilde de gaact istykker.

Engelhart: havde Regjeringen paalagt de Underordnede at svare, havde de vistnok gjort det, vilde konstatere, at han ikke havde faaet Svar paa, naar de af Regjeringen af Armekomandoen yderligere begjærede Oplysninger kunde ventes.

Stang: Al mulig Fortgang skal blive gjort, men Dag og Dato kunde selvfølgelig ikke meddeles.

Schøyen: Det ser ud til, at Resultatet af Komiteens Undersøgelser staar i sørgeligt Misforhold til dens Kostende.

Engelhart: Kanhænde der bagefter kommer Tyndtøl.

Schøyen tvilede ikke paa, at der kom mere Tyndtøl.

Rynning: Komiteen burde skaffe nærmere Greie paa "Verdens Gangs" Oplysninger om, at Vaaren 1884 stod Nationen rede med blanke Vaaben.

Engelhart: Komiteen havde tilskrevet Rynning, men han havde ikke anseet det passende at give Oplysninger.

Rynning havde ikke villet opgive sin Hjemmelsmand, men et Medlem af Komiteen havde ivinter sagt: De sigtede vel til Hjelmstad, for han gik og snakkede om Rustninger. Hertil svarede jeg: der var altsaa flere.

Præsidenten afsluttede Debatten.

Mødet hævedes Kl. 11½.

Statsbanernes Trafikindtægter har i Dsiftsaarets 7 første Maaneder udgjort 4.446,000 Kroner mod 4.408,000 Kroner i det tilsvarende Tidsrum i forrige Driftsaar. For Januar Maaned har Trafikindtægterne udgjordt 499,000 Kroner mod 465,000 ifjor.

Sagenes Arbeiderboliger holdt iforgaars Generalforsamling. Udbyttet Kr. 9773 besluttedes udbetalt til Aktionærerne efter 4 Procent, og Resten Kr. 373 godskreves Reservefondet.

Skoppum—Vittingfos—Svarstadbanen. Itirsdags afholdt Jernbanekomiteerne fra Lardal, Vivestad, Vaale, Holmestrand og Horten kombineret Møde hersteds, fkr. Hortensbladet „Gjeng."

Der valgtes en Centralstyrelse for det paatænkte Jernbaneanlæg: Skoppum—Laugendalen, hvorhos der behandledes en Flerhed af Sager vedrørende Anlæggets indre Forhold. Som Medlemmer af Centralstyrelsen valgtes: Overretssagfører Berg (Formand), Kjøbmand O. H. Sollie og Gaardbruger Lars Chr. Sogn fra Lardal. Som Suppleanter valgtes: Kirkesanger Gaasland (Vivestad) og Landhandler Bakke (Vaale). Hortens Handels- og Sømandsforening afholdt en Sexa for Komiteerne.

Hest og Slæde for en Krone. Bestyrerinden af Børnehjemmet „Hans Cappelens Minde", Fru Usterud, tog i Markedsugen to Nummere a 50 Øre paa en Hest og Slæde, der skulde udloddes. Ved Trækningen udkom Fru Usteruds Nummer. Gevinsten var antagelig mindst værdt 500 Kroner, skriver Skiensbladet „Fremskridt".

Der gives Mennesker, som hele deres Liv ville begynde „i næste Uge".

Børne.

Til at uddanne Forstanden hører der to Ting, at samle Kundskaber og øve Kræfterne.

Schiller.

For Underslæb er Nordfjordeids Sparebanks Kasserer arresteret. Hans Underballance skal dreie sig om 18,000 Kroner.

Eftertryk forbydes uden Forfatterens Tilladelse.

John Vaalen

og

Vaalenætten.

Af Frits Hansen.

(Fortsættelse.)

Vaalenslægten er helt fra sin første Begyndelse af en Gausdølsslægt, og det var gjennem sin Tjenestgjøren i det civile Embedsværk, ikke paa den militære Vei, at den fra først af kom op. Slægtens Begavelse har aabenbart i sin Oprindelse nærmest været en juridisk og administrativ; den har været klartænkt og Forretningsdygtig.

Slægten kan nævne sine Stamfædre ved Navn opover til før 1500. Den første er Bjørn paa nedre Kraabøl; hans Søn Mads Bjørnsen kommer til søndre Steine, og hans Søn Ole Madsen lever ogsaa paa Steine; men dennes Søn Steiner Olsen vides at have boet paa Vaalen, ligesaa hans Søn Svend Stenersen. Dennes Søn igjen Stener Svendsen Vaalen er den første af Slægten, som man kan fortælle noget om. Han var gift med Eli Johnsdatter Fjerdrum og var Landsmand i Gausdal omkring Aaret 1650, har som saadan vistnok afløst den Simen Heggen, om hvem mere siden. Fra denne Elis Fader er det, at Navnet John er kommet ind i Ætten; de senere Ættled af den Gren, som nu sidder og længe har siddet paa Vaalen, veksler mellem Navnene John Svendsen og Svend Johnsen.

Det er fra nu af, man kan begynde at følge Slægtens Udbredelse, og til foreløbig Paavisning af, hvor ualmindelig denne har været, kan følgende oplyses: I. Allerede i forrige Aarhundrede var Skud af denne Slægt kommen — foruden rundtom til By og Byg i Norge — desuden til Danmark, Holsten, Oldenburg, St. Petersburg, Vestindien, Guinea og Østindien — levede paa disse Steder eller døde der. II. En stor Del Embedsmands- og Byborgerfamilier i Norge og Danmark har ved Giftermaal med Døtre eller Datterdøtre af Slægten optaget dens Blod i sine Aarer; af saadanne kan nævnes Grene af Slægterne; Andersen, Bang, Bay, Birch-Reichenwald, Blehr, Brede, Bruun, Collin, Fangen, Falch, Fougner, Gad, Heftye, Ingier, Kauffeldt, Kervel, Kyhn, Lysgaard, Løvenskjold, Meinich, Meyer, Motzfeldt, Munn, Møller, Rustad, Ruud, Rosenberg, Rossing, Roshauw, Ræder, Sinding, Spørch, Thomle, Wardrum og Wedel-Jarlsberg. Denne Opregning er imidlertid ingenlunde fuldstændig eller endog blot tilnærmelsesvis fuldstændig; den er væsentlig udskrevet af en liden. Stamtavle, der i 1828 blev samlet og trykt af General Birch, der var gift med en Stenersen. Denne Samtavle var end ikke i 1828 fuldstændig, og Listen paa cognatiske Familier maatte nu, om den saa skulde være, ganske vist mangedobles. III Og i Oplandsamterne og særskilt Gudbrandsdalens Bygder er mandlige og kvindelige Descendenter af Slægten komne til ibandt andre følgende Gaarde: Steine, Rokvam, Øvre Forseth, Aulstad, Solberg, Bø, Thallaug, Sindre Fougner, Enge, Lie, Fyksen, Neergaarden m. m. fl. samtlige i Gausdal, Fliflet, Lundegaard og Lysgaard i Faaberg, Jevne i Dier, Svennæs i Biri, Isum, Hov, Havelstad, Tagestad, Bø, Rolstad, Lunde, Melby, Longsli, Dalseng, Ford, Harilstad, Kjorstad, Skeistad, Nøstegaard og Teige, alle i Fron, Dvergsten i Gran, Mo i Jevnaker, Engelsrud, Engelstad i Nannestad, Thomle i Land, Lunde og Rustad i Land, Rødenæs i Valders, Onset i Ringsaker, Hauge i Odalen og Blestad i Bang. Enkelte af disse Gaarde er blevne faste Hovedsæder for Slægten, som f. Eks. det store Dvergsten i Gran og Blestad i Vang. Men ogsaa om denne Opregning gjælder det, at de opnævnte Gaarde blot er en Brøkdel af alle dem, som maatte tages med, om Opregningen skulde være fuldstærdig. Mænd af denne Slægt kan sige, som Ole Haagenstad engang har sagt: „Jeg finder af mine Slægtninge i hver rygende Hytte."

En Søn af Lensmand Stener Svendsen Vaalen hed Svend Stenersen og var Foged i Gudbrandsdalen. En Søn af ham igjen er Peter Christofer Stenersen, født 1773, Magister og Præst paa Sjælland. Han har erhvervet sig et Navn i Literaturens Historie som Digter i den Klopstockske Smag. De, som i sin Tid læste Thues Læsebog i sin Skolegang, vil maaske mindes en Ode af ham „til en Vens Bryllup":

Sparsomt buden at se dansende Kore af
Huldgudinder iblandt skjemtende Fauners Folk,
Ei Anakreons Syner
Ei tibulliske Skjerts bevant,
Dig, o evige Dyd, hellige Venskab, Dig,
af en høiere Drift helliger jeg min Sang
o. s. v.

En Søster af Foged Svend Stenersen, Eli Vaalen var gift med en Løitnant Kristoffer Fliflet; et Par Grene af hendes Efterkommere skal vi komme tilbage til siden.

En yngre Broder af Fogden Stenersen, John Stenersen Vaalen var gift med Rønnoug Kongsli fra Fron; disse levede omtrent paa Ludvigs Holbergs og Tordenskjolds Tid, og det er fornemmelig fra disses Børn, at Slægten begynder at grene sig ud.

Men først lidt om, hvem denne Rønnoug Kongsli var. Hun var fra Søndre Kongsli, og saavel hendes Moder som Konen paa det andet Kongsli var barnefødte paa Gaarden Forbrigd i Kram; deres Moder igjen hed Marthe og var fra Hegge i Gausdal. Der blev omtrent 1650 samtidig gift to Døtre af Lensmand Simen Hegge op til Nordre Gudbrandsdalen, den ene Anne til Tolstad paa Waage, den anden Marthe til Frobrigd, og disses Efterkommere spredtes vidt omkring over hele Dalen, saa det var en mægtig og vidtforgrenet Ætt, Vaalenætten kom i Forbindelse med ved dette Giftermaal mellem John Vaalen og Rønnoug Kongsli. Dennl Ætt maa kaldes Hegge- eller Fougnerætten. Lensmand Simen Hegge eiede nemlig de to Nabogaarde Hegge og søndre Fouger, og han var i første Halvdel af det 17de Aarhundrede vistnok en af Søndre Gudbrandsdalens mægtigste og mest ansete Mænd; han var gift med en Datter af Sigrid Bjørnsdatter Aulstad, hvis Fader Bjørn Opsal maa have levet tidlig i 1500 Tallet. Lensmand Hage var en af de 5—600 Bønder, som i August 1648 mødte i Kristiania for at hylde Fredrik III som Konge efter Faderens, Kristian den fjerdes Død samme Aar. Efterkommere af Lensmand Simen Heggen sidder endnu paa begge de nævnte Gaarde; forhenv. Stortingsmand nu Bankbestyrer Christian Fougner nedstammer Mand af Mand fra ham.

Og — som sagt — en Datter af ham, Anne blev gift med Hans Knutsen Tolstad, Marthe med Osten Forbrigd (1647). Anne Tolstads ældste Søn Knut kom til Waleby paa Hadeland, den anden Simen til Tofte paa Dovre; den tredie Søn Paul Tolstad (født 1652) blev Stamfader til den i Nordre Gudbrandsdalen velkjendte Tolstadæt; en Datter Kari kom til Formo. Paul Tolstad havde 12 Børn: Hans, Knut, Simen, Anne, Kari, Ragnhild, Paul, Mari, Marit, Hans, Ole og Gudbrand, eer samtlige ved Arv og Giftermaal kom til at sidde rundt omkring paa gode Gaarde i Gudbrandsdalsbygderne: Tolstad, Øi, Fliflet, Bjørnstad, Slette, Heringstad, Haverstad, Lene, Kleppe o. s. v. „Disse tolv Stammer — siger Ole Haagenstad — er nu saa udbredte, at jeg tror ikke de 12 Israels Stammer formerede sig hurtigere". En Dattersøn af Knut Tolstad, Lars Haagenstad, havde 12 Sønner, der alle kom til gode Gaarde, „og saaledes i Slægten mangefoldig", siger den samme. Ole Haagenstad tilhørte selv Slægten paa flere Maader; bl. a. var hans Bedstefar, Tjøstel Harildstads Moder Tore en Datterdatter af Marthe Forbrigd.

(Forts.)

Assurer dit Liv. En Lærer paa Horten, der i Januar Maaned tegnede en Forsikring i Folkepensionskassen „Glitne", stor 2000 Kr., og løste sin Police en af de første Dage i Februar, blev syg den 5te og døde af Hjertelammelse den 8de Februar.

Forsikringssummen er i disse Dage udbetalt til hans Moder, der skal sidde i trange Kaar.

Skjøre Lampeglas. Naar man lægger Lampeglas i koldt Vand og giver dette et lidet Opkog — lader det koge ganske svagt — og saa tager Lampeglasset op og lader det ligge, til det bliver koldt, hærdes Glasset saa man i Regelen ikke resikerer, at det springer under Brugen.

Mod Radikalerne. Opraab til Modarbeidelse af den radikale Politik er for Romsdals Fogderis Vedkommende udstedt af 7 Mand, næsten samtlige Gaardbrugere, med den tidligere Venstre-Ordfører og Vagtmester J. Elgenes i Spidsen. Og andre af de 7 kjender vi, skr. „Kr. sundsp.", som ivrige Venstremænd, der nu altsaa har anset det for sin Pligt at raabe et Varsko overfor det radikale Parti.

Cunnardliniens Dampskib „Lucania", 13,000 Ton, 30,000 H. K, ankom til Liverpool paa 5 Dage, 13 Timer, 11 Min., men havde paa denne Tid 82 Mil længere end „Campania", da dette tog Rekorden med 5 Dage, 12 Timer, 7 Min. „Lucania" gjorde daglig 491, 502, 516, 508, 510 og 321 Mil; Gjennemsnitsfart 21, 73 Mil pr. Time.

En net Frier „Stavanger Avis" for 14de Marts: For nogen Tid siden reiste en Arbeidsmand fra Jæderen nord til Karmøen, hvor han havde paataget sig et Arbeide.

Manden der er endel til Aars og har Kone og flere Børn, kom nylig hjem og overraskede kjendte Folk med sit saare ungdommelige Udseende. Han havde kortklippet Haar, var vel barberet og vel antrukken og saa i det hele ud som en ny Fireskilling. Særlig undredes Konen over Mandens straalende Ydre og ytrede bl. a., at nu havde hun ikke seet hans Haar kortklippet paa mange Herrens Aar.

Medens man nu fortabte sig i Beundring og Forundring, kom Gaadens Løsning af sig selv reisende pr. Jernbane og beredte de forundrede en ny Overraskelse, som rigtignok ganske fjernede Beundringen og gav Stødet til en meget retfærdig Harme.

Et pyntet og rent Ydre kan nemlig meget godt vidne om en skidden Historie.

Manden havde under sit Fravær stiftet Bekjendtskab med en Pige, for hvem han havde angivet sig som Ungkart. Forholdet udviklede sig til en Forlovelse — med Ring og øvrigt traditionelt Tilbehør — og naar Vaaren kom, skulde naturligvis over til Amerika.

Uagtet Frieren havde søgt at fjerne alt, som kunde vække Mistanke — endog antaget et særskilt Navn for Anledningen —, vaktes dog Pigens Mistanke af et eller andet, og paa nærmere Spørgsmaal om hans Ungkarlsstand fik hun da den Besked, at han var — Enkemand.

Dette Bedrag blev tilgivet i Kjærlighedens Navn, og alt gik nu godt en Tid.

Men Pigen fik en ny Grund til Mistanke og var da saa forstandig at forlange hans Kones Dødsattest. Nu dreiede han Knapperne saaledes, at han selv skulde gaa til en nærmere betegnet Præst og faa denne til at forskrive Attesten fra Hjemstedets Sognepræst. Efter at dette angivelig var besørget, henvendte Pigen sig for Sikkerheds Skyld til Præsten, som viste sig at være ukjendt med det hele.

Nu saa Spørgsmaalet meget alvorligt ud. Efter en Del Forhandling bar det til Stavanger med Parret, og der tilstod han, at han havde narret hende, da han opgav sig som Enkemand; men nu var da hans Kone endelig død, heldigvis, og han skulde netop hjem for at besørge Formaliteten af en Begravelse.

Pigen vilde være med og hilse paa hans Slægtninge; men han maatte vist ikke like at præsentere sin Kjæreste ved sin Kones Ligfærd, og det vilde hun da ikke fortænke ham i, mente hun.

Hun havde dog ikke Ro til at oppebie hans Tilbagekomst. Det var nemlig hende, som Toget førte ud til Jæderen med Overraskelse No. 2.

Her henvendte hun sig til de første paalideligt udseende Folk, hun traf i Nærheden af Mandens angivelige Hjemsted, og spurgte efter Karl Larsen, og om der havde været Ligfærd igaar.

Da det opgivne Navn og den antydede Begivenhed var lige ukjendte, maatte hun frem med detaljerede Oplysninger om den omspurgtes Færd og Spørgsmaalenes Henfigt.

Jo, da kjendte man Personen, om end Navnet ikke passede.

Pigen blev fulgt til hans Kone, som laa syg, stakkar, uden mindste Understøttelse af den troløse Mand

Sluttelig fik man Stedets Præst til at skrive Klage til Øvrigheden paa det samvittighedsløse Menneske, som har spillet et saa høit Spil med to Kvinders Velfærd.

Forhaabentlig vil han faa en alvorlig Mindelse om, hvad Følger det har at benytte en Kvindes letsindige Troskyldighed paa en saa nederdrægtig Maade.

Den socialistiske Partikongres i Wien har udtalt sig for en eventuel Generalstreik samt vedtaget en Resolution mod Regjeringens Valgreformforslag. Endvidere har Kongressen vedtaget et Forslag om at understøtte Grubearbeiderne i Østerige, saafnart disse finder Tidspunktet kommet til at aabne Kampen for 8 Timers Arbeidsdag, samt forkastet et Forslag om under en eventuel Massestreik at nægte at betale Husleie.

Svære Skatter. Skatteøret i Viks Sogn paa Helgeland, Storthingsmand Chr. Nilsens Herred, hvor han ogsaa er Ordfører, skal iaar være 25.7 pCt. af Indtægt.

Selskabet for Hamar Bys Vel besluttede ifjor at heise det rene norske Flag i Parken. Paa Generalforsamlingen igaar omgjorde Selskabet ifølge Ohmetelegram med 125 mod 25 Stemmer sin Beslutning og heiser nu det unionsmærkede.

Præsident Cleveland har nedlagt sit Veto mod Forslaget om Sølvudmyntning.

„Husmoderen" No. 6, 8de Aargang, 1894 er udkommet med følgende Indhold:

Martha Turner: Et Blad af den engelske Teppefabrikations Historie. — Damacenerdolken. Roman af H. Limpurg. — Om Barneopdragelse. — Middagshvile for Sypigerne. — Kvindernes nervøse Arbeidsmaade. — For vore Blomstervenner. (Et og andet om Pottevexters Forplantning). — Filipine. — Literatur. — Haandarbeide. — Opskrifter for Kjøkkenet. — Forskjelligt. — Smaapluk. — Rettelse. — Bekjendtgjørelser.

„Husmoderen" koster pr. Halvaar Kr. 1.65 med Porto.

Kinamissionen.

Ifølge Meddelelse til Indredepartementet er den norske Mission i Kina aldeles ødelagt.

Missionærernes Liv er dog reddet.

Nærmere Underretninger savnes.

8 Timers Dagen anbefales nu af Times indført ved gjensidig Overenskomst mellem Arbeiderne og Arbeidsgiverne.

Ved de keiserlige Militærværksteder i Spandau forsøger man nu med 8 Timers Arbeidsdag.

Suezkanalen er spærret ved et tysk Dampskibs Grundstødning.

Bjørn Bjørnson har afsluttet Kontrakt med Folketeatret i Kjøbenhavn om Gjæsteoptræden.

Den internationale Lægekongres i Rom aabnedes iforgaars. 6000 Deltagere, hvoraf 1140 Damer.

Lagthinget bifaldt Torsdag enst. Forandringer i Høiesteretsloven, men tilbagesendte Odelsthinget med et Par Ændringer Loven om betingede Straffedomme.

Odelsthinget bifaldt Torsdag en Række Indstillinger fra Protokolkomiteen ang. Regnskabsantegnelser.

Nogle andre Sager udsattes indtil videre.

Afvæbning. Forskjellige Fyrster skal have udtalt sig til Gunst for en Indskrænkning i de uhyre Militærbyrder, hvorunder de fleste Lande trykkes.

Bare Ordene her maatte følges af Handling!

Forsøgt Rømning. Ved Kl. 11½ Tiden igaarformiddag forsøgte en Varetægtsfange at rømme fra Christiania Distriktsfængsel. Han saa sig Snit til at komme ud gjennem Porten mod Ploensgade, medens denne var oplaaset for Indkjøring og sprang hen ad Gaden efterfulgt af 2 Politibetjente, som indhentede ham paa Youngstorvet.

Carl Johan Theatret

Opmærksomheden henledes paa, at Forestillingen paa Lørdag, da Dragon Clairette opføres, begynder Kl. 7.

Paa Søndag gives Charley's Tante for 31te Gang og paa Mandag paanyt Dragon Clairette.

Laugendalsbanen.

Laurvik 30te Marts (H. O. T. B.)

Hedrum Kommunebestyrelse besluttede igaar at overtage Grundafstaaelse til Laugenbanen mod Aktier i Banen. Grundafstaaelsen andrager til ca. 48,000 Kr.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked

Kaffe. Den sidste Riodepeche melder at Beholdningerne saavel i Rio som i Santos er adskilligt reducerede. Prisnotering og Kurs holder sig uforandret og Tendensen for Artiklen er fremdeles fast. Her i Markedet er der nu lidt mere Efterspørgsel for Consumen efter den lange Ferie Helgen bragte. Sukker holder sig uforandret. I begge Artikler gik Omsætningen ikke uden over Forbruget til uforandret faste Priser.

Korn. I denne Artikel bragte de sidste fjorten Dage endel Variation i Noteringen paa de udenlandske Markeder, idet Priserne i den første Tid var ikke lidet tilbagegaaende. Den sidste Uge har imidlertid atter bragt Priserne frem, saa at Noteringerne nu nærmer sig Niveauet for de sidste anførte. Der importeredes hertil i de sidste fjorten Dage 69,000 Hl. Rug 1,000 Hl. Byg og 1,000 Hl. Erter.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo		Kr.	8.70— 8.80
Belgisk	„ —"—	„	9.90—10.00
Russisk Byg	„ —"—	„	7.80— 8.09
Victoria Erter	„ —"—	„	18.00—23.00
Smaa	„ —"—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 31te Marts **Kl. 7.**
Dragon Clairette, Operette i 4 Akter.
Søndag den 1ste April Kl. 8.
Charleys Tante, Farce i 3 Akter.
Mandag den 2den April Kl. 8.
Dragon Clairette, Operette i 4 Akter.

Uhre. Uhre.

Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers).
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser. *Afbetaling indrømmes.*
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegade.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.
NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Control af Statens Landbrugskemiker.*
NB! Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed,* Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Mandag den 2den April
fremlægges
Alle nye Uld-Kjoletøier.
Større Udvalg end nogensinde, Smukke heluldne Kvaliteter helt fra Kr. 1.30 pr. Mtr.
Størst Udvalg mellem Kr. 1.50 og Kr. 3.50 pr. Mrt.
Prøver sendes paa Forlangende franco.
Steen & Ström.

Nye Parasoller
Større Udvalg end nogensinde
Af Silke fra Kr. 3.90 til Kr. 35.00
„ Bomuld „ 2.75 - „ „ 12.75
Størst Udvalg mellem Kr. 4,75 og Kr. 15,00
Steen & Strøm.

Verdensmand maa De tilgive mig, at jeg stærkt betvivler, at denne Historie er sand. Jeg elsker Marie saa høit, at jeg ønsker at vide Alt om hendes Herkomst, mere for hendes egen Skyld end for min. Jeg vilde ikke holde mindre af hende, hvis hun havde været en Tiggers Datter, og jeg vil ikke lokke hende ind i et Ægteskab, der førte hende ind i Fattigdom, men hvis Sir Joseph fastsatte en tilstrækkelig Sum for hende, en Sum, der stemte med hans uhyre Midler —".

„De har talt aabent til mig, her Urquhart, og jeg vil svare Dem oprigtigt. De har Ret, naar De tror, at Sir Joseph anseer Maries Stilling for vanskelig, eller synes at den vil blive vanskelig, naar hans Datter gjør sin Indtrædelse i Verden, og Marie Arnold, er alene tilbage. Jeg antager med Vished at kunne sige, at han gjerne vilde se hende godt gift med en Mand, hun holdt af, og som Sir Joseph synes om. Hvis hun ægtede en saadan Mand, er jeg tilbøielig til at tro, at han vilde give hende en stor Medgift, og jeg tvivler ikke paa, at Summen vilde dreie sig om fra tyve til femtitusinde Pund. De ved naturligvis, at denne store Sum ikke er af nogen Betydenhed for Sir Joseph. Det vilde kun komme an paa, hvad han selv havde Lyst til at give hende.

„Uden Tvivl, men tror De, at han vilde begunstige mit Frieri? Naar vi ikke tænker paa Penge, saa er jeg jo ikke noget daarligt Parti for Miss Arnold. Jeg tilhører jo en af de ældste Familier i Cum-

„Sir Joseph og Mr. Mountford spiller Kort, og jeg vil gjerne gaa en Tur.

„Det vil vist være trættende for Dem at spadsere, som jeg gjør, op og ned paa Terrassen saa mange Gang, at jeg ved, jeg har spadseret en eng. Mil?"

Urquhart saa paa Mr. Orlebars haarde Ansigt, før han svarede. Der var en vis Listighed skjult under denne Ro, som fortalte ham, at ethvert Forsøg paa at skjule hans egne Bevæggrunde ikke vilde være til stor Nytte, men tvertimod vilde ødelægge hans Udsigt til Hjælp fra denne Kant.

„Jeg bryder mig ikke om, hvor jeg spadserer, og jeg vil gjerne tale lidt med Dem," var Svaret, „og den Sag, jeg ønsker at tale med Dem om er meget mere for mig end noget Pengespørgsmaal."

„Da maa den gaa Dem nær til Hjerte."

„Det gjør den, thi den er et Hjerteanliggende".

„Ogsaa vil De have Raad hos mig i en Kjærlighedsaffære!" udbrød Orlebar leende, „dette er det underligste Paafund, jeg har hørt paa længe. Seer jeg ud som den Mand, der kan raade Nogen, naar han ønsker at vinde en Kvindes Kjærlighed?"

„Nei, oprigtig talt gjør De ikke, men i dette Tilfælde kan De give mig værdifulde Raad, thi den Dame, jeg elsker, er en Slags Pleiedatter af Sir Joseph".

„De elsker altsaa Marie Arnold! Deres Kjærlighed kunde lettelig faldt paa en daarligere Person end hende. Hun er en vakker Dame og synger deiligt;

O. & Co. Otto Robsahm & Co.s Hvidevareforretning

anbefaler i godt Assortement til faste billige Priser

Stout, Bomesie

Franske og engelske i alle Kvaliteter

Indiatwill, Demet
Flospiquet
Brillante.

Bolster
i Lin og Bomuld,
Dunlærred.

Lagenlærred

Norske blegede og ublegede,
Linlagenlærred
hollandske og belgiske i alle Bredder,
Pudevaarlærred
Lagenstrie
Lagenbomesie
Lagenstout
fransk og engelsk.

Dækketøier

Dreil og Damaskes
Duge & Servietter
Dugdreil
i metervis,
Theduge
hvide og med coul. Border og Fryndser,
Fryndseservietter
hvide og med coulerte Border.

Haandklæder

Dreil og Damaskes, afpassede og i Metervis, hvide og med coul. Border,
Paradehaandklæder
Glashaandklæder
Knivhaandklæder
Frotérhaandklæder
hvide og coul. til alle Priser.

Gardintøier

hvide, cremé og coul. engelske og franske i metervis og afpassede Fag i billige saavel de bedste Kvaliteter
Cretonne, Satin & Møbelsirts
i stort Mønster-Udvalg.
Bomulds Sengetæpper
Blankets, hvide og coul.
Blegede og ublegede
Læreder, Bommesier & Twill
af Nydalens Fabrikata til Fabrikpriser.
Floneller & Uldtrøier
i 1/1 & 1/2 Uld, hvide og coul. fra billigste til bedste Kvaliteter.

Fjær & Dun, Krølhaar, Alfa og Tang. Prøver franco.

Udkommet og tilkjøbs i Bogladerne:

Menneskeædere vunden for Herren,

Af *Oscar Michelsen*, Prest.
Med Forord af Pastor Myhre.
Pris Kr. 1.25; smukt indb. 2.00.
Til **Konfirmationspresenter** anbefales:
Salmebøger i stort Udvalg til særlig billige Priser samt mange Bøger af mit Forlag, varmt anbefalet i Pressen som passende Konfirmationsgaver.
Et større Parti **Albums** netop ankommet, og sælges til usædvanlig lave Priser.
Konfirmationskort fra de billigste til de eleganteste i smagfuldt Udstyr.

Telefon 1472 **S. Mittet,** Storgaden 15.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.
Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.
S. Almlef, Skrædder,
Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Stop!

Alfa, Bomuld, **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon. **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman. Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen,** Grændsen ved Torvet. Kristiania.

Alterlys
Alterbrød
Altervin
anbefales af
Michelsen & Bjørnstad
Peter Dürendahl & Co Eftf.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25, Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbænkebeslag** for Trædreining og Husflidsskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

KAHRS

29 Kongens Gd. 29
Nye Vaar-Modeller ankommet.
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber

fra Vinter-Saissnen nu ca. 1/2
Halv Pris.

Størmers „norske Inhalateur".

Det eneste Apparat som kan anvendes mod Sygdomme i Luftveien og Influenza de kraftige Midler ***Solvnitrat*** og ***Jodoform.***
En Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. **5 Øre** af Jodoform ca. **10 Øre.** Brochure sendes gratis og Undervisning gives i
Inhalateur-Udsalget, Grændsen Nr. 3.
NB. Maa ikke forvexles med den af „Lund" og den saakaldte „Abrahamsen" averterede Femkroners „patenterede norsk-amerikanske Inhalateur", denne simpel **Blikkjedel** med ***Granbark***, som den, som tror paa sligt, selv kan anskaffe sig for en Krone.

Brødrene Ottesen, Eftflgr.

Præmiebelønnet:
Skien, Kjøbenhavn, Paris.
Forlang altid ved Kjøb af
Chocolade Cacao & Confect
af vore anerkjendte Kvaliteter.
Enhver bør betragte det som sin Pligt kun at kjøbe norske Varer, naar disse, som Tilfældet er med vore Fabrikater i Kvalitet og Pris fuldt ud concurerer med de udenlandske.

Phønix
Vaskepulver
fabrikeret af J. PICOT, Paris.

En Husmoder skriver i Landsbladet for 24/2 om dette fortrinlige Vaskepulver:

Phønix Vaskepulver er mig tilsendt til Prøve. Jeg har overhovedet liden Tro paa alt nyt af den Slags og har af den Grund længe ladet Pulveret ligge paa Hylden. Endelig har jeg imidlertid "forsøgt" det, og jeg maa sige, at det var over min Forventning godt til Klædevask. Det benyttes aldeles efter Brugsanvisningen. Man sparer den halve Tid, slipper at bruge Vaskebret, som jo alle ved slider umaadelig paa Tøiet For Hoteller, Badesteder og Sygehuse, hvor der falder megen Vask af Dækketøi, Lagen, Haandklæder o. l., synes jeg, Vaskepulveret maa være et glimrende Rensnings middel. Dette Pulver har en ualmindelig Evne til at opløse. Som Eksempel herpaa kan anføres: vi havde en Zinkbøtte, som var bleven henstaaende, saa der havde sat sig noget kalkagtigt i Bunden paa den, som ikke lod sig opløse med Sand og Grønsæbe; men ved Brug af Phønix Vaskepulver opløstes den kalkagtige Masse, og Bøtten blev ren og blank Altsaa maa det for Sygehuse ogsaa være udmærket til Rensning af Bøtter og Kar samt Træmøbler, som skal holdes smittefri. Tøi som er vasket med dette Pulver, maa skylles i flere kolde Vand, end naar det er vasket med almindelig Grønsæbe og Lud.

Phønix Vaskepulver sees ogsaa i Bladet „Husmoderen" at have faaet en meget rosende Omtale. Et Vidnesbyrd om dets Fortrinlighed er forresten ogsaa, at det har faaet **10 Guldmedaljer** ved Udstillinger.

Phönix Vaske ulver
sælges i Pakker paa 1/1, 1/2 & 1/4 Kg. à 0.50, 0.25 & 0.15 Øre fra

Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johans Gade 5, til Skipperg.
Christiania.

Husk paa
nu ved Kvartalskiftet at abonnere paa
"Eidsvold".
Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.30.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkede Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og letbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til

ORsagf. H. C. Smith.
Carl Johansgade.

Eiendommen Røstad

i Hurum, smukt beliggende ved Dampskibsstoppestedet Filtvedt, ca. 300 Maal dyrket Jord med nye, solide Huse., er billig tilsalgs. Af Skov medfølger ca. 300 Maal.

Man henvende sig til

ORsagf. H. C. Smith.
Carl Johansgade.

Sanveds Planteskole

pr. Sandnes

anbefaler billige og haardføre **frugttræer, frugtbuske, jordbærplanter, roser, allépark-** og **Sirtræer** m. m.

Prisfortegnelse tilstilles enhver paa forlangende gratis og franco. (H.O.)

hun har faaet en god Opdragelse og har gode Grundsætninger".

„Hun vil formodentlig faa en Sum Penge af Sir Joseph, naar hun gifter sig?"

„De er da ikke saa forelsket, at De ganske overser Pengespørgsmaalet".

„Nei, jeg er en Verdensmand. Jeg ved, hvad det var at begaa en Dumhed; forrige Gang ægtede jeg en fød, ung Pige uden en Skilling. Jeg begaar ikke anden Gang det samme Feilgreb. Hvis jeg var rig, vilde jeg være stolt over at gifte mig med Miss Arnold, selv om hun ikke eiede en Penny — men jeg er kun en yngre Søn, og jeg har en Datter at sørge for. Sir Joseph ønsker naturligvis, at Miss Arnold skal gifte sig."

„Hvorfor?"

„Fordi hendes Stilling i Huset er vanskelig, nu da Miss Higginson er voksen. De ser Vanskeligheden ligesaa godt som jeg, min kjære Orlebar,' sagde Urquhart fortrolig. „Her er en smuk Pige, som baade er og ikke er et Medlem af Familien. Hun spiser med Husholdersken, men tilbringer Aftenerne i Salonen. Slægtskabet er ikke aabent erklæret, men Sir Joseph er sjensynlig ligesaa glad i hende som i sin egen Datter. Tænk paa Forskjellen i disse to unge Pigers Stilling, og tænk paa hvilke onde Følelser, der kan opvækkes i Maries Hjerte om et Aar eller to, hvis hun ikke gifter sig og ved dette Giftermaal opnaar en agtet Stilling i Verden. Hvorledes kan den, der kjender

det ringeste til Verden, tvile paa, at hun har ligesaa stærke Fordringer paa Sir Joseph som Miss Higginson har?"

„De mener, simpelthen at hun er Sir Josephs Datter," sagde Orlebar.

„Ja dette er min faste Overbevisning."

„Tro, hvad De vil," svarede Orlebar, „De ved næsten ligesaa meget om Miss Arnold, som jeg gjør. Jeg hentede den unge Dame i en liden By i Sydfrankrig paa Sir Josephs Befaling. Moderen var død pludselig, og Datteren var vanneløs og alene i Verden. Nogle af Naboerne tog sig af hende, men de var selv for fattige og hjælpeløse til at være af nogen Nytte for hende. Jeg bragte hende til London og sendte hende derpaa til Ellerslie, hvor hun fra den Tid har opholdt sig. Hendes Fader var en dygtig Ingenior, som var til stor Nytte for Sir Joseph, og jeg finder det ikke rart, at en Mand i hans Stilling viste Enken og Barnet Godhed.

„Nei, ikke at han viste dem Venlighed, men at han indførte Ingeniørens Datter i sit Hus og behandlede hende som et Medlem af sin Familie, deri tænker jeg, De vil erkjende, at han overskred Godhedens Grændser. Ved De, hvor gammel Marie var, da hendes Fader døde?"

„Han døde før hendes Fødsel."

„Længe før?"

„Jeg kan ikke give Dem Besked derom."

„Jeg er heller ikke nysgjerrig —, men, som en

Redaktører:
Lars A. Havstad og P. Helgevold.

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, ollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 39. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 3die April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skippergd. 28, Christiania.

Fjær, Dunn,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Simers Punsch
anbefales.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899,

29 Torvgaden I. 39 Torvgaden I.
De billigste og bedste
Klæder
faar man ubetinget ved selv at kjøbe Tøier og lade **Johan Rønne** sye.
Alt til Faget udføres hurtig og billig under Garanti.
Johan Rønne.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Brand- & Livsforsikringsselskabet.
"Skaane"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Johan Løken, Kristiania
Dygtige Agenter antages.

A. Poulsen

Osterhausgaden 26 II, Christiania, modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Fotograf Lund Brogd. 8' Telef. 1828

Husk paa
nu ved Kvartalskiftet at abonnere paa
"Eidsvold".
Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.

Bonus.

Mellem de forsikrede i **„Star"** fordeles for femaaret 1889—93 contant **kr. 8.387.733.68,** der giver en tillægsbonussats af fra 7 3/4—13 1/2 % af forsikringssummen mod 7 1/2—12 3/4 % ved forrige udlodning, altsaa atter en stigning.

Exempler paa udbyttets storrelse.

Exempelvis anføres hvorledes bonus i Star har stillet sig for et par norske forsikrede:

Police ikraft 30 aar.		Police ikraft 28 aar.	
Forsikringssum	kr. 18.000.00	Forsikringssum	kr. 9,000.00
Sum af præmier erlagt kr. 14.688.		Sum af præmier erlagt kr. 6,177.	
Bonus ved 6 femaars uddelinger	„ 8,555.00	Bonus ved 6 femaars uddelinger	„ 4,059.00
Policens event. paalydende sum	kr. 26,555.00	Policens event, paalydende sum	kr. 13,059.00

De forsikrede har havt valget mellem ovennævnte bonus (tillagt forsikringssummen) og dens contantværdi gjennemsnitlig 50 % — udbetalt.

Det bedes endvidere bemærket, at her ikke er tale om tontinepolicer. Ingensomhelst rettighed har været opgivet. Retten til 1) udbytte naarsomhelst, til 2) indløsningsværdi, til 3) fripolice, til 4) udbytte paa fripolice, til 5) forandring til andre forsikringsarter etc. har altid staaet den forsikrede aaben.

Saafremt den ved sidste udlodning opnaaede sats bibeholdes, vil bonus stille sig saaledes for en

		20 aarig.	30 aarig.	40 aarig.	50 aarig.
Aarlig præmie:		18.67	24.38	32.46	45.25
Forsikringssum:	kr.	1000.00	1000.00	1000.00	1000.00
Tillægsudbytte 1ste femaar	„	77.50	77.50	77.50	77.50
— 2det „	„	82.50	82.50	82.50	82.00
— 3die „	„	88.00	88.00	88.00	88.00
— 4de „	„	93.50	94.50	95.00	96.00
— 5te „	„	97.50	98.00	99.50	101.00
— 6te „	„	104.50	105.00	106.50	110.00
Policens paalydende efter 30 aar	kr.	1542.50	1545.50	1549.00	1555.00

Tillægsbonus har en kontantværdi af fra 25—100 %.

Faareavlen.

—:—

Norge har et særdeles betydeligt Faarehold, større end de andre skandinaviske Lande. I 1891 var Antallet af Faar her i Landet 1,400,000 Sykker, medens det tilsvarende Tal for Sverige kun var ca. 1,300,000, for Danmark ca. 1,200,000 og for Finland ikke engang 1 Million. Trods betydelige Fremskridt i Faarenes Rogt i de senere Aar, gjor vor talrige Faarebestand ikke saa meget Væsen af sig, som man skulde være berettiget til at vente. Der har været udført en Del levende Faar fra Vestlandet til England, for Importforbudet blev udstedt, og der har udviklet sig en Uldvareindustri, især paa Stavanger- og Bergenskanten, som maa siges at love godt for Fremtiden, men endnu ikke er betydelig og kun synes at være det, fordi vor Industri i det hele taget endnu er i sin Barndom. Vist er det, at saavel den svenske som den danske Uldvareindustri, trods disse Landes baade absolut og relativt mindre Faarehold, er betydeligere end den norske.

Men er noget sikkert, da synes det at maatte være det, at Faareavlen indeholder store Fremtidsmuligheder for vort Land.

Vore vestlandske Egne er ualmindelig velskikkede for Faareavl; de kan forsaavidt godt maale sig med Skotlands og Irlands Kystegne, der indtager en saa fremtrædende Plads i denne Retning. Alene de fire Amter Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus og Romsdals eier Halvdelen af Landets Faarebestand eller saa meget som de øvrige fjorten Amter tilsammen. I de østlandske og nordlandske Bygder, hvor Faareavlen nødvendigvis maa anlægges paa en noget anden Maade end i de milde Kystegne, turde den dog ogsaa kunne blive af Vigtighed.

I Særdeleshed har Stavanger og Søndre Bergenhus Amt i de senere Aar forbedret sin Faarebestand dels ved Krydsning med Cheviotfaar, dels ved Anskaffelse af saadanne Faar af ren Race.

Vor Faareavl maa paa en og samme Tid have for Øie at tilfredsstille Landets Behov for Kjødforsyning og skaffe Industrien et værdifuldt Raastof. Vi har egentlig allerede Faar nok til vor egen Kjødforsyning og kan derfor uden Vanskelighed indrette os slig, at der bliver Export af Kjød (levende Dyr eller Slagt) til Udlandet. Udførsel af Raaemnet Uld vilde derimod betegne en Mangel ved vor Samfundsøkonomi, som vi maatte lægge Vind paa at faa rettet. Alt, hvad der produceres af Uld i Landet, bør blive bearbeidet i dette selv.

At der kan blive Udførsel af levende Faar, har allerede tilstrækkelig vist sig, medens det endnu ikke er bragt paa det rene, om Udførsel af slagtede Dyr vil kunne komme i Gang paa en tilfredsstillende Maade.

Imidlertid vil den til Faareavlen knyttede Industri frembyde størst Interesse for os. Det blev for et Snes Aar siden paastaaet, at vor Uldproduktion alene kunde faa Betydning for Husfliden og i enkelte specielle Retninger, men at den større Uldvarefabrikation væsentlig maatte være afhængig af Indførsel af fremmed Uld. Den indenlandske Uld skulde være altfor grov. Dersom denne Paastand havde vist sig rigtig, vilde vore Udsigter til her at sejre i Konkurrencen med Udlandet være meget smaa.

Men af to Grunde har denne Spaadom vist sig urigtig. Paa den ene Side tog den ikke tilstrækkelig Hensyn til Muligheden af at forædle vore Faareracer og derved frembringe en indenlandsk Uld af finere Kvalitet end den tidligere. Og for det andet har det vist sig, at Folk kan bringes til at anvende grov Uld til mange Klædningsstykker, hvor der før kun var Tale om fin Uld, naar blot Stoffet gives et tiltalende Udseende. Det kommer ofte mere an paa Farve og Væving end paa Uldens større eller mindre Finhed. Selvfølgelig har ogsaa Moden meget at sige, og den grove Ulds forbelagtige Anvendelse kan for en stor Del henføres til „Sportens" Forkjærlighed for grove Stoffer. Men der er ingen Tvivl om at „Modens" Yndest kan bevares, dersom Uldvarefabrikerne forstaar at indsmigre sig hos den ved Smag og Afvexling i Mønstrene. Fuldt Herre over Markedet vil vi dog først kunne blive, naar Antallet af finuldede Faar bliver betydelig større end hidtil, saa at man kan faa tilstrækkeligt Uld i forskjellige Kvaliteter af vore egne indenlandske Faar. Har vi da Hovedforsyningen af Uld fra vor egen Faarebestand, vil det ikke i mindste Maade hæmme en frodig Udvikling, af vor Uldvareindustri, om vi altid kommer til at indføre enkelte Uldsorter fra de Lande, hvis Klima er Betingelsen for, at den specielle Kvalitet skal kunne erholdes de særegne Egenskaber, som udmærker den.

Naar vor Statistik viser, at der i 1892 var en Indførsel af Uld for over 2 Millioner Kroner og en Udførsel for kun 45,500 Kroner, da vil det af alle dem, der i Indførsel af Raaemne ser et glædeligt Tegn, anses for en behageligere Oplysning end om det omvendte var Tilfældet. Vi bruger altsaa baade vor egen Uld og den fremmede, indførte i vor Husflid og vor Industri. Men naar vi derimod ser paa Ind- og Udførselen af Uldvarer, da bliver vi forbauset over, hvor liden Uld vor store indenlandske Faarebestand kaster af sig. Thi uagtet Norge i Forhold til Folkemængden er et af de paa Faar rigeste Lande i Europa, maa vi indføre et betydeligt Overskud af Uldvarer fra Lande, som er meget daarligere forsynet end vi med det uldproducerede Husdyr. I 1892 udførte vi rigtignok Trikotage for 312,100 Kroner, syede Tøier m. v. for 32,600 Gulv- og Sengetæpper for Kr. 10,600, andre Uldvarer (deriblandt Drestøier) for 1,628,200, og Filt for 15,900 Kr., men vi indførte for følgende betydelige Beløb: Trikotage for 725,500 Kroner, syede Tøier og Klæder for 754,400, Gulv- og Sengetæpper for 172,000, andre Uldvarer for 8,546,500 (otte Millioner femhundrede og sex og firti Tusinde femhundrede) Kroner og Filt for 281,000 Kroner. Disse Tal vidner tilstrækkelig om, at vor Faarebestand paa Grund af daarlig Rogt og tildels mindre god Race kaster langt mindre Uld af sig, end den burde. Vi bruger jo al vor Uld hjemme og dertil den indførte fremmede Uld, og endda er Udførselen af Uldvarer forsvindende mod Indførselen.

Statistiken oplyser desværre ikke, hvor mange Fabriker og hvor mange Arbeidere sysselsættes med Frembringelse af Uldvarer. Sagen er nemlig den, at mange Fabriker paa en Gang er Uld- og Bomuldsspinderier og Bæverier, især i Kristiania og ellers paa Østlandet. Men det kan dog sees, at Uldvarefabrikationens Fremgang har været betydelig i de senere Aar, og der er flere store Fabriker, samt en Række smaa, som udelukkende tilvirker Uldvarer. Deriblandt kan fremhæves Berger Fabrik i Strømmen, Jarlsberg, med (i 1891) 182 Arbeidere, Aalgaard ved Stavanger med 172, Arne ved Bergen med 275, og Langevaagen i Borgund, Romsdal, med 141.

Men Uldindustriens Fremgang er ligefrem afhængig af Faareavlens Forbedring. Det er ikke venteligt, hverken at vi skal kunne beseire fremmed Konkurrence i vort eget Land eller at vi skal kunne udføre synderligt til fremmede Lande, før vi producerer megen og god Uld indenlands.

Desuden er det af Vigtighed, at der vises Smag ved Valg af Farver og Mønstre. Det meste Tøi, som hidtil er blevet fabrikeret hertillands, ligner altfor meget i sit Udseende de tarvelige Stoffer, som vore Klædeshandler indfører over Hamburg. Kvaliteten er vistnok bedre. Men ingen skal kunne sige det ved at betragte Tøiet. Vi har havt Anledning til at se, hvordan vort sædvanlige norske Vadmel er hvorved Garnets Farvning er blevet kunstmæssig udført og Smag udvist ved Farvesammensætningerne i Tøiet, har kunnet tage sig fortrinligt ud, medens derimod paa den anden Side langt finere og kostbarere Stof er blevet udskjemt ved Uforstand ved Farvningen og Vævningen. Bor Smag er i det heletaget endnu særdeles kritikløs og uudviklet, og det vilde være ønskeligt, om Folk med virkelige Anlæg for Kunst og Skjøn paa Farvesammensætninger vilde paatage sig det Hverv at studere Farvning og Vævning paa de mest anerkjendte Produktionssteder, særlig ved dem, der leverer de i Modens Verden toneangivende Tøier, som sælges i Butikerne i Londons West End. Det vilde ikke være et uværdigt Hverv for dygtige Tegnere og Arkitekter, som nu udelukkende ofrer sig for Kunstindustrien i snevrere Forstand, om de paa den Maade bidrog til at føre den gode Smag, der hos os hidtil fornemt har holdt sig udenfor Hverdagslivets Enemærker, ind i de Tusinder af Smaating, der tilsammen bidrager til at omgive os med en Atmosfære enten af Finhed eller af Plumphed.

Vore Meningsfæller baade i By og Bygd anmodes om nu ved Kvartalsskiftet at skaffe mindst en ny Abonnent paa „Eidsvold". Faa Naboer og Bekjendte til at tegne sig som Abonnenter for et Kvartal eller et halvt Aar!

De Radikale arbeider med Iver og Kraft for at udbrede sit Partis Blade. Heri bør vore Meningsfæller tage dem til Forbillede.

Ved at arbeide for „Eidsvolds" Udbredelse arbeider vore Meningsfæller paa bedste Maade for en jevn og rolig Fremskridtspolitik.

I at arbeide for sine Anskuelser maa vore Meningsfæller ikke være moderate!

Sverdrup paa Horten.

Statsraad Sverdrup holder Lørdag Aften Kl. 7 1/2 politisk Foredrag paa Horten.

Seirer det radikale Parti, om end blot med en Stemmes Overvæg fr. „Vestlp.", saa vil det indføre almindelig Stemmeret i Kommunen og derved overføre Magten helt fra dem, som nu har den, til nye stemmeberettigede, til Mænd, der kan paalægge Skatter og bevilge store Beløb af Skatteydernes Lommer, uden selv at bære noget af disse Byrder. De nuværende stemmeberettigede, Gaardbrugere og andre Skatteydere, vil omtrent med en Gang kunne sættes udenfor Ledelsen af Herredernes Anliggender.

Seirer det radikale Parti ved Valgene og erholder om blot 58 Repræsentanter paa Thinget, saa vil det forsøge at indføre særskilt Udenrigsstyre, selv om det for alle er aabenbart, at dette maa sprænge Unionen. Hr. Ullmann har under sidste Trontaledebat ikke lagt Skjul paa, at bliver de to Udenrigsministre alvorlig uenige, saa maa Unionen briste. Og Hr. Statsminister Steen har med sin bekjendte Tale om de Midler, der skal anvendes, naar de lovlige Midler er udtømte, anvist den Vei, som da skal følges, og det radikale Partis Hovedorgan har yderligere udviklet Tanken ved at fremholde, at Storthinget kan skaffe os en ganske ny Forfatning ved simpelthen at indkalde en grundlovgivende Forsamling.

Missionær Skrefsrud vil til Sommeren besøge Amerika og samle Penge til Santalmissionen.

Ogsaa i Laurvik er en Centrumsforening under Dannelse.

Politisk Vanvid. Den ikke ubekjendte Indrulleringsbetjent Koch i Risør skal forleden i Vidners Overvær have sagt, at han haabede at tjene saameget paa sin Isforretning iaar, at han kunde kjøbe Kugler og Krudt til at skyde Stang med.

Paa Karl Johan-Theatret spilles for Tiden Dragon Clairette, der gjør overordentlig stor Lykke.

„Undersøgelseskommissionen".

Meliora scio proboque
deteriora sequor.

At den Undersøgelseskommissionen, der nedsattes af forrige Storthing for at finde frem noget i Begivenhederne i Rigsretstiden, som kan bruges til et dræbende Hug mod politiske Modstandere, ønsker at minde om sin Tilværelse, efter at Almenheden i maanedsvis slet ikke har spurgt efter den, vil det være ubilligt at forundre over. Men den Interpellation, som Formanden, Hr. Engelhart, satte i Scene i Fredags, lignede altfor meget de Konservationsthemaer, som man piner sig selv til at finde paa i et Selskab, hvor Samtalen er gaaet i Staa og en almindelig Flauhed har lagt sig over de Tilstedeværende. Hr. Engelhart havde i Grunden intet at spørge om, og Hr. Statsminister Stang havde intet andet at svare, end hvad Hr. Engelhart vidste i Forveien. Dermed burde Sagen have fundet sin Afslutning, og det synes temmelig umotiveret, at Hr. Schøyen greb Anledningen til at tale om „Tyndtøl" — herom bør man først udtale sig i Thinget, naar Kommissionens Indberetning foreligger — og naar Hr. Rynning fandt det betimeligt at gjentage Ytringer, der har været fremført hundrede Gange før og hver Gang fremkaldt nøiagtig de samme Svar som i Fredags. Saadan Trætte passer kun for gamle Kjæringer, der, hver Gang de mødes, fortsætter Mundhuggeriet, hvor de sidst slap.

Alle og enhver ved, at i de bevægede Dage før og under Rigsretten faldt der stærke og uforsvarlige Ytringer fra begge Sider og ikke mindst fra deres, der kjæmpede en Fortvivlelsens Kamp for at beholde den Magt, de havde siddet inde med i Aarrækker, og som Tidsudviklingen havde fradømt dem. Der blev ogsaa gjort afskilligt, som neppe taaler, at der falder klart Dagslys paa det. Men Resultatet af de Dages Begivenheder blev dog, at alt udviklede sig i lovlige Former. Rigsretsdommen blev taget til Følge, de Storthingsbeslutninger, der havde fremkaldt Striden, traadte i Kraft, og et Flertalsministerium blev udnævnt.

Dermed skulde dette Afsnit af vor Historie være endelig afsluttet. Det havde ikke længere andet end historisk Interesse, hvad Folk sagde eller gjorde dengang den politiske Ophidselse havde naaet et Høidepunkt. Vi ved ogsaa, at Menneskenes ulykkelige Hang til at gjenoptage gamle Trætter stedse har bragt Ulykker over et Land. Den holder i Live et Had og en Forbitrelse, der vilde været død bort, dersom den seirende Part stadig havde fasthold sin Forsonlighedspolitik ligeoverfor de Beseirede og havde baaret over med disses naturlige onde Lune. Derom vilde de Historikere og Skolelærere, som har saa stor Indflydelse paa den radikale Politik, have kunnet holde mange veltalende Forelæsninger for sine lærvillige Disciple. Men hver enkelt af dem følger i Stedet den Maxime: Meliora scio proboque, deteriora seqvor, eller paa norsk: Jeg ved, hvad der er Ret, men jeg gjør dog Uret.

Det saa længe ud til, at Norge skulde blive fri for disse nedværdigende Udbrud af en hævnsyg Partisanatisme, som har sat saa stygge Mærker i andre Landes Historie, især i ældre Tid. Efter Ministeriet Sverdrups Dannelse var Losenet Fred og Forsoning. Og da Spaltningen indtraadte i Venstre, herskede der intet Fiendskab mellem yderste Høire og yderste Venstre. Tvertimod. Der fandt ofte en gjensidig Forstaaelse og Samarbeide Sted, der lod formode, at gammelt Nag var glemt. Ministeriet Stangs Dannelse i 1889 blev meget velvillig optaget fra yderste Venstrehold.

Men dette har nu vist sig kun at have været et Forbund i egen Interesse mellem to Bilddyr. Aldrig saa snart har Radikalerne lidt Skuffelser og Modgang i sine Forhaabninger, før deres gamle Had bryder ud i lys Lue, og de ruster sig til ved første Leilighed at gjenoptage et System af Forfølgelser mod politiske Modstandere. Og Skolemestrene er gaaet i Spidsen. Ned med „Svenskekrybere", ned med „Landsfvigerne" er det vakre Feltraab, der betegner det høie Standpunkt af politisk Moral, som de mest moderne og høist kultiverede af vore „frisindede Mænd" indtager i det nittende Aarhundredes sidste Aar. Og desværre: den høie Civilisation, der har lagt sin indsmigrende Politur over Modparten, yderste Høire, løsner og falder af under disse grove Fornærmelser fra Radikalernes Side, og Bilddyret gjør sig rede til at kjæmpe for sin Tilværelse med de samme „naturlige" Vaaben som Modstanderen.

Dette er det lidet opbyggelige Skue som de sidste Par Aars radikale Politik har frembudt for Verdens Øine her i vort gamle norske Fædreland og som har fundet sit karakteristiske Udslag i den „Undersøgelseskomission", hvis aabent udtalte Formaal er at brændemærke en stor Del af Landets Befolkning som uværdige til norsk Borgerret. Denne Kommissions Nedsættelse er i Sandhed et skandaløst Vidnesbyrd om det lave Standpunkt af politisk Moral der udmærker vort radikale Parti.

Det siges, at Kommissionens Arbeidsudbytte vil blive magert. Alle Fædrelandsvenner, fra yderste Venstre til yderste Høire, vil glæde sig inderlig, om saa bliver Tilfældet.

De ledende Radikalere, hvis Fædrelandssind er forblindet af Fanatismen, skal være af en anden Mening. Hvad der efter deres Opfatning har hindret et „godt" Udbytte af Kommissionens Virksomhed, skal være Grundlovens femte Paragraf, der lyder saaledes: „Kongens Person er hellig, han kan ikke lastes eller anklages", samt de dermed i Forbindelse staaende Bestemmelser i Kriminalloven. Der skal findes enkelte, der ønsker, at man skal øve en Overtrædelse af disse Paragrafer, da de haaber at deraf vil kunne udvikle sig Begivenheder, som tilsidst kan lede til Kongedømmets Afskaffelse. Men de indflydelsesrigeste Mænd, især af de ældre Politikere, skal være bestemt imod at trække konstitutionelle Spørgsmaal af en saa omfattende Bærevidde ind i „Undersøgelseskommissionens" Virkefelt. Følges deres Raad, bliver Kommissionens Dokumentsamling formentlig overleveret til fremtidige Historieskriveres Afbenyttelse og Bearbeidelse. Faar de hede Hoveder derimod raade, er det umuligt at forudsige, hvad Følgerne vil blive, med mindre Valgene nu til Høsten gjør en brat Ende paa alle radikale Planer.

Falske Kronestykker cirkuler i Arendal. De er af Tin, og Præget er slet.

Mange Fattige. I Kristiansund nyder over 15 % af Byens Befolkning Fattigunderstøttelse.

30 000 Mennesker gaar hver Lørdag Aften berusede tilsengs i Glasgow, i London 70 000. Der er 14 000 Udsalgssteder for berusende Drikke i London; hvis de stod ved siden af hverandre, kunde de naa omtrent fra Kristiania til Larvik. Der blev nylig en Aften foretaget en Optælling paa disse Steder: 472 798 Mænd, 298 220 Kvinder og 67 997 Børn fandtes. — Hvert 5te Menneskes Død i London paa Hospitaler og i Arbeidshuse er foraarsaget af Drik.

„En Olgankerske" fra Vaterland, der havde været indkaldt for Politifuldmægtigen, blev herover saa rasende, at hun gik hjem til en i Nebslagergangen boende Pige, der ogsaa var indkaldt som Vidne paa Gaukeriet, og tildelte denne flere Slag i Hovedet, tog derefter fat i hendes Haar og drog deri af al Magt, og da hun skulde forlade Huset vilde hun sætte Kronen paa Verket, idet hun da tog en derstaaende Bøtte fyldt med Skyllevand og slog dette over Pigen.

Vending i dansk Politik. Forlig! Kjøbenhavn, 31te Marts. Det politiske Forlig mellem Høire og Forhandlende Venstre er afsluttet. Venstre var ikke absolut enig, men Majoritet forefindes. Efter denne Overenskomst bliver Overskudet af Finansloven Kr. 2,830,000. De provisoriske Bevilgninger til Gendarmerikorps etc. udgaar af Finansloven.

Ved Møderne idag forelægger Høires og Forhandlende Venstres Partibestyrelser følgende Forslag: 1. Er ikke ordinær Finanslov bevilget 1ste April, bevilges midlertidig. 2. Naar forelobige Love udstedes skal de forelægges Rigsdagen til Beslutning inden Samlingens Slutning. 3. Man forbeholder sig frie Hænder mod Ministeriet om Kjøbenhavns Befæstning og andre Provisorier. 4. Forsvaret ordnes med det Maal for Øie at værge Landets Neutralitet, anerkjendt og respekteret.

Af Kristianias Sparebanks Overskud er bevilget følgende Bidrag: Johannes Menigheds frivillige Fattigpleie eller dens Arbeidshjem for Kvinder 6000 Kroner, Diakonissеanstalten 20,000, som Bidrag engang for alle til Opførelse af et nyt Sygehus i Form af rentefrit Laan med Pant efter nuværende Hestelser. Blindemissionsforeningen 600, de Døves Forening 5000, som rentefrit Laan mod Pant i den indkjøbte Kirke, unge Kvinders kristelige Samfund 600, (Do. Munkegaden No. 2) 150, den norske Husflidsforening 800, Arbeidshjem for Blinde 400, til Betaling for Undervisning for konfirmerede Blinde i Kristiania, Studenternes Forening for fri Undervisning 800, Kristiania vestre Søndagshjem for unge Kvinder 200, Kysthospitalet for skrofuløse Børn fra Kristiania, som ikke nyder Fattigunderstøttelse 1100, Selskabet til Hjælp for hjemløs Ungdom 500 Kroner, tilsammen 30,450 Kroner. Til Medlemmer af Direktionen er gjenvalgt Sagfører Joh. Heidenreich og Assessor W. Mariboe.

Et uhyggeligt Mord blev Fredag forøvet paa Drottningsholmsveien, en Mils Vei udenfor Stockholm. En 32 Aar gammel Kvinde blev fundet dræbt i et Buskads lige ved Veien. Morderen havde knust hendes Hoved med en Sten. Antageligvis foreligger her et Rovmord. Gjerningsmanden er endnu ikke opdaget.

Borgerlisten feirede. Kjøbenhavn, 31te Marts. Ved Borgerrepræsentantvalgene igaar feirede Borgerlisten med gjennemgaaende fire Tusind Stemmers Majoritet over den liberale Valgerforenings og socialdemokratiske Forbunds forenede Liste. Den sidste havde 7, den første 11 Tusen Stemmer.

En fiffig Kjøbmand. „Mine bedste Modevarer pleier jeg," sagde en Kjøbmand, „nu og da at forsyne med Paaskriften „Solgt" og lægge i Vinduet. Og naar Damerne læser, at de er solgt, bliver de som gale. De maa da — der er ikke Tale om andet — ogsaa have samme Varer og bestormer mig med Bønner om at skaffe dem, hvilket naturligvis er en let Sag for mig. Det har jeg holdt paa med i 20 Aar og tjent godt paa.

Vi maa faa flere Bønder paa Storthinget.

Under en Samtale her en Dag om Storthinget og hvad der udrettes der nu om Dagen, ytrede en Venstremand, en af de mere moderate blandt dem: Vi maa absolut faa flere Bønder paa Storthinget, virkelige Bønder, som forstaar, hvad det er at være Bonde, som har Bondens Interesser og besidder Evne og Vilje til at tale Bondens Sag, hvis der skal blive udrettet noget til Landets — jeg mener Bøndernes og de næringsdrivendes Gavn og Nytte.

Som Thinget nu er sammensat, ytrede fremdeles den samme Mand, kan jeg paa ingen Maade indrømme, at Bonden, den norske Gaardbruger, er rimelig repræsenteret i Norges Storthing, naar Talen er om at virke til Landets Gavn, til Ophjælp af Landbruget i dets forskjellige Grene. De faa Mænd i Thinget, der har Betingelser for at kunne udrette noget i den Retning, kommer ikke engang tilorde, simpelthed af den Grund, at Storskvaldrerne, de i egen Indbildning store og paa alting skjønsomme Mænd, som tror sig kaldet til Bøndernes Formyndere i Thinget, overdøver enhver svagere, men mere berettiget og tiltalende Røst, som forsøger at lade sig høre. Vælgere, lad os rette paa dette ved kommende Valg! Manden havde Ret synes

Østerdøler.

Den spanske Gesandt i Kjøbenhavn, Marquis de Prat de Nantouillet dementerer i „Berlingske Tidende", at den danske Konge under en Audiens skulde have ladet falde de Ytringer om almindelig Afvæbning, som tillægges ham i et Telegram til Times. Efter dem skulde der været lyse Udsigter for Afvæbning i en nær Fremtid.

Tyskerne og Nordmændene i Brasilien. Stavanger, 31te Marts. En ældre, i Kystfarten paa Brasilien erfaren Skibsfører har tilskrevet sit herværende Rederi følgende: I Rio Grande do Sul vilde Kjøbmændene ikke fragte norske og svenske Skibe, da der ikke i Brasilien var stationeret noget norsk eller svensk Krigsskib til deres Beskyttelse. Sandsynligvis har Tyskerne arrangeret dette, idet de ønske at tilkrive sig hele Kystfarten. Nylig har de saaledes sendt en Mængde Dampskibe med egne Lægtere derned.

Forulykket.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Bergen, 1. April.

Paa Jernbanelinien straks ovenfor Solheimsvigens Station fandtes imorges overkjørt et frygtelig lemlæstet Lig af en, ca. 30 Aar gammel Mand. Man ved at Manden medfulgte det siste nedgaaende Tog igaaraftes, og antagelig er han da falden ned fra Platformen mellem Vognene.

Det nye Statslaan vil ifølge „Morgenbladet" blive optaget udelukkende i produktive Øiemed, saasom til Fortsættelse af Jernbanebygningen, Udvidelse af Hypothekbankens Grundfond etc. samt eventuelt til Konvertering af de gjenstaaende 19 Millioner Kroner af Statslaanet af 1880. Det samlede Laanebeløb siges at skulle andrage til 35 Millioner Kroner, idet Tanken skal være ikke for Tiden at omsætte de endnu usolgte 10 Millioner af 1892 Aars Statslaan, da de nuværende Laanevilkaar formentlig aabner Adgang til billigere Laan.

Nattog paa Vestbanen. Der skal efter Forlydende være Udsigt til, at det længe ønskede Nattog paa Vestbanen kommer istand fra Sommeren af. Det vil utvivlsomt blive sat stor Pris paa af det reisende Publikum.

Eftertryk forbydes uden Forfatterens Tilladelse.

John Baalen
og
Baalenætten.

Af Frits Hansen.

(Fortsættelse.)

Lad os følge et Par af disse fra Paul Tolstad stammende Slægters senere Skjæbne! En af Sønnerne hedte altsaa Simen; han deltog sammen med sin Ven Løitnant Kristoffer Fliflet fra Faaberg i Felttoget mod Armfeldt oppe i Trondelagen 1718. Løitn. fliflet blev syg og døde deroppe — der herskede jo en stor Dødelighed saavel i den svenske Hær som i den norske under dette Vinterfelttog — og bad sin Ven Simen Tolstad at bringe hans sidste Hilsen til hans Hustru, den for nævnte Eli Waalen. Dette gjorde Simen Toldstad, kom derved til at stifte den unge Enkes Bekjendtskab og blev siden gift med hende. Han kom saaledes til at eie Fliflet Gaard; hans Kone havde i første Egteskab kun to Døtre, saa Simen Tolstads Efterkommere kom til at blive ved Gaarden, og fra ham nedstammer den Flifleslægt, som nu findes talrig forgrenet i Faaberg og mangesteds ellers omkring i Mjøsbygderne, og som blandt andet har givet Faaberg Herred sine Lensmænd i halvandet Hundrede Aar.

En Datter af Paul Tolstad, Kari, blev gift med Ole Slette i Hedalen af de Bratters Æt. En Søn af dem, Peder Olsen Slette, kom til Diestad i Land og blev gift med en af Løitn. Kristoffer Fliflets Døtre, hvis Moder altsaa var fra Waalen: der oplyses ogsaa f. Ex. i Krafts Norgesbeskrivelse, at Opsidderne paa Diestad er af Bratternes Slægt. En Datter af disse, Mari Petersdatter Diestad eller Slette — eller Bratt, om man vil — blev i 1761 gift med Peder Bjørnsen fra Lomsdalen i Land og ved ham Moder til Bjørn Pedersen Skei, som er Bedstefar til Bjørnstjerne Bjørnson.

Men det gaar ikke an at følge alle disse Paul Tolstads tolv Børns Æt og deres talrike 12 × 12 Børneborn og deres Æt; det vil snart næsten bogstavelig blive at regne op „hver rygende Hytte" opigjennem Gudbrandsdalen fra sønst i Faaberg til nørst i Sjaak og Lesja — og endda videre udover.

Nu — vi slutter altsaa denne lille Digression til Fougner-Heggeslægten og og Toldstadslægten, som vi foretog i Anledning af, at Ronnoug Kongsli blev gift med John Stenersen Waalen.

Vi tager altsaa vor Traad op igjen og taler om disses Børn.

Den af Sønnerne, hvem den nu afdøde John Baalen nedstammer fra, var ikke den ældste, men en yngre Søn Svend Johnsen Baalen; han boede paa Ifum i Fron og var gift med Martha Diestad fra Ringebo. Lad os med en gang nævne Leddene mellem ham og den nys Afdøde

En Søn af Svend Ifum er John Svendsen gift med Kari Torgersdatter Opsal. Med ham kommer denne Gren af Slægten igjen til Baalen; han er John Baalens Bedstefader. Hans Søn — John Baalens Fader — hedte Svend Johnsen Baalen, gift med Olie Skjeggestad fra Faaberg; det er ikke mere end 14—15 Aar, siden han døde.

Andre Sønner og Døtre af denne Ifumgren af Ætten kom — foruden paa selve Ifum — til at sidde paa flere Gaarde i Fron, Gausdal, Ringebo og Faaberg, f. Ex. Haav, Nøstegaard, Kjørstad, Tagelstad, Kongsli, Havelstad, Bø, Rolstad, Lunde, Melby og Dalseng paa Fron, Seielstad, Hegge, Fykse, Aulstad og Neergaarden i Gausdal, Elstad i Ringebo og Lundegaard i Faaberg. Fra denne Ifumgren nedstammer ogsaa Familien Onsum.

En anden af John Stenersen Baalens og Ronnoug Kongslis Sønner var Gudmund Johnsen Stenersen. Han kom ud i Verden — jeg kan for Øieblikket ikke oplyse i hvilken Stilling; men han var to Gange gift, først med en Jomfru Winsnæs, siden med en Froken Rossing, og en af hans Døtre blev gift til Oldenburg, en til St. Petersburg, og hans Søn, Hans Winsnæs Stenersen var gift med en Baronesse von Fersen, hvis Efterkommere levede i Holsten.

Den ældste af John Stenersen Baalens og Ronnoug Kongslis Sønner var Stener Stenersen. Han var en urolig Herre, som længe var usikker, før han kom paa det rene med, hvor han skulde slaa sig ned henne. Først fik han den store Gaard Li i Gausdal; den solgte han og kjøbte igjen Ringnæs i Stange; den solgte han og kjøbte Berger i Eidsvold; tilsidst kjøbte han det store Mo i Jevnaker, giftede sig med Abigael Mo og slog sig endelig ned der; han havde fire Sønner og elleve Døtre. En af Sønnerne døde ugift i Ostindien, en anden ligesaa i Vestindien, en var Overkrigskommissær Abraham Stenersen og den fjerde, John Stenersen gift med Jomfru Karen Borch, var Proprietær paa Mo. Blandt disses Børn kan nævnes Prokurator Christopher Stenersen, Generalauditør Abraham Stenersen, den bekjendte Professor i Theologien Stener Johannes Stenersen og Præsten Gabriel Hofgaard Stenersen. 6 af de 11 Døtre blev gifte paa Land og i By. En, Anne Martha, med Kjøbmand Peder Bang, en Datter af dem, Anne Sofie Bang med Kjøbmand Rosenberg i Kristiania og en anden, Mette Marie Bang med Postmester og Apotheker Sinding.

En Søn af denne Apotheker Sinding var Bergmester Mathias Wilhelm Sinding — gift med Cecilie Marie Meidell —, der døde paa Lillehammer i 1860, og hvis Sønner i vore Dage har gjort det Navn saa berømt i og udenfor Norges Land. En anden af Stener Stenersens 11 Døtre, Christiane, var gift med Toldkasserer Rossing, en tredie, Conradine Wilhelmine, med Stadskaptein Kjøbmand Brede i Kristiania („Brede ved Brua"). Disses tre Døtre — de havde ikke Sønner — var gifte, den ældste med sin Fætter, de fornævnte Professor Stenersen, den anden med Præsten Fangen i Aker og den tredie med Kjøbmand Nikolaus Heftye. En yngre Broder af Professor Stenersen var Præsten Gabriel Hofgaard Stenersen (sidst i Aal i Hallingdal). To Døtre blev gifte med Andersen og Borch; denne sidste Familie eier nu Mo i Jevnaker.

To af John Stenersen Baalens og Ronnoug Kongslis Børn kom til Lands Præstegjæld, nemlig Sønnen Johannes og Datteren Sigrid; den første blev gift med Ingeborg Tomle i Land, den anden til Lunde i Land. Begge disse to Grene skjød Skud over til Valdres, særskilt til Rødenæs, og begge bøiede de sig ogsaa tilbage til Gausdal igjen og til Gudbrandsdalen i det hele — nemlig til Gaardene Bø, Li, Jevne, Lysgaard, Steine og Solberg. En Datter paa Lysgaard blev gift med Sofficeren Kaptein Sporck og derved Stammoder til en Gren af Sporckefamilien, en anden Datter paa Lysgaard blev gift med Glasverkeier Kauffeldt, af hvis Døtre igjen en blev gift med den i sin Tid bekjendte Overlærer Møller og en anden med Sorenskriver Munn, hvis Børn bærer Navnet Falck. En Datter fra Tomle i Land blev gift til Eidsvold med Lensmand Wardrum; denne Familie Wardrum er i Virkeligheden en Gren af den vidtskillig udbredte romerikske Slægt Bohn; hidhen hører ogsaa Familierne Kyhn og Roshauw.

(Forts.)

Udnævnelser. Teologisk Kandidat L. M. Kanestrøm er udnævnt til Personelkapellan hos Sognepræsten i Vestnæs, L. C. Østvold, teologisk Kandidat G. G. Kielland til Personelkapellan hos Sognepræsten i Jevnaker, J. G. H. Stub.

Afsked er efter Ansøgning meddelt Personelkapellan J. Gulbransen i Glemminge og Personelkapellan Th. W. Seeberg i Ringebu, samt Kaptein Michael Fleischer med Pension 1600 Kroner.

Estrup.

Vigtige Begivenheder er i disse Dage foregaaet i Danmark. Landet har for første Gang i en længere Aarrække faaet et lovligt Budget bevilget. Til Gjengjæld har Ministerchefen, Hr. Estrup, lovet at gaa af, ikke strax, men i Løbet af Sommeren. Om den mere end tyveaarige politiske Strid i Danmark dermed har faaet sin Afslutning, er for tidligt at sige. Det vil blandt andet bero paa Ministerskiftets Beskaffenhed. Men i ethvert Fald er nu en ganske ny Situation indtraadt i vort Naboland.

Den danske politiske Strid, der tog Fart i Begyndelsen af 70 Aarene, under Ledelse af J. A. Hansen og C. Berg var meget beslægtet med den norske. Det var her som der Bønderne, som vilde tage den Magt, der tilkom dem som Landets talrigste og vigtigste Klasse. Men Vanskelighederne var i Danmark langt større end hos os. Der fandtes et Tokammersystem, og „Overhuset", Landsthinget kaldet, havde en Sammensætning, der gjorde det til en mere fremskridtsfiendtlig Forsamling end mange andre Overhuse, mere bl. a. end det svenske Førstekammer. Desuden havde man i Danmark ikke den Udvei, man har i Sverige, at lade de to Kamre i Bevilgningsspørgsmaal træde sammen til et eneste Kammer, dersom Beslutningerne ved første Afstemning blev forskjellige. Med Støtte i Landsthinget indtog den danske Regjering strax en fiendtlig Holdning ligeoverfor den folkevalgte Forsamling, Folkethinget.

I Begyndelsen var det det oprindelig liberale Byborgerparti (de „Nationalliberale"), der modsatte sig Bøndernes Krav. Men disse Folk kunde ikke ganske se bort fra sine tidligere liberale Traditioner, og de holdt derfor ikke Stand i Længden. En af deres Mænd, Biskop Monrad, gik tilslut helt over til „det forenede Venstre", medens Klein og Krieger vistnok bekjæmpede det, men samtidig dadlede den Kamppolitik, der fra 1875 tog sin Begyndelse under Ledelse af Godseieren Estrup, med hvem de store Eiendomsbesiddere og Finansmænd kom til Roret i Danmark.

Efter nogle Aars Forløb forsøgte Folketinget det Middel at give „Finansloven" en forRegjeringen uantagelig Skikkelse. Men Estrup lod sig ikke bøie. Han fik Landsthinget til at vedtage en anden Finanslov der, da Folketinget ikke bifaldt den inden det gamle Budgetaars Udløb, blev beordret iverksat som en „provisorisk" Lov. Og siden den Tid har intet lovligt Budget været bevilget i Danmark, idet Folketinget stadig har nægtet at godkjende de provisoriske Finanslove.

Tilsyneladende havde Regjeringen og Landsthinget seiret over Folkemeningen. Dels havde det danske Folk ikke den Viljekraft og det hensynsløse Mod, som skal til for at trodse sin Mening igjennem, naar den møder energisk Modstand, dels er Rigmændene i Danmark en usædvanlig mægtig Klasse, der forstaar at bruge den Magt Grundloven gjennem Landsthinget har lagt i deres Hænder, og dels forstod de danske Venstrepolitikere ikke at benytte Situationen til at gjøre Folkethinget til det frugtbare Initiativ i Statslivet, der ved Forholdenes Magt bringer Folkestemningen selv i de udenfor Bondestanden staaende Kredse til at se op til det som den bevægende Kraft. De slog derimod ind paa den saakaldte „Visnepolitik" som bestod i at nægte Fremme af alle Reformer indtil Estrup var gaaet af.

Hertil kom endnu, at en Spaltning indtraadte i Venstre i Tidens Løb. Der havde været Spittelse før, tildels af personlige Grunde, men tilsidst indtraadte en endelig og uoprettelig Kløft, idet „Bondepartiet" — det moderate Venstre — fandt det nødvendigt at tage Afstand fra de med Socialisterne allierede Byradikalere.

Hermed skulde man tro, at Estrup var fuldstændig ovenpaa. Men dette var ikke Tilfældet. Der var en almindelig Følelse blandt fædrelandssindede danske Mænd, at det var en Skam og Skjændsel for Landet, at det vedvarende skulde blive regjeret uden Hjemmel i Lov og Ret. Da det moderate Venstreparti havde kastet overbord den nedværdigende Alliance med Socialisterne og deres Venner, blev denne Følelse kun stærkere, og Ministeriet Estrup mærkede, at det ikke længere havde nogen glad og hjertelig Tilslutning selv fra dem, der i Aarrækker havde været dets Hovedstøtte. Som en forstandig Mand besluttede derfor Estrup at trække sig tilbage „medens Legen var god".

Men hvorledes skulde man finde et Kompromis? Derom har man nu underhandlet i tre Aar. Estrup vægrede sig i det længste for at afgive noget offentligt Løfte om at ville gaa af. Han var villig til at love det ved private Sammenkomster, men ikke offentlig i Rigsdagen. Paa den anden Side gjorde det moderate Venstres Fører, Hr. Frede. Bojsen, det til en Betingelse for Godkjendelsen af „Provisoriet" fra Folketingets Side, at Ministeriet vaa denne Maade bragte et Offer paa Parliamentarismens Alter. Endelig, under Trykket fra sine egne, bestemte Hr. Estrup sig til at give efter og har nu baade i Folkething og Landsthing bebudet sin forestaaende Afgang.

De Punkter, hvorom man er blevet enig, er, at de provisoriske Bevilgninger til et Gendarmerikorps m. m. udgaar af Finansloven, at forelobige Love skal forelægges Rigsdagen til Beslutning inden Samlingens Afslutning, at Folkethinget har frie Hænder mod Ministeriet med Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning og andre Provisorier, og at Landsforsvaret ordnes med det Maal for Øie at vægrl Landets Neutralitet, der søges anerkjendt og respekteret. Regjeringen har fundet sig i en betydelig Afknapning paa Forsvarsvæsenets Budget.

Overenskomsten er blevet vedtaget i Folkethinget i Lørdags med 54 mod 44 Stemmer, En Del af det moderate Venstre (henved en Trediedel af Partiet) stemte imod, da de fandt, at der var vist for stor Imødekommenhed mod Regjeringen.

Maatte nu den indledede Systemforandring have den Følge, at Danmark i Løbet af Aaret faar en virkelig folkelig Regjering, der repræsenterer Bøndernes og de Næringsdrivendes brede Lag.

Storthinget.

Møde 2den April 94.

Som Understøttelse

for ved Jernbaneanlæg tilskadekomne Arbeidere og for Enker og Børn efter Arbeidere, som ved saadanne Arbeider har tilsat Livet, bevilgedes 800 Kroner.

Kanalbudgettet blev forbigaaet.

Til Fjeldstuerne bevilgedes 14 400 Kroner.

Til Anskaffelse af Sadler for Feltartilleriet bevilgedes enst. 56,000 Kroner.

Fosnæs valgtes til Medlem af Valgkomiteen med 53 St. Proposition blev fremlagt om Statslaan paa 35 Millioner Kroner i Anledning af Jernbanebygningen.

Bevilgningerne til Kongehuset.

Rinde foreslog Kongens Appanage nedsat til Kr. 100,000, hvilket forkastedes med 61 mod 38 St. G. Knudsen foreslog at udsætte Behandlingen af Kronprinsens Appanage, indtil den i svensk Blad Kronprinsen tillagte Udtalelse om „Promenad" til Norge var bestemt dementeret; der havde været al Grund for norske Myndigheder til strax at faa vedkommende Blad undergivet Tiltale.

Statsminister Stang: Det var umuligt at dementere enhver Avisudtalelse: derfor var intet Skridt gjort; saadant gjøres hellerikke i andre Lande; Tal. var fuldt forvisset om, at Udtalelsen var opdigtet, da den stod i bestemteste Strid med Kronprinsens Ønsker og hele Opfatning.

G. Knudsen fandt ikke denne Erklæring fuldt betryggende. I ethvert andet Land vilde ganske rigtig saadan Udtalelse været umulig, men vi har Kongedømme fælles med et andet Land.

Løvland var enig med Knudsen. Udtalelsens alvorlige Beskaffenhed burde fremkaldt Dementi. Times's Udtalelse om Prins Waldemar som Kandidat til den norske Kongetrone dementeredes af den danske Regjering. Her var samme Grund til et bestemt Dementi.

Vogt: Paa et løst Rygte kunde ikke bygges Forslag. Times's Udtalelse om Prins Waldemar kunde ikke sammenlignes med nærværende Tilfælde. Der taltes om europæiske Magters Planer overfor Norge—Sverige, hvori Danmark skulde deltage.

Stang fraraadede paany Forslagets Vedtagelse.

Ullmann anbefalede det. Forslaget bifaldtes med 61 mod 47 St. De 61: Hele Venstre, undtagen Blekastad, Engelhart og S. Nielsen, der var fraværende.

Arveafgiften.

Skaar fremsatte Forslag om at forhøie Arveafgiften fra 8 til 10 Procent. Statsraad Furu talte mod Forslaget, medens Eng og Roll fandt Forhøielse ønskelig. Vold foreslog Udsættelse med Forslagets Behandling. Dette Forslag bifaldtes enst.

Stort Tilgodehavende.

Storthinget samtykkede enst. i, at der af Statskassen udbetales det fornødne Beløb til Dækkelse af Diætgodtgjørelse, som Sorenskrivere og Lensmænd eller andre for Sorenskriveren Befuldmægtigede maatte have tilgode for i Aarene 1875—1892 foretagne Reiser til Afholdelse af Auktioner, der ikke efter Lov af 17de Juni 1869 kan afholdes af hvemsomhelst. Dette Beløb antages at ville andrage til 150,000 Kroner.

Skattetvist.

Klasselærer Tonseth i Kristianssand androg om Eftergivelse af Kr. 81.40 i Sagsomkostninger ianledning af Tvist mellem to Kommuner om, hvor han var skattepligtig.

Komiteen indstillede enst. paa Afslag. Lima fandt dette uretfærdigt. Tvisten mellem Kommunerne burde være Skatteyderen uvedkommende. Flere udtalte det samme Ogsaa Roll indrømmede dette, men Eftergivelse vilde medføre vidtrækkende Konsekvenser. Rinde foreslog Postens Forbigaaelse. Dette forkastedes mod 26 St. Lima fremsatte Forslag om Eftergivelse.. Roll: Konsekvenserne vilde medføre Udbetaling af mange Tusinder af Statskassen, thi der var mangfoldige lignende Tilfælder.

Efter nogen Debat bifaldtes Limas Forslag med 66 St. Enkefru Norum eftergaves Kr. 1036.66, som hun var tilpligtet at udbetale til Oplysningsvæsenets Fond.

Mødet hævedes Kl. 2.10.

Bedrageri. Den bekjendte Skomager Thorvald Hauge fik i Lørdags i Meddomsretten 4 Maaneders Mangelsgaard for kvalificeret Tyveri, efterat han om Formiddagen i Lagmandsretten var bleven dømt til 1 Aars Strafarbeide for Tyveri. Han havde bl. a. gaaet om med en Gavebog til „et veldædigt Øiemed", hvori han selv havde skrevet en Indbydelse undertegnet med fingerede Navne, og hvori han havde anteget „Emil Stang" og Jacob Ihlen som Bidragydere og efterskrevet deres Navne.

Den radikale Venstreforening i Storthinget har i Fredags gjenvalgt Hr. Ullmann til Formand efter Hr. Løvland. Partiets Hovedorgan tilføier som en Slags Forklaring, at der kun var „et Faatal af Medlemmer" tilstede.

I det heletaget synes denne „Venstreforening" at føre en nok saa svagt pulserende Tilværelse og kun at blive vakt til større Liv, naar en eller anden „dundrende Dumhed" fra Lederskabets Side volder Engstelse og Bekymring. Bliver der atter „Fare paafærde" kan det antages, at Hr. Ullmann atter vil blive ombyttet med Hr. Løvland. Denne sidste har vistnok faaet fast Ansættelse som Reparator af den Skade, den førstnævnte paa Forhaand kan antages at ville tilføie Partiet og vil blive tilkaldt, hver Gang Reparation ansees for nødvendig.

Kinamissionen. Den norske Missionsstation i Kina, som ifølge Telegram fra vor derværende Konsul er ødelagt, antages at være Isling, hvor Missionær Lyder Christensen virker sammen med de theologiske Studenter L. Eriksen og Helgesen.

I Lenstranden stiftedes i forgaars ifølg. Ohmetelegram en moderat konservativ Forening efter Afholdelse af Foredrag af Karl Dons. 40 Medlemmer indtegnedes.

Kand. Stop talte Torsdag i Kragerø for 350, Fredag i Risør for 200 og Lørdag i Arendal for 3—400 Tilhørere. Igaar skulde han tale i Dieståd, idag i Søndeled og Onsdag i Gjerrestad.

Ullmann er nu paany valgt til Formand i Storthingets radikale Venstreforening,

Den norske Handelsstipendiat P. Rolfsen er forleden død i Kairo, ca. 28 Aar gammel.

Det danske Folketing har efter en lang og skarp Debat med 54 mod 44 St. vedtaget Finansloven.

I Roken har atter en, der har været betroet at være Formand i Bygdens Venstreforening, tøet sine Hænder og traadt tilbage fra det aktive Arbeide. Til næste Valgmandsvalg kan man notere ham blandt de Frafaldne. — Hans Eftermand — afdøde Storthingsmand Egges Broderson — hvis politiske Anskuelse vistnok paa det nærmeste falder sammen med Børstenbinder Jeppesens, har allerede havt et Møde sammen med sine Medhjelpere. Disse Herrers Program skal være at bringe dens Lykke og Velsignelse ind i Roken, som de tidligere Venstreforeninger ikke har magtet at skaffe.

Jeg skal leilighedsvis udover Baaren og Sommeren i nærværende Blad berette om Rokens nye radikale Venstreministeriums Virksomhed og de enkelte Mænds Bedrifter. d.

Bevilgning af Kronprinsens Appanage udsat. Som vort Storthingsreferat viser besluttedes med de radikale mod de moderate og de konservative Stemmer Afgjørelsen af Kronprinsens Appanage udsat, indtil Hans kongelige Høihed har gjort Radikalerne den Tjeneste at modsige et af deres Partifæller udspredt Rygte. Det undrer os, at man ikke traf saadan Beslutning med Hensyn til Kongens Appanage, da der fra radikalt Hold er sat i Omløb Rygter nok om Ytringer af en lignende Beskaffenhed som den, man har tillagt Kronprinsen.

Hoteller — Sanatorier.

(Ved Direktør M. Greve i Morgenbl.)

Begge disse Slags Anstalter ser man nutildags reise sig overalt i Landdistrikterne, hvor nogle Syge og Svage tyr hen eller hvor Fortroppen af Turiststrømmen viser sig, om end kun i det Fjerne.

Er Synen hos os til at finde og nyttiggjøre de naturlige Erhvervskilder, som bekjendt ialmindelig ikke særdeles stor, faar vi ofte en forbausende Fart i os til at følge efter, naar først vor Nabo har vist Veien til en eller anden lønnende Forretning.

Paa denne Maade gaar det nutildags med Hoteller og Sanatorier. Hvor en saadan Anstalt kunde gjøre en rimelig Forretning kommer snart en eller to til. Enden paa det Hele bliver da let den, at, som i Suldal, af tre store Hoteller de to holdes lukkede.

Der er i det Hele, tror jeg, nogen Overdrivelse i de Forventninger om en gylden Høst for vort Land af en stadig øgende Turiststrøm, som staar for mange Tanke. Vistnok er Forstaaelsen af, at ren og frisk Luft har stor Betydning for Syge og Sunde og at Reiseliv i det Hele virker friskende og fornyende paa Sind og Skind, gaaet ind i Folk, baade i Læge og Lærde; men vi faar ikke glemme, at Lysten til Forandring — Modetrangen — ligger al Verden i Blodet. Turiststrømmen vil aldrig, som vore Trækfugle, i det Store taget for længere Tid regelmæssig følge de samme Baner, ty hen til de gamle kjendte Steder. Heller ikke de Syge er at stole paa i dette Stykke. Man vil se ny Natur, man vil prøve nye Steder, nye Midler, og de gamle Ruter med sine Hoteller og Sanatorier vil for lange Tider kunne blive sparsomt nok besøgte. Vi bør derfor tage det med Ro og ikke bygge mere, end der til enhver Tid kan haves Brug for, og indrette os saaledes, at det ikke bliver Ruin, naar en større Del af de Gjæster og Turister, vi har stolet paa, udebliver og søger hen til andre Kanter.

Hvad er saa et Hotel paa Landsbygden og hvad er et Sanatorium?

Der tør hos os, som, saavidt vides, overalt ellers i Verden, være den Forskjel paa disse to Slags Anstalter, at den ene, „Hotellet" modtager alle og enhver, lader dem leve godt og efter eget Tykke, uden at spørge om deres Sundhed og uden at give dem nogen Anvisning for Helbreden, medens „Sanatoriet" har det som sin særegen Opgave at optage bestemte Klasser af Syge og Svage, hvilke de ved en regulleret Levemaade og andre naturlige Hjelpemidler af lidt Badning, Vanddrikning, Terrænkure søger at hjælpe op.

Disse to Betingelser bør til Veiledning, især for Udlændingen, helst holdes ud fra hinanden. Et Hotel fordrer kun en Hotelvært; Sanatoriet fordrer en sagkyndig Bestyrer. Hvor en saadan ikke er tilstede og ordner alt under eget Ansvar, der er, efter min Mening heller intet Sanatorium, der er kun et Hotel.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag den 3. April *Kl. 8.*

Dragon Clairette Operette, i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.

Cirkelblade, bedste engelske.

Saugfile.

Maskinhøveljern.

Remme.

Læderremme,

Gummiremme.

Hvalrosremme.

Syremme.

Jernbaneskinner

18 lbs pr. Yard.

Slibestene

for Høvlerier og Træsliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Landeiendomme,
Bygaarde,
Bytomter,
Landsteder,
Landstedtomter

billig tilsalgs ved

Advokaterne

Frits Kiær og Emil Roll.

22 Skippergaden,

Christiania.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Kirkegaden **32**, Christiania

Fra 1ste April i

Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt Pletvarer.

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.

Halvor Imingen

Kongensgade No. 6, Christiania.

Christiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**

Smuk og hurtig Expedition.

Kommissionærer antages.

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446.

N. Jacobsens elektriske Verksted

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparatoner udføres nöagtigt og billigt.

Kaabemagazin

med Fabrik.

Et storartet og righoldigt Udvalg forefindes. Saavel de eleganteste som de mere billige og enkle Ting føres altid paa Lager.

Parisermodeller, Vienermodeller, Berlinermodeller, Engelske skræddersyede Kaaber & Jackets.

Da min Forretning Væsentlig er beregnet paa Salg af Modeller føres alle moderne og praktiske Facons & Størrelser i Regnkaaber, Støvkaaber, Slynger, Capes, Jackets og alle brugelige Overstykker for ældre og yngre.

M. H. Florentz,

Karl Johans Gade 20

Egertorvet.

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade.

Sorte

Kjoletøier

Thibet fra Kr. 1.00 pr M. Epinglé — Diagonal Crepe Armure etc. Finere Stoffe i stort Udvalg.

Stoffe til ***Halvsorg*** i solide Kvaliteter — graat — ensf. sort & graat monstret

Vaar & Sommerstoffe

Chevron, Foulé, Wipkord, Diagonal.
En Masse melerede Stoffe.
Solid Vaarkjole
meleret til Kr. 1.00 & 1.20 pr. Meter.
Beige hel Uld fra Kr. **1.00** pr. Meter.
Bomuldstøier.
Crepon — Satin & Sirts.

Silketøier

sort & coulørt.
Et Parti hel Silke udsælges til Kr. **2.35** pr. Mtr.
Sjang-Sjang Stoffe til Pynt & Kjoler.

Plusch — Fløiel
Fløielsbaand.

Skjörtetøier

i hel Skjørtesidde — smalere & stilfulde Mønstre fra **63** Øre pr. Mtr.
Færdige Skjørter
fra **1.40** pr. Stk.
Morgenkjolestoffe
i nyt Udvalg.
Floneller.

Parasoller
i Bomuld, Gloria & Silke.
Paraplyer
for Damer & Herrer
i Satin — Gloria — 1/1 & 1/2 Silke.
Schalws
smaa & store.
Sorte Schalws
med Silkefryndser.
Gardintøier, Møbelsirts & Cretonner.

Hvide Stoffe
til
Brudekjoler
Brudeslør.
Blonder, sorte & creme.
Pyntebaand — Rüscher.
coulørte Lidser.
Korsetter
fra **80** Øre.

Foersager i alle Farver. — Dresssteels. — Preserver. — Nyeste Journaler. — Billigste Priser.

Strugstad & Carlson.

Prindsens Gade.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke, naar et Stykke Tøi er er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, en bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang Nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Forlang altid

Carl Kraffts

Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10,
Christiania, **Rollsen & Graff.**

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunerusgaden No. 15, Kristiania.

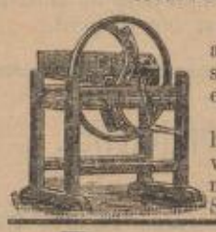

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Krristiania 1892.

Papirlager. Posefabrik.

36 — Skippergaden 36. —

Til billigste Priser anbefales

Pakpapir, Cellulosepapir, brunt Træpapir, Cardus og Pergament.

Poser i Kvaliteterne: Cellulose, Cardus, Exelsior. Rød Concept. Brun Pak

Infolioposer for The, Confect og Drops.

Parkers Commercial-Trækpapir.
Dokumentporteføljer.
Svanepost.
Stort Udvalg i Convolutter.

Handlende anbefales at forsyne sig med alt til Papirbranchen hørende fra

Aug. Olsen,

36 Skippergaden 36.

Telefon 1955.

Realisation
af Fjær & Dun.

Da vi, grundet liden Lagerplads, ikke herefter agter at føre noget større Lager af **Fjær og Dun**, realiseres Beholdningen til nedsatte Priser. — Prisnedsættelsen varierer mellem 15 a 20 pCt.

Bolster i stort Udvalg til 30, 40, 45, 50, 60, 70 pr. Mtr.
Lagenlærred i alle Bredder fra 55 Øre pr. Mtr.
Dunlærred i - - „ 30 - „ „
Rød Mug og Tæppetøier 40 - „ „
Uldtæpper i stort Udvalg fra Kr. 2.60 pr. Stk.
Vattæpper i Do. „ „ 4.50 „ „
Hvide Sengetæpper „ „ 1.80 „ „
Madratsstrie „ „ 0.20 „ Mtr.
Stampelo „ 1.30 „ Bp.

Hanssen & Bergh,

Carl Joh.s Gd., Hj. af Jernbanetorvet.

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Uhre. Uhre.

Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)

Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.

Afbetaling indrömmes

Uhrmager J. W. Nordlien,

Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 40. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 5te April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

IDUN

Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) .	„ 900,000
Reservefonds	„ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93	**29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/3 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

„STOREBRAND"

Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Lobende Forsikringssum pr. 31/12 93	**Kr. 148,000,000**
Grundfond	„ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr. 1,320,000
Reservefond	„ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler billigst:
Vine og Spirituosa.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Löitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom. Guld- og Sølvmedaljer. anbefales.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consultationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.

En Provokation.

En Venstremand, der har staaet 80-Aarenes Begivenheder nær, skriver til os:

Under anførte Overskrift findes i Dagbladet for 13de ds. en Redaktionsartikel, indeholdende en noget vreden Procedure til Bevis for, at det Sverdrupske Forslag fra 1886 til en ny § 5 i Rigsakten, om det havde foreligget, ikke vilde blevet vedtat, og henviser i den Anledning til det passerede ved Venstres Landsmøde paa Hamar om Høsten s. A., hvorved efter Bladets Forklaring den vedtagne Redaktionsforandring af foreslaaede Resolution skulde godtgjøre, at Venstre ikke ydede det Ovamske Forslag Tilslutning med Hensyn til Indholdet, men alene til det rent formelle som Pegepind for Anvendelsen af Grundlovsbestemmelse til Øiemedets Opnaaelse. Da der inden „Eidsvolds" Læsekreds tør paaregnes Interesse for Belysning og Paavisning af Holdbarheden af Dagbladets nævnte Artikel, fremkommer herved nedenanførte Bemærkninger desangaaende.

Bonus.

Mellem de forsikrede i „**Star**" fordeles for femaaret 1889—93 contant **kr. 8.387.733.68**, der giver en tillægsbonussats af fra 7 3/4—13 1/2 % af forsikringssummen mod 7 1/2—12 1/2 % ved forrige udlodning, altsaa atter en stigning.

Exempler paa udbyttets størrelse.

Exempelvis anføres hvorledes bonus i Star har stillet sig for et par norske forsikrede:

Police ikraft 30 aar.		Police ikraft 28 aar.	
Forsikringssum	kr. 18,000.00	Forsikringssum	kr. 9,000.00
Sum af præmier erlagt kr. 14.688.		Sum af præmier erlagt kr. 6,177.	
Bonus ved 6 femaars uddelinger	„ 8,555.00	Bonus ved 6 femaars uddelinger	„ 4,059.00
Policens event. paalydende sum	kr. 26,555.00	Policens event. paalydende sum	kr. 13,059.00

De forsikrede har havt valget mellem ovennævnte bonus (tillagt forsikringssummen) og dens contantværdi gjennemsnitlig 50 % — udbetalt.

Det bedes endvidere bemærket, at her ikke er tale om tontinepolicer. Ingensomhelst rettighed har været opgivet. Retten til 1) udbytte naarsomhelst, til 2) indløsningsværdi, til 3) fripolice, til 4) udbytte paa fripolice, til 5) forandring til andre forsikringsarter etc. har altid staaet den forsikrede aaben.

Saafremt den ved sidste udlodning opnaaede sats bibeholdes, vil bonus stille sig saaledes for en

		20 aarig.	30 aarig.	40 aarig.	50 aarig.
Aarlig præmie:		18.67	24.38	32.46	45.25
Forsikringssum:	kr.	1000.00	1000.00	1000.00	1000.00
Tillægsudbytte 1ste femaar	„	77.50	77.50	77.50	77.50
— 2det „	„	82.50	82.50	82.50	82.00
— 3die „	„	88.00	88.00	88.00	88.00
— 4de „	„	93.50	94.50	95.00	96.00
— 5te „	„	97.50	98.00	99.50	101.00
— 6te „	„	104.50	105.00	106.50	110.00
Policens paalydende efter 30 aar	kr.	1542.50	1545.50	1549.00	1555.00

Tillægsbonus har en kontantværdi af fra 25—100 %.

For den, som med nogen Opmærksomhed har fulgt det moderne Venstres Bevægelse fra Standpunkt til andet i de senere Aar, indevolder en Henvisning til, hvad der passerede om Høsten 1886 i og for sig selv ikke noget stærkt Bevis for hvad Resultatet kunde være blevet af en Behandling af et Regjeringsforslag angaaende de diplomatiske Sager paa det forudgaaende Storthing. Vilde Følgen blevet Forkastelse i Overensstemmelse med „Dagbladets" Antydning, tager man neppe meget Feil ved at søge en væsentlig Grund dertil i Statsminister Richters noget paafaldende Stilling dertil, men derfra og til at paastaa, at Tanken med Hensyn til Forslagets Indhold ganske var forladt af Venstre, er dog et nokſaa langt Skridt, idet Protokolkomiteen samme Aar ikke har taget Afstand derfra, men alene stillet det Forbehold, at Forslaget paa Grund af Richters Fortolkning deraf angaaende Udenrigsministerens Nationalitet*) i Tilfælde fremtidige Forhandlinger derom, „undergik saadan Forandring, at dets Mening i omhandlede Henseende blev utvivlsom". Man er derfor ikke uberettiget til at slutte, at havde Forslaget foreligget i daværende Lydelse uden Statsminister Richters lidet paakaldte Kommentar dertil, vilde det inden Thinget have fundet Tilslutning. Naar Komiteen (indst. O. V. Pag. 41 2 Sp.) anfører: „Betragter man nu de stedfundne Forhandlinger og det endelige norske Forslag mod denne historiske Baggrund, kan Komiteen intet andet finde, end at den norske Regjerings Forslag af 15de Marts 1886 har søgt at opnaa, hvad man fra norsk Side altid har troet at maatte tilstræbe"**), er man visselig berettiget til at anse Forslagets Tankeindhold knæsat af Komiteen, der kun, forsaavidt Meningen ved Statsminister Richters Tilføiende er bleven fordunklet, forbeholder dette gjenoprettet ved en Forandring, der fjerner Uklarheden.

Hvis det imidlertid, trods anførte klare Stilling, med „Dagbladets" Anførende maatte agtes bevist, at Tanken, som ligger til Grund for Indholdet af det Ovamske Forslag, var forladt af Venstre baade i Storthingstiden og under Landsmødet 1886, og der ikke samtidig dermed ogsaa agtes bevist, at Taleevnen er Mennesket given, for dermed at skjule Tankerne, synes en Forklaring ikke overflødig om, hvad det under saadanne Omstændigheder kan betyde:

a. At Ovam under Slutningen af Storthingets Samvær nævnte Aar uleiliger sig selv med Fremsættelsen, og Storthinget med at publicere det saaledes efter Dagbladets Paastand forladte Forslag.

b. At Landsmødet paa Hamar vedtager en Resolution — ikke ganske enslydende med Dagbladsanførselen: „Som Tilslutning til den Tanke, som ligger til Grund for Fremsættelsen af det med den norske Regjerings Udkast stemmende og af Sorenskriver Ovam optagne Forslag" o. s. v., — og derved navngiver Udkast og Forslag istedetfor ligefrem at sige „Grundlovsforslag" uden Tilføielse af meningsforvildende Attributer, naar man ikke vilde have noget med Indholdets Tanke at bestille, hvorhos Dagbl. Understregning at „Fremsættelsen" ikke findes i Resolutionen.

c. At Professor Sars i „En Redegjørelse" vedrørende Hamar-Resolutionen, trykt 1886, Pag. 25, anbefaler som „vor Opgave at gjennemføre den Grundlovsbeslutning der blev stillet i Udsigt, og Pag. 27 nærmere begrunder samme ved bl. a. at citere Sverdrups Udtalelse i Odelsthinget den 17de Juni om Anbefaling af Indtagelse af beslige Bestemmelser i vor Grundlov — „ikke saadanne, som staar i Strid med Rigsakten, med sluttet Forbund" — . . . „men som giver en Begyndelse til videre Udvikling, et Grundlag, som man kan bygge" etc., og hvorom Sars forklarer: „det er noiagtig det i disse Ord udtalte Standpunkt, hvorpaa Venstreforeningens Repræsentanter stillede sig, idet de vedtog Resolutionen om Tilslutning til den Tanke, der ligger til Grund for Fremsættelsen" o. s. v., med tilsvarende Bevisførelse

Skriftets følgende Pagina.

*) Richter havde nemlig udtalt den Mening, at der i Realiteten ikke var nogen Forskjel mellem det norske og det svenske Forslag angaaende det ministerielle Statsraad, hvad Udenrigsministerens Nationalitet angik.

Red. Anm.

**) Udhævelsen af Indsenderen.

d. Dagbladets Artikel den 17de Oktbr. 1887 om Trondhjemsresolutionen og Do. Forklaring dertil følgende Dag om det beleilige Tidspunkt for Forslagets Vedtagelse at være, naar kvalificeret Flertal derfor kunde opnaaes.

e. At Landsvenstreforeningens Bestyrelse i Januar 1888 ved Aarsberetningen opstiller som Program „for Foreningens Fællesvirken, at Behandlingen af de diplomatiske Sager bliver fastsat med Grundlovsbestemmelse efter det hvilende Grundlovsforslags Tanke."

f. Debatten i Landsmødet i Januar 1888 i samme Anledning, hvilken efter Avisernes Meddelelser at dømme maa have faldt ikke ganske dæmpet.

g. At Bestyrelsens Forslag om „Grundlovsbestemmelse, der indfører fuld*) konstitutionel Ansvarlighed", er bleven omredigeret til: „Grundlovsbestemmelse, der indfører betryggende*) konstitutionel Ansvarlighed.

Skal det undgaaes, at anførte skal tage sig anderledes ud end som rent Spilfægteri i Forhold til Opsættet, tiltrænges en Forklaring, da der ellers vil blive ikke saa faa, for hvem samme Opsæt tillige vil tage sig ud, om ikke netop som et „Vovestykke", saa dog som et Kunststykke i nær Forbindelse med samme Blads aarelange Procedure om, at fælles Udenrigsminister ingensinde har vundet Tilslutning af Venstre, som har holdt og holder paa egen Udenrigsminister. Til Belysning af sidst anførte Paastands eiendommelige Forhold til Kjendsgjerninger, ligger det fristende nær at anføre ældre og nyere Udtalelser. For ikke at lægge Beslag paa formeget Spalterum vil jeg indskrænke Anførslerne til spredte Henvisninger:

Indst. O. V. 1886 Pag. 6. Citat af Regjeringsindstilling af 14. 2. 37 om Fællesminister „svensk eller norsk".

Pag. 7. Citat af Unionskom. Indstil. af 4. 11. 44: „Er det saaledes udenfor al Tvivl, at diplomatiske Sager henhøre til Fællesanliggender, saa" etc.

Pag. 41. Se Citatet foran med Komiteens Udtalelse om i Regjeringsforslaget at have fundet, hvad man fra norsk Side altid har troet at maatte tilstræbe.

Pag. 42. Udtrykkene: „Andel", „Deltagelse i de udenrigske Anliggenders Bestyrelse". „Begge Riger som Enhed ligeoverfor fremmede Magter."

Odelsth. Forh. 1886. Joh. Sverdrups Udtalelse Pag. 455, 463, 467.

Do. Do. Sparres Tilslutning dertil Pag. 458, 470.

Storth. Forh. 1886 Steens Tilslutning Pag. 1877 og 1878.

Dagsordenen Pag. 1878. „Den Andel i Styrelsen af de udenrigske Anliggenders Behandling."

Sars „En Redegjørelse": Pag. 7 „Del i Ledelsen"; Pag. 19 „Fulde Meddelagtighed"; Pag. 20: „Grundlovens og Rigsaktens Tanke, som er, at de diplomatiske Sager og idethele Forholdet til Udlandet skal være den eneste for begge Rigers fælles Styrelsesgren" o. s. v. Pag. 28: „Rigsakten er bygget paa Forudsætningen om, at de to Riger skal være ligestillede, saalangt som det statsretlige Fællesskab mellem dem rækker, og det eneste, som den udtrykkelig erkjender for fælles, er, foruden Kongedømmet, netop Forholdet til fremmede Magter, hvorunder diplomatiske Sager gaar ind".

Rigsaktens § 7 5te og 6te Punktum.

Ligeoverfor saadanne uimodsigelige Kjendsgjerninger har det ledende Venstreorgan ikke fulgt den ligefremme Vei at erkjende sin egen og sine Partifællers Meningsforandring. Det har tvertimod forsøgt at voldføre det oprindelige Standpunkt, forsøgt ved „Fortolkninger" at faa det til at blive overensstemmende med de senere indtagne Standpunkter. Det er mærkeligt, hvor ræd man har været for at udtale, at man tidligere har taget Feil ved at holde paa Fællesminister og nu er kommet til bedre og forstandigere Erkjendelse ved at holde paa særskilt Udenrigsminister for hvert Rige. Indsenderen heraf har altid følt sig meget tiltalt af Tanken om egen norsk Udenrigsminister, men hans Haab om en tilfredsstillende Løsning i denne Retning er blevet betydelig svækket ved det yderliggaaende Venstres Forklaringer af en saadan Ordnings Indhold, Virkemaade og Hensigt.

Jagttager.

*) Udhævelsen af Indsenderen.

De „400,000 Kr. til Stang".

Vi meddelte for en Tid siden Forhandlingerne ved den retslige Forundersøgelse med Hensyn til Indrulleringsbetjent Kochs Omtale af et „Rygte" om, at Statsminister Stang skulde have „faaet 400,000 Kr. for at sidde som Minister for det svenske Underbrug?" Koch negtede at opgive sin Hjemmelsmand, og da Sagfører Halvor Bentsen skulde føres som Vidne, begjærede Koch ham beskikket som sin Forsvarer, hvorfor Bentsen forlangte sig fritaget for Vidnepligt. Administrator fandt imidlertid, at Bentsen maatte nægtes Beskikkelse som Forsvarer, da han allerede var optraadt som Vidne under den retslige Efterforskning, og under den paafølgende Vidneforklaring negtede Bentsen at opgive sin Hjemmelsmand; hans Protest blev imidlertid af Forhørsadministrator ikke taget tilfølge, hvorpaa Bentsen forlangte Kjæremaal paa begge Kjendelser. Høiesterets Kjæremaalsudvalg har ifl. „Morgbl." nu forkastet det første Kjæremaal, idet det ikke er fremsat af rette Vedkommende, der nemlig var Sigtede, og har ogsaa forkastet det andet Kjæremaal, idet Bentsen i dette Tilfælde ikke antages at være hjelmet Fritagelse for Vidnepligt.

Bismarck og Keiseren.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Berlin, 2. April.

Keiseren har sendt Bismark i Anledning af hans Fødselsdag igaar et Kyrads, der blev overbragt ham af Keiserens Flojadjutant, Grev Moltke. Keiseren telegraferede: „Det faste Staal, der er bestemt til at lægges om Deres Bryst, skal tjene som et Symbol paa det tyske Folks Taknemmelighed, der omslutter Dem i urokkelig Tillid".

Matias Skards „Skolens Historie" er Gjenstand for en meget rosende Omtale i Svensk Läraretidning, der udgives af Rigsdagsmand E. Hammarlund. „Forventningerne bliver eiheller svegne; her foreligger nemlig en klar og, saavidt vi kan finde, fuldt korrekt Fremstilling af Opdragelsens og Undervisningens Historie fra de ældste Tider til vore Dage, og som Isletstraade i denne fortløbende Rending kommer snart værdifulde pædagogiske Vink, snart samtidig opfriskende og varmende ægte Skardsk Refleksion. Det er saaledes en baade lærerig og vækkende Læsning, der bydes i Bogen, og med den klare Fremstillingsmaade, som udmærker den, bør den fuldt kunne nydes ogsaa af Svenskere, der ikke før har havt nogen Øvelse i at læse noget paa norsk."

I Volden, Søndmøre, har der i de senere Aar ikke eksisteret Spor af Brændevin. Hver eneste Ungdom i Bygden er Totalist. Det er den største Skam at vise sig berusет der.

Intet nyt under Solen — ikke engang Telefonen! En engelsk Officer har langt borte i Indien til sin Overraskelse truffet paa en Telefonledning mellem to hinduiske Templer, som ligger en engelsk Mil fra hverandre. Systemet, som der har været i Brug i 2000 Aar, svarer nærmest til de kjendte Legetøitelefoner, hvis „Stationer" forbindes med Seilgarn.

De ægyptiske Templer skal have været forbundne med Traade.

Carl Johan-Theatret. Ved Ode Opførelse af Dragon Clairette — førstkommende Torsdag — vil en ung Dame fra Sandefjord, Frk. Gerda Svendsen, debutere i Titelrollen.

Hypothekbankens Grundfond. foreslaar Regjeringen forøget med 1 Million Kroner for i videre Udstrækning at kunne tilfredsstille den store Laanetrang. Der ligger allerede Ansøgninger til henimod 5 Millioner Kroner.

Jacob Sverdrup

holdt under Trontaledebatten en større Tale, der saavel fra Formens som Indholdets Side er den skarpe, klartseende Statsmands.

Efterat han først gjennem en flængende Kritik af det radikale Partis Fremfærd og deres Krav paa „egen Udenrigsminister" havde paavist dette Programs Umulighed, gik han over til at behandle de moderate og konservative Partiers Stilling til Unionsspørgsmaalene.

Efter „Storthingstidende" (Pag. 425) gjengiver vi denne sidste Del af hans Tale.

„Moderate og Høire foreslog ifjor i Marts Maaned en Dagsorden, hvori anbefaledes at indlede Forhandling om de unionelle Spørgsmaal med Nabolandet paa Ligestillethedens Grund. Vi foreslog dette, fordi vi mente, at det var det første Skridt, som maatte tages, dersom man vilde haabe paa en fredelig og lempelig Løsning af disse Spørgsmaal; men Storthingets Flertal erklærede: vi vil ikke Forhandling, selv om den bydes os paa Ligestillethedens Grund. Dermed har Tinget, det nuværende Storthing, selv gjort det umuligt, mener jeg, for den nuværende Regjering at kunne indlede Forhandlinger og lægge frem Forslag om, hvordan Ordningen skal tænkes gjennemført.

Vi vil en Løsning ad Forhandling paa Ligestillethedens Grund. Gjennem en saadan vil vi prøve paa, om vi kunde naa frem til en Ordning, som tilfredsstiller begge Folk som frie, selvstændige og ligestillede Stater i Unionen, en Ordning som giver Norge dets fulde Ret, og vi har ikke kunnet indse, at hverken vor Ære eller Værdighed skulde lide nogetsomhelst Skaar ved en saadan Forhandling, forudsat selvfølgelig, at den bliver ført paa rette Maade og med alvorlig Varetagende af de norske Interesser. Men en saadan Forhandling har netop Storthingets Flertal afslaaet, og jeg mener, at dermed har man ogsaa afskaaret Ministeriet Anledning til at kunne give nogen nærmere Udvikling af, hvordan man tænker sig Ordningen gjennemført.

Saadan, som Sagen nu ligger, kan det ikke siges mere, end at det, vi vil, det er fælles Udenrigsminister, norsk eller svensk, ansvarlig for begge Riger, og det ministerielle Raad sammensat af lige mange norske og svenske Mænd. Dette er Grundlaget for Forhandlingen, og saa faar man prøve, om der paa Grundlag heraf kan bringes noget for begge Riger hæderligt og tjenligt og ærefuldt ud.

Nu siger man dertil fra den anden Side: ja, men dette vil strande paa Udenrigsministerens Ansvarlighedsspørgsmaal; det vil strande paa det. Jeg indrømmer, at dette er et overmaade vanskeligt Punkt, men jeg forstaar egentlig ikke, hvorfor DHrr., som paa Forhaand er saa visse paa, at det vil være saa vanskeligt, ja umuligt — jeg forstaar ikke hvorfor de fra sin Side ikke vil tillade, at denne Umulighed paany maatte blive paa det bestemteste konstateret derved, at der forhandles. Derved kunde jo de for sin Politik ikke faa andet end Fordel; thi Forhandlingen om disse Ting vilde jo efter deres Mening paany komme til at konstatere, at en Ordning med en Fællesminister er umulig, og at dette Resultat i høi Grad vil styrke deres egen Politik, det kan vel ikke være tvilsomt. Jeg faar ligesom et Indtryk af, at naar de er saa forfærdelig bange for denne Forhandling, saa er det netop, fordi det kanske kunde lykkes at faa istand en ærefuld Ordning for begge Riger paa det Fundament, jeg her taler om. Jeg er næsten begyndt at faa en Slags Mistanke om, at her ligger den Hund begraven, som man har snakket saa meget om. Jeg er bange for det.

Men saa sagde Repræsentanten fra Bratsberg (Ullmann) det, at naar man indlader sig paa denne Forhandling, saa søger man Svenskernes Sanktion, saa er det en Bøn, en Bønsaldelse om Svenskernes Naade osv. — jeg ved ikke, hvad Udtryk han brugte om alt dette. Nei, paa ingen Maade. Vi søger ikke Svenskernes Sanktion! ligesaalidt som Svenskerne søger vor, men vi forhandler med Nabolandet paa Ligestillethedens klare Grund, og jeg har aldrig i Historien eller i alt hvad der heder menneskelig Erfaring, seet, at hverken enkelte Personer eller enkelte Folk har havt nogen Skade af at forsøge at opgjøre sine Tvistigheder paa denne Maade, og jeg tror heller ikke, det vilde blive den Erfaring, man kom til at gjøre i dette Tilfælde.

Vi vil forhandle med Nabolandet som med et venskabeligsindet Folk, med hvilket vi er forenet ved Lovens og ved Folkeslegtskabets Baand.

Vi vil forhandle med hverandre som to ligestillede Folk, der i Foreningen ser en Styrke for den Halvø, som vi begge bebor, og en Betryggelse for den Frihed og den Selvstændighed, som vi skatter saa høit.

Nu vel, kommer der saa intet ud af denne Forhandling, viser det sig virkelig, at der paa den anden Side af Kjølen endnu raader Opfatninger, som er vor Opfatning af Unionen, af vor Ret som et frit, selvstændigt Folk modsatte eller forskjellige fra den, nu vel, saa er ogsaa det et Resultat. Saa kan man med Sikkerhed tale om, hvor man har den anden Nation henne, medens man nu indskrænker sig til at udslynge ligeoverfor Broderfolket Insinuationer, som man ikke kan belægge med Beviser.

Repræsentanten fra Bratsbergs Spaadom om, hvordan det skulde gaa ved Valgene, hvem der skulde faa Flertal, enten hans Parti eller de andre Partier, vil jeg lade ud af Betragtning. Det har saa overmaade liden Interesse — det er saa betydningsløst. Hvad Mening han har, eller hvad Mening jeg har om den Ting, har jjo ingen Berdjens Ting at betyde. Men jeg vil konstatere en liden Forskjel i Tonen iaar og ifjor. Jeg husker, hvorledes han i Begyndelsen af Mai ifjor stod som en Jupiter tonans og gjød Ild og Svovl over Ministerbænken — jeg husker det. Dengang var han saa sikker paa Valgene, at han sagde, at der vilde blive Rigsretsflertal; med saa mange skulde hans Parti komme tilbage; saa vilde Ministrene blive dømte; saa skulde de ikke engang blive Rodemestre i Fattigvæsenets Tjeneste. Han vidste det altsammen. Han vidste, hvorledes Valgene vilde gaa, hvorledes de valgte vilde handle, og hvorledes Dommen vilde falde ud, — altsammen. Jaar synes jeg ikke, han var saa ganske sikker paa, hvor han har Vælgerne henne; ialfald synes han ikke at være saa vis paa, at der skulde blive saa stort Flertal som det, han aabenbart drømte om ifjor. Jeg vilde kun konstatere dette.

Men det er jo muligt, at Repræsentanten, naar han faar Ordet igjen, vil kunne paavise ogsaa iaar, at Flertallet vil blive ligesaa stort som det, han drømte om ifjor. Ja, han vil kanske fortælle os, at der ikke bliver en eneste en igjen af de andre Fraktioner i Salen efter næste Valg. Saa sagde han, at det Spørgsmaal om en Fællesminister, ansvarlig for begge Riger, var dømt af Historien. Hvad det var for en Historie, eller ved hvilken Leilighed Historien havde gjort dette, fik jeg ikke nogen Rede paa; men hvad jeg hørte var, at Fællesministeren var dømt af Ullmann. Men heldigvis, saa langt er vi da ikke komne, at Ullmann og Historien er et og det samme.

England og Skotland. Fra London telegraferes: Ministeren for Skotland, Trevelyan, fremsatte igaar i Underhuset Forslag om at vælge en Komite til at behandle alle Forslag, der angaar Skotland alene. Udvalget skulde bestaa af samtlige skotske Repræsentanter samt 15 andre Medlemmer af Underhuset. Balfour talte for Forslagets Forkastelse, idet det kun vilde tjene til at indføre et ulykkeligt Nationalitetsprincip.

Balfartningen til Kossuths Lig i Budapesth antog Lørdag uhyre Dimensioner. Trængselen var til sine Tider rent ud livsfarlig. Menneskemasserne brød Politikjeden; Folk og Heste styrtede til Marken, og en ubeskrivelig Forvirring opstod, hvorunder en Mængde Mennesker kom alvorlig tilskade. 1 Mand dræbtes og en Kvinde fødte.

Gage- og Pensionskomiteen har nu afgivet sin Indstilling om Pensionsansættelserne. For de afgaaede Steen'ske Ministre har Kom. indstillet 5000 Kr. i Bartpenge (den kgl. Prop. 6000). For Oberst Christensen samt Generalerne Næser og Ræder er intet opført.

Dyr norsk Hest i Sverige. Patron Nilsen i Østergotland har ifl. „Mrgbl." solgt en norsk Fuldblodshingst for 20,000 Kroner.

Egersunds Landsfogds moderat-konservative Forening konstituerede sig lørdags med 75 Medlemmer, næsten alle stemmeberettigede.

Kristiania Handelsstandsforenings Femtimandsudvalg forhandler om de fremtidige Bryggeanlæg i Kristiania og særlig om Langbryggens Udvidelse. — Til Ordfører gjenvalgtes Chr. Christophersen og til Viceordfører fhv. Statsraad B. Kildal.

En Mordsag.

Bureautelegram til herv. Dagblade.

Bergen, 3. April.

For Bergenhus Lagmandsthing paabegyndtes idag Behandlingen af en særlig uhyggelig Mordsag fra Førde, Sondfjord, mod en 44-aarig Gaardmandsenke, der er anklaget for at have dræbt sin fra Amerika hjemkomne Mand ved at give ham Strykнin i Maden, samt mod hendes tidligere 32-aarige Tjenestegut, der er sat under Tiltale for at have raadet og tilskyndet hende til Ugjerningen.

Enken har afgivet Tilstaaelse om Forbrydelsen, medens Tjenestegutten benægter at have tilskyndet hende dertil, endskjønt han indrømmer, at der har bestaaet et ulovligt Forhold mellem Enken og ham selv efter Mandens Hjemkomst.

Circa 20 Vidner er indstævnte.

Forhandlingerne overvares af Rigsadvokaten. Retssalen var idag overfyldt af Tilhørere. Sagen vil neppe blive tilendebragt før imorgen Aften.

Sagen mod Bjørnson. Den af det Offentlige mod Bjørnstjerne Bjørnson anlagte Meddomsretssag til Fældelse efter Strfl. 17—5 i Anledning af hans Avis-Udtalelse for en Tid siden om Driftsbestyrer Jacobsen og Jernbanestellet er nu af Rettens Formand, Assessor Kjerschow, berammet til Foretagelse Onsdag den 25. April forstkommende Kl. 9 Form. Som Aktor møder for Paatalemyndigheden Advokat Unger og som bestikket Forsvarer Advokat Hans Heyerdahl.

Ministeriet Selmer — Ministeriet Stang.

Naar man gjennemgaar Grundloven nøiagtig og ikke tager for meget Hensyn til den politiske Lærdom, man nu om Dagen saa let faar fra enhver Kant, maa man absolut komme til det Resultat, at vor Forfatning hviler paa det saakaldte Magtfordelingssystem. Kongen og Storthinget er begge som Folkets Repræsentanter hver tildelt sine Magtmidler, og hver enkelt af dem skal vaage over, at disse benyttes til Folkets Bel. Dette er en Egenhed ved vor Forfatning; thi Magtforeningssystemet er jo det Princip, hvorefter de moderne Statsforfatninger ude i Europa er bygget. Herved forstaar man den Ordning, at Nationalforsamlingen og Regjeringen sammen forvalter de Magtmidler, som Staten har, og i Forening vaager over disse. Dette maa man holde vel ude fra hinanden; thi vistnok gaar det an at tage nogle Enkeltheder fra det ene System og sætte over i det andet; men dette maa gjøres med stor Forsigtighed. Man kan ikke tage Rostet af et Hus og sætte op som Overdelen af et Skib. Det hele vil bli unyttigt. Da nu vor Forfatning er bygget efter Magtfordelingssystemet og har dettes Garantier, kan man ikke uden videre tage bort disse og enkeltvis sætte ind Momenter fra Magtforeningssystemet, der har sine Sikkerhedsmidler paa ganske andre Steder.

Men naar man siger, at vor Forfatning hviler paa Magtfordelingssystemet, maa man passe vel paa, at det ikke er nogen Fordeling af Magten mellem Regjeringen som Repræsentant for et faatalligt Bureaukrati paa den ene Side og Storthinget som Repræsentant for det store Folk paa den anden. Det maa man bestemt reservere sig mod. Men slig havde det før Statsraadsagens Gjennemførelse meget let for at blive. Regjeringen kunde sidde der Valg efter Valg, den kunde faa færre og færre Stemmer for sig i Nationalforsamlingen uden at bry sig en Doit om det. Ministeriet havde intet i Storthinget at gjøre, det kunde ikke lide Nederlag i Debatterne der, og vi saa Ministeriet Selmer blev siddende, skjønt Folket mere og mere faldt fra det. Høirepartiets Stilling var da saa daarlig som vel muligt. Det er ganske tvivlsomt, om det gaar an at kalde det et Parti engang. Folket talte da saa klart det kunde, men intet gavnede, og med Rette og Retfærdighed faldt Ministeriet Selmer da for sine Handlinger. Vistnok vil jeg ikke sige, at den Maade, man da benyttede for at faa Rigsretten istand, var den bedste, men de Midler Høire brugte i den Tid, var ikke stort bedre. I den Henseende tror jeg ikke, det ene Parti har noget at kaste det andet i Næsen.

Sagen var, at Ministeriet Selmer maatte vige, efterat ha siddet som en unaturlig og kunstig Hæmmer paa Udviklingen i en altfor lang Tid.

Vistnok tror jeg, at Selmer og hans Kolleger i Ministeriet handlede i bedste Mening. De opfattede Grundloven paa denne Maade; men det gaar ikke an i en Aarrække at stoppe et helt Folks Opfatning og skylde paa, at man selv forstaar det paa en anden Maade!

*

Ganske anderledes har Forholdet hele Tiden været, hvad Ministeriet Stang angaar. Dette har altid optraadt som Folkets Repræsentant. Det har ikke en saatallig Stok af Embedsmænd og Storbønder bag sig, men omtrent Halvparten af vort Folk, Borgere, Bønder og Arbeidere. Det traadte første Gang ind med et Flertal af Nationalforsamlingen bag sig, det gik af, da det sit Flertallet mod sig. Og dette bifaldtes af Folket i dets Helhed.

Men Freden var forbi, da Stang atter ifjor dannede et Ministerium mod et Flertal af Nationalforsamlingen. Da fik vi høre om Brud paa Parlamentarismen o. s. v. som om intet var klarere, end at vi her i Landet har Parlamentarisme i dens mest yderliggaaende Betydning. Jeg er imidlertid af den Formening, at dette aldeles ikke kan siges at være afgjort derved, at Statsraadsagen gjennemførtes. Man kan jo for det første ikke med sin bedste Vilje finde et Ord om det i vedkommende Bestemmelse. Noget andet og herfra vidt forskjelligt er det, at Stillingen nu efter Statsraadsagens Gjennemførelse i Længden blir uholdbar for et Ministerium, der stadig har Minoritet i Storthinget. Og dette stemmer jo ogsaa med vort Forfatningssystem i det Hele. Derimod maa Parlamentarismen i dens videste Betydning som hørende rent til Magtforeningssystemet ansees som aldeles uanvendelig i vor Forfatning. Det vilde da med vor Forfatning forøvrigt føre til, at de Folk, der engang havde Majoritet i Storthinget, fik al Magt til at stelle med Landet som de ønskede i disse 3 Aar.

Og man kan heller ikke sige, at Parlamentarismen i dens yderste Rækkevidde nogen Tid er anerkjendt i Handling af det Stangske Ministerium, saaledes som man har forsøgt at udlægge Sagen. Det bøiede sig loyalt og appelerede til Folket, da det ikke i den daværende Nationalforsamling kunde faa sine Meninger sat igjennem Det kunde godt apellere til Folket uden derfor at knæsætte Parlamentarismen! Stang fik ikke Flertal ved Valgene. Det norske Folk vilde ikke følge ham under de daværende Forholde.

Men desnagtet finder jeg, at han handlede i sin gode Ret, naar han for 1 Aar siden traadte til og dannede et Ministerium. Da vilde jo Storthingsmajoriteten, støttende sig til, at de engang var i Majoritet i Thinget, føre os ud paa uoverskuelige Vidder, hvorfra ingen kunde vide, hvordan vi skulde komme bort. Majoriteten var valgt paa Programmet egen Udenrigsminister, som man havde lovet Folk, det skulde være saa let at opnaa; men man førte os ud mod Unionens Opløsning. Og hertil havde Storthingsmajoriteten ingen Bemyndigelse hos Folket. Da derfor Ministeriet Steen ikke vilde sidde ved Roret paa det Program, hvorpaa det var valgt men vilde gaa igang med andre, vildere Veie, var det, at Stang overtog at danne en Regjering for at holde Stillingen oppe til over Valgene for at se, om det virkelig var Folkets Mening at gaa med paa disse Eventyr. Ministeriet Stang vilde henskyde Afgjørelsen

---

Frihed.

Frihed — er ikke dette et vakkert Ord? Men det er med dette Ord, som med mange andre; det føres ofte løst og let i Munden uden Klang fra Hjertegrunden. Dog er den sande, ægte Frihed for os som Liv, Lys og frisk Luft. De tre hører sammen, de kan slet ikke undvære hverandre. Intet Liv kan trives uden Lys og frisk Luft, hverken Naturliv, Menneskeliv, Folkeliv eller Kristenliv. Friheden er Aands- og Hjertelivets friske Luft. I og under Friheden, sker den gode og naturlige Udvikling af Kræfterne i Livet. Men flere er saa ræd Friheden, at de ikke engang liker at høre Ordet. Nu ja, — jeg vil ikke mistænke alle de, der er noget ræd Friheden for at være lysrædde og livrædde Folk. Friheden er jo ofte bleven misbrugt til „Ondskabens Skjul" her i denne syndige Verden. Men saa blev det jo heller ingen sand Frihed for dem, som tog i Bei paa den Maade. Det er ofte noget, som blev kaldt „Liv", men førte til Død. Noget blev kaldt „Lys" og viste sig at være Mørket. Saaledes var der ogsaa noget, som blev kaldt Frihed, men det var ikke den rette Frihed. Hvorfor skal dog ellers Folk, naar de hører de deilige Ord: Liv, Lys, Frihed, da strax saa rædde tænke paa Misbrugen. Var det ikke bedre strax at tænke paa Livets Vækst paa Lysets Seir, paa Syndens Nederlag, paa Trældommens Ødelæggelse paa alle gode Kræfters Udvikling, paa Sandheds Magt, paa Guds Børns Frihed i Herlighedens Rige under Herrens evige Herredømme? Naar Ordet Frihed ruller sligt op for en, saa maa det samme Menneske bli glad i sin Længsel og i sit Haab. Alt stort, godt og skjønt kan misbruges. Vi ved det meget godt. Historien har fortalt og fortæller os om saadant. Men den har fortalt og fortæller os rigtignok ogsaa noget helt andet, som det er lysteligt at høre paa. Frihedens Venner kan umulig lade sig skræmme bort i Døden, Mørket og Tvangen fordi Friheden blir misbrugt. Synden er Trældom. Den onde Arv bærer vi alle med os, i os. Men det er Guds Gjerning, som skabte os i og til Frihed, at frigjøre os fra Synden og Dødens Trældom. Dette kunde jeg nok ha Hug til at skrive lidt mere om, men denne Gang var det egentlig min Tanke, at skrive lidt om Frihed i de menneskelige Forhold. „Tyranen" i os vil saa gjerne herske over andres Meninger og undertrykke disse. Kjærligheden og Friheden er ikke med paa sligt. End nu Mand og Hustru imellem; hvorfor strides om Smaatteri, om „hvor Skabet skal staa" o. s. v. Hvad er dette andet end Egenkjærlighed og Mangel paa Frisind. Slige Ting lager sig som af sig selv i Huset, hvor Kjærlighed og Frisind hersker i begge Parter. Enhver enkelt faar indføre dette nøiere efter sine egne Tanker og efter sine Forhold. Jeg maa nøies med at skrive i al Korthed.

End Børnene i Huset — skal de ogsaa ha' Feihed? Ja, det skal de ha — til alt godt. Børnene er Mennesker og skal opdrages menneskeligt til frie Borgere og Borgerinder i dette Land. Gud har skabt Børnene til Frihed. Men Tugten da — Tugten kjære? „Opdrager eders Børn i Tugt og Herrens Formaning." Er Far og Mor kristne, saa opdrager de sine Børn kristeligt. Ja, kjære frisindede Far og Mor, vi vil ikke, at vore Børn skal voxe op i Ulydighed, i Egenkjærlighed, i Løgn og tøileløs Frihed. Kjæmp mod Synden i Barnesjælen, men husk paa at Livet, Lyset og den sande Frihed jager Døden, Mørket og Trældommen paa Dør. Lad de gode Magter gjennem Ord og Die møde de onde, naar du ser disse mørkne over de lyse Barnesine. O, du milde Mor! tryk da Barnet til dit bedrøvede Hjerte, tal Alvorets- bløde Kjærlighedsord til det, og du skal se, at Kjærligheds og Sandheds Magt skal seire. Men der er ikke Opdragelse i en Mængde af Forbud, som Barnet glemmer, fordi det har altfor meget at huske paa.

Der er ingen Opdragelse i megen Skjænd, det bliver en Vane som sløver. Der er ikke Opdragelse i at negte Barna den nødvendige Lek, hvori Barnet ligesom fører sit Menneskeliv ind i Solskin. Der er ingen Opdragelse i aandelig og legemlig at handle med Børn som om de var voxne Folk. Mangen Far og Mor har tabt sin egen Frihed lige over for sine Børn, fordi de negtede disse den Barnefrihed, som værger mod at blive lig Kjælderplanter ved Vintertid. Tvangens Lydighed er bare Skin, Kjærlighedens Lydighed er sand. Den er en af Barnehjertets fagre Blommer. Lad dog Barnet faa al den Frihed, som bestaar med Sandhed og Orden i Hjemmet, da skal dets Kjærlighed Glæde og Barnelatter klinge mod dig som „Englesang".

Men lad os nu tilslut faa høre lidt om Frihed i Fædrelandet, det store Fælleshjem for det norske Folk. Kunde saa sandt Friheden spire inden i hvert Menneske hos os, saa vandt den snart stærkere og stærkere Fodfæste indenom os. Det store Hjem

---

skikkes for en god Del eftersom „de tusind" smaa Hjem i Fædrelandet skikker sig. Vi ønsker for øvrigt — vil gjerne være med paa, at skadelige Tvangsbestemmelser og Baand maa blive ophævede. Men vi vil gjerne bie og vente i god Bon — vi vil ikke foregribe Udviklingen, men lade denne gaa jevnt fremad Skridt for Skridt i ægte national Aand. Hvis nogen tror, at Stormløb fra Folkets Side vil hjælpe til at fremme de store Reformer, saa tager han storlig Feil. Man faar til hver Tid kun søge at naa, hvad der kan naaes. Det er Politikens store Opgave paa national Grund, at finde ud, hvad man til enhver Tid kan og bør naa, dit skal man gaa og ikke videre. En altfor voldsom Færd, en Foregriben af Udviklingen, vil splitte og sprænge Kræfterne og man blir liggende der uden at løse Opgaverne. — — Dette gjør ingen kloge Politikere. Det er bare Opviglerne og Bukolikerne der vil gaa for langt. Fremfor alt bør vi kjende os som et Folk, der bærer Ansvar til den Slægt, hvis Arv vi løfter og til den, som kommer efter og skal tage Arven op efter os.

Det er den sande Frihed paa Kristendommens Grund, inden Lovens og Ærbarhedens Grænser, som vi vil arbeide for efter Evne og Kræfter. Frihed følger med Liv og Lys er det før bleven sagt. Derfor bør her arbeides ved Ordets Magt i Livets Tjeneste for ægte folkelig og kristelig Oplysning. — Jeg har troet det, jeg tror det fremdeles, at i Oplysningen ligger en frigjørende Magt. —

K—n.

under Folket, og heri viste det sig som Frihedens rette Vogter. Man maa huske paa, at Friheden ogsaa kan trues fra Storthingets Side. Det er et Overgreb paa Friheden, hvis Repræsentanter, som er valgt paa et Program, ved andre vigtige Foranstaltninger forer os ud paa saadanne Bidder, hvorfra ingen Vei forer tilbage. R. S.

Radikalernes Landsmode sammentraadte igaar Eftermiddag Kl. 5 i Arbeidersamfundets Sal.

30 Murere, der arbeider paa Vaalerengens Skolebygning, har gjort Streik, da de ikke fik Timebetalingen forhøiet fra 50 til 55 Øre.

Ludvig Holbergs Komedier, illustrerede af Hans Tegner, udkommer nu i ny Subskription paa Ernst Bojesens Kunstforlag, Kjøbenhavn, til 1/3 Pris af Jubeludgaven. Der bliver 35 Hefter a 60 Øre. Man bør benytte Leiligheden til at skaffe sig dette udmærket smukke Verk med Hans Tegners brilliante Illustrationer af Personer og Scener i Holbergs udødelige Komedier.

Hamar Brændevinssamlags Overskud i 1893 udgjorde 45,493 Kroner

15 Medlemmer af det forhandlende danske Venstre, der stemte mod Forliget, har uden at træde ud af Partiet dannet en egen Gruppe, der vælger egen Ordfører. Afdelingen har valgt gamle Høgsbro til Formand.

Hr. Sorenskriver Fasting frasiger sig Gjenvalg som Storthingsmand. Han erklærer, at han for Tiden vil afholde sig fra enhver aktiv Deltagelse i Politiken.

Et nyt Hvalfangerdampskib løb forleden af Stabelen paa Akers mek. Værksted. Det er bestilt af Grosserer Th. Amlie og fik Navnet „Jarlen".

Et Tokeisermode. Keiser Wilhelm og Keiser Frantz Josef mødtes forleden i Byen Abbazia.

Firmaet Lorck & Co. i Trondhjem har indstillet sine Betalinger, da Lundgreens Dødsbo har opsagt Endossements. Status skal være god.

St. Haushangens Restaurant agtes aabnet om 14 Dage, hvis Veiret er godt.

„Liniernes"

Antal vorer, skriver „Hamar St." — ja det vil da sige det radikale Venstres. En Gang saa vi i et Kristianiablad regnet op 9 „Linier". Skarneslinien er vistnok den mest bekjendte og blandt Hedemarkingerne høiest skattede. Saa kommer Drøbaklinien, Indmarschlinien, foretrukken af fremmede, og hjemmelavede Svensker, Lovlinien, elsket af de B. B.'ske „Lovstuter", samt den poetiske Linie for Jæg, Lie, Garborg, og Davidson.

Videre er det Sivert Nielsens Overbevisningslinie, der følges af de mandige. Saa kommer Fredslinien og Knytnævelinien, der gaar parallelt og har det samme udsøgte Publikum med Ullmann som Fordanser, — sluttelig Bullumlinien, ogsaa kaldet ingen Linie samt Lurelinien, der er en Tvilling til Overbevisningslinien.

Vi ser os nu istand til at supplere Tallet med to nye Linier, opdagede paa Elverumsmødet forleden af Kand. Omholt og optegnede i det radikale Elverumsblads Nr. 25, hvor det heder: „Spørgsmaalet for os var, om vi skulde følge den engelske eller den tyske Linie.

Som man ser, Linietallet vorer. Men ligesom alle Veie forer til Rom, saaledes forer alle disse Linier til — Fiasko, de „dundrende Dumheders" Fiasko.

Fra Fredrikshald telegraferes gjennem H. D., at Kanalleden nu er isfri nedenfor Drøe. Dampskibsfarten ventes aabnet først i næste Uge.

Om Kong David som Salmedigter holder Pastor Storjohan for Tiden Foredrag i Missionshuset.

Keiser Vilhelm har ianledning af Bismarcks Fødselsdag sendt ham et Staal kyrads med følgende Udtalelse: „Det faste Staal, der er bestemt til at lægges om Deres Bryst, skal tjene som et Symbol paa det tyske Folks Taknemmelighed, der omslutter Dem i urokkelig Tillid".

Militærtogterne. Militærkomiteen foreslaar et 4 Maaneders Togt med „Ellida", medens Togtet med „Alfen" foreslaaes sløifet.

Vore Vandfald.

G. Knudsen fremsatte i 1892 Forslag om en Bevilgning af 50,000 Kr. til Indkjøb af Vandfald for Statens Regning. Sagen blev den Gang oversendt Regjeringen, hos hvem den fremdeles er beroende.

I Storthingsmødet igforgaars refereredes et nyt Forslag fra samme Repræsentant, hvori han atter henleder Thingets Opmærksomhed paa denne Sag, idet han dog nu ændrer sit Forslag derhen, at man foreløbig skal indskrænke sig til Erhvervelse af saadanne Vandfald, der i sin Tid kan antages anvendelige til Drift af vore Jernbaner. Hr. Knudsen foreslaar hertil bevilget 25,000.

Dyrtid paa Ledere. Et radikalt Blad udsteder følgende tidsmæssige Hjertesuk i Anledning af Høvdingeløsheden inden det radikale Parti:

Høvdingen paa Thinget.
Man siner hans Hode høit over hans Flok.
Hans Øie ser Lysvei, hvor andres ser Taage.
Hvor Mængden blunder, han mægter at vaage.
Og Dognets Jubel er ham ei nok.
Hans Tanke er Folkets ledende Syn.
Hans Ord er det Skyen klovende Lyn.

*

— Naa, Navnet? — jeg husker det ikke fortiden,
Jeg vidste det før, — og det kommer nok siden.

Svenske Blade.

Af de svenske Blades Udtalelser i Anledning af Storthingsflertallets Beslutning angaaende Kronprinsens Appanage hidsættes et Par:

Dag. Nyh. (Venstreblad) skriver: „Da Storthingsmajoriteten ifjor nedsatte Kongens og Kronprinsens Apanage, skyldte den paa, at Landet regjeredes af et Mindretalsstyre. Man kom dog snart under Veir med, at Nedsættelsen var et Schaktræk, beregnet paa at fremlokke ubetænksomme Ytringer fra svensk Side, hvilke siden kunde benyttes som Vaaben i den unionelle og indenlandske Partistrid. De senere tagne Skridt er en Fortsættelse af samme Spil.

Hvad det angivelige Motiv for Udsættelsen af den foreslaaede Bevilgning angaar, holder det ikke Stik for en nøgtern Undersøgelse. Har Storthingets Majoritet virkelig givet et løst Rygte saadan Betydning, at den ansaa en Imødegaaelse nødvendig, vilde den uden Tvivl valgt andre Veie for at fremkalde et Dementi.

Ved at opstille et Dementi som Betingelse for Apanagens Bevilgning har Venstre gjort hvad det kunde for at domme Kronprinsen eller den, som kommer til at tale paa hans Vegne, til Taushed. Dette forstod nok de, som har foranlediget Beslutningen, og derfor maa det undskyldes, at vi paa denne Side af Grænsen ikke betragter Udbruddet af deres Bekymringer som andet end et Sensationsnummer for det forestaaende Storthingsvalg.

Paa samme Maade udtaler ogsaa Venstreorganet „Aftonbladet" sig:

„Det synes dog at være formeget forlangt af en Regjering, at den skal dementere alt, selv det mest obscure, selv det, som intet Menneske tror paa. Det norske Venstre vil ikke kunne paaregne megen Sympathi for sit sidste Rabaldernumer. Her i Sverige har man vanskeligt for at tro, at nogen i Norge virkelig mener det fornødent at faa den omtalte Sensationshistorie dementeret, og skulde mod Formodning saa være Tilfælde, saa havde det unegtelig været mere gentlemanmæssigt at fremsætte Spørgsmaalet i en anden Forbindelse, saa at Svaret ikke behøvede at faa Udseende af at være fremkaldt for Pengenes Skyld."

Stockholms Dagblad. (Centrumsblad udtaler):

Længe forinden den nævnte Ytring tillagdes Kronprinsen, havde man hørt omtale Mand og Mand imellem, at en lignende Ytring skulde være faldt i Harmen over en af Storthinget tagen revolutionær Beslutning.

At en Repræsentantforsamling sætter Tiltro til hvilkensomhelst Sladderhistorie og ikke skyr at lade sin Handlemaade mod Tronfølgeren bestemmes af saadanne, det ene Aar nedsætter hans Apanage og det andet paa den uværdigste Maade fornærmer ham ved en aldeles umotiveret Mistro — alt det er en Optræden, som vi skal undlade at karakterisere med dens rette Navn."

Generalforsamling i Kristiania Meieribolag afholtes Fredag 30te Marts Kl. 12½.

Af Driftsberetningen fremgik, at Bolaget i 1893 havde modtaget 6.136.318 Liter Melk, — Her af var kjærnet 257910 Liter Flode, der har givet 59971 Kg. Smør, og ystet 907880 Liter Melk, som hargivet 62880 Kg. Ost og 33377 Kg. Prim. —

Paa Generalforsamlingen faldt der varme Udtalelser om den store Dygtighed og Nidkjærhed, som den aftraadte Driftsbestyrer Her K. K. Heie, havde udvist i de 13 Aar han havde været Bolagets Bestyrer, og som et Bevis herpaa havde Forstanderskabet stillet et Beløb til Bestyrelsens Raadighed for at indkjøbe en Hædersgave til ham.

Til Aktionærerne besluttedes at udbele 5 pCt. Udbytte for det forløbne Aar.

Direkte mod Kongehuset synes det radikale Storthingsflertal at ville rette sine Angreb iaar. Et Forslag om at nedsætte Kongens Appanage fra 256,000 til 100,000 Kroner samlede 38 radikale Stemmer (hvoriblandt Hr. Ullmanns), medens bare 20 af Radikalerne voterede derimod. (Nogle, deriblandt S. Nielsen, var fraværende). Bliver der radikalt Flertal i næste Storthing, saa bliver dette Forslag sikkert vedtaget. Derfra er der kun faa Skridt til Kongedømmets Afskaffelse. Man behøver ikke at ophæve Grundlovens anden Paragraf „Norges Regjeringsform er indskrænket og arvelig monarkisk", men simpelthen fatte Beslutninger, der indeholder saa grove Nærgaaenheder og Fornærmelser mod Kongehuset, at dette, naar det ikke finder nogen Støtte i Folkemeningen, ikke kan andet end overlade Norge til Radikalernes og Socialisternes Skalten og Valten.

En Beslutning af samme Art var Udsættelsen med Bevilgning af Kronprinsens Appanage. Efter en saadan Beslutning vil Kronprinsen netop ikke godt kunne dementere det udspredte taabelige Rygte om en „Militærpromenad" til Kristiania. Det vilde jo se ud, som om han ydmygede sig for den kjære Skillings Skyld. Det vil da vise sig, om de Herrer Radikalere simpelthen vil negte Kronprinsen enhver Appanage, eller om de vil bide i det sure Æble og bevilge Bidraget uden at faa sit Ønske om et Dementi fra Kronprinsen personlig opfyldt.

Det er umuligt andet end at tilstaa det: Det radikale Flertals Særkjende er Simpelhed og Raahed i Tankegang og Færd.

Nogle stygge Melkeforgiftninger har i den senere Tid fundet Sted her i Byen. De skyldes Melk fra en syg Ko.

Lodskomiteen foreslaar forskjellige Forandringer i den nugjældende Lov, hvorefter Lodsenes Kaar vil blive betydelig forbedred uden at der paalægges Staten eller Skibsfarten nævneværdige forøgede Byrder.

I Peru har en General ladet sig udraabe til Diktator. Han støttes af Hæren.

Ny politisk Forening. Tredje Paaskedag dannedes ifølg. Morgenbladet i Maalsnæs en moderat Forening, der har god Fremgang. Det radikale Venstre har ogsaa dannet Forening.

Telegrafbudgettet

indstilles af Jernbanekomiteen i det væsentlige i Overensstemmelse med Propositionen. Som Indtægter opføres 1,420,000 Kr. Til Lettelse for dem i længere Afstand fra Stationerne som sender Telegrammer til disse pr. Post bringes paa Bane at lade Breve med kun Telegrammer gaa portofrit. Aftelegrammer foreslaaes fra 1ste Juli. Det foreslaaede nye Regulativ for Bestyrerne afslaaes. 3 Medlemmer, Lovland, Lund, Egeberg, forbeholder sig at stemme for Kr. 200 til midlertidigt Tillæg for hver Bestyrer i de 3 øverste Lønningsklasser, hvilket ialt blir 12,200 Kr. Driftsudgifterne 1,378,000, altsaa et Overskud af 42,000. Til nye Anlæg havde Propositionen 148,700. Hertil føier Komiteen Kr. 6800 til Oprettelse af Telegrafstation Søveien i Salangen og Kr. 3000 til Tømmer for Linie Gibostad—Holmenvær. Der indstilles paa de foreslaaede Kr. 90,000 til Kabeldampskib istedetfor som nu at leie.

Dynamitvraget i Santander. Efter at tvende modige Mænd var gaaet ned til Vraget i Dykkerdragt og havde konstateret, at der i Agterdelen af „Machicaco"s Vrag endnu fandtes adskillige Kasser Dynamit forunden endel Nitroglycerin i Kulboxerne, blev det bestemt, at Vraget skulde bortsprænges ved Hjælp af Torpedoer. Alle Forsigtighedsregler blev trufne, da Vraget ligger paa Bunden lige ind til Kaien og ganske nær ved Toldboden og andre Bygninger. Mere end 20,000 Mennesker forlod Byen og tog sin Tilflugt til Landsbyerne i Omegnen. De, som blev igjen, maatte holde sig udenfor en af Tropper besat Plads, Hospitalet og Fængslet rømmedes o. s. v. Fra Marinens Torpedoskib „Condor" anbragtes derefter Torpedoer ved Vraget med elektriske Ledninger, hvorigjennem de kunde bringes til at explodere. Kl. 10½ Formiddag den 30te Maris fandt den første Sprængning Sted uden at forvolde nogensomhelst Skade. Henved Middag sprængtes atter tre nye Torpedoer, og Rystelsen var da saa voldsom, at Telefonledningerne paa flere Punkter af Byen afbrødes. Sprængningerne skulde fortsættes om Eftermiddagen og den følgende Dag, heder det i et Telegram til Figaro af 30te Maris.

I Mode foranstaltet af Askims Y. K. F. holdtes Søndag Foredrag af Storthingsmand H. Haga specielt om de unionelle Spørgsmaal. Der var tilstede ca. 150, hvoraf endel Venstre.

Politisk Mode afholdtes ifølg. „Morgenbladet" forrige Søndag Efterm. Kl. 5 i Nærheden af Bohnsdalens Fabriker, hvortil Høire var indbudt til Diskussion. Mødet indlededes af forhv. Skolelærer H. J. Nes med et Stykke Norgeshistorie, særlig fra Dansketiden og til 1814. Foredraget var vistnok historisk, men med bestemt Sigte paa, at Monarkerne ikke havde været de bedste til at fremme, ialfald norsk Selvstændighed.

Fra Høires Side var tilstede Storthingsmand Berger og Redaktionssekretær Vendelbo. Den sidste gjorde flere slaaende Bemærkninger i Anledning af den politiske Side ved det indledende Foredrag, medens Berger gik ud fra den norske Historie før 1814 som den Baggrund, hvorfra man har at betragte den nyere Tid fra 1814 indtil nu, med dens Fremskridt og Udvikling i enhver Henseende, hvortil ikke alene vort Folks Frihed og Selvstændighed, men ogsaa Foreningen med Sverige var en Livsbetingelse. Mødet varede i 4 Timer og endte med et 3 Gange Hurra for et frit og selvstændigt Norge. Tilstede ca. 150 Mænd, væsentlig Arbeidere ved Bohnsdalens Fabriker.

Militærkomiteen indstiller paa, at 12 Premierløitnantsembeder overgaar til Kapteinsembeder, at der i Juletiden udbetales de faste Arbeidere Lønning for samtlige Dage undtagen Søndage, Kr. 20,000 til fortsat Anskaffelse af Geværer, 15,000 Kr. til fortsat Anskaffelse af Bomuldskrudt, Kr. 600,000 til fortsat Bygning af en Kanonbaad af 1ste Kl., Kr. 70,000 til Torpedosvelser, 107,000 Kr. til Togt med Dampkorvet „Nordstjernen", 344,000 Kr. til Rekrutsvelser for sjøværnepligtige, 5,000 Kr. til Togt med Redningsskibet „Heimdal".

Boger.

Johannes Bech: En Politifunktionærs Erindringer. Pris heft. 0,35, Kristiania, Mittets Forlag.

I denne lille Bog har man en Livsskildring. Det er en begavet, ung Mands Livshistorie, som i korte, greie Drag oprulles for Læserne, idet der berettes om hans Fald og Ruin i Vantro og Drukkenskab —, hvorledes han i Beruselses Vanvid blev Morder og endte sit Liv paa Skafottet. Kort sagt denne Bogs Indhold er godt! Afholdsforeningers Opmærksomhed henledes paa Bogen, da den er godt skikket til Høitlæsning i Møderne, samt til Udbredelse blandt Medlemmerne.

Henry Drummond: „Fred være med Eder!" Et Foredrag. Oversat. Pris 0,50 Samme Forlag.

Det er et af den hellige Skrifts mest forjættelsesfulde og glædelige Ord som den populære Taler og Forfatter af „Naturens Lov i Aandens Verden" her i dette sit Foredrag behandler. Læser man det med Opmærksomhed, vil man finde, at hvad man her støder paa, er alvorlig Sandhed, enhver har godt af at lære at kjende. Sandhedssøgende bør læse dette Foredrag!

„Hjemmets og Arbeiderens Ven", redigeret af Pastor Hansen og udgivet af Bogh. Mittet i Kristiania tillader jeg mig at henlede fornyet Opmærksomhed.

„Hjem. og Arb. Ven" har et godt, sundt og belærende Indhold og fortjener derfor stor Udbredelse som Folkelæsning. De, der ikke kjender Bladet, bør forskaffe sig Prøvenummer, som antagelig erholdes gratis hos Udgiveren (Storgaden 15) i Kristiania.

O. C. P.

P. T. Mallings Boghandels Forlag: Kirkehistorie for Folket. Af Birger Hall. III Del (10 — 12. Hefte a 0,50 Kr.)

Nærværende Hefter, hvormed Værket er afsluttet, omhandler de 3 sidste Aarhundreders og Nordens Kirkehistorie og indeholder forunden 72 Illustrationer et Navn- og Sagregister til det hele.

Forlæggeren indbyder til ny Subskription paa Værket at erholde i 12 14 daglige eller maanedlige Hefter a 50 Øre eller bindvis i tre Bind til en samlet Pris af 6 Kr., indb. Kr. 7.20 og Kr. 10.20.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Torsdag den 5te April *Kl. 8.* (For 9de Gang) **Dragon Clairette** Operette, i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.

Husholdningskursus

for unge piger.

Frk. Marie Aaroe begynder 10de April et 12 ugers husholdningskursus paa skolekjøkkenet ved Svend Foyns borgerskole. Trykt plan. Billigt gebyr. Anmeldelse sker til kontoret i denne uge 1—2.

"Eidsvold"

udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag

og koster Udenbys fra 1ste til 30te April Kr. 0.40,
" — - 1ste April til 30te Juni - 1.20,
" Indenbys 40 Øre pr. Maaned.

Abonner strax paa "Eidsvod"!

Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

***"Eidsvold"** er allerede paa Grund af sin store Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.*

Abonner paa „Eidsvold"

Averter i „Eidsvold"

Klip ud Bestillingsseddelen paa 4de Side.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,

Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Otto Robsahm & Co.s Hvidevareforretning

anbefaler i godt Assortement til faste billige Priser

Stout, Bomesie

Franske og engelske i alle Kvaliteter
Indiatwill, Demet
Flospiquet
Brillant-e.

Bolster
i Lin og Bomuld,
Dunlærred.

Lagenlærred

Norske blegede og ublegede,
Linlagenlærred
hollandske og belgiske i alle Bredder,
Pudevaarlærred
Lagenstrie
Lagenbomesie
Lagenstout
fransk og engelsk.

Dækketøier

Dreil og Damaskes
Duge & Servietter
Dugdreil
i metervis,
Theduge
hvide og med coul. Border og Fryndser,
Fryndseservietter
hvide og med coulørte Border.

Haandklæder

Dreil og Damaskes, afpassede og i Metervis, hvide og med coul. Border,
Paradehaandklæder
Glashaandklæder
Knivhaandklæder
Frotérhaandklæder
hvide og coul. til alle Priser.

Gardintøier

hvide, cremé og coul. engelske og franske i metervis og afpassede Fag i billige saavel de bedste Kvaliteter
Cretonne, Satin & Møbelsirts
i stort Mønster-Udvalg.
Bomulds Sengetæpper
Blankets, hvide og coul.
Blegede og ublegede
Lærreder, Bommesier & Twill
af Nydalens Fabrikata til Fabrikpriser.
Floneller & Uldtröier
i 1/1 & 1/2 Uld, hvide og coul. fra billigste til bedste Kvaliteter.

Fjær & Dun, Krølhaar, Alfa og Tang. Prøver franco.

KAHRS

29 Kongesn Gd. 29
Nye Vaarmodeller ankommet
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber

fra Vinter-Saisonen nu ca.
halv Pris.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne taaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger, Porto henholdsvis kr. 0,30 og 0,65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. for udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.

Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania.

Theater- og Reisekikkerter,

Barometre, Thermometre
samt
Briller og Lorgnetter
i rigt Udvalg anbefales til
langt under Butikpriser.
Martin Viig
optisk Instrumentmager.
Kirkegd. 32, skraa overfor Posthuset.

Jordbrugere

anbefales
for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede
Gjødningskalk
(Smaakalk).
Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.
Christiania.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noget andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Johs Gd. 2.

Kaabemagazin

H. M. Florentz,

Karl Johansgade 20 II,
Egertorvet.

Alt nyt i moderne overstykker er paa lageret og udpakkes daglig.

H. A. H. Paulsen.

Dronningens Gd. 16.
anbefaler fra Lager:
Maskin-
Hus-
Smedc.
Antracite- } **Kul,**
Støberi- og Hus- } Cokes,
hel og huggen **Ved.**
engelsk og skotsk **Rujern,**
Ildfast Sten og Ler.
Cement.
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.
Telefon 535 og 1940.

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Wævspender, Spolemaskiner, Hovleskiskytten.**

Alfabeter og Tal.
Chablon- & Stempelfabriken,
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen,

Signeter, Sviemærker.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Broderimenster.
Chablon- & Stempelfabriken,
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Hakkelsmaskiner

af ny forbedret Konstruktion anbefales til meget billige Priser fra
Kværner Brugs Udsalg,
Nygaden 6, Christiania.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162*

Ingenier H. Falsen, Elektrotekniker.
Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værkstedl ti udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen*

Fornikling

udføres solid og billigst ved
N. Jacobsens elektriske Værksted,
Lille Grændsegade 4 ved Storthingsplads.
Telefon 2446.

Abonner paa „Eidsvold".

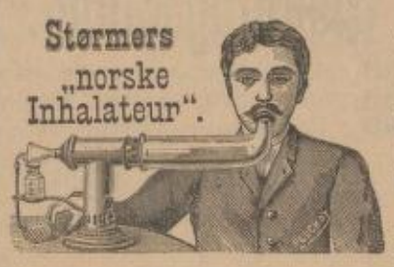

Det eneste Apparat som kan anvendes mod Sygdomme i Luftveien og Influenza de kraftige Midler ***Solvnitrat*** og ***Jodoform.***

En Inhalation af Solvnitrat kommer paa ca. **5 Øre** af Jodoform ca. **10 Øre.** Brochure sendes gratis og Undervisning gives i

Inhalateur-Udsalget, Grændsen Nr. 3.

NB. Maa ikke forvexles med den af „Lund" og den saakaldte „Abrahamsen" averterede Femkroners „patenterede norsk-amerikanske Inhalateur", denne simpel **Blikkjedel** med ***Granbark,*** som den, som tror paa sligt, selv kan anskaffe sig for en Krone.

Anton Hedels'

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. .....følger vedlagt.

Navn: _____

Adr.: _____

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre
(Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 41. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 9de April 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 57 C,
fører Lager af
Skaatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 8, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Conculationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Broderhaanden.

— —

Under denne ironiske Overskrift medbeler de radikale Organer, at et svensk Blad har dementeret et Rygte, ifølge hvilket den svenske Regjering skulde ville for den nu forsamlede Rigsdag fremsætte Forslag om en Ordning af Udenrigsministerspørgsmaalet paa Grundlag af Udtalelserne i Protokollen af 14de Januar ifjor. De nævnte Blade vil i dette se et Vidnesbyrd om, at „Broderhaanden er lukket", at den ikke har været alvorlig ment. Thi, siger de, ønskede den svenske Regjering oprigtig at virke for en Ordning paa Ligestillethedens Grundlag, da vilde den fremsætte Forslag derom for Rigsdagen.

At Sligt kan blive fremfort, viser tilfulde, hvor ringe Tanker de radikale Blade har om sine Læseres Fatteevne. De gaar ud fra, at Nordmænd vil finde det ikke blot i Orden, men endog ønskeligt og heldigt, at den svenske Regjering nu for Sveriges Rigsdag fremlægger et Unionen vedkommende Forslag, om hvis Indhold og Form den ikke er kommet overens med Nordmænd!!

Selvfolgelig ved de radikale Blade selv godt, at de Artikler, de har leveret om dette, er det rene Vrøvl. Men naar de kan gjøre Virkning paa godtroende Vælgere, da er de gode nok.

Enhver maa imidlertid kunne sige sig selv, at dersom den svenske Regjering her gjorde, hvad Radikalerne fræver af den, da vilde den vise en brutal Hensynsloshed mod det norske Folk, som har Ret til at fræve, at intet Unionen vedkommende Forslag fremsættes uden efter Aftale mellem de norske og de svenske Myndigheder. Norge maatte meget frabede sig, at der handles i Stockholm i et unionelt Anliggende, uden at dertil er givet Tilslutning fra norsk Side.

Det kunde jo rigtignok synes, som om Radikalerne forudsætter, at det Stangske Ministerium i al Hemmelighed kunde have ydet sin Medvirken til Fremkomsten af et svensk Regjeringsforslag. Dette skulde efter den ovenfor skildrede radikale Logik være rigtigt og forsvarligt handlet af det Stangske Ministerium! Atter et Bevis for, hvilken Foragt de radikale Blade nærer for sine Læseres Fatteevne.

Det forholder sig i Virkeligheden saa, at den norske Regjering, selv om den dertil var bleven opfordret, under de nuværende Forhold ikke kunde yde sin Medvirkning til Udarbeidelsen af et Unionen vedkommende Forslag, der kan fremlægges som hvilende for den svenske Rigsdag. Det vilde have været stridende mod al Statsskik, stridende mod de Pligter, Regjeringen har mod Storthinget og mod Folket.

Det Stangske Ministerium kan her ikke handle uden Bemyndigelse fra Storthinget. Det tilkommer Folkets Repræsentanter at give Regjeringen Fuldmagt til at underhandle med det andet Lands Regjering om en forandret Ordning af Anliggender, der angaar begge Riger. Denne Bemyndigelse er saa langt fra given i dette Tilfælde, at Storthingets hele Holdning baade ligeoverfor Sagen selv og ligeoverfor det Stangske Ministerium indeholder det mest afgjorte Forbud mod, at dette Ministerium indlader sig i Forhandling med den svenske Regjering. Rører det Stangske Ministerium paa sig til trods for denne Storthingets Holdning, da vil den nuværende Storthingsmajoritet endelig have fundet en hidtil forgjæves søgte Anledning til at komme Ministeriet til Livs for Mangel paa Loyalitet og Respekt ligeoverfor Storthinget.

Nei, det Stangske Ministerium maa smukt afvente de kommende Valgs Bemyndigelse til at aabne Underhandling med den svenske Regjering om Ordningen af de unionelle Anliggender.

Det omtalte Dementi i „Norrkopings Tidningar", hvoraf fremgaar, at den svenske Regjering ikke vil fremsætte et Forslag, hvorom der har gaaet Rygter, er, tvertimod hvad de radikale Blade paastaar, netop et Vidnesbyrd om, at den svenske Regjering vil forholde sig strengt hensynsfuldt ligeoverfor Norge. Den vil ikke gjøre noget Skridt uden efter Aftale med de norske Myndigheder.

Medens Ministeriet Stangs Holdning med Hensyn til Forhandlinger med Sverige er bestemt af dets Pligter ligeoverfor Folkerepræsentationen, har det samtidig Forpligtelser mod de Vælgere som nu til Høsten kaldes til Urnerne for at sige sin Mening i store fædrelandske Velfærdsspørgsmaal. Ministeriet kan ikke nu udarbeide Forslag i Forening med Svenskerne. Det kan derimod til Oplysning for Vælgerne komme med nogle orienterende Udtalelser om sin Politiks Maal og Udsigterne til at naa dette Maal.

Hr. Statsminister Stang vil nemlig være fuldt paa det Rene med, at faar hans Ministerium Flertal paa det kommende Storthing for en Politik, der værner om Unionen, saa faar det dette Flertal paa den Forudsætning, at det paa en for Norge tilfredsstillende Maade kan løse baade Udenrigsminister- og Konsulatspørgsmaalet.

Statsministeren maa derfor for Vælgerne forklare, hvordan disse Sager staar, og hvilke Forventninger man vil kunne gjøre sig med Hensyn til deres Løsning. Det maa gjentages, at der er Udsigt til at blive enig med Sverige om en Ordning af Udenrigsministerspørgsmaalet paa den fulde Ligestillethedens Grundlag, og det maa forklares, om Konsulatspørgsmaalet kan blive ordnet paa den Maade, Folkeopinionen kræver i Norge, i Tilfælde slig, at det norske Konsulatvæsen udskilles fra det svenske, naar der loyalt føres Forhandlinger om Opløsning af Fællesskabet.

Det er en Legende, Radikalerne med adskilligt Held har strævet med at faa indbanket i Folks Forestilling, at norske berettigede Krav ikke kan drives igjennem, dersom Sverige misbilliger dem. Denne Legende maa Ministeriet Stang gjøre hvad det kan for at faa aflivet. Der maa ikke ligge noget uklart Punkt mellem Ministeriet og Vælgerne. Uklarhed med Hensyn til Konsulatsagen kan lettelig blive et Saar, der faar en slem Tilbøielighed til at bryde op igjen. Selv om Radikalerne lider det Nederlag, de saa vel har fortjent, bliver der Vanskeligheder nok igjen, og en grei Udtalelse fra Ministeriet vil paa Forhaand fjerne ikke saa lidet af disse.

Desuden bør der ikke herske nogen Misforstaaelse i Sverige med Hensyn til Indholdet af det Program, paa hvilket det Stangske Ministerium gaar til Valg. Man maa ikke i enkelte ledende svenske Kredse smigre sig med den Tro, at den bogstavelige, fulde og uafkortede Jevnbyrdighed, Ligeberettigelse og Ligestillethed ikke vil blive krævet gjennemført, dersom de Konservative og de moderate Venstrepartier vinder Flertal ved Valgene. Man maa i Sverige med fuld Klarhed indse, at et Nederlag for det radikale norske Venstre ikke betyder noget Afslag eller nogen Afkortning i de norske Krav, men alene en Overgang fra en unionsfiendtlig til en unionsvenlig Holdning, fra en Fribytterpolitik til et statsmandsmæssig Syn paa Forholdet mellem de to Riger.

En populær og grei Forklaring med Hensyn til de to brændende Spørgsmaal, Udenrigsminister- og Konsulatsagen, maa af Ministeriet forelægges Folket, inden det gaar til Valg.

Bonus.

Ved den udbytte-fordeling, som Star foretager hvert 5te aar og som nu senest er foregaaet for 5-aaret 89—93, tilflyder der de forsikrede værdier, som maa tages i fortrinsvis betragtning, naar man sammenligner Stars præmietabeller med de concurrerende selskabers. Disse undlader nemlig ofte — for at kunne blænde publicums øine med sine **tilsyneladende billigere** forsikringer — at tage samme hensyn til de svingninger, rentefod og mortalitet er underkastede, men uddeler som følge deraf ogsaa kun et forsvindende udbytte (ialfald til de forsikrede).

Det har gjennem de samfulde 50 aar, hvori Star nu har virket, vist sig, at den femaarige **udbytteuddeling stadig er voxet** — et talende bevis for selskabets sunde forretningsprincipper og et glædeligt tegn for de forsikrede.

Sit 50-aars jubilæum feirer dn ogsaa selskablt ganske i stilen ved for de forløbne fem aar at **overrække de forsikrede et udbyttebevis,** hvis paalydende — i forhold til den forsikredes alder og forsikringtid — udgjør ikke mindre end fra 77,5—135‰ af forsikringssummen.*) Til sammenligning hermed kan hidsættes, at udbyttet ved forrige uddeling udgjorde fra 75—127‰.

Disse resultater er kun tænkelige ved den enestaaende omhyggelighed, hvormed selskabet sørger for capitalernes anbringelse i forbindelse med den samvittighedsfuldeste ledelse af forretningerne forøvrigt. Som en illustration vil det tjene, at administrationsudgifterne i det sidste 5-aar er sunkne saaledes, at forholdstallet mellem disse og præmieindtægterne er fulde 2% mindre end ved forrige opgjør. De forsikrede vil selv vide at vurdere betydningen af disse facta og opgjøre sig en mening om, hvilke løfter de bringer for fremtiden.

*) Selskabet gjenkjøber efter den gjældende rentefod vævnte tillægsudbytte, og de forsikrede kan saaledes ogsaa vælge at udtage udbyttets contantværdi eller bruge det til reduktion af de fremtidige præmier.

Kossuth i Stockholm. At den nylig afdød, ungarske Frihedshelt engang i største Hemmelighed har besøgt Stockholm, turde være de de færreste bekjendt.

Det var i 1860, under den polske Opstands Dage. Kossuth, der nu selv var landflygtig, havde i Turin modtaget et Brev fra de østerrigske Polakker „fra Galizien og Krakau", hvori der tales om en storpolitisk Reisning — og strax havde den legems- og aandsterke Mand uden Betænkning midt om Vinteren begivet sig til det i Brevet bestemte Mødested, den langt oppe i Norden liggende svenske Hovedstad. Han skulde her træffe sammen med tre Polakker, af hvilke en var ankommen til Stockholm over Riga og to reist over fra en østpreusisk Havn.

Den russiske Regjerings Aarvaagenhed angaaende alt, hvad der angik Polen, gjorde imidlertid den største Hemmelighedsfuldhed nødvendig. Derfor havde ogsaa Kossuth paa Reisen maattet afstaa fra al offentlig Optræden, for hvilken han ellers, i Parenthes bemerket, var noget svag. Han reiste under Navnet Martin og opgav sig at være tysk Kjøbmand. I Stockholm besøgte han kun tre Personer og blandt dem en nu afdød Kommandørkaptein H., der i 1845 havde gjort Kossuths Bekjendtskab, da han som Kofardikaptein opholdt sig i Triest.

Resultatet af Kossuths Reise til Stockholm synes imidlertid ikke at have været som ønsket. Han var mørk og nedslaaet og afreiste derfra igjen efter to Dages Forløb.

Muligens stod denne Konference i nogen Forbindelse med den polske Reisning i 1863, og da ved vi jo, at kun de russiske Polakker og ikke de østerrigske og preussiske gjorde Opstand.

Farten paa Vandalkanalen agtes optaget 9de April, og dermed er den almindelige Færdsel paa Telemarken iorden.

I Stavanger skal der efter Forlydende til Sommeren bygges en katholsk Kirke. Menigheden bestaar af 2—to— Medlemmer.

Paa Jæderen er man ifl. „Stvgr. Aftbl." allerede igang med Vaaraannen. Flere har allerede kastet Korn i Jorden, og enkelte endog saaet lidt Poteter.

Bispevisitats I Løbet af Sommeren og Høsten agter Biskop Heuch at visitere Lunde, Selsord, Kviteseid, Hjartdal, Fyresdal og Nissedal.

Geografiske og historiske Feiltagelser. Et radikalt Blad haanede forleden et Høireblad, fordi det havde talt om et Forslag, fremsat af den „østerrigske" Regjering for Rigsdagen i Budapest: der skulde selvfølgelig have staaet den ungarske Regjering.

Det nævnte radikale Blad synes ikke at have havt nogen Anelse om, at der i lignende Feiltagelser kan søges Forklaringen af meget af, hvad det og dets Meningsfæller finder i den udenlandske Presse, og som de bruger som Agitationsmiddel mod Unionen og mod Sverige.

Der er ingen Tvil om, at det Høireblad, der begik Feiltagelsen, meget godt vidste, at Ungarn var selvstændig Stat. Desuden er Ungarn fra Historien meget godt kjendt af Nordmænd. Men det er gjennem Tiderne gaaet os i Blodet at tale om Østerrige som en Stat, der indbefatter alt, hvad der regjeres af det keiserlige Habsburgske Hus. „Den østerrigske Keiser" kjender vi som Hovedet for en af Europas Stormagter. Vi maa derfor være opmærksomme paa os selv, holde Tankerne samlede, dersom vi ikke skal glemme at give Ungarn, hvad der tilkommer det. Dette gjelder om vore allermest oplyste Klasser. I den store Mængde er der naturligvis ganske uklare Forestillinger om, hvad Østerrige og hvad Ungarn er for noget. Der er vist ogsaa mange, der ikke ved, hvor de skal anbringe Belgien, hvis Navn ikke har nogen historisk Klang, men mener at Antwerpen ligger i Holland, og som har vanskeligt for at holde Balkanstaterne Rumænien, Serbien og Bulgarien ud fra hinanden.

Norge har været ude af Sagaen i 400 Aar og er først for 80 Aar siden faaet sit selvstændige Navn igjen. Intet Under derfor, at det med sine to Millioner Mennesker endnu ikke har formaaet at gjøre sig gjældende. Det tager altid lang Tid for „et nyt Firma" at blive kjendt, især naar det kun raader over ringe Kapital. De to Millioner Nordmænd udgjør just ingen national Millionformue ved Siden af 100 Millioner Russere, 50 Millioner Tyskere, 40 Millioner Franskmænd, 38 Millioner Briter og 30 Millioner Italienere.

Tyskere (udenfor Hamburg og Bremen) og Franskmænd har havt liden Anledning til at erfare, at der gives et Land som heder Norge. Sverige kjender alle fra dets Deltagelse i Tretiaarskrigen, da Tyskerne paa den mest eftertrykkelige Maade erfarede, at der var Svensker til. For den franske Ungdom har Voltaires Bog om Karl den 12te været en af de læste „Klassikere", og den har maattet erfare Sveriges Tilværelse af denne Bog, selv om de ikke kjender den fra Kardinal Richelieus Forbund med Sverige under Tretiaarskrigen. Men hvor mange ved, at Norge nu for et halvt Tusinde Aar siden var med blandt de Betydelige i Europas Raad? Kun de Lærde kjender til, at de normanniske Vikinger, der drog seirrigt erobrende over Europas vestlige og sydlige Lande, for en væsentlig Del var Nordmænd. Den almindelige Mand i Udlandet henfører dem efter sine Lærebøger til Danmark.

Men vi bør som sagt ikke indbilde os, at vi er saa meget bedre. Hvor mange, endog blandt vore Oplyste, ved, at der for 800 Aar siden existerede et stort europæisk Rige, en Stormagt efter Tidens Forhold, der hed „Arelat"? Der saaes ifjor Høst et nok saa mærkeligt Exempel

paa, at vi ikke er meget stærkere i Geografien end Tyskere og Franskmænd, idet to forskjellige Opstande, den ene i Brasilien og den anden i den argentinske Republik, blev rørt sammen i et eneste Røre, som bevidste, at man f. Ex. ikke havde den fjerneste Ide om, til hvilke Lande Rosario eller Rio Grande do Sul er at henføre.

De Stater, med hvilke vi staar i nær Handelsforbindelse, kjender os bedst. I Holland er det sjelden at træffe nogen, der er uvidende om, at der er et særskilt Norge. Ligeledes er et korrekt Kjendskab til vort Land almindeligt udbredt i de dannede Klasser i England og Skotland. I de Forenede Stater, særlig de vestlige, hænder det endog, at Norge i Folkets Tanker opsluger Sverige. Dette er Følgen af, at den norske Indvandring er ældre og mere rodfæstet end den svenske.

Istedet for at tage os nær af de udenlandske Feiltagelser, der stundom gaar ud over Sverige, bør vi glæde os over at Norge netop i vor Tid begynder at blive mere kjendt i de dybere Lag i Udlandet.

Skomager og Filosof. En Madame inde fra Petersdalen tog sig paa Tirsdag fri for at se sig om paa Markedet. Hun tog en liden Datter med, og de to vandrede da rundt i Byen og saa paa Livet.

Paa Torvet kjøbte Madamen en duelig Fiskeøse, og da den lille ogsaa vilde have noget, fik hun en Sparebøsse — en af de ægte norske af „Pannemaal" fra Sandnæs.

Hjemover bar det over Arneageren, og der var naturligvis fulde Folk. Den Smaa blev naturligvis vetskremt, naar en saadan slingrende Mand gjorde Brøvl.

Saa kom der en fuld Skomagersvend og synes det kunde være Løier at høre Barneskrig. Han stillede sig iveien for dem og gjorde Mine til at ta den lille i Armene.

Moren optraadte da bestemt og bad ham ta sig iagt. Hun hævede Fiskeøsen og holdt den truende op imod ham.

Men Skomageren var ikke vant med at lade sig forskrække af Kvinder; tvertom fandt han Trudselen morsom og spurgte om hun tog ham for en Fisk, siden hun vilde bruge Fiskeøsen paa ham, og derpaa strakte han Haanden ud som for at tage Øsen.

Men Madamen fra Petersdalen var ikke for Katten. Hun sigtede mod Skomagerens Pande og slog til, saa Fiskeøsen flaknede i to.

Skomageren tog sig op til Panden og blev staaende ganske stille. Madamen blev saa forskrækket over det vældige Slag, at hun ogsaa stod stille. „Jeg vilde ikke gjort det saa ondt", sagde hun, da hun fik Mælet igjen.

„Vilde Di ikke det," sa Skomageren, „jo, netop saa skulde Slaget være, for det havde den fulde Skomager fortjent. Hvad havde den Slampen med fredelige Folk at gjøre og skræmme Livet af Barnet. Naa, det var hellerikke Skomageren som gjorde det, men Øllet og Brændevinet, som var gaaet op i Panden hans, men nu slog Di hele Rusen ud og gjorde en fastende Mand af den dumme Skomager."

Og den „dumme Skomager" greb Sparebøssen af Haanden paa den lille rædde Pige og lod en 25 Øring dingle ned i. Derpaa greb han med Haanden paa Bulen i Panden og gik sin Vei som en Statsraad, der „træder af".

Madamen stod en Stund og saa efter ham. „Jeg var frist jeg ikke havde gjort det", sa hun, da hun endelig gik.

(„Vestlp.")

Er de store Byer de rette Steder for Ungdommens Opdragelse,

hvor Opdragelsen ikke er knyttet til Hjemmet? Derom har vort Storthing til forskjellige Tider udtalt forskjellige Meninger. Flere størrre offentlige Opdragelsesanstalter er henlagt til Kristiania, medens Storthinget paa den anden Side stedse har modsat sig, at de unge Mennesker, i hvis Hænder Børneopdragelsen vil blive betroet, modtager sin Uddannelse i de store Byer. Senest er det bestemt, at det nordenfjeldske Seminarium ikke skal ligge i Trondhjem, men i Levanger, og denne Afgjørelse vil nu efter Kirkekommiteens Indstilling blive betragtet som endelig.

De samme Grunde, der i Storthingsdebatterne blev anført mod store Byer som Opdragelsescentrer, har allerede i en Række af Aar været tillagt stor Vægt i England baade ved Flytning af ældre og Oprettelse af nye Undervisningsanstalter. I de sidste fem sex Aar har Tendensen været saa mægtig, at den har ledet til Flytning af tre af de ældste og berømteste Skoler i London.

Den første, der blev flyttet, var den saakaldte Charter House School, hvis middelalderske Bygninger (et gammelt Karthusianer Kloster) har givet Navnet til en hel Bydel og var en af Londons Seværdigheder. Dernæst kom Turen til St. Paulsskolen, der bl. a. har talt John Milton blandt sine Elever. Nu senest er det saakaldte Christs Hospital blevet flyttet til en liden Landsby mellem London og Southampton. Denne Skole — populært kaldet „Blue Coat School", („Blaafrakkeskolen"),— der med sin uhyre Formue underholdt flere hundrede Elever, vil enhver Fremmed, der har besøgt London, have en Erindring om, dersom han har lagt Mærke til de besynderligt udseende Gutter, der pleiede at træffes i alle Gader i de centrale Dele af Byen, barhodede baade i Regn og Sol, baade Vinter og Sommer, iført lange blaa Frakker, hvis Skjøder næsten naaede til Anklerne, gule Knæbuxer af Skind, sorte Strømper og lave Spændesko, kort sagt den samme Dragt som unge Mennesker bar paa Cromwells Tid. Det er blevet bestemt, at de gamle historisk og arkitektonisk mærkelige Bygninger i Newgate Street (hvoraf en Del har hørt til et gammelt Graabrødrekloster) skal vedligeholdes i uforandret Skik i et andet Øiemed, skjønt deres Salg og Udstykningen af de vidtløftige Tomter sandsynligvis vilde indbringe et Par Millioner Pund Sterling.

Hensynet til Elevernes Sundhed har ogsaa været medvirkende til Flytningen, skjønt London staar særdeles høit blandt Europas Byer, hvad de sanitære Forhold angaar.

Man vil forstaa hvor tungt det har maattet falde Forstanderskabet for disse Skoler at beordre deres Løsrivning fra Enemærker, hvorfra de har været uadskillige gjennem flere hundrede Aar og hvortil der knyttede sig saa mange historiske Minder.

Giftmordsagen.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Bergen, 4. April.

I Giftmordsagen fra Førde kjendte Lagretten i Middags begge de Tiltalte, Gaardmandsenken og hendes tidligere Tjenestegut, skyldige, Konen i overlagt Mord og Tjenestegutten i at have tilraadet og tilskyndet Forbrydelsen. Inden Statsadvokaten fremsatte Paastand, sammentraadte Retten for at afgjøre, om Kjendelsen kunde kunde lægges til Grund for Dom. Den fandt enstemmig Beviset for Tjenesteguttens Skyld utilstrækkeligt, hvorfor den krævede ny Behandling for ny Lagrette og nye Dommere. Konen indstilles og dømtes til livsvarigt Strafarbeide.

Paagrebet Rømling. I September 1892 forsvandt ifølge „Tromsø Stiftstidende" pludselig Handelsmand Ole M. Gausdal fra Gaarden Siornæs i Skjærvø, og da den lille Baad, hvormed han alene var roet paa Fjorden, Dagen efter fandtes væltet og drivende, antog baade hans Kone og Lensmanden, at Gausdal var forulykket, og hans Dødsfald averteredes. Han havde nogle Dage forud erholdt nogle Tusin Kroner med Posten, og Pengene bar han hos sig. Noget tidligere havde han livsforsikret sig for 10000 Kroner i Idun".

Da Liget ikke fandtes og der senere ytredes Mistanke om, at Gausdal var rømt, toges Boet under Skiftebehandling; Assurancen negtede at betale. Rygter opkom, at han var gjenkjendt ombord i et Dampskib, uagtet det afskaarne Skjæg havde forandret hans Udseende og han kun talte Kvænsk, samt nægtede at forstaa Norsk. Hans Afreise til Amerika ansaaes da utvilsom, og man opgav at søge videre efter ham, indtil at f. M. flere vilde have gjenkjendt ham i Trondhjem, hvor han den hele Tid har opholdt sig.

Nu er Personen greben og transporteret til Tromsø.

Djævelske Mennesker. I en Restauration lige overfor Luxembourgpaladset, hvor Senatet har sit Samlingssted, sprang forleden Aften en Dynamitbombe med et uhyre Brag. Talrige Gjæster saaredes, 2 betydeligt og 1 Opvarter livsfarligt. Blandt de saarede fandtes ogsaa en socialistisk Forfatter, som gjentagne Gange har forherliget Anarkismen. Stor Skade anrettedes ogsaa paa den anden Side af Gaden.

Explosionens Ophavsmand antages at være en 30aarig Mand i Arbeidsdragt. Da Explosionen indtraf flygtede han og er endnu ikke paagreben.

Voldgiftsretter. Den engelske Handelsminister har for Parlamentet fremlagt Forslag om Oprettelse af lovfæstede Voldgiftsretter til Afgjørelse af Stridigheder mellem Arbeidere og Arbeidsherrer.

Den franske Anarkist Meunier, der er Ophavsmand til Dynamitattentatet i Restaurant Very ifjor Vaar, er efter fortvivlet Modstand sammen med en anden Anarkist arresteret paa en Jernbanestation i London.

Et Anrakistalbum.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Paris, 4. April.

Direktionen for den anthropometriske Anstalt har udført et Anarkistalbum paa 500 Kvartsider, indeholdende Fotografier af mistænkelige Personer tillegemed deres nøiagtige Maal og andre Notiser. Et Exemplar er tilstillet de respektive Politimyndigheder i samtlige Europas større Byer.

Henved 1000 Huse brændte forleden Nat i den kinesiske By Shanghai i den af de Indfødte beboede Bydel.

Naar kom Tobakken til Norden?

I sidste Hefte af Tidsskriftet „Museum" findes en Artikel af Vilhelm Krag om „Tobakken i Fortiden, særlig i Danmark i det 17de og 18de Aarhundrede", der indeholder mange fornøielige Data, hvoraf vi dog her kun skal hidsætte nogle ganske faa Ting.

I Sverige vides Tobakken at være indført allerede i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede af engelske Sjøfolk; i 1616 blev en Alen Tobak betalt med en Mark.

Under Gustav Adolf blev den forbudt, og en Bonde, der havde røgt Dagen før han gik til Alters, blev dømt til en Kirkebod.

I 1673 var denne naaet helt op til Lapland, hvor Lapperne baade røgte og skraaede.

Det første Sted i Norge, hvor man finder Tobakken omtalt, er, ganske betegnende, det i livlig Forbindelse med Udlandet staaende Bergen, hvor der i Aarene 1612—14 findes omtalt en „Antonius Tobakspiben", altsaa et Ogenavn, som Manden formodentlig har faaet, fordi han røgte.

I nogle Skibsartikler fra 1719 forbydes Sjøfolkene ombord at nyde „Brændevin, Aquavita eller Tobak".

Det synes, som om Tobbakken særlig har fundet en hurtig Udbredelse i Norge; thi i 1632 udsteder Christian IV et Forbud mod at indføre Tobak i dette Land, fordi han har erfaret „den store Skade, som ved Tobaksdrikken Undersaatterne udi vort Land Norge tilføies„.

Forbudet blev dog hævet allerede i 1613 mod at der paalagdes en betydelig Told.

Allerede i 1640 havde forøvrigt Kongen skrevet til Corfitz Ulfeldt om at skaffe Tobak til Flaadens norske Søfolk, som „næppe skal længe uden det Tøi bliver funde".

Helt op til Finmarken havde Tobakken naaet i Slutningen af det17de Aarhundrede, og til Island maa den være naaet allerede i 1631.

I 1627 blev der for første Gang fortoldet Tobak i Danmark, nemlig 14½ Pund, et Kvantum, der i 1642 var voxet til 111 Pund og i 1651 til ca. 3800 Pund.

Den gule Feber raser i Rio med stor Voldsomhed, 90—100 Dødsfald om Dagen. I Santos skal derimod Sygdommen hidtil være optraadt meget mildt.

De franske Tropper ved Madagaskar skal fordobles paa Grund af Befolkningens truende Holdning.

Indkjøb af Hingste. Landbrugskomiteen foreslaar overensstemmende med Propositionen bevilget 5000 Kr. til Indkjøb for Statens Regning af Udstillings Hingste.

Sverdrup paa Horten.

Jacob Sverdrup taler idag Lørdag Aften Kl. 8 paa Horten.

Lebelgeværets Virkning i Krigen mod Dohomey. Ligesom Mannlichergeværet under Borgerkrigen i Chili har bidraget mægtigt til Kongrespartiets Seier, saaledes har ogsaa Lebelgeværet givet Franskmændene en uhyre Overvægt over Dahomeyerne. Med et Tab af kun 200 døde har de ødelagt hele den dahomeyske Hær, som ofte var uforsigtig nok til at gaa angrebsvis frem. Dohomeyerne er tapre Folk, behændige, kraftige og fuldstændig ligegyldige for Døden, altsaa fortrinlig egnede til Angreb, men ikke en eneste Gang er det lykkedes dem at trænge ind i en af Franskmændene besat Stilling, end ikke da de ve ved Daggry søgte at overrumple Positionerne ved Dagba. I Løbet af to Minuter havde to franske Kompagnier besat Ildlinien, og Lebelgeværet gjorde derefter en frygtelig Virkning paa de i Mørket fremstormende Fiender saa at hele Angrebsfeltet i meget kort Tid blev fuldstændig renset for dem. Da man saa bagefter gik ud til de faldne, viste det sig, at Projektilerne af det lille Kaliber havde frembragt frygtelige Saar paa det menneskelige Legeme.

Hvordan det ser ud hos en Socialistleder. En Pariserkorrespondent skildrer et Besøg hos en Socialistleder.

Det anviste Hus var en toetages Bygning, opført i ren gotisk Stil.

„Her kan umulig en Socialist bo! sagde jeg til mig selv. Det er jo en fyrstelig Bolig. Socialister og Anarkister pleier ikke at bo i Paladser, men paa Tagkamre.

Jeg ringede dog alligevel paa.

Voldsom Hundegjøen besvarede min Ringning, og Porten aabnedes i næste Øieblik af en sortklædt Tjener, fulgt af to Pudler, som styrtede imod mig, ventlig viftende med Halen.

„Undskyld . . . . jeg gaar vist feil . . . . jeg søger Hr. B. . . ."

„Behag at træde ind . . . . han bor her . . . . han er paa sit Arbeidsværelse . . . . Hvem skal jeg melde?"

Jeg leverede mit Kort og førtes ind i et Bibliothek, fra Gulv til Tag fyldt med Bøger og kostbare Planchéværker.

Jeg glemte ganske mit Ærinde og begyndte at blade i de kostbare Værker.

Saaledes boede og levede en Arbeideragitator, som havde til Profession at ophidse fattige, sultende Skarer til Had mod alle Rige, som levede i Luksus og Overflod.

Centrum i Bratsberg.

En moderat Forening er under Dannelse i Bø i Telemarken. Den har Udsigt til stor Tilslutning.

Kampen for Snapsen.

I den nordamerikanske Unionsstat Syd-Karolina blev der for et Aarstid siden gjorde et energisk Forsøg paa at komme Drikkeriet tillivs ad Lovgivningens Vei. En Lov, der traadte i Kraft den 1ste Juli f. A., beordrede nemlig alle Lokaler lukket, i hvilke der fandt Udsalg eller Udskænkning Sted af berusende Drikkevarer, og fastsatte endvidere, at der ikke skulde ydes nogen som helst Erstatning til de Beværtere, hvis Næringsvei man saaledes gjorde en brat Ende paa. Da Syd-Karolinas Lovgivere dog indsaa, at det ikke gik an med et Slag at banlyse Spiritus fra Statens Territorium, blev der ansat nogle lønnede Funktionærer, som maatte foretage en maadeholden Udskjænkning til tørstige Sjæle. Men fraset denne lille Indrømmelse gik man yderst rigoristisk tilværks og nedlagde endogsaa Forbud mod, at private Folk til eget Forbrug indførte Spiritus fra Nabostaterne.

At Beværterne var høilig misfornøiet med denne Maade at ordne Tingene paa, følger af sig selv, og alle Indbyggere i Syd-Karolina, der satte Pris paa en lille eller stor Snaps, delte Beværternes Følelser. Det ny System blev derfor snart i høieste Grad upopulært. Utilfredsheden voxede Maaned efter Maaned, og i Lørdags kom det endelig til blodig Kamp angaaende den forbudte Snaps. I Følge Depecher fra Filadelfia til engelske Blade gik dette saaledes til:

I Byen Darlington trængte en Trop Politibetjente ind i et Lokale, hvor der i Smug udskjænkedes Spiritus, og søgte at arrestere baade Sælgeren og Kjøberne. Folk fra Gaden stimlede imidlertid ind i Lokalet og tog Beværterens Parti, og i den Kamp, som derefter opstod, trak Politiet det korteste Straa. To Betjente blev dræbte paa Stedet, medens de øvrige, forfulgte af den ophidsede Mængde, flygtede ud til en stor Sump, der ligger i Byens Nærhed. Hvordan det senere er gaaet de ulykkelige Betjente, vides ikke med Sikkerhed. I Følge nogle Beretninger har de alle sammen — nitten i Tallet — mistet Livet.

Saa snart Urolighederne udbrød, søgte Guvernøren, Mr. Tillman, at tilkalde Hjælp fra andre Byer, men Befolkningen i disse Byer synes at nære akkurat samme Sindelag som Darlingtons Indbyggere. Ogsaa Militsen vægrer sig ved at rykke ud og bistaa Autoriteterne, og de seneste Meddelelser tyder paa, at Snapsens Forkjæmpere har Magten i flere Egne af Syd-Karolina. For at hindre det og hurtig Kommunikation mellem Insurgenterne, har Guvernøren stoppet Jærnbanetrafiken og beordret skarp Kontrol med samtlige Telegrafstationer. Der hersker altsaa formelig Beleiringstilstand i de omspurgte Distrikter, og der indløber kun sparsomme Meddelelser om, hvorledes Begivenhederne videre udvikler sig.

Forøvrig synes Guvernør Tillmans energiske Optræden at møde den stærkeste Misbilligelse hos hans Landsmænd. I en Depeche fra Filadelfia til Times heder det, at Mr. Tillmans Færd har vakt Forbauselse og Indignation rundt om i Unionen. Amerikanerne finder aabenbart ikke, at der er Anledning til at gjøre saa store Anstalter, fordi en Snes Politibetjente er blevne slaaede ihjel, skr. „Politiken"

Regjeringens Skattegraver. For nogen Tid siden Døde i Englang en Soldat ved West Susser Regimentet. Paa sit Dødsleie fortalte han, at han i 1885 havde været blandt de Tropper, der omringede Kong Thiban af Birmas Palads. Han og en Kammerat af ham var trængt ind i Slottet og havde bortført Kongens Krone og en mængde Skatte, som de bagefter, af Frygt for Opdagelse, nedgravede faran Palæet. Disse Skatte skal ha meget betydelig Værdi, og den engelske Regjering ønsker derfor at faa fat i dem, saa meget mere, som det er lyktes at finde den Afdødes Kamerat William White og faa ham til at bekræfte Rigtigheden af Fortællingen om de nedgravede Kostbarheder. White er nu sendt til Indien. Regjeringen betaler hans Reise og har desuden lovet ham 10 pCt. af hvad Skattene maatte være mere værd.

Norge og Rusland.

Fra Wien telegraferes: I en Artikel i „Neue freie Presse" tilbageviser Bjørnstjerne Bjørnson paa det bestemteste Paastanden om, at Striden mellem Norge og Sverige skulde være oppustet af Rusland (von Russland angeschürt werde). Rusland benyttedes kun som et Skræmmebillede, for at Norge af Frygt skulde ville opofre sine økonomiske Interesser for svensk Protektorat.

Hr. Bjørnson har forsaavidt Ret, som neppe nogen af vore radikale Politikere ved sin Adfærd i de unionelle Spørgsmaal har nogen Tanke om at støtte den russiske Politik. Dette ligger nok ganske fjernt fra dem. Paa den anden Side er det imidlertid sikkert, at en Splid mellem Norge og Sverige efter sin Natur maa være velkommen for vor østlige Nabo, der før i Tiden har høstet overordentlige Fordele af indbyrdes Strid mellem de skandinaviske Riger.

Hvilket Program

har det radikale Landsvenstremøde opstillet ved sin Sammenkomst i Kristiania Arbeidersamfund? Dette er ikke endnu ganske klart, da Fortolkningerne er forskjellige, og vil formentlig først blive det, naar Mødets Forhandlinger for lukkede Døre bliver offentliggjorte.

Saa meget synes imidlertid sikkert, at Programmet er blevet fastslaaet af Mødets yderligstgaaende Elementer. Bebudelsen af, hvad der vilde komme, fandt Sted, da Mødet med 20 Stemmers Flertal (antagelig ca. 65 mod ca. 45 Stemmer) besluttede at Bladet „Socialdemokraten" skulde have Adgang til Sammenkomsterne for lukkede Døre i Lighed med de øvrige radikale Blade i Hovedstaden. Dermed var Alliancen officielt fastslaaet.

„Landsvenstreforeningens" Hovedstyre havde, under Paaskud af at Lokalforeningerne havde udtalt sig forskjelligt, vist fra sig Afgjørelsen af, om almindelig kommunal Stemmeret skulde være Programsag. Den henstillede til Mødet at træffe Afgjørelse derom. Ifølge „Verdens Gang" har Mødet iforgaars Aften efter langvarig Diskussion bestemt, at almindelig Stemmeret med simpelt Flertal skal være Valgprogram. Men det har gaaet et Skridt videre. Det har ikke godkjendt Forholdstalsvalg som Programsag, men indskrænket sig til at „anbefale det indført under Forudsætning af almindelig kommunal Stemmerets Indførelse".

Efter dette vil baade Vælgerne og Storthinget i næste Valgperiode staa fuldstændig frit med Hensyn til Forholdstalsvalg. De kan antage eller forkaste det efter Godtykke. Derimod er de bundne til Indførelse af almindelig kommunal Stemmeret med simpelt Flertal, med eller uden Forholdstalsvalg.

Naar man nu til Høsten gaar til Valg, vil „Arbeiderpartiet", Socialisterne og de radikaleste blandt de Radikale med Støtte i den Frihed, „Landsvenstremødets" Beslutning giver, kunne afvise Forholdstalsmaaden og kræve almindelig kommunal Stemmeret i dens Renhed. De, der bruger Hyrdefløiten, kan derimod reise omkring og forsikre Gaardbrugerne om, at der skal blive Forholdstalsvalg, selvfølgelig, Landsmødet har jo „anbefalet det".

For vort Vedkommende finder vi Uklarheden uden Betydning paa anden Maade end som Karakterstik af det radikale Venstres politiske Natur. For Gaardbrugerne er det i Virkeligheden ligegyldigt, om den almindelige Stemmeret bliver indført med eller uden Forholdstalsvalg. Det vil ikke hjælpe dem stort at faa et Mindretal i Stedet for slet ingen i Herredsstyrelsen, især da Forholdstalsvalg efter Statsraad Qvams Forslag vil blive ledsaget af Ophævelse af den Beskyttelse for Mindretallet, som findes i vor nuværende Formandskabslov.

Den „moderate" Gruppe paa Landsmødet, der i de hidtil stedfundne Afstemninger har ligget under, skulde, efter hvad der fremgaar af Gaardsdagens radikale

Presse, igaar forsøge sin Lykke igjen — maaske med noget større Udsigt til Held — ved Afgjørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Unionssagen eller Stemmeretssagen skal være No. 1 paa Valgprogrammet. Lykkes det dem at faa fastslaaet Unionssagen som No. 1, vil der formentlig under Valgkampen blive gjort Forsøg fra deres Side paa at faa karaktiseret som rettroende „Venstremænd" Folk, der nok er rettroende i Sag No. 1, men Vantro i Sag No. 2. De tør dog gjøre Regning uden Socialisterne og „Arbeiderpartiets" Aarvaagenhed.

Hr. Rinde, der naturligvis ikke fik sit Forslag om Sloifning af Udenrigsministersagen sat igjennem, afslutter sin Redegjørelse med den lune Bemærkning, at Forenkling af Embedsværket og Sparsommelighed i Statshusholdningen er ikke med denne Gang." Maaske forstaar man Vinket og hægter det til, inden Protokollen underskrives.

Storthinget.

Møde 6te April 94.

Staslaanet.

Som Betingelse var af Komiteen sat, at 8 Millioner Kroner skulde henstaa i udenlandske Banker. Mod denne Betingelse optraadte flere Talere, der mente, at man trængte disse Penge her i Landet og derfor burde sætte dem ind i norske Banker. Fra den anden Side hævdedes, at dette vilde føre til usunde Forretningsforholde, da disse Penge jo kun skulde henstaa kortere Tid for saa at anvendes i andre Diemed. Selve Statslaanet bifaldtes enstemmig. Betingelsen bifaldtes mod 25 St.

Hagerups Professorat.

Eng: Denne Mand har siden ifjor været med paa Handlinger, som i Pressen har været betegnet som Forbrydelse mod den almindelige Straffelov, nemlig Dr. Odlands Udnævnelse til Professor i Theologi. At en saadan Mand igjen skulde kunne blive Professor i Strafferet vilde være saarende for Manges Retsfølelse. Derfor burde dette hindres, saameget mere som man havde en anden ligesaa skikket Mand i dette Fag, og for denne burde der oprettes en extraordinær Professorpost. Dette vilde ogsaa være et passende Svar paa det juridiske Fakultets Erklæring ifjor. K. Rygh fandt det forunderligt, at man iaar vilde omstøde Storthingets Beslutning ifjor. Bød dette Forslag selv Engs politiske Meningsfæller imod ifjor, bød det endnu mere imod iaar. At Hagerup i usædvanlig Grad er skikket som Professor, blev tilstrækkelig godtgjort ifjor. J. Stang: I Komiteen havde Forslagstilleren den 19de Febr. erklæret, at der ikke var fremkommet noget nyt siden ifjor. Dette Forslag fortjente ikke at debatteres. Det var kun Opkog fra ifjor. Eng hævdede, at her iaar var kommet noget nyt til. Schweigaard: Eng erkjendte altsaa, at denne Professorpost var nødvendig og vilde have den besat med en extraordinær. Tal. havde ikke Anelse om, hvem denne fremragende Videnskabsmand er, som Eng havde i Baghaand, og han havde dog fulgt med paa det juridiske Omraade. Siden ifjor er intet nyt passeret i denne Sag. Eng: Skal det være Argument, at Schweigaard ingen Anelse har om, hvem den Mand er, som jeg har sigtet til som særlig skikket for denne Professorpost? Fasting: Den norske Politik kan undvære Hagerup, men den norske Videnskab kan ikke undvære hans fremragende Dygtighed og Arbeidskraft. Derfor vilde Tal. stemme mod Engs Forslag. Sverdrup: Forholdt det sig saaledes som Eng udtalte, burde han foreslaa Rigsret i Anledning af den ene Forgaaelse og henlede Rigsadvokatens Opmærksomhed paa den anden, og ikke komme med dette Pusleri, som kun er smaalig Hævn og Chikane. Ifjor afslog Storthinget dette med Dette, og heri var ogsaa politiske Modstandere af Hagerups med. Ved at gjentage dette Middel sprang dets Smaaligheder end mere i Øinene. Han maatte faa det Indtryk, at her var smaa Mænd med smaa Midler. Heiberg vilde ogsaa iaar stemme mod Forslaget. Intet nyt fremkommet. For sine politiske Forseelser vilde Hagerup faa sin Dom paa anden Maade. Den Mand, som Eng sigtede til som stikket til Professor, var vistnok uvillig. Eng: Sverdrup fik give lidt Taal. Naar Sverdrup talte om Hævn og Chikane vilde han minde om det 8de Bud. Sverdrup takkede for Paamindelsen og vilde kun ønske, at Eng selv vilde leve efter dette Bud. Naar Eng havde saadanne udmærkede Midler i Baghaanden som Rigsret, burde han selv kunnet give lidt Taal og ikke kommet med dette Forslag.

Forslaget forkastedes med 56 mod 55 Stemmer. De 56 var Høire og Moderate samt Fasting, Heiberg, Kilde, Stausland, Reinert, Larsen, Lødrup.

Geistlighed og Kirker.

Yderligere Lønsbidrag til Sognepresten i Rollag 200 Kr. Husleiegodtgjørelse til en vordende ref. Kapellan i Biri 400 Kroner. Til Indkjøb af en Kirke for Døve paa Betingelse, at Kristiania Kommune tilskyder mindst det dobbelte Beløb 2000 Kr. Bidrag til Bebyggelse af Evanger Prestegaard 12 000 Kr., til ny Kirke for Malnes i Vesteraalen 3000 Kr., til Kapel i Rørvik 2000 Kr., til Kapel for Bjoestranden 1000 Kroner. Pensioner og Vartpenge: Sognepræst Kr. Egeland (Vartpenge) 1200 Kr. Stiftsprovst J. M. Brun 2400 Kr., Sognepræst J. Dahl 2000 Kr., Stiftskapellan Freihow (Vartpenge) 1200 Kr. Sognepræst Fr. Haslund 1600 og Sognepræst N. A. Aall 2000 Kroner.

Forøvrigt som tidligere. Tilsammen bevilgedes 265,254 Kroner. Dernæst afgjordes en Række kurante Sager.

Den almindelige Brandkasse.

Til et Direktørembede var foreslaaet 6000 Kr. En Minoritet holdt paa 6400 Kr. Rinde m. Fl. fandt Posten upaakrævet, men vilde subsidiært foreslaa 5400 Kr. Foosnæs vilde foreslaa Sagen udsat til næste Aar og Repræsentantskabet indkaldes til Møde.

Foosnæs's Forslag forkastedes mod 46 St. Minoritetens Forslag. 6400 Kroner, forkastedes mod 38 St. Komiteens Indst. bifaldtes mod 20 St., der afgaves for Rindes Forslag. De øvrige Sager paa Dagsordenen udsattes til imorgen Form.

Mødet hævedes Kl. 2.

Den radikale Landsvenstreforenings Bestyrelse bestaar nu af: Ullmann, Løvland, Horst, Lindboe, Redaktør Holst, Qvam, Murer Hagerup, John Lund og G. Knudsen.

Eng har Ordet om Inddragelse af Hagerups Professorat. En radikal Journalist: Dette er noget forbandet Tøis!

Voldgiftsadressen vil efter Forlydende af Mistillid til Regjeringen blive foreslaaet ikke taget under Behandling iaar.

Det er ogsaa mest stemmende med det nuværende Flertals-Optræden at det ikke giver sig af med Voldgiftsadresser.

Syttendemaikomiteen for 1893 har enstemmig tilraadet den snart sammentrædende Komite for 1894 ikke at indbyde til noget ordinært Fanetog enten med eller uden Oplog, da det har vist sig umuligt at faa den fornødne Tilslutning til dette upolitiske Tog. I Mødet deltog ogsaa Studentersamfundets Formand Professor Dr. Torup.

Romsdalsfisket har denne Uge ifølg. Ohmetelegram været begunstiget af godt Veier. Rig Fangst ved alle Bær med Line, fra 300—800, sidste Dage endog fra 1000—2000 pr Baad. Enkelte Steder Agnmangel. Rognen er udgydt, saaat Fisken er mager og tildels smaa. Opgave over Fiskekvantum mangler.

Normaltid. Indredepartementet foreslaar Indførelse af ensartet Klokkeslet over hele Landet.

Til Arbeider i Værdalen foreslaar Regjeringen bevilget yderligere Kr. 30,000.

Politisk Foredrag

holdes af **Hr. Statsraad Jacobsen** i Eidskog den 21de og paa Kongsvinger 22de April. Adgang for alle. Ikke Diskussion.

De samme Dage vil **Hr. Redaktør Helgevold** holde Foredrag i Søndre og Nordre Odalen og antagelig **Hr. Storthingsmand Schancke** i Solør. Nærmere om Mødested og Klokkeslet m. v. i „Hedem. Amtst" og „Glmd"

Centrums lokale Arbeidskommite.
(O. A. R.)

Grundet Flytning til Grændsen No. 12,

realiseres i disse Dage *til yderst lave Priser* forskjellige Varer saasom: Albums, Poesialalbums, Portemonæer, Lommebøger, Papir og Konvolutter m. m.

Konfirmationskort og Gratulationskort billigst.

En Del ældre og nyere Literatur i saavel brugte som nye Exemplarer udsælges med Rabat.

Udsælgere bør benytte Leiligheden.
Kun kontant Salg.

P. Omtvedts Bog- og Papirhandel,
Torvgaden No. 11, Kristiania.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 7de April *Kl. 7.*
Dragon Clairette, Operette i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.

Søndag og Mandag samme Forestilling.

Som **Clairette** debuterer **Gerda Svendsen.**

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyldmk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Garantiselskabet af 1869, London

Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg, 28, Christiania.

!Benyt Anledningen!

Grundet Forandring af Lokalet i 2den Etage i Begyndelsen af Mai udsælges inden den Tid følgende Artikler til *nedsatte Priser*: *Gulvtæppetøier, afpassede Gulvtæpper, Bordtæpper, Gardintøier, Tæppetøier, Sengetæpper, sorte Uldkjoletøier, lyse Uldkjoletøier, Klæde, Schawl, Cheviot, til Herre- og Gutteklæder, Fjær & Dun.*

Syver Tandberg,
Iste & 2den Etage, Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Sorte Kjoletøier 0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25
Corsetter 0.85—1.00—1.50—1.80—2.00
Dametrøier 0.75—0.90—1.00—1.10—1.20—1.30—1.40.

hos

Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Det bedste Uldgarn
til 2.00 pr. Pd.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Tøger Andersen,
Manufactur-
Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1,
Hj. af Grønlandsleret.

Det bedste Lærred
til 25 Øre pr. Mtr.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

De bedste Linneder
til 1.00 pr. Stk.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Stampelo
1.35 pr. Bpd.

De bedste Skjorter
til 1.00 pr. Stk.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Hvide Skjorter 1.00—1.20. *Blegede Skjorter* 1.50.
Coul. Skjorter 1.10—1.20—1.25—1.40—1.50. *Busseruller* 1.00—1.25—1.30—1.40—1.50 *Underbenklæder* 0.75—0.80—0.90—1.00 *Uldunderbenklæder* 1.00.
Uldskjorter 1.60.

Bolster, Tæppetøi, Skjørtetøi, Dommestik, Tvill, Lagenlærred, Stout, Shirting, Forklædetøi, Foer og Sysager, Gardiner, hv. Sengetæpper, Vattæpper og Uldtæpper, Demét, Pequet, Uldtøier,

Kraver, Snipper, Manschetter, Slips. Sløifer, Buxesæler. Uldtrøier, Paraplyer. Galoger, Strømper, Vanter, Skjørter og Børnekjoler
hos
Tøger Andersen, Tøiengd. No. 1, Hj af Grønlandsleret.

Godser er der Bondefamilier, som har boet der og dyrket Jorden før Magna Charta befriede dem fra de tungeste Byrder."

Spillet blev langsomt, fortsat indtil Sir Joseph lagde Kortene ned med et dybt Suk, tog Brillerne af og lænede sig tilbage i Stolen.

„Pigen synes ikke om Urquhart," sagde han, „lagde De ikke Mærke til hendes forandrede Væsen?"

„Jo, Sir Joseph, jeg bemærkede, at Miss Arnold ikke syntes at være i godt Humør iaften. Har Mr. Urquhart fornærmet hende paa en eller anden Maade?"

„Ikke som jeg ved om. Det er blot en Fordom, som hun ikke har nogen Grund for. Jeg talte med hende forrige Gang, han var her. Hun ynder ham ikke, men ved ikke hvorfor — synes ikke om Farven paa hans Haar og Udtrykket i hans Øine, jeg disputerede ikke derom med hende, og jeg vilde ikke have buden ham hid, hvis han ikke selv havde meldt sin Ankomst. Men, selv om hun havde været aldrig saa indtaget i ham, vilde jeg have mine Tvivl med Hensyn til et Ægteskab mellem Dem. Jeg har hørt nogle ærerørende Historier om ham, baade med Hensyn til den Maade, hvorpaa han har behandlet Kvinder og med Hensyn til hans Transactoner ved Væddeløbene".

Brandon tang. Lord Dunluces Broder havde ikke gjort noget gunstigt Indtryk paa ham, men han havde ingen Lyst til at berøve denne Herre Udsigten til at vinde Maries Kjærlighed, og han følte sig for-

herland, og jeg er jo Arving til min Broders Titel og Eiendomme".

„Lord Dunluce er endnu en ung Mand".

„Sandt nok, men han er en ung Mand, der har alle en gammel Mands Vaner og Ideer, og jeg tror aldrig, han gifter sig".

„Dette vil uden Tvivl være til Fordel for Dem. Men for at tale oprigtig, tror jeg ikke Sir Joseph har høie Tanker om Deres forbigangne Liv, og hans Pleiedatter maatte være uhyre forelsket i Dem, hvis hun skulde vinde hans Samtykke til dette Ægteskab".

Urquharts Mine formørkedes, thi han vidste med sig selv, at Maries Følelser for ham nu for Tiden ikke var af de blideste, og han vidste at han vilde have en haard Kamp at kjæmpe, før han fik hende til at tale sin Sag for Sir Joseph. Hans Haab havde været, at Sir Joseph vilde betragte ham som en velkommen Frier og overtale Marie. Men han opgav ikke Haabet, thi han vidste jo, at Kjærligheden i mangt et Tilfælde havde begyndt med Mishag.

„Hvad mit forbigangne Liv angaar", sagde han efter en lang Pause, „aa tror jeg ikke, jeg har levet mere vildt end de fleste Mænd af fornem Familie."

„Netop fordi jeg har begaaet nogle dumme Streger, vil jeg blive en endnu bedre Ægtemand, og med en Hustru som Marie Arnold vilde jeg ivrig arbeide for at opnaa en Stilling i den politiske Verden. Hjulpet af Dunluce og Sir Joseph vil det vel kunne lykkes mig."

O. & Co. Otto Robsahm & Co.s Hvidevareforretning

anbefaler i godt Assortement til faste billige Priser

Stout, Bomesie

Franske og engelske i alle Kvaliteter

Indiatwill, Demet
Flospiquet
Brillante.

Bolster
i Lin og Bomuld,
Dunlærred.

Fjær & Dun, Krølhaar, Alfa og Tang. Prøver franco.

Lagenlærred

Norske blegede og ublegede,

Linlagenlærred
hollandske og belgiske i alle Bredder,
Pudevaarlærred
Lagenstrie
Lagenbomesie
Lagenstout
fransk og engelsk.

Dækketøier

Dreil og Damaskes

Duge & Servietter
Dugdreil
i metervis,
Theduge
hvide og med coul. Border og Fryndser,
Fryndseservietter
hvide og med coulørte Border.

Haandklæder

Dreil og Damaskes, afpassede og i Metervis, hvide og med coul. Border,

Paradehaandklæder
Glashaandklæder
Knivhaandklæder
Frotérhaandklæder
hvide og coul. til alle Priser.

Gardintøier

hvide, cremé og coul. engelske og franske i metervis og afpassede Fag i billige saavel de bedste Kvaliteter

Cretonne, Satin & **Møbelsirts**
i stort Mønster-Udvalg.
Bomulds Sengetæpper
Blankets, hvide og coul.
Blegede og ublegede
Lærreder, Bommesier & Twill
af Nydalens Fabrikata til Fabrikpriser.
Floneller & Uldtrøier
i 1/1 & 1/2 Uld, hvide og coul. fra billigste til bedste Kvaliteter.

Nye sorte Kjoletøier.

Utallige fine, lette, glatte Qualiteter, passende for Sommeren.

Klare Stoffe i Grenadins, Mohaircrepons etc.
Største Udvalg — Laveste Priser.
Mærk: Kjoler syes hurtig under Garanti.

Magasin du Nord
(Oluf C. Larsen)
23 Kirkegaden 23. **23 Kirkegaden 23.**

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spirevne* og *Renhed,* Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.
Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.
S. Almløf, Skrædder,
Bazaren No. 4 & 5 mod Storgaden.

Elektriske Apparater

alle Slags, anbefales til billigste Priser fra
Telefon 2446. **N. Jacobsens**
elektrisk Værksted,
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

Alterlys
Alterbrød
Altervin
anbefales af
Michelsen & Bjørnstad
Peter Dürendahl & Co Eftf.

T. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunerusgaden No. 15, Kristiania.

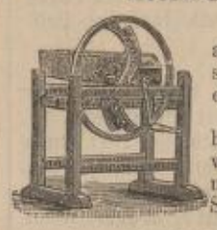

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretter-ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Krristiania 1892.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

„Ja, dette er ikke utroligt. Det bedste Raad jeg kan give Dem er, at De maa vinde Maries Kjærlighed og hvis hun staar ved Deres Side, kan De have Haab om at seire, thi Sir Joseph vil gjøre meget for at sikkre hendes Fremtid," fortsatte Orlebar i en venlig Tone, medens han i Tankerne tilføiede, „hvis jeg ikke tager høilig Feil af Mr. Urquharts Karakter, saa vil Sir Joseph aldrig betro hendes Lykke til en saa usto Person".

Medens denne Samtale fandt Sted paa Terrassen, hvorfra man hørte Havets Drøn i det Fjerne som en dæmpet Klagesang, førtes en anden Samtale, hvis Gjenstand ogsaa var Marie Arnold, i Salonen.

Sir Joseph spillede med Liv de to første Spil Cribbage, men neppe var det tredie Spil begyndt, før han blev aandsfraværende og ligegyldig.

„Hvad tænker De om min Pleiedatter?" spurgte han pludselig.

„Jeg synes, hun er en meget vakker ung Dame", svarede Mauntford aabenhjertig, „der kan ikke være mere end en Mening om den Ting, og hun synes at være ligesaa elskværdig, som hun er vakker".

„Det er hun", svarede Sir Joseph, „hun har i fem Aar boet her, og Ingen har nogensinde havt Grund til at dadle hende. Hun er en god, elskværdig Pige, Datter af en Mand, der blev dræbt ved et Ulykkestilfælde, medens han var i min Tjeneste; jeg ansaa det for min Pligt at sørge for Moder og Barn, og jeg har aldrig angret at jeg paatog mig dette Ansvar.

Hun er Sibyls Veninde og trofaste Ledsager, og hun har aldrig vist den ringeste Misundelse over min Datters Stilling som min Arving. Jeg ønsker ikke, at hun skal opdage, hvor stor en Forskjel Verden vil finde mellem en rig Arving og en ukjendt ung Pige. Jeg vilde gjerne se hende gift før Aaret er ude — gift med en Mand, som var hende værdig, og som hun kunde elske."

„Det er da vist ikke vanskeligt at finde en saadan Mand i Deres store Bekjendtskabskreds, Sir Joseph," sagde Brandon alvorlig med Øinene fæstet paa Kortene, som han holdt i Haanden. Han havde en uhyggelig Forudfølelse af, at hans Bært havde en eller anden alvorlig Hensigt med denne Tale, og at han selv var indviklet i den.

„Jeg kjender mangfoldige Mænd, som gjerne vilde gjøre sin Lykke, respektable Fyre, for hvem en Hustru med en Medgift af tyvetusinde Pund eller mere vilde være en Himmelens Gave, men jeg vilde gjerne finde en Mand, om hvis Liv og Forbindelser jeg ved mere, end jeg ved om mine tilfældige Bekjendte, en Mand af god Familie, hos hvem Æresfølelse og Ædelmodighed er en Arv fra hans Fædre, thi jeg tror paa Arveligheden, Mr. Mountford. Min Fader var Bonde, men han var en ærlig Mand og han nedstammede fra en Række ærlige, gudfrygtige Mænd. Vi Arbeidsfolk har vore gamle Familier ligesaa vel som I, Adelsmænd."

„Det har jeg aldrig betvivlet. Paa Allandales

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 42. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 10de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Kontor: Skippergd. 28, Christiania

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

29 Torvgaden I. 39 Torvgaden I.
De billigste og bedste Klæder
faar man ubetinget ved selv at kjøbe Tøier og lade **Johan Røhne** sye.
Alt til Faget udføres hurtig og billig under Garanti.
Johan Røhne.

Simers Punsch
anbefales.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

A. Poulsen
Osterhausgaden 26 II, Christiania, modtager Meieriprodukter til Forhandling. Prompte Opgjør. Prima Referancer.

Fotograf Lund
Brogd. 8 Telef. 1828

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Husk paa
nu ved Kvartalskiftet at abonnere paa
"Eidsvold".
Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.

Bonus.

Ved den udbytte-fordeling, som Star foretager hvert 5te aar og som nu senest er foregaaet for 5-aaret 89—93, tilflyder der de forsikrede værdier, som maa tages i fortrinsvis betragtning, naar man sammenligner Stars præmietabeller med de concurrerende selskabers. Disse undlader nemlig ofte — for at kunne blænde publicums øine med sine **tilsyneladende billige** forsikringer — at tage samme hensyn til de svingninger, rentefod og mortalitet er undergastede, men uddeler som følge deraf ogsaa kun et forsvindende udbytte (ialfald til de forsikrede).

Det har gjennem de samfulde 50 aar, hvori Star nu har virket, vist sig, at den femaarige **udbytteuddeling stadig er voxet** — et talende bevis for selskabets sunde forretningsprincipper og et glædeligt tegn for de forsikrede.

Sit 50-aars jubilæum feirer da ogsaa selskabet ganske i stilen ved for de forløbne fem aar at **overrække de forsikrede et udbyttebevis,** hvis paalydende — i forhold til den forsikredes alder og forsikringtid — udgjør ikke mindre end fra 77.5—135‰ af forsikringssummen.*) Til sammenligning hermed kan hidsættes, at udbyttet ved forrige uddeling udgjorde fra 75—127‰.

Disse resultater er kun tænkelige ved den enestaaende omhyggelighed, hvormed selskabet sørger for capitalernes anbringelse i forbindelse med den samvittighedsfuldeste ledelse af forretningerne forøvrigt. Som en illustration vil det tjene, at administrationsudgifterne i det sidste 5-aar er sunkne saaledes, at forholdstallet mellem disse og præmieindtægterne er fulde 2% mindre end ved forrige opgjør. De forsikrede vil selv vide at vurdere betydningen af disse facta og opgjøre sig en mening om, hvilke løfter de bringer for fremtiden.

*) Selskabet gjenkjøber efter den gjældende rentefod vævnte tillægsudbytte, og de forsikrede kan saaledes ogsaa vælge at udtage udbyttets contantværdi eller bruge det til reduktion af de fremtidige præmier.

Frognerkilen.

Hele Landet er interesseret i, hvordan Hovedstaden ser ud. Den er saa at sige den Stue, hvori Husets Herre (det norske Folk) modtager sine Gjester.

Kristiania har aldrig paa nært Hold taget sig godt ud fra Sjøsiden. Fra Ekeberg, hvor Naturen har sat Byens Grændse mod øst, strækker der sig først Trælast- Værksteds- og Jernbanetomter vestover, og de lokale Forhold er saadanne, at nogen større Forandring til det bedre i Byens Udseende paa denne Kant ikke let kan paaregnes. Derpaa begynder en Pakhusrække, som vistnok kan forskjønnes, naar de gammeldags Træpakhuse med Træbrygger afløses af Stenpakhuse med Stenbrygger, men nogen virkelig vakker Strandlinie vil der neppe her blive Tale om. Saa følger Akershus Fæstning, der endnu for en stor Del har bevaret sit gammeldags romantiske Udseende. Der paahviler os den Forpligtelse at værne om og forøge Skjønheden ved dette Strøg. Men Fæstningen er ikke Byen. Denne naar først ved Pipervika ned til Sjøen, og der var Fronten i ældre Tid saa afskrækkende, at det hele nærmest mindede om et Kraakerede. Nu er den gamle Forstad Pipervika betydelig forskjønnet, saa Fronten til Sjøen i al Fald er nogenlunde præsentabel. Til Gjengjæld har Smagløshed og Stygghed lagt sin tunge Haand — for en Del, som det synes, ugjenkaldelig, — paa Strøget fra Jernbanestationen ud til den yderste Holme af Brandskjærene. Fra først af var det kun Akers mekaniske Værksted, som her skjemte ud Strøget med sin solide Nyttighed. Men nu er baade Tyveholmen (der indeslutter i sig saa mange Muligheder i Retning af Skjønhed og malerisk Arrangement) og Brandskjærene taget i Industriens Tjeneste.

Derpaa følger den beromte Strandlinie langs Frognerkilen.

Den har ikke egentlig hørt til Byen. Den har lige ned til nærværende Øieblik udgjort et Led i den glimrende Natur, der omgiver Hovedstaden, og som dennes Indvaanere har vidst at hegne om med den Skjønhedssands, der fra gammel Tid har udfoldet sig hos dem, naar de befandt sig udenfor Byens til alt andet end Skjønhed indviede Enemærker. Frognerkilen har i det hele taget aflagt et herligt Vidnesbyrd om, at Virkningen bliver forstærket, naar Kunsten forstaaelsesfuld forener sig med Naturen.

Byen har imidlertid udvidet sig, og det Øieblik er nær forhaanden, da den fine Skjønhed, der har udmærket Partiet langs Frognerkilen, vil blive knust under den fremrykkende Hovedstads Jaggernautvogn. En Rad af Landsteder, der langs en gammeldags romantisk Landevei strækker sig ned til en aaben Strand, er noget, der aldeles ikke kan bestaa der, hvor fire og femetages Kolosser og moderne Gader med uimodstaaelig Magt breder sig ud over alt bebyggeligt Terræn.

Vel, Byens Indvaanere faar se den kommende Forandring i Øinene. Spørgsmaalet er: skal Frognerkilens Strandlinie i næste Aarhundrede opstaa i en ny Skjønhedsskikkelse, en saadan, som den kan blive, naar Kristiania Kommunebestyrelse og Indvaanere beslutter, at de vakreste Sider af en moderne Hovedstad her skal træde frem, eller skal den blive, hvad den nu er overhængende Fare for, at den vil blive, et afskrækkende Mindesmærke over norsk Kultur ved Overgangen fra det nittende til det tyvende Aarhundrede?

Der gaar allerede en Jernbanelinie langs Frognerkilen. Den har dog ikke forstyrret Landskabet saa meget, som mange i Sextiaarene troede at den vilde komme til at gjøre. Men det, at Linien er trukket langs Vandet, vil i Fremtiden kunne faa afgjørende og dybt indgribende Følger.

Spørgsmaalet er: Hvad skal man gjøre med Strandlinien, naar, som det kan forudsees, den gamle Drammensvei og de derfra udstraalende Gader bliver kompakt bebyggede med fire og femetages Huse, og naar det hele Strøg bliver en Bydel, som ikke er mere forstadsmæssig, end den øvre Del af Karl Johans Gade har været i de sidste tyve Aar? Man har nu paa den Kant baade elektrist Sporvei og Jernbane og Virkningen vil ikke udeblive.

Selvfølgelig maa der reguleres en fortløbende Strandgade langs Frognerkilen, en Hovedindkjørsel til Byen med Kajer langsefter, der bliver et Sidestykke til den øvre Indkjørsel gjennem Bygdø Allé. Man kan ikke slippe fra dette. Der vil blive anlagt Brygger der, naar Behovet kræver det, og hvordan mon det hele vil se ud, naar man løser Opgaven stykkevis uden at vide, hvad det næste Skridt skal blive? Regulering maa altid til. Men saa har man Jernbanelinien, der ovenikjøbet om ikke mange Aar vil blive dobbeltsporet og hvor Togene vil fare forbi med ikke mange Minutters Mellemrum.

En Jernbanelinie som denne vil danne en generende Barriere for Færdselen paa Kajerne langs den store Havneavenue. Efter som Tiden skrider frem og Mellemrummet mellem Jernbanetogene formindskes og Kjøretrafiken paa Avenuen og de derfra udløbende Gader forøges, vil Forholdene blive uudholdelige.

Der er to Maader, hvorpaa der kan undgaaes, at Jernbanelinien bliver en „public nuisance".

Den ene Fremgangsmaade er desværre saa kostbar, ikke mindst for de private Grundeiere, at det er tvilsomt, om den kan følges, skjønt den uden Sammenligning bedst vil tilfredsstille Skjønhedens Fordringer. Den bestaar deri, at de to Jernbanespor overbygges og at Overbygningen danner en Terrasse, til hvilken Avenuens Huse vender ud, medens de ovenfra kommende Gader udmunder i Høide med Terrassen og sættes i Forbindelse med den lavere liggende Havneavenue dels med Trapper for Fodgjængere, dels, med større Mellemrum, ved Hjælp af Ramper for Kjørende.

En saadan Ordning vilde gjøre Avenuen og Terrassen til en af de skjønneste Promenader i Europa. Men — det bliver kostbart at gjennemføre det Arrangement!

Den anden Fremgangsmaade er at lade Jernbanelinien stige fra i Nærheden af Broen ved Munkedammen til Framnæs, hvor den da ved passende Stigning vil have naaet den fornødne Høide af 8 à 9 Alen over det nuværende Niveau, der tillige kan være den fremtidige Avenues. Derpaa fortsætter den som en „elevated railroad", indtil den paa den anden Side af Drammensveien ved Bygdø Station atter sænker sig ned til sit nuværende Niveau.

Dette Arrangement bliver langt fra saa smukt som det førstnævnte. Men dersom der bliver tilstrækkelig Afstand fra Luftjernbanen til Avenuens Husrække, vil Avenuen alligevel kunne faa et Udseende, der nogenlunde tilfredsstiller Skjønhedens Krav.

Den nye Avenues Sjøfront fra Frognæs, hvor Avenuen begynder at løbe langs Frognerkilen, og til Frognerhøi, hvor den forsvinder bag den lille Høide, bliver vel en Kilometer lang, eller af samme Længde som hele Karl Johans Gade fra Hjørnet af Drammensveien til Jernbanetorvet. Der vil kunne blive en glimrende Rad af Huse paa den Strækning.

Det forekommer os at det er nødvendigt at tage Sagen under Overveielse strax. Udsættelse vil kun forøge Omkostningerne, og en Jagttager vil fra Oskarshals Terrasse allerede være Vidne til, hvordan en Flom af de 4 og 5 Etages Murhuse, der karaktiserer Nutidens Kristiania, i et afskrækkende Kaos vælter sig ned over Skraaningerne mod den deilige Bugt, der nu i saa mange Slægtled har afspeilet det skjønneste af, hvad Naturen og Hovedstadens Indvaanere i Forening har kunnet præstere.

Den seneste Nyhed fra Nordpolen.

Udenfor et større Rederikontor gik en Dag i Ugen en statelig Sjømand og spankulerede, skr. „Vestlandsp." Han var af og til henne paa Døren og ruskede med Brideren og lagde tydelig for Dagen at han var misfornøiet med at Kontoret endnu ikke var aabent.

Endelig blev der aabnet og Manden gik skyndsomt ind og gav sig der i en meget poetist Tone til at klage over sligt „Dagdriveri", „her ligger man jo og sover bort den bedste Tid af Aaret og imens ligger Dr. Nansen deroppe og tar hele Grisen — kan jeg faa seile imorgen?"

Den unge Kontormand, som havde lukket op, forstod ikke et Ord af Mandens Tale, men bad ham sidde ned til Chefen kom.

„Til Chefen kommer! — maa jeg spørge om her er nogen Chef uden mig?"

Kontormanden begyndte saa smaat at skjælve i Knæerne; men saa kom Principalen.

Den staute Sømand gik strax over i sin fixe Ide og forlangte „sit Skib imorgen, han kunde ikke saadan gaa og drive nu den rette Aarstid han, for at gaa til Nordpolen."

Kontorchefen forstod strax, at han havde foran sig en Mand, der ikke var vel bevaret, og for at vinde Tid til paa bedste Maade at tænke paa Raad gik han ind paa Mandens Talemaade og spurgte, hvad Vei han agtede at gaa til Nordpolen.

„Hvad Vei! Jeg vil naturligvis gaa den eneste Vei, der er at gaa, og jeg har jo næsten været der, men blev skruet tilbage af Isen, da mit Skib kun var beregnet paa Narhvalfiskeri. — Derpaa lagde Manden Beslag paa hele Kontorpulten og trak paa store Papirer op Linjer over de bekjendte Steder inden den nordlige Polarcirkel.

Med et mærkeligt geografisk Kjendskab feilte han saa med Blyanten om Spidsbergen, Kong Karls Land, Frantz Josefs Land, Jan Mayn, Beeren-Eiland, Novaja Semlja, de Nysibiriske Øer o. s. v.

Noget syd for Van Diemensland satte Manden et stort Kors med den Bemærkning: „Her ligger Frithjof Nansen, og her vil han blive liggende til jeg kommer og hjælper ham, ellers vil han aldrig komme fra Stedet."

„Har De nogen Underretning herom?"

„Aa nei, det er ikke godt at sende Underretning derfra, men jeg har gjort mine Beregninger og Sagen er den, at her ligger Jordens magnetiske Pol, og den slipper han at komme fra. Sagen er den, at Nansen har formeget Jern ombord. Det er umuligt for ham at løse en hermetist Box, fordi den stærke Magnetisme trækker den fast til Skibssiden. Det er en Feil af Professor Hansteen, som nokaa rigtig har angivet, hvor den magnetiske Pol ligger, at han ikke ogsaa med det samme har beregnet dens Kraft. — Jeg har beregnet, at den magnetiske Tiltrækningskraft, der hvor Nansen nu ligger, virker paa „Fram" med en Styrke der svarer til et Hundre og tyve Tusind Hestekræfter. — Men der er sandt, ved De, min Herre, hvad en magnetisk Hestekraft vil sige — nei, vel, en eneste saadan Kraft er nok til at slaa en Mand slad til Bæggen; nu skal jeg vise det med — Dem."

Kontormanden følte noget koldt løbe sig nedad Ryggen; men i dette Øieblik ringede det op i Telefonen, og Nordpolsfarerens Tankegang slog strax over i noget andet.

I Telefonen spurgtes der efter den fremmede Sømand, og strax efter indfandt sig en Herre og en Dame, der tog sig af ham. Han og de to Medreisende laa med Dampskib ved Kaien og i et ubevogtet Øieblik var han gaaet i Land. Han havde underveis nævnt Kontorchefens Navn og at han maatte tale med ham. De var paa Veien hjemover til en By paa Østlandet.

Laagendalsbanen.

Landdistrikternes Kommuner har ikke stillet sig saa velvillig til Planen om Anlægget af den Bane, som deres egne Interesser og Sagen selv burde tilsagt dem. Hedrum vil afstaa Grund mod Aktier, Lardal vil afstaa Grund og Gjærdehold mod Aktier samt bidrage 10,000 Kroner i Kontanter, og Sandvær stiller sig an, som om Sagen var Herredet uvedkom, mende: de afstaar hverken Grund eller bevilger Penge. Vi har Ret til at sige, at disse Kommunestyrelsers Afgjørelser ikke taler om stor Indsigt og megen Fornuft. Naar man betænker, hvilken stor Opofrelse Larviks By har vist sig villig til, skulde man ventet, at Landdistrikterne vilde gribet Leiligheden med begge Hænder og bevilget den relative Bagatel, som stod igjen, for at faa et tidsmæssigt Kommunikations-

middel, der vil gjennemskjære de to af Bygderne i hele deres Udstrækning. Hvad Sandsvær specielt angaar, skulde man dog antaget, at man der maatte forstaa, at Anlæg af en Bane til Vittingfos langs Laagendalen er det første Skridt til at faa en Bane op til Kongsberg, medens Tanken om en saadan Bane vil svæve i det Blaa, saalænge en Linje Larvik—Vittingfos ikke kommer istand, skriver „Jarlsb. og Larviks Amtst."

Et vel fortjent Nederlag hentede Radikalerne sig ved Afstemningen over Engs Forslag angaaende Inddragning af Statsraad Hagerups Professorpost. Syv Mand svigtede Partiet, saa at Forslaget blev forkastet med 56 mod 55 Stemmer. Hr. S. Nielsen var fraværende.

Naar Simpelheden og Smaaligheden i de anvendte Midler stundom bliver vel meget iøinefaldende, vaagner Følelsen for det passende hos saavidt mange, at en Del af de slemmeste Forløbelser fra Storthingsflertallets Side afværges. Der er god Bund selv i den radikale Del af det norske Folk. Men „Slyngelalderens" Raahed ytrer sig endnu i mangt og meget, og det vil tage Tid at faa den helt afslibet.

Nei, Forenkling

af Embedsværket og Sparsomhed i Statshusholdningen blev ikke, som vi i forrige Nummer ventede, hægtet til det radikale Valgprogram inden Protokollen underskreves.

Vi finder dette i sin Orden. Radikalerne kunde ikke, efter den Politik, de hidtil har fulgt, begaa den Selvironi at snakke om Ophævelse af overflødige Embeder og Sparsomhed ved Bevilgninger. Der forestaar saa mange nye Udgifter paa deres Program — bl. a. til eget Udenrigsstyre og Diplomatvæsen m. v. — at de med fuld Ret ikke lover Vælgerne nogen Indskrænkning af Statsudgifterne.

Til Gjengjæld vil Centrum gaa til Valg paa denne det gamle Venstres Programsag.

Derimod har Radikalerne med noget, der ligner „Galgenhumor", opført paa sit Program:

Udvidelse af det kommunale Selvstyre.

Dette passer til den almindelige kommunale Stemmeret (med eller uden Forholdstalsvalg) nærmest som en knyttet Næve til et blaat Øie.

Naar den almindelige Stemmeret som Følge af „Socialisternes Seier" lykkelig og vel er gjennemført i Kommunen, saa vil det kommunale Selvstyre, vi allerede har, være fuldkommen tilstrækkeligt til at hidføre meget interessante Tilstande i Kristiania, Bergen, Skedsmo, Elverum eller andre Steder, hvor de eiendomsløse har Udsigter til at komme i Flertal.

Den gamle Venstresag, udvidet kommunalt Selvstyre, der staar paa Centrums Program, har altid nøie været knyttet til den Forudsætning, at Deltagelse i kommunale Byrder skal være Betingelsen for Stemmeret. Det er en daarlig Spøg at sætte den op paa et Program, der skal berede Veien for et Parti, hvis Maal er Ophævelse baade af den individuelle Frihed og af Selvstyre i Stat og Kommune.

Socialisterne passede godt paa i Fredags og tvang Radikalerne til at opgive sine Forsøg paa at stille Stemmeretsspørgsmaalet som No. 2. Det blev af Landsvenstremødet besluttet, at Udenrigsministersagen og almindelig Stemmeret skal være sideordnede, d. v. s. at de begge skal være No. 1.

Det vil ikke længere nytte noget for Sigurd Blekastad, Thorstein Lunde eller andre, der i sit Hjerte er ræd den almindelige kommunale Stemmeret, at gjøre Kunster her. Aldrig saa snart forsøger de paa det, før „Arbeiderpartiet" vil være over dem og med en Svøbesnert over Ryggen bringe dem til at holde sig pent inden Skjærene. Der vil ikke blive taalt end den svageste Skygge af Mangel paa „Rettroenhed" inden det Parti, der nu skal gaa til Valg under de Herrer Ullmanns og Jeppesens forenede Ledelse. „Ved kommende Storthing vil", siger Bladet „Social-Demokraten", ingen Mand, der har ladet sig vælge som Venstremand — uden Brud paa Tro og Love — kunne unddrage sig at votere for en Lov om almindelig kommunal Stemmeret".

Det radikale Blad,

der udkommer Mandag Morgen, og som med stigende Utaalmodighed og aftagende Haab venter paa, at den nuværende Regjering skal „opgive sit Bo", præsterer en Del Vidunderligheder i Anledning af Unionsartikelen i vort Lørdagsnummer. Hvor liden Rod de har i Virkeligheden, vil tilstrækkelig fremgaa ved en Sammenholdelse af de to Artikler. Vi finder os derfor ikke foranlediget til nogen anden Bemærkning, end at den Forbindelse hvori Bladet stiller vore Udtalelser til Hr. Sognepræst Sverdrup, ikke har nogensomhelst anden Hjemmel end dets egen utøilede Fantasi. Den Art Gjætninger har nu været brugt saa længe, at de har mistet den Friskhed, som er nødvendig, for at de skal kunne gjøre Virkning paa den kritikløse Del af Almenheden.

„De spiller bare Komedie," skriver „Socialdemokraten" om Promenaden i Storthinget — „de spiller bare Komedie for sine Vælgere for at faa disse Stakler til at tro, at her er Fare paafærde; men at de ogsaa er det Parti, som trofast staar paa Vagt om Norges Rige."

Høi Alder. Den ældste Mand i Roldal, Folgemand Knut Nilsfen Odland, er nu afgaaet ved Døden, skriver „Vstlp." Han var født i Søvde omkring 1789 og var saaledes 105 Aar gammel. Endnu ifjor var han saa kjæk, at han reiste helt ind til Kirkebygden og lod sig fotografere. Aandsfrisk var han til det sidste.

Aktieselskabet „Hillevaags Fabrik for Textilvarer," er ifølg. Ohmetelegram konstitueret i Lørdags. Planering af Tomten for Fabrikbygningen paabegyndes Mandag. Fabrikationen vil særlig omfatte Dametøier.

Aktiekapitalen er 200,000 Kroner.

Sverdrup paa Horten.

Lørdag Aften holdt Statsraad J. Sverdrup, efter Indbydelse af Hortens Centrumsforening, et saavel fra Formens som Indholdets Side aldeles udmærket Foredrag om de unionelle Spørgsmaal. Uagtet Foredraget varede over 2 Timer, fulgtes det den hele Tid med spændt Opmærksomhed af den talrige Forsamling, som lønnede Foredraget med stærkt Bifald. Bogtrykker C. Andersen (Venstres Valgmand ved tidligere Valg) takkede for Foredraget og redegjorde paa en grei og tiltalende Maade for de Grunde, der havde bevæget ham til at forlade det radikale Parti og slutte sig til Centrum.

Mødet var helt igjennem vellykket og har støttet Centrums Stilling.

„Det Vidunderlige." Dr. Henrik Ibsen var ifl. „Morgenp." forrige Uge saa uheldig i Kristiania Theater at blive fratjaalet sin Lommebog, indeholdende 350 Kr. Tyven var imidlertid saa galant at sende Lommebogen med samt de ivrende Notitser og Papirer tilbage og beholdt blot Pengene. Men at Vedkommende besidder et satirisk Talent, der gaar den store Digters en høi Gang, viser et paa et Visitkort nedskrevet Vers undertegnet „Nora", hvori det blandt andet heder:

„Det hvorpaa jeg længe haver grundet,
det Vidunderlige har jeg fundet."

Vi læser ofte med Fornøielse Stykker i Maalbladet „17de Mai". Særlig føler vi os tiltalte af de under Mærket H. K. skrevne udenrigspolitiske Artikler. De er holdt i en Tone og i en Aand, som vi beklager, at Bladet ikke følger i sin indenlandske Politik. Nu nylig anerkjendte Hr. H. K. det ungarske Ministeriums vanskelige Mellemstilling med Hensyn til Festlighederne ved den store Fædrelandsven Kossuths Begravelse, og som indbragte det voldsomme Angreb baade fra yderste Høire og fra yderste Venstre; og i mange andre Tilfælder har Hr. H. K. formaaet at se fordomsfrit paa Tingen. Men ikke før vender 17de Mai Blikket mod vore norske Forhold, før vi finder det i de Pøbelhobe, som herjende drog gjennem Budapest for at stene et Ministerium, der ikke vilde ydmyge Kongehuset i Anledning af Kossuths Død.

En uhyggelig Bekjendelse. En 69aarig Arbeider Johan Erson fra Roslagsbro ved Norrtelji har ionsdags anmeldt til Politiet, at han sidst Søndag Aften i Jalousi har dræbt sin 61 Aar gamle Hustru. Han blev da strax indsat i Varetægtsarrest.

Morderen, som nu under dyb Anger tilstod sin Forbrydelse, opgav ved Politiforhøret Mandag Morgen, at han havde fundet sin Kone hængende død i et Træ ikke langt fra Hjemmet. Han paastod ionsdags, at han selv havde hængt hende op for saaledes at gjøre det sandsynligt, at hun havde begaaet Selvmord. Anger og Samvittighedskval var bleven ham overmægtige og havde saaet ham til at gaa den to Mil lange Vei til Norrtelje, hvor han henvendte sig til Stadsfiskalen med Anmodning om at blive arresteret.

Kinesisk Mandebod til Smaaland. Arvingerne efter den myrdede Missionær D. Johansson fra Tänno har nu af Fogden i Vernamo faaet udbetalt sin Andel af den kinesiske Regjering bevilgede Skadeserstatning med Kr. 30,495.

Til Generalmajor og Chef for Trondhjemske Infanteribrigade er udnævnt Oberst H. P. Lorange.

Kaptein Sibbern er udnævnt til Oberstløitnant og Chef for Stavanger Landeværnsbataljon.

Fogder. Politimester Moss er konstitueret som Foged i Senjen og Tromsø, Foged Conradi i nedre Telemarken.

Til Sekretær i Hypothekbanken er ansat kgl. Fuldmægtig B. Dunker.

Centrum i Jarlsberg.

Efter Indbydelse af Hortens Centrumsforening mødte delegerede Mænd fra Hof, Vivestad, Andebo, Kodal og Hedrums Centrumsforeninger, samt endel andre for Sagen interesserede Mænd Lørdag til Forhandling med Hortens Centrumsforening om Dannelse af en Centrumsforening for Jarlsberg og Larviks Amt. Saadan dannedes, og Program vedtoges. Fra flere anseede moderate Mænd i andre Bygder, hvor Foreninger endnu ikke er dannet, er indløbet skriftlig Tilslutning til Tanken om Dannelse af Amtscentrumsforening.

Som Arbeidskomite for Amtets Centrumsforening valgtes:

Bogtrykker C. Andersen, Horten.
Kirkesanger O. Gaasland, Vivestad.
Gaardbruger Edv. Sundby, Hof.
Overretssagfører B. Sollie, Horten.
Gaardbr. E. A. Hallenstvedt, Andebo.
Do. J. Thingelstad, Sande.
Do. Olaus Vik, Tjølling.
Do. Nik. Carlsen Landhjem, Hedrum.

Som Komiteens Formand valgtes Overretssagfører Sollie.

Komiteen fik Bemyndigelse til at supplere sig med et Medlem fra hvert Herred inden Amtet, som ikke er repræsenteret i Komiteen.

Vælgere!

I norske Vælgere, der finder at burde give fra Eder den Myndighed i Stat og Kommune, der ved Grundloven er Eder overdragen, og som I til Landets Lykke og Nationens Ære har øvet i 80 Aar, — I faar stemme med det radikale Venstre, støtte dette Parti ved alle hæderlige Midler.

Men I, der fastholder Fædrenes og det gamle Venstres Standpunkt og ikke ønskes med ét Slag at se 240 Tusen nye stemmeberettigede overfor de 180 Tusen ældre saadanne, — I stemme med det moderate Venstre for en sindig, omtænksom Udvidelse i Medfør af Forholdenes Krav.

*

Den, der vil arbeide for et fuldt og helt Opgjør med Sverige paa Ligestillingens og Selvstændighedens Grund, og vil dette gjennem en fredelig og fri Forhandling, der levner vort Land frie Hænder og frit Valg med Landets egne Interesser for Øie, — han faar støtte det moderate Venstre, arbeide for denne Politiks Udbredelse inden Folket.

Den derimod, som ønsker en ægg. de Unionspolitik med voxende Bitterhed og omsiggribende Stridigheder, med Krav, der aldrig har været hørt tidligere i vort Statsliv, med Fordringer, der ligesaavel fandtes umulige af vore Fædre, som de nu findes det af Europas mest frisindede og fremtrædende Statsmænd, — han har Plads i det radikale Partis Rækker.

I, norske Vælgere, der i Konsulatsagen ser det Brækjern, ved hvilket Døren for egen Udenrigsminister skal aabnes, og det Tvistemaal, hvorpaa Striden mellem Folkets Flertal og dets Mindretal, mellem den norske Konge og hans Folk skal holdes gaaende, og hvorpaa enhver Regjering skal gjøres umulig, — I pligter at støtte den Politik, der bærer did: det radikale Venstres.

Men de af vort Lands stemmeberettigede, der i Konsulatsagen ser et praktisk Spørgsmaal, som skal afgjøres gjennem fredelig Færd, alene efter Handels- og Sjøfartsinteresseredes Tarv, — de har efter Evne med Kraft og Alvor af støtte det moderate Venstre.

*

De, der i en evig Storpolitik med evigt Kjævl og evig Strid — indad og udad — ser et lidet og strævsomt Folks Lykke og ideelle Statstilstande, de søge hen til den Flok, hvor deres Krav vil finde Støtte: vort radikale Venstreparti.

I, derimod, der i Erkjendelsen af, at Landet bygges lettest gjennem fredelig Færd, vil søge vore usalige indre Tvistemaal udjevnet og vort Forhold til Bro derriget ordnet med Selvstændigheden som

---

Eftertryk forbydes uden Forfatterens Tilladelse.

John Baalen
og
Baalenætten.

Af Frits Hansen.

(Fortsættelse.)

Vi har nu tre af John Stenersen Baalens og Rønnoug Kongslis Børn igjen at tale om, en Søn Christopher og to Døtre Karen og Eli. Vi tager de to Døtre først. Karen blev gift med sin Frænde Amund Simensen, Søndre Fougner. Denne Slægt havde allerede i et tidligere Led begyndte at komme ind i Embedsklassen og at brede sig ud over Landet; dette blev ogsaa Tilfældet med Amund Fougners og Karen Baalens to Børn; en Gren kom til Ringerike (Ringeriks- og Østre Aker-Fougnerne), flere Døtre blev gifte til Gaarde i Gausdal. — Eli Johnsdatter Baalen blev gift med Løitnant Bay paa Forr paa Fron; en af deres Børn var Løitnant Erik Bay, flere kom ved Giftermaal til Vaage og Ringebu foruden til andre Gaarde paa Fron.

Sønnen Christopher Stenersen (han kaldte sig saa) fik Juridisk Uddannelse, blev Procurator og en kort Tid konstitueret Sorenskriver i Gudbrandsdalen — her bemærker Ole Haagenstad i det tidligere citerede Brev: „Han var saaledes en af de syv Sorenskrivere, som min Fader maatte stevne, da han havde Proces om sin Fasters Arv." Christopher Stenersen eiede Baalen — det er ham, som har opført den store Hovedbygning der paa Gaarden — og blev desuden ved Giftermaal Eier af den store Dvergstens Gaard i Gran, der siden er forbleven en af Stenersenslægtens Hovedsæder; „jeg talte med denne Mand — siger Haagenstaden — i 1789 paa Dvergsten, førstegang jeg reiste til Byen med Slagt."

En Søn af denne Christopher Stenersen, Bernt Christian Stenersen — opkaldt efter sin Morfader paa Dvergsten — var en Tid Byfoged paa St. Thomas i Vestindien. En af dennes Døtre, Erneste Bergithe Margrethe blev i 1804 gift med Artillerioffiseren — siden Eidsvoldsmand og Statsraad — Motzfeldt, en anden, Anne Catharine Hoffmann med — senere — Generalmajor Birch (nogle af dennes Sønner tog Navnet Birch-Reichenwald); ogsaa Efterkommerne efter begge disse Mænd har siddet og sidder endnu i vort Lands høieste Stillinger.

En anden Søn af Christopher Stenersen, Hans Emaus Stenersen havde først Maalen, men forlod denne Gaard og gav derved Anledning til, at, som før nævnt, Familiens Ifumgren kunde vende tilbage hid, medens han selv fik Dvergsten. Denne Hans Stenersen paa Dvergsten var igjen Fader til Oberst Christopher Stenersen paa Blestad i Vang, der døde i høi Alder for ca. 15 Aar siden, og som er Bedstefader til bl. a. Christopher Brunn og forhenv. Statsminister Otto Blehr foruden til de nuværende Eiere af saavel Dvergsten som Blestad.

Yngste Søn af Christopher Stenersen til Baalen og Dvergsten hedte Jonas Henrik Stenersen og blev Sognepræst til Jevnaker; en af dennes Sønner var den Andreas Nicolai Stenersen, der døde i 1850 som Trediepræst til vor Frelsers Kirke i Kristiania, og som var en personlig nær Ven af Welhaven, hyldede hans Anskuelser og optraadte kraftig ved hans Side i Dømringsfeiden. Welhaven satte ogsaa denne Ven meget høit og har skrevet et varmt og smukt Mindigt om ham. Denne Mands Sønner er igjen Asessor J. H. Stenersen og Professor Laur. Stenersen. En Dattersøn af Præsten J. H. Stenersen til Jevnaker var nylig afdøde Prof. med. J. Worm-Müller.

En Datter af Christopher Stenersen til Baalen og Dvergsten, Cecilie Marie, var gift med Major Collin, fra hvem en af denne Slægts Grene stammer.

* * *

Denne talrige og vidtforgrenede Ætt, der bredte sine Grene udover det hele Land fra Gudbrandsdalens og Oplandets Gaarde til Universitetets Lærestole og til Sæderne ved Kongens Raadsbord, tilhørte alsaa John Baalen efter sin Fødsel. Og han fik tidlig rede paa disse Forhold; thi hans Fader. Svend Baalen, havde en ypperlig Hukommelse for al Slægtssammenhæng og havde Interesse af at følge Ættens forskjellige Veie. Og da John Baalen var en 17—18 Aars Unggut — altsaa i 1836 —, fik han af General Birch i Foræring den lille af denne samlede og i Aaret 1828 trykte Stamtavle over Ætten med Opfordring til at lægge sig efter at kjende til disse Ting. Nu er det vel kanske gaaet ham, som det pleier at gaa for mange, at han som ung Mand havde mindre vakt Slægtsans; men i senere Aar er denne Stilling i en saadan Ets Midte bleven af Betydning for ham; han omfattede dens Saga med fuld Interesse, var kyndig i dens Skjæbner som en gammel islandsk Ættehøvding og bevarede dens Minder, der jo for en ikke ringe Del var knyttede til Ættegaarden, som han selv sad inde med. Og Slægtens hele Stilling i vort Samfund har ganske naturlig — mest vistnok i hans senere Aar — havt Indflydelse paa Formningen af hans Anskuelser om de politiske og sociale Spørgsmaal, som er komne under Drøftning og Afgjørelse i hans Dage.

* * *

John Baalen er født paa Baalen 16de December 1818. Baade efter den Stilling, Ætten fra gammel Tid indtog i Bygden, og fordi han snart viste sig at være en klartænkt, forretningsdygtig, virkelysten og skrivekyndig Mand, blev han tidlig benyttet til offentlige Gjøremaal. Allerede i 1851 blev han valgt til Forligelseskommissær og indehavde den Stilling til sin Død. Medlem af Herredsstyrelsen blev han i 1852 og var det til 1879 og senere igjen fra 1883 af. En Række af Aar skiftede han og Christian Fougner om at være Herredsstyrelsens Ordfører. Valgmand var han fra 1850 til 1891 med Undtagelse af Aarene 73, 82 og 85. Man lærte ham snart at kjende i Bygden som en ualmindelig flink og virksom Gaardbruger, og Gausdal Sparebank har han paa en dygtig Maade været med om at styre til sin Død.

Det var en selvsagt Ting, at man tidlig begyndte at tænke paa en saadan Mand til Tingmand; det laa ogsaa paa en Maade til Slægten; hans Fader havde ialfald været Suppleant og Farbroderen paa Harildstad flere Gange Repræsentant. Og han stod i Slægtskabsforhold til vistnok Størsteparten af — for ikke at sige alle — Gudbrandsdalens Bondetingmænd lige fra Ole Haagenstad af (ja, for den Sags Skyld ogsaa lige ned til Ole Teige).

John Waalen blev første Gang valgt til Suppleant i 1856, dernæst ogsaa i 59 og 62. I 65 valgtes han til Repræsentant og mødte som saadan paa Tinget 65—66, var fremdeles med paa Tinget 68—69 og første Repræsentant fra Kristians Amt den første aarlige Tingperiode 1860, 71 og 72.

(Forts.).

Grundlag og Udgangspunkt, for at vi derefter kan sætte vor Kraft ind paa de mange sociale og økonomiske Opgaver, der ligger uløste, — I er det moderate Venstrepartis Mænd og vil i Samdrægtighed slutte Eder om Johan Sverdrups allerede i 1872 udtalte Program:

et oplyst og kraftigt Selvstyre i Forfatningens Aand og i Fremskridtets Tjeneste.

„Vestlp."

Panamakanalen skal søges fuldført. Aktietegning i dette Øiemed er begyndt. Der tegnedes strax 20 Millioner.

Som Byfoged i Holmestrand er konstitueret Sagfører C. B. Koren.

Storthinget.

Møde 7de April.

Voldgiftssagen.

Engelhart foreslog: Da enhver Henvendelse til den nuværende Regjering om Voldgiftssagens Fremme anses frugtesløs, tages nærværende Sag ikke under Behandling iaar.

Vogt foreslog: Nærværende Sag tages ikke under Behandling iaar. Votering: Engelharts Forslag bifaldtes med 56 mod 50 St., der afgaves for Vogts Forslag. Fraværende: S. Nielsen, Chr. Nielsen, Lützow Holm, Reinert, Johansen, Hægstad, Lien ogNærum.

Landbrug og Husdyravl.

Til Foranstaltninger udelukkende for Statskassens Regning var af Komiteen opført 201 115 Kr., hvoraf til Løn for 5 Landbrugsingeniører, 2 Ingeniørassistenter, 4 Statsgronomer, Landbrugskemikeren, Meieriinspektøren, 4 Meierimestere Statsentomologen og Statsgartneren 45,950, Reiseudgifter for Landbrugsdirektøren 1400, Do. for Funktionærer i Landbrugets Tjeneste 23000, Stipendier for disse Funktionærer 4600, Stipendier for landbrugsvidenskabelig Uddannelse 5000, den kemiske Kontrolstation i Kristiania 6300, Hesteavlsgaarden i Sikkilsdalen 6600, hvoraf 5000 efterskudsvis til en Sæterhingst. Fond til Indkjøb af udmærkede Hingste til Staten 5000, Hesteudstillingen ved Lillehammer 3000, i Kristiania 2000, i Stavanger 1400, i Nordre Bergenhus 1400, i Søndre Trondhjem 1000, i Nordre Trondhjem 1000, i Nordre Bergenhus 1200, hvoraf ekstra til Udstillingsplads 200, til Kvægudstilling i Siljord 3600, hvoraf 600 til Præmier for de bedste Oksers, som ikke før har faaet Præmie, paa Betingelse, at de ikke sælges ud af Distriktet.

Landbrugsudstilling paa Onarheim i Husnæs 1500, Prisdommere 2800, Stamscheferiet paa Hodne 5725. Til Meierivæsenets Fremme 51,480, Undersøgelse af Vilkaarene for Export af Landmands produkter til fremmede Lande 1000, Landbrugsskolen for Tromsø 11,760 Vinterlandbrugsskolen i Kristiania 2500, et Dynamometer 800, Landhusholdningsselskabet i Finmarken 2400, „Havedyrkningens Venner" 3000, Stipendier for Gartnere 1000, til Fjærkræavlens Fremme 1000, den norske Biavlsforening 500, Traverselskabet 500, Forsøg med Fedning af Faar og disses Eksport 1000 Kr.

Til Foranstaltninger, hvis Udgifter med $^3/_4$ bestrides af Staten, bevilgedes efter Indstillingen ca. 72,000 Kr.

Til Foranstaltninger, hvis Udgifter med Halvdelen bestrides af Staten, var af Komiteen opført ca. 86,600 Kr.

Om sidste Post, 10,000 Kr. til Oksebolsforeninger, opstod en længere Debat som fortsættes i næste Møde. Den videre Behandling udsattes indtil videre.

Mødet hævedes Kl. 2.

Idag har Odelsthing og Lagthing Møde.

Fra Vestby: Sist Lørdag afholdt Landbrugsdirektør Smith et udmærket godt og lærerigt Foredrag i Kirkebygdens Skolelokale om Kvægavl og Kvægavlsforeninger. Foredraget paahørtes med særlig Opmærksomhed af de henimod 40 mødende Gaardbrugere. Efter endt Foredrag blev ved Votering enstemmig besluttet, at man skulde virke for Oprettelse af Kvægavlsforeninger, hvorfor der ogsaa blev samtalet noget om hvilken Kvægrase man burde forsøge, uden at man dog blev enig om nogen bestemt.

Landbrugsforeningen afholdt derefter sin aarlige Generalforsamling. Til Medlemmer af Bestyrelsen, istedetfor de i Hovedsognet ved Lodtrækning udgaande, nemlig Julius Sundby og Olaves Linnestad, gjenvalgtes Julius Sundby, og istedetfor O. Linnestad, der undslog sig fra Gjenvalg, valgtes Johannes Hvidsten. De øvrige Gjenstaaende er i Hovedsognet: Jørgen Hoel, i Soner: A. Guldbrandsen og Jens Burud og i Garder: Engebret Kjærstad.

Kristiania Skytterlags aarlige Skytterfest holdes 21de og 22de Juli.

Bageriloven. Natarbeidet i Bagerierne indstilles af Socialkommiteen saagodtsom enstemmig til Bifald. Hr. Schweigaard forbeholder sig Adgang til at stemme for Propositionen.

Dette Natarbeide i Bagerierne er der efter vor Formening ingensomhelst Nødvendighed for. De, der ikke vil spise Brød, som er baget foregaaende Dagg Eftermiddag, faar heller lade være at spise.

Et Møde af Seminarbestyrere søges afholdt i Sommerferien eller til Høsten for at overveie, hvorledes det under den nugjældende Lov og det gjældende Reglement den størst mulige Indskrænkning af Seminarieelevernes Arbeide lader sig tilveiebringe gjennem Stoffets Begrændsning, Undervisningsmaaden og Valg af Lærebøger.

Departementet anbefaler det hertil fornødne Beløb opført paa Budgettet.

Høstudsigterne i Rusland er iaar meget gode.

Fra Lillesand telegraferes, at Nat til Lørdag nedbrændte et Hus paa Tongsaker, og at Ilden antages paasat.

Stempelsat er vedtaget af den tyske Rigsdag med et Ændringsforslag til Fordel for Smaakapitalister.

Keiser Wilhelm og Kong Umberto af Italien mødtes Lørdag i Venedig. De hilsedes med Begeistring af uhyre Folkemasser.

2 Udenrigsministre inden Unionen. De, der med Hr. Ullmann ikke har anden Løsning af Problemet „dobbelt Udenrigsstyre inden Unionen", end at denne faar briste, naar Vanskelighederne ved den af dem anbefalede Ordning indtræder, de skulde dog være de sidste til at tale om Umuligheden af at ordne den konstitutionelle Ansvarlighed for en fælles Udenrigsminister; thi værre kan det dog umulig gaa med denne Ordning end med den af dem anbefalede, skr. „Vestlp."

Hr. Ullmanns Udtalelser i Storthinget om, hvor let det er at ordne sig med et dobbelt Udenrigsstyre, har derfor, just fordi hans Ordning kun giver Udsigt til Unionens Opløsning, saasnart Vanskeligheder møder, bevist Sandheden af gamle Gladstones Ytring, at Problemet „dobbelt Udenrigsstyre inden Unionen" ikke lader sig løse, og af vor gamle Statsmand Johan Sverdrups Ord, at saadant dobbelt Udenrigsstyre peger udover Unionen.

Mod sin Vilje har Hr. Ullmann støttet disse to store Statsmænds klartskuende, indsigtsfulde og advarende Ord.

Alliancen med Socialisterne. For „det nye udvidede Venstreprogram" udbragte Socialistføreren Advokat L. Meyer en Skaal ved Festen Fredag Aften for Deltagerne i det radikale Landsvenstremøde.

I samme Fest lovede Ullmann, at sik han og hans Meningsfæller Flertal ved Valgene, men stødte paa Modstand ved Gjennemførelsen af særskilt Udenrigsminister, saa skulde det „knage i de unionelle Sammenføininger som aldrig før".

Ja, Ullmann har jo tidligere erklæret: Kongedømmet og Unionen vil falde. Did kommer vi, did skal vi! Saa hvor han vil hen, kan ingen være i Uvidenhed om. Men vil Vælgerne følge ham?

Vi tænker, at de betænker sig paa det.

Thi det kunde faa sørgelige Følger baade for dem selv og for Landet i det Hele.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked

Kaffe. Denne Artikel holder sig fremdeles fast. Rio-Depechen melder derfra høiere Prisnotering, men da Kursen paa Ris noteres lavere end forrige Gang saa reguleres derved igjen Differencen. Af finere Sorter storter det nu paa her i Markedet, ligesom ogsaa Offerterne udenfra deri er knappe. Priserne holder sig derfor stramme i disse Kvaliteter, hvorimod de simplere Sorter er trykkede. Sukker holder sig omtrent uforandret, hellere lidt vigende i Priserne. Omsætningen i begge Artikler indskrænkede sig til Forbruget.

Korn. I den forløbne Uge kan der paavises høiere Noteringer for saavel Rug som Hvede fra samtlige udenlandske Markeder; Petersburgermarkedet undtaget; derfra noteres nemlig lavere end i forrige Uge. Det ser nu ud til at Kulminationen for de lave Noteringer for Korn er naaet, og det vilde maaske være klogt for Konsumenterne at forsyne sig noget stærkere til de endnu noterede lave og trykkede Priser.

Der blev importeret 24,000 Kgr. Rug i Ugens Løb.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.75— 8.80
Belgisk	„ —"—	„	9.90—10.00
Russisk Byg	„ —"—	„	7.80— 8.00
Victoria Erter	„ —"—	„	18.00—22.00
Smaa	„ —"—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Grape fra Finmarken tog Lørdag Sæde i Storthinget.

Som Byfoged i Haugesund er konstitueret Overretssagfører Hesbø.

Distriktslæger. Som Distriktslæge i Nordre Fosen er konstitueret Johan Daniel Wallace, i Skjærvø Olav Løken, i Sundalen Distriktslæge Horneman, i Stavanger Distriktslæge Hagemann.

Sognepræst Hvoslef i Kragerø er meddelt Afsked med Pension Kr. 2,600.

At negte hele Udenrigsbudgettet skal der ifølge Privattelegrammer til svenske og danske Blade være Stemning for blandt vore Radikale.

Bageriloven. Natarbeidet i Bagerierne indstilles af Socialkomiteen saagodtsom enstemmig til Bifald. Hr. Schweigaard forbeholder sig Adgang til at stemme for Proposition.

Dette Natarbeide i Bagerierne er der efter vor Formening ingensomhelst Nødvendighed for. De, der ikke vil spise Brød, som er baget foregaaende Dags Eftermiddag, faa heller lade være at spise.

Eiendomssalg. Tomt Matr.-No. 14 Fredrik Stangs Gade, stor 1141,15 Kvadratmeter, er af Vicekonsul G. F. Egidius ved Advokaterne Kiær og Roll solgt til Oberstløitnant Per Nissen for 11,000 Kroner plus Omkostninger.

Aktieselskabet

Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor."

Prindsens Gade 22, II. [Hj. af Nedre Slotsgade].

anbefaler til ***billigste Priser:***

Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.

Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.

Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.

Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

Carl Johan-teatret.

Tirdag den 10de April *Kl. 8.* **Dragon Clairette,** Operette i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.

Som **Clairette** debuterer **Gerda Svendsen.**

Efter Indbyelsen af Buskeruds Amts Centrumsforenings Bestyrelse afholder

Statsraad Jakob Sverdrup

Politisk Foredrag

i **Vikersund** Søndag den 15de April Kl. 4 Eftermiddag.

Fri Adgang for Alle.
Ingen Diskussion.

Landsted tilsalgs.

Eiendommen ligger 25 Minutters Gang op fra Slæbende, 100 Maal veldyrket første Klasses Jord. 150 Maal vexterlig Skov hvoraf endel af Skovpartiet ligger 100 Meter over Havet, saa at man kan sælge Tomter til Villaer, om man saa synes. Alle Huse er byggede for 11 Aar siden. En 2 Etages Hovedbygning med 3 rummelige Værelser og Kjøkken i hver Etage. Drengestue. Stolpebod, rummelig Udhusbygning, Fjøs til 10 à 12 Kjør, Stald til 3 Heste. Stedet kan passe til Landhandel, Gartner eller konditionerede Familier. Eiendommen sælges betydelig billigere end dens Kostende. Besætning og Redskaber kan følge med i Handelen. Nærmere ved Hr. H. O. Østdahl, Grændsen og Akersgaden 45, eller ved Eieren, Blikkenslager S. E. Johansen, som bor paa Stedet.

Steen & Strøms

Nye Kjoletøier

Af det store Udvalg fremhæves:

Flerfarvede: (i nyeste Farvestillinger)

Kr. 0.85	pr. Mtr.		Diagonale vigoureus,
„ 1.10	„	„	Whhip Cord med Stænk,
„ 1.30	„	„	Beige diagonale,
„ 1.50	„	„	Whip Cord med kol. Stænk.
„ 1.85	„	„	Meleret i fine smaa Striber,
„ 1.95	„	„	Ruder og Diagonale,
„ 2.00	„	„	
„ 2.25	„	„	Diagonale changeant,
„ 2.30	„	„	Meleret med lyse Stænk,
„ 2.50	„	„	Crepe changeant,
„ 2.80	„	„	Cheviot melangé,
„ 2.90	„	„	Diagonale melangé,
„ 3.50	„	„	Smaamønstret Changeant.

Ensfarvede: (ndtil 45 Farver i hver Kvalitet)

Kr. 1.10	pr. Mtr.		heluld Whip Cord,
„ 1.40	„	„	Foulé.
„ 1.50	„	„	Whip Cord,
„ 1.75	„	„	Foulé,
„ 1.85	„	„	Diagonale,
„ 2.10	„	„	Pointillé,
„ 2.50	„	„	Crepon,
„ 2.75	„	„	Bengaline,
„ 3.25	„	„	Côte de cheval,
„ 3.75	„	„	Drap Amazone.

Pynt

i alle Genres; nyeste i Moiré og Moiré-Baand.

Ovennævnte Kvaliteter er kun en mindre Del af det store Udvalg, der begynder med Kr. 0.85 pr. Mtr. og gaar op til Kr. 6.00 pr. Mtr. Størst Udvalg mellem Kr. 1.50 og Kr. 3.50 pr. Mtr.

Prøver sendes paa Forlangende franco.

Steen & Strøm.

var en sorgmodig gammel Kone i trange Kaar, der følte sig styrket i de Forhaabninger, hun havde knyttet til sin eneste Søn og nærede mørke Tanker baade om det nuværende og tilkommende Liv, Han erindrede, at han i fjortenaars Alderen var bleven hentet fra Wellington Høifhale til et Hus ude i Highgate forat see sin døende Mor, hvis Ansigt han aldrig før havde seet. I sin sidste Levetid havde hun havt nogle lyse Øieblikke og havde bønfaldt om at faa see sin Søn.

Den høie, unge Gut stod ved Siden af hendes Seng med hendes magre Haand i sin og betragtede hende med taarefyldte Øine. „Hvem er denne store Gut?" spurgte hun „mit Barn var saa lidet". Sygepleiersken forsøgte at forklare hende Sagen, men hun hørte ikke paa hende. Hun saa paa Drengens Ansigt, som bedre end noget andet syntes at fortælle hende om alle de Aar, der var henrundne og om de Forandringer, der var foregaaet.

„Ja, du er mit Barn", raabte hun, „du har din Faders Øine! Hvor er han? Hvor er min Mand? Hvorfor kommer han ikke til mig? Alle er saa uvenlige mod mig!"

Gutten blev i Doctorens Hus, indtil Alt var forbi og saa stadig sin Mor i hendes sidste Dage, da hendes Forstand syntes at være vendt tilbage og hun havde lysere Øieblikke, end hun havde havt i alle de Aar, der var hengaaet siden hans Fødsel. Af Pleiersken og af Lægen hørte han om alle disse Aar, om hendes underlige Ideer af hendes lysere Øieblikke, fulgt

visset om, at Urquhart var venskabelig forelsket i hende.

Sir Joseph havde før spurgt ham om hans Planer for Fremtiden, og Brandon havde fortalt ham, at han agtede at vende tilbage til Afrika. Hans Hensigt var at føre et omflakkende Liv derover. Han havde intet andet Ønske — ingen anden Lyst. Den gamle civiliserede Verden kunde ikke byde ham nogen Erstatning for Ørkenens vidstrakte Horisont og den øvede Jægers Seire. Sir Joseph havde talt til ham om det dumme i denne Plan, og iaften optog han atter Traaden i deres forrige Samtale.

„Jeg kan ikke tænke mig noget unyttigere i Livet end at tradske omkring i Ørkener og Vildnis forat skyde Løver og paadrage sig Malariafeber", sagde han.

„Men, naar De ikke eier noget Baand, der binder Dem til Europa, og dette Liv passer bedre for Dem end noget andet," svarede Brandon.

„Har De da aldrig elsket Nogen, eller har De skjænket Deres Hjerte til en af de sorte Skjønheder?" spurgte Sir Joseph.

„Ligefra den Tid, jeg som Gut var forlibt i min Værtindes Datter, en før, ung Dame paa mogtyve Aar til hvem jeg skrev lange Kjærlighedsbreve hver Uge, medens jeg var ved Universitetet, har jeg ikke været forelsket i en levende Sjæl", svarede Brandon ligefrem. „Min Lidenskab for Afrika udstrækker sig ikke til dets kvindelige Befolkning, jeg er aldeles ufølsom for den hottentotiske Venus' Yndigheder."

Kjöb **Dækketøi** hos **Peter Eckersberg**

Karl Johans Gade 16.

No. 104.

130	×	130	cm. Dug . .	Stk. 2.40
150	×	150	„ „ . . . „	2.90
150	×	210	„ „ . . . „	4.00
150	×	290	„ „ . . . „	5.50
50	×	50	„ Servietter .	Dus 4.20
133 cm. bred Dugtøi . .				Mtr. 1.70
150	„	„	„ . . . „	1.90

No 115.

130	×	130	cm. Dug . .	Stk. 2.60
145	×	145	cm. Dug . .	Stk. 3.25
145	×	220	„ „ . . . „	5.00
145	×	300	„ „ . . . „	6.80
55	×	55	„ Servietter .	Dus 6.00
145	cm. br.		Dugtøi . . . „	2.20
160	„	„	do. . . . „	2.50

No. 388.

135	×	135	cm. Dug . .	Stk. 3.20
160	×	170	„ „ . . . „	5.00
160	×	225	„ „ . . . „	6.80
160	×	340	cm. Dug . .	Stk. 10.00
57	×	57	„ Servietter .	Dus. 7.00
135 cm. br.			Dugtøi . . .	Mtr. 2.40

Theduge & Frokostduge

fra 1.30 til 6.00 pr. Stk.

Servietter . . fra 3.50 pr. Dus.
Theservietter . „ 1.50 „ Dus.
Dessertservietter.
Brødbakservietter.

Bufetduge.

Theduge med **Hulsems** Border.

No. 401.

130	×	135	cm. Dug . .	Stk. 3.80
160	×	170	„ „ . . . „	5.50
160	×	225	„ „ . . . „	7.60
160	×	340	„ „ . . . „	11.20
160	×	510	„ „ . . . „	17.00
55	×	55	„ Servietter	Dus. 7.40
65	×	65	„ „ „	11.00

No. 197.

130	×	135	cm. Dug . .	Stk. 3.80
160	×	170	„ „ . . . „	6.00
160	×	225	„ „ . . . „	7.85
160	×	340	„ „ . . . „	12.00
60	×	60	„ Servietter	Dus. 9.60

No. 198.

130	×	135	cm. Dug . .	Stk. 4.80
160	×	170	„ „ . . . „	7.20
180	×	180	„ „ . . . „	9.00
180	×	225	„ „ . . . „	11.50
180	×	340	„ „ . . . „	18.00
180	×	510	„ „ . . . „	27.00
50	×	50	„ Servietter	Dus. 8.00
65	×	65	„ „ „	13.50

Lagenlærreder og Pudevaarlærreder i Bomuld og i Lin, alle Bredder. ***Haandklæder og Haandklædeteier,*** norske & hjemførte.

Undertøi.

Forlang Priscouranter og Prover.

Alle Sorter Hvidevarer.

Kjöb norske Varer.

Orgel-Harmoniums

for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 153, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.

Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instumenterne garanteres.

Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34, Christiania.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Kirkegaden 32, Christiania
Fra 1ste April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Kaabemagazin

M. H. Florentz,

Karl Johansgade 20 II,

Egertorvet.

Alt nyt i moderne overstykker er paa lageret og udpakkes daglig.

Chr. Chs itophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.

Remme.

Læderremme,
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.

Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.

Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Meiei- & Landmandspdukte
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Nyttig for Huset!

Kun 25, 27 og 30 Kroner etc. er udmærkede dobbelttraads Symaskiner for Husbrug. Fuld Garanti. Skriv og forlang Priscourant.

Halvor Imingen
Kongensgade No. 6, Christiania.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger, Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

„De er altsaa fri og kan ægte en smuk, ung Pige, hvis De vil?"

„Nei, Sir Joseph, jeg vil ikke gifte mig med Nogen — jeg kan ikke."

„Kan ikke? Vil De da fortælle mig, at De har giftet Dem, medens De var ved Universitetet, — ægtet denne unge Dame paa niogtyve Aar, Deres Værtindes Datter?"

„Hun var altfor klog til at opmuntre mine Naragtigheder. Hun giftede sig med en af mine Lærere, og hendes Mand vil nu snart blive Biskop."

„Hvorfor mener De da, at De ikke kan gifte Dem?"

„Fordi der er Grunde forbundne med min Families Historie, som forbyder mig at indgaa noget Ægteskab," svarede Brandon alvorlig.

I den gamle Mands Erindring opsteg. Billedet af et smuk, ungt Ansigt badet i Taarer, der var vendt mod ham i det salbelyste Værelse, og en blød Stemme fortalte ham en Historie om Ægteskab og Moderkjærlighed, der endte med Vanaid. Ja, den unge Mands Moder blev vanvittig efter hans Fødsel, og der laa Galskab i hans Familie! Det var kun rigtig af ham aldrig at gifte sig — ak, hvis denne forfærdelige Hindring var fjernet, hvilken Ægtefælde vilde han ikke have været for Marie!

Sir Joseph ansaa sig for en god Menneskekjender, og han fik en høi Mening om Brandon Mountfords Sandhedskjærlighed og Mandighed. Han vilde saa gjerne vise ham Godhed, fordi han var en Søn

af den Mand, Lady Lucy havde elsket, med sit uskyldige Hjertets hele Kjærlighed, længe før hun nogensinde saa sin aldrende Husbondes Ansigt.

5te Kapitel.

Tanken paa et mueligt Ægteskab havde berørt en smertelig Streng i Mountfords Hjerte. I enhver Mands Hjerte findes et eller andet Saar, som kun behøver at berøre for at bløde, og Mountford har stadig paa en tung Sorg, der gjorde hans Liv forskjælligt fra andre unge Mænds.

Frygten for en arvelig Sindsygdom var den Sorg, som matrede ham og holdt ham borte fra Mænd af hans egen Alder og Livsvilkaar og stillede Hindringer i hans Vei. Hindringer af en Art, der kun sjeldent spærrer er ung Mands Livstid. Da han befandt sig alene i sit Saneværelse paa Ellerstie, gjenkaldte han i Erindringen sin Barndom, som han tilbragte hos sin Bedstemor, der var Enke efter General Mountford, en Officer, der havde kjæmpet under Arthur Wellesby i hans indiske Felttog. Han erindrede sin triste Barndom. Hans Fader var i Indien, hans Bedstemoder

Eidsvold"

"udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag

og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 30te April* *Kr.* **0.40,**
„ — - *1ste April til 30te Juni* - **1.20**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*

Abonne strax paa" Eidsvod"!

Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.

"Eidsvold" *er allerede paa Grund af sin store Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.*

Abonner paa „Eidsvold"

Averter i „Eidsvold"

Klip ud nedenstaaende Bestillingsseddel

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 21.
Christiania.

Nr. 43. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 12te April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

29 Torvgaden I. 39 Torvgaden I.
De billigste og bedste Klæder
faar man ubetinget ved selv at kjøbe Tøier og lade **Johan Rønne** sye.
Alt til Faget udføres hurtig og billig under Garanti.
Johan Rønne.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Bonus.

Ved den udbytte-fordeling, som Star foretager hvert 5te aar og som nu senest er foregaaet for 5-aaret 89—93, tilflyder der de forsikrede værdier, som maa tages i fortrinsvis betragtning, naar man sammenligner Stars præmietabeller med de concurrerende selskabers. Disse undlader nemlig ofte — for at kunne blænde publicums øine med sine **tilsyneladende billigere** forsikringer — at tage samme hensyn til de svingninger, rentefod og mortalitet er underkastede, men uddeler som følge deraf ogsaa kun et forsvindende udbytte (ialfald til de forsikrede).

Det har gjennem de samfulde 50 aar, hvori Star nu har virket, vist sig, at den femaarige **udbytteuddeling stadig er voxet** — et talende bevis for selskabets sunde forretningsprincipper og et glædeligt tegn for de forsikrede.

Sit 50-aars jubilæum feirer da ogsaa selskabet ganske i stilen ved for de forløbne fem aar at **overrække de forsikrede et udbyttebevis,** hvis paalydende — i forhold til den forsikredes alder og forsikringtid — udgjør ikke mindre end fra 77-$_0$—135$^0/_{00}$ af forsikringssummen.*) Til sammenligning hermed kan hidsættes, at udbyttet ved forrige uddeling udgjorde fra 75—127$^0/_{00}$.

Disse resultater er kun tænkelige ved den enestaaende omhyggelighed, hvormed selskabet sørger for capitalernes anbringelse i forbindelse med den samvittighedsfuldeste ledelse af forretningerne forøvrigt. Som en illustration vil det tjene, at administrationsudgifterne i det sidste 5-aar er sunkne saaledes, at forholdstallet mellem disse og præmieindtægterne er fulde 2$^0/_0$ mindre end ved forrige opgjør. De forsikrede vil selv vide at vurdere betydningen af disse facta og opgjøre sig en mening om, hvilke løfter de bringer for fremtiden.

*) Selskabet gjenkjøber efter den gjældende rentefod vævnte tillægsudbytte, og de forsikrede kan saaledes ogsaa vælge at udtage udbyttets contantværdi eller bruge det til reduktion af de fremtidige præmier.

Gode og daarlige Programsager.

„Landvenstremødet" har paa det radikale Program opstillet flere Sager, der ogsaa findes paa Centrums og tildels paa Høires. Dertil hører: Ophjælp af Jordbruget, specielt Fjernelse af de paa Jordbruget hvilende Særskatter, samt lettet Adgang til billige Laan, Syge-, Ulykkes-, Invalide- og Alderdomsforsikring for Arbeidere og Sjøfolk, Nødvendigheden af Fremme ved tidsmæssige Reformer i Lovgivningen, herunder blandt andet indbefattet Ret for Kommunerne til ved almindelig Afstemning at afgjøre, om Salg af stærke Drikke skal være tilladt.

Disse Programsager er forlængst opstillede af Mænd af de mest forskjellige Partier, og med Hensyn til flere af dem gjælder det, at de kunde vil finde mere mandstærk Tilslutning udenfor end indenfor Radikalernes Rækker.

En ny Sag har „Landsvenstremødet" føiet til de forskjellige, der sigter til at forbedre Arbeidernes Kaar. Den lyder slig: „8 Timers Arbeidsdag a) for Statens Arbeidere, b) i alle sundhedsfarlige Bedrifter."

Vi maa lykønske Partiet med endelig at have fundet en ny Sag, som det har kunnet opstille med en forstandig Begrændsning. Vi har her i Bladet allerede udtalt os om 8 Timersdagen, med Anledning af de Skridt, den britiske Regjering har gjort, og vi tror ikke, det er umuligt for den norske Stat at følge det givne Exempel forsaavidt de i Statens egne Værksteder sysselsatte Arbeidere angaar. Med Hensyn til „sundhedsfarlige Bedrifter, er Forholdene noget vanskeligere. Saaledes har baade Gladstone og hans Kolleger udtalt sig temmelig reserveret med Hensyn til en lovfæstet 8 Timers Dag for Grubearbeidere. Men det er klart, at de sundhedsfarlige Bedrifter vil, næst Statens egne Værksteder, være de første, for hvilke 8 Timers Dag vil kunne fastslaaes. Nogen almindelig Regel for disse Bedrifter vil dog neppe kunne gives her i Landet for i det mindste Storbritanien og Tyskland er gaaet foran og vi har truffet Aftale med Sverige. Det er nemlig kun store grundfæstede Forretninger, der kan vove at experimentere paa dette Omraade og foretage de Omorganisationer af Virksomheden, der sikrer et heldigt Udfald. For Smaafolk kan selve Experimenterne let blive ruinerende, hvor sikkert det end er, at en Indskrænkning af Arbeidstiden i Længden leder til Forøgelse af Produktionen og er til Fordel for alle Parter. Men med ret Fortolkning af det fornuftigt begrændsede Program mener vi, at dette vil kunne gjøre Regning paa en betydelig Tilslutning, ikke mindst fra Centrum.

„Landsvenstreforeningen" anmoder endvidere Storthinget om „Beskyttelse for Arbeidernes politiske Stemme-, Forenings- og Forsamlingsfrihed". Herom synes ikke at kunne være nogen Meningsforskjel; men i Maaden hvorpaa Radikalerne har opstillet denne Programsag synes at ligge en skjult Bebyldning mod andre for ikke at ville gaa med paa den. Selvfølgelig er denne Bebyldning ganske ubegrundet.

Forsaavidt de her opregnede Programsager angaar, vil der kunne finde Samarbeide Sted mellem Partierne. Men hermed maa vi ogsaa afslutte vore anerkjendende Bemærkninger. Hvad der forøvrigt er sat paa det radikale Program, er enten noget, som Partiet ulovlig har tilegnet sig fra Centrum og Høire, eller noget, der fortjener den skarpeste Dadel.

„Stemmeret for fraværende Sjømænd" har, som vore Læsere ved, allerede i flere Aar staaet paa de konservative og moderate Partiers Program og har mødt baade skjult og aabenbar Modstand fra radikalt Hold. Nu har Partiet ændret Signalerne og stillet op, hvad det før har bekjæmpet.

„Lettet Adgang til Erhvervelse af Selveierjord." Denne Programsag siger meget eller lidet efter Omstændighederne. Vort Parti vil kunne gaa med paa at yde billige Laan til Folk, der ønsker at kjøbe og dyrke Jord, og paa at tilraade Salg af saadan Statseiendom, som uden at skade vigtige Interesser kan afhændes. Ved Udskykning af de store Prestegaarde er før gjort Skridt af denne Art, og de kan efterfølges af andre.

Men i Radikalernes Mund betyder „lettet Adgang til Erhvervelse af Selveierjord" vistnok noget ganske andet. Den Del af Partiet, der bekjender sig til Socialismen, vil i denne Programsag se et forberedende Skridt til fuldstændig Ophævelse af Gaardbrugernes Eiendomsret til Jorden, og de vil forsaavidt finde fuld Tilslutning hos dem, der bekjender sig til Henry Georges Lære. Det saakaldte „Arbeiderparti" gaar endnu ikke fuldt saa langt. Men det vil opfatte Programmet som en Forpligtelse for Staten til at tvinge Gaardbrugerne til at skille sig ved „det Overflødige" af egen Grund til bedste for de Jordløse. Man har allerede i flere Bygder — bl. a. saavidt erindres Storelvedalen — havt Anledning til at erfare, hvad der tilsigtes med et saadant Program, og hvordan det tænkes praktiseret. Jordens „Expropriation" til Fordel for de Jordløse vil blive et fortrinligt Agitationsmiddel, hvorved Landbrugsarbeiderne sættes op mod Gaardbrugerne.

Den radikale Programliste slutter med Modstand mod noget, der er opstillet paa Centrums og Høires Program, nemlig en fælles Valgdag for hele Landet. Vort Parti har fundet, at den nuværende Ordning med spredte Valg, der strækker sig fra Midsommer til henimod Jul, giver Anledning til en altfor langvarig Agitation og Ophidselse, der tærer for meget paa Landets Arbeidskraft. I alle Lande, undtagen Norge, samt det Sverige, der for vore Radikalere er det stik modsatte af et Mønsterland, afgjøres de almindelige Valg paa høist en Uges Tid. Dette er f. Ex. Tilfældet i England. Men Radikalerne foretrækker vor egen og den svenske Ordning og vil, at „Valget i hver Valgkreds skal finde Sted paa den for Kredsen mest beleilige Tid", med hvilke smukke Ord menes, at alt skal forblive som hidtil.

Man vil gjøre Radikalerne Uret, dersom man forudsætter, at Hensynet til Arbeide og Gager for Folketalere har været medvirkende til, at de er kommet til dette Resultat. Men vort Parti er overbevist om, at det vil være en økonomisk Fordel for Landet, om noget af den Arbeidskraft, som nu dels direkte anvendes til Valgagitation, dels gaar til Spilde ved at Spændingen trækker Folks Tanker bort fra deres sædvanlige Arbeide, kunde finde en fredeligere og mere hverdagslig Anvendelse. Vi tror ogsaa, at de politiske Lidenskaber ikke vil naa en saa intens Høide, naar „Spillet" afgjøres med en Gang. Trækkes det under vexlende Chancer ud i maanedsvis, er det umuligt for Menneskenaturen at modstaa Ophidselsens moralsk nedbrydende Indflydelse. Mange af de utækkelige Sider af den politiske Stridsforelse her i Landet vil dels forsvinde, dels svækkes, naar den politiske „Valgsport" fik sin skarpt optrukne Begrændsning. Trods Radikalernes Modstand vil vi derfor kræve de Valg, der hidtil har fundet Sted fra Begyndelsen af August til Begyndelsen af December sammentrukket til en passende Tid tidlig paa Høsten.

Odelsthinget.

Møde 10de April.

Statsraad Hagerup overbragte endel kgl. Propositioner. Lagthingets Anmærkning til Lov om betingede Strafdømme bifaldtes enst. og uden Debat.

Vidners Godtgjørelse.

Følgende Regler vedtoges: Vidnet skal, naar det paa Grund af Legemsfeil, Sygdom, Alder eller Svagelighed ikke uden Befordring kan komme til Retsstedet, saavelsom naar dets Reise til Retsstedet udgjør 20 Km., være berettiget til at erholde følgende Skydsgodtgjørelse:

a. for Reise med Jernbane 4 Øre Km.;
b. for Reise med Dampskib 25 Øre pr. Sjømil;
c. for Reise forøvrigt 6 Øre pr. Km. tillands og 9 Øre pr. Km. tilvands.

Oplyser Vidnet, at de Udgifter, der med Nødvendighed er medgaaende til dets Befordring, ikke dækkes af den tilstaaede Godtgjørelse, kan det i det i Bogstav b nævnte Tilfælde yderligere kræve erstattet udlagte Flotningspenge for Befordring af dets egen Person til og fra Dampskib.

Under lige Betingelse kan det i det i Bogstav c nævnte Tilfælde istedetfor Godtgjørelse kræve Erstatning for havte nødvendige Udlæg. Dog maa det under ingen Omstændighed erholde mere end for Stevnevidner bestemt, saaledes beregnet, at Vidnet anses for at have reist sammen med et andet Vidne, naar dette har været muligt.

Det overlades Kongen at give nærmere Regler om Vidners Godtgjørelse for Befordring med Ren.

I den Tid, som nødvendigen medgaar til Reisen eller Opholdet paa Retsstedet, tilkommer der de Vidner, hvis Reise til Retsstedet udgjør over 10 Km., en Godtgjørelse af Kr. 1.20 daglig. Har Vidnet maattet overnatte udenfor Hjemmet, tilkommer der det yderligere for hver Nat Kr. 0.80.

I det i § 171 sidste Led nævnte Tilfælde kan Godtgjørelsen efter Rettens Skjøn passende forhøies; dog maa den ikke overstige Kr. 5.00 pr. Døgn.

Under § 486 c. foreslog Foss 8 Øre istedetfor 6. Foss's Forslag, der anbefaledes af Svendsbøe, forkastedes med 48 St. Lovsforslaget om Fredning af Ederfugl i Tromsø Stift samt Fosens og Namdals Fogderier besluttedes enst. ikke taget under Behandling iaar.

Embedsmænds Troesbekjendelse.

Komiteindstillingen gik ud paa, at i Lov af 14de Juni 1880 angaaende Embedsmænds Troesbekjendelse skulde i § 1 Ordene „og civile Overøvrighed" udgaa, og at § 2 herefter skulde lyde saaledes: „Andre Embeder kunne ogsaa beklædes af Mænd, som ikke bekjender sig til Statens offentlige Religion". Grændsen talte mod denne Forandring og foreslog Ikkebehandling. For det samme talte Strømme, Berger, Heffermehl, Hval og Rynning, den sidste, fordi her ikke var nogen særskilt Trang til Forandring.

For Indstillingen talte Foss, Andersen Hægstad, J. Utheim og Sverdrup. Den sidste Taler var glad over Religionsfrihedens Gjennemførelse saa langt som muligt. For Kirkens Skyld behøvede man ikke at opretholde de gamle Skranker. Og naar Staten ikke krævede kristelig Tro hos sine Embedsmænd, var det heller ikke nødvendigt for Statens Skyld, at de tilhørte Statskirken. Forandringen i § 1 kunde han dog ikke gaa med paa.

Vogt havde i Komiteen staaet tvilende, da her ikke var særskilt Trang tilstede og man burde være forsigtig paa dette Omraade, men han havde nu overvundet disse Tvivl og gik med paa Forandringen i § 2. Ved en Udsættelse vilde intet være vundet.

Grændsens Forslag forkastedes med 58 mod 23 St.

Da Ændringsforslag fremsattes, foreslog Sverdrup Sagen tilbagesendt Komiteen. Dette bifaldtes enstemmig. Forslag fra Bøhn, O. Berge og Haga til Lov om Fordeling af Landskyld, hvilende paa udskykket Eiendom, oversendtes Regjeringen. Dernæst afgjordes endel Anteguelser til Statsregnskabet.

Mødet hævedes 1¼.

Af hvem er Aarhundredets store Opfindelser? Dette Spørgsmaal skulde synes overflødigt. Alle ved at Fulton har opfundet det første brugbare Dampskib, at George Stephenson har konstrueret det første Lokomotiv for almindelig Jernveistrafik, og at begge disse store Opfindelser er en videre Udvikling paa det Grundlag, James Watt gav i forrige Aarhundrede ved at opfinde Dampmaskinen. Det er videre almindelig bekjendt, at H.C. Ørsted opdagede Elektromagnetismen, og at Morse ved Hjelp deraf opfandt Telegrafen. Men af hvem er Telefonen og det elektriske Lys? Herom viser vor dannede Almenfig stadig uvidende, og vor Presse støtter denne Uvidenhed ved at nævne som opfinder en Mand, der slet ikke har været med om disse Opfindelser. Et Blad leverede nylig et Portræt af Thomas Alva Edison og nævnte herved som en almindelig bekjendt Sag, at han har opfundet det elektriske Lys og Telefonen. Men dette har han „som bekjendt" aldeles ikke gjort, uagtet han populært tillægges omtrent alle betydelige Opfindelser siden Stephensons Dage.

Det elektriske Lys er af gammel Dato. Allerede i Slutten af Femtiaarene kunde man se det i Vinduerne i Telegrafstationen i Kristiania og da havde det allerede nogen Tid været kjendt i de store Kulturlande. Dets egentlige Opfinder kan neppe konstateres, da det har udviklet sig lidt efter lidt, næsten umærkeligt, af en ringe Spire. Derimod er der overmaade mange, der har forbedret det elektriske Lys, blandt dem Edison, hvis Fortjeneste især bestaar i Konstruktion af den efter ham opkaldte praktiske Glødelampe (for gult Lys). Det hvide elektriske Lys er knyttet til flere Navne, hvoriblandt Russeren Jablokhoff.

Telefonens Opfinder er ikke Edison men den skotskfødte Amerikaner Alexander Graham Bell, der konstruerede den længe før Edisons Opfindernavn var kommet ud blandt Almenheden. Bell erholdt som Anerkjendelse det franske Instituts store Voltapris, udtog Patenter i de fleste Lande og har paa Opfindelsen tjent en uhyre Formue.

Edisons Navnkundighed er især knyttet til Opfindelsen af Fonografen (Talemaskinen), der dog endnu ikke har faaet nogen synderlig praktisk Betydning, samt til flere Forbedringer i Anvendelsen af Elektricitet. Han har gjort saa mange kuriøse smaa Opfindelser, at han med fuld Ret gaar under Navn af „Troldmanden fra Venlo Park", og han bestyrer et storartet Værksted, hvor hans forskjellige Patenter udnyttes. Men Spørgsmaalet om, hvorvidt Efterverdenen vil stille hans Navn ved Siden af Fultons, Stephensons, Ørsteds, Morses og Bells vil vistnok afhænge af Fonografens Fremtidsbetydning.

Radikalernes Dragesæd bærer mangeslags daarlig Frugt. Et til det komiske grænsende Udslag af det Svenskehad, de saa ihærdig arbeider paa at vække, beretter „Brb. Blad". En Brevigsborger negtede nemlig ved Paasketid, af patriotiske Grunde, at kjøre et i Kristiania hjemmehørende svensk Egtepar i en Trille, hvori de allerede efter Aftale havde taget Plads.

I Gransherred har Hr. Lærer Olav Berge fra Gjerpen holdt fire Foredrag fra moderat Standpunkt. De skal efter „Bratsb. Amtst." have været paahørt af indtil 70 Personer og roses som greie og friske. Adskillige Gransheringer siges at have begyndt at nære Mistillid til den radikale Politik, saa at man tør haabe paa Tilslutning til det moderate Mellemparti fra flere Hold deroppe.

Hr. Rinde giver de radikale Ledere Karakteren 6 for Taktik.

Vi tror dog ikke de er helt uden taktisk Evne. I al Fald har Befalhaverne paa den radikale Skude en Evne, som ikke findes hos alle og enhver, nemlig Evnen til at finde Baaer og Skjær, hvorpaa de kan rende Skuden op.

En hel Staahei blev der Torsdag Eftermiddag i Nærheden af Arneageren ved at et noget rart udstyret Kvindemenneske søgte sig frem til Jernbanestationen. Hun bar paa flere Sække med Filler og havde dem baade i Fanget og paa Ryggen. Mellem de fyldte Sække paa Ryggen kom der af og til et kvækkende Skrig fra et Barn, og dette gav Anledning til, at en hel Menneskesværm kringsatte Konen og fandt det uforsvarligt, at hun bar Barnet i en Sæk. Konen paastod i særdeles kraftige Udtryk, at Barnet ikke var i Sækken og at „Kjærringerne kunde passe sine egne Unger; hun behøvte ikke Barnepige hun, og det Barn, hun havde paa Ryggen, havde det bedre end de, som rulledes paa Hjul inde i Bygaderne."

Imidlertid fandt hun dog Situationen lidt betænkelig og tog ind paa Fængselet for at puste ud. Her viste det sig, da hun havde losset Lasten med Fillesækkene, at Barnet befandt sig en dertil indrettet Bærepose og i bedste Velgaaende. Det gnavede løst paa en Wienerkage, og da den var slut gav den nogle glimrende Prøver paa kraftige Lunger. Dette til Underretning for de mange Damer, som har troet Rygtet om det „kvalte Barn i Sækken".

Konen havde været rundt paa Bergenskanten og kjøbt op Filler, og sit Indkjøb bar hun paa sin Ryg og i Fanget. Og saa havde hun hele Tiden baaret sit Barn. Hun reiste med Eftermiddagstoget og befinder sig forhaabentlig nu paa Bestemmelsesstedet Birkrem.

Gjør hende det Stykke efter, I Damer med Snøreliv.

Uroligheder i Sudan. I Løbet af de sidste Maaneder er der over Tripolis indtruffet forskjellige Meddelelser om store Uroligheder og Omvæltninger, der har fundet Sted i de muhamedanske Riger omkring Tsadsøen, hvor en af den mægtige Slavehandler Zobeir Paschas Tilhængere, Rabah, var optraadt med en betydelig Styrke. Efter forskjellige Lykkens Omvexlinger saa Rabah sig nemlig istand til at samle en Hær paa 30000 Mand, og med denne rykkede han mod Sultanen af Bornu's Hovedstad Kuka. Ikke langt herfra stødte, ifølge de seneste Efterretninger, de tvende Hære sammen. Slaget var meget blodigt, og baade Sultanen af Bornu og Rabah faldt. Efter Slaget udbrød der en Revolution i Kuka, en af Sudans største og vigtigste Byer, der blev udplyndret.

Det fortaltes nylig i forskjellige Blade, at Byerne Brooklyn og Newyork tilsammen tæller ikke mindre end 100 Millionærer. Det er ganske vist et smukt Tal, der er vel egnet til at vække Forundring. Imidlertid findes i Europa en By, der har endnu flere Millionærer, og det er Basel. I Newyork og Brooklyn er af godt og vel 2½ Million Indbyggere 100 Millionærer; men i Basel, der for tre Aar siden havde 76000 Indbyggere, var de 132 Millionærer.

En driftig amerikansk Annonceagent erklærede sig sidst Høst beredt til at forsyne samtlige Filadelfias Kirker gratis med Salmebøger, naar man blot vilde tillade ham nu og da at anbringe en liden Annonce i Bøgerne. En enkelt Kirkebestyrelse gik ind paa Forslaget, men Menigheden blev unegtelig en Smule forbauset, da den slog Salmebøgerne op for at synge en høitidelig Julesalme og fandt dennes Begyndelse etsteds ændret saaledes:

Hør, hvad Julenatsenglene synge:
Beechams Piller enhver forynge!
Ønsker du Lykken paa Jorden at vinde,
Du vil den i Beechams Piller finde.

Dyre Theaterbilletter. I Aaret 1873 betalte Schahen af Persien en Aften 10000 Kr. for en Loge paa Drury-Lane-Theatret. Dette er den høieste Billetpris, som er bleven betalt. En Amerikaner kommer dernæst med 5500 Kr. for en Loge ved en Patti-Forestilling.

Rigsadvokat Getz.

Professor Aubert, der deltager i et internationalt Møde i Paris, fortæller, „at den udmærkede østerrigske Kriminalist Lammasch, Professor i Wien, under Mødet for mig erklærede Getz's Udkast og Motiver til ny norsk Straffelov for det ypperste kriminalistiske Arbeide, som paa lang Tid er fremkommen i den hele Verden! L. har lært vort Sprog alene for at kunne sætte sig ind i vor fremragende Landsmands Lovværk og vil i den allernærmeste Tid udgive en længere Anmeldelse deraf."

Ganske betegnende for Situationen er det, at ikke en eneste Gaardbruger befindes værdig eller skikket til at optages i „Landsvenstreforeningens" Bestyrelse.

Denne Bestyrelse bestaar for Tiden af:

Statsraad Qvam
Murer Hagerup
Agent J. Lund
Ingenior G. Knudsen
Redaktør Løvland
Rektor Horst
Lagmand Lindboe
Redaktør L. Holst.

De fire første er nyvalgte.

Ikke en eneste Gaardbruger altsaa!

En moderat Venstreforening eller Centrumsforening er nylig stiftet i Hollen. De rene Venstre er i betydelig Tilbagegang. Mænd, som har læst radikale Blade i mange Aar, vil frasige sig dem og skille sig ud fra Radikalernes Selskab, skrives til „Bratsb. Amtst."

En moderat Forening er stiftet i Fyrisdal. Den tæller allerede 43 Medlemmer, hvoraf 41 Stemmeberettigede.

Livsforsikringsselskabet „Star" har antaget Frk. Dr. Spängberg som Selskabets Læge og sin fleraarige Agent i Kragerø, Frk. Gabrielle Doran, som Reiseinspektør.

Dette er efter al Sandsynlighed den første kvindelige Forsikringsinspektør i Skandinavien og rimeligvis ogsaa i Europa.

Demonstrationstoget for Normalarbeidsdag vil iaar finde Sted Torsdag den 3. Mai.

Kristiania Elektricitetsværk har ifølge „Morgbl." ifjor givet et Overskud af Kr. 42,000.

Sukker giver Styrke. Efterat man i nederlandsk Indien har gjort den Erfaring, at smaa Portioner Sukker forhøier Arbeidskraften hos Dyr og Mennesker, har en Hollænder ved Navn Birnie begyndt at anvende samme Methode paa unge Mennesker, som han træner til Kaproning. Resultatet har været udmærket. Medens der i Almindelighed hos trænede Personer, som spiste sine sædvanlige Kjødrationer, efter omtrent 6 Ugers Forløb indtræder saakaldt „Overtræning" (nervøs Pirrelighed, stort Tab af Legemsvægten og formindsket Arbeidsevne), ogedes derimod Præstationsevnen hos Personer, som ofte indtog smaa Portioner Sukker.

Til Stipendier og Reisendgifter for Elever ved Frølichs Husflidsskole indstiller vedkommende Komite Kr. 1000.

Fogedembedernes Nedlæggelse indstilles paa af Budgetkomiteens Flertal.

Tidsskriftet „Kringsjaa" er af Huseby & Co.s Administrationsbo solgt til Boghandler Norli.

Hundreder af Arbeidsløse drager gjennem Provinsen Sevilla under Raabet: Brød!

Program

for

Jarlsberg og Laurvigs Amts Centrumsforening.

Foreningens Formaal er at virke:

1) for Folkets Selvstyre og for Gjennemførelse af Reformer i liberal Aand paa det politiske og sociale Omraade med Grundlovens frie Forfatning som Grundlag,
2) for Opretholdelse af Norges selvstændige og fuldt ud ligeberettigede statsretslige Stilling i Unionen, idet der af Fællesskabet søges udskiftet og henlagt under hvert Lands særskilte Myndigheder alle Sager, der ikke nødvendigvis kræver en fælles Afgjørelse eller gjør en saadan særlig ønskelig,
3) for kraftig Ophjælp af Landets naturlige Næringsvei, for Bedring af de mindre heldig stillede Klassers Kaar, for en skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, hvoriblandt Stemmeret for fraværende Somænd, for en retfærdig Fordeling af de offentlige Byrder og for en fornuftig Sparsommelighed i Forvaltningen af de offentlige Midler, idet alle økonomiske Sager samt Kommunevalg afgjøres efter saglige og ikke efter partipolitiske Hensyn.

Christiania kristelige Arbeiderforenings Byggeselskab afholdt konstituerende Generalforsamling igaaraftes. Foreningens Formand, Overgraver Gjerberg, valgtes til Dirigent. Af Foreningens 380 Medlemmer har 55 indtegnet sig i Byggeselskabet. fkr. „Mrgbl."

Man gik strax ivei med Vedtægelse af Love for Selskabet. Det fremgik heraf, at Formaalet er ved ugentlig Indskud at spare Kapital, der med de Laan og Bidrag, som kan faaes, anvendes til i Christiania og Omegn, hvor dertil passende Byggetomter kan erholdes, at opføre mindre Huse for Byggeselskabets Medlemmer og give disse Adgang til at erhverve dem som Eiendom paa billigst mulige Betingelser. Selskabets Medlemmer er uansvarlige udenfor sit til enhver Tid forfaldne Indskud. Der er Adgang til at tegne sig for flere Indskud, dog ikke over 5! Indmeldelsen gjælder for 10 Aar. Den ugentlige Indbetaling er for hvert Indskud 40 Øre. Ved Sygdom, længere Tids Arbeidsløshed, Indkaldelse som Værnepligtig og lignende kan Bestyrelsen efter derom indgivet Andragende indrømme, at hans Pligter og Ret til Deltagelse i Lodtrækningen er hvilende; dog regnes saadanne Mellemtider ikke med til Udfyldelsen af de 10 Aar. Overdragelse af Indskud kan tilstedes af Bestyrelsen. Dør et Medlem af Selskabet, er Enken, Boet eller en af Arvingerne berettiget til uforandret at fortsætte den Afdødes Forhold til Selskabet. Ønsker de derimod at udtræde, kan Kontrabogens paalydende Beløb uden Afkortning kræves udbetalt før Begravelsen eller inden 6 Maaneder efter Dødsfaldet. Bliver et Medlems Erhvervs- eller Ydeevne ved noget Tilfælde betydelig formindsket, kan Bestyrelsen efter derom indgivet motiveret Andragende tilstaa Kontrabogens paalydende Beløb udbetalt inden 6 Maaneder.

For Byggeselskabets Midler, der indtil Anvendelsen af Bestyrelsen paa bedste Maade maa gjøres frugtbringende, dog ikke i udenlandske Papirer, og for de Laan, der kan faaes, skal der efterhaanden indkjøbes fordelagtige Tomter og derefter opføres Huse fra 1 til 4 mindre Bekvemmeligheder og om muligt med en liden Have.

Amerikansk Theaterbrand. Fra Milwaukee telegraferes: En Ildebrand har ødelagt Davidsons Hotel og Theater. Under Branden omkom 16 Personer, og en Mængde saaredes. Skaden anslaaes til en halv Million Dollars.

Bombeeksplosion.

Bureautelegram til herv. Blade.

Madrid, 10. April.

I Manacor paa Mallorca har der fundet en Bombeeksplosion Sted i en Regjeringsembedsmands Bolig. Trappen ødelagdes, og Embedsmanden reddede sig ved Hjælp af en Rebstige.

Flere Personer arresteredes.

I Stenbruddene ved Bilbao har man fundet 2 Bomber.

Explosionsmageren sindssyg? Fra Paris telegraferes: Den arresterede Handelsagent, der antoges at være Ophavsmanden til Explosionen i Restaurant Foyot, har vist sig at være sindssyg, hvorfor han er bragt til en Sindssygeanstalt.

Skrædderen blir rig. Fra Berlin telegraferes: Ifølge Aftenaviserne blev der trods Politiforbud igaar foretat flere Forsøg med Skrædder Dowes Panser, oer under Skydeprøverne viste sig fuldt paalideligt. Dowes bar selv Panseret.

„Dementiet" af Promenadehistorien er fremkommet paa den for Storthingsflertallet mest ydmygende Maade, nemlig derigjennem, at den Mand, der først udspredte Fortællingen, Journalist Klas Ryberg, selv i en Skrivelse til Statsminister Gram i Stockholm har erkjendt, at den var en Skrøne.

For at sætte Toppunkt paa Galskaben forlanger nu de radikale Blade, at Storthinget direkte skal blive sat i Forhandling med den nye Statsmagt, Hr. Klas Ryberg. Hans Skrivelse skal officielt oversendes Storthinget og da selvfølgelig oplæses fra Præsidentstolen og protokolleres, hvorpaa Storthinget, i Følelse af Situationens Alvor tager sig en Betænkningstid og derpaa atter optager Kronprinsens Appanage til Overveielse og Afgjørelse.

Det bliver til stor Ære og Berømmelse for — Hr. Klas Ryberg, den lille svenske Journalist, hvis Navn Norges Storthing har overgivet til Historien.

Død af Latter. I „Politiken" læses: At det kan være livsfarligt at se „Charleys Tante", har man neppe hidtil anet. Torsdag Aften ved den femtiende Opførelse blev der leet saa stærkt og ustanseligt, at der kun var en mindre Del af Publikum, der la Mærke til, at en Dame blandt Tilskuerne havde faat et Anfald af Latterkrampe. Anfaldet stilnede af, inden Stykket var til Ende; men da hun kom til sit Hjem og var paa Veien op ad Trapperne, faldt hun om og var død med det samme.

Vandfald. Fra Bø skrives til „Fremskridt": Det Konsortium af Forretningsmænd fra Skien, som for kort Tid siden kjøbte de to betydelige Vandfald Oterholt og Haugesag i Bøelven, har i disse Dage i samme Elv indkjøbt to store Vandfald til, nemlig Sagafos og Nysagfos. Kjøbesummen er ubekjendt. Man maa med god Grund haabe, at der i en forholdsvis nær Fremtid vil udvikle sig en betydelig Virksomhed inden Bygden, naar disse prægtige Vandfald udnyttes paa en rationel Maade. For nærværende er her ikke mange ledige Vandfald, der har en saa bekvem Beliggenhed, som repræsenterer saa stor Kraft, idet de kun ved en flad Chaussé paa 10 a 12 Kilometer er skilt fra Nordsjø. Fagmænd har udtalt, at naar Vandet i de mange Bassiner, hvorfra Bøelven har sit Tilløb, bliver nogenlunde tidsmæssigt reguleret, vil ovennævnte Vandfald tilsammen repræsentere en Drivkraft af 3 a 4000 Hestekræfter.

Forholdsregler mod Anarkisterne.

De vigtigste Bestemmelser i det af den spanske Justitsminister i Cortes fremlagte Lovforslag imod anarkistiske Forbrydelser er: For Attentater med Explosivstoffe imod Personer og Bygninger skal der være Dødsstraf eller livsvarigt Tvangsarbeide, ifald derved er forvoldt dødelige Virkninger. Ifald Explosivstoffene er blevet henlagt i Bygninger eller i beboede Rum, hvor de kunde forvolde Mennesker Skade, da idømmes Gjerningsmanden Tvangsarbeide. Den samme Straf rammer den, som er i Besiddelse af Explosivstoffe, uden i tilstrækkelig Grad at kunne begrunde dette, fremdeles ogsaa dem, som i forbrydersk Øiemed følger Materialer til Fremstilling af Explosivstoffe. Ophidselse til og Forherligelse af anarkistiske Forbrydelser straffes strengt, og, i Tilfælde af, at de angjældende Personer kan anses som medskyldige i Ophavet til saadanne Forbrydelser, straffes de med de samme Straffe som selve Ophavsmændene. Anarkistiske Foreninger forbydes under Trudsel om Tab af Friheden for saadanne Foreningers Medlemmer.

England og den Bjørlingske Expedition. Fra London telegraferes 7de ds., at Præsidenten i „The Royal Geographical Society" i en Skrivelse i Dagens Numer af „Times" appellerer til Publikums Hjelp for at opsøge de svenske Forskere Bjørling og Kallstenius, der muligens endnu er ilive, særlig hvis de har truffet paa Eskimoerne.

I ethvert Tilfælde var det en hellig Pligt at faa deres Skjæbne opklaret, og

---

Eftertryk forbydes uden Forfatterens Tilladelse.

John Baalen
og
Baalenætten.

Af Frits Hansen.

(Slutning.)

Han kom altsaa ind paa Storthinget i Jaabækbevægelsens Tid, og det er efter hans Bortgang blevet mindet om, at han en Tid var paavirket af denne, saaat han begyndte sin politiske Bane som en oppositionel Mand, men snart „snudde" og blev Høiremand. Det er sikkerlig ikke berettiget heri at se nogen Mangel paa Karakterfasthed og Troskab mod Overbevisning. Det ideelt berettigede i Jaabækbevægelsen — vi sætter 4 pCt.-Spørgsmaalet tilside — var naturligvis den store norske Bondemasses naturlige, historiske, nationale og sosiale Reisningsdrift imod de overliggende Lag; en ung norsk Bondepolitiker — ja om end ikke saa helt ung endda — maatte ganske naturlig blive greben af denne Strømning og derved føle sig i Opposition mod det bestaaende, og kom han saa ind i Politiken og i Berørelse med den politiske Opposition af mere europæisk Karakter, som forefandtes i hans Samtid, saa behøvede han ialfald nogen Tid til at gjøre Erfaring og til at tænke sig om, inden han havde paa det rene, hvormeget af denne „europæiske" Oppositions Tanker han kunde gaa med paa. Og saa kunde han nok imidlertid en kort Stund være fristet til at gaa lidt længer tilvenstre, end egentlig for ham naturlig. Saadan er det gaaet for mange af disse norske Bondepolitikere den ene Gang efter den anden. Men naar saa John Waalen inde paa Thinget kom de forskjellige ledende Politikere ind paa Livet, saa var det paa den ene Side Ganske naturlig, at han ialfald hos enkelte af Oppositionens Førere og Talsmænd troede at finde saadane politiske Grundprincipper, der ikke sigted blot paa tidsmæssige politiske Fremskridt indenfor Forfatningens Aand og Ramme, men paa videregaaende, mere moderne Omstobninger af denne; han kunde ialfald tro, at saadanne Planer var i Opseiling. Paa den anden Side traf han derinde i Byen — saamangen en Mand af sin egen Slægt, og det i de høieste Stillinger, der ikke blot kom ham venligt imøde, men med fuld hjærlig Anerkjendelse af Slægtskabsforholdet, vi kan gjerne sige med stolt national Glæde over det, og med usfromtet Respekt for Gausdalsbondens Stilling, Karakter og Meninger. Gamle Statsraad Christian Birch-Reichenwald reiste saaledes sjelden igjennem Gausdal paa sine hyppige Sanatoriebesøg uden at aflægge John Waalen sin Visit. Undertiden kunde han tage en Ven fra Udlandet — f. Ex. den danske Statsmand Krieger — med sig for at præsentere ham og sin Slægtning, den norske Bondethingmand for hinanden. Hvad Under da, om John Waalen under disse Forhold kom til at forstaa, at den norske Bondestand i det væsentlige saavel forfatningsmæssigt som igrunden ogsaa socialt allerede indehar en saadan Position, at det slet ikke er nødvendigt at snu op og ned paa Samfundsforholdene, for at den helt skal komme til sin Ret og fylde sin Bestemmelse. Han havde god Anledning til at lære at skatte Værdien af det Samfund, vi har, og de Samfundsforhold, vi lever i; de bør ikke lettelig vrages i sine Grundmure for tvivlsomme og uprøvede Ting.

Og saa blev John Waalens politiske Standpunkt ganske snart gjennemgaaende og konsekvent konservativt; han var saavel imod Unionsforslaget som imod Statsraadernes Deltagelse i Thingets Forhandlinger og Venstres øvrige større Mærkesager. For den første Sags Vedkommende var han uvillig til at betræde nye Veie i Unionsforholdet, der dels kunde ialfald se ud som Afslag i Norges Fordringer paa fuld Ligestillethed med Sverige i Unionen, dels kunde lede til paa den ene Side mulige nærmere Sammenslutningsforsøg og paa den anden Side nye Rivninger. Og hvad den anden store Sag angaar, da delte han deres Opfatning, som mente, at Statsraadernes Adgang til Thingets Forhandlinger lettelig vilde komme til at forrykke det grundlovbestemte Forhold mellem Statsmagterne og afsøde Fordringer paa et saadant parlamentarisk Styre, der ikke kan rummes indenfor den gjældende Forfatnings Ramme. Og i det Stykke kan det jo ikke længer negtes, at de Mænd, der opfattede Sagen paa denne Maade, har vist sig at være mere forudseende end de af denne Sags Forkjæmpere, der troede, at denne Grundlovsforandring ikke i sine Konsekvenser vilde væsentlig forandre det af Grundloven tilsigtede Forhold mellem den folkevalgte Statsmyndighed og Kongemagten.

Man kunde fra den nationale Nyreisnings Standpunkt, der ligger til Grund for hele denne Fremstilling, have ønsket, at en norsk Bondepolitiker, der hyldede saadanne politiske Anskuelser, ialfald havde haft mere tilovers for andre nationale Reisningstanker, som f. Ex. Maalsagen og Folkehøiskolen, end det har været Tilfældet med John Waalen; han vilde ikke støtte nogen af disse Ting; det fik nok i sin Tid vi Bonheimsfolk at føle Men vi bør dog ikke gaa strengt irette med ham herfor. Han var allerede for gammel og fæstnet i det gamle, da Maalsagen begyndte at rykke stærkere paa, saa det var ikke at vente, at han skulde føle sig synderlig tiltalt af den. Og hvad Folkehøiskolen angaar, da maa dets siges, at han efter sin Natur ikke var af det Sind — og de har ikke været ret mange her i Norge endnu —, hvem det faldt ganske let hurtig at gribes af den Aandsretnings bedste Tanker, hvorfra Folkehøiskolen egentlig er udgaaet; og paa den anden Side var han bange for, at den — ialfald gjennem endel af sine Forkjæmpere —, selv om Sagen efter sin egen Tanke ikke netop sigtede paa noget saadant, dog naar der kom til Stykket, vilde komme til at virke saaledes, at den hjalp andre af Tidens Aander til hos Bygdernes Ungdom at slaasse radikale og revolutionære Synsmaader Vind i Seilene. Imidlertid gjorde han efterhaanden Forskjel paa, hvad der her maatte gjøres Skjelnen mellem, og han stillede sig mer og mer venlig overfor Bonheims Folkehøiskole.

* * *

Mit personlige Bekjendtskab med John Waalen strækker sig nogle og tyve Aar tilbage i Tiden, fra et af hans tidligere Ophold i Kristiania som Storthingsmand; men fornemmelig har jeg jo lært ham at kjende i de sidste 6—7 Aar, da

Publikum opfordres derfor til at tegne Bidrag til et „Bjørlingsk Understøttelsesfond", i hvilket Øiemed Subskriptionslister findes udlagte i The Royal Geographical Society's Lokale.

Et Sjøslag ventes med det første leveret i Brasilien. Insurgentflaaden forlod den 5te April Havnen Desterro med Ordre at opsøge og slaa Regjeringsflaaden.

Friland. Den første Frilandsekspedition er lykkelig ankommen til Lamu paa Afrikas Østkyst.

Storthinget.

Møde 11te April.

Telegrafbudgettet.

E. Rygh udtalte Ønskeligheden af Adgang til at faa expedere Telegrammer i Kristiania uden at maatte indfinde sig paa Stationen med dem.

Statsr. Birch-Reichenwald indrømmede Ønskeligheden heraf nu, da Byen var saa stor, og dette skulde blive taget under Overveielse. For Telegrafbestyrere optog Statsraad Birch-Reichenwald Forslag om 200 Kroners Tillæg. Mod talte Hagen, P. Utheim og Blekastad. Løvland, Lund og Egeberg talte for. Forslaget forkastedes mod 38 St.

500 Kroner til „Telegraftidende" forkastedes efter længere Debat med 61 mod 46 St. Voteringen var politisk, dog var Lima og Schanche blandt de 61.

Et Forslag af Hagen om Ikkebevilgning til et Værkstedslokale i Lødingen forkastedes mod 15 St

Telegrafanlæg fra Stavanger til Hvidingsø 17 000, Bergen—Skjerjehavn 1 350, Trondhjem-Orkedalsøren 33 300, Sannæsøen—Vikholmen 18 700, Telefonstation paa Aalstad i Stegen 400, Fuldførelsen Telegrafanlægget Tromsø—Løkvik—Gibostad—Hopen 35 500, Havøsund—Ingø med Sløifelinje til Rolfsøhavn og Tufjord 30 000, Sløifelinje til Søveien 6 800, til Telegrafstolper til Linjen Gibostad—Holmenvær 3 000. Til Anskaffelse af et Kabeldampskib 90 000 Kroner. Storthinget samtykkede i, at der modtages Iltelegrammer mod tredobbelt Gebyr.

3 Andragender, hvoriblandt om Telegrafanlæg Sand—Osen i Suldal oversendtes Regjeringen.

Husflid.

Til „Den norske Husflidsforening" bevilgedes 11,900, hvoraf til Sommerferiekurser 4000, Værktøi 1000, til Foreningens Virksomhed forøvrigt 5000, Frøken Frisaks Kunstvævskole i Kristiania 400, Husflidsforeningen i Arendal 300, i Stavanger 600, i Trondhjem 600, til Frølichs Husflidsskole 3000, Holmøs Skole i Hornindal 1500, Stipendium til Elen Offstad 500 Kroner.

Videnskabelige og literære Formaal.

Til Restauration af Trondhjems Domkirke og Haakonshallen samt til forskjellige videnskabelige og literære Formaal bevilgedes overensstemmende med Indstillingen indtil Post 8, hvor Behandlingen fortsættes imorgen.

---

vi trods Meningsforskjel iøvrigt mødtes i fælles Forstaaelse af de Farer, som vor indre politiske Udvikling holdt paa at føre vort Folk henimod. Og efter mit bestemte Indtryk var det saa langt fra, at John Waalen var af uklar Opfatning og usto Overbevisning, at han tvertimod stod for mig som en ualmindelig klartænkt Mand med fast Overbevisning, og som ikke frygtede for at være sig sine Meninger bekjendt. Og han bevarede sine Almeninteresser og sin Virkelyst usvækket ogsaa i senere Aar. Selv da han som den gamle Mand havde havt fuld Tilladelse til at betragte sin Værnepligt som udtjent, havde han alligevel ikke Lyst til at lægge op. Hans Indsigt var fremdeles klar og hans Overbevisning sikker, og han vilde gjerne, saalænge der var Kræfter tilbage, være med at lægge sit Lod i Vægtskaalen til Seier for det, som han holdt for Ret og Sandhed og Folkelykke for vort Land; men nok var i senere Aar hans Energi præget af Alderdommens Mildhed og Ro; hans Domme udgik fra et Sind, der var modnet igjennem et langt Livs Arbeide og Erfaringer, modnet ikke mindst i Selverkjendelse. Som han holdt fast paa Grundloven, saa havde han ogsaa sin Bibel kjær.

John Waalen vil mindes af dem, der stod ham nær, som en god og from gammel Mand. Han var en Ære for sin Stand og for sin Bygd. Hans Navn fortjener at bevares i taknemmelig Erindring.

Konsulatsagen.

Ved Mødets Slutning udtalte Engelhart, at da Regjeringen havde resolveret, at intet blev at foretage i Anledning af Storthingets Betingelse til Konsulatbudgettet ifjor, Fællesskabets Opsigelse, fik Storthinget tage Sagen i sin egen Haand. Han foreslog derfor, at Valgkomiteen anmodes om at opnævne en speciel Komite med Tilkaldelse af sagkyndig Bistand for Behandling af Konsulatbudgettet. De nødvendige Udgifter til den sagkyndige Bistand udredes af de for Storthinget bevilgede tilfældige Udgifter.

Forslaget udlagdes.

Praktisk Spørgsmaal om Arvefordeling.

I et Dødsbo, der staar under Behandling ved Akers Skifteret, er der opkaaet et Spørgsmaal om Arvefordeling, hvis Afgjørelse vil være af Interesse, idet Tilfældet hyppig vil kunne forekomme i Praxis, og da der intet tidligere Præjudikat vides at foreligge for Spørgsmaalets Løsning, skr. „Mrgbl."

Afdøde havde været gift to Gange, og hans anden Hustru overlever ham. Begge Ægteskaber var barnløse. Mellem Afdøde og hans første Hustru var der oprettet et Testamente, hvori bestemtes, at deres hele Fællesbo, naar en af dem døde, udelt skulde tilfalde den længstlevende, hvad enten denne maatte indlade sig i nyt Ægteskab eller ikke, hvorimod Boet, hvis de begge døde uden Livsarvinger, skulde deles mellem deres Arvinger efter Loven. Mellem Afdøde og hans gjenlevende Hustru har intet Testamente været oprettet.

I Boet har nu meldt sig som berettigede Enken, hendes afdøde Mands Forældre og den først afdøde Hustrus Intestatarvinger.

Af disse har Enken paastaaet sig tillagt det halve Bo som sin Boslod, samt forment, at den anden Halvpart af Boet maa deles i 2 Fjerdeparter, og at hun af den ene af disse Fjerdeparter, nemlig den, der er at betragte som hendes Mands Del, udlægges som Arv efter ham $^1/_8$ Part, eller med andre Ord: at hun tildeles $^7/_{12}$ Del af det hele Bo.

Afdødes Forældre paastaar, at de som sin Sons Arvinger i Fællesskab med Enken maa udlægges $^1/_8$ Part af det hele Bo, medens Arvingerne efter den første Hustru gjør Fordring paa principalt: Halvdelen og subsidiært en Trediedel af Boet.

Skifteretten fandt at maatte give Enkens Arvepaastand Medhold. Hensigten med Oprettelsen af det gjensidige Testamente mellem Afdøde og hans første Hustru antoges nemlig at have været den: at give den længstlevende af Ægtefællerne fuldstændig frie Hænder med Hensyn til deres Fællesbo og at overdrage til denne den fulde Ret til at disponere derover paa hvilkensomhelst Maade, medens deri intet er bestemt, som skulde kunne sikre den førstafdødes Arvinger nogen Del af Boet, men alene er aabnet dem en usikker og tvivlsom Udsigt til, hvis den længstlevende maatte dø uden at erfterlade sig Livsarvinger, da at faa Del i, hvad der paa dette Tidspunkt som udisponeret maatte forefindes i Boet. Som en saadan Disposition fra Afdødes Side fandt Retten at maatte betragte hans Indtrædelse i nyt Ægteskab. Han overførte derved den hele Formuesmasse med den ham tilkommende fulde Raadighed derover til det Fællesskab i Midler, som ved Ægteskabet opstod mellem ham og hans anden Hustru, idet der mellem dem ikke senere blev oprettet Ægtepagt, hvorved de Midler, de hver fra sin Side indbragte i Boet, blev holdt adskilte fra hinanden.

Følgelig maatte Enken nu kunne kræve sin Halvpart af den saaledes opstaaede Fællesmasse, medens den anden Halvpart maatte blive at dele ligelig mellem den førstafdøde Hustrus og Afdødes Arvinger, dog saaledes, at der af den sidstnævnte Andel efter Arvelovens § 28 udlagdes Enken $^1/_3$ Part som Arv.

---

6 kvindelige Læger er der nu i Danmark.

Røverhistorien om Militærpromenaden til Kristiania, som af en svensk Aviskorrespondent tillagdes Kronprinsen, er af Korrespondenten selv tilbagekaldt som fuldstændig ugrundet, efter hvad han nu har forvisset sig om. Dette meddeler han i en skriftlig Erklæring, som han har sendt Statsminister Gram.

Sondmørsfisket har iaar hidtil givet et Udbytte paa $3^1/_3$ Million Torsk.

Politisk Møde paa Hafslund. Sekretær Benjamin Vogt holdt Søndag Eftermiddag Foredrag paa Hafslund ved Sarpsborg efter Indbydelse af Skjeberg Y. k. F. Den store Sal paa Hafslund med tilstødende Rum og Trappegange var fyldt til Trængsel. Der antoges at være 800 Mennesker tilstede, hvoraf Flerheden stemmeberettigede. Blandt de Tilstedeværende var ogsaa endel Venstremænd. Det overbevisende Foredrag, der endte med et Leve for Fædrelandet, hilsedes med levende og gjentagende Applaus og paahørtes med spændt Opmærksomhed.

Formanden i Smaalenenes konservative Amtsstyre, Grosserer Authon B. Nilsen, Fredrikstad, talte varmt for Unionen under Forsamlingens levende Tilslutning.

Carl Johan-teatret.

Torsdag den 12te April *Kl. 8.*
Dragon Clairette, Operette i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.
Clairette Milly Bergh.

Anbud

paa Leverance af Birkeved til Departementerne kan inden 30. d. M. indsendes til Departementernes Økonom, (Adr. Finansdepatementet,) hos hvem Konditionerne for Leverancen erholles. **Økonomen træffes kun Kl. 5—7 Efterm.**

(O. A. R).

Grændsen 8 **Wolff:** Grændsen 8.
Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe. Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Grændsen 8. *Wolff:* Grændsen 8.

Fredrikshalds Kanal.

Det bekjendtgjøres herved, at Kanalens Sluser D. D. ere aabnede for Trafik. Taksterne erholdes hos Kanalinspektøren, Slusevogterne samt hos undertegnede.
Fredrikshald den 9de April 1884.
Osk. And. Dietz.
Adm. Direktør.
(H. O.)

Frølichs Norsk Husflids Skole,

Lian St.

Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.

Nyt Friundervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Wævspender, Spolemaskiner, Hovleskiskytten.**

Nedsat Pris

paa *Smør* i Bazaren 45,
Julius Norbye.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed*, Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Det eneste Apparat som kan anvende mod Sygdomme i Luftveiene og Influenza'de kraftige Midler ***Sølvnitrat*** og ***Jodoform.***

En Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. **5 Øre** af Jodoform ca. **10 Øre.** Brochure sendes gratis og Undervisning gives i

Inhalateur-Udsalget Grændsen No. 3.

NB. Maa kke forvexles med den af „Lund" og den saakaldte „Abrahamsen" averterede Femkroners „patenterede norsk-amerikanske Inhalateur", denne simple **Blikkjedel** med ***Granbark***, som den, som tror paa sligt, selv kan anskaffe sig for en Krone.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania

senest tilkjendt første Præmie Sølvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og dampprepareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rodfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle,

envidere

Kanit, Chilisaltpeter Kali, Svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landistrikter.

Obs. Lageret kontroleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

Priscuranter tilstilles paa Forlangende.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverføringsanlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162*

Ingenior H. Falsen, Elektrotekniker. Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værkstedl ti udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr.* ***Falsen***

— 80 —

Verden. Hvis hans Liv skulde blive elendigt, saa vilde han heller lide sine Kvaler i Ørkenen, hvor ingen kunde se ham og hvor ikke noget Menneskes Medlidenhed skulde pine ham. Han havde levet et lykkeligt Liv derude. Hans Kjærlighed til Sport og Eventyr var vokset, da hans Dygtighed som Jæger tiltog. Det var ikke mange Gange, at hans arvelige Sygdom havde angrebet ham, men han havde ikke været ganske fri for Anfald, og han vidste, at hans Fiende endnu ikke var overvunden, men kun holdt sig paa Frastand. Han kunde jo aldrig være sikker for, at Epilepsien ikke vilde bryde ud, og hans Liv ende paa samme Maade som hans Moders.

Sir Joseph havde ikke engang hentydet til, at han ønskede Mauntford skulde ægte Marie, det var jo ingen Skade gjort, tænkte den gamle Mand, medens han drak sin Kaffe paa Terrassen, næste Morgen Brandon var gaaet til Elven for at fiske for flere Timer siden; Urquhart var bleven hjemme.

Marie Arnold viste sig paa Terrassen, da Klokken var otte. Hun tog sig udmærket ud i sin lyse Sirtskjole, idet hun gik frem og tilbage ved Sir Josephs Side.

„Et langt Brev fra Sibyl," udbrød han, „hun kommer hjem i næste Uge. Hendes Hoste er over, og hun længes efter os. Du vil blive glad over at faa se hende igjen, Marie?"

„Ja, inderlig glad! Ellerslie er ikke Ellerslie uden hende."

— 77 —

af dybt Mørke. Han saa de smukke Værelser, hvori hun havde boet den meste Tid; de var fint møblerede, næsten luksuriøst, og han forstod, hvor godt hans Fader havde sørget for sin arme Hustru og ikke sparet noget, der kunde bidrage til at lette hendes sørgelige Tilstand. Han spadserede i den Have, hvor hun havde spadseret, hvor Træerne, Buskadserne og Hækkene havde faaet Lov til at gro i Fred i mange Aar, og hvorfra han havde Udsigt over Byen, der altid syntes indhyllet i Røg. Hans Sind var opfyldt af tunge Tanker. Hans stakkels Mor havde jo i mange Aar været en Fange inden disse Enemærker. Aar efter da han saa Den St. Marquerite og det Fængsel, hvori „Manden med Jernmasken" levede saa mange Aar, i ensomt Fangenskab, gik hans Tanker tilbage til det vakkre lille Hus i Highgate og den solbelyste Have, fjernet fra den røgfulde By.

Den Tid, han tilbragte i Highgate, bevirkede en mærkbar Forandring hos Brandon Mountford. Han var en anden Skabning, da han kom tilbage til Skolen, baade hans Lærere og Kammerater var forbauset over den Forandring der var foregaaet med ham siden Moderens Død. Det var rart, at han kunde sørge saa dybt over hendes Død, mente de, han havde jo ikke seet noget til hende, hun var jo uhelbredelig sindssyg. Fra denne Stund forekom det Brandon, at en tung Skjæbne ventede ham. Han havde nøie spurgt Doctoren i Highgate om Galskab var arvelig, og om hvorledes den først havde yttret sig hos hans Moder.

O. & Co. Otto Robsahm & Co.s Hvidevareforretning

anbefaler i godt Assortement til faste billige Priser

Stout, Bomesie

Franske og engelske i alle Kvaliteter
Indiatwill, Demet
Flospiquet
Brillante.

Bolster
i Lin og Bomuld,
Dunlærred.

Lagenlærred

Norske blegede og ublegede,
Linlagenlærred
hollandske og belgiske i alle Bredder,
Pudevaarlærred
Lagenstrie
Lagenbomesie
Lagenstout
fransk og engelsk.

Dækketøier

Dreil og Damaskes
Duge & Servietter
Dugdreil
i metervis,
Theduge
hvide og med coul. Border og Fryndser,
Fryndseservietter
hvide og med coulørte Border.

Haandklæder

Dreil og Damaskes, afpassede og i Metervis, hvide og med coul. Border,
Paradehaandklæder
Glashaandklæder
Knivhaandklæder
Frotérhaandklæder
hvide og coul. til alle Priser.

Gardintøier

hvide, cremé og coul. engelske og franske i metervis og afpassede Fag i billige saavel de bedste Kvaliteter
Cretonne, Satin & **Møbelsirts**
i stort Mønster-Udvalg.
Bomulds Sengetæpper
Blankets, hvide og coul.
Blegede og ublegede
Lærreder, Bommesier & Twill
af Nydalens Fabrikata til Fabrikpriser.
Floneller & Uldtrøier
i 1/1 & 1/2 Uld, hvide og coul. fra billigste bedste Kvaliteter.

Fjær & Dun, Krølhaar, Alfa og Tang. Prøver franco.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

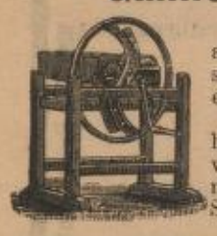

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Krristiania 1892.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Fornikling

udføres solid og billigst ved
N. Jacobsens elektriske Værksted,
Lille Grændsegade 4 ved Storthingsplads.
Telefon 2446.

Skinker, nyrøgede, smaa sukkerlagede Kogeskinker i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Østers, store amerikanske Østers **Kr. 1.20 & 1 Krone** pr. Snes.
Julius Norbye.

Theater- og Reisekikkerter,
Barometre, Thermometre
samt
Briller og Lorgnetter
i rigt Udvalg anbefales til
langt under Butikpriser.
Martin Viig
optisk Instrumentmager.
Kirkegd. 32, skraa overfor Posthuset.

Jordbrugere
anbefales
for saavel Kalkfattig som Kalkholdig Jordsmon vor prisbelønnede
Gjødningskalk
(Smaakalk).
Aktieselskabet Sandvikens Kalkfabrik og Teglværk.
Christiania.

Pris 30 Øre pr. Hefte

En Bog for alle!
Kjend dit Folk, din Pligt og din Ret!
Interessant og underholdende.

Gratis! 1ste Hefte faaes **gratis** i alle Boglader.

Hvad enhver bør vide.
(Pris pr. Hefte 30 Øre)
Alb. Cammermeyers Forlag.
(Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm).

Garantiselskabet af 1869, London

Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg. 28, Christiania.

!Benyt Anledningen!

Grundet Forandring af Lokalet i 2den Etage i Begyndelsen af Mai udsælges inden den Tid følgende Artikler til ***nedsatte Priser:*** ***Gulvtæppetøier, afpassede Gulvtæpper, Bordtæpper, Gardintøier, Tæppetøier, Sengetæpper, sorte Uldkjoletøier, lyse Uldkjoletøier, Klæde, Schawl, Cheviot, til Herre- og Gutteklæder, Fjær & Dun.***

Syver Tandberg,
Iste & 2den Etage, Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Aktieselskabet
Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor."

Prindsens Gade 22, II. [Hj. af Nedre Slotsgade].
anbefaler til ***billigste Priser:***
Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.
Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.
Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.
Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

Abonner paa „Eidsvold".

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ... Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ... følger vedlagt.

Navn: ...

Adr.: ...

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Han havde hørte, at hun som ung Pige havde epileptiske Anfald, men da hun senere syntes aldeles at have overvundet denne skrækkelige Sygdom, havde baade hun og hendes Forældre holdt den hemmelig for hendes Mand og hans Familie, en Feil, som aldrig gamle Mrs. Mountford tilgave dem.

Skrækken for disse Anfald syntes at overvælde Brandon, hans barnlige Indbildningskraft forstørrede Faren og dens Mulighed. Han indbildte sig, at han var forskjellig fra sine Jevnaldrende og et Bytte for denne forfærdelige Sygdom. Naar han læste det 5te Kapitel i Kongernes Bog, sammenlignede han sig selv med Naaman, den spedalske, men ak, Miraklernes Tid var forbi, der var ingen Flod, hvori han kunde bade sig og blive befriet den Spire, der laa i hans Blod, og som var en Arv efter hans Moder. Naar han ikke befandt sig vel, følte han altid en Angest for noget Ondt, der skulde komme. Det var maaske paa Grund af disse mørke Tanker, og den Frygt han stadig nærede, eller fordi hans Frygt var vel begrundet, at han i attenaars Alderen fik et Anfald i Skolens Kapel og efter dette følte sig svækket og fortvivlet, thi nu anfaa han sig fortabt. Anfald efter Anfald vilde ødelægge Legeme og Sjæl, indtil hans Forstand vilde bukke under, og Sindsforvirring vilde gjøre en Ende paa Striden, som Tilfældet var med hans Moder. Han opgav al Tanke paa at træde ind i Armeen, men tog til Cambridge og arbeidede ivrig i tre Aar. I den Tid havde han kun nogle lettere Anfald. Enkelte

Gange, medens han læste i sit Værelse, eller naar han var ude i sin Baad og sad med Aaren i Haanden, mistede han pludselig Bevistheden. Han vedblev mekanisk at ro, eller han slap Aarene, og Baaden kunde drive et Stykke med Strømmen, medens han sad stille, ufølsom for den Verden, som omgav ham, indtil han lidt efter lidt kom til sig selv og følte, at han i disse faa Øieblikke havde tabt Forstand og Hukommelse. Visheden om denne Sygdom formørkede de Aar af hans Liv, som burde have været hans lykkeligste, men han tog sin Examen med Hæder, til Glæde for hans Fader, der nu havde Permission og tilbragte et Aar sammen med sin Søn. De reiste omkring i Frankrig og Italien og tog Afsked med hinanden i Brindesi ombord paa Dampskibet til Bombay, de mødtes aldrig mere, thi kun faa Maaneder efterat Major Mauntford havde stødt til sit Regiment, døde han af Feber, og Brandon stod alene i Verden med en liden Formue.

Det første han gjorde var at afryste Civilisationens Baand og Lænker og vende Kursen mod den ukjendte Verdensdel. Doctoren i Cambridge havde sagt ham, at det bedste Middel mod fremtidige Anfald, og den bedste Maade hvorpaa han kunde faa Bugt med Sygdommen, vilde være at leve et Liv under aaben Himmel, gaa paa Jagt og udsætte sig for Strabadser. Han maatte undgaa Studeringer; han burde ikke tænke paa at blive Advocat eller Læge. Han havde studeret i Cambridge forat glæde sin Fader. Han havde ingen Ærgjerrighed, intet som bandt ham til den Civiliserede

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 44. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 14de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 57 C,
fører Lager af
Skaatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
— stiftet 1847. —
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Fiskerierne

er næst Agerbrug og Fædrift den Næringsvei, der skaffer Norges Befolkning den største Mængde Fødemidler, og den er den eneste af de tre, der yder os mere, end vi har Brug for. Vi har i tidligere Artikler paavist, at Fiskeriernes Udbytte er saa stort, at Udførselen af Fisk i Værdi paa det nærmeste opveier, hvad Indførselen af Kornvarer af andre Næringsmidler koster os, saa at Norge ved sine Fiskeriers Hjelp kun mangler en Haarsbred paa at kunne „brødføde sig selv".

Hvad „Mængden" angaar, er der neppe stort at klage paa vore Fiskerier. Baade af Sild og Torsk fanges der store Masser, og en Række andre Fiskearter findes der Rigdom af ved vore Kyster. Neppe noget af Europas Lande kan maale sig med Norge paa dette Omraade.

Derimod staar vi frembeles meget lavt, hvad Udnytningen af vore Fiskerier angaar. Resultatet af en mange hundredeaarig Udvikling — thi Fiskeudførselen begyndte allerede under vore gamle Konger — er desværre endnu den, at vi hovedsagelig leverer „Fattigmandsfisken" i Europa, medens det er andre Lande forbeholdt at levere, hvad der serveres paa de bedre stillede Klassers Bord. Dette ligger ikke i Arten eller Beskaffenheden af den Fisk, der fanges ved vore Kyster — den kan mindst holde Maal med, hvad andre Lande kan fange — men deri, at vi endnu er bundne i Traditioner, der kun tillader os at anvende en forsvindende Del af vort Arbeide paa andet end Tilvirkning af den billigste Slags Fisk, den saltede og den lufttørkede.

Norge udførte i 1892 for omtrent 38 Millioner Kroner Fisk. Deraf var ikkun 2 Millioner fersk, ca. 1⅛ Million dels Konserver, dels Ansjos, dels Rogefild og dels Hummer, men af salt Sild udførtes for 9¾ Million, af Klipfisk for 16½ Million, af anden salt Fisk for over 1½ Million og af Tørfisk for 6½ Million. Den simpleste og den billigste Fiskemad udgjorde altsaa 90 pCt. af det Hele.

Her gjør Sverige fuldstændig Skam paa os. Dette Land udførte i 1892 Fisk for 25¼ Million Kroner — altsaa for mange flere Penge, end vi indbilder os hertillands — men deraf var ikke mindre end for 22⅔ Million Kroner i fersk Fisk, det tidobbelte af Norges Udførsel. Sammenligner man Udførselens Værdi, synes det som om Sveriges Udførsel udgjorde to Trediedele af Norges. I Virkeligheden udførte Norge nok mere end dobbelt saa meget som Sverige, men salt og tørret Fisk er saa meget prisbilligere i Forhold til Vægten end fersk Fisk, at Sverige faar forholdsvis mange flere Penge for sin lille Udførsel end vi for vor store. Til Fattigmandskost indførte Sverige til Gjengjæld salt Fisk for 7½ Million Kroner.

Hvad vi altsaa maa gjøre paa dette Omraade, er at arbeide op vor Udførsel af fersk Fisk — Sild, Lar, Kolje, Kvejte, Flyndre, Makrel, Torsk o. s. v. —. Dernæst maa vi bringe Hermetikindustrien op til et høierre Standpunkt, saa vi med Held kan konkurrere med franske, amerikanske, engelske og svenske Varer. Naar det erindres, at den amerikanske og den franske Hermetik er af meget gammel Oprindelse, medens den norske er forholdsvis ny, maa det indrømmes, at vi har gjort betydelige Fremskridt. Der fandtes i 1890 i Norge 22 hermetiske Fabriker med ca. 1000 Arbeidere, og Tallet er udentvil senere forøget. Desuagtet vil et øvet Blik strax se, at vor Hermetikindustri er uden Traditioner og rober et mindre udviklet, mere ubehjelpeligt Standpunk end Konkurrenternes. Dette mærkes allerede af Emballagen. Trods betydelige Forbedringer i de sidste Aar er der frembeles i Regelen noget plumpt ved de norske Daaser og Dunker og ved deres lithograferede Etiketter, medens Udlændingen med forholdsvis simple Midler forstaar at opnaa Elegance og Finhed i Udstyret.

Det maa forøvrigt erindres, at man neppe hertillands vil opnaa nogen almindelig udbredt Dueligheb og Sikkerhed i at levere finere Fiskeprodukter, med mindre der ogsaa herster Renslighed, Orden og Omhu ved Behandlingen af den simple, billige Fisk. Den finere Fiskeindustri maa bygges paa den groveres brede og solide Grundlag.

At det norske Folk ikke er noget sparsommeligt og økonomisk Folk, viser sig paa mange Maader, ikke mindst i Behandlingen af Fisken. Man forstaar ikke at bruge hele Fangsten. Der har før i Tiden herskt, og herster for det meste endnu, et grændseløst Sløseri paa Fiskepladsene, idet alt, hvad der ikke strax kan bruges — Indmad og Hoveder — kastes væk. Endnu er det ikke lykkedes os at finde paa nogen fordelagtig Anvendelse af det uhyre Raamateriale, som Fiskerierne kaster af sig og som burde kunne omgjøres til Millioner af Kroner hvert Aar. Man har Fiskeguanofabriker — en Industrigren, der forøvrigt synes at have ondt for at bestaa — og man har begyndt at tilvirke „Fiskelim". Men hvad man nu er naaet til at gjøre, forslaar ikke paa langt nær.

Norges Fiskerier er endnu overveiende Fiskerier ved Kysten (Jagten paa Hval og Sæl undtagen, der gjerne regnes til „Fiskerierne", skjønt den gjælder Pattedyr). Svenskerne fra Bohuslen har lært os at vove os ud til Bankerne, nogle Mil fra Land, og at bruge Dæksbaade, og nu overgaar vi vore Læremestere og bruger endog Dampskibe, rigtignok i orliden Skala. Men saa langt til Sjøs som Engelskmænd, Hollændere og Franskmænd — 20 til 50 Mil fra Land — er vi endnu ikke kommet. Det sker endnu kun undtagelsesvis, at en norsk Kutter fisker ude i det aabne Hav. Selv Fisket under Island, der begyndte saa godt for 15—20 Aar siden, men som blev standset ved, at den danske Regjering gjorde Territorialretten gjældende, (underligt at tænke paa, naar vi erindrer, paa hvilken Maade Danmark kom i Besiddelse af Island) var et Kystfiskeri. Vi har nemlig ikke lært at gjøre som Franskmændene, der fisker fra store Fartøier udenfor den islandske Territorialgrændse.

Vi har kort sagt endnu at lære Brugen af store Fartøier og Dampskibe ved det egentlige Fiske.

Kun paa et Omraade kan vi fuldt ud maale os med eller endog overgaa andre Nationer, paa Grund af en enkelt Mands utrættelige Energi og ubøielige Viljekraft. Svend Foyn har gjort Norge til det herskende Land i det nordlige Ishav og selv Skotterne, vore Foregangsmænd, har ikke kunnet staa sig i Konkurrancen med os ved Jagten paa Hval og Sæl i de arktiske Farvande. Der er dog ikke bare Lysider ved denne Bedrift. Det jagede Vildt har en ringe Formerelsesevne og det turde blive nødvendigt at udvide Fredningsbestemmelserne for at hindre Udryddelsen af disse værdifulde Dyr.

Nordmændene har nu udvidet Feltet for sin Virksomhed til Sydishavet, og ogsaa her er den 86 aarige Svend Foyn gaaet i Spidsen. Havde vi saa sandt Mænd som han i vore øvrige Næringsveie, saa skulde vi ikke længe behøve at klage over at være overdraget det simple og efterliggende Arbeide blandt Europas Nationer.

Det sidste Attentat i Paris har forsaavidt berørt det franske Politi pinligt, som man følte sig overbevist om, at alle farlige Anarkister, med Undtagelse af den for nogle Dage siden i London fængslede Desperado Meunier, befandt sig under Laas og Lukke. Man savner ethvert Spor af Forbryderen, og Helvedsmaskinen er af en ny Konstruktion, saa at Politiet staar overfor en meget vanskelig Opgave.

Direktøren for Municipallaboratoriet. Hr. Girard, hor erklæret, at Bomben i Restaurant Foyot har været forsynet med en lang Lunte, der sandsynligvis har været rullet om Blikkassen: Forbryderen har saaledes havt god Tid til at fjerne sig. Sprængstoffet er hverken Krudt, Dynamit eller „Ravacholit", men en Art Krudt, der fremstilles ved Nitro-Benzin og Merolit.

Den anrettede Skade er ret betydelig. Hvormeget det vil koste at istandsætte Restaurant Foyot, vides endnu ikke; Skaden i den lige overfor liggende Restaurant anslaaes til 8000 Francs. Flere af de t Nærheden boende Personer, hvis Ruder er blevne slaaede itu, havde assureret mod „Dynamit- eller anden Explosion".

Den ved Explosionen saarede socialistiske Skribent Taillade er nu en Mand paa 40 Aar og født i spansk Navarra. Han er en velhavende Mand, der bruger 15—20,000 Frcs. om Aaret. Han skulde oprindelig have været Geistlig og gjorde sig først for en halv Snes Aar siden bekjendt som satirisk Forfatter. Den meget omtalte franske Anarkist Meunier blev fængslet paa en Jernbanestation i London, da han vilde begive sig til Antwerpen. Han satte sig kraftigt til Modværge og havde en skarpladt Revolver samt femten skarpe Patroner hos sig. Da han var bleven overmandet, sagde han: „Nu har I mig. Mit Navn er Meunier, og jeg er Anarkist; jeg skjuler intet. I har overmandet mig saa hurtig, at jeg ikke fik Tid til at forsvare mig." Meunier, der var Ravachols gode Ven, er ogsaa implikeret i Atentatet i Restaurant Very i Paris. Meunier vil blive losladt i England, dersom han kan faa to Personer til at stille hver 100 Pund Lstrl., omtrent 1800 Kr., i Kaution.

En Venstrevalgmand.

Bogtrykker C. Andersen paa Horten, der har været med som Valgmand i 1891 at sende Jarlsberg 4 Repræsentanter til Thinge, har — som meddelt — nu erklæret, at han ikke længere vil følge med paa Radikalernes vilde Veie.

Han udtalte paa Centrumsmødet lørdags ifølge „Gjeng.", at han selv før havde staaet i Venstres, det radikale Venstres Rækker. Men han følte sig opfordret til at træde ud af Frygt for Følgerne af den radikale Politik. Selv en Arbeiderson kjendte han vel til, hvorledes den almindelige Mand tænker. Han synes, vi havde havt det lykkeligt og godt i den forgangne Tid under Foreningen med Sverige. Han vilde nødig gaa med paa en Politik, der kunde bringe Landet i Ulykke.

Taleren havde først tænkt at blive politisk Afholdsmand. Han havde dog Trang til at deltage i Arbeidet for Fremskridt. Han havde ikke Lyst at gaa til de gamle Høiere, men følte sig bedst draget til Centrum, hvis Program Taleren oplæste. Der er de, som udtaler, at Centrum er det samme som Høire. Skulde det være rigtigt, vilde han ialfald sige, at Navnet skjæmmer ingen. Han mente sig dog at staa paa det gamle Venstres Program.

Ruslands Finansresultat for 1893, giver et Overskud af 164.6 Mill. Rubler Bladene fremholder dette Resultat som glimrende.

Frossent Faarekjød fra Ny Zealand. For faa Dage siden ankom det fuldriggede engelskede Skib Wellington" fra Ny Zealand til England med 12,000 frosne Faarekroppe ombord. Skibet har — paa Grund af orkanagtige Storme under Cap Horn, et Sammenstød med et Isbjerg og Uroligheberne i Rio, hvor Skibet løb ind under Havari og bl. a. blev rammet af nogle Nordenfelt-Projektiler, da der netop var Bombardement — været samfulde 11 Maaneder underveis fra Ny Zeeland. Det frosne Faarekjød afleveredes dog i fortrinlig Tilstand.

Fyrst Bismarck. Der indtraf paa Fødselsdagen omtrent 6000 Breve, 5000 Telegrammer samt adskillige Waggonladninger Gaver. Fyrstens Helbred er overhovedet for Øieblikket saa god, at der er Tale om ikke at reise til Kissingen, men muligvis lade sig noie med et Besøg paa Helgoland.

Svend Foyn har tegnet 10,000 Kr. til Seminariet og Ungdomsskolen paa paa Notodden i Telemarken. En Unævnt i Kristiania har tegnet 5000 Kroner.

Statsraad Sverdrup taler Søndag Eftermiddag i Vikersund.

Storthingsmand Schanche taler Søndag Eftermiddag i Gran.

Agnladning. Agndamper „Haalogaland" af Harstad har følgt en Ladning Lodde til Vestlofoten for 16,000 Kr., hvoraf 14,000 Kr. bliver Bruttofortjeneste.

Dette er den største Forretning, der er gjort i Agnforsyning, baade hvad Fortjenestens Størrelse og en enkelt Ladnings Værdi angaar, telegraferes til „Drebl." fra Svolvær.

Mistet tre Lommeuhre. En Person, der arbeider i et Sandtag oppe i Skoven ved Diesen i vestre Aker, har der til sit midlertidige Opholdsted bygget sig en Barhytte, hvori han ogsaa havde staaende en Kuffert. Medens Manden sidst. Lørdag var en Tur nede i Byen, havde han havt ubudne Gjæster i sin Hytte; de havde brukket op Kufferten og derfra tilegnet sig 3 Lommeuhre.

Eldorado giver idag en extra Koncert hvorpaa Opmerksomheden henledes. Af Solister medvirker Sangerinden Fru Valborg Hovind-Stub fra Minneapolis, Pianistinden Frk. Karoline Berg og Violoncelvirtuosen Hr. Leroy.

Orkestret, der ledes af Komponisten Gaston Borch, er for denne Aften sterkt udvidet, og der finder ingen Varietésforestilling og ingen Servering Sted.

En fransk Kritiker, der forøvrigt har meget tilovers for Bjørnstjerne Bjørnson og anerkjender hans store Digterbegavelse, skriver følgende: „Mod Enden af sit Liv vil Bjørnson kanske mærke, at han har ødelagt mange Templer uden at have formaaet at bygge op endog blot et eneste i det Kapel, hvor den stakkels Menneskeslægt kan knæle ned."

Centrum i Bratsberg.

Hr. Kand. Fritz Hansen agter at holde Foredrag paa Farøen ved Gvarv Mandag den 16de April Kl. 4 Eftermd. i Bø Tirsdag den 17de April, Kl. 4 Eftm. i Lunde Onsdag den 18de April, Kl. 4 Eftm., i Kommunelokalet, i Hollen Torsdag den 19de April, paa Hotel Aaheim.

Derefter vil Hr. Hansen antagelig tale i Gjerpen, Solum, Eidanger og andre Herreder i den indre Del af Amtet.—

Vi anbefaler Mødrene til talrigt Besøg af Venner af en besindig Politik.

Injurier pr. Brevkort. En hos et herværende større Handelsfirma ansat Fuldmægtig var for nogen Tid siden bleven en Kolonialhandler skyldig et mindre Pengebeløb, hvis Betaling uagtet Paakrav udeblev. I Slutningen af forrige Aar fik han sig saa gjennem Byposten tilstillet et Brevkort, adresseret til hans Principals Kontor, hvori Kjøbmanden truer ham med, at hvis Gjælden ikke blev betalt inden 4 Dage, vilde Fordringen med fuldt Navn og Adresse, og at den skrev sig fra Brød og Smør m. v., blive averteret i alle Byens Dagsaviser.

Handelsfuldmægtigen, som antog, at Kjøbmanden ved i Byposten til hans Principals Forretningslokale at adressere et Brevkort af saadant Indhold, hvilket jo kunde læses af enhver, have overtraadt Straffelovens Bestemmelser om Æresfornærmelse, lod derpaa, efterat have deponeret Gjældsbeløbet hos sin Advokat, Kjøbmanden indkaldte for Meddomsretten.

Retten gav ham ogsaa heri Medhold og dømte Kjøbmanden efter Strfls. 17—7 til en Bod til Statskassen stor 30 Kroner samt 40 Kroner i Sagsomkostninger.

Hvad Slags Millionærer? I forrige Nummer optog vi efter et andet Blad en Notis om, at der i New-York og Brooklyn fandtes 100 Millionærer, hvad der ansaaes for at være et meget stort Antal, men at det var blevet oplyst, at der i Byen Basel i Schweiz fandtes ikke mindre end 132 Millionærer, eller flere end i Amerikas største By. Vi tror imidlertid, at dette Forhold er langt mindre forunderlig, end man i første Øieblik skulde være tilbøielig til at tro En Dollar er nemlig = 5 Francs, og de amerikanske Millionærer er udentvil Dollarsmillionærer, medens de schweizske er Francsmillionærer. Det er sandsynligt, at der i Basel ikke findes mere end nogle faa, som eier over 5 Millioner Francs hver, medens der omvendt kan findes flere Tusinde i New-York og Brooklyn, der eier over 200,000 Dollars (1 Mill. Francs) hver.

I London er der vidst meget faa Millionærer i Landets egen Mynt, men mange i Dollars og en stor Mængde i Francs.

Den af det schweiziske Nationalraad og Staternes Raad i enslydende Affattelse vedtagne Lov om Anarkister skal træde i Kraft om 3 Maaneder.

Borgerligt Ægteskab i Ungarn. Fra Pest telegraferes: Deputeretkamret har med 281 St. imod 108 i Princippet vedtaget det af Regjeringen fremsatte Forslag om tvungent borgerligt Ægteskab.

Besvigelse paa 145,000. Ifølge „Politiken" har den nylig afdøde Eier af Kjøbenhavns Saffiansfabrik, Schmidt, i Aarene 1874—1887, da han var Forretningsbestyrer for Kreditforeningen for Haandværkere og Industridrivende, besvget Foreningen for 145 000 Kr. Direktionen fik i 1887 Kundskab om Besvigelserne, men undlod at melde Schmidt til Politiet, idet den haabede, at han vilde kunne dække Beløbet.

Logik.

Hr. Ullmann er med paa at skabe 5 nye „tilforordnede" Professorposter af 5 Docentposter ved Universitetet, han, som nylig stod i Thinget og talte om, at der var for mange Professorer, saa Storthinget maatte have sig Besættelsesspørgsmaalet forelagt, naar Ledighed indtraadte i et Embede.

Embedsværkets „Forenkling" har været Gjenstand for meget Studium paa radikalt Hold. Nu synes Hr. Ullmann at have beriget Sagen med en ny Methode, i hvilken to Modsætninger gaar op i en „høiere Enhed".

Fra Rygge skrives 9de April til „Morgenbladet"s Landbrugstidende:

Medens vi endnu befinder os paa Vintersiden er Aarstiden jo helt almindeligt ganske vaarlig; men her i Rygge kan man næsten kalde den sommerlig. Flerestedes er Stikkelsbærbuskene ganske grønne af nysprunget Løv, og Kastanietræerne staar med halvsprungne Bladknopper. Ruglæsten er livlig grøn og tæt, og Græsfrøsaaningen fra ifjor er frisk, lubben og lovende.

Plogen er sat igang; enkeltvis er allerede Poteter sat i Jorden, og flere holder sig færdige til at sætte endel ialfald, hvis Godveiret fremdeles vedvarer. Som alt dette er enestaaende for Aarstiden, er det mer at ønske end at haabe, at Sommeren for Alvor og af Varighed er indtraadt. Det vilde ialfald være et Særsyn. Det bliver imidlertid fristende, hvis dette smilende Veir fremdeles vedvarer en Tid, at have Jorden færdigliggende tør og bekvem, alene manglende den ønskelige Jordvarme, og da undlade at lægge Frø i Jorden kunde synes at være en utilgivelig Efterladenhed.

Skandinaverne i Amerika har nu faaet sin Historieskriver i Literat O. N. Nelson i Minneapolis, der med Bistand af en større Kreds amerikanske Skandinaver, blandt andre Professorerne Knut Gjertsen og Georg Sverdrup, Luth Jæger, Præsterne Petri og Vangsnes, nylig har udgivet et større Værk under Titel: History of the Scandinavians in the United States. Om Bogen foreligger der en Mængde særdeles anerkjendende Udtalelser i den skandinaviske og engelsk-amerikanske Presse. Den roses for at være den ubetinget mest fuldstændige Udredning af det temmelig omfattende Emne. Bogen er rigt illustreret. Den indeholder foruden almindelige Skildringer en Mængde biografiske Oplysninger om fremtrædende Skandinaver derover og har derfor ogsaa adskillig Interesse i disses Hjemlande.

Dræbt under et Jordras.

Bureautelegram til herv. Blade.

Göteborg, 12. April.

Fortiden paagaar her et større Schaktnings- og Grundlægningsarbeide til Bygning at et Fattighus.

Igaarefstermiddag indtraf dersteds et større Jordras, hvorved 2 Arbeidere begravedes under de nedstyrtende Jordmasser. Deres Lig blev efter 3 Timers Forløb trukne frem.

To andre Personer kom stærkt tilskade.

Arbeideres Sygeforsikring. Proposition om Arbeidernes Sygeforsikring er overbragt Storthinget. Den er væsentlig bygget paa Arbeiderkommissionens Indstilling og med en enkelt Forandring fra Fjoraarets, nemlig Spørgsmaalet om hvem der der skal bære Landssygekassens mulige Understøtning. Medens Propositionen ifjor forudsatte, at dette skulde udredes af Staten, foreslaar Departementet iaar, at det paalægges vedkommende Kommuner at udrede dette Understøtning. Dette begrundes deri, at Kommunerne ved Sygeforsikringen vil faa Lettelse i Fattigbyrderne, og dernæst vil bedre Kontrol kunne ventes med Landssygekassens Afdelinger i Kommunerne. Angaaende det ifjor udarbeidede Lovforslag om Ulykkeforsikring finder Departementet, at man hos os ikke bør fastslaa tvungen Ulykkesforsikring, førend det haves paa det rene, hvorledes saadan Forsikring i sine Principer vil komme til at at harmonere med eventuel videre Arbeiderforsikring, hvorom Krav allerede forlængst er reist.

Veiledning i Torvdrift. For kommende Budgettermin foreslaar Storthingets Landbrugskomite bevilget Realkandidat Adolf Dal Kr. 500 og Reisegodtgjørelse efter Regning (indtil Kr. 200) for at give Veiledning i Torvdrift og til Fortsættelse af hans videnskabelige Undersøgelser over Torvmyrer.

Udstillingen paa Frølichs Husflidsskole ved Ljan St. vil vise Publikum de store Fremskridt, der er gjort paa Husflidens Omraade de sidste 10 Aar. Ingenior Frølich begyndte Arbeidet for Husflidssagen med en Udstilling i Haandværksforeningens Lokale Marts 1887 og med Indbydelse til Dannelse af en Forening og Udsalg for den almindelige Husflids Fremme. Udstillingen omfattede dels Fag, som Skolen optog paanyt som Undervisningsfag fra vore Forfædres Tid, dels saadanne som var aldeles nye her i Landet.

Elevarbeiderne fra indeværende Kursus udviser en jevn Udvikling. Skolen kaldes med Rette Norsk Husflids Skole; thi det var denne, som var den første til at gjenoptage det taknemmelige Tresktjærerarbeide i Stjernesnitstilen som Undervisningsfag; paa Vævuingens Omraade har den optaget en Række Vævemethoder, der er ligesaa stikket for Bondevævstolen som for Salonvævstolen, hvilken sidste Skolen har Fortjenesten af at have indført her i Landet.

Det hører nu ikke længer til Sjeldenhederne at se Vævstolen som en Pryd for Hus og Hytte og Husets Datter beskjæftiget med et Mønster for Kjeppestjelsvævning, Tavlebragd, Kroksmoining, Ryevævning, Halvgobelin, Flensvævning, Saumsmoining eller Brikkevævning: Vævemethoder, som først er optaget ved denne Skole.

Ligeledes er Sponarbeidet og Rafiaarbeidet med flere andre Fag udgaaet derfra.

Af Betydning for en fremtidig Export er det trukne Kurvmagerarbeide af norsk Pil og Bidje.

De udstillede Gjenstande forbliver Elevernes Eiendom. Der er ogsaa udstillet Undervisningsmateriel for Stjernesnitstil, skikket for Klasseundervisning. Med sin methodiske Anvendelse og som Forberedelseskursus til Tresløiden i Skolen maa dette Undervisningsmateriel kunne bidrage, til at berede Veien for Skole-Tresløiden. Systemet forsøges nu ved Nordstrands Middelskole.

Det gaar som en Leg at meddele Undervisning i de Fag, hvor Eleven ser, der allerede finder Afsætning Sted. Opmærksomheden haves ogsaa stedse henvendt paa Optagelsen af nye Fag passende for lokale Forholde. Om nu Skolen ikke faar raade over de nødvendige Pengemidler, vil aabenbart skadelig Stagnation indtræde; thi Stilstand er Tilbagegang.

Hvorledes „anvendt Tegning" er optaget som Fag til nyttig Haandgjerning for Gutter, faar man af Udstillingen Anledning til at se. Gutternes Hovedfag er Snedkeri.

Det er ioienfaldende af Udstillingen at erfare Arbeider udført efter samme Undervisningstid af Ungdom fra Land og By.

Om der melder sig tilstrækkelig Antal agtes oprettet særskilte Kursus for Damer fra Byerne.

Skolen har i indeværende Budgettermin undervist henimod 50 Elever: Den har givet 2 Kursus i Buskeruds Amt og 2 Kursus ved dens faste Husflidsskole med Tilskud fra det Offentlige Kr. 2,500 og yderligere fra andre Hold Kr. 500. Skolens Gjæld til Driften er i dette Aar ogsaa forøget med Kr. 1000. Skolen har ansøgt Storthinget om Kr. 200 som Bidrag til Inventar og Kr. 1,500 til Stipendier foruden de sædvanlige Kr. 2,000. Blandt Ansøgerne til næste Kursus er 3 Fjeldfinner med Tolk.

Foruden Elevernes Arbeider er paa Ljadalen udstillet almindelige Kunstvævninger at udloddes for Frk. Gerda Frølich, der har flyttet sit tidligere Udsalg fra Carl Johans Gade 27. Saavel Skolen og Udstillingen som Udlodningen fortjener at man viser den Interesse.

Keeleys herværende Institut til Helbredelse af Drankere er nedlagt.

Adskillige skal være blevne helbredet, men flere har efter kortere eller længere Tid faaet Tilbagefald.

Fader til 25 Børn. Til „Kristiansstadbladet" skrives: „En rask 70-aarig Mand i Torups Sogn, gift for 3die Gang med en temmelig ung Kvinde, har nylig havt den 25de Barnedaab i sit Hjem. Det bliver kanske ikke den sidste.

Levende brændt. Langfredag Aften fandtes en Mand, der 70-aarige Sjøstrand, liggende død i en Teglovn ved Boringe Teglværk i Sverige. Han var Torsdag Aften kommen til en Person, der bor i Nærheden af Stationen, og havde bedt om Mad. Vedkommende Person lod nu Sjøstrand drikke saa meget Øl og Brændevin, som han formaaede. Derpaa tvang han ham til at drikke en Blanding af Brændevin og af den Bærme, som samles paa Bunden af Tønderne, og som i Regelen kastes bort. Da Sjøstrand havde drukket en hel Del og ikke formaaede mere, bad den ulykkelige: „Ak, Herre Jesus, lad mig nu slippe fri, thi ellers dør jeg!" Der hjalp imidlertid ingen Bønner, drikke skulde han, hvis ikke fik han aldrig mere Hjælp fra den Kant. Da Sjøstrand havde drukket endnu nogle Slurke, ravede han hen til Teglværket og opsøgte sig en Soveplads i en tom Teglovn, i hvilken han bogstavelig stegtes ihjel.

Brand paa Landsbygden.

Paulsens Enkes nyopførte Vaaningshus i Kvelland, Lyngdal, nedbrændte igaar.

Huset var assureret, men Indbo var nassureret. Adskillige Sager, som de Engelskmænd, der bor paa Stedet om Sommeren, havde efterlagt, brændte ligeledes.

Angivet sig selv som Tyv. En Barbersvend fremstillede sig iforgaars paa Politikammeret og oplyste, at han, siden hans Principal den 6te sidstleden afgik ved Døden, omtrent hver Dag har bestjaalet den gjenlevende Enke for mindre Pengebeløb, der ialt skal beløbe sig til ca. 70 Kr. Det største Beløb, han paa en Gang har taget, var iforgaars; han tog da Kr. 7,20. Efter dette var det, at han fik Skrupler og gik til Politiet og angav sig selv. Enken vil imidlertid ikke have truffet nogen Forføining mod sin utro Tjener.

England og Uganda.

(Bureautelegram til herv. Blade).

London, 12te April.

I Underhusets Møde iaften meddelte Minister Harcourt, at Regjeringen havde drøftet de indløbne Rapporter og noie overveiet Følgerne paa den ene Side af et Tilbagetog fra Uganda og paa den anden Side af Opretholdelsen af de britiske Interesser sammesteds og at den havde besluttet at oprette en regulær Forvaltning og erklære Uganda for staaende under britisk Protektorat.

Meddelelsen modtoges af Huset med stormende Bifald.

Storthinget.

Møde 12te April.

Man fortsatte Behandlingen af Bevilgninger til

Videnskabelige og literære Formaal.

Herunder var foreslaaet 8000 Kroner til Videnskabsmænds Reiser i Udlandet, hvorunder 2000 til en farmaceutisk uddannet Mand, hvis han efter Konkurrance maatte anses berettiget dertil. — Skaar ankede over, at Farmaceut K. T. Strøms Andragende om 5000 Kroner ikke var imødekommet og var tilbøielig til at optage Forslag om Bevilgning af disse 5000. — K. Rygh m. fl. fremholdt, at Stipendier burde uddeles efter Konkurrance. Indstillingen bifaldtes enst. Til „Farmaceutisk Tidende" foreslog Eng 400 Kroner, hvortil Komiteens Flertal gik over. — Schøyen: „Norsk farmaceutisk Tidsskrift" har flere Abonnenter blandt Farmaceuterne end det første. Kunde derfor ikke være med paa at berøve dette dets tidligere Tilskud. Foreslog derfor 400 Kr. ogsaa til dette Tidsskrift. Statsraad Bang støttede Engs Forslag. — Sverdrup vilde stille begge disse Blade paa lige Fod og derfor stemme baade for Engs og Schøyens Forslag, i sin Tid burde disse Tidsskrifter slaaes sammen. — K. Rygh og Hægstad sluttede sig til Sverdrup. — Skaar, Rinde og Vold var imod begge Forslag. Begge Forslag forkastedes, Engs mod 32 og Schøyens mod 5, efter at Schøyen efter Udfaldet af Voteringen over Engs Forslag havde udtalt Ønsket om at tage sit tilbage, hvortil der imidlertid ikke var Adgang.

Til Kunst-Industri-Husflidsskoler bevilgedes enst. overensstemmende med Indstillingen.

Samtlige Andragender

fra shv. Underofficerer om Pensionsforhøielser oversendtes Regjeringen. Krigsveteran Lars Jespersen Kikes Pension forhøiedes til 200 Kroner. Enke Marie Weiser bevilgedes i Pension 150 og Enke Torbjørg Torstensen Gjærnæs 100 Kr.

Vartpenge og Pensioner.

Til Statsminister Blehr, Statsraaderne Ovam, Wexelsen, Berner, Lange, Nysom og Engelhart bevilgedes 5000 Kr. hver. Til Stiftamtmand C. F. Motzfeldt bevilgedes 3500 Kroner mod 27 St., der afgaves for 4000 Kr. Raadmand Mastrup var af Komiteen indstillet til 3000 Kr. Uelands foreslog 2500. Rygh forsvarede Indstillingen. Uelands Forslag bifaldtes med 64 mod 42 St. Sorenskriver Gjertz bevilgedes 2000, Sorenskriver Heidenreich 2200, Skattefoged Jørstad 1500, Distriktslæge Lossius 1600, Distriktslæge L. Hansen 1500, Fuldmægtig O. E. Lund 1000, Kopist Fougner 800, Extraskriver Stadheim Vartpenge 1000, Extraskriver Ekroll Vartpenge 800, Extraskriver J. A. Svendsen Vartpenge 800, Toldopsynsmændene Ch. Evensen 300 Kr., Fr. Knudsen 500, G. Gundersen 550, Ole Olsen Melkild 450, Nils Kristensen 400, Toldkasserer C. M. Johansen 2000, Fyrvogter Enersen 800, Posterpeditør Narvesen Vartpenge 600, Toldopsynsmændene P. Carlsen og E. Pedersen 200 Kr.

Til Generalmajor Wergeland havde Komiteen opført 4000 Kr. Indstillingen forsvaredes varmt af Jac. Stang, Statsraad Olsen, P. Nielsen og Løvland, der alle fremhævede hans store Fortjeneste paa forskjellige Omraader.

Larsen foreslog 3000, en Minoritet i Komiteen foreslog 3500. Skaar anbefalede Larsens Forslag. Wergeland var kun en almindelig flink Embedsmand. Indstillingen forkastedes med 58 mod 52 St. 3500 bifaldtes mod 18 St. Kommandørkaptein Burchardt 2000 mod 35 St., der afgaves for 1800 Kr, Marinekaptein Koch 1800, Udskiftningsformændene Christensen, Larsen og Nørderhuus 1000, Holst 800, Kobberstikker Dellinger 800, Økonom Blanche 800, Opsynsbetjentene Sem 400, Næs 400, O. Guldbrandsen 500, Vagtmesterne Hoel 400, Amundsen (Tillæg) 300, Opsynskvinde Albertine Nickelsen Vartpenge 250, Enke Ingeborg Stenseth 200 Kroner.

Mødet hævedes 12,50.

Voldsom Adfærd. En Kjøbmand kom Onsdag Aften, idet han gik fra sin Forretning, ind paa Kjøkkenet hos en herboende Privatmand med endel Varer, som denne havde rekvireret hos ham. Kjøbmanden leverede Varerne til Tjenestepigen, der for Øieblikket var alene paa Kjøkkenet, hvorefter han gik ud igjen uden at ane noget galt, men neppe var han kommen udenfor Døren, førend Husets Herre, der mødte ham i Trappen, for lige mod Kjøbmanden, som han spurgte: „Hvem søger De her?" Forinden Kjøbmanden fik Tid til at svare paa Spørgsmaalet, tildelte nævnte Herre ham et Slag, saa han ravede et Stykke nedover Trappen, hvorefter Herren endnu en Gang kom hen til Kjøbmanden og paany tildelte ham et Slag i Ansigtet, saa Blodet flød af ham.

Om Sladderhistorien skriver det store danske „Nationaltidende" bl. a.:

„Vi mindes i alt Fald ikke, at den danske Rigsdags Saga har blot et eneste nogenlunde tilsvarende Exempel paa Hensyn til Kjærringsladder, paa Fremdragelse deraf i den offentlige Debat, ja paa Vedtagelse af en Beslutning i Henhold dertil. Men d'Hrr. radikale Nordmænd nægter sig intet og mangler ganske, hvad man mellem almindelig dannede Mennesker kalder Takt, Smag og simpel Værdighed. De lader en Storthingsmand føre Sladderhistorien frem, deres Førere — deriblandt selve „Præsidenten" Hr. Ullmann — istemme, og Enden bliver, at Bevillingen „udsættes".

Men hvor inderlig plebejist er dog ikke hele den Tankegang og hele den Handleretning, som dykker sig ned i alskens Sladder og lader denne gaa igjen som folkelig Politik, rettet mod Konge, Kronprins, Minister osv. paa den Maade, at slige Folk skal straffes paa Pungen, naar de ikke har været Storthinget til Behag eller honoreres med større Bevillinger, dersom de har fundet Naade for Flertallets Øine!

Konsulatbudgettet.

Paa Mandag — den 16de April — vil Engelharts Forslag om Nedsættelse af en Komite til Udarbeidelse af Plan og Budget for et eget norsk Konsulatvæsen blive behandlet.

Det forekommer os at være noget sent paa Aaret at give sig i Kast med et saa omfattende Arbeide. Det er nemlig Forudsætningen, at Komiteens Forslag skal behandles og afgjøres af indeværende Storthing, for at nemlig Bevilgningerne til Konsulatvæsenet fra 1ste Januar 1895 af kan blive i Overensstemmelse med den nye Plan. Den nuværende Storthingsmajoritet vil selvfølgelig ikke oppebie Valgenes Udfald; den har ingen Tillid til Folkets Afgjørelse, men vil prøve at faa sat sin Vilje igjennem paa Forhaand. Den ræsonnerer som saa, at lider vi et Nederlag, saa har vi i al Fald den Trøst at have gjort mest mulig Ugagn og givet vore Modstandere rigtig mange Floker at greie.

Der opstaar da det Spørgsmaal: Hvad skal Regjeringen gjøre?

Selvfølgelig kan den ikke tage en Beslutning om eget norsk Konsulatvæsen fra 1ste Januar 1895 og det dermed sammenhængende Budget til Følge, allerede af den Grund, at dette forudsætter, at der i Forveien er truffet Bestemmelse om Fællesskabets Opløsning og Oprettelse af et eget svensk Konsulatvæsen. Men skal da alle Udtællinger til den nuværende Ordning ophøre fra 1ste Januar 1895?

Dette synes os at maatte afhænge af Valgenes Udfald.

Vinder Moderationen Seier ved Valgene, kan Regjeringen gjøre sikker Regning paa, at Storthinget i 1895 vil godkjende, at den fra 1ste Januar indtil Sagen kan blive Storthinget forelagt, midlertidig afholder Udgifterne overensstemmende med Bevilgningen for 2det Halvaar 1894. Der udbetales altsaa Forskud paa en forventet Bevilgning.

Vinder Radikalerne Flertal, maa derimod Udtællingerne paa Konsulatbudgettet, forsaavidt de ikke er paabudt af Lov, standse fra 1ste Januar 1895. For vort Vedkommende vil vi finde det rettest, at slet intet udbetales, og at Regjeringen lader det blive Statskassens Kreditorers Sag at indtale sit Tilgodehavende. Regjeringens Position bliver da stærk og uangribelig, og den kan overlade den radikale Majoritet paa kommende Storthing det fulde Ansvar for Følgerne af Storthingsflertallets Politik i 1894.

H. k. Høihed Kronprinsen

har sendt Hofchefen følgende Skrivelse: Ved min Hjemkomst fra Udlandet erfarer jeg med største Forundring og Beklagelse den Diskussion, der har fundet Sted i Storthinget sidstleden Mandag ved Behandling af min Appanage, og den foreløbige Beslutning, der er bleven fattet i dette Spørgsmaal. Jeg finder det at være stridende mod min Stilling og Værdighed at indgaa i nogensomhelst Diskussion om eller at paa mindste Maade dementere den mig tillagte Ytring. Uanseet dette vilde et saadant Skridt fra min Side altid komme til at opfattes som et Middel til at sikre mig Besiddelsen af min Appanage, og paa saadanne Betingelser hverken vil eller kan jeg modtage denne. Hvad end Udgangen bliver, — min Kjærlighed til Norge og mine Følelser for det norske Folk kommer dog altid til at forblive de samme. Jeg beder Dem at bringe dette Brev til Offentlighedens Kundskab.

Stockholm, 6te April.

Gustav.

En skidden Historie.

Meddomsretten i Kristiania dømte forleden en Kone til 8 Maaneders Strafarbeide for et Tyveri, hvis nærmere Omstændigheder var overmaade skiddenfærdige.

Konens Mand lever, og med hans Samtykke har hun drevet usædelig Trafik som Næringsvei i længere Tid. Et af hendes Standskvarterer var en Gaard i Skippergaden, hvor hun og en hel Del andre af samme Slags Fruentimmer tog ind med de Mandfolk, som de havde kapret paa Gaden.

Hun er bare 21 Aar gammel, Kvindemenneskет.

Den 5te Marts var hun om Aftenen ude paa en af sine vanlige Expeditioner og fik da fat paa en Mand, som hun gik sammen med ned i Skippergaden. De to holdt til i Kjøkkenet. Hun skulde imidlertid gaa ud og hente noget — sa hun, — og hendes Offer blev alene. Han fik vente længe, for den unge Kone kom slet ikke tilbage. Og da han gav sig til at kjende efter i Lommerne sine, var 200 Kroner, som han havde havt der, borte.

Han meldte Tyveriet og hele Historien til Politiet. Den unge Kone blev arresteret Dagen efter, — forsaavidt gik det let nok. Men Pengene, hvor var de?

Hun havde gjemt dem bort og nægtede at sige hvor de var. Hun havde aabenbart selv gjort Regning paa at bli arresteret, og saa havde hun forsynet sit Rov for at nyde godt af det, naar hun efter nogle Dages Vand og Brød kom løs igjen. Mere kunde hun ikke faa, mente hun vel, for det var første Gang, at hun stod tiltalt for Tyveri.

Meddomsretten gjorde som sagt en Streg i hendes Beregninger; der kommer til at gaa otte Maaneder, før hun faar Anvendelse for sine 200 Kroner.

Intet Korn-Monopol.

(Bureautelegram til herv. Blade).

Berlin, 12te April.

Efter hvad „Nordd. Allgm. Zeitung" meddeler, vil Rigsregjeringen forkaste det af de Konservative fremsatte Forslag om Indførelse af Monopol for Kjøb og Salg af udenlandsk Korn og Mel, bestemt til Forbrug indenfor det tyske Toldomraade. Hertil føier Bladet, at man ikke til Gunst for enkelte Samfundslag kan paalægge Befolkningens store Flertal Ofre, der i sin Karakter streifer ind paa Krigskontributioner.

Valgene i Holland. Haag den 11te April. (R. B.) Igaar afholdtes Valg til Generalstaternes andet Kammer. Efter de hidtil foreliggende Resultater er der valgt 7 Tilhængere af Minister Tak van Portvliets Valgreformforslag og 17 Modstandere deraf. I 2 Kredse vil der blive foretaget Omvalg.

Haag, den 11te April. Indtil Kl. 6 Aften kjendes Resultatet fra 83 Valg, der udviser 23 Tilhængere og 37 Modstandere af Taks Valgreformforslag; der vil blive afholdt 23 Omvalg, hvori deltager 30 Tilhængere og 16 Modstandere af Valgreformen. 2det Kammer tæller 100 Medlemmer.

Fogedembederne

Budgetkommiteen har, som før meddelt, behandlet Fogedembedernes Nedlæggelse, væsentlig paa Grundlag af den forrige Regjerings Lovudkast. Komiteens Flertal anser Reformen paakrævet og foreslaar at vedtage en Lov derom. Naar denne er bifaldt, kan Thinget fastsætte den endelige Organisationsplan. Imidlertid indskrænker Komiteens Flertal, der bestaar af Ullmann, Kilde, Lien, Odberg og Sverdrup, [sig som sagt til at foreslaa Lov om Fogedembedernes Afskaffelse. I disses Sted foreslaaes oprettet særskilte Skattefogedembeder, til hvilke henlægges Fogdernes Oppebørselsforretninger samt Forelse af Matrikulen, endvidere særskilte Politimesterembeder, til hvilke henlægges Fogdernes øvrige Forretninger, forsaavidt de ikke ved den foreslaaede Lov ophæves eller henlægges til andre Tjenestemænd. Den Fogderne tilliggende Befatning med kommunale Anliggender bortfalder. Exekutions-, Arrest- og Forbudsforretninger, Forelse af Handelsregister samt Mændsopnævnelser henlægges til Sorenskriveren. Bestyrelsen af offentlige Valg i Landdistrikterne samt Udstedelse af Handelsbreve til Landdistrikterne henlægges under Lensmændene. Forsaavidt noget Byfogedembede ophæves, henlægges dets Dommer- og Skriveforretninger, Skifte- og Auktionsforretninger, Notarialforretninger, Exekutions-, Arrest- og Forbudsforretninger, Forelse af Handelsregistre samt Mændsopnævnelse til Sorenskriverne. Oppebørselsforretninger henlægges til Skattefogder, Politiforretninger og Raadhusforretninger samt Magistratsforretninger, der ikke ovenfor er nævnt, til Politimestre eller til anden offentlig Tjenestemand. Under Skattefogderne foregaar Skatteopkrævningen og anden Indfordring i Landdistrikterne og Ladestederne ved Lensmændene eller dem, der i deres Sted hertil antages, og i Kjøbstæderne efter Kongens nærmere Bestemmelse ved særskilt beskikkede Mænd. Skattefogderne er ansvarlige for de under dem staaende Skatteopkrævere. Til Opkrævning af Skatter og andre offentlige Afgifter blir i hvert Lensmandsdistrikt at afholde Skattemøder under Bestyrelse af Lensmanden eller den antagne Opkræver, hvorimod Skattetingene bortfalder.

Carl Johan Theatret. Opmærksomheden henledes paa, at ved Lørdagsforestillingen — da Dragon Clairette opføres — begyndes Kl. 7. Clairettes Rolle udfores af Fru Milly Bergh. Paa Søndag Kl. 8 gives samme Forestilling med Debutantinden Gerda Svendsen i Titelrollen.

Italiens Finanser. Rom d. 11te April. Udvalget angaaende finansielle Forholdsregler har idag i Modstrid med Finansminister Sonninos Forslag besluttet at adskille Spørgsmaalet om Seddelcirkulationen fra Spørgsmaalet om de finansielle Forholdsregler. Udvalgsbetænkning angaaende det sidste Spørgsmaal vil blive fremlagt i Deputeretkamret paa Lørdag, medens Betænkning om Seddelcirkulationen først vil blive forelagt senere.

Den italienske Konge skal under en Samtale med en fransk Journalist have udtalt, at Italien ikke tænker paa Krig. Det vil sætte alt paa Spil i en Krig, hvis Udfald intet Folk kan beregne. „Hvor findes forøvrigt den Suveræn, som under den nuværende Tilstand i Europa og med de nuværende fuldkomne Geværer og Kanoner skulde ville kaste sit Folk ind i en Krig? Selv en Seier pilde blive saa forfærdelig, fulgt af saa forfærdelige Offre af Mennesker, saadanne Strømme af Blod, at ingen Konge, ingen Keiser kan tænke derpaa uden at gyse for sine Armeer.

Kristiania Svineslagteri holdt Generalforsamling igaar. Tilgangen af levende norske Svin havde i 1893 udgjort 1335 og af svenske 189, — samlet Vægt 111,153 Kilogram. Antallet af slagtede Svin var 367 norske og 259 svenske, — samlet Vægt 54,273 Kilogram. Tilførselen af norske Svin har været for liden, saa Slagteriet har maattet kjøbe fra Sverige. Gjennemsnitsprisen af Fedesvin paa Slagteriet har været 77 Øre pr. Kgr. Paa Torvet har Prisen været gjennemsnitlig 2 Øre lavere. Driften har i 1893 git et Underskud af 9410 Kroner; i 1892 var Tabet 13,357 Kr. Som Driftsbestyrer er ansat Hr. Frich. Til Medlem af Direktionen valgtes Grosserer Marthinsen og til Repræsentanter Grosserer Th. Fearnley, Statsminister Løvenskiold, Redaktør E. Sundt, Grosserer J. B. Rogeberg, Godseier Joh.s Soelberg, Brugseier Sæhli samt Gaardbrugerne Edv. Haga og Munthe-Kaas.

En radikal Venstreleders Udøvelse af Retfærdigheden. En Indsender i „Kristiansands Tid." klager stærkt over den iaar for Oslebø udførte Skatteligning. Specielt skal Formanden Hr. Fuglestvedt have udmerket sig. Medens nemlig enkelte fattige Arbeidere, som i sit Ansigts Sved med Nød og neppe kan fortjene sit Brød, er ilignet en Indt. af Kr. 500, er Fuglestvedt, der har ca. 3000 Kr.'s Indtægt, kun ilignet en Indtægt af Kr. 600!!

Overligningskommissionen skal ogsaa nu være kommen til det Resultat, at Fuglestvedts Indtægtsangivelse, kun er en Brøkdel af, hvad den rettelig burde have været.

Professor Mourly Volds paa Aschehougs Forlag ifjor udkomne „Til Belysning af Spiritismen", er Gjenstand for en et Par Spalter lang og særdeles anerkjendende Anmeldelse i Tillæg til d. „Natld." for 10de ds. Professorens Skrift betegnes bl. a. baade som „høist interessant" og fortjenstfuldt".

Taugbaner. Fra Ingeniør F. Størmer fremsættes, ligesom ifjor, ogsaa iaar et af G. Knudsen vedtaget Forslag om at muliggjøre Anlæg af Taugbaner ved at gjøre Basdragslovens § 19 om Expropriation anvendelig ogsaa paa saadanne.

Der foreslaaes, at hvis nogen ønsker at anlægge en Taugbane til Transport af Varer, har han for Regjeringen at lægge frem Plan over det projekterede Anlæg samt begrunde Nytten af det. Giver da Regjeringen sin Approbation, faar vedkommende Ret til Exprobation af den nødvendige Grund paa de for liggende Expripiationer gjeldende Betingelser.

---

38 Millioner Kroner.

Statslaanet er igaar affluttet med Etatsraad Glückstad paa Behrens & Söhnes, (Hamburg) Bleichröders, Discontogeselchaffts (Berlin) og en Pariserbanks Vegne.

Laanet er paa 38 Millioner til 3½ Procent. Kursen skal holdes hemmelig 2 Maaneder.

Kristiania Vinter-Landbrugsskole.

Ved den skriftlige Examen gaves Mandag 9de ds. som Opgave i Husdyrbrug: „Hestens Bedømmelse, særlig m. H. t. Arbeidshesten"; Torsdag 12te April i Kemi: „Om Kulstoffets Forbindelser med Surstof og de vigtigste kulsure Salte".

Lørdag 14de ds. affluttes den skriftlige Examen med Prøve i Landmaaling og landøkonomiske Beregninger. Den mundtlige Examen begynder Onsdag 18de og slutter Tirsdag 24de ds.

Paa Storthingskartet for Mandag er Marinebudgettet opført som første Sag. Længere nede er opført Engelharts Forslag om en Specialkomite for Konsulatbudgettet, endvidere Oplysningsvæsenets Fonds Budget, Havnebudgettet, Spørgsmaalet om Edsaflæggelse af dem, der indkaldes for Storthinget, og endelig den tilbagestaaende Rest af Landbrugsbudgettet.

Arbeidsløshed og Hungersnød i Spanien.

I den sydlige Del af Spanien herster uhyre Nød og Elendighed blandt de arbeidende Klasser. En Korrespondance fra Madrid til Köln. Zeit. bringer følgende Meddelelser herom:

„I mange Distrikter er Forholdene saa slette, at næsten hele Arbeiderbefolkningen maa underholdes paa Kommunens Bekostning. Kommunerne, der ikke kan bære dette svære økonomiske Tryk, anmoder Provinserne om Bistand, og Provinserne kræver atter Hjælp fra Statens Side. Hvis ikke Regjeringen hurtig træder til og skaffer de Arbeidsløse Beskjæftigelse ved at paabegynde store offentlige Byggeforetagender, Veianlæg o. l., vil Nøden og Elendigheden brede sig videre og videre og blive aldeles forfærdelig.

I Trebujona, Barrios, Arcos, Bucena, Montelbano, Bebrija og talrige andre Byer herster der formelig Hungersnød. I Byen Ecija kom det forleden til skrækkelige Optrin. Som vilde Dyr styrtede Tusinder af Mennesker sig over de Levnetsmidler, der var ankomne til Byen og uddeltes af det Offentlige. Der opstod et vildt Haandgemæng, og tilsidst maatte Gendarmeriet skride ind og splitte Menneskemængden, som var bragt til Fortvivlelse af Sult og Nød.

Fra Sanlucar kommer der Efterretning om, at flere Personer er sultet ihjel, og at man daglig kan se Mennesker besvime paa Gaderne af Hunger. Den almindelige Nød og Elendighed i denne By har foranlediget Uroligheder og stormende Scener. For et Par Dage siden drog Tusinder af Mennesker gjennem Gaderne under Raabet: „Vi vil ikke dø af Sult! Giver man os ikke Brød, saa bliver vi nødte til at røve og plyndre." Politiet var magtesløst og kunde ikke hindre, at den udhungrede Mængde trængte ind i Bagerbutikkerne og i en Haandevending bemægtigede sig Alt, hvad der fandtes af Brød.

I Stedet for at søge at milde den uhyre Elendighed, sætter den spanske Geistlighed i Øieblikket al Kraft ind paa at samle saa mange Peterspenge som mulig. I Madrid har man allerede samlet 25,000 Duros, i Barcelona 16,000, i Victoria 15,000, i Pamplona 9,000 og i Valencia 4000, hvilke Beløb skal fyldes i Vatikanets rummelige Pengekasse. Kun for saa vidt tænker Geistligheden paa Arbeiderne, som man gjerne vil have arrangeret en Valfart af Arbeidere til Rom. For at skaffe de i dette Øiemed nødvendige Pengemidler, blev der forleden sat en Tyrefægtning i Scene i Bilbao. Denne Forbindelse mellem Tyrefægtninger og Valfarter karakteriserer ret godt Tilstandene i Spanien."

Skrædder Dowes Pantser. Som før meddelt anstilledes der i Søndags i Berlin Forsøg med det skudfrie Pantser. Efterat en Kugle fra et af de nu anvendte Infanterigeværer var gaaet gjennem en Egeplanke af en Meters Tykkelse, affyredes en anden Kugle med det samme Gevær mod Dowes Bryst og blev siddende i Pantseret. Tilskuerne lukkede uvilkaarligt Øinene, men Opfinderen raabte leende: „Det føles sletikke!" og fik efter sit Ønske nok et Skud, som rettedes mod Hjertet. Den sensationelle Forestilling sluttede med en Hurtigskydning mod en pantserklædt Hest, som stod ganske rolig og aad og blot gjorde nogle Ryk ved Knaldene. Forsøgene paa Dowes vil om kort Tid blive gjentat i Overvær af en høitstaaende Personlighed.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. I denne Artikel indtraadte der ingen nævneværdig Forandring i den forløbne Uge. Riodepechen melder visnok høiere Prisnotering for Artiklen dersteds, men da Kursen er lavere noteret end i forrige Uge saa hæves derved igjen Differencen. Der er blot de finere Sorter som holder sig faste og er efterspurgte; de simplere Sorter derimod er flauere.

Sukker, holder sig uforandret.

Korn. I den forløbne Uge blev der i Udlandet gjort et Forsøg paa at hæve Priserne paa Korn, men dette blev kun af forbigaaende Art, idet Ugens Slutning bragte saa nogenlunde de samme Noteringer som forrige Uge. Af Korn blev hertil intet importeret i de sidste otte Dage.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8.65	— 8.70
Belgisk „	„	9.80	— 9.90
Russisk Byg „	„	7.80	— 8.00
Victoria Erter „	„	18.00	—22.00
Smaa „	„	16.00	—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 14de April *Kl. 7.*
Dragon Clairette, Operette i 4 Akter af H. Raymond og A. Mars. Musikken af Victor Roger.
Clairette Milly Bergh.

Søndag den 15de April *Kl. 8*
Dragon Clairette.
Clairette: Gerda Svendsen, Debut.

Mandag **Dragon Clairette.**
Clairette Milly Bergh.

J. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

KAHRS
29 Kongens Gd. 29
Nye Vaarmodeller ankommet
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber
fra Vinter-Saisonen nu ca.
halv Pris.

Vaaren
1894.

Skræddersyede Pariser og Berliner Modeller i Capes, Paletots, Jackets og Overstykker ankommet i største Udvalg til
rimeligste Priser.

Bestillinger udføres smukt og hurtig og efter det allerede bekjendte fixe Snit.

Naar Modellerne ere afbenyttede paa Syfabrikken, realiseres samtlige for Godtkjøb.

Edw. Jakwitz
Fabrik og Lager
af
Kaaber.
Carl Johs. Gade
&
Stortorvet,
2den Etage.

Aktieselskabet
Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor."
Prindsens Gade 22, II, [Hj. af Nedre Slotsgade].
anbefaler til ***billigste Priser:***
Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.
Selvløftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.
Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.
Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

De er ikke bekjendt for nogen god Mand i den By, hvor De har boet. Man siger, at De knuste Deres Hustrus Hjerte."

„Saa har De ikke hørt Sandheden, Sir Joseph. Verden tilgiver sjelden den Mand, der gifter sig under sin Stand. Jeg ægtede en fattig Præstedatter fra Landet, og hvis hun var ulykkelig, var det en Følge af Omstændigheder, hvorover jeg ingen Magt havde. Hvis jeg skulde ægte Deres Plejedatter, antager jeg, De fastsatte en Pengesum for hende, som sikrede hende mod Fattigdommens Savn, og som vilde hjælpe mig til at bane mig Vei enten til Skranken eller i det politiske Liv."

„Jeg vilde gjøre meget for den Mand, hun havde kjær, og som jeg kunde stole paa, — intet Pengespørgsmaal skulde staa imellem hende og hendes Lykke, — men lad mig endnu en Gang gjentage, hvad jeg sagde: De er omtrent den sidste Mand, jeg vilde vælge!"

„Jeg forstaar," sagde Urquhart vred, „De har vist allerede truffet Deres Valg? Mr. Mountford er den Mand, De ønsker."

„Her er ingen Tale om Mr. Mountford. Han vil forblive ugift og vil reise tilbage til Afrika forat streife om der."

„Efter Deres Aabenhjertighed mod mig, Sir Joseph, burde jeg maaske heller pakke min Badsæk og efterlade Laksen til den mere begunstige Fisker. Jeg

„Og næste Aar ved disse Tider maa hun gjøre sig istand for at præsenteres for Dronningen og saa er det at sige Farvel baade til Ellerslie og alle hjemlige Glæder", sagde Sir Joseph med et Suk, „hun vil rives med af den moderne Malstrøm, og vi To maa slippe hende fra os."

„Jeg er ikke bange for, at vi skal miste hende, thi jeg tror ikke noget i Verden vil forandre hendes Hjerte."

„Du har ganske Ret. Hendes Moder udstod samme Ildprøve uden at forandres. Hun var i denne Verden, men aldrig af denne Verden. Hun lignede den Kvinde, som gamle John Evelein var saa glad i, hun dandsede og sang, opvartede Dronningen, passarede med Kongen, og levede ved et Hof, hvor Halvdelen af Kvinderne var af den Slags, at vi ikke kan tale om dem, — alligevel var hun hele sit Liv en reen, uskyldig Sjæl. Hun døde i sit Livs Blomstringssted, ligesom min Hustru gjorde. Ak, ja, Marie, vi maa finde os i det Uundgaaelige! Sibyls Skoledage er forbi, og du er ikke heller længere saa ung. Du maa gifte dig, min kjære; vi maa se at finde en god Ægtefælle til dig."

„Lad Skjæbnen sørge for dette, kjære Sir Joseph", sagde Marie rødmende, „hvis Vorherre mener, at jeg skal gifte mig, vil jeg nok faa en Mand, naar Tiden kommer — imidlertid er jeg fuldkommen tilfreds med gamle Mrs. Marrison, medens Sibyl og De er London."

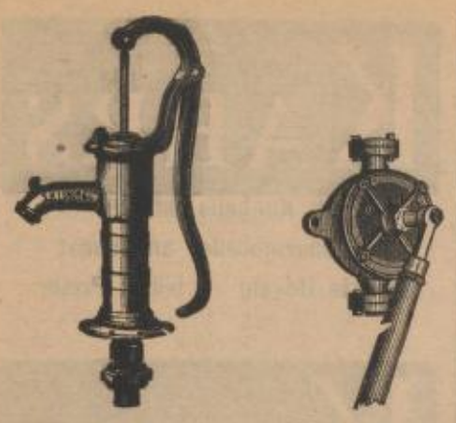

Pumper og Sprøiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk**, **Assurancespreiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I ***Partier gives betydelig Rabat.***

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Skinker, nyrøgede, smaa sukkerlagede Kogeskinker i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Østers, store amerikanske Østers **Kr. 1.20 & 1 Krone** pr. Snes.
Julius Norbye.

Frølichs Norsk Husflids Skole,
Lian St.

Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.

Nyt Friundervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grændland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.
J. K. W. Messel.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkede Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og letbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til
ORsagf. H. C. Smith.
Carl Johansgade.

Sorte Kjoletoier 0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25
Corsetter 0.85—1.00—1.50—1.80—2.00
Dametroier 0.75—0.90—1.00—1.10—1.20—1.30—1.40.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Det bedste Uldgarn
til 2.00 pr. Pd.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Det bedste Linneder
til 1.00 pr. Stk.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Tøger Andersen,
Manufactur-
Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1,
Hj. af Grønlandsleret.

De bedste Skjorter
til 1.00 pr. Stk.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Det bedste Lærred
til 25 Øre pr. Mtr.
hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Hvide Skjorter 1.00—1.20. *Blegede Skjorter* 1.10—1.20—1.25—1.40—1.60. *Coul. Skjorter* 1.10—1.20—1.25—1.40—1.60. *Busseruller* 1.00—1.25—1.30—1.40—1.50 *Underbenklæder* 0.75—0.80—0.90—1.00 *Uldunderbenklæder* 1.00. *Uldskjorter* 1.50. *Uldskjorter* 1.60.

Bolster, Tæppetøi, Skjørtetøi, Forklædetøi, Dommestik, Tvill, Lagenlærred, Stout, Shirting, Demét, Pequet, Uldtøier, Foer og Sysager, Gardiner, hv. Sengetæpper, Vattæpper og Uldtæpper,
Stampelo
1.35 pr. Bpd.

Kraver, Snipper, Manschetter, Slips. Sløifer, Buxesæler. Uldtøier, Paraplyer. Galoger, Strømper, Vanter, Skjørter og Børnekjoler
hos
Tøger Andersen, Tøiengd. No. 1, Hj af Grønlandsleret.

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyldmk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvoraf kan sælges ca. 1000 maal skog paa Krogstogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll,
Skippergaden 22,
Christiania.

F. K. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Nedsat Pris
paa *Smør* i Bazaren 45,
Julius Norbye.

Masagelæge L. Schou
(Exam. „Kgl. Gymn. Centr.Instt.")
Gigt, Lammelse, Nervelidelser, Fordøielses- og Ledsygdomme.
Torvgd. 29, 3die Etage.
Kl. 11—1 Form.

Elektriske Apparater
alle Slags, anbefales til billigste Priser fra
Telefon 2446.
N. Jacobsens elektrisk Værksted,
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

Mit Lager af færdige
Herreklæder
er nu godt sorteret for Sæsonen.
Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.
S. Almløf, Skrædder,
Bazaren No 4 & 5 mod Storgaden.

Kunstige Gjødningsstoffe:
Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.
NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.
Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

"Eidsvold"
udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 30te April* Kr. **0.40.**
„ — - *1ste April til 30te Juni* - **1.20,**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*
Abonner strax paa "Eidsvod"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.
"Eidsvold" *er allerede paa Grund af sin store Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.*
Abonner paa „Eidsvold"
Averter i „Eidsvold"
Klip ud nedenstaaende Bestillingsseddel

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.
Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.
Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*
Navn: .....
Adr.: .....

„Og du vil ikke finde det tungt at tænke paa alle de Fornøielser, Sibyl skal deltage i, medens du selv er begravet i dette triste Hus?"

„Hvad Ret har vel jeg til at misunde Sibyl? Jeg bør ikke have nogen anden Følelse end Taknemmelighed for al Deres Godhed mod Moder og mig! Hvis jeg var en Tjener i Deres Hus, burde jeg være fornøiet."

„Tal ikke saaledes Marie, det bedrøver mig. Jeg ønsker, at du skal føle dig lykkelig, være uafhængig og gaa en sikker Fremtid imøde. Jeg ønsker, at du skal føle, du har en Fordring paa mig ligesaa stor en Fordring som en nær Slægtning vilde have — eller som en Datter vilde have," tilføiede Sir Joseph med taarefyldte Øine.

„De er saa altfor god mod mig. De har altid vist mig mere Kjærlighed end min Moder viste mig. Tror De jeg vil beklage mig, fordi hendes Lod er at leve med i den fornemme Verden og jeg ikke hører hjemme der?"

„Du er en god, ung Pige — kanske vil dit Liv blive lykkeligere end Sibyls, hvem kan vide det."

Livet paa Ellerslie gik sin sædvanlige, jævne Gang efterat denne Samtale havde fundet Sted. Tanken paa at skaffe Marie Arnold en Husbond optog stadig den gamle Mands Tanker, men han blev noget overrasket, da Hubert Urquhart to Dage senere kom ind i hans Studerværelse og tilstod, at han elskede Marie med en dyb og inderlig Kjærlighed og han ventede

paa Sir Josephs Samtykke for at erklære sig for den unge Dame.

„Hvad? har de da ikke omtalt Deres Følelser for Marie?" spurgte Sir Joseph.

„Jeg har ikke ligefrem talt til hende. Jeg har gjort Hentydninger til mine Følelser. Jeg har jo ikke kunnet være sammen med hende uden at lade hende mærke, at jeg tilbeder hende."

„Og hvorledes har hun optaget Deres Hentydninger?"

„Hun er mig en fuldstændig Gaade, men jeg tror, at hvis De gav mig Deres Samtykke, hvis De viste Dem gunstig stemt for vort Giftermaal, vilde hun ikke være uvenlig mod mig."

„O, De tror, at hun vilde jage alle Betænkeligheder paa Dør, naar jeg bifaldt Deres Frieri? Jeg vil være oprigtig og tilstaa, at De er omtrent den sidste Mand, jeg vilde vælge til Mand for min Plejedatter — jeg kan gjerne kalde hende saaledes, for jeg elsker hende som en Fader."

„Ja, dette er jeg vis paa, Sir Joseph, men jeg begriber ikke, hvad De kan have imod mig som Mand for en ung Pige, Datter af en Ingeniør, der tjente under Dem i Belgien, hun vilde jo vinde en Stilling i Verden ved at ægte en Jarls Søn."

„Et ædelt Hjerte er mere værd end Adelskab," svarede Sir Joseph, „jeg har hørt fortælle om Deres Uvenlighed og Ligegyldighed mod Deres første Hustru, Mr. Urquhart. Undskyld, at jeg siger Dem dette.

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.

Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)

Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.

Afbetaling indrömmes

Uhrmager J. W. Nordlien,

Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden.

Nr. 45. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 17de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Kontor: Skippergd. 28, Christiania.

H. Schjelderup,

Høiesteretsadvokat,

Kongens Gade 19.

Fjær, Duun,

Stampelo,

Lagenlærred & Bolster

billigst hos

August Russ,

Stortorvet 11.

Doktor Johan Brun,

tandlæge: tand- og Mundsygdomme

Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).

Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,

Kirkegaden 19 Christiania.

Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Møbler. Speil. Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser.

C. Thomassen,

Theatergaden 15.

Det gjensidige brandforsikringsselskab

Skjold

i Kristiania

— grundkapital Kr. 400000 —

Kontor: L. Rolfsens gaard, Karl Johans gade (ved Egertorvet).

Expeditionstid 9 form. til 7 ettm.

Telefon 919.

En tidsmæssig Tanke.

Regjeringen har i sin Proposition om Sygeforsikring for Arbeidere lagt et Princip til Grund, som man maa haabe oftere vil blive fulgt i det Organisationsarbeide paa forskjellige Omraader, som rastlos gaar for sig her i Landet. Den har nemlig, i Modsætning til det Steenske Ministerium, foreslaaet, at Kommunerne, — ikke Staten —, skal bære Landssygekassens mulige Underskud. Dette begrundes, og som det forekommer os, med fuld Ret, derved, at denne Ordning vil lede til bedre Kontrol med Landssygekassens Afdelinger i Kommunerne.

I Aarrækker har Bestræbelserne nu gaaet i Retning af at indskrænke Kommunernes Virkeomraade og Ansvar og svække det private Initiativ ved at overføre mest muligt af Samfundsindretninger og Forsorg for Samfundsbehov paa Staten.

Dette System, der lægger Ansvaret paa Staten og stiller Kommunerne og de enkelte Samfundsborgere i et fjernere og derfor mindre interesseret Forhold til vigtige Dele af Samfundsarbeidet, er især blevet befulgt i alt hvad der angaar Undervisningsvæsen (særlig Fagundervisning og Undervisning af abnorme Børn), Fængselsvæsen og Politivæsen, Medicinalvæsen, Sindssygevæsen og lignende. Overalt er Statens Befatning dermed blevet udvidet, den lokale Interesse deri blevet indskrænket, og som et ydre Tegn derpaa er Statsbudgettet steget med stærk og uimodstaaelig Fart.

Det System at centralisere og overføre Omsorg og Ansvar for Samfundsindretninger til Statsmyndighederne — saa Kommunerne og de enkelte Borgere ikke har nogen stærkere Interesse deri end den, som fremkaldes af et almindeligt Ønske om at Stadtsbudgettet ikke skal vøre for raskt — tilhører i det væsentlige vort Aarhundrede og er blevet mest fuldkomment udviklet i Frankrige. Men det har med uimodstaaelig Magt udbredt sig til alle civiliserede Lande, og selv England, hvor det lokale Initiativ har været saa stærkt, at Trangen til Statsomsorg kun svagt har gjort sig gjældende, er blevet trukket ind i Tidens Strøm.

Nu er man blevet opmærksom paa, at Systemet har sine meget betænkelige Sider og i Tidens Længde vil kunne afstedkomme megen Skade, og det gjør derfor et forfriskende Indtryk at se den norske Regjering officielt anerkjende Fortrinene ved en Decentralisation og ved lokalt og individuelt Ansvar.

Menneskene er slig anlagt, at de i Regelen ikke formaar at interessere sig med en personlig Interesse for andet end, hvad de i det daglige Liv kommer i et nært Forhold til. Det, som de kun beskuer paa Afstand, skjænker de i Regelen bare en flygtig Tanke eller en forbigaaende Interesse. Det gamle Ord: „ude af Øie, ude af Sind" skyldes en dyb Kjender af Menneskenaturen og har sin Anvendelse ogsaa her.

Naar Private og Kommuner har seet det, der hidtil har været Gjenstand for deres Omsorg, anbragt i Statens rummelige Favn, bryder de sig fra den Stund ikke større om det. De ved, at Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd har Ansvaret for at alt gaar godt, og de vil endog nødig fornærme dem ved at se dem for vedholdende paa Fingrene. Men Embedsmændene kommer dog ikke i noget andet Forhold til de Samfundsindretninger, der overdrages dem til Ledelse, end at Interessen nærmest bliver af en embedsmæssig Art. Naar Maskinen holdes i Orden og arbeider regelmæssig efter Planen, da er Opgaven løst. Maskinen maa selvfølgelig smøres godt, og det er derfor en Pligt at faa de størst mulige Budgetter bevilget.

Folkerepræsentationen, den bevilgende Myndighed, der i Forhold til disse Indretninger, Opgaver og Formaal indtager den samme Stilling som for de enkelte Kommuner, hvordan kan vel den magte at føle nogen personlig Interesse for den store Mængde af forskjellige Indretninger og Spørgsmaal, der passerer Revue for den under det parlamentariske Arbeide? Den vil fra Tid til anden slaa ned paa en eller anden Branche, som den gjør til Sonoffer, naar Statsbudgettet synes den at blive for svært, og den vil til andre Tider være liberal i sine Bevilgninger for derved at gjøre, hvad gjøres kan, for at Landet skal kunne fremvise for Udlændingen Monsterindretninger, som gjør det Ære. Men Statens enkelte Borgere ser paa alt dette paa Afstand, forvisset om at „rette Vedkommende" nok sørger for at holde Tingen i Orden, og efter hvert som Omraadet for lokalt og individuelt Initiativ indskrænkes, svækkes og indslumrer dette Initiativ mere og mere.

For at være kort: Man har i mange Lande begyndt at føle, at det System at vælte Omsorg og Ansvar for Alting over paa Staten har sine Skyggesider, bl. a. den at fjerne de paagjældende Indretninger og Formaal fra Borgernes personlige Interesse, Sagkyndighed og Tilsyn.

En engelsk Forfatter i „Fortnightly Review" for sidste Maaned klager stærkt over Fængselsvæsenets Forfald efter at den nye Ordning er blevet indført, der fritager de lokale Magistrater og Styrelser for Befatning dermed. „Den gamle lokale Fængselsadministration var", bemærker han, „et System, der holdt de styrende Klasser i nær Berørelse med de sociale Spørgsmaal i deres mest akute Form. Lokal Myndighed skabtelokal Interesse og en Følelse af lokalt Ansvar. Paa den Tid, da Fængslerne blev centraliserede i Indenrigsministeriet (the Home Office) eiede England en Skare Kommunemænd, der sad inde med uovertruffen Erfaring i alle Spørgsmaal, der vedkom Behandlingen af Forbrydelser. Ophævelsen af den lokale Myndighed har fuldstændig gjort Ende paa denne gavnlige Tilstand. Den engelske Gentleman, hvis Interesse faldt sammen med Samfundets Interesse, er blevet udryddet og erstattet med den permanente Embedsmand, og i den Tale, jeg for har hentydet til, var Mr. Herbert Gladstone (da Understatssekretær i Indenrigsministeriet) enig i, at enhver Embedsmand, midlertidig eller permanent, af Almenheden maa blive betragtet med en vis Mistænksomhed."

Der er ingen Tvil om at vi her vil kunne sige: Ligesaa hos os.

Endog i de store Kommuner, der med Hensyn til Administration i meget ligner Statssamfund, gjør de samme mislige Sider ved Centralisationen sig gjældende. For kun at nævne et Exempel i Forbigaaende fra Kristiania. Det har, trods stærke Opraab i Aviserne, været umuligt at opdrive mere end en Haandfuld Forældre, som (naar det ikke gjaldt Politik) gad interessere sig saa vidt for den Folkeskole, hvori de har sine Børn, at de træder sammen til Valg af Tilsynsudvalg. Kristiania har et Antal meget store Folkeskoler — en af dem nævnes med Stolthed som den største i Skandinavien — og enhver af disse Skoler har et Distrikt paa 10,000 Mennesker eller flere, af hvilke kun yderst faa kjender hinanden. Mon ikke dette, blandt Andet, er tilstrækkeligt til at forklare Mangelen paa Deltagelse i Skolevalgene? Den uhyre Skole kan ikke binde Folk sammen i Fællesinteresse. Man har sin egen lille Gut eller Pige der; men de andre Tusinde eller Totusinde Børn og deres Forældre er ukjendt og vil altid forblive ukjendt baade for Barnet og for dets Forældre. Der er liden Lighed mellem en saadan Skole og en liden Bygdeskole, hvor hvert Barn har et nøie Kjendskab til hvert af de andre Børn, og hvor hvert Forældrepar kjender samtlige de øvrige Børns Forældre og deres Familieforhold, og hvor det derfor er den naturligste Sag af Verden, at der vises en personlig Interesse for Skolen og dens Gjerning.

Men de store Folkeskoler i Kristiania er et Billede i det smaa af den Organisation af Statssamfundet, som baade vi og de fleste andre Lande nu længe har stævnet mod. Det er paa Tide at Løsenet bliver: Styrkelse af den lokale og den individuelle Interesse, eller hvad der er det samme: Det lokale og det individuelle Ansvar.

Om Tuberkulose

skriver Sundhedsbl. bl. a.

Vi faar ærligt bekjende, at vi paa mange Maader skylde os selv meget af den Ulykke, Tuberkulosen nu bringer over os. Det gaar ikke an at sige, at vi ikke kunde have undgaaet en saadan Massеoptræden af Sygdommen. Sandheden er heller den, at vi selv Slægt efter Slægt have bragt den over os, Sandheden er, at Uvidenhed, Trægbed og Fordomme endnu den Dag idag gjør det vanskeligt at faa aabnet Øinene for Faren og faa reist et Værn mod den Elendighed, som i denne Sygdom vælter ind over mange af vore Hjem.

Hvorledes have vi særlig i dette Land stelt om vore Husdyr?*) Mørke, Fugtighed, Skiddenhed har været deres Lod igjennem de 8 Maaneder af Aaret. Dag ud og Dag ind har den Ko, fra hvis Yver du tog Næring for smaa og store, staaet lænket i sin Baas, berøvet mange af de Betingelser, som den enfoldigste blandt os nu ved, ere absolut nødvendige for Sundhed og Kraft. Ikke en Time paa Dagen, ikke en Dag af denne lange Tid har du skaffet den ud i Dagens Lys og friske Luft. Du har ladet den staa der og stabbe i sin egen Møg og aldrig har du umaget dig med at rense dens Trug. Hvilken Skabning paa Jorden, tror du, paa dette Vis vilde kunne bevare Sundheden?

En Lykke har det været for os, at vore sollyse Sommere, vore Beiter i Fjeld og Havnegange med det friske Vand og den rene Luft have reist op og renset ud meget af det sure og mugne, som havde faaet udvikle sig i den lange Vinter. Det skulde sect langt, langt værre ud blandt os, om ikke dette havde været. Det har dog ikke formaaet at hindre, at vore Husdyr i Tidens Løb ere blevne syge, og nu danne de en Fare for os. Der har paa det Vanstel, de have været underkastet og paa den unaturlige Maade, hvorpaa man har anlagt deres Røgt, udviklet sig først hos den enkelte og senere hos flere og flere af dem, sopdannede Sygdomme, dels hurtigt fortløbende, dels langsomt, altid smitsomme og farlige. Blandt disse er Tuberkulosen den, som, mest lumsk i sit skjulte Liv, indtil den senere Tid har tiltrukket sig mindst Opmærksomhed.

Det kan nu neppe være urimeligt at antage, at af Landbefolkningen en og anden faar den fra Dyrene, om ikke netop fra deres Melk og Kjød saa fra Berøringen med deres Afsondringer. Man har jo lige til den allersidste Tid ingen Anelse havt om Tuberkulosens Smitteevne og saaledes heller ikke havt Brug for nogen særegen Omhu i denne Retning.

For har man om Tuberkulosen antaget det samme som i lang Tid om Spedalskheden, nemlig at den, engang opstaaet, mest forplantedes gjennem Arv. Baade hos Dyr og Mennesker maa fremdeles Arveligheden faa stor Betydning i denne Henseende. Afkom fødes til Verden, dels allerede smittet i Moders Liv, dels med en i det hele mere eller mindre svækket Modstandskraft Det maa vistnok fremdeles antages, at hos saadanne ere de enkelte Organer saasom Lunger og Kjertler særlig tilbøielige til at optage og udvikle det tuberkulose Sygdomsstof. Men paa den anden Side viser Erfaring fra mange Steder i vort Land, hvor Sygdommen for var ukjendt, at blev den bragt ind i et Hjem, hærjede Tuberkulosen dette og udbredte sig i kort Tid til Naboerne i vide Kredse. Vi kunne nok gaa ud fra, at i denne Sygdom, saavelsom i Spedalskhed og Syfilis, har Arv meget at sige, men Smitten endnu mere. I det enkelte Tilfælde kan det være umuligt at paavise, hvad der i saa Henseende har virket mest.

Dette maa nu ogsaa være, som det være vil; Tuberkulosen er blevet en fælles Kilde til Lidelse for Dyr og Mennesker, og gjensidig og indbyrdes ere de i denne Henseende blevne en Fare for hinanden.

Heldigt er det, at til det Arbeide, som denne og kommende Slægter heri er kaldet, kunne vi henvende os til Menneskets bedste Evner, til Forstand og Følelse. Alle kunne mødes til i Kjærlighed at løfte denne Byrde, og tung skulde den være, om vi saa tilslut ikke skulde magte den.

Hvad kunne vi faa gjøre?

At vort Husdyrstel maa reformeres er klart. Det maa omlægges i Baner, som Kjendskabet til Naturen, til Grundbetingelserne for den levende Organismes Trivsel anviser. Hvert Barn maa vide, at et Husdyr ikke er en Maskine, der producerer dit og dat, men en levende Skabning, at den maa behandles som saadan, hvis den ikke skal blive til Skade istedet for til Nytte.

Vel er det smaat Stel hos os mangesteds og maa være det, men „god Vilje trækker tungt Læs", og ikke falder det saa dyrt at skaffe Lys i Fjøs og Krybbe og heller ikke nu og da at slippe Dyrene ud i det frie. Hos mangen en Smaabruger vil et rimeligt Brug af Koen til Trækdyr være en Barmhjertighedsgjerning, sammenlignet med denne stadige Henstaaen i Baasen.

Dernæst kan det være et stort Spørgsmaal, om vi ikke ere gaaet for vidt i Udviklingen af Racedyr gjennem Fodring, dels for rigelig, dels med Stoffe, som ikke naturlig hører Dyret til, ikke passer for dets fordøiende og tilberedende Organer. Det bør komme til Drøftelse, om Krydsningen blandt vore Husdyr ikke maa søge mere tilbage til Naturen istedetfor i de mere og mere fordrevne Racer, der maa antages at yde kun en afsvækket Modstand for Angreb af Smittespirer.*)

Sker dette, vil allerede denne Slægt ganske vist, efter Erfaringer fra andre Hold, ogsaa i vort Land kunne faa se Tuberkulosen i Tilbagegang.

*) Jeg tænker ikke her paa de enkelte Monstersjøs, hvis Antal ere forsvindende i den store Mængde.

Afgangseramen ved Sem Landbrugsskole afsluttedes den 13de ds. med følgende Udfald:

A. Fra Akershus Amt:

Martin Bjerke, Ullensaker, Meget Godt, 1,57. Sigvart Gregersen, Asker, Dd., 184 Jakob Jakobsen, Enebak, Do., 1,65. Karl Laache, Gjerdrum, Do., 1,97, Karl Lienngh, Sørum, Do., 1,81. Johan Kiser, Næs, Do., 1,80.

B. Stipendiater fra Buskeruds Amts Landhusholdningsselskab:

Jars E. Narverud, Nore, Meget Godt, 1,86. Jøgen P. Fjeld, Hole, Do., 1,98. Peder H. Gjerdrum, Lier, Do., 1,59. Elling Sørum, Lier, Do., 1,35.

C. Privatelever:

Jøgen Jakobsen, Aarnæs, Lyngdal, Meget Godt, 2,50. August Butenchon, Butker, Do., 2,23. Emil Breien, Bermeland, Godt, 3,15. Jens Hansen, Kristiania, Do., 2,64. Herman Heiberg, Kristiania, Meget Godt, 1,92. Oscar Joerges, Kristiania, Do., 2,26. Mikael Kildal, Ringsaker, Do., 2,40. Axel Lund, Kristiansand, Godt, 2,64. Karl Mellemborge, Stokke, Meget Godt, 1,85. Holm Widsem, Kraakstad, Do., 2,06. Kristian Weberg, Skauger, Godt, 2,64. O. G. Hafsten, Bolkesjø pr. Kongsberg, Meget godt, 2,38.

Skolen har i Vinter været besøgt af 67 Elever, hvoraf 28 i øverste Klasse og 39 i 1ste Klasse. Af disse har 16 tilhørt Akershus Amts Landbrugsskole, 10 har været Stipendiater fra Buskeruds Amt, 41 har været Privatelever. Skolen blev oprettet 1887 og har ialt været søgt af 216 Elever.

Ogsaa en Følge af Solvets Synken i Pris. Under dette Mærke meddeler „Newyorker H. Z." for 31te Marts: Flere foretagsomme „Forretningsfolk" i Omaha, Nebr., har benyttet sig af de lave Solvpriser til at konkurere med Onkel Sam i Fabrikationen af Solodollars. De af det private Myntverksted leverede Dollarsstykker er af fuld Værdi, indeholder samme Metalblanding som Standard-Dollars og deres Præg er fortrinligt. I Løbet af nogle faa Uger lykkedes det at bringe en halv Million af disse home made Dollars i Cirkulation, og Forbundsregjeringens Konkurrenter skal have tjent 51 Cents paa hver Dollar. Bankerne og Forretningsfolk i Omaha, Council Bluffs og andre nærliggende Steder fyldte uden nogen Betænkning sine Kasser med disse eftergjorte Dollars. Først efterat Egnen var blevet overøsommet med disse Dollarsstykker, blev Politiet opmærksom paa den private Solv-Seignorage. Det fik Kundskab om, at fremmede Personer gjentagne Gange havde kjøbt store Kvantiteter Solv

*) Opmærksomhed henledes i Tilknytning hertil paa det Cirkulære, som Veternærdirektøren netop har udsendt.

i Omaha og Grant Smelteverker og yderligere Efterforskninger viste, at Forbundsmynten har faaet farlige Konkurrenter. De af disse i Cirkulation bragte Dollarmynter er i enhver Henseende, hvad Solvgehalt, Metalblanding og Prægning angaar, identisk med Standard-Dollaren, saa at man er i Forlegenhed med, paa hvilken Maade Onkel Sams Fabrikat skal kunne skilles fra hans Privatkonkurrenters.

Arrestationer og Mulkter. I Marts Maaned er ved samtlige Politistationer og Vagter arresterede for Drukkenskab og Drukkenskab i Forbindelse med andre Politiforseelser 784 Mænd og 94 Kvinder, hvorhos der i samme Tidsrum har meldt sig som husvilde 253 Mænd og 11 Kvinder. 873 Mænd og 34 Kvinder er mulkterede for Drukkenskab eller Drukkenskab i Forbindelse med Politiforseelser, og for Overtrædelse af andre Bedtægtsparagrafer og Lovbestemmelser 283 Mænd og 23 Kvinder.

I Arbeidsanstalten er i Henhold til Fattiglovens § 61 i samme Tidsrum indsat 45 Personer, hvoraf 15 Kvinder.

Syv for en.

Det nærmeste, mest praktiske og haandgribelige Resultat af den til Bevilgning af Universitetsbudgettet knyttede Betingelse synes at skulle være det, at der med Radikalernes egen Bistand bliver oprettet 7 — syv — nye Professorposter.

Den ene er for vor berømte Landsmand, Professor i Leipzig, Dr. Sofus Lie, hvis Tilbagekomst til Fædrelandet vistnok af enhver Nordmand vil blive hilset med Glæde.

Den anden er for Universitetsstipendiat Dr. Alf Torp (Sanskrit og sammenlignende Sprogvidenskab); Forslaget om denne Post — undertegnet af 10 radikale Herrer — er en direkte Følge af at Bevilgningen til ham for at holde Forelæsninger (2000 Kroner) vil bortfalde, naar Regjeringen gjennemfører sit Standpunkt ligeoverfor Budgetbetingelsen.

De fem øvrige er de fem Docenter i specielle medicinske Fag; i det mindste tre af disse Herrer ønsker Professortitelen, men vil indtil videre lade sig nøie med Docentgager. Hr. Ullmann støtter Andragendet.

Efter dette synes Betingelsen, der forudsætter en mulig Inddragning af overflødige Embeder, nærmest at maatte opfattes som en politisk „Sport". Den ene uddrevne Aand kommer med syvfold Vælde tilbage.

En omkring 20 aarig Pige forsvandt for omtrent en Maaned siden fra sit Hjem hos Skomager Torgersen i Aakebergveien 40 og er senere ikke seet. Under Foregivende af at begive sig til sine udenbys Forældre var hun gaaet sin Vei. Pigen var en blaaøiet og frisk udseende blond Pige med en liden Vorte paa venstre Kind som særligt Kjendemærke. Hun var iført lang sort Kaabe, rød Kjole og et grønagtigt Skjørt. Hun bar Guldring, hvori indgraveret „Din Olaf". For Oplysninger til nævnte Adresse vil Pigens Paarørende være overordentlige taknemmelige.

Tvist om et Barn. En yngre Kone, der i nogen Tid tilligemed sit 8 Maaneder gamle Barn har boet hos sin Moder, medens Manden har henligget paa Sygehuset, flyttede forleden fra Moderen for at bo sammen med sin Mand, da denne nu var udkommet fra Sygehuset. Da den unge Kone vilde have med sit Barn, modsatte Bedstemoderen sig dette paa det bestemteste og vilde ikke paa nogen Maade levere Barnet fra sig. Bedstemoderen har angivet som Grund til, at hun ikke foreløbig vilde udlevere Barnet, at Datteren ikke havde faaet ordnet sit Hus, saa hun havde ordentlig Seng og Sengklæder til Barnet, samt at det allerede var sent paa Aftenen saa Bedstemoderen var bange for, at Barnet ikke havde godt af at komme ud i den kolde Luft. Den unge Kone paastaar, at hendes Moder vil tilbageholde Barnet, fordi hun ikke vil, at Datteren skal flytte sammen med sin Mand, der staar paa en daarlig Fod med sin Svigermoder.

For dette Forhold har Datteren indgivet Klage over sin Moder.

Kronprinsens Navn. Vi vil tillade os at udtale Ønsket om at H. k. H. Kronprinsen for Eftertiden i Egenskab af norsk Kronprins vil skrive sit Navn Gustav i Stedet for Gustaf. Det har herimod været indvendt, at et Egennavn ikke godt kan skrives paa mere end en Maade. Men denne Indvending holder ikke Stik. Da Kurfyrst Georg af Hannover blev Konge af England, maatte han for Eftertiden skrive sig George i sit nye Kongerige, medens han fremdeles skrev sig Georg i Hannover. Præcedenserne for at den samme Mand kan skrive sit Navn paa to Maader og i to Sprog er ikke hermed udtømt. De er meget talrige og der er ogsaa Exempler nok paa, at Forskjellen i de to Skrivemaader ikke har indskrænket sig til et enkelt Bogstav.

Vi tror det er saa meget ønskeligere, at denne Forandring finder Sted, som Tronfølgeren efter sin Tronbestigelse alligevel vil komme i den Stilling at maatte skrive sit Navn baade med svensk og med norsk Bogstavering.

Anarkistbevægelsen. En Droskekusk i Paris blev for faa Dage siden arresteret, fordi han paa Fadningen af sin Vogn og paa et Hus i Nærheden af Holdepladsen havde opslaaet Plakater af følgende Indhold: „Den der nedskriver disse Linier, har ladet Restaurant Foyot sprænge i Luften. Ned med Borgerne, leve Anarkiet: Endnu fire Bomber inden Maanedens Slutning."

Den socialistiske Forfatter Tailhade, der blev saaret ved Attentatet i Café Foyot, skal være meget lidende. Han havde kort forinden offentliggjort en Artikel, hvor han betegnede Anarkisterne som „Symbolister", der med deres Bombeattentater kun fuldbyrdede en symbolsk Handling, idet de vilde antyde, at hele det borgerlige Samfund burde sønderrives i Stumper og Stykker.

For Øieblikket cirkulerer der i Paris en Mængde Mynter med følgende Indskrifter: „Leve Anarkiet! Ned med Fædrelandet!"

Under de fornylig stedfundne alvorlige Arbeideruroligheder i Staten Pensylvanien, hvor en Masse fremmede, navnlig ungarske Arbeidere har gjort Streike, har de Streikende stjaalet omtrent to tusinde Pund Dynamit, hvilket selvfølgelig har vakt en pinlig Opsigt.

Det har i Staden Leadville i Colorado vakt en uhyggelig Opsigt, at man har fundet en stor Helvedesmaskine i Reislokalet. Der er udsat en Pris af 1000 Dollars for Forbryderens Paagribelse.

Ministerkrise i Ægypten. London den 14. April. Fra Kairo telegraferes til Reuters Bureau: Hele Ministeriet Riaz Pascha har i Dag indgivet Begjæring om Afsked med den Motivering, at Ministeriet ikke besad Khedivens Tillid som før.

London, 14de April. Fra Kairo telegraferes til Reuters Bureau: Englands Gesandt, Lord Cromer har i Eftermiddag forhandlet med Khediven om Ministerkrisen. Khediven har derefter akcepteret Ministeriets Afskedsbegæring og overdraget Nubar-Pascha at danne et nyt Ministerium.

Det ungarske Depuneretkammer. Pesth, 14de April. Depuneretkamret har i Dag med 218 St. mod 114 forkastet Ugrons Forslag til et Mistillidsvotum mod Regjeringen i Anledning af dens Holdning overfor Spørgsmaalet om Sørgefesten for Kossuth.

Centrum i Jarlsberg

har udsendt et Opraab, der slutter med følgende Opfordring:

Rundt om i Landet findes der mange tænksomme Mænd, som hverken kan finde sig tilrette med Høires eller det radikale Venstres Politik. Mange af dem har i sin Tid med Tro og Tillid sluttet sig til vort gamle Venstreparti, som under Johan Sverdrups Forerskab befæstede Folkets Selvstyre, idet „den lutrede Folkevilje" fastsloges som Normen for Statsstyrelsens Gang. I de senere Aar har imidlertid de mest ydeliggaaende Elementer faaet Ledelsen inden Venstrepartiet, saa at dette nu kan siges at være et radikalt Parti. Mange Venstremænd indser ikke, at dette Partis Politik har bragt vort Folk nogen Lykke, eller de skræmmes for de Farer, hvorfor det radikale Parti udsætter vort Land. Alle, der anskuer Forholdet paa denne Maade, maa bryde med det saakaldte „Venstreparti" uden atlade sig holde tilbage af personlige Bihensyn. Helt og uden Affortning maa de vedstaa sin Mening, uden at bryde sig om Haansord fra tidligere Meningsfæller i Nabolaget eller paa Arbeidspladsen. I disse alvorlige Tider maa ingen krybe i Skjul for at undgaa personlige Ubehageligheder for sine politiske Anskuelser; men alle maa følge sin inderste Overbevisning, hvordan den er.

Det skylder vi Fædrelandet, og det skylder vi os selv, saafandt vi vil være ærlige og selvstændige Mænd.

Til alle dem, der føler sig tiltalt af Centrums Program, siger vi:

Slut sammen!

og husk, at Enighed gjør stærk.

Alle Partier er enige om, at det Valg vi nu staar foran, er det vigtigste siden 1814. For enhver stemmeberettiget Borger er det under saadanne Omstændigheder en Pligt efter Evne at deltage i Arbeidet for de Anskuelser, som efter hans Mening er de rette. Ingen maa holde sig træg og tvær eller fornem tilbage. Enhver faar være med og tage sin Del af Arbeidet. Ethvert politisk Arbeide, der først og fremst søger Fædrelandets Vel, er godt og nyttigt. Men skal der i denne Organisationernes Tid opnaaes paaviselige Resultater af Arbeidet, er en ordnet Sammenslutning nødvendig. Der maa i By og Bygd dannes Foreninger, som kan samle alle dem, der i alt væsentlig er enige om de Midler, hvorved det fælles **Maal: Fædrelandets Lykke** bedst kan naaes. I Foreningerne maa Folk af de forskjellige Samfundsklasser mødes i gjensidig Forstaaelse til den frie Meningsudveksling, som er nødvendig for enhver Sags Belysning.

I den Tro, at Centrum arbeider for en god Sag, opfordrer vi alle, der deler dette Partis Anskuelser, til strax at indmelde sig i Centrumsforeningen samt til at arbeide for Oprettelse af saadanne Foreninger i de Bygder, hvor Forening ikke er stiftet.

Oproret i Brasilien. Paris den 14. April. Ifølge Telegrammer fra Montevideo har Admiral Mello og flere af hans Tilhængere, som er landede paa Uruguays Kyst, underkastet sig Regjeringen i Uruguay, som vil afvæbne dem. Fra Rio de Janeiro telegraferes, at Beleiringstilstanden er forlænget til den 30te Juni.

Et Attachestipendium er tilstaaet Cand. jur. Bernt Anker med 7500 Kr. for et Aar fra 1. April.

Afsked. Sognepræst til Aas T. J. Aschehoug, Pension 2800 Kr. Sognepræst til Eidsberg J. N. F. J. Smith, Pension 2400 Kr. Sognepræst til Hetland A. P. Sagen, Pension 2600 Kr. Kaptein i Bergenske Brigade N. A. Hagemann, Pension 2400 Kr.

Statsraad Sverdrups Foredrag paa Vikersund søndags holdtes for overfyldt Hus og under største Opmærksomhed fra Forsamlingens Side. Der var fremmødt mellem 400 og 500 Tilhørere.

Storthingsmand Schanche talte søndags ved Augedalsbro i Gran for 200—300 Tilhørere.

Til Læge ved det herværende Amtssygehus har Amtet antaget Reservelæge Fredrik Ramm i Kristiania.

Der var 16 Ansøgere til Posten

Vor Ret.

Det ene af de konservative Hovedorganer her i Byen bemærker i Anledning af det „storsvenske" Blad „Nya Dagl. Allehandas" Forsøg paa at bestride Norges Ret til eget Konsulatvæsen:

„Det storsvenske Blad — med Hensyn til hvilket det ligeoverfor nogenledes velunderrettede Læsere formentlig er overflødigt endnu engang at afvise den af vor radikale Presse utrættelig gjentagne Løgn, at det i nogen Maade er den nuværende svenske Regjerings Organ — det storsvenske Blad, der synes at have foresat sig at arbeide henimod Unionens Opløsning med ligesaa stor Energi som de norske Radikalere, har, som man vil se, aabnet et Felttog mod den Opfatning, alle Nordmænd nærer: at Norge har en ubestridelig Ret til eget Konsulatvæsen. At en betydelig Del af det norske Folk har den Opfatning, at det siden Unionens Oprettelse faktisk bestaaende Fællesskab i Konsulatvæsen drager Konsekvenser efter sig, som man ikke kan se bort fra — selv ikke de, der paa Forhaand er stemte for eget Konsulatvæsen — det er en Sag for sig. Men i Spørgsmaalet om Retten staar alle Nordmænd enige, og naar det storsvenske Organ i saa alvorlige Tider som disse søger at stille sig i Opposition paa Felter, hvor det norske Folk staar samlet, da kan Forklaringen heraf kun være den, at Bladet mener, det kan lønne sig for den heldigvis temmelig afmægtige storsvenske Gruppe at puste til Unionshadet. Sindige Mænd paa begge Sider af Kjølen vil lønne disse Forsøg med den Ringeagt, de fortjener."

Stavanger Samlag

Stavanger 14/4 94 (H. O. T. B.)

Samlagets Omsætning i 1893 var Kr. 180,922.91 mod Kr. 282,080.84 i 1892. Nettofortjenesten beløb Kr. 51,748,92 i Olforretningen har været et Tab af Kr. 1223,79.

Til 42 almennyttige Indretninger foreslaaes uddelt Kr. 48,200, deriblandt til Fattigpleien Kr. 4000, til Kommunebiblioteket Kr. 1500, Museet tilsammen Kr. 10500, Turnforeningen Kr. 4000, Forbedring af Byens Drikkevand 3000, yngre Totalafholdsforening Kr. 1000 Goodtemplarne Kr. 600,43 Bethaniastiftelserne Kr. 1000.

Skatteøren i Stavanger er iaar som ifjor fastsat til 12½ Procent.

Norsk Fortrinsret. Der gjøres stadig, fra radikalt Hold, af Dr. Sigurd Ibsen blandt andre, opmærksom paa, at Bestemmelserne i vor Grundlov er saadanne, at eget norsk Udenrigsstyre og egne Gesanter er om ikke paabudt, saa i al Fald forudsat.

Men disse Herrer oplyser ikke samtidig, at i Sveriges Grundlov er det med ligefremme Ord paabudt, at Gesanterne skal være svenske Borgere og Embedsmænd.

Desuagtet udnævnes norske Borgere til Gesanter ogsaa for Sverige.

Af Hensyn til Unionen handler Svenskerne i direkte Strid med sin egen Grundlovs Bud. Men de forsvarer dette dermed, at hvor Sveriges Grundlov kommer i Strid med Rigsakten og Unionen, faar Grundloven vige.

Der er ingen Bestemmelse i vor Grundlov, der direkte tilsidesættes ved det fælles Diplomati. Man kan kun ved Fortolkninger faa dette frem. Alligevel skriges der op om Tilsidesættelse og Krænkelse, medens Svenskerne, der dog i dette specielle Punkt kunde have mest Grund til at klage, finder sig uden Knur i at give Rigsakten Fortrinet fremfor Grundloven.

Om Gaardbrugerne og Storthingsvalgene.

har den gamle Venstremand Professor Lieblein skrevet en længere Artikel, hvoraf vi efter „Mgbl." indtager det vigtigste, idet vi henleder vore Læseres Opmærksomhed paa samme og beder dem drage Omsorg for, at den kan blive læst af saadanne, der ikke holder vort Blad, men som de tror kan have Nytte af at se disse Udtalelser.

„Vi nærmer os Tiden for Storthingsvalgene. De Valg, som iaar skal foretages, er uden Tvivl de vigtigste, vi har havt siden 1814, og kan blive skjæbnesvangre for os. Skal det radikale Parti seire eller Høire forenet med de Moderate? Dette er det store Spørgsmaal, som skal besvares iaar, og hvis Afgjørelse kan

---

Carl XV og Dalpigen.

Tidlig en Vaarmorgen, da Carl XV var Kronprins og opholdt sig paa det naturskjønne Ulricksdal, var han ude for at male et Parti af Omgivelserne der. Han har til den Ende sat sig paa en Forhøining mellem Træerne med sin Portefølje, sine Pensler og Farver. Her nyder han Morgenens Skjønhed i fulde Drag. Hele Skogen gjenlyder af Fuglesang, men et Stykke henne høres en Kvindestemme, som gaar over alt. Prinsen vender sig i den Retning, hvorfra han hører Dalkarlernes Nationalsang.

Hvi längter du åter til Fädernes Land,
mit Hjerta, hvi står du uroligt?

Saa ser han en liden Dalpige paa 11—12 Aar i sin Nationaldragt med kort Stak og Sko med Næversaaler under. Hun tripper let afsted paa en liden Gangsti og ser ud til at komme fra Stockholm. Prinsen var en Beundrer af Skjønhed, og her ser han da en af Naturen selv virket, der ligner en halvt udsprungen Rose, udviklet efter Landlivets enkle Væsen uden Forfalskning af Sminke og Puder og Pomader. Han gaar ned af sin Forhøining og ser Pigen komme i den Retning, hvor han staar. Pigen ser ikke ud for at lægge Mærke til Kronprinsen; men da han ser, hun vil passere forbi, taler han til hende. Han spør: Hvor kommer du fra? — Fra Stockholm. — Hvad har du gjort der? — Jeg har været hos min Far som er der paa Sommerarbeide, og nu skal jeg hjem. — Har du ikke Lyst til at gaa med paa Ulricksdals Slot, saa skal jeg vise dig det kgl. Gemak og alle Værelserne der? Jo, det kunde hun altid. Komne ind paa Slottet, viser han hende alt det seværdige, der er. Saa spør han hende, hvorledes hun liker det. Jo, nok var det vakkert, men, ser du, der hjemme i Dalarne er det endnu vakrere, siger hun. Saa viser han hende Modtagelsesværelset, hvor alle de kostbare Malerier er, og siger: hvorledes liker du dette? — Jo du, nok er det mærkeligt, men naar jeg skal sige Sandheden, saa er det endda mærkværdigere hjemme i Dalom, siger hun. Saa siger han: hvad er det da, som er saa rent mærkværdigt derhjemme? Jo, ser du, om Jul, da jeg var med min Mor til Ottesang i Mora Kirke, hvorhen Veien gaar langs Stranden af Siljansjø — naar Solen sken over Vandet, saa jeg med egne Øine, at Træerne i Skogen stod paa Hode i Vandet, og da vi var komne ind i Kirken, var der ophængt paa et Kors bagom Alteret en Maand, og den Maand havde altid sine Blikke fæstede paa mig. — Men tror du ikke, han saa paa de andre ogsaa, som var i Kirken? siger Prinsen. Nei du — Mor, sa' ogsaa det samme til mig paa Veien fra Kirken som du, men jeg sa' til Mor, som jeg vil si til dig: han saa bare paa mig; for jeg vendte mig om paa Kirkegangen, da jeg gik ud, og da saa jeg saa tydelig, han nikket til mig, og Mor fortalte mig paa Veien, det var Jesus, som hang der paa Korset, og at han døde for vor Synd, for at vi skulde komme ind i Himlen og blive salige, og her er intet, som er saa mærkværdigt paa hele Slottet.

Prinsen blev bevæget over Pigens barnlige Tro og siger: Nei, Barn, det er sandt; behold altid denne Tro, hvad der end møder dig i Livet, lad ingen rive den fra dig!

Saa spør han, om hun havde nogen, hun vilde gifte sig med, naar hun blev stor.

Jo du, Mor har sagt, at Jerken og jeg passer for hinanden, for vi er lige gamle og glade i Sindet begge to. Saa siger hun, at vi skal ha hinanden, naar vi blir store. — Saa tar Prinsen op af Lommen 50 Kroner og et Portræt med Ramme af sig selv og siger, idet han giver det til Anna, som var hendes Navn: Her er en liden Gave til dig. Hav dette Fotografi som et Minde om mig, og naar du bliver stor og skal gifte dig, da kom til mig, saa skal jeg koste dit Bryllup. Dermed skiltes de.

Ti Aar efter er der Misvækst i Dalarne 4 Aar itræk. Anna og Jerken er gifte. Det var trangt for Husmændene. De havde nemlig faaet sig et saadan Hjem ved Siljans grønne Strænder det 2det Misvækstaar. De maatte gjøre Gjeld til Sædekorn og Skatter. Under saadanne trykkende Tider var det, de blev gifte. 3die og 4de Aaret blev det Hungersnød. Saa kommer Lensmanden en Dag ind til dem for at pante deres eneste Ko. Men saa faar han se Kongens Portræt i en kostbar Ramme hængende paa Væggen. Her hænger jo en hel Rigdom. Saa bød Lensmanden 100 Kroner for det, og grædende tog Anna Kongens Billede ned og solgte det til Mad og Saakorn og Skatter. Siden Mødet paa Ulricksdal var Prinsen kronet til Konge, og derfor havde hun ikke kunnet gaa til ham for at faa ham til at koste Brylluppet, naar hun ikke havde Portrætet at vise for sig. De blev hjelpeløse oftere for Hungersnøden. Men saa en varm Sommerdag, mens Solen staar paa sin varmeste Middagshøide, Carl er XV paa Besøg i Dalarne. Han er ved Siljan og fisker. Som han staar ved Stranden der, kommer en vakker liden Pige gaaende forbi. — Hvor er det, jeg har seet dette Barneansigt for? siger han med sig selv. Jo, nu drog han sig til Minde Mødet med Anna, da han var Prins. Saa spør han Pigen, hvad hun heder. Anna, siger hun. Ænd din Mor? Anna, siger hun. Da var der ingen Tvil længer. Det var Datter til hende, hvis Navn han havde i Tegnebogen efter Mødet paa Ulricksdal. — Hvor bor din Mor? siger han. Just her frem i Skogen, siger hun. Saa følger han Pigen til Hjemmet, som ved Indtrædelsen viste sig triveligt, men fattigt. Trækkene i Annas Ansigt bliver gjenkjendelige, der Kongen gaar frem og griber hendes Haand, men Hunger og Nød har gjort hende mager og bleg i Kinderne. Saa siger han: Hvorfor kom du ikke til mig efter Aftalen og fik Udstyr og Penge til dit Bryllup? Men hun undskyldte sig, at hendes fattige Hytte ikke var for Kongen. Han svarer: Naar ikke du vilde komme til mig, saa maatte jeg komme til dig. Saa fortalte hun ham om Misvæksten og Hungeren i de sidste Aar, og at hun maatte sælge Portrættet til Lensmanden, og da kunde hun jo ikke komme til ham, naar hun, som hun selv syntes, havde handlet saa troløst med Gaven. Du kunde kommet alligevel, siger Kongen bevæget, jeg skulde ha kostet dit Bryllup efter Aftalen oor. — Mens de staar og taler der, kommer Jerken fra Skogen. Han er en kraftig, senestærk Fjeldmand, over hvis Aasyn Dalefolkets Ærlighed er udbredt. Da Konen har nævnt, hvem den Fremmede er, gaar han frem til Kongen, trykker hans Haand paa ægte Dalkarlevis og siger: „Gud bevare Kongen og Fædrelandet!" „Tak!" svarer Kongen, „jeg tror, du mener ærligt, hvad du siger. Give Gud, hele Sverige var saa ærlige som du, Jerken, da skulde jeg trygt kunne stole paa mit Folk i alle Retninger". Efter Samtalen tog Kongen op 200 Kroner og et nyt Portræt og gav dem, sigende: Kommer der nu igjen Misvækstaar og Hunger, saa kom til mig, jeg skal hjelpe jer. Kongens Billede blev ophængt, hvor det andre havde hængt, og forvares som det kostbareste i Huset, vises den Dag i Dag Fremmede, som besøger Mora Strand i Dalarne.

komme til at virke bestemmende ikke alene paa Gaardbrugernes politiske Magtstilling, men ogsaa, og det er endnu vigtigere, paa Norges Fremtidsskjæbne. Naar man ser hen til de fortvivlede Tilstande, Radikalernes Politik har ført os ind i, og de Farer, som dens Fortsættelse kan bringe over vort Land, skulde man ikke tro, at findige og alvorlige Mænd kunde være i Tvivl om, hvilket Parti maa støttes. Alt kommer an paa Gaardbrugerne; thi de har endnu Magten i vort Land. Jeg er selv Gaardbruger et Par Maaneder af Aaret, jeg kjender Gaardbrugernes Kaar og Interesser, og jeg maa sige, at det er mig aldeles ufatteligt, hvorledes de kan give Radikalerne sin Stemme, hvorledes de kan støtte Radikalerne, som i Forening med Socialisterne vil gjennemføre almindelig Stemmeret i Stat og Kommune og i sit blinde Egensind fører os ind i Revolution og alle de Ulykker, som deraf følger.

Hvad første Punkt, almindelig statsborgerlig og kommunal Stemmeret angaar, skal jeg ikke gjentage, hvad jeg har sagt i mit „Opraab til Gaardbrugerne," men kun fremhæve, at Gaardbrugerne ikke bør berolige sig med den Tanke, at om Storthinget vedtager Lov om almindelig Stemmeret, saa vil den ikke blive sanktioneret. Thi beholder Radikalerne efter de nye Valg sin Majoritet, og en radikal Regjering gjenindsættes, saa vil denne naturligvis strax sørge for at faa Loven sanktioneret. I ethvert Fald vil den almindelige kommunale Stemmeret, der kan drives igjennem med simpel Pluralitet, blive Lov ved tre Gange gjentaget Storthingsbeslutning uden kongelig Sanktion. Og almindelig kommunal Stemmeret er for Gaardbrugerne farligere end den statsborgerlige, fordi de faar føle den saa godt som daglig, og den kommer til at berøre deres økonomiske Interesser, naar en besiddelsesløs Majoritet skal fatte Beslutning om Skatteydernes Kommuneudgifter.

Og hvad angaar det sidste Punkt, den truende Revolution, saa tror jeg ikke man kan bebrejde mig for letsindig Omgang med et frygteligt Ord. Thi lad os se, hvad der kan hende, om Radikalerne seirer ved Valgene. En radikal Majoritet møder op i det nye Storthing. Førerne vil formentlig blive omtrent de samme som nu, blot med den Forskjel, at de alle bliver samlede inde i Storthinget til en kompakt og hensynsløst paagaaende Majoritet. De vil naturligvis fortsætte den samme Krig og fordre Høireregjeringen fjernet. Denne gaar af. Men Kongen vil kvie sig for, og kan muligens ikke engang tage en radikal Regjering, fordi han forudser, at den vil fremkalde Unionens Opløsning, og han dertil ikke vil yde sin Bistand. Kan der da ikke opdrives ti findige og moderate Mænd, som har Mod til at overtage Regjeringen, saa vil Landet være uden Regjering. Den radikale Storthingsmajoritet vil kunste da indsætte sin egen Regjering, og Kongemagten vil dermed være suspenderet, og Republiken faktisk indført. Men da staar vi ved Begyndelsen til Enden, og usigelig Elendighed vil bryde ind over Landet, Minoriteten, der kan forudsættes ligesom nu ikke at staa synderlig tilbage i numerisk Henseende for Majoriteten, vil ikke finde sig heri, og kan det heller ikke, fordi den føler sig bunden ved sin Ed til Konstitutionen, og vi har — Borgerkrig i Sindene, om det ikke kommer til Brug af Vaaben. Stormagterne, der har garanteret Unionen, vil ikke anerkjende vor Republik: de sender herop nogle Pantserskibe, for at nedskyde vore Byer og lære os at være skikkelige og maadeholdne i vore Fordringer. Da vil Radikalerne forsent erkjende, at de ingen Magtmidler har, men at de kun har skabt et splidagtigt, ved sin Uenighed svækket Folk, at de blot har brautet med tomme Ord, som nok kunde bringe os i Fordærvelse, men er fuldstændig magtesløse til at fri os ud af de Ydmygelser, et beseiret Folk maa finde sig i lige over for den brutale Overmagt.

Saadan kan det gaa, om Radikalerne seirer ved de forestaaende Storthingsvalg. Hertil kan ingen fædrelandssindet Mand yde sin Støtte.

Men hvad vil Følgerne blive, om Høire og de Moderate faar Majoritet? Ja, da vil Regjeringen faa Ro til at forhandle med Svenskerne og Storthinget, til atter at drage Omsorg for Landets indre Anliggender, for Jordbrugets Opkomst og Fremme af Næringsveiene, hvad ogsaa er høist fornødent, da det i lange Tider under de storpolitiske Kampe er bleven forsømt. Man har fra radikalt Hold udtalt Frygt for, at en Høiregjering sammen med et Høirestorthing skulde træffe en Overenskomst med Sverige, som kunde være til Skade for vort Lands Ære og Værdighed. Men en saadan Frygt er aldeles ubegrundet. Thi for det første er der blandt Høire og de Moderate ganske vist ligesaa meget Fædrelandssind som blandt Radikalerne, og naar de førstnævnte er bleven bestyldte for at nære svenske Sympathier, ja næsten ligeud for Fædrelandsforræderi, saa ved vi alle, at ingen for Alvor har troet derpaa. Og for det andet, vil den nye Unionsordning først kunne vedtages af et Storthing efter nye Valg. Statsminister Stang har i Storthinget erklæret, at en Grundlovsforandring her er nødvendig. Regjeringen maa derfor fremlægge sit Forslag til ny Unionsoverenskomst med dertil knyttede Grundlovsforandringer for Storthinget i 1895; den hele Sag maa da hvile til efter det nye Storthingsvalg i 1897. Der vil følgelig blive god Tid til at studere og diskutere Sagen, saa Folket, naar det i 1897 gaar til nye Valg, har alle nødvendige Forudsætninger til at træffe sin Bestemmelse. En Overrumpling er altsaa her absolut umulig, selv om Regjeringen skulde være slet nok til at ville den. Bevidstheden om, at den hele Sag vil blive undergivet det norske Folks Dom i 1897, vil give vor Regjering Styrke til at fordre alt, hvad vi som en fri, selvstændig Nation har Krav paa, paa samme Tid som den vil sætte en Dæmper paa Svenskernes Overhøihedslyster, om de endnu skulde findes. Alle sindige og billigtænkende Mennesker maa kunne slutte sig hertil. Og denne Linie er saameget mere at anbefale, som det er den eneste, paa hvilken Nordmændene, som ved Radikalernes ufornuftige Politik er bleven saa sørgelig splittede, igjen kan blive et samlet enigt Folk. Thi naar Regjeringen under Forhandlingerne med Sverige med Fasthed og Bestemthed fremholder alle vore berettigede Fordringer, hvad den uden al Tvil kommer til at gjøre, saa vil vi, om Kravene mod Formodning ikke skulde anerkjendes af Svenskerne, alle som en og en som alle, i Bevidsthed om vor Ret og i hellig Begeistring for vor Pligt som trofaste Sønner slaa Ring om Fædrelandet og atter staa som et enigt og netop ved sin Enighed ubetvingeligt Folk. Allerede Enighed er en stor Binding; thi et enigt Folk vil ingen røre, kan ingen lettelig krænke. Men varig Enighed kan kun grundlægges paa Ret og Retfærdighed, ikke paa Lovbrud.

Hermed kan Gaardbrugerne være behjælpelige, og de vil og maa være behjælpelige, naar de faar se Sagens sande Sammenhæng; det er umulig andet. Mange føler sig kanske bundne ved sit Venstrenavn; de kalder sig Venstremænd og tror, at de som saadanne maa stemme med Radikalerne. Men det er en stor Vildfarelse. Radikalerne hører ikke til Venstre; de er gaaet langt videre. Det gamle Venstre repræsenteres nu af Jakob Sverdrup, Haugland, i det hele af de saakaldte Moderate og af Centrum, som i den nuværende Strid alle har sluttet sig sammen med Høire mod den fælles Fiende Radikalerne, fordi de mener, at den radikale Politik fører til Folkets Fordærvelse, ikke til Frihed og Selvstændighed.

Vi har intet at tabe, men alt at vinde ved at give Høire og de Moderate vor Stemme. Uforstyrret af politiske Kjævlerier vil Regjeringen kunne forhandle med Svenskerne. Det er, som allerede før paapeget, absolut sikkert, at Regjeringen vil gjøre alle berettigede Krav gjældende og vide at hævde Norges Ære og Værdighed helt ud; saameget har det gamle Venstre udrettet, og jeg skal villig indrømme, at Radikalerne ogsaa delvis har ydet Bidrag dertil, saaledes at Nordmændene ikke lader sig byde andet eller mindre. Regjeringen vil for den unionelle Ordning opstille et Program, som alle, der virkelig vil Unionens Bevarelse og ikke søger Strid for Stridens egen Skyld, vil kunne slutte sig til, og derved vil ialfald den overordentlig store Fordel vindes, at vi atter staar som enigt Folk, der i samdrægtig og begeistret Kamp for sin Frihed og Selvstændighed indgyder Europa Respekt. Der kan umulig blive Rum for nogen Mistillid til Regjeringen; thi dens Unionsprogram vil blive forelagt Almenheden i god betids og kan ikke komme til Afgjørelse, førend Nationen ved de nye Valg i 1897 har udtalt sin Villie.

Saaledes vil det forhaabentlig gaa, dersom Høire og de Moderate seirer. Der kan fornuftigvis ikke være nogen Tvivl om, at Gaardbrugerne bør støtte dette Parti ved de forestaaende Storthingsvalg, dersom de ikke vil opgive sin grundlovhjemlede Magt i Stat og Kommune, og dersom de vil befri vort Land fra den største Fare, som har truet det siden 1814. Grundloven har lagt den største Magt i deres Hænder; de kan ikke være saa ukloge at hjælpe det radikale Parti i dets Stormløb paa Konstitutionen af 1814. Gaardbrugerne maa slutte sig sammen mod Radikalismen til Værn om Grundloven.

Storthinget.

Møde den 16de April.

Reinert permiteredes i Forretningsanliggender for den gjenværende Del af Storthingets Samvær. Suppleanten D. Faye-Hansen indkaldtes.

Marinebudgettet.

Til faste Lønninger og Lønstillæg bevilges enst. og uden Debat 800,000 Kr. Til Marinens Undervisningsanstalter bevilgedes 175,000 Kr., Torpedoøvelser 70,000 Kr., Togt med „Nordstjernen" i 4½ Maaned 107,000 Kr., Øvelser iland og Skydeskole for Officerer 10,000, Rekrutøvelser 300,000.

Ellidas Togt.

Til et 4 Maaneders Togt med „Ellida", hvoraf 2 Maaneder ved den norske Kyst havde Militærkomiteens Flertal indstillet 72,0000 Kroner. P. Nielsen skildrede den daarlige Forfatning, hvori vor Flaade befinder sig baade med Hensyn til Material og Øvelser. Han foreslog til 6 a 7 Maaneders Togt med „Ellida" 94,000 Kroner, hvilket var paakrævet baade af Hensyn til Øvelserne og af Hensyn til vor store Handelsflaade. O. Berge forsvarede Indstillingen. Tiderne var saadanne, at her maatte spares paa denne Konto, hvad spares kunde. J. Utheim forsvarede et 6 a 7 Maaneders Togt. Kunde man ikke faa et saadant hvert Aar, fik man tage det hvert andet Aar. Ved det længere Togt fik man dobbelt saa stor Øvelse, skjønt dets Kostende kun blev 20,000 større.

Vi burde ogsaa af Hensyn til vor store Handelsflaade vise vort Orlogsflag paa de sydamerikanske Kyster. Nytten heraf anførte han Eksempler paa. Økenhoug henholdt sig til O. Berge. J. Utheim foreslog som Tillæg til Nielsens Forslag, at Togtet skulde foregaa i de sydamerikanske Farvande. Statsraad Olsson fandt en Forkortelse af „Ellidas" Togt høist skadeligt for Uddannelsen af Officerer og Mandskaber, ligesom han ogsaa pointerede det længere Togts Betydning for Handelsflaaden. Han anbefalede Nielsens Forslag med Utheims Tillæg. Løvenskiold anbefalede udførligt Nielsens og Utheims Forslag. De Offre, der var nødvendige til Opretholdelse af vor Selvstændighed maatte vi være beredte til at yde. Det kortere Togt vilde være at kaste den halve Bevilgning ud af Vinduet. Fasting vilde stemme for Utheims Forslag forat man kunde vise vort Orlogsflag i de sydamerikanske Farvande. Vort Flag maatte ikke ustraffet kunde haanes saaledes som ifjor i Columbia. Dette Tilfælde ifjor havde allerede i høi Grad skadet vor Handelsflaade i Fragtfarten paa Sydamerika. Rinde vilde have Togtet langs den norske Kyst og kun i kortere Tid. I det af Fasting omtalte Tilfælde fik man vistnok fuld Erstatning. Kunde man have Tillid til den nuværende Regjering, skulde han med Forsnøielse stemme for det. Lund fremhævede Betydningen for Handelsflaaden af at vise vort Orlogsflag i fremmede Farvande, hvor Næveretten havde den største Respekt. Vi havde her Forpligtelser. Vor Handelsflaade indbragte 100 a 120 Millioner om Aaret. J. Olsen: 2 Maaneder i sydlige Farvande og 2 i de nordligere vilde være hensigtsmæssigst. Den norske Nationalitet burde vise sig ved paa Handelsfkibene at heise det rene Flag. — P. Nielsen replicerede til forskjellige Talere, ligesaa O. Berge. G. Knudsen foretrak større Bevilgning til Torpedovæsenet. — Johansen vilde stemme for det mindre Beløb. — Løvland anfaa det af Vigtighed at vise Orlogsflaget i fremmede Farvande og vilde derfor stemme for 6—7 Maaneders Togt, Hægstad og Evensen vilde ligeledes stemme for Utheims Forslag. — Meling vilde ogsaa som gammel Sjømand paa det bedste anbefale Utheims Forslag og kunde slutte sig til, hvad der fra tidligere Talere var anført for dette Forslag. Svendsbøe talte mod Forslaget. Utheims Forslag bifaldtes med 67 mod 44 St. Til Krigsfartøiers Bygning 600,000, til Torpedovæsenet 87,000 Kroner. Ialt til Marinen 2,845,000 Kroner. Som paaregnelige Indtægter for Statskassen opføres under Marinen for Budgetaaret 830,000 Kr. Münster anbefalede Indførelse af 8 Timers Arbeidsdag. Havde vi havt en anden Regjering, vilde han have fremsat Forslag om at gjøre Forsøg med 8 Timers Arbeidsdag ved Marinens Værksteder, men nu vilde han ikke gjøre det. J. Utheim havde længe syntes, at Arbeidstiden paa Horten var for lang. Indførelse af 8 Timers Arbeidsdag krævede dog Overveielser og Forberedelser, men den burde gjennemføres snarest mulig.

Statsraad Olsson Spørgsmaalet om Ordning af Fridage og Arbeidstid er under Overveielse i Departementet. Begunstigelserne maatte komme Arbeiderne samtlige militære Værksteder tilgode.

J. Utheim: Komiteen indstillede enst., at der i Julen skulde udbetales Arbeiderne fuld Daglon.

Statsraad Olsson: Dette vil selvfølgelig blive taget tilfølge.

Sverdrup fremsatte følgende Forslag: Regjeringen anmodes om at tage Arbeidsforholdene paa Horten under Overveielse, særlig i Retning af Indskrænkning af den daglige Arbeidstid. Münster maatte forlange dette Forslag udlagt. Ullmann: der kunde jo tænkes at være dem som vilde overbyde Hr. Sverdrup. Schweigaard: Det er sædvanligt, at Anmodninger som denne vedtages uden Udlæggelse. Præsidenten var enig heri, men naar Udlæggelse udtrykkelig begjæredes vilde han ikke modsætte sig dette.

Møde hævedes Kl. 2.10. Eftermiddagsmøde 5½.

Tatere og Omstreifere. Der blir iaar oversendt til Storthinget et af Departementets Anbefaling ledsaget Andragende om Bevilling af 5000 Kr. til Gjenoptagelse af Eilert Sundts Arbeider for Tatere og Omstreifere i vort Land.

Dyr Korrekturfejl. I 1864 trykkedes De forenede Staters reviderede Toldtarif i Regjeringstrykkeriet. Et enkelt Konsortium betalte da Korrekturlæseren før, at han skulde flytte et Komma mellem Dollar og Cent for den af nævnte Konsortium tilvirkede Artikel Jernblik og saaledes forandre Toldsatsen. Først for nogen Tid siden opdagedes Feilen, og man har nu foretaget Udregninger, der beviser, at Staten i disse 30 Aar, for et ubetydeligt Kommas Anbringelse paa feilagtig Plads har tabt en Toldafgift paa Doll. 48,955,776.

Carl Johan-teatret.

Torsdag den 17de April Kl. 8: **Charleys Tante**, Farce i 3 Akter af Brandon Thomas. Oversat af Holger Sinding.

Anbud

paa Leverance af Birkeved til Departementerne kan inden 30. d. M. indsendes til Departementernes Økonom, (Adr. Finansdepartementet,) hos hvem Konditionerne for Leverancen erholdes. **Økonomen træffes kun Kl. 5—7 Efterm.**

(O. A. R.)

Landsted tilsalgs.

Eiendommen ligger 25 Minutters Gang op fra Slæbende, 100 Maal veldyrket første Klasses Jord. 150 Maal vexterlig Skov hvoraf endel af Skovpartiet ligger 100 Meter over Havet, saa at man kan sælge Tomter til Villaer, om man saa synes. Alle Huse er byggede for 11 Aar siden. En 2 Etages Hovedbygning med 3 rummelige Værelser og Kjøkken i hver Etage. Drengestue, Stolpebod, rummelig Udhusbygning, Fjøs til 10 à 12 Kjør, Stald til 3 Heste. Stedet kan passe til Landhandel, Gartner eller konditionerede Familier. Eiendommen sælges betydelig billigere end dens Kostende. Besætning og Redskaber kan følge med i Handelen. Nærmere ved Hr. H. O. Østdahl, Grændsen og Akersgaden 45, eller ved Eieren, Blikkenslager S. E. Johansen, som bor paa Stedet.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Kirkegaden 32, Christiania
Fra 1ste April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide
samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Pløt modtages.

Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.

I Eidsvold

ønsker en stille Familie, 4 Voxne, leiet en Leilighed paa 3 a 4 møblerede Værelser og Kjøkken for Sommeren, omkring Badet eller Stationen. Billet, hvori Oplysninger, sendes Exped., mrk. „Stille Familie 286".

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25 Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Tredreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenoe, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller *Stenersgaden 7.*

Aktieselskabet

Persienne- og Rullegardinfabrikken „Nor."

Prindsens Gade 22, II, [Hj. af Nedre Slotsgade].
anbefaler til ***billigste Priser:***
Persienner [premierede i Skien 1891 og patenterede i flere Lande] særdeles praktiske og smukke.
Selvloftende Rullegardiner i alle Farver og Størrelser.
Pliséegardiner af Papir [meget varige, hver Fold syet, Pris Kr. 2.40]. Gardinstokke, combinerede Trap-Feltsenge og Gardintrapper til lave Priser.
Alleslags Reparationer udføres og expederes Ordres over det hele Land promte og — ***billigt.***

ner var ifærd med at bære forskjellige Badsække, Kufferter og Parapeyer ind i Gangen.

Fra Forhallen lød Sir Josephs Røst og en ungdommelig Stemme, der forekom han ligne den sødeste Musik. Var Husets Datter kommen hjem? Brandon gik ind, men følte sig mere undselig end nogensinde før i sit Liv. I den sidste Tid, han og hans Fader var sammen i Italien, havde hans Fader fortalt ham den rørende Historie om den haabløse Kjærlighed kom han stræmpede mod og aldrig aabenbarede! Tanken paa at han nu skulde se en Datter af den Kvinde, hans Fader havde elsket, bragte hans Hjerte til at banke. Han havde hørt, at Sibyl lignede sin Moder, og det var næsten med en Følelse af Ærefrygt, at han nærmede sig den attenaarige Pige.

Han erindrede et lidet Billede, gammelt og falmet, det forestillede en ung Pige i en bredskygget Straahat og en gammeldags Dragt, men med et forunderlig sødt og fint Ansigt, saadan en yndig Mund og Hage, og saadan gracios, slank Figur. Det havde fulgt ham paa hans Reiser uden at blive ødelagt, og fra Dødens Skyggers Land havde det ungdommelige Ansigt seet ned til Brandon ligesom en Aand. Ja, her var de samme Ansigtstræk, de samme bøielige Linier, den samme Dybde i de mørke Øine, der nu betragtede ham.

„Heida, Mountford," raabte Sir Joseph muntert, „Husets Herskerinde er kommet hjem! Nu maa

har ingen Ret til at trænge mig ind i Deres Familie, — jeg er blot en velkommen Gjæst."

„Kom nu ikke med noget Sludder, Mand! Jeg kan have meget at indvende mod Dem som Ægtefælle for en ung uerfaren Pige, men det er ingen Grund hvorfor jeg skulde kaste Dem paa Dør. Bliv her saa længe, De har Lyst, men tal ikke til Marie om Deres Frieri. Jeg tror ikke, hun har tabt sit Hjerte til nogen Mand endnu."

Urquhart pakkede ikke ind sit Tøi. Elven øvede stor Tiltrækningskraft paa denne Tid, og det var ikke overensstemmende med hans Planer at forlade Ellerslie og overlade Pladsen til Brandon Mountford, thi Sir Joseph kunde sige, hvad han vilde, saa troede Urquhart, at han ønskede Mountford vilde forelske sig i Marie. Hans Familie var ligesaa god som Urquharts, og Ingen vidste noget Ondt om Mountfords forbigangne Liv. Han havde været flittig i sin Studertid. Han havde taget en god Eksamen, og han havde aldrig paadraget sig nogen Gjæld eller deltaget i andre Studenters vilde Liv. Han havde vundet Ry som en udmærket Skytte og en utrættelig Forsker af de ukjendte Egne i Afrika. Nylig havde han udgivet en Beretning om sine Reiser, og denne Bog blev rost af Kritiken og ydet af Publikum. En saadan Mand var en farlig Rival. Marie interesserede sig for ham, og hvis han viste hende lidt Sympathie, vilde han sikkert vinde hendes Hjerte. Men det forbausede Urquhart at iagttage, hvor ligegyldig Mountford viste sig lige-

O. & Co. Otto Robsahm & Co.s Hvidevareforretning

anbefaler i godt Assortement til faste billige Priser

Stout, Bomesie
Franske og engelske i alle Kvaliteter
Indiatwill, Demet
Flospiquet
Brillante.

Bolster
i Lin og Bomuld,
Dunlærred.

Lagenlærred
Norske blegede og ublegede,
Linlagenlærred
hollandske og belgiske i alle Bredder,
Pudevaarlærred
Lagenstrie
Lagenbomesie
Lagenstout
fransk og engelsk.

Dækketøier
Dreil og Damaskes
Duge & Servietter
Dugdreil
i metervis,
Theduge
hvide og med coul. Border og Fryndser,
Fryndseservietter
hvide og med coulørte Border.

Haandklæder
Dreil og Damaskes, afpassede og i Metervis, hvide og med coul. Border,
Paradehaandklæder
Glashaandklæder
Knivhaandklæder
Frotérhaandklæder
hvide og coul. til alle Priser.

Gardintøier
hvide, cremé og coul. engelske og franske i metervis og afpassede Fag i billige saavel de bedste Kvaliteter
Cretonne, Satin & Møbelsirts
i stort Mønster-Udvalg.
Bomulds Sengetæpper
Blankets, hvide og coul.
Blegede og ublegede
Lærreder, Bommesier & Twill
af Nydalens Fabrikata til Fabrikpriser.
Floneller & Uldtröier
i 1/1 & 1/2 Uld, hvide og coul. fra billigste bedste Kvaliteter.

Fjær & Dun, Krølhaar, Alfa og Tang. Prøver franco.

Pumper og Sprøiter
saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk**, **Assurancesprøiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*
S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Chr. Christophersen.
Sagbrugsrekvisita.
Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme,
Gummiremme
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

Gaarden Storøen
i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig væxterlig. Nærmere ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Kunstige Gjødningsstoffe:
Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.
NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.
Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Kjöb norske Varer.

Orgel-Harmoniums
for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 135, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.
Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instamenterne garanteres.
Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til
P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, Christiania.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Paa Fredrikshalds Kanal
gaar *„Turisten"* indtil udgangen af Juli i følgende Rute: ***ned*** fra Skulerud hver Søndag, Onsdag og Fredag Kl. 6½ Morgen ***op*** fra Tistedalens Station hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag efter Middagstogets Ankomst.
Anløbssteder og Priser som før.
Gods til Kanalbygderne kan sendes til ***Tistedalens Station*** pr. Jernvei eller med Dampskibene til ***Fredrikshald,*** Gjennemgangsfragt.
(H.O.)

Tandindsætning
Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.
J. K. W. Messel.

Elektriske Apparater
alle Slags, anbefales til billigste Priser fra
Telefon 2446. **N. Jacobsens**
elektrisk Værksted,
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

„Eidsvold"
udgaar hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
og ***koster Udenbys*** *fra 1ste til 30te April* Kr. **0.40**
„ — - *1ste April til 30te Juni* - **1.20,**
„ ***Indenbys 40 Øre*** *pr. Maaned.*
Abonner strax paa" Eidsvod"!
Nye Abonnenter faar Bladet fra 1ste Januar saa langt Oplaget rækker.
"Eidsvold" *er allerede paa Grund af sin store Udbredelse et udmærket Avertissementsblad.*
Abonner paa „Eidsvold"
Averter i „Eidsvold"
Klip ud nedenstaaende Bestillingsseddel

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.
Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.
Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*
Navn: _____
Adr.: _____

overfor den Skjønhed, som opvakte de varmeste Følelser i hans eget Hjerte. Mon denne Kulde kun var paatagen for at skjule en eller anden listig Plan, eller var han simpelthen ligegyldig? Urquhart gav noie Agt paa ham, uden at bemærke nogen Omhed i hans høflige Væsen ligeoverfor Marie, men hans egen usande Natur bragte han til at tro, at Mountford kun maskerede sine Batterier. Nogle Kvinder bryder sig kun om det, de ikke kan opnaa; Marie var kanske endnu mere indtaget i Mountford, fordi hun ikke havde været istand til at vinde hans Kjærlighed.

Mountford havde snart tilbragt tre Uger paa Ellerslie og blev betragtet som et Lem af Familien. Sir Joseph var meget glad i ham, og den gamle Mands oprigtige Venlighed bragte ham til at forlænge sit Besøg.

„Jeg ved ikke, hvorledes vi skal kunne undvære Dem, naar De forlader os," sagde Sir Joseph, „vi kommer til at savne ham, ikke sandt Marie?"

Han kunde ikke se, at Marie rødmede, thi hun bøiede sig over Avisen som hun læste, og hendes Svar forekom ham koldt og ligegyldigt. Derpaa tænkte han paa Brandons Beslutning, at forblive ugift — en Beslutning, som maaske rørede altfor stor Samvittighedsfuldhed — det var jo ikke vist, at han skulde arve sin Moders Sygdom — men han var taknemmelig for at Marie var saa kold og haard.

Klokken var syv, da Mountford kom hjem den Aften. Han havde taget en lang Spadsertur over

Heden, glad ved at blive befriet for Urquharts Selskab, thi hans Konversation var Topmaalet af verdslig Visdom, og en Mand, som har tilbragt sine lykkeligste Aar i Jordens ensomme Egne, hvor Gud og Naturen er hans eneste Selskab, føler ikke megen Interesse for Sladderen i Klubberne, eller for sin Næstes Pengeafsærer og Intriger.

„Jeg har aldrig kjendt en Mand, der er mindre interesseret for de Ting, som interesserer Mænd i Almindelighed," sagde Urquhart fornærmet, da han en Dag havde fortalt en af sine bedste Anekdoter, uden at den gjorde Lykke hos Mountford, „jeg tror ikke engang De interesserer Dem for Væddeløbene."

„Nei, ikke en Døit, „svarede Mountford," jeg beundrer en Væddeløbshest, som et Vidunder af Hurtighed, men aldeles ikke fordi den vinder Prisen."

„Deres Mangel paa Interesse gjør Dem til en kjedelig Kammerat," ytrede Urquhart, „vi kan jo ikke Alle skyde Løver."

Idag havde Brandon streifet om alene, og han følte sig meget mere tilfreds. Han havde paa Frastand seet Dunluce Castle, og han undrede sig over, hvad Slags Mand Urquharts ældre Broder var. Nu gik han i Skumringen opad Bakken, som førte til Ellerslie Herregaard. Et kort Stykke foran ham kjørte en Vogn, da han gik ind ad Porten og igjennem Parken. Den forsvandt, og han tænkte ikke mere paa den, før han saa, at den holdt foran Husets Dør, og en Tje-

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Steenersens Bogtr. Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Husk paa
nu ved Kvartalskiftet
at abonnere paa
"Eidsvold".
Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.

Nr. 46. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 19de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

29 Torvgaden I. 29 Torvgaden I.
De billigste og bedste Klæder
faar man ubetinget ved selv at kjøbe Tøier og lade **Johan Røhne** sye.
Alt til Faget udføres hurtig og billig under Garanti.
Johan Røhne.

Dobbeltspor.

Den elektriske Sporvei.

Vort Land er tyndt befolket. Kristiania er det Sted i hele Landet, hvor den største Trafik og Færdsel gaar for sig; men selv yngre Mænd vil godt kunne huske den Tid, da Færdselen i Karl Johans Gade ikke var større, end at man magelig kunde slentre midt i Gaden uden Fare for at møde noget Kjøretøi, og da Politivedtægternes Forbud mod at stanse og slaa af en Passiar midt paa Fortouget vilde have faldt lige saa urimeligt som Politiforanstaltninger for at lette Færdselen i Drøbaks eller Aasgaardstrands Gader.

Derfor drømte den Slægt, som nu regnes til de gamle, i sin Ungdom sjelden om, at der hos os vilde blive Behov for det Arrangement paa Jernbaner og Sporveie, som kaldes „Dobbeltspor". Det er blevet traditionelt, at et enkelt Spor er tilstrækkeligt hos os. Alle vore Jernbaner har kun et enkelt Spor, alle vore Skinneveie for Passagertrafik — som forøvrigt endnu kun findes i en eneste By, Kristiania — er indrettede efter det samme Princip, der kræver Undvigespor, hvor Togene krydser hinanden. Det staar for en Nordmand som en utænkelig Luxus, at der skulde kunne gaa to Jernbanespor jevnsides paa en Strækning af over 1 Kilometer, og naar han i Udlandet ser, at der stundom gaar hele tre Spor jevnsides, da betragter han det med den samme uegennyttige Interesse, som naar han beskuer Tunnellen under Themsen, Venus fra Milo i Louvre eller Madonna Sixtina i Dresden. Der er ikke Spor af Tanke om at vi herhjemme kunde have noget lignende.

Hvad er nu imidlertid Forskjellen mellem Dobbeltspor og Enkeltspor?

Bestaar Forskjellen blot deri, at der er to Skinnegange i Stedet for en, at Banelegemet er dobbelt saa bredt, at Hestesporveien eller den elektriske Sporvei koster det dobbelte for Skinneganges Vedkommende, og at der optages dobbelt saa stor Trafik?

Nei, dette er ikke det væsentlige. Forskjellen mellem Enkeltspor og Dobbeltspor gaar meget dybere.

Omfanget af den Trafik, der kan gaa paa en dobbeltsporet Jernbane eller Sporvei er ikke begrændset til at være dobbelt saa stor som paa en enkeltsporet. Ved Arrangementet med to jevnsides løbende Spor vil nemlig det ene udelukkende optages af Tog, der gaar i en Retning, og det andet af Tog, der gaa i den modsatte Retning. Paa Grund heraf kan Togene følge saa tæt paa hinanden, som man matte ønske. Paa Sporveie vil Vognene godt kunne gaa i Hælene paa hinanden, paa Jernbaner maa man iagttage, at der bliver saavidt Mellemrum, at et efterfølgende Tog ikke lettelig ved et Uheld kan komme til at indhente et forangaaende. Man sætter ikke gjerne Mellemrummene til mindre end fem Minutter, hvilket er den Tid som pleier at ligge mellem hvert Lokaltog paa Jernbanerne i London.

For at tage et praktisk Exempel fra vore Forhold:

Paa Jernbanen mellem Kristiania og Ljan expederes der i Regelen et Tog hver Time i hver Retning. Det er ikke let at ordne det slig, at Mellemrummene kan blive mindre, da man er afhængig af Krydsning med andre Tog. Ved Dobbeltspor undgaaes al Krydsning, og man kan da sende Tog fra Kristiania til Ljan og tilbage omtrent saa ofte man vil. Heraf flyder igjen noget andet. Som Ordningen nu er, maa Togene være meget lange og forspændt med stærke Lokomotiver. Det Lokaltog, der gaar ud til Ljan Kl. 2.30 Eftерm. og ind til Byen Kl. 8.06 Form. er saa langt og tungt, at det omtrent har naaet Maximum af hvad der kan trækkes af et enkelt Lokomotiv, og dersom den nuværende Ordning bibeholdes, kan det hænde, at man vil opleve at se Lokaltog til Hverdagsbrug forspændt med to Lokomotiver. Havde man derimod Dobbeltspor, kunde man lade hele Lokaltrafiken — selv naar den naaede et langt større Omfang end den endnu har — besørge af Tog bestaaende af et Par Vogne forspændt med et let Lokomotiv. Man behøvede blot at lade Togene følge tættere efter hinanden paa de Tider af Dagen, da Trafiken er størst, f. Ex. lade et „Omnibustog" gaa fra Byen Kl. 2,10, 2.20, 2.30, 2.40, 2.50, i Stedet for et enkelt stort og tungt Tog Kl. 2.30.

Der er især tvende Jernbanestrækninger her i Landet, hvor Mangelen af Dobbeltspor gjør sig følelig, nemlig den ovenfor nævnte Strækning paa Smaalensbanen mellem Kristiania og Ljan samt Drammensbanens Strækning mellem Kristiania og Sandviken. Paa sidstnævnte Stykke har Affavnet af Dobbeltspor en forstyrrende Indvirkning paa den hele Togordning baade for Lokaltog og for Gjennemgangstog til Drammen.

Ogsaa paa en anden Maade er Tilstedeværelsen af Dobbeltspor en Fordel og Mangelen deraf til Skade for Trafiken. Med Enkeltspor vil nemlig et enkelt Togs Forsinkelse bringe den hele Trafik i Ugreie, da de forskjellige Tog gjensidig maa vente paa hverandre paa Krydsningsstederne. Forstyrrelsen bliver langt mere begrændset naar slet ingen Krydsning finder Sted, men Togene med fuld Fart damper forbi hinanden, hvad der vil være Tilfældet paa de Strækninger, hvor Dobbeltspor er lagt.

Kristiania er nu en By paa 170,000 Indbyggere, og Spørgsmaalet om Dobbeltsporsystemets Indførelse i Norge vil neppe kunne udskydes i mange Aar. Det vil støde paa store Vanskeligheder at faa brudt gamle Traditioner, og det vil koste mange Penge at faa udvidet de gamle Jernbanelinier, der er lagt uden Tanke paa, at der nogensinde vil blive Spørgsmaal om at gjøre Jernbanelegemet bredere. Men naar Isen først er brudt, naar de norske Statsmyndigheder og det norske Folk først faar stiftet Bekjendskab med det nye System, vil det vist gaa nok saa glat.

Det erkjendes vistnok nu at det var en Feil, at den elektriske Sporvei ikke fra først af blev gjort dobbeltsporet og at Traditionens Magt ikke her strax blev overvunden. Vi synes det maa være hensigtsmæssigt nu, da Trafiken paa Drammensveilinien er tænkt at skulle blive selvstændig helt fra Jernbanetorvet af, at gjøre som antydet i et herværende Blad, og lægge Dobbeltspor fra dette Torv til Hjørnet af Parkveien. Man vil visselig bagefter prise sig lykkelig over at have taget dette uodvendige Skridt.

En „Baaghals". En Somand kom i Ugen gjennem Værksgaden bærende paa en Stige paa Skulderen. Han var ikke vant med at bære Stiger, og den gnog ham ondt paa den tyndtklædte Skulder. Han byttede over paa den anden Side, men om kort gnog det her ogsaa; som praktisk Mand fordeler han Trykket ved at stikke Hovedet mellem Midttrinene og bærer den paa begge Skuldre. Nu gik det godt en Stund, bare at Stigens Ender af og til gjør lange zirlige Dovninger ned mod Jorden.

Men bagom Manden med Stigen gik en plistrende Gut og spekulerede paa, hvor der var noget at more sig med, og da netop Stigen gjorde et indbydende Buk ned til ham, hvoppede han oppaa. Somanden stoppede op, vred Hovedet om og spurgte om den Laban vilde være saa god snarest mulig at forsvinde. Men Hr. „Laban" vilde ikke det, tvertom begyndte han at spadsere opover Trinene til han stod lige ved Manden. „Staa nu pent stille", sa han, „saa faar jeg disse mig", og dermed strævede han over den opbragte Somand og begyndte at „disse", saa Stigens Ender slog i Takt i Gaden.

Somanden kunde ikke faa Armene op mellem Trinene, og enda umuligere var det at faa dem udenfor Kanterne, og derfor gav han sig til at brøle og gav den lille Bajas ovenpaa sig de mest udsøgte Prædikater, som en Somand raader over.

Men den plystrende Gut tog sig ikke nær af de høie Titler, han blev bearet med, han syntes tvertom at befinde sig vel. Somanden prøvede da med at gjøre et Byks, men det hjalp ikke, Bajassen ovenpaa hang fast som en Borre paa loddent Tøi og lod forstaa, at saadanne Byks netop var noget for ham, og saa betalte han med samme Mynt saa det slog i Underlaget. Dette blev formeget for Somanden, der besluttede at drukne sin Plageaand i nærmeste Hav. Bryggen var lige ned og derned bar det. Men den unge Bajas mærkede strax Hensigten, og netop som de passerede Plankeværket til en Have, skjød han sig sidesvis ud fra Stigen og blev hængende paa Overkanten, mens han som bar Stigen, dronsede i nærmeste Husvæg.

„Var det ikke morsomt", sa den uforbederlige Pode og forsvandt bag Plankeværket.

Da Presten blev skudt paa Prædikestolen. En Korrespondent til Eslofs Tidende meddeler efter et gammelt Dokument, som han har fundet i Krageröd, følgende:

Den første lutherske Præst i Krageröd hed Heurlin og bestrives som en tro Herrens Tjener. Samtidig med ham levede der i Præstegjældet en Adelsmand, C. Gagge, som nærede betydelig overdrevne Forestillinger om sin Myndighed. Gagge brugte at reise til Kirke med fuld Jagtrustning. Sine Vaaben hængte han ikke fra sig i Vaabenhuset, og Hundene fulgte med ind i Kirken, hvor de holdt et Uvæsen uden lige.

Herimod blev han paa Tomandshaand advaret af Præsten; men tog intet Hensyn hertil.

Hr. Gagge indfandt sig snart igjen i Kirken fulgt af sine Hunde, der midt under Gudstjenesten begyndte at anfalde og bide Kirkefolket. Pastoren afbrød sin Prædiken og gav den frække Adelgmand en skarp Formaning, idet han tillagde, at han inden føie Tid vilde melde Gagges Brud paa Kirkefreden til Kongen.

Som Svar paa dette gik Gagge ud paa Kirkegulvet, medens Præsten læste Velsignelsen, og skjød ham i Hovedet, saa han døde paa Stedet.

Herfor domtes Gagge til at hænges i en Galge og bagefter brændes paa Baal; men ved at skjænke en Sum Penge og hundre Maal Jord til Krageröd Kirke, forskaanedes han for denne Straf og blev istedet halshugget og begravet paa sin egen Eiendom.

„Hvad enhver bør vide", er Titelen paa et Værk af Andreas Færden, som paa Alb. Cammermeyers Forlag udkommer i Hefter a 30 Øre. Paa denne Bog henleder vi vore Læseres Opmærksomhed. Første Bind leverer en klar og grei Fremstilling, en kortfattet men paa samme Tid nokſaa fuldstændig Oversigt over de her i Landet gjældende Love og Bestemmelser om Statens og Kommunernes Retsordning og alle de almindelig forekommende forskjellige borgerlige Retsforhold, om bestaaende Rettigheders lovlige Haandhævelse, om Strafferetsforhold, om Grundloven og Rigsakten, om Statsforvaltningen og Statens Indtægter og Udgifter.

Altsaa en Bog med mange værdifulde Oplysninger, som saa mange som muligt bør subskribere paa. Se forøvrigt Avertissementet.

En nærgaaende Ven. En 24 Aar gammel Snedkersvend fra Hønefos, der ifjor Høst giftede sig med en ung Pige her fra Byen, havde intet at sætte Bo for, da de begge var ubemidlede, men dette vidste han snart at raade Bod paa, uden at bestille noget. Han havde nemlig en flot Optræden og skaffede sig derigjennem snart Bekjendtskaber, deriblandt ogsaa en Skipperfamilie oppe paa Grünerlykken og af dette Bekjendtskab vidste han at gjøre sig Nytte, idet han en Gang i Vinter, og medens Skipperfamilien var i et Selskab hos sin gifte Datter, hvorhen ogsaa Snedkeren selvfølgelig var indbuden, aflagde en Visit hos dette Bekjendskab, forinden han gik i Selskabet Først brak han nogle Møbler itu, bemægtigede sig derefter foruden endel andre Sager en Skipperen tilhørende Bankbog med „Drammens Privatbank", og med denne tilligemed de øvrige stjaalne Sager begav han sig saa i Selskabet. Paa Bankbogen indestod 2000 Kroner, og disse Penge tilligemed Renter og Rentesrenter blev nu strax efter hævede, hvorefter Snedkerens Indbo blev ved Indkjøb af forskjellige Ting sat i fuldstændig komfortabel Stand. Fruen i Huset maatte nu have Tjenestepige, og Herren kostede sig Skidragt til Benyttelse ved sine Adspredelser under de Sporsture, han i Vinter skulde foretage, og til Tidsfordriv i de lange Vinteraftener har Sportsmanden ofte indbudt sine Venner paa et Glas Toddy og et Slag Whist.

Disse Hvedebrødsdage blev forleden Dag afbrudt, idet Skipperfruen savnede sin Bankbog, og ved de da foretagne Husundersøgelser kom man snart paa det rene med, hvad Sportsmanden havde havt at leve flot af ivinter.

Uhyggeligt. Oppe paa Hammersborg bor et Ægtepar, der nok lever alt andet end i god Forstaaelse med hinanden. Konen har anmeldt Manden for Legemsfornærmelse mod hende. Ved at undersøge Forholdene, er det oplyst, at Konen ikke er af Evas bedste Dotre, idet samtlige Leieboere i Gaarden næsten daglig bliver forulempet af Konen med Skjældsord og Bagvaskelse. Hun har desuden et saa overdrevent Sinne, at naar hun rigtig er i Harnisk, hopper hun op og ned paa Gulvet og skriger høit i vilden Sky. Manden saar neppe nogensinde være i Fred, saa han kan nok desværre blive fristet til at tildele sin Ægtehalvdel en liden Revselse, hvad han forleden Aften havde gjort saa eftertrykkelig, at hun havde synbare Mærker heraf.

Lands Telefonmøde. I Henhold til Indbydelse fra Drammens, Laurviks, Vestlandenes, Hamars og Fredrikstads Telefonselskaber vil et Møde af Deputerede fra Landets Telefonselskaber sammentræde i Christiania 21de April fk. Der vil komme under Drøftelse den i 1892 nedsatte departementale Komites Indstilling om, at alle Landets Telefonanlæg fra 1ste Januar 1895 skal overtages og drives af Staten. Til ilørdags var anmeldt 51 Deputerede fra 22 Selskaber, saaat Mødet lader til at skulle faa stor Tilslutning.

Hr. Ullmann er nok ikke den eneste her i Landet, der hylder de Henry Georgeske Theorier om, at Jorden ikke bør eies af de private, men fratages Gaardbrugerne og af Staten uddeles eller bortforpagtes. Offentlig har saaledes Socialisternes mest fremskudte Mand, Hr. Advokat L. Meyer, udtalt følgende i sit Blad:

„Men der er saakaldte Bønder, der for sig alene raader over saa meget Jord, at talrige Familier kunde faa nok, om den var fordelt efter Hensynet til, hvad enhver deraf trænger for ved sit Arbeide at kunne udvinde det forønskede Udbytte". Og i samme Blad taler han om det heldige i, at „Jorden blev fordelt paa en retfærdig Maade, saa ingen sad inde med mere deraf, end hvad han med Rimelighed trænger og kunde overkomme at udnytte efter dens Bestemmelse."

Ganske enig i de George-Ullmannske Theorier er han saaledes maaske ikke. Efter disse tilegner Staten sig al Jord eller lader de nuværende Gaardbrugere betale saa stor Afgift for Brugsretten dertil, at Staten ingen anden Skat behøver. Hr. Meyer synes at ville lade sig nøie med, at de større Gaarde deles, medens mindre Gaardbrugere formodentlig skal sidde i Fred. Men i Virkeligheden er vel Princippet for alle disse det samme, nemlig det, at Staten alene eiede al Jord og derfor kan uddele den efter Ønske. Det er efter deres Mening det retfærdige.

Gaardbrugerne synes at have særlig Grund til at hjælpe et Parti til Magten, der som Ledere har Hr. Ullmann og Hr. Meyer med deres Theorier om Eiendomsretten til Jorden! Gaardbrugerne fortjener ialfald at miste baade sin politiske Magt og sine Gaarde, hvis de bistaar disse Mænd i at vinde Flertal, indføre almindelig Stemmeret og gjennemføre sine Theorier om Jordens Fordeling.

(V. p.)

Oplysninger ønskes
i Anledning en betydelig Arv i Amerika.

De Personer, om hvilke Oplysninger ønskes, er: P. Andersen og G. Martinsen, hvilke begge var ved Stillehavskysten i Washington Territorium i den sidste Del af Aaret 1861. Det er sandsynligt, at de begge reiste hjem til Norge det følgende Aar, og at den ene af dem der blev gift med en Pige, som hedte Margrete. Det er af stor Betydning at faa en paalidelig Underretning om den ene eller anden eller begge disse Mænd, om de lever, og hvor de er. De kan maaske være døde nu, men det er muligt, at de havde Slægtninge eller Bekjendte, som kunde give de fornødne Oplysninger. Dersom nogen skulde kjende til den ene eller anden, saa vilde det være til deres Fordel at korrespondere derom med undertegnede.

M. Hansen,
Pastor.
526 Flint St., Portland.

Barnemordet i Ringsaker. De retslige Undersøgelser mod den unge Kone fra Ringsaker, der for et Par Maaneders Tid siden arresteredes for at ha aflivet og frygtelig lemlæstet sit nyfødte Barn, har i længere Tid paagaaet. En Flerhed af Vidner er herunder afhørte, skriver „Ham. St."

Det er blandt andet godtgjordt, at hun ogsaa i Begyndelsen af 1893 har bragt til Verden et Barn, der er ryddet

af Veien. Om dette paastaar hun imidlertid, at det var dødfødt og ikke fuldbaaret ved Fødselen.

Under Forhør i Tirsdags skal hun efter Forlydende ha opgivet sin Mand som medskyldig. De sidder begge arresterede i Hamar. Formentlig vil Sagen mod disse komme til Behandling paa første Lagmandsthing for Hedemarken.

Ved samme Thing vil blive behandlet Tiltalen mod den for Giftmordforsøg paa sin Føderaadskone — hans egen Moder — arresterede Ringsakermand.

Bestjaalet Smaaborn paa Gaden.
(Fra Meddomsretten).

Den 29de Januar fidstleden traf en 22 Aar gammel, tidligere ustraffet, men noget drikfældig gift Kone et 4 Aar gl. Pigebarn i Verksgaden paa Rodelokken. Barnet var velklædt, og Konen fik Lyst paa hendes Ydertøi. Hun gav sig derfor i Snak med Barnet og sagde, at hun skulde sætte nyt For i hendes Kaabe, hvorpaa hun tog Barnets Kaabe og Kyse af hende og lagde ned i sin Kurv. Derefter gav hun Barnet nogle Øre til Kage, og medens dette i den Anledning var inde i en Butik, gik Konen sin Vei.

Kort efter samme Dag mødte hun i Helgesens Gade en 5 Aar gammel Pige, som hun bad om at gaa et Ærinde for sig efter Kaffe for 5 Øre, saa skulde hun holde hendes Kaabe, medens Ærindet udførtes. Hun fik Barnet med sig ind i et Portrum, hvor hun tog Kaaben af det og lagde den ned i sin Kurv. Hun blev imidlertid denne Gang iagttaget af en Kone, som fandt hendes Adfærd mistænkelig og foranledigede hende anholdt. Den først stjaalne Kaabe og Kyse havde hun imidlertid da allerede faaet skilt sig ved.

Hun havde samme Dag sammen med 2 andre Koner fortæret en Liter Brændevin og var som Følge deraf endel beruset.

Hun idømtes 15 Dages Vand og Brød.

De nye Professorposter. Et radikalt Blad bestylder os med stor Ilfærdighed for at fare med Usandhed i vor Omtale af de foreslaaede nye Professorposter og til Bevis herfor — — bekræfter det i et og alt, hvad vi har sagt, i den Grad endogsaa, at det omtaler som en Kjendsgjerning, hvad vi kun udtalte en Formodning om, nemlig at kun 3 af de 5 Docenter har ytret Ønske om at kaldes Professorer.

De to andre kan dog neppe i Længden holdes udenfor.

Naar først Titelen er der, kommer, som vi allerede har antydet, Gagen senere af sig selv som en moden Frugt.

Den store Iver, som i denne Sag udvikles fra radikalt Hold, synes at vise, at man der ønsker den hele Ære af Forflerelsen af Universitetets Professorposter. Under almindelige Omstændigheder vilde det, der her er i Gjære, ikke vække Opmærksomhed; men nu fremtræder det rigtignok i en lsierlig Modsætning til det Sparsommelighedsskilt, der bares foran i Fylkningen, dengang den navnkundige Betingelse blev fæstet til Universitetsbudgettet.

Det radikale Blads Artikel viser forøvrigt, at dens Forfatter ingen Anelse har om Forskjellen mellem at sige, at Resultatet af Budgetbetingelsen synes at skulle blive, at der med Radikalernes Bistand oprettes 7 nye Professorposter, og at sige, at der med deres Bistand „maa" oprettes 7 saadanne Poster. Og dog har vi til Overflod i vor Artikel alene stillet Dr. Torps Professorat som en Konsekvens af Betingelsen.

En Pakke med 200,000 Dollars har paa en amerikansk Jernbane havt en eiendommelig Skjæbne. Millionæren Tome fra Oxford i Pensylvanien havde været i Washington for at sælge Obligationer og havde indkasseret 200,000 Dollars. Pakken med de værdifulde Sedler havde han i Haanden, da han satte sig ind i Jtoget til sin Hjemstavn. For at læse det Blad han havde kjøbt paa Banegaarden, lagde han Pakken fra sig paa Sædet i den 1ste Klasses Waggon, i hvilken han reiste. Da han kom til Oxford, steg han ud uden at tænke paa Pakken og huskede den først, da han var kommen hjem. Hans Waggon benyttedes af nogle unge Mennesker, der steg ind i Oxford, og som, da de blev opmærksomme paa Pakken og troede, det var en Rulle Makulaturpapir, gav sig til at kaste Bold med den, indtil den faldt paa Gulvet og rullede ind under Sædet. Her blev den funden af Konduktøren, der i samme Tro som de unge Mennesker kastede den værdifulde Rulle i en Papirkurv i Godsvognen. Først ved en senere Station blev Togpersonalets Opmærksomhed ved et Telegram fra Millionæren henledet paa Pakkens Indhold, og Pakken blev derefter velbeholden sendt tilbage til Oxford, hvor Tome modtog den glædesstraalende. Thi selv om man er Dollar-Millionær, mister man dog nødig 700,000 Kr.

Af sine egne skal man have det! Om Redaktøren af „Varden" (det Blad, hvori som bekjendt ogsaa Hr. V. Ullmann staar som Medredaktør) udtaler i en indsendt Artikel i „Grenmar" en af Eidangers mest fremskudte Radikalere, Hr. Martin Berg: Hans Arbeide bestaar jo i at gjøre Hvidt til Sort, og det er jo ikke saa ligetil".

Lapper til Amerika

(Telegram til „Aftenposten").

Hammerfest, 16de April, Kl. 12.50

Den i Amerika hjemmehørende Wm. Kjellmann har hyret 16 Kautokeinolapper (7 Mænd, 5 Kvinder og 4 Børn) fra Alaska-Kolonien. 12 Lappehunde medfølger. Hver Familie faar Kr. 1200 aarlig i tre Aar og fri Retur.

Lapperne kommer til Kristiania den 23de, for derfra at afgaa med „Island" den 26de til Newyork, hvor et Par forlovede blandt Lapperne skal giftes.

En Streg i Regningen for Radikalerne var det nok, at en moderat Mand, Hr. Sognepræst Sverdrup, fremsatte Forslag om Indskrænkning af Arbeidstiden for de i Statens Værksteder sysselsatte Arbeidsfolk. Disse Herrer synes ikke at have tænkt sig Muligheden af, at en Varetagelse af Arbeidernes Tarv kan finde Sted paa anden Maade end gjennem opæggende og hensynsløse Forlangender, fremsatte af dem selv og deres forbundne, Socialisterne. Nu agter de at „overbyde" Hr. Sverdrup. Det skal imidlertid slaaes fast, at var ikke dennes Forslag fremkommet, vilde Radikalerne, „af Hensyn til den politiske Situation" have ladet Arbeiderne vente paa den Forbedring, som nu antagelig staar for Døren.

Bulgariens Indvaanerantal beløb sig i Slutningen af 1893 til 3,305,458 Personer.

Salmedigteren Brorson. Der er udgaaet en Opfordring til danske Mænd og Kvinder om at reise et Mindesmerke for Salmedigteren Hans Adolf Brorson, der fødtes for 200 Aar siden i Randrup Prestegaard. Statuen skal modelleres af Professor Saabye og være et Led i de store Figurer, der skal staa paa Pladsen ved Marmorkirken i Kjøbenhavn.

Den britiske Regjering har, som af Telegrafen bebudet, (i en rigtignok i flere Henseender forvansket eller feilagtig Meddelelse om Forandringer i Valgloven) foreslaaet, at de almindelige Valg til Parliamentet skal afholdes paa en eneste Dag hele Landet over. Nu tager Valgene fra 8 til 14 Dage — mod ca 5 Maaneder hos os.

John Morley ytrede i den Tale, hvormed han lagde Forslaget paa Husets Bord: „Jeg har aldrig hørt noget solid eller alvorligt ment Argument mod dette Forslag. Der er, tænker jeg, i alle Samfundsklasser og i begge Partier en Følelse — skjønt ikke saa stærkt betonet i det ene Parti som i det andet, — af at Onderne ved en langvarig Valgkompagne er lige saa alvorlige, som de er talrige. En Bestemmelse om at alle Valg skal finde Sted paa en Dag er en Reform, der kræves af Almenheden for Bekvemmelighedens Skyld, af de Næringsdrivende Klasser for Forretningens Skyld og af alle dem, der ønsker at indskrænke Udgifterne ved Valgene".

Franson og Svenskerne i Kina.

Stockh. Dagbl.'s Londonerkorrespondent skriver 10de ds.: Den ubekjendte Evangelist Franson skal nu være paa Veien til Kina for personlig at overtage Ledelsen af den store Mængde svenske Missionærer, han har sendt did, dels fra Sverige, dels fra Amerika. Imidlertid indløber jevnlig mindre fordelagtige Efterretninger om disse Missionærers Optræden i Kina, og den har til og med været Gjenstand for diplomatiske Forestillinger.

I det kgl. geografiske Selskabs Møde igaar holdt St. George R. Littledale, som tilligemed sin Frue har reist gjennem Asien og Kashgar, Lob Nor, Saiju, Koko Nor og Lanchan til Peking, et Foredrag om sin merkelige Reise. Han berettede bl. a., at han i Kwenthwacheng havde fundet en Kolonі af 25 svenske Piger, der levede aldeles for sig selv. Disse stakkels Piger var daglig udsatte for de uanstændigste Ord og Bemerkninger paa Gaderne, og det var frygteligt at tænke sig den Skjæbne, de udsatte sig for. Det var vanskeligt at tale sindig og rolig om et Missionsselskab eller en Person, som i Religionens Navn paatog sig Ansvaret for uden Betænkning at udsende Masser af Kvinder til et saadant Land som Kina og saa lod dem være der uden ringeste Beskyttelse. Det utrolige hændte, at en Pige, som neppe kunde tale et Ord af det kinesiske Sprog, sendtes alene ud paa en flere Dages Reise i Selskab med en Kineser og besøgte Byer, hvor der kanske ikke fandtes en eneste Europæer. Mr. og Mrs. Littledale følte sig meget bedrøvede den Dag, da de maatte forlade de venlige, varmhjertede og enthusiastiske svenske Kvinder, for hvis Sikkerhed de nærede den alvorligste Bekymkring.

Frankriges Budget

Paris, 17de April.

Budgettet for 1895 udviser 3,424,407,000 Francs Indtægter og 3,423,893,000 Udgifter. Det oprindelige Underskud af 140 Millioner er fjernet ved den sidste Konvertering samt ved Forhøielse af Skatteindtægterne og ved Indskrænkning af Statsrentegarantieu for Privatbaner fra 135 til 79 Millioner.

Proces om en Tand. I Byen Gera, syd for Leipzig er det kommet til Proces om en Tand. Tandlægen havde trukket en Tand ud paa en Herre, og da den viste sig at være en Abnormitet, beholdt Tandlægen den „til sin Samling". Herren vilde imidlertid ikke finde sig heri, men gjorde Fordring paa Tanden „som sin lovlige Eiendom", og da han ikke kunde faa den frivillig af Tandlægen, anlagde han Sag imod ham. I et foreløbigt Indlæg har Tandlægen paaberaabt sig, at Indvilgensen i Tandudtrækningen indeslutter Opgivelsen af Besiddelsesretten, følgelig er Tanden, i det Øieblik, hvor den er skilt fra Kjæven, herreløst Gods. Man imødeseer med Spænding Enden paa Processen — i alt Fald i Gera.

Det britiske Budget.

London, 17de April.

Det for 1895 forelagte Budget udviser en Udgift af 95½ Millon og en Indtægt af 91 Millioner Pund Sterling. Ved at beregne høiere Indtægter af Suezkanalaktierne, ved Forhøielse af Arvskatten fra 7 til 8 pCt., ved Forhøielse af Olskatten med 6 Pence pr. Barrel og af Spritskatten med 6 Pence pr. Gallon etc., bortfalder Underskud og fremkommer der et Overskud af 290,000 Pund.

Underhuset vedtog ved første Behandling Forslagene om Olskat, Spiritusskat og Thetold. Debatten om Arvskatten udsattes.

Forsommer nordpaa.
(Bureau-Telegram til herv. Blade.)

Levanger, 17de April.

Idag har Thermometret her vist + 15 Grader Reaumur i Skyggen.

Et saa mildt Vaarveir kan man ikke erindre, at der har været her i Indherred siden Aaret 1846.

---

50 Millioner Francs skal Frankrigs nuværende Forsteminister, Casimir Périer være Eier af.

Specialkomiteen til Behandling af Konsulatsagen er af Valgkomiteen besat med Engelhart, Gunnar Knudsen, J. Utheim, Julius Olsen og Lovland.

Formodentlig skal Sagkyndigheden repræsenteres af Knudsen og Olsen. Rimeligvis vil Komiteen da komme til at trænge betydelig sagkyndig Bistand.

Folkepensionskassen „Glitne" har forrige Aar faaet betydelig Tilslutning. Pensionsforsikringen var steget fra Kroner 135,800 til Kr. 162,327, Begravelses- og Livsforsikringen fra 388,976 til Kroner 1,219,529. Til Præmiereserven blev afsat Kr. 80,769.

Ti Tusen Snedkere streiker i Wien.

Amtmand Grundt i Nordre Trondhjem er udnævnt til Stiftamtmand i Trondhjem.

Nye Apotheker skal oprettes ved Hougsund Station, i Sandviken, i Eidsvold og ved Hofs Kirke i østre Toten.

Rædselsfuldt

Overkjørt af Jernbanetog.

Tirsdag Formiddag var en 6—8 unge Gutter forsamlede paa Jernbanelinien ved Galgebergs Bro. De havde medbragt endel Ol og sad som bedst og nød Tilværelsen, da de hørte nedgaaende Hamartog Kl. 11½ komme brusende. I en Fart løb de hver til sin Kant, men en 18-aarig Gut, Godtfred Amundsen, Søn af en Arbeider i Danmarksgade og Pudser ved Hovedjernbanen, skulde være „Kar" og sprang op paa en af Broens Stensokler, hvorfra han strakte Haanden ud for at „fange" Toget og stod og greb efter Haandtagene paa de forbifarende Vogne. Konduktøren paa Toget var opmærksom herpaa, og gjorde ogsaa Tegn til ham som Advarsel, men det hjalp ikke. Enten har han herunder selv taget fat i en af Vognene eller er bleven revet med; i næste Øieblik faldt han ialfald ind mellem Vognene og blev liggende under et af Vognenes Stigbret.

Da Toget havde passeret Stedet, laa Guttens Legeme paa den ydre Side af Skinnerne, det afkappede Hode inde paa Sporet. Dienstynlig har Døden indtruffet øieblikkelig.

Middel mod Søvnløshed. Den engelske Læg Dr. Hunley angiver et ufeilbarligt Middel mod Søvnløshed. „Naar J," — siger han — „aner en søvnløs Nat, saa dæk Hovedet med Dynen eller Teppet og indaand kun den begrænsede Luftmasse. Man vil derved formindske Iltmængden og næsten øieblikkelig falde i Søvn. Der er ikke den ringeste Fare ved det, thi J kan være sikre paa, at J kort efter at J er faldne i Søvn, vil kaste Teppet til Side og have tilstrækkelig Luft til Raadighed". Dr. Hunley tilføier, at dette System følges af Hunde og Katte, der dreier sig selv med Snuden ind i Pelsen og sover saa ind. Heller ikke Fuglene bærer sig anderledes ad, idet de stikker Hoved og Hals ind under Vingen.

De afskedigede Lislebyarbeidere har til Storthinget indsendt Andragende om Understøttelse, da de fleste endnu er omtrent arbeidsløse. Socialkomiteen indstiller efter Forlydende paa at bevilge dem 8 a 10,000 Kroner af Statskassen.

6 Smaajenter, fra Vingnæs og deromkring, faldt Onsdag gjennem Isen mellem Sundstedet og Vingnæs. Lidt foran dem gik 2 andre Smaajenter, og disse vendte da hurtig om og begyndte resolut at hjælpe sine Kamerater. En Mand var ogsaa i Nærheden, og ved disses forenede Hjælp lykkedes det at faa dem alle op igjen, skr. „Gudbrandsd."

Dødsfald. Maler A. Skramstad, en af Hamars ældste Borgere, er afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygelighed, skriver „Ham. Stiftst." Blandt den afdødes efterladte Sønner er den bekjendte Landskabsmaler L. Skramstad.

Kontoret for fri Retshjælp foreslaaes af flere Storthingsmænd af de forskjellige Partier bevilget 1000 Kr. som Bidrag til Husleie med mere.

Vi antager, at dette lille Bidrag til de Ubemidledes retslige Beskyttelse ikke vil støde paa nogen Modstand i Storthinget.

Storthingsmand Schanche holder Søndag Eftermiddag politisk Foredrag i Grue.

Italiens Finanser.

Rom 17de April.

I Deputeretkammeret erklærede Ministerpræsident Crispi, at Budgettet maatte have Forrangen for ethvert andet Spørgsmaal. Det var umuligt at forhandle om finansielle Forholdsregler. Finansministeren udtalte sig paa lignende Maade. Saafremt Kammeret besluttede at forhandle Finansreglerne partielt, vilde han demissionere.

Rød.

Skisse af N. . . . .

Henrik Møller havde været Landhandler og drev en nokſaa god Forretning, den Gang han giftede sig med en vakker ung Pige, der var opdragen efter Datidens Fordringer, kunde klimpre lidt paa et Piano, plapre nogle tyske og engelske Gloser, men saa ukyndig som et Barn i, hvad hun egentlig skulde forstaa, nemlig styre en tarvelig Landhusholdning for en Mand, der intet havde at ødsle bort. Dog var det vel neppe hendes Skyld alene, at det inden nogle faa Aar gik rent tilbage med Forretningen, saa Møller maatte gaa fallit. Han kom rigtignok i Akkord igjen — men det vilde liksom ikke gaa; trangt og kummerligt var det altid, Familien blev større, og Udgift oversteg stadig Indtægt. Han gik Konkurs for anden Gang; men dermed var det ogsaa slut.

Familien reiste ind til Byen, hvor Møller forsøgte at underholde sig og sine med Kontorarbeide. Men det var og blev smaat Stel. Er man først kommen ned, falder det ikke saa let at vende sig op igjen — sa' Møller med et Suk. Det lød hult og haabløst, som om det kom fra et Instrument, hvor Strengene er brustne. Han var bleven saa forandret, at hans gamle Bekjendte spurgte hverandre, naar de mødte den gamle udslidte Stakkaren: — Nei, er dette Møller du? —

Det var kuns et Vrag, der var tilbage.

Fattigdommen og Kampen for Brødet havde slidt ham ud.

Tilsidst aarkede han ikke at arbeide mere — og da Novembertaagen kom, laa han der kvar.

— Det er Brystet, der er angrebet — havde Lægen sagt.

— Det har jeg igjen, fordi jeg gik saa tyndklædt ifjor Vinter; min varme Vinterfrak stod hos Pantelaaneren — sa Møller selv og hostede tungt og hult, saa det var ondt at høre.

De havde tat imod Fattigunderstøttelse — kunde ikke være anderledes — maatte bide Stoltheden i sig — havde Grosserer B, der var gift med Fru Møllers Søster, sagt nokſaa spydigt en Dag han var indom, — han kunde ikke hjælpe mere — ialfald ikke noget af Betydenhed — han havde selv stor Familie. Senere paa Kvelden kom den rige flotte Fru B. med 5 Kroner, som hun stak i Haanden paa sin fattige Søster.

— Kan ikke mere du — Vi har ikke godt for det — stor Husholdning — mange Udgifter — Børnenes Opdragelse koster mange Penge. Vi vil saa gjerne ha' Søren og Johanne frem. Jeg har saamen sjelden noget tilovers til mig selv, maa spare i alle Dele, du. —

— Ja, det tror jeg saa godt Mina — svarede Fru Møller med et Sideblik til Søsterens nye flotte Kaabe, der mindst havde kostet sine 80 Kroner.

Det var en Kvæld nær op under Jul. Møller laa endnu tilsengs. Det var koldt og uhyggeligt i det store Værelse med de faa Møbler og halv udbrændte Kul i Ovnen. De mindste Børn var krøbet sammen henne i Ovnskrogen, mens Fruen og Datteren sad ved Bordet og maskede flittigt paa et Par Uldtørklæder, de havde taget i Kommission fra en Trikotagefabrik. Edvard, den ældste Søn, var ude som Visergut hos en Kjøbmand — de ventede ham snart hjem nu og haabede han vilde bringe med sig nogle Øre — — — Det ringede — — —

— Gudskelov, det er Edvard — lød det som et Lettelsens Suk henne fra Sengen.

Nei — ikke ham — men en liden Mand med et blidt Ansigt og et Par Øine, der tittede lurende frem bag de blaa Briller, traadte ind.

— Goddag herinde, sa han langt og kræmtede. Jeg har hørt — tog han atter i med lavt og ydmygt Mæle — at der er Nød forhaanden; men kanske den aandelige Nød er den største, og jeg er sendt fra min Herre med Smuler af Livets Brød. Guld og Sølv har jeg ikke at byde, men det som bedre er. —

Han tog nogle lange Skridt over Gulvet hen til Sengen. Her satte han sig, tog frem en Lommebibel og læste Kapitlet om det fortabte Faar, derpaa sang han Salmen: „Idag er Naadens Tid" det sidste Vers skreg han næsten ud. Derpaa tog han Syges kolde klamme Haand i sin.

— Nu arme Mand, maa De omvende Dem, ellers gaar De lige lukt til Helvede.

Han reiste sig som for at gaa — men tøvede noget.

— Hvordan har Deres Mand det med Gud? — sagde han henvendt til Konen.

— Vi skylder Dem ikke Regnskab — Religionen er en fri Sag — lød det iskolde Svar. — Er det fordi vi er fattige, De trænger Dem saaledes ind i vort Hus? —

— Stakkars Folk! — De maa betænke Dem inden . . . . et skarpt Blik fra den ældste Datters kloge brune Øine traf ham, og bragte ham til at stanse — inden det . . hm — hm — blir for sent — fuldendte han saa.

Han saa sig tilbage paa Børnene, der var krøben sky og skjælvende sammen ved den kolde Ovn, og sa: — Lad en af Gutterne lyse mig ud, er De snil, det er saa mørkt i Trappen. —

Konen tog selv Lampen, og de gik ud. Lige udenfor stod en velklædt Gut.

— Du Far jeg har ventet saa længe. —

— Saa du, jeg gik ind her? —

— Ja, jeg fulgte efter dig — og har staaet en god Stund. Jeg skulde til Slagteren og hente Kjødet til imorgen; men Mor havde ingen Penge hjemme. —

Den blide Mand fik Portemonæen op i en Fart. — Ja, ja Gutten min, her har du 10 Kroner, du faar vekſle — og løb saa med det samme indom til Kjøbmanden efter en Krukke Honning til mig for min Forkjølelse. — Sig saa til Mor, naar du kommer hjem, at hun maa ha' lidt god Aftensmad færdig straks. Saa vendte han sig til Fru Møller.

— Farvel arme Kone! — sa han med lav ydmyg Røst — tænk saa paa, hvad jeg har sagt. —

— Farvel — svarede Fru Møller og gik ind med et haardt koldt Træk om de tynde Læber.

— Det blir ikke noget med Edvard i Kvæld, han blir vist sent — sa hun, da hun kom ind. Hun aabnede Kommodeskuffen og rodede lidt omkring, saa fandt hun frem en Pakke og gik hen til Bordet. Hun løste op Baandet og viklede ud et ægte Shawl, det var gammelt, men sjeldent og overmaade fint, hun saa paa det længe, og der faldt en Taare — det stod saa levende for hende den Dag, da hun fik dette Schawl, det var enda Konfirmationsdagen hendes. Moderen hængte det om hende og sa: Her Barnet mit har du mit Brudeschawl, din Far har ført det hjem direkte fra Vestinden, det er gammelt, men ægte og lige smukt.

— Mama — sa den store Pige med de vakre brune Øine — er det ikke Bedstemamas Schawl? —

Der laa noget saart bebreidende i Pigens Stemme, hun skjønte Moderens Hensigt, og dette Schawl var det sidste, som var tilbage fra bedre Dage. Der kom intet Ord over Fru Møllers Læber;

Statsraad Oscar Jacobsen holder Lørdag og Søndag Eftermiddag politisk Foredrag i Eidsfkogen og Kongsvinger.

Redaktør Helgevold holder Lørdag og Søndag to eller tre politiske Foredrag i Nordre og Søndre Odalen.

„Illustreret Familieblad" No. 16 er udkommet med følgende Indhold:

De spanske Brødre, en Fortælling fra det 16de Aarh. af D. Alcok (Forts.) Møllerens Datter. Af Armin Stein (Forts.) Sygepleiersken. Af Manville Fenn (Forts.). Ved den tomme Vugge. (Med Billede). Mærkelige Gnavere. (Med Billede). Parti fra Irland (Billede). En farlig Fiende. (Billede).

Bagvaskelser.

Risør 17/4 94. (H. O. T. B.)

Idag fortsattes den retslige Forundersøgelse mod Indrulleringsbetjent Koch for Sigtelsen mod Statsminister Stang. Koch fremlagde en Skrivelse, hvori begjæredes, at Statsminister Stang, Schweigaard, Storthingsmand Jacob Prebensen, Benjamin Vogt og Kommandør Foyn skulde afhøres som Vidner, fremlagde Dagbladet for 12/12 93. Vidne Sagfører Bentsen blev anmodet om at opgive Hjemmelsmand for sin Udtalelse om, at Statsminister Stang skulde have modtaget Kr. 400,000. Vidnet havde hørt det under Folkemødet her 9/9 iffor, men vilde ikke navngive nogen, da han intet bestemt erindrede. Koch havde opgivet Vidnet sin Hjemmelsmand, men under Taushedsløfte som hans Sagfører, hvorfor har ikke følte sig forpligtet til at opgive samme. Administrator fremholt for Vidnet Kjæremaalspræmissen, hvorefter Vidner forpligtes at opgive, hvad de ved; da dette vægredes, ilagdes Vidnet Kr. 100 i Bod. Vidnet appellerede. Forundersøgelsen fortsættes i Christiania med Afhørelse af forannævnte Vidner.

Storthinget.

Eftermiddagsmøde den 16de April. Kl. 5½.

Indstillingen angaaende Lønnings- og Kvarterreglementet for Marinens Mandskaber etc samt Regler for Kvartergodtgjørelse m. m. for Marinens Officerer, bifaldtes enst.

J. Utheim beklagede de uheldige Avancementsforholde ved Marinen og den stærke Fastholden af Anciennitetsprincipet. Til Stabsofficerer burde man kun tage de dygtigste Officerer.

Statsraad Olsson var fuldstændig enig med Utheim og skulde have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold.

Løvenskiold var ogsaa for en stor Del enig med Utheim. Men skulde man naa sit Maal her, maatte man faa en Lov om Pensionsvæsenet og Aldersgrænsen og haabede, at Utheim vilde interessere sig herfor.

J. Utheim var enig i, at Pensionslov og Aldersgrænse tiltrængtes, men meget vilde være vundet, naar Reglementet befulgtes.

Konsulatsagen.

Vogt kunde ikke være med paa Engelharts Forslag og dermed fastslaa Maaden, hvorpaa Konsulatsagen skulde løses.

Jak. Stang var enig med Vogt.

Engelhart forsvarede Forslaget som den eneste rigtige Maade at tage Sagen paa.

Schweigaard hørte til de Tusinder, der mente, at man ikke skulde gjøre denne økonomiske Sag til et Stridspunkt mellem Landene. Dette var kun et Led i en Bevægelse, han ikke kunde være med paa. Det var desuden nu forsent selv med en Specialkomite med sagkyndig Bistand at faa en tilfredsstillende Udredning inden Storthingets Samvær.

Vogt: Man tilsigtede nu en fuldstændig ny Ordning, og hertil havde man ikke Tid nu.

Ullmann: Storthingets Flertal stod fast paa sin egen Beslutning, og det maatte være loyalt. Loyalt skulde det derimod være, at Flertallet bøiede sig for Mindretallet og et Mindretalsministerium. Denne Opfatning af Loyaliteten havde forhaabentlig ikke mange Tilhængere.

Engelhart: Naar Regjeringen ikke havde efterkommet Storthingets Anmodning, fik Storthinget tage Sagen i sin egen Haand.

Schweigaard mente, at hele denne Sag ikke var behandlet paa loyal Maade, idet den kun var taget som Middel, som en Sprængkile.

Jak. Stang fastholdt, at dette Engelharts Forslag ikke var loyalt overfor Vælgerne, hvortil der nu var appelleret.

Engelhart: Naar Schweigaard under enhver Omstændighed vilde stemme mod Forslaget, saa var det kommet tidsnok for ham.

Roll: Man kjendte jo allerede ved Storthingets Sammentræden Regjeringens Standpunkt, saa man burde fremkommet før med dette Forslag og ikke nu slaa paa Stortrommen.

Ullmann: Troede Schweigaard virkelig, at Konsulatsagen var fremmet for at faa en Sprængkile mod Unionen? At altsammen var som Dynamitpatroner under Unionen? Tal. kunde forsikre, at saa ikke var Tilfældet. Man tilsigtede kun særskilt Konsulatvæsen. Naar man ikke før kom med dette Forslag, saa var det, fordi han fik tage enhver Ting til sin Tid og havde havt meget andet at tænke paa i Sessionen.

Schweigaard: Idag talte Ullmann dæmpet, men ikke altid saa. For ikke længe siden sagde han: Stemningen i Bratsberg er saa god, at naar man der taler om Unionens Opløsning og Republik, siger de: Gid det var saa vel!

Ullmann: For første Gang blev idag Citatsprøiten benyttet her i Salen. Tal. skulde lade den passere uhindret.

Rynning troede, at Konsulatsagen nu var udbrugt som Agitationsmiddel.

Eng: Schweigaard kaldte Konsulatsagen en Kile, denne Kile havde Schweigaard selv været med paa.

Schweigaard: Ikke Konsulatsagen, men dens Benyttelse som Sprængkile vilde han paa ethvert Punkt modsætte sig.

Ullmann: Konsulatsagen har ikke været benyttet anderledes end, at den skulde gjennemføres.

Engelharts Forslag bifaldtes med 60 mod 51 St. De 51 var Høire, Moderate og Fasting. Fraværende Havig og Foosnæs (syge) Reinert.

Derefter paabegyndtes en almindelig Debat om Fortsættelsesskoler og Aftenskoler paa Landet.

8 Timers Arbeidsdag.

Münster: Da jeg ikke kan stemme for Sverdrups Forslag, vil jeg tillade mig at foreslaa følgende: Storthinget beslutter, at der ved Statens militære Værksteder i kommende Budgettermin forsøgsvis arbeides 8 Timer daglig.

Præsidenten foreslog dette Forslag udlagt for at foretages i et senere Møde.

Rynning: Dette er et ordentlig Overbud, Hr. Præsident!

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig. Mødet hævedes 8,10.

*

Møde 17de April Kl. 10.

Debatten om

Folkeskolevæsenet

fortsattes. — Ullmann, Løvland, Horst, Foss og Berger anbefalede 3-aarige Seminarkurser, medens Bonnevie, Hval og Strømme holdt paa 2-aarige Kurser, idet de mente, at de længere Kurser vilde kræve for stor økonomisk Indsats af Eleverne. Man maatte ifaafald bevilge ca. 50,000 Kroner som Stipendier til Ophold ved Seminarierne.

Ullmann, Løvland og Arvesen m. fl. anbefalede særskilte Kurser til praktisk Uddannelse af Lærere.

Statsraad Bang lovede, at Sagen skulde blive Gjenstand for Overveielse i Departementet.

Seminarierne.

Til Asker Seminar bevilgedes 27,090, Hamar Seminar 24,090, hvorunder 250 Kr. i Pension til Pedel Nielsen, Kristiansands Seminar 33,780, Stord Seminar 21,306, Levanger 49,222, hvoraf 10,000 Kroner til Indkjøb af Fru Kjølstads Gaard, Tromsø Seminar 24,235. Anskaffelse af Haandbøger og Læremidler ved Seminarierne 2400. Til Ullmanns, Efteftols og Nissens Privatseminarier 1500 Kroner til hvert, hvoraf 1000 Kr. til Stipendier for trængende Elever bevilgedes med 60 mod 47 St. Til Prøver for Lærere og Lærerinder ved Folkeskolen 20,200 Kr.

Tiende Post: Forberedelseskurser for lavere Lærerprøver og for Optagelse i Seminarier 12,000 Kroner, besluttedes efter nogen Debat mod 47 St. udsat indtil videre, idet Horst og Arvesen anfaa det ønskeligt, at Storthinget direkte uddelte disse Bidrag. Til Uddannelseskurser for Folkeskolelærere og Lærerinder havde Komiteen opført 15,300 Kr. at fordele til Pastor Olaf Holm, Ullmann, Amtsskolebest. Klonteig, Efteftol, Hægstad, 2500 Kroner hver og Skoleinspektør Benum 2800 Kroner, hvoraf mindst 1500 Kroner til Stipendier.

Bonnevie optog Komitemindretallets Forslag, at Beløbet uddeltes af Kirkedepartementet.

Debatten herom fortsættes imorgen, idet Odelsthing og Lagthing viger for Storthinget.

Laxeloven.

A. Berge udtalte at Reglementet for Lukning af Laxenoter i Fredningstiden medførte Redskabenes Odelæggelse, naar disse stod ude i aaben Sø. Loven medførte store Ubehageligheder, men disse gjordes endnu større ved dette Reglement. Han henstillede til Departementschefen at foretage Forandringer i Reglementet.

Statsraad Birch-Reichenwald: Loven selv kræver et Reglement. Dette var affattet efter Fiskeriinspektørens Forslag. Det var Tanken, at det kun skulde gjælde indtil videre og vilde blive gjennemført med Hensynsfuldhed. Viste det sig uhensigtsmæssig, vilde det blive forandret.

A. Berge lagde særlig Vægt paa Statsraadens Udtalelse, at der ved Gjennemførelsen vilde blive vist Hensynsfuldhed.

Lützow-Holm havde ogsaa modtaget Henvendelse fra Fiskere i samme Retning som Berge.

Mødet hævedes 2¼.

*

Møde 18de April Kl. 10.

Debatten om

Uddannelseskurser

fortsattes. — Løvland ankede over, at ikke Dr. fil. G. Halvorsens (Kr.sand) Andragende var indvilget.

Horst fandt Gundersens Andragende (Bodø) ligesaa berettiget.

Hval støttede Bonnevies Forslag. — Under den yderligere Debat blev af Komiteflertallet strøget den Betingelse, at 25 af Eleverne skulde være ved Folkeskolen ansatte Lærere og Lærerinder.

Refsdal hævdede, at kunde man ikke faa 25 fast ansatte Lærere og Lærerinder ved Kurserne, saa var der ingen Trang til disse Kurser, og disse altsaa overflødige. Efter nogle Repliker mellem Bonnevie og Horst optoges Sagen til Votering.

Mindretallets Forslag forkastedes med 72 mod 36 St. 6 fraværende. Flertallets Forslag bifaldtes med 59 mod 48 St. 7 fraværende.

Til Sløidlærerkurser bevilgedes enst. 22, 280 Kr. Til Kurser i kvindeligt Haandarbeide 5100, Amtsskoler 107,288, private Skoler med lignende Formaal 17,450, Stipendier ved Amts- og Folkehøiskoler 13,000 Kroner.

Til Aftenskoler foreslog G. Knudsen bevilget 5000 Kr. Efter en vidtløftig Diskussion optoges Forslaget Kl. 2 til Votering. Det bifaldtes mod 23 St.

Den videre Behandling udsattes til i Eftermiddag Kl. 5.

Mødet hævedes Kl. 2.

Statsraad C. Berner og Redaktør Michelet. „Drebladet" henleder Opmærksomheden paa, at Statsraad Berner endnu ikke har svaret paa Redaktør Michelets udførlige Paavisning, med Paaberaabelse af Vidner, af at Hr. Berner har lagt Skjul paa Sandheden med Hensyn til den saakaldte Bernerske Dagsordens Forhistorie i 1891. Hr. Berner havde nemlig paastaaet, at han ikke kjendte noget Dagsordensforslag, der krævede egen Udenrigsminister, men Hr. Michelet godtgjør, at et saadant blev drøftet i Hr. Berners egen Nærværelse.

Brændevinsmonopol.

Den til Drøftelse af Spørgsmaalet om Indførelse af Brændevinsmonopol m. v. nedsatte Komite, bestaaende af Hypothekbankdirektør H. E. Berner, S. Aarestad og Bureauchef Jensen, har i disse Dage til Regjeringen indsendt en Kontinuationsindstilling. Denne giver først en Oversigt over de om Monopolkomiteens i 1891 afgivne Forslag indhentede Erklæringer. Et Uddrag af denne Oversigt har vi tidligere meddelt efter Afholdsbladet „Menneskevennen".

Komiteen holder fremdeles principalt paa sit i 1891 udarbeidede Forslag, hvorefter alt Brændevinssalg skal foregaa gjennem Samlag, medens nu omtrent Halvparten sælges af Partihandlere, for Tiden 23 Brænderier og 327 Kjøbmænd. Dette Partisalg har været befordret derved, at det har været fritaget for den betydelige Konsumtionsafgift, som hviler paa Smaasalget.

Subsidiært foreslaar Komiteen, at Partisalg tillades, men at Salgsgrænsen forhøies fra 40 til 250 Liter, samt at ogsaa Partisalg skal belægges med Konsumtionsafgift, som foreslaaes sat til det Halve af Samlagenes Nettofortjeneste eller for Tiden til 40 Øre pr. Liter. Herved antages Partisælgernes Antal at ville betydelig formindskes og Brændevinsforbruget at gaa ned med ca. 20 Procent.

Komiteens subsidiære Forslag er begrundet i en Departementsskrivelse, hvori udtaltes Tvil om, hvorvidt der er Adgang til uden Erstatning til Partisælgere at indføre et fuldstændigt Samlagsmonopol. Derimod er der ingen Hindring for at indføre en saadan Ordning, som den af Komiteen subsidiært foreslaaede.

Baade i det principale og det subsidiære Udkast foreslaaes, at Kommunebestyrelsen i Henhold til Vedtægt kan tildele Samlag et bestemt Antal Rettigheder til Udsalg af Brændevin i ikke mindre Dele end 35/100 Liter, hvilke Rettigheders Udøvelse kan af Magistrat og Formandskab efter indhentet Erklæring fra Samlagets Bestyrelse overdrages Handelsborgere paa et Aar ad Gangen, ligesaa til Hoteleiere, Værter for sluttede Selskaber og Restauratører ved Theatre, men kun at udskjenke til de henholdsvis hos dem boende Reiterbesøgende.

sende, Selskabets Medlemmer og de Thea-

Udsalgsstederne foreslaaes lukkede Kl. 1 om Eftermiddagene før Søn- og Helligdage.

Berner og Aarrestad foreslaar, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Samlag for Brændevinshandel skal tillades oprettet for de nærmeste tre Aar skal afgjøres ved hemmelig Afstemning sognevis af Kjøbstadens eller Ladestedets i Skattelisterne opførte Mænd og Kvinder over 25 Aar. Til at nedvotere Samlag kræves der 2/3 Flertal af de afgivne Stemmer.

Under Debatten om Handelstraktaterne i det spanske Senat forefaldt iforgaars et heftigt personligt Sammenstød mellem Udenrigsminister Moret og Medlem af Traktatudvalget Mochales.

Efter Mødets Slutning sendte de hinanden sine Sekundanter.

Streik.

Christianfund 18/4 94. (H. O. T. B.)

Byens Tømmermænd streiker fra idag af, paa nogle faa nær. De Streikende forlanger Daglønnen forhøiet fra Kr. 2,00 til Kr. 2,50. To Mestere har forhøiet Lønnen.

Efter et senere modtaget Telegram er Streiken endt og Arbeidet gjenoptaget. Mestrene gik ind paa den forlangte Lønsforhøielse.

Gratisaviser og Aviser til nedsat Pris uddeles i svære Mængder af det radikale Parti. Flere Steder har Konservative og Moderate ovet Nødværge ved paa lignende Maade at faa ogsaa sine Blade udbredt, fkr. „Morgbl." Men hvad gjør de Radikale da? Jo, fra flere Hold berettes der os, at de i Smug skræmmer Folk med — hvad ogsaa er fremkommet paa Tryk — at de efter Valget vil blive stævnet til at betale vedkommende konservative eller moderate Avis.

Vi henleder vore Kollegers Opmærksomhed paa denne de Radikales Methode. Mange kan synes, det er en Uskik med disse Gratisaviser, men hvor vore Meningsfæller til Nødværge har tvet dertil, der bør de ogsaa sørge for, at Skræmselen om Stævning bagefter ikke faar løbe uændset om blandt Folk.

Overhuset — Underhuset.

London, 17de April.

Underhuset har ved første Behandling vedtaget et Lovforslag, der ophæver Overhusets Beføielse til at nedlægge Veto imod Lovforslag, der er vedtagne af Underhuset.

(Tiltrænger vistnok nærmere Forklaring. Red.)

Et Maleri. I en af Stockholms Kunstforeninger er for Tiden udstillet et Maleri, „Ligvagt i Tistedalen", der fremstiller en Episode af Slutningsakten i Carl XII.s Historie. Det skal være fortræffelig udført af Maleren Aaron Cederstrøm, og er bestilt af Grosserer N. G. Sørensen.

En Stockholmskorrespondent til Norrk. Tidn. fortæller, at Grosserer Sørensen, da han havde faaet Billedet og betalt det med den aftalte Pris, 5000 Kr., blev saa henrykt i Maleriet, at han en vakker Dag indfandt sig hos Kunstneren og bad om at faa Lov til at betale ham et lidet Extrahonorar af yderligere — 1000 Kr.

Hr. Frits Hansen holdt Mandag politisk Foredrag paa Gvarv i Telemarken for noget over 100 Tilhørere.

Dampskibsfarten paa Lofoten og Vesteraalen. Regjeringen foreslaar for næste Budgettermin afsluttet Kontrakt med Dampskibsselskabet „Vesteraalen" om Underholse af Dampskibsfart med Postbefordring i Lofoten og Vesteraalen for 78,000 Kr. aarlig. Der skal være 2 ugentlige Ture til Vesteraalen og desuden enten to Ture om Ugen til Lofoten eller en Tur til Lofenten og en til Tysfjord.

Et uheldigt Aktieselskab. I 1890 oprettedes her i Byen et Aktieselskab til Indkjøb af to Seilskibe, hvis Kostende var henholdsvis Kr. 52,000 og Kr. 40,000. Aktiekapitalen sattes derfor til Kr. 62,000. I 1893 blev det ene Skib iflg. „Mgbl." solgt for at dække Gjæld ved Auktion for Kr. 5200, og Resten af denne, ca. Kr. 7000, overtoges af det andet Skib, der tilhørte Selskabet. Nu er dettes Gjæld steget saaledes, at Skibet maa sælges ved offentlig Auktion, da det neppe vil udbringe mere end tilstrækkelig til at dække Gjælden, der beløber sig til ca. Kr. 12,000. Resultatet for Aktionærerne er altsaa det, at den hele indbetalte Kapital af Kroner 92,000 i ca. 3 Aar er gaaet tabt.

Folk, der ikke har Penge at tabe, bør visseligen se sig for, før de lægger sine Penge i ældre Træskibe, hvis de vil undgaa ligesaa bitre Erfaringer som de, der er blevne dette Selskabs Aktionærer tildel.

Italien.

Udsigterne til en Overenskomst mellem det italienske Ministerium Crispi og Deputeretkammerets Femtenmandsudvalg om de forskjellige Planer, der er forelagt af Regjeringen, synes efter alt, hvad der foreligger, at være yderst ringe; navnlig herfker der Uenighed om Militærspørgsmaalet. I Udvalgtes Møde den 7de ds. havde Ministerpræsidenten saaledes som Krigs- og Marineministeren Ordet og drog skarpt tilfelts mod Udvalgets Forslag. Crispi erklærede bestemt, at han ikke kunde give Afkald paa Renteskattens Forhøielse og ikke vilde slaa en Hvid af i Fordringerne til Militæretaten. De Indrømmelser, Regjeringen allerede havde gjort paa dette Omraade, var kun skeede med et tungt Hjerte af Hensyn til Finansernes daarlige Tilstand og var den yderste Grændse, til hvilken man kunde gaa. Ministeriet vilde søge at spare og indføre Reformer, hvor det kunde ske, men Besparelsen maatte komme Armeen selv tilgode, der havde lidt meget i den sidste Tid, saaleder at Landets Forsvarskraft var ganske utilstrækkelig. Geværfabrikationen dreves ikke med den nødvendige Kraft; Fæstningsværkerne ved Tarent og Magdalena stod langt tilbage, og der maatte snarest muligt tages fat paa de befæstede Leire ved Oziere (Sardinien) og Castrogiovanni (Sicilien). Toihusenes og Artilleridepoternes Forraad var meget mangelfuldt. „Hæren og Flaaden — sluttede Crispi — er vort Børn i alle Farer, og Regjeringen hverken kan eller vil bære Ansvaret for at svække dem". Krigsminister Mocenni udtalte sig i samme Retning som Crispi og paaviste, at der vilde udkræves betydelige Midler til at supplere Krigsmateriellet, fremme Befæstningsanlæggene og fabrikere Geværer og Kanoner, og endelig erklærede Marineministeren, at Flaadebudnettet aldeles ikke kunne nedsættes.

---

men to store, tunge Taarer rullede ned over den magre Kind.

— Mama, vi fryser saa — og saa er vi saa sultne — lød en Barnestemme henne fra Ovnen og med det samme kom den tørre hule Hoste fra Sengen. Fru Møller tog paa den gamle tynde Kaabe og gik ud i Mørket og Trappen. Der var overfyldt paa Laanekontoret hin Kvæld. Daarlig klædte Mænd og Kvinder med blege, magre Ansigter, og en Mængde Barn, der gik Far og Mors Ærinder, de laante mest paa Klær allesammen. Nogle var mere velklædte; men alle bar det samme Præg af Ligegladhed og Sløvhed; de stødte og trængte hinanden for at komme først, og faa sine Ting vurderet til lidet og ingenting.

— 10 Kroner; — Nei det kan vi ikke laane Dem — lød det kolde afvisende Svar, da Fru Møllers Schawl var besigtet ud og ind. — De skal faa 4. Schawlet er jo vistnok fint; men det er gammelt og ikke af stort Værdi for os. — Der var intet at indvende. — Hun fik sine 4 Kroner og gik.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 21de April 7½ (for sidste Gang) **Charleys Tante.**

Søndag Kl. **8** (for sidste Gang) **Dragon Clairette.**

Clairette: Gerda Svendsen, Debut.

Landeiendom — Handelssted.

Gaarden **Ostvand** i N. Odalen, særdeles vakkert beliggende ligeved Storsjøen og rodelagt Vei, 24 Km. fra Skarnæs St. af Skyld 8,71. 251 Maal Indmark, 265 Maal indgj. Havn, nogen Skog, Skogsrettighed, særdeles gode Huse, brandtaxerede Kr. 16 625,00 er om Handel kan ske snart **meget billig** tilsalgs. Til Gaarden hører flere Pladse, 2 Sætre, 1/3 Part i en Holme samt 1/3 Part i et større Vandfald. Paa Stedet drives Landhandel. Egner sig ogsaa som Sanatorium. Værditaxt 1892 Kr. 38 600,00. (H.O.) ***Olaf Falch***, **Skarnæs.**

Breidablik Fjeld- og Skovsanatorium & Badeanstalt.

Valders, Norge,

1900 Fod o. H., Udsigt o. N. Valders **Jotunheimen** o. s. v. samt **Høifjeldafdeling „Valhall"** (Sæter), 2600 o. H., sjælden vakker Beligh. med Jagt & Fiske. Se forøvrigt om Sygekure etc. i Aarets Prospektus samt ledsaget af **Brochure** fra tidl. **Gjester,** der er nedl. i Norges Boglader. Moderate Priser. Saisonen 12te Juni—12te Septbr. Anmeldelse: **Sanatorielæge H. Evjen. Valders.** Direkte Telefonfb. med Drammen, Christiania o. s. v. **Telegramadresse „Breidablik" via Tonsaasen, Valders.** (H.O.)

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads, Telefon No. 1917 k.
Christiania.
Enerepræsentant i Norge for
Mc. Cormicks Harvesting Machine Co.,
Chicago,
anbefaler disses:

1 og 2 Hestes **Slaamaskiner, Meiemaskiner** og **Selvbindere.**

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinens Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind — Maskiner,** hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle Prøve i Marken.** Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? Vi ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, **I** ved hvorfor.
3) **Mc. Cormciks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakterieseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Enesalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Radsaamaskiner.

En liden Restbeholdning af
Radsaamaskiner,
ældre Konstruktion, udsælges nu i Vaar til
betydelig nedsat Pris.

Slaama

Hesteriver
af Borsums Patent.
Harve, Plouge, Hakker, Grev og Haveriver i stort Udvalg til de billigste Priser.

Slaamaskiner
af **ny forbedret Konstruktion**

Hakkelsmaskiner
af **ny forbedret Konstruktion** anbefales i stort Udvalg fra

Kværner Brugs Udsalg

Nygaden No. 6, Christiania.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Størmers „norske Inhalateur".

Det eneste Apparat som kan anvende mod Sygdomme i Luftvejene og Influenza de kraftige Midler ***Sølvnitrat*** og ***Jodoform.***

En Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. **5 Øre** af Jodoform ca. **10 Øre.** Brochure sendes gratis og Undervisning gives i ***Inhalateur-Udsalget Grændsen No. 3.***

NB. Maa kke forvexles med den af „Lund" og den saakaldte „Abrahamsen" averterede Femkroners „patenterede norsk-amerikanske Inhalateur", denne simple **Blikkjedel** med ***Granbark***, som den, som tror paa sligt, selv kan anskaffe sig for en Krone.

Grændsen 8. **Wolff:** Grændsen 8.

Parfumerier. Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Grændsen 8. ***Wolff:*** Grændsen 8.

Fotografier

kan enhver tage ved at kjøbe mit apparat, der sælges for 4 kr. Med kemikalier og tilbehør 8 kr. Apparaterne faaes med eller uden tilbehør mod indsendelse af beløbet eller mod efterkrav. Brugsanvisning medfølger, Porto henholdsvis kr. 0.30 og 0.65.

M. Nilsen,
Torvgaden 22, Kristiania.

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Wævspender, Spoelmaskiner, Hovleskiskytten.**

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noget andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

KAHRS

29 Kongens Gd. 29
Nye Vaarmodeller ankommet
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber

fra Vinter-Saisonen nu ca.
halv Pris.

Fruerne Erika Nissen *og* ***Agathe Backer Grøndahl*** *samt Herrerne Johannes Haarklau & Karl Svensen m. fl. Musikauthoritheter anbefaler*

Herr Pianostemmer V. Becken,

som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden som udenbyes. —
Adresse Diechmansgaden No. 2 Christiania.

Olaf A Ryes
Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

J. H. Frølich & Søn
Tapeter & Border

Frølichs Norsk Husflids Skole,

Lian St.

Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.

Nyt Frimndervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

En Bog for Kjøbmænd! En Bog for Embedsmænd!
En Bog for Haandværkere! En Bog for Studerende!
En Bog for Sømænd! En Bog for Landmænd!
En Bog for Gammel og Ung!

Pris 30 Øre pr. Hefte.

En Bog for alle!

Kjend dit Folk, din Pligt og din Ret!

Interessant og underholdende

Gratis! 1. Hefte faaes **gratis** i alle Boglader.

Hvad enhver bør vide

(Pris pr. Hefte 30 Øre)

Udførlige Subskriptionsplaner faaes i alle Boglader.

vil *i en Række mindre Bind, der sælges hver for sig,* i en klar og grei Fremstilling levere en kortfattet, men paa samme Tid saa fuldstændig som muligt, Oversigt over de her i Landet *gjældende Regler og Bestemmelser om Statens og Kommunernes Retsordning og alle de almindelige forekommende forskjellige borgerlige Retsforhold, om Strafferetsforhold o. s. v. — en Oversigt over Nationaløkonomiens Grundsætninger samt endelig en Udsigt over Sveriges og andre fremmede Landets Statsforfatning, Valglove, Retsvæsen, Finantser, Forsvarsvæsen m. m.*

Bind I. Almenfattelig Udsigt over

Norges Statsforfatning.

Fremstilling af ***Kongemagtens*** og ***Landsstyrets, Storthingets*** og ***den dømmende Myndigheds Ordning. Om Grundloven*** og ***Rigsakten,*** Foreningen med Sverige, Reglerne for Statsborgerrets og Stemmerettens Erhvervelse og Tab, Storthingsvalg m. m. Oversigt over Statsforvaltningen og Statens Indtægter og Udgifter samt en topografiskstatistik Indledning, udgiven af **And. Færden.**

Første Bind indeholder 6 Hefter à 30 Øre,
hvoraf **første Hefte gratis.**

Umiddelbart efter Udgivelsen af ovennævnte Afdeling fortsættes med følgende Bind, ogsaa de udkommende i *omtrent 6 Hefter* à 30 Øre:

Bind II. **Fremmede Landets Statsforfatning.**
Bind III. **Norges Kommunallovgivning.**
Bind IV. **Nationaløkonomi.**
Bind V-VI. **Norges Love.**

Forøvrigt henvises til de udførlige Subskriptionsplaner, som faaes i alle Boglader.

Første Hefte faaes *gratis* i alle Boglader.

Gratis! **Gratis!** **Obs.! For at enhver interesseret maa kunne faa Leilighed hed til at gjøre sig bekjendt med Indholdet af dette virkelig fremragende Værk, uddeles i *alle* Boglader eller forsendes fra os direkte Iste Hefte *gratis.***

Obs! *Den, som samler 10 Subskribenter og melder disse i nærmeste Boglade, erholder 1 Eksemplar af hele Værket gratis.*

Alb. Cammermeyers Forlag
(Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrem).

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania

senest tilkjendt første Præmie ølvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og damppræpareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rodfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle,

envidere

Kanit, Chilisaltpeter Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landistrikter.

Priscouranter tilstilles paa Forlangende.

Obs. Lageret kontroleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

Anton Hedels'

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

Redaktører: Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Steenersens Bogtr. Kristiania.

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
38 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 21. Christiania.

Nr. 47. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 21de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 57 C,
fører Lager af
Skaatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Fjær, Duun,
Stampelo,
Lagenlærred & Bolster
billigst hos
August Russ,
Stortorvet 11.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Brand- & Livsforsikringselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Johan Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Utvalg af nye Prøvekollektion for Sommeren.

De radikale Skatteprojekter.

Almindelig Stemmeret.

—•—

Da Forslaget om direkte Skat blev fremsat af det Steenske Ministerium, stilledes der i Udsigt en gjennemgribende Reform af vort Skattesystem, hvorved de indirekte Skatter (hvoriblandt Tolden) skulde indskrænkes, for tilsidst i det væsentlige at ophæves — de rammer, sagdes der, paa en utilbørlig Maade dem, der har mindst Raad til at betale — og den direkte Skat, der ydes af enhver i Forhold til hans Evne, efterhaanden indtage deres Plads.

Theoretisk er der noget tiltalende i denne Fremtidsudsigt. En Skat, der virkelig falder paa enhver i Forhold til hans Evne, er, ved Siden af Skatter, som har til Formaal at indskrænke Brugen af samfundsskadelige Artikler, Brændevin f. Ex., i Grunden den eneste berettigede.

Ulykken er imidlertid den, at man endnu ikke har fundet nogen Fremgangsmaade, hvorved den direkte Skat virkelig kan ramme alle Samfundsborgere i Landet i Forhold til deres Evne og altsaa bliver retfærdig fordelt. Den Steenske Indtægtsskat er i denne Henseende den rene Karrikatur. Det er nu almindelig bekjendt, at den falder med høist forskjellig Tyngde paa de enkelte Distrikter og deres Indvaanere, og at den Grændse for Skatydelse, som den sætter, i nogle Kommuner bevirker, at næsten alle selvhjulpne Mænd betaler Skat, medens den i andre bevirker, at kun velstaaende Folk rammes af Skatten. Paa Grund af disse og andre mislige Forhold vover ingen, der ikke nærer ligefrem Ringeagt for Retfærdigheden og for Borgernes Tarv, at foreslaa en fremtidig og vedvarende Stigning af den nu paalagte direkte Statsskat. Den er, dersom ikke et meget radikalt Flertal næste Gang kommer til Magten, kjørt fast i en cul de sac, hvorfra der ikke er nogen Udgang paa anden Maade end gjennem en fuldstændig Omordning af Skatten, der gjør den retfærdigere ligeoverfor Individet og hensynsfuldere ligeoverfor Kommunernes Interesser.

Men, siden det Steenske Ministerium fremsatte Forslaget, er Skatten, som den nu er bleven, undergaaet en meget væsentlig, principmæssig Forandring. For at vinde „Masernes" Tilslutning har Storthingsflertallet forhøiet Skattegrændsen først fra 400 til 600 Kroner og dernæst fra 600 til 800. En yderligere Forhøielse til 1000 Kroner er anbefalet paa det stærkeste af Partiets største og mest udbredte Blad. Der gjøres Regning paa, at de, der slipper for Skatten, skal støtte Radikalerne ved Valgene.

Hermed er en Systemforandring af stor Bærevidde beseglet. Oprindelig hed det, at alle Samfundsborgere, de hjælpeløse undtagne, skulde være med om at bære Samfundets Byrder. Dette maatte være dem en Ære og en Glæde, blev det sagt. Derfor var selv en Skattegrændse af 400 Kroner temmelig høi, da mange, som maatte forudsættes gjerne at ville bære bære sin Del af Samfundsudgifterne, derved blev udelukkede. I det Hele taget havde den direkte Skat — mente man dengang — et samfundsopdragende Formaal. Enhver Statsborger skulde umiddelbart, gjennem Modtagelsen og Honoreringen af sin Skatteseddel, føle sig meddelagtig i Statsstyrelsen og i Samfundets Ve og Vel. Ingen burde uden i yderste Nødsfald staa udenfor denne Meddelagtighed.

Nu er andre Synsmaader gjort gjældende. Den direkte Statsskat skal nu kun ramme dem, som „har Raad til at betale", særlig de Rige, dernæst de Velhavende, og endelig dem, der „tjener godt". De derimod, som, for at kunne tilfredsstille sine egne tarvelige Behov, har Brug for hver Øre af, hvad de tjener, skal slippe fri. Denne Grundsætning menes, i Modsætning til den før nævnte, der kan kaldes Samfundsdelagtighedens, i en særlig Grad at kunne kaldes Retfærdighedens. Samfundsbyrderne skal kun bæres af dem, der har Skuldre til at bære dem; det er ubilligt at lægge dem paa andre, der har fuld Hyre med at bære sine egne private Byrder. I Henhold hertil — jo høiere Skattegrændsen kan lægges, desto bedre er det næsten. Egentlig bør ingen andre betale Skat end dem, der har mere, end de behøver til eget Brug, mere end hvad der kan betragtes som en Normal- eller Gjennemsnitsindtægt.

Dette er de nyeste radikale Skattebetragtninger.

Derigjennem aabner der sig Udsigter af en ganske særegen Beskaffenhed. Man kan ikke godt fortænke Menneskene i, at de gjerne vil slippe Delagtighed i Samfundsbyrderne, naar de alligevel nyder sin fulde Andel i Borgerrettighederne. Det er derfor nok saa rimeligt, at en høi Skattegrændse kan have Udsigt til at vinde Bifald.

Men samtidig foreslaaes almindelig Stemmeret.

Vi ved ikke, om Radikalerne har gjort sig fuld Rede for, hvordan dette Stemmeretsforslag harmonerer med deres Skattepolitik, som fører i Retning af en liden Kreds af Skatteydende og en stor Kreds af skattefrie Medborgere. At Socialisterne derimod har overveiet Sagen og fundet, at Udviklingen herved er kommet ind i det rette Spor, anser vi for givet. Følgerne af en høi Skattegrændse med et stort Flertal af skattefrie og et lidet Mindretal af skatteydende Borgere i Forbindelse med almindelig Stemmeret maa blive den, at Veien kraftig beredes for Gjennemførelse af de socialistiske Lærdomme. Begyndelsen sker med at Samfundsudgifterne lægges paa dem, der kaldes „Eiendomsbesiddere". Ved at forøge disse Udgifter kan det tilsidst opnaaes, at Skatteyderne foretrækker at gaa fra sin Eiendom og overlade denne til Staten. Dermed vil Grunden være lagt for den socialistiske Stat.

Nu, dette er er et fjernt Fremtidsperspektiv. Men hvad der er en haandgribelig Nutidsvirkelighed er det, at de radikale Skatte- og Stemmeretsforslag vil have til Følge, at de, der intet Bidrag yder til Samfundets Udgifter, kommer til at udgjøre det overveiende Antal af de stemmeberettigede Borgere.

Er Radikalerne — til Trods for Socialisternes Paagaaenhed, — saa rimelige at lade Skattegrændsen gaa dybt ned, saa vil dog med vore Skatteregler de, der slet ingen Skat betaler, i Forbindelse med dem, der betaler en uforanderlig nominel Skat, 50 Øre, 1 eller 2 Kroner, danne et Flertal, som vil kunne bevilge alle Udgifter og bestemme Skattebyrdernes Fordeling. De, der virkelig bærer Samfundsudgifterne, vil, i ligefrem Modstrid mod al Retfærdighed, ikke have nogen afgjørende Indflydelse paa deres Anvendelse og Fordeling. John Stuart Mills stærke Ord, at de, der intet betaler, kommer til at stikke sine Hænder i fremmed Mands Lomme, vil da kunne realiseres i Norge, i dette Land, som fra Barndommen af staar i vor Forestilling som Hjemstedet for et Folk, der udmærker sig ved Klogskab, Besindighed, Retfærdighed, Frihedssans og en udpræget Evne til Selvstyre.

Det er næsten ikke muligt at forestille sig, at et Program som dette virkelig er opstillet af Repræsentanter for det norske Folks Flertal. Det synes, at det maa være en Drøm, eller det maa være en anden Race end Nordmænd, som nu befolker dette Land.

Ogsaa Norge har havt sin ufrevne Grundlov ved Siden af den skrevne. Og blandt denne ufrevne Lovs Bestemmelser findes følgende: Ingen bør kunne afgjørende bestemme Samfundets Udgifter, som ikke bærer sin Andel — stigende eller faldende efter Behovet — i Statens eller Kommunens Udgifter.

Valgene i 1894 vil afgjøre, om denne Grundsætning for vort hele Samfundsliv skal opretholdes eller omstyrtes.

Underslaget et Bankobrev.

(Fra Meddomsreten.)

Onsdag den 7de Februar fidstileden om Eftermiddagen sendte en herværende Skibsreder sin Visergut til Postkontoret med et Bankobreb, indeholdende 335 Kr. Gutten gik imidlertid ikke til Postkontoret men tog sig istedet en Tur til Youngstorvets Marked, hvor han traf en Kamerat, sammen med hvem han drak noget Øl. Efter at have fortalt Kameraten, at han havde et Bankobrev paa sig, blev de enige om at bemægtige sig Indholdet, hvilket de saa gjorde. De begyndte strax at bruge af Pengene, som Kameraten havde faaet til Opbevaring, og turede her i Byen til Lørdag Morgen, idet de dog om Nætterne laa dels paa et Teglverk og dels i en Stald. Lørdag Morgen fik imidlertid Kameraten to andre Gutter med sig og reiste sin Vei med Restbeløbet til Hamar, hvor de var en Uges Tid og og forbrugte det væsentligste af Pengene. Da de tre Krabater i Slutningen af Maaneden arresteredes, dels her i Byen og dels i Drammen, vor det hele Beløb opbrugt. Visergutten selv arresteredes allerede den 11te Februar. Han havde kun i en fjorten Dages Tid været ansat i sin nuværende Tjeneste, men havde i denne Tid opført sig vel og specielt rigtig udført forskjellige tildels større Pengebetalinger.

De to Hovedmænd idømtes af Meddomsretten igaar hver 50 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost og de to andre Deltagere i Hamarturen henholdsvis 20 og 30 Dages lige Fængsel.

I Sagen var ogsaa tiltalt en femte Person, som her i Byen havde været med i Turingen og ligeledes faaet noget af Pengene. Denne Person, som mange gange er tyvsdømt, men som i den senere Tid har været indsat paa Gaustad og nu senest været anbragt af det offentlige paa Frogner Asyl, blev imidlertid som utilregnelig frifunden.

Uventet Arv. En Sætterske i „Morgenposten" hersteds har faaet Underretning om, at hun har arvet 30,000 Frc. efter en i Frankrige afdød Slegtning.

Den specielle Konsulatkomite har igaar valgt Engelhart til Formand og J. Utheim til Sekretær.

Selskabet for Norges Vel har under 16de ds. bevilget Landbrugsskolebestyrer Olav Senstad et Stipendium stort Kr. 250 for i Danmark at studere Lærlingeinstitutionen m. v. ligeledes Landbrugslærer S. Aanestad, Kroner 250 til Foretagelse af botanisk-agronomiske Undersøgelser af fleraarige Enge i det sydlige Norge. Aal Landboforening bevilgedes 50 Kr. til Indkjøb af passende Skrifter til Cirkulation mellem Medlemmerne. Til Præmie ved en paatænkt Udstilling i Fane ved Bergen stilledes endel Medaljer til Disposition. Til Forhandlingsemner ved Selskabets Diskussionsmøde paa Hamer den 8de—9de Juni d. A. bestemtes et Antal af 7 Stykker, der senere vil blive offentliggjorte.

Hvem skal man tro?

De politiske Partier, de Radikale saavel som Høire og Moderate paastaar, at de i Udenrigsministerspørgsmaalet aar paa det gamle norske Standpunkt, og alle paaberaaber sig Fædrene.

Saaledes var ogsaa Tilfældet med Statsraad Konow, som nylig holdt politisk Foredrag her i Bygden. Han fremholdt, at Odelsthinget i 1827 henstillede til Storthinget at anmode Kongen om at skaffe egen norsk Udenrigsminister. Storthinget fastslog Retten, sa han, men fandt, at det var et for sterkt Skridt at anmode Kongen derom da. Med andre Ord, Storthinget i 1827 vilde have egen Udenrigsminister. Det fremholdt han saa bestemt, at der ikke kunde være nogen Grund til at tvile, og man skulde da tro, at en Statsraad skulde have Rede paa Tingen. Han betonede det meget, selvfølgelig for at vise, at de Radikales Standpunkt i Udenrigsministerspørgsmaalet er det gamle norske; det var jo klart det, naar Storthinget i 1827 indtog det samme; Standpunktet er jo baade gammelt og norsk det.

Det var jo saa, at Norge fra 1814 og udover ingen Andel havde i det udenrigske Styre, og Nordmændene forstod allerede fra først af, at det var saare uheldigt for Norge. Derom er Bodosagen et talende Bevis. Den kom først fore og blev behandlet i Storthinget i 1827. Der blev nedsat en Komite for at granske Sagen. Den fremkom med en Indstilling til Odelsthinget, der lyder saaledes: „Sagen oversendes det samlede Storthing og henstilles til samme, hvorvidt det med Hensyn til den Erfaring, som denne Sags Behandling i diplomatiske Henseender frembyder og i Medhold af Norges Grundlov, maatte findes hensigtsmæssig at træffe Foranstaltninger til at forskaffe den norske Statsminister umiddelbar Deltagelse i Behandlingen af Rigets udenlandske Anliggender, saavelsom Norges Konge en særskilt diplomatisk Repræsentation i Udlandet."

Ved Behandlingen i Storthinget blev den af Odelsthinget foreslaaede Foranstaltning til at forskaffe den norske Statsminister umiddelbar Deltagelse i de udenrigske Sagers Behandling enstemmig vedtaget, derimod fandt et Flertal „ikke nu" Føie til at henvende sig til Kongen angaaende egne Gesanter.

Komiteen udtalte i sin Indstilling angaaende Adressen til H. M. Kongen, at det maatte ansees at være af høieste Vigtighed, at der aabnes Kongens konstitutionelle Raadgivere og andre dygtige norske Mænd „al den Adgang til Deltagelse deri (de diplomatiske Sagers Behandling) som Sagernes Natur og Grundloven samt Riksaktens paa Ligheds-principets grundede Bestemmelse angaaende deslige Anliggender medføre eller tillade". I Adressen udtaltes det som Storthingets Ønske, at det maatte behage H. M. Kongen at tilstede de konstitutionelle Raadgivere og andre duelige norske Mænd „al den Deltagelse, som H. M. for dette Riges Bedste, efter Anliggenhedernes forskjellige Beskaffenhed maatte finde anvendelige".

Her er ikke det ringeste Tale om egen norsk Udenrigsminister. Det, Komiteen, Odelsthinget og Storthinget er enige om, er at forskaffe den norske Statsminister umiddelbar Deltagelse i Sagernes Behandling. Vi skal mærke os, at der stadig tales om Deltagelse, ikke om eget Udenrigsstyre, for da kunde man ikke begjære at faa deltage med Svenskerne. Storthinget i 1827 krævede den Ret, som Grundlov og Rigsakt tilsiger Norge, nemlig fuld Ligestilling med Sverige. — Konows egen Udenrigsminister i 1827 maa være greben ud af Luften. — I 1835 fik den norske Statsminister Adgang til det „ministerielle" Raad, hvor de diplomatiske Sager behandles, men allerede i 1837 udtalte Storthinget i en Adresse, som Hr. E. Berner udtrykker det: „At der ved Resolutionen af 1835 ikke var tilstaaet Norge lige Deltagelse, lige Rettigheder og lige Garantier med Sverige". Et Par Aar efter blev den første Unionskomite nedsat, paa 4 norske og 4 svenske Medlemmer. I 1844 fremkom Komiteen med et Udkast til en ny Unionsakt, hvorefter Udenrigsministeren kunde være norsk eller svensk Mand, ansvarlig for begge Riger. Regjeringen bifaldt Udkastet med en Del smaa Lempninger, hvorpaa det blev oversendt til den svenske Regjering, men den svenske Justitsminister lagde baade Unionskomiteens og den norske Regjerings Udkast ned i sin Pult, hvorfra det ikke kom for Lyset før i 1862 under Forhold, som var lidet skikkede til Sagens heldige Løsning.

De Radikale taler saameget om, at Joh. Sverdrup i 1886 var blit gammel og havde forladt det gamle norske Standpunkt, naar han som Ven af Unionen holdt paa fælles Udenrigsminister og ikke kunde deltage i noget Forslag, der pegte ud over Unionen. Men mon ikke Joh. Sverdrup netop stod paa det Standpunkt, som vore Fædre fra 1827 og udover holdt paa, nemlig fuld Ligestilling i Unionen. Baade Regjering og Storthing, Venstre saavelsom Høire i 1886 var enige om, at de søgte at opnaa, „hvad man fra norsk Side altid har troet at maatte tilstræbe."

Derom vidner Storthingspræsident Steens og Stadsfysikus Sparres Udtalelser, og Tilslutning til Johan Sverdrups Tale om Fællesministeren. „Det var den fulde Meddelagtighed og den fulde Medansvarlighed, Norge saalænge smertelig havde følt Savnet af", som Steen udtrykte sig.

Fælles Minister, norsk eller svensk Mand ansvarlig for begge Riger, var det gamle norske Standpunkt i 1886. Paa det samme Standpunkt staar Høire og de Moderate den Dag idag. De Radikale har indtaget et nyt, der seneste skriver sig fra 1891, og som maa kaldes det nye norske Standpunkt.

*

En anden Ting, som Konow og de andre radikale Talere med ham saa sterkt anker over, er den fælles Udenrigsministers Ansvarlighed for begge Riger. Det skal da være saa umuligt, aldeles latterligt. Det med Delegationer er Unionsparlament i sin første Spire, og saa vorer Helstaten op.

Men vi skal høre, hvad en af Venstres Autoriteter, Sigurd Ibsen, en Mand, som det radikale Venstre ser op til, og som skulde være inde i disse Ting, siger. Han skrev i 1891: Delegationernes korte Samlingstid, begrænsede Kompetense, afhængige Tilværelse og indbyrdes Affondring — alle disse Omstændigheder vil være Borgen for, at der ud af Institutionen ikke kunde udvikle sig noget Forbundsparlament. Paa den anden Side vil den give Norge den Indflydelse og Ligestilling, som det hidtil forgjæves har gjort Krav paa. Og derfor vilde jeg, forudsat at Spørgsmaalet var aktuelt, og jeg havde Adgang til at votere, uden Betænkelighed give en Ordning, som den nys nævnte min Stemme."

Det ser da ikke saa farligt ud alligevel med Delegationer, naar en af Venstres mest fremtrædende Mænd „uden Betænkelighed", vilde stemme for det.

P. M.

Digterindflydelse i vort politiske Liv.

Under Overskrift „Poetokrati" indeholder „Framgang" følgende interessante Artikel:

Ungdommelighed tror vi nok, man kan sige, er det norske Folks mest eiendommelige Særmerke siden 1814. Og det er da hellerikke paa nogen Maade saa underligt, at saa er.

I dyb Søvn og Umyndighed havde vi ligget i lang Tid forud for dette Tidspunkt. Det var, som vi netop begyndte vort Liv som Folk først fra da.

Ja, vi er unge — som Folk — det er Sagen Og det tar sin Tid som i Enkeltmandslivet saa ogsaa i et helt Folks Liv at naa frem til den voxne Mands fulde Alder.

Og den har sine gode Sider som den har sine svage Sider, denne vor Ungdommelighed, som det forekommer os træder saa stærkt frem.

Der følger Friskhed og Liv med; der er straalende Dromme og Forhaabninger, som fylder Sjælen med Poesi, med Livslyst og Jubel. Men der følger selvfølgelig ogsaa 'megen Uklarhed og Usikkerhed, megen Umodenhed og Famling med. Og saa kan der komme Atterslag af Modløshed og Livslede.

Slig er Ungdommens Art. Urolig og bølgende, brydende og skiftende. Og det har git sig Udslag i vor Historie.

At f. Ex. en ung, idealistisk Sværmer som Henrik Wergeland, elskværdig og henrivende, fuld af saa mange ædle og skjønne Tanker, men uklar og gjærende, brusende som et oprørt Hav, — at han skulde kunne komme til at spille, ogsaa politisk, en saa stærkt fremtrædende Rolle, som han gjorde i sin Tid, det — tænker vi — er et Træk af vor Ungdommelighed, som ikke har saa ret mange Sidestykker i Verdens Historie. De fleste vil vel være enig om nu, at hvor stor og vidunderlig han end var som Digter, — som politisk Leder var han dog ikke just paa sin rette Plads.

Ja, vi er unge. Og Ungdommen har Hastværk. Det pleier saa være.

Og vi havde saa, vi ogsaa, da vi først begyndte at vaagne op for ramme Alvor. Og vi kunde da ogsaa have særlig Grund hertil. Vi laa saa langt, saa langt tilbage i vor folkelige Udvikling, Det kunde være nødigt, at vi skyndte os, om vi skulde indhente igjen det forsomte. Om vi skulde tage igjen paa Spranget alle de ældre, saa langt mere fremskredne Kulturfolk i Europa. Og det maa vi søge efter. Vi kunde ikke nøie os med mindre. Og saa maatte vi jage af al vor Kraft. Vi maatte tøie os og strække os.

Det er vel ikke saa underligt, under disse Forhold, om vi kunde faa — folkelig talt — noget af det oplobne og forvorne, af det veslevoxne og selvkloge, som er eiendommeligt for en ganske tilsvarende Tid i Enkeltmandens Liv, for den Overgangens og Gjennembrudets Tid fra Barnet til den voxne Mand, som man her har kaldt „Slyngelaarenes" Tid.

Allerede for 30 Aar siden sang Kristofer Janson:

Noreg er Guten paa femtan Aar,
uvyrden, kaat og spretten,
strid i Hugen og strid i Haar
og strid at halda paa Retten:
sputtar i vest og hotar i aust,
ser paa Kroppen sin, breid og traust:
„Kome no Presten og Futen,
for her er eg sjølv!" segjer Guten,

Men om dette kunde synges den Gang, hvad skal vi vel sige nu?

Vi tænker nok, at Janson kunde have havt Grund til at synge denne Vise endnu langt mere efter denne Tid end før den.

Og navnlig da vel efter 1884. For da brast — kan man sige — de sidste Skranker, som stængte. Da følte vi os ret — i folkelig Forstand — som Ungguten, naar han første Gang forstaar for Alvor, at han er en fri Mand; at han kan gaa, hvor han vil, og gjøre, hvad han vil.

Med en Gang var det, som Livet laa frit og aabent foran os,

Og just fra denne Tid var det, den kom til Frembrud i hele vort offentlige Liv, denne Trang, som er saa eiendommelig for enhver Ungdom, Trangen til at lade det staa til, aldeles frit og utsilet, paa Fantasiens Vinger, henad denne Livets lange Bane, som netop har aabnet sig for en; til at tage fat paa alle Tanker og føre dem dristigt og hensynsløst igjennem, som i en Prøve, i en Leg, ud i sine yderste Spidser, uden at lade sig i nogen Maade hindre eller hefte af Virkelighedens, Erfaringens eller Livsalvorets Indsigelser og Betænkeligheder; til at digte og drømme Livet, mere end til at lære det at kjende eller til at bøie sig ind under dets strenge Love og til i dristig Selvtillid at ville forme Tilværelsen om efter sine umodne Drømme og Forestillinger.

Ja Ungdommen er jo netop — som vi alle ved — Drømmenes og Længslernes, Fantasiens og Digtningens Tid, de umodne Planers og de upraktiske og uvirkelige Idealers gyldne Tidsalder.

Og vi mener derfor heller ikke — efter det, vi her har pegt paa — at de just er noget saa forunderligt eller saa uforklarligt, naar det har hændt, at netop i denne Tid af vor Udvikling Digterne og Kunstnerne har faaet en saa mægtig, ja en saa overvældende og næsten beherskende Indflydelse paa hele vort offentlige Liv, som de har gjort.

Vi tror ikke, det er saa forunderligt netop. Men vi gjør opmærksom paa det som en Kjendsgjerning.

Og her tænker vi da ikke alene eller mest paa den ene store Digterpolitiker, som i saa mange Aar har indtaget en saa fremtrædende Plads i vort politiske Liv, og som vel nu selv hans bedste Venner vil indrømme ikke just eier den Fasthed og Klarhed i sine Planer og sin Overbevisning og i hele sin Færd, som først og fremst kræves af en praktisk Politiker. Det er ikke blot Bj. Bjørnson, men snart sagt alle vore Digtere og Kunstnere og næsten mere, jo yngre de var, som i den senere Tid har forsøgt at gribe ind, ikke blot ved de store Tankers Udredning, men ogsaa i Dieblikkets politiske Kampe, paa en Maade, som vi ingenlunde tror er saa ubetinget heldig. Inde i Kristiania har saaledes aabenbart den Hærskare af unge, tildels meget unge Digtere og Kunstnere, som just i de senere Aar i saadan fuulmende Fylde har myldret frem af Jorden her i vort ungdommelige Samfund, spillet en ganske fremtrædende Rolle ogsaa i det politiske. De breder sig ud i Literaturen og i Bladene, gir til Tonen an baade i Omgang, i Moral og i alle de offentlige Forhold. Og rundt omkring i Bygderne spiller paa ikke faa Steder en Flok aandelig beslægtede bitte Smaa-Poeter en ganske tilsvarende Rolle hver i sin snevre Kreds.

Det er denne sterkt fremtrædende Indflydelse, som Digterne og Kunstnerne har kommet til at faa i denne vort Lands Ungdoms- og Overgangstid, og som vi som før sagt ingenlunde holder for noget stort Gode, — det er den, som har bragt os til at sætte den Overskrift, som vi gjorde, over dette Stykke. Demokratiet har under vore eiendommelige Forhold — saa forekommer det os — virkelig i nogen Tid været paa Veie til at antage Formen af et Kunstnerstyre, et Digterregimente — „Poetokrati".

Vi har nylig, just her i Amtet, havt et slaaende Exempel, næsten til det Løierlige, paa hvor langt man saaledes kan komme bort fra det virkelige Liv og ind i Drømmenes og Taagernes Land. Vi sigter til Stemmeretssagen.

Man havde sluttet sig til det Parti, som har skrevet almindelig Stemmeret høit paa sin Fane. Ingen havde protesteret. Man havde sværmet i det Blaa for den „vakre Tanke" — Virkeligheden havde man ikke agtet paa.

Indtil saa denne samme almindelige Stemmeret en vakker Dag melder sig selv lys levende — staar lige for Porten og forlanger at lades ind — nu strax.

Da faar pludselig med engang Piben en anden Lyd. Det virkelige Livs Krav og den praktiske Politiks Røster kommer atter til Orde over Poeternes Larm. Man kunde tale næsten med hvem man vilde af det rene Venstres praktiske Mænd, saa lød det kun som en Røst: „Nei, almindelig kommunal Stemmeret vil vi ikke ha". Og Thorstein Lunde udstødte — vi mindes det — ved Leiligheden et rent Forfærdelsens Skrig.

Saaledes balanserer man. Det er en ganske eiendommelig Stilling. Just ikke nogen fast Stilling: en Fod paa Jorden og den anden hist oppe mellem Poeterne. Af og til saa raper det for dem.

Det er underligt at se, hvorledes Digterteorierne, Ungdomsfantaseringerne paa denne Maade har fortumlet Folk og bragt en dyb Kløft i Stand mellem deres „Teori" og deres „Praxis". Selv ældre erfarne og tænkende Mænd har de bragt ud af Ligevægten.

Men disse Forhold kan ikke vare ved.

Det vil enhver kunne indse. Ligesaa lidt som Begeistringen, Drømmene Idealerne skal være intet i det praktiske Liv, ligesaa lidt skal de være alt.

Kunstens Hjem er Digtningens og Fantasiens Land. Den evige Ungdommeligheds Land. De unge Kunstnere, det er Ungdom i anden Grad.

Men Politiken hører ikke først og fremst til de Unge, allermindst til de yngste af de Unge. Med sit sterke Virkelighedsalvor vender den sig først og fremst til Mænd; til de i Livets og Erfaringens Skole prøvede og lutrede.

Anledningen til, at vi nu her fremkommer med disse Betragtninger, er, at der i den senere Tid indenfor selve Literaturens Omraade er kommet tilsyne flere Tegn til et Omslag, som kanhænde turde vise sig at blive af ganske stor Betydning. Vi skal i næste Stykke nærmere gaa ind herpaa.

Der er Tegn til, at det „Kunstnervælde", som vi har pegt paa, maaske tør have toppet, og at det, mødt med sine egne Vaaben, vil blive vist tilbage inden rimeligere Grændser, fra den samfundsomstøbende og politisk beherskende Stilling, det en Tid lang har søgt at indtage i vort Samfund.

Er dette saa — som vi tror —, saa er det vel værdt at merke; og det gir godt Haab, naar dette Omslag paa det literære Omraade netop ogsaa møder sammen med den umiskjendelige, paa rent politisk Grund udsprungne Bevægelse i mere moderat Retning, som netop paagaar, som vi staar midt oppe i.

Forretningsjubilæum. Hr. Grosserer Bernhard L. Mathiesen har i Anledning af sin Forretnings 25-aarige Bestaaen oversendt „Handelsreisendes og Agenters Understøttelsesforening" 2000 Kr. ligesom han har oversendt til Disposition af Sognepresten i Uranienborg, i hvis Meninghed Hr. Mathiesen bor, 200 Kr. Forretningens Personale og Arbeidere har han ogsaa betænkt med et større Beløb.

Hr. Mathiesen har modtaget en Masse Beviser paa den Sympathi, han nyder inden Forretningsverdenen. Hans Personale har saaledes overrakt sin Chef en pragtfuld Sølv-Jardiniere, anskaffet fra Hofjuveler Tostrup.

Hr. Mathiesen giver Middag paa sin Villa „Fjeldstuen" i Frognerveien for sit nuværende og forhenværende Personale.

I Dagens Anledning har der været flaget fra endel Forretningsgaarde.

I Vestby Skytterlokale holder, som Avertissementet paa 3die Side meddeler, Hr. Storthingsmand Schanche Foredrag Søndag den 29de April Kl. 3½ Eterm. Skulde Veiret blive for raat og koldt, vil Foredraget blive afholdt paa Gaarden Sundby, hvor Sexa afholdes for Foreningens Medlemmer. Efter Foredraget agtes dannet en Centrumsforening for Vestby Præstegjæld. Fri Adgang for alle. Ingen Diskussion.

Hypothekbankens Sekretær. „Vestlandsposten" gjør bl. a. følgende velbegrundede Bemærkninger i Anledning af, at Regjeringen med Forbigaaelse af Bankdirektionens Indstilling har udnævnt Fuldmægtig Dunker til Sekretær i Banken:

„Helt at fravige og gaa udenfor den Autoritets Indstilling der skal have Vedkommende i sin Tjeneste, er et saa stærkt Skridt, at man burde betænke sig vel derpaa, og ialfald indhentet en Erklæring fra hin Autoritet om, hvorfor han ikke var nævnt paa Indstillingslisten." —" — Vi tror derfor, at Departementet, skjønt det vistnok ikke har begaaet nogen Uretfærdighed ved Udnævnelsen, dog har handlet baade uklogt og uforstandigt ved i dette Tilfælde at gaa udenfor Indstillingen, og dets Optræden er ikke heldigere, hvis det forholder sig saa, at den udnævnte er Høiremand og den ene eller de tre indstillede er radikale. Det har derved enten taget politisk Hensyn eller ialfald udsat sig for Mistanke om at have gjort dette."

Fra Flatdal.

Til „Bratsb." skrives:

Den 5te April holdtes heroppe et godt besøgt politisk Folkemøde. Det afholdtes i Skolehuset, der viste sig at være altfor lidet til et saadant Brug. Thi det blev propfuldt, og mange var nødsaget til at staa udenfor. Mødet var tillyst af Centrum, og Lærer Olav Berge holdt Foredrag.

Efter en kort Indledning gik han over til at omtale Radikalernes Maal. Ved Citater fra Venstres Presse og dets ledende Mænd paaviste han klart og overbevisende, at Partiet nu ikke længer i Lighed med Ole G. Ueland betragtede Bibelen og Grundloven som det norske Folks Diestene. Han dvælede særlig ved „Dagbladet"s og „Varden"s Omtale af Kristofer Jansons Virksomhed. Omtalte videre „Dagbladet"s Tale om Indkaldelse af en ny grundlovgivende Forsamling som et Bevis paa, at Radikalerne omgaaes med Planer, der kunde blive skjæbnesvangre for det norske Folk. Kampen havde tilspidset sig saa, at den nu dreiede sig om intet mindre end om Bevarelsen af vor frie Forfatning.

Bjørnstjerne Bjørnsons Ytring om „at løse Unionen i Menneskenes Sind" blev af Radikalerne paa forskjellige Maader søgt realiseret. Konsulatsagen var saaledes brugt som et Middel i den Retning. Fra at være en Sag af økonomisk Betydning for vor Sjømands- og Handelsstand var den af det rene Venstre draget ind i deres storpolitiske Virvar som et brugbart Vaaben under deres Omstyrtningspoliti'. Saa sterkt holdt Radikalerne fast paa, at denne Sag, Oplosningen af det lige siden Unionens Indgaaelse bestaaende Fællesskab i Konsulatvæsenet, ikke angik Sverige, at de heller vilde lade baade Unionen og Kongedømmet ryge end forhandle om en Afvikling af Fællesskabet.

Radikalernes Fremgangsmaade, uden nogen forudgaaende Forhandling med Broderfolket at oprette eget Konsulatvæsen, havde man nu Erfaring for kun førte til Strid og Splid. Ved Udtalelser fra ledende Radikale paavistes, at her havde været og kunde blive Fare paafærde. For at faa en fredelig Løsning paa Striden burde der forhandles, saameget mer som der nu fra den svenske Regjering forelaa et af Rigsdagen godkjendt Tilbud om Forhandling paa Grundlag af begge Rigers fulde Ligestilling og Ligeberettigelse.

Det Tilbud havde de Radikale afvist, medens Høire og de Moderate ønskede Forhandling og var fast overbevist om, at den vil føre til et for Fædrelandet heldigt Resultat.

Derefter havde Lærer Botnen Ordet. Han forsøgte sig først i den Ullmannske Kunst — at knuse med Ord —; men da han i denne Retning mangler sin store Mesters Naadegave, havde han vel sine Tvil, om det kunde have den forønskede Virkning. Han ydede flere af det rene Venstres „Koryfæer" Attest for at være framifraa kristelige og sandhedskjærlige. Som gode Kristne burde man derfor stille sig ind under det rene Venstres Fane.

Derefter fik Olav Berge Ordet og under Forsamlingens Bifald gjendrev han Punkt for Punkt Hr. Botnen.

Som Dirigent fungerede Halvor Haugstuen.

Mødet endte med et af Dirigenten udbragt „Leve Fædrelandet".

A. N.

Nye Forsvarsmidler. I Atlantic Monthly for April foreslaar Mr. Joseph L. Brent, at de civiliserede Stater skal bringe i Marken andre Vaaben end Geværer og Bajonetter for at forsvare sine Kyster mod fiendtlige Angreb. Han mener, at Petroleum og Elektricitet vil kunne udnyttes paa en saadan Maade, at de vil vise sig at blive en uvurderlig Forøgelse af Nutidens Forsvarsmidler.

Elektriske Strømme af enorm Kraft, der vil være istand til at dræbe et ubegrænset Antal Mennesker og kanske ødelægge hele Krigsskibe, vil kunne bringes i Anvendelse med ganske ubetydelig Kraftformindskelse paa Afstande af indtil 30 (engelske) Mile fra det Sted, hvor de var frembragte. Ligeledes kan efter Forfatterens Mening brændbar Olie gjennem udlagte Rørledninger blot ved Tyngdekraftens Love eller ved Pumpemaskineri føres indtil en type Mil fra det Punkt, hvor man sender den ud, for at paa et givet Sted at flyde ud over vide Strækninger af Vandets Overflade, hvor den naarsomhelst uden et Øieblik Tidsspilde kan antændes. Paa denne Vis tænker den amerikanske Forfatter, at det vil være muligt at skabe en fuldstændig Ildsø til Værn mod en fremdragende fiendtlig Flaade.

Ogsaa til Indlandsforsvar mener Forf., at Elektricitet og brændbar Olie kunde anvendes paa en meget effektiv Maade. Ingen Fæstning kunde stormes, ingen forskansede Stillinger indtages, naar de angribende Tropper pludselig bragtes i Berørelse med en vedvarende elektrisk Strøm af f. Ex. 1400 Volters Kraft, eller vedkommende Stillinger beskyttedes ved Løbegrave eller Jordstrækninger, der paa et givet Øieblik ved Antændelse af brændbar Olie spyede Ild og Luer.

Storthingspræsident Ullmann funderer i „Varden" svært over, hvad vi har ment med vore Udtalelser angaaende en Beslutning, der opretter særskilt norsk (og altsaa, ved norsk Storthingsbeslutning, særskilt svensk Konsulatvæsen) fra 1 Januar 1891. Fortolkningen af vore Ord er ikke bedre end de Grundlovsfortolkninger, der præsteres fra det Hold. Men vi vil dog ikke undlade at oplyse, at vort Forhold til Flertalsstyret er et ganske andet end det, Storthingspræsidenten gjerne vil fordudsætte.

Ringeriksbanen.

Efter udgaaet Indbydelse samledes Torsdag Eftermiddag endel Herrer, hvoriblandt Repræsentanter for Kristiania Forretningsverden, Ingeniører og Ordførerne i de ringerikske Kommuner til et Møde i Handelstandens Forenings Lokale under Ledelse af Statsraad Rygh for at drøfte Spørgsmaalet om Nyttigheden af Anlæg af en Jernbane til Ringerike. Efter kortelig at have indledet det foreliggende Emne, hvorved han betonede, at en Realisation af Planen om en Ringeriksbane i en nær Fremtid under de forhaandenværende Omstændigheder kun kunde anses mulig som et privat Foretagende, gav han Ordet til

Overingeniør Lekve, der holdt et greit Foredrag over den projekterede Bane. Linien var tænkt at skulle udgaa ca. 1 Km. vestenfor Sandviken, bag Slæbende, op Isedalen frem til Stovi, hvor første Station tænkes anlagt, videre op, passerende en 320 Meter lang Tunnel, gjennem et kuperet Terræn til Høgda; derfra ned mod Humledal, passerende 4 Tunneler paa tilsl. 990 Meter, fra Humledal til Næs, gjennem 3 Tunneler paa 740 M. i et forholdsvis gunstigt Terræn, over Krokfjund, paa Sydsiden af Stensfjorden gjennem noget vanskeligt Terræn med 2 Tunneler paa ca. 300 Meter, frem til Mo, sondenom Norderhovs Kirke, over Storelven til Hønefos — muligens vil man vælge et sydligere Alternativ fra Sundvolden til Mo.

Det hele Anlæg vilde saaledes faa 11 Tunneler paa 2540 Meter. Man havde tænkt at lægge Stationer ved Stovi, Humledal, Sundvolden, Mo, og Hønefos, men muligens man ogsaa vilde finde det tjenligt at anlægge Stoppesteder paa flere Punkter, som f. Ex. paa Høgda

Anlæggets Kostende var skjønsmæssig anslaaet til 4,341,500 Kr.

Banens Indtægter var meget lavt ansat til 437,000 og Udgifterne til 261,000, altsaa Overskud 176,000 Kroner eller 3.35 Procent af Anlægskapitalen.

Dirigenten antog, at man let vilde faa Koncession. Han foreslog det af Regjeringen optagne Humledalsalternativ. Ordførerne Solberg og Rosholm (fra Hole og Norderhov) sluttede sig til Dirigentens Udtalelser.

Det blev vedtaget at nedsætte en Komite, som da skulde tage hele Sagens videre Forberedelse i sin Haand og føre den videre frem gjennem Koncessionserhvervelse helt til det Tidspunkt, da et Aktieselskab kunde dannes. Endvidere blev det vedtaget at afgive en Udtalelse, hvori man bestemte sig til at fixere Humledalslinien og ikke Kroklevlinien som den Linie, man vilde have frem. Paa Foranledning udtalte saavel Solberg fra Hole som Rosholm fra Norderhov, at Humledalslinien var den eneste, som tilfredsstillede Ringerikes Bygder.

Forsamlingen vedtog enstemmig følgende Forslag, der fremsattes af Statsraad Rygh:

„1. Forsamlingen udtaler sig for, at en Jernbane fra Sandviken over Humledal til Hønefos med Tilknytning til Kristiania—Drammensbanen og Drammen—Randsfjordbanen søges bygget som et privat Aktieforetagende med saadan Støtte af Staten, som maatte være at opnaa.

2. Til at virke for Sagens Fremme vælges en Arbeidskomite paa 9 Medlemmer, hvoraf 7 fra Kristiania og 2 fra Ringerike.

3. Arbeidskomiteen bemyndiges til:

a. efter at have anstillet de Undersøgelser, som paa Sagens nuværende Trin maatte anses paakrævede, at indgive Andragende til Regjeringen om Koncession paa Banens Bygning samt om Understøttelse af Staten enten i Form af Tilskud eller i Form af

Laan paa gunstigst mulige Betingelser;

b. forsaavidt Koncession erholdes, at søge dannet et Aktieselskab af Kommuner og Private til Koncessionens Udnyttelse ved Anlæg og Drift af Banen;

c. saafremt Pengemidler maatte udkræves til Opfyldelse af det Komiteen overdragne Hverv, at søge tilveiebragt de fornødne Forskud ved Henvendelse til vedkommende Kommuner;

d. i Tilfælde af Forfald at supplere sig selv, samt forsaavidt den maatte finde det paakrævet, at forstærke sig ved Tilkaldelse af flere Medlemmer."

Til Medlemmer af Komiteen valgtes: Grosserer O. A. Halvorsen, Grosserer Thv. Ellingsen, Værkseier Thune, Grosserer E. Sunde, Ingeniør Eger, Advokat Platou og Grosserer Willumsen.

Statsraad Rygh frabad sig paa Grund af sine mange Gjøremaal bestemt Valg, og Overingeniør Lekve var ved sin Stilling som den tekniske Revisions Chef forhindret fra at kunne indtræde i Komiteen.

Storthinget.

Eftermiddagsmøde den 18de April Kl. 5.

Bidrag til Amtsskoleklasserne Kr. 660,000 til enkelte Skolekommuner Kr. 9302, Udbredelse af Kjendskab til det norske Sprog blandt Lapper og Kvæner 32,400 Kr., Reisestipendier til Lærere og Lærerinder 8000 Kr.

Som Bidrag til Indkjøb af Dybdahls Norges Kart havde Komiteen indstillet 10,000 Kr. Efter 1½ Times Debat besluttedes Sagen mod 37 St. ikke taget under Behandling iaar.

Derefter paabegyndtes en længere almindelig Debat om

Havnevæsenet.

Denne Debat fortsættes idag.

Nyt Overbud.

H. Andersen var ikke tilfredsstillet hverken ved Sverdrups eller Münsters Forslag. Han foreslog følgende: Storthinget beslutter, at der næste Budgetaar arbeides 8 Timer pr. Virkedag ved Statens Værksteder og Jernbanebygning.

Forslaget udlagdes.

Møde 19de April.

Odelsthinget og Lagthinget udsattes til Mandag,

Havnebudgettet.

Til Fuldførelse af paabegyndte Arbeider var af Komiteen opført 399,746 Kroner, hvoriblandt 45,000 Kr. til et Moloanlæg ved Andenes i Nordland, der er beregnet at skulle koste 964,000 Kr. Heiberg foreslog denne Bevilgning strøgen, medens Indstillingen forsvaredes af S. Nielsen, Statsraad Nilsen og Haugland. Denne bifaldtes mod 11 St. Forøvrigt bevilgedes til paabegyndte Arbeider enstemmig efter Indstillingen, ialt Kr. 399,746.28.

Nye Arbeider: Stavestø (Lister og Mandal) 5000, Jøllestø (Do.) 5100, Akrehavn (Stavanger Amt) 6000, Skudesnæshavn (Do.) 5000, Loknestrømmen (Søndre Bergenhus) 1350, Espevær (Do.) 6600, Lekanger (Nordre Bergenhus) 3200, Runds og Goksøren (Romsdals Amt) 6000, Søndre Bjørnsund (Do.) 5300, Rekkjeilen (Nordland) 3500, Nordhusvalen (Do.) 4000, Senjenværene (Svellingerne i Tromsø Amt) 5000, Øi fjordvær (Do.) 2000, Skjøtningberg (Finmarken) 5000, Nordre Henningvaag (Do.) 5100 Kroner.

4 Andragender oversendtes Regjeringen.

Lærerpensioner.

Ingebrigt S. Stene 200, J. Pedersen 500, O. Leer 300, H. H. Egeland 300, Simon T. Walle 500, T. D. Hillesland 300, P. E. Aarsæth 400, S. J. Skaar 400, N. A. Raknæs 400, Joh. A. Lyngen 150, R. N. Balde 400, A. O. Hovind 600, Th. N. Østgaard 350, A. O. Vindaas 450, Antonette Zernichow 400, O. N. Kvalheim 500, E. H. Lerum 400, Iver Iversen 450, E. Lassesen 450, Joh. Pedersen Elverum 450, S. Mathiesen 500, L. Kristensen 300, H. O. Sylte 400, Lærerenke] Karine O. Dahl 200, Ollegaard Marie Jensen 200, Inger Welle 100, Elen Jensen 50, Dorthea Sletten 50, Sofie Hovland 100, Helene Hornbæk 100, Bertine Nævdal 150, Marta Nordvig 150, Ragnhild Anna Haugseth 50, A. Wig 200, Johan Kr. Thomesen 250, Halvor O. Kosli 200.

Flere Andragender havde ikke kunnet imødekommes. — Sverdrup troede, at mange af disse Ansøgere kunde fortjene Støtte. Han foreslog derfor Beløbet til Gratialer, som uddeles af Regjeringen, forhøiet til 5000 Kroner. Dette forkastedes mod 26 St.

Refsdal: Flere Andragender fra Lærerenkerne om Pension havde været ledsaget af mangelfulde Oplysninger, saa man ikke havde kunnet tage Hensyn til dem.

Undersøgelseskomiteens

Forslag til Reglementsforandring besluttedes efter Engelharts Henstilling udsat indtil videre. Præsidenten udtalte, at han agtede at opføre denne Sag som No. 1 paa første Storthingskort.

Til Oxeholdsforeninger

bevilgedes efter nogen Debat enst. 10,000 Kr. Realkandidat Dal bevilgedes 500 Kr. til Reise for at give Undervisning i Torvdrift. Aarrestads Forslag om Bevilgning til Vinterlandbrugsskoler for Bondeungdom oversendtes Regjeringen efter endel Bemærkninger af Forslagsstilleren, Løvenskiold, Andersen, Münster og Rinde.

Bededag.

Ved Storthingsmødets Slutning fremsatte Ullmann Forslag i 2 Alternativer:

1) Regjeringen anmodes om at drage Omsorg for, at Bededagen ophæves og at der i dens Sted indføres en kirkelig Festdag om Høsten.
2) Regjeringen anmodes om at drage Omsorg for, at Bededagen henlægges til en Hverdag om Høsten.

Udlagdes til senere Foretagelse.

Brud paa Tro og Love.

Der findes Mænd, der er mod den almindelige kommunale Stemmeret, og som dog er radikale og vil stemme med Partiet nu ved Valgene, selv efter at det har kastet sig i Socialismens Arme.

Hvordan ræsonerer disse Folk?

Vi citerer en af dem:

Stem kun trøstig med Venstre (d: Radikalerne). „Der lar sig simpelthen ikke sammensætte et norsk Storthing, der realiserer dets Program. Et Par hundrede Socialiststemmer i et Par Byer greier ikke den Bif, hvormeget de hyler. Den norske Arbeiderstand er i det hele nationalsindet og vilde ha fundet sig i, at indre Stridigheder forelobig stilledes noget i Skygge for at samles om et nationalt Valg. Der er naturligvis intet „Forbund" indgaaet fra Landsvenstremødets Side, men selv om saa var, kunde Mødet selvfølgelig ikke forpligte en eneste af Fremtidens Venstrestorthingsmænd, hvad saa „Socialdemokraten„ for Leiligheden deklamerer".

Altsaa, bare ikke bryde sig om „Landsvenstremødet", ikke bryde sig om hverken Steen eller Ullmann. Men — stemme med Radikalerne.

Vi citerer videre:

"Enhver Lægmand maa derhos uden dybere gaaende Undersøgelse kunne forudfole, at af den ændrede Plan for Stemmeretten vilde følge saa mange andre Forandringer, at det var Opgivelse af det oparbeidede Standpunkt — paa en Vis at begynde fra nyt af".

„Efter Ovams Forslag skal Kvinden gives kommunal Stemmeret og forøvrigt foreslaaes Forandringer i Valglov og Formandskabslov, der vil spores ind i den yderste Forgrening af det kommunale Stel — saa vidt skjønnes i sine Følger en hel Omstødning".

Heraf slutter ovenstaaende Ords Forfatter, at det vil tage mange Aar, før det hele bliver gjennemført.

Derfor — stem kun trøstig med Radikalerne „paa det nationale Program".

Naar de har vundet Flertal ved Valgene, giver de naturligvis Socialisterne og Arbeiderpartiet en lang Næse til Tak for Hjælpen. Der bliver ikke indført almindelig kommunal Stemmeret alligevel. Landsvenstremødet havde bare en Smule Moro med „de allierede", men Storthingskandidaterne er ikke i mindste Maade bundne derved.

Dette er Tankegangen hos en Mængde „rene" Venstremænd. De ovenfor i anførselstegn satte Ord er af Hr. Kjøbmand Thorstein Lunde paa Lillehammer. Vi ved ikke, om de to radikale Hovedorganer her i Kristiania vil finde sig foranlediget til at lægge Haanden paa Hjertet ligeoverfor Socialisterne og Arbeiderpartiet i denne Anledning og protestere mod at ponse paa Brud paa Tro og Love. Kanske det er overflødigt. De Herrer Sigurd Blekastad, Odegaard, Vold, Mustad og Teige stemmer nok alligevel for almindelig kommunal Stemmeret. I andet Fald blir de ikke valgt med Radikalernes Stemmer.

Carl Johan Theatret. Lørdag gives „Charleys Tante" og Søndag „Dragon Clairette, da Sigurd Asmundsen Mandag skal reise til Bergen for at udtjene sin Værnepligt, udgaar begge disse Stykker af Repertoiret. Debutantinden Gerda Svendsen spiller Clairettes Rolle paa Søndag. Mandag gaar „Orientreisen" for første Gang med Jens Thorne som Debutant i en af Hovedrollerne.

Storthingsmand Ole Nilsen frabeder sig, ifølge H. O. Telegram fra Aalesund, idag i „Søndmørsposten" bestemt Gjenvalg og takker for den beviste Tillid i de foregaaende 10 Thingperioder. Nilsen har været Repræsentant for Romsdals Amt uafbrudt siden 1865.

Den russiske Tronfølger forlovet. Den russiske Storfyrsttronfølger er (ifølg. H. O.) idag bleven forlovet med Prinsesse Alix af Hessen.

Mislykket Bombeattentat.

Paris, 18de April.

Igaar blev en Bombe henlagt udenfor Politistationen paa Boulevard Diderot, uden at dog nogen kom tilskade. Gjerningsmanden undkom.

Frits Hansen i Telemarken. I Bø, hvor Hr. Hansen talte i Tirsdags fremmødte noget over 100 Tilhørere, der fulgte det dygtige og overbevisende Foredrag med interesseret Opmærksomhed. Flertallet var Centrumsfolk og Konservative. Efterat disse havde fjernet sig, holdt de Radikale et lidet talrigt Eftermøde for egen Regning.

Hr. Hansen agter Lørdag at holde Foredrag paa Klovholt i Solum, Søndag paa Uthaugen, Mandag paa Jønnevald og Tirsdag paa Tvedten i Eidanger.

Den irske Tvangslov.

London, 18de April.

Underhuset har ved anden Behandling med 254 mod 194 Stemmer vedtaget Loven om Ophævelse af den irske Tvangslov.

Schweitz's Forbundsraad.

Bern, 18de April.

Forbundsraadet har besluttet at en Folkeafstemning skal finde Sted den 3die Juni om Kravet paa Retten til Arbeide skal garanteres i Forbundsforfatningen.

Forbundsforsamlingen anbefaler Folket at forkaste dette Krav.

En Centrumsforening

for Gjerpen stiftedes ionsdags. Der indtegnedes sig til en Begyndelse 23 Medlemmer, hvorefter Bestyrelse valgtes. Denne kom til at bestaa af: John Bøhle (Formand), Jamtveit (Viceformand), S. Sønstebø, A. Rønningen, P. Pedersen, C. Klausen og Andreas Limi.

Endel Radikale havde indfundet sig til Mødet og søgte at gjøre Spektakel hvilket imidlertid mislykkedes.

Et forstandigt Ord

er det til Afvexling, man idag faar høre fra den anden Side af Grænsen i en Artikel i Dagens Numer af „Aftonbladet".

Skarpt dadler det liberale svenske Organ ifølge Telefonmeddelelse til „Aftenposten sine Kolleger „Nya dagligt Allehanda" og „Vårt Land" for deres Optræden i Appanagespørgsmaalet og siger, at det er en virkelig Bjørnetjeneste, den radikale norske Venstrepresse og den svenske Høirepresse hjælper hinanden med at gjøre Unionen og de forenede Riger. Hvis der nu ikke rippes mere op i Sagen, beror dette sikkert ikke paa, at den svenske Chauvinistpresse har forsømt at byde paa lokkende Materiale, men derpaa, at det norske Venstre, advaret af den sidste Tids Erfaringer, er rædd for endnu engang at komme med Historier, hvis Sandfærdighed er mildest talt tvilsom. Efter at have berørt de Rygter, som i Sverige er bleven udspredte med Hensyn til Statsminister Stangs Holdning i Sagen, og bemærket, at efter den Forklaring, der synes at ligge nærmest, synes Statsministerens Standpunkt at have været fuldt forklarligt, hvad man ogsaa i Sverige indser, slutter Bladet med atter at vende sig mod sine to hidsige Kolleger, idet det ytrer, at det Slags agents provocateurs og deres Tjeneste turde ikke regne paa stor Taknemmelighed i Sverige, som derigjennem udsættes for Ulemper og Ubehageligheder af uberegnelig Art. Og hvad Norge angaar, da har de jo der allerede faaet sin Dom.

Skomager-Strike i Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, 18de April.

Forbundsraadet har besluttet at strike hos de Mestere, der ikke vil undertegne en Priskurant, der er udarbeidet af et Fællesudvalg af Mestre og Svende.

Priskuranten er undertegnet af 22 Mestre.

Striken formodes at omfatte ca. 800 Mand.

De tyske Skattelove.

Rigsdagen sluttet.

Berlin, 19de April.

Efterat Rigsdagen idag havde vedtaget Børsskatteloven, stillede de Konservative en Interpellation til Regjeringen om, paa hvilken Maade den havde tænkt at dække Underskuddet. Hertil bemærkede Rigskansler Caprivi, at de forbundne Regjeringer vilde tage under Overveielse, om der gaves andre Midler uden at bebyrde Jordbruget, da ved Rigsdagens Beslutning de paaregnede Indtægter ved Lovforslagene om Skat paa Tobak og Vin var udeblevne. Efter denne Udtalelse besluttede Rigsdagen at opsætte Interpellationens videre Behandling.

Caprivi oplæste derefter et keiserligt Budskab sluttende Rigsdagen og et andet Budskab, hvori bebudedes, at der for næste Rigsdag vilde blive forelagt nyt Forslag til finansielle Reformer.

Mødet sluttedes med et trefoldigt „Leve Keiseren".

Hr. Sognepræst Sverdrup reiser ikke til Larvik imorgen.

En slem Feiltagelse.

Paris 1 April.

Fra Buenos Ayres telegraferes: Ifølge indløben Meddelelse fra Desterro var det af Insurgenterne forladte Skib „Aquidaban" blev besat af Orlogsfolk, der var blevet Regjeringen tro. En nordfra kommende Torpedobaad af Regjeringsflaaden, som ikke kjendte noget hertil, angreb „Aquidaban" og udskjød Torpedoer mod Skibet med den Virkning, at det bragtes til at synke.

Ifølge en anden Meddelelse befandt „Aquidaban" og to andre af Insurgenternes Skibe sig paa Høiden af Desterro, da de mødte en Regjeringseskadre, som opfordrede Insurgenterne til at overgive sig. Da disse afslog dette, opstod der en heftig Kamp, hvorunder Torpedobaaden udskjød 3 Torpedoer mod „Aquidaban" med den Virkning, at Skibet bragtes til at synke. Under Kampen blev mange dræbte.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 21de April Kl. 7½ (for sidste Gang) **Charleys Tante.** Farce i 3 Akter af Brandon Thomas oversat af Holger Sinding.

Søndag den 22de April Kl. 8 (for sidste Gang) **Dragon Clairette.**

Clairette: Gerda Svendsen, Debut.

Efter Indbydelse afholder

Hr. Storthingsmand Schanche

Foredrag om den politiske Situation i Vestby Skytterlokale Søndag den 29de April Kl. 3½ Efterm., hvortil fri Adgang for alle. Ingen Disskution.

Skulde Veiret blive raat og koldt, vil Foredraget blive afholdt paa Gaarden Sundby, hvor Sexa afholdes for Foreningens medlemmer,

Efter Foredraget agtes dannet en Centrumsforening for Vestby Prestegjæld.

Undervisning.

Nissens pigeskoles seminar

til uddannelse af lærerinder for folkeskolen begynder den 1ste septemper et nyt kursus. Examensret som ved statens seminarier. Optagelsesprøve i sidste halvdel af august, anmeldelse til prøven inden 1ste mai. De, som i anledning af ovennævnte optagelsesprøve ønsker undervisning i et eller flere fag, anmodes om at henvende sig paa skolens kontor — aabent hver dag kl. 1—2.

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.20.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

kald mig Sibyl for Fremtiden. Miss Higginson klinger saa fremmed."

De blev derfor enige om at kalde hinanden Brandon og Sibyl.

„Vi er jo Fætter og Kusine," forklarede Sibyl sin Fader første Gang, hun tiltalte Mountford med hans Døbenavn.

Hun talte saa rolig, at Sir Joseph ikke saa nogen Fare i dette. Han havde ogsaa modtaget Brandon, som en fattig Slægtning, en uskadelig og elskværdig, ugift Fætter, og det faldt ham aldrig ind, at han kunde tilintetgjøre hans Forhaabninger.

Men den Tid kom altfor snart. Brandon følte og kjendte den Fare, han var udsat for. Han vidste, at han elskede Sibyl med en Kjærlighed, som enten betyder Livets Lykke eller Livets Elendighed. Et saadant Saar kan maaske læges, men Kuren er saa gradvis og saa sen, at Patienten neppe ved, om de forløbne Aar har kjølnet hans Kjærlighed eller udpint hans Hjerte.

Han vidste, at den Glæde han følte i hendes Selskab var stærkere og dybere, end den, en Mand føler i en yndig og elskværdig ung Piges Selskab. Berørelsen af hendes Haand, Lyden af hendes Stemme, naar den lød op til ham fra Haven, og han skrev Breve ved det aabne Vindu, bragte hans Hjerte til at banke.

De havde ikke været meget alene, og deres Samtale havde blot dreiet sig om de almindeligste Ting.

vi opføre os pent! Vi maa forbedre vore Manerer. Kom og lad mig præsentere Dem for min Tyran!"

Sibyl rakte ham venlig Haanden. „Tusind Tak, fordi De har holdt min Fader i godt Humør," sagde hun hjertelig.

6te Kapitel.

Livet paa Ellerslie fik fra den Dag af mere Interesse for Mountford. Han havde fra første Stund befundet sig vel der. Sir Josephs Hjertelighed, og Forvisningen om, at hans Besøg var en Glæde for hans Bæst, forøgede hans Velvære. Hvorfor skulde han ikke føle sig lykkelig paa et prægtigt Herresæde, hvor der fandtes en udmærket Fiskelv og en godmodig, gammel Mand, som var naaet Toppen af Lykkens Stige ved langsomt at arbeide sig op fra neden?

Sibyls Komme gjorde Huset til et fortryllet Palads, — de vindbare Terasse, Haven og Parken til et jordisk Paradis. Livet var som en deilig Drøm. Naar hendes slanke Skikkelse bevægede sig frem og tilbage langs Elvens Bredder, da blev den forandret til en magisk Strøm, der førte til et ukjendt Eden.

I Begyndelsen hengav han sig ganske til den

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

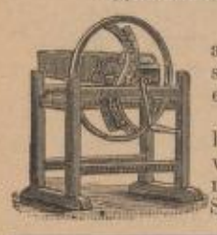

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterneved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Ladbrugsmødet i Kristiania 1892.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

S. Almlof, **Skrædder,**

Bazaren No 4 & 5 mod Storgaden.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller *Stenersgaden 7.*

Breidablik Fjeld- og Skovsanatorium & Badeanstalt.

Valders, Norge,

1900 Fod o. H., Udsigt o. N. Valders **Jotunheimen** o. s. v. samt **Hoifjeldafdeling „Valhall"** (Sæter), 2600 o. H., sjælden vakker Beligh. med Jagt & Fiske. Se forøvrigt om Sygekure etc. i Aarets Prospektus samt ledsaget af **Brochure** fra tidl. **Gjester,** der er nedl. i Norges Boglader. Moderate Priser. Saisonen 12te Juni—12te Septbr. Anmeldelse: **Sanatorielæge H. Evjen. Valders.** Direkte Telefonfb. med Drammen, Christiania o. s. v. **Telegramadresse „Breidablik" via Tonsaasen, Valders.** (H.O.)

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Prisconranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Abonner paa „Eidsvold".

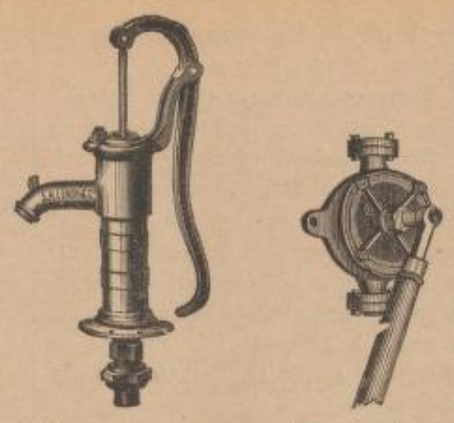

Pumper og Sprøiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk, Assurancesprøiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Frølichs Norsk Husflids Skole,

Lian St.

Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.

Nyt Friundervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og letbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til

Overretssagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Forlang altid

Carl Krafft's Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao,** thi **den er bedst og billigst.**

Brødrene Cloetta.

Kjøb norske Varer.

Orgel-Harmoniums

for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 135, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.

☞ Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instamenterne garanteres. ☜

Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, Christiania.

Til Syd-Afrika, Amerika, Australien

og andre Lande udsteder vi iaar 1ste, 2den og 3die Klasses Billetter aldeles enestaaende billigt. Billigere end nogensinde tidligere og billigere end noget andet Selskab.

Nils Peterson & Co.,
Carl Joh.s Gd. 2.

Fredrikshalds Kanal.

Det bekjendtgjøres herved, at Kanalens Sluser D. D. ere aabnede for Trafik. Taksterne erholdes hos Kanalinspektøren, Slusevogterne samt hos Undertegnede.

Fredrikshald den 9de April 1884.

Osk. And. Dietz,
Adm. Direktør.

Garantiselskabet af 1869, London

Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg. 28, Christiania.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales af **A. Michelet,** **Christiania.** Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed,* Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

S. Amundsen & Co.s Farvehandel.

leverer til moderate Priser alle Artikler til:
Maling, Lakering, Beitsning, Farvning, Blegning, Strygning, Vaskning, Pudsning. Polering, Forgyldning, Conservering, Desinficerings etc.

En Bog for Kjøbmænd! En Bog for Embedsmænd!
En Bog for Haandværkere! En Bog for Studerende!
En Bog for Sømænd! En Bog for Landmænd!
En Bog for Gammel og Ung!

Pris 30 Øre pr. Hefte.

En Bog for alle!

Kjend dit Folk, din Pligt og din Ret!

Interessant og underholdende

Gratis! 1. Hefte faaes **gratis** i alle Boglader.

Hvad enhver bør vide

(Pris pr. Hefte 30 Øre)

vil *i en Række mindre Bind, der sælges hver for sig,* i en klar og grei Fremstilling levere en kortfattet, men paa samme Tid saa fuldstændig som muligt, Oversigt over de her i Landet *gjældende Regler og Bestemmelser om Statens og Kommunernes Retsordning og alle de almindelige forekommende forskjellige borgerlige Retsforhold, om Strafferetsforhold o. s. v. — en Oversigt over Nationaløkonomiens Grundsætninger samt endelig en Udsigt over Sveriges og andre fremmede Landets Statsforfatning, Valglove, Retsvæsen, Finantser, Forsvarsvæsen m. m.*

Bind I. Almenfattelig Udsigt over

Norges Statsforfatning.

Fremstilling af ***Kongemagtens*** og ***Landsstyrets, Storthingets*** og ***den dømmende Myndigheds Ordning. Om Grundloven*** og ***Rigsakten,*** Foreningen med Sverige, Reglerne for Statsborgerrets og Stemmerettens Erhvervelse og Tab, Storthingsvalg m. m. Oversigt over Statsforvaltningen og Statens Indtægter og Udgifter samt en topografiskstatistik Indledning, udgiven af **And. Færden.**

Første Bind indeholder 6 Hefter à 30 Øre,
hvoraf **første Hefte gratis.**

Umiddelbart efter Udgivelsen af ovennævnte Afdeling fortsættes med følgende Bind, ogsaa de udkommende i *omtrent 6 Hefter à* 30 Øre:

Bind II. **Fremmede Landets Statsforfatning.**
Bind III. **Norges Kommunallovgivning.**
Bind IV. **Nationaløkonomi.**
Bind V-VI. **Norges Love.**

Forøvrigt henvises til de udførlige Subskriptionsplaner, som faaes i alle Boglader.

Udførlige Subskriptionsplaner faaes i alle Boglader.

Første Hefte faaes *gratis* i alle Boglader.

Gratis! Gratis!

Obs.! For at enhver interesseret maa kunne faa Leilighed hed til at gjøre sig bekjendt med Indholdet af dette virkelig fremragende Værk, uddeles i *alle* Boglader eller forsendes fra os direkte 1ste Hefte *gratis.*

Obs! *Den, som samler 10 Subskribenter og melder disse i nærmeste Boglade, erholder 1 Eksemplar af hele Værket gratis.*

Alb. Cammermeyers Forlag
(Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm).

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Glæde, han følte i hendes Selskab. Han kunde jo aldrig tænke paa sig selv, og Sir Joseph vilde aldrig tænke paa ham som Husbond for den unge Arving til Millionær; han satte jo store Forhaabninger til sin Datter.

„Hun maa ægte en høitstaaende Adelsmand, kjære Mountford," sagde han, „mit Ønske er, at hun skal gaa tilbage til de Folk, hendes Moder levede blandt, før hun ægtede mig. Jeg haaber, at se hende som en Jarls Gemalinde før jeg dør. Hun er smuk nok, og hun er rig nok til at blive Hertuginde, hvis der fandtes en brav Hertug, — jeg vil ikke give hende til nogen Lykkejæger eller letsindig Person. Jeg er ærgjærrig, men jeg vil ikke offre min Datters Lykke for at gjøre hende til en fornem Dame.

Flere Gange før Sibyllas Hjemkomst havde den gamle Mand talt om dette til Mountford, — og Sir Joseph var jo den Mand, som kunde udføre sine Planer, og der fandtes vel en eller anden hæderlig ugift Mand blandt Englands Adelsmænd. Mountford vidste, at han stod udenfor Alt dette.

„Hvis jeg var Hertug og Eier af nogle Landsstrækninger, kunde jeg ligesaa vel være forhindret fra at gifte mig, som jeg nu er, thi jeg vilde aldrig knytte nogen Andres Liv til mit eller bringe Sorg over den, der elskede mig."

Da han saaledes havde dømt sig selv til at leve alene, begik Brandon Mountford den Feil, som Mænd er tilbøielige til at begaa under lignende Omstændig-

heder: Han var altfor fikker paa sig selv. Han tænkte paa sig selv som en middelaldrende Pebersvend, skjøndt han endnu var i Ungdommens Vaar, meget mere sund paa Legeme og Sjæl end de fleste Mænd, fordi han aldrig havde spildt sine Kræfter i Udskeielser eller ødslet sin Ungdoms Kjærlighed paa Theatrenes eller Musikhallernes Sylphider, og heller ikke havde kjedet sig ved de moderne, unge Damers Papegøiesnak.

For Brandon var den unge Pige i sin Skjønheds første Blomstring en næsten en ny Skabning. Ingen Venus vilde forekommet ham mere henrivende end Sibylla i sin Ungdoms Renhed og Ynde. Han hengav sig ganske til det Trylleri hendes Nærværelse øvede over ham, modtog hendes Venlighed, og bad hende tænke paa ham som en fattig Slægtning, hun nylig havde funden, og som hun maatte betragte som sin Onkel.

„De kunde ligesaa godt kalde kalde mig Onkel, Miss Higginson," sagde han en Dag, da de var sammen ved Elven. Han havde lært Marie og Sibyl at kaste sit Snøre ud, men ingen Laks havde bidet paa Krogen.

„Nei, det var en Umulighed," svarede Sibyl, „De er altfor ung — men jeg vil kalde Dem Fætter, selv dette vil falde underligt. Vi er jo en Slags Fætter og Kusine, ikke sandt?"

„Jo, i tredie Led."

„Det gjæder mig, — jeg vil gjerne have Dem til Slægtning. Fader er saa glad i Dem. Kjære,

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden.

Nr. 48. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 24de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skippergd. 28, Christiania.

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon 2899.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Møbler, Speil, Senge
i godt Udvalg til rimelige Priser.
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler billigst:
Vine og Spirituosa.

Det gjensidige brandforsikringsselskab
Skjold
i Kristiania
— grundkapital Kr. 400000 —
Kontor: L. Rolfsens gaard, Karl Johans gade (ved Egertorvet).
Expeditionstid 9 form. til 7 eftm.
Telefon 919.

Skogene og de dertil knyttede Næringsveie.

Vi har hidtil opholdt os ved de Erhvervsgrene som direkte skaffer Føde til Befolkningen, og de Bedrifter, der ligefrem er afhængige af disse.

Skogdriften er næst de før omhandlede den vigtigste af vore Næringsveie og danner Grundvolden for en hel Række betydelige Erhvervsgrene.

Det er ikke vor Mening her at udtale os om, hvordan Skogene skal behandles rationelt og hvordan Tømmerdriften og Trælasthandelen skal drives. Dette er ofte og indtrængende paavist og forklaret af andre. Men vi ønsker at henlede Opmerksomheden paa, hvorledes vor hele i Forbindelse med Skogene staaende Bedrift befinder sig paa det samme uudviklede og tilbageliggende Standpunkt, som saa meget andet Erhverv her i Landet.

I Lande, hvor der ikke findes nogen driftig og i industriel Henseende udviklet Befolkning vil Skoge med værdifuldt Tømmer blive hugget ned og Tømmeret i raa Tilstand bragt til Lande, hvor man har Brug for det. Findes der nu tilfældigvis Vandfald i det skogrige Land, gaar man senere et Skridt videre og sager Tømmeret til Planker og Bord og udfører det i den Stand. Paa den Maade kan indlastes forholdsvis mere end af rundt Tømmer i hvert Skib og flere Hænder sysselsættes paa Udskibningsstedet. Først paa et meget mere udviklet Standpunkt gives Træet en videre Bearbeidelse ved Høvling eller endog Tildannelse til færdige Huse, Døre, Vinduer, Møbler o.s.v.

Udførselsstatistiken viser, at vort Land endnu hovedsageltg befinder sig paa et Begyndelsesstadium i Benyttelsen af sin Skogrigdom. De uforarbeidede eller halvforarbeidede Trævarer udgjør den overveiende Masse af vor Udførsel. Statistiken for 1892 oplyser, at vi det Aar udførte Bjælker, Minetømmer, Stolper, Pitprops, Brændeved o. s. v., for ca. 6,600,000 Kroner, skaaren Last for ca. 7,300,000 Kr., høvlet Last for 11½ Million Kr., og andre halvforarbeidede Trævarer for ca 2,400,000 Kr. I alt for henved 28 Millioner Kroner. Hertil man endvidere lægges Træmasse og Cellulose for 11½ Million. Træmassen er rigtignok i Statistiken opført blandt „forarbeidede Trævarer", men da den ikke er andet end Raastof for Papirfabrikation m. v., saa er den rettelig at betragte som en Udførselsartikel af samme Art som andre Trævarer, der i Udlandet benyttes til deraf at fremstille et endeligt Produkt. Tilsammen udførte vi altsaa i 1892 af uforarbeidede eller halvforarbeidede Trævarer for henved 40 Millioner Kroner.

Hvad udførte vi derimod af forarbeidede Trævarer?

En ren Ubetydelighed.

Det hele indskrænkede sig til for 107,400 Kr. Gulvlister og forgyldte Stænger, for 86,300 Kr. Snedkerarbeide, for 71,600 Kr. Bødkerarbeide, for 168,300 dreiede Trævarer og Træsneller, for 26,600 Kr. Bøtter af Træmasse og for 123,400 Kr. diverse, tilsammen (foruden Fyrstikker, som Statistiken medtager under denne Rubrik) for adskilligt under 600,000 Kr. (Gjenudførte fremmede Varer er sat ud af Betragtning).

Paa den ene Side 40 Millioner, paa den anden Side 600,000. Dette er Tal, som ikke gjør os nogen Ære. Vi har Ord for at være en Nation med Anlæg for Sløid, men vi bruger i al fald ikke disse Anlæg, men lader Udlændingen udføre Træarbeide for os.

Hvad indfører vi nemlig af Trævarer?

Med Fradrag af hvad der gjenudføres indfører vi Snedkerarbeide for over 400,000 Kr. Dreierarbeide for 75,000, Bødkerarbeide for 56,000, Lister, Stænger og Rammer for 96,000, og — — Skoplug for 16,300, i alt af Træarbeider, der burde kunne tilvirkes i Landet selv, for 650,000 Kr. Med andre Ord, vort trærige Land indfører mere af Træarbeider end det udfører.

Enhver ved ogsaa, at de norske Snedkere endnu ikke formaar at konkurrere med de danske og svenske; de førstnævnte forsyner os med en betydelig Del af vore finere Møbler, og de svenske Møbelfabriker med det billigere Gods. Dette Forhold er til desto større Skam for os, som vi har langt større Tilgang end Danskerne ikke blot paa Trævirke, men ogsaa paa, hvad der er væsentligt for en billig Møbelfabrikation, Vandkraft. I sidstnævnte Henseende har vi ogsaa et Fortrin fremfor Svenskerne. Skulde de naturlige Hjælpekilder være det afgjørende, da burde Norge være Hovedleverandøren baade af billigere og finere Møbler i Europa. Der findes intet Materiale, som i andre europæiske Lande kan leveres billigere end hos os. De udenlandske Træsorter, der bruges til Fernerer, maa indføres til Tyskland, Danmark og Sverige lige saa vel som til os, og de billigere Træsorter som danner „Grundlaget" ved Forfærdigelsen selv af finere Møbler, har vi i lige saa stor eller større Overflod end de med os konkurrerende Lande. Feilen er vistnok den, at Storkapitalen hos os endnu ikke har kastet sig over denne for os saa naturlige Forretningsgren.

Sørgeligt er det ogsaa, at vi skal udføre en saa betydelig Mængde Træmasse og Cellulose. Formaaede vi selv at bruge alt, hvad vort Land tilvirkede af denne Vare, da vilde en Indskrænkning af Træmassefabrikationen til Gagn for vore Skoge kunne finde Sted, og vort Lands Udførsel og Fortjeneste af Udførelsen alligevel blive langt betydeligere end den nu er.

Sagen er: Hver Træmassefabrik i Landet burde tillige være Papirfabrik, og burde desuden kunne levere Raastof til en Række andre Papirfabriker i alle Landsegne. Der vil ikke mangle Raastof til finere Papir. Statistiken oplyser nemlig, at vi i 1892 indførte 247 Tons gamle Filler, men derimod udførte 693 Tons; altsaa udførte næsten 450 Tons mere end vi indførte. Beholdt vi selv alle disse gamle Filler, saa behøvedes der neppe nogen særdeles stor Indførsel af fremmede Filler for at tilfredsstille en anselig Papirfabrikations Behov.

Det er — selvfølgelig kan man sige, efter vort industrielle og kulturelle Standpunkt i det Hele taget — Tilvirkning af simpelt Papir, som skaffer Penge ind i Landet. Der udførtes uemlig i 1892 „Pakpapir" for over 2½ Mill. Kroner og Trækap for 189,600. Af Tapeter udførtes for 27,500 Kr. Af Trykpapir kun for 43,000 Kroner, af Skrivpapir omtrent intet. Derimod indførtes af Skrivpapir for 341,800 Kroner, af Trykpapir for 409,300, af Pap og Pakpapir m. v. for 259,200 af Tapeter, Konvoluter, Poser m. v. for 322,600 Kr., af Forhudningspapir 53,300 Kr. osv. Størstedelen af denne Indførsel burde kunne undgaaes, for en betydelig Del ogsaa af Paparbeider m. v. hvoraf indførtes for henimod 100,000 Kroner.

Summen af det Hele er: Norge er, hvad Skogene og deres Anvendelse angaar, endnu et Land, der befinder sig paa et forholdsvis uudviklet Trin af Civilisation. Udlændingen kjøber vort Raastof og forsyner os i stor Udstrækning med det færdige Produkt af dette samme Raastof.

Is- og Flødningsforhold i Glommedalen.

Fra Glommenvasdraget meddeler en Reisende til „Mrgbl.":

Tirsdag Morgen var Glommen aaben fra Tønset og til nedenfor Barkalden. Der var her en Isdæmning, antagelig en halv Kilometer lang; Isen passerede Hanestad Onsdag Morgen og var Torsdag Morgen naaet til Bjøraanæsset. Hele Veien havde Isen taarnet sig op i skarpe Kanter 8 a 9 Fod, og den havde kastet Tømmeret langt ind over Land. Det antoges, at denne Isdrift vilde sprede sig over de flade Strækninger nedenfor Koppang. Samtidig som Isen kunde kjøres ved Koppang, var der aabent Vand ved Rasten.

I Solør er det aldeles isfrit. Flødningen er begyndt i flere af Tværelvene.

Mjøsen er steget. Sundfossdammen er taget op.

Det er snebart i Bygden omkring Tønset, hvor der saaes Stær og Linerle. medens Markerne i Storelvedalen er bedækkede af Sne.

Det antages, at Sagbrugene ved strøm snart vil kunne gaa igang, hvilket isaafald vil være næsten en Maaned tidligere end sædvanligt.

Da Vinterføret i Skovene har været daarligt, og Vaaren er kommen saa hurtigt, antages endel Tømmer at ville blive liggende over, til Skade baade for Kjøbmanden og for Skoveieren.

Den næste Krigs Ofre.

I et polsk Tidsskrift giver en bekjendt Statsøkonom J. Bloch en Fremstilling af, hvad den næste store Krig antageligvis vil have at fremvise i sine Resultater saavel i økonomiske som andre Retninger. Blandt andet gransker han Spørgsmaalet om, hvilke Menneskeofre den vil kræve, og ikke mindre interessante end hans Udtalelser herom er hans Oplysninger om Tabene i tidligere Krige.

Ved Metz tabte Franskmændene fra 26de Juli til 29de Oktober omtrent ⅓ af sin Effektivstyrke. De tyske Bataljoner tabte omkring 40 pCt. De talte i Juli 1870 en Styrke af 900 Mand og 5 Maaneder senere 550. Den tyske Armé, der ved Krigens Begyndelse talte 1,113. 000 Mand, havde ved dens Slutning kun 829,000 Mand, havde altsaa i 7 Maaneder tabt 33 pCt.

Den russiske Donauarme 1878 talte 592,000 Mand og tabte i de 8 Maaneder 154,000 eller 25 pCt. Den samme russiske Forfatter, der giver denne Oplysning, mener, at under en kommende Krig bør Tabet beregnes til 50 pCt. i 5 Maaneder; efter denne Tid bør man regne paa nye Tab og derefter beregne sine Reserver.

Enkelte af Napoleons Feltslag viser forøvrigt endnu større Tal. Austerlitz kostede 36 pCt, York tabte ved Leipzig 25 pCt. i i 2 Timer. Men til Gjengjæld kan for enkelte Afdelingers Vedkommende Krigen i 1870 opvise de største Tab. Ved St. Privat tabte Garden 76 pCt. Ved Plevna tabte Russerne 36 pCt. den 8de Juli, 21 den 18de, 20 den 30te Juli eller tilsammen 77 pCt. General Kuropotkin opgiver, at de Bataljoner, som deltog i Angrebene den 30te August, tabte 34 pCt., og Officerstabet var 50 pCt.

Geværilden spiller en større Rolle ved disse Tab. I 1866 tabte Østerrigerne ved Artilleri 5, ved blanke Vaaben 7 og ved Geværild 88 pCt. Hos Prusserne tabtes ved Artilleri 16, ved blanke Vaaben 5 og ved Geværild 79 pCt. I Slaget ved Gravelotte tabte Tyskerne ved Geværild 96.5 og ved Artilleri kun 2.7 pCt. Ligedan var det ved Plevna. Skjønt det her gjaldt at bemægtige sig en Befæstning, hvis Hovedforsvar er Artilleriet, var dog Russernes Tab ved Geværild 94, ved Artilleri 3.5 og ved blanke Vaaben 1 pCt.

De fuldkommere Vaaben synes at øge Antallet af døde blandt de trufne. Forhen regnede man en død paa 5 saarede som det normale; den russisk-tyrkiske Krig gav ifølge Pirogov 1 paa 1.

Efter denne Oversigt taler Bloch om Udsigterne for en kommende Krig. Som allerede anført, siger han, mener enkelte Militærforfattere, at Tabene da bør beregnes til 50 pCt. efter nogle Maaneder. I franske Militærkredse er imidlertid den Anskuelse raadende, at den angribende Hærs Front vil tabe mer end 25 pCt. En af disse franske Forfattere siger, at ved Definitioner af Frontdybden har man regnet 25 pCt. som sandsynligt Tab for det Infanteri, der staar 200 Meter fjernet fra Modstanderne. En russisk Forfatter beregner en Bataljons Tab til 10—30 pCt., alt efter den Rolle samme spiller i Slaget.

Man har nu, siger Bloch, hurtigskydende og langtrækkende Vaaben med en horisontal Bane 700 Meter og med en tre Gange saa intens Kraft. Lad os imidlertid forudsætte, at disse Vaaben ikke er mere morderiske end de gamle. Da vil samme Antal Kugler dræbe eller saare samme Antal Mennesker. Man behøver da kun at dividere det Antal Kugler, hvorover Hæren nu raader, med det Antal, som behøves for at dræbe 1 Mand.

Ifølge Ploennis behøvedes for at dræbe 1 Mand: Dette Aarhundrede inden 1859 Aars Krig 143, i 1864 Aars Krig 66, i 1866 Aars Krig 66—38, i 1870 i den franske Armé ifølge 2 forskjellige Opgaver 49 eller 102 Kugler.

Hvor forskjellige nu end disse Opgaver er, mener Bloch ikke at regne til sin Anskuelses Fordel, naar han sætter Antallet til 150, som hver Soldat har i sin Patrontaske. Forøvrigt har allerede forhen Militærforfatterne sagt, at om man ikke kan træffe 7 Mand med 1000 Skud, hvad der bliver omtrent 1 paa 143, saa kan man heller indstille Skydningen. Men foruden de 150 Kugler har Soldaten i Reserve omkring 220, og alt i alt bliver dette nok til at ruinere Modstanderen. Og saa maa man erindre, at det redsvage Krudt utvivlsomt vil forøge Tabene. I Chili viste det sig, at Mannlichergeværet krævede dobbelt saa mange Ofre som det ældre Gevær.

Endnu værre er det med Artilleriet, som ifølge Forfatteren har undergaaet en saadan Udvikling at det vil kræve 12—15 Gange saa mange Ofre som forhen.

I Vik i Sogn tæller den moderate Forening nu 200 stemmeberettigede Medlemmer. Prestegjældet havde ved sidste Valgmandsvalg 245 Stemmeberettigede.

Kristiania har nu næsten 170,000 Indbyggere. Dette Tal er ikke saa overordentlig stort blandt Europas Byer i vore Dage, skjønt vor Hovedstad ikke længere kan regnes til Smaabyerne. Men i vore Fædres Tid vilde det nuværende Kristiania være blevet regnet for en meget stor By.

Geelmuydens Geografi, trykt 1854, giver følgende Folketal for nogle af Europas mest bekjendte Byer:

Kristiania	31,700	Leipzig	67,000
Stockholm	92,000	München	107,000
Göteborg	30,000	Wien	420,000
Kjøbenhavn	130,000	Havre	30,000
Hull	70,000	Bordeaux	100,000
Newcastle	100,000	Lyon	200,000
Edinburgh med Leith	188,000	Marseille	150,000
Amsterdam	220,000	Madrid	200,000
Rotterdam	72,000	Barcelona	120,000
Antwerpen	80,000	Florens	110,000
Brysel	210,000	Rom	176,000
Hamburg	150,000	Venegia	100,000
Bremen	53,000	New York	515,000
Berlin	442,000	Chicago	28,000
Dresden	104,000.		

Af denne Tabel vil sees, at Kristiania i vore Dage er betydelig større end Datidens Stockholm, Newcastle, Hull, Antwerpen, Bremen, Dresden, Leipzig, München, Bordeaux, Barcelona, Florens, Venegia, noget større end Kjøbenhavn, Hamburg, Marseille, og jevnstor med eller kun ubetydeligt mindre end Edinburgh Lyon, Madrid og Rom. Amsterdom og Brysel var ikke større end at Kristiania nu snart vil naa dem. Foruden St. Petersburg, Moskwa, Konstantinopel, Berlin, Wien, Neapel, Glasgow, Liverpool og Manchester var dengang i Europa kun Millionbyerne London og Paris saa store, at det vil tage lang Tid for Kristiania at naa dem.

I Livsfare. Fire Herrer fra Flekkefjord, som Søndag Eftermiddag var ude paa Fjorden i en Seilbaad, seilede Baaden fuld midt paa Ladefjorden. Paa Grund af en under Kjølen fæstet tung Jernkjøl sank Baaden under Vandet, saa at blot en Del af Riggen var over Vandskorpen og ved hvis Hjelp to af Herrerne, der ikke var svømmedygtige, formaaede at holde Hovedet over Vandet, medens de andre to holdt sig oppe ved Hjelp af Svømmedygtighed, indtil de alle efter en 25 Minuters Forløb blev reddet af tililende Baad.

Det var sandelig et koldt Bad, og et Under var det, at de to ialfald blev reddet, skriver „Flekkefjordsp."

Men dersom enhver ung Mand tænkte over, hvilken Sorg og Engstelse de kan forvolde sine Paarørende ved Skjødesløshed og Uforsigtighed, vildr slige Meriter ikke gjentage sig saa ofte.

Konstitution. Rektor Nygaard er konstitueret som Rektor ved Drammens Skole.

Slaaet sig ihjel. En sørgelig Ulykke hændte ifl. „Vest.pn." Fredag den 13de ds., idet en Mand, Johannes Ile, Isvaag, gik op i Fjeldet strax ovenfor sit Hus for at styrte Træer udfor; under Arbeidet hermed faldt han udover en Skrænt og ned i en Kløft.

Da han ikke kom hjem om Aftenen, ledtes der efter ham, og man fandt ham med et Hul i Tindingen og indslaaet Bryst, saa Døden maa have paafulgt øieblikkelig. — Hans Hund sad ved Siden af ham.

Oldfund. Fra Hafslo skrives til „Sogns Tid.": Paa Gaarden nedre Eikum fandt forleden Erik Nøddedal under en Stenmur en Gravhaug af Stenheller, hvori fandtes en Øx, et langt Spyd, en Pil, et Spyd af en Laasestang, et Huggeredskab af Form som en Snedel, men meget større, to Hængsler og en Brynje.

Tidens Tand havde naturligvis gnavet paa Gjenstandene, men de har jo sin Betydning alligevel.

Fælles Udenrigsminister,

er i Virkeligheden kun et forkortet Udtryk for norsk og svensk Udenrigsminister. Han maa selvfølgelig modtage særskilt Udnævnelse som norsk og som svensk Minister.

Det siger sig selv, at Nordmændene alene kan gaa ind paa en Ordning, som intet afkorter paa Ligestilletheden i nogen Henseende. For at tage et Exempel i Forbigaaende: Det maa ikke i de Bestemmelser hvorom man kommer overens, hverken direkte eller indirekte siges, hvor Udenrigsministerens regelmæssige Opholdssted skal være. Hverken ligefrem eller ad Omveie skal der kunne gives Bestemmelserne en saadan Fortolkning, at Stockholm skal kunne ansees fastslaaet som en Art „Forbundshovedstad". Nordmændene kan finde sig i, at Ministeren for det meste er at træffe i denne By, men de vil ikke officielt tilkjende den noget Fortrin fremfor den norske Hovedstad.

5 Aars gammel Gut knust af en Piedestal. Et høist uhyggeligt Ulykkestilfælde hændte Torsdag Eftermiddag ved 3½- Tiden, idet et Flyttelæs skulde kjøres ind i en Port i en Gaard i Pipervigens Skolegade. Et 5 Aar gammelt Guttebarn, der gik lige efter Læsset, blev rammet i Hovedet af en Piedestal, der faldt ned af Vognen og lige i Hovedet paa Gutten, med det samme Vognen kjørtes over Rendestenen og ind i Porten, hvor Vognens ene Side tog imod Portvæggen. Gutten blev øieblikkelig kjørt til Rigshospitalet, men udaandede, forinden man naaede frem did.

Kjørekarlen, der gik ved Siden af Vognen, havde ikke mærket, at Barnet gik efter Vognen, og skal ikke kunne tillægges nogen Skyld i Ulykken.

Den Forulykkede var Søn af Restaurator Gulbrandsen i Skolegaden 1.

Centrum i Larvik.

I Larvik er der udgaaet Indbydelse til Dannelse af en Centrumsforening. Indbyderne udtaler, at der er mange, som hverken kan dele Anskuelser med det gamle Høire eller det rene Venstre. Disse Mænd har i lang Tid staaet i Venstres Rækker og med Kraft og Energi arbeidet for den moderate Fremskridtspolitik under Ole G. Uelands og Johan Sverdrups Forerskab.

Paa dette Standpunkt stiller Centrum sig. Det vil som Ueland og Sverdrup arbeide for en rolig og jevn Udvikling paa det politiske og sociale Omraade.

Man kan tegne sig som Medlem hos Indbyderne.

Disse er:

E. Arne, Lærer.	J. D. Børresen, Kjøbmand.
Joh. Carlsen, Kjøbmand.	Joh. Christiansen, Kjøbmand.
A. Jacobsen, Bagermester.	Abr. Hansen, Bygmester.
A. Langli, Trælasthlr.	G. L. Mørch, Kirkes.
M. Rund, Feierm.	
Vilh. Sommerfeldt, Skolebestyrer.	Alb. Stangeby, Kjøbmand.
Johan Sørensen, Snedkermester.	M. Velo, Grosserer.

Konstitutionel Praxis.

Om en Ordning skal arbeide godt, beror i høi Grad paa, om der udvikler sig en heldig Sædvane eller Coutume udenfor de skrevne Bestemmelser. Vi tænker os saaledes, at det som Regel — ikke en ufravigelig, naturligvis — vil findes rigtigt, at den Udenrigsminister, der paadrager sig Misnøie fra det ene Folks Side, gaar af og giver Plads for en anden. Denne vil da, ligeledes som Regel, bedst kunne tages af samme Nation som den afgaaede. Maa saaledes en norskfødt Minister vige, fordi den svenske Folkerepræsentation giver hans Styrelse et Dadelsvotum, bør hans Efterfølger helst ogsaa være Nordmand. Den samme Regel følges i det omvendte Tilfælde. Nogen almindelig Regel kan derimod ikke opstilles for de Tilfælde, at Ministeren viger for sine egne Landsmænds Mistillid. Under de mellemfolkelige Forhold er det vigtigt, at der vises den høieste Grad af Takt og Hensynsfuldhed i Smaating. Herved kan ofte stjæbnesvangre Hændelser forebygges.

Forøvrigt viser Udenrigsstyrets Historie baade hos os og i andre Lande, at en Udenrigsminister næsten sjeldnere end nogen anden Minister kommer i et skjævt Forhold til Folkerepræsentationen. Det vil ogsaa i Norge og i Sverige vedblive at være som hidtil, at Folkets og Nationalforsamlingens Blik, naar der er noget paa Færde, først og fremst rettes mod den Mand, der staar i Spidsen for Landets Regjering.

En Mor hænger sig af Næringssorg.

Nat til Mandag, ud paa Morgenstunden, foregik et sørgeligt Familiedrama i et Arbeiderhjem paa Enghavevei i Kjøbenhavn. En Sadelmager Haridts Hustru hængte sig paa Døren mellem Leilighedens to Værelser. En halvvoxen Datter vaagnede tilfældig og udstødte et Skrig af Forfærdelse, da hun saa Moderen hænge paa Døren. Vækket ved Skriget vaagnede en Søn, der laa i Sideværelset. Han sprang ud af Sengen og maatte sprænge Døren for at komme ind i den anden Stue. Resolut skar han Moderen ned og sprang saa paa bare Fødder og halvt paaklædt til Politistationen for at tilkalde Politiets Hjælp. En Politibetjent fulgte med og lod Madam Hardt, der endnu var ilive, kjøre til Kommunehospitalet, hvor hun blev indlagt.

Der er desværre ikke Tvil om, at Næringssorg har været Aarsagen til dette Selvmordsforsøg. Familieu har havt en meget sørgelig Vinter. Arbeidsløshed og Sygdom har været stadige Gjæster i dette som i tusen andre fattige Hjem. For en Tid siden fik Manden Arbeide i Maribo. Men han tjener bare 7 Kr. om Ugen med Kost og Logi og kan ikke sende mere end 4—5 Kr. hjem om Ugen. Det er alt, hvad Konen og syv Barn i Alderen fra 6 til 15 Aar har at leve af. Datteren er nylig vendt hjem fra Jylland, hvor hun skulde opholde sig for at bli helbredet for Saar paa Tarmene, men Kuren er mislykket; hun er fremdeles meget svagelig og kan ikke paata sig noget Arbeide. Der har saaledes været nok at gjøre for den stakkars Mor, som sled og sled ved Symaskinen for at bøde lidt paa de knappe Indtægter. Men saa, da hun sidste Gang skulde betale Husleie, maatte hun, for at klare den, pantsætte Symaskinen, og siden har hun intet Arbeide kunnet faa. For fjorten Dage siden var det igjen galt med Husleien. Værten anmodede hende om at betale eller flytte. Hvorhen skulde hun flytte? Hun eiede jo ikke en Øre til at leie Hus for! Og Brødet til de mange Munde — hvor skulde hun skaffe det fra? Alt dette blev den stakkels Mor for meget, og hun, der tidligere gjentagne Gange har forsøgt at aflive sig, gjorde et nyt Forsøg paa at bli Tilværelsen kvit. Sønnen er Bager, men har været arbeidsløs hele Vinteren.

Den amerikanske Polarexpedition er for Tiden samlet i Aalesund. Om denne skr. „Aalesunds Bl".

Expeditionens udenlandske Personale er nu samlet her, men det endelige Samlingssted er Tromsø, hvorfra Turen begynder.

Til Expeditionen har Amerikanerne bygget Baade af Aluminium og disse Baade fortjener særlig Opmærksomhed. Aluminiumbaaden er 16 Fod lang, 4 Fod bred og 2 Fod dyb. Den veier 350 Pund og om den lastes med 4½ Tomme over Vandet.

En Mand kan ikke vælte den selv om han sætter sig paa Rælingen. Den er forsynet med Luftrum, og da den ved Prøven bragtes til at kantre, blev Baaden kun halvfyldt med Vand.

Disse Baade vil vistnok have en stor Fremtid som Skibsbaade, Redningsbaade og Fiskebaade.

De 53 Hunde, som skal deltage i Turen, er anbragte paa den fra Soormens Dage saa berømte „Fladholme" tæt indenfor Aalesunds nye Kirkegaard.

Kun nogle faa af disse 53 ser for et ukyndigt Øie ud til at kunne bruges som Trækdyr, og Flerheden skal endnu ikke være prøvede til denne Brug.

Sandsynlig gaar det med disse Hunde som det gik med deres Fædres Deputation til Dyrenes Konge. De kom aldrig tilbage.

Anarkistarrestation i London. Om Paagribelse af den italienske Anarkist Francesco Polti indeholder Londonerbladene udførlige Beretninger. Ved Arrestationen bar han i Haanden en Pakke, der viste sig at indeholde et Slags Bombe, bestaaende af to til hinanden fastskruede Støbejerns Halvkugler og veiende ca. 15 Pund. I Begyndelsen vilde Polti ikke opgive sin Adresse; men det faldt ikke Politiet vanskeligt at finde den ud. Saasnart dette var skeet, foretoges en Husundersøgelse. Man fandt en stor Flaske med Svovlsyre og en anden med klorsurt Kali. Flere mindre Flasker indeholdt andre Syrer og Materialier til Fremstilling af Sprængstoffer. Polti er 19—20 Aar gammel og ser meget uskyldig ud, saa ingen skulde tro, han var en Agent for „Handlingens Propoganda". Ved sin Paagribelse gjorde han ingen Modstand. Sandsynligvis var han uvidende om, at Politiet allerede i længere Tid havde holdt Øie med ham og i det sidste, efter hvad der fortælles, havde ladet ham bevogte af en Kvinde, som det leiede ind i Huset, hvor han boede. Polti skal have været en fortrolig Ven af den i Greenwich-Parken omkomne franske Anarkist Bourdin.

Anvendelse af naturlig Sten ved Bygninger. Vort Blad indeholdt for nogen Tid siden en Artikel om dette Emne. Af Chr.sands Tid. ser vi, at der ved Opførelsen af Stiftamtmandboligen i Kristiansand vil blive anvendt en Bygningsmaade, der hidtil har været ukjendt her i Landet, men som synes at fortjene en videre Anvendelse. Bladet skriver:

Bygningens Facader mod de to Gader vil for første Etages Vedkommende blive udført i Granitforblænding i smaa Stykker med Baand, Vindusindfatninger o. s. v. i Cementstøbninger. Anden Etage udføres i Puds og Cementstøbninger.

Den Art Granitforblænding, der skal benyttes til 1ste Etage, er ikke sjelden anvendt i England, men formentlig ikke tidligere udført her i Landet. Stenen indsættes saa uregelmæssig som mulig, hvert Stykke maa ikke være større end et Barnehoved, Fremsiden lades temmelig ru. Denne Art Udførelse tager sig især beleshed godt ud, naar der — som her — er Have rundt Bygningen, saa lidt Grønt kan ranke sig op efter Murene. Stenen indsættes i Cement og fuges i Cement og vil derfor, naar Granitten er god, fuldstændig beskytte Murene mod Fugtighed ved Regn. Det synes derfor som saadan Granitforblænding — gjennemhugne Flintesten kan forøvrigt ogsaa benyttes — kunde være værd Opmerksomhed i vore Kystbyer og i det Nordenfjeldske, særlig paa saadanne Steder, hvor det er vanskelig at faa god Murs ten.

Som Deltagere i Landstelefonmødet i Christiania 21de April 1894 var fremmødt følgende: For Vestoplandenes Telefonselskab. Apotheker P. Dille, Gaardbruger K. Tommerhol, for Vestenfjeldske Telefonkompagni. Overretssagfører K. Kielland, for Brummendalens Telefonforening. Gaardbruger Jørgen Opsal, Landhandler Hans Jevnaker, for Skiens Telefonforening. Overingeniør Borchgrevink, Bankdirektør Falkmann, for Christiania Telefonselskab. Statsraad E. Rygh, Kontorchef A. M. Lund, Advokat N. A. Ege, Kjøbmand E. Sunde, for Hortens Telefonselskab. Kjøbmand J. W. Jürgenssen, Ingeniør H. Hansen, for Telemarkens Telefonselskab. Grosserer O. H. Holta, Ingeniør Wilhelm Blakstad, for Porsgrunds Telefonforening. Stadsingeniør Kaptein J. Wessel, Storthingsmand Gunnar Knudsen, for Trondhjems Telefonanlæg. Arkitekt Rorum, ORSagfører Schaanning, for Ringsaker Telefonanlæg. Sagfører Ludv. W. Falk, Gaardbruger A. Fjeldstad, Do. O. Samsal, for Øvre Smaalenenes Telefonselsk. Brugseier G. A. Jahren, Gaardbruger Anton H. Myhsen, for Kristiansunds Telefonaktieselskab. ORSagfører Olaf Furu, for Kongsvinger—Solør—Telefonforening. Kjøbm. Kr. Walby, Direktør J. B. Krogh, Lensmand Høge, for Ringebu og Frons Telefonselskab. Storthingsmand O. Teige, Landhandler O. Løken, for Næs Aktie-Telefonselskab. Amtsdyrlæge H. Bohn, Gaardbruger H. Kjølstad, Doktor G. Amundsen. Suppleanter: Landhandler A. Lieberg, Gaardbruger Emil Bøhler, for Holmestrands Telefonaktieselskab. ORSagfører N. G. Berg, Kjøbmand Emil Sten. Suppleanter: Apotheker J. Hansen, Skibsreder T. Ihlen, for Storelvedalens Telefonselskab Direktør L. O. Bruun, Gaardbr. B. Messelt, for Christiansand og Omegns Telefonaktieselskab Konsul Christiansen, Premierløitnant Molland, for Beitstadens Telefonselskab Storthingsmand H. K. Foosnæs, for Drammens Oplands Telefonselskab Direktør C. E. Nielsen, Konsul Jens Gram, Grosserer Edv. Stensrud, for Lillehammar Gausdal Telefonselskab Kjøbmand E. Olsen Berg, Gaardbruger Simen Wold, for Sandnæs Telefonselskab Kjøbmand O. Anfindsen, Maskinbygger N. Kluge, for Tønsberg Telefonforening Konsul T. Wessel, Kontorchef A. Lundqvist. Suppleanter: Konsul Carl Thoresen, Kjøbmand P. Thoresen, for Brevik og Stathelle Teleforening Skibsreder Oluf M. Koch. Suppleant: Trælasthandler T. Sohlberg, for Mos Telefonanlæg Direktør Gunnar Svendsen, ORSagfører P. A. Berg, Direktør Henr. Holst, for Risør Telefonaktieselskab Direktør Herman Jensen, for Stange Telefonforening Gaardbr. M. Arstad, Do. Axel E. Sverre. Suppleant: Gaardbr. Fr. Hornemann, for Eidsvolds Telefonforening Ingeniør H. M. J. Kittelsen, Doktor Gloersen. Suppleanter: Bogholder O. Wenger, Dyrlæge Døhlen, for Follo Telefonselskab Landhandler J. Sckancke, Gaardbruger H. Mørck, for Tryfil Telefonforening Gaardbr. A. Hafner, for Bangs Telefonforening Gaardbruger Johan Kvæken, Do. Hans Hommeltad. Suppleant: Gaardbr. S. Aalstad, for Laurviks Telefonselskab Stadsingeniør J. C. Claussen, Bogtrykker L. Schmidt, for Elverums Telefonforening ORSagfører Fr. Christiansen, Do. Bull Heyerdahl, Apotheker Sissenere. Suppleanter: Gaardbr. O. P. Berg, Do. B. Hallingstad, Do. Hans Høystad, for Sandefjords Telefonforening Skibsreder L. G. S. Larsen, Skibshandler Thor Dahl. Suppleanter: Skibsreder A. Andersen, Kjøbmand A. C. Sandberg, for Fredrikstad Telefon Co. Grosserer J. C. Juel, Ingeniør Olaf M. Holwech, for Ytre Rendalens Telefonselskab Gaardbruger Karl M. Kaarnæs. Suppleant: Guren S. Akre, for Stor elvedalens nordre Telefonselskab Gaardbruger Otto Bakken, for Løiten Telefonforening Lensmand A. Schullerud. Supaleant: Gaardbruger O. Ommang, for Aamots Telefonforening Lensmand Kjendlie, for Stenkjær og Omegns Telefonforening Kjøbmand Halvor Thorsen, ORSagfører Eigil Steen, for Hamar Telefonforening ORSagfører Emil Harbo, Kjøbmand Math Pedersen, Apotheker Lunde. Suppleant: Bankbogholder og Boghandler Magnussen, for Arendals Telefonselskab Storthingsm. Konsul C. B. Evensen, Elektriker H. Alb. Petersen. Suppleant: Konsul Chr. Eyde.

*

Til idag har altsaa meldt sig til Deltagelse i Mødet 44 Selskaber med 83 Deputerede.

Følgende Foreninger fra Hedemarkens Fogderi skal ogsaa repræsenteres paa Mødet, men har endnu ikke sendt Fortegnelse over sine Deputerede.

Romedal Telefonforening, Næs og Helgaaen Telefonforening, Ringsaker Telefonforening, Furnæs Telefonforening.

Et nyt radikalt Blad paa Ringerike begynder sin Løbebane — paa en meget passende Maade — med et Uddrag fra Henry Georges Skrifter. Der er smukt af Bladet at varsle Gaardbrugerne om, hvilken Skjæbne der venter dem. Til de radikale Gaardbrugere paa Ringerike siger vi: Vel bekomme.

Krag-Jørgensens Gevær. I Statsraad hos Hs. Maj. Kongen Lørdag blev det bestemt:

1. At den fremlagte Forslagsmodel til 6.5 mm. Gevær med Krag-Jørgensens Mekanisme og Magazinanordning naadigst approberes som Model ved fremtidige Geværanskaffelser for det norske Infanteri samt at den ligeledes medfølgende Forslagstegning til Patron og Patronkammer for nævnte Gevær ved disse Anskaffelser bliver at befølge.

2. At Forsvarsdep.tet bemyndiges til at foretage de mindre væsentlige Forandringer vedkommende enkelte Geværdele, som maatte findes paakrævede eller ønskelige.

Ungdomsskolen paa Notodden. I Møde af Aktionærerne paa Grand Hotel i Skien besluttedes, at Skolens Sæde skal være Notodden, og at man skal tage imod de gode Tilbud om Tomt, Tømmer til Skolebygningerne osv., som nogle offervillige Mænd deroppe har gjort.

Ligeledes besluttedes ifl. „Fremskr.", at man skal anmode fhv. Statsraad Nils Herzberg om at udarbeide en Plan for Skolen.

Der nedsattes en Arbeidskomite, bestaaende af DHrr. H. N. Hauge, Th. Ording, Ambros Haave, Skoleinspektør Storaker og Sigurd Næs, til at gjennemgaa den eventuelle Skoleplan.

Som Exempel paa, hvordan selv republikanske Blade bedømmer Storthingsmajoritetens Apanagemanøvrer, hidsætter Drebl. hvad New York Herald skriver om Gunnar Knudsen og Fællers sidste Bedrift:

„Nordmændene og deres Prinser.

Det viser sig, at man ikke kan bedømme de Efterretninger, som kommer fra Skandinavien, efter almindelige europæiske Begreber.

Vi har flere Gange havt Anledning til at omtale den Maade, hvorpaa det norske Oppositionsparti viser sin Misfornøielse med Kongemagten ved at tilsidesætte Kongens lovlige Myndighed.

Storthinget har ogsaa bragt Prinsernes Husholdning under Kritik, naar deres Appanage skulde voteres, og den Tid synes næsten kommen, da man vil mindske deres Indkomster akkurat som man slaar af paa Maanedslønnen til et Tyende, man ikke er tilfreds med.

Kronprinsen har negtet at tage tiltakke med saadan Behandling, som han med Rette anser uforenelig med sin Værdighed.

Dette er en Tilstand, som man finder den i Norge."

Politiske Møder.

I Eidskogen. Statsraad Jacobsen holdt Lørdag den 21de April politisk Foredrag paa Skotterud i Eidskog. Statsraaden gjennemgik i et greit og overbevisende Foredrag diplomatiske Sager, Konsulatsagen, Stemmeretten og den direkte Skat under spændt Opmærksomhed fra den henimod 200 Mand stærke Forsamling og udbragte tilsidst et Leve for Fædrelandet, hvilket besvaredes med rungende Hurra. En af Bygdens radikale Størrelser, temmelig beskjænket, gjorde sig bemærket ved Forsøg paa Indblanding i Foredraget, men blev kort vist tilside af Foredragsholderen. En anden Radikaler forsøgte at forstyrre ved Bankning i Væggen, men blev stoppet i Farten.

*

I Søndre Odalen holdt Redaktør Helgevold Lørdag Eftermiddag Foredrag paa Skarnæs. Da det havde været for kort Tid til at faa Mødet ordentlig bekjendtgjort, var der kun fremmødt 50—60 Tilhørere. En Centrumsforening paatænkes dannet.

*

I Nordre Odalen holdt Redaktør Helgevold Søndag Eftermiddag 2 Foredrag. Det første, i Hovedsognet, var besøgt af henved 250 Tilhørere, hvoraf en hel Del tilhørende det radikale Venstre. Det andet Foredrag holdtes i Annexet, hvor der var fremmødt vel 100 Tilhørere. Centrumsforeningen gjør god Fremgang. Den har nu ca. 100 Medlemmer.

*

I Østerdalen har Gaardbruger Carl Aas nu afsluttet sin Foredragstournee, paa hvilken han i det hele, ifølge „Hamar Stiftst.", har holdt 8 Møder, nemlig i Elverum, Aamot, ytre og øvre Rendalen, Storelvedalen, Lilleelvedalen, Tønset og Tolgen.

Skjønt det slette Føre lagde store Hindringer iveien for Fremmødet, var dog Møderne som Regel godt besøgte, som oftest ca. 100, undertiden noget mindre, undertiden mere.

Om hans Foredrag i Tolgen, hvor han talte i Kommunelokalet Tirsdag, skrives der til „Morgenbladet", at Foredraget var helt igjennem klart og indtrængende. 80—90 Tilhørere, hvoraf antagelig omkring Halvdelen eller vel saa det Stemmeberettigede, havde indfundet sig. En Del fandt det passende under Foredraget at passiare, flere forlod Lokalet under Foredraget. Til Slutning lagde en hel Hob sit Dannelsestrin for Dagen ved at smelde Døren, trampe og pibe — det var nok forud arrangeret. Mødet endte med et Hurra for Fædrelandet.

I Tønset har der siden Jul gjentagende været afholdt Folkemøder med Talere fra de forskjellige Partier, skrives der til os. Saaledes har man havt Besøg fra Venstrehold af Amtsskolebestyrer Davidsen og forhenværende Statsraad Konow og af de Moderate og Høires Talere Kandidat Ihlen, Fritz Hansen, og nu senest Gaardbruger Carl Aas. Om denne sidste heder det i Brevet, at han hos Forsamlingen, hvoraf mange var Venstre, vandt megen Anerkjendelse for den grundige, greie og aabne Maade, hvorpaa han behandlede de forskjellige Sager.

*

Redaktør Diesen og Redaktionssekretær Halvorsen har netop afsluttet en Foredragsreise i nordre Bergenhus Amt med særdeles tilfredsstillende Resultat. — Møder er bleven holdt i Moldøen, Selje, Florø, Bremanger, Askevold, Jølster, Førde og Naustdal — ialt 11 Møder.

Udnævnelser. Stiftskapellan i Bergens Stift O. E. Helland til Sognepræst i Klæbu.

Stiftskapellan i Christianssands Stift G. D. B. Johnson til Sognepræst i Etnedalen.

1ste Politifuldmægtig i Christiania, kst. Politimester C. Holfeldt til Politimester i Arendal.

En eftertragtet Stilling synes Posten som Boddel i Madrid at være. Den blev nylig averteret ledig, og der har meldt sig ikke mindre end 257 Ansøgere, hvoriblandt 83 Skolelærere, 4 Advokater og 1 Sognepræst!

Redaktør Thommesen holdt ifl. „B. G." Søndag Foredrag i Bergen for 500 Tilhørere.

„Indholdet af Klokkerne", det Stykke i hvilket B. Bjørnson fortiden høster saa rige Laurbær paa Folketheatret i Kjøbenhavn, er følgende:

„Klokkerne" er Samvittighedens Symbol, de ringer uafbrudt for Morderens Øren og minder ham om hans grufulde Daad. Med denne hænger det saaledes sammen:

Sognefoged Mathias er en velstaaende Mand, der sidder lunt inden Døre med en nydelig liden Datter, der er forlovet med Gendarmsergeanten paa Egnen. Faderen er glad for denne Forbindelse, thi han gaar med en hemmelig Skræk i Livet, en uafbrudt Rædsel for at den Udaad, der har lagt Grunden til hans Velstand, skal blive opdaget.

For femten Aar siden sad Mathias en Aften i sin Kro. Den næste Dag skulde han betale Leie, og han havde ingen Penge i Huset. Med Husfru og Barn vilde han blive sat ud. Da kom der en polsk Jøde kjørende; han kastede et Bælte med Guld paa Bordet, Klangen naaede Mathias' Øren, og den vilde ikke gaa ud af dem igjen.

Da Jøden kjørte bort, lagde Mathias sig paa Lur efter ham, slog ham ihjel, plyndrede ham og brændte hans Lig i sin Kalkovn. Men hans Hest blev staaende paa Veien og rystede Kaneklokkerne, saa at de ringede.

Teppet gaar op Juleaften femten Aar efter Mordet. Der er hyggelig Stemning over Krostuen, hvor der er pyntet med Lys og Grønt. Mathias er endnu ikke kommen hjem. Udenfor raser Snestormen. Endelig træder han ind. Han er bleven opholdt inde i Byen, hvor han har seet paa nogle omreisende Gjøglere. Det er i Magnetismens første, overraskende Dage. Han gyser ved den Tanke, at den ene Menneske saaledes kan fravriste det andet hans Hemmeligheder. I Kroen har man imidlertid talt om den gamle, mystiske Affære. Alt forener sig for at minde ham om den forfærdelige Bloddaad; han kan ikke mere beherske sig. I et Syn ser han Kanen fare forbi, hører Kaneklokkerne ringe og mærker Jødens underlige graa Øine stirre paa sig.

I anden Akt gifter han sin Datter med Gendarmsergeanten, der imidlertid, for at vinde Laurbær, stadig spekulerer paa at udfinde Morderen. Træt og ødelagt gaar Mathias til Ro efter Bryllupet; udenfor hører man de fulde Gjæster støie og synge. Hans Hjerne er kommen i Oprør af Vin og Tanker. En forfærdelig Drøm drager ham forbi.

Hele Retten sidder samlet med rødklædte Dommere, Advokater og Tilhørere, der truer ad ham med knyttede Hænder. Han føler sig sterk. De kan ikke faa ham til at bekjende. Saa sender Dommeren Bud efter en Hypnotisør. Gjøgleren, som Mathias har seet inde i Byen, viser sig. Han stryger ham med underlige Haandbevægelser, og han falder iføvn. Langsomt fortæller han hele den forfærdelige Ugjerning i alle dens blodige Enkeltheder, og stadig hører han som Akkompagnement de rædsomme Klokker ringe. Retten dømmer ham til Døden.

Det er Morgen. Udefra bankes der paa. Ingen svarer. Slægt og Venner sprænger Døren og træder ind. Mathias er død i Rædsel, inden Retfærdigheden har faaet fat i ham. Han har faaet sin Straf i Drømme. og det forsonende er, at han efterlader et lykkeligt Ægtepar, paa hvis Navn han ikke har sat Plet, og som stadig tror hans Minde rent.

Ved Valgene 1894

kommer Vælgerne til at dele sig i to Hovedgrupper, skrives til os fra Akershus:

En, der stemmer efter sin Overbevisning, der er fremkommet ved Kjendskab til Verdens- og Kulturhistorien og med et sundt, uhildet Blik skuer ind i vore politisk forviklede Forhold, og

en, der vistnok ogsaa stemmer efter sin Overbevisning, men som har sin politiske Kundskab gjennem fanatiske Høirematadorer og ditto Radikaler, har fulgt den politiske Kamp fra 80 aarene, kanske lidt længere tilbage, høiest til 1814, har bygget Bjerge af Ord, som i Kampens Hede er faldt mellem Storpolitikerne og af disse Brydninger og Rivninger har dannet sig en vis politisk Opfatning. Den, som seirer i en Debat, har den soleklareste Ret, om Seirherrens Argumenter er af allerlaveste Slags. Behøver ikke at tænke, det kan Førerne gjøre, bare stemme, og saa vil de ogsaa 1894 stemme med de Radikale og Høire, medens hine, som ikke vil stole paa andres Visdom i saa kritiske Tider, kommer til at tænke selv og se sig om efter fordomsfri og handledygtige Mand inden Centrums Rækker.

L. N. A.

Det norsk-svenske Konsulat i Chicago. Som før meddelt, er den efter Konsul Svanoes Død i Chicago fungerende Vicekonsul, Hr. Bankkasserer J. R. Lindgren, udnævnt til norsk-svensk Konsul dersteds. Det idag hidkomne Nummer af Bladet „Amerika" for 4de ds. siger, at Mr. Lindgrens Udnævnelse vil modtages med almindelig Tilfredshed. Han er en Gentleman, han er en hæderlig Forretningsmand, der besidder almindelig Tillid og Agtelse, og han er kjendt med Konsulat-Embedets Pligter. Den nye Konsul staar i høi Anseelse baade hos Nordmænd og Svenskere.

Den amerikanske Arbeiderhær.

Som bekjendt marcherede en Hær af arbeidsløse Arbeidere mod Washington for der at demonstrere Arbeidernes Stilling for Præsidentens Øine. Hæren voxer som en Lavine. I de fleste Stater søger man at blive fri for disse besværlige Gjæster ved at befordre dem videre med Extratog. I Omaha og Council Bluffs slog de sig imidlertid alligevel ned et Øieblik og her iværksattes slemme Optøjer. I Washington begynder man at blive nrolig. Dertil venter man, at Arbeidernes Hovedtrop, der naturligvis er rekrutteret med en talløs Pøbelmasse, vil naa den 1ste Mai, og ifølge Telegrammer, der er indløbne fra Amerika, bliver der allerede indøvet Tropper til Bekjæmpelse af en Opstand.

Den Komite, der sørger for Opretholdelse af Ordenen i Senat og Kammer, har bestemt, at Terrænet omkring Kapitolet ikke maa betrædes af større Korporationer, og der er truffet særlige Foranstaltninger for at beskytte det hvide Hus.

Nok en ny Professor! Fra Kristiania skrives til et radikalt Blad, at Storthingsmand, Kand. theol. J. Utheim bør gjøres til juridisk Professor!

Om Redaktør Berentzens Foredrag i Rødenæs og Aremark meddeles „Sm. Amtstidende":

Paa Kollak talte Hr. Berentzen og Kandidat Stang den 17de ds. Mødet var besøgt af ca. 40 Personer, hovedsagelig Gaardbrugere. Forhandlingerne aabnedes af Gaardbruger Wergeland og sluttedes af Brugseier Anders Haneborg, der i mange Aar var Venstres Valgmand, men nu paa det indstændigste fraraadede Boæden at følge Radikalerne paa deres eventyrlige Færd. Den 18de holdtes Møde i Romskovens Annex med Foredrag af de samme; ogsaa der var fremmødt ca. 40 Gaardbrugere. Den 19de holdtes Foredrag paa Orje for over 200 Mennesker. Diskussion optoges hersteds af fhv. Amtsskolelærer og nu Emissær Davidson, der i 2½ Time forsøgte sig i Krumspring til Fordel for Radikalerne; han blev dog paa det gundigste reduceret af Berentzen, der paavist Hulheden af Emissærens Paastande.

Lørdag talte Hr. Berentzen i Aremarks Kommunelokale, igaar i Aremark Meieri.

Wexelsen holder for Tiden Foredrag paa forskjellige Steder i Nedenæs. Søndag var han i Arendal, hvor han talte for henimod 300 Tilhørere.

Paa Aamot Station holdtes iforgårs et stort Folkemøde, hvor der skal have været ca. 1500 Tilhørere af de forskjellige Partier.

Ullmann holdt Indledningsforedrag. Efterpaa lang Diskussion mellem Ullmann, Storthingsmand Vogt og Sekretær Benjamin Vogt.

Paa Kongsvinger holdt Statsraad Oscar Jacobsen Søndag Eftermiddag et politisk Foredrag, der paahørtes af 300—400 Tilhørere.

I **Grue** holdt Storthingsmand Schanche politisk Foredrag Søndag Eftermiddag. Der var fremmødt over 300 Tilhørere.

En Centrumsforening vil blive dannet. Blandt Indbyderne er en af det radikale Venstres Valgmænd ved sidste Valg.

Den Politik, som Partiet nu er slaaet ind paa, kan han nemlig ikke følge.

Lagthinget forkastede igaar Odelsthingets Beslutning om Rettergangsmaaden i Straffesagen — at Departementet skulde afgjøre Salærernes Størrelse ogsaa for Høiesteret og vedtog den kongl. Prop., at Salærerne som hidtil bestemmes i Dommen

Odelsthinget behandlede igaar offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse. Der var opført 4 Klasser med henholdsvis 6, 5, 4 og 3 Kr. pr. Døgn. Heiberg og S. Nielsen m. fl. paatalte denne Klasseinddeling. Bedst var det at sætte alle i en Klasse. Lima og Rinde havde ikke vovet at gaa længere i Forenkling. Rinde foreslog dog 2den og 3die Klasse slaaet sammen til en Klasse med 4 Kr. Bergan foreslog Sagen sendt tilbage til Komiteen til Overveielse, hvorhvidt kun 1 Klasse kunde gjennemføres.

Den videre Forhandling fortsættes igaar Eftermiddag.

Det italienske Deputeretkammer.

Rom, den 20de April. Under Kammerets Behandling af Marinebudgettet erklærede Imbrini, at flere Deputerede havde brevet Forretning med deres Stemmer, hvorom tidligere og nuværende Ministere vidste Besked. Det kom til et heftigt Ordskifte mellem Crispi og Imbriani. Formanden dadlede Imbriani, ordi han fremsatte Beskyldninger uden Beviser, hvormed Sagen var afgjort.

Hertugen af Koburgs Appanage.

London, den 21de April. I Underhuset foreslog den Deputerede, Monton, at standse med den yderligere Udbetaling af Appanage til Hertugen af Koburg. Labouchère understøttede Forslaget og udviklede, at England i den paagjældende Traktat med Rusland ikke er gaaet ind paa nogen Forpligtelse til at betale Appanage, hvorimod det er forpligtet til eventuelt at beta'e Hertuginden Enkepension. Finansminister Harcourt og Balfour bekæmpede Mortons Forslag, som under Underhusets lydelige Bifald blev forkastet med 298 mod 67 St.

Bekjelfalsk. Grev Helie Talleyrand-Perigard, en Søn af Prinsen af Sagan, er tilligemed sin Forretningsfører Wastine bleven arresteret i Paris for Bekjelfalsk. Forfalskningerne andragerne til et Beløb af 600,000 Francs.

Bismarck har forleden Dag holdt følgende Tale om den europæiske Situation.

Det er mindre alle Regjeringernes fredelige Anskuelser, der hidil har opretholdt Freden, end Kemikernes videnskabelige Ydelser ved Opfindelser af ny Krudtarter, og Teknikernes ved Fuldkommengjørelse af den militære Ballistik, hvoraf følger den for en krigslysten Stats Ledere under visse Omstændigheder afgjørende Betragtning, at de ikke anser det for heldigt at slaa løs, saalænge deres Hære ikke er i Besiddelse af de nyeste Opfindelser. Det lyder næsten som Satire, hvad det dog ikke er, at Kemikeren binder Sværdene i Skeden og ved sine Opfindelser holder Afgjørelsen: Krig eller Fred, i sin Haand. Jeg vil hermed kun udtale, at jeg paa Grundlag af mine politiske Erfaringer ikke tror paa forestaaende udenrigske Forviklinger, fordi ingen af de store europæiske Magter er færdige med deres Forberedelser. Men ikke desto mindre er de Vanskeligheder, som vi gaar i Møde, saa store, at de viser os den bydende Nødvendighed — som Sømændene siger — at holde os klar til Slag. Hertil regner jeg, at vi bør holde Maade med Partikampene, og at de samfundsbevarende Partier saa vidt mulig nærmer sig til hinanden i Stedet for at uddybe Kløften.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag den 24de April Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

Billetter faaes hos Brdr. Hals Hverdage til Kl. 4 og fra Kl. 5 i Theatrets Billetkontor. Søndage i Theatrets Billetkonter fra Kl. 12—2 og fra Kl. 5.

Undervisning.

Nissens pigeskoles seminar

til uddannelse af lærerinder for folkeskolen begynder den 1ste septemper et nyt kursus. Examensret som ved statens seminarier. Optagelsesprøve i sidste halvdel af august, anmeldelse til prøven inden 1ste mai. De, som i anledning af ovennævnte optagelsesprøve ønsker undervisning i et eller flere fag, anmodes om at henvende sig paa skolens kontor — aabent hver dag kl. 1—2.

Nissens pigeskoles seminar til uddannelse af lærerinder for folkeskolen.

Storthinget har bevilget Nissens pigeskoles seminar 1500 kr. til fripladse for kommende skoleaar. Ansøgninger med vidnesbyrd om trang og værdighed bedes straks indsendte.

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Wævspender, Spoelmaskiner, Hovleskiskytten.**

Steen & Strøms

Nye Kjoletøier

Af det store Udvalg fremhæves:

Flerfarvede (i nyeste Farvestillinger):

Kr. 0.85 pr. Mtr. Diagonale vigoureux.
„ 1.10 „ „ Whip Cord med Stænk,
„ 1.30 „ „ Beige diagonale,
„ 1.50 „ „ Whip Cord med col. Stænk,
„ 1.85 „ „ } Meleret i fine smaa Striber,
„ 1.95 „ „ } Ruder og Diagonale,
„ 2.00 „ „
„ 2.25 „ „ Diagonale changeant,
„ 2.30 „ „ Meleret med lyse Stænk,
„ 2.50 „ „ Crepe changeant,
„ 2.80 „ „ Cheviot melangé,
„ 2.90 „ „ Digonale melangé,
„ 3.50 „ „ Smaamønstret Changeant.

Ensfarvede (indtil 45 Farver i hver Kvalitet):

Kr. 1.10 pr. Mtr. heluld Whip Cord,
„ 1.40 „ „ „ Foulé,
„ 1.50 „ „ „ Whip Cord,
„ 1.75 „ „ „ Foulé,
„ 1.85 „ „ „ Diagonale,
„ 2.10 „ „ „ Pointillé,
„ 2.50 „ „ „ Crepon,
„ 2.75 „ „ „ Bengaline,
„ 3.25 „ „ „ Côte de cehval,
„ 3.75 „ „ „ Drap Amazone.

Pynt

i alle Genres: nyeste i Moiré og Moirébaand.

Ovennævnte Kvaliteter er kun en mindre Del af det store Udvalg, der begynder med Kr. 0.85 pr. Mtr. og gaar op til Kr. 6.00 pr. Mtr. Størst Udvalg mellem Kr. 1.50 og Kr. 3.50 pr Mtr.

Prøver sendes paa Forlangende franco.

Steen & Strøm.

— 96 —

„Jeg føler mig næsten som en Othello med to Desdemonder," sagde han muntert, da de en Aften roede paa Elven og lod Baaden drive med Strømmen, medens Sibyl og Marie sad i Bagstavnen. Sibyl holdt Baadens Ror, og Brandon citerede: „Hun elskede mig for de Farer, jeg havde udstaaet, — Jeg elskede hende, fordi hun følte Medlidenhed med mig."

Pludselig dreiede Baaden rundt.

„Sibyl — hvordan styrer De nu?" spurgte Brandon.

Baaden stod pludselig fast i Sanden. Mountfort saa paa Marie og forbausedes over det vrede Lyn, som hendes Øine udskjød og det spørgende Blik, som hun fæstede paa Sibyls nedslagne Øine og blussende Kinder.

7de Kapitel.

Brandon Mountford havde talt om at forlade Ellerslie flere Gange, før han besluttede at undslye Faren, men hver Gang havde Sir Joseph indtrængende bedet ham om at blive.

„De er ingen moderne Mand som Urquhart, derfor behøver De ikke at være i London til nogen

— 93 —

Marie var altid sammen med dem; hun var aldeles Sibyls Skygge. Hvad enten de streifede om i Skov eller Mark, spadserede paa Terassen, eller sad ved Thebordet, Marie var tilstede. Brandon kunde maaske have tænkt, at denne stadige Ledsagelse var efter Sir Joseps Ordre, men Str Joseps hele Maade at være paa var altfor aaben og ligefrem, til at han kunde paabyde Saadant. Brandon var bleven optagen i Huset og vist Tillid, hans Bært skjænkede ham. Ikke for al den Lykke, Jorden kunde tildele ham, vilde han skuffet den gamle Mand!

At Marie stadig fulgte Sibyl havde formodentlig sin Grund i Jalusi, intet andet kunde bringe hende til stadig at følge efter hende og stadig deltage i deres Samtale. Undertiden bemærkede han, at hendes Paatrængenhed syntes at genere Sibyl. Hvadsomhelst Talen dreiede sig om, indskjød Marie nogle Bemærkninger, begjærlig efterat gribe Traaden i Samtalen og ved sin Livlivhed at fordunkle Sibyl.

Hvad end den Følelse var, som havde saa stærk Indflydelse paa denne lidenskabelige Natur, saa havde den Kraft til ganske at forandre hendes Væsen. Han kunde ikke undgaa at sammenligne den nuværende Marie Arnold — bydende, heftig, vredagtig — ng den Marie, der ledsagede ham omkring før Sibyls Hjemkomst. Da var hun venlig, beskeden, tilbageholden, heller stille end meget talende. Nu forvandlede ofte hendes Munterhed pludselig til dyb Tungsindighed, og hun var iretabel.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads, Telefon No. 1917 k.
Christiania.
Enerepræsentant i Norge for
Mc. Cormicks Harvesting Machine Co.,
Chicago,
anbefaler disses:

1 og 2 Hestes **Slaamaskiner, Meiemaskiner** og **Selvbindere.**

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinens Opfinder Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind** — **Maskiner**, hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle Prøve i Marken.** Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? **Vi** ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, **I** ved hvorfor.
3) **Mc. Cormciks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakterieseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Enesalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfresaamaskiner.**
Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller *Stenersgaden 7.*

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25. Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Tredreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenoe, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Christiania Uldspinderi
modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om onskes **Vævning.**
Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

Chr. Christophersen.
Sagbrugsrekvisita.
Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme,
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 Ibs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

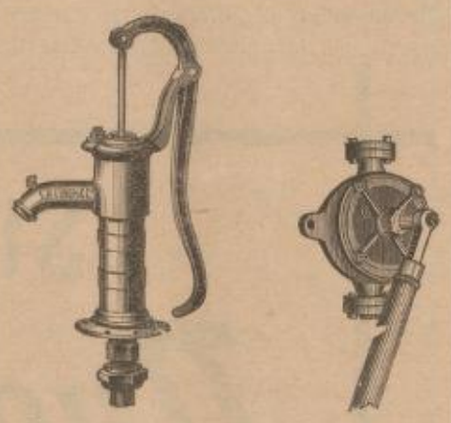

Pumper og Sprøiter
saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk, Assurancespreiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*
S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

KAHRS
29 Kongens Gd. 29
Nye Vaarmodeller ankommet
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber
fra Vinter-Saisonen nu ca. **halv Pris.**

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og etbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.
Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til
O. Rsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Gaarden Storøen
i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig væxterlig. Nærmere ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Norsk Filigransfabrik
Guldsmedforretning
Kirkegaden 32, Christiania
Fra 1sto April i
Carl Johans Gade 20, Hj. til Akersgaden.
Guld- & Sølvarbeide
samt Pletvarer.
Godt og solid Arbeide, billigste Priser.
Forlovede
anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.
Obs.! **Forvexle ikke Adressen!** (3die Gaard fra Carl Joh.s Gd.

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Antracite- Kul,
Støberi- og Hus- Cokes,
hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk **Rujern,**
Ildfast Sten og Ler.
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.
Telefon 535 og 1840.

Fruerne Erika Nissen og Agathe Backer Grøndahl *samt Herrerne Johannes Haarklau & Karl Svensen m. fl. Musikauthoritheter anbefaler*
Herr Pianostemmer V. Beeken,
som en dygtig Stemmer. — Pianostemning udføres saavel inden som udenbyes. —
Adresse Deichmansgaden No. 2 Christiania.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,
Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.
Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Fyrværkerisager
alle Slags
anbefales fra Lager hos
A. Hiorth,
Christiania.

Alfabeter og Tal.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen,

Signeter, Sviemærker.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Broderimønster.
Chablon- & Stempelfabriken,
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

J. H. Frølich & Søn
Tapeter & Border

Frølichs Norsk Husflids Skole,
Lian St.
Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.
Nyt Friundervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

Forandringen blev mere ubegribelig for Brandon ved hver Dag som forløb.

„De kjender Miss Arnold bedre end jeg," sagde han til Urquhart en Aften i Billardværelset, „maaske De kan sige mig, om hun ofte er saa ubehagelig som hun var nede ved Elven idag?

„Jeg synes aldrig, at Marie er ubehagelig. Hun er den mest fortrylleude Dame, jeg kjender."

„Jeg anede ikke at De beundrede hende saa ivrig. Hun besidder en vis Skjønhed, og jeg kan forstaa Deres Beundring, men De maa være enig med mig i, at Miss Higginsons Hjemkomst ikke har havt nogen god Indflydelse paa hende."

„Maaske! Hun føler kanske det falske i sin Stilling mere, naar Sibyl er hjemme."

„De taler om det falske i hendes Stilling. Jeg begriber ikke, hvor den Falskhed kommer fra. Sir Joseph er jo lige venlig mod hende."

„Ja Sir Joseph er ogsaa venlig mod sin Hund, men kan De tvivle paa, at en Kvinde som Marie ikke føler Forskjellen mellem den ægte Datter og den uægte — mellem Arvingen og den, hvis Stilling er afhængig og Faderens Forgodtbefindende."

„Jeg tror ikke, at Miss Arnold eller nogen af hendes Venner har Ret til at drage saadanne Slutninger," svarede Brandon med alvorlig Mishag.

Han holdt af Sir Joseph, og har tilbøielig til at vredes over denne Ytring. Endnu mere oprørende var det at tænke paa, at Sibyls Veninde og stadige

Ledsager skulde være en udenfor Ægteskab født Datter, en Arving til sin Moders Skam.

„Da Sir Joseph er prægtig, gammel Mand og og desuden Millionær, er det naturligvis bedst, at vi anser hans forbigangne Liv for pletfrit," sagde Urquhart, „jeg for min Del tænker mig, at han ogsaa er et Menneske og at hans Kjærlighed til Marie Arnold har en dybere Grund, end vi tror".

Pludselig følte Brandon Mountford, at det Paradis, hvori han nu havde vandret om og drømt om Lykke nu maatte lukkes for ham for stedse, og naar han først havde forladt dette Eden, saa vilde de to gode Vogtere: Manlig Stolthed og Ære, med sine flammende Sværd forbyde ham at vende tilbage.

Han var bleven vist Tillid i denne Familie, — han var ubevist bleven advaret om ikke at forsøge paa at vinde Arvingens Hjerte, og nu gyste han ved Tanken paa, at dette trofaste unge Hjerte var vundet!

Skjønt de saa sjelden, var alene, endog i nogle Minutter, havde han seet Tegn til Sibyls voksende Interesse for ham og hans Liv. Han havde seet hendes skjønne Ansigt overgydes af Rødme ved hans Komme, han havde seet hende fare sammen ved hans Fodtrin og straale af Glæde. Hun var dybt interesseret, naar han fortalte om sine Reiser, han maatte atter og atter fortælle om Løverne, om de vilde, om Feberen, — der var ingen af hans Beretninger som trættede hans Tilhørere, Siby og Marie.

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.
Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 8 a.
Christiania.

Nr. 49. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 26de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

29 Torvgaden I. 29 Torvgaden I.
De billigste og bedste Klæder
faar man ubetinget ved selv at kjøbe Teier og lade **Johan Rohne** sye.
Alt til Faget udføres hurtig og billig under Garanti.
Johan Rohne.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Norge i 1814.

I sin Bog „Fra Kiel til Mos" har Professor Dr. Yngvar Nielsen ydet et nyt værdifuldt Bidrag til Forstaaelsen af de Hændelser, der gik forud for Norges og Sveriges Forening i 1814.

Paa samme Tid, som denne Bog berigtiger adskillige ugrundede norske Forestillinger, der er tilbøielige til i Træfningerne ved Lier og Matrand at se næsten afgjørende Hovedbegivenheder, Forestillinger hvis Skjævhed forresten allerede burde fremgaa deraf, at de umulig lader sig forlige med den Agtelse, vi har skjænket „Fædrene" for deres forstandige Optræden i dette kritiske Aar, paa samme Tid vender den sig skarpt mod de gamle svenske Indbildninger om, at den svenske Hær dengang skulde have havt Norges Skjæbne i sin Haand og at det var en uforklarlig og utilgivelig Eftergivenhed fra Karl Johans Side, som bevirkede det Tilbagetog fra Kielertraktaten, der kaldes Konventionen i Mos.

Professor Nielsens Bog fremstiller paa en grei og letlæst Maade den indgribende Rolle, Stormagternes Kommissærer spillede ved de Forhandlinger, der gik forud for Mossekonventionen, Disse Repræsentanter for Storbritannien, Rusland, Østerrige og Preussen optraadte ganske uafhængig af Karl Johan og den svenske Regjering „med hvem de ikke havde nogen Forbindelse under hele sin Reise til Norge", og deres Forhandlinger med Kong Kristian Fredrik ledede til et Resultat, der efter deres egen Opfatning var tilfredsstillende eller afgav et heldigt Grundlag for nye Underhandlinger.

Blandt de Vilkaar, Kommissærerne fandt rimelige, var ogsaa det, at Kristian Fredrik forpligtede sig til at nedlægge Kronen i det norske Folks Hænder, medens det skulde afhænge af dette Folks Vilje om Tronfrasigelsen skulde modtages eller ikke. I Virkeligheden skulde det være Forudsætningen, at Tronfrasigelsen blev modtaget, men Kommissærerne fandt for sin Del ingen Urimelighed i den ærefulde Form. Et andet vigtigt Vilkaar, som Kommissærerne billigede, var det, at Kongen af Sverige skulde „antage den Konstitution, som den norske Nation havde givet sig selv paa Eidsvold den 17de Mai 1814 med de Modifikationer, som er nødvendige for den nye Tingenes Orden . . . alt under Garanti af de fire allierede Magter."

I en Note til Karl Johan dateret Uddevalla 22de Juli udtalte Kommissærerne, at de ansaa sig forpligtede til at forklare, at efter deres Overbevisning havde Kristian Fredrik, som Omstændighederne var og under Norges daværende Stilling, ikke kunnet gjøre større Indrømmelser uden at skade selve Øiemedet med den fredelige Forening. De erklærede derhos, at hvis der nu blev Krig, da var det ikke alene Kristian Fredrik, men fremfor alt Folket, som Sverige vilde faa at bekjæmpe. „Kampen vilde være ulige, men meget haardnakket".

Sverige havde imidlertid, uden at Kommissærerne, der da var i Kristiania, vidste noget om det, foretaget et uklogt Skridt, idet der den 10de Juli i Karl den 13des Navn var blevet udstedt en Proklamation, hvori det norske Folk opfordredes til at underkaste sig, og hvori det erklæredes, at den af Kristian Fredrik sammenkaldte Rigsforsamling var lovstridig. Ved denne Proklamation var den svenske Regjering bundet, saa at Karl Johan maatte afvise Kommissærernes Henstillinger. Disse gjorde endnu et Forsøg paa at faa istand et Forlig, men da de ikke kunde opnaa yderligere Indrømmelser af Kristian Fredrik, forlod de Norge den 29de Juli og Krigen brød ud.

Fra Underhandlingernes Afbrydelse den 27de Juli, til de igjen optoges den den 3die August, hengik kun 6 Dage. Det synes som om Karl Johan, der neppe kan have likt Proklamationen af 10de Juli (hans egen Proklamation af 17de Juli var affattet i hensynsfuldere Udtryk) hele Tiden har været bestemt paa at gjennemføre en rimelig Overenskomst med sine nye Undersaatter, Der er efter vor Mening — der bekræftes ved Professor Nielsens Fremstilling —, al Sandsynlighed for, at Karl Johan havde mest at indvende mod det Vilkaar, at Kristian Fredriks Tronfrasigelse skulde gjøres afhængig af Nationalforsamlingens Beslutning. Han nærede, som rimeligt kan være, ingen Tillid til den danske Tronfølger, og kunde frygte, at dette Vilkaar skjulte en Underfundighed fra hans Side. Hovedvanskeligheden ved Tilveiebringelse af en Overenskomst synes derfor at have været den, at paa den ene Side ansaa Kristian Fredrik det som en Æressag for sig at kunne nedlægge Kronen uden Tvang i Nationalforsamlingens Hænder, og paa den anden Side frygtede Karl Johan for, at Kristian Fredrik kunne benytte sig af en saadan Bestemmelse i Traktaten samt af de fortsatte Rustninger og Troppesamlinger, som Vaabentilstanden gjorde mulig, til, under Paaberaab af Folkets Vilje, at nægte at nedlægge Kronen. For at forebygge dette satte Karl Johan al sin Kraft ind paa at udvirke, at Tronfrasigelsen skulde være ubetinget.

Bortseet derfra var der altfor mange gode Grunde for ham til at gjøre en Ende paa Krigen, uden at det kom til noget afgjørende Sammenstød, til at han skulde gjøre Vanskeligheder med Hensyn til de opstillede Vilkaar. Vi tænker at de Betragtninger, der har ledet ham, uden Vanskelighed kan uddrages af den Række af Bevisligheder, som Professor Nielsen lægger tilrette.

Først og fremst, for at tage, hvad der var mest nærliggende under selve Begivenhedernes Gang: Karl Johan maatte skjønne, at han ikke uden Fare kunde fremsætte Krav, der var mere vidtgaaende end de, Stormagternes Kommissærer havde fundet rimelige. Stormagterne vilde sikkerlig ikke desavuere sine Kommissærer, og spændte Karl Johan Buen for høit, vilde han ikke alene ikke kunne vente Hjælp enten i Tropper eller i Subsidier, men maaske endog udsætte sig for en mindre venskabelig Indblanding. Dr. Nielsen paaviser, at Carsten Ankers Sendelse til Englands Hovedstad ingenlunde var saa forgjæves, som man af den britiske Regjerings officielle Holdning ligeoverfor ham skulde være tilbøielig til at slutte. De var, — og Karl Johan havde udentvil en Følelse deraf — Sandsynlighed for, at England vilde ophæve sin Blokade af Norges Kyster, dersom det fandt at Karl Johan havde fremsat uberettigede Krav. Skjønt Lord Liverpools Regjering optraadte som Norges Modstander, var den ingenlunde fremmed for de Følelser ligeoverfor Nationalitetskravene, som Lorderne Grey og Holland saa veltalende fremholdt i Overhuset, som den havde forfægtet ligeoverfor Napoleon, og som Canning faa Aar senere saa glimrende hævdede ligeoverfor den hellige Alliance. Det gjaldt derfor for Karl Johan saa strengt som muligt at henholde sig til, hvad han vidste, Magterne var bundet ved, og medens han uden Fare for at støde nogen af Magterne kunde opstille som en ueftergivelig Betingelse for en fredelig Overenskomst, at Kristian Fredrik skulde nedlægge Kronen og forlade Landet, maatte han i de øvrige Punkter holde sig saa nær som muligt ved de Vilkaar Kommissærerne havde fundet antagelige.

Men der var ogsaa andre statsmandsmæssige Grunde, som maatte lede Karl Johan.

Han skjønte godt, at et Norge, der var vundet med Vaabenmagt, vilde blive en meget tvilsom Forøgelse af det Landomraade, han i Egenskab af Konge vilde komme til at regjere over. Baade Historien og egen praktisk Erfaring fra Napoleonskrigene maatte have lært ham dette. Og han var som Franskmand ganske fri for de svenske Patrioters ensidige Syn paa Foreningen mellem Norge og Sverige. Det maatte med hans Anskuelser endog forekomme ham at være en Ulykke, om Foreningen var blevet sluttet efter en afgjørende Seier for de svenske Vaaben. Dette vilde i Nordmændenes Hjærer have efterladt en Bitterhed, som siden kunde have havt de farligste Følger for Foreningen. Hvad enten nu Beslutningen om i det væsentlige at gaa ind paa de norske Betingelser for en Vaabentilstand blev fattet af Karl Johan før eller efter Træfningen ved Matrand — og vi mener, at Beslutningen var der allerede fra det Øieblik han havde overveiet Foreningsspørgsmaalet i hele dets Omfang — saa er det ikke rimeligt at antage, at Karl Johans personlige Følelse ved Efterretningen om den svenske Hærafdelings Nederlag snarest har været en Følelse af Lettelse. Han maa have indseet, at Foreningens Fremtid vilde være bedst betrygget, naar Nordmændene ved en smuk Vaabendaad havde reddet sin Krigsære og naar Konventionen i Mos derved blev en Overenskomst mellem to Folk, om hvem det med Rette siges, at

ingen öfvervann den andre,
men de vunno blott hvarann.

Vi frygter for, at Oplysningerne i Professor Nielsens Bog ikke mere end dem, Professor Aubert tidligere har offentliggjort om Kielertraktaten, vil hæve Karl Johan i „storsvenske" Øine. Han var ingen „svensk Patriot", dertil optraadte han formeget som en „upartisk Trediemand". Vi tror, at Professor Nielsens sidste Bog vil give et klarere Begreb end noget af det, som hidtil er fremkommet, om den vanskelige Stilling, hvori Karl Johan befandt sig, omgiven som han var af utaalmodige og sneversynte svenske Patrioter, der sikkert ventede, at der skulde lægges en ny Provins til det svenske Rige, og som maatte stagges, da den forventede Provins — med Tilsidesættelse endog af Kielertraktatens svævende og mange Slags Fortolkninger undergivne Bestemmelser — blev til et selvstændigt og ligeberettiget Kongerige.

Men i forstandige Svenskers Øine vil de meddelte Oplysninger godtgjøre, at Karl Johan i 1814 ærligt og ikke uden Held bestræbte sig for at fremme, hvad der lige meget var i begge Folks Interesse og derigjennem ogsaa i hans egen som deres fælles Konge.

Sensationelle Giftmord.

En Række Giftmord, som nylig er forøvede i Antwerpen, vækker saadan Opsigt, at Standard betegner dem endog som de mest sensationelle i Aarhundredet. En Korrespondent i Antwerpen telegraferer den 19de ds. følgende herom til Berlin: „Hele Antwerpen eller rettere sagt hele Belgien har i de sidste Uger været i største Ophidselse i Anledning af en forfærdelig Mordaffærd. Naar vi ikke før har omtalt Sagen, har dette sin Grund i, at man umulig kunde skjænke den hele Sag nogen rigtig Tiltro, paa Grund af den rædselsfulde Sammenhæng, og fordi der ingen Arrestationer fandt Sted. Men efterat den egentlig Skyldige igaar er blevet fængslet, finder vi os ikke længere forpligtede til at tie med Sagen, det vil da sige, forsaavidt den hidindtil er bekjendt. Den 55 Aar gamle Ingenior Joniaux, der er Ridder af Leopolds-Ordenen, ægtede for nogle Aar siden en Enke, Madame Faber, som er født i Namur, men dengang boede i Brüssel. Denne Dame, der nu er 45 Aar, skal i sin Ungdom have været ganske overordentlig smuk, og gjælder for at være en udsædvanlig begavet og aandfuld Dame, der imidlertid har benyttet sin Forstand til at styrte sin Mand ind i alskens Spekulationer, som fordetmeste er endt uheldigt. Stadige Pengeforlegenheder var Følgen heraf, og Madame Joniaux var hyppig nødt til at optage Laan hos sine Bekjendte.

I November 1891 opsøgte nu Damen Agenten for Livsforsikringsselskabet La Baloise i Brüssel, og erklærede, at hun vil hos ham forsikre sin Søster Leonie for en Sum af 70,000 Francs. Da imidlertid Mademoiselle Leonie var aldeles uden Formue, vilde Madame Joniaux betale Præmierne for hende, men derfor maatte Forsikringen afsluttes til Gunst for hendes Datter af første Ægteskab. Kompaniet gik ind paa dette Forslag, og Fru Joniaux betalte ogsaa Præmierne ganske ordentlig i to Maaneder. Men saa døde Mdlle. Leonie Ablay — dette var den forsikrede Dames fulde Navn — pludselig i sin Søsters Hus, hvor hun en Tid havde opholdt sig i Besøg, og Madame Joniaux erholdt som sin mindreaarige Datters Formynderske de 70,000 Francs udbetalte.

Nogle Maaneder efter denne Begivenhed indbød M. Joniaux en Del af sine Bekjendte til Middag. Blandt de indbudne befandt sig ogsaa en Onkel af Børten, en M. van der Kerchoven fra Gent — en Broder af den velbekjendte Senator af samme Navn. Imod denne Onkel opførte Madame Joniaux sig altid ganske overordentlig elskværdigt, af den Grund, at hun vidste, at han havde gjort et Testamente til Gunst for hendes Ægtefælle, og hun vidste ogsaa ved den omtalte Middag den største Opmærksomhed ligeoverfor ham. Kort efter Maaltidet følte imidlertid M. van der Kerchoven sig pludselig saa syg, at han maatte gaa tilsengs i sin Nevos Hus, og døde der efter nogle faa Timers Forløb. Den tilkaldte Læge erklærede Dødsaarsagen for at være Hjerneslag. Men det viste sig, at hans Formue ikke kom til at tilfalde Familien Joniaux; han havde nemlig forandret sit første Testamente til Gunst for en naturlig Søn.

I December forrige Aar traadte Madame Joniaux i Underhandling med et Livsforsikringsselskab i London angaaende endnu en Livsforsikring. Dennegang dreiede det sig om hendes Broder Ablay, der boede i Paris, og som, ligesom sin afdøde Søster Leonie, var aldeles fattig. Forsikringssummen skulde være 100,000 Francs og skulde stipuleres tilgunst for Madame Joniaux, som derfor vilde betale Præmierne. I Begyndelsen af indeværende Aar blev Forretningen sluttet, og M. Ablay, som i denne Anledning var kommet til Antwerpen, tog ind hos sin Søster. Med denne foretog han den 5te Marts en Reise til Brüssel, hvorfra han om Aftenen vendte tilbage meget syg. Den næste Morgen var han død.

Direktøren for det engelske Livsforsikringsselskab, Mr. Gresham, fandt Sagen fordægtig og reiste derfor personlig hid til Antwerpen, for at raadslaa med sin Advokat. Denne anbefalede ham at henvende sig til Overprokurøren, hvad der da ogsaa skede. Ved Samtalen mellem de to Herrer erindrede nu Overprokurøren pludselig, at der ogsaa i Anledning af begge de to tidligere Dødsfald var indløbet flere anonyme Anklagebreve til ham, som han imidlertid paa Grund af Vedkommendes høie sociale Stilling ikke havde agtet videre paa; men nu forekom ham jo den hele Sag med en Gang dobbelt mistænkelig. Paa Grund af Ægteparret Joniaux's høie Anseelse kunde han heller ikke nu beslutte sig til strax at træde op imod dem; derimod havde han angaaende Sagen en personlig Raadslagning med Generalprokurøren i Brüssel, hvoraf Resultatet blev, at alle tre Lig blev opgravet.

Fra den 13de Marts af er nu Undersøgelserne blevet drevne med den størst mulige Iver. uden at dog Undersøgelsesdommeren havde seet sig foranlediget til at foretage nogen Arrestation. Men da nu en Apotheker i Brüssel under Ed og med stor Bestemthed har erklæret, at Madame Joniaux has ham havde kjøbt Gift, og efter at de med Undersøgelsen af Ligene beskjæftigede Fagmænd igaar havde meddelt Undersøgelsesdommeren, at de i M. Ablays Lig havde opdaget Gift — angivelig Morphium — blev Madame Joniaux ført i Fængsel.

Den af de første Kemikere ved Löwener-Universitetet foretagne Undersøgelse af de to andre opgravede Lig er endnu ikke afsluttet og har endnu ikke afgivet noget endeligt Resultat, og ligesaalidt er det blevet bekjendt, om og i hvilken Grad M. Joniaux har været meddelagtig i de grufulde Forbrydelser. Den almindelige Mening gaar ud paa, at man umulig kan tiltro ham en saadan Forbrydelse, og at kun Madame Joniaux er blevet fængslet synes at tale for, at ogsaa Undersøgelsesdommeren er overbevist om, at han ikke er skyldig.

Madame Joniaux er Datter af den i Løwen afdøde Generalloitnant Ablay. En Broder og en Nevø af ham beklæder i indeværende Øieblik høitstaaende Poster i den belgiske Arme, og hendes Ægtefælles fra Gent stammende Familie er neppe mindre anseet. Man vil saaledes let kunne forstaa, hvilken uhyre Opsigt det maatte vække hele Landet over, da de første Rygter udbredte sig om, at der indlededes

Undersøgelser imod begge Ægtefæller Joniaux, og da den saa høit anseede og agtede Madame Joniaux blev ført i Fængsel".

Independance Belge siger, at Sagen visselig vil blive en af de mest notable i Belgien.

En besynderlig Ting er kommet for Dagen: M. van der Kerchovens Klæder er blevet fundne i Brüssel hos en Dame af den afdøde Herres Bekjendte.

Spøgelset og Gjerpenpræsten.

„Det er en frygtelig Historie — men det er ganske vist!"

Sladdersøstre — og for den Sags Skyld ogsaa Sladderbrødre — har i de sidste Dage havt det travlt med en frygtelig Spøgelseshistorie, der skal have passeret oppe paa Gjerpens Præstegaard og i Gjerpens Kirke. Gjennem Gaderne i Skien, udover Torvene, Hus ind og Hus ud, altid voxende, altid rigere paa rædsomme, haarreisende Enkeltheder, har den gaaet denne Sladderbølge. Formidlet ved Sypigers og Gadedriveres frugtbare Fantasi og glimrende Fremstillingsevne, bearbeidet under Damernes Formiddagsvisiter og ved deres Kaffeslabberaser, troet næsten af alle, har denne Sladderhistorie nu i otte Dage været Gjenstand for nervøs, hviskende Samtale, for Gjætninger og Kommentarer. Husmødre og Kokkepiger har svedet Grøden og Suppen, distraherede og betagne af den frygtelige Historie, Husfædre, der i Begyndelsen med et overlegent, foragteligt Skuldertræt afviste den hele Sladder og sagde, at det var „noget fordømt Sludder", er forlængst begyndt at vakle — kort sagt, Sladderen er lige ved at opsluge os alle.

Det er for at hindre eller idetmindste modificere en saadan Ulykke, at Historien kommer i Avisen. Vi gjør udtrykkelig opmærksom paa, at vi har valgt en af de spageste Varianter, skr. „Fremskr."

Altsaa:

Provst Erichsen sad en Eftermiddag i Skumringen paa sit Kontor og arbeidede, da der blev banket paa Døren:

„Kom ind!" sagde Provsten.

Men der kom ingen. Lidt efter bankede det atter paa Døren.

„Kom ind!"

Men heller ikke denne Gang kom der nogen ind, og Provsten fortsatte sit Arbeide.

Der hengik atter nogle Sekunder. Saa blev der banket tredie Gang paa Kontordøren.

„Kom ind!"

„Nei; kom du ud!" sagde en dyb Gravstemme udenfor.

Provsten gik da ud. Men der var ingen ved Kontordøren eller udenfor paa Gaardspladsen.

Men Gjerpens Kirke stod glimrende oplyst!

Provsten tog sin Hat og Kirkenøglen og gik i Forbigaaende indom Gaardsgutten og sagde, at han vilde gaa bort i Kirken en Stund; hvis han ikke var kommen tilbage om en halv Time, bad han Gaardsgutten komme bort i Kirken til ham.

Dermed gik Provsten.

Men han var ikke kommen tilbage, da den halve Time var ude. Gaardsgutten tændte derfor sin Lygte og gik bort i Kirken, som da var mørk. Han gik op i Koret og fandt Provsten liggende besvimet ved Alteret.

Statsraad Sverdrup holder Lørdag Aften Kl. 7 Foredrag i Kommunelokalet i Haabol. Søndag Eftermiddag taler han i Fredriksstad.

Som Sekretær i Statsrevisionen er ansat Kand. jur. H. Rosendal.

I Ritedal holder Redaktør Helgevold politisk Foredrag forstkommende Søndag Eftermiddag.

Moderate Foreninger.

Trondhjem $^{24}/_{4}$94. (H. O. T. B.)

I Børseskogn, Bynæsset og Bungen er dannet moderat-konservative Foreninger.

Ja, saadan kan det gaa.

Paa Tirsdag Eftermiddag kom en Herre i Følge med sin Hustru og Svigerinde spadserende over Arneageren, skr. „Vestlp.", og vidste af ingenting før en lumsk Fyr, som de passerede, begynder at antaste Damerne. Herren bad Fyren først paa en venlig Maade om at la dem være i Fred; men dette behagede ham ikke og han optog nok Herrens venlige Tiltale mere som Svaghed.

Den fredelskende Herre tog nu mere alvorligt i og betydede den brutale Fyr at det vilde gaa ham galt, om han ikke strax lod være med Paatrængenheden; men istedetfor at tage denne Advarsel ad notam tog han fat paa Herren og greb ham til en Begyndelse i Skjægget.

Men nu var det forbi med den andens Taalmodighed. Han greb ham i Kardusen og vrængede ham ned paa Gaden, gav ham en liden Lusing, hvorpaa han reiste sig og vilde forsøie sig bort. Men dette vilde den anden ikke. Han føg bent paa ham. Herren forstod nu, at han havde med en umulig Kar at bestille, og lagde ham for anden Gang overende, men da han nu vidste, at Fyren, som laa under, bare ventede paa den første Anledning til atter at fyge paa, holdt han ham under sig i Haab om, at Politiet strax kom tilstede. Berserken gjorde naturligvis alt for at befri sig, men han gjorde forsent den Opdagelse, at den Mand, der fra først af havde talt saa venligt til ham, havde Kjæmpekræfter og kunde mase ham sammen mellem Fingrene. Men alligevel bed han om sig, saa den anden af og til maatte ruske og bytte Haandtag.

Et Par af Byens Borgere kommer nu til, og da han som ligger ovenpaa selvfølgelig er den skyldige, tar de fat i ham og lar ham høre vrede Ord. De vil overlevere ham til Politiet. Men saa kom endelig nogle, der kunde bevidne Sammenhængen.

Lazaronen benyttede Forvirringen til at stikke af, men Politiet tog sig kort efter af ham.

Under Uorden paa Gaden er det ikke værdt at være for hurtig med at fælde Dom.

Bladet 17de Mai (hvilket vi ønsker Udbredelse som Maalblad, skjønt vi vil beklage, om Resultatet skulde blive, at Landsmaalet betragtes som en radikal Partisag for den Ikke-Bjørnsonske Gruppe af Partiet), dette Blad er saa venligt at bære os med et Citat af Johan Sverdrup, for at overbevise os, om at vort Blad er et „Høireblad". Vi er desværre saa forhærdet, at vi ikke lader os overbevise. Tvertimod, vi serverer „17de Mai" et Citat af den selvsamme Tale af 1871, tilligemed den Kommentar, Johan Sverdrup gav af sine Ord ved den Leilighed, da han den 9de Juni 1885 antydede, at Forholdene kunde blive saadanne, at Norge maatte Sagen i sin egen Haand".

I 1871 sagde han: „Men derfor miskjender jeg ikke Betydningen af det faktiske. Jeg har ikke sagt og vil ikke sige, at det er absolut nødvendigt at indskrænke den hele Forening blot til de Gjenstande. som Grundloven og Rigsakten giver, at man har fælles Konge og et overordentligt Statsraad for Tilfælde af Krig og jeg vil tilføie, i Fred. Forholdet (Unionsforholdet) er af en saadan Beskaffenhed, at jeg antager, at der om disse to Ting maa gruppere sig noget videregaaende. Men Bestemmelsen af dette Forholds Natur og Væsen maa alene holde sig indenfor og ikke komme et Skridt udenfor den Begrændsning, som deraf maatte være en Følge."

Og i 1885 forklarede han nærmere, hvad han mente dermed: „Man vil finde i min Tale i 1871 angaaende den foreslaaede nye Unionsakt en Reservation om, at jeg ikke vilde erklære et fyldigere Supplement til Rigsakten for at være uforenligt med vor Grundlov, vore Interesser, vor Selvstændighed, vor Frihed og vor Ære som Nation."

Det skulde gjøre os ondt, om denne Oplysning kommer til at svække den høie Mening, „17de Mai" har dannet sig om Sverdrup „i hans Manddoms bedste Aar." Det vil maa'e ikke være en tilstrækkelig Erstatning, om Bladet nu indrømmer, at Forskjellen mellem den aandsfriske Sverdrup i 1871 og den „alderdomssvækkede" i den sidste Halvdel af 80-Aarene er mindre end forudsat og at Beskyldningerne mod ham for at have været „sin Fortid utro" er ugrundede.

Vi ser Sagen hverken paa den ene eller den anden Maade, men ser deri simpelthen et Vidnesbyrd om at Sverdrup ikke eiede den Ensidighedens Naadegave, som sætter Fart i Bladet 17de Mais Bemærkninger og Omdømme om Anderledestænkende. Bladet formaar ikke at indse, i al Fald ikke at tilegne sig som personligt Eie den Indsigt, at hverken et Land eller en enkelt Person bedst hævder sin Selvstændighed og sin Handlefrihed ved Mistænksomhed mod sine Omgivelser. Det kan siges, at Mistænksomhed og deraf følgende Isolationsbestræbelser er en Nødvendighed paa et lavt Udviklingstrin, fordi de da, dersom Forholdene er gunstige, i nogen Mon erstatter Mangelen af Selvbevidsthed og Personlighedsfølelse. Men paa et mere fremskredet Trin bliver Mistænksomheden en absolut Hindring mod at kunne med frit Overblik og Fordomsfrihed vælge, hvad der er til virkelig Fordel for Folket selv og for hele Gruppen af de Interesser, det er kaldet til at varetage. Skylapper er ikke bra at bære, hverken hvor det gjælder Politik eller hvor det gjælder andet.

Ved Jordskjælv i Grækenland forleden omkom 250 Mennesker og ca. 300 saaredes haardt.

Storthingsmand Schanche holder forstkommende Søndag Eftermiddag politisk Foredrag i Vestby.

Statsraad Bonnevie holder Søndag Eftermiddag Kl. 5 i Ullensakers Kommunelokale.

Den theologiske Embedsexamen begynder den 30te ds.

Fra de Forenede Stater telegraferes, at Senatet har negtet at nedsætte et Udvalg til at modtage de arbeidsløse Massers Petition.

Kand. theol. Lyder Brun er af det akademiske Kollegium antaget til Stipendiat i Theologi efter Professor Dr. Odland.

Flere Vælgere,

som ved forrige Thingvalg fulgte det „rene" Venstre, har, som for nævnt, i den senere Tid forladt Partiet, fordi de har seet, at dets Politik er letsindig og farlig. Efter at Valgforbundet mellem det „rene" Venstre og Socialisterne er blevet sluttet, vil vel endnu flere faa Øinene op for, hvor det bærer hen med en Politik, der kræver almindelig kommunal Stemmeret indført med et Storthingsflertal af 58, og fastholder Knytnævepolitiken paa det unionelle Omraade, og desuden i saa mange andre Henseender farer afsted paa en Maade, der udsætter Landet og skader dets Interesser.

Blandt dem, som i den senere Tid har sagt det radikale Venstre Farvel, er ogsaa Hr. Bogtrykker C. Andersen paa Horten, der ved sidste Valg var Partiets Valgmand og opnaaede det høieste Antal Stemmer.

Det tør haabes, skriver „Vestlp.," at naar Vælgerne udover Landet faar Anledning til rigtig at forstaa, hvad den radikale Politik tilsigter og hvad dens ledende Mænd vil, saa vil de i mængdevis følge det Exempel, som Hr. Andersen og flere andre fremskridte Mænd har givet, og forlade et Parti, hvis Politik maa bringe Forviklinger, Farer, ja kanske store Ulykker over Fædrelandet.

Det er kun saalænge man ikke gjennemskuer dette, men lader sig lokke af smukke Ord og klingende Talemaader, at indigne Mænd kan støtte et Parti, der, saaledes som det nu har vist sig, ikke betænker sig paa at gaa sammen med det socialistiske Parti og støtte dettes Planer.

For Krigsretten i Algier fremstillede sig nylig en Underofficer C. ved Fremmedlegionen, en Mand, der har en interessant Historie at se tilbage paa.

I Aaret 1884 tjente han i den franske Hær, men blev paa Grund af nogle Pengebedragerier dømt til tyve Aars Tvangsarbeide. Dog lykkedes det ham at flygte til Schweiz; han angrede, hvad han havde gjort, og besluttede at rense sin Ære for den Plet, der var sat paa den. Under falsk Navn og udgivende sig for en Schweizer lod han sig indrullere i Fremmedlegionen og gik med denne til Tonkin, hvor han viste en udmarket Tapperhed. Under Stormen paa en af trehundrede velbevæbnede Tonkinesere forsvaret fast Stilling var han den Første paa Skansen og udnævntes i den Anledning til Sergeant. Senere fik han for andre Bedrifter Tapperhedsmedaille og den anamitiske Drageorden og blev i 1887 Adjudant. 1890 vendte han tilbage til Algier, gjorde sig ogsaa der bemærket og ansaa efter tre Aars Forløb Øieblikket for kommet til at staa frem og skrifte sin Fortids Synder.

Som sagt, saa gjort. Han fortalte sin Regimentschef Alt og blev stillet for en Krigsret. En Advokat fra Paris, Hr. Demange, førte et glimrende Forsvar, og den raske Soldat blev frikjendt.

Frits Hansen

holdt ifølg. „Bratsb. Amtst." i Onsdags Foredrag i Lunde for ca. 70 Tilhørere, hvis moderate Del var særdeles tilfreds med den greie og overbevisende Udredning. Hr. Sveinung Hvilen takkede i anerkjendende Ordelag for Foredraget.

Torsdag talte Hr. Hansen i Hotel Aaheims Sal paa Ulefos. Det varme humane og velformede Foredrag, der navnlig behandlede Stemmeretssagen og Unionsforholdet, lod til at gjøre et udmerket Indtryk paa Flerheden af det talrige Publikum.

En Radikalflok, som var i Harnisk over, at der ikke gaves Adgang til Diskussion — en Ordning, som var udtrykkelig bekjendtgjort ved Mødets Aabning —, forlangte med utrættelig Skraal Ordskifte og istemte, da dette blev afslaaet, et „Leve Ministeriet Steen!" Scenen vakte almindelig Indignation.

*

Lørdag Eftermiddag holdt Hr. Hansen Foredrag paa Klovholt i Solum.

Foredraget paahørtes af ca. 50 Personer, paa faa Undtagelser nær Stemmeberettigede. Den greie og indholdsrige Fremstilling fulgtes med den allerstørste Opmerksomhed.

En Tilhører skriver til „Brb. Amtstid".: „Foredraget udmerkede sig ved en sjelden Sindighed, Ro og Værdighed og vidnede om, at Hr. Hansen talte ud af sit Hjertes fulde Overbevisning". Forsamlingen gav Foredragsholderen sin Tilslutning og Tak tilkjende ved umiddelbart efter Foredragets Slutning at reise sig.

Derefter samledes man til Samtale om Oprettelse af en Centrumsforening for Solum Herred, hvilket blev besluttet. Der blev straks indtegnet 16 Medlemmer.

Til Bestyrelse valgtes: Ohr. S. J. Tvedt, Halvor Knudsen, Bjørnstad, Jakob J. Valen, Halvor Throndsen, Hans Nilsen Klovholt. Med Akklamation valgtes S. J. Tvedt til Formand.

Søndag Eftermiddag holdt Hr. Frits Hansen Foredrag paa Ballestad i Gjerpen for over 100 Tilhørere. Efterpaa dannedes en Centrumsforening. Paa Stedet indtegnedes 23 Medlemmer, samtlige Stemmeberettigede.

Forsvunden Lensmand. Den 20de ds. forsvandt pludselig den konstituerede Lensmand Elis Lundbohm fra sin Bopæl i Seffen i Vermland i Sverige, medtagende de ham anbetroede Oppebørselsmidler, der ikke skulde være saa faa. Lundbohm var Stedfortræder, medens den virkelige Lensmand nu er ved Rigsdagen i Stockholm. Han er 32 Aar gammel, og det antages, at han har begivet sig til Amerika.

Man bør ikke tage fat i alt, hvad man ser. Igaaraftes blev en Overkonstabel opmærksom paa, at en Strøktraad, tilhørende den elektriske Sporvognsledning, var faldt ned udenfor „Concordia" i Lille Strandgade. En Mandsperson havde grebet fat i Traaden og fik derved et elektrisk Stød, saa han tumlede om og faldt overende i Gaden. Han kom dog ikke til nogen Skade. Der blev øieblikkelig afgivet Underretning om det forefaldne til den elektriske Sporveis Kraftstation, hvorfra Reparatører straks kom tilstede og bragte Traaden i sin rette Stilling igjen.

Odelsthinget.

(Møde 24de April Kl. 10.)

Debatten om

Skyds- og Kostgodtgjørelse

fortsattes. — Rinde foreslog, at 2den og 3die Klasse skulde slaaes sammen til en med 4 Kroners Kostgodtgjørelse.

S. Nielsen: For det Tilfælde, at Rindes Forslag forkastedes, vilde han foreslaa, at Valgmænd, Ordførere og Sagførere skulde flyttes fra 3die op i 2den Klasse.

Lützow-Holm foreslog Kostgodtgjørelse for 1ste Kl. sat til 8 istedetfor 6 Kr. og at Storthingsmænd paa Reiser medtages i denne Klasse. Nu danner disse en egen Klasse med 10 Kroners Kostgodtgjørelse. Naar Dampskib benyttes er samtlige Klasser berettigede til 1 Krones Tillæg.

Under den videre Debat fremkom yderligere en hel Del Ordningsforslag, hvorfor Løvland foreslog Sagens Udsættelse indtil videre, forat man kunde nærmere overveie alle disse Forslag. Dette anbefaledes af S. Nielsen, medens Komiteformanden Rinde modsatte sig en saadan Udsættelse. Løvlands Forslag bifaldtes mod 28 St. De øvrige paa Kartet opførte Sager udsattes til i Eftermiddag $5^{1}/_{2}$.

*

Eftermiddagsmødet Kl. $5^{1}/_{2}$.

Fredning af Ferskvandsfisk.

I § 1 bestemmes, at efter Andragende fra vedk. Herredsstyre og Amtsthing kan Kongen forbyde Anvendelse i Elv eller Indsjø af for Fiskeribedriften skadelige Redskaber eller Fangstmaader. Paa samme Maade kan aarlig saavelsom ugentlig Fredningstid anordnes,

I § 2 bestemmes, at ovenomhandlede Forbud ikke maa medføre nogen Forandring i nugjældende Forskrifter for Fiskeri af Lax eller Sjøørret.

§ 3 forbyder Anvendelse i Elv eller Indsjø af Sprængstoffe, Kalk eller giftige Stoffe som Middel til Fiskefangst.

For Overtrædelse bestemmer § 4 Bøder fra 5 til 100 Kr.

§ 5. Af vedkommende Politiembedsmænd beskikkede Opsynsmænd skal med Hensyn til Fornærmelse mod dem betragtes lige med Politiets Betjente.

§ 6. Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 27de Mai 1887 og § 22 i Lov om Fredning af Lax og Sjøørret af 20de Juni 1891 ophæves.

Embedsmænds Troesbekjendelse.

Konstitutionskomiteens Flertal foreslog som § 1 følgende:

Foruden Medlemmer af Kongens Raad (Grundlovens § 92) samt geistlige Embedsmænd, de under det theologiske Fakultet hørende Universitetslærere og overhovedet Embedsmænd, hvem det paaligger at give Undervisning i Kristendom, skulle alle ved Folkeskolen eller til dens Fremme ansatte Embedsmænd og Bestyrere af Skoler for den høiere Almendannelse bekjende sig til Statens offentlige Religion.

Vogt foreslog, at ogsaa civile Overøvrighedspersoner skulde medtages i Paragrafen.

Mod Vogts Forslag talte Foss, Ullmann, Hægstad, A. Berge, Andersen og Lima. For talte Sverdrup, S. Nielsen, Heffermehl Vinje og Grændsen. S. Nielsen erklærede, at paa det religiøse Omraade var han konservativ.

Flertallets Indstilling bifaldtes med 45 mod 37 St.

§ 2. Andre Embeder kunne ogsaa beklædes af Mænd, som ikke bekjender sig til Statens offentlige Religion.

Efter en vidtløftig og tildels skarp Debat vedtoges denne og de øvrige to Paragrafer overensstemmende med Komiteens Indstilling. § 2 mod 34 St.

Et af Bøhn og Haga fremsat Forslag til Forandring af Basdragsloven oversendtes Regjeringen.

Mødet hævedes $10^{1}/_{4}$.

Wellmann-Expeditionen.

Aalesund $^{24}/_{4}$94. (H. O. T. B.)

„Rangvald Jarl" lagde iformiddag til Kaien, hvor store Menneskemasser var mødt frem. Byen flagsmykket; vakkert Solskinsveir. Skibet forlod Kaien under begeistrede Hurraraab og Salut ombord og iland. Expeditionens Deltagere var ved godt Mod. Stuerten efterglemtes, men toges ombord paa Havnen. Det nyoppudsede Skib er ikke dybt lastet og afgaar direkte herfra til Tromsø; det er leiet til Expeditionen for 5 Maaneder, senere betales pr. Dag. Der haves Proviant for 1 Aar og i Juli indtages ny Proviant i Tromsø. Hundene, der bragtes ombord iformiddag, ser ikke rare ud, men Expeditionen er ellers i enhver Henseende udmærket. Deres Kosteude beløber talt cirka Kr. 300,000; hver af Aluminiumsbaadene koster Kr. 5000.

Den norske Kirkes Historie. Af Prof. Dr. A. Chr. Bang vil til Høsten udkomme: „Den norske Kirkes Historie i Reformationstiden."

Verket vil udkomme paa Hjalmar Biglers Forlag.

Udstilling af Papirarbeider. Vi henleder Publikums Opmærksomhed paa den rige Samling af Papirarbeider, der i denne Tid er udstillet i Svend Foyns Borgerskole i Anledning af, at det første Kursus i Papsloid for Lærere og Lærerinder er afsluttet. Samlingen, der hver Dag er aaben fra Kl. 1—4, omfatter Arbeider af Born og Voxne, forfærdigede under Ledelse af Lærer O. Bøe, Skolebestyrer Klæboe og Sløidlærer Pedersen og er den samme, der blev forevist Storthingets Kirkekomite i forrige Uge.

Forvorpen Ungdom. Ved Akers Meddomsret stod igaar som tiltalte for Tyveri og Dyrplageri to unge Gutter her fra Byen. De havde truffet hinanden i Byen en Dag i Midten af forrige Maaned om Formiddagen og begivet sig i Følge paa Veien udover mod Lian, hvor de udpaa Aftenen blev arresteret af Politiet som skyldige i de Foregaaelser, hvorfor de nu var tiltalte. Den ene af dem paastod, at han paa Grund af Beruselse ikke erindrede at have gjort sig skyldig i, hvad han var tiltalt for, medens den anden, trods Vidnernes Udtalelse i modsat Retning, fræk benegtede alt.

Imidlertid fandtes der at foreligge fuldt Bevis for, at de begge om Eftermiddagen havde været inde i Kjøkkenet paa Stubbelian, og at den ene af dem, idet de forlod dette Sted fra et Fad som stod ude i Gangvinduet; havde stukket til sig flere Haandfulde med brændt Kaffe, som han trods Protest fra en Tjenestepiges Side drog afsted med.

Herfra var de saa gaaet videre til Gaarden Store Lian, hvor de paa en barbarisk Maade mishandlede og dræbte den bundne Gaardshund. Efter først at have bombarderet Hunden med en Masse Vedstykker, som rammede saa godt, at Folk inde i Huset hørte den pibe og jamre sig paa det ynkeligste, gik de løs paa det forsvarsløse Dyr med en spids Stør, hvormed de bibragte det et dybt Saar. Sluttelig fandt de sig dog beføiet til at tage Livet fuldstændig af Hunden med en Kniv, som den ene af dem var i Besiddelse af.

Endelig fandtes det godtgjort, at det maatte være de Tiltalte, som tidligere paa Dagen fra en Sæk, der af Eieren var henlagt under en Trappe i et Hus ved Bækkelaget, havde borttaget en Kognakflaske, der savnedes.

For disse Forgaaelser idømtes den ene af de Tiltalte 20 Dages Fængsel paa Vand og Brød, den anden 15 Dages lignende Straf, idet saa særlig skjærpende Omstændigheder blev fremhævet den grusomme Mishandling, der havde fundet Sted ligeoverfor Hunden, og den frække Benegtelse, der forelaa fra de Tiltaltes Side.

Barnemordet paa Ringsaker. Retslig Afhørelse foretoges her Mandag og fortsættes idag over den tidligere omtalte Kone fra Ringsaker, Eline Johannesdatter Præsterud, der er sigtet for Barnemord fkr. „Opl. Avis". Hun forklarede under Mødet igaar bl. a. følgende rædsomme Enkeltheder: Han havde født Barnet i et Rum, hvor hun var alene; derpaa tog hun det og lagde det i en Balje med Vand, hvor det formentlig druknede. Dagen efter kom en Kone, som var paa Gaarden, ind i samme Rum og fandt det døde Barn i Baljen. Moderen tog det da — hun var saa forstyrret, at hun ikke vidste, hvad hun gjorde, forklarede hun — og skar Hoved, Arme og Ben af og kastede disse ind i Bagerovnen, hvorefter hun bar Kroppen ovenpaa og viste sin Mand den.

Forhøret fortsattes igaaraftes over Konen, der tillige er mistænkt for en tidligere Ugjerning af lignende Art. Ligeledes skulde Manden afhøres som mistænkt for mulig Medskyld.

Festligholdelsen af 17de Mai. Siden Radikalerne absolut vil feire Dagen med Partidemonstrationer for almindelig Stemmeret og lignende, kunde det kanske blive Spørgsmaal om at samle alle de af Byens Borgere, der ikke vil gaa med paa sligt, men vil hævde 17de Maj som Norges Friheds- og Grundlovsdag, til en stor og imponerende Procession, der kan overbevise enhver om, at Radikalerne og Socialister endnu ikke har Bugten og begge Enderne i Hovedstaden. Vi henstiller dette til Overveielse.

Fra Drangedal,

skrives til „Br. Amtst.", at det radikale Venstre taber fremdeles flere og flere af sine Beundrere her i Dalen, og det er ikke andet at vente, naar man vil forsøge at lamme Bonden endnu mere ved uden videre at indføre almindelig Stemmeret, endog i Kommunerne. Det radikale Venstre har saaledes mistet flere Stemmeberettigede som nu aabent erklærer ikke at ville gaa med paa almindelig Stemmeret. I Anexet Tordal er Omslaget endda større. Partiets Størrelser her taber mere og mere den Tiltro, de har nydt. Som Vidnesbyrd herom kan merkes, at Dhr. Nils Brodtjø og Knut Bustrak, der var indstillet af Formandskabet til Forligelseskommissærer, blev kastede, idet N. Brodtjø ikke fik en eneste Stemme, medens Hr. Bustrak kun fik 7 Stemmer.

Almindelig kommunal Stemmeret.

Den Skildring, vi nylig leverede her i Bladet af den almindelige Stemmerets Følger i de store amerikanske Byer stadfæstes af en Artikel i det sidst ankomne Hefte af „Review of Reviews". Forfatteren, der er meget bereist og har været i de fleste Verdensdele, siger, at der er en mærkelig Lighed mellem New-York og Chicago paa den ene Side og St. Petersburg og Moskwa paa den anden, med Hensyn til kommunalt Stel. Da han kom til St. Petersburg og tog en Droske, fik han paa en haandgribelig Maade føle Gadernes elendige Forfatning. En Bekjendt trøstede ham med, at det var endda værre i Moskwa, hvilket han ogsaa fik overbevise sig om. Da han kom til New-York, mindedes han straks sit Ophold i St. Petersburg. Man sagde ham der, at vilde han se noget værre, skulde han reise til Chicago. Denne By stadfæstede virkelig i et og alt, hvad han havde hørt i New-York.

„I Samtaler med fremragende Borgere faar De", fortæller Forfatteren i „Review of Reviews", „stadig den Besked, at den almindelige Stemmeret helt igjennem har slaaet Feil, og at der ikke er nogetsomhelst Haab om at opnaa et godt Styre og Stel i Byerne under det herskende Valgsystem. En af de mest bekjendte Borgere i Chicago sagde mig aabent, at det var umuligt at vente nogen Forbedring i denne Bys Styrelse. Hvad der trængtes var Ophævelse fra Roden af af det hele Valgsystem. Giv os tre Unionsembedsmænd ansatte af Regjeringen i Washington og lad Chicago blive styret af dem i samme Aand som Washington (Forbundshovedstaden styres nemlig af Forbundsregjeringen og er i Amerika en fuldstændig Monsterby). Da kan vi faa en Administration, som forstaar sig paa Forretninger — men indtil vi faar en slig Ordning vil det gaa paa samme skjæve Vis som hidtil."

Forfatteren omtaler Tammany Hall i New-York paa samme Maade, som vi gjorde i vor Artikel: „en Styrelse fra oven" kalder han den og oplyser, at den har sit Sidestykke i Chicago. Den Art Midler — hvorigjennem Kapitalen styrer ved Korruption — er uundgaaelige under det herskende Valgsystem.

Det radikale Partis politiske Udueligbed

kommer tilsyne paa saa mange Felter nu om Dagen, at man vel tør haabe, at dets mange blinde Tilbedere snart faar luftet Taagen bort fra Øinene, saa at de mange uduelige Lederes Rolle snart kan ansees for udspillet. Vi skal senere i en Artikel paavise, hvorledes Partiets mange Foranstaltninger til i indeværende Storthingssession at komme den nuværende Regjering tillivs og fremme sine egne Partiinteresser kun har evnet at attestere Dumhedens og Partifanatismens Tilstedeværelse i høieste Maal. Idag skal vi kun paapege et enkelt lidet morsomt Tilfælde i nævnte Retning. En af Partiets mest fremragende Tyndheder, Hr. Münster, der baade i Tide og Utide er ude med sine Spark mod Regjeringen, fandt under Forhandlingerne ang. Marinebudgettet, det her var bekvem Anledning til at præstere et nyt, hvorfor han anbefalede „8 Timers Arbeidsdag indført ved Marinens Værksteder"; — „hvis man havde havt en anden Regjering", vilde han have forslaaet „en Anmodning til den om nærmere at overveie Sagen".

Hermed troede han naturligvis at have givet et vældigt Spark; men hvad sker saa? Jo, Statsraad Olsson har intet at invende mod Forslagets egentlige Kjærne, men blotter ogsaa samtidig, hvor nødvendigt det havde været for Hr. Münster selv først at have „overveiet" Dumheden i sit eget Forslag. Statsraad Olsson „overveier" den straks og bemærker, „at den samme Begunstigelse maatte tilstaaes alle Arbeidere ved de militære Værksteder.

Og ved Eftermiddagsmødets Begyndelse refereredes Jakob Sverdrups i Formiddagsmødet antydede Forslag saalydende: „Regjeringen anmodes om at tage Arbeidsforholdene ved Statens militære Værksteder under Overveielse, særlig i Retning af Indskrænkning i den daglige Arbeidstid".

Og saa krøb endelig Münster i Statsraad Olsøns og Jakob Sverdrups Pose ved at tage den forstes Bemærkning og den sidstes Forslag op i sin egen Stobeske og deraf udforme følgende Forslag: „Storthinget beslutter forsøgsvis 8 Timers Arbeidsdag ved Statens militære Værksteder i kommende Budgettermin".

Saaledes maatte D'Hrr. Olsson og Sverdrup hjælpe den ubehjælpelige Münster til at forme noget brugbart ud af hans egen første meget ubekvemme Materie, skriver „Søndenfj. Avis."

Storthinget.

Møde 25de April Kl. 10.

Valg paa Embedsmænd.

Præsident: Ullman med 55 St.; dernæst havde Bang 35 og Sverdrup 9 St. Sekretær: Blekastad med 55; dernæst havde P. O. Nielsen 35 og Vinge 6 Stemmer.

Vicepræsident: S. Nielsen med 63 St.; dernæst havde Bang 35 og Sverdrup 7 St. Vicesekretær: Rinde 58 St.

Odelsthinget: Præsident Løvland med 40 St., dernæst havde Schweigaard 27 og Sverdrup 5 St. Sekretær Aarrestad med 38 St.

Vicepræsident: Horst med 41 St.; dernæst havde Schweigaard 26 og Sverdrup 6 St.

Lagthinget: Præsidenter Gleistad med 15 og Lund med 14 St., dernæst havde Roll 7 St. Sekretærer: Solberg 16 og Arctander 14 St., dernæst Ueland 9 og 11 St.

Forandring i Storthingsreglementet.

Engelhart: Forslaget gaar ud paa, at de for Storthinget indkaldte skal med Ed bekræfte, at de taler Sandhed. Dette er ikke andet, end hvad er Tilfældet i England. Som en Følge af Storthingets Ret til at indkalde Borgere for sig maa ogsaa følge Ret til at kræve Sikkerhed for, at den afgivne Forklaring er sandfærdig. Grundloven bestemte, at Borgere var pligtige at møde for Storthinget; deraf fulgte Pligt til at svare, og heraf igjen Pligt til at tale Sandhed. At sørge for dette ved Bekræftelse, det var Storthingets Pligt.

Intet kunde være iveien for at Storthinget modtog Ed. I Henhold til Grundlovens § 49 kunde jo Storthinget edfæste Konge og Regjering, og da maatte det ogsaa kunne edfæste indkaldte Borgere. Dette maatte kunne ske ved Reglementsforandring, thi efter Reglementet havde ifølge Grundlovens § 66 enhver at rette sig. Han kunde derfor ikke forstaa Modstanden mod dette Forslag. Naar Komiteen havde paaberaabt sig en Aftale med de svenske Komissærer i 1814 ang. § 75 h., var dette absolut uvigtigt. Nogen Aftale var ikke truffen, og derfor var heller ikke her nogen Hindring. Sverige havde her intet at sige.

Vogt havde ventet, at man her havde holdt de nationale Hensyn borte, men kanske Formanden havde Brug for at slaa paa disse Strenge forat drive denne Forandring igjennem. Komitemindretallet havde kun fremdraget en historisk Oplysning til denne §'s rette Forstaaelse, intet andet. Her spurgtes om, hvorvidt Storthinget skulde examinere norske Borgere under Pres af Ed. Alle ønskede sandfærdige Forklaringer, men man havde forudsat at disse vilde blive givne uden saadant Pres. Til at foretage Forhør var en Nationalforsamling ikke skikket. Vidneforsel i Rigsretssager foregik heller ikke for Rigsretten selv, men for en særskilt Forhørsret, hvori Rigsrettens Præsident ikke havde Sæde. Grundloven havde selv udtrykkelig bestemt i hvilke Tilfælde Ed skulde modtages, og her var ikke medtaget de for Storthinget i Henhold til Grl.s. § 75 h. indkaldte. At paalægge Landets Borgere Pligter, som de ikke havde tidligere, kunde ikke gjøres ved Reglementsforandringer. I England var denne Ret indført ad Lovgivningens Vei, ikke ved Reglementsforandring. Noget saadant findes ikke i den hele Verden, og noget saadant havde man hellerikke tilsigtet med Grl.s § 75 h. Hvorledes vil man stille sig, hvis en Indkaldt nægter at aflægge Ed, dette kommer for Domstolene, og disse kommer til det Resultat, at den Indkaldte ikke ved en Reglementsbestemmelse men kun ved Lov tilpligtes at aflægge Ed?

Skaar forsvarede Forslaget og blev imødegaaet af Vogt.

Engelhart: Vogt havde hævdet, at Storthinget var lidet skikket til Examination, men var dette Grundlovens Mening, som udtrykkelig tillagde Storthinget denne Ret? Og var det engelske Parlament af denne Mening? Kunde Ed paalægges ved kgl. Resolution, maatte det ogsaa kunne paalægges af Storthinget ved Reglementsforandring.

Statsraad Hagerup havde den bestemte Opfatning, at et Edspaalæg som dette maatte ske ved Lov, — om i dette Tilfælde ved alm. Lov eller Grundlov, skulde han ikke nu udtale sig. Ed, der medførte Ansvar for Mened, er bestemt ved Lov og henlagt til dømmende Myndighed. Tal. udviklede i et længere Foredrag, hvilke Grunde, der talte mod Forslaget og endte med bestemt at fraraade i Slutten af det 19de Aarhundrede, at gjøre Storthinget til det samme som Stjernekammeret i England i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede.

Vogt vilde konstatere, at Engelhart ikke havde kunnet paaberaabe sig et eneste Land i Verden, hvor man gik frem paa den her foreslaaede Maade,

Langeland forsvarede Forslaget, der ikke kunde medføre Ulemper for dem, der talte Sandhed, men kun for de, der enten talte Usandhed eller satte en Krol paa Sandheden.

Prahl syntes, at Hagerups Foredrag havde passet bedre paa Universitetet end her i Storthinget.

Sagens videre Behandling udsattes til imorgen.

Arbeidet for Republikens Indførelse her i Landet drives paa en dobbelt Maade. Dels mere aabent og ligefrem, dels mere indirekte og skjult.

Fra det radikale Partis ledende Mænd og i dets Presse fremkommer der saaledes forskjellige helt aabne Udtalelser om Ønskeligheden af at faa Kongedømmet erstattet af en republikansk Forfatning.

„Varden", Storthingspræsident Ullmanns Organ, skrev saaledes i 1892: „Naar den Dag kommer, at der bliver Spørgsmaal om f. Ex. Kongedømmets Afskaffelse, vil Storthinget ikke beslutte dette ved en Grundlovsforandring; men det vil beslutte, at der sammenkaldes en grundlovgivende Forsamling, der — ligesom Rigsforsamlingen paa Eidsvold i 1814 — giver Norge en ny Grundlov." — „Dagbladet udtalte sig 28de August 1893 i lignende Retning, idet det skrev: „Hvis man ovenfor store Forfatningsændringer finder, at Betingelserne i § 112 om Grundlovens Principer og Konstitutionens Aand binder Samvittighederne, eller den der anviste Vei af en eller anden Grund er ubrugbar — Forholdene kan jo kræve, at der handles rask — da gives der jo en meget nærliggende Udvei, nemlig at vælge en grundlovgivende Forsamling med suveræn Ret til at give Landet en Forfatning."

Hr. Bjørnson skrev nogle Dage senere i samme Blad: „Norges Venstremænd er naturligvis (som al Verdens Venstremænd af ikke altfor gammel Dato) Republikanere. Navnlig mener de, at Norge var bedre stillet uden baade Union og Kongedømme. Mange — og deriblandt jeg — bereder Sindene, saa ingen Overraskelse skal finde os, uforberedte eiheller Arbeidet for fuld Selvstændighed skygges af altfor stor Ærbødighed, det være sig for Unionen eller for Kongedømmet."

„Indherredsposten" skrev for nogen Tid siden: „Næste Gang der skal vælges Repræsentanter til Thinget, bør vi gaa til Valg paa Programmet Kongedømmets Afskaffelse."

Hr. Ullmann, Storthingets radikale Partis Leder, udtalte paa et Folkemøde i Stokke i Januar d. A.: „Jeg er Republikaner; Kongedømmet, Unionen vil falde. Did kommer vi; did skal vi; men det tager Tid."

Af det Slags Udtalelser er der mange. Det er den ene Maade, hvorpaa det radikale Parti arbeider for Kongedømmets Afskaffelse og Republikens Indførelse. Den er ialfald aaben og utilsløret.

Men der er — som „Vestlp." paapeger — en anden Maade, som ogsaa benyttes, og det er den at forsøge at undergrave Kongedømmet ved at vække Uvillie og Had mod Kongen og Kongefamilien og ved at udsaa Mistanke mod disse.

Vi har alle seet saadant, læst og hørt dette Slags Udtalelser. Hvad der i den sidste Tid er fremkommet i den Retning med Hensyn til „Promenadehistorien", er et Bevis mere.

Intet af det, som Venstre eftertragter, hindrer Socialdemokratiet i at indgaa Valgalliance med dem" — sagde Jeppesen ifølge „Socialm." i et Foredrag i Kristiania Arbeidersamfund sidste Onsdag.

Kristiania Vedpriser den 19. April 1894 meddelt af Overformynderiet.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	13.00—13.50
Furuved	„	11.00—12.50
Granved	„	11.00—11.50

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	14.00—15.00
Furuved	„	13.00—14.00
Granved	„	11.00—12.50
Hønved	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

Carl Johan-teatret.

Torsdag den 26de April Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

Steen & Strøm
— norsk Fabrikat —
Paraplyer

For Damer:	Kjæmpegloria	Kr. 2.30	til Kr. 3.75
	Gloria (Silke & Uld)	„ 3.90	„ „ 10.00
	Silke	„ 8.50	„ „ 12.00
For Herrer:	Kjæmpegloria	„ 2.60	„ „ 4.50
	Gloria (Silke & Uld)	„ 3.90	„ „ 12.00
	Silke	„ 11.00	„ „ 14.00
For Børn:	Kjæmpegloria	„ 1.90	„ „ 3.25
	Gloria (Silke & Uld)	„ 3.50	„ „ 4.50

„Sylphide"
tynd som en Stok, elegant Udstyr.

Alle ovennævnte Sorter er af **norsk Fabrikat.**

Trækning
udføres til følgende Priser (Toldet iberegnet):
Af Dameparaplyer med Gloria Kr. 4.75 og Kr. 6.00
„ „ „ Silke „ 7.50 „ „ 12.00
„ Herreparaplyer „ Gloria „ 5.25 „ „ 6.50
„ „ „ Silke „ 8.50 „ „ 14.50

Londoner Paraplyer
eleganteste Udstyr indtil Kr. 36.00.

Steen & Strøm.

Forfærdelse, som opfyldte hans Hjerte, ved den blotte Tanke paa noget Lignende var saa stærk, at han sank ned paa en Stol ved Siden af Sengen og begravede sit Ansigt i Puderne. Hvad Godt kunde det vel gjøre ham at læse i denne Bog? Hans Moders Historie var jo sørgelig, men han lignede ikke hende af Udseende. Hun var svag, fin og bleg. Han var stærkbygget, som sin Fader, høi og bredskuldret — vant til Strabadser og Overanstrængelse. Han havde indtil denne Tid bekjæmpet Sygdommen — han vilde ikke være saa feig at lade de mørke Anelser faa Magt over ham, men han vilde gjøre det Offer, som Ære og Samvittighed bød ham. Han vilde leve og dø, ukjendt med de Baand, der har saa stor Indflydelse paa en Mands Lykke, men han vilde ikke gjøre sin ensomme Stilling endnu sørgeligere ved at gruble over kommende Muligheder.

Den ulykkelige Dog havde gjort ham ganske kraftesløs, hvor meget han end prøvede at overbevise sig selv om sine unyttige Rædsler. Han forlod Værelset uden at fuldende Indpakningen og gik ned i Dagligværelset, Sibyl reiste sig fra Pianoet. Gongonen lød til Lunch, og de gik sammen ind i Spisestuen, hvor Marie allerede ventede. Sir Joseph var reist til Newcastle, og Urquhart tilbragte Dagen ved Elven.

„Jeg troede, De var gaaet med Mr. Urquhart," sagde Sibyl til Brandon, „siden De lod os være alene saa længe."

bestemt Tid, Mountford. I To kan holde hinanden med Selskab, og jeg glæder mig ved at have Eder om mig."

Hver Gang havde Mountford givet efter. Hvis der efter Glæden fulgte Sorg, saa vilde han alene blive den Lidende. Den Pige, han hemmelig elskede, vilde fortsætte sin Gang, munter og uskyldig, og glæde en eller anden Mand, hvis Liv var lykkeligere end hans.

Men nu følte han, at hans Kjærlighed var besvaret, og som en Mand af Ære havde han ikke noget Valg. Han maatte reise. Hvis intet uden hans Fattigdom havde sat en Skranke mellem ham og Arvingen, saa vilde han have udsat sig for at faa et ydmygende Afslag af Sir Joseph. Han vilde have talt sin Sag og tilbudt hans Datter en ærlig og dannet Mands Kjærlighed. Men mellem ham og den Kvinde, han elskede, stod der nu et grufuldt Spøgelse. Skrækken for den Sygdom, der vilde forfærde et ømt, kvindeligt Hjerte, og hvis alvorligere Form kunde bringe Mistro ind i den Sjæl, der nu tænkte paa ham, som ædel og god.

Et helt Aars Lykke kunde ikke bortjage Frygten for, at det Ansigt, hun elskede, en Dag skulde blive forandret og fortrukket, og de Læber hun havde kysset, blive bedækket med Skum og Blod.

Nei, Kjærlighed og Ægteskab passede ikke for ham. Skjæbnen havt skjænket ham legemlig Skjønhed, men den havde lagt en tung Byrde paa ham, og han maatte bære den som en hæderlig Mand. Han maatte

Radsaamaskiner.

En liden Restbeholdning af

Radsaamaskiner,

ældre Konstruktion, udsælges nu i Vaar til

betydelig nedsat Pris.

1892

Hesteriver

af Børsums Patent. Harve, Plouge, Hakker, Grev og Haveriver i stort Udvalg til de billigste Priser.

Slaamaskiner

af **ny forbedret Konstruktion.**

Hakkelsmaskiner

af **ny forbedret Konstruktion** anbefales i stort Udvalg fra

Kværner Brugs Udsalg

Nygaden No. 6, Christiania.

Grændsen 8. **Wolff:** Grændsen 8.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Grændsen 8. ***Wolff:*** Grændsen 8.

Fyrværkerisager

alle Slags

anbefales fra Lager hos

A. Hiorth,

Christiania.

Frølichs Norsk Husflids Skole,

Lian St.

Udstilling af indeværende Kursus Elevarbeider Fredag, Lørdag og Søndag. Interesserede indbydes. Samtidig Udlodning af Kunstvævninger for Frk. Gerda Frølich à 1 Kr. pr. Lod, 11 Lodder for 10 Kr.

Nyt Friundervisningskursus begynder 14de Oktober. Plan franco.

Efter Indbydelse afholder

Hr. Storthingsmand Schanche

Foredrag om den politiske Situation i Vestby Skytterlokale Søndag den 29de April Kl. 3½ Efterm., hvortil fri Adgang for alle. Ingen Disskution.

Skulde Veiret blive raat og koldt, vil Foredraget blive afholdt paa Gaarden Sundby, hvor Sexa afholdes for Foreningens medlemmer,

Efter Foredraget agtes dannet en Centrumsforening for Vestby Prestegjæld.

Undervisning.

Nissens pigeskoles seminar

til uddannelse af lærerinder for folkeskolen begynder den 1ste septemper et nyt kursus. Examensret som ved statens seminarier. Optagelsesprøve i sidste halvdel af august, anmeldelse til prøven inden 1ste mai. De, som i anledning af ovennævnte optagelsesprøve ønsker undervisning i et eller flere fag, anmodes om at henvende sig paa skolens kontor — aabent hver dag kl. 1—2.

Nissens pigeskoles seminar til uddannelse af lærerinder for folkeskolen.

Storthinget har bevilget Nissens pigeskoles seminar 1500 kr. til fripladse for kommende skoleaar. Ansøgninger med vidnesbyrd om trang og værdighed bedes straks indsendte.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania

Obs. Lageret kontroleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

senest tilkjendt forste Præmie Solvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og damppræpareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rødfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle,

envidere

Kanit, Chilisaltpeter Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landistrikter.

Prisc uranter tilstilles paa Forlangende.

Kunstige Gjødningsstoffe.

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,

Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales

af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed*, Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Anton Hedels'

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteoprettern ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162*

Ingeniør H. Falsen, Elektrotekniker.

Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen*

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.20.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter modtages til Forhandling.

Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

ikke lade en kjærlig uskyldig Pige lide ved den Forbandelse, der hvilede over ham.

En Gang i den lykkelige Ellerstie, kort efterat han var begyndt at føle, at hans Kjærlighed var gjengjældt og med Sorg tænkte paa Skilsmissen, følte han et svagt Angreb af sit gamle Onde Medens han sad i den solbelyste Have og saa paa Marie og Sebyl, der spillede Tennis, tabte han pludselig Bevistheden, indtil Lyden af en Klokke bragte ham til sig selv igjen med en Følelse af at være vaagnet af en dyb Slummer.

De unge Piger var gaaet bort; Nettet var taget ned, og han befandt sig alene.

Dette ubetydelige Anfald drev Mountford til øieblikkelig at handle. Du han fandt det meget vanskeligt at modstaa Sir Joseph's Bønner fordi han selv grued for Afskeden, gjorde han en Morgen i al Stilhed sine Forberedelser til Afreisen — pakkede sin Badsæk og samlede sine Fiskeredskaber sammen i den Hensigt næste Dag at tage til Laudon og tilbringe Sommeren paa Landet hos nogle Venner for til Høsten at vende tilbage til Afrika. Han vilde ikke nævne noget om sin Afreise, for han samme Dag traf Sir Joseph ved Frokosten, da han sige Farvel i Høst og foregive, at er af hans Slægtninger havde sendt Bud efter ham, et Paaskud, der ikke afveg meget fra Sandheden, da en Broder af hans Moder, en rig, ugift Bankeier, stadig havde enviteret ham til sig.

Mauntford havde undslaaet sig for at ledsage

Urquhart til Elven. Sibyt og Marie spadserede paa Terrassen udenfor Spiseværelset, og hvor dømt gik lige paa sit Værelse for at foretage sine sidste Forberedelser. Under sit Arbeide saa han sit eget Billede i det store Speil, og et lettere Smil krusede hans Læber.

„Jeg ser godt ud," sagde han til sig selv, „jeg er høi og velbygget med vakre Øine, bred Pande, regelmæssige Ansigtstræk og en frisk Hud."

Derpaa tog han en Bog op af sin Badsæk, aabnede den og læste:

„Kjendetegn: Ansigtets Opsvulmen, farvreden Mund, Pupillens Ubevægelighed, blodig Skum bedækker Læberne." „Ak en Mand, der har Udsigt til at forandres paa denne Maade, kan ikke være stolt af sit Udseende," sagde han til sig selv og stak Bogen tilbage paa sin Plads. Han havde kjøbt den, efter sit første Anfald og studeret hele sin Sygdoms Historie. Et enkelt Tilfælde, som den berettede om, øvede en forfærdelig Tiltrækningskraft over ham. En ulykkelig Mand havde lidt af Epilepsi fra sin Barndom, og da han var syv og tyve Aar gammel forandrede Sygdommen Natur — han blev Offer for en Mordlyst, som han kun med den største Vanskelighed modstod. Han kjæmpede og stred mod den vilde Tørst efter Blod, der vilde drive ham til at myrde sine Kjære paa Jorden.

Denne skrækkelige Historie stod stadig for Mordaunts Tænk om den samme Lyst skulde komme over ham, om han en Dag skulde vaagne med demaniske Lyster, forvandlet fra Menneske til Djævel. Den

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Nr. 50. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 28de April 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 57 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
— stiftet 1847. —
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Unionssagen.

Hr. Redaktør!

I Tilslutning til Deres Artikel i „Eidsvold" for Lørdag 9de April kunde det være berettiget her i vort Centrumsorgan at aabne en Diskussion om Unionsspørgsmaalene, hovedsagelig for at vi kort og klart kan faa præciseret Centrums Stilling i denne vigtige Sag.

Vi vil opretholde Union og Kongedomme og have Fællesskab med Broderriget i Krig og Fred; den nuværende unionelle Strid vil vi løse ad fredelig Forhandling, paa „frit" Grundlag, med den anden Part i Unionen, hvorunder Forudsætningen er: Absolut gjennemført Ligestillethed inden Unionens Ramme og ingen Udvidelse af Fællesskabet.

Centrum satte paa sit Program (af Febr. 1893), at ved det vordende Opgjør med Sverige skal alle Sager, der ikke nødvendigvis kræver fælles Afgjørelse eller gjør en saadan særlig ønskelig, søges udskiftede og henlagte under hvert Lands særskilte Myndigheder. Opløsning af det fælles Konsulatvæsen bør finde Sted i den Udstrækning, som stemmer med Norges Interesser.

Ønsket om eget Konsulatvæsen har inden store Del af vort Folk voxet sig stærkt, og man hører jevnlig inden Centrumskredse den Mening gjort gjældende, at ved et vordende Opgjør med Sverige bør alt merkantilt og økonomisk Fællesskab udskiftes. Spørgsmaalet om eget Konsulatvæsen betragter vi ikke saa meget fra forretningsmessigt som fra nationalt Standpunkt; selv kan vi vistnok bedst skjøtte vore egne økonomiske og merkantile Anliggender; og jo mindre Fællesskab vi har med Sverige, des mindre Anledning er der til Strid, og des lettere vil Udenrigsstyrets parlamentariske og konstitutionelle Ansvarlighed kunne ordnes. Det er derfor saa langt fra, at vi, udgaaende fra vort Standpunkt, anser eget Konsulatvæsen, i og for sig, som nogen Brækstang mod Unionen, at vi tvert om anser det som en Betryggelse for en god Union. Samtidig vil vi dog tage aldeles bestemt Afstand fra den politiske Taktik, som det radikale Venstre i denne Sag har fulgt: istedenfor Løsnig af Spørgsmaalet er vi kun bragt op i en unionel Konflikt, hvis Udgang ingen kan øine. Det store Skillemærke paa Valgets Dag blir ikke: eget eller fælles Konsulatvæsen, men: Lovlinje eller Skarnæslinje; fredeligt Opgjør eller Knytnævepolitik. Det radikale Venstre har valgt Skarnæslinjen og kastet alle Broer af til fredeligt Opgjør; vi vælger den anden Linje, og vi har det Haab, at vi ad denne Vei skal kunne faa en god Union, med absolut gjennemført Ligestillethed.

Men tilbage til Hovedtraaden i vor Fremstilling.

Saaledes som det af fhv. Statsraad Haugland blev fremholdt under Trontaledebatten, kan der ogsaa udenfor Konsulatvæsenet være meget andet, særlig forretningsmæssigt Fællesskab, som kan og bør udskiftes.

Skulde Forfatteren af denne Artikel i denne Sag skrive Centrums Program, saa vilde det i Korthed komme til at lyde:

Udskiftning af alt Fællesskab, som ikke staar i nøie og umiddelbar Forbindelse med Spørgsmaalet: Fællesskab i Krig og Fred.

Tilbage staar den vigtigste Sag, nemlig Udenrigsministerspørgsmaalet.

Først maa vi herom bemærke, at naar vi har faaet udskiftet alt økonomisk og forretningsmæssigt Fællesskab, saa vil et Udenrigsstyre i og for sig ikke faa at gribe ind paa mange Omraader. Dets Gjerning vil hovedsagelig eller udelukkende være begrænset til at betrygge vor Neutralitet.

Planen om særskilt Udenrigsstyre (med Sæde Kristiania) vakte oprindelig tildels adskillig Tilslutning inden dem, der nu henregner sig til Centrum; men efterhvert som denne Sag er bleven mere drøftet, ser man mere de store reelle Vanskeligheder, som denne Løsning byder. Saaledes som det af det radikale Venstre i den senere Tid indrømmes, vil særskilt norsk og særskilt svensk Udenrigsstyre meget let, strax der kommer en Knude paa Traaden, kunne føre til Unionens Sprængning. Videre har Løsning med særskilt Udenrigsstyre (i Kristiania) det Svaghedspunkt, at den norske Udenrigsminister i Forhold til den svenske antagelig vilde blive af anden Rang. Selv om de europæiske Stormagter sender Gesandtskab til Kristiania, blir dette vistnok underordnet under det, som faar sit Sæde i Stockholm. Her blir Udenrigspolitikens Tyngdepunkt, og særskilt norsk Udenrigsstyre vil let medføre, at der i virkelig kritiske Tider tages kanske endnu mindre Hensyn til de norske Interesser end selv under den nuværende, yderst mislige Ordning.

Udgaaende fra vort Standpunkt ser vi derfor Fællesskab i Udenrigsstyre som det principielt bedste; og vi har her den store Trøst, at om denne Sag stod det norske Folk enigt, som en Mand, til Slutten af 1880-Aarene.

Hvorledes et saadant Fællesskab i Detaillen skal ordnes, — med en Fællesminister, med to sideordnede Chefer (en norsk og en svensk) eller med en Fællesminister og to (en norsk og en svensk) Statssekretærer, med Hensyn til den parlamentariske og konstitutionelle Ansvarlighed, — er Spørgsmaal, som maa udredes ved et vordende Opgjør med den anden Part i Unionen; paa Forhaand kan vi her ikke binde os til nogen bestemt Løsningsform.

J. H. L. V.

Statsraad Hagerup

udtalte under Debaten om Undersøgelses kommissionens Forslag, at han havde den bestemte Opfatning, at Eds Aflæggelse ikke kunde paalægges ved Reglement, men forudsatte Lov. Om Grundlov eller almindelig Lov — derom skulde Taleren ikke udtale sig, da det Spørgsmaal ikke nu forelaa. Den store Hovedregel var, at Ed, som skulde paalægges et Vidne, og som medførte det store Ansvar for Mened, den blev paalagt ved Lov. Hvor Ed var paalagt ved Reglement, gjaldt det Ed, som aflagdes af visse kommunale Bestillingsmænd, Maalere, Veiere o. lign. Denne Ed havde Karakteren af en Løfteed og var ikke tilknyttet det samme Ansvar som Vidneeden. Det var gjennemført i vor Lovgivning, at Eden skulde aflægges for Domstolene, og det var betegnende, at Flertallet havde mattet ty til Bestemmelser i Christian Kvints norske Lov for at finde noget andet. Ellers var Hovedreglen hos os, at Forklaringen afgaves for de dømmende Retter. Selv Instanser, hvis Karakter var blandet, f. Ex. Skifteretterne havde man i lange Tider ikke anseet berettigede til at modtage edelige Forklaringer, og endnu var det kun i nogle faa Tilfælde praktikabelt. Var det i Almindelighed saa, at den edfæstende Myndighed ikke var tillagt Administrationen, saa var der endnu mindre Opfordring til at henlægge den til Storthinget. De efter Grundloven indkaldte var pligtige til at sige Sandheden; en usandfærdig Forklaring var belagt med Straf. Men den skjærpede Straf, der knyttede sig til falsk edelig Forklaring, maatte paalægges ved Lov. Efter vor Lovgivning var det overalt saa, at hvor Edspligt paalagdes, stilledes der ogsaa Garantier. Storthingsmænd havde ogsaa den Pligt at stemme efter sin Overbevisning og ikke komme med løse eller uefterrettige Paastande. Men ingen vilde paastaa, at der kunde være Tale om at paalægge dem en saadan Sær-Ed, som der her var Tale om, ved Reglement, skjønt det ikke stod i større Overensstemmelse med deres Pligter end den her foreslaaede Vidned for alle Landets Borgere. Selv ved vore Domstole, f. Ex. ved vore Forhørsretter, var det almindelig Tilfældet, at Pligten til at tale Sandhed ikke var ledsaget af Edsforpligtelse. Taleren vilde ogsaa henpege paa, hvordan Tilfældet var i militære Sager. I Krigstilfælde f. Ex. kunde det stille sig saa, at Landets Velfærd kunde afhænge af en falsk Forklaring. Men man havde i disse Tilfælde ingen Ret til at fordre nogen Edsaflæggelse. Taleren kunde fuldt bekræfte, hvad der var udtalt af Vogt, at i de Lande, hvor man havde en saadan Edsaflæggelse, var denne ikke indført ved Reglement. Særlig var det karakteristisk, hvorledes denne Sag havde stillet sig i England. Man havde der været meget ængstelig for at gaa med paa en saadan Bestemmelse, der først var vedtaget i 1871 gjennem en Lov, der havde gjennemgaaet de reglemæssige Lovinstanser. Hvad der havde været den ydre Foranledning hertil, vidste Tal. ikke; men han vilde gjøre opmærksom paa, at i England raadede ikke den skarpe Forskjel mellem dømmende og lovgivende Myndighed som hos os. Der var saaledes en stor Del Tilfælde, hvor Parlamentet søgte Oplysninger om administrative og privatretslige Forhold, f. Ex. Meddelelse af Expropriationsbemyndigelse o. lign. — Hvad Sagens formelle Side angik maatte Taleren saaledes hævde, at Bestemmelsen maatte indføres ved Lov. Men langt væsentligere for ham var det, om der i sig selv var gode og gyldige Grunde for, at Storthinget blev tillagt denne Myndighed til at kræve Ed. Der var noget paafaldende i, at man nu saa hæfteblæsende vilde have Ed anvendt her, medens Lovgivningens Bestræbelser ellers gik i ganske modsat Retning. Man havde saaledes nu fakultativt aabnet Adgang til at modtage en høitidelig Forsikring, og Bevægelsen gik vistnok i Retning af, hvad Forholdet var i Schweiz, — i Retning af enhver Bekræftelses Ophævelse. Taleren forstod Forslaget saaledes, at Storthinget i Forbindelse med Indkaldelsen skulde bestemme, hvilke af disse Former — Ed eller Forsikring — der skulde komme til Anvendelse. Tal. vilde spørge om det var ønskeligt at faa en saadan Adgang. Eden var noget, som man maatte omgaaes yderst forsigtig. Som for sagt, havde man under den retslige Forundersøgelse i Almindelighed ikke Adgang til at aflægge Ed. Man havde søgt at faa Eden henlagt til et Tidspunkt, hvor nogenlunde alle Oplysninger i Sagen forelaa, og hvor der var Adgang til at kontrollere Vidnernes Forklaringer; i Tilfælde kunde man derigjennem hindre Aflæggelse af falsk Ed. Dommeren kunde i visse Tilfælde negte at modtage Eden. Forøvrigt troede Tal. det ikke muligt at indføre Afhørelse med Ed uden i Forbindelse med andre Reglementsforandringer; ellers kom man i den mest flagrante Strid med Bestemmelser paa andre Omraader. — I England foregik Afhørelsen som under en Nettergang. Der var Adgang for Sagførere til at møde, og der foretoges Krydsexamination under Formandens Ledelse. Spørgsmaalet stilledes af Formanden; men ogsaa ethvert andet Medlem havde Ret til at spørge. Derved aabnedes der fuld Adgang til Kontrol med og Belysning af Vidnernes Forklaringer fra de forskjellige Sider. Hos os benyttedes den tungvindte Fremgangsmaade, at ethvert Spørgsmaal besluttedes ved Majoritetsvotum uden Adgang til Debat; Majoriteten kunde overstemme Minoriteten. — Fritagelsesreglerne for Ed var ikke opstillet for, at noget skulde skjules, men for at ikke Vedkommende skulde stilles paa en for skarp Samvittighedsprøve. Desuden var det anderledes i Storthinget end for en Ret, Handlingen vilde i Thinget blive endnu meget pinligere. Vedkommende kom frem for en stor Forsamling, i Regelen i Overvær af et stort Publikum, der blev stillet Spørgsmaal fra en navnløs Pluralitet, og disse Spørgsmaal var altsaa nu foreslaaet at skulle besvares under Forpligtelse til at aflægge Ed og under Muligheden af, at Spørgsmaalene eller Svarene blev misforstaaet, og at Vidnets Forklaring saa bagefter blev gjort til Gjenstand for skaanselløs Kritik i Presse og Publikum. I England havde man i 1892 faaet en særskilt Vidnebeskyttelses-Lov, der netop sigtede til at give Erstatning til Vidner, som var blevet fornærmede, og straffe dem, der paa nogen Maade havde fortrædiget Vidner for deres Forklaringer. Taleren troede med den Erfaring, vi havde fra ifjor, at en lignende Lov ikke var ganske upaakrævet hos os. Der gjorde sig Betænkeligheder gjældende med Hensyn til Vidneforklaringer i den civile Rettergang. Ganske anderledes alvorligt stillede det sig, naar der blev Spørgsmaal om at indhente Oplysninger, paa Grundlag af hvilke der skulde bygges Tiltale for Rigsret eller reises anden Statsaktion imod nogen bestemt Person. Her maatte ogsaa lægges Mærke til, at Storthinget baade bestod af dem, der i Tilfælde skulde være Anklagemyndighed, og dem, der skulde fungere som Dommere. Vor Lovgivning havde imidlertid sondret skarpt mellem Anklagemyndighed og Domstole. Vor Paatalemyndighed kunde saaledes ikke indhente edelige Forklaringer. Hertil kom endvidere, at Lovgivningen lagde overordentlig megen Vægt paa, at Forklaringer, som skulde bruges i saadanne Øiemed, ikke edfæstedes paa et saa tidligt Tidspunkt, at det endnu stod uklart, mod hvem Aktionen skulde komme til at rettes. Dette Princip var Resultatet af lange og bitre historiske Erfaringer. Vor Lovgivning bestemte, at der først skulde edfæstes, efter at en bestemt Person var sigtet, og Sigtede havde Ret til Bistand paa ethvert Trin af Afhørelsen. Og han skulde, første Gang han mødte for Retten, gjøres bekjendt med den mod ham rettede Sigtelse osv. Fra de engelske Stjernekamre, som var afskaffede i 1640, havde man Erfaringer for, hvorledes dette Middel kunde Misbruges. Og den Rædsel, som havde raadet for den ex officio paalagte Ed, havde i England holdt sig lige til vore Dage. Man talte, som om her ikke var Tale om Nettergang. Hvorledes kunde man tale saaledes efter vore Erfaringer fra de to sidste Indkaldelser? Det kunde dog ikke have undgaaet nogen, at man dermed havde tilsigtet at skaffe Materialier til en Aktion. Der var foretaget Undersøgelser, som efter hele sin Karakter havde samme Betydning som en retslig Forundersøgelse i en kriminel Sag. Det var muligt at man havde været uheldig i Valget af Storinkvisitor ved at ente ham fra et Omraade, hvor Traditionen fra en Afkrog af vor Nettergang. saaledes som den havde været i forrige Aarhundrede, endnu raade — Tal. troede, at Vedkommende var Auditør. I Modsætning hertil var Forhørene i 1884 blevne førte af en virkelig human og frisindet Mand, saaledes at de ikke havde vakt den Harme og Forargelse, som Afhørelserne ifjor. Men ingen, som havde Følelsen af de Forudsætninger for saadanne Afhørelser, som Tal. hyldede, vilde sige andet end: Vestigia terrent! Tal. forstod saa godt den Taktik, som gav sig Udtryk i saadan Tale: DHrr. har noget at skjule. Men den Taktik, mente Tal., dømte sig selv. Baade som privat og offentlig Mand var Tal. ikke bange for at bo i et Glashus, og han betvivlede ikke, at det Parti, han tilhørte, taalte Offentlighedens fulde Lys; men fordi han havde tilegnet sig sine Anskuelser i et gammelt Land med en Frihed som Englands, turde han udtale, at saadanne Skuespil som de hos os ifjor opførte simpelthen der var umulige. Hvorfor? Jo, fordi de frisindede og humane Grundsætninger, man der bekjendte sig til, ikke blot var smukke Etiketter, som blev hængt ud, naar man havde Brug for dem til Valgene, men var slaarne det frie England i Kjødet, og den Mand, som vilde forsøge paa at krænke disse Grundsætninger, vilde være hjemfalden Almenhedens fulde Misbilligelse. Efter den Stilling, Taleren havde indtaget til Juryloven af 1887, mente Taleren at have en vis Ret til at advare Storthinget mod at betræde en Vei, som efter hans bedste Overbevisning i sin Tendens — objektivt seet, om ikke bevidst — gik i Retning af at gjøre Norges Storthing i Slutningen af det 19de Aarhundrede til, hvad det engelske Stjernekammer havde været i Begyndelsen af det 17de.

En dyr Spøg. En bayersk Skrædder sendte for nogen Tid siden gjentagende Gange en rig Enke i Nürnberg Breve, i hvilken han undertegnede sig „Chef for de italienske Anarkister" og forlangte, at hun skulde deponere 20,000 Mark paa et nærmere bestemt Sted, da hendes Eiendom ellers vilde blive sprængt i Luften. Enken meldte Sagen til Politiet, der arresterede Skrædderen, som erklærede det hele for en Spøg; Dommeren var dog af en anden Mening og idømte Skrædderen 18 Maaneders Fængselsstraf samt 5 Aars Fortabelse af borgerlige Rettigheder.

En Hexeproces af en ganske eiendommelig Art førtes fornylig for Domstolene i Brabant. En Bonde fra Vilvorde havde Uheld med alt, hvad han foretog sig. Han vidste godt hvorfor: Fordi hans Naboerske var en Hex! „Han vidste det ganske bestemt og kunde bringe Beviser". Dette hørte Naboersken og klagede. For Retten erklærede Bonden, at han var ganske vis i sin Sag. En Nat var en sort Kat sprungen ind ad Vinduet til hans Soveværelse, og han havde tydelig fect, at Katten havde havt Naboerskens Ansigt! Dermed maatte dog vel være bevist, at Naboersker var en Hex. Men Retten lod dog uheldigvis ikke dette Bevis gjælde og domte Bonden til 8 Dages Fængsel paa Grund af Bagvaskelse, „Aa ja," sagde den kloge Bonde, „jeg vidste jo, at hun vilde gjøre mig endnu mere Skade".

Fredsorganet „Varden" indeholder følgende smukke Krigsblomst:

Til Norges Frihedsfolk;
Fat paany din Dolk,
Sving med Helteaand
Sverdet i din Haand.

Det brasilianske Krigsskib „Aquidaban", som sprængtes i Luften af Regjeringens Torpedobaad „Gustavo Sampaio" — før eller efter at Insurgenterne havde overgivet det, derom lyder de hidtil indløbne Beretninger forskjellig —, var et af den brasilianske Marinens største og mægtigste Fartøier. Det var bygget i 1883 af det engelske Firma Armstrong, maalte 85 Meter i Længde, havde et Deplacement af 5000 Tons og en Hurtighed af næsten 16 Knob. Over Vandlinien havde det et Panser af 28 Centimeters Tykkelse, og desuden var Dækket pansret over Maskinrummet. Bestykningen udgjorde 4 Stk. 24 Centimeters Kanoner i Pansertaarne, 6 Stk. 12 Centimeters Kanoner, 15 Maskinkanoner og 5 Torpedoapparater. Besætningen var 350 Mand.

Besynderlige Telegramefterretninger. Et Telegram fra London meddelte den 17de April at Underhuset ved første Læsning skulde have besluttet at ophæve Lordernes (Overhusets) Ret til at sætte sit Veto mod Lovbeslutninger af Underhuset. De hidtil ankomne engelske Blade

indeholder intet om at noget saadant Spørgsmaal — der vilde have været det største i England i dette Aarhundrede — har foreligget til Beslutning i Underhuset. Vor reserverende Bemærkning til Telegramefterretningen var derpaa paa sin Plads.

En anden Besynderlighed indeholdt Telegramefterretningen om det af Regjeringen fremsatte Forslag til Forandring i Valgloven. Det hed, at Forslaget bl. a. ophævede Skatteerlæggelse som Betingelse for Stemmeret, hvad der vilde have været en meget mærkelig Nyhed. Sammenhængen er imidlertid kun den, at Lovforslaget, der gjælder Valgforsamlingerne, bl. a. ophæver den Bestemmelse, at før vedkommende Stemmeberettigede skal faa Lov til at lægge sin Seddel i Urnen, skal han godtgjøre, at han ikke staar til Rest paa sine „Rates" — indirekte Kommuneskatter, bl. a. paa fast Eiendom (ikke direkte Skat). De nuværende Bestemmelser førte bl. a. til den Besynderlighed, at det kunde hænde, Leieboeren blev afvist, fordi Eieren ikke havde faaet kvitteret sin Skatteseddel.

Frihedsdagen. Et konservativt Blad foreslaar at gjøre 17de Mai til en lovbestemt Fest og Fridag efter Mønster fra de engelske saakaldte Bank-Holidays. Vi yder denne Tanke vor fulde Tilslutning.

En Grieg-Konsert, der for faa Dage siden blev afholdt i Paris, gjorde stor Lykke. Det fuldt besatte Hus gav sin Begeistring Udtryk ved en Række Fremkaldelser. „Sidste Svane" og Solveigs Sang" maatte gives om igjen. Tilsidst overraktes der den feirede Tonekunstner en pragtfuld Laurbærkrans.

Sprogets Renhed m. m.

Bladet 17de Maj, hvis Kyndighed i Sproget og hvad dertil hører alle vil være enige om at indrømme, klagede forleden over en uberettiget svensk Indflydelse paa vort Sprogs Udvikling. Vi synes at Faren er mindre fra den Kant end søndenfra. Det lader sig ikke nægte, at Germano-Daniseringen af vort Sprog skrider fremad. Det er en Feiltagelse at tro, at Holberg gjorde Ende paa Germaniseringen i Danmark. Den gaar for sig, med „Spidser" og „Ølhalle" og meget mere, den Dag idag, og vi sluger naturligvis raat, hvad Danmark værdiges at præsentere os fra det store Fædreland.

Var det ikke, for Modvægtens Skyld, bedst, om vi vendte vort Blik mere mod Vest? End om vore Digtere og Kunstnere vilde slaa sig ned i en eller anden liden Landsby i Yorkshire eller Somersetshire? De skulde finde, at de fra 1814 nedarvede Forestillinger om, at det er dyrt i England og billigt paa Fastlandet, nu i den Grad er uden Grund i Virkeligheden, at det tvertimod som Følge af lave Skatter er billigere Logis at erholde paa de Enemærker, hvor Nordmænd tumlede sig i Egil Skallagrimssøns Tid, end oppe i Ammergau eller ved Hohenschwangau. End om vi tog Holberg til Mønster, han som i den Tid, da Hamburg laa Væg i Væg med Kjøbenhavn og da London laa rent bortfor al Folkestik i de gode dansk-norsk-holstenske Spidsborgeres Forestilling, opholdt sig et Par Aar i Oxford for at studere et Aandsliv, der kunde rive hans Landsmænd ud af en fordærvelig Ensidighed og Snæversyntheđ? Hvorfor skal Oxford i vore Dage ligge nærmere til Reykjavik end til Kristiania?

Lensmand Elias Lundbohm paagrebet. Den i forrige No. omskrevne konstituerede Lensmand Elias Lundbohm blev sidstleden Søndags Aften paagreben i Göteborg.

Omstændighederne ved hans Paagribelse er følgende:

To Detektiver, der var ude i Byen paa Undersøgelse efter Lensmanden, fandt paa Gulvet inde hos et prostitueret Fruentimmer et Visitkort, hvorpaa stod Lensmandens fulde Navn; de sluttede heraf strax, at han maatte være ankommen til Göteborg, og ved at examinere Fruentimmeret, oplyste denne, at en Herre, der vistnok havde tabt Visitkortet, som fandtes paa Gulvet, nylig før Detektivernes Indtrædelse var gaaet ud fra hende. Det Signalement, Fruentimmeret opgav paa denne Herre, passede nøie paa det af Lensmanden opgivne. Han havde ogsaa sagt, da han gik ud fra Fruentimmeret, at han vilde gaa i Variete „Boulevard". Detektiverne begav sig strax derhen. Udenfor „Boulevard" paatraf de en Herre, som stod og spurgte en Politikonstabel om, hvor han skulde faa en Drosche for at kjøres til Stora Teatern. Denne Person svarede nøiagtigt til det paa Lensmanden opgivne Signalement. Den ene af Detektiverne tiltalte da Herren og nævnte hans Navn, hvorover han blev synlig forundret og vedgik strax, hvem han var. Ved Ransagning i Detektivkontoret fandtes Lundbohm i Besiddelse af Kr. 847 i Kontanter, men kunde ikke gjøre Rede for, hvormange Penge han havde sat overstyr. Han skylder paa, at han havde turet og drukket, saa han var aldeles fortumlet i Hovedet. En ældre Broder af Lensmanden, der er bosat i Stockholm, har garanteret for Tilbagebetalingen af de Penge, Lensmanden har forbrugt, og da Lensmanden ogsaa benægter at have havt til Hensigt at rømme, men blot tage sig en Tur til Göteborg, fik han komme paa fri Fod igjen. Han er nu reist tilbage til sit Hjem.

Fra Kongsvinger skrives til os:

Hr. Statsraad Jacobsens Foredrag her i Søndags havde samlet godt Hus — en Mand havde tællet 350 — de allerfleste fra Byen og Landdistriktet. Foredraget var meget forskjelligt fra de fleste tidligere hørte her. Taleren lagde nemlig ikke an paa Publikum, men paa at udrede Sagerne efter sin egen Overbevisning. Den rolige Form, fri for bitre Udfald, tiltalte vistnok de fleste. Foredraget indeholdt flere nye vigtige Oplysninger, som her var aldeles ukjendt, og at dømme efter den spændte Opmærksomhed, hvormed det fulgtes fra først til sidst, tør det haabes, at det vil virke godt. Mange Radikalere, deriblandt de fleste ledende, var mødt op. Deres Ansigter afspeilede levende Foredragets Virkning. De blev mere overskyet efterhvert, og et Par blev det for varmt, saa de maatte gaa. Der er nu tegnet et betydeligt Antal Medlemmer for Centrumsforening i Vinger, som snart vil blive organiseret.

—e.

Den belgiske Giftmorderske.

Fra Forhørene.

I de sidste Dage har den Anholdte været i lange Forhør. Det siges, at hun stadig skal bevare sin resolute Holdning. Et Par Journalister, der har seet et Glimt af hende paa Gangene, da hun fra sin Celle førtes ind i Retslokalet, siger, at hun gjør et overordentlig fast og bestemt Indtryk.

I Lørdags blev Anholdelsesordren, som først var midlertidig, erklæret definitiv, og i den Anledning tilstodes der hende, i Overvær af et Par Betjente, en kort Samtale med hendes Mand og voxne Steddatter.

I disse Dage har man forøvrigt bragt i Erfaring, at hun kort før Broderens Død har kjøbt Smykker paa Kredit og bagefter pantsat dem. Formodentlig har hun brugt de Penge, hun paa denne Maade kom i Besiddelse af, til Betalingen af Assurancepræmien.

Desuden har Politiet forhørt endnu en Søster af M.me Joniaux Frk. Emilie Ablay, hos hvem Madamen kort før sin Arrestation tilbragte et Par Uger, og som længe har ligget alvorlig syg. Frk. Emilie har under sin Sygdom brugt megen Morfin, og man har formodet, at M.me Joniaux hos hende har taget den Morfin, med hvilken Alfred Ablay er bleven forgiftet.

Flere Ofre?

Independance belge minder om en Nærpaarørende af Madme. Joniaux, Lionel Ablay, der for nogle Aar siden fandtes død i en Dam i Omegnen af Løwen. Kort efter hans Død modtog en Slægtning af ham en Række anonyme Breve, der anklagede denne Slægtning for at have myrdet Lionel og opfordrede Vedkommende til paa et nærmere angivet Sted at deponere 25,000 Fr., da han i modsat Fald vilde blive angiven til Politiet. Ofret for denne Pengeafpresning overleverede Politiet Brevene og glemte senere Historien, indtil den opfriskedes ved Rygtet om det tredobbelte Mord, for hvilket Madame Joniaux sigtedes.

Fra Kristianssund telegraferes gj. H. O. T. B.

Dampskibet „Agnar" afgik inat til Spanien med fuld Ladning af ny Klipfisk fra Grosserer Astrup. Saa tidlig har aldrig før hel Ladning Nyfisk været sendt herfra Landet.

Fremdeles straalende Sommerveir.

Helgevolds Foredrag i Nitedal imorgen er udsat til en senere Dato.

Fra Storelvedalen skrives til „Ham. St. den 25de ds.:

Jaar har Glommen opført et af de Skuespil, som den med kortere eller længere Mellemrum har gjentaget gjennem Tiderne. Denne Gang har imidlertid Isgangen været voldsommere og anrettet større Ødelæggelse, end nogen nulevende kan erindre, hvilket kommer deraf, at der iaar var fremdrevet en stor Mængde Tømmer til Glommen, Isbruddet begyndte ved Barkald, og det gik uden nogen Stansning forbi Atna; men nedenfor stansede den flere Steder og førte endel Tømmer paa Land. Ved Vestgaard stoppede den aldeles. Isen og Tømmeret tog Veien nordover igjen paa vestre Side lige til Trønnesgaardene. Hele denne Strækning med Enge og Holmer er belagte med Is og flere tusinde Tylter med Tømmer. Det vil koste mange Penge og meget Arbeide at bringe denne Masse Tømmer tilbage til Elven. Paa Jordveiene er der selvsagt anrettet ikke saa ubetydelig Skade.

Formandsvalget i Trondhjem

fik et Udfald, for hvilket Høirepartiet i denne By vistnok i stor Udstrækning er ansvarlig ved sin Holdning i de senere Aar. Der er nemlig neppe nogen By i Landet, hvor Partiet har vist sig saa ynderliggaaende saavel i Anskuelser som i Optræden ligeoverfor Folk af andre Partier, og den Brutalitet, som Radikalerne oftere har lagt for Dagen i den gamle Erkebiskopstad, maa for en stor Del betragtes som en Frugt af det konservative Partis egen Færd.

Valget er imidlertid af større Interesse som et Fingerpeg, der viser, i hvilken Retning Udviklingen maa antages at ville gaa i Fremtiden. Selv med den begrændsede Stemmeret, som vi nu har, vil de folkerige af vore Byer mere og mere blive radikale, og naar Stemmeretten er blevet almindelig, vil enhver Forskjel mellem dem og Storbyerne i Udlandet, der nu i lange Aarrækker først har været Radikalismens og nu er Socialismens faste Borge, gradvis forsvinde.

Begivenheder som Formandsvalget i Trondhjem vil være lærerige for Norges Gaaardbrugere. De stilles derved mere Ansigt til Ansigt med det afgjørende Valg mellem den til Socialisme ledende radikale Vei og den Vei, der fører til Befæstelse af de eiendomsbesiddende Klassers Stilling i Statslivet.

Det radikale Berlinerblad „Vossische Zeitung" for 19de ds. indeholder en Artikel om „Den norske Radikalisme", der slutter med disse Ord:

„Enhver Løsning af Unionen med Sverige er en Forbrydelse, som Norge begaar mod sig selv, og vi tror, at Høstvalgene vil bringe disse klogere Tanker til Gjennembrud".

8 Timers Arbeidsdagen i Bjergverkerne.

London, 26de April.

Underhuset har ved anden Behandling med 281 mod 194 Stemmer vedtaget Lovforslaget om 8 Timers Arbeidsdag i Bjergverkerne.

Indenrigsministeren erklærede under Debatten, at han og en stor Del af Kabinettets Medlemmer understøttede Forslaget.

Jordskjælvene i Grækenland.

Athen, 26de April.

Jordrystelserne vedvarer, men er nu ikke længere saa heftige.

Af Frygt for, at der skal indtræffe nye Ulykkestilfælde, holdes Gudstjenesten her under aaben Himmel.

De Arbeidsløse — Uroligheder.

Newyork, 26de April.

En Skare Arbeidsløse havde i Butte bemægtiget sig et Jernbanetog. Da Toget ankom til Billings, blev det angrebet af 75 Politibetjente, som imidlertid blev tilbagedrevne efter en let Kamp, hvorunder de Arbeidsløses Førere blev saarede.

500 Soldater afventer nu Togets Ankomst til Miles City, Dakota.

En anden Skare Arbeidsløse har bemægtiget sig et Jernbanetog i Terre-Haute, Indiana.

Arresteret Anarkist. En Funktionær i Krigsministeriet ved Navn Fericou er bleven arresteret, da man ved Undersøgelse hos ham har fundet en anarkistisk Korrespondanse og Materiel til Fabrikation af Bomber.

Det nye Kommunelaan. Repræsentantskabet bifaldt Torsdag Eftermiddag enstemmig og uden Debat Magistrats og Formandskabs Indstilling om Optagelse af et Kommunelaan, stort 6 Mill. Kr.

Ordfører Carl Aas tiltræder Lørdag en Foredragsreise til Nedenæs.

General arresteret som Spion. For nogle Dage siden arresteredes en italiensk General Goggia i La Turbie i Sydfrankrige som skyldig i Spionerі.

Mudder i Leiren. Ved Generalforsamling i Kongsberg Arbeidersamfund Søndag behandledes Bestyrelsens Forslag om Udmeldelse af „Det forenede norske Arbeiderparti" og „Buskeruds Amtsvenstreforening".

Lærer Berg foreslog, ifølge „Kgb. Bl." at Samfundet skulde staa i „Det forenede norske Arbeiderparti", (Socialisternes Organisation) men melde sig ud af Amtsvenstreforeningen. Man burde holde sig inden Organisationens Rækker.

Dette Forslag vedtoges mod nogle faa Stemmer, der vilde staa i begge.

Antagelig har man tænkt at operere friere ved at være udenfor Amtsvenstreforeningen.

Redningsbelønninger. Som Anerkjendelse for udvist hæderligt Forhold ved Redning af 4 forulykkede Fiskere fra Soon den 7de December f. A. har Redningsselskabet tilkjendt Jørgen Aslaksen, Laurits Hansen, Ole Andersen, Peder Martinsen, Martinius Pedersen, samtlige fra Rygge, 25 Kroner hver.

Usædvanlig April i Bergen.

Fra Bergen skrives til „Mrgbl." den 22de April.

Aprilsveiret pleier just ikke at udmærke sig ved sin Stadighed eller Elskværdighed her vestenfjelds; men for en Gangs Skyld holder den gamle Regel ikke Stik. Mage til Aprilsveir, Foraarsveir, ja Sommerveir kan man neppe erindre. Straalende Solskin hver Dag, og ret som det er en kraftig Regnbyge om Natten.

Alle Marker er derfor grønne, alle Trær — paa Asken nær — udsprungne. Selv Bøgen staar her i sit lysegrønne friske Skrud. Fra Danmark læses der, at man som en Mærkværdighed har fundet en fuldt udsprungen Bøgegren allerede den 17de April; her havde vi fuldt udsprungne Bøgegrene sikkert flere Dage tidligere, og det endogsaa høit tilfjelds som Himmelbjergets Top. Hæggen staar i Blomst, Kastanier, Løn med mange flere ligeledes, op gjennem Bakkerne og ud over Engene myldrer det af Blomster.

Mange Frugttræer er allerede afblomstrede. Men der ligger Sne i Mængder endnu i Fjeldene, og en ordentlig Snebyge paa selve 17de Mai har man seet før her i Bergen, saa man er lidt ængstelig for den tidlige Vaar. Før Soldaterne begynder paa Exercitien, bliver der nu ikke hverken Kulde eller Regn eller Sne, det er et gammelt Veirmærke, og der er endnu hele 14 Dage altsaa til at nyde Sommerveiret.

Umodenhed.

I de senere Aar har man været Vidne til en Række Fremtoninger, der utvetydig vidner om, at de Storthing, hvorpaa Radikalismen fører det store Ord, paa en sørgelig Maade har svigtet den værdige, klare og konsekvente Holdning, som i Regelen udmærkede tidligere Tiders Storthing.

Vi vil her kun nævne tre Exempler til Stadfæstelse af denne Opfatning.

Det ene er Beslutningen om, gjennem en simpel Reglementsforandring — der angaar Storthingets Forretningsorden, — at forvandle Nationalforsamlingen til en Domstol, for hvilken de indkaldte og „anklagede" aflægger Ed.

Blot ved Hjælp af Forretningsordenen indfører man en konstitutionel Forandring af stor Bærevidde.

Saa er det en Lovbeslutning af Odelsthinget, som heldigvis for den værste Forsyndelses Vedkommende er blevet ændret af Lagthinget med 17 mod 10 Stemmer. Efter Odelsthingsbeslutningen kunde Justitsdepartementet nedsætte de af Høiesteret bestemte Salærer for Sagførere, hvad der vilde komme i direkte Strid med Grundlovens § 90 om at Høiesterets Domme ikke kan paaankes. Derimod er bibeholdt Bestemmelsen om at Justitsdepartementet kan nedsætte Salærerne ved de underordnede Retter, uagtet Departementet oftere selv vil være Part i de Sager, som føres, og derfor maa savne den Upartisthed, som skulde ansees nødvendig. Det er beklageligt, at man ikke har kunnet finde nogen anden Udvei til at reducere de ofte overdrevent store Salærer, end at indsætte den udøvende Magt som en Slags Overdomstol over Domstolene.

Det tredie Exempel: For sex Aar siden (i 1888) havde Storthinget paa et hængende Haar — det blev lykkeligvis afværget — fattet en Beslutning, der kunde være blevet en høist mærkelig Præcedens og vilde have vidnet høit om, paa hvilket Trin af Kultur og politisk Sans Nationens Repræsentanter befandt sig i Slutningen af det 19de Aarhundrede. Der blev nemlig fremsat Forslag om at Regjeringen skulde „sammensættes paa en saadan Maade, at den kunde samle et parliamentarisk Flertal af Venstre." Man glemte her ganske, at Partinavne er private Benævnelser, der ikke bør komme ind i officielle Statshandlinger. Var en Beslutning i Odelag som den her nævnte rigtig, da maatte det under andre Partiforhold være rigtigt at beslutte, at Regjeringen skulde være i Overensstemmelse med „et allieret Flertal af Radikale og Socialister", og det maatte være rigtigt, om det britiske Underhus fattede Beslutning om at Regjeringen skulde støtte sig til et Flertal af „konservative (Torier) og liberale Unionister", eller at det franske Deputeretkammer forlangte, at Regjeringen skulde være i Overensstemmelse med 3 a 4 af en Række opregnede Grupper, blandt det Dusin eller flere saadanne, hvoraf Kammeret er sammensat. Saadant er selvfølgelig den rene Nonsens. En kultiveret Nationalforsamling vil ikke engang kræve, at Regjeringen skal støtte sig til dens „Flertal". Den vil simpelthen kræve, at Regjeringen skal være i Overensstemmelse med Folkerepræsentationen (Storthinget, Underhuset, Deputeretkammeret eller hvad det heder), hvorved Flertallet er underforstaet.

Det var heldigt for vort Folks Værdigheds Skyld, at det Blekastadske Forslag blev forkastet i 1888, skjønt det er slemt nok, at dets Ordlyd og dets Behandling er indtaget i det historiske Dokument, som kaldes Storthingstidende.

Storthinget.

Møde 26de April Kl. 10.

Undersøgelseskommissionens Forslag.

Schweigaard hævdede, at Forslaget var vidtrækkende og gav Indkaldelserne en anden Karakter end tidligere og end Grundloven havde tænkt. Bestemmelsen kunde ialfald ikke gives ved Reglement men som i England ved Lov. I England kunde man desuden møde med Sagfører, da Overhuset og Underhusets Komiteer der havde dømmende Myndighed. Tal. imødegik forøvrigt Engelhart og Prahl og henholdt sig til Hagerup og Vogt. Ed kunde ikke paalægges uden umiddelbart ved Lov eller ved Hjemmel i Lov. Strafarbeide i 5te Grad kunde forøvrigt allerede nu den idømmes, som gav usandfærdig Forklaring for Storthinget.

Staar holdt et længere Foredrag, hvori han imødegik Hagerup og Vogt.

Roll udtalte sig i Tilslutning til de tidligere Høiretalere. Ed maatte i Tilfælde paalægges ved Lov. Koren kunde vistnok ifjor trygt have aflagt Ed paa sin Forklaring, men dette var ligefuldt forkasteligt.

Faye-Hansen anbefalede Forslaget. Naar Statsraad Hagerup sagde, at han (Hagerup) stod paa det Standpunkt som det liberale Parti i England, var dette vistnok et Selvbedrag, thi ellers havde nok ikke Hagerup siddet her i Salen nu.

Engelhart hævdede, at man ikke havde Ret til at sige, at Ed alene kunde paalægges ved Lov og modtages af dømmende Myndighed. Hvorfra hentede man Hjemmel til at optrække denne Grændse for Storthingets Magt og Myndighed? Professor Aschehoug siger i sit Værk om Norges Statsforfatning, at den for Storthinget Indkaldte selvfølgelig ved Lov kan paalægges at bekræfte sin Forklaring med Ed. Naar man saa stærkt modsatte sig at paalægge dette ved Reglement, var det naturligvis for at kunne anvende Veto mod en saadan Lov.

Hægstad: Forholdene i vort Land er saadanne, at man trænger denne Forandring snarest muligt, og da maa det ske ved Reglementsforandring.

Vogt vilde ikke svække Storthingets Magt og Anseelse, men modsætte sig, at Storthinget tiltog sig en Myndighed, som efter Grundloven ikke tilkom det. Hvad man nu var inde paa, gik udenfor alle Land.

Rinde: Man vilde kun have Sikkerhed for, at man fik den hele Sandhed, derfor havde man foreslaaet Indførelse af Ed. Forslaget var fremkaldt ved Indkaldelserne ifjor, da man havde en Følelse af, at man ikke fik den fulde Sandhed. Hvis man gav Paalægget ved Lov, frygtede Taleren Anvendelse af Veto. Man havde henvist til den engelske Forfatning, men vor Forfatning er langt friere, naar den bliver benyttet helt ud.

Haugland kunde ikke stemme for dette Forslag, men naar han det ikke kunde, saa var det ikke af den Grund, at den fulde Sandhed ikke skulde komme frem. Naar Forklaringen afgaves for Storthinget, afgaves det under saadant Ansvar, at man fik den fulde Sandhed. Var der Grund til at tro det modsatte, saa fik man rette herpaa paa lovlig Maade. Men man var her inde paa en Vei, der førte over paa den dømmende Magts Omraade og gik derfor over de Grændser, Grundloven havde optrukket. Ingen skulde imidlertid være forsigtigere med at overskride disse Grændser end Storthinget. Den Regel, som er etableret i Juryloven, burde

vi holde, men denne kom vi til at støde an imod, hvis en Indkaldt efterpaa stilledes for Retten. Naar Komiteen henviste til England, hvorfor havde den da ikke gaaet frem paa samme Maade? Skulde man paalægge de Indkaldte Ed, saa maatte det være under saadanne betryggende Former som i vor Jurylov.

Prahl tænkte, at hvis en Indkaldt var i den Stilling, at han for sit Forhold senere kunde blive stillet for Lagmandsret, saa vilde Storthinget paa Henstillen fra Vedkommende visselig fritage ham for Ed, ja ogsaa for at afgive Forklaring. Dette kunde derfor ikke være nogen Hindring for at vedtage Forslaget.

Statsraad Hagerup: Indvendingerne mod Forslaget er ikke formelle, men reelle. Grundloven har selv optrukket Grænsen mellem den dømmende og lovgivende Magt, og det er Lovgivningens Princip, at Vidneed skal aflægges for dømmende Myndighed. Og de Regler og den Beskyttelse for Vidner, der findes i vor Jurylov, savnes her. Man har bebreidet mig, at jeg ikke ogsaa i konstitutionel Henseende har stillet mig paa engelsk Grund. Det er den forteste Uvidenhed, hvis man mener, at det ikke i England skulde gaa an, at et Mindretal kunde komme til at appellere til Vælgerne. Gaar et Flertalsministerium af paa Grund af Uenighed med Kronen, saa danner Mindretallet Regjering og appellerer til Vælgerne. Man havde sagt, at han stod her som Repræsentant for et Mindretal. Ja, og der var den Forskjel, at Taleren som saadan maatte fremføre Grunde, medens der fra den anden Side alene kunde siges Flertallet vil det. De kunde sige: Sic volo, sic jubeo, stat prorationе voluntas majoritatis! (Saa vil jeg, saa befaler jeg, Flertallets Vilje gjælder istedetfor Grunde.)

Efter nogle Bemærkninger af Prahl optoges Sagen til Votering med det Udfald, at Forslaget bifaldtes med 61 mod 50 St. De 50 var Høire, Moderate og Fasting. Fraværende: P. Utheim, Foosnæs og Knap.

Behandlingen af de øvrige Sager udsattes til Lørdag Formiddag.

Mødet hævedes Kl. 2.

„Hortens Avis" meddeler den for os nye og overraskende Oplysning, at Svend Foyn har Kr. 15,000 i Aktier i vort Blad. Vi har ikke engang seet det Navn paa Fortegnelsen over Bladets Aktionærer. Men det er nok her som saa ofte ellers, at Rygtet ved mere om En, end En selv.

Bjørnstjerne Bjørnson idømtes ved Meddomsretten iforgaars for et Angreb i „Verd. Gang" paa Driftsbestyrer, Statsraad Jacobsen 300 Kroners Bod til Statskassen og 50 Kroner i Omkostninger.

Forsvareren Advokat H. Heyerdahl tilkjendtes i Salær Kr. 100 af Statskassen.

Kristiania Sporveisselskab uddeler 7 Procent i Udbytte til Aktionærerne, men Passagertaxten kan det ikke nedsætte.

Til Brolægning, Kjørebane og Fortouge i 7 Gader bevilgedes i Repræsentantskabets Møde Torsdag Eftermiddag ialt 312,800 Kroner.

Frits Hansen talte i Mandags paa Jonnevold i Gjerpen for ca. 50 Tilhørere, der fulgte Foredraget med Opmerksomhed og Interesse.

Igaar talte Hr. Hansen i Eidanger, hvor ca. 60 Personer mødte frem. Flertallet var Moderate og Konservative. Foredraget lod til at gjøre et meget godt Indtryk, skr. „Bratsb. Amtst." for Onsdag.

Fra Vestoplandene

skrives til "Vestlp".

Den Ledelse, som Østlandets moderate Venstreparti har lidt under Savnet af, har de nu. Den Organisation, uden hvilken et Parti ikke kan vinde frem, har man ogsaa. Det er ingenlunde for intet, at den radikale Presse daglig lader udspy over Centrum og det moderate Venstre en Flom af Galde — Skjældsord og Forvrængninger — ligeover for hvilken den samme Presses Behandling af det gamle Høireparti er for rene Kjærtegn at regne.

Thi Centrums Organisation og Kamp paa Østlandet betyder intet mindre end den radikale Politiks sandsynlige Nederlag til Høsten.

Det er i dette Amt særlig den oplyste Broderstand — den Sverdrupske Politiks bedste Stotter — der fylker sig ind i Centrums Rækker. De ved, at hos Høire har de efter sit Grundsyn og sine Traditioner intet at gjøre, og de føler, at den radikale Politik er en fremmed Plante, der ikke kan have blivende Sted i Østlandets Bygder, saa norsk som Jordbunden der er. Derfor slutter de sig om det gjenreiste Venstre — Sverdrups og Uelands Arvtagere.

Og det er paa Tide, at der af den norske Bondestand Landet over bliver gjort kraftige Tag — ikke blot for at føre Landet ind i rolige, sunde politiske Forhold, men ogsaa for at værne om den norske Gaardbrugerstands Stilling i sin Almindelighed. Det kan ikke nægtes, og det er ingen los Talemaade, at den norske Gaardbrugers Stilling med Aarene er bleven altid mere trykket. Og dette gjælder Østlandets større Forhold ikke mindre end Vestlandets. Den evige Storpolitik har været det altopslugende; Landets bedste Kræfter er spildte i en frugtesløs Kamp om Theorier.

Men gaar det ilde, — fører den radikale Politik os ind i Forhold, der truer Statens Velfærd og ødelægger Bondestanden, Landets Marv, vor økonomiske saavel som politiske Stillings Grundvold, da er ingen nærmere til at bære Ansvarets Vægt end den norske Gaardbruger selv.

Thi i hans Hænder lagde Grundlovsgiverne Udøvelsen af vor Frihed og Selvstændighed, hans Indflydelse blev gjort til den afgjørende, hans Magt til det centrale i Statsstyret. Undlader han saa en forstandig og besindig Brug af disse Rettigheder, og for en Flok theoretiserende Radikalere, hvis Styrke ligger i deres umættelige Paagaaenhed, Magten helt i sine Hænder, da er Skylden i første Række den norske Bondestands, som havde Evnen til at bremse i Tide, men ikke gjorde det, og da vil denne Stand have gjort sig fortjent til den politiske og kommunale Umyndiggjørelse, som er Summen af det radikale Venstres Holdning i Stemmeretsspørgsmaalene.

Dog — dette vil ikke Oplandenes Bønder tillade. I Flok og Følge fylker de sig nu under den besindige Politiks Banner til Værn om sine grundlovsfrevne Rettigheder og til Arbeide for den norske Bondes økonomiske Reisning. Denne Begivenhed lader sig ikke længere dølge i dette Amt, — dertil har den i moderate og konservative Foreninger, hvor der findes Rækker af tidligere rene Venstremænd, fundet et alvorligt aabenlyst og talende Udtryk. Der er derfor den bedste Udsigt til, at det, iøvrigt ikke meget imponerende, Flertal som det radikale Parti skaffede ved sidste Valg efter en utrættelig Agitation, til Høsten vil være forsvundet.

Asiatisk Kolera er udbrudt i Østerige og Portugal. I Portugals Hovedstad indtraf iforgaars 78 Sygdomstilfælder, men intet Dødsfald.

Valgene i Holland. Efter de nu tilendebragte Omvalg er det definitive Resultat af Valgene til Andet Kammer, at der er valgt 56 Modstandere og 44 Tilhængere af Valgreformen.

Hvad der her ostpaa fremdeles vækker mest Opmærksomhed, er de Radikales Forbund med Socialisterne, skrives til „Vestlp." Det vækker overalt blandt Gaardbrugerne den største Forundring. Det heder, at Socialisterne langtfra endnu er færdig med sine Betingelser. De vil til Høsten bestemt kræve at faa Plads paa Storthingsbænken, og de Radikale vil utvivlsomt gaa ind paa dette Krav, ligesom de har gaaet ind paa Kravet om almindelig kommunal Stemmeret. Det kommer nu an paa, hvad man udover Landet synes om dette Forbund. Vor Gaardbrugerstand maatte være mere end blind, om den lod sig bruge som Trappetrin for det radikalsocialistiske Valgforbund. Det vil heller ikke ske. Det heder, at der fra østlandske Gaardbrugere vil udgaa en Protest mod hele denne Politik, der jo i sin Rod intet andet tilsigter, end at tilintetgjøre de norske Gaardbrugeres Indflydelse i Stat og Kommune.

Portugal — Argentina.

Newyork, 26de April.

Ifølge New-York Herald søger Portugal at unddrage sig Erstatning, det har forpligtet sig til overfor Argentina, hvis Myndigheder har grebet endel fra det portugisiske Dampskib „Mindello" bortrømte brasilianske Insurgenter. Den argentinske Regjering har i den Anledning sendt et Krigsskib til Mundingen af Rio de la Plata for at afskjære „Mindello" Tilbagetoget og paa den Maade indkræve Erstatning.

Nyt Hypothekbanklaan paa $8^1/_2$ Million Kroner er afsluttet med Dansk Landmandsbank i Kjøbenhavn og Behrens & Søhne i Hamburg. Renten er $4^0/_0$. Kursen endnu ukjendt.

Som Fyrvogtere er ansat ved Store Torungen Kopist ved Fyrvæsenet C. Andersen, ved Skraaven fhv. Styrmand Søren Hansen og ved Svinø Dampskibslods Peder J. Strømberg.

Juridisk Embedseksamen begynder 4de Mai.

Omtrent 15 000 Tylvter Tømmer har ved Eidsfossen i Vaaler stablet sig sammen med Is i en Høide af 15 Meter og en Længde af 60 Meter. Voxer Elven, befrygtes stor Skade.

Politiske Møder.

Paa Foranstaltning af Centrum eller Konservative holdes følgende Foredrag paa

Søndag:

Statsraad Bonnevie taler i Ullensaker, Storthingsmand Haga i Trygstad i Smaalenene, Redaktør Berentsen paa Odnæs, Søndre Land, Benjamin Vogt paa Næs, Romerike, Storthingsmand Hval paa Modum, Storthingsmand Thoresen ved Stiftelse af Y. K. F. i Sandviken, Storthingsmand Schancke i Vestbye og Jakob Sverdrup i Fredriksstad.

Lørdag taler Advokat Kiær i Høland, Jakob Sverdrup i Haabøl.

Fra Kristiania

skrives til „Vestlp." De Radikale har nedsat en Konsulatkomite paa 5 Medlemmer. Denne Komite skal da med Tilkaldelse af fagkyndig Bistand prøve paa at udarbeide en fuldstændig Plan for eget norsk Konsulatvæsen. Den skal altsaa formentlig foreslaa, hvor mange fastlønnede Konsuler der skal være, hvor de skal ansættes, deres Lønsvilkaar m. m. Denne Plan skal da Storthinget vedtage og bevilge Penge til dens Gjennemførelse. Med andre Ord: man skal nu uden at det bestaaende Fællesskab med Sverige er opsagt og uden at de fælles Anordninger om Konsulatvæsenet er ophævede, erklære eget Konsulatvæsen for oprettet og bevilge Penge dertil. Man skal lade, som om Fællesskabet var opsagt, som om Grunden var ryddet for eget Konsulatvæsen.

I Virkeligheden bliver dette kun en anden Form for Regtelse af Konsulatbudgettet. Man bevilger til noget, som ikke kan træde i Kraft, saa længe det fælles Konsulatvæsen bestaar, man bevilger Penge til et nyt og andet Konsulatvæsen, uden at det gamle er opsagt, men dermed har man i Virkeligheden negtet Penge til det Konsulatvæsen, som er det bestaaende. Men et opnaar man rigtignok herved, og det er at „øge Ulykkerne", som en Repræsentant ifjor kaldte det; Sagen vil yderligere tilspidses, og Striden om muligt blive endnu bitrere. Det skulde dog synes rimeligt, at alle nu enedes om at afvente Valgene og ikke øge Vanskelighederne, uden at Folket har faaet sige sin Mening.

Men ogsaa dette Skridt kan maaske virke til det gode. Det vil øge manges Betænkeligheder ved at støtte den radikale Politik. Mangfoldige vil tænke: da vi i 1891 valgte Thingmænd, saa var det ikke, for at de skulde tage Tingen paa den uforstandige Maade, hvorpaa det er skeet. Vi vilde, at de heltud skulde hævde Norges Ret, men vi vilde tillige, at de skulde gaa frem med Klogskab og Hensynsfuldhed og ikke kjøre Vognen i Grøften. Slig vil mange tænke og sørge for, at Thinget til næste Aar kan blive sammensat af Mænd, der paa en Gang vil følge en sindig og en fast Politik.

Et større Folkestevne

tænkes afholdt paa Eidsvold den 17de Mai. Efter Forlydende vil Statsraad Hagerup holde Hovedtalen.

Paa Randsfjorden er ifl. „Gj. Bl." Dampskibsfarten aabnet fra Randsfjord og op til Hof i Land.

Om nogle Dage vil sandsynligvis Dampskibsfarten paa Randsfjorden være aabnet ligetil Odnæs; Isen fra Hof og opover er nemlig meget daarlig.

Nye Stikord.

Ved Valget i Moss 1891 viste det sig, at svenske Arbeideres Stemmesedler fik en afgjørende Indflydelse til Fordel for det radikale Parti. Partierne stod nemlig saa lige, at en Haandfuld Stemmer gjorde Udslaget.

Nu synes dette Parti at frygte for, at de ikke skal komme til at høste samme Fordel af de i Kristiania bosatte stemmeberettigede svenskfødte Mænd. De har derfor grebet til det Fif at udbasunere, at Høirepartiet hverver Svensker til at stemme paa sin Side ved det forestaaende Valg.

Det er vistnok intet i denne Paastand. De Svensker der er Medlemmer af Arbeiderpartiet eller de socialitiske Fagforeninger, stemmer vist med disse. Derimod er det ikke usandsynligt, at andre Svensker ikke egentlig finder sig tilbøielig til at stemme for Unionens Opløsning. Det synes at være saa naturligt. Men Radikalerne kan jo forsøge at overbevise dem om, at de heri gjør Uret.

Kristianiagutter.

Af Julius.

J. H. Kinhults Forlag, Kr.ania.

Den, der selv har levet lidt med eller studeret Folkelivet vil livagtig kjende sig igjen — og forbauses — thi det er jo akkurat Træk for Træk af Hovedstadslivet i broget Sammensmeltning, saaledes som dette arter sig i de høiere Samfundslag paa de mange smaa Kafeer og Beværtningssteder, ude i de trange Gader, i Byens Udkanter blandt Lazaronernes Leir. Skildringerne er fine og dristige, Stilen smuk og ren, man følger Fortællingen helt igjennem med usvækket Interesse. Det er jo ingen Roman, men Livet man ser. Bogen er realistisk, men det er ikke det stygge og det lave alene som Forfatteren vil ha' frem, han vil ogsaa vise os, at der hos de dybest sunkne og i de fattigste Livstilværelser kan ligge Spirer til noget godt. Disse Spirer er vistnok ofte forkrøblede, de kan ligge der længe uvirksomme og kvalte af Forholdene og — om jeg tør si' det — af Samfundsløgnene — somme vaagner aldrig til Liv; men hos enkelte Individer hænder det dog, at de livnes op ved Kjærlighedens Solskin, ved Guds og Menneskenes Barmhjertighed. Det er dette skjønne forhaabningsfulde, som den evnerige Forfatter vil ha' frem naar han med ualmindelig skarp Iagttagelsesevne, og i fine, maleriske Skatteringer skildrer en hel Samfundsklasse inden vor By — en Klasse, som Ungdomsveiledere og Folkevækkere mere end hidintil bør have Opmærksomheden rettet paa.

Kristianiagutter er en vakkende Bog, den er en ny interessant Fremtoning inden den realistisk-naturalistiske Bogavl. k.

Den amerikanske Nordpolexpedition.

Aalesund gj. H. O. T. B. $^{27}/_4$ 94.

„Ragnvald Jarl" med Wellmanns Expeditionen passerede igaar Formiddag Nærøsund, ifølge Telegram hertil.

Hvis Godveiret vedvarer, naaes Tromsø antagelig Søndag.

Dampskibet „Motala" stødte, ifølge Telegram til os i Taage inat ved Ringholmen, nær Brandesund. „Haukelid" er afgaaet for at yde Assistanee med at trække „Motala" af Grunden. Dykkerhjælp er færdig til at afgaa om det fornødiges.

Iforgaars blev en Kone overkjørt af en elektrisk Sporvogn i Toldbodgaden. Hun blev straks kjørt til sit i Nærheden værende Hjem og derfra til Rigshospitalet, hvor hun blev behandlet. Det antages, at hendes ene Ben var afkjørt.

Carl Johan-teatret.

Lørdag den 28de April Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

Søndag samme Forestilling.

Billetter faaes hos Brdr. Hals Hverdage til Kl. 4 og fra Kl. 5 i Theatrets Billetkontor. Søndage i Theatrets Billetkontor fra Kl. 12—2 og fra Kl. 5.

Cirkus

Søndag 29de April **Kl. 7½.**

Næstsidste Søndagsforestillig.

Største Varietéforestilling her.

14 Artistnumre.

Severin Jensen. Nyt, storartet Nummer. Første Optræden af den norske Turner ***A. Thoresen.***

Eiendom tilsalgs.

Gaarden Hornseth vestre og østre. G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Bohn,

(H.O.) **Rendalen.**

— 104 —

vis Maade var hans Rival. De kjender vist min Faders Historie, Sibyl?"

„Jeg ved, at han elskede min Moder, før hun nogensinde traf min Fader. Han fortalte hende aldrig om sin Kjærlighed, thi han lærte for sent at elske hende. Da min Fader forrige Aar gav mig nogle af Moders Smykker, fortalte han mig dette. Han glædede sig ved Tanken paa hendes Oprigtighed og Tillid til ham."

„Ja, han elskede hende for sent. Hans Livshistorie var sørgelig nok, og han efterlod mig en sørgelig Arv.

„Jeg forstaar Dem ikke — mener De, at han ikke efterlod Dem nogen Formue?"

„Nogen Formue! Sibyl, tror De, jeg er bange for Fattigdommen eller beklager mig, fordi jeg ikke har meget at leve af? Nei, den Arv, som formørker mit Liv er et tungere Kaar, end det Fattigdommen paalægger os. Jeg har arvet en Sygdom, som fjerner mig fra mine Medmennesker og dømmer mig til at gaa i min Grav uden Hjem og uden Hustru."

Sibyl lyttede taus til hans Ord. Hendes Hænder var krampagtigt foldede, og Taarer skjælvede i hendes Øienhaar. Hun havde kun en Tanke om arvelige Sygdomme. Hun vidste, at Tæring bortrev mange unge Mænd i deres Livs Blomstringstid, og de, som kjendte deres Familiehistorier, vidste, hvad der vilde komme.

Sagte og frygtsomt udtalte hun nogle Trøstens

— 101 —

„Jeg havde et Arbeide at fuldføre — jeg var et Offer for Pligten."

„De har naturligvis skrevet Breve," sagde Sibyl, „her er ikke meget at skrive om her paa Ellerslie."

„Nei, De finder vel Livet nokſaa ensformigt undertiden," sagde Brandon, med Øinene fæstet paa sin Tallerken.

Han spiste næsten ikke noget, og han, der ellers pleiede at lede Konversationen, talte næsten ikke et Ord.

Da han atter saa op, mødte han Sibyls Blik, som med et bekymret Udtryk var fæstet paa ham. Hun rødmede let.

„Hvad de end har gjort i Formiddag, er jeg bange for, at De har overanstrængt Dem," sagde hun, „De ser bleg og træt ud. Synes du ikke, han ser syg ud, Marie? spurgte hun forvirret, som om hun vilde skjule sin altfor store Ængstelse ved at gjøre et almindeligt Spørgsmaal.

„Jeg formoder, at Mr. Mountford føler den pludselige Overgang til Sommervarme ligesaa meget, som vi gjør," svarede Marie, „men hvad hans Lidelser end er, saa maa han føle sig smigret ved at være Gjenstand for saamegen Omhu fra din Side."

Sibyl betragtede hende forundret og bedrøvet — var dette Marie, den Marie, som havde elsket hende høiere end en Søster kunde elske hende? Marie, der havde været hendes Slave, og hvis Sympathie hun aldrig havde manglet, før i de sidste Uger, da en ube-

Radsaamaskiner.

En liden Restbeholdning af

Radsaamaskiner,

ældre Konstruktion, udsælges nu i Vaar til

betydelig nedsat Pris.

Gl. Pris.

Hesteriver

af Bersums Patent.

Harve, Plouge, Hakker, Grev og **Haveriver**

i stort Udvalg til de billigste Priser.

Slaamaskiner

af **ny forbedret Konstruktion.**

Hakkelsmaskiner

af **ny forbedret Konstruktion** anbefales i stort Udvalg fra

Kværner Brugs Udsalg

Nygaden No. 6, Christiania.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

S. Almløf, **Skrædder,**

Bazaren No 4 & 5 mod Storgaden.

Kunstige Gjødningsstoffe.

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Prisconranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,

Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Undervisning.

Nissens pigeskoles seminar

til uddannelse af lærerinder for folkeskolen begynder den 1ste septemper et nyt kursus. Examensret som ved statens seminarier. Optagelsesprøve i sidste halvdel af august, anmeldelse til prøven inden 1ste mai. De, som i anledning af ovennævnte optagelsesprøve ønsker undervisning i et eller flere fag, anmodes om at henvende sig paa skolens kontor — aabent hver dag kl. 1—2.

Nissens pigeskoles seminar til uddannelse af lærerinder for folkeskolen.

Storthinget har bevilget Nissens pigeskoles seminar 1500 kr. til fripladse for kommende skoleaar. Ansøgninger med vidnesbyrd om trang og værdighed bedes straks indsendte.

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vexterlig. Nærmere ved

Advokaterne

Frits Kiær og Emil Roll.

Skippergaden 22,

Christiania.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og etbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til

O Rsagf. H. C. Smith,

Carl Johansgade.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt

Severin Svendsen, Skrædder.

Manchester Brandforsikringsselskab

Skandinaviske Kreaturforsikringsselskab

Søforsikringsselskabet Agrippina

Livsforsikringsselskabet Norrland

er flyttet til

Dronningens Gade 8 a,

ligeoverfor Victoria Hotel.

Christiania 24 April 1894.

Eiv. Th. Ovren,

Selskabernes Generalagent for Norge.

I alle Boglader faaes tilkjøbs:

Jordbrugslære til nedsat Pris.

Jordbruget.

En Bog for norske Landmænd

af

F. G. Norstrøm.

Pris heftet Kr. 2.50; indb. Kr. 3.00. Porto 50 Øre.

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Fuldstændig Havebog for 2.60.

Praktisk Havebog.

Veiledning i Blomster-. Frugt- og Kjøkkenhavens Anlæg og Stel.

Ved ***P. C. Christensen*** og ***Th. Togersen.***

Pris Kr. 2.60; Porto 15 Øre.

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 64, ligeoverfor Postkontoret.

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen,** **Grændsen ved Torvet.** Kristiania.

Telegrambureau

HØYDAHL (H.O.) OHME'S

ANNONCE-EXPEDITION.

O Slotsgd. 9. Telefon 584. Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold“* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Abonner paa „Eidsvold“.

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.20.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds“ Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ____ Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ____ følger vedlagt.

Navn: _____

Adr.: _____

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. W. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

gribelig Forandring i hendes Væsen havde indgydt Sibyl en ubestemt Frygt.

De spiste uden at veksle mange Ord, og da Maaltidet var over, gik Sibyl ud af den aabne Havedør, og Marie forlod hurtig Værelset. Brandon fulgte Sibyl ud i Haven og gik stum ved hendes Side hen til det Sted, hvor de saa ofte havde spillet Tennis.

„Vi kan ikke spille Tennis idag," sagde Sibyl, der følte sig forpligtet til at sige Noget, „Marie er ikke i godt Humør."

„Nei, hun synes at være meget uvenlig stemt. Pleier hun ofte at udtrykke sig paa denne Maade?"

„Hun er undertiden heftig og ubesindig, men hun har aldrig været uvenlig mod mig."

„Jeg tror, at Jalusi ligger til Grund for det Hele."

„Jalusi," gjentog Sibyl med skjælvende Læber, idet hun saa paa ham.

„Ja, hun elsker Dem høit, og hun er vred for den mindste Venlighed, De viser Andre. Hun elsker Dem af ganske Hjerte, og hun vil til Gjengjeld besidde Deres hele Hjerte."

„Hun var altid kjærlig og varmhjertig. Jeg har aldrig seet hende saa uforskammet og ubehagelig som idag."

„Ikke? Det gjør mig ondt, at hun skulde misunde mig Deres Venlighed, thi denne Dag er min sidste paa Ellerslie."

Han kunde ikke undlade at betragte hende, medens

han udtalte disse Ord. Han havde ikke havt isinde at fortælle hende herom før næste Dag, da vilde han skyndsomst sige Farvel for ikke at røbe sine Følelser, men ved Synet af hendes omme Bekymring, som paa en saa uskyldig Maade kom tilsyne under Frokosten, banlyste han Tanken paa at undslippe alle Vanskeligheder ved i Hast at fjerne sig. Nei, da var det bedre rolig at meddele hende sin Hensigt, og hvis det var nødvendigt forklare hende sine Grunde. Han kunde ikke lade hende tro, at hun var ham ligegyldig, og at hun havde odslet sin uskyldige, første Kjærlighed paa en Stok eller en Sten.

Hun blev dødbleg. De gik en Stund tause ved hinandens Side, da sank hun ned paa den nærmeste Havebænk, stum og bleg.

„Det Arbeide jeg foretog mig idag var at pakke ind mit Tøi," fortsatte Brandon i en munter Tone, „jeg reiser jo ikke med nogen Tjener. Jeg har havt en herlig Tid paa Ellerslie, og jeg kan aldrig takke nok for Deres Venlighed. Jeg har følt mig ligesaa meget hjemme, som om jeg var født og baaren her. Sir Joseph har været ubestrivelig venlig mod mig, som ikke har nogen Fordring paa ham."

„Jo, De har Fordring paa ham. De er en Slægtning af min Moder, han elsker Alle, som hun elskede, og hendes hele Slægt."

„Han er en af de ædleste Mænd jeg kjender. Mange Mænd i hans Stilling vilde fatte Mishag til mig, fordi jeg er en Søn af den Mand, som paa en

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden

Nr. 51. | Udkommer hver. Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 1ste Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Kontor: Skippergd. 28, Christiania.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafadr.: „**Guldlarsen**" Telefon 2899.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største nortke Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.
Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000
Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**
Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Møbler, Speil, Senge
i godt Udvalg til rimelige Priser.
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

Simers Punsch
anbefales.

Gaadens Løsning?

Fra radikalt Hold har der paa det sidste været søgt kastet en Smule Lys over den Maade, hvorpaa man der har tænkt sig, at en Ordning med særskilt norsk og særskilt svensk Udenrigsminister inden Unionen skal virke. Der kan ikke være Tvil om, at de Forklaringer, som er leveret, har været oprigtig mente og er fremgaaet af den bedste Vilje til at gjøre dem saa tydelige og saa tiltalende som muligt. Enhver Kjøbmand anbefaler sine Varer og søger at vise dem fra den fordelagtige Side, og Radikalerne har al Grund til at gjøre sit Udenrigsministerforslag saa appetitligt for det norske Folk som bedst mulig. De har saa meget mere Grund dertil, som de agter at sætte Ordningen i Værk uden Forhandling med Sverige; det hele Udkast ligger færdigt i Ledernes Skuffe for ved første Leilighed, med Folkets Tilladelse, at offentliggjøres som kongelig Resolution. Offentliggjørelsen vil finde Sted i Henhold til Statsraad Konows oprindelig noget forhastede, men nu behørig autoriserede Erklæring paa Skarnæs i Søndre Odalen.

De Forklaringer, som er fremkomne maa selvfølgelig antages at støtte sig til dette vistnok for det store Publikum ubekjendte, men for Lederne vel bekjendte Udkast til Statsdokument. Men desuagtet er de, i Modsætning til hvad man maatte være berettiget til at vente, ikke overensstemmende. Der foreligger tvende indbyrdes meget afvigende Forklarings-Udgaver, af hvilke Storthingspræsident Ullmann er Forfatter af den ene, „Intelligentsfedlernes" Redaktion af den anden. Hvilken der vil blive autoriseret til Brug for den radikale Menighed, er ikke godt paa Forhaand at vide. Rigtignok skulde Storthingspræsidenten efter sin Stilling have et Fortrin, men Erfaringen har vist, at det endelige Valg ikke bliver truffet efter Rang, Ancienitet eller Partifortjenester, men simpelthen efter hvad der kan kaldes Øieblikkets Behov i en snever Vending. Det kan derfor nok hænde, at „Intelligentsfedlernes" Forklaring modtager Stemplet, dersom nemlig Fingeren træffer den Knap i det afgjørende Øieblik.

Maa vi præsentere de to Forklaringer i en summarisk Form for vore Læsere:

Hr. Ullmanns fremkom under Trontaledebatten i Storthinget den 8de Mars og lød saa:

„Hvis der er Uenighed mellem de to Udenrigsministre, og denne Uenighed ikke kan løses, idet bag den ene Udenrigsminister staar det ene Land og bag den anden staar det andet Land, og det er Hovedsagen — ja jeg tror ikke Hr. Stang benægter det — saa vil jeg svare paa dette ved at rette et Kontrafpørgsmaal til Statsminister Stang. Hvis dette var Tilfældet nu — hvad saa? Da var Tilfældet simpelthen det, at dersom denne Uenighed var saadan nu, at den ikke kunde bilægges, saa maatte Unionen gaa i Stykker; thi Unionen er grundlagt paa den Ting, at begge Parter er enige om at gaa i Krig sammen; den er ikke udenfor Kongedømmet grundlagt paa noget andet".

Dette fandt Hr. Ullmann at maatte udtale, fordi der efter hans Statsretslære i Bladet „Varden" ikke findes nogen fælles Konge for de to Riger, men kun en norsk og en svensk Konge, og heller ikke grundlovsmæssig noget Statsraad, hvori Fællesanliggender kan afgjøres ved Beslutning, der gjælder begge Riger. Enhver Tanke om at Hans Majestæt kan gjøre, som man siger „Slag i Saken" ved at give den ene af de to Herrer Ret fremfor den anden, er dermed udelukket. Den af Hr. Ullmann udviklede Statsretslære kræver endog ligefrem, at Hans Majestæt — som en loyal Konge, der henholder sig til Raads Raad — skal kunne beslutte i Øst i svensk og i Vest i norsk Statsraad, og da der, som rimeligt kan være, ikke er givet nogen Regel hverken i Rigsakt eller Grundlov for et saadant Tilfælde, er det ganske i sin Orden, at Hr. Ullmann tænker sig som en Mulighed, at Unionen kan „gaa i Stykker" som Følge af en Uenighed mellem de to Herrer Udenrigsministre. Hans Majestæts Adfærd i de sidste Par Aar har ikke været i Overensstemmelse med denne Recept, som nemlig vilde have medført, at han i norsk Statsraad havde taget Konsulatsagen, og for den Sags Skyld ogsaa en „Skarnæsresolution" til Følge, og derpaa — med den samme Loyalitet, thi Hr. Ullmann indrømmer Svenskerne den samme Ret, som han kræver for os Nordmænd — i svensk Statsraad have nægtet at anerkjende Lovligheden af sine i norsk Statsraad fattede Beslutninger.

„Intelligentsfedlerne" synes ikke at være nogen Beundrer af disse Ullmannske Konsekvenser. Efter dets Mening burde Hans Majestæt have taget det norske (Steenske) Ministeriums Raad til Følge og nægtet at skjenke sit svenske Ministeriums Raad Gehør, det vil sige, været loyal som norsk Konge og illoyal som svensk. (Svenskerne fortjener det nemlig ikke bedre, mener vist „Intelligentsfedlerne"). Som Følge af dette sit Grundsyn har Bladet udsendt sin konkurrerende Forklaring den 19de April.

„I virkelige Fællesfager — de, hvori en og samme Beslutning er nødvendig — vil", siger Bladet med en mod sin Konkurrent rettet godmodig Spydighed, „de to Udenrigsministre faa andet at bestille end at opløse Unionen. De vil faa hver for sig at forberede, foreløbig behandle og afgive Indstilling i disse Sager."

„Det følger af sig selv," fortsætter Bladet, „at denne foreløbige Behandling kom til at foregaa med det for Øie, fælles Beslutning. Forberedelsen kom til at foregaa under Konferance og Samarbeide mellem de to Udenrigsministre".

„Under dette Samarbeide vil", oplyser Bladet, „den norske Minister først og fremst varetage Norges Interesser og den svenske først og fremst Sveriges. Men Nødvendigheden af en og samme Beslutning vil naturlig medføre Tillempninger. Enhver forstaar, at faktist vilde i de fleste Tilfælder de to Ministre arbeide sig sammen til samme Resultat, og de to Indstillinger som Regel komme til at faa samme Konklusion".

„Naturligvis vil der", indrommer Bladet, „som Undtagelse opstaa Sager, hvor Norges og Sveriges Interesser var i den Grad stridende, at de to Ministre kom til at afgive stridende Indstillinger. Saa vilde dermed Verden gaa under, — i al Fald Unionen!" udraaber Bladet spøgende.

„I det praktiske Liv gaar det ikke saa hurtigt med den Slags Ting", skynder Bladet sig alvorligt at tilføie. „Det kunde vel hænde, at den norske Minister, om Kongen (hvilken Konge, Fælleskongen, den norske eller den svenske Konge? — aabenbart den førstnævnte) tog den svenske Indstilling til Følge, ikke engang indgav sin Dimission. Kun i store Sager vilde en Udenrigsminister sætte sin Stilling ind paa sin Indstilling."

Med dette elegante Ordspil er Bladet kommet til det afgjørende Point og slaar fast, at Hans Majestæt Kongen, i Egenskab af Fælleskonge, skal være Opmand mellem de tvende uenige Udenrigsministre. Kongen tager for sig den norske og den svenske Indstilling og giver efter Omstændighederne den første eller den anden Fortrinet. Han bliver saaledes i sidste Instans Udenrigsminister for de to Riger.

Det har under Unionens Bestaaen oftere hændt, i Regelen som Følge af en uregelmæssig eller mindre loyal Holdning fra enten den svenske eller den norske Regjerings Side, at Kongen er blevet den, der har maattet fungere som Opmand og tage det virkelige Ansvar for en Afgjørelse. Dette erkjendes vistnok fra alle Hold at være et lidet ønskeligt Forhold, som kun bør tolereres i Nødsfald. Thi „Kongens Person er hellig, han kan hverken lastes eller anklages."

Det vil derfor vække Forundring, at det nu skal være Meningen at slaa fast som en konstitutionel Regel i Unionen, at den uansvarlige Konge skal overtage Ansvaret for en saa vigtig Del af Statsanliggenderne som den udenrigske Politik. Dette er saa stridende bl. a. mod Radikalernes egen Statsretslære, at man kan forstaa, at det er en Nødstilstand som har ledet dem til at ville anbringe Kongemagten som en Stødpude, efter at de har opdaget, at det Ullmannske System kun bringer de to Udenrigsdepartementer til at tørne mod hinanden paa Fællessporet med den Følge, at Unionen fyger i Stumper og Stykker.

Desværre, den Opfordring har forgjæves været stillet til det radikale Hovdingskab, der skal sidde inde med Gaadens Løsning:

„Tag Bladet nu fra Munden,
isfjænk os Vinen klar,
tag op fra Harpebunden,
det Lys du længe bar!
tænd det, saa hvad du siger,
vi paa din Mund kan se,"

— — — — — —

Thi hvad der hidtil er os budt, er idel Forvirring og Mørke.

Efterspil fra Matabelekrigen. I den afdøde Matabelekonge Lobengulas Hovedstad Buluwayo føres der for Dieblikket en opsigtsvækkende Retssag mod tvende Menige af det britiske Belschuna-Politi, der, som før omtalt, er anklagede for Tyveri og for at være Skyld i, at Major Wilson og hans Styrke blev nedsablet af Matabelekrigerne. De to Menige er nemlig sigtede for at have modtaget 1000 Lstrl. af et Par af Lobengulas Udsendinge og at have beholdt disse Penge, der var en Foræring til den britiske Høistkommanderende fra Matabelekongen, der samtidig sendte Budskab om, at han var villig til at overgive sig, et Budskab, som de to Menige undlod at overbringe. Der føres en Mængde baade hvide og indfødte Vidner i denne Sag.

Afvist Injuriesag. Larvik, 27de April. (N. T.-B.) Ved Meddomsretten her har i de Par sidste Dage været behandlet en meget omfangsrig Sag: Sagfører Abrahamsen contra Bogtrykker Schmidt i Anledning af en i dennes Blad indrykket Artikel mod Abrahamsen som en Agent for Madsen & Co.s Oplysningsbureau.

Sagen blev ved den idag afsagte Dom afvist som kun subdiært undergivet offentlig Paatale.

Abrahamsen paakjærer.

England — Skotland.

London, 27de April.

Underhuset har med 232 mod 207 Stemmer vedtaget Forslaget om at oprette et stort staaende Udvalg til at behandle specielt skotske Anliggender.

Underhuset har ligeledes ved første Læsning vedtaget Regjeringens Forslag om at oprette Kommunestyrelser i Skotland. Kvinder skal være valgberettigede og valgbare. (Hermed menes Kvinder i selvstændig Stilling, der ogsaa i Sverige er valgberettigede i Kommunen).

Portugal og Argentina.

Buenos Ayres, 27de April.

Konflikten mellem Portugal og Argentina tilspidses og man frygter for, at det kan komme til aabent Brud mellem de to Lande.

Hertugen af Montmorency stod forleden for Gjeldskommissionen i Anledning af en Vexelgjeld paa 10,000 Fr., som Hertugen erklærede sig aldeles ude af Stand til at betale fordi han havde saa megen paatrængende Gjeld, der først maatte klares. Hertugens paatrængende Gjeld viste sig at være: Løn til Kuske 9650 Fr.; tretten Skrædderregninger til Hertuginden 22,478 Fr; Cravates 84 Fr.; Galanterivarer i Læder 3215 Fr. Gjeldskommissionen tog intet Hensyn til Hertugens Indsigelse; han maatte betale de 10,000 Fr. og lade sine øvrige Kreditorer vente.

Statsraad Thorne har under Navn af „Statsraad Johan Thorne og Frues Legat" skjænket til værdige trængende af Arbeidsklassen inden Moss Kommune og gamle Sømænd sammesteds henholdsvis 2000 og 5000 Kroner.

Fremdriften af Sagtømmer i Fredrikshalds norske og svenske Opland blev paa Grund af det slette Vinterføre adskilligt mindre end paaregnet, skriver „Smaal. Amtst." den 26de April. Som en Følge deraf vil Sagskuren i Tistedalen blive mindre, og dette i Forbindelse med en delvis forandret Drift gjør det umuligt for Sagbrugsforeningen at holde en saa stor Arbeidsflok som i tidligere Aar. Det er ilde for dem, der kommer ud af Arbeide, men Industriens Vilkaar i alle Lande og til alle Tider medfører, at Antallet af beskjæftigede Arbeidere retter sig efter Konjunkturer og Driftsmaader, og derved er intet at gjøre.

Centrum i Bratsberg.

I Lunde i Telemarken er der ifig. „Bratsb. Amtst." stiftet en moderat Venstreforening paa ca. 80 Stemmeberettigede med Tilslutning til Amtets Centrumsforening.

Til Bestyrelse er valgt Ordfører Eilef Lunde, Sveinung T. Hvilen, Aslak T. Lunde, Olav Stranna, Halvor G. Næs.

Foreningen har faaet en uventet stor Tilslutning, og mange flere vil gaa med i den. Folket bliver ogsaa her kjed af Radikalernes brautende Løfter uden tilsvarende Goder. Gaardbrugerstanden føler mere og mere Trykket af at være „Stedbarnet i Landet", som Aarrestad sagde i Storthinget. Man ønsker et venskabeligt og ærefuldt Opgjør med Sverige og i det Hele en rolig og sikker Fremskridtspolitik i Uelands, Jaabæks og Sverdrups Aand til Gavn for alle Samfundsklasser. Med dette Formaal for Øie og i Bevidstheden om, at Dieblikkets alvorlige Stilling og Hensynet til Fædreland og Grundlov kræver det, slutter man sig sammen, selv om man i Enkelthederne kan have noget forskjellige Meninger.

Anarkisten Henry. Processen mod Anarkisten Henry, der foranstaltede Explosionen i Kafe Terminus, begyndte idag for Edsvorneretten. Der var truffet forskjellige Forholdsregler paa Grund af den store Mængde Tilhørere.

Henry paahørte rolig Anklageakten og erklærede under Forhøret, at han havde besøgt flere Kafeer, men tilsidst besluttet sig til at iværksætte Attentatet i Terminuskafeen, fordi der var mange Gjæster. Han havde ventet til flere ankom for at kunne dræbe saa mange bourgeois som muligt.

Præsidenten konstaterede, at der ved Explosionen var bleven dræbt 1 Person, og 4 var bleven saarede. Han klandrede i stærke Udtryk Henry for hans Kynisme.

Man overgik derefter til Behandlingen af Explosionen i Rue des bons enfants.

Paa Præsidentens Opfordring beskrev Henry den ved Attentatet i Terminuskafeen benyttede Bombe.

Han forsikrede, at han ikke havde Medskyldige i Attentatet i Rue des bons enfants. Henry vægrede sig derimod for at opgive, hvad han havde foretaget i 1893, og hvorfra han havde skaffet Dynamit og Penge til Bomben.

Anklagede afgav sine Erklæringer pralende og i en affekteret Tone.

Derefter begyndte Vidneforhøret.

Skudt Bjørn. (Meddelt „Varden") Den i sin Tid med Eidsborgs Bjørnejægere velbekjendte Skovkonge, som saa mangen Gang har sat Skræk i Blodet hos de modige Skyttere, har endelig den 20de ds. Kl. 7 Aften lukket sine Øine, som Følge af et velrettet Skud fra Aasmund Heggstøl, Laurdal. En velovet Bjørnejæger, Amund Knudsen fra Tordal, var med paa Jagten, men omendskjøndt han før alt har nedlagt 12 Bjørne, var han ikke saa heldig, at faa Skud paa Hs. Maj., forend Aasmund havde givet ham sin Bane.

Mærkeligt Ulykkestilfælde. Efter hertil indløben Meddelelse er Bestyrer af Stavanger Støberi & Dok Oftedahl itirsdags afgaaet ved Døden under ganske mærkelige Omstændigheder. Natten mellem den 17de og 18de d. M. under Søvnen svælgede han sit Gebis; dette satte sig fast i Spiserøret. Der blev strax tilkaldt flere Læger, som ved en Operation fik Gebisset taget ud under Indsnit paa Halsen.

Hr. Oftedahls Tilstand, som fra Begyndelsen af var meget tilfredsstillende, forværredes imidlertid efterhaanden, og efter 4 Dages Forløb afgik han ved Døden.

Efter Forlydende havde den Afdøde for ganske kort Tid siden tegnet en Forsikring i Ulykkesforsikringsselskab „Sigyn" paa Kr. 20,000.

1ste Mai.

Wien, 27de April.

Til 1ste Mai er berammet 24 Møder til Vedtagelse af en fælles Dagsorden om 8 Timers Arbeidsdag og almindelig direkte Valgret.

Telegramgaadens Løsning. Et Telegram fra London til herværende Aviser i forrige Uge vidste at berette, at Underhuset havde besluttet at ophæve Overhusets Ret til at sætte sit Veto mod Lovbeslutninger af Underhuset. Vi har nu fundet den lille Fjær, hvoraf denne Historie, der, om den havde været sand, vilde have været en Begivenhed af første Rang, maa antages at have udviklet sig til de fem Hons. Føreren for den lille radikale Gruppe i Underhuset Mr. Labouchere har fremsat et Forslag — der endnu ikke er behandlet — om at forandre den Fremgangsmaade, som benyttes, naar Beslutninger af det ene Hus forelægges det andet Hus. At Mr. Labouchere med sit Forslag tilsigter Overhusets Afskaffelse, er høist rimeligt. Men Sandsynligheden for at det gaar igjennem er lige saa stor som Udsigten til at et Forslag fra den sparsommelige Repræsentant fra Bratsberg om at ophæve al Skyds og Diæt for Storthingsmænd vil blive bifaldt af indeværende Storthing.

Det hænder nu om Dagen noget vel ofte, at vore Telegrammer fra Udlandet melder om historisk mærkelige Begivenheder, der er ubekjendte for Indvaanerne i disse Begivenheders Midtpunkt. Dette skal vel være til Erstatning for at virkelig indtrufne Begivenheder af Betydning først bliver bekjendt for os gjennem Posten.

De Arbeidsløse.

Newyork, 27de April.

Det Jernbanetog, som i Butte blev besat af ca. 650 Arbeidsløse, der var paa Marsch mod Washington, er underveis bleven stanset af 250 Soldater. De Arbeidsløse blev overraskede under Søvnen og overgav sig uden Modstand.

Tyske Marineøvelser i norske Farvande. Fra Berlin telegraferes d. 27de April: Ifølge de trufne Dispositioner for de tyske Marineøvelser vil Øvelseseskadren blive delt i 2 Divisioner. Den ene Division, der bestaar af 2 Panserskibe og en Avisodamper, skal den 7de Mai ankre i Christiansfjord og den 10de Mai i Bergen. Den anden Division, der bestaar af 4 Panserskibe, skal indtræffe i Bergen den 20de Mai og afseile derfra den 24de Mai.

Indebrændte Mennesker.

Flere Mennesker omkom ved en Nat til Lørdag paa Lenschows Teglværk i Østre Aker stedfunden Ildebrand. Efter de erholdte Oplysninger har i Vinterens Løb 7 Personer havt sit faste Logi deroppe i et eget Aflukke oppe paa Brændeovnen. Disse var Kludesamlerne Lauritz Olsen, Hans Berntsen, Peter Klausen, Anders Nottestad, Hans Hansen, Nils med Tilnavnet „Mesteren" og Adolf Olsen Ihlen. Af disse har man kun endnu Vished for, at Lauritz Olsen er kommet helskindet derfra, og han har oplyst, at han Nat til Lørdag vaagnede derved, at der blev banket haardt i en til Hovedtrappen aflaaset Dør og skreget: „Brand". Han stod da strax op, og da saa han, at en Del af Værket stod i Brand. Han skreg da alt hvad han orkede for at faa vækket sine derværende Logikammerater, og en af disse svarede ogsaa, men da Ilden var saa voldsom, maatte han, før han kunde forvisse sig om, hvorvidt de øvrige var vaagne, springe ud en Bagtrappe, efterladende sine Sko, Stromper og Busserul. Han saa senere ingen af de, der havde ligget oppe paa Ovnen sammen med ham.

Iblandt de paa Brandstedet gjenfundne Levninger fandt man Lørdag Skeletterne af 3 Lig, der formenes at være af Hans Berntsen og Nils „Mesteren" samt en Person ved Navn Sigurd eller Syver Larsen, der antagelig har ligget i et eller andet Aflukke i 1ste Etage.

Det maa saaledes befrygtes, at her er medgaaet flere Menneskeliv — hvormange har man endnu ikke nogen Vished for.

Ilden, der skal være opkommet i Nærheden af Piben, greb om sig med en utrolig Hurtighed, saa det stod ikke i menneskelig Magt at faa ud noget Menneske derfra.

Keiser Wilhelm til Norge. Berlin, 27de April. Efter Forlydende vil Keiser Wilhelm i Løbet af Sommeren igjen foretage en Sørur til Norge.

Antagelig vil Keiseren tiltræde Reisen i Slutningen af Juni Maaned.

Stor Oxehandel. Den største Oxehandel, der formentlig er gjort paa en Gang her i Landet, fandt Sted paa Hamar forleden Lørdag. Brugseier Sæhlie solgte nemlig til Slagterfirmaet Henrik Fredriksen & Co. 106 Oxer for en samlet Kjøbesum af 20,000 Kr.

Ofringen i Laudets Kirker til Fordel for de Skadelidte i Værdalen har givet Kr. 106,993.11. Lægges hertil Kr. 51,285, indsendte direkte til Stiftsdirektionerne og Renter i 1893 Kr. 2,039,66, bliver det samlede Resultat Kr. 109,545.62.

Voldsom Flom.

Bureautelegram til herv. Blade.

Eidsvold, 29. April.

I de sidste Dage har der været en voldsom Flom i Vormens Bielve. — Landeveisbroen over Holtaaen samt et nordenfor liggende Møllebrug strøg med inat.

Eidsvolds Værks og Bohnsdalens Fabrikker har maattet være i fuld Drift idag, for at ikke den enestaaende Flom i Andelven skulde rive Dæmningerne med sig.

Skattekommissærerne. Inden Storthingets Budgetkomite skal der ved Sagens forelobige Gjennemgaaelse have vist sig at være Enstemmighed for Ophævelse af Skattekommissærinstitutionen.

Milan og Nathalie

Bureautelegram til herv. Blade.

Belgrad, 29. April.

Et kongeligt Dekret erklærer Regentskabets og Skuptschinaens Beslutning med Hensyn til Kong Alexanders Forældre for forfatningsstridig og gjenindsætter baade Milan og Nathalie i deres forfatningsmæssige Rettigheder som Kongehusets Medlemmer.

For Gaardbrugerne.

Landsvenstreforeningens Bestyrelse bestaar af følgende Herrer:

Qvam, forhv. Statsraad, Jurist.
Lars Holst, Redaktor, Jurist.
Løvland, Redaktor.
Horst, Rektor.
Ullmann, Skolebestyrer.
G. Knudsen, Ingeniør.
John Lund, Handelsagent.
Lindboe, Jurist.
Hagerup, Murmester og Socialist.

— Har ikke Bonden al mulig Garanti i disse Mænd før, at hans Interesser bliver tilstrækkelig taget ivare? spørger „Fremskr.".

Tømmermassen løsnet.

Bureautelegram til herv. Blade.

De uhyre Tømmermasser — mellem 15 og 20,000 Tylvter — der, som ionsdags omtelegraferet, havde skablet sig sammen ved Eigsfossen i Vaaler, gik løs Søndag og passerede nedover uden noget Uheld.

I de sidste Dage har Glommen steget enormt og paa flere Steder foraarsaget Oversvømmelser. Ved Kirkenor Station har Vandet staaret ud endel af Jernbanelinjen, saa at første Tog idag blev opholdt der 2 Timer. Efterat Skaden var midlertidig udbedret, kunde Togene atter passere.

Alkohol varmer ikke.

(Af Sundhedslærere ved Fr. Pedersen, Lærer ved Kristiania Folkeskole.)

1. Vi har seet, at Alkohol ikke indeholder Varmeevne i Ordets sande Betydning, da den ingen Næring afgiver, fordi den efter anstillede Forsøg passerer Organerne uforbrændt; — men at den hindrer Blodet i at anbringe Surstoffet og derved hindrer den naturlige Varmeudvikling. Den Varme, man føler efter Nydelsen af Alkohol, er den forhaandenværende indre Varme (37°C.) der drives ud til Legemets Overflade, hvorved Legemets Indre efterhaanden afkjøles, paa samme Maade, som om man en kold Vinterdag vilde slaa Døre og Vinduer op. Man kan overbevise sig selv ved at holde et Termometer under Tungen, før man har nydt Alkohol og siden igjen en Stund efterpaa, saa vil man finde, at Legemets Temperatur er sunket.

2. Sir William Gull siger: „Det er et stort Bedrag at bede en Mand tage sig en Dram for Morgenkulden for at varme sig; lad ham heller faa noget at spise.

Dr. Brunton: „Det er en fuldstændig Vildfarelse at indbilde sig, at Alkohol varmer; tvertom, den forringer Livsvarmen". Naar Livsvarmen synker til 27,5 C., indfinder Døden sig (Kjelefrysning).

3. Eskimoerne beskytter sig mod Kulden ved indstinktmæssig at drikke Tran og spise Spæk. Polarfarerne har nu lært at vogte sig for Alkohol. Dr. Sir John Richardson, en af de mest fremragende Medlemmer af en Polarexpedition, siger: „Jeg er aldeles overbevist om, at alkoholholdige Drikke minker Evnen til at modstaa Kulden. Føde og sund Fordøielse er de bedste Varmekilder." Dr. Klein beretter om sin Erfaring fra den fransk-tyske Krig, at Vinen, som de franske Soldater fik i Mængdevis, kun gjorde, at de frøs endnu værre, og han tilføier: „Lad mig sige Eder, at intet vil raskere faa Eder til netop at føle Kulden end Alkohol.

Storthinget.

Møde 28de April Kl. 10.

Felttjenestøvelserne.

Statsraad Olsson mente, at man alvorlig burde betænke sig, før man negtede denne Bevilgning, da disse Øvelser var af største Nytte og Nødvendighed for Hæren. De Afdelinger, som her var Tale om, havde ikke havt Felttjenestøvelser paa 12 Aar; ifjor var desuden Bataljonsøvelserne ogsaa sløifede.

O. Berge fastholdt Indstillingen.

P. O. Nielsen (Komiteens Formand) sluttede sig til Statsraad Olsson og optog den kgl. Proposition, medens Svendsbø hævdede, at det ingenlunde kunde kaldes uforsvarligt iaar at sløife disse Øvelser.

Heffermehl mente, at saaledes som Stillingen i Europa for Tiden er, maatte vi være færdige til at forsvare vor Frihed og Selvstændighed med Vaaben i Haand. Under disse Omstændigheder kunde man ikke knappe af her.

Okkenhaug: Vi har ikke Raad til at anvende et saa stort Beløb nu til militære Formaal.

O. Berge hævdede, at Talen om, at man vilde knappe af ingensteds hørte hjemme. Bevilgningerne var tvertimod steget i høi Grad, ja det kunde endog være Spørgsmaal, om de kunde bæres i Længden af en saa liden Nation.

J. Utheim fandt disse Øvelser ønskelige, men fandt sig bunden ved Forhandlingerne i Militærkomiteen i 1892 til iaar at stemme mod.

Heffermehl indrømmede, at her havde været Stigning, men ikke i Forhold til Tidens Krav paa dette Omraade.

Bockmann: Har vi ikke Raad til at holde en saa tarvelig Hær som den nuværende, da har vi ikke Raad til at leve vort eget Liv som en fri og selvstændig Nation, men det troede Taleren, at vi havde Raad til.

Eng: Vi har ikke Lyst til at bevilge store Summer her, naar Officerer kan udtale, at kommer vi i Krig med Sverige, vilde en stikke sit Sværd i Balgen, medens en anden havde udtalt sin Billighed til i Tilfælde at gaa løs paa Storthinget. Efter nogle yderligere Bemærkninger af Statsraad Olsson, Bockmann, Svendsbø og O. Berge optoges Sagen til Votering. Indstillingen bifaldtes med 77 mod 34 Stemmer, der afgaves for P. Nielsens Forslag. De 34 var Johansen, Bang, Rynning, Lützow-Holm Grape, Stang, Hansen, Bonnevie, N. Prebensen, Kilde, Schweigaard, P. Nielsen, Heffermehl, J. Knudsen, Johnsen, Norheim, Meling, K. Rygh, Hval, Bockmann, Brænne, Knap, Caspersen, Roll, Løvenskiold, Evensen, Prahl, Strømme, G. Knudsen, Arneberg, E. Rygh, Schøyen, Vogt og Egeberg.

Redningsvæsenet.

Angaaende „Heimdals" Togt opstod nogen Debat.

Meling og J. Olsen udtalte stærkt Ønske om, at „Heimdal" mere maatte holde sig i Sjøen og mindre i Havn. Statsraad Olsson lovede, at der ved Instruxens Udarbeidelse skulde blive taget Hensyn til disse Udtalelser.

Bededag.

Sverdrup kunde stemme for Bededagens Henlæggelse til Høsten, medens Andersen vilde stemme for dens Afholdelse.

Statsraad Bang hævdede, at denne Dag var Menighedernes, og derfor burde der gives Menighederne Anledning til at udtale sig, før man besluttede nogen Forandring. Han antog ligeledes, at Forandring her vistnok maatte ske ved Lov og ikke ved kgl. Resolution.

Ullmann: Efter mit Forslag er intet til Hinder for at ordne dette ved Lov.

Berger sluttede sig til Sverdrup. Bededagen burde bibeholdes, derimod havde han ikke noget imod dens Henlæggelse til Høsten.

Statsraad Bang ønskede helst Bededagen bibeholdt paa sin gamle Plads samt en Takkedag om Høsten.

Haugland: Bededag er for store Dele af vort Folk en meget elsket Dag og en vigtig Høitid, derfor kan jeg ikke stemme for andet end en Anmodning til Regjeringen om at indhente Menighedernes Erklæring, hvorvidt Dagen burde henlægges til en anden Tid paa Aaret.

S. Nielsen sluttede sig til Haugland. Bededagens Afskaffelse kunde han ikke være med paa og henstillede til Ullmann at frafalde sit Forslags første Del.

Heffermeh sluttede sig til Haugland og Sverdrup.

Haugland fremsatte Forslag med Anmodning til Regjeringen at indhente Menighedernes Erklæring, hvorvidt Bededagen bør henlægges til en anden Tid af Aaret.

Sverdrup foreslog Anmodning til Regjeringen at overveie, hvorvidt Bededag bør henlægges til en anden Tid og for Storthinget at fremkomme med Resultat af sin Overveielse.

A. Berge og Lützow-Holm troede, at her ingen Trang var til Forandring og vilde derfor stemme mod alle Forslag.

Ophævelse forkastedes mod 21 St.

Ullmanns andet Alternativ forkastedes mod 26 St. Anmodning til Regjeringen om at drage Omsorg for Bededagens Henlæggelse til en Hverdag om Høsten forkastedes med 64 St. Sverdrups Forslag bifaldtes mod 48 St., derved bortfaldt Votering over Hauglands Forslag.

8 Timers Arbeidsdag.

De forskjellige Forslag besluttedes enstemmig oversendt Socialkomiteen.

Bevilgningerne til Abnormskolevæsenet og Arkivvæsenet bifaldtes enstemmig efter Indstillingen.

G. Knudsen foreslog, at hvert andet Aar skulde der vælges 2 Suppleanter for de storthingsvalgte Medlemmer af Jernbanernes Tilsynskomite. Forslaget udlagdes. De øvrige Sager udsattes til Onsdag.

Mødet hævedes Kl. 1.50.

Smil.

Melk er et vanskeligt Stof. Den kan være sød og i den bedste Tilstand; men lad en Tordenstorm komme op, og øieblikkelig løber den sammen og surner.

Nogle Mennesker er ligesom Melk. Under gunstige Forhold smiler de og er søde; men den første Sky, der krydser deres Horisont, bringer dem i daarligt Lune og ødelægger deres Humør.

Vær ikke ligesom Melk. Smil altid, trods Skyer og Uveir. Pas paa, at du ikke øder Fløden af dit Smil paa fremmede. Er Forsyningen begrænset, brug den bedste Del af den hjemme. Intet letter i den Grad Husets Byrder som et venligt Blik og et godt Humør. Maa du skumme dit Humør, brug da Fløden hjemme og den skummede Melk ude.

Høflighed gjør sædvanligvis en Mand behagelig overfor sine Kunder og Venner;

En gammel norsk Præstegaard

eller fra gamle Dage.

Vanse Præstegaard ligger paa Lister. Dog ikke ude paa Flatbygden ved Havet, men inde i Landet paa en af de saakaldte Hedegaarde, der danner Listerlandets Indland valgte Listringen at bygge Kirken og i umiddelbar Nærhed af samme Præstegaarden. Denne ligger vakkert i eiendommelige vestlandske Naturomgivelser, der byder en saa rig Afveksling paa høie graa Stenfjeld, grønklædte Aase, frodig Kratskov og indimellem vakkert Agerland og Engsletter, de sidstnævnte dækket med en uendelig Flora af Markblomster. Særlig om Vaaren finder man til Overflod den vildt voksende Strimula, der her gaar under Navn af „Kosmosblom", og som fylder Luften med en rig Vellugt, mens Vivendlen „Capripolium" slynger sig omkring de nogne Klippespidser, der hist og her stikker frem pittorisk midt i det flade Sletteland. Mellem Præstegaardens Jorder risler en Bæk, der løber ind i et lidet Fjeldvand (Præstevandet) og ved Enden af samme har Kirken faaet en fast, en fri og en malerisk Plads. Den har nu staaet der i Aarhundreder for med sine sølvklare Klokker at kalde paa:

„Gammel og paa ung
mest dog paa Sjælen træt og tung
syg for den evige Hvile."

Den gamle Vanse Kirke var ældre end Reformationen. I det ydre en liden uanselig Trækbygning, men indvendig imponerede den ved sin Ælde, som de gamle Udskjæringer og Billeder: Dyrehoveder, Engler samt de rødmalte Skriftestole levende tolkede.

Den gamle Præstegaard, der nu kun lever i Traditionen, var en lav toetages Bygning med høit Tag, bygget i gamle Dages Stil med Forstue og Kjøkken i Midten af Huset og to Rum paa hver Side, hvoraf det ene en stor kold Dagligstue med Bilæggerovn, (en lav toetages Ovn indmuret i Brandmuren, slig at der lægges i fra Kjøkkenet af; paa Lister pakkes den gjerne fuld med Torv, der er det almindelige Brændsel*). Bag Dagligstuen var der afpanelet et Par mindre Soverum. Paa den anden Side Forstuen var det Storstue og Bispekammer — disse sidste to Rum var forresten en nyere Tilbygning. I andet Stokværk var der udredet en Del mindre Rum, der brugtes til Soveværelser, Kontor, Skolestue, samt ved Enden af en lang Koridor, der førte ned i første Stokværk. Bag en liden Bagtrappe, det saakaldte Stabur et Slags Madloft.

I Vanse har her været en hel Række med bekjendte Præster, Mænd der lever i Mindet udover sin Samtid, enkelte lærde Bogorme, hvis Virken og Livsgjerning ikke strakte sig langt forbi Kirken og Studerkammerets Vægge, andre villiestærke, kraftige Personligheder, der blandede sig i Sognets Anliggender og vilde lede og bøie de meget stridbare Listersokninger. Jeg vil nævne blandt Rækken af Vanse mere bekjendte Præster: Sognepræst Olevarius Bugge — Fader til den bekjendte Biskop Peder O. Bugge i Trondhjem, — der var Præst til Vanse i Slutningen af forrige Aarhundrede, forøvrigt en noget svag Personlighed, der lededes af sin stærkere karakterfaste og ualmindelig begavede Hustru Gisken Edvaridine Rønning. Denne Kvinde besad ualmindelige kunstneriske Anlæg. Ved Hjælp af en Snedker, der tilvirkede Træværket, arbeidede hun af Voks, Mos, Pap og smaa Træfigurer et Par større Landskaber der skulle forestille Gethsemane Have og Golgatha Bjerg, de opbevares rimeligvis endnu, som en Raritet i hendes Datters Æt — Familien Lund i Farsund — og er vakre og ret naturlige; i Omfang som en temmelig vid Bordplade, særlig er Træerne og Frugterne paa samme, der er forarbeidet af Voks, meget smukke og fint arbeidet.

Store Mænd har altid havt stærke svenerige Mødre, dette kunde vist ogsaa gjælde om den ualmindelige aandsstærke og begavede Biskop Bugge. Som et Særsyn for de Tider fortælles det med fuld Paalidelighed et Træk fra fornævnte P. A. Bugges Ungdomsliv nemlig, at da han som ung nybagt Student fra Kjøbenhavns Universitet kom hjem til Vanse Præstegaard, attraaede han intet mindre end Faderens Sognekald og spillede den gamle et slemt Puds. Da Diestad Kald netop var ledig, indsendte han i Faderens Navn Ansøgning til dette Embede og søgte samtidig Vanse for sig selv. Begge Ansøgninger bevilgedes og 1791 overtog P. O. Bugge Vanse Præstegaard, medens den Gamle til sin store Sorg maatte fortrække. Bugge var allerede den Gang en meget begavet Taler, han havde arvet Moderens skarpe Forstand og lunefulde Vid; men som 24-aarig Præstemand var han tillige livsglad og verdsligsindet og deltog med Liv og Lyst i Datidens noget støiende Selskabsliv. Han og hans Venner, hvoriblandt den lærde og vittige Student senere Præst til Tuterøen ved Trondhjem Rasmus Dreyer lod sig for Morro Skyld kalde Kjærnen af Folket og udfoldede megen Humor og Lune under sine Sammenkomster. I et langt senere Tidsrum, som Biskop i det trondhjemske blev Bugge alvorlig paavirket af den pietistiske Bevægelse, og viste sig i alle Maader som en streng og nidkjær Ordets Tjener. Han levede endnu til 1849.

Som et Overgangsled mellem den gamle rationalistiske og den strengt ortodokse Retning regnes Provst U. F. C. Arneberg, der var Provst i Vanse omkring 1827. Han tilhørte den Række af ældre Provster, der uagtet de holdt strengt paa Rettroenhed i Lære, dog mente, at ude i Livet kan „Alvor og Gammen" godt passe sammen. Arneberg var en livlig Natur, der gjerne saa sig omgiven af muntre, glade Mennesker og forsmaaede ikke selv at tage Del i uskyldig Moro og Spøg. Det er betegnende for Datidens Sæder, at der i Præstegaardshaven var anlagt en Keglebane og det hændte ikke sjelden, at Provsten selv om Søndagskvældene laget Parti med sine Gjæster, mens der i en af Havens Lysthuse beværtedes paa det bedste med Mad og Drikke. Som Prædikant var Arneberg udrustet med sjeldne Evner og han var en stærk Personlighed, som der fulgte Agt med.

En alvorligere Retning tilhørte Hersleb Walnum, senere Præst til Nykirken i Bergen; han var fostret af den haugianske Retning og stod paa Overgangstrinnet til Pietismen. I hans Tid var det, at den gamle Vanse Kirke maatte vige Pladsen for en mere tidsmæssig Bygning, men den nye Kirke stod der først fuld færdig under Walnums Eftermand Provst Johan Fritzner, den bekjendte lærde Oldgranskeren og Forfatter. Fritzner lod ogsaa opføre ny Præstegaard, og lod denne indrede til en smuk bekvem og rummelig Bolig. Præstegaardens Jorder opdyrkede

*) Man finder endnu disse Ovne i gamle Bondestuer paa Vestlandet.

men intet uden et godt Humør vil faa ham til at smile, naar Middagen er sildig eller Børnene slemme.

Hustruens Smil er Værtshusets værste Fiende; Moderens Smil frier Fængslet for mangen Sjæl; Mandens Smil gjør Hjemmet jevnpansret mod alle Fristelser.

Lige avler Lige. Smilende Forældre fremkalder smilende Børn. Selv Hunden og Katten vil logre og krumme Ryg, naar Resten af Familien er i godt Humør. Uhret paa Kaminen tikker lystigere, Ilden brænder klarere, tørre Skorper smager udmærket, Vand bliver til Vin, Luften er vellugtende i de Hus, hvor Smil hersker, og hvor vrede Blikke sjelden sees.

„Aa ja, det er godt nok at skrive om det, der ser godt ud paa Papir, men det lader sig ikke udføre".

Men det gjør det. Det er den simpleste Sag af Verden. Hvis du ikke føler dig oplagt til at smile, brug da din Viljekraft. Smil bliver snart en Vane; og er det ikke værd at dyrke en saa smuk Vane?

Forsøg det, Hustru, — forsøg det Mand, og se, hvorledes sorte Tordenskyer kan forvandles til let, gjennemsigtig Taage og Ulykker til Velsignelser.

Ved en Folkefest i Elverum den 17de Mai vil efter Forlydende fhv. Statsraad N. Hertzberg og Statsraad P. Nilsen være Hovedtalere.

Storelvedalen. Oversvømmelse. Den 20de ds. — Bededags Morgen — blev Folk i Storelvedalen allarmeret med Budskabet om, at „no kom Glaama", skr. „Fj. Lj." Med vældige Masser af Is kom den sættende indover det flade Land, og ovenpaa Isen bar den flere Tusinder Tylvter Tømmer.

Alt, som laa i dens Vei, Gjærder, Skog m. m. blev uden videre knækket over og ført med. Flere Holader blev ogsaa ført affted og tildels begravne i Isen. Efter et Par Timers Forløb var en Strækning paa 3 a 4 Kilometers Længde og 1 Kilometers Bredde fuldstændig begravet under et tildels flere Meter tykt Lag af Is og Tømmer.

8 Timers Arbeidsdagen i England. Som allerede meddelt vedtog Underhuset i Onsdags — efter privat Forslag, ikke Proposition — ved „anden Læsning" en Beslutning om Anvendelse af otte Timers Arbeide i Bergværker. Der skal hengaa høist otte Timer „fra en Arbeider gaar ned i Gruben, til han kommer op i Dagen igjen". For Overtrædelse skal Arbeidsgiveren erlægge i Mulkt 40 Shillings (36 Kroner) for hver Gang, som man ser en høist ubetydelig Mulkt for de store Bergværker. Forslaget tilsigter i Virkeligheden nærmest at hævde en Grundsætning. Der er heller ikke noget i Veien for at Arbeiderne kan være i Virksomhed længere Tid, naar det blot ikke er nede i Gruberne. Sundhedshensyn har været de mest afgjørende for Forslagets Vedtagelse, og Underhusets Medlemmer var her ikke grupperede efter Partihensyn, mange konservative, under Anførsel af Lord Randolph Churchill, stemte for Forslaget, medens nogle af Regjeringens Medlemmer, fulgt af ikke saa faa af det liberale Parti, stemte mod det. Dog var det overveiende Flertal af Regjeringen gunstigt stemt for det.

Vi nævner disse Detaljer for at vise, at det ingenlunde er Tilfældet, som vore Radikalere gjerne vil faa os til at tro, at „Parliamentarismen" kræver fuld Enighed i alle vigtigere Spørgsmaal mellem Regjeringens Medlemmer, og at i alfald de, der kommer i Mindretal, skal gaa af. Der tages i England mange forskjellige Hensyn og Regjeringen har stor Frihed til selv at vælge, hvilke Sager den vil gjøre til Kabinetsspørgsmaal.

Ottetimerslovforslaget er altsaa vedtaget ved anden Læsning. Dermed er dog dets Skjæbne endnu ikke endelig afgjort. Ogsaa ifjor blev det vedtaget ved to Læsninger, men naaede ikke frem til den tredje og afgjørende.

Wellmann-Expeditionen.

Tromsø, 29de April 1894.

„Ragnvald Jarl" med Wellmann-Expeditionen ankom hertil inat; afreiser antagelig Onsdag.

Politiske Møder.

I Haaby holdt Statsraad Jakob Sverdrup politisk Foredrag Lørdag Eftermiddag for noget over 200 Tilhørere. Der herskede udmærket Stemning. Efter Foredraget holdtes Sexa. En Centrumsforening er stiftet og har god Fremgang.

Storthingsmand Schancke talte Søndag Eftermiddag i Vestby for ca. 150 Tilhørere. Efter Foredraget stiftedes en moderat Venstreforening med 50—60 Medlemmer, hvoriblandt en, der sidst valgtes af de Radikale til Valgmand. Nu kunde han ikke følge deres Politik længere.

Paa Solberg i Trygstad (Smaalenene) holdt Storthingsmand Haga efter Indbydelse af den nystiftede moderate Forening Foredrag Søndag den 29de for en Forsamling af vel 100, for størstedelen Moderate og Høire. Foredraget afsluttedes med et Leve Fædrelandet, hvorefter den moderate Forening holdt Møde til Vedtagelse af Love og Valg af Bestyrelse. Tilslut Sexa.

Den moderate Forening har nu ca. 160 Medlemmer.

I Ullensaker holdt Statsraad Bonnevie isøndags politisk Foredrag for noget over 200 Tilhørere. A. Rom forsøgte at imødegaa Statsradens Foredrag, men blev selv grundig stot til Vægs. Mødet sluttede med rungende Huraer for Fædrelandet og for Statsraad Bonnevie.

Sverdrup i Fredriksstad.

Søndag Eftermiddag talte Sverdrup i Fredriksstad i Arbeidersamfundets Lokale, der var fyldt til Trængsel, antagelig ca. 1500 Tilhørere. Foredraget hilstes med stormende Tilslutning. En stor Del af Tilhørerne var fra de omliggende Landdistrikter.

Den russiske Tronfølgers Brud. I strængt konservative, protestantiske Blade hersker stor Harme over, at den russiske Tronfølgers Brud skal skifte Religion.

Kreuzzeitung betegner dette som „en politisk Anakronisme og et Slag mod den evangeliske Kirkes Ære" og farer i det Hele meget skarpt frem.

Stöckers Blad Volk skriver idag: „Man er i Tyskland vant til at skue op til Tronen med Ærefrygt, men naar man ser de tarveligste Hensigtsmæssighedshensyn gjøre sig gjældende blandt Fyrstehusets Medlemmer og ikke mere Mønster og Forbilleder, saa vil man snart høre op dermed."

I en Kulgrube ved Mons i Belgien brast i Fredags Elevatortouget, og 16 Arbeidere styrtede ned i Dybet. Kun 3 gjenfandtes ilive, de 13 var dræbte.

Odelsthinget.

Møde 30te April. Kl. 10.

Sagførersalærerne.

Efter nogle Bemærkninger af Statsraad Hagerup, Rinde, Havig, Foss og Heiberg bifaldtes mod 32 St. Lagthingets Anmærkning, hvorefter Salærerne for Høiesteret som hidtil skal bestemmes i Dommen og ikke i Departementet.

Fredning af Hjort.

Fra og med 15de August til og med 14de September kan Grundeieren for hvert specielt matrikuleret Brug fælde 1 Kronhjort og paa Den Hitteren 2. Bruger af fast Eiendom er berettiget til uden Indskrænkning at fælde Hjort (ikke Kalve) i sin Indmark, naar disse Dyr beskadiger hans Have, Eng, Agre eller Træer, men dette maa inden 3 Døgn meldes til Lensmanden med tvende uinteresserede Personers Erklæring om, at Skade som ovennævnt er anrettet. Overtrædelse straffes med 50—100 Kroners Bøder.

Det borgerlige Brandkorps i Kristiania besluttedes enst. ophævet.

Ligsyn.

Andersen fremsatte Forslag med Anmodning til Regjeringen om at anstille Undersøgelser og i næste Thingperiode at fremkomme med Forslag til Lov om Ligsyn.

Bockmann troede, der ingen Grund var til at befrygte Begravelse af Skindøde i vort Land. Statsraad Hagerup lovede at Sagen skulde blive fremmet saa grundigt og hurtigt som muligt.

Komiteindstillingen (Sagens Oversendelse til Regjeringen) bifaldtes mod 23 St., der afgaves for Andersens Forslag.

Fogedembedernes Ophævelse.

O. Hanssen optog Komiteminoritetens Forslag: Sagens oversendes Regjeringen med Anmodning om at forelægge denne tilligemed Planen for delvis Omordning af det civile Embedsværk for Rigets Amtsformandskab og vedkommende Rigers Kommunebestyrelser til Udtalelse og forelægge Resultatet for næste Aars Odelsthing. Taleren begrundede udførligt Minoritetens Standpunkt. Han mente, at denne Reform langtfra vilde føre til Besparelser.

Ullmann imødegik Hanssen og mente, at Reformen vilde lede til ikke ubetydelige Besparelser. Paany at indhente Erklæringer om denne Sag var overflødigt og vilde kun finke Reformen.

E. Rygh fandt den her foreslaaede Reform uheldig i flere Henseender, og Sagen forelaa endnu ikke saa fuldstændig, at Repræsentanterne kunde have fuld Oversigt over den. Man burde være forsigtig, naar der som her var Tale om en saa stor Forandring i vor civile Administration. Tal. frygtede for, at denne Reform vilde føre til forøgede Udgifter for Statskassen. Naar man haabede Besparelse, vilde man vistnok blive skuffet.

Den videre Behandling udsattes til i Eftermiddag 5.

Domt for Barnemord.

Af Forhørsretten paadomtes hersteds i Lørdags en Barnemordsag mod en 36 Aar gammel Pige fra Imsetbakken i Loiten „skr. Opl. Avis". Hun havde den 8de April sidstl. om Natten født et Barn. Hun mærkede, at det levede efter Fødselen, og nu lagde hun sit Ben over Barnets Hoved, der var blet liggende grue ned i Fældekken, og lod Benet ligge der, ind. til hun ikke længere mærkede Liv i Barnet, der altsaa kvaltes.

Alt dette afgav hun aaben Tilstaaelse om. Det havde vel været hendes Hensigt at dræbe, men Handlingen skede dog uden forudgaaende Overlæg, forklarede hun.

Pigen har tidligere 2 Børn med to forskjellige Personer. Hun har været alene om at sørge for dem ved sit eget Stræv; af deres Fædre har hun ikke faat nævneværdig Hjælp. Dette var altsaa det tredie Barn og med den tredie Barnefader. Heller ikke af denne havde hun synderlig Hjælp at vente til Barnets Opfostring, efter hvad han havde ytret til hende, forklarede hun, og hun fandt derfor sin Stilling temmelig fortvilet. Forøvrigt vilde hun ikke sige, at Tanken herpaa stod for hende i det Øieblik, hun udførte sin sørgelige Handling. For denne kunde hun ikke anføre nogen anden Bevæggrund end Øieblikkets Indskydelse. Hun erkjendte sig skyldig til Straf og samtykkede i at modta Dom paa Stedet.

Forhørsretten idømte hende 4 Aars Strafarbeide og 40 Kr. i Sagsomkostninger. Hun vedtog Dommen.

Admiral Gama.

Montevideo, 29de April.

Admiral Gama og øvrige Brasilianere, som Portugiserne har fastholdt, er undkomne.

Sekretær Benj. Vogt talte isøndags i Næs paa Romerike for ca. 300 Tilhørere, væsentlig Stemmeberettigede. Foredraget vandt stærk Tilslutning.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Siden vor sidste Beretning holder Artiklen sig uforandret rolig og fast. Riodepechen melder høiere Kursnotering, hvorimod Prisnoteringen er uforandret. Fra det amerikanske Marked noteres der imidlertid lavere Priser for Kaffe uden at nogen Indflydelse deraf har gjort sig gjældende hersteds.

Sukker. Denne Artikkel har fremdeles en faldende Tendens saavel i Udlandet, som ogsaa her paa Pladsen. I begge Artikler omfattede Omsætningen hovedsagelig Forbruget.

Korn. Heller ikke i denne Uge kan der meldes andet end slaut Marked med synkende Prisnoteringer fra samtlige udenlandske Pladse. Her i Markedet gik Omsætningen fra Haanden kun til trykkede Priser. Der blev importeret hertil i de sidste 14 Dage 60,000 Hk. Rug og 19,600 Hk. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8.50	8.70
Belgisk „ —"—	„	9.80	9.90
Russisk Byg —"—	„	7.80	7.90
Victoria Erter —"—	„	18.00	22.00
Smaa „ —"—	„	15.00	17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag den 1ste Mai Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

Søndag 6te Mai Kl. 5 **politisk Foredrag** i Sigdals Sparebanklokale ved

Jacob Sverdrup.

Fri Adgang for alle.

Der er ikke Adgang til Diskussion.

Norske Flag.

Bedste hollandsk Dug

1 Al.	1½	2	2½	3	3½	4	4½	5	6
Kr. 1,80.	2,70.	4,30.	6,10.	7,80.	10,25.	13,25.	16,25.	19,50.	27,60.

7	8	9	10	11	12
Kr. 37,50.	49,00.	55,50.	66,50.	80,00.	95,00.

Det internationale Flagsystem — Fremmede Nationers Flag.

Silkeflag, Silkefaner, Flagdug i metervis, Fanesilke.

— Ved større Leverancer indrømmes Rabat. —

Steen & Strøm.

Varer til Værdier af Kr. 20.00 og derover sendes fragtfrit, naar de kan sendes som Pakke pr. Jernbane, Pakkepost eller direkte Dampskib; usædvanlig tunge eller omfangrige Varer undtagne.

han til et sandt Mønsterbrug og gjorde sig fortjent som en dygtig Kommunemand; men da han vilde bøie de stride Listringer efter sit Hoved kom han tilkort — og da han ikke var nogen Taler i de Tiders Aand; men mere en lærd Mand — lykkedes det ham aldrig ret at vinde Bøndernes Forstaaelse, — uagtet de vel maatte erkjende ham for hvad han var, en rettænkende, sand og grundærlig Personlighed, med alvorlig Villie til at ville gjøre noget godt. At han maa stilles i første Række blandt vore literære Mænd havde Listringen naturligvis intet Syn for. Vanse Kirke, der opførtes 1847—48 var en simpel, hvid muret Korskirke, lys og rummelig, men uden Spor af Architektur eller Stil. Dens eneste Pryd var Altertavlen, der forestillede Kristi Korsfæstelse og var hugget i Træ af en af Bygdens egne Sønner. Frembringeren var et Slags Bygdegeni, der gik under Navn af Kristen „Billedhugger". Han havde selv en rig Samling af større og mindre Billeder hugget i Træ, og fyslede med Glæde med dette Arbeide fra Ungdommen af, og til han blev en gammel Mand — mange var de, der med Interesse besaa hans Samling og af og til afkjøbte ham et Billede. Det var forresten en Særling og en Raring den gamle Kristen „Bildhugger;" men han besad mærkelige Evner, og kunde kanske bragt det ligesaa vidt som Skeibrok og andre, var han bleven hjulpen frem; men han hørte til de mange, der gaar tilgrunde, eller aldrig bringer det til noget af Mangel paa Udvikling. Senere tog man bort fra Vanse Kirke Kristen „Bildhugger"s Træskjærerbillede, som de fleste fandt mere mærkeligt end smukt og erstattede dette med et større Oliemaleri, der fremstillede Kristi Nedtagelse af Korset og var malet af den i sin Tid bekjendte Pastor G. A. Lammers.

I 50 Aarene da Henrik Sarz var Sognepræst til Vanse rammedes Kirken af Lynnedslag og nedbrændte næsten til Grunden; kun med Møie lykkedes det at redde den smukke og sjeldne Altertavle.

Præstens Hustru Fru Lotte Sarz, f. Brun, der var meget svag blev saa rystet ved denne Begivenhed, at hun aldrig fuldstændig gjenvandt sin Helbred. „Denne intelligente og elskelige Kvinde hørte til Datidens Stjønaander, hvad literær Sans og Begavelse angik; noget større Værk har man dog ikke fra hendes Haand — kun enkelte smaa Optegnelser, en større Dagbog, samt religiøse Digte og Leilighedssange. Hun levede og virkede i en for Fremskridts Kvinder trang Tid og under smaalige Forhold. — „Det syntes som var det forbeholdt hendes Søn af første Ægteskab, Literat Constantius Flood, at arvtage Moderens Digtergave for at føre denne længere og videre ud. — Fru Sarz var dog ei alene en lærd Dame, men i det hele fra Aandens og Hjertets Side udrustet med sjeldne Evner, slig at der fulgte Velsignelse i hvert hendes Fjed, om hende kunde det med Rette siges:

„Hun havde Kjærlighed i det smaa vel derfor Mængdens og Mindets faa.' — Med hende og hendes Mand slutte ligesom den gamle Tid — det er for Præster bleven andre Tider, andre Forhold med den overhaandtagende Lægmandsvirksomhed og større Frihed for Dissentere. — Over den ældre Vanse Kirkes Ruiner er der ogsaa bleven reist en smukkere og mere stilfuld Bygning, der dog ikke vil blive Bærer af de rige Minder, som den gamle Kirke og Præstegaard gjemte inden sine Mure; — Thi Tiden er bleven ny.

k.—n.

Offer. Du har givet mig din Kjærlighed, min Elskede, og den skal trøste mig i hele mit Liv. Men min Lykke maa gaa Haand i Haand med min Ære. Jeg maa aldrig mere være din Ven og Ledsager, for Aarene har gjort os til ældre, alvorlige Folk, og jeg kan være dine Børns Onkel eller Gudfader. Kys mig en eneste Gang, saa vil jeg være istand til at sige, at jeg har levet og elsket!"

Ordene flød fra hans Læber. Sibyl havde reist sig og betragtede ham med bønlige Blikke. Hendes Læber skjælvede, som om hun forgjæves søgte efter at finde Ord, der kunde formilde hans alvorlige Tale. Han sluttede hende heftigt i sine Arme og lukkede hendes Læber med et Kys.

„En Gang — kun een Gang —" sagde han, „dette Kys maa være nok for hele Livet!"

Han slap hende pludselig, og da han atter saa op, stod Marie Arnold nogle Skridt bagenfor Sibyl, som om hun havde standset i sin Gang lige i Nærheden af dem.

Synet af hendes Ansigt forfærdede ham og afkjølede Lidenskabens Storm. Hvor mørkt var ikke hendes Blik, hvorledes skjælvede ikke hendes Læber! Hvis Jalusi saaledes kunde omskabe den Pige, der vidste ham saa megen Venlighed i den første Tid, han opholdt sig paa Ellerslie, da var den i Sandhed en djævelsk Lidenskab!

Hendes Udtryk blev pludselig forandret, medens han betragtede hende, men hvor hurtig hun end blev

Ord. „De ser saa stærk ud, og Deres Liv har været saa bevaret, Brandon. Selv om Deres Fader var brystsvag, er det jo ikke vist, at De har arvet Sygdommen."

„Brystsvag!" udraabte Brandon — ja, det var maaske bedst, at hun troede hans Sygdom var Tæring — det var langt bedre, at hun anfaa ham som et Offer for denne Sygdom, end at han fortalte hende Sandheden og besværede hendes kjærlige Sind med mørke Billeder. „Jeg har forsonet mig med min Skjæbne," fortsatte han, „det er kun i de sidste Uger, at jeg har følt hvor grusom min Skjæbne er, men jeg vilde ikke være en hæderlig Mand, hvis jeg bad den Pige, jeg elskede, om at dele min Byrde."

„Hvis hun i Sandhed elskede Dem, vilde hun ønske at bære den med Dem, og hvis De blev syg, vilde hun pleie Dem og hjælpe Dem at glemme Deres Frygt, indtil De og hun kanske en Dag i de kommende Aar blev istand til at se tilbage paa den forbigangne Tid og smile ad Deres mørke Anelser."

„Nei, nei, Sibyl — dette Billede er altfor tillokkende. Hvilket Liv af Lykke udbreder der sig ikke for mig ved disse Ord! Jeg maa vælge en tungere Vei; jeg maa leve et Liv i Farer og Anstrængelser, der ikke vil give mig Tid til at grunble over sørgelige Erindringer. Jeg er bestemt paa aldrig at gifte mig."

„Det vil vist ikke falde Dem vanskeligt at holde fast ved denne Beslutning," sagde Sibyl, saaret over hans Tale, som for hende synes at røbe, at han afslog

I alle Boglader faaes tilkjøbs:

Jordbrugslære til nedsat Pris.

Jordbruget.

En Bog for norske Landmænd
af
F. G. Norstrøm.
Pris heftet Kr. 2.50; indb. Kr. 3.00. Porto 50 Øre.

P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Fuldstændig Havebog for 2.60.

Praktisk Havebog.

Veiledning i Blomster-. Frugt- og Kjøkkenhavens Anlæg og Stel.
Ved ***P. C. Christensen*** og ***Th. Togersen.***
Pris Kr. 2.60; Porto 15 Øre.

P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 64, ligeoverfor Postkontoret.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania**.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**
Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller ***Stenersgaden 7.***

Christiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**
Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted,
Storgaden No. 25. Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Tredreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenoe, Sæletøiboslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Røraas Smør

sjelden godt fedt Smør samt fineste Meirismør til betydelig nedsatte Priser i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.
Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme,
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

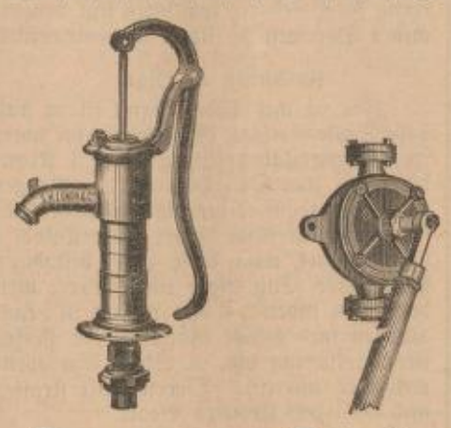

Pumper og Sprøiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk, Assurancesprøiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I ***Partier gives betydelig Rabat.***

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

KAHRS

29 Kongens Gd. 29
Nye Vaarmodeller ankommet
Største Udvalg — billige Priser.

Kaaber

fra Vinter-Saisonen nu ca.
halv Pris.

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon,** ligesom skogen er usædvanlig væxterlig. Nærmere ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll,
Skippergaden 22,
Christiania.

Landsted ved Lian,

Vinter- som Sommerbolig, nær Jernbanestationen, god og rigelig Vandforsyning — tilsalgs ved
Advokat Schaaning,
Ø. Slotsg. 12 B, Hj. af Carl Joh.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og etbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.
Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til
Ors agf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Eiendom tilsalgs.

Gaarden Hornseth vestre og østre. G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.
Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grona Elv.
Man henvende sig til
Lensmand Bøhn,
(H.O.) **Rendalen.**

Breidablik
Fjeld- og Skovsanatorium & Badeanstalt,
1900 Fod o. H. og Højfjeldsafdeling „Valhal". **Valders, Norge.** Anmeldelse Dr. Evjen. Telefon og Telegrafforbindelse. Se forøvrigt om Sygekure etc. i Aarets Porspektus i Norges Boglader.
(H. O.)

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.
J. K. W. Messel.

Fyrværkerisager

alle Slags
anbefales fra Lager hos
A. Hiorth,
Christiania.

Hvormange Ærgrelser opstaar ikke naar et Stykke Tøi er er mistet, en Paraply eller Stok efterglemt, n, bortlaant Gjenstand ikke leveret tilbage. Eierens Navn anbragt paa Tingen ved en Chablon, et Svimærk eller Stempel forebygger slige Ærgrelser, og det koster dog saa lidet, bare man stikker indom **Chablon- & Stempelfabriken,** Grændsen 8, Indgang Nedre Slotsgade, saa er Sagen i Orden paa nogle Dage.

Kjøb norske Varer.

Orgel-Harmoniums
for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 135, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.

Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instamenterne garanteres.
Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, Christiania.

Til Sæd!

Byg 2 & 6/R triorrenset.
Havre, Canada, skotsk, Probstei og alm. norsk triorrenset.
Vikker, svenske.
Vaarhvede og ***Erter*** i flere Sorter.
Græsfrø: Rødkløver, Alsikke og Thimothei i udsøgte Kvaliteter anbefales til billigst beregnede Priser af
Brødrene Trennes.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6, nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,
Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.
Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

hendes Kjærlighed, „De synes om at føre et eventyrligt Liv, og hvis De ikke har nogen kjær —"

„Hvis jeg ikke har nogen kjær! Ak, Sibyl, De maa vel vide, hvem jeg har kjær! At min Lykke i mit Liv beror paa en Anden. Hvorfor skulde vi skjule Sandheden og holde Taler for hinanden, som om vi var fremmede for hinanden? vor Kjærlighed ligger jo i vort Blod. De er et Barn af den Kvinde, min Fader tilbad, og som skjænkede ham sit unge Hjertes første Kjærlighed. Jeg havde bestemt mig til at reise herfra uden at fortælle Dem noget, men tage min Hemmelighed med mig ud i Ørkenen. Jeg havde bestemt mig til at tage bort imorgen uden at yttre et Ord om min Kjærlighed og Sorg, men et eneste Blik fra Dem ved Frokosten var nok til at forandre min Plan og kuldkaste mine Beslutninger. De skulde idetmindste vide, hvor dyrebar De var mig, og hvortil Skjæbnen havde fordømt den, der elskede Dem. Det glæder mig, at Miss Arnold gav mig Leilighed til at tale alene med Dem, men selv om hun havde været saa aarvaagen, som hun pleiede at være, maatte jeg have talt med Dem — ikke engang hendes Nærværelse vilde have forhindret mig deri."

„Hvis De virkelig mener Deres Ord og ikke blot smigrer mig for at spare mig en Ydmygelse."

„Sibyl — jeg har ikke sagt den halve Sandhed."

„Ja, jeg kan ikke andet end tro Dem," svarede hun ligefrem, „jeg tror ikke, De kunde være saa grusom at bedrage mig. Jeg tror, at De elsker mig

ligesaa høit og ligesaa trofast, som jeg elsker Dem, Brandon, og jeg vil, at De skal tro, at selv om det værste hænder — om De er dømt til at lide i aarevis — eller at dø i Deres Ungdom — har jeg intet større Forlangende end at blive Deres Hustru og gjøre Alt, hvad Kjærlighed, Ømhed og Rigdom kan gjøre for at frelse Dem. Lad mig blive Deres Hustru, Brandon! Jeg ved, De er fattig, og at min Fader har andre Planer for mig, men naar han ved, hvor høit jeg elsker Dem, vil han give efter for mine Bønner."

„Stands for Guds Skyld!" raabte Brandon, idet han reiste sig og trak til sig den Haand, hvorpaa hun havde lagt sine egne iskolde, skjælvende Fingre. „De ved ikke, hvad De taler om. Tæring er slem nok, men den er Intet i Sammenligning med den Forbandelse, som hviler over mig. Om min Plage kan Skriften fortælle Dem. Jeg er besat af Djævle, men nutildags kan Djævlerne gaa om, som de vil. Videnskaben kan udføre Mirakler, men den har ikke vundet Bugt med Epilepsien. Min Sygdom har endnu ikke vist sig i sin værste Skikkelse, men den Tid vil vel komme. Gud ved, hvad jeg da kunde finde paa, jeg blev kanske en Morder."

„Brandon, hvorledes kan De udtale saadant? De er Bytte for en overdreven Frygt! Jeg er ikke bange."

„Ikke engang for Djævelen? Ak, Sibyl, Kjærligheden gjør ofte ædle Kvinder til Martyrer, men jeg er ikke en saadan Skurk, at jeg vil modtage et saadant

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun
Kr. 1.20.
Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 52. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 3die Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Landbrugsskolerne og Sogningen til dem.

For en Del Aar siden var det ikke langt fra, at Landbrugsskolerne ansaaes for en Art Luxus, der ikke passede for vore tarvelige Forhold. Nu er Tiderne blevet andre, maaske tildels fordi man bedre har lært at afpasse Undervisningen for vore særegne Forhold. Der er nu liden Meningsforskjel om, at saadanne Skoler er baade ønskelige og nødvendige i alle Landsdele og at en god Uddannelse af baade theoretisk og praktisk Art er fornøden for Gaardbrugerne, om de skal kunne gjøre sig Haab om at „seire i Kampen for Tilværelsen". Man mener ikke længere, at slig Uddannelse kan passe for sine Karer med Penger i Lommen, der tænker at drive Gaardsbrug i stor Skala, men ikke for Smaafolk, der skal slide sig op paa en liden Jordflæk af en, to eller tre Skyldmark, som akkurat er stor nok til at sulteføde en nøisom Familie. Nei, man har begyndt at skjønne, at selv en ganske liden Gaardbruger kan faa et meget forøget Udbytte af sin Gaard, naar han har lært at drive den mere tidsmæssig end den blev drevet i „Fars og Farfars Tid"; dette vil han blive i Stand til at gjøre, naar han har lært at kaste Blikket længere udover end til Fjeldvæggene paa hver Side af Dalen. Han bør ikke blot have Indsigt i de rationelle Driftsmaader, men tillige have erhvervet Kundskab om Afsætningsforholdene med Hensyn til de forskjellige Slags Landbrugsprodukter baade i nærmeste By, i hele vort Land ellers, og i Udlandet. Det er utroligt hvor meget Kjendskab til Forholdene ude i Verden gjør til Sagen. Der er en betydelig Forskjel mellem en Mand, der uden at vide hvad der foregaar udenfor hans egen Bygd, stræver med at udvinde den Smule Livsophold, som Far og Farfar før ham, af den karrige Jord, og den, der forstaar at indlede Handelsforbindelse med det fordelagtigste Marked, og som kan producere netop den Vare, som han kan beregne vil finde mest lønnende Afsætning paa Markedet.

En saadan intelligent Driftsmaade kan kun den sætte i Værk, som har seet sig om i Verden og seet med et lærvilligt og lærenemt Blik.

Men der sidder paa de talløse Smaabrug rundt omkring i Landet Tusinder af unge Mænd, der hverken mangler Forstand eller Lærelyst, men som simpelthen mangler Penge til at drage ud for at lære noget. Ja, ikke blot mangler de Penge selv, men om de forsaavidt havde kunnet klare sig, saa kan Gaardsbruget hjemme umulig undvære deres Arme, dersom alt skal blive udrettet, som maa udrettes. Til lønnet Leiehjælp er der slet ikke Raad paa de smaa Brug, hvor Husets Folk endog maa drive Bisysler for at kunne skaffe det nødvendige til Huset. Som Følge deraf vil det i Regelen bare være de mere Velstillede, som søger Landbrugsskolerne, og den Lærdom, disse meddeler, vil derfor hverken blive saa hurtig eller saa dybt udbredt i Landet, som man kunde ønske det.

Kunde der ikke gjøres mere end hidtil for at bringe Oplysning med Hensyn til et forstandigt og klarsynet Landbrugsstel viden om til Folket?

Vi tror, der kan gjøres mere.

Dette kan ske paa to Maader.

Dels derved, at Staten og Kommunerne i Forening bevilger forhøiede Bidrag til Stipendier, der sætter fattige Elever i Stand til at opholde sig ved Landbrugsskolerne.

Og dels derved, at der lønnes omreisende Landbrugslærere, der holder Skole snart i en Bygd snart i en anden, baade praktisk og theoretisk. Disse Lærere maatte da undervise i den hele Række af Lærefag, som den praktiske Landmand bør tilegne sig, deri indbefattet Meieridrift, Havebrug, Hønsehold — og ikke mindst — Udsigt over de tilsvarende Næringsveie andensteds i vort eget Land og i Udlandet og over Afsætningsforholdene med Hensyn til alle Slags Landbrugsprodukter i eget og fremmede Lande. Lærdommen maa saa at sige bringes til hver Mands Dør. Det maa komme derhen, at naar en Gaard bliver baarlig drevet, da skyldes dette enten Eierens Gjældbundethed eller personlige Udueligheid, men derimod ikke hans Mangel paa Oplysning.

At den Forbedring i Kommunikationsforholdene, der stadig finder Sted ved Anlæg af nye eller Omlægning af gamle Veie, ved Bygning af Jernbaner og ved Aabning af nye Dampskibslinjer i vore Fjorde, langs Kysten, og til Udlandet, vil ikke komme den jordbrugende Stand ordentlig til Gode, med mindre den lærer at benytte sig af den paa en intelligent Maade. Der findes hele Bygdelag i Landet, der af mere eller mindre tilfældige Grunde er kommet langt frem i Skjønnet paa, hvordan de skal stelle sig paa en tidsmæssig Maade. Et Frø, der er lagt for kanske Mennesealdere siden, har spiret og bredt sine Skud ud til alle Kanter. Men mange og folkerige Bygdelag synes slet ikke at være „kommet med". Det er som om Landbrugsoplysningsarbeidet er gaaet dem forbi og har glemt den. Deres lave Standpunkt skyldes hverken Folkets Mangel paa Aandsevner eller Bygdernes mindre Skikkethed for en tidsmæssig Drift. Men de er ligesom ikke endnu kommet ind i Fremskridtsstrømmen. Omvendt findes der Bygder, der først sent er blevet vakt til Forstaaelse af sine Betingelser for Fremskridt og fordelagtigt Landbrug, men som i Løbet af kort Tid har indhentet det forsømte og er gaaet forbi Bygder, der fra gammel Tid har staaet forholdsvis høit.

Vore Landbrugsskoler og vort Undervisningsvæsen i Landbrugsstel maa gives den yderligere Udvikling i demokratisk Retning, som bestaar deri, at saa faa som muligt paa Grund af Fattigdom skal afholdes fra at tilegne sig fornøden Indsigt i et tidsmæssigt Landbrug.

Indbydende. Nær under Flyttetid leiede en „enlig Kone" et Værelse i Pedersdalen og flyttede ind, skr. „Vestlp." Dagen efter at hun var flyttet, kom hun ind til Husværten og bad ham om, at „hvis en Mand, der saa saa og saadan ud, gjorde Forsøg paa at komme ind til hende, maatte han endelig hive ham ud."

Husværten, der ikke fandt dette Hverv ret indbydende, spurgte hvad det var for en Mand og hvad hun havde med ham at bestille.

„Jo, det var da hendes Mand", sa' Konen, „men hun vilde ikke have noget med ham at bestille, og nu rendte han rundt, der hvor hun flyttede hen og vilde ind til hende. Der hun nu kom fra, maatte hun rat flytte ud, fordi Husværten var lei af at hive Manden ud."

En uheldig Frier eller „den samme Kalven." De to unge Mennesker var inde fra Fjordene, skr. „Vestlp." De var af og til forlovede, men saa gik det af og til op igjen. Hun syntes han var for meget grovskaaren og han syntes hun var for meget vidtløftig af sig. Derfor kunde det hænde, at naar det var paa det værmeste, saa sagde hun bums Stop og saa blev Forholdet staaende saadan mellem le og græde. Saadan stod det indtil han for en Tid siden reiste paa en anden Kant og tog Arbeide. Da begyndte de med Brevvexling og nu i Ugen skulde de træffes her i Byen for at „gjøre det vist" for Alvor.

Han tog imod hende paa Dampskibsbryggen og der saa det nokaa lovende ud.

Men saa var det den Ulykke, at han følte Trang til at pudse sin Næse og det gjorde han paa samme primitive Maade som vore Forfædre i Slaget ved Svolder. Han fanste da, at hun ikke likte denne Fremgangsmaade, og for at pudse lidt paa Tingen ønskede han sig et Lommetørklæde, som han dog ikke havde. Han greb da Paraplyen, som han havde under Armen og strøg den frem og tilbage under Næsen; men da han ikke netop var i udpræget Grad behændig, rendte han Paraplyspidsen henover Tindingen og Øret paa hende, saa Huden skrellede af.

Hun greb sig op til det saare Sted og spurgte saa høit, at Bryggefolkene hørte det: „nei e du den samme Kalven ennaa?"

Hollandsk Ministerkrise.

Det liberale hollandske Ministerium, for hvilket Tak van Poortvliet staar i Spidsen, har som Telegrafen meddelte, indgivet sin Demission. Det er Udfaldet af de nu tilendebragte almindelige Valg, der har nødvendiggjort Kabinettet Taks Tilbagetræden. Som bekjendt iværksatte Regjeringen en Opløsning, efterat Kamret havde nægtet at akceptere Tak van Poortvliets Valgreformplan i den af ham foreslaaede Skikkelse. Da Opløsningsdekretet udfærdigedes, var det den almindelige Mening, at Regjeringen vilde gaa af med Seiren. I første Omgang klarede Taks Tilhængere sig ogsaa ret godt, saaledes at Ministeriet med lidt Held ved Omvalgene syntes at have Chancer for at opnaa en lille Majoritet i det ny Kammer. Men Omvalgene faldt ganske anderledes ud, end man havde ventet. Ministeriet led Nederlag over hele Linjen, og selv i Kredse, hvor regjeringsvenlige Kandidaters Valg paa Forhaand ansaas for givet, seirede Oppositionen. Som tidligere meddelt pr. Telegram, blev da det definitive Valgresultat: 56 Modstandere og 44 Tilhængere af Kabinettet Tak van Poortvliet.

At Regjeringen under disse Omstændigheder strax besluttede at indgive sin Demission uden at oppebie et Mistillidsvotum fra det ny Kammers Side, var naturligt. Imidlertid forsikres det i Korrespondancer fra Amsterdam til tyske Blade, at Tak van Poortvliets Tilbagetræden ingenlunde vil bevirke, at Udsigterne til en Valgreform forelobig svinder bort. Indenfor Majoriteten i det ny Kammer findes nemlig et større Antal Gammelliberale, der er Tilhængere af Stemmerettens Udvidelse, men ikke vil gaa slet saa langt som Tak van Poortvliet og derfor opponerede mod hans Valgreformforslag. „Voss. Zeit.s" Amsterdamerkorrespondent mener nu, at det ikke vil være nogen overkommelig Opgave for en ny Regjering at tilveiebringe et Kompromis mellem de Gammelliberale og Taks Tilhængere i Kamret. Lykkes dette, er vel ikke den almindelige Valgrets Gjennemførelse, men dog en meget betydelig Udvidelse af Stemmeretten sikret, idet de nævnte to Grupper tilsammen vil raade over en stor Majoritet.

Man skriver til os fra Landsbygden For ca. 50 Aar siden var der i en af Akerhusbygderne en gammel, fattig Mand, som var saa vrang og tvær af sig, at da han kom paa Lægd kunne ingen udstaa at have ham længere end en Uge om Gangen. Saa fik han Omgangslægd; men lige vrang var han. Efter en heftig Trætte, han engang havde med Lægdsyderen talte en blid og kjærlig Stemme til ham og sagde: „Du er fiink til at forsvare Dig Du Halvor!" „Ja jeg giver mig aldrig tabt, naar jeg har kommet til at sige en Ting; jeg vidste godt, at jeg havde Uret; men derfor gav jeg mig ikke under", sagde Gamlingen. Naboerne holdt Leven og Løier med denne hans Udtalelse og kaldte den Lægdemands theori. Dengang anede man vel ikke, at efter et halvt Aarhundredes Arbeide for Fremskridt, Oplysning og Dannelse, at samme Theori skulde finde saa rig Anvendelse i vort politiske Liv, at to store, stærke, politiske Fraktioner skulle staa mod hverandre med samme Grundsætning som hin Lægdemand. Ikke give sig tabt om de indser sin Uret, fordi de engang har kommet til at sige det. Det er ikke alene de større Ledere dette gjælder; men en Mængde Smaastørrelser rundt om i Landet handler efter denne Theori, hver i sin snevre Kreds. De tør ikke sige fra Partiet, fordi de engang har sympatiseret for det, skjønt under en anden og vidt forskjellig politisk Situation. Kan de slaa om sig med Citater af Aschehoug og Ueland og bryste sig af, hvad Sverdrup sagde ved den eller den Leilighed eller udtomme hele sin politiske og historiske Viden med at analysere Begrebet, „derefter", saa er de brugbare til Valgmænd, hvis de ellers er „sto", det vil sige, ikke bryde sig om at tænke over Sagen selv, men lystre Partiets Parole. Naar en af Partierne uafhængig Mand ser den Trældom, Aandstyrranerne udaander over Folket før Valgene, saa fristes han til at spørge: hvor er de frie Nordmænd, som Bjerregaard sang saa om: Frit tør han tænke og frit tør han tale, frit tør han virke til Norriges Held.

Disse Forhold har ogsaa ydet Bidrag til, at saamange virkelige frie Mænd har sluttet sig sammen til et Parti, hvis Mænd tror paa sig selv og tør sige, hvad de tror. Valgene staar atter for Døren, og jeg tillader mig at spørge: I hvilke Hænder skal vi lægge vort Fadrelands Fremtidsskjæbne? Svaret synes ikke at være ret fjernt. Norges Velfærd, Hæder og Ære fordrer med Bestemthed Mænd, der føler sig ansvarlige for sine Handlinger baade for sit Land, sit Folk og for Historien og ikke Mænd, der kun føler sig ansvarlige for en liden Klik af sine nærmeste.

Kaffetolden i Sverige.

Stockholm $^{30}/_{4}$ 94.
(H. D. T. B.)

Andet Kammer har med 149 mod 63 Stemmer forkastet Bevilgningsudskottets Indstilling om at forhøie Kaffetolden fra 12 til 25 Øre pr. Kilogram.

Første Kammer afslog ligeledes samme Toldforhøielse uden Votering.

Stiftamtmand Motzfeldt fratraadte i Mandags sit Embede, i hvilken Anledning Byens Ordfører i Spidsen for den samlede Kommunebestyrelse frembar Trondhjems Tak for hans 37 aarige Arbeide som Amtmand.

Folkemøde i Høivaag.

Lillesand $^{30}/_{4}$ 94 (H. D. T. B.)

Igaar holdtes et talrigt besøgt Folkemøde i Høivaag. Statsraad Wexelsen holdt Foredrag, hvorefter han forlod Mødet. Der var averteret Diskussion, hvorfor Kandidat Støp og Redaktionssekretær Sangesland optraadte mod Indlederen medens Redaktør Svendsen fra Arendal talte i Tilslutning til denne.

Af et gammelt Dokument.

(Meddelt „Hedem. Amtst.")

Anno domini 1627 den (fembtende) Julii bleff Provste-Ret satt offuer Sogne-Præst Povel Pedersson, der aff Sognets medhjelpere var anklaget for, til Vanheligelse aff Kiercken oc Forargelse for Menigheden, men til stoer glæde oc Fornøyelse for dend leede Satan, en Hellig Søndag haffde leet paa Predicke-Stoelen.

Fremstoed da bemelte Povel Pedersson oc talde til sit Forsvar oc Retfærdiggiorelse saalunde:

„Høyærværdige, velærværdige oc ærværdige Herrer oc Medbrødre! Jeg bekiender med storste Anger oc Ruelse, at jeg er skyldig udi den af mig tillagte Forseelse. Men jeg troer ikke, at Nogen aff mine Embeds-Brødre kunde haffue holdt sig, om de i mit Sted wæritt haffde. Idet jeg nemblig bemelte Søndagsmorgen skulde til, min Predicken at begynde, seer jeg gjennem Kierckens Vindue en gammel Kone, Guri kaldet, sidde soffuende paa en Grav i Soelstegen. Og ræt som hun soff, kom en Giede-Buk gaaendis oc stillede sig liige overfor hende. Konen sad oc soff oc nickede formedelst det stercke Soels-Skin. Hvorudover Giede-Bukken følte sig meget fornermet; eller hand troede, at Konen vilde stangis, som slige Buttkers Biis er. Nok er, at tilbemeldte Buk tilsist gaf Konen et saadant Stød, at hun rullede ned aff Graffen, oc hendes siste Ende, med tugt at formelde stood ende til Beyrs. Desformedelst kunde jeg ikke bare mitg for Latter. Og troer jeg, at det var Lucifer oc Satanas i en Buks Lignelse der var hidkommen for at for at føre mig udi Ulycke.

Om Arbeiderforsorgelse i Norden

holdt Hr. Hypothekbankdirektør H. E. Berner forleden Aften Foredrag i Statsøkonomisk Forening.

Island havde her gaaet i Spidsen, idet Olthinget i 1890 vedtog en Forsørgelseslov, der omfattede baade Mænd og Kvinder og var bygget paa tvunget Indskud af alle.

I Danmark havde man diskuteret Spørgsmaalet siden Femtiaarene, men først i 1890 vedtoges, efterat Regjeringen havde stillet Forslag, en Alderdomsforsørgelseslov for værdige Trængende. Efter det fyldte 60 Aar kunde man ved Henvendelse til Magistraten i Byerne eller Herredsstyrelsen paa Landet faa, hvad man trængte til Livets Ophold, enten i Penge eller in natura, eller ved at henvises til et Asyl. Der var dog sat den Betingelse, at man i de sidste 10 Aar ikke havde nydt Fattigunderstøttelse eller betlet.

Skjønt man ikke ved tvungen Foranstaltning kunde indsættes i Fattighus, og hellerikke Stemmeretten tabtes eller Tilbagebetaling krævedes, havde dog denne Lov temmelig stor Lighed med Fattigpleie, da der ikke var noget tvunget Indskud og Kommunebestyrelsen bestemte, hvorledes og til hvem Understøttelsen skulde ydes.

Erfaringen havde da ogsaa vist, at man ikke havde opnaaet Hensigten med Loven. Tvertimod udtaltes der fra kyndigt Hold, at den havde bidraget til at svække den private Godgjørenhed, Arbeidsherrer og Haandværksmestere havde ikke længere den samme Opfordring til at tage sig af sine Arbeidere; Selvhjælpsforeningerne minkede i Antal; og paa Sparsomheden havde den en ødelæggende Virkning, ja det havde endog hændt, at Arbeidere, der

af deres Arbeidsherrer var blevne bevægede til at lægge tilside de Penge, de ellers fik til Brændevin, nu forlangte disse Penge forat drikke dem op, da de jo vilde blive forsørgede alligevel.

I Sverige havde man opgivet den specielle Alderdomsunderstøttelse og isteden valgt Understøttelse for Arbeidsudygtigheds-Tilfælde overhovedet uden egentlig at fæstne nogen bestemt Aldersgrændse. Der foreligger om denne Sag en Kommissionsindstillinp af 1893; dette Forslag omfatter paa en enkelt Undtagelse nær alle, hvis Livsophold betinges af deres Arbeidskraft.

Der skjelnes mellem 3 Klasser: De, der tjener uder 500 Kroner; de, der tjener fra 500 og indtil 1800 Kroner pr. Aar; og den 3die Klasse: Kvinder; de ugentlige Indskud er henholdsvis 25, 15 og 10 Øre; et tilsvarende Beløb ydes af Arbeidsherren.

Der kræves en Indskudstid af mindst 260 Uger, — dog behøver ikke disse Uger at være sammenhængende; største Understøttelse, der kan opnaaes, er 320 Kroner aarlig.

Det er beregnet, at der vil medgaa til dette 33¼ Million aarlig, — deraf er det beregnet et Bidrag fra Statens Side af ⅕.

Uddelingen besørges af et Udvalg, hvor Arbeidsherrer og Arbeidere er ligelig repræsenteret.

De svenske Statsmyndigheder havde ved dette Forslag ført Arbeiderlovgivningen ind paa et Spor, som lover godt for Fremtiden.

Norge laa paa dette Omraade sørgelig tilbage. Men nu gjaldt det at tage Arbeidet op og gaa nogternt frem. Man maatte ikke forespeile mere, end man med Rimelighed kan forlange. En Fordel havde man nu hos os: man kunde tilgodegjøre sig den Erfaring, som man nu i andre Lande havde gjort paa dette Omraade.

Fogedembedernes Ophævelse.

Den Beslutning som Odelsthinget i Mandags med det radikale og det moderate Venstres mod Høires Stemmer fattede med Hensyn til Lovforslaget om Fogedembedernes Ophævelse vil forhaabentlig lede til en tidsmæssig Omordning af disse Grene af Statsforvaltningen, saa at navnlig Skatteopkrævning og Politimyndighed ikke som hidtil bliver forenet hos en og samme Embedsmand.

Som et Skridt til Forbedring af Forvaltningen maa Lovbeslutningen betragtes. Vi er derimod enig med de Herrer af forskjellige Partier, der udtalte, at nogen Besparelse neppe vil kunne paaregnes. Hvad der kanske kunde spares for Statskassen vil vistnok maatte udredes af Amter, Hereder og Byer.

Skulde det blive betroet et Ministerium som det Steenske at gjennemføre de som Følge af Lovbeslutningen fornødne Omordninger, og skulde disse Foranstaltninger ske i den Aand, som aabenbarer sig i samme Ministeriums Foredrag om Fogedembedernes Inddragning, da vil vi anse det for overveiende sandsynligt, at der saa langt fra bliver nogen Besparelse af de samlede Stats- og Kommuneudgifter til vedkommende Forvaltningsgrene, at tvertimod betydelige Merudgifter vil blive Følgen. Man faar haabe, at den endelige Gjennemførelse af de Foranstaltninger, som Loven kræver, vil blive betroet en Regjering, der sidder inde med det fornødne administrative Skjøn og med en praktisk Sans og Evne til at skjelne det væsentlige fra det uvæsentlige. Da vil man maaske kunne haabe, at Udgifterne kan holdes indenfor de nuværende Grændser.

Vaarbrudd.

Der er Toner i Luften og vaagnende Liv,
Med gjærende Kræfter og Vaarbrudd,
I Naturen et vækkende Almagts Bliv
Med Blad og med Knop, der vil folde sig ud.

Der er Solstreif og Haab i hvert Menneskebryst,
Mens Mørket vil svinde og Dag vil bli lang,
Fremad mod Somrens korte Lyst,
Med Blomsterfylde paa Vang og Vang.

Der er Vaarbrudd og Gjæring i Folkets Liv,
Det spirer, det grønnes i Folkebund,
Der suser et aandeligt Sommer-Bliv
Paa Lovens, paa Kristendoms hellige Grund.

Til Løsning, til Ophjælp af Folke-Kaar,
Mod et altid stigende Fremskridt,
Kraften vil voxe Aar om Aar,
Mens Seiren vil vindes lidt efter lidt.

n.

Skrædderstreik paa Hamar.

Hamar ⅕ 94. (H. O. T. B.)

Byens henimod 40 Skræddersvende nedlagde Arbeidet imiddags. De kræver bedrede Lønsvilkaar.

Arbeidet er indstillet overalt.

Dampskibet „Motala"

Bergen ⅕ (H. O. T. B.)

Dampskibet „Motala" staar 40 Fod tor. Det viser sig at være nødvendig at anvende Pontoner for at faa løftet Skibet af, hvorfor der er afsendt saadanne.

Fra Brandesund meldes imorges Kl. 8, at Motala gik 5 Fod af igaaraftes. Imorges er der ikke gjort noget Forsøg, da det er usædvanligt lavt Vande.

Bergen ⅕ 94. (Gj. H. O. T. B.)

Dampskibet „Motalas" Stilling er uforandret. Lasten er af Dampskibet „Karmsund" ført til Stavanger, hvorfra D. S. „Lindholmen" befordrer den videre sydover.

Godt Veir.

De franske Præster udfolder en ihærdig praktisk Virksomhed, navlig i Fabrikbyerne. I Roubaix og flere andre Steder har de saaledes oprettet Forbrugsforeninger for Arbeidere, billigere Spisehuse, Kontorer, hvor Arbeidere kan erholde Underretning om Forholdene paa Arbeidsmarkedet, og hvor der er bedst Udsigt til at faa Beskjæftigelse osv. I Garnisonbyerne sørger Præsterne for at indrette hyggelige Lokaler, hvor de menige Soldater kan søge hen i deres Frihed. Vedkommende Lokaler er bl. A. forsynet med Billarder, og de Soldater, der indfinder sig, erholder endogsaa meget hyppig Spise og Drikke uden Betaling.

Den engelske Arbeiderkommission. Fra den for 3 Aar siden sammentraadte Arbeiderkommission foreligger nu en udførlig Betænkning. Af dennes Indhold maa især merkes de Fordringer, som opstilles af Minoriteten i Kommissionen, de 3 Arbeiderrepræsentanter Austin, Rawdsley og Mann. Disse fordrer nemlig almindelig lovbestemt 8 Timers Arbeidsdag, virksom forsøgsvis Behandling af Spørgsmaalet om Arbeidsløsheden, tilstrækkelige og sunde Boliger og en anstændig Alderdomsforsørgelse for alle. Tilsidst opstilles ogsaa den Forening, at Statskunsten skal rette hele sin Bestræbelse paa snareste muligt at erstatte de privatkapitalistiske Foretagender med Statsforetagender.

Wellmann—Expeditionen.

Wellmann Expeditions Afreise herfra er bestemt til Kl. 6 i Eftermiddag. „Ragnvald Jarl" returnerer hertil i Midten af Juli til Kulforening m. v. for derefter at gaa opover igjen for at at afhente Expeditionen, hvis denne ikke overvinter, hvorom der ogsaa er Tale. Af Hundene er siden Afreisen fra Aalesund 4 døde.

Sverdrup i Sigdal.

Søndag Eftermiddag den 6te Mai Kl. 5 holder Statsraad Sverdrup politisk Foredrag i Sigdals Sparebanklokale.

Redaktør Helgevold holder Søndag Eftermiddag den 6te Mai Kl. 3½ politisk Foredrag paa Meierisalen ved Skotselvens Station.

Sjofel Millionær. Man vil maaske erindre, at en Person i December 1892 trængte sig ind i den Newyorkske Jernbanemagnat Russell Sages Kontor for at tiltrue sig Penge, og, da dette mislykkedes, kastede en Bombe, der eksploderede, med det Resultat, at han selv blev dræbt. Millionæren kom selv næsten ustadt fra det, men kun paa den Maade, at han greb en ung Mand ved Navn Laidlaw, der tilfældigvis var nærværende, og holdt ham foran sig som etslags Skjold. Hvad der var tiltænkt Sage, bragte denne saaledes til at gaa ud over Laidlaw, der blev ilde tilredt og med Nød og neppe slap fra det med Livet. Det skulde nu fulgt af sig selv, at Millionæren havde ydet den fattige unge Mand en klækkelig Erstatning og Paaskjønnelse. Han gjorde det imidlertid ikke alene af egen Drift, men var ganske uvillig til at imødekomme Laidlaws Anmodninger i denne Retning. Saa blev han sagsøgt, og nu er han bleven dømt til at betale 25,000 Dollars i Skadeserstatning.

Frits Hansen.

har nu tilendebragt sin Foredragsturne i Bratsberg. Af hans Foredrag paa Jønnevold i Gjerpen hidsættes efter „Bratsb: Amts". et kort Uddrag.

Taleren begyndte med at omtale, hvorledes det radikale Venstre, repræsenteredes af Ueland og Johan Sverdrup. Det radikale Venstre vil neppe nu kunne gjøre Uelands Ord til sine: „Det norske Folks Diestene er Bibelen og Grundloven."

Stemmeretssagen blev udførlig udredet. Radikalerne vil indføre almindelig Stemmeret i Stat og Kommune. Faar de Flertal ved kommende Valg, saa har de bundet sig til at indføre almindelig kommunal Stemmeret, som kan indføres ved simpelt Flertal. Derved vilde omkring 24,0000 nye faa Stemmeret: de, som nu har den, er omkrig 180,000. Holder disse nye Stemmeberettigede sammen, som de vistnok snart vilde lære, saa har de herved faaet al Magten i sin Haand. Disse nye har ingen Øvelse i at bruge sin Stemmeret, og de vilde væsentlig komme til at bestaa af Folk, som selv liden eller ingen Skat yder. Disse vilde da efter eget Forgodtbefindendende kunne beskatte sine Medmennesker. Retten til at beskatte sig selv vilde være tabt. Værd at lægge Mærke til var det ogsaa, at Socialisterne, som det radikale Venstre nu har indgaaet Forbund med, har sagt: „Giv os almindelig Stemmeret saa er vi Herrer i Landet!"

Socialisterne er nu i Opseiling, og skulde de faa Magten i Landet, vilde det i Sandhed blive snud op og ned paa vore nuværende Ordninger. Beskyttelse af Eiendomsretten, som vel er noget af det største i Samfund vilde vi da ikke længer faa. At indføre almindelig Stemmeret uden tilsvarende Garantier var at gjøre et Hop ud i det eventyrlige. Lod de norske Gaardbrugere sig nu narre til at gaa med paa almindelig Stemmeret, gjorde de noget, som de vist saart vilde komme til at angre.

Den unionelle Strid omtalte Taleren ogsaa udførlig. Klart paaviste han af Udtalelser af de radikale Ledere selv, hvorledes de havde omgaaet og fremdeles omgikkes med Planer om at omstøde Forfatningen. Han omtalte i den Anledning Steens opsigtsvækkende Ytring: „først alle lovlige Midler, saa langt de strækker, og derefter —" saavel som de Radikales Hentydning til „Magtmidler udenfor Forfatningen". Og ligesom Ullmann havde udtalt: „Kommer Unionen iveien, saa sparker vi den væk! saa havde „Dagbladet" skrevet slig, at det var tydeligt at forstaa, at kom Grundloven iveien for det rene Venstres Planer, saa „sparker de Grundloven væk".

Tilslut udtalte Hr. Hansen om dem, som arbeider for Unionens Opløsning og Republikens Indførelse, at de var heldigst stillede de, som ikke havde aflagt Ed til Forfatningen, hvilket Biornson ikke har gjort.

Odelsthinget.

Eftermiddagsmøde 30te April.

Statsraad Hagerup fremhævede i et længere Foredrag Betænkelighederne og Vanskelighederne ved den Ordning, der skulde afløse den nuværende Ordning med Fogeder. Den nye Ordning vilde blive mindre tilfredsstillende og betydelig kostbarere end den nuværende.

Ullmann var forvisset om, at Hagerups Tale ingen Frugter bar, og bad ham endelig ikke tage Afsked, naar denne Reform vedtoges. Hvorvidt den nye Ordning blev billigere det afhang af de kommende Storthing.

Statsraad Hagerup troede, at der her ikke spurgtes om, hvorledes denne Forvaltningsgren kunde ordnes, men om hvorledes den kunde ordnes bedst og billigst.

Statsraad Furu mente, at det at indføre den her foreslaaede Ordning var at gaa tilbage til Tilstande, der af Erfaring var dømte som uholdbare. For man gjorde dette, burde man indhente de Interesseredes Erklæringer. Den foreslaaede Omordning vilde føre til Misnøie paa mange Omraader. Ved at gaa med paa Komiteminoritetens Forslag man vilde give Adgang til grundigere at overveie og forberede Sagen. Tal. var i Tilfælde villig til at fremkomme med Forslag, der var bygget paa det samme Grundlag som den her foreslaaede Ordning. Men det Forslag vilde være ganske anderledes forberedt, end der nu havde kunnet være Anledning til.

G. Knudsen fandt, at de reiste Indvendinger ikke var af ny Art. Der var ingen Grund til længere at udsætte denne Reform. Den har længe været moden og burde forlængst været afgjort.

Bøhn vilde være med paa alle Beslutninger, der medførte en forstandig Sparsommelighed i Statshusholdningen. og kunde det bevises, at denne Reform vilde medføre en billigere Ordning, saa vilde Taleren stemme for den, men dette var ikke bevist endnu. Reformen var intet Folkeønske, ialfald ikke i Akershus Amt, hvor Amtsthinget enstemmig udtalte sig mod Reformen, og i Amtsthinget sad da 11 Høiremænd og 11 Venstremænd.

Ullmann maatte erklære sig ude af Stand til at kunne give Bøhn det ønskede Bevis for, at her kunde spares, thi Bøhn vilde selvfølgelig erklære den Sparsommelighed for uforstandig.

Schweigaard syntes ikke, at det var at forenkle Embedsverket at faa to nye istedetfor en, det kaldte han paa dette Omraade at fordoble Embedsværket. Tal. kunde nok ogsaa være med paa denne Ordning, hvis den ikke blev forbundet med kostbar.

Havig troede ikke, at den nye Ordning vilde medføre nogen Ulemper. Hvad Omkostningerne angik, maatte Lensmændenes Lønninger snart forbedres alligevel.

Sverdrup troede ikke, at den nye Ordning vilde blive billigere, men han fandt at den nuværende Ophobning af Forretninger paa Fogdernes Haand var uhensigtsmæssig og utilfredsstillende, og derfor havde Taleren været med paa den, selv om den skulde koste lidt mere. Før eller senere maatte man gaa til denne Ordning, og han mente, at det intet kunde være iveien for nu at fastslaa den i Princip et.

Rinde troede Reformen loyalt gjennemført vilde medføre Besparelse.

Statsraad Furu replicerede til tidligere Talere.

Lima var for Reformen.

Fraas troede, den blev kostbarere og vilde derfor stemme for Minoritetens Forslag.

O. Berge udtalte sig nærmest i Tilslutning til Sverdrup.

Grændsen sluttede sig til Fraas.

Efter endel yderligere Bemærkninger af forskjellige tidligere Talere optoges Sagen til Votering.

Hansens Forslag forkastedes med 52 med 29 St.

De 29 var Høire samt Fraas.

Den videre Behandling udsattes til idag Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 9.35.

(Møde 1ste Mai Kl. 10.)

Lov om delvis Omordning af det civile Embedsværk.

§ 1. Istedetfor de nuværende Fogedembeder oprettes:
a. Særskilte Skattefogedembeder, til til hvilke henlægges Fogdernes Oppebørelsesforretninger samt Førelse af Matrikulen;
b. særskilte Politiembeder, til hvilke henlægges Fogdernes øvrige Forretninger, forsaavidt de ikke ved denne Lov ophæves eller henlægges til andre Tjenestemænd. Dog kan Forretninger, der ikke ved Lov er tillagte Fogedembederne, efter Kongens Bestemmelser henlægges til andre Tjenestemænd end Politimestere.

Olga Dawdoffs Mand.

Af Grant Allen.

I.

Huset Davidoff, et i sin Tid nokfaa bekjendt Handelsfirma i Rusland stammede oprindelig fra England. Stamfaderen var kommen sig op ved at spekulere i en Skindforretning i en Smaaby i det indre af Rusland. Sønnen udstrakte imidlertid Forretningen til St. Petersburg, medens Sønnesønnen Dimitre Davidoff drev det endnu videre ved at grunde en Afdeling af Firmaet i Tobolsk, hvor han og Familie trivedes meget godt; thi hvor utrolig end dette klinger, saa er dog i Virkeligheden den sibiriske Hovedstad et meget behageligt Opholdssted, særlig i Vintermaanederne.

Vinteren 1890 var overmaade kold i hele Sibirien. Floderne frøs usædvanlig tidlig til, og i Begyndelsen af Oktober var Veiene tildels usarbare paa Grund af Snemængden. Men i Tobolsk, i de rige Handelsmænds varme og vel indrettede Huse, hvor tropiske Planter stod i fuld Flor hele Vinteren udover, følte man sig aldeles uimodtagelig for Kuldens Paavirkninger. Man havde ingen Anledning til at fryse. Baller og Soireer vexlede hinanden i rask Rækkefølge og Olga Davidoff, der netop fyldte sit 20de Aar, havde aldrig nydt Livet slig; hun hengav sig til Dansen og Glæden med hele sit ungdomsfriske Hjerte, det var en vidunderlig og behagelig Forandring efter 6 Aars afbrudt Stilhed og Tvang i et engelsk Pensionat.

Det var denne Vinter at Baron Niaz (en Tartar) for første Gang kom til Hobolsk. Han var vistnok Tartar, tilhørte en vild russisk Folkestamme efter Fødselen, — men — han var Fyrste og Adelsmand, og der var intet hos Baron Niaz, der mindede om Tartarens vilde uslebne Sæder. Han var opdragen i Paris, talte flydende fransk, interesserede sig levende for Musik og Literatur og hans Væsen var saa fint og behageligt, at endog Fru Davidoff, der gjaldt for at være en ualmindelig aandrig Dame, fandt ham at være en Pryd for det gode Selskab. Desuden, hvad gjorde det vel, om han som født Tartar, var og blev Høvding for en Nomadestamme — han var dog en beleven og overmaade smuk Mand og Tartaren stak lidet i ham, hans Mor og Bedstemor havde jo ogsaa været meget dannede og intelligente russiske Damer — Moderen var opdragen ved det russiske Hof og overmaade aristokratisk.

Olga Davidoff var næsten skudt i den unge Baron, og han — viede hende en særlig Opmærksomhed — han var jo rigtignok Tartar — men i Tobolsk tar man det ikke saa nøie om en Mand har en Draabe asiatisk Blod i sine Aarer.

Det var paa Guvernørens Bal, lige før Jul at Baronen første Gang fik Anledning til at tale alene med Olga.

Efter fjerde Vals, vovede han at føre den unge Dame ind i Drivhuset til en ensom yndig Plads mellem blomstrende Oranger og Kameliar; han bøiede sig ærbødig over hende, medens hun nervøs legede med sin kinesiske Vifte, angst ved Tanken om hvad der vilde komme.

„Frøken Davidoff", sagde Baronen paa fransk, „jeg har længe søgt en Anledning til at tale med Dem i Enrum, vil De gjøre mig den Ære, at høre mig taalmodig et Øieblik eller to. Den Sag, hvorom jeg ønsker at tale, angaar Dem, kanske mere end De nu aner."

Hvilken en eiendommelig Maade at tage det paa. Olga Dawdoffs Hjerte slog voldsomt, da hun svarede saa ligegyldig som muligt: „Det vil være mig en Glæde Hr. Baron, at lytte til hvad De har at sige."

„Frøken", fortsatte den unge Mand i en næsten frygtsom Tone — Aa, hvor smuk han dog var, som han stod der bøiet vor hende i sin noget egne tartariske nei form! „Frøken, den Landsby, hvor jeg bor i mit Fædreland ligger ensomt ikke imellem høie Fjelde. De kjender mit Land, ved ikke hvordan det er, vildt, bedækket med Sne-Is og tætte, mørke Naaleskove, men — det er skjønt."

Olga saa paa ham med et Smil. Hun forstod med en Gang hvad han mente, og hun tiede og ventede som en forstandig Pige.

„Ja, Frøken," fortsatte den unge Mand og hans Øine skjød Ild, „mit Hjem ligger høit oppe mod den evige Sne, men uagtet vi lever saa langt fjernet fra Civilisationens Verden, at vi sjelden ser en Reisende passere forbi, saa er dog vort Liv ingenlunde berøvet sine eiendommelige Glæder og Interesser. Jeg lever blandt mine Undergivne som en Konge mellem sine Undersaatter. Mine Godser er ikke tæt befolkede; men Folket er trofast. Som jeg hører, er Frøkenen opdragen i Endland? "

„Ja," svarede Olga, „i London Hr. Baron. Jeg er af engelsk Familie, og min Fader sendte mig, da jeg saagodtsom var et Barn, til vore Fædres Land, for derved at vedligeholde Forbindelsen med vore Slægtninge."

„I England læste De sandsynligvis Walter Scotts Romaner?"

Olga saa forundret op — hvilket et eiendommeligt Spørgsmaal.

„Ja, jeg har naturligvis læst en Del af dem."

Hun begyndte at tro, at den smukke Adelsmand kanske slet ikke mente noget alvorligt med denne Samtale.

„Nu, saa ved De hvordan de høilandske Høvdinger i Skotland levede, Livet de førte var vildt, men frit og uafhængigt. Noget lignende min Frøken, lever ogsaa den tartariske Adelsmand, som en Konge i sit Rige — de Besiddelser og den Titel, som har arvet fra sine tidligste Forfædre vilde han ikke bytte bort med et Keiserdomme. Men, Frøken", — og den unge Mand legede nervøst med sit Uhrkjæde, der er noget som mangler i min lykkelige Tilværelse mellem de sibiriske Bjerge. Jeg har ingen elsket Hustru, der kan dele min Fædrenearv; Thi de tartariske Kvinder passer ikke for en Mand, der er opdragen i en af Vestens store byer, han vil ha en Hustru, der staar lige med ham i Dannelse og kan samtale med ham om Livet i Vesten om Literatur Kunst og Musik — „Frøken, min Fader og Bedstefader søgte sig en Hustru inden russiske Selskabskredse. Jeg har gaaet videre, jeg søgte i Paris, Berlin, Vien, St. Petersburg. Men jeg fandt ingen Kvinde, som mit Hjerte følte sig hendragen til, før jeg kom hid til Tobolsk, der saa jeg Dem Frøken — — — — — O. Frøken jeg er fyldt med Frygt og Haab, naar jeg nu vil tilslaa Dem min Kjærlighed og spørge . . . om De vil dele min Landflygtighed?" Olga saa med ufordulgt Fryd og Beundring op paa den smukke

§ 2. Den Fogderne efter Formandskabsloven af 14de Januar 1837 for Landet med senere Tillægslove tilliggende Befatning med Kommunernes Anliggender og Deltagelse i Amtsthingenes Møder antager Amtsthinget i eller udenfor sin Midte en dertil skikket Mand, hvis Godtgjørelse i Tilfælde udredes af Amtskassen.

I Indstillingen var foreslaaet, at Exekutionsforretningerne skulde henlægges til Sorenskriverne.

Havig foreslog dem henlagt til Lensmændene. Dette Forslag vedtoges efter endel Debat med 54 St. og

§ 3. kom til at lyde saaledes:

Af de Fogedembederne nu tilliggende Forretninger henlægges:

a. Arrest- og Forbudsforretninger, Førelse af Handelsregister samt Mændsopnævnelser til Sorenskrivere.
b. Exekutionsforretninger Bestyrelse af offentlige Valg i Landdistrikterne samt Udstedelse af Handelsbreve i Landdistrikterne til Lensmænd.

Efter endel Debat vedtoges § 4 efter G. Knudsens Forslag i følgende Form.

§ 4. Forsaavidt noget Byfogedembede ophæves, henlægges af de samme nu tilliggende Forretninger:

a. Dommer- og Skriverforretninger, Skifte- og Auktionsforretninger, Notarialforretninger, Arrest- og Forbudsforretninger, Førelse af Handelsregistre samt Mændsopnævnelser til Sorenskrivere.
b. Oppebørelsesforretninger til Amtskasserere.
c. Politiforretninger og Raadstuskriverforretninger, Exekutionsforretninger samt Magistratsforretninger, der ikke ovenfor under Litr. a er nævnt til Politimestere eller efter Kongens Bestemmelse til en anden offentlig Tjenestemand.

Derefter paabegyndtes en Debat om to af G. Knudsen til § 5 stillede Ændringsforslag.

Denne Debat fortsættes imorgen, naar Storthinget har endt sine Forhandlinger.

Mødet hævedes Kl. 2.

Et Kvindelig. Imorges fandt nogle Smaagutter et nogent Kvindelig drivende i Glommen, 1 Kilometer ovenfor Blakjer, telegraferes 30te April gjennem N. T.-B. fra Blakjer.

Stop og Wexelsen.

Lillesand, 30te April.

Lørdag holdtes politisk Foredrag paa Fevig i Fjære af Wexelsen, der talte over 2½ Time. Diskussion var averteret, og Stop forlangte derfor Ordet. Wexelsen klagede over daarlig Helbred og kunde ikke diskutere. Stop mente, at der burde være averteret, at Wexelsens Helbred forbød ham tale. Wexelsen: Meningen med at avertere Diskussion var kun, at Folk efter Foredraget kunde faa tage sig en liden Diskussion. Stop tiltvang sig Ordet, men blev afbrudt, efterat at have talt i 20 Minutter, af Dirigenten og kunde ikke faa tale længer. Da ingen forlangte Ordet, protesterede Forsamlingen mod Afbrydelsen og krævede, at Stop skulde faa fortsætte. Derefter talte Stop atter i 20 Minutter og citerede de samme Kilder, som Kirkestatsraaden. Stop blev igjen afbrudt af Dirigenten. Statsraad Wexelsen tog nu Ordet og beklagede sig over, at Stop havde citeret „aarsgamle Udtalelser". Stop udtalte sin Glæde over, at Statsraadens Helbredstilstand havde bedret sig. Antageligt var Mødet besøgt af ca. 250. Man fik sterkt Indtryk af, at Venstre var bange for Imødegaaelse.

---

50 Omkomne.

Pest, 1ste Mai.

Ifølge Telegram fra Braila er der indtruffet et uhyggeligt Ulykkestilfælde, idet en Lokaldamper, der ankom fra Galatz med en Mængde Mennesker ombord, lagde til og Passagerne begyndte at strømme iland, da pludselig Landgangsbroen styrter sammen og Menneskemassen faldt i Vandet, hvorved 50 Mennesker omkom.

Det store Arbeidertog

den 1ste Mai blev til under Ledelse af Hovedstadens Socialister. Intet viser bedre, at Socialismen nu er blevet en Magt i Kristiania, som der maa regnes med. Langtfra alle dem, der tog Del i Toget, bekjender sig til Socialismens Lærdomme. Alligevel blev det radikale Venstres Forsøg paa at opstille et eget Tog den 3die Mai en ynkelig Fiasko, og det vil afhænge af Socialisternes større eller mindre Velvilje, om den Fest, der paa sidstnævnte Dato skal afholdes i Cirkus, skal blive en virkelig Demonstration for 8 Timers Arbeidsdag eller en Sorgefest i Anledning af Hovedstadens Arbeideres Frafald fra Fraseradikalismen og Overgang til Socialismen.

Toget den 1ste Mai viser tillige, at det radikale Parti er nødt til at lystre det socialistiske Centralstyre, dersom der skal kunne være nogen Udsigt til at rive Hovedstaden ud af Konservatismens Hænder. Bevægelsen vil i Kristiania gaa i samme Retning som i Hamburg, Berlin eller Paris. Først er Byen konservativ, saa radikal, og tilslut socialistisk.

Missionær Skrefsrud agter at opholde sig endnu en Uges Tid i Kjøbenhavn, nærmest for at ordne Forhandlingen af Asfamkoloniens The. Som bekjendt indkjøbte Santalmissionen for et Par Aar siden nogle Thehaver, der grænsede op til Missionskolonien i Asfam, og hvis Arbeidere var de kristne Santaler til meget Besvær. Disse Thehaver synes at skulle faa stor Betydning for Santalmissionen, ikke alene ved det direkte økonomiske Udbytte, men ogsaa derved, at der gjennem disse Thehaver bydes Missionen en rig Anledning til at skaffe de kristne Santaler en fast Beskjæftigelse. Det er denne Thehavernes voxende Betydning, som har foranlediget Skrefsruds Ophold i Kjøbenhavn. Derfra reiser Skrefsrud til Amerika, og fra Amerika agter han sig til Norge, hvor Opholdet dog kun bliver kort og muligens vil indskrænke sig til Christiania.

De kommunale Skattelove. Storthingsrepræsentanterne Løvland, Nikolai Prebensen, Stousland og John Utheim har fremsat et Forslag om et Tillæg til de kommunale Skattelove, hvorefter der i videre Udstrækning, end Landskattelovens § 19 og Byskattelovens § 11 hjemler, aabnes Adgang til Skattevisters Afgjørelse ved vedkommende Regjeringsdepartements Voldgift. Til at stemme Parterne villigere til at vedtage Voldgiftsafgjørelse foreslaaes der en Bestemmelse om, at forsaavidt en Skattesag indbringes for Domstolene, bør den Part, der har erklæret sig villig til Voldgiftsafgjørelse, i Almindelighed tilstaaes Bevilling til fri Resthjelp.

Angaaende Universitetets

Budget har Kirkedepartementet tilskrevet det akademiske Kollegium for at erfare, hvilke Udgifter Øder med jemmel af Lov maa blive at udbetale, naar Budgettet forøvrigt betragtes som ubevilget, fordi Regjeringen ikke gaar ind paa den til Bevilgningen knyttede Betingelse om, at ledigblivende Professorembeder ikke besættes, men Sagen forelægges for Storthinget til Afgjørelse.

Det er af forskjellige Blade omtalt, hvilke Følger blandt andre en saadan Forholdsregel kan lede til. Universitetets Samlinger og Bibliothek kommer til at lide haardt, de meteorologiske Jagttagelser vil muligens komme til at ophøre, Tilkaldelse af Censorer ved Examina udenfor Professorernes Kreds vil afskjæres, saa at Examinerne vistnok maa omlægges i betydelig Grad, og mange Forelæsninger maa ophøre. Blandt dem, der rammes paa Pungen paa den sidstnævnte Maade skal være Stipendiat Dr. Torp — der nu foreslaaes gjort til Professor — samt Overlærer Dr. Elling Holst. Hvad her er nævnt, er forøvrigt kun en meget ubetydelig Del af, hvad man kan vente sig af Ugreie som Følge af Budgetbetingelsen.

Vi haaber, at Regjeringen — i Modsætning til hvad de den nærstaaende Blade paastaar — ikke paa Forhaand har taget nogen definitiv Beslutning med Henfyn til sin Holdning, men at den vil afvente Resultatet af Undersøgelserne. Det er nok saa, at Ansvaret først og fremst rammer en uvorren Storthingsmajoritet med Ullmann i Spidsen. Men det maa ikke glemmes, at naar taabelige Mennesker gjør Skade, venter man af forstandige Mennesker, at de gjør alt, hvad der staar i deres Magt for at raade Bod paa Skaden, og gjør de ikke det, er det ikke frit for at man vil lægge en Del af Ansvaret paa dem.

„Skattefoged" — Amtskasserer".

Ombytninger af Ordet „Skattefoged" med „Amtskasserer" i Lovbeslutningen om Fogedembedernes Inddragning er neppe ubetinget heldig. „Amtskassereren" skal være Statsembedsmand, og dette vil lede til Vanskeligheder med Hensyn til at finde et passende Navn for en mulig kommunal Kasserer, der fungerer for Amtet. Ordet „Amtskasserer" vækker heller ingen Begeistring hos den, der sætter Pris paa Sprogets Renhed.

Illustreret Familieblad No. 18 er udkommet med følgende Indhold:

De spanske Brødre. En Fortælling fra det 16de Aarh. af D. Alcot. (Forts.) Sygepleierisken, Af Manville Fenn. (Forts.) Huldrebruden. En Fortælling fra gamle Dage. Gamle Minder. Af Kristine Krebs. Skovfogdens Datter. (Billede). Den gamle svenske Kirke i Wilmington, Delaware (Billede). Nye Fredsforstyrrere (Billede). Lægeraad.

De høiere Skoler i Laurvik og paa Kongsberg. Kirkekomiteen indstiller paa Anmodning til Regjeringen om inden næste Budgettermin at træffe Forføininger til Nedlæggelse af Statens Skoler for den høiere Almendannelse i ovennævnte to Byer. Komiteen foreslaar Rektorgagerne allerede nu inddragne.

Paa øvre Eker vil Statsraad Furu og Prof. Dr. Yngvar Nielsen tale ved et større Folkestevne den 17de Mai.

Flommen i Glommen.

Fra Solørbanen skrives til „Morgenbladet": Mellem Stationerne Kirkenær og Grinder har Glommen Nat til Søndag beskadiget Jernbanelegemet paa 3 Steder, brudt 5—6 Meter lange Aabninger, saa at Skinnerne hang mellem Himmel og Vand.

Ca. 50 Mand blev Kl. 3½ om Morgenen sat i Arbeide og efter 4¾ Time, Kl. 8¼, kunde det Tog, der afgik fra Flisen Kl. 5¾ Morgen og ankom til Kirkenær Kl. 6½, fortsætte til Kongsvinger.

Jernbanelinien paa dette Sted bestaar af ca. 200 Meter lang og 2—3 Meter høi Fyldning af Jord, Grus og Sten. 20 Mand fortsætter Arbeidet. Det befrygtes, at Glommen, der stadig voxer, nedbryder Fyldningen.

Kristiania Understøttelsesforening til Modarbeidelse af Betleri. Efter den foreliggende Aarsberetning for 1893 er Medlemsantallet steget fra 966 til 1,112 med et Aarsbidrag af Kroner 10,393.50. Den samlede Indtægt var Kr. 30,830.32 og Udgift var Kroner 28,153.58. Blandt Indtægterne er 1200 Kr. fra Kongehuset.

Af 186 Mænd, som blev anvist midlertidigt Arbeide, negtede 122 at arbeide eller undlod at møde frem. Kun 10 St. af 54, som fik Billet til Nattely og Mad, arbeidede ¼ Dag eller mere derfor.

Storthinget.

Møde 2den Mai Kl. 10.

Lastelinjekommissionen.

Til Medlemmer havde Valgkomiteen indstillet Generalkonsul W. C. Christophersen med 20, Dampskibsfører L. Hansen meg 19, Toldopsynsmand H. Engelsen og Skibsreder Fv. Smith-Petersen med 18 og Skibsreder Chr. Michelsen med 16 St.

G. Knudsen, Schøyen og J. Olsen anbefalede at vælge Skibsfører Olaf Thorbjørnson som Medlem istedenfor L. Hansen, da de fandt de østlandske Interesser for svagt og de bergenske for stærkt repræsenteret.

S. Nielsen, Lund og Krohn anbefalede Indstillingen.

Derefter skredes der til Valg.

Til Medlemmer valgtes Smith — Petersen med 103, Chr. Michelsen 91, O. Thorbjørnsen 67, Christophersen 65 og Engelsen med 61 St. Dernæst havde L. Hansen 52, Ihlen 46 og endel andre Herrer et mindre Antal St.

Til Formand valgtes W. Christophersen med 60 St. Dernæst havde Chr. Michelsen 49 St.

Til første Suppleant valgtes L. Hansen med 56 St. til anden, Jul. Olsen med 54, til tredie Hr. Konsul J. Grieg med 53 St.

Jernbanestyrelsen.

G. Knudsen ændrede efter nogen Debat sit Forslag derhen, at der skal foretages Valg paa 2 Suppleanter efter Indstilling fra Valgkomiteen. Dette Forslag bifaldtes mod 20 St.

De øvrige paa Dagsordenen opførte Sager udtattes indtil videre.

Kjødkontrollen i Kristiania.

Eng omtalte en Meddomsretsdom, hvorefter En var frikjendt, skjønt han havde solgt ustemplet Kjød, rigtignok Indvolde, men disse er de mest smitteførende. Skulde de kunne sælges straffrit og benyttes til Pølsemad, da var Loven unyttig. De af Kristiania Magistrat givne Regler for Lovens Gjennemførelse var yderst slette. Hvad har Dept. gjort ianledning af denne Dom?

Statsraad Hagerup: Denne Dom, der er affagt af de to Meddomsmænd mod Formandens Stemme, er urigtigtig, idet den hviler paa en urigtig Forstaaelse af Lovens § 3. Tal. redegjorde udførligt for de til Lovens Gjennemførelse trufne Forføininger.

Eng var ikke tilfredsstillet ved Hagerups Svar.

Statsr. Hagerup: Det har ikke faldt mig ind i Drømme engang at kunne tilfredsstille Hr. Eng, hvis Haand er rettet mod alle; han angreb ogsaa Talerens Formand, Statsr. Qvam, men Taleren maatte tage ham i Forsvar.

Bockmann mente, at Eng her havde lagt stor Ukyndighed for Dagen. Efter Udtalelser af E. Rygh og en Række andre Talere erklærede Eng sig tilfreds med det modtagne Svar, hvorpaa Præsidenten erklærede Debatten for afsluttet og hævede Mødet Kl. 2.

Odelsthinget holder Møde ieftermidd. Kl. 5 til fortsat Behandling af Lov om delvis Omordning af det civile Embedsværk.

Sven Brun,

Sognepræst ved Trefoldighedskirken her i Byen, bekjendt over det hele Land som en fremragende geistlig Taler, en varm Ven af Hedningemissionen og ivrig Deltager i den kirkelige Reformbevægelse i vort Land, er igaar Formiddag afgaaet ved Døden i en Alder af 82 Aar.

Han var rask og rørig til det sidste. For et Par Dage siden saaes han spadserende paa Gaden. I 36 Aar har han været Sognepræst til Trefoldighedskirken. Han havde besluttet at tage Afsked til Høsten.

Demonstrationstoget

den 1ste Mai for 8 Timers Normalarbeidsdag talte 4 a 5000 Deltagere. En Deputation overrakte Storthingspræsident Ullmann en Skrivelse, som han lovede at forelægge for Storthinget. Derpaa drog det store Tog videre under Socialistmarschens Toner til Tullinlokken, hvor Doktor Nissen og Bogtrykker Knudsen holdt Taler. Demonstrationen foregik under den bedste Orden og Ro. Om Aftenen holdtes Fest paa Tivoli, hvor Stemningen skal have været mere bevæget.

I Bergen og Stavanger talte Togene ca 1000 Deltagere, i Farsund 400. I Udlandet var der ogsaa paa en Mængde Steder store Tog.

En Anarkistforsamling paa 1000 Deltagere i Berlin blev opløst af Politiet.

50,000 Kroner foreslaar Hr. Foosnæs, at Storthinget skal bevilge til Ammunition for Folkevæbningsfamlagene.

Paa Horten vil Statsraad Bonnevie og Sekretær Benjamin Vogt Lørdag Kl. 7 holde Foredrag om Høires Program.

Enkepensioner paa 600 Kroner foreslaaes af vedk. Komite til Storthingsmand Storengs, Fretheims og Dr. Undseths Enker.

En hel Del Storthingsmænd reiser i Pinsen til Trondhjem og Værdalen.

Søndag 6te Mai Kl. 5 **politisk Foredrag** i Sigdals Sparebanklokale ved

Jacob Sverdrup.

Fri Adgang for alle.

Der er ikke Adgang til Diskussion.

Carl Johan-teatret.

Torsdag den 3die Mai Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

---

unge Mand. „Deres Landflygtighed?" gjentog hun blidt spørgende, ligesom for at vinde Tid et Par Øieblikke, og hvorfor Deres Landflygtighed Hr. Baron?"

„Frøken," svarede den unge Mand meget alvorlig, „jeg agter ingenlunde at føre Dem bag Lyset; inden De giver mig Svar, ønsker jeg, at De skal vide hvilket Liv det er, jeg indbyder Dem til at dele med mig. Vore Bjerge er meget ensomme, de vil være en fuldstændig Landsforvisning for Dem min Frøken, der er opdragen i London. (Olga smilede et Øieblik, da det lille lyse venlige Dagligværelse i det londonske Pensionat pludselig randt hende ihu.) „Men hvis De samtykker i at blive min Hustru, saa vil jeg søge at gjøre det saa hyggeligt for Dem som muligt. De skal faa Musik, Bøger, Aviser, smaa Overraskelser — men intet Selskab, i de seks Sommermaaneder, som vi er nødt til at leve mellem Bjergene, paa mit Gods; i Vintermaanederne derimod da vil vi reise, De skal faa besøge Tobolsk, Moskou, Petersburg, London og om De vil Paris, og først af alt, vil De som evig Eiendom vinde en Mands Hjerte, der aldrig har elsket nogen anden Kvinde. — De har nu hørt mine Betingelser. Kan De modtage den. Kan De i Deres usigelige Godhed samtykke i at elske mig — ægte mig?"

Olga Dawidoff løftede med en vis Anstrængelse sin Vifte og svarede med lav Stemme: „Hr. Baron, De smigrer mig altfor meget. Jeg — jeg vil forsøge at gjøre mit Bedste, saa jeg kan fortjene Deres Godhed". Niaz tog paa sin noget gammeldagse Maade hendes smukke lille Haand og førte den høfligt til sine skjælvende Læber. (Forts.)

---

han var elsket af den ædleste blandt Kvinder, Men nu var han betagen af en Tungsindighed endnu større, end den, der nedbøiede hans Sind imorges, da den ulykkelige Bog havde mindet ham om hans skrækkelige Sygdom. En tung Byrde hvilede over ham. Det var Frygt, en ubestemt uforklarlig Frygt for, han vidste ikke hvad, som gjennemisnede hans Blod og slappede hver Nærve. Han længter efterat komme i Menneskers Nærhed og paaskynde sine Skridt forat møde Urquhart, naar han kom fra Elven. Han vendte i Almindelig hjemad denne Sti; Ja Urquhart maatte snart være her, — Brandon var maaske fortidlig ude. Han forsøgte at erindre, hvor mange Klokken var, men var ikke istand til at samle sine Tanker. Var det sent eller tidligt, — Morgen eller Aften? Det var ikke en Time siden, han i Forhallen paa Ellerstie havde stillet sit Uhr efter det store Væguhr, alligevel kunde han ikke erindre, om det var Morgen eller Aften. Selv Erindringen om den smertelige Scene med Sibyl, synes at svinde bort. Var den blot en Drøm? Ja, det maatte være en Drøm. Hans hele Tilværelse forekom ham uklar og lig en Drøm. Han havde ikke Bevisthed om noget undtagen om de mørke Træstammer, som skjød op omkring ham som Pillarerne i et eller andet indisk Tempel, og selv de syntes uklare og indhyllet i Taage da han saa paa dem med Øine, der lidt efter lidt tabte Evnen til at see.

Den blytunge Haand hvilede tungere og tungere paa hans Pande, og han følte en voldsom Hjerte-

Herre over sin Bevægelse, saa opdagede han dog hvilken Anstrængelse, der kostede hende at fremtvinge et koldt, haanligt Smil.

„Jeg har seet efter dig overalt, Sibyl, jeg vilde gjerne vide dine Planer for Eftermiddagen."

„Jeg har ingen Planer. Du kunde gjerne tillade mig at være alene en Eftermiddag, uden at forfølge mig som en urolig Aand.

„Alene med Mr. Mountford, mener du?" „Ja, netop! Vi har meget at tale om. Dette er hans sidste Dag paa Ellerslie."

„Hans sidste Dag"

Ordene lod som et fortvivlet Udraab og hendes mørke Øine fæstede sig paa Mountford.

„Er det sandt?" spurgte hun," skal De virkelig reise imorgen?"

„Ja, Miss Arnold! Selv de hyggeligste Besøg maa have en Ende. Jeg har været her for længe."

„Men Sir Joseph ved ikke, at De vil reise. Jeg hørte, han bad Dem blive til sidst i Maaneden."

„Sir Joseph er Gjæstfriheden selv. Jeg vil imorgen underrette ham om mine Planer."

„Han vil blive overrasket, naar han faar det at vide," sagde Marie i en spottende Tone.

Sibyl gik henimod Huset, fulgt af Marie. Mountford blev alene ved Tennis Pladsen og saa længselsfuld ud mod Huset, der glittrede som Guld i det Fjerne.

Han gik frem og tilbage i dybe Tanker næsten

Telefon **2312.**

Nye **Bordtæpper** i Bomuld, Uld og Plüsh.
Hv. Sengetæpper fra 1.70 til 5,00 pr. Stk.
Gardintøi fra 0,30 til 1.70 pr. Mtr.
Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.
Haandklededreill fra 0,50 til 1,00 pr. Meter.
Ny Forsyning af det grovtraadede *Lærred* til 0.25 pr, Meter,
Uldgarn 4 og 6 Traads 1,30 pr. Hespel 2,00 pr. Pd.

27
Storgaden.

Bolster
fra 0.30 til 1.00 pr. Mtr.

Fra **1.10 til 3.50**

Gardinbretter.

Sort og coul. *Kjoletöi* i 1/1 og 1/2 Uld dobbelt bred fra 1.00 pr. Mtr.
Corsetter til 0.85, 1.00, 1.20, 1.50, 1.70, 2.00, 2.25, 2.80
Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden.
Forklæder for Børn og Voxne fra 0.50.
Vanter, sorte og coul. 0.30 pr. Par
Paraplyer udpakket idag.

Duun
fra 1.00
pr, Pd.

Fra 6.50 pr. Fag netop ankommet

Portierer.

For **Herrer:** **Kraver, Snipper. Muncetter. Støifer. Slips** i stort Udvalg og billigst.
Sannerud & Simonsen,
Storgaden 27. Hj. af Youngsgaden.
Herretøier til 1.20, 1.80, 2.00, 2.40, 3.00.
Skjorter, Jægerfacon, til 1.50, 1,90, i 1/1 Uld 4.50, 5,00, 6,00, 7,00

Fjær
fra 6.00 pr. Bpd.

Selvløftende
Rullegardiner.

Telefon *2312.*

Ca. **2000** Mtr. *Blaatøier* i Rester og større Stykker til 0.35, 0,40, 0,45, 0,48 pr. Meter i stort Mønsterudvalg.
Sannerud & Simonsen,
Storgaden, 27, Hj. af Youngsgaden.
Møbel- & Tæppetræk netop ankommet 0,40, 0,45, 0,50, 0,60, 0,75, 0,80, 0,95 pr. Meter.
Stampelo 1,35 pr. Bpd.

27
Storgaden

Abonner paa „Eidsvold".

O. Jacobsons Maskinværksted,
Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

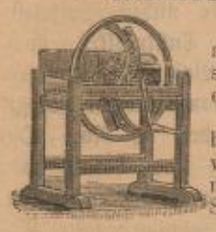

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.
Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretter ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Brødrene Ottesen's Efterfølger.
(Indehaver: **Chr. Moestue**)
Chocolade & Confect Fabrik
er tilflyttet Frølichs Gaard
Kirkegaden 34.

Kunstige Gjødningsstoffe:
Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.
NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.
Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

„Kjøb norske"
River, Hakker og Grev
efter amerikansk Model, er solide og billige og meget anbefalet.
Desuden haves:
Lugegafler, Baadbeslag, Hammere, Skruenøgler, Spyttebakker, Kuløser, Gardintrappe, Spilstene, Vindusbeslag og andre Isenkramartikler.
Støbestaal
Maskindele af hærdbart og smedbart Staal og Jern, Standser, Drev, Slaamaskindele, Ovnsbeslag, Laasedele, Vognbeslag etc. etc.
Støbning af Trækuljern, Kanonjern samt Metal modtages ogsaa.
Alt leveres meget billig fra
Chr.a Staalvarefabrik og Aducerværk,
Telefon 2147. Malmøgaden 1, Rodeløkken. *Telefon 2147.*

Carl.Joh. G. **Wolff:** Carl.Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Negleborster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Theater- og Reisekikkerter,
Barometre, Thermometre
samt
Briller og 'Lorgnetter
i rigt Udvalg anbefales til
langt under Butikpriser.
Martin Viig
Kirkegaden 34.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ
af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales
af **A. Michelet,** **Christiania.** Jernbanetorvet 2.
NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*
NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed,* Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn" *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Kjöb norske Varer.

Orgel-Harmoniums
for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 135, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.
Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instamenterne garanteres.
Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til
P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, Christiania.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10, Christiania, **Rolfsen & Graff.**

Fyrværkerisager
alle Slags
anbefales fra Lager hos
A. Hiorth,
Christiania.

Alfabeter og Tal.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj, til Grændsen,

Signeter, Sviemærker.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Broderimønster.
Chablon- & Stempelfabriken,
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

J. K. Frölich & Søn
Tapeter & Border

— 110 —

en Time. Han ønskede ikke at være alene med Sibyl, efterat han nu havde talt med hende; heller ikke ønskede han at udsætte sig for Maries onde Blik, — hendes Væsen havde gjort ham alvorlig vred og urolig. Der var en lidenskabelig Heftighed i hendes Opførsel, som røbede mere end Jalusi. Skjønt han ikke havde store Tanker om sin egen Person, kunde han ikke undlade at tro, at det var ham, hun brød sig om. Hendes ensomme Liv havde gjort hende mere modtagelig for Indtryk end de fleste unge Damer, — og medens alle hans Tanker var optagne af Sibyl, havde Marie spildt sine Følelser paa en af de sentimentale Forlibelser, som saa ofte bringer Elendighed og Sorg ind i et letbevægeligt Sind.

„Hun vil forelske sig i den næste dannede Mand, der kommer til Ellerslie," tænkte han, thi han satte jo ikke stor Pris paa en Hengivenhed, der var opstaaet uden Foranstaltning fra hans Side.

Marie ansaa han kun for en ubesindig, ung Dame, hvis stadige Nærværelse havde plaget ham i hans korte, lykkelige Tid, og hvis Ubehagelighed havde gjort Sibyl bedrøvet.

Han gik ind i Huset, fuldførte sin Indpakning og gik atter ud i Parken, da Klokken ikke var mere end sex, for at gaa ned med Urquhart, der havde været meget høflig mod ham, trods at han i den senere Tid stadig havde undraget sig hans Selskab. Han vidste, at Hubert beundrede Marie, og han troede, at det vilde være bedst for Sibyl og for Marie selv,

— 111 —

at hun ægtede Urquhart. En ung Pige med Maries Sindsbeskaffenhed vilde være farlig for Sibyls Fred og Lykke, saa længe hun var i Sir Josephs Hus. Det Bedste for hende var at blive gift og finde sin Tugtemester, som hun uden Tvivl vilde finde i Hubert Urquhart. Idag havde han med Billie undladt at indfinde sig paa Terassen, hvor The blev serveret i Løbet af Eftermiddagen.

Efter denne sidste Samtale og dette Afskedskys, gruede han for atter at møde Sibyl, før Middagen samlede Husets Medlemmer og Sir Joseph, Urquhart og maaske Sognets Kapellan vilde være tilstede. Omringet af dem kunde han og hans Elskede mødes og tale sammen som Venner — intet andet end Venner.

En tung Skybanke, som samlede sig paa den vestlige Horizont, havde skjult Solen, og Luftens Fugtighed spaaede Regn. Gartneren havde sukket efter Regn, nu lod det til, at hans Ønske skulde blive opfyldt. Luften var afkjølet, og Brandon følte Forandrig da han gik ind i den lille Furuskov, som beskyttede Huset mod den kolde Nordenvind.

Det begyndte allerede at mørkne, skjøndt Solen endnu ikke var gaaet ned. Brandon var glad i Ensomhed, og en dyb Tungsindighed fulgte efter de sidste Timers heftige Bevægelse. I det korte Øieblik han havde holdt Sibyl i sine Arme, havde han troet, at den blotte Vished om at have elsket hende og være elsket af hende, vilde være nok til at trøste han i hans senere Liv, — han kunde ikke føle sig ulykkelig, naar

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.
Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.
Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*
Navn: .....
Adr.: .....

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 53. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 5te Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H.O.)

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Staten
og det private Initiativ.

Hvad er en Stat, spørger en gammel Forfatter; og han svarer: „Ikke kneisende Befæstninger med tykke Mure og stærke Porte, ikke stolte Byer med Taarne og høie Spir, ikke rige Havne, hvor prægtige Flaader samles, ikke glimrende Hofter, hvor Forfængelighed avles og trives, men Mænd, høisindede Mænd, som kjender sin Pligt og sin Ret."

Disse gamle Ord randt os i Hu, da vi læste om Forhandlingerne i det pædagogiske Samfund angaaende Statsskole eller Privatskole. Det blev fra den ene Side — under Angreb paa de private høiere Almenskoler — gjort gjældende, at Staten burde overtage den hele Omsorg for Ungdommens høiere Uddannelse. Fra den anden Side blev de private Skolers Bestaaen ved Siden af Statsskolerne forsvaret. Derimod synes den Betragtningsmaade, at hele den høiere Undervisning burde være det private Initiativ overladt, ikke at have fundet Talsmænd ved Møderne, skjønt der findes Folk, der bekjender sig til den Mening. Angrebet paa de private Skoler kom imidlertid med al den Fart, som flyder af, at vi nu i lange Tider har været inde paa den Bane, at Staten mest mulig skal overtage Omsorgen for, hvad der er af Vigtighed inden Samfundet.

Naar det med Alvor bliver fremhævet, at det er ganske utilstrækkeligt at overlade til den private Foretagsomhed Omsorgen for vigtige Dele af Samfundsarbeidet, da vil denne Tale finde Gjenklang i et hvilketsomhelst Samfund i Nutiden og hos snart sagt alle tænkende Mænd. Overalt, i alle Lande, har Erfaringen til fulde vist, at Staten nødvendigvis maa gribe ind, dersom Goderne i Menneskelivet skal blive a l l e dem til Del, som trænger dem, baade den største og den ringeste blandt Menneskens Børn. De private Anstrengelser rækker ikke saa langt selv der, hvor der raades over de største Kapitaler, som nogensteds kan reises i specielle Øiemed. England har maattet opgive sit fra de ældste Tider befulgte Frivillighedens System og lade Staten gribe ind til Ordning af Folkeskolevæsenet samt Forsorgen for de paa en eller anden Maade abnorme Individer, der trænger Undervisning, og nu staar ogsaa det høiere Skolevæsen paa de britiske Øer for Tur til at blive Gjenstand for Statens specielle Omsorg. Der er nedsat en mandstærk kongelig Kommission til at overveie Sagen.

Saa dybt føler man allevegne, at der bliver igjen et Tomrum, som nødvendigvis maa fyldes, dersom noget overlades helt til det private Initiativs Forsorg. Skolen f. Ex. bliver først ved Statens Indgriben en i Sandhed demokratisk Institution. Under Frivillighedsprincipet bliver det altfor meget tilfældige ydre Fordele, som betinger Adgangen til at nyde godt af den, og for den høiere Undervisnings Vedkommende vil de, der kan have mest Nytte af den og senere kan gagne Samfundet mest ved, hvad de derigjennem har opnaaet, altfor meget maatte staa tilbage for dem, der ikke har andre Kvalifikationer end Familiens Rigdom eller Indflydelse.

Derved at Staten har paataget sig Gjennemførelsen af Menneskeaandens bedste Ideer med Hensyn til Opdragelse og Undervisning, Kommunikationsvæsen, Sygepleie, Strafferetspleie og meget andet, er der i vort Aarhundrede opnaaet overordentlige Forbedringer af Menneskeslægtens Kaar. Det er umuligt at tænke sig, at saa meget vilde være udrettet, dersom ikke den mægtigste af alle Former for at „løfte i Flok," som kaldes Statssamfundet, havde grebet hjelpende, ordnende og styrende ind.

Alligevel, — som alt andet menneskeligt har denne Statens Indgriben sine Skyggesider og kan drives for vidt. Det kan paa mange Omraader paavises, at en kritikløs Gjennemførelse af den Tanke, at Staten skal „tage sig af" alt godt og nyttigt, leder til det modsatte af det forventede Resultat.

Ideernes Undfangelse og Udforming tilhører Individet. Det enkelte Menneske er Kilden til alle Fremskridt. De store Opfindelser og Opdagelser, de banebrydende Tanker og Lærdomme, henføres ikke til Samfundet, ikke til Associationer, men til enkelte Mænd. Derfor er „det private Initiativ", som ikke er andet end en Menneskene iboende Trang til at gjennemføre sine Tanker, disse være originale eller ikke, en bevægende Kraft i Udviklingen. Ophører paa noget Omraade dette Initiativ, da indtræder en Stagnation, Stilstand eller Tilbagegang, idet Samfundet bliver henvist til at leve paa, hvad der er overleveret fra den forbigangne Tid.

Men Individernes Frugtbarhed paa Ideer, og kanske endnu mere Impulsen til at sætte den i Værk, er i høi Grad afhængig af udvortes Forhold. Det er en gammel Erfaring, at Frihed virker anspornende og Ufrihed hæmmende paa den menneskelige Opfindelsesevne og Foretagsomhed. I mange Henseender kan derfor Statens Overtagelse af Ansvaret og Omsorgen for en Samfundsopgave virke lammende paa Udvikling og Fremgang paa dette Omraade, og desto stærkere, jo mere det frivillige Arbeide ved Siden af Statens udelukkes. Det kan blive i det Smaa, hvad man forestiller sig som næsten den værste af alle Følger af en socialistisk Samfundsordning: at intet enkelt Menneske føler sig kaldet til at udtænke og foreslaa Forbedringer, fordi han ikke deraf kan høste nogen personlig Fordel, fordi han vanskelig kan opnaa frie Hænder ved Realisationen af sine Tanker, og fordi han vil støde paa en seig Modstand fra det bestaaende Systems Ledere. Naar Systemet danner en afsluttet Helhed, dækker hele sit Omraade og gjør dette til en eneste Organisme, vil Valget nemlig altfor ofte staa mellem at bevare det Hele eller omstyrte det Hele. En Statsorganisation af Arbeidet for alle Samfundsopgaver (en saadan, som Socialismen kræver gjennemført til sin yderste Konsekvens) vil derfor næsten naturnødvendigt lede til en gold Konservatisme og Fiendtlighed mod nye Ideer.

Det er vistnok ikke ganske uden Grund naar det paastaaes, at for megen Statsomsorg svækker Menneskenes Virkelyst og Virkeevne, og naar tænksomme Franskmænd har villet henføre den franske Skibsfarts uafbrudte og som det synes uhjelpelige Forfald til den i Aarhundreder fortsatte Statsindblanding i denne Næringsvei, en Indblanding, der strækker sig til de mindste Detaljer. Frankrige har i Flandern, Normandie og Bretagne nogle af Verdens ypperste Planteskoler for Sjømænd, og det synes at maatte være liden Tvil underkastet, at disse Provinser, om de havde været selvstændige Stater, havde kunnet hævde i al Fald en smuk Plads ved Siden af den engelske Skibsfart. Men indviklet i det Net, som Centralregjeringen i Paris har spændt ud til alle Kanter, har disse Provinsers staute Sømænd ganske mistet den energiske Selvhjulpenhed, som udmærker deres britiske Standsfæller.

Naar derfor Staten lægger sin mægtige Haand paa en Samfundsopgave, der hidtil væsentlig er søgt fremmet ad privat Vei, da bør det gjøres paa en saadan Maade, at der alligevel levnes Spillerum for Individets Foretagelsesaand. Medens det paa ingen Maade kan betragtes iom heldigt, at Staten overlader hele den høiere Undervisning til det private Initiativ, fordi dette, med al sin Energi, umulig kan fylde hele den Plads, som maa og skal fyldes, saa maa det paa den anden Side, betragtes som et stort Feilgreb, om Staten skulde skyde den enkelte Borgers individuelle Foretagsomhed helt tilside. Vore høiere Privatskoler har i Sandhed udrettet saa meget smukt og godt og vil endnu kunne gaa i Spidsen paa saa mange Felter, at man vil handle mod Samfundets bedste Interesser ved at tilintetgjøre den Frihed, som endog paa den primære Folkeskoles Omraade er bevaret, og som holder aaben Adgangen til at gjennemføre Tidens bedste Tanker til Gagn for det hele Samfund ved først at bringe dem til Anvendelse i de private Betalingsskoler.

Der kan nævnes et ganske karakteristisk Exempel fra et beslægtet Omraade, som viser, hvordan Statens Indgriben stundom kan falde lig en Frostnat over Spiren til et nyt og løfterigt Undervisningssystem og afskjære dets Realisation i det Øieblik, da de dertil knyttede Forventninger er blevet opfyldte. Fru H e d e v i g R o s i n g, Bestyrerinden for Skolen for døve Børn paa „Høien" ved St. Hanshaugen, var den første her i Landet, der fuldt ud forstod, hvorledes en heldig Undervisning af disse abnorme Børn i en væsentlig Grad beror paa, at de fra Morgen til Kvæld kommer i stadig Berørelse med Mennesker, der taler med dem, som Forældrene og Husets andre Folk taler med almindelige Børn. Derved fjernes paa den virksomste Maaade den ellers uoverstigelige Skranke, som de døve Børns Ubekjendtskab med det almenmenneskelige Sprog stiller mellem dem og den øvrige Verden, og Undervisningsmethoden faar derigjennem et Stød fremad mod den Enkelhed og Naturlighed, mod hvilken alle menneskelige Systemer maa stræbe faar at naa deres endelige, mest fuldkomne Form. Thi — som Jules Simon siger — man begynder med det mest indviklede og sammensatte og ender med det simpleste, og hver Gang man har fundet en enklere Form, forundrer man sig over, at man ikke fandt paa den først. Fru Rosing fik begyndt sit lille Forsøg i 1881, og det viste sig straks, som der ogsaa har vist sig i andre Lande, at her var den rette Vei til Maalet fundet. Men saa greb Staten ind; Skolepligt for døve Børn var indført i 1883 som Følge af Loven af 1881 og der paahvilede Staten en Forpligtelse til at organisere Undervisningen. Statsfunktionærer formaar sjelden at hævde nogen Selvstændighed ligeoverfor officielle Mønstre; intet Under derfor, at Forbilleder fra tilsvarende Statsorganisationer i vore nærmeste Nabolande blev givet Fortrinet. Det Haab, man en Stund havde kunnet nære om, at Fru Rosings System — Individualitetsmethoden kan man maaske kalde det — skulde vinde fast Fod og blive det mønstergyldige her i Landet, er saaledes desværre blevet skuffet, og dermed har ogsaa Forventningen om, at Norge skulde bryde nye Baner paa Døvstummeundervisningens Omraade, maattet opgives. Den ved Statens Forsorg skabte Ordning rummer inden sin trange Begrændsning færre Betingelser for Fremskridt end den Mangel paa Organisation, som herskede i gamle Dage, og som ialfald viste sig frugtbringende i mere end en Retning.

Om Statsmyndighederne ikke indser sit Feilgreb, er der dog et Haab tilbage: at Forholdene her i Landet med den voxende Folkemængde og den stigende Velstand inden ikke altfor lang Tid skal tillade Oprettelsen af en Privatskole, der kan gjenoptage de vidtrækkende Ideer, der venter paa Mænd og Kvinder med Vilje og Evne til at realisere dem; naar den Tid kommer, at disse Tanker seirer, og først da, vil der helt ud kunne blive Mennesker af de Døve. For Tiden er de døve Børns Undervisning ikke saa heldig stillet som de fleste andre Felter af Folkeopdragelsen, hvor der dog er Adgang for det private Initiativ til at bryde nye Baner og vise de officielle Systemer Veien til Forbedring.

Lad disse Felter beholde dette Fortrin:

„Skil aldrig Livets Vaarnatur
fra Lærehjemmets Tanke, —
og hvælv dit Tag og høin din Mur
som Børn, men ei som Skranke".

Vi mener, det bør blive mere almindeligt herefter nøie at overveie de tænkelige Konsekvenser af de Skridt, man gjør paa den Bane, som nu er saa hyppig betraadt, at samle, hvad der kan overkommes, ind under Statens mægtige Hegn. Der maa derunder hævdes fuld Frihed for Menneskene, der maa bevares et tilstrækkeligt Spillerum for deres Opfindelsesevne, deres Energi og deres Foretagsomhed. Thi „det private Initiativ" er en Plante, som ikke spirer og trives i al Slags Jord; det visner under hensynsløse Indgreb. Det er

„. . . . . en Sommerfugl, ung og blank,
der lystig i Legen sig svinger;
men fanger du den under Nettets Spind,
da rør ikke ved de smaa Vinger".

En hjemvendt dansk Guldgravers Æventyr.

Fra Dommersædet til Galehuset.
Fra Millionær til Stodder.

Det er ikke hver Dag, at man hører om en dansk Bondegut, der reiser til Australien, graver Guld og bliver Millionær, for langt om længe at vende hjem halvgal og fattig under Opsyn af en mystisk Australi-Irlænder.

Dette er det, som er hændt med den mærkelige O l i a f J e n s e n, om hvis Hjemkomst og tidligere Liv vi har bragt nogle spredte Meddelelser.

Utvivlsomt vil en mere sammenhængende og fuldstændig Redegjørelse for denne æventyrlige Mands Livsskjæbne interessere Læserne; og vi skal da fortælle, hvad vi har erfaret om ham af Forskjellige, der har fulgt hans Færd i Australien og i Kjøbenhavn, fkr. „Politiken."

Hvorledes Tjenestegutten blev Guldmineeier,

erfarede vi igaar under et Besøg, vi aflagde, hos en af Guldgraverens gamle Venner fra Australien, som nu er en anseet Mand i en af Nordsjællands Smaabyer.

O l e J e n s e n — saaledes er Hr. O l i a f J e n s e n døbt — var en fattig sjællandsk Husmandsson, der som Gut gik og vogtede Faar og senere tjente som Gaardsgut paa en Gaard i Vangene. Det var hans Ulyst at blive Soldat, der gjorde, at han, da han var 21 Aar, tog Hyre paa et Skib, som skulde til Australien. Han havde som ganske ung lært lidt af Tømmerhaandværket, og han gik ombord som Skibstømmermand.

Ole kom til Australien — det var i Aaret 1862 — og han fik strax Arbeide i en Guldmine. Da ingen derover kunde udtale hans gode danske Fornavn ordentlig, kaldte han sig Oliaf, og det Navn har han baaret siden.

I sytten samfulde Aar arbeidede han for andre i Guldminerne, dels i Melbourne, dels i Sidney. Han var flittig og sparsommelig og havde efterhaanden tjent sig en Del Penge sammen.

Saa gik han op til Port Darwin ved Floden Pinecreek for at søge Lykken paa egen Haand. Det varede ikke længe, før han fandt et Stykke Jord, som var

urørt og stærkt mættet med Guld; og nu var han paa den grønne Gren.

Han saa', at her laa en Formue lige for hans Fod. Men han blev ikke svimmel af Lykken. Med sin gode, dansk Sindighed gik han til Arbeidet og overveiede roligt, hvorledes han kunde bringe mest ud af Minen. Han reiste til Kina og antog her Arbeidere, fordi Kineserne var nøisommere og flittigere end Europæerne. Han udvidede sin Minebedrift, anlagde en liden Jernbane med Minen som Udgangspunkt og drev det hele ganske fabrikmæssigt.

Oliaf Jensen blev en anseet Mand; man udnævnte ham til Fredsdommer, en ulønnet Hæderspost; man søgte hans Raad i alle offentlige Anliggender — og fattige Landsmænd søgte til hans fyldte Pengepung og blev hjulpne. Mangen Dansk, hvem det gik galt i Australien, vil mindes Oliaf Jensen med Tak. Han gav aldrig mindre — hyppigt mere — end 20 Pund Sterling, naar nogen bad ham om Hjælp.

Fra 1879, da han opdagede Minen, og indtil 1888 gik det stadig fremad for ham; hans Formue blev almindelig anslaaet til henved en halv Snes Mill. Kr., men selv de, der stillede sig mest skjeptisk overfor hans Rigdomme, mente, at han i alt Fald var Dobbelt-Millionær. Hans aarlige Indtægt var i de gode Aar omkr. 200,000 Kr.

Da var det, at

En ung og deilig Evadatter

kom og forvirrede den 47-aarige Guldmineeiers Hjerne.

Det var en Miss Pooly, Datter af en engelsk Major og saaledes af god Familie, som, efter i Paris at have uddannet sig for Scenen, kom med et Skuespillerselskab paa Turnee gjennem Australien.

Oliaf Jensen saa hende paa Theatret i Port Darwin, blev vanvittig forelsket i den ualmindelig smukke, unge Dame, gjorde hendes Bekjendtskab og vandt hendes Haand. De giftede sig øieblikkelig.

Fra nu af øste han Penge ud for at tilfredsstille sin Hustrus kostbare Luner.

Hidtil var Minen, som vor Meddeler udtrykker sig, gaaet storskibs, nu mistede han Interessen for sit Arbeide. Denne Mand, som hele sit Liv havde slidt for at tjene Penge og ingen Sinde havde haft Tanker tilovers for Kvinder, kastede sig nu med hele sin Manddoms opsparede Livslyst ind i det Elskovsforhold, som hans Ægteskab blev ham . . .

Maaske havde Miss Pooly ikke netop tænkt sig det saaledes.

Da kom der fra et Konsortium i London Tilbud om at kjøbe hans Guldmine. Man bød ham 5000 Pd. blot for at reise til London og forhandle om Sagen; og han reiste. Konsortiet bød ham 40,000 Pund — 720,000 Kr. for Minen. Men han lo ad Tilbudet og reiste med sin smukke Frue til Kjøbenhavn.

Det var i 1889, Ægteparret opholdt sig her. Det blev kun et kort Besøg. Saa reiste de tilbage til Australien.

Men da de kom til Sidney, nægtede Fruen at reise videre. Hun vilde bo her, der var alt for hedt i Port Darvin. Ingen Overtalelser hjalp. Hun fik da 5000 Pund, indrettede sig som Millionærfrue — og Oliaf Jensen drog videre til sin Mine. Men

Skilsmissen

var et altfor haardt Slag for den elskovssyge Mand. Han slog sig paa Flasken for at slukke Sorgen, og han drev det til at drikke sine to—tre Flasker Kognak og Whisky om Dagen. Han mistede sin Anseelse, blev affat fra sin Plads som Fredsdommer, og en smuk Dag opdagede han, at hans kinesiske Arbeidere var forsvundne efter først at have bestjaalet ham.

Da fik han Brev fra sin fraskilte Hustru, hvori hun skrev, at der var et Konsortium i Sidney, som vilde kjøbe hans Mine, og at han skulde reise til hende, hun vilde nu atter dele Bord og Seng med ham.

Godtroende som han var, reiste han. Men da han kom til Sidney, var hans Kone nogen Tid i Forveien forsvunden — Ingen vidste hvorhen. Han reiste og reiste, søgte og søgte, men fandt hende ikke. Nedbrudt af Fortvivlelse herover solgte han Minen for en Sum af 27—28,000 Pund.

Og kort Tid efter var han atter

I Kjøbenhavn

Han kom hertil i November 1892 og logerede sig ind paa et af de mindre Hoteller. Hans Lyst til Spiritus var bleven stadig større, og han konsumerede uhyre Masser deraf, tilsyneladende uden at blive beruset. Han havde ca. 14,000 Kroner med sig, da han kom, og han sparede ikke paa dem. De Bekjendtskaber, han gjorde, var ikke alle af den fineste Art. Han blev Kammerat med Svendene paa det Skrædderværksted her i Byen, hvor han ekviperede sig, og de holdt sig til som hans gode, beundrende Venner, saalænge han var her. Efterhaanden steg Vennernes Antal, og der blev Ebbe i hans Kasse.

En ikke ubekjendt Travsportsmand

hørte paa den Tid til hans nærmeste Omgangskreds. Sammen med ham gik han til Kasinomaskerade og paa Variétéer, og hans natlige Orgier blev vildere og vildere.

Da traadte en gammel Ven af ham til, og i Forening med en Sognefoged i Kjøbenhavns Nærhed, en Mand, der havde kjendt ham som ganske ungt Menneske, lykkedes det Vennen i Februar i Fjor at faa ham til at reise tilbage til Australien.

Men Oliaf Jensen var en brudt Mand. Da han kom til Sidney, var han syg; en dansk Dame tog sig af ham og fik en Læge til at behandle ham; men det var forgjæves. Han maatte indlægges

paa et Sindssyge-Asyl

i Glodeswill, tre-fire Mil fra Sidney. Her forblev han i sex Uger, syntes da nogenlunde helbredet, kom ud og levede en kort Tid i Sidney,

Men nu, da han havde solgt sin Mine, var han jo uden Beskjæftigelse, og Flasken blev ham stadig den kjæreste Underholdning. Han led stadig af en Lammelse i Hjernen, som gjorde ham det umuligt at huske noget. Og hans Kurator i Sidney, hos hvem han havde deponeret sine Penge, bestemte saa, at han skulde sendes hjem til Danmark. Han gav ham Sygepasseren O'Niel med paa Veien.

De sidste Dages Hændelser.

I Selskab med O'Niel kom Oliaf Jensen til Kjøbenhavn for 14 Dage siden. O'Niel havde ombord sagt, at de skulde bo paa Hotel d'Angleterre; Jensen svarede Intet hertil, men tænkte Sit.

Og næppe havde de to Mænd betraadt Kjøbenhavns Grund, før Oliaf Jensen forsvandt for O'Niel i Mængden. Irlænderen ledte og ledte, men fandt ham intet Steds. Og to Dage efter reiste han til London for at berette sit Uheld til Sidney-Prokuratorens derværende Repræsentant.

Denne, Prokurator Brown, reiste straks med O'Niel hertil. Hvorledes de Herrer saa fandt Guldgraveren ude i et Hotel paa Vesterbro, har vi tidligere fortalt.

O'Niel havde før Landstigningen — meget sparsommeligt — givet Jensen to Pund. Prokurator Brown deponerede nu ti Pund hos Jensens Vært og sagde, at han kunde trække 100 Pund paa ham, men ikke mere; — hvorefter baade han og O'Niel reiste sporenstregs tilbage til London.

. . . . Der sidder da den forhenværende Guldmineeijer og Millionær ude i et lidet Værelse paa Vesterbro, indesluttet og tavs og stirrer frem for sig og søger forgjæves at samle Tankerne, der vildsomt jager over Havet til de australske Guldminer — for i næste Øieblik at søge Hvile mellem Vangedes grønne Agre.

Arresteret tysk Spion. Den 13de April om Aftenen kom en Herre til Politikommissæren ved en Jernbanestation i Paris og paakaldte hans Assistanse ligeoverfor Værten i et nærliggende Hotel, som vilde snyde ham. Politimanden, som hørte paa hans Sprog, at han var Tysker, spurgte om hans Navn, hans Alder, Stand osv. Manden blev synlig forvirret og opgav han var Schweizer og at reise for sin Fornøielse. Politikommissæren forlangte nu at se hans Papirer, hvortil han mere og mere forvirret svarede, at han ikke havde dem hos sig. — „Om Forladelse, De har jo Lommerne fulde, og jeg maa forlange at se dem, det er min Embedspligt." — Saa blev den tyske Herre visiteret, og det viste sig, at han bar paa sig en Mængde smaa Papirer med løst skisserede Plantegninger over de franske Grænseforter med derpaa gjorte Anteguelser i Chifferskrift. Han blev nu belagt med Arrest, og hans Tøi, som anholdtes i Hotellet, fandtes at indeholde endnu mere kompromiterende Sager. Paa Politistationen gjorde han et Forsøg paa at simulere Sindssvaghed, men maatte imidlertid vedgaa, hvem han var, nemlig Hr. von Seel, Kaptein i den tyske Generalstab og Underkommandant i den lille Fæstning Bitch i Elsass. Det synes næsten ubegribeligt, at en tyst Officer, der er ifærd med en saadan Mission, uden den haardeste Nødvendighed indlader sig med Politiet, saa frem han er ved sine fulde Fem.

Mishandlet sin Søn. I de sidste Dage har her været Forhør over en Mand, der har straffet sin Søn paa en barbarisk Maade, skrives der fra Lilleelvedalen til „Ham. Stiftstid." Han har bundet Gutten fast til Sengestolpen og banket ham med en Rem, saa Gutten har faaet store Saar paa hele Kroppen. Det siges ogsaa, at han har sammenflettet Remmen med en Staaltraad og med dette frygtelige Vaaben gjennempryglet Gutten. Han har ikke alene slaaet Kroppen, men ogsaa i Ansigtet og Hovedet, saa der er blevet store Kuler. Gutten har ogsaa været ude enkelte Nætter, da han ei turde gaa hjem af Frygt for Faderen. Lensmanden har taget sig af Sagen, og Gutten er nu indlogeret hos andre Folk. Forhaabentlig faar denne unaturlige Fader den fortjente Løn. Under Eksekutionerne har Manden aflaaset Døren, saa ingen kunde komme Gutten til Undsætning; men hørt Guttens hjerteskjærende Skrig har man lang Vei.

„Djævel" — „Bilddyr".

En oprørende Mishandling har en Lærerinde i Råa Sogn, Mathica Olsson, ifølge Øresunds-Posten gjort sig skyldig i. En 6 Aar gammel Gut var af en Kammerat angivet for ved en Leilighed at have bandet. Han skulde nemlig have sagt Ordet „Djævel". 6-Aaringen blev indkaldt til Forhør, men negtede haardnakket. Han havde ikke sagt „Djævel", men bare „Bilddyr", paastod han. Han blev da af Lærerinden lagt op paa en Stol og tildelt med en Rotting 20 a 30 kraftige Slag, dels paa Ryggen, dels, da Gutten vred sig, paa Siderne og Maven.

Den lille Gut kom aldeles vetskræmt og syg hjem, og var uvel i flere Dage. Først 8 Dage efter Mishandlingen tilkaldtes Læge, der udstedte Attest for, hvad der endnu vidste sig paa den Lilles Krop af blaa Striber og Mærker samt Ømhed efter Mishandlingen, hvorhos Gutten beordredes at gaa tilsengs.

Gutten synes ogsaa at have faaet alvorlig indre Skade. Han er fremdeles sengeliggende, 2½ Uge efter Afstrafningen, og tilsees af Læger.

Efter hvad disse udtaler, lider han antagelig af en stærk Brughindebetændelse.

Præsten paa Stedet tog for nogle Dage siden Lærerinden i Forhør, hvorunder denne tilstod Tugtelsen, Hun tilagde imidlertid, at hun først havde raadført sig med Gud, om hun burde straffe Gutten, og Gud havde svaret „ja" (!)

Trods sin Religiositet har Frk. Olsson ikke en eneste Gang besøgt Gutten for at spørge efter hans Befindende, før Præsten anmodede hende derom. Hun er ca. 35 Aar gammel og har i ca. 17 Aar været Skolelærerinde i Råå.

Hun opgives ogsaa tidligere at have gjort sig skyldig i Mishandling af Smaaborn. Denne Gang slipper hun vel neppe straffri fra det, da der er gjort Anstalter til at faa Sagen for Retten.

De sidste Efterretninger om den lille mishandlede Gut gaar ud paa, at hans Tilstand er meget betænkelig; han ligger i stærk Feber. Lægerne frygter for hans Liv.

Dræbt 3 Børn. En Barnemorderske i Bjerre er nylig dømt til Døden. Vaaren 1892 kvalte hun sit første ægte Barn, der da var ca. 1 Maaned gammelt, med et Schawl. Senere kom hun i Tjeneste hos en Gaardbruger i Bjerre og ombragte her paa samme Maade, idet hun gav efter for en pludselig Lyst til at prøve samme Fremgangsmaade, Gaardbrugerens lille 8 Maaneders gamle Barn, som hun var sat til at passe. Vaaren 1893 fødte hun paany et ægte Barn, som hun kvalte lige efter Fødselen. Endelig satte hun i September f. A. Ild paa sin Husbondes Gaard, der totalt nedbrændte. Anledningen til Domfældtes Arrestation var et af hende forøvet Tyveri i den Gaard hvor hun tjente.

Græsvigs Bruks Arbeidere henvender i „Fredrikstad Tilst". for iforgaars til DHrr. J. N. Jacobsen & Co. en Tak for den Omsorg, Humanitet og Medgjørlighed, som Principalerne altid har imødekommet Arbeiderne med ved forskjellige Anledninger, og da en stor Del af Brugets ældre Arbeidere nu atter igjen har modtaget et nyt Bevis paa Chefernes Godhed, idet de har faaet udbetalt den Livrente, som Cheferne for flere Aar tilbage tegnede for Arbeiderne, føler disse nu en hjertelig Trang til at udtale sin Taknemmelighed derfor. Arbeiderne tilføier, at Cheferne har erhvervet sig en Kjærlighed og Agtelse blandt sine Arbeidere, som faa Arbeidsherrer.

Professor Ernst Sars skriver i en Brochure, som Venstreforeningen udgav i 1886:

„Rigsakten er bygget paa Forudsætningen om, at de to Riger skal være ligestillede, saa langt som det statsretslige Fællesskab mellem dem rækker, og det eneste, som den erkjender for fælles er — foruden Kongedømmet — netop Forholdet til fremmede Magter, hvorunder diplomatiske Sager gaar".

„Hvad det nu gjælder", politisk Foredrag af H. F., en varm og indtrængen Appel til alle Unionsvenner om energisk Arbeide og trofast Samhold, anbefales enhver til Anskaffelse og specielt politiske Foreninger til Uddeling. Særlig egner den sig som Opraab fra nydannede Foreninger — moderate og konservative. Den faaes ved Henvendelse til „Retsbladets" Exped., Lillestrøm, for 6 Øre (inkl. Porto) pr., Exemplar, naar mindst 50 rekvireres. Enkelvis koster den 10 Øre. Af første Oplag er allerede en stor Del solgt.

Norges Statsbaner har for Februar havt en Trafik-Indtægt af 540,000 Kr. mod 533,000 Kr. ifjor I Driftsaarets 8 første Maaneder 5,006,000 mod 4942,000 i 1893.

I Fyrisdal er stiftet en moderat Forening med E. Spaakeli som Formand. Foreningen tæller allerede over 50 Stemmeberettigede.

Som Medlem af Statsraadsafdelingen i Stockholm kommer antagelig Statsraaderne Hagerup og Furu til ud paa Sommeren at afløse Motzfeldt og Harbitz.

40—50 **Storthingsmænd** kommer sandsynligvis til at deltage i Pinsendslugten til Trondhjem og Værdalen. Afreisen foregaar Lørdag den 12te Mai Kl. 6 Morgen.

Skrædderen Dowe har alligevel faaet Fornøielse af sit skudsikre Brystpanser. Efter med stort Held at have optraadt i Berlins Wintergarten har han nu faaet Engagementstilbud fra New-York, London, Paris, Rom, Pesth, Koln og Hamburg.

Foreløbig har Hr. Dowe ladet sig engagere til Alhambra i London for 3 Maaneder. Han optræder sammen med to Kunstskytter og faar 16,000 Mark pr. Maaned.

Odelsthinget.

Møde 2. Mai Kl. 5 Em.

Fogedembedernes Nedlæggelse.

Fortsat Behandling af § 5.

Paragrafen omhandler Skatteopkrævningen, i Landdistrikterne ved Lensmændene eller dem, der i deres Sted hertil antages, og i Kjøbstæderne efter Kongens nærmere Bestemmelse ved særskilte dertil beskikkede Mænd. Amtskassererne er ansvarlige for de under dem staaende Skatteopkrævere. Fremdeles indeholder Paragrafen Bestemmelser om Regler for Opkrævning af Skatter og andre offentlige Afgifter.

Til denne Paragraf forelaa 2 Forslag fra G. Knudsen. Det principale Forslag gik ud paa, at dersom vedkommende Kommunebestyrelse forlanger det, skal Skatteopkrævningen foregaa ved den kommunale Opkræver, samt at Amtskassereren er berettiget til at forlange Garanti med et saadant Beløb, som Departementet bestemmer. — Det subsidiære Forslag gik ud paa en Tilføielse om at Amtskassereren er berettiget til at forlange Garanti af Skatteopkræverne, samt at dersom vedkommende Kommunebestyrelse forlanger det, skal Skatteopkrævningen foregaa ved den kommunale Opkræver, i hvilket Tilfælde dog Kommunen er ansvarlig for Oppebørslerne.

G. Knudsen frafaldt det principale Forslag.

Ullmann (Kom.s Formand og Ordfører) oplyste, at Komiteen tiltraadte Knudsens subsidiære Forslag de to første Punktum'er, der altsaa blev Komiteens ændrede Indstilling.

Ved Afstemningen bifaldtes første Passus af Paragrafen enstemmig efter den ændrede Indstilling, idet G. Knudsens principale Forslag om Opkrævning ved den kommunale Opkræver forkastedes med 42 mod 35 St., hvorved Votering bortfaldt over de øvrige Forslag.

Paragrafens anden Passus blev efter Bemærkninger af G. Knudsen og S. Nielsen enstemmig bifaldt.

§§ 6 og § 7 (om Godtgjørelse for Embedsforretninger) bifaldtes enstemmig efter Indstillingen.

§ 8 vedtoges efter nogen Debat, hvorunder Paragrafen af flere Talere betegnedes som overflødig, med 43 mod 37 St. i en ændret Skikkelse, idet de to første Passus redigeredes saaledes: „Amtskasserere og Politimestre samt Amtskassereres Betjente tilkommer paa Reise Styds- og Kostgodtgjørelse og henføres til den Klasse, som af Kongen bestemmes."

§ 9 foreskriver, at Kongen, indtil Storthinget derom fatter Beslutning, bestemmer, hvilken Godtgjørelse de nu ansatte Tjenestemænd skal tilstaaes for Overtagelse af dem ved Loven tillagte nye Forretninger. — Paragrafen bifaldtes enstemmig.

§ 10 var af Komiteen indstillet at skulle lyde: „Nærværende Lovs Bestemmelser bliver efter Kongens nærmere Anordning snarest muligt at sætte i Kraft, og senest, efterhvert som der bliver Anled-

---

Olga Davidoffs Mand.

Af Grant Allen.

(Fortsættelse.)

II.

Olga Davidoffs Bryllup var en almen og en storartet Fest i Tobolsk. Smuk som Baronen var, tog han sig hel prægtig ud i sin halv russiske, halv tartariske Uniform, og med sin orientalske Dolk besat med Perler og Diamanter. Og Olga — hun var den yndigste lille Brud, som nogen kunde tænke sig — hun den ligefremme engelske Pige, der nylig var kommen ud af Pensionatet midt blandt dette underlige blandede Selskab af kosmopolitiske, halvsiviliserede Kjøbmænd, Polakker og russiske Aristokrater. Saasnart Høitideligheden var over, drog Ægteparret til sit fremtidige Hjem. Det var en lang og en besværlig Reise mellem Bjergene der skiller Thibet fra Kina, men Olga følte sig tilsidst som hiemme i den bekvemme Reisevogn. Under Dække af Nattens Mørke naaede de endelig frem til Familien Riaz's gamle Herresæde, og Baronen førte sin unge Brud lige ind i det smukke europæiske Boudoir, som han havde udstyret for hende med Smag og Omhu, — under de tunge usiviliserede Forhold der i Egnen, havde det kostet ham utrolig mange Penge og megen Møie at faa det istand. — Men det var lykkedes ham fortræffelig, og hans Olga saa sig overrasket omkring i et lidet koseligt Værelse møbleret helt i engelsk Stil med et Piano i Hjørnet, en Hængelampe, der udsendte et mildt behageligt Lys og en knitrende Ild i Kaminen. Et Blik paa det vel udstyrede Egetræs-Bogskab viste hende i ordnet Rækkefølge Værker af de ældre og nyere engelske, franske og tydske Forfattere. At Turgenieffs Romaner ikke manglede i en Samling som denne er selvsagt. Paa Nodestolen var et righoldigt Udvalg af Chopin og Mendelsohn mellem andre lettere Sager. Olgas Hjerte var altfor fuldt til at hun kunde udtale et Ord, men hun gik hen til sin Mand, slyngede sine Arme om hans Hals og kyssede ham omt. Riaz strøg blidt hendes lyse Haar tilbage fra Panden, og hans Øine lyste af Glæde, da han gjengjældte hendes Kjærtegn. Nu forløb Uge efter Uge paa det gamle Slot, og omendskjøndt Olga ingen havde at tale med uden sin Mand, fandt hun ikke Tiden lang. Kjøreturene ned til Landsbyen var henrivende, de smaa Huse i kinesisk Stil og de maleriske tartariske Dragter lignede Scenerne i et Theater — og virkede tiltalende paa den unge Dames Fantasi. Og Riaz — han forkjælede og forgudede hende, ingen Mand kunde elske sin Hustru høiere. Og dog kunde Olga ikke rigtig forstaa, hvorfor han alt som tieste reiste fra hende tre og fire Dage ad Gangen — hun følte sig ængstet og trykket under hans Fraværelse, uagtet hun vidste, at Tjenerne stadig ved Nat og Dag holdt Vagt omkring Slottet. Det var hende en sand Lettelse, naar Riaz kom tilbage; men vovede hun at spørge om Grunden til hans Fraværelse saa slog han Spørgsmaalet hen i Veiret, eller svarede i en skjødesløs Tone, at det var hans Skyldighed, at holde Vagt ved Grænsen, thi Keiseren havde ikke givet ham en Orden og en Tittel for intet; en Forklaring, som Olga kun følte sig halv tilfredsstillet ved, men noget i hendes Mands hele Optræden viste, at hun ikke maatte sørge ham mere vedrørende dette Punkt.

En Dag efter en af disse stadige Fraværelser kom Riaz tilbage i ypperligt Humør og kyssede sin Hustru, om muligt inderligere end nogensinde. Efter Middagen forelæste han hende et af Viktor Hugos Digte og bad derpaa, om hun vilde spille hans Yndlingsstykke, en Arie af Mendelsohn. Da hun havde endt, lænede han sig tilbage i Stolen og sagde paa fransk — de talte altid sammen i dette Sprog. „Dette min Olga — dette midt mellem Tartarernes vilde Bjerge, man kunde tro sig henflyttet til en Soire i Petersburg."

Olga vendte sig mod ham med et lyst Smil.

„Hvad er Klokken, kjæreste Riaz? Kan jeg spille en Vals af Pinsutti?"

Riaz tog op sit Uhr og svarede rask: „Bare 10 elskede; du har god Tid!"

Noget nyt og ukjendt ved Uhret, som han holdt i Haanden, slog Olga. Hun saa paa det fra Siden og lagde Mærke til at Riaz ligesom ubemærket vilde putte det i Lommen igjen. Dette Uhr har jeg ikke seet før," sagde hun pludselig, „lad mig se det: Vil Du?

Riaz tog det atter op og rakte hende det med en paatagen skjødesløs Mine, men Olga saa, at han undgik at møde hendes Blik. Hun saa paa Uhret og bemærkede til sin Forundring Bogstaverne: „F. d'R." indgraveret paa Kassen. „Det er ikke Dit Uhr, Riaz," sagde hun overrasket.

Riaz flyttede sig urolig paa Stolen.

„Nei, Barn," svarede han, „egentlig ikke mit oprindelig. — Det er — et gammelt Arvestykke, som har tilhørt min Oldemor paa Mødrenes Side, hun var en født Komtesse d'Herouad etsteds fra Brelagne — tror jeg."

Olga saa ham mistænksom ind i Øinene. Hvad kunde dog dette betyde. Hun vidste, at han sagde hende en Løgn. Tilhørte Uhret en Dame? — Hvad var dog Grunden til disse idelige Fraværelser? — Men — nei, det var jo et Herreuhr. Hvad var det, som hendes Mand vilde skjule for hende? Fra hin Aften af begyndte Olga Davidoff at tabe Tiltroen til sin Mand.

III.

Nogle Dage efter reiste atter Riaz ud paa en af sine Expeditioner „for at vogte Zarens Grænser". Denne Gang tog han halve Tjenerskabet med og Olga følte sig end mere ensom og ubygelig tilmode paa dette besynderlige, eventyrlige og hemmelighedsfulde Sted.

Riaz blev borte i tre Dage, men den fjerde Nat trængte Lyden af hans Stemme, etsteds nede fra Gaardsrummet, op til Olgas enlige Kammer. Ved denne Lyd stod hun hurtig op fra sit Leie og gik hen til Vinduet; her saa hun ved Skinnet af Begfakler Riaz nede i Slotsgaarden, sammen med sine Mænd, hvoraf nogle bar tunge Kasser og Fakler ned i Kjælderen. Hendes Hjerte slog voldsomt. Kunde det være et Slags Smugleri? Slottet laa nær Veien, der førte til Turkestan og Kina, og hun vidste, at de reisende Handelsmænd altid drog der forbi.

Hurtig var hun i Klæderne og ilede forskrækket og alene ned i Gaarden for at søge efter Riaz, men hun fandt ham intetsteds. Hun gik ned mod Slotsmuren, der hvor Tartarerne pleiede at holde Vagt, men der var ingen, Stedet syntes som uddød. Videre sneg hun sig langs Muren, indtil hun naaede en liden Gitterport, der førte ud til en indhegnet Plads, som Riaz havde sagt hende var Tartarernes Kirkegaard.

Her kom hun pludselig over en Skare Mænd, der stod i en sluttet Kreds med Begfakler i Hænderne og mellem disse Riaz i krigersk Holdning og iført sin russiske Husaruniform. Midt i Kredsen knælede med Hænderne bundne paa Ryggen

ning dertil ved Ledighed i de fast besatte Embeder, der berøres af Loven."

Faye-Hansen foreslog istedenfor Indstillingen: „Nærværende Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen med Storthingets Samtykke nærmere bestemmer. De i Mellemtiden ledigblivende Embeder, der berøres af denne Lov, bliver saalænge at bestyre ved Kongelig Konstitution."

Ullmann tiltraadte Forslaget med følgende Slutningsredaktion: — „og da efterhvert som der bliver Anledning dertil ved Ledighed i de fast besatte Embeder, der berøres af Loven".

Til denne Redaktion gik Faye-Hansen over.

Odberg og G. Knudsen sluttede sig til Faye-Hansens Forslag, hvorimod Havig og Sverdrup holdt paa Indstillingen; ligeledes S. Nielsen, der mente, at Forslaget vilde tjene til at forsinke Reformen.

Ved Afstemningen blev Komiteens Indstilling bifaldt mod 32 St.. der afgaves for Faye-Hansens Forslag.

Oversendelse til Lagthinget.

Præsidenten foreslog derefter: Sagen oversendes Lagthinget.

Efter en Bemærkning af Hansen om, at han ikke agtede at stemme mod Oversendelsesforslaget, ytrede Ullmann, at han vilde „konstatere", som det hed, at uagtet Lovudkastet havde været betegnet som et Hastværksarbeide, var der dog ikke foretaget nogen væsentlig Forandring i Loven, og de Modforslag, som havde været fremsat fra Lovens Tilhængeres Side havde for den største Del været nedvoterede netop ved deres Hjælp, som fra først af havde paastaaet, at Lovforslaget var ubrugbart. Dette viste, at Sagen var nokſaa vel forberedt.

Præsidenten: Disse Udtalelser laa formentlig noget fjernt fra det foreliggende Forslag.

Rynning: Ja, Hr. Ullmanns Udtalelser laa formentlig langt udenfor Sagen. Naar imidlertid Ullmann havde tilladt sig at konstatere noget, saa vilde Tal. „konstatere" den uhyre Lethed, hvormed Hr. Ullmann løb fra de Indstillinger, han som Komiteens Formand og Ordfører havde at forsvare. En Egenskab, som specielt var uheldig, hvor det gjaldt Lovsager.

Præsidenten: Den sidste Udtalelse laa endnu fjernere fra den foreliggende Sag.

Rynniug: Indrømmet, Hr. Præsident.

Schweigaard: Hr. Ullmanns Bemærkning var høist vildledende. Det, som laa til Grund for Debatten om Sagens Oversendelse til Regjeringen, det var ikke Bemærkninger ved Loven, men Anker over, at man ikke havde Organisationsplanen foreliggende.

Ullmann bebudede, at saa snart Loven var færdig fra Odelsthing og Lagthing, vilde han fremsætte Forslag til Organisationsplanen — Hr. Rynning pleiede man ikke at svare her i Salen.

S. Nielsen kunde ønske at vide, hvad der var under Debat her.

Præsidenten henstillede til de følgende Talere at søge at komme tilbage til Sagen.

Statsraad Furu: Bebreidelsen for at gaa udenfor Sagen burde adresseres til den, som havde foranlediget denne Debat, nemlig Hr. Ullmann, der som Storthingets Præsident maatte vide, hvad Reglementet hjemlede.

Rynning: Det hændte undertiden, at man ikke svarede Hr. Rynning, som bemærket af Hr. Ullmann, og det var af den gode Grund, at man ikke havde noget at svare. Hr. Ullmann var nu i samme Tilfælde, som en af hans Kolleger for nogle Dage siden: han kunde ikke svare, og saa tiede han stille, hvilket var en meget fornuftig Fremgangsmaade.

Sagens Oversendelse til Lagthinget blev derefter enstemmig bifaldt.

Efter nogle Bemærkninger om Havnefondet hævedes Mødet Kl. 7.45.

10,000 Laxefiskere.

Brandesund 4/5 94 (H. O. T. B.)

Ca. 10,000 Elv- og Laxefiskere har indsendt Andragende til Storthinget om Ophævelse af Laxeloven af 1891, og at en ny Lov maa blive vedtaget istedet. Fiskerne fremhæver følgende Bestemmelser, der truer dem mest:

1. Baarfredningen er for lang,
2. Ugefredningen ligesaa,
3. Maskestørrelsen for stor.
4. at Opsyn skal oprettes paa Fiskernes Bekostning.
5. at Loven, naar undtages for Fossefiskerierne, ingen Garantier opstiller til Forsvar for Fiskerierne, eller Fiskernes Interesse.

Fiskerne nærer berettiget Haab om, at deres Krav som norske Borgere bliver taget under Overveielse, og at Værten ved en ny Lovs Udarbeidelse stærkere bliver lagt paa den praktiske Erfaring end hidtil skeet.

---

sex tyrkiske Kjøbmænd — og forunden disse en Mand i europæisk Dragt, i hvem Olga kjendte en engelsk Reisende paa Veien fra Indien til Himmelaya. Hendes Hjerte stod næsten stille af Frygt og Gru, som hun stod der i Mørket skjult bag Gitterporten, undrende sig over, hvordan dog denne gaadefulde Scene vilde ende.

(Forts.)

Ved Kristiania Kjødkontrolstation er i April Maaned undersøgt: 2843½ Okse, 52½ Hest, 751 Svin, 741 Faar og 5369 Kalve, hvoraf stemplet med 2. Kl. 146 Okser, 9 Heste, 43 Svin, 19 Faar og 213 Kalve. Kasseret er 15½ Okse, 2 Heste, 2½ Svin, 2 Faar og 80 Kalve til en samlet Vægt af 4566 Kilogram. Tuberkulose fandtes hos 57½ Okse og Svin.

Folkets Ret til at beskatte sig selv.

Naar der gjøres opmærksom paa hvorledes Rigmændene („Kapitalen") i Amerika tager den almindelige Stemmeret i sin Tjeneste ved „Korruption" — ved direkte eller inddirekte at kjøbe Stemmer og ved en kostbar Partiorganisation, der holder de Stemmeberettigede fast med Jernhaand, — da svares der fra radikalt Hold, at det altsaa er Kapitalen, som er det fordærvelige Element. Ned med Kapitalen!

Men skjønner ikke disse Folk, at Kapitalen ikke kunde have gjort Skade her, dersom ikke den almindelige Stemmeret havde givet Valgretten til en talrig Hær af Mennesker, der ikke har det mindste mod at sælge sine Stemmer til Høistbydende.?

Var Stemmeretten f. Ex. i Newyork begrændset til de virkelige Statteydere, da vilde den nuværende Korruption ikke kunde finde Sted, ikke netop fordi disse Folk er saa meget mere moralske end de Ikke-Stemmeberettigede, men simpelthen fordi „Kapitalen" ikke er i Stand til at byde saa meget, at det skulde kunne friste Folk i en selvhjulpen Stilling. Man kan med et Par tusinde Kroner komme langt med „Gadelazzaronerne", men ikke det hundredobbelte Beløb vil kunne beherske et tilsvarende Antal af velstillede Folk. Dette er noget, man kjendte til og forstod at benytte sig af allerede i Oldtidens Rom.

Derfor: skal der indføres almindelig Stemmeret, saa maa der samtidig indføres Sikkerhedsforholdsregler, der betrygger „Folkets Ret til at beskatte sig selv".

Rigsdagen sluttet.

Kjøbenhavn, 2. Mai. (N. T.-B.)

Folkethingets Formand afsluttede idag Moderne, idet han ytrede, at Rigsdagen havde udtalt sig for midlertidige Finanslove i en Form, som kunde forebygge nye Konflikter, og ønskede, at Fremtiden vilde stadfæste Haabet herom.

Bojsen udbragte et „Leve Kongen og Grundloven".

I Landsthinget udtalte Formanden, at man skyldte de Mænd Tak, som havde tilveiebragt Forstaaelse mellem begge Thing. Han bebudede sin Tilbagetræden ved næste Samling.

Dampskibet „Motala" kom af, Torsdag Aften med ubetydelig Skade og fortsatte igaar til Bergen.

Jordskred.

Levanger 4 Mai (H. O. T.-B.)

Ved Herfossen er der udgaaet 200000 Kubikmeter Jord i en Længde af 200 Meter og en Bredde af 50 Meter. Det udrasede har fyldt Elveleiet en længere Strækning, men ikke aistedkommet nogen Overſvømmelse, da Elven er liden. Der er ingen Fos, men kun jevnt Løb, som begynder 150 Meter længere øst med Berg paa den ene Side og fast Lere paa den anden Side. Elven graver uafbrudt.

Her er fuld Sommer.

Panama.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Paris, 3. Mai.

Retten har stadfæstet Overenskomsten mellem Panamaselskabets Likvidatorer samt Cornelius Herz og Kurator i Baron Reinachs Dødsbo. Sistnævnte betaler 1,520,000 Franks og Herz 1,500,000 Franks til Panamaselskabet. Ved denne Overenskomst afsluttes den retslige Forfølgning mod Herz og Forhandlingerne med England angaaende hans Udlevering.

6 Anarkister

dømte til Døden.

Fra Barcelona telegraferes 2den Mai: Ved den af Krigsretten idag afsagte Dom i Sagen mod de 10 Anarkister, der var tiltalte for Deltagelse i Attentatet mod Generalkaptein Martinez de Campos, blev 6 af dem dømte til Døden. De øvrige 4 idømtes livsvarigt Strafarbeide.

Dampskib „Dronning Sophie" afgik herfra Tirsdag med Klipfiskelast; observeredes Onsdag udenfor Skadt propellos. 3 Dampskibe gik derfor ud inat herfra for at søge efter det. Dampskibet fandtes imorges af „Nordfjord" 2 Mil udenfor Ulla og indbbjergedes hertil iformiddag.

Forretningsjubilæum. Grosserer Svend Haugs Forretning i Drammen kunde Onsdag feire sit 25-Aars Jubilæum, idet det da var 25 Aar siden, at Hr. Haug løste Borgerskab i Drammen. Den store, blomstrende Forretning, som Hr. Haug oparbeidede, er efter denne høitanseede Mands Død bleven fortsat uforandret af Enkefru Haug og Sønner og er fremdeles en af dem, der i størst Udstrækning skaffer Arbeide og Livsophold for Byens Arbeidere.

Meddelelsen fra Gagekomiteen forleden er ukorrekt. Der indstilles paa Kr. 800 til Undsets og Kr. 600 til Storengs Enke, derimod intet til Fretheims Enke.

Otte Timer.

Vort Blad har oftere udtalt sin Sympathi for Bestræbelserne for — saa vidt gjørligt — at indskrænke den daglige Arbeidstid til 8 Timer.

Det vil i høi Grad bidrage til at fremme Oplysning, Sædelighed og Velvære, om den hidtil uheldigt stillede Del af Menneskeslægten fik mere Tid til sin Raadighed til Hvile og Adspredelse. Frygten for, at den samlede Arbeidsproduktion derved skal blive formindsket, er vistnok i høi Grad overdreven. Hvad der tabes i Produktionstid, vil kunne gjenvindes ved, at Arbeidet i den kortere Tid foregaar med større Intensitet — Raskhed og Flid — end i den længere. Dette kan godt ske, fordi de sundere Forhold, hvorunder Arbeiderne lever, vil gjøre dem baade mere arbeidsdygtige og noiagtigere i Udførelsen af sit Arbeide. Men det maa haves for Øie, at ved en pludselig Overgang fra 10 a 11 til 8 Timers Arbeide vil de gode Følger ikke kunne vise sig med en Gang, og man maa være forberedt paa, at Produktionen i Førstningen kan blive mindre. I vort lille Land vil det derfor ikke være muligt at faststaa en 8 Timers Normalarbeidsdag før England, Tyskland og Sverige har gjort det i Forveien eller samtidig. Ellers vil vore Bomuldsspinderier, vore Klædefabriker, vore mekaniske Værksteder, for bare at nævne Exempler, kunne gaa til Grunde under den skarpe Konkurrence. Man maa prøve sig frem. Det vil desuden neppe — uden altfor stærke Indgreb i Menneskets personlige Frihed — være muligt at gaa længere end til at opstille 8 Timer som Maximum for den Tid, hvori nogen kan forpligtes til at arbeide. At forbyde Extrafortjeneste ved Overarbeide vil ikke kunne gaa an, og at opstille ved Lovbud en Minimumsløn for den lovbestemte Arbeidstid vil stride mod Samfundsøkonomiens simpleste Grundsætninger.

Fra Socialistfesten

paa Tivoli 1ste Mai meddeler et herv. Blad følgende:

Børst blev det efter Kl. 12. Da begyndte Bærmen at gaa Berserkergang. Alle Floshatter skulde da „pælmes", og enhver nogenlunde anstændig Person var udsat for ligefrem Mishandling. Mellem Kl. 12 og 1½ noteredes der 7 større Slagsmaal foruden de mange forholdsvis mindre.

Selv Opvarterne gik det ud over — en af dem fik en Taburet slynget mod sig med fuld Kraft. Den rammede ham lige over det ene Øie, saa Øienlaaget skadedes.

Sergeant Tvedten i Stavanger maatte Juletider udstaa 5 Dages Arrest, hvilket gav Anledning til store Demonstrationer mod Oberst Ramm med paafølgende Forhør og 11 større Mulkter for Optøier. Dommen er nu underkjendt af Armékommandoen.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Den Fasthed i Tendens og Notering, som denne Artikkel i længere Tid har havt, lader det nu vil vige, idet der fra navnlig det engelske Marked meldes, at der er indtraadt en Flauhed dersteds for Artiklen, saavel i Tendens som i Omsætning. Fra Rio er imidlertid Stillingen saa nogenlunde uforandret, idet Prisnoteringen vistnok er lavere, men denne hæves igjen ved den høiere Kurs.

Sukker. Artiklen der en Tid har havt en vigende Tendens, har i den sidste Uge atter antaget en fastere Holdning. Omsætningen her i Markedet indstrømtede sig til Behovet i begge Artikler.

Kornmarkedet holdt sig fremdeles flaut med tildels vigende Noteringer for saavel Rug som Hvede paa de respektive udenlandske Markeder. Her paa Pladsen omsattes der kun til Dagens Forbrug til moderate Priser. Der blev intet importeret hertil af Korn i den sidste Uge.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo		Kr.	8.50 — 8.70
Belgisk	„ —.—	„	9.75 — 9.80
Russisk Byg	„ —.—	„	7.75 — 7.80
Victoria Erter	„ —.—	„	18.00 — 22.00
Smaa	„ —.—	„	16.00 — 17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Carl Johan-teatret.

Søndag den 6te Mai Kl. 8 **Orientreisen**, Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. Komerseraad Herbig: Jens Thorne (Debut.)

Mandag samme Forestilling.

Sherry

af fortrinlig Qvalitet, flere Aar i mine Kjældere, anbefales til 1.00, 1.20, 1.40, 1.60, 1.80, 2.00 & 2.50 pr. Flaske.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgd. 8.

Portvin

udmerket god til 1.50, 2.00, & 2.50 pr. Flaske anbefaler

Chr. Frank.

Frank's

Curacao anbefales.

P. Omtvedt, Grændsen No. 12,

anbefaler som Folkelæsning:

H. A. Foss:	Husmandsgutten	Kr.	1.25 ib. 2.00
do.	Kristine	„	1.50 - 2.25
do.	Livet i Vesterheimen	„	1.25 - 2.00
do.	Fisker Tobias	„	1.50 - 2.25
do.	Hvide Slaver	„	1.50 - 2.25
James:	Urskovens Datre I	„	2.00 - 3.00
Skramstad:	Et Udskud	„	1.00 - 2.25
Steinhamar:	Trolovelses-spørgsmaal	„	1.00 - 2.25

P. Omtvedts Boghandel,
Grændsen No. 12, Kristiania.

Brødrene Ottesen's Efterfølger.

(Indehaver: **Chr. Moestue**)

Chocolade & Confect Fabrik

er tilflyttet Frølichs Gaard

Kirkegaden 34.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Prisconranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

kun udstøde en hæs Lyd — atter følte han Uhyrets Jernhaand paa sin Pande, lammende hver Muskel, slappende hver Nerve. Hans Knæ bøiede sig, og han sank ned ved Siden af den Døde, hvis Ansigt han frygtede for at se.

Gudskelov, Lyset kom nærmere, atter forsøgte han at raabe, men det var ham umuligt; kanske hans sagte Klagelyd var bleven hørt, eller Manden havde set en Skikkelse ligge paa Marken, thi han løb henimod Stedet med et Forfærdelsens Udraab.

„Se her, Joe, hun er besvimet, hun maa have ligge her længe;

Mændene kom nærmere; Lyset fra Lygten faldt paa det døde Ansigt.

Et besynderligt hæst Skrig lød fra Brandons Læber.

„Gud hjælpe os, — jeg tror, dette er noget Andet end en Besvimelse," svarede den anden Mand alvorlig, medens han holdt Lygten i Veiret og Lyset faldt paa Manden, der knælede ved Siden af Liget.

„Det er Mr. Mountford!" udbrød han forbauset, „ved De, hvad her er foregaaet?"

„Nei," svarede Brandon med en hæs Hvisken.

„Naar fandt De hende?"

„Jeg ved ikke."

„De maa da vide, naar De fandt hende! Vi har søgt efter hende fra Klokken ni, Alle i Huset er forfærdelig ængstelige, og De har ogsaa været borte. Miss Higginson er fra sig selv af Fortvivlelse. Hun

banken, en fortvivlet Smerte. Han vaklede nogle faa Skridt videre, blind, hjælpeløs, stødte Skuldren mod et Træ paa den ene Side af Stien, stødte Haanden mod Træ paa den anden Side og faldt, som en Stok, med Hovedet forover ned i et tykt Krat, af Bregner og Lyng.

Da han gjenvandt Bevidstheden om sin egen Tilværelse, følte han en skjærende Smerte i sin høire Skulder, en Smerte som forvisede ham om, at han laa i en krampagtig Stilling og at Vægten af hans Legeme for Størstedelen hvilede paa hans høire Arm og Skulder. Det kolde Regn pidskede i hans Ansigt i Mørket. Det maatte have regnet i længere Tid, thi Buskene, han greb fat i forat reise sig, dryppede af Vand. Det var bælmørkt mellem Furutræerne, ikke en Stjerne viste sig paa Himlen, som han saa op imod, idet han atter søgte at erindre, hvad Tid paa Døgnet, det nu kunde være.

Svag og fortumlet kom han endelig paa Benene; tumlede nogle Skridt fremover, gribende fast i Træerne, derpaa snublede han atter over Noget, som laa i Krattet ved hans Fødder, og faldt paa Knæ. Hans Haand berørte en anden Haand. og et blødt Klædevon. Svækket og omtaaget, som hans Forstand var efter den lange Dvale, hvori han var falden, vidste han alligevel, at denne Dragt maatte tilhøre Sibyl.

Ja, selv i denne omtaagede, halvt bevidstløse Tilstand kunde han gjenkjende Noget, der stod i Forbindelse med den Pige, han elskede.

Prospect.

3½ % norsk Statslaan af 1894.

Ifølge Storthingsbeslutning af 6te April 1894 sanktioneret af H. M. Kongen udstedes et 3½ % norsk Statslaan af 1894 til Beløb nominelt:

Kr. 39,675,733.33

amortisabelt i 50 Aar overensstemmende med den Obligationerne vedføiede Plan. Amortisationen sker enten ved Opkjøb eller ved Tilbagebetaling af Nominalbeløbet efter Lodtrækning; første Amortisation finder Sted 15de Octbr. 1896. Fra 15de April 1904 kan Den Kgl. norske Regjering forstærke Amortisationen eller tilbagebetale hele Restbeløbet af Laanet efter forudgaaende Opsigelse med sex Maaneders Varsel.

Obligationerne udstedes i følgende Størrelser:

Kr. 18,133.33 = £	1000.00 = Mk.	20,400.00 = Frcs.	25,200.00
„ 9066.67 = „	500.00 = „	10,200.00 = „	12,600.00
„ 1813.33 = „	100.00 = „	2040.00 = „	2520.00
„ 362.67 = „	20.00 = „	408.00 = „	504.00

og forrentes med 3½ % p. A., Renterne udbetales hver 15de April og 15de Octbr., første Gang 15de Octbr 94.

Renteconpons & udtrukne Obligationer gjøres betalbare i de respektive Landes Mynt foruden i:
Kjøbenhavn, Berlin, Hamburg, Frankfurt a|M., London & Paris tillige i

Christiania hos Den norske Creditbank.

Den Kgl. norske Regjering har ifølge Bekjendtgjørelse af 13de April d. A. opsagt hele den resterende Del af 4 pCt. Laanet af 1880, der beløber sig til £ 1,053,500.00 til Tilbagebetaling den 15de Octbr. d. A.

Subskriptionen paa 3½ pCt. Statslaanet af 1894 finder Sted:

fra Fredag 4de Mai til Tirsdag Middag 8de Mai 1894.

for **Ombytning** af 3½ % Obligationer mod opsagte 4 % Obligationer og

Tirsdag den 8de Mai d. A. Kl. 10—2.

for **Tegning** af 3½ % Obligationer mod **contant** Betaling

i Christiania hos Den norske Creditbank.

I.

Tegninger til Ombytning mod 4% Obligationer tildeles fuldt.
Ved Ombytning beregnes de 3½ % Obligationer med:
£ 98.55 for £ 100.00 nom.
med Tillæg af
„ 0.311 3½ % Renter fra 15de April—17de Mai
£ 98.861 à 1813⅓ Kr. 1792.67

hvorimod de opsagte Obligationer af 4 % Laanet af 1880 modtages efter deres Paalydende i £ Sterling med
£ 100.00 for £ 100.00 nom.
med Tillæg af:
„ 0.355 4 % Renter fra 15de April til 17de Mai d. A.
„ 0.205 Rentedifference mellem 3½ % og 4 %. fra 17de Mai til 15de Octbr.
„ 0.19 Converteringspræmie
tils. £ 100.75 à 1813⅓ Kr. 1826.93.

Differencen betales contant.

II.

For Tegninger mod contant Betaling er Subskriptionsprisen **98.55 %** med Tillæg af Renter fra 15de April 1894 til Modtagelsesdagen.

Reducering ved Overtegning forbeholdes, og skulle de tildelte Obligationer modtages fra 17de Mai til senest 15de Juni d. A. Indtil Orginalobligationerne ere udfærdigede leveres Interimskvitteringer.

Kjøbenhavn, Berlin, Hamburg & Paris 2den Mai 1894.

S. Bleichröder, Direction der Discontogesellschaft.
L. Behrens & Söhne, Comptoir National d'Escompte de Paris.
Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank, Aktieselskab.

Nærmere ved detailleret Prospectus nedlagt i

Den norske Creditbank.

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og etbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til

Ørsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Eiendom tilsalgs.

Gaardeu Hornseth vestre og østre. G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Behn,
(H.O.) **Rendalen.**

Landsted ved Lian,

Vinter- som Sommerbolig, nær Jernbanestationen, god og rigelig Vandforsyning — tilsalgs ved

Advokat Schaaning,
Ø. Slotsg. 12 B, Hj. af Carl Joh.

Til Sæd!

Byg 2 & 6/R trierrenset.
Havre, Canada, skotsk, Probstei og alm. norsk trierrenset.
Vikker, svenske.
Vaarhvede og ***Erter*** i flere Sorter.
Græsfrø: Rødkløver, Alsikke og Thimothei i udsøgte Kvaliteter anbefales til billigst beregnede Priser af

Bredrene Trennes.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania

Obs. Lageret kontroleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

senest tilkjendt første Præmie Solvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og damppræpareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rodfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle,

envidere

Kanit, Chilisaltpeter Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landistrikter.

Prisecuranter tilstilles paa Forlangende.

Abonner paa „Eidsvold".

Radsaamaskiner.

En liden Restbeholdning af

Radsaamaskiner,

ældre Konstruktion, udsælges nu i Vaar til

betydelig nedsat Pris.

Hesteriver
af Børsums Patent.
Harve, Plouge, Hakker, Grev og Haveriver
i stort Udvalg til de billigste Priser.

Slaamaskiner
af **ny forbedret Konstruktion.**

Hakkelsmaskiner
af **ny forbedret Konstruktion** anbefales i stort Udvalg fra

Kværner Brugs Udsalg
Nygaden No. 6 Christiania.

Garantiselskabet af 1869, London

Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg. 28, Christiania.

„Sibyl, Sibyl!" raabte han med et hæst, halvkvalt Skrig.

Han havde ikke Tanke for nogen anden i Verden end Sibyl. Hans svækkede Hukommelse havde neppe nogen Erindring om den Pige, der havde fulgt Sibyl som en Skygge.

Medens Træerne sukkede gjennem Træernes Grene, og Regnen dryppede ned i tunge Draaber, knælede han ved Siden af den udstrakte Skikkelse og greb dens stive Haand.

I Mørket skimtede han en hvid Dragt, et blegt Ansigt.

O, Gud var hun død?

Han bøiede sig ned, og stirrede gjennem Mørket, et Skrig brast fra hans Læber.

Det mørke Haar, som omringede det blege Ansigt, lignede ikke Sibyls bløde, gyldne Haar — eller var det kun Nattens Mørke, der bragte det til at se sort ud?

Var hun død?

Han forsøgte at reise op den livløse Skikkelse, medens han med den ene Haand følte, om Hjertet slog. Hun var maaske besvimet, og de iskolde Fingre var en Følge af Nattens Kjølighed.

Ak, det var Døden! Intet Hjerte slog under hans skjælvende Haand! Han hørte kun sit eget Hjerte banke, medens han ventede og lyttede med Øret bøiet ned mod den Dødes Bryst.

„Det er ikke Sibyl," hviskede han, „det er Marie — arme Marie — hvorfor — hvorledes —".

Han fo'r op med et Rædselsskrig. Den Haand, der havde ligge paa hendes Bryst, var vaad og bedækket med Blod. Han vidste, hvad det var, thi Orkenens Jæger var vel kjendt med denne tykke, flydende Vædske, som bedækkede hans klamme Fingre og flød ned ad hans Haand.

8de Kapitel.

Brandon Mountford var endnu ikke kommen sig af sin Forfærdelse, da han saa et Lys nærme sig mellem de høie, mørke Furustammer. Snart viste det sig, snart forsvandt det, som om den, der bar det, bevægede sig frem og tilbage.

Lysets Stilling nær Jorden og dets Bevægelighed sagde han, at det maatte være en Lygte. Hvem, der end bar den, saa bragte den Lys — Lys som i den Stilling, hvori han befandt sig, var den nødvendigste Hjælp.

Brandon forsøgte at raabe til Manden, men hans Læber var tørre og stemme, han var ikke istand til at faa et Ord frem. Han vilde raabe, saa høit han kunde, men med al sin Anstrængelse kunde han

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Uhre. Uhre.

Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)

Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.

Afbetaling indrömmes

J. W. Nordlien, Uhrmager

Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grænsegaden.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 54. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 8de Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele* Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.

Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Konor: Skippergd. 28, Christiania.

Doktor Johan Brun,

tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Møbler, Speil, Senge

i godt Udvalg til rimelige Priser.

C. Thomassen,

Theatergaden 15.

Simers Punsch

anbefales.

Store Byers Vandforsyning.

Beslutningen om Nordbanens Anlæg har fremkaldt en livlig Meningsudveksling i Kristianiapressen — specielt kan nævnes „Morgenbladet", „Aftenposten", „Landsbladet" og „Drebladet", — om denne Banes Linieretning samt om Vandledningen til Maridalsvandet, to Spørgsmaal, der som bekjendt staar i nøie Forbindelse med hinanden. Vi tænker at man — da Spørgsmaalene vil blive desto mere brændende, jo mere Tiden for Baneanlæggets Paabegyndelse nærmer sig — vil føle Trang til at vide noget om, hvordan Vandforsyningsspørgsmaalet er løst for de udenlandske Storbyers Vedkommende. Kristiania vil om høist 5—6 Aar (inden Nordbanen blir helt færdig) have 200,000 Indbyggere og har da ikke saa overmaade langt igjen, før den kan klassificeres som en virkelig Storby. Det lille Bidrag, som vi nedenfor leverer til Belysning af Vandforsyningsspørgsmaalet vil i al sin Ufuldstændighed neppe være blottet for Interesse.

De fleste store Byer paa de britiske Øer, Hovedstaden London indbefattet, har været henvist til at skaffe sig Drikkevand ved Anlæg af store Reservoirer midt i dyrkede og stærkt bebyggede Trakter, med dertil hørende kunstmæssige Filtreringsapparater. Man har derved opnaaet at erholde et Vand, der er nogenlunde frit for sundhedsfarlige Tilsætninger, men som rigtignok er meget langt fra at udmærke sig ved Friskhed og Velsmag. De tre Byer, der følger næst efter London i Størrelse, nemlig Glasgow, Liverpool og Manchester, hver med mellem 500 og 700,000 Indbyggere, har derimod indrettet sig paa en anden Maade.

Glasgows Vandværk er det ældste og skrive sig fra 70-aarene. Byen ligger som bekjendt ikke langt fra Høilandene med deres Indsjøer. Den nærmeste Sjø (i en Afstand af ca. 25 Kilometer) er den betydelige Loch Lomond, der imidlertid ligger forholdsvis lavt og har stærkt bebyggede Bredder. Den næste noget større Sjø er Loch Katrine, bekjendt fra Walter Scotts Digt „the Lady of the Lake". Denne Sjø er ca. 12 Kilometer lang og forholdsvis smal, og dens Bredder er ganske ubebyggede paa det nær, at der ved hver Ende ligger et Turisthotel (det østlige er det berømte „Trossachs"). Paa Sjøen gaar et lidet Dampskib. Skjønt Sjøen er skilt fra Glasgow ved fra Øst mod Vest løbende Aasrygge, og skjønt dens Afstand i lige Linie fra Byen er over 40 Kilometer, blev den dog valgt til Vandreservoir. Der blev fra Vandindtaget, der befinder sig omtrent midt paa dens sydlige Længdeside, sprængt en umaadelig lang Tunnel, et Ingeniørarbeide, som de Turister, der drager denne Vei til Høilandene, altid bliver gjort opmærksom paa. Vi behøver blot at tænke os, hvad det vil sige at føre en Tunnel fra et Vandindtag paa Svangstranden ved Tyrifjorden frem til Dalføret ovenfor Sandviken. Tyrifjorden er imidlertid ikke engang 25 Kilometer fra Kristiania i lige Linie og ligger ikke saa høit som Loch Katrine.

Glasgow var imidlertid heldigst stillet af de tre Byer.

Liverpool, som var afskaaret fra at kunne føre en Vandledning fra det saakaldte „Lake District" i Cumberlands og Westmorelands Fjelde, gaa dog ikke derfor tabt, men kjøbte et helt Dalføre i Wales, hvor der anlagdes en kunstig Sjø af betydelig Størrelse ved at opføre en Dæmning tværs over Dalen. En Landsby og flere Herregaarde befinder sig paa den nye Sjøs Bund. Vandledningen har en Længde af 50 a 60 Kilometer og overskjærer flere Vandløb, hvoriblandt de anselige Elve Dee og Mersey. Man kan derfor sige, at Liverpool i bogstavelig Forstand er gaaet over Bækken efter Vand.

Vi vil kunne danne os en Forestilling om dette Arbeide ved at tænke os, at der blev opført en mægtig Dæmning tvers over Sørkedalen f. Ex. mellem Gaardene „Ringerike" og Aarnæs, et Par Kilometer ovenfor Bogstad, og at der derved blev dannet en 4 a 5 Kilometer lang Sjø, der strakte sig til Gaarden nedre Lyse. Men Afstanden fra Dæmningen til Kristiania er rigtignok ikke mere end 10 a 11 Kilometer.

Manchester har næsten havt de største Vanskeligheder at overvinde. Byen kjøbte den lille Sjø Thirlemere i Cumberlandfjeldene, tilligemed hele Omegnen. Denne Sjø ligger i lige Linie omtrent 130 Kilometer fra Manchester, eller Afstanden efter Linialen mellem Kristiania og Lillehammer. Der ligger nogle Sjøer, hvoraf et Par betydeligt større, nærmere Manchester, men ingen af dem var at faa eller fandtes passende. For at Vandforsyningen skulde blive tilstrækkelig, blev Thirlemere udvidet til en Længde af ca. 5 Kilometer og en Bredde af ½ Kilometer ved Opførelsen af en 100 Fod høi og 50 Fod tyk Dæmning. Sjøen steg derved 20 Fod. Dens Høide over Havet er ca. 550 Fod. Allerede i Forveien var den romantisk beliggende Sjø, der beskyller Foden af det høie Fjeld Helvellyn, et meget besøgt Udflugtssted for Turister og er blevet det endnu mere, efter at Manchester har anlagt en prægtig Kjøre- og Promenadevei rundt hele Sjøen.

Anlægget, især den op mod halvandet hundrede Kilometer lange Vandledning, har kostet umaadelige Summer. Men saa har den store Fabrikby ogsaa erholdt det fortrinligste Drikkevand som nogen kan ønske sig, og udelukket enhver Fare for, at det skal kunne forurenses.

Centrum i Akershus.

Fra Vestby skrives til os: Søndag holdt Storthingsmand Schanche under det gunstige Veir et politisk Foredrag her i Vestby Skytterlokale for en Forsamling af henved 150 for det meste stemmeberettigede Indvaanere. Foredraget, der varede næsten 2½ Time, gav en Udredning af de to store Programsager, som nu staar paa Dagsordenen, blev af alle erkjendt for at være aldeles udmærket. Hr. Schanche maa siges at have en sjelden Evne til at tale saglig, greit, udtømmende og belærende, og at Foredraget tillige var særdeles oplysende og interessant kan man nok forstaa deraf, at Forsamlingen den hele Tid fulgte Taleren med spændt Opmærksomhed og Interesse. Han lagde særlig den norske Bonde paa Hjerte, at man burde følge det gamle Venstre og ikke gaa med paa at støtte den for Landet skjæbnesvangre og for Bondens Indflydelse saa ruinerende radikale Politik.

Ved Foredragets Slutning udtaltes en hjertelig Tak til Foredragsholderen, hvortil den hele Forsamling gav sin Tilslutning ved at reise sig; derpaa udbragtes et kraftigt nidobbelt Hurra for Fædrelandet.

En større Del af Centrums Medlemmer med Damer samledes derefter til Sexa paa Sundby, hvor der vexledes med Taler, Sang og Dans til man ved 3-Tiden skiltes i den bedste Stemning.

En Centrumsforening for Vestby Præstegjæld blev dannet med ca. 50 Medlemmer.

Følgende Program og Love vedtoges:

§ 1. Foreningen har til Formaal at virke for Folkets Selvstyre paa Friheden og Ordenens Grund, for Udbredelse af politisk Oplysning, og for almennyttige Foranstaltninger i sin Almindelighed.

§ 2. Foreningen erklærer at ville virke:

a. For Bevarelse af vor nuværende Statsforfatning, for Bevarelse af Foreningen med Sverige under fuld Ligestillethed mellem de 2 Riger, og for Hævdelse af vor Ret til at oprette eget norsk Konsulatvæsen, som vi tror kan opnaaes ved venskabelig Forhandling med Sverige.
b. For en forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, hvilket man dog for Tiden dog ikke finder paakrævet.
c. For virkelig Sparsomhed i Forvaltningen af offentlige Midler, og for Embedsværkets Indskrænkning.
d. For en jevn, fortsat Jernbanebygning.
e. For en moderat Toldbeskyttelse af Jordbrugs- og Industriartikler og for Bibeholdelse af en moderat direkte Skat, kun forsaavidt Statsbudgettet kræver det.
f. I Tilfælde af Uenighed mellem Statsmagterne bør Storthinget kunne opløses og nye Valg udskrives, dog kun en Gang i hver Thingperiode.

§ 3. Enhver selvhjulpen Mand over 21 Aar kan blive Medlem af Foreningen naar han indtegner sig og erklærer sig enig i Foreningens Formaal og Program. Indmeldelse sker til en af Bestyrelsens Medlemmer.

§ 4. Til at lede Foreningens Virksomhed vælges ved en aarlig Generalforsamling i Juni Maaned en Bestyrelse, bestaaende 8 Medlemmer (3 fra Vestby, 3 fra Soner og 2 fra Garder) og ligesaamange Suppleanter. Valget foregaar saaledes, at der først vælges Formand, dernæst Viceformand og endelig de 6 øvrige Medlemmer. Kassereren vælges af og iblandt Bestyrelsesmedlemmerne.

§ 5. Bestyrelsens Medlemmer fungerer som saadanne i et Aar og kan efter denne Tids Forløb undslaa sig for Gjenvalg i ligesaa lang Tid. Forøvrigt er ethvert Medlem af Foreningen forpligtet til at modtage Valg.

§ 6. Kassererens Regnskab gjennemgaaes af 2 af Generalforsamlingen valgte Revisorer og decideres af denne.

§ 7. I Foreningens Møder ledes Forhandlingerne af Formanden eller i hans Forfald af Viceformanden eller den, som Foreningen selv vælger til Dirigent for Mødet. Forhandlingsprotokol føres.

§ 8. Foreningens Beslutninger fattes ved simpel Stemmeflerhed. I Tilfælde af Stemmelighed gjør den forrettende Formands eller Dirigents Stemme Udslaget. Kun Medlemmer kan afgive Stemme.

§ 9. Paa hvert Møde bestemmes saavidt mulig Tiden og Stedet for næste Møde samt Forhandlingsemner. Dog kan ogsaa Bestyrelsen sammenkalde Foreningen til andre Tider, naar den dertil finder Grund.

§ 10. Foreningen kan give Ikke-Medlemmer Adgang til sine Møder. Foreningens Medlemmer betaler en aarlig Kontingent af mindst Kr. 0.50.

§ 11. Dersom nogen af disse Foreningens Love skal forandres, saa skal Forslag derom fremsættes paa et Møde, men først behandles paa et næste, og Forslaget skal have ⅔ Stemmers Pluralitet for sig dersom det skal blive Lov.

Til Formand i Bestyrelsen valgtes Gaardbr. Julius Sundby, til Viceformand Gaardbr. Jens Hauger. Til øvrige Medlemmer: for Vestby Gaardbr. Olaves Linnestad, for Soner Annex: Gaardbr. A. Gulbrandsen Liabraaten, Lensmand Hansen og Gaardbr. Ole Soner, for Garder Annex: Gaardbrugerne Engebret Kjærstad og Carl Haavemb.

Tyveri og Brand.

Den 27de Februar sidstleden var en 18 Aar gammel, tidligere ustraffet Lagerarbeider kommet noget paa Rangel, og for at skaffe sig Penge til at fortsætte denne med, gik han ved Middagstider hen i Toftes Gade No. 61, hvor hans Moder er Husholderske for en Snedker, og fik her fat i dennes Loftsbodnøgle, hvorefter han fra Loftsboden stjal Snedkerens Vinterfrakke, som han pantsatte for 10 Kroner. Da disse ud paa Natten var opbrugte, gik han atter op paa det samme Loft og bemægtigede sig nu en Dress. Da det nu var mørkt, tændte han en Fyrstikke for at finde Dørens Laas, og ligesaa tændte han en inde i Boden for at finde Dressen. Han slængte Fyrstikkerne fra sig uden at forvisse sig om, at de var fuldstændig udslukkede, og pantsatte Dressen tidlig næste Morgen for 8 Kroner. Men da heller ikke disse strak langt, stjal han senere samme Dag fra et Værelse i Elvegaden No. 27 fra 2 tidligere Arbeidskammerater 2 Lommeuhre og en Pjekkert, som han ligeledes pantsatte.

Imidlertid var der paa Loftet i Toftes Gade No. 61. som er en treetages Gaard med Kvistleilighed, flere let antændelige Sager, og de her benyttede Fyrstikker kan ikke have været ordentlig slukkede, thi senere samme Nat opstod der her en saa voldsom Ildebrand, at Beboerne i Kvistleiligheden — 3 voxne Personer og et Barn — maatte redde sig ud gjennem Vinduerne, og da der ikke var Tid for Brandvæsenet til at faa reist en Stige op til dem, maatte de slippe sig ned i et Seil, som Brandfolkene holdt udspændt nedenunder, men paa Grund af den store Høide bødede dette ikke tilstrækkeligt af for faldet, saa at alle de tre voxne Personer kom slemt tilskade ved Benbrud og maatte kjøres til Rigshospitalet, hvor den ene af dem fremdeles henligger. Barnet derimod slap forholdsvis heldigt fra det.

For Tyverierne og for ved sin Uforsigtighed at have forvoldt Ildsvaaden i Toftes Gade No. 61 ilagdes han af Meddomsretten igaar i det Hele 30 Dages Fængsel paa Vand og Brød samt tilpligtedes at betale i Erstatning til den almindelige Brandforsikringsindretning 5000 Kr. De private Brandforsikringsselskaber, som ved Branden var paaførte Tab, nedlagde ingen Erstatningspaastand under nærværende Sag.

Carl Lumholtz tiltræder i disse Dage fra Newyork, hvor han har tilbragt Vinteren, en ny Expedition til Sierra Madre i Mexiko. Han reiser for samme Selskab som forrige Gang, det geografiske Museum i Newyork, og Reisen vil strække sig udover et Tidsrum af 15 a 16 Maaneder. Dens Formaal er væsentlig af ethnografisk og anthropologisk Art.

Tysk Krigsretsdom. Under en tysk Eskadres Besøg i Christianssand December 1892 blev — som man vil erindre — Kjøregut Nils Nilsen i en Strid med to tyske Matroser saa ilde tilredt, at han nogle Dage efter afgik ved Døden.

Det herværende tyske Konsulat har tilstillet os en Udskrift af Dommen over de to tyske Matroser. Hver af dem er „wegen vorsätzlicher Körperverletzung mit tötlichem Ausgange" idømt tre Aars Fængsel.

Uenighed i Kortspil og Legemsfornærmelse. Nogle Personer sad iforgaards Aftes og spillede Kort sammen hos en Logivært et Sted i Rødfyldgaden. Under Kortspillet opstod en Uenighed mellem de Spillende, og herunder slog en af disse til en Æghandler, der befynqt sig i samme Selskab, i Hovedet og den høire Skulder saa voldsomt, at Æghandleren ogsa idag føler Smerter efter denne Behandling.

Lykken bedre end Forstanden. En noget beruset Person faldt Torsdag Aften udover den forholdsvis bratte Fjeldvæg fra Nedkjørslen til Sandaker Mølle og ned mod Akerselven. Besynderlig nok slap han helskindet fra denne sin Luftreise, men for at gjøre det desto bedre, fortsatte han sin Vandreing lige mod Elven, ikke en Konstabel blevet opmærksom herpaa og faaet fat i ham i sidste Øieblik. saa havde han antagelig reist for siidste Gang.

Telerne kommer.

I Bø er der stiftet „**moderat Venstreforening**", hvori allerede henved 100 Medlemmer ha meldt sig ind.

Til Formand og Viseformand valgtes Dhr. H. K. Eika og Kirkesanger J. Gundersen. De øvrige Medlemmer af Bestyrelsen er Dhr. Tollef G. Forberget, Einar E. Forberget, Klaus H. Grave, Olaf H. Næland, Olaf O. Stadskleiv, Gunulf H. Staurheim, Jens O. Nistaas, Augun H. Pladsen, John K. Li, Gutorm R. Breim, Hans H. Erikstein, Peder H. Langkaas, Olaf O. Agetveit, Gunul H. Batnar og Søren H. Aase.

„Dette er et noksaa godt Resultat til i Bø at være, navnlig i Betragtning af Radikalernes ihærdige Modarbeidelse af Tegningen", str. „Bratsb. Amtst."

Tobakstolden er bleven forkastet af første Kammer, telegraferes fra Stockholm.

Sognepræst Sven Bruns Begravelse finder Sted Tirsdag den 8. ds. Kl. 1 fra Trefoldighedskirken.

Et ægteskabeligt Drama fandt forleden Dag Sted i en Gaard paa Grünerløkken, idet Manden, der er noget drikfældig og i denne sin Tilstand meget hidsig af sig, kom beruset hjem, og tog, efterat der havde været en Ordstrid mellem ham og hans Ægtehalvdel, en paa Komfüren staaende Kaffekjedel og slog til sin Kone med den, hvorefter han tømte dens Indhold over hende, saaat Kaffe og Grud randt nedover hendes Hoved. Et Par Nabokvinder kom paa Konens Anskrig tilstede, og disse forsøgte i Forening at tæmme den hidsige Fyr, men dette maatte de opgive, efterat en af Hjælperskerne ogsaa af den modige Mand var tilføiet nogle Slag i Ansigtet, hvoraf hun fik Mærker.

Atter om vore Fiskerier.

Den ærede Indsender, der skriver om vor Fiskeribedrift paa et andet Sted i Bladet, giver os en velkommen Anledning til at forklare os nærmere. Han er ikke saa uenig i vort Blads Artikel om Fiskerierne, som hans stærke Ord skulde lade formode. Sagen er den, at han maaler Afstanden fra Fortidens lavere Standpunkt, og — med rette — finder Fremskridtene store, medens vor Artikel maaler Afstanden fra Kulturlandenes udviklede Standpunkt og da nødvendigvis maa komme til det Resultat, at denne Afstand er meget betydelig. Det er denne Side, vi ønsker at betone i vore Artikler, fordi vi tror, at det kan være nyttigt. Man bør ikke lade sig blænde af, at vi faar Ros og Medaljer paa Udstillingerne. Det er nok saa, men det bør ikke forbigaas, at den Ære plukker vi ud af en meget omfangsrig Blomsterkurv, i hvilken vor lille Buket i det udenlandske Publikums Øine næsten forsvinder blandt de andre, medens vi herhjemme ser kun den og intet andet. Hvad specielt vor Fiskeriudstilling i Chicago angaar, da viser det sig tilstrækkelig af de fremkomne Referater og Udtalelser, at Størstedelen af den Ros, vi har høstet, skyldes den fortrinlige Maade, hvorpaa afdøde Fiskeriinspektør Buch havde arrangeret den. Den var saa at sige den eneste videnskabelig og systematisk ordnede Afdeling af Fiskeriudstillingen og udmærkede sig desuden ved en usædvanlig Fuldstændighed og Smag i Opstillingen. Vi anser det for mere end tvilsomt, om vi havde gjort en slig Figur og høstet saa mange Udmærkelse særlig for egentlige praktiske Fiskeriprodukter, dersom vore Udstillingsgjenstande havde været sammenførte med alle de fremmede Landes i en Fællesudstilling. Men lad os forudsætte, at dette alligevel havde været Tilfældet, saa maa det desværre indrømmes, at bag overmaade mange af Medaljerne staar en forholdsvis spinkel Bedrift, der ikke fylder stort i vor Pung. Dette er tilstrækkelig paavist i Fiskeriartikelen i vort Blad, hvori vi har oplyst, at af den Fisk af norsk Oprindelse, blev udførte i 1892, og som løb op til en Værdi af ca. 38 Millioner Kroner (der blev desuden udført for ca. 1½ Million Kroner fremmed Fisk) udgjorde den tørrede eller saltede Fisk alene henved 35 Million, medens alt det øvrige tilsammen, derunder fersk Fisk (Lax Makrel, Sild, Hellefisk samt Ansjos, røget Fisk, Hummer, Østers, Fiskemel, Hermetik osv.), ikke løb op til mere end 3½ Millioner. Samtidig udførte Sverige for ca. 22⅔ Million i fersk og præpareret Fisk. Dette er betegnende nok og viser, at vi endnu ikke har lært tilstrækkelig at udnytte de Fiskerier, som foregaar Aaret rundt og heller ikke dem, der indtræffer til skarpt begrændsede Aarstider. Den billige salte og tørrede Fisk er en Nødvendighedsvare, som maaske altid vil forblive den vigtigste for os, ligesom den udgjør en nok saa betragtelig Del af de høieststaaende Nationers (Hollændernes, Skotternes og Amerikanernes) Fiskeriudbytte. Men vi maa finde os i at indtage et lavt Trin paa Rangstigen, naar den billige Fisk udgjør meget mere end ni Tiendedele af vor samlede Export med Hensyn til Værdi.

Indsenderens Omtale af Aalesundsfiskerne er vel fortjent. Enhver ved, at ingensteds har vor Fiskeribedrift gjort større Fremskridt i de sidste tyve Aar end netop paa Romsdalskanten, og det er i vor Artikel endog ligefrem sagt, at Fiskerne derborte nu overgaar sine svenske Læremestere. Men mange Steder i Landet staar man endnu næsten paa det samme Standpunkt, som Romsdalsfiskerne indtog for ca. 20 Aar siden og der staar nok fremdeles adskilligt igjen at gjøre selv i Omegnen af Aalesund, exempelvis, tænker vi i Retning af en „Fiskeindustri", hvori de enkelte Hjem i Bygderne samarbeider med Exportfirmaerne til Leverance Aaret rundt af alskens for det udenlandske Marked beregnet fersk, røget, hermetisk nedlagt og paa anden Maade præpareret Fisk. Hjemme hos os, i Fiskelandet par Excellence, ser vi tilstrækkelige Bidnesbyrd i vore Kjøbmænds Butiker, om den mægtige Virksomhed, som i Udlandet udfoldes i denne Genre.

Vore Fremskridt har paa de fleste Hold, baade i Fiskeribedriften og i andre Næringsveie, været gode i de senere Aar. Men de vil kunne blive endda raskere og lede til en stærkere Stigning i Norges Folkemængde og Velstand, dersom vi kommer mere bort paa den naive hjemmetro paa, at vi er fremifraa, at vi udmærker os, hvad vi end giver os i Kast med, og dersom vi udvikler større Iver og Intelligens i at lære af Udlændingen. Det er bra at være utilfreds med sig selv og dog samtidig at nære en ubetinget Tillid til, at man har Evner til at naa frem til en lige saa stor Fuldkommenhed som de bedste. Det er en Hindring mod Fremskridt, at vort Folk i en saa stor Udstrækning er uvidende om, paa hvilke Felter vi staar tilbage for Udlændingen. Man finder hos altfor mange Nordmænd en besynderlig Blanding af naiv Indbildning om egne Fortrin og en lige saa naiv Beundring af udenlandske Frembringelser. Begge Dele er en Hindring mod Fremskridt, den første fordi den fremkalder Ulærvillighed, og den anden, fordi den gjør, at man ikke har Tiltag nok til at ville frembringe noget lige saa fuldkomment.

En Nordmand, der kommer til Udlandet med et aabent Blik for, hvad han ser, blir øieblikkelig opmærksom paa i hvilken Grad vi ligger tilbage her hjemme. Et nok saa pudsigt Bidnesbyrd herom danner Hr. B. Ullmanns Breve fra Amerika, der vakte saa meget Røre ifjor, og hvori han brød Staven over næsten hele vor Udstilling og hele vort Standpunkt paa Kunstens, Haandværkets og Industriens Omraade. De stærke Udtryk, Hr. Ullmann brugte, vidnede om, hvilke Illusioner han havde gjort sig, før han fik se sig om i Verden, og hvor skuffet han blev, da han fik Anledning til Sammenligning. Slig vil det gaa ogsaa andre Nordmænd, og naar de ikke indskrænker sig til Misfornøielse med, hvad der er udrettet hjemme og Beundring for, hvad Udlændingen kan præstere, men siger: Saadant kan og maa ogsaa vi gjøre, og naar de dertil er kritiske med Hensyn til Resultatet af sine Efterligningsbestræbelser og stiller stedse større Fordringer til sig selv — da er vort Lands Fremgang betrygget.

Fløterstreiken i Storelvedalen sluttede efter 3 Dages Forløb. Fløterne satte sine Krav igjennem: 3,50 pr. 9 Timers Arbeide og Erstatning af Fløterkassen i Tilfælde af Ulykkestilfælde under Arbeidet.

Extraordinære Militærudgifter. Et herværende radikalt Blad anbefaler, at der bevilges halvanden Million Kroner til Anskaffelse af 25,000 af Krag-Jørgensens Geværer samt 5 Millioner skarpe Patroner, der vil koste en halv Million, altsaa ialt 2 Millioner Kroner extraordinært.

Endvidere anbefaler samme Blad, at Geværerne bestilles hos en udenlandsk (østerrigsk) Geværfabrik, forat man kan faa dem færdig til næste Aar.

Uheld ved Tømmerflotning.

Forleden Lørdag hændte der et stygt Uheld under Tømmerflotningen i Elven Folla. En ældre Mand fik en stor Tømmerklumne over sig og maatte med Benene fast sammenklemt mellem to Tømmerstokke ligge i Vandet ca. 1 Time, indtil Hjælp kom. Han fik Hoften af Led og ellers flere Stød i Ryggen. Han transporteredes Tirsdag ned til Sygehuset paa Hamar, skr. „H. St."

Atter en Dynamitbombe.

(Bur.-Telegrammer til herv. Blade.)

Liege (Belgien) 4de Mai.

Igaaraftes fandt en Dynamitexplosion Sted i Doktor Ransons Hus i Rue de la paix. Ved Explosionen saaredes haardt Doktor Ranson, der antages at ville miste sit Syn, hans Hustru og en Ven, Doktor Bodart, som var i Følge med dem, samt en ukjendt Person, der gik forbi Doktor Ransons Has, netop som Explosionen indtraf.

Bomben, der var henlagt i Vestibulen, exploderede i samme Øieblik, som Ranson løftede den op. Saavel Forsøveren af Forbrydelsen som Motivet til den er endnu ubekjendt.

Politiet har inat arresteret 13 Anarkister.

Det er den almindelige Anskuelse, at Attentatet gjaldt Appellationsraad Ranson, der bor i en anden Gade.

Efter Forlydende paatænker Regjeringen at forelægge Kamret et Forslag om at træffe extraordinære Foranstaltninger i Anledning af Explosionen i Liege.

Det nye Mordvaaben.

Paa den i Slutningen af Mars og Begyndelsen af April afholdte internationale medicinske Kongres i Rom gav Generalstabslæge i den tyske Arme, Prof. Dr. v. Coler nærmere Meddelelser om, hvilket forfærdeligt Mordinstrument Geværet af det lille Kaliber er. Efter franske og tyske Blades Referater var Indholdet af Dr. v. Colers Foredrag omtr. følgende:

For at prøve, hvilke Virkninger Geværet af det lille Kaliber var i Stand til at frembringe, havde man i forskjellige Afstande, varierende fra 200 til 2500 Meter, affyret over tusinde Skud mod 480 Mennesketig, 13 levende og 16 døde Heste. Endvidere havde Lægerne v. Coler og Schirning undersøgt det nye Vaabens Virkning paa 22 Mennesker, af hvilke 14 havde begaaet eller forsøgt Selvmord, medens 8 var faldne som Ofre for Ulykkestilfælde eller Forbrydelser.

Resultaterne af Forsøgene konstaterede tilfulde, at Geværet af det lille Kaliber er det frygteligste Mordinstrument, Verden hidtil har kjendt. Paa alle Afstande afstedkommer det langt værre Beskadigelser og Lemlæstelser end de tidligere benyttede Kugler foraarsagede. I Afstande indtil 600 Meter bliver de Stumper af Klædningen, som Kuglen river løs ved Anslaget, ikke ført ind i Saaret. Det losrevne Stykke af Klædningen opløses saa at sige i Atomer ved det voldsomme Stød. I det menneskelige Legeme derimod virker Kuglen ofte som et exploderende Stof. Det er urigtigt, naar man tidligere har paastaaet, at Kuglen simpelthen gjennemborede Lemmerne og kun efterlod et lidet Hul. Knoklerne bliver derimod formelig knuste ligesom ved en Dynamitledning og i Stumper og Stykker kastet rundtom i Legemet. Leveren, Hjærtet og Nyrerne pulveriseres, Indvoldene rives i Stykker og Musklerne rives fra hinanden.

Skudets Indtrædelsesaabning er meget liden. Ved Udtrædelsen efterlader det derimod en ret betydelig 12—18 Centim. stor tragtformet Aabning. En enkelt Kugle kan gjennemborе 3 Menneskelegemer og bliver først siddende i det fjerde. Naar Skuddet træffer Hovedet, Halsen eller Maven, er Døden sikker. I Afstande paa over 600 Meter foraarsager Kuglerne ikke saa hyppig dødelige Saar, men naar de rammer Maven og Underlivet, frembringer de dog endnu frygtelig Ødelæggelse.

I samme Øieblik Kuglen trænger ind i Legemet, stiger dens Temperatur paa Grund af det voldsomme Stød til 70 Grader, ja hyppig endogsaa meget høiere, helt op til Smeltepunktet. Ved Anslaget deformeres den med et Staalhylster omgivne Kugle næsten altid og springer ofte i smaa spidse Stykker, der gjennemborer og sønderhakker Legemet, hvor de tommer frem. I det Hele viser de anstillede Prøver, at alle under tidligere Krige benyttede Mordinstrumenter ikke i fjerneste Maade taaler Sammenligning med Geværet af det lille Kaliber i Retning af ødelæggende Virkninger.

Nedlæggelse af Skattekommissærposterne maa betragtes som en naturlig Følge af de Erfaringer, man har indhøstet ved den direkte Statsskat. Det har vist sig, at Skattekommissærerne ikke er i Stand til at udrette, hvad der egentlig var Tanken at de skulde gjøre, nemlig tilveiebringe en saavidt mulig ensartet og overensstemmende Ligning. Ligningen er forblevet i alt væsentligt som den var før og kan ikke omdannes i Retning af større Ensartethed Landet over uden at gribe for meget ind i det kommunale Selvstyre. Statsskatten kan, saa længe den vedblivende udlignes med uforandret Beløb, 2 pCt., betragtes som en Slags fast Ydelse, — i Lighed med den for mange Aar siden afskaffede Land- og Kjøbstadskat — der falder med forskjellig Tyngde paa de enkelte Kommuner Nogen stærkere Følelse af Ulighed og Uvilligheid vil først da kunne opstaa, naar Skatten bliver en væsentligere Del af Statsindtægterne end den nu er; for Tiden udgjør den kun mellem 5 og 6 Procent af disse, mindre end 3 Millioner af over 50 Millioner. Det radikale Venstre synes ikke for Tiden — for Valgene — ivrig for at give Skatten en mere udstrakt Anvendelse i Overensstemmelse med de smukke Talemaader om „den fuldkomneste Skatteordning," som Partiet førte i Munden, da den skulde indføres. Dersom det ikke frygtede for at gjøre sig latterligt, vilde Partiet vist gjerne tilbyde hele den „retfærdige" Skat som Kjøbesum for en Valgseier.

Vi tror altsaa, at Skattekommissærerne, der ingen synderlig Nytte kan gjøre, godt kan afskaffes.

Mord eller Selvmord?

En Pige i Stange døde 23de April sidstleden under saa mistænkelige Omstændigheder, at Lægen, som blev tilkaldt, fandt sig bøiet til at anmelde Sagen for at faaden oplyst ved Retten. Afdøde havde faaet voldsomme Opkastelser og bragtes straks fra sit Arbeide i Hus. En Pige, som skulde passe hende, var et Øieblik ude af Værelset for at se efter Lægen, som var budsendt. Da hun kom ind igjen, fandt hun Afdøde liggende bevidstløs paa Gulvet. Lægen kunde blot konstatere, at Døden var indtraadt, da han kom. For at faa opklaret Sagen blev retsligt Ligskue med Obduktion afholdt 1ste ds. paa Amtssygehuset i Stange. Dr Sagkyndige Doktorerne Henie og Hille obducerede Liget og fandt, at Dødsaarsagen var Forgiftning. Spørsmaalet er nu, om det er nogen, som har git hende Gift, eller om hun selv har taget den. De Sagkyndige fandt et 3—4 Maaneder gammelt Foster i Liget, saa det ene kan vel ligesaa godt være Tilfældet som det andet, skr. „Opl. Avis".

Jonas Lie skriver om „Kringsjaa" til Tidsskriftets Redaktør: I deres Arbeide med „Kringsjaa" ønsker jeg Dem alt Held. Maatte Tidsskriftet vinde den Indgang og Udbredelse, som det sjældent alsidige, klart og greit holdte, alment interesserende Indhold fortjener.

Lysbringende og populært uden paa nogen Maade at overflødiggjøre vore anderledes særlig anlagte Tidsskrifter, har det sin store Opgave og sit vide Virkefeldt foran sig. Og Redaktionen ledes med et universelt Syn, der forstaar at fange ind under letfattelig Læsning Bevægelser og Strømninger fra de forskjelligste Tidens Omraader, — og med Die for at Norge staar foran en aandelig og materiel Nytid med en hel teknisk Revolution etc.

Lovforslaget om Fællestid for det hele Land, hvorefter Tiden skal regnes efter Solens Stilling 15 Grader Øst for Greenwich, er affattet paa norsk Landsmaal. Et konservativt Blad er meget misfornøiet dermed. Vi mener derimod, at det ganske er i sin Orden, at det norske Landsmaal sidestilles med det dansk-norske Skriftsprog. Der findes vist ikke det Menneske i Norges Land, som ikke meget godt forstaar Landsmaalet, i al fald naar det tales og læses høit, og det er vistnok nærmest „Snærperi", naar nogen lader som om han ikke forstaar det.

Koch —

og hans 400,000 Kroner.

Indrulleringsbetjent Koch i Risør har som bekjendt bestyldt Statsminister Stang for at have modtaget 400,000 Kr. for at „danne svensk Underregjering i Norge". Retslig Forundersøgelse har været optaget i Risør, hvorunder det paa Forlangende af Koch blev bestemt, at Statsminister Stang og Advokat Schweigaard maatte blive at afhøre. Dette foregik Lørdag Eftermiddag ved Byretten herstebs.

Retten administreredes af Assessor Norby. Paa Paatalemyndighedens Vegne mødte Rigsadvokat Blackstad, for Sigtede Advokat Ludvig Meyer ved Overretssagfører Andersen.

1ste Vidne var

Hs. Exc. Statsminister Stang, der blev forelagt Sigtedes 1ste Spørgsmaal, om Statsministeren af sit Parti eller af Partifæller havde modtaget nogen Gave i Penge eller Penges Værd, siden han modtog de 105,000 Kr. som Gave fra Partiet.

Statsminister Stang: Nei, ikke i nogensomhelst Form eller under nogetsomhelst Tilsagn, af hvad Navn nævnes kan.

Paa Foranledning oplyste Statsministeren, at det nævnte Beløb var modtaget 3die Mai 1888 og var ledsaget af en Skrivelse, som han fremlagde, og som var saalydende:

„Undertegnede giver sig herved den Ære at oversende Hr. Advokaten et Beløb af 106,565 Kroner, der er indkommet ved Subskription af Medborgere, der har følt en dyb Trang til paa denne Maade at give et Udtryk for sin Høiagtelse og Taknemmelighedsfølelse i Anledning af Deres store Ofre i Fædrelandets Tjeneste. Maa Herren fremdeles lægge sin Velsignelse til Advokatens fortsatte Arbeide for Fædrelandets Vel!"

Statsminister Stang bad tilføiet, at der med denne Hædersgave ikke var forbundet nogetsomhelst Forlangende eller nogetsomhelst Tilsagn om nogen Virksomhed i nogen bestemt Retning, og at han var en ligesaa ubunden Mand i enhver Henseende efter som før Modtagelsen af denne Hædersgave.

Forsvareren: Vil Svaret blive det samme om Sigtedes Spørgsmaal udvides til at omfatte ogsaa Personer, som Statsministeren maatte finde at burde eller kunne stille udenfor sit Parti eller ikke henregne til Partifæller?

Statsminister Stang: Ja.

Forsvareren vilde ogsaa spørge, om Statsministeren havde modtaget Erstatning for de negtede Taffelpenge.

Rigsadvokaten: Dette ligger jo udenfor Sagen.

Statsminister Stang: Jeg finder vistnok ogsaa det; men jeg ser jo helst, at jeg, naar Spørgsmaalet er fremsat, faar Anledning til at svare derpaa.

Forsvareren: Har Statsministeren i en eller anden Form modtaget nogen Erstatning i Anledning af Negtelsen af Taffelpenge?

Statsminister Stang: Ikke i nogensomhelst Form af nogetsomhelst Menneske.

Forsvareren: Hvorvidt har Statsministeren i nogen Tid som sit Partis Fører eller i anden Egenskab været overdraget at disponere over noget Partiet tilhørende Agitationsfond.

Rigsadvokaten antog, at dette Spørgsmaal laa ganske udenfor Sagen, hvorfor han henstillede til Forhørsdommeren at afgjøre, hvorvidt Spørgsmaalet blev at besvare efter den af Forundersøgelsens Leder affagte Eragtning.

Forsvareren kunde ikke dele Rigsadvokatens Opfatning af det opstillede Spørgsmaal som Sagen uvedkommende.

Rigsadvokaten: Er det Hensigten at insinuere, at Statsminister Stang af dette Fond selv skulde have faaet en Gave? Det gjaldt jo her en Bestyldning mod Statsministeren for, at han skulde have modtaget en større Gave for at danne Regjering, og det at disponere et Fond for at sende ud Folk og virke for Partiet er noget ganske andet end det, der her er paa Tale eller Sigtelsens Gjenstand.

Forsvareren: Jeg insinuerer intet; men som Sigtedes Forsvarer har jeg at søge oplyst, hvad der kan tænkes til Forsvar, og hvis Kapitaler har staaet til Statsminister Stangs Disposition, saa kan dette blandt Folk fleste blive til det, som vi her saa.

Rigsadvokaten: Desuden er det jo blot Tiden siden 1893, det her gjælder, — efterat Statsminister Stang havde overtaget Regjeringen. Forsvarerens Spørgsmaal kan kun opfattes og fremkomme som en Insinuation, og derfor mener jeg fremdeles, at det maa holdes udenfor Sagen.

Dommeren fandt ingen rimelig Forbindelse mellem det her omhandlede Spørgsmaal og Sagens Gjenstand og

eragtede: Spørgsmaalet bliver ikke at forelægge.

Statsminister Stang: Er der desangtet Anledning for mig til at besvare Spørgsmaalet og udtale mig om Sagen; jeg har nemlig intet derimod.

Rigsadvokaten udtalte, at han fremdeles var af den Mening, at Spørgsmaalet ikke vedkom nærværende Sag, men fandt paa den anden Side, naar Vidnet var villig til at besvare Spørgsmaalet, ikke nogen Grund til at modsætte sig Forelæggelsen, hvis Retten antog, at dertil var Adgang.

Forsvareren fandt det rimeligt, at Statsministeren intet havde imod at besvare Spørgsmaalet.

Dommeren fandt ikke under Sagens forhaandenværende Stilling tilstrækkelig Grund til at forandre den allerede faldne Bestemmelse med Hensyn til det her omhandlede Spørgsmaal.

— Sigtedes 2det Spørgsmaal til Statsminister Stang var: „Forholder det sig saaledes, at Statsministeren har søgt at bevæge sit Parti til en Fællesoptræden med Venstre i Konsulatsagen, men at han under dette sit Forsøg er bleven overstemt af Partifæller?

Rigsadvokaten udtalte, at han efter den af Sigtede for Fremsættelsen af dette Spørgsmaal givne Begrundelse og efter den af Statsminister Stang meddelte Besvarelse til første Spørgsmaal fandt heromhandlede Spørgsmaal liggende udenfor Sagen. Men da Forundersøgelsens Leder havde bestemt, at Statsministeren skulde forelægges dette Spørgsmaal, var der formentlig ikke Adgang for Paatalemyndigheden til at modsætte sig Forelæggelsen. Han henstillede derimod til Forsvaret at frafalde Spørgsmaalet.

Forsvareren fandt ikke at kunne efterkomme denne Henstillen, da han ansaa Spørgsmaalets Besvarelse at være af Betydning for Sagen.

Rigsadvokaten: Hvorfor dette Spørgsmaal skulde forelægges, maatte være for at faa vide, hvad der var forhandlet inden Partiet, og hvorledes Stemmene i Tilfælde af Uenighed stod. Men dette blv da blot Nysgjerrighed.

Dommeren: Har Statsministeren noget at bemærke.

Statsminister Stang: Saavidt jeg kan forstaa, er det her Hensigten at udspørge mig om Motivet til, at jeg har kunnet modtage Penge; men jeg har jo oplyst, at jeg ikke har modtaget nogen Penge, saa der kan heller ikke være Tale om Motiver. At besvare Spørgsmaalet kan forresten blive at fortælle et Stykke af Konsulatsagens Historie, hvis det ikke var besvaret med det første Spørgsmaal. Jeg maatte i Tilfælde bede om at faa mig Spørgsmaalet nærmere præciseret. Jeg har jo forøvrigt Interesse af at faa svare paa mest muligt af dette, saa jeg personlig helst ser, at jeg gives Anledning til at svare.

Dommeren kunde heller ikke med Hensyn til det heromhandlede Spørgsmaal finde nogen rimelig Forbindelse med Sagens Gjenstand, da det forekom ham at pege ganske udenfor Sagen. Han maatte derfor afgive saadan Kjendelse: „Spørgsmaalet bliver ikke at forelægge."

Forsvareren erklærede Kjæremaal paa Sigtedes Vegne.

Statsminister Stang bad tilføiet, at han ligesom før var villig til at besvare Spørgsmaalet.

— Som 2det Vidne fremstod

Advokat Chr. Schweigaard.

— Er det Advokaten bekjendt, om Statsmtnister Stang af sit Parti eller af sine Partifæller har modtaget nogen Gave i Penge eller Penges Værd siden hine 105,000 Kr.?

— Nei.

Forsvareren: Heller ikke Erstatning for de negtede Tafselpenge.

— Nei.

Forsvareren forbeholdt sig efter Kjæremaalets Afgjørelse at begjære de samme Spørgsmaal rettede til Schweigaard som til Statsminister Stang.

Politiske Møder.

Statsraad Sverdrup holdt Søndag Efterm. politisk Foredrag i Sigdals Kommunelokale for ca. 400 Tilhørere. Ordfører Næs, der indtil for nylig fulgte det radikale Venstre, takkede Statsraaden for det interessante og oplysende Foredrag.

Storthingsmændene Haga og Holsen holdt isøndags Foredrag i Furnæs for 200—300 Tilhørere.

Redaktør Helgevold holdt isøndags politisk Foredrag ved Skotselven (øvre Eker) for ca. 50 Stemmeberettigede.

Statsraad Bonnevie og Benj. Vogt talte Lørdag Aften paa Horten om Høires Program for ca. 500 Tilhørere. Efterpaa holdtes en vellykket Sexa.

Carljohanstheatret, Da det Froberske Opretteselskab, der sidst har spillet under stort Bifald i Göteborg, hvor særlig Frk. Gerda Grønberg var Gjenstand for stor Hyldest, begynder sin Gjæsteoptræden allerede Onsdag, g'ves „Orientreisen sidste Gang idag. Onsdag, Torsdag, og Fredag gaar Personalet paa Reise og opfører „Orientreisen" i Fredrikshald, Fredrikstad og Moss.

Harald Otto er fra idag af paa Grund af Militærtjeneste permiteret for Resten af Sæsonen. Carl Normann har derfor overtaget hans Rolle som Konsul Boch.

Klynk og Klage.

Smaat Stel med vor Fiskebedrift, mener No. 44. Vi ligger saa tilbage i Tilberedning af Varen; det skorter saa meget paa Driftighed og Opfindsomhed, paa Orden og Økonomi. Vi nøier os med at „levere Fattigmandsfisken i Europa", der er noget „plumpt" ved de norske Sager; man forstaar ikke at bruge hele Fangsten", paa Fiskepladsene hersker for det meste „et grændseløst Sløseri", vi holder os formeget til Kystfiskeriet; vi maa „lære Brugen af store Fartøier og Dampskibe — —" o. s. v.

Hertil bemærkes:

Sild- og Torskefisket er fremfor andetslags Fiskeri et Massefiske, en Storbedrift; derefter maa Tilvirkningen for en større Del indrettes, nemlig i stor, solid Stil. Det er ikke bare i Norge, at saa sker, men ligesaavel i andre Lande, i Skotland, Amerika, Rusland, o. fl. At faa bragt hundretusinder Maal Sild eller ti-millionvis Havtorsk til Handelsvare har Respekt. Om man bare vilde omdanne en Brøkdel heraf til Luksus- eller Delikatessemad, det skulde i Farten ikke blive saa greit.

Imidlertid rangerer vor saltede Sild og vor Klipfisk vægtig blandt det store Gros af Madvarer. Størdelen af den fiskespisende Mængde, Velhavende og mindre Velhavende, vil netop have disse Sager saaledes; man har en vis Smag for Spegesild, Klipfisk o. l., og den Smag skulde ikke være dum, eftersom Videnskaben i senere Tid har fortalt os; den har t. Eks. gjort Spegesilden til en særdeles sund og nærende Kost. Vide Lochmann. Og saa er det jo saa baade med den saltede Sild og med Klipfisken: hertillands og kanske endnu i mere andetsteds anrettes eller stelles de paa saa mange Maader, til billige Retter eller flottere. At kalde en saadan Vare „Fattigmandsfisk" er derfor et underligt Paafund. Og det skulde være vi i Norge, der lar os nøie med at levere Europa „Fattigmandsfisken"? Saa er ikke Tilfældet. Norge har mægtige Konkurenter i Skotland, Holland, Frankrige, og Amerika, hvilke Lande fører i Markedet saltet Sild og Fisk — Tilberedning paa lignende Maader som i Norge — i store Mængder. I Laxe- og Makrelbranchen skulde vi heller ikke være saa ilde farne; vi indretter os efter Forholde og Fordringer paa Markedet, saa det engelske f! Eks. faar Laks o. a. i Is, Amerika sin Makrel nedsaltet i Tønder.

Paa de store Udstillinger, nu sidst i Chikago, har Norges Fiskeriafdeling vakt Opmerksomhed og baaret hjem en god Del Ære og Ros og talrige Udmerkelser snart for Redskaber, saa for Produkter, saa for Opfindsomhed og Smag. Dette tyder igjen didhen, at vor store Fiskebedrift glædeligvis staar paa et langt bedre Trin, end Forfatteren i „Eidsvold„ har tænkt. (Se ogsaa Prof. Brochs Udtalelser om norsk Fisk ſml. Newfoundl.vare i Konger. Norge og det norske Folk 1876). Noteres bør det ogsaa, at disse Tiltag, der fører Bedriften over paa fjernere Felter, aldeles ikke mangler; her har vi mere at opvise end Forsøgene under Island, eller det i en Aarrække ret betydelige Bankfiske; man har jo ogsaa med vel rustede Fiskerfaader endogsaa fra Sønmøre kastet sig ind i Makrelfisket i Nordsøen, ja ogsaa i Fiskerierne under Skotland. Det kan vel heller ikke negtes, at Befolkningen holder godt Øie med Forbedringer saavel af Redskaber som Baade og Skibe. Men man er afhængig af mange Ting; det gjælder visselig her at stikke Fingeren i Kysten og lugte, hvor man er. Mange Forsøg har været gjort saavel med et som andet, ogsaa med store Skibe og fra fremmede Lande; men Resultaterne holder ikke alletider Maal.

Fiskeribedriften har sin prøvede, hærdede Praksis i de forskjellige Grene; ikke alt er i det bedste Gjænge, det kan være sandt nok; men Kathetervisdom og Projekter du'r dog ikke at sidde tilrors her, hvor der spørges om mere end kræsne Damer, flot Tunge og overfladisk Syn.

Pr. Bondeson.

Odelsthinget.

Møde 7. Mai Kl. 10 Form.

Et Forslag af J. Utheim om Forandring i Lov om Maskinister paa Dampfartøier bifaldtes enst.

Skade paa Bosæ ved Hund

§ 1 bestemmer, at Skade paa Bosæ ved Hund erstattes af Hundens Eier og i Gjentagelses Tilfælde ilægges Eieren tillige Bøder fra 5 til 25 Kroner.

§ 2. Erstatningen bestemmes ved Skjøn overensstemmende med § 41 i Lov af 16de Mai 1860.

§ 3 Hund, der jager eller skader Bosæ i Beite kan af Beitets Eier eller enhver Havneberettiget straks dræbes eller optages. Hund der paa egen Haand jager Elg, Hjort eller andet Vildt i Fredningstiden, kan optages af hvemsomhelst, hvorhos Eieren ilægges Bøder fra 5 til 25 Kr., og i Gjentagelsestilfælde fra 25 til 100 Kr. Loven vedtoges enst. og oversendtes Lagtinget.

Natarbeide i Bagerierne.

Statsraad Birch-Reichenwald vilde ikke optage Propositionen saa meget mindre som han ogsaa sidst Sagen var under Behandling i Odelsthinget udtalte som sin Mening, at Natarbeide maatte kunne afskaffes.

Schweigaard vilde hellerikke optage Propositionen, skjønt han tvilede paa Forbudets Gavnlighed.

G. Knudsen troede, at Loven vilde have gavnlige Følger for Bedriften.

Andersen udtalte sig om Bagerarbeidet i sin Almindelighed.

Krohn havde længe staaet tvilende i denne Sag, men agtede nu at stemme for den enstemmige Indstilling.

§ 1 forbyder Brødbagning paa Søn- og Helligdage fra foregaaende Dags Aften Kl. 6 til vedk. Søn- og Helligdags Aften Kl. 12. Dog kan Suren lægges før Kl. 12.

§ 2 forbyder Arbeide fra 8 Aften til 6 Morgen med andet end Tørring af Kavringer og Skibsbrød, til Sur og Hævlægning, Deigsætning, (Bækgjæsing) og Opfyring af Ovnene. Arbeidstiden med Spisetid og Hviletid maa ikke overskride 12 Timer undtagen Lørdage, da Arbeidstiden med Hvile- og Spisetider kan forlænges til 15 Timer. Ingen Arbeider maa anvendes til det tilladte Natarbeide mere end 6 Nætter i Løbet af 2 Uger, Udføres dette Arbeide af om Dagen beskjæftigede Folk, fratrækkes i deres daglige Arbeidstid 1½ Gang saa lang Tid som Natarbeidet har medtaget. § 3 undtager fra de i §§ 1 og 2 opstillede Forbud endel udtrykkelig nævnte Dage før større Høitider. Desuden kan Kommunestyret gjennem af Kongen stadfæstet Vedtægt gjøre Undtagelser, ligesom Politimesteren for enkelte forbigaaende Anledninger kun meddele Fritagelse naar Forholdene stærkt kræver det og vedkommende Arbeider har givet sit Samtykke, dog ikke for længere Tid end 6 Arbeidsdage. Med 48 mod 30 St. bifaldtes den oprindelige Komiteindstilling, hvorefter 17de Mai er blandt Undtagelserne. De øvrige Paragrafer vedtoges enstemmig og uden Debat. Det er forbudt at anvende Børn under 14 Aar i Bageri. Overtrædelser af Loven straffes med Bøder fra 10 til 500 Kr., og vedkommende Arbeiders Samtykke fritager ikke for Straf. Loven træder i Kraft 1. Jan. 1895.

Derefter paabegyndtes den videre Behandling af

Skyds- og Diætloven.

Behandlingen af denne Lov fortsættes i Eftermiddag Kl. 5.

Forulykkede Turister.

Bureautelegram til herv. Blade.

Wien, 5. Mai.

Forrige Søndag blev 8 Medlemmer af en Turistforening indespærrede i en Hule, Lueg-Hulen, ved Semriach i Distriktet Graz. Gjennem Hulen flyder en Bæk, der under almindelige Omstændigheder ingen Hindringer lægger veien for Forbindelsen med Udenverdenen. Men den Dag, da Turisterne var inde, svulmede Bækken paa Grund af voldsomme Regnskyl saaledes op, at den med et fuldstændig spærrede Udgangen. Siden er der gjort talrige Forsøg paa at befri de ulykkelige, men uden Held.

Idag blev der i Kamret stillet en Interpellation om Sagen og Indenrigsminister Bacquehem kunde kun svare med en Skildring af de Redningsforsøg, der var gjorte, men maatte erklære, at der desværre var meget liden Udsigt til at redde de indespærrede.

Den bekjendte Kunstsvømmer Gröbel er afreist herfra til Lueg-Hulen for at forsøge paa ved Hjælp af en Line at opnaa Forbindelse med de i Hulen indespærrede Turister og derved muliggjøre Befordring til dem af Levnetsmidler og Lysoljer til Hulens Belysning.

Missionær Skrefsrud, der igaar opholdt sig her i Byen paa Gjennemreise til Amerika, prædikede Kl. 11 i Johanneskirken.

Thingmændenes Pintsetur.

Levanger 7/5 94. (gj. H. O. T. B.)

Thingmændenes Modtagelse i Indtrøndelagen vil blive hjertelig og aldeles upolitisk, hvad de forskjellige Partier angaar. I Værdalen og Levanger bestaar den valgte Festkomite af Mænd af forskjellig politisk Farve.

Ved Olafsstotten vil der blive holdt Velkomsttale, derpaa indtages Forfriskninger i Værdalens Kommunelokale.

I Levanger gives Middag i Festivitetslokalet.

Elektrisk Lysanlæg.

Stavanger 7/5 94. (gj. H. O. T. B.)

Frognerkilens Fabrik er overdraget Anlæg af elektrisk Belysning ved Aalgaards Fabriker. Omkostningerne beløber sig efter Forlydende ca. Kr. 10,000.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag den 8de Mai Kl. 8 (for sidste Gang) **Orientreisen,** Farce i 3 Akter af Oskar Blumenthal og Gustav Kadelburg. **Komerseraad Herbig: Jens Thorne** (Debut.)

Norsk Filigranfabrik

Guldsmedforretning

Karl Johans Gade 20,

Hj. af Akersgaden,

Guld- & Sølvarbeide

samt Pletvarer.

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulvmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg

Christiania.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads, Telefon No. 1917 k.

Christiania.

Hoveddepot i Norge for

Mc. Cormicks Harvesting Machine Co.,

Chicago,

anbefaler disses:

1 og 2 Hestes **Slaamaskiner, Meiemaskiner** og **Selvbindere.**

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind** — **Maskiner,** hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.

2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de i **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken.** Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? **Vi** ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, **I** ved hvorfor.

3) **Mc. Cormciks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakterieseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Enesalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,

Christiania.

Telegramadr.: Maskincomp.

En Bog for alle!

Pris 30 Øre. pr. Hefte

Kjend dit Folk, din Pligt og din Ret!

Interssant og underholdende.

Gratis! 1. Hefte faaes *gratis* i alle Boglader.

Hvad enhver bør vide

(Pris pr. Hefte 30 Øre)

vil i en Række mindre Bind, der sælges hver for sig, i en klar og grei Fremstilling levere en kortfattet, men paa samme Tid saa fuldstændig som muligt, „Oversigt over de her i Landet gjældende Regler og Bestemmelser om Statens og Kommunernes Retsordning og alle de almindelige forekommende forskjellige borgerlige Retsforhold, om Strafferetsforhold o. s. v. — en Oversigt over Nationsøkonomiens Grundsætninger samt endelig en Udsigt over Sveriges og andre fremmede Landes Statsforfatning, Valglove, Retsvæsen, Finantser, Forsvarsvæsen m. m.

Bind I. Almenfatlig Oversigt over

Norges Statsforfataing.

Fremstilling af **Kongemagtens** og **Landsstyrets, Storthingets** og **den dømmende Myndigheds Ordning. Om Grundloven** og **Rigsakten, Foreningen med Sverige.** Reglerne for Statsborgerrets og Stemmerettens Erhvervelse og Tab, Storthingsvalg m. m. Oversigt over Statsforvaltninger og Statens Indtægter og Udgifter samt en topografiskstatistisk Indledning, udgiven af **And. Færden.**

Første Bind indholder 6 Hefter a 30 Øre,

hvoraf *første Hefte gratis.*

Alb. Cammermeyers Forlag

(Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm).

Selvmord, efter min Mening. Jeg burde vel ikke tale om, hvad jeg tror, men jeg har havt en fæl Tid her i Skoven, og jeg har ikke kunnet forhindre mine Tanker fra at have frit Spillerum."

„Ti stille, Tom, du maa ikke tale om Mord."

„Godt, Sir, De har vel Ret, men jeg kan ikke lade være at have min egen Mening."

Urquhart vendte sig mod Mountford og saa forskende paa ham.

„Hvad ved De om dette?" spurgte han hurtig.

„Intet. Jeg fandt hende liggende der. Det er Alt, hvad jeg ved. Det var mørkt, men jeg kunde se en hvid Skikkelse ligge blandt Bregnerne. Først troede jeg, det var Sibyl, thi jeg kunde ikke se Ansigtet. Da Lygten kom, saa jeg, det var Marie Arnold."

„Men, hvor har De været i hele Aften? Vi har ventet med Middagen baade paa Dem og Marie. Jeg kom ogsaa sent. Hvor har De været? Hvad har De gjort?"

„Hvor jeg har været? Her i Skoven! Hvad jeg har gjort? Jeg laa som en Stok, jeg var ligesaa ufølsom som den døde Pige. Jeg erindrer kun, at jeg faldt mod et af Træerne, og saa blev Alt Mørke. Jeg erindrer ikke, at jeg havde hverken Tanker eller Følelse.

„De har formodentlig havt et Slags Anfald."

„Ja, det værste Anfald, jeg nogensinde har havt.

„Jeg anede ikke, at De led af noget saadant.

„Nei; det hører ikke til de Ting, en Mand gjerne

har faret omkring i Haven og søgt efter Miss Arnold; nu er hun gaaet ind for at berolige sin Fader. Kan De ikke sige os Noget om, hvad der er hændt? Dette ser jo ud som et Mord."

Manden saa paa den Dødes Marmoransigt og vendte derpaa sit Blik mod den Levende, hvis Ansigt var lige saa hvidt og havde et forstenet Udtryk. I de to Mænds Hjerter opstod den mørkeste Mistanke, medens de saa fra den Ene til den Anden, men med stor Forsigtighed undertrykte de ethvert Udraab af Forfærdelse over denne skrækkelige Gjerning. Med et Blik paa Brandon, der fremdeles laa paa Knæ ved den ulykkelige Kvinde, begyndte de med sagte Stemmer at overlægge, hvad de skulde gjøre.

„Rør hende ikke," sagde den ældste af de to Staldkarle, „hun maa ikke flyttes, før Politiet har været her!"

„Hvem skal hente Politiet?" hvidskede Joe og saa paa Brandon.

„Du maa løbe hjem og sende et ridende Bud afsted til Landsbyen; kom derefter straks tilbage hid, — Vi maa ikke tabe ham afsyne."

De sidste Ord udtaltes hvislende. Brandon saa ud som en Mand, der ikke hørte Noget, men var aldeles ufølsom for Alt, hvad der foregik omkring ham.

„Du er ikke bange for at blive alene?" spurgte Joe.

„Langtfra. Skynd dig, spring hen efter Mr. Urquhart med det samme og faa ham med dig hid. Han maa fortælle Sir Joseph, hvad der er hændt."

„Ja, han vil ikke let overvinde denne Sorg,"

Eiendomme tilsalgs.

Af Universitetets Eiendom **Tøien med Kjølberg** er meget fordelagtige Byggetomter paa **8**3⅓ Aars Afbetaling tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll,
Skippergaden 22.

Prægtige Villatomter.

Frognæs (77 Drammensveien), **Lille Frogner** (23 Frognervei) og af **Stens Løkker** (90 Pilestrædet) tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22.

Landeiendom i Bærum.

Gaarden Løken i vestre Bærum er paa Grund af Eierens fremrykkende Alder tilsalgs til nedsat Pris. Eiendommen er i udmærket god Stand og etbrugt med gode Huse. Skov meget mere end tilstrækkelig til Husbehov.

Til Eiendommen hører 2de Vandfald i Sandvigselven. Vandledning fører til de forskjellige Huse samt Springvand i Haven og paa Gaardspladsen. Man henvende sig enten til Eieren, der bor paa Stedet, eller til

ORsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Skov.

Udstrakte, velstelte og letdrevne Skove i Thelemarken tilsalgs ved
Harbitz & Michelet,
Advokater.

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyldmk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vexterlig. Nærmere ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.50—1.75—
2.00—2.25
pr. Mtr.

Forlang Prøver.

Kjolesirtser
i stort Udvalg.

Blusetrøier
smukke Mønstre.
i

Norske Værkener

til Kjoler i stort Udvalg. **Tæppetøier** i stort Udvalg, netop ankommet. **Bolster** i gode Kvaliteter. **Vattæpper, hvide Sengetæpper** fra 1.80—5.00. **Lagenlærred, Lagenbommesi, Bomuldslærred,** bleget og ubleget, **Bommesi,** bleget og ubleget, **Stout, Demet, Piquet, Shirting, Sirts og Domestik.**

Tøger Andersen

Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. I, Hj. af Grønlandsleret.

Hvide Skjorter 1.00—1.20, **Coul. Skjorter** 1.00—1.10—1.20—1.30—1.40—1.50—1.70—1.80, **Underbenklæder** 0.75—0.90—1.00, **Busseruller** 1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50, **Skindbenklæder & Veste.**

Opsyet Undertøi for Damer:
Linneder ublg. 1.00-1.25, do. blg. 1.25-140 **Nattrøier** hv. og coul. 1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50. **Underbenklæder** blg. 1.10-1.30 ublg. 1.10-1.20, **Skjørter** i Uld og Bomuld, **Uldtrøier** 0.75—0.90—1.00—1.10 1.20—1.30—1.40—1.50.
Forlang Prøver.

En Masse
Blaatøier
i ægte Farver
á
0.35 pr. Meter.

1ma
Uldgarn
4—5 & 6traads
á
2.00 pr. Pd.

„Kjøb norske"

River, Hakker og Grev

efter amerikansk Model, er solide og billige og meget anbefalet.
Desuden haves:
Lugegafler, Baadbeslag, Hammere, Skruenøgler, Spyttebakker, Kuloser, Gardintrappe, Spilstene, Vindusbeslag og andre Isenkramartikler.

Støbestaal
Maskindele af hærdbart og smedbart Staal og Jern, Standser, Drev, Slaamaskindele, Ovnsbeslag, Laasedele, Vognbeslag etc. etc.
Støbning af Trækuljern, Kanonjern samt Metal modtages ogsaa.
Alt leveres meget billig fra
Chr.a Staalvarefabrik og Aducerværk,
Telefon 2147. Malmøgaden 1, Rodeløkken. *Telefon 2147.*

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.
Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme,
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.
Chr. Christophersen,
Dronningens Gade No. 23.

Kjöb norske Varer.

Orgel-Harmoniums
for Hjem, Skoler og mindre Kirker af prisbelønnede og af Musikautoriteter og Modtagere anbefalede **norske** Fabrikata sælges pr. kontant til **72, 99, 135, 180** Kr. og opover til **1800** Kr. pr. Stk. Instrumenterne kan ogsaa erholdes paa lempelige Afbetalingsvilkaar.

Priserne er **billigere** end ethvert mig bekjendt inden- eller udenlandsk Fabrikat. Instumenterne garanteres.

Illustrerede Pris-Kuranter og Bogfortegnelse tilsendes paa Forlangende gratis og franko. Driftige Agenter antages i By og Bygd. Skriv til

P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, Christiania.

Christiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**
Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**
Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller *Stenersgaden 7.*

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling.
Torvgaden 10, Christiania, **Rollsen & Graff.**

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i *Lakkegaden 6.* Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt
Severin Svendsen, Skrædder.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og dampspræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over **Havet** — **moderate Pensionspriser** —
modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening, naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania**. Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Pumper og Sprøiter
saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk, Assurancesprøiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted
Storgaden No. 25. | *Christiania.*
Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Tredreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenoe, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Tandindsætning
Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.
J. K. W. Messel.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

yttrede Tom, som stod med Lygten i Haanden og saa paa Liget. Han gjorde ikke flere Spørgsmaal. Brandons Svar var saa besynderlige og saa ubestemte, at de maatte forfærde selv de mindst mistænkelige Sind. Hans Blik fulgte Brandon medens han langsomt reiste sig op fra sin sammenbøiede Stilling og traadte et Par Skridt tilbage. Ved det mindste Tegn til Flugt vilde han have lagt Haand paa Sir Josephs Gjæst, om hvem han ikke vidste stort Andet, end at han altid opførte sig som en Gentleman og gav Drikkepenge for den mindste Tjeneste, det var mere end, hvad man kunde sige om Mr. Urquhart.

Brandon lænede sig ubevægelig mod det nærmeste Furutræ, med slapt, nedhængende Arme, og Øinene fæstet paa Jorden. Han blev staaende i samme Stilling i et Tidsrum, der forekom Tom langt nok, thi han gik urolig frem og tilbage mellem Buskene og hævede nu og da Lygten.

„Hvor mange er Klokken?" spurgte Brandon pludselig.

„Over ti, Sir."

„Over ti — og jeg gik ud før Middag! Hvad har jeg gjort, — hvor har jeg været — i Skoven — i denne Skov — hele Tiden?"

Han udtalte Ordene som i Drømme, Smerterne i hans Hoved gjorde det vanskeligt for ham at tale; men Tom betragtede det Hele som en Komedie.

„Nei, ved De hvad, Sir," svarede han, idet han ganske glemte, at han havde besluttet sig til ikke at sige

Noget, „De maa vide, hvor De har været og paa hvad Maade denne ulykkelige Kvinde er dræbt! De ved nok mere derom, end jeg vilde ønske at vide. Jeg gjør Dem ingen Spørgsmaal, og jeg vil ikke friste Dem til at forsnakke Dem, men det hjælper ikke at spille Komedie for Tom Dane! De kjender ham nok ikke."

Brandon saa skarpt paa den Talende, men modsagde ikke Beskyldningen for Mord. Dette faste men dog saa aandsfraværende Blik — tilhørte en, som hørte, men ikke forstod, men Tom, som var overbevidst om, at denne Mand var Morderen, ansaa det Hele for en paataget, netstuderet Efterligning af Galskab.

Tiden forekom Tom uendelig lang. Endelig hørte han Fodtrin i Krattet, og ledsaget af Urquhart kom Joe løbende. Begge var aandeløse; Urquhart end mere ophidset end Joe, som var af en stærkere Konstitution og et roligere Temperament.

Urquhart bøiede sig forsigtig ned for at se paa Liget, som om han var bange for, at hans fine Selskabsdragt skulde komme i Berørelse med det døde Legeme, hvis Klædning var farvet af den røde Strøm, hvori den kraftige, unge Kvindes Lig var flydt bort.

„Ja, det er Miss Arnold! Stakkels, arme Pige, hvad betyder vel dette? Hvilke Sorger har hun vel havt forat ende paa denne Maade? Hvorfor dræbte hun sig? udbrød han.

„Jeg tror ikke, hun har dræbt sig," sagde Tom, „det ser mere ud som et overlagt Mord, end som et

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 55. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag den 10de Mai 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„Eidsvolds" 17. Mai-No.

Den 17. Mai udkommer „Eidsvold" i

20,000 Expl.

i stort 7-spaltet Format [Størrelse som vore største Dagblade], med flere Illustrationer, og trykt paa pent satineret Papir.

Avertissementer, som ønskes indrykket i dette No., maa være indleverede til Expeditionen, Kirkegaden 34, senest inden førstkommende Lørdag Aften.

udkommer 2 gange om maaneden med 80 tættrykte sidere i stor format, rigt illustreret,

„Kringsjaa" bringer i hvert hefte oversættelse af gjennemsnitlig 25 af de værdigfuldeste og interesanteste afhandlinger. der findes i Europas og Amerikas tidsskrifter,

„Kringsjaa" bringer portrætter af samtidens mest omtalte mænd og ledsager enhver afhandling, hvor dette er ønskeligt, med oplysende illustrationer,

„Kringsjaa" er det billigste tidsskrift i Norden. Hvert hefte indeholder læsestof — efter almindelig bogpris — for mindst 2 kroner. Det engelske „Review of Reviews", der koster mere end „Kringsjaa" og udkommer en gang om maaneden, bringer kun en ubetydelighed mere læséstof, Det franske „Revue des Revues" indeholder noget over ***halvparten*** af „Kringsjaa"s læsestof og koster det ***dobbelte***.

„Kringsjaa" bringer i hvert hefte saa meget novellistisk læsestof, at det alene — efter almindelig bogpris — er værd abonnementsprisen.

„Kringsjaa" er upolitisk og skrives paa almindeligt bogsprog,

„Kringsjaa" har i løbet af 1 aar faaet 3000 abonnenter, men ca. 500 trænges endnu, før det lønner sig.

„Kringsjaa" bestilles paa postkontorerne og i bogladerne, 2 kroner kvartalet.

Kristiania, Universitetsgaden 24.

Olaf Norli.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000 —
Johan Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt). „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

H. Schjelderup,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Bør Gaardbrugerne tage Afsked fra den ledende Stilling?

Norges Gaardbrugere naaede, efter 70 Aars politisk Udvikling og Strid, endelig 1884 frem til sit Maal, at faa det afgjørende Ord at sige i vort Statsliv og blive ledende i vor Samfundsordning.

Denne Magt sidder de nu inde med. Rigtignok betroede de den i næsten samme Øieblik, som de fik den, til den radikale Byintelligens's og den radikale Bypresses tjenstvillige Bestyrelse og har nok ladet dette Tjenerskab beholde næsten hele Æren og Fordelen. Men de kan dog, hvad Øieblik de vil, give de paatrængende Radikalere Løbepas. Endnu har da Byintelligensen ikke Magten, uagtet den sidder i Herskabets Stol og gererer sig, som om det er den, som er Herre, og uagtet den gaar saa vidt som til at kræve Hyldning som den eneste lovlige Eier og Besidder af Magten i Egenskab af lovlig Arving til „den rene, ægte, uforfalskede Venstrepolitik". Denne imponerende Dristighedhar virket fuldstændig lammende paa de virkelige Herrer, saa de hidtil ikke har havt Tiltag nok til at forklare de radikale Anstaltmagere, at deres Plads dog ikke er i Herskabsstolen. Men naar Gaardbrugerne endelig er kommet sig af sin Forvirring, da maa Radikalismen vige Sæde, der er ikke Bøn for andet.

Det radikale Byparti og dets Presse, skjønner godt dette, og de har derfor længe studeret paa Midler til at skubbe Herskabet til Side, inden det har faaet Tid til at samle sig af sin Forbauselse. De har fundet Midlet: Den almindelige Stemmeret. Ved dens Hjælp kan de gjøre sig uaffættelige, i allerværste Fald erholde Plads som en Art Major domus hos en Skyggekeiser, der faar Lov til at regjere i Navnet.

Lykkes denne Plan, da er det Gaardbrugernes egen Skyld. Det er vor Overbevisning, at det ikke vil være til Gagn for vort Fædreland, om dets Gaardbrugerstand nu ophører at indtage den ledende Stilling i vort Samfundsliv. Gaardbrugerne har, mener vi, en stor Mission at udføre som vor vigtigste Samfundsklasse, og de bør derfor i mange Aar beholde den Plads, som de nu, i Følge Grundloven, indtager. Vi staar endnu kun ved Begyndelsen til en Udvikling. Gaardbrugerne hos os har vistnok allerede naaet et langt høiere Trin af Oplysning, Dannelse, Energi og Initiativ, end de indtog for en Menneskealder siden, og staar meget høit i Sammenligning med den tilsvarende Stand i mange andre af Europas Lande. Men det er tydeligt, at de vil naa endnu høiere, og at Fremgangen vil blive nokfaa rask i de nærmeste Aar. Med en saa løfterig Fremtid for sig er der liden Mening i, at de skal takke af til Fordel for andre Samfundsklasser — Byfolk og Arbeidere — der nu søger at trænge sig frem til første Plads.

Hertil kommer endnu et andet vigtigt Moment. Det er af stor Betydning under de nuværende politiske Forhold Verden over, at netop de jordeiende Klasser skal danne Kjernen i den hele Statsorganisation. Dette er, mener vi, en Hovedbetingelse for at denne skal være solid og fast og kunne ride af de Storme, der allerede har rystet den og i Fremtiden endnu oftere og med stigende Voldsomhed vil komme til at falde an mod den. Ingen andre end Gaardbrugerne kan med Udsigt til Held tage Kampen op mod Socialismen. Byradikalismen er i alle Storbyer i Europa, efter først at have koketteret med Socialisterne, blevet bortsopet af den almindelige Stemmeret. Havde ikke Tyskland og Frankrige havt sine Bønder, vilde det have seet ilde ud for den bestaaende, paa Eiendomsretten hvilende Samfundsordning.

Gaardbrugerne er endvidere den vigtigste Faktor i vor nationale Udvikling og vi tror, at en af Følgerne af deres „Tronfrasigelse" vil blive den, at vort Lands Evne til original Norskhed i Kulturen vil svækkes og hensygne. Vi betragter Gaardbrugerstanden som den brede Basis, hvorpaa en ægte norsk Aandsudvikling vil kunne finde Sted.

Det er paa Gaardene rundt om i Landet, at vort Sprog tales med sin gamle kjernefulde Kraft, og det synes os liden Tvil underkastet, at trods de bedste Forsætter og Løfter fra velmenende radikale Fanatikere, vil en fordærvelig Opløsning af det endnu solide Kulturgrundlag finde Sted, dersom Magten gaar over fra Gaardbrugerne til andre Samfundsklasser, der nødvendigvis maa slutte sig om den raskt stigende Folkemængde i Byerne som sin Kjerne og sin toneangivende Hovedhær.

Der gjøres allerede, ikke bare fra socialistisk, men ogsaa fra radikalt Venstrehold, alvorlige Angreb paa Eiendomsretten til Jorden, og en af det nuværende Storthings Præsidenter har udtalt sin Tilslutning til disse Angreb. De, der ikke ganske vil ophæve denne Eiendomsret, vil gjøre den mere betinget, end den nu er, de vil, at Eieren skal stande til rette for en Domstol, som skal afgjøre, om han bruger sin Eiendom paa en effektiv og samfundsgagnlig Maade, eller om han sidder inde med et større Areal, end han passelig kan bruge, og som i begge Tilfælde vil kunne tvinge ham til at afstaa noget deraf til andre. En Statsindblanding, som den, der her stilles i Udsigt, vil lede til de sørgeligste Følger, og Midlet vil vise sig langt værre end det Onde, det skal kurere. Hvad man end kan sige paa Maaden, hvorpaa vore jordeiende Klasser bruger sin Jord, og hvor meget man end kan beklage, at enkelte Mænd er Eiere af unødig store Arealer, saa er det dog sikkert, at de ingenlunde sidder inde med Jorden som med et Monopol til Fortrængsel for andre. Det er heldigvis endnu saa her i Landet som vistnok de fleste Steder ellers, at ethvert Menneske, der ved Flid og Sparsommelighed har erhvervet sig Midler, vil kunne faa kjøbe Jord og blive Jordeier. Jorden er endnu en Vare, der kan kjøbes i frit Marked af hvemsomhelst i Lighed med andre Varer, og det er derfor en uretfærdig Beskyldning fra socialistisk og tildels radikal Side mod vore Gaardbrugere, at de „monopoliserer" Jorden. Derimod er det rigtigt, at Besiddelse af Grundeiendom danner en mægtig Skranke mod Gjennemførelse af de socialistiske Ideer om Eiendomsrettens Ophævelse.

Radikalerne vil ligeoverfor Gaardbrugerne — hvis Stemmer de endnu behøver ved Valgene — gjerne gjøre gjældende, at der ingen Fare er for, at Storthinget og Kommunebestyrelsernes Sammensætning skal blive en anden, om Stemmeretten bliver almindelig.

Hvad Kommunerne angaar, har vi før udtalt os. Lokalkjendte Folk rundt om i Landet har Kundskab nok om, at den radikale Paastand er uholdbar. I nogle Kommuner vil Forholdene rigtignok blive uforandrede eller kun lidet forandrede, men i overordentlig mange, især da i Hedemarkens, Kristians, Buskeruds, Akershus, Smaalenenes, samt Jarlsberg og Larviks Amter vil Stemmerettens Almindeliggjørelse bringe Gaardbrugerne i et afgjort Mindretal.

Hvad vi imidlertid i nærværende Artikel har tænkt særlig at fæste os ved, er Stemmeretsomvæltningens Indflydelse paa Storthingets Sammensætning.

Her mener vi Følgerne kan blive vidtrækkende; det kan om ikke lang Tid komme derhen, at de gamle norske „Bondestorthing" vil tilhøre Historien, og det selv om vi tager „Bondestanden" i den mest udstrakte Betydning og medindbefatter deri Husmænd og Inderster.

De to Amter i Hamar Stift vil vistnok vedblive at være „Bondeamter", om end paa en anden Maade end hidtil: her vil de ikke jorddyrkende Klasser ikke kunne give Valgene sin egentlige Karakter, før Fabrikdrift og Industri er naaet til en langt større Udfoldelse end nuer Tilfældet. Men Akershus, Smaalenene, Buskerud og Jarlsberg vil med almindelig Stemmeret hverken være Gaardbrugeramter eller fuldt ud Bondeamter. Selv om de vælger Høiremænd, bliver deres Repræsentation lige saa lidt en Bonderepræsentation som Finmarkens er det, og dette Amt har som bekjendt aldrig været et norsk Bondeamt.

Man maa derfor, med almindelig Stemmeret, være forberedt paa følgende: Der er 38 Byrepræsentanter. Lægges dertil Repræsentanterne for Finmarken, Akershus, Smaalenene, Buskerud og Jarlsberg tilsammen 19 Mænd, saa haves allerede til en Begyndelse 57 Repræsentanter, der fuldstændig vil kunne unddrages de norske Gaardbrugeres, og i al Fald i en nær Fremtid, ogsaa den samlede norske Bondestands, Indflydelse. Dette er Halvdelen af Storthinget. De gjenværende 57 Amtsrepræsentanter vil ikke danne nogen ensartet Helhed. Det er nemlig lidet sandsynligt, at f. Ex. Kristians Amt, hvor Husmænd i Forening med Arbeiderne vil kunne beherske Valget, vil sende Repræsentanter for de samme Interesser som f. Ex. Bratsbergs eller Romsdals Amt, hvor Smaagaardbrugerne vistnok fremdeles vil kunne hævde Stillingen. „Bondestanden" i Ordets mest udstrakte Betydning vil derfor rimeligvis, paa Grund af sin Spittelse, indtage en i en betænkelig Grad svag og usikker Stilling i et paa Grundlag af almindelig Stemmeret valgt Storthing. Og hvad Gaardbrugerne angaar, vil de bare være en Stand blandt de andre. Embedsstanden havde sin Glansperiode fra 1814 til Femtiaarene, sin Nedgangs- og Forfaldsperiode fra 60 til 80-aarene. Gaardbrugerne vil, dersom de nu tilsteder Indførselen af almindelig Stemmeret, alene kunne se tilbage paa en Værtperiode; men efter 1814 — efter hvilket Aar en Periode af Kraftudvikling skulde være indtraadt for deres Vedkommende — vil Historien kun have at optegne de mærkelige Begivenheder, der ledede til den norske Gaardbrugerstands pludselige og afgjørende Fald.

En Avisguts Hævn. „Vestlandsposten" og „Stavangeren" og — —!" skreg Avisgutten, saa man kunde se det friske, røde langt ned i Halsen paa ham — „der er saa svært med Nyheder idag og det rundt i Byen er saa skrækkelig gjildt idag."

Ja, naturligvis vilde man ha Greie paa, hvad der stod i Aviserne; men ofte hænder det til Avisgutternes Rædsel, at nogen vil læse deres Blade uden at kjøbe.

Saaledes denne Gang. Den velklædte Jagtefører fra Ryfylke satte fra sig det tunge Malmrør, han bar paa, tog Bladet fra Gutten og hvilede sig behageligt mod Husvæggen, mens han læste, skr. „Vestlp."

Ja, der stod Gutten baade længe og vel og tog Undervisning i Taalmodighed.

Manden læste og lo og var fornøiet, og da han syntes han havde læst nok og var tilstrækkeligt udhvilet, rakte han Avisen tilbage med et Udtryk, som skulde sige saa meget som: „nu er Tingen iorden".

Men det syntes ikke Gutten og spurgte derfor, om han ikke „skulde ha Bladet".

„Nei, det havde han da ikke tænkt paa, allermindst nu, han havde læst det".

„Ja, men nu har jeg staaet her og ventet, mens Di har læst Avisen og imens kunde jeg gjerne ha solgt mange".

„Aa, du har sligt saa at bestille din Gang — bare stryg din Vei og sælg, alt hvad du orker" og dermed gik Manden over Gaden til Bolaget, satte Malmrøret udenfor Døren og gik ind for at faa sig „lidt i Livet".

Saa kom en gammel Kjører ruslende forbi med et Grusllæs.

„Han skal til Hillevaagsvandet med det", sa Avisgutten og et Grin bredte sig over hele Ansigtet, „det er bedst han tar dette Røret med", og mens Kjøreren stansede for at faa sig en Dram, begrov Gutten det nye Malmrør i Murbrakker og gamle Jernrester.

Saa var Kjøreren færdig med Drammen og ruslede sin Vei til Hillevaagsvandet.

Om en liden Stund var ogsaa Jagteføreren færdig med Bolaget, men ikke med Røret.

Da han ikke fandt det der han havde sat det, forlængedes hans Ansigt i en betænkelig Grad.

Af nogle lattergrinende Gutteansigter i Nærheden kunde han udregne, at de vidste Besked, hvorfor han spurgte, om hvem der havde stjaalet Røre.

„Aa, der var ingen som havde stjaalet det, det var bare en Avisgut, som havde slængt det op i en Gruskjærre, men Kjøreren vidste det ikke"

„Hvad Vei kjørte han?"

„Ja, han kjørte nok ud Lagaardsveien, for de maa ikke tømme Grus andre Steder end i Hillevaagsvandet".

„Om de kunde opgive Navnet paa han Gutten, som havde gjort det?"

„Aa nei, det var da saa reint umuligt at vide, hvad de Gutterne hedde, de var me' nauaa di hadde Navn" — og saa kjylede de ubarmhjertige Poder hen mod nærmeste Hushjørne, hvor Avisgutten stod forvreden som et Semikolon og holdt paa Maven.

„Er der nogen som kan vise mig Vei, hvor Kjøreren er at finde?"

„Jo-o det kunde de godt, naar de fik 25 Øre, for det er langt til Hillevaagsvandet".

Og der blev ingen bedre Raad: — med en af Gutterne som Veiviser drog da Jagteføreren ivei til Hillevaagsvandet, hvor Kjøreren nylig var ankommen. Han sad med det nye Malmrør mellem Knæerne og saa gjennem det, som i en Gaade med et stort Hul i — han kunde ikke begribe, hvorledes det var gaaet til.

Men det kunde heldigvis Jagteføreren, som netop kom anstigende saa Sveden dryppede. Og for at faa Røret udleveret, maatte han fortælle hele Historien.

„Ig de Avisgutter", sa Kjøreren, „de er rent umulige, naar man vil læse gratis; — naar jeg vil læse Bladet og ikke har Penge, saa sidder jeg altid i Kjærren og saa smeiser jeg paa Hesten, naar jeg har læst, — du faar se at faa dig en Kjærre Far istedetfor den Fillejægten".

Lavoisier — et Offer.

Lavoisier (udtales Lavoasie) var den 4de af de 28 „Generalforpagtere", som den 8de Mai 1794 maatte lægge sit Hoved under Faldøksen, skyldte for Delagtighed i „paa alle mulige Maader at presse og udsuge det franske Folk." Lavoisier blev den egentlige Grundlægger af Nutidens Kemi (Emnelæren, „den Videnskab, der har til Opgave at opløse de sammensatte Legemer"). „Denne Mand", skriver Lalande, „var saa sjelden, saa overordentlig, at selv de raaeste og usleste Mennesker burde have maattet agte og ære ham. Men da han faldt, var jo Magten ikke i Hænderne paa et Menneske, men hos et Rovdyr" (hos Robespierre under den franske Statsomvæltning).

Lavoisier fødtes i Paris 28de August 1743, var af rige Folk og fik en god Opdragelse. 21 Aar gammel vandt han „Videnskabsakademiets Guldmedalje" ved at skrive en Afhandling om den bedste Maade at lyse op paa i Gaderne i en stor By. Denne Ting studerede han saa grundig, at han i 6 Uger indestængte sig i et mørkt Værelse for at faa sine Øine følsomme nok for Lampers forskjellige Lysstyrke. Han skrev om alt muligt: om Bergbygningen, Jorddelene, Vandet, Luften, Nordlyset. Men Kemien blev hans Yndlingsstudium. 25 Aar gammel blev han Lærer ved den lærde Høiskole og følgelig i Kemi. En Gang i Ugen aabnede han sit Hjem til Møde for lærde Mænd; han meddelte her fra sine mange og indgaaende Studier, og man drøftede Spørgsmaalene, som reiste sig. Fastslaaede Opfatninger, 2—3 tusen Aar gamle, blegnede hen under det nye Lys; en ny Tid indviedes.

Da Lavoisier under megen Modsigelse endelig havde paavist, at Luften og Vandet ikke var Grundemner (Elementer), men sammensatte, og han — særlig med Surstoffet (Surtoet) — havde gjort mange forskjellige Prøver, løfter denne mægtige Aand sig paa Tankens Ørnevinger, ser vidt udover og skimter med sit Seerblik en grundlæggende Sandhed: „Vi kan ingenlunde med Vished paastaa, at det Legeme, som vi nu anser som et Element, virkelig fortjener dette Navn. Det er at formode, at saadanne Legemer som Kalk, Magnesia, Lerjord m. fl. snart vil udmønstres af Elementernes Række; de kan nemlig ikke indgaa nogen Forening med Surstof, og jeg er tilbøielig til at tro, at denne Indifferents (Ligegyldighed, for Surtoet) beror derpaa, at de allerede er mættede. Efter denne Opfatning turde de være Metaloksyder" (et Metal enet med Surto). For at finde ud, hvormeget En leverer særskilt ved Udaanding og ved Hududdunstning, klædte han sig i en lufttæt Guttaperkaklædning som ogsaa omgav Hovedet; gjennem et ved Huden fastkittet Rør aandede han. Han veiede sig før Prøven, ved dens Slut, og efterat Klædningen var aftaget, og fandt saaledes det tabte.

Lavoisier havde en brændende Kjærlighed til Videnskaben, og altid søgte han at gjøre det indvundne nyttigt for sit Folk og for Verden, altid. Jordbrugslæren førte han langt fremover. Han opdyrkede selv en større Jordvidde for at prøve og for at vise frem for andre. „Han høstede snart 3 Tønder der, hvor man tidligere blot fik to, og efter ni Aars Forløb var Jorden bleven dobbelt saa frugtbar." Frembringelsen af Salpeter fik han op til det femdobbelte og lettede derved Frankrig for store Udlæg til Udlandet. Han kom ind i flere høie Stillinger, var altid virksom og udrettede store Ting „Man saa ham overalt; han var anvendelig til alt paa Grund af sin Føielighed og Iver, hvilke i lige Grad var beundringsværdige." Kjendt med sin Dødsdom arbeidede den sjælsstærke Mand lige trofast til sidste Stund.

Men var der ingen, som kunde gjøre noget for at redde den store Videnskabsmand, den ædle Medborger, denne Menneskehedens Velgjører? Ingen. Mange havde været Deltagere i hans lærde Samlag, mange havde arbeidet ved hans Side eller lært under ham, og flere af hans mange Venner var kommen op i de høieste Stillinger, ja var blandt hans Dommere; men tiede alle. Hvorfor? Verden for hundre Aar siden var som for atten og nitten hundre Aar siden, og som den — mere eller mindre — er til alle Tider, voldsom og feig. Hin 8de Mai faldt i Skrækregjeringens frygtelige Tidsrum, da „Frihedens Fiender" en og hver dreves frem til Blodpladsen og maatte lægge sit Hoved ind under den arbeidende Faldøks. Og for mange lod vel ogsaa i de Dage hin Røst sig høre: „Spar dig selv!"

Saa maatte Lavoisiers Liv gaa.

I „Magazin for Naturkundskab," 2den og 3die Aargang, 1872 og 1873, af S. A. Ramsvig, læses en fyldigere, grei Fremstilling om Lavoisier (og den skarpsindige og ædle Kemiker Boyle med flere) under Overskriften: „Grundlæggelsen af den moderne Kemi." I „Børnetidende" for 5te ds. findes: „Fra Skrækregjeringens Dage" (Billede), og: „Fra den franske Revolutions Dage.

Lavoisiers Minde leve!

Aasnæs, Solør, 6te Mai 1894.

T. Svensgaard.

17de Mai.

I Tilslutning til Opfordringen til Forretningsdrivende og offentlige Kontorer om at lade Beijeningen i videst Udstrækning erholde fri den 17de Mai, saa at Dagen maatte blive en sand Fridag, skal man tillade sig at føre dertil et Suplement, idet man stiller en Anmodning til Sangerne fra Folkefesten om at affynge nogle Sange i Universitetsvestibulen ved Middagstider. Endvidere til Brigademusikken og Arteleri-Skolens Musikkorps om at gjennemsyille nogle Numer om Eftermiddagen paa Fæstningen og i Studenterlunden og endelig til Baadlagene i og omkring Christiania om at foretage sine Øvelser eller eventuelle Kaproninger efter Kl. 5 Efterm. fra Branskjærene til Grønlien, hvorved flere Tusinde Mennesker vilde glædes. Ved Tilslutning af Børnenes Flagtog om Formiddagen, vilde paa ovenantydede Maade feires en almen Friheds- og Folkefest, Dagen værdig.

Nationalgalleriet og Museerne burde den Dag være aaben for Publikum til vanlig Tid.

Norskt Barneblad

eller „Sysvorti" heder et fortræffeligt lidet Blad for Ungdommen paa norsk Landsmaal; det udgives af Kristen Stalleland, Ivar Rasmussen og Nils Hannaas under Redaktion af den førstnævnte (der bor i Aasgaardstrand), og trykkes hos E. Andersen paa Horten. Det udkommer en Gang om Maaneden med et Nummer paa 16 Sider, rigt illustreret med gode Billeder, og koster bare en Krone for Aaret, en saa billig Pris, at man næsten skulde finde det utroligt. Det er vistnok sjelden, at man for en Krone vil kunne erholde et Bind i stort Oktav paa 144 Sider, med ca. 40 vakre Billeder og, hvad der ikke er det mindst væsentlige, en rig Afvexling af gode og morsomme Fortællinger i et smukt og klangfuldt norsk Maal.

Vi vil paa det bedste anbefale dette Barneblad til Almenheden og ikke bare paa Landet; ogsaa Bybørn kan have Glæde og Nytte af at læse det.

De indespærrede Turister.

Graz, 7de Mai. (H. O. T.-B.)

Det lykkedes idag at komme ind i Luglochhulen, hvor samtlige 8 indespærrede Huleforskere fandtes ilive. Grøbel anser det for utvivlsom, at de vil kunne reddes.

*

Ifølge senere Telegrammer er de samtlige reddede. En maatte støttes, men de andre kunde gaa selv. De havde fremdeles lidt Lys og Mad.

Streiken paa Hamar.

Hamar, 7de Mai. (H. O. T.-B.)

Skræddersvendenes Streike er afsluttet iaften, idet det er indgaaet Kompromis mellem Mestre og Svende, hvorefter endelig Lønstarif er undertegnet.

Udtørring af Zuidersøen. Den Komission, der har været nedsat til Behandling af Projektet om at tørlægge Zuidersøen, har nu afsluttet sit Arbeide. Af Kommissionens 26 Medlemmer er de 21 for at tørlægge Søen. Omkostningerne herved anslaaes til 189 Millioner Gulden, men ved Tørlægningen skulde kunne indvindes 190,000 Hektarer Land til en Værdi af 326 Millioner Gulden.

Fra Skotselven skrives til os:

Søndag den 6te Mai holdt Redaktør Helgevold politisk Foredrag her om de for vort Land og Folk saa alvorlige Stridspunkter, hvis Afgjørelse nu til Høsten er lagt i Urvælgernes Hænder.

Vi beklager, at ikke mange flere benyttede Anledningen her til at paahøre det grundige, oplysende og varme Foredrag. Man fik Indtrykket af, at det var baaret frem af den mest glødende Fædrelandskjærlighed. Derom var alle tilstedeværende saavel Centrum som Høire og Radikalerne enige. Foredraget, der varede ca. 2½ Time, paahørtes af ca. 50, næsten alle stemmeberettigede, under lydløs Stilhed og under spændt Opmærksomhed.

Det er dog besynderligt at se, hvor ihærdigt Radikalerne her nu svinger sin politiske Svøbe for at holde en og anden, som har begyndt at tænke selv og derfor blir noget tvilende om Radikalernes Politik, ind under det Ullmann-Løvlandske Enevolds-Tyrani.

Jeg har, Hr. Redaktør, ladet mig fortælle, at dette Parti ogsaa her paa Stedet skal ville være meget ivrige i at arbeide for Oplysning og Udvikling baade paa det politiske og sociale Omraade. Ovennævnte Dag gik dog en af Partiet — om efter Ordre eller af egen Iver for det store Oplysningsarbeide skal være usagt — patruljerende om for at olde borte enhver Radikaler, som maatte have faaet ondt isinde og gaa ind og paahøre et Foredrag af „Centrum". Og dog var der virkelig nogle faa, som var gjenstridige nok til at gaa ind (bevare mig, Hr. Redaktør, fra at nævne nogen af disses Navne). Tror ikke en eneste en angrede, at han gik ind. Jeg føler mig dog forvisset om, at det ikke er alle inden Partiet, som hylder dette Slags Arbeide af sine Mænd.

Efter Foredraget stiftedes paa Stedet en Centrumsforening med 27 Medlemmer, paa faa Undtagelser alle stemmeberettigede

Som midlertidig Bestyrelse valgtes:

1. Lærer Langelo som Formand.
2. Hans Nilsen Hære.
3. Ole Hansen Dramdal.
4. Kommandersergeant Mo og
5. Karl Kristiansen Slettemo.

No. 2 og 3 er gamle veljente Kommunemænd her paa Eker.

X.

Alleer og Haveanlæg. En Bemærkning i „Hamar Stiftstidende" om at Afstanden mellem Træer, der nylig er plantede i Hamar Strandgade antagelig er for liden, giver os Anledning til at erindre om, at man i Regelen planter Alletræer altfor tæt sammen her i Landet. Træerne faar ikke tilstrækkelig Plads til at udvikle sig. Vort Klima gjør, at Træerne hertillands ikke naar den Størrelse som under sydligere Breddegrader, men de vilde dog kunne blive større, end de pleier at blive, dersom vi bærer os fornuftigere ad ved Plantningen. Man sætter ofte Træerne kun 5 Alen fra hinanden, eller endnu tættere sammen, medens Afstanden bør være helst 10, eller i alfald mindst 8 Alen. Med større Afstand varer det jo lidt længere, før man faar en „skyggefuld" Allee, men det lønner sig her at være taalmodig. Det er ogsaa en almindelig Feil ved vore Parkanlæg, som Opmærksomheden bør henledes paa. En svensk Fagmand, der for ikke længe siden saa St. Hanshougen, sagde at den lignede mere et Skogholt end en Park, og de, der har seet udenlandske Parkanlæg, vil forstaa Rigtigheden af denne Bemærkning. Vi har heldigvis her i Landet ingen Mangel paa naturlige Skoge og Skogholt, saa der ingen Grund for os til at skabe kunstige saadanne. I Parker bør i al Fald en større Del af Træerne komme til fuld og uhindret Udvikling og der bør indimellem Trægrupperne være rummelige Græsplaner, der tillader at betragte Træerne paa Afstand.

Samfundsaand. Det norsk-amerikanske Blad „Dekora-Posten" indeholder følgende hædrende Udtalelse om Hr. Gaardbruger Jørgensen-Veum i en Korrespondance fra hans Fødebygd i Fyrisdal i Telemarken.

„Jeg talte engang om i et af mine Breve, at de ville faa istand et Meieri nede ved Juvbroen; men det blir nok ingenting af, ser det ud til. de syntes vel det blev for langt at kjøre Melken, saa spredt som Gaardene her ligger.

Men tænk du, paa Oianne, her i Veum, har de allerede et Meieri i fuld Gang! Det gik fort ogsaa, det.

Der reiste engang en fattig Gut her fra Veum; vilde prøve sin Lykke ude — „over de høie Fjelde". Der var Hoved paa den Karen og en ubetvingelig Eenergi. Han blev først Telegrafist: slog sig større og større op; er nu en rig, høiagtet Mand, som bor paa en prægtig Gaard Jølsen ved Lillestrøm, overfor Kristiania.

Han heder Jørgensen-Veum og har ogsaa været Storthingsmand i mange Aar.

Nu. Denne Hædersmand kom sin Fødebygd ihug. Han forærte Veum en „Separator" til Jul; saa stelte man i en rimeligste er, at jeg aldrig mere vil faa hende at se her i Verden."

Olga Davidoffs Mand.

Af Grant Allen.

(Fortsættelse.)

Ud af Skaren kom en Tartar med draget Sværd. Paa et Ord fra Niaz's Læber havde han Sværdet i Luften. Et Øieblik blinkede det i Fakkelskinnet, og i det næste rullede et Hoved ned i Sandet — det var en af de tyrkiske Kjøbmænd, som havde mistet Livet. Olga aabnede sine Læber til et Rædselsskrig ved dette frygtelige Syn; men lykkeligvis svigtede Stemmen hende, og hun stod som fastnaglet til Pletten fuldstændig ude af sig selv af Skræk og Angst. Saaledes gik det Slag i Slag; paa et Ord, paa et Vink af Niaz hævedes og sænkedes Sværdet indtil alle sex tyrkiske Kjøbmænd laa døde paa Marken.

Det næste Øieblik vendte Niaz sig mod den engelske Reisende og tiltalte ham paa sin eiendommelige, høflige Maade. Paa Grund af Afstanden, kunde ikke Olga høre, hvordan Ordene faldt; men hun saa af hans hele Optræden, at han søgte at undskylde sin raa og grusomme Fremgangsmaade. Til Svar rakte Englænderen frem sin Lommebog, Portemonæ og Uhr, hvilke Sager Niaz modtog med et høfligt Buk.

„Løs hans Baand," tilraabte derpaa Niaz en Tartar, der strax fulgte Befalingen, hvorpaa Niaz gjorde et Tegn og — kun et Minut efter, saa var ogsaa Englænderens Hoved skilt fra Kroppen. Med et selvtilfreds Smil over sit smukke Ansigt og en stiv fornem Holdning vendte Niaz sig for at give Ordre til sine Tartarer, vedrørende de Ulykkeliges Begravelse. Olga taalte ikke at se mere af dette Optrin, lydløs som hun var kommen, sneg hun sig tilbage til sit Soveværelse, hvor hun kastede sig skjælvende og taareløs paa Leiet, atter og atter overveiende med sig selv, hvordan hun skulde bære sig ad for paa bedste og klogeste Maade, at rive sig ud af denne navnløse Elendighed. — Nu behøvede hun ingen Forklaring mere, hendes Mand var slet og ret Røveranfører for en Hob vilde Tartarer.

IV.

Ak! for Olga var det en Evighed fuld af hemmelig Sorg og Nag disse 6 Uger, som hengik inden hun kunde modtage Svar paa sit Brev til Tobolsk, der indeholdt en Bøn om Hjælp om at blive friet ud af denne Røverhule.

Hvor dog Olga foragtede sig selv, fordi hun var tvungen til at leve med denne afskyelige Mand og spille Komedien tilende, indtil Befrielsens Time slog.

Det kunde dog ikke undgaaes at Niaz lagde Mærke til, at hans Hustrus hele Væsen var bleven forandret, det var som om hun paalagde sig en vis Tvang ligeoverfor ham. Men han smigrede sig med, at hun blot havde fattet et Slags Mistillid til ham, uden at have nogensomhelst Anelse om den frygtelige Sandhed. Men hvor tungt det dog faldt ham, at hun skulde fatte denne Mistro; thi han elskede hende oprigtig, og behøvede hende her, under sit Vinterophold, til at nære og værne om de gode Drifter i hans Sjæl. Disse Tartarer, hvad var de dog uden et vildt Røverfolk — og han Høvdingen for sin Stamme, var nødt til at bøie sig for Landets vilde Sæder. Det faldt ham mangen Gang haardt, han den i ydre Henseende slebne Verdensmand, der var opdragen i Paris, og han havde haabet, at hans Olga ved sin Kjærlighed skulde mildne og lette det for ham, ikke saa at forstaa, at han nogensinde vilde indvie hende i Sandheden; thi Kvinder er Kvinder; hun vilde aldrig kunne forstaa Landets raa Sæder, eller en Grænsevogters Fristelser og vilde Liv. Han havde hidindtil havt hende som en Legedukke, som en Veninde, der for en Stund bragte ham til at glemme, hvad han kaldte Livets Nødvendighed; men at hun, efter et saa kort Bekjendtskab allererede skulde begynde at mistænke ham, det krænkede og ærgrede ham. Han havde fortalt hende, at han kunde sammenlignes med en af de gamle skotske høilandske Høvdinger, mon hun tænkte sig til, at disse i det virkelige Liv behandlede sine Fanger lempeligere end ham? — Kvinder har meget liden Ide om, hvordan her virkelig maa kjæmpes for Tilværelsen. Saaledes omtrent ræsonerede Niaz, mens de seks Uger forløb og Olga ventede taalmodig med Smil om Læberne.

Endelig en Morgen i Dagbrækningen, uden forudgaaet Varsel saa Olga, at det vrimlede i Slotsgaarden af Mænd i russiske Uniformer, anført af en af hendes Paarørende, en Infanteriofficer fra Tobolsk I et Øieblik var Gaarden forvandlet til en Slagmark, hvor Tartarer og Kosakker gav Ild og fyrede paa hinanden. — Mellem Krudtrøgen og Forvirringen lød Niaz Stemme, der gav sine Mænd Order med vanligt Overmod og Dristighed.

Olga havde neppe faaet Tid til at opfatte Stillingen, inden det hele var forbi; Slottet var indtaget med Storm, Niaz og hans Mænd afvæbnede mellem døde og saarede.

Niaz var smuk som altid, men o, hvor dog Olga hadede ham. Hans Arm var saaret, og den russiske Læge førte ham tilside for at forbinde ham — og til Olgas Skræk og Forundring kastede han sig som en vild Bulbider over Lægen og bed denne tilblods i Armen. Lægen rystede ham af sig med en Ed og to Kosakker, som kom til, bandt ham paa Hænder og Fødder. Imidlertid havde den russiske Major opsøgt Olga.

„Fru Baronesse", sagde han høflig paa fransk, „jeg gratulerer Dem med, at De har gjenvundet Deres Frihed. Deres Fader er med os og vil snart være hos Dem. Deres Breve naaede ham i betimelig Tid, og han sendte dem direkte til Guvernøren. Baron Niaz har længe været mistænkt; Deres Breve gav fuldkommen Vished i Sagen."

I næste Øieblik førte to Kosakker Fangen ind i Salonen.

„Jeg ønsker at sige Farvel til min Hustru", sagde Niaz med høi Røst henvendt til Majoren. „Jeg vil sandsynligvis blive transporteret til Sibirien, og det rimeligste er, at jeg aldrig mere vil faa hende at se her i Verden."

Majoren tillod ham at nærme sig paa Afstand, bevogtet af de to Kosakker.

„Fru Baronesse," hvæsede han ud som en Rasende mellem sine sammenpressede Læber. „Der er Deres høire Haand. Det var den Haand De gav mig for Alteret i et ubrødeligt Troskabsløfte. Det var den Haand hvormed De skrev og forraadte mig. Tro mig, Frue, komme hvad der komme vil, saa skal denne Haand engang faa bøde for dette."

„Marsch afsted med ham," bød Majoren strængt og den ulykkelige førtes bort med de andre Fanger. Dette var det sidste Glimt, som Olga Davidoff saa af sin Mand.

V.

Efter at Niaz var bleven forhørt og dømt for Røveri og Mord til at transporteres til Minerne langt borte i det indre af Sibirien, kunde ikke Olga Davidoff udholde at leve i Tobolsk, ja, selv St. Petersburg viste sig at være umulig for hende. Det var delvis Frygt, Stolthed og Skam, der drev Baronesse Niaz, som hun endnu kaldte sig, langt bort over Havet til den lille fredelige engelske Landsby, hvor den oprindelige Gren af Familien Davis — eller som den benævnes paa russisk Davidoff — levede i Velstand og uafbrudt Lykke. (Sluttes.)

Fart istand et Par Værelser i Forbrugsforeningens nye Handelsbygning paa Dianne — Folk kom med sin Melk, og Meieriet var i fuld Drift, før vi vidste Ordet af.

Hvorledes det kommer til at gaa? Ja, Folk er nok tilfreds med det endnu, og det er at haabe, at det vil gaa godt og blive til Gavn og Glæde for alle. Vist er det: Jørgensen-Beum fortjener stor Tak og Ære, og det skal han ha. Bare ret mange Rigmænd vilde ofre saa meget for det almene Bedste, faa igang nyttig Virksomhed, vilde vi gaa fortere og fortere frem i Velstand og Velvære. Det kunde trænges; ser det nok, men de fleste af os er fattige, orker ikke at tage Fremskridtet, første Forbedringer paaglid.

*

Saavidt „Dekora-Posten".

Lillestrømbladet „Akershus" føier hertil følgende:

Vi er bekjendt med, at dette ikke er det eneste Udslag af Hr. Jørgensen-Beums Godgjørenhed og Hjælpsomhed — tvertom der er en Mangfoldighed. Denne Mands vigtigste Opgave her i Livet har været at gjøre sine Medmennesker godt. Hvis alle de unge Mænd, han har hjulpet frem til Studeringen eller andre Skoler eller ogsaa til selvstændige Stillinger stod frem, vilde deres Tal blive stort. Lægger vi saa hertil alle dem, han ved Kaution har støttet og hjulpet paafode, vil Tallet blive endda større.

Medens han selv lever et fordringsløst og noisomt Liv, er det som sagt hans vigtigste Maal at gjøre godt mod andre.

Lillestrøm skylder ham ogsaa noget, da det er han, der har givet det første Stød og lagt det første Arbeide i at skaffe Stedet Apothek, Skydsstation, Sparebank, Bogtrykkeri osv.

Idet vi skriver dette, sætter vi Politiken udenfor. Hr. Jørgensen-Beum har aldrig ladet denne komme i Betragtning, naar der er Spørgsmaal om Hjælpsomhed, den bør derfor hellerikke komme i Betragtning, naar der er Spørgsmaal om Anerkjendelse.

Det første Tordenveir iaar drog Tirsdag Middag over Kristiania.

Sognepræst Sven Bruns Begravelse foregik Tirsdag Kl. 1 fra Trefoldighedskirken under stor Høitidelighed og Deltagelse. Biskop Bugge skildrede den Afdødes store Arbeide i Kirkens Tjeneste og hans opofrende og utrættelige Virken som Borger. Pastor Andr. Hansen lagde en Krans paa Kisten fra Kolleger, Statsraad Hertzberg fra Komiteen for de kirkelige Stiftsmøder og Landsmøder og Justitiarius Broch fra Hedningemissionens Bestyrelse. I det store Følge bemærkedes flere af Regjeringens Medlemmer. Ialt var der sendt ca. 1.000 Kranse.

Doktordisputats. Pastor S. Michelet forsvarede igaar Kl. 10 Form. i Universitetets Festsal offentlig sin Afhandling for den thel. Doktorgrad. Ordinære Opponenter var Professorerne Blix og Seippel.

Efter den søde Klø — Saaledes hændte det Mandag Aften, at en nylig fra Amerika hjemvendt Nordmand, der havde taget sig en Taar over Torsten, hvorved han var bleven i glad og oplivet Sindsstemning, aflagde Visiter paa forskjellige Restaurationer, der nok ikke var af fineste Slags; men han syntes alt var morsomt. Men da Rusen var over, var det ikke nok med, at han følte sig upasselig og i mindre godt Humør, men han savnede ogsaa da alle sine Penge, 200 Kr.

En hyggelig Kammerat. En Haandværker, der iforgaars gik sammen med en Kammerat af sig, bad da denne om at faa laane hans Frakke og Hat, medens han gik ind til en bekjendt i en Gaard i Storgaden. Haandværkeren skulde ikke blive længe inde, sagde han, men dette viste sig ikke at medføre Rigtighed, idet Frakkens og Hattens Eier blev staaende i længere Tid og tilslut opdagede, at Haandværkeren havde gaaet ud en anden Vei og var forsvunden.

Pas paa Lommerne. En Dag i Begyndelsen af indeværende Aar kom en 64 Aar gammel Kone ind til Kjøbmand Olaus Hansen paa Grønland, hvor hun foretog endel Indkjøb. Da hun skulde til at betale, var imidlertid hendes Portemonnæ med iværende noget over 5 Kr. borte, og en liden 10—11 Aar gammel Gut sagde, at det var en stor Gut, som netop havde sprunget ud af Butiken, som havde taget den. Konen og Butikbetjenten skyndte sig ud og efter denne, som imidlertid havde faaet adskilligt Forsprang og i fuld Fart svingede om et Hjørne, saa de en Tid tabte ham af Syne, men da der heldigvis i det samme kom en Vogn kjørende, fik Handelsbetjenten fat i denne og blev derved sat istand til at indhente og anholde Flygtningen oppe ved Kvægtorvet inde paa en Tomt.

Den anholdte, en noget over 15 Aar gammel, tidligere for Lommetyveri straffet Smedlærling, negtede ihærdig Tyveriet. Han indrømmede vistnok, at han havde været inde i Butiken, men det var for at kjøbe Tobak, og da han saa, at han ikke havde mere end 4 Øre paa sig, gik han igjen med det samme og sprang ikke. Han var nu afsted for at hente Smedekul for sin Fader. Pungen er ikke kommen tilrette.

Meddomsretten fandt ham imidlertid fuldt overført Tyveriet og idømte ham igaar Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 50 Dage.

Høire i Kristiania vil have sit eget 17de Maitog. For vor Del havde vi helst ønsket at alle de, der misbilliger Radikalernes Færd med at gjøre 17de Mai til en Partidemonstration, skulde samles til et stort og imponerende Tog, der kunde vise, at Flertallet af det norske Folk endnu ønsker at 17de Mai skal være en Folkefest og Grundlovsfest i samme Forstand som i Henrik Wergelands Dage. Men efter den Maade, hvorpaa Høires ledende Mænd i Kristiania har taget Sagen, vil der ikke godt være Anledning for moderate Venstremænd eller Centrumsmænd til at samles med Høire i en fælles Procession.

Vi nærer forøvrigt ingen Tvil om, at Høire i Hovedstaden vil kunne faa i Stand et stort og mægtigt Tog.

Odelsthinget

fortsatte i Tirsdags Behandlingen af Lovforslaget om

Skyds- og Kostgodtgjørelse.

Efter endel Debat fremsatte Bockmann Forslag om, at § 22 skulde faa saadant Tillæg, at Læger faar Kostgodtgjørelse for alle Reiser, for hvilke de tilkommer Skydsgodtgjørelse, men at Læger til Gjengjæld flyttes fra 2den til 3die Klasse. Bockmans Forslags første Del bifaldtes mod 38 St., anden Del enst.

Paragraferne 25—30, der indeholder almindelige Bestemmelser, hvoriblandt at Forskud i visse Tilfælde kan gives, bifaldtes enst. og uden Debat.

Ved § 31 antydede Borresen en Forandring, hvorefter Lensmænd skulde have Reisegodtgjørelse for Reiser, der foretages til retslig Efterforskning. Havig anbefalede at fremsætte saadant Forslag, medens Rinde fraraadede dette, men foreslog Lovens Ikrafttræden 1ste Juli iaar istedetfor 1ste Januar.

Debatten herom fortsættes imorgen.

Mødet hævedes Kl. 2,10.

Møde 9. Mai Kl. 10 Form.

Skyds og Kostgodtgjørelse.

Rindes Forslag om Lovens Ikrafttræden 1ste Juli istedet for 1ste Januar forkastedes mod 22 St., og Borresens Forslag om Godtgjørelse for Lensmænd Reiser ianledning reislige Efterforskninger forkastedes ligeledes mod 13 St.

Loven besluttedes enst. oversendt Lagthinget.

Havne, Ringe og Mærker m. v.

S. Nielsen udtalte Tvil om, hvorvidt Tidspunktet for Vedtagelse af denne Lov nu var heldigst.

O. Berge kunde ikke stemme for nogen længere Udsættelse end nogle Dage.

Eng var ligeledes mod Udsættelse. En Samling af Bestemmelserne i denne Materie saaledes som skeet i foreliggende Forslag var jo krævet af Storthinget og var paatrængende nødvendig.

Jørg. Knudsen syntes, at det kunde være paa Tide efter 20 Aars Arbeide at faa denne Lov.

Jul. Olsen og Schweigaard talte for og G. Knudsen og Rinde, Løvland og Andersen mod Udsættelse.

Schweigaard foreslog Loven ikke taget under Behandling iaar. Krohn og Horst anbefalede Udsættelse. For denne erklærede ogsaa Henschien at ville stemme.

Schweigaards Forslag forkastedes med 44 med 39 St.

Lovens §§ 1 til 16 bifaldtes med uvæsentlige Ændringer overensstemmende med Indstillingen, undtagen § 7, der udsattes indtil der er voteret over §§ 28 og 29. Om § 16 udspandt per sig en længere Debat, hvorunder fremkom et Par Ændringsforslag. Den videre Behandling af Paragrafen fortsættes imorgen Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 2.

— — — —

Af Billige Love, der udkommer paa Nicolai Olsens Forlag, Kristiania, er følgende Hefter udkomne:

1.	Om Underholdningsbidrag til Børn uden for Ægteskab og fraskilte Hustruer og deres Børn	10 Øre.
2.	Gjældsloven, Auktionsl.	10 —
3.	Fabriktilsynsloven	10 —
4.	Haandværksloven	10 —
5.	Mastinistloven	10 —
6.	Fattigloven (for Landet)	10 —
7.	Do. (for Kjøbstæderne)	10 —
8.	Grundloven, Riksakten og Valgloven	20 —
9.	Lov om direkte Skat	10 —
10.	Sjøfartsloven	40 —
11.	Husmandsloven	10 —
12.	Skatteloven (for Landet)	10 —
13.	—„— (for Kjøbstæderne)	10 —
14.	Skydsloven	10 —
15.	Lov om Handel Udstikningsret og Handelsregistre, Firma og Prokura	20 —
16.	Formandskabsloven (for Landet)	10 —
17.	Do. (for Kjøbstæderne	10 Øre.

Disse Hefter, der hver for sig indeholder en hel Lov og sælges særskilt, kan nu faaes i alle Boglader.

Videreforsælgere faar stor Rabat mod Kontant ved Henvendelse til Udgiveren.

Oprør skal være udbrudt i Argentina.

Grosserer Westye Egeberg fyldte iforgaars sit 89de Aar.

Giftmordsagen

fra Ringsaker behandles nu for Lagmandsthinget paa Hamar.

Statsadvokaten gav, ifølg. „Opl. Bl." en Oversigt over Sagens Sammenhæng. Det dreiede sig om to Fakta, det ene passerede 26de Februar ifjor og det anden den 3die April. Ved førstnævnte Leilighed, om Eftermiddagen, bad Føderaadskonen, Tiltaltes Mor, Anne Rise, en Kone til sig i Føderaadsbygningen paa Rise og skulde traktere hende med Kaffe. Hun satte Kaffekjedlen paa, men da hun skulde smage paa Kaffen, fandt hun, at den smagte afskyelig. Hun lod sin Gjæst smage paa den; hun fandt ogsaa det samme, og de fik begge to kort efter voldsomme Opkastelser og heftigt Ildebefindende, uden dog at nogen varigere Sygdom fulgte paa.

Den anden Gang var i Paasken, 3. April; da Anne Rise, der havde været borte om Dagen, kom hjem, fandt hun nogle af sine Madvarer fugtige og af en paafaldende Udseende. Saaledes noget Brød og Smør m. m. Gjennem hendes Værge blev Sagen meldt til Lensmanden, og de mistænkelige Sager indsendt til Undersøgelse af Professor Waage, og de fandtes at indeholde Blysukker. Dette ledede da til retslig Tiltale.

Tiltaltes Erik Mikkelsen Rises Forklaring stemte i det væsentlige hermed.

Undersøgelseskomiteens Indberetning er nu i Trykken og skal udgjøre 10—15 Ark. Der er 123 Bilag.

13 Mennesker omkom Kristi Himmelfartsdag paa Reise fra Ottero Kirke telegraferes fra Molde gj. Ohme. Af de omkomne var 7 Kvinder.

Sverdrup og Schanche.

Pintseaften Kl. 5 taler Sverdrup og Schanche i Kommunelokalet paa østre Toten.

2den Pintsedag Kl. 5 taler Sverdrup paa Hage i Vardal og Schanche paa Aas i vestre Toten.

3die Pintsedag taler Sverdrup paa Odnæs og Schanche paa Fjeldvold.

Redaktør Helgevold taler 2den Pintsedag paa Fiskum

Kristiania Kathedralskoles Lærerkollegium komplimenterede i Søndags Rektor Schreiner, der havde overtaget sine Funktioner i Februar d. A., men først nu var fuldstændig installeret med sin Familie i Rektorboligen. Lærernes Senior, Overlærer Ottesen, henvendte nogle Velkomstord til ham. Han ønskede ham Helbred og Styrke til at fylde denne engang nokſaa rolige, nu meget besværlige Stilling; medens de øvrige store Skoler her i Byen, ytredes bl. a., har flere Bestyrere og særskilte Inspektører for Gymnasier og Middelskole, savner Kathedralskolens Rektorer næsten ganske saadan Medhjælp; Kontorarbeide og Bibliothek lægger ogsaa vel meget Beslag paa Rektors Tid. Medens Kathedralskolen for var en mindre Skole med 7—8 Lærere og 80—100 Elever, var Lærernes Antal nu mellem 20 og 30 og Elevantallet mellem 4 og 500.

Overlæreren fremhævede fremdeles, at Tilegnelsen af grundige Kundskaber nok var en saare vigtig Ting; men Opdragelsen, Styrkelsen af den religiøse og moralske Dannelse, Indvirkning paa den Unges Karakterudvikling stod dog i første Række, og til at øve denne Indflydelse havde Rektor for liden Tid. Han ønskede Rektor Held til at faa disse Forhold forandrede.

Rektor Schreiner takkede for den viste Opmærksomhed og udtrykte sig Glæde over at blive mødt med saadan Tillid og Velvillie af sine Kolleger. Han pointerede Betydningen af godt Samarbeide og godt Forhold Lærerne imellem og drog et gunstigt Varsel for Fremtiden af den Maade, hvorpaa Begyndelsen hertil var gjort. Naar han nu vovede at overtage Styrelsen af denne store Skole, var det ikke mindst i Tillid til den Støtte, han var vis paa at finde hos det sjelden dygtige Lærerkollegium, som Skolen netop nu var saa heldig at besidde.

„Mgbl".

Bøger.

Østlandsfolk af Julius, Kinhults Forlag, Kristiania.

Om denne Fortælling gjælder det ikke mindre end om Kristianiagutter, at den giver en livagtig Fremstilling af Livet; men denne Gang er det Forholdene i vore Bygder, som Forfatteren har viet sin Opmærksomhed. Den, der for nogle Aar tilbage havde Anledning til at færdes blandt vore Oplandsbønder, vil kjende sig godt igjen. Bogen er letlæst og rig paa Afveksling; man blir ikke træt af at følge Forfatteren gjennem de mange forskjellige Scener af Livet. Men især er de enkelte Karakterskildringer gode; man skuer tilbunds i Menneskehjertet med dets mange Rivinger og Kampe. Den unge Forfatter har uden Tvivl en Fremtid for sig; thi den Tone, han anslaar, roser Ære og gir Haab om videre Udvikling. Han er original, der er i hans Fremstilling intet laant, eller Spor af Efterligning.

n.

Bier og Honning, Haandbog i Biskjøtsel af Harald Hovind og Engevald Hansen er udkommet paa Jacob Dybwads Forlag. Vi vil paa det bedste anbefale dette Værk, først og fremst for Biavlere, som heri vil finde de nyeste og bedste Oplysninger paa Biavlens Omraade. Bogen kan ogsaa anbefales Lærere i Naturhistorie, og forøvrigt til alle, der interesserer sig for naturvidenskabelig Læsning. Den er smukt udstyret og koster indbunden Kr. 6,50.

Gaarden Bretvedt

i østre Aker af Areal ca. 570 Maal, vel dyrket og med en udmærket god Jordbund er tilsalgs. Til Eiendommen hører et nyt anlagt Teglværk.

Man henvende sig til

ORsagf. H. C. Smith,

Carl Johansgade.

Steen & Strøm.

Af Silke fra Kr. 3.90 til Kr. 35.00
- Bomuld „ 2.75 - „ 12.75

Større Udvalg end nogensinde.

Parasoller.

Stort Udvalg

mellem

Kr. 4.75 og Kr. 15.00.

Steen & Strøm.

Læs ikke dette. Telefon No. 3178.

Læs ikke dette. Telegramadr. „Aron".

Thi da kan de ikke undgaa at indsende kun Kr. 12.80 for hvilket Beløb jeg pr. **omgaaende** Pakkepost tilsender enhver 3 m. 15. cm. (5 Alen) **Helulden** dobbeltbredt **norsk Cheviot,** af den Coulør, som ønskes. Sendes ogsaa mod Efterkrav, naarKr. 3.50 i Frimærker medfølger Ordren.

Forsendelse overalt i Norge.

Obs. Benyt Postanvisning, koster kun 10 Øre Spar Tid og Penge, Henvend Dem trygt til **Aron Johannessons Skrædderi og Ekspeditionsforretning 22 Torvgaden 22, Christiania.**

til ham, naar vi har afgjort, hvem der skal bære hende op til Huset" — han var ikke istand til at udtale det skrækkelige Ord, som bedre vilde have betegnet, hvad han mente.

„Jeg vil gaa i Forveien og underrette ham derom."

„Men vi maa ikke slippe ham," hvislede Politimanden med et Blik paa Brandon.

„Slippe ham!" gjentog Urquhart forbauset, „han har vist ikke ifinde at gaa fra os. Hvem siger, at han vil løbe bort?"

„Ingen; men han kunde alligevel løbe sin Vei. Beviserne mod ham er stærke, og det vil være min Pligt at fængsle ham."

„Ved De, hvem den Mand er? Det er Mr. Mountford, en Fætter af Miss Higginson."

„Ja, selv om han var hendes Broder, maatte han svare for, hvad han har gjort. I en Mordsag som denne, gjælder ingen Personsansеelse. Jeg er nødt til at arrestere ham.

„For Ligskuet?"

„Ja. Senere kan vi kanske ikke finde ham. Rolig som han synes, er hans Hænder plettede af Blod. Der kan ikke være nogen Tvivl om, hvad han har gjort. Han var borte den hele Aften, har Kudsken fortalt mig. Han synes aldeles ufølsom, men hvis et Menneskes Brøde staar skrevet paa hans Ansigt, saa er han Morderen, og det er min Pligt at arrestere ham."

„Ja, saa faar De vel gjøre det, men det fore-

taler om, men De maa ikke tænke paa min Sygdom; den er endnu i sin Begyndelse. Vi maa kun udfinde paa hvad Maade, denne arme, unge Pige er død."

Skyerne begyndte at trække bort fra hans Pande, og af Væsen og Udseende blev han atter den Mr. Mountford, som Tom Dane kjendte og respekterede. Havde han virkelig havt et Anfald af Galskab? spurgte Staldkarlen sig selv, eller troede han, at alt paataget Væsen var til ingen Nytte, nu da Mr. Urquhart var tilstede og kunde undersøge Sagernes Stilling?

„De havde Deres Bevidsthed før Anfaldet," sagde Urquhart, „har De nogen Ide om, hvorlænge det varede?"

„Nei; jeg har været syg fra imorges. Jeg havde saa meget at tænke paa, at jeg ikke agtede derpaa, ellers kunde jeg have tænkt mig, at jeg gik et Anfald imøde og holdt mig inden Døre. Jeg kan længe have streifet om i Skoven. Min Tanke var at møde Dem, naar De kom fra Elven. Alt, hvad jeg ved om Tiden, er, at Solen ikke endnu var gaaet ned, og at det var Dagslys, da jeg faldt."

„Saa De noget til Miss Arnold, medens De var i Skoven?"

„Nei; da jeg sidst saa hende, var hun sammen med Miss Higginson efter Lunch. Er De færdig med Deres Spørgsmaal, Urquhart? Det undrer mig, at De ikke først varslede mig om, at mine Udsagn vilde blive anvendt mod mig senere."

„Det forbauser mig, at De kan undre Dem over

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Mit Lager af færdige

Herreklæder

er nu godt sorteret for Sæsonen.

Bestillinger udføres og Tøi til Syning modtages.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

***S. Almlef,* Skrædder,**

Bazaren No 4 & 5 mod Storgaden.

Radsaamaskiner.

En liden Restbeholdning af

Radsaamaskiner,

ældre Konstruktion, udsælges nu i Vaar til

betydelig nedsat Pris.

Hesteriver

af Børsums Patent.

Harve, Plouge, Hakker, Grev og Haveriver i stort Udvalg til de billigste Priser.

Slaamaskiner

af **ny forbedret Konstruktion.**

Hakkelsmaskiner

af **ny forbedret Konstruktion** anbefales i stort Udvalg fra

Kværner Brugs Udsalg

Nygaden No. 6 Christiania.

Slaa ikke!

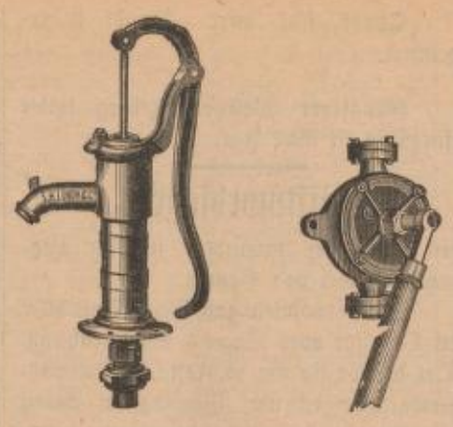

Pumper og Spreiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk**, **Assurancespreiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Forlang altid

Carl Krafft's

Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao**, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Carl Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Landsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Fyrværkerisager

alle Slags

anbefales fra Lager hos

A. Hiorth,

Christiania.

Alfabeter og Tal.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj, til Grændsen,

Signeter, Sviemærker.
Chablon- & Stempelfabriken.
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Broderimønster.
Chablon- & Stempelfabriken,
Nedre Slotsgd., Hj. til Grændsen.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Gudmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,

Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Brødrene Ottesen's Eftflgr.

(Indehaver; **Chr. Moestue**)

Chocolade & Confect Fabrik

er tilflyttet Frølichs Gaard

Kirkegaden 34.

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over **Havet** — **moderate Pensionspriser** —

modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening, naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg**, **Christiania**. Hr. Doctor **Spolert**, **Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,

forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

At give Medicin til Maven,

naar det er **Luftveiene** og **Lungerne,** som er syge, er en urationel og forældet Methode **nu,** efter at man med Størmers „norske Inhalateur" kan bringe Medikamentet **direkte til det syge Sted** og dræbe de **Baciller,** som frembringer Sygdomme.

Om **Sommeren** er det lettest at fordrive disse Sygdomme, selv begyndende Tæring.

Brochurer med talrige Erklæringer fra Læger og Helbredede sendes gratis paa Forlangende. Apparatet kan ogsaa sælges paa **Afbetaling** og kan ogsaa **prøves frit** i

Indhalateur Udsalget

Grændsen 3, Christiania.

Forhandlere Rabat.

Telegrambureau

HØYDAHL H.O. OHME'S

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingenior H. Falsen, Elektrotekniker.

Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen*

mine Spørgsmaal ligeoverfor en saa besynderlig Begivenhed som denne," svarede Urquhart.

„Ja, ja, De har Ret," svarede Mountford og trykkede Haanden mod Panden.

Hans Ansigt fik atter et bekymret Udtryk. Da han tog Haanden fra Panden, var der et slovt Blik i hans mørke Øine og en nervøs Skjælven om hans Læber. Han gik nogle Skridt og satte sig ned paa en omstyrtet Træstamme, som laa i Krattet. Med Albuerne støttet paa Knærne, og Hovedet hvilende paa sine foldede Hænder, sad han taus og ventede paa den næste Akt af Tragedien

Urquhart tændte en Cigar og gik langsomt frem og tilbage paa Stien, der ikke var den almindelige Vei gjennem Skoven, men førte lige fra Haven ned til Elven, og paa denne Sti pleiede Laxefiskerne i Almindelighed at gaa hjem. Stedet hvor Marie laa, var ikke mere end tyve Meter fra Stien.

Politibetjenten fra Landsbyen kom fulgt af en Mand, der skulde hjælpe ham at holde Orden, hvis han ikke kunde ordne Sagen alene. Staldkarlen havde sagt ham, at de havde faaet fat i Morderen. Der fandtes et Fængsel i Landsbyen, en gammel Bygning, der mest brugtes til Smuglere, og som altid lugtede af Tjære og Tougværk.

Politibetjenten nærmede sig Stedet med en forretningsmæssig Mine og knælte ned for at undersøge den Dødes Stilling og Udseende.

„Dette har været et tungt Stykke Arbeide," sagde

han, idet han langsomt reiste sig op og saa fra Urquhart hen paa Mountford, som fremdeles sad i den boiede Stilling bleg som Døden, Bregner og Lyng hang fast ved hans Klæder fra det vaade Leie, hvor han havde ligget.

Urquhart havde ikke havt Tid til at tage nogen Yderfrak paa. Han var klædt i Selskabsdragt og Politimanden betragtede ham med Ærbødighed og Beundring. Hvor forskjellig var han ikke fra den anden Mand, som sad paa Træstammen, med sænket Blik og det bekymrede Udtryk i sit Ansigt, og de foldede Hænder plettet af noget Rødt, som hans skarpe Øine øieblikkelig opdagede, da han med Lygten underkastede Brandon Mountford en uforskammet Besigtigelse.

„Hvad ved De om dette, Sir?" spurgte han barsk.

„Intet," svarede Brandon og saa op, „Intet mere end De selv ser. Jeg fandt hende liggende der, hvor hun nu ligger. Om det er to eller tre Timer siden, har jeg ikke Begreb om, — for mig synes det at være en Evighed. De er den Tredie, som har spurgt mig herom."

„De vil nok faa mange Spørgsmaal at besvare, inden denne Sag er afgjort," sagde Manden barsk.

Han gik tilside og samtalede med Mr. Urquhart, medens han stadig holdt Øie med Brandon. Den fine Herre med sin rolige Holdning, var vel den bedste Raadgiver, han i Øieblikket kunde have.

„Ved Sir Joseph noget om dette?" spurgte han.

„Sir Joseph ved ikke Noget. Jeg skal gaa lige

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.20.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 56. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 12te Mai 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme. 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H.O.)

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

1794—1894.

Som en ære Meningsfælle gjorde opmærksom i forrige Nummer var det den 8de Mai Hundredaarsdagen efter at den store Kemiker Lavoisier maatte lægge sit Hoved under Bøddeløxen; han delte Skjæbne med en Række af Frankriges berømte og fortjente Mænd, for ingen anden Forbrydelse end den, at han ikke var Tilhænger af det Skrækvælde, som Robespierre førte i „Folkeviljens" Navn. Han blev domfældt som en „Fiende af Folket", fordi han var en Modstander af de uværdige Mænd, der havde opkastet sig til dets Ledere.

Men indeværende Aar, 1894, er tillige Hundredaaret efter Robespierres Fald og Skrækvældets Ophør.

Revolutionen af 1789, der oprindelig havde været en Nødvendighed og for bestandig gjorde Ende paa en helt igjennem raadden og uholdbar Samfundstilstand, gik desværre fra Maadehold til Yderligheder og fra Yderligheder til rent vanvittigt Raseri. Mirabeau fik den ledet ind i et Spor, der gav Haab om, at Udviklingen vilde finde Sted i konstitutionelle Former, og saa længe han levede, syntes der at være Udsigt til en gradvis og besindig Fremadskriden paa Reformernes og Forbedringernes Vei. Men det viste sig, at et umætteligt Nyhedsbegjær havde grebet det franske Folk, eller rettere, den toneangivende Del deraf, Pariserne. Paa den anden Side fik Revolutionens Modstandere Kong Ludvig den 16de til at vise et i høi Grad taabeligt Forhold. Efter Mirabeaus Død gik Begivenhederne derfor fra Yderlighed til Yderlighed. Den gjensidige Mistænksomhed, Befyldningerne for Fædrelandsforræderi, hidsede Folkets Indbildningskraft og fremkaldte rent sygelige Sindstilstande. Det første forfærdelige Udbrud deraf var de saakaldte Septembermyrderier i 1792, da Paris's Bærme drog omkring i de Fængsler, hvor de politisk anklagede var indespærrede, og myrdede henved 1500 uskyldige Mennesker, Mænd, Kvinder og Børn, under Paaskud af, at de havde villet forraade Fædrelandet. Derpaa fulgte Slag i Slag Kongedømmets Afskaffelse, Kongens Henrettelse i Januar 1793 og Oprettelsen af „Velfærdskommiteen".

Men saa begyndte Sejerherrerne at rase mod hinanden indbyrdes. De, der nu endelig, efter længe at have stormet frem blandt de hensynsløseste, raadede til Maadehold, blev revet overende. Først styrtedes og myrdedes de ideale Republikanere, Girondinerne, der havde stemt for Kongens Henrettelse. Saa kom Turen til Girondinernes Overvindere. Selv Danton, den frygtelige og grusomme Folkefører, blev anklaget for Folket, fordi han paa det sidste havde vist Tilbøielighed til at holde igjen; ved det af Pariserpøbelen repræsenterede „Folks" Hjelp blev han overvunden af den endnu grusommere og mere yderliggaaende Robespierre, og henrettet.

Dette skede den 5te April 1794. Efter denne Dato gik Henrettelserne af „Folkets Fiender", i en saa overvældende Fart, at det har været umuligt for Historieskriverne at faa Rede paa Antallet. I disse Maidage, for akkurat 100 Aar siden, var Blodbladet paa det høieste. Blandt Ofrene var den berømte Statsmand og Tænker Malesherbes, Kemikeren Lavoisier og mange andre af Frankriges bedste Mænd og Kvinder.

Men allerede den 27de Juli var Robespierres Herredømme til Ende. Næste Dag ramtes han af denne samme Skjæbne, som han havde beredt saa mange tusinde andre, at blive henrettet som „en Fiende af Folket"; en maadeholden Styrelse kom til Roret. En Mængde af dem, der før havde været yderliggaaende, forvandledes pludselig til moderate Mænd.

Nu skulde alt være godt og vel. Desværre blev det ikke saa. Det franske Folk havde, ved at tillade alle de skrækkelige Ugjerninger, der blev begaaet i dets og Frihedens Navn, til fulde vist at det ikke var modent for Selvstyre. Det formaaede ikke at holde en fast og besindig Kurs efter Robespierres Fald. Efter en Stunds Vaklen frem og tilbage begyndte en Reaktion — Tilbageslag — der førte til Frihedens Tab.

Fire Aar efter Skrækvældets Ophør indførtes Militærdespotiet med Napoleon Bonapartes Statskup. Folket berøvedes sin Bevilgnings- og Lovgivningsret. Først som Konsul og senere som Keiser samlede Napoleon den hele Magt i sine Hænder. Men dermed var det ingenlunde slut. Folket havde ikke drukket Ydmygelsens Bæger til Bunds. I 1815 gjenoprettedes det gamle Kongedømme, og dermed begyndte en frygtelig Hævnpolitik mod de gjenlevende af Revolutionens Mænd; det saakaldte „hvide Skrækvælde" gav det gamle fra Dantons og Robespierres Tid kun lidet efter i Vederstyggelighed. Hvad Under da, at en ny Reaktion maatte komme? Og den kom med Julirevolutionen i 1830, der for bestandig jog den gamle Kongeslægt i Landflygtighed.

Ved den Tid eiede Frankrige en Række af kloge, besindige Mænd, som ved sin kraftige Indgriben hindrede, at denne Revolution blev en Gjentagelse af den gamle. Al Hevnpolitik blev banlyst. Mænd som Casimir Perier, Guizot og Thiers grundlagde et konstitutionelt Kongedømme, og alt syntes at skulle gaa udmærket, hvad det ogsaa gjorde en Stund.

Men det franske Folk havde endnu ikke lært at beherske sig selv trods halvhundrede Aars sørgelige Erfaringer. De yderliggaaende Partier vilde ikke med Taalmodighed finde sig i en langsom Fremskriden paa Reformernes Bane. Da de franske Bønder ikke syntes at ville støtte Yderlighedsmændene, drev disse sit Ophidselsesarbeide med saa meget større Kraft i Paris og de andre store Byer. Beklagelige Feil af den konstitutionelle Regjering blev benyttede med Held, og Februarrevolutionen i 1848 brød ud.

Den blev et Sidestykke i det smaa til, hvad den første Revolution havde været i det store. Blodudgydelse og vild Borgerkrig hørte til Dagens Orden. Følgerne udeblev ikke. Frankrige kastede sig atter i Militærdespotiets Arme, opgav sin Frihed og valgte en ny Napoleon Bonaparte først til Præsident og siden til Keiser.

Endelig, i 1870, slog Befrielsens Time. Samtidig med at Frankrige ydmygedes i den uheldigste Krig, Landet endnu havde ført, og, som det synes for bestandig, mistede sin første Rangs Stilling i Europa, samtidig gjenvandt det franske Folk sit Selvstyre, dog først efter at have gjennemgaaet den frygtelige Borgerkrig, der er bekjendt under Navn af Kommuneopstanden.

Nu i 1894, hundrede Aar efter Robespierres Fald, styres Frankrige af en Casimir Perier, Sønnesønnen af den Mand, der i 1830 med saa kraftig Haand afværgede, at Julirevolutionens Politik blev en Hævnpolitik mod det gamle Systems Tilhængere.

Stort „Svineri" paa Ringsaker. Ved Gaupen Meieri paa Ringsaker skal der, ifig. „Samhold", begyndes med Opdræt af Svin efter en her i Landet hidtil ukjendt stor Maalestok. Der skal bygges Rum for en Besætning af ca. 500 Svin.

Læregut hos Doktoren. Her en Dagen indfandt en stortlemmet Læregut sig hos Lægen. Han havde et Torklæde bundet om Panden og gav et eftergjort svagt Maal, skr. „Vestlp."

„Det var i Hovedet han havde det, og han vilde spørge Doktoren, om han ikke kunde faa en Lap til Mesteren om, at han kunde reise hjem paa Landet i nogle Uger".

Lægen undersøgte ham noie, og sa saa smaaleende, at han ikke kunde skrive den Lappen til Mesteren.

„Ja om han da ikke kunde faa en Lap om, at han ikke maatte sidde paa Værstedet en Tid".

„Aa jo, sa Lægen, det kan gaa an, men det hjælper ikke bare at gaa ledig, — luk Øinene„ — og da Gutten havde lukket Øinene, brusede det kolde Indhold af en stor Sprøite lige paa Næseroden.

„Hør nu noie efter hvad jeg siger", sa Doktoren, „du ber din Mester faa fat i en saadan Sprøite og saa skal han en Gang i hver Time sprøite dig saadan, som jeg nu gjorde, saa faar du dig fat i nogle passende Kviste af en Lime og lar d n Lærekammerat banke dig her i Nakken netop med det samme, der sprøites. Er saa Ondet ikke gaaet over om nogle Dage, saa kom her indom igjen. Adjø!"

Han har ikke været „indom igjen"— kanske hjalp det med den ene Sprøite.

Bortrevet Bro.

Broen over Etna straks nedenfor Dokkas og Etnas Aamot i nordre Land blev bortrevet af Flommen Onsdag. En Masse Tømmer havde sat sig i Haug ovenfor Broen, og presset af den store Tyngde af Vand og Tømmer sammen gav Broen, der var kun nogle Aar gammel, efter og feiedes væk.

Den skal nu ifl. „Smh." ligge foran Tømmerhaugen, der paany har standset nedenfor Gaarden Aurlund ca. 4 Kilometer udenfor Brostedet.

Skatteligningen i Trondhjem. Den samlede Formue udgjør ifølge "Tr. Adr." 32,595,000 Kr. mod 32,460,000 Kr. i 1893; den samlede Indtægt udgjør 8,156,100 Kr. mod 7,812,000 Kr. i 1893; den skatbare Del af Indtægten udgjør 4,348,920 Kr. mod 4,238,040 Kr. i 1893.

Som Skat paa Formue og Indtægt er i det Hele udlignet Kr. 389,952,53, hvoraf Formuesskatten, der er udlignet med 1 Kr. pr. 1000 Kr.s Formue, udgjør Kr. 32,595. — De Kr. øvrige 357,357,59 er udlignet paa Indtægten og beregnet med Kr. 8.12 (i 1893 Kr. 8.26) pr. skatbar 100 Kr.

Af Frits Hansens Foredrag

i Lunde hidsættes efter „Bratsb. Amtst.":

De Radikale sagde, at Centrum var det samme som Høire, et nyt Høireparti. Hvorledes kunde det hænge sammen, naar de Moderate i de væsentligste Spørgsmaal har samme Opfatning, som de Radikale selv havde for faa Aar siden? Det var ikke det gamle Venstre, hvis Fører var Johan Sverdrup, der havde svinget til Høire, — det var meget mere Høire, som havde svinget til Venstre; Udviklingen gik i den Retning, og det burde da ikke de, som kaldte sig for Venstre, klandre. Men Sagen var den, at medens det gamle Venstre var et Gaardbrugerparti, der efter Uelands og Sverdrups Mening skulde voxe sig frem i Eidsvoldsgrundlovens Aand, saa var det nuværende radikale Parti et nyt Parti, et europæisk socialistisk Arbeiderparti, der efterhaanden havde antaget en ganske anden Farve og derfor havde andre Formaal. Nu var det mange, som indsaa, at det vilde blive til Samfundets og Folkets Skade, om Radikalismen kom til Seier; derfor prøver Centrum at samle alle dem baade fra Høire og Venstre, som var enig heri, for at bekjempe Radikalismen, og det kunde og skulde vel ogsaa ske. Slige Tilfælde var ikke ukjendte i Historien; Baglerne og Birkebeinerne, som tidligere havde bekjæmpet hverandre, slog sig sammen mod et nyt Parti, Ribbungerne, og overvandt dem.

Tal. talte først om Stemmeretten. Selv havde han principielt ikke noget mod almindelig Stemmeret; han syntes, det var rigtigt, at Arbeiderne kunde faa sine Ønsker og Krav frem til den lovgivende Forsamling; men dermed var ikke Sagen færdig. Nu havde vi ca. 190000 Stemmeberettigede; fik vi alm. Stemmeret, vilde vi faa ca. 230000 nye med andre Interesser.

I Byerne vilde det have de betænkeligste Følger, men ogsaa i Landdistrikterne, hvor Antallet vilde fordobles eller endog tredobles. Slaar nu disse nye sig sammen, som der er al Udsigt til, vilde de altsaa ganske kunne slaa Benene undaf de gamle; det havde man Eksempel paa fra flere Bygder allerede nu — Bønderne var kastede ud af Herredsstyret. Paa denne Maade vilde det blive en enkelt Stands Eneherredømme, der blev etableret. Men det var ikke en enkelt Stands Interesser, som skulde være den bevægende Kraft i det offentlige Liv, men Samfundsinteresserne.

Alm. Stemmerets Gjennemførelse i Stat og Kommune kunde derfor let blive en Krænkelse af Frihedens Grundprinciper. En af de vigtigste Rettigheder, et frit Folk har, er Beskatningsmyndigheden, men dersom alm. Stemmeret gik igjennem, var det omtrent u d e m e d S e l v b e s k a t n i n g e n. Den norske Bondestand vilde blive detroniseret, før den fuldt ud havde evnet at bestige sin Trone. En af Menneskerettighedernes første Forkjæmpere, Stuart Mill, vilde bekjæmpet vore norske Radikalere i dette Spørgsmaal; han vilde netop sympatiseret med Centrum, efter hvad han havde skrevet. Skulde det gaa g o d t, maatte vi enten faa en skridtvis Udvidelse, lidt efter lidt, eller ogsaa alm. Stemmeret med en Gang, men med slige Forandringer i Grundloven, at man var sikret mod en enkelt Stands Eneherredømme.

Tal. nævnte ogsaa det radikale V e n s t r e s b i n d e n d e A l l i a n c e m e d S o c i a l i s t e r n e — et Parti hvis samfundsomvæltende Principer han antog kjendt; han vilde kun nævne deres Forhold til E i e n d o m s r e t t e n. Bondestanden burde betænke, om det vilde være til Samfundets Gavn at give fra sig Førstefødselsretten. Der var dog nu sikre Tegn til, at B ø n d e r n e v a a g n e d e. I Østlandets radikale Amter var et almindeligt Omslag igjerde. Selv radikale Thingmænd fra disse Amter synes, det nu bærer galt afsted.

Slaget ved Helgoland

9de Mai 1864.

Siden Slaget paa Kjøbenhavns Rhed og Kampen ved Lyngør og ved Sjællands Odde havde de nordiske Farvande, inden Slaget ved Helgoland stod, i næsten 50 Aar været forskaanet for Skuet af en noget større Sokamp, idet den ulykkelige Dag ved Eckernførde kun var en Kamp mellem Landbatterier og Skibe, skr. „Mgbl."

Da det i Vaaren 1864 spurgtes, at Østerrige, der jo dengang var en Somagt af ganske anden Rang end Preussen, havde sendt Skibe fra Middelhavet nordover for at deltage i Kampen om Slesvig-Holsten, maatte selvfølgelig den danske Marinestyrelse i en ganske anden Grad have Øinene henvendt paa Nordsøen og i den Anledning afsendtes til Farvandene paa Jyllands Vestkyst først i April Kaptein E. Suenson med Fregatten „Niels Juel" og Korvetten „Heimdal", hvortil senere Fregatten „Jylland" sluttede sig.

De første Dage af Mai indløb der Efterretning om, at Østerrigerne havde passeret Kanalen, og Suenson løb nu strax ind til Christiansand for der ved Telegrafens Hjælp om muligt at faa Rede paa Østerrigernes Styrke.

Det lykkedes dog ikke, og den 6te Mai stak Suenson i Søen fra Christiansand efter at have meldt til Kjøbenhavn, at han gik for at møde Østerrigerne, hvis de ikke var ham altfor stærke.

Den 9de Mai om Formiddagen fik Suenson Øie paa Fienden, der bestod af de østerrigske Fregatter „Schwarzenberg" med 50 Kanoner, „Radetzky" med 31 og de preussiske Orlogsdampere „Adler", „Basilisk" og „Blitz", henholdsvis med 4, 3 og 4 Kanoner.

Den danske Eskadre bestod, som før nævnt, af Fregatterne „Niels Juel" og „Jylland" med henholdsvis 44 og 42 Kanoner og Korvetten „Heimdal" med 16.

De danske Skibe havde 11 Kanoner flere end Fienden, men dennes Kanoner var i det hele taget større og kraftigere end de danske.

Kaptein Suenson var selv ombord i „Niels Juel", medens Fienden førtes af den senere saa berømte østerrigske Admiral, dengang Kommandør Tegethoff, der havde sin Stander vaiende fra „Schwarzenberg."

Før Kampen kaldte Suenson sine to andre Skibe hen til „Niels Juel" og raabte over til dem: „Der har vi Østerrigerne, nu møder vi dem; jeg stoler paa, at vi vil kjæmpe som vore tapre Kamerater ved Dybbøl."

Tegethoff paa sin Side signaliserede:

„Vore Hære har tilkjæmpet sig Seire, lad os gjøre det samme."

Henved Klokken 2 paa en Afstand af lidt mindre nd en halv Mil aabnede „Schwarzenbeerg" Ilden med sine langtrækkende Kanoner, og kort efter var Kampen i fuld Gang.

Kugler og Sprænggranater for gjennem Luften.

Af de østerrigske Skibe led strax „Schwarzenberg", der gik i Spidsen, meget, idet den fik det første glatte Lag af de danske Skibe, eftersom disse kom op.

Af de danske Skibe led især „Jylland"; et enkelt Skud, en Granat, dræbte alene 7 Mand og saarede 11.

Kaptein Suenson stod hele Tiden paa „Niels Juel"s Kommandobro, medens Kuglerne peb om ham, og en Granatstump rev Raaberen ud af Haanden paa hans Adjutant lige ved Siden af ham. Mandskaberne ombord paa de danske Skibe kjæmpede med Liv og Lyst, og brugte Kanonerne med megen Præcision.

En Stund efter at Kampen var begyndt, viste det sig pludselig, at „Schwarzenberg"s forreste Mast stod i fuld Brand, antændt af en Granat, og at der slog Røg og Ild ud gjennem Kanonportene, idet der var sprunget nogle paa Batteriet opstablede Granater.

Tegethoff blev nu nødt til at trække sig ud af Kampen, haardt forfulgt af Danskerne, men dækkedes herunder paa en glimrende Maade af „Radetzky", der lagde sig mellem det brændende „Schwarzenberg" og de danske Skibe.

Suenson vilde nu søge at affkjære „Radetzky" og bringe den mellem dobbelt Ild, men i det afgjørende Øieblik kunde Manøvren ikke udføres, fordi „Jylland"s Ratline var overskudt.

Man maatte derfor lade Kursen staa uforandret, og Klokken 4 havde de flygtende Østerrigere naaet neutralt Territorium ved Helgoland.

Seiren var ubestridelig Danskernes, hvis sikre Skydning og dygtige Ledelse geraadede den danske Marine til den største Ære, men Kampen havde ogsaa geraadet Østerrigerne til Ære, og det er ikke uden Grund, at der paa Tegethoffs Gravmonument staar, at „han kjæmpede ved Helgoland og seirede ved Lissa."

Preusserne, hvis tre Skibe væsentlig spillede en ren Distancerolle under Kampen, paastaar, som bekjendt, at Helgoland var „en Seir."

Bataljen havde været blodig; Danskerne havde 12 Døde og 56 Saarede, Østerrigerne 49 Døde og 152 Saarede.

Til Sammenligning kan hidsættes, at i Kampen ved Lyngør i 1812 havde „Bore" 133 Døde og 102 Saarede og Englænderne 9 Døde og 35 Saarede.

Suenson løb, som bekjendt, strax efter Kampen ind til Christiansand, hvor de Faldne blev jordfæstede.

Ved sin Ankomst til Kjøbenhavn blev Suenson tildelt Danebrogsordenens Storkors af Kongen selv, der kom ombord til ham.

Slaget ved Helgoland var ingen stor og betydningsfuld Seir, men den var et Lysglimt for Danmark i en tung Tid og er en smuk Daad i Danmarks Søkrigshistorie, der vel fortjener at mindes.

I Norge glæder man sig over, at de Tapre, der fandt Døden i Kampen, er stedede til Hvile i norsk Jord, og at Christiansands Indvaanere, der allerede ved Begravelsen lagde stærk Sympathi for Dagen, siden med Pietet har prydet og værnet den store Fællesgrav.

Naar man læser „Morgenbladets" Bemærkninger til vor Notis i Anledning af 17de Maiprocessionerne, faar man det Indtryk, at vi skulde have beklaget, at der ikke atter iaar gjordes Forsøg paa at arrangere et upolitisk Tog, efter at det nu Gang paa Gang har vist sig umuligt at faa tilstrækkelig Tilslutning til et saadant Arrangement. Selv en flygtig Gjennemlæsning af vor Notis vil overtyde om, at noget saadant har vi hverken ment eller sagt, og vi synes, det kan kræves af „Morgenbladet", at det oplyser sine Læsere derom. Hvad vi finder beklageligt er, at Høires ledende Mænd i Byen uden videre har efterlignet Radikalerne og Socialisterne i at ville arrangere et rent Partidemonstrationstog i Stedet for at forsøge Virkningen af et Opraab til alle forfatningstro Borgere om at samles i et Tog, der paa en og samme Tid skal opretholde 17de Mai's Traditioner som en national Festdag og være en kraftig Protest mod Radikalernes og Socialisternes Misbrug af Dagen i Partiøiemed. Selvfølgelig vilde et paa denne Basis istandbragt Tog faa en politisk Karakter. Men denne blev af en mere omfattende Natur end den, der nu er valgt, og kunde i Fremtiden lette Tilbagegangen til de gamle 17de Mai-Traditioner.

Efterat ovenstaaende er nedskrevet erfarer vi, at det er Kommiteens Mening at opfordre alle forfatningstro Borgere at slutte sig til Toget, og til en saadan Opfordring kan vi slutte os.

Norsk Præstekonferance. Der indbydes nu til et Præstemøde i Kristiania i Oktober til Forhandling af Sager, der er af Vigtighed for Præstens Virksomhed og for Kirke og Kristendom overhovedet. Som særskilte Forhandlingsthemaer iaar foreslaaes:

1. Om Forsoningen, indledet af Prof. Fr. Petersen. 2. Præstens Forhold til de sociale Spørgsmaal, indledet af resid. Kapl. Chr. Knudsen. 3. Om Inspirationen, indledet af Sognepr. M. J. Færden. 4. Om Geistlighedens Lønning, indledet af Provst Joh. Monrad.

Domte Redaktører. Fra Berlin telegraferes 9de Mai gj. N. T. B.: Landretten har idag for Udbredelse af falske Meddelelser i Artikler om Sammenstød mellem Politiet og de Arbeidsløse i Friedrichshain den 18de Januar idømt Redaktørerne for „Volksblatt" og „Berliner Zeitnng" hver 3 Maaneders Fængsel samt Redaktørerne af „Vorwärts", „Der Socialist" og „Die Lichtstrahlen" hver 5 Maaneders Fængsel. — Flere andre Redaktører blev for samme Forseelse idømte Bøder.

Embedsværkets Forenkling.

„Embedsværkets Forenkling" er blevet et Slagard og intet andet og det baade fra det ene og andet Partis Side. Venstre har lovet godt, skreget op med det paa Programmet og gjort nogle Tilsprang — hvorved Stillingen er blevet enda værre; det er det hele. Og Høire har stillet sig saa lidet forstaaende overfor denne Sag som vel muligt, og det faar nok tage en betragtelig Del af Skylden paa sig for, at det er blevet saa lidet ud af denne vigtige Sag, som Tilfældet er.

Det skulde vel være en klar Sag, at ingen i vor Tid tænker paa at „forenkle" Embedsværket paa den Maade, at man bare vildt væk ophæver Embeder. Det lader sig vistnok ikke nægte, at man da om kort Tid vilde faa et nokſaa „enkelt" Embedsværk, men om Organisationen paa den Maade vilde blive enklere og billigere, er kanske nokſaa tvilsomt. Men saaledes lader det til, at vort Høire har forstaaet Sagen; thi naar man har gjort Forsøg paa at gjennemføre Tanken og derfor forelobig har maattet oprette nye Embeder, idet man vel har havt den Mening senere at kunne ophæve flere af den gamle dyrere Organisations Poster, saa har man strax faaet høre: „Se, det er Venstres Forenkling af Embedsværket." Og dog er dette netop Veien, først at oprette nyere, enklere Embeder og saa ophæve de ældre mere indviklede og dyre.

Dette skulde man dog tro, at Høire — og da især vort nuværende Høire — skulde forstaa; thi dette maa vel være „Fremskridt paa det bestaaendes Grund. Istedetfor Forstaaelse faar man imidlertid det Svar, at det ikke er nogen Forenkling eller Besparelse at ophæve nogle Embeder og oprette andre istedet, idet man ikke tænker paa, at Organisationen ved at omordnes saaledes baade kan blive mere tidsmæssig, enklere og billigere, idet man ved at fordele Forretningerne paa en anden Maade kan klare det samme Arbeide med færre og billigere Folk, som man før udførte med sine mange dyre.

En Undskyldning for den daarlige Forstaaelse, Høire har ydet denne Sag, kan der dog være i den Maade, hvorpaa Venstre i Virkeligheden har ført Sagen frem; thi dette Parti har jo nu i den senere Tid istedetfor at skaffe os et billigere Embedsværk skaffet os en langt mere indviklet og ulige dyrere Org misation end vi før har havt, saa det maa indrømmes at der skal en Smule god Vilje til i Venstres Arbeide at kunne se deres Forenkling af Embedsværket. Man huske bare paa, at vi nu har havt „Juryloven" siden 87 og først iaar har man gjort det forberedende Skridt til at opveie enkelte af de øgede Udgifter, den har skaffet os, ved at søge Fogedembederne ophævede.

Her mener jeg altsaa, at Venstre har svigtet Sagen ved ikke at gribe den rigtig alvorlig an. Man har oprettet nye Embeder uden at ophæve de derved overflødiggjorte, og man har saaledes istedetfor et enklere faaet et langt mere sammensat og dyrt Embedsværk.

Nu har man imidlertid, som det synes, slaaet ind paa en bedre Vei, idet man har søgt at bane Veien til Fogedembedernes Ophævelse. Dette er vel efter de flestes Mening en noget forældet Institution, og da nu desuden mange af Embedets Forretninger ved Juryloven er bortfaldne, saa maa man vist have Grund til at glæde sig over, at vi endelig bliver denne Klasse af Embeder kvit.

Samtidig maa man udtale det Haab, at man nu, da man virkelig har begyndt, vil gaa videre i denne betydningsfulde Sag og ogsaa tage under Overveielse, hvorvidt ikke ogsaa andre Grene af vort Embedsværk trængte til en Omreguleren og Forenkling.

R. S.

Oldfund.

„Oplændingen" (Gjøvik) meddeler 6te Mai: „For nogle Dage siden fandt Arbeiderne paa Kommandersergeant Hamres Eiendom Solheim i vestre Slidre under Agergravningen et vel vedligeholdt Gravkammer, beliggende i en temmelig stor Gravhaug.

I Midten af Gravkammeret, der var stensat paa Siderne, fandtes en Lerurne, nogenlunde vel vedligeholdt og fyldt med Aske. — Urnen, der er forsynet med Graveringer og Hanker, tyder paa Grund af Tegningernes Simpelhed paa en stor Ælde".

— Fundet maa, efter hvad der meddeles „Mgbl.", tilhøre den ældre Jernalder; mulig vil man efter Urnens Form og Ornamenter kunne bestemme Alderen noget nøiere.

Pintse

er et græsk Ord der betyder 50, fordi denne Fest falder paa den femtiende Dag efter Paaske. Hos Jøderne var det en Mindefest om Lovgivningen paa Sinai, for de Kristne blev det Menighedens Fødselsfest, den Dag, da den Helligaand udgydtes over Apostelskaren, og der lagdes til Menigheden henved 3000 Sjæle. Apostlerne opholdt sig i en Tilbygning af Jerusalems Tempel, det er herom Digteren synger:

„Apostlerne sad i Jerusalem og bied' daa Herrens Time," — den Time, da Sandhedens Aand, som Jesus havde forjættet, skulde komme over dem med Kraft fra det høie. Aanden fyldte paa den Dag Kirken med Guds Herlighed, samlede Disippelskaren, udgjød sig over den og skabte Liv og Lys, idet den salvede de bestikkede Vidner til at byde Verden Trods, og med glødende Tunger forkynde Herrens store og underfulde Gjerninger. — Pintsen er Kirkens, Guds Menigheds aandelige Gebursdag. Det er mærkeligt, at i de første kristne Aarhundreder kjendte man kun en aarlig Høitid, der begyndte med Paasken, og igjennem 50 Dage strakte sig til og endte med Pintsen, saa at hele det øvrige Aar ligesom kun var denne Høitids Ramme. Saaledes skulde de Troende betragte den hele Naadens Tid, som en bestandig Paaske, hvor de idelig besøges af Herren i Ordet og Sakramenterne, medens de dog venter Aanden i rigere Maal, og forventer Herrens Tilkommelse i Herlighed. De 50 Dage vender aarlig tilbage til os, de kommer om Vaaren, Naturens „Forventningstid" og har i den sit skjønne Billede. Julen er Troens, Paasken Haabets, Pintsen Kjærlighedens Fest.

Kanske Pintse, Kjærlighedens store Høitid, der kom med aandeligt Vaarliv, der var Aandens Forskegrøde, bedst blev forstaaet, ja vel egentlig hørte hjemme i den første kristne Menighed, den Gang, da Hedningerne med Undren udtalte om de Kristne: „Se hvor disse Kristne elsker hinanden". — I de sidste Menighedstider, vil Kjærligheden blive kold i mange, og Pintse ophøre eller forvandles til en ydre Høitid.

Pintse er Endragtighedens store Fest, „de var endragtigen tilsammen — det skal minde os om den kristelige Enhed — en Herre, en Tro, en Daab, en Gud og alles Fader" — forbundne til Aandens Enhed i Fredens Baand. At forkynde dette, at sammenknytte Hjerterne i Kjærlighed, just nu i disse Splittelsens Tider, deri bestaar Pintsens Herlighed. Her er i vor Tid saa meget af den Oprørsaand, der vil adskille og modsige. Herrens Aand er Sandheds- og Kjærlighedsaand, den forener og sammensmelter til en aandelig Pintse med Mailov og Herlighed i Guds Menighed i denne Forhaabningernes Tid, da Vaarens Aande gaar gjennem Naturen og alt spirer og springer ud, Almagtens Gud til Ære!

Al Guds Gjerning i Lys og Løn,
Al hans Gave er rig og skjøn,
Lyset og Livet dog allerbest
Værdig en evig Jubelfest,
En Jubelfest!

Fangen var Jorden i Morkets Baand,
Løstes dog ud ved Vorherres Aand,
Lyset oprandt for Guds Almagtsord,
Fødtes med Kjærlighedsfest paa Jord.
Kjærlighedsfest over Jord!

Kjærlighedens udkaarne Fest,
Vidner godt om Guds Hjertelag,
Bryllupsfest, skjøn for Vorherres Gjæst,
Skjænket Guds Børn til Trøst fra Gud,
Til Trøst fra Gud!

Klart forkynder dens Straale mild
Paasteglæde og Pintefeild,
For hver Pintse med Vaar og Fred,
Synger med Fryd Guds Menighed,
Guds Menighed!

Den elektriske Sporvei har i April Maaned befordret 185,782 Passagerer. Hestesporveien befordrede 209,000.

Det engelske Ministerium

London, 10de Mai.

I Anledning af den forestaaende Budgetvotering erklærede Premierminister Rosebery i den liberale Klub igaaraftes, at Regjeringen, saalænge den havde om kun 2 Stemmers Majoritet, vilde bekjæmpe Oppositionen, indtil Maalet var naaet.

En Gaardbruger fra Onss, der forleden havde været inde i „Concordia" og skulde gaa ud derfra, blev, idet han passerede gjennem Portrummet, tiltalt af en mekanisk Arbeider, der bad Gaardbrugeren om Penge til en halv Flaske Brændevin. Da Gaardbrugeren ikke vilde give Personen Penge, overfaldt denne Gaardbrugeren og tildelte ham først et voldsomt Slag i Ansigtet, saa Blodet randt; derefter tildelte han ham Slag paa Slag; men da en Agent kom tilstede, lob den mek. Arbeider afsted og gjemte sig, men blev anholdt af Politiet. Arbeideren var aldeles fremmed for Gaardbrugeren, der ikke ved, at han nogensinde før har seet ham.

Søren Jaabæk.

Fra Hartmark skrives til „Christianssands Tidende":

Hr. Redaktør!

Det har forbauset mig og mange med mig at høre Søren Jaabæk paaberaabt til Fordel for den nye radikale Venstrepolitik. Dette maa være Humbug eller Feiltagelse; thi Jaabæk udtalte sig, medens han endnu var nokſaa aandsfrisk, baade til Undertegnede og andre aabent og klart mod Radikalerne, og det flere Gange.

Han sagde saaledes, at den nye Venstrepolitik afveg aldeles fra Johan Sverdrups Program, og da han maatte holde paa dette, kunde han umulig følge den nye Retning.

Ligeledes udtalte han som sin Anskuelse, at de Radikale kjørte sig selv og Sagerne fast. Denne Meddelelse, som kan bekræftes med Ed, kan De, Hr. Redaktør, trygt offentliggjøre.

Hartmark, 2den Mai 1894.

Ærbødigst
K. T. Hartmark,
Gaardbruger.

Fra Lesje

skrives til „Opl. Avis" 7. Mai:

Hr. Redaktør! Meget forunderligt Veir nu for Tiden her paa Lesje: i Nat sneede det saa Kl 4½ i Dag tidlig var der ude i Tunet paa Rolstad gode 3½ Tomme dyb Sne. Længere ud paa Dagen havde vi en hel Snestorm, som varede ved til henimod Middag. Antagelig var hele Nedbøren ca. 5 Tommer. Men efter Kl. 4 Eftm. fik vi aller straalende Solskin, saa nu tror jeg, at man — naar man hører rigtig vel — kan høre Græsset gro.

Grønnes gjør det ialfald meget fort. Sneen gjorde vist meget godt for det nysaaede Korn, thi næsten overalt er man færdig med Vaaraannen her i Bygden.

Vestover sees Snebygger at streife Fjeldtinderne, saa det er vel muligt at det blir Sneveir igjen.

Grundslovens § 23

bestemmer at Kongen ikke kan „meddele nogen anden Rang og Titel end den, ethvert Embede medfører". Et radikalt Blad, der optræder som en ivrig Talsmand for Forflerelsen af Professorembederne ved Universitetet, forklarede, som en Anbefaling af Forslaget om at gjøre Docenterne til „tilfororduede" Professorer, at de bare skulde være „titulære Professorer" med „Docentgager".

Dette maa være en Misforstaaelse, da det vilde stride mod den anførte Grundlovsparagraf, der af mange Grunde ikke omhyggelig nok kan respekteres. Saa vidt sees af Budgetkommitteens Indstilling er det Meningen at oprette (foreløbig 4) nye Professorembeder, for hvilke der reguleres Gager, der falder sammen med de nuværende Docentgager, men som selvfølgelig fra de nye Embeders Oprettelse bliver at

---

Olga Davidoffs Mand.

Af Grant Allen.

(Slutning.)

Alene med en Tjenestepige boede Olga i den lille engelske Landsby, og søgte at indrette sig der saa bekvemt som muligt. Trods de frygtelige Scener hun havde oplevet, stod hun endnu i Ungdommens Vaar, tilsyneladende uberørt, smuk og livsfrisk som en ung Pige. Dette havde nok ogsaa hendes engelske Fætter Frank Davids opdaget. Thi han fandt saa Ting saa behagelige, som at tilbringe en Aftenstund i Selskab med sin russiske Slægtning. Han havde hørt hendes tunge Livshistorie af Fru Davidoff der havde fulgt Datteren over til England, og han beklagede hende og nærede for hende en Broders Følelser. Men efterhaanden antog hans Følelser en ømmere Karakter, og en Dag paa en Spadsertur vovede han at spørge hende: „Olga vil du da ikke se at faa istand en lovlig Skilsmisse fra denne skrækkelige Niaz?"

Olga saa op med ufordulgt Forundring, mens hun til Gjengjæld spurgte: „Hvortil skulde vel det tjene Frank? Mindet om Fortiden vil dog alligevel aldrig kunne udslettes. Kanske vilde det heller tjene til paa ny at oprippe Saaret."

„Men du trænger saart en Ven og en Beskytter, En der vil erstatte dig for alt hvad du har lidt — og Olga, jeg ved En, der vilde ofre dig Livet selv."

Olga saa paa ham med en Mine som et forskræmt Barn.

„Frank," sagde hun, „kjære, kjære Fætter," sig aldrig noget saadant, hvis du ikke vil fremme mig rent bort fra dig. Du er den eneste Ven jeg eier, den eneste som jeg kan stole paa — men lad os ikke skilles, fordi du vil tale om det, der for mig stiller sig som en Umulighed.— Vistnok hader og afskyr jeg Niaz paa Grund af hans Forbrydelse; men jeg vil aldrig kunne glemme, at han er min Mand. Fatter Frank, lov mig dog, at du aldrig mere vil tale til mig paa denne Maade."

Frank blegnede, men han svarede med fast Stemme:

„Jeg lover det," og han brød aldrig sit Ord.

VI.

Tre Aar forløb i uafbrudt Ro for vore Venner i den lille Landsby i Kenth, men kanske Baronesse Niaz ikke havde følt sig fuldt saa tilfreds og rolig, om hun havde vidst, at det var lykkedes Niaz at flygte efter 8 Maaneders Fangenskab. Hvor han havde begivet sig hen anede ingen. Han var sidste Gang bleven seet i Kalkutta.

Frank havde imidlertid under et Ophold i London, tilfældigvis stiftet Bekjendtskab med er Franskmand, en vis Hr. d'Bouillemont, om hvis store Verdenserfaring og behagelige Væsen han aldrig nok kunne udbrede sig. „Hr. d'Bouillemont har ytret Ønske om at komme ned til Landsbyen et Par Dage og nyde Landluften", sagde han en Aften til Olga, „jeg har inviteret ham til Fredag, og da haaber jeg visselig, du gjør Brud paa dine Sædvaner og kommer ned og spiser Middag med os, uagtet du vil faa se et fremmed Ansigt. Det er jo blot denne ene Herre — og tilmed et meget behageligt Selskab. Smaapigerne vil være dig meget taknemmelig, hvis du vil hjælpe dem med at underholde ham, han taler kun daarlig engelsk, og du ved, at de er ikke stærke i fransk."

Næsten før Olga vidste af det, havde hun samtykket, og Fredag Eftermiddag Kl. 6, gik hun punktlig ned til Fætter Franks store Kjøbmandshus.

Gamle Fru Davis og Smaapigerne var endnu ikke kommen ned i Dagligstuen, men Hr. d'Bouillemont havde klædt sig tidlig paa til Middag og stod nu i en afventende Holdning med Ryggen mod Døren, ivrig optagen med at betragte nogle Malerier, dengang da Olgatraadte ind.

Da Tjeneren havde lukket Døren og fjernet sig noget vendte den fremmede sig først langsomt. I samme Øieblik gjenkjendte Olga ham. Hans Ansigtsfarve var bleven mørkere, han var bleg og mager, Haar og Skjæg kort klippet — men hun kjendte ham med en eneste Gang. Det var — Alexander Niaz!

Skjælvende af Angst, kunde hun hverken tale eller flygte, hun hævede blot Hænderne stille bedende, som vilde hun værge for sig; mens hun stod der, midt i Værelset fastnaglet til Pletten. Niaz havde sansynligvis opsporet hende og var kommen for at fuldbringe sin frygtelige Hævn I samme Øieblik undergik hans Ansigt en skrækkelig Forandring og fra den zirlige franske Herre i Aftentoilette forvandledes han med en Gang til den vilde Tartar, Idet han udstødte en Ed, greb han Hustruen haardt ved Armen og trak hende efter sig hen til Kaminen, hvor han lagde hendes lille fine høire Haand paa Gesimsen; han holdt den fast der, mens han hurtig trak op af Lommen en liden Haandøxe af Staal. Olga var altfor forfærdet til at hun kunde raabe om Hjælp, hendes Læber forblev lukkede. Og Niaz — hævede med et vildt Glimt i Øiet sin Øxe i Luften — et Skrig af Smerte — og i næste Øieblik laa Olgas høire Haand visnen og død paa Kaminpladen. Uden at værdige sit Offer et Blik, tog Niaz den afhuggede Haand og kastede den med en frygtelig Ed i den flammende Kaminild.

I samme Nu traadte Frank ind i Værelset.

Olga laa der bleg og blødende oran Kaminen, ude af Stand til at ytre mere end dette ene Ord: Niaz.

Frank sprang imod denne, lig en tirret Løve.

„Hun er min Hustru", sagde Tartaren og traadte et Skridt tilbage, „jeg tror jeg har Ret til at dømme hende, — da vi skiltes, sagde jeg, at hendes høire Haand skulde faa bøde — den brænder nu i Kamminilden og hun selv skal i næste Øieblik faa dele dens Skjæbne. Medens han talte, tog han en Pistol op af Lommen, men inden han kunde faa Tid til at sigte, havde Frank vristet ham Pistolen af Haanden og kastet ham omkuld paa Gulvet.

Det blev en Kamp paa Liv og Død mellem de to, hvoraf Frank var den smidigste. — Niaz' Ansigt farvedes purpurrødt, mens han laa der og kjæmpede fortvilet. — Skulde han blive den tabende, skulde hin Kvinde, der havde forraadt ham, leve og bli fri — kun med Tabet af sin høire Haand — mens han blot vilde komme til at bytte de sibiriske Miner med et engelsk Fængsel? — Ha, nei aldrig?

Ha, Fru Baronesse, jeg vil myrde eder begge — Pistolen, hvor er Pistolen?"

Han gispede efter Veiret og Ansigtet blev rødere og rødere, mens Pandeaarene svulmede. Frank, der hidtil havde holdt Haanden over hans Strube løsnede Taget, men knælede fremdeles paa hans Bryst. Der kom et langt Aandedrag, der

benævne Professorgager. Formelt gaar nok den Sag i fuld Orden efter Kommiteudstillingen.

Vi er imidlertid af den Anskuelse, at den hele Foranstaltninger lidet paakrævet. Med al Agtelse for de fremragende Mænd i Storthinget, der her er Forslagsstillere, og for hvis Mening vi har den største Respekt, finder vi, at den foreslaaede Forandring hører til dem, der stiller Udgifter i Udsigt, der godt kan spares. De Herrer Docenter har tydeligt nok ladet forstaa, at de kun midlertidig giver afkald paa Lønsforhøielse, og vi tror aldeles ikke, de regner Feil, dersom de gaar ud fra, at de fra „tilforordnede Professorer" snart vil gaa over til at blive virkelige, i al Fald med Hensyn til Gager, naar det foreslaaede Arrangement vedtages. Vi vil derfor betone, at Hævdelsen af Programsagen „Sparsommelighed i Statshusholdningen" her maa være paa sin Plads.

Eiendomshandel. Fru Theodora Stabell har ved Advokaterne Kiær og Roll solgt 13 Jens Bjelkesgade, stor 502.50 m² for 7977 Kroner til Handelsborger H. Larsen.

Omstreifervæsenet. 3 Henhold til et Andragende fra nogle Mænd i Bergen indstiller Storthingets Budgetkomite paa Bevilgning af 5000 Kr. til Modarbeidelse af Omstreifervæsenet. Det er Hensigten, at disse Midler skal benyttes af Sognepræst Walnum til Bearbeidelse af alt det Materiale, som foreligger angaaende denne Sag, og til Undersøgelsesreiser i Udlandet. Paa denne Maade er det Meningen at søge at gjenoptage Eilert Sundts Virksomhed.

Nye Jordskjælv i Grækenland.

Athen, 10de Mai.

Nye Jordskjælv er indtrufne i Egnen omkring Landsbyen Charma. En stor Revne har dannet sig i den øvre Del af Thermopylerne, og Grunden er flere Steder sunket betydelig.

Beboerne er grebne af Panik og har taget Flugten.

Bøger paa Landsmaalet. Som forleden Dag nævnt, har det norske Samlag andraget om Bevilgning til Oversættelse til Landsmaal af nogle Skolebøger (1500 Kr.) og af det gamle Testamente (2000 Kr.) Med 7 mod 1 Stemme (K. Rygh) indstiller Storthingets Budgetkomite paa Bevilgningen.

12 Aars Strafarbeide.

(Gjennem H. O. Telegrambureau.)

Hamar, 9de Mai 1894.

Lagmandsretten idømte Erik Rise fra Ringsaker for to Ganges forgjæves Giftmordforsøg mod sin 77 Aar gamle Moder til 12 Aars Strafarbeide.

Storthinget

bevilgede iforgaars enst. 40,000 Kr. til Ammunition for Skytterlagene, hvorefter det veg for

Odelsthinget.

Havneloven.

Behandlingen af § 16 fortsattes. Komiteen havde foreslaaet, at Skibe under 20 Tons skulde være fri for at erlægge Havnefogedpenge.

Vinje foreslog, at Kommunestyret kan bestemme, at Dampskibe i regelmæssig Rute kan fritages for at erlægge Havnefogdpenge, ligesaa at Skibe, der driver Fiskeri eller anden Fangst paa Havet, er fritaget for Havnefogdpenge.

O. Berge foreslog: Fritaget er Skibe i indenrigs Fart og Fart paa Ishavet, hvis Drægtighed ikke er større end 50, subsidiært 40 Tons.

Eng foreslog 30 Tons.

Meling foreslog: Dampskibe i regelmæssig Fjord- og Kystrute erlægger dog ikke Havnefogedpenge mere end 2 Gange hver Maaned i samme Havn. Efter en langvarig Debat optoges Forslagene til Votering Kl. 1½. Anden Del af Vinjes Forslag forkastedes mod 27 St. Derefter voteredes over, hvor stor Tonnage skulde fritages. 50 Tons forkastedes mod 21, 40 mod 26, medens 30 Tons bifaldtes mod 21 St. Melings Forslag forkastedes med 44 mod 37 St. Vinjes Forslag, at Kommunestyret kan fritage Dampskibe i regelmæssig Rute for Havnefogdpenge forkastedes med 43 mod 38 St.

Forhandlingerne fortsættes i Efterm. Kl. 5.

Mødet hævedes Kl. 2.

Eftermiddagsmødet.

Paragraferne 17 og til og med 27 vedtoges med en uvæsentlig Ændring overensstemmende med Indstillingen. Om §§ 28 og 29 opstod en længere Debat, da de indeholder en Hovedbestemmelse, hvorom Komiteen har delt sig i et Flertal og mindretal. Flertallet vil, at Bestridelsen af samtlige Udgifter til Havnekasserne som hidtil bør være overladt til de lokale Autoriteter og at der af vedkommende Kommunestyre kan paaalægges en Tonnageafgift af indtil 10 Øre pr. bestuvet Ton i udenrigsk Fart og 5 Øre i idenrigsk Fart pr. Ton af Fartøiets Drægtighed. For Fartøier, der er under 50 Tons bortfalder denne Afgift og for rutegaaende Dampskibe nedsættes den til en Fjerdepart. Kommunestyret kan ligeledes bestemme, at Lystfartøier skal betale indtil 10 Øre pr. Ton af Fartøiets maalte Drægtighed. Er disse ovennævnte Afgifter utilstrækkelige, kan Kommunestyrelsen bevilge et Tillæg af indtil 1 pCt. af alle Toldindtægter paa Stedet.

De i Medhold af disse to Paragrafer af Kommunestyret fattede Beslutninger maa, forat have gyldighed, stadfæstes af Kongen.

Et Mindretal i Komiteen (Aarrestad, Eng og Nærum) mener, at de forskjellige Byers Havnevæsen bør bære sine vanlige løbende Udgifter selv, saaledes Lønninger, Vedligeholdelse og forskjellige Udgifter, medens Staten ved direkte Bevilgning yder Midler til nye Anlæg. Mindretallet er derfor imod ovenstaaende Bestemmelse, der giver Ret til at paalægge Tonnageafgifter og 1 pCt. til Toldindtægter.

Under Debatten fraraadede E. Rygh bestemt at vedtage Mindretallets Forslag, da han troede, at det vilde medføre alt andet end Fordele at overføre Nyanlæggene paa Staten.

Mødet hævedes Kl. 8.

*

Møde 11te Mai Kl. 10.

Havneloven.

Debatten angaaende §§ 28—29 og dertil hørende Forslag fortsattes. Kl. 1 optoges Sagen til Votering. Mod 10 St. besluttedes, at §§ 28 og 29 skulde staa i Loven. — O. Berges Forslag, hvorefter vedk. Kommune aarlig til Havnekassen skulde bidrage mindst ¼ af det Beløb, Toldprocenterne udgjør, forkastedes med 50 St. Horsts Forslag, at Kommunestyret kan forhøie den fritagne Tonnage fra 50 til 80 Tons, bifaldtes mod 27 Stemmer. Endelig bifaldtes mod 13 St. Henschiens Forslag at ombytte Ordenen mellem Paragraferne. Efter denne Forandring bevilges først til Indtægt for Havnekassen et Tillæg af indtil 1 Procent til alle Toldindtægter paa Stedet, og forsaavidt dette ikke er tilstrækkeligt, bevilges Tonnageafgift.

Havnelovens øvrige Paragrafer bifaldtes efter Indstillingen, hvorefter Loven enstemmig oversendtes Lagthinget.

Mødet hævedes Kl. 3.

Moderate Foreninger.

Volden ⁹/₅ 94. (H. O. T. B.)

Vanelvens moderate Venstreforening stiftedes Mandag og Søndes do. Tirsdag med tilsammen henimod 100 Medlemmer efter Foredrag af Redaktør Urdahl.

Paa Eidsvold holder Statsraad Hagerup Hovedtalen den 17de Mai i Kommunelokalet dersteds. Desuden taler flere Storthingsmænd. Hr. Hagerup er som bekjendt en fremragende Taler.

Statsminister Steen taler senere paa Dagen ved Eidsvoldsbygningen.

1300 Kroner stjal en 29 Aar gammel Gaardsgut, Karl T. Tolleffsen, hos Landhandler Larsen, Bentebolle, Hadeland, fra sin Principal Søndag. Tyven blev dog fakket allerede Tirsdag. Han blev anholdt af Lensmanden i v. Toten og tilstod da Tyveriet. Ved Anholdelsen var han i Besiddelse af 900 Kr. Han blev indsat i Gjøvik Distriktsfængsel.

Det er ikke greit at være Tyv nu fortiden, skriver „Samhold". Telefonen er en stor Sladderhank og rappere paa Foden end den argeste Tyveknegt. Under saa fortvilede Omstændigheder skulde man synes, at DHrr. Tyve ligesaa godt først som sidst kunde opgi „Forretningen". Den medfører en Risiko, som i de fleste Tilfælde ikke staar i noget rimeligt Forhold til Udbyttet.

Hr. Storthingsmand Schanche taler i Pintsen paa Bestoplandene. Vi vil opfordre vore Læsere til talrigt Fremmøde, da Hr. Schanche, der tilhører det moderate Venstres venstre Fløi, er en af Thingets dygtigste og mest kundskabsrige Gaardbrugere. Han er Medlem af Landbrugskomiteen og en Broder af den Schanche, der som Sekretær har forfattet Konsulatkommiteens Indstilling og efter Forlydende ogsaa Indredepartementets Foredrag i denne Sag.

Næste No. af „Eidsvold" udkommer paa Grund af mellemliggende Helligdage først 17de Mai, men da udkommer det i stort Format og illustreret. Avertissementer til dette No. maa være indleveret senest inden Tirsdag Middag.

Turnfesten i Göteborg.

Til Deltagelse i de forskjellige Idrætslege har anmeldt sig:

Høidesprang over Ribbe 30 Konkurrenter; Længdesprang 30; Spydkastning 20; Udholdenhedsløb 22; Stavsprang 7; Brydning 14; Kapløb 33; Høidesprang over Hest 38; Kuglestødning 25; Hækkeløb 16; Dragkamp 5 Lag; Fremkamp 18 og Kapgang 14 Konkurrenter, samt til Foot ball 4 Lag a 8 Mand.

„Det norske Turn- og Gymnastikforbunds" Fællestrop, 34 Mand, under Hr. Premierløitnant Lyches Kommando, er underveis.

Kristiania Turnforenings Deltagere afreiste Fredag Aften Kl. 11.

Prægtige Villatomter.

Frognæs (77 Drammensveien), **Lille Frogner** (23 Frognervei) og af **Stens Løkker** (90 Pilestrædet) tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22.

Eiendommen Røstad

i Hurum, smukt beliggende ved Damskibsstoppestedet Filtvedt, ca. 300 Maal dyrket Jord, med nye, solide Huse, er billig tilsalgs. — Af Skoven medfølger ca. 300 Maal.

Man henvende sig til
ORsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Af **Universitetets Eiendom Toien med Kjølberg** er meget fordelagtige Byggetomter paa 33¼ Aars Afbetaling tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll,
Skippergaden 22.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania

senest tilkjendt første Præmie Solvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og dampprepareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning,

Rodfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle,

envidere

Kanit, Chilisaltpeter Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landistrikter.

Obs. Lageret kontroleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

Priscuranter tilstilles paa Forlangende.

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —

modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening, naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania**. Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter**.

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Sherry

af fortrinlig Qvalitet, flere Aar i mine Kjældere, anbefales til 1.00, 1.20, 1.40, 1.60, 1.80, 2.00 & 2.50 pr. Flaske.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgd. 8.

Portvin

udmerket god til 1.50, 2.00, & 2.50 pr. Flaske anbefaler

Chr. Frank.
Frank's
Curocao anbefales.

Vogstad nordre mellem i Næs paa Romerike af Skyld 16 Mark 15 Øre. Areal ca. 480 Maal under Plog og ca. 600 Maal opryddet Havnehage, gode Huse, smuk Beliggenhed lige ved Vormen straks nedenfor Vormsund Bro, og ¼ Mils Vei fra Aarnæs Jernbanestation — er paa gode Vilkaar og særdeles billig tilsalgs eller Tilbytte mod en Kristianiagaard ved

ORsagf. Olaf A. Seberg
Dronningens Gd. No. 25.

Skov.

Udstrakte, velstelte og letdrevne Skove i Thelemarken tilsalgs ved

Harbitz & Michelet,
Advokater.

— 128 —

næsten lød som et Suk, derpaa lukkedes Øinene tungt igjen og Musklerne slappedes — Frank fortbev i samme Stilhed og lyttede, om hans Modstander atter skulde aande — eller reise sig til et fornyet Angreb. Men nei, han laa ubevægelig, uden at røre saa meget som en Finger.

Frank følte, at hans Hjerte stod stille og at hans Puls slog ikke mere, Saa reiste Frank sig op og ringede paa Tjenerne.

Der tilkaldtes hurtig en Læge for at forbinde den russiske Dames Arm, og denne erklærede samtidig, at Vouillemont var død — stendød af Apopleksi, sandsynligvis en Følge af den voldsomme Anstrængelse.

Frank Davids søgte at neddysse Historien saa meget som muligt, og det var saaledes kun faa udenfor Landsbyen, som vidste hvorfor Fru Olga Davids, der altid klædte sig i sort og som bestandig saa op med et underlig sty Blik i de skjønne blaa Øine, havde mistet sin høire Haand. Men hvad alle ved, at Davids er Ømheden selv imod sin Hustru og at hun til Gjen gjæld har skjænket ham hele sit Hjertes Hengivenhed.

„Gjorde han Indvendinger mod at gaa med dem?" spurgte Urquhart Tom.

„Nei, — han gik som et Lam, — han synes ikke at bryde sig om, hvor det blev af ham. Jeg er bange han er skyldig."

„Det ser slemt ud for ham; men vi kan ikke vide det, svarede Urquhart.

Disse Ord blev vekslede paa Terrassen, efterat Mændene havde baaret Marie op i hendes Værelse, som hun var saa stolt af, og som var fuldt af smukke Gaver fra Sir Joseph og hans Datter. Sir Joseph sad ved Siden af Sengen, hvorpaa hun laa, og Doktoren bøiede sig over Liget.

„Hun har vel ikke dræbt sig selv, Crawford?" spurgte den gamle Mand med sagte Stemme.

„Nei; Sir Josephs, — hun maa være myrdet. Her er tre Saar, det sidste af dem har voldt hendes Død.

Er Kniven funden?"

„Jeg ved ikke."

„Jeg haaber, man vil finde den. Det er øiensynlig en Jagtkniv. Stakkels Pige! Hvilken sørgelig Død, Sir Joseph — saa smuk som hun var! Jeg haaber, De maa finde den Skurk, som har gjort dette."

Doktoren lagde et Lagen over det døde Legeme og nærmede sig den sørgfulde gamle Mand ved Foden af Sengen.

— 125 —

kommer mig forunderligt. Hvad Blodpletterne angaar, saa fandt han hende her, og har uden Tvivl rørt ved hendes Dragt, greben af Fortvivlelse, af Skræk over den frygtelige Opdagelse. De kunde ligesaa godt fængsle mig"

„Han vil ikke blive længe i Arresten, hvis han er uskyldig. Ligsynet vil finde Sted imorgen, og da vil Sandheden komme for Dagen. Jeg kan umulig tro, at hun har dræbt sig selv".

„Jeg maa gaa til Sir Joseph. Gjør, hvad de maa, bær hende op til Ellerslie.

Mændene saa gysende hen til det Sted, hvor Marie Arnold laa. Hubert Urquhart begav sig afsted i sit frygtelige Ærinde og gik med hurtige Skridt ud af Skoven henimod Haveporten.

Han syntes rolig og fattet, da Forbrydelsen blev opdaget, men ved Tanken paa, hvad han nu maatte gjøre, følte han den kolde Sved paa sin Pande, og hans Knær skjælvede, medens han paaskyndede sin Gang.

„Jeg vil saa nødig sige ham Sandheden," sagde han til sig selv, „han holdt saa meget af Marie."

Sir Joseph og Sibyl stod paa Terrassen og ventede paa at høre om de Savnede. Mon Sibyl ærengstelig for Brandon? tænkte Urquhart, da han nærmede sig Fader og Datter.

„Har de fundet hende?" spurgte den gamle Mand.

„Ja, her er hændt noget. Jeg maa tale alene med

Kongeriget Norges Hypothekbanks 4 %'s Obligationer af 1894.

Efterat Hypothekbankens Grundfond i Henhold til Storthingets Beslutning og Kgl. Sanktion af 6te April d. A. er bleven forhøiet med ***en Million Kroner*** og derefter andrager ialt **Kr. 12,500,000.00**, udsteder Hypothekbanken en ny Serie 4 pCt. Hypothekbankobligationer til Beløb:

Kr. 8,500,000.00 = Mark 9,562,500.00

inddelt i Stykker paa:

Kr. 4000.00 = M. 4500.00
Kr. 2000.00 = M. 2250.00
Kr. 400.00 = M. 450.00

Kuponerne, som forfalde 1ste Januar og 1ste Juli, ere betalbare foruden i **Norge**:

i Kroner i **Kjøbenhavn** hos **Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank,**
i Mark i **Hamburg** hos Bankhuset **L. Behrens & Søhne,**
i — i **Berlin** hos **Direction der Discontogesellschaft** samt hos Bankhuset **S. Bleichröder,**
i — i **Frankfurt a/M.** hos Bankhuset **M. A. von Rotschild & Søhne,**

hvor ligeledes de udtrukne Obligationer indfries.

Den første Kupon forfalder den 1ste Juli 1894.

Obligationerne amortiseres til Pari-Kurs i Løbet af 60 Aar ved halvaarlige Udtrækninger, som finde Sted i Slutningen af hvert Aars Juni og December Maaneder til Udbetaling den paafølgende 1ste Januar og 1ste Juli, første Gang til 1ste Juli 1895.

Medens Hypothekbanken ved alle Serier før 1893 havde forbeholdt sig Ret til naarsomhelst at kunne forøge Amortisationen eller til at opsige hele det resterende Obligationsbeløb til Tilbagebetaling til en af de forannævnte Terminer, **har Hypothekbanken ved Serien 1894 for et Tidsrum af 10 Aar fraskrevet sig Ret til at foretage nogen extraordinær Tilbagebetaling.**

Tegningen af ovennævnte ***4 % Obligationer af 1894*** ***finder Sted:***

Lørdag 12te Mai d. A.

i Christiania hos

Den norske Creditbank.

i ***Kjøbenhavn*** hos ***Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank,***
i ***Hamburg*** hos Bankhuset ***L. Behrens & Søhne.***

Tegningsprisen er for Norges Vedkommende **100,55 pCt.** med Tillæg af paaløben Rente fra 1ste Januar 1894 til Modtagelsesdagen.

Obligationerne kunne modtages efter Tegnernes Ønske i Tidsrummet ***fra 22de Mai til 30te Juni d. A.;*** indtil de originale Obligationer ere færdige, udleveres Interimsbeviser, der efter nærmere Bekjendtgjørelse senere ombyttes med Obligationerne.

Eventuel Reduktion af de tegnede Beløb forbeholdes efter Tegningsstedernes Skjøn.

Kjøbenhavn og **Hamburg**, April 1894.

Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank,
Aktieselskab.

L. Behrens & Søhne.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25 pr. Mtr.

Forlang Prøver.

Kjolesirtser i stort Udvalg.
Blusetrøier i smukke Mønstre.

Norske Værkener

til Kjoler i stort Udvalg. **Tæppetøier** i stort Udvalg, netop ankommet. **Bolster** i gode Kvaliteter. **Vattæpper, hvide Sengetæpqer** fra 1.80—5.00. **Lagenlærred, Lagenbommesi, Bomuldslærred,** bleget og ubleget, **Bommesi,** bleget og ubleget, **Stout, Demet, Piquet, Shirting, Sirts og Domestik.**

Tøger Andersen

Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Hvide Skjorter 1.00—1.20, **Coul. Skjorter** 1.00—1.10—1.20—1.30—1.40—1.50—1.70—1.80, **Underbenklæder** 0.75—0.90—1.00, **Busseruller** 1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50, **Skindbenklæder & Veste.**

Opsyet Undertøi for Damer:
Linneder ublg. 1.00-1.25, do. blg. 1.25-140 **Nattrøier** hv. og coul. 1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50. **Underbenklæder** blg. 1.10-1.30 ublg. 1.10-1.20, **Skjørter** i Uld og Bomuld, **Uldtrøier** 0.75—0.90—1.00—1.10 1.20—1.30—1.40—1.50.

En Masse **Blaatøier** i ægte Farver á 0.35 pr. Meter.

Forlang Prøver.

1ma **Uldgarn** 4—5 & 6traads á 2.00 pr. Pd.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulvmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.². **Jacobsens Farveudsalg** Christiania.

Breidablik
Fjeld- og Skovsanatorium & Badeanstalt,

1900 Fod o. H. og Højfjeldsafdeling „Valhal". **Valders, Norge.** Anmeldelse Dr. Evjen. Telefon og Telegrafforbindelse. Se forøvrigt om Sygekure etc. i Aarets Porspektus i Norges Boglader.

(H. O.)

Til Sæd!

Byg 2 & 6/R triorrenset.
Havre, Canada, skotsk, Probstei og alm. norsk triorrenset.
Vikker, svenske.
Vaarhvede og ***Erter*** i flere Sorter.
Græsfrø: Rødkløver, Alsikke og Thimothei i udsøgte Kvaliteter anbefales til billigst beregnede Priser af

Brødrene Trennes.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads, Telefon No. 1917 k.
Christiania.
Hoveddepot i Norge for
Mc. Cormicks Harvesting Machine Co.,
Chicago,
anbefaler disses:
1 og 2 Hestes **Slaamaskiner, Meiemaskiner** og **Selvbindere.**

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind** — **Maskiner,** hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de i **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken.** Konkurrenterne undlod at deltage i Proven. Hvorfor?? **Vi** ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, **I** ved hvorfor.
3) **Mc. Cormicks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakterieseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Enesalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.
Telegramadr.: Maskincomp.

Abonner paa „Eidsvold".

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Guldmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Prisecouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,
Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Dem Sir Joseph", sagde Urquhart og stak sin Arm ind i Sir Josephs, medens han talte, idet han trak ham bort med sig.

„Hvad er det?" raabte Sibyl fortvivlet, „hvorfor skal jeg ikke vide det? „Hvad er hændt Brandon og Marie. Tal ud, Mr. Urquhart, sig mig for Guds Skyld Sandheden!"

Hun greb fast i hans Arm. Han havde aldrig seet hende saa ophidset. Hun stod ved hans Side, bleg og bestemt.

„Sir Joseph — Sandheden er altfor skrækkelig. Jeg kan ikke sige den!"

„Tal lige ud, Mand!" raabte Sir Joseph, „pin os ikke — et Ulykkestilfælde har fundet Sted, — er hun kommen tilskade?"

„Ja!"

„Er hun haardt saaret?"

Urquhart nikkede.

„Død?"

„Ja!"

„O Gud, min kjære, venlige Marie! Død! Hvorledes er det gaaet til?"

„Det er en Gaade, som maa løses. Brandon Mountford fandt hende i Turushaven myrdet. Enten har hun begaaet Selvmord eller hun er myrdet. —"

„Hun er myrdet!" raabte Sir Joseph, „hvorfor skulde hun begaa Selvmord? Hun havde jo ingen Sorger. Hun vidste, at jeg ikke vilde nægte hende

Noget. Hun var tilfreds. En eller anden Djævel har dræbt hende!"

Han styrtede hen imod Stien, og Urquhart fulgte ham. Sibyl var sunken ned paa en Bænk, svag og hjælpeløs.

Død! myrdet, mente de. Men hvem kunde have dræbt hende, hvem kunde have nogen Grund til at dræbe Marie Arnold?"

Selvmord? Ja, dette var mere rimeligt. For Sibyl som besad Ungdommens stolte Foragt for Livet, naar dette ikke bragte Kjærlighedens Lykke, syntes det ikke urimeligt, at Marie havde dræbt sig selv. Hun erindrede, det fortvivlede Udtryk i hendes Øine, da hun i Haven vendte sig fra Sibyl til Brandon, et Blik, som baade for Sibyl og Brandon havde været en Aabenbarelse. Men, hvis hun elskede ham, og vidste, at han var følsom for hendes Kjærlighed, kunde da ikke denne lidenskabelige Sjæl have fundet Livet en Byrde og kastet det fra sig som et udslidt Klædebon?

Saaledes tænker Ungdom om Ungdom. Alderdommen forsikrer, at Intet kunde mangle i et Liv, der var saaledes draget Omsorg for som Marie's.

Det sørgelige Tog tog Veien til en Sidedør, der førte ind til Tjenernes Fløi af Huset. Man havde hentet et Tæppe og en Madras, og den Døde blev baaren af 4 Mænd, medens Politibetjenten og hans Medsjager havde fulgt Mr. Mountford til Arresten.

Landets største

Medaljebelønnet Christiania, Kjøbenhavn, Paris og Skien.

Forlang R. E. Ottesens Cacao Chocolade Konfekt

Garanteres ren og kraftig.

Eidsvold. Musik

Organ for Centrum.

Kgl. Hofpianofabrikant

Brødrene Hals

Opret. Pianoforter × Flygler × Orgelharmoniums × Musikhandel × Koncertbureau ×

24 & 26, Storthingsgade 24 & 26, Kristiania.

Nr. 57. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | 17de Mai-Nummer 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Amerikanske Maskincompagni

Telefon No. 1917 k.

Tordenskjolds Plads, Christiania.

Teledramadr.: Maskincomp.

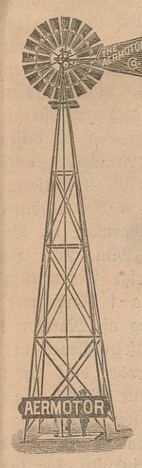

Amerik. Vindmotorer af Galvaniseret Staal.

Anvendes til Pumping, Formaling, Sagning etc.

Findes i Amerika paa saagodtsom enhver Farm.

Landbrugsredskaber saasom:

Haandsaamaskiner, Morgan Patent, Spade-Harv, South-Bend Plouge. Hestehakker. Græsplændklippere m. m.

Amerikanske Maskincompagni

indehaver Generalagenturet for Norge for Mc. Cormicks Harv. Mach. Co. Chicago og anbefaler sammes 1 og 2 Hestes

Slaamaskiner,
Meiemaskiner og
Selvbindere.

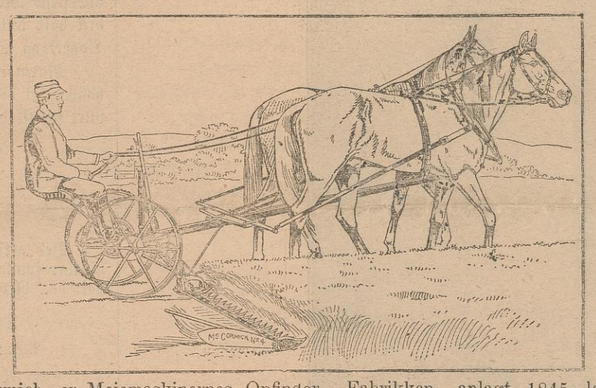

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind — Maskiner,** hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken.** ***NB.*** Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? Vi ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, I ved hvorfor.
3) **Mc. Cormciks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakteriseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Eneudsalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Adelsten Jensen,

Torvgaden 2, Christiania.

Klædehandel

en gros & en detail.

Obs. Prøver franco.

Lager af

Engelske Herreartikler,

en gros & en detail.

Slips, Snipper, Manchetter, etc. etc.

Paraplyer. **Regnkapper.**

Uld-Undertøi. **Hatte & Huer.**

Adelsten Jensen.

Torvgaden 2, Christiania.

„Kringsjaa" oversætter de bedste artikler i samtlige Europas og Amerikas tidsskrifter.
„Kringsjaa" er blet rosende omtalt i omtrent hele den norske presse.
„Kringsjaa" har bidrag af flere af vort lands bedste forfattere.
„Kringsjaa" har paa et aar faaet henved 3000 abonnenter.
„Kringsjaa" er Norges allsidigste tidsskrift.
„Kringsjaa" er Norges billigste tidsskrift.
„Kringsjaa" er rigt illustreret.
„Kringsjaa" bør læsses af enhver.
„Kringsjaa" koster kun 2 kroner kvartalet.
„Kringsjaa" udkommer 2 gange om maaneden.
„Kringsjaa" bringer portræter af tidens mænd.
„Kringsjaa" bestilles paa postkontorerne og i bogladerne.
„Kringsjaa" leverer oversættelse af de bedste og nyeste romaner.
„Kringsjaa" bringer i hvert hefte læsestof, efter almindelig bogpris, for 2 kroner

Olaf Norli.

Christiania, Universitetsgaden 24.

Overretssagfører R. Falck,

Prinsens Gd. 3, Christiania.

Incasso. Procedure. Omsætninger.

Prima Bomuldsgarn,

farvet, bleget & ubleget, saavel enkelt som tvundet, samt
Uldvævegarn og Strikkegarn
kjøbes billigst hos

Brödr. Hillestad,

Farveri, chem. Vaskeri & Garnhandel Brogaden 6. Christiania.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele* Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.

Speil

Speilglas, alle Størrelser,
Speilglas til Vinduer.

Tapeter

i stort Udvalg.
Hiort & Riser,
Prinsensg. 11.

H. A. H. Paulsen,

Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:

Maskin-
Hus-
Smede-
Antracit-
Støberi-
og Hus-

Kul,
Cokes,

hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk **Rujern,**

Ildfast Sten og Ler.
Cement,
Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.

Telefon 535 og 1840.

edste og billigste, korrekte

Briller, Lorgnetter, kunstige Øine.

Første Rangs
Kikkerter
Barometre
Thermometre

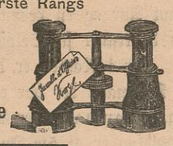

Fineste Tegnebestik,
Elektriske Apparater for Sygebehandling. etc.
Installationsmateriel for elektrisk Lys.

A. J. Krogh
Optisk Glassliberi
— Kirkegaden 12 —
Moderate Priser.

17de Mai-Sang.

Fra Arilds Tid var Nordens Aand
en Frihedsfugl;
den kjendte Skranker kun for Haand,
ei Tanketvang og Tungebaand,
og først ved Vintrens Overhaand
den krøb i Skjul.
Dog atter som en «Ørnebrud»
trefarvet for af Reden ud
den Fugl.

Det var en Foraarsmorgenstund,
en Maidag,
den vaagned af sin dybe Blund
og slog paanyt i Li og Lund,
i Fjeld og Dal, ved Kyst og Sund
Mundharpeslag.
Da sang, trods Ravn og Falk og Høg,
med Liv og Lyst den norske Gjøg
fra Tag.

Den sang fra Fjeldets Naaleskov,
fra Bjerg og Gran
om Fædreaand og Arildslov
og vakte Kræfterne, der sov.
Forklaret saa sin gamle Lov
vort Fædreland.
Det var et Vift af Nordens Aand,
der løste den med Straalebaand
af Ban.

For Frihedsfuglens Atterdag
syng høit, Hurra!
Den Foraars Stund, da Norges Sag
vandt Seier uden Vaabenbrag,
for gamle Norges Frihedsdag
et langt Hurra!
Hvad end der kommer og forgaar,
vi mindes sødt hin store Vaar —
Hurra!

Ole Vig.

Frihedsdagen.

Europa, som længe var bleven traadt under Fødder af Napoleon, havde endelig enet sig og gjort Opstand mod den frygtelige Verdensherster. Folkene og og deres Konger drog i Felten, fuld af Begeistring og Fædrelandssind, og de knuste Napoleons Magt paa Sletten ved Leipzig, i et af de blodigste Slag, Historien ved at fortælle om.

Folkene havde, før Seiren var vunden, Grund til at tro, at Frihedens Dag for Alvor vilde oprinde for dem, naar den fremmede Erobrer var drevet ud af deres Enemærker. Meget af deres Begeistring skyldtes Forventningen om, at de efter Napoleons Fald vilde, som Belønning, faa konstitutionelle Forfatninger med Repræsentation og Selvstyre. Særlig gjorde det preussiske Folk Regning derpaa, og det spanske, som nu, støttet af England, sendte Hære sydfra ind over Frankriges Grændser, ventede, at Seiren skulde befæste den fri Konstitution af 1812.

Men det gik anderledes. Da Faren senhøstes 1813 var overstaaet, og det med Sikkerhed kunde vides, at Napoleon ikke vilde reise sig mere, da glemte Fyrsterne, at der nogensinde havde været Tale om Folkefrihed. De tiltog sig igjen netop den samme Magt, som de havde havt, før Revolutionen og Napoleon herjede deres Lande. Og den store Reaktion fik sin Sanktion af Kongressen i Wien i Løbet af 1814.

Medens Strømmen drev i den Retning, og medens en Sorgens og Skuffelsens Dag sænkede sig over Mellem- og Sydeuropa, oprandt Friheden for Norge.

Afstaaet af den danske til den svenske Konge besluttede det norske Folk at tage igjen den Uafhængighed og den Selvbestemmelsesret, som det havde savnet i fire hundrede Aar. Luftningen fra den franske Revolution havde allerede for over tyve Aar siden vakt det af dets politiske Dvale. Det havde fundet sig selv og sine gamle Egenskaber. Som Ole Vig skildrer det:

„Fra Arilds Tid var Nordens Aand
en Frihedsfugl:
den kjendte Skranker kun for Haand,
ei Tanketvang og Tungebaand,
og først ved Vintrens Overhaand,
den krøb i Skjul.
Dog atter som en Ørnebrud
trefarvet for af Reden ud
den Fugl."

Da Efterretningen kom om Freden i Kiel, og midt under de tunge og forgelige Tilstande i Europa, da alle de store Magter, selv England ikke undtagen, maatte antages at være ugunstig stemt mod ethvert Forsøg fra Norges Side paa at hævde sin Frihed, selv da fortvilede ikke Folket, men brugte trøstig Mellemtiden mellem Fredsslutningen i Holsten og den svenske Hærs Overførelse fra Fastlandet og Fremmarch mod Grændsen til at udarbeide en for et frit og selvstændigt Folk passende Grundlov. Fuglen udfoldede sine Vinger:

„det var en Foraarsmorgenstund,
en Maidag,
den vaagned af sin dybe Blund
og slog paa nyt i Li og Lund,
i Fjeld og Dal, ved Kyst og Sund,
Mundharpeslag,
da sang, trods Ravn og Falk og Høg,
med Liv og Lyst den norske Gjøg
fra Tag."

Det var imidlertid afgjort mellem Europas Fyrster, at det norske Folk ikke skulde faa raade sig selv, og den svenske Hær gik over vore Grændsen for at tvinge os til at opgive vor nyvundne Frihed. Men den Reaktionens Bølge, som overskyllede Europa og ikke længe efter lagde Italien og Spanien i Lænker, ligesom tabte sin Magt paa Veien mod Norden; hverken Karl Johan eller Stormagterne, allermindst England, følte nogen Tilbøielighed til at presse det norske Folk til det yderste. Dets modige Holdning afvang Agtelse, og flere sammenstødende lykkelige Tilfældigheder reddede 17de Maigrundloven ud af den Fare, hvori den svævede, og som en Stund syntes at ville knuse den. Med Rette siger derfor Bjørnson:

„Norske Mand i Hus og Hytte, tak din store Gud!
Landet vilde han beskytte, skjønt det mørkt saa ud.
Alt, hvad Fædrene har kjæmpet, Mødrene har grædt,
har den Herre stille lempet, saa vi vandt vor Ret."

Sverige rakte Haanden til Forlig eller, som Bjørnson siger i samme Forbindelse:

„Fienden fit Vaaben kasted,
op Visiret for,
vi med Undren mod ham hasted;
thi han var vor Bror."

Ved Konventionen i Moss den 14de August kan det siges at ikke blot Sverige, men hele Europa erkjendte Norge som en selvstændig Stat paa Grundlag af den Konstitution, Folket havde givet sig paa Eidsvold den 17de Mai. Den Grundlov, der bærer Datoen 4de November, er ikke andet end 17de Maigrundloven med de forholdsvis faa Forandringer, som „Foreningen gjorde fornødne".

Den største og væsentligste Forandring, som fandt Sted efter 17de Mai, er den, at Nordmændene modtog Kristian Fredriks Tronfrasigelse og kaarede en anden Konge, der tillige var Sveriges. Landet blev altsaa forenet med Sverige. I modsat Fald vilde det efter al Rimelighed være blevet gjenforenet med Danmark, rigtignok paa helt andre Vilkaar end tidligere. Kristian Fredrik var nemlig, dengang han valgtes til norsk Konge, dansk Tronfølger, og alle de, der valgte ham, vidste, at han efter Fredrik den 6tes Død skulde bestige Danmarks Trone. Tanken om tre fuldstændig og for bestandig adskilte skandinaviske Riger var dengang ikke for Alvor gaaet op for nogen. Hovedsagen for Eidsvoldsmændene var Grundlov, Frihed og Selvstyre.

I 80 Aar har vi nu „under Norges gjenreiste Kongestol" nydt Frihedens og Uafhængighedens Goder. Saare faa er der nu tilbage her i Landet, som endnu mindes den Tid, da Norge kun var et Tilhæng til et andet Rige. Det fattige, nødlidende og upaaagtede Land, paa hvilket disse Vinjes Ord passede saa godt:

„Du gamle Mor! du sliter arm,
so Sveitten er som Blod,
men endaa i dit Hjarta varm,
du meg gav min sterke Arm
og dette ville Mod",

er voxet til en Stat, der uden Vanskelighed kan staa paa egne Ben, som vistnok ikke regnes blandt Verdens ypperste Velstandsriger, men som imidlertid meget godt kan maale sig med hvilketsomhelst andet Land med Hensyn til Borgernes Selvhjulpenhed og Evne til Fremskridt. Der er ingen Nordmand længere som tviler paa sit Lands Fremtid eller mistviler om, at det kan staa

Eidsvoldsbygningen.

sig i Kappestriden med de andre Nationer.

I fordums Dage for Nordmændene
" . . . . vide paa Tog
over gyngende Vaag,
rundt i Landene kneiser normanniske Taarn."

Men nu har vi dog et bredere og sikrere Grundlag for en fremtidig Udvikling og for Bevarelsen af vor Kultur, end vore Fædre havde i Hedenold og Middelalder, og

" . . . . vort modige Flag
flyver vidre idag,
og det rødmer af Sundhed som aldrig tilforn".

Midt under de beklagelige Partistridigheder, der i disse Dage sønderslider vort politiske Liv og har sat sit Præg selv paa Høitideligholdelsen af vor nationale Festdag, er det en Trøst at vide, at Landets Velstand og Næringsveie blomstrer og voxer med den samme Kraft, hvormed de næsten uden Afbrydelse har udviklet sig siden den 17de Mai 1814. Og de over 2 Millioner Nordmænd i Dag tænker med Taknemmelighed paa de ikke fuldt 900,000, der gjenreiste Landet i de onde Dage i 1814. Vi, som har det saa meget, meget bedre end de, og som desværre paa mange Maader er udskjemt af 80 Aars uafbrudt Lykke og Fremgang, vil nu for en Gangs Skyld mindes, hvor godt vi virkelig har det. Lad os da love hverandre, at vi vil være Fædrene tro, saa det med Rette kan siges:

„Børn af deim, som bygde Landet,
er paa Toftom endaa til.
Garden stend i gamle Standet,
bygd og bøtt som Bonden vil".

Nationale Festdage.

De fleste frie Nationer har et bestemt Aar og en bestemt Dato, fra hvilken de regner sit Selvstyre.

Her i Norden er det dog kun Norge og Danmark, der har en saadan Aarsdag. Danmarks er den nyeste; dets Grundlov er af 5te Juni 1849, altsaa 35 Aar yngre end Norges. Sveriges Sevlstyre er langt ældre, men det er umuligt at henføre dets Oprindelse til noget enkelt Aar. Vil man gaa rigtig langt tilbage i Tiden, kan man maaske sige, at Sveriges Almues Frihed og Indflydelse paa Statsstyrelsen blev grundlagt, da Engelbrekt Engelbrektsson i den første Trediedel af det femtende Aarhundrede reiste Dalkarlerne mod Erik af Pommern. Ellers pleier man at datere Sveriges Selvstændighed fra Gustav Vasas Tid, eller nærmest fra hans Kaaring til Konge, i 1523. Den nuværende svenske Forfatning er af 1809, med betydelige Ændringer fra 1865, men Selvstyret var udviklet længe før den Tid.

Englands Frihedsdag oprandt i en saa fjern Fortid, at den ikke længere feires som Fest. Det var den 15de Juni 1215 at Kong John uden Land maatte undertegne det store Frihedsbrev (Magna charta libertatum) paa Runnymede ved Windsor. Det første fuldstændige Parlament blev sammenkaldt 50 Aar senere af Jarlen af Leicester. England har som bekjendt ingen Grundlov i dette Ords egentlige Forstand.

Hollands Frihed er ogsaa gammel. Den skriver sig fra Opstanden mod Filip den 2den af Spanien, og som Festdag kan man regne den 23de Januar 1579, da den navnkundige Union mellem de nordlige Provinser blev sluttet i Utrecht. Den nuværende Grundlov er af 14de Oktober 1848.

Belgien, som lige til Revolutionskrigene havde staaet dels under Spanien og dels under Østerrige, blev først regnet som et selvstændigt og frit Land fra 1830 af, da det rev sig løs fra Holland, med hvilket Land Kongressen i Wien havde forenet det i 1814. Den 18de November 1830 erklærede Nationalkongressen i Brysel Belgien for et selvstændigt Rige, den 7de Februar 1831 bekjendtgjordes Grundloven og den 4de Juni samme Aar valgtes Prins Leopold af Coburg til Konge.

Spaniens ældste Konstitution blev vedtaget i 1812, midt under Napoleonskrigene, af de i Cadiz forsamlede Cortes.

Portugal fik i 1821 en Forfatning, for hvilken den spanske af 1812 var Forbilledet.

Italien blev først i 1860 samlet til et Rige, men dets Forfatning er 12 Aar ældre, da den egentlig er Kongeriget Sardiniens Grundlov, som blev proklameret af Kong Karl Albert den 8de Februar 1848 og endelig udfærdiget den 4de Mars samme Aar.

Ungarn var lige fra tidlig i Middelalderen et selvstyret Land med en aristokratisk Forfatning. Men en lang Afbrydelse i Selvstyret gjør det vanskeligt at regne Friheden fra Kong Andreas den 2dens gyldne Bulle af 1222. Landets nuværende Grundlov er dateret 28de Juli 1867. Allerede i Forveien, den 8de Juni, var Keiser Frans Josef blevet kronet til Ungarns Konge. Samtidig med Ungarn erholdt ogsaa de østerrigske Lande en Fællesforfatning, dateret 21de December 1867.

Grækenland blev gjort til en selvstændig Stat af Stormagterne gjennem en „Protokol" af 3die Februar 1830, og i August 1832 anerkjendte den græske Nationalforsamling den af Stormagterne udseede bayerske Prins Otto som Konge. Grundloven er af 1844.

Tyskland fik sin Forbundsforfatning under Preussens Konge som Keiser den 16de April 1871.

Preussens Grundlov er derimod af 31te Januar 1850.

Frankrige feirer sin store nationale Festdag den 14de Juli, Aarsdagen efter Stormen paa Bastillen i 1789. Den nu gjældende Grundlov er af 25de Februar 1875.

Schweiz's Selvstyre er næst Englands det ældste og daterer sig fra de tre Skogkantoners Seier over Østerrigerne ved Morgarten i 1308. Som Frihedsdag kan gjælde den 9de December, da i 1315 „Edsforbundet" blev sluttet mellem Schweiz, Uri og Unterwalden. Den nuværende Forbundsforfatning er ganske ny, af 1874.

De Forenede Stater i Nordamerika har sin Nationalfest den 4de Juli. Paa denne Dag blev nemlig i 1776 Uafhængighedserklæringen udstedt. Grundloven blev derimod ikke færdig før den 17de September 1787.

Kronologisk taget er altsaa Englands Selvstyre det ældste, Schweiz's det næstældste og Sveriges det trediældste. Dernæst kommer Hollands, saa de Forenede Stater, saa Frankriges, Spaniens, Norges, Portugals, Belgiens og Grækenlands. De yngste konstitutionelle Forfatninger er Danmarks, Preussens, Italiens, Ungarns, Østerriges samt Tysklands.

Norge er, ved Siden af Belgien, det eneste af de Lande, hvis Forfatninger er ældre end 1860, der den hele Tid har bevaret sin Grundlov ukrænket og hævdet sit Selvstyre. England har gaaet gjennem en Række voldsomme Kriser og Borgerkrige siden det fik sit Magna charta og først fra 1688 kan man regne en uafbrudt Frihedsperiode. Den franske Revolution, der brød saa mange gamle Baand, berøvede for en Række Aar Schweitz dets Uafhængighed. Det svenske Folks Selvstyre blev flere Gange indskrænket eller næsten ganske ophævet, saaledes af Karl den 11te og af Gustav den 3die. Hollands Selvstyre blev brudt i Tidsrummet fra 1787, da preussiske Tropper besatte Landet, til Napoleons Fald i 1814. De Forenede Stater gjennemgik i Aarene fra 1861 til 1865 en forfærdelig Borgerkrig. Frankrige og Spanien har, siden de fik sin første frie Grundlov, havt saa mange baade frie og despotiske Regjeringsformer, at det er vanskeligt at holde Tal paa dem, og Portugal har været i en lignende Stilling. Grækenlands Forfatning er oftere gaaet i Stykker under de voldsomme Partistridigheder, og Danmarks har, som man ved, faktisk været sat ud af Kraft i Aarene fra 1885 til 1894. Det samme har været Tilfældet med Preussens fra 1863 til 1866. Undtagelser danner altsaa kun Norge (1814—1894), Belgien (1831—1894), Italien (1860—1894), Ungarn og Østerrige (1867—1894) og det tyske Keiserdømme (1871—1894).

Lommeparaply —, det lyder jo lovende. Sidste Patentblad meddeler, at Gjenstanden for denne Opfindelse er en Lommeparaply, der muliggjør en let Sammenlægning i et lidet Format, saa at den uden Vanskelighed kan anbringes i Lommen samt tillige bevare sit gode Udseende i udspændt Tilstand tiltrods for de anvendte mange Led.

Henrik Wergeland.

Christian Magnus Falsen.

Henrik Wergeland

fødtes i Kristianssand den 17de Juni 1808. I en Alder af 9 Aar kom han til Eidsvold, hvor Faderen da var bleven Sognepræst. Allerede tidlig kom hans digteriske Begavelse tilsyne. 13 Aar gammel forfattede han saaledes en Novelle, som blev optaget i „Morgenbladet". I 1825 tog han Examen Artium med bedste Karakter og 4 Aar senere theologisk Embedsexamen. I disse Aar skrev han en Mængde Digte, Skuespil osv., skrev ofte i Aviserne og udarbeidede en temmelig omfangsrig Verdenshistorie.

Da Karl Johan af ugrundet Frygt, forbød Festligholdelsen af 17de Mai og Militæret i 1829 adsplittede Mængden paa Kristiania Torv, blev Wergeland Fører for den Del af Studenterne, som senere trodsede Forbudet.

Folkeoplysningen laa Wergeland varmt paa Hjerte, og han optraadte da ogsaa som Redaktør. Under sin journalistiske Virksomhed søgte han at ophjælpe Arbeidsmandens baade legemlige og aandelige Kaar; han havde dog stadig for Øie, at det politiske Tyngdepunkt laa hos Bondestanden, og at Bonden derfor maatte opdrages til at varetage det Hverv, som Grundloven havde betroet ham. Og til dette Maal virkede han med en Utrættelighed og Troskab, som faa.

Wergeland var en Folkets Mand i Ordets bedste Betydning, og faa Mænd har været saa almindelig afholdt blandt Menigmand som han. Han døde i 1845.

Chr. Magnus Falsen,

Grundlovens Fader, fødtes 1782 i Kristiania, blev Student 1798 ved Kjøbenhavns Universitet, juridisk Kandidat 1802 og 1807 Høiesteretsadvokat i Kristiania.

I Forening med Prins Kristian Fredriks Privatsekretær, Lektor J. G. Adler, udarbeidede han et Udkast til en Forfatning. Dette trykkes i Begyndelsen af 1814 i Kristiania og danner Grundlaget for den kort efter paa Eidsvold antagne Grundlov. I Rigsforsamlingen var han den egentlige Leder, Formand i Konstitutionskomiteen og ofte Præsident.

I August samme Aar udnævntes han til Amtmand i Nordre Bergenhus, hvorfra han valgtes som Thingmand i 1815. I 1822 blev han Generalprokurør, 1825 Stiftamtmand i Bergen, 1827 Justitiarius i Høiesteret. Om Grundlovsspørgsmaal og andre politiske Emner har han skrevet en Række Afhandlinger og Opsatser.

Han døde i 1830, kun 48 Aar gammel.

Eidsvoldsmændene.

Professor Dr. Yngvar Nielsen er af Karl-Johansforbundet enstemmig tilkjendt 4500 Kr. for Afhandlinger om enkelte Afsnit af Karl Johans Historie.

Af C. J. Anker er udkommet paa Dybwads Forlag: Uddrag af diplomatiske Indberetninger om Unionens Forberedelse og Tilblivelse 1814.

Norsk Marmor.

Den Lagrække, som danner den væsentligste Del af Fjeldbygningen i Nordlands Amt, er af Geologerne bleven benævnt „Glimmerskifer-Marmor-Gruppen", idet den udmærker sig ved at føre, foruden de vanlige Skifere, talrige, jævnlig ogsaa ganske forbausende mægtige Indleininger af Marmor (krystallinsk Kalksten eller Dolomit). I Dunderlandsdalen i Ranen gaar saaledes Lagene af den der optrædende, forøvrigt oftest smudsigt farvede og derfor uanseelige Marmor eller Kalksten, i Henhold til mine egne Undersøgelser paa Stedet, undertiden op til en Tykkelse af ikke mindre end 1000 — Tusind — M; og det vil vistnok være almindelig kjendt, at der netop i denne vældige Kalksten af det rindende Vand paa mange Steder er udgravet Grotter, som, ligeledes efter mine egne Maalinger, er fulgt indtil over 500 M. ret ind i Fjeldet, samt underjordiske Elvløb, hvor Elvene eller Bækkene løber under Jorden i indtil mellem 1¼ og 1½ Kilom. Længde. — Og ved Fauskeidet i Salten stryger der et sammenhængende Lag af Marmor i mellem 15 og 20 Kilom.'s Længde, fra den indre Del af Saltfjorden helt over til Bunden af Sørfoldenfjorden; paa enkelte Steder, særlig i Omegnen af Løgaflen og Furuli, hvor Marmoren er af fortrinlig Beskaffenhed, er hele Fjeldgrunden i en horisontal Bredde af omkring 1 Kilom. bygget af Marmor. Marmorlag paa Hundrede eller et Par Hundrede M. hører næsten til Dagens Orden rundt om i Nordland; og hvor almindelig udbredt vor værdifulde Bergart er, kan bedst anskueliggjøres derved, at man allerede har anlagt Marmorbrud paa talrige Steder nemlig, opregnet nordenfra sydover:

Ofoten (indenfor den midtre Del af Lofoten), med Brud ved Ballangen og Hekkestrand.

Salten (ret øst for Bodø), med de vigtige Brud i Fauske.

Ranen (lidt søndenfor Polarkredsen).

Vefsen og Velfjorden (henimod Grænsen af Trondhjems Stift.)

Ogsaa flerestedes i det Trondhjemske, særlig paa Inderøen i Trondhjemsfjorden og ved Bjørnør, findes der Lag af Marmor, der dog tildels er af nogen anden Beskaffenhed end den nordlandske.

Man vil af ovenstaaende faa et levende Indtryk af, at vi har nok af Marmor i det nordlige Norge; Spørgsmaalet er kun, om Marmoren er af god Kvalitet. Og herpaa lyder Svaret, at talrige — om end vistnok ikke alle — nordlandske Forekomster leverer Marmor af tildels ypperlig Natur.

Iminer alogisk Henseende kan den nordlandske Marmor deles i to Slags, nemlig Kalkspatmarmor, bestaaende af Korn af Kalkspat (Kulsur Kalk), og Dolomitmarmor bestaaende af Dolomitspat (Kulsur Kalk-Magnesia). Hver enkelt af disse har sine særegne Egenskaber, som gjør dem fortrinsvis skikkede til bestemt Anvendelse. Dolomitmarmoren modstaar saaledes bedre Angreb af Syrer og af Luftens fortærende Bestanddele, og den kan saaledes bedre end den vanlige, udenlandske Kalkspatmarmor taale at staa gjennem lange Aarrækker i fri Luft; videre udmærker Dolomitmarmoren sig ved en meget høi Fasthed (mod Knusning), saa den passer godt til bærende Søiler, og den er lidt haardere end Kalkspatmarmor, saa den bedre modstaar Slid, af hvilken Grund den er særlig skikket til Trappetrin, Gulvfliser osv.; denne noget ogede Haardhed medfører dog samtidig ogsaa, at den ikke fuldt saa let som den vanlige udenlandske Marmor modtager Politur. Med Hensyn til Farven er der i og for sig ingen Forskjel; og man har i Nordland saavel Kalkspatmarmor som Dolomitmarmor ligesaa skinnende hvid som den kostbareste italienske Billedhuggermarmor.

Paa Grund af et eiendommeligt Strukturforhold — med Hensyn til den Maade, hvorpaa de enkelte Korn støder op mod hverandre — er den grovkornige Dolomitmarmor, som man først, i Midten og Slutten af 1880-Aarene, forsøgte at anvende, temmelig „løs i Kornet;" denne Egenskab gjælder derimod ikke den forholdsvis finkornige Dolomitmarmor, som i de senere Aar har været Gjenstand for Drift, — hvad bedst fremgaar deraf, at denne Slags Marmor med ligesaa stor Sikkerhed som den italienske lader sig anvende til Billedstøtter. — Af de fem vigtigste Marmorbrud, som for Tiden drives i Nordland, er det kun et, som arbeider paa Dolomitmarmor; de øvrige fire gjælder Kalkspatmarmor; denne sidste synes at være den mest udbredte, om jeg endog anser den førstnævnte til sit specielle Slags Brug at være den værdifuldeste.

Med Hensyn til Marmorens Farve er der et overordentlig rigt Udvalg. Først maa vi omtale den aldeles hvide, forholdsvis finkornige Marmor, som har meget stor Lighed med den italienske Billedhuggermarmor; kun er der den Forskjel, at den Slags hvid nordlandsk Marmor, som hidtil har været brudt i størst Udstrækning, viser et ganske svagt gulagtigt Skjær, hvorved den faar en „varm" Tone, medens den italienske Marmor er svagt blaalig, med „kold" Tone. Forøvrigt finder man ogsaa den sidste Farvenuance i Nordland (særlig i Ofoten). — Saa kommer alle de talrige farvede Varieteter: rosenrød; rød-hvid-broget med grønne (smaragdgrønne) Spætter, saakaldet „bréche rubanée"; tilsvarende Bergart, men med mere fremtrædende grøn Farve, kaldet „antique verdâtre"; lysegul, gjennemskinnende Marmor; lyseblaa og blaagraa Marmor; graasort Marmor med hvide Aarer, lignende den belgiske „St. Anna"; videre hvid Marmor med pragtfulde sorte, krusede eller vatrede Schatteringer, saakaldet „antique"; osv. osv. Endelig kan vi ogsaa nævne, at man ved Brevig (Skiensfjorden) har Brud paa næsten ganske sort Marmor.

At levere nogen indgaaende Beskrivelse af alle disse mangfoldige Sorter har vi her ikke Plads til; desuden faar man ikke det tilstrækkelige Indtryk af Marmoren ved bare at læse om den; man maa se den selv, — og den, som har Anledning til det det, bør ikke forsømme at tage sig en Tur indom f. Ex. Marmorudsalget (af norsk Marmor) i Kongens Gade No. 8 eller i Trappeopgangen til den nye Logebygning (begge i Kristiania). Paa det førstnævnte Sted vil Opmærksomheden særlig henledes paa en Byste af Apollo og paa en over mandshøi Støtte, huggen som Mindesmærke over en falden Kriger; begge disse Billedhuggerverker, som er udførte af en haandverksmæssig uddannet Billedhugger, i den hvide Furulimarmor (fra Fauskeidet i Salten), godtgjør med fuld Tilforladelighed, at Marmoren kan anvendes selv til det fineste og mest omfintlige Billedhuggerarbeide; desuden faar man ogsaa haandgribeligt Bevis for, at Marmoren kan leveres i meget store (i alle Fald flere M. lange) og feilfri Blokke. I det nævnte Marmorudsalg vil man ogsaa kunne se polerede Bordskiver, Vægplader, Vaskeservanter, Ovnsindfatninger, videre sagede (men ikke polerede) Gulvfliser samt Gravmonumenter, osv. osv. En hel Del af den udstillede Marmor er ren hvid; Resten er rød, gul, blaagraa, grøn, sort osv., — kort og godt, der er et broget Kompleks baade af livlige og af dystre Farvetoner.

I den nye Logebygning, hvis Opførelse nu nærmer sig sin Afslutning, er den ren hvide Furulimarmor benyttet til selve Trappetrinene (med Trin i hel Blok af 2¾ M.'s Længde, medens man andetsteds har benyttet norske Marmor-Trin af over 4 M.'s Længde), og Væggene i Portalen og Trappeopgangene er beklædt med den høist eiendommelige, i sit Slags, saavidt jeg ved, aldeles enestaaende vatrede „Antique"-Marmor, hvis besynderlige Tigerskindskrusninger i høi Grad tiltrækker sig Opmærksomheden. Videre har man her til Indfatninger benyttet rød-hvid-broget, blaagraa og sort Marmor, kanske endnu flere Sorter. — Desuden saa i en hel Del andre Bygninger, saavel private som offentlige, i Kristiania anvendes nu den nordlandske Marmor; det nye Theater skal man saaledes bl. a. have bærende Søiler, med smukt udskaarne Kapitæler, af den hvide Marmor. — Endelig har vort Marmor ogsaa begyndt at oparbeide sig Marked udenfor Landets Grænser, særlig i Kjøbenhavn, London og New-York; i Piccadilly i London er den saaledes i stor Udstrækning benyttet i et nybygget Lokale for „Junior constitutional Club" (antagelig svarende til de norske „Yngre konservatives Forening")

Kan vor norske Marmor optage Konkurrancen med den udenlandske? — Saavidt Tid og Omstændigheder har tilladt det, har jeg (tildels i Forening med min Kollega Prof. W. C. Brøgger) sat mig ind i dette Spørgsmaal; Resultatet af vore ganske omfattende sammenlignende Undersøgelser er, at vor norske Marmor kan leveres til ikke uvæsentlig lavere Priser end tilsvarende Vare fra Marmorseter i Udlandet (særlig Italien, desuden Belgien, Grækenland, Algier, Spanien, Frankrige osv.) Marmorindustrien er en meget stor Bedrift; ved de bekjendte Brud ved Carrara i Norditalien beskjæftiges saaledes alt-i-alt 8500 Arbeidere og der produceres aarlig 60,000 Kubikmeter = 160,000 Tons Marmor, til Værdi med rundt Tal 20 Mill. Kr. Hertil kommer alle de øvrige Marmorbrud i Europa, jfr. dels ogsaa i Nord-Amerika; hele Verdens Forbrug af Marmor kan saaledes vistnok mindst anslaaes til 40 Mill. Kr. Kan vi erobre os f. Ex. kun en Tyvendepart af dette Marked, saa har vi allerede en ganske stor Bedrift, og jeg betænker mig ikke paa at sige, at den nordlandske Marmorindustri bør kunne arbeide sig frem til en af vort Lands større Næringsveie.

Tilslut skal vi nævne de Mænd, som her har gaaet i Spidsen: den nordlandske Marmor er, om man saa kan udtrykke det, „opdaget" af den velkjendte Pastor O. T. Olsen; den i 1892 afdøde Ingenior Dr. Stoltz anlagde, i Begyndelsen eller Midten af 1880-Aarene, de første Brud; og endelig har den driftige Forgangsmand Christian Anker paa Fredrikshald Fortjenesten af at have bragt Bedriften frem til en levedygtig Næringsvei; han har forpagtet eller indkjøbt de allerfleste Marmorbrud og lige ved Fredrikshald anlagt et meget stort Marmor-Sageri og Sliberi.

Marmor er en ædel Sten, og vi haaber, at den nye Næringsvei skal udvikle sig til vort Fædrelands Bel.

J. H. L. Vogt.

Ved Kristiania Ynglingeforenings 25-Aarsjubilæumsfest, der afholdtes den 3die ds., blev følgende Sang afsunget:

Dag over Norge.

Mel.: Vreden din afvend.

Dag over Norge! „Verdens Lys" er oppe,
Kaster sin Glans paa Fjord og Fjeldetoppe,
Taler om Gud og kalder paa de Unge
Ham Lov at sjunge.

Dag over Norge! Mulm og mørke Skygger
Siger mod Landet ind, hvor Nordmænd bygger.
Gudløshedens Mulm og i det fjerne ruller
Alt Tordenbulder.

Dag over Norge! Vaagner op, bereder
I, som er unge, Landets Fremtid Hæder,
I, som skal reise Norges sjunkne Kirke
Ved eders Virke.

Dag over Norge, Gud lad Lysets Straaler
Fælde hver Ting, som ikke Lyset taaler.
Lad af din Aand vor Ungdom gjennemglødes,
Saa Land ei ødes.

Dag over Norge! Gud lad Dagen komme
Seirende hid, for alt vort Haab er omme,
Komme med Liv fra oven til de Slægter,
Som kommer efter!

A. H.

Forbandede Hunde. Her en Eftermiddag skulde to Hunde passere hinanden nede i Østervaag. Det var to af disse stolte kjæmpemæssige Dyr, der stærkt ligner paa halvvoxne Løver. Kommen nær hinanden stoppede de naturligvis op, saa hverandre ind i Øinene og gav Halerne det bekjendte energiske Sving, der betyder, at de tager Maal af hverandres Styrke og Mod, skr. „Vestlp."

Lidt længere henne kommer en Gut bærende paa en Spædkalv, der vel kunde være sine tre Dage gammel. Da Gutten aabenbart var træt og nu ogsaa med det samme kunde nyde Synet af de to Hunde, som skulde „slost", satte han Kalven ned paa Gaden. Men Kalven var som Kalve pleier at være, den gjorde nogle ubegribelige og ligesaa umotiverede Hop og for Gutten kunde forhindre det, var den sjanglende Kalv seilet lige op mellem Hundene.

Den stødte med Løvemod sin baade Snude midt ind mellem Hundenes; men da den ikke kunde opfatte den spændte Situation, som var for Haanden, gjorde den et Byx og for lige paa en Speilrude i Nærheden og gled derfra ned paa Fortauget og laa og sprællede, som kun en tre Dages Kalv kan det.

Nei noget saadant havde nok aldrig de to Hunde seet. — Ligeoverfor saadan grænseløs Ubehændighed stod deres Forstand stille. Det energiske Sving ved Halen døde som ved et Slagtilfælde og den Inuillegens man for kunde læse paa deres Ansigter var aabenbart krøben ned i Maven paa dem. De saa ikke hverandre mer, de var som slagne af Rædsel.

Endelig kom Kalven paa Benene igjen og begyndte nye Aspekter. Da var det som der atter kom et Glimt af Forstand tilbage hos de to Hunde, og under dette udsendte de et eneste langt Forfærdelsen-Hyl og forsvandt ad modsatte Veie i Galop som to forfulgte Løver, der har sprængt Buret i et Menagerl.

Paa begge Sporveie vil Kjørselen indstilles 17de Mai om Formiddagen fra Kl. 10—12 og om Eftermiddagen fra Kl. 4.30—6.15 for ikke at være til Hinder for de forskjellige 17de Mai-Tog.

Ved Turnerfesten i Göteborg i Pintsen høstede de norske Deltagere stort Bifald for sine Præstationer. I Brydekampen seirede de to norske Deltagere baade over Svenskerne og Danskerne.

Det radikale Venstres 17de Maitog afgaar fra Ankertorvet Kl. 4½ præcis til Tullinlokken, hvor shv. Statsraad Wexelsen holder Talen for Dagen. Om Aftenen Fest paa Fredriksborgs Tivoli fra 7—12. Entre 40 Øre.

102 Personer arresteredes Nat til 1ste Pintsedag. Nat til anden Pintsedag arresteredes 49. Der anmeldtes 27 Tyverier.

Præsident Christie.

Præsident Christie.

Vilhelm Frimann Koren Christie er født 1778 i Kristianssund, blev 1794 Student fra Bergens Skole, juridisk Kandidat 1799 og 1808 Sorenskriver i Nordhordland. Fra Bergen valgtes han som 1ste Repræsentant til Rigsforsamlingen paa Eidsvold, hvor han spillede en fremtrædende Rolle og stadig var Sekretær. Som en varm Tilhænger af Selvstændighedspartiet medvirkede han til at fremtvinge Kongevalget den 17de Mai.

Paa det overordentlige Storthing, som sammentraadte den 11te Oktober 1814 i Kristiania valgtes han til Præsident, saavel i Storthinget som i Odelsthinget, og det skyldes for en stor Del Christies modige og varme Fædrelandssind, Karakterfasthed, Klogskab og Sindighed, at dette Storthing løste sin vanskelige Opgave paa en saa tilfredsstillende Maade, som det gjorde. Efterat Foreningen med Sverige var besluttet, fik Christie det Hverv at udarbeide Indstilling angaaende de nødvendige Forandringer i Grundloven, hvilket Hverv han udførte med mandig Fasthed. Som Tak og Anerkjendelse af hans Fortjenester forærede Storthinget ham en Guldpokal, voterede ham en Takadresse og stillede ham i Spidsen for Deputationen til KarlXIII. I 1815—16 fungerede han uafbrudt som Storthingets og tildels ogsaa som Odelsthingets Præsident, og i 1818 afvexlende som Præsident i Storthinget og Lagthinget.

I 1815 blev han Stiftamtmand i Bergen, siden blev han tilbudt at blive Statsminister, men det afslog han tildels paa Grund af Sygelighed. 1828 blev han Toldinspektør i Bergen og som saadan døde han 1849. Han er Stifteren af Bergens Museum.

Hvad er 17de Mai?

Norges Friheds- og Grundlovsdag. Men hvad var det egentlig, som foregik den 17de Mai?

Man mener i Almindelighed, at Grundloven var færdig og blev endelig og høitidelig vedtagen den Dag. Dette er ikke Tilfældet. Ingen Beslutning med Hensyn til Grundloven eller dens Paragrafer blev fattet den 17de Mai. Den 11te Mai var Grundloven, efter at alle dens Paragrafer var gjennemgaaet, saavidt færdig, at det overdroges en Redaktionskomite at „sætte den i Stil og Orden". Den 16de Mai „oplæste Redaktionskomiten Konstitutionen" og, siger Protokollen, Rigsforsamlingen bifaldt aldeles Komiteens Arbeide".

Det er denne Scene som fremstilles af Oscar Wergelands bekjendte Maleri i Storthingssalen, der gjengives i vort Dagsnummer.

Den 18de Mai blev Grundloven underskreven af samtlige Repræsentanter og var dermed færdig.

Den 17de Mai er derimod den Dag, paa hvilken Kongevalget gik for sig. Dagen i Forveien, ved den Leilighed, da Grundloven i sin Helhed blev oplæst, var det blevet kundgjort, at næste Dag vilde Valg paa Norges tilkommende Konge blive foretaget.

Den 17de Mai traadte Rigsforsamlingen altsaa sammen til Kongevalg, og efter at Kristian Fredrik enstemmig var blevet udkaaret til Norges Konge, udtalte Præsidenten, Georg Sverdrup:

„Reist er altsaa inden Norges Enemærker Norges gamle Kongestol, som Adelstener og Sverrer beklædte, og hvorfra de med Visdom og Kraft styrede gamle Norge. At den Visdom og Kraft der prydede hine, vort Hedenolds store Konger, ogsaa maa besjæle den Fyrste, vi, Norges frie Mænd, overensstemmende med hele Folkets Ønske, af Taknemmelighed og Erkjendtlighed idag enstemmigen har valgt, er et Ønske, som sikkerlig enhver Norges ægte Søn med mig nærer. Gud bevare gamle Norge?"

Den hele Forsamling gjentog høitidelig: „Gud bevare gamle Norge".

Dernæst udfærdiges en Adresse til Kristian Fredrik, hvori det blandt andet heder:

„Efter at have udarbeidet denne Grundlov blev det os en kjær og hellig Pligt at vælge en Konge, der ved sin vise og kraftfulde Styrelse kunde betrygge og haandhæve Rigets Sikkerhed, Held og Hæder".

Aarsagen, hvorfor hverken den 16de Mai, da Grundloven fuldførtes, eller den 18de Mai, da den underskreves, er blevet Festdagen, men derimod den 17de Mai, er tydelig nok. Det var gjennem Kongevalget, ved hvilket Norges gamle Kongestol gjenreistes, at Norge paa den høitideligste Maade erklærede sig for et frit, selvstændigt og uafhændeligt Rige, som Grundlovens første Paragraf udtaler. Derigjennem traadte Norge ind i de uafhængige Staters Række. Hvad der foregik den foregaaende og den efterfølgende Dag havde en mere forretningsmæssig Karakter.

Kristian Fredriks Svar paa Adressen af 17de Mai oplæstes, og hans Modtagelse af Kongekronen fandt Sted den 19de Mai. Samme Dag foregik den nye Konges og den hele Forsamlings Edsaflæggelse til Konstitutionen. Men denne Begivenhed, skjønt høitidelig, træder i Skyggen for det afgjørende Skridt, der blev taget den 17de Mai.

Barnetoget samles paa Tullinlokken og afgaar derfra Kl. 10 gjennem Fredriksgade, Karl Johansgade, Rosenkrantzgaden, Storthingsgaden, over Løvebakken ved Storthinget, Karl Johansgade, Kongensgade, Raadhusgaden, Kirkegaden til Festningspladsen, hvor Tale holdes og Toget opløses.

Det Frøbergske Selskab paa Tivoli har fremdeles udmærket tildels udsolgt Hus. 17de Mai spilles Operetten „Roverne".

Reisetrafiken ved Jernbanerne har været noget mindre denne Pintsehelg end de to foregaaende. 1ste Pintsedag havde vi nemlig stærke Regnskyl hele Dagen.

Kantret Dampskib.

100 Mennesker i Vandet.

Et Dampskib, der skulde bringe Methodisternes Sangforening fra Porsgrund til Sangerstevnet paa Moss, stødte i tæt Taage paa en Banke ½ Mil fra Porsgrund og kantrede. De ca. 100 Passagerer gik paa Hovedet i Vandet og blev med Nød og neppe reddet iland. En Deltager fortæller, at man neppe kunde tænke sig noget forfærdeligere end det Skrig, som udstødtes, da Dampskibet kantrede. Et Held var det ifølg. „Morgbl." at Vandet ikke naaede længere end til Hagen, ellers vilde vistnok de fleste været omkomne. De maatte alle gaa tilfods tilbage til Porsgrund.

Fælles Valgdag.

Justitsdepartementet har i et Cirkulære henstillet til Overøvrighederne ved Henvendelse til Kjøbstædernes Magistrater og Sognepræsterne i Landdistrikterne at søge opnaaet en samtidig Afholdelse af Valgmandsvalgene for de forskjellige Distrikter inden følgende Grupper:

1ste Gruppe:
Finmarkens Amt, Nordlands Amt, Tromsø Amt.

2den Gruppe:
Aalesund og Molde, Akershus Amt, Bergen, Nordre Bergenhus Amt, Søndre Bergenhus Amt, Buskerud Amt, Kristiania, Hønefos og Kongsvinger, Christians Amt, Christiansfund, Hamar, Lillehammer og Gjøvik, Hammerfest, Vardø og Vadsø, Hedemarkens Amt, Kongsberg, Lister og Mandals Amt, Romsdals Amt, Smaalenenes Amt, Stavanger og Haugesund, Stavanger Amt, Tromsø og Bodø, Trondhjem og Levanger, Nordre Trondhjems Amt, Søndre Trondhjems Amt.

3die Gruppe:

Arendal og Grimstad, Bratsberg Amt, Brevik, Christiansfund, Drammen, Flekkefjord, Fredrikshald, Fredriksstad, Holmestrand, Jarlsberg og Larvik Amt, Kragerø, Larvik og Sandefjord, Moss og Drøbak, Nedenes Amt, Porsgrund, Sarpsborg, Skien, Tønsberg, Østerrisør.

Som en antagelig passende Dag for Valgmandsvalgenes Afholdelse henleder Departementet i sit Cirkulære Opmærksomheden paa:

for 1ste Gruppe Mandag den 13de August. Denne Gruppe omfatter 9 Repræsentanter.

„ 2den Gruppe Mandag 17de September. Denne omfatter 75 Repræsentanter.

„ 3die Gruppe Mandag 12te November. Denne omfatter 30 Repræsentanter.

Departementet henstiller til Amtmændene ved Henvendelse til Landdistrikternes Sognepræster og Kjøbstædernes Magistrater at søge Valgforsamlingernes Afholdelse for vedkommende Distrikter berammet til de ovennævnte Dage, forat Distriktsforsamlingerne derefter i Tilfælde kan blive berammede under Hensyn hertil.

Grundlovstogets

Deltagere fremmøder paa Tordenskjolds Plads Kl. 4½ præcis. Toget afgaar Kl. 5 til Festningspladsen, hvor Regjeringsadvokat Johannes Bergh holder Talen for Dagen.

Følgende Opraab er udstedt af „Komiteen for Flagtoget", Bestyrelsen for „Kristiania konservative Forening" og Bestyrelsen for „Yngres konservative Forening":

17de Mai.

Ottiaarsdagen for vor Forfatnings Grundlæggelse er inde.

Enighed om i Fællesskab at feire Norges Frihedsdag har ikke kunnet opnaaes.

Forsamlingstro Mænd!

Lad os paa vor nationale Mærkedag samles i Tog under Norges Flag! Samles til Løfte om at værne Fædres Værk!

I Frihedens Navn øves Tyranni.

Og Norges Hovedstad ventes ved Socialisternes Hjælp at skulle give dette Arbeide sin Støtte.

Det skal ikke ske!

Lad os vise at Christianias Borgere vil værge Grundlov og Frihed.

Vi vil et frit og selvstændigt Norge, forenet med Sverige under en Konge.

Vi vil fuld Ligestillethed i Unionen.

Mød alle frem! Mand ved Mand samles vi i

de forfatningstro Borgeres 17de-Mai Tog.

Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra det nye Firma Amerikanske Maskincompagni, der i disse Dage har aabnet Forretning ved Tordenskjolds Plads, Pipervikен, og som lover at byde Publikum adskillig af Interesse.

Saaledes har det hjemført amerikanske Vindmøller, der neppe vil være tjendt af mange hertillands, og hvoraf en er opstillet til Skuelse i Localet. Disse Vindmøller, der er forarbeidede af 18 galvaniserede Staalplader er cirkelrunde og bevæges særdeles let. De bruges i Amerika og flere andre Lande ikke alene til Kornmaling, men ogsaa som Drivkraft til Vandpumpning, Sagning og de fleste af de paa en Gaard forekommende Arbeider.

Et Apparat til Fjernelse af Vand fra Kjældere overrasker ved sin Enkelhed og Virkeevne.

Automatiske Fiskesneller, der ved et Tryk af Lillefingeren besørger Fisken indhalet, vil vække Fiskeres Beundring.

Firmaet indehar Generalagenturet for Mc. Cormicks Slaa- og Meiemaskiner. Disse erholdt paa Chicagoudstillingen forrige Aar de eneste og høieste Udmærkelser efter den offentlige Concurranceprøve i Marken, idet blot en af de rivaliserede Udstillere af Høstemaskiner indlod sig paa Concurrance. Af de over 20 større Fabrikker, der i de Forenede Stater befattet sig med Fabrikation af Slaamaskiner og lignende, skal Mc. Cormills efter sikkert Forlydende, være den, der producerer de fleste Maskiner, idet den i 1893 leverede over 156,000 Maskiner. Over en Tredjedel af alle de i Verden værende Høstemaskiner er fra Mc. Cormicks Fabrik.

Professor Georg Sverdrup,

født 1772, blev 1805 Professor i Græsk ved Universitetet i Kjøbenhavn og 1813 i Kristiania; i 1831 blev han Professor i Filosofi. — Paa et af Prins Kristian Fredrik den 16de Febr. 1814 sammenkaldt Møde overbeviste han baade Prinsen og de fleste andre Tilstedeværende om, at Prinsen ikke længer var arvebrettiget til Norge, men at dette nu havde frie Hænder til at ordne sig, som det fandt for godt og ødrage Kronen til den, som det fandt dueligst og bedst skikket.

Sverdrup valgtes fra Kristiania til Medlem af Rigsforsamlingen paa Eidsvold, hvor han havde stor Indflydelse og i Slutningen af Samværet var Præsident. 1814, 1818 og 1824 var han Storthingsmand fra Kristiania. Georg Sverdrup var Johan Sverdrups Farbroder, han døde 1850.

En international Bjergarbeiderkongres holdes for Tiden i Berlin.

Ingen Afvæbning. Crispi har nylig holdt en Tale, hvori han fremhævede, at alle Lande ønskede Fred, men tiltrods herfor tænkte ingen paa Afvæbning, tvertimod fuldstændiggjorde de alle sine Rustninger.

Paa mit Forlag er udkommet:

Topografisk-historisk B skrivelse

over

Buskeruds Amt

af **Johan Vibe.**

Hefte 1. Pris 1 Krone.

Udkommer i ca. 4 Hefter a 1 Krone.

Jacob Dybwad,

Christiania.

Breidablik

Fjeld- og Skovsanatorium & Badeanstalt,

1900 Fod o. H. og Høifjeldsafdeling „Valhal". **Valders, Norge.** Anmeldelse Dr. Evjen. Telefon og Telegrafforbindelse. Se forøvrigt om Sygekure etc. i Aarets Porspektus i Norges Boglader. (H. O.)

Carl Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc. etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Skinker,

extra fine Røgeskinker, Spegeskinker & Spegelaar samt flere Sorter Spegepølser, Krabbe, Hummer, Fiskebolleri store Boxe fra Schreiner Nilsen This, Anschiovis, Appetitsild, norske & franske Sardiner, Roquefortost, ægte Sweitzerost, holl. Stoltzer, Nøgel- & Edamerost, norsk Schweizerost, Nøgelost, Chedarost samt udmærket Hedemarkens Pultost & Prim i Bazaren 45

Telefon 1199.

Julius Norbye.

Smør.

Fineste Meierismør i Spand og mindre Dele, udmærket godt, fedt Røraas-Smør i Butter, Spand og mindre Dele til billigste Dagspris i Bazaren 45

Telefon 1199.

Julius Norbye.

Største Udvalg i Landet.

Tobakker, 114 Sorter,
Cigarer, 110 Sorter,
Cigaretter, 92 Sorter.

Telefon 1182. ***Telefon 1182.***

Fredrik Pedersen

Karl Johg. 45.

Abonner paa „Folkebladet"

Skandinaviens smukkeste illustrerede Blad. 5 Kroner pr. Aar + 50 Øre i Porto for udenbysboende — Hvert Aar stor **gratis** Maleri- og Bogudlodning.

At give Medicin til Maven,

naar det er **Luftveiene** og **Lungerne,** som er syge, er en urationel og forældet Kurmethode **nu,** efterat det med Størmers „norske Inhalateur" er blevet muligt at bringe Medikamenter **direkte til det syge Sted** og dræbe de **Baciller,** som den nyere Videnskab til Evidens har bevist, frembringer disse Sygdomme, ligefra **Snue** til **Tæring og Influenza.**

Brochurer med talrige Erklæringer fra Læger og Helbredede sendes gratis paa Forlangende.

Hver Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. 5 Øre, af Jodoform ca. 10 Øre. Apparatet kan prøves i

Indhalateur Udsalget

Grændsen 3, Christiania.

Lutherstiftelsens Boghandel

— Nedre Slotsgade 8 —

(Kvartalet mellem Prindsensg. og Karljohansgade)

anbefaler

inden- og udenlandsk Literatur.

Religiøse Billeder,

med og uden Ramme, forsendes i stort Udvalg.

Lutherstiftelsens Boghandel,

N. Slotsgade 8.

J. E. Andrén, Christiania

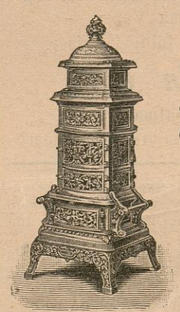

anbefaler sit Lager af:

Ovne, Kaminer. Majolika Jernovne. Rørstrands Porcellainsovne, Ventilationsovne, Kirkeovne, Illuminationsovne,, Vedovne, Badekar & Badeovnc, Bryggepander, Væg- & Gulvfliser Komfurer, Kabysser, Centralopvarmninger, Ventiler, Ventilatorer Petroleumsovne & Komfurer, Nyette Patent.

Seil & Vinduesglas, fig. & etset. Entreglas & Trottoerglas.

Bolinders nye patenterede Komfurer, absolut de bedste og billigste i Markedet.

J. E. Andrén

Dronningensgade 32.

Værdifuldt Folkeskrift.

Med talrige Illuitrationer (217 Billeder og 53 Initialer) og et Kart over det gamle Norge.

Komplet i fire Bind, der omfatter følgende Perioder:

Første Bind behandler vort Fædrelands Historie fra de ældste Tider til Sigurd Jorsalafarers Død. Heftet Kr. 3.15; i solid Velskbind Kr. 3.90; i Originalbind Kr. 4.25. Andet Bind omfatter Tiden fra Magnus den blinde til Kalmarunionen. Heftet Kr. 2,85; i Velskbind Kr. 3.60; i Originalbind Kr. 3.95. Tredie Bind omfatter Tiden fra de tre nordiske Rigers Forening til Norges Adskillelse fra Danmark. Heftet Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60. Fjerde Bind behandler Tidsrummet fra 1814 til Oscar II's Tronbestigelse. Heftet Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60.

Illustr. Familieblad: „Det er med Glæde vi henleder vore Læseres Opmærksomhed paa dette af Forlæggeren, P. T. Mallings Boghandel, saa smukt udstyrede og i Forhold til Størrelsen billige Værk. Vi trænger alle vel til, at vor Fædrelandskjærlighed bliver styrket og øget, og dertil er der intet saa tjenligt Middel som Læsningen om, hvorledes vort Folk har lidt og stridt nedigjennem Tiderne. Det nævnte Værk giver os en paa samme Tid sikker og paalidelig saavelsom underholdende og behagelig Veiledning i Fædrelandets Historie. — Det er en Bog for Folket, og den er i Sandhed en „Folkebog" i dette Ords bedste Betydning."

Ørebladet: „Dette fortræffelige historiske Værk nærmer sig nu sin Afslutning. Af særlig Interesse er Fremstillingen af vort Aarhundredes Historie. At følge Begivenhedernes Gang i dette Tidsrum, se de fremtrædende Personer dukke op paa Historiens Skueplads, følge deres Arbeide, lære at forstaa deres Betydning, er et vigtigt Led til Forstaaelse af Samtidens Begivenheder, til Oplysning og Almendannelse."

Værket kan ogsaa faaes ved ny Subskription i 30 ugentlige eller fjortendaglige Hefter à 50 Øre pr. Hefte. Erholdes i alle Boglader samt hos Forlæggeren

P. T. Mallings Boghandel, Kristiania, Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden II, Kristiania,

anbefaler fra Lager til billigste Priser:

Vandledningsrør

bedste galvaniserede engelske Rør.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper) som Suge- og Trykpumper, Vindpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper, Assurancespreiter m. fl.

Krybberør

af glasserede Lerrør.

Rørledningsarbeide udføres.

Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.,

Kristiania.

III. Katalog. Telefon 1001 & 1126.

Is-Skabe
Is-Kasser
Is.Levering

M. E. Nord,

Møllergaden No. 3.

Gihle & Bjørnstads Garnhandel

Telefon 3370. **Carl Johans Gade 19, Hj. af Nedre Slotsgd.** Gratis Klipning af Modeller til Undertøi.

Nyt i Vanter.
Engelske Strømper fra 1.00 pr. Par.
Vadsketøier.

Spiseskeer og Spisegafler anbefales til Dagens laveste Sølvpriser hos

David Andersen.

Hele Udstyr i forskjellige Mønstre til laveste Priser hos

David Andersen.

Kaffe og Theservicer

samt enkelte Sæt

Sukkerskaale og Flødemugger

haves altid i stort Udvalg paa Lager.

Bordknive, Desertknive, Frugtknive

i største Udvalg til alle Priser

sælges under Garanti at Skafterne ikke kommer af i varmt Vand hos

David Andersen.

Fiskeknive og Gafler helt Sølv som i Plet føres paa Lager saavel i hos

David Andersen.

Emaljerede Theskeer, Sukkerskeer, Bonbonskeer og Bøbonsgafler i største Udvalg hos

David Andersen.

Sorte Kjoletøier

0.85—1.00—1.50—1.75—2.00—2.25 pr. Mtr.

Forlang Prøver.

Norske Værkener

til Kjoler i stort Udvalg. **Tæppetøier** i stort Udval g, netop ankommet. **Bolster** i gode Kvaliteter. **Vattæpper, hvide Sengetæpper** fra 1.80—5.00. **Lagenlærred, Lagenbommesi, Bomuldslærred,** bleget og ubleget, **Bommesi,** bleget og ubleget, **Stout, Demet, Piquet, Shirting, Sirts og Domestik.**

Kjolesirtser i stort Udvalg.

Blusetrøier i smukke Mønstre.

Tøger Andersen

Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning

Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Hvide Skjorter 1.00—1.20, **Coul. Skjorter** 1.00—1.10—1.20—1.30—1.40—1.50—1.70—1.80, **Underbenklæder** 0.75—0.90—1.00, **Busseruller** 1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50, **Skindbenklæder & Veste.**

Opsyet Undertøi for Damer:

Linneder ublg. 1.00-1.25, do. blg. 1.25-140 **Nattrøier** hv. og coul. 1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50. **Underbenklæder** blg. 1.10-1.30 ublg. 1.10-1.20, **Skjørter** i Uld og Bomuld, **Uldtrøier** 0.75—0.90—1.00—1.10 1.20—1.30—1.40—1.50.

Forlang Prøver.

En Masse **Blaatøier** i ægte Farver á 0.35 pr. Meter.

1ma **Uldgarn** 4—5 & 6traads á 2.00 pr. Pd.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Carl Johans Gd. 20 FABRIK MÆRKE (ved Egertorvet).

Guld, Sølv og Pletvarer.

Reparationer og **Omforsølvning** af gammel **Plet** samt **Gravørværksted.**

Solid og reelt Arbeide, billige Priser.

Forlovede!

kjøber sine Ringe billigst i **Norsk Filigransfabrik.**

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, Christiania,

anbefaler en gros & en detail:

Vine, Spirituosa og Cigarer.

Curacao,

eget Fabrikat, udmærket god.

Linder & Selander

9 Nygaden 9

Christiania.

Ebbes patenterede & prisbelønnede Central-Varmluftsapparater, Express-Kaminer, Illuminations- & Magasinovne, Komfürer, Bicycles, Dekorations- & Kunstgjenstande, Døre & Vinduer m. m. m.

Telefon No. 724.

Kunstige Gjødningsstoffe:

Superfosfater, Myrgjødning, Rodfrugt- og Potetesgjødning, Svovlsyret og damppræp. Benmel, Blandet Gjødning, Foderbenmel, Sildeguano, Torskeguano, Klorkalium, Kainit, Chilisaltpeter, Ammoniaksalt, Thomasfosfat.

NB. Vort Lager staar under Statens kemiske Kontrolstations Kontrol.
NB. Vor Fabrik er tildelt Guldmedalje Skien og Antwerpen.
NB. Priscouranter og Brugsanvisninger tilstilles paa Forlangende franco.

Stavangers kemiske Fabriks Co.s Udsalg,

Kontor: Jernbanetorvet 11, **Christiania.**

Patent.

Hartz-Oliefarve.

(fra Gøteborgs Hartz-Oliefabrik.)

anbefales D'Herrer Landmænd som en smuk, billig og varig Maling for Vaaningshuse, Kirker, Stakitter o. s. v. Denne Maling har i ca. 15 Aar været anvendt i Sverige og vundet stor Anerkjendelse. Flere Hundrede Anbefalinger og Udtalelser om, at Hartzoliefarverne ere holdbarere end Oliefarve foreligger.

Prøvekarter, Omkostningsberegninger o. s. v. tilstilles paa Forlangende gratis.

Hartz-Oliefarverne leveres i Norge fra Hovedoplaget i

Alf Bjerckes Farvehandel,

Karl Johansgd. No. 5 til Skipperg., Kristiania.

Theater- og Reisekikkerter,

Barometre, Thermometre

Briller, Lorgnetter m. m.

— kun prima Varer —

til bekjendte billige Priser.

Martin Viig,

Insturmentmager,

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Bjørtykke: „Norske planter" bør enhver anskaffe sig, som ønsker at kjende vore planter. Grei ordning, mange billeder, kun 1 krone.

Samtidig bringes i erindring **Reusch's bøger: Naturkundskab** no. 1, kr. 1,50, no. 2, Kr. 0.75. Denne er trykt i 115000 expl. og almindelig benyttet i vor folkeskole.

Geografi. Smukke karter. 55 øre indb.

Læren om stenene. 1 krone.

Justerede Maal- og **Vægtredskaber**

anbefales fra Lager.

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Otto Robsahm & Co.

En gros & en detail.

Christiania og Christianssand.

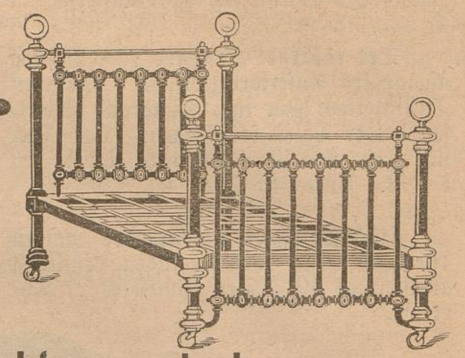

Garn-Hvidevare-Senge-Tricotage og Kjoletøiforretning.

Christian Falchenberg Akersgaden 26.

Handel en gros & en detail

med

apparater for syge- og barnepleie, forbindingsrekvisita, lægevidenskabelige instrumenter, farmaceutiske og kemiske apparater, kemikalier, briller, kikkerter, mikroskoper, barometre, thermometre, lommekompasser, tegnebestik o. s. v.

EN GROS — EN DETAIL

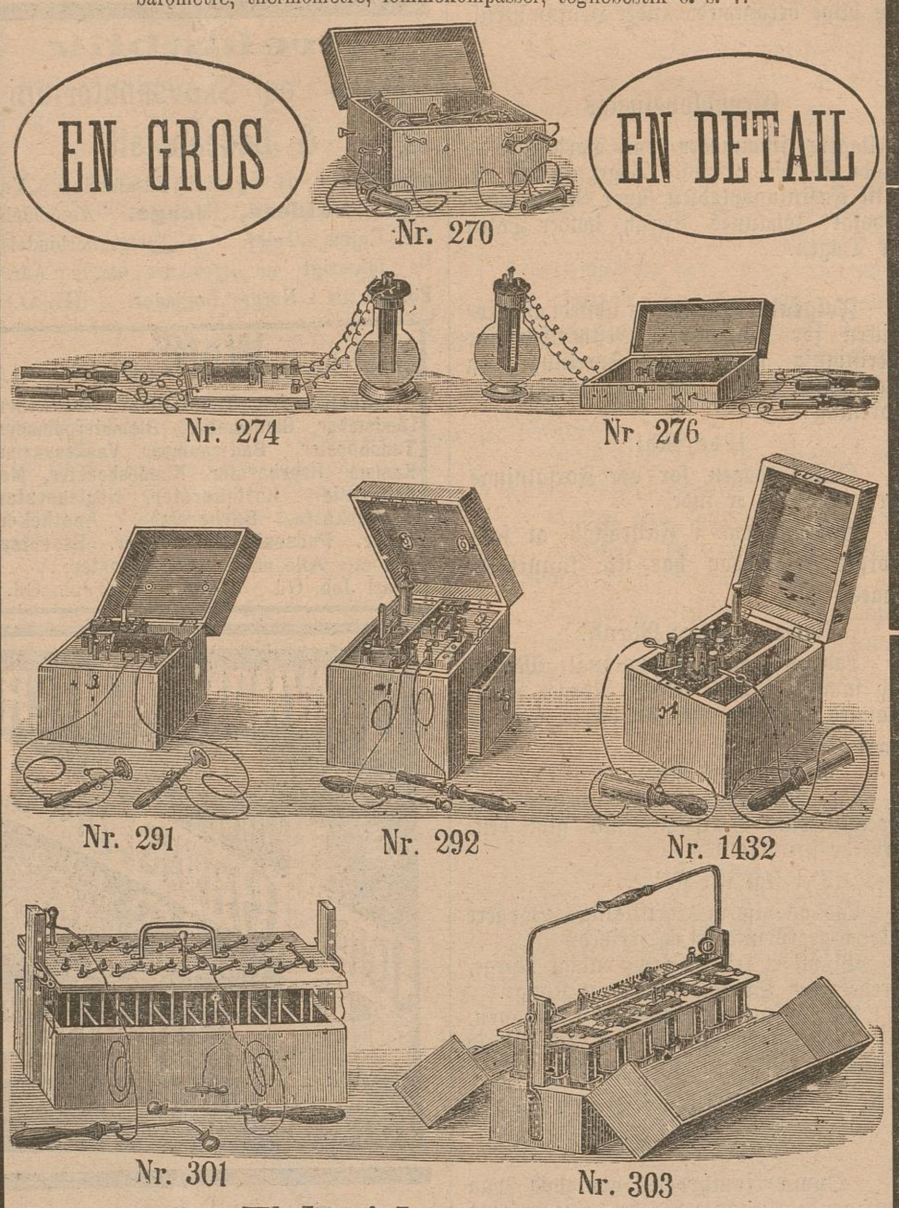

Elektriske apparater.

Anton Hedel's

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne,

Dukkevogne,

Kurv-Reisekufferter,

Kurver- & Kurvmøbler,

Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.

Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom Christianssund 1892.

Borch & Co.s Aktiebryggeri,

Christiania

anbefaler:

Lagerøl, Bayersk Øl og ***Bockøl,*** hvilket sidste specielt er anbefalet for Reconvalecenter af flere Læger.

Telegrafadr. „Johan".

Vine og Brændevine

anbefales.

O. M. Halvorsen.

Carl Johans Gade 5.

Christiania.

Telefon 1290.

Kjøkkenudstyr, godt og billigt hos

Emaljerede
Fiskekjedler
Kasseroller
Gryder
Stegepander
Kaffekopper
Kaffekander
Thekander
Tragter
Bægere
Toiletspand
Vandkander
Vandfad
Sæbekopper
Emaljerede.

Emaljerede.
Kammerpotter
Fodbaljer
Sukkerkopper
Flødemugger
Potetetskogere
Melkefad
Gaskogekar
Stegefad
Brætter
Opvaskbaljer
Former
Kjødkværne
Emaljerede.

Dieseth & Amble,

Kirkegaden 30.

Abonner paa „Eidsvold".

Ny

17de Mai sang

25 Øre.

Warmuths Musikforlag Christiania.

Chr. Teilman's

nye og populære

17de Mai sang

(Rosenkrantz Johnsen)

for Piano og Sang eller Piano alene.

Mod Indsendelse af Beløbet franco tilsendt.

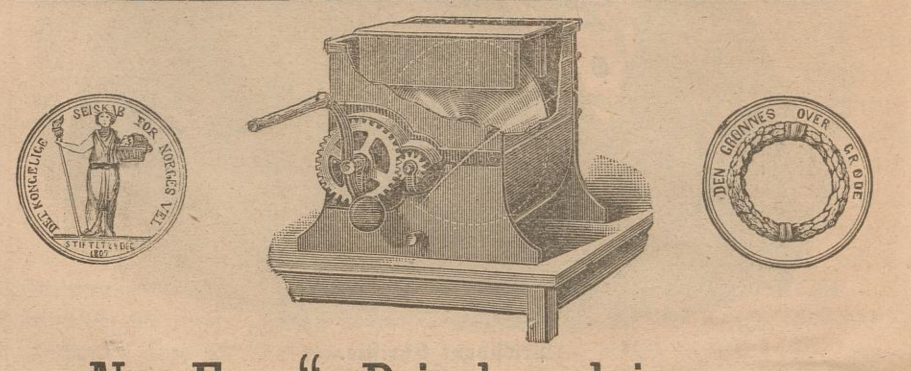

„Ny Era" Diskuskjernen

med hvilken Smør af fortrinlig Kvalitet fremstilles paa faa Minuter, anbefales fra Lager i forskjellige Størrelser op til 50 Liter. Større Kjerner leveres efter Bestilling, Prislister sendes paa Forlangende franco.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Fabrik og Lager af Klæder og Undertøi for Arbeidsfolk.

— **Sjømandsudstyr** —

Lager af Sække, Hyssing, Fjær, Dun og Sengeartikler.

Lingarn Strygarn, etc.

Lager af alle Sorter Hessians, Jutelærreder

Hanssen & Bergh,

en gros — **Manufakturforretning** — en detail.

Carl Joh. Gade 1 — Hjørnet af Jernbanetorvet.

Haldens

Metalvarefabrik,

Fredrikshald.

Fabrik for:

Kobberkjedler, Kobberkasseroller Spyttebakker, Glimmerlygter, eget Patent, **Transportspand, Meieriredskaber, Fortinneri-** og **Galvaniseringsanstalt, Parafinkander, Lygter** for Jernbaner og Skibe, Fabrikker etc., **Firkantlygter, Kuppellygter, Kakkelovnsrør. Tagtækning** og **Reparationsarbeider.**

Hatte.

Alle

Filthatte

5 Kr.

English hat magazine

Kirkegaden 30.

Netop udkom:

Staalsat

(Vaillance.)

af

C. Wagner.

Oversat af Wladimir Moe.

Pris 2.00, indb. 3.00. Porto 0.15.

Feilberg & Landmark.

(Chr. Dybwad.)

Vort forberedelseskursus

for

seminariet og den laverelærerprøve

begynder igjen 1 septbr. og varer til 1 juli. Kr. 12 pr. mnd. Moderation kan forventes. Indmeldelser modtages af **cand. theol. H. Lyche, Drammensveien no. 67,** eller af en af undertegnede:

Pastor **Eugen Hansen,** lærer **I. T. Forthun,** cand. theol. **H. Gjønnæss,** cand. philos. og seminarist **Th. Hansen,** frk. **Hilda Haslund.**

Lokale: Gjertsens skole, Christiania.

(HO.)

Paa mit Forlag er udkommet:

Uddrag

af

diplomatiske Indberetninger

om

Unionens

Forberedelse og Tilblivelse 1814

ved

C. J. Anker.

Pris 1 Krone, Porto 10 Øre.

Christiania.

Jacob Dybwad.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.

Cirkelblade, bedste engelske.

Saugfile.

Maskinhøveljern.

Remme.

Læderremme,

Gummiremme.

Hvalrosremme.

Syremme.

Jernbaneskinner 18 lbs pr. Yard.

Slibestene for Høvlerier og Træsliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Til Sæd!

Byg 2 & 6/R triørrenset.

Havre, Canada, skotsk, Probstei og alm. norsk triørrenset.

Vikker, svenske.

Vaarhvede og ***Erter*** i flere Sorter.

Græsfrø: Rødkløver, Alsikke og Thimothei i udsøgte Kvaliteter anbefales til billigst beregnede Priser af

Brødrene Trønnes.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, Kristiania.

Landets største

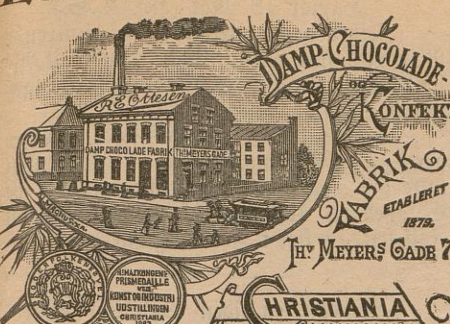

Prisbelønnet i Udlandet samt i Christiania 1883 og Skien 1891 Sølvmedalje.

Forlang R. E. Ottesens Cacao Chocolade Konfekt. Telefon 2358. Etableret 1879.

Garanteres ren og kraftig.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Musik

Kgl. Hofpianofabrikant
Brødrene Hals
Opret. Pianoforter × Flygler ×
Orgelharmoniums × Musikhandel
× Koncertbureau ×
24 & 26, Storthingsgade 24 & 26,
Kristiania.

Nr. 58. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Lørdag den 19de Mai 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Amerikanske Maskincompagni

Telefon No. 1917 k. Tordenskjolds Plads, Christiania. Teledramadr.: Maskincomp.

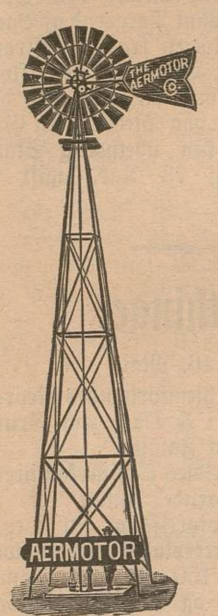

Amerik. Vindmotorer
af Galvaniseret Staal.

Anvendes til Pumping, Formaling, Sagning etc.

Findes i Amerika paa saagodtsom enhver Farm.

Landbrugsredskaber saasom:
Haandsaamaskiner, Morgan Patent, Spade-Harv, South-Bend Plouge, Hestehakker.
Græsplændklippere m. m.

Amerikanske Maskincompagni
indehaver Generalagenturet for Norge for Mc. Cormicks Harv. Mach. Co. Chicago
og anbefaler sammes 1 og 2 Hestes
Slaamaskiner,
Meiemaskiner og
Selvbindere.

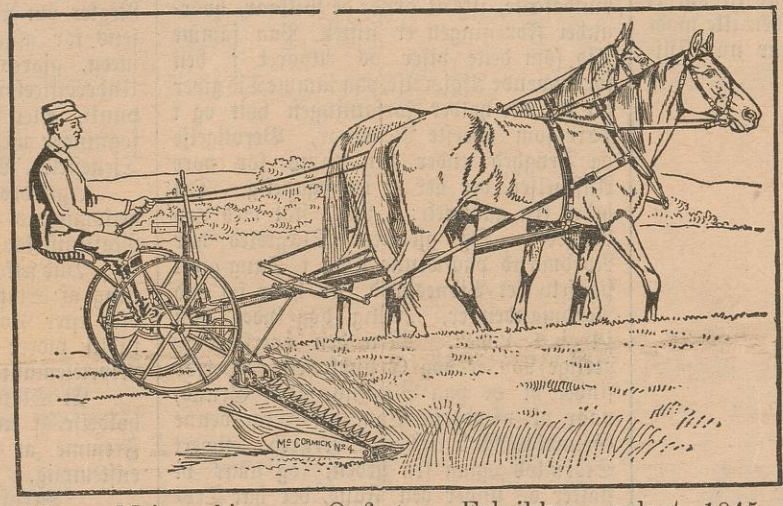

1) Cyrus H. Mc. Cormick er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — et hundrede og femti tusind — Maskiner, hvilket er mere end ⅓ af Aarets samlede Produktion.
2) Mc. Cormicks Maskiner erholdt ved Chicagoudstillingen 1893 de høieste officielle Præmier og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken. *NB.* Conkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? Vi ved hvorfor, de selv ved hvorfor, I ved hvorfor.
3) Mc. Cormciks Maskiner kan uden Overdrivelse karakteriseres som Verdens bedste.
Aadals Brug er overdraget Eneudsalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,
Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Adelsten Jensen,
Torvgaden 2, Christiania.
Klædehandel
en gros & en detail.
Obs. Pröver franco.
Lager af
Engelske Herreartikler,
en gros & en detail.
Slips, Snipper, Manchetter, etc. etc.
Paraplyer. Regnkapper.
Uld-Undertøi. Hatte & Huer.
Adelsten Jensen.
Torvgaden 2, Christiania.

Overretssagfører R. Falck,
Prinsens Gd. 3, Christiania.
Incasso. Procedure. Omsætninger.

Prima Bomuldsgarn,
farvet, bleget & ubleget, saavel enkelt som tvundet, samt
Uldvævegarn og Strikkegarn
kjøbes billigst hos
Brödr. Hillestad,
Farveri, chem. Vaskeri & Garnhandel Brogaden 6. Christiania.

„Kringsjaa“ oversætter de bedste artikler i samtlige Europas og Amerikas tidsskrifter.
„Kringsjaa“ er blet rosende omtalt i omtrent hele den norske presse.
„Kringsjaa“ har bidrag af flere af vort lands bedste forfattere.
„Kringsjaa“ har paa et aar faaet henved 3000 abonnenter.
„Kringsjaa“ er Norges alsidigste tidsskrift.
„Kringsjaa“ er Norges billigste tidsskrift.
„Kringsjaa“ er rigt illustreret.
„Kringsjaa“ bør læsses af enhver.
„Kringsjaa“ koster kun 2 kroner kvartalet.
„Kringsjaa“ udkommer 2 gange om maaneden.
„Kringsjaa“ bringer portræter af tidens mænd.
„Kringsjaa“ bestilles paa postkontorerne og i bogladerne.
„Kringsjaa“ leverer oversættelse af de bedste og nyeste romaner.
„Kringsjaa“ bringer i hvert hefte læsestof, efter almindelig bogpris, for 2 kroner
Olaf Norli.
Christiania, Universitetsgaden 24.

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:
Maskin- Hus- Smede- Anracit- Kul,
Støberi- og Hus- Cokes,
hel og huggen Ved,
engelsk og skotsk Rujern,
Ildfast Sten og Ler.
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og hovlede af alle Slags.
Telefon 535 og 1840.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE“
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.
„THE MUTUAL LIFE“ er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele* Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.

Bedste og billigste, korrekte
Briller, Lorgnetter, kunstige Øine.
Förste Rangs
Kikkerter
Barometre
Thermometre

Fineste Tegnebestik,
Elektriske Apparater for Sygebehandling. etc.
Installationsmateriel for elektrisk Lys.
A. J. Krogh
Optisk Glassliberi
— Kirkegaden 12 —
Moderate Priser.

Det springende Punkt.

Det radikale Blad, der gjælder for at være det Steenske Ministeriums særlige Organ, har stillet en Opfordring til Bønderne om ikke at forlade Partiet trods dettes Forbund med det socialistiske Parti, der vil ophæve Eiendomsretten. Det „rene“ Venstre vil aldeles ikke Eiendomsretten til Livs, forklarer Bladet, allermindst Eiendomsretten til Jorden.

Bladet synes virkelig, det er nødvendigt at forsikre dette. Man skulde dog tro, det maatte være ganske overflødigt at forklare, at det radikale Parti som Parti betragtet ikke vil gjøre noget Attentat paa Eiendomsretten. Der er, som bekjendt, en stor Mængde Gaardbrugere i Partiet, og ingen vil mistænke nogen af de radikale Storthingsbønder for at ville spænde Ben under sig selv. Var der ikke andet end dette at sige om Sagen, da maatte man være fuldt enige med „Dagbladet“ i dets Forsikringer til Norges Bønder om, at de trygt kan følge det radikale Parti ved Valgene. Det ærede Blad vilde da ogsaa have en vis Berettigelse til at betegne de Advarsler, vort og andre Blade har henvendt til Gaardbrugerne mod at stemme radikalt, som Forsøg paa „Bondefangeri.“

Men det er aldeles ikke derom, der spørges. Vi advarer ikke de norske Bønder mod at ophæve Eiendomsretten — dette er aldeles overflødigt thi de gaar ikke med paa sligt, — men vi advarer dem mod Programsagen almindelig Stemmeret, og ganske særlig kommunal, hvilken Sag det radikale Parti har sat som No. 1 paa sit Program jevnsides med Udenrigsministersagen. Ophævelsen af Stemmeretsskrankerne vil nemlig bringe Gaardbrugerne i Mindretal ligeoverfor dem, der eier lidet eller intet, og betaler liden eller ingen Skat.

Hvad Garantier har det radikale Parti at byde Norges Gaardbrugere med Hensyn til Virkningerne af den almindelige Stemmeret i Stat og Kommune under en Samfundsordning og en Forfatning som vor? Aldeles ingen.

Mon Bladet kan fremlægge en thinglæst Erklæring fra Socialisterne og de Eiendomsløse, udstedt paa baade egne og Efterkommeres Vegne, om at de aldrig vil tænke paa at forgribe sig paa Eiendomsretten til Jorden? Som almindelig bekjendt er det ikke bare Socialisterne, der har et godt Øie til denne Eiendomsret. Den angribes af Folk, der ellers er Modstandere af det socialistiske Program og holder paa Eiendomsret til alt det, der ikke bestaar i Jord og Grund og dertil hørende Herligheder. Tilhængerne af Henry George (og blandt dem er Storthingspræsident Ullmann) vil som bekjendt ved at lægge Skattebyrden paa Jorden opnaa, at den efterhaanden overdrages i Statens Hænder. Andre vil i al Fald have Eiendomsretten begrændset, saa at det, der overskrider et vist Maal, skal hjemfalde til Staten, der saa overdrager den til nye Eiere.

Muligens vil Hr. Ullmann i Betragtning af den vanskelige Situation sige Henry George Farvel. Det skulde være morsomt at se ham gjøre det. Men vi er aldeles ikke sikker paa, at et saadant Farvel vil have større Værdi end hans Erklæring i 1891, om at egen norsk Udenrigsminister var fjernt baade fra den Bernerske Dagsorden og hans egne Tanker. Det vides, at Hr. Ullmann langt fra er den eneste Repræsentant for de Henry Georgeske Anskuelser her i Landet, om han end er den mest navnkundige, og om han paa Grund af Situationen offentlig tilbagekalder sin Tilslutning til disse Anskuelser — hvad han ikke har gjort — vil de øvrige, der med virkelig Overbevisning følger Henry George, neppe aflægge denne Overbevisning.

Ved det store Arbeidertog den 17de Mai, hvori omtrent 9 Tiendedele af alle Kristiania Bys Foreningsfaner var repræsenteret, udviklede Hr. C. Jeppesen det socialistiske Program om Statens Overtagelse af al Eiendom, og Advokat Ludvig Meyer lykønskede ironisk det radikale Parti med at have faaet ny (socialistisk) Vin paa sine gamle Lederflasker. Vi tænker Norges Bønder under de Forhold vil med et Skuldertræk affærdige Radikalernes maaske velmente Tilbud om at ville garantere Eiendomsrettens Bevarelse.

Til Ungdomsforeninger paa Østlandet.

Ligesom der ifjor holdtes et Ungdomsstevne for det Vestenfjeldske, og iaar agtes afholdt et for det nordenfjeldske, saaledes burde vel heller ikke Østlandet staa tilbage i saa Henseende. Man skal derfor tillade sig at opfordre Ungdomsforeningerne paa Østlandet til et Ungdomsstevne ved Rigsbygningen paa Eidsvold førstkommende St. Hans Dag — 24de Juni. Det skulde være ønskeligt, om de Foreninger, der øisker at deltage i et saadant Stevne, vilde anmelde dette til en af Undertegnede inden 15de Juni. Man tør vel anse det for sikkert, at Dampskibe og Jernbaner vil tilstaa Fragtmoderation.

Smaalenene 8de Mai 1894.

P. Slotsvik,
p. T. Formand for Eidsbergs Ungdomsforening, Slitu St.

J. Haaland,
p. T. Form. for Askims Ungdomsforening Askims St.

De 26 Storthingsmænd er komne tilbage fra sin Pintseudflugt til Trondhjem og Værdalen. Turen var begunstiget af udmærket Veir. Ullmann, Løvland, Hægstad og Arvesen holdt politiske Taler. Ligesaa Lagmand Lindboe.

Forberedelseskurserne til Seminarierne. Storthingets Kirkekomite har mod 4 St. (Bonnevie, Berger, Hval og Refsdal) besluttet at indstille paa, at Storthinget iaar selv foretager Fordelingen af Bidragene til Forberedelseskurserne for den lavere Lærerprøve og Seminariernes Optagelsesprøve.

Skarlagensfeber.

Aalesund 12/5 94 (H. O. T. B.)

Sundhedskommissionen har besluttet idag at stænge Folkeskolerne indtil 28de Mai, paa Grund af Skarlagensfeber, der dog gaar mildt. Ialt er indtruffet 60 Tilfælder, men den er forhaabentlig nu i Aftagende. Latinskolen vedbliver fremdeles.

17de Mai.

Telegrammer gj. (H. O. T. B.)

Trondhjem.

Børnetoget var talrigt; Retsskriver Lommerud holdt Talen. I Venstres Tog stor Deltagelse, mange Faner og rene Flag. Lagmand Lindboe holdt Talen. Ved Høires Folkefest talte Sagfører Buaas; ogsaa her var Deltagelsen stor. Veiret raat og surt.

Stavanger.

Frihedsdagen oprandt med straalende Sommerveir. Festlighederne begyndte Kl. 8 Form. med Kaproning. Kl. 10 Børnetog hvori deltog ca. 300 Børn; Talen holdtes af Lærer Telnæs. Kl. 11½ Kapgang hvori 20 Deltagere. Kl. 1 Bicyclekapridt hvori 10 deltog. Kl. 2 udgik Stemmeretstoget paa Nytorvet under Faner og rene Flag til Kannik, hvor Arbeider Sviland talte for Stemmeret og Stemmefrihed; Redaktør Vik for Norges Selvstændighed. Fanerne var næsten udelukkende Fagforeningsfaner. Kl. 4½ gik det ordinære Tog fra Torvet med Faner og Unionsflag. Foran gik i Optog Brandvagten med Sprøiter og Materialvogne. Toget standsede ved Kongsgaard, hvor Advokat Berner holdt Talen for Dagen. Derpaa uddelte Amtmanden Præmierne til Kapgjængerne, Roerne og Bicyclisterne. Fra Kl. 8 til 12 Folkefest i Kongsgaard; en Masse Mennesker deltog; storartet Illumination. Mange Foreninger og private holdt Fester om Aftenen.

Christianssand.

17de Mai oprandt med straalende Veir; Kl. 7 spillede Koralmusik i Kirketaarnet. Børnetoget med Reveljen i Spidsen Kl. 7 var større end nogensinde. Seminarlærer Syvert Hansen holdt Talen ved Børnenes Tog i Exercerhushaven. Almindelig Flagning i Byen. I Eftermiddag gik to Tog, det ordinære til Egelunden med Overretssagfører Vogt som Taler. Arkitekter, Ingeniører, Bygmestre og Haandværkere havde anskaffet ny Fane for Anledningen. Ved Stemmeretstoget holdt Adjunkt Haugen og Redaktør Henrichsen Talen.

Arendal.

Stor Fest her i Anledning af 17de Mai. Om Formiddagen gik et stort Børnetog og om Eftermiddagen stor Procession. Efter begge Tog holdtes Taler for Dagen. Om Eftermiddagen Kaproning med overordentlig stor Deltagelse. Om Aftenen holdtes Fest i forskjellige Foreninger.

Risør.

Dagen feiredes her i solblankt Veir med almindelig Flagning og sædvanlig Salut. Det ordinære Tog var indstillet. Det af Yngre Konservatives Forening foranstaltede Tog havde vundet stor Tilslutning. Redaktør Berentsen holdt Festtalen. Til Venstretoget var der ogsaa stor Tilslutning. Talen holdtes af Redaktør Hansson. Om Aftenen festlig Tilslutning saavel i Y. K. F. som i Venstres Forening. Fyrværkeri paa Havnen.

Farsund.

Venstres Demonstrationstog var usædvanlig stort. Talerne holdtes af Vesthassel og Torsvik for Dagen og for Venstres Programsager.

Holmestrand.

Dagen oprandt med det herligste Veir; mange Mennesker paa Benene. Ved det almindelige Tog, der havde vundet stor Tilslutning, holdt Byfoged Koren Talen for Dagen. Derefter taltes for Kongen osv., hvorpaa en belivet Folkefest afholdtes med Leg og Idræt for Ungdommen. Efterat dette var slut ved Ottetiden holdtes Folkefest og Dans i Festlokalet. Venstre havde ogsaa et eget Tog.

En stor Laban.

I England er det som bekjendt en farlig Sag at „slaa op“ med sin Forlovede uden Grund; det koster Penge, hvis hun anlægger Erstatningssøgsmaal. For Tiden ler den læsende Almenhed i Dronning Victorias Riger aldeles forfærdelig over en Sagfører, som er kommet i den bitreste Vaande netop paa Grund af et sligt Opslag.

Han traf i Juni 1892 ombord paa et Dampskib Frøken Grace Mitchel, der var paa Veien til sin Onkel i Indien. Ved Suez blev de forlovet, og han skrev siden fra sit Hjem i Syd-Wales de mest glødende Kjærlighedsbreve til sin Elskede. Blandt andet talte han ogsaa meget om sine store Landeiendomme, sin Formue og sin store Sagførerpraksis.

Efterat hun var vendt tilbage til London, ophørte imidlertid pludselig hans Breve. Hun skrev og skrev til ham — intet Svar. Saa skrev hun til en Slægtning af ham, og da kom der det Telegrafsvar, at hendes Forlovede, James Price, var afgaaet ved Døden.

Hun sørgede dybt — indtil hun ved et Tilfælde fik vide, at han alligevel levede i bedste Velgaaende! Da blev hun nærmest rasende.

Hun tog sin Tilflugt til Loven.

For Retten oplystes det først, at Sagfører Price selv havde sendt Telegrammet om sin dødelige Afgang, dernæst, at han ikke eiede Spor af Landeiendomme eller Formue, og endelig, at det gik forfest mulig nedad Bakke med hans Sagførerpraksis.

Hele Hemmeligheden var, at den unge Mand var blit dødelig forelsket ombord paa Dampskibet, men iland var kjølnet betydelig af.

Han skal betale 5400 Kr. i Skadeserstatning, og hans Sagførerforretning er efter denne Dag ikke to Øre værd.

Frækt Tyveri. Den 12te f. M. gik en 72 Aar gammel Dagarbeider hjemover gjennem Karl XII Gade, da der pludselig kom en Person hen til ham og bagfra tog ham om Livet og nappede hans Lommeuhr fra ham og forsvandt.

Selve Tyven har det ikke lykkedes at faa Rede paa, men en 22 Aar gl. tidligere 2 Gange tyvsdømt mekanisk Arbeider, som Dagen efter forsøgte at pantsætte Uhret, blev af Meddomsretten igaar for Hæleri med Hensyn til dette og et andet tidligere stjaalet Uhr idømt 7 Maaneders Strafarbeide. Han havde forsøgt at pantsætte Uhret hos en Pantelaaner, hvor han for henved et Aar siden havde faaet afsat et andet Uhr, som senere viste sig at være stjaalet. Uagtet Ekspeditricen kun havde seet ham disse 2 Gange og trods det lange Mellemrum mellem begge Leiligheder, gjenkjendte hun ham dog med Bestemthed og foranledigede ham anholdt.

Fra Brevig

skrives til „Fremskridt“ den 16de ds.

Et eiendommeligt Uheld, der let kunde have faaet skjæbnesvangre Følger, indtraf her 2den Pintsedags Aften. Hr. R. Rasmussen paa Kjellestad havde nævnte Dag foretaget en Kjøretur til Eidanger og skulde netop kjøre ud til Færgestedet for at sætte over til Stathelle, da hans Hest pludselig blev sky og sprang ud. I Vognen befandt sig fire Personer, to Damer og to Herrer. Det lykkedes Kjøreren at sætte Hesten op mod en Husvæg, hvorved den blev standset lidt i sit vilde Løb, men den kom dog snart klar af Væggen og fortsatte i rasende Karriere henad Veien, uden at Kjøreren havde det mindste Herredømme over det vanvittige Dyr. Det var nu let at forudse, hvad Enden vilde blive. Passagererne fik efterhaanden kastet sig af Vognen uden at nogen af dem heldigvis kom større tilskade, og det rasende Dyr fortsatte Løbet henimod Færgestedet, i hvis Nærhed det, fremdeles i fuld Karriere, satte — lige i Brevigsfjorden og forsvandt med Vognen i Dybet. Igaar fiskede man Hest og Vogn op igjen.

Arendals Dampskibsslaade.

(Bureau-Telegram).

Arendal, 12te Mai.

Arendals Dampskibsselskab nye Damper „Dronningen“ overleveredes igaar fra Fevigs Jernskibsbyggeri i fuldfærdig Stand med Undtagelse af det hydrauliske Maskineri, der vil være færdigt om nogle Dage.

Skibet, der har Tripleexpansionsmaskine, er endvidere udstyret med hydrauliske Maskiner, Varmluftsapparater og Ventilationsapparater efter nyt System samt elektrisk Lys.

Udstyr og Indredning er yderst elegant.

Ved Besigtigelsen udtalte Direktionen sin fulde Tilfredshed med Skibet.

Kontrakten og dens Underskrivelse.

Da de første Tilnærmelser fandt Sted mellem det radikale Venstre og Socialisterne, antog vi det strax for en Selvfølge, at Opstilling af almindelig kommunal Stemmeret som Programsag vilde være et Skridt, som maatte fuldstændiggjøres ved at tilstaa Socialisterne paa Arbeidernes Vegne en vis Andel i Repræsentationen paa Storthinget i den forestaaende Valgperiode.

Socialisterne har nu formelt fremsat det sidstnævnte Krav som Betingelse for sin Medvirkning til Radikalernes Fordel ved Valgene.

Endnu er intet Svar paa dette Krav indløbet fra det radikale Hovedkvarter. Men at det maa blive samtykkende, derom kan der neppe være Tvil.

Endog Høire har indrømmet Arbeiderne en vis Repræsentationsret. Skulde da ikke Radikalerne gjøre dem den samme Indrømmelse og da tage netop de Repræsentanter, som det med Radikalismen beslægtede Arbeiderparti kræver? Om de tilfældigvis hist og her bliver Socialister af den ægte Art, hvad gjør det? "Arbeiderpartiet" har fuld Ret til at fremsætte sine Fordringer.

Det radikale Venstre kommer til at erfare Sandheden af det Ord, at naar man har sagt A, maa man ogsaa sige B. Det har gjort den store og afgjørende Indrømmelse at opstille almindelig kommunal Stemmeret. Det har med andre Ord kjøbt sig Socialisternes Hjælp for en Sum, der politisk talt maa regnes i Millioner. Naar nu Socialisterne kommer for at underskrive Kontrakten, og efter at have dyppet Pennen i Blækhuset fremsætter yderligere det Krav, at der til Millionerne skal lægges nogle Tusinde, kan da Radikalerne udsætte sig for, at de allerede udbetalte Millioner skal blive ganske bortkastede, bare fordi de synes, at det lille Krav paa nogle Tusinde er altfor overdrevent? Nei, de maa nok slaa til, før Blækket bliver tørt paa Pennen. Thi Millionerne er endelig og definitivt udbetalte og kan ikke kaldes tilbage. Dette skjønner Partiet meget godt. Hvad vilde nemlig Folket sige om den Jammerlighed, at Partiet med høitklingende Fraser om Retfærdighed og Menneskekjærlighed bærer frem den socialistiske Programsag almindelig kommunal Stemmeret, og saa, fordi det er kommet i Klammeri med sin Medforbundne, idet Pennen skal sættes paa Papiret til Underskrift, løber fra hele den store og ophøiede Programsag? Der er ikke Bøn for andet; de maa fastholde den, hvor ydmygende Betingelser Socialisterne end opstiller, ellers proklamerer de for Alverden, at det var ren og skjær Humbug med hele Landsvenstremødets Program.

Vi mener altsaa, at for ikke at have anvendt Millionerne" forgjæves, vil det radikale Venstre sende et gunstigt Svar paa Socialisternes seneste Henvendelse angaaende Fællesoptræden ved Valgene.

Hjælp dig selv . .

Saa heder det i „Verdens Gang" i en Redaktionsartikel for omtrent en Maaneds Tid siden, rettet til Gaardbrugerne. Det hjælper ikke, heder det, at komme med idelige Klager over Gaardbrugernes mislige Kaar; thi disse Klager kan saa ikke blive opfyldte alligevel, og det er derfor efter Bladets Mening bedst at hjælpe sig selv. Ja vel er det saa, at det er bedst at kunne hjælpe sig selv; men dermed er det ikke sagt, at alle Klager fra Gaardbrugerne er uberettigede. — Naar „Verdens Gang" udtaler sig i den Retning, har det vel sin Grund i det radikale Venstres nylig stiftede Kompanifkab med Socialisterne; thi Bladet antager vel nu ikke længere at have Støtte hos Gaardbrugerne. — Jeg tror, at Gaardbrugerne har en meget vel begrundet Klage at fremføre betræffende den i Christiania værende Kjødkontrol; thi denne er efter min og mange andres Formening saa bagvendt iverksat, at jeg tror det maa kunne siges, at den har et vist socialistisk Præg. Naar Folket i Byen ønsker at faa godt og ubedærvet Kjød, saa er herpaa intet at sige, men saa skulde de efter almindelige Begreber selv betale de dermed forbundne Omkostninger. Dette er imidlertid ingenlunde Tilfældet — tvertimod — de tager ikke blot Betaling af Bønderne, saa denne Kontrol kan bære sine Udgifter; men visselig meget mere end det, og ifaafald søger de jo at berige Bykassen paa Bøndernes Bekostning. Lidt bedre er det jo blevet, siden man slipper den lidet tiltalende og ofte byrdefulde Akord med Sjauerne; men hermed kan det ikke være nok. Helst burde Kontrollen være en Kommune- eller Statssag. Kan det ikke ske, maatte Omkostningerne nedsættes f. Ex. til 5 Øre for Kalv og 20 Øre for Oxe. Naar man tager Hensyn til den Tidsspilde, som Kontrollen medfører, var det enda nok for Bønderne. Vi har Melkekontrol ivente, og hvis denne bliver arrangeret ligesaa kostbart og byrdefuldt, som Kjødkontrollen nu er, saa er det klart at al Drift med den tunge og nesten værdiløse skummede Melk fuldstændig ophører. A. H.

„For Gjennemførelse af et „moderat" liberalt Program mener vi, at Bondedemokratiet byder det tryggeste Grundlag, skriver „Bratsb. Amtstidende". Gaardbrugeren paa sin Odelsjord har fra Urolds Tid været Kjernen af vor Nation, og vi har liden Tro paa Soliditeten og Heldigheden af Hastverksreformer, der presses frem af et radikalt Thingflertal, blandt hvis egentlige Ledere der neppe skal kunne nævnes en eneste Gaardbruger. Det er i saa Henseende nokſaa betegnende, at Radikalernes Landsforenings Styre ikke taller en eneste Repræsentant for denne vort Folks rette Centrums-Stand!"

Butiktyverier. Et ungt Ægtepar, Arbeidsfolk fra Lier, begge 22 Aar gamle, gik for nogen Tid siden ind til en herværende Guldsmed for at kjøbe en Guldring til Konen, som nemlig ikke tidligere havde faaet nogen Forlovelsesring, og de saa ogsaa paa en hel Del Ringe, men fandt dem alle for dyre. Da de tilsidst skulde gaa, mærkede Guldsmeden, at en af de fremviste Ringe var borte, hvorfor han stansede dem og spurgte, om de havde taget den. De benegtede det bestemt, og alle tre begyndte at søge efter Ringen, og herunder satte Konen sig en Stund paa en i Butikken staaende Sofa. Under denne gjenfandtes derefter Ringen. Konen havde nemlig fundet det billigere at forsøge at stjæle sig en Ring end at kjøbe den og havde, da hun blev opdaget, sluppet den ned ved Sofaen, medens hun sad i denne.

Kort forud havde hun kompletteret sin Garderobe ved hos en Kjøbmand i Rosenkrantzgaden at stjæle et Jerseylivs, medens hun var inde og spurgte paa saadanne og havde da heldig sluppet affted med sit Bytte.

Hun er tidligere to Gange tyvsdømt og blev igaar paa sin 22-aarige Fødselsdag af Mødsdomsretten idømt 7 Maaneders Strafarbeide.

Tumulter i Prag.

Prag, den 16. Mai. Hobe af halvvoksne Mennesker drog igaar Aftes igjennem Gaderne og ituslog Ruderne i flere Huse, som bar tyske Gadetavler i sort-gule Farver. Demonstranterne blev flere Gange adsplittede af Politiet og ilede tilsidst i vild Flugt til Forstaden Zizkow, hvorhen Politiet fulgte dem.

Drosjekuskestreike i London.

London, den 16. Mai. Paa et i Nat afholdt Møde har Drosjekuskene besluttet at streike i Dag.

Stor Brand i Boston.

Boston, den 16. Mai. Igaar udbrød en stor Brand i Southendkvarteret. Den forplantede sig med en saa rasende Hurtighed, at Mandskabet maatte forlade flere Sprøiter midt imellem brændende Ruiner. 500 Familier er husvilde. Skaden anslaaes til flere Millioner Dollars.

Brasilien og Portugal. Præsident Peixoto har tilstillet den portugisiske Gesandt i Rio de Janeiro et Pas og befalet den brazilianske Gesandt i Lissabon at afreise derfra. Dette skulde tyde paa nær forestaaende Krig mellem Portugal og Brasilien, men forhaabentlig bliver Mellemværendet ordnet paa fredelig Maade ved Forhandlinger.

23 Dogn uden Mad. Paa Gaarden Finelo i Trano hændte det sidstleden Høst, at der kom bort ca. 20 Sauer paa Fjeldet just i den Tid, det første Snefald indtraf. Fra Gaarden gik der to til sex Mennesker næsten hver Dag i tre Uger og ledte efter Sauerne, baade i Mark, Skog og Fjeld i flere Mils Omkreds. Det 23de Dogn fandtes alle i en Fjeldskrænt, som de formodentlig skulde have passeret over, just da Sneen faldt, i flere Fods Høide, og i al denne Tid har de havt Tilhold ved en stor Sten i en liden Fordybning i Fjeldet, hvor de fandtes død og maatte bæres hjem; nogle døde første Nat, og flere maatte slagtes Dagen efter. Ikke en kunde tage nogen Næring til sig, hverken Mad eller Drikke paa 2—3 Dogn, men i denne Tid maatte man rende ferst Melk i dem. De var ifl. "Troms Stiftst." saa udmagrede, at der var bare Skind og Ben, og Ulden havde de revet af hverandre for de meste. Hvad ondt de har lidt og udholdt i al denne Tid, vidnede Stedet om, hvor de har holdt til.

Aaret 1894 lader til at ville blive et Mærkeaar i flere Henseender, skriver „Tromsøposten". En saa lidlig Vaar, som det nu ser ud til at blive, om dette gode Veir, vi nu længe har havt, fortsætter, har vi ikke havt siden 1844. De gamle fortæller, at da var der fuld Sommer ved Udgangen af Mai, og paa Gaarden Haugen i Bardo blev der det Aar saaet to Gange, og sidste Gang blev det ogsaa sadefort Korn. Naar saadant tidligere har hændt, er det ikke umulig at lignende ogsaa nu kunde indtræffe. Efter en tidlig Vaar kommer som Regel et godt Aar.

En amerikansk Bonde havde en Tjener med en usædvanlig stor Mund. En Dag sendte han Hans til Byen for at afhænde endel Varer. Paa Hjemveien mødte han to Landveisrøvere, der forlangte hans Penge eller hans Liv. De kunde imidlertid ikke finde nogen Penge, hvorfor de drog sin Vei med Hest og Vogn. Kommen hjem fortalte Tjeneren sin Herre om Røveriet, men tog samtidig frem en stor Pengebunke af Munden hvor han for Sikkerheds Skyld havde anbragt Dagens Udbytte. „Hvorfor i Herrens Navn gjemte du ikke Hesten og Vognen der ogsaa!" udbrød Bonden.

Syttendemaitogene

her i Kristiania var iaar talrigere end nogensinde, hvortil det udmærkede Veir vistnok for en ikke liden Del bidrog.

Skolernes og Børnenes Tog om Formiddagen talte vistnok opimod 10,000. Det radikale Venstres Tog talte ca. 4,500, Grundlovstoget (Høire) henimod 5000, eller et Par Hundreder mere end de Radikales. Socialisternes Tog talte ca. 2500. Baade i det radikale Venstres, men især i Socialisternes Tog var der en Mængde Kvinder.

I Gaderne, hvor Togene drog frem, var der Tusinder af Tilskuere, især rundt Storthingsbygningen. Overalt herskede den bedste Orden.

Hædersgave.

Fra Modum skrives til „Buskr. Blad":

Da Injuriesagen Mørck m. fl. contra „Buskr. Amtstid." ved Jurydommen, fik et saa uventet Udfald, udstedte nogle af Arbeiderne ved Blaafarveværket Indbydelse til ved en Gave til Hr. Bergmester Otterbeck at vise ham sin Agtelse og Sympathi.

Efter at saavel flere af Værkets Arbeidere som ogsaa andre Meningsfæller havde tegnet sig paa Indbydernes Liste, blev en Uhrkjæde af Guld indkjøbt for Kr. 110,00.

Paa dennes Medaljon sees Indskriften: „Politiske Meningsfæller, Arbeidere og andre. C. Otterbeck 12/5 94.

Denne Kjæde overraktes Pintseaften af Stigeren.

Sverdrup og Schanche

talte Pinseaften i Kommunelokalet i Østre Toten for 300 Tilhørere, væsentlig Stemmeberettigede.

2den Pintsedag talte Sverdrup paa Hage i Vardal for 400 Tilhørere og Schanche paa Aas i Vestre Toten for ca. 200 Tilhørere.

3die Pintsedag talte Sverdrup paa Odnæs i Søndre Land for 500—600 Tilhørere. Bagefter holdtes en vellykket og særdeles talrig besøgt Sexa. Hr. Schanche talte paa Fjeldvold i Vestre Toten for ca. 50 Stemmeberettigede. Paa Grund af Aannearbeidet var en Mængde hindret i at møde.

17de Mai.

Regjeringsadvokat J. Berghs Tale.

Idag for otti Aar siden traadte Norge ind i Rækken af selvstændige Stater med en fri Forfatning, en af de frieste i Verden.

For den enkelte Generation er otti Aar vistnok et anseligt Tidsrum; men i en Nations Liv er det ikke for saa meget at regne; det er ikke længere, end at der endnu lever og færdes dem iblandt os, som saa Dagens Lys under Enevoldsmagtens Herredomme.

Og dog — naar vi i Tanken stiller Norge i 1814 ved Siden af Norge i 1894, hvilken Modsætning, hvilken umaadelig og utænkt Fremgang: Norge i 1814 et Land med en Befolkning af adskillig mindre end en Million, spredt over et vidt udstrakt Landomraade, hvis enkelte Dele var adskilt ved mægtige Naturhindringer, paa samme Tid som de Samfærsels- og Kommunikationsmidler, der i det ydre skulde binde Landsdelene sammen, var af den mest ufuldkomne og primitive Art, et Land med udtømte Hjælpekilder, for ikke ret længe siden endog gjentagne Gange hjemsøgt af Hungersnød, der gjorde Barkebrød til en velkjendt Menneskeføde, et Land, hvis Penge- og Finansvæsen maatte bygges fra nyt af paa lutter Ruiner, og hvor de private Næringsveie og Bedrifter ikke havde synderlig bedre Vilkaar. Og med den materielle Vanmagt forenede sig Savnet af saa mange af de Virkemidler og Institutioner, der betinger det aandelige Livs og Kulturarbeidets Trivsel; jeg minder kun om, at Norge havde faaet et Universitet med nogle faa Lærere og — ingen Bøger. Og hvad der ikke er mindre vigtigt: Folkeoplysningen paa et saadant Trin, at virkelig Læsefærdighed kun var et faatals Sag. Skrivefærdighed ligefrem en sjelden Kunst.

Og nu efter 80 Aar, hvori Norge har kunnet glæde sig ved en uafbrudt Fred udad, ser vi et Land, hvis Folkemængde er mere end fordoblet — Hovedstadens Folketal endog mere end tidobletmen — hvis materielle Hjælpekilder hæver sig over enhver Sammenligning med hin Tids, det hele Land ikke blot forsynet med udmærkede Landevie, men omspændt og sammenbundet af alle den nyere Tids mærkelige, for ikke at sige eventyrlige Midler for det menneskelige Samkvem; — vi kan nu, snart sagt samtale med hinanden over det hele Land og gjøre en Reise til Tromsø ligesaa hurtig, som i 1814 en Reise til Østerdalen, — et Land, hvor de fleste private Bedrifter har taget et nanet Opsving, og hvis Penge- og Finansvæsen er bygget paa den solideste Grundvold. Og som paa det materielle saa og paa Aandslivets Omraader: hvilken Rang indtager ikke nu vort lille Folk i Videnskab, i Kunst, i Literatur! Og med Hensyn til Oplysningen i Befolkningens bredere Lag, ogsaa der hvilken Fremgang og Løftelse; vi er nu en Nation, hvor, nær sagt, den hele vorne Befolkning har mere eller mindre gode Kundskaber, ikke at tale om Læse- og Skrivefærdighed.

Naar nu vort Fædreland i dette forholdsvis begrænsede Spand af Aar har gjort saadanne mægtige og omfattende Fremskridt, mon da nogen kan miskjende, at dette — næst et naadigt Forsyns Styrelse — i væsentlig Mon, ja i første Linje skyldes den Frihed og det Selvstyre, som Forfatningen fra 1814 har skjænket os?

Ak nei! Det norske Folk frembyder paa denne Mærkedag i sin Historie et helt andet Billede: Billedet af et Folk, der er splidagtigt med sig selv, opreret af „Kiv, Tvedragt, Partier og al ond Handel", et Folk, hvis Fædre har baaret og gaaet ufkadt, ja lutret og staalsat ud af Modgang og Trængsel, medens Efterkommerne ikke har vundet den Styrke, der skal til for at taale Lyktens Solskin, og bære Modgangens Dage.

Eller er den ikke talende nok denne enkelte sørgelige Kjendsgjerning: vi er her Tusender forsamlede for, under det lovlige og retmæssige Symbol paa Norges Selvstændighed og dets lykkelige Forening med et nærbeslægtet Frændefolk, at mindes vor Friheds Fødselsstund; men med os kan store Skarer af vore Landsmænd i denne By intet offentligt have fælles — ikke engang Glæden over vor Selvstændigheds og Friheds Gjenopvaagnen. Og saa næsten over det hele Land, hvor alle de, der væsentlig og i Hovedsag samstemmer med os i Opfatningen af de for Tiden brændende Spørgsmaal i vore offentlige Anliggender, af de anderledes Tænkende ikke blot betragtes og behandles som vildfarende i Bedømmelsen af det fælles Fædrelands Tarv og i Arbeidet for dets Vel, men endog forkastes som Fæller i den fædrelandske Høihed, ja forkastes som Landsmænd, uværdige til at agtes som frie og uafhængige Nordmænd.

Og hvorfor? — Dette Spørgsmaal kan vi ikke her afvise, da det altfor stærkt giver denne Dag dens bestemmende Præg; og Svaret kan, naar Sandheden skal siges, ikke falde ganske mild og lemfældig: Sandheden er den, at vor store Brøde er vor Troskab mod den gjældende Forfatning, vor Lydighed mod dens Ordninger og Bud, vor Agtelse for de af den skabte Institutioner, men rigtignok ogsaa den heraf selvsagt og med Nødvendighed følgende kraftige Modstand mod de mangeartede, dels aabenbare, dels mere eller mindre skjulte Angreb, for hvilken vor Forfatning i de sidste Aar har været Gjenstand.

Ganske vist vil man ikke indrømme os dette.

Men der er en altfor lang og betydningsfuld Række af Kjendsgjerninger, som beviser, at om dette er en haard, saa er det ikke mindre en sand og bevist Tale. Her kan jeg naturligvis kun kortelig pege paa enkelte af de nyeste og mest nærliggende Træk:

Vi kan ikke agte det anderledes end som Utroskab mod Forfatningen, naar man vil lære os, at Forfatningen kan affkaffes og omgjøres ad anden Vei end den i den besvorne Grundlov selv bekrevne og fastsatte, og naar, efter hvad der uden Blusel offentlig gjøres kundbart, endogsaa mange af dem, der skulde være Forfatningens aarvaagne Vogtere, gaar til Raadslagning om, hvorvidt Magtlinjerne er saaledes befæstede, at man nu tor slaa ind paa disse nye Veie.

Vi kan ikke agte det anderledes end som Utroskab mod Forfatningen naar det — atter fra en Forfatningens selvskrevne og første Vogter — aabent forkyndes, at om man støder paa sterk Modstand i sine vilde Planer, saa vil man først bruge Forfatningens lovlige Maade og Midler til det yderste, saa langt de rækker; men derefter, ja — derefter vil man gjøre noget andet, som man rigtignok ogsaa vil give Navn af lovligt — for Tilfældet. Det er jo aldeles revolutionære Tanker og Ideer, som her kommer til Orde; men det forklarer, hvad der ellers, for mig i det mindste, vilde være ganske ufatteligt, at disse Ideers, paa samme Tid som de søger at indbilde sig selv og andre, at forfatningstro Mænd er Fædrelandets værste Fiender, kan slutte det nøieste Forbund med et Parti, der ikke blot er absolut fiendtligt mod vort Lands Forfatning, men som over den ganske civiliserede Verden aabenlyst og ufordulgt arbeider paa fuldstændig at undergrave og kuldkaste hele den bestaaende Samfundsorden.

I den gjældende Forfatnings første Hovedbestemmelse er Foreningen med Broderlandet indskreven, ligesaa urokkelig som Landets Frihed og Selvstændighed. Heraf følger nødvendigvis — hvad da ogsaa Foreningsakten positivi stadfæster — en i det mindste forelobig fælles Behandling ved Stiftelse eller Oplosning af fælles Anliggender. Vi kan da ikke agte det som Troskab mod denne Forfatning og den deri optagne Forening, naar man ensidig i ilfærdig Hast, og uden at Forbundsfællen skal komme til Orde, vil forordne en vigtig Institution, der under hele Forfatningens Bestaaen har været fælles, eller naar man ligeledes ensidigen vil gjennemføge et nyt, ikke blot i Forfatningen ukjendt, men endog med denne uforeneligt Novum; allermindst kan vi agte det som Troskab mod Forfatningen, naar man letsindigen giver tilkjende, at kan ikke dette nye og utænkelige sættes i Værk med Foreningen, saa faar det ske uden Foreningen, saa faar det gaa med denne, som det kan. — — — —

Og saa Selvstændigheden. Man tager da her nærmest Sigte paa vor Stilling og vort Forhold overfor vor Unionsfælle. Der er ingen Nordmand, som ikke er enig i at fordre lige Kaar i denne Forening, lige Ret og lige Hæder. Og vi ved alle, at der endnu staar tilbage et enkelt Punkt, hvor Virkeligheden ikke modsvarer dette Krav. Men naar nu Unionsfællen — det være sig af Retfærdighedsfølelse og Høisind eller det være sig af Statsklogskab — aabent og ligefrem indbyder os til fredelig og venskabelig Forhandling om dette Punkt, og det netop i den Retning, som alle Nordmænd lige til den sidste Tid har været enige om at godkjende og forlange, og paa den fulde Ligestillethed Grund, kan da en sund Selvstændighedsfølelse tilsigte, at vi i Uvilje, i Overmod eller Mistro slaar den saaledes fremrakte Haand tilside, sigende eller menende, at den kun rækkes os i Underfundighed eller ond Beregning? Naar jeg har en Ven, der i en vigtig Sag viser mig al den Imødekommenhed, der staar i hans Magt, hvad vil man da dømme om mig, hvis jeg — enten for at vise, at jeg mistror ham, eller for at lægge for Dagen, at jeg føler mig som hans Ligemand — svarer ham med en vældig Næsestyver? Og dette fra de samme Hold, der ellers prædiker for Folkene Fredsommelighedens milde Lære, og hvorfra man drager rundt om i Europa for at svinge Fredens Oljegren foran de forbausede Statsstyreres Dine, indprentende dem at lade al Strid fare og alle Rivninger løse gjennem fredelig Forhandling. Selv Krigen synes ikke for disse mærkværdige norske Selvstændighedsmænd, der desværre har Forbilleder eller Aandsfrænder ogsaa i Sverige, at være saa afskrækkende, naar vi kun faar til Modstander — den nær beslægtede Unionsfælle; med ham er der, som det lader, ikke kriget nok. Fædrene paa begge Sider af Kjølen havde i 1814 Forstand og Hjerte til at stanse en saa unaturlig Krig og lade den afløse af et saare naturligt Forbund. Men med sørgmodig Forundring maa vi 80 Aar efter være Vidne til det sælsomme Skuespil, at somme af Efterkommerne i begge Lande, om de end ikke endnu selv drager Sværdet, dog finder sig kaldede til i Tanken og i Skrift at føre videre hin, i 1814 standsede Krig, for at den dog i det mindste i den bagefter digtede Krigshistorie kan blive bragt til saadan Ende, at den ene Broder ligger knust og ydmyget for den anden Broders Fødder!

Saadant kan vi, fra hvilke Hold det end kommer, ikke agte som sund Selvstændighedsfølelse, men som dundrende Daarskab. Skal der vandres i disse Spor, da er det let at se, at Foreningens Sprængning kun er et Tidsspørgsmaal. Og skulde det komme hertil, da vil det med Sandhed kunne hede, at „Sagas større Mening fik mindre Mænd vendt om". Det er for et nokternt Øie ikke vanskeligt at se, at Unionens Sprængning vil være en Ulykke, der kan eller endog sandsynligvis vilde faa de mest skjæbnesvangre Følger for vort Fædreland.

Det norske Folk holder selv i første Haand sin Skjæbnes Vagtskaal.

Men det er vort Haab og vor Tro, at „Sagas større Mening ei mer skal vendes om", at ikke den falske, bedaarende og vildledende Appel til en i sig selv berettiget Selvstændighedsfølelse skal forlede det norske Folk til en saadan Ubesindighed og et saadant Pligtbrud. Jeg siger Pligtbrud; thi det er en Pligt mod os selv som Folk at lyde den selgivne Forfatning; og det er en Pligt ogsaa mod vor Forbundsfælle, ikke at bryde de Vilkaar, hvorunder Foreningen er stiftet. Paa samme Tid som dette viser os Alvoret i den forestaaende Afgjørelse, paa samme Tid giver det os, der holder Forfatningen høit og i Ære som øverste Rettesnor, Beroligelse og Tryghed under den Kamp for vore Anskuelser, der her er uundgaaelig. Det heder fra gammelt: „Land skal med Lov bygges". Og gjennem Slægtsled har Nordmænd paa denne Dag i Sang givet sig selv det Vidnesbyrd, at hvor fri end Nordmanden er, „villig dog lyder han selvgivne Love". Men den øverste borgerlige Lov er dog Grundloven. Derfor finder vi os paa Pligtens sikre Grund, naar vi af yderste Evne vil værge denne Grundlov mod ethvert Overgreb, ethvert Stormløb ogsaa fra neden, og naar vi flokker os under den Fane, der har Troskab mod Forfatningen og alle dens Institutioner til Løsen og Symbol.

Saa kaster vi da ikke Frimodigheden bort, men bevarer Haabet om, at den Tid igjen i al oprinde, da ikke blot Fædrelandssind, men ogsaa Enighed om Veie og Midler vil bo hos vort Folk, saa at Maidagens straalende Lys atter kan falde paa en Slægt, der staar samlet og glad i Følelsen af den fælles Lykke, Lykken af at eie Frihedens herlige Gave!

Derfor tør vi ogsaa nu gjentage hvad for 60 Aar siden er fædrelandssindet Skald, med Blikket henvendt paa Oldtids sundne Glands, forkyndte sit Folk:

Hvad Norge var, det skal det atter vorde.
Paa Land, paa Bølge og i Folkerang.

Leve Fædrelandet! Leve Forfatningen!

Den Del af det danske Venstre, der under Hørups og Edvard Brandes's Ledelse skilte sig ud fra det gamle Venstre, og som i Lighed med det „rene" Parti her tillands har forpagtet alt ægte Venstresind, dette Parti har nu gjennem sin Leder, Redaktør af „Politiken" Hr. Hørup officielt vedkjendt sig Benævnelsen „det radikale Venstre". Hr. Hørup sluttede sin Tale til sine Vælgere i Havdrup med følgende Ord: „Lad os raabe et Leve for, at Kjøgekredsen igjen skal blive en radikal Venstrekreds."

Laurviks Centrumsforening stiftedes Tirsdag Bestyrelsesvalget udsattes til senere.

Socialismens røde Flag heistes 17de Mai paa Kristiania Arbeidersamfund. Det er det internationale Banner, som i Frankrige og Tyskland ikke tør heises, da det er forbudt af Statsmyndighederne.

Den enge lske Handelsminister Mundella har taget Afsked.

17de Mai.

(Telegram gj. Høydahl Ohme.)

Tromsø. Dagen feiredes ved almindelig Procession om Eftermiddagen, hvorefter udbragtes et Leve for Dagen og Kongen, samt ved Fest i flere Foreninger, hvoriblandt Grundlovsforeningen. Veiret surt, koldt med Sneiling. Idag fuld Snekave.

Brevik. Breviks Venstre's Syttendemaitog fik stor Tilslutning. Statsraad Ovam holdt Talen for Dagen.

Høires Tog var ogsaa betydeligt. Talen for Dagen holdtes der af Pastor Hauge.

Hamar 18 Mai (H.D.T.S.)

Frihedsdagen feiredes i glimrende Veir med stor Tilslutning. Først gik Afholdstoget, derefter Venstres, Storthingsmand Hagstad talte.

Sidst gik det forenede Skole- og Borgertog. Seminarbestyrer Jørgensen talte om Dagens Betydning, manede til Enighed og Udholdenhed. Om Aftenen Folkefest. Fester i Foreningerne.

„Norge", en liden Samling fædrelandske Digte af P. Sivle, udkom 17de Mai paa Olaf Norlis Forlag. De fleste af Digtene er ypperlige saavel fra Formens som fra Indholdets Side.

Haandbog i Skiløbning af Laurentius Urdahl. 2det og 3die Hefte er udkommet paa Hjalmar Biglers Forlag. 50 Øre pr. Hefte. Udstyret er smukt og Indholdet greit og instruktivt.

Et elektrisk Lokomotiv førte i Onsdags et Persontog med 240 Reisende i 47 Minnutter fra Paris til Nantes. Veien er 8½ Mil og der findes skarpe Krumninger paa Banen. Af og til var Hurtigheden 15 Mil i Timen, uden at det i nogen Maade generede.

Ulykkestilfælde.

Fra Holmestrand meldes 17de Mai: Da Gaardbruger Paul Torgerud af Vaale idag var paa Hjemveien fra Holmestrand løb Hesten løbsk og Torgerud blev slynget ud af Vognen mod en Sten med den Følge, at han døde paa Stedet. En Gut, der medfulgte, fik kun ubetydelig Skade. Afdøde var omkring 73 Aar, ugift og velhavende.

Storthinget

Møde 16. Mai.

I Mødet idag hjemforlovedes Repræsentanten Einum i 3 Dage paa Grund af Dødsfald i hans Familie.

Enstemmig bifaldtes Militærkomiteens Indstillinger angaaende Anlæg af en Vandledning og Opførelse af en Depobygning paa Eksercerpladsen Hvalsmoen samt om Pension, 150 Kr., til Jonas Evensen Randeberg og Hustru, hvis Søn som Rekrut omkom ved et Vaadeskud paa Maldeslettens Eksercerplads ifjor.

Efter nogen Debat bifaldtes samme Komitees Indstilling ang. Andragende fra fhv. Sergent Halvor Halvorsen Aall om Pensionsforhøielse. Indst. gik ud paa Andragendets Overſendelse til Regjeringen med Anbefaling af, at Pensionen forhøiedes til 225 Kr. 40 St. afgaves for et Forslag af Berg om at sætte Beløbet til 250 Kr.

Efter samme Komitees Indst. bevilgedes enstemmig Arbeider Olaus Olsen en aarlig Pension af 150 Kr., hvorhos fhv. Maskinist Andreas Eriksens Pension forhøiedes til 30 Kr. maanedlig.

Enst. bifaldtes samme Komitees Indst. om Storthingets Samtykke til, at de ved kgl. Resolution af 3. Jan. 1891 fastsatte Regler om Pension af Krigshospitalskassens for afgaaende Underofficerer af Armeen, gjøres gjældende ogsaa ligeoverfor Underofficerer, afskedigede før nævnte Tidspunkt, efter derom af dem indsendte Ansøgninger med sædvanlig Legitimation for Tjenestetid, Alder, Trang og Værdighed.

Ligeledes bifaldtes enstemmig Budgetkomiteens Indst. ang. Navigations- og Maskinisteksamensvæsenet m. v.

Budgetkomiteens Indst. ang. Bevilgning af Statstilskud til Bergens Theater blev efter Forslag af Lund forbigaaet indtil videre af Hensyn til, at mange Repræsentanter var fraværende.

Et Statsbidrag af 1,500 Kr. til Afholdelse af en Konference i Kristiania til Fremme af Sædelighedssagen bevilgedes enstemmig.

Strafanstalternes Budget

bevilgedes efter nogen Debat med 57 St. Kr. 659,300, hvorblandt 2,500 Kr. til leiet kvindelig Hjælp.

Behandlingen af de tekniske Skolers Budget paabegyndtes.

Mødet hævedes Kl. 2.

*

I Eftermiddagsmødet

vedtoges Bevilgningen til tekniske Skoler, offentlige Tegneskoler etc. væsentlig efter Indstillingen.

Efter nogen Debat bifaldtes enstemmig Komiteindstillingen angaaende fortrinsvis Udførelse af Statens Arbeider ved norske Værksteder.

Et Andragende fra Ankenæs Herredsstyre om Erstatning for Byrder paaførte Herredet ved det af Udlændinge drevne Jernbanearbeides Stansning oversendtes Regjeringen

Mødet hævedes Kl. 8.

Møde 18. Mai.

Forholdstalsvalg.

Roll anbefalede denne Reforms Gjennemførelst snarest, da den var retfærdig og nødvendig for, at enhver, der havde Stemmeret skulde have den ikke blot i Navnet men ogsaa i Gavnet. Naar der sagdes, at man først maatte faa almindelig Stemmeret, saa troede Tal., at da vilde vi aldrig faa Forholdstalsvalg, idet de nye Stemmeberettigede, som da havde faaet Magten ikke vilde finde sig i den Indskrænkning, som Forholdstalsvalg medførte.

Arctander fandt Spørgsmaalet for lidet drøftet og kunde ikke være med paa Reformen, før vi havde almindelig Stemmeret. Efter nogen Debat bifaldtes Indstillingen, der gik ud paa de forskjellige Forslags Forkastelse, for Rolls Forslags Vedkommende mod 33 og 27 St. Disse var kun Høire. Samtlige Forslag om Forøgelsen af Valgkredse og Storthingsrepræsentanternes Antal forkastedes. Præsidenten referede den af Socialisterne igaar overbragte Adresse, hvori truedes med Magtanvendelse, og Generalstreik, hvis ikke almindelig Stemmeret indførtes. Der henvistes til Forholdene i Belgien.

G. Knudsen fandt Adressen høist upassende, da den indeholdt baade aabenbare Trudsler og haanlige Bemærkninger og henstillede derfor til Præsidenten at foreslaa Henlæggelse.

Præsidenten, Ullmann, fremsatte derpaa saadant Forslag.

Andersen fandt vistnok Adressens Udtryk mindre humane og tækkelige, men vilde dog foreslaa Adressen vedlagt Protokollen.

S. Nielsen henstillede til Andersen ikke at fastholde sit Forslag, da Storthinget alligevel vilde tage Hensyn til det i Adressen, som maatte være berettiget.

Andersen udtalte efter en fornyet Henvendelse fra S. Nielsen at han af Humanitetshensyn mod den ærede Repræsentant tog sit Forslag tilbage. Efter endel yderligere Bemærkninger af S. Nielsen og Rynning bifaldtes Henlæggelsesforslaget enstemmigt.

Mødet hævedes Kl. 2 ¼.

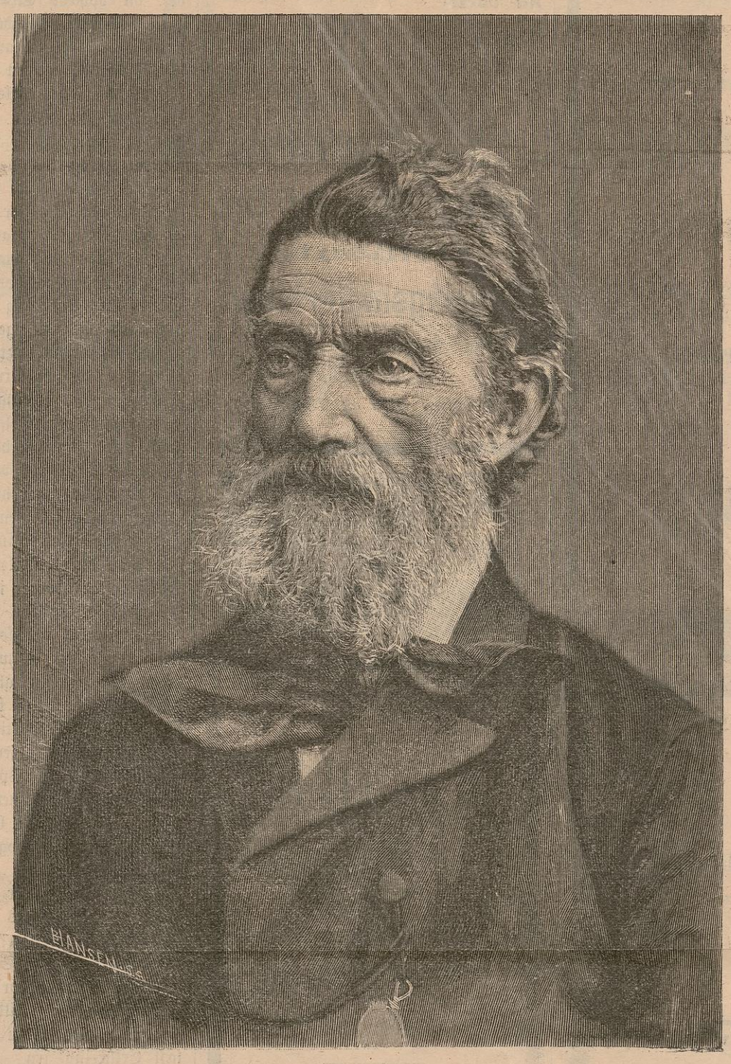

Johan Sverdrup.

I Fylkningens Front, hvor Kampen var hedest
Huggene haardest og Mændene vredest,
der var din Plads i Norriges Slag,
der er den endnu den Dag idag.

Med Skjældsord de skjød, med Haansord de stak,
de hug med Rænkenes rustene Staal,
— du løfted imod dem *Fremtidens Maal*,
og Eggen blev burdt, og Oddene knak.
De spurgte med Rygter, du svarte med Sag,
— *det* gjør du endnu den Dag idag.

Og *derfor* stod du, naar mest det gjaldt,
og *derfor* staar du, hvor andre faldt.

Per Sivle, (Mai 1889)

Skammelig er den latterlige Beskyldning mod Hrr. Statsminister Stang, at han skulde have modtaget 400,000 Kroner for at danne sin Regjering skriver det radikale Organ „Bergens Tidende". Den slags gemene Sigtelser hører til de Lumpenheder, som alle bra Folk afviser som utrolig simple. Hvem der er Fader for Rygtet, ved vi ikke, men det ved vi, at ingen skulde tro det og fortalt det videre som Sandhed. Vild Fanatisme kan hitte paa meget, men der faa være Grænser for, hvad der kan bydes. Vi finder hele Forhøret over Hr. Stang og Hr. Schweigaard aldeles overflødigt. Prøvet om de 400,000 Kroner finder ikke Tiltro hos noget normalt Menneske, og at den Slags Rygter skal tvinge Folk til at svare paa en del Del andre Ting, er meget beklageligt. Ondskabsfulde Rygtesmede kan paa den Maade gjøre megen Fortræd og forvolde meget Ophidselse; der bliver taget mere Hensyn til dem, end de fortjener.

I Augsburgs Domkirke opstod i Onsdags Aftes under Gudstjenesten Panik. En Dame var besvimet, og en eller anden gav sig pludselig til at raabe Brand. Kirken var overfyldt, og alle Kirkegjesterne styrtede i vild Flugt mod Udgangen. Mange blev revne omkuld. Mærkelig nok kom ingen dog alvorlig til Skade.

Den berømte Tabernakel-Kirke i Brooklyn, bygget af Dr. Talmage, nedbrændte til Dels i Søndags. Ilden opstod umiddelbart efter Gudstjenesten og forplantede sig til Regent-Hotellet. Der kom ingen Mennesker til Skade.

Et Træf. Ved sidste Træning i den norske Haalddværks- og Industriforenings Udlodning vandt en uformuende ung Pige, der stod i Begreb med at gifte sig, første og største Gevinst, et Møblement til Værdi af 1000 Kr.

Et Ungdomsdigt
af
Johan Sverdrup*).

I Sangen har et Forsyn lagt
Erindrings underfulde Magt.
Den bringer dig, hvad svandt i Tiden,
fra dengang du var ganske liden,
og dog dit Hjerte hører til
som Efterklang til Strengespil.
Den giver Nætter til at blunde.
Din Kummer og er Smertens Vunde
end i dit Hjerte dybt indskaaren —
den smelter bort dens Ve i Taaren.

Det er maaske ei Dybsind i
hans vaarberuste Poesi.
Uden Maal sig Tanker blande
som i Leg de vilde Vande.
Dog, naar yrest Vinden vifter
i Blomstervraa, i Skyens Rifter —
den bringer vist en Luftning med,
som hede Panden kjøles ved. —
Og Hjertets Lyst og Vaarens Blommer
og Stjerneskud og Solblink kommer!

Den engelske Statskirke. Erkebiskoppen og Biskopper i den engelske Statskirke har udstedt et Manifest, hvori de protesterer mod Kirkens Adstillelse fra Staten i Wales og de til Kirken skjænkede Midlers Anvendelse i andre Diemed.

Socialisterne truer med Magtanvendelse. Som vore Læsere vil se af Storthingsreferatet, truer Socialisterne i sin Adresse til Storthinget den 17de Mai med Magtanvendelse og almindelig Streik over hele Landet, hvis ikke almindelig Stemmeret snarest gjennemføres.

Det lader til, at Socialisternes Appetit er tiltaget i en betænkelig Grad efter den Imødekommenhed, som det radikale Venstre har vist dem paa sidste Landsmøde.

De sender Storthinget en Adresse, der indeholder baade Trudsler og haanlige Bemærkninger.

Denne Optræden fra Allierede fandt dog baade Ullmann og andre Radikale gik vel vidt og foreslog derfor Adresse-s Henlæggelse. Man kunde nu høste hvad man havde saaet, men Høsten kom fortidligt,

Det var nødvendigt at tage Afstand fra den Slags Optræden, i modsat Fald turde Bøndernes og andre mere besindige Vælgeres Frafald fra den radikale Alliancepolitik øge i en endnu betænkeligere Grad end allerede nu er Tilfældet.

Kun Andersen fra Skien forstod ikke Situationen.

Han fremsatte Mødforslag, men efter gjentagne Henvendelser fra S. Nielsen lod han sig bevæge til at tage sit Forslag tilbage, af „Humanitetshensyn" mod den gamle Repræsentant, som han udtrykte sig.

Henlæggelsen vedtoges da enstemmig.

Et bedrøveligt Ulykkestilfælde indtraf herstedes den 2den ds., skrives der til „Vesilp." fra Strandebarm, idet en gammel Mand fra Gaarden Fosse blev anfaldt af en olm Oxe, der kastede ham overende og udfor en liden Fjeldkrent med den Følge, at flere Ribben blev brukket og Pandebenet beskadet. I bevidstløs Tilstand blev han paany anfaldt af det rasende Dyr, og da han kom til Bevidsthed igjen, fik han paa en Maade væltet sig ned i et Bækkeleie ligeved og derved undgik Dyrets videre Forfølgelse. —

*) Dette Digt om Henrik Wergelands Digtning er ifg. „Dgbl." fundet i Johan Sverdrups efterladte Papirer.

Uden selv at vide hvorledes, havde det lykkedes ham at kravle sig et Stykke frem gjennem Bækkeleiet hen paa en Bakke, hvor han i bevidstløs Tilstand sandtes af Konen. Manden kom imidlertid til Bevidsthed igjen, men afgik ved Døden to Dage senere. Denne sørgelige Tildragelse burde være et alvorligt Varsko om aldrig at slippe saadanne farlige Dyr paa Beite, hvor Folk nærsagt daglig færdes, saavel Børn som ældre.

Dyrkning af Havevæxter:

Denne Binæring af vort Jordbrug er vistnok i de senere Aar gaaet adskilligt frem, men ligger dog endnu uendelig langt tilbage. Om man vilde søge efter en Grund, hvorfor vi ikke heri har kunnet følge andre Nationer, saa tror jeg, at man rettest bør søge det i Mangel paa en rationel Drift.

Hvordan drives mest Havedyrkningen hos os? De fleste Landmænd anlægger rundt sit Hus en liden Have, med fine Gange, Plæner, stikker ned uden Plan som oftest nogle Frugttræer og Busker af forskjellige Slags. Vedligeholdelsen af denne fine Have koster ham som Regel mere end Afkastningen; han bliver træt og finder, at det ei lønner sig.

Hvordan drives derimod Havedyrkning i Amerika og andre Steder?

Der anvendes det bedste Agerland; Jorden arbeides med Ploug og Harv, Træer og Busker plantes ud i lange Rader; enkelte Gaarde dyrker f. Ex. Abler, andre Blommer — man blander ikke alt sammen som hos os. Derved faar man en ganske anderledes Erfaring, og Skjøn for Stellet af de Planter man dyrker, og man har et ordentlig Kvantum at byde paa. — Skulde ikke vi ogsaa kunne tage efter? Det er paa Tide. Paa ingen anden Maade giver Jorden den Afkastning, som ved en rationel Dyrkning af Havevæxter.

Til Overvielse for Eder Landmænd!

Som de mest passende og lønsomste Træer og Væxter hos os bør anbefales: Gravenstener, Graapærer, gule Blommer, hvid Ribs, grønne Stikkelsbær, Bringebær og Jordebær.

Paa Eidsvold

havde Høires og de Moderates Fest den 17de Mai samlet ca. 800 Deltagere. Statsraad Hagerup holdt som bekjendt Talen for Dagen, medens ogsaa flere Storthingsmænd som Bohn og Haga holdt Taler.

Det radikale Venstre holdt Fest ved Rigsbygningen, hvor fhv. Statsminister Steen talte i 3 Timer for ca. 300 Tilhørere.

Fhv. Statsraad Osc. Jacobsen, der som Driftsbestyrer ved Vestbanerne er bosat i Drammen, er indvalgt i Byens Kommunestyrelse. Grundlovsforeningen havde opstillet en anden Kandidat, men de, der holdt paa Jacobsen, feirede med nogle faa Stemmers Overvægt.

Sildeplageri af den mest oprørende Beskaffenhed bedrives i Bohusläns Skjærgaard, hvor Silden staar indestængt i Sildegarn uden at faa Føde. Dienviðner til dette har meddelt haarreisende Ting om Sildens Tilstand, hvorledes de spiser paa hinanden, uden at være istand til at spise hinanden op, som deres Forestatte, Sildehandlerne gjør.

Ifølge Vesttystbegreber er Silden vistnok ikke Fisk, men Dyr er den dog. Og kan ikke Dyrplageri paatales? spørger en Korrespondent til „A. B."

Fra Tvedestrand.

Forhenværende Kirkestatsraad Wexelsen har nu tilendebragt sin Foredragsreise i Nedenes Amt og besøgt baade Byerne og Landdistrikterne. Kun i Tvedestrand og Fjære og mulig et par Steder til var der Diskussion efter Foredraget.

Den 21de April 7 Eftm. skulde Statsraaden holde Foredrag paa Stornæs tæt ved Næsværk, men han kom ikke paa Grund af Upasselighed. I hans Sted mødte Redaktør Svendsen (Agderposten) fra Arendal og holdt Foredrag for henved 100 Mennesker.

Her i Tvedestrand holdt Statsraaden sit Foredrag Fredag Eftrm. den 4de dennes i næsten 3 Timer for vel 200 Mennesker. I den derpaa følgende Diskussion deltog Statsraaden ikke, idet han oplyste, athan af Princip ikke deltager i Diskussion paa Folkemøder. Diskusionen førtes fra Høires Side af Gaardbruger Carl Aas, der imødegik Statsraaden, og fra det „rene" Venstre af Redaktør Svendsen. Talerne fik stærke Bifald, mest Statsraaden og Redaktøren. Mødet forløb ikke ganske rolig, idet et Par „rene" en Fotograf og en Gaardbruger, der var noget berusede, gjentagne Gange maatte kaldes til Ro. Mødet sluttet først Kl. 10½ Hr. Lærer Svendsen fungerede som Dirigent.

Næste Dag, Lørdagen den 5te ds. Kl. 4 Eftm., holdtes atter Diskussionsmøde hersteds, hvor Carl Aas holdt det indledende Foredrag i næsten to Timer; tilstede vel 100 Mennesker. Fra det „rene" Venstres Side optraadte Redaktør Svendsen og Gaardbruger Skjærkholt. Talerne fik stærke Bifald, dog Carl Aas mest. Efter Opfordring af Dirigenten blev til Slutning udbragt Leve Fædrelandet. Mødet sluttet Kl. 9. Hr. Aall, Næsværk, fungerde som Derigent.

Møderne har ikke havt nogen Indflydelse paa Partiernes Stilling i Distriktet.

Tirsdag den 1ste dennes afholdtes Valgforretning paa to midlertidige Formænd til Tvedestrands Kommune.

Valgte blev Skibsreder S. Jovkjænd og Kjøbmand G. M. Albrothsen. Valget var upolitisk.

Han var Situationen voksen. „Marie", sagde han med brusten Stemme, „vi har været forlovede i tre Aar, og nu jager Du mig paa Dør. Godt det maa vel faa være. Jeg ønsker mig ikke en Kone, som ikke bryr sig noget om mig. Du har sendt mig Ringen tilbage. Du har ladet mig faa igjen Presenterne, Bøgerne, Armbaandene og Fotografierne, men — —"

„Aa, Hr. Olsen," sagde Pigen med et haanligt Smil, „jeg ved hvad Du vil sige. Du vil fortælle mig, at Du har forbrugt nogle Kroner paa mig paa Konserter, nogle 10-Kronere paa Theatret og nogle paa Eftermiddags Kjoreture samt nogle Ore paa Blomster. Jeg forstaar, at De ønsker en Anvisning paa disse Beløb?"

„Frøken," sagde han stolt, „De tager Feil af mig. Disse faa Kroner har jeg faaet rundelig Vederlag for ved at have kunnet nyde Deres Selskab og faaet beundre Deres Deilighed. Nei, min Frøken, jeg hader Smaalighed. Men en Ting maa De give mig tilbage, før vi skilles, og jeg Dem."

Han tog frem en Notisbog af Lommen.

„Jeg finder," sagde han med en Diren i Stemmen, „at jeg i fire Aar har givet Dem 14,667,621 Kys og De mig 12,466,823. Disse maa gives tilbage, før jeg forlader Dem, mine til mig og Deres til Dem, da jeg kommer til at have Brug for mine ved en Forlovelse, jeg agter at indgaa i Løbet af en Uge. Er De forberedt paa at give dem tilbage?

„Ja, Georg," stammede hun.

Og før de var komne til Fjerdedelen af Summen var den brudte Pagt helet og Alt, som det skulde være.

Varens Magt. Professor X havde begivet sig paa en længere Reise. Da han var alene om Kupeen og havde en lang Nat for sig, gjorde han sig det bekvemt i sine mange Plaids og lagde sig til at sove. Da han vaagnede om Morgenen, ledte han længe forgjæves efter sine Støvler, da han pludselig huskede, at han i et Anfald af Distraktion havde sat dem paa Stigbrættet udenfor Vognøren, hvor de imidlertid naturligvis var forsvundne.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Angaaende denne Artikel, da holder den sig temmelig uforandret rolig, men fast baade hvad Tendens og Priser angaar. Beretningerne fra Brasilien lyder paa roligere Tilstande dersteds, idet man nu igjen har faaet Noteringer fra Santos paa Kaffe, noget der ikke har fundet Sted paa lange Tider.

Sukker har fremdeles en fast Tendens og Priserne er lidt høiere i Udlandet; her i Markedet indskrænkede Omsætningen sig i begge Artikler kun til Behovet til uforandret moderate Priser.

Korn. Artiklen noteres paa de respektive Markeder udenlands med vigende Priser og slau Tendens. Her i Markedet omsattes der kun til Forbruget til tryktende Priser.

Importen i Ugens Løb var 26,700 HK. Rug.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.40—8.50
Belgisk	„ —:—	„	9.75—9.80
Russisk Byg	„ —:—	„	7.70—7.75
Victoria Erter	„ —:—	„	18.00—22.00
Smaa	„ —:—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning, Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Netop udkom:
Staalsat
(Vaillance.)
af
C. Wagner.
Oversat af Wladimir Moe.
Pris 2.00, indb. 3.00. Porto 0.15.
Feilberg & Landmark.
(Chr. Dybwad.)

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Paa mit Forlag er udkommet:
Topografisk-historisk Beskrivelse
over
Buskeruds Amt
af Johan Vibe.
Hefte 1. Pris 1 Krone.
Udkommer i ca. 4 Hefter a 1 Krone.
Jacob Dybwad,
Christiania.

Prægtige Villatomter.
Frognæs (77 Drammensveien)
Lille Frogner (23 Frognervei)
og af Stens Lokker (90P ilestrædet) tilsalgs ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22.

Af Universitetets Eiendom Toien med Kjølberg er meget fordelagtige Byggetomter paa 33⅓ Aars Afbetaling tilsalgs ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll,
Skippergaden 22.

Speil
Speilglas, alle Størrelser,
Speilglas til Vinduer.
Tapeter
i stort Udvalg.
Hjort & Riser,
Prinsensg. 11.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten. (H.O.)

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Kjøkkenudstyr, godt og billigt hos

Emaljerede
Fiskekjedler
Kasseroller
Gryder
Stegepander
Kaffekopper
Kaffekander
Thekander
Tragter
Bægere
Toiletspand
Vandkander
Vandfad
Sæbekopper
Emaljerede.

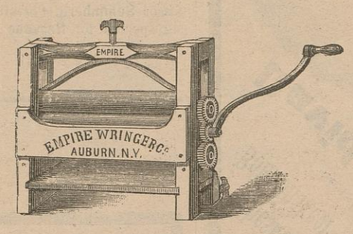

Emaljerede.
Kammerpotter
Fodbaljer
Sukkerkopper
Flødemugger
Potetetskogere
Melkefad
Gaskogekar
Stegefad
Brætter
Opvaskbaljer
Former
Kjødkværne
Emaljerede.

Dieseth & Amble,
Kirkegaden 30.

Største Udvalg i Landet.
Tobakker. 114 Sorter,
Cigarer, 110 Sorter,
Cigaretter, 92 Sorter.
Telefon 1182. *Telefon 1182.*
Fredrik Pedersen
Karl Johansgd. 45.

At give Medicin til Maven,
naar det er **Luftveiene** og **Lungerne,** som er syge, er en urationel og forældet Kurmethode **nu,** efterat det med Størmers „norske Inhalateur" er blevet muligt at bringe Medikamenter **direkte til det syge Sted** og dræbe de **Baciller,** som den nyere Videnskab til Evidens har bevist, frembringer disse Sygdomme, ligefra **Snue** til **Tæring og Influenza.**
Brochurer med talrige Erklæringer fra Læger og Helbredede sendes gratis paa Forlangende.
Hver Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. 5 Øre, af Jodoform ca. 10 Øre. Apparatet kan prøves i
Indhalateur Udsalget
Grændsen 3, Christiania.

Doktor Johan Brun,
tandlæge: tand- og Mundsygdomme
Kronprinsensgd. 10 III (Terassen).
Consulationstime 12—1. Telefon No. 3039.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Skinker,
extra fine Røgeskinker, Spegeskinker & Spegelaar samt flere Sorter Spegepølser, Krabbe, Hummer, Fiskeboller i store Boxe fra Schreiner Nilsen This, Anschiovis, Appetitsild, norske & franske Sardiner, Roquefortost, ægte Sweitzerost, holl. Stoltzer, Nøgel- & Edamerost, norsk Schweizerost, Nøgelost, Chedarost samt udmærket Hedemarkens Pultost & Prim i Bazaren 45
Telefon 1199.
Julius Norbye.

Smør.
Fineste Meierismør i Spand og mindre Dele, udmærket godt, fedt Røraas-Smør i Butter, Spand og mindre Dele til billigste Dagspris i Bazaren 45
Telefon 1199.
Julius Norbye.

Lutherstiftelsens Boghandel
— Nedre Slotsgade 8 —
(Kvartalet mellem Prindsensg. og Karljohansgade)
anbefaler
inden- og udenlandsk Literatur.
Religiøse Billeder,
med og uden Ramme, forsendes i stort Udvalg.
Lutherstiftelsens Boghandel,
N. Slotsgade 8.

E. Sunde & Co.,
Torvgaden 11, Kristiania,
anbefaler fra Lager til billigste Priser:
Vandledningsrør
bedste galvaniserede engelske Rør.
Pumper
saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper) som Suge- og Trykpumper, Vindpumper, abyssinske Pumper, selvvirkende Pumper, Assurancesprøiter m. fl.
Krybberør
af glasserede Lerrør.
Rørledningsarbeide udføres.
Værktøi udlaanes.
E. Sunde & Co.,
Kristiania.

III. Katalog. Telefon 1001 & 1126.

Is-Skabe
Is-Kasser
Is-Levering
M. E. Nord,
Møllergaden No. 3.

Værdifuldt Folkeskrift.
Med talrige Illuitrationer (217 Billeder og 53 Initialer) og et Kart over det gamle Norge.
Komplet i fire Bind, der omfatter følgende Perioder:
Første Bind behandler vort Fædrelands Historie fra de ældste Tider til Sigurd Jorsalafarers Død. Heftet Kr. 3.15; i solid Velskbind Kr. 3.90; i Originalbind Kr. 4.25. Andet Bind omfatter Tiden fra Magnus den blinde til Kalmarunionen. Heftet Kr. 2,85; i Velskbind Kr. 3.60; i Originalbind Kr. 3.95. Tredie Bind omfatter Tiden fra de tre nordiske Rigers Forening til Norges Adskillelse fra Danmark. Heftet Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60. Fjerde Bind behandler Tidsrummet fra 1814 til Oscar II's Tronbestigelse. Heftet Kr. 4.50; i Velskbind Kr. 5.25; i Originalbind Kr. 5.60.
Illustr. Familieblad: „Det er med Glæde vi henleder vore Læseres Opmærksomhed paa dette af Forlæggeren, P. T. Mallings Boghandel, saa smukt udstyrede og i Forhold til Størrelsen billige Værk. Vi trænger alle vel til, at vor Fædrelandskjærlighed bliver styrket og øget, og dertil er der intet saa tjenligt Middel som Læsningen om, hvorledes vort Folk har lidt og stridt nedigjennem Tiderne. Det nævnte Værk giver os en paa samme Tid sikker og paalidelig saavelsom underholdende og behagelig Veiledning i Fædrelandets Historie. — Det er en Bog for Folket, og den er i Sandhed en „Folkebog" i dette Ords bedste Betydning."
Øreblatet: „Dette fortræffelige historiske Værk nærmer sig nu sin Afslutning. Af særlig Interesse er Fremstillingen af vort Aarhundredes Historie. At følge Begivenhedernes Gang i dette Tidsrum, se de fremtrædende Personer dukke op paa Historiens Skueplads, følge deres Arbeide, lære at forstaa deres Betydning, er et vigtigt Led til Forstaaelse af Samtidens Begivenheder, til Oplysning og Almendannelse."
Værket kan ogsaa faaes ved ny Subskription i 30 ugentlige eller fjortendaglige Hefter à 50 Øre pr. Hefte. Erholdes i alle Boglader samt hos Forlæggeren
P. T. Mallings Boghandel, Kristiania, Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

J. E. Andrén, Christiania
anbefaler sit Lager af:

Ovne, Kaminer. Majolika Jernovne. Rørstrands Porcellainsovne, Ventilationsovne, Kirkeovne, Illuminationsovne,, Vedovne, Badekar & Badeovne, Bryggepander, Væg- & Gulvfliser' Komfurer, Kabysser, Centralopvarmninger, Ventiler, Ventilatorer Petroleumsovne & Komfurer, Nyette Patent,
Seil & Vinduesglas, fig. & etset. Entreglas & Trottoerglas.
Bolinders nye patenterede Komfurer, absolut de bedste og billigste i Markedet.
J. E. Andrén
Dronningensgade 32.

Gihle & Bjørnstads Garnhandel
Telefon 3370. **Carl Johans Gade 19, Hj. af Nedre Slotsgd.** Gratis Klipning af Modeller til Undertöi.
Nyt i Vanter.
Engelske Strømper fra 1.00 pr. Par.
Vadsketøier.

Spiseskeer
og
Spisegafler
anbefales til Dagens laveste Sølvpriser
hos
David Andersen.

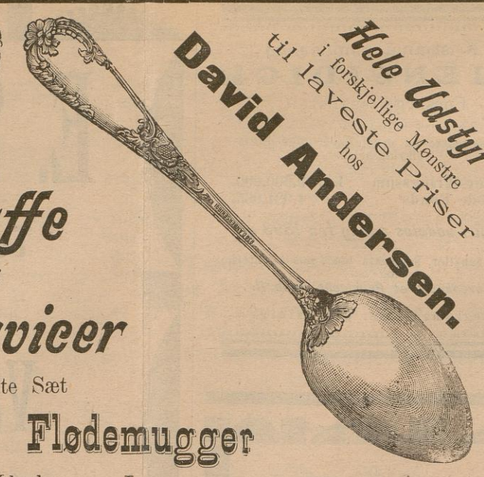

Hele Udstyr
i forskjellige Mønstre
til laveste Priser
hos
David Andersen.

Kaffe
og
Theservicer
samt enkelte Sæt
Sukkerskaale og Flødemugger
haves altid i stort Udvalg paa Lager.

Bordknive, Desertknive, Frugtknive
i største Udvalg til alle Priser
sælges under Garanti at Skafterne ikke kommer af i varmt Vand
hos
David Andersen.

David Andersen.
Boelt Søltoy
fåes paa Lager saavel i Sølv som i Plet
hos
Fiskebestik og Kniver

David Andersen.
Emaljerede
Theskeer, Sukkerskeer,
Bordtheskeer og Bordtangler
i største Udvalg hos

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.50—1.75—
2.00—2.25
pr. Mtr.

Forlang Prøver.

Kjolesirtser
i stort Udvalg.
Blusetrøier
i smukke Mønstre.

Norske Værkener
til Kjoler i stort Udvalg. **Tæppetøier** i stort Udvalg, netop ankommet. **Bolster** i gode Kvaliteter. **Vattæpper, hvide Sengetæpper** fra 1.80 —5.00. **Lagenlærred, Lagenbommesi, Bomuldslærred,** bleget og ubleget, **Bommesi,** bleget og ubleget, **Stout, Demet, Piquet, Shirting, Sirts og Domestik.**

Tøger Andersen
Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. I, Hj. af Grønlandsleret.

Hvide Skjorter 1.00—1.20, **Coul. Skjorter** 1.00—1.10—1.20—1.30—1.40—1.50—1.70—1.80, **Underbenklæder** 0.75—0.90—1.00, **Busseruller** 1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50, **Skindbenklæder & Veste.**

Opsyet Undertøi for Damer:
Linneder ublg. 1.00-1.25, do. blg. 1.25-140 **Nattrøier** hv. og coul. 1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50. **Underbenklæder** blg. 1.10-1.30 ublg. 1.10-1.20, **Skjørter** i Uld og Bomuld, **Uldtrøier** 0.75—0.90—1.00—1.10 1.20—1.30—1.40—1.50.

En Masse **Blaatøier** i ægte Farver á 0.35 pr. Me

1ma **Uldgarn** 4—5 & 6traads á 2.00 pr. Pd.

Forlang Prøver.

Otto Robsahm & Co.
En gros & en detail.
Christiania og Christianssand.

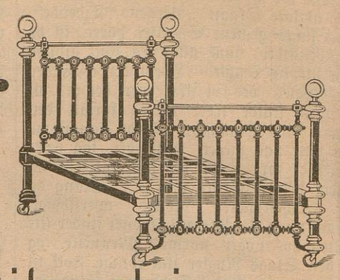

Garn-Hvidevare-Senge-Tricotage og Kjoletøitorretning.

Kongsvingers Badehotel
— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —
modtager Gjester paa kortere, længere Tid, 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania**, Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

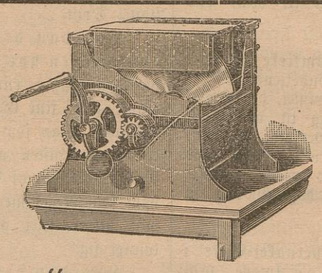

„Ny Era" Diskuskjernen
med hvilken Smør af fortrinlig Kvalitet fremstilles paa faa Minuter, anbefales fra Lager i forskjellige Størrelser op til 50 Liter. Større Kjerner leveres efter Bestilling, Prislister sendes paa Forlangende franco.

S. H. Lundh & Co.
Christiania & Trondhjem.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Handel en gros & en detail
med
apparater for syge- og barnepleie, forbindingsrekvisita, lægevidenskabelige instrumenter, farmaceutiske og kemiske apparater, kemikalier, briller, kikkerter, mikroskoper, barometre, thermometre, lommekompasser, tegnebestik o. s. v.

EN GROS

Nr. 270

EN DETAIL

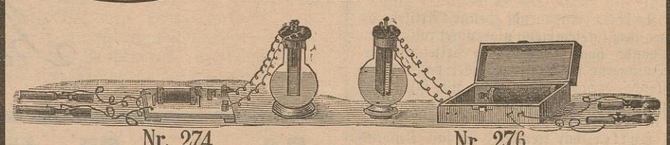

Nr. 274 Nr. 276

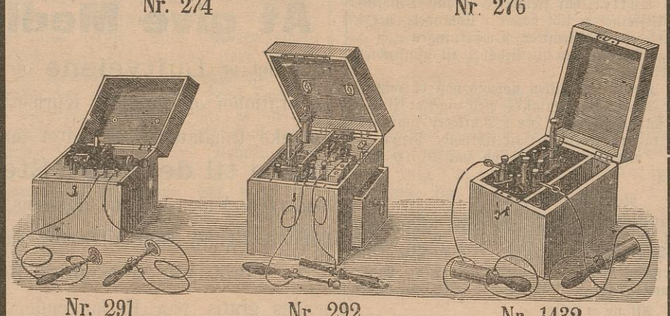

Nr. 291 Nr. 292 Nr. 1432

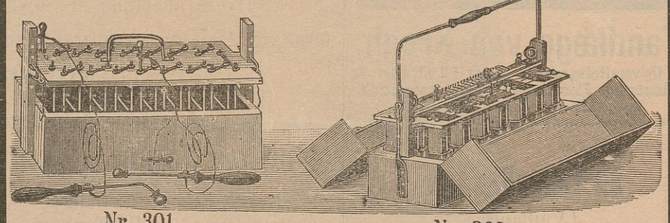

Nr. 301 Nr. 303

Elektriske apparater.

Ny
17de Mai sang
25 Øre.

Warmuths Musikforlag Christiania.
Chr. Teilman's
nye og populære
17de Mai sang
(Rosenkrantz Johnsen)
for Piano og Sang eller Piano alene.
Mod Indsendelse af Beløbet franco tilsendt.

Fabrik og Lager af Klæder og Undertøi for Arbeidsfolk.
— Sjømandsudstyr —

Lager af Sække, Nyssing, Fiskegarn, Fjær, Dun og Sengeartikler.

Lager af alle Sorter Hessians, Jutelærreder Lingarn Strygarn, etc.

Hanssen & Bergh,
en gros — Manufakturforretning — en detail.
Carl Joh. Gade 1 — Hjørnet af Jernbanetorvet.

Norsk Filigransfabrik
Guldsmedforretning
FABRIK MÆRKE
Carl Johans Gd. 20 (ved Egertorvet).

Guld, Sølv og Pletvarer.
Reparationer og Omforsølvning af gammel **Plet** samt **Gravørværksted.**
Solid og reelt Arbeide, billige Priser.
Forlovede!
kjøber sine Ringe billigst i **Norsk Filigransfabrik.**

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ
af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales
af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed*, Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn, *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8, **Christiania,**
anbefaler en gros & en detail:
Vine, Spirituosa og Cigarer.
Curaçao,
eget Fabrikat, udmærket god.

Linder & Selander
9 Nygaden 9
Christiania.
Ebbes patenterede & prisbelønnede Central-Varmluftsapparater, Express-Kaminer, Illuminations- & Magasinovne, Komfürer, Bicycles, Dekorations- & Kunstgjenstande, Døre & Vinduer m. m. m.
Telefon No. 724.

Abonner paa „Eidsvold".

Patent.
Hartz-Oliefarve.
(fra Göteborgs Hartz-Oliefabrik.)
anbefales D'Herrer Landmænd som en smuk, billig og varig Maling for Baaningshuse, Kirker, Stakitter o. s. v. Denne Maling har i ca. 15 Aar været anvendt i Sverige og vundet stor Anerkjendelse. Flere Hundrede Anbefalinger og Udtalelser om, at Hartzoliefarverne ere **holdbarere end Oliefarve** foreligger.

Prøvekarter, Omkostningsberegninger o. s. v. tilstilles paa Forlangende gratis.

Hartz-Oliefarverne leveres i Norge fra Hovedoplaget i
Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johansgd. No. 5 til Skipperg., Kristiania.

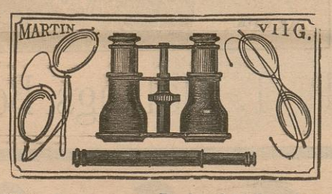

Theater- og Reisekikkerter,
Barometre, Thermometre
Briller, Lorgnetter m. m.
— kun prima Varer —
til bekjendte billige Priser.
Martin Viig,
Instrumentmager,
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Bjørtykke: „Norske planter" bør enhver anskaffe sig, som ønsker at kjende vore planter. Grei ordning, mange billeder, kun 1 krone.

Samtidig bringes i erindring **Reusch's bøger: Naturkundskab** no. 1, kr. 1,50, no. 2, Kr. 0.75. Denne er trykt i 115000 expl. og almindelig benyttet i vor folkeskole.

Geografi. Smukke karter. 55 øre indb.

Læren om stenene. 1 krone.

Justerede Maal-
og
Vægtredskaber
anbefales fra Lager.
Viig & Vraalsen,
Kirkegaden 34.

Anton Hedel's
Uhrforretning anbefales.
Storgd. 24 — etabl. 1849.

O. L. Svenssens
Fabrik for
Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler,
Fantasiarbeider.
Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom Christianssund 1892.

Borch & Co.s Aktiebryggeri,
Christiania
anbefaler:
Lagerøl, Bayersk Øl og ***Bockøl,*** hvilket sidste specielt er anbefalet for Reconvalecenter af flere Læger.

Vine og Brændevine
anbefales.
O. M. Halvorsen.
Carl Johans Gade 5.
Christiania.
Telegrafadr. „Johan". *Telefon 1290.*

Garantiselskabet af 1869, London
Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg, 28, Christiania.

Abonner paa „Folkebladet"
Skandinaviens smukkeste illustrerede Blad. 5 Kroner pr. Aar + 50 Øre i Porto for udenbysboende — Hvert Aar stor **gratis** Maleri- og Bogudlodning.

Paa mit Forlag er udkommet:
Uddrag
af
diplomatiske Indberetninger
om
Unionens
Forberedelse og Tilblivelse
1814
ved
C. J. Anker.
Pris 1 Krone, Porto 10 Øre.
Christiania.
Jacob Dybwad.

Hatte.
Alle
Filthatte
5 Kr.
English hat magazine
Kirkegaden **30.**

F. K. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Haldens
Metalvarefabrik,
Fredrikshald.
Fabrik for:
Kobberkjedler, Kobberkasseroller Spyttebakker, Glimmerlygter, eget Patent, **Transportspand, Meieriredskaber, Fortinneri-** og **Galvaniseringsanstalt, Parafinkander, Lygter** for Jernbaner og Skibe, Fabrikker etc., **Firkantlygter, Kuppellygter, Kakkelovnsrør. Tagtækning** og **Reparationsarbeider.**

Japanmaling
gul og graa er den bedste Gulvmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².
Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Telegrambureau
HØYDAHL (H.O.) OHME'S
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Nr. 59. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 22de Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Konor: Skippergd. 28, Christiania.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor ***hele*** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafad.: „Guldlarsen" Telefon. 2899.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Simers Punsch
anbefales.

Kursen.

Vi har, om end sjelden, fra vort Partis venstre Fløi faaet høre Bebreidelser for at have nærmet os altfor meget til Høire, medens der fra den høire Fløi af og til er udtalt en temmelig tydelig Misfornøielse med, at vi indtager et altfor udpræget selvstændigt Standpunkt ligeoverfor det konservative Parti, med hvilket Centrum er henvist til at gaa allieret til den afgjørende Kamp. Disse Bebreidelser er naturlige; men vi finder os i dem med nok saa stor Sindsro. De bestyrker os i det hele taget i den Mening, at Kursen er sat omtrentlig i den rigtige Retning, og vi har de bedste Grunde til at antage, at denne Mening deles af vort Partis overveiende Flerhed.

Centrum bestaar for den betydeligste Del af Venstremænd fra Uelands og Johan Sverdrups Tid. De har ikke veget saa meget som en Tomme fra det Standpunkt, som Venstre altid indtog lige til Spaltningen fandt Sted i 1887. Men saa staar de rigtignok med Fasthed og Styrke paa det Stade, at Forhandling maa til med Broderriget, og at vi Nordmænd maa gaa til denne Forhandling med god Vilje og med et alvorligt Ønske om at komme til Forstaaelse med Svenskerne for vor egen Skyld og for hele Nordens Skyld; og med ikke mindre Bestemthed afviser de det radikale Krav paa almindelig politisk og kommunal Stemmeret. Deri ligger den væsentlige Forskjel mellem dem og det saakaldte „rene" Venstre. Ellers er deres Opfatning med Hensyn til Statsstyrelsens Principer ikke præget af nogen dybtgaaende Forskjel fra det radikale Partis. Dog kan det hænde, at der findes en Kløft, der let kan komme til at udvide sig, forsaavidt det radikale Partis ungdommelige Elementer har vist Tilbøielighed til at give Parliamentarismen eller Flertalstyret en Fortolkning, som, hvis det lykkes at gjennemføre den, vil føre til forbigaaende Majoriteters Tyranni eller til politisk Anarki. Det gamle Venstre holder fast ved, at den lutrede og prøvede Folkevilje skal være den bevægende Kraft i Statslivet, ikke derimod pludselige Luner og Indfald eller tilfældige, haarfine Majoriteters Vilje; det betoner derfor det udsættende Veto, som den allernyeste Skole af radikale Statsretslærere gjerne vil se helt bort fra. Den Statsretslære derimod, som blev hævdet i Løbet af 60 og 70 Aarene, og som seirede gjennem Rigsretten, den er ogsaa det Venstres, der nu, for at afværge Unionens Opløsning og almindelig Stemmeret, er gaaet ind i Centrum

Med vort Parti har tillige forenet sig mange Mænd, der ikke kan eller har kunnet regnes til det Gaardbrugervenstre, der i 70-aarene dannede Storthingets Flertal. De er ikke Radikalere, og kan derfor ikke slutte sig til det „rene" Venstre. Men de er liberale Mænd, der ønsker Reformer og Fremskridt i hele det Omfang, som er forenligt med en tryg Samfundsorden, og de kan derfor ikke slutte sig til Høirepartiet eller det „konservative" Parti, der hos os har den samme Gjerning at udføre som i alle andre Lande, og derfor, som Parti betragtet, er uskikket til at tage Initiativet til store Reformer. Disse liberale Mænd staar frit ligeoverfor den Politik, Gaardbrugerpartiet fulgte i den Tid, det endnu ikke havde sluppet Magten i Hænderne paa Radikalerne, men de er af Forholdene henvist til at slutte sig sammen med Gaardbrugerne i et Centrumsparti for at kunne paa en Gang hævde sin Indflydelse til Fordel for Fremskridt og Reformer, og lægge hele sin Tyngde i Vægtskaalen mod de radikale Planer til Samfundets Forstyrrelse. Ingen af denne liberale Gruppe kan desuden være blind for, at i et Land som vort maa Gaardbrugerne, den uden Sammenligning talrigste og mægtigste af de besiddende Klasser, til syvende og sidst blive de ledende og bestemmende i det besindige Fremskridtsarbeide.

Venstremændene i Centrum kan være rolige for, at vi med Fasthed skal hævde de Anskuelser, som skiller mellem vort Parti og Høire. Fastheden bliver ikke mindre, fordi om Ordene søges indrettede efter et andet Mønster end det, norsk Bladpolemik har uddannet sig efter. Men alle Centrumsmænd maa stadig huske paa, at det, der nu, da Valgene nærmer sig, er traadt i Forgrunden, er de store, alt overveiende Spørgsmaal, Unionsspørgsmaalet og Stemmeretsspørgsmaalet, og at det fremfor noget andet gjælder at kunne hindre Radikalernes Seier paa disse for Norges Fremtidsskjæbne afgjørende Programsager. Høire og Centrum er to selvstændige Partier, der er enig om at afværge den Fare, der truer alle Nordmænds fælles Fædreland. Der kan ikke være Opforbring til at dvæle ved de Sager, der skiller, saa længe Felttoget staar paa. Den politiske Stilling i Norge maa først være indtraadt i et normalt Udviklingsstadium, før det almindelige politiske Arbeide kan optage Sindene.

Men Høire, hvis Holdning maaske altfor meget bestemmes af den Del af Partiet, som hører hjemme i Hovedstaden, bør gjøre sig fortrolig med, at Centrum er et Parti, der har Krav paa de Hensyn, der altid ydes ligestillede Medkjæmpende. Centrum gaar ikke til den afgjørende Strid som en Bataljon i Høires Hær, men som en selvstændig Armé-afdeling, som den anden Afdelings Befalhavende ikke uden Fare for det hele Felttogs Udfald kan tilsidesætte, og som forbeholder sig at have sin Mening om Felttogsplanen og dens Udførelse.

Oprør i Indien?

Allerede ved flere Anledninger er der fra engelsk Kilde fremkommet Efterretninger, som lader slutte, at der for nærværende mellem de Indfødte hersker en særlig Gjæring. En Korrespondent fra Calcutta til „Berliner Tageblatt" sender sit Blad følgende Brev, der skildrer Situationen i Indien som ret mørk.

— — — „Det kan ikke længere holdes skjult, at der blandt den europæiske Befolkning i enkelte Dele af Indien, navnlig i Behar og Tirhoot, hersker en ubestemt Følelse af Usikkerhed. Plantageeierne er bange for at lade de kvindelige Medlemmer af Familien være uden mandlig, det vil sige europæisk, Beskyttelse i Huset, selv om det kun er for et Par Timer. Den, som blot kan, sender Hustru og Børn bort, og afventer, hvad der skal komme. — — — Det lader sig ikke benægte, at en besynderlig Uro for nærværende har grebet Hinduerne, navnlig i Central-Indien og Bengalen. I de nævnte Egne har der lige siden de religiøse Kravaller forrige Aar herskt en vis Uro; et mærkværdigt Bevis herfor afgiver de besynderlige Begivenheder, som finder Sted i den sidste Maaneds Tid i Behar. Omtrent i Midten af forrige Maaned bemærkede man, at alle Frugttræer — navnlig Mangotræerne — paa en besynderlig Maade var blevet mærkede af en Lerklat, i hvis Midte der stak Haar. I Begyndelsen tog man ingen Notis deraf, men med overraskende Hurtighed udbredte disse besynderlige Mærker sig over vide Landstrækninger, uden — og dette er det mærkeligste ved den hele Sag — at det, trods den største Agtpaagivenhed, er lykkedes enten Politiet eller nogen anden at gribe nogen under Udførelsen. Og dette er saa meget mere mærkværdigt, som der, naar man tager i Betragtning den overraskende Hurtighed og det store Antal af mærkede Træer, maa være en hel Del Personer, som ved Besked derom.

Det er nu intet Under, at Skræk og Rædsel griber om sig blandt den overtroiske Landbefolkning, medens Englænderne mindes de mærkværdigt hemmelighedsfulde Chippatis (Klatter af usyret Brød), der paa en saa hemmelighedsfuld Maade cirkulerede kort før Sepoy-Opstanden i 1857 i de Egne, som hovedsagelig rammedes af Oprøret.

Saa meget staar fast: hidindtil har endnu ingen, selv ikke de, som bedst kjender de Indfødte, kunet give en tilfredsstillende Forklaring over disse mysteriøse Symboler. Ifølge nogles Forklaring skal det simpelthen være en Reklame for en hellig Dam i Nepal, ved hvilken der dette Aar skal afholdes en stor Fest, idet det skal være en stum Protest imod de af Regjeringen af Sundhedshensyn foretagne Forholdsregler i Anledning af Feste i Benares og Hardwar. Andre, der ligeledes skal gjælde for Autoriteter, mener, at dette hænger sammen med en almindelig Sammensværgelse imod det britiske Regime, der ifølge en gammel Spaadom, som finder almindelig Tiltro blandt de Indfødte, skal foregaa i 1898.

Jeg har her opregnet disse Rygter kun for at vise, hvor meget Gjærstof der findes i Landet, saa at selv de besynderligste Ting er nok til at fremkalde almindelig Mistro og en Følelse af Usikkerhed. Dette være nu, som det vil, enten Lerklatterne indebær en dybere symbolsk Betydning eller ei, saa ser de lokale Myndigheder i hvert Fald med Bekymring den nærmeste Tid imøde.

Netop nu er indtruffet Efterretninger om en alvorlig Konflikt mellem Russere og Afghanere ved Maimena i Afghanisk Turkestan. Detaljer mangler endnu; sandsynligvis har det vel neppe været andet end en af hine Grændsestridigheder, der i de sidste Aar saa hyppig har forekommet mellem Russere og Afghanere. Enkelte Blade ser imidlertid Situationen meget alvorlig an.

Hvis Indierne virkelig skulde have til Hensigt at gjøre almindelig Opstand og begynde en Uafhængighedskrig imod England, vilde alvorlige Tilbagevirkninger ogsaa paa Europa neppe kunne udeblive. Navnlig vilde ved denne Leilighed Rivaliseringen mellem England og Rusland let kunne volde Forviklinger ogsaa i de europæiske Forholde."

Norsk Sjømand død i Udlandet. Fra Falmouth skriver en Korrespondent den 9de ds.

En sørgelig Ulykke hændte tidlig idag ombord i Brig „Pollux", Kapt. Andersen af Sarpsborg, idet 2den Styrmand Johan Baardsen, hjemmehørende i Fredriksstad, faldt ned i Rummet, hvor han brækkede Nakkebenet og døde.

Hvorledes Ulykken skede, ved ingen ombord, da Styrmanden var alene paa Dækket for at holde Vagt, Han blev purret Kl. 2½ og blev hørt af den tidligere Vagtmand ½ Time efter i Kabyssen, senere ved man intet om hans Skjæbne, andet end at hans Lig fandtes i Rummet under en af Lugerne midtskibs, der var af.

Kapt. fortæller, at han stod op Kl. omkring 6, da han ved den Tid hørte, alt var stille og tænkte, at Vagten var sat. Han kigede først ind i Andenstyrmands Lugar og saa, at hans Køie var tom. Da han kom ud paa Dækket, saa han til sin Forskrækkelse Baardsen ligge i Rummet. Han var da allerede ganske stiv og alle Mand blev straks purret ud. Kapt. gik øieblikkelig iland, sik fat i en Læge, der kom ombord og undersøgte Styrmanden, men død var og blev han.

Liget er nu bragt iland paa det herværende Hospital, og vil sandsynligvis blive begravet idag.

Om Styrmand Baardsen siges, at han var en brav ung Mand paa 24 Aar, der var agtet af alle ombord.

Undersøgelse og Stempling af Kjød. I Februar blev Handelsmand Drolsum af Politimesteren i Drammen undergivet Tiltale for at have indført derhen Kjød, bestemt til Menneskeføde, uden at lade det undersøge af Byens kommunale Kjødkontrollør og derved at have overtraadt § 2 kfr. § 7 i Loven af 27. Juni 1892 om kommunale Slagtehuse, Kjødkontrol m. v. Det af Tiltalte til Drammen indførte Kjød var kontrolleret ved Kristiania Kjødkontrolstation og var der bleven stemplet, hvilket han antog tilfredsstillede Lovens Fordring, uden at det var nødvendigt ogsaa at lade Kjødet undersøge og stemple i Drammen efterat være transporteret did. Heri gav Meddomsretten Tiltalte Medhold og frifandt ham. Høiesteret antog derimod, at Loven var saaledes at forstaa, at hver Kommune havde Ret til at forlange selvstændig Undersøgelse ved sin egen Kontrollør. Ved den af Høiesteret afsagte Dom blev Tiltalte ilagt den mindste i Loven fastsatte Mulkt, nemlig 2 Kroner.

Lærermøde for Jarlsberg og Larviks Amt afholdtes 3. og 4. Pinsedag paa Horten. Omkring 100 Deltagere ifølg. „V. G." Som Dirigent valgtes Hr. Tilsynslærer A. Tolleffsen, Horten, der greit ledede Mødets Forhandlinger. Der besluttedes dannet en Kreds under Norges Landslærerforening. Med en Stemmes Overvægt fik Kredsen Navnet „Jarlsberg og Larviks Kreds"; Minoriteten holdt paa Navnet „Vestfolds Kreds". Til Kredsstyre valgtes de Herrer Skolebestyrer Nilsen, Sandefjord, Tilsynslærer Tolleffsen, Lærer Jensen, Sem, Lærer Rasmussen, Borre og Skoleinspektør Farstad, Larvik. Næste Møde besluttedes afholdt i Sandefjord 3. og 4. Pinsedag 1895. Spørgsmaalet om Lærernes Pensionering indlededes af Hr. Statsraad Bonnevie, der anfaa det ønskeligt, at en Pensionslov kom istand, hvorefter Lærerne selv ved aarlige Indskud sikrede sig Pension. Man enedes tilslut om at forelægge Spørsmaalet for Lokalforeningerne inden Amtet. Om Visitatser indlededes af Skolebestyrer Nilsen, Sandefjord, som holdt paa Visitats for alle Børn inden Statskirken, men ønskede Visitatsen henlagt til Skolerne; udtalte videre, at Lærerne burde faa en rummeligere Tid til Udarbeidelse af sine Opgaver (tidligere har disse som Regel været givne sent Kvælden forud). Skolebestyrer H. B. Klæboe indledede næste Spørsmaal om Haandarbeide i Skolen. Han fremhævede dettes store Betydning som Opdragelsesmiddel for det enkelte Individ som for Slægten i det hele. Han anbefalede Papsløid, særlig i de Kommuner, hvor man ikke evnede at optage Træsløid i Skolen. Adskillig Diskussion om hver af disse Emner. Tilslut holdt Hr. Kand. mag. Lyng Foredrag om Retskrivning. Fremholdt at Læsningen burde være i Overensstemmelse med Udtalen i dannede Hjem. Nævnte saa en Fordel ved Aars's Retskrivningsregler, at de havde betraadt Reformernes Vei, men klandrede stærkt, at nævnte Regler tildels lededes af modstridende Principer. Det lod imidlertid til, at Taleren selv intet fastere havde at sætte i Stedet. Første Aften samledes man til en gemytlig Seksa, hvor der vekseledes med Musik, Taler, Sang og Tableauer. Anden Mødedag stod Værftets Samlinger aabne for Deltagerne. Alle forlod det smukke Horten med behagelige Minder.

Staalsat

er Titelen paa en udmærket god Bog, som netop er udkommet paa Feilberg og Landmarks Forlag. Det er netop en saadan, eller rettere mange saadanne Bøger, som vi høilig trænger i vor i saa mange Retninger slappe Tid. Det er en Bog, som baade Ældre og Yngre, men særlig de Yngre vil have baade Glæde og Nytte af at læse. Det er saa Bøger, det har været os en saa stor Glæde at kunne anbefale, som denne.

Af Forfatterens Forord hidsættes: „Jeg kjender dig som mig selv. Jeg kan bare lukke Øinene, saa ser jeg mig i din Alder leve, haabe, elske og feile.

Du vil derfor indse, at naar du tager denne Bog i Haanden, er det en Kamerat, du træffer, blot faa Aar ældre end dig selv. Han er, som du er, bare lidt mere moden, med lidt videre Synskreds. Han har saa stor Interesse for dig, at han for rigtig at blive fortrolig med dig kunde ønske afvexlende at være det Bord, hvorved du skriver, den Ambolt, du hamrer løs paa, det Træ, du sætter dig under for at drømme eller græde.

Disse Linjer er ikke skrevet for nogen bestemt Klasse af Ungdommen. Jeg har søgt at behandle rent almene Spørgsmaal, i den fulde Overbevisning, at det, som giver Menneskets dets Præg, er ens overalt. Men først og fremst har jeg havt min Tanke henvendt paa dem, hvis Livsmorgen er mørk, hvis Ungdom er tung.

I sin egen Livshistorie siger Gothe: „Hvad man i Ungdommen ønsker, man i Alderdommen eier." Det er underlige Ord, som Virkeligheden synes at gjøre tilskamme, men betragter man dem lidt nøiere, faar man en anden Opfatning. Mennesket anstrenger sig nemlig virkelig for at naa sit Maal, det være godt eller slet, og det er en Sjeldenhed, at han ikke ender med at naa det, ialfald delvis. Gjennem et længere Tidsrum vil vort Ideal kaste Gjenskin over vort Liv. Ingen kan derfor vaage omhyggelig nok over sine inderste Ønsker. En af Ungdommens største Vanskeligheder bestaar i at udfinde, hvad den bør rette sine Ønsker mod. At hige efter forgjængelige Ting, det er som at vælge en Lygtemand til Veiviser. Hvor mange af os iler ikke efter det falske Skin, som lover os Lykken, men fører os lige i Afgrundens Svælg.

Jeg skulde inderlig ønske, at jeg kunde faa dig til at tragte efter noget ægte, noget, som virkelig er værd vor Interesse og vore Anstrengelser. Jeg ved da intet at sætte ved Siden af Viljekraften. Viljekraften er selve Dyden. Og ved Dyden forstaar jeg alle de Kræfter, som staalsætter vort Liv, vor Glæde, vore Forhaabninger.

Et gammelt græsk Heltesagn beretter os om en ung Mand, som blev opdraget blandt Kvinder, klædt i Kvindeklæder og af altfor stor Omhu holdt i Uvidenhed om sit virkelige Kjøn. Men en vakker Dag hører han Krigsluren. I et Sekund falder de kunstige Mure, og hans sande Natur bryder i samme Nu igjennem. For de fleste af os gaar vor ynkelige Stræben alene ud paa at bringe os til at glemme, hvem vi er. Efter Omstændighederne iører vi os derfor snart glitrende Flitterstas, snart smudsige Pjalter. Der gives Toner, som formaar at vække en Sjæl op af Dvalen. Maatte min Bog udrette det hos dig!

Hvor gjerne vilde jeg have Basunens mægtige Røst for at opildne hele din

Sjæl. Hvor gjerne vilde jeg faa dig til alvorlig at hige efter Kraft, Godhed og ægte Mandsmod. Har du det, kan du umulig nøie dig med opslidende Nydelser eller hengive dig til haabløs Selvopgivelse.

Maatte min oprigtige Hensigt udrette dette til Velsignelse for dig som for dem, der holder af dig! Maatte jeg ovenfra hente Lys og Kraft til at bringe dig det levende Ord.

C. Wagner.

Talerne ved Syttende Mai Festerne.

I nogle af vore mindre Byer, — deriblandt kan nævnes Hamar og Larvik — lykkedes det den rolige og besindige Del af Befolkningen for sit Vedkommende at hævde 17de Mai som den nationale Festdag. Der blev holdt fædrelandske — og kun fædrelandske Taler. — Partipolitik og Ufordragelighed overlod man Radikalerne hele Æren af. I Vaardagens straalende Veir følte man den glade Stemning og det lyse Fremtidshaab, som kun kan næres, hvor man har kunnet vendt Sindet helt bort fra Tanken paa Virkedagenes Splid og Bitterhed og formaaet at hæve det til Tak for hvad der er gjennemlevet i Fortiden og Fortrøstning til, hvad der kan ventes i Fremtiden. Særlig synes, efter Referatet at dømme, Seminarbestyrer Jørgensens Tale paa Hamar at kunne betegnes som et Mønster for en Syttendemai Tale.

Ellers bar Dagen helt igjennem Præget af den dybe Splittelse, som er indtraadt i Nationen. Det radikale Venstre og Socialisterne begyndte for flere Aar siden med at gaa sine egne Veie. De kunde ikke tage Del i nogen samlet Glæde paa Nationens Festdag. Deres 17de Mai Taler fik for hvert Aar en stedse dybere partipolitisk Farve, med stedse stærkere Udfald mod anderledestænkende.

Denne Optræden har desværre tilsidst baaret Frugt. Høire har i 1894 i stor Udstrækning taget det radikale Mønster til Forbillede og besvaret de radikale Udfald og Beskyldninger med samme Mynt. Dagen har udviklet sig til en Partidag i Ordets egentlige Forstand, som Landets Borgere feirer paa hver sin Maade efter sin politiske Farve.

Endnu er der dog nogen Forskjel. I Hovedstaden og paa de fleste andre Steder anslog Høiretalerne en ulige mindre fanatisk Tone end de radikale Talere. Opraabet til „Grundlovstoget" havde en Form, der tillod ogsaa moderate Mænd at deltage i det, og Regjeringsadvokat Johannes Berghs Tale paa Fæstningspladsen — som vi i enkelte Punkter havde ønsket noget anderledes — var i det hele taget skikket til at virke samlende ligeoverfor hele den Del af Nationen, der ikke kan gaa med paa den radikale Unions- og Stemmeretspolitik. Om de Taler, der blev holdt for det radikale Tog paa Tullinløkken, er kun det at sige, at de var nøiagtig i samme Stil, som de, der holdes ved „Folkemøder", og at de Herrer Wexelsen og Ullmann, særlig den sidste med hans Beskyldninger om „Svensketherredømme", gjorde fuld Skjel for den Berømmelse, de har erhvervet sig paa Tribunerne rundt om i Bygderne.

Dagens vigtigste Møder holdtes dog paa Eidsvold. Her havde selve det radikale Venstres nominelle Chef, Statsminister Steen, indfundet sig ved Siden af en af Høires mest veltalende Mænd, Statsraad Hagerup.

Ogsaa her traadte det tydeligt frem, at de sidste Aars politiske Spændtag har virket mere nedbrydende paa det radikale Venstres moralske Holdning end paa Høires. Statsraad Hagerups Tale i Kommunehuset var ikke saa meget en Festtale som en Valgtale. Men som saadan var den holdt i en langt mere human Aand end det vidtløftige Foredrag, der samtidig blev holdt i Eidsvoldsbygningens Park. Om dette sidste kan vi knap bruge for stærke Ord. Er „Dagbladets" Referat paalideligt, da var Talen helt igjennem en Mand med Statsminister Steens gode Hoved uværdig. Vi skal godtgjøre dette ved nogle Citater, hentede fra ovennævnte Organ, der holdes for at være Statsministerens eget.

Efter at have givet en Udsigt over den Kamp, der er ført i dette Land for at bevare for os eller tilvinde os Selvstændighed, og bemærket, at Norge kun ugjerne gik ind i Unionen og gjorde den saa snever som muligt, fortsatte Hr. Steen:

„Den norske Udenrigsminister staar i Grundloven. De diplomatiske Sager kan ikke behandles uden af en ansvarlig Mand — ham kalder vi Udenrigsminister. Skam og Skjændsel over enhver, der vil gjøre Grundloven til noget andet, end den er! Jeg ved ikke, om dette er alle norske Mænds Opfatning idag, men det er Grundlovs og Rigsakts Mening, derom er ikke Tvil".

Staar dette, som Statsminister Steen med Eftertryk erklærede, i Grundloven, da indeholder denne ikke blot et Forbud mod fælles Udenrigsminister, men den Ordning, som nu i 80 Aar har fundet Sted, er ligefrem grundlovsstridig. Alle norske Storthing fra og med det overordentlige i 1814, der gav Grundloven dens nuværende Form, til og med det af de Herrer S. Nielsen og Ullmann præsiderede Storthing i 1894 har gjort sig skyldig i Overtrædelse af Grundloven, ja ikke blot det, men de har ligefrem godkjendt Grundlovsovertrædelsen. C. M. Falsen, Christie, P. Motzfeldt, Herman Foss, J. A. Hjelm og hele den lange Række af Mænd ned til Ueland og Johan Sverdrup, har overtraadt Grundloven ved ikke at gjennemføre dens Bud.

Bernhard Dunker, den skarpsindige Jurist, den store Modstander af Unionsforslaget af 1871, ikke blot billigede Grundlovsovertrædelsen, men sagde endog, at fælles Udenrigsminester laa i Unionens Natur. Men ikke nok dermed. Det Steenske Ministerium og Hr. Statsminister Steen selv har overtraadt Grundloven, baade i den Tid hver af de enkelte Medlemmer var Storthingsmænd, og særlig i den Tid fra Marts 1891 til Mai 1893, da dette Ministerium sad ved Styret og skulde paase Grundloven overholdt. Statsminister Steen, siger, at egen norsk Udenrigsminister staar i Grundloven, men han gjorde fra 1891 til 1893 ikke nogetsomhelst Forsøg paa at hævde dette Grundlovsbud. Han bare gik i Vei med Konsulatvæsenet, hvilket er en anden og forskjellig Sag.

„Skam og Skjændsel over enhver der vil gjøre Grundloven til noget andet end den er!" udraaber Hr. Steen, den samme Hr. Steen, som i 1891, 1892 og 1893 og i hele den lange Tid han var Storthingsmand og Præsident, lod den gjøre til noget andet, end den er! Men disse Ord er ikke de eneste hvormed Hr. Steen bryder Staven over sig selv. Han siger videre: „den, der forhandler om den Ret, han har, opgiver den; han kan fordre, men ikke vente den tilbage". Men Hr. Steen forbrede ikke som Statsminister Norges Ret — den særskilte Udenrigsminister. Han gjorde intet andet end at vente, vente. Og nu da han ikke længer har noget Ansvar for Sagernes Skjæbne, nu stiller han Kravet og lyser Skam og Skændsel over enhver, der forholder sig paa den Maade, som han selv forholdt sig i sit 34 Aars politiske Liv fra 1859 til 1893!

Skam og Skjændsel!

Dette er Statsminister Steens 17de Mai Tale.

Skudt Ko. Fra Tveit skrives til „Christiansands Tidende:"

En lei Begivenhed tildrog sig forleden Dag paa Aalefjær.

En Gut i 15 a 16 Aars Alderen stod og stellede med et Gevær, og hvordan han nu bar sig eller ikke — Geværet, der var ladet med Kugle, gik af med den Følge, at den rammede Naboens eneste Ko i Halsen eller Hovedet. Dyrlæge blev hentet, men intet var at gjøre. Natten efter maatte Koen slagtes. Efter Sigende maatte Guttens Fader erstatte Koen. Et kostbart Skud. Maatte dette tjene til Advarsel for de mange smaa og ukyndige, som befatter sig men Gevær.

En Revolverscene i Retten. Fra New York skrives den 24de April, at der den samme Dag var forefaldt en Revolverscene i et af New Yorks Retslokaler, som selv i Amerika søger sin Lige. Dommeren havde netop afvist en Sag, da den, der havde anlagt denne, trak op sin Revolver for at skyde sin Modpart. Denne saavel som Sønnen og deres Ven trak ligeledes øieblikkelig hver sin Revolver og fyrede ogsaa, saaledes at der i et Nu var ikke mindre end fire Revolvere i fuld Aktivitet i Retslokalet, medens Dommer, Klerker, Sagførere og Vidner forsøgte at redde sig bedst mulig. I et andet Retsværelse ved Siden troede man, det var Dynamitexplosion, og der blev der saaledes ogsaa en Forstyrrelse uden Lige, idet alle som en søgte at komme ud. Midt oppe i alt dette raaber en Mand paa Gangen Brand og Explosion, og strax var hele Bygningens Personale paa Benene. Imidlertid var der nogle mere behjertede Mænd, som i første Retslokale havde faaet stoppet Skydningen, og da nu Politiet indfandt sig og foretog Arrestation, vidste det sig, at alle var slupne fra det med Skrækken.

Den 17de Mai 1894 var det første Gang „siden Norges gamle Kongestol gjenreistes", at Eidsvoldsbygningen gjenlød af en Partitale, fuld af Angreb paa Landsmænd. Hvilken Modsætning til 1864, da Storthinget mødte her, og da Nordmændene i Enighed og Broderkjærlighed feirede Grundlovens 50Aarige Fødselsdag!

Bergarbeiderkongressen.

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Berlin, 16. Mai.

Paa Bergarbeiderkongressens Møde idag forefaldt flere heftige Optrin. Den for Dagsmødet valgte Præsident, Franskmanden Lamendin, nægtede at overtage Ledelsen af Forhandlingerne, efter hvad der paastaaes som en Følge af visse Mistemninger, som endnu ikke er fremkomne for Offentligheden. Da den derefter for Mødet valgte Præsident, en af de engelske Delegerede, erklærede sig beredt til at fungere som saadan, protesterede de belgiske og tyske Delegerede. Derefter fulgte flere heftige Optrin, hvorunder den engelske Præsident bebreidede Tolken, at han ved uriqtig Oversættelse havde givet en forvrængt Fremstilling. Efterat Tolken var traadt tilbage, søgte Liebknecht at mægle mellem de stridende. Efter hans Forslag blev Mødet udsat i 10 Minuter. Da Mødet igjen sattes, tog begge Parter sine Beskyldninger tilbage, hvorefter Forhandlingerne fortsattes.

Kongressen har udtalt sig for 8 Timers Normalarbeidsdag. Endel Delegerede stemte med. Senere har de engelske Delegerede forladt Mødet.

Overraskelse. Størstedelen af Menigheden i Nore Hovedkirke blev ifølge „Bust. Blad" paa første Pintsedag ventet overrasket ved et af Hr. Distriktslæge Kiær skjænket Maleri til Altertavlen. Doktor Kiær har egenhændig udført dette Værk, som fremstiller Jesu Grav i det Øieblik, da Kvinderne kom til Graven for at salve hans Legeme.

Eskadrebedrifter. Første Pintsedags Morgen præsenterede den tyske Eskadre sig i rig Pynt af Ungbirk, som man i Løbet af den foregaaende Nat havde forskaffet sig, skriver „Berg. Tid." Det lyste af Grønt fra Dæk til Mastetop.

Pintseaften ved 9—10 Tiden stevnede fuldt bemandede Barkasser fra Eskadren ud til Gaarden Holen.

Tyskerne var bevæbnede med Øxer og Greier. De steg iland i Holen og begyndte her at forsyne sig, idet de i Sjur Holens vakre Birkeskog udvalgte sig den vakreste Ungbirk. Efter hvert som en Birk faldt for de drabelige Krigere, dækkedes Stubben med Mose.

Eieren, Gaardbruger Sjur Holen, der var fraværende, mens Hærverket foregik, blev nok forundret, da han Pintsedags Morgen opdagede, hvordan det saa ud i Birkeskogen. Ved en Vandring over Valpladsen 1ste Pintsedag afdækkede han over 100 Stubber.

Sjur Holen meldte strax Sagen til den tyske Konsul.

Ny Behandlingsmaade af Sygdomme i Luftveiene.

Da Videnskaben i de senere Aar er kommet til det Resultat, at de fleste Sygdomme bliver frembragt af forskjellige Slags Bakterier, som tager sit Ophold i vort Legeme, maa Behandlingsmaaden ganske naturligt gaa ud fra at dræbe disse smaa skadelige Skabninger. Instinktmæssig har dette ogsaa altid før været Tilfældet, idet man f. Ex. ved Tilfælde i Maven har havt en Følelse af at „man burde tage ind noget stærkt", og som bekjendt er dette ikke noget daarligt Raad, naar Ondet sidder der.

Anderledes stiller det sig derimod, naar Sygdommen er i Luftveien eller i Lungerne. Saalænge den er øverst i Luftveien, hvor man kan komme til, prøver Lægen ved Pensling eller Gugling direkte at dræbe Bacillen der; men er Sygdommen længere nede, hvor han ikke kan komme til, har man ikke havt anden Udvei end ogsaa da at give Medicinen til Maven, for ad denne Omvei muligens at føre dem frem til det syge Sted, hvad som desværre synes og ogsaa er noget vidtløftigt, uhensigtsmæssigt og mindre effektivt.

Det er derfor en overmaade vigtig Opfindelse som er gjort med den for nogle Aar siden opfundne „Størmers norske Inhalateur", idet det med dette Apparat er blevet muligt at fordele Medikamenter til et saa fint tørt Støv at de, som bekræftes af Authoriteter som Prof. Dr. Schnißler i Wien og mange andre, „kan trænge ind selv i de fineste Luftveie", hvad man før aldrig har kunnet gjøre.

Resultaterne af at man saaledes kan komme lige ind paa Bacillerne har derfor ogsaa vist at Methoden har holdt, hvad den lovede. Der foreligger de mest rosende Erklæringer fra Læger og Helbredede om de „overraskende Resultater i Sygdomme, som kunde trodset anden Behandling, ja selv i Sygdomme som Tæring har dette været Tilfældet og blandt andre udtaler en Læge at i flere Tilfælde hvor Tæringspatienter havde anvendt Methoden har de efter 4 Aar endnu holdt sig godt, saa der saaledes er Haab om at Helbredelsen er definitiv".

At Apparatet ved Snue, Katarrher, Hoste, Asthma, Bronchit, begyndende Tæring og Influenza er et fortrinligt Middel, fremgaar klart af alle disse Udtalelser.

Det bringer den Løsning som Videnskaben netop har forlangt, og man vil neppe angre paa at have en saadan Hjælper staaende paa Vagt, naar engang disse Sygdomme gjør sit Angreb.

Madagaskar.

Paa Madagaskar synes det at brygge op til alvorlige Ting. Det franske Transportskib „Chaudernogor" er afgaaet til Madagaskar med 600 Mand, og en temmelig betydelig Ladning Krigsammunition er afgaaet did. „Amazone" er desuden ionsdags afgaaet til Oen med General Frey ombord; han er blevet sendt didhen paa Inspektion. Videre erholder de ved Madagaskar værende Krigsskibe nye Krudt- og Ammunitionsforsendelser. Ogsaa Hovaerne synes at forberede sig paa Krig. Mellem Tavatave og Tananarivo er Telegrafen gjentagende blevet ødelagt, og nylig ytrede den madagasiske Ministerpræsident det Ønske, at have udelukkende Raadighed over Telegrafen. Denne meget paafaldende Fordring lader slutte, at Hovaerne har krigerske Formaal i sigte. Efter alle Mærker at dømme, forberedes der paa Madagaskar et alvorligt Sammenstød mellem Franskmændene og den indfødte Regjering.

En fin Historie.

At de forskjellige politiske Partier ikke engang 17de Mai kan forenes i Tolerance er sørgeligt; men maa vel næsten nu betragtes som et nødvendigt Onde. Værre er det dog, naar Demonstrationerne foregaar saaledes som skeet paa Øvre Eker nu iaar.

Grundlovsforeningen havde netop begyndt sin Fest — paa Odegaards Sal —, hvor Statsraad Furu holdt Talen. Just som han holdt paa, kom Venstretoget udenfor med Musik og Leven uden Lige. De havde gjort en Afstikker derbort for at „demonstrere for Høire", uagtet

---

De arme Kvinder!

Af K. — n.

Det er ingenlunde min Hensigt, at trætte de ærede Læsere med at fremkomme med en Skildring af hine Kvinders sørgelige Lod der uden Formue er henvist til at tjene det daglige Brød med sine Hænders Gjerninger og som knap nok fortjener til det høist nødvendige langt mindre til at kunne gjøre sig Livet bekvemt og behageligt i Lighed med saa mange bedre stillede Medsøstre. — Disse Kvinders sørgelige Skjæbne er jo almen bekjendt, særlig i en Tid som vor, da saa mangfoldige Kvinder er stillet alene, henvist til Selverhverv.

Men her gives endnu en Klasse arme Kvinder, ved hvis Lod jeg vil dvæle gjennem disse Linjer, og jeg gjør det saa meget heller, da disse synes at være mindre paaagtet, eller lagt Mærke til af Samfundet. Men lad mig gaa lige løs paa Sagen.

Den ældste Datter i en Familie har forlovet sig. Ganske vist har „Lina" i sit Valg fulgt Hjertets Stemme, og nærer de alvorligste Hensigter og skjønneste Forsætter med Hensyn til at gjøre sin Mand Livet saa behageligt som muligt. Naturligvis skal alt blive bedre og hyggeligere end i Forældrehjemmet, hvor Forholdene er tarvelige nok, og hvor Lina som den ældste af mange Søskende trolig har gaaet Moderen tilhaande; altsaa forvænt er hun ingenlunde i en vis Forstand, og Brudgommen, der er ansat ved en større Forretning, priser sig lykkelig ved at have vundet en saa dygtig og forstandig Husmoder. Hans Løn er vistnok endnu ikke stor; men den vil stige om nogle Aar — „og — der skal jo ikke stort til" tænker det nye Par, „vi har jo faaet alt, hvad der udfordres til at gjøre et Hjem hyggeligt, Møbler, Klæder, Linned, det er altsaa igjen kun Husleien og den lille Smule Mad."

Og fra Begyndelsen af gaar virkelig alt udmærket — men saa kommer der lidt efter lidt snigende disse ulykkalige „men" og „naar", der saa gjerne vil forstyrre Lykkens Solskin og drive Husguderne paa Flugt.

„Men kjære Karl, vi maa da virkelig ha' lidt Omgang, baade du og jeg har mange Venner, og man vil finde det underligt, ja næsten komisk, om vi saaledes trækker os tilbage." Dette er Linas Mening, og hendes Gemal indvilger gjerne; lidt Omgang kan jo ikke skade noget. De gjør altsaa Visitter til gamle Venner og Kjendte, og saa kommer der Indbydelser som naturligvis maa modtages, det er jo ingen „store Selskaber". saadanne kunne de jo ikke tage Del i. Men inden deres Bekjendtskabskreds er der naturligvis mange, der i økonomisk Henseende er langt bedre stillet end vort unge Par. Man taler bl. a. om at besøge Theateret, fastsætter endog en bestemt Aften, da man vil gaa sammen og more sig, eller man udkaster Planer til en Udflugt paa førstkommende Søndag. Den unge Frue blir opfordret til at være med, og hun har ikke Mod nok til at kunne sige „Nei"; hvilken Undskyldning skal hun vel ogsaa kunne angive? Desuden er hun jo saa ofte alene hjemme og vil dog for en Gangs Skyld holde sig en Smule skadesløs.

En Tid gaar endnu alt godt; om ogsaa Husholdningsbogen ved Slutningen af Maaneden viser, at Udgift har oversteget Indtægt — men man stoler paa næste Maaned, i hvilken man vil søge at indskrænke denne eller eller hin Udgiftspost, for at Feilen kan blive rettet. Men det vil ikke lykkes, og hver Maaned bringer en ny Underbalance. Ægtemanden beder nu sin Hustru om alvorligt at skj Omgangen og forøvrigt indskrænke alle unødvendige Udgifter. Det kunde vistnok rettes ved paa denne Maade, hvis Hustruen havde alvorlig Villie og moralsk Mod nok til her at gjøre Indskrænkninger; men istedet herfor gribes hun oftest af en Følelse, der ligner Mismod og Utilfredshed. Andre kan „fornøie sig" og nyde baade dette og hint, hvorfor skal da jeg savne alt? Det vilde desuden være høist paafaldende nu at trække sig tilbage. En sand Hær af sørgmodige og bitre Tanker strømmer ind paa den arme Kone, der ikke kan finde Glæde og Tilfredsstillelse nok i sit eget Hjem. Der møder Ægtemanden sjelden, naar han kommer hjem, et hjerteligt Velkommen, derimod ser han ofte Skyer paa sin Hustrus Pande. Han gjør sig alvorlig Umage for at adsprede disse, men da det kun sjelden lykkes ham, finder han det snart behageligere at tilbringe sine Aftener udenfor Huset. Vi vil imidlertid her lade Forhænget falde; thi et Blik bag Kulisserne har intet somhelst tiltrækkende ved sig.

Vi vil kun si' til enhver: „søg den sande og rette Glæde i dit Hjem. — Dog bærer ei alene Hustruen Skylden, naar Familielivet og Ægteskabet ikke altid er, hvad det bør være; det kan ogsaa tilskrives Letsind og Usoliditet fra Mandens Side.

En Mand, der agter sin Hustru af virkelig Kjærlighed, vil vistnok til enhver Tid og ifald Forholdene skulde fordre det, være beredt til at ofre sine kjæreste Livsvaner, men her maa en elskværdig Vekselvirkning finde Sted, og Hustruens Hovedopgave i alle Stillinger er at vise sig som hans tro og virkelige „Hjælperske"; ogsaa hun bør tilsidesætte sine personlige Hensyn og Fornøielser og stedse under Smil og Kjærlighed søge at fjerne de Skygger, der vil formørke den huslige Lykkes Sol; men hertil udfordres Taalmodighed og Selvfornegtelse. Opgaven er ikke altid let, hvorfor saamanges ægteskabelige Lykkes Skude seiles paa Grund. Derfor er det et velment Raad til de unge Piger, tag det ikke altfor let med eders Pligter som vordende Husmødre og Hustruer. Forestil eder ingenlunde Ægteskabet som en blot og bar Nydelse eller idel Tant og Lykke. — Jo alvorligere I opfatter eders Stilling og Kald, desto lettere vil det gaa. Og lad det stedse være eder magtpaaliggende at møde Skjæbnen med Ro og at leve et Liv for andre i Selvfornegtelse, Kjærlighed og Hengivenhed. Da en ung Dame engang skrev i et Poesialbum til en Veninde:

„Elsk din Mand og stop hans Hofer,
saa vil du vandre paa idel Roser,"

saa var dette mest at anse som en Spøg, men der laa mere deri saafremt det indeslutte den Bagtanke, at vedkommende burde ta' Livets Prosa og hverdagslige Stel saaledes som dette faldt og saa se til selv at lægge al den Poesi deri, som hun formaaede.

det gik ud af deres oprindelige Rute. Grundlovsforeningens Formand Hr. Dr. Collet gik ud for at tale dem tilrette, men blev bare haanet.

Man vil forstaa, hvad det er for Folk, Øvre Ekers radikale Venstre lægger an paa, naar de tror at kunne vinde noget ved at forstyrre en Forenings Møde paa en saadan Vis. Tænkende Mennesker vil naturligvis se det ufine i en saadan Handlemaade og trække sig bort fra den Slags „Politikere." R. S.

Selskabet for Norges Vel.

I Direktionsmøde den 15de Mai bevilgedes bl. a. Vos Sogneselskab Kr. 100 som Bidrag til Oplærelse af en Pige i Kunstvævning. Botanisk Gartner Th. Schultz, Tøien Kr. 300 som Stipendium for at besøge endel udenlandske botaniske Haver og derved specielt have Opmærksomheden henvendt paa saadanne Anordninger, som har Interesse for det praktiske Have- og Landbrug. Til den norske Biavlsforenig og Foreningen til Fjerkræavlens Fremme 2 Stkr. Sølv- og 4 Broncemedaljer til hver for at benyttes som Præmier ved disse Foreningers Udstillinger paa Hamar i Juni d. A. Svend Rød, Ski i Kraakstad bevilgedes et Laan stort Kr. 2000 af Legat No. 1 paa sædvanlige Betingelser.

Atter Oberst Ramm.

(Heydahl Ohmes Tel.-Bureau.)

Stavanger 19de Mai.

Idag afholdtes Forhør i Anledning Stavanger Annoncetidendes Beskyldning ivinter mod Oberst Ramm for i 1893 at have tændt Cigar i Depotet, samt ved Opsætningsmønstring i 1889 at have istykkerrevet flere Baabenkjoler. Obersten indrømmede væsentlig Rigtigheden af førstnævnte Beskyldning. Angaaende den anden, erklærede han, at det var almindeligt at rykke i Kjolerne for at prøve deres Styrke. Holdt de denne Prøve ansaaes de for brugbare, hvis ikke, henlagdes de til Kassation. Bemærkede desuden, at Intendanturen intet havde udtalt angaaende Kassationen, men tvertimod havde den været tilfreds med Behandlingen af Uniformssagerne i 2det Korps. Paa Forespørgsel om Intendanturen var gjort opmærksom paa de istykkerrevne Kjoler og havde erklæret sig tilfreds hermed, kunde Obersten intet svare. Sagen udsattes til 25de Mai først. 18 Vidner indkaldt til næste Forhør.

Til Peary-Expeditionen. Eneopsøgeren af den Bjørnlingske Expedition, Licentiat Ohlin, der som omtalt i Begyndelsen af forrige Maaned afreiste til St. John paa Newfoundland for derfra at søge at komme med nogen paa Vei til Baffinsbugten anløbende Hvalfanger, har ifølge Aftenbl. skaffet sig Plads ved den Expedition, der i Juni Maaned forlader Amerika for at afhente Peary-Expeditionen.

Peary, Astrup og deres Ledsagere har nemlig overvintret paa den østre Side af Smiths Sound, ligeoverfor den Egn, hvor man formoder at Bjørnling og Kallstenius har landet.

I Neapels Kloakkanaler kom det forleden til en Kamp mellem Karabinerer og Indbrudstyve. Efter en Times Forløb maatte Karabinerne trække sig tilbage; da var to af dem blevne bevidstløse ved Indaandning af giftige Gasarter. Alle Udgange blev besatte. Hele den 17 Mand stærke Typebande er maaske bleven kvalt.

Kursteder for ubemidlede Tæringssyge.

Fra Rigshospitalets Direktør, Hr. M. Greve har „Aftenposten" modtaget følgende:

Spørgsmaalet om at kunne komme Tuberkulosen tillivs og de tuberkulose tilhjelp er kraftigt oppe i alle kultiverede Samfund; det maa frem ogsaa hos os. Vanens Magt er stor, og vi er nu vante til aarlig at se 6 a 7 tusinde af vore dø af denne Sygdom, vi er vante til at tænke: „det kan nu ikke være anderledes". Vi tager det med Ro, som en Tilskikkelse ovenfra. Men fra det Øieblik det kan slaaes fast, at hos Halvdelen af de syge kunde Smitten været forebygget, at indtil en Fjerdedel af de døde kunde været reddet, gjengivet sine kjære og Landet, maa der vaagne en Trang hos os til hver en at gjøre noget mod denne Samfundsulykke, som uden Sammenligning er større end alle andre.

Private og offentlige Foranstaltninger maa her til.

Lad os tage Tyskland til Mønster i dette Stykke.

I Görbersdorf, Falkenstein, Reibholzgrün, St. Blasien (Schwarzwald), Rehburg (Hanover) og nu senest i Honnef ved Rhin er der dannet store Kuranstalter. Planer for Anlæg af offentlige Pleieanstalter er under Diskussion.

Hamburg har bevilget Midler til et stort Pleiehjem i Harz.

England har Ventnor, Bournemouth, Sandgate, alt Annexer til Londoner-Hospitaler og forbereder flere.

I Frankrige er der privat fremkommet Forslag om at anvende 30 a 40 Millioner aarlig for at skaffe Kur og Pleie til 100,000 tuberkulose.

I Amerika er der med Alvor taget fat paa Sagen, og Lovgivningen har tildels alt, som i Michigan og Newyork, lagt Tuberkulosen ind under offentlig Forsorg i Lighed med andre smitsomme og epidemiske Sygdomme.

I Schweiz, der før har sit Davos og Leysin, er der i disse Dage udgaaet et Opraab til det hele Folk. Opraabet bør ogsaa lyde hos os, ja hos ethvert Folk, der vil gjøre Ret mod sine.

Indstillet. Paa Lillestrøm skulde Storthingsmand Andersen have holdt Foredrag den 17de Mai. Efter hvad der meddeles „Mrgbl." maatte Foredraget indstilles af Mangel paa Tilhørere.

Værdalskomiteen. Proprietær Haakon Tveter afreiste igaarmorges til Værdalen for sammen med de øvrige Komitemedlemmer: Statsraad Holst, Udstiftningsformand Holmesland og Sekretær Tandberg, der opholder sig i Værdalen for at træffe endelig Bestemmelse med Hensyn til Pengemidlernes Fordeling. Komiteens Arbeide antages at ville medtage ca. 3 Ugers Tid.

Examen Artium begyndte igaar med Opgave: Island og dets Betydning for Norden.

3 Millioner Kroner.

Regjeringen agter at foreslaa 3 Millioner Kroner ekstraordinært til Forsvaret, hvoraf 2 Millioner til Armeen og 1 Million til Marinen.

De 2 Millioner foreslaaes anvendte til Anskaffelse af 20,000 Krag Jørgensens Geværer ved en udenlandsk Geværfabrik, til 2 Millioner Patroner (ordinært fabrikeres 3 Millioner aarlig.) 255,000 Kroner til Omdannelse af ældre Feltartilleri, hvorved der vil kunne opsættes ialt 18 Batterier og 331,500 Kroner til Fortsættelse af Drøbaksunds Befæstning.

Til Marinen foreslaaes ved et engelsk Værft at anskaffe en Torpedojager med 27 Knobs Fart, 3 hurtigskydende Kanoner og 3 Torpedoskydningsrør. Fuldt udrustet antages denne at koste 1 Million Kroner.

Storthinget.

Møde 19de Mai Kl. 10.

Engs Forslag om Forretningsordenen blev enstemmig oversendt Konstitutionskomiteen. Spørgsmaalet om Bevilgning til Bergens Theater blev yderligere udsat.

Kongelige Kommissioner.

Til allerede nedsatte kongelige Kommissioner var af Komiteen opført 38,000 Kr., men intet til en Kommission for Revision af Jagtlovgivningen; til allerede nedsatte departementale Komiteer 27,000 Kroner. Budgetkomiteen havde i en Indstilling udtalt, at der vilde komme Forslag om Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission til Behandling af Spørgsmaalet om Alderdomsforsørgelse. Dette havde Socialkomiteens Minoritet ikke faaet nogen Kundskab om. Dette blev paatalt af Bockman m. fl. Og herom udspandt der sig en længere Debat, der først afsluttedes ved Totiden. Komiteindstillingen bifaldtes enst.

Mødet hævedes Kl. 2.

*

(Møde 21de Mai Kl. 10.)

Pensioner.

Fyrbøderenke Helene Hansen 200 Kr. Til Ole Jæger Dragland havde Komiteen intet opført. S. Nielsen foreslog 200 Kr. Efter nogen Debat bifaldtes Indstillingen, der forsvaredes af Uland, mod 45 St. Fhv. Distriktslæge Schultz bevilgedes 600 Kr. Lods Elias Jakobsen 200, Toldkontrollørs Enke Anna Nielsen 500 Kr. i 3 Aar. Distriktslægeenke Anna Hansen 600, Forstassistentenke Martine Mossige Kr. 300. Til

Storthingsmand Storengs Enke

var af Komiteen opført Kr. 600. Egeberg kunde ikke stemme for denne Post, da han fandt det urigtigt, at Storthingsmænds Enker skulde have Pension. Indstillingen bifaldtes mod 8 St. Fhv. Telegrafbestyrer Edv. Hansen bevilgedes Kr. 400. Behandlingen af Andragendet fra Storthingsmænd om Pension til Storthingsmand Fretheims Enke, der af Komiteen var indstillet ikke bevilget, blev udsat indtil videre. Lensmandsenke Ingeborg Ørevig Kr. 200. Fhv. Broarbeider Andreas Havdahl Kr. 150. Fiskeriselskabet havde ansøgt om Kr. 800 i Pension til Sekretær Buchs Enke. Komiteen indstillede: Andragendet indvilgedes ikke. Lund foreslog Kr. 800, subsidiært Kr. 600. Efter nogen Debat forkastedes det principale Forslag mod 27, det subsidiære mod 43 St.

Fyrvæsenet.

Ordinære Udgifter Kr. 251,830.20.

Flytning af Bronsøsunds Fyr til Prestøen (Overslagssum 25,000 Kr.) Kr. 12,000. Paabegyndelse af et 3die Ordens Fyr paa Hinøen ved Vardø (27,000) Kr. 7000.

Anbringelsen af et Taagehorn ved Torbjørnskjær (27000) Kr. 10000. 21 nye Fyrlamper 33.600 Kr. Nye Mærker i Fiskeridistrikterne 44,000 Kr., til en ny Skøite 8500 Kr., ialt Kr. 52,500 hvoraf Havnefondet tilskyder 35,000 Kr. Nye Mærker udenfor Fiskeridistrikter 5000 Kr. Nye Fæstigheder udenfor Fiskeridistrikterne 15,200 Kr., hvoraf Havnefondet tilskyder Kr. 10,133.33. Til Belysning af Leden mellem Arendal og Grimstad bevilgedes efter nogen Debat mod 13 St. som første Termin 3000 Kr. Forstærkning af Nyvingen Fyr til 1ste Orden og Anbringelse af Taagehorn (155,000 Kr.) 10,000 Kr. Paabegyndelse af Indseilingsfyr paa Kvanhovden ved Batalden (35000 Kr.) 5000 Kr. Ialt bevilgedes til Fyrvæsenet 400,830 Kr. Til Dr. Undsets Enke bevilgedes enst. 800 Kr. Til Assistent ved den botaniske Have bevilgedes enst. 1200 Kr.

De offentlige høiere Skoler.

Til de offentlige høiere Almenskolers Klasselærere, der ikke tillige indehar lønnet Embedsstilling, indstillede Komiteen paa Alderstillæg efter 5 og 8 Aars Tjeneste med henholdsvis 300 og 200 Kr. Efter nogen Debat bifaldtes Indstillingen med 65 mod 47 St. Eftermiddagsmøde 5½.

Mødet hævedes Kl. 2.

Handelstraktaten mellem Rusland og Østerrige er undertegnet.

En Sammensværgelse skal være stiftet i Serbien med det Formaal at sætte Huset Karageorgewitch paa Tronen.

Ny Tertiærjernbane. Et privat Selskab søger Koncession paa Anlæg af en saadan Bane fra Kongsvingerbanen gjennem Blakjer og Urskoug til Kjelle Bro i Høland, ca. 25 Kilometer med en Anlægssum af Kr. 485,000, hvoraf den ene Halvdel er tegnet som Aktier og den anden Halvdel søges som Statsbidrag. Regjeringen foreslaar Andragendet indvilget saaledes, at Kr. 100,000 gives som uopsigeligt, afdrags- og rentefrit Laan og Kr. 130,000 mod Aktier i Banen.

Kuldseiling — 2 druknede. En Bestillingsmand med Hustru og Svigerinde kuldseilede i Søndags nær Kristiania. Kun Manden reddedes af tililende Baade; han var halvt bevidstløs.

Bagvaskelsessagen. Hr. Kocks Forsvarers Kjæremaal er samtlige forkastede af Høiesteret

Det Frøbergske Opretterselskab paa Tivoli opførte isøndags Baccacio for fulgt Hus og under stærkt Bifald.

Storthingsmand Schanche talte Søndag i Vang (Hedemarken) for 250—300 Tilhørere. Efterpaa en vellykket Sexa.

Fra Værdalen.

(Heydahl Ohmes Telegram-Bureau).

Levanger, 21de Mai 1894.

Den 19de Mai, Aarsdagen for Værdalsulykken, indviedes Gravstedet paa Sundbyhaugen, hvor de 33 Forulykkede er begravede. Samtidig afsløredes det reiste Mindesmærke med en Tale af Statsraad Holst, som mindede om den sørgelige Begivenhed, der var overgaaet Bygden, om Redslerne og Nøden, som opstod, men ogsaa om Hjælpen og Offervilligheden fra det hele Land. Baade det Offentlige og Private havde gjort alt for at læge det store Saar fra 19de Mai 1893. Haabede enhver fik den Hjælp, som han ifølge Forholdene tilkom. Statsraaden sluttede med et varmt Ønske om Gjenreisning for den før saa herlige Bygd. Krandse og Grønt prydede Gravene. Ca. 1400 Mennesker var tilstede, hvoriblandt Amtmanden, Værdalskomiteen, Herredsstyrelsen, Provsten og Bygdens Præster.

Granitstøtten, der er leveret af Johs. Grønseth & Co., Christiania, er 4 Meter høi og koster 800 Kr. Støtten er inskriberet: Minde om Jordskredet i Værdalen 1ste Mai 1893, samt Navnene paa de Forulykkede.

Standset af Flom.

Fra Skien telegraferes Lørdag til „B. G." at Dampskibsfarten paa Bandakkanalen er standset paa Grund af Flom i Elven. Med Fartens Gjenoptagelse har det antagelig lange Udsigter, da der er en Masse Sne paa Høifjeldet.

Kopper?

Bureau-Telegram til herv. Blade.

Christiansand, 20. Mai.

Ombord paa det hertil ialten fra Amerika ankomne Thingvalladampskib „Hekla" er under Reisen indtruffet et mistænkeligt Sygdomstilfælde, der befrygtes at være Kopper. Der skal være en Mængde Passagerer ombord, men ingen af dem faar Tilladelse til at gaa iland, forend Stadsfysikus, der straks efter Ankomsten begav sig ombord paa „Hekla", har undersøgt Tilfældet.

Den ulykkelige Kirkefærd. „Romsdals Amtst." meddeler:

„Der var at vente, at der efter den hastige Stormbyge, der kom Kristi Himmelfartsdag, vilde sporges Ulykker. Og desværre, det er gaaet saa.

Ved Otterøens Kirke var der Gudstjeneste, og 13 Mennesker tog dertil fra Finø paa en „Trereøring". Da de efter endt Gudstjeneste skulde hjemover, var det begyndt at blæse, saa man tog et Rev ind, før sattes fra Land.

Stormen øgede imidlertid paa, og Baaden kuldseilede med den Følge, at de 12 fik sin vaade Grav i Bølgerne. Den trettende, en Tjenestegut, blev i yderlig forkommen Tilstand reddet af en, der ogsaa havde været til Kirken, men havde ventet med at sætte over Fjorden, til Stormen havde lagt sig.

Paa Finø skal efter denne Ulykke være faa Mennesker tilbage."

Dyb Sne.

Aalesund $^{20}/_{5}$ 94 (H. O. T. B.)

I 2 Dage har det sneet her, og Thermometeret har staaet paa Frysepunktet. I indre Sondmøre er der dyb Sne, som dækker den nyspirede Aker og Eng; der er Slædeføre. Skade befrygtes paa Frugthaverne.

Turnfest i Bergen.

Bureau-Telegram til herv. Dagblade.

Bergen, 20. Mai.

Det andet vestlandske Turnerstevne, hvori deltog Bergens, Haugesunds og Stavangers Turnforeninger, afholdtes her idag. Efter en festlig Modtagelse af de fremmede, hvis 2 Skibe imorges blev mødt paa Fjorden af Bergensernes Skib, blev der i Formiddag afholdt Møder og Fællesprøver. I Eftermiddag gaves i Nygaardsparken en vellykket Opvisning af udvalgte Turnere af alle tre Foreninger. Opvisningen, der varede i 3 Timer, overvares af ca. 4,000 Mennesker. Vejret var godt, men koldt. Natten giver Bergenserne en Souper for de fremmede, der tiltræder Hjemreisen imat.

Brand i Larvik.

Tilskadekomne Brandmænd.

Larvik 18de Mai. (N. T. B.)

En voldsom Ildebrand har idag raset hos Kjøbmand Svendsen, Langestrand. Ilden opstod Kl. 2 og først efter 3 Timers iherdigt Arbeide lykkedes det at blive Herre over Ilden.

Under Slukningsarbeidet indtraf et beklageligt Ulykkestilfælde, idet Loftet i Huset, medens 4 Brandmandskaber var inde i dette, styrtede sammen og faldt ned over dem. 3 af Brandmandskaberne blev meget stærkt beskadigede. Alle 3 var ulykkesforsikrede.

Da der under Branden var stormende Veir, var den tætbebyggede Del af Byen stærkt truet.

Ilden var saa voldsom, at 2den Etages Beboere med Nød og Neppe reddede sig ud og mistede en stor Del af sit Indbo, en af dem næsten alt.

Huset var assureret i den almindelige Brandkasse for Kr. 14,000 og Varebeholdningen — der delvis er beskadiget — i „Gamle Bergen" for Kr. 10,000.

Den tyske Øvelseseskadres anden Afdeling, der bestaar af Panserskibene „Bayern", „Baden", „Würtemberg" og „Sachsen under Kontreadmiral Koesters Kommando, ankom til Bergen i Eftermiddag Kl. 3½ under sædvanlig Salut.

Avisen „Pfeil" var allerede indtruffen igaaraftes.

Flaadeafdelingen har i Nordsøen foretaget Manøvrer sammen med den Afdeling, der afgik fra Bergen imandags.

Efter hvad der meldes, har der udenfor Kysten blæst en kold Nordvestkuling med Snebyger.

Keiser Wilhelms Broder, Prins Heinrich, er Kommandant paa Panserskibet „Sachsen".

Saafremt der bliver godt Veir Mandag, agter Eskadrens høiere Officerer at foretage en Udflugt til Hardanger ombord paa „Pfeil", telegraferes Lørdag gjennem N. T. B. fra Bergen.

Søndre Bergenhus. (Specialtelegram til „Mrgbl"). Redaktionssekretær Halvorsen har holdt vellykkede Folkemøder i Hosanger og Evanger 3die og 4de Pinsedag. Halvorsen og Redaktør Diesen har holdt Møder i Usfedal for henved 200 Tilhørere og i Olve for 60. Begge steds langvarig Diskussion. Fhv. Storthingsmand Lavik optraadte i Usfedal foruden flere andre radikale Talere, men fik saa stærk Modbør, ikke mindst af sine Sambygdinger, de moderate Gaardbrugere Bondhus, Møklebust og Skaaluren, at han i Brede forlod Møde før dets Slutning.

Sognepræst Schanche i Tjødling er ifølge Ohmetelegram Lørdag Nat pludselig afgaaet ved Døden, 68 Aar gammel. Af denne Grund var der Søndag Messefald i Tjødling Kirke.

Netop udkommet

Politik og Kristendom

af

P. G. Sand.

Faaes i Bogladerne og i Oscar Andersens Bogtrykkeri, Møllergaden 43, Kristiania. Pris 10 Øre.

9de Kapitel.

Dagslyset, der afslører saa mangen Hemmelighed, bragte ogsaa for Lyset den Kniv, hvormed Marie Arnold var bleven myrdet. Den fandtes i Krattet nogle faa Alen fra det Sted, hvor hun laa, og Manden, som pleiede at følge med de to Herrer, naar de fiskede i Elven, gjenkjendte den straks, som tilhørende Mr. Mountford. Han havde mange Gange set ham benytte den, sagde han til Advokaten fra Carlisle, der skulde forsvare Brandon.

Sir Joseph, som var fuldstændig overbevidst om Mountfords Uskyldighed og var ængstelig over, hvad der var hændt ham, havde, midt i sin egen dybe Sorg, telegraferet til sin Advocat, der ankom til Ellerslie ved Middagstid og tilbragte over en Time med at se sig om og udspørge de Tjenere, som havde fundet den Dødes Lig.

Ligskuet fandt Sted i Værtshuset samme Dag, og Alle i Nabolaget havde da hørt om Mordet. Det almindelige Indtryk var, at Brandon Mountford var Morderen. Han var bleven overrasket med Kniven i Haanden, før han fik trukket den ud af sit Offers

„Ja for min Datters Skyld", svarede Sir Joseph bedrøvet — Doktoren gik stille ud af Værelset og lod ham være alene med den Døde „for min Datters Skyld! Stakkels Marie! Hun havde ingen Forældre. Hun var en Arbeidsmands Barn — en Hjemløs, — men jeg elskede hende, — Gud hjælpe mig i min Sorg!"

Hans Hoved faldt forover, og han hulkede høit. Selv nu, da hun laa der, kold og ubevægelig, kunde han ikke sætte sig ind i, at hun var død, myrdet. For tre Timer siden havde han ærgret sig over, at hun kom for sent til Middagen. Imorges havde hun læst Aviserne for ham — aldrig før nu, havde han vidst, hvor kjær hun var ham.

‚Store Gud!" udbrød han og sprang op, „før mig Ansigt til Ansigt med den Mand, som har dræbt hende, og jeg vil ikke vise nogen Barmhjertighed, — jeg vil overgive ham i Lovens Hænder, han skal faa bøde med Livet!"

Han for ud af Værelset, ned ad Trappen og ud paa Terrassen som en gal Mand

Urquhart, Doktoren og Mændene stod sammen i en Klynge og talte dæmpet med hinanden.

„Er Morderen funden?" spurgte Sir Joseph, idet han gik hen til dem.

„Ingen ved det endnu, Sir." „Har de arresteret nogen som mistænkt?

„Ja de har ført Brandon Mountford i Arresten", svarede Urquhart.

„Kjøb norske“

River, Hakker og Grev

efter amerikansk Model, er Solide og billige og meget anbefalet.

Desuden haves:

Lugegafler, Baadbeslag, Hammere, Skruenøgler, Spyttebakker, Kuloser, Gardintrappe, Spilstene, Vindusbeslag og andre Isenkramartikler.

Støbestaal

Maskindele af hærdbart og smedbart Staal og Jern, Standser, Drev, Slaamaskindele, Ovnsbeslag, Laasedele, Vognbeslag etc. etc.

Støbning af Trækuljern, Kanonjern samt Metal modtages ogsaa.

Alt leveres meget billig fra

Chr.a Staalvarefabrik og Aducerværk,

Telefon 2147. Malmøgaden 1, Rodeløkken. *Telefon 2147.*

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over Havet — moderate Pensionspriser —

modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania**. Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger**. Rigsteleton. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter**.

Frk. Bia Jacobsen,

forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Los ikke dette. *Telefon No. 3178.*

Los ikke dette. *Telegramadr. „Aron“.*

Thi da kan de ikke undgaa at indsende kun Kr. 12.80 for hvilket Beløb jeg pr. **omgaaende** Pakkepost tilsender enhver 3 m. 15. cm. (5 Alen) **Helulden** dobbeltbredt **norsk Cheviot,** af den Couløur, som ønskes. Sendes ogsaa mod Efterkrav, naarKr. 3.50 i Frimærker medfølger Ordren.

Forsendelse overalt i Norge.

Obs. Benyt Postanvisning, koster kun 10 Øre Spar Tid og Penge. Henvend Dem trygt til **Aron Johannessons Skrædderi og Ekspeditionsforretning 22 Torvgaden 22, Christiania.**

Pumper og Sprøiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk**, **Assurancesprøiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I ***Partier gives betydelig Rabat.***

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Kristiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**

Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted

Storgaden No. 25. Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Tredreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenoe, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Skov.

Udstrakte, velstelte og letdrevne Skove i Thelemarken tilsalgs ved

Habitz & Michelet,
Advokater.

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold“ besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Chr. Christophersen.

Sagbrugsrekvisita.

Opgangsblade fra J. H. Wüster & Co.
Cirkelblade, bedste engelske.
Saugfile.
Maskinhøveljern.
Remme.
Læderremme,
Gummiremme.
Hvalrosremme.
Syremme.
Jernbaneskinner
18 lbs pr. Yard.
Slibestene
for Høvlerier og Træsliberier.

Chr. Christophersen,

Dronningens Gade No. 23.

Haldens

Metalvarefabrik,

Fredrikshald.

Fabrik for:

Kobberkjedler, Kobberkasseroller Spyttebakker, Glimmerlygter, eget Patent, **Transportspand, Meieriredskaber, Fortinneri-** og **Galvaniseringsanstalt, Parafinkander, Lygter** for Jernbaner og Skibe, Fabrikker etc., **Firkantlygter, Kuppellygter, Kakkelovnsrør. Tagtækning** og **Reparationsarbeider.**

F. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

O. Jacobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteopretterne ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Prima Bomuldsgarn,

farvet, bleget & ubleget, saavel enkelt som tvundet, samt

Uldvævegarn og Strikkegarn

kjøbes billigst hos

Brödr. Hillestad,

Farveri, chem. Vaskeri & Garnhandel Brogaden 6. Christiania.

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Carl Johans Gd. 20 — FABRIK MÆRKE — (ved Egertorvet).

Guld, Sølv og Pletvarer.

Reparationer og **Omforsølvning** af gammel **Plet** samt **Gravorværksted.**

Solid og reelt Arbeide, billige Priser.

Forlovede!

kjøber sine Ringe billigst i **Norsk Filigransfabrik.**

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales

af **A. Michelet,** **Christiania.** Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed*, Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn, *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Anton Hedel's

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler,
Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.

Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom Christianssund 1892.

Abonner paa „Eidsvold“.

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.00,

incl. Postporto eller Budpenge.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds“ Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling.

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

„Brandon Mountford!“ gjentog Sir Joseph, forbauset.

Et sagte Skrig paafulgte Sir Josephs Udraab, og en fin Skikkelse i en lys Dragt kom frem bag Træerne og henimod dem.

Det var Sibyl, som de Alle havde glemt, optagne som de var af Maries hemmelighedsfulde Død. Hun havde siddet ubemærket i Mørket, medens det sørgelige Tog bevægede sig henad Terrassen.

Nu lagde hun sin Haand paa Faderens Arm.

„Fader, du maa ikke tillade, at man gjør dette! De maa ikke vanære Mr. Mountfords Navn, han er vor Ven, vor Gjæst. Du vil øieblikkelig tage ned til Landsbyen og forlange, at han straks skal blive fri? Det er en Skam for os, at saadant kan hænde vor Gjæst — min Slægtning!“

Hendes Iver forbausede Sir Joseph. Han havde aldrig set sin Datter saa bevæget, og vidste ikke, at hun besad saa dybe Følelser.

„Kjære Barn — jeg kan ikke gjøre det! Jeg kan ikke forhindre hans Fængsling. Uden Tvivl er dette en Feiltagelse. Han kan jo ikke have dræbt hende; men hun er myrdet, og Morderen maa være et eller andet Sted nær os. Hvorledes kunde man arrestere Mountford?“

„Tom ved det bedre end jeg,“ svarede Urquhart, „han kan fortælle derom.“

Tom fortalte Historien med en Mine af Overbevisning, som gjorde et smerteligt Indtryk paa Sir Joseph. Dette var jo en uforklarlig Begivenhed!

Sir Joseph og hans Datter hørte, hvorledes man havde fundet Mountford knælende ved Liget, med Hænderne plettede af Blod. Hans væsen var forunderligt; han var aldeles forvirret og aandsfraværende og ikke istand til at forklare, hvor han havde været i den Tid, man havde savnet ham.

„Han var mere lig en sindsforvirret Mand, end en der har sin Forstand, sagde Tom Dane.

Sibyl erindrede, hvad Brandon for nogle Timer siden havde sagt hende. Han havde udmalet sin skrækkelige Sygdom med de stærkeste Farver. Han havde sagt, at der ikke var nogen Grændse for de Muligheder, den kunde udsætte ham for. Maaske vilde han finde paa at berøve sine Medmennesker Livet.

Ja disse Ord havde han udtalt forat berøve sig selv hendes Medfølelse og Kjærlighed, — og nu hørte hun, hvorledes man havde fundet ham ved den Dødes Side, ude af Stand til at bevidne sin Uskyldighed eller forklare sin Handlemaade. Nu var han ført i Fængsel, uden Indvendinger, uden Forklaring!

„Han synes at ansee det for ganske naturligt,“ sagde Tom.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

THE MANCHESTER FIRE ASSURANCE COMPANY 1824 NOBIS INTEMERATA FIDES

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.

Eiv. Th. Owren,

Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 8 a. **Christiania.**

Nr. 60. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Torsdag den 24de Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 20 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: ¾ af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr.	8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt)	„	900,000
Reservefonds	„	782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93		**29,200,000**

Aktieejernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end ½ % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93		**Kr. 148,000,000**
Grundfond	„	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr.	1,320,000
Reservefond	„	921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

Nissens pigeskole

modtager indmeldelse til:

1) **Middelskolens afgangsklasse.**
2) Det med „Skolen for voksne" forbundne **firemaanedlige forberedelseskursus,** hvilket er beregnet paa elever, der ønsker at repetere skolefagene, før de indtræder i „**Skolen for voksne**" („Guvernanteskolen", som i **Januar 95** begynder et nyt kursus.
   Elever, der har gjennemgaaet „Skolen for voksne", kan ved at indtræde i vort toaarige seminars **overste** klasse erholde uddannelse som lærerinder for **folkeskolen** saavelsom for den **høiere skole.** Saavel i seminaret som i „Skolen for voksne" kan man deltage i enkelte fag.
3) Der er fremdeles, men kun faa dage adgang til indmeldelse i **seminarets nederste klasse,** som sættes igang 1ste september.
   Storthinget har bevilget 1500 kr. til fripladse i vort seminar for kommende skoleaar. Ansøgninger om fripladse bedes snarest indsendte.

Skolens kontor er daglig aabent 1—2.

Folkeforsikring.

Spørgsmaalet om Folkeforsikring — hvorved tilsigtes, at de, der paa Grund af Arbeidsudygtighed, fremkaldt ved Ulykkestilfælde, Sygelighed eller Alderdom, ikke længere kan forsørge sig selv, erholder livsvarig Pension — blev hos os først bragt paa Dagsordenen i 1884, da Statsminister Sverdrup i en Skrivelse til Indredepartementet opfordrede til at tage under Overveielse Istandbringelse af Forsikringsindretninger for Arbeidere under offentlig og kommunal Ledelse. Samme Aar havde den bekjendte Rigsdagsmand A. Hedin faaet Sagen optaget til Drøftelse i Sverige. Fra Aaret i Forveien — 1883 — forelaa der en Begyndelse til en tyst Lovgivning om dette Emne, og senere har Spørgsmaalet, baade mere begrændset, og i den mest omfattende Form, været under Forhandling og gjort Fremskridt mod sin Realisation i flere Lande. Som Følge af Statsminister Sverdrups Henvendelse blev i 1885 den saakaldte store Arbeiderkommission nedsat. Dennes Resultater foreligger imidlertid endnu hovedsagelig som et lidet bearbeidet Materiale. Imidlertid kan Loven af 27de Juni 1892 om Fabriktilsyn og den kgl. Proposition af iaar om Ulykkes- og Sygeforsikring betegnes som Følger af Kommissionens Virksomhed.

Til Udgangspunktet for Løsningen af de derhen hørende Spørgsmaal har man taget Arbeidsgivernes Forpligtelser til at sørge for de Arbeidere, der kommer til Skade i deres Tjeneste, samt den af Sygekasserne og de forskjellige Slags Understøttelsesklasser udfoldede Virksomhed. Man har tænkt sig, at dersom de Fordele, der gjennem slige delvise Foranstaltninger kun tilfalder en Brøkdel af de Trængende, ved det offentliges Indgriben kan udvides til at komme alle dem tilgode, der er i Trang, vilde en væsentlig Del af Samfundets Brøst være afhjulpen. Efterhaanden har denne Tanke faaet et stedse større Omfang, og man viger ikke længere tilbage for at forestille sig den Ordning, hvorved ikke bare Fabrikarbeidere, paa hvem Opmærksomheden til en Begyndelse mest har været henvendt, skal blive pensionerede, og heller ikke bare Arbeidsfolk og Tjenestefolk overhovedet, men alle Borgere i en Stat, der ikke er i Besiddelse af nok til at kunne hjælpe sig selv, naar Arbeidsudygtigheden er indtraadt. Det er en smuk Tanke den, at kun de, der ved sit eget uværdige Liv har forspildt Retten til at behandles med Agtelse, skal modtage, hvad man kalder Fattigunderstøttelse, men at ellers det hele Samfund solidarisk skal sørge for sine i Arbeidet udslidte Medlemmer.

Hr. Hypothekbankdirektør Berner har i et Par Foredrag i den statsøkonomiske Forening gjort Rede for Lovgivning og Kommissionsarbeider i Tyskland og i Sverige. Herom har der før været indtaget et Stykke i vort Blad. Uheldigvis tillader Pladsen os ikke at behandle Sagen udførlig. Nedenstaaende lille Oversigt vil formentlig give en Smule Begreb om, hvad der nu foreligger i de Lande, der er kommet længst.

I Tyskland blev der i 1883 anordnet en Sygdomsforsikring, der nu omfatter henved 8 Millioner Haandværks- og Fabrikarbeidere. Den er egentlig kun obligatorisk for Fabrikarbeidere, men kan benyttes af Tjenestefolk og efter kommunal Beslutning udvides til andre, saaledes Landbrugsarbeidere. Arbeideren betaler selv ⅔, Arbeidsherren ⅓ af Forsikringsindskuddet, og Sygekasserne er lokale Kasser, Fags-, Fabriks- Bygge- eller kommunale Kasser. Næste Aar, 1884 blev der givet en Lov om Ulykkesforsikring, der nu omfatter 18 Millioner Fabrik- og Landbrugsarbeidere. Her betales Udgifterne udelukkende af Arbeidsgiverne. Forsikrede kan kun de blive, der tjener mindre end 1800 Kroner om Aaret. I 1889 endelig indførtes tvungen Alderdoms- og Arbeidsudygtighedsforsikring, der oprindelig beregnedes for 13 Millioner (mod henholdsvis 5 og 10 Millioner for de to foregaaende Arter Forsikring) idet ogsaa Tjenestetyende er medtaget, men som vistnok vil komme til at omfatte et meget større Tal. Staten tilskyder 45 Kroner aarlig til hver Person. Resten betales af Arbeiderne og Arbeidsgiverne i Forening, lige meget af hver, Arbeiderne betaler fra 12 til 27 Øre ugentlig, hvilket Beløb senere vil blive forhøjet. Pensionerne udgjør 100 til 370 Kr. aarlig, men man maa have betalt i 5 Aar à 47 Uger for at kunne blive pensionsberettiget. Bliver Antallet af de forsikrede 14 Millioner og kommer der gjennemsnitlig 180 Kroner aarlig paa hver Pensionist, antages Udgifterne at ville blive 225 Millioner Kroner aarlig.

Danmark fik i 1891 en Lov om Alderdomsforsørgelse. Personer, der ikke har havt Fattigunderstøttelse i de sidste 5 Aar, er efter fyldte 60 Aar berettiget til en Hjælp, hvoraf Kommunerne betaler Halvdelen og Staten Halvdelen. Statsbidraget skal dog ikke overskride 2 Millioner Kroner aarlig. Der kræves intet Bidrag af de enkelte, for at de skal blive berettigede til Understøttelse.

Sverige fik som Resultat af den efter Hedins Initiativ nedsatte Kommissions Arbeide en Lov om Sikkerhedsforanstaltninger for Arbeidere, omtrent svarende til den norske Fabriklov af 1892. I 1891 udkom der endvidere en Lov om Sygekasser, der søger at ophjælpe de frivillige Sygekasser ved Statsbidrag, og særlig de smaa Sygekasser, i hvilke Kontrollen forudsættes at kunne være bedre og nøiagtigere end ved de store. Statsbidraget er derfor sat til en 1 Krone aarlig for hver af de 50 første Medlemmer og mindre for de følgende.

En ny Kommission har udarbeidet et omfangsrigt Forslag til Ulykkes- og Alderdomsforsikring, der skal omfatte Arbeidere og Tjenestetyende af begge Kjøn, derimod ikke Husmænd, Smaaborgere og selvstændige Haandværkere. Staten skal yde sin Del, og Arbeidere og Arbeidsgivere sin, de to sidste lige meget. Der beregne, at naar denne Forsikring i Løbet af 80 Aar har naaet sit fulde Omfang, vil der aarlig blive udbetalt Pensioner til et Beløb af 33 Millioner Kroner, og være opsamlet et Forsikringsfond paa 400 Millioner.

Hidtil er der altsaa kun i Tyskland, og først ganske nylig, gjort Forsøg med en Folkepensionskasse i stor Skala. Udfaldet af dette Forsøg foreligger endnu ikke. Man har imidlertid allerede seet sig foranlediget til at ændre adskilligt i Loven af 1889, og endda er der ingen gjennemgaaende Tilfredshed at spore, særlig ikke hos de forsikrede Klasser. Blandt den Række af Klager, der fremsættes, kan exempelvis nævnes, at man finder det uheldigt, at Tjenestepiger gaar Glip af sin Pensionsret, naar de gifter sig, og at Haandværkere i Regelen taber samme Ret, naar de fra at være Arbeidere eller Svende gaar over til at blive Mestere. Det skulde næsten synes, at man ikke vil kunne afhjælpe deslige Klager paa anden Maade end ved at lade alle, uden Hensyn til sociale eller økonomiske Vilkaar, faa et vist Krav paa Pension, naar de først engang er blevet Medlemmer af Forsikringsindretningen. Men da vil Ordningen allerede være et langt Stykke paa Vei i Retning af en almindelig tvungen Folkepensionsindretning, hvori Statens samtlige Borgere gaar ind med Forpligtelser og Rettigheder.

Det er imidlertid et Spørgsmaal, om en saadan alt omfattende Pensionskasse er gjennemførlig, hvad enten den nu bliver en enkelt Kasse for hele Staten, eller et System af Klasser for alle Distrikter eller Kommuner i Staten. Alene Erfaringen vil kunne besvare dette Spørgsmaal, og for ikke at blive nødt til at betale for dyre Lærepenge maa man prøve sig frem og begynde med Forsikringsindretninger for dem, der først og fremst tiltrænger saadanne, altsaa først de af Landets Borgere der almindeligvis betegnes som „Arbeidere" og dernæst overhovedet de, der har under en vis Fortjeneste, f. Ex. mindre end 1000 eller 1500 Kroner (eller efter landlige Forhold mindre end 500 eller 1000).

Ved Indretning af et saadant Forsikringsvæsen vil det vistnok vise sig aldeles nødvendigt at lægge en nok saa anselig Del af Byrden paa de forsikrede personlig. Der maa findes en vis Ansvarsfølelse hos dem, der tænker at opnaa Pension, og Pensionen maa til en vis Grad gjøres afhængig af, hvordan de opfylder sine Forpligtelser. Den Omstændighed, at den danske Alderdomsforsørgelse ikke kræver Bidrag af dem, der skal forsørges, har ledet til, at den i Folkeopinionen staar som en Fattigkasse, knap finere end den gamle. Æresfølelse kan ikke opretholdes og andres Respekt ikke bevares, med mindre den forsikrede selv gjør Indskud. Og Indretningen vil maaske først blive fuldt ud demokratisk, naar alle forpligtes til at gjøre Indskud, uden Hensyn til social Stilling, og til at modtage Pension efter Indskuddene, uden Hensyn til økonomiske Vilkaar.

Et andet Krav synes nødvendigt. Forsikringsindretningen bør vistnok mest mulig decentraliseres paa Kommunerne og stilles under disses Bestyrelse i størst mulig Udstrækning. Derved styrkes Kontrollen, Ansvarsfølelsen og Interessen, og en slig Ordning, der for en theoretisk Betragter kanske vil stille sig saa kostbar paa Grund af Administrationens Udstykning, turde til syvende og sidst vise sig at være den mest økonomiske, nemlig den, der betrygger, at mindst muligt af Midlerne spildes til Unytte.

En Roman. En engelsk Korrespondent fortæller følgende romantiske Historie fra Florens:

I Grossetta, en henrivende liden By i Toskana, levende Marquise P. tilbagetrukket fra Verden. Medens hendes Ægteherre Kavalleri-Oberst Marchese Pendens levede, havde hun som Dronningens Æresdame i Rom mange Beundrere, hvad hendes Skjønhed ogsaa fortjente, men efterat hendes Mand var død, flygtede hun trods sine 34 Aar, fra den store Verdens Fornøielser og levede ensom, kun beskjæftiget med sit eneste Barns Opdragelse og med Bestyrelsen af sine Godser.

En Dag kom hendes Nabo til hende; det var en Grev C., der var lige saa bekjendt for sin Rigdom som for sine plumpe Manerer. Han kom for at forhandle om et Grundstykke. Forhandlingerne trak imidlertid i Langdrag, og af Utaalmodighed herover undslap der Greven en grov Bemærkning, der var dobbelt fornærmende, fordi den var henvendt til en Dame. Koldblodig viste Marquisen Fornærmelsen tilbage og fordrede af Greven, at han straks skulde gjøre en Undskyldning.

„Marchesa", svarede Greven, „jeg har i mit Liv tolv Gange krydset Kaarde, inden jeg besluttede mig til at gjøre en Undskyldning."

„Det er en Smagsag", svarede Marquisen ligegyldig, „men forøvrigt, hvis De ikke har noget mod en Duel."

Hurtig reiste hun sig, gik ind i Værelset ved Siden af og kom et Øieblik efter tilbage med to firlige Revolvere i Haanden.

Vil De behage, Hr. Greve, at følge med", sagde hun i en Tone, der ikke taalte Modsigelse. Taus fulgte han hende til Slottets Fægtesal.

„Hr. Greve", begyndte Marquisen, „jeg kan vel ikke føre en Klinge, men forstaar at omgaaes disse Smaatingester, da jeg har undervist min Søn i Skydning. Vil de afmaale 20 Skridts Distance. Tillader Deres Ahner Dem ikke, at De gjør en Undskyldning, saa tillader mine mig at tage imod en Fornærmelse. Ikke et Ord mere."

Hun skjød og traf Greven i Skulderen. Saa løftede han sin Revolver og skjød paa den gamle Rustning, der hang i nærheden af den smukke, duellerende Kvinde.

Saa bukkede han dybt for hende og sagde;

„Baabnene har ikke forsonet os, hvem ved, om det ikke bedre vil lykkes ved en Krydsning af vore Baabenskjolde."

Og det lykkedes. For nogle Dage siden stod der at læse i alle Florens' Blade, at Marchesa P. og Grev C. i Domkirken havde svoret hinanden evig Troskab.

Et gammelt, interessant Dokument er for nogen Tid siden kommet for Dagens Lys og er blevet forevist i Skjelskør af Indehaveren, en i Hamburg bosiddende Mand. Dokumentet, der er affattet paa Tysk og skrevet paa Pergament med et stort vedhængende Voxsegl, er udstedt af Kristian den Femte som Prins. I Dokumentet vedkjender Prinsen sig at være en navngiven Enke skyldig den Sum 3000 Rigsbankdaler og forpligter sig og Efterfølgere paa den danske Throne til at betale denne Sum med 5 pCt. Renter til enhver lovlig Indehaver af Dokumentet. Dette vides sidst at have været i en i Mecklenburg bosiddende „Regierungsrath"s Besiddelse. Efter hans Død blev det fundet mellem en Del gammelt Papir, som en Rengjøringskone skulde bortskaffe, og gjennem hende er det kommet i den nuværende Eiers Besiddelse. Denne er reist til Kjøbenhavn for at forevise det i Geheimearkivet og erfare, om det har Lovgyldighed. Skulde dette være Tilfældet, hvad jo imidlertid nepppe er rimeligt, kan det blive vanskeligt nok at erstatte det, da det nu med Renter og Rentes Renter har en Værdi af ca. 11,350 Millioner Kroner!

Tyndt Brændevin. Et Kompagni paa to Sjømænd og to Haandværkere havde paa 17de Mai forenet sig om at more sig paa sin Maade. Bleven saadan, hvad de kaldte passeligt paa en Kant, leiede de sig Vogn og lod sig kjøre i Gaderne, og den skikkelige Vognmandsgut kjørte taalmodige og standsede baade her og der, mens Herskabet gjorde sig mere utørstige.

Henved Middagstider sandsede de paa, at Bolaget snart lukkede, og det vilde jo være rent bort bare Hampen at ikke ha lidt Dram paa en saadan Tag. De blev enige om at forsyne sig og derpaa skulde de kjøre udover mod Hinna og „more sig til om Aftenen, naar Moroen ret begyndte i Byen".

Men paa Bolaget kunde de ikke faa, fordi de var drukne før.

Nu gjaldt det om at finde en Karl, som kunde kjøbe for dem, og de fandt da et Stykke fra Udsalget en Fyr, som paatog sig Tingen. Vognmandsgutten, der stod nede og holdt Hesten, hviskede uformærket noget til ham og saa løb han. Han blev borte en Stund og Kompagniet blev ængstelige for, at der snart lukkedes, men saa kom han, og Vognmandsgutten pakkede de 4 halve Flasker forsigtig ned i Flaskerummet bagpaa og de glade Brødre lo.

Og saa bar det sørover Ladegaardsveien udover til Hinna, skr. „Vestlandsp." Flaskeforet skulde først aabnes, naar de kom i Hus og fik Mad, og naar man har noget godt i Udsigt, har man let for at vente.

Da de havde kjørt saadan en halv Mils Vei, fandt de en Plads, som behagede, og her tog de ind. En Pakke med Pølse og Mad blev aabnet og nu skulde en Dram smage.

„Skaal for 17de Mai"! sagde alle fire og drak ud og — sad og saa paa hverandre, som om de havde faaet en Bøtte Vand over sig.

Og Vand havde de ogsaa faaet og det lige i Halsen — bare rent klart Vand.

Der blev stor Undersøgelse og stor Skuffelse. Samtlige de fire halve Flasker indeholdt — bare Vand.

Den eneste Trøst, som i Øieblikket

gjorde nogen Virkning var, at Vognmandsgutten kjendte han Fyren, som havde kjøbt Flaskerne. Han „skulde faa undgjælde det saa eftertrykkeligt, som han fortjente"; men det hastede jo ikke med det, og saa tog Folkene sig en grundig Lur, mens Vognmandsgutten smaalo og fodrede Hesten.

Og da de langt om længe vaagnede, havde Vognmandsgutten sørget for, at Konen i Huset netop var færdig med deilig varm Kaffe, og den vrak de hver sine Par store Skaaler af og kom rent i Humør.

„Hør Dere", sa den ene Sjømand til Haandværkerne, „det var kanske ikke saa galt alligevel med det tynde Brændevinet, jeg har i Falle Fald aldrig været saa bra bra efter fire halve Flasker."

Man blev enige om, at det var aldeles udmærket som det var gaaet til. Allesammen fastende Folk og nu vilde de netop komme betids til Kongsgaard, hvor Moroen begyndte. — De kom paa det rene med, at om han, som havde fyldt Vand paa Flaskerne, vilde tilbagebetale Pengene vilde de frafalde „al yderligere Tiltale".

„Ja saamæn har han fortjent en liden Drikkeskilling ogsaa," mente en af Selskabet, og da man var kommen ind til Byen og netop paatraf Politiet ifærd med en fuld Mand, som skulde arresteres, blev Herrerne enige om, at de fyldte Vandflasker var heldigere end Brændevinsflasker, og at han, som havde fyldt dem, gjerne kunoe beholde Pengene og.

Da de glade Gutter steg af inde i Gaardsrummet hos Vognmanden kom Skydsgutten med 2 Kroner og 80 Øre og vilde betale tilbage. „Det var mig", sagde han, „som fik Budet til at fylde Vand paa Flaskerne; thi jeg saa, at Dere havde saa passeligt for, og saa vilde der bare bli Leielse om det blev mere — og her er Pengene og saa faar Dere undskylde".

Og de undskyldte ham og takkede til og gav en pen Extraskilling til ham. Derpaa gik de alle fire i Kongsgaard, hvor de morede sig uden Ol og Brændevin, og den 18de Mai var de enige om, at de ingen 17de Mai havde moret sig bedre end denne og at det var en prægtig Vognmandsgut.

En indstændig Opfordring

vil vi stille til de mere tænksomme Mænd inden det radikale Venstre om at faa Lederne til at frafalde det sørgelige Program fra Landvenstremødet: almindelig kommunal Stemmeret. Der maa vel i Tilfælde kunne sammenkaldes et nyt Landvenstremøde for at beslutte denne Forandring af Programmet.

Hvad nytter det at bryde Venskabet med Socialisterne af Harme over deres overmodige og mod Oprør og Vold pegende Adresse til Storthinget, naar man fremdeles vil arbeide for Socialisternes store Programsag, almindelig Stemmeret?

Socialisternes Færd her og i andre Lande viser, hvad man kan vente sig, naar almindelig Stemmeret bliver indført. De gjør sikker Regning paa de store Masser i de store Byer. Alene i Kristiania vil der blive henimod 40,000 Stemmeberettigede af Mandkjøn, og dette Tal vil stige til 80,000 af begge Kjøn, dersom det Ovamske Forslag om Stemmeret ogsaa for Kvinder bifaldes. Kristiania By voxer med en ængstende Hast. Den har snart 200,000 Mennesker, og hvad vil ikke en socialistisk Kommunebestyrelse kunne udrette med et kommunalt Selvstyre som vort og med næsten uindskrænket Beskatningsmyndighed? Kristiania kan i Socialisternes Hænder blive lige saa farlig for Norges Velfærd, som Paris gjentagne Gange var for Frankriges, særlig da Byen satte de forfærdelige Blodspor i det franske Folks Historie i „Rædselstiden" 1793—1794, i Junidagene 1848 og i Kommunardopstanden 1871. Det er ganske ufatteligt, at de radikale Ledere med „et let Hjerte" har gaaet i Vei med denne farlige Programsag, som kan føre Norges Gaardbrugere til deres „Sedan" og endelig affætte dem fra deres grundlovsmæssige Indflydelse.

Socialisternes truende Adresse til Storthinget den 17de Mai, afgivet paa Kristiania Arbeidersamfunds og næsten alle Hovedstadens Fagforeningers Vegne indeholder et alvorligt Varsko. Er nogen saa naiv at kunne tro, at Socialisterne vil formildes og afstaa fra sin Livsopgave, naar man trykker dem i Hænderne netop det Vaaben, den almindelige Stemmeret, ved hvis Hjælp de agter at gjennemføre sine øvrige Krav?

Som den, der har løiet er fhv. Statsraad Konow Gang paa Gang stemplet af Sornskriver P. E. Bredal, der under fuldt Navn paa Tryk har fremsat denne infamerende Paastand.

Nye Krigsfartøier. Den 17de Mai om Formiddagen løb Torpedobaadene „Varg" og „Raket" af Stablen paa Horten. Baadene, der begge er af ens Dimensioner, er 34½ Meter lange og 3¾ Meter brede, Deplacement 43 Tons. De skal forsynes med 2 Overvandsudskydningsrør i Bougen for 18 Tons Torpedoer. Den ene Baad faar Thornycroft Vandrørskjedler, forarbeidet her, og den anden Du Temple Kjedler, der forarbeides i Frankrige. Tripple-Expansions Maskiner.

En seilende „Liv"-Jæger. Livsassuranceselskabet „Star" har indkjøbt afdøde Forvalter Holmboes velkjendte, forand afterriggede Lystkutter, der efter en grundig Reparation og underlagt en Jernkjøl paa 1400 Kg. — gamle 15 Skpd. — skal sendes opover til Nordland og Finmarken; her skal en driftig, sjøvant Rejseinspektør, Hr. Skibskaptein Jacobsen, med Kutteren befare alle Handelspladse og Fiskevær for at „ta Liv", d. v. s. tegne Livspolicer; han er saaledes uafhængig af den i disse vidstrakte Distrikter ofte langsomme Dampskibs- eller Baadskydsbefordring. Til Besætningen hører ogsaa Læge og 2 Agenter. Kutteren et $10^{8}/_{10}$ Tons.

Dette er det første Foretagende i sit Slags paa Livsassurancens Omraade hertillands.

Udnævnelser. Sognepræst i Værs J. A. Faye er udnævnt til Sognepræst i Øksnes, residerende Kapellan i Orkedalen O. H. Selmer til Sognepræst i Sveen, Sognepræst i Rødenæs J. H. H. Brochmann til residerende Kapellan for Domkirken i Kristiansand, residerende Kapellan i Lindaas M. O. Ramstad til Sognepræst i Fjeld, Kandidat F. C. Stabell til Personelkapelan hos Sognepræst til Nannestad A. B. S. Andersen, Oberstløitnant Sylow til Oberst og Chef for første Korps og Kristiania Linjebatalion under anden Akershusiske Infanteribrigade.

Afsked er meddelt Sorenskriver i Rakkestad J. Simers med Pension 2400 Kroner samt Adjunkt i Bergen Hj. Langberg med 1600 Kroner i Vartpenge.

Hr. Storthingsmand Schanches Foredrag i Vang iføndags modtoges med stormende Bifald af den mellem 250 og 300 store Tilhørerskare, skr. „Hamar Stiftst."

Hr. Gaardbruger Jørgensen-Venum, tidligere mangeaarig Storthingsrepræsentant for Kristians Amt, nærmest ren Venstremand, i de senere Aar bosat paa Jølsen ved Lillestrøm, har sluttet sig til Centrum.

„I enhver Tidsalder finder man Menneskehedens Udskud blandt Folkeopviglerne." skriver den verdensberømte Historiker Macaulay.

Bliv hjemme.

(„Skandia".)

Med Thingvallaskibet „Amerika" reiste 300 Emigranter fra Kristiania og 100 flere kom ombord i Kristiansand; med „Hekla" reiste 369 Passagerer fra Kristiania. Saafremt Skibene ikke giver sig til at søkne efter blinde Skjær i Kristianiafjorden eller render paa et andet af Linjens Skibe, men bringer Emigranterne frem til Newyork, hvad ialverden skal de saa tage sig til? I gamle Dage kom Bosser og Arbeidsmænd til Castle Garden og hyrte Nykommere for 25 Cents Dagen mindre, end de betalte til Folk, der har været nogen Tid i Landet; og de stakkers Nykommere skrev hjem og skrøt over, hvor let det var at faa Arbeide her i Landet til 4 eller 5, eller ganske 6 Kroner Dagen i norske Penge; Slægt og Venner hjemme ærgrede sig og tænkte bare paa at komme herover og faa 6 Kroner Dagen.

Men de Tider er længst forbi og kommer nok ikke tilbage i vort Aarhundrede. Daglønnen er trykket saa lavt ned, at den faktisk ikke er mere end 1 Krone om Dagen hjemme; her er Tusinder af Folk, som arbeider for mindre end 1 Dollar Dagen, og vi føler os syg om Hjertet blot ved at tænke paa, hvorledes en Familie skal kunne leve hermed.

Man maa sulte, og give Afkald baade paa det ene og paa det andet.

Men Arbeids-Bosser behøver ikke længere at gaa til Castle Garden eller Ellis Island for at hyre Arbeidere, der vil gaa for mindre end Sultelønnen; her findes allerede Tusinder af Arbeidere, som har sultet saalænge, at de tager paa sig hvilketsomhelst Arbeide med Fare baade for Liv og Helse, naar de blot kan tjene saapas, at de kan holde Livet i sig; og gjør tusin Arbeidere Streik, fordi de er kjed af at slide sig op paa denne Maner, saa staar totusen færdige til at tage deres Pladse.

I alle større Byer var der ivinter Tusener af arbeidsløse Folk, der ikke havde andet Natteksvarter end Stengulvene i de offentlige Bygninger, hvor de laa pakket som Sild i en Tønde, og de var glade naar Velgjørenheds Selskaberne satte dem istand til at faa en Skaal Suppe og Brød for en Times Arbeide med at sope Gaderne.

Og hvilke Udsigter er der til, at næste Vinter blir bedre? Lidt mere Arbeide blir der sagtens; men ifjor Sommer og Vinter havde mange en Nødskilling at tære paa, men til næste Vinter har de kun, hvad de kan spare op i Sommerens Løb, hvis de faar Arbeide. Vi kjender Folk, der kom til Amerika for Aar og Dag siden og som ikke har havt en Uges Arbeide.

Under slige Forholde skal der lidt mere end Letsindighed til for Arbeidere at komme herover i den Tro, at de her skal have lettere forat tjene sit Udkomme end hjemme. Vi synes at det burde være en uafviselig Pligt for Aviserne hjemme at forklare sine Læsere, hvorledes Arbeidstilstanden er hertillands, men de amerikanske Nyheder, som de bringer, indskrænker sig mest til gruopvækkende Tildragelser i Dime Museums Genren eller til Fortællinger om, hvor høit Skandinavierne er anset, hver Gang en blir udnævnt til Gade Renovator eller lignende.

De Emigranter, som kommer herover forat søge Arbeide, maa være forberedt paa at gjøre et nærmere Bekjendtskab med Sult og Savn end de havde drømt om hjemme, og der er smaa Udsigter til, at det snart vil blive bedre. De tjener sig selv bedre ved at blive hvor de er; vil de tage fat lidt haardere, end de pleier hjemme, og ligesaa haardt som de i gunstigste Tilfælde vil blive nødt til herover, saa turde de ogsaa hjemme se bedre Frugter af sit Arveide.

Fra Vardø telegraferedes Mandag gj. H. O.: Igaar udbrød her en orkanagtig Østenvindsstorm med Snetykke. — Fartøier, der laa i Havningberg, var i stor Fare for at drive iland, og for Mandskaberne var det en Umulighed at komme iland. Redningsskøiten afgik herfra Kl. 7 igaaraftes og ankom til Havningberg Kl. 9, hvor den tog ombord 19 Mand og en Kapteins Frue. Hertil ankom den Kl. 1, hvorefter den atter afgik til Havningberg, hvorfra den nu ankommer med 16 Mand. Hele Havningberg Havn stod som i et Braat. Redningsskøiten viste sig ved denne Leilighed at være et udmærket Redningsskib, ligesom Fører og Mandskab er ualmindelig dygtige Redningsfolk. Vinden er nu gaaet vestlig, saa der antagelig ingen Fare er for Fartøierne. Et Fartøi og adskillige Baade er drevet iland. Paa Vardø Havn er ingen Skade skeet. Det er et almindelig Ønske at man maa faa Skøiten stationeret her for Høsten og Vinteren.

Værdalens Præstegaard. Ved kgl. Resol. er det besluttet at indkjøbe Gaarden Vestre Stiklestad med Underbruget Tømmeraas i Værdalen til ny Embedsgaard for Sognepræsten i Værdalens Præstegjæld for en Kjøbesum af Kroner 26,000 foruden Omkostninger, der bliver at udrede af Oplysningsvæsenets Fonds Kapitalfond.

For den nuværende Præstegaard antages der at kunne erholdes ca. 22,000 Kr. Kr. 3000 til Istandsættelse af Bygningerne paa den nye Præstegaard foreslaaet bevilget.

Lærer B. Taraldsen blev ifølge „Bratsb. Amtst." 2den Pintsedag af Skolestyrets Formand, Pastor Kullerud, overrakt H. M. Kongens Sølvmedalje for lang og tro Tjeneste.

Kirkevisitatser. Skolebestyrer Eftestøl i Elverum har foreslaaet for Storthinget, at der som Tillæg til de gjældende Folkeskolelove føies en Bestemmelse om, at Lærere og Børn skal herefter være fritagne for at møde frem til Visitatser i Kirkerne. Ca. 320 Lærere har undertegnet en Erklæring, hvori de yder sin Tilslutning til Tanken. Forslaget er tiltraadt af Repræstentanterne Arvesen, Bøen, Hoff, Bergan, Ullmann, Løvland, Abr. Berge, Lødrup og Ødegaard.

Ministerkrise i Frankrige. Ministeriet Periér har indgivet sin Demission som Følge af en Afstemning i Kamret, som gik det imod. Et radikalt Ministerium bliver antagelig dannet.

Oprettelse af Landbrugskamre er vedtagrt af den tyske Rigsdag med 213 mod 126 St.

Omtrent 700 Svende paa samtlige Kjøbenhavns Skotøifabriker har nedlagt Arbeidet, væsentlig paa Grund af, at — en ildesect Kamerat ikke er bleven afskediget.

Ottetimersdagen i Frankrige. En Socialist fremsatte for Deputeretkamret Forslag om 8 Timers Arbeidsdag. Han foreslog ogsaa hurtig Fremme, men dette forkastedes med 401 mod 94 St.

Makrelfisket har slaaet meget godt til. Nat til iforgaars opfisket omkring 50000 Stykker Makrel, der er solgt til 3 a 4 Kroner Sneset, telegraferes fra Kristiansand.

De arbeidsløses Fører, Coxey, er bleven idømt 20 Dages Fængsel og 500 Dollars i Bøde for Indbrud paa Kapitoliets Gebet.

Atter Statskup.

Ifjor gjorde som bekjendt den unge serbiske Konge Statskup. Forleden Dag har han atter gjort Statskup, idet han i en Proklamation til det serbiske Folk har suspenderet Forfatningen af 1888 og proklameret Forfatningen af 1863. En anden Ukas ophæver alle Love angaaende Pressen og kommunale Valg, der strider mod den proklamerede Forfatning. Kassationsretten, der ikke vilde godkjende den kongelige Ukas om Kongeforældrene, er afskediget og en ny dannet.

Det ungarske Storthing har for anden Gang vedtaget Lovforslaget om borgerligt Ægteskab med 271 mod 105 St. og atter sendt Beslutningen til Overhuset.

Nordens største Kornhandlerfirma, Stokkebye & Hvalsøe i Kjøbenhavn, har gjort Fallit med en Underballance paa ca. 1½ Million.

Den extraordinære Bevilgning

til Forsvaret, som Regjeringen har fremsat Forslag om, og som forøvrigt var bebudet allerede ved Storthingets Sammentræden, falder for vel 1½ Million Kroners Vedkommende (til 20,000 nye Geværer samt Patroner m. v.) sammen med den af Hr. K. Foosnes paa en Flerhed af det radikale Venstres Vegne fremsatte Forslag. Ved Siden deraf har Regjeringen foreslaaet 210,000 Kroner til Omdannelse af ældre Artilleri til Brug for Landeværnet og 331,500 Kroner til Fortsættelse af Befæstningsanlæggene i Drøbaksund, og i Forbindelse dermed staaende Anskaffelser, samt 1 Million Kr. til en „Torpedojager" for Marinen, hvilken Departementet i Overensstemmelse med Flertallet i den sagkyndige Reguleringskommission vil have bestilt i England. Et af Kommissionens Medlemmer, Direktør Nielsen, vil at norske Værksteder skal konkurrere ved Leverancen. Flertallet og Regjeringen frygter for, at de norske Værksteder ikke vil kunne magte et saa uvant Arbeide og heller ikke kunne fuldføre det med ønskelig Hurtighed.

I alt gaar Bevilgningen, der æskes, op til 3 Millioner Kroner, idet mellem 50 og 60,000 Kroner tænkes indvundet ved Salg af foraldede Militærsager.

Hvor saare end vort Forsvarsvæsen trænger til at blive bragt paa en skikkelig Fod, tror vi, at et saa stort Beløb som 3 Millioner ikke kan ventes bevilget paa en Gang. Spørgsmaalet bliver da, hvor Afknapning skal kunne finde Sted.

Der synes at være Enighed paa alle Hold om at Anskaffelse af Geværer ikke kan udstaa. De dertil fornødne 1½ Million vil maaske blive noget nær enstemmig bevilgede.

Afknapning tør derimod uden altfor stor Skade kunne ske ved at udsætte med Bevilgning af 210,000 Kroner til Omdannelse af Artillerimateriel, ved at sløife indtil videre de i Forbindelse med Drøbaksund staaende Bevilgninger undtagen Kr. 20,000 til Fuldførelse af de paabegyndte Arbeider paa øvre Plateau paa Haasen og Kr. 62,500 til elektrisk Belysning m. v. Endvidere kunde Bevilgningen til en Torpedojager — som vistnok er aldeles nødvendig, da vor Marine er i en sørgelig Forfatning — fordeles paa to Terminer. Derved indspares henved 1 Million Kroner.

Forinden Bestillingen gaar til England bør det blive bragt fuldt paa det Rene, om ikke norske Værksteder magter at besørge Leverancen.

Stygt gjort. En Aften for nogen Tid siden ved 9-Tiden skulde Tjenestegutten paa en Gaard i Asker ud i Fjøset for at hente Vand til Hestene. I Fjøset fandt han to Kjør, der lige i Forveien havde været forsvarlig bundne, løse. Gutten bandt Kjørene igjen, og alt var stille og roligt. Ved ½12-Tiden hørte Tjenestepigen en forskrækkelig Larm fra Fjøset; hun gjorde Anskrig, og da Folkene kom til, viste det sig, at alle Kjørene igjen var løse, og at begge Fjøsdørene stod aabne. Var ikke Folk snart kommen til, kunde der let være hændt stygt Ulykke; ret udenfor den ene af Fjøsdørene er nemlig en Trappe med flere Trin, saa Kjørne, hvis de ikke igjen var blevne bundne, efter al Sandsynlighed vilde have tumlet om hinanden i Mørket og være styrtet udover Trappen. Senere paa Natten henved 1-Tiden kom Tjenestepigen løbende aldeles forskrømt ind i Hovedbygningen og meldte, at Vinduesruden i Drengestuen netop var slaaet ind. Tjenestegutten, der sprang op, vækket af Larmen, var saa uheldig i Mørket at falde og brække sin Arm.

Senere har der ogsaa været Spektakel paa den samme Gaard. En Nat vaagnede Pigen ved, at der kom en Sten ind gjennem Vinduet til hende. Klokken var da 2 om Natten, og den følgende Nat gjentog det samme sig; hun vaagnede ved at høre nogen snakke udenfor Vinduet, uden at hun dog kunde skjelne, hvad der blev sagt. Strax efter blev der banket tre Gange paa Vinduet og sidste Gang saa haardt, at Ruden blev knust, lige efter kom en Sten gjennem Aabningen og rammede Sengestolpen. Rask sprang Pigen op og kom tidsnok til at se en Person snige sig langs Husvæggen om Hjørnet, skr. „Aftenp."

Marinens Hovedstation.

Af „Norsk Tidsskrift for Søvæsen" sees, at Premierløitnant i Marinen C. Sparre har taget Ordet for at gjøre Tønsbergfjorden til et Tilflugtssted for vor Flaade, da Horten i Krigstilfælde praktisk talt ligger ganske ubeskyttet.

Til dette Forslag kan vi saa meget mere slutte os, som det er en gammel Tanke hos den ene af nærværende Blads Redaktører. Tønsbergfjorden har den sjeldne Fordel at have tre forskjellige vidt fra hinanden skilte Indløb, der er lette at forsvare, og at være omgivet af en Vrimmel af Skjær og Øer, der nøder en Fiende til at holde sig paa betydelig Afstand, saa længe han ikke ved Landgangstropper har kunnet sætte sig fast paa et Punkt indenfor Skjærgaarden. Der udfordres et betydeligt Antal Krigsskibe til at holde Fjorden med de tre adskilte Udløb virksomt blokeret. Karl-Johansværn vil et Par stærke fientlige Skibe kunne ødelægge i en Haandevending, og et Tilflugtssted for Flaaden længere inde i Fjorden, indenfor Kaholmen f. Ex., vil uden Vanskelighed kunne holdes blokeret saaledes, at vi ikke faar nogen Nytte af vore sjøgaaende Fartøier saa længe Krigen varer.

Men bliver Tønsbergfjorden udseet til Station for Flaaden i Krigstilfælde, vil det være af Betydning, om en Lokalbane kan sætte Jarlsbergbanen fra Tønsberg eller denne Bys Nærhed i Forbindelse med Laagendalen og Kongsberg. Jarlsbergbanen kan nemlig uden Vanskelighed afbrydes baade ved Larvik og ved Holmestrand.

Beskedne Folk. „Skal jeg faa røge lidt af Cigaren din", sa her en Kveld en Avisgut til en fremmed Sjømand, som gik og ventede nede paa Dampskibskaien. Den Fremmede svarede ikke.

„Skal jeg faa røge lidt, saa skal du faa læse Avisen for ingen Ting," sa Gutten igjen. Da hørte den Fremmede, modtog Bladet af Gutten og leverede ham Cigaren. Og saa stod de to rimelige Folk og i al Ro og Mag indfriede Overenskomsten, og da Sjømanden syntes, han havde læst nok, leverede han Bladet tilbage og Gutten leverte Cigaren. — Tak sa de begge og skiltes i al Venlighed, skr. „Vestlandsp."

Kuldseilingen ved Lindøen. Ligene af de ved Kuldseglingen Søndag Eftermiddag omkomne Damer blev endelig efter ihærdig Søkning fundene igaar Eftermiddag Kl. 5½. Toldfunktionærer havde været ude hele Dagen ved Ulykkesstedet med Dræggе fra Havnepolitiet og ledt efter de forulykkede. Ved Middagstid kom ogsaa et Par Arbeidere i en Baad til for at assistere, og disse lykkedes det at faa de to kvindelig op. De kom sammen op med Dræggen, idet den unge Piges Arme fast omsluttedes den gifte Søsters Liv, saaledes at man næsten maatte bryde Armene op for at faa Ligene skildre, da de var bragt ombord i Toldfunktionærens Baad. Ligenes Ansigter havde et fredeligt næsten blidt Udtryk.

Baaden roede saa ind Vippetangen, hvor de i al Stilhed blev bragt iland og førte til sit Hjem.

Manden, som efterat være bleven reddet og ført hertil Byen, har henligget i en meget daarlig Tilstand hos sin Moder, er idag betydelig bedre. Det er ikke saa meget den udholdte Anstrengelse ved at holde Damerne oppe i vel fem Minuters Tid, som den sjælelige Lidelse, han har udstaaet siden Ulykken, der har forvoldt hans Sygdom.

Forhør vil blive optaget i Anledning af foretagene Redningsforsøg.

Tyveri af Bankbog.

(Fra Meddomsretten).

Den 19de Januar sidstleden gik en 23 Aar gammel, tidligere ustraffet gift Snedkersvend op til en i Toftesgade boende Skibsfører for at faa Følge med dennes Søn til et Selskab. Han ringede forgjæves paa ved Entreen og skjønte snart, at der ingen var hjemme. Han havde i længere Tid gaaet arbeidsledig og var som Følge deraf kommet i forrykte økonomiske Omstændigheder og fik pludselig den Tanke at prøve paa at komme ind for at se at faa fat i Penge. Ved Hjelp af en falsk Nøgel fik han oplaaset Kjøkkendøren og kom saaledes ind. I Pigekammeret fandt han i en Kuffert 29 Kroner, som han bemægtigede sig. I Stuen aabnede han med et Brækjern, som han fandt i Kjøkkenet, en Sekretær, fra hvilken han bemægtigede sig nogle Guldknapper samt en Sparevankbog paa 2000 Kroner med Drammens Privatbank. To Dage efter reiste han til Drammen, hvor han ved et Bud forgjæves søgte at faa hævet 500 Kroner paa Bogen. Han reiste saa tilbage til Kristiania og skrev derefter falskelig i Indskyderens Navn en Rekvisition om at faa det hele Beløb med Renter hidsendt. Han havde opgivet en feilagtig Adresse, og fik en Dame her til i Tilfælde at modtage Postvæsenets Meldesedel. Drammens Privatbank sendte Beløbet i et rekommanderet Brev med en Anvisning paa den norske Kreditbank. Efter hos den nævnte Dame at være kommen i Besiddelse af Meldesedlen fik han ved falsk Kvittering paa denne Brevet udleveret paa Posthuset og fik saa endelig ved falsk Kvittering paa Anvisningen Beløbet udbetalt i Kreditbanken. I Skibsførerens Hus var selvfølgelig Indbruddet opdaget, men da Skibsføreren selv var paa Reise, var man forelobig uvidende om, at ogsaa Sparebankbogen var stjaalet, hvorfor Tabet af denne ikke var bleven meldt til Politiet.

Da Snedkeren nu havde faaet alle disse Penge, begyndte glade Dage. Han anskaffede sig et flot Skindstyr, et Fotografiapparat, flere kostbare Møbler, forærede sin Hustru en Symaskine til 70 Kroner, kjøbte Theaterbilletter osv. og var i det hele den flotte Kavaler, saalænge Pengene varede. Da Bankbogens Forsvinden opdagedes og Mistanken blev rettet mod ham, var Beløbet helt opbrugt.

Under Hensyn i skjærpende Retning til Beløbets Størrelse og til, at Forbrydelsen var forøvet mod en Familie, hvor han havde nydt Gjestevenskab, idømtes han af Meddomsretten igaar Strafarbeide i 1½ Aar.

Storthinget.

Møde 23de Mai Kl. 10.

Valg paa Embedsmænd.

Præsident S. Nielsen med 60 St.; dernæst havde Bang 32, Sverdrup 5, Ullmann 2. Schweigaard, Løvland, Horst havde hver 1 St. Sekretær: Rinde havde 55 St.; dernæst havde P. Nielsen 33. Vicepræsident: Ullmann 57; dernæst havde Bang 34, Sverdrup 11, Schweigaard, Løvland, Horst havde hver 1 St. Vicesekretær: Blekastad 58 St.; dernæst havde P. Nielsen 33.

Odelsthinget.

Præsident: Horst 42 St.; dernæst havde Schweigaard 25, Sverdrup 4 St. Sekretær: Münster 42 St.; dernæst havde Vinje 30 St. Vicepræsident: Løvland 43 St. og Sverdrup 3. Vicesekretær: Aarrestad havde 40 St.; dernæst havde Vinje 32.

Lagthinget.

Præsident: Lund havde 15 St, Roll 7 St. Sekretær: Arctander med 15 St. Vicepræsident: Glestad 16 St., Ueland havde 12. Vicesekretær Soelberg 16 St.

Stygt Ulykkestilfælde.

Hamar ²³/₅ 94 (H. O. T. B.)

Sagfører Oscar Frang drak, formentlig ved en Feiltagelse, idag Arsenikopløsning under et Besøg paa Gaarden Hol, Furnæs, han døde 4 Timer efter.

Underslæb.

Hamar den ²³/₅ 94 (H. O. T. B.)

Jernbanefuldmægtig Simensen har begaaet Underslæb paa 6000 Kroner. Det skal være foraarsaget ved Spekulationer og Tab. Simensen er Medlem af Kommunebestyrelsen og var Valgmand i 1891. Han er forelobig suspenderet fra sin Stilling ved Jernbanen.

De Radikale
og alm. kommunal Stemmeret.

Følgende 4 forskjellige Standpunkter har de Radikale indtaget i dette Spørgsmaal:

1) 1886: Almindelig Stemmeret i Staten, men ikke i Kommunen; thi her maatte man, som Ovam udtrykte det, holde paa, at kun de burde have Stemmeret, som betalte Skat til Kommunen.
2) 1892: Almindelig kommunal Stemmeret, men kun i Forbindelse med almindelig statsborgerlig Stemmeret. Andet vilde efter Ullmanns Udtalelse være „den største politiske Daarskab".
3) 1893: Almindelig kommunal Stemmeret, men med Forholdstalsvalg som Betingelse.
4) 1894: Almindelig kommunal Stemmeret ogsaa uden Forholdstalsvalg. Man boiede sig paa Landsvenstremødet hel for Socialisternes Fordring.

Nu er der kommet en Kurre paa Traaden. De Radikale og Socialisterne skjændes ordentlig, men de blir nok Godvenner paa Valgdagen, hvis de Radikale fastholder almindelig kommunal Stemmeret paa Programmet. Men vil Bønderne og sindige Venstremænd være med paa dette Program?

Lagthinget

bifaldt i Tirsdagsmødet Odelsthingets Tilslutning til Lov om Skade paa Bofæ ved Hund. Beslutningen til Lov om Fogedembedernes Nedlæggelse tilbagesendtes Odelsthinget med Anmærkninger. Bagerilovens Behandling paabegyndtes og tilendebragtes i Eftermiddagsmødet. Loven tilbagesendtes Odelsthinget med endel Anmærkninger.

Atter er en Brevbryder arresteret ved Kristiania Postkontor. Ligesom den forrige har han brudt fra Amerika ankomne almindelige Breve, hvori har været indlagt Dollars, som han da har stjaalet og tilintetgjort Brevene.

Thingvallabaaden „Hekla", der forleden Dag ankom til Kristianssand ombordhavde et Barn, der var angreben af Kopper.

Baade i Kristianssand og senere her blev der truffet alle Forsigtighedsregler med Hensyn til de landsatte Passagerer. Her blev samtlige paa „Hekla" Ombordværende vaksinerede og 2den Plads, Koppepatienten havde været, desinficeret.

De 5 her landsatte 2den Plads Passagerer er interneret paa Ankerløkkens Sygehus i 14 Dage til Observation. For andre Passagerers Vedkommende til andre Steder i Norge er der sendt Anmeldelse til vedkommende Steders Sundhedskommission.

Odelsthinget.

Møde 22. Mai.

Normaltid.

Fra Jernbanekomiteen forelaa Indstilling til Lov om Normaltid, at Klokkeslettet for den Meridian, som ligger 15 Grader østenfor Greenwich skal være det lovlige Klokkeslet for hele Norge. Heraf følgende Forandringer i Klokkeslet, som findes i ældre Love, bestemmes af Kongen. Lovforslaget er affattet paa Landsmaal. Mod Affattelse paa Landsmaal talte Berger, Rynning, Vogt, Egeberg og Bonnevie, der hævdede, at naar Grundloven bestemte, at Lovene skulde affattes paa det norske Sprog, mentes det Sprog, hvori Grundloven er affattet, nemlig det norske Skriftsprog. For talte Hægstad, Ullmann og Berg, der hævdede, at Grundlovens Bud skede Fyldest ogsaa ved Affattelse paa Landsmaal. Indstillingen bifaldtes med 44 mod 38 St.

Et Forslag til Tillæg i Bergværksloven toges ikke under Behandling. Et Par mindre Ændringer i Seminarloven bifaldtes enst. De gaar ud paa, at efter Ansøgning kan ogsaa meddeles Lærervidnesbyrd til dem, der paa Grund af Legemsfeil er hindret fra at aflægge Prøver i Haandarbeide; samt at det overlades til Administrationen ved Reglement, at fastsætte Tiden for Optagelsesprøven og den lavere Lærerprøve.

De medicinske Docenter som Professorer.

A. Hansen og Schweigaard udtalte Frygt for, at denne Forandring snart vilde medføre forøgede Udgifter, idet der snart ogsaa vilde komme Krav paa Professorgage. Ligeledes var de imod Ansættelse af disse Professorer paa Aaremaal. Indstillingen forsvaredes af Ullmann, Statsraad Bang og Sverdrup samt Eng og Bockmann. Indstillingen bifaldtes mod 5 St.

De øvrige Sager udsattes til Kl. 5½. Mødet hævedes Kl. 2.10.

*

Eftermiddagsmøde Kl. 5½.

Haandværksloven

bifaldtes enst. § 1 kræver den i Lov af 1881 § 11 omhandlede Prøve i det Haandværk, hvorpaa Borgerbrev eller Næringsbrev forlanges. — § 2. Borgerbrev eller Næringsbrev paa Haandværk medfører Ret til at drive hvilketsomhelst andet Haandværk i den Udstrækning, som udkrævet til Frempringelse af noget helt Fabrikat. Andre Haandværk kan drives ved Siden af, naar Vedkommende holder Driftsbestyrer, som har erhvervet sig Haandværksborgerskab i det Fag, han bestyrer. — § 3 bestemmer, at enhver med Handelsborgerskab eller anden med Haandværk forenelig Næring kan, uden at aflægge Prøve, erholde Borgerbrev, naar han holder en Driftsbestyrer som ovennævnt. — § 4 angaar Udlændinge — § 5 bestemmer, at den for Kjøbstæderne gjældende Lovgivning om Haandværksdriften kan efter Kommunebestyrelsens Andragende af Kongen gjøres gjældende for Ladested.

Hummerloven.

§ 1 bestemmer, at Hummer, der er under 21 Cm. fra Pandehornets Spidse til Enden af Halens midterste Svømmelap, maa straks efterat den er optagen kastes tilbage i Søen. — Ifølge § 2 er det forbudt at fange, falbyde, sælge eller kjøbe eller modtage Hummer samt at udsætte Hummerteiner med eller uden Agn i Tidsrummet fra og med 15. Juli til Kl. 8 Morgen den første Søndag i Oktober. Efter Ansøgning af Amtsthinget kan Fredningstiden udvides for vedk. Distrikter eller Amt. Overtrædelser straffes med Bøder. Fra 8 Dage efter Fredningstidens Begyndelse maa Hummer ikke falbydes eller kjøbes.

De øvrige paa Kartet opførte Sager udsattes til idag, efterat Storthinget har tilendebragt sine Forhandlinger.

*

Møde 23de Mai Kl. 10.

Høiesteretsadvokater.

Forslaget om Forandring i Loven om Høiesteretsadvokaters Beskikkelse besluttedes efter Forslag af Jørg. Knudsen mod 33 St. ikke taget under Behandling taar.

De kommunale Skattelove.

De foreslaaede Forandringer gik bl. a. ud paa at aabne Adgang for Herredsstyrelserne til at fritage Matrikulen for den udlignede Amtsskat eller kun lægge en Fjerdedel paa Matrikulen, samt for Kristianias Vedkommende, at Lov af 17de April 1880 ogsaa gjøres gjældende for ubebyggede Eiendomme. Rinde foreslog Ikkebehandling iaar og støttedes af Sverdrup, Bohn, Thorsen, Langeland, Berger, Haga og Kilde. Mod talte Ullmann, Stousland, Odberg og Odegaard.

Rindes Forslag bifaldtes med 47 mod 37 St. Ullmann havde foreslaaet, at § 6 i Byskatteloven skulde være undtaget fra Udsættelsen, hvilket bifaldtes med 43 mod 41 St. Den videre Behandling udsattes indtil videre.

Mødet hævedes Kl. 2¼.

*

Lagthinget har tilbagesendt Odelsthinget Skyds- og Kostgodtgjørelsesloven med adskillige, men mindre væsentlige Anmærkninger.

Ogsaa en Bevisførelse.

Et radikalt Blad er meget fortørnet, fordi den svenske Udenrigsminister ikke omhyggelig nok varetager — Svenskernes Tarv. Særlig ved tvende Leiligheder, nemlig da Spanierne lagde Beslag paa et Parti svensk Spiritus for nogle Aar siden, og da ifjor nogle streikende Arbeidsfolk i Peterhead i Skotland ilde medhandlede et svensk Dampskib, var Udenrigsministerens Holdning over al Beskrivelse slap og svag. Herfor har han faaet høre ilde af den svenske Presse, men nu iler det norske Blad kjærligt sine svenske Brødre til Hjælp mod deres Udenrigsminister.

Forsaavidt er det et smukt Syn, og tillige opmuntrende for os, da det viser, at vi Nordmænd maa have en slig Overflod paa Aarvaagenhed og Kritik, at vi har Raad til at spandere lidt deraf til bedste for Svenskerne.

Mindre klar synes os derimod den logiske Sammenhæng, naar Bladet af den svenske Udenrigsministers Ligegyldighed for sine Landsmænds Tarv slutter, at vi maa have en norsk saadan og fremfor alt ikke en fælles Minister, der kan være enten Nordmand eller Svenske. Her er et Hul i Bevisførelsen, som blot kan opfyldes ved at forudsætte, at Bladet vil tilbyde Svenskerne en rigtig energisk Nordmand som deres Udenrigsminister i Stedet for deres egen slappe Landsmand. Da bliver der Sammenhæng i den hele Tale.

Det næste vi faar høre er vel, at egne norske Gesanter er nødvendige i Stedet for Fællesgesanter fordi en af de svenskfødte Herrer er kommet til at støde en Stockholmer eller Gøteborger paa Manchetterne.

Skade, at Ludvig Holberg ikke lever i vore Dage og kan benytte det rige Stof, som vor Presse byder.

Eiendomme tilsalgs.

Vogstad nordre mellem i Næs paa Romerike af Skyld 16 Mark 15 Øre. Areal ca. 480 Maal under Plog og ca. 600 Maal opryddet Havnehage, gode Huse, smuk Beliggenhed lige ved Vormen straks nedenfor Vormsund Bro, og ¼ Mils Vei fra Aarnæs Jernbanestation — er paa gode Vilkaar og særdeles billig tilsalgs eller til Bytte mod en Kristianiagaard ved

ORsagf. Olaf A. Søberg
Dronningens Gd .No. 25.

Eiendommen Røstad

i Hurum, smukt beliggende ved Damskibsstoppestedet Filtvedt, ca. 300 Maal dyrket Jord med nye, solide Huse, er billig tilsalgs. — Af Skoven medfølger ca. 300 Maal.

Man henvende sig til
ORsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Sirtser og Blaatøier

i meget smukt Udvalg ankommet for Sommeren.

Brødrene Sørensen,
Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Sorte engelske
Uldstrømper
i meget stort Udvalg.
Brødrene Sørensen.

Vanter
for
Vaaren og Sommeren
i Silke, Lin og Bomuld netop ankommet
i et meget smukt Udvalg.
Brødrene Sørensen
Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Den Mand, der havde fundet Kniven, bevidnede, at den tilhørte Mountford.

„Mr. Mountford ønsker ikke at modsige den Ting, men den har ikke været i hans Besiddelse paa en Uge."

„Kan han forsikre, at han ikke har benyttet den i den Tid?"

„Han er ikke sikker derpaa, men han er vis paa, at han var i Baaden, da han sidst brugte den."

Advokaten erklærede, at der var intet Bevis mod Brandon Mountford. Han havde været den Første, der opdagede Mordet, og straks efter fandt Mændene ham ved Liget. Han var da forfærdet og rystet over Begivenheden. Hvis nogen Mand under lignende Omstændigheder var rolig og fattet, skulde man tro, han var blottet for al Følelse. Han kjendte godt den unge Dame; de havde tilbragt mangen hyggelig Time sammen. Han havde nylig set hende fuld af Liv og Munterhed, — nu fandt han hende liggende i Mørket — myrdet. Vilde nogen Mand rolig kunde afgive sin Beretning under lignende Forhold? Fordi han viste Sorg og Forvirring, sad han nu i Fængslet og blev behandlet som en Forbryder. Advokaten vovede at erklære, at han i sin Virksomhed aldrig havde hørt en saa vilkaarlig Udøvelse af Magten.

Der var megen Kraft og meget sandt i Mr. Wrights Tale, men Visheden om, at Mountford var fraværende fra Huset paa den Tid, da man savnede Marie Arnold, gjorde et dybt Indtryk paaa Juryen, som ingen Advokat kunde udslette. At man havde

Hjerte. Mange besynderlige Rygter var i Omløb angaaende Morderens Bevæggrunde. Det mest udbredte Rygte var, at han havde forfulgt hende med Kjærlighedserklæringer, og da han mødte Afslag, havde han i blindt Raseri dræbt hende, en Handling, som han naturligvis havde angret, saa snart den var udført. At denne rolige Herre, som havde vundet Alles Hjerter, var sindsforvirret, var nu den almindelige Mening, og Staldkarlen, Tom Dane, var det første Vidne. Han beskrev, hvorledes Liget blev fundet, og hvorledes Brandon Mountford fandtes knælende ved dets Side, med blodige Hænder, et forstyrret Udtryk i sit Ansigt, og et yderst forunderligt Væsen.

„Havde han noget Vaaben i Haanden," spurgte Fogden.

„Nei, han havde Intet i Hænderne."

„Fandt De det rart, at hans Hænder var blodige?" spurgte Mr. Wright, Advokaten, „eller anfaa De det naturligt, at han havde berørt Legemet forat se, om der var Liv tilbage, da han var den Første, som saa det?"

„Jeg tænkte ikke derpaa, jeg syntes blot, at Mr. Mountfords Væsen var saa underligt. Jeg har ikke set nogen Herre lig ham. Han syntes ikke at være ved sin Forstand. Han har jo reist noget i alle Lande og været sammen med vilde Folkeslag; jeg troede, han lettere vilde have gjenvundet sin Fatning, men, der var Andre som saa ham, og de faar tale for sig selv."

Adelsten Jensen,

Torvgaden 2, Christiania.

Klædehandel

en gros & en detail.

Obs. Prøver franco.

Lager af

Engelske Herreartikler,

en gros & en detail.

Slips, Snipper, Manchetter,

etc. etc.

Paraplyer. | Regnkapper.

Uld-Undertøi. | Hatte & Huer.

Adelsten Jensen.

Torvgaden 2, Christiania.

Abonner paa „Eidsvold".

J. E. Andrén, Chsistiania

anbefaler sit Lager af:

Ovne, Kaminer, Majolika Jernovne, Rørstrands Porcellainsovne, Ventilationsovne, Kirkeovne, Illuminationsovne, Vedovne, Badekar & Badeovne, Bryggepander, Væg- & Gulvfliser, Komfurer, Kabysser, Centralopvarmninger, Ventiler, Ventilatorer, Petroleumsovne & Komfurer, Nyeste Patent.

Speil & Vinduesglas, fig. & etset. Entreglas & Trotoirglas.

Bolinders nye patenterede Komfurer, absolut de bedste og billigste i Markedet.

J. E. Andrén

Dronningensgade 32.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingeniør H. Falsen, Elektrotekniker. Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr.* ***Falsen.***

Smuk liden Landeiendom ved Drøbak,

Med 100 Maal veldreven Udmark, 250 Maal Have og Skog, føder mindst 1 Hest, 6 Kjør, med **Grundleieindtægt 150 Kr. pr. Aar** beliggende 1½ Km. fra Drøbak, særdeles billig tilsalgs. Faa Kontanter. Nærmere ved Advokaterne **Fritz Kiær** og **Emil Roll** Skippergd. 22.

Carl. JohG. **Wolff:** Carl.Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

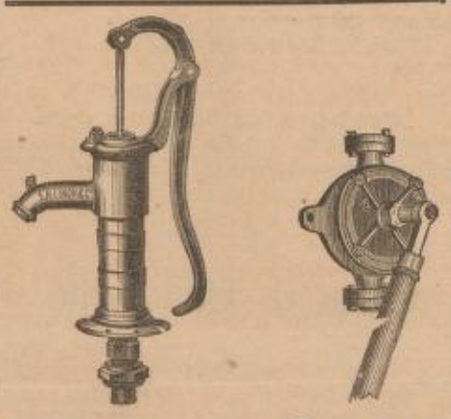

Pumper og Sprøiter

saavel for **Sugning** alene, som for **Sugning** og **Tryk, Assurancespreiter** og **galvaniserede Jernrør** i alle Dimensioner anbefales fra Lager. I *Partier gives betydelig Rabat.*

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

Justerede Maal- og **Vægtredskaber** anbefales fra Lager.

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,

Bygdø eller ***Stenersgaden 7.***

At give Medicin til Maven,

naar det er **Luftveiene** og **Lungerne,** som er syge, er en urationel og forældet Kurmethode **nu,** efterat det med Størmers „norske Inhalateur" er blevet muligt at bringe Medikamenter **direkte til det syge Sted** og dræbe de **Baciller,** som den nyere Videnskab til Evidens har bevist, frembringer disse Sygdomme, ligefra **Snue** til **Tæring og Influenza.**

Brochurer med talrige Erklæringer fra Læger og Helbredede sendes gratis paa Forlangende.

Hver Inhalation af Sølvnitrat kommer paa ca. 5 Øre, af Jodoform ca. 10 Øre. Apparatet kan prøves i

Indhalateur Udsalget

Grændsen 3, Christiania.

Abonner paa Folkebladet.

Skandinaviens smukkeste illustrerede Blad. 5 Kroner pr. Aar + 50 Øre i Porto for udenbysboende — Hvert Aar stor **gratis** Maleri- og Bogudlodning.

Telegrambureau

HØYDAHL H.O. OHME'S

Ø. Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Abonner paa „Eidsvold".

Fra 1ste April til 1ste Juli kun

Kr. 1.00,

incl. Postporto eller Budpenge.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa ..... Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter **modtages til Forhandling.**

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

„Hvor mange var Klokken, da De fandt den Døde i Skoven?"

„Lidt over ti."

Det næste Vidne var Urquhart. Da man spurgte ham, om han havde hjulpet med at søge efter den forsvundne, unge Pige, gav han et bekræftende Svar. Eftersøgningen begyndte straks efter Middagen var over, da man havde forvisset sig om, at hverken Miss Arnold eller Mr. Mountford var i Huset. Klokken seks havde man set Mr. Mountford i Haven. Ingen havde efter den Tid set ham inde i Huset.

„Naar saa man sidst Miss Arnold?"

„Hun var inde i Salonen sammen med Miss Higginson ved Thetid, Klokken fem.

„Drak De The med de unge Damer igaar?"

„Nei, jeg var nede ved Elven."

„Naar kom De hjem?"

„Klokken halv otte eller maaske et Kvarter i otte."

„Kommer De sædvanlig hjem paa den Tid?"

„Jeg kommer aldrig hjem paa nogen bestemt Tid. Den afhænger af Veiret, Fisket og min egen Lyst."

„Jeg tænker mig, at De kom hjem senere, end De pleiede igaar, Mr. Urquhart," sagde Advokaten, der var en forstandigt udseende Mand med livlige Manerer.

„Ja, jeg kom senere end almindelig igaar."

„De drak ofte The med Damerne ved halv seks Tiden?"

„Ikke altid — men jeg vil ikke optage Øvrighedens Tid med disse Ubetydeligheder."

„Ubetydeligheder bringer ofte store Ting for Dagen. De kom gjennem Skoven?"

„Ja, jeg tog den korteste Vei op til Huset."

„Saa De, eller hørte De, noget usædvanligt paa Deres Vei, eller mødte De Nogen?"

„Ingen. Jeg var ganske alene."

„Hvor var den Mand, som i Almindelighed er med Dem?"

„Jeg sendte ham hjem i Forveien, thi jeg behøvede ham ikke længer."

„Skulde han ikke bære Deres Fiskeredskaber?"

„Nei, jeg gjemmer dem i et lidet Hus ved Elven. Betjentens Søn var med mig, men da jeg ikke fik nogen Laks, lod jeg ham gaa hjem, da han gik en anden Vei end jeg, saa jeg ham ikke mere."

„De saa Ingen og hørte Intet i Skoven?"

„Jeg har allerede besvaret disse Spørgsmaal."

Hermed sluttede Urquharts Vidnesbyrd.

Værelset var overfyldt af Folk, og Dagen var varm. Urquhart for sammen, da han saa sig om, thi blandt Tilhørerne saa han den, han mindst ventede at se. Sibyl Higginson stod i Baggrunden mellem en tæt Skare af Landsbyens Folk. Hun var fortklædt, og hendes store Hat skjulte næsten Ansigtet, men Urquhart kunde se, at hun var meget bleg. Hvorfor var hun kommen hid? Hun var sikkerlig ængstelig for Mountfords Skjæbne.

A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 61. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Lørdag den 26de Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 30 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN“
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4,084.065.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige“.

Brand- & Liförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA“.
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12–2, 6–7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10–11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Løitens * * Aquavit,
tillkjendt Æresdiplom, Guld og Sölvmedaljer, anbefales.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Centrum

eller det moderate Venstre er, som det stedse tydeligere viser sig, de norske Gaardbrugeres Parti i en særegen Grad.

Allerede Partiets Udbredelse i Landet indeholder et sikkert Vidnesbyrd herom.

Naar vi ser bort fra Trondhjems og Tromsø Stifter, hvor Partiudviklingen endnu er meget uklar, og hvor der i store Strøg saa godt som ikke findes mere end et eneste Parti, der fra gammel Tid kalder sig Venstre og som for Øieblikket lader sig tage til Indtægt af Radikalerne, medens i Søndre Trondhjems Amt et Høireparti er organiseret under Ledelse af det konservative Parti i Trondhjems By — naar vi ser bort derfra, falder Udviklingen Landet over mere og mere bestemt i den Retning, at Gaardbrugerne lige meget tager Afstand fra det gamle Embedsparti og fra det nye radikale Venstre.

Paa hele Vestlandet, fra nord for Aalesund til Lindesnes holder Hovedmassen af Befolkningen Stand mod den især fra Byerne Bergen og Stavanger udgaaende radikale Agitation. En ikke liden Del af de Stemmeberettigede regnes til Høire, men dette Gaardbrugerhøire er i meget forskjelligt fra, hvad man her i Kristiania forestiller sig som et Høireparti. Det gamle Høires eller Embedspartiets Særkjende var nemlig en instinktsmæssig Modvilje mod Bønderne, de „raabarkede“ og „fjøsopdrættede“. Høirebønderne i Søndfjord og Søndhordland har visselig lidet andet tilfælles med den traditionelle Høireintelligens („den oplyste Del af Nationen“) end Forsigtighed og Tilbageholdenhed ligeoverfor Forslag til gjennemgribende Omstøbninger af Samfundslivet. De vil visselig ikke tillade nogen Gjenoplivelse af det gamle Embedsstyre.

I Norges to sydligste Amter, Lister og Mandal og Nedenæs, bor en Befolkning, der med Aandslivlighed forbinder Modvilje mod al Slags voldsom Fremfærd. Den er af Naturen moderat venstrefindet. Frygten for en bureaukratisk Styrelse drev i 1891 mange af Lister og Mandals maadeholdne Mænd til at stemme med Radikalerne, og da det moderate Venstreparti paa denne Maade smeltede sammen og tildels blev uden Ledelse, gik en Del af det i sin Stemmegivning resolut ind i Høires Rækker. Men et Amt som Lister og Mandal vil i Længden hverken støtte Embedsstyre eller radikal Omvæltningspolitik. I hele Norges sydligste Strøg er det egentlig kun Sæterdalen med sin lyrisk umiddelbare Befolkning, der er anlagt for et politisk Lykkespil. Men selv Sæterdølen vil med en stigende Selvtænkning og Modenhed slutte sig til Landets øvrige Bønder. Desværre har man i Nedenæs Amt for det moderate Venstre eller Centrums Vedkommende ikke noget tilsvarende til hvad Høire har i sine faste Fylkinger i Grimstad, Arendal og Risør og de tilstødende Kysthereder, saa det vil have sin Vanskelighed for Centrum at hævde den Stilling, der tilkommer det efter Befolkningens virkelige Sindelag. Det skorter paa Organisation og Ledere, og der behøves Tid, for at den førstnævnte kan blive gjennemført og for at Ledere kan fremstaa og vinde Autoritet. Baade Høire og Radikalerne vil derfor komme til at mønstre en talrigere Skare, end der er dem hjemlet i Befolkningens Karakter og Tilbøielighed.

Bratsbergs Amt er et ægte frisindet Amt med en oplyst og livlig Bondestand. Det er tillige det Amt, som bedst har lært at kjende den virkelige Gehalt i den fra Kristiania udgaaede radikale Ledelse med dens Aflæggere rundt om i Bygder og Byer. Bratsbergs Gaardbrugere slutter sig ingensinde til Reaktionen. De ønsker en stadig fremadskridende Udvikling, der tilgodegjør sig Tidens bedste Tanker. Og de vil tillige forbeholde den norske Bonde hans fulde Indflydelse paa Statsstyrelsen. Naar de alligevel i saa stort Omfang, som det nu viser sig, har taget Standpunkt mod Radikalismen, er det et Vidnesbyrd om, at deres Instinkt har sagt dem, at Radikalismen er en fremmed Plante, der ikke passer for vore jordbrugende Bygder. Det skulde undre os om ikke Bratsbergs Amts Bønder i Forening med de oplandske Amters skulde faa et meget vægtigt Ord at sige, naar det gjælder at sætte Kursen midt mellem Radikalismens „Scylla“ og et yderliggaaende Embedsstyres „Charybdis“.

I de egentlige Østlandsbygder, Hamars og Kristiania Stifter, er Stillingen klar. Næsten overalt behøver Gaardbrugerne her kun at kaste Blikket om sig i sin egen Bygd for at forestille sig, hvad Følgerne vil blive af en almindelig kommunal Stemmeret. De nødes derfor til at vælge Standpunkt. Heldigvis har Gaardbrugerne i alle disse Amter efter de nuværende Stemmeretsregler en saa overveiende Indflydelse, at det ikke vil falde dem vanskeligt at lede Udfaldet af Valgene i 1894 i den Retning, som de ønsker. Kun en Fare er der. Det har i Løbet af den Tid, som er hengaaet siden Spaltningen indtraadte i Venstre, lykkets det radikale Venstre i stor Udstrækning at faa Gaardbrugerne indbildt, at de (Radikalerne) er de rette Arvinger efter de gamle Bondehøvdinger Lars Tønsager, Ole Valstad, Olai Wiig, Arne Baggerud, Hans Grimelund, Nils Enge m. fl., og der er endnu altfor mange, der ikke er revet ud af den Vildfarelse. Spørgsmaalet er: Vil den stærke Bevægelse, som er indtraadt mod Radikalismen, allerede i 1894 have naaet den Modenhed, som er nødvendig for at Valgene skal blive Gaardbrugervalg? Saa isinefaldende er imidlertid Kløften mellem Gaardbrugerpolitiken og det radikale Program, at Bonden i Østlandsbygderne har liden Undskyldning, dersom han ikke er i stand til at vride sig ud af Radikalernes Favnetag, før det afgjørende Øieblik kommer.

Af Statsraad Nilsens Tale i Elverum den 17de Mai hidsættes følgende Brudstykke:

Unionsspørgsmaalet.

Norges nuværende Regjering er i dette Spørgsmaal i den fuldeste Overensstemmelse med Norges Storthing og Norges Regjering i 1886. Dens Medlemmer har sat sine Personer ind for at søge hindret de skjæbnesvangre Følger, som en videre Vandring paa Skarnespolitikens Eventyrsti vilde medføre, — og Regjeringen har — jeg taler baade i mit eget og i mine Kollegaers Navn, — intet høiere Maal for sin Stræben end at bane Veien for og at kunne medvirke til Gjennemførelsen af det Krav paa Norges statsretslige Ligestillen i Unionen, hvorom der for 8 Aar siden var fuld Overensstemmelse mellem Norges Storthing og Norges Regjering.

Er ogsaa I enige med mig i, at Norges statsretslige Stilling i Unionen kræver, at Norge og Sverige maa have fælles Udenrigsminister, og at han maa kunne være en svensk som en norsk, en norsk som en svensk Mand og lige ansvarlig for Norges Storthing som for Sveriges Rigsdag, da har ogsaa I eders store Opgave i Arbeidet for, at Norges Storthing i 1895 og Norges Regjering atter skal komme til at være i fuldeste Overensstemmelse om, hvad Norges ligestillede statsretslige Stilling i Unionen kræver.

Det er oftere bleven sagt baade i Storthinget og paa Folkemøder, at Regjeringen, forinden Valgdagen kommer, skulde fremlægge for det norske Folk, hvorledes Fællesskabet i Udenrigsstyret skulde ordnes. Ved lidt Eftertanke vil man kunne forstaa, at dette er umuligt. Forat Ordningen skal kunne gjennemføres, maa der gjøres Forandring i begge Rigers statsretlige Stilling til hinanden, det er selvsagt, at Norges Stilling ikke kan forandres, uden at dette har Indflydelse paa Sveriges, der maa derfor føres Underhandlinger; men disse kan positivt ikke føres, saalænge den ene Underhandler savner sin Parts Mandat.

Den norske Regjering har i sit Program udtalt og maattet udtale, at saalænge den savner Storthingets Tilslutning, maa den undlade at foretage ethvert Skridt, der paa nogen Maade kan binde en fremtidig Afgjørelse. Derfor maa den indskrænke sig til at fremlægge alene Hovedspørgsmaalet til Valgenes Afgjørelse.

Giver I Vælgere os ved Valgurnen Haab om, at et kommende Storthing i dette Spørgsmaal vil være i Overensstemmelse med det samlede Storthing i 1886 — dets Venstre som dets Høire, — da er Tiden kommen, og jeg har det Haab, det sikre Haab, at da vil Spørgsmaalet kunne løses paa en Maade, der fuldt ud er Nationen værdig, og som vil sikre Norges Selvstændighed og Ligestillen inden Unionen.

Der er mange Tegn, som tyder herpaa, det er ikke alene vor Konges alvorlige og fædrelandskjærlige Henvendelse til sit norske Folk fra Kristiania Slot den sidste 4de Novbr. i Nærvær af de svenske Statsministre og svenske Statsraader, som tyder paa et lykkeligt Udfald, men ogsaa Udtalelser fra indflydelsesrige Hold i Sverige, der synes at borge for, at Norges Ret til Ligestillethed ogsaa paa dette Punkt i vor Stilling inden Unionen fuldt ud erkjendes, og god Vilje fra begge Sider vil nok trække det Læs, skal I se. Det tør nok hænde, at Læsset bliver tungt, og ikke mindst, fordi det nu forsamlede Storthing efter Evne vil øge Vanskelighederne.

Naar jeg har dvælet saa længe ved Spørgsmaalet om Maaden, hvorpaa vi bør søge at gjennemføre vor Grundlovs første § — Norge et selvstændigt, helt ud selvstændigt, Rige inden Unionen, saa er det, fordi jeg finder, at den Maade, hvorpaa det radikale Venstre vil se Spørgsmaalet løst, indeholder den største Fare for, at vi skal miste den Frihed, hvis 80-aarige Fødselsdag vi fejrer idag. Jeg har allerede fremtrukket for eder, hvorledes et fri digt, et enigt og frihedselskende Folk i Europa vandt Sympathi, og hvilken Indflydelse dette havde paa vor Skjæbne i 1814. Gjør vi os ikke længere værdig til en saadan Sympathi, tør dette ogsaa nu ved Aarhundredets Slutning medføre Følger, og disse bliver da ikke bare af det gode.

*

Stemmeretten.

Forinden jeg slutter, vil jeg dog pege paa en anden Fare for vor Konstitution, som Gjennemførelsen af det radikale Venstres Program vil bringe os op i.

17de Mai Grundloven har lagt Folkets Magt i de uafhængige og besindige Klassers Haand i Tanke om, at paa denne Maade kunde Goder, som Grundloven gav alle Landets Borgere, sikrest bevares. Dette er at betragte som et af Fundamenterne for vor Forfatning. Rokkes dette Fundament, vil den Bygning, som opførtes i 1814, efterhaanden helt eller delvis falde i Ruiner.

Paa almindelig Stemmeret som Fundament kan der nok bygges solide Forfatninger; men en saadan bliver i mange Dele forskjellig fra den norske. Forat ikke denne Bygning, som opføres paa saadant Fundament, skal falde sammen, er det nødvendig at forsyne Murene med Kontreforts — Forstærkningsmure — og af den Slags kjender fremmede Forfatninger, der har fastsat almindelig Stemmeret, flere. Vi kjender dem under Navn Senater, Sanktionsret, Forholdstalsvalg m. v.

Det siges oftere, at Stemmeret er en Menneseret, dette er ikke erkjendt i nogen Forfatning. Overalt maa Stemmeretten erhverves, ingensteds gives den som Buggegave. Betingelser for Stemmerettens Erhvervelse findes i alle Forfatninger selv der, hvor Stemmeretten kaldes almindelig. Det er alene Begrænsningen, som er forskjellig, og til syvende og sidst er Begrænsningen afpasset efter Hensigtsmæssighedshensyn; men da disse er forskjellige alt efter Forfatningens hele Bygning, kan der ikke gives nogen bestemt Regel for, hvor Stemmerettens Begrænsning skal være. Saaledes som vor Forfatning med et eneraadigt Ethkammer er bygget, maa Begrænsningen være forholdsvis sterk, hvis Forfatningen ikke skal blive en Bold for Dagnets Strømninger,

Gamle Mor har prøvet mangt og meget i Livet. Det værste var dog, at hun blev bedraget af sin Søster; hun mistede sin Fædrenearv og maatte en Tid friste Husmandens Kaar og bede sine Børn tage Tjeneste, hvor de kunde. Men hun havde ogsaa dengang en Trøst, og den var, at hun i rigt Maal besad sine Sønners Kjærlighed, thi disse hjalp til med Raad og Daad alt, hvad de evnede, saa den gamle ved deres Hjælp, fik sin Fædrenearv tilbage og lod Trællekammen falde og indtog en fri Stilling, hvor hun engang havde boet paa Heimskringla.

Saa fik hun atter et Kuld Børn. Disse vare stærke og modige, ærlige og kjærlige, tog tunge Tag for sin Mor, men vilde altid for fort frem; naar de kjørte, saa kjørte de enten Læsset fast eller de sprængte Hesten. Men Mor smilte bare til det; de vare saa unge og Hjertelaget saa godt. Sønnerne af første Kuld var mere kloge og besindige, tog gode Dage og lod de yngste arbeide; men Styrelsen for hele Greia vilde de ældste Kuld aldrig give fra sig. Dette gik en Tid, men saa vilde de yngste ogsaa have et Ord at sige om det og det, som skulde udrettes; dette blev for lidet paagtet og det ene Ord tog det andet til det blev Uvenskab og tilsidst Fiendskab. For ikke at forvexle Ben med Uven i en Braahast, saa fandt de paa at binde hvert Kuld sammen med et stærkt Baand. Men en Ting var det enda, de kunne enes om, og det var, at de vilde løfte sin Mor op paa et Stade saa høit, at hun skulde lyse over hele Verden. Men de kunde aldrig blive forligt om, hvorledes og paa hvad Maade dette skulde udføres. Naar det ene Kuld løftede paa den ene Side, saa holdt det andet igjen paa den anden Side. Den Gamle begyndte at vakle. Saa raabte man fra den ene Side til den anden: Slip Taget, eller falder Mor overende! Falder hun, saa er det Eders Skyld, var Svaret. Da saa Mor saa formanende og bedende ned paa dem, at det gik dem alle til Hjertet og ønskede, at de kunde faa „løfte i Flok“, men Baandene? De rev og sled i dem og de fleste var for svage til at rive dem istykker. Enkelte af de modigste og stærkeste maatte dog Baandene briste for. Da smilede gamle Mor igjen (det havde hun ikke gjordt paa længe) og sagde: Det er Blod af mit Blod.

L. N. A.

Underslæbet paa Hamar.

Om den iforgaars omtelegraferede Stationsfuldmægtig paa Hamar, der har begaaet Underslæb efter Sigende af 6000 Kr., meddeler „H. St.,“ at de Forsøg, han havde gjort paa at faa Beløbet dækket ved Optagelse af Laan, ikke var lykkedes.

Som Fuldmægtig ved Godsafdelingen havde han under sin Varetægt og Ledelse Godsoverføringen fra Mjøsskibene; paa denne Konto falder vistnok en betydelig Del af de 6000. Hans Befatning med Hamar—Selaulaggets Transport har maaske ogsaa givet ham Anledning til Underslæb.

Jernbanevæsenets Regnskabsførsel er et indviklet Maskineri, og den behørige Kontrol er ikke altid saa let at øve. Hovedbanen sender, saavidt vides, ikke sine Revisorer til Eftergaaen af sit Mellemregnskab med Jernbanekontoret paa Hamar oftere end 2 Gange om Aaret. Denne Revision befinder sig for Øieblikket paa Hamar for at granske Papirerne og holde det vanlige halvaarlige Opgjør.

Først naar dette er sket, vil der foreligge fuld Klarhed over Underslæbets Omfang og Maaden, hvorpaa der er gaaet frem.

England og Kongostaten. Fra Brysel telegraferes: Mellem England og Kongostaten skal der være afsluttet en Grænseoverenskomst, hvorefter England bortforpagter til Kong Leopold som Kongostatens Overhoved under dennes Regjeringstid de Landstrækninger, som Emin Pascha besatte, og som nu hører ind under Englands Omraade i Afrika. Endvidere er Gebetet Bahr-el-Ghazal mellem 10 Grader n. B. og 25—30 Grader o. L. aftraadt til Kongostaten.

Det norske Missionsselskabs Hovedbestyrelse har paa Grund af den trykkede økonomiske Stilling, hvori Selskabet efter den ved Jubilæet besluttede Udvidelse af Virksomheden for Tiden befinder sig, formaaet Pastor A. Gundersen fra Fredriksstad til at virke som Emissær et Par Maaneder, særlig i Østlandets Byer. I førstkommende Uge vil han prædike i vor Bys Kirker og have Møde med Kvindeforeninger osv.

Socialisterne i Frankrige.

Paa Montmartre i Paris har Socialisterne et „Folkets Hus", hvor det unge Frankrige oplæres i at fornegte Gud og foragte Fædrelandet. Man afholder der „civile Daabshandlinger" og „civil Konfirmation"; der gives Timer i „Atheisme". Blandt Lærerne anfører de franske Aviser Clovis Hugues og Marcel Sembat; disse har lovet i to Uger at holde Foredrag for de unge „for at beskytte dem mod Overtro og staalsætte dem for Livet." Specielle Foredrag vil blive afholdte over enkelte af Socialismens Hovedlærdomme, saaledes over „Ophævelsen af særligt Eie af Jord, meddeler „Aftenp."

Statskupet i Serbien.

De nu ankomne tyske Blade bringer nærmere Meddelelser om de af den unge serbiske Konge Alexander og hans Fader, Hr. Milan, iværksatte Statskup. I Følge Privatdepecher fra Belgrad til „Vossische Zeit." og „Berl. Tagebl." havde det serbiske Ministerium tænkt sig, at man kunde noies med mindre voldsomme Forholdsregler, end en formelig Suspension af Forfatningen. Men den unge Konge fandt ikke Ministeriets Planer vidtgaaende nok, og han besluttede derfor at optræde paa egen Haand. Herom lyder de foreliggende Beretninger omtrent saaledes:

Det serbiske Ministerraad forelagde i Søndags en Række Forslag for Kongen, hvorved Lovene angaaende Tomstolene, Pressen, Foreninger og Forsamlinger ændredes, dog med det Forbehold, at den næste Skupschtina skulde anmodes om at sanktionere de skete Lovændringer. Kongen anfaa imidlertid ikke disse Forslag for at være overenstemmende med den Fremgangsmaade, som Situationen nødvendiggjorde. Han ønskede heller ikke, at Ministeriet skulde paatage sig Ansvaret. Kabinettet indgav derefter sin Demission, som Kongen modtog.

Kl. 11 om Aftenen undertegnede Kong Alexander saa en Proklamation til det serbiske Folk, i hvilken det bl. A. hedder:

„Gjennemførelsen af mine ædleste og oprigtigste Hensigter er stødt paa uovervindelige Hindringer som Følge af Partilidenskaben og Mangler ved Forfatningen. I Forstaaelse med mit Folk vil jeg nu gjøre Ende paa disse uheldige Tilstande i sin Tid, naar Lidenskaberne er dæmpede og Fred og Orden befæstet, foranledige Udarbeidelsen af en ny Forfatning. Foreløbig har jeg besluttet, at Forfatningen af 12te December 1888 i sin Helhed skal ophæves, og at den gamle Forfatning af 29de Juni 1869 provisorisk skal sættes i **Kraft paany**".

Efterat have underskrevet denne Proklamation, der ikke er kontrasigneret af nogen Minister, tilkaldte Kongen den hidtidige Premierminister Swetomir Nikolajewitsch og overdrog ham at danne et nyt Kabinet. Dette bragtes strax i Stand og kom til at bestaa af ganske de samme Medlemmer, som Tilfældet havde været om Formiddagen før Demissionen. Ministrene undertegnede dernæst, som allerede meddelt pr. Telegram en Række kgl. Anordninger, hvorved de bestaaende Love suspenderedes for saa vidt angik Pressen, Foreninger og Forsamlinger, Skupschtinaens og Statsraadets Forretningsorden, samt Kommunalforvaltningen. I Stedet herfor skal de gamle Love, der stemmer med Forfatningen af 1869, atter træde i Kraft.

Indholdet af den kgl. Proklamation blev øieblikkelig pr. Telegraf bragt til Militærkommandoernes og de lokale Autoriteters Kundskab, og endvidere gaves der Ordre til, at Proklamationen skulde offentliggjøres Mandag Morgen overalt i Landet, og Tropperne toges i Ed paa, at de vilde støtte Gjennemførelsen af den ny Ordning.

De hidtidige Medlemmer af Statsraadet fik deres Afsked paa to nær, om hvem man med Sikkerhed vidste, at de billigede Statskupet. Til Præsident i det „rekonstruerede" Statsraad udnævntes Hr. Nikola Christic.

Overfor Kassationsretten gik man tilværks paa lignende Maade. Alle de ni Dommere (deriblandt Rettens Præsident), der havde stemt for den Kjendelse, hvorved den kgl. Anordning angaaende Hr. Milans Gjenindsættelse i sine tidligere Rettigheder stempledes som ugyldig, blev nemlig afskediget.

Forfatningen af 1869 adskiller sig i alle mulige Henseender fra den i 1888 vedtagne. Forskjellen kan bedst sees ved følgende skematiske Sammenstilling.

Forfatningen af 1888: Alle Skupschtinaens Medlemmer vælges hemmelig med en Skattecensus paa tre Franks. Forfatningen af 1869: 90 Deputerede vælges offentlig med en Census paa 30 Franks, de 44 øvrige udnævnes af Kongen. 1888: Skupschinaen vælger Statsraadet og Kassationsretten, der begge er uafsættelige. 1869: De nævnte Institutioner udnævnes af Kongen og er naarsomhelst afsættelige. 1888: Uindskrænket Forsamlingsret og fuld Talefrihed. 1869: Offentlige Møder maa kun holdes med Politiets Tilladelse og Talerne er under Politi-Censur. 1888: Ingen Indskrænkninger i Retten til at udgive Blade og ingen Konfiskation. 1869: Udgivelse af Blade er afhængig af Koncession, og Politiet har Beslaglæggelsesret o.s.v.

Som man ser, Statskupet har ikke kunnet forandre Betingelserne for det offentlige Liv grundigere. Ikke desto mindre synes Serberne at vilde falde til Føie. Til „Vossische Zeit." telegraferes spagfærdigt fra Belgrad, at Partierne nu begynder at tage Stilling til Statskupet: De radikale vilde igaar offentliggjøre en Protest i Odjek, medens de saakaldte Liberale betragter Statskupet som en Nødvendighed, omend en Forbedring af 1869 Forfatningen bør tilveiebringes. Fra alle Dele af Landet meldes Ro, fra enkelte Steder endogsaa Tilslutning.

I en ledende Artikel hævder samme Blad, at en saadan Ro betyder, at det er ude med Friheden i Serbien. En almindelig Opstand vilde imidlertid have ganske gode Chancer i Kampen mod Statskupet.

„Armeen vil sikkert stille sig paa Milans Side, thi han har altid forstaaet at vinde Officererne ved at skaffe dem hurtigt Avancement. Men Hæren er for liden til at hævde Overmagten, hvis der bryder en Opstand ud i hele Landet, saa meget mere som Bønderne, der gjør Tjeneste i Militsen, er forsynede med Geværer".

Registrering af Skibe.

Der foreligger nu for Storthinget et Lovforslag til Registrering af Skibe, hvilket allerede blev udarbeidet og fremsat under Ministeriet Sverdrup for sex Aar siden.

Hensigten med Forslaget, der anordner Registre (Landsregister eller Lokalregistre) hvori samtlige ved vore Toldsteder hjemmehørende Skibe indføres, er at muliggjøre Optagelse af Laan mod Pant i Skibe og deres Assurancesum. Hidtil har hos os Skibe været omtrent den eneste Slags Eiendom af større Betydning, hvorpaa der ikke har kunnet optages Laan, og det er klart, at heri har ligget en ikke liden Hindring mod Skibsfartens kraftige Udvikling. Ved Registreringen bliver Skibene paa en Maade gjort til „fast Eiendom".

Det var afdøde Statsminister Sverdrups Tanke, at denne Lov skulde efterfølges af Oprettelse af en „Skibsrederbank", det vil sige et Bankinstitut, der skulde have til Specialitet at yde billige Laan mod Pant i Skibe. Selvfølgelig vil, naar Registreringsloven er traadt i Kraft, baade private og de allerede existerende Bankindretninger kunne yde den Slags Laan. Men det vil uden Tvil blive til megen Lettelse for vor Skibsreder- og Sjømandsverden at have en Bank, hvor saadanne Laan kan erholdes med et Maximum af Hurtighed og Minimum af Bryderi, og hvis Direktion sidder inde med speciel Erfaring i disse Affærer.

En frygtelig Ulykke ramte Mandag ifølge „Fredriksstad Dagblad" en Haandrækningsmand ved Arsenalet i Fredriksstad. Staten har solgt en Del gamle Kanoner til et Støberi i Danmark, deriblandt ogsaa de 3 store Reservekanoner, som var liggende i Fortet paa Huth i Vesterelven. Mandag Formiddag var Arsenalforvalteren og nogle Mand derude for at bringe Kanonerne ombord i en Pram for videre Transport. Under Arbeidet hermed gled en Kanon nedover Skraaningen; en af Arbeiderne, der faldt overende, kom med sit ene Ben under Kanonen, og Læggen blev fuldstændig knust af den store Tyngde. Hurtigst muligt blev den stakkels Mand transporteret til Amtets Sygehus, hvor igaar Eftermiddag Benet blev afsat. Den ulykkelige Mands Navn er Johan Nilsen; han er mellem 30 og 40 Aar, er gift og har flere Barn. Arbeiderne ved Arsenalet er forhaabentlig ulykkesforsikret af Staten.

Om almindelig Stemmeret

ytrede Storthingsmand Schanche i sit Foredrag paa Vang i Hedemarken:

Mændene paa Eidsvold saa i 1814 klart, at de flest mulige burde vinde Delagtighed i Statsstyret. Men de saa ogsaa, at den, der fik denne Ret — den største og ansvarsfuldeste, Staten gav — han maatte ogsaa have den fornødne Interesse af Statens heldbringende Ledelse, og han maatte bidrage ikke ganske lidet til Statens Udgifter. Begge disse Betingelser var nødvendige, forat Statsstyret kunde foregaa i Sandhed og Ret — under Ansvar. Efter dette søgte Eidsvoldsmændene at trække de rette Grænser.

Men hermed udelukkedes det ikke, at Udviklingen vilde bringe det til det Punkt, hvor nye stemmeberettigede kunde slippes ind. Det var ogsaa skeet. det skeede i 1884 gjennem den saakaldte sverdrupske Stemmeretsudvidelse.

At man ikke havde gaaet til Udvidelse allerede tidligere, havde sin Forklaring i den Forsigtighed, hvormed vore Fædre nedigjennem Aarene betragtede alt, der vedrørte Stemmeretten, det fundamentale, Hovedhjørnestenen i Statslivet. Og denne Forsigtighed var nødvendig; tht her handledes om de vigtigste Ting, som overhovedet kunde peges paa.

Tal. gjennemgik derefter de forskjellige Stemmeretsforslag. Pegte herunder paa, at der for kommende Storthing forelaa et Forslag om Nedsættelse af den for Stemmeretten satte Indtægtsgrænse — i Byerne til 600 Kr., paa Landet til 400. Dette vilde være en Udvidelse i det gamle Venstres Aand; den vilde skaffe ca. 40,000 nye stemmeberettigede,

Den almindelige Stemmeret vilde skaffe os 210,000 nye stemmeberettigede mod de 190,000 ældre, i Tjenesten prøvede og Statens saavelsom Kommunernes Udgifter for alt væsentligt betalende. Toges Kvinderne med — og det vilde saavel Socialisterne som Radikalernes Flertal — vilde Tallet paa Stemmeberettigede øges med ca. 600,000 nye.

Almindelig Stemmerets Indførelse vilde omlægge Grundlaget for Statsmagtens Udøvelse, forrykke Magtens Tyngdepunkt over fra de betalende og af Grundloven i Styret indsatte til de lidet eller intet ydende og uprøvede.

Dette var Grundlovens Aand og Principer saavelsom al sund Forstand imod. Det var letsindig Færd.

Johan Sverdrup havde sagt de berømte Ord: „Med almindelig Stemmeret kan ikke regjeres i dette Land." En af Socialisternes Ledere hertillands udtalte: „Faar vi først almindelig Stemmeret, da er vi Herrer i Landet". Disse to Udtalelser var, sammenholdte, ganske illustrerende for de Tilstande, almindelig Stemmeret vilde kunne bringe os.

Hvad specielt Gaardbrugerne angik, saa betydede almindelig Stemmeret disses politiske Selvmord. De vilde fremdeles blive de betalende; men deres Formyndere i Stat og Kommune blev den store, besiddelsesløse Hob. Derfor gjaldt det her et Livsspørgsmaal for den norske Gaardbrugerstand.

Det sagdes, at Høire og det moderate Venstre vilde „negte Arbeiderne Stemmeret". Den Tale var usand. Hvad disse Partier vil er, at der — i Grundlovens Aand — skal være Betingelser, som opfyldes, Grænser, der naaes, Bidrag, der ydes, før Stemmeretten vindes. Om Arbeider- eller Ikke-Arbeider er her ikke Tale.

Tvertom. Disse Partier saa intet hellere end at hver og en Arbeider kom til at opfylde Betingelserne. Og ved at sætte Grænsen til 600 og 400 Kr. var det Talerens Overbevisning, at hver virkelig selvhjulpen Mand efterhaanden og i Medfør af Forholdenes Udvikling vilde kunne erholde Stemmeret.

Det nyttede ikke at ty til Talen om andre Lande og den almindelige Stemmeret, som i nogle af disse praktiseredes. Der var Statsforfatningerne andre. Der havde man Vern mod den almindelige Stemmerets Virkninger dels i en sterk Kongemagt, dels i Tokammersystemet, i Opløsningsret, i Forholdstalsvalg og i meget andet. Vilde man indføre sligt hos os? Vilde man ogsaa i dette Punkt omstøde Forfatningen? Tal. skulde isaafald af al Magt fraraade det.

Nu var ogsaa den almindelige kommunale Stemmeret kommen til. Socialisterne havde krævet det som Betingelse for en Valgalliance, og det radikale Parti havde givet efter og indrømmet Kravet, — indrømmet det, tiltrods for, at Partiets Fører endnu i 1893 havde betegnet Indførelsesse af almindelig kommunal Stemmeret uden i Forbindelse med den statsborgerlige som „den største politiske Daarskab", man overhovedet kunde begaa.

Findes der Ansvar og Vederhæftighed i slig politisk Hokerfærd? Et Aar spytte efter en Sag — næste Aar opsætte den paa Programmet.

Formaar de norske Vælgere med Tillid at følge et Parti, hvis Færd og hvis Ledelse er en saadan?

Vilde det norske Folk — og specielt den norske Gaardbruger — gaa til Valg Haand i Haand med et saadant Parti, hvis første Programsag var at berøve dem deres i Grundloven foreskrevne politiske Rettigheder?

Og vilde de støtte en Alliance med Socialisterne, hvis største og alt andet bestemmende Krav var Ophævelse af den private Eiendomsret?

Det skulde Vælgerne svare paa om nogle Maaneder.

En sjelden Gjest.

En ganske ung Elgko, der havde svømmet over Falkumelven, kom Tirsdag Aften mellem Kl. 7 og 8 over Prestejordet ind i Lundegaden, hvor den forfulgt af en Hund, i vildt Sprand satte nedad Prestebakken og udover Broerne, skr. Skiensbladet „Bratsb. Amtst."

Da en Del Personer spærrede den Veien, medens Hunden var lige i Hælene paa den, for den ind paa Kittilsens Bruk og tog sin Tilflugt til selve Fabrikken. Ganske tortumlet satte den her over en Skranke og faldt ned paa et af de rystende Sold. En Arbeider, der netop kom opad en lige ved siden værende Trappe, fik se den og raabte til en Kammerat, at han maatte standse Maskinen, da der „var kommet et Dyr i Soldet". Saa blev gjort; men imidlertid havde Elgen gjennem en trang Aabning arbeidet sig ned paa Gulvet i Underetagen. Under fortvivlede Forsøg paa at undslippe styrtede den tilsidst ned i en 7 Fod dyb Stoffkasse, hvor den blev liggende med Hovedet over Soldkanten, stønnende og udmattet.

Efterat den derpaa var bleven skudt paa Ordre af Politiet, blev den heiset op ved Hjælp af en i Taget anbragt Patentalje. Det vidste sig, at dens ene Bagben var brukket, og at den var slemt forslaaet.

I Livsfare.

Under Tømmerflødningen i Gausdalselven for nogle Dage siden var Formand Bernhard Braaten ifærd med paa Kalstad Bro at feie tilside en Trosse, der benyttedes til at trække Tømmer fra en Bagevje op i Strømmen igjen, da han anfaa dette Experiment farligt for Arbeidsfolket. Under denne Beskjæftigelse var han selv i Skyndsomheden saa uheldig at komme ind i en Løkke af Trossen med sit ene Ben og droges udover Broen, ca. 20 Alen høi, og ned i Fossen, som paa dette Sted var meget strid. Der var flere Mænd paa Broen, der havde Tag i ham, men disse kunde ikke magte at holde Trossen eller Manden tilbage, men formaaede kun efter hans Opfordring at kappe Trossen indenfor det omviklede Ben.

Det værste var, at de ved at gribe i hans Frakkeskjøder havde trukket Frakken over Braatens Hoved, saa at han efter Faldet ikke kunde svømme, forinden Hænderne var løsgjort. Dette maatte saaledes først sørges for, og derefter reiste han undervands ca. 600 Alen og kom omsider uskadt, men meget anstrængt iland. Det er ifl. „Lilleh. T." 3die Gang, denne Mand har været i Livsfare for at redde andre; men denne Vandtur var nok den værste, og han erklærede ikke at ville gjøre den om igjen, om han fik alt Tømmer, som iaar flødes i Elven.

Tæring.

Regjeringen har foreslaaet en Bevilgning af 5000 Kroner til en Komitte, der skal udarbeide Forslag til Foranstaltninger sigtende til at hindre Tæringens Udbredelse og til at helbrede Tæringssyge.

En saadan menneskekjærlig Tanke fortjener at gjennemføres. Den hører til de Ting, der bør staa ganske udenfor Politiken, og vi haaber derfor, at den fra enkelte Hold faldne Antydning om at Beløbet bør nægtes paa Grund af den politiske Stilling, ikke maa vinde Anklang.

Tæringen er meget udbredt her i Landet, mere end i de fleste andre Lande.

Aarsagen hertil er ikke tilstrækkelig udredet. Thi de mindre heldige Sundhedsforhold, der findes mangesteds her i Landet, har ogsaa sit tilsvarende i andre Lande og vel saa det. Vort Folk har den længste Gjennemsnitslevetid af alle Nationer i Verden — for Tiden 47 Aar, medens den synker ned til nogle og Treti i Middelhavslandene — og endda er Tæringen meget almindeligere i Norge end Italien. For vor Del er vi tilbøielig til at se en vis Sammenhæng mellem den lange Gjennemsnitslevetid og Tæringens store Udbredelse. Det kan nemlig nok tænkes, at vore i Regelen gunstige Sundhedsforhold, der frembringer den yderst ringe Barnedødelighed, for hvilken vort Land udmærker sig fremfor alle andre Lande, holder ved Live ind i Manddomsaarene mange skrøbelige Individer, der i sydligere Lande vilde være bukkede under allerede i Barneaarene. I den bedre Vitalitet („Seiglivethed") hos de norske Børn og deres bedre Evne til at slippe med Livet fra farlige Sygdomme kan maaske ogsaa søges en af Grundene til, at Abnormiteter som Døvhed og Blindhed er forholdsvis mere udbredt hos os end i de fleste andre Lande og specielt langt mere end i Middelhavslandene, der staar saa langt under Norge, med Hensyn til Befolkningens Vitalitet og Sundhedstilstand. Børn, der sydpaa vilde strøge med, slipper hos os igjennem, men med Mærker for Livet.

Vi har altsaa en mere end almindelig talrig Klasse Mennesker, der, efter at have overstaaet Angrebene fra Sygdom og Skrøbelighed i Barneaarene og de unge Aar, synes at have udtømt sine Kræfter, naar de naar op i Tyveaarene. Kunde man gjøre Helbredsvilkaarene gunstigere for disse, særlig i den Tid, da Livets Alvor, Kravet til Arbeide og Selv-

Tag det med Ro.

Humoreske.

Zacharias Sauberlich maatte vel regnes for en lykkelig Fader; thi hans unge Hustru havde allerede velsignet ham med fem haabefulde Gutter og idag forestod der en lignende Familiebegivenhed.

Omsorgen for de mange Børn trykkede imidlertid ikke Hr. Sauberlich, thi han havde gode Indkomster, ja kunde endog regnes for formuende. Forhaabningsfuld og fyldt med sine Faderglæder skred han utaalmodig op og ned i sit Privatkontor. „Jeg vil ønske, at det maa bli en Pige denne Gang", sa' han til sig selv, „af Gutter har jeg nok for det første", og i glad Forvetning, stod han alt i et stille ved Døren i en lyttende Stilling.

„Kom!"

Det var gamle Dorthe, der havde tjent i Forældrehuset fra Sauberlich var ganske liden, som nu stak Hovedet ind ad Døren. „Vær ikke ængstelig", sagde hun i en fortrolig, moderlig Tone, „alt gaar godt, som sædvanlig". Og i samme Øieblik var hun forsvunden ligesaa hurtig, som hun var kommen. Zacharias Sauberlich saa forundret op; han fandt det ganske naturligt, at alt vilde gaa godt, han var jo ikke vant til andet. „Hm, hm," kræmtede han, „Dorthe er dog sig selv lig; i sin Iver og kjærlighedsfulde Omsorg for os Alle, ved hun ofte ikke selv, hvad hun siger. Eftertænksomt saa han paa Uhret, idet han fortsatte sin Enetale. „Om jeg nu skrev til Tante og til mine to Venner Johan Lehman og Henrik Zabel, samt til Svigermama — og meldte den Nykomnes lykkelige Indtrædelse i Verden — jeg kan jo sætte aabent Rum for „en Gut" eller „en Jente". Saa kunde Brevene komme afsted idag og naa sit Bestemmelsessted imorgen tidlig".

Som sagt, saa gjordt. Zacharias satte sig ved Skrivebordet, tog Pen og Papir og skrev: „Kjære Tante! Jeg vil ikke undlade at melde dig ..... Jeg er som altid meget lykkelig osv.

Paa lignende Maade skrev han til de to Venner, kun med en tilføiet Bemærkning om de glade Udsigter til en glimrende Jagt i næste Maaned. — Brevet til Svigermama opsatte han i det længste. Hun var den eneste, som ikke var tilfreds med den idelige Tilvæxt til Familien. Maatte det kun bli en Pige — saa vilde hun kanske ta det roligere, og — Zacharias Sauberlich var virkelig af den Slags Mænd, der gjerne vil staa paa en god Fod med sin Svigermama.

Atter gik han urolig og forventningsfuld op og ned i Værelset.

Det bankede.

„Kom!"

Dorthe viste sig med straalende Ansigt. „En Gut, Hr. Sauberlich, noget liden; men rigtig kjæk. Jeg gratulerer!"

Zacharias saa skuffet ud, da han takkede ganske kort og satte sig til Skrivebordet for paa en saa skaansom Maade som muligt, først at melde Svigermama den nye Verdensborgers Fødsel. Derpaa blev de tomme Rum udfyldt i de øvrige Breve, som derpaa skyndsomt blev konvoluteret og forsynet med Frimærker.

Zacharias Sauberlich var netop færdig, da det atter bankede, og uden at afvente det brugelige: „Kom", raabte Dorthe ind i Værelset: „En Pige, Herre — en Pige!

Overrasket sprang Zacharias op. — Hurtig aabnede han Døren paa vid Gab efter den Bortilende og raabte ivrig: „Det er altsaa en Pige?"

„Javist — javist, en Pige!"

Zacharias smilede fornøiet.

„Er det ikke, som jeg sagde, Dorthe ved mangen Gang ikke selv, hvad hun siger — altsaa alligevel en liden Pige! Det glæder mig. Den Feiltagelse er værd det dobbelte Arbeide". — Og ufortøvet satte han sig ned for at omskrive Brevene. Tante og de to Venner meldte han, at han og hans Hustru endelig havde faaet opfyldt et længe næret Ønske og — til Svigermama skrev han, at en Datter med Tiden vilde bli til stor Hygge og Hjælp i Huset. Han nikkede selvtilfreds, da Brevene laa der færdige for anden Gang.

Da bankede det paany, og Dorthe viste sig atter paa Tærskelen; men denne Gang med en høist forlegen Mine.

Hr. Zacharias anede Uraad.

„Hvad er det?" spurgte han hurtig. „Er det nu igjen en Gut?"

„Ja, Hr. Sauberlig," svarede Dorthe beskjæmmet.

„Hvordan hænger dog dette sammen?" skreg den fortvilede Fader. „Er I da bansat gale allesammen, eller holder I mig maaske for Nar? — Jeg maa si det er en daarlig Spøg. Først er det en Gut — saa en Pige, og nu en Gut, hvordan skal jeg blive klog paa dette — hvad i Alverdens Navn er det?"

„Det er Trillinger, Herre, det er jo en soleklar Sag", sukkede Dorthe.

Hr. Sauberlich tænkte ikke mere paa at skrive Breve. Tante, Venner og Svigermama fik snart vide gjennem Provinsavisen, at Zacharias Sauberlich og Hustru var bleven velsignet med Trillinger (to Sønner og en Datter).

forsørgelse, gjør sig gjældende, da turde mange af dem kunne tiltage i Levedygtighed i den kritiske Tid. Det er en almindelig bekjendt Sag, at „Fattigfolk" bukker under i Mængdevis under Passagen fra Ungdomsaarene til den modnere Alder, fordi de ikke taaler det tunge Livsstræv i daarlige hygieniske Omgivelser medens bedre stillede Mennesker heldig overstaar Bakteriernes Anfald og meget almindelig, naar de er kommet ud over en vis Alder, opnaa en saa tilfredsstillende Helbredstilstand som man ikke skulde have ventet, naar man kjendte deres Skrøbelighed fra Barneaarene.

Kan de 5000 Kroner lægge Grunden til demokratiske Sundhedsreformer, vil de blive Spiren til noget stort og godt.

Bladet „Socialdemokraten" for i Fredags forsikrer Bønderne, at det er til deres egen Fordel, at Socialismen vil fratage dem Eiendomsretten til Jorden. „Mærker I ikke, hvor eders økonomiske Stilling fra Dag til Dag bliver uholdbarere; mærker I ikke, at I, efter hvert som I kommer dybere og dybere i Gjæld, bliver mere og mere ufri?" „Socialdemokraterne ønsker, hvad I selv ønsker, at I skal blive fri og uafhængige Mænd. De tror at dette ikke kan naaes, saa længe Jorden er Privateiendom og saa længe Jordbruget er underkastet privat Spekulation, derfor foreslaar de at gjøre Jorden til Samfundseie og Udbyttet til det arbeidende Folks."

Vi gjengiver dette uden Kommentar.

---

10 Aars Strafarbeide.

Stavanger 23/5 (H. O. T. B.)

Gaardmandssøn Ole Halvorsen Overskjeid fra Suldal, der vinter her i Byen søgte at dræbe sin frugtsommelige Forlovede, blev af Lagmandsretten kjendt skyldig i overlagt Mord og idømt 10 Aars Strafarbeide uden Fradrag for udstaaet Varetægtsarrest, samt 300 Kroner i Sagsomkostninger. Et Medlem af Retten stemte for 12 Aar.

Gladstone opereret.

(N. T. B.) til herv. Dagblade.

London, 24de Mai.

Idag foretoges Operation af Gladstones høire Øie. Ved Operationen, der løb heldig af, fjernedes Stæren.

Den franske Ministerkrise.

(N. T. B.) til herv. Blade.

Paris. 24de Mai.

Præsident Carnot har idag konfereret med Dupuy, som erklærede, at det forekom ham hensigtsmæssigt at forsøge et radikalt Kabinet.

En Erstatning paa 66,000 Kr. en Gang for alle indstilles der paa af Beikomiteen til Grundeierne ved Sundfossdammen for ved Anlægget voldt Skade paa Fiskeri og Jord.

Et frækt Indbrudstyveri blev Nat til iforgaars forøvet paa den Apotheker Hvoslef tilhørende Gaard Jong i Vestre Bærum. Forøveren fik ikke stjaalet stort, men glemte en Lue, som antagelig bliver et ubehageligt Vidne.

Baadeskud ved Skytterfest.

Special-Telegram til „Aftenposten."

Bergen, 24de Mai.

Ved en Skytterfest paa Gaarden Takle 3die Pinsedag fik en Gaardmand fra Evindvig en Kugle gjennem Hovedet. Han døde efter en Times Forløb. Manden var gift og efterlader sig Kone og 5 Børn.

Baadeskuddet affyredes af en 14-aars Gut. Formanden i Foreningen holdt ogsaa paa at miste Livet, idet Kuglen streifede hans Klæder tvers over Brystet.

Falske norske To-Kronestykker sattes forrige Fredag og Lørdag i Cirkulation ved de paa Nørsjøplanen opstillede Telte, skriver Skaanka Aftonbl. fra Malmø. Myntene, der bærer Aarstallet 1893, er let gjenkjendelig ved sin ringe Vegt, men Farven er meget lig de ægte, hvorfor Publikum opfordres til Forsigtighed ligeoverfor nye norske To-Kronestykker. Myntene, der er for tunge til at være tilvirkede af Alluminium, bestaar formentlig af samme Metal, der anvendes til Flaskekapsler. Hvem der har udgivet dem, har man ikke Rede paa.

For Skattekommisærernes Afskaffelse skal der være Flertal i Budgetkomiteen.

Til Præmier ved Landbrugs- og Industriudstillingen i Porsgrund indstiller vedkommende Komite 1500 Kr. paa Betingelse samme Beløb skaffes tilveie paa anden Maade.

De russiske Nihilister havde lagt en Plan for at sprænge Zaren i Luften i Sommer. De havde allerede begyndt at arbeide paa Minegangene, men saa blev Planen opdaget. En Mængde Studenter og Jernbanefunktionærer hvoriblandt flere Ingeniører er arresteret, ligesaa den bekjendte Nihilist Fyrst Krapotkin.

Norsk Industri.

Blandt de nyeste norske Foretagender paa Industriens Omraade hører det i 1892 i Porsgrund oprettede Anlæg for Kreosotering til Impregnering af Træmaterialer.

Kreosotering, der, som bekjendt, efter en aarelang Prøve ellers i Europa er anerkjendt som en meget økonomisk og værdifuld Preserveringsmethode, er endnu ikke meget kjendt i Norden; den kan nu ved det nye Anlæg blive udført i større Skala.

Kreosoteriet i Porsgrund har en Jerncylinder, der er 65 Fod lang og 6 Fod i Diameter, og kan saaledes behandle betydelige Dimensioner. Det har allerede kreosoteret adskillige Tusinder af Sleepers for Jernbanen, Telegraf- og Telefonstolper, Pæler til Nedramning i Saltvand, Gulvplanker m. v. Af Interesse for den norske Industri kan det være at mærke, at der saavel til Kjøbenhavn som til Cardiff er leveret flere Ladninger med kreosoterede Telefon- og Telegrafstolper.

Foruden at tjene til Træets Konservering, virker ogsaa Kreosoten desinficerende og antiseptisk paa de impregnerede Materialier.

Ved Porsgrundsanlægget udføres Kreosotering efter engelsk Methode.

Akershus Amtslærerforening

holder Aarsmøde Fredag den 8de og Lørdag den 9de Juni i forstk. i Akers Sparebanklokale, Trondhjemsveien Nr. 8, Kristiania. Mødet begynder den første Dag Kl. 12. Lærere, Lærerinder og andre Skolevenner indbydes. Den 27de f. M. blev der indleveret Ansøgning om Fragtnedsættelse paa Jernbanerne. Indvilgende Svar ventes.

Samtaleemner:

1. Gjennemgaaelse af ny Lov gaaende ud paa, at Foreningen danner en Kreds af Norges Lærerforening.
2. Historieundervisning i Folkeskolen.
3. Hvorledes bør Katekismusundervisningen drives i Folkeskolen?
4. Hvilke Fordringer bør man stille til en Læsebog for Folkeskolen?

Enebak, 19de Mai 1894.

Paa Styrets Vegne
Jonas Bellesen,
p. t. Formand.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Denne Artikel holdt sig Ugen igjennem rolig, saavel i Udlandet som her paa Pladsen. Riodepechen melder vistnok at der i Santos noteres 300reis høiere Pris for Artiklen, men da Kursen er en Smule lavere, saa hæves derved igjen saagodtsom denne Prisforhøielse. Det amerikanske Marked noterer en Bagatel lavere Pris, hvorimod det europæiske Marked er uforandret. Den hollandske Java-Kaffe-Auktion løb af med det Resultat, at imedens at V. T. B. og gule Sorter betaltes over Taxterne, saa omsattes de her brugelige grønne Sorter tildels under, tildels over Taxtpriserne.

Sukker holdt sig efter endel Svingninger i Ugens Løb i dennes Slutning ved samme Noteringer som i forrige Uge. Der spordes intet Liv her i Markedet i Omsætningen af nævnte Artikler.

Korn. Artiklen havde paa samtlige udenlandske Pladse en fremadgaaende Tendens og Noteringerne var høiere saavel for Byg som Hvede. Nogen synderlig Forandring her i Markedet var dog ikke at mærke.

Der impoteredes 33,100 H. Rug.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.50— 8.60
Belgisk	„ —.—	„	9.75— 9.80
Russisk Byg	„ —.—	„	7.70— 7.75
Victoria Erter	„ —.—	„	18.00—22.00
Smaa	„ —.—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Smør, fineste Meierismør og sjelden godt Rørasmør i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Kogeskinker,

Spegeskinker, Spegede Faarelaar, Spegepølser, Fiskeboller i store Boxe 1 Kr., Kjødboller, Kronehummer, Krabbe, skind- og benfri Sild, norske & franske Sardiner, **Petits Pois**, fine franske Ærter 50 Øre pr. Box, Ræger, condenseret Melk pr. Box 40 Øre og store nyiagte Æg i Bazaren 45.

Julius Norbye

Den aarlige Generalforsamling

i Kristiania almindelige gjensidige Forsørgelsesanstalt afholdes paa Kontoret Prindsens Gade 11, Mandag den 28de Mai Kl. 1½ Eftm. til Behandling af:

1. Direktionens Beretning med Regnskab for 1893.
2. Valg af Repræsentanter i de udtrædendes Sted samt af 5 Suppleanter.

De efter Tur udtrædende Repræsentanter er:

Grosserer Backer
Advokat Bonnevie
Advokat Ingar Nilsen
Overretssagfører H. C. Smith
Grosserer Tangevald,

hvorhos Statsraad Bonnevie er udtraadt af Repræsentantskabet fra 1ste Marts d. A. paa Grund af sin Ansættelse som Kasserer og Sekretær i Enkekassen.

De gjenværende Medlemmer af Repræsentantskabet er:

Værkseier Brinch
Læge A. F. Grøn
Professor C. M. Guldberg
Høiesteretsassessor Chr. Hansteen
Bankchef Lühnenschloss
Hypothekbankdirektør Meinich
Statsraad Motzfeldt
Høiesteretsassessor Reimers
Stiftamtmand Rye.

De fratrædende Suppleanter er:

Statsadvokat Vogt
Expeditionssekretær Th. Heyerdahl
Statsraad Hagerup
Bankchef L. Brun
Advokat Ingstad.

Kristiania den 11 Mai 1894.

M. Rye,
Repræsentantskabets Ordfører.

Netop udkommet

Politik og Kristendom

af

P. G. Sand.

Faaes i Bogladerne og i Oscar Andersens Bogtrykkeri, Møllergaden 43, Kristiania. Pris 10 Øre.

Eiendomme tilsalgs.

Vogstad nordre mellem i Næs paa Romerike af Skyld 16 Mark 15 Øre. Areal ca. 480 Maal under Plog og ca. 600 Maal opryddet Havnehage, gode Huse, smuk Beliggenhed lige ved Vormen straks nedenfor Vormsund Bro, og ¼ Mils Vei fra Aarnæs Jernbanestation — er paa gode Vilkaar og særdeles billig tilsalgs eller til Bytte mod en Kristianiagaard ved

Ors agf. Olaf A. Søberg

Dronningens Gd .No. 25.

Prægtige Villatomter.

Frognæs (77 Drammensveien) **Lille Frogner** (23 Frognervei) og af **Stens Løkker** (90 Pilestrædet) tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22.

Landeiendom i Skedsmo.

Gaarden **Nitteberg, østre,** 2 Klm. fra Lillestrøm Station, usædvanlig smukt beliggende og vel dreven, ca. 600 Maal stor, hvoraf ca. 450 Maal dyrket Indmark, med gode Beboelses- og Udhusbygninger, med Adgang til Fiske, er billig tilsalgs ved advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll.**

Fiskesager

for Salt og Ferskvand anbefales bedst og billigst fra

Adolf Schjold & Co.
Storgaden 10 B.

Optiske artikler

til usædvanlig lave priser.

I Elektrisk Bureaus udsalg.

Storthingsplads 7,

er oprettet en afdeling for optiske artikler: Briller, pincenez i guld, nikkel og staal, læseglas, luper, mikroskoper, stereoskoper. marine-, reise- og theaterkikkerter, barometre og thermometre, høidemaalere, skridtmaalere, lommekompasser etc. etc.

Undervisning.

Nissens pigeskole

modtager indmeldelse til:

1) **Middelskolens afgangsklasse.**
2) Det med „Skolen for voksne" forbundne **firemaanedlige forberedelseskursus,** hvilket er beregnet paa elever, der ønsker at repetere skolefagene, før de indtræder i **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen", som i **Januar 95** begynder et nyt kursus.

Elever, der har gjennemgaaet „Skolen for voksne", kan ved at indtræde i vort toaarige seminars **overste** klasse erholde uddannelse som lærerinder for **folkeskolen** saavelsom for den **høiere skole.** Saavel i seminaret som i „Skolen for voksne" kan man deltage i enkelte fag.

3) Der er fremdeles. men kun faa dage adgang til indmeldelse i **seminarets nederste klasse,** som sættes igang 1ste september.

Storthinget har bevilget 1500 kr. til fripladse i vort seminar for kommende skoleaar. Ansøgninger om fripladse bedes snarest indsendte.

Skolens kontor er daglig aabent 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Indmeldelser af nye elever modtages indtil 1ste juli. I 4de, 5te og 6te middelsk.klasse, kan der paa grund af en ny ordning optages flere elever end forhen. Skriftige indmeldelser maa ledsages af oplysning om den anmeldtes alder og tidligere undervisning. Kontortid 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Andragender om friplads eller stipendium for næste skoleaar bør være indsendte til skolens rektor inden 1ste Juli. Andragenderne stiles til kirkedepartementet. For de disciple, som nu har friplads eller stipendium, maa der søges paany.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldeler modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavsarbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

hvem Anden end den stakkels Epileptiker kunde have udført en saa forfærdelig Forbrydelse?

Han erindrede med Gysen, at hans uvenlige Følelser mod Marie Arnold havde tiltaget, fordi hun altid kom efter ham og Sibyl, og gjorde det umulig for dem at tale fortrolig sammen. Han vidste, at han ikke likte Sibyls Pleiesøster, og at han igaar, da han opdagede Grunden til hendes Opførsel, havde været forbauset over hendes Daarskab, hvis hun havde brugt sine Øine og sin Forstand, saa vilde hun have vidst, at hans Kjærlighed tilhørte en Anden.

Lyden af Stemmer vakte ham op af hans Grublerier. Nøglen til hans Rum blev drejet rundt i den rustne Laas, Døren aabnedes, og en slank, fortklædt Skikkelse kom henimod ham.

„Sibyl, Sibyl, hvor god du er! Hvorledes skal jeg vel takke dig?

Han vilde tage hende i sine Arme, men hun trak sig tilbage, lagde sin Haand tæt paa hans Bryst, og holdt ham paa Afstand, medens hun saa ham lige ind i Øinene.

„Brandon, jeg kommer forat faa Sandheden at vide og hjælpe dig, hvis jeg kan. Jeg ved, at du er uskyldig. Du, mindst af alle, kan have udført dette rædsomme Mord.

„Saa skulde man tro," svarede han med et besynderligt roligt Smil, som forskrækkede hende, „naar jeg er ved mig selv, tænker jeg vist ikke paa at dræbe Nogen. Jeg ansaa Marie som en kjedelig Person,

fundet ham paa Stedet, hvor hun var myrdet, med blodige Hænder og Klæder, var alvorligt nok, men dette kunde lettere forklares, end man kunde forklare, hvorfor han netop havde været borte paa samme Tid som Marie, Noget der afveg fra al Skik og Brug og gjorde et Brud i den huslige Ordning. At en Gjæst som indtil den Dag havde været Punktligheden selv, og aldrig ladet Middagen vente, netop denne Dag var fraværende uden at gjøre Undskyldning derfor, røbede at hans Lidenskab havde vundet Bugt med hans Klogskab, og at han havde tilsidesat den Høflighed, man fordrede, at en Gentleman skulde vise.

Fogden havde ofte spist Middag paa Ellerslie sammen med Mountford; han ansaa ham for en dannet og høflig Mand, der viste stor Hensynsfuldhed ligeoverfor Andre. Baade for ham og de øvrige Herrer af Juryen syntes hans Opførsel den foregaaende Aften uforklarlig.

Beskyldningen mod Brandon var, at han med fuldt Forsæt havde myrdet Marie Arnold.

Forhøret skulde fortsættes næste Dag, men Brandon skulde forblive i Arresten og vilde efter al Sandsynlighed blive stillet for Retten. Advokaten spurgte, om man mod Kaution vilde sætte ham i Frihed, men Svaret var afslaaende.

Amerikanske Maskincompagni

Telefon No. 1917½k. Tordenskjolds Plads, Christiania. Teledramadr.: Maskincomp.

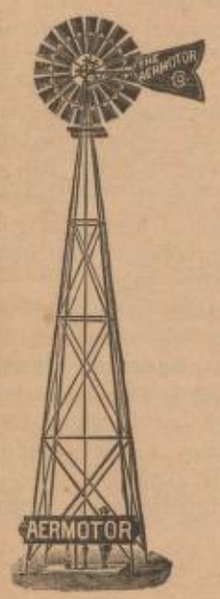

Amerik. Vindmotorer
af Galvaniseret Staal.

Anvendes til Pumping, Formaling, Sagning etc.

Findes i Amerika paa saagodtsom enhver Farm.

Landbrugsredskaber saasom:
Haandsaamaskiner, Morgan Patent, Spade-Harv, South-Bend Plouge. Hestehakker. Græsplændklippere m m.

Amerikanske Maskincompagni

indehaver Generalagenturet for Norge for **Mc. Cormicks Harv. Mach. Co. Chicago** og anbefaler sammes 1 og 2 Hestes

Slaamaskiner,
Meiemaskiner[1] og
Selvbindere.

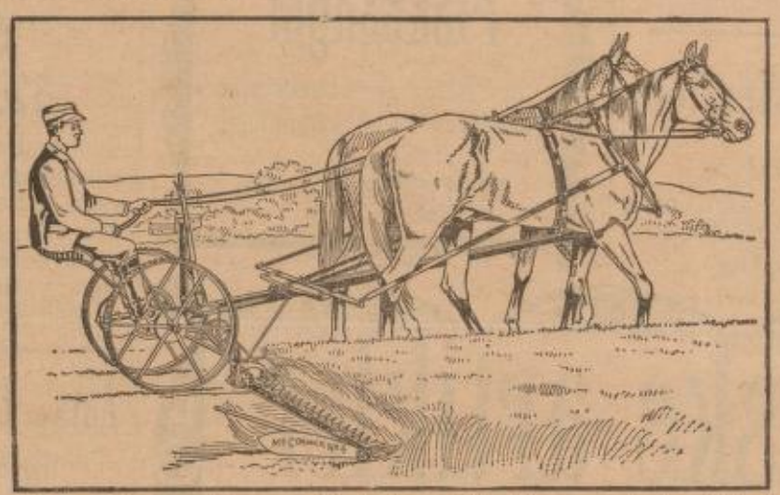

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind** — **Maskiner,** hvilket er mere end ⅓ af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken.** ***NB.*** Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? Vi ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, I ved hvorfor.
3) **Mc. Cormciks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakteriseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Eneudsalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Sirtser og Blaatøier

i meget smukt Udvalg ankommet for Sommeren.

Brødrene Sørensen,
Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Sorte engelske
Uldstrømper
i meget stort Udvalg.
Brødrene Sørensen.

Vanter
for
Vaaren og Sommeren
i Silke, Lin og Bomuld netop ankommet
i et meget smukt Udvalg.
Brødrene Sörensen
Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

Kongsvingers Badehotel
— 1000 Fod over **Havet** — **moderate Pensionspriser** —
modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg**, **Christiania**, Hr. Doctor **Spolert**, **Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Garantiselskabet af 1869, London
Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg. 28, Christiania.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt
Severin Svendsen, Skrædder.

Japanmaling
gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².
Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Norsk Filigranfabrik
Guldsmedforretning
Karl Johans Gade 20,
Hj. af Akersgaden,
Guld- & Sølvarbeide
samt Pletvarer.
Godt og solid Arbeide, billigste Priser.
Forlovede
anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Abonner paa „Eidsvold".

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

10de Kapitel.

Det var Aften, og Brandon Mountford sad i det triste, gamle Hus, der i Levealdere havde tjent som Fængsel for Krybskyttere, Smuglere og Tyve. Hvis alle døde Mænd og Kvinders Ånder kunde have spøget omkring paa Stedet, vilde Luften have været opfyldt af de stakkels Mennesker, hvis Dom efter Nutidens Mening, var altfor streng. For Dem havde Fængslet været Gravens Forkammer.

Det var, hvad Folk kaldte et sørgeligt Opholdsted, koldt og fugtigt. Møblementet bestod af et Bord og to Stole, tunge og klosfede. Støv og Smuds dækkede alt; den hele Bygning havde et tomt og forfaldent Præg. Havets Drøn trængte ind gjennem Vinduets Jernstænger og forøgede Fangernes Fortvivlelse.

Vogteren havde været meget venlig. Hvad der end havde gjæret, hos Mountford saa var han en Gentleman, og selv om han var skyldig og vilde blive hængt, saa havde hans Venner, som sandsynligvis vilde paaføre enhver Venlighed, der vistes ham. Overbevist herom havde Manden bragt ham god Mad, som han ikke rørte, og om Aftenen bragte han ham Dagens

Avis og to Lys, og sendte Bud til Ellerslie efter hans Tøi og Tobak.

Brandon læste ikke en Linie i Avisen: han stirrede op mod Himlen og tænkte sørgmodig over det Forbigangne og den Sygdom, han var underkastet — forgelige Betragtninger for en Mand i hans Stilling."

Indtil igaar havde hans Anfald været lette, men da havde han følt en ubeskrivelig Fortvivlelse, som mere og mere vandt Bugt med ham. Han var vred og oprørt mod Skjæbnen, naar han tænkte paa, at den Pige, som elskede ham og vilde ægte ham for stedse var skilt fra ham, fordi der hvilede en Forbandelse over hans Liv.

Iaften i dette ynkelige Fængsel, hvor Vinden, der trængte gjennem Aabninger og Sprækker, bragte Lysene til at blafre, gjenkaldte han sig Gaardsdagens Følelser og Lidelser, og hans Forstand blev klarere for hver Time, der gik.

Alt, hvad han tænkte og følte, før han faldt under Furutræerne, stod klart for ham, men fra den Tid, han tabte Bevidstheden, var Alt mørkt. Han kunde have været død og begraven for alt, hvad han vidste om de Timer, der hengik mellem hans Fald og hans Opvaagnen. Hvadsomhelst kunde have hændt ham, han kunde have udført hvilkensomhelst Handling, der var intet Spor af Erindring i hans Hjerne derom. Aldrig før havde han saa længe været bevidstløs.

Mordet var en skrækkelig Gjerning, udført af En, der tørstede efter Blod. Hvem Anden var tilstede, —

Uhre. Uhre.

Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)

Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.

Afbetaling indrömmes

J. W. Nordlien, Uhrmager,

Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm

Livsforsikring for børn

Ingen Lægeundersøgelse.

Nærmere Underretning ved Selskabets Agent

Arth Staib,

Carl Johans Gade 7.

Nr. 62. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Tirsdag den 29de Mai 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 30 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Advokat L. B. Johansen

Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.

Konor: Skippergd. 28, Christiania.

Tandlæge Amundsen

Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Brand- & Livsforsikringselskabet **„Skåne"**

— Kapital Kr. 12.000.000 —

Johan Løken, Kristiania.

Dygtige Agenter antages,

Simers Punsch

anbefales.

En Gut

i 15—16 Aars Alderen med Lyst til Malerfaget kan faa Plads hos Undertegnede gjennem Skrivelse.

Maler C. Olsen,

Sandsvermoen, Kongsberg.

Vestlandets Fjorde.

Nu da Turisttiden igjen nærmer sig, kan det være paa sin Plads at sige noget om „Turiststellet" hertillands. Vi tænker nu nærmest paa Dampskibstrafiken paa Vestlandets Fjorde.

Det har været klaget over, at Udlændingerne i stedse større Omfang besøger vore Turistrakter i udenlandske „Yachting Steamers" („flydende Hoteller") i Stedet for at komme med de rutegaaende Dampskibe og derpaa benytte vore egne Fjordbaade. Helt undgaa de flydende Hoteller kan man ikke. De viser sig ikke alene ved Norges, men ogsaa ved Spaniens, Italiens og Grækenlands Kyster. Men vi kan gjøre meget for at vise Udlændingerne, at Benyttelsen af vore egne Kommunikationsmidler har sine særegne Fortrin og Behageligheder.

Som Fjordfarten nu er ordnet paa vore store Fjorde — vi tænker her nærmest paa Hardanger- og Sognefjorden, men dette gjælder dog de vestlandske Fjorde overhovedet — er der lidet ved den, som kan tiltale et udenlandsk Publikum. De Fjordbaade, der gaar om Sommeren, er de samme rutegaaende kombinerede Laste- og Passagerbaade, som gaar hele Aaret rundt. De lægger til ved Stoppestederne, losser og lader, og i den bedste Turisttid maa de Reisende sidde tæt sammenpakkede paa de trange, smale Dæk. Dette er en nok saa skarp Overgang for et Publikum, der er vant til de store, pragtfulde Passagerbaade paa Skotlands Vestkyst og til Liniebaadene, der gaar mellem Overfartsstederne paa Englands, Frankriges, Belgiens og Hollands Kyster. Endog Farten mellem Hamburg og den lille Ø Helgoland besørges i „Sæsonen" af store, rummelige Hjuldampere.

I vort eget Land har vi paa Østlandet fulgt bedre med Tiden end paa Vestlandet, uagtet Turisttrafiken her Øst er saa forsvindende mod den vestlandske, at en Østlænding, der første Gang kommer til Hardangerfjorden i Juli, bliver slagen af Forbauselse over Trafikens Størrelse. Fjordbaadene i Kristianiafjorden, slige som „Halden", „Hankø", "Jarlsberg", „Horten" m. fl. staar med Hensyn til Hurtighed og Indredning betydeligt over Bergensbaadene. Men alligevel vil de ikke kunne tjene til tidsmæssigt Mønster, da de i Regelen er altfor smaa. Derimod er Mjøsdampskibene — specielt „Skibladner" — Typer paa, hvordan Turistbaade bør være. Kunde der komme et Par (helst noget større) Sidestykker til "Skibladner" paa Sogne- og Hardangerfjordene i Turisttiden, vil de sikkert blive en „great attraction", selv for et Publikum, der er forvænt af paladsagtige Clydedampere som „Columba", „the Lord of the Isles" o.s.v., der i Længde og Bredde kan maale sig med større Oceandampere. Nedskriveren heraf var en vakker Junidag for endel Aar siden ombord paa „Columba" paa en Tur til Magnus Barfods gamle Borg ved Rothesay. Bare at reise med Skibet var en Nydelse. Det store brede Dæk, som strakte sig fra den ene Stavn til den anden, var en Promenadeplads af første Rang for de ældre, en Danseplads saa rummelig og bekvem som noget Salongulv for de unge, og en Legeplads saa tryg og god som nogen Skolegaard for Børnene. Ombord var der ved den Leilighed slet ikke flere end man kan træffe ombordi „Lyderhorn" eller „Hardangeren" en Godveirsdag i Turistsæsonen. Men hvilken himmelvid Forskjel i Behagelighederne ved Turen!

Det undrer os, at de foretagsomme Bergensere ikke forlængst har faaet Øinene op for, at noget kan gjøres paa dette Omraade. Men det er vel slig her, som det var med Hotel- og Kafévæsenet i den gamle Hansestad, at Impulsen til at følge med Tiden maa komme udenfra. De „Indfødte" er fornøiet, naar de har sine gamle lønnende Næringsveie. Det generer dem ikke, om Turisterne maa sidde sammenpakket paa et trangt Dæk paa en langsomt gaaende Lastedamper. Mærkeligt nok er det et Amtsformandskab (Nordre Bergenhus Amt), som har forholdsvis tidsmæssige Greier, uagtet Amtsdampskibsselskabet jo egentlig mere har til Opgave at sørge for Hverdagstrafiken Aaret rundt.

Maaske tør man vente en Forandring, naar Bergen og Omegn for Alvor faar Øinene op for, at de lægger positive Hindringer i Veien for Turistrafikens Udvikling ved sin Gammeldagshed i Dampskibsveien. Med Hensyn til Omkostningsspørgsmaalet: Naar det har lønnet sig udmærket at have specielle Passagerbaade paa Mjøsen i Tiden fra Mai til September, hvorfor skulde det ikke lønne sig paa Hardangerfjorden?

Mona Maclean, medicinsk Student, af Graham Travers. Kristiania, Olaf Norlis Forlag. Pris Kr. 2.50.

Denne i Forhold til Størrelsen meget billige Bog er et Indlæg til Fordel for en høiere Uddannelse for Kvinder og særlig for Kvinders Anvendelse som Læger, men er trods sin Tendens meget underholdende skrevet og vil læses med Fornøielse. Forf. lægger særlig Vægt paa at vise, at de saakaldte „lærde Damer" kan være mindst lige saa smukke, søde og elskværdige, som andre, og er man saa heldig at træffe paa Magen til Forfatterens Heltinder, vil man vist straks føle sig overbevist. Men formentlig er Skjønheden fordelt procentvis i Forhold til Antallet, og naar kun 10 Procent af Kvinderne overhovedet kan betegnes som virkelig smukke, og naar hensees til at Antallet af lærde Damer er meget lidet, saa er det ikke forunderligt, at man støder endnu sjeldnere paa Damer, hos hvem Lærdom er forbundet med Skjønhed, end paa den tilsvarende Art Herrer. For tænkende Mennesker vil imidlertid heri ligge et nok saa stærkt Bevis for, at Lærdommen aldeles ikke skader den personlige elskværdighed. Ingen bliver sikkerlig smukkere af Mangel paa Kundskab. Lad derfor ingen Forældre modsætte sig, at Døtrene studerer, naar de føler Trang dertil. — Bogen giver ogsaa et nok saa karakteristisk Indblik i den Standsforskjel, som hersker paa de britiske Øer. Vi bør imidlertid ikke indbilde os, at det er saa meget bedre i den Retning hos os. Sagen er, at Samfundsforholdene ikke hertillands endnu har formet sig med saa skarpt udprægede Konturer som i de gamle Kulturstater, men ved en Smule Eftertanke vil vi alligevel gjenfinde den samme Tankegang hos os med Hensyn til Standsforskjel, om den end ytrer sig paa en noget anden Maade.

Frihed og Kjærlighed.

Her er to store Magter i Menneskelivet: Frihed og Kjærlighed. Det heder i et apostolisk Udsagn „at størst iblandt alle er Kjærligheden", og det er jo vist, at Kjærligheden gaves os allerede i Vuggegave med vor Moders Smil og med hendes Taarer og Bønner. Og i de senere Aar, naar vi saa at sige er blevne gamle i Livets Strid, er det da ikke Kjærligheden ved den hjemlige Arne, der bortkysser meget af Livets Bitterhed og bringer Ungdomsidealerne til atter og atter at flamme. Dog vil jeg sige, at Friheden er den første og største Magt, ja den, hvorfra alle andre g o d e Magter i et Menneske- og Samfundsliv har sit Udspring. Hvo, som paastaar andet, har intet klart Indblik i Menneskehedens og i den Enkeltes Historie. Apostelen skrev: „størst iblandt alle er Kjærligheden"; vi kjender mindre til den gamle Apostels Udviklingstrin i folkelig og menneskelig Henseende, omendskjøndt jeg vistnok trygt tør fremholde, at han og de øvrige Brødre var ægte frisindede; thi hvad var de vel andet end Repræsentanter for en ny Tid med Frihedens og Kjærlighedens gjærende Kræfter til at gjennemsyre Menneske- og Folkelivet.

Den apostoliske Fremstilling forklarer ellers Kjærligheden mere som Gave end som Livsmagt. Dog er Kjærligheden en M a g t, som kan indtage Sjæl og Hjerte, skjøndt Friheden altid stiller sig øverst. Hvad er det vel, som i Aarhundreder har gjennemglødet Kristenliv og Menneskeliv uden Frihedens Sol — uden denne er Kristendom et mørkt Trælleaag, Menneskeliv og Folkeliv et Slaveri. Hvad var det vel uden Frihedens Magt, som greb det franske Folk, da dette, gjennem den store Revolution nedbrød alt Trællevæsen og alle knugende Lænker, og da med det samme løftede Frihedens Fane saa høit, at den kunde sees og gribes af alle øvrige Folk i Europa! Og nu, i vor Tid, hvor er her ikke en stigende Længsel henimod Friheden! Hvor vil ikke a l l e, som eier klar Bevisthed om, hvad Livet kræver, afryste Uselvstændighedens Lænker, i Forvisning om da først ret at kunne elske sig selv og andre! Hvor er her ikke Haab om, at vi engang rigtig skal blive frigjorte Mennesker i et frit Samfundsliv. Men Knoppen af Frihedens Blomst er Kjærlighed. Kjærlighed til Fædrelandet, som vi med vore Fædre vil værge om og „løfte op fra Nød til Seir", (i det smaa, om det ikke skulde ligge for os, at kunne gjøre det i det store). Kjærlighed til det Folk, som vi vil hjælpe op af „selvsyg Jammer," til større Selvstændighed og Selvtænkning, at det kan modnes for d e n s a n d e F r i h e d. Kjærlighed til alt det gode og sande i vor Tid, der bærer Frihedsaandens Mærke, og dermed dødeligt Had til Aandstyrani, Trældom og Tvang, hvordan saa disse føle Mørkets Magter end fremtræder.

Gid Frihedens og Kjærlighedens Magter gjennemsyre vort Folk alt mere og mere — den Frihedsmagt, der stammer fra Aand og er i Slægt med alt stort og godt og ædelt.

k- n.

Indianerkampe. De hidtil nedervundne Yaqui-Indianere i det nordvestlige Mexiko har nylig vundet en ny Seir over de mexikanske Tropper. 500 Soldater forfulgte under Anførsel af Luis E. Torres de krigerske Rødhuder lige ind til Sierra del Balcaleles ufremkommelige Egne. Paa Forfølgelsens femte Dag førte Sporet hen til en lang, af to tusind Fod høie Klippevægge dannet snæver Kløft, hvori Tropperne forsigtig trængte ind. Ingen Fiende viste sig, overalt herskede der Dødsstilhed. Men i det Øieblik, Soldaterne havde naaet midtveis ind i Kløften, lød pludselig høit oppe fra Yaquiernes gjaldende Krigshyl og samtidig styrtede fra Fjeldvæggens Tinder uhyre Stenblokke ned over de skrækslagne Ryttere, der ligesom Hestene knustes og kort efter kun dannede en uformelig Masse.

Hist og her dukkede frygtelige bemalede Vilde frem og sendte hele Salver af Geværkugler efter de Soldater, der for at redde sig styrtede hen til Udgangen af Kløften. Ved disse Skud nedlagdes mange.

Først ude paa det flade Terræn lykkedes det Officererne at samle sine Tropper, men da viste det sig, at mere end 200 var faldne eller haardt saarede i Kløften. Ogsaa Tabet af Heste var stort. De saarede vil utvilsomt faa en haard Skjæbne, da Yaquierne i vild Grusomhed ikke staar tilbage for de berygtede Apacher.

Et engelsk Reisebureau har beregnet, at der isommer kan ventes 40,000 amerikanske Lystreisende til Europa, og at de tilsammen vil forbruge ca. 60 Millioner Dollars. I 1889 — det franske Udstillingsaar — var Tallet 100,000 med et antageligt Forbrug af 200 Millioner Dollars.

En falsk Detektiv. Den 22de ds. om Eftermiddagen præsenterede sig som Detektivbetjent for en i Filipstadbugten beskjæftiget Arbeider en Person, idet han foregav at skulle hente endel Tyvekoster, som skulle ligge opbevarede under et Badehus i Nærheden. Arbeideren jagtede ikke synderlig Tiltro til Personens Udsagn, men fulgte dog med ham ned til Badehuset. Badehuset laa et Stykke ude i Vandet med en Bro til. Ankommen derhen svingede „Detektivbetjenten" sig ganske behændig ned under Broen ved Muren og krøb ind gjennem en liden Aabning, der var saa liden, at Arbeideren ikke kunde forstaa, at noget voxent Menneske kunde komme derigjennem. Efter en liden Stunds Forløb kom atter „Detektiven" tilsyne og havde da med sig 3 Bonjourer, 2 Veste og en Damejakke m. m. og anmodede Arbeideren om at faa en Baad, hvormed han kunde transportere Tyvekosterne til nærmeste Politistation. En anden Arbeider var da ogsaa imidlertid kommen tilstede, og disse fandt nok „Detektivens" Optræden mistænkelig og tilkaldte flere, ligesom der ogsaa blev telefoneret efter Politiet, der kom tilstede og gjenkjendte „Detektivbetjenten" som en dimitteret Straffange med Tilnavnet „Svensken". Han blev af Politiet fulgt til Politikamret.

Opfordring

fra en Læser af „Eidsvold".

Jeg har med megen Interesse læst „Eidsvold", lige siden at Bladet begyndte at udkomme, og jo længere jeg har læst det, desto mere tilfreds er jeg blevet med Bladet. Det synes mig at løse Opgaven som Organ for „Centrum" paa en i det hele aldeles tilfredsstillende Maade. I det hele og store er det visselig et tro Udtryk for de Anskuelser, der rører sig blandt dem, der ønsker at opretholde det g a m l e Venstrestandpunkt, og som ikke ser sig istand til at følge det nye radikal-socialistiske Venstre. Det tolker det politiske Syn, som deles af en stor Mængde af de østlandske Gaardbrugere og som flere og flere af disse nu samler sig om. Det vil i stedse stigende Grad blive disses Organ.

Bladet har, efter hvad jeg har erfaret, allerede faaet en betydelig Udbredelse, hvad der maa glæde alle Tilhængere af en sindig national Fremskridtspolitik. Men det fortjener en endnu langt større Læsekreds end den, det nu har. Til dette Maal bør der med Kraft arbeides af alle, der i denne for vort Land saa kritiske Tid ønsker en rolig og sund Udvikling. Lad os søge at faa Bladet udbredt, lad os skaffe det nye Abonnenter, lad os laane det ud til Naboer og Bekjendte!

Med 1ste Juli begynder Bladet et nyt Halvaar; det er da Tid til at abonnere paa det. I de Maaneder, som er igjen til Valget, vil Kampen blive stedse livligere og heftigere. I disse Maaneder vil mangfoldige Vælgere opgjøre med sig selv, til hvad Side de skal gaa. Et Blad, som har optaget Arbeidet for det gamle Venstrestandpunkt, bør da kunne regne paa rig Udbredelse. Jeg er vis paa, at netop denne Politik nu vil vaagne op paany og samle mange om sig. Uden et Organ vil imidlertid Bevægelsen savne en væsentlig Livsbetingelse. Vi har nu et saadant ogsaa her paa Østlandet. Lad os da samle os om det, og lad der blive mange nye Tingere nu ved Halvaarsskiftet.

Fattiglem og dog Millionær.

En tragisk Livsskjæbne.

I „Skandinavien" for 2den Mai læses følgende:

„I Washington døde for nogle Dage siden en Mand, som i omtrent 30 Aar har havt en Fordring paa Regjeringen for mange Millioner, men som trods al anvendt Møie ikke formaede at faa Retfærdighed i levende Live, og som tiltrods for sin øiensynlige Ret til en umaadelig Formue, døde i Barmhjertigheds Ward (de Fattiges Afdeling) i Providence Hospitalet.

William McGarrahan kjæmpede i de mange Aar om Eiendomsretten til et rigt Areal af California Mineral-Land, og fem Gange fik han Retskjendelse for, at Landet var hans, men hver Gang gled det atter ud af hans Hænder, saa at han ikke ved sin Død som en nedbøiet, graahaaret rheumatisk Mand, der havde ofret sin hele Formue under den haarde Kaup, var et eneste Skridt nærmere ved Maalet, end da han begyndte.

Hvis han havde faaet det, som retlig tilkom ham, vilde han have været en af de rigeste Mineeiere i Landet, — Eier af Land og Miner til en Værdi fra fem til tyve Millioner Dollars; nu gik han i Graven, som en ruineret Mand med brudte Forhaabninger.

Det Land, hvorom det dreiede sig, tilhørte enten ham eller de forenede Stater. Og dog var det ikke Uncle Sam direkte, som var hans Modstander. Tvertimod, han fik tre Gange i De forenede Staters Retter Bekræftelse paa, at Landet var hans; Undersøgelseskommiteer, nedsatte af Kongressen, har paa det bestemteste erklæret til Fordel for ham og høie Embedsmænd, som har foretaget Undersøgelser i Anledning af hans Fordringer, har udtalt med Bestemthed, at hans Rettigheder var ubestridelige. Det var et privat Selskab, som gjorde ham Retten stridig, og det var New Idria Mining Company, som tog Landet i Besiddelse kort efter, at han havde kjøbt det, som i de mange Aar har gjort ham Retten stridig samtidig med, at de erhvervede sig umaadelige Rigdomme ud af de rige Leier Kviksølv, som fandtes under den klipperige Overflade.

Han fortalte selv Begyndelsen til denne Sag paa følgende Maade:

„Det var paa den Tid, da Alverden strømmede til Californien, og da alting gik fremad. Man tjente Penge i tusindvis og øsede dem ud i skuffevis. Jeg kastede mig ind hvor Kampen var varmest, og jeg blev rig som alle de øvrige. Jeg kjøbte og solgte paa en Dag 600 Tønder Brandy. Jeg sendte Tobak i hele Skibsladninger, og jeg tjente 3000 Dollars om Maaneden. Men dog levede jeg tarveligt og giftede mig aldrig.

Paa den Tid kjøbte jeg et Landareal af en Mand ved Navn Gonny. Hans Eiendomsret til Landet var utvivlsom. Det laa i det sydlige Californien; men jeg havde Tillid til Landets Udvikling, og jeg betalte ham 11,000 Dollars for Landet. Elleve Tusind Dollars var paa den Tid ikke mere for mig end en Dollars nutildags. Nogen Tid efter hørte jeg, at der var Kviksølv paa Landet, og at nogle andre Fyre havde taget det i Besiddelse og tjente mange Penge dernede. Jeg tog derned og fandt ganske rigtig, at de havde bygget en „Shanty" og arbeidede med noget Maskineri paa at faa Kviksølvet ud af Jorden. Der var kun et halvt Dusin af dem, saa jeg kunde let have faaet dem bort fra Landet; men jeg lod det fare og tænkte, jeg vilde gaa Lovens Vei. Derfor reiste jeg tilbage til San Francisco og min Business."

De, som havde taget Landet i Besiddelse, ventede ikke paa, at Mc Garrahan skulde begynde Sagen. De var formodentlig blevne bange, da de saa, at han kom for at se efter sin Eiendom, saa de

begyndte med at angribe Retsgyldigheden af hans Eiendomsdokumenter. Dette skete ved en Henvendelse til den høiere Domstol; men denne afgav den Kjendelse, at Mc Garrahan havde fuld Ret til Landet.

Det næste Skridt var for Mc Garrahan at faa Patent paa Landet. Et saadant var ogsaa udfærdiget; men af en eller anden Grund kom det aldrig Mc Garrahan ihænde.

Nu henvendte Mc Garrahan sig direkte til Præsident Lincoln med Anmodning om, at denne vilde undersøge Sagen. Dette blev ogsaa gjort, og Præsident Lincoln gav Ordre til, at et Patent skulde udstedes til Mc Garrahan. Dette blev ogsaa gjort; men af en eller anden ubegribelig Grund kom heller ikke det Mc Garrahan ihænde. Dette var i 1863, men Sagen blev yderligere trukket i Langdrag ved at gaa frem og tilbage mellem Autoriteterne i Washington og i Kalifornien; men i 1866, da der vedblivende ikke var Tvivl om, at Mc Garrahan var den lovlige Eier, blev Sagen første Gang bragt for Kongressen og i 1868 vedtog Huset en Lov, ifølge hvilken Eiendommen øieblikkelig skulde overføres til Mc Garrahan. Men Loven blev borte i Senatet, og dermed var Sagen udsat paa ubestemt Tid.

Saa dukkede et nyt Haab op, som atter blev reduceret til intet. Ved at undersøge Sagens Akter, fandt man ud, at der var udstedt et Patent paa Landet. Dette var uden al Tvivl det Patent, som var blevet beordret af Præsident Lincoln, men da man gik til det almindelige Landkontor, fandt man, at Protokollen var tilintetgjort.

Og saaledes er Mc Garrahan kommet til hver eneste Kongres siden den Tid altid i det Haab at faa, hvad der retslig var hans. Engang opnaaede han at faa en Lov vedtagen af begge Huse, og Sagen gik til Præsident Harrison. Nu skulde man synes, at Sagen var kommen til Maalet; men man fandt ud, at der var tekniske Feiltagelser i Loven, saa Præsidenten sendte den tilbage med sit Veto.

Aar for Aar blev Sagen bragt frem i Kongressen, og den nuværende Kongres er ingen Undtagelse. Det gamle Lovforslag hviler i en eller anden Komites Skjød.

Nogle af de mest berømte „Lobbyister", som Kongressen har kjendt, har havt Mc Garrahans Sag i sin Haand. Det var en forhaandværende Avismand, som fik den Lov igjennem, der ikke fik Præsident Harrisons Underskrift. Han skulde have 10 pCt. af det Beløb, som Eiendommen var værd, hvilket for hans Parti vilde have været mellem 300,000 og 2,000,000 Dollars. Senator Matt H. Carpenter af Wisconsin har ogsaa taget sig varmt af Sagen, da han var fuldt overtydet om, at Mc Garrahans Ret var ubestridelig.

Men Aarene svandt. De ulovlige Besiddere blev rigere og rigere Aar for Aar, medens den retsmæssige Eier døde som en ruineret Mand, hvis Haab fulgte ham i Graven".

Det er et lidet hyggeligt Indtryk af amerikanske Rets- og Lovgivningsforhold, man faar ved at læse denne bedrøvelige Historie.

Sagen mod Sorenskriver Beer.

Specialtelegramer til „Morgenbladet".

Gjøvik, Lørdag Kl. 4¾ Eftm.

Lagmandsretssagen mod Sorenskriver Beer paabegyndtes imorges. Han er tiltalt efter Straffelovens Kapitel 24 § 28 for Uforstand, Forsømmelse og Skjødesløshed i Embedsførelse, særlig ved Behandlingen af et Par Konkursboer (Negtelse af at sætte Ret til Afholdelse af berammet Skiftesamling, nægtet Værge for umyndige Kreditorer, Adgang til at faa tilført Bemærkninger til Skifteprotokollen, paa Forhaand udtalt sig om, i hvis Favør hans Afgjørelse af en Skifteviist i Tilfælde vilde gaa), ved Førelse af Domsprotokol, Forhørsprotokoller og Skifteprotokoller (ført med kludret og utydelig Haandskrift, foretaget Overstrygninger, Rettelser og Raderinger, Skiftedlodninger ikke underskrevne) ved Tilførsler til Skifteforhandlingsprotokollen, ved Afgivelse af Skiftesignationer m. v.

Retten bestaar af Lagmand Lindboe, Sorenskriverne Mejdel og Hekleberg. Lagretten blev, efterat 6 Gudbrandsdøler af Tiltalte var udskudte, bestaaende af Gaardbrugerne Raasum og Hval fra Gran, Bjili, Gaardløs og Sukkestad fra Toten, Oluf Kind og Kolsrud fra Land, Bolken fra Jevnaker, Kastad fra Vardal, Eltun fra Vang og Kvale fra vestre Slidre. Oluf Kind blev Ordfører.

For Paatalemyndigheden mødte Statsadvokat Berg, som Forsvarer Advokat Krog. Som Sagkyndige var Sorenskriverne Scheel og Piro tiistede, og af 13 indstevnte Vidner mødte 12.

Efterat Statsadvokaten kortelig havde deduceret Sagen, fremsatte Forsvareren Paastand om delvis Afvisning af Sagen, nemlig forsaavidt angaar de i Tiltalebeslutningen omhandlede Forhold, hvorfor Straf er fastsat i Lovbogens 1—5—9 (Rettens Negtelse eller Spilde). Straffelovens Kapitel 24 § 28 udelukker disse og de er alene Gjenstand for Paatale efter Klage fra Fornærmede. Forsvareren paastod derhos Sagen delvis afvist, forsaavidt angaar Tiltalen for utilbørlig Førelse af Embedsprotokoller, og grundede denne Paastand paa en Skrivelse fra Justitsdepartementet, hvorved dette vistnok meddeler Tiltalte en Tilrettevisning for den Maade, hvorpaa Protokollerne er førte, men samtidig udtaler, at det fandt at kunne undlade Sorenskriveren undergivet Tiltale. Afgjørelsen af de fremsatte Afvisningspaastande udestaar til efter Bevisførelsen.

Tiltalte erklærede sig ikke skyldig, og forklarede sig vidtløftig angaaende Sagen, men meget utydeligt samt temmelig ubestemt og ugreit. Han fortsætter sin Forklaring i Eftermiddag Kl. 5.

Gjøvik, Kl. 7.

Ved Fortsættelsen af Forhandlingerne i Sagen mod Sorenskriver Beer iettermiddag fremleverede Forsvareren Doktorattest, ifølge hvilken Tiltalte som lidende af Feber og Blodstigninger til Hovedet — efter Søvnløshed — ikke kan møde i Retten idag.

Sagen udsattes til Kl. 8 iaften, og vil efter Lagmandens Bemærkninger sandsynligvis blive udsat til næste Thing, forsaavidt Lægen iaften ikke kan udtale, at Tiltalte høist sandsynlig vil kunne møde i Retten paa Mandag.

I Nedenæs vil Valgkampen efter alle Mærker at dømme blive skarp. Det radikale Parti haaber at erobre Amtet. Men naar dets Presse finder det passende at stemple Amtets store Vælgermasse som en stor Bøig, der har stengt for alt, tror vi ikke, at saadant skal tjene til at vinde Vælgerne for Partiet. Man maa dog have Lov til at undlade at støtte de radikale Parti uden derfor at skulle omtales paa saadan Maade. De radikale har aldeles ingen Ret til at betegne sig som de eneste Fremskridtsmand eller som de eneste Fædrelandsvenner. Det er forargeligt Udslag af deres Tyranni og Mangel paa Forargelighed mod anderledes tænkende, naar de gjør dette, skriver „Bestlp."

I Nedenæs Amt stod ved sidste Valg 34 moderate og konservative Valgmænd mod 25 radikale. Overvægten var saaledes ikke stor, og saa kommer der en Omstændighed til: Blandt de Urvælgere, som deltog i sidste Valg, var 2050 radikale og de 1900 moderate og konservative. Disse sidste, der seirede, var altsaa i Virkeligheden i Mindretal i Amtet, og Forholdet var i denne Henseende som i Buskeruds og Jarlsbergs Amter, hvor de radikale seirede, uagtet de var i Mindretal blandt Urvælgerne. — Valgdeltagelsen i Nedenæs var ved sidste Valg heller ikke særdeles stor. Kun henimod 75 Procent eller tre Fjerdedele af de i Mandtallet indførte afgav Stemme.

Det er efter dette ikke godt at domme om Valgudfaldet iaar; men at Kampen vil blive skarp, og at langt flere Vælgere vil fremmøde ved Valget iaar end sidst, derom kan man være overbevidst. Vil Høire og de Moderate arbeide kraftigt og sørge for, at alle deres Meningsfæller fremmøder ved dette, skal der, efter hvad der siges, ikke være nogen Fare for, at Amtet skal falde i de Radikales Hænder.

Det maa altsaa fastslaaes, skriver „Laurvigs Blad" i en Artikel om det moderate Venstres Stilling, at en moderat Politik har sin store Berettigelse. Alt dette Brøl fra radikal Side om, at Navnet „Moderat" bare er et Skalkeskjul for noget andet forfærdeligt noget, nemlig for Høirepolitik, maa derfor tilbagevises. Det er bare Skræmsler. Man er bange for, at de menige Venstremænd skal indse det moderate Standpunkts Fordel og slutte sig til dette Parti. Det gjælder derfor at mistænkeliggjøre og tilsmudse Navnet, jo mere jo bedre, saa Folk derved kan blive skræmte fra at slutte sig til det moderate Parti.

Streiken i Illinois.

Newyork, 26de Mai.

Streikende Bjergværksarbeidere i La Salle i Illinois har angrebet Byens Politi, der bevogtede Gruberne. 3 Politimænd saaredes ved Revolverskud og flere ved Stenkast. I Colorado har streikende Bjergarbeidere udført et Attentat ved at foranstalte en Krudtexplosion, hvorved 11 Mennesker opgives at være dræbte.

Forskjellige andre Steder har der været Sammenstød mellem Politi og streikende, der i mange Tilfælde har været bevæbnet med Repetergeværer.

Guvernøren i Illinois har affendt Tropper mod de streikende Bjergarbeidere.

Stemmeret i Stat og Kommune.

Det Attentat, der fra det radikale Venstres Side gjøres mod den kommunale Stemmeret, og som kan lykkes, selv om Radikalerne ved de nu forestaaende Valg reduceres fra 66 til 58 Pladse i Storthinget, og selv om de andre Partier øges fra 50 til 56, gjør det nødvendigt at tænke paa at omgjærde denne Stemmeret med stærkere Garantier.

Det er Grundlovens Forudsætning, at Ændringer i Statsforfatningen først skal finde Sted, naar det overveiende Flertal af Landets Befolkning kræver den. Men det er umuligt at negte, at Statens hele Forfatning faar et ganske andet Udseende, naar de Stemmeretsregler, der ligger til Grund for Udøvelsen af den kommunale Bevilgnings- og Beskatningsmyndighed, ombyttes med ganske nye. Og dog kan en saadan i alle Samfundets Forhold indgribende Forandring indføres af et knapt Storthingsflertal, der kan svare til et Mindretal blandt Urvælgerne.

Det kan derfor være værd at overveie, om ikke, den kommunale Stemmeret bør knyttes nærmere til den statsborgerlige. Ikke saa, at Reglerne for begge altid maa falde sammen. Der kan være Forhold, som kræver forskjellige Regler for kommunal og statsborgerlig Stemmeret. Men Grundloven kunde indeholde en Bestemmelse om, at den Lov, der fastsætter Reglerne for den kommunale Stemmeret, skal ændres efter de i Grundlovens § 112 indeholdte Forskrifter med Hensyn til Forandringer i Grundloven selv.

Det bør i al Fald kunne hindres, at en Regjering, der støtter sig til et knapt Flertal, ved en Overrumpling gjennemfører Samfundsforandringer af den største Bærevidde.

Udgifterne ved Parlamentsvalg.

London, 26de Mai.

Igaaraftes fremsatte Rowlands i Underhuset et Forslag til Resolution om, at Udgifterne ved Parlamentsvalg skal dækkes af de offentlige Fonds. Morley bemærkede, at Kommunerne da burde bære disse Udgifter.

Resolutionen vedtoges med 166 mod 39 Stemmer.

Fundne Værdalslig. Levanger, 26ge Mai (N. T.-B.) I Nærheden af Bjertnæs har man nu fundet Ligene af Tillers Hustru og Barn, hvilke ifjor omkom under Raset i Værdalen, som de medfulgte helt fra Jermstad.

Ligene, der var nogenlunde gjenkjendelige, blev fundne under nogle Sengklæder i Leret.

Paa Eidsvold kan abonneres paa alle Postkontorer og Postaabnerier samt i Christiania i Expeditionen. Kontingenten er fra 1ste Juli kun 1 Kr. pr. Kvartal, incl. Postporto eller Budpenge. Abonnement kan tegnes til enhver Tid og gjælder for et Kvartal og fremdeles, naar skriftlig Opsigelse ikke er indløbet til Expeditionen en Maaned før Kvartalets Slutning. Maanedsabonnement kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for en Maaned kun 35 Øre, incl. Porto. Forsøg Bladet nu ved at abonnere paa det for Juni Maaned.

De af vore udenbys Abonnenter, som staar tilrest med Kontingent for første Halvaar, anmodes om snarest at indbetale samme paa nærmeste Postanstalt eller direkte til Expeditionen. Kontingenten sendes portofrit fra vedkommende Postaabneri.

Fra det kommunale „Selvstyre" i Frankrige. Sidste Nummer af Bladet l'Illustration indeholder følgende Spøg fra Paris's socialistiske Kommunebestyrelse:

En Repræsentant: „Jeg foreslaar at bevige 100,000 Francs til de streikende Arbeidere i Fonilly-les-Pruneaux."

En anden Repræsentant: Er det ikke noget vel meget?"

Første Repræsentant: 100 Skilling eller 100,000 Francs . . . det bliver akkurat lige dyrt . . . Regjeringen slaar naturligvis en Streg over alle slige Bevilgninger."

Den islandske Udvandring til Kanada er i Følge Pall Mall Gazette i stadig Tiltagende, og det er da særlig Manitoba, som øver Tiltrækning paa Emigranterne. Sidste Aar ankom ialt 720 Islændere dertil.

Den kanadiske Regjering er særdeles velfornøiet med denne Indvandring, da Islænderne er flittige, nøisomme, driftige og ædruelige, da de ikke som Nordmændene og Svenskerne danner en Art exklusive Kolonier, men blander sig med de Indfødte. Det engelske Blad fortæller forøvrigt, at Islænderne er lige saa glade over deres nye Hjem. „Der er ikke en eneste Landmand, som synes at ønske at forblive i det ufrugtbare vulkan-plagede Land, naar han blot kan blive af med sit Kvæg." I dette Foraar vil den kanadiske Regjering for at lette Emigrationen sende en Damper til Island, som kan bringe de Emigrationslystnes Kvæg og Heste til Liverpoolmarkedet og saaledes fri dem fra et Baand, der knytter dem til den hjemlige Jord.

En Dom om den Steenske Regjering. Den bekjendte Venstremand og Journalist Dr. Edv. Brandes har udtalt sig om den Steenske Regjering paa en nokſaa eiendommelig og træffende Maade. Brandes var i Kristiania og gik Arm i Arm med Storthingspræsident Ullmann under det organiserede Venstres Protesttog den 17de Mai iaar, saa man maa forudsætte, at han kjender nøie den Steenske Regjering og dens Planer, naar han siger:

Ministeriet Steen har det Fortrin at være „uden Gudelighed og uden politisk Moderation!" Det „lod sig falde over en selvskabt Vanskelighed," fordi „ethvert Parti trænger til nationale Programsager, der kan binde dem, som ellers vilde falde i Grupper, sammen til en Enhed"!

Naar en Mand som Brandes der tilhører det rene Venstreparti, fælder en saa ugunstig Dom om Ministeriet Steen, saa forekommer det os, at det norske Vælgerfolk bør nøie overveie Sagen, før de giver sin Stemme til et Parti, der vil faa en saadan Regjering til Roret igjen.

„Laurv. Bl."

Lods Titland, bosat i Florø, lodsede ifjor Sommer „Osborne" fra Skudesnæs ind Hardanger- og Sognefjorden og tilbage til Skudesnæs. Ombord var Prinsessen af Wales med 2 Døtre. Hr. Titland, som i sine Fristunder befatter sig meget med Træskjæring og Husflidsarbeide, har i Vinter arbeidet en smuk Lænestol og en Blomsteropsats, begge med rige Udskjæringer af Figurer, og sendt dem til Prinsessen. Til Tak herfor har Hr. Titland nu modtaget en smigrende Skrivelse og en Kniv, som er bleven forevist Redaktionen af „Bergens Aftenblad". Kniven er stor, meget tung, bærer paa den ene Side Indskriften Pilot M. Titland og paa den anden Side From Alexandra, Princess of Wales, 1893. Indeni Kniven ligger Saks, Naal, Passer og en mindre Kniv, Bor, Korketrækker, Fil, Skruejern og forskjellige andre nyttige Instrumenter.

Missionshotellet paa Studenterhjemmet i Christiania aabnes den første Juni for i Sommermaanederne at byde Tilreisende et mere hjemmeligt Ophold end de almindelige Hoteller. Hver Morgen Kl. 8. vil der blive holdt en kort Andagt for dem, som ønsker at overvære den. Hvad Priserne angaar, er de sat saa lavt som muligt. Fuld Kost eller enkelte Maaltider faaes efter Behag. Hotellet er frit beliggende i Homannsbyen i Yderkanten af første Vognmandskreds. Baade den elektriske Sporvei og Hestesporveien gaar lige forbi. En stor Have staar til Gjæsternes Afbenyttelse.

Engelske Partiforhold. Indenrigsministeren i Lord Roseberys Ministerium, Mr. Asquith, holdt for faa Dage siden Bryllup. Blandt de tilstedeværende var, foruden Ministerens Kollegaer og hans tidligere Chef, Mr. Gladstone, ogsaa de konservatives Fører i Underhuset, Mr. A. J. Balfour og flere andre fremragende Høiremænd.

Sporten dyrkes som bekjendt med Iver i alle Kredse i England. Forleden holdt den engelske Middelhavsflaade Kapløb for sine Folk i Malta. I Løbet for de ældre — over 35 Aar gamle — deltog de fleste af Flaadens høiere Officerer, og første Præmie blev vundet af den populære Chef, Admiral Sir Michael Culme-Seymour. Pall Mall Gazette giver et Billede, der forestiller Admiralen kommende ind som første Mand, tæt efterfulgt af Kaptein Burney.

Forhøret over Postpakker Hveem fortsættes Lørdag. Sigtede antager at det er ca. 400 Breve, som han har bemægtiget sig i Løbet af omkring 1 Aar. Af disse har man fundet iturevne formentlig en 2 a 300. Det er efter hans Sigende næsten udelukkende Breve fra de forenede nordamerikanske Stater, som han har bemægtiget sig.

De underslaaede Breve kan have været til de forskjelligste Kanter i Landet, dog anser Sigtede det for sandsynligt, at det i ethvert Fald maa have været et Faatal, som har været bestemt til Smaalenene, Strækningen mellem Drammen og Skien samt Telemarken. De forefundne Brevstykker, Omslag og Indhold

---

Klaras Hævn.

„Nei, Klara", sagde Charles Spooner koldt, lænende sig skjødesløst mod Tiſken i Byens fineste Kafee, „det gjør mig ondt for Dine saarede Følelser, ved Du, men Sandheden er, at jeg ser mig ingen Raad for at gjøre Dig til Fru Spooner, og da synes jeg i Virkeligheden, det er bedst at hæve Forlovelsen."

Den vakre lille Kafeejomfru saa mistroisk paa ham.

„Du spøger, Charles, det kan ikke være Dit Alvor," sagde hun. „Og jeg, som troede, vi skulde gifte os i Juni. Hvad er dette for Løier?"

„Jeg ser ingen Spøg i dette", sagde Charles surmulende, „med mindre Du foretrækker at tage Sagen paa den Maade."

„Du mener altsaa virkelig at sige, at Du slaar op med mig? Godt, hvad er der i Veien for, at jeg kan anklage Dig for Brud paa Ægteskabsløfte, hvis jeg finder forgodt, Charles?"

„Brug sund Fornuft", svarede den anden kort. „Hvad har Du at holde Dig til? Hvor er mine Breve. Hvor har Du Vidnerne, som har hørt, at jeg har givet Dig et Ægteskabsløfte. Du har jo ikke engang en Ring. Min kjære Klara, vær nu fornuftig. Vi har altid holdt Forlovelsen hemmelig — ikke en Sjel ved om den undtagen vi selv — og Faktum er, min kjære Pige, at det ikke vilde nytte Dig noget. Havde jeg ikke faaet Tag paa disse Tusinder efter gamle Onkel Georg, er det muligt, at jeg havde gjort mig til Nar forstkommende Juni; men med mine Udsigter nu kan jeg virkelig ikke — skjønner Du — hm, — jeg maa virkelig sigte lidt høiere efter en Kone. Se saa, for Guds Skyld, tag nu ikke til at skrige, og hør her: Du kan tage fri iovermorgen, saa reiser vi ned til Cookham og drikker vor Afskedsskaal, og hvis Du er snil Pige, henter jeg disse Diamantringe til Dig, som vi saa hos Alttenbourg forleden Dag. Nu, hvad siger Du? All right; godt, mød mig saa udenfor Paddington Kl. ti præcis, og tænk nu ikke mere. Se saa, Godaften! Husk paa udenfor Paddington Kl. ti!"

*

„Se der", sagde Charles triumferende, som han efter at have gjort fast Baaden, i hvilken de havde roet, lagde fra sig den store Torvkurvs Indhold paa Grønsværet, „se saa, det er som til en liden Landtur til Dig. Slaa Dig løs, æd, drik og vær glad, for imorgen — skilles vi."

Klara adlød. Hun tog sig smukkere ud end nogensinde i det smukke Baartoilette, og der lyste et Glimt i hendes blaa Øine, som ikke synes at røbe noget som et knust Hjerte.

Maaltidet gik lystig for sig, og da Charles omsider børstede væk Smulerne fra sine Klæder og begyndte at skulle tænde en Cigar, famlede Klara i sin Lomme og kom frem med en liden Flaske.

„Se her er min Skjærv til Festen," skreg hun lystig, „en Draabe af Gammelens skjeldne, gode Vin. Jeg fik ham overtalt til at finde frem en Flaske, før jeg reiste."

„Godt," skreg Charles, paa hvis Hode Drikken eller det hede Solskin, eller kanske begge Dele i Forening alt havde gjort sin Virkning, „det er netop det rette til at fæste hele dette gode Maaltid, kom, lad os smage paa den!"

Klara rakte ham Flasken, og Charles tog en drøi Slurk. Men pludselig stødte han den fra Læberne: „Satans bæst", spyttede han ud, „den er jo saa bitter som Galde. Hvad har Du sat til den, Klara? Hvad, o, ak — det — det er jo den klare Gift!"

„Du har Ret," sagde Klara koldt, „det er netop, hvad det er. Dødelig Gift. Og om ti Minutter vil Du være en død Mand."

„Hvad!" skreg Charles, idet han sprang op, men sank øieblikkelig i Knæ; „Gift, din Djævel, din — o, Gud. Jeg kan alt føle dens Virkning. Aa, aa!" og foldende Hænderne for Brystet tumlede han om og laa og vred sig i Græsset.

Klara hævede sig over ham. „Hør paa mig," sagde hun, „der er kun en Modgift, som kan frelse Dig, og den har jeg i Lommen.

Du vil være død, før Du kan naa nogen Doktor, og desuden er det alt stærkt paa Heldningen med Dit Liv. Men skriver Du dit Navn paa dette Papir, vil jeg frelse Dig alligevel. Det er et Løfte om at betale mig 40,000 Kr. for at jeg skal løse dig fra dit Ægteskabsløfte. Se her, jeg har taget med Pen og Blæk. Skriv!"

„Barmhjertighed!" stønnede Charles.

„Skriv", sagde Klara ubøielig, idet hun puttede Pennen i hans skjælvende Haand. Og han satte nølende sit Navn paa Papiret. Derpaa steg Klara ud i Baaden, løsnede Fanglinen og roede bort fra Stranden.

„Hør her, kom igjen!" skreg Charles vildt, „lad mig ikke omkomme, Klara. Modgiften — Modgiften!"

„Behøver ingen Modgift! lo Klara," idet hun gled med Strømmen, „jeg har ikke givet dig noget værre end lidt Jalapperod og Kinin. Ha, ha, ha, for en deilig Tur vi har havt idag, Charles!"

af forskjelligt Slags vil formentlig blive oversendt Poststyrelsen for ved dennes Omsorg om muligt at blive tilstillet rette Vedkommende.

Kaffemisbrug i Norge.

Det er saa almindelig bekjendt og saa sikkert, at der i Norge og da især blandt Kvinderne og blandt disse atter især blandt Almuens Kvinder nydes Kaffe i Overmaal, at dette ikke trænger nogen nærmere Paavisning. Naar man læser igjennem de aarlige Indberetninger fra Lægerne til den medicinale Øvrighed, finder man denne overdrevne Brug af Kaffe omtalt næsten af hver eneste en som en sandsynlig Aarsag til visse Arter af Sygelighed blandt Almuen. Jeg tror ogsaa, skriver en af Sundhedsbladets Redaktører, at Almuen selv har en Følelse af, at den megen Kaffedrikning er skadelig. Men fra at ha en Følelse eller en ubestemt Tro derpaa til at indskrænke Kaffedrikningen, er der et langt og besværligt Skridt, og meget faa er de, som tar dette Skridt, før de selv har følt den skadelige Følge af Misbrugen. Mange tviler da ogsaa i det længste paa, at Kaffemisbrugen er Aarsagen til deres Sygelighed. De er altid færdige med Exempler paa Folk, som de har kjendt, og som har drukket Kaffe i Overmaal i saa og saa mange Aar, og hvis Helse dog er upaaklagelig. Saadanne Beviser er altid stuffende.

Der gives nemlig virkelige Mennesker, som er i Besiddelse af en overordentlig Modstandskraft af visse Gifte. Dette gjælder Brændevin, dette gjælder Tobak, og det gjælder ogsaa Kaffe, men disse Mennesker er Undtagelsesmennesker, og fra dem kan ikke drages Slutninger, som gjælder almindelige eller Flertheden af Mennesker. Man vil ogsaa gjøre mig den Indvending, at det er stærkt Udtryk at kalde Kaffe en Gift. Man vil fortælle mig om igjen den gamle Historie om den gamle Mand, som daglig drak en god Portion Kaffe, og som fik det Raad at lade det være, fordi Kaffe var en Gift, og som dertil svarede: „Da maa det i Sandhed være en langsom Gift; thi jeg har nu drukket den daglig i snart 80 Aar og har endnu ikke mærket nogen giftig Virkning." Men de samme Mennesker, som gjør mig denne Indvending, vil maaske komme noget i Tvil om, om jeg ikke har Ret, hvis de træffer til at se, hvad Virkning en stor og stærk og ublandet Kop Kaffe gjør paa den, der ikke er synderlig vant dertil. Han vil da se, at Vedkommende blir urolig, at han skjælver, at han ikke kan sidde i Ro, at hans Sind er ophidset og besat af overspændte og besynderlige Tanker, at han ikke faar søve, at hans Hjerte banker voldsomt, uroligt og ofte uregelmæssigt. Vistnok viser ingen af disse Ting sig iøinefaldende hos dem, som drikker Kaffe med Maade, og som er vante dertil, men alligevel vil den stadige og overdrevne Brug af Kaffe tilsidst hos de fleste Mennesker frembringe en vis Grad af Sygelighed af lignende Art.

Man vil saaledes meget almindeligt høre gamle Kaffedrikkere klage over en Følelse af almindelig Svaghed, Mangel paa Kræfter og Ulyst til Arbeide samt over daarligt Humør. Nogle blir skjælvhændte og har derfor Vanskelighed ved at udføre visse Haandarbeider. Den Tilbøielighed til Hjerteklap, som indtræder efter en uvant stærk Portion Kaffe, indtræder ogsaa efter langvarigt maadeligt Brug og forbinder sig ofte med en Følelse af stadig eller hyppig Angst og Uro.

Den Sygdom, man her i Norge hyppigst hører omtale som Følge af Kaffemisbrug, er Kardialgie. Nu er det at bemærke, at under dette Navn skjuler sig en Del andre Mavesygdomme. Sagen er, at Kaffemisbrug har en skadelig Indflydelse paa Mavens Funktioner i det hele og fremkalder forskjellige Arter Svækkelse i Fordøielsen, som man ikke altid saa nøie kan skjelne og derfor samler under det nu gjængse og bekjendte Navn Kardialgie.

Kuren for disse sygelige Tilstande, som opstaar af Kaffemisbrug, falder af sig selv. Den første og nødvendige Betingelse er at undgaa Sygdommens Aarsag.

Storthinget.

Møde 28de Mai Kl. 10.

Statsraad Nielsen fremlagde kgl. Proposition om extraordinære Bevilgninger til Forsvarsvæsenet.

Interpellation — Valgene.

Løvland fik først Ordet til en Interpellation: 1) Af hvilke Grunde søgte Justitsdepartementet at øve Indflydelse paa Berammelsen af Valgmandsvalgene? 2) Agter Justitsdepartementet at foretage noget i anledning af det gjentagne Andragende fra det organiserede Venstre om, at der i Kristiania By maa holdes Extraret Lørdag Eftermiddag til Modtagelse af Konstitutionsed? Efter nogle Bemærkninger af Schweigaard, Præsidenten og Løvland besluttedes Forespørgslerne udlagt for at foretages i et senere Møde.

Til Medlem af

Jernbanestyrelsen

valgtes Aarrestad med 58 St. Dernæst havde Hurum 51 St. Til Suppleanter valgtes Blekastad med 54 og Heje med 55 St. Dernæst havde Hurum 52 St.

Bergens Theater.

John Lund anbefalede varmt og indtrængende det ansøgte Statsbidrag, fremhævende Kunstens store Betydning baade for Nationen og for den Enkelte. Bidraget var nødvendigt for Theaterets Eksistens, Efterat have udviklet Bergens Theaters store Betydning og dets uheldige økonomiske Stilling fremsatte han Forslag om Bevilgning af 5000 Kroner til Opførelse af Skuespil i andre norske Byer paa Betingelse af, at Bergens Kommune yder et lignende Bidrag.

Ullmann meddelte, at dette Forslag kunde betragtes som Komiteens ændrede Indstilling, Han fremhævede, at kun den sceniske Kunst hidtil hos os havde maattet undvære Statsbidrag, men at den ikke uden stor Skade kunde undvære saadant Bidrag.

Rinde fandt Forslagets Fremkomst underlig, da det havde været fremme i 1892 og da afslaaet. Nye Grunde var ikke fremførte. Tidligere kunde der været Grunde til Bidrag, men disse blev mindre for hvert Aar. Bidrag her vilde ogsaa medføre Bidrag til Hovedstadens Theatre. Han kunde ikke være med paa at indføre et saadant Princip.

Odberg sluttede sig til Rinde. Sagen kunde ikke engang siges at være behandlet i Komiteen. Mange nyttigere Krav end dette blev afslaaet.

Andersen anfaa ogsaa Kunsten som Kunst for at være af stor Betydning, men kunde ikke stemme for Statsbidraget. Han sluttede sig til Rinde og Odberg. A. Berge (Lister) anbefalede Bevilgning.

Kilde var ogsaa enig i at Kunsten havde stor Betydning, men maatte slutte sig til Rinde, Julius Olsen ligesaa.

Løvland anbefalede Bevilgningen, for at Theatret kunde fremme Kunsten og ikke den slette Smag.

Schanche fandt, at Bergen selv maatte kunne opretholde sit Theater.

Sverdrup fremhævede stærkt og udførligt Kunstens store Betydning og Vigtigheden af netop for de smaa Nationer at støtte den sceniske Kunst. Denne Kunst var et tveægget Sverd, kunde udrette baade godt og ondt, men skulde den virke til det gode, var Statsbidrag høist ønskeligt for ikke at sige nødvendigt for at hindre de skadelige Variteers Vext. Ogsaa Schweigaard anbefalede varmt Bevilgning. Yderligere talte Foss, Sveinsson, Blekastad, Berger mod, Münster og Engelhart for. Lunds Forslag forkastedes med 58 mod 54 St.

Eftermiddagsmøde 5½.

En Salme af Guvernør Nelson. Nordmanden Knute Nelson, der for nærværende er Guvernør i Minnesota, har oversat en i Amerika meget bekjendt og afholdt engelsk Salme af Thomas Moore. I Guvernør Nelsons Oversættelse lyder Salmen saaledes:

Kom, du bedrøvede, søgende Hjerte;
Kom til Guds Trone, hvor Kjærlighed bor;

Kom med dit saarede Sind og din Smerte:
Himlen kan læge al Kummer paa Jord.

Trøst for bekymrede, Lys for vildfarende,
Haab for hver angrende Synder som tror;

Her taler Trøsteren, kjærlig forklarende;
Himlen kan læge al Kummer paa Jord.

Her har du Livets Brød; levende Vande
Sprudler fra Kilder blandt Hærfarers Kor;

Kom til Guds Hjerte, og da skal du sande;
Himlen kan læge al Kummer paa Jord.

„Kringsjaa", Hefte 9 er udkommet og indeholder, forden en hel Del Notiser, Illustrationer og mindre Stykker følgende længere Afhandlinger.

Konstantinopel, af Fredric Harrison. Med Illustr. — Elektrist Kanaldrift. Med Illustr. — George Eliot, at H. Tams Lyche. I Udmarken, Fortælling af R. Kipling. — Finansnøden i Italien; efter M. G. Mulhuc i „Contemp. Review. — Religion og Moral, af Leo Tolstoj. — Falskneri som Levebrød, af R. A. Pinkerton i „North. Americ. Rev." — Et Oldtidens Universitet — og der romerske Skolevæsen i Afrika, af P. Monceaux i „Revue bleue". — Manchester Skibskanal, med Kart, af Lord Eggerton af Tattam i „Nineteenth Cent." — Det moderne Hurtigtog, af Professor H. R. Thurston i „Forum." — Afvæbning, af Jules Simon. — Moderne Literatur i Tyrkiet, af G. Bey i „Revue des Revues." — Socialisternes store Feiltagelse, af W. H. Malloch i „Fortnightly Rev." — De 25 mest indflydelsesrige Bøger og Forfattere.

Illustreret Maanedskrift „Nor" No. 5—6 er udkommet med følgende Indhold:

Ole Bull, med Portræt. Slavinden, Fortælling, (Slutningen.) En Bergenst Drager, med Tegning. Ingvald Undset, med Portræt. Gammel og Ung, Fortælling. Norske Folkedragter, med Tegning. Vaar, med Tegning. Norske Skibe, Fortsættelse. Lidt om Opdragelse og Høflighed. En Sladderhistorie fra 1691 og dens Følger. Reinlid Kirke i Valdres, med Billede. Smaatteri. Bøger. Lidt Moro. Nor. Nor og Dagspressens.

Atter Kuldseiling, atter 2 Kvinder druknet. Tre Mænd og tre Kvinder begav sig lørdags ud paa en Lystseilads. Komne et Stykke fra Kristiania, røg et af Parrene, Mand og Kone, ukl..r. Kursen sattes for Byen, hvor Manden fik sin Kone indsat i Fyldearresten. Derpaa begav de øvrige sig tilfjords igjen, men de var ikke komne længere end til Nakholmen, da de kuldseilede. Mændene klamrede sig til Hvælvet, indtil de blev reddet, men de to Kvinder druknede.

Efter dette er kanske Konen, som blev arresteret, ikke saa utilfreds med Arresten endda.

Orkanagtig Storm.

(Ohmes Telegram-Bureau.)

Lyngør, 28de Mai.

Siden igaarmorges raser her en orkanagtig Storm fra øst med svær Sø-gang og Regnbyger.

Exploderet Dampskib.

5 Mennesker dræbte.

I Lørdags sprang Dampkjedlen ombord i det norske Dampskib „Norden," der for Tiden ligger i den spanske Havneby Gijon. 1ste Maskinist, 3 Fyrbødere og endnu en Mand til dræbtes, medens flere Arbeidere saaredes.

Sverdrup i Sarpsborg.

Søndag Eftermiddag holder Statsraad Sverdrup politisk Foredrag i Sarpsborg.

De tyske Marinesoldater, der forleden gik iland paa en Eiendom nær Bergen og nedhuggede ca. 100 Birketræer, som de tog med sig, har nu betalt Eieren 100 Kroner i Skadeserstatning.

Uheld paa Vestbanen

En beruset Mand paa Linien.

Paa Lokaltoget fra Sandviken, der ankommer til Kristiania Kl. 7.55, blev man igaaraftes i Nærheden af en Kurv ude ved Fyldingen ved Filipstad fra Lokomotivet opmærksom paa en beruset Mand, der gik i Skinnegangen lige foran Toget. Signalpihen blev øieblikkelig brugt, Dampen slaaet af og Bremsen anvendt for at stoppe Toget, der i sagte Fart nærmede sig Fodgjængeren. Denne fortsatte sin farlige Vandring uden at bekymre sig om Toget, hvorfor Fyrbøderen. sprang op foran paa Maskinen, bøiede sig ud fra denne og puffede Manden væk fra Skinnegangen med den Følge, at den berusede Person faldt mod Gjærdet og blev liggende der. Toget stoppede og tog Manden, der var bevidstløs, med ind til Byen. Her blev han ved Politiets Assistance lagt paa en Baare og bragt ud til en Vogn, der kjørte ham til Rigshospitalet. Lægen erklærede her skriver „Mgbl.", at Manden, der var og blev bevidstløs, havde faaet en Hjernerystelse, saa det var tvivlsomt, om hans Liv stod til at redde.

Sammensværgelsen i Rusland.

„Kölnische Zeitung" har fra velunderrettet Kilde erfaret, at den i Rusland opdagede Sammensværgelse — i Modsætning til, hvad man først antog — synes at være af en meget alvorlig Beskaffenhed, og at Formaalet har været intet mindre end et Mordattentat mod Keiser Aleksanders Liv, et Attentat, der skulde have været udført ved Midtsommertid.

I Nærheden af Banelinien Witebsk Orel ligger et Slot samt en Landsby med en græsk-katolsk Kirke. Dette Punkt var udset til Czarens Hovedkvarter under Keisermanøvrerne i Aar. Under Keiserens Ophold i Slottet eller Kirken vilde de sammensvorne faa sprænge den paagjældende Bygning i Luften og havde i denne Anledning allerede foretaget de nødvendige Forberedelser til Anlæg af Minegange o.l.

Talrige af Orel-Witebsk-Banens Embedsmænd, hvoriblandt flere Ingeniører, alle ortodokse Russere — endogsaa en Nevø af den hellige Synodes Overprokurør, den bekjendte Pobjedonoszew, er blevne arresterede i Witebsk og Orel som mistænkte for at være Medvidere i Anslaget er nu afleverede til Myndighederne i St. Petersborg. En Ingeniør trak, da han blev anholdt, øieblikkelig en Revolver op af Lommen og jog sig en Kugle gjennem Hovedet.

Den tidligere Meddelelse om Arrestationen af Generalinde Andreiews Søn, en polyteknisk Student, og hendes unge smukke Datter, suppleres med Oplysningen om, at Generalindens ældste Søn, som ogsaa havde studeret ved det teknologiske Institut, men som for nylig havde nedsat sig i det Indre af Rusland som Ingenior, ligeledes er bleven arresteret. For sin Afreise havde han givet sin Søster forskjellige Breve samt en Chiffer-Nøgle til Opbevaring med indtrængende Formaning, om stedse at bære disse Ting skjulte hos sig. Den unge Dame kjendte dog aldeles ikke Papirernes farlige Indhold, og hun skal nu ogsaa, efter hvad man vil vide, løslades af Fængslet. Derimod er begge hendes Brødre, særlig den ældste, svært kompromiterede.

Ved Hjælp af den ovennævnte Chiffernøgle lykkedes det Politiet at dechifrere flere og flere af de beslaglagte Breve, hvis Indhold ledede det paa Spor efter nogle Personer — særlig Kvinder, der havde anmeldt deres Afreise fra Finland i Brevene.

I denne Anledning er talrige Reisende paa den finsk-russiske Grænsestation Bjele-Ostrow blevne sat under den skarpeste Kontrol og underkastede et nøie Eftersyn, der endogsaa er gaaet saa vidt, at man har fuldstændig afklædt de Reisende.

Under Debatten om Forholdstalsvalgmaaden i Storthinget anførte Hr. Præsident S. Nielsen, at Eidsvoldsmændene ikke havde tænkt paa at indføre denne Valgmaade. Han mente sig saaledes aabenbart at være i Overensstemmelse med disse, naar han modsatte sig denne. Nu er imidlertid Sagen, at ingen kjendte denne Valgmaade, da Grundloven gaves. Den er en senere Opfindelse, og man kan derfor intetsomhelst slutte deraf, at Eidsvoldsmændene ikke omhandlede den. Den kan desuagtet være i fuld Overensstemmelse med Grundlovens Aaand.

Det har sig i denne Henseende ganske anderledes med almindelig Stemmeret. Thi den var kjendt ved Grundlovens Givelse og blev udtrykkelig forkastet af Eidsvoldsmændene. Det gaar derfor ikke an at paastaa, at netopden er i Overensstemmelse med Grundlovens Aand.

(Vestlp.)

Undersøgelseskomiteens

Indberetning blev som Dokument No. 1 omdelt igaar Middag. Nye Oplysninger af Betydning har vi forgjæves søgt i det vidtløftige Dokument paa henimod halvandet Hundrede Sider. Af gamle Udtalelser, særlig fra „Morgenbladet", er der derimod mere end nok af. Enkelte Udtalelser er lige fra 1868! Men hvilken Betydning disse har til Opklaring af Begivenhederne i 1884 og ifjor, er det ikke godt at blive klog paa. Der citeres endog en hel Del, som ikke synes at staa i fjerneste Forbindelse med disse Begivenheder.

De indhentede Forklaringer indeholder, som sagt, intet Nyt af Betydning; det skulde da være, at Kommandør Wisbechs og Arsenalforvalter Sandes Forklaring staar i Strid med hinanden angaaende Foranstaltningerne paa Horten i 1884, altsaa angaaende nu 10 Aar gamle Begivenheder.

Lodsoldermand Storm oplyser i sin Erklæring, at han i sin Tid havde spurgt nuværende Storthingsmand Odberg, der havde udtalt, at Folkevæbningsfamlagene i Jarlsberg vilde gjøre en større Bestilling paa Geværer og Ammunition, hvorledes han kunde finde paa noget saadant, og at denne da leende havde svaret, at man paa et Møde var bleven enig om at sætte ud dette for at skræmme Høire, men det hele var bare „Agjereri".

Det samme synes med Rette at kunne siges om de nu foretagne Foranstaltninger for at grave frem igjen 10 Aar gamle Begivenheder. Det er bare „Agjereri", og det igaar ombelte Dokument er et ret og slet radikalt Partiskrift, som i Anledning de forestaaende Valg er udgivet paa Statskassens Bekostning, intet andet.

Koppeepidemi i Leith.

Telegram til Indredepartementet fra de forenede Rigers Konsul i Leith af 26de dennes:

Koppeepidemi udbredt Leith, omtrent 50 Tilfælde seneste Uge, 10 pCt. døde Intet Tilfælde ombord i Fartøier. 5 norske Skibe i Havnen.

Den franske Ministerkrise er endnu ikke endt, men antagelig bliver det Deputeretkamrets Formand, Dupuy, som kommer til at danne Regjering.

Lislebyarbeiderne. Inden Storthingets Socialkomite er der nu faldt Votering i Lislebysagen. Flertallet stemmer efter Forlydende i „Morgbl." for Bevilgning af 10,000 Kr. til Fordeling blandt de fra Lisleby Fabrik afskedigede Arbeidere, der maatte være komne i den Stilling, at de tiltrænger Hjælp.

Carl Johan-teatret.

Sidste forestilling i denne saison. Benefice for Bernt Johannesen. Torsdag den 31te mai kl. 8 *„De røde Dominoer"*, Farce i 3 akter.

lede ham derom. Han bad mig kun om at gaa bort og overlade ham til sin Sorg. Han holdt saameget af hende, — endog mere end jeg gjorde, men Gud ved, at jeg elskede hende, og hvis jeg, et eneste Øieblik troede, at du havde dræbt hende, saa var jeg ikke istand til at se dig eller komme til dig mere. „Jeg vilde have Medlidenhed med dig, skjønt din Nærværelse vilde forskrække mig. Men jeg ved, du har intet med hendes Død at gjøre."

„Saa, hjælp mig at finde Morderen! Det er det Eneste du kan gjøre for mig, Sibyl! Du kjender Marie Arnolds Historie, du ved, om hun havde Fiender."

„Hun havde ingen Fiender. Hun var en varmhjertet Pige og havde aldrig fornærmet nogen eller gjort noget Menneske Fortræd."

„Hun kan have haft en forsmaaet Elsker. Der er stor Forskjel paa en jaloux Elsker og en gal Mand. Han havde myrdet hende i Raseri over sin forsmaaede Kjærlighed.„

„Den Eneste, som friede til hende, var Mr. Tweedie, Kapellanen, og man kan jo ikke mistænke ham for Galskab. Han er en rolig og alvorlig ung Mand, der ikke kunde gjøre et Dyr Skade."

„Man kan ikke vide, hvilke Mennesker, der besidder en eller anden forfærdelig Lidenskab. Men, hvorledes fik Morderen fat i min Kniv?"

„Han kan have stjaalet den forat faa Mordet over paa dig."

fordi hun fulgte efter os og aldrig lod os være fem Minutter alene. Nei, min Elskede, naar jeg var ved min fulde Forstand, kunde jeg ikke begaa en saadan Forbrydelse. Igaar havde jeg ikke min Bevidsthed. Jeg var opfyldt af Brede mod Livet og Skjæbnen. Jeg gjorde Oprør mod Gud, som havde skabt mig, og paalagt mig en Plage, som adskildte mig fra andre Mennesker. Jeg mistede al Følelse og Bevidsthed, og da jeg kom til mig selv, var Marie myrdet kun nogle Skridt fra Stedet, hvor jeg laa. Hvorledes kan jeg sværge paa, at jeg ikke er Morderen? Det var jo med min egen Kniv Forbrydelsen var udført."

„Havde du Kniven med dig igaar?"

„Jeg tror det ikke. Jeg havde ikke brugt den paa flere Dage, men jeg kan have fundet den blandt de øvrige Sager i mit Værelse. Jeg havde pakket ind mine Fiskeredskaber og jeg var aandsfraværende og tankeløs den hele Tid. Jeg tænkte paa dig og vor Skilsmisse, Sibyl, den Skilsmisse, som maaske var evig — jeg kan have stukket Kniven i min Lomme istedetfor i min Badsæk."

Ak, du maa ikke sige, at der gives nogen Mulighed for dette; du maa ikke tænke dig selv som en Morder! Du kan ikke tænke, at du har Noget med dette Mord at gjøre, uden at du er en ganske anden Mand, end jeg har troet," sagde Sibyl fortvivlet.

Først nu i dette Øieblik følte hun, hvor stærk hendes Kjærlighed var, nu da hun led for ham og talte for ham, som om hans Brøde var hendes Brøde.

Abonner paa „Eidsvold".

Kun 1 Krone pr. Kvartal. **koster**
incl. Porto eller Budpenge

„Eidsvold"

fra 1ste Juli. Abonner paa nærmeste Postanstalt.

Maanedsabonnement kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt **kun 35 Øre.** Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juni Maaned. Nye Abonnenter kan faa Bladet fra 1ste Januar til 1ste Juni, saalangt Oplaget strækker til, frit tilsendt mod Indsendelse af 1 Kr.

Averter i „Eidsvold."

„**Eidsvold**„ er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale Bladet for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme samt Emigrantlinier etc. etc.

Abbonner paa „Eidsvold"! Averter i „Eidsvold".

Justerede Maal- og Vægtredskaber

anbefales fra Lager.

Viig & Vraalsen,
Kirkegaden 34.

Haldens Metalvarefabrik,

Fredrikshald.
Fabrik for:
Kobberkjedler, Kobberkasseroller Spyttebakker, Glimmerlygter, eget Patent, **Transportspand, Meieriredskaber, Fortinneri-** og **Galvaniseringsanstalt, Parafinkander, Lygter** for Jernbaner og Skibe, Fabrikker etc., **Firkantlygter, Kuppellygter, Kakkelovnsrør. Tagtækning** og **Reparationsarbeider.**

Kristiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**

Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

T. H. Frölich & Søn
Tapeter & Borter

Eiendom tilsalgs.

Gaarden Hornseth vestre og østre. G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Behn,
(H.O.) **Rendalen.**

Gaarden Storøen

i Hole, **Ringerike**, afskyld mk. 40.70 er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Kristianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskogen. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Skov.

Udstrakte, velstelte og letdrevne Skove i Thelemarken tilsalgs ved

Harbitz & Michelet,
Advokater.

Eiendommen Røstad

i Hurum, smukt beliggende ved Damskibsstoppestedet Filtvedt, ca. 300 Maal dyrket Jord med nye, solide Huse, er billig tilsalgs. — Af Skoven medfølger ca. 300 Maal.

Man henvende sig til

Overretssagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Stor Land- og Skoveiendom

til Glommen og med fortrinligt Jordsmon, ca. 14000 Maal stor, heraf ca. 13000 Maal god og vexterlig Skov med let Drift billig tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll**, Skippergaden 22, Christiania.

Undervisning.

Nissens pigeskole

modtager indmeldelse til:

1) **Middelskolens afgangsklasse.**
2) Det med „Skolen for voksne" forbundne **firemaanedlige forberedelseskursus,** hvilket er beregnet paa elever, der ønsker at repetere skolefagene, før de indtræder i „**Skolen for voksne**" („Guvernanteskolen", som i **Januar 95** begynder et nyt kursus.

   Elever, der har gjennemgaaet „Skolen for voksne", kan ved at indtræde i vort toaarige seminars **overste** klasse erholde uddannelse som lærerinder for **folkeskolen** saavelsom for den **høiere skole.** Saavel i seminaret som i „Skolen for voksne" kan man deltage i enkelte fag.
3) Der er fremdeles. men kun faa dage adgang til indmeldelse i **seminarets nederste klasse,** som sætte igang 1ste september.

   Storthinget har bevilget 1500 kr. til fripladse i vort seminar for kommende skoleaar. Ansøgninger om fripladse bedes snarest indsendte.

Skolens kontor er daglig aabent 1—2.

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted
Storgaden No. 25. Christiania.
Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Trædreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.
Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

E. Sunde & Co.,

Torvgaden 11, Kristiania,

anbefaler fra Lager til billigste Priser:

Vandledningsrør

bedste galvaniserede engelske Rør.

Pumper

saavel almindelige Sugepumper (Fjøspumper) som Suge- og Trykpumper, Vindpumper, abyssinske Pumper selvvirkende Pumper, Assurancespreiter m. fl.

Krybberør

af glasserede Lerrør.

Rørledningsarbeide udføres.

Værktøi udlaanes.

E. Sunde & Co.,
Kristiania.

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —

modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft.** Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania.** Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger.** Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Læs ikke dette. *Telefon No. 3178.*

Thi da kan de ikke undgaa at indsende kun Kr. 12.80 for hvilket Beløb jeg pr. **omgaaende** Pakkepost tilsender enhver 3 m. 15. cm. (5 Alen) **Helulden** dobbeltbredt **norsk Cheviot,** af den Couler, som ønskes. Sendes ogsaa mod Efterkrav, naar Kr. 3.50 i Frimærker medfølger Ordren.

Forsendelse overalt i Norge.

Obs. Benyt Postanvisning, koster kun 10 Øre Spar Tid og Penge. Henvend Dem trygt til **Aron Johannessons Skrædderi og Ekspeditionsforretning 22 Torvgaden 22, Christiania.**

Læs ikke dette. *Telegramadr. „Aron".*

Garantiselskabet af 1869, London

Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg, 28, Christiania.

— Disse anklagende Beskyldninger, som overvældede ham, bragte ogsaa hende til Fortvivlelse, hun maatte kjæmpe sig igjennem Mørket frem til Sandhedens Lys.

„Hvorfor siger du dette, gjentog hun, „du maa vide dig uskyldig, om end din Kniv fandtes i den Myrdedes Nærhed; du kan ikke have brugt den."

„Jeg ved Intet, uden at der var et Mellemrum af Mørke, et tomt Rum i min Tilværelse, som jeg ikke har nogen Erindring om. Hvorledes kan jeg vide, om jeg ikke har udført denne Gjerning i dette Mellemrum, tilskyndet og fristet af Djævelen?

„Men du har jo aldrig følt denne skrækkelige Tilbøielighed, du har læst derom, og Tanken derpaa har plaget dig. Da du var i det ukjendte Land, langt udenfor Civilisationens Rækkevidde, var du da nogensinde ond og grusom, Brandon? Dræbte du nogensinde nogen af dine Medmennesker?"

„Nei, Sibyl. Jeg har aldrig løftet min Haand mod noget Menneske; jeg følte aldrig nogen Lyst til Grusomhed. De som kjendte mig i Afrika, kan fortælle, at de Sorte elskede mig som en Broder og Ven. Kun en Gang under frygtelige Feberfantasier vilde jeg affyre en Pistol mod mig selv, men dette ved jeg kun fra den Mand, der var hos mig. Jeg kan ikke erindre noget derom. Du er en medlidende Engel, Sibyl, du kommer til mig i min Ensomhed som et Bud fra Vorherre, som et Lys i Mørket, — men du kan ikke hjælpe mig. Alt hvad du maa gjøre, er at glemme, at jeg er til."

„Jeg glemmer dig aldrig, og jeg vil aldrig tro, at du er en Morder — selv om du var fra dig selv. Det er en Umulighed,"

„Ja, deri ligger Hemmeligheden, Sibyl. Hvad jeg i denne Tilstand kan have gjort eller ei, er en Umulighed for os at vide. Du maa overlade mig til min Skjæbne, min Elskede, enten jeg dør i Galgen eller i Galehospitalet — eller jeg bliver erklæret for „ikke skyldig" og sat i Frihed, Hvad, der end sker, maa du glemme mig. Over mit Liv hviler en Forbandelse, som ingen Kvinde skal dele med mig; Gud velsigne dig, at du kom hid! Du maa komme og gaa som en Engel, uden at efterlade andre Spor af din Nærværelse end Trøst og Fred i mit Hjerte."

Han bøiede sig ned forat kysse hendes Hænder, derpaa blev han pludselig rolig og spurgte hende, hvorledes hun var kommen hid.

„Jeg har spadseret. Min Pige venter udenfor, og Vogteren var venlig mod mig. Alle kjender mig og vil gjøre hvadsomhelst for mig. Ikke for m i n Skyld, men, fordi jeg er min Faders Datter, thi ham ærer og elsker de alle."

„Ja, han er en god Mand og fortjener at elskes. Hvorledes bærer han denne Sorg, — denne uforklarlige Begivenhed?"

„Han er meget bedrøvet. Jeg har neppe seet ham siden igaaraftes. Han har været paa sit Værelse i hele Dag, og Døren har været laaset. Han vilde ikke engang aabne den for mig, skjønt jeg bad og tryg-

Til

„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Abonner paa
„Eidsvold“
1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold
„Eidsvold“
i
Valgaaret.

Nr. 63. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,50 pr. Aar, Kr. 2,25 pr. Halvaar incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Torsdag den 31te Mai 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien, paa 1ste Side 30 Øre. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

En Gut

i 15—16 Aars Alderen med Lyst til Malerfaget kan faa Plads hos Undertegnede gjennem Skrivelse.

Maler C. Olsen,
Sandsvermoen, Kongsberg.

Et Kulturbillede

fra Norge i det 19de Aarhundrede af en nedslaaende Art er den af Storthinget i 1893 nedsatte Undersøgelseskomites Indberetning.

Som det vil erindres, var det Hensigten med denne Komite særlig at undersøge, hvilke extraordinære militære Foranstaltninger der blev truffet i 1884, eller med andre Ord at grave frem 10 Aar gamle Begivenheder, der kunde benyttes til at komme politiske Modstandere tillivs. Man haabede at finde noget, som, om det ikke var stikket til Grundlag for en kriminel Anklage, i al Fald kunde bruges i Valgkampen til at brændemærke for Vælgerne alle dem, der ikke vilde gaa med paa de fælles radikal-socialistiske Programsager.

Naar vi siger, at Undersøgelseskomiteen har leveret et Kulturbillede af en nedslaaende Art, saa sigter vi ikke til Resultatet af dens Undersøgelser. Disse har været i den Grad magre, at endog Folk, der paa Forhaand var sikre paa, at Udbyttet vilde blive ringe, er blevet forundret. Efter Gjennemlæsningen af det 176 Sider store Bind i Kvarto vides der ikke mere med Hensyn til, hvad der er foregaaet, end man vidste, før Kommissionen blev nedsat. Ligesom tidligere vides det nu, at hvad der skede i 1884 dels var foranlediget ved Autoriteternes og Partiledernes forklarlige, skjønt ganske ugrundede Angstelse for at der skulde opstaa Uroligheder, dels en ophidset Partipresses taabelige og ansvarsløse Snak og Skjældsord mod Anderledestænkende. Disse Skjældsord har Undersøgelseskomiteen samvittighedsfuldt optegnet. Men der er ikke saa meget som Spor af „forræderske Stemplinger“. Man faar tvertimod det bestemte Indtryk, at baade de opskræmte Embedsmænd og de forbitrede Partiledere, dersom det var kommet til Alvor, vilde have holdt sig indenfor Lovens Ramme. Man kan i de optrykte Skrivelser og Erklæringer læse sig til, hvad der trods alt Spræl blev Enderesultatet, nemlig at Rigsrettens Dom blev taget til Følge og at et Flertalsministerium blev udnævnt. I det hele taget giver det, vi læser i det tykke Hefte, et efter Omstændighederne fordelagtigt Begreb om det norske Folks, baade Høires og Venstres, Lovlydighed i en kritisk og stærkt spændt Situation. Vi tænker mange andre Folk ikke havde bestaaet denne Prøve saa godt. Baade Englands og Frankriges Historie har leveret Dokumentsamlinger af en ganske anden Art end vor parliamentariske Undersøgelseskommissions. Men saa har ogsaa selve Begivenhederne staaet i Forhold hertil.

Komiteen fastslaar ogsaa selv det uheldige Udfald af sine Forskninger ved at sige, „at saa længe man angaaende de i 1884 og 1893 stedfundne extraordinære militære Forføininger ikke erholder andre og yderligere Forklaringer end de hidtil meddelte, specielt om Ophavet og Grunden til samt Hensigten med samme, saa længe kan disse Forklaringer ikke ansees fyldestgjørende, og indtil da kan heller ikke selve de trufne Forføininger siges tilfulde opklarede.“

Dette er efter vor Mening et for det norske Folk ærefuldt Resultat af Komiteens Arbeide.

Naar vi derfor nævnte det nedslaaende Kulturbillede, Undersøgelseskomiteen har leveret, sigter vi til selve Komiteens Nedsættelse og den Maade, hvorpaa den har søgt at opfylde sit Hverv.

Man vil forstaa os bedre, dersom vi henstiller til Læserne et tænkt Tilfælde.

Sæt at der i England, 10 Aar efter Revolutionen af 1688, blev nedsat en parliamentarisk Komite for at undersøge, hvad Kongemagtens Tilhængere havde gjort ved den Tid, Revolutionen fandt Sted, for at der paa det Grundlag kunde bygges en Anklage mod de Mænd, der var virksomme Modstandere af den ved Revolutionen seirende Part. Ingen tviler paa, at man da vilde have faaet samlet anderledes rigt og kompromitterende Materiale end det, den norske Undersøgelseskomite har fundet. Men lige saa sikkert er det, at Historien vilde have brændemærket en saadan Adfærd som en Lumpenhed og et sørgeligt Udslag af Partifanatismen. Heldigvis kan ikke Nedsættelsen af nogen saadan Komite lægges det engelske Folk til Last.

Eller for at tage Frankrige: Tyve Aar efter de revolutionære Begivenheder var Reaktionen i den Stilling at kunne tage Hævn, og den tog Hævn. Men en Komite, der skulde rode op i alt, hvad der var foregaaet i Revolutionsaarene og søge at ramme alle dem, der havde staaet paa Revolutionens Side, blev dog ikke nedsat. Man hævnede sig, hvor det kunde falde sig — og som det bagefter viste sig, til sin egen Skade — men man havde ikke den koldblodige Haardhed at sætte Hævnen i System i en Undersøgelseskomites Betænkning.

Den Bog (Dokument No. 1), der nu er indlemmet i Norges parliamentariske Historie og i den norske Literatur, er et Værk, som Efterslægten vil skamme sig over. Den vil dybt beklage, at Nordmændene — dette besindige, kloge retfærdige Folk — skulde i det 19de Aarhundrede have kunnet gjøre sig skyldig i noget, som hos andre Nationer ikke lettelig kunde have hændt senere end i det 17de Aarhundredes mørke Tidsalder eller i den franske Revolutions Vanvidsdage.

Der falder dog et formildende Skjær over denne norske Produktion — men vi ved ikke, om man bør glæde sig eller skamme sig derover. Det hele Komitearbeide — som efter hvad det selv giver sig ud for, skulde fremdrage forræderske Stemplinger — er blevet til en ganske ufarlig Kamp med Veirmøller, der er Latteren hjemfalden. Intet norsk Blod vil blive udgydt som Følge af Undersøgelseskomiteens Opdagelser. Ingen Nordmand vil blive sat i Fængsel. Vi tviler endog paa, at der vil blive indvundet nogen Bødeindtægt for Statskassen til Erstatning for de mange tusinde Kroner, som Komiteen har kostet i Skyds og Diæt og Trykningsudgifter. Heri adskiller Indberetningen sig paa en særdeles fordelagtig Maade fra de Indberetninger, som den franske Republiks Kommissærer i sin Tid afgav til Velfærdskomiteen i Paris. Disse Indberetninger, der i Form og Tone neppe var mere blodtørstige end de Herrer Engelharts, Prahls og Rindes, og som ikke rodede op i 10 Aar gamle Begivenheder, var dog langt frygteligere. Der var neppe en af dem, som ikke kostede et eller flere Menneskeliv. Dengang var det Alvor. Nu er det foreløbig kun, hvad man kan kalde en daarlig Spøg. Men Spøgen kan godt blive Alvor, dersom Nationen tillader Mænd, der har saa liden Forstaaelse af, hvad der sømmer sig, at optræde som dens Tillidsmænd.

— — —

I „Gjensidige“ afholdtes Mandag den aarlige Generalforsamling.

Forhandlingerne lededes af Repræsentantskabets Ordfører, Stiftamtmand Rye, der oplæste Aarsberetningen for 1893.

I Aaret var indkommet 614 Forslag om Livsforsikring til et Beløb af Kr. 2,284,500, hvoraf kom til Behandling 501 Policer til et samlet Beløb af Kr. 1,497,500. Den samlede Afgang beløb sig til Kr. 673,848, hvorefter Aarets Nettotilvæxt udgjorde Kr. 824,652.

Ved Aarets Udgang udgjorde Summen af Livsforsikringer Kr. 8,780,841 fordelt paa 2519 Policer og Sum af Renteforsikring Kr. 214,812 fordelt paa 1060 Policer.

I Erstatning for i Aaret indtrufne Dødsfald udbetaltes eller afsattes til Udbetaling Kr. 55,564 medens Kr. 2283 udbetaltes som Følge af den fastsatte Udbetalingsalders Opnaaelse.

Aarets samlede Rente- og Præmieindtægt udgjorde Kr. 484,600. Efter Fradrag af samtlige Udbetalinger til de Forsikrede, Reasurancepræmier, Skatter og øvrige Omkostninger afsattes til Forsikringsfondet (Præmiereserven) Kr. 131,623, til Reservefondet Kr. 13230, hvorefter der tilfaldt de Livsforsikredes Bonusafdeling Kr. 26,441,74 hvilket udgjør ikke mindre end Kr. 3.16 for hver 1000 Kroners Forsikringssum i Aaret.

Ved Aarets Udgang udgjorde Forsikringsfondet Kr. 3,743,084, Reservefondet Kr. 447,130 og Bonusfondet Kr. 55,410. De to sidste Fonds, der danner Selskabets Ekstrareserve, udgjorde saaledes tilsammen Kr. 502,540, hvilket er 13.4 pCt. af Forsikringsfondet.

Af Selskabets samlede Formue, 4½ Mill. Kroner, var 80 pCt. anbragt i 1ste Prioritets Pantobligationer og de øvrige 20 pCt. i Hypothek- og Kommuneobligationer, Selskabets Eiendom Prindsens Gade 11, Udlaan i Policer eller indestaaende i Banker eller i Kasse.

Derefter foretoges de lovbestemte Valg. De af Repræsentantskabet udtrædende Medlemmer: DHrr. Grosserer Backer, Advokat Bonnevie, Advokat Ingar Nilsen, Overretssagfører H. C. Smith Grosserer Tangevald gjenvalgtes. Istedetfor Statsraad Bonnevie, der efter sin Ansættelse i Enkekassen er udtraadt af Repræsentantskabet, indvalgtes som nyt Medlem Statsadvokat Vogt.

De gjenværende Repræsentanter er: Værkseier Brinch, Dr. A. F. Grønn, Prof. C. M. Guldberg, Høiesteretsassessor Chr. Hansteen, Bankchef Lühnenchlofs, Hypothekbankdirektør Meinich, Statsraad Motzfeldt, Høiesteretsassessor Reimers og Stiftamtmand Rye.

De fratrædende Suppleanter Expeditionssekretær Th. Heyerdahl, Statsraad Hagerup, Bankchef L. Brun og Advokat Ingstad gjenvalgtes ligeledes, og som ny Suppleant valgtes Advokat H. O. Klingenberg.

Umiddelbart efter Generalforsamlingens Slutning holdtes Repræsentantskabsmøde, i hvilket Direktionen meddeltes Decharge samt foretoges det lovbestemte Valg at Tilsynsmænd og Revisorer. Derhos vedtoges Direktionens Forslag om Uddeling af Bonus i 1895. Bonusafsætningen for 1893, der udgjør 18 p. Mll. af den bonusberettigede Præmiesum i 1895, tilstede efter Gjennemsnitsafsætningen i de 3 sidste Aar en Uddeling efter 13 p. Mll. Af Forsigtighedshensyn besluttedes dog den nuværende Uddelingssats 10 kun forhøiet til 11 p. Mll. for Aaret 1895.

Henrettelsen af de sex Anarkister, som var dømt til Døden efter Attentatet paa den spanske Marschal Campos og som Ophavsmænd til Dynamitattentatet i Lyceumteatret i Barcelona, fandt Sted i Barcelona Klokken 4 Mandag Morgen samidig med at Guillotinen i Paris endte deres franske Partifælle Henrys Liv. Henrettelsen fandt Sted lige udenfor Fæstningen Montjuich. Pladsen var besat af en talrig Troppeafdeling. Det regnede stærkt, og Henrettelsen havde ikke samlet mange Tilskuere. De dømte havde tilbragt hele Natten i et Kapel. Ad en underjordisk Gang førtes de herfra ud til Retterstedet. De to første Ofre, Logas og Cerezueta gik rolig Døden imøde. De øvrige overbød derimod hverandre i revolutionære Udraab. Fangerne blev stillet i en Række og faldt alle om efter den første Geværsalve. To af de dømte havde Kuglerne imidlertid kun saaret. De levede endnu. Først en ny Salve endte deres Lidelser.

Hvem er Arvtagerne af Johan Sverdrups Politik?

spørger en Forfatter i „Hamar Stiftst.“

De radikale Blade fortæller, at de og deres Parti er direkte Arvtagere af Johan Sverdrups Politik, de „fører Arven videre og fortsætter hans Gjerning“, siges der. Og de benegter, at det moderate Venstre har nogensomhelst Del i denne Arv.

Er der Sandhed i den Tale?

For at klare det Spørgsmaal faar vi se paa Mærkesagerne, de, som kløver Folket i to Leire. De er: almindelig Stemmeret — egen norsk Udenrigsminister.

Hvorledes stod Johan Sverdrup her?

Han kjæmpede haardere end nogen gjennem hele sin politiske Færd mod den almindelige Stemmeret, indført i vor Forfatning med et Slag. Og han sa' de berømte Ord: „Med almindelig Stemmeret kan ikke dette Land regjeres“.

Men Johan Sverdrup vilde en successiv Udvidelse af Stemmeretten. Han vilde, at efterhvert som Folket voxte og vandt politisk Modenhed, skulde flere og flere — efterhaanden — faa en Del i Statsstyret.

Denne Politik er præcis den samme, som det moderate Venstreparti saavelsom store Dele — især af det yngre — Høire den Dag idag hylder. Præcis.

Hvem er saa i Stemmeretsspørgsmaalene Johan Sverdrups „direkte Arvtagere“?

*

Sverre Sigurdsson — Erling Skakke.

Den er ikke ny, den Sammenstilling af Sverre som den fædrelandssindede Nordmand med Erling Ormsøn som den ærgjerrige og magtsyge Stormand, der ikke veg tilbage for noget, end ikke Landsforræderi, naar han derved troede at kunne naa sit Maal. Det er en Sammenstilling, som længe har været brugt, om end maaske ikke saa ofte før som i disse Dage.

Nu synes jeg det maa være paa Tide at nedlægge Indsigelse derimod i den historiske Retfærdigheds Navn. At Erling var den, der tabte i den store Strid, og at Sverre var den mest begavede af de to — i Virkeligheden den største Aand, Norges Middelalder har frembragt —, er ingen Grund til at være uretfærdig mod Erling Skakke.

Stod Hordakaares Ætling blandt os nu, vilde det ikke fattes ham paa Forsvarsgrunde, og det kan være Tvil underkastet, om Sverre, hvis Krav paa Norges Kongetrone mest er støttet til hans egen Paastand om kongelig Fødsel, vilde have havt saa mange og saa gode Grunde at irettelægge.

For at kunne dømme retfærdigt mellem de to store Modstandere maa man baade kunne se med den Tids Øine og kunne overskue den Udvikling, der har fundet Sted før og efter dem.

Erling Skakke er Tidens fuldblodige Repræsentant, Sverre derimod, som Kampen faldt ud, Repræsentant for en Abnormitet i Norges Udvikling. Hele Middelalderen igjennem stod der i næsten alle Lande en uafbrudt Strid mellem Kongedømmet og de store Ætter. Næsten overalt, undtagen i Norge, seirede de sidste foreløbig. Sammen med de geistlige Stormænd og de frie Stæder var Aristokratiet gjennem hele Middelalderen Kulturens Bærer og Havder af Staternes Selvstændighed og Uafhængighed. Et Folk uden Aristokrati var da et „Almuesfolk“ uden Evne til at bevare og udvikle Kultur og Selvstændighed. Hvor Høvdingerne bukkede under i Striden med

I Unionsspørgsmaalene er ogsaa den gamle Statsministers Stilling saa vel kjendt, at det grænser ind til hasardios Frækhed, naar det radikale Parti vover at tage ham ind til Indtægt for sin nutidige Politik.

Gjennem hele sit politiske Liv samledes Johan Sverdrups unionelle Stræben i dette Krav: Fuld Ligestilling i Unionen. Hvad han som Storthingets Præsident og som Regjeringens Chef krævede, var: en fælles for begge Riger — for sin Del mente han gjennem Delagationer — fuldt ansvarlig Udenrigsminister, norsk eller svensk Mand. — Til Punkt og Prikke, som man ser, hvad det moderate Venstreparti og det konservative Parti endnu idag kræver gjennemført. Men dette Krav, dette Program er det, vore radikale Modstandere kalder Svenskekryberi, ja Fædrelandsforræderi, deres eget gamle Program.

Om egen norsk Udenrigsminister sa' den samme, gamle, mægtige Venstrehøvding i 1886, at det Krav „pegerud over Unionen!“ Men netop dette unionsopløsende Krav er det, Radikalerne, — de, som kalder sig „Sverdrups Arvtagere“, forfegter.

Om Unionen sa' den samme Statsminister, ligeledes i Storthinget:

„Jeg staar paa Foreningens Grund; jeg tror, den har Betydning af første Rang for Norden og for de nordiske Interessер; jeg mener, den kan udvikles i en for begge Folk tjenlig Retning, uden at de behøver at lade sig afkorte noget i sin Frihed og Selvstændighed“.

Hvilken Samklang synes man der er mellem denne Tale og den, som de radikale ledende Mænd og Blade nu for Tiden fører?

Om Republiken — den, som ifølg. B. B.s offentlige Udsagn „alle Venstremænd“ arbeider for — udtalte Johan Sverdrup allerede i 1873 (paa Mødet i Lillestrømmen den 10de Juni): „Man har nævnt Indførelse af Republiken. Dette har jeg altid anseet for Spøg. Jeg har aldrig udtalt mig for, at denne Regjeringsform skal indføres hos os“.

Behøves yderligere Bevis for, at i begge de skillende Mærkesager er Johan Sverdrups Program og det radikale Venstres diametralt modsatte, da har vi det i den Udtalelse, som den gamle Høvding et Par Dage før sin Død afgav til Stiftamtmand Stang:

„Seirer Radikalerne ved de kommende Valg, da er hele min Livsgjerning ødelagt“.

Radikalerne snakker om, at de „fortsætter Johan Sverdrups Gjerning“. Fortsætter!

Den eneste Maade at holde fast ved den gamle sverdrupske Politik paa er da vel at gjennemføre den Politiks Krav. Al den Stund Johan Sverdrup og det gamle Venstre krævede en skridtvis Stemmeretsudvidelse, en fælles Udenrigsministers, da er det i Sandhed en ganske eiendommelig „Fortsættelse“ af denne Politik med Neb og Klør at kjæmpe imod disse Krav.

Der gjøres opmærksom paa, at det konservative Parti i Ottiaarene bød op til Kamp mod Johan Sverdrup, og at

der i Stridens Hede ofte faldt haarde Ord. Dette er sandt, men gjælder, som man vil erindre, ingenlunde de unionelle Spørgsmaal. Det var andre Ting, hvorom Uenigheden stod — Vetoet, Jury, Hærlov, Skolelov etc.

Men glemmes skal det heller ikke, at slig tilrakket, slig hudflettet som af den radikale Presse er Johan Sverdrup aldrig bleven. De indehar her efter samstemmig Kjendelse Rekorden. Man erindre i saa Maade blot „V. G". og „Dagbl." rasende Sprog i 1886 efter Negtelsen af den Kiellandske Digtergage.

Det store afgjørende Skillemærke mellem den gamle Johan Sverdrupske Politik og det nuværende rene Venstres er, at Sverdrups var demokratisk, frisindet, medens Venstres nu drevne Politik er radikal, lovbrydende.

Og den Forskjel skal de gamle Venstrevælgere merke sig. Efter den faar de ogsaa opgjøre sig, hvilke Partier det er, der staar i Pagt med Fædrene, og hvilke Mænd det er, der søger at bryde vor politiske Udvikling ind paa Radikalismens og det „frisindede" Tyrannis Baner.

Vore Fædre var frisindede Mænd, som stod Vagt om vor Ære og vor Ret. Lad os holde os i deres Spor. Den Politik, der nu prædikes under Udhængsskiltet: Frisind, den er en eneste stor Haan mod Friheden og Frisindet i Frihedens og Frisindets Navn.

Sorgelig Alderdom.

(Fra Meddomsretten)

En 73 Aar gammel Pige, som til sit 71de Aar har ført en straffri Vandel, har i de sidste 1½ Aar ikke mindre end 4 Gange været domfældt for Tyveri. Hun ernærede sig til sit 65de Aar som Tjenestepige og havde senere en Tid Plads paa Torvet som Kurvkone, men har i de sidste Aar fristet Livet paa en kummerlig Maade ved at gaa omkring i Husene og sælge Smaafugl, som hun har opkjøbt paa Torvet, og om Sommeren ved Bærsanking og lignende. Saaledes er hun lidt efter lidt sunket ned i den yderste Elendighed, er til Stadighed uden fast Tilholdssted og ligger hvor det kan falde sig, om Sommeren fordetmeste ude, og er derhos bleven ganske overordentlig drikfældig, saa det ikke er sjelden, at hun maa bæres til Fyldearresten.

Hun havde nu stjaalet et Sengetøpre til en Barnevogn og idømtes herfor af Meddomsretten forleden 7 Maaneders Strafarbeide. Retten antog. at Tiltaltes høie Alder og det uordentlige Liv, som hun i de senere Aar har ført, kan have havt en sløvende Indvirkning paa hendes moralske Modstandskraft og tog ved Strafudmaalingen særligt Hensyn hertil i formildende Retning.

Hvirvelvind. „Hamar Stiftstid." skriver: Tirsdag den 22de Mai raste ved Klokken 3½ en frygtelig Hvirvelvind i den østre Del af Furnesaasen; den kom vestenfra og gik østover. Nogle Gutter blev opmærksomme paa den, idet de syntes, nogen kom kjørende vestenfra, men ved at se mod den Kant, Duren kom fra, fik de se, at ingen kom, men derimod, at Taget reves af et Udhus paa en Plads og førtes høit tilveir, saa de kun saa det som en liden Lem. Ligeledes rev Vinden op Tagstenene paa et andet Hus og trak afsted med et Kornsold, som fandtes igjen paa en Haug mange Meter fra Pladsen. En liden Gut, Søn til Manden paa Pladsen, blev ræd, da han hørte, det durede, og løb saa til Kjøkkendøren og ind; men Vinden naaede ham igjen og var saa stærk, at han ikke fik Døren lukket. Der brandt Varme paa Kjøkkenveisen, og Varmen ud i Værelset og hvirvlede rundt lige op under Loftet; Faderen fik nu se dette, han gik hen og lukkede Døren, og med det samme var Varmen slukt. En Kone blev ligeledes opmærksom paa Duren og troede ogsaa, der kom nogen kjørende, men ved at se bortover Veien fik hun se ligesom en hel Række Hjul komme trillende med stor Fart; saa med et kaster alle disse Hjul sig over Gjærdet og forener sig til en eneste Støvsky, der gik spiralformig op i Luften, saa det peb, og Jorden føg. Gamle Folk siger, at de ikke har seet saa stærk Hvirvelvind før.

Værdalselvens Regulering.

Storthingets Veikomite indstiller overensstemmende med den kgl. Proposition paa, at Storthinget samtykker i, at der af Statskassens Midler i Budgetterminen 1893—94 til videre Fremme af Arbeiderne til Regulering af Værdalselvens og dens Bielves Retning udredes et Beløb af Kr. 30,000 udover den i samme Diemed for Terminen tidligere givne Bevilgning.

Justitsdepartementet bemærker i sit Foredrag angaaende Undersøgelseskommissionen, „at man ikke har fundet tilstrækkelig Opfordring til at indgaa paa nogen Drøftelse af, hvorvidt Storthinget ved at foranledige anstillet yderligere Undersøgelser end skeet i denne Sag, er gaaet udenfor Grændsen af, hvad der fra Grundlovens Side har været tænkt at skulle være Gjenstand for Storthingets undersøgende og kontrollerende Myndighed." Forsaavidt Departementet her har villet antyde, at Storthinget ved at sætte en saadan Undersøgelseskommitte i Virksomhed har overskredet sin Kompetence, er vi nødt til at være uenig med det ærede Departement. Storthingets Ret til at anstille saadanne Undersøgelser forekommer os at være uomtvistelig, og der kan tænkes Forhold, da det vilde være i høi Grad sørgeligt, om det ikke var i Stand til at gjøre Brug af en saadan Ret. At denne Rettighed i nærværende Tilfælde er blevet misbrugt til at chikanere politiske Modstandere er en anden Sag. Men Misbrug af en konstitutionel Ret ophæver ikke denne.

Paa den anden Side er vi ganske enig i Departementets Bemærkning om „at Centraladministrationen (Regjeringen) ikke maa holdes udenfor de Oplysninger, som søges indhentede hos dens underordnede Tjenestemænd, for at den i Tilfælde kan have Anledning til om muligt at supplere dem."

Død ved Arsenikforgiftning.

Efter derom fremkommen Anmodning meddeler „Opl. Av." følgende nærmere Omstændigheder i Anledning af Sagfører paa Hamar Oscar Frangs for omtalte, ved Arsenikforgiftning forvoldte Død.

Frang kom, som tidligere meddelt, op til Gaarden Hol i Følge med dennes Eier, Hr. Müller, samt en anden Bekjendt Onsdag Morgen ved Kl. 6. Der blev her Tale om, at de skulde tage et Bad; men indtil det kunde være færdigt, skulde de imidlertid tage sig en Pjolter, og Selters var i den Anledning allerede fremsat. For Spog tog Hr. Müller nu frem bl. a. en Flaske Bostonsværte, og derefter den omhandlede skjæbnesvangre Giftflaske, som opbevaredes og i længere Tid var bleven forliggende i en Skuffe, hvor han nu søgte efter en anden Gjenstand. Flasken var forsynet med Giftmærke, og idet han viste den frem, gjorde han tillige opmærksom paa, at den indeholdt Gift. Hr. Müller skjænkede derefter noget af Flasken i et Glas. Hvorvidt Frang lagde Mærke til, hvad det var, som blev skjænket i Glasset, eller om han idethele havde været opmærksom paa, hvad Flasken indeholdt, derom vides neppe noget med Visshed. Den ene af de tilstedeværende har forklaret, at han ikke tror, Frang saa, hvad der blev skjænket i Glasset. Uden de tilstedeværendes Opmærksomhed drak Frang af dette. Da Müller fik se det, udbrød han: „Du drak da vel ikke af Glasset!" hvorpaa han selv smagte paa det igjenværende Indhold samt slog det bort. Man gav nu Frang Melk, og han fik Brækninger. Doktor Lützow, der øieblikkelig blev budsendt, kom omkring ¾ Time derefter, men, som før meddelt, stod Frang ikke til at redde.

Lensmanden optog Dagen efter Forklaring over det passerede, og retslig Afhørelse vil antagelig finde Sted.

Centrum afholder sit Landsmøde i Kristiania strax efter St. Hans (umiddelbart efter Afslutningen af det store Landbrugsmøde i Kristiania i St.Hans-Dagene).

Konkursernes Antal var i Marts Maaned sidstleden 44, der fordeler sig med en Halvpart paa Byer og Landdistrikter. Der falder 5 paa Christiania og 5 paa Bergen. I Marts 1892 var der 60 Konkurser, der ogsaa fordelte sig med nøiagtig en Halvdel paa By og Land, og i Marts 1893 58, hvoraf 33 i Byerne og 25 i Landdistrikterne. I Aarets 3 første Maaneder var der iaar 154 Konkurser (92 i Byerne og 62 i Bygderne) mod 146 i 1893 og 174 i 1892.

Reddet Besætning. Fra Bergen telegraferes igaar: Redningsskøiten „Feie" indbragte imorges hertil 7 Mand, der udgjorde Besætningen paa Brig „Jacob" af Stavanger. Briggen, der 14 Mil Vest af Kinn var sprunget læk, blev i synkefærdig Tilstand forladt af Mandskabet. En Time efter sank den. Besætningen blev isøndags optaget af Skonnert „Toftefland" af Kristiansand, der signaliserede til Nordøernes Lodsstation, hvorfra de Skibbrudne blev afhentede.

„Afholdsfolkenes Demonstrationssange" af Aug. Steinhamar.

Tredie Søndag i Juni Maaned er valgt som fælles Demonstrationsdag for alle Afholdssagens Venner i vort Land. Som Festsange for denne Anledning er ovennævnte „Demonstrationssange" udgivne og anbefales til Afholdsforeningers og Logers Opmærksomhed. Det er 3 Sange, strevne til velkjendte Marschmelodier: 1) Afholdsfolkenes Marseillaise (Tone: Marseillaisen), 2) Folkeaftemning! (Tone: Sønner af Norge), 3) Ny Vin i nye Læderflasker (Tone: For Norge, Kjæmpers Fødeland).

Sangene, der kun koster 5 Øre enkeltvis og i Partier, faaes hos Forfatteren, Adresse: Drammen.

Ny moderat Forening. Iørdags stiftedes paa Heirefos en moderat Forening for Sognet.

Til Formand valgtes Gaardbruger Per Igland (Storthingsmand J.s Søn.)

Tysk Landmandsmøde.

(N. T. B.) til herv. Dagblade.

Berlin, 29. Mai.

I Agrarkonferencens Møde idag betonede Geheimraad Thielen og Minister Miquel Nødvendigheden af at indskrænke Retten til at stifte Gjæld mod Pant Grundeiendom. Den forhenværende Kultusminister von Zedliß saa den hovedsagelige Aarsag til Nøden i de østlige Provinser i lang Vei til Forbrugsstederne.

Selskabet for Kristiania Bys Vel har i Aaret 29de Mai 1893—29de Mai 1894 foranstaltet afholdt 43 Foredrag af følgende Herrer: Professor Dr. Y. Nielsen, Professor Dr. Wille, Skuespiller A. Isachsen, Cand. mag. Raabe, Marineløitnant W. Concheron-Aamodt, Professor W. C. Brøgger, Artillerikaptein Tysland, Universitetsstipendiat Dr. Hj. Falch og Pastor Storjohann. Enkelte af Foredragene har været ledsaget af Lysbilleder.

Adgangskort til Foredragene er uddelt til Byens Arbeidersamfund, samt Folke- og Privatskoler og Studenternes frie Undervisning. For næste Forelæsningstermin har Kristiania Sparebank bevilget Kr. 1200.

Ved Arbeidersamfundets Husflidsskole er der uddelt Præmier til 78 Elever for Kr. 222.84, hvoraf Selskabet havde bidraget Kr. 120.00.

Ved Udgangen af 1893 var Medlemsantallet 408 med en Aarskontingent af Kr. 1217.50. Kassebeholdning 31te Decbr. 1893 Kr. 5181.70.

Generalforsamlingen iforgaars Eftm. i Aars og Voss' Gymnastiklokale uddeltes 195 Præmier til Tjenestepiger for lang og tro Tjeneste. Præmierne bestod af 127 Medaljer, 34 Bibler, 20 Ringe, 9 Bøgre, 2 Ragoutskeer og 1 Sparebankbog paa 20 Kr.

„Kogebog for hver Husholdning". En praktisk Veiledning i tidsmæssig Husstel af Sara Frog er i disse Dage udkommet i nyt Oplag paa L. H. Kinhults Forlag. Kristiania.

Denne Bog burde ikke savnes i nogen Husholdning, da den indeholder mange gode og nyttige Raad. Navnlig for unge, novede Husmødre vil den være en god Læremester i Husholdning. Den kan være til god Hjælp i mindre og tarvelige Husholdninger, da den giver gode Vink om, hvordan de fleste Slags Madvarer kan udnyttes paa bedste og billigste Maade, slig at ikke Næringsværdien gaar tabt. Paa den Maade afhjælpes et længe følt Savn. Der findes tre Illustrationer til Veiledning om, hvordan de forskjellige Kjødsorter skal deles og afbenyttes, noget som mangen ung Husmoder er i Uvidenhed om.

k.

„Venstres Skattepolitik."

Under denne Overskrift indeholder „Verdens Gang" paa en meget fremtrædende Plads i Bladet en ligesaa pralende som urigtig Fremstilling af Ministeriet Steens Skattelettelse, skriver "Landsbl."

Den mest aabenbare Tilsnigelse falder en straks i Øinene ved Gjennemlæsningen af de to affluttede Linjer som lyder: „6 Millioner Skatteafslag og 3 Millioner Skattepaalæg fra Ministeriet Steen overtog Styret og indtil nu" Indtil nu. Ja, det er naturligvis ogsaa Ministeriet Steens Fortjeneste, at det fulgtes af et Ministerium Stang, som straks kunde fremlægge for Storthinget et Budget, der ikke utrængte nogen direkte Skat, uagtet de samme Toldlettelser bibeholdtes — et Budget, der taalte Sloifningen af Venstreskatten, Salt- og Trælasttolden — et Budget, som siden banede Veien for Millionbevilgningerne iaar til nye Jernbaner!

Med disse 6 Millioner, som „Verd. Gang" godskriver Steens Ministerium, har nu først og fremst de 1,117,000 Kr., som falder paa Veiskatten, Salt- og Trælasttolden, inetsomhelst at skaffe. For Trælasttoldens Vedkommende havde Ministeriet Steen stillet sig saa velvillig, at det i 1893 endog foreslog den forhøiet, og hvad Salttolden og Veiskatten angaar, saa er intet sikrere end den Ting, at denne samme Regjering forslog dem begge bibeholdt.

Lettelsen i Sukkertolden angives af „V. G." til Kr. 3,210,000. Sukkertolden nedsattes i 1891 og 92, hver Gang med 10 Øre — men første Gang efter Forslag af Ministeriet Stang. Det Steenske Ministerium udskrev imidlertid efter sit Forslag om Toldnedsættelsen Aaret efter 3 Mill. i direkte Skat til Erstatning for sine „Toldlettelser". Nominelt udgjorde Steens Nedslag i Sukkertolden Kr. 1,540,000; men faktisk var det betydelig mindre, idet Forbruget efterpaa steg saa betydelig, at den virkelige Ledelse kun var ca. Kr. 980,000. Sukkertolden i 1891 udgjorde nemlig Kr. 4,260,000, i 1893 Kr. 3,643,000.

Lettelsen i Parafintolden angives af „V. G." til Kr. 1,490,000. I 1891 nedsattes den med 5 Øre — men stik imod Ministeriet Steens Forslag. I 1892 nedsattes den atter med 5 Øre — altsaa fuldstændig ophævet, og denne Gang efter Steens Forslag. Men efter Forbruget i 91 udgjør Lettelsen kun Kr. 745,000.

Ministeriet Steen skaffede os ialt reelle Toldlettelser for et Beløb af ca. 1,730,000 Kr. og lod os til Gjengjæld beskjænke med en liden Gave paa 3 Millioner i direkte Skat. Men ikke fornøiet med disse 3 Millioner skaffede det os desuden Kr. 490,000 i Told paa andre Varer.

Af disse Tal finder „V. G." ud, at Ministeriet Steen har skaffet os en Skattelettelse paa lidt over 6 Millioner Kr.! Ja, det er ikke daarlig regnet det! „V. G." kan sin Multiplikationstabel — men det er ogsaa det eneste, den sienfynlig kjender til af hele Reguladetrien!

Krapotkins Flugt.

Den uheldige Nihilistfyrste, som nu er knebet af det russiske Politi, hører til en af Ruslands høifornemme Familier. Han sluttede sig tidlig til den revolutionære Bevægelse, og hans ualmindelige Evner, hans Energi og Snarraadighed sikrede ham en ledende Stilling blandt Nihilismens Tilhængere. Han optraadte med en hidtil ukjendt Hensynsløshed og Fanatisme, og der kan vist ikke være nogen Tvil om, at det er ham, der har lagt Planen til og maaske endog personlig har taget Del i mangen nihilistisk Bloddaad der i sin Tid slog Verden med Forfærdelse.

I længere Tid undgik han det hemmelige Politis Efterstræbelser, men tilsidst faldt han i en Snare, der med stor List var lagt for ham, og det lykkedes at samle et saa stort Bevismateriale mod ham, at hans Domfældelse og Henrettelse kun var et Tidsspørgsmaal.

Hans Venner vilde dog ikke lade det komme dertil. Takket være den vidunderlige Organisation, de havde gjennemført, og takket være de Forbindelser, de den Gang ligesom nu havde i alle Samfundets Kredse, lykkes det dem at sætte sig i Forbindelse med Krapotkin og at ordne alt til et dristigt Flugtforsøg.

Planen blev fulgt til de mindste Enkeltheder og kronedes med et forbausende Held.

Da der ikke kunde være Tale om Flugt fra selve Fængslet, gjaldt det først og fremst om at sørge for, at Fangen blev flyttet fra sin Celle til Hospitalsafdelingen. Det var forholdsvis let at udføre dette første Punkt paa Programmet; det kom nu anpaa at efterligne en Sygdom, der vilde nødvendiggjøre hans Indlæggelse paa Hospitalet: Hans Venner indsmuglede forskjellige Midler i hans Celle; der var Pulvere, som kunde fremkalde stærk Hjertebanken og andre, der kunde bevirke Kuldegysninger; skjult i Brød og med Hjælpere i Fængselskjøkkenet kom disse Midler og Brugsanvisningen i Krapotkins Hænder, og det varede ikke mange Timer, før Fangen begyndte at ryste over hele Legemet. Lægen, der blev tilkaldt, kunde ikke bestemme Sygdommens Natur, men ansaa Krapotkins Tilstand for meget betænkelig og beordrede hans øieblikkelige Overflytning til Sygehuset.

Efter nogle Dages Forløb indtraadte der en væsentlig Bedring, og Lægerne mente, at den Syge nu kunde foretage en Spadseriur i Hospitalsgaarden; den friske Vaarluft vilde gjøre ham godt. Krapotkin forsikrede imidlertid, at han endnu følte sig ubegribelig svag, og at han neppe var istand til at gaa paa sine Ben; saa fik han naturligvis Lov til at blive paa Sygestuen.

Krapotkin havde sine gode Grunde

Kongemagten, der blev Regjeringsformen et enevældigt Monarki. Et saadant var en Undtagelse i Middelalderen. Men blandt Undtagelserne var Norge.

Lige fra Harald Haarfagres Tid havde Striden staaet mellem Høvdingerne og Kongemagten, og snart var de første ovenpaa, snart de sidste. Men samtidig med at Aristokratiet i vore Nabolande mere og mere indskrænkede Kongemagten, og samtidig med at Englands Baroner fravristede Kong John det store Frihedsbrev, blev Kronen den seirende i Norge. Den norske Adel fik et Knæk, hvoraf den aldrig reiste sig igjen, og Norges Regjeringsform blev — saa vidt det kunde forliges med de middelalderske Forhold — nærmest et Embedsstyre, med en Embedsadel, der havde hele sin Myndighed og Anseelse fra Kongemagten. Man kan sige, at denne sidste var Solen, Lendermændene bare mørke Kloder, der fik sit Skin fra Solen, medens i Sverige og Danmark Adelen i sig selv var en Lyskilde mere intens med Kongemagten.

Erling Skakke var den sidste norske Stormand, der med Udsigt til Held søgte at afværge denne for Norge eiendommelige Udviklingsgang. Aarsagen til at han bukkede under, er forskjellige. For en Del skyldtes det Sverre Sigurdssøns store Egenskaber, for en Del de norske Stormandsslægters Uenighed og den særegne, fra Olaf Haraldssøn nedarvede Hellighed, der omgav det norske Kongedømme og gav det et Fortrin i Kampen, som intet andet Kongedømme i Europa eiede. I al Fald var Nederlaget ikke Erling Skakkes Feil; han spillede sine Kort godt og stod vistnok som Statsmand betydeligt over Flesteparten af de Høvdinger rundt om i Landene, der samtidig med ham og med større Held førte Striden mod Kongemagten. Naar man gjennemgaar Rækken af vore ligeoverfor Kongedømmet oppositionelle Høvdinger, — og vi finder i denne Række Mænd som Haakon Ladejarl og hans Søn Erik, Erling Skjalgsson og Einar Thambarskelve, Jarlen Haakon Ivarsson, Bispen Nikolas Arnesson og Hertug Skule, saa maa vi erkjende, at Erling Skakke ikke i nogen Henseende var de bedste af dem underlegen. Han var i Virkeligheden den, som naaede længst frem til Maalet, Grundlæggelsen af et Stormandsvælde i Norge.

Naar det paastaaes, at Erling Skakke (som tog Viken til Len af Kong Valdemar i Danmark) i Fædrelandssind stod tilbage for Sverre, vidner det om Ubekjendtskab saavel med de to Mænds Karakter som med Tidens Forhold.

Erlings Politik ligeoverfor Danmark stod fuldstændig i Overensstemmelse med Middelalderens Aand. Den var en kurant Politik dengang i alle Lande og specielt baade i Sverige og i Danmark. Baade før og efter ham handlede de stridende Parter i Norge paa lignende Maade, saavel Haarfagreætten som dens Modstandere. Erik Blodøxes og Gunhilds Sønner, de nærmest arveberettigede til Norges Trone, hentede Hjælp fra Danmark. Gunhildssønnernes Overvinder, Haakon Jarl, gjorde det samme, hvad der ikke hindrede ham i, da den beleilige Tid kom, at takke for Hjælpen i Hjørungavaag. Haakon Jarls Sønner søgte fremmed Hjælp mod Olaf Trygvesson, de norske Stormænd mod Olaf den Hellige og denne igjen mod dem, Harald Haardraade mod Magnus den Gode, Finn Arnesson mod Harald Haardraade, og da Borgerkrigene stod paa, var det ikke en Undtagelse, men tvertimod en fast Regel, at begge Parter hentede den Hjælp, de kunde overkomme, udenlands fra. Sverre, Mønsteret paa en norsk Patriot, reiste fra først af sin Fane i Sverige, og havde han, naar det kneb for ham, kunnet gjøre Regning paa dansk Hjælp, havde han taget den uden Spor af Skrupler. Dette laa i Tidens Sæd og hørte allevegne til Dagens Orden. Erling Skakke havde sikkerlig ikke, om Forholdene havde stillet ham paa Prøve, taget det alvorligere med sit Lensforhold til Kong Valdemar end Haakon Jarl tog det med sit til Harald Blaatand. Erlings Færd til Randers var et klogt Schaktræk, beregnet paa at hindre fremtidige Kronprætendenter i at samle Invasionshære i det sydlige Naboland, der baade før i Tiden og i de forløbne 40 Aar af Borgerkrigen havde været forjagne norske Prætendenters fornemste Tilflugtssted.

Reises der paa dette Grundlag en Anklage mod Erling Skakke for Mangel paa norsk Fædrelandssind, da vil denne Anklage ogsaa ramme de fleste af Middelalderens fremragende Nordmænd med større eller mindre Styrke. Patriotismen antog i den Tid i alle Lande andre Former end i vore Dage.

Men der kan siges vægtigere Ord end disse til Fordel for Erling Skakke.

Han var som sagt Aristokratiets Repræsentant, medens med Sverre den Regjeringsform seirede, hvorved det mellem Kongemagten og Menigmand sædvanlige Mellemled kom til at mangle i Norge. Spørgsmaalet er: Var Erlings Nederlag og Sverres Seier til Norges og det norske Folks Fordel?

Herpaa kan der slet ikke svares ubetinget ja. Erling Skakke vil, som før antydet, kunne irettelægge meget, der taler til Fordel for ham og imod Sverre.

Da der efter det norske Aristokratis Undergang kun fandtes en til Hoffet knyttet Embedsadel, maatte Norges Kultur og Bevarelsen af dets Sprog og Literatur være afhængig af det nationale Kongedømme. Hvad der i Tidsforholdene kunde opretholde Norge som en selvstændig Stat ballancerede derfor paa en Knivsod. Det nationale Kongedømme faldt, fordi det ikke havde nogen anden Grundvold at staa paa end sig selv; i samme Øieblik som det blev fælles med

til vedblivende at være syg. Han skulde nemlig afvente Meddelelse udenfra om, at alt var beredt til at lette hans Flugt.

Hans Venner havde leiet en Bolig helt oppe i femte Etage i et Hus, der laa saaledes, at man fra dets Vinduer kunde overse baade Hospitalsgaarden og den Gade, hvortil Gaardens Port vender ud. De havde endvidere skaffet sig at vide, at Hospitalet om nogle Dage skulde modtage sin aarlige kolossale Vedforsyning, og de havde ganske rigtig gjort Regning paa, at man med vanlig Sorgløshed ikke vilde lukke Porten efter hvert Læs, der med faa Minutters Mellemrum skulde kjøre ind i Gaarden for at bli kastet ned i de vældige Vedtjældere.

Det maatte være en meget musikalsk Familie, som var flyttet ind i den omtalte femte Etage; tidlig og sent blev der spillet paa Violin deroppe, flere Timer daglig baade Morgen og Aften, Løb og Dobbeltløb, om igjen og om igjen, og afvexlende med Øvelserne spilledes der Kompositioner af de store Mestre.

Man fik vide, at Bedleverancen skulde foregaa Onsdag, Thorsdag og Fredag i den følgende Uge, og da Krapotkin Søndag Morgen brød sit Brød, fandt han i det en liden Seddel, hvor der med fin Skrift stod at læse:

„Alt er rede Onsdag, Thorsdag og Fredag. Luften i Fængslets Hospitalsgaard god. Porten aaben. Tyve Skridt tilhøire og tilvenstre hurtigt kjørende Vogne med nødvendig Forklædning. Lyt til Musikens Toner; naar stærke, er der Fare, naar svage alt frit."

Krapotkin forstod den halvkvædede Vise. Om Mandagen sa han til Lægen, at hans Kræfter vilde tillade ham at gaa nogle Skridt ude i Luften, og næste Dag blev han, iført den lange graa Hospitalsdragt med Ærmer langt ud over Hænderne, ledsaget ned i Gaarden af en Vogter med dragen Sabel.

Krapotkin krøb afsted og standsede hvert Øieblik som for at samle Kræfter, og efter bare fem Minuters Forløb bad han om at maatte komme op igjen. Han havde havt Tid til at lokalisere sig og til at lægge sin Plan, og han havde hørt Violinens vexlende Toner.

Hele Resten af Tirsdagen benyttede han hvert ubevogtet Øieblik til at øve sig i at kaste af Hospitalsdragten med en eneste hurtig Bevægelse og han opnaaede stor Færdighed i det.

Næste Dag førtes han igjen ned, og langsomt og vaklende gik han rundt i Gaarden. Porten stod paa vid Gab; i den ene Ende af Gaarden var en hel Del Folk beskjæftiget med at losse Vedvognene, og naar de kom forbi dem, vexlede Vogteren nogle Ord med Folkene.—

Oppe i et af de aabne Vinduer i Gjenbohusets femte Etage laa en ung Mand og kigede ned over Gaden, baade til den ene og den anden Side, medens han samtidig holdt Øie med Fangen, der slæbte sig møisommelig afsted, og medens han ved hemmelige Tegn ledede Violinkoncerten inde i Værelset; i et par Minutter lød der et betydningsfuldt fortissimo, der saa gik over i et piano pianissimo.

Øieblikket var kommet.

Krapotkin var bare en Snes Skridt fra den aabenstaaende Port; med en lynsnar Bevægelse skildte han sig af med den generende Dragt, satte i fem hastige Spring ud gjennem Porten og hen til Vognen, der ventede lidt tilhøire, og inden den maalløse Vogter endnu havde faaet Tid til at gjøre Anskrig, var Krapotkin oppe i Vognen, der pilsnart rullede afsted, mens han indhyllede sig i en Officerskappe og satte en Militærhue paa Hodet.

I over en Maaned holdt han sig skjult hos Venner i St. Petersburg, og det lyktes ham da med falsk Pas at slippe over Grænsen.

Samme Dag, Flugten havde fundet Sted, forsvandt den musikalske Familie sporløst.

Den, der havde spillet saa udholdende, var en ung Pige. Hun er nu gift med en høitstaaende Embedsmand.

Paa et Massemøde af Arbeidere i Anledning af Storthingets Henlæggelse af Socialisternes Adresse spurgte Ludvig Meyer hvordan i al Verden det Parti, hvis Leder var den berømte „Derefter"—mand, kunde være saa fintfølende, at det henlagde Socialisternes Adresse — det Parti, hvorom det fortaltes, at da Steen i et Forhandlingsmøde spurgte: „Men hvis nu Kongen reiser uden at have udnævnt noget Ministerium?" — da svarede Ullmann: „Da proklamerer vi Republiken". Socialkomiteen — fortsatte Meyer — var en Komite uden Mænd, som vilde gjøre noget for Arbeiderne. — Det var utvilsomt, at der nu var flere Valgdistrikter, hvor Venstre kunde vippes. Hellere Høire og Moderate ved Magten end Venstre! I Tilfælde af Høirevalg vilde der blive tre Grødens Aar for Arbeiderne. — Massemødet vedtog mod 18 Stemmer den i Arbeidersamfundet vedtagne Resolution.

Den bekjendte Lægprædikant P. G. Saud har udgivet en liden Bog „Politik og Kristendom, et Alvorsord til de kristne i vort Land", hvilken er sendt os, skr. Bestlp., til Anmeldelse. Han indskjærper deri de kristne paa det alvorligste, at de ikke maa unddrage sig for Deltagelse i de offentlige Valg, og forholder dem det Ansvar, som er forbundet med at forsømme denne Pligt. Uden at indlade sig paa de rent politiske Spørgsmaal, som staar paa Partiernes Program, søger han fra et udelukkende kristeligt Standpunkt at betragte og bedømme Partierne for derved at veilede noget med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilket Parti man bør understøtte ved Valget. Vi kan samle Hovedtanken i hans lille Skrift i disse hans Ord, „at alle, som har Stemmeretsbetingelse, bør gjøre sig stemmeberettiget, og at enhver Kristen, som har Stemmeret, bør udnytte denne til Fordel for den fredelige, besindige Politik". Og han har skrevet sin Bog, fordi dette har været ham en Samvittighedssag.

Distriktslæge J. A. Nordang i Kistrand, Finmarken er, efter Forlydende, indstillet til Distriktslæge i Østre Sondmøre.

Laurviks Skole.

Laurvik 28/5 94. (H. O. T. B.)

Formandskabet indstiller til Repræsentantskabet at oprette kommunal Gutteskole fra næste Skoleaars Begyndelse, da Overenskomsten med Statens maa ansees ophævet ved Storthingets Inddragning af Rektorgagen.

Dr. Armauer Hansen i Bergen vil, ifølge danske Blade, blive promoveret til Æresdoktor ved Kjøbenhavns Universitet.

Distriktslæge O. D. Z. S. O. Lærum i Høland er iforgaars afgaaet ved Døden, 50 Aar gl.

Storthinget.

Møde 29de Mai Kl. 10.

Saltvandsfiskerierne.

Til Flødevigens Udklækningsanstalt foreslog Evensen 1,750 Kr. extraordinært. Efter en længere Debat forkastedes dette med 63 mod 51 St., derimod bifaldtes mod 31 St. et Forslag af Hauglands om Bevilgning af 750 Kr. Til Fiskeriforeningen i Bodø bevilgedes 4,500 Kr., til Løn og Reisepenge for 4 Fiskeriinspektører 12,600 og til Løn og Kontorudgifter for 2 Fiskeriagenter i Udlandet 13,000 Kr., hvoraf 1000 Kr. som Tillæg til Fiskeriagent Westergaard. De øvrige Bevilgninger gjaldt Politiopsyn og Retspleien ved Fiskerierne. Alt bevilgedes 202,950 Kr.

Laanefondet

forøgedes enstemmig saaledes, at der af Statskassens kontante Beholdning kan anvendes indtil 500,000 Kr.

Den biologiske Station ved Drøbak.

Behandlingen af Andragende fra Komiteen for Oprettelse af en biologisk Station ved Kristianiafjorden om Bidrag til Driften af den biologiske Station ved Drøbak udsattes enst. indtil videre efter Forslag af Faye-Hansen.

Mødet hævedes Kl. 2.

*

Møde 30te Mai Kl. 10.

Den private Dampskibsfart.

Efter Forslag af Lützow-Holm behandledes først Spørgsmaalet om Fornyelse af Statens Kontrakt med det Bergenske-Nordenfjeldske og det Vesteraalske Dampskibsselskab.

Rinde udtalte sig mod Fornyelse af Kontrakten, da den bandt Staten, hvilket ikke var heldigt, efterdi man nu paatænkte en Omordning af Dampskibsfarten. Flere støttede Rinde, medens Statsraad Birch-Reichenwald anbefalede Fornyelse saaledes som af Komiteen indstillet. Dette anbefaledes ogsaa af flere andre Talere.

Eng fremsatte et Tillægsforslag, der stillede som Betingelse, at de nævnte Selskaber indgaar paa at udstede Tur og Returbilletter, som gjælder for samtlige postførende Skibe i de paagjældende Ruter.

Indstillingen (Kontraktens Fornyelse) bifaldtes med 84 mod 27 St.

Engs Tillægsforslag bifaldtes med 79 mod 32 St. Enstemmig bifaldtes derefter Bemyndigelse til at afslutte Kontrakt med det Vesteraalske Selskab om Dampskibsfart paa Lofoten—Vesteraalen mod en aarlig Godtgjørelse af 78,000 Kr.

Eftermiddagsmøde 5.

Mødet hævedes Kl. 2.

Vi konstaterer, at det radikale Venstre fremdeles, trods hvad der er indtruffet i den senere Tid, fastholder den socialistiske Programsag: Almindelig kommunal Stemmeret.

Om almindelig Stemmeret har Socialistføreren her i Landet, den danske Cigarhandler Jeppesen, sagt: „Naar almindelig Stemmeret er indført, da er vi Herrer i Landet". Og ved det saakaldte Arbeidermøde i Drammen formedes den samme Tanke saaledes: "Har vi først almindelig Stemmeret for Mænd over 25 Aar, kan vi, snart sagt, faa, hvad vi vil".

De, som støtter det radikale Parti, der jo har almindelig Stemmeret for alle Mænd over 25 Aar paa sit Program, og blandt hvis ledende Mænd der er mange, som vil have Stemmeret for alle Mænd og Kvinder over 25 Aar, ja for Mænd og Kvinder over 21 Aar, bør erindre og betænke saadanne Ytringer, skr. „Bestlp."

Dødsfald. Oberstløitnant og Chef for Bergens Landværnsbataljon Thomas Henrik Finde Meideller igaar afgaaet ved Døden efter længere Tids Kræftsygdom, telegraferes fra Bergen.

Eiendomssalg.

Kabinetskammerherre H. S. Lovenskjold har ved Advokaterne Kiær og Roll solgt Matr. No. 30 Thv. Meyersgade, Skattetaxt 38000 Kroner, Brandtaxt 44940 Kroner, for 40000 Kroner + Omkostninger til Gaardeier Joh. Andersen.

Postpakker Hveem har, som meddelt, udtalt, at hans Forseelse strækker sig omtrent 1 Aar tilbage, og at det var før Pintse ifjor, at han begyndte med at aabne Breve. En Postfunktionær og to Arbeidere hos den Skrabhandler, hos hvem de første Brevstykker blev knebet, har imidlertid nu afgit Forklaringer, som gjør det sandsynligt, at Hveems Forbrydelse strækker sig over 1½ a 2 Aar; de to Arbeidere anslaar de fundne Breve i Affaldspapiret fra Postkontoret til ca. 2000, et Tal, som vistnok kommer Sandheden nærmere, end det Hveem opgir, „ca. 400." (N. T.-B.)

Brand i Laurvik.

Laurvik 30/5 94. (H. O. T. B.)

Stor Brand udbrød imorges Kl. 3½ i Viktoria Hotel. Ilden forplantede sig, trods den Masse Vand fra 12 Slanger, til Astrups forrige Gaard i Storgaden. Begge Gaarde med alle tilhørende Bygninger og Udhuse til Prindsens Gade nedbrændte. Beboerne reddede sig i sidste Øieblik, dog fik enkelte, der maatte hoppe ned fra 2den Etage i Viktoria Hotel, mindre Kvæstelser.

Det nye franske Ministerium er nu dannet af Deputeretkammerets Præsident. Ligesom Ministeriet Perier tilhører det det moderate Venstre.

Voldsom Modstand mod Politiet.

Den i Strøget ved Uranienborg Kirke patruljerende Konstabel blev Nat til iforgaars saa ved 12 Tiden opmærksom paa 3 Personer, der havde noget mellem sig oppe i Uranienborgskoven, hvorfor Konstablen gik bort til dem for at undersøge hvad det var, og det viste sig da at være en Kuffert, fyldt med nyt Skotøi. Paa Konstablens Forespørgsel, hvorfra de havde faaet denne, sprang de alle tre sin Vei, men Konstablen indhentede, efter en længere Flugt, den ene af Slynglerne, der ogsaa godvillig fulgte med et Stykke, indtil han paany fik se sine Kammerater, hvem han paakaldte, og disse i Forening fik da, efter en voldsom Batalje, befriet sin Ven fra Konstablen, hvorefter de tog Flugten. Der havde ved Leiligheden samlet sig en Del Mennesker, hvem Konstablen anmodede om Assistance for at faa bragt Tyvene paa Politistationen, men hertil var ingen at formaa. Det har senere vist sig, at Kufferten med Indhold er stjaalet fra aabent Portrum i en Gaard i Karl Johans Gade.

Milan. Fra St. Petersburg telegraferes: Den herværende serbiske Gesandt, Wasilievitsch, har til en russisk Journalist erklæret, at Ekskonge Milan i August Maaned, efterat Kong Aleksanders Myndighedserklæring er festligholdt, atter vil forlade Serbien.

Fra Christianssand telegraferes den 30te ds. til os gj. Ohme:

Af de paa Sygehuset indlagte Passagerer fra Hekla er yderligere et 5 Maaneders Barn, der ved Ankomsten hertil ikke var vakcineret, men som blev det ved Indlæggelsen, — angrebet af Kopper. Den tidligere angrebne er fremdeles i Bedring.

Sneveir i Frankrige. Fra Pontarlier (Departementet Doubs) telegraferes 27de Mai: Iformiddag Kl. 10 begyndte her et stærkt Sneveir, der har været hele Dagen.

Kristiania Vedpriser den 29de Mai. 1894 meddelt af Overfavnesetteren.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	13.00—14.00
Furuved	—	„	11.50—12.50
Granved	—	„	11.00—11.50

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	14.00—15.00
Furuved	—	„	12.00—13.00
Granved	—	„	11.00—12.00
Honved	—	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

For Tilreisende!

Til & under Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22. 1ste & 2den Etage.

---

et andet Lands Kongedømme maatte det tilhøre dette andet Land, fordi der i Norge ikke existerede nogen selvstændige Kræfter, der kunde drage det til sig. Folket havde ikke længere nogen Organer. Disse var bragt til Taushed med det gamle Aristokrati. Sverres Seier lagde derfor i Virkeligheden Grunden til den norske Literaturs og det norske Sprogs Forfald og sluttelige Tilintetgjørelse. Embedskongedømmet har ført til, at vi nu i Stedet for det gamle norrøne Maal læser og skriver dansk.

Skal vi slutte fra andre Lande, da maa vi anse det for rimeligt, at Aristokratiets Seier gjennem Erling Skakke kunde have opretholdt et baade statsretlig, kulturelt og sproglig uafhængigt Norge lige ned til Nutiden.

For ikke at gjøre Sverre Uret: Det er sandsynligt, at den samme Seier, der ødelagde de Spirer, som skulde fortsætte vor gamle Kultur og vort gamle Sprog, har været Betingelsen for Grundlæggelsen af den nynorske Kultur og det udviklingsdygtige nynorske Samfund. Erling Skakkes Seier havde maaske ført til, at Norge nu vistnok var et Land med en ældgammel ærerig Historie, ældgammel Uafhængighed og eget norsk Sprog, men tillige et Land med forældede Samfundsforhold, lidet udviklingsdygtigt, „overciviliseret." I 400 Aar har Landet ligget „udenfor Folkeskikken", og da det vaagnede til nyt Liv, var det næsten saa ungt (og saa raat) som om det nys var gaaet ud fra Folkevandringens Kaos. Nu har det et uendeligt Fremtidsperspektiv liggende foran sig.

Men lad os ikke glemme at være retfærdig mod Erling Skakke, den sidste store af den Række hoibyrdige Høvdinger, der forsøgte at bøie Norges Udvikling ind i den efter Middelalderens Forhold mest tidsmæssige Retning. „I kan jo paastaa, at Sverres Seier har gjort Norge i det 19de Aarhundrede til det unge Fremtidsland," vil Erling sige, „men saa aldeles sikkert er det ikke, at min Seier havde gjort det til et gammelt affældigt Land, og havde Nordmændene fulgt mig, havde de i al Fald ikke nu behøvet at tale og skrive i et fremmed Sprog."

Lars A. Havstad.

„Vi vil handle for dig, Brandon. Du vil ikke nægte mig at forsøge at flygte for min Skyld, — for min Skyld!"

Hun anvendte de Overtalelser, som en Kvinde anser for uimodstaaelige, naar hun elsker og ved, at hun er elsket.

„Udsætter hun sig ikke for Fare, hvis jeg flygter?" spurgte Brandon, idet han vendte sig mod Urquhart.

„Aldeles ikke. Sir Joseph er som en Konge her, og hans Datter vil Ingen anklage. Folkene vil være blinde, døve og stumme, paa hendes Bøn, og naar hun betaler dem."

„Sibyl, jeg skal gjøre, som du vil. Hvis du ønsker, jeg skal flygte —, skjøndt jeg ved at forsøge derpaa anklager mig selv —"

„Nei; nei du vil derved faa Tid til at tænke —, hvem ved, om ikke et nyt Bevis kan kaste Lys over Sagen, naar du er langt borte. Morderen kan tilstaa; en eller anden Opløsning paa Gaaden kan findes; et eller andet Led i Begivenhedernes Kjæde kan opdages, noget vi nu ikke kan forudse eller tænke os, kan hænde. Lad os blot raade dig, Brandon, og alt vil gaa godt."

Hun talte med Overbevisning. Hendes Blik lyste af Haab, og hun greb hans Haand til Afsked.

„Skynd dem," sagde Urquhard, „vi har ikke et Øieblik at tabe.

Her aabnedes Døren, og Coton, Vogteren, meldte et nyt Besøg:

„Mr. Urquhart vil tale med Dem, Sir."

„Sibyl!" udbrød Urquhart," hvad i al Verden har bragt Dem hid?"

„Min Bekymring for en Ven, som er beskyldt for en forfærdelig Forbrydelse. Det glæder mig, at De kom, thi det viser mig, at de føler for ham i hans forgelige Stilling, maaske De kan hjælpe mig at frelse ham."

„Jeg er bange for, at der maatte en Engel fra Himlen til for at frelse ham, svarede Urquhart." Intet uden overnaturlig Mellemkomst synes at være til Nytte i dette Tilfælde. Vi maa paakalde den Engel, som frelste Apostelen Peter, — med ham og et hurtigseilende Skib kunde vi maaske udrette noget."

„Hans kyniske Mine, hans spottende Brug af en Beretning, som for hende var hellig, oprørte og forfærdede Sibyl.

„De mener, at han burde forsøge paa at flygte?" spurgte hun.

„Ja, hvis han ikke kan bevise, at han er uskyldig, — og jeg ved ikke, hvorledes han kan det. Den Kjendsgjerning, at man savnede Dem, Mountford. paa samme Tid, som man savnede Marie, og at man fandt Dem saaledes, som man gjorde." her standsede han, som om Tanken paa hendes Død var en Kval for ham — " og at Deres Kniv var det Vaaben, der

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

O. Jakobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteapparater ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ

af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales

af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.

NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*

NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed*, Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn, *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Kongsvingers Badehotel

— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —

modtager Gjester paa kortere, længere Tid, 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingerseen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania.** Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger.** Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt

Severin Svendsen, Skrædder.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Carl. JohG. **Wolff:** CarlJoh. G.

Parfumerier. Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader. Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster. Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc. etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Justerede Maal-
og
Vægtredskaber
anbefales fra Lager.
Viig & Vraalsen,
Kirkegaden 34.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingeniør H. Falsen, Elektrotekniker.
Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende.
Telegramadr. Falsen.

Abonner paa „Eidsvold".

Kun 1 Krone pr. Kvartal. incl. Porto eller Budpenge **koster**

„Eidsvold"

fra 1ste Juli. Abonner paa nærmeste Postanstalt.

Maanedsabonnement **kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt *kun 35 Øre.* Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juni Maaned.** Nye Abonnenter kan faa Bladet fra 1ste Januar til 1ste Juni, saa langt Oplaget strækker til, frit tilsendt mod Indsendelse af 1 Krone.

Averter i „Eidsvold."

„Eidsvold" er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale Bladet for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme samt Emigrantlinier etc. etc.

Abonner paa „Eidsvold". Averter i „Eidsvold".

Til

„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Smuk liden Landeiendom ved Drøbak,

Med 100 Maal veldreven Udmark, 250 Maal Have og Skog, føder mindst 1 Hest, 6 Kjør, med **Grundleieindtægt 150 Kr. pr. Aar** beliggende 1½ Km. fra Drøbak, særdeles billig tilsalgs. Faa Kontanter. Nærmere ved Advokaterne **Fritz Kiær** og **Emil Roll**, Skippergd. 22.

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

ULYKKESFORSIKRINGSSELSKABET
„SIGYN"

Hovedkontor: Hjørnet af Carl Johansgade og Akersgaden (Akersgaden No. 35)
Kontortid 9—4, Lørdag 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikres under et.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

Fiskesager

for Salt og Ferskvand anbefales bedst og billigst fra

Adolf Schjold & Co.
Storgaden 10 B.

Undervisning.

Nissens pigeskole

modtager indmeldelse til:

1) **Middelskolens afgangsklasse.**
2) Det med „Skolen for voksne" forbundne **firemaanedlige forberedelseskursus,** hvilket er beregnet paa elever, der ønsker at repetere skolefagene, før de indtræder i „**Skolen for voksne**" („Guvernanteskolen", som i **Januar 95** begynder et nyt kursus.
   Elever, der har gjennemgaaet „Skolen for voksne", kan ved at indtræde i vort toaarige seminars **overste** klasse erholde uddannelse som lærerinder for **folkeskolen** saavelsom for den **høiere skole.** Saavel i seminaret som i „Skolen for voksne" kan man deltage i enkelte fag.
3) Der er fremdeles, men kun faa dage adgang til indmeldelse i **seminarets nederste klasse,** som sætte: igang 1ste september.
   Storthinget har bevilget 1500 kr. til fripladse i vort seminar for kommende skoleaar. Ansøgninger om fripladse bedes snarest indsendte.

Skolens kontor er daglig aabent 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Indmeldelser af nye elever modtages indtil 1ste juli. I 4de, 5te og 6te middelsk.klasse, kan der paa grund af en ny ordning optages flere elever end forhen. Skriftlige indmeldelser maa ledsages af oplysning om den anmeldtes alder og tidligere undervisning. Kontortid 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Andragender om friplads eller stipendium for næste skoleaar bør være indsendte til skolens rektor inden 1ste Juli. Andragenderne stiles til kirkedepartementet. For de disciple, som nu har friplads eller stipendium, maa der søges paany.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Hauges minde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 9—9½.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller ***Stenersgaden 7.***

var anvendt, gjør det Hele til en alvorlig Sag; det ser De nok selv."

„Ja, jeg ser det ligesaa godt som De, men jeg har ikke ifinde at romme."

„Ikke? Husk, at De imorgen Aften maaske ikke faar Anledning dertil. Herfra kan De lettelig slippe bort, men hvis De imorgen bliver erklæret skyldig og sendt til Carlisle, saa er det ude med Dem."

„Ja er jeg skyldig, bør jeg lide min Straf. Er jeg uskyldig, haaber jeg, Sandheden vil komme for Lyset."

Urquhart stirrede paa ham i stum Forbauselse.

„De taler, som om De ikke var sikker paa, om De har myrdet hende eller ei'" udraabte han.

„Jeg er ikke sikker paa, hvad der kan være hændt i den Tid jeg var bevidstløs. En Søvngjænger kan jo ikke være sikker paa, at han ikke har gjort mange underlige Ting under sin Søvn. At han Intet kan erindre derom, er ikke noget Bevis for, at Intet er hændt."

„Nei, jeg forstaar det. De har Ret," svarede Urquhart," dette Mord var jo saa aldeles uden al Grund, saa unødvendigt. Hvorfor skulde vel nogen myrde en smuk, elskværdig Pige, som Ingen hadede? Sagen stiller sig alligevel alvorlig nok, for hvis De bliver frifunden paa Grund af Galskab, saa vil De blive indespærret for Livstid. Tænk paa, hvad Mening disse Ord har! Der er Mænd i vore Sindssygeanstalter, som er bleven indespærret der, da vor

Dronning var en ung Pige, og Verden saa anderledes ud, end den nu gjør"

„Men, hvis han er uskyldig, som jeg ved han er, saa vilde Flugt være et Bevis paa hans Brøde."

„Kjære Sibyl, dette er den heroiske Maade, hvorpaa en ung Dame betragter Sagen! Mig forekommer den mere prosaisk. Alting er imod ham. Ingen kan tvivle paa, at han vil blive erklæret for skyldig. Nu har han Anledning til at slippe bort, snart kan det blive umuligt."

„Hører du, hvad han siger, Brandon," sagde Sibyl bønlig og greb Brandon's Arm, medens Taarerne strømmede ned ad hendes Kinder.

„Ja, jeg hører det, men jeg vil udsætte mig for denne Fare."

„Nei, du maa flygte! Tænk, hvilken Jammer du kan udsætte dig for! Brandon vær fornuftig for min Skyld!"

Han saa smilende paa hende. „Min Elskede, hvad kunde jeg ikke gjøre for din Skyld! Men mellem os er der et dybt Svælg befæstet. Der ligger jo ingen Vægt paa, hvor jeg dør, eller hvor jeg lever. Jeg maa leve og dø adskilt fra dig."

„Brandon for min Skyld! — Tænk ikke paa Fremtiden. Gud kan være mere barmhjertig mod os, end vi troer. Lad os hjælpe dig bort — ud af England — lad os lede dig! Folkene her vil gjøre Alt for mig —."

„Og for Penge," sagde Urquhart.

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A.P.FOSS PATENT
Jernskabe
A. P. Foss
ubetinget de bedste og sikreste mod
Ildebrand og Indbrud.
A. P. Foss.
Fabrik & Kontor Karl XII Gade 11.
Kristiania.

Nr. 64. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **Lørdag den 2den Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Liförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12–2, 6–7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Rolf Jacobsen
Hoiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19 Christiania.
Telegrafad.: „Guldlarsen" Telefon. 2899.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

NAUMANNS CYCLER.
JULIUS WITT & Co
LILLE GRÆNDSEGD. 2 b

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Bestil
„Eidsvold"
Koster fra 1ste Juli kun
1 Kr. pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Hold
„Eidsvold"
i
Valgaaret.

Ringbanen.

Det skal være Hensigten fra Regjeringen Side at foreslaa en Arbeidsplan, hvorefter Nordbanen bliver den første af de nybevilgede Baner, der paabegyndes.

Dette vil i og for sig være rimeligt og berettiget. Nordbanen er nemlig med Hensyn til Drøftelse, Forberedelse og Bearbeidelse det ældste af de Baneanlæg, hvorom der er Spørgsmaal. Den har staaet paa Dagsordenen i 20 Aar, og den var allerede for 5 Aar siden paa Nippet til at blive bevilget.

Efter Storthingets Beslutning vil der kun blive Spørgsmaal om at vælge mellem to Linieretninger fra Kristiania af, enten Maridalslinien (der falder i to Alternativer) eller Grorudlinien. Vi skal ikke for nærværende drøfte, hvilken Linieretning helst bør vælges, men kun henstille, at det i Forbindelse med Udstikningen af Nordbanen maa blive optaget til grundig Undersøgelse, hvorledes det vigtige Spørgsmaal om en Ringbane rundt Kristiania bedst bør løses.

En Ringbane og en „Sambindingsbane" af den Art, som er blevet foreslaaet af en særlig kommunal Komite, er to forskjellige Ting. Sambindingsbanen har blot til Hensigt at muliggjøre en umiddelbar Overførelse af lastede Jernbanevogne fra Østbanestationen til Vestbanestationen og omvendt. Man maa ikke forestille sig den som en Linie, hvorpaa der gaar gjennemgaaende Tog med Passagerer og Gods. Dette vilde have forudsat, at Linien ikke blev lagt i Niveau med Gaderne midt i den livligste Brygge- og Gadetrafik. Der er desuden bare 15 a 20 Minuters Spadsertur fra Øst- til Vestbanestationen, saa Linien bliver uden synderlig Værdi for selve Bytrafiken.

En „Ringbane" vil derimod blive en Bane af samme Art som den underjordiske i London, som Ceinturebanen i Paris, som „Stadtbahn" i Berlin, som „Elevated Railroad" i New-York og som Havnebanen i Liverpool, der er en Luftbane, der gaar langs alle Dokkerne. Ringbanen vil paa en Gang blive en Forbindelsesbane med gjennemgaaende Tog mellem de to Banesystemer Øst og Vest for Byen og en Lokalbane, der sætter de forskjellige Bydele i den hurtigste og fuldkomneste Forbindelse med hinanden. Den maa derfor — i Lighed med de ovennævnte udenlandske Mønstere, have en Mængde Stationer og Stoppesteder i en Afstand af 1 à 2 Kilometer fra hinanden. Fra Østbanestationen af kan der f. Ex. tænkes følgende Stationer: Kampen, Trondhjemsveien, Sandaker, Nydalen, Taasen, Ullevold, Frøen, Frogner hinsides Frognerelven og Skarpsno. Ved Hjælp af Ringbanen vil man paa 10 Minutter kunne komme fra Byens sydlige til dens nordlige Kant, paa 20 Minutter fra dens østlige til dens vestlige Punkt. Reisende, der bor i Sagene og kommer fra Fredrikshald, tager i denne By direkte Billet til f. Ex. Sandaker Station og vil da med samt sin Bagage befinde sig lige ved sin Stuedør. I Drammen vil man kunne kjøbe Billet til Bryn, expederer sit Gods og reise — med Ombytte af Vogne enten paa Vestbanestationen, i Nydalen eller paa Østbanestationen —, direkte til Bryn, hvis man ikke foretrækker ved Ankomsten til Vestbanestationen at tage sig en Spadsertur gjennem Byen til Østbanestationen og møde sin Bagage paa Platformen ved Bryn.

Dette er Exempler, som kan forøges i det Mangfoldige. Ringbanen bliver desuden af stor Værdi til en bedre Fordeling af Byens Bebyggelse. Hvad der nu er Udkant, vil ved dens Hjælp blive centralt beliggende, især da et elektrisk Sporveisnet uden Tvil vil blive sat i Forbindelse med Ringbanens Stationer. Kristiania, der for Tiden staar temmelig lavt paa Rangstigen med Hensyn til Forbindelse mellem Bydelene, vil i Løbet af faa Aar kunne blive en af de i denne Henseende bedst udstyrede Byer i Verden.

Det er Forudsætningen, at der paa Ringbanen anordnes særskilte billige Træn for Arbeidsfolk, for at disse skal blive i Stand til at søge sig Bopæl ikke efter vedkommende Fabriks eller Værksteds Beliggenhed, men efter hvad der tilfredsstiller de Krav, de bør kunne stille til Sundhed og Bekvemmelighed.

Selvfølgelig bliver Ringbanen som Transportbane af Betydning for Fabrikdriften ikke bare ved Akerselven, men overhovedet i de Bydele, der ligger fjert fra de to Jernbanesystemers Hovedstationer og fra Bryggerne.

Vi mener, at Ringbanen bør bygges med Dobbeltspor. Terrænet vil stige i Kostbarhed med betydelig Fart og det vil derfor lønne sig strax at expropriere saa meget, som trænges til Dobbeltspor. Men det er ikke nok. Der bør ogsaa lægges to Spor fra Begyndelsen af. Erfaringerne fra Smaalensbanen viser, med hvilken rivende Fart Lokaltrafiken vorer, og paa Ringbanen er Betingelserne for en rask Vækst langt betydeligere end de var paa Strækningen fra Bækkelaget til Ljan.

Den første større Fest for de indrullerede Mandskaber holdtes i Afholdslokalet Søndag 27de Mai, fkr. Hortensbladet „Gjeng."

Festen var i alle Dele særdeles vellykket. Kommandør Wisbech ønskede velkommen og redegjorde for, hvordan dette Arrangement var kommet istand.

Totalafholdsforeningens Bestyrelse havde indbudt Bestyrelserne for Ynglingeforeningen og Sømandsmissionen til at gjøre noget for alle de unge Mænd, som vilde komme hertil iaar. Man var da blevet enige om at sætte istand et Læseværelse, hvor der ogsaa kunde skrives Breve. Dette blev meget benyttet til Glæde for Bestyrelsen, som deri saa et Bevis paa Anerkjendelse. Aften var man samlet til Fest, og med Glæde saa man, at ogsaa denne Indbydelse var efterkommet af saamange. Kommandøren omtalte disse Foreningers Maal: at værne om Ungdommen, vinde dem for alt godt og ædelt, hjælpe dem til at sætte den rette Kurs og finde den rette, trygge Havn. Livet er en kort Seilads. Kompasset er Guds Ord, Styrmanden er Jesus Kristus. Der er mange stygge Skjær, vi gaar dem klar ved at holde os til Guds Ord, som den rette, sikre Veiviser.

Han bad om, at hvad der her gjøres af Kjærlighed maa modtages i Kjærlighed. Den eneste Løn Bestyrelsen vil have, er at alle vil gjøre sig det hyggeligt baade paa Festen og ellers i Læseværelset, og at alt maa foregaa med Orden til fælles Hygge.

Pastor Bugge holdt derefter Festtalen.

Opnavne fra Kristiania.

Vi har altid her i Norge havt en beklagelig Tilbøielighed til at sætte Klængenavne paa vore Medmennesker. I gamle Dage var det dog især Konger og vore virkelige store Mænd, vi bærede med saadanne.

Vi behøver bare fra Historien at nævne Opnavne som Luseskjeg, Mosterstang, Blodokse, Skallagrim, Krokryg, Prestehader, Graafeld, Benløs, Svarte osv.

I vore Dage er det især inden de „brede Lag", at Opnavnene trives, og maaske specielt blandt de Individer af disse, som er ikke er ukjendte for Politiet og høiere Vedkommende, om end selvfølgelig ogsaa mange hæderlige Individer kan rammes af Opnavnenes tvilsomme Ære. Vi skal nedenfor nævne en Del saadanne Opnavne her fra Christiania:

Alting, Abekatten, Akrobaten, Admiralen, Aflæggeren, Bakken, Banden, Bageren, Blaamand, Barte-Hans, Baffen, Bøs, Bløteren, Bikkja, Broscha, Brusken, Bjørnungen, Barrabas, Bus, Buldan, Breien, Braka, Bajadsen, Baldur, Blingsen, Buttelhue, Barnsil, Blaakrukka, Bulianen, Bolsius, Babben, Blaasur, Bøffelen, Bande-Maria, Brygga, Bamsen, Benlos, Blyppen, Columbus, Cigarstuppen, Dua, Dolen, Den 17de Kubein, Duma, Dokke-Mikkel, Doden, Dansken, Edderkoppen, Erta, Ekorn, Eliasgutten, Enka, Fladnæsa, Forklæde-Hans, Flabben, Fiffi, Fanden, Fylla, Frøk, Firestillingen, Gauken, Gjødkalven, Grisen, Gøs, Glasgauken, Graakalken, Garibaldi, Grepasmeden, Grauten, Gambetta, Gluggen, Gaasepen, Grisera, Graateren, Gryta, Glabak, Graaa, Gælne-Emma, Grobian, Graabeinungen, Humla, Haspa, Haardkjæften, Høna, Hokera, Hamsen, Halmhatten, Hedningen, Hympen, Havregampen, Hjærpa, Hvisse-Hvaase, Hyggen, Homsa, Julekaka, Julegrøden, Jordemora, Isbjønn, Jaabæk, Jatit, Jumbo, Jøden, Igla, Jokka, Krebsen, Korpen, Klota, Komcten, Kajotten, Kyllingen, Kubben, Klyppa, Kræka, Kattepus, Kruggen, Korken, Kjælderrotta, Kort-Jørgen, Kjæmpa, Kyta, Kraaka, Katteslaaeren, Kantehausen, Kaffekjakaen, Kalkelava, Knærken, Kveisa, Klemma, Kvia, Kellebus, og Kubba.

Det er, som man vil se, en ganske broget Blanding af Navne, hvis Oprindelse vistnok en enkelt Gang kan anes, men som oftest er hyllet i en absolut Dunkelhed og mangen Gang visselig blot skyldes en enkelt Ytring eller Handling af det med Opnavnet bærede Individ.

(„Korsaren").

Udnævnelser. Forhenværende Stiftskapellan i Tromsø Stift Freihow er udnævnt til Stiftskapellan i Kristiania Stift. Kandidat Jens Ottertech til Sognepræst i Kistrand. Kandidat Kristian Kristensen til Sognepræst i Nore. Residerende Kapellan i Nedre Stjørdalen Revers til Sognepræst i Indviken. Kandidat Erik Olsen Feet til Personelkapellan hos Sognepræsten i Stokke. Politimester i Skien Bogh til Sorenskriver i Søndre Søndmøre, Overretssagfører Larsen Naur til Sorenskriver i Bamle. Distriktslæge i Kistrand Norvaag et konstitueret som Distriktslæge i Østre Søndmøre. Distriktslæge i Tysnæs Lange konstitueret som Distriktslæge i Søndre Valdres.

Blandet Smør. En Kone kjøbte forleden paa Nytorvet et lidet Spand, hvori der skulde være Smør, af en Bondemand fra Skibtvedt. Da hun kom hjem opdagede hun, at det var et tyndt Lag med Smør og Resten Talg. Hun tog da strax den kjøbte Sammenblanding og gik ned paa Torvet igjen, hvor hun paatraf Sælgeren, der maadte tage sin Vare igjen og matte følge med til Politikammeret hvor han sagde, at han hest ikke vilde have m re med Smørret at bestille. Han paastod, at det var hans Kone, som havde blandet Smørret, og at hun skulde faa noget andet at vide, naar han kom hjem.

En form neude Anarkist. Det franske Politi har i disse Dage været i travl Virksomhed, og det er bl. a. lykkedes det at fængsle en ung velhavende Mand, Henri Gauche, der eier omtrent 400,000 Francs, og som har været Redaktør af La Revue libertaire, hvorved ogsaa tvende i de seneste Dage fængslede Anarkister, Henri Gueron og Henri Beaulieu, har været ansatte. Henri Gauche, der er en berygtet Anarkist, har støttet det nævte Organ med sine Midler og har havt Forbindelser med Anarkisterne i Barcelona og Liege, bl. a. med den for Tiden meget eftersøgte, i Attentaterne i Liege implicerede russiske Baron Ungarn-Sternberg.

„Private Meddelelser" fra Hr. Hjelmstad.

Den Skrivelse fra shv. Storthingsmand Hjelmstad, som Undersøgelseskomiteen har været ubarmhjertig nok til at indtage i „Dokument Nr. 1," er saalydende:

„Hr. Statsraad Engelhart!

I Anledning Deres ærede af 4d ds. skal jeg herved meddele, at jeg ikke nu kan erindre, at jeg i 1884 talte med Borgermester Rynning om Rustninger Hedemarkens og Christians Amter, og naar han betegner sin Hjemmelsmand som en af Storthingets mere fremtrædende Mænd, kan han ikke have ment mig.

Det forholder sig imidlertid nok saaledes, at jeg, naar jeg hørte Rygterne om St..tskuptrudsler og Sabel- og Bajonetslibningerne paa Fæstningen, søgte at slaa lidt koldt Vand i Blodet hos de værste Fanatikere paa den Tid, ved at sætte ud den Skrone, at Hedemarkens og Christians Amters Folkevæbningsamlag var rustet til at slaa ned et hvert Forsøg paa muligt Statskup, og jeg vover ikke, efter saa lang Tids Forløb, at negte, at muligens Hr. Rynning kan være fundet passende til at kolportere ud en saadan Skrone, som jeg under de daværende Forholde fandt det tjenligst, om den kunde finde Tiltro paa visse Steder.

Om de her omhandlede Forholde i Hedemarkens Amt vil Statsraad Konow, som i 1884 var Formand i Folkevæbningssamlaget, vistnok kunde give de paalideligste Oplysninger.

Jeg ønsker, at disse Meddelelser saavidt muligt maa blive betragtede som private.

Mølstad, 25de Oktober 1893.

I Ærbødighed
Deres
O. Hjelmstad."

Hr Hjelmstad erkjender altsaa selv, at han som offentlig Mand har med Billie „fat ud Skroner" af saa alvorligt Indhold.

Kraftfuld Alderdom. Fra Peru, Indiana, meldes: Der har i flere Maaneder været en skarp Kappestrid mellem et Antal Oldinger i denne Del af Staten, angaaende hvem der er den stærkeste. H. Purcell, Logansport, 82 Aar gammel, kommer nu med en Udfordring til et Bøddeløb paa en halv Mil for Doll. 300. Seierherren maa vinde i to af tre Løb. Purcel gjør i sin Udfordring Krav paa at være den bedste Mand for sin Alder i Staten saavel i legemlig som i aandelig Henseende. Oberst K. G. Shyrock i Rochester gaar i sit 83de Aar. Han har tilbutt sig at modtage Purcells Udfordring paa den Betingelse, at han gives 1 Fods Forsprang for hver Maaned han er ældre end Udfordreren. Desuden vædder han Doll. 100 paa, at han kan holde en bedre extemporeret Fjerdejulitale end Purcell. „Onkel" Daniel Reeder i Peru har ogsaa, trods sine 86 Aar, modtaget Purcels Udfordring og dei uden at stille nogen Betingelse. Han er en flink Bicyklerytter, og paa Skøiter er han en af de bedste Mænd i Countyet. Bøddeløbet mellem disse tre tapre Oldinger antages at ville finde Sted engang i indeværende (Mai) Maaned.

I Chicago døde nylig en norsk Kvinde, Maline Nilson, 78 Aar gammel, bekjendt

for sine umaadelige Legemskræfter. Indtil sin høie Alderdom udførte hun altid Mandsarbeide, som Sjauer paa Bordtomter osv. I de sidste Aar har hun med usvækkelig Kræfter drevet som Vaske- og Skurekone.

Solskin og Mikrober. I Nineteenth Century leverer Prof. Percy Frankland en Artikel om Solens vidunderlige Magt til at dræbe skadelige Mikroorganismer og gjør Rede for Videnskabens seneste Opdagelser paa dette Omraade. For en 16 Aar siden opdagede to Englændere Downes og Blunt, at hvis visse Bædsker, der var særlig udsatte for Forraadnelse, udsattes direkte for Solens Straaler, holdt de sig, medens Bakterierne formerede sig i mængdevis, saa snart de samme Bædsker hensattes i Mørke. Tyskeren Dr. Geisler har fundet ud, at 2 til 3 Timers Solskin er nok til at dræbe Tyfoidbaciller, medens der skal 3 til 4 Timer til for at betage Kolerabaciller deres skadegjørende Magt. Man har ogsaa fundet ud, at Solen over sin bacilledræbende Indflydelse paa Vandet, saa at der regelmæssig findes færre Baciller i al Slags Vand om Dagen og tidlig paa Aftenen end om Natten og om Morgenen, strax efter at Mørket er forbi,

Socialdemokratiet bruger Penge.

Det i Bayern udkommende „Fränkische Arbeiterblatt" beretter ifslg. „Morgbl." at de 10 Millioner Mark, som aarlig skaffes tilveie af 2 Millioner tyske Arbeidere for Socialdemokratiets Kasse, finder Anvendelse paa følgende Maade: Gage for 50 af de øverste Førere a 10,000 Mark = 500,000 Mk., Gage for 300 Førere af anden Rang a 5000 Mk. = 1.500.000 Mk. og videre for 500 Personer, der skal uddannes til Rigsdagsmænd og omreisende Agitatorer 3000 Mk. pr. Hoved = 1,500,000. Diætgodtgjørelse for Partiets Rigsdagsmænd beløber sig til 120.000 Mk. 3.500,000 Mk. udkræves til Bearbeidelse af 350 Valgkredse med 10.000 Mk. til hver. 1 880.000 til Grundlæggelse af Blade, Tilskud til Streiker o. l., 1.000.000 til Understøttelse af saakaldte Arbeidere, der i Virkeligheden blot er Partiagitatorer. Denne Opgave over det tyske Socialdemokratis Budget antages i det væsentlige at være korrekt, da den er fremkommet allerede for nogen Tid siden, uden senere at have mødt nogen Modsigelse,

En talende Dampmaskine.

Edisons Overmand.

Der har i den senere Tid, skriver Sundsvallsp., været talt en Del om en Opfindelse, en talende Dampmaskine eller noget lignende, som skulde være under Udførelse af en Uhrmager K. A. Bjørksell i Fränsta, og forleden var Arbeidet saa vidt fremskredet, at der kunde foretages forberedende Forsøg.

Paa et Bord, halvanden Alen langt og trekvart Alen bredt, staar Apparatet med Dampfjedel, Pumper, Maskineri og Ruller, alt blankt og pudset og til de mindste Detaljer fortrinligt udført af Hr. Bjørksell selv.

Arbeidet har udkrævet en Tid af 3 Aar, og med en utrolig Energi har Opfinderen experimenteret med Materialer, forskrevet fra forskjellige Lande, medens han maatte lægge alt andet Arbeide til Side. Hvert Stykke Værktøi har han selv forfærdiget.

Men hans Arbeide er ogsaa bleven kronet med Held. Ingen Høreredskaber benyttes. Jeg sætter mig, skriver Meddeleren, magelig i en Stol paa et hvilketsomhelst Sted i Værelset eller stiller mig ved Døren, og Apparatet fremsiger en Velkomsttale og siger sit Navn osv. Et deklameret Stykke fremsiges med en saadan Betoning, en saadan Følelse, at jeg er nær ved at faa Taarer i Øinene. Maskinen kan altsaa tilfulde gjengive vexlende Stemninger, og det med en saadan Kraft, at jeg klart og tydelig kunde skjelne Ordene, uagtet jeg gik ind i et tredie Værelse, det vil sige med et Værelse mellem mig og Apparatet; i denne Afstand kunde jeg kjende Melodien paa en Sang, uagtet den ene af Dørene var lukket til. Det stikker Fonografen, til hvilken man maa bruge Høreslanger, uden at Lyden derved bliver saa hørlig som i Hr. Bjørksells „Miniofon."

Der vil endnu hengaa nogen Tid, inden alt blir til Opfinderens Tilfredshed. Imidlertid er det hans Mening til Foraaret at gaa paa Tourne med den, og der er da al Sandsynlighed for, at vi ogsaa faar Miniofonen at høre.

En Englænder, der er kjed af den herskende Mani for at reise Statuer af berømte Mænd, har fundet ud, at man istedenfor skal plante Træer og anlægge Parker til deres Ære. Det friske Grønsvær, de duftende Blomster og skyggefulde Gange vil, mener han, være meget mere skikkede til at bevare deres Navne i Folks taknemmelige Erindring end Statuer med Frakker, som ikke sidder ordentlig, latterlige Beste og umulige Benklæder, som bare bringer vore Størrelser i Miskredit hos Efterslægten.

Buskeruds Amt. Det glæder os at erfare, at Budgetkomiteen næsten enstemmig har indstillet paa Bevilgning af Kr. 5000.00 som Bidrag til Hr. Johan Vibe til Udarbeidelse af en Amtsbeskrivelse. Hr. Vibe har ved den nu foreliggende topografisk-historiske Beskrivelse over Buskeruds Amt vist, at han vil magte den Opgave at levere gode og letlæste Beskrivelser af Norges Landsdele.

Det var med store Forventninger, at man for omtrent 15 Aar siden erfarede, at Sekretær J. N. Mohn vilde paatage sig at udarbeide en Landsbeskrivelse, der skulde blive en tidsmæssig Udgave af Krafts bekjendte Værk, men i en meget større Skala end dette. Flere af Storthingets indflydelsesrige Mænd, med Johan Sverdrup i Spidsen, støttede Tanken og udvirkede rundelige Bevilgninger. Hvorvidt Mohn vilde have løst den Opgave, han havde foresat sig, er ikke muligt at sige. Da han bortrykkedes af en for tidlig Død, laa det Materiale, han havde samlet, endnu hovedsagelig i en ubearbeidet Skikkelse.

Direktør for det statistiske Bureau A. N. Kiær paatog sig at føre Arbeidet videre. Men det viste sig, at dersom man skulde fortsætte i den Retning, som man slog ind paa ved Udgivelse af Beskrivelsen af Smaalenenes Amt, vilde Værket komme til at koste overordentlig betydelige Summer og dog først blive færdigt efter Udløbet af en lang Aarrække. Nuværende Stiftamtmand Boye Strøm forsøgte derpaa at tage Arbeidet paa en lidt anden Maade og udgav en Beskrivelse over Stavanger Amt. Men man fandt fremdeles, at Udbyttet ikke vilde komme til at staa i Forhold til Omkostningerne, og det store Projekt blev forladt, efter at der allerede var anvendt titusinder af Kroner paa de forberedende Arbeider og Forsøgene paa Planens Gjennemførelse.

Hr. Vibe har valgt den praktiske Fremgangsmaade i al Stilhed at udarbeide en Prøvebeskrivelse, som er blevet offentliggjort uden at en Øre er blevet æsket af Staten, og har derigjennem godtgjort, at han er den rette Mand til at løse Opgaven paa en Maade, der paa en Gang tilfredsstiller alle rimelige Fordringer til Værkets Indhold, Form og Fuldstændighed, og ikke stiller overdrevne Omkostninger i Udsigt. Ved at give Bevilgning for hvert Amt, der gjøres færdig, tager det offentlige fra sin Side Sagen paa den samme praktiske Maade. Hver Amtsbeskrivelse vil have sin selvstændige Værdi, selv om den ikke efterfølges af flere.

Vi haaber at Hr. Vibe vil faa Helbred og Kræfter til at føre hele det store Værk til Ende.

I Langesund feiredes ifl. „Grenmar" forrige Fredag Aften en smuk Fest til Ære for Byens Velgjører, New Yorkermillionæren Mr. Alfred Corning Clark. Denne ankom netop da til Byen, 25 Aar efter at han første Gang besøgte Langesund. Under Besøget her bor Mr. Clark altid i egen Bolig. Af varmt Venskab for den afdøde Sanger Severin Skougaard og dennes Moder, der bor i Langesund, har Mr. Clark skjænket Byen meget, saaledes nylig et Vandværk til Værdi 80.000 Kroner. — Til Minde herom og om nævnte Moder og Søn har Giveren reist en Støtte paa Torvet med fornøden Indskrift. Der var Fredag Aften Optog af ca. 60 Baade med Blus og orientalske Lamper paa Fjorden; Fakkeltog med Sang og Komplimentation iland ved Mr. Clarks Bolig.

Johan Sverdrup og Bønderne.

Paa det bekjendte store politiske Møde paa Lillestrømmen for nogle Aar siden udtalte Johan Sverdrup følgende:

„Man har nævnt som Repræsentanter enkelte Mænd af Gaardbrugerstanden her. Det er min Mening, at det politiske Liv i Akershus i det store og hele bør bæres af Gaardbrugerne, saafremt det skal blive til Held for Amt og Land. Gaardbrugerne er Amtets Kjerne — Ret skal være Ret. Ihvorvel jeg vil være med paa at søge Dueligheden, hvor den findes, uden Hensyn til Stand og Stilling, er det min Overbevisning, at Gaardbrugerstanden i det hele vil bære Udviklingen, hvad der vil blive Tilfældet mere og mere i samme Grad som Oplysning og Samfundskraft tiltager." Dette er virkelig Kjerneord af Sverdrup.

Men hvorledes skal Gaardbrugerstanden kunne bære Udviklingen, om den nu gaar med paa almindelig Stemmeret og forøger de Stemmeberettigedes Antal fra ca. 190,000 til ca. 420,000?

Hvorledes skal Magtens Tyngdepunkt kunne ligge hos Gaardbrugerne, hvorledes skal de kunne være de bestemmende for Udviklingen, naar man indfører almindelig Stemmeret?

Da vil jo Gaardbrugerne kun komme til at udgjøre ca. 1/4 af de Stemmeberettigede!

Det er vel saa klart som 2 og 2 er 4, at med almindelig Stemmeret bliver det ganske andre end Bønderne, som bestemmer Udviklingen.

Intet er imidlertid sikrere, end at Grundloven, som den nu er, lægger Forfatningens Tyngdepunkt hos Bønderne, at i deres Hænder hviler Magten, om de forstaar at bruge den, og at de har Nøglen til Statskassen. Men ligesaa sikkert er det, at gaar Bønderne nu ved Valgene med paa det radikale Venstres og Socialisternes Program: almindelig Stemmeret, saa giver de fra sig Nøglen til Statskassen og lægger Magtens Tyngdepunkt over i andre Hænder.

Vil I Bønder være med paa dette?

Vil I det ikke, saa maa I stemme mod Radikalerne.

---

45 Millioner Hektoliter Øl flyder der Aar om andet ned gjennem Tyskernes Struber. Et Bassin af 2025000 Kvadratmeters eller 225 Hektars Grundflade og 2 Meter høit vilde blive fyldt til Randen, og der udfordres 500000 Hektar veldyrket Agerland for at skaffe tilveie det Byg, der behøves til Fremstillingen af alt dette Øl.

Leilighedspoesi. En Kjøbmand og Medeier i Røros Kobberverk, der levede i Trondhjem for et Par Menneskealdre siden, havde over Døren til sin Brygge (Pakhus) ladet male de Ord:

„Guds Velsignelse gjør Huset rigt".

En vakker Morgen fandtes det, at en eller anden Skøier havde paa Porten nedenunder skrevet med store Bogstaver:

„Overvægta paa Kopparn gjør ogsaa sit".

Kjøbmanden strævede hele Dagen med at finde ud, hvem Ophavsmanden var; men da det ikke lykkedes, valgte han den Udvei at skrive videre.

„E du ærlig, saa bekjend dæ".

Morgenen efter fandtes Svaret:

„Vil du bli sæli, saa omvænd dæ".

(„Nor").

Domt Storthingsmand.

(N. T. B.) til herv. Blade.

Palermo, 30. Mai.

Ved den idag afsagte Dom i Sagen mod Felice Giuffrida med flere blev Giuffrida idømt 18 Aars Tugthus, 3 Aars Politiopsigt,Ærestab og Tab af Deputeretværdigheden. De øvrige Anklagede med Undtagelse af 3, der blev frikjendte, idømtes fra 2 Aars Fængsel til 3 Aars Tugthus.

En noksaa pudsig Strid er opstaaet mellem de radikale og de konservative Blade angaaende Forstaaelsen af „Landsvenstremødets" Program. Som bekjendt opstillede Landsvenstremødet almindelig kommunal Stemmeret som Programsag og „anbefalede" Forholdstalsvalg. Til trods for at Mødet udtrykkelig forkastede Forholdstalsvalg som Programsag og noiede sig med en tvetydig „Anbefaling", erklærer et „rent" Blad nu, at „Landmandsmødet har lagt det i Haanden paa hver enkelt Valgkreds kun at være med paa almindelig kommunal Stemmeret i Forbindelse med Forholdstalsvalg".

Stakkars Landsvenstremøde! Den høit priste Flertalsafgjørelse staar nok ikke i Kurs hos den overstemte Minoritet. Ved Hjelp af „Fortolkninger" vil den sætte sit eget forkastede Forslag i Høisædet, og da den har de to største Kristianiablade paa sin Side, kan den give „Flertalsstyret" en god Dag.

Forøvrigt — denne Strid er for Norges Gaardbrugere af meget liden Interesse. Enten den almindelige Stemmeret ledsages af Forholdstalsvalg eller ikke vil den med samme Expedithed kunne gjøre dem til et Mindretal i Kommunebestyrelserne.

Paa Carl Johan Theatret gaves iforgaarsaftes for saagodtsom fuldt Hus den morsomme Farce „De røde Dominoer" som Benefice for Hr. Bernt Johannesen. Stykket gik med Liv og Lyst, og Beneficianten var hele Aftenen Gjenstand for livlig Paaskjønnelse. Han fremkaldtes flere Gange efter hver Akt og fik en hel Del Blomsterbuketter.

Med denne Forestilling sluttede Carl Johan Theatret sin Sæson.

Giftmordsagen fra Førde.

Frikjendt.

Ved Lagmandsthinget i April blev — som da meldt — Konen Anne Birgitte Sæle kjendt skyldig i at have forgiftet sin Mand og idømt livsvarigt Strafarbeide, og Tjenestegutten Oliver Slettemark kjendt skyldig i Delagtighed ved at have styrket hende, tilraadet og tilskyndet til Forbrydelsen. Da imidlertid Retten ikke fandt Bevislighederne tilstrækkelige for dens sidstes Vedkommende, kræves ny Behandling for ny Lagrette og nye Dommere. Denne Behandling har fundet Sted igaar og idag. telegraferes der igaareftermiddag fra Bergen til „Mgbl." Sættelagmand var Sorenskriver Roll. Morderen, der var indkaldt som Vidne, vedblev sin Beskyldning mod Tiltalte, der negtede. Noget nyt fremkom ikke. Tiltalte frikjendtes.

Storthinget.

Møde 31de Mai Kl. 5 Em.

Som Udgifter ved Aars høiere Landbrugsskole bevilgedes Kr. 112,254.48.

Til kommercielle Stipendier bevilgedes ensf. 20,000 Kr., efterat Svendsø havde henstillet Opmærksomheden paa de ønskelige i at faa en Stipendiat i de Foretnede Stater af Hensyn til Ansjosexporten fra Vestlandet. Træskjærerske Cathrine Saltnæs fik 300 Kr. til fortsat Uddannelse.

Forskjellige Forslag til Forandring i Grundlovens § 51, 55, 56 og 58 bifaldtes ikke.

Et Andragende fra Indersøens Formandskab om, at Staten godtgjør Kommunelægen for Reiser til fattige Syge inden dette Herred, forbigikkes paa Forslag af Foosnes indtil videre.

Skadeserstatning paa 20,000 Kr.

H. Andersen fremsatte og begrundede i et vidtløftigt Foredrag et Forslag om Skadeserstatning paa 20,000 Kroner til Sagfører P. C. Bruun paa Gvarv i Anledning af en mod ham med Beneficium anlagt Proces, som Bruun vandt, men som dog forvoldte ham stor økonomisk Skade. Der nævnes endog som indirekte Skade 40,000 Kr. Mod Andersens Forslag optraadte flere Talere. De mente, at vistnok var Bruun ved Processen paaført stor Skade, men det gik alligevel ikke an her at bevilge Skadeserstatning, da det var uden tidligere Sidestykke og vilde føre til vidtrækkende Konsekvenser.

Fændrik Frits.

En Militærhumoreske.

Officererne og Soldaterne var gjerne gaaet i Ilden for ham, ja selv Regimentschefen lagde en Slags faderlig Velvillie for Dagen lige over for vor unge Ven, Fændrik Frits. Der var kun en eneste inden Regimentet, der ikke viste sig villig til at tilgive den unge Fændrik nogen lystig Streg, og det var Kommandanten ved første Batallion, Major Bittrich, en gammel Ungkarl, der selv nærede en noget betænkelig Forkjærlighed for en god Burgunder — og — en særegen Tilbøielighed for det smukke Kjøn.

Fændrik Frits — hans egentlige Navn var Frits von Rassel — men hele Regimentet kaldte ham kun med hans Fornavn, — var af hin rette Slags, hvoraf der dannes en god Officer. Velvoxen, som en Gran, en dygtig Turner og Fægter, et lyst Hoved og en lystig Fætter — med disse gode Egenskaber var han kommen til Regimentet, og havde med et Slag indtaget alle for sig, kun med Undtagelse af Major Bittrich. Det var ubehageligt, at Majoren, som Kommandør ved første Batallion, netop var Fændrik Frits's fornemste Foresatte, og en Række Stuearrester, som den unge Fyr maatte døie, viste, at Majoren ikke saa igjennem Fingrene med Fændrikstreger i sin Almindelighed og heller ikke havde ifinde at taale vor Frits's i Særdeleshed.

De unge Officerer behandlede Fændrik Frits fuldstændig som en god Kammerat, han var jo deres Lige, kun med Undtagelse af de skjæbnesvangre Epauletter. — Men naar Kammeraterne beklagede, at vor Fændrik stod paa en synlig spændt Fod med Kommandanten, saa svarede kun vor Ven med sit eiendommelige Smil og i en ligegyldig Tone, „at det vilde være et Særsyn, om det ikke tilsidst skulle lykkes ham, at forvandle en Fiende til en Ven, eller i det midste til en mild Dommer med Hensyn til hans gale Streger!"

En Morgen træffe vi dog vor unge Fændrik med Skyer paa den høie Pande, mens han urolig gik op og ned ad Gulvet i sit lille Kammer.

„Fordømt!" mumlede han mellem de sammenbidte Tænder.

Sagen var den, at han Aftenen forud havde forsømt sin Vagt paa Grund af et Kegleparti med en af de yngre Officerer, rigtignok havde han i Tide forget for en Stedfortræder, saa ingen Ulykke var hændt, men Forsømmelsen var kommen Majoren for Øre, og denne var sen om at tilgive Fændrik Frits en Forseelse. Sagen kunde blive ubehagelig nok, thi Majoren havde en lei, hensynsløs, noget gammeldags Maade, at tage alt stigt paa.

Som vor unge Fændrik gik der op og ned i Værelset, raadvild med Hensyn til, hvordan han bedst skulde komme fra det hele, aabnedes pludselig Døren paa Klem og et: „Godmorgen", tilraabtes ham med en velklingende Kvinderøst. Det var den gode, tykke Kommandersergeants endnu ungdommelige Ægtehalvdel, der kom med et Bud fra sin Mand.

Var det denne ligefremme, venlige Hilsen fra en Kvindes Læber, der lig en Troldom pludselig jevnede Folderne paa den unge Mands Pande? Nok er det, at han i et Nu gjenvandt sin gamle, sorgløse Munterhed og Hang til Spillopper.

Fændrik Frits havde med en Gang hittet paa en Plan. „Det er galt — bansat galt," hviskede han til sig selv, „men det er dog et udmærket Middel til at undgaa Majorens Straffepræken og kanske Stuearrest — — — Hm, jeg vil ikke betænke mig et Øieblik; at spille en Smule Komedie, selv her i Felten er ingen Synd og — hvem ved, hvad godt der kan komme deraf!"

Dermed sneg han sig over til Kommandersergeanten, der boede ved Enden af Korridoren tilhøire i den store Kaserne, og han var saa heldig at træffe den gamle Mand alene i Ro ved sin Morgenkaffe.

Som altid blev han modtaget med Venlighed — om end den gamle Soldat betænksomt rystede sit graa Hoved, da den unge Mand betroede ham, hvordan han nu paa en fin Maade vilde snige sig væk fra de militære Straffe.

„Det gaar aldrig godt, unge Brushoved — nei, nei, jeg tør aldrig indlade mig paa at være Medvider i stigt — hører De — vil De endelig, saa faar De selv ta Ansvaret og Følgerne, husk at jeg ved ingenting. „Men" — og her sænkede hans Stemme sig til en lav Hvisken. „Se ind i Deres Værelse strax over Middag. Kanske De vil finde, hvad De ønsker."

Med en hjertelig Taksigelse og det gladeste Ansigt af Verden tog vor unge Ven Afsked.

*

Hvo der samme Dags Eftermiddag havde kastet et Blik bag Fændrik Frits's omhyggelig tillaasede Kammerdør, vilde have mødt et eiendommeligt Syn.

Er da Fændrikken bleven gal, eller hvad gaar her for sig? — Der staar vor Frits midt i Værelset iført Underskjørt, sviklede Strømper og Snørestøvler, medens han under megen Møie og med store Lidelser søger at tvinge sin Overkrop ind i et Damekorset. Paa Stolen ligger til videre Anbenyttelse en Kjole, samt et klædeligt Overstykke, en Parasol og en liden koket Hat. Det er ingen Tvivl underkastet, at den lystige Fændrik vilde ud paa Eventyr og spille Dame. Og Forvandlingen lykkedes ham forbausende. Vistnok vil et skarpt Øie kunne opdage, at Kjolen er noget for kort og at Jakken ikke sidder korrekt, samt at alle Klædningsstykker mærkelig nok er identiske med Fru Kommandersergeantindens Søndagspuds; — men i Forbigaaende seet kunde den unge Krigers gjælde ei alene for en statelig, men ogsaa for en fuldendt Dame.

Faa Minutter før 7 Aften indtraf Banetoget, som Majoren havde benyttet fra nærmeste Smaaby, hvor han havde spist en splendid Middag hos en Ungdomsven. Han havde ladet sig den gamle gode Burgunder smage fortræffelig, hvorfor han befandt sig i en høist belivet Stemning.

Mellem Banegaarden og Garnisonsbyen strakte sig et Parkanlæg omgiven paa begge Sider med Husrækker. Hvad der bevægede Majoren til netop hin Aften at lægge Veien mellem Anlæggene er uvist, men sikkert er det, at han efter kun et flygtig Blik over Terænet bøiede ind mellem Buskadset. Umuligt er det ikke, at en slank moderne klædt Dame, der stod i en afventende Stilling ved Udgangen af Parken havde Del i denne hans Beslutning. Men — pludselig dreiede Damen af og slog ind paa en Sidevei.

Det varede ikke tre Minutter, saa var den tykke Major pustende og halv aandeløs, men dog med mere ungdommelige Bevægelser, end man ellers var vant til at se hos ham, ved hendes Side. Den unge Dame saa halvt til Siden, slog med en koket Bevægelse Sløret for Ansigtet og ilede derpaa afsted med hurtige Fjed. — Men Majoren halede hende snart ind igjen — den gamle Ungdomsild var blusset op hos ham — og efter nogen Hosten — den fordømte Burgunder! — begyndte han at hviske i en varm Tone: „Saa ensom, min smukke — hm! — — —"

Den unge Dame for sammen ligesom i Frygt, derpaa lod hun Hovedet synke, og ilede skyndsomt afsted, som vilde hun fly den gamle Officer.

(Sluttes.)

Ligeledes Forslog Andersen, at Beneficeum kun skulde meddeles efteral begge Parter havde havt Anledning til at udtale sig.

Første Del af Andersens Forslag, der var ændret til 10,000, forkastedes mod 1 St. (Andersen). Anden Del forkastedes med 58 mod 48 St.

Derefter Afgjørelse af endel kurante, mindre Sager, hvoriblandt Eftergivelse af det Offentliges Tilgodehavende i Oberstl. Lunds Dødsbo.

Behandlingen af Statsjernbanernes Drift besluttedes, efter Løvlands Forslag, enst. udsat indtil videre.

Mødet hævedes Kl. 8.

*

Møde 1ste Juni Kl. 10.

Handelstraktaten med Schweitz.

Kristianiarepræsentanterne Egeberg og Schøyen fandt, at Traktaten var af tvilsomt Værd, idet den stængte for Indførsel af norsk Høvellast, medens vi med Hensyn til Fiskeimport kun ligestilledes med andre Lande. Det var tvilsom Fordel under disse Omstændigheder at binde vor Toldtarif.

Egeberg udtalte endvidere at vor Underhandler Generalkonsul W. C. Christophersen havde vobet en med norske Forhold kolossal Uvidenhed, naar han kunde tro det muligt at indføre Høvellast til Schweitz med en Told paa 38 Frcs pr. Standard, aldenstund Høvlingen kostede 25 Frcs pr. Standard.

Fasting m. fl. mente dog, at Traktaten havde stor Betydning for vore Fisteridistrikter, ligesom S. Nielsen takkede Christophersen for de Tjenester, han havde ydet. Egeberg fastholdt sine Udtalelser. Havig ankede over, at der i Traktaten stod Kongen af Sverige og Norge. Han vilde have Kongen af Norge eller ialfald Kongen af Norge og Sverige. Traktaten bifaldtes enst.

Veivæsenet.

Til Veianlæg i Akershus bevilgedes 65,000 Kroner, hvoriblandt til Paabegyndelse af Hovedveianlæg fra Austaddalen til Eltonveien, Smaalenenes Amt 61,300, hvoriblandt 5000 til Veianlæg Hontorp — Grind — Garsrud i Trygstad og Omlægning Svae — Aamot 25,000. Hedemarkens Amt 101,000. Kristians Amt 188,000, hvoriblandt 63,000 til Bro over Laugen ved Tretten Station.

Buskerud 90,850, hvoraf 11,150 som Bidrag til Bygdeveisanlæg fra Sønstebro i Opdal til Dagalid. Jarlsberg og Laurvik 78,000 til Fortsættelse af paabegyndte Anlæg.

Bratsberg Amt: Fossø — vestre Endepunkt af Maristien og fra østre Endepunkt af Maristien — Vaaer 16.000, mellem Nordsjø og Silsjordvand 30,100 til Paabegyndelse af Veianlæg Gransherred — Hovi paa Strækningerne Bolkesjø — Fossø og Ornemyr — Folsland 30,000. Under den videre Behandling fremsattes flere Forslag til Nyanlæg i Bratsberg. Den videre Behandling af disse ovennævnte fortsættes idag Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 2.

Et oprørende Mord.

Norsk Sjømand pint ihjæl.

En norsk Sjømand, Karl Petersen, fra Arendal er paa den grusomste Maade bleven pint tildøde ombord paa et tysk Skib. Forøverne, Kaptein og Førstestyrmand, blev arresteret ved Ankomsten til London.

Om det i Lørdags i Bowstreet i London over den tyske Førstestyrmand Hermann Spree afholdte Politiforhør i Anledning af Karl Petersens Mord hidsættes i „Aftenpostens" Gjengivelse efter de nyeste engelske Blade:

Politiinspektør Mellish forklarede, at han den 25 ds. som Følge af et Telegram fra Politiet i Gravesend gik ombord i den tyske Bark „Paul Eisenberg" ved dens Ankomst til den søndre Vestindiadok. Han forhørte sig angaaende en efter Sigende paa Skibet myrdet Mands Død og optog Forklaring. Sigtede, der var Førstestyrmand, negtede Tilladelse til Undersøgelsen, og Vidnet lod ham derfor føre til Limehouse Politistation og derfra til Bowstreet. Vidnet oplæste Charles Lehardes Forklaring, og Sigtede gav intet Svar. Der blev begjært Arrestordre og Førstestyrmanden sigtet for Mord inden den tyske Stats Jurisdiktion.

Sigtede ønskede gjerne at vide, hvorfor han var sat i Arrest.

Lushington (Rettens Administrator) svarede, at Spree var sigtet for at have dræbt Petersen.

Charles Lehardе forklarede, at han var helbefaren Matros paa det tyske Skib „Paul Eisenberg". Han for med det fra Liverpool til San Francisko og tilbage til London. Karl Pettersen var helbefaren Matros. Han døde den 14de Marts, paa 30 Gr. s. B. og 36 Gr. v. L. i det sydlige Atlanterhav, paa Tilbagereisen fra San Francisko. De var kommen forbi Kap Horn. Vidnet saa Karl Petersen, fire Timer før han døde. Han hang i Stormasten, hvor han var heiset op af Styrmanden og en af Gutterne. Det var hans Vagt, og han var af Kapteinen bleven hentet ud af Køien omtrent Kl. 6½. Da Kapteinen havde faaet Petersen ud paa Dækket, kom Spree frem og slog ham flere Gange med en Tougstrop over hele Kroppen. Petersen sagde: „Lad mig være, jeg kan ikke reise mig!" Petersen havde før stundom gjort Indtryk af at være normal og stundom ikke at være ved sine fulde fem; men Vidnet vidste ikke af, at han var syg. Kapteinen befalede to Mand at bære ham agter til Masten. Kl. 8 gik Vidnet paa Udkik forud. Han kunde da ikke se Petersen, men kunde høre hans Skrig over hele Skibet, og tillige hørte han en Mængde Slag. Petersen holdt paa at skrige til Kl. 10. Vidnet saa ham da at hænge under Mellemmessanstaget. Han sad paa et Toug; men Vidnet kunde ikke se, hvorledes det var fastgjort. Petersen holdt paa at raabe paa Vand, og en Dæksgut forsøgte at give ham noget. Petersen hang omtrent 12 Fod over Dækket. Sigtede kom nu frem under Kommandobroen og spurgte Gutten, hvad han havde der, og da han hørte det var Vand, forbød Styrmanden Gutten at give Petersen det og overhovedet at svare, om Petersen bad om noget. Petersen raabte fremdeles paa Vand, og Gutten gik sin Vei. Sigtede var omtrent 20 Fod fra Masten. Kl. 12½ lykkedes det Petersen at komme ned ved egen Hjelp; han havde før svinget i Touget. I dette maatte der have været en Buglinie for at hindre ham fra at komme løs. Da Petersen kom ned paa Dækket, løb Styrmanden til og slog og sparkede ham over hele Kroppen. Petersen faldt om, og Sigtede gav ham flere Slag med Tougstroppen og adskillige Spark. Vidnet gik nu hen og talte til sine Stibskammerater. Da han kom tilbage, saa han Dæksgutten heise Petersen op igjen. Han hang der paa Maven med Armene og Benene ned. Det var meget mørkt Vidnet hørte ham jamre sig. Styrmanden var nu agterud. Petersen hang der tredie Gang omtrent 20 Minuter; da slog Klokken et Glas, og Styrmanden sagde til ham, at hvis han ikke holdt Mund, skulde han hænge der til otte Glas eller Midnat. Petersen svarede ikke, men fortsatte at jamre sig. En Stund efter firede Styrmanden ham ned og slængte ham hen paa Storlugen. Petersens Hoved hang over Styrmandens Skulder, Fødderne hang ned, og han syntes hjelpeløs. Styrmanden sagde: „Er du død nu?" Petersen svarede ikke, og Styrmanden gik agterud. Vidnet spurgte Kapteinen, om man ikke skulde indhylle Petersen i Uldtepper, hvortil Kapteinen svarede jo, og Petersen blev bragt til Donkeymaskinrummet. Der laa han med et Øie aabent. Vidnet gik ind i Folkelugaren. Begge Styrmændene holdt da Petersen i Armene og søgte at faa ham til at ligge der. Da Petersen laa paa Storlugen, følte Vidnet ham paa Pulsen; han var da saa kold som Is og gav ikke Livstegn. Næste Gang Vidnet saa Petersen, var Kl. 6 om Morgenen, da Liget var indsvøbt, færdigt til at kastes overbord. Petersen var kommen ombord i San Francisko.

Peter Faller, der forhyredes som Kahytsgut i San Francisco, men fik Plads i Folkelugaren, sagde, at da Kapteinen slæbte Petersen ud af Køien, havde han kun sin Uldtrøie paa og klagede over ikke at være rask. Petersen laa paa Agterlugen omtrent Kl. 7½. Vidnet fik Ordre til at bringe en Biscuit, og Kapteinen sagde til Petersen, at hvis han ikke spiste den, skulde han faa Prygl til han spiste. Petersen spiste Biscuiten, Kapteinen slog Petersen med en Tougstrop over hele Kroppen. Kapteinen gik ned, og Sigtede befalede Petersen at gaa frem og tilbage; men han svarede, at han ikke orkede. Styrmanden førte ham hen til Mesanmasten. Petersen syntes da at have vanskeligt ved at gaa. Sigtede heisede da afdøde omtrent 18 Fod op i Masten ved et Toug. Petersen holdt paa at synge og udstøde usammenhængende Raab og syntes ikke at være ved sin fulde Samling. Petersen bad Vidnet om Vand, og han hentede noget, men Sigtede forbød ham at give Petersen det. Vidnets videre Udsagn stadfæstede, hvad der før var bleven forklaret. Sigtede ønskede, at Vidnet skulde undertegne en tysk Skrivelse, men negtede. Petersens Legeme var ganske blaat og sort, da det laa i Donkeymaskinrummet. Det ene Øie var lukket og vidnede ved sin Farve om Mishandling.

Sigtede: Petersen havde ikke Fødderne paa en Blok, da han hang.

August Palke sagde, at ved en Leilighed i Februar, da Petersen ikke gik hoit nok tilveirs, fulgte Styrmanden efter ham og sparkede ham og slog et Stykke Kjød ud af hans Øie. Vidnet bekræftede de andre Forklaringer og sagde, at begge Styrmænd slog Petersen, da man søgte at faa ham til at spise Biscuiten. Da Petersen raabte paa Vand, sagde Styrmanden, han fik vente, til det regnede, og da aabne Munden.

Walter Henke bevidnede, at Kapteinen og begge Styrmænd slog Petersen med en Tougende, og at Sigtede hindrede Petersen fra at hvile Fødderne paa en Stag, da han blev opheiset, og fortsatte at slaa ham.

Hendrik Morten, Skibets Stuert, sagde, at Kaptein slog Petersen, da han blev bragt ud paa Dækket fra Lugaren. Styrmanden pryglede Afdøde voldsomt, da han var ude af Stand til at spise Biscuiten. Kapteinen truede med at „lave Biffsteg" af Petersen, før han heisedes op.

Sigtede blev gjeninddsat i Arrest for en Uge.

Indrulleringsbetjent Koch tiltalt.

I Bladet „Folketanken" for 29de November 1893 fandtes indrykket en Notis, saalydende:

„Forholder det sig, som der nu tales om? Er virkelig det Forlydende rigtigt, at Hr. Emil Stang skal have faaet Kr. 400,000 for at sidde som Minister for det svenske Underbrug? Det er jo utænkeligt — men — —".

Indrulleringsbetjent Koch i Risør, der under Efterforskningen maatte vedgaa at være Fader til dette Produkt, er nu af Rigsadvokaten sat under Tiltale for Forbrydelse mod Straffelovens Kap. 17 § 5 sidste Led. Sagen vil blive anlagt ved Nedenæs Lagmandsret.

„Aftenp."

Sorenskriver Beer agter efter Forlydende i „Samhold", at søge Afsked, og da vil Tiltalen mod ham falde bort.

En værdifuld muhammedansk Relikvie er nylig bleven skjænket Khediven af Ægypten. Den bestaar i — et Haar af Profetens Skjæg! Det opbevares i et kostbart Krystalrør. Khediven har givet Ordre til, at Relikvien skal gjemmes i den berømte Moske Achmedi i Tanta, som er et af Muhammedanernes fornemste Valfartssteder.

Turpinaffæren.

(Bureautelegram til herv. Blade).

Paris, 31te Mai.

I Deputeretkammerets Møde idag fremsattes den bebudede Interpellation angaaende Turpinaffæren. Krigsministeren svarede: Turpin er en Bedrager; han har ikke opfundet Meliniten. De sidste af ham iscenesatte Tildragelser er sandsynligvis Pengeudpresningsforsøg.

Med 416 imod 102 Stemmer vedtoges derpaa en Dagsorden, hvori udtaltes Tillid til Regjeringens Aarvaagenhed med Hensyn til Nationens Forsvar.

Centrums Landsmøde

afholdes i Kristiania St.Hansaften Lørdag den 23de Juni Kl. 9½ Form.

Til dette Møde indbydes: Medlemmerne af Centrums Hovedstyre;

Medlemmerne af Bestyrelserne for de valgte Amtscentrumsforeninger eller af de nedsatte Amtsarbeidskomiteer;

samtlige Med- Undertegnere af den oprindelige Indbydelse (af Nov. 1892) til Dannelsen af Centrum;

særskilte Delegerede fra de forskjellige lokale Centrumsforeninger.

Øvrige Meningsfæller kan i begrænset Antal faa Adgang ved itide at henvende sig til et Medlem af Hovedstyret eller af de forskjellige Amtskomiteer.

Talrigt Fremmøde ønskes!

Nye Bomber.

(Bureautelegram til herv. Blade.)

Rom, 31te Mai.

Igaaraftes fandt der Bombeeksploner Sted i Justitspaladset og i Krigsministeriets Bygning. Nogen større Skade foraarsagedes dog ikke ved Eksplosionen.

Det nye franske Kabinet.

(Bur.-Tel. til herv. Blade).

Paris, 31te Mai.

Det nye Kabinets Programerklæring oplæstes i Kamrene idag. I Erklæringen udtaler Regjeringen, at den er fast besluttet paa at opretholde Ordenen og kvirke til Lovenes Efterfølgelse, og at den vil søge at gjennemføre de foreliggende Spørgsmaal, særlig Arbeiderspørgsmaalet.

Anbud.

Herved indbydes til Anbud paa Overtagelse af Renovationen ved Rigshospitalet i Tidsrummet fra 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895. Anbudene indleveres inden 16 Juni Kl. 7 Aften, paa Forvalterens Kontor, hvor Betingelserne opgives.

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

Anbud.

Herved indbydes til Anbud inden 16 Juni førstk. paa Levering af de til Rigshospitalets Drift i Tidsrummet 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895 fornødne Forbrugsgjenstande. (Se Kundgjørelsestidenden No. 125, 127 og 130.)

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

THRANE & Co.

11, JERNBANETORVET 11.

Maskin- og **Cylinderolier,** alle Slags.
Maskinfedt & Koppe.
Pudsegarn, flere Sorter.
Pakninger af Gummi.
Asbestos, Duvals etc.
Maskinremme, alle Sorter.
Syremme & Slagremme.
Remme & Remlaase.
Gummislanger.
Gummioplosning.
Tagpap i flere Nummere.
Tjære, Creosot & Carbolsyre.

Alt til billigste Dagspriser.

Butik

i 1ste etage med centralopvarmning er tilleie i

Frølichgaarden.

Værkstedlokaler,

forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie i

Frølichgaarden.

I alle boglader faaes:

Nils Collett Vogt:

Fra Vaar til Høst.

Elegant udstyr. Med litograferet omslag efter originaltegning af Frøken Skovgaard. *2 Kroner.*

Læs

anmeldelserne fra de modsatte politiske og literære lejre.

„Morgenbladet": — form og udtryk, der med et slag må give ham plads blandt dem af de unge, af hvem man bør kunne vente mest. Og ved siden heraf fine poesier, formrige og følsomme, givende en sindets eller naturens stemning i harmonisk velklang.

Hans Aanrud i „Intelligensen": Thi fra det øieblik, denne hans nye digtsamling er kommet ud, vil der ikke mer kunne strides om, at han står i **allerførste række** blandt de yngre, ja at han rimeligvis er en af de betydeligste lyriske talenter, vor literatur har ejet, intet mindre end **arvtager efter Wergeland og Bjørnson.**

Dr. Georg Brandes i „Politiken": Der er desværre igjen en Nordmand, som fortjener ros — ypperlige, friske som vers af unge danske mænd for tiden sjelden er friske, og fuldtonende som de næppe skrives i Danmark af nogen, der er yngre end Holger Drachmann. Og så er der så god og fast en form i disse vers, som vi ikke i lange tider har seet den.

Vilhelm Krag i „Verdens Gang": En bog, der larmer af trods og henrykkelse, himmelstormende henrykkelse! — — dæmpede melodier fra alle de lyse nætter, melodier, tungsindige af ydmyg ømhed, melodier, hvis rytmer vil nynne dig ind i dine tanker, og stige frem mangen gang.

Kristofer Randers i „Aftenposten": En af de friskeste og kjækkeste bøger, som på lang tid har set lyset i vor literatur. — — Digte af en så frisk stemning og fuldendt formning, at de står ved siden af det bedste, vor literatur paa dette område har frembragt.

„Kringsjaa": Noget af det mest betydningsfulde i vor nyeste literatur — fuld af friskhed, kraft og poesi.

Kristiania.
Universitetsgd. 24.

Olaf Norli.

III. Katalog. Telefon 1001 & 1126.

Is-Skabe
Is-Kasser
Is.Levering

M. E. Nord,

Møllergaden No. 3.

Kikkerter, Barometre, Thermometre,
Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik
samt Briller og Lorgnetter
i rigeste Udvalg og kun prima Varer
anbefales til ***bekjendte billige Priser.***

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring

Martin Viig,

optisk Instrumentmager — etableret 1876 —
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Guld- og Sølv- Lommeuhre,
Regulatoruhre, (Gustav Beckers)
anbefales i største Udvalg ubetinget billigste Priser hos

H. F. Nielsens Efterflg.
Uhrmager.
Grændsen 15.

I Sommermaanederne lukkes Forretningen Kl. 7 Aften undtagen Lørdag.

Tagpap
Tætningsmasse
Tagkidt
Asphalttjære
Composition
Raatjære
Kultjære
Vognsmørelse
m. m. m.

anbefales billigst fra Lager.

Thrane & Co.,
Christiania.

Amerikanske Maskincompagni

Telefon No. 1917 k.

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Teledramadr.:
Maskincomp.

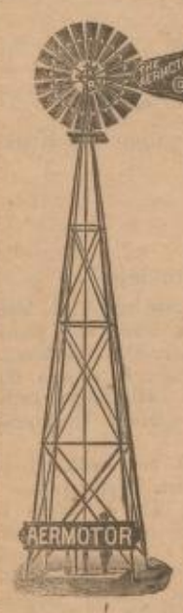

Amerik. Vindmotorer
af Galvaniseret Staal.

Anvendes til Pumping, Formaling, Sagning etc.

Findes i Amerika paa saagodtsom enhver Farm.

Landbrugsredskaber saasom:
Haandsaamaskiner, Morgan Patent, Spade-Harv, South-Bend Plouge. Hestehakker. Græsplændklippere m m.

Amerikanske Maskincompagni

indehaver Generalagenturet for Norge for **Mc. Cormicks Harv. Mach. Co. Chicago** og anbefaler sammes 1 og 2 Hestes

Slaamaskiner,
Meiemaskiner og
Selvbindere.

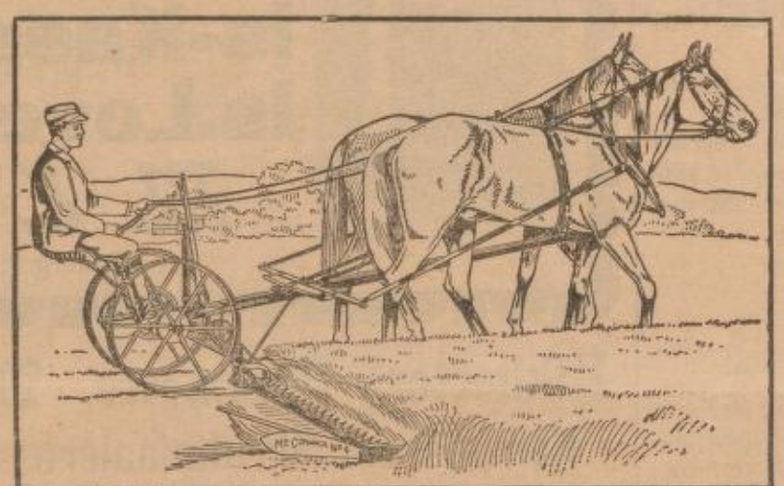

1) Cyrus H. **Mc. Cormick** er Meiemaskinernes Opfinder. Fabrikken, anlagt 1845, leverede i 1893 over 150,000 — **et hundrede og femti tusind** — **Maskiner**, hvilket er mere end 1/3 af Aarets samlede Produktion.
2) **Mc. Cormicks** Maskiner erholdt ved **Chicagoudstillingen 1893** de **høieste officielle Præmier** og de mest smigrende offentlige Udtalelser efter den **officielle og eneste Concurrance-Prøve i Marken.** *NB.* Konkurrenterne undlod at deltage i Prøven. Hvorfor?? Vi ved hvorfor, **de selv** ved hvorfor, I ved hvorfor.
3) **Mc. Cormicks** Maskiner kan **uden** Overdrivelse karakteriseres som Verdens **bedste.**

Aadals Brug er overdraget Eneudsalget for de oplandske og nordlige Amter.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Optiske artikler

til usædvanlig lave priser.

I Elektrisk Bureaus udsalg.

Storthingsplads 7,

er oprettet en afdeling for optiske artikler: Briller, pincenez i guld, nikkel og staal, læseglas, luper, mikroskoper, stereoskoper. marine-, reise- og theaterkikkerter, barometre og thermometre, høidemaalere, skridtmaalere, lommekompasser etc. etc.

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang, Træuld, Vat**, ismaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** **Grændsen ved Torvet.** Kristiania.

Kristiania Realkreditbank.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges herefter til en Rente af 4 1/2 — fire og en halv Procent p. A.

For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af 1/4 til 1/2 Procent p. A.

Undervisning.

Christiania Kathedralskole.

Indmeldelser af nye elever modtages indtil 1ste juli. I 4de, 5te og 6te middelsk.klasse, kan der paa grund af en ny ordning optages flere elever end forhen. Skriftlige indmeldelser maa ledsages af oplysning om den anmeldtes alder og tidligere undervisning. Kontortid 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Andragender om friplads eller stipendium for næste skoleaar bør være indsendte til skolens rektor inden 1ste Juli. Andragenderne stiles til kirkedepartementet. For de disciple, som nu har friplads eller stipendium, maa der søges paany.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12 1/2—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Haugesminde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 9—9 1/2.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Eiendomme tilsalgs.

Landeiendom i Skedsmo.

Gaarden **Nitteberg, østre,** 2 Klm. fra Lillestrøm Station, usædvanlig smukt beliggende og vel dreven, ca. 600 Maal stor, hvoraf ca. 450 Maal dyrket Indmark, med gode Beboelses- og Udhusbygninger, med Adgang til Fiske, er billig tilsalgs ved advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll.**

Landeiendomme, Bygaarde, Bytomter, Landsteder, Landstedtomter

billig tilsalgs ved

Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.

Skippergaden 22,
Christiania.

Eiendommen Røstad

i Hurum, smukt beliggende ved Damskibsstoppestedet Filtvedt, ca. 300 Maal dyrket Jord med nye, solide Huse, er billig tilsalgs. — Af Skoven medfølger ca. 300 Maal.

Man henvende sig til

Orsagf. H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Tilleie ønskes.

Til en **Feriecoloni** paa 25 Børn søges Hus (uden Kost) **paa Landet** i Juli og August, ikke for langt fra Christiania og nær ved Jernbanestationen. Værelserne kan være tarveligt møblerede, dog uden Senge, Huset maa ligge frit og smukt med Adgang til Badning i Nærheden samt Melkeforsyning. Tilbud med billigste Pris og nøiagtige Oplysninger (hvoriblandt Værelsernes Størrelse) bedes snarest adresseret „J. M. F." poste restante, Christiania.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

For Tilreisende!

Til & under Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22. 1ste & 2den Etage.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl.
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Haldens Metalvarefabrik,

Fredrikshald.

Fabrik for:

Kobberkjedler, Kobberkasseroller Spyttebakker, Glimmerlygter, eget Patent, **Transportspand, Meieriredskaber, Fortinneri-** og **Galvaniseringsanstalt, Parafinkander, Lygter** for Jernbaner og Skibe, Fabrikker etc., **Firkantlygter, Kuppellygter, Kakkelovnsrør. Tagtækning** og **Reparationsarbeider.**

A. P. Foss Fabik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a
Christiania.

Nr. 65. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **Tirsdag den 5te Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangs Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **1ste Aarg.**

Abonner paa „Eidsvold".

Kun 1 Krone pr. Kvartal. koster
incl. Porto eller Budpenge

„Eidsvold"

fra 1ste Juli. Abonner paa nærmeste Postanstalt.

Maanedsabonnement **kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt *kun 35 Øre.* Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juni Maaned.** Nye Abonnenter kan faa Bladet fra 1ste Januar til 1ste Juni, saa langt Oplaget strækker til, frit tilsendt mod Indsendelse af 1 Krone.

Averter i „Eidsvold."

„Eidsvold" er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale Bladet for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme samt Emigrantlinier etc. etc.

Abonner paa „Eidsvold". Averter i „Eidsvold".

Garup Meidell,
Overretsagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Frem, maadeholdne Mænd!

„Efter Skule Baardssons Fald dode Vaarbelgernes Opstand aldeles hen. Kongen tog det slagne Parti aldeles til Naade uden at lade nogen undgjælde for de begaaede Forseelser, efter hvad det lader til. Thi de Vaarbelger, som siden blev dræbte, faldt vistnok som Ofre for et privat Opgjør. Selv de Geistlige, der under Skules sidste Kamp havde indtaget en meget tvilsom Holdning, undgik Straf for sit Forhold. Som Følge heraf vendte Ro og Fred snart tilbage i det af Partistridigheder saa længe oprevne Land og Folk".

Med disse Ord afsluttes Beretningen om Borgerkrigene i Norge. Ved at læse dem, forstaar vi bedre end ellers, hvorfor Haakon Haakonsson blev den lykkelige, som gjenoprettede Ro og Orden i Landet. Havde han været en Mand lig de fleste andre paa den Tid, en Mand, hvis faste Overbevisning om, at han selv havde Ret, var sammenknyttet med en lige saa fast Overbevisning om at de, der lagde en anden Mening for Dagen, maatte straffes, da var vist Borgerkrigen ikke ophørt. Gjennem de 110 Aar, fra Sigurd Jorsalafarers Død til Skule Baardssons Drab, var Norges Historie en uafbrudt Kjæde af Gjengjældelse og Hævn, Hævn og Gjengjældelse. Den Part, som seirede, skulde straffe sine Modstandere. Den, hvem Straffen rammede, tænkte selvfølgelig kun paa ved første Anledning at kunne øve Gjengjæld. Ingen tænkte paa at beseire Modstanderen ved Mildhed og Overbærenhed, ved Imødekommenhed og Forligstilbud. Dette vilde være at „svigte Grundsætningerne". „Fiat justitia, pereat mundus" var Valgsproget, eller i den Form, som en upartisk Efterslægt giver det: „Jeg har Ret og jeg vil have Ret, skal end baade Land og Folk gaa til Grunde". Selv ellers forstandige Mænd fulgte dengang det Princip at forfølge Modparten til det yderste. Det skulde nemlig være politisk klogt at „svække Modstanderne". At de alle var Børn af samme Land, det glemte de i Kampens og Forbitrelsens Hede.

Den Art Politik staar fremdeles i Kurs her i Landet. Derfor mislykkedes ogsaa Ministeriet Sverdrups Forsøg paa at mildne Modsætningerne. Baade Radikalerne og enkelte kamplystne Høiremænd brænder af Lyst til at „knuse" dem, der har en anden politisk Opfatning end de selv, og faar disse Folk herefter raade, vil der i Norge kunne udvikle sig en Tilstand, der blot paa Grund af Tidsalderens Forskjellighed vil have et andet Udseende end Tilstanden under Harald Gille og hans Efterfølgere. Haakon Haakonsson har ingen Aandsfrænder inden de yderliggaaende Partier. Hans Mildhed, hans Høimodighed, hans Evne til at sætte sig ind i Modstandernes Tankegang og derfor undskylde dem og bære over med dem, er Egenskaber, som er fremmede for Folk, hvis mest udprægede Kjendemærke er et Rethaveri, der gaar over alle Grændser. Findes der her i Landet ingen Kræfter, der er mægtige nok til at holde Yderlighederne i Tomme, da vil de tørne sammen saa længe, til den ene af dem har kunnet sætte Foden paa den andens Nakke og herske med et brutalt Tyranni, der er lige modbydeligt, enten det kalder sig „Konservatisme" eller „Frisind".

Det er paa Tide, at alle besindige Mænd kaldes frem for at gaa mellem de stridende Parter. Haakon Haakonssons Maadehold maa atter gribe ind i vor Historie og gjennem de kommende Valg paabyde Fred. Det maa slaa en Streg over det sørgelige Dokument No. 1 og overgive det til Forglemmelsen. Det maa hindre at vort Folks store Begavelse, Energi og Fremskridtsevne udtømmer sig i en ufrugtbar og ødelæggende indbyrdes Strid. Middelalderens Nordmænd brugte sin Kraft til at grunde Riger og reise en Kultur af gjennemgribende Betydning for Menneskeheden ved Nordsjøens, Kanalens og Middelhavets Strande — og til ved indbyrdes Strid at tilintetgjøre baade Selvstændighed og Kultur i sit eget Land. Vi vil efterligne dem i det første — med Aandens Sværd, ikke med krigerske Midler — men vi maa ikke og vil ikke efterligne dem i det sidste. Den navnkundige Historieskriver Macaulay fortæller, at William den tredie en Stund var nær ved at fortvile over de engelske Partiers uforsonlige indbyrdes Fiendskab. Han besluttede at forlade „de urolige og utaknemmelige Oboere, som hadede ham, fordi han ikke vilde tillade dem at sønderrive hverandre", og vende tilbage til Holland. Heldigvis fandtes der endnu kloge Mænd i England. Da William underrettede sine Omgivelser om sin Beslutning, glemte de sine Stridigheder. Toryen Lord Carmarthen og Whiggen Lord Shrewsbury forenede sig om at bønfalde ham om at blive. Til Lykke for England lod William sig bevæge til at opsætte sin Reise. Han forblev og han hindrede, at det store Værk, Grundlæggelsen af Folkefriheden gjennem Revolutionen i 1688, blev ødelagt gjennem Partiernes Uforsonlighed og Mangel paa Maadehold. Men liden Tak høstede han af begge Parter, saa længe han levede. Han havde kun altfor megen Ret, da han midt under Glædesjubelen umiddelbart efter hans Indtog i London med filosofisk Foragt for de ham omgivende Mennesker bemærkede, at de samme Folk, der idag raabte Hosiannah, imorgen kunde raabe korsfæst! Men var hans Værk tornefuld for ham selv, saa var det velsignelsesrigt for Landet, som Haakon Haakonssons var det for det sidste Aarhundredaar af Norges Velmagtstid.

Det Krag-Jørgensenske Gevær. Det Krag-Jørgensenske Geværkompagniandrager i en Skrivelse til Storthinget af 30te Mai om, at dets Patentgebyr maa blive fastsat til 25,000 Kr. kontant samt 50 Øre pr. Stk. for Geværer og Karabiner, som udover et Antal af 25,000 arbeides for Armeen og Marinen. Ved Siden heraf fastholder Kompagniet, at det offentlige er uberetiget til at forarbeide eller lade forarbeide Geværer for Skytterlagene, medmindre det tilsvarer det af Kompagniet forlangte Gebyr af 2 Kr. pr. Gevær.

Dødsangst. Om Anarkistmorderen Henrys sidste Øieblikke giver en Korrespondent fra Paris nogle yderligere Oplysninger. Mandag Morgen traadte Fængselsdirektøren og enkelte andre ind i hans Celle, hvor det første blege Dagslys piblede ind gjennem Vinduet. Han laa paa sin Briks med Ansigtet mod Væggen og sov dybt.

Tre Gange maatte man støde til ham; da vaagnede han og saa sig langsomt om.

Pludselig blev han forfærdelig bleg; han havde forstaaet alt.

Han reiser sig hurtig op i Sengen, og med rasende Hast begynder han at klæde sig paa; hans Hænder, som synes følesløse, ryster og griber ofte feil. — Endnu har ingen sagt et Ord.

Man tilbyder ham en Præst. „Nei", siger han kort.

Saasnart han har endt sin Paaklædning, fører man ham ind i et andet Rum og binder hans Hænder og Fødder. Hans Ansigtsfarve er nu gusten, han vakler undertiden, og man hører, hvordan han uafbrudt nedsvælger sit Spyt. Men Hovedet bærer han høit, unaturlig høit, kneisende.

— Er de Bødlen? spørger han den, der binder ham. Ingen svarer.

Saa fører de ham ud paa den aabne Plads, hvor Guillotinen staar ventende. Hurtig bevæger den lille Gruppe sig fremad, forrest Præsten, der ivrig beder. Emile Henry snubler hvert Øieblik, for Rebene, der snører sig om hans Fødder, forhindrer ham i at gaa. Pludselig kaster han sig bagover — han har set Guillotinen; men Vogterne griber ham om Livet og slæber ham videre.

Og med en Stemme, der er halvkvalt af Dødsangst, skriger han: „Mod, Kamerater! . . . Leve Anarkiet!"

Gruppen iler fremad endnu nogle Skridt. Og høst og vildt og neppe hørlig lyder atter Henrys: „Leve Anarkiet!"

Man er nu helt henne ved Skafottet. Hurtigt river Bødlen den sorte Kappe, der dækker Henrys nøgne Bryst og Skuldre, bort. Han staar der som død; al hans Huds Farve er grøn; han aander neppe mere.

Bødlens Hjælpere griber nu fat om ham; hans spinkle Legeme, der allerede er stivt, lægger de hastig til Rette i Guillotinen, Kniven falder tungt. Det er forbi. —

Stylteløb. Som bekjendt er Stylter i det myrlændte franske Departement Landes og tilgrændsende Distrikter et almindelig benyttet, nationalt Færdselsmiddel, som nu har gjort sin Indtrædelse i den franske Sportsverden. Bladet La Pitete Gironde i Bordeaux har nylig foranstaltet et Kapløb mellem Stylteløbere og Heste paa en Distance af 424 Kilometer. Den 34-aarige Stylteløber Fauconneau fra Lanson i Gironde tilbagelagde denne Strækning i 63 Timer. Den hurtigste af de konkurrerende Heste kom frem 25 Minutter før ham, men de to øvrige deltagende Heste først 10 Timer senere. Han benyttede Stylter af 1.70 m. Høide.

---

200 dræbte — 120 saarede

San Salvador, 2den Juni.

En frygtelig Ulykke indtraf idag paa Jernbanen herfra til Santa Anna. Insurgenterne havde nemlig oprevet Skinnerne, hvorved det Tog, der førte Præsidenten, General Exeta, tilligemed en Troppestyrke paa 1500 Mand til Santa Anna, blev totalt ødelagt og 200 Mand dræbte og 120 saarede.

Opstand i Korea.

Washington, 2den Juni.

Til den herværende koreanske Legation er indløbet et Telegram, der melder, at der er udbrudt Opstand i Korea og at Oprørerne har besat Provinsen Chon-La. Opstanden skal være rettet mod Amerikanerne. Udlændingernes Liv er truet.

En Gesandt som Præst. I Søndags samledes som sædvanlig den engelske Menighed i Wien i den til Gesandtskabet hørende Kirke, der ligger i Metternichstrasse. Ingen vidste, at Præsten Dr. Hechler var reist bort, hvorfor alle blev meget overraskede ved at Gesandten Sir Edmund Monson, der i Midten af Ottiaarene var Storbritaniens Afsending i Kjøbenhavn, traadte frem fra Sakristiet og begav sig hen til den ophøiede Bedestol, hvorfra han ledede Gudstjenesten. Overraskelsen var saa meget desto større, som ikke alle de tilstedeværende kjendte Gesandten, men paa den anden Side glædede alle engelske Meninghedsmedlemmer sig over, at deres Fædrelands Repræsentant ansaa det for sin Pligt at sørge for sine Landsmænd ogsaa paa det kirkelige Omraade. Efterat der var sunget Salmer, og efterat der var holdt Bøn, meddelte Sir Edmund, at han vilde oplæse Brudstykker af en berømt engelsk Geistligs Prædikener. Med sin Takt undgik han at slaa ind i den sædvanlige Prædiketone, men læste med sin naturlige Stemme, som han dog hævede noget, saa at hans Ord kunde høres i hele Kirken. Menigheden fulgte ham med Opmærksomhed og havde let derved, som Klangen i hans Stemme var inderlig og hele hans Optræden i høi Grad værdig.

Dræbt af sin Broder. En omreisende Person fra Øvre Eker, Karl Oluf Eriksen, blev i Begyndelsen af forrige Maaned tilføiet et Slag med en Spade af sin Halvbroder, meddeler „Busk. Blad". Denne, Broderen og endel andre Omstreifere havde turet og danset oppe paa Semsmoen, og herunder var Karl Oluf og Broderen kommet i Klammeri. Hvorledes det forøvrigt er gaaet til, er ikke ganske paa det rene, men det antages dog, at Vedkommende ikke har tilsigtet at dræbe sin Broder. Ved Slaget forvoldtes et Saar i Forhovedet, der bevirkede en Hjernebetændelse, hvoraf han døde 4 a 5 Døgn efter Slaget. Gjerningsmanden, der exercerer som Rekrut paa Gardermoen, er beordret paagrebet og indsat i Varetægtsfængsel.

Underslæb.

(Bureau-Telegram).

Bergen, 1st Juni.

Forhenværende Kasserer ved Nordfjords Sparebank, den 34-aarige Thorgeir Dos, stod idag for Lagmandsretten tiltalt for at have tilvendt sig ca. 20,000 Kr. af Bankens Midler. Angjældende havde selv meldt sin Forbrydelse og afgivet fuld Tilstaaelse.

Underslæbene var foregaaet lige fra Aaret 1889 ved at Tiltalte havde beholdt Remisser til Banken, bestemte til Fornyelse eller Indfrielse af Papirer, samt ved af Bankens i Bergens Kreditbank indestaaende Midler efter Nytaar at have hævet 3500 Kr., som anvendtes til Ordning af endel af de saaledes overliggende Papirer.

Tiltalte har siden sin Ansættelse i Banken, hvor han kun har havt 1200 Kr. i Gage, levet under Trykket af en temmelig stor Gjeld.

Overensstemmende med Lagrettens Skyldskjendelse blev Tiltalte efter 21—9 idømt 7 Maaneders Strafarbeide uden Fradrag for udstaaet Varetægtsarrest. Et Medlem af Retten stemte for 25 Dages Vand og Brød med 10 Dages Fradrag for Varetægtsarresten. Den samlede Ret indstillede paa Straffens Nedsættelse ved Benaadning til Fængsel.

Dommen vedtoges af Tiltalte.

Mord? Politiet i Argentina telegraferede for nogen Tid siden til Øvrigheden i den franske By Dunkerque for at faa en Passager Jean Tremblier, ombord paa Dampskibet „Paraguay", arresteret ved dettes Ankomst. Tremblier antoges at have myrdet en Kvinde og at medføre hendes sønderhuggede Legeme i en Kuffert. Desuden mistænktes han for at være Jack Bugsprætter i egen høie Person. Skibet kom, og Tremblier blev arresteret. Han havde fjorten Kufferter med, men i ingen af dem fandtes noget Lig; derimod havde de alle falsk Bund, og under denne gjemtes store Beholdninger af saadanne argentinske Mynter, som med Gevinst indsmugles i Frankrige — hvor deres Import er forbudt — da de, navnlig i Havnestæderne, gladelig tages gyldige for 2 Sous pr. Stk. Ogsaa i hans Klæder og Linned fandtes disse Mynter gjemt. Det er saaledes sandsynligt, at Manden er en Smugler i stor Stil. At han ovenikjøbet skulde være en Morder, negter han bestemt.

Som Agitationsmiddel under Valgene vil „Undersøgelseskomiteens"s Indberetning angaaende Begivenhederne i 1884 og 1893 blive benyttet, udtalte vi igaar. Deri ligger Indberetningens Betydning, og i den Retning vil den blive udnyttet til det yderste.

Der vil blive pegt paa de Anstødninger og paa de Spørgsmaal, som Indberetningen kommer med, og der vil navnlig blive henvist til dens Udtalelser om „Ophavet."

Enhver, som kjender det radikale Partis Taktik, ved, at det vil gaa til paa den Maade, og at desuden de mindre og større Ledere allerede har givet Ordre til, hvorledes Indberetningen skal udnyttes og omtales, og i hvilken Retning dens Hentydninger skal fortolkes under Underhaandsudtalelser, fkr. „Bestlp."

Vi ser nu, at vor Udtalelse om Indberetningens Benyttelse som Agitationsmiddel allerede har vist sig at være sand.

I det radikale Blad, hvis Omtale af Indberetningen først er kommet os for Øie, er den strax benyttet paa denne Maade. Fra først til sidst er den søgt udnyttet i dette Øiemed. Og Talen ender saaledes:

„Hvad er Grunden (til de militære Foranstaltninger)? Hvor er Ophavet? Det norske Folk gaar nu til Valg. Det ser, hvad der har været drevet i det skjulte. Der gives kun et værdigt Svar paa alt dette, et eneste Middel til at trygge vor Grundlov, værne om vor Forfatning og bevare vor Nationalære: skaf et godt norsk Valg, skaf et alt overvældende Venstrevalg til Høsten."

I disse Ord kommer det frem, hvortil Indberetningen skal bruges, og hvorfor de 10 Aar gamle Historier nu skal koges op igjen og saavel i Indberetningen selv som i den radikale Presses og den mundtlige Agitations Omtale af denne tilsættes med forskjellige Antydninger, der er skikkede til at vække Mistanke.

Det hele er Valgsnik.

Det radikale Parti ved, at gaar Vælgerne til Valg paa de opstillede Program-

sager, faar de blot at vælge mellem at følge det radikale Parti med oets almindelige Stemmeret og paagaaende Unionspolitik og at følge de moderate og konservative Partier med deres maadeholdne og forsigtige Politik, da bliver Udfaldet et knusende Nederlag for det radikale Parti.

Men kan det lykkes at bringe Vælgerne til at tro, at Landets Frihed og Selvstændighed og den lovlige Orden er i Fare, dersom ikke det radike Parti seirer, saa kan jo Forholdet blive et andet. Da kan der være Haab om Seier for den radikale Politik, og da kan der ogsaa være Haab om, at det Maal, som flere af de radikale Ledere har, nemlig Kongedømmets Afskaffelse og Unionens Opløsning, efterhaanden ja kanske ret snart kan naaes.

Vælgerne bør være opmærksomme paa dette, og ikke lade sig narre af den Agitation, som nu paa Grundlag af hin Indberetning og dens Antydninger vil søges reist i den radikale Presse og i den mundtlige Agitation.

Det franske Deputeretkammer.

Paris, 2den Juni.

Deputeretkammeret valgte idag Casimir Perier til Formand med 229 St. De Radikales Kandidat Bourgeois, havde 187 St.

Perier og Dupuy har altsaa, ligesom forrige Gang, byttet Plads. De er begge moderate Venstremænd.

Undersøgelseskomiteen.

Selv Høire har taget bestemt Afstand fra Admiral Korens egenraadige Færd i 1893 med Udrustning i ubetimelig Tid af Kanonbaade og Torpedobaade. Han foretog som bekjendt dette Skridt uden at hverken den fratrædende eller den tiltrædende Chef for Forsvarsdepartementet vidste noget derom, og en af den nye Chefs, Statsraad Olssons, allerførste Handlinger var at give Admiralen en Irettesættelse. Snart efter blev det ham paalagt at tage Afsked. Hele Begivenheden i 1893 er en Ubesindighed fra en enkelt Mands Side, som Høire lige saa skarpt fordømmer som vi, og ikke mindre skarpt end Radikalerne. Forskjellen er kun, at de sidste vil paavælte Folk, der er ganske uskyldige, Ansvar for det Forefaldne.

Noget anderledes er det med Begivenhederne i 1884, de bekjendte Geværafskruninger. Høire er tilbøielig til at forsvare, hvad da fandt Sted, som noget berettiget og paaskyder, at „Venstre", det vil sige Nationens overveiende Flertal, skulde have tænkt paa at bruge Vold og lade Folkevæbningsamlagene, udrustede med Armeens Geværer, rykke mod Kristiania.

Men dette Forsvar for Geværafskruningerne er værre end intet. Thi sæt at Nationens Flertal tænkte paa noget saadant — hvad den aldeles ikke gjorde, da den stolede paa Lovlydigheden hos alle Parter — hvad vilde da Hensigten have været med Folkevæbningsamlagenes Optræden? Simpelthen at hævde, at Lovene bler adlydt og Rigsrettens Dom gjennemført. Nu efterpaa, da man kan tænke klart, at forsvare Geværafskruningerne, er det samme som at ville forudsætte, at der kunde have været Spørgsmaal fra Høires Side om at sidde Rigsrettens Dom overhørig og med Magt modsætte sig Forsøg paa at exekvere Dommen.

Dengang Begivenhederne fandt Sted, tænkte man imidlertid ikke klart, og deri ligger nogen Undskyldning for Statsraad Munthe og de, der gik ham tilhaande ved hans Fremfærd. Ophidselsen havde naaet en saadan Høide, at den Regjering, som da sad ved Roret, forvexlede sig selv med Ordenens og Lovlydighedens Sag, og dens Mænd begik i sin Overilelse forskjellige Handlinger, som de vistnok fortrød bagefter, da de fik Tid til at besinde sig.

Hvad dengang gik for sig, blev imidlertid endelig og for altid overgivet til Glemselen, da Rigsretsdommen blev taget til Følge og et Flertalsministerium derefter udnævnt. Alene Hævngjerrighed og Lyst til at skade kan have faldt paa atter at opgrave disse gamle Begivenheder. Det maa paa det skarpeste hævdes, at Undersøgelseskommiteens Nedsættelse og dens Indberetning er en Uværdighed, der har sat en Skamplet paa Norges Folk. Denne Skamplet vil først kunne afvaskes, naar Nationen gjennem Valgene har erklæret, at nogen Hævnpolitik vil den ikke vide af.

En ubehagelig Kjæreste. En Sømand, der forleden Aften havde været paa „Concordia" sammen med sin Kjæreste, fulgte hende derefter til hendes Hjem, et Sted paa Hammersborg. Da de var komne ind i Porten i den Gaard, hvor Pigen bor, stansede de, og Pigen bad Sømanden, om at faa laane hans Kniv for at karve Tobak med. Da Pigen havde faaet Kniven, greb hun bort i Sømandens Lomme og udtog fra denne hans Tegnebog, hvori var 45 Kroner. Sømanden troede, at det kun var gjort i Spøg, at hun tog Bogen, men da han vilde have denne og Kniven tilbage, skar hans Kjæreste ham over Fingrene med Kniven og løb derefter bort saavel med denne som Bogen med de 45 Kroner.

Makreltilførselen har ifølge H. D. i Lørdag været udmærket i Larvik efterat Fisket de sidste 8 Dage har været saagodtsom ophørt. Pris Kr 10,00 pr Hundrede.

„Vi har ikke noget mod en Fællesminister for de Sager, der er fælles" synes at være det nyeste nye, som de Radikale Talere afleverer paa Folkemøderne.

Mon dette er Omvendelsens Vei? Det er vel snarere en Erklæring af samme Art som de Herrer Carl Berner og Ullmanns ved Dagsordenens Behandling i 1891.

Snedig Telegramaffattelse. Ved Benyttelse af „Codesprog", hvor et enkelt Ord har en forud aftalt Betydning og udtrykker en hel Sætning kan man telegrafere ganske billig. To Korrespondenter aftaler med hinanden, at Ordet „Venus" betyder: „Kjøb og afskib uopholdelig til London pr. Damper for min Regning og fuldt assureret" — „Mars": „2000 Kasser bedste Soochong The til en Pris, der ikke maa overstige" — „Jupiter": „2 Shillings og 6 Pence pr. Pund." Her er 33 Ord og Tal udtrykte i de tre Ord: „Venus, Mars, Jupiter"!

Erika Nissen. For nogen Tid siden indsendte endel Kunstnere Andragende til Storthinget om Bevilgning af 1600 Kroner aarlig til Erika Nissen. Gagekomiteen indstiller enstemmig paa Andragendets Indvilgelse.

Verdens stærkeste Mand er uden tvivl, skriver et svensk Blad, den svenske Kjæmpe Oscar B. Wahlund, som nu opholder sig her i Landet. Den 28de December løftede W. B. Curtis en død Vegt paa 3239 Pund; men Wahlund har løftet — 4084 Pund. I Oktober 1892 løftede han nemlig 22 Mand, hvilke sammen med den Platform hvorpaa de stod, udgjorde ovennævnte Vegt. Wahlunds Kamerat, A. W. Johnson, leger graciost med Vegter af 300—400 Punds Tyngde, altid med den ene Haand i Buxelommen.

Ministerkrise i Ungarn.

Ministerpræsident Wekerle har den 1ste Juni indgivet sin Demission.

Guvernøren over Kroatien Greve Khuen-Hédervàry de Hédervar er villig til at danne nyt Kabinet paa Betingelse af, at det hidtilværende Regjeringsprogram opretholdes og de kirkepolitiske Reformer gjennemføres i det nuværende Regjeringsforslags Aand.

Aarsagen til Wekerles Afgang var den, at Keiser Frans Josef nægtede at følge hans Raad om at udnævne saa mange nye Adelsmænd, at Mindretallet i Overhuset, der var for borgerligt Ægteskab, kunde blive til Flertal.

Et radikalt Blad (ikke Vittighedsblad) her i Byen har — formodentlig for at skaffe sine Læsere noget at le af i disse sørgelige Tider — betegnet det nye bulgariske Ministerium, der gaar i Felten mod Bulgariens Bismarck, Stambuloff, som — „moderat konservativt".

Fra Eidsvold

skrives til os:

Jeg kjender personlig en Gaardbruger, der knapt kunde læse, førend han i de senere Aar begyndte at studere ivrigt i de radikale Aviser. Nu kan han til Nød læse og bryster sig ved enhver Anledning af sine politiske Kundskaber; at det ikke er aldeles logisk, alt hvad han taler, er en Selvfølge. Saaledes klagede han for en Tid siden til en af Bygdens Embedsmænd over, at Herredsstyrelsen var alt for ødsel med Kommunens Midler, og det, tro de han, kom væsentligst af, at to Haandværkere var indvalgte i Kommunebestyrelsen; thi for dem er det en let Sag at bevilge og bevilge, for det bliver at skjære Remmer af anden Mands Hud, en Krone fra eller til paa dens Skat gjør jo intet, naar de faar sin Bilie igjennem; det tager sig nok lidt anderledes ud for os, naar Budgettet forhøies med 10—12 pCt. hvert Aar. Samme Mand stemte i 1891 med de Radikale med deres almindelig Stemmeret paa Programmet og vil antagelig gjøre det iaar ogsaa. Han vil ikke være Slingringsmand. Han har læst, at det er det værste af alt ikke at holde paa, hvad han engang har kommet til at sige. Hans egne Interesser faar gaa i Hundene, naar han bare handler saa, som de radikale Ledere anbefaler, de har vel et videre og høiere Syn paa Sagen. Mon der er mange slige Gaardbrugere? Vi faar se til Høsten.

Med det samme skal jeg fortælle om en anden Gaardbruger. Han var heller ikke af de „oplyste", men dette forstod han selv og beklagede ofte, at han aldrig havde havt Anledning til at lære noget, mens han var ung. Han gjaldt alligevel for en tænksom Mand; hans Snarraadighed og logiske Handlemaade i et og alt havde gjort ham til en Velstandsmand. Det var i et Selskab, at en ung Skolelærer bearbeidede ham for at gjøre ham radikal nok til at stemme for almindelig Stemmeret. Dette skulde jo være en let Sag for en Seminarist med sine indbildte vidstrakte Kundskaber og dertil vant til at tale og høres og — lydes. Han talte saa vakkert om de 240,000 stakkels umyndige og de 180,000 haardhjertede, som nægtede hine Stakler den Ret, som tilkom ethvert Menneske baade Mand og Kvinde; de ere gode nok til at ove Liv og Blod til Fædrelandets Forsvar og sønderflænges og dræbes i Fabrikerne; men til at stemme er de ikke gode nok, skjønt deres Klogskab og Indsigt ikke er de Stemmeberettigede i mindste Maade underlegen. Bare fordi deres Interesser ikke falder sammen med de besiddende Klassers. Jeg stod tilfældigvis og hørte paa denne skjønne Tale, indtil jeg næsten følte Medlidenhed og undredes paa, hvad Svar den tause Mand vilde give; men jeg var omtrent sikker paa, hvad han vilde sige, for den, som ingen Oplysning har selv, faar jo smukt bøie sig for den, som mere kan, og mere ved, det er jo baade saa greit og letvindt. Jeg vidste nok, at Manden havde endel Omtanke, men at den kunne hamle op mod en Seminarist's Lærdom og Veltalenhed, havde jeg aldrig tænkt mig. Gaardbrugeren saa paa Læreren et Øieblik og sagde: At jeg er en gammel, erfaren Mand gjør, at jeg tør tage til Gjenmæle mod en slig lærd Herre. Du taler om at ofre Liv og Blod for Fædrelandet. Skulde Stemmeretten fritage for Værnepligt? hvor blev da Landsforsvaret af? Sønderflænges i Fabrikken? Faar man en Haand eller Fod ind i et Hjul, saa gaar det nok med, enten man har Stemmeret eller ikke, eller kanske du tror, at man ikke behøver at arbeide da? Saa siger Du, at de er umyndige. Raader de ikke sit saavel som vi? Er vi ikke lige for Loven? Om deres Klogskab og Indsigt nærer jeg ikke den ringeste Tvil, skjønt det ligesom foresværer mig, at en klog og indsigtsfuld Mand vist kunde erhverve sig Stemmeret under vore Stemmeretsbetingelser. Nei, skal jeg overlade andre denne Ret, saa maatte jeg have saa meget for den, at jeg fik Reisepenge til Amerika.

Skolelæreren saa paa mig og sagde: Han er for gammel til at forstaa og følge med Tiden. Jeg svarede intet men lod Blikket dvæle over Selskabet, det var Vindstille og jeg læste paa Vandfladen: Han er passende gammel; men Du er for ung. Jeg gjorde et Vink til Læreren, at han skulde læse dette; thi jeg vilde ikke støde nogen af dem. Jeg ærede ligesaa meget Lærerens Hjertelag som Gaardbrugerens Forstand.

L. N. A.

Odelsthinget bifaldt igaar Lagthingets Bemærkninger 1, 2 og 3 til Bageriloven, derimod forkastedes 4, 5, 6 og 7, den sidste med 44 mod 36 St.

Anmærkningerne til Skyds- og Kostgodtgjørelsesloven blev samtlige bifaldt.

Arresteret Anarkist.

London, 1ste Juni.

En vis Fritz Brall er idag bleven arresteret. Han fandtes at være i Besiddelse af Materialier til Falskmyntning samt anarkistiske Skrifter, Sprængstoffe, Svovelsyre og et elektrisk Batteri i Chelsea.

Nattefrost i Finland.

Berlin, 2den Juni.

Til „Vossische Zeitung" meldes fra Petersburg, at Nattefrost har anrettet betydelig Skade paa Sæden i Finland. Hagl har ødelagt Byg- og Havreagrene.

Turpins Opfindelse.

Om Affæren „Turpin" hidsætter vi efter Berlinerbladet „Die Post":

„Den meget omtalte Turpin-Affære gjør stort Opstyr i Paris. Ifølge de i Patrie meddelte Data har Turpin til en Interviewer erklæret, at den nye Opfindelse var et mægtigt Krigsredskab, som paa samme Tid omfattede Anvendelsen af nye Explosivstoffe og nye Projektiler, og som i sin Helhed maatte have tilfølge at omskabe en Del af den nutidige Bevæbning, saavel i Armé som i Marine, i Angreb som i Forsvar. Virkningen af det nye Krigsverktøi var som lynet, og den Nation, som besad det, holdt Europas Skjæbne i sin Haand. Turpin beklagede sig over det fiendtlige Sindelag, som Krigsministeriet altid viste ham. I nærværende Øieblik — fortæller Turpin videre — gjorde en af Europas Stormagter ham de mest indtrængende Forslag. Medens hans Pengemidler var ifærd med at udtømmes, havde man fra dette Hold gjort ham de mest smigrende og fordelagtige Tilbud. Saa var nu den 15de Mai Casimir-Periers afslaaende Skrivelse kommet. Fire og tyve Timer efter Modtagelsen af dette Brev, denne „mest ydertiggaaende Insult", havde to af de høieste militære Personligheder fra den fornævnte fremmede Stormagt indfundet sig hos ham, for, forsynede med Fuldmagter fra deres Suveræn, at underhandle med ham, Opfinderen. Man havde modtaget ham i den nævnte Stormagts Gesantskab og havde akcepteret alle hans Betingelser. Og saaledes var den nye Opfindelse for en Pris af en Million bleven kjøbt af den nævnte Stormagt".

Den franske Førsteminister har betegnet Turpin som en Humbugmager.

Lagthinget bifaldt Loven om Normaltid, Forandringerne i Seminarloven, Tillægget til Universitetsfundatsen (om tilforordnede Professorer) Forandringerne i Haandværkloven, Hummerloven og Havneloven.

Storthingsmand Teige frasiger sig Gjenvalg. Han har erklæret sig uenig i det paa det radikale Venstres Landsmøde opstillede Program, uden at dog dette er Grunden til hans Frasigelse. Denne skyldes private Hensyn.

Sekretær Benjamin Vogt holder Foredrag paa Solberg i Trygstad Mandag den 11te Juni førstkommende Kl. 6 Eftermiddag og vi haaber, at mange da benytter Anledningen til at høre ham.

Storthinget.

Møde 2den Juni Kl. 10.

Veivæsenet.

Bratsberg: Indstillingen bifaldtes undtagen Paabegyndelsen af Anlægget Skien—Kullebunden 20,000 der forkastedes med 57 mod 53 St. Istedet bevilgedes mod 28 St. til Landsværk Bro i Sandland 23,500. Til Paabegyndelse af Anlægget Gransherred—Hovin bevilgedes 20,000 mod 23 St. der afgaves for 30 000, til Sandok—Aamot 14,000. Ialt 103,600 Kr.

Under Nedenæs Amt bevilgedes ialt 78,986 hvoraf 20,000 til Paabegyndelse af Anlægget Birkeland—Honneklev og 8,500 som Bidrag til Gjenopførelse af Vippa Bro mellem Arendal og Grimstad.

Under Lister og Mandals Amt bevilgedes til Fortsættelse af tidligere paabegyndte Anlæg 81,180 Kroner.

Under Stavanger Amt bevilgedes 75,100 Kroner, hvoraf 35,000 til Paabegyndelse af Anlægget Stavanger—Solekrossen eller Garborg—Kværneland.

Under Søndre Bergenhus bevilgedes 115,300 og Nordre Bergenhus 98,356 Kroner, hvoraf 2,400 til Udbedring af Jølsterveien efter et af Sverdrup fremsat Forslag, der bifaldtes mod 3 St.

Til Romsdals Amt bevilgedes 60,500 Kroner.

Fændrik Frits.

En Militærhumoreske.

(Slutn.)

Men Tanken om et lidet Eventyr, var altfor behagelig til at Majoren nu agtede at give op. Et yppigt Buskads, hvorimellem den Skjønne nu bøiede ind, syntes ham netop at egne sig til et Angreb. Og — efter nogle Minutters anstrængt Gang, stod han atter ved den Skjønnes Side — og mumlede pustende og stønnende om, hvor lykkelig han følte sig ved dette Møde — ønskede at se den Skjønnes huldе Træk —" ved disse Ord forsøgte han at løfte Damens Slør.

Den Ubekjendtes afvisende Holdning har rimeligvis ikke været betegnende nok til at afværge et Stormangreb fra Majorens Side, thi i næste Øieblik havde han lagt Armen om hendes slanke Midie.

Men da hændte der noget uventet. Med et Ryk, der forraadte, at Damen besad ganske usædvanlige Kræfter, havde hun med en Gang revet sig løs og med et: „Uforskammede", udtalt i en mærkelig dyb Bas, slog hun ham let paa Øret. I næste Øieblik stod Majoren der forbløffet, mens Damen havde bøiet ind ad en Sidevei og var forsvunden i et Nu, mellem Buskene.

Ærgerlig ilede Majoren hjem; — dette Eventyr optog ham meget, han tænkte vistnok at støde paa en letfærdig Kvinde, men naar alt kom til alt, saa havde han fornærmet en Dame. Men hvem? Officerernes Fruer og Døtre kjendte han jo allesammen, medens denne Dame forekom ham aldeles fremmed. Dog, Historien kunde blive ubehagelig nok!

Hele Natten vældede Majoren sig urolig omkring paa Leiet. Han drømte ikke om andet end den ubekjendte Dame og tilsidst lagde hun sig som en Mare over hans Bryst. Han blev længere i Sengen, end det ellers var hans Sædvane, og Klokken var allerede over 8, inden han drak sin Morgenkaffe. Da traadte Oppasseren ind i Værelset og meldte, at Fændrik von Rassel bad om Tilladelse til at turde tale privat med Hr. Majoren.

Fændrikken — jo, det kom ham just beleilig, paa ham kunde han da afvælte hele denne Byrde af Harme og slet Humør, der havde trykket ham siden i aftes. Hans Pienbryn trak sig sammen og i en streng Tone befalede han:

„Lad ham komme ind — denne — Hr. Fændrik!"

Og der stod vor Frits ganske ugeneret foran Majoren, stiv og stram, uden at fordreie en Mine.

„Hvad vil De?" spurgte Majoren i en uvillig Tone.

„Bede Hr. Majoren om Tilladelse til at drage en af de Herrer Stabsofficerer til privat Ansvar", kom det snedigt og sikkert fra Fændrikkens Læber.

Majoren for op af Stolen.

„Er De gal?"

„Nei, til Tjeneste, Hr. Major — saafremt ikke en grov Fornærmelse, der igaar Aften blev tilføiet min Søster, har gjort mig lidt ør i Kalotten!"

„Deres Søster?" gjentog Majoren næsten mekanisk og fik et pludselig Hosteanfald, der tvang ham til at vende sig bort for at bestjæftige sig med sit Lommetørklæde. Han saa betænkelig rød ud, da han vendte sig om mod den unge Mand. „Jeg beder om de nærmere Detailer," sagde han endelig og pegede paa en Stol, idet han gav sin ubehagelige Besøgende et Vink om at tage Plads.

Men Fændrikken blev fremdeles staaende og begyndte nu i faa Ord, hvoraf hvert eneste et traf Majoren som Dolkestik, at fortælle at hans Søster igaar Aftes var kommen med Toget paa en Forbireise, men var gaaet af for at afvente Nattoget og i Mellemtiden besøge ham. Fremmed i Byen var hun taget Veien fra Banegaarden gjennem Parken og var her bleven fornærmet og forulempet af en ældre Officer, der bar Majoruniform. Som Broder var det nu hans Pligt at opsøge den skyldige og kalde ham til Regnskab.

Havde Majoren, der sad med nedslagne Øine, grundende og eftertænksom, kun et eneste Øieblik sect op, saa var han bleven forundret over Udtrykket i den unge Mands Ansigt; thi han syntes ingenlunde forarget, men tvertimod hvert Øieblik nær ved at briste i Latter og kjæmpede aabenbart svært med sig selv for ikke at falde ud af Konsepterne.

Endelig havde han endt sin Tale. — Majoren havde imidlertid reist sig og var urolig gaaet hen til Vinduet, hvor han trommede nervøst med Fingrene paa Ruden. Endelig vendte han sig til Fændrikken og sagde med en større Høflighed end han nogensinde før havde lagt for Dagen lige over for den unge Mand:

„Hm — hm — min kjære Hr. von Rassel — det er en fatal Historie, meget fatal, høist fatal! Betænk dog hvilken Skandale, Offentliggjørelsen vil fremkalde. Endnu ved jo kun Deres Frøken Søster og De om hin — dristige Tilnærmelse. Fornærmelsen vilde antage større Dimensioner, hvis hele Byen fik vide derom." — — — han gjorde en Pause.

„Saa' raader De mig at lade Sagen falde?" spurgte den unge Mand med let rynket Pande.

„Ja", raabte Majoren hurtig og ligesom lettet. Det vil si — — hm — ja — jeg forstaar Deres berettigede Harme, Pligtfølelse. Men — min unge Ven —" tilføiede han, „følg de en gammel, erfaren Officers Raad og lad denne Historie falde."

„Ja, jeg vil se at glemme det forefaldne og bite Harmen i mig, det falder jo for saa vidt lettere, da jeg ikke kjender den Skyldige!"

Majoren rakte ham Haanden.

„Selvbeherskelse er en Dyd, som jeg tilfulde ved at skatte, men jeg havde ikke ventet andet af Dem?"

Da Fændrikken fremdeles blev staaende i stram Holdning, saa Majoren op halv forbløffet og med en spørgende Mine. Uden at fortrække en Muskel sagde nu den unge Mand:

„Jeg har idag at melde mig hos Hr. Majoren for at modtage min Afstraffelse for forsømt Tjenestepligt.

Majorens Pande lagde sig i dybe Folder. Straffen ja! — — Kunde han idag afstraffe Broderen til hende, som han igaar havde fornærmet og forulempet?

„Hm — hm, Hr. von Rassel — — ja — ja — jeg vil lade det gaa denne Gang. Men for Fremtiden maa de være mere akkurat i Opfyldelsen af Deres Tjenestepligter. God Morgen!"

Da Fændrikken var vel ude af Døren, var Komedien tilende. Derinde i det lille Værelse gik Majoren omkring som friet fra en stor Byrde, og udenfor, med høirødt Ansigt fremkaldt ved et voldsomt Latteranfald, styrede Fændrik Frits sine Fjed tilbage til Kasernen.

Kammeraterne undredes over, at Fændrikken virkelig undgik sin Straf; men Grunden fik ingen at vide, før længe efter ved en Puncheholle, og da var Majoren forflyttet til et andet Regiment.

Under Søndre Trondhjems Amt bevilgedes 63,800, under Nordre Trondhjems Amt 61,300 Kr., under Nordlands Amt 137,700 Kroner.

*

I Eftermiddagsmødet tilendebragtes Behandlingen af Veibudgettet. Til Tromsø og Finmarkens Amter bevilgedes enstemmig og uden Debat henholdsvis 83,850 og 55,000 Kr.

Ialt bevilgedes paa Udgiftsbudgettet 1,743,892 Kroner.

Statsraad Sverdrup

talte Søndag Eftermiddag paa Hafslund ved Sarpsborg for over 1000 Tilhørere. Foredraget, der varede henved 3 Timer, paahørtes med stor Opmærksomhed og modtoges med stærkt Bifald.

„Om Radikalernes Planer"

har Fritz Hansen i „Framgang" skrevet en længere Artikel, hvoraf vi tillader os at hidsætte enkelte Dele. Han skriver saaledes:

„Det kan med fuld Klarhed paavises, at den radikale Storthingsmajoritet under den i de sidste Aar raadende Ledelse aabent og forsætlig ikke viger tilbage for at føre os op i revolutionære Tilstande. Det kommer simpelthen an paa, om man vil se. — — —

Da Radikalerne Sommeren 1292 ved sin 10de Juni-Beslutning og, hvad dermed fulgte, havde frembragt den Tilstand, at det kunde se ud, som Kongen ikke skulde faa dannet Regjering i Norge, og da saa, betænkelige ved de mulige Følger af sin egen Færd, standsede paa Afgjørelsens Springbret og bestemte sig for ikke at hoppe til den Gang, men at være med paa at bede den Steenske Regjering at tage sine Afskedsansøgninger tilbage, — da vidste de meget godt — enkelte af dem har siden erkjendt dette —, at vi dengang stod ved Revolutionens Rand.

Og dette var en Følge af intet andet end deres egen Maade at tage Sagerne paa. Det radikalt Flertals Regjering havde villet trække sig tilbage, da Kongen ikke paa Forhaand vilde give sit Tilsagn om at tage den med Forsæt tvetydige Konsulatsagbeslutning tilfølge — Kongen har i saadant Tilfælde selvfølgelig forfatningsmæssig Ret til at sige Nei saavelsom Ja, og selvfølgelig har han ikke blot Ret til, men skal og maa forlange grei Besked om, hvad det Papir indeholdt, som fremlægges til hans Underskrift, og samtidig med, at det radikale Flertal ikke vil danne Regjering om Kongen, gjorde Partiet gjennem enkelte af sine fremskudte Mænd og sine Blade, hvad de kunde, for at skræmme andre fra at danne Regjering om Kongen. Hvis det var lykkets for dem at hindre Kongen fra at faa nogen Regjering, saa havde Storthingspræsident Ullmann paa Forhaand erklæret, at da var Kongen en Oprører, og det var i saa Tilfælde Meningen, at Storthingsflertallet skulde indsætte en provisorisk Regjering; „hvad andet havde vi at gjøre?" sagde Statsraad Konow paa et Folkemøde ifjor Høst. Majoriteten vilde vistnok i saa Fald havt godt Brug for den nu saa ofte spottede Sætning, at „en Regjering maa Landet have". Men en Regjering, der ikke var indsat af Kongen, vilde allerede være et Udtryk for, at Forfatningen var sprængt; en saadan provisorisk Regjering vilde, om Tingene fremdeles blot skulde være afhængige af norsk Flertalsvilje, sandsynligvis have ledet til Unionens Opløsning og Forfatningens Omstyrtelse. Det var under disse Omstændigheder, at hin radikale Thingmand sagde til Statsminister E. Stang: „Der kan De se, Statsminister Stang, der kan De se, der kommer Republiken som et Brev med Posten; det gaar nokfaa glat". Det er overhovedet fra mange Hold oplyst, at Thingflertallets Færd den Gang, om den var bleven fasthold og fortsat i samme Spor, kunde have ledet til saa voldsomme Forfatningsændringer, at dette Thing maatte erkjendes slet ikke at have Vælgernes Bemyndigelse til noget saadant. Det endnu ufødte Steenske „Derefter" dæmrede i Horizonten. Men saa bestemte, som sagt, Flertallet sig paa Stupets Rand for indtil videre at lade den Steenske Regjering blive siddende. Man fandt det forsigtigst for Øieblikket, som det gamle Militærsprog udtrykte sig, at holde inde med Chasseringen".

Men dette blev dog kun en kort Temporisering; den Mening feirede snart hos Flertallet, at man ikke burde vente længe med at blæse „Gaa-paa-March" igjen. Skulde der ikke være nogen af Majoritetens ledende Mænd, som vedkjender sig dengang at have fulgt en Tankegang som denne: „Det gik ikke likere dennegang. Thi Størsteparten af Storthingsflertallet bestaar nu engang af norske Bønder, og første Gang man byder norske Bønder den Situation, at Kongen reiser af Landet uden at danne Regjering, saa viger de tilbage for dette. Men naar de faar tænkt sig om en Stund, og man byder dem den Situation anden Gang, saa gaar de med paa dette?" Uagtet de vidste, at de Sommeren 1892 havde bragt Landet hen til Revolutionens Rand, saa gik de Marts 1893 atter frem ganske paa samme Maade, idet den Steenske Regjering forlangte Kongens Underskrift under Konsulatbeslutningen og forlangte sin Afsked, da han ikke vilde give Løfte om denne.

Hvad var det, de dengang havde i sigte? Hvad Maal vilde de række ved denne Fremgangsmaade? Kunde de gjøre sig Haab om, at Kongen da vilde give sit Navn til Konsulatsagbeslutningen? Det vilde være aldeles udfatteligt, om de gjorde sig noget saadant Haab. Stillingen havde i saa Henseende ikke ændret sig til deres Fordel siden Sommeren i Forveien, snarere det modsatte. Og vi har desuden fra en vel underrettet Mand udtrykkelig Besked om, at Regjeringen i Virkeligheden søgte „en Dagsorden, som den kunne gaa af paa". Men hvilket Maal sigtede de i saa Tilfælde paa? Her er kun Mulighed for et af to. Vil de da, at Kongen skulde tage andre Mænd til Statsraader? Nei! de søgte jo strax at styrke den nydannede C. Stangske Regjering ved et Mistillidsvotum. Hvis det var det, de alligevel i Virkeligheden vilde, at der skulde dannes en Mindretalsregjering, som de saa kunde behandle slig, som de siden har behandlet den C. Stangske Regjering, saa vilde deres hele Færd fra Marts 93 til den Dag idag maatte stemples som det uværdigste og modbydeligste Bedrag; thi da var det jo dem selv som i Virkeligheden havde villet og bar Skylden for, at vi sidder under en „i sit Væsen ulovlig Regjering", — beslaaende af Mænd, som „har sveget sit Land". Altsaa, det var ikke det, de vilde.

Hvad var det da, de vilde?

Hvis de ikke fik sin Vilje frem om Kongens Navn under Konsulatsagbeslutningen, saa vilde de, at Kongen skulde være uden Regjering; de vilde føre Landet hen til Revolutionens Rand, dithen hvor de haade faaet det Sommeren før, men hvor de dengang havde bævet tilbage for at gaa udfor Stupet.

Og saa udtaler Steen Truslen om det store „Derefter".

Og saa kommer „Dagblads"artiklerne (om Storthingets Ret til at give en ny Forfatning).

Man maa være blind — hvad enten det nu maatte være Umyndighedens eller Fanatismens uvilkaarlige Blindhed eller den gode Villies forsætlige Blindhed — man maa være blind for ikke at se Sammenhængen her."

Keiser Wilhelm har undergaaet en Operation i venstre Kind, hvorved en liden Svulst borttoges. Operationen udførtes uden at Keiseren blev bedøvet og foregik i Løbet af nogle faa Minuter.

Thingvallaselskabets Dampskib „Amerika" ankommer Torsdag til Kristiania fra Amerika, hvorfra det medbringer 800 Passagerer, — det største Antal, som nogensinde er ankommet derfra til Skandinavien.

Missionær Hylen døde her i Kristiania Lørdag Aften i en Alder af nogle og tyve Aar. Hylen var blandt de sidst udsendte Missionærer, med var for nogle Dage siden vendt tilbage med nedbrudt Helbred. Han var født og hjemmehørende i Sand i Stavanger Amt.

Flytning af Armeens Magaziner og Fabriker, forsaavidt de ligger paa ubeskyttede og for Fienden let tilgjængelige Steder, blev atter i Høst bragt paa Bane af Forsvarsdepartementet, der herom bl. a. har æsket og erholdt Armekommandoens Udtalelse. I disse Dage har efter dens Initiativ General Nyquist, Obert Hertzberg og Direktør Krag taget i Øiesyn Lokaliteterne ved Rødfos Fyrstikfabrik, pr. Gjøvik, der er tilsalgs for rimelig Pris. Hid var det da, i Tilfælde, Meningen at flytte Armeens Patronfabrik og Artilleriets Værksteder, der nu er i Kristiania.

Udgifterne ved Flytning og Anlæg tænkes dækkede ved Salg af Hovedsen, der kan udstykkes i en Mængde smukke Villatomter, hvis Salg, skriver „Morgbl", antages at kunne udbringe kanske 400,000 Kr.

Vore Vandfald

Elektriske Jernbaner.

For Storthinget er der fremsat et af flere Repræsentanter, hvoriblandt Ullmann og E. Rygh, vedtaget Forslag med Anmodning til Regjeringen om at lade udarbeide og for næste Storthing fremsætte Forslag til Lov, der giver Adgang til at expropriere Vandfald, som kan være tjenelige til elektrisk Drift af Statens Jernbaner, samt stiller 10,000 Kroner til Regjeringens Disposion til nøiagtig Undersøgelse af vore Vasdrags Vandkraft. Denne Undersøgelse foreslaaes foretagen under Kanaldirektørens Ledelse.

Endvidere foreslaaes 10,000 Kroner til en Komite paa 8 Medlemmer, som skal studere den elektriske Jernbanedrifts nuværende Stilling og Udvikling samt i Tilfælde udarbeide Forslag til en saadan Forandring, at vore Jernbaner kan drives ved Elektricitet istedenfor med Damp.

Til Dannelse af et Fond til Indkjøb af Vandfald foreslaaes bevilget 50,000 Kr.

Kiærs nye Lærebog i Historie. Den bebudede Lærebog for den almindelige Folkeskole, skal efter hvad der er os meddelt, ikke kunne ventes før i Juli. Middelskoleudgaven kommer derimod før.

En forstenet Skov. I Stenbrudet Edge-Lane Oldham stødte Arbeiderne under deres Udgravninger paa en forstenet Skov, der bestod af 12 velbevarede Træer, af hvilke nogle har et Gjennemsnit af to Fod. Rødderne havde gjennemvævet Klippen, og de sammenslyngende Grene er afprægede paa hvert Stykke Sten. Træerne tilhører den midterste Kulperiode, og det synes meget paafaldende, at der ingen Kul er fundne i deres Nærhed. Først i en Dybde om omtrent 250 Alen stødte man paa Kul. Professor Boyd-Darkins fra Owens-College, som besøgte Stenbrudet, erklærede, at der ikke existerer noget lignende i Europa.

Skibssammenstød i Atlanterhavet. Det tyske, transatlantiske Paketskib „Fürst Bismarck", der ifredags ankom til Southampton med 1019 Passagerer, har i Atlanterhavet været i Kollision med et fransk Skib, der mistede Baugspryd og Forreisning, og hvis Mandskab forlod Skibet og af „Fürst Bismarck" vil blive landsat i Hamburg. To af det tyske Paketskibs Styrmænd og 8 Matroser gik ombord i det franske Skib for at bringe det i Havn. Sammenstødet skede om Natten i stygt Veir.

Kortspil paa Atlanterhavet.

En ny Industri.

Man er fornylig kommen paa det rene med, at der med de fleste Oceandampere følger Personer, som ikke har andet Formaal med sin Reise end at udplyndre sine Reisefæller i Kortspil. Frem og tilbage reiser disse Falskspillere, som antagelig alle hører til en og samme vidtforgrenede Bande. Der er næsten ikke den Rute eller Dampskibslinie, som de ikke har hjemsøgt. Da Sydlændingerne imidlertid er ivrigere Spillere end Nordboerne, er det dog franske, spanske og italienske Dampskibe, som de fortrinsvis vælger til Operationsfelter.

Eller ogsaa søger de sine Ofre blandt saadanne unge Amerikanere, som sendes til Europa for sin Uddannelses Skyld, da disse som Regel er rigelig forsynede med Penge. Disse unge Herrer, der altid reiser paa 1ste Kahyt, kjeder sig som rimeligt er, paa den lange Reise, og det er dem derfor en kjærkommen Adspredelse, naar en eller anden af deres Reisefæller foreslaar et Slag Kort. At det er professionelle Spillere, der som oftest i Forveien, har skaffet sig Underretning om sine Ofres Formuesomstændigheder, de er komne i Kast med, aner de naturligvis ikke, men Resultatet af Spillet er altid at de er blanket af for hvert Øre, de eier inden de naar Europa. Ved de forskjellige Anløbssteder gaar Spillerne fra Borde og man ser dem ikke, før de dukker op paa en ny Oceandamper.

Fornylig tabte en amerikansk Maler der var paa Veien til München, hver Øre, han havde hos sig, eller omtrent 10,000 Kr. Af Fortvilelse over sin Ruin, der udelukkede det paatænkte Studieophold i Europa, sprang den unge Mand overbord og druknede, uden at nogen mærkede det. Det var først ved Skibets Ankomst, at man savnede ham.

Forskjellige, saavel amerikanske som europæiske Dampskibslinier har nu gjort Skridt for at faa denne Trafik stanset, idet man gjennem Politiet søger at lægge en Dæmper paa disse Svindlere og deres modbydelige Geschäft, og ved Opslag, der er forsynet med de mest kjendte af Spillernes Fotografier, advarer Publikum mod Faren.

Dr. Harms om Brændevinsdrik. Overkonsistorialraad Dr. Claus Harms i Kiel (død 1885) siger i sin bekjendte Læsebog „Gormon":

„Der gives ingen større Løgner i Verden en Brændevinet, og han, der er en Løgner og en Løgnens Fader fra Begyndelsen, har i denne Drik faaet en Søn, over hvilken han maa glæde sig i sit Helvede, som han ogsaa kan."

Et Stykke med Overskriften „Om Brændevinsdrik" slutter han med følgende Ord:

„Alt, hvad man siger om, at nogle Mennesker nødvendigvis maa have Spirituosa for at holde Sundheden og Kræfterne vedlige, det er falsk, og alt, hvad man siger om den Nytte, som en maadeholden Nydelse af stærke Drikke skal medføre, det gaar ud over Sandhedens Maal og Grænse.

Saa bliver det da ved dette: den, som opfordrer et Menneske til at drikke Brændevin, han gjør noget betænkeligt, og den, som forleder et Menneske til at drikke sig fuld, han gjør noget ondt. Maatte alle mærke sig dette, i Særdeleshed alle Skjænkeværter og Husmødre."

„SIGYN"

Hovedkontor: Hjørnet af Carl Johansgade og Akersgaden (Akersgaden No. 35)

Kontortid 9—4, Lørdag 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikres under et.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

Tandindsætning

Plombering og Udtrækning billigst. Grøndland 24. Træffes fra 9—1 og 4—6.

J. K. W. Messel.

Forlang altid

Carl Krafft's Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Vogstad nordre mellem i Næs paa Romerike af Skyld 16 Mark 15 Øre. Areal ca. 480 Maal under Plog og ca. 600 Maal opryddet Havnehage, gode Huse, smuk Beliggenhed lige ved Vormen straks nedenfor Vormsund Bro, og 1/4 Mils Vei fra Aarnæs Jernbanestation — er paa gode Vilkaar og særdeles billig tilsalgs eller til Bytte mod en Kristianiagaard ved

O Rsagf. Olaf A. Søberg

Dronningens Gd. No. 25.

Christiania Borger- og Realskole.

Latinlinje og **Engelsklinje.** I Engelsklinje undervises foruden i de almindelige Middelskolefag tillige i **Handelsregning** og **Bogholderi.**

Aarlige Skolepenge: 1ste Smaaklasse 48 Kroner, 2den Smaakl. 72 Kr., 3die Smaakl. 96 Kr., I-III Mdkl. 120 Kr. IV-VI Mdkl. 144 Kr., at indbetale i 10 maanedlige Terminer. Moderation for Brødre.

Indmeldelse af nye Elever for næste Skoleaar modtages daglig paa Skolens Kontor Kl. 1—2. Skolens Planer er der at erholde til samme Tid.

Tilleie ønskes.

Til en **Feriecoloni** paa 25 Børn søges Hus (uden Kost) **paa Landet** i Juli og August, ikke for langt fra Christiania og nær ved Jernbanestationen. Værelserne kan være tarveligt møblerede, dog uden Senge, Huset maa ligge frit og smukt med Adgang til Badning i Nærheden samt Melkeforsyning. Tilbud med billigste Pris og nøiagtige Oplysninger (hvoriblandt Værelsernes Størrelse) bedes snarest adresseret „J. M. F." poste restante, Christiania.

Præmiehingsten Spreklæg,

staar til Bedækning paa Gaarden Lynnæs i Eidsvold. Springpenge 12 Kr.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonnin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i

S. Amundsen & Co.s Farvehandel, Grændsen Nr. 4.

og medens De skaffer Pengene, vil jeg underhandle med Fiskerne, som maa faa fat i en Baad, og forsøge at sikre os Coxon, Politibetjenten.

„Jeg kan hæve Penge i Newcastle Bank. Fader gav mig Tilladelse hertil paa min Fødselsdag. Jeg kan faa saamange jeg ønsker."

„Vi maa have rede Penge; vi maa kjøbe Coxons Samvittighed. De maa enten skaffe mig Guld eller Banknoter."

„Det vil være vanskeligt. Jeg kan ikke faa den uden ved at henvende mig til Fader."

„Ja, saa bliver De da nødt til at henvende Dem til Deres Fader. Det gjælder her Liv eller Død, og vi har kun tre à fire Timer til at udføre vort Foretagende; hvis vi ikke nu kan handle, vil vi senere ingen Anledning have dertil."

„Det ved jeg. Jeg vil gjøre, som De siger, og Fader maa hjælpe mig."

De skildtes ved Værtshuset „Higginsons Vaaben", en lav Stenbygning med en Dagligstue, som var Værtindens Stolthed; dens fornemste Prydelse var en stor, forstenet udseende kunstig Lax, der hvilede paa et Leie af Grønt Løv og var indesluttet i en Glaskasse. Ved et rundt Bord, bedækket med forskjellige religiøse Skrifter, sad Miss Higginsons Pige, Jane, i dybe Tanker.

Da hendes Frøken traadte ind, sprang hun op.

„Jeg troede ikke, at De kom tilbage, Miss," sagde Jayne, der ar bleven taget ud af Landbyens Skole,

11te Kapitel.

„Nei, Mr. Urquhart, hvad er det Første, vi maa gjøre?" spurgte Sibyl, medens de spadserede hen til Værtshuset, hvor Pigen ventede paa hende.

Urquhart var forbauset over den rolige Tone, hvori hun talte, og over det Mod, hun udviste. Hun havde jo aldrig før staaet Ansigt til Ansigt med Forbrydelse og Død, og hun var en ung Pige, som man skulde vente under disse Omstændigheder vilde have lukket sig inde paa sit Værelse og overgivet sig til Fortvivlelse, — men her gik hun i den mørke Nat, modig og uforfærdet, færdig til at vove alt for den Mand, hun elskede.

„Han maa være Dem ubeskrivelig dyrebar," udbrød han misundelig, „ellers vilde De ikke have kommet hid iaften."

„Ja, han er mig dyrebar, og jeg tror ikke mere paa, at han har dræbt Marie, end jeg tror paa, at jeg har gaaet i Søvne og udført denne Gjerning. En anden Person har myrdet hende — en som Gud i sin Barmhjertighed vil lade os finde."

Maaske — men Hjælpen maa komme snart, hvis den skal frelse ham."

Guld- og Sølv- Lommeuhre, Regulatoruhre, (Gustav Beckers) anbefales i største Udvalg ubetinget billigste Priser hos

H. F. Nielsens Efterflg.

Uhrmager.

Grændsen 15.

I Sommermaanederne lukkes Forretningen Kl. 7 Aften undtagen Lørdag.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, Smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.50—1.75—
2.00—2.25
pr. Mtr.

Forlang Prøver.

Norske Værkener

Kjolesirtser
i stort Udvalg.
Blusetrøier
i smukke Mønstre.

til Kjoler i stort Udvalg. **Tæppetøier** i stort Udvalg, netop ankommet. **Bolster** i gode Kvaliteter. **Vattæpper, hvide Sengetæpper** fra 1.80 —5.00. **Lagenlærred, Lagenbommesi, Bomuldslærred,** bleget og ubleget, **Bommesi,** bleget og ubleget, **Stout, Demet, Piquet, Shirting, Sirts og Domestik.**

Tøger Andersen

Manufactur-, Garn- & Lærredsforretning

Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Hvide Skjorter 1.00—1.20, **Coul. Skjorter** 1.00—1.10—1.20—1.30—1.40—1.50—1.70—1.80, **Underbenklæder** 0.75—0.90—1.00, **Busseruller** 1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50, **Skindbenklæder & Veste.**

Opsyet Undertøi for Damer:
Linneder ublg. 1.00-1.25, do. blg. 1.25-140 **Nattrøier** hv. og coul. 1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50. **Underbenklæder** blg. 1.10-1.30 ublg. 1.10-1.20, **Skjørter** i Uld og Bomuld, **Uldtrøier** 0.75—0.90—1.00—1.10 1.20—1.30—1.40—1.50.
Forlang Prøver.

En Masse **Blaatøier** i ægte Farver á 0.35 pr. Meter.

1ma **Uldgarn** 4—5 & 6traads á 2.00 pr. Pd.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafleder-anlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingeniør H. Falsen, Elektrotekniker. Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen.*

Ved de officielle Markprøver

under **Chicagoudstillingen** opnaaedes følgende Resultater:

1) **Deerings Ideal Slaamaskine** brugte en Trækkraft **af kun 86 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 152 Pund.
2) **Deerings Pony Selvbinder** brugte en Trækkraft **af kun 285 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 350 Pund.
3) Ved alle afholdte Prøver bedømtes Maskinerne af officielt udnævnte Prisdommere.

Resultatet af Præmieringen var:

Deerings Maskiner tildeltes 16 — seksten — Førstepræmier.

De 4 Konkurrenter, som fik Præmier, fik tilsammen 10 — ti — Præmier. **Der uddeltes ingen „eneste" Præmier eller Guldmedaljer.**

Deering har Verdens største Fabrik

med en Arbeidsstyrke af over 3000 Mand. Den næststørste Fabrik beskjæftiger ca. 1800 Mand.

Deering solgte i 1892 omtrent **170,000** Maskiner og i 1893 omtrent **190,000** Maskiner, **hvilket Tal aldrig er naaet** af nogen Konkurrent.

Deerings Maskiner har **Kugle- og Rullelagere,** hvorved ikke alene opnaaes en **betydelig mindre Trækkraft,** men ogsaa en **betydelig større Varighed,** idet **Hovedlageret omtrent ikke slides.** Naar Rullelagerne efter flere Aars Arbeide trænger Fornyelse, koster denne **kun en Bagatel, og Maskinen bliver atter som ny.**

Slaamaskinens Opfinder var ikke Mc. Cormick, men Præsten **Patrick Bell,** der konstruerede sin første Maskine i 1828. Efter ham fulgte **Obed Hussey** i 1833.

Kjøb Deerings Maskiner.

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning

Kristiania.

(Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Aug. Olsen,

36 Skippergaden No. 36,
Christiania
anbefaler til billigste Priser:

Pakpapir *i mange udmærkede Kvaliteter.*

Poser *i elegant Facon af stærkt Papir.*

Postpapir og Convolutter, Skole- og Kontorreqvisita, Merkantile Tryksager, Documentmapper & Protokoller.

Diverse Artikler for Landhandlere og Bagere en gros og en detail.

Forhandlere erholder Rabat.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

„Jeg troede ikke, at De brød Dem saa meget om, Mountford, at De vilde bekymre Dem om, hvor der blev af ham. Men jeg ser, jeg har taget Feil, Mr. Urquhart. Jeg har anseet Dem for verdslig og haardhjertet, men i min Sorg lærer jeg den bedste Side af deres Karakter at kjende."

„Man kan jo ikke andet end føle for en Mand, der er saaledes stillet, som han. Hvad vi to er ifærd med at gjøre kan være farligt nok, men hvis vi kan faa ham vel afsted, har vi uden Tvivl frelst hans Liv, thi jeg troer ikke Dommen vil lyde paa andet end overlagt Mord. Vi ved, at hvis han har myrdet Marie, har han da været utilregnelig, men vi kan ikke bevise, at han nogensinde har været sindsforvirret, og vor Overbevisning vil ikke veie stort for Juryen."

„Intet kan faa mig tilat tro, at han er skyldig."

„Aa, dette er den almindelige Maade, hvorpaa en Kvinde betragter saadanne Ting.

De elsker ham, — følgelig kan han ikke gjøre noget galt, — selv under et Anfald af Galskab vilde et særegent Forsyn afholde ham fra at gjøre det Onde. En anden Mand kunde give efter for sin Jalousi eller Vrede og maaske berøve den Skabning, han elskede høiest, Livet. — Saadant har hændt, men Deres Elskede kunde ikke gjøre dette."

Hans Stemme havde et fornærmet Udtryk, men Sibyl havde aldrig lagt Mærke til Mr. Urquharts Ord eller Meninger, hun agtede heller ikke denne Gang paa den Tone, hvori han talte. Veien de gik paa, førte ned

til Landsbyen, hvor Grubearbeiderne havde sine smaa Huse, sin Klub, sit Læseværelse og sit Sygehus.

En Fjerdingvei herfra, oppe i Skoven, som stødte op til Ellerslie, laa nogle rummelige Smaahuse, bygget forat modtage Rekonvalescenter. Her nød Arbeiderne og deres Familie Underhold og Hvile efter en alvorlig Sygdom eller efter et Ulykkestilfælde, de var bleven Offer for under deres Arbeide.

— Fængslet laa for sig selv — ikke langt fra Toldopsynsmandens og Politibetjentens Huse; uden Tvivl troede man, at Stedet vilde være ganske sikkert i dette Nabolag.

„Sig mig, hvad vi maa gjøre," sagde Sibyl tilsidst.

„Vi maa faa deres Ben bort herfra før Dagslys. Jeg har overtænkt det Hele. Det Eneste vi kan gjøre, er at faa ham ombord paa en Fiskesnekke, som kan landsætte ham et eller andet Sted paa Kysten, jo længer herfra, jo bedre. Naar han kommer ombord, maa han tøre sig en af Fiskernes Klæder, gjemme sine egne eller kaste dem overbord. Naar han atter sætter Foden paa Land, maa han vise sig som en simpel Sjømand, og Ingen vil tro, at han er den fra Ellerslie undslupne Herre. Hvad De maa gjøre, er at skaffe saa mange Penge, som De kan skrabe sammen, — allermindst nogle hundrede Pund — og bringe mig dem saa snart De kan. Jeg skal vente paa Dem og Pengene i Værtshuset ved den anden Udkanten af Landsbyen, ikke der, hvor De har efterladt Deres Pige,

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Bestil
„Eidsvold"
Koster fra 1ste Juli kun
1 Kr. pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 66. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Torsdag den 7de Juni 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | 1ste Aarg.

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Konor: Skippergd. 28, Christiania.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Simers Punsch
anbefales.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.
„THE MUTUAL LIFE" e *intet* Actieselskab, hvorfor *hele* Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Bedste Pudsemiddel
for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande m. m. m.
Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth Homan, & Co.
Christiania
Chemicalier en gros
&
Eneimportører for Norge af Brooke's Soap.

En Gut
i 15—16 Aars Alderen med Lyst til Malerfaget kan faa Plads hos Undertegnede gjennem Skrivelse.
Maler C. Olsen,
Sandsvermoen, Kongsberg.

Egen norsk Udenrigsminister i Grundlov og Rigsakt.

Af Frits Hansen i „Framgang"

Man har for ment, at den egne norske Udenrigsminister, der selvfølgelig med rene Ord er omtalt i Eidsvoldsgrundloven af 17de Mai 1814, blev strøget ud af den Grundlov, som skulde være gjældende, efterat Statsforbundet mellem Norge og Sverige under samme Konge og Kongeæt var indgaaet i November 1814, og Udslettelsen af Eidsvoldsgrundlovens § 33 synes ved første Diekast unægtelig at maatte opfattes saaledes. Men det er dog ingenlunde Tilfældet, siges der nu fra radikal Side; det var bare en af denne Ministers Protokoller, som det overordentlige Storthing fandt at burde stryge. Det var vistnok uheldigt — maa sagtens Radikalerne mene —, at Thinget kom til at fjerne Manden sammen med denne ene Protokol, idet den hele Paragraf blev strøgen. Man burde jo have passet sig for at lade Manden stryge med tillige; dette var jo det eneste Sted i Grundloven, hvor en saadan Mand omtaltes med rene Ord. Men det var nu alligevel blot en Protokol — den for de hemmelige diplomatiske Sager — man mente at fjerne, siger Radikalerne. Manden skal alligevel være at finde i Grundlov og Rigsakt; man kan hist og her se et Glimt af ham.

Ja, det radikale Partis Foregangsmænd har i det sidste fuldt paa det Rene, at „egen norsk Udenrigsminister staar baade i Grundlov og Rigsakt". Særskilt har Hr. Utheim faaet saa klart Die for ham, at Partiets Folk bare undrer sig over, at de ikke alle har seet ham lige klart tidligere; det er som med hin Napoleonsskikkelse mellem Træerne paa hans Grav; først ser man den slet ikke; siden ser man ikke andet end den. Det er som en stor og glædelig Opdagelse. „Skam og Skjændsel", siger Hr. Statsminister Steen, over hver den, som ikke ser ham. „Ve hver en Nordmand, som ei bliver heb, saa tidt hans Die ham skuer!" Det gjælder da sandelig at faa fikkert Die paa ham.

Grundlovens og Rigsaktens Omtale paa forskjellige Punkter af disse Ting, Norges Udenrigsstyre og diplomatiske Repræsentation er ikke uden Uklarhed og indbyrdes Modsigelse — det er noget, man længe har været opmærksom paa; men alle norske Partier er enige i, at den fælles Konge, saavel efter de gjældende Statsdukumenters udtrykkelige Ord som efter Foreningens store Grundvilkaar, ogsaa som Norges Konge træder i direkte Forbindelse med fremmede Magter, at altsaa ogsaa Norges Konge har saavel diplomatisk Repræsentation som Udenrigsminister, at altsaa ikke — som det efter det saakaldte Kristian-Frederikske Udkast vilde være bleven Tilfældet — disse Rettigheder er overladte Sverige alene; alle Nordmænd er enige i, at Norges Stilling i Foreningen ogsaa efter de gjældende Statsdokumenter er en fuldt suveræn Stats.

Men hvad Hr. Utheim og de radikale Foregangsmænd nu har opdaget i Grundlov og Rigsakt er noget andet end dette; det er, at disse Dokumenter i Virkeligheden indeholder Forbud mod, at den fælles Konge skal have Lov til at have samme Mand ved sin Side som Udenrigsminister baade for Norge og Sverige, saaledes som hidtil har været Tilfældet, men at der skal være en egen norsk Udenrigsminister ved Kongens Side foruden den Udenrigsminister, han har som Konge af Sverige; det er den af Partiet opstillede nye Fordring, som de nu finder allerede er tilstede i Grundlov og Rigsakt. Det er i denne Betydning, de paastaar, at „egen norsk Udenrigsminister staar i Grundloven".

Nu, om man hidtil har havt vanskeligt for at faa Die for dette Fænomen, saa maa det dog vel nu, da han er opdaget, være let og greit at se ham? Med god Vilje og et velbevæbnet Die kan man vel nu ikke undgaa at faa fast Syn paa ham? Tingen synes, efter Hr. Utheims og andre Radikaleres f. Ex. Hr. Garborgs, Fremstilling at domme ikke at være saa ganske grei enda. Ser Hr. Utheim ham selv ganske klart? Det kan han neppe siges at gjøre. Hvor er han nemlig henne, denne Grundlovens og Rigsaktens egne norske Udenrigsminister? vi mener hvor i Betydning: paa hvilket Sted i Virkelighedens Verden. Hvor ser de ham fungerende henne efter Grundlov og Rigsakt, de som ser ham saa tydelig? i Stockholm hos Norges Konge? eller i Kristiania sammen med den norske Regjering? et af de to Steder maa han jo være.

Hr. Utheim siger et Sted i sin Bog (S. 68): „Ved Grundlovens Revision tænkte man sig formentlig, at Kongen nærmest vilde overdrage Statsministeren*) som den, der altid fulgte Kongen, at behandle de udenrigske Anliggender." Og dette synes jo ogsaa af mange Grunde nokaa sandsynligt, at det i Tilfælde maa være den norske Statsminister i Stockholm, som er norsk Udenrigsminister; ingen af de to andre, skiftende, Medlemmer af Statsraadsafdelingen i Stockholm kan ialfald være det. Altsaa kan vi, naar vi prøver at følge Hr. Utheim, se Grundlovens og Rigsaktens egne norske Udenrigsminister i den i Stockholm værende norske Statsministers Person.

Men paa et andet Sted (S. 100) hævder Hr. Utheim under Gjennemgaaelse af Rigsaktens Bestemmelse om Interimsregjeringen (Rigsaktens § 7), at „en saadan norsk Udenrigsminister vilde alligevel ikke kunne blive Medlem af Interimsregjeringen ligesaalidt som den norske Finantsminister, Kirkeminister eller nogen anden Fagminister. Disse vil nemlig altid findes i Norge som Medlemmer af den norske Regjering". Hr. Utheim vil altsaa ialfald under disse Omstændigheder have Udenrigsministeren boende i Kristiania. Skal da Norges egne Udenrigsminister, der tillige er norsk Statsminister i Stockholm, flytte til Kristiania, naar der er Interimsregjering? Nei, Rigsakten bestemmer udtrykkelig, at den norske Statsminister i Stockholm skal være Medlem af Interimsregjeringen. Har vi da, naar det kommer til Stykket, to egne norske Udenrigsministre efter Grundlov og Rigsakt, én i Stockholm og én i Kristiania? Det vilde isandhed være en ligesaa overraskende som generende Overflødighed. Selvfølgelig kan det ikke være saa. Og Hr. Utheim opgiver ogsaa i Virkeligheden paa dette Punkt al Tanke om, at den norske Udenrigsminister skal falde sammen med den norske Statsminister i Stockholm. Han hævder nemlig af gode Grunde, at den norske Udenrigsminister slet ikke kan være Medlem af Interimsregjeringen, og det skal netop den norske Statsminister i Stockholm være. Har vi da ikke Ret til at spørge: Hvor ser Hr. Utheim Manden henne? er han i Stockholm eller er han i Kristiania? Hr. Utheim er kommen i Skade for at se ham baade her og der og selvfølgelig at benægte hans Existence baade her og der — efter Omstændighedernes Behov. Følgen blir, at vi andre naturligvis ikke kan faa Die paa ham.

Thi denne Hr. Utheims Calamitet maa i Virkeligheden fæste Ens Opmærksomhed paa et uundgaaeligt Enten-Eller: Er der egen norsk Udenrigsminister i Grundlov og Rigsakt, da maa han enten falde sammen med den norske Statsminister i Stockholm, eller han maa bo i Kristiania som Medlem af den norske Regjering der; noget tredie gives ikke. Nu gjør — netop efter Hr. Utheims og andre Radikaleres f. Ex. Hr. Garborgs egen Opfattelse — § 7 i Rigsakten den Ting umulig, at den norske Statsminister i Stockholm er norsk Udenrigsminister. Tilbage staar da kun, at denne Grundlovens og Rigsaktens egne norske Udenrigsminister bor i Kristiania og har sit Departement om sig der.

Naar man nu mindes, hvorledes disse diplomatiske Sager, i hine Tider da Grundloven og Rigsakten blev til endnu mere end nu, ansaaes som liggende ind under Kongens personlige Afgjørelse, noget som ogsaa saavel Hr. Utheim som andre radikale Foregangsmænd udtrykkelig indrømmer og fremhæver, — naar man betænker, at den egne norske Udenrigsminister, i Tilfælde han var til, naturligvis stadig eller hyppig maatte arbeide sammen med den svenske, fornemmelig for de fælles og ikke blot særlig norske Sagers Vedkommende, — naar man betænker, at de fremmede Magters Gesandtskaber (som sagtens ogsaa den norske Konges Udenrigsminister maatte forhandle med) naturligvis maatte opholde sig hos Kongen i Stockholm, — og naar man mindes hin Tids vanskelige og langsomme Forbindelse mellem de to Hovedstæder, — kan da noget fornuftigt Menneske mene, at Grundlov og Rigsakt har villet bestemme en egen norsk Udenrigsminister i Kristiania? En saadan Ordning vilde jo ialfald for de Tider synes saa complet umulig, at der ikke er Spor af sund Sands i at prøve paa at lægge en saadan Opfatning ind i Grundloven af 1814 og Rigsakten af 1815. — Vi slutter altsaa: Er der en egen norsk Udenrigsminister i Grundlov og Rigsakt, da maa han være tænkt boende enten i Stockholm eller Kristiania; men det viser sig, at han ikke kan være tænkt i Stockholm og heller ikke i Kristiania. Ergo er han overhovedet ikke til — ikke i Grundlov og ikke i Rigsakt.

Dette nye Fænomen, som Radikalerne vil have ophøiet til en Troesfætning for alle gode Nordmænd, synes i mærkelig Grad at passe ind under den Definition af Begrebet Fænomen, som efter Traditionen ved Bergens lærde Skole hin loierlige gamle Lærer, Hallager, i Vimseri skal have givet af Begrebet, da engang en af hans Elever generede ham med at bede om en Forklaring paa Ordet. Han skal have svaret: „Tosse-Klodrian-Dreng! naar noget viser sig, som man ikke kan se, saa er de et Fænomen".

Aladdin gaar, ved vi, i sin Forvildelsestilstand og paastaar, at han har Tryllelampen i sin Haand. „Kan I ikke se Lampen, Daarer!" han ser den saa tydelig; han har den jo i sin Haand. Alle andre ser, at han ingenting har i Haanden. Saaledes er det gaaet Hr. Utheim med Grundlovens og Rigsaktens egne norske Udenrigsminister — dog med den Forskjel, at det ikke blot er Hr. Utheim, som ser denne Skikkelse; Radikalerne rundt i By og Bygd de ser ham alle saa godt, akkurat som Mængden saa og beundrede Keiserens nye Klæder.

Hr. Utheim har villet flette Radikalernes Unionsprogram en Æreskrans, plukket ud af Grundlov og Rigsakt; men det er gaaet ham, som det tilsidst gik med Venevil i Bjørnsons Vise: „Hun fletted af de Blomster, som slet ikke fans".

Hele Hr. Utheims Ræsonnement er, forsaavidt det delvis kan synes nogen godt gjort, ikke andet end glimrende Blændværk — udenfor det, hvorom, som sagt, alle norske Partier er enige.

Og herpaa bygger man sig Retten til at lyse „Skam og Skjændsel" over dem, som ikke lader sig blænde af Blændværket! Hvad fortjener en saadan Tale engang som Svar, naar Svarets Time maatte melde sig?

*) D: den norske Statsminister i Stockholm: dengang havde vi bare en.

Rigets Toldindtrader har i de 11 første Maaneder af Budgetaaret Kr. 20. 144.770 Anslagssummen er Kr. 20,500,000.

Gaardhandel. Gaarden Bredvold i Aker er af E. Halvorsen solgt til Gaardbruger Furulund af Ullensaker for Kr. 35,000 med Omkostninger. Hr. Furulund, en tidligere Storthingsmand fra Akershus, agter at flytte til sin nye Eiendom.

Kong Oscar modtog Tirsdag Besøg i Ems af Keiser Wilhelm.

Bjørnstjerne Bjørnson har vedtaget den ham overgaaede Meddomsretsdom i Anledning af hans Skriveri om Driftsbestyrer Jacobsen.

Fhv. Sømandspræst Eugen Hanssen konstitueret til at bestyre Johannes Menigheds Sognekald under Sognepræst Fabritius's Permission fra Juni Maaneds Begyndelse.

Den norske Korvet „Nordstjernen" ankom Lørdag til Sheerneß og vexlede Salut med Fortet og de derliggende Krigsskibe. Efter Ankomsten fik Kadetterne Tilladelse til at aflægge et Besøg i Arsenalerne i Sheerneß og Chatham.

Embedsansøgere. Til følgende geistlige Embeder har meldt sig:

Til Flekkefjord Sognekald. Sognepræsterne P. B. Helgeby og J. L. Rognaas.

Til Hollen Sognekald: Provst S. G. Bockman, Sognepræsterne K. M. Kolbye, F. Wille, A. Andersen, T. F. Hysing, F. B. Vinsnes, S. P. Sonnichsen og R. S. Ulstad, de resid. Kapellaner M. E. Dietrichson, J. H. G. Grimelund og A. G. Flood samt Hovedlærer ved det prakt.-theol. Seminarium J. Riddervold.

Til Sunddalens Sognekald: resid. Kapellan H. S. Widerø, Personelkapellan H. Grimelund, de theol. Kandidater J. Nicolaisen og E. J. B. Amlie.

Til Ulstein Sognekald: Sognepræst A. Halvorsen, resid. Kap. O. H. Selmer, Stiftskapellan P. F. Aarvold, Personelkapellan H. Grimelund og Sømandspræst C. B. Hansteen.

Til Loiten Sognekald (udløber 6te Juni): Provst A. O. Daae, Sognepræsterne M. B. Eckhoff, J. S. Rønning, H. B. Thomson, N. C. Brøgger, E. K. Stang, H. J. Haagensen, N. W. L. Tidemand, P. B. B. Deinboll, resid. Kap. J. H. Grimelund og Trediepræst N. Svendsen.

Til Kviteseid Kaldskapellani (udløber 6te Juni): Personelkapellanerne

T. Hegge, M. E. Amlund, O. Chrisophersen og H. Grimelund, de theol. Kandidater K. J. Værnes, G. J. H. A. Hauge, J. Otterbech, J. P. Kjølstad, O. K. Riise, B. T. Anker og L. B. Nielsen.

Til Aas Sognekald udløber (8de Juni: Provsterne A. D. Jeespersen, J. E. Frost og A. E. Hansen, Sognepræsterne B. N. M. Dahl, J. S. Rønning, F. Wille, N. C. Brøgger, S. M. Nielsen, R. S. Ulstad, H. J. Haagensen, H. H. C. Borchgrevinck S. H. Jensen, N. W. L. Tidemand, de resid. Kapellaner J. H. G. Grimelund og M. E. Dietrichson, Kaldskapellanerne H. Vold, og H. L. Bærøe.

Til et Stiftskapellanembede i Bergens Stift (2200 Kr.; udløber 12te Juni) har meldt sig: Personelkapellanerne T. Hegge, J. Swendsen, og H. C. Halvorsen, de ordinerede Præster J. J. Gjerløw og L. O. T. Solheim og Cand. theol. O. K. Riise.

Til et Stiftskapellanembede i Christiansands Stift (2200 Kr.; udløber 12te Juni): Personelkapellanerne J. K. Storsteen, T. Hegge, J. Swensen, H. C. Halvorsen, ordineret Præst J. J. Gjerløw og Cand. theol. O. K. Riise.

Til Kragerø Sognekald (5000 Kr. og Bolig; udløber 30te Juni): Sognepræst H. J. Haagensen.

Drøm og Virkelighed

i „Undersøgelseskomiteens" Indberetning og derpaa byggede Slutninger.

Lad mig med rene Ord udtale, hvad man fra radikalt Hold vil, at de i „Undersøgelseskomiteens" Indberetning omtalte Ting skal bevise, og hvad de i Virkeligheden i de høieste beviser. Jeg skal tale aabent og utilsløret, skr. en Forfatter i „Vestlp."

Man vil ved disse Ting have antydet, at der er Grund til at tro, at der paa Samfundets Høider har været paatænkt at gjøre Statskup saavel i 1884 som i 1893, at man i den Anledning har dels midlertidig ubrugeliggjort eller som det gjerne kaldes ødelagt Armeens og Marinens Vaaben, for at en ydre Magt, en svensk Arme, skulde kunne trænge ind i Landet og undertvinge det, dels opstillet skarpladede Kanoner og holdt slebne Sabler, Kanonbaade, Torpedobaade samt Revolvere i Beredskab, for at kunne nedskyde norske Borgere, ja maaske rette voldsomt Angreb paa Storthinget.

Undersøgelseskomiteens Indberetning udtaler naturligvis ikke dette med rene Ord. Den giver blot Antydninger, der dels vil forstaaes uden nærmere Fingerpeg, dels vil udfyldes ved Underhaandsmeddelelser fra forskjellige Kanter og til forskjellige Tider.

Man gaar et Skridt videre. Man antyder nemlig, at de forskjellige militære Foranstaltninger er trufne ifølge Ordre fra et hemmelighedsfuldt „Ophav", og der synes ikke at være Tvil om, at det ønskes, at man ved dette „Ophav" skal tænke paa Kongen eller Kronprinsen. Der tales naturligvis ikke ligeud herom; men jeg kan ikke tro, at der tages feil, naar der siges, at saa er Meningen og Hensigten.

De, som i særlig Grad skulde være den lovlige Ordens Vogtere, skal saaledes mistænkes for at have villet bryde den lovlige Orden, ønsket at gjøre Statskup, ja at føre en fiendtlig Arme ind i Landet.

Dette er Drømmen. Kan man under Valgkampen faa Nationen til at antage den for Virkelighed, saa er der jo Udsigt til, at det radikale Parti kan seire ved de forestaaende Storthingsvalg.

Men Virkeligheden, hvad siger den? Hvad er det, der kan sluttes af de i 1884 og 1893 stedfundne militære Foranstaltninger?

Det hemmelighedsfulde „Ophav" kan det være Landets Regjering eller endog et Medlem af Kongehuset? Lad os se paa det Spørgsmaal.

Der var hverken i 1884 eller 1893 nogen sammenhængende Plan i de indtrufne militære Foranstaltninger. En militær Chef har handlet saa, en anden saa. Mange af de trufne Foranstaltninger har endog været meget taabelige, særlig i 1893. Var der et fælles „Ophav", var der en, som havde ordnet det hele for at gjøre Statskup og lignende, saa maatte der været handlet efter en ordnet og fornuftig Plan.

De trufne Foranstaltninger er kun forstaaelige, naar man gaar ud fra, at det er enkelte altfor tjenstivrige Personer, som har ladet sig forskræmme ved Rygter om truende Oprør og truffet Foranstaltninger for at hindre saadant.

Men hvorledes kunde fornuftige Mennesker drømme om Oprør i 1884 og 1893? Lad os først se paa Forholdene i 1884.

Der gik Rygter om, at Folkevæbningssamlagene stod færdige til at nedslaa mulige Forsøg paa Statskup. Storthingsmand Ole Hjelmstad og Odberg har ifølge Indberetningen sat ud saadanne Skroner. Disse Skroner har skræmt forskjellige Personer og rent vetskræmt enkelte.

Men kunde fornuftige Folk tro, at der vilde blive Oprør, hvis Rigsrettens Dom blev frifindende? Jeg svarer nei. Ingen kunde tro, at Folk vilde være saa vanvittige, at de vilde gjøre Oprør, dersom Domstolen frikjendte de tiltalte. Det var jo da Folkets egne Repræsentanter, der afgav Frifindelsesdom, og for en saadan vilde man bøie sig. Der var dem, som troede, at Rigsretsdommen, hvis den blev fældende, ikke blev efterkommet. Der var Udtalelser i Høirepressen, som kunde bestyrke en saadan Tro.

Det har derfor ogsaa vistnok blandt høitstaaende Mænd, især inden Militærstanden, været dem, som mente, at Rigsretsdommen ikke vilde blive befulgt, dersom den fældede Statsraaderne.

Og disse har da sluttet videre: Sker dette, da vil det blive betragtet som Statskup og rundtom kan der da blive Optøier.

Denne Slutning, saa urigtig den i visse Maader er, er det, der har foranlediget, at man har afskruet Geværlaasene paa mange Steder og grebet til andre militære Foranstaltninger paa andre Steder.

De sattes igang for at værge mod Optøier; men at tale om, at Indmarschlinien lagdes aaben eller at Landet lagdes ubevæbnet for en fremmed Magt, er grebet af Luften. Man skruede jo Geværlaasene af paa de forskjellige Kanter af Landet, hvor intet Indfald var muligt, og man lod alt blive urørt paa andre, hvor Indfaldet kunde foregaaet.

Det værste, som man kan slutte af Begivenhederne i 1884, er altsaa dette, at enkelte har troet, at Rigsretsdommen ikke vilde blive befulgt, at dette vilde fremkalde Oprør, og at man derfor traf Foranstaltninger for at hindre eller dæmpe dette.

Hvad Begivenhederne i 1893 angaar, da synes de alene at kunne forklares derved, at Admiral Koren i utidig Iver og i en Slags forvirret Tilstand har villet vise, at han skulde være Karl for at holde sine Sager færdige til paa mindste Vink at ile til Hjælp med Kanonbaade, Torpedoskibe, nogle Matroser og — muligens ogsaa med de berømmelige 5 Revolvere.

Englands dygtigste Admiral i den senere Tid, Lord Tryon, var ifjor Skyld i, at et af Englands første Krigsskibe gik tilbunds med mange Mand, idet han under en øieblikkelig Forvirring tabte den Aandsnærværelse, som ellers udmærkede ham. Vor Admiral Koren synes at have faaet et lignende Tilfælde. Thi fornuftig Plan og Mening var der jo ikke i hans Foranstaltninger. Og det er rent ud urimeligt at tro, at bag disse hans Dumheder staar der et hemmelighedsfuldt „Ophav". Isaafald vilde der dog været handlet nogenledes forstandigt og klogt.

Jeg mener derfor, at selv naar man ser disse Sager i det værst mulige Lys, saa er al Tale om virkelig paatænkt Statskup, om landsforræderske Planer, om Landets Aabenlæggelse for en Fiende fuldstændig grundløs, og Henvisningen til et hemmelighedsfuldt „Ophav" ganske uberettiget.

Man kan ikke komme videre end til at paastaa, at enkelte, maaske flere høitstaaende Mænd har tænkt sig, at en fældende Rigsretsdom ikke vilde blive befulgt, og at dette vilde betragtes som Statskup og fremkalde Oprør, mod hvilket man vilde værge sig, — og at en Admiral 9 Aar senere har mistet sundt Omdømme og Aandsnærværelse og gjort store Dumheder.

Det er ilde, at saa er skeet baade i 1884 og 1893; men naar man taler om værre Ting, saa er det Drømme og Fantasier uden al Virkelighed, eller det er ondskabsfuldt Opspind, fremsat for at opvigle Folket.

Lommetyveri.

(Fra Oslo Lagmandsret).

Den 15de Januar 1894 blev en Kone frastjaalet sin Portemonnæ med iværende 5 Kr. 5 Øre inde i Kjøbmand Hansens Butik paa Grønland. Tyveriet opdagedes strax derved, at en liden Gut, som var tilstede i Butikken, gjorde opmærksom paa, at en yngre Mandsperson, som netop havde gaaet ud, havde været nede i Konens Kjolelomme. Kasserersken havde ogsaa lagt Mærke til denne Person, og det var hende paafaldende, at han forlod Butiken uden at kjøbe noget. Hun forklarede, at han havde staaet lige ved Konen, og efter at være kommet ud, taget paa Sprang henover Gaden. Handelsbetjenten satte efter ham, og efter en Stunds Søgen lykkedes det at finde ham igjen i Mandalsgaden. Personen negtede nu efter Vidnernes Forklaring at have været inde i Butiken, men Vidnerne kjendte ham igjen. Lagretten erklærede ham skyldig i Lommetyveri, hvorefter han idømtes Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Tiltalte var kun 16 Aar gammel, men før straffet en Gang for samme Art Forbrydelse.

Den Hensynsløshed, hvormed ofte Mændene optager Pladsene i Parken, naar der er Musik, geraader ikke det „stærke Kjøn" til megen Ære. Endog før Musikken begynder er alle Bænke optagne af Mænd, og de beholder dem almindeligvis lige til Slutten om — som en Dame nu sidst udtrykte sig — de saa, at Damer døde af Udmattelse for deres Fødder.

En saadan Bænketrykker var dog ikke ganske heldig, da Musikken sidst spillede. Han havde siddet trofast fra Begyndelsen af. Saa kom der en gammel Herre med sin Kone og bad om Plads for Konen, der var bleven syg. Det kan hænde, at Manden troede, at det om Sygdom var et Paafund, idet han nægtede at reise sig.

En Sjømand som stod i Nærheden og tydelig saa, at Damen maatte være bleven syg, bad nu Manden paa Bænken reise sig, men det gik ikke bedre denne Gang. Men Sjømanden var ikke saa grei at affinde sig med som det gamle Ægtepar, han greb Bænketrykkeren i Skuldrene og væltede ham ned som en Melsæk, hvorpaa han gav ham nogle kraftige Puf og nogle endnu kraftigere Udtryk i Sjømandssproget. — Naa, Sjømandens Sprog var jo ikke afpasset hverken efter Parken eller Damerne i Nærheden; men Havets Søn var kommen i Vrede og det er sikkert, at han opnaaede sin Hensigt; thi ikke alene fordustede Bænketrykkeren i al Skyndsomhed; men hele Bænken tømtes og indtoges øieblikkelig af Damer og det gamle svagelige Ægtepar.

Ja, det er sikkert nok, at der er mange Bænketrykkere naar der spilles i Parken, og det vilde ikke være saa aldeles uberettiget om de af og til blev aehandlet lidt saadan a la Melsæk, skriver „Vestlp."

Fra Oppegaard meldes til „Aftenposten" forleden: Paa Gaarden Østre Oppegaard efter Manden paa Gaarden, alt var rede til Høitiden, indtil Bordet var dækket. Om Natten indfandt Typer paa Gaarden, krøb ind af Vinduet og tog med sig over i Skydningen. En af Pigerne paa Gaarden hørte nemlig Støien og vaagnede. Dette mærkede Typene og forsvandt.

Laugendalsbanen. Det antages ifl. „Østlp." med Sikkerhed, at Jernbanekommiteens Medlemmer efter Indbydelse fra Laurvigs Formandskab vil bereise Terrænet for Laugendalsbanen.

Ved Kristiania Kjødkontrolstation er i Mai Maaned ialt undersøgt: 2996½ Oxe. 60 Heste, 578½ Svin, 847 Faar og 5417 Kalve; heraf er stemplet med 2den Klasses Stempel: 138½ Oxe, 5 Heste, 53 Svin, 15 Faar og 204 Kalve. Kasseret er: 12 Oxer, 5 Heste, 4 Svin, 2 Faar og 77 Kalve.

Ny moderat konservativ Forening. Redaktionssekretærerne Sangesland og Stang holdt Søndag Eftermiddag Foredrag i Lille Topdal for en stor Forsamling, telegraferes fra Arendal.

En moderat konservativ Forening stiftedes, hvori mange indmeldtes, deriblandt hele Kommunebestyrelsen.

Elektricitetens Anvendelse i Industrien. Ingenior Henrik E. Mohn har udgivet en Brochure om „Vore Vandfalds Udnyttelse og Overføring ad elektrisk Vei, for Kommuner, Industridrivende og Vandfaldejere", der vil læses med stor Interesse netop i denne Tid, da man baade offentlig og privat har begyndt at faa Øinene op for Elektricitetens store Betydning for vort Land.

Som sædvanlig ligger vi her længere tilbage end vi burde. Hr. Mohn oplyser, at i det lille Schweiz, hvor der ogsaa findes mange Vandfald, — skjønt langtfra saa mange og betydelige som hos os — findes der allerede 200 industrielle Anlæg, der drives med Elektricitet frembragt af Maskiner ved Vandfaldene og ført ad Kobberledninger, tildels i en Strækning af mange Kilometer, til vedkommende Fabrik. Men Schweitz' Industri er rigtignok allerede af Verdensbetydning. Medens vi endnu ikke er paa det rene med, om vi passende kan anvende vore Fosser til Frembringelse af elektrisk Kraft og fremdeles tror at behøve almindelige Dampmaskiner til at frembringe Elektricitet, fortæller Bladene at der allerede i England har været fremkastet den store Tanke, at de britiske Fabriker engang i Tiden kan blive sat i direkte Forbindelse med Norges Fosser ved Undervandskabler. Man tænker sig, at der fra Laatefossen ved Odda kan gaa Ledninger over til Søndhordland og derfra gaa en Kabel omtrent som de almindelige Telegrafkabler, over til et Sted paa Northumberlands Kyst, hvorfra saa Ledninger kunde forgrene sig til Byer i Skotland og det nordlige England. Ved Hundrede Kabler fra lige saa mange norske Fosser vil da en stor Del af de britiske Fabriker kunne drives. Dette er maaske et Billede fra en fjern Fremtid, men det maner os til at nyttiggjøre os de Vandfald, som findes i næsten hvert Herred i vort vidstrakte Land. Hr. Ingenior Mohns lille Bog vil uden Tvil gjøre sit til at vække Eftertanke og drive os fra Slaphed og Ligegladhed til energisk Handling.

Brutale Festdeltagere. Et Bud blev Lørdag Aften, idet han skulde gaa ud fra Restaurationen i Møllergaden 17, uden videre overfaldt af en Person og tildelt en „Skalle" i Munden, saa denne blev noget ophovnet, ligesom han blev slaaet overende, hvorved han fik sine Klæder tilsølede. Personen, der opførte sig paa denne Maade, var Deltager i en Fest, som Lørdag Aften afholtes paa ovennævnte Sted af endel Høvlearbeidere. Da Budet forsøgte at komme ind for at faa Rede paa, hvem Overfaldsmanden var, blev det hindret deri af Stedets Restauratør, der holdt Budet tilbage og bemærkede, at det var privat Selskab og at han (Berten) skulde svare for, hvem Manden var.

Indsamlingen til Værdalen

Den samlede Sum af de private Bidrag udgjør

295,518 Kr. 22 Øre.

Hertil kommer de store Beløb, der er bevilgede af Staten, samt al den Hjælp, der navnlig i den første Tid efter Ulykken bragtes ved Afsendelse af Fødemidler, Seng- og Gangklæder til de Skadelidte, Gaver, hvorover Amtmanden udtaler, at han ikke ser sig istand til at skaffe nogen Opgave.

Fra Kongehuset er følgende Gaver ydede: Kongen og Dronningen 5000 Kr., Kronprinsen og Kronprinsessen 1000 Kr., Prinserne Carl og Eugen 1000 Kr. og Prinsesse Therese 400 Kr.

Ved Ofringen paa Alteret indkom der ialt 106,993 Kroner.

Suezkanalselskabet. Trafiken gjennem Kanalen har i 1893 givet et Overskud af 41 Mill. Frcs. Indtægterne har nemlig været 76 Mill. og Udgifterne 35 Mill. Frcs. Kanalen er bleven benyttet af 3341 Skibe med en Drægtighed af 7,659,000 Tons; disse Skibes Afgifter har beløbet sig til 68 Mill. Frcs; de Reisendes Antal var 186,495, der har betalt 1,864,000 Frcs. i Afgift. Af de nævnte Skibe passerede 3072, eller 92¼ pCt., Kanalen ved Nattetid; Gjennemsnitstiden var 20 Timer 44 Minutter; 2405 Skibe var engelske, 272 tyske, 190 franske, 178 hollandske, 71 østerrigsk-ungarnske, 67 italienske, 50 norske, 34 tyrkiske, 29 spanske, 24 russiske, 10 portugisiske, 5 ægyptiske, 3 amerikanske samt et enkelt belgisk, brasiliansk og japanesisk Skib.

Den nye Straffelov.

Den af Odelsthinget med det radikale Venstres mod de Moderates og Høires Stemmer vedtagne Lov om Straffebestemmelser for dem, der nægter at aflægge eller aflægger urigtig Forklaring, naar de indkaldes for Storthinget, er i flere Henseender mærkelig og vil under alvorlige politiske Forhold kunne blive et værdigt Sidestykke til de tyranniske Forholdsregler, som i gamle Dage blev sat i Værk af Fyrsterne for at lægge Baand paa Folkefriheden.

Samfundsliv — Familieliv.

Det er i vor Tid en følbar Brist paa Familielivet. Flerheden af Mænd, ja kan hænde mange Kvinder med, søger sin største og fornemste Hygge udenfor Hjemmet. Det er saaledes Stik og Brug, ja ganske i Tidens Aand, men derfor er det ikke mindre sørgeligt. De ældre iblandt os mindes med et Slags Vemod gamle Dages vakre trivelige Husliv og Hushygge, da sad Far og Mor hjemme om Søndagene efter Kirketid og om Kvældene efter at Arbeidet var endt og hyggede for sine. Det var om ældre Tiders Hjem, at en Kvinde engang skrev, at det var Paradiset paa Jorden, med Blomster og Sommerfryd, en Rede, hvor Sangfuglene byggede. Men der er i vor Tid kommen en underlig Fart i Livet med en urolig Higen og Stræben, ei alene fremad, men ogsaa udad. Det er i Maskinernes, i Industriens, i Opfindelsernes store Aarhundrede, vi lever. Den megen Lettelse, som Opfindelse af Maskiner etc. har bragt inden Husets fire Vægge, har ligesom drevet nogle af de gode, gamle Husguder paa Flugt. Blikket er ligesom mere udadvendt, Individet stræber udad. Det er jo i Foreningernes Tid vi lever. Her stiftes Foreninger af alle Arter og Grader, de mest mulige og umulige, med de mest forskjellige Maal for Øie, inden alle Fag og Partier. Haandværkeren gaar i sin Fagforening om Kvældene efter Arbeidstid, det er bare hjem for at sluge lidt Aftensmad og pudse sig en Smule. — Foreningen er saa at sige hans Verden, der læser han Dagens Avis, drikker sit Øl, snakker med Kammerater og diskuterer Tidens brændende Spørgsmaal; til Foreningen yder han villig sin Skjærv; thi den støtter ham, naar han er syg eller arbeidsløs.

Alt dette er jo bra nok i og for sig, saa vidt som det kan henføres til at leve et Samfundsliv, — men husk paa, at Arnen i Hjemmet altid bør være det kjæreste Tilholdssted, og en omsorgsfuld Familiefar bør se til at passe det slig, at ikke Foreningslivet tar bort for meget af, hvad der skyldes Hustru og Barn og at det saaledes bidrager til at bli paa en Maade Familielivets Ruin. Jeg kjender jo Mænd, der aldrig eller sjelden er hjemme uden sent paa Kvælden, naar Konen er træt af Dagens Slid og kanske enda mere af at sidde oppe og vente — Barna er forlængst i Seng, og der møder Manden ingen Hygge og venlige Smil; thi den stakkars Hustru er altfor tjed af altid at være alene — og staa for hele Styret med Børneopdragelse etc. etc.

Det lød saart for mig, da jeg en Dag hørte en brav og elskelig Hustru beklage sig over, at hendes Mand næsten aldrig var hjemme uden om Natten, — ikke engang om Søndagene. „Jeg strider hele Ugen," sier han, „og saa maa jeg vel ha lidt Frihed om Søndagene." — Da skal han ud med Kammeraterne paa Restaurationer osv., mens Hustruen er henvist til at sidde hjemme med de Smaa — hun laver god Middagsmad; thi hun venter da Manden hjem til Middag; men det er oftest han ikke kommer før udpaa Eftermiddagen. Da er Maden blit daarlig af at staa — Hustruen og Børnene har spist sin Del og Papa maa spise alene — saa slænger han sig ned paa Sofaen efter endt Maaltid, læser en Avis eller røger en Pibe, han er træt og vil gjerne ha' Ro for Børnene, der er henvist til Sovekammeret, eller til at lege ude i Gaarden. Saa kommer Aftenen med Theater, Varieteer, eller Sammenkomster i de forskjellige Foreninger. — Hustruen tages undertiden med ud, det er jo saa at sige en Pligt, han havde mere — Pligt — end Glæde. — — —

Men husk paa, at Familielivet er Samfundslivets Vugge. Det er „de tusind Hjem", der udgjør Fædrelandet. Børnene synger om dette Landet: „elsker, elsker det og tænker paa vor Far og Mor". Det er det hjemlige, der adler Mennesket, det er Minderne om Far og Mor og et godt Barnehjem, der følger en Menneskesjel langt ud i Livet, bevarer ham i Fristelsens Stund ogægger ham til det, som er sandt og stort og godt. Derfor bør Mand og Hustru i Forening se til at holde Hjemmet i Agt og i Ære, som deres bedste Eie, som det fornemste Sted, hvorfra der skal søges og hentes Styrke til at arbeide og stride sig frem ude i Livet. — Der fortælles i vore Sagaer, at det var ved Arnen i Hjemmet, at de gamle Kjæmper hvilte ud efter Striden, fortalte om sine Bedrifter, kvad sine bedste Sange og hentede fornyet Styrke til at gaa ud i Kampen. Lad os ligne de gamle i at elske vore Hjem, vor Fædrelandskjærlighed, vor Samfundsbevisthed vil ikke derved svækkes, men kan hænde øges, saavist som vi forstaar Bjørnsons vakre Fædrelandssang ret.

Jeg bryder her ingenlunde Staven over Foreninger og Foreningslivet i det store og hele, kun bør det ikke ta bort Sansen og Interessen for det hjemlige. Særlig bør det passes slig, at det ei er det selskabelige Element inden Foreningerne, der opsluger Interessen, men fornemmelig Foreningernes Maal: Samfundets Gavn, det almene Bedste.

k—n.

Det mærkeligste ved det vedtagne Forslag er ikke saa meget, at Bod kan paalægges Gang efter Gang, indtil Vedkommende er økonomisk ruineret eller at han — i Tilfælde af at han ikke kan betale — kan holdes i Fængsel saa længe, til han bekvemmer sig til at vidne, men kanske endnu mere, at der i Loven selv ikke er givet Regler for Fritagelse for Vidnepligt. Domstolene er derfor ikke bundne ved Straffelovens Bestemmelser derom. Man kan sige, at de vil tage Hensyn til disse Bestemmelser. Men med en god Vilje til at tjene det herskende Parti vil de godt kunne straffe en Mand, fordi han vægrer sig ved at aflægge Vidnesbyrd mod sig selv, en Fader, fordi han ikke vil vidne mod sin Søn, en Søster, fordi hun ikke vil vidne mod sin Broder osv. Der er „Frihed" for Domstolene til at vælge de Midler, der sikrest fører til det foresatte Maal; det bør ikke indvendes, at Domstolene vil tage den politisk forfulgte i Beskyttelse mod et Storthingsflertals Tyranni. Man kan nemlig godt tænke sig, at Loven bliver et Vaaben i Hænderne paa et Høreflertal i Thinget, eller at Domstolene under andre Forhold i Landet, efter mange Aars radikalt Styre, er lige saa radikale som Storthingsflertallet.

I det Hele er den nye Lov en Berigelse af den Erfaring, man stadig gjør, at naar Radikalismen er ved Magten, staar den ikke under men snarere over Reaktionen i Tyranni og Foragt for Individets Ret.

Odelsthinget.

Møde 4de Juni Kl. 5½ Em.

Enstemmig vedtoges en Lov om Oprettelse af Børs i Kristianssund.

Indkaldelser—Straf.

Konstitutionskomiteen indstillede paa Vedtagelse af Lov om særlige Straffebestemmelser m. v. for Personer, som i Henhold til Grls. § 75 b indkaldes for Storthinget.

Bogt fandt, at det foreliggende Forslag var mangelfuldt og beheftet med mange Feil, hvorfor han foreslog Sagen oversendt Regjeringen.

Skaar: Man oversender ikke Sager af Betydning til den nuværende Mindretalsregjering, da saadant vilde være en Spot mod det parlamentariske System.

Bogt replicerede til Skaar. Engelhart forsvarede Indstillingen, som han ikke fandt nogen Resiko ved at stemme for. Hertil sluttede ogsaa Faye-Hansen sig.

Sverdrup var for Vedtagelse af en Lov som Supplement til den vedtagne Reglementsforandring, men han kunde ikke stemme for Indst.llingen, da det Forslag var beheftet med betydelig store Mangler. Der var saaledes intet nævnt om lovligt Forfald, heller ikke Fritagelsestilfælde, skjønt der burde være de samme Fritagelsesgrunde som i Juryloven for Vidner og for Sigtede. Man burde ikke indføre Bestemmelser, som tilhører Middelalderen. Her burde værnes om Borgernes Ret paa samme Tid som der af dem kræves, hvad man kan kræve. Dette paapegte han nærmere og endte med at foreslaa Sagens Oversendelse til Regjeringen med Anmodning om at oversende den til Straffelovskommissionen til Udarbeidelse af Forslag i Sagens Anledning.

Bogt gik over til dette Forslag.

Engelhart: Naar Sverdrup fandt Lovforslaget beheftet med Mangler, saa kunde han under Behandlingen foreslaa Manglerne rettede. Nogen Oversendelse til Regjering eller Straffelovskommission var ikke nødvendig.

Statsraad Hagerup paapegede, at ingen af de Mangler han havde fremhævet under Behandlingen af Reglementsforslaget, her var søgt afhjulpet. Tal. henviste i saa Henseende til sine Udtalelser ved det Forslags Behandling og mente, at der var fuld Grund til at vedtage Sverdrups Forslag. Det af Komiteen foreslaaede Forslag egnede sig ikke til Ophøielse til Lov, men vel til Overveielse som af Sverdrup foreslaaet.

Prahl havde opfattet Justitsministeren saa, at om Forslaget vedtoges, vilde det blive nægtet Sanktion. Tal. vilde opfordre Justitsministeren til hellere at fremkomme med Ændringsforslag, saa Loven kunde sanktioneres.

Statsraad Hagerup havde ikke udtalt sig om Sanktionsspørsmaalet, men han kunde kun billige Loven, naar Edspligten udgik.

Schweigaard fandt ogsaa en Lov ønskelig, men sluttede sig til Bogts og Sverdrups Udtalelser.

Sverdrup havde sjelden eller aldrig hørt et svagere Forsvar for et Forslag end Kommuneflertallets.

Efter nogle yderligere Bemærkninger mellem de foregaaende Talere optoges Sagen til Votering med det Udfald, at Bogts Oversendelsesforslag forkastedes med 45 mod 38 St. De 38 var Høire og Moderate.

Sverdrup bebudede derefter et Modforslag i Realiteten. Dette ønskede han trykt og omdelt til Repræsentanterne.

Præsidenten foreslog derpaa Sagens videre Behandling udsat, indtil de øvrige paa Kartet opførte Sager var behandlet

Herom opstod adskillig Debat, skjønt ingen optraadte mod Præsidentens Forslag. Dette paataltes af Rynning, der syntes, at denne Debat var at spilde Tid og henvendte sig med Opfordring specielt til Skaar om at rappe sig lidt mere (stor Munterhed) og ikke optræde med en Bredde og Vidtløftighed, som om man befandt sig i Sessionens Begyndelse, og det skjønt han intet af Betydning havde at anføre. Paa denne Maade vilde man aldrig blive færdig.

Præsidentens Forslag bifaldtes enst., hvorefter man gik over til de øvrige paa Kartet opførte Sager.

Hjemstavnsret—Voldgift.

Derefter paabegyndtes Behandlingen af Spørgsmaalet om Afgjørelse af Hjemstavnstvistigheder. Der vedtoges en Lov, hvorefter saadanne Tvistigheder skal afgjøres ved Voldgift, naar Beløbet ikke overstiger 200 Kroner.

Ligesaa vedtoges en Bestemmelse, hvorefter Spørgsmaalet om Hjemstavnsret kan afgjøres ved Dom uden nyt Søgsmaal, selv om det viser sig, at Vedkommende ikke har Hjemstavnsret i nogen af de sagførende Kommuner, men i en tredie. Mødet hævedes Kl. 10¼.

*

Møde 5te Juni Kl. 10 Form.

Den militære Straffelov.

Enstemmig forandredes den militære Straffelov derhen, at mørkt Fængsel og Boiestraf ophæves samt at Fange i ensomt Fængsel tillades eller paalægges at beskjæftige sig med Arbeide. Ligeledes havde Komiteen indstillet: Regjeringen anmodes om at foranledige den nu i Virksomhed værende Straffelovkommissions Mandat udvidet til at omfatte Revision af den militære Straffelovgivning med Bemyndigelse for Kommissionen til, om saa maatte findes fornødent, at tilkalde militærkyndig Bistand.

Ullmann foreslog et Tillæg, hvorefter Kommissionen ogsaa skulde anmodes om at overveie, hvorvidt eller i hvilken Udstrækning det er nødvendigt at have nogen militær Straffelov undtagen i Krigstid og for disciplinære Forseelser. Dette Forslag der accepteredes af Komiteens Flertal, blev altsaa Kommiteens ændrede Indstilling.

O. Berge vilde stemme mod alt, da dette Opdrag vilde forsinke Civilproceslovkommissionens Arbeide.

Langeland ligesaa.

Komiteens ændrede Indst. bifaldtes mod 28 St.

Registrering af Skibe.

Jørgen Knudsen foreslog den kgl. Proposition om Registrering af Skibe ikke taget under Behandling iaar. Efter nogen Debat vedtoges dette enst.

Indkaldelser og Straffebestemmelser.

Sverdrup redegjorde for det af ham fremsatte Forslag og foreslog dette lagt til Grund for Behandlingen.

Engelhart syntes, at Sverdrups Forslag saa stærkt lignede Komiteens, at naar han var fremkommet med det, maatte det være for at chikanere Komiteen. Sverdrups Forslag var ikke i nogen Henseende nogen Forbedring.

Bogt fandt hellerikke Sverdrups Forslag fyldestgjørende, men det rettede dog paa de værste Mangler ved Komiteens Forslag, og derfor vilde han stemme for det. Enkelte Bestemmelser maatte han dog stemme mod og fremsatte Ændringsforslag.

Sverdrup replicerede til Engelhart; han havde ikke villet chikanere Komiteen.

Prahl var glædelig overrasket ved at Sverdrup baade i sit Forslag og i sine Udtalelser var i Strid baade med Komitemindretallet og Justitsministeren, forsaavidt han vilde have dem straffet, der ulovlig negtede at møde og forklare sig for Storthinget. Ved i Indstillingens § 1 at indtage ulovlig undlader at møde, negter at forklare sig eller med høitidelig Forsikring at bekræfte sin Forklaring, tiltrængtes ingen Henvisning til Straffeprocesloven som af Sverdrup foreslaaet. Han mente, at der her burde være større Rum for skjønsmæssig Bedømmelse fra Storthingets Side.

Schweigaard vilde stemme for Sverdrups Forslag paa samme Præmisser som Bogt. Ifølge Grundloven kunde ingen dømmes uden efter Lov; nu vilde Komiteen, at der skulde dømmes efter almindelige Retsgrundsætninger, men det var netop forbudt i Grundloven. I saa Maade var der stor Forskjel mellem Sverdrups og Komiteens Forslag.

Bogt mente, at Komiteens Forslag ikke forbedredes ved at indskyde Ordet „ulovlig", naar der ikke henvistes til nogen Lov. Tal. oplyste, at i Belgien havde man i Loven om parlamentarisk Undersøgelse samme Henvisning som i Sverdrups Forslag, og i Holland havde man en Bod fra 20 til høist 80 Gylden.

Engelhart vilde ikke være med paa de af Sverdrup foreslaaede Forandringer. Ved Komiteens Indstilling vilde alle Borgerne komme i samme Stilling som Embedsmænd.

Foss forsvarede Indstillingen.

Sverdrup: Indsættelse af Ordet „ulovlig" er ikke nok. Der maa alligevel dømmes efter Skjøn, naar der ikke henvistes til bestemt Lov.

Bonnevie kunde kun subsidiært stemme for Sverdrups Forslag, sit principale Standpunkt havde han ikke nu Anledning til at give Udtryk ved sin Stemmegivning.

Rynning sluttede sig til Bonnevie.

Votering: Sverdrups Forslag forkastedes med 47 mod 38 St. De 38 var Høire og de Moderate.

Derefter gik man over til Sagens Behandling i Realiteten.

Bogt erklærede, at da der ikke var nogen Udsigt til at sætte Ændringsforslag igjennem, vilde han ikke stille noget Forslag, men kun stemme mod.

Sverdrup afgav samme Erklæring.

Derefter bifaldtes Loven uden Debat med 47 mod 36 St.

Fraværende: Egeberg og E. Rygh.

Næste Møde imorgen.

Mødet hævedes Kl. 2¼.

*

Møde 6te Juli Kl. 10 Fm.

Fogdloven.

Lagthingets Anmærkning: istedetfor Amtskassererembede sættes Amtskassererbestilling, bifaldtes med 50 mod 28 St.

Handels- og Haandverksloven.

Enst. vedtoges saadan Forandring, at enhver Kvinde, der er 21 Aar og forøvrigt opfylder de fornødne Betingelser for at erhverve Borgerskab eller Handelsbrev, skal meddeles Næringsbrev paa Handel eller Haandverk og at gift Kvinde kan drive Næring, der er Manden forbudt, fordi han har Borgerbrev i By eller paa Landet.

Rynning gjorde opmærksom paa, at ifølge denne Bestemmelse kan gift Mand have to Udsalgssteder.

Formuesforhold mellem Ægtefæller.

Enst. vedtoges, at selv under Formuesfællesskab er Hustru eneberettiget til at raade over, hvad hun ved selvstændig Virksomhed erhverver, og at i saadant Gods ikke kan søges Dækkelse for Gjæld, Manden har stiftet, uden hendes udtrykkelige Samtykke. Er Hustru, der lever i Formuesfællesskab, Indehaver af eller ansvarlig Deltager i et til Handelsregistret anmeldt Firma, bliver ogsaa Manden, naar han derom er vidende, personlig ansvarlig for Firmaets Forpligtelser, naar han ikke ved Anmeldelse til Handelsregistret udtrykkelig har fraskrevet sig dem.

Fabrikloven — Haandvaskningsarbeide.

Med 61 mod 21 St. vedtoges følgende Bestemmelse: Ved Bergværker kan Kongen tillade, at Børn mellem 12 og 18 Aar, uanseet i §§ 17 og 19 paa den Tid af Sommeren, da der ikke holdes Skole, efter indhentet Lægeattest kan anvendes indtil 9 Timer daglig og udenfor de i § 19 nævnte Klokkeslet til det saakaldte „Haandvaskningsarbeide", naar dette af Tilsynet skjønnes ikke at kunne være til Skade for Vedkommendes Helbred eller legemlige Udvikling.

Derefter gik man over til Behandling af Forslag til Ændringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen. Ang. § 6 opstod en længere Debat. Flertallet foreslog, at i delt Skole skal der undervises mindst i et af Fagene: Haandarbeide, Legemsøvelser og Tegning. I udelt Skole er Indførelsen af disse Fag en frivillig Sag. Efter Mindretallets Forslag kan Kirkedepartementet fritage for Indførelsen af disse Fag i den Udstrækning, hvori det efter Omstændighederne findes paakrævet.

Indstillingen bifaldtes med 51 mod 33. Næste Møde 5½ ieftermiddag.

Mødet hævedes Kl. 2.10.

Laurviks Bads mediko mekaniske Institut, det første og eneste ved noget norsk Bad, aabnedes idag under stor Interesse fra Badegjæsterne og Publikums Side. Institutet hvortil, der er opført en ny og vakker Bygning, omfatter Kristiania mediko mekaniske Instituts bedste aktive og passive Apparater. Hertil slutter sig en Afdeling med komplet Udstyr for manuel gymnastisk Behandling. Institutet indeholder derfor tidsmæssige Instrumenter for elektrisk Sygebehandling og staar under Ledelse af specielt uddannet Læge.

„Det gamle Venstre"

Til vor Forbauselse støder vi i det sidst ankomne Nr. af Sagfører Castbergs ultraradikale Gjøviksblad „Samhold" paa en Redaktionsartikkel med en Begyndelse, der tar sig slig ud:

„De Moderate paaraaber sig stadig at de danner det gamle Venstre, Uelands og Sverdrups Venstre.

Og denne moderate Paastand er ikke saa ganske blottet for Sandhed endda.

Der er virkelig noget faktisk i hvad de siger.

De er i mange, kanske i de fleste Henseender det „gamle Venstre".

Det kan nemlig neppe benegtes, at Venstre virkelig engang har staaet paa omtrent det samme Standpunkt som de Moderate nu".

Til Ordfører i Drammen istedetfor Direktør Poulson, der er tilflyttet Christiania, er valgt ORSagf. T. Bang, sen. og til Viceordfører Stadshauptmand Aass.

Gaardbruger Karl Aas holdt Søndag politisk Folkemøde i Vestfossen, Øvre Eker. Mødet, der holdtes ude i fri Luft, var besøgt af ca. 300 Mennesker. Efter Foredraget holdtes Sexa for Medlemmerne af den konservative Arbeiderforening dersteds.

Indberetningen fra „Undersøgelseskomiteen" kommer idag til Behandling i Storthinget. De Radikale skal være blevet enige om en Henvendelse til Kongen, hvori de kræver enkelte Officerer afskedigede — formodentlig helst uden Lov og Dom og uden, at de har faaet Anledning til at forsvare sig.

Atter Koppetilfælde i Kristianssand.

En Kone i Henrik Wergelandsgaden, der havde gjort rent ombord i „Hekla", angrebes igaaraftes af Kopper, men i mild Grad. Hun indlagdes paa Sygehuset med sit Barn, der dog ikke er angrebet. Vagt holdes ved Huset, indtil Disinfektion er foretaget.

Høsten i Rusland. Fra St. Petersburg telegraferes Søndag: Høsten af Sommersæd i 1893 har efter Opgjørelsen fra 60 Guvernementer i det europæiske Rusland udgjort ialt 255,549,000 Tschetwert (1 T. er 210 Liter), hele Høsten 403,189,000 Tschetwert. I Sammenligning med Gjennemsnitshøsten i Aarene 1888—92 blev der i 1893 indhøstet mere: Af Sommerhvede 48.1 pCt., Havre 24.4 pCt., Byg 48.1 pCt., Mais 44.2 pCt., Ærter 27,4 pCt., og Poteter 36.1 pCt.

En Statsgaranti paa 50,000 Kr. indstiller vedkommende Komite paa til Udgivelse af et Værk om Norges Land og Folk.

Det af de Radikale vedtagne Forslag til Straffebestemmelse gjældende for dem, som indkaldes for at forklare sig for Storthinget, gjør Brud paa et af Hovedprinciperne i Juryloven. Sverdrup fremlagde et Forslag, der paa den ene Side fastsatte Bøder for Undladelse af at efterkomme Indkaldelsen og krævede høitidelig Forsikring, der medførte samme Strafansvar som Ed, men paa den anden Side opretholdt de i Juryloven vedtagene Fritagelsesgrunde for at vidne eller forklare sig.

Dette Forslag stemte samtlige Radikale imod. Her foretrak de tyranniske Bestemmelser.

Literatur.

P. T. Mallings Boghandels Forlag: Fra Skog og Fjeld. Smaafortællinger af Jacob B. Bull. Med 27 Illustrationer af A. Bloch. Pris 2 Kr. indb. Kr, 2.30.

Bogen indeholder følgende Skildringer: Flotalars — Storjægere — Sigrid — I Aasskogen — Freya — Sjuluspær — Gjengjæld.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Siden vor sidste Beretning melder Brasildepeschen, at Artiklen i Rio noteres lavere, men i Santos noget høiere end i forrige Uge. Paa samtlige de øvrige Markeder, saavel det amerikanske som det europæiske, er Noteringerne noget lavere end forrige Gang; der meldes dog fra Londonermarkedet, at dette er fast, og at Kaffe der er mere begjæret end tidligere.

Sukker holder sig saagodtsom uforandret saavel i Udlandet som her paa Pladsen.

Korn. Denne Artikel er fremdeles flau, og der noteres lavere Priser paa samtlige Markeder ogsaa i denne Uge. Omsætningen gik langsomt fra Haanden hersteds til trykkede Priser. Der blev importeret i de sidste otte Dage 46000 Hl. Rug.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo		Kr.	8.00— 8.20
Russisk Byg	—:—	„	7.60— 7.70
Victoria Erter	—:—	„	18.00—22.00
Smaa „	—:—	„	16.00—17.00

Alt pr. 4 Mdr.

Politisk Møde.

Søndag den 10 Juni førstk. Kl. 5 Eftermiddag holder

Storthingsmand Schanche

politisk Foredrag i Galleberg Skolebygning nær Galleberg St., hvortil Stemmeberettigede og Andre indbydes, alle velkommen. Ingen Diskussion.

Fiskeredskaber

for Salt- og Ferskvand, ny Vare til billigste Priser hos

Nils Breilid,

Karl Johansgade 6,

„Hader dig, Fader? Alle tilbeder dig jo."

Nei, Sibyl, hvor afholdt en Arbeidsherre end er, er han aldrig uden Fiender. Om jeg end har været en venlig, overbærende Herre mod de gode Tjenere, saa har jeg været haard som Staal mod de efterladende og daarlige Arbeidere. Jeg har øvet Retfærdighed mod alle. Jeg vilde aldrig have kunnet tøile den ustyrlige Folkemasse, hvis jeg ikke undertiden havde vist, at Magten laa i mine Hænder. Sandsynligvis har en eller anden hevngjerrig Slyngel for at gjøre mig ondt, myrdet hende. Gud ske Lov, der var Intet, som tydede paa nogen Kamp! Skurkens Kniv har truffet hende, uden at hun anede det. Tre hurtige Stik af en øvet Haand — ingen Kamp, ingen Tid til Skræk eller Dødskamp! Døden har rammet hende pludselig." Han holdt Haanden for Øinene og hulkede; hans hele Legeme skjælvede under Vægten af hans Sorg. „Min arme Marie — grebet af Tigerens Klør! men Gud maa have været barmhjertig!"

Sibyl knælede ned ved hans Side, klyngede sig til ham, lænede sit Hoved mod hans Arm og forsøgte at trøste han ved en stum Sympati og Kjærlighed.

Han saa kjærlig ned paa hende, men med et fraværende Blik, som om han neppe vidste, at det var hende.

„Du havde noget at meddele mig, hvad var det?"

„Jeg vilde blot bede dig om nogle Penge, — mindst to hundrede Pund. Du kan faa dem tilbage

forat komme i Tjeneste hos Sir Joseph's Datter. Klokken er over elleve."

„Jeg kan ikke hjælpe for det, Jane. Vi maa skynde os hjem. Kom!"

Miss Higginson talte ikke et Ord under den hurtige Gang ude paa Landeveien over et Jorde og ind ad Porten til Ellerslie Park. Det var en lang og ensom Spadsertur, Himlen var mørk og truende, og Jane, hvis Tanker var optagne af den sidste Nats Rædsler, saa Spøgelser overalt.

Klokken slog tolv, da de naaede Huset. „Om fire Timer har vi Dagslys," tænkte Sibyl — „kun fire Timer!"

Hun var glad ved at se Lys i sin Faders Værelse, thi hun vidste, at enten han, eller hans fortrolige Tjener ventede paa hende.

„Skal jeg ikke skaffe Dem noget at spise, før De gaar tilsengs, Miss?" spurgte Pigen, „De maa være træt efter Turen."

„Nei, Jane, en saadan Spadsertur gjør mig ikke træt. Jeg skal ikke have noget at spise, og jeg vil ikke gaa tilsengs endnu, men du kan gaa, naar du vil. Du kan ikke gjøre noget mere for mig."

„Skal jeg ikke børste Deres Haar, Miss? Det vil gjøre Dem godt, hvis De har Hovedpine."

„Nei, nei, jeg har ikke Hovedpine."

„Ak, Miss, der er vist ikke et Menneske i Huset, som ikke har Hovedsmerter, efter alt, hvad vi udstod igaar Nat," sagde Jane og brast i Graad.

Kikkerter, Barometre, Thermometre,
Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik
samt Briller og Lorgnetter
i rigeste Udvalg og kun prima Varer
anbefales til ***bekjendte billige Priser.***

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring.

Martin Viig,
optisk Instrumentmager — etableret 1876 —
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Tagpap
Tætningsmasse
Tagkidt
Asphalttjære
Composition
Raatjære
Kultjære
Vognsmørelse
m. m. m.
anbefales billigst fra Lager.

Thrane & Co.,
Christiania.

III. Katalog. Telefon 1001 & 1126.

Is-Skabe
Is-Kasser
Is.Levering
M. E. Nord,
Møllergaden No. 3.

Brooke's
Sæbe.
Abekat Mærke.
Læs altid Brugsanvisningen
Eneimportører for Norge:
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.

THRANE & Co.
11, JERNBANETORVET 11.
Maskin- og **Cylinderolier,** alle Slags.
Maskinfedt & Koppe.
Pudsegarn, flere Sorter.
Pakninger af Gummi.
Asbestos, Duvals etc.
Maskinremme, alle Sorter.
Syremme & Slagremme.
Remme & Remlaase.
Gummislanger.
Gummioplosning.
Tagpap i flere Nummere.
Tjære, Creosot & Carbolsyre.
Alt til billigste Dagspriser.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Smuk liden Landeiendom ved Drøbak,
Med 100 Maal veldreven Udmark, 250 Maal Have og Skog, føder mindst 1 Hest, 6 Kjør, med **Grundleieindtægt 150 Kr. pr. Aar** beliggende 1½ Km. fra Drøbak, særdeles billig tilsalgs. Faa Kontanter. Nærmere ved Advokaterne **Fritz Kiær** og **Emil Roll,** Skippergd. 22.

Værkstedlokaler,
forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie i
Frølichgaarden.

Butik
i 1ste etage med centralopvarmning er tilleie i
Frølichgaarden.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt
Severin Svendsen, Skrædder.

Tilleie ønskes.
Til en **Feriecoloni** paa 25 Børn søges Hus (uden Kost) **paa Landet** i Juli og August, ikke for langt fra Christiania og nær ved Jernbanestationen. Værelserne kan være tarveligt møblerede, dog uden Senge, Huset maa ligge frit og smukt med Adgang til Badning i Nærheden samt Melkeforsyning. Tilbud med billigste Pris og nøiagtige Oplysninger (hvoriblandt Værelsernes Størrelse) bedes snarest adresseret „J. M. F." poste restante, Christiania.

Præmiehingsten Spreklæg,
staar til Bedækning paa Gaarden Lynnæs i Eidsvold. Springpenge 12 Kr.

O. Jakobsons Maskinværksted,
Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

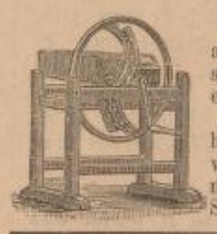

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.
Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteapparater ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Frognerkilens Fabrik
anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfrøsaamaskiner.**
Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.
Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller ***Stenersgaden 7.***

Christiania Actie-Ølbryggeri
anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.
Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.
Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

O. L. Svenssens
Fabrik for
Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler,
Fantasiarbeider.
Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom Christianssund 1892.

Kongsvingers Badehotel
— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —
modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft.** Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania.** Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger.** Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**
Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

KUNSTIGE GJØDNINGSSTOFFE & FRØ
af alle her i Landet brugelige Slags til billigst mulige Priser anbefales
af **A. Michelet,** Christiania. Jernbanetorvet 2.
NB. Lageret af *Gjødningsstoffe* staar under *Kontrol af Statens Landbrugskemiker.*
NB. Mine bedre Kvaliteter af *Frø & Sædekorn garanteres* med opgiven *Spireevne* og *Renhed,* Vægt pr. 1000 Korn etc. efter *Kristiania Frøkontrols* Analyser. Frø med mange „haarde Korn, *præpareres* hos mig efter den nye Methode.

Kristiania Realkreditbank.
Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges herefter til en Rente af 4½ — fire og en halv Procent p. A.
For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A.

„Gaa, gaa," svarede Sibyl, „tror du, det nytter at falde Taarer?"

„Nei, Taarer kan ikke bringe hende tilbage", hulkede Jane, „men det letter Hjertet at græde. Lad mig tage bort Deres Shawl og Hat."

„Nei! har jeg ikke sagt dig, at du kan gaa tilsengs? Plag mig ikke."

Jane, der blev saa uvenlig tiltalt, gik grædende opad Trappen. Hun var et Aar ældre end Sibyl, som havde undervist hende i Søndagsskolen, og som hun tilbad. Det var første Gang hendes unge Frøken havde været uvenlig mod hende.

„Hvem kan vel undre sig derover?" tænkte Jane, „vi er jo alle rent fra os selv."

Sibyl gik hen til Faderens Dør og fandt den laaset som den havde været før om Dagen. Sibyl troede at Sir Joseph havde holdt sig paa sit Værelse den hele Dag. Mr. Urquhart havde spist sin Middag alene.

„Fader, jeg maa tale med dig," bad hun, „vær saa snil at lukke op! Jeg har noget vigtigt at tale med dig om."

Hun hørte Faderen nærme sig Døren, men hans Fodtrin lød tungere end sædvanlig. Han aabnede Døren, og Fader og Datter betragtede hinanden et Øieblik i Taushed.

Sir Josephs Øine var røde af Graad, og hans Ansigt var ligblegt, hele hans Udseende vidnede om, at han ganske havde hengivet sig til Sorgen. Sibyl

slog sine Arme rundt om hans Hals og kyssede ham ømt.

„Kjære, kjære Fader, jeg er saa bedrøvet over din Sorg, — jeg ved, hvor kjær hun var dig."

„Jeg holdt ikke saa meget af hende, som jeg burde have gjort, Sibyl. Hun var kun en Tjener i mit Hus; dette er saa tungt at tænke paa, nu da hun er borte for bestandig. Min, Gud, min Gud!"

Han sank ned i den Stol, hvori han havde siddet, da Sibyl bankede paa Døren; hans graa Hoved bøiede sig over Bordet, hvor Papirer var strøet omkring, efterat han forgjæves havde forsøgt paa at udrette sit Arbeide.

„Kjære, kjære Fader, du nægtede hende Intet, — hun var jo en Søster for mig! Du kan da ikke bebreide dig noget i din Opførsel mod hende, — du var Godheden selv." —

„Det ved ikke du Noget om, Barn. Tal ikke til mig om hende. — det smerter mig at høre dig tale om hende. Jeg maa bære dette tunge Slag."

„Fader svar mig paa en Ting. Tror du, at Brandon Mountford har dræbt hende?"

„Nei, nei — tiltrods for de stærke Beviser mod ham. For en Mand af hans Karakter og hans Herkomst, — min dyrebare Hustrus egen Slægt —, er en saadan Handling en Urimelighed. Jeg kan ikke tro ham skyldig, skjønt alle Omstændigheder taler mod ham. Nei, jeg tror en eller anden Skurk, som hader mig, har myrdet hende."

Abonner paa „Eidsvold".

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold
„Eidsvold"
i
Valgaaret.

Nr. 67. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Lørdag den 9de Juni 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
— stiftet 1847. —
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget „SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No. 12.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Kjøb Brooke's Sæbe,
bedste Pudsemiddel for Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande m. m. m.

Til at rense Fade, Tallerkener og al Slags Kjøkkentøi er BROOKE'S SÆBE uvurderlig. Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning, hurtigere end Polersteen, Trippelsten og Smergel. Den er billig og virksom, og ved at bruge den sparer man baade Tid og Arbeide.
Til at rense Stentøi og Fajance, Glas, Porcelain, Vinduer, Marmorfigurer, malet Træværk, Voxdug, Badekar, Marmorgulve og Kaminer, er den uvurderlig. Den renser fedtede og olieplettede Borde, Gulve, Hylder i Spisekamre o. s. v.
Til at rense Maskiner for Rust, og til at polere blanke Flader, er den uden Lige. Til almindelig Rengjøring er Brooke's Sæbe den bedste Artikel der haves.

Hiorth, Homan & Co.,
Christiania,
Chemicalier en gros
&
Eneimportører for Norge af Brooke's Soap.
Fuldstændig Brugsanvisning medfølger hvert Stykke.

„Eidsvold"

Telefon-Nummer:

Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

Et betydningsfuldt Skridt.

Odelsthinget har med 44 mod 38 Stemmer besluttet at indføre en Forandring i Skoleloven, hvorved Bestemmelsen om, at der af Statskassen ydes en Fjerdedel af Herredernes Skolelærerlon, og til fattigere Kommuner indtil en Trediedel, ændres derhen, at Statsbidragene fastsættes til henholdsvis en Trediedel og Halvdelen. Ved denne Forandring, der antages at ville skaffe Statskassen en Merudgift paa 450,000 Kroner aarlig, vil uden Tvil Skolelærernes Kaar noget forbedres, naturligvis under Forudsætning af at Kommunen ikke nedsætter sit Tilskud i samme Grad som Staten forhøier sit.

Man maa forsaavidt lykønske Landets Lærerstand med en saadan Reform, der sluttelig ogsaa vil øve sin Indflydelse til Folkeskolevæsenets Forbedring. Samtidig er der ingen Tvil om, at den Lettelse, Forandringen skaffer Kommunerne, i særdeles mange Tilfælde er paakrævet; Byrderne for fattige Kommuner er sandelig store nok.

Men alligevel ser vi os opfordret til i Anledning af den saaledes besluttede Overførelse af kommunale Byrder til Statskassen at raabe et Varsko! Der bør ikke fortsættes for længe i den Retning! Har man ikke Øinene rigtig aabne, saa kan man en vakker Dag vaagne og gjøre den Opdagelse, at man uden at have vidst af det, i al Stilhed har indskrænket det kommunale Selvstyre og givet Staten den overveiende Indflydelse, som med Rette tilkommer den, der har Raadighed over Pengepungen. Det vil ikke hjælpe, at der ved Lovbestemmelser sørges for, at Kommunebestyrelserne faar sin ubeskaarne Indflydelse. Paa en eller anden Maade vil denne alligevel undergraves, naar den ikke er forbunden med Raadighed over de pekuniære Midler. Paa en vis Maade er Beslutningen et nyt Led i den lange Række Seire, som „Statssocialismen" har vundet i Norges Storthing og som kan være gode og gavnlige, saa længe de ikke overstrider en vis Grændse, men som let kan vendes om til sin Modsætning og føre i Retning af den egentlige Socialisme, naar Omsorgen for Alting mere og mere overføres til Statens Centralstyrelse.

Vi tror, Norges Bønder ikke bør lade sig lede for langt i Retning af at lade Staten drage Omsorg for, hvad de hidtil selv har stellet med omkring i Hereder og Amtsthing. Det er behageligt at slippe en Udgift. Men man slipper ingen unødgaaelig Udgift uden at betale for det paa en anden Maade, og i nærværende Tilfælde skal jo det samlede offentlige og kommunale Samfund betale ikke mindre, men tvertimod mere end i Forveien.

Den Tendens, som nu i en Aarrække har gjort sig gjældende i til at overføre kommunale Byrder paa Staten, er, mener vi, et nok saa stærkt Vidnesbyrd om den direkte Formues- og Indtægtsskats Upopularitet. Som bekjendt udredes de kommunale Udgifter overveiende af denne Skat. Hvad Kommunerne faar i Kasse paa indirekte Vei, er forholdsvis lidet. Statens Indtægter tilveiebringes derimod paa nogle faa Procent nær netop ved indirekte Skatter og ved ikke udlignede Indtægter. Den direkte Statsskat er ikke stort mere end 5 Procent af det Hele. Og fordi man til Kommunerne betaler direkte af sin Indtægt, medens Statens Udgifter aldeles overveiende bestrides af Midler, hvis Tilveiebringelse ingen Mennesker umiddelbart mærker, derfor gaar man gladelig til at vælte mest muligt over fra den direkte kommunale Skat til de indirekte Statsindtægter.

Dette er et ganske karakteristisk Modbillede til det radikale Venstres Talemaader om den retfærdige Skat paa Indtægt og Formue.

Vi tror, at Tendensen til at formindske de kommunale Budgetter og forøge Statsbudgettet kunde blive ialfald noget mindre, dersom Kommunernes Adgang til Indtægter af indirekte Skattepaalæg og lignende blev udvidet. I Udlandet spiller den direkte Skat en forholdsvis liden Rolle i Kommunernes Husholdning, mange Steder f. Ex. i England og Frankrige, slet ingen, medens den i Norge er omtrent eneherskende. Skal der kunne gjøres noget her, maatte det vel nærmest være paa den Maade, at Kommunerne fik paa sin Part en Del af de indirekte Skatter og Afgifter, der nu flyder ind i Statskassen.

I og for sig vilde vi have anseet det for ønskeligst, om det blev, som det nu er, at Kommunerne næsten udelukkende baserer sin Økonomi paa Indtægtes- og Formuesskatter. Men vi skjønner ikke, hvorledes paa anden Maade den Tendens skal kunne modarbeides, som Kommunerne har til at skille sig af med det ene Stykke efter det andet af sin Førstefødselsret til Fordel for Staten. Det er virkelig Umagen værd at opretholde og befæste det kommunale Selvstyre, og Spørgsmaalet er derfor: hvorledes skal dette Selstyres Befæstelse kunne forliges med den umiskjendelige Uvilje mod en Stigning i Skatteprocenten?

Vi har ment at burde komme med disse Bemærkninger, skjønt vi rigtignok frygter for, at de, der har Afgjørelsen, for Nærværende ikke let vil forstaa os, og at vi i al Fald er noget tidlig ude. Men bedre fore var end efter snar! Vi har under enhver Omstændighed den Undskyldning, at vort Program er:

Hævdelse og Befæstelse af det kommunale Selvstyre.

Theologisk Embedsexamen. Censuren for den skriftlige Del af theologisk Embedsexamen faldt Onsdags Aften med følgende Karakterer:

Christensen, P., Kan vel faa laud., Gran, A., Staar til haud, Pedersen, J., Staar til laud., Olsen, M., Staar til haud, Lunde, K., Kan faa haud, Hovde, H., Kan vel faa laud., Jakobsen, M. Bjænnes, Kan faa laud., Mollerup, N., haud illaud., Schencke, J. F. W., Kan faa laud., Munch, P. A., Kan faa haud, Brodahl, J. E. O., haud illaud., Svanoe, A., Staar til haud, Høyer, A. N., Staar til haud, Lien, E., Kan faa haud, Andersen N. A. haud illaud., Vangen, N. N., Kan vel faa laud., Sinding, O., Kan vel faa laud., Dahler, Chr. L. haud illaud.

2 Kandidater erholdt Karakteren Non contemnendus.

Telefonnettets Udvidelse. Moss Telefonselskab har i sidste Statsraad faaet ny Koncession paa Drift af Telefon mellem Moss By og Herrederne Moss, Rygge, Raade, Vaaler og Hobøl, Sooners Sogn samt Ladestederne Holen og Hvidsten.

Samtidig fornyedes Drammens Oplands Telefonselskabets Koncession saaledes, at der kan telefoneres mellem Drammen, Honefos, Kongsberg, Bolkesjø og Notodden i Hitterdal samt til Herrederne Hof, Sande, Skoger, Strommen, Ladestedet Svelvik, Herrederne Hurum, Røken med Tilslutning til Røken Telefonforenings Linier, Lier, Eker, Modum Sandsvær, Hole, Norderhov, Aadalen, Jevnaker, Gran, søndre og nordre Land, søndre Aurdal, endvidere til Frydenlund, en Strækning af 5 Km. ovenfor dette Sted, Vestringsbygden og Abjørsbygden i nordre Aurdal samt til Fjeldsanatorierne paa Overgangen fra Valdres til Hallingdal i Tilknytning til Telefonanlæg i Hallingdal.

Vullum græder. Fra et Folkemøde paa Haukeland fortæller en Tilstedeværende, at Vullum talte med megen Rørelse, ja endog fældte Taarer, saa at en af hans Venner maatte skaffe ham Lommetørklæde.

Bjørnstjerne Bjørnsons „Nye Fortællinger" er nu udkommet paa Gyldendals Forlag. Den indeholder: „Absalons Haar", „Et syngt Barndomsminde", „Mors Hænder" og „En Dag" samt som Musiktillæg 3 Sange i „En Dag" af Johan Selmer.

Paa samme Forlag er nu udkommet „Geografi og Kjærlighed" med den nye tredie Akt.

En Enke, der bor et Sted i Rostedsgade, indrykkede Onsdag i forrige Uge et Avertisement efter en Familie, som vilde tage et Spedbarn i Pleie som sit eget. En Kvinde, der opgav, at hun var gift, kom for at tage Barnet til sig, og hun blev ogsaa overleveret Barnet under nævnte Betingelser. Enken reiste samme Aften i Følge med den fremmede Kone og Barnet til Lysaker, hvor Konen opgav at have en Onkel, som hun foreløbig skulde tage ind til. Enken skiltes fra Konen og Barnet og reiste tilbage her til Byen. Efter nogle Dages Forløb kom vedkommende Kvinde tilbage med Barnet, der da var indtullet i et Stykke Gardintøi.

Fruentimmeret havde taget alle Klæderne og Toiet fra Barnet, men foregav, at hun skulde vaske Toiet, og at hun skulde møde sin Mand paa et herværende Hotel, hvorefter den nye Moder til Barnet skulde komme og afhente det igjen hos den gamle Moder, hvor det maatte faa blive en liden Stund. Den nye Moder skulde da tage Barnet med sig for sammen med sin Mand at reise til Ringerike, hvor de havde en Gaard. Man har senere ikke hørt noget til Barnets nye Pleiemoder.

William Deering & Co.s Slaamaskiner.

(Efter „Norsk Landmandsbl." Nr. 20.)

For mange Dele af vort Land er det først i de senere Aar man har begyndt at anskaffe sig Slaamaskiner, og da de norske Forhold for en stor Del er forskjellige fra andre Landes, er det ikke saa let at finde Maskiner, som kan passe for os og paa vort ofte saa kuperede Terræn.

Da jeg forrige Aars Sommer besøgte Verdensudstillingen i Chicago, havde jeg paa Forhaand bestemt mig til at undersøge saa grundigt som det var mig muligt de der udstillede Slaamaskiner, for at finde ud de Maskiner, jeg med Tryghed turde anbefale til norske Gaardbrugere. Her var jo den bedste Anledning til at anstille sammenlignende Undersøgelser, da vistnok Verdens bedste Maskiner var samlede.

Jeg blev temmelig snart staaende ved Wm. Deering & Co.s Maskiner, da disse efter min Formening har flere betydelige Fordele, og deres 1 og 2 Hestes Maskiner synes mig at være særdeles passende for os. Jeg talte med en af Firmaets Repræsentanter ved Udstillingen og tilraadede at introducere deres Maskiner i Norge, og dette er mig en sand Fornøielse at erfare, at dette nu er skeet gjennem Heimdal Maskinforretning, Kristiania.

Jeg vil tilraade Landmænd, der i Aar agter at anskaffe sig Slaamaskiner, at gjøre sig bekjendt med Deerings, før de kjøber.

Det er kanske lidet patriotisk af os Nordmænd at anbefale amerikanske Maskiner, men det er desværre et Faktum, at vi i Slaamaskiner endnu langtfra kan konkurrere, og for Landmænd har det den største Betydning at faa de bedste og mest tidsmæssige Maskiner, uanseet hvor de fabrikeres.

Sandnæs i April 1894.
Nikolay Kluge.
Stipendiat ved Chicagoudstillingen.

Exercits i Skjorten. I Aarhus hændte det forleden, at en Sekondløitnant og en Reservedyrlæge kom hjem til Kasernen Klokken 2 om Natten — formodentlig fra et „lystigt Lag." Strax kommanderede Løitnanten „Træd an"! og befalede Mandskaberne at stille paa Gulvet i bare Skjorten, hvorpaa han foretog Øvelser med dem. Et Par af Soldaterne lo høit, hvorfor Løitnanten slog dem med sin Pisk. Komedien opførtes i 8 Værelser, det ene efter det andet. Dagen efter blev de to Herrer meldt, og nu skal Krigsretten dømme dem.

Druknet i Glommen.

Ilørdags hændte den sørgelige Ulykke i Vaaler i Solør, at en mindre Gaardbruger, Gulbrand Arntsen Tangen, omkom ved Drukning i Braskerudfossen i Glommen, idet han blandt flere andre arbeidende var beskjæftiget med at udarbeide en Tømmerhaug strax ovenfor Fossen, der havde fæstet sig mod et Stenskjær.

Vandstanden i Glommen var ifølge „H. St." stigende, og Tømmerhaugen løsnede saaledes fortere end paaregnet, hvilket antagelig ikke saa nøie blev overveiet.

Den Forulykkede var en stor, sterk Kar i sin bedste Alder, maaske lidt for tungvint som Tømmerfløder. Han kunde efter Sigende ikke svømme.

Han var en afholdt Mand.

Nervøsitet. Ret som det er, ser man Vidnesbyrd om, at der er paakommet de radikale Ledere en febrilsk Trang til at forsikre sine trofaste, enten fra Storthingsbænken eller i Pressen, at deres Parti skal seire ved Valgene. Det synes, som om det over en beroligende Indvirkning paa dem selv og deres Folk, naar de uafladelig med høi Røst gjentager denne Forsikring. I denne Nervøsitet er der ikke saa lidet som minder om den historiske Situation i 1870 i de Napoleonske Hofkredse, da man „med et let Hjerte" „havde erklæret Krig mod Preussen og da Marskalk Leboeuf i den lovgivende Forsamling „meu stora gesten" erklærede, at Alting var beredt, „lige ned til den mindste Uniformsknap." I Henhold til denne og andre autoritetsmæ sige Erklæringer drog saa Populacen i Paris gjennem Gaderne og skreg: Til Berlin, til Berlin! Den anede lidet, at Armeen manglede mere end Uniformsknapper, og at Ministerchefens „lette Hjerte" dækkede over en Forvirring og Raadvildhed, hvis naturlige Resultat var Slaget ved Sedan. Letsindigheden er visselig ikke mindre paa vore radikale Føreres Side end den var ved Hoffet i Tuilerierne, og skulde Felttogets Udfald bero paa Graden af Tankeløshed og Dumdristighed, da vilde et Sedan ved Valgurnen være det radikale Parti vis.

For vort Vedkommende hor vi hverken nogen officiel eller nogen privat Mening om Valgenes Udfald, og det høieste vi kan sige, er, at vi ingenlunde deler Radikalernes officielle Overbevisning om at Seieren med Sikkerhed vil tilfalde dem. Vi tror det godt kan gaa an at sætte et Spørgsmaalstegn derved. Og dette vover vi saa meget hellere at gjøre, som vi ingenlunde har opgivet Troen paa det norske Folks sunde Sans.

De forløbne Storthingsmaaneder har i et og alt bekræftet de ringe Tanker, Almenheden har gjort sig om de radikale Lederes Dueligbed. Deres Optræden har gjennemgaaende været saadan, som om de med Vold og Magt ønskede at fjerne alle besindige Mænd i sit eget Parti fra sig. Seneſt har de vedtagne tyranniske, ligefrem om Despotiets Blomstringstid mindende Lovbestemmelser med Hensyn til Indkaldelser for Storthinget, samt de klodsede Angreb paa Ministeriet, fordi det har søgt at imødekomme de i sin Tid af alle Partier udtalte Ønsker om en Forkortelse af det overhaands lange Valgfelttog, kun været skikket til at aabenbare, i hvor fjernt Forhold disse Ledere staar til det virkelige Folk. Ved Siden af positive Feilgreb har de forspildt mangen udmærket Leilighed til et afgjørende Træk mod Ministeriet. Dette har nemlig, uagtet det maa siges at være i Besiddelse af en utvilsom og meget respektabel Dygtighed, ikke netop naaet Toppunktet af Behændighed og politisk Visdom, og har givet sig flere Blottelser, som en statsmandsmæssig Ledelse paa den radikale Side kunde have benyttet sig af med stor Fordel. Men i Stedet har Lederskabet, hvis Dueligbed faar et udtømmende Karakteristik ved bare at nævne Hr. Ullmanns Navn, ivrigt og i sit Ansigts Sved arbeidet paa at bringe den Stangske Regjerings Feilgreb i Forglemmelse ved nye og overraskende Produktioner i politisk Taabelighed.

Vi tror, Almenheden trygt kan gaa ud fra, at de radikale Ledere har gjemt til sidst, hvad de selv anser for sit Mesterstykke, og at man i den nærmeste Fremtid vil blive Vidne til nye nervøse Forsøg paa at løfte Storslæggen.

Odelsthinget.

Møde 6te Juni Kl. 5½ Em.

§ 10 vedtoges efter nogen Debat overensstemmende med Indst. Paragrafen omhandler Børns Ret til Undervisning.

Den i Landsskolelovens § 38 og Byskolelovens § 15 foreslaaede Forandring fandt Ullmann det betænkeligt at gaa med paa nu, da der allerede af Storthinget var bevilget ca. 244,000 Kr. mere end af Regjeringen opført.

Bonnevie gjorde opmærksom paa, at de i disse Paragrafer foreslaaede Forandringer vilde medføre en Mereudgift for Statskassen af mindst 400,000 Kr. Han foreslog derfor Oversendelse til Regjeringen med Anmodning om Statsbidrag til Folkeskolen under Overveielse og i Tilfælde fremkomme med Forslag for næste Storthing.

Horst fandt ingen Betænkelighed ved at gaa med paa den i Indstillingen foreslaaede Forandring, idet Midlerne, mellem 400—500,000 Kroner, kunde tages af Statskassens kontante Beholdning, og siden vilde nok Storthinget skaffe Udvei til Midler.

Arvesen støttede Bonnevies Forslag baade af økonomiske og andre Grunde. Forandringen var ikke let overskuelig og trængte Udredning af Regjeringen.

Hval ligesaa.

O. Berge mente, at der ikke kunde være særlige økonomiske Vanskeligheder ivcien. Regjeringen mente jo, at den kunde affe 3 Millioner til Forsvarsøiemed. Kommunerne var nu saa trykkede, at Staten maatte komme dem til Hjælp.

S. Nielsen anbefalede Udsættelse eller Oversendelse.

Ullmanns vigtigste Grund til Udsættelse eller Oversendelse var den ikke at skabe store Budgetvanskeligheder for Regjeringen næste Aar, som efter hans Mening vilde blive en Venstrerregjering (Munterhed), og for den vilde han ikke skabe Vanskeligheder, som kunde nøde den til Forholdsregler, som vilde vække Misstemning mod den udover Landet.

Horst kunde ikke tage saadanne Hensyn. Han havde ikke til Hensigt at skabe nogen Regjering økonomiske Vanskeligheder ved dette sit Forslag.

Bonnevies Forslag forkastedes med 44 mod 38 St.

Bonnevie fremsatte nu et Ændringsforslag til § 45. Efterat dette var debatteret en Tid, besluttedes Sagens videre Behandling udsat indtil videre.

Mødet hævedes Kl. 9.

Adressen.

Vi meddeler paa et andet Sted i Bladet Ordlyden af den Adresse, som Hr. Ullmann, antagelig paa det samlede radikale Venstres Vegne, oplæste i Storthinget iforgaars.

Denne Adresse er i al sin Uklarhed et Forsøg paa at fælde en Dom, og at gjøre Kongen til Dommens Udfører. Det mangler blot, at Storthinget tilkjendegiver Hans Majestæt, hvilke Mænd det forlanger straffet (dette havde man efter Forlydende oprindelig tænkt at sige, men opgav det) og hvilke Straffe man anser for passende for de „Domfældte".

Dersom Kongen, paa Grund af denne Uklarhed i Adressen, er i Uvished om, hvad han skal gjøre, vil det formodentlig fra Valgtribunerne blive sagt, hvad han burde have gjort.

I Modsætning dertil gaar Hr. Haugland i sit Forslag ud fra, at intet er bevist, før det paa lovlig Maade er behandlet ved Domstolene. Siden der er rettet Beskyldninger og Insinuationer mod navngivne Mænd, kunde det tænkes, at disse ønsker Sagen opklaret og at faa sin Uskyldighed fastslaaet.

Her staar to Grundsætninger mod hinanden. Paa det moderate Partis og og Høirepartiets Side Hævdelse af, at enhver Anklaget har Ret til at forsvare sig. Paa den radikale Side Fornægtelse af denne Hovedgrundsætning for al Retspleie.

Vi giver gjerne Plads for nedenstaaende, som vi finder fortjener Overveielse:

Et Ord til Venstre og Høire.

(Af Raadmand N. A. Dahl.)

Der er Borgerstrid i Landet, og der trues med Strid mod Broderfolket. Er det muligt at faa Ore for et Ord om Fred — blot paa et eneste Sted?

Engang før har jeg traadt frem med et Ord om Fred, det er nu over 11 Aar siden, tidlig i 1883, i en Tid, da Striden og gik haard. Mit Ord blev afvist af Venstre og af Høire, trykket ihjel af samstemmig Taushed.

Det er ydmygende for en Mand at mødes saaledes — jeg spurgte mig selv, om jeg havde talt i Uvide, og lovede, at jeg skulde tie, til jeg kjendte sikkert Kald. Det Løfte har jeg ærlig holdt, mange Gange har det brændt i mig; men jeg har lukket min Mund.

Nu kjender jeg Kaldet, nu vil jeg gjerne underkaste mig enhver Ydmygelse — blot ikke bære Ansvar for at tie med noget, som jeg skulde sige. Jeg stiller mig imellem alle Partier, jeg staar ikke et eneste af dem noget Skridt nærmere end de andre og beder for Fred — kun paa et, paa et eneste Sted. Jeg har blot kunnet gjøre mig flygtige Tanker om Stridsemnerne, jeg har været helt optaget af andre Ting. Alligevel kaster jeg først ud til Venstre og til Høire min Flyvetanke om den første store Sag:

Udenrigsministeriet omfatter tre Klasser af Sager — Sager, som alene vedrører Norge, Sager, som alene vedrører Sverige, og Sager, som vedrører begge Riger. Skal der findes en Form, som svarer til Indholdet — skal der skabes en Institution, som selv udtrykker det Forhold, for hvilket den skal arbeide, saa maa Udenrigsministeriet bygges op af tre selvstændige, men sammenhængende Afdelinger — en Afdeling for norske Sager, en for svenske og en for fælles Sager.

Den norske Afdeling maa selvsagt styres af en norsk og den svenske af en svensk Chef, Fællesafdelingen faar styres af begge i Forening — de træder sammen til et Kollegium med fuldkommen Ligeret.

I det overveiende Antal Tilfælde vil Enighed mellem begge opnaaes enten strax eller efter Forhandlinger og nye Gjennemarbeidelser. Sker det ikke, faar hver fremlægge sin særskilte Indstilling i Statsraadet. Staar her begge Regjeringer samstemmig imod hinanden, kan det først tænkes, at Kongen afgjør Spørgsmaalet efter sit Skjøn, fordi den Regjering, hvem Afgjørelsen gaar imod, ikke finder Sagen vigtig nok til at protestere. I modsat Fald faar den udstaa, til Uenigheden udjevnes, eller en ny Vei findes. De samme Vanskeligheder maa tænkes, hvorledes Udenrigsministeriet organiseres. Og kommer der noget Tilfælde, hvor Sagen ikke kan udstaa, da er man inde i en af de Kriser, i hvilke alle Institutioner bliver magtesløse — Historien griber umiddelbart ind.

Jeg tænker mig indvendt, at et Kollegium ikke kan optræde saa frit og energisk som en enkelt Mand. Til Gjengjæld giver det større Sikkerhed for alvorlig og sindig Overveielse. Men fremforalt, Indvendingen slaar igjennem Institutionen og rammer selve Unionen — den viser netop, at Institutionen nøiagtig udtrykker det Forhold, for hvilket den skal arbeide. Det lønner neppe Umagen for nogen af os at ville veie Foreningens Styrke mod dens Svaghed. Mig er det nok, at jeg holder det for en Nødssag og en Samvittighedssag for det norske Folk at blive tro imod sit Løfte. For alle maa det staa fast. Verdenshistorien har selv stiftet Unionen. Er det ikke rettest og tryggest at føie til: Verdenshistorien har alene Ret til at løse den op igjen?

Der vil reises Indvending paa Indvending mod min Flyvetanke. Men om man mener, at den slet ikke kan bruges, at den aldeles intet Værd har, lad den dog faa dette Værd, at den driver til nye og energiske Anstrengelser for at finde en Tanke, som er sterk og klar nok til at samle hele det norske Folk om sig! Saa sandt der er Vilje, der er Evne — det maa, og det skal lykkes.

Det er paa dette eneste Sted, at jeg beder for Fred. Maa der endnu strides lige haardt om alt andet, saa maa dog alle Partier kunne enes om dette ene: Ligeoverfor Sverige skal intet foretages, ingen Forhandling føres, ikke et Skridt gjøres, end i mindste Sag, før det norske Folk staar helt og tætsluttet om et gjennemarbeidet Forslag til Løsning af Hovedspørgsmaalet.

For sidste Gang — jeg beder for Fred paa dette Sted, paa dette eneste Sted! Hører man heller ikke denne Bøn, vil man fortsætte Krigen ogsaa her, vil fremdeles hver Halvdel af det norske Folk tage dets Fremtid i sin egen ene Haand, da har jeg endnu kun et eneste Ord at sige: Jeg beder for Fred — men ogsaa jeg fører Krig.

Alene, uden en eneste en ved min Side, endog nu jeg ligger syg, fører jeg Krig, en uafladelig Krig til Venstre og Høire — Krig imod Parti-Aanden, i Sandheds, Retfærdigheds og Kjærligheds Navn.

Jeg raaber Landet rundt, skjøndt endnu skjult og stille, til Mand og Kvinde, hver Barnesjæl, som fer det mindste Glimt af den Skade, Livet vil tage i Hus og Land: Rust dig, Reis dig til aaben Krig imod den onde Parti-Aand!

Storthinget.

Møde 7de Juni Kl. 10 Form.

Interpellation.

Løvlands 1ste Spørgsmaal: Af hvilke Grunde har Justitsdepartementet søgt at øve Indflydelse paa Berammelsen af Valgmandsvalgene?

Statsraad Hagerup redegjorde for Spørgsmaalets Historie, hvoraf det fremgik, at der i Pressen, saavel i Høireblade som Venstreblade og moderate Venstreblade gjentagne Gange havde været taget Ordet for at samle Valgmandsvalgene saavidt mulig paa samme Tid. Ligesaa havde fra en Række Valgbestyrelser uanseet Partifarve været udtalt det samme Ønske. I Henhold til disse Udtalelser og med Hensyntagen til de lokale Forholde havde Justitsdepartementet udsendt sit Circulære, og der tiltrængtes ingen Lovforandring. Amtmændene havde frie Hænder. Departementet havde kun forsynet dem med det fornødne Materiale.

Løvlands 2det Spørgsmaal: Agter Justitsdepartementet at foretage noget i Anledning af de gjentagende Andragender fra Arbeidsudvalget for det organiserede Venstre i Kristiania om, at der ved Kristiania Byret maa blive afholdt Extraret Lørdag Eftermiddag til Modtagelse af Konstitutionseden?

Statsraad Hagerup: Lovligheden af at af aflægge Ed ved Extrathing havde været bestridt; imidlertid havde Justitsdepartementet i 1891 berammet saadanne Extrathing og faaet Protokolkomiteens Godkjendelse, dog udtaltes der Ønskeligheden af ved Lov at aabne Adgang til saadan Edsaflæggelse, og derfor havde Departementet udarbeidet og Regjeringen fremsat Proposition til saadan Lov. I 1891 var der i 1 Maaned Adgang til saadan Edsaflæggelse; iaar havde Departementet tænkt at aabne saadan Adgang de sidste 3 Maaneder før Valgmandsvalget.

Løvland ønskede ogsaa Valgmandsvalgene saavidt mulig samlet og indrømmede, at dette var et udbredt Ønske, men paa Grund af de forskjellige Naturforholde maatte dette være henvist kun til Ønskernes Verden, og Departementet burde ikke iaar have blandet sig op i dette. Bekvemmeligheden for Valgerne burde være det første og afgjørende Hensyn. Vilde Departementet reformere her, burde det fremlægge sine Planer for Storthinget. Regjeringens Optræden her paa egen Haand kastede et uheldigt Skin over den. Han antydede Forslag til en Udtalelse fra Storthingets Side.

Departementets Holdning overfor Kristiania Venstres Andragende dadledes skarpt, men Tal. vilde ikke foreslaa nogen Udtalelse, da Statsraaden havde lovet, at der skulde holdes Extrathing.

Efter en Bemærkning af Heffermehl udtalte S. Nielsen, at en Udtalelse fra Storthingets Side kunde være ønskelig.

Statsraad Hagerup hævdede, at Regjeringen var efter det almindelig udtalte Ønske baade berettiget og forpligtet til at give den fornødne Veiledning til en saavidt mulig Samling af Valgene, og mere eller noget andet var ikke gjort af Departementet.

Løvland fremsatte følgende Forslag: Storthinget udtaler, at Valgene i Overensstemmelse med gjældende Lov bør bestemmes af Distrikternes Myndigheder paa den for ethvert Sted hensigtsmæssige Tid, og at Amtsthingenes og Kommunebestyrelsernes Erklæringer bør indhentes, forsaavidt dertil er Anledning.

Havig og Hægstad sluttede sig til dette Forslag.

Schweigaard maatte fraraade Forslaget, da en Henvendelse til Herredsstyrelserne kun yderligere vilde splitte Valgene. Storthinget burde heller udtale sig for at samle Valgene, saalangt det stemte med Distrikternes Tarv.

Statsraad Hagerup: Man havde dadlet, at Justitsdepartementet havde grebet ind i dette Spørgsmaal, men „Verd. Gang" havde i 1885 netop opfordret Justitsdepartementet til at tage Initiativet.

Ullmann vilde hertil svare: Quod licet Jovi, non licet bovi, hvad man i 1885 kunde opfordre en Flertalsregjering til at gjøre, kunde man ikke opfordre den nuværende til.

Hr. Hagerup vilde forkorte Valgkamp til 3 Maaneder, men „den Helt, som regner slet, er meget at beklage," og Statsraad Hagerup regner meget slet, thi, fra 13. Aug. til 12. Nover. er det nu ikke 3 men 4 Maaneder (Munterhed; Hagerup: nei, jeg regner rigtig) Ja, muligens regner Hr Hagerup ret, men det er nu Hagerup, som regner feil alligevel (stor Munterhed); thi man maa lægge til den forudgaaende Valgkamp (Munterhed).

Hertil sluttede Løvland sig.

Schøyen fandt det underligt, at man klandrede Regjeringen for, at den havde optaget Spørgsmaalet til Behandling, istedetfor at diskutere, hvorvidt det var heldigt saavidt mulig at samle Valgene eller ei.

Sverdrup havde altid været af den Mening, at det vilde være heldigt saavidt muligt at samle Valgene, og efter hans Mening havde der oparbeidet sig en stedse stærkere Opinion i denne Retning. Han fremsatte følgende Forslag: „Storthinget udtaler sig for Ønskeligheden af, at Valgene, forsaavidt de lokale Hensyn tillader det, afholdes til samme Tid." Herved var det ikke udelukket, at Amtmændene konfererede med Amtsthingene og fik deres Udtalelse.

Ullmann ankede over, at man i Bratsberg havde anbefalet Valgene afholdt paa en Mandag, den mest ubekvemme Dag, man kunde finde. Det var saglig Grund nok, at man ikke vilde den nuværende Regjering skulde tage noget Initiativ i denne Sag.

Schweigaard anbefalede Sverdrups Forslag, der var det samme som af ham antydet.

Rynning paapegede, at man ogsaa ved denne Sags Behandling var kommen ud paa de politiske Vidder. Ja, fra Ullmann flød Politikken ud paa alle Kanter. Han kunde, hvad Saggn selv angik, ikke engang tælle til 4. Han mindede mig stærkt om Erasmus Montanus. Han forsøgte med samme Kunstfærdighed at paastaa, at 2 og 1 er 4, som Montanus paastod, at Per Degn var en Hane, Hr. Præsident!

Berg, Ullmann og Løvland betegnede Mandag som den uheldigste Dag til at foretage Valg paa.

Løvlands Forslag bifaldtes med 62 mod 50 St., der afgaves for Sver-

---

Anonyme Trusselsbreve.

(„Fremskridt" i Skien).

En Redaktør maa have gode Nerver. Det er den første og mest ueftergivelige Betingelse. Et roligt Sind i alle Forhold, der angaar hans Gjerning, en god Konstitution, en god Samvittighed. Størsteparten af Menneskene er jo efter en anseet Forfatters Paastand dumme, saa med Hovedet er det ikke saa nøie. En haard Hud er tyve Gange vigtigere. Man snakker om at skræmme Livet af Folk. Hvis en Redaktør af et politisk Blad i vore Dage hørte til denne skræmselsradde Klasse af Medborgere, vilde hans Lod i Sandhed være sørgelig. Han vilde ligesom de gamle Einherjer i Valhalle blive slaaet ihjel daglig, og det er ikke sagt, at han som disse altid vilde have Mjød og Flesk at styrke sig paa. En Redaktør maa kunne staa med Hænderne i Buxelommerne og regne et Reguladetri-Stykke i Hovedet, medens hans Modstander tygger Skum og søger at gjøre Indtryk paa ham ved at holde et Sæt Knytnæver op under hans Næse. Taber han Ligevægten eller om det saa blot er Taalmodigheden, har han blameret sig, og da kan han ligesaa godt strax opgive den Polemik. Der kommer saa alligevel ikke noget godt ud af den.

Og det er ikke blot ved mundtlige Konferencer, det er af saa stor Vigtighed for en Bladmand at kunne bevare sin Sindsro. Han er jo paa Embeds Vegne selvskreven til at tage mod Stødene — ogsaa for mange agtede Medborgere, der ikke selv vilde kunne taale dem. Og det er en Kjendsgjerning, at en hel Del af disse Stød kommer i Form af anonyme Truselsbreve eller ligefremme Undsigelser paa Livet.

Og det er det ærgerlige ved disse anonyme Korrespondancer, at man ikke altid er istand til at kontrollere, om der bestaar noget rimeligt Forhold mellem Løfterne og Evnen til at indfri dem. Efterat Byposten blev indført her i Skien, er det især blevet vanskeligt. Som vi nedenfor skal gjøre opmærksom paa, har det ved et Par Leiligheder lykkedes os at faa Rede paa Sammenhængen; men Resultaterne har sandelig ikke været opmuntrende.

Forat Læserne kan se, at vi ikke farer med Tøv, men har Aktstykker at holde os til, skal vi nedenfor aftrykke nogle af disse anonyme Truselsbreve, som vi i Løbet af et Aars Tid har modtaget For ikke at forringe Virkningen gjengiver vi dem ordlydende med Originalernes Stil og Orthografi. For Skilletegnene har dog vi Ansvaret. Altsaa:

I.

(Brevkort).

„Skien 4de April 1893."

Jeg tror det nu er raadeligst for Deres Nakkeben, at De indstiller Deres skammelige Forfølgelse af Præsident Ullmann. Jeg har stærke Næver!"

B. H.

Skriften var saa markeret og saa lidet forvanskct, at det var forholdsvis let at finde Autor. Han er Kontorist, en liden mager, blegsottig Fyr, som vi kunde slaa sammen og lægge i Lommen som en Foldekniv. Uden Dato.

II.

Det er din Skyld, du Enkers og faderløses Fordærvelse! Det har aldri vøri et eneste Knivstik i mit Udsalg, men alligevel har dem taget fra mig Ulretten. Men dette har ikke Formandskabet suget af sit eie Bryst men det er din Skyld, som skreiv imod os. Hva ska nu en fattig Enkke med 3*) børen blive af? Men ta vare paa dine Rygstykker, det raar jeg dig til, hvis ikke F— skal ta dig.

Abelone."

*) Staar saa i Manuskriptet. Hvor stort de Faderløses Antal er, kan vi saaledes ikke opgive.

III.

p. t. Skien 11te August 1893.

Jeg har lagt mig til en sexløbet Revolver og ladet den med sex skarpe Patroner. Jeg tror, jeg ved Hjælp af dette Stipuleringsmiddel (Stimuleringsmiddel mener han sandsynligvis) skal kunne ruske lidt op i Deres Samvittighed, saa De for Fremtiden lader være at gjøre Deres Blad til Kloak for den gemene og løgnagtige Sladder om mig. Jeg erklærer herved, at jeg ved første den bedste Leilighed, i Hus eller paa aaben Gade, vil skyde Dem. L. O.

Ogsaa denne Forfatter var det forholdsvis let at komme paa Spor. Vi underrettede for Morros Skyld Politiet, og en halv Time senere kom der Telefonmeddelelse om, at Fyren var fakket og beroede til Gjenkjendelse paa Politikamret. Han havde virkelig en sexløbet, skarpladt Revolver hos sig, den han nu maatte aflevere til Politiet med Anmodning om paany at tage Sagen under Overveielse, inden han skjød. Senere fik han dog, paa vor Forbøn, sin lille vakre Lommepuffert tilbage. Fyren var saa altereret og skjælvhændt, at han ikke vilde have kunnet ramme et helt Landskab, om han havde fyret paa det lige i Nærheden.

drups Forslag. De 50 var Høire og Moderate samt Fasting.

Fraværende Egeberg og Mustad.

Eftermiddagsmøde Kl. 5, da Dokument 1 er første Sag.

Mødet hævedes Kl. 2.

*

Eftermiddagsmødet Kl. 5.

Dokument No. 1.

Haugland ønskede fuldt Lys i denne Sag og foreslog derfor Dokument No. 1 oversendt Regjeringen med Anmodning om at forelægge Sagen for Rigsadvokaten.

Det var Talerens Forudsætning, at baade Pakken med de henlagte Sager og Komiteens Protokol skulde følge med. Blev der saa Tale om Personer, som kunde Rigsadvokaten ikke havde noget med, saa fik han henvende sig til Generalauditøren.

Ullmann vilde begrunde et fra Hauglands forskjelligt Forslag. Paapegte, at Statsraad, General Munthe i 1884 havde givet en bekræftet Afskrift af en af ham sendt Skrivelse, men som dog viser sig ikke at være en korrekt Afskrift, idet der er udeladt, at Sagen skulde holdes hemmelig, og at han skulde gjøre Indberetning til Hs. Maj. Kongen, om der var nogen Bevægelse blandt Befolkningen. Hvorfor holde dette hemmeligt? Var der noget galt i, at Hr. Munthe stod i Rapport med Hs. Maj. Kongen? Og hvorfor lagde Munthe Skjul paa, at han havde indhentet civile Øvrigheders Indberetning? Endvidere, hvorfor havde Dahll i 1884 fortiet, at der til Underofficersskolens Elever var uddelt 2,016 skarpe Patroner? Og Hr. Wisbech, han talte om, at det var ikke noget at snakke om, at der paa Landsbygden var udtaget nogle Bolter af Geværene, og dog vidste han, at det ogsaa var skeet paa Horten. Ifjor forklarede han, at Vaabensalen hele Tiden var tilgjængelig for Publikum, skjønt han selv i 1884 havde undertegnet en Ordre om at holde den lukket. Ligesaa havde han i fjor forklaret, at han i 1884 stod udenfor det hele, og dog havde to Mand nu oplyst, at Wisbech dengang havde seet paa, at man tog Boltene ud af Geværene paa Horten. Og saa det samme opigjen ifjor med Korens og andres modsigende Forklaringer. Begge Gange knyttede Handlingerne sig til Ministerskifter, uden at det dog var Talerens Mening, at noget af Ministerierne kjendte til dem. Tvertom. Men der syntes at være Sammenhæng mellem Korens Foranstaltninger ifjor og Udtalelser i „Mgbl." om, at hvis Radikalerne betraadte Revolutionens Vei, saa fik de tage Følgerne. Men det maatte der hævdes, at under ingen Krise maatte der gribes til Vaaben, som skulde bruges mod Landets Fiender.

Tal. mente derfor, at der burde ske en Henvendelse til Hs. M. Kongen af følgende Ordlyd:

Forslag til Adresse.

Til Kongen.

Storthinget finder at burde rette følgende Henvendelse til Deres Majestæt.

For ti Aar siden stod Deres Majestæt omgiven af en Regjering, der ikke havde Tilslutning eller Tillid hos Flertallet i Landets Nationalforsamling.

Regjeringen blev dømt af den i Grundloven anordnede Domstol.

Modstand blev reist mod den lovlig afsagte Dom, og Vaaben, bestemte til Fædrelandets Forsvar, var i Hemmelighed blevet gjort ubrugelige.

Atter staar Deres Majestæt omgiven af en Regjering, der ikke har Tilslutning eller Tillid hos Flertallet i Landets Nationalforsamling, og samtidig med Udnævnelsen af denne Regjering har hemmelig Udrustning af Krigsfartøier fundet Sted.

Det norske Folk kræver i sit Forsvar at have et Værn for Fædrelandets forfatningsmæssige Frihed og Selvstændighed.

Som Folkets Repræsentanter henvender Storthinget sig med dette Krav til deres Majestæt, i hvis Haand Norges Grundlov har lagt den høieste Befaling over Rigets Land- og Sjømagt.

Præsidenten foreslog de fremkomne Forslag udlagte for at foretages i et senere Møde.

Schweigaard var enig i Præsidentens Forslag, skjønt der var saadanne Udtalelser i Hr. Ullmanns Foredrag, at det gjorde ham ondt, at der skulde hengaa nogen Tid, hvori de forblev ubesvarede. Men det var en Ulempe, man fik finde sig i.

Præsidentens Forslag bifaldtes derpaa enstemmig.

Lislebyaffæren.

Schweigaard og Bockmann fremholdt de betænkelige Følger, det kunde faa, om Staten, som her foreslaaet, skulde bevilge Erstatning og Understøttelse til Arbeidere, som var kommet ud af Virksomhed, og noget lignende vides aldrig tidligere at være skeet fra Statens Side.

Larsen og G. Knudsen anbefalede Indstillingen, der gik ud paa en Bevilgning paa 10.000 Kr. Afskedigelserne var nemlig efter deres Mening politiske.

Bockmann saa i Indstillingen kun en politist Fiskekrog, hvorpaa man mente at faa Stemmer, og Agnet skulde Staten betale.

Den videre Behandling fortsættes imorgen Kl 10.

Mødet hævedes Kl. 8.

*

Møde 8de Juni Kl. 10.

Hele Formiddagsmødet optoges med Debat om Bevilgning af 10,000 Kr. til de ifjor afskedigede Lislebyarbeidere. Indstillingen udtalte Misbilligelse af, at Folk i afhængige Stillinger af sine Underordnede udsættes for utilbørlig Paavirkning eller endog Afskedigelse af politiske Grunde.

Paa forskjellige Præmisser bifaldtes dette med 86 mod 26 St.

Bevilgningen bifaldtes med 69 mod 42 St. De 42 var Høire, Moderate undtagen Vinje, Lima, Schanche, O. Berge og Svendsbøe.

Mødet hævedes Kl. 2.

Næste Møde idag.

Frem med det! Baade i Dokument No. 1 og af Hr. Ullmann i Begrundelsen til Adresseforslaget er der talt adskilligt om, at der ligger noget under Begivenhederne i 1884 og 1893. Der gives dog kun dunkle Antydninger. Men hvorfor taler ikke de Herrer rent ud? Hvorfor kommer de ikke frem med, hvad der efter deres Mening ligger under, saa deres Formodninger kan blive bekræftet eller bevist at være ugrundet? Frem med det, ud med Sproget! Ingen Indhyllen i dunkle Talemaader, men ren Besked maa her kræves. Det er i alles Interesse, i det hele Lands Interesse.

Hvis de Herrer fremdeles vil indhylle sig i dunkle Antydninger, kan deres Tale kun betegnes som Skumlerier.

Et Krigspuds.

Bjørnstjerne Bjørnson skal om Midnatskommissionens Indberetning og hele det dermed sammenhængende Opstyr have sagt. „Dette er et Krigspuds, men jeg tror ikke, at det vil lykkes."

Har Hr. Bjørnson sagt dette saa er vi for en Gangs Skyld helt ening med ham.

Valgerne vil sikkerlig forstaa, at naar de Radikale nu graver frem Begivenheder, som i sine Hovedtræk har været kjendt i 10 — ti — Aar, saa er det ikke forat bringe Lys i Sagen — thi ifaafald havde de gjort det for længe siden — men for om muligt at søge at ophidse Gemytterne og faa Opmærksomheden vendt bort fra det, som egentlig foreligger til Afgjørelse nu ved Valgene. Derfor sættes nu baade Himmel og Jord i Bevægelse. Opmærksomheden maa bortledes fra de Radikales Programsager, fra almindelig Stemmeret; thi ellers er Slaget tabt over Størstedelen af, for ikke at sige hele Østlandet.

Dette tror vi imidlertid, at Valgerne skjønner ganske godt, og derfor tror vi, at Hr. Bjørnson har Ret, naar han siger, at han ikke tror, at dette Krigspuds vil lykkes for de Radikale.

Mordet paa den norske Somand.

Forhøret i Anledning af Matros Carl Petersens Mord fortsattes lørdags ved Politiretten i Bowstreet i London.

Johan Carl Bied, Fører af „Paul Eisenberg", forklarede, at Petersen var paamønstret i San Francisco. Aftenen den 14de Marts beordrede Vidnet ham ud paa Vagt omtrent Kl. 6.40. Han negtede at forlade Køien, og Vidnet halede ham da op paa Dækket i Skjorten. Vidnet troede, at han tog Petersen om Livet, men han greb ham kanske ved Hælene. Derpaa gav han Petersen et Par Rap med en Taugende og gik saa agter til Hytten, medens Petersen blev igjen paa Dækket. Vidnet hørte ham skrige og troede, Styrmanden slog ham. Vidnet befalede Styrmændene at hænge Petersen op ved Masten i en Bugline for at faa ham til at være rolig. Efter Aftensmaaltidet saa Vidnet Petersen sidde i Buglinen uden at feile noget. Han hang ned fra en Blok og var omtrent 10—12 Fod fra Dækket. Han havde Skjorten paa. Vidnet havde befalet ham at klæde sig; men han havde negtet. Vidnet spurgte, om han vilde have Mad, og Petersen svarede ja. Han blev firet ned, og Vidnet saa ham sidde paa Agterlugen. Han blev nu budt en Biscuit og The. Først kastede han Biscuiten væk, men begyndte siden at tygge paa den. Første Styrmand, Stuerten og et af Vidnerne var nærværende. Petersen narrede Vidnet ved at negte at spise. Vidnet sagde, at Petersen ikke skulde holde paa at narre ham, og gav ham to—tre Slag til med en Tamp. Derpaa gik Vidnet væk og saa i det samme Styrmanden slaa Petersen med Tampen. Vidnet befalede Styrmanden ikke at slaa Petersen mere, men lade ham ligge paa Agterlugen og holde Øie med ham, da han ikke var syg, men bare for med Hum-bug. Omtrent Kl. 9 sagde Styrmanden, at Petersen sov. Styrmanden talte til Petersen, som laa paa Lugen, og han svarede, at der ikke var noget iveien med ham. Enten Vidnet eller Styrmanden befalede da Petersen at gaa frem og tilbage paa Dækket. Petersen var meget fræk og syntes ikke at bryde sig om Tugtelsen. Vidnet sagde til Styrmanden, at han skulde lade Petersen blive igjen paa Vagt. Styrmanden sagde, at Petersen vilde gaa væk, og Vidnet befalede da Styrmanden at hænge ham op igjen til Midnat, da Vagten blev afløst, og da lade ham gaa tilkøis. Vidnet gik derefter ned i sin Kahyt. Han saa ikke Petersen blive hængt i Buglinen. Kl 12¼ kom Styrmanden og sagde til Vidnet, at han troede, Petersen var død. Liget blev begravet omtrent Kl. 6 Morgen.

Af Sigtede blev Vidnet spurgt i Anledning af nogle formentlige Uoverensstemmelser i Vidnet Fallers Forklaring.

Sigtede, Førstestyrmand Hermann Spree, blev gjenindsat i Arrest, i Paaventе af den tyske Regjerings Beslutning i Sagen.

Værd at mærke sig er følgende Udtalelse af Venstremanden Ritmester Lowzow, der stiller Bagvaskelserne om, at „Landet i 1884 lagdes vaabenløst" og „Indmarschlinjen aaben", i det rette Lys. Hr. Ritmesteren skriver:

„Hedemarkens Bataljon var ikke gjort vaabenløs, idet ved en Mobilisering samtlige Geværer kunde være bragt i Orden længe før Soldaterne kunde indtræffe ved Samlingspladsen."

Præcis det samme gjælder for samtlige de andre Bataljoners Vedkommende.

Ligeoverfor viste Radikalorganers Skumlerier er der ogsaa Grund til at fremhæve, hvad „V. G." nys skrev i Anledning af „Undersøgelseskomiteens" Indberetning:

Vi skal være de sidste til at gjøre det konservative Parti som Parti ansvarligt for de Gjerninger, som nu er lagt frem for Almenhedens Øine". — Og „Intelligensedl.", der næsten har raset værst om Statskup, nødes til at erkjende, at „selvfølgelig har Høire aldrig med Vidende og Vilje taget positive Skridt i Statskupets Tjeneste", ligesom det videre heder, at „Høire dengang (i 1884 og 1893) ikke troede paa Statskup".

Naar man kjender lidt til Sagen, ved man, at dette er Tilfældet. Men ligeoverfor godtroende Folk udover Landsbygden bruges dette alligevel af Radikalere som Skræmsel, for at faa Folk, som i Virkeligheden ikke er enig i de Radikales Politik, til dog at stemme med med. Saadan Trafik er nærlig.

Store Ulykker paa Island. Fra Reykjavik skrives: Den 29de Marts forulykkede en Baad ved Ogur i Strandasysel med 10 Mand; ingen reddet. De fleste var unge og dygtige Gaardmænd. De efterlader sig ialt 19 uforsørgede Børn. Den 29de April forulykkede en Baad ved Akranes. Af dens Besætning paa 7 Mand reddedes kun 2. Ulykkestilfælde af denne Art er i det hele taget meget hyppige hos os, hvilket utvilsomt for en stor Del har sin Skyld i Fiskebaadenes lidet hensigtsmæssige Konstruktion.

Ferdinand de Lesseps truet af en ny skandalos Proces Dalziels Telegrambureau har meddelt „The Standard", at nogle ægyptiske Notabler lørdags den 19de Mai hos Generalfiskalen ved Appellationsdomstolen i Paris har anholdt om Stevning paa Ferdinand de Lesseps og hans første Meddirektør i Suezkanal Aktieselskabet, fordi de ulovlig skal have tilegnet sig Dividender paa en Mængde Suezkanal Aktier, hvis Værdi skal gaa op til flere Millioner Pund Sterling.

Af Is udførtes i Mai fra Kragerø 4638, fra Brevik 4204, fra Porsgrund 924 og fra Langesund 750 Registertons.

Ministerkrisen i Ungarn er det nok meget vanskelig at faa en Løsning paa.

I Italien er der atter udbrudt Ministerkrise.

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania,

anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Garn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoletøier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaateier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjorter, Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling,**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier**. Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dunl

Alt til billigste Priser!

Undervisning.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Haugesminde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 9–9½.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Christiania Borger- og Realskole.

Latinlinje og **Engelsklinje.** I Engelsklinje undervises foruden i de almindelige Middelskolefag tillige i **Handelsregning** og **Bogholderi.**

Aarlige Skolepenge: 1ste Smaaklasse 48 Kroner, 2den Smaakl. 72 Kr., 3die Smaakl. 96 Kr., I-III Mdkl. 120 Kr. IV-VI Mdkl. 144 Kr., at indbetale i 10 maanedlige Terminer. Moderation for Brødre.

Indmeldelse af nye Elever for næste Skoleaar modtages daglig paa Skolens Kontor Kl. 1—2. Skolens Planer er der at erholde til samme Tid.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for søskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Ungdomsskolen paa Notodden

for voksne gutter og jenter samt **forberedelseskurset** begynder igjen 1ste oktober. Skolepenge 6 kroner maaneden. Indmeldelser til undertegnede inden 15de august.

Notodden, 4de juni 1894.

(H.O.) **Asbj. Knutsen.**

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

---

overlader jeg ham til Dem, Sibyl, og naar Mændene er færdige, vil jeg komme og hente ham."

Han aabnede Døren, og lod Sibyl gaa alene ind.

Brandon sad ved Bordet i det svagt oplyste Sum. Hans Uhr laa foran ham, som om han tællede Minutterne, træt af at vente. Han for op, da hun traadte ind, greb hendes Haand og førte den til sine Læber.

„Min Elskede, hvorfor kommer du saa sent paa Aftenen! Elsker du mig saa høit, at du kommer til dette elendige Hus midt paa Natten, til mig, som har berøvet dig din Søn, din Lykke, din Ro?"

„Jeg vil hvile, naar jeg ved, du er i Sikkerhed, Brandon! Jeg tilbød dig igaar min Kjærlighed og tilsidesatte al kvindelig Stolthed og Beskedenhed. Tror du, jeg vilde give mig selv til en Mand, som jeg brød mig saa lidet om, at jeg kunde blive hjemme, rolig og tilfreds, naar jeg vidste, han var i Nød? Nei, du kan ikke have saa daarlige Tanker om mig! Du ved, at jeg vel gjør alt, hvad en Kvinde kan gjøre forat redde dig."

Hun smilede til ham gjennem Taarer — hendes dybe Klærlighed lyste ud af hendes mørke Øine. Brandon greb hende i sine Arme og kyssede hendes Læber.

„Ak, Sibyl," udbrød han, „en Mand kunde nok dø" forat opleve et saadant Øieblik som dette! Jeg er tilfreds Sibyl, hvad der end vil blive af mig, Hvor jeg end skal hen, vil Erindringen om din Kjærlighed trøste og styrke mig."

af mine Penge i Banken. Jeg har ikke taget meget af de 9000, du gav mig paa min Fødselsdag. Men jeg maa have tohundrede Pund straks i Guld og Banknoder.

Sir Joseph saa forundret paa hende med et Blik, som viste, at hans anstrængte Hjerne ikke modtog Interesse af andre Ting, end, som hans tanker dreiede sig om!

„Jeg begriber ikke, hvad du skal med saamange Penge," „vil du give dem til en eller anden der er i Nød?„

„Ja, til En, der er i stor Nød."

„Kan du ikke vente til imorgen?"

„Nei, nei, jeg maa have dem straks."

"Hvor ivrig du er, — du er saa lig din velsignede Mor. Der er næsten trehundrede Pund i Skuffen i mit Skrivebord. Tag, hvad du behøver og gaa. Mit Hoved taaler ikke, at jeg taler med nogen, — ikke engang med dig."

Han reiste sig og gik frem og tilbage paa Gulvet, medens Sibyl aabnede Pengeskuffen. Det tog nogle Minutter, inden hun fik tællet op den Sum, hun behøvede, derpaa gik hun hen til sin Fader og kyssede ham med et sagte: „Godnat!"

I Forhallen mødte hun hans trofaste Sekretar, der kom ud af Billiardværelset, hvor en ensom Lampe brændte.

„De maa passe paa Fader, Mr. Orlebar. Han er saa nedtrykt tilsinde."

Ved de officielle Markprøver

under **Chicagoudstillingen**

opnaaedes følgende Resultater:

1) **Deerings Ideal Slaamaskine** brugte en Trækkraft **af kun 86 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 152 Pund.
2) **Deerings Pony Selvbinder** brugte en Trækkraft **af kun 285 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 350 Pund.
3) Ved alle afholdte Prøver bedømtes Maskinerne af officielt udnævnte Prisdommere.

Resultatet af Præmieringen var:

Deerings Maskiner tildeltes 16 — seksten — Førstepræmier.

De 4 Konkurrenter, som fik Præmier, fik tilsammen 10 — ti — Præmier.
Der uddeltes ingen „eneste" Præmier eller Guldmedaljer.

Deering har Verdens største Fabrik

med en Arbeidsstyrke af over 3000 Mand. Den næststørste Fabris beskjæftiger ca. 1800 Mand.

Deering solgte i 1892 omtrent **170,000** Maskiner og i 1893 omtrent **190,000** Maskiner, **hvilket Tal aldrig er naaet** af nogen Konkurrent.

Deerings Maskiner har **Kugle- og Rullelagere,** hvorved ikke alene opnaaes en **betydelig mindre Trækkraft,** men ogsaa en **betydelig større Varighed,** idet **Hovedlageret omtrent ikke slides.** Naar Rullelagerne efter flere Aars Arbeide trænger Fornyelse, koster denne **kun en Bagatel, og Maskinen bliver atter som ny.**

Slaamaskinens Opfinder var ikke Mc. Cormick, men Præsten **Patrick Bell,** der konstruerede sin første Maskine i 1828. Efter ham fulgte **Obed Hussey** i 1833.

Kjøb Deerings Maskiner.

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning

Kristiania.

(Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, Iste & 2den Etage.

Anbud.

Herved indbydes til Anbud paa Overtagelse af Renovationen ved Rigshospitalet i Tidsrummet fra 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895. Anbudene indleveres inden 16 Juni Kl. 7 Aften, paa Forvalterens Kontor, hvor Betingelserne opgives.

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

Anbud.

Herved indbydes til Anbud inden 16 Juni førstk. paa Levering af de til Rigshospitalets Drift i Tidsrummet 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895 fornødne Forbrugsgjenstande. (Se Kundgjørelsestidenden No. 125, 127 og 130.)

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

Eiendomme tilsalgs.

Landeiendom i Skedsmo.

Gaarden **Nitteberg, østre,** 2 Klm. fra Lillestrøm Station, usædvanlig smukt beliggende og vel dreven, ca. 600 Maal stor, hvoraf ca. 450 Maal dyrket Indmark, med gode Beboelses- og Udhusbygninger, med Adgang til Fiske, er billig tilsalgs ved advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll.**

Vogstad nordre mellem i Næs paa Romerike af Skyld 16 Mark 15 Øre. Areal ca. 480 Maal under Plog og ca. 600 Maal opryddet Havnehage, gode Huse, smuk Beliggenhed lige ved Vormen straks nedenfor Vormsund Bro, og ¼ Mils Vei fra Aarnæs Jernbanestation — er paa gode Vilkaar og særdeles billig tilsalgs eller til Bytte mod en Kristianiagaard ved

Ors agf. Olaf A. Seberg

Dronningens Gd. No. 25.

Rögelax, extra fin Vare, spegede Faarelaar, spegede Skinker, Kogeskinker, Fiskeboller, udmærket gode, Krabber, Kronehummer, Skind og benfri Sild, Sardiner, Torskerogn, Fiskepuddinger, Sardeller, Kjødboller og friske nylagte Æg i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

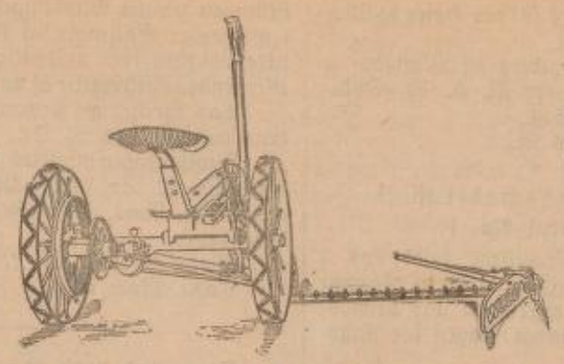

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner, hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse.

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1894** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Aug. Olsen,

36 Skippergaden No. 36,
Christiania

anbefaler til billigste Priser:

Pakpapir *i mange udmærkede Kraliteter.*

Poser *i elegant Facon af stærkt Papir.*

Postpapir og Convolutter,
Skole- og Kontorreqvisita,
Merkantile Tryksager, Documentmapper & Protokoller.

Diverse Artikler for Landhandlere og Bagere en gros og en detail.

Forhandlere erholder Rabat.

Norges billigste optiske Forretning,

hvor kun prima Varer føres,

er i Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Guld- og Sølv- Lommeuhre,
Regulatoruhre, (Gustav Beckers)
anbefales i største Udvalg ubetinget billigste Priser hos

H. F. Nielsens Eftf. Uhrmager

Grændsen 15.

I Sommermaanederne lukkes Forretningen Kl. 7 Aften undtagen Lørdag.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonnin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i ***S. Amundsen & Co.s Farvehandel,*** Grændsen Nr. 4.

Abonner paa „Eidsvold".

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

„Ja, jeg venter paa ham. Jeg vil prøve paa at faa ham ifseng. Han var oppe hele den forrige Nat. Det er ikke godt for en Mand i hans Alder. Gid, De kunde blive hos ham, Miss Higginson, De kunde maaske faa ham overtalt til at hvile."

„Han vil ikke tillade mig at blive hos ham," svarede Sibyl hurtig, idet hun gik hen til den Dør, der førte ud til Haven.

Hun havde ikke taget sin Hat og Kufte af, og Orlebar saa forundret efter hende, da hun forsvandt. At en saa kjærlig Datter forlod sin Fader, naar hendes Nærværelse var nødvendig, syntes ham besynderligt, og at hun midt paa Natten gik ud, var endnu mere forunderligt. Medens han stod og tænkte over dette, hørte han hende lukke Døren efter sig. Himlen var overskyet, der faldt en let Regn, men først da hun naaede Maalet, følte hun, at hendes Ydertøi var gjennemtrængt af Regnen.

I den nedre Etage af Huset brændte et Lys, og Sibyl stod og tænkte paa, om hun turde banke paa Døren, da hun saa et rødt Punkt nærme sig paa Veien og fandt at det var Urquharts tændte Cigar.

„De har været hurtig," sagde han, „har de Pengene?"

„Ja, tohundrede Pund i Banknoter." „Godt. De er en kjæk Pige, og de kan i Fremtiden glæde dem ved Tanken paa at have frelst hans Liv. Jeg har underhandlet med tre af de bedste Mænd i Landsbyen. De har en udmærket Baad og vil landsætte

ham, hvor han vil, paa Kysten. De vil begive sig afsted før Daggry. Jeg har afgjort alt med Cooton. Det var ingen let Sag, og han skal have Halvdelen af Pengene, en uhyre Pris for at give mig Nøglen til Døren og være døv og stum til imorgen tidlig! Han har laant mig sin Vedskje og naar Mountford er ude, skal jeg lægge Nøglen ind under Døren til hans Stue, hvor han kan finde den imorgen. Jeg skal hugge i Døren og ødelægge Laasen forat give det Hele Præg af, at han er undsluppet ved Magt. Nu vil jeg følge Dem hen i Arresten. De maa sørge for at faa Mountford ud i al Stilhed og uden Sludder fra hans Side, medens jeg ser efter Folkene! — Vent, tag med Dem et Par Tipundsnoter til Mountford. Han har ikke Penge paa sig, og De maa faa ham til at bestemme, hvor vi skal sende hen hans Kuffert og øvrige Sager. Det vil lykkes for Dem — jeg er magtløs — men husk paa, at det gjælder Liv eller Død."

„Ja, jeg ved det, og jeg kan gjøre den største Synd ved at opfordre ham til at flygte. Hele Verden vil tro, at han er skyldig.

„Hele Verden vil snart glemme ham, naar han først er borte. I en Sag som denne svinder Interessen og Nysgjerrighed snart bort, naar den ikke holdes i Live af Avisernes Beretninger. Naar Mountford er forsvunden, og Begravelsen er over, vil den hele Tragedie blive glemt. Se, her er vi ved Døren. Nu

THE MANCHESTER FIRE ASSURANCE COMPANY 1824 NOBIS INTEMERATA FIDES

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for born
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 68. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **Tirsdag den 12te Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **1ste Aarg.**

Abonner paa „Eidsvold."

Kun 1 Krone pr. Kvartal. incl. Porto eller Budpenge koster

„Eidsvold"

fra 1ste Juli. Abonner paa nærmeste Postanstalt.

***Maanedsabonnement* kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt *kun 35 Øre.* Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juni Maaned.** Nye Abonnenter kan faa Bladet fra 1ste Januar til 1ste Juni, saa langt Oplaget strækker til, frit tilsendt mod Indsendelse at 1 Krone.

Averter i „Eidsvold."

„Eidsvold" er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale Bladet for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme samt Emigrantlinier etc. etc.

Abonner paa „Eidsvold". Averter i „Eidsvold".

„Eidsvold"

Telefon-Nummer:

Redaktionen 909 II
Expeditionen 909 I.

Hovedøen.

Et Fremtidsbillede.

Det er nu Tanken, at Armeens Magaziner m. v. skal flyttes til et vel beskyttet Sted i det indre af Landet, og man er bleven staaende ved Trakten mellem Randsfjorden og Mjøsen, der ved den nye Nordbane vil komme i tidsmæssig Forbindelse med alle Kanter af Landet. Bliver denne Tanke til Virkelighed, vil Staten ikke længere have Brug for Oerne udenfor Akershus Fæstning, som ogsaa har liden Betydning for Hovedstadens Sjoforsvar, efter at dette er blevet knyttet til Drøbaksund.

Der stilles nu i Udsigt Salg af Hovedøen til Landstedstomter. Derved tænkes indvundet det betydelige Beløb af 400,000 Kroner.

Det har allerede i en Aarrække været følt, hvor beklageligt det er, at de vakre Oer ved Indseilingen til Kristiania skal henligge i den Skik, hvori de er. Staten anvender lidet eller intet paa deres Udseende; en Del af dem er et skog- og buskbegroet Vildnis, en Del bare nøgne eller af et magert Græs beklædte Knauser, og Resten har den kjedelige og tarvelige Karakter, som pleier at hæfte ved den Jord, der bruges af en Leier, som naarsomhelst kan opsiges til Fraflyttelse. I det hele er det paafaldende, hvilken Modsætning der er mellem Statens Oer og dem, der er i privat Besiddelse, slige som Sjursøen, Ormøen og Malmøen, og Forholdet er saa meget beklageligere, som netop Statens stygge og utrivelige Oer optræder repræsentativt ved begge Indseilinger og tiltrækker sig den Fremmedes Opmærksomhed, medens de øvrige Oer, undtagen Bygdø, ligger mere affides.

Staten vil kunne afhænde Oerne enten uden eller paa dertil knyttede Betingelser.

Forholdes der paa førstnævnte Maade, frygter vi for, at man kommer fra Dynen i Halmen. Disse Oer ligger nemlig saa udpræget gunstig for Handel og Vandel, at Industrien øieblikkelig vil bemægtige sig dem saa meget mere som der er en stor Mangel paa heldigt Strandterritorium i Hovedstaden og dens Nærhed. Resultatet vil blive, at Oerne kommer til at danne en broget, men ikke skjøn Blanding af Landsteder, Forlystelsessteder, Værfter og industrielle Anlæg, og til syvende og sidst vil Hovedstaden og dens Omegn have en temmelig tvilsom Nytte af den Forandring, der har fundet Sted.

Sælger Staten Tomter paa Betingelse af, at de kun skal bruges til Landstedsbebyggelse, er der ingen Tvil om, at det hele vil faa en særdeles tiltalende Karakter.

Men der kan alligevel gjøres en meget alvorlig Indvending mod denne Fremgangsmaade. Kristiania By har en i Forhold til dens Størrelse temmelig liden og desuden ikke lidet ubekvem Strandlinie, og det har voldt meget Hovedbrud at skaffe god Bryggeplads. Om tyve Aar vil Byen nærme sig 300,000 Indbyggere, og da Ekeberg sætter Bom for al Udvidelse mod Øst, kan man imødese den Tid som ikke fjern, da Frognerkilen maa tages i Skibsfartens Tjeneste og den i vort Blad tidligere omhandlede Avenue fra Tyskestranden til Filipstad maa faa en udpræget merkantil Karakter. Mon det ikke skulde lade sig gjøre at undgaa denne Fremtidsudsigt og alligevel paa alle Kanter gjøre Skjønhedens Krav til Rettesnor ved Siden af Nyttens? Vi tror, der findes en Udvei, der fortjener at komme under Overveielse.

Staten bør, mener vi, ikke sælge Oerne til private, men til Kristiania Kommune, paa nærmere fastsatte Betingelser og med Forbehold for Staten at faa udlagt Tomter til offentlige Bygninger m. v. Kommunen bør derpaa gaa i Vei med at gjøre sig Oerne nyttige.

Hovedøen, der baade er den største og værdifuldeste af Oerne, og som der først maa blive Spørgsmaal om at lægge ind under en Fremtidsplan, har vi tænkt os kunde nyttiggjøres paa følgende Maade:

Der slaaes en Bro fra Vippetangen (Fæstningens Sydspids) til Hovedøen (den Halvø, der springer frem vestenfor Baadhavnen). Denne Bro bliver dog ikke af den almindelige Slags. Den Del, der ligger nærmest Vippetangen og Hovedøen, kan bygges som en bred Dæmning, med Kajer paa begge Sider. Farvandets Dybde er ikke større, end at dette er overkommeligt. Kjørebanen i Midten bør lægges saa høit op, at den egentlige Bro føres over i en Høide over Sjøen, der tillader Smaadampskibe at gaa under. Om der bør være en Svingbro, eller om alle Skibe med en høiere Reisning bør henvises til Lindøsundet for Passage mellem de to Havne, kan være Gjenstand for nærmere Overveielse. Broen indrettes selvfølgelig til at bære elektrisk Sporvei og en Gren af den nu projekterede Havnebane. Hovedøen indrammes i Kajanlæg helt rundt, af hvilke de, der vender ud mod Vesthavnen og Lindøsundet kan gives en betydelig Bredde og forsynes med aabne Jernskur af samme Art som de, der haves ved de indre Brygger. Baadhavnen, der dog tildels bør opfyldes for at skaffe en Udvidelse af Oens flade Terræn, bliver indrammet i Kajer, der danner en Halvcirkel. Langs Seilløbet mod Blekøen bliver der en forholdsvis smal Bryggestrækning for Fjordtrafiken og Dampskibe, der ikke er Lastebragere.

Klosterruinerne indfattes i et Parkanlæg, der kan indtage Størstedelen af Hovedøens vestlige Høidedrag. Ogsaa den østlige Aasryg med Udsigtstaarn paa det høieste Punkt, bliver en offentlig Park. Der anvises Plads for Forlystelsesetablissementer (Kaféer, Theater, Circus o.s.v., muligens Zoologisk Have) paa passende Steder enten i den østlige eller den vestlige Park. Det mellemste, flade Parti af Øen kan gjennemskjæres af en bred beplantet Avenue, der fører fra Vippetangbroen over til Lindøsundet, hvorfra en Svingbro fører videre over til Lindøen. Paa begge Sider af denne Avenue kan reguleres bebyggede Kvartaler, først og fremst til Statens og Kommunens egne Bygninger, men dernæst ogsaa til private Bygninger, hvor der kan indrettes Butiker og forøvrigt hvad der er ønskeligt at have i Nærheden for den forskjelligartede Virksomheds Skyld, som foregaar paa denne og de udenfor liggende Oer. Industrielle Anlæg maa derimod strængt udelukkes.

Paa den ud mod Sjøen vendende Side saavel af „Klosterparken" som af den østlige Park vil der oppe paa Fjeldsiden kunne anlægges Kjøreveie der fører fra Vippetangbroen til Lindøbroen og som kan fortsættes over Lindøens vestlige Aasryg. Derved faar man en „Seaside Drive", som faa Byer vil kunne opvise Magen til. Der er ingen Tvil om, at den hele Anordning paa Hovedøen (Parkerne, Avenuen, de offentlige Bygninger, Broerne, Lystfæderne o.s.v.) vil kunne gives en tiltalende, ja storartet Karakter. Hovedøen vil kunne blive fuldt værdig sin herlige Beliggenhed og en Ære for den store, stadig voxende Hovedstad.

Ved senere at udvide Bryggesystemet til Lindøen og Nakholmen vil overordentlig betydelige Kajlængder kunne erhverves, tilstrækkelige for et næsten uoverskueligt Tidsrum. Paa disse Oer vil ogsaa kunne anvises Plads for tidsmæssige Sjøbadehuse, med elektrisk Sporveisforbindelse med Byens Centrum. Nogen privat Pakhusbebyggelse behøver der ikke at blive Tale om paa nogen af Oerne. Varerne vil i Regelen fra de aabne Skure blive befordrede til Oplagene i „City". Derimod vil offentlige Pakhuse, af betydelige Dimensioner, men i vakker Stil, kunne finde Plads paa Lindøen, hvor der maaske kan afgrændses et Frihavnsterritorium, som det ellers vil være saare vanskeligt at finde nogen passende Plads til i Byen eller dens Nærhed. Alle Bygninger og Anlæg maa omgives af større eller mindre Parkanlæg eller Træplantninger, saa at samtlige Oer for Øiet kommer til at frembyde Synet af en rig Vegetation.

For Byens „City" vil denne Plans Gjennemførelse foruden andre Fordele ogsaa have den, at de vigtigste Tværgader da bliver virkelige Gjennemgangsgader, idet der kommer til at foregaa en livlig Trafik fra Økomplexet op gjennem Byen. Vor Hovedstads af Naturen anviste Forretningskvarter faar da de samme Fordele som f. Ex. Londons City, og Kristiania bliver desuden i høiere Grad, end den nu er, en mod Sjøen vendt By. Den Ordning, hvorved en væsentlig Del af Kristiania Handelstrafik vil foregaa paa Oer ude i Fjorden, der med Broer sættes i Forbindelse indbyrdes og med Fastlandet, vil give den norske Hovedstad et originalt Præg. Det Hele vil, trods sin praktiske Karakter, kunne frembyde et Billede af stor Skjønhed.

Vi kan ikke tro andet, end at Kristiania Kommune vil finde det at være stemmende med sin Interesse at blive i Stand til at afgjøre, paa hvilken Maade de Oer, der omgiver Byens Havn, skal anvendes.

„Da Krigen kom", et Fremtidsbillede, er Titelen paa en Bog af Dr. Oscar Tybring, som ifølge „Værg dit Land" om nogle Dage vil udkomme paa Norges Forsvarsforening, Kristiania Kreds' Forlag. Bogen behandler, hvorledes det gaar os „hint Nødselsaar, de vi blev indviklede i den store Krig mellem Rusland—Frankrige paa den ene Side og Tyskland—England paa den anden".

Til Formand i Skjeberg Grundlovsforening er ifl. „Sml. A." valgt Brugseier Haga istedetfor Forvalter Bergh, der om kort Tid fraflytter Bygden; Hr. Bergh har været Formand siden Foreningens Oprettelse.

Jeanne d'Arcs Minde.

Det franske Senat har med 146 Stemmer imod 100 vedtaget Forslag om hvert Aar at feire en Fest til Minde om Jeanne d'Arc samt et Tillægsforslag om gjennem Nationalsubskription at reise et Mindesmerke for „Jomfruen af Orleans" i Rouen.

Med det russiske Opsynsskib. „Vjetsnik", hvis Togt antagelig vil vedvare til ud i November Maaned, medfølger iaar en Dommer, som vil have at behandle eventuelle Sager angaaende fremmede Undersaatters Fangst og Fiskeri paa russisk Territorium.

Lunde moderate Forening voxer jevnt fremover. Den har nu ca. 100 stemmeberettigede Medlemmer. Som vi tidligere har meddelt, har nogle af Bygden mere fremtrædende Mænd, der tidligere har tilhørt det saakaldte rene Venstre, meldt sig ind i Foreningen, skriver „Fremskr."

Lokomotivet A. M. Wiel, anskaffet af Dalslandsbanen efter Beslutning af Fjoraarets Generalforsamling, var ifl. „Sml. A." ionsdags for første Gang i Fredrikshald til Forevisning. Lokomotivet er bygget ved Trolhättens mekaniske Verksted, er 6-koblet og forsynet med alslags nye Indretninger. I erkjendtlig Tak for Konsul Wiels mangeaarige Arbeide ved Dalslandsbanen besluttede hans Kollegar i Styrelsen ifjor at opkalde et Lokomotiv efter ham, ligesom Lokomotiver tidligere er opkaldt efter Eric Sparre og Wilhelm Wærn.

Bidragene til Bergensbanen. Af det af de vestenfjeldske Distrikter fordrede Distriktsbidrag for Jernbanen Voss — Taugevand 1,175,000 Kroner (15 Procent af Anlægskapitalen har ifølge Burcautelegram Amtsudvalget for søndre Bergenhus erklæret at ville anbefale Amtsformandskabet at bevilge 400,000 Kroner, indbefattet Værdi af Grund og Gjærdehold, medens nordre Bergenhus Amtsudvalg kun vil anbefale Afstaaelse af Grund og Gjærdehold til cirka 2000 Kroners Værdi, hvorefter Bergens Formandskab indstiller til Repræsentantskabet at bevilge Restbeløbet, cirka 1,773,000 Kroner.

Bauta.

Der staar i Norge
saa mangen en Sten
paa Vagt over gamle
Høvdingers Ben.
Og flere stod der
i fordums Tider.
Men saa kom Forfaldets
Stund omsider.
Og Navnet glemtes,
og Bauten skjændtes.
Og Norges Hæder
til Vanvyrd vendtes.

Men Tidsklokken ringed
til Dag paany.
Og atter laa Norge
i Morgengry.
Og Folket vaagned
og speided henover
de Hauger, hvor Fortidens
Nordmænd sover.
De løfted Bauter
i stærke Favne
og rensed Mos
af de gamle Navne.

Og Norriges Tog
gik fremad igjen;
og Bauter blev reist
over Foregangsmænd.
Og Navnene lyser,
og Minderne maner
os længere frem
paa de mærkede Baner.
Og Viljerne ildnes.
og Hjerterne banker
mod Fremtidens Daad
for Fortidens Tanker.

Og holder et Folk
sine Bauter i Agt,
det staar for sin egen
Fremtid paa Vagt.
Men lader det Bauterne
synke i Gruset,
det graver sin Grundmur
væk under Huset.
— Lad Bauterne holdes
reiste og rene!
Thi Bauter er Folkenes
Mile-Stene.

Per Sivle.
(„Dagbl.")

De preussiske Generaler maa være forberedt paa at faa sin Afsked, naar Keiseren finder, at Hæren, som det heder, bør forynges. I de fem forløbne Maaneder af dette Aar er saaledes ikke mindre end 38 Generaler blevne fjernede, nemlig 1 General, 17 Generalløitnanter og 20 Generalmajorer.

En „Oberst". Paa en Session et-steds i Jylland skal for kort Tid siden ifølge danske Blade være forefaldt følgende pudsige og oplivende Historie:

En Frelsessoldat stillede paa Sessionsstedet, og da Turen kom til ham og han traadte frem foran Obersten, spurgte denne paa vanlig Maade hvilken borgerlig Stilling han beklædte.

„Oberst"! lød Svaret, og Obersten — Sessionsobersten altsaa — spilede Øinene og betragtede den unge Mand med et mindre kollegialt Udtryk.

„Oberst — Snak — gjør De Nar af mig? hvad mener De?"

„Mener? — jeg mener, jeg er Oberst!"

„Saa—aa — ved hvad Regiment staar De?"

„Ved Frelsens Hær!"

„Ah — naa, det gjør De — vil De saa behage at sige mig, hvad de lever af?"

„Af min Oberstgage!"

Nu begyndte Blodet at stige Sessionsobersten til Hovedet, og han gav sig til at krydsforhøre Manden.

Det oplystes da, at han egentlig var Blikkenslager.

Efter lange Overveielser

— en Tællen paa Knapperne, der formentlig har fundet Sted helt siden „Landvenstremødet" i Vinter — skal Bestyrelsen for „Norges Venstreforening" nu have besluttet at afslaa et Valgforbund med Socialisterne. Bestyrelsen for „det norske Arbeiderparti" (som Socialistledelsen officielt kalder sig), vil formodentlig derpaa træde sammen for at overveie, hvad den skal foretage i Anledning af dette Skridt fra den radikale Ledelses Side.

Alle andre end Radikalerne har forlængst været paa det rene med, at det radikale Parti vilde tabe langt flere Stemmer, end det vilde vinde, ved at gaa til Valgene med Socialister paa sin Liste. Erkjendelsen heraf har ogsaa været meget udbredt blandt de mere klartskuende af Radikalerne. Men Opstillelsen af almindelig Stemmeret som Valgprogram har været en Følge af et bestemt Krav fra baade de socialistiske og ikke-socialistiske Arbeiderledereres Side, og derved er det radikale Partis „intelligente" Fløi og dets Arbeiderfløj blevet bundet sammen med det socialistiske Parti med saadanne Kjødets og Blodets Baand, at en Sønderrivelse vil fremkalde aabne, blødende Saar. Derfor har man i det længste søgt at undgaa Operationen.

De radikale Ledere har endelig vovet at tage det afgjørende Skridt og sætte Kniven paa Baandene, selv med Fare for at disses Affkjæring ogsaa skal løsne Forbindelsen mellem den akademiske Radikalisme (hvorunder de radikale Gaardbrugere for Tiden sogner) og de ikke-socialistiske Arbeidere. De har taget dette Skridt, fordi de haaber, at denne Manøvre i den ellevte Time vil vinde tilbage i deres Rækker en Del af de mange Venstremænd Landet over, som har sagt det radikale Parti Farvel paa Grund af dets Forhold til Socialismen.

For imidlertid ikke samtidig at støde fra sig ogsaa den Del af Arbeiderne, der endnu ikke er gaaet ind i „det norske Arbeiderparti" samt de oprigtige Venner af almindelig Stemmeret beholder de paa sit Valgprogram den store socialistiske Sag: **almindelig kommunal Stemmeret.** Samtidig vil der, i Henhold til den fra „Verdens Gang" udgaaede Dagsbefaling blive givet de radikale Underordnede rundt om i Bygderne Ordre til at anvende de efter de lokale Forhold passende Kneb og Lurendreierier for at omgaa de Anstødssstene, som bemeldte kommunale Stemmeret kunde befrygtes at ville lægge i Veien for Radikalernes Seier ved Valgmandsvalgere. Der, hvor Ikke-Gaardbrugere er i Flertal, eller hvor Gaardbrugerne ikke har vist Tegn til at frygte Ophævelsen af Stemmeretsskrankerne, der vil almindelig kommunal Stemmeret kort og godt blive Programsag i Henhold til „Landsvenstremødets" Beslutning. Der, hvor der er nogen Vaklen, vil man berolige Gemytterne ved at opstille „Forholdstalsvalg" som Betingelse for Stemmerettens Almindeliggjørelse, under Foregivende af, at dette er et Middel til at hindre, at et Mindretal (Gaardbrugerne nemlig) virkelig bliver et Mindretal. Der er nemlig saa faa, som ved, hvad Forholdstal er for noget. Hvor Gaardbrugerne har taget bestemt Afstand fra den almindelige Stemmeret, vil der blive givet Ordre til at tillade dem at vælge Modstandere af Stemmeretten, naar disse bare forøvrigt gaar med Radikalerne. Ved Fremmødet paa Amternes Distriktsforsamlinger vil Valgmænd af den sidstnævnte Art finde sig stillet ligeoverfor den Nødvendighed enten at stemme paa de Personer til Storthingsmænd, som de valgte Tilhængere af almindelig Stemmeret kræver, eller at „forraade Venstres Sag" ved at skille sig ud fra de øvrige Radikalere.

Dog dette vil tilhøre Valgfelttogets Tid, fra Storthingets Slutning. Foreløbig staar de radikale Ledere frem for Vælgerne, slaar sig for sit Bryst og erklærer, at de nu har forsaget Socialismen og alle dens Gjerninger og alt dens Væsen.

Socialisterne bliver neppe de, der trækker det korteste Straa derved. De har ved en udfordrende og hovmodig Optræden naaet sit Maal at staa frit ligeoverfor Radikalerne og af disses Haand at modtage den store, efterlængtede Gave, almindelig kommunal Stemmeret, uden at forpligtes af nogen Taknemmelighedsgjæld til Giverne.

Storthinget.

Møde 9de Juni Kl. 10.

Til Værdalselvens Regulering bevilgedes enstemmig yderligere 30,000.

Til delvis Erstatning i Anledning Jordskredene i Øvre og Nedre Stjørdalen 15. August og 16. Septbr. ifjor bevilgedes 5000 Kr.

Et Andragende om Bidrag til Duesporten Oparbeidelse oversendtes Regjeringen. Andragende fra Mænd i Onsø om Statens Indkjøb af deres Aktier i Dalslandsbanen til pari Kurs indvilgedes ikke. Til Lodsvæsenet bevilgedes 33,800 Kr.

Hr. Kand. Bibe bevilgedes med 82 mod 19 St. 5000 Kr. som Bidrag til Udgivelse af en Beskrivelse over Buskeruds Amt som Begyndelse til et Værk over Norges Land og Folk.

Til et Kursus i Bogholderi for Folkeskolelærere bevilgedes 300 Kr. Kavalleriet Johan Finnestad eftergaves paa Grund af Uformuenhed 50 Kr. i Justitsomkostninger. Til Kontoret i Kristiania for fri Retshjælp bevilgedes 1000 Kr.

Sverdrup udtalte det Haab, at man ogsaa i Tilfælde vilde stille sig velvillig ligeoverfor lignende Krav fra andre Kanter af Landet.

Universitetsstipendiat Tornøe bevilgedes 1500 Kroner til videnskabelige Undersøgelser af forskjellige Methoder til Bestemmelser af Alkoholgehalt i Øl.

Et Par Andragender om Eftergivelse af erlagt Told indvilgedes ikke.

Mødet hævedes Kl. 1.

Forfærdeligt Uveir.

Wienerdepecher melder om et forfærdeligt Hagel-Uvejr, som med et hidtil ukjendt Raseri har hjemsøgt den østrigske Hovedstad.

Det begyndte under 16 Graders Varme, og Hagelkornene var ofte saa store som Valnødder. Hele Wien blev sat i den voldsomste Skræk, og i et Nu laa Gaderne med fodhøit Hagellag. Fra Gader og Huse lød Angstskrig, da de stærke Detonationer, som Hagelkornenes Slag foraarsagede, først antoges for Dynamitexplosioner.

I hver Gade blev der sønderknust Tusinder af Ruder; alene i Keiserslottet ødelagdes 600 Ruder, og en stor Del af de keiserlige Gemakker ødelagdes. Den samme Skjæbne overgik det italienske Gesandtskab etc.

Mange Huse i Ringstrasse ser ud som bombarderede Fæstningsværker, og i Gaderne udbrød snart stærke Oversvømmelser. Alsbach traadte over sine Bredder og fyldte mange Kjældere. Frugt, Kornhøst og Vinbeplantningerne i Byens vestlige Omegn er fuldstændig ødelagte, hvorimod der Syd for Wien ikke faldt et Hagel,

En Naturbegivenhed som denne har aldrig tidligere været kjendt i Wien. Det Hele varede kun 10 Minutter, men i dette Tidsrum steg Temperaturen til en kvælende Hede.

Paa Nordbanegaarden styrtede Glastaget ned paa Perronen, lige forinden Morgentoget indtraf, og Passagererne maatte vade til Knæerne i Vand; saavidt vides kom dog Ingen til Skade.

Dette var desværre ikke Tilfældet paa Simmeringer Hede, hvor der netop afholdtes en Militærøvelse. Hagelbygen frembragte et fuldstændigt Mørke, og medens dette varede, blev Artillerihestene rasende og vilde af Smerte, piskede, som de blev med de store Isklumper. To Batterier for i vild Fart mod hinanden og dannede i et Nu et fuldstændigt Kaos af sammenfiltrede Mennesker og Heste. 5, der var haardt saarede, og 13, der var komne mindre slemt til Skade, blev dragne frem under Hjulene. Hestene, der var blevne ganske vilde, sprængte hen over nogle haardt saarede Ryttere, og man mener, at flere Mennesker har maattet lade deres Liv paa Stedet, men endnu savner man nærmere Efterretninger.

Ved Votivkirken blev en Droskekusk slynget ned fra Bukken og slog sig ihjel. Paa Prateren væltedes et Træ, der ramte en Forbipasserende.

Mellem Patienterne paa det store Kommunehospital udbrød der Panik, da Vinduer blev slaaede i Stykker og Hagl saa store som Dueæg under tordnende Larm fyldte Sygeværelserne. Patienterne flygtede skrigende bort, og det lykkedes kun med Besvær at bringe de Syge, der jamrede sig og var ganske hjælpeløse, i Sikkerhed.

De fleste Auditorier paa Universitetet er i den Grad ødelagte, at Forelæsningerne maa udsættes.

Paa Sindssygeanstalten, hvor der ligeledes udbrød Panik, foregik de skrækkeligste Scener, idet mange af de Syge under Uvejret geraadede i det vildeste Raseri.

Hvert Øieblik indtræffer ny Jobsposter, og den ved Uveiret foraarsagede Skade er endnu langt fra til at beregne.

Stort Spektakel!

Afvæbning.

Det franske Deputeretkammer har atter havt et af de velkjendte Spektakelmøder, hvor Medlemmerne skriger og raaber i Munden paa hverandre og overdøver Talerne saaledes at enhver Diskution er udelukket. Hvad der denne Gang bragte de iltre Lovgivere i Raseri, var Paschal Grousset Interpellation til Krigsministeren angaaende de Udtalelser om Afvæbningsspørgsmaalet og om Elsass-Lothringen, som Figaro har tillagt en af de franske Generaler. Skjønt Paschal Grousset i sin første Tale slet ikke nævnte vedkommende Generals Navn, var man dog strax klar over, at Angrebet gjaldt den bekjendte Rytterigeneral Gallifet. Krigsministeren traadte ogsaa direkte i Skranken for Gallifet og erklærede, at det var i høieste Grad uværdigt og uforsvarligt at rette slige skammelige Beskyldninger imod en General, hvis glimrende Tapperhed i det ulykkelige Sag ved Sedan havde afvunget Tyskerne Beundring.

Krigministerens Udtalelser hilstes med bedøvende Bifaldssalver, og da Paschal Grousset vil svare, var det ham ikke muligt at komme til Orde. Fra alle Kanter i Salen hørtes vilde Forbitrelsesudbrud. Man skreg op om, at Beskyldningerne mod Geneneral Gallifet krænkede Frankrigs militære Ære, og at Paschal Grousset ikke burde have Lov til at sige et Ord mere. Formanden, Hr. Casimir Périer, syntes at dele denne Opfattelse. Saa snart Larmen var stilnet en Smule af, erklærede han nemlig Diskussionen for afsluttet, og tilføiede, at da hverken han eller største Delen af Forsamlingen havde kunnet høre Paschal Grousset Tale, vilde denne ikke blive optaget i det officielle Referat af Kamrets Forhandlinger.

Man skulde herefter tro, at de Udtalelser, som Figaro og Paschal Grousset tillægger General Gallifet, var aldeles forfærdelige, nær i Slægt med Høiforrædert eller andre gruelige Ting. Saa slemt er det dog paa ingen Maade. Det Hele indskrænker sig til, at Gallifet i en Samtale med to af Figaros Medarbeidere paastaaes at have ytret sig til Gunst for en almindelig Afvæbning, og derefter tilføiet:

„Da jeg blev kaldet til at kommandere 250,000 Mand, spurgte jeg i Begyndelsen mig selv: Hvordan skal Du bære dig ad med at føre alle disse Soldater i Kampen. Nu stiller jeg Spørgsmaalet anderledes, nu spørger jeg: Hvordan skal du bære dig ad med at skaffe Føde til alle disse Soldater, og hvordan skal du faa dem til at marchere? Den eneste Hindring (for Afvæbningen) danner Elsass-Lothringen. Efter Aaret 1870 har Elsass-Lothringen gavnet os meget, men nu udgjør det en Hindring for os."

Abonner paa „Eidsvold".

Paa „Eidsvold" kan aboneres paa alle Postkontorer og Paastaabnerier samt i Kristiania i Expeditionen. Kontingenten er fra 1ste Juli kun 1 Kr. pr. Kvartal, inkl. Postporto eller Budpenge. Abonnement kan tegnes til enhver Tid. Nye Abonnenter, som maatte ønske Bladet fra 1ste Juli, ligesom de af vore ældre Abonnenter, som endnu ikke har fornyet sit Abonnement for 3die Kvartal anmodes om uopholdelig at indsende Bestillingen og Kontingenten. Maanedsabonnement kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for en Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Truende Ord.

Frankrige og England.

Paris den 7. Juni.

I Deputeretkamrets Dagsmøde stillede Etienne en Interpellation angaaende den franske Politik i Afrika, hvori han bl. a. udtalte, at ved den mellem England og Kongostaten afsluttede Overenskomst var det ægyptiske Spørgsmaal paa ny bleven aktuelt. Belgien havde ikke havt Ret til at afstaa nogensomhelst Del af Kongostaten, og Regjeringen maatte sætte igjennem, at der blev taget Hensyn til Frankrigs Ret, der var bleven krænket.

Develle protesterede mod Englands Fordring paa at bemægtige sig den øvre Nil, dette Gebet maatte gives tilbage til Ægypten. Delafosse klagede over den Svaghed, som det franske Diplomati havde lagt for Dagen.

Udenrigsminister Hanotaux erklærede, at Konventionen mellem England og Kongostaten havde fremkaldt et internationalt Retsspørgsmaal i Afrika. Konventionen berører Frankrigs Rettigheder og krænker disse (Bifald). Det dreier sig ikke alene

---

Det falske Haar.

Oversat fra fransk for „Eidsvold."

—»—

„Jeg har jo allerede en Gang sagt Dem, Hr. Lagnier", at jeg gjerne vil kjøre ud inden Frokosttid. Klokken er nu saa mange, at hvis De holder paa med at ville faa istand, hvad der viser sig at være rent umuligt, saa vil mit Haar ikke blive ordnet til den bestemte Tid. Hvorfor kan De ikke sætte det, som De pleier?"

Adelaide d'Varenne ytrede disse Ord i en grætten, utaalmodig Tone, ganske usædvanlig for hende.

Den gamle Frisør lod sine travle Fingre et Øieblik hvile.

„Jeg har nu havt den Ære at betjene Dem siden De var et Barn, Frøken Adelaide, og De har aldrig været misfornøiet med mig, hvormed kan jeg have fornærmet Dem idag?"

„De har slet ikke fornærmet mig," svarede den unge Pige i en venligere Tone, „men jeg ønsker bare, at De snart var færdig, jeg synes det er af saa liden Vigtighed, hvordan en bærer sit Haar, den ene Facon er lige saa bra som den anden."

„Ganske vist, thi alting er klædeligt for Frøkenen", var den gamle Mands høflige Svar; „men idag har jeg Lyst til at frisere Dem efter aller sidste Mode. Det vil klæde Frøkenen ganske overordentlig."

Adelaide lo.

„Men De ser jo, at det er umuligt," svarede hun. „Jeg har saa bitte lidet Haar og det er ikke min Skyld", tilføiede hun skjælmsk. „Jeg tænker det er en Følge af alle disse Pomader og Essentser, anbefalet mig som ufeilbarlige af en vis Person, jeg kjender".

Hr. Lagnier saa forvirret op.

„Frøkenen tager det saa let", sagde han, „jeg for min Del kan slet ikke le af en saa alvorlig Sag, tvertimod — —" Men Adelaide lo nu virkelig, ja hun lo endа mere end før — og Hr. Lagnier sagde i en ærgerlig Tone:

„Synes da Frøkenen det er saa forfærdelig morsomt at miste Skjønheden?"

„O, det tænkte jeg ikke over", og den unge Piges Ansigt antog pludseligt et saa rørende, alvorligt Udtryk, at det ganske indtog den gamle Mands Hjerte.

„Jeg har længe tænkt paa, hvordan jeg bedst skulle stelle med Frøkenens Haar, det er sørgeligt, at det er saa tyndt og lidet," sagde han efter en liden Pause. „Det har bestandig vist sig, at min Pomade har styrket Haarvæxten, men med Hensyn til Frøkenens Haar, saa gjør den ingensomhelst Virkning, men jeg tror dog heller ikke, at disse Pomader og Essentser har gjort Dem noget ondt, de er jo tillavet af uskadelige Stoffe . . . . hm — hm — vilde Frøkenen have meget imod at bære lidt forlorent Haar?"

„Ja, jeg vilde ikke like det," var Svaret", desuden har De jo ofte nok sagt mig, at i hele Paris er det umuligt at opdrive noget af samme Farve som mit.

„Ja, men det har lykkedes tilsidst", og medens han talte, tog han med en Mine, som en Seierherre op af Lommen en liden Pakke, hvori omhyggelig indsvøbt en Lok med langt blødt, gult Haar.

„Hvor yndigt," udraabte Adelaide uvilkaarlig. „O, Hr. Lagnier, dette er langt smukkere og lysere end mit."

„Forskjellen er meget liden, det vil være komplet umuligt at kunne skille Farven, naar begge Parter blir snoet sammen; tillad mig, Frøken, at vise dem Virkningen", og uden at oppebie Svar begyndte Frisøren atter sit Arbeide. Efter nogle faa Øieblikkes Forløb var det fuldendt og den gamle Mands Glæde ubeskrivelig.

„Se," udraabte han henrykt, „jeg vidste nok, at Farven vilde klæde dem særdeles. Lad det nu blot bli siddende, Frøken; „De vil bedrøve mig, hvis De nu noder mig til at løse det op."

Adelaide taug — hun var en fransk Dame, en Skjønhed og en liden Kokette — men hun var ogsaa Kvinde, og af Naturen eiede hun et varmt og et kjærligt Hjerte.

„Hr. Lagnier", sagde hun alvorlig, „et saa smukt Haar kan kun have tilhørt en ganske ung Pige, og det maa have været Nøden, der har tvunget hende til at skille sig med det. Kjender De hende? Solgte hun det til Dem? Hvad heder hun? Jeg kan ikke taale at bære hendes Haar, jeg vil bestandig komme til at tænke paa hende."

„O, Frøken Adelaide, dette ligner Dem aldeles, jeg har forsynet i hundredevis af unge Damer i Paris med falske Fletter, men ikke en af dem har nogensinde spurgt mig, hvorfra jeg har faaet disse. I de fleste Tilfælde kunde jeg vel neppe have besvaret et saadant Spørgsmaal; men denne Gang er det mig dog muligt, da jeg selv har kjøbt det. Det var igaaraftes, jeg stod indenfor Døren til min Bolig i Rue St. Honoré, at en ung Pige netop kom forbi og stansede et Øieblik udenfor Vinduet, udentvil tiltrukken ved Synet af de mange vakre Sager, som jeg har stillet ud. Hun havde et smukt Ansigt, men det saa jeg neppe, jeg havde bare Øie for hendes Haar, hendes fyldige, deilige gule Haar. Det var strøgen omhyggelig bag Ørene og halv skjult under en liden hvid Kappe. „Frøken," sagde jeg til hende, for jeg kunde ikke taale Tanken om, at hun skulde gaa mig forat! „Er det noget, som De ønsker at kjøbe, et Par Kamme f. Ex., jeg har nogle ganske billige, men", tilføiede jeg med et Suk, da hun gjorde Mine til at ville gaa videre, „et saa deiligt Haar, som Deres, behøver ingen Prydelse." Ved disse Ord stansede hun, og idet hun saa mig ind i Ansigtet spurgte hun: „Vil De kjøbe mit Haar, Herre: „Gjerne, mit Barn", svarede jeg, i næste Øieblik stod hun i min Butik og den blanke Sax glimtede over hendes Hoved. Da bankede mit Hjerte uroligt, og jeg følte mig nær ved at afstaa fra mit Tilbud. „Gjør det Dig ikke ondt, Barn, at miste Dit Haar?" spurgte jeg. „Nei," svarede hun rolig. Fristelsen blev mig for stor, desuden var hun jo selv uvillig til at bryde vor Akkord. Hun forandrede ikke en Mine, mens jeg langsomt og sikkert afklippede Haaret og da det hele var forbi, bøiede hun sig ned og idet hun tog op en liden Lok, der var falden ned paa Gulvet, spurgte hun rolig: „Faar jeg Lov at beholde denne til Erindring?" Jeg sagde: „Ja" og betalte hende, og hun gik bort smilende og lykkelig, stakkars Barn. Naar alt kommer til alt, Frøken, saa er det kuns en Ulykke for Piger af hendes Stand at være smukke."

„Og hendes Navn — spurgte De ikke om hendes Navn?" raabte Adelaide i en bebreidende Tone.

„Jo, Frøken, hun hed Lucille Delmont, og hun fortalte mig, at hun havde Plads i et Blomsteretablissement, det var alt, hvad jeg kunde faa ud af hende."

„Men hvortil trængte hun Pengene? Maaske var hun forlegen for Mad, her er saa megen Elendighed i Paris", fortsatte Frøken d'Varenne efter en Pause.

„Hun var meget bleg og mager," sagde Frisøren, „men det er alle Piger fra Forstæderne." Bær nu ikke lei for hendes Skyld, Frøken, jeg skal se, om jeg kan faa træffe hende igjen, og undersøge hendes Forhold nærmere." Med disse Ord trak Frisøren sig høfligt tilbage.

Adelaide kaldte paa sin Pige og bad denne paa en ligegyldig og aandsfraværende Maade om at fuldende hendes Toilette. Hendes Tanker dvælede ved den unge Pige, der havde ofret sin Skjønhed for hendes, og hun følte en uovervindelig Lyst til at lære det stakkars Barn nøiere at kjende. Hun havde allerede glemt sin Morgentur og vilde lægge nye Planer for Dagen, da den Dame, til hvis Omsorg hun var betroet under Faderens Fraværelse fra Byen, pludselig traadte ind i Værelset og vakte Adelaide til fuld Bevidsthed ved følgende Udraab: „O, du dovne Pige, jeg har ventet paa Dig en halv Time, Vi skulde jo kjøre til Tuillerierne?"

„Ja, men jeg haaber, De vil undskylde, at jeg næsten havde glemt det. Og Adelaide fortalte strax sin moderlige Veninde, hvad det var, der havde bragt hende til at tilsidesætte sin Yndlingsplan, og udbad sig samtidig Bistand med at opsøge Lucille. Frn d'Heranville lo og søgte at bringe Adelaide til Fornuft, men da hun fandt, at det var forgjæves, lovede hun tilsidst at være med ud paa en Ekspedition for at søge efter den fattige Pige, men hun var ganske vis paa, at det vilde være spildt og unyttigt.

Dagen gik kun med at aflægge Besøg i de forskjellige Modemagasiner og Blomsterfabrikker i Paris; men ingen kunde give nogen Underretning om den lille Blomsterpige. Ingen havde nogensinde hørt hendes Navn. Adelaide gav Kudsken Ordre til at kjøre hjem, dybt skuffet, men dog ikke ganske modløs. Hun vilde netop

om Kongobassinet, men ogsaa om Nilbassinet og om Tyrkiets Integritet, hvilken sidste støtter sig paa de Akter, som fastslaar Sultanens Rettigheder til den ækvatoriske Del af Sudan og Magternes Rettigheder til Sydægypten. Den franske Regjering har i Anledning af Konventionen taget de bestemteste Forbehold baade i London og i Brysse1. Først tog man intet Hensyn til Frankriges Indsigelse, men for kort Tid siden meddelte den engelske Regjering, at den var rede til at drøfte Spørgsmaalet med Frankrig. Foreløbig betragter da Frankrig Konventionen som ikke eksisterende (Bifald). Tyrkiet og Tyskland har ligeledes taget Forbehold. Frankrig havde baade Vilje og Magt til at forsvare sine Rettigheder (Levende Bifald). I Ubani har Kongostatens Agenter stillet Poster paa fransk Territorium; de nødvendige Stridskræfter til Forsvar af de franske Poster er afsendt, og flere skal følgt.

Etienne foreslog en Dagsorden, som udtaler Kamrets Billigelse af Regjeringens Erklæringer og Tillid til, at Regjeringen støttet paa de internationale Traktater, vil skaffe Frankrigs Rettigheder Agtelse. Dupuy akcepterede Dagsordenen, som derefter vedtoges enstemmig med 527 St.

Ølkrigen i Berlin. Et større Antal mere betydelige Industridrivende har tilkjendegivet Bryggerierne og de Beværtningsdrivende sit Bifald til de af dem trufne Forholdsregler overfor Ølboycottingen. En af de større Industridrivende har stillet i Udsigt, at han vil lukke sin Fabrik, hvor 800 Arbeidere er beskjæftigede, saafremt Socialdemokraterne fortsætter sin Kamp mod Bryggerierne en Tid endnu. 16 Industridrivende har tilbudt vedkommende Beværtningsdrivende 600,000 Mk., for at de kan gaa Haand i Haand med Bryggerierne.

Raadmand N. A. Dahl i Bergen opfordrer Partierne til at slutte Fred og blive enige om en Ordning af Udenrigsministersagen.

Det er klart, at Enighed alene vil kunne opnaaes, naar dygtige norske Mænd af alle Partier træder sammen til Forhandling og udarbeider fuldstændige Forslag. Først da vil man kunne have en Oversigt, der sætter i Stand til at opgjøre sig en endelig Mening. Hr. Dahls eget Forslag til en Ordning bevæger sig i blotte Antydninger og lader en Mængde yderst vigtige Spørgsmaal ubesvarede. Vi opfatter ham heller ikke derhen, at han tror, at hans Forslag paa Forhaand kan antages. Det er uden Tvil hans Mening at samtlige Forslag skal undergaa en fuldstændig Drøftelse af Mænd af alle Partier.

Men dernæst maa de norske Mænd træde sammen med Repræsentanter for vor Unionsfælle og Broderstat til Forhandling om en Form, hvorom begge Parter kan blive enige. Verdenshistorien har selv stiftet Unionen, siger Hr. Dahl, og han giver derved en Antydning af, hvor yderst vigtigt det er at værne om, hvad der er fremgaaet af Forholdenes eget Medfør. Ved at fastslaa en norsk Opfatning paa Forhaand og kræve, at Svenskerne uden Forhandling skal bøie sig for den, gjør vi os baade skyldig i en Handling, der private Mænd imellem ikke regnes for agtværdig, og vi begaar en historisk Uret, der — dersom der findes en Gjengjældelse i Verdenshistorien — vil falde tilbage paa os selv.

Retsindige Politikere af alle Partier maa stille paa sit Program: Ingen Forhaandsafgjørelse fra nogen af Siderne, men indbyrdes Forhandling mellem norske Mænd og Forhandling mellem norske og svenske Mænd.

Dette Program forudsætter baade at den al Forhandling afvisende „Skarnæslinie" opgives, og at ogsaa det radikale Venstres Udenrigsminister-Forslag kommer under Drøftelse mellem Repræsentanter for de to Lande.

Censuren for den juridiske Eksamen faldt Lørdag Eftermiddag med følgende Udfald: N. Th. N. Rygg Laudabilis, Ernst Hilditch, Joachim A. Rubach, Herman Krag, Mikael S. L. Henriksen, Jacob Vogt, O. Klingenberg og A. F. C. Furu Staar til Laud, Th. E. Jacobsen, Kristen Nygaard, Halfdan K. Nicolaysen, Søren Oftenæs, Georg Myhre, Lorentz Rynning, Simen Fougner, O. N. Ulsbagen, Kristian Jebsen, Ole Offerdal, S. Hagen, Henrich Steffens, Hjalmar Wesenberg, Karl Larsen, A. Sagegaard, O. C. Amundsen, H. C. W. Borch, J. M. Heuch og K. J. Olsen Kan faa Laud, W. A. Foss, A. J. Krosby, C. W. Piene, Nicolai Eckhoff og A. Andersen Kan vel faa Laud, Sigurd Solem, Karl Stang, Hans Riddervold, J. Chr. Gundersen, Th. Jurgensen, T. L. Middelfart, Jens Kristofer Delphin, C. A. Knudtzon, Karl A. F. Hveding, Peter Arctander, H. F. Simonsen, Joh. Caspersen, Edvind Borgen, P. M. Brager og J. J. Grøn Haud illaud. Aimar Steen og Johannes Martens Staar til Haud, Einar Wellerop, Gabriel Faye og Jørgen Buch Kan faa Haud. Tre Kandidater erholdt Karakteren Non contemnendus og en Karrakteren Immaturus.

Haandværkerstipendierne til Udenlandsreiser er tilstaaet følgende med 400 Kroner hver: Bogbindermester Hans M. Nessum, Dekorationsmaler Georges Kittel Nielsen, Bævskearbeider Carl Fenckelsen, Typograf Henrik Hansen-Brecke, Instrumentmager Andreas Ruud, Sadelmager Ole C. Christiansen, Stenhugger Andreas Olsen, Snedkersvend Carl Hjalmar Engstrøm og Guldsmedsvend Michal Svendsen, alle af Kristiania. Malersvend Eilert A. Ohmann af Fredrikstad, Mekanist Arbeider Wilhelm Bærse af Skedsmo, Bogbindersvend Johan H. Bergersen af Hamar, Dekorationsmaler Anfin Gronvold af Modum, Former Johan Tollisen af Drammen, Typograf Johan Herlin af Tønsberg, Porcelænsmaler Hans Andreas Hansen af Porsgrund, Uhrmager Karl Finkelsen, Skomager Sivert Smedsvig og Farversvend John G. Myre af Stavanger, Jernskibsbygger Rasmus Kjellevold af Asksøen, Bogbindersvend Peder Næss, Guldsmedsvend Johan E. Andersen og Snedkersvend Lars Chr. Torgersen af Bergen, Teknisk Arbeider Waldemar R. Svarstad af Søndmøre. Snedkersvend Enar Kvenild og Blikkenslager Arnoldus Monæs af Trondhjem, Garvermester Ole P. Einan af Selbu, Smed Mikael Stenstad af Stenkjær, Snedkersvend Karl K. Johannessen af Fosnes. Indenlandsstipendier er tildelt: Træskjærer Engebret L. Røen af Ringebu 200 Kroner. Hjulmager Laurits Larsen af Slagen 150 Kroner, Filigransarbeider Jørgen K. Kivle af Seljord 150 Kroner, Murer Peter E. Ottesen af Høiland 200 Kroner, Billedskjærer Froken Saltnæs Catarine af Lindas 150 Kroner, Bygningstekniker Ole Chr. Aspen af Kristiansund 200 Kroner, Malermester Ole Aune af Stenkjær 200 Kroner, Snedker Georg Flaat af Grong 200 Kroner, Snedker Peder J. Kraakemo af Hammerø 250 Kroner, Maler Mikael Martnes af Buksnes 250 Kroner, Skomager Anton C. Olsen af Buksnes 250 Kroner. Skræddersvend Ole J. Marthinsen af Tromsø 250 Kroner, Malersvend Bernhard Gaarde af Kvædfjord 250 Kroner, Teknisk Arbeider Ole Kr. Halaas af Hammerfest 300 Kroner.

De af vore udenbys Abonnenter, som staar tilrest med Kontingent for første Halvaar, anmodes om snarest at indbetale samme paa nærmeste Postanstalt eller direkte til Expeditionen.

Eiendomssalg Gaarden No. 21 Osterhausgaden er ved OR.sagførerne Huitfeldt & Nansen solgt Hr. L. Haakensen for Kr. 94,000. Skattetaksten er Kr. 95,000.

A. C. Houens Legat. Ved Uddelingen af Legatets Stipendier i Lørdags er saadanne tilstaaet: Kand. theol. Anthon Aall med 2000 Kr., Ingenior S. Eyde med 2000 Kr., Billedhugger Vigeland med 2000 Kr., Forfatteren Vilhelm Krag med 2000 Kr., og Skuespiller Fahlstrøm med 1500 Kr.

Mesna Brug pr. Lillehammer har ved Udstillingen paa Hamar ifølg. Ohmetelegr. erholdt største Udmærkelse, Sølvmedalje, for en Samling af sine 1 og 2 Hestes Slaa- og Meiemaskiner „Kokurent" og for alle 3 Størrelser af Hesteriver af Børsums patenterede Konstruktion.

Blakjer-Holandsbanen. Der er opstaaet Meningsforskjel angaaende denne Banes Sporvidde, idet nogle ønsker den bygget med meget smalt Spor af Hensyn til Omkostningerne.

Foretrækker man smalt Spor, gaar man uden Tvil ud fra, at denne Bane neppe nogensinde vil blive et Led i en Jernbanestrækning østenfor Glommen, der binder Smaalensbanen sammen med Kongsvingerbanen. For vor Del mener vi, at en saadan Sammenbinding kun er et Tidsspørgsmaal. Bygges Blakjerbanen smalsporet, kan Forbindelse alene opnaaes ved denne Banes Ombygning til bredsporet og ved Realisation af alt det gamle Materiel, eller ved Anlæg af en helt ny Bane.

Bygger man Banen med samme Sporvidde som Kongsvingerbanen, vil den nye Banes Materiel kunne trafikere den nævnte Bane helt til Hovedstaden, saa den ubehagelige og under Forholdenes Udvikling stedse kostbarere og brydsommere Omlastning vil kunne undgaaes. Derimod er der intet i Veien for at Lokalbanen baade med Hensyn til Underbygning og Skinnevægt blive tarveligt og billigt udstyret. En Forstærkning vil senere kunne finde Sted med en Brøkdel af de Omkostninger, som en smalsporet Banes Ombygning og Udstyrelse med helt nyt Vognmateriel m. v. vil kræve.

Vi mener, man bør betænke sig længe, inden man fastslaar en Sporvidde forskjellig fra Kongsvingerbanens. Man bør ikke være alfor rask til at efterligne Mønstre fra Udlandet, der kan paaberaabes her, da de lokale Forhold og andre Omstændigheder kan være forskjellige. Hovedsagen er, at Blakjerbanen maa kunne tænkes som et fremtidigt Led i vort bredsporede Banesystem østenfor Kristiania.

Kopper i Drammen.

Lørdag Aften meldtes til Distriktslægen hersteds, at den Patient der havde ligget paa det kommunale Sygehus siden Onsdag havde et mistænkeligt Udslet, der tydede paa Kopper. Det viste sig at Manden havde fuldt udviklede Børnekopper. Den Syge, en Engelskmand, ankom hertil med et Drammensskib fra Havre den 5/8 har været syg siden 2/8. Senere er oplyst, at en af Mandskabet, som var blevet syg før Skibets Afgang fra Havre 15/8, har havt samme Sygdom og døde underveis. Da Skibet ankom til Drammen, gik Mandskabet iland, og deres Opholdssted er endnu ukjendt, dog ved man, at en er reist til Holmbo, en til Grimstad og en til Stavanger. Siden Lørdag er Kapteinens Hustru ogsaa syg. Hun og Kapteinen er internerede ombord i Fartøiet, som ligger her paa Havnen. Paa det kommunale Syghus, hvor Patienten har været i Forbindelse med andre Syge er igaar 50 blevet revakcineret. Vakcination af Folk, der har været i Forbindelse med Skibet, paagaar fremdeles.

Gaardbruger Ole Draland fra Aa ved Farsund blev ifølge Ohmetelgr. iforgaars slynget ud af Karjolen. Han døde øieblikkelig.

Den 1ste Kreaturvogn fra Sverige ankom ifølg. Ohmetelgr. til Fredrikshald igaar. Kreaturiorvet er færdigt. Fra Handelsforeningens Formand er der skeet Henvendelse til de svenske Lensmyndigheder om Foranstaltninger fra svensk Side til Lettelse af Trafiken.

Akershus Amtsformandskab sammentraadte igaar Middag i Akers Kommunelokale her i Byen.

En stor Fordring. De forenede Staters Regjering kræver af Spanien 22½ Million Pesetas, som Toldforvaltningen paa Cuba uretmæssig har opkrævet.

Fhv. Statsraad Wexelsen er nu reist til Søndmøre, hvor han skal holde Foredrag.

Driftbestyrerne Melbye og Jacobsen ved Statsbanernes henholdsvis 1ste og 2det Distrikt afreiste forleden til Udlandet for væsentlig i Danmark og Sachsen at sætte sig ind i den der gjældende Ordning ved Krydsningsforandringer.

Idag paabegyndte Odelsthinget. Behandlingen af et Kart, som antagelig kommer til at vare Resten af Ugen. De vigtigste Sager er Ulykkesforsikringen, Laxeloven, Værnepligtsloven og ny Lov om den direkte Skat.

Turnfesten paa Rambergøen ved Kristiania iſøndags var besøgt 7—8 Tusen Mennesker. Turnerne hoppede over en 2,25 Meter høi Hest og 1½ Meter høit Toug.

Vestfold Turnkreds holdt iſøndags Opvisning i Porsgrund for ca. 1200 Tilskuere. Stor Begeistring.

Toldkasserer Beichmann i Molde er meddelt Afsked fra 1ste Juli med Pension 2,600 Kr.

Italien er bragt paa Fallittens Rand for Militærvæsenets Skyld. Siden Besættelsen af Rom er Statsgjælden, iflg. „Kringsjaa", øget med 2688 Millioner Kroner. Kommunegjælden er fra 1882 til 1889 steget fra 650 Millioner til 870 Millioner Kroner, og Pantegjælden er i Tidsrummet 1881—1892 steget fra 8464 Millioner til 11,483 Millioner Kroner. Krigsflaaden talte i 1882 117 Skibe og 9400 Mand, i 1892 329 Skibe og 21,000 Mand. Den staaende Hær er forøget med 40 Procent, og hele Landet ser ud som en eneste stor Krigsleir.

Kolerabaciller i Vandet er konstateret paa flere Steder i Nordtyskland.

Mindeblade over Sven Brun er udkommet paa Dybwads Forlag. Det lille Skrift er baade interessant og opbyggeligt og giver et tro og fyldigt Billede af den Afdødes Personlighed. Pris 1 Kr.

Diakonissestiftelsen feirede forleden 25 Aars Jubilæum. Ca. 330 Diakonisser er for Tiden i Virksomhed paa forskjellige Steder i Landet. Anstaltens Udgifter udgjorde sidste Aar 117,506 Kr., men i Gaver indkom kun 8,442 Kr. Der nedlagdes Grundstenen til et nyt Sygehus. Under Festgudstjenesten blev afsunget en Kantate af Pastor Sigvald Skavlan.

De sidste Vers af denne lød saaledes:

Skiftende Tider,
Herre, du skrider,
rolig hen over det stormende Hav.
Støv er vi alle
Straaene falde
evig din Kjærlighed ei falder af.

Til Sorenskriver i nordre Østerdalen er udnævnt Foged i Fosen G. J. Flor.

Den ungarske Ministerkrise. Den afgaaede Statsminister Wekerle har overtaget at danne ogsaa det nye Ministerium.

Forberedelseskurset ved Hamar Seminarium

begynder 1ste Septbr. Skolepenge Kr. 75 med Fradrag af Kr. 15 for dem, som ikke vil underkaste sig den lavere Lærerprøve. En Del Fripladse for Ubemidlede. Indmeldelser sendes inden 1ste August, Adr. Seminariet.

P. Holter,
Cand. theol.

(H.O.)

---

bede Fru d'Héranville om Tilladelse til næste Dag at besøge Modeetablissementer i en simplere Rang, da Vognen pludselig blev hindret i sin Fart ved flere Kjørende der krydsede og de opdagede da til sin Overraskelse, at de netop befandt sig lige udenfor Indgangen til et Lager af ovenomtalte Slags.

Adelaide udtalte Ønske om at gaa ud; det var jo endnu tidlig paa Dagen, da hendes Opmærksomhed blev tiltrukken ved tvende Personer, der stod i ivrig Samtale lige ved Døren, og om end de talte dæmpet, saa var dog Stemmerne alligevel høie nok til at Ordene kunde opfanges. Adelaides og hendes Selskabsdames Opmærksomhed og Nysgjerrighed var bleven fængslet særlig ved den ene af de Talende, en ung Mand paa omtrent 25 Aar, hvis Sprog og Dragt tydede paa, at han ikke var nogen indfødt Pariser og — der var tillige et eiendommeligt sorgfuldt Udtryk i de dybe blaa Øine.

„Jeg har jo lovet det — vil du ikke tro mig?" spurgte han i en halv bebreidende Tone. Adelaide bøiede sig ivrig fremover for at opfange et Glimt af den unge Pige til hvem disse Ord blev rettet; men hendes Ansigt var halv bortvendt, og Hætten paa hendes Kaabe, som hun havde kastet over Hovedet, skjulte aldeles hendes Træk.

„Jeg tror dig," svarede hun, „ja jeg tror det. — Og nu Farvel kjære André, vi vil snart mødes igjen i vort eget skjønne Normandi." Og hun rakte ham sin Haand, som han et Øieblik holdt i sin, uden at tale.

„Maa jeg ikke følge dig hjem?" spurgte han endelig.

„Nei André, det er bedre, at vi skilles her — bedst for os begge —", hun hævede kun Hovedet, mens Hætten gled tilside, og lod tilsyne et vakkert barnligt Pigeansigt med aldeles kort klippet Haar. Adelaides Øine fyldtes med Taarer — det kortklippede Haar fortalte hende en tung Historie, thi hun troede ganske vist at have fundet den, hun søgte. Næsten uvilkaarlig tog hun op sin Portemonæ og bøiende sig ud over Vognen raabte hun: „Lucille, Lucille!" Men den unge Pige hørte det ikke, hun havde allerede vendt sig for at gaa, og forsvandt hurtig blandt Mængden, mens André et Øieblik blev staaende, ligesom uvis om, hvilken Vei han skulde tage; han var saa optagen med sine egne Betragtninger, at han ikke hørte, at Adelaide og hendes Selskabsdame to Gange nævnt hans Navn. Adelaide vilde netop beordre Kudsken til at stige af for at faa Tag i André, da to tvivlsomt udseende Personer dreiede om Hjørnet og straks de fik Øie paa den unge Mand, fakkede de ham med et:

„Nei, er det dig Bernard, du er netop den vi søger." De trak ham med sig ind i Portrummet tilhøire, og den ene stak ham i Haanden en liden Safians-Lommebog: Pas paa denne, til jeg kommer tilbage hører du. Girand og jeg har et Ærinde at udrette, og denne Lommebog er værdigfuld, vi er bange for at miste den forstaar du. Om en Time mødes vi i dit Logi."

André gav intet Svar, men skjulte blot Lommebogen omhyggelig ved sit Bryst — og de to Kammerater fjernede sig. I samme Øieblik tog nogen André forsigtig ved Skulderen og sagde ham, at Frøken Varenne ønskede at tale med ham. Han nærmede sig Vognen ærbødigt, halv overrasket, halv skamfuld over en saadan Ære, da i samme Øieblik en Politikonstabel greb ham haardt ved Armen og raabte: „Her er en af dem, jeg saa dem alle tre sammen for et Par Timer siden, — og idet han kaldte paa en Kolega gjorde han Tegn til at føre André bort. Den unge Mand gjorde ingen Modstand, men blev ligbleg og hans Læber bævede. (Sluttes.)

---

jeg ikke andet at gjøre end at sørge over mine tabte Venner."

Brandon saa flere Gange paa sit Uhr under Ventetiden. Halvanden Time var nu forløben.

„Mr Urquhart kommer sent, og jeg er bange, man vil savne dig i dit Hjem. Hele Huset vilde gaa fra Sands og Samling, hvis du var borte."

„Nei, Ingen vil savne mig. Jeg lod min Pige gaa iseng og gik ud af Haveporten, hvortil jeg har min egen Nøgle, og Folkene paa Ellerslie er ikke nervøse."

Hurtige Fodtrin hørtes nu udenfor, en Nøgle blev dreiet rundt i Laasen, og Urquhart saa ind.

„Nu er alt færdigt," spurgte han, „skynd Dem — om en Time lysner det ad Dag. Kom Mountford."

Brandon stansede paa Tærskelen. Sibyl gik hen til ham og lagde sin Haand i hans.

„Gud beskytte og følge dig, hvor du end gaar."

Hun udtalte Ordene med sagte Stemme; de lød alvorlige som en Bøn.

„Elskede Sibyl, hvis jeg slipper ud af den Snare Skjæbnen han lagt for mit Liv; men det vil ikke have noget Værd uden dig."

„Kom nu," sagde Urquhart vred, „hvad nytter det vel at tale om Kjærlighed, naar hvert Minut er kostbart."

Han greb Brandons Arm, og trak ham ud af Døren.

„Jeg vil altid elske dig, Brandon, hvad der saa end bliver af mig, — men nu maa du være rolig og fornuftig. Tag først disse Penge" — hun gav ham de to Banknoter.

„Hvad skal jeg med dem?"

„Du kan maaske komme til at vandre om en Tid, før du kan faa fat i dine egne Penge, og du har maaske ikke Penge paa dig."

„Jeg har kun nogle Smaapenge, og jeg gav min Vogter nogle af dem."

„Mr. Urquhart havde altsaa Ret, da han troede, du kom til at mangle Penge."

„Mr. Urquhart er meget omsorgsfuld, men jeg kan ikke begribe, hvorfor han vil have saameget Besvær for min Skyld."

„Det er vist, fordi han besidder almindelig menneskelig Følelse. Du og han har jo været Kamerater, den Tid du har været her."

„Ja, Kamerater, — men der har ikke været noget Venskab mellem os. Mr. Urquhart har altid givet mig det Indtryk, at han ikke besidder andre Venner end dem, der i et og alt vil rette sig efter hans Meninger og Ideer."

„Du har ingen Ret til at dømme ham haardt. I Nødens Stund faar man Indblik i en Mands sande Natur. Han har alvorlig taget sig af din Sag og været yderst virksom for at hjælpe dig."

„Men af hvilken Grund, Sibyl?"

Lensmand Sandberg,
Kongsvinger.
Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab hurtig Expedition.
(O. A. R.)

Eiendomme tilsalgs.

En smukt, frit og sundt beliggende Villa med mange Værelser lige ved Skov og nærved Kongsvinger Station bortleies for Sommeren ved

Lensmand Sandberg.
(O. A. R.)

Landeiendomme,
Bygaarde,
Bytomter,
Landsteder,
Landstedtomter
billig tilsalgs ved
Advokaterne
Frits Kiær og Emil Roll.
Skippergaden 22,
Christiania.

Gaarden Hornseth vestre og østre. G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.
Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.
Man henvende sig til

Lensmand Bøhn,
H.O.) **Rendalen.**

Værkstedlokaler,
forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie i
Frølichgaarden.

Butik
i 1ste etage med centralopvarmning er tilleie i
Frølichgaarden.

Rögelax, extra fin Vare, spegede Faarelaar, spegede Skinker, Kogeskinker, Fiskeboller, udmærket gode, Krabber, Kronehummer, Skind og benfri Sild, Sardiner, Torskerogn, Fiskepuddinger, Sardeller, Kjødboller og friske nylagte Æg i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

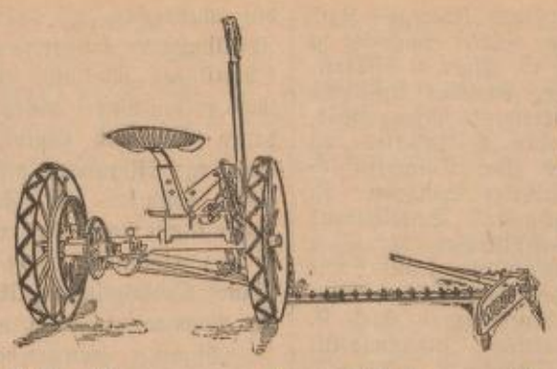

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods
verdensberømte Slaamaskiner
for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.
Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse.
Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.
Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1894** betegner Prøven som en Farce.
Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.
Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.
Christiania & Trondhjem.

Garantiselskabet af 1869, London
Hovedktr. for Skandinavien:
Skipperg. 28, Christiania.

Brooke's
Sæbe.
Abekat Mærke.
Læs altid Brugsanvisningen
Eneimportører for Norge:
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.

Kongsvingers Badehotel
— 1000 Fod over Havet — **moderate Pensionspriser** —
modtager Gjester paa kortere, længere Tid. 1ste R. Kjøkken, gode Senge, flink Betjening naturskjønne Omgivelser, ved Glommen. Vingersøen, **styrkende Luft**. Referencer; Hr. Professor **Schønberg, Christiania**. Hr. Doctor **Spolert, Kongsvinger**. Rigstelefon. Stedet egner sig specielt for **Nervøse** og **Reconvalsenter.**

Frk. Bia Jacobsen,
forhen Bestyrerinde af Gjøsegaardens Pensionat.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, telefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*
Ingenior H. Falsen, Elektrotekniker.
Grubbegaden nr. 1, Christiania.
Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende.
Telegramadr. ***Falsen.***

Bekjendtgjørelse.

At Generalagenturet for Norge for **Mc. Cormick Harvesting Machine Co., Chicago,** nu indehaves af **Amerikanske Maskincompagni, Tordenskjoldsplads, Christiania,** og at nævne Firma's Fabrikata saaledes ikke længer forhandles af mig, bekjendtgjøres herved.
Christiania 2. Juni 1894.
Julius Werner.

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:
1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af Mc. Cormick's Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor **Mc. Cormick's** Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Generalagenturet for Norge:
Amerikanske Maskincompagni,
Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Christiania Actie-Ølbryggeri
anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Telegrambureau
HØYDAHL (H.O.) OHME'S
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584.
ANNONCE-EXPEDITION. Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Abonner paa „Eidsvold".

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

— 162 —

„Ak, jeg troede ikke, du var ude af Stand til at tro paa Folks gode Egenskaber!"

„Skulde jeg ikke tro paa alt godt, naar du trøster mig? Men tro paa Urquhart kan jeg ikke. Er det hans Penge, du har givet mig?"

„Nei, det er mine."

„Det glæder mig."

Hun fortalte ham om Baaden og sagde ham, at han kun skulde forholde sig rolig, indtil Urquhart hentede ham. Det vilde ikke vare længe.

„Jeg er bange, du faar stygt Veir," sagde Sibyl, medens hun lyttede til Bølgernes Slag mod Stranden og Vindens Tuden.

„Aa nei, det vil ikke blive videre ondt Veir," svarede Mountford, „det vil desuden ikke vare længe, før de kan sætte mig iland. Sandsynligvis er Mændene godt kjendt paa Kysten. De kan sætte mig iland, hvor de vil."

„Ikke her i Nærheden! Husk at imorgen vil enhver faa vide, at du er borte, og man vil jage efter dig."

„Ja, som efter et jaget Dyr! En saadan Stilling forhøier ikke en Mands personlige Værdighed. Jeg maa bære en anden Mands Klæder og snige mig omkring og foregive at være en Anden, end den jeg er. Jeg maa forsøge at tale anderledes, end jeg gjør, mit Bedrageri vil tilsidst blive røbet. Min Tale vil forraade mig."

Han gik ophidset frem og tilbage med en utaal-

— 163 —

modig Mine. Han havde lovet at gjøre dette, men han hadede sig selv, fordi han havde givet dette Løfte. Han havde saa at sige overgivet sit Liv til Sibyl, hun skulde raade derover, men han følte, at han var en mindre hæderlig Mand, naar han lod en Kvinde raade over sin Skjæbne. Han kunde ikke andet end føle, at det Bedste vilde være at afvente Sagens Afgjørelse og se, hvad Menneskers uretfærdige Dom vilde gjøre med ham.

Hvis han virkelig var en Morder, var det ikke da bedre, at Lovens Straf rammede ham? Hvad Fred og Glæde kunde der vel være for ham i Livet, naar han ikke ved sig selv var overbevist om, at han ikke myrdede denne unge Pige?

Hverken Brandon eller Sibyl talte mange Ord i den Tid, de ventede, Brandon gik op og ned paa Gulvet, taus og mørk. De havde talt om alt, hvad de havde at sige hinanden. Deres Kjærlighed var jo haabløs. Sibyl stod ved det aabne Vindue og vogtede paa de regntunge Skyer, der joges af Vinden og hist og her lod Skyerne komme tilsyne. For hende synes Himlen at have et ildevarslende Udseende.

Skyerne samlede sig som det Ligtog, der om nogle Dage skulde udgaa fra Ellerslie.

„Stakkels Marie," tænkte hun, „i al sin Sorg over denne Mand, er jeg saa egenkjærlig, at jeg ikke har Tid til at sørge over hende. Min Sorg vil komme, naar jeg ved ham i Sikkerhed, langt borte — da har

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Hold
„Eidsvold"
i
Valgaaret.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Koster fra 1ste Juli kun
1 Kr. pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 69. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | Torsdag den 14de Juni 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | 1ste Aarg.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Advokat L. B. Johansen
Procedure ved alle Retter — Incasso — Omsætning af Værdipapirer og faste Eiendomme.
Konor: Skippergd. 28, Christiania.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12–2, 6–7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: ¾ af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**
Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end ½ % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.
Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000
Kontor: Kirkegaden 21.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Radikalernes bedste Middel.

Det lader sig ikke nægte, at det bedste og kraftigste Vaaben Radikalerne ved at gjøre Brug af i denne Tid, da Strømmen ellers gaar dem imod, er Høirepressens mislige Forhold i og forud for Rigsretstiden som Høires hele Politik i Tiden før 1884, da Nationen gjennem hvert Valg med voxende Flertal erklærede sig mod det Fredrik Stangske og det Selmerske Ministerium. Det er en sand Guldgrube for de radikale Blade at citere „Morgenbladet" fra den Tid — da dets Redaktion rigtignok var en anden end nu — og naar enkelte Høireblade gjerne vil hævde en nær Forbindelse i Politik og Synsmaader mellem det nuværende Høire og det, der klyngede sig til Magten i Syttiaarene og Begyndelsen af Ottiaarene, saa er det hele Fossefald paa den radikale Presses Mollehjul. Næsten enhver taabelig eller retsstridig Adfærd drager en Gjengjældelse efter sig; dette erfarer Høire nu i disse Dage, da det vilde have staaet med de ypperligste Kort paa Haanden, om det ikke havde maattet slæbe det gamle Mindretalsstyre fra før 1884 med sig som en Lænke om Benet. Nationen er visselig ikke tilsinds til at finde sig i en Gjentagelse af et politisk System, hvorefter et Mindretal blandt de stemmeberettigede Vælgere skal have Ret til at styre over et Flertal, naar det førstnævnte behager at kalde sig „den oplyste Del" eller „de Meningsberettigede", og naar det tilfældigvis har lykkets dette Mindretal at vinde Kongens Øre. Vælgerne vil øieblikkelig steile, dersom noget saadant stilles i Udsigt. Naar der derfor af enkelte uheldige Høireskribenter udsendes noget, der ligner en Bebudelse af, at Høire, som et „priviligeret" Parti vil kræve Ret til Landets Styrelse fremfor andre Partigrupper, da gaar der gjennem vide Kredse af Almenheden en ubehagelig Følelse, der næsten bringer „Knytnævepolitiken" og den almindelige kommunale Stemmeret i Forglemmelse.

Vælgerne vil gjøre Uret i at fæste sig ved disse Høireskribenters uheldige Udtryksmaade. De danner ingen Partiudtalelse, og de vil visselig ikke affætte sig i den praktiske Politik, allermindst naar Vælgerne selv sørger for, at den Del af Høire, som „intet har lært og intet har glemt", og som kun udgjør et Mindretal inden Partiet selv, ikke faar noget Flertal paa Storthingets Bænk.

Dersom det norske Folk, af Ærgrelse over taktløse Udtalelser fra enkelte Høiremænd, glemmer hvordan det bør stille sig til den radikale Politik, handler det lig en Mand, hvis Opmærksomhed er fuldt optaget af en andens grove Mund, medens samtidig en bag ham staaende Trediemand benytter Anledningen til at liste hans Pengepung og hans velspækkede Lommetaske op af hans Gjemmer. Radikalerne gjør Regning paa at faa gjennemført Unionens Sprængning og Stemmeretsfrankernes Ophævelse midt under den Forvirring, som opstaar, naar der i Pressen og paa Folkemøder opramses Taler, Avisartikler og Begivenheder fra Tiden mellem 1872 og 1884, med Tilsætning af Admiral Korens Dumheder fra 1893. Lykkes dette for dem, maa de i Sandhed siges at have vundet Seieren ved ganske simple Midler. Et Folk, der napper paa en saa plump Krog, fortjener knapt nogen bedre Skjæbne.

Da vil Gjennemførelsen af de to Programsager, som Radikalerne og Socialisterne i Forening har opstillet, kun være en retfærdig Straf for det norske Folks blinde Tiltro til Mænd, der saa let har kunnet føre det bag Lyset.

„Ikke mine Ord igjen" er et Udtryk, som bruges af Bagtalere. De gaar omkring fra Mund til Mund og udspreder onde og usande Rygter, men tilføier overalt dette, at deres Ord ikke skal gjengives, ialfald ikke som deres, at Sagen skal blive „mellem os" o. s. v.

Det Slags Mænd er for Tiden i travl Virksomhed paa det politiske Omraade, skriver „Vestlyst." De farer omkring og udfylder "Undersøgelseskomiteen"s Indberetning. Denne har givet Anledninger baade i den ene og den anden Retning. Det er disse, som skal gjøres forstaaelige. Snart kan det jo gjøres i temmelig uforblommede Ord, snart paa en mere forsigtig Maade. Hvad det for disse Opvigtere kommer an paa, det er at faa Mistanke ud mod dem, der i hin Indberetning paa en eller anden Maade er betegnede som mistænkelige, og især mod dem, som man offentlig vanskelig tør nævne.

Vi tror, at det er paatide at møde det Slags Mænd lidt skarpere end hidtil almindeligt. Man faar, nu da den politiske Kamp truer med at forpeste Samfundet og fylde det med Bagvaskelse, gjøre opmærksom paa, at det ikke er ansvarsløst at fare om med Sladder og ærekrænkende Tale, og at Talemaaden „ikke mine Ord igjen" ikke kan benyttes, naar man gaar fra Mund til Mund for at udsaa Mistanke mod dem, hvis Opgave det i særlig Grad skulde være at opretholde den lovlige Orden."

Og fremsættes Beskyldninger i offentligt Skrift eller paa offentligt Møde, bør de kræves beviste og udredede, saa at der ikke bliver Anledning til at komme fra dem ved undvigende Svar, ved almindelige Talemaader og løse Angivelser.

Hovedjernbanen havde i Marts Maaned 1894 en samlet Indtægt af 125,300 Kr. I Marts Maaned ifjor var Indtægten 119,700 Kr. I dette Driftsaars 9 første Maaneder var den samlede Indtægt ved Hovedbanen 1,198,335 Kr. mod 1,159,538 Kr. i de samme 9 Maaneder i forrige Driftsaar.

General Grants Memoirer har i Amerika indbragt et større Beløb end nogetsomhelst andet Verk. Bogen har skaffet Familien Grant alene for dens Part en Indtægt af 440,000 Dollars. Da der paatænkes en billig Udgave, anses det for sandsynligt, at Familiens Indtægt vil løbe op til 750,000 Dollars.

Fra Millionær til Tigger.

En forhenværende russisk Millionær, der i disse Dage er afgaaet ved Døden, har ifølge Petersburger Blade havt et Levnetsløb saa eventyrligt og sørgeligt, at Tolstoy kunde intet bedre Eksempel fundet paa Menneskelivets Elendighed. Historien begynder med et Fattiglems Begravelse, men det Fattiglem, det her gjælder, var engang en bekjendt Fabrikeier og Millionær, en af Rigets finansielle Støtter, der strøede Penge om sig tilhøire og tilvenstre og udøvede megen Veldædighed. Hans senere Fattigdom var hans eget Valg, den var for ham et Udtryk for Menneskefiendens Foragt og for denne Verdens Goder. Da han stod paa sin Lykkes Tinde, blev han syg. Man tvilede om, at han nogensinde vilde komme sig igjen. Han gjorde da sit Testamente til Fordel for sin Hustru, der ikke længer var ung, og sine Børn, som han forgudede. Han overstod imidlertid saavidt sin Sygdom, og Lægerne sendte ham da til et Bad som et sidste Middel. Han forlod Petersburg alene efter først at have sat en yngre Mand, der var knyttet til ham ved Taknemmelighedens stærkeste Baand, til befuldmægtiget Bestyrer over sine Eiendele. Hans Helbredelse skred mod Formodning raskt frem, og efter sex Maaneder kunde han vende hjem saa rask og sund som nogensinde, brændende Længsel efter atter at nyde Livet sammen med sin Hustru og sine Børn. Men han fandt ingen Familie i Hjemmet. Hans Hustru havde spillet Fru Potifar's Rolle, og den unge Direktør var hendes Josef. Det ægteskabsbryderske Par boede aabenlyst sammen, og det var lykkedes dem at sætte Børnene op mod Faderen. Det var et frygteligt Slag for den bedragne Mand. Men han handlede raskt og uden at ytre et Ord af Klage eller Bebreidelse. Først afskedigede han den unge Fuldmægtig. Derpaa kaldte han sin Bogholder ind og sagde: De ved, hvad der har fundet Sted, men De kan ikke ane, hvorledes det har smertet mig. „Parret" gjorde Regning paa, at jeg skulde dø, men blev skuffet. De haaber nu paa min Rigdom, men de skal blive skuffet endnu engang. Saa længe jeg eier noget, maa jeg tilstaa dem et Underholdningsbidrag. Derfor vil jeg ikke eie noget. Hvis jeg forøder min Formue, vil de faa Domstolene til at gjøre mig umyndig, og jeg vil blive under Formynderskab, hvad jeg selvfølgelig ikke ønsker. Hør derfor her. Jeg er eneste Eier af Fabrikerne og alt det andet og kan selvfølgelig gjøre, hvad jeg vil med min Eiendom, og nu skal De hjælpe mig med at ruinere det altsammen, saa hele Herligheden styrter sammen og sætter mig paa bar Bakke. Bare berig Dem selv, lad Kassererne stikke til sig, alt de vil, og glem ikke Arbeiderne; gjør alt, De vil; jeg skal hjælpe til; lad bare alt gaa efter mit Ønske." Bogholderen handlede efter Ordre med største Samvittighedsfuldhed. Den rige Mand gned sine Hænder, da han saa, hvor det bar hen, og udbetalte med Glæde Bidragene til sin Hustru. Efter to Aar bragede det hele sammen. Knald og Fald i en dundrende Fallit. Hustruen og Børnene protesterede mod Boets Overlevering, men om noget andet vilde han ikke høre tale. Alt blev solgt for at dække Gjæld og Omkostninger. Saa henvendte han sig til Familien og sagde: „Nu er Tiden inde, til at vi maa skilles. Min kjære Hustru, du kan trøste dig med din nye Husbond; I, mine Børn, faar søge Ly under en elsket Moders Vinger. Hvad mig angaar . . ." Han kaldte paa sin Tjener: „Er alting færdigt?" — „Ja, alt". — „Saaræk mig det her". Tjeneren gav ham et Par fillede Sko, en gammel Frak og en lurvet Hat. „Hvor er Sækken?" — „Her er den, Herre". — „Og Stokken?" — „Vær saa god". Han slængte Tiggerposen over Ryggen, tog Stokken, gjorde Korsets Tegn og kyssede til Afsked sin gamle, trofaste Tjener. Dermed forlod han uden et Ord til sin Kone og sine Børn Huset for bestandig. Mange Aar er siden gaaet, og hele Tiden er den forhenværende Rigmand forblevet den „tause Tigger". Hustruen døde for en Del Aar siden som Fattiglem. Selv fandt den engang saa hædrede Mand sit sidste Hvilested i de Fattiges Fællesgrav, ubegrædt, uden nogensomhelst Æresbevisning, glemt af alle.

„Russalka"s Forlis. Den Expedition, som det russiske Marineministerium har udsendt for at opsøge det forulykkede Krigsskib „Russalka", bestaar af 12 af Statens store Skibe, 2 private Bugserbaade, fra hvilke Dykkere gaar ned, 2 finske Dampere, der ved Hjælp af særligt konstruerede Ankere skal undersøge Havets Bund, samt nogle mindre Fartøier. Omkring Skjærene foretages Efterspørgelserne særlig med en Ballon-captif; Havet belyses da med koncentreret elektrisk Lys, ved hvis Hjælp man kan se vidt omkring og temmelig langt ned i Vandet.

Husmoderen Nr. 11, 8. Aargang 1894 er udkommet med følgende Indhold: Hjemmet. — Damascenerdolken. Roman af H. Limpurg. (Fortsættelse). — Løvetandsalat. — Kunsten at bage godt Brød. — Nu er det Moders Tur! — Lidt om Høns og Hønsehold. — For Kjøkken og Kjelder. — Bidunderbørn. — Even om som Potteplante og „Sundhedsplante". — Et venligt Ansigt. — Nogle Ord „Smuler". — Haandarbeide. — Opskrifter for Kjøkkenet. — Forskjelligt. — Smaapluk. — Bekjendtgjørelser.

Husmoderen koster pr halvaar Kr. 1.65 med Porto.

Thingvalla-Linjen.

En gammel Skibsfører har anmodet os om at indtage følgende:

Forretninger i Amerika har gjentagende bragt mig til at gjøre Reisen med Thingvallas Skibe til og fra New York. Det har aldrig faldt mig ind andet, end at Sikkerheden med disse Skibe skulde være ligesaa stor som med andre Skibe, tilhørende fremmede Linjer, og min Erfaring paa dette Omraade er, at baade Skibenes Soliditet og Sjødygtighed, Kaptteinernes Dygtighed og Forsigtighed er hævet over enhver Tvil. Naar hertil kommer det behagelige ved direkte Fart, god og rigelig Kost samt en høflig Betjening, saa tror jeg, enhver trøstig kan kjøbe sin Billet med Thingvalla-Linjen.

Man taler om Uheld! Ja ganske vist, Uheld har indtruffet og vil vanskelig undgaaes, men borsect fra det vanskelige Farvand, som Thingvallaskibene befarer til alle Aarstider, saa er ikke Forlis og Havarier større her end man ser og hører andetsteds i Verden. Tag for dem f. Ex. „Shipping Gazette" og se hvorledes snart den ene og snart den anden Linjes Skibe

---

Det falske Haar.

Oversat fra fransk for „Eidsvold."

(Sluttes.)

„Hvad har jeg gjort? Hvad vil I?" spurgte han og vendte sig mod sine Anklagere. Men Konstablerne svarede ham med en raa Latter, og en Forsikring om, at han nok snart vilde faa det at vide. Ved en let Bevægelse, som den unge Mand gjorde, faldt Lommebogen til Jorden, og i samme Øieblik var Brystenene bestrøet med en Mængde Banknoter og Værdipapirer. Dette syntes at bringe den unge Mand til Forstaaelse af, hvorfor han skulde fængsles. Et Minut eller to stod han stille og betragted Banknoterne i taus Angst, men derpaa rev han sig løs fra sine Anklagere med en næsten overmenneskelig Kraft og i vild Fart styrtede han afsted i samme Retning, hvor den unge Pige for en Stund siden var forsvunden. Han blev naturligvis forfulgt af Politiet, men uagtet Adelaide og hendes Veninde ventede for om muligt at se Udfaldet, saa var det den Dag umuligt at komme efter, enten han var bleven inhentet eller ei.

„Stakkars Gut, jeg haaber han gik fri, saavel for sin egen, som for Lucilles Skyld," hvislede Adelaide under Hjemturen.

„Hm," svarede Fru d'Heranville, „er du nu ogsaa ganske sikker paa, at det var Lucille du saa, hvis saa er, tror jeg neppe hun fortjener al den Møie du gjør dig for hendes Skyld. Hendes Bekjendtskab med Andree taler ikke til hendes Fordel."

„Hvorfor ikke — De vil vel ikke sige, at han har stjaalet Lommebogen?" spurgte Adelaide med ufordulgt Skræk.

„Maaske ikke. — Men hans Forbindelse med de, der gjorde det, er høist uheldig. Husker du ikke det gamle Ordsprog: Sig mig hvem du omgaaes, saa skal jeg si dig hvem du er."

„Tilsyneladende kjendte han intet til Lommebogens Indhold," sagde Adelaide, efter en liden Pause.

„Nu, det syntes jo saa," svarede hendes ældre Ledsagerinde. „Jeg vil imorgen skrive til Politifuldmægtigen, maaske kan vort Vidnesbyrd blive til Nytte for den unge Mand."

„Imorgen," tænkte Adelaide, men hun sagde ingenting. En forunderlig mismodig Følelse stjal sig ind i den unge menneskekjærlige Piges Hjerte, og hun sad taus den øvrige Del af Kjøreturen hjemover. Saa snart hun var stegen af Vognen meldte man hende, at Hr. Lagnier ønskede at tale med Frøkenen i et vigtigt Anliggende.

„Frøken," sagde han, „jeg har ikke været uvirksom, her er Lucilles Adresse, og jeg har set hendes Mor."

„Er de indfødte Parisere?" spurgte Lucille.

„Nei, Moderen fortalte mig, at deres Hjemstavn er Normandi. Hendes Mand, der døde for to Aar siden efterlod hende en liden Forpagtergaard og et hyggeligt Hjem. Men den stakkars ubetænksomme

koliderer, havarerer, grundstøder og faar Maskinskader m. m. Men alt dette er jo noget, som ikke vedkommer eller har Interesse for os, men derimod tilstøder der Thingvalla-Skibene noget, det være sig nu hvadsomhelst, da drøftes det med Begjærlighed, blot fordi det ligger os saa nær og vedkommer os direkte. Vi ser Skibene komme hid, ligge her i flere Dage, og vi ser dem drage afsted med vore Kjære, med Venner og Bekjendte og det mindste, der hænder ombord udenfor det almindelige, interesserer os levende. Saalænge alt gaar heldigt, er det godt at være Thingvalla-Linje, men derimod naar Uheld indtræffer, saa kommer de onde Dage, der snakkes og skrives det forunderligste og som oftest saa kritikløst som bedst mulig. Landkrabberne glemmer eller rettere sagt ved ikke, at det er vanskeligere at seile ude paa Sjø end at „seile" hjemme paa Landjorden. Nei, lad virkelige Sjøkyndige kritisere det, som vedrører Seilads og hvad dermed staar i Forbindelse, da først vil der blive Mening i Bedømmelsen, saaledes som det nu er, bliver den meningsløs. Enhver god Nordmand bør støtte og opmuntre Thingvalla-Linjen, ikke alene fordi den i særlig Grad letter vor Im- og Export med Amerika, men ogsaa fordi den er et skandinavisk Foretagende, som ovenikjøbet skaffer vor By en god Indtægt og et Flertal af vore Arbeidere en lønnende Beskjæftigelse.

(„Norges Sjøfartstidende.")

Branden paa „Fjeldheim" Pensionat ved Nordstrand. Som man husker nedbrændte „Fjeldheim" den 5. f. M. Kl. 4 om Morgenen. Ved de foretagne Undersøgelser angaaende Brandens Opkomst fandtes Omstændighederne derved saa mistænkelige, at Fogden i Aker begjærede Eieren, Restauratør Dahlstrøm, belagt med Arrest. Akers Forhørsret fandt ogsaa Mistanken saa begrundet, at den afsagde Fængslingskjendelse. Lige siden 22. f. M. har nævnte Ret været bestjæftiget med Forhør i Sagen. Forhørene har været afholdt, med Afbrydelse et Par Gange, daglig ude ved Nordstrands Politistation. Vi skal nedenfor i de væsentligste Hovedtræk omtale, hvad der under disse Forhør er fremkommet, skr. „Drebl."

Mellem Dahlstrøm og Frue var der oprettet Særeiepagt. Ifjor Vaar kjøbte Fru Dahlstrøm af Fru Dorothea Hansen „Fjeldheim" for Kr. 35,000, hvoraf Kr. 2,000 betaltes kontant. Disse 2,000 Kr. havde Dahlstrøm faaet laane af en Klaviaturmager Pettersen. Siden 1. Juni ifjor havde Fru Hansen intet faaet i Afdrag og Renter. I Begyndelsen af Mai havde hun erklæret at ville tage Eiendommen igjen ved Tvangsauktion. Dahlstrøm havde svaret, at det vilde hun komme til at angre. Pensionatet havde gaaet mindre heldigt, saa Dahlstrøms heller ikke kunde greie sine Forpligtelser til Grosserer C. A. Riis, hos hvem de havde faaet Møbler for Kr. 2,000 paa Leiekontrakt. Hr. Riis havde henvendt sig til Advokat Hansen, at denne skulde søge udleveret Møblerne. Hele Løsøret var assureret i „Vesta" for Kr. 14,000 for 1 Md.; før havde det staaet i „Storebrand". Flytningen af Assurancen fandt Sted 8. April. Dahlstrøm forklarede, at der var assureret for saa kort Tid, idet der verserede for Retten en Proces angaaende Salg af Eiendommen til Spiseværtinde, og det kunde tænkes, at han, (D.) snart maatte fraflytte Stedet. — Fredag den 4. Mai havde Dahlstrøm og Frue budt med sig udover fra Byen et Par Kjendte. Kl. 1/2 11 udbrød Ildløs ved Døren til Tjenestepigens Værelse i 3die Etage, — medens denne efter Dahlstrøms Ordre var gaaet til Stationen efter nogle Varer. Idet hun gik, vilde hun, forklarer hun, tage Lampen med ned, men Dahlstrøm bad hende sætte den ind igjen, da hun jo kom snart tilbage. Vinduet i Værelset var tillukket, og Pigen mener at have sat Lampen midt paa Bordet og omtrent 1/4 Alen fra nærmeste Klædesplag, et Kjoleliv, som tilhørte hende. Hvorledes nu Ilden kan have forplantet sig fra Lampen over til Klæderne i Nærheden, om det kan tænkes at være skeet ved Gnist, eller at Luen er slaaet ud op gjennem Glasset — eller om altsaa Dahlstrøm selv har flyttet paa Lampen — se det er ikke bleven opklaret. Branden første Gang slukkedes, og efter Vidnernes samstemmige Udsagn godt. Alle gik tilro igjen, idet Dalstrøm lovede at holde Vagt om Natten. Kl. 3 1/2 om Morgenen brød Ilden imidlertid atter ud og med saa stor styrke, at det ikke var mulig at frelse Bygningen. Intet af Dahlstrøms Løsøre blev reddet, skjøndt der efter et Par Vidners Udsagn godt kunde have ladet sig gjøre, ialfald at redde Værdigjenstande. Hvorledes Ilden atter er opkommet efter saa god Slukning er ikke opklaret. Pigen forklarer, at hun ikke paa nogen Maade fik Lov af D. at gaa op paa sit Værelse og tilbringe Resten af Natten der efter første Gangs Ildløs, men blev beordret ned i Rullværelset. Hun forklarer, at D. tilbød sig at betale den Mulkt, hun mentes at faa for uforsigtig Omgang med Ild. Dahlstrøms Paastand er nemlig, at Branden skyldes Pigens Uforsigtighed.

Angaaende Værdien af de brændte Løsøreeffekter er der optaget lange Vidneprov, som vi ikke har Plads til nærmere at omtale.

Idag fortsættes Forhøret og bringes formodentlig forelobig tilende. Retten vil blandt andet foretage et Forsøg med en Lampe, forat se, om det er muligt, at Flammen fra den kan slaa over op gjennem Glasset og antænde Klæder i samme Nærhed, som er forklaret var Tilfælde paa „Fjeldheim".

Yderlighederne berører hinanden.

Et stort Antal Mænd, der tidligere har staaet i det radikale Venstres Rækker, har, som vore Læsere ved, af Modvilje mod den under Ullmanns Ledelse fulgte Politik forladt Partiet og sluttet sig til Centrum. Dette har selvfølgelig vakt megen Misstemning i den radikale Presse. Denne har nu fundet et Middel til at give sit onde Lune Luft, og det bestaar deri, at det optrykker, hvad i sin Tid gamle Frieles Morgenblad sagde om de paagjældende Mænd. Det forekommer os, at den radikale Presse her er inde paa den rette Vei. Den vil ikke selv kunne finde paa bedre Grovheder end de, der opbevares i „Morgenbladets" Rustkammer fra Rigsretstiden, og naar disse Smagfuldheder saa nøiagtig udtrykker den nuværende Radikalismes egne Tanker og Følelser ligeoverfor de moderate Mænd, hvorfor da ikke bruge dem? Vi lykønsker paa Forhaand vore Meningsfæller med Traktementet, der hos dem kun kan vække behagelige Minder. De under vist gjerne den radikale Presse en Drikkeskilling for Umagen.

Levende begravet

holdt et Par Mennesker paa at blive nede i Christiansand nu sidste Fredag. Under et Gravningsarbeide i Markensgaden styrtede den 8 Fog dybe Grav sammen over de to som arbeidede nede i den — Rørlægger Nielsen og en Arbeider fra Telemarken.

Om Redningen skriver „Christiansands Tidende":

De tilstedeværende Arbeidere kom strax til Hjælp; men det var ingen let Sag at faa de to Forulykkede befriede. Arbeideren laa paa Bunden med en Masse Jord og tildels Sten over Brystet, og Nielsen, der laa øverst, havde ogsaa en stor Mængde Jord over sig.

Ulykken rygtedes snart udover Byen, og der samledes Folk, der skiftevis kunde arbeide med at faa de begravede Mennesker befriet igjen.

Efter 1/2 Times Forløb lykkedes det at faa Nielsen op. Han var svært medtagen, ikke mindst fordi han selv havde arbeidet haardt med at komme op, da han vidste, at den anden laa under ham. Mindre Kvæstelser havde han faaet over Laarene, ligesom han følte stærke Smerter i Ryggen.

Det varede mindst 1/2 Time til, før man fik den anden op, saa han havde ligget begravet over 1 Time. Det første man gjorde med dem begge, var selvfølgelig at befri Hovedet, saa de kunde faa Luft, og dernæst begyndte man at fjerne Jorden og Stenene fra Brystet. Den sidstnævnte var ikke saa medtaget som Nielsen, hvad der maaske havde sin Grund i, at han var kraftigere bygget. Han havde faaet endel Kvæstelser i Ansigtet, ligesom Blodet randt af Mund og Næse, da man fik ham op.

Begge to fik stærke Rystelser over hele Kroppen, da de havde siddet en Stund. Lægen antog, at de ikke havde faaet noget større Men efter Uheldet. Nielsen blev bragt til sit Hjem, medens den andee, der er ugift, blev bragt paa Sygehuset.

Ved det store Generalmøde af unge Mænds kristelige Foreninger i London nu nylig gjorde den svenske Sangforening overordentlig Lykke. Saa glimrende Sang havde man — siger Bladene — ikke havt Anledning til at høre i Verdensstaden siden Upsalasangernes Optræden for endel Aar siden. Den Sang af de svenske Korsangeres Repertoire der vakte størst Begeistring, var imidlertid en norsk: Olaf Trygvessøn.

En taalmodig Mave. I London Hospital indkom for kort Tid siden en Mand med heftige Underlivssmerter og Tegn paa Tillukning af Tarmen. Til Trods for den udførte Operation døde Manden; ved Obduktionen fandtes i hans Tarmkanal 40 Flaskekorke, 30 Stykker Blik, 9 Pennystykker, 10 Kridtpiber, 1 Jernring, 1 Blykugle, 1 Kautschukring, 4 Stykker Læder, deraf et 9 Tommer langt med Hager i begge Ender, desuden Traadender, Vat, Avispapir og en Del andre Lækkerier. Manden beretter under sit Sygeleie, at han havde været Jonglør og væsentlig gjort Lykke ved at sluge alle Slags ufordøielige Ting, men han troede ikke, der kunde være noget tilbage i ham af disse, da hans veloplærte Mave altid besørgede dem fjernet paa naturligste Vis.

Hvad man kan finde paa. Fordi Frans Josef som Konge af Ungarn igjen har udnævnt Wekerle til Ministerpræsident med den Opgave at føre Loven om borgerligt Ægteskab igjennem, udraaber vore radikale Blade: Ser I, i Ungarn fandtes ingen Stang, der var villig til at paatage sig Regjeringen mod den folkevalgte Forsamlings Flertal!

Der er imidlertid ikke Spor af Lighed mellem Situationen i Ungarn og i Norge. I Ungarn var Ministerkrisen foranlediget ved Overhusets Nægtelse af at bifalde Underhusets Beslutning. Denne — om borgerligt Ægteskab — er et udelukkende ungarsk Anliggende, der ikke vedkommer den anden „Rigshalvdel" i mindste Maade. Til Overflod var Forslaget en kongelig Proposition, og Kong Frans Josef havde paa Forhaand forpligtet sig til Sanktion, naar Forslaget var blevet vedtaget af begge Kamre. Ugreien opstod derved, at den ungarske Konge betænket sig paa at anvende voldsomme Midler, for at tvinge Overhuset til at opgive sin Modstand. Nu skal Overhusmedlemmernes Overbevisning sættes under Pres. Hvor mon er Ligheden?

Pudsig nok taler baade radikale og andre norske Blade om „Keiser" Frans Josef. De aner ikke, at de derved gjør sig skyldig i den samme Feil ligeoverfor Ungarn, som visse udenlandske Blade begaar ligeoverfor Norge ved f. Ex. at fortælle, at „Kongen af Sverige" har udnævnt Hr. Steen til Statsminister i Norge. Vi er bange for, at den Berigtigelse, som vi her kommer med, ikke vil afholde vore Blade, ikke engang de radikale, fra fremdeles at tale om „Keiser" Frans Josef og hans ungarske Regjering.

Udstillingen paa Hamar.

Præmierne for Samlinger af Hornkvæg fordeltes saaledes:

Kandidat O. Sandberg, Storhamar, 1ste Pr. for Samling af Telemarkskvæg.

Franks Blehr, Stange, 2den Pr. for Samling af Telemarkskvæg.

Landbrugsskolebestyrer Hirsch, Romedal, 2den Pr. for Samling af egen Race.

A. Præsterud, Vang, 3dje Pr. for Samling af Telemarkskvæg.

Løitnant O. Sandberg, Furnes, 3dje Pr. for Samling af Telemarkskvæg.

Oxer af ren Telemarksrace.

Oxer over 3 Aar:

2den Præmie: „Branne", 8 Aar, tilhørende J. Vold, Vang; „Viktor", 5 Aar, tilh. Oxeholdsforeningen „Viktor", Romedal; „Brakar", 4 1/2 Aar, tilh. Vangs Oxeholdsforening; „Alf", 3 Aar, tilh. Vangs Oxeholdsforening.

3dje Pr.: „Adam" Nr. 1, 3 1/4 Aar, tilh. Dr. V. Hille Vang; „Prindsen", 3 1/2 Aar, tilh. N. Staboe, Nes; „David", 3 1/4 Aar tilh. O. Storihle, Furnes; „Knarren", 3 1/2 Aar, tilh. Kr. Aug. Horne, Romedal; „Darvin", 3 1/2 Aar, P. P. Walmsnæs, Osen; „Brakar" tilh. Kjøstad Oxeholdsforening, Løiten; „Tell", 3 Aar, tilh. P. Godager, Stange.

Oxer fra 1 til 3 Aar:

2den Pr.: „Oxe", 1 1/2 Aar, tilh. Provst Jensen, Stange; „Gulbrand", 2 1/2 Aar, tilh. Holmen Oxeholdsforening, Tønset.

3dje Pr.: „Osman", 1 2/12 Aar. tilh. A. H. Ree, Stange; „Burman", 2 Aar, tilh. S. Lange Ree, Stange; „Thor", 2 2/12 Aar, tilh. S. Foss, Romedal; „Seir", 2 3/4 Aar, tilh. Saastad Kvægalvsforening, Stange; „Truls", 2 1/4 Aar, tilh. A. Sæhlie, Vang; „Samson", 1 1/2 Aar, tilh. P. Flagstad, Vang; „Thor", 2 1/2 Aar, tilh. Oxeholdsforeningen Fram, Romedal.

Oxer af anden norsk Race.

Oxer over 3 Aar.

3dje Pr.: „Morten", 3 1/2 Aar, tilh. M. Nødsle, Stange; „Thor", 4 Aar, tilh. Rings Oxeholdsforening, Ringsaker; „Mørken", 3 1/2 Aar, tilh. K. Kildal. Nes.

Oxer fra 1 til 3 Aar.

3dje Pr.: „Thor", 2 1/2 Aar, tilh. A. Asla, Ringsaker; 1 Oxe tilh. G. Akre, Rendalen; 1 Oxe, 1 Aar, tilh. Fr. Hornemann, Stange.

Stor Opdagelse! Et meget udbredt radikalt Blad har ved at studere udenlandsk Statsret erfaret, at Grundlovsforandringer i andre Lande end Norge gjennemføres med simpelt Flertal. Her i Landet kræves to Trediedels — efter Bladets Mening en beklagelig Hindring mod, at den statsborgelige Stemmeret strax kan blive almindelig samtidig med den kommunale. Med en liden Ændring er Bladets Oplysning nok saa nøiagtig. Denne lille Ændring bestaar deri, at i alle Lande Overhus og Underhus maa være enige om Forandringen. Og at tilveiebringe saadan Enighed kan ofte være vanskeligt nok, selv i et saa frit Land som Storbritannien. Derpaa haves almindelig kjendte Exempler af ganske ferst Dato.

En Undtagelse foruden Norge er der fra den Regel, at Grundlovsforandringer maa bifaldes af baade Underhus og Overhus, og denne Undtagelse er Grækenland, som har Etkammersystem. Men i Grækenland kræves der til Grundlovsforandringer flere Omsvøb end i Norge, nemlig for det første kvalificeret Flertal, og for det andet en konstituerende Forsamling.

Saa værdifuld er det ærede Blads store Opdagelse!

Landsforsvaret nordpaa.

Kgl. Prp. om Udfærdigelse af en Lov angaaende Værnepligtens Udvidelse til Rigets nordlige Landsdele blev igaar Odelsthinget overbragt.

Efter Forlydende i „Mrgbl." er Loven baseret paa følgende Organisation:

I Finmarkens Amt opsættes 2 Kredskompanier,
i Tromsø Amt opsættes 4 Kredskompanier,
i Nordlands Amts nordligste Del opsættes 2 Kredskompanier,
samtlige i 1 Opbud,
i den sydligste Del af Nordlands Amt opsættes 1 Infanterikorps i 3 Opbud som i de sønrde Dele af Landet.

I Forbindelse hermed forudsættes Oprettelsen af et Skjærgaardsforsvar paa Strækningen langs Nordlands og Tromsø Amter. Marinestation forudsættes ved Gisund; den indrettes til Forsvar som Støttepunkt for Tromsø Stifs flydende Børn og som Tilflugtssted for Handelsfartøier. Kredskompanierne i Tromsø Amt samt de 2 Kredskompanier fra den nordlige Del af Nordlands Amt antages tilstrækkelig til Infanteribesætning for Gisund samt for Stiftsstaden Tromsø.

Vardøhus Artilleridetachement forudsættes bibeholdt, og Fæstningen antages saa snart som Omstændighederne tillader det at burde bringes i saadan Stand, at den kan være et effektivt Støttepunkt.

De Mandskaber, der i Tromsø og Nordlands Amter ikke trænges til Opfatning af Kredskompanierne og Nordlandske Infanterikorps, overføres til Søværnet, som afgiver Mandskab til Skjærgaardsforsvaret (Kanon- og Minebesætning). De tidligere Distriktsstropper med Reserve ophæves, efterhvert som de derved ansatte Mandskaber vil have udtjent.

Som overordnet Kommando for hele Stiftets Lokalværn foreslaaes ansat en Generalmajor med fornøden Stab. Ved denne Stab ansættes 1 Præmieløitnant som Adjutant og en Sergeant, samt en stadigt tjenstgjørende Oberstløitnant, der kan overtage Kommandoen, hvor flere Kredskompanier samles til en større Styrke, hvilket særlig antages at kunne blive Tilfælde i Tromsø Amt. Han vil i Fredstid have at være Bestyrer af en for Stiftet oprettendes egen Underofficersskole.

Til Øvelser indkaldes Mandskaberne kun en Gang, nemlig til 42 Dages Rekrutskole og umiddelbart derefter til 12 Dages Øvelser. For Nordlandske Korps ordnes disse 12 Dage som Bataljonsøvelser. Ved Kredskompanierne antages Rekrutskolerne kun at burde afholdes hvert andet Aar og da selvfølgelig med Indkaldelse af 2 Aarsklasser.

Omkostningerne beregnes saaledes:

Mor troede at sikre sin Datters Fremtid bedre ved at sælge Forpagtergaarden og flytte hid. Lucille lærte Blomsterarbeide, og ved Hjælp af, hvad hun kunde fortjene og de Penge, Salget af Forpagtergaarden havde indbragt dem, klarede de sig nokjaa godt de første Aar. Lucille er en vakker Pige, hun gjorde Lykke blandt Herrene og en flot Pariser anholdt om hendes Haand. Hun afslog Tilbudet, men da han var velhavende, vilde Moderen intet høre derom, men opmuntrede den unge Herre til at besøge dem saa ofte, som Tiden tillod det. En Aften de sad sammen i den lille Dagligstue og Lucilles Moder søgte at stelle det saa hyggeligt som muligt for de to, blev pludselig Døren slaaet op paa vid Gab, og en ung Mand i Bondeklæder traadte over Tærskelen. Det var Lucilles Legekammerat og trofaste Tilbeder, saa langt tilbage hun kunde mindes! Hun elskede ham oprigtig og sprang ham kjærlig imøde. Pariseren følte sig krænket og tilsidesat, han forlod dem i Vrede, og de har ikke seet ham siden. Saa kom Nød og Prøvelser over dem, Slag i Slag. André Bernard kunde ikke faa Arbeide og Lucille gav ham alt, hvad hun fortjente for derved, som hun sagde, at redde ham fra Synd og Nød. Deres private Vilder er smeltet sørgelig sammen, og forrige Uge solgte Lucille sit deilige Haar for at skaffe André Midler til at vende hjem til Normandi. Han har lovet hende at gjøre dette, og iaften vil han forlade Paris."

* * *

To Timer efter finder vi vore Venner, Fru d'Heranville, Adelaide og Hr. Lagnier ifærd med at stige op ad den steile Trappe, der førte til Familien Delmonts usle Bolig. Da de var naaet op i Forstuen hørte de en heftig Stemme, der kom fra det tilstødende Værelse efterfulgt af en halvkvalt Hulken og afbrudte Ord, fra et Barns eller, en ganske ung Piges Læber.

„O, Mor, lød det — plag mig ikke — jeg er saa syg — saa syg — gid jeg var død."

„Syg — død — utaknemmelige Barn," kom det som Svar. „Og hvis er Skylden, ikke min. Du kan kaste hele Skylden paa dig selv og ham — din kjære André. — Hvad vil han vel gjøre, naar du ikke har mere at give ham — den Laban. — Fremtiden vil vise dig, hvor taknemmelig han er for alle dine store Opofrelser, som du neppe vilde gjøre for mig."

„Mor," svarede det arme Barn med kvalt Røst, „jeg har givet min Skjønhed for ham; men for dig har jeg givet mit Liv." Adelaide lyttede ikke mere, hjærtegreben ved det fortvilede og haabløse i Lucilles Ord, bankede hun paa Døren — og gav sig neppe Tid til at afvente det brugelige: „Kom" inden hun aabnede og traadte ind. Lucille sad foran Vinduet beskjæftiget med at arbeide Blomster, i nervøs Hurtighed bøiede hun Staaltraaden, og det var siensynlig, at Arbeidet gik meget daarligt fra Haanden. Hun hævede ikke Hovedet, da de Fremmede traadte ind, hun hørte neppe, at Døren aabnedes, saa optagen som hun var med sine Sorger. Uden at ænse Moderens overraskede Udraab, var Adelaide i et Nu ved den unge Piges Side og berøte hendes Arm let.

„Hvad fattes Dem Lucille!?" spurgte hun, „sig mig det, jeg vil gjøre alt muligt for at hjælpe Dem." Ved disse Ord vovede Moderen at indvende — „Ak Froken, De kjender ikke Lucille, jeg frygter for De vilde finde, at hun er et utaknemmeligt Barn, en daarlig en, hvis De havde hørt de Ord, som hun nylig udtalte til mig, hendes Moder!"

„Jeg hørte dem," svarede Adelaide med flammende Øine, „hun sagde, at hun havde givet sit Liv for Dem, hvad mente hun hermed. Sig, hvad mente De Lucille?" spurgte hun blidt, den unge Pige, hvis Ansigt var i de fine Hænder.

„Tilgiv mig Mor," sagde Pigen, „jeg havde Uret; men sommetider ved jeg neppe selv, hvad jeg siger. Froken", fortsatte hun, i en alvorlig Tone henvendt til Adelaide, „jeg er ikke utaknemmelig, hvis De vidste, hvor meget jeg lider, saa vilde De beklage og undskylde mig, om jeg end ofte kan være vred og utaalmodig."

„Du var aldrig beklagelsesværdig før han kom hid", svarede Moderen „og nu da han reiser, vil alt blive godt, det vil være en lykkelig Dag for os begge, naar han forlader Paris."

I dette Øieblik lød der tunge Trin paa Trappen efterfulgt af heftige Stemmer, Lucille for op, hendes lille fine Skikkelse skjalv af indre Bevægelse, medens Kinderne overgodes af en dyb Rødme. Hendes Mor tog hendes Haand ligesom beskyttende; men hun rev sig hurtig løs og for ud af Døren, forbi Fru d'Heranville og Frisøren, hvem hun ikke engang synes at bemærke. Adelaide fulgte hende ud i Forstuen, og opdagede snart Aarsagen til den unge Piges Bevægelse. Hun havde kjendt André's Fjed og hans Stemme. Herude stod han med Politikonstablerne i Hælene som et jaget Vildt.

„Nu har vi dig endelig", raabte den ene af de to Konstabler med et Lettelsens Suk —. „Det gik paa haarde Livet løs, men nu er du i en Klemme."

Angst og alvorlig spørgende stirrede Lucille André ind i Ansigtet.

„Jeg er anklaget for Tyveri, Lucille," sagde André dybt rødmende — „Skinnet er imod mig. Maaske blir jeg dømt. Men jeg er her for at forsikre dig om min Uskyldighed og give dig dette tilbage."

Ved disse Ord stak han den arme Pige et Guldstykke i Haanden. Det var de Penge, som hun havde givet ham til Reisen, Frugten af hendes sidste Offer. Hun synes neppe at forstaa hans Ord og saa fremdeles op med et spørgende Blik. „Lucille," vedblev den unge Mand. „de vil føre mig til Fængslet, jeg kan ikke reise hjem, som jeg lovede dig, hvordan kunde jeg vel gjøre mig skyldig i noget, som vilde knuse dit Hjerte?"

Hun smilede kjærligt og saa ham tillidsfuldt ind i Øiet. — „Gaa kuns André," sagde hun, vær rolig, din Uskyldighed vil nok blive bevist." Fru d'Heranville og Adelaide blandede sig nu i Samtalen, berettede ivrig, hvad de havde været Vidne til, og udtalte deres Overbevisning om den unge Mands Uskyldighed.

„Det er ikke til os I skal indlade eder mine Damer," sagde Konstablerne, „hvis I kun vil opgive eders Navne og Adresse og møde paa Politistationen imorgen, saa er det ikke usandsynligt, at eders Vidnesbyrd vil være til Gavn for Fangen. Damerne opgav deres Navne og lovede at møde næste Dag. — Straks efter gik de bort — men først søgte de af al Magt at berolige den bedrøvede Pige og den stakkels ulykkelige Mor.

* * *

Næste Dag mødtes de igjen i Raadhuset. Adelaide saa sig omkring efter Lucille og opdagede hende tæt ved Skranken med Blikket ufravendt rettet mod Fangen, opmuntrende ham fra Tid til anden med et Smil.

Imidlertid havde André erklæret sin fuldstændige Uvidenhed om Indholdet af Lommebogen, som hans Venner betroede ham, men hans Kjendskab til slige Typer talte stærkt mod ham; thi baade Girand og hans Kammerat var Vagabonder, der tidt nok havde gjort det broget for Politiet. Fru d'Heranville og Adelaide berettede nu nøiagtig, hvad de havde seet, da der i det samme opstod en let Bevægelse blandt Mængden, derved at to Mænd førtes ind og stilledes Side om Side med André. Ved Synet af disse to undslap der Lucille et Skrig, og idet hun vendte sig mod sin Moder kom Navnet Jules Girand over hendes farveløse Læber. Da Fangen hørte sit Navn, vendte han sig om, og idet han mødte den unge Piges fortvilede Blik, rødmede han dybt, og et underligt

Faste Lønninger og Lønstillæg	Kr.	156.000
Undervisningsanstalten . .	=	35.000
Aarlige Øvelser samt Forpleining, Forsyning og Udrustning	=	90.000
Ekserercrpladse	=	4.000
Forskjellige Udgifter . . .	=	13.000
	Kr.	298.000

Heri er ikke medtaget, hvad der er nødvendigt til Anskaffelser m. v. engang for alle (Indkjøb og Rydning af Ekserercrpladse, Bebygning af samme, de nye Afdelingers Forsyning med Beklædning og Udrustning). Disse Udgifter anslaaes efter et omtrentlig Skjøn til 600.000 — 700.000 Kr., der dog vil komme efterhaanden som Opsætning og Udskrivning finder Sted.

Budgetkomiteen vil indstille paa en Bevilgning af 5000 Kr. til de i Santos Omkomnes Efterladte.

Uheld paa Jernbanen. Der meddeles „Jarlsberg og Laurviks Amtstid.": 9-Toget til Skien Mandagformiddag var temmelig langt, og da Toget kom op i Heldingen ovenfor Tjose Station, maatte der gjøres Holdt; sjensynlig kunde ikke Lokmotivet magte Vognene opover Skraaningen. Mens Jernbanefolkene holdt paa med at stelle med Vognene, brast Koblingen mellem 2 af dem og saa gik det „den Veien Høna sparker" nedover med 5—6 Vogne. Passagererne blev naturligvis temmelig forskrækkede, og flere vilde hoppe ud. Men heldigvis kom Konduktørerne sig i Hast op paa de dessterende Vogne, balancerede sig bort til Bremsevognen og fik sat Bremseapparaterne i Virksomhed. Men stanse gjorde de dog ikke, før de naaede Tjose Station; saa blev der sat en Stopper for de forløbne Vognes videre Flugt. Lokomotivet med de første Vogne maatte „bakke" for at faa fat paa den igjen, og saa arbeidede det sig igjen med Stønnen opover.

1884.

Oberstløitnant Gaarder

vs.

Statsraad Munthe.

Pr. Telefon fra Gjøvik til „Mrgbl."

Oberstløitnant Gaarder skriver idag i „Oplændingen" en Artikel, hvori han nedlægger en Protest mod den Benyttelse, som „Midnatskommiteen" og den radikale Presse gjør af hans Erklæring til Komiteen.*)

Han skriver:

„Naar det har været anført, at jeg negtede eller undlod at iværksætte den mig af den kommanderende General, Statsraad Munthe, givne Ordre, beror saadan Paastand paa en Forvrængning af min Erklæring og af de faktiske Forhold.

Ordren lød paa, at jeg skulde ubrugbargjøre Geværene, naar og hvis jeg fandt saadan Foranstaltning nødvendig. Forudsætningen herfor var Frygten for, at ved mislig Agitation vildledte Folkeskarer skulde forløbe sig og bemægtige sig Geværene til ulovlig Magtanvendelse. Da jeg fandt Foranstaltningen ufornøden, blev den derfor af mig ikke gjennemført. Heri ligger ingen Negtelse eller Undladelse af at efterkomme en Ordre, for hvis Gjennemførelse Forudsætningen ikke indtraf.

„Den anførte Grund var den eneste, som af Statsraaden nævntes, og at han heller ikke tænkte sig nogen anden Grund, ligger i de Ord, hvormed han begrundede Ordren, idet han anførte Thraniteroplsbene paa Ringerike i 1851 som et Exempel paa, hvor langt politisk opagiterede Folkehobe kan gaa, og udtalte det risikable ved, at store Geværbeholdninger i saadanne Tilfælde laa ubeskyttede og i for Urostiftere fuldt brugbar Stand. Heri formener jeg, at enhver retsindig og alvorlig tænkende Mand maa være enig".

Derpaa paaviser Oberstløitnant Gaarder, at Vaabnene kunde sammensættes paa 1 a 2 Minuter, saa at de ikke var ubrugbare for de Militære. Og saa slutter han:

„Om jeg end misbilligede den i 1884 foretagne Udtagelse af Slutstykkerne som en efter min Opfatning og, som det viste sig unødvendig Foranstaltning, der ved Leilighed nok vilde komme til at udnyttes som Agitationsthema i politiske Øiemed, fandt jeg dog den givne Ordre i Tilfælde fuldt berettiget som dikteret af det Ansvar, Statsraad Munthe som kommanderende General og som Chef for Forsvarsdepartementet havde til at varetage Landets Interesser ved at sikre Armeens Vaaben fra mulig Benyttelse i Urostifteres Hænder.

„Det tjener ikke de Folk til Hæder, der nu i en politisk Agitations Øiemed forsøger at mistænkeliggjøre Statsraad Munthes Hensigter. Den afdøde Hædersmands Minde vil bevares lige uplettet!"

*) Paa Folkemøder i Balders skal Hr. Castberg have fremført den populære Oberstløitnan.s Exempel som Modsætning til de andre Officerer, hvis stumle Planer han søgte at skræmme Befolkningen med, medens han raabte „Hurra for Gaarder".
Red. Anm.

Storthingsvalgene. Storthingsvalget for Finmarkens Amt er berammet til 12. September.

Kong Oscar ankommer idag Eftermiddag til Potsdam, hvor han modtages af Keiser Wilhelm. Kongen skal bo i det nye Palads.

Konstitutionskomiteens radikale Flertal foreslaar at stryge Bevilgningen til Gesandtskabet i Konstantinopel og til de „hemmelige Udgifter", ligesom den øvrige Bevilgning til Diplomatiet foreslaaes given paa Betingelser.

Akershus Amtsformandskab har til Opmand valgt Hr. Overretssagfører Halvorsen, Bærum.

Odelsthinget.

Møde 12. Juni Kl. 10.

Visitatser.

Kirkekomiteen indstillede paa, at Skolebørnene ikke længere skulde behøve at møde i Kirkerne til Bispe- og Provstevisitatserne.

Aarrestad foreslog Sagens Oversendelse til Regjeringen for at forelægges Skolestyrerne og Lærerne til Erklæring.

A. O. Berger foreslog Oversendelse til Regjeringen for at indhente Menighedernes, Skolestyrernes og Lærernes Udtalelse.

Om disse Forslag debatteredes i hele Formiddagsmødet. Til Støtte for Visitatsernes Sløifning anførtes, at disse Visitatser var til Skade for Børnene og en Plage for Lærerne. Vilde Biskopperne og Provsterne føre Indseende med Kristendomsundervisningen, kunde de møde i Skolerne. Dette gjordes særlig gjældende af Hægstad, Arvesen og A. Berge.

Statsraad Bang anbefalede principalt Bergers Forslag og subsidiært Aarrestads Forslag.

Sverdrup anbefalede ligeledes principalt Bergers Forslag. Man burde først og fremst indhente Menighedernes Erklæringer, da Kontrollen her særlig var en Menighedssag. At møde i de mange hundrede Skolehuse vilde for Biskopper og Provster simpelthen være umuligt. Forslaget om Visitatsernes Sløifning var et Skridt til Skolens Afkristning. Man vilde pille væk Sten efter Sten, for at saa til Slut den hele Kirkebygning skulde ramle.

Hægstad vilde hugge væk visne Grene paa Kristendommens skjønne Træ.

S. Nielsen anbefalede Bergers Forslag. Børnene er Forældrenes Eiendom og Forældrene er Menighedslemmer, saa de bør spørges saavelsom Skolestyrerne og Lærerne. Hægstad vilde være Gartner; det var her en ansvarsfuld Gjerning, og den burde øves med stor Forsigtighed, thi idet man vilde hugge væk visne Grene, kunde man ogsaa give den friske Gren et Hug.

Bergers Forslag bifaldtes med 42 mod 41 St. De 41 var Venstre, undtagen S. Nielsen, Chr. Nielsen, Vold og Berg.

I Eftermiddagsmødet

fortsattes Sagens Behandling. De vedtagne Forandringer med Hensyn til Lærerlønninger var i Indstillingen foreslaaet at skulle træde i Kraft fra 1. Jan. 1896. Gundheim foreslog 1. Juni 1896, hvilket støttedes af Ullmann og S. Nielsen, medens Indstillingen forsvaredes af Horst og Løvland. Gunheims Forslag bifaldtes med 31 St.

Et Forslag af Rinde om at nedsatte det i Indstillingen opførte Statsbidrag for Byernes Vedkommende forkastedes med 5 St.

Indstillingen bifaldtes i sin Helhed med den Ændring, at ¼ og ikke ⅓ af Skolestyrets Medlemmer skal være Forældre, som har Børn i Folkeskolen.

Første Sag paa Kartet optog altsaa baade Formiddags- og Eftermiddagsmødet

*

Møde 13de Juni Kl. 10 Form.

Arbeidernes Ulykkesforsikring.

Under den almindelige Debat udtalte Skaar sig for Sagens Udsættelse til næste Aar og fremsatte Forslag herom. Thorefen talte varmt for, i hvor høi Grad paakrævet og nødvendig denne Lov var og anbefalede Behandling iaar. Flere udtalte sig i samme Retning. Skaars Forslag forkastedes med 58 mod 16 St.

§ 1 bestemmer ved hvilke Bedrifter Arbeiderne skal være ulykkesforsikret. Tvistilfælde afgjøres af Departementet.

§ 2 opretter en af Staten garanteret offentlig Forsikringsanstalt for det hele Land.

§ 3 bestemmer, at fra den 4de Uge efter Ulykken skal Indretningen udrede Udgifterne ved den Skadedes Sygebehandling og i Tilfælde fuldstændig Erhvervsudygtighed saalænge denne varer 60 Procent af den Skadedes Arbeidsfortjeneste, dog i intet Tilfælde mindre end 50 Øre pr. Virkedag eller 150 Kroner Aaret. Ved delvis Erhvervsudygtighed beregnes Erstatningen forholdsvis.

Bockmann foreslog 50% istedetfor 60. Andersen foreslog 70 Øre istedetfor 50.

Andersens Forslag forkastedes mod 7 og Bockmanns mod 20 St.

Fortsættes i Eterm. 5½.

Professor Dr. Sofus Lie i Leipzig indstilles af Kommiteens Flertal til at erholde en Gage, der tillader ham uden større økonomisk Tab at vende tilbage til Fædrelandet.

Vi skulde ønske, at Storthinget enstemmig vilde bevilge den berømte Mand denne Gage.

Vi har stedse modsat os unødige Forøgelser af Statens Udgifter og af denne Grund bl. a. udtalt os imod den Odelsthings- og Lagthingsbeslutning om Forandring i Universitetsfundatsen, der som Konsekvens vil drage efter sig Udnævnelse af fem nye Professorer og uden Tvil i Løbet af faa Aar Bevilgning af lige saa mange virkelige Professorgager. Men at denne Beslutning nu engang er fattet, bør ikke hindre, at en Mand som Sofus Lie knyttes til Fædrelandets Universitet. Den store Mathematikers Hjemkaldelse bør være det nu siddende Storthings ypperste Handling til Videnskabens Gagn, og ingen Smaapuslerier bør her træde i Veien.

Centrums Landsmøde

afholdes i Kristiania St. Hansaften Lørdag den 23de Juni Kl. 9½ Form.

Til dette Møde indbydes: Medlemmerne af Centrums Hovedstyre;

Medlemmerne af de valgte Bestyrelser for Amtscentrumsforeninger eller af de nedsatte Amtsarbeidskomiteer;

samtlige Med- Undertegnere af den oprindelige Indbydelse (af Nov. 1892) til Dannelsen af Centrum;

særskilte Delegerede fra de forskjellige lokale Centrumsforeninger.

Øvrige Meningsfæller kan i begrænset Antal faa Adgang ved itide at henvende sig til et Medlem af Hovedstyret eller af de forskjellige Amtskomiteer.

Talrigt Fremmøde ønskes!

Belgien.

Bureau-Telegram til „herv. Blade".

Brüssel, 21. Juni.

I Kamrets Møde erklærede de Deputerede for Antwerpen, at de ikke vilde deltage i Kamrets Forhandlinger, da deres Mandat udløber idag. Indenrigsministeren erklærede derefter, at da de Liberale og Antwerpens Deputerede vilde trække sig tilbage, blev Forhandling umulig, hvorfor Regjeringen vilde afstaa fra Fordringen paa Viderebehandlingen af Toldforslaget og Forslaget om en Jernbane i Kongo. Efter Kongens Befaling indbragte derpaa Ministeren et provisorisk Budgetforslag, som han anmodede Kamret om at tage under Behandling.

8000 Kroner i Skadeserstatning.

I en tidligere omtalt Dom i privat Injuriesag ved Kristiania Meddomsret blev Fornærmeren, en herværende Spisevært, dømt for at have sagt om en Pige fra Hurum, at hun havde ligget paa Hospitalet og født et dødfødt Guttebarn. Dommen lød paa en Bod til Statskassen af Kr. 200, Kr. 178 i Sagsomkostninger samt Erstatning til Pigen efter uvillige Mænds Skjøn. Dette Skjøn afhjemledes forleden ved Kristiania Byret under Administration af Assessor Jensen. Som Skjønsmænd fungerede DHrr. Statshauptman Andvord, Ingenior Nørbech-Olsen samt Arkitekterne Welhaven og A. Schirmer, hvilken sidste valgtes til Opmand. For Pigen mødte hendes Sagfører, Advokat Hans Heyerdahl. Ved Skjønnet, der afgjordes ved Opmandens Stemme, fastsattes Erstatningen til 8000 — otte Tusinde — Kroner, hvorhos Fornærmeren har at udrede de med Skjønnet forbundne Omkostninger med Kr. 200.

Lagthinget har idag udsat Bageriloven og bifaldt Forandringerne i Handels- og Haandværksloven, i Loven om Formuesforholdet mellem Ægtefæller, i Fabrikloven og Fattigloven. Desuden bifaldtes Odelsthingets Beslutning til Lov om særlige Straffebestemmelser for Personer som Henhold til Grls. § 75 H. indkaldes til at møde for Storthinget, idet Rolls Forslag om Oversendelse til Straffelovskommissionen, forkastedes med 16 Venstre mod 13 Høire og Moderate.

Odelsthingets Beslutning til Lov indeholdende Forandring i den militære Straffelov tilbagesendtes med en Anmærkning.

Sultanen af Marokko er myrdet, og da man frygter for Uroligheder i Landet, holder baade Frankrige og Spanien sig parate til at sende Krigsskibe og Soldater.

Bjørnson benegter, at Gjengivelsen af hans Udtalelser om Dokument No. 1 er korrekt. Vi havde ogsaa vore Tvil derom og tog Forbehold i saa Henseende. Karakteristiken af det Opstyr, man nu gjør med dette Dokument, var imidlertid meget træffende. Det Hele er kun et Krigspuds fra Radikalernes Side i Anledning af de forestaaende Valg. Opmærksomheden maa nemlig bortledes fra Programsagen almindelig kommunal og statsborgerlig Stemmeret. At saa er Tilfældet mærker man tydelig nok, naar man hører de radikale Folketalere ude paa Landsbygden. De taler ofte i timevis, men nævner enten slet ikke almindelig Stemmeret eller kun i Forbigaaende.

Mange spørger: Hvorfor? Svaret ligger nær nok. Det er letvindtere at komme med Almensætninger, alle er enige i, og dundre ivei om særskilt Udenrigsminister og særskilte Konsuler end at overbevise Bønderne om det gavnlige i, at de begaar politisk Selvmord. Derfor enten undgaar de at tale om almindelig Stemmeret eller taler ialfald saa lidet som muligt om den.

11,500

Vælgere skal der allerede nu staa i Kristiania Mandtal, og deres Antal øges med Hundreder næsten for hver Uge.

I 1882 tællede Kristiania 4006 Stemmeberettigede, i 1885 6770, i 1888 7214 og i 1891 8426, hvoraf 7360 stemte, deraf ca. 4385 med Høire og ca. 2945 med det radikale Parti, altsaa en Stemmeforskjel af ca. 1640 Stemmer.

Minespil foregik i hans Ansigt. Med en voldsom Bevægelse og ligesom kjæmpende med sig selv sagde han: „Lad De Fyren gaa, vi har gjort ham ondt nok, han er uskyldig."

„Hvad mener De?" spurgte Politifuldmægtigen, medens et kjærligt taknemmeligt Blik fra Lucilles barnlige blaa Øine bragte Girand til at fortsætte:

„André kjender intet til Tyveriet, hans Forbindelse med os skriver sig fra, at vi har lovet at skaffe ham Arbeide, og under Foregivende af at ville gjøre dette, rovede vi fra ham alle de Penge, han kunde undvære. Igaarmorges mødte vi ham for paany at røve ham; men det slog feil. Hans Kjæreste havde rigtignok givet ham en liden Sum, men med det Paalæg, at han skulde benytte dem til at reise hjem, og han var fast bestemt paa at blive sit Løfte til hende tro. Jeg vilde taget hans sidste Løn," tilføiede Girand tænderskjærende, „for jeg havde et gammelt Mellemværende at opgjøre med Fyren — men det er det samme nu. Jeg er alligevel moden for Galeierne — og før jeg stikker af, har jeg faaet Leilighed til at gjøre noget godt mod Lucille."

„Hvormed har den Anklagede fornærmet Dem?" spurgte Politifuldmægtigen.

Girand taug — men nu kom Madam Delmont frem og erklærede kort og greit: „Girand vilde gifte sig med min Datter, og jeg vilde næsten tvinge Pigen til at samtykke — da André kom Skurken i Forkjøbet. Vi kjendte ham jo ikke — til os kom Kjæltringen forklædt og spillede den ringe Mand".

Hys, — Bifaldsraab — Piben Storm blandt Publikum.

Samme Dags Aften sad Madam Delmont, André og Lucille sammen i Familien Delmonts lille Leilighed og talte ivrig om, hvorfra de vel skulde faa Midler til at kunne vende tilbage til Normandi, da de forstyrredes ved en let Banken paa Døren og, den gamle Frisør traadte ind.

Han nærmede sig den lille Gruppe og sagde i en forlegen Tone, idet han lagde en liden Pakke i Lucilles Haand: „Her Barn tag dette, De sik ikke halvt nok for Deres deilige Haar," han vilde fjerne sig, uden at modtage nogen Tak, da han paa Tærskelen løb lige i Armene paa Froken d'Barenne.

„Ak Hr. Lagnier — Om Forladelse, De her — jeg troede, at jeg skulde være den første — De er altsaa kommen mig i Forkjøbet." Hun tog den Stol Madam Delmont bød hende — talte om et og andet, og gratulerede de unge Mennesker, da gik hun med et over til sit Ærinde — „Far kom hjem idag Lucille — han tilbyder André Pynerpladsen paa vort Gods — det ligger i Normandi, ikke langt fra eders Hjem. Jeg tror dette Arrangement vil glæde eder. Saa — saa — Tak mig ikke. Jeg bør heller takke eder; thi jeg har aldrig før idag vidst, hvad det vil sige, at være glad. Reis med Gud — men du Lucille glem ikke at tage med Rosentræet histhenne i Vinduet, det trænger Lys og Luft som Du.

Himlens Farve syntes ikke at spaa godt Veir, og Sibyl som var født og baaren her ved Kysten, saa, at et Uveir var ifærd med at bryde løs, men hendes Haab var, at det ikke vilde komme saa snart, og hendes Elskede vilde naa Land, før Stormen brød løs.

Hun havde ikke noget at tale med Urquhart om, medens de gik hjemad til Ellerslie. Hun gik saa hurtig, hun var istand til, baade paa Grund af den ophidsede Sindstemning, hvori hun befandt sig, og forat undgaa at tale, men ved Døren standsede Urquhart og lagde sin Haand paa hendes Arm.

„Hvor høit De maa elske denne Mand," sagde han, som om dette Udbrud var en Følge af de Tanker, der havde fyldt hans Sjæl under hele den tause Spadsertur.

„Ja, jeg elsker ham," svarede hun og saa op til ham, „jeg skammer mig ikke over at elske ham. Hans Fader elskede min Mor, længe før hun nogensinde saa min Fader, Skjæbnen skildte dem ad. Skjæbnen skiller mig ogsaa fra Brandon, men jeg elsker ham som den ædleste og bedste Mand, af alle dem som jeg nogensinde har kjendt — undtagen min Fader — rimeligvis vil jeg aldrig heller komme til at kjende nogen lig ham."

„Man skulde næsten tro, at De har en daarlig Mening om Mændene i Almindelighed," sagde Urquhart med en spottende Latter.

„Jeg tror ikke, I er Alle fuldkomne, — men jeg vil ikke trætte med dem nu, Mr. Urquhart, De har

„Jeg vil hente Dem, Sibyl, naar jeg har faaet ham vel i Baaden."

„Nei, Ingen maa følge mig! Jeg gaar hjem alene."

„For Guds Skyld, lad hende ikke være alene her. Hun vil blive bange i dette mørke Hul," bad Mountford.

„Hun er ikke bange. De ved ikke, hvad Mod den Pige besidder. Jeg er tilbage om ti Minutter. Kom nu med til Stranden. Stien er brat."

Sibyl var ikke bange, men hun var vred over at blive behandlet som et Barn og blive indelukket i dette elendige, smudsige Rum. Hvorfor tillod ikke Urquhart hende at gaa hjem, hun var jo kommen hid alene? Hun afskyede Tanken paa, at han skulde ledsage hende hjemad. Han vilde tale om Brandon, udbrede sig over den sørgelige Tildragelse og dens Følger, for hans Fremtid, og at høre Urquhart tale om den Mand, hun elskede, var hende imod. Han havde udrettet Ting, som hun ikke kunde have udrettet; han havde handlet, medens hun havde talt, og hun skyldte ham den dybeste Taknemlighed, men hun vilde ikke have hans Følge denne Nat.

Hun gik hen til Vinduet og blev forskrækket over at se et Ansigt — to Ansigter, som stirrede paa hende.

„Hvem er der?" raabte hun. Ingen svarede; men hun hørte Fodtrin i den løse Sand og følte sig forvisset om, at hun var bleven beluret. Dette var ingen behagelig Tanke. Hun kunde jo ikke vide, hvor længe de ukjendte Skikkelser havde staaet derude. Uven-

Undervisning.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til: **Middelskolens Afgangsklasse** og til det med vor „**Skole for Voxne**“ forenede **Firemaanedlige Forberedelseskursus.** Vor „Skole for Voxne“ (Guvernanteskolen“) begynder i Januar 95 et nyt Kursus. — Skolens Kontor er daglig aabent Kl. 1—2.

Christiania Borger- og Realskole.

Latinlinje og **Engelsklinje.** I Engelsklinje undervises foruden i de almindelige Middelskolefag tillige i **Handelsregning** og **Bogholderi.**

Aarlige Skolepenge: 1ste Smaaklasse 48 Kroner, 2den Smaakl. 72 Kr., 3die Smaakl. 96 Kr., I-III Mdkl. 120 Kr. IV-VI Mdkl. 144 Kr., at indbetale i 10 maanedlige Terminer. Moderation for Brødre.

Indmeldelse af nye Elever for næste Skoleaar modtages daglig paa Skolens Kontor Kl. 1—2. Skolens Planer er der at erholde til samme Tid.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg

Christiania.

Fiskeredskaber

for Salt- og Ferskvand, ny Vare til billigste Priser hos

Nils Breilid,

Karl Johansgade 6,

H. Kirkemo,

Smedie & Maskinværksted

Storgaden No. 25. Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Trædreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæleteibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Kristiania Uldspinderi

modtager **Uld** og **rene Uldfiller til Rivning, Kardning, Spindning** og om ønskes **Vævning.**

Smuk og hurtig Expedition.
Kommissionærer antages.

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar, Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Thingvalla Linien.

Nedsat Fragt til og fra Amerika.

De, som skal kjøbe Billetter til og fra Amerika, bør gjøre det nu, da Fragten er saa overmaade billig.

„Amerika“	afgaar fra	Christiania	18	Juni
„Thingvalla“	„	„	„	5	Juli
„Norge“	„	„	„	19	„
„Amerika“	„	„	„	30	„
„Island“	„	„	„	16	August

Fragtforskud 20 Kroner sikrer den billige Fragt.

Bemærk: Billetter gjældende for Befordring **fra alle Byer i Amerika** sælges til nedsat Pris og expederes hurtigt. Pengeforsendelse besørges samtidig uden extra Udgift for Kjøberen.

Dygtige Agenter antages i Byer og Distrikter, hvor Linien ikke før er repræsenteret.

Billig Befordring til Syd og Ost Afrika.

Frederik Lie,

Generalagent, Store Strandgd. 2 B, **Christiania.**

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania,

anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Carn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoletøier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaatøier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjorter Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling,**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier.** Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dun!

Alt til billigste Priser

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Anbud.

Herved indbydes til Anbud paa Overtagelse af Renovationen ved Rigshospitalet i Tidsrummet fra 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895. Anbudene indleveres inden 16 Juni Kl. 7 Aften, paa Forvalterens Kontor, hvor Betingelserne opgives.

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

Anbud.

Herved indbydes til Anbud inden 16 Juni forstk. paa Levering af de til Rigshospitalets Drift i Tidsrummet 1 Juli 1894 — 30 Juni 1895 fornødne Forbrugsgjenstande. (Se Kundgjørelsestidenden No. 125, 127 og 130.)

Rigshospitalet 1 Juni 1894.

(H. O.)

Abonner paa „Eidsvold.“

Kun 1 Krone pr. Kvartal. incl. Porto eller Budpenge **koster**

„Eidsvold“

fra 1ste Juli. Abonner paa nærmeste Postanstalt.

Maanedsabonnement kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt ***kun 35 Øre.*** **Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juni Maaned.** Nye Abonnenter kan faa Bladet fra 1ste Januar til 1ste Juni, saa langt Oplaget strækker til, frit tilsendt mod Indsendelse af 1 Krone.

Averter i „Eidsvold.“

„**Eidsvold**“ er paa Grund af sin store Udbredelse i Landdistrikterne et udmærket Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale Bladet for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme samt Emigrantlinier etc. etc.

Abonner paa „Eidsvold . Averter i „Eidsvold.“

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Brooke's
Sæbe.

Abekat Mærke.

Læs altid Brugsanvisningen

Eneimportører for Norge:

Hiorth, Homan & Co.

Christiania.

O. L. Svenssens

Fabrik for

Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler,
Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.

Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.

Æresdiplom Christianssund 1892.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonnin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i ***S. Amundsen & Co.s Farvehandel,*** Grændsen Nr. 4.

Abonner paa „Eidsvold“.

Til

„Eidsvolds“ Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rollsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

lige fremmede Blikke havde maaske betragtet Brandon og hende, selv i det fortvivlede Øieblik, da han tog hende i sine Arme.

Da Nøglen dreiedes om i Laasen, var hun taknemmelig, — selv Urquharts Selskab var bedre end hendes egne oprørte Tanker.

„Er han i Sikkerhed?“ spurgte hun.

„Ja, han er ombord i „Mary Jane“, som har sat alle Seil til. Vinden er gunstig, og han vil snart være i Skotland, og hvis han ikke gaar ombord i det første Dampskib, der kan føre ham over til Fastlandet, vil det være hans egen Skyld.“

„Her var nylig to Personer, der saa ind ad Vinduet,“ sagde Sibyl og beskrev, hvorledes hun havde faaet Øie paa dem.

„Det bedrøver mig,“ sagde Urquhart, „jeg vil ikke at nogen i Landsbyen skal ane, at De har været her.“

Sibyl gik ud af Døren, og Urquhart undersøgte Laasen, før han brugte Øksen, som han havde taget med sig.

„Jeg liker ikke Tanken paa, at jeg er beluret; men, enten de ved, at jeg er her eller ei, kan i Grunden være det samme,“ sagde Sibyl.

„Ja maaske. Men jeg vil nødig, at Folk skal tale om Dem og Deres Andel i Morderens Flugt.“

„Jeg tænker mig ikke nogen saadan Mulighed, og jeg bryder mig mig ikke om, at Folk ved, jeg holdt af ham.“

„De er en modig Pige. Se Dem nu om, før jeg hugger i Døren, og se om der er nogen i Sigte.“

Sibyl gik hurtigt rundt Huset og tilbage til Døren.

„Saa de nogen?“

„Nei!“

„Nu maa jeg arbeide.“

Han tog et Skrujern ud af Lommen og forsøgte at faa Skruerne ud af Laasen, men Laasen var gammel og solid, og Skruerne lod sig ikke rokke.

„Det tænkte jeg! Døren kan ikke aabnes uden med Vold. Nu maa jeg give den nogle kraftige Slag.“

Han huggede løs paa Døren, saa Splinterne fløi omkring og slog derpaa itu de raadne Bord.

„Dette vil drage al Mistanke bort fra Coton,“ sagde han, „og nu maa jeg befri mig fra mit Værktøi.“ Han løb hen til Cotons Hus og kastede Øksen og Skrujernet ind i nogle Stikkelsbærbuske ved Bagdøren.

Sibyl gik i Forveien henad Veien, da han indhentede hende.

„Hvorfor har De saadant Hastværk?“ spurgte han.

„Der er jo ikke mere at gjøre, og jeg vil gaa hjem. Er de vis paa, at han er i Sikkerhed?“

„Ja, jeg saa ham ombord paa Fiskersnækken. Hvis Vinden vedvarer, vil han være iland ved Middagstid.“

Paa Horizonten i Øst viste der sig nu spredte, graa Striber, og Havet antog en blaagraa Farve.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, ollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 70. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **Lørdag den 16de Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Lifförsäkrings-Aktiebolaget
„SVEA".
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No, 12.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

NAUMANNS CYCLER.
JULIUS WITT & Co
LILLE GRÆNDSEGD. 9b

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sölvmedaljer, anbefales.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

„Eidsvold"
Telefon-Nummer:
Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

Det er en ioinefaldende Egenhed

ved den nuværende politiske Situation, at de radikale Partiblade yderst nødig vil indlade sig i nogen Diskussion om Stemmeretten. Enten lader de det bero med korte Notiser, der indeholder en eller anden Almensætning eller et eller andet Slængord til Anderledestænkende, eller ogsaa lader de en eller anden naiv og godtroende Mand drage i Felten med en Del gamle Talemaader, der kunde passe efter Forholdene for 20 a 30 Aar siden, men som nu tager sig underlig fremmede ud i Lyset af de seneste Aars Begivenheder.

Da Jaabæk for omtrent 25 Aar siden fremsatte sit Forslag om almindelig Stemmeret — vel at mærke statsborgerlig — var Forholdene her i Landet ganske andre, end de nu er. Der fandtes intet Præstegjæld i Landet, hvor denne Stemmeretsudvidelse godt kunde tænkes at forrykke Forholdene. Hele Mængden af de Stemmeberettigede vilde som før følge de Toneangivende i Bygden enten nu disse var Venstre eller Høire. Og selv i Byerne vilde Forandringen ikke blive stor. Der var ingen Trang blandt Smaafolk eller Besiddelsesløse til at danne Partier for sig selv. De ville alle som en gaa ind i de store Partier og ikke engang opstille egne Programsager til Vedtagelse fra Lædernes Side. Alle, der har levet med i Tiden omkring 1870 ved, at det forholder sig saa. Socialismen — eller som den dengang almindelig kaldtes „Association Internationale" — betragtede man hos os bare som en sygelig Foreteelse i det fordærvede udenlandske Samfund, der aldrig vilde naa op til os. Og selv i Udlandet havde „Internationale" forholdsvis lidet at sige i Tiden før den frygtelige Kommuneopstand i Paris i 1871. At den skulde kunne føre Millioner til Valgurnen drømte ingen om dengang, hverken i Frankrige eller i Tyskland.

Alle liberale Partier i Europa stod i Sextiaarene venlige til Tanken om almindelig Stemmeret. De mente vel, at almindelig kommunal Stemmeret kunde der ikke saa godt være Tale om som statsborgerlig, men for den sidste arbeidede de med ikke liden Iver og betragtede enhver Udvidelse som et utilstrækkeligt Skridt mod et Maal, der snarest mulig burde naaes.

Nu staar den almindelige Stemmeret uden Begrændsning, selv om den kun er statsborgerlig, ikke længere saa høit i Folkeopinionen. Kun Socialisterne og de yderliggaaende Radikalere har allevegne strevet den paa sin Fane. I tre af Europas Lande har en gjennemgribende Stemmeretsform staaet paa Dagsordenen i de senere Aar, og i et af dem er der nu blevet gjennemført, nemlig i Belgien. Men det gamle belgiske liberale Parti under den berømte Frère Orban — Arvtagerene efter dem, der skjænkede Landet det fri Forfatning af 1830 — modsatte sig til det yderste Stemmerettens Almindeliggjørelse, til Trods for de i den belgisk Overhusinstitution liggende stærke Garantier. Da Stemmeretten tilslut blev almindeliggjort, — fordi det klerikale (rettroende katholske) Parti tog Sagen i sin Haand — forfleredes derfor ogsaa Garantierne, saa at de besiddende Klasser og de, der kan fremlægge Vidnesbyrd om en høiere Dannelse, erholdt dobbelt eller endog tredobbelt Stemmevægt mod Resten af Befolkningen. I Østerrige faldt Ministeriet Taaffe — der havde staaet ved Roret i en Aarrække — paa et Stemmeretsreformslag, der ingenlunde gjorde Stemmeretten helt almindelig, og som knyttede saa stærke Garantier til den, at de selv i norske Høiremænds Øine vilde blive opfattende som altfor vidtgaaende. Ogsaa i Østerrige stillede det liberale Parti sig afværgende mod en vidtgaaende Udvidelse; Socialisterne og de klerikale derimod var Forslagets ivrige Venner. I Holland er nylig Ministeriet Tak van Poortvliet faldet paa et Stemmeretsudvidelsesforslag, der heller ikke vilde gjøre Stemmeretten fuldt ud almindelig, og som i vore Øine skulde synes aldeles ubetænkeligt i Betragtning af de stærke Garantier Forfatningen yder i Overhusinstitutionen. De Liberale spaltede sig paa dette Spørgsmaal, og derved blev Valgene til et Nederlag for Ministeriet.

Ingensteds har man vovet at komme med Forslag om almindelig kommunal Stemmeret. Allevegne ansees det for en Selvfølge, at denne Stemmeret maa være knyttet til Skatteerlæggelse, og at den, hvor den statsborgerlige Stemmeret gjøres almindelig, ikke maa slaa Følge. Allermest holdes dette for nødvendigt der, hvor det kommunale Selvstyre er høit udviklet.

De radikale Blade har intet at svare til de Hovedargumenter, som er anførte mod Stemmerettens Almindeliggørelse. De kan ikke, ligeover de foreliggende Kjendsgjerninger særlig fra de senere Møder mellem Socialister og Radikale i Kristiania, paastaa, at vort Fædrelands nationale Udvikling vil ligge fuldt saa trygt i Hænderne paa de nye besiddelsesløse Stemmeberettigede som i de norske Bønders Varetægt. De kan heller ikke paastaa at den bestaaende Samfundsorden, Statsforfatningen, Privateiendommen, vil omgjærdes lige saa fikfert af de nye Stemmeberettigede som af de gamle. De kan ikke paatage sig nogen Garanti for, at ingen Misbrug vil finde Sted, naar de, der betaler liden eller ingen direkte Skat til Stat og Kommune, kommer til at udgjøre Flertallet af Herredets eller Byens Stemmeberettigede. De vover ikke at indlade sig paa en Imødegaaelse af John Stuart Mills glimrende Paavisning af, hvor nødvendigt det er at behandle Stemmeretsspørgsmaalet med Forsigtighed og omhyggelig tage Hensyn til Forholdene. Det vil ogsaa være et nok saa løierligt Syn: „Verdens Gang" eller „Dagbladet" i Polemik mod John Stuart Mill! Radikalerne ser sig forgjæves om efter saglige Argumenter. De finder intet andet end Almensætninger, thi hvad der forøvrigt findes, retter sin Braad mod deres eget Standpunkt. Exemplerne fra Amerika og fra Frankrige vil kun forsyne dem med Præmisser til en Programsag, der ser saadan ud:

Almindelig kommunal Stemmeret og Indskrænkning i eller Ophævelse af af det kommunale Selvstyre!

Intet Under, at de søger at bortblande Kortene ved at snakke om gamle Begivenheder, der ligger 10 Aar tilbage i Tiden.

Om Hærfossen i Værdalen meddeler Bureauet: Hærfosstrygene forandrer Landskabets Karakter for hvert Døgn og danner netop nu et overordentlig mærkværdigt Skue, skrives fra Levanger. Fossetrakterne besøges af mange Reisende fra Kristiania og Udlandet, ligesom ogsaa Skarer af Bygdens Folk hver Søndag indfinder sig for at se, hvor store Forandringer der er indtraadt i Ugens Løb. Det tørre ældre Fosseleje med sine Jettegryder og det ligeledes af Elven forladte nyere Fossefstup med sine uhyre lodrette Lervægge vækker Beskuernes høieste Forbauselse. Men uden Sammenligning aller mærkværdigst er Strygene i det nuværende Elveleie gjennem en dyb, flere Kilometer lang Lerkløft, som stadig og overordentlig hurtig uddybes nedad i sin hele Længde helt til op forbi Gaarden Volden. En Lers gjenstaar trodsig midt i Strygene øst for det forladte Fossefstup (Løbe No. 2), medens fra Lerkløftens Sider tildels med stærk Larm fremdeles store Lermasser i et væk buldrer ned i Elven, som er en tyk Lervælling. Den hele blaagraa Kløft har forskjelligartede og høist besynderlige Formationer med mere og mindre spidse eller afrundede Kurve og Krumninger. Farvebrydningerne gjør, at den paa Frastand ser ud, som den var hugget i Marmor. Endnu er der ingensomhelst øieblikkelig Fare for Beboerne ovenfor langs Elven, men Landskabets hurtige Forandringer øger jo Spændingen for de nærmestboende. Det er umuligt at danne sig nogen korrekt Forestilling om disse enestaaende Naturomvæltninger uden at have seet dem med egne Øine. Neppe nogen af de Besøgende har kunnet tænke sig noget saa storartet og imponerende.

Udnævnelser. Sognepræst til Bjugn Johan Ronning er udnævnt til Sognepræst i Biri. Sognepræst til Aremark Aagaard til Sognepræst i Enebak. Sognepræst til Hornindalen Fredrik Krogh til residerende Kapellan i Melhus. 3. Politifuldmægtig i Kristiania Hilmar Krogh, 5. Politifuldmægtig sammesteds Jesper Seip, de konstituerede Politifuldmægtige Kand. jur. Jacob Nielsen og Kand. jur. Hans Høstad henholdsvis til 1., 4., 8. og 9. Politifuldmægtige i Kristiania. Premierløitnanterne af 1. Klasse Stenstrup, Müller, Burchardt, Frisak, Parr, Danelius, Børresen, Rosenqvist, Sparre, Berglund, Bergersen og Dawes til Kapteiner i Marinens Officerskorps samt Sanitetspremierløitnanterne af 1. Klasse Rynning og Norman til Kapteiner i Marinens Sanitet. Ekspeditionschef i den almindelige Brandforsikringsindretning for Bygninger Olsen er udnævnt til administrerende Direktør sammesteds samt konstitueret Bureauchef i Indretningen Hygen ansat som Kontorchef og Kandidat Sven Overn som Sekretær sammesteds.

Erkjendtlighedsgave. Fra Kristiania Meieribolag blev Tirsdag af Bestyrelsen overrakt den tidligere Driftsbestyrer Hr. K. K. Heje et af Guldsmed D. Andersen fint forarbeidet Kaffeservice af Sølv tilligemed et smukt Guldur.

Ved Overbringelsen udtalte Bestyrelsens Formand en hjertelig Tak til Hr. Heje for hans trettenaarige Virksomhed i Bolagets Tjeneste og for den store Dygtighed og Interesse han som Driftsbestyrer stedse havde udvist.

Om kort Tid udkommer paa Brødrene Hals's Musikforlag en Vexelsang for Sopran og Baryton og en Diakonissesang for Mezzo Sopran af Chr. Cappelens og Sig. Skavlans Jubilæumskantate ved Diakonissehusets 25 Aarsfest.

Et besynderligt Telegram

sees Telegrambureauerne at have modtaget fra Hamar fra en „tilfældig Korrespondent", som det staar i et Blad. Telegrammet angives dels at være fra Norsk Telegrambureau, dels fra Høydahl Ohme og melder, at Mesna Brug har erholdt største Udmerkelse, Sølvmedalje, for en Samling af Staa- og Meiemaskiner osv.

Tænk, om der skulde sendes Specialtelegram om hver falden Præmie. Det blev mange Telegrammer.

Man kan af Telegrammet let faa det Indtryk, at ingen anden har modtaget saa stor Udmærkelse som Mesna Brug, medens Præmielisten viser, at foran Mesna Brug findes opført først Aadals Brug med Hs. Maj. Kongens Sølvmedalje for Maskiner og Redskaber, dernæst Frognerkilens Fabrik for Samling af Redskaber og ved Siden heraf Mesna Brug, begge med Selskabet for Norges Vels Sølvmedalje.

Det ligger nær at spørge: Hvem har afsendt dette Telegram, og modtager Telegrambureauerne uden Kritik Telegrammer fra tilfældige Korrespondenter?

„Hamar Stiftst." henstiller til de Blade, der har optaget Telegrammet, ogsaa at optage denne Notis.

„Vælg Bønder!"

„Bratsberg Amtstidende" faar Skrub af en Indsender i „Varden", fordi den istemmer ovenstaaende Opraab til Amtets Vælgere. „Saadant gjøres kun for at splitte Venstre og faa nedhugget de dygtigste Kræfter, som Venstre eier", mener den ærede Radikaler, dertil svarer Bladet følgende: Allsaa det Parti, som regner sig for de gamle Bondevenners egtefødte Børn, de tæller ingen af sine „dygtigste Kræfter" blandt Bønderne!

Det gamle Venstre anstrengte sig til det Yderste for at skaffe Bønder Plads paa Storthingsbænken; det nye Venstre, Radikalpartiet, mener det vil „splitte Venstre" at optage det gamle Venstrepartis Arbeide i denne Retning. Dette er vel ogsaa Grunden til, at de ikke kunde affe Plads for nogen Bonde i Norges Venstreforenings Bestyrelse. Bønderne skal holdes udenfor — de bør give Plads for Partiets „dygtigste Kræfter"! Venstrepartiet „splittes", hvis Bønderne skal være med!

Radikalerne i Bratsberg skal jo være de mest egte Radikalere i Landet. Og Indsenderen i „Varden" for Lørdag skaffer et nyt Bevis paa, at det forholder sig saa. Han kan naturligvis ikke forlige sig med den Tanke, at Skibsrederen eller Folkehøiskolebestyreren eller Klokkeren eller Ingeniøren skulde give Plads for en Bonde blandt Folkets Kaarne; men han gaar endda videre: Han forlanger, at Pladsen som 1ste Suppleant heller ikke skal være forbeholdt en Bonde. Gaardbrugeren i Drangedal skal vige Sæde for Sagføreren i Kviteseid. Hvis Radikalerne vil være „ærlige", siger han, da maa „ubetinget Overretssagfører L. Christophersen være den første Mand paa Listen".

Ja, vær bare „ærlige", Radikalere! Lad bare Bonden faa tydelige Beviser paa, at I ikke har Brug for ham — undtagen, naar han skal „lægge Ryggen tilrette". Bonden kan jo tusle hjemme paa sin Gaard,

han,og sende Akademikere til Nationalforsamlingen, saa greier nok de Folkets store Sager.

De Millioner, som Radikalismen har kostet Landet som Ekstrabevilgninger til Militæret, er vistnok en „stor" Sag. Jernbanen over Hardangervidden ligesaa. Bratsbergs Repræsenter har greiet udmerket disse „store Sager"; men vi er tilbøielige at tvile paa, om Bratsbergs Bønder er synderlig taknemmelige for den Slags Repræsentation.

Trods Radikalernes Harme, gjentager vi vort Opraab til Vælgerne: Vælg Bønder til Storthingsmænd! „Ingen kjender, hvor Skoen trykker, uden den, som har den paa". Ingen kjender saa godt Landmandens Kaar som de, der selv er Landmænd. Ingen kan derfor varetage Bondens Tarv saa godt, som Bonden selv; derfor:

Vælg Bønder!

Hestehandel. Det er ofte ondt at se de gamle og udpinte Dg, som tildels benyttes til Arbeidskjøring herinde, og den Behandling,, disse stakkels Dyr maa lide, er som Regel ublid nok, og hvad der ikke sjelden giver Anledning til Vanrøgt, er bl. a. ogsaa disse Dyrs hyppige Skiften Eier, idet de er Gjenstand for en stadig Byttehandel. Jo ældre og mere udslidt et saadant Dyr er, desto ivrigere er Eieren for at faa det prakket over paa andre Hænder og herunder muligens endnu tjene lidt paa det.

I afvigte Januar kjøbte en svensk Arbeidsvognmand paa en saakaldt Leiekontrakt et af disse gamle Dg for en Betaling af 100 Kroner. Som første Afdrag leveredes en endnu mere udslidt Hest, der af Parterne taxeredes til ikke mere end 25 Kroner. I Markedsugen solgte han den imidlertid for 45 Kroner kontant, som han forbrugte, og han har ikke senere betalt de resterende 75 Kroner paa Leiesummen.

Efter indgiven Klage dømtes han af Meddomsretten igaar for Underslag af Hesten til en Bod, der under Hensyn til Mandens daarlige økonomiske Stilling og Hestens ringe Brugbarhed sattes til 30 Kroner til Statskassen.

Den heromhandlede Hest skiftede efter det under Sagen oplyste i Løbet af en snau Maaned Eier ikke mindre end 5 Gange.

Hvad en Tilfældighed kan gjøre.

En æret Kollega opkaster det ganske naturlige og meget tidsmæssige Spørgsmaal, om der er nogen Mening i at Unionen skal sprænges, fordi en Del norske Høiremænd gik fra Sans og Samling i 1884, eller i, at almindelig kommunal Stemmeret skal blive indført, fordi Admiral Koren viste sig uskikket for sin ansvarsfulde Post i 1893. Desværre, det har jævnlig hændt før i Tiden, at ikke blot Menneskers Taabelighed, men hvad man kalder rene Tilfældigheder, helt har forandret Historiens Gang. De gamle Romere paastod, at havde ikke nogle Gjæs skreget paa Kapitolium, saa var Borgen blevet indtaget; der var da ikke blevet noget hverken af det vordende Verdensrige eller af Pavedømmet og Katholicismen. Danmark mistede i 1660 Provinser, der nu tæller over en 1 Million Indbyggere, som Følge af et Naturfænomen. Den usædvanlige strenge Vinter i 1658 tillod nemlig Karl Gustav og hans svenske Arme, der befandt sig i den yderste Forlegenhed, at gaa over Belterne og besætte hele Danmark. For tre Aar siden skaffede Åkerhielms bevingede Ord om at „tala svenska" Radikalerne en Overvægt af 1400 Stemmer ved Valgene. Der er liden Tvil om at disse to Ord kun behøvede at have været uudtalte for at bringe i det mindste 700 af de 100,000 Vælgere til at stemme anderledes og dermed give Norges Historie i de sidste 3 Aar et ganske andet Udseende. Der trænges visselig en kraftig Appel til Nationens sunde Fornuft for at hindre, at rene Ubetydeligheder skal afgjøre Fædrelandets og Nordens Fremtid.

Den gulhaarede Gut. Omkring Aaret 1648 blev en Søn født Lord Napier paa Thirlstone Slot, Selkirkshire, Skotland. Barnet blev lige fra Fødselen sendt ud for at blive ammet af Husfruen til en Faarehyrde, som boede i en Bjergkløft, omtr. 6 Mil fra Slottet. Strenge Ordre blev af Baronen og Baronessen givet om, at Barnet skulde opdrages som en af Faarehyrdens egne Børn, og at han ikke maatte vide, hvem hans Forældre var, før han blev myndig. Gutten blev almindelig kaldet „den gulhaarede Gut". Faarehyrden og hans Kone havde en eneste Datter, nøiagtig af samme Alder som Baronens Søn. De to Børn var uadskillelige. De legede sammen den hele Dag i det klare Solskin og var aldrig fra hinanden. Guttens Navn var Willie og Pigens Mary. Efterat have gaaet i Skole i otte Aar blev Willie Medhjælper hos sin Plejefader, og Mary hjalp sin Moder med Huset, Kjørene, Svinene og Hønsene. Saaledes stod Sagerne, da Baronen døde i Willies tyvende Aar. Til sin store Forbauselse blev Willie af en Sagfører underrettet om, at han var Baronens Arving og Efterfølger. Han tog Slottet i Besiddelse og fandt sig at være en Mand med en stolt Titel og uhyre Eiendomme. Forglemte han nu den fattige Mary? Nei; de blev forenede i Ægteskab paa Baronens 21-aarige Fødselsdag, og Mary blev Lady Napier af Thirlstone. Dette Par er Forfædre til nogle af de tapreste af Englands Sønner, som nogensinde har kjæmpet paa Land og Sjø.

(Hj. og A. Ben.)

Stiftamtmand Kyhn.

Hamar 13/6 94 (H. O. T. B.)

En Mindestøtte over Stiftamtmand Kyhn er idag bleven afsløret paa Hamar Kirkegaard. Monumentet der er meget smukt, er reist af Medborgere inden Amtet, det er leveret af John F. A. Kolzow, Christiania, og koster ca. Kr. 1000. Stiftamtmand Mørch holdt Talen ved Afsløringen og fremhævede den afdødes Fortjenester som Embedsmand og Borger.

Valgene foregaar i næste Kvartal, og da maa enhver Vælger holde mindst én Avis, forat han kan følge med i Valgkampen, sætte sig ind i de store og vigtige politiske Spørgsmaal, og ved Valgene give et Svar, der betrygger en jevn og rolig Udvikling i vort Land. Arbeid derfor nu med Kraft for Udbredelse af „Eidsvold", der stadig bringer Redaktionsartikler, hvori de brændende Stridsspørgsmaal udredes paa en saglig og rolig Maade.

Sproglig-historisk Lærereksamen er i Juni 1894 tilendebragt af Ivar Johannes Alnæs (Gr. II og IV), Alexander Bugge (Gr. II og III), James Borchsenius (Gr. II og IV), Hans Holst Lassen Lundgreen (Gr. I og III), Hagbart Magnus (Gr. I og III), Abraham Olsen Rogstad (Gr. I og II) med Laudabilis, samt af Ingvard Haakon Nicolaisen (Gr. II og IV) med Haud illaudabilis.

Mathematisk-naturvidenskabelig Lærereksamen er i 1ste Semester 1894 tilendebragt af Magnus Olaf Alfsen (Gr. I og III), Hans Magnus Andresen (Gr. I og II), Haakon Hasberg Gran (Gr. II og III) med Karakter Laudabilis, samt Hans Nicolai Johan Ramm (Gr. II og III) med Haud illaudabilis.

Keiser Vilhelm kommer til Kiel den 23de Juni, bliver der nogle Dage og seiler derpaa til det nordlige Norge.

Lynnedslag. Under Tordenveiret forleden Dag slog Lynet ved 11-Tiden ned paa Gaarden Øvre Næs i Asker. Lynstraalen gik ifølg, Aftp. gjennem Staburtaget, splintrede et Par Kornbinger og tog derpaa Veien gjennem en Fladbrødstabel, hvorpaa den atter gik ud gjennem Væggen uden at anrette videre Skade.

Politisk Stevne.

Sverdrup og Hval taler.

Fra Lier skrives:

Til forstk. Søndag Kl. er her arangeret et politisk Stevne paa Frydenlund i Lier med Foredrag af Hr. Statsraad Sverdrup og Storthingsmand Hval.

Meningsfæller paa Røken og Hurum er indbudt og deltager. Hidreisen skal efter Forlydende foregaa, dels med Jernb. og dels med Dampskibe.

Stevnet afholdes i en større Birkelund; i Tilfælde Regn indendørs.

„Sjælevandringen" eller „Livselexiren", den morsomme Operette af „Charles Kjerulf, blev igaar med Forlagsret for Norge solgt til Brødrene Hals's Musikforlag hersteds: Af Operetten, der spilles første Gang Torsdag paa Carl Johan Theatret, vil der blive udgivet 9 Sange i et lidet, elegant udstyret Hefte til en Pris af Kr. 1.00.

Palæhaven synes mere og mer at skulle gaa over til et Opholdssted og en Promenadeplads for Kvinderne fra det nærliggende „Concordia" (alias „Løven").

A propos: Dersom det er Meningen at give det reisende Publikum et Indblik i Hovedstadens Mysterier saa at sige i Indgangsdøren til Kristiania, er det umuligt at vælge en heldigere beliggende Plads end Gaden udenfor det nu landskjendte „Concordia", hvor de Reisende til og fra Byens største Jernbanestation og fra Dampskibsbryggerne passerer forbi fra Morgen til Aften. Den Udstilling fra Storstadslivets Natside, som her finder Sted, vil gammel og ung, baade af Fremmede og Byens egne Børn, sent kunne glemme.

En skjæbnesvanger Melkeflaske. Et kuriost Tilfælde, der viser, at det ikke alene er Jernbanedirektøren og Politimesteren, der kan stanse Sporveistrafiken, indtraf forleden Dag paa den elektriske Sporvei.

Inde i en Motorvogn sad et Spædbarn med sin Melkeflaske. Ved et eller andet Uheld gik Flasken istykker, og Indholdet rendte ned paa Motoren. Ved en Tilfældighed kom Melken til at forbinde de to Kabler ovenpaa Motoren, saa at der blev, hvad man med et teknisk Udtryk kalder „Kortslutning", det vil nærmest sige, at Motoren ikke længere virkede efter sin Bestemmelse.

Vognen stansedes, da den melkesyge Motor maatte udkobles, hvorefter Vognen efter en længere Stans fortsatte sin Rute som Invalid med kun en Motor.

I Stavanger

har Socialisten Advokat Ludvig Meyer læst de Radikale Texten og sagt dem adskillige mindre behagelige Sandheder. Han udtalte saaledes ifølg. et Telegr. til „Mrgbl." at det radikale Venstres unionelle Politik var fra Begyndelsen ikke udsprungen fra Hjertet; den var opfunden for at faa noget at samle sig om, et brilliant nationalt Program, da Stemmeretten var farlig. Storthingets Venstre havde ei taget op en eneste Arbeidersag. Der sad tre Venstremænd i Christiania Kommunebestyrelse; dem hørtes der intet fra. Men nu under Valget, da Venstre er bange, kastes en Madding ud. Uværdigt om Arbeiderne bider paa den! Hvorfor taltes der kun i tredie Storthingssession om Arbeiderne? Jo først naar man stod paa Faldrebet talte Venstre om Arbeiderne. Det var brutalt. Selvstændige Arbeidere vilde Venstre ikke have, — kun saadanne, som sagde: „Halleluja, Ullmann er stor." Hvorfor fik man ikke kommunal Stemmeret? Ullmann havde lovet det i „Varden"; men det var selvfølgelig før Valget. Hvad borgede for, at det ikke amme vilde gjentage sig nu?

De radikale Venstres Ledere var Ordbrydere. Særlig fik Ovam, Ullmann og Steen haardt undgjælde. De var uden Handledygtighed, uden Tillid. Arbeiderne skulde skaffe sig Vagthold paa Storthinget, en Repræsentation, som kunde udraabe: Ordbrydere, I holder ikke, hvad I har lovet. Fastholdt det radikale Venstre sin Taktik, skulde Arbeiderne snart vende Ydmygelsen om, saa de skulde ydmyge dem.

Uagtet Indbydelse til Diskussion, uagtet radikale Venstreledere var tilstede, optog ingen den udkastede Hanske. Foredragsholderen applauderedes naturligvis af de tilstedeværende Socialister. Alt forløb i største Ro.

Død i Skogen. En velbekjendt Kvakfalver, Stian Haraldstad, der vankede Bygderne omkring med Stav og Skræppe er nu fundet død i Skogen mellem Gaardene Tjomsland og Vogestad i Vigmostad Sogn — fortæller „Fædrelandsvennen". Før Paaske under de stærke Snebyger, der da faldt af og til, vilde han gaa mellem disse Gaarde. Han er da blit udmattet og forvildet i Snefoget. Skierne havde han sat fra sig og har saa stampet et Stykke i Sneen, men er tilslut falden om af Træthed. Folk fandt ham forleden Dag liggende der i Skogen med Skræppen paa Ryggen.

Søndre Bergenhus Amt befinder sig i Følge de radikale Blade paa Overgangen til Radikalismen. Da det samme var i Følge samme Kilde Tilfældet baade i 1888 og i 1891, maa man antage, at den Overgang er af en langvarig Natur. Kanhænde Terrænets Beskaffenhed gjør, at Amtet glider et eller to Skridt tilbage for hvert Skridt det gjør frem. Paa denne Naade bliver det forstaaeligt, at de taalmodigt ventende Radikalere endnu ikke har seet Amtet træde ind gjennem deres Dør.

Høgsfjords moderate Venstreforening stiftedes Søndag paa Fossan. Love var iøvrigt allerede vedtagne paa et tidligere Møde, saa det nu kun stod tilbage at vælge Bestyrelse m. m. Man samledes ved 3-Tiden i Fossans rummelige Skolehus, der blev ganske fyldt; endel stod ude i Gangen og Kjøkkenet, „skr. Vestl." Redaktionssekretær Sivertsen holdt først et timelangt Foredrag om Stemmeretssagen, Konsulat- og Udenrigsministerspørgsmaalet.

Derpaa opfordrede Borge Kommedal alle Meningsfæller om at blive tilbage for at forhandle om den moderate Forenings Anliggender. Nogle faa forlod da Lokalet; andre, som enten havde lang Vei eller skulde søge Baadfølge, havde tidligere maattet forlade Mødet.

En Bestyrelse paa 11 Medlemmer valgtes, tillige valgtes 4 Repræsentanter til Aarsmødet hersteds den 25de ds. — Til Formand i Bestyrelsen valgtes Borge Kommedal.

Tilslutningen til den nye Forening var stor. Man antog, at Flertallet af Prestegjældets Stemmeberettigede allerede havde tegnet sig. Flere af dem, der ved forrige Valg stemte med det rene Venstre, har tegnet sig i den moderate Forening og med stor Bestemthed udtalt, at den Politik, som det yderliggaaende Parti havde slaaet ind paa, kunde de ikke støtte.

Den politiske Stilling i Buskerud Amtsformandskab. Det radikale Parti, der gjennem en længere Aarrække har havt Bugten og begge Enderne i Buskeruds Amtsformandskab, har nu endelig maatte give Toilerne fra sig, idet ifølge „Dram. Tid." Høires og Moderates Kandidat til Opmand, Ordfører i Sigdal Chr. Næss, valgtes med 9 Stemmer. De Radikales Kandidat til Opmand, Ordfører Sandelien, fik 7 St.

Eksamen Artium.

Til Studenteksamen var der iaar anmeldt 339, nemlig 175 Latinere og 164 Realister.

Følgende Latinere fra Kristiania kan faa Udmærket Godt da de ikke har værre Karakter end 2: J. J. B. Hoff, fra Aars og Voss' Skole, A. Holmboe, O. Stendahl fra Skolen paa Hauges Minde og af Realister Frk. Karen Grude, Ivar Hellesnæs og Sæland fra Gjertsen Skole; Sæland fik Karakteren 2. 1. 1. 1. Frk. Marta Tonstad ogsaa til Udmærket Godt. Endvidere J. Th. Kjelland og K. D. Schaaning fra Aars og Voss's Skole.

Ved udenbys Skoler kan følgende Latinere faa Udmærket Godt: E. Onsager, Drammen, Frk. Anna Aamodt og Frk. Marie Aamodt, Fredrikshald, P. S. Wilhelmsen og G. O. Birkeland, Stavanger, A. Th. Bull, Bergen Hambros Skole, og af Realister: Frk. Mathilde Eckhoff, Stavanger og K. H. Lund, Trondhjem.

Ingen har faat 1 i norsk Stil, men foruden de ovenfor nævnte har følgende i norsk Stil faat 2 uden dog ellers at staa til Udmærket Godt. Kr. Bonnevie, Kr. Gelmuyden, Fr. Andersen, O. L. Jonsen, alle fra Kristiania, samt O. Berg og A. Th. Fliseth fra Hamar, H. R. Loraas fra Trondhjem, L. J. Bruvald, R. Meyer og Frk. Dagny Tyvald fra Hambros Skole i Bergen, B. Wesenberg, Bergen og H. G. Forbregd, Trondhjem.

Distriktsforsamlingen for Tromsø Amt, er ifølge H. O. berammet til Mandag den 27de August.

En Priskurant fra F. Chr. Wolffs Fabrik for Parfumerier, Sæbe, Blak etc. er os tilsendt.

Ekstrathing om Lørdagene. I Statsraad Onsdag er det bestemt, der herefter skal holdes Ekstrathing ved Kristiania Byret hver Lørdag Eftermiddag udelukkende til Modtagelse af Konstitutionsed.

Thinget holdes fra Kl. 6 til 8 om Eftermiddagen.

Det første Skridt, for at afværge det truende Nederlag ved Valgene, var at sende Socialisterne et offentligt Opslagsbrev. Det næste Skridt, som nu er gjort (først bebudet af „Verdens Gang" og dernæst sanktioneret af „Dagbladet" paa Hovedstyrets Vegne) har været at dispensere de Radikale rundt om i Distrikterne fra „Landvenstremødets" Program, forsaavidt angaar det absolute Paabud om almindelig kommunal Stemmeret med eller uden Forholdsvalg. Man skal have Lov til at opstille Forholdstalsvalg som Betingelse, hvor „de lokale Forhold" gjør det ønskeligt. „Meningen med Landsvenstremødets Beslutning er", siger „Dagbladet" nu i sin allernyeste Fortolkning, „at de lokale Foreninger kan opstille almindelig Stemmeret i Forbindelse med Forholdstalsvalg som Program for sit Valgdistrikt".

Som man vil se, skal der forsøges Krigspuds og Valgkneb. Man har ikke Mandsmod og Ærlighed nok til simpelthen at kaste Landsvenstremødets Program om almindelig kommunal Stemmeret overbord. Man vil forsøge at faa den ført ind i Huset ad Bagtrappen nu, da man ser at Hovedindgangen — den virkelige Folkemening — er stængt for denne Programsag. Man vil, som det forleden blev sagt i en Forsamling her i Byen, mødes med den almindelige kommunale Stemmeret „paa tvilsomme Hoteller".

Men disse Kneb vil være forgjæves. Man begynder rundt i Landet at forstaa Meningen med Forholdstalsvalg. Naar der i en Bygd med almindelig Valgret er 300 Stemmeberettigede, hvoraf 120 Gaardbrugere, 120 Husmænd og 60 Arbeidere, kan de to sidste Grupper efter den nuværende Ordning tage alle de Medlemmer af Herredsstyret, som skal vælges f. Ex. 15. Efter Forholdstalsvalg tager de 10 og maa overlade Gaardbrugerne 5. Det er hele Forskjellen. Den „Bagtrap" sætter nu Radikalerne sin Tillid til.

Storthinget.

Møde 14de Juni Kl. 10.

Dokument 1 — Adressen — Hauglands Forslag.

Schweigaard efterviste, at Komiteen havde leveret et ret og slet Partiskrift, der begyndte med Udtalelser i „Mrgbl." i 1868! Det man imidlertid havde faaet konstateret, var, at Foranstaltningerne i 1884 ene og alene var skeet i Hensigt at gjøre Baabnene uskadelige i Hænder paa saadanne, som kun ulovlig kunde komme i Besiddelse af Baabnene. Ullmann havde anket stærkt over, at Munthe i 1884 skulde have sendt Storthinget en bekræftet Afskrift af sin Ordre, som trods Bekræftelsen skulde være urigtig. Men Hr. Ullmann havde undladt at oplyse, at Munthe selv utrykkelig havde gjort opmærksom paa, at der var noget udeladt og at den bekræftede Gjengivelse gjælder selve Ordren.

Paa det ham forelagte Spørgsmaal havde Munthe svaret fuldstændig overensstemmende med Sandheden, og Afskriften var overensstemmende med Generalens Skrivelse til Oberstløitnant Hjort. Det var saaledes uforsvarligt og kun tjenende til at karaktisere Komiteen, naar den efter dette insinuerede, at Munthe havde forklaret sig urigtig, skjønt han fuldt korrekt havde besvaret de ham forelagte Spørgsmaal. Den urigtige Forklaring skulde bestaa deri, at han ikke havde givet Oplysninger om eller svaret paa, hvad han ikke var spurgt om. Ogsaa Statsraad Johansen skulde have givet urigtig Forklaring. Arsenalforvalter Sande havde nemlig erklæret, at Tændstemplet kunde indsættes i Geværet i Løbet af et halvt Minut, hvis Tændstemplet passede til alle Geværer, men dette er ikke altid Tilfældet. Urigtigheden i Johansens Forklaring skulde altsaa bestaa deri, at han havde gjengivet Sandes Erklæring derhen, at Istandsættelsen i Regelen vilde tage ½ Minut for hvert Gevær! Imidlertid er det oplyst, at Korpsbøssemageren ved Hedemarkens Bataljon istandgjorde 300 Geværer paa 1 Time.

Ligeledes paaviste Tal., at Komiteens Beskyldninger mod Wisbech for at have talt Usandhed var ugrundede, og saadanne ubevidste Paastande som Ullmanns her i Storthinget ikke burde være tilladt. Det eneste Komiteen kan siges at have bevist, er, at Statsraad General Munthe fra først til sidst ligeoverfor sine Underordnede har anført den samme Begrundelse som for Storthinget. Ogsaa for Taleren havde Munthe i en Samtale efter disse Begivenheder anført akkurat den samme Grund. Den foreslaaende Adresse maatte han modsætte sig, da der ikke forelaa Grund til en saadan Henvendelse til Kongen. Formodentlig skulde den kun tjene til Benyttelse i Valagitationen, men herpaa kunde han ikke være med. Dokument No. 1 burde egentlig henlægges, men da det indeholdt saa mange Insinuationer og Beskyldninger mod navngivne Mænd, saa stemte han for Hauglands Forslag, for at den Dunkelhed, som Komiteen havde spredt over Sagen, kunde blive spredt og der kunde falde fuldt Lys over Sagen. Herpaa burde alle være med.

Engelhart fandt, at Schweigaard ikke paa noget Punkt havde paaviist Urigtighed i Komiteens Arbeide.

Komiteen havde kun forelagt Storthinget de indkomne Erklæringer.

Vogt havde ønsket en fuldstændig og upartisk Undersøgelse af Begivenhederne i 1884 og 1893, og derfor havde han stemt mod Undersøgelse i al Hemmelighed af Partimænd. Kun forsaavidt det var offentlige Tjenestemænd, havde Komiteen gaaet gjennem Regjeringen, til radikale Officerer havde dog Komiteen henvendt sig underhaanden. I den Grad var Komiteen af Radikale opfattet som en Partiforanstaltning, at en i radikale Kredse ikke ubekjendt Mand, der søger Posten som Komiteens Sekretær, i sin Ansøgning siger, at da Venstreforeningens Sekretær er Ansøger, trækker han sig selvfølgelig tilbage, forsaavidt Ansættelsen af Venstreforeningens Sekretær kan medføre nogen Lettelse i Venstreforeningens Budget. (Stor Munterhed). Endel andre kuriøse Skrivelser oplæstes, der alle vakte stor Munterhed. Tal. skildrede derpaa udførligt den her i Landet blandt alle Partier stærkt ophidsede Stemning, der kunde forklare, at Autoriteterne kunde frygte for Optøier og derfor traf Forsigtighedsforholdsregler. Da Skriftet Dokument No. 1 er et Partiskrift, hvilket ogsaa fremgaar af Indholdet, idet de indkomne Erklæringer, dels er benyttet partisk og tendentiøst, dels ikke indtagne i Dokumentet, finder jeg det ikke egnet som Grundlag for en Henvendelse til Kongen, men enten bør henlægges eller foranledige en upartisk Udredning. Skjønt han personlig helst skulde ønske at stemme

for Henlæggelse, kunde han dog stemme for Hauglands Forslag, der tilsigtede en offentlig og upartisk retslig Undersøgelse.

Ullmann vilde stemple Schweigaards Beskyldning mod ham for Fortielse af Oplysninger i offentligt Dokument som lavtliggende. Tal. mente, at ogsaa de af Munthe udeladte Ord angaar Sagen. Det var jo netop det, som laa bag, som Storthinget baade dengang og nu vilde have fat i. Hvad Tal. havde udtalt om Selvmodsigelser var ikke blevet modbevist og stod derfor fast for samtlige de tidligere nævnte Herrers Vedkommende. Men selv om Fremstillingen i Dokumentet er tendentiös, er det dog ubestridt, at de i Dokumenter omtalte Handlinger har fundet Sted, og maatte derfor Adressen til Kongen alligevel være berettiget. Hvor stærk Kampen end kom til at blive, og hvor stærke Ord, der end maatte falde, kunske ikke mindst fra det radikale Venstres Side, saa maatte det altid blive en Kamp inden Lovens Ramme, og uden Gjentagelse af Begivenhederne i 1884 og 1893.

Rynning udtalte, at i Dokument 1 var alt optaget i værste Mening og ude i Byen var det betegnet som Stimandsfærd. Man havde endog benyttet en ligefrem Spion. De indkomne Erklæringer var behandlede og sammenstillede paa den underligste Maade, fuldstændig i Stilen med en radikal Avis. Tal. oplæste et længere Brev fra Arsenalforvalter Sande samt Stiftavisens Redaktør i Kristiansand, hvilke begge vakte stor Munterhed. Komiteens Udtalelse om, at Høire i 1884 modsatte sig Sagens Oplysning betegnede han som usandfærdige og skrevne i Partiets Interesse. Han henviste i saa Henseende til Storthingstidenden. Forskjellige Udtalelser, der af Komiteen var refereret som faldne mod Sagens Oplysning, var faldne efter Indkaldelserne i 1884. Det lod til, at Komiteen her havde ligefrem lagt an paa at vildlede Folk, og han maatte nedlægge en bestemt Protest mod Komiteens Skamstjænden af en Hædersmand som Munthe, der nu laa i sin Grav. Præsidenten kaldte her Repræsentanten til Orden, det var ikke parlamentarisk at sige, at Komiteen havde skamskjændt død Mand.

Forhandlingerne fortsættes i Esterm. 5, da Rynning fortsætter sin Tale.

*

Eftermiddagsmødet.

Rynning fortsatte sin kritiske Gjennemgaaelse af Dokument 1 og paapegte, at der var udeladt Oplysninger, som var nødvendige til Foranstaltningernes rette Forstaaelse. Komiteen havde saaledes bl. a. fæsted sig ved, at der paa en Kanonbaad var ombordbragt 2 Kanoner, medens den sædvanlig kun havde 1. Derimod havde Komiteen ikke meddelt Kommandør Salvesens Erklæring, at der ikke blev ombordbragt skarp Ammunition til nogen af Kanonerne. Hvorfor? Ja, det maatte Komiteen vide. Ligesaa gjorde Tal. opmærksom paa Grunden til Ombordtagningen af 2 Kanoner, som var den, at man fandt det lidet orlogsmæssig, at Kanonbaaden skulde vise sig ved Fæstningen Oscarsborg med kun 1 Kanon paa den ene Ende af Kommandobroen. Endvidere omtalte Tal., at mange radikale Venstremænd havde vist sig at have særlig daarlig Hukommelse, forsaavidt angik deres Udtalelser i 1884; det fandt ikke nogen stærk Bedømmelse, men straks en Høiremand ikke klart huskede 10 Aar gamle Begivenheder, var det i en daarlig Hensigt. Tal. oplæste Brudstykker af en for et Par Dage siden offentliggjort Artikel af Oberstløitnant Gaarder, som nedlagde en bestemt Protest mod den Benyttelse, der var gjort af hans til Komiteens afgivne Erklæring, en Benyttelse, som Obersten benegtede som en Forvrængning. Dette var Oberst Gaarder, som en radikal Venstremand i en Skrivelse til Komiteen havde givet Attest for at være en Hædersmand uden Svig. Tal. oplæste Storms, Holaas, Diesraths og Hjelmstads Breve til Komiteen og mente, at de ydede værdifulde Bidrag til Forstaaelse af, hvorledes den Frygt kunde opstaa, at Stemningen udover var ophidset, og Uroligheder muligens opstod, som kunde gjøre det til en paakrævet Forsigtigheds Forholdsregel at ufadeliggjøre Geværene for andre end Soldater. Men dette havde Komiteen omtalt i sin Indstilling kun i Bilagene. Alle disse Skrøner og dette „Agjereri" og radikale Skriverier var vistnok for en stor Del Foranledningen til Foranstaltningerne i 1884. Tal. bemærkede, at han havde holdt længe paa, men det var ikke snart gjort at blive færdig med Gjennemgaaelsen af en saadan Augiasstald som Dokument No. 1. Komiteen var nedsat for at bringe Lys i Sagen, men der er ikke bragt Lys, og man sætter sig nok fremdeles imod dens Oplysning i retslige Former. Var det ikke bedst at vente med Adressen indtil der foreslaa ordentlige Oplysninger. Var Undersøgelsen foretagen af upartiske Mænd, vilde Resultatet efter Tal.s Mening blevet, at Foranstaltningerne ikke var trufne i nogen forbrydersk Hensigt, men forat afvende sørgelige Følger af Optøier.

Det var ifjor upaatalt blevet sagt om den norske Regjering at den var en national Skam, og med dette Præcidens fra ifjor vilde Tal. i Retfærdighedens og den almindelige Retsbevidstheds Navn betegne Indberetningen som en national Skam og nedlægge den bestemteste Protest mod denl

Præsidenten opfordrede Tal. til at anvende det sidste mod sig selv.

Rinde beklagede Oplæsningen af til Komiteen sendte Privatbreve, der ikke var bestemt til Offentliggjørelse. For Oberst Gaarder skulde man have raabt Hurra paa et Venstremøde, og da var det ikke saa urimeligt, at han fandt det nødvendigt at komme med sin sidste Artikel.

Roll havde oplevet baade Begivenhederne i 1851 og 1884, men Ophidselsen i 1851 var Børneleg mod Ophidselsen i 1884. I 1851 havde man truffet akkurat de samme Foranstaltninger som i 1884, men dengang fandt man ingenlunde, at dette var nogen Forgaaelse af de militære Autoriteter, skjønt ogsaa dengang Angrebene paa Telthusene udeblev. Nu skulde det derimod være en stor Forgaaelse af de militære Autoriteter. Tal. gjorde opmærksom paa, at Munthe ikke traf nogen Foranstaltninger i 1883, kun omtalte Foranstaltningerne som muligens paakrævede, hvis Ophidselsen steg. De blev først trufne i 1884. Hs. Maj. Kongen havde ved at afskedige Admiral Koren vist, at han ikke billigede saadanne som i Dokument No 1 paastaaede Friheder, og derfor var Adressen til Kongen upaakrævet.

Præsidenten foreslog Dokument No. 1 oversendt til Odelsthinget.

Prahl fandt en glædelig Modsætning mellem Rynnings og Rolls Optræden. Vogt og Rynning lod til ikke at have sat sig som Opgave at se, hvad der stod i Dokumentet, men fordybede sig i Pakken med henlagte Sager. Over denne Benyttelse af Pakken med de henlagte Sager ankede Tal. meget stærkt, specielt at Rynning havde oplæst en Skrivelse, der endog var betegnet som privat. Her kunde Tal. ikke følge dem. Tal. omtalte, at det ikke var saa usædvanligt at henvende sig med en Adresse til Statsoverhovedet, f. Eks. ved Fødsler, Giftermaal eller store Seire. Derfor stemte han for Adressen og troede dermed at være i Overensstemmelse med Nationens Krav, og troede, den vilde virke mere, end man paa Forhaand tænkte.

Heffermehl udtalte, at i 1884 herskede der saavel inden Høire som Venstre en stærk Frygt for, at Modpartiet skulde gribe til ulovlige Handlinger, og i Lys heraf maatte de militære Foranstaltninger dengang sees, hvilket ogsaa tydelig nok fremgaar af Statsraad, General Munthes, saavel for Storthinget afgivne Forklaring som af de af ham afsendte fortrolige Skrivelser. En upartisk fremtidig Historieskriver vilde sige: Der fandtes meget Tul, meget Hemmelighedskrømmeri, men ikke Anvydning til, at forbryderske Handlinger tilsigtedes, men kun for at hindre, at Vaabnene skulde kunne benyttes af Urostiftere, og dette var naturligvis ikke modbevist derved, at Urostiftere ikke bemægtigede sig Vaabnene.

Mødet hævedes Kl. 8.

*

Møde 15de Juni Kl. 10.

Engelhart havde aldrig hørt en en saa lavtliggende Debat som Rynnings igaar. Han ankede stærkt over at baade Rynning og Vogt havde benyttet af Komiteen henlagte Breve. Havde det været dem om at gjøre at chikaner private Folk? Komiteen havde ikke skamskjændt Munthe, men var han skamskjæmt, var det af selve Fakta. Komiteen havde kun meddelt Fakta og Indberetningen var ikke rokket paa noget Punkt. Tilslut stillede Tal. det Spørgsmaal til de i Salen værende Høire Repræsentanter, som ogsaa var paa Storthinget i 1884 om der ikke da blev forespurgt hos Storthingets Høire, hvorledes det vilde stille sig, hvis Rigsrettens Dom ikke toges tilfølge.

Bockmann hævdede, at Høire nu som før var af den Mening, at Foranstaltningerne i 1884 maaske var upaakrævede, men at de kun var tagne af Hensyn til mulige Uroligheder. Forøvrigt hævdede han, at disse Foranstaltninger havde man jo i Storthinget faaet Oplysninger om allerede i 1884, saa der ikke havde været nogen Grund til Nedsættelsen af denne Komite, og Resultatet var da ogsaa magert, idet intet væsentligt nyt var fremkommet. Om den Maade, hvorpaa Komiteen havde regtet sit Hverv, vilde han sige, at vistnok faldt disse Mænd som Storthingsmænd ikke ind under juridisk Dom, men der var ogsaa en anden Domstol, hæderlige Mænds Dom, og ind under denne Dom faldt de.

Præsidenten fandt, at de af Repræsentanten benyttede Udtryk var for stærke.

Bockman: Er det utilladeligt at tale om hæderlige Mænds Dom?

Præsidenten: Det kommer an paa, i hvilken Forbindelse det sker.

Bockman havde udtalt Ordene i rigtig Forbindelse.

Præsidenten fandt fremdeles Ordene for stærke.

Bockman henviste til Engelharts stærke Udtalelser.

Præsidenten: Engelhart sagde udtrykkelig, at det var hans personlige Mening.

Bockman: Jeg skal holde mig Præsidentens Henstillen efterrettelig og erklære det som min personlige Mening, at Komiteens Medlemmer vilde falde under hæderlige Mænds Dom. Videre oplæste Tal. et Citat af Henrik Ibsens Per Gynt, hvorfor han ligeledes fik Paatale af Præsidenten og Tilhold om at tale i en anden Tone, hvortil Bockman svarede med Henvisning til Tonen i Dokument 1. Tal. udtalte sluttelig, at han ønskede en fuldstændig og upartisk Oplysning af Sagen og vilde derfor stemme for Hauglands Forslag.

Vogt replicerede til tidligere Talere og hævdede, at intet til Undersøgelseskomiteen indkommet kan betegnes og kræves behandlet som privat. Alt tilhørte her Offentligheden. At deres Benyttelse gerede Komiteen var en anden Sag. Dokumentet var lagt an paa at bibringe Folk den Opfatning, at der i 1884 var igjære et Statskup og at man kun manglede Ophavet, men Tal. vilde sige: frem med det lad det blive uparisk undersøgt og oplyst, saa Skumlerierne kan have slut, saa der kunde blive en Ende paa de slimede Rygter som spredtes ud over Landet. Vilde man en saadan Oplysning af Sagen, saa stemte man for Hauglands Forslag.

Schweigaard replicerede tidligere Talere, særlig Ullmann og Engelhart, der havde fremført mange dreie Paastande men ingen Beviser.

Ullmann: Hvad skal man sige om Hr. Bockman som selv sidder i et Glashus, kaster med Sten, som han har hentet fra Trondhjems Adresse. Schweigaard skal efter Bockmans Udtalelse have knust mig, men jeg føler mig ikke knust i mindste Maade. Med Hensyn til Foranstaltningerne i 1884 har Komiteen ganske vist ikke bragt synderlig nyt, men med Hensyn til Forklaringerne er der fremkommet adskilligt, nemlig Fortielserne og Uoverensstemmelserne. Der var formelig Poesi i Bockmans Optræden, og skjønt hans smukke Vers fik en mindre behagelig Modtagelse hos Præsidenten, er ogsaa jeg fristet til at citere et Digt: Se det fik Fanden, fordi han var dum og beregned' sit Publikum. Derpaa afbrødes Behandlingen for at faa afgjort en Indstilling fra Kirkekomiteen. 10 Talere indtegnede til Eftermiddagsmødet Kl. 5.

Debatten om det Ullmanske Adresforslag, eller hvad der er det samme, om Undersøgelseskomiteens Indberetning (Dokument No. 1) har nu gaaet sin Gang i to Dage.

Det lader sig umulig nægte, at Radikalerne har trukket det korteste Straa i denne Debat, og de har selv en stærk Følelse deraf.

Det kunde heller ikke være anderledes. Thi her har Høirepartiet en nok saa stærk Position. Hvad Statsraad Munthe og de øvrige Officerer gjorde i 1884, var vistnok uforsvarligt, men paa den anden Side er der heller ingen Tvil om, at de aldeles ikke tænkte at begaa noget lovstridigt. Deres Feilgreb skyldes hvad man kan kalde Forfjamselse eller Overspændthed i et kritisk Øieblik. Ingen tviler om, at afdøde Statsraad Munthe personlig var en retskaffen, hæderlig og brav Mand. Derfor beholdt ogsaa Statsminister Sverdrup ham som Armeens Høistbefalende efter Ministerskiftet i 1884. Dette vilde selvfølgelig ikke være skeet, om der til hans Navn havde været knyttet Mistanke om at ville omstyrte Landets Forfatning eller med Magt modsætte sig Udførelsen af Rigsrettens Dom. Om nogen overhovedet tænkte paa noget saadant — og blandt dem var neppe Munthe, — fik deres Tanker i al Fald ikke Udtryk i Handling. Der blev ikke, som det paastaaes i Adressen (og som tankeløse Høireblade rigtignok tidligere har paastaaet, i den Hensigt at prale af sit Partis Stormægtighed) reist Modstand mod Rigsrettens Dom. Denne blev loyalt tagen tilfølge.

Da det forholder sig saa, og da dette umulig lader sig nægte, fik de Herrer Engelhart, Ullmann, Rinde, Prahl m. fl. en meget vanskelig Opgave, da de i Thinget skulde forsøge at opretholde de i Dokument No. 1 liggende Beskyldninger for paatænkte Statsforbrydelser. Under hele Debatten blev det det radikale Venstre, som kom til at sidde paa de Anklagedes Bænk, fuldt optaget med at forsvare sig mod Anklagen for falske Beskyldninger. Man kunde næsten føle Medlidenhed med de Herrer, naar det ikke stod saa levende for Erindringen, hvorledes de med koldt Blod havde sammenskrevet et Hevngjærrighedens Partiskrift, gaaende ud paa at fremstille norske Landsmænd som Fædrelandsforrædere. Ved Erindringen herom vil man glæde sig over den Tugtelse, der blev dem tildel i Storthingets Debat.

Vi henviser iøvrigt til Referatet, hvoraf det vil fremgaa, at ingen af de radikale Talere har udtalt sig for den af Haugland foreslaaede Opklaring af Spørgsmaalet ad retslig Vei

Dette er nokfaa betegnende.

Ny Literatur. Paa J. W. Cappelens Forlag er idag udkommet en politisk Digtning af Kristofer Randers, betitlet Tidsruner.

Vi opfordrer vore Meningsfæller til talrigt Fremmøde ved Centrums Landsmøde i Kristiania St. Hansaften.

Over Oplandene har der gaaet et stærkt Tordenveir. I Stange slog Lynet ned uden at nogen, saavidt vides, kom tilskade.

Kommunevalg i Fredrikshald. Ved Valget Tirsdag paa to Medlemmer af Formandskabet afgaves, ifl. „Fr.halds Tilskuer", ialt 151 St., hvoraf 146 paa Kapt. Baastad og 131 St. paa Kjøbm. Søren Jensen. Derefter havde Kjøbm. Carl Meyer 16 St., Adjunkt Riis 2 og nogle andre hver 1 St.

Storthingsvalget for Oplandsbyerne. Advokat Heiberg skal, ifølge „Gjøviks Blad" have udtalt, at han ikke ønsker at modtage Valg som Thingmand.

Venstre i Hamar vil sandsynligvis da — mener samme Blad — komme til at opstille Th. Lunde, Lillehammer, eller Statsraad Wexelsen.

Til Meningsfæller er udsendt et Par Henvendelser. Disse maa ikke lægges til Side eller gaa i Glemmebogen. Anmodningerne maa efterkommes saa langt enhver kan.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler **Slaamaskiner** — nye Modeller — for en og to Heste. **Hesteriver** med 24, 26, 28 og 32 Tinder.

Vore Slaamaskiner staar — i Soliditet, let Gang og elegant Udstyr — over alle her til Landet indførte Maskiner.

NB. Endel ældre „Wood" og enhest Slaamaskin „Diamant" udsælges.

Illustrationer og Prislister tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø.

Udsalg i Kristiania Stenersgaden No. 7.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

falden i, efter al sin Uro og Anstrengelse. Hun laa paa Sengen, iført den sorte Kjole, som hun havde haft paa om Natten, men kjærlige Hænder havde lagt et Duntæppe over hende, og den Kop The, som altid blev bragt ind til hende om Morgenen, stod paa et lidet Bord i Nærheden og viste, at den trofaste Jane havde været hos hende. Vinduet, som Sibyl havde aabnet, var lukket, og de nedrullede Gardiner gjorde det mørkt i Værelset. Sibyl sprang op og saa paa Uhret.

Et Kvarter til elleve! Hvor længe og hvor tungt havde hun ikke sovet! Ingen Bevisthed om de tunge Sorger, der gjorde hendes Opvaagnen saa forfærdelig, havde forstyrret hendes Søvn. Da hun sidst saa ud af Vindnet rasede en Storm, men nu syntes Havet at hvile ud.

Himlen var blyfarvet, men Bølgerne faldt og steg med en pludselig Vølsomhed, og Skumsprøit viste sig her og der paa dets vide Flade.

Hun ringede paa Klokken, og Jane kom farende ind.

„O, hvor træt, De maa have været, Miss, — aldeles udmattet! De er falden i søvn fuldt paaklædt og har sovet lige indtil nu, Klokken elleve — næsten tolv Timer! Deres Bad er færdigt, lad mig hente en ny Kop The for Dem, — De kan ikke drikke denne The, den er iskold!"

„Det gjør ikke noget! Ja, jeg var meget træt. Det værker i Lemmerne endnu."

„Det forundrer mig ikke, Miss! nei, hvilke Dage

været meget venlig mod mig, og jeg er taknemmelig."

„De vil faa end mere Grund dertil, naar De erfarer, hvor overbevist Folk er om Mountfords Brøde."

Sibyl gik rolig ovenpaa og troede, at Urquhart ogsaa gik til sit Værelse, men han ventede, indtil Lyden af hendes lette Fodtrin forsvandt i det Fjerne, da gik han atter ud i det dæmrende Dagslys, aabnede Haveporten og tog Veien henover til Jernbanestationen, som laa en halv Mils Vei fra Ellerslie. Han saa paa sit Uhr og talte med sig selv, medens han fortsatte sin Gang: „Der er et Træn, som passer for mig, Klokken fem."

12te Kapitel.

Den Spænding og Angstelse, som Sibyl havde gjennemgaaet, havde alligevel ikke nedbrudt hendes Kræfter, thi hendes Sjælslidelser og Tanken paa den Handling, hvori hun var delagtig, tillod hende ikke at føle nogen legemlig Smerte. Hun gik op og ned i sit Værelse, — hun havde ikke Ro til at hvile sine trætte Lemmer. Alt i et gik hun ud paa Balkonen og stod og saa udover Havet.

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

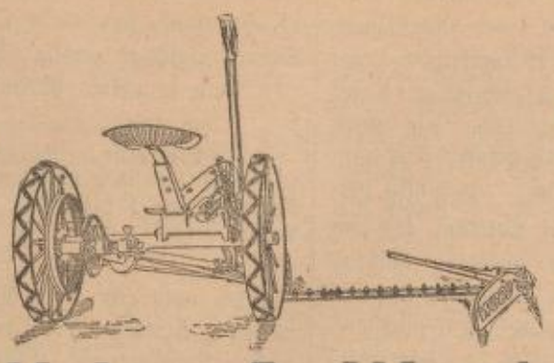

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i **1873**, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner, hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse.

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Ved de officielle Markprøver under **Chicagoudstillingen** opnaaedes følgende Resultater:

1) **Deerings Ideal Slaamaskine** brugte en Trækkraft **af kun 86 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 152 Pund.
2) **Deerings Pony Selvbinder** brugte en Trækkraft **af kun 285 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 350 Pund.
3) Ved alle afholdte Prøver bedømtes Maskinerne af officielt udnævnte Prisdommere.

Resultatet af Præmieringen var:

Deerings Maskiner tildeltes 16 — seksten — Førstepræmier.

De 4 Konkurrenter, som fik Præmier, fik tilsammen 10 — ti — Præmier. **Der uddeltes ingen „eneste" Præmier eller Guldmedaljer.**

Deering har Verdens største Fabrik

med en Arbeidsstyrke af over 3000 Mand. Den næststørste Fabrik beskjæftiger ca. 1800 Mand.

Deering solgte i 1892 omtrent **170,000** Maskiner og i 1893 omtrent **190,000** Maskiner, **hvilket Tal aldrig er naaet** af nogen Konkurrent.

Deerings Maskiner har **Kugle- og Rullelagere,** hvorved ikke alene opnaaes en **betydelig mindre Trækkraft,** men ogsaa en **betydelig større Varighed,** idet **Hovedlageret omtrent ikke slides.** Naar Rullelagerne efter flere Aars Arbeide trænger Fornyelse, koster denne **kun en Bagatel, og Maskinen bliver atter som ny.**

Slaamaskinens Opfinder var ikke Mc. Cormick, men Præsten **Patrick Bell,** der konstruerede sin første Maskine i 1828. Efter ham fulgte **Obed Hussey** i 1833.

Kjøb Deerings Maskiner.

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning

Kristiania.

(Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Hauges minde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 9—9½.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Ungdomsskolen paa Notodden

for voksne gutter og jenter samt **forberedelseskurset** begynder igjen 1ste oktober. Skolepenge 6 kroner maaneden. Indmeldelser til undertegnede inden 15de august.

Notodden, 4de juni 1894.

(H.O.) **Asbj. Knutsen.**

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til: **Middelskolens Afgangsklasse** og til det med vor „Skole for Voxne" forenede **Firemaanedlige Forberedelseskursus.** Vor „Skole for Voxne" (Guvernanteskolen") begynder i Januar 95 et nyt Kursus. — Skolens Kontor er daglig aabent Kl. 1—2.

Bekjendtgjørelse.

At Generalagenturet for Norge for **Mc. Cormick Harvesting Machine Co., Chicago,** nu indehaves af **Amerikanske Maskincompagni, Tordenskjoldsplads, Christiania,** og at nævne Firma's Fabrikata saaledes ikke længer forhandles af mig, bekjendtgjøres herved.

Christiania 2. Juni 1894.

Julius Werner.

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:

1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af Mc. Cormick's Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor **Mc. Cormick's** Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Generalagenturet for Norge:

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,

Christiania.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokel,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Norges billigste optiske Forretning,

hvor kun prima Varer føres,

er i Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Guld- og Sølv- Lommeuhre, Regulatoruhre, (Gustav Beckers) anbefales i største Udvalg ubetinget billigste Priser hos

H. F. Nielsens Eftf. Uhrmager

Grændsen 15.

I Sommermaanederne lukkes Forretningen Kl. 7 Aften undtagen Lørdag.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Tarvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

Himlens og Havets Farve spaaede en stormfuld Dag. Hun havde drevet ham ud i Uveiret og indtrængende anmodet ham om at handle stik modsat sin egen Overbevisning, om hvad ret var, som for ham var at blive, hvor han var, og lade Sagen gaa sin Gang. Havde hun gjort, hvad klogt og rigtigt var? nu da Gjerningen var gjort, nu da den ituslagne Dør fortalte om hans Flugt, spurgte hun atter og atter sig selv herom. Den Mand, som flygter for Lovens Arm, maa nødvendigvis underkaste sig den Skjændsel, der kræver ved en saadaa en Flugt. Den Uskyldige vil rolig afvente sin Dom.

Saaledes tænker den, der ser Tingene fra den lyseste Side, men Tanken paa den nøgne Virkelighed, den mulige Domfældelse — kanske Galgen — Tanken paa den ubønhørlige Skjæbne, som undertiden dømmer en uskyldig Mand til en vanærende Død, gjorde Sibyl taknemmelig forat have hjulpet Brandon ud af Lovens Kloer. For Nærværende vilde hans Navn og Rygte lide ved denne Flugt — han var maaske nødt til at leve i et fjernt Land som en Landflygtig, langt fra Slægt og Venner, men med Tiden blev Hemmeligheden maaske opklaret og hans Uskyldighed bevist.

„Hvem kan have gjort det?" spurgte Sibyl sig selv med Hænderne trykket paa sin brændene Pande, „jeg eier ikke Kraft til at tænke! Jeg kjender Ingen, som kan have begaaet en saadan Forbrydelse. Marie havde ingen Fiender — Alle holdt af hende. Hendes

Morder maa have været en Vanvittig, der har tørstet efter Blod!"

„Ja, en Vanvittig!" Sibyl følte sig syg af Rædsel ved Tanken paa, hvad Brandon havde sagt om sin Sygdom.

„Ak, om det alligevel har været ham — om min Tro paa hans Uskyldiged kun er et Bedrag! Hvis saa er, kan jeg være end mere taknemlig for, at han slap bort. Min stakkels, elskede Brandon, som skal bære saa tungt et Kors, hvem vilde ikke hjælpe dig til at flygte?"

Derefter kom en endnu skrækkeligere Tanke: hvis han havde udført en saa forfærdelig Daad, hvem kunde vide, om den ikke vilde være Begyndelsen til en Række andre Mord? naar Lysten til Blod først var vakt, kunde den atter vaagne op, og den Mand, hun elskede og beundrede, — den ædle, fint dannede Mand, — kunde blive en Svøbe for sine Medmennesker, en Skurk, hvis Død eller Indspærring vilde være nødvendig for Andres Sikkerhed.

Hun kastede sig ned paa Sengen og gjemte Ansigtet i Puderne, forfærdet over de Rædselsbilleder, hendes opskræmte Fantasi forespeilede hende. Vinden hylede og tudede i Kaminen — der var noget forunderlig menneskeligt i denne Lyd; Et Vindstød, haardere end de andre, syntes at ryste selve Ellerslies solide Mure.

En sørgelig Stilhed herskede i Huset, da Sibyl ud paa Formiddagen vaagnede af den Søvn, hun var

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, ollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 71. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **Tirsdag den 19de Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **1ste Aarg.**

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828

Guldsmed Ths. Larsen,
Kirkegaden 19, Christiania.
Telegrafadr.: „Guldlarsen" Telefon. 2899

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og An-

løbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

„Eidsvold"
Telefon-Nummer:
Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

Vor Karakter som Folk.

Under en af de Inspirationer, der bringer ham til at sige saa mange gode Ting, men desværre ogsaa ofte forleder ham til at tage Munden fuld af Overdrivelser, skrev Bjørnson ifjor i et radikalt Blad, at Svenskerne var et mere „storslagent" Folk end Nordmændene. For de sidste gjorde han derimod Krav paa Egenskaber, som Svenskerne ikke skulde besidde, og deriblandt en mere end almindelig udpræget Eventyrlyst.

Bjørnson har neppe her seet synderlig rigtigt, dersom han taler om permanente Egenskaber. Det er ikke sandsynligt, at Naturen har indpodet nogen saadan Forskjel i Nordmandens og i Svenskens Sind. Man kan sige, at Eventyrlysten i en udpræget Grad beherskede Vikingetidens Nordmænd. Men den gjenfindes hos Gustav Adolfs, Karl Gustavs og Karl den 12tes Svensker. I det hele taget kan et og det samme Folk vise meget forskjellige Egenskaber i forskjellige Perioder af sit Liv; ingen vil saaledes med Rette kunne bebrylde Nordmændene under Kalmarunionen eller den første Dansketid for at vise Spor af den Eventyrlyst, der nogle hundrede Aar tidligere førte dem til Normandie, til Middelhavet og helt til Vinland. At derimod Nordmændene i Slutningen af det 19de Aarhundrede med sin vaagnende Energi har gjenfundet sin Eventyrlyst, synes at være tydeligt. Naar Svenskerne til Gjengjæld er mere „storslagne", mindre smaaligt anlagte, ser paa Tingene med større Fordomsfrihed, med større Overblik og med en roligere Tillid til sig selv, synes dette at maatte være en simpel Følge af en lang Historie, der ikke formørkes af nogen Afhængighedsperiode, og af Velvære og økonomisk Fremgang i Nutiden.

Bjørnsons Ord, der fra hans Side var ment at skulle ægge os til at fremture paa den radikale Politiks Bane — hans største Ros for den radikale Udenrigspolitik er, at den tilfredsstiller vor „Eventyrlyst" — bør efter vor Mening tvertimod mane os til at tage Advarsel af vore Forfædres Vildfarelser. Ser vi nemlig nøiere paa vor gamle Historie, finder vi, at en af Nordmændenes største Feil i deres Styrkes og Blomstrings Tid var den, at Eventyrlysten ikke var ledsaget af Storslagenhed og Statsklogskab.

Et Tilbageblik paa vort Folks Historie viser os neppe noget andet helt igjennem storslagent og for Verdensudviklingen frugtbringende Værk af norske Hænder end Ganger Rolfs Rigsstiftelse i Normandie, der senere ledede til Oprettelsen af normanniske Riger i England og i Syditalien og paa en Maade ogsaa gav Anledning til Korstogene. Men Ganger Rolf var i Forveien kappet los fra det norske Statsskib, og de storslagne Egenskaber udfoldede sig i en fremmed Jordbund. Flere Gange senere var Nordmændene paa Nippet til at udføre Storværk direkte fra sit eget Land. Først da den tyveaarige Heltekonge Magnus den gode samlede Nordmænd og Danske til seierrig Kamp mod syd fra fremtrængende Erobrere. Men Værket blev afbrudt af Harald Haaraades ægte norsk-smaaagtige Eventyrpolitik. Saa fik denne Mand sig af en fremmed Flygtning indgivet en stor Tanke, og han skred virkelig til at udføre den. Havde han havt den storslagne Aand som udmærkede Ganger Rolfs Ætlinge, havde det kanske været ham, og ikke Seierherren ved Hastings, som havde grundet det britiske Verdensrige. I al vor Historie har det Smaaagtige fulgt det Sublime i Hælerne og for hver Menneskealder, der tilbagelagdes, blev det Store svagere og det Smaa stærkere, indtil Nationens Selvstændighed forsvandt i dens fuldstændige Mangel paa Storslagenhed i Tanker og Følelser.

Er vi anderledes nu? Det synes desværre ikke saa. Hvor skal vi søge det statsmandsmæssige, det virkelig storslagne, det fremsynte, det kloge, det vel overveiede i det politiske Spil, der spilles nu om Dagen? Mænd som Ullmann og Bjørnson karakteriserer det. Der tales store Ord om egen Udenrigsminister som en Institution værdig en saa „eventyrlysten" Nation som den norske, og der tales samtidig om, at Udenrigsministeren bare skal være en „Handelsminister", der skal „styre Konsulatvæsenet". Der bevilges i det ene Øieblik Hundredetusinder, ja Millioner, extraordinært for at styrke Forsvaret, og i det andet Øieblik staar de samme Folk og kræver „Afvæbning", og erklærer, at vi simpelthen ikke er i Stand til at forsvare os, men maa holde os Venner med Rusland ved Imødekommenhed i Finmarken eller „rope over til England i vor yderste Nød." Det latterlig smaaagtige følger det ophøiede lige i Hælene. Det synes derfor at være med Rette, at Bjørnstjerne Bjørnson er blevet betegnet som Legemliggjørelse af det norske Folks nuværende Egenskaber. I hans hele Færd og i hans politiske Artikler staar de store, anslaaende, varmende Tanker Side om Side med de taabeligste, mest forvirrede og om fuldstændig politisk Umyndighed vidnende Ytringer. I det ene Øieblik synes man at se for sig en Eystein, der forstaar Folkets Kaar, eller en Sverre, der med et genialt Blik omfatter Situationen. I det næste Øieblik stuer man en Sigurd Jorsalafarer i hans omtaagede Dage. Bjørnson fører os til Erkjendelsen af vort Værd som Nordmænd og som selvstændigt Folk. Han peger paa Opgaver at løse og ildner til Daad. Men i næste Øieblik aabenbarer han sig som den ubehjælpelige Snakker, der ikke kan finde den Vei, han selv har peget paa, og som løber fra et Ansvar, der er alt for tungt for hans svage Skuldre og hans uklare Hjerne. Han har endnu mindre Begreb om Veie og Midler under vor politiske Strid, end Harald Haardraade havde om Midlene til at lægge England under sig. Vi ser os forgjæves om i Radikalernes Led efter nogen, der ligner Normannerhertugen i rigtig Beregning af Maal og Midler. Radikalerne iler tankeløst mod Stanford Bridge, eller maaske ud i den Myr, hvor Magnus Barfod faldt for de fiendtlige Spyd.

Det er umiskjendeligt, at ingen af de Ledere, der sammen med Bjørnstjerne Bjørnson for Øieblikket synes at have det norske Folks Øre, er i Besiddelse af en Plan, der kan gjælde for alle Tilfælde, eller kjender Udveie, beregnede for alle Muligheder. Om de lig en Leif Eriksøn er saa heldige at opdage Amerika, er de dog ude af Stand til at gjøre Opdagelsen nyttig for Folket. De dertil nødvendige Egenskaber er „Eventyrere" sjelden i Besiddelse af; der kræves Statsmænd, som kan organisere og hvis „Storslagenhed" ogsaa viser sig i et taalmodigt Arbeide med alle de Smaating, der tilsammen betinger et Folks Vel.

Maatte det i vor kommende Udvikling vise sig, at der findes mere af Kong Eystein og mindre af Kong Sigurd Jorsalafarer i det norske Folk!

Ogsaa et „politisk" Folkemøde.

Man er ræd kommunal Stemmeret.

Den radikale Sagfører Christopher-sen holdt ifig. „Bratsbergs Amtst." itirsdags et politisk Foredrag paa Løveid i Solum, hvor han talte en Time om statsborgerlig Stemmeret men ikke med et Ord nævnte almindelig kommunal Stemmeret. Efter Foredraget forespurgte Centrumsmanden Berge, om der var Anledning til Diskussion, men Christophersen sagde, at han ikke havde Tid. Forsamlingen ønskede imidlertid Diskussion, og Christophersen fandt da at burde vente.

Stemmer i Forsamlingen: „Vi stanser og hører". „Ja vi blir igjen". „Ja, kan vi ikke høre paa ham da?"

Christophersen: „Ja, saa maa jeg ogsaa vente".

Berge (paa Talerstolen): „Jeg skal ikke imødegaa Ch. — bare fortsætte. Ch.s Foredrag var svært begrænset, synes jeg. Der er andre Sager ogsaa, som man maa opgjøre sig en Mening om, før vi gaar til Valg iaar. Ch. har talt om Stemmeretten; men Venstres Program lyder ikke bare paa statsborgerlig Stemmeret, men ogsaa kommunal, gjennemført ved simpelt Flertal (Ch. i Flokken: „Vi gaar!" Der hviskes videre: „Vi gaar — vi gaar") Ch. har talt om almindelig Stemmeret, men han har talt kun om en Del af den ogsaa. Jeg skal fortsætte om det igjenstaaende af den 2den Halvdel af første Post paa Radikalernes Program: (Ch. og andre „Ledere" i Flokken: „Vi gaar".) Jeg skal tale om almindelig kommunal Stemmeret. (Ch. og hans Fæller fjerner sig; Hviskningen fortsættes fra Mand til Mand: „Vi gaar — vi gaar". — Nogle Stemmer: „Skal vi ikke høre da?" De fleste følger de radikale „Størrelser", som skyndsomt gaar nedover) — Naa ja — hvis Det „Rene" ikke længere tør høre om almindelig kommunal Stemmeret, saa er det jo bedst vi fjerner os alle. (Han gaar ned af Talerstolen).

Hvorledes skal sligt forstaaes? Først ikke berøre den kommunale Stemmeret med et Ord. Negte Imødegaaelse, men efter lange Underhandlinger tilstaa Modparten en halv Time. Men saa snart de hører „almindelig kommunal Stemmeret" nævne, saa flygter de?

Fra gamle Dage.

(Af H. T. i „Fremstridt")

En Mand som hedte Gaute Tvetene i Nisfedal, var om Sommeren en Dag med sin Kone oppe paa Heien i Nærheden af Fjeldet „Skarnetten". Medens han stod og stellede med en Høstak, sagde han til sin Kone: „Jeg blir saa underlig af mig; jeg maa gaa bort en Stund alene; hvis der, medens jeg er borte, kommer noget til dig, saa kast dit Tørklæde, saa har det ingen Fare". Manden gik, og en Stund efter kom der ud fra Skoven en forfærdelig stor og sint Bjørn, som lavede sig til at angribe Konen. Hun kom ihu, hvad hendes Mand havde sagt, og kastede sit Tørklæde til Udyret og tog Benene fat og var frelst. Men sin Mand fik hun aldrig se mere. Bjørnen derimod havde sit Tilholdssted i en Hule i Skarnetten og gjorde i lang Tid stor Skade i den nærmeste Omegn. Den syntes at være klogere end et almindeligt Dyr; thi undertiden brød den sig ind i Fjøsene gjennem Døren og til andre Tider gjennem Taget og tog Kreaturer baade store og smaa, samt brød sig ind i Staburene og stjal Mad. Alt bar den op til sin Hule i Skarnetten. Man forsøgte at faa Bjørnen skudt, men altid uden Held; derfor troede Folk, at det var Gaute Tvetene, som ved Troldom havde faaet Bjørneham, og derfor fik denne Bjørn Navn af Gaute Skarnetten. Samtidig som Bjørnen huserede i Nisfedal, boede der paa Kongsberg en vis Kone. Til hende reiste nogen fra Bygden for at spørge om Raad. Konen sagde, det var en Troldbjørn, og derfor kunde ingen anden skyde den end den mindste og usleste Mand i Nisfedal, og han maatte bruge Sølv istedenfor Bly samt tage Sigte paa en hvid Flæk, som Bjørnen havde i Brystet. Efter at have faaet den Besked opsøgte man en liden halt Mand fra Bygden, som forberedte sig med Faste, og om Aftenen før, han drog afsted, gik han til Alters. Sin Bøsse havde han ladet med Sølvknapper. Han fandt Bjørnen og skjød den.

Da man skulde undersøge Hulen, hvori den havde sit Tilhold, fandt man 18 Klaver med Tingel og Bjælder, hvilket havde tilhørt Kjørene, som var dræbte. Da man flaaede Bjørnen fandt man Kniv og Slir under Huden. Huden blev delt i syv Parter, som fordeltes i mellem syv Kirker. Dette skulde være som et Offer, fordi man var bleven kvit det forfærdelige Udyr. Den Part, som faldt paa Nisfedals Kirke er endnu at se i Kirken strax indenfor Hoveddøren i en Stol nærmest Døren paa høire Haand. Huden er tyk omtrent som Puntlæder, hvorat kan skjønnes, at den Bjørn, som denne Hudlap engang har tilhørt, maa have været usædvanlig stor.

Storthinget.

Eftermiddagsmøde den 15de Juni

Dokument 1 — Adressen — Hauglands Forslag.

Haugland var ved at paahøre Debaten nu i to Dage bleven yderligere bestyrket i, at det ene rigtig var at tage Sagen saaledes som af ham foreslaaet; thi alene paa den Maade vilde man faa Sagen saa granskет, oplyst og udredet, som det var muligt, og han syntes, at herom maatte alle Partier have kunnet enes sig. Undersøgelseskomiteen havde jo ikke magtet at faa den oplyst tilstrækkeligt; det erkjendte den selv. Om Adressen vilde han udtale, at da den fra Storthingets Side var en Dom i Sagen paa Forhaand, kunde han ikke være med paa den. Først naar Sager var granskет upartisk tilbunds, var det rette Tid til at fælde Dom og fremkomme med de Forslag, som maatte være paakrævet. Naar Ullmann havde sagt, at de, der stemte mod Adressen, derved billigede de i 1884 og 93 trufne Foranstaltninger, vilde han nedlægge en Protest. Fra Begivenhederne tog han Afstand, men han kunde paa den anden Side heller ikke stemple disse Foranstaltninger, som Komiteen gjorde. Efter hans bedste Opfatning bestyrkede de fremkomne Oplysninger de afgivne Forklaringer, der gik ud paa, at Foranstaltningerne var trufne af Frygt for Uroligheder. Imidlertid udtalte Komiteen selv, at den fandt Oplysningerne ufuldstændige, og derfor holdt han paa Indhentelse af yderligere Oplysninger ad retslig Vei gjennem Rigsadvokaten. Det er i Almenhedens Interesse og i Storthingets Interesse at foretage alt til Sagens Oplysning for at de muligens Skyldige kan faa sin Dom og Straf; dette var Talerens Ønske, og han troede ogsaa, at det var den store Almenheds. At nedvotere dette Forslag vilde efter hans Mening ikke være efter Befolkningens Ønske eller stemmende med den almindelige Retsbevidsthed.

Hægstad replicerede til tidligere Talere og kom herunder ogsaa til at udtale, at han af letforstaaelige Grunde ikke vilde tale om den ophøiede Person, som ogsaa er Konge af Sverige.

Præsidenten anmodede om at holde Hs. Maj. Kongen udenfor Debatten.

Sverdrup syntes, at det smagte gammelt og opkogt af disse Sager. Ullmann havde for nogle Dage siden udtalt, at han ikke egentlig havde lagt nogen Vægt paa Foranstaltningerne i 1884, men der havde jo gjennem alle Aarene været dem, som i disse Begivenheder havde seet noget forfærdeligt og forbryderst, Ønsen paa Statskup og en Læggen Indmarschlinjer mod Landet aaben. Hvorfor havde disse ikke før søgt at faa Sagen oplyst? Havde Komiteen bragt tilfredsstillende Oplysninger? Komiteen svarte selv Nei. Rigtignok havde man faaet vide, at nogle flere Geværer var afskruet, end man vidste i 1884, men over Foranstalningernes Hensigt er der ikke kastet større Lys, specielt har man ikke i de irettelagte Dokumenter kunnet paavise, at der i 1884 var et Statskup igjøre, hvilket der udover Landet har været visket og tisket om. Det vilde være heldigt, om der kunde blive slaaet en Pæl gjennem disse Rygter, som sneg sig om. Talerens Opfatning af Foranstaltningerne i 1884 var ikke rokket ved Dokument No. 1, tvertom var den bleven styrket. Der var i 1884 inden begge Partier dem, som tabte Ligevægten, saaledes som ofte sker under ophidsede Tider. Slig gik det i 1884; der førtes daarlig Snak fra begge Sider; der taltes om at overfidde Rigsretten, om Magt mod Retten og mod Storthinget, og fra den anden Side taltes der om at marschere mod Hovedstaden. Der var Høiremænd, som troede, at Venstre rustede sig. Der var dem, som troede paa Folkereisning og Bemægtigelse af Hærens Vaaben. Efter Talerens Mening var Foranstaltningerne unødvendige og beklagelige og lidet skikkede til at skabe Beroligelse, da de ikke kunde foretages saa i Stilhed. Han var enig i, at der under Kriser ikke burde tales om Anvendelse af Vaaben. De politiske Kampe burde udkjæmpes ved Valgurnerne, og han haabede, at den Tid aldrig maatte komme, at det skulde blive nødvendigt at udkjæmpe politiske Kampe med Vaaben. Af den løse Tale, som dengang førtes, kunde intet af Partierne gjøres ansvarlig for. Han havde ikke dengang troet, at der var Fare paafærde. Han var i 1884 overbevist om, at alt vilde blive løst paa lovlig Maade. For at skaffe Oplysninger havde han stemt for Indkaldelser i 1884 og ligesaa ifjor. Men da det i 1884 blev oplyst, at noget forbryderst ikke havde været igjære, blev der ikke rørt mere derved, og han troede til Storthingets Hæder. Og der burde heller ikke iaar været rørt op igjen i den Historie, man burde ikke gravet de Døde op igjen, da det ikke kunde være til Gavn, kun til Bitterhed og Mistænkeliggjørelse. Dokument No. 1 bruges allerede til Mistænkeliggjørelse, hvilket alle maatte beklage. Men denne Brug var lagt nær af Dokumentet selv, idet det udtalte Tvil om, at de angivne Grunde var de virkelige, uden at man bestemt kunde pege paa andre. Man sagde, at Begivenhederne ifjor stod i Sammenhæng med Begivenhederne i 1884; men det kunde han ikke indse, tvertimod stod Begivenhederne ifjor som Resultat af en Mands ulykkelige Indfald. Skulde der skaffes Oplysninger tilveie, burde det ske i retslige Former. En Komité var ikke skikket til at skaffe Oplysning, hvilket nokſom var bevist ved Dokument No. 1. En saadan Komitees Arbeide vilde altid faa Partisyhedens Præg, hvilket da ogsaa i høi Grad var Tilfældet med Dokument No. 1. Det gav ikke en objektiv og upartisk Undersøgelse af de behandlede Kjendsgjerninger, og Komiteen

indrømmede selv sin Undersøgelses Mangelfuldhed. Det er et Tendensskrift, et Partiskrift, hvilket enhver, som læste det uhildet, maatte indrømme. Men her burde den politiske Opfatning ikke spille nogen Rolle, her burde det kun have været Sagens Oplysning om at gjøre. Som Partiskrift kunde det derimod være bra nok, og det brugtes allerede flittigt som Støv i Vælgernes Øine. Vi gaar nu til Valg om Forholdet til Broderlandet og almindelig Stemmeret, og han haabede, at det ikke vilde lykkes ved at hvirvle op Støv at faa dette fordunklet. I Dokument No. 1 var der dunkle Antydninger om Ophavet, havde man noget for Tanken, var der nogen eller nogle, som figtedes, saa fram med det, for at alt kan blive opklaret. Vistnok havde han troet det bedst, at der, som det sker efter en Krig, var udstedt Amnesti, saaledes som i 1884 skeet af Storthinget; men skulde der skaffes yderligere Oplysninger, saa maatte det ske ad den af Haugland anviste Vei, som var den eneste, hvorpaa fuldstændige og upartiske Oplysninger kunde skaffes, og som bedst stemte med vort Folks Retsopfatning. Med Hensyn til Adressen henholdt han sig til Haugland.

Faye-Hansen spurgte om den fælles Inspiration til Begivenhederne i 1884 skrev sig fra Himlen? Jalfald skrev Inspirationen sig fra høiere Hold.

Efter en Bemærkning af Heffermehl fik Prahl Ordet og replicerede til tidligere Talere, specielt leverede han et mat Tilsvar til Sverdrup og Haugland.

Vogt replicerede ligeledes til tidligere Talere og oplyste bl. a., at paa et Møde i 1884 udtalte Ullmann, at blev Rigsretsdommen frisindende, vilde der blive et Raseri i Landet. Naar de Radikale ifjor stemte mod Sverdrups Forslag og iaar mod Hauglands, saa var det for at kunne have Undersøgelserne i det skjulte og drive Agitation og Skumleri i det stille. Men lad denne Trafik og disse slimede Insinuationer ligge i Aerestjænderiets Afgrund og en offentlig og upartisk retslig Undersøgelse foretages!

Debatten fortsættes imorgen Kl. 10. 6 Talere er indtegnet.

Mødet hævedes Kl. 8¼.

*

Møde 16de Juni Kl. 10.

Et Forspil.

Præsidenten (S. Nielsen) spurgte Vogt, om han afsluttede sit Foredrag Dagen forud med de Ord: „Lad disse slimede Insinuationer ligge i den Afgrund, hvor de burde høre hjemme, nemlig bare simpelthen i Aerestjænderiets — intet andetsteds?"

Vogt: Meget mulig, de lød saaledes, men jeg har intet imod, som igaar af Engelhart udtalt og af Præsidenten billiget, at tilføie, at dette er min personlige Overbevisning.

Præsidenten spurgte, om Vogt anvendte Ordene paa Indberetningen.

Vogt anvendte dem paa de af ham omtalte Insinuationer.

Præsidenten: Hvor er disse Insinuationer at finde?

Vogt: I Debatten, i Dokumentet og paa flere Steder.

Præsidenten: Anvendt paa foreliggende Indstilling, der er et Storthingsdokument, anser Præsidenten Ordene ikke parlamentariske.

Vogt: Igaar sagde Engelhart om mig, at efter hans Mening, havde jeg talt mod bedre Vidende, altsaa løiet. Præsidenten skred da ikke ind, fordi Engelhart kun havde udtalt sin personlige Mening. Jeg maa da spørge, om ikke mit Udtryk i samme Forstand bliver parlamentarisk, naar jeg tilføier, at det var min bestemte personlige Overbevisning.

Præsidenten: Det kommer an paa, hvad Repr. anvendte sit Udtryk paa (Latter), om det var paa en Modstander eller Dokumentet.

Vogt antog, at derpaa kom det ikke an, da Dokumentet var Udtalelser af tre Repræsentanter.

Præsidenten fandt det ubehageligt, at akademisk dannede Mænd ikke kunde føre Debatten paa en puntelig Maade.

Heffermehl: Den Udtalelse burde Præsidenten først og fremst have rettet til Hr. Engelhart!

Præsidenten: Sognepræsten har ikke Ordet (Bifaldsraab fra Galleriet). Ingen Uro paa Galleriet.

J. Knudsen, Sverdrup og Haugland forlangte samtidig Ordet.

Rynning henstillede til Præsidenten at give Ordet til de Herrer, som nu forlangte det om den tilstedeværende Situation.

Præsidenten kunde ikke efterkomme Henstillingen. Herrerne fik saa Ordet herom ved Mødets Slutning.

Rynning henledede Opmærksomheden paa det Spektakel, som nylig fandt Sted paa Galleriet.

Præsidenten: Jeg skal saavidt muligt holde Ro paa Galleriet! Hr. Rynning har Ordet! (Efter en Pause): Agter Hr. Rynning at benytte Ordet!

Rynning: Ja, naar der bliver stille i Salen!

Præsidenten anmodede Repræsentanterne at indtage sine Pladse.

Dokument 1. — Adressen. — Hauglands Forslag.

Rynning holdt derpaa en længere Tale, hvori han underkastede Dokument 1 og tidligere radikale Talere en flængende Kritik.

Havde Komiteen anstillet Undersøgelser, vilde den være kommen til det Resultat, at der i 1884 var megen Uro i Sindene; medens det utvetydig fremgik af den hele Indberetning, at Komiteen ansaa denne Munthes Forklaring upaalidelig og ikke stemmende med Sandheden. Der var ikke rokket ved noget af Indberetningen, sagde Hr. Engelhart. Der var rokket ved altsammen. De Slutninger, Komiteen havde trukket af de foreliggende Oplysninger, paavistes at være helt igjennem urigtige. Med Hensyn til de urolige Forhold i 1884 henviste Tal. til en i flere konservative Blade efter „Oplændingen" indtagen Erklæring fra Sognepræst Wisløff om, at om Høsten 1883, da han var Præst paa Ringsaker, var der indløbet en Skrivelse til Brottum Skytterforening, hvori den opfordres til ikke blot at øve sig flittig i Skydning men ogsaa til at udføre Felttjeneste og andet, som kunde komme til Nytte under et Vinterfeltog — en Kundskab, som han havde fra en alvorlig Mand, som stod Skytterforeningens Formand nær, og som ikke kunde mistænkes for „Ajereri".

Saadanne Oplysninger kunde den Komite have skaffet sig mange af; hvilkensomhelst Venstremand kunde givet Besked; men den Slags Oplysninger havde vel ikke været opportune. Tal. vilde fremdeles citere en Skrivelse fra en agtet Mand til en anden Mand her i Kristiania. Hvad der i denne Skrivelse var oplyst, havde Vedkommende erklæret sig villig til at stadfæste med sin Ed. Skrivelsen var saalydende:

„Under Omstændighederne vil jeg ikke undlade at meddele Dem, at under en Samtale med en Mand her i Byen, der paa Rigsrettens Tider tog ivrig og fremragende Del i Venstres politiske Arbeide, og som fremdeles har havt sterk Befatning hermed, fortalte denne Mand mig, at der her i Kristiania laa Udsendinger fra forskjellige Folkevæbningsselskab udover Landet med det Opdrag at følge Begivenhederne herinde og at give Folkevæbningsselskabslagene Ordre til at rykke mod Kristiania, hvis dette skulde ansees nødvendigt. Jeg tillader Dem at benytte dette Brev, som De maatte finde passende."

Dette kunde vel være af Interesse for Komiteen? Den kjendte jo intet til, at der var Uro i Leiren dengang Yderligere citerede Tal. en Opfordring i en norsk-amerikansk Avis om Indsamlinger til Indkjøb af Rifler for Folkevæbningsselskabslagene. Tal. betonede, at de tarveligste Hensyn til den afdøde Hædersmand, General Munthe, havde maattet stille det som paatrængende nødvendigt for Komiteen at stille disse Sager i deres rette Lys; men Komiteen havde undladt det. Hvorfor? Tal. vilde ønske, at D'Hrr. vilde kaste sig ligesaa meget over det Spørgsmaal som over de saakaldte „private" Dokumenter.

Hr. Engelhart havde stillet en Henvendelse, som allerede var besvaret af Hr. Bonnevie. Skjønt Tal. ikke vidste, med hvilken Ret Hr. Engelhart stillede en saadan Provokation, skulde han ogsaa svare, at aldrig var der til ham stillet nogen saadan Henvendelse, og han havde ikke nogensinde hørt om den. Havde den ærede Repræsentant Lov til at stille Provokationer, kunde vel ogsaa en anden gjøre det. Tal. vilde provocere Thingets radikale Herrer til her i Forsamlingen at benegte eller vedkjende sig, om der i Løbet af 1892—93 er pleiet Forhandlinger eller har været afholdt Møder, hvori Spørgsmaal om, at Storthinget skulde tage den hele Administration og Styrelse i Norges Land i sin Haand, har være under Overvejelse? — Om der har været Tale om noget som Republikens Indførelse? Tal. vilde henstille til Herrerne at svare ligesaa ærlig og redelig herpaa, som Tal. havde svaret paa Engelharts Forespørgsel.

Talerens Opfatning af Forholdene i 1883 og 1884 var, at der dengang var Elektricitet i Luften. Han fandt ikke de trufne Forføininger rimelige; men paa den anden Side kunde han godt forstaa, at andre kunde have en anden Opfatning. Men han skjønte ikke, at disse Foranstaltninger kunde opfattes som foretagne i forbrydersk Hensigt mod Fædrelandet eller for at skade Medborgere. Han skjønte ikke, hvorledes de Folk var beskafne, som kunde have Mistanke derom. Hvad Begivenhederne i 1893 angik, fandt han Foranstaltningerne dengang meningsløse; men han troede ikke, at Admiral Koren havde foretaget dem i forbrydersk Hensigt eller for at skade sit Fædrelands Borgere. Det var malplaceret og ubetimeligt, hvad han havde gjort; derfor havde han ogsaa trukket sig tilbage.

Naar Tal. stemte for Hauglands Forslag, saa var det, fordi det var nødvendigt af Hensyn til de Personer, som det her gjaldt; vi skyldte dem at lade Sagen foretage i retslige Former. Sendte man dem til Protokolkomitéen, saa vilde Sagen koge bort. Nei, frem med Kortene saa Nationen kunde faa se, hvad det gjaldt! Det var besynderligt, at de radikale Herrer kunde sætte sig imod den Undersøgelse, der vilde følge med Vedtagelsen af Hauglands Forslag. Det var et af de mørkeligste Udslag af den moderne Liberalisme. — Ullmanns Adresse fandt Tal. meningsløs og kunde derfor ikke stemme for den.

Arvesen troede, at der laa noget andet under end Frygt for Uroligheder og Oprør.

Bockman imødegik i et længere Foredrag tidligere radikale Talere; han syntes, at Dokument No. 1 ikke var værdigt 3 voxne Mænds maanedslange Arbeide. Hensigten med det hele lod til kun at være den at hvirvle op Støv i Anledning Valgene for at faa Vælgerne til, ledet af Lidenskab og ikke af Forstand, at gaa med paa et Program, som de i Virkeligheden ikke hyldede.

Haugland gjentog, at han ønskede fuld Klarhed, hvilket alene kunde skaffes tilveie ved retslig Undersøgelse. Komiteen indrømmede jo selv, at dens Oplysninger var mangelfulde. Han kunde derfor ikke forstaa, at man modsatte sig hans Forslag, da jo Protokolkomiteen ikke kunde skaffe yderligere Oplysninger.

Haga var enig med Haugland! Der burde søges fuldt Lys over Sagen; derfor burde man ogsaa faa se Indholdet i Kassen med de henlagte Sager.

Løvland udtalte, at Militæret aldrig burde blande sig op i politiske Sager, kun optræde til Opretholdelse af Ordenen efter de civile Autoriteters Opfordring. Adressen burde derfor vedtages.

Statsminister Stang mindede Løvland om, at det ogsaa nu var ordnet saa, at Militæret alene kunde optræde paa Opfordring af den civile Øvrighed; han henviste til Forsvarsdepartementets Skrivelse ifjor til Admiral Koren, hvor dette tydelig nok var udtalt. Statsministeren redegjorde for, at Foranstaltningerne i 1884 kun havde været til Sikrelse af Vaabene mod mulige Urostiftere; for Armeen kunde de istandsættes hurtigere, end Soldaterne kunde samles. Endvidere hævdede han i Eftermiddagsmødet, at der i 1884 ikke blev gjort Modstand mod Rigsretsdommen. „Morgenbladet" var ingen Statsmagt. Selmer havde kun hævet sin Gage og Taffelpenge til den Dato, Dommen faldt. Han anbefalede varmt Hauglands Forslag.

Efter Statsministeren talte Ullmann, Vogt, Engelhart, Prahl, Bonnevie, Hægstad, Rynning, Bonnevie, Løvland, Jørg. Knudsen og Münster.

Paa Engelharts Spørgsmaal, hvorvidt der i 1884 skede nogen Henvendelse til Høire, hvorledes det vilde stille sig, hvis Rigsretsdommen ikke tilfølgetoges, erklærede Bonnevie, at hverken han eller nogen anden Høirerepræsentant fra 1884 erindrede nogen saadan Henvendelse. Hvis nogen saadan var gjort, vilde han have indført den i sin Dagbog; men han havde seet efter uden at finde nogensomhelst Antydning til en saadan Henvendelse, saa han kunde bestemt erklære, at den ikke havde fundet Sted.

Derimod hørtes intet Svar fra Engelhart eller nogen anden paa Rynnings Spørgsmaal.

Ved 10-Tiden Lørdag Aften skredes til Votering. Først bifaldtes Ullmanns Adresse til Kongen med 62 mod 49 St. De 49 var Høire, Moderate og Fasting. Fraværende: Mehus, Berger og Evensen.

Derefter bifaldtes med samme Stemmetal Præsidentens Forslag om Sagens Oversendelse til Odelsthinget. De 49 stemte for Hauglands Forslag.

*

Ved Formiddagsmødets Slutning blev S. Nielsens partiske Optræden som Præsident skarpt paatalt af Heffermehl, Sverdrup, Jørg. Knudsen og Haugland.

Ekrolls Nordpolsreise.

Bergen ¼ 94. (H. O. T. B.)

Den Polarreisende Hr. M. Ekroll er ankommen hertil fra Kjøbenhavn og afreiser en af de nærmeste Dage til Skroven, hvor han møder sit Fartøi Wilhelm Barentz, som derfra begiver sig til Østsiden af Spitsbergen, hvor der overvintres til næste Aar, da den videre Fremrykning til Polaregnene foretages. Formaalet er kombineret Fangst og videnskabeligt, specielt i Løbet af Vinteren at iagttage Isforholdene i Olgastrædet og ovenfor Franz Josefsland med eventuel senere Slædebaadsexpedition til Nordpolen for Øie.

Skole for Aandssvage i Bergen. Under Forudsætning af et aarlig Statstilskud af 11,000 Kroner bevilges til en oprettendes Kommunal Skole for aandssvage Børn i Bergen 5000 Kr., hvoraf 2400 Kr. aarlig.

Bergensbanen.

Bergen ¹⁵/₆ (H. O. T. B.)

Repræsentantskabet bifaldt i Efterm. enstemmig Formandskabets Indstilling angaaende Bevilgning af ca 1,773,000 Kr. til Jernbaneanlægget Vossevangen — Tangevand.

En gift Kone, der ikke lever sammen med sin Mand, tog forleden Dag Tjeneste hos en Familie paa en Gaard i Vestby, hvilken Tjeneste hun ogsaa tiltraadte, men hun blev strax kjed af at være paa Landet, og hun passede da snart sit Snit til ubemerket at komme derfra. Samtidig med Konens Forsvinden forsvandt ogsaa forskjellige Klædningsstykker, som gjenfandtes hos forskjellige Pantelaanere her i Byen, pantsatte af den uredelige Tjener, der ogsaa snart efter blev fakket.

De tre Dages Debat om Dokument No. 1 fik sin Afslutning Lørdag Aften med Vedtagelse af Ullmanns Forslag om Adresse til Kongen, hvori paastaaes, at „Modstand (i 1884) blev reist mod den lovlig affatte Rigsretsdom" og hvori udtales, at „det norske Folk kræver i sit Forsvar at have et Værn for Fædrelandets forfatningsmæssige Frihed og Selvstændighed", samt med Vedtagelse af Dokument No. 1's Oversendelse til Odelsthinget. Kun Fasting forlod her Partiet og stemte med de Moderate og Høire for Statsraad Hauglands Forslag om at anmode Regjeringen om at lade de fremsatte Beskyldninger granskes af Domstolene.

Den svage Stilling, Radikalerne indtog under den første Dags Debat, blev ikke forbedret de to følgende Dage. Det blev tydeligere og tydeligere, jo længere Tiden led, at de ikke turde lade sit Dokument No. 1 blive underkastet en nøiagtig Granskning og give de Herrer, mod hvem Beskyldninger var rettede, Anledning til at forsvare sig. Den saakaldte „Adresse" til Kongen er i Virkeligheden blot en Anmodning til Folket om at betragte Beskyldningerne i Dokument No. 1 som bevist og lægge sine Stemmesedler i Valgurnen i den Forudsætning. Og Oversendelsen til Odelsthinget — som naturligvis ikke faar Tid til at gjøre noget ved det iaar — betyder, at Dokument No. 1 har gjort Tjeneste som Agitationsskrift og skal gjemmes væk for dem, der sidder inde med Midler til at kaste Lys over det. Beskyldningerne skal gjentages paa Folkemøderne, men i Storthinget skal de være døde og begravede. Thi enten seirer Radikalerne ved Valgene, og da er Dokumentet overflødigt og uden Værd for Storthinget i 1895. Eller de taber, og da kan de heller ikke have Spor af Nytte af det. Den Nytte, det skal gjøre, maa være gjort ude i Bygderne inden Midten af November indeværende Aar. Thi da er Valgene forbi.

Denne Taktik blev lagt aaben i Dagen af de optrædende moderate og konservative Talere. Derfor mærkedes ogsaa en overordentlig nervøs og irritabel Stemning hos de radikale Storthingsmænd. Helt op til Præsidentstolen steg Nervøsiteten og bragte den gamle S. Nielsen, der for i en Aarrække har beklædt denne Stol med Hæder og Upartiskhed, til at glemme al Besindelse og Værdighed. Radikalerne føler Grunden gynge under sig, og de gjør kun galt værre ved sine forfjamsede Forsøg paa at gjenvinde Ligevægten.

Fra moderat og konservativ Side

En Oldgranskers Lidelser.

(Fra tysk for „Eidsvold")

Alle Pebersvende har sine Egenheder og Kjæphester, slig har det været lige fra den Stund, da en Adamsson tog den fortvilede Beslutning, at ville henleve sine Dage uden en Evadatter ved Siden. — Ogsaa Jeremias Gotthilf Schwabe havde sin Kjæphest, den bestod i at han vilde erhverve sig et Navn som Forsker eller kanhænde Opdager af noget stort — hvad skulle det bli? Ja, han kunde blot vælge, her gives jo Forskere nok i hver Krog af Jordkloden, bortseet fra en Stanley, en Emin, thi med disse Folk vilde ikke Jeremias Schwabe vove sig til at konkurere, desuden havde han en sand Afsky for alle Slags Firben og deraf vrimler det jo overalt i Afrika. Dertil kom endnu at han kun nødig ville skille sig ved sine Eiendele, som han havde arvet efter Forældrene. I det gamle Fædrenehjem kunde han leve ganske fredeligt med den gode tykke Kjøkkenpige Mina til at stelle Huset. Det blev altsaa derved, at han valgte at bli Oldgransker eller Antikvar. Han indrettede sig et Studerværelse og glædede Byens eneste Boghandler ved at afkjøbe hele hans Samling med gamle Bøger, foruden flere archæologiske Værker. Medens han nu Dag efter Dag ordnede sine Samlinger og proppede sit arme Hoved, der aldrig havde været rigtig lyst, fuldt med archæologiske Navne og Værker, holdt Mine Huset i en mønsterværdig Orden. Men Mina havde en noget tung Haand og ingen Færdighed i at holde fast paa Glastøi og Porcelæn, ja selv de groveste Stenfader gled hende ofte ud af Hænderne. Havde der været en Frue i Huset, saa var der vel med Tiden bleven Skik paa Mina — eller bums væk. Men vor gode Jeremias tog sig intet af Husvæsenet, og lagde slet ikke Mærke til, at det gamle Spisestel og Kopper, der var nedarvet fra Forældrene, ja endog fra Bedsteforældrene efterhaanden forsvandt og gav Plads for mere moderne og billigere Stentøi. Ved Siden af sin Ubehændighed besad Mina en genial Tanke, nemlig næsten øieblikkelig at lade Minderne om sin Udaad forsvinde for al Verden. Udførelsen heraf faldt hende meget let. Kjøkkenvinduet vendte nemlig ud til den med Ugræs og Træer svært overgrode Have, hvori Jeremias aldrig satte sin Fod. Var der nu ulykkeligvis gaaet itu en Tallerken eller en Kop af det gamle Porcelæn, der havde været de ældre Husmødres Stolthed, saa føi alle Skaar og Braat fluks ud af Vinduet ned paa en Komposthaug der var bevokset med Mos og kun etsteds i Midten vidste Spor efter Spade eller Hakke. Thi aldrig saa snart havde der ophobet sig en Dynge af Braat før Mina en skjøn Eftermiddag, naar hendes Herre tog sin sædvanlige Spadsertur, begav sig ud i Haven bevæbnet med en gammel Kulskuffe og skjulte da i Dybet af Kompostheugen Frugterne af sit Ødelæggelsesværk. Samtidig takkede hun sin gode Skjæbne, at hun havde med en gammel Pebersvend og ikke med en nøieregnende Husmoder at gjøre. Hun troede før at hele Huset kunde ramle ned, end at hendes Udaad en Dag kunde bringes for Lyset. Og dog var denne Dag nær — meget nær. Thi en ny Bog havde henledet Jeremias's Opmærksomhed paa, at under ganske naturlige Hauge kan man ofte gjøre Oldfund af stort Værd. Jeremias var aldeles ude af sig selv og styrtede sig ud i den store gamle Have midt i øsende Regn; men hans Forskerblik fandt ikke, hvad han søgte. Vaad som en Hund vilde han vende tilbage til Studerkammerets lune Krog — da han pludselig fik Øie paa den interessante Houg under Kjøkkenvinduet, der med sit Lag af Mos, saa ret antik ud — Jeremias gned Hænderne af Glæde og kunde neppe oppebie Regnens Ophør, inden han vilde begynde sine Forskninger. Men Regnen holder ikke op den Dag, om Eftermiddagen blev det et sandt Skybrud.

Hele Natten lukker ikke Jeremias et Øie — han drømmer ikke om andet end de mærkelige Fund, endelig vilde han dog vinde et Navn, som Fædrelandets første Archæolog. O, hvor dette vilde ærgre hans gamle Skolekammerat Professor D—.

Slige Drømme optog Jeremias lige til den lyse Morgen. Da kan han ikke vente længer, han springer op og trækker Gardinerne fra Vinduet og — herlig hilser Solstraalerne ham imøde. Nu skal det vel gaa. Mina hviler endnu i Søvnens Arme, da vor gode Jeremias allerede er i fuldt Arbeide med at grave i den fordægtigt udseende Høi.

Bibs — der støder Spaden mod noget: kling, kling! Forsigtig graver Jeremias videre, til han endelig holder en Gjenstand i Haanden — et Stykke underligt forvriet og bøiet Glas. Halv glad og halv skuffet besigter han det paa alle Kanter. Det ser lidt underligt ud; men en vis Anelse siger ham dog, at Glas ikke er nogen egentlig Antikvitet, hvorved en Oldgransker kan vinde Berømmelse. Hm. — nu kommer en forløsende Tanke — ja dybere han graver, desto nærmere vil han komme Maalet, og Spaden arbeider utrættelig videre.

Mina er imidlertid staaet op, og har i det bedste Humør af Verden ombyttet Sovеværelset med Kjøkkenet hun vil netop til at sætte Kaffekjedelen over. — Da — hører hun en underlig Lyd, der trænger op fra Haven. Med den Nysgjerrighed, der er hende egen lig alle Evadøtre iler hun til Vinduet og — ser med Forfærdelse — den sveddryppende Mand graver og graver i Søplehougen — han har allerede bragt frem for Lyset en net Samling med Potteskaar.

En Skræk, som hun aldrig nogensinde har følt Mage til sammensnører Minas ærlige Hjerte — og mens hun endnu staar der, ude af Stand til at komme af Flekken, ser Hr. Jeremias pludselig op og raaber hende muntert imøde.

„Mina, se hvad jeg finder her. Hvilken Lykke, gjør dem straks færdig, de maa gaa paa Stationen med Telegram til min Ven Professor D.—"

Mina vilde neppe tro sine egne Øren — Kun et staar klart for hende. Han kjender ikke Oprindelsen til disse Skaar — som han omhyggelig renser for Smuds, bærer op paa Studerkammeret, hvor han opmærksom betragter dem med Luppen, som var de sjeldne Sager fra det gamle Gonconde. —

Imidlertid begav Mina sig afsted med Telegrammet: Det lød slig:

„Kom straks — sjeldent Fund."
Jeremias.

Med feberagtig Utaalmodighed venter Jeremias Svar. Det indtraf om Eftermiddagen:

„Kommer med Aftentoget".
D—.

Nu først slaar Jeremias sig til Ro, og nyder det lækre Maaltid, som Mina i Bevidstheden om sin Brøde har opbudt al sin Kogekunst for at tilberede.

Aftenen kommer — de to Venner er i Studerkamret og Mina lytter ved Døren, uden at turde drage Aande.

Jeremias fortæller om sit Fund og Skaarene kommer for Dagen — Profes-

blev Debatten ført med Styrke og rammende Kraft. De Indlæg, som fremkom fra Statsraaderne Hauglands og Sverdrups Side blev staaende uden Svar fra de radikale Debattanter. Ogsaa Ministeriet indtog en særdeles fordelagtig Position under disse Forhandlinger og er gaaet ud af dem med forøget Anseelse. Statsminister Stangs Tale Lørdag Formiddag var helt igjennem statsmandsmæssig og maatte give Tilhørerne en stærk Følelse af, at fra det Ministerium kunde der ikke ventes andet end en streng Overholdelse af Forfatningen og alvorlige Bestræbelser for at undgaa al ensidig Partipolitik.

Det staar nu fast for Landet: Radikalerne har faaet sig tilbudt en nøiagtig og samvittighedsfuld Granskning af de i Dokument No. 1 omhandlede Begivenheder i 1884 og i 1893, og de har afslaaet dette Tilbud. De vil ikke have fuldt Dagslys. Dagens klare Solskin er ikke gunstig for deres Valgagitation.

En Karakteristik.

Under Debatten om Ullmanns Adresse og Dokument No. 1 udtalte Bøckman bl. a. følgende:

Adressen var af samme Skrot og Korn, som det hele Dok. No. 1, — et Forsøg paa at faa Mistænkeliggjørelse og skumle Antydninger. Tal. havde i en Provinsavis læst en Karakteristik af Indberetningen, som forekom ham saa slaaende, at han ikke kunde negte sig at citere den:

„Ja, en Løgn kan endevendes,
stadses op med Brast og Bram,
klædes i en nygjort Ham,
saa dens magre Skrot ei kjendes.
Det er det, som vi har gjort,
laget alt saa vildt og stort,
uglet ud med Ørnerygge
og med alt det andet stygge,
løiet ligt og uligt væk
strønet ind stig maalløs Skræk,
at En kjendes ei ved tilsidst,
hvad En længst har hørt og vidst!"

Linie for Linie passede dette Citat som skrevet for Anledningen. Citatet var ogsaa af et Verk, som aldrig blev gammelt. — — —

Værdalen.

Nye Udrasninger.

Levanger [16]/6 94. (H. O. T. B.)

Iaften er et nyt større Skred gaaet ved Herfossen. Der skal denne Gang være gaaet Kreaturer med. Nærmere Besked at vente ved Midnatstiden.

Levanger [17]/6 94.

Det nye Jordskred ved Herfossen, som gik omkring Kl. 11 inat, er det største, af alle dersteds tidligere stedfundne.

Det omfatter 100 — 200 Maal Eng og Agerland af Gaardene Haugene, Bjørnstad og Røs, ialt 7 Gaarde og Pladse med ca. 50 Beboere. Folkene haabes reddet, da en hel Del nedenfra Bygden er kommet til Undsætning, hvorimod nogle Kreaturer antages omkomne. En Hest reddedes i sidste Øieblik fra at gaa med i Skredet. Veiene og Telefonen er ødelagte paa en længere Strækning.

Udglidningen var ikke standset ved Midnat, naar dette nedskrives, saaat der ventes større Ødelæggelser. Der er al Sandsynlighed for Oversvømmelse paa Grund af at de store Jordmasser opdæmmer Elven.

En Indsender, der ønsker at yde Bidrag til Unionsdiskussionen, har sendt os følgende Artikel:

Fælles Udenrigsminister, svensk eller norsk, og norske Konsuler

(Konsulatvæsenet delt).

(Seet fra moderat Standpunkt).

Jeg forudsætter det rimelige, at Norge faar egne Konsuler, da Norge har en større Handelsflaade.

Jeg forudsætter ogsaa, at Norge og Sverige derimod maa have en fælles Repræsentant ligeoverfor Udlandets Diplomati. Saavidt jeg har forstaaet, har det radikale Venstre i den sidste Tid stemplet dette som umuligt paa Grund af Spørgsmaalet om Formen for, og hvorledes en saadan Fællesminister skulde kunne gjøres ansvarlig for begge Nationalforsamlinger.

Som en af de Nordmænd, der vil hævde Norges fulde Ligestillethed i Unionen (jeg haaber og tror fast, at alle Nordmænd, enten de er saakaldte Høire eller Venstre, vil det) og som en af dem, der ønsker en fredelig og besindig Afvikling og Ordning af de forhaandenværende Stridigheder mellem Broderfolkene, tillader jeg mig at fremsætte følgende til mine Landsmænds Overveielse:

Hver Nationalforsamling vælger 6 Mænd, altsaa tilsammen 12, med 1 Opmand (den 13de).

For denne Unionsret, opnævnt af begge Nationalforsamlinger, er Fællesministeren ansvarlig.

Er Fællesministeren anklaget for at have handlet til Gunst for Sverige, skal den 13de (Opmanden) være norsk; Retten bestaar da af 7 norske og 6 svenske.

Jeg formoder, en svensk Fællesminister vil være forsigtig under saadanne Forhold.

Er Fællesministeren anklaget for at have handlet til Gunst for Norge skal den 13de (Opmanden) være svensk; Retten bestaar da af 7 Svensker og 6 Norske.

Her et Alvorsord!

Lad „Midnatskommissionens" Oplysninger om de utidige og letsindige Geværafskruninger og Udrustninger henlægges og lad Venstres letsindige Forslag om almindelig Stemmeret ogsaa henlægges og saa alle som Nordmænd at blive enige om at faa opgjort Konsulatspørgsmaalet og Udenrigsspørgsmaalet med Broderfolket paa fredeligt, ikke brutalt, tvilsomt Grundlag. Søg Landets, ikke Partiets Vel.

Det er værdigt, at vi kræver vor Ret inden Unionen som selvstændigt Rige og Folk, men lad os ikke spille „Storkaren" med liden Hær og mindre Forsvarsvæsen.

Vi behøver neppe at frygte Fare fra Broderfolkets Side, men tænk eder lidt om!

Stormagterne staar rustet til Tænderne og Folkene næsten segner under Byrden af de uhyre Skatter og de store staaende Hære. Der forkyndes fra Regenterne gjensidig god Forstaaelse. Ingen vover at tage Ansvaret ved at slaa et Slag. Hvor prægtigt, om de smaa Stater Norge og Sverige blev uenige, saa dette kunde om end kun tilsyneladende blive Grunden til, at Stormagterne kom i Haarene paa hinanden. Men vi da stemplet som de der havde yppet Trætten, mon vi længere blev staaende som selvstændig Stat?

Nordmand.

Ved Skoleeskadronen ser man for Tiden en Mand med Furers Grad. Dette har i længere Tid voldt Forargelse blandt Underofficerer, da Vedkommende endnu er i Prøveaarene, hvilket gjør, at Loven vistnok stiller sig hindrende overfor Graden. En ældre Underofficer maa finde sig i at respektere Graden, naar der ved en anden Vaabenart er bedre Avancement og Udnævnelsen er lovmæssig og officiel; men i nærværende Tilfælde tror vi ikke, at nogen af Delene er tilstede, ialfald kjender ingen Underofficer i Kristiania til officiel Udnævnelse her. Vi beder derfor Forholdet oplyst eller nærmere forklaret.

En Underofficer.

Stygt Overfald. En Del Arbeidere fra Kristiania, der var paa en Tur ved Lian, blev af en eller anden Grund rasende paa en forbipasserende drukken Bondegut, som de paa det nykeligste mishandlede, idet de slog ham snart i den ene Fjeldvæg snart i den anden. Tilslut blev de saa rasende, at de greb den Ulykkelige og styrtede ham udover en brat Skraaning, omkring 40 a 50 Alen dyb. Den mishandlede var i en saadan Tilstand, at en tilstedekommen Læge erklærede hans Tilstand betænkelig. Han blev hurtigst muligt bragt til Rigshospitalet, hvor han er kommet sig adskillig, saa han forhaabentlig staar det over.

Den belgiske Forfatningsrevision er nu fuldstændig tilendebragt. I Deputeretkamret fremlagde Premierministeren de Burlet en statistisk Oversigt over Vælgerantallet efter den nye grundlovsmæssige Ordning. Ved Valgene til Deputeretkamret er herefter 1,356,620 Borgere stemmeberettigede. Af disse Vælgere afgiver 857,659 hver en Stemme, Resten to eller tre Stemmer, saaledes at det samlede Stemmeantal bliver 2,067,665.

Hvad Senatsvalgene angaar, er 1,149,732 Borgere stemmeberettigede 662,735 Senatsvælgere afgiver hver en Stemme, Resten hver to eller tre Stemmer. Ialt udgjør Vælgerstemmerne til Senatet 1,842,344.

Efter den gamle Ordning havde kun 134,000 belgiske Borgere Stemmeret ved Valget af de lovgivende Forsamlinger. Man vil heraf bedst se, hvor omfattende den stedfundne Stemmeretsudvidelse er.

Jonsbergs Landbrugsskole.

Hamar [16]/6 94 (H. O. T. B.)

Amtsformandskabet har bevilget Kr. 48500 til Nybygninger ved Jonsberg Landbrugsskole. Der skal optages et Laan, betalbart i 30 Aar.

Ligeledes blev der enstemmig vedtaget en stærk Udtalelse mod den foreslaaede Statens Overtagelse af Telefondriften.

150 Dræbte.

Berlin [15]/6 (H. O. T. B.)

Under Tordenveir slog Lynet i Nat ned i en Kulgrube ved Troppau. Ved Explosion dræbtes 150 Bjergarbeidere. Paa Grund af Grubebrand har man ikke kunnet faa trække frem Ligene.

Til Repræsentant i Brandforsikringsindretningen er for Fredrikshald, Sarpsborg og Fredriksstad valgt Sagfører Dietz med 71 St. I Fredriksstad opnaaede Statsingeniør Bergh 38 St., i Sarpsborg Farver Mostad 2 St.

Hamar [16]/6 (H. O. T. B.)

Amtsformandskabet anbefaler enstemmig den af Regjeringen foreslaaede Tid for Valgmænds- og Storthingsvalg i Hedemarkens Amt, henholdsvis 17de September og første Halvdel af Oktober.

„Dronningen", Arendals Dampskibsselskabs ved Fevigs Jernskibsbsbyggeri nye Passagerdampskib i Ruten Kristiania— Bergen foretog igaar en Tur ud Kristianiafjorden, hvortil var indbudt Medlemmerne af Vei- og Jernbanekomiteen, Repræsentanter for Pressen og en Mængde Forretningsmænd etc. Turen gik lige til Drøbak. Paa Tilbageveien serveredes Frokost. Ved Champagnen holdtes en Række Skaaltaler.

Det prægtige nye Skib, der skal være det mest hurtiggaaende paa Kysten, er udstyret med al mulig Komfort. Foruden 4 store Familielugarer har det 22 første Klasses Passagerlugarer en prægtig 2den Plads med Køiplads til 32 Passagerer, samt en 3die Plads Salon.

Et Attentat paa Crispi, Italiens Førsteminister, forøvedes ilørdags af en Anarkist, der affyrede et Revolverskud. Crispi blev dog ikke saaret. Anarkisten arresteredes.

Keiser Vilhelm tiltræder sin Norgesreise 1ste Juli.

Statsraad Jakob Sverdrup vil, efter Anmodning fra Laurviks Centrumsforening, Søndagen den første Juli holde et politisk Foredrag i Laurvik.

Afholdssagen.

Afholdsmændenes Demonstrationstog i Kristiania isøndags talte ca. 7000 Deltagere.

Bergen [17]/6 94. (H. O. T. B.)

Afholdsfolkets Demonstrationstog i Eftermiddag talte ca. 1800 Deltagere, hvoraf over Halvparten var Kvinder og Børn. Der var 2 Musikkorps og 8 Faner og Standarter. Toget sluttede op ved Børneparken, hvor Taler holdtes af Overlæge Klaus Hanssen og Lærer Laberg. En Resolution vedtoges, en udtalte Forventningen om, at Brændevinsloven vilde blive behandlet paa indeværende Storthing, samt Tilslutning til Forslaget om Folkeafstemning angaaende Handel med berusende Drikke.

Arendal [17]/6 94.

I Totalafholdsforeningernes Demonstrationstog idag deltog ca. 500 Mennesker, hovedsagelig Kvinder og Børn. Taler for Afholdssagen holdtes af flere. Mange Tilskuere var ude.

Risør [17]/6 94.

Afholdsfolkets Demonstrationstog idag talte over 2000 Deltagere 3 Faner. Varme og indtrængende Taler holdtes af Pastor Anker, Lærer Kringlen og Abrahamsen. Iaften Fest i Afholdslokalet.

Trondhjem [17]/6 94.

Ca. 2000 deltog i Afholdstoget, i hvilket der bares 16 Faner. Kirkesæther og Frøken Sulche fra Amerika talte. I aften holdes Fest i Cirkus.

Larsnæs [18]/6 94.

400 Afholdsfolk samledes i Gurskevaagen Demonstrationsdagen. Taler holdtes for Afholdstagen og Fædrelandet. Til Storthingspræsidenten afsendtes saadant Telegram: 400 Afholdsvenner samlede i Gurskevaagen ønsker Brændevinsloven realitetsbehandlet iaar." Circa 300 Afholdsfolk demonstrede paa andre Steder i Præstegjældet.

Holmestrand [18]/6 94.

Afholdsfolkets Demonstrationsdag feiredes i Holmestrand med stor Tilslutning. Paa Torvet talte ORSagfører N. G. Berg for Dagen. I Afholdsfolkets Lokale holdt Cand. mag. E. Berg Foredrag over „Afholdssagen som Sed i den demokratiske Fremskridtsbevægelse." Festen i Logen var besøgt til Trængsel.

Stavanger [18]/6 94.

Afholdsdemonstrationen igaar var særdeles vellykket. 1800 — 2000 Mænd, Kvinder og Børn under 7 Faner med Tamburer og Ynglingeforeningens Musikkorps marcherede gjennem Byen. Fra 8 — 11 holdtes Folkefest paa Bjergsted. 1500 Deltagere. Rigelig Underholdning af Musikkorps og 5 Sangkor. Flere Taler afholdtes. Tilslut Sang af et stort Fælleskor med Akkompagnement af Ynlinge-foreningens Musikkorps. Alt gjennemgaaende heldigt. Bifaldet livligt og Stemningen udmærket.

204 Arbeidere omkom ved den østerrigske Kulgrubbeulykke forleden.

Gift Kvindes Eiendomsret. Som bekjendt er der i de senere Aar foretaget adskilligt ad Lovgivningsvei til at forbeholde Kvinden Raadighed over sin Formue i Ægteskabet. Der er Adgang til Særeie og i Forbindelse dermed forbeholdes Konen Raadighed over den Indtægt, hun har under Særeiet. Derimod har Konen retslig været omtrent ubeskyttet, hvor Fælleseie finder Sted, idet Manden uindskrænket har kunnet raade over, hvad hun har fortjent ved eget Arbeide. Denne Mangel er nu afhjulpen ved en nylig vedtagen Lov, der indeholder, at selv under Formuesfællesskab er Hustruen eneberettiget til at raade over, hvad han ved selvstændig Virksomhed erhverver, og at der i saadant Gods ikke kan søges Dækkelse for den Gjæld, Manden har stiftet uden hendes Samtykke.

Hermed er sat en Grændse for en pligtforsømmende Familiefaders Adgang til at forøde baade sin egen og Hustruens Fortjeneste i Tilfredsstillelsen af sine onde Tilbøieligheder.

Politiske Folkemøder. Statsraad Sverdrup og Storthingsmand Hval talte ved det politiske Stevne i Lier for over 600 Tilhørere, Statsmnistdr Løvenskiold paa Roterø for 400, Storthingsmand O. Berge i Gran for ca. 100 og og Storthingsmand Holsen sammesteds for henved 150 Tilhørere.

Frafald fra de radikale Venstre. I Snarum (Annex til Modum) har Venstre tidligere aldeles havt Overvægten; ved Kommunevalget ihøst vandt dog det forenede Høire og Centrum, kun med en eller et Par Stemmers Overvægt. Ivaar er stiftet en moderat-konservativ Forening, som allerede tæller over to Trediedele af Sognets Stemmerettigede.

Frelseshæren-Socialistmarschen. Frelseshæren har nu faat sig en Sang paa Socalistmarschens Melodi og med samme Omkvæde. Vi hidsætter:

Mens Hjerter er kolde og Samfundet skjult
for Tvedragt og bitreste Ve,
man lar sig dog lokke i Bur, som en Fugl,
af Lyst og af Varietè.
man levnes kun Anger, den ulmende Glød;
til Arbeidet! Liv eller Død!

Og det sidste Vers lyder saa:

Det knager i Samfundets Fuger og Baand,
lad falde, hvad ikke kan staa!
Men ræk mig, o Jesus, din evige Haand,
Dit Ord skal dog aldrig forgaa.
Du fører os an midt i Trængselens Glød!
til Arbeidet! Liv eller Død!

Sverdrup paa Skarnæs. Statsraad Sverdrup holder paa Søndag den 24de Juni politisk Foredrag paa Skarnæs St. i Søndre Odalen.

Statsminister Stang taler paa Søndag, St Hansdag, i Hønefos.

En Centrumsforening er under Dannelse i Trondhjem.

Valders.

Ved **„Fuldsendvand"** modtages ogsaa i Sommer Reisende fra 30te Juni. Adgang til Jagt og Fiskeri.

Adr. **„Skråtvolds P. O."**

(O. A. R.)

soren besigter hvert enkelt Stykke — nu og da trænger en klirrende Lyd ud til Mina, saa et Hm — hm, hvad er dog alt dette? — Mina blir ligbleg. — — — En drønnende Lattersalve — og saa kommer det i en halv spøgende Tone fra Professorens Læber: — „Kjære dig Vennen min, du har bedraget dig selv paa en frygtelig Maade. Disse Potteskaar er ikke gamle, høist en 20 a 30 Aar. Det er altsammen Braat af itusiaaet Stentøi, der fra Tid til anden er kastet ned paa Haugen. Kald paa din Kokkepige, gamle Ven, jeg vædder en Flaske Portvin, at hun ved Besked.— Ha ha ha."

Da kunde Mina ikke længer holde det ud. Hylende styrtede hun ind i Værelset og bekjendte sin Brøde. Professoren lo, saa han maatte holde sig paa Maven, mens Jeremias stod ligbleg og skjælvende ude af Stand til at kunne fremføre et Ord. Aldrig i hele sit Liv havde han følt sig saa skamfuld og ulykkelig.

Professor D— reiste hjem med Nattoget. Dagen efter fik den bestyrtede Boghandler i Opdrag at sælge alle Jeremias Schwabes archæologiske Verker.

Jeremias havde gransket nok for det første. Han tilgav sin Mina og levede fra nu af som Rentenist.

„Hun har ingen Tanke uden for ham; tænkte Urquhart, medens han tog Plads ved Siden af hende endnu med Armen om hendes Liv. Det ærgrede ham at se, at hun ikke lagde mere Merke dertil, end om han havde været en gammel Bedstefader.

„De har onde Nyheder?" stønnede hun, „han er bleven opsporet, arresteret!"

„Ak, det er endnu værre end dette!"

„O, Gud, o Gud, hvad er vel værre; Hvad kunde være værre undtagen hans Død?"

„Ja, Sibyl, jeg er saa bedrøvet for Deres Skyld, — saa bedrøvet over, at denne Mands Skjæbne skal have saadan Betydning for Dem! Denne Mand, som for nogle Uger siden var en Fremmed for Dem —"

„Tal ikke saaledes," udbrød hun, „jeg elsker ham. Jeg skammer mig ikke over min Kjærlighed. Hvad" er hændt ham? For Guds Skyld, tal!

Hun saa paa ham med et fortvivlet Blik.

„Kan De taale at høre, hvad jeg maa sige, om det er det Værste af Alt?"

„Jeg maa taale det. Intet kan være værre end denne Pine."

Stakkels Sibyl! Det blæste voldsomt inat efter at Fiskesnekken var seilet ud. Han skulde sættes iland tidlig imorges, og Mændene skulde straks sætte Kursen hjemad. Jeg var nede i Landsbyen for en Time siden, og de var endnu ikke komne — der var ingen Efterretninger fra „Mary Jane."

„De kan have seilet længere, end de tænkte."

vi oplever! Hvor forfærdeligt Stormen har raset inat. Vi vil faa høre om mange Forlis inden Aften."

Derpaa fortalte Jane, at Mr. Mountford havde brudt sig ud af Ellerslie Fængsel midt paa Natten, og at man gjennemsøgte Egnen, nær og fjern, og telegraferede hid og did forat komme paa Spor efter ham.

„Alt, hvad jeg kan sige er, at jeg haaber, man ikke finder ham," fortsatte Jane, „han var den venligste høfligste Herre, vi nogensinde har havt i Huset, og hvis han har myrdet Miss. Arnold, som alle paastaar, at han har gjort, maa han have gjort det i et Andfald af Vanvid."

„Hvem siger, at han har myrdet hende?„

„Alle tror, at han har gjort det, og at Sindsforvirring er hans eneste Undskyldning. Der fandtes ikke Tegn til noget saadant i hans Væsen. Thomas, som opvartede ham, siger, at han aldrig har truffet paa en høfligere og venligere Herre. Han var ikke den, som skjændte for en Smaating. Thomas siger, at undertiden var han mismodig og bekymret, men Intet tydede paa, at han var anderledes end andre Mennesker."

Stakkels Brandon! Han blev omtalt og beklaget i Kjøkkenet og i Landsbyen. Han blev eftersøgt af Politiet og hans Signalement blev telegraferet fra Sted til Sted!

Klokken var næsten et, da Sibyl gik ned fra sit Værelse! Stille og lydløst vandrede hun om fra Værelse til Værelse, næsten forundret over ikke at se

Præmieret i
Kongsvinger 1885
Trondhjem 1887
Gjøvik 1890

Præmieret i
Fredrikstad 1885
Christiansand 1885
Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

I alle boglader faaes:
Nils Collett Vogt:

Fra Vaar til Høst.

Elegant udstyr. Med litograferet omslag efter originaltegning af Frøken Skovgaard. ***2 Kroner.***

Læs

anmeldelserne fra de modsatte politiske og literære lejre.

„Morgenbladet“: — form og udtryk, der med et slag må give ham plads blandt dem af de unge, af hvem man bør kunne vente mest. Og ved siden heraf fine poesier, formrige og følsomme, givende en sindets eller naturens stemning i harmonisk velklang.

Hans Aanrud i „Intelligensen“: Thi fra det øieblik, denne hans nye digtsamling er kommet ud, vil der ikke mer kunne strides om, at han står i **allerførste række** blandt de yngre, ja at han rimeligvis er en af de betydeligste lyriske talenter, vor literatur har øiet, intet mindre end **arvtager efter Wergeland og Bjørnson.**

Dr. Georg Brandes i „Politiken“: Der er desværre igjen en Nordmand, som fortjener ros — ypperlige, friske som vers af unge danske mænd for tiden sjelden er friske, og fuldtonende som de næppe skrives i Danmark af nogen, der er yngre end Holger Drachmann. Og så er der så god og fast en form i disse vers, som vi ikke i lange tider har seet den.

Vilhelm Krag i „Verdens Gang“: En bog, der larmer af trods og henrykkelse, himmelstormende henrykkelse! — — dæmpede melodier fra alle de lyse nætter, melodier, tungsindige af ydmyg ømhed, melodier, hvis rytmer vil nynne dig ind i dine tanker, og stige frem mangen gang.

Kristofer Randers i „Aftenposten“: En af de friskeste og kjækkeste bøger, som på lang tid har set lyset i vor literatur. — — Digte af en så frisk stemning og fuldendt formning, at de står ved siden af det bedste, vor literatur paa dette område har frembragt.

„Kringsjaa“: Noget af det mest betydningsfulde i vor nyeste literatur — fuld af friskhed, kraft og poesi.

Kristiania.
Universitetsgd. 24.

Olaf Norli.

Thingvalla Linien.

Nedsat Fragt til og fra Amerika.

De, som skal kjøbe Billetter til og fra Amerika, bør gjøre det nu, da Fragten er saa overmaade billig.

„Amerika“	afgaar fra	Christiania	18	Juni
„Thingvalla“	„	„	5	Juli
„Norge“	„	„	19	„
„Amerika“	„	„	30	„
„Island“	„	„	16	August

Fragtforskud 20 Kroner sikrer den billige Fragt.

Bemærk: Billetter gjældende for Befordring **fra alle Byer i Amerika** sælges til nedsat Pris og expederes hurtigt. Pengeforsendelse besørges samtidig uden extra Udgift for Kjøberen.

Dygtige Agenter antages i Byer og Distrikter, hvor Linien ikke før er repræsenteret.

Billig Befordring til Syd og Ost Afrika.

Frederik Lie,
Generalagent, Store Strandgd. 2 B, **Christiania.**

ULYKKESFORSIKRINGSSELSKABET

„SIGYN“

Hovedkontor: Hjørnet af Carl Johansgade og Akersgaden (Akersgaden No. 35)
Kontortid 9—4, Lørdag 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikres under et.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania,
anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Carn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoletøier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaateier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjorter Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling.**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier**. Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dun!
Alt til billigste Priser

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Tagpap
Tætningsmasse
Tagkidt
Asphalttjære
Composition
Raatjære
Kultjære
Vognsmørelse
m. m. m.

anbefales billigst fra Lager.

Thrane & Co.,
Christiania.

Anton Hedel's

Uhrforretning anbefales.

Storgd. 24 — etabl. 1849.

O. L. Svenssens

Fabrik for
Barnevogne,
Dukkevogne,
Kurv-Reisekufferter,
Kurver- & Kurvmøbler,
Fantasiarbeider.

Christiania, Akersgaden 32 og Grønland 12. Telefon 1561.
Sølvmedaljer Kjøbenhavn 1873 og Skien 1891.
Æresdiplom Christianssund 1892.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Brooke's

Sæbe.

Abekat Mærke.

Læs altid Brugsanvisningen

Eneimportører for Norge:

Hiorth, Homan & Co.

Christiania.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonnin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i
S. Amundsen & Co.s Farvehandel, Grændsen Nr. 4.

Abonner paa „Eidsvold“.

Til

„Eidsvolds“ Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: _____

Adr.: _____

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rollsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Maries smilende Ansigt noget Sted. Hun kunde ikke tænke sig, at hun var død, og at en dyb Hemmelighed hvilede over hendes Død. Den forfærdelige Begivenhed stod altid for hendes Tanker, men hun havde endnu ikke sat sig ind i den skrækkelige Virkelighed: det velkjendte Ansigt var forsvundet for stedse, og den Stemme, der saa længe havde udgjort en Del af hendes Liv, var forstummet. Aldrig mere skulde hun se Marie, hendes trofaste Ledsager i de lykkelige Aar, da alle Bekymringer og Sorger var ukjendte. Nu syntes Livet bestaa at i Sorg og Engstelse.

Hun gik hen til det Værelse, hvor Marie nu hvilede, og Stuepigen, som sad derinde, aabnede Døren. Det dæmpede Lys og Blomsternes Vellugt syntes at have ombannet det til et Sydens Kapel. Sibyl kastede et frygtsomt Blik henimod det hvide Leie, — der laa det livløse Legeme under det hvide Dække, saaledes som hun saa ofte med Gysen havde seet det fremstillet paa Malerier og Tegninger, men aldrig i Virkeligheden været Vidne til. Med sagte Fodtrin nærmede hun sig Sengen, men da Pigen rakte Haanden ud forat trække Tæppet tilside, stansede Sibyl hende med et dæmpet Skrig:

„Nei, nei, lad mig tænke paa, saaledes som jeg kjendte hende, — ikke som hun nu er!“

Hun sank ned paa Knæ ved Siden af Sengen med foldede Hænder. Hun bad for den Dødes Fred og end mere brændende for den arme Flygtning, hvis Liv var forspildt og som, hvad enten han var skyldig

eller uskyldig, blev anklaget for at have dræbt hende. Sibyls Øine var røde af Graad, da hun reiste sig og sagte gik ud af Værelset, hvor den alvorlige Stuepige sad ved Vinduet og læste i sin Bibel. Den tro Tjeners hele Sjæl var opfyldt af Stillingens Alvor, ikke mindst, da Sir Joseph midt paa Natten sad hulkende og stønnede ved den Dødes Leie, og hans heftige Sorg vækkede hende op af Søvne. Hun følte, at hun fik et Indblik i Familiens Hemmeligheder og blev en vigtigere Person, end hun før var.

Døren lukkedes efter Sibyl, men neppe var hun traadt over Tærskelen, før hun stødte paa Urquhart, som saa bleg og udmattet ud.

„Vil de se den stakkels Marie for sidste Gang?“ spurgte hun.

„Nei jeg ser aldrig Lig. Synet af en død Ven volder mig bitter Smerte.

Jeg føler, at jeg snart eller tidlig skal hende lig. Nu var jeg paa Veien til Dem.“

„Har De hørt Noget?“

„Ja. jeg maa tale rolig med Dem i nogle Minutter, Sibyl! maa jeg kalde Dem saa? Alt hvad vi gjennemgik i Nat, synes at skjænke mig Ret dertil.“

„Ja, som De vil,“ svarede Sibyl utaalmodig,“ hvis De har noget at sige mig, saa sig det straks, om det er aldrig saa slemt.“

Hun saa ud, som om hun vilde segne om. Han slog sin Arm om hendes Liv forat støtte hende og førte hende hen til en Stol.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss Fabik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 72. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **Torsdag den 21de Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **1ste Aarg.**

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.
„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor ***hele*** Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede.
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

„Eidsvold"
Telefon-Nummer:
Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

„Det almindelige norske Arbeidermode"

i Bergen, eller som det vel rettere heder: Socialistkongressen, har prompte svaret paa det radikale Venstres Afvisning af Samarbeide. Mødet vedtog ensstemmig et Valgopraab, der skal trykkes i 25,000 Exemplarer, og hvori det bl. a. heder:

Vort Partis Bestræbelser har i de senere Aar mere og mere maattet samle sig om at holde Stemmeretssagen fremme. Venstres Landsmøde i Februar 1893 satte som bekjendt Stemmeretten ned paa Programmet. Dette var ment som det første Skridt til nu ved Valgene at lade Stemmeretssagen gaa helt ud af Programmet. Og den kommunale Stemmeret, den eneste, Venstre for nærværende med nogen Sandsynlighed skulde kunne skaffe os, opnaaede paa Venstres forrige Landsmøde kun et Faatal Stemmer. Nu er dette vistnok anderledes. Stemmeretssagen indtager atter en Hædersplads paa Venstres Program, og den kommunale Stemmeret er taget klart og utvetydigt med. Men at dette er skeet, skyldes helt og holdent Arbeiderpartiets Agitation. Vort Parti har i disse Aar været Stemmeretssagens eneste og paalideligste Vagthold".

Videre heder det:

„Vi har selvfølgelig ogsaa maattet kræve vort Parti repræsenteret i Storthinget. Arbeidernes Krav savner enhver Repræsentation paa Storthinget, og de forsømmes derfor som ingen andre Sager. — — Medens vi har været villige til at støtte Venstre i alle Valgkredse, hvor vi overhovedet tæller Meningsfæller, har vi alene fordret egne Repræsentanter der, hvor det efter vort Antal med Rimelighed kunde fordres. Men Venstre har afvist vort Tilbud om Valgsamarbeide. Venstre vil holde den selvstændige Arbeiderbevægelse ude fra Storthinget. Venstre vil heller sætte Stemmeretten, det hele Valg, og derved ogsaa vort nationale Selvstændighedsarbeide i Fare, end at indromme Arbeiderne virkelig Repræsentation i Storthinget."

„Med Høire vil jo ethvert politisk Samarbeide for Arbeidere paa Forhaand være udelukket. Høires Arbeirdefiendtlighed maa være klar for enhver oplyst Arbeider."

„. . . Nu, da ogsaa Venstre aabenbart nægter Arbeiderne skyldig Agtelse og Hensyn, er en politisk selvstændig Optræden blevet en Nødvendighed".

Opraabet slutter med følgende Ord:

„Vi opfordrer derfor Arbeiderne til ved det forestaaende Storthingsvalg i alle Kredse at optræde fuldt selvstændige og uden Tilslutning til noget af de andre politiske Partier. I de Kredse, hvor Arbeiderne kjender sig tilstrækkelig stærke, bør de opstille egne Kandidater ved Valgmandsvalgene. I de Kredse, hvor de kjender sig mindre stærke, bør de undlade at afgive nogen Stemme."

Hermed skulde det synes, at et ulægeligt Brud er indtraadt mellem Socialisterne og Radikalerne.

Og dette er tilsyneladende Socialisternes Skyld. Disse har nemlig, i Stedet for at knytte venskabelige Underhandlinger, straks anslaaet en udfordrende Tone og den 17de Mai overrakt Storthinget sin bekjendte Truseladresse. Dette maatte de paa Forhaand vide vilde gjøre det nær sagt umulig for Radikalerne at række dem Haanden til et aabent Forbund for alles Øine. Og efter at det radikale Venstres „Opslagsbrev" var kommet som Svar paa den truende Henvendelse, har Socialisterne ilet med at slaa fast, at „Arbeiderpartiet" vil optræde som et særskilt og uafhængigt Parti ved Valgene. Herved er Kløften yderligere blevet udvidet.

Hvorfor har Socialisterne valgt denne Politik, hvis Følger deres Ledere havde maattet forudse?

Vi tager neppe Feil, naar vi mener, at de mest vidtskuende af de socialistiske Ledere har tilskyndet til denne Taktik, fordi de er kommet til den Overbevisning, at det radikale Parti hverken med eller uden deres Hjælp vil vinde Flertal ved de kommende Valg. Havde der været nogen Sandsynlighed derfor, vilde Socialisterne have vogtet sig for at „slagte Gulbgaasen" (det radikale Parti), før Guldægget (den almindelige Stemmeret) var lagt.

Der er blandt Socialisterne en Gruppe, der mener, at Arbeiderne bør opagiteres mere, og i større Udstrækning end hidtil flokkes under den blodrøde Fane, før almindelig Stemmeret indføres. Denne Fraktion havde under de nuværende Forhold let for at komme overens med de Øvrige, da de alle har været enige om at Udsigterne for Radikalerne til at seire er ringe nu, da Bønderne har begyndt at tage Afstand fra dem. Begge socialistiske Grupper finder under disse Omstændigheder, at Socialdemokratiet uden Sammenligning vil staa sig bedst, naar det strax fra Begyndelsen optræder som det uafhængige Arbeiderparti, der opstiller sine Betingelse og giver Radikalerne — for at bruge Gambettas Ord — Valget mellem „se soumettre" eller „se démettre", paa norsk: Valget mellem at underkaste sig eller blive kastet ud. Naar Nederlaget er lidt, taget det sig udmærket ud fra Socialisternes Standpunkt at kunne haanligt tilraabe Radikalerne: Nu har I lidt Straffen, fordi I vovede at være opsætsige mod os.

I Sammenhæng med denne Tankegang staar „Arbeidermødets" Bebudelse af en „Generalstrike", dersom Nationen ikke paa anden Maade lader sig tvinge til at vedtage almindelig Stemmeret.

Imidlertidtid bør man ikke være for sikker paa, at lokale Forbund ikke alligevel kan blive indgaaet. Socialisterne kan i nogle Valgkredse, hvor de mærker, at Radikalerne muligens vil kunne seire ved deres Hjælp, tilbyde paa nærmere fastsatte lokale Betingelser at gaa sammen med Radikalerne. De kan gaa ud fra den Beregning, at dersom Radikalerne ved deres Hjælp seirer f. Ex. i Trondhjem, medens de lider Nederlag i andre Byer og Bygder med en betydelig Industri, da vil den lokale Seier kun endnu kraftigere lade Radikalerne føle, hvor dumt de handlede ved ikke at underkaste sig de socialistiske Betingelser over hele Linjen.

Radikalerne paa sin Side vil til det yderste klynge sig til det Haab, at „Opslagsbrevet" skal forbedre deres Aktier hos Bønderne. De vil fremlægge dette Brev allevegne i Gaardbrugerbygderne som et anbefalende Skudesmaal. Men samtidig vil de ikke opgive den almindelige kommunale Stemmeret. Valgmandsvalgene paa Landsbygden vil nemlig i Regelen være over, før de begynder i de egentlige Arbeiderdistrikter, og der vil derfor være Anledning til at gjenoptage Allianceunderhandlingerne og føre dem til en fordelagtig Afslutning i den 11te Time. Den almindelige kommunale Stemmeret, som blufærdigt overdækkes i Bondebygderne, vil i Byerne og Industribygderne blive indskrevet paa Fanerne og svunget høit i Veiret. Man vil fra radikal Side udvikle al sin Klogt, bruge ethvert Middel, for at undgaa den truende Fallit.

For Norges Bønder gjælder det imidlertid her at værge sig mod Overrumpling. De maa ikke gjøre Regning hverken paa det ene eller det andet, men i tætsluttet Fylkning gaa til Valgurnen imod almindelig Stemmeret.

Det hvide Ansigt. Han skulde som sædvanlig om Kvælden besøge sin Kjæreste, der tjente som Barnepige i et Hus ude ved Ladegaardsveien. Han var en glad ung Haandværker, og det kunde glæde ham dagevis, naar han, som af og til hændte, fik Anledning til at spille Kjæresten et Puds, fkr. „Bestlp."

Her en Kvæld vidste han, at hun var hjemme alene med Børnene. Herskabet var i Selskab. Allerede udenfor Haven kunde han se, hun sad paa den almindelige Plads, naar hun var ledig, med Ansigtet tæt i Vindusruden. Han regnede ud, at hun sad og læste og ventede paa ham. Jo, det passede.

Han smøg sig ind i det lille Baghus for at forberede Spøgen. Med et Stykke blødt Kridt gjorde han sit Ansigt hvidt og med et Stykke Kul tegnede han de skrækindgydende Furer under Øinene, derpaa kridtede han ogsaa den høire Haand hvid. — Saadan udstyret smøg han sig langs Husmuren til han kom lige under Vinduet, hvor hun sad. Her stillede han den høire hvide Haand med sprigende Fingre ved siden af Ansigtet og reiste sig sagte op og stod Ansigt til Ansigt med hun som læste i Bogen inderfor. Hun reiste sig med et Ryk, derpaa et Skrig, hvorpaa et dumpt Fald i Gulvet.

Han blev forfærdet, løb ind og fandt — ikke sin Kjæreste, men Husets unge Frue — liggende stiv paa Gulvet.

Der blev gjort alle Anstalter som trænges i saadanne Tilfælder og Fruen kom sig hurtigt.

Den unge Mand, der var yderst nedslaaet over det Udfald hans „Spøg" havde faaet, fik dog paa Stedet Tilgivelse; men han har lovet sig, at han aldrig skal spøge paa den Maade mere.

Det burde alle love.

Hvor er Hovedet? Et af de sidst ankomne Numre af det i Buenos Ayres udgaaende Blad Nacion bringer den Meddelelse, at man efter fem og tyve Dages Søgen har fundet i Havnen Hovedet af den i April myrdede Mand. Samtidig bringer Bladet en Tegning af Hovedet, og den myrdedes Hustru, hvem det er blevet forevist, er sikker paa, at det er hendes Mands Hoved.

Forøvrigt er den i Dunkerque anholdte Tremblier imandags blevet konfronteret med Madame Farbos, hvem man har ladet komme fra Bordeaux. Mellem de Klæder, der fandtes i Trembliers mange Kufferter, har Madame Farbos fundet adskillige af sin Mands samt en Guldring, der har tilhørt ham. Tremblier negter ikke, at det virkelig er Farbos' Klæder, men han paastaar, at han havde taget dem hjem fra Sydamerika for at bringe Enken dem.

Ved Konfrontationen blev Madame Farbos ved Synet af den, der efter al Rimelighed har ombragt hendes Mand, saa rasende, at hun sprang løs paa ham og greb ham i Struben for at kvæle ham, hvad der maaske var lykkedes, hvis hun ikke hurtig var blevet revet bort fra ham.

I Skoienlunden i Romedal

holdtes Søndag det aarlige Stevne af Hedemarkens og Hamars konservative Foreninger, til hvilket ogsaa det moderate Parti var indbudt. Om Stevnet skrives til „Mrgbl".

Lunden var iaar ualmindelig vakker, Naturen frisk og frodig. En Regnskur, som gik om Formiddagen, havde kun virket forfriskende og lagt en Dæmper paa Støvet, og Veiret var hele Tiden aldeles fortryllende. En Rigdom af smaa og store Flag var anbragt mellem Træerne og tog sig fortryllende ud.

Paa Grund af Afholdsmændenes Demonstrationstog, der fandt Sted samme Dag, var kanske Tilslutningen noget mindre end sædvanlig; Extratoget fra Hamar bragte ca. 400, fra Elverum ca. 300; men da mange brugte andre Befordringsmidler, og en Mængde jo kom fra Bygden selv, var der vist ikke meget under 2000. Musiken besørgedes af 3 Musikkorps, fra Løiten, Brumundalen og Elverum. De spillede baade mellem Talerne og senere til Dans.

Kirkesanger Refsdal ønskede Forsamlingen velkommen, hvorefter Gaardbruger Chr. Horne fra Gollesrud i kraftige og tiltalende Ord foreslog et Leve for Hs. Maj. Kongen, der efterfulgtes af trefoldigt Hurra.

Med Udgangspunkt i Dagens Begivenheder paa Storthinget udviklede Hr. Benjamin Vogt i et Foredrag, der varede ca. 5 Kvarter, den unionelle Politik paa sin sædvanlige klare og indtrængende Maade. Der hørtes ikke mere end en Mening om, at hans Foredrag var udmærket, og det hilsedes da ogsaa med samstemmigt og intenst Bifald, da han endte det med et Leve Fædrelandet.

Romedals Ordfører, Gaardbruger Kr. Aug. Horne, bragte Hr. Vogt Forsamlingens Tak. Vi behøver ikke at sige, at dette vandt den varmeste Tilslutning.

Om 3 Uger forestaar de et nyt Stevne, dennegang paa Hovindsholmen søndenfor Helgesen, hvor Foreningerne fra Øst- og Vestsiden af Mjøsen skal mødes Søndag den 8de Juli.

„Kringsjaa", Hefte 12 (Norlis Forlag) er udkommet med meget interessant Læsestof. Foruden Redaktionsartikel, Notiser og Billeder er følgende længere Afhandlinger:

Jernbaner for bratte Stigninger med Illustr. Efter „„Engin. Mag." — Holdt! Redaktionsartikel i „Contemp. Rev." — Vor dobbelte Personlighed. Af A. Binet i „Fortnightly Rev." — Norske Forfattere. Studier og Udkast af Carl Nærup. — En ny transatlantisk Kabel. — En Draabe Blod. Fortælling af Maarten Maartens. — Moderne Explosiver og Musik. Efter L. Scott i „XIXth. Cent." — Pave Leo XIII og hans Rundskrivelser. Efter „Atlantic Monthly". Solskin og Mikrober. Af P. Frankland i „XIXth. Cent." — Herr Mallocks Trompetstød. Af B. Shaw i „Fortnightly Rev." — Fornemmelser under Drukning. „Revue scientifique." Babylon hinsides og Babylon dennesides Havet. Med Illustr. Af W. T. Stead i „New Review". — Det foreslaaede Nilreservoir og Philæ. Af Prof Mahaffy og F. Dillon i „XIXth. Cent. — Det befryktede indiske Oprør og indisk Humanitet. Efter „Fortnightly Rev." — George Sand. Med Portræt. Efter „Century Mag." — Stor Julie og Fredrik. Af Peter Egge.

Fra de forkommes Leir.

En Samtale.

Tidl g sidste Søndag Morgen gik jeg en Tur ud over Drammensveien. I Nærheden af Skarpsno fik jeg Øie paa en arbeidsklædt Mand der laa paa Marken og vred sig som i Krampetrækninger. Jeg gik hen til ham og spurgte, hvad der feilede ham, og da udspandt sig følgende Samtale:

„Er de syg?"

„Kommer ikke dem ved."

„Aa, sig nu ikke det. Kan jo hænde, at jeg er en Smule Doktor (det var nu forresten noget dristigt sagt af mig), og saa kunde det hænde, at jeg kunde være til Nytte for Dem. Det skal ikke koste noget."

„Hvad der feiler mig? Det feiler mig det, at jeg er et stort Svin. Jeg gjorde igaaraftes Ende paa hele Ugelønnen min, 18 Kroner, kan Dere tænke Dere, — og nu sidder „Mor og Unga" hjemme og sulter". (Her fik han et Anfald af Krampegraad).

„De vil vel ikke sige, at De paa en eneste Kveld drak op for 18 Kr.?"

„Aa, langtfra! Jeg kjøbte vist ikke mere end 6 Flasker Øl, — ja, de andre kjøbte jo ogsaa. Men jeg er nu stig, at naar jeg har Penge og faar „noen Glas", saa kan jeg ikke sige nei, naar Kammeraterne vil laane. Og saa „kvarter" de fra mig. „Stakkars Mor og Unga!" (atter et Graadanfald).

„Vil De nu ikke gaa hjem til Deres Familie?"

„Nei, jeg kan ikke. Det gjør saa ondt at se dem der uden Mad. Aa jeg, min Rakker! Ja, sandelig langt værre end en Rakker. Det vilde være langt bedre, at jeg var aldeles borte, for da vilde vel skikkelige Folk tage sig af dem. Men — jeg har ikke Mod til det. Og saa holder jeg saa af dem" (Hænderne for Ansigtet).

„Bed til Vorherre om, at de aldrig maa faa det „Mod". Bær nu saa snil at gaa hjem. Faar jeg Lov til at følge Dem? Jeg har ikke stort at fare med, men saa meget har jeg dog, at det ialfald skal blive Mad idag."

„Gud velsigne Dem! Kom med det."

„Nei, De faar det ikke. Men kom nu hjem. Deres Kone skal faa det, ifald jeg ser, at hun trænger det".

„Hjem! Nei det vil jeg ikke have Dem, for De ser ud til at være en bra Mand. Jeg vil ikke, stikkelige Folk skal se, at jeg, som har en saa bra Kone, skal have et sligt Raut til Mand." (Hænderne for Ansigtet).

„Hvor gamle er Deres Børn?"

„Ældste Datter min er 11 Aar. Et snilt Barn; og det er de allesammen."

„Send hende hjem til mig, naar De kommer hjem. Her er min Adresse."

En halv Time efter banker det paa Døren. Udenfor stod et Pigebarn, paa hvem Savn og Forsagelse stod at læse baade i Ansigt og paa Klædedragt. Hun leverede det Visitkort, jeg netop havde leveret min Bekjendt fra Drammensveien.

„Hvadslags Mand er din Far?" spurgte jeg.

„Han er snil!" lød Svaret. Men idetsamme perlede der noget i Barnets Øine, som kunde have rørt en Sten. Adressen fik jeg ikke vide. Men Barnet lovede at komme igjen, naar det ikke var nogen anden Raad, „og saa skal jeg hilse fra Far og sige, at nu skulde han prøve paa at blive Folk, saasandt Gud vilde hjelpe ham".

F. i „Aftp."

Langesund Skifabrik, hvis Bestyrer er den som Leverandør til Grønlandexpeditionen kjendte H. M. Christensen, har iflg. Ohmetelegr. ved Udstillingen i Wien erholdt Guldmedalje for sit Fabrikat af Ski, Kjælker og forskjellige Udstyr til arktiske Expeditioner.

Fra Fabriken er i disse Dage afsendt Slæder til Jacksons og til Eckrolls Expeditioner.

Amerikanske Maskinkompagni har anmodet os om at oplyse, at Mc. Cormicks Slaamaskiner og Selvbindere ikke deltog i Konkurrancen om Præmier ved Hamar-Udstillingen.

18,000 Lykønskningstelegrammer har Crispi modtaget i Anledning af Attentatet, telegraferes fra Rom.

Missionær Skrefsrud, som ankom hertil i Lørdags med „Amerika", prædikede Søndag i den norske Kirke i 27de Gade samt i den 9de Gade, skriver „Nordiske Tidende", Newyork, 26de Mai. Begge Steder var der overfyldt af Folk, som var strømmet til for at høre den bekjendte Prædikant. Hans Tale var meget interessant. Det var ikke en Prædiken i almindelig Stil, det var Foredrag, hvori Hr. Skrefsrud i rige stemningsfulde Billeder udmalede Livet i Santhalistan, saaledes som han og hans Ven Børresen i 27 Aar har levet det som Missionærer. Han skildrede alt dette i brede, kraftige Træk, og der var vist faa, som forlod Kirkerne uden at medbringe Indtrykket af at have gjort Bekjendtskab med en usædvanlig Begavelse, en Mand, som med en brændende Tro paa sin Missions Velsignelser forbinder en urokkelig aandelig og legemlig Kraft, som gjennem mange Slags Trængsler om Kampe har naaet et Resultat, som han har Ret til at betragte som en veludført Livsgjerning.

Det knusende Nederlag, Radikalerne tilføiede sig selv i Dokument No. 1 og i Debatten derom, har gjort dem rent forstyrrede. De vil for enhver Pris fornye Kampen og atter igjen, som det heder i hamburgske Lotteriannoncer „byde Lykken Haanden". Man kan da umulig bestandig trække et uheldigt Lod i Lotteriet, mener de.

Dette var Grunden til Hr. Arvesens Optræden med sit Forslag om at udsætte Oversendelsen til Prototolkomiteen af Dokument No. 1.

Allerede i Vinter vidste man at berette, at saadanne Herrer som Lagmand Lindboe og Bjørnstjerne Bjørnson sagde sig at sidde inde med Oplysninger, der skulde være i høi Grad kompromitterende for „allerhøieste Vedkommende". Som en af deres Hjemmelsmænd nævntes den bekjendte svenske Rigsdagsmand Lis Olof Larsson. Deres til Komiteen indleverede Papirer blev imidlertid af denne, som det heder med Prahls og Rindes mod Engelharts Stemme, besluttede tilbagesendte til Affenderne. De nævnes derfor ikke i det trykte Dokument No. 1 med et eneste Ord. Dette skal Hr. Lindboe have taget ilde op, og han er nu kommet til Byen for at kræve sig indkaldt for Storthinget og edfæstet. Han skal have indgaaet Garanti for at hans Forklaringer skal blive rammende og med et eneste Slag forbedre Radikalernes uafbrudt synkende Aktier.

Der skal imidlertid ingenlunde herske nogen større Glæde inden Partiet i denne Anledning. De forstandigere Medlemmer af Partiet skal frygte for, at det nye Felttog vil komme til at slutte med et endnu større Nederlag end det første. Dette var Grunden til, at der antydedes Behandling af de paagjældende Papirer for lukkede Døre. Man kunde da senere paa Valgtribunerne paatage sig en hemmelighedsfuld Mine og lægge Fingeren paa Munden.

Det siger sig selv, at vort Parti maa kræve fuld Offentlighed her. Har Lindboe og Bjørnson noget at berette, faar de komme frem med det i Almenhedens Paasyn.

En Centrumsforening for Tjødling Herred stiftedes i Møde paa Thingstedet Løve den 15de Mai. Ca. 30 Medlemmer, alle stemmeberettigede, indtegnedes.

Forhøret i Anledning af Branden i Høiers Hotel skal gjenoptages. Grunden hertil kjendes endnu ikke, skr. „Bratsb. Amtst."

En større Pengesum fra vedkommende Selskab var allerede ankommet, men blev, ifølge Telegram til Selskabets Agent i Skien, strax returneret til Bergen.

Tillægsbevilgning til Ullmann. Storthingspræsident og Seminarierbestyrer V. Ullmann ansøgte Storthinget om en Tillægsbevilgning af Kr. 1000 til Stipendier for Deltagerne i hans Uddannelseskursus for Lærere og Lærerinder.

Med de Radikales mod Høires og de Moderates St. fik han de 1000 Kr.

Stor Skovbrand.

Hammerfest, 18de Juni. (H. O. T.-B.)

Lørdag var der en større Skovbrand ved Tværelven i Alten. Efter Forlydende skal den brændte Skogstrækning være 2 Kv.-Kilometer stor.

Her er fænomenal Varme, 22 Gr. R. i Skyggen.

Utro Kasserer. Ved et herværende mekanisk Værksteds Sygekasse har siden 1892 en 26 Aar gammel gift Jerndreier været ansat som Kasserer. I Løbet af 1893 har han og selv opbrugt omtrent hele Kassens hele kontante Beholdning saavel Kapital som Reservefond, tilsammen Kr. 383,51 Han siger, at han hele Tiden har haabet ved Hjælp af et Laan at kunne faa Underballancen dækket; dette er imidlertid ikke lykkedes ham.

Under Hensyn i Formildende Retning til den mangelfulde Kontrol, som var ført, idømtes han af Meddomsretten 15. ds. 8 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Den utro Posteksped itør. Den formislig Besatning med fra Amrika hidsendte Breve arresterede Posteksped itør dømtes af Meddomsretten 16ds. til 2 Aars Strafarbeide. Han er 34 Aar gammel, kom i Postvæsenets Tjeneste i Begyndelsen af 1886 og havde nu Ansættelse som Posteksped itør ved Kristiania Omkarteringskontor. Han er gift og har 3 Børn.

Siden Slutningen af 1893 har han efter sin Tilstaaelse, medens han i Postkupeen vaa beskjæftiget med at udsortere Brevene, stukket til sig og senere aabnet ca. 300 Amerikabreve for at se, om der i samme var indlagt Penge. Han aabnede alene saadanne, af hvis Ydre han sluttede sig til, at de kunde indeholde Pengesedler. En stor Del af de saaledes aabnede Breve viste sig imidlertid kun at indeholde Blomsterkort eller andet uden Værdi for Tiltalte. Var der Penge Bemægtigede han sig disse, men Paastaar selv, at han paa denne Maade ikke er kommet i Besiddelse af mere end ca. 200 Kroner i det hele. Han søgte altid, siger han, at aabne Brevene paa en forsigtig Maade og sendte, hvis Konvolutterne ved Aabningen ikke beskadigedes mere, end at de atter kunde gjenklæbes, uden at de fik Mærker efter Aabningen, Brevene videre til vedkommende Adressater, hvorimod han i modsat Fald opbrændte dem for at de ikke skulde findes og muligens tjene som Bevis imod ham.

Han dømtes efter Straffelovens Kap. 24 §§ 20 og 26 kfr. § 32 som anført til Strafarbeide i 2 Aar.

Fra en Landsbygd i søndre Throndhjems Amt har vi modtaget følgende!

Hr. Redaktør!

Da det formodes, at De gjerne ser lidt for Deres Blad om den politiske Gang og Udvikling ogsaa fra disse Kanter af vort Land, saa skal her gives nogle Meddelelser. Diskussionen er i fuld Gang og vil neppe blive afsluttet, førend Kulminationstiden er inde — Valgene er over. Agitationen kan siges at gaa næsten fabrikmæssig, idet Foredragsholdere gjennemreiser Bygderne og holder Møder; fortiden er det Cand. Stop „Høires" Udsending, som gjør Runde her, og da han tillader Diskussion, saa faar han en udvalgt liden Trop af de „Rene" om og mod sig. Stop er en dygtig Foredragsholder og til med slagfærdig i Diskussionen, saa seet fra almindeligt Synspunkt, er den Tingen vel og bra; men Meddeleren har dog den Mening, at han paa Grund af sin Fortid her, ikke er Manden for Situationen. Hertil skal ogsaa føies, skjønt ikke som Kritik, at den Sag, som vist fortiden har størst Eone til at klargjøre Stillingen for Gaardbrugerne — Stemmeretten — slet ikke berøres; herom er hørt adskillig misbilligende Udtalelser. Visselig er det bra, at vort Forhold udad til Sverige blir opklaret, saa Folket ikke forløber sig i blind Mars efter vilde Fanatikeres Trompeter; men at bringe Klarsyn og sund nøktern Forstaaelse her, er meget vanskeligere end til Ex. ved Stemmerets-spørgsmaalene; thi ved dette sidste sættes jo Gaardbrugerne paa Porten, om de „Renes" Program faar Flertal, og at klargjøre dette maa jo forholdsvis være betydelig lettere, hvad ogsaa har vist sig, idet mange, som ved forrige Valg stemte rent, nu har vendt Partiet Ryggen paa Grund deraf og slutte sig til de „Moderate". Hvorledes Udfaldet af Valgene for vort Amts vedkommende vil blive, er umuligt endnu at udsige, dog haves godt Haab, og ilde vil det være, om de „Rene" skal seire; thi deres vilde Politik kan ikke andet end bringe Ulykke for vort Folk tilslut. At Stillingen i vort Land staar, som den nu gjør, det bærer „Høire" en god Del af Skylden for, idet det intet vilde lære og intet glemme; men da Venstre splittet sig, tog de uden Betænkning tilsyneladende da — Parti med de radikale, forat knuse de moderate, skjeldte dem ud for „det værste Pak Landet har alet", og troede sig selv seiersikre nok uden noget Sidehensyn. Ja ja, intet Under, Yttergrændserne berører jo hinanden; men i dette Tilfælde var de jo af saa helt forskjellig Natur, at det umulig kunde holde sig i Længden, hvorfor Venskabets Barighed blev lig Pernilles Frokenstand, dog lang nok til at skaffe ikke faa Rekrutter til de „rene" af Bønderne, der umulig har været, er eller kan blive virkelig Høire ret forstaaet. Nu imidlertid synes en ganske anden Opfatning at være indtraadt hos „Høire", idet det nu aabent erkjender de „Moderates"-Centrums Position for fornuftig og vil gaa sammen med disse til Valg, hvad visselig ogsaa nu ene kan kaldes, at handle efter sund Sans!

Ja, ikke saa at forstaa, at „Høires" og „Centrums" Program falder sammen, nei, der er nok derimellem Forskjel; men gaa i Valg sammen er jo Meningen. Her kan være adskillig at reflektere over, saasom om Personrepræsentationen til Valg- og Storthingsmænd. Betræffende Forhandlingsmaaden angaaende Konsulatsagens Afgjørelse, samt i Udenrigsministerspørgsmaalet er Moderate og Høire fuldt ud enige, ligesaa er ingen Dissens dem imellem vedrørende den kommunale Stemmeret, saa for disse Sagers — som vel ogsaa maa kaldes de brændendes — Skyld, kunde det være ligegyldigt, hvilket af disse to Partiers Mænd blev Repræsentation; men med Tanke paa Fremtiden, forat der kan blive et stabilt, Parti, der gjør Udslaget i Politiken, hvad efter „Forfatningens" Aand og det norske Folks Nationalkarakter ikke kan blive et andet end det, som nu kaldes „Moderate" eller „Centrum", er det nødvendigt — og hvorfor ikke nu i betids? — at udraabe: Vær omhyggelig paa dette Punkt med Hensyn til Valget af Personer. Ingen erklæret Høiremand bør opstilles, da det vil dels virke splittende og dels afholde enkelte fra at afgive Stemme, hvilket alt igjen vil spille Modpartiet de „Rene" — Seieren i Hænderne, enten i Øieblikket eller ogsaa senere, og man vil komme i dette Kaos af unaturlige Majoriteter, hvad vi har været velsignet med, siden Delingen af det gamle Venstre skede. Nei, fuldtud paalidelig erkjendte Moderate — ikke Skaarianere eller nogen, som har Tendens til at drage sig ind i Fløiene — bør opstilles, fordi dette er det politisk naturlige, saasom man kan vædde to mod en paa, at dersom de Stemmeberettigede havde at lægge sit Votum i sidste Instans, vilde Hovedstolen af dem stemme med de Moderate.

At saadan er Stillingen, erkjendes vist, omend stiltiende, af alle Partiers Mænd, eller hvorfor sker da det forfærdelige Skraal i Skrift og Tale, dersom det ikke var, for at drage den ene efter den anden bort fra sine i Ro selvopgjorte og nøgterne Meninger og deraf konsekvent følgende Handlinger? Nei, fik den norske Almuemand — Gaardbrugere som andre — gaa til Valgene uden disse politiske Kandestøberes Skrig og Skraal, saa skulde man snart faa blive Vidne til, at de „Rene" som ultra „høire" høre Hjemme i Sagaen og ikke længere eksisterede udenom den.

Der kunde være meget at sige og skrive om den politiske Stilling, og hvad desangaaende maa iagttages; men vil nu afslutte med at sende det unge „Eidsvold" en hjærtelig Tak for, hvad det alt har bragt til sand og nøktern Oplysning angaaende Tidens brændende Spørgsmaal, dernæst ønske Held og Lykke over dets fremtidige Arbeide til vort Folks og Lands Vel!

—a.

Universitetsbudgettet. En æret Kollega af det konservative Parti giver, i Anledning af, at der er anvist Penge til naturvidenskabelige Exkursioner med Studerende, en Forklaring af, hvordan Regjeringens Stilling til Universitetsbudgettet efter Bladets Mening bør opfattes.

Bladet gaar ud fra, at Regjeringens Holdning vil blive „en fortsat Opretholdelse af det tidligere indtagne Standpunkt", nemlig at betragte Budgettet som ubevilget, fordi den dertil knyttede Betingelse ikke tages til Følge, men dog at udbetale, hvad der er forudsat i Lov og Reglement. Der skal blandt Universitetets Vedkommende ikke herske Tvil om, at de Exkursioner, det her gjælder, er fuldstændig at sidestille med Forelæsninger (hvormed formentlig maa sigtes til Professorernes ordinære Forelæsninger) og Udgifterne til dem, og saaledes hjemlede i Loven. Dette skal være Grunden til, at Udbetaling finder Sted.

Her er man efter vor Overbevisning inde paa en farlig Vei. Den opstillede Lære kan umulig blive godkjendt af Storthinget, da den giver Regjeringen Magt til at handle nær sagt efter Forgodtbefindende med Hensyn til de Bevilgninger, der ligesom Exekursioner gaar ind under „andre Udgifter" ved Universitetet. Det maa hævdes, at ved Tilsidesættelsen af den givne Betingelse indtræder samme Virkning som om Storthinget havde strøget det i Propositionen opførte Beløb til Exekursioner. Der er ingen, som med Loven i Haand kan forlange det udbetalt, og der er ingen Tvil om Storthingets Ret til at fatte en saadan Beslutning.

Begiver man sig ud paa de af Bladet antydede Fortolkningsvidder, er det umuligt at sige, hvad der ikke kan paastaaes unddraget Storthingets Bevilgningsmyndighed. Man behøver jo blot at erklære, at „Bevilgningen er nødvendig for at holde en i Loven forudsat Virksomhed i Gang". Alle Storthing, selv de gamle „Embedsmandsthing" i Treti- og Firtiaarene, paasaa med stor Nidkjærhed, at Regjeringen ikke traadte Bevilgningsmagten for nær; for en Adfærd som den antydede kan der vanskelig ventes Decharge.

Det nuværende Ministerium bør undgaa at gjøre, hvad der nøiere beseet fremtræder som et Forsøg paa at udvide den udøvende Magts Omraade paa den lovgivende og bevilgende Myndigheds Bekostning. Subjektivt taget kan Regjeringen være uskyldig, fordi den ikke tilsigter en saadan Udvidelse. Men objektivt taget er det utvilsomt, at her søges fastslaaet en farlig Præcedens, der indeholder Spirer til fremtidige Stridsspørgsmaal af uoverskuelig Rækkevidde.

Fra vestre Toten

skrives til „Eidsvold" den 15de d.:

Vi har nu oppe et glimrende Veir med Solskin og Varme, der veksler med Regn. Udsigterne er saaledes de bedste, iallefald er vi sikkre paa at faa et godt „Høaar", som Bonden siger.

*

Hvad det politiske angaar her i Bygden, da er Stillingen spændt til det yderste. Mand og Mand imellem diskuteres der Politik, hvor man kommer. Politiken er altsaa Dagens almindelige Samtaleemne, ude og hjemme. De som her har gaaet over fra de radikale til det moderate Parti er naturligvis allesteds, de kommer hen, udsat for Forfølgelse og Haan. De mest fremtrædende radikale Kamphaner her i Heredet arbeider af alle Kræfter for at berede Jordbunden for sit Partis Seier ved de kommende Valg, men hvis de moderate Mænd, hvoraf her nu er mange, ogsaa arbeider, arbeider findigt og retfærdigt, saa tror jeg, at de Radikales Anstrengelser er forgjæves, og at Seiren ved Valgmandsvalget her blir de Moderates.

Indbrudstyveri. Nat til Lørdag blev der forøvet Indbrudstyveri paa Roskens Jernbanestations Pakhus, hvor der blev bortstjaalet en Del Tobak og Drikkevarer og hvoraf man senere har gjenfundet en Del inde i en Skov et lidet Stykke fra Stationen.

For Tønsberg — Eidsfos-Banen har der, som bekjendt, været arbeidet stærkt. Den er nu planlagt, og det viser sig, at Anlægsomkostningerne beløber sig til lidt over 1,300,000 Kr.

Regjeringen skal iflg. „Mrgbl." efter Forlydende ville forestaa, at der af Statsmidler ydes et Tilskud i Laan og Aktietegning for et samlet Beløb, der svarer til Halvparten af Anlægskapitalen, idet dog Udgifter til Grund og Gjerdehold holdes udenfor ved Beregningen af Halvdelen, altsaa paa samme Maade som ved de foreslaaede Statstilskud til Blaker — Urskoug-Banen og Nesiun — Ossen-Banen. Der skal derfor idag kunne ventes en kongelig Proposition om et Statstilskud til Tønsberg — Eidsfos-Banen af 590,000 Kr.

Sagfører O. A. Over-Rein er nu af Rigsadvokaten beordret sat under Tiltale til Fældelse efter Straffelovens Kap. 17 § 5 andet Pasus for i Bladet „Indhereds Tidende" Nr. 99 for 19de December 1893 fremførte ærekrænkende Sigtelser mod Statsraad Wexelsen.

Raat Overfald. Moderen til en i Vogts Gade boende Tjenestepige, der i den sidste Tid ofte har beklaget sig for sin Moder over sin Principal for dennes slemme Opførsel, skulde igaar følge sin Datter i Tjenesten, da denne ikke turde gaa did alene. Da Moderen foreholdt Principalen dette, blev han meget opbragt og greb Konen fat og spændte flere Gange til hende, hvorefter han aabnede Døren, og spændte hende, saa hun faldt ud gjennem Døren, hvorved hun stødte sit Hoved, saa hun fik en stor Bule der.

Det skandinaviske Sømandshjem i Brooklyn var i Mai Maaned besøgt af 91 Sømænd, hvoraf 54 norske, 27 svenske, 6 danske og 4 Finner.

Der forhyredes 6 med norske Skibe, 26 med Skonnere, 14 med Yachts, 17 med Dampskibe og 15 med Lægtere etc.

I samme Maaned blev gjennem Kon, toret besørget hjemsendt 1803,23 Dollars-hvoraf gik til Norge 1456,63 til Sverige 281,60, til Danmark 15,00 og til andre Lande 50 Dollars.

Til Opbevaring i Bank haves 7803,75 Dollars.

Storthinget.

I Eftermiddagsmødet den 19de Juni tilendebragtes Behandlingen af Jernbanernes Driftsbudget, der væsentlig bifaldtes efter Indstillingen. Ligeledes afgjordes endel mindre furante Sager.

Konsulat- og Attachéstipendier.

Komiteen havde foreslaaet at indbrage Attachéstipendierne.

Vogt foreslog Bevilgning, subsidiært for 1 Aar for den allerede ansatte Attachéstipendiats Vedkommende.

Engelhart fandt det ikke ønskeligt at bevilge til Uddannelse under svensk Ledelse af en Mand til Diplomat.

Statsraad Birch-Reichenwald udtalte, at Storthinget havde selv bevilget disse Stipendier, og der var ingen Grund for Regjeringen til ikke at ansætte den sidste Stipendiat.

Vogts principale Forslag forkastedes med 61 mod 46 St., det subsidiære med 59 mod 48 St. De 46 var Høire og Moderate undtagen Helland og O. Berge; de 48 var de ovennævnte samt Helland og Berge. 7 Fraværende.

„Norge".

Budgetkomiteen indstillede paa en Garantisum af 50.000 Kr. til Udgivelse af et Værk over Norge.

K. Rygh m. fl. udtalte sig bestemt imod.

Ullmonn m. fl. anbefalede Garanti.

Indstillingen forkastedes med 49 mod 46 St. 19 Fraværende.

Mødet hævedes Kl. 9.35.

*

Storthingets og Afdelingernes nuværende Embedsmænd skal fungere fremdeles.

Uheldig Lommetyv. Paa Piperviksbryggen, hvor der i Anledning af Festen i Sandviken var samlet mange Mennesker sidstleden Lørdags Eftermiddag, havde ikke mindre end 5 Lommetyve indfundet sig, nemlig: „Blaafur", „Skallen", „Lous", „Pasop" og „Pæra", hvoraf den sidste skulde være den, der skulde operere, medens de øvrige skulde staa som Skjul under Tyveriernes Udførelse og holde Udkig med at ingen iagtog hvad der passerede. Men desuagtet var „Pæra" uheldig, idet han blev greben paa frisk Gjerning og ført til Møllergadens Arrester.

Telefonvæsenet.

Hamar 19/6 94 (H. O. T. B.)

Kommunestyret vedtog ensstemmig at fraraade Statens Overtagelse af Telefondriften. Et Medlem reserverede sig, forsaavidt interurbane Net angaar. Handelsforeningen har tillige bestemt protesteret mod Forandring.

Odelsthinget.

Møde 19. Juni Kl. 10.

Præsidenten foreslog Dokument 1 (Indberetningen) tilstillet Protokolkomiteen.

Arvesen ønskede Oplysninger om de 8 Skrivelser, blandt andet fra Bjørnson og Lindboe. Denne sidste havde selv tillagt sin Forklaring stor Betydning og tilbudt at beedige den.

Prahl mente, Protokolkomiteen, som fik Sagen, baade kunde som Schweigaard havde omtalt, i Tilfælde lade flere Dokumenter trykte og sætte sig ind i de af Arvesen omtalte Skrivelser.

Engelhart kunde ikke imødekomme Arvesens Anmodning om Oplysning angaaende disse Skrivelser uden efter Beslutning af Odelsthinget. Men i Tilfælde vilde han da henstille til Odelsthinget at holde Møde for lukkede Døre.

Vogt ønskede fuld Klarhed i denne Sag og havde ikke noget tilovers for lukkede Døre. Saa meget under denne Sags Behandling havde været unddraget Offentlighedens Kontrol, at man ikke burde fortsætte paa samme Maade.

Rinde syntes, hvis videre Oplysning krævedes, det var bedst at faa vedkommende Herrer indkaldt og forbeholdt sig at foreslaa dette for Storthinget.

Haga fandt det bedst, at Protokolkomiteen satte sig ind i disse Skrivelser.

Hvorfor ikke forlange disse og undgaa Indkaldelser? Var der Ting i Skrivelserne, som man vilde være kvit og som man kunde undgaa ved Maaden at stille Spørgsmaalene paa?

Arvesen vilde specielt efter Hagas Udtalelser foreslaa Sagen udsat til et senere Møde, enten det blev for aabne eller lukkede Døre. Komiteen havde vist for stor Hensynsfuldhed ved at sende Skrivelser tilbage.

Engelhart vilde bestemt tilraade Odelsthinget at, for lukkede Døre, modtage Oplysninger og saa beslutte om Offentliggjørelse.

Schweigaard vilde have fuld Klarhed, men troede, det kunde opnaaes ved Oversendelse til Protokolkomiteen.

S. Nielsen vilde gaa med paa Udsættelse.

Ullmann tænkte, de Herrer, som nu ønskede disse Skrivelser frem, kunde komme til at tænke sig om, og hvis Sagen blev udsat, kunde der paa det Møde forhaabentlig blive sat et Punktum.

Bockmann og Rynning krævede Klarhed, fuld Oplysning under Almenhedens Kontrol.

Løvland vilde stemme for Udsættelse, men fandt det ønskeligt, at vedk. Skrivelser blev refereret i Odelsthinget for lukkede Døre, saa kunde Offentliggjørelse afgjøres derefter.

Arvesens Udsættelsesforslag (han frafaldt lukkede Døre) vedtoges med 45 Venstrestemmer mod 36 Høire og Moderate der stemte for Oversendelse til Protokolkomiteen.

Fraværende var: Bonnevie, Hagen, Berger, Aars.

*

Møde 20de Juni Kl. 10.

Odelsthinget bifaldt Lagthingets Anmærkninger til den militære Straffelov.

Behandlingen af den kgl. Proposition til Forandringer i Lovgivningen om Pant udsattes til næste Aar mod 28 St. Et Forslag til Forandring i Sjofartslovens § 59 oversendtes Regjeringen. Den kgl. Proposition til Lov om Behandlingen af forsømte Børn og om Forandring i Straffeloven af 1842 toges under Behandling.

Laxeloven.

Komiteens Flertal indstillede paa Fredningstid fra Lørdag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 og at Fangstredskabernes Maskestørrelse i vaad Tilstand ikke maa være mindre end 5,8 cm. — hvis det er Hov eller ophængt ved eller over en Fos maa Maskestørrelsen ikke være mindre end 6,8 cm.

S. Nielsen optog Mindretallets Forslag, principalt: Sagen tages ikke under Behandling iaar, subsidiært: Sagen oversendes Regjeringen.

Vinje, Stousland, J. Olsen, anbefalede Indstillingen.

Efter en længere Debat, der paa den ene Side væsentlig førtes af S. Nielsen og Statsraad Birch-Reichenwald og paa den anden Side af Vinje og J. Olsen, optoges Sagen til Votering Kl. 3. S. Nielsens principale Forslag forkastedes med 49 mod 29 St., og det principale ligesaa med 48 mod 30 St.

Mødet hævedes Kl. 3.10.

Centrums Landsmøde

afholdes i Kristiania St.Hansaften Lørdag den 23de Juni Kl. 9½ Form.

Til dette Møde indbydes: Medlemmerne af Centrums Hovedstyre;

Medlemmerne af Bestyrelserne for de valgte Amtscentrumsforeninger eller af de nedsatte Amtsarbeidskomiteer;

samtlige Med- og Undertegnere af den oprindelige Indbydelse (af Nov. 1892) til Dannelsen af Centrum;

særskilte Delegerede fra de forskjellige lokale Centrumsforeninger.

Øvrige Meningsfæller kan i begrænset Antal faa Adgang ved itide at henvende sig til et Medlem af Hovedstyret eller af de forskjellige Amtskomiteer.

*

Mødet holdes i Hotel Royal, Jernbanetorvet. Samtlige høire og moderate Storthingsmænd indbydes.

Talrigt Fremmøde ønskes!

Vort Flag.

Saa vai vort Mærke! i fager Dragt
Vor store Saga den er din Pragt;
Hvad Ædelt slukkes i Krig og Taarer,
I Dig det knuppes paanyt og vaarer;
To Forsterfolk, som i Tvedragt stod
I Dine Farver nu blande Blod.

Gud gav os Brødre det Hverv at staa
Som Vagt paa sneøsøgen Fjeldmur graa;
Vort Land er fattigt, men stabt at være
Europas Forpost mod Østens Hære,
Naar op det dundrer til Kamp en Dag,
En Æresplads har vort frie Flag.

Se Mærket lue i Bægerets Speil,
Vort Fremtidstog for dets Silkeseil!
Som Fosterbrødre i trofast Følge
Vi modigt pløje i Tidens Bølge — —
En Skaal da Banner i Bægerets Speil
For Færden under Dit Silkeseil.

Jonas Lie.

Paa en Gaard i Nærheden af Sandviken er inat forøvet Tyveri og derunder bortstjaalet endel Klæder og et Lommeuhr.

Lagthinget udsatte igaar sine Møder til idag Formiddag.

Femtiaarsdagen var det igaar, siden vi fik den kgl. Resolution, der fastslog vort nuværende Flag. Dette vaiede i den Anledning igaar fra mange Huse her i Byen.

Myrbrand.

Farsund 20/6 94 (H. O. T. B.)

Tjørvermyren i Vanse brænder. Hvis den nuværende Nordenvind frisker paa, er der desværre Udsigt til, at Ilden vil fortsætte til Hellemyren, hvorved Listers Forraad af Brændtorv vil gaa tabt.

Rokens Centrumsforening

indbyder Hurums og Rokens Mænd og Kvinder til en Fest paa Gaarden Morberg Sankt-Hans Aften Kl. 5 Eftерm.

Politisk Foredrag holdes af Storthingsmand Hval og Ordfører Carl Aas.

Brus, Selters, Cigarer, Kaffe og Hvedebrød tilsalgs. Kontingent til Musik m. v. betales paa Stedet.

Johan Sverdrup skal ifsg. en Indsender i „Mrgbl." i Protokolkomiteen 1884, efter Indkaldelserne, i Anledning af Spørgsmaalet om, at indkalde for Storthinget den da dødssyge Statsraad Munthe have udtalt: „De maa ikke tro, at jeg vil være med paa at chikanere Statsraad Munthe. Munthe er en Hædersmand.

Boger.

Alb. Cammermeyers Forlag har begyndt Udgivelsen af et Værk, der sikkert blir af stor Betydning. Af Værket, der bærer Fællestitlen „Hvad enhver bør vide" er allerede udkommet 1 Bind Almenfattelig Udsigt over Norge. Statsforfatning af And. Færden. „Hvad enhver bør vide" blir et Lexikon af af stor Nytte for alle, der deltager i det offentlige Liv. Specielt i vor Tid er et Værk som dette tidsmæssigt; thi enhver Borger i dette Land bør selv gjøre sig op sin Mening om Landets Styrelse og lære de Love og Retsregler at kjende, der betinger hans Forhold til Medborgerne, Stat og Kommune. Nogen Haandbog, skikket for den store Almenhed, for Læg og Lærd, har vi hidindtil savnet i vor Literatur. Jeg har havt Leilighed til at læse det udkomne 1 Bind, og forekommer det mig at være udmærket. I Bind, som kun koster Kr. 2,00 faar man en letlæst, populær Fremstilling af de Ting „enhver bør vide". Enhver bør ubetinget kjøbe dette Værk, hvis 1. Hefte erholdes i enhver Boglade.

Storjohann: Kong David, hans Liv og hans Psalmer. 1ste Hefte Pris 0,30. Cammermeyers Forlag Kristiania 1894.

Den her omhandlede Bog af Pastor Storjohann, vil efter første Hefte at domme bli en god og veiledende Haandbog for enhver oprigtig Bibellæser. Forfatterens Navn er ogsaa en Borgen for Bogens Godhed; thi han er jo kjendt blandt Tusener af kristligsindede Mænd og Kvinder i det norske Kirkesamfund ved sine grundige Skrifter, Han har en eiendommelig Aandens Evne til at skrive alvorligt og samtidigt kjærligt og hjertegribende. Det er heller ikke lidet betydningsfuldt det Thema han i denne sin Bog har valgt; thi det er jo en af det gamle Testamentes mest betydningsfulde Mænds Liv, han her skildrer. Enhver Bibellæser og Gudsordet Ven bør subskribere paa denne Bog.

O. C. P.

For Syge

anbefales Medico elektriske Apparater til Selvbehandling af Syg- og nyeste domme efter bedste System fra

N. Svenssons elektriske Etablissement,

Munchsgade Nr. 7, 3die Etage, Kristiania.

Kontortid kun Hverdage fra 10—2 og 4—6.

Apparaterne bestaar af **elektriske Bandager,** afpassede efter de forskjellige Dele af Legemet og til at bære stadig den Tid, de trænge at bruges, **Ørenspiraler** og **Ørenringe** for Hovedsygdomme samt **Induktions-** og **Rotationsapparater** for alle Dele af Legemet. Disse elektriske Bandager, Ørenspiraler og Ørenringe er konstruerede efter strenge videnskabelige Principer og er bøielige, saa at de danner sig efter de forskjellige Dele af Legemet.

Paa Grund af den store Betydning Elektriciteten indtager blandt Naturmidlerne, virker Apparaterne meget sikkert og ofte overraskende hurtigt i de mangfoldige Slags Sygdomme, som skriver sig fra en svækket eller af brudt Nervevirksomhed og forskjellige andre Aarsager, ikke sjelden i saa alvorlige Tilfælde, hvor alle andre forsøgte Midler har vist sig uvirksomme. Den milde og uafbrudt virkende Strøm, som udvikles i disse Apparater, **trænger ind i Legemets inderste Organer** og styrker derfor Nerverne, forøger Fordøielsen, Blodcirkulationen og Uddunstningen og virker til, at Maven og Tarmkanalen befries for de forbrugte Næringsmidler.

Dette sit Arbeide udfører Apparaterne paa en jevn, mild og naturlig Maade og **fri for ubehagelige Fornemmelser og helbreder derfor en stor Mængde Sygdomme** i Hjernen, Rygmarven, Nerverne, Blodet, Huden, Muskler og Led, Halsen, Brystet, Maven og Tarmkanalen, Urin- og Kjønsorganerne m. m.

Specielt kan nævnes: Tand og Hovedpine, Tunghørighed, Susen for Ørene, Øiensygdomme, svage og rindende Øine, Ansigtssmerter, Maalleshed, Kjertelsyge, kronisk Snue, besværligt Aandedræt, Bronkit, Astma, Lungeblødninger, Hoste og Hæshed, Hjerteklap, Nyrelidelser, Sukkersyge, Svaghed i Kjønsorganerne, Kardialgi, Mavekrampe, Forstoppelse, daarlig Fordøielse, Blodmangel, kolde Hænder og Fødder, Nervøsitet, Hysteri og Hypokondri, Søvnløshed, Nervelidelser, Blodstigning til Hovedet, Frysning og Feber, Skjælven i Lemmerne, Krampetrækninger, Faldesyge, St. Veit Dans, Slagtilfælde, Forstrækninger og Vridninger, Gigt, Rheumatisme, Muskelslappelse, Lamhed fra delvis Tab af Følelse og Bevægelsesevnen til fuldstændig Lamhed m. fl. Sygdomme. — For Paalideligheden heraf garanterer troværdige Attester og Takkeskrivelser i **Tusindtal** fra Personer, som ere blevne helbredede. Alle disse **Attester og Takkeskrivelser er i Original beroende til Gjennemsyn i mit Etablissement hersteds.** Forøvrigt henvises til mine Prospekter som sendes gratis og franco til enhver som forlanger disse.

Ørenspiralerne koster 3 og 5 Kr. pr. Par. Ørenringerne 1 og 2 Kr. pr. Par. Bandager til de forskjellige Dele af Legemet **koster pr. Stk.:** til Haand og Fodleder **3 Kr.,** til Halsen for Børn **3 Kr.,** til Voxne **4 Kr.,** til Overarm, Laar og Ben **7 Kr.,** til Axler og Hofter **8 Kr.,** og til Bryst, Ryg og Mave **12 Kr. pr. Stk.** De største kan bruges til næsten alle Dele af Legemet, de mindste er kun tilstrækkelige for Legemsdele, som de er afpassede for. Induktions- og Rotationsapparater findes til forskjellige Priser.

Mod Forfalskninger advares.

Attest.

Min Datter, 18 Aar gammel, fik i Januar Maaned dette Aar Blindtarmbetændelse, der efter nogle Dages Forløb gik over til heftige Krampeanfald. Efter at have benyttet 2 af Byens Læger til hende uden Resultat, henvendte jeg mig til **Herr Svensson, Munchs Gade 7, hersteds** og kjøbte **et Mavebælte** til Kr. 12.00 samt **et Par Ørenspiraler** til Kr. 5.00 Ved Brugen af disse blev hun efter 4 Dages Forløb aldeles befriet for Sygdommen, og har nu efter 5 Maaneders Forløb fremdeles følt sig frisk og rask, hvilket jeg herved **uopfordret** tillader mig at bevidne, idet jeg samtidig siger Herr Svensson min hjerteligste Tak. — — —.

Kristiania, 18 Juni 1894. Med Høiagtelse
J. F. Nilsen, Smedemester, Vaalerengsgaden 9.

Apparaterne er tilsalgs i mit Etablissement hersteds, se Adressen ovenfor, og sendes pr. Post til alle Steder franco, naar Betaling medfølger Bestillingen. Skal Betalingen erlægges mod Postopkrav, da kommer et Tillæg af 45 Øre for Porto, der betales af Adressaten.

Forespørgsler besvares kun naar Porteen medsendes.

Prospekt indeholdende Tegninger, Pris, udførlig Beskrivelse af Apparaterne og hvilke Sygdomme, de hjælper for, samt en Mængde Anbefalinger fra Helbredede m. m. sendes gratis og franco paa Forlangende.

Breve adresseres til

N. Svenssons elektriske Etablissement, Kristiania.

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i *S. Amundsen & Co.s Farvehandel,* Grændsen Nr. 4.

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af
billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

forældreløse og mig til en ensom Enke forat frelse Deres Kjæreste Liv! Hans Liv! Hvad er vel hans Liv værd mod min stakkels Jack, der aldrig gjorde noget Menneske Ondt. Han er druknet forat frelse Deres Kjæreste — en Morder, som skulde hænges! Aa, det er skrækkeligt! Gud burde ikke lade saadant hænde.

Det er en ond Verden, vi lever i, og De er en ugudelig Pige, Sibyl Higginson, De har narret min Mand til at vove Livet for Deres forbandede Penge!"

„Nei, nei, Mrs. Kettering," bad en formanende Stemme, „du har ingen Ret til at behandle Miss Higginson saaledes, hun har jo altid været vor Ven!"

„Ja, til igaaraftes; men nu er hun min værste Fiende!"

„Susan, du vilde selv, at Jack skulde paatage sig dette Arbeide. Han troede, at vi vilde faa Uveir; du husker det nok."

Susan Kettering slog sig for Panden med knyttet Haand.

„Ja, jeg erindrer Alt! Det var for at faa Brød til Børnene og tjene Husleien for et halvt Aar! Hvem vil ikke gjerne tjene tyve Pund paa nogle Timer?

Aa, gud, hvilken tung Nat for mig og mine, og det er De Skyld i, Miss Higginson; det er ene og alene Deres Skyld!"

„Susan," afbrød den anden Kone hende, „du maa ikke tale paa denne Maade! Det er ikke rigtigt af dig."

„Aa, lad hende tale," sagde Sibyl, som stod i Do-

„Neppe i en Storm som den, vi nu har havt. Den var ikke langvarig, men yderst voldsom og har foraarsaget store Ulykker.

Skipperen's Kone angreb mig og sagde, at hvis hendes Mand og hendes Søn var druknet var Skylden min — mine fordømte Penge havde ført ham ud i Stormen."

„Hvad?" raabte Sibyl, „var Veiret saa forfærdeligt! Vidste De, at det gjaldt Livet at gaa tilsøs? Hvis De vidste det, er De en elendig Skurk! De har lokket ham ind i Døden under Paaskud af at frelse ham fra Galgen — De har overtalt ham til at flygte mod sin egen Billie, — og jeg har hjulpet Dem!"

„Dette er den rene Galskab," sagde Urquhart og reiste sig fornærmet, „hvis De taler saaledes, har jeg ikke mere at sige. De ved ligesaa meget om Stormen, som jeg ved. De hørte, at det begyndte at blæse stærkt, men hverken de eller jeg kunde ane, at den vilde vokse til ren Orkan henad Morgenstunden. De vidste det samme, som jeg vidste, om den Fare Mountford var udsat for, — at blive, hvor han var kunde have bragt ham til Galgen."

„Og forat undgaa en Mulighed har han ødelagt sit Liv," sagde Sibyl fortvivlet. „Vi har da hjulpet ham, og hvis Baaden er gaaet under, og han er omkommet, saa har De og jeg myrdet ham!"

„Det er Galskab at tale saaledes," svarede Urquhart heftig — „alligevel er det en bedre Død for

Eneste
H. M. Kongens
Sølvmedalje
Skien 1891.

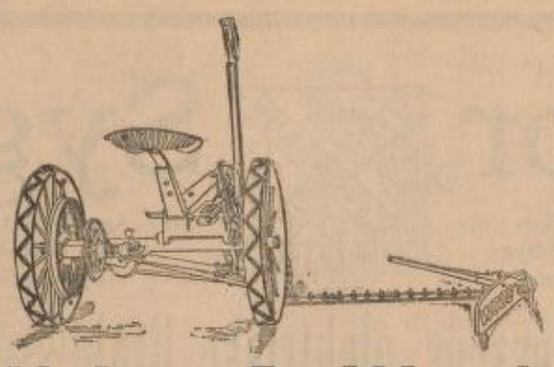

Eneste
H. M. Kongens
Sølvmedalje
Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.
Christiania & Trondhjem.

Abonner paa „Eidsvold."

Kikkerter, Barometre, Thermometre,
Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik
samt **Briller og Lorgnetter**
i rigeste Udvalg og kun prima Varer
anbefales til ***bekjendte billige Priser.***

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring.

Martin Viig,

optisk Instrumentmager — etableret 1876 —
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Storartet Kaaberealisation.

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Lensmand Sandberg,
Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, noie Kjendskab hurtig Expedition. (O. A. R.)

En smukt, frit og sundt beliggende Villa med mange Værelser lige ved Skov og nærved Kongsvinger Station bortleies for Sommeren ved

Lensmand Sandberg.
(O. A. R.)

H. Kirkemo,
Smedie & Maskinværksted
Storgaden No. 25. Christiania.

Fabrik og Udsalg af **Dreierbenkebeslag** for Trædreining og Husflidskoler Vognaxler og Jernmøbler og Jernsenge, Sæletøibeslag.

Udfører Jernarbeider og mindre mekaniske Arbeider samt Reparationer.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarborster. Klædesborster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Fiskeredskaber
for Salt- og Ferskvand, ny Vare til billigste Priser hos
Nils Breilid,
Karl Johansgade 6,

Værkstedlokaler,
forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie i
Frølichgaarden.

Butik
i 1ste etage med centralopvarmning er tilleie i
Frølichgaarden.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler **Slaamaskiner** — nye Modeller — for en og to Heste. **Hesteriver** med 24, 26, 28 og 32 Tinder.

Vore Slaamaskiner staar — i Soliditet, let Gang og elegant Udstyr — over alle her til Landet indførte Maskiner.

NB. Endel ældre „Wood" og enhest Slaamaskin „Diamant" udsælges.

Illustrationer og Prislister tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø.
Udsalg i Kristiania Stenersgaden No. 7.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.
oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

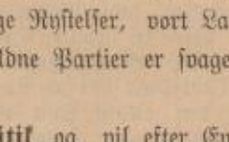

TØRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER & OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER
& FARVEVARER.
TELEFON № 66. TELEGRAMADR: ALF

Abonner paa „Eidsvold."

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold" gjenoptager den gamle Venstrepolitik og vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paaleggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar og Kr. 1,00 pr. Kvartal, incl. Porto. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Budpenge.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rollsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

en Gentleman at drukne end at blive hængt. Han var jo Intet for Dem, ikke engang Deres Forlovede, alligevel har De vovet Deres gode Navn for hans Skyld, og nu er De nær ved at tabe Forstanden!"

Hun saa forbauset paa ham, som om hun ikke rigtig forstod, hvad han sagde.

„Hvad heder Konen?" spurgte hun.

„Hvilken Kone?"

„Den Kone, hvis Mand var Eier af Baaden, som er gaaet under."

„Som rimeligvis er gaaet under. Vi ved Intet med Vished endnu. Hun heder Mrs. Kettering."

„Hvor bor hun?"

„Nede i Landsbyen. Hvad vil De gjøre?" spurgte han, da Sibyl gik henimod Døren.

„Jeg vil tale med Mrs. Kettering. Baaden kan være kommen tilbage. Jeg kan maaske faa bedre Underretninger i Landsbyen."

„Hvad vil Deres Fader sige?"

„Han vil ikke sige noget. Han er ligesaa overbevist om Brandon's Uskyldighed, som jeg er."

„Han vil maaske forandre Mening, naar han hører, at Brandon er løbet bort," ytrede Urquhart, som gik op og ned i Korridoren, efterat Sibyl havde forladt ham.

Han gik ikke ned ad hele den lange Korridor; han vendte altid om halveis, — et godt Stykke fra Døren til Maries Værelse. Snart vilde det ikke længere være hendes, snart vilde hun ikke høre med

det daglige paa Ellerslie, men i Urquharts Hjerte vilde hun efterlade en tom Plads, som Ingen kunde udfylde.

I den lille Landsby vidste man Intet om Baaden. Ingen synes at tvivle paa dens Skjæbne. Sibyl fandt Veien til Mrs. Ketterings Hytte, hvor der var bedrøvede Ansigter og grædende Kvinder. „Mary Jane," og dens Mandskab var forulykket, og der var neppe en af de simple Hytter hvis Beboerne ikke begræd Tabet af en Broder eller Slægtning, Ægtefælle eller Ven. Der syntes at være Spor af Haab, siden Bragstumper af Baaden var skyllet iland i Nærheden af nogle steile Klipper paa denne farlige Kyst, og man formodede, at den ulykkelige Fiskersnække var drevet hen mod dette Sted som Fiskernes Hustruer kjendte saa godt. Der var den bleven slaaet istykker. „Mary Jane" var ældre end dens Eier troede eller vilde tro.

Nu var den borte.

„Baaden vilde have været vor hele Levetid, hvis ikke min Mand havde trodset Forsynet forat tjene Familien i det store Hus" — hulkede Enken, omgivet af nogle medfølende Venner, medens de smaa Børn legede i en Krog af Værelset, og det mindste Barn sov i en Seng, som var spigret fast til Væggen.

Enken for op ved Synet af Sibyl og strøg Haaret tilbage fra Øinene.

„Aa er det Dem, Miss Higginson," raabte hun, „det undrer mig, at De er fræk nok til at komme hid til mig og mine Børn — De, som har gjort dem

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

A. P. Foss Fabrik,
Christiania.
Karl XII Gade No. 11.
anbefaler af anerkjendte eget Fabrikat
alle Slags Vegtredskaber, Justerede Lodder og Maal.
A. P. Foss,
Fabrik & Kontor Karl XII Gade No. 11.

Nr. 73. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **Lørdag den 23de Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN“
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige“.

Brand- & Liförsäkrings-Aktiebolaget „SVEA“.
Kontor for Norge egen Gaard
Carl Johansgade 6.
Agenter i alle Byer.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No, 12.

K. J. Kjällkvist
Skrædderforretning
— 7 Øvre Slotsgade 7 —
(Indgang fra Prindsensgd.)
Anbefaler rigt Udvalg af nye Prøvekollektioner for Sæsonen.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Rolf Jacobsen
Hoiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Fougner & Ohlsen
OVERRETSSAGFØRERE.
Carl Johansgade, Christiania.
Etableret 1871. Telefon 344.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sölvmedaljer, anbefales.

Brændevinsloven.

Næringskomite No. 2 har nu afgivet Indstilling angaaende Propositionen til Lov om Brændevinssalg og Udskjænkning, hvilken er udarbeidet paa Grundlag af en af den saakaldte Monopolkommite — Bankdirektor H. E. Berner, Bureauchef C. A. Jensen, Redaktor S. Aarrestad og Byfoged O. N. Hals — afgiven Indstilling.

Det væsentligste Indhold af Kommiteens Indstilling er følgende:

Det frie Salg af Brændevin indskrænkes til Partier over 250 Liter (for Tiden 40), og af dette Salg erlægges saavel af Producenter som af Handelsborgere Afgift til Statskassen (nu er Partisalget frit). De 250 Liter maa kun udleveres i et Kar og til en Kjøber og maa ikke for nogen Del fortæres paa Stedet.

I Kjøbstæder og Ladesteder maa Handel med Brændevin i mindre Dele alene drives af Samlag, hvis Aktieeiere ikke maa erholde mere end 5 pCt. i Udbytte af Aktiekapitalen. Samlaget kan i Henhold til Vedtægt overdrage et bestemt Antal Rettigheder til Udsalg af Brændevin i ikke mindre Dele end $^{35}/_{100}$ Liter (Flaskesalg) til Handelsborgere for et Aar af Gangen. Ligeledes kan et bestemt Antal Rettigheder til Udskjænkning overdrages Hoteleiere, Restauratører ved Theatre og Værter for sluttede Selskaber.

Paa Landet maa Udsalg af Brændevin (foruden i Partier fra Brænderier) og Udskjænkning alene foregaa med Hjemmel af kongelig Bevilling, hvis Meddelelse er betinget af Herredsstyrets Anbefaling og alene maa tilstaaes Gjestgivere, Hotelværter og Restauratører ved Sanatorier og Badesteder med den Virkning, at de kun kan skjænke til de hos dem værende Reisende og Gjæster. Bevillingsindehaverne erlægger en Afgift, hvoraf 35 pCt. tilfalder Herredskassen og Resten Statskassen.

Udskjænkning af Brændevin ombord i Dampskib maa kun foregaa efter dertil meddelt kongelig Bevilling, og for Landdistrikternes Vedkommende efter at Erklæring fra vedkommende Amtsthing er indhentet.

Bestilling paa Brændevin i Partier maa ikke optages af nogen, med mindre der gjøres af Samlag eller andre til Udsalg og Udskjænkning Berettigede.

Af Samlagenes Nettooverskud tilfalder 15 pCt. Samlagets Kommune og 20 pCt. Samlaget til Fordeling mellem Afholdsforeninger og andre Institutioner og Selskaber i Byen og omliggende Landdistrikt, der har til Formaal at fremme almennyttige Øiemed. I de nærmeste 4 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden skal der til disse 20 pCt. lægges: det første Aar 40 pCt., det andet Aar 30 pCt., det tredje 20 pCt. og det fjerde 10 pCt. Resten af Overskuddet indbetales i Statskassen.

Udsalg eller Udskjænkning maa ikke finde Sted før Kl. 8 om Morgenen, heller ikke Dagen før Søn- og Helligdage efter Kl. 1 Eftermiddag, lige saalidt som paa Søn- og Helligdage, herunder indbefattet Tidsrummet til Kl. 8 næste Dags Morgen.

Et Mindretal af Komiteen, Eng, Nærum og Aarrestad, ønsker desuden følgende Bestemmelse knyttet til § 5.

„Forinden den i forrige Paragraf omhandlede Godkjendelse af et Samlags Vedtægter finder Sted, skal det ved almindelig Afstemning, hvori samtlige inden Kommunen bosatte Mænd og Kvinder over 25 Aar har Ret til at deltage, afgjøres, om Oprettelse eller fortsat Drift af Samlag til Salg og Udskjænkning af Brændevin skal være tilladt inden Kjøbstadens eller Ladestedets Grændser. Samlag kan ikke oprettes eller faa fornyet Godkjendelse af fine Vedtægter, naar mindst to Tredjedele af de Stemmegivende er imod det. Er et Samlag efter en saadan Afstemning nedlagt, kræves der ved ny Afstemning to Tredjedels Flertal af de Stemmegivende, for at Samlag igjen kan blive oprettet. Disse Afgjørelser gjælder for 3 Aar.“

Dette er en Gjenoptagelse af det fra Monopolskommiteens Flertal foreliggende Forslag, hvori ovenstaaende Bestemmelser forefindes i følgende Form:

„Forinden saadan Godkjendelse af et Samslags Vedtægter finder Sted, har Magistrat og Formandskab med mindst 14 Dages Varsel at beramme et af samme bestyret offentligt Møde af skattepligtige Mænd og Kvinder over 25 Aar, hvor det med $^2/_3$ Flertal af de fremmødende skal afgjøres, om Brændevins Salg og Udskjænkning skal være tilladt eller forbudt inden Kjøbstadens (Ladestedets) Grændser for nærmest paafølgende tre Aar.“

Saadan „local option“ er indført i en Række amerikanske Unionsstaters Brændvinslovgivning. Her i Landet haves noget lignende deri, at Sognemenighedernes Husfædre afstemmer angaaende Ombytte af Kirkesalmebog, samt deri, at Skoleloven af 26 Juni 1889 har gjort flere Skoleanliggenders Afgjørelse til Gjenstand for direkte Afstemning i Kredsmøder. Dette er paa en Maade en Anvendelse i det Smaa af det saakaldte referendum, hvorved i Schweiz vigtige Spørgsmaal henskydes til Folkets direkte Afgjørelse. Hos os har 227 Heredsstyrelser, 2 Amtmænd, 8 Fogder, 4 Byer, 3 Magistrater og 10 Amtsthing udtalt sig for Brændvinsslaget Afhængiggjørelse af Folkeafstemning og Landets Afholdsvenner antages at staa enstemmige i Kravet herpaa.

Det forekommer os, at om Folkeafstemning nogensteds er paa sin Plads, maa det være her. Det gjælder et Anliggende som er af indgribende Betydning for et hvert Hjem, og hvor Kvinderne vistnok er de, der mest faa føle hvor Skoen trykker. Det kan ikke antages, at Folkeafstemning her vil lede til Misbrug, især da der kræves to Tredjedeles Flertal for at en Forandring skal kunne finde Sted, saa pludselige Omkastelser er umulige; og er det paa noget Omraade Tilfældet, at „den store Mængde“ ikke godt kan tænkes at ville vise sig fra en ufordelagtig Side, saa er det netop paa dette Omraade. Kommunebestyrelserne har, fordi de altid vil have at lægge en særlig Vægt paa Kommunens økonomiske Indtægt af Samlagsinstitutionen, neppe alle de fornødne Betingelser for her at kunde træffe det rette Valg.

Vi mener derfor, at der her vil være en mere end almindelig heldig Anledning til at lære at kjende en almindelig Folkeafstemnings Virkemaade og Følger.

Nogen Risiko udsætter man sig ikke for. Og naar mindst to Tredjedele af af alle vorne, myndige Mænd og Kvinder i en By erklærer at de ikke ønsker Brændevinsudskjænkning, da maa der virkelig synes at være en saa aldeles overvejende Folkeopinion mod Udskjænkningen, at enhver Tale om Flertalstyranni er uberettiget. Det turde derimod maaske være forsigtigst at bestemme, at Samlagsinstitution han gjenoprettes, naar et Flertal af Kommunens myndige Mænd og Kvinder udtaler sig derfor og Kommunebestyrelsens Flertal er enig heri Det kunde nemlig tænkes, at alvorlige Vanskeligheder kunde være opstaaet som Følge af det absolute Forbud, uden at det er muligt at erholde to Tredjedels Flertal for dets Ophævelse.

Den indiske Fakirers Skindød.

I det sidste Møde, som det anthropologiske Selskab i München afholdt, fandt der et interessant Drøftelse Sted om den moderne Theosofi og om de indiske Fakirers Skindød. Begge Emner staar i temmelig nøie Forbindelse med hinanden, idet det theosofiske Selskab, der har sit Hovedsæde i Adyas (Ostindien), for Tiden tæller 266 Filialer og udgiver en Række Tidsskrifter, deriblandt „Sphinx“ og „Lotusblomster“, i sit Program bl. a. har optaget som et af Hovedpunkterne: „Granskning af hidtil ubekjendte Naturlove og af Kræfter, der findes slumrende hos Mennesket“. I den videnskabelige Drøftelse deltog en Prof. Ranke, Dr. Schrenck-Notzing, Dr. Billinger, Prof. Kühn og Dr. Scherman. Adskilligt af det, som fremkom ved denne Leilighed, supplerer, hvad der for er meddelt om en engelsk Videnskabsmands Jagttagelser i Indien med Hensyn til de Kunster og saakaldte Mirakler, Fakirer udfører ved høilys Dag og paa aaben Gade i Indien. Prof. Ranke bemærkede bl. a., at „Fakir“ var et arabisk Ord, som betød Tigger. Det benyttedes imidlertid ogsaa om indiske Gjøglere og om de saakaldte „Yogins“, d: Tilhængere af det indiske filosofiske System, der tilstræber den mystiske Forening med Guddommen. Af Meddelelserne om Fakirers Skindød i Tidsskrifter og i Pressen kunde man forledes til den Tro, at „Skindøden“ praktiseredes meget hyppigt af „Yogins“. Dette var dog ikke Tilfældet. Man kjendte kun faa authentiske Tilfælde. I Braids „Hypnotismus“ omtales kun to Tilfælde, af hvilke det ene dreiede sig om en Fakir, der var levende begravet i 10 Dage, det andet om en Yogin, der laa 6 Uger i en Kiste under Jorden. Fakirens Skindød maatte betegnes som identisk med den Sygdomsform, der kaldtes Katalepsi. Denne Sygdom defineredes som en Nervesygdom, under hvilken med delvist eller fuldstændigt Svind af Bevistheden de vilkaarlige Bevægelsers Sensibilitet gaar tabt, og Lemmerne forbliver i den Stilling, i hvilken de befandt sig ved Anfaldets Begyndelse eller i hvilken de udenfra blev satte. Denne Tilstand varede i Minuter, Timer eller i flere Dage, sjeldent i Maaneder. Den normale Tilstand indtraadte paa forskjellig Vis. Som Sædet for Sygdommen maatte de motoriske Ganglier og den forreste Hjernehinde betragtes, som betingende Moment Hysterien. Ved Siden af den naturlige er ogsaa den kunstigt tilveiebragte Katalepsi bleven iagttaget. Fakirernes Skindød hører til sidstnævnte Slags. Hvad der i saa Henseende er iagttaget, var hævet over enhver Tvivl. Det var kun Spørgsmaalet, om det hænger rigtig sammen med Meddelelserne om den lange Tid, i hvilken Fakirerne skal have ligget begravede. De Midler, ved Hjælp af hvilke Yogins tilveiebringer den omtalte Tilstand, bestaar i Legemets Træning, i en Diæt, der er indskrænket til Melk og visse Vegetabilier, en Række Processer, egnede til at gjøre Legemet smidigt, og en Gjennemskjæring af Tungebaandet. Naar Yogin'en har øvet sig tilstrækkeligt, indtager han en bestemt foreskreven Stilling og fremkalder en Hypnose ved at formindske Aandedrættet og ved uafbrudt at stirre paa sin egen Næsetip. Fakirerne synes ogsaa at betjene sig af Haschisch for at formindske Aandedrættet. Naar Hypnosen indtræder, indfinder Hallucinationer sig. Yoginen hører Lyd, Bevistheden tabes, Legemet bliver stivt, medens Aanden forener sig med „Verdenssjelen“. Denne paastaaede Forening med Guddommen, bemærker Professor Ranke sluttelig, er altsaa simpelthen Bevistløshed, hverken en værre eller bedre end den, Alkoholens Aander undertiden frembringer Dr. Schrenck-Notzing mente, at Antagelsen af Katalepsi som Forklaring af Fakirens Skindød ikke tilstrækkeligt forklarede Blodcirkulationens og Aandedrættets Forhold under Opholdet under Jorden. Man maatte dertil føie som Betingelse Nervesystemets hysteriske Svaghedstilstand. Ved Fakirernes Skindød dreiede det sig om hysteriske Personers Autohypnose. Træningsmidlerne talte ogsaa herfor. De gik alle ud paa at fremkalde Bevistheden pathologiske Indsnevring paa samme Maade, som den optræder under Hysteriens cerebrale Svaghedstilstand. Hos Fakirerne, Hysteriske og Hypnotiske dreiede det sig ikke om Bevistløshed, saaledes som kun Døden frembyder den, men om forandrede Bevisthedstilstande. Dr. Billinger omtalte et Tilfælde af Somnulenz og Nedgang i Temperaturen, der lignede Skindød og optraadte hos en hysterisk Dame. Denne Tilstand varede i to Dage. Den singhalesiske Læge Wickremansinghe gjorde opmærksom paa, at man burde skjelne nøie mellem den sande Yoga-Filosof og den Yogin, der nedlod sig til at udføre Skuespil. Professor, Dr. Kühn fremhævede, at Fakirerne, tiltrods for deres arabiske Betegnelse, ikke var Mahomedanere. Tilfælde af Katalepsi var forøvrigt iagttagne for Aartusinder siden. Den hellige Augustinus omtaler et Tilfælde af Katalepsi, og en Sultekunstner (Fabricius) optraadte allerede i forrige Aarhundrede. Dr. Schierman paaviste, at der for Tiden i Kina foretoges lignende gymnastiske Øvelser af de forskjellige Led og en Aandedrætsregulering som den. De skal, efter kinesisk Opfattelse, dels tjene til at forlænge Livet og afværge Sygdomme, dels til at fremkalde Smertesløshed ved Anvendelse af Torturredskaber.

Svært mig ikke, sa' Gryden til Kjedlen, — og Radikalerne til Socialisterne: de første beskyldte de sidste for „Rabalder“.

Storthingsvalget for Bratsberg. Bratsberg Amtsthing vedtog mod 1 St. en af Mosebs foreslaaet Henstillen til Amtmanden om at beramme Storthingsvalget til en saadan Tid, at Valgmandsvalgene passende kunde afholdes i Tiden fra 25de September til Midten af Oktober.

Overfald.

En Gaardbruger fra Næs paa Romerike, der itirsdags var her i Byen, fik nede ved Jernbanestationen en Person til at følge med sig for at vise Veien til Fiskebryggen, men isteden derfor fulgte Personen Gaardbrugeren hen til en afsides Gang ved Grundingen, hvor Personen slog Gaardbrugeren overende og derefter fratog ham hans Uhr, som Personen forsvandt med.

Den 20de Juni. Naar man feirer Dagen for Flagresolutionen den 20de Juni, er det ingenlunde, fordi den indførte Unionsmærket i vort Handelsflag. Angaaende denne Side af Resolutionen er der og har der altid været delte Meninger. Men det store Fremskridt, som gjordes den Dag bestod deri, at Orlogsflaget — der hidtil havde været det svenske blaagule Splitflag med det danske Dannebrogskors i det øverste Felt nærmest Stangen — blev det norske trefarvede Flag med Unionsmærket i samme Felt. Det er derfor, man kan tale om Flagets Frigjørelse.

Uberettiget antaget Familienavn. Storthingsmand for Hedemarkens Amt, Gaardeier og Handelsbestyrer i Vaaler Hermann Hansen Aarsrud er ifølge „Aftp.“ ved en Tirsdag af Sorenskriveren i Solør affagt Dom kjendt uberettiget til at bære det af ham antagne Familienavn Aars.

Han tilpligtedes derhos under løbende Mulkt at indrykke Dommen i „Kundgjørelsestidenden“.

Modne Jordbær har man allerede plukket ved Christiansand.

Juddragning af Embede. Ved Kronprinsregentens Resol. af 9de d. M. er der truffet Bestemmelse om, at Molde Toldkassererembede overensstemmende med den nye Toldplan inddrages, fra 1ste Juli d. A. at regne.

Det synes paa Tide, at det nu bliver Slut paa den Ensidighed, hvormed vor Videnskab og vor Kunst henter sin Næring fra Tyskland først og fremst, og dernæst fra Frankrige. Vi har allerede tidligere her i Bladet gjort opmærksom paa, at disse Lande ikke længere betegner Høidepunktet. Vi citerer idag følgende efter „Dagbl."

Engelske Kunstdyrkere er blit meget begeistret over et Brev om engelsk Kunst, som Henri Rochefort har skrevet til sit Blad.

Der er i England, skriver han, en type, tredive Malere, som vore Kunstnere aldrig har hørt nævne. Jeg skammer mig ved at tilstaa, at vor Greuze, vor Fragonard og vor Boucher i Sammenligning med dem er ynkelige Dværge. De har maaske set nogle Gjengivelser af Malerier af Reynolds, Thomas Lawrence eller Hogarth, men kjender De Hopper? Jeg mener Nei! Ved De, at her er en uforlignelig Portrætmaler som heder Raeburn, som staar høit over Proudhon, hvem han forresten minder lidt om?

Istedetfor at sende vore Malere til Italien med Prix de Rome, send dem for et Par Aar over til England for at studere blandt de engelske Malere, og de vil lære hundrede Gange mere end blandt de mest berømte Kompositioner af den italienske Skole.

Kanske det mest interessante ved Rocheforts Brev er, at han i sin Omtale af Turner — alle Tiders største Impressjonist — siger, at „den nye Kunst" — Impressjonismen — var kjendt og blev udøvet længe før den nye Tids Mænd „opdagede" den.

Med Hensyn til Universitetsbudgettet erklærer et andet konservativt Blad, at Bevilgningen til Exkursioner maa sidestilles med de lovbestemte, da disse Exkursioner er nødvendige for de Studerende til Erhvervelse af ved Examen forlangte Kundskaber.

Det samme kan imidlertid siges om meget andet. Det hele bliver en ren Skjønssag, naar man først er kommet ind paa denne Vei, og det bliver mere og mere klart, at Regjeringen har indviklet sig i en Række Vanskeligheder ved at ville tiltage sig Afgjørelsen af, hvilke Bevilgninger Storthinget skal være forpligtet til at give, og hvilke ikke.

Vil Regjeringen ikke her følge den rette Vei og undgaa at handle imod den opstillede Betingelse, kan den lige saa godt først som sidst erklære, at visnok har den ikke havt nogen Ret eller Hjemmel til at tage disse Penge af Statskassen, men den forlader sig paa, at det kommende Thing vil eftergive den Ansvaret i Betragtning af, at den har handlet under trykket af en Nødstilstand.

Men da vil rigtignok alle disse umnlige Forsøg paa at skjelne mellem Lovbestemte og andre Udgifter, være overflødige.

Vi reserver os mod at give Anvisning paa denne Udvei. Efter vor Mening burde Regjeringen lige fra første Færd at have udtalt ikke at ville handle mod Betingelsen, som den dog samtidig erklærede for Grundlovsstridig og indankede for næste Storthing.

Med Hensyn til Regjeringens Kompetence: Tror nogen, at Storthinget i 1895, enten nu Flertallet bliver radikalt eller konservativt, kan godkjende Regjeringens Kompetence til at trække de Grændser, der er antydet i den Holdning, den siges at ville indtage med Hensyn til Universitetsbudgettet?

Den straffende Nemesis. Ved 10-Tiden Mandag Aften hører Passagererne i en af Kjøbenhavns Sporvogne pludselig vilde Skrig og en uhyggelig knasende Lyd. Vognen stanses, og man faar at vide, at en cyklende Gut er under Kolossen. Almindelig Forfærdelse, som dog fortaber sig snart, da man samtidig med, at den masede Cykle hales frem, ser Gutten krybe ud paa den anden Side af Vognen og tage til Bens ned ad Møntergade. Lidt efter vidste man, at Cyklen var stjaalen, og at den lille Tyveknegt kun havde faaet en gavnlig Skræk i Livet. Den retfærdig straffende Nemesis var altsaa ude den Kveld.

Centrums Landsmøde sammentræder idag Form. Kl. 9½ i Hotel Royal. Samtlige moderate Storthingsmænd indbydes.

Eiendomshandel. Vicekonsul G. F. Egidius har ved Advokaterne Kiær og Roll solgt Tomt Matr. No. 23, Thomas Heftyesgade stor 897,75m² for 7114 Kroner + Omkostninger til Arkitekt W. Hansteen.

— Vicekonsul G. F. Egidius har ved Advokaterne Kiær og Roll solgt til Grosserer Anton Bommen Tomterne Matr. No. 20, Thomas Heftyesgade og Matr. No. 91 b, Drammensveien, store tilsammen 2271,25 m.², for Kr. 22712,50 + Omkostninger.

Ildløs i Stockholm.

2 Mand kommen tilskade.

Bureau-Telegram til „herv. Blade".

Stockholm, 20. Juni.

I Labroratoriebygningen ved Djurgaardbrunsviken udbrød der ved 6-Tiden Ildløs. Ilden opstod paa Loftet. Nogle i Bygningen beskjæftigede Arbeidere forsøgte at bringe Projektilerne ud af Bygningen. Inden nogle Minutter indtraf imidlertid en heftig Eksplosion og lidt senere en endnu heftigere, hvorved en Brandkonstabel, som opholdt sig paa Taget, og en Gardist kom slemt tilskade. De i Kjælderen lagrede skarpe Patroner, Granater, Mineladninger og Fyrværkerisager lykkedes det at bringe udenfor Ildens Opkomst er ubekjendt. Ilden slukkedes efter et Par Timers Forløb.

Bygningen blev sterkt ramponeret.

„Præsidentkollegiets" Organ er blevet ganske konfus i Anledning af Arvesens Udsættelsesforslag og ved ikke, hvilket Standpunkt det skal indtage til den bebudede Fremlæggelse af de 8 tilbagesendte Skrivelser. Saa forvirret er Bladet blevet, at det ikke ved, om det skal indrømme, at det kjender Indholdet af dem, eller om det skal paastaa, at det ikke kjender det. „Vi kjender ikke deres Indhold", siger Bladet først, men tillægger umiddelbart efter: „Det kan jo hænde, at fuld Offentlighed allerede nu f. Ex. vilde hindre de videre Undersøgelsers fulde Effektivitet".

Hvorledes kan Bladet vide dette, naar det ikke kjender Brevenes Indhold? Er Sammenhængen maaske den, at det nok kjender Indholdet, men ikke offentlig vil være ved det?

„Dagbladet" „stoler paa, at Odelsthinget her vil træffe det rette".

Altsaa i et Møde for lukkede Døre, ellers er jo hele Hemmeligheden røbet med det samme. Det er et herligt Syn Bladet her opruller: det rene Venstres ledende Mænd spadserende omkring de 8 Breve som Katten om en glohed Grød.

Ved Voldsomhed foraarsaget sit Barns Død.

I Gjentofte Sogn i Danmark er nylig foregaaet en høist uhyggelig Begivenhed.

En 25-aarig Arbeidsmand H. C. Nielsen er gift med en nogle Aar ældre Kone, mod hvem han opfører sig raat og brutalt, naar han har drukket, hvad han kun altfor ofte har. Ægteparret har flere Børn, hvoraf det mindste var en liden Pige paa omtrent et Aar.

I Onsdags Aftes kom Manden hjem i beruset Tilstand, nppede Kiv med Hustruen, der bar sit lille Barn paa Armen, og Prygleſcenen blev heftigere end nogensinde.

Om Barnet, som Moderen stadig holdt paa Armen, derved er bleven ramt, er endnu ikke fuldt oplyst. Men sikkert er det, at det næste Dag viste sig at være alvorligt syg, og at det til Moderens Forfærdelse tilsidst tabte Bevisthed.

Kongens Livlæge, Professor Petersen fra Gjentofte, var tilkaldig den Dag kommen til Vangede. Den fattige Kone lod ham tilkalde og maatte paa nærmere Forespørgsel fra Lægens Side fortælle om Mandens Opførsel mod hende og om hendes Frygt for, at Ulykken skulde være opstaaet derved.

I Søndags døde den lille Pige som Følge af en Hjernerystelse.

Professor Petersen havde meddelt Sagen til Politiet. Arbeidsmand Nielsen belagdes med Arrest.

Ved Obduktionen vil det vise sig, om Barnet er dræbt ved et direkte Slag fra Faderens Haand, eller om det, under Moderens fortvivlede Forsøg paa at dække sig for hans Næveslag, har faaet det dræbende Stød.

Sagen staar altsaa paa, om den berusede Arbeidsmand blev sit Barns Morder — direkte eller indirekte.

Elverum — Flisenbanen.

Amtsformandskabet udsatte med 14 mod 13 St. den lokale Jernbanekomites Andragende om Kr. 100,000 til Elverum — Flisenbanen; vedkommende Komite foreslog Kr. 50,000. Amtsformandskabet er nu hævet og samles næste Aar for Tønset.

Lynnedslag.

Hannestad ²²/₆ 94 (H. O. T. B.)

Lynet slog inat ned paa Gaarden Vestre Ellevold (Rendalen). Møblerne i første og anden Etage splintredes, ligesaa Vinduerne, en Væg og Telefonapparatet. 50 Meter Telefontraad smeltedes og en længere Strækning ødelagdes. Sagkyndig Besigtigelse ønskelig.

Dronning Victoria besteg 20de Juni 1837 for 57 Aar siden Englands Trone.

Odelsthinget.

Møde 21 Juni 1894.

Laxeloven har idag været under Realitetsbehandling. Der udspandt sig en længere Debat.

Ved Votering bifaldtes Komtieindstillingen om Fredningstid fra Lørdag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 med 50 mod 30 St., medens de foreslaaede Forandringer i Maskestørelsen forkastedes med 45 mod 35.

Som Følge af denne sidste Votering forkastedes de øvrige foreslaaede Forandringer enstemmig.

Forslag fra Formanden i Laxefiskerkomiteens Arbeidsudvalg Johan Hjorth til Lov om Fangst af Lax og Sjøret samt om Fiskerikommissioner og forskjellige Forestillinger var af Komiteen foreslaaet oversendt Regjeringen med Anmodning om at lade Lovgivningen om Fredning af Lax og Sjøret undergivet Revision og til Sagens Forberedelse at tilkalde praktisk kyndige Mænd repræsenterede saavel Sjø- som Elvefiskere. Om dette Forslag udspandt der sig ogsaa længere Debat. Af Statsraaden fremhævedes, at man maatte have Penge bevilget til sagkyndig Bistand, hvis man skulde tilkalde saadan. Lutzow Holm foreslog Sagens Behandling udsat, indtil det i Storthinget var afgjort om man fik Penge til sagkyndig Bistand her. Under den videre Debat tog Hr Lützow Holm sit Udsættelsesforslag tilbage. Sagens videre Behandling fortsættes imorgen Kl. 10.

Lagthinget har idag bifaldt Odelsthingets Beslutning til Forandring i Lov om Folkeskolen paa Landet og i Byerne.

*

Møde 22de Juni

Laxeloven.

Under den videre Debat om Laxelovens Revision fremsatte Rinde Forslag om Sagens Oversendelse til Storthinget som muligens vilde nedsætte en parlamentarisk Komite til Spørgsmaalets Behandling. Han støttedes af Ullmann.

Ved Voteringen stemtes først over Indstillingens første Halvdel, Oversendelse af Hjorths Forslag til Regjeringen, der bifaldtes med 50 mod 32 St. Indstillingens anden Del, Anmodning til Regjeringen om at tage Laxeloven under Revision med Tilkaldelse af praktisk kyndige Mænd af baade Sjø- og Elvefiskere, forkastedes med 41 mod St. idet Præsidentens (Horst's) St. gjorde Udslaget.

Aarrestad havde Ordet til en Interpellation i Anledninget af Departementet udsendt Cirkulære om Laxelovens Gjennemførelse. Statsraad Birch-Reichenwald besvarede den paa Stedet. Den paahørtes med liden eller ingen Opmærksomhed, og Præsidenten maatte flittig bruge Klubben. Derefter behandledes

Lov om Husdyrsygdomme.

Med uvæsentlige Ændringer bifaldtes denne Lovs 24 første §§ overensstemmende med Indstillingen. Dens videre Behandling fortsættes imorgen Kl. 10.

Myrbrand.

Fra Farsund meldes, at det fremdeles brænder i Tjørvemyren, men at man har Udsigt til at kunne begrænse Ilden skjønt det blæser en frisk Vind af nordvest.

Frikjendt.

Bergen ²²/₆ 94. (H. O. T. B.)

Afdøde Adam Elias Sebjørnsen, der to Gange blev dømt for Ildspaasættelse, blev igaaraftes af Sætte-Lagmandsretten frikjunden.

Sættelagmand var Retsskriver Gjessing.

Statsminister Stangs Foredrag paa Hønefos St. Hansdag er paa Grund af indtrufne Omstændigheder forelobig indstillet.

Ras ved Eidanger-Brevikbanen.

2 Arbeidere dræbte.

Ved Sideras Onsdag i den færdige Del af Orvilskjæringen paa Eidanger—Brevikbanen forulykkede ifig. Telegr. til „Mrgbl." 2 Mand.

Den ene blev klemt mellem Fjeldet paa den ene Side og en Jordvogn, der af Leren sattes mod Fjeldet. Det ene Ben knustes. Han døde under Transporten til Sygehuset.

Efter 1½ Times ihærdigt Arbeide fandt man den anden Arbeider i livløs Tilstand. Han stod paa Hovedet i Lermassen. De øvrige Arbeidere reddede sig.

De sidste Dages voldsomme Regn er antagelig Aarsag i Raset.

Kristiania Vedbriser den 20de Juni. 1894 meddelt af Overfavnesetteren.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	12.00—13.00
Furuved	—	„	11.00—12.00
Granved	—	„	11.00—11.50

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	13.00—14.00
Furuved	—	„	12.00—13.00
Granved	—	„	11.00—12.00
Honved	—	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig rolig men fremdeles fast. Brasildepechen melder høiere Noteringer saavel fra Rio som fra Santos med uforandret Kurs. Fra det amerikanske saavel som fra det europæiske Marked har man ogsaa Depecher om fremskudt Pris for Artiklen. Her i Markedet indskrænker Omsætningen sig til Forbruget.

Sukker. Denne Artikel holder sig saa nogenlunde uforandret. De lave Noteringer for Varen hersteds benyttes, naar Anledning er, af Consumenterne til at dække sit Behov for længere Tid. Enkelte Importører er dog tilbageholdende hvad Leverencesalg angaar, idet de paaventer bedre Priser i Saisonens Løb.

Korn. Fra samtlige de respektive indenlandske Marketer meldes der i Ugens Løb stærkt stigende Priser for saavel Rug som Hvede. Den paaviselige Grund dertil er de opstyltede Forhaabninger om en rig Høst efter det smukke Aprilveir. Veirlaget har dog havt en Tendens i de senere Maaneder, der nu gjør sig gjældende ved raske Stigninger i Kornvarer. Importen hertil var 34,000 Hk. Rug og 3,800 Hk. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	}	nominelle.
Danziger Do. —»—		
Russisk Byg —»—		Kr. 7.60—
Victoria Erter —»—		„ 20.00—22.00
Smaa „ —»—		„ 17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Hermed Bilag fra Amerikanske Maskincompagni.

Norsk Filigranfabrik

Guldsmedforretning

Karl Johans Gade 20,

Hj. af Akersgaden,

Guld- & Sølvarbeide

samt **Pletvarer.**

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Nat og Morgen.

—»—

Paa en Forretningsreise, var jeg nødt til at gjøre en Afstikker for at aflevere et Brev fra min Fætter Valentin til dennes Ungdomsven Godseier Paul Vidor. — Det var ved Middagstider, at jeg ankom til det yndigt beliggende Gods. Jeg lod mig melde, og traf Godseieren i Dagligstuen i Selskab med sin Hustru. Valentin havde saa ofte fortalt mig om dette elskværdige Ægtepar, at jeg ikke betragtede mig som en fremmed.

Jeg forestillede mig og fortalte, at jeg havde gjort en halv Mils Omvei for at aflægge en Visit og overbringe Brev og Hilsen fra Hr. Valentin.

Den hjerteligste Modtagelse blev mig tildel og snart sad vi i fortrolig Samtale ved et Glas gammel god Vin af eget Bryggeri. Fru Vidor beklagede kun, at jeg var kommen saa lige ind under Middagen, at det var umuligt at gjøre nogen Forandring, og hun lod sig først berolige, da hun saa, at jeg nød det sirligt anrettede landlige Maaltid med næsten graadig Appetit. Dog faldt det mig itide ind, at jeg ikke burde lægge altfor meget Beslag paa disse elskværdige Menneskers Gjæstfrihed og efter at have nydt den fortræffelige Mokkakaffe gjorde jeg Tegn til Opbrud. — Men jeg fik ikke Lov til at slippe saa hurtig bort. Ægteparet opbød al sin Overtalelsesevne, og jeg maatte tilsidst give efter paa de Betingelser, at jeg turde fortsætte min Reise straks ved Dagens Frembrud.

Om Aftenen kom der Gjæster. Husets Frue presenterede:

„Hr. Karl von Käton, Stedets Præst." „Hr. Godseier Koloman von Ysoltai." „Min Søster Klara, — der nu kom tilbage fra et Besøg hos sin Veninde, Præstens Datter."

Med et dybt Buk forsikrede jeg naturligvis, at det var mig en Fornøielse at lære disse Mennesker at kjende.

Snart ophørte al Tvang og vi nød en fri og utvungen Underholdning

Det var allerede bleven silde, da Præsten saa paa sit Uhr og gjorde Mine til at ville fjerne sig. Denne Bevægelse undgik ikke Husets Frue og hun spurgte ivrig: „De vil dog vel ikke allerede forlade os Hr. Pastor?"

„Jeg beder om Undskyldning; men det er sent."

„Nei, ærede Herre, deraf blir det intet. En liden Stund maa De endnu glæde os med Deres Nærværelse."

„Ja, ja, ja," raabte de andre i Kor.

„Det gjør mig ondt; men det er mig umuligt. Jeg er træt og søvnig da jeg har sovet lidet den forgangne Nat".

„Jeg skal nok faa ham til at blive," hviskede Hr. Vidor mig ind i Øret. „Den gamle Herre har en liden Yndlingshistorie, som han kanske har fortalt de hundrede Gange, men han gir den enda gjerne tilbedste. Jeg vil minde ham herom, — saa skal De se, at han fuldstændig glemmer, at han ikke sov forrige Nat . . . ."

„Jeg har en Bøn til dem Hr. Pastor. Vær saa snil og fortæl vor Gjæst Deres Historie: „Nat og Morgen". Hvis De nu tager afsted, saa vil han gaa Glip af denne spændende og vakre Fortælling."

„Ja, vi beder ret indtrængende om at faa høre Historien," raabte i Munden paa hinanden jeg og Hr. von Ysoltai, der sienſynlig først nylig kom der i Huset.

Vor Bøn havde Ret i sin Paastand. Pastoren var ikke mere træt. Hans Kinder rødmede og med ungdommelig Liv og Varme efterkom han Opfordringen.

Der herskede en forventningsfuld Stilhed. Hr. Pastoren bad om Tilladelse til at tænde sin Pibe — tømte Kaffekoppen i et Drag og begyndte derpaa sin Fortælling:

* * *

Natten var ravnsort, og det uigjennemtrængelige Skydække skjulte de venlige Stjerner. Naturen synes som uddød, kun den kolde Høststorm hylede fælt, som vilde den fortælle en gyselig Historie. Paa en saadan Tid kryber alle sammen om Kaminen i et hyggeligt Værelse og siger stille hver for sig: „Hvor rædsomt det dog maa være at befinde sig ude en slig Kvæld."

Ak, — netop en saadan Nat for 30 Aar siden reiste jeg fra Pest til Miskaley.

Jeg havde Hast — og da der den Gang endnu ikke eksisterede nogen Jernbane, maatte jeg kjøre i Postvogn, jeg var ogsaa nødt til at reise om Natten, da min Reise var af den Natur, at den ikke turde opsættes et eneste Øieblik.

Min Medreisende var en munter ung Mand, der forkortede mig Tiden med sine vittige Indfald og komiske Anekdoter. Ved sidste Station gjorde vi Holdt, vi skulde nemlig bytte Heste, og Mørket var tiltaget i den Grad, at ikkun Postilionens ivrige Forsikring om at han kjendte Veien nøie, afholdt os fra at overnatte paa Stationen.

Vi havde fortsat vor Reise omtrent 1 halv Times Tid, da vi bemærkede, at Kudsken bød Hestene at holde — medens en klagende kvindelig Stemme ved Siden af høie Eder og Forbandelser trængte til vort Øre.

I samme Øieblik blev vi slynget ud af Vognen og laa paa Jorden.

Vi troede at der var tilstødt Hestene eller Vognen en Ulykke, men overbeviistes snart om at alt var uskadt og at Katastrofen skyldtes en hel anden Omstændighed; thi nogle Skridt foran os laa en væltet Reisevogn, som den bandende Kudsk og en klagende Dame forgjæves søgte at bringe paa ret Kjøl.

Vi ilede dem straks til Hjælp og nogle Øieblikke efter kunde Vognen atter sættes i Bevægelse.

Dog knask — ritsh — paa ny bøier Vognen sig til Siden; thi det ene Hjul er brukket.

„Det maa repareres — Vognen vil ikke gaa," sagde vor Kudsk efter at have undersøgt Skaden.

„Det er til at bli gal over," brummede Kudsken — „Der sker os en Ulykke, hvis vi ikke er i Miskaley imorgen tidlig."

„Hvad skal vi gjøre? — O, min Gud, min Gud!" jamrede Damen.

„Her er intet andet at gjøre end at en slæber os frem til Csarda*) saa langt kan vi vel altid naa, det er jo nærmeste Landsby — imorgen tidlig vil vi da kunne faa Hjulet ubbedret og være i Miskaley ved Middagstider."

„Men min Gud, jeg maa være der imorgen tidlig."

„Men naar det er umuligt saa maa Deres Naade slaa det af Tankerne."

„Min Naadige," afbrød min Reisekammerat, „naar det er Dem om at gjøre at komme hurtig frem, saa vil jeg foreslaa Dem, at reise med os. I vor Postvogn sidder kun to Mennesker, der er altsaa Plads nok til Dem. Imorgen tidlig vil vi være i Miskaley. Deres Kudsk opsøger midlertid et Værtshus, faar Vognen ubbedret og kommer efter ved Middagstider." (Forts.)

---

*) i Ungarn.

Præmieret i
Kongsvinger 1885
Trondhjem 1887
Gjøvik 1890

Præmieret i
Fredrikstad 1885
Christiansand 1885
Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af
billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Abonner paa „Eidsvold."

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,**
Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

Slaamaskinen „Thor"

— ny enestaaende Konstruktion —

En-Hest-Maskine Kr. 175. To-Hest-Maskine Kr, 225.

Leveres franko ved alle Jernbanestationer i Norge.

I Prisen er iberegnet 2 Knive samt foruden en Del Reservedele, nødvendigt Værktøi, ogsaa Beskrivelse over Maskinens Sammensætning og Brug.

At indføre en ny Slaamaskine paa Markedet, hvor iforveien saa mange inden- og udenlandske Fabrikata kappes om Jordbrugernes Yndest og Tillid, skulde jo være faafængt at befatte sig med, hvis vi ikke fuldstændig havde overbevist os om, at Slaamaskinen ***„Thor"*** fremfor hvilkensomhelst anden Model besidder Egenskaber, der maa stille den forrest i Slaamaskinernes lange Række. Det fleraarige Arbeide og de store Bekostninger, som den sindrige Opfinder har ofret ***„Thor"***, er omsidder kronet med en Fremgang, som vi er forvissede om vil vinde en hædrende Plads i Slaamaskinens Historie.

Blandt de mange Fordele, ***„Thor"*** frembyder fremfor andre Slaamaskiner, ville vi her blot fremhæve:

1. ***„Thor"*** har ikke den ubekvemme og besværlige Vævstage, som erstattes af en stærk Hævarm, hvis Bevægelse falder sammen med Knivens Bevægelsesretning, hvorved undgaaes al Brydning med Kniven og Vævstagehevægelsen, og Maskinen faar en rolig og blød Bevægelse.
2. ***„Thor"s*** Maskinlegeme er balancerende, saaat Hesten ikke behøver at bære mere end selve Dragapparatet. Man maa se Maskinen arbeide for at kunne indse, hvilken overordentlig Kraftbesparelse dette medfører for Hesten.
3. Vævlageret har kunnet placeres bag Hovedaxelen, høit oppe fra Marken, saa at Jord og Smuds umulig kan trænge ind i dette vigtige Lager.
4. Maskinen arbeider lige jevnt, hvor sagte den end kjøres.
5. ***„Thor"*** er, hvorvel den sindrigste, den enkleste af alle Slaamaskiner; saaledes lettere at passe og billigere at vedligeholde.
6. Trods alle disse Fordele har Prisen paa ***„Thor"*** kunnet sættes lavere end alle andre Slaamaskiner.

Ved Landhrugsmødet i Varberg i Hallands Län Høsten 1893 (den eneste Concurrence, hvori ***„Thor"*** har deltaget) blev ***„Thor"*** tildelt Mødets første Præmie, nemlig den store Selvmedalje.

Forøvrigt vil ***„Thor"*** tale for sig selv som den stærkeste, den mest letgaaende, den mest letbrugte og billigste blandt Slaamaskiner.

Forespørgsler, Ordres og Remisser indsendes til

L. Haak & Co., Christiania, Elvegaden 30.
Eneudsælger for Norge. Lager Nygaden 5.

Statsstipendiat ved Chicagoudstillingen
Hr. Gaardbruger O. N. Sending, Sandsvær,
skriver i Morgenbladets Landbrugstidende før 25. Mai bl. a. følgende om

Deerings
Slaamaskiner og Selvbindere:

„Da jeg som Stipendiat opholdt mig ved Chicagoudstillingen i 1893 og der — sammen med flere Jordbrugsmænd — undersøgte de forskjellige Slaamaskiner, af hvilke en forsvarlig Mængde fremstilledes, maa det være mig tilladt at fremkomme med en Veiledning for mulige Kjøbere og det Resultat, vi der kom til, nemlig at Deerings Maskiner ved sin mere enkle Konstruktion, lette Gang og mest fuldkomne Soliditet — oversteg alle sine Konkurrenter. Efter min Mening fortjener Deerings nye Slaamaskiner og Selvbindere, især den lette „Ponny"-Binder — 5 og 6 Fods Skjærevidde, høieste Træk i Arbeide 285 Pd. — den største Udbredelse i vort Land.

Jeg havde blandt andet ogsaa Anledning til at overvære en stor Prøve med 43 Deerings Selvbindere paa en Farm (Elk Valley Farm) i Dakota, og det var en Fornøielse at se, med hvilken Præcision og Lethed de arbeidede.

De nye Deerings „Ideal Slaamaskiner" og nævnte Selvbindere er forsynede med Kugle og Rullelagre, hvorved de utvivlsomt er de mest letgaaende af alle, ligesom de er meget solide.

O. N. Sending.

Sandsvær, 30te April 1894.

Fagbladet *Farm Implement News* i Chicago skriver under **17de Mai 1894** bl. a. følgende.

„Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen, blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver".**

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Medaljer.

Heimdal Maskinforretning,
Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler for Vaaren: **Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner** af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 12 og 14 Labber, **Græsfresaamaskiner.**

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Bygdø eller ***Stenersgaden 7.***

THRANE & Co.

11, JERNBANETORVET 11.

Maskin- og **Cylinderoliер,** alle Slags.
Maskinfedt & Koppe.
Pudsegarn, flere Sorter.
Pakninger af Gummi.
Asbestos, Duvals etc.
Maskinremme, alle Sorter.
Syremme & Slagremme.
Remme & Remlaase.
Gummislanger.
Gummiopløsning.
Tagpap i flere Nummere.
Tjære, Creosot & Carbolsyre.
Alt til billigste Dagspriser.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.

Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

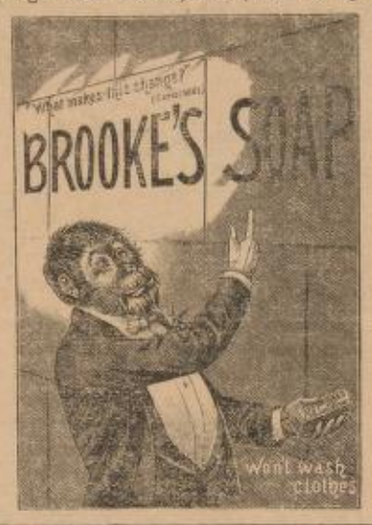

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Skotøi!!!

En Del Børneskotøi fra forrige Aar udsælges under Indkjøbspriser.

Forøvrigt godt sorteret med Skotøi til billige Priser.

P. L. Dieseth,
Youngsgaden 7.

Gaarden Bergan

i **Borre** i Jarlsberg nær Augedal Jernbanestation, af Skyld 4 Mark 46 Øre, 150 Maal god Indmark, 100 Maal Udmark og Skog (rigelig til Husbehov), gode Husebygninger **overordentlig billig og paa gode Vilkaar** tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Christiania.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Haugesminde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Hedemarkens Amts Landbrugsskole

paa

Jønsberg

optager nye Elever fra 1ste Oktober. **„Fuldstændigt Kursus"** varer to Aar. **„Theoretisk Kursus"** to Vintre og en Sommer. Udførlig Bekjendtgjørelse findes indtaget i Kundgjørelsestidende No. 141. Ansøgninger indsendes inden 10de September til Undertegnede, Adr. **Stange St.,** Hedemarken, (H. O.) ***Joh. L. Hirsch.***

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til:
Middelskolens Afgangsklasse og til det med vor **„Skole for Voxne"** forenede **Firemaanedlige Forberedelseskursus.** Vor „Skole for Voxne" (Guvernanteskolen") begynder i Januar 95 et nyt Kursus. — Skolens Kontor er daglig aabent Kl. 1—2.

Buckeye Slaamaskine

(fra Aultman, Miller & Co.)
anbefales fra vort **Eneudsalg**.

Maskinen er af de letteste og hensigtsmæssige i Handelen.

Talrige anbefalende Udtalelser til Eftersyn.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11, Kristiania.

Hesterive.

Nyt Patent!

Enhver, der skal anskaffe Hesterive, bør se vor i høi Grad forbedrede Tigerrive. Hver Rivetand er forsynet med en Trykfjeder, der kan gjøres stærkere eller svagere eftersom Græsset er vaadt eller tørt. Apparatet, der lettelig kan anbringes paa ældre Tigerriver, leveres ogsaa særskilt.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11.

Lokomobiler

og

Tærskeværk

fra

Ransomes, Sims & Jefferies

verdensbekjendte Fabrik

anbefales fra vort Enelager.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11.

Fra vort

Maskinværksted

anbefales til billige Priser:

Ploge og Harve,

Bredsaamaskiner,

Hakkelsmaskiner,

Kornrensemaskiner

og andre

Landbrugsredskaber.

Reparationer udføres billigt.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11.

Assurancesprøiten

„Skjold"

forbedret Konstruktion med dobbelt Bund og Vindkjedel
tildelt

Sølvmedalje

ved Udstillingen i Skien og Kristiania
leveres til billige Priser

Sprøiten er godkjendt af Assurancecomiteen.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11.

Maskinruller

af ny forbedret Konstruktion, patenteret i Norge og Sverige og tildelt **Sølvmedalje** ***ved*** **Udstillingen i Skien,** leveres i flere Størrelser til billige Priser

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11, Kristiania.

Galvaniserede Vandledningsrør med Tilbehør.

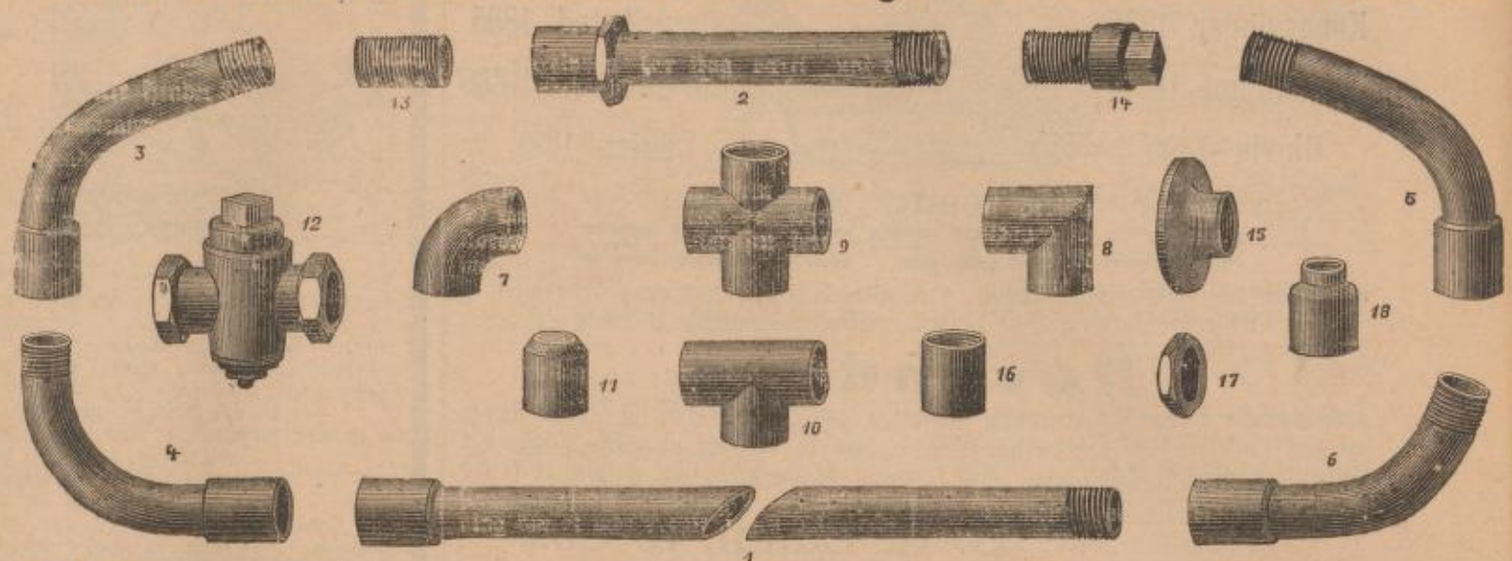

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11 Kristiania Telefon No. 7,

anbefaler fra Lager til billigste Priser:

Vandledningsrør — ***bedste galvaniserede Smede-Jernsrør med Tilbehør.***
Damprør og Gasrør ***med Tilbehør.***
Messingrør Kobberrør og Blyrør ***i alle Dimensioner.***
Kraner for Vand-, Damp-, og Gasledningrør.
Pumper, saavel almindelige ***Sugepumper*** som ***Suge-*** og ***Trykpumper***, ***Vingpumper***, ***Skibspumper*** og ***Sprøiter.***

Halve Leerrør til Krybber.

E. Sunde & Co.

Torvgaden 11 Kristiania Telefon No. 7,

anbefaler sit store Lager af:

Leerrør ***til Fjøskrybber og Svinetrug.***
Leerrør ***til Kloakledninger.***
Drainsrør og ***glasserede Kloakkumme.***
Fajance-Servanter Støbejerns-Kjøkkenvaske ***saavel emaljerede som almindelige.***
Badekar af Jern, Zink og Fajance.

Rørledninger anlægges saavel inden- som udenbyes.

Fuldstændig illustreret Prisliste paa Forlangende.

Glasserede Leerrør med Tilbehør

til og med 12" i 2 feets Længde, 15" og 18" i 2½ feets Længde.

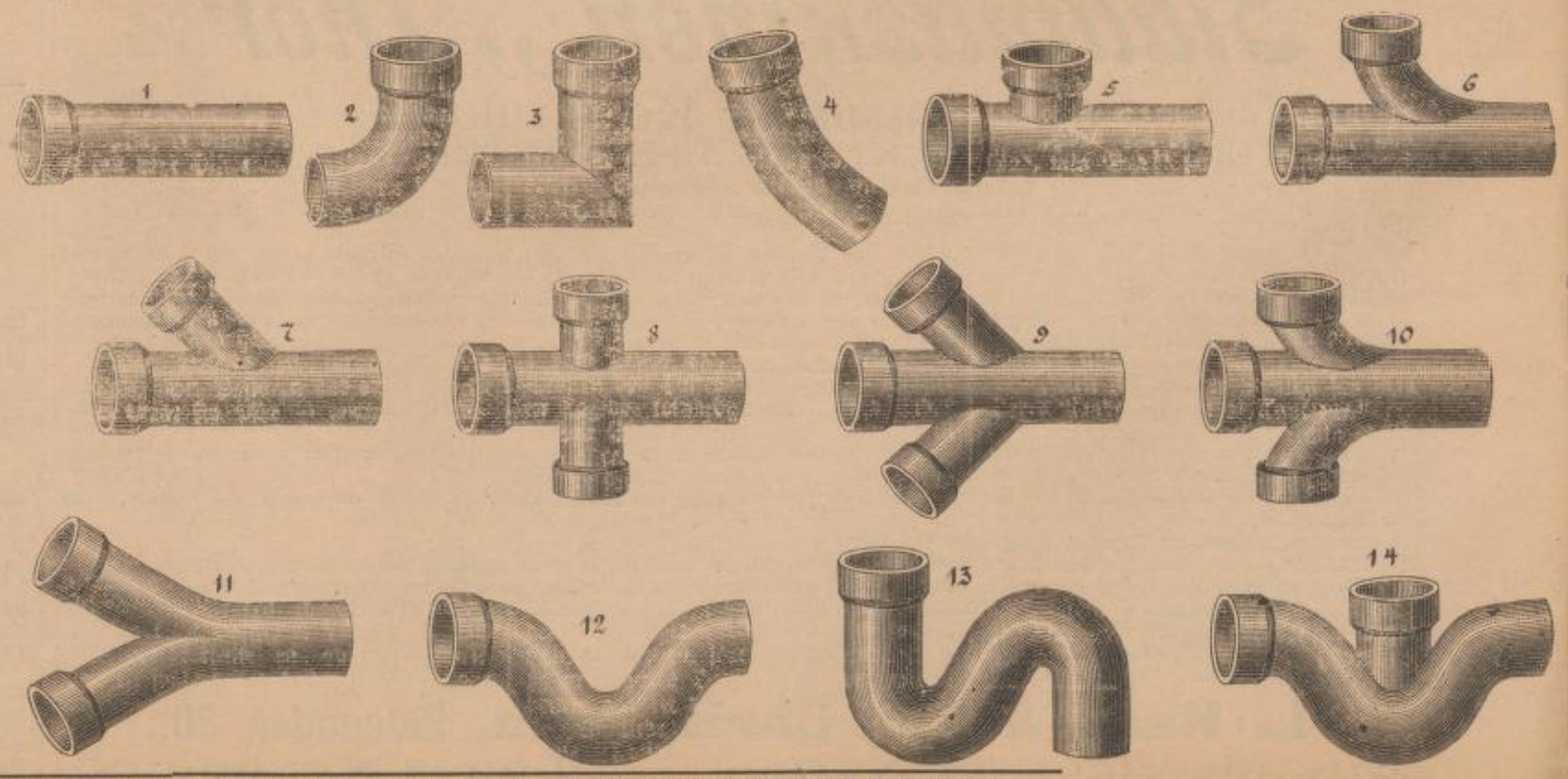

Udgivet af et Aktieselskab. Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold. J. M. Stenersens Bogtrykkeri, Kristiania.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre
(Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 74. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Tirsdag den 26de Juni 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

„Eidsvold"
Telefon-Nummer:
Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

Centrums Landsmøde

sammentraadte Lørdag. 52 Deltagere var fremmødt. Mødet vedtog følgende Valgopraab:

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juni 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hævder vi, at Forhandlingen med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelig Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig og skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisset om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgerlige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Derhos hævder vi Retmæssigheden og Nødvendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Stortingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Tingmænd, der vil virke for deres Gjennemførelse. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Nystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik,** vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og det søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenskyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er Kr. **4**,00 pr. Aar, Kr. **2**,00 pr. Halvaar og Kr. **1**,00 pr. Kvartal, incl. Porto. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Budpenge.

Betingelser til Diplomatbudgettet.

Konstitutionskommiteens Flertal indstiller: „De diplomatiske Udgifter bevilges med 183,370 Kroner, — herunder intet til Legationen i Wien og intet til hemmelige Udgifter, — paa Betingelse:

at Legationen i Wien ophæves som diplomatisk Repræsentation forsaavidt Norge angaar,

at Legationen i Konstantinopel fremdeles bliver at bestyre af en midlertidig tilforordnet, og

at den eller de Legationer, hvor Ledighed maatte indtræde, kun bliver at bestyre midlertidig, indtil Spørgsmaal om, hvorvidt og i hvilken Udstrækning der fra Norges Side bør gives fortsat Bevilgning til Opretholdelse af samme, har været Storthinget forelagt.

Derimod indstiller Komiteen med en eneste Stemme (Hr. Sveinsson) paa Ikke-Bifald af Byfoged Faye Hansens Forslag, der i Henhold til Hr. Utheims m. fl. i Lære om at det nuværende Udenrigsstyre med Fællesgesandter er grundlovsstridigt, nægter Bevilgning til Fællesdiplomatiet. Paa Hr. Sveinsson nær anser altsaa Kommiteen enstemmig den faktisk existerende Ordning ikke for stridende mod Grundloven.

Hvad der ved Flertalsindstillingen paakalder Opmærksomheden er, at Bevilgningen af det hele Diplomatbudget er knyttet til Betingelser. Universitetsbudgettet har forsaavidt tjent til Forbillede.

Den Betingelse, der her er afgjørende, er den første af de opregnede, nemlig „at Legationen i Wien ophæves som diplomatisk Repræsentation forsaavidt Norge angaar". De tvende øvrige frembyder ingen Vanskeligheder i den korte Tid fra Juni iaar til Februar næste Aar og kan vistnok tages til Følge.

Hvad indeholder derimod Betingelsen med Hensyn til de forenede Rigers Gesandtskab i Wien?

Den siger simpelthen: Fra 1ste Juli i Aar trækker Norge sig ud af Fællesskabet med Sverige med Hensyn til Gesandtskabet i Wien. Sverige skal der have særskilt svensk Legation. Der oprettes intet særskilt norsk Gesandtskab dersteds eller andetsteds. Men Adgangen til at oprette et saadant særskilt norsk Gesantskab flyder umiddelbart af det norske Storthings Beslutning om at Sverige skal kunne have egne Gesantskaber, der kun repræsenterer det, ikke Norge.

Hermed er da tillige fastslaaet at Fællesskab i diplomatisk Repræsentation ikke blot ikke flyder af Unionens Natur, men at begge Lande naarsomhelst kan ophæve Fællesskabet ved enstydigig Beslutning af et af de to Rigers Nationalforsamlinger og oprette egne Gesandtskaber.

Med denne lille Betingelse i Forbigaaende paa to trykte Linjer vil Konstitutionskommiteen, og formentlig ogsaa Storthingets Flertal, foretage en Omstødning af Unionen, af hvilken en fuldstændig Udskilling af ikke blot det diplomatiske Fællesskab, men ogsaa Fællesskabet i Udenrigsstyre vil fremgaa som en moden Frugt. Det Skridt, der tilsigtes, er af samme Natur som det, Storthinget i 1892 og 1893 foretog paa Konsulatvæsenets Omraade, nemlig uden Samraad med Unionsfællen at ophæve Fællesskabet. Forskjellen er alene den, at det i 1892 og 1893 gjaldt en Institution, som vi har retsmæssigt Krav paa at se udsondret, om vi forlanger det, medens det i 1894 gjælder et Fællesskab, som altid har været anseet for henhørende til selve Unionens Natur, saaledes som den for Nærværende er organiseret.

Gesandtskabet i Wien er en liden Traad i Unionsvæven, der, naar den trækkes ud, bevirker at den hele Væv gaar op i Trevlerne. Der findes intet, som ikke kan omstødes paa det unionelle Omraade, ved simpel Flertalsbeslutning af Storthinget, dersom denne lille Betingelse tages til Følge. At ophæve Fællesskabet i Udenrigsstyre bliver da den simpleste Sag af Verden. Man behøver ikke at kjøre op med noget tungt Artilleri, ikke med Hr. Utheim at erklære den nuværende Ordning for grundlovstridig. Man knytter bare Udvævnelsen af en fælles Udenrigsminister (ved kgl. Resolution, som i „Skarnæslinjen" antydet) som Betingelse til en eller anden Bevilgning, eller man bevilger ganske enkelt Gage til en saadan Minister, saa er altsammen færdigt fra Storthingets Side.

Det mærkelige er blot, at man ikke allerede iaar gaar den Vei. Det synes, som om man foreløbig vil nøie sig med at fastslaa, at de to Riger herefter skal have hver sin diplomatiske Repræsentation i Udlandet.

Vi behøver ikke at tilføie, at Regjeringen ikke vil kunne tage den til Diplomatbudgettet knyttede Betingelse om Gesantskabsposten i Wien til Følge. Det gjælder her et Overgreb fra Storthingsflertallets Side, som aldeles utilhyllet sigter mod Omstyrtelse af en bestaaende Del af Norges Forfatning. Tages Beslutninger af den Art til Følge, vil Storthinget ad denne letvindte Omvei med Betingelser til Budgetbevilgninger kunne fremtvinge Forfatningsændringer af den mest udstrakte Rækkevidde. Under saadanne Forhold har Regjeringen ikke nogen Udvei. Den maa afslaa at gaa ind paa Betingelsen, selv om dette skulde lede til, at der maatte indkaldes er urtima Riksdag i Sverige for at erholde de nødvendige Forskud, hvorved Diplomatværket kan holdes i uforandret Gang.

Tortur.

Et oprørende Tilfælde i Petersburg.

Et finsk Ægtepar, Hr. og Fru Rakelainen, bosat i Petersburg, har gjort sig skyldig i en næsten mere end umenneskelig Mishandling. „St. Petersburg Zeitung" skildrer Sammenhængen saaledes:

Den 31te December ifjor anmeldte en Finne Vaskali, at hans tolvaarige Sønnedatter, der var Barnepige hos Alexander og Anna Rakelainen, var bleven pint paa den grusomste Maade af sine Husbondsfolk, som derved vilde tvinge hende til at afgive en Tilstaaelse efter deres Ønske.

Det ser ud, som om Ægtefællerne har mistænkt Pigen for Tyveri, og da hun høit og dyrt forsikrede, at hun var uskyldig, skred de til Anvendelsen af følgende Tortur:

Manden holdt først Pigen, medens Konen piskede hende med flettede Læderremme. Naar Konen ikke orkede mere, tog Manden fat og pryglede den Lille med en svær Stok. Trods denne voldsomme Behandling vedblev Pigen jamrende at paastaa at være uskyldig.

Derfor gik det enige Ægtepar over til en ny Fremgangsmaade, hvoraf de ventede bedre Resultater. De fandt frem et Reb, lagde en Rendesnare om Barnets Hals, den anden Ende af Rebet blev kastet over en Stang i Loftet, og saa halede de den Lille op under Taget. Imidlertid holdt de et vaagent Øie med sit Offer og firede hende ned igjen i sidste Øieblik, inden Livet var ganske borte. Saa tog de og slog Vand over hende og rystede hende, til hun begyndte at komme sig igjen. Efter et lidet Ophold fortsattes Torturen paa samme Maade.

Men intet nyttede, Barnet vedblev at paastaa at være uskyldig, og tilslut jagede Hr. og Fru Rakelainen den lille Pige i bare Linnedet ud paa Gaden den kolde Decembernat.

Den Læge, der bagefter har undersøgt den Lille, har konstateret, at Barnets Hoved var bedækket af blodige Saar, at Halsen var meget ophovnet og bar tydelige Spor efter Rebet og endelig, at Barnets Ryg var overstrøet med Saar og om og ophovnet.

Da Fru Rakelainen fortiden er frugtsommelig, er Sagens videre Behandling udsat til Høsten.

Frankriges Præsident myrdet.

Lyon 25/6 84. (H. O. T. B.)

Da Præsident Carnot igaaraftes forlod Palais de Commerce overfaldtes han af en Person, der saarede ham stygt ved Dolkestik. Carnot er død. Morderen arresteredes.

(Ohmetelegrammer).

Paris, 25de Juni.

Straz Attentatet blev bekjendt, blev der truffet skarpe Politiforholdsregler. Militærpatruljerne fordobledes. Samtlige Blade giver Carnots politiske Færd største Anerkjendelse og udtaler Harme over Forbrydelsen. Challemel Lacour har sammenkaldt begge Kammeres Medlemmer til Onsdag til Versailles for at vælge ny Præsident.

Lyon, 25de Juni.

Carnot døde 12.42 inat. Erkebiskoppen af Lyon gav ham Sakramentet. Carnot havde store Lidelser. Morderen er Italiener og heder Cesario Santo. Forbitrelsen og Ophidselsen blandt Befolkningen er uhyre. Flere italienske Restaurationer er allerede stormet. Politi og Militær holder Orden i Gaderne, og bevogter det italienske Konsulat.

Fra Nordmøre

skrives til „Eidsvold".

For enhver der følger med og har nogen Forstaaelse, vil det nu staa klart, at den Vei der er slaaet ind paa og den Fremgangsmaade der bruges af det Flertal, der ved sidste Valg fik Fuldmagt til at varetage Landets vigtigste Anliggender, ikke alene har sat os ned i Udlandets Øine, hvad Udtalelser i de mest fremtrædende Blade godtgjør, men den er ogsaa farlig for vor Grundlovs og Friheds Bevarelse, der i saamange 17de Mai Taler og ellers, selv af de der nu staar som ledende i Arbeidet, har været lovpriset og rost. Det maa virkelig forekomme enhver tænkende Mand uforklarligt, at det norske Folk, som har været rost for sin Besindighed og sunde Omdømme, skulde lade sig beherske af en Stemning — paa Forstaaelse er den nuværende Situation ikke baaret og fremkommen — og ikke lade den sunde Fornuft være raadende i Politiken, som ellers i Livets Gjøremaal forøvrigt.

De Mænd, som har havt Ledelsen, har talt om Brugen af Midler, som ligger udenfor Loven og Retten, for at faa fremmet en Beslutning, hvis rette Indhold de er uenig om, og hvorom de selv har sagt, at den er tvetydig, og hele denne Tale og Opstyr med Beslutninger og Dagsordener, Ministerkriser og Mistillidsvota hidrører fra det ubetydelige Formspørgsmaal, om Adskillelsen af det konsulære Fællesskab skal behandles i et sammensat Statsraad paa et tidligere eller senere Stadium. Der kan ikke heller være nogen anden Forklaringsgrund for al denne Staahei end den — for at tale med Dagbladet — „at man var bange for, at det ellers ikke vilde have lykkedes at skabe en slig Bevægelse i Folket".

Var det saa, at vore materielle- og Skibsfartsforhold saa hovedkuls fordrede Oprettelse af eget Konsulatvæsen, da maatte nobel Fremgangsmaade og sund politisk Klogskab tilsige, at denne Sag hvori Fællesskab har bestaaet i 80 Aar, og hvorom Love og Instrukser er gjældende, som er tilbleven efter Afgjørelse i sammensa Statsraad, at den norske Regjering bragte Sagen ind der, for at faa paa det rene, om der fra den anden Parts Side gjordes Vanskeligheder, ikke om Retten for Norge, der er utvivlsom, men om Hensigtsmæssigheden og Vilkaarene for Adskillelsen. Hvis de i det sammensatte Statsraad siddende svenske Raader vilde bestride Norges Ret var det tidsnok for Regjeringen med den Styrke, som Sagen paakrævede, at afvise en saadan Opfatning. Vi havde da staaet langt heldigere baade i Udlandets Øine og med Hensyn til Enighed indad end vi nu gjør. Vil den anden Part bestride vor Ret og paa Grundlag heraf være uvillig til at gaa ind paa nogen Forhandling om Vilkaarene ved Adskillelsen, var det Tidspunkt kommet, at norske Statsmagter maatte handle, ikke ved at fatte tvetydige, men positive Beslutninger, og det under Former, hvor vi sikkert kunde gjøre Beslutningerne effektiv.

Uagtet de ledende Mænd har udtalt, at de har opbrugt alle lovlige Veie og kunde ikke gjøre mere end at slaa ind paa Veie, som ligger udenfor Forfatningen, sættes der nu en Indsats ind paa, at de til kommende Valg faar Bemyndigelse til, at gaa videre og da saalangt, som de ønsker. Man faar vel haabe, at der endnu, trods al Opstyltning, vender saamegen sund Fornuft tilbage, at Flertallet af det norske Vælgerfolk ikke i Længden gaar videre og slaar Rekorden i politiske Eventyr. Enhver, som i Tanken vil gjøre sig rede for Spørgsmaalene, og som vil søge saalangt han formaar at danne sig en Mening og handle ud af denne, maa kunne komme til Klarhed om og føle Ansvaret for, at han handler mod sit Fædrelands Interesser, hvis han vil afslaa Forsøg paa Forhandling med vort Broderfolk om, at opnaa lige Indflydelse som dette — og faa betryggende konstitutionelt Ansvar inden det Raad, som afgjør de som Følge af Foreningen fælles blivende Sager, noget nu de svenske Statsmagter har tilbudt. Adskillelsen af Konsulatvæsenet, hvor berettiget det end kan være, bliver en Bisag mod dette. Konsulatbeslutningen, der intet positivt indeholder, maa vige for det store og for Norges Betryggelse og Ligestilling i Foreningen vigtige Spørgsmaal. Man finder en Form for en Dagsorden, som hævder Norges Ret til at ordne sit Konsulatvæsen og saa lader man denne Sag udstaa indtil man har forsøgt at opnaa det som er Hovedsagen og som altid har været attraaet. Man har derefter lige Adgang og lige Ret som nu, og man har sikkre Former for at naa frem, til at lægge under norsk Statsmyndighed alle materielle Anliggender, som uden Skade og Fare for Foreningen kan udskilles. Men det norske Folk maa i dette Arbeide have Stedfortrædere, som har Klogskab og Besindighed til at tage Arbeidet saaledes, at vi vinder Sympati udad for vor Ret og ikke slaar Slag efter Slag i det blaa. Enhver Nordmand, som har Borgerret, har derfor bagde en juridisk og en moralsk Pligt til, under Udøvelsen af sin Borgerret, at handle saaledes, at den Arv vi fik af Forfædrene, overlades vore Børn i forædlet og forbedret Stand, og dette kan ikke ske paa anden Maade end ved at sikre sig, at de Mænd han vælger paa, giver Borgen for, at de ikke vil være med paa den Vei, som nu er befulgt.

En Bonde.

Til Gaardbrugerne.

61 Deputerede fra 30 socialistfarvede Arbeiderforeninger paa Oplandene har netop holdt sit Aarsmøde paa Gjøvik og vedtaget et Opraab, hvori Partiet opfordres til ved Valgene at stemme med det radikale Venstre som vil indføre almindelig Stemmeret i Stat og Kommune.

I Opraabet heder det saaledes:

Arebidernes Landsmøde i Skien har opstillet kommunal og statsborgerlig almindelig Stemmeret som Arbeidernes Valgprogram ved de forestaaende Storthingsvalg. Dette er ogsaa senere vedtaget paa Venstres Landsmøde som Venstres Valgprogram.

Da det norske Demokrati, som saaledes har fælles Valgprogram, er det eneste Valgparti, som nu har Udsigt til at kunne gjennemføre dette Program skader de, der svigter dette, den almindelige Stemmeret. Vi anser almindelig Stemmeret som mere end et Agitationsmiddel og kræver den gjennemført hurtigst mulig.

Skudt Bjørn. Ole K. Lykken Vang, Balders, skjød ifølge „Gjøviks Blad" for for nogle Dage siden en stor Bjørn.

Kanonsagen for Høiesteret. De tre Officerer, der havde med Ombordbringningen af den Kanon, som faldt i Vandet, er nu paadømt af Høiesteret. Alle tre frikjendtes, for Major Sommerfelts Vedkommende dog under Dissents.

Statsraad Sverdrup talte iføndags paa Skarnæs for ca. 600 Tilhørere.

Efterfølgelsesværdigt. Disponenten ved Kværner Brug meddelte under Festen for Arbeiderne St. Hansaften, at det var under Overveielse at lade Arbeiderne faa Andel i Nettofortjenesten.

Kværner Brug afholdt St. Hansaften en særdeles vellykket Fest for sine Funktionærer og Arbeidere med Damer i et Antal af ca. 1200.

Paa en Eng nedenfor Verkstedet var ifølge „Aftp." reist en Taler- og Musiktribune og paa begge Sider tvende meget rummelige Dansegulve, der hele Aftenen igjennem blev ivrig benyttet. Festen aabnedes med Beværtning med Kaffe og Hvedebrød.

Derefter foretoges i Procession en Marsch rundt Maskinhallen med Musikken i Spidsen.

Direktør Hjorth holdt derefter en Tale, hvori han bl. a. ønskede enhver velkommen. Særlig paapegede han Betydningen af, at Funktionærer og Arbeidere samles i en festlig Stund til gjensidig Hygge og Forstaaelse. Enhver Mand fik gjøre sin Pligt som Led i den store Maskine og ingen maatte svigte, hvis det hele skulde arbeide sikkert. Der vilde ingen Splid herske, om alle arbeidede med Endrægtighed og Samhold til det fælles Maal og Bedste.

Under Taler, Beværtning og forskjellige selskabelige Adspredelser fortsattes den smukke Fest, der gav det bedste Indtryk af det mellem Arbeidsgivere og Arbeidere herskende Forhold, til Midnat.

Ølkrigen i Berlin. I den sidste Uge har der herskет en Slags Vaabenstilstand. Begge Parter træffer Forberedelser til et Hovedslag. Næsten hele den borgerlige Presse tager i stigende Grad Parti for Bryggeriringen. De skarpeste Udtalelser mod Socialdemokraternes Fremgangsmaade findes i den officiøse „Nordd. Alleg. Zeitg.", i „Kreuzzeit." og i „Freisinnige Zeit." (Eugen Richters Organ). De mere bemidlede Klasser begynder at tage aktiv Del i Ølkrigen. Der arrangeres større Fester, ved hvilke der udelukkende forbruges Øl fra de 7 boycottede Bryggerier. Ved en saadan Fest, der afholdtes i Groß-Lichterfelde, stod unge Damer af Berlins dannede og bemidlede Klasser ved Buffeterne. Betalingen for det nydte Øl var efter Behag. Ved Selskaber, paa Fødselsdage, ved Jubilæer og offentlige Fester serveredes der kun med boycottet Øl. Den berlinske Restauratør-Forening har besluttet at give dem, der kjøber hos boycottede Bryggerier, 25 pCt. Rabat, og har stillet 300,000 Mark til Lokalkommissionens Raadighed for at støtte de boycottede Bryggerier i Kampen.

For nogle Dage siden udviedes der et Asyl for Børn ved Pankow i Nærheden af den preussiske Hovdstad. Ved denne Leilighed forbrugtes større Mængder boycottet Øl. Det paagjældende Asyl er opført for 30,000 Mark, som det Schultheissiske Aktiebryggeri havde stillet til Ølkongen Rösickes Raadighed, da han for 5 Aar siden feirede 25 Aars Jubilæum som Direktør for Aktieselskabet, en Anerkjendelse for hans udmærkede Ledelse af Forretningen. I 1864—65 solgte Selskabet 15,000 Hektoliter Øl, i 1891 225,000 Hektoliter.

„National-Ztg."s Sætterpersonale, som søgte at støtte Socialdemokraterne, og som havde begyndt at forskrive Dresden-Plauen Øl, har faaet en Paamindelse om ikke at føre Olagitationen ind i Bladets Lokaliteter og har seet sig foranlediget til atter at lade det saakaldte „Ringbier" faa Indpas. Personalet i Siemens & Halskes store Maskinverksteder, talt 18 a 1900 Personer har faaet en lignende Paamindelse og faldt da tilsøie, da øieblikkelig Afskedigelse vilde blive Følgen af en Vægring. Paa den anden Side forbereder Socialdemokraterne nye Agitationsmidler. Boycottingkommissionen vil i næste Uge udgive en Liste over samtlige Restauratører, der serverer boycottet Øl, og over samtlige Kuske, der forhandler og transporterer denne Drik. I Charlottenburg ved Berlin har 18 Restauratører afbestilt boycottet Øl. Arbeidernes Hustruer i Schöneberg (en anden berlinsk Forstad) har forpligtet sig til ikke at kjøbe Grøntsager, Melk, Urtekramvarer etc. hos Kjøbmænd og Handlende, der fører Øl fra de 7 boycottede Bryggerier. „Vorwärts" beskylder de andre Blade for at fremkomme med usandfærdige og løgnagtige Fremstillinger, navnlig vedrørende Forbrugen af „Ringbier", og Bladene bliver ikke Svar skyldige. Angrebene i den socialistiske Presse mod Ølkongen Rösicke fortsættes daglig. Da et af de Bryggerier, der hører til Ringen uden at være boycottede, for nogle Dage siden indbød Berlins Arbeidere til at tage Bryggeriet i Øiesyn og gratis smage dets Øl, forhaanede „Vorwärts" dette Bryggeri og sluttede sit Angreb med Versет: Hopfen und Malz, Rösicke behalt's".

Utro Logerende.

En Enke, der er bosat i Urskogsgaden og nylig havde faaet en Arv paa nogle hundrede Kroner, havde i Logi en Pudretkjører, som var vidende om Arven. Torsdag Aften havde Pudretkjøreren, medens hans Vertinde et Øieblik var ude for at kjøbe en Flaske Øl, benyttet Anledningen til at bemægtige sig en Hundredekroneseddel fra hendes Komodeskuffe. Han var dog saa besked en, at han af 4 Hundredekroneseddeler, som Enken havde liggende i Komodeskuffen, lod sig nøie med at tage bort den ene. Han troede nok, at Tyveriet da ikke saa snart skulde blive bemerket; men en 15 Aar gl. Gut havde tilfældigvis faaet se, at Pudretkjøreren i en Snarevending var borte i Komodeskuffen, og da Pengene strax efter savnedes, og Pudretkjøreren var forsvunden, faldt Mistanken bestemt paa ham.

Han gav sig strax ivei med at drikke og forlyste sig for Pengene; men Glæden varede ikke længe. Han blev den paafølgende Formiddag paatruffet i adskillig beruset Tilstand, og af en Politikonstabel transporteret til Politistationen, hvor han forelobig blev indsat i Fyllearresten. Han havde i Behold af Pengene Kr. 69.28.

Mordet paa Frankriges Præsident

synes at være Udslaget af den samme anarkistiske (oprindelig socialistiske) Bevægelse, som den, der har fremkaldt saa mange Bombeattentater i den senere Tid og hvori Mænd af forskjellige Nationaliteter, Franskmænd, Spaniere og Italienere har været medvirkende. Den sørgelige Begivenhed viser, at der gjærer stærke ødelæggende Kræfter i Nationen, og at et Udbrud som det, der i 1848 gav sig Udslag i den blodige Juniopstand og i 1871 i det rædselsfulde „Kommunestyre" i Paris, der kostede over 20000 Menneskeliv, ingenlunde er utænkeligt i vore Dage.

Frankrige har, siden Republiken blev indført efter det andet Kejserdømmes Fald, havt fire Præsidenter. Den første var Thiers, der indlagde sig udødelig Fortjeneste ved at bringe Orden tilveje i det af den tyske Krig og af Pariskommunen hjemsøgte Land. Han gik af i 1873 som Følge af et Votum af Nationalforsamlingen, som han betragtede som Tegn paa Mistillid. Derpaa fulgte Marskalk Mac Mahon, under hvem Frankrige (i 1876) fik sin nuværende Forfatning. Der blev i 1877 ikke Tale om at gjenvælge ham, da han havde indladt sig for meget med de monarkist sindede Partier. I hans Sted blev Grévy valgt, efter den nye Forfatningsbestemmelse paa 7 Aar. Han styrede til almindelig Tilfredshed og blev i 1884 gjenvalgt med overvejende Flertal. Men allerede to Aar senere blev han nødt til at nedlægge sit Embede, fordi hans Svigerson, Wilson, havde kompromitteret ham ved et uhæderligt Forhold (Salg af Embeder, Ordener m. v.). Der indtraadte en farlig Krise, der dog lykkelig hævedes ved at den nys myrdede Præsident, Carnot, valgtes ved et Kompromis.

Senatets Præsident, Challemel Lacour, vil nu midlertidig overtage Præsidiet i Statsstyrelsen, indtil Præsidentvalget kan foregaa. Det skulde alligevel have fundet Sted til Høsten. Størst Udsigt til at blive valgt synes Deputeretkammerets Præsident, Casimir Périer at have. Men i Frankrige hænder saa meget uforudseet, at ingen kan have nogen sikker Mening om hvad Fremtiden vil bringe.

Odelsthinget.

Møde 23. Juni Kl. 10.

Idag fortsattes Behandlingen af Loven om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme. Ved § 25 foreslog Aklestad den Forandring, at Faareskab skulde undtages fra de ondartede smitsomme Sygdomme, der kun maa behandles af autoriseret Dyrlæge. Komiteen gik over til Forslaget, som bifaldtes mod 5 St. De øvrige gjenstaaende Paragrafer bifaldtes enstemmig.

Et Forslag til Lov om Maximalarbeidstid for underordnede Butik- og Kontorfolk besluttedes efter Socialkomiteens Indstilling oversendt Regjeringen med Anmodning om at indhente Erklæringer og Oplysninger fra Kommunestyrer og Handelsforeninger og lignende Korporationer og forelægge næste Aars Odelsthing Resultatet heraf, eventuelt i Forbindelse med de fornødne Lovforslag.

Efter Indstilling fra samme Komite besluttedes Propositionen til Lov om Arbeidernes Sygeforsikring m. V. ikke taget under Behandling af dette Aars Odelsthing.

Derefter forelaa Militærkomiteens Indstilling ang. Proposition om Forandringer i de om Værnepligt og Udskrivning gjældende Love.

I Utheim foreslog denne Sag ikke behandlet iaar. Til ham sluttede sig Okkenhaug, medens P. Nielsen og Statsraad Olsson anbefalede Behandling iaar. Utheims Forslag bifaldtes med 40 mod 32 St.

Som næste Sag forelaa Indstilling fra Budgetkommiteen ang. Forslag til ny Lov om Skat paa Indtægt og Formue til Stat og Kommune.

Om denne Sag reiste der sig en længere almindelig Debat, hvorunder bl. andet omhandledes Skattekommisærposternes Ophævelse og Spørgsmaal om, hvorvidt det nye Lovudkast vilde medføre en Overgang fra Procent- til Repartitionssystemet, hvilket hævdedes af Statsraad Furu, Ullmann, P. Nilsen og G. Knudsen, medens Skaar, Langeland, Stousland og Berg protesterede derimod.

Derimod gik han over til Behandlingen af de enkeltel Paragrafer af hvilke §§ 1—6 vedtoges, væsentlig efter Indstillingen. Blandt andet mærkes, at Skattekommisærposterne ophæves ved, at § 3 i den tidligere Lov strøges. Sagens videre Behandling udsættes til Mandags Eftermiddag Kl. 5.

Et Fremtidsbillede. Bladet „17de Mai" mener — og det er Hr. Garborg, ikke Hr. Steinsvik, som skriver dette — at der „tarvst ingen Socialister til aa ta gardarne fraa bonden; det grejer banken og lensmannen. Meir og meir vert det so, at bonden er „eigar" berre i namnet; i røyndi er banken eigar og han sjølv berre bankens tenar elder leiglending." „Det Socialisterne vil, likfom andre framtidsparti, det er just aa bøta paa detta, so att bonden kunde komme til aa sitja trygg i sin heim, urædd baade banken og lensmannen, — mindre „eigar" i namnet, mindre fri i maaten at bruka jordi, men dess meir eigar i gagnet, trygg fyr utkoma fraa sin fyrste til sin sidste dag, og med-eigar i al jord, likfom me no alle er med-eigarer til lufti og ljoset. Hr. G. mener, at mange smaa Selveiere vil slutte sig til Socialisterne. „Jallfall vil det ikkje vara lengje, fyr spurgsmaalet om „nasjonalisering af jordi" [d: att jordi vert aalmenn eigendom) vil bli dryft av riksstellarer (politikerar) likso aalvorleg og likso roleg som røysteretten elder 8-timarsdagen no, so det er utroleg at nokon skulde lata seg „skræma" av denne tanken".

Hr. Garborg har uden Tvil Ret i, at dette Spørgsmaal om Privateiendom eller Fælleseie for Alvor kan komme paa Dagsordenen om en Del Aar. Det vil ske, desto tidligere, jo raskere Fremskridt Socialismen gjør her i Landet. Det forekommer os da at være nok saa hensigtsmæssigt, om Bønderne sørger for, at de har Frihed til at afgjøre, hvad de foretrækker, at beholde sin Jord eller at opgive den, naar dette Spørgsmaal stilles. Det synes ikke rigtig „fair" om Jordspørgsmaalet skal komme i Form af en Befaling til dem om at opgive sin Jord for at blive „Medeiere i al Jord"

Politiske Foredrag.

Tromsø 25/6 94. (H. O. T. B.)

Ved Amtsskolebestyrer Davidsens Foredrag igaar Aftes var fremmødt henimod 400. Foredraget, der varede 3 Timer, blev flere Gange afbrudt af Bifald. I Aften holder Cand. Stop Modforedrag.

Domaas 25/6 94. (H. O. T. B.)

Sekretær Vogt talte igaar paa Soleglad for ca. 70 Tilhørere, hvoriblandt flere Venstremænd. Uvejr hindrede yderligere Fremmøde. Det 2 Timers saglige Foredrag om Stemmeretс- og Unionsspørgsmaalene paahørtes med spændt Opmærksomhed, hvorefter Telegrafbestyrer Stavostrand takkede Foredragsholderen og udbragte et „leve Fædrelandet og Unionen", der enstemmig istemtes af Forsamlingen.

Sangerfesten.

Arendal 25/6 94. (H. O. T. B.)

I Sangerfesten her igaar deltog 145 Sangere fra Byerne Larvik, Skien, Porsgrund, Kristiansand og Arendal. Ved Modtagelsen om Morgenen og hele Formiddagen regnede det; om Eftermiddagen derimod klarede det op og blev fint Vejr. Koncerten i Almueskolens Gymnastikſal, med Sange af de forskjellige Foreninger og fælles Sang var vellykket og gaves for fuldt besat Hus. Om Eftermiddagen gaves Friluftskoncert i Strømsbojkoven, hvor flere tusinde Mennesker var samlede, deraf mange Tilreisende. Splendid Sejra fra Kl. 8 til Kl. 12 Aften i Festivitetslokalet. Mange Talere. Belivet Stemning.

Kanamorderen Møller.

Et Telegram fra Kjøbenhavn meddelte igaaraftes, at Danmarks Høiesteret har stadfæstet Dødsdommen over den berygtede „Pleiemoder" Wilhelmi Møller for Mord paa den til hans Barctægt paa Børnestiftelsen „Kana" betroede Gut Bolmer.

Sagen er, som før omtalt, af en egen Beskaffenhed, Wilhelmi Møller er af alle hele sit Liv igjennem bleven betragtet som Kvinde, og først da dette Menneske blev en Forbryder, viste det sig, at det var en Mand i Kvindeklæder.

Under Sagens Behandling for Danmarks Høiesteret er der fremkommet flere nye Oplysninger. Idet vi forbigaar alt vedrørende Forholdet mellem Møller og Gutten skal vi efter Aktors Fremstilling anføre nedenstaaende om den Maade, hvorpaa Bolmer blev taget afdage.

Møller havde allerede længe tænkt paa at dræbe Bolmer. En Dag tog han ud af sit Medecinskab en Flaske, der indeholdt ca. 7½ Gram Kloralhydrat. Et Kvarter efter blev Børnene i Hjemmet i Anledning af en Fødselsdag trakterede m. Frugtsaft. Glassene blev fyldte ude i Kjøkkenet, og Wilhelmi Møller tømte da, idet han vendte Ryggen til Bolmer og de andre Gutter, Giftflasken ud i det for Bolmer bestemte Glas; derefter heldte han lidt Vand i Glasset, meget lidet Rom og endelig noget Saft. Han smagte selv paa denne Drik, før han stillede Glasset hen for Bolmer.

Gutten drak lidt af Glasset, som var halvt fuldt, men tog det hurtig fra Munden og sagde: „Det smager ikke godt". Wilhelmi holdte da, for at faa ham til a. drikke, noget mere Saft i Glasset og sagde at han skulde drikke ud. Bolmer drak da atter, standsede paany, drak igjen et Par Mundfulde og tømte saaledes Glasset lidt mere end til Halvdelen. „Pleiemoderen" drak da, formodentlig for at udslette Forbrydelsens Spor selv det som var tilbage.

Arrestanten har forklaret, at han, som var saa vant til Kloral, ikke mærkede Følger af det, han havde drukket. Gutten derimod talte allerede, forinden han efter Frokosten havde forladt Kjøkkenet, om, at „den Saft var gaaet ham til Hovedet".

Fra Kjøkkenet gik han ned i Gaarden og legede der en halv Snes Minutter, hvorpaa han gik ind i Skolestuen, hvor Wilhelmi Møllers Medhjelperinde underviste. Og nu øvede Kloralen sin tydelige Virkning. Bolmer teede sig paa den mærkeligste Maade, og hans Kamerater, som troede, at han gjorde Løier, lo ad ham.

Omtrent Kl. 12½ — altsaa halvanden Time efter at Bolmer havde drukket Giften — gjorde Arrestanten sig et Ærinde ind i Skolestuen; han gik og saa til Kakkelovnen, men holdt imens Øie med Bolmer. Og han har forklaret, at Gutten paa dette Tidspunkt sad og nikkede som halvt i Søvne og af og til lagde Hovedet ned paa sine Arme og lo, hvorved ogsaa de andre Gutter kom til at le. Mørderen saa dette og forlod fuldkommen rolig Skolestuen.

Lidt efter sagde Medhjelperinden, som saa, at Bolmer var syg, at han skulde gaa op i Seng. Han reiste sig for at gaa; men Benene vilde ikke lystre ham, og han gik som om han var beruset; han faldt om paa Gulvet, men reiste sig dog selv igjen. En Kamerat hjalp ham i Seng. Og øieblikkelig faldt han i Søvn med Klæderne paa.

Mordet.

En halv Times Tid efter, at Bolmer var bragt til Sengs, listede Mørderen sig alene ind i Værelset, hvor han laa. Gutten sov. Men da Døren her ikke kunde aflaases, tog Møller ham op af Sengen for at faa ham over i et andet Værelse.

Bolmer vaagnede herved; men han kunde ikke gaa alene; „Pleiemoder" støttede ham og spurgte kjærlig, om det gjorde ondt nogetsteds. — „Nei", svarede Gutten, „jeg er bare saa søvnig".

Han kunde dog hjelpe sig selv iseng. Og atter sov han straks ind.

Mørderen gik; men efter et Kvarters Forløb kom han tilbage. Han befandt sig i en voldsom Spending paa Grund af Uvisheden om, hvorvidt Giften vilde være tilstrækkelig til at dræbe Bolmer. Og, følgende en pludselig Indskydelse, greb han saa to uldne Sengetepper og pakkede dem om Guttens Hovedet for derved at skaffe sig Sikkerhed for, at Døden indtraadte. Straks han havde gjort det, gik han og laasede Døren af.

Først en halv Time efter vendte han tilbage. Da var Tepperne skudte tilside. Bolmer laa med Hovedet ud af Sengen i krampagtige Trækninger. Faa Øieblikke stod Mørderen og betragtede sit Offer. Da slog Bolmer Øinene op og saa stivt paa ham. Men der vexledes ingen Ord imellem dem.

Mørderen ventede ikke i Værelset, til Døden indtraadte. Han gik ned til Medhjelperinden; og kort efter fulgtes de ad derop. Nu laa Bolmer ganske stille, og det maa antages, at han allerede har været død. Klokken var da omtrent 2¾.

Man hentede saa Lægen; denne kunde ikke konstatere Dødsaarsagen, men antog, at Døden skyldtes embolia (Blodprop) og anførte denne Dødsaarsag paa Attesten.

Var Mørderen tilregnelig?

Dette Spørgsmaal maa besvares med et absolut ja. Dr. Pontoppidan har erklæret Welhelmi Møller for at være „et i sjelelig Henseende normalt Individ", og dette stemmer ganske med de Vidnesbyrd, der er fremkomne under Sagen. De af Prof. Gædeken og Sundhedskollegiet afgivne Erklæringer gaar ud paa det samme.

Times

om

vore Radikalere.

I det seneste ankomne Numer af Times findes der nedenstaaende Korrespondance fra Bladets Berliner-Korrespondent, Mr. Chirol, der ogsaa har at holde Bladet à jour med Begivenhederne i de skandinaviske Lande. Som rimeligt er, findes der Misforstaaelser i Korrespondentens Udtalelser, men hans Slutningsbemerkninger er efter vor Opfatning aldeles korrekte.

Mr. Chirol skriver:

„Da Tiden nærmer sig til de norske Valg, som maaske i sidste Instans skal afgjøre Spørgsmaalet om Union eller Adskillelse mellem de to Kongeriger, antager Kampen mellem de to Partier baade i det snart afsluttede Storthing og i Valgkredsene daglig bitrede Former. Valgene i Norge er hidtil blevne spredte ud over adskillige Maaneder af Bekvemmelighedshensyn overfor en Befolkning, hvis Næringsdrift paa Søen eller Jorddyrkning ofte medfører temmelig langvarige Fravær fra de Steder, hvor Valgene foregaar, og som desuden er i høi Grad afhængige af klimatiske Forhold, der varrierer adskilligt i de forskjellige Landsdele, der tilsammen strækker sig over en 15 Breddegrader.

Konservative Ministre har fremsat Forslag om at forkorte Varighehen af Valgkampen ved at fastsætte blot 3 Terminer for Valgene i Landets forskjellige Egne. Men, da dette ikke passede til det radikale Partis Taktik, har Storthinget vedtaget en Beslutning, der overlader Bestemmelsen af Valgdagene udelukkende til de lokale Autoriteter.

Frygten for at miste Bøndernes Stemmer har uden Tvivl bidraget meget til at afholde de radikale Ledere fra at modtage den Valgelliance, der blev tilbudt af det voxende Socialistparti, men de har fremsat et neppe mindre betydningsfuldt Bud for at trække til sig Arbeidernes Stemmer. Da et Antal Arbeidere blev afskedigede fra Statsverksteder af den konservative Administration, og da dette efter de Radikales Paastand skede af politiske Grunde, skyndte de Radikale sig at bevilge en Skadeserstatning paa 10,000 Kroner til disse „Ofre for officiel Skræmsel" og føiede en til den lange Række af Mistillidsadresser, der allerede er hobet op om den nuværende Regjering.

Den voldsomste Batalje har imidlertid været den, der stod om Indberetningen fra den Kommission, som blev nedsat for at undersøge de militære Forholdsregler, som blev tagne af de konservative Administrationer i 1884 og 1893, og om hvilke man havde den Mistanke, at de i første Tilfælde tilsigtede at lamme den norske Forsvarsstyrke, medens de i sidste Tilfælde skulde have sin Rod i paatænkte Tvangsforholdsregler til Fremme af svenske Planer mod Norges Uafhængighed. Debatten varede en Uge og naaede en Høide af Voldsomhed, der er næsten uovertruffen endog i en saa stormfuld Forsamling som det norske Parlament. De Konservative fordømte Kommissionens Fremfærd som en Farce og en Skandale og brændemerkede Indberetningens Fremkomst som en Fornærmelse mod Nationen. Den radikale Majoritet glimrede ikke ved Argumenter, men ved Antallet af sine Medlemmer vandt de selvfølgelig Slaget og vedtog den Adresse, der var foreslaaet af Hr. Ullmann, og som af Kongen forlangte Garantier for Beskyttelse af Norges Uafhængighed.

Denne Adresse, som er — og som uden Tvivl er ment at skulle være — hverken mere eller mindre end en definitiv Udfordring til Kronen, viser den Aand, det radikale Parti har til Hensigt at bringe ind i Valgkampen. Deres Hensigt er at sætte det norske Folks Sind i Brand, saa det lykkes dem — i et lidenskabeligt Udbrud af nationale Følelser — at presse ud af det en Fordømmelsesdom over Unionen, hvilken det vilde betænke sig paa at udtale i en roligere Sindstilstand.

Man maa imidlertid haabe, at svenske Statsmænd til Trods for — eller rettere: paa Grund af — en saa stærk Provokation ikke atter vil miste sin Selvbeherskelse og spille Kortene i Hænderne paa norske Unionsfiender, saaledes som en af dem gjorde med saa ulykkelige Følger for 3 Aar siden under lignende Omstændigheder."

Ungdomsstevner St. Hans.

Til Ungdomsstevnet paa Eidsvold var der fremmødt flere Hundrede Deltagere. Fra enkelte Hold klagedes der over, at man bragte radikalt Politik ind i Stevnet.

Paa Vigmarken i Nedenæs deltog ca. 1000.

I Stavanger deltog ca. 1200

I Arendal var der St. Hansdag et større Sangerstevne.

Nordenfjelds har man nu efter længere Tørke faaet Regn.

Hofskandale. Den høieste Hofembedsmand, Ceremonimester von Kotze i Berlin er arresteret som mistænkt for at have sendt anonyme Smudsbreve til flere fornemme Herrer og Damer i Berlin. Han blev arresteret efter Keiserens Ordre. Der skal dog ogsaa efter hans Arrestation være sendt lignende Breve med samme fordreide Haandskrift, saa det kan hænde, at Manden er uskyldig.

Storthinget.

Møde 25 Juni Kl. 10.

I Anledning Carnots Mord udtalte Storthingets Præsident: Førend Storthinget gaar over til sin Dagsgjerning har jeg at meddele, at efter indløbne Telegrammer er der foregaaet en rædselsfuld og afskyelig Forbrydelse, idet den franske Republiks Præsident er dræbt. Hvis denne Meddelelse er rigtig, tror jeg at have Storthingets Samtykke, naar jeg udtaler vor Afsky for denne rædsomme Forbrydelse og vor Sympathi med den franske Stat. Storthingets Medlemmer sluttede sig hertil ved at reise sig.

Fyrvogterne ved Rosholmens, Guldholmens og Ryvingens Fyr bevilgedes 1500 Kr. hver. Til Fyrvogterne ved Tarven og Saltholmen Kr. 1400 hver, til Fyrvogteren ved Holmengraa Kr. 1700. Til Fyrvogter ved Stabben Fyr Kr. 1450, til Fyrvogterne ved Stavnæs og Sandvigoddens Fyr et Lønstillæg af 100 Kr. hver, til Reserveassistenten ved Hestskjær et Lønstillæg af 200 Kr., til en Reserveassistent ved Hagstenen Fyr 600 Kr.

Armebudgettet

bevilgedes med uvæsentlige Ændringer overensstemmende med Indstillingen. J. Utheim foreslog 6000 Kroner til Udgivelse af den militære Haandbog bevilget paa den Betingelse, at der i Haandbogen for den menige Infanterist indtages Grundlovens Bestemmelse om, at enhver der forstyrrer Storthingets Fred gjør sig skyldig i Landsforrædert. Han fandt dette ønskeligt, da en Kaptein for 12 Aar siden havde udtalt, at han med Fornøielse skulde adlyde en Ordre af Kongen om at adsplitte Storthinget, ligesom en anden Kaptein paa et Folkemøde havde udtalt, at kom vi i Krig med Sverige, vilde han ikke trække Sværdet af Skeden.

Under den videre Debat udtalte Statsraad Olsson, at han ikke havde nærmere Kjendskab til disse Ytringer, men maatte udtale sin stærkeste Beklagelse over, at saadanne Udtalelser kunde falde. Den Officer der under Krig ikke trækker sit Sværd, bliver simpelthen skudt. Han havde intet imod, at den af Utheim foreslaaede Bestemmelse fra Grundloven kom ind i Handbogen, men maatte forbeholde sig ogsaa at indtage andre Bestemmelser fra Grundloven.

Utheim havde ikke noget imod, at der ogsaa kom ind andre Bestemmelser.

Sverdrup fremsatte Forslag om, paa Betingelse af, at der i Haandbogen indtages Grundlovens Bestemmelser om vor Land- og Sjømagt.

Schweigaard antog noget Forslag ikke paakrævet, da Statsraaden havde udtalt sig imødekommende, men han kunde dog stemme for Sverdrups Forslag.

Vogt og Bonnevie og Jørg. Knudsen fandt ethvert Forslag efter de nævnte Udtalelser for upaakrævet og vilde derfor stemme ogsaa mod Sverdrups Forslag.

Sverdrups Forslag forkastedes med 78 mod 30 St. Utheims Forslag bifaldtes med 74 mod 34 St.

Til det frivillige Skyttervæsen var i Indstillingen foreslaaet 80 000 Kr.

O. Berge foreslog 60 000 Kr.

Indstillingen bifaldtes med 61 mod 45 St.

Den videre Behandling fortsættes i et senere Møde. Derefter refererede Præsidenten et Kondolencetelegram, han havde affendt til det franske Deputeretkammers Formand.

Mødet hævedes Kl. 2.

Stor Grubeeksplosion.

Bureau-Telegram til „herv. Blade".

Pontypridd, 24. Juni.

Lørdag Aften fandt en voldsom Eksplosion Sted i Kulgruben Albion. Da Eksplosionen indtraf, befandt 223 Personer sig i Gruben. Indtil i Eftermiddag havde man fremtrukket 86 Lig og 17 saarede.

Statsrevisionen indstiller paa Ansvar et Beløb af 600 Kr som forhv. Statsraad L. Dahll i 1884 udbetalte til daværende Kaptein Gregersen.

Storthingsvalget for Romsdals Amt er berammet til 5te Oktb. Valgmandsvalgene foregaar antagelig 17de Septb.

De skotske Grubearbeidere truer med Strejk, men Grubeeierne sætter haardt mod haardt og har enstemmig afvist Arbeidernes Forslag om at lade Stridsspørgsmaalet afgjøre af en i Fællesskab valgt Voldgiftsmand.

Den engelske Regjering har nu frafaldt den Artikel i Kongotraktaten, som fremkaldte saa stærk Protest fra Frankrigs Side.

Konserveringsstoffe af Træ.

Stenkultjære, Trætjære, Carbolineum, Kreosotolie, Tjæreolie, Antinonnin Kobberstof (til Bundmaling af Baade) i Partier og Smaat billigst i
S. Amundsen & Co.s Farvehandel, Grændsen Nr. 4.

Abonner paa „Eidsvold."

Telegrambureau
HØYDAHL (H.O.) OHME'S
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

— 184 —

Sibyls blege Ansigt og forgrædte Øine, „ak hvilken Sorg I ogsaa har at bære!"

„Ja, vi har en tung Sorg at bære, jeg har aldrig vidst, hvad dette vilde sige før nu. Jeg har aldrig følt nok for andres Sorger.

„Sig ikke det; De har altid været kjærlig og god mod os. Ingen, som var syg eller bedrøvet bad forgjæves om Hjælp paa Ellerslie. Susan har ingen Ret til at bebreide Dem noget. Jack blev tilbudt at gjøre, hvad han gjorde, og Betalingen var god, — han kunde have afslaaet at indlade sig derpaa, men Susan opfordrede ham selv til at tage afsted, derfor er hun saa fortvivlet."

„Troede man, at der var Fare ved at gaa tilsøs inat, da Baaden seilede afsted?"

„Ja, enhver, som er kjendt paa Kysten, vidste, at der var en Storm ivente".

„Og Mr. Urquhart maa have vidst det."

„Ja, han er jo født her — han maa kjende Stormvarslerne, Dunfuce Castle er jo ikke langt borte. Men han vilde vel skaffe Deres Kjæreste afveien — naar det gjælder Livet, og der ikke gives mere end en Maade, man kan slippe væk paa, saa kan man ikke tage stort Hensyn til Veir og Vind".

„De maa ikke kalde Mr. Mountford min Kjæreste, Mrs. Garforth, han er intet Andet end min Ven, en dyrebar Ven".

„Var ikke I to forlovede Miss?"

„Nei, nei!"

— 181 —

ren og lænede sig mod Dørstolpen med blegt Ansigt og sorgfuldt Blik, „lad hende tale, Stakkel. Men er det ganske sikkert, at Baaden er gaaet under?" spurgte hun, „er der intet Haab?"

„Nei, der er intet Haab! Der er drevet Bragstykker iland, som viser, at „Mary Jane" er slaaet i stykker. Men det er ikke Deres Skyld, Miss Higginson, og hvis Susan ikke var Vanvittig af Sorg, vilde hun aldrig sige noget saadant."

„Intet Haab!" hvidskede Sibyl til sig selv.

Intet Haab for den sorgbetyngede Husfru og de faderløse Smaa, — men hvor var han, for hvis Skyld den ulykkelige Fiskersnakke var stukket tilsøs? Han kunde være landsat, før „Mary Jane" blev kastet mod Klipperne. Alt var uvist — Ingen vidste hans Skjæbne, og hendes Medlidenhed med den arme Kvinde blev end større ved Tanken paa, at Brandon kunde være i Sikkerhed.

„Var det langt herfra, at Baaden gik tilgrunde?"

„Ja, Miss, en seks, syv engelske Mil eller mere, hvis den gik tilgrunde, hvor man troer, ved Arraby Klipperne. Mange Mennesker har der fundet sin Grav, siger gamle Folk her i Egnen."

„Seks Mil længre nord," sagde Sibyl, „det maa have været ved Allan Bugten, og der var det ikke vanskeligt at komme iland."

„Ja, hvis de har kunnet seile langs Kysten — men i slig Vind, ved vi ikke, hvad de har kunnet."

„Paa hvad Tid var Stormen værst?"

Eneste H. M. Kongens Selvmedalje Skien 1891.

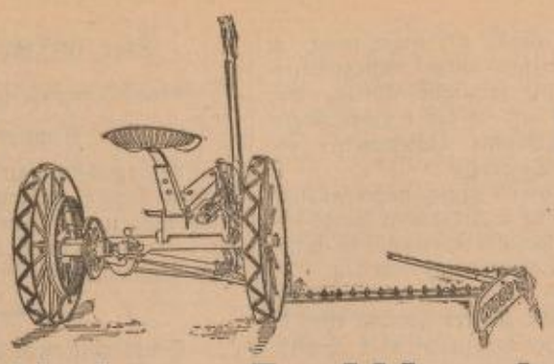

Eneste H. M. Kongens Selvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler **Slaamaskiner** — nye Modeller — for en og to Heste. **Hesteriver** med 24, 26, 28 og 32 Tinder.

Vore Slaamaskiner staar — i Soliditet, let Gang og elegant Udstyr — over alle her til Landet indførte Maskiner.

NB. Endel ældre „Wood" og enhest Slaamaskin „Diamant" udsælges. Illustrationer og Prislister tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø.

Udsalg i Kristiania Stenersgaden No. 7.

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af

billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,

Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.

1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Anbefaler sig til udførelse af kraftoverførings-anlæg, elektriske lys- og ringeledningsanlæg, elefon- samt lynafledderanlæg. *Telefonnr. 162.*

Ingeniør H. Falsen, Elektrotekniker.

Grubbegaden nr. 1, Christiania.

Anbefaler sit elektriske værksted til udførelse og reparation af alt til faget henhørende. *Telegramadr. Falsen.*

Statsstipendiat ved Chicagoudstillingen

Hr. Maskinfabrikant Nikolay Kluge, Sandnæs,

skriver i Norsk Landmandsblad No. 20 for 1894 bl. a. følgende om

Deerings

Slaamaskiner og Selvbindere:

„Da jeg forrige Aars Sommer besøgte Verdensudstillingen i Chicago, havde jeg paa Forhaand bestemt mig til at undersøge saa grundigt, som det var mig muligt, de der udstillede Slaamaskiner, for at finde ud de Maskiner, jeg med Tryghed turde anbefale til norske Gaardbrugere. Her var jo den bedste Anledning til at anstille sammenlignende Undersøgelser, da vistnok Verdens bedste Maskiner var samlede.

Jeg blev temmelig snart staaende ved Wm- Deerings & Co.s Maskiner, da disse efter min Formening har flere betydelige Fordele, og deres 1 og 2 Hestes Maskiner syntes mig at være særdeles passende for os.

— — — Jeg vil tilraade Landmænd, der iaar agter at anskaffe sig Slaamaskiner, at gjøre sig bekjendt med Deerings, før de kjøber.

Det er kanske lidet patriotisk af os Nordmænd at anbefale amerikanske Maskiner, men det er desværre et Faktum, at vi i Slaamaskiner endnu langtfra kan konkurrere, og for Landmænd har det den største Betydning at faa de bedste og mest tidsmæssige Maskiner, uanseet hvor de fabrikeres.

Sandnæs i April 1894. **Nikolay Kluge.**

Fagbladet *„Farm Implement News"* i Chicago skriver under **17de Mai 1894** bl. a. følgende.

„Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen, blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver".**

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Medaljer.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania,

anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Carn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoleteier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaateier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjorter Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling.**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier**. Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dun!

Alt til billigste Priser.

Skotøi!!!

En Del Børneskotøi fra forrige Aar udsælges under Indkjøbspriser.

Forøvrigt godt sorteret med Skotøi til billige Priser.

P. L. Dieseth,

Youngsgaden 7.

Selvbalancerende Staal-Hesteriven

„Fortuna"

af nyeste Konstruktion

med 26 Tinder Kr. 95 & med 20 Tinder Kr. 90, leveret franko ved alle Jernbanestationer.

Enhver Landmand, som anvender Hesteriver ved, at en hel Del Feil hefter sig ved Hesteriver af Træ, de være sat sammen paa hvilkensomhelst Maade. En af disse Feil bestaar deri, at da Riven ofte kommer til at staa ude i vexlende Regn og Tørke, vil Ekerne løsne i Navene og Hjulene bliver sjanglende og gaar istykker.

Denne Feil afhjælpes fuldstændig ved vore Staalhjul, hvis Ekre af 25 mm. × 9 mm. Ovalstaal indgaa i sin hele Tykkelse i det af Jern gjorte Nav. Staalringen er 50 mm, bred med 25 mm. høie opadbøiede Kanter, saa Hjulene ikke skjære ned i løs Mark.

Gjennem Ekernes Form og Tykkelse give de Anlægsoverflade for Hjulringen og Stivhed baade for Drag og Tryk, saa at disse Hjul blive betydelig stærkere end de efter Bicyklemethoden forarbeidede Staalhjul, paa hvilke lettelig en af Jerntraad gjort Eke brydes af og Hjulet derved gjort ubrugeligt, indtil Traaden atter er fornyet. Ved Hjul efter Bicyklemethoden vil Græsset gjerne vikle sig ind i Ekerne, sno sig om Axelen og stoppe Riven; men denne Ulempe viser sig ikke ved Hjul med enkle Ekér.

En anden meget almindelig Feil ved alle River af Træ er, at det med aflange Hul forsynede Bræt, som danner Leder for Tænderne, bliver kroget eller brækkes; en tredie Feil er, at i Tandholdere af Træ det Spor, hvori Tænderne ligge, opslides, saa at Tænderne med sine nedre Ender kunne gaa to og to sammen, idet der saaledes paa Marken bliver tre Gange saa stor Afstand mellem tvende Tænder end det bør være, hvorved Riven ganske naturlig udfører et daarligt Arbeide.

Paa vore Staalriver er selve Rivelegemet et Staalspant, hvis ene Fjeder gjør Tjeneste som Tandleder, og paa den anden Fjeder fastskrues Tandholderen af Staal, hvoraf følger, at denne Afdeling er næsten uslidelig. I dette Staalspant, der taaler tre Gange saa stor Belastning som en Riveaxel, ere Axeltapperne saaledes fæstede, at de kunne endevendes, naar den ene Ende bliver udslidt, og derved dobbelt saa varige som en almindelig Axel. Den gamle Selvaflægning, hvis Spærrehjul og Spærrehager let gik istykker, medens almindelig samtidig enten Rivedækket sønderbrødes eller Axelen blev brukket og i begge Tilfælde gjorde Riven udygtig til Arbeide, er her erstattet med Selvbalanceringen, saaledes anordnet, at saavel Kjørekarlens Vægt som Hestens Trækkekraft gjør Aflægningen lettere, uden at derfor nogen ufrivillig Aflægning kan finde Sted.

En ca. 14-aarig Guts Tyngde og Kræfter er fuldt tilstrækkelig til at skjøtte denne Rive.

Vor **„Fortunarive"** af Staal er ikke tungere end **„Tigerriven"** af Træ.

L. Haak & Co., Christiania,

Elvegaden 30.

ENEUDSÆLGERE FOR NORGE.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Landeiendom i Skedsmo.

Gaarden **Nitteberg, østre,** 2 Klm. fra Lillestrøm Station, usædvanlig smukt beliggende og vel dreven, ca. 600 Maal stor, hvoraf ca. 450 Maal dyrket Indmark, med gode Beboelses- og Udhusbygninger, med Adgang til Fiske, er billig tilsalgs ved advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll.**

Valders.

Ved **„Fuldsendvand"** modtages ogsaa i Sommer Reisende fra 30te Juni. Adgang til Jagt og Fiskeri.

Adr. **„Skråtvolds P. O."**

(O. A. R.)

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Undervisning.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til: **Middelskolens Afgangsklasse** og til det med vor **„Skole for Voxne"** forenede **Firemaanedlige Forberedelseskursus.** Vor „Skole for Voxne" (Guvernanteskolen") begynder i Januar 95 et nyt Kursus. — Skolens Kontor er daglig aabent Kl. 1—2.

Ungdomsskolen paa Notodden

for voksne gutter og jenter samt **forberedelseskurset** begynder igjen 1ste oktober. Skolepenge 6 kroner maaneden. Indmeldelser til undertegnede inden 15de august.

Notodden, 4de juni 1894.

(H.O.) **Asbj. Knutsen.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,

Kristiania.

„Mellem seks og syv imorges, Miss."

Brandon var gaaet ombord ved Tretiden, og de havde havt Tid til at sætte han iland i Allan Bugten, men hvem kan beregne Tiden, naar det skrøbelige Fartøi maatte kjæmpe sig frem Tomme for Tomme mod den forfærdelige Storm, og Naturens Kræfter forenede sig mod det usle Nøddeskal, hvori de arme menneskelige Væsener vovede Livet?

Alligevel var der Haab, skjønt ikke to af Mary Janes raadne Planker holdt sammen mere. Hun bøiede sig ned til den grædende Enke og strøg sin Haand over hendes brændende Pande, som var rynket og furet af Bekymringer og Nød.

„Jeg er saa inderlig bedrøvet for Dem, Stakkel, og De kan være sikker paa, at jeg vil sørge baade for Dem og Børnene hele deres Liv!"

„Bedrøvet for mig!" raabte Konen, idet hun sprang op og stødte Sibyls kjærlige Haand bort — „hvem trænger til Deres Medlidenhed? Hvem vil have Hjælp af Dem? Tror De jeg vil tage en Skilling af Deres Penge, de Penge, som kostede min gode Mand Livet! De og Deres Far tror, at Penge kan gjøre Alt! Hvad er vel vi andet end Eders Slaver? Og vi taler om, hvor venlige I ere, I, som besidder Alt, medens vi maa slæbe og slide for vort Brød, paa Søen og i Gruberne. Døden venter stadig paa os, medens I sidder hjemme i Rigdom og Herlighed og ikke synes noget i Verden er for godt for Eder! For at

redde Deres Kjæreste — en Gal — en Morder — maatte min ærlige Jack vove Livet—".

„Hys, hys, Susan, du maa ikke tale saaledes," bad den ældre Kone og der lød et dæmpet Kor af Mishag fra de andre Kvinder i Stuen.

„Læg ikke Mærke til, hvad hun siger, Miss, hun er rent fra sig selv," sagde en anden af Kvinderne, „det er en Skam at tale saaledes til Dem, som altid har været saa god imod os! Susan vil blive saa bedrøvet over, hvad hun har sagt, naar hun bliver roligere tilsinds."

„Jeg vil hele mit Liv sørge for hendes Skyld," svarede Sibyl sørgmodig. „Lad mig tale med Dem lidt udenfor Huset, Mrs. Garforth," tilføiede hun med lav Stemme og et betydningsfuldt Blik paa Enkens Slægtning.

Mrs Garforth fulgte hende straks hen til Døren.

„Tag ingen af hendes Penge," skreg Susan Kettering, „tag ikke en Skilling af det forbandede Guld, som har kostet min Mand Livet." —

Hendes Skrig endte med en krampagtig Latter, og hun kastede sig heftig ned paa Sengen; det mindste Barn vaagnede op af Søvne og udstødte et ynkeligt Skrig.

„Ak, Miss Higginson, det er forfærdeligt af Susan at tale saaledes," sagde Mrs. Garforth, da hun og Sibyl gik henad Stien og ikke mere kunde høre Støien i Hytten, „men hun er rent fra Sands og Samling. De ser ogsaa syg ud," tilføiede hun ved Synet af

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for born
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7

Nr. 75. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **Torsdag den 28de Juni 1894.** | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | **1ste Aarg.**

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab,
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve	Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt)	„ 900,000
Reservefonds	„ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93	**29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93	**Kr. 148,000,000**
Grundfond	„ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt	Kr. 1,320,000
Reservefond	„ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Valgopraabet.

Hvad Centrums Landsmøde iaar har besluttet at udsende som Valgopraab, slutter sig i alt væsentligt til det paa gjentagne Møder i 1892 og 1893 opstillede og vedtagne Program.

Man vil igjen knytte den Udviklingens Traad, der er blevet afbrudt af det radikale Venstre. Man vil stræbe at raade Bod paa den Skade, der forvoldtes, da Radikalerne, ved Midler, over hvilke Efterslægten vil fælde en endnu stærkere Dom end Samtiden, fremkaldte den Spaltning, der delte Folket mellem tvende paa Liv og Død fiendtlige Partier. Den Hadskhedens Politik, der har været en Følge af Statslivets Deling mellem det gamle Høireparti paa den ene Side og den yderliggaaende, mod al Forsonlighed, alt Maadehold, al Forsigtighed, al jevn og rolig Udvikling fiendtlig sindede Radikalisme paa den anden, har endelig bragt Nationen til at besinde sig. Den gamle, saglige Venstrepolitik har paany vundet Gehør. Centrum har kunnet gjenoptage den under forholdsvis gunstige Vilkaar. Og naar nu Forbindelsen mellem den gamle liberale Politiks Fortid og Nutid er blevet gjenoprettet, er det vort Haab, at den ikke atter vil blive afbrudt. Folket har lært at vurdere de af Radikalismen anvendte Midler efter Fortjeneste og forstaar nu bedre end tidligere at holde sig fri for en Indflydelse, som er opnaaet ved en Hensynsløshed, der har godtaget Bagvaskelser og Raahed i Optræden som passende Stedfortrædere for Overbevisning gjennem saglige Argumenter. Resultatet af denne Folkets bedre Forstaaelse af Stillingen har vist sig i Pressen. Centrum har efterhaanden gjenerobret det Terræn som det gamle Venstre tabte, da de radikale Kristianialiterater bemægtigede sig dets Presse i Aarene efter 1887. Der er nu moderate Blade foruden paa Vestlandet baade i det sydligste Norge og i Bratsbergs, i Jarlsberg og Larviks, i Kristians og i Hedemarkens Amter og i selve Hovedstaden. Og allevegne fylker man sig om det Program, hvis Indhold vi i forrige Nummer meddelte vore Læsere, og som gjentages idag.

I de unionelle Spørgsmaal forbinder Centrum, ligesom det gamle Venstre, en Hævdelse af „Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter" med en urokkelig Tilslutning til Forhandlingspolitiken. Denne maa staa sin Prøve, inden den forkastes. Det er Centrums bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender maa finde Sted inden rimelig Tidsfrist, og derfor forudsætter det en alvorlig Fremholdelse ligeoverfor Sverige af Nødvendigheden af at gaa ind paa Forhandling paa et frugtbringende Grundlag. Vor Unionsfælle maa forstaa, at den største Fare bestaar i ikke oprigtigt og uden Forbehold at forhandle paa den fulde Ligestillings Grundlag. Den sørgelige Situation, som nu er indtraadt, vilde slet ikke have opstaaet, om de svenske Statsmænd fra første Færd af havde skjønnet dette og havde undgaaet de i 1885 og 1891 begaaede Misgreb. Tilbudet af 14de Januar 1893 maa derfor ogsaa i Virkeligheden blive, hvad det giver sig ud for, den ene selvstændige, jevnbyrdige Stats Tilbud til den anden. Ethvert Forsøg fra svensk Side paa fremdeles at spille den med Særrettigheder udstyrede, der velvillig nedlader sig til at ville give Slip paa noget af disse, vil være det beklageligste Misgreb.

I samme Aand maa Forhandlingerne om Konsulatsagen føres. Centrum har ikke endelig udtalt sig for egne norske Konsuler. Men skal der overhovedet kunne være nogen Tanke om en Ordning, der ikke fuldstændig ophæver Fællesskabet i Konsulatvæsenet, da maa man fra svensk Side straks opgive den Fortolkning af Unionen, hvorefter eget norsk Konsulatvæsen beror paa Sveriges Samtykke. Vi skylder Sverige at forhandle, førend vi fatter nogen Beslutning, enten gaaende ud paa en Revision af Konsulatfællesskabet eller paa Ophævelse af dette Fællesskab; men vi erkjender ikke, at Sverige har noget Veto mod eget norsk Konsulatvæsen.

I den indre Politik er Stemmeretsspørgsmaalet det centrale, det, der trækker Alles Opmærksomhed til sig. Centrum hævder her, ligesom i Unionsspørgsmaalet, det gamle Venstres Standpunkt. Det vil ikke have Udvidelse uden skridtvis og paa Grundlag af indvunden Erfaring, i Overensstemmelse med Grundlovens § 112.

Derfor modsætter Centrum sig Udforelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune. Det har hermed intet udtalt om Fremtiden. Der kan komme den Tid, da almindelig politisk Stemmeret vil vise sig ønskelig og nødvendig. Men til den Tid vil man have opgjort sin Mening om, hvad der maa til, for at den almindelige Stemmeret ikke skal volde farlige Forrykkelser. Herom er det ikke for Tiden paakrævet at diskutere, da Gjennemforelse af almindelig Stemmeret maa afvises som stridende mod den Regel, at Stemmeretts Udvidelse skal finde Sted skridtvis.

En Tilføielse af stor Betydning er gjort til det ældre Program, en Tilføielse, der er fremtvunget af Radikalismens letsindige Opstilling af almindelig kommunal Stemmeret som Valgprogram. Dette har henledet Opmærksomheden paa den overhængende Fare for Samfundslivet, som ligger deri, at en tilfældig Majoritet i Nationalforsamlingen med en Gang vil kunne gjennemføre saa vidtrækkende og i hele Statsorganisationen saa indgribende Forandringer som Udvidelse eller Almindeliggjørelse af den kommunale Stemmeret. Denne Stemmeret er i flere Henseender endnu vigtigere end den statsborgerlige, den griber saa at sige mere ind i hver enkelt Familjes private Husholdning, og medens altfor store Misbrug af den statsborgerlige Stemmeret tildels undgaaes derved, at Valgkredsenes Forskjellighed indbyrdes ophæver hinanden, vil der inden de enkelte Hereder eller Byer ikke være noget Bolværk mod den kommunale Stemmerets Misbrug, naar denne kommer i Hænderne paa hvemsomhelst.

Derfor vil Centrum have den kommunale Stemmeret sikret med de samme Garantier som den statsborgerlige. Begge Arter Stemmeret hører lige meget med til Samfundsorganisationen, og Bestemmelserne om dem begge har derfor sin Plads i Grundloven.

De øvrige Punkter paa Centrums Program skal vi senere komme tilbage til. Ved Valgene vil alles Sind være optaget af de to Hovedsager, Unionssagen og Stemmeretssagen. Det øvrige vil ikke dele Partierne paa samme Maade som disse. Noget af det vil samle alle Grupper om sig, noget vil være fælles for Centrum og det radikale Venstre, noget for Centrum og det konservative Parti.

Centrums Valgopraab.

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juni 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hævder vi, at Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelig Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig og skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisset om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgerlige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Derhos hævder vi Retmæssigheden og Nødvendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Stortingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Tingmænd, der vil virke for deres Gjennemførelse. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

„En radikal Brochure".

Det radikale Venstre har udgivet en Brochure „Venstres Skattepolitik", trykt i „Dagbladets" Trykkeri, der spredes ud i tusindvis i Landsbygden, og som efter en Række Tilsnigelser og Uefterretligheder konkluderer med den Paastand, at „Venstre" har skaffet Landet ny Skat til 3 Millioner mod Skattebesparelser til Beløb af 6 Millioner. Man kan paa Forhaand vide, at denne Paastand er uefterretlig. Kun en Brøkdel af Skattelettelserne er fremkaldt af Ministeriet Steen, medens dette derimod utvilsomt har Æren af den nye direkte Skat, der har fordyret Landets Administration med mere end 150,000 Kroner bare ved Opkrævningsudgifterne. Vi meddeler nedenfor efter „Bergens Aftenblad" en Oversigt over, hvordan det egentlig hænger sammen med „Skattelettelserne. Oversigten har den Fordel, at man ved at se efter i Storthingstidenden eller i Aviserne for den Tid vil kunne kontrollere dens Rigtighed.

Beiskatten besluttedes ophævet den 4de Juli 1893. Hermed har Ministeriet Steen ikke havt andet at gjøre end det, at Beslutningen fattedes under den Stangske Regjering to Maaneder efterat den Steenske Regjering var gaaet af. Den Steenske Regjering havde i sit Budgetforslag opført Beiskatten som sedvanlig, og det Steenske Forslag blev forsvaret af Statsraad Furu, Medlem af den Stangske Regjering. Høiremænd, moderate og radikale stemte for Beiskattens Ophævelse, Høiremænd, moderate og radikale stemte mod samme. De fleste Byrepræsentanter stemte nemlig mod Ophævelsen, de fleste Landrepr sentanter for. Saaledes stemte de 4 radikale Bergensrepræsentanter og Høiremanden W. Olsen og den moderate Norheim fra Stavanger i broderlig Forening mod Beiskattens Ophævelse. Af de 6 radikale Præsidenter stemte ikke mindre end 3 mod Beiskattens Ophævelse nemlig John Lund, Løvland og Horst, der alle er Byrepræsentanter; to Præsidenter stemte for Ophævelsen, nemlig S. Nielsen og Glestad, der begge er Landrepræsentanter; Ullmann var fraværende.

Beiskattens Ophævelse betyder dernæst kun en Omlægning, den udgjorde tidligere en Byrde paa Matrikulen med 69 Øre pr. Skyldmark; nu faar Statskassen betale Landets Veibygning alene uden Refusion af Matrikulen. Beiskattens Ophævelse er en velkommen Lettelse for Matrikulen, men en ny Byrde for Statskassen.

Og saa opfører Norges Venstreforening denne Beslutning som en „Skattenedsættelse" eller „Skatteafslag" der er gjennemført af Venstre.

Sindsygeudgifternes Omlægning har heller ikke med den direkte Skat eller med Ministeriet Steen at gjøre. Storthinget vedtog den 14de April 1890 efter Forslag af Høiremanden Michelet en Anmodning til Regjeringen om at fremlægge Lovudkast om en delvis Overførelse af Sindsygeudgifterne til Statskassen. Anmodningen vedtoges med 59 mod 50 St. I 1891 vedtoges Loven i Odelsthinget mod 19 St. og i Lagthinget enstemmig. De 19 Repræsentanter i Odelsthinget stemte for at overføre til Statskassen 1/4 af Udgifterne, Flertallet besluttede 4/10.

Dette er det altsaa, Norges Venstreforening gjør til en Bedrift af Venstre.

Trælasttolden ophævedes den 30te Juni 1893 med 95 Stemmer, altsaa næsten hele Storthinget. Ministeriet Steen havde foreslaaet Trælasttolden forhøiet det Aar.

Heraf laver Norges Venstreforening en Bedrift for Venstre og Ministeriet Steen.

Salttolden ophævedes samme Dag med 84 St. fra alle Partier. Ministerierne Steen og Stang havde indtaget samme Stilling til Sagen, ingen af de to Regjeringer havde foreslaaet Ophævelse.

Parafintolden blev i 1891 nedsat med 5 Øre. En Storthingsmand har fortalt os om det overordentlig pinlige Indtryk, Statsminister Steen gjorde under Forhandlingen om denne Sag; selv hans ivrigste Tilhængere rystede paa Hovedet ved at se de ynkelige Bvidninger, han foretog, fordi han ikke vidste, hvad Flertallet vilde. Det var dengang, Steen udtalte de berømte Ord.

„Jeg har ikke havt liden Tvivl og Betænkelighed ved ikke at fraraade, og jeg har ikke fraraadet de Toldnedsættelser, som er foreslaaet af Pluraliteten; jeg har skjønt med disse mine Tvivl tilraadet dem eller rettere sagt ikke fraraadet dem."

Først i 1892 blev de resterende 5 Øre ophævet i Forbindelse med den direkte Skat.

Heraf laver saa Norges Venstreforening en Bedrift for Ministeriet Steen.

Sukkertolden nedsattes i 1891 efter Ministeriet Stangs Forslag fra 40 til 30 Øre pr. Kg. og i 1892 efter Ministeriet Steens Forslag fra 30 til 20 Øre pr. Kg. Norges Venstreforening slaar de to Nedsættelser sammen til en og udgiver den for en Bedrift af Ministeriet Steen og Venstre.

Naar man paa den Maade, som Norges Venstreforening misbruger Regnekunsten og fordølger Sandheden kan man nok faa ud de merkeligste Resultater. Og efter den nævnte Venstrebrochure kan man nu paa Folkemøderne høre radikale Talere omkring i Bygderne tumle med Millioner og Skattenedsættelser paa den mest løssluppne Maade. Naar Regnestykket eftersees og den virkelige Sammenhæng paavises, undlader det ikke at gjøre stærkt Indtryk paa de tilstedeværende. Saa misvisende og uefterretlig er de Paastande, Norges Venstreforening paa denne Maade

har søgt at udbrede, at man maa have Medlidenhed med de Mænd, som i Uforstand og Godtroenhed bider paa en saa grov Fiskekrog.

Centrums Hovedstyre

bestaar efter det paa sidste Landsmøde foretagne Valg af

Formand Frits Hansen.

Medlemmer af Hovedstyret forøvrigt:

1. Amtmand Aubert, Skien.
2. Statsraad Jacobsen, Drammen.
3. Gaardbruger Jul. Sundby, Vestby.
4. Fhv. Storthingsmand M. Andersen, Toten.
5. Ordfører Ole Ringnæs, Stange.
6. Dr. Løvig, Sigdal.
7. Skolebestyrer Vos, Kristiania.
8. Fhv. Storthingsmand A. Huser, Rødenæs.
9. Overretssagf. Bernh. Sollie, Horten.
10. Professor Vogt, Kristiania.

Suppleanter:

1. Advokat Rasch, Kristiania.
2. Gaardbr. Fremming, Minne.
3. Gaardbruger S. Næs, Seljord.
4. Gaardbruger Finstad, Ski.
5. Konsul C. Wiel-Gedde, Fredrikshald.

Et politisk Folkefestmøde holdes Lørdag 30te Juni Kl. 1 paa Gvarv og Søndag 1ste Juli Kl. 4 paa Dalen. Professorerne Yngvar Nielsen og L. Daa er Talere.

I Ritedal holder Redaktør Helgevold politisk Foredrag Søndag Eftermiddag den 1ste Juli.

Ved Sverdrups Foredrag paa Skarnæs sidste Søndag var Tilhørerantallet i forrige No. opgivet feilagtig. Der var mellem 400 og 500 Tilhørere.

Sverdrup i Larvik.

Statsraad Sverdrup holder Søndag Eftermiddag den 1ste Juli politisk Foredrag i Larvik.

Politisk Foredrag.

Tromsø 26/6 94. (H. O. T. B.)

Kand. Stops Foredrag igaaraftes var godt besøgt, det varede i 1½ Time. Efterpaa Diskusjion. Venstremanden Kolstad valgtes til Dirigent. Fra Venstres Side optraadte Murer Hagerup og Amtsskolebestyrer Davidson samt fra Høires Side kun Foredragsholderen.

Bergens Kommune.

Bergen 30/6 94. (H. O. T. B.)

Formandskabet indstiller overensstemmende med Magistratens Forslag enstemmig til Repræsentantskabet at vedtage Anmodning om, at der maa blive udviket kg. Resolution for, at Bergens Kirkers Økonomi, der hidtil har været underlagt Stiftsdirektionen, bliver i Lighed med Ordningen i Landets øvrige Byer at henlægge under Kommunens Administration.

Maltos-Cannabis, et svensk Sundheds- og Diætmiddel. Megen Opsigt har Lektor Waldenstrøms „Bællingkur" mod Tæring vakt i de sidste Aar. Denne Bælling, der bestaar af Hampefrøekstrakt med tilsat Rugmel, har vundet et godt Navn som Næringsmiddel for Lungesyge, idet den er meget fedtdannende. Fabrikken „Röda Korset" i Stockholm har nu under Navn af Maltos-Cannabis bragt en, som det synes, forbedret Udgave af denne Bælling i Handelen. I denne er det forholdsvis værdiløse Rugmel erstattet af Maltsukker, der er særdeles letfordøieligt. Det er en bekjendt Sag, at Sukkerarterne er fedtdannende. Da jo ogsaa det samme er Tilfældet med Hampefrøfedtet, saa maa Maltos-Cannabis passe godt til det Diemed — at gjøre Folk fede. Ikke blot for Lungesyge, men i mange andre Tilfælde, hvor det er ønskeligt, at Patienten skal tiltage i Vægt, vil derfor Maltos-Cannabis vise sig nyttig, saaledes for Personer, der lider af Brystkatahr, Skrofulose, daarlig Mave, Blodsattigdom, Nervesvaghed og i mange andre Tilfælde.

Præparatets Smag er ren, kraftig og behagelig. Der kan maaske være dem, som synes, at det smager for sødt; disse tilraades at sætte lidt Salt til, før de nyder det. Ogsaa friske Folk kan med stor Nytte drikke Maltos-Cannabis. Mange foretrækker dog Kakao-Maltos-Cannabis, der fremstilles ved at sætte ⅓ Kakao og ⅔ Maltos-Cannabis til Melken.

Stemmeretsstatistik.

Den Tid vil komme, da det under Stemmerettens fortsatte Udvidelse vil være nødvendigt at tænke paa, hvordan man, i Henhold til de af John Stuart Mill opstillede Grundsætninger, skal kunne forebygge, at Skyggesiderne og Mislighederne ved en almindelig Stemmeret lægger sig over det offentlige Liv.

Den Udvei, man har grebet til i Belgien, hvorefter Folk i visse Livsstillinger har dobbelt eller tredobbelt Stemmeret, er ikke rigtig tiltalende i norske Øine. Dertil er det norske Folk altfor demokratisk anlagt.

Vi vil henstille til vore Statistikere i Forbindelse med Folketællingens Bearbeidelse at faa i Stand Opgaver over vorne Mænds Fordeling paa de forskjellige Livsstillinger, ikke bare som hidtil under et for alle, der er over 15 Aar, men særskilt for dem, der er over 25 Aar (den nuværende Stemmeretsalder) samt forøvrigt i Grupper af 5 Aar (25—30, 30—35, 35—40 o. s. v.) I et hvert Fald bør Fordelingen i Livsstillinger af Folk over 40 Aar bringes paa det Rene.

Vi har en stærk Formodning om, at Antallet af Folk i selvstændig Livsstilling (Gaardbrugere, selvstændige Næringsdrivende o. s. v.) tiltager betydelig i Omfang efter hvert som Alderen stiger, og vi har derfor tænkt os Muligheden af, at det kunde vise sig praktisk at give Folk over en vis Alder (40 Aar, eller den Grændse, der ved nærmere Undersøgelse viste sig hensigtsmæssigst) en stærkere Stemmevægt end „de unge Mænd". En saadan Ordning vilde være helt igjennem demokratisk, da Betingelsen for en forøget Indflydelse paa Statslivet alene vilde blive at fornøden Alder blev opnaaet. Den vilde være i Overensstemmelse med vort Folks Tankegang fra Oldtiden af, hvorefter der lagdes særlig Vægt paa „erfarne Folks Raad."

Denne Ordning vilde ikke som den belgiske være udsat for en ondartet Agitation paa Grundlag af den indførte „Standsforskjel"; tvertimod vilde Agitationen faa et vist latterligt Skjær over sig ved at gaa ud paa „de Unges Emancipation" fra de modne Mænds Indflydelse.

Men som antydet, vi kan ikke have nogen bestemt Mening om Sagen, før der foreligger statistisk bearbeidet Materiale.

Mordet paa Præsident Carnot.

Om de nærmere Enkeltheder ved Mordet paa den franske Præsident foreligger der nu følgende:

Præsident Carnot overvar i Søndags en Banket, som gaves i Anledning af Udstillingen. Efter Bankettens Slutning dannedes en større Vognrække udenfor Handelspalæet med Præsidentens Ekvipage i Spidsen. Ved Siden af Carnot sad Præfekten for Departementet Rhone, Rivaud. Carnots Vogn satte sig i Bevægelse Kl. 9,10 under jublende Tilraab fra den tæt sammenpakkede Folkemasse.

Pludselig, da Vognen befandt sig midt foran Handelspalæets Facade, sprang en Person med en Blomsterbuket op paa Vogntrinet til Carnots Vogn og de nærmeststaaende Personer saa Præsidenten blegne og segne tilbage samtidig med, at en Person styrtede tilbage ved et Slag af Rhonepræfekten. Carnot havde faaet et Dolkestik ind til Hjertet og ved Siden af Æreslegionens store Ordenstegn flød uophørlig Blod. Morderen forsøgte at flygte, men Folkemængden greb ham og vilde sikkerlig have revet ham istykker, hvis ikke et stort Antal Politi, havde bemægtiget sig hans Person. Under Eskorte af 10 beredne Politibetjente førtes Morderen til Politistationen, hvor han blev taget i Forhør. Han opgav sig at hedde Cesario Giovanni Santo, men paa alle andre Spørgsmaal vilde han intet svare. Han erklærede, at han kun vilde tale for Juryen.

Efter Attentatet kjørte Carnots Vogn til Præfekturet. Folkemasserne kunde se Carnot ligge udstrakt paa Vognhynderne bevidstløs og urørlig med tillukkede Øine. Ved Vognens Ankomst til Præfekturet blev Præsidenten bragt ind i Bygningen, hvor Doktor Ollier udvidede Saaret. Carnot fik herunder sin Bevidsthed igjen og sagde med tydelig Røst til Lægen: Hvor det gjør ondt.

Kl. 11,30 ogede Blodtabet, og Lægerne besluttede da at forsøge en Operation for, om muligt, at stille Blodtabet. Men alle Anstrengelser var forgjæves, og Kl. 12.45 udaandede Præsident Carnot. Leveren var næsten overskaaret.

Da Budskabet om, at Carnot var død, naaede den udenfor Præfekturet ventende Folkemængde, opstod der en forfærdelig Bevægelse blandt Mængden.

I sin Forbitrelse kastede Folkemassen sig blandt andet over en Restauration, hvor Opvarterne var Italienere, og for derefter afsted til Byens Fængsel, hvor de fordrede Morderens Død. Flere smaa italienske Værtshuse plyndredes.

Morderen havde med Magt maattet føres til et underjordisk Fængsel, efterat Forhøret over ham var afsluttet. Den Dolk, hvormed han udførte Mordet, er 25 Centimeter lang.

Madame Carnot med sine 2 Sønner ankom til Lyon Kl. 7 Morgenen efter og begav sig strax til Præfekturet. Store Folkemasser hilste dem ærbødig.

Gjerningsmandens Navn er Cesario Santo Hieronymo. Saavidt hidindtil bekjendt, er han Bager af Profession. Han har bevislig længe været en farlig Anarkist, hvorfor det vækker Forbauselse, at han ikke er bleven udvist.

En Person i Lyon er bleven arresteret, der kort efter Attentatet ytrede, at han ei var forbauset over det indtrufne, da han Dagen iforveien af en Barbersvend havde hørt, at Carnot skulde myrdes med en Dolk. Han skulde dog ikke give nogen nærmere Oplysning om Barbereren.

Politiet antager, at Attentatet skyldes et Komplot, da Vienne, hvor Morderen har opholdt sig, er et Centrum for Anarkister.

Præsident Carnots militære Eskorte holder Vagt over hans Lig, som ligger klædt i sort Dragt med Æreslegionens Storkors. Det er nu ført til Paris.

Kong Umbertos Telegram

til Dupuy lyder saaledes: „Den afskyelige Handling, som har bersøvet Frankrige dets Statschef, hvis Person nød almindelig Agtelse og Sympathi, har dybt saaret mine inderste Følelser. Den Dag, som hidtil har været helliget Mindet om begge Nationers fælles Ære (Solferinodagen) skal nu forene dem i fælles Sorg".

Kongen telegraferede ligeledes til Madame Carnot.

Til Kamp mod Anarkisterne.

I Senatet afgav Crispi en lignende Erklæring som i Deputeretkammeret: Samfundet burde reise sig mod den berygtede Sekt, som hverken erkjendte Familie eller Fædreland, for at lignende Mord ikke skulde gjentages.

Sammenstød — det første Offer.

Toulon, 26de Juni.

Mellem franske Matroser og italienske Sjauere opstod der igaar Slagsmaal, idet en Italiener havde haanet Carnots Minde, hvorfor en fransk Matros slog ham i Hovedet med en Stok. Italieneren drog Kniv, men overmandedes og førtes døende paa Lazarettet.

Uro.

Bydelen paa venstre Side af Rhone har været Skueplads for tumultuariske Optrin mod italienske og andre Forretninger, der ikke bar franske Navne. 300 Arrestationer har fundet Sted.

Crispi om Mordet.

Rom, 25de Juni.

I Kammerets Dagsmøde udtalte Crispi sin Beklagelse over, at Carnots Morder var født Italiener. Dog var det en Trøst, at Anarkisterne ikke har noget Fædreland, hvorfor de fornegtes af sit Fædreland, ligesaa fuldt som de selv fornegter dette.

Kammerets Møde hævedes.

Deputeretkammerets Møde Dagen efter Mordet var fuldtalligt og der herskede livlig Bevægelse. Perier oplæste dybt rystet en Skrivelse fra Dupuy, der meddelte Carnots Død og udtalte Frankriges Forfærdelse over Forbrydelsen. Landet begræder en hengiven Tjener og en retskaffen Medborger, som med Ære og Troskab har holdt den nationale Fane høit. Han har givet Europa Impulser, som nu bringer Trøst i haarde Prøvelser. Republiken skal mindes den Sympati, han nød.

Perier tilføiede, at Frankrige og Kammeret slutter sig til disse Ministerpræsidentens Ord, og sluttede med at udtale den dybeste Medfølelse med Carnots Familie. Derefter hævedes Mødet.

Senatet sluttede sit Dagmøde paa lignende Maade, idet Præsidenten oplæste Dupuys Skrivelse og tilføiede nogle varme Mindeord.

Tyske Udtalelser.

Berlin, 25de Juni.

Meddelelsen om Mordet paa Præsident Carnot har vakt umaadelig Opsigt.

Rigskansler Caprivi har iformiddag hos den frandske Gesandt aflagt officiel Visit.

I toneangivende Kredse afventer man med stor Spænding Efterretning om, hvorvidt Morderen har været ledet af anarkistiske Motiver eller om Mordet kun er en Havn Aigues-Mortes Affæren, samt om, hvorvidt Befolkningen i Lyon, Marseille og andre Byer i det sydlige Frankrige vil komme til at begaa Excesser mod derboende Italienere, i saa Tilfælde vil Følger af politisk Natur ikke udeblive. Man stoler i ethvert Fald paa, at Republiken og Carnots Efterfølger, hvad enten denne nu bliver Constans, Casimir Perier eller Dupuy, skal kunne bære det, som er hændt, uden at Ordenen og de politiske Forhold forstyrres.

Kong Oscar og den russiske Keiser har ogsaa sendt Kondolencetelegrammer.

Radikalerne forkynder

nu høit og lydt, vidt og bredt, at de har skilt Kammeratskab med Socialisterne. De erkjender, at de var paa gale Veie, da de i de to sidste Aar holdt sig sig sammen med disse. Saa længe Socialisterne holdt sig nogenlunde stille, kunde det gaa an at træffes med dem „paa tvilsomme Hoteller". Men der er hændt saa meget siden den Tid. Først Truseladressen til Storthinget. Saa Socialistkongressen i Bergen. Og nu endelig Bladet „Socialistdemokratens" raa Skrivemaade i Anledning af Præsident Carnots Mord. Radikalerne kan da umulig træde frem for Norges Bønder Haand i Haand med et Parti, der med slet dulgt Tilfredshed omtaler Mordet paa den franske Stats Overhoved. Derfor sender de baade i Aviser og paa Folkemøder, baade mundtlig og skriftlig, Forsikringer ud over Landsbygden om, at det nu endelig og for altid er forbi mellem dem og Socialisterne. Det skal hjælpe. Bønderne skal tilgive dem, at de har syndet, og løfte dem op i Høisædet igjen.

Men den almindelige Stemmeret, statsborgerlig og kommunal? Den vil de ikke kaste overbord. De vil nok fælde offentlige Taarer over Synden, men de vil fortsætte med at synde. De haaber, at Bønderne, efter at have tilgivet dem, vil glemme at se efter, om de ikke fremturer i sin Synd. Og i den 11te Time fornyes Forbundet med

---

Nat og Morgen.

(Slutning).

„Men min Herre — — —"

„Det er en god Udvei," raabte Kudsken, „jeg raader Deres Naade til at modtage Forslaget."

„Nu lad det da være saa. Her Miska har 3 Penge, kom saa hurtig som muligt og kjør lige til min Tante."

Miska stak Pengene ind under sin Reisevams, hjalp Damen galant ind i Vognen og allerede nogle faa Minutter efter gik det afsted i hurtigt Trav, som om intet var hændt. Skyerne skjulte fremdeles Maanen og Stjernerne uagtet vi i dette Øieblik mere end nogensinde behøvede Lys. Vi kunde ikke skjelne Damens Træk og vor Nysgjerrighed var, som enhver vil kunne forstaa, umaadelig stor. Vi maatte lade os nøie med Indbildningskraften og Haabet om, at en Lysstraale dog tilsidst vilde trænge ind i Mørket. Vi kjørte en Stund i Taushed og vor Reisefælle benyttede denne Tid til at indrette sig det saa bekvemt og mageligt som muligt. Min humoristiske Reisekammerat tog imidlertid Ordet.

„Paa min Ære", sagde han, „nu først fatter jeg tilfulde hvilket et henrivende Eventyr vi har oplevet. De min Naadige er gjennem denne lille Malheeur — som jeg — mellem os sagt — af en let forstaaelig Egenkjærlighed glæder mig over — De er bleven Heltinden enten i en munter eller i en tragisk Novelle. — Er det ikke komisk? Haha!"

„Hvorledes min Herre! De spotter over mit Uheld?"

„Kun af Egenkjærlighed — thi hvilket et Eventyr! . . . . Men jeg taler maaske for frit og beder om Undskyldning. — Dog alvorlig talt, vil jeg tilstaa, at det eventyrlige, romantiske og hemmelighedsfulde er mit Livselement . . . ."

„Disse Egenskaber kan være ganske behagelige, men jeg indser ikke . . . ."

„Hvorfor jeg ikke lige med det samme kan faa Lov til at tilstaa min Naadige, at jeg er aldeles utrøstelig fordi jeg ikke kan skjelne Deres Ansigtstræk. — Men da nu Skjæbnen har henvist os til at sidde her i et ægyptisk Mørke, saa haaber jeg De intet har imod, at vi forkorter Tiden i Samtale med hinanden?"

„De har en eiendommelig Maade at fremkomme med Deres Anmodninger paa min Herre. Det er mig ikke muligt at si' Dem nei."

„Jeg er Dem forbunden min ærede Dame, altsaa jeg . . . ."

„Min Herre . . . ."

„Tilgiv — jeg vil ikke begynde med mig selv. Som De ved, sidder her endnu en tredie Person, der er ældre og værdigere, og saa gjør jeg en Begyndelse med ham."

Forgjæves søgte jeg at overbevise ham om, at jeg følte mig overmaade forpligtet, hvis han vilde lade mig ude af Spillet — forgjæves, han lod mig ikke komme til Orde.

„Denne Tredie," begyndte han endnu høiere, „heder Paul von Katon og er for Tiden Præst."

„Fornøier mig," svarede Damen en Smule spidst.

„Nu, da jeg har præsenteret min Reisekammerat, tillader De maaske, at jeg bruger min egen Ubetydelighed frem paa Tapetet — jeg.

„Men, min Herre . . . ."

„Men min Naadige jeg ber om Tilladelse til at turde tale ud. Den der har den Ære at sidde lige over for Dem er en smuk ung Mand paa 24 Aar med faste Indtægter og ganske uafhængig saavel med Hensyn til Hjerte- som Familieanliggender."

„Min Herre, de driver Misbrug med min Imødekommenhed . . . ."

„Pardon Frue — eller Frøken lad mig bare faa Lov at tale ud — — Jeg er ikke forfængelig — langtfra — men jeg rider med Færdighed, som en Husar og fægter som en fransk Marquis fra Ludvig den 14des Tid, som De maaske ved Leilighed vil kunne overbevise Dem om — hvad mit Ydre angaar, da har jeg blondt Haar og Skjæg, sorte Øine, hvilket et Under — og romersk Profil og Næse, uagtet jeg forsikrer Dem, ingen af mine Forfædre nogensinde har besøgt den evige Stad."

„Er De færdig?"

„Fuldstændig. — Og vær nu ærlig, Deres Naade, hvad holder De mig for?"

„For en smuk Mand, saavidt som Deres Beskrivelse er ærlig."

„Er det Alvor høistærede?"

„Fuldt Alvor."

„Da ber jeg om en Gunst."

„Hvilken."

„Gjør hvad jeg har gjort, — mal til Gjengjæld Deres Portræt."

„Nei, det gjør jeg ikke."

„Hvorfor, om jeg tør spørge."

„Fordi jeg ikke indser Nødvendigheden."

„Nei vist ikke — nødvendigt er det ikke — kun en Spas for at forkorte os Tiden — eller alvorligt for at tilfredsstille et Øieblik Nysgjerrighed. — Opfyld De min Bøn Frue og jeg vil til Gjengjæld forkorte os disse Nattetimer ved at fortælle en liden Selvoplevelse."

„Fortæl de først — Selvoplevelser og Livserindringer interesserer mig."

„Nu, som De behager; men først et Spørgsmaal — hvor indiskret og bagvendt det end kan falde. Hvad mener De om Kjærligheden?"

„Jeg kan ingen bestemt Mening gjøre mig om denne Lidenskab, fordi jeg kun kjender den gjennem Bøger. Jeg har længtet efter denne Følelse, men den er aldrig bleven mig til Del. Min Mand . . ."

„Deres Mand?"

„Ja min Mand, som jeg desværre har mistet for 1½ Aar siden."

„Død? . . ."

„Han er død — takket være Skjæbnen, det var meget klogt af ham at dø."

„Men min Herre, det gaar for vidt, jeg beder Dem ikke drive Skjæmt med en slig alvorlig Sag . . . ."

„Men naar De ikke elskede ham, som jeg har Grund til at tro efter Deres Udtalelse, saa var det jo en sand Lykke — Jeg — min Frue nærer den største Pietet for Kjærligheden, omendskjønt jeg lige saa lidt som De kjender den Følelse som Folk i Regelen benævner med dette Navn — det vil da si' i det hverdagslige Liv — det er kun i Romantiken jeg har streifet en Smule, Kjærlighedens Arena . . ."

„Jeg beder Dem min Herre — ikke mere om dette —" sagde Damen nervøst, „fortæl heller Deres Selvoplevelse — den vil vist interessere mig mere."

„En Dames Befaling er mig en Lov — altsaa:

Netop for to Aar siden var jeg i Pest og bivaanede der en Opførelse af Operaen „Bruden fra Lammermoor." Huset var fyldt til Trængsel, Operaen glimrende, men det var kun ét der fængslede min Opmærksomhed. Ligeoverfor mig i første Logerad sad en ualmindelig vakker Dame, som det syntes fuldstændig fængslet af Operaen."

„Videre videre . . . "

„Ja jeg ved ikke mere, uden at jeg blev forelsket i den ubekjendte Skjønne."

„Traf De hende nogen Gang senere?"

„Nei. — Da Forhænget til anden Akt faldt, spurgte jeg en Bekjendt: „Skulde du tilfældigvis kjende hin yndige Skabning i første Logerad tilvenstre for Scenen?" — — —

Ophavsmændene til den almindelige kommunale Stemmeret.

Naar Stemmeretten er blevet almindelig, saa vil først den socialistiske og anarkistiske Agitation for Alvor begynde. Da er den Arbeidsmark, som trænges, lagt til Rette for Privateiendommens Fiender.

Storthingsmand Schanche holdt isøndags Foredrag i Aasnes for ca. 200 Tilhørere. For omtrent det samme Antal holdt Storthingsmand Haga Foredrag i Feiring, hvor Redaktionssekretær Mjelde opponerede.

H. Andersen forespurgte, om der af Regjeringen var truffet Foranstaltning til mere betryggende Regler for Umyndiggjørelse.

Ved Valg paa 2 nye Medlemmer af den parlamentariske Lastelinickommision valgtes Direktør Swensen med 105 og G. Knudsen med 62 St. Dernæst havde R. Andword 43 St.

Varmen her i Kristiania var igaar 23 Gr. R. i Skyggen.

De Radikale og Socialisterne. Baade i Bergen og Stavanger har radikale Ledere ifølge „Socialdemokraten" erklæret, at de for sit Vedkommende ikke har noget imod at stemme ogsaa paa Socialister til Storthingsmænd og Valgmænd.

Fest for Arbeidere. Fabrikeier Hr. Bache-Wiig foranstaltede St.Hansdag en i alle Dele vellykket Fest for Arbeidere og Funktionærer ved Akerselvens Papirfabriker og Fjeldhammer Brug i et Antal af ca. 350 Personer paa sin Eiendom ved Strømmen Station. Extratog førte Folkene fra og til Christania, skr. „Mrgl".

Ny moderat-konservativ Forening. Søndag stiftedes i Singsaas en moderat-konservativ Forening, efter Foredrag af Kand. jur. Borgen. Foreningen tæller ifl. „Aftenp". 105 Medlemmer, hvoraf 67 Stemmeberettigede.

Storthinget.

Møde 26. Juni Kl. 10.

Storthinget bifaldt Armebudgettet efter Indstillingen. Under Behandlingen bebudede Rinde Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission til at revidere vort Forsvarsvæsen blandt andet med Kombination af Officers- og Lærerstillinger.

Beretningen om Norges Banks Bestyrelse og Virksomhed 1893 besluttedes efter endel Debat enstemmig vedlagt Protokollen. Heiberg fremhævede Ønskeligheden og Nødvendigheden af skarpere Kontrol.

Mødet hævedes Kl. 2.

*

Møde 27 Juni Kl. 10.

Toldtariffen

bifaldtes efter Indstillingen, der indeholder nogle faa mindre Afvigelser fra den nugjældende Tarif Told paa denatureret Spiritus og Spiritusfernis 0,10, paa hvide Farver og Malerfarver, revne i Olje 0,17 og Svedfter 0,17 pr. Kg

Et Forslag af Fraas om Forhøielse af Told paa Æbler og Pærer fra 7 til 12 Øre forkastedes mod 27 St.

Fraas, fremsatte derpaa Forslag om Toldforhøielse paa Frø. Odberg, Stousland og Foonæs mente, at kun de store Gaardbrugere kunde dyrke Frø, men dette blev bestridt af Fraas, Schanche, Teiger, Glestad, der hævdede, at det indenlandske Frø var det bedste og derfor burde faa størst mulig Udbredelse. Det gjaldt mere at faa godt Frø end daarligt og billigt.

Debatten herom fortsættes Kl. 5½.

Edison syg.

Newyork 27/6 94 (H. O. T. B.)

Ved et Fald har Opfinderen Thomas Edison paadraget sig saa alvorlige indre Kvæstelser at hans Tilstand skal være høist betænkelig.

Vestlandets Moderate.

Stavanger 23/6 94.

Til Stavanger Amts Moderate Venstreforenings Aarsmøde er fremmødt 80 valgte Repræsentanter og endel Tilhørere. Iformiddag behandles Stemmeretsspørgsmaalet, indledes af Kluge, der kunde gaa med paa en sterk Udvidelse, men betegnede Indførelse af almindelig Stemmeret i Kommunen før den statsborgelige som et Forslag, der ikke burde komme paa Tale blandt alvorlige Mænd.

En moderat Bondeforening er dannet i Gjævdal (Nedenæs). Samtlige indflydelsesrige Mænd i Bygden meldte sig ind.

2 Mand druknede imandags ved Kuldseiling nær Kristiania.

Akers Herredsstyrelse har forbudt Lysterfiske i Kristianiafjorden. Til Udbedring af Grorudveien har den bevilget 50,000 Kr.

Et Drab fandt isøndags Sted i Sarpsborg. Efter Dans og Drik blev to Gutter uenige om en Pige. Den ældste, der er 24 Aar, gav under Klammeriet den yngste et Knivstik, som næsten øieblikkelig medførte Døden. Afdøde var 17 Aar. Drabsmanden arresteredes om Natten.

De tertiære Jernbaneanlæg.

Med Hensyn til de private tertiære Jernbaner Blaker—Urskoug og Nestun—Oseren-Banen indstiller Storthingets Jernbanekomite enstemmig paa Bifald af den kongelige Proposition, — dog saaledes, at den Andel af Statsbidraget, der skal udredes som Laan til Os—Nestun-Banen, nemlig 140,000 Kroner, gives rentefrit i 5 Aar.

Med Hensyn til den kongelige Proposition om Statsbidrag til Tønsberg — Eidsfos-Banen — ligesom ogsaa med Hensyn til de andre Projekter om tertiære Jernbaner i Jarlsberg, Larvik — Vittingfos og Skopumbanen, — indstilles der enstemmig paa, at Sagen ikke tages under Behandling iaar.

Nihilisterne.

De russiske Nihilister synes i den senere Tid igjen at udfolde en betydelig Virksomhed og paany at rette sine Angreb mod Zarens Liv, hvis man tør tro forskjellige over Berlin kommende Efterretninger, der ganske vist ikke altid bærer Paalidelighedens Præg.

At et Komplot mod Zaren for ikke længe siden er bleven opdaget, er dog vistnok utvivlsomt og General Tscherewins Udnævnelse til Chef for Keiserens Livvagt og Overtilsynsmand med alle den keiserlige Families Sommer- og Vinterpaladser tyder ogsaa paa, at man ikke tror at staa overfor et enestaaende Udslag af den nihilistiske Bevægelse, men at denne atter har antaget en faretruende Karakter.

I en Korrespondance fra Berlin fortælles da, at Hoffet svæver i stor Uro og Bekymring i Anledning af forskjellige Streger, som de revolutionære — Nihilister og Anarkister — i de sidste Dage skal have spillet Keiseren.

Da denne saaledes for nogle Dage siden traadte ind i sit Arbeidsværelse, fandt han paa sit Skrivebord under en Bunke Dokumenter, som han skulde forsyne med sin Underskrift, en Dødsdom „mod alle Russernes Zar", som skulde fuldbyrdes ved Strikken inden 24 Timer. Dokumentet bar Stemplet: „Selskabet til alle Russers Befrielse". Trods alle Undersøgelser har der været umuligt at opdage, hvem der har praktiseret det uhyggelige Dokument ind paa Keiserens Skrivebord.

Faa Dage efter, fortælles videre, fandt Zaren i sit Soveværelse et Dødningehoved, hvis Pande bar Paaskriften: „Alexander".

General Tscherewin har begyndt sit besværlige og ansvarsfulde Embede med at afskedige næsten alle Tjenere i Paladserne i Petersburg, Peterhof, Livadia osv. og i deres Sted ansætte forhenværende Soldater, hvorfor Tjenerskabet er blevet militærsk organiseret. Desforuden har Generalen underkastet de keiserlige Paladser og Haver en meget indgaaende Inspektion for at fastslaa, hvorvidt der skulde findes underjordiske Gange eller Miner i dem.

Valget af ny Præsident i Frankrige. Igaar Kl. 1 traadte Kamrene — Senatet og Deputeretkammeret — sammen i Versailles under Senatspræsident Challemel Lacours Forsæde, for at vælge en ny Præsident for den franske Republik. Udfaldet er ikke bekjendt, idet Bladet gaar i Pressen. Det er ogsaa en temmelig langsom Handling, dette Valg. Alle de over 800 Medlemmer af de to Kamre skal nemlig efter Navneopraab lægge sin Seddel i Urnen, hvorpaa Sedlerne lydelig oplæses. Opnaar ikke nogen absolut Flertal ved første Valg, maa der skrides til Omvalg, saa længe indtil Flertal opnaaes. Da for noget over 6 Aar siden Grévy nedlagde sin Præsidentværdighed, fik ved første Valg Ferry og Frencinet de fleste Stemmer. Da ingen af disse to Mænds Tilhængere vilde give sig, fandt man paa den Udvei at stemme paa en Mand, der slet ikke var blevet nævnt ved de foregaaende Forhandlinger; og Valget faldt paa den nys afdøde Sadi Carnot. Hvordan det vil gaa nu, er derfor umulig at sige. De moderate Republikanere har samlet sig om Casimir Périer, Radikalere og Socialister om Brisson. Men i Tilfælde af at den sidste ikke faar Stemmer nok, skal de sidstnævnte Grupper ville slutte sig sammen med nogle Moderate om den nuværende Førsteminister Dupuy for at holde Périer udenfor. Monarkisterne siges at ville holde sig tilbage, for først i Tilfælde af Omvalg at kaste sine Stemmer i Vægtskaalen. Medens derfor al Sandsynlighed synes at pege mod Casimir Périer, som den, der vil samle flest Stemmer om sig, er det derfor dog ikke sikkert, at han bliver den endelig valgte. Det beror meget paa, om han erholder absolut Flertal eller ind paa det allerede i første Omgang.

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:

1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af**

Mc. Cormick's **Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor

Mc. Cormick's Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Mc. Cormick's Maskiner eftergjøres stadig. Da imidlertid disse Efterligninger langtfra kan maale sig med Originalen hverken i Soliditet eller Lethed, bør man kun kjøbe den originale

Mc. Cormick!

Mc. Cormick's Maskiner deltog **ikke** i Concurrencen om Præmier ved Hamarudstillingen.

Generalagenturet for Norge:

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

488

Bindegarn
for
Selvbinder-Maskiner
hos *Chr. Sehlytter.*

Hesjeliner
hos *Chr. Sehlytter.*

Norske Flag
hos *Chr. Sehlytter.*

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier. Toiletsæber, Selvsæber. Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader. Tandbørster, Bad svampe, Vaskesvampe. Kamme, Haarbørster. Klædesbørster. Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Eiendomme tilsalgs.

Gaarden Bergan

i **Borre** i Jarlsberg nær Augedal Jernbanestation, af Skyld 4 Mark 46 Øre, 150 Maal god Indmark, 100 Maal Udmark og Skog (rigelig til Husbehov), gode Husebygninger **overordentlig billig og paa gode Vilkaar** tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Christiania.

Eiendom ved Lysaker.

Et særdeles solid, komfortabelt og **fuldstændig nyoppudset** vinter- og sommerhus, vakkert beliggende, 5 minutter fra stationen og indeholdende i 1ste etage 4 værelser, pgk. og kj. og i 2den etage 3 værelser, 2 alkover, pgk. og kj. med udhuse og 6 mål vel tilvoxen have og skov **sælges særdeles billig eller bortbyttes** ved advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Skippergaden 22. 484

„I første Logerad tilvenstre for Scenen virkelig, Ha ha!"

„Hvorfor ler De naadige?"

„Aa jeg kan ikke andet — jeg maa le. Ha, ha!"

„Finder De det saa latterligt at hun sad i første Logerad?"

„Nei — ikke det."

„Hvad da — at jeg kunde forelske mig saa fort, det er da ikke uhørt. Forresten sik jeg vide at min skjønne var en gift Kone, der levede i et lykkeligt Ægteskab med sin gamle Mand".

„Vær dog saa venlig og sig mig om De kjender Damens Navn". „Tilgiv, Navnet forblir en Hemmelighed — jeg formaar ikke at bringe det over mine Læber". „Hvilken besynderlig Pietet . . . ." Samtalen fortsattes i samme Dur, jeg var for søvnig til at kunne følge med længere, men opdagede dog at Damen var mindre tvungen, om hun end ikke lod sig formaa til at male sit Portræt. — Enhver Bøn herom besvaredes med et kort Latteranfald.

Omsider dagedes det i Øst — det var Morgendæmring. — De to ubekjendte betragtede hinanden med nysgjerrige Blikke. „Drømmer jeg eller er dette Virkelighed?" raabte Herren.

„Hvilket?"

„Hin ubekjendte Dame som jeg for to Aar siden mødte ved Operaen i Pest — det er De."

Hvilken Overraskelse. — — — Ja, hvad er mere at fortælle — — — de to kunde ikke mere skilles og allerede i Reisevognen velsignede jeg denne Pagt — — for senere i Wisholz at feire et storartet Bryllup i en Kreds af Venner og Bekjendte. — Ja, det var Romantik midt i Hverdagslivet.

Slig endte Hr. Pastøren sin Fortælling.

* * *

„Og har De aldrig senere truffet Ægteparret?" spurgte Hr. von Zsoltai.

„O ja da, og det glæder mig at kunne tilføie, at de aldrig har angret det vigtige Skridt de gjorde — nu ved de begge to at Kjærlighed er noget mere end en flygtig Forelskelse."

„Udentvivl er denne Historie meget interessant; men hvis jeg oprigtig tør udtale mig".

„Kun altfor gjerne," svarede Hr. Pastoren der siensynlig var forberedt paa Modsigelse.

„Jeg tviler om Sandheden af det fortalte, vi lever ikke mere i Romantikkens Tidsalder, og slige hurtige Ægteskaber er noget som aldrig hænder. Her tages nu mere Hensyn til Formues- og Familieforhold".

„Dog indestaar jeg med mit Æresord for Sandheden af det fortalte."

„Ja, da maa jeg vistnok tro Dem, omendskjøndt jeg mere holder det for et Eventyr.

„De kan og bør ikke tvile mere, naar jeg siger Dem at hint unge Brushoved og denne lettroende Dame ingen anden var end . . . . .

„End?" spurgte jeg greben af en pludselig Anelse.

„End min Mand og jeg", raabte Husets Frue med et af sine elskværdige Smil.

„Er det muligt?" raabte jeg og Hr. von Zsoltai med en Mund og sprang op fra vore Stole.

„Det er ikke kun muligt, men bogstavelig sandt", bekræftede Husets Herre.

Den gamle Herre der siensynlig havde ventet sig denne Knaldeffekt morede sig kostelig over vor Overraskelse.

Tunger som ikke lod sig berøve den Glæde at tilsmudse en rig Mands Rygte og plette hans Datters gode Navn, og disse Tunger havde nok at bestille; de rolige Landsfolk opgav ikke sit Bytte. I Kortklubberne, ved Thebordene var Brandon Mountford, Sibyl Higginson og den dræbte Pige Gjenstand for Samtale.

De dæmpede Stemmer, de hemmeligsfulde Nik og halvt udtalte Tanker, var af end større Virkning end ligefrem og aaben Tale. — Sir Joseph lod dem tale eller vidste ikke, at de talte. Marie laa i sin Grav paa Ellerslie Kirkegaard efter en af de opsigtsvækkende Begravelser, som altid bliver et stakkels, myrdet Offer til Del.

Folk var kommen i Skarer fra Land og By for at følge hende til Jorden og se de Sørgende. Ders Opmærksomhed optoges af Sir Josephs sorgfulde Ansigt og graa Haar. Man glemte at ærgre sig over, at hans skjønne, unge Datter ikke var tilstede ved Begravelsen. Nu var det Hele over, og Sir Joseph havde været i Tyskland, ledsaget af Sibyl. For hende var Ellerslie nu et Sted med bitre Minder. Til Haven og Skoven, hun havde elsket saa høit, knyttede der sig rædselsfulde Erindringer, — hun turde ikke engang tænke paa det Sted, hvor det døde Legeme blev fundet, og hvor Brandon blev arresteret. Jane havde beskrevet Stedet og overtalt hende til at gaa derhen. Det var en Lettelse før hende, da Sir Joseph foreslog at de sammen skulde reise til Schwalbach, saasnart Miss Minchen kom tilbage fra sin Ferietur,

„Folk heromkring kan finde paa meget! Alle siger at I var forlovede, og at De intet var ude af dem selv af Sorg, og var i Arresten hos ham. Martha Hesle sagde, hun og Susan saa, at I tog Farvel med hinanden, kort før Urquhart hentede ham—".

„Lad Dem sige, hvad De vil," udbrød Sibyl stolt, „Mr. Mauntford er saa ulykkelig — han er min Slægtning, og jeg ved, han er uskyldig. Fader tror fuldt og fast det samme. Jeg vilde have været feig og usel, hvis jeg ikke havde hjulpet Urquhart at faa ham ud af Fængslet, før han blev dømt. Alt, hvad jeg kunde gjøre, var at skaffe Penge — Fader gav mig dem. De kan vide, jeg ikke bryr mig om Folkesnak!"

Hun begyndte at føle sig saaret over Folks Utaknemmelighed. Hun havde været saa god mod dem, skjønt de boede langt fra hendes Hjem. Mange Gange havde hun ydet dem Hjælp, og hun troede, at de holdt af hende.

„Nu maa jeg gaa hjem," sagde hun og aftørrede Taarerne, som randt ned ad hendes Kinder, „jeg vil hjælpe Mrs. Kettering og Børnene alt, hvad jeg kan. Vil De passe paa at de ikke mangler noget, Mrs. Garforth? Hvis De vil komme op til mig i Eftermiddag, vil jeg give Dem nogle Penge, for at De kan kjøbe alt der behøves.

Jeg vil da sige Dem, hvad vi vil gjøre for Familien i Fremtiden. Hvis Faderen har vovet Li-

Eneste
H. M. Kongens
Selvmedalje
Skien 1891.

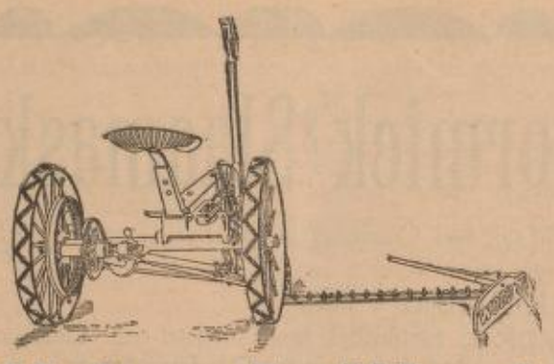

Eneste
H. M. Kongens
Selvmedalje
Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokel,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Norges billigste optiske Forretning,

hvor kun prima Varer føres,

er i Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar, Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

„I helsovännen," det af Hr. Dr. E. W. Wretlind udgivne sundhedsblad, skriver en kjendt læge (Dr. Henrik Berg i Stockholm) blandt andet følgende om

et svensk helbreds- og diætmiddel.

„Der er i de senere år blevet talt og skrevet meget om Dr. „Waldenstrøms vellingkur" mod lungetæring — og er det et uimodsigeligt faktum at medens Kocks tuberkulin, der i begyndelsen blev hilset med så overordentlig jubel, nu ikke er synderlig gjenstand for omtale, så vinder Waldenstrøms velling mer og mer tærrain om end i modificeret form. —

Lige fra begyndelsen af vellingens publicering har jeg anvendt den for tæringssyge — og den har mere end en gang vist overraskende resultater. — Således blev jeg engang kaldt til en ung kvinde som laa tilsengs af tæring, havde spyttet blod og var meget daarlig. Ordination: gjennemført luftkur på Landet med så megen motion som kræfterne tillod, samt Waldenstrøms velling. — Efter 3 måneders forløb kommer en rødkindet, fed Person ind til mig — jeg kjendte hende i begyndelsen ikke igjen. Det var min gamle bekjendt, tæringspatienten, som var helbredet. — Lignende exempler er forøvrigt saa almindelige, at de ikke kan andet end henlede opmærksomheden mer og mer på midlet — — — — —."

Herefter følger en længere sympatisk beskrivelse over Maltos-Cannabis, den teniske fabrik „Røda Korset's" opfindelse, hvorpaa er søgt patent i flere lande og om hvilket preparat Dr. Berg siger videre:

„Det er et kjendt faktum, at kulhydraten er fedtdannede. — Den let resorberbare maltose forenet med det virksomme Cannabis-fedt bør sammen gjøre samme virkninger som den Waldenstrømske Velling,

bare i end høiere grad".

Maltos-Cannabis i 1/4 Ko.'s æsker à Kr. 1.25 tilsalgs hos:

Apothekerne og de fornemste Colonialhandlere.

Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due,** Kongens gade 8, Christiania.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,

anbefaler et smukt Udvalg i:

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander,
Sukkerkoppe, Flødemugger,
Skylleboller, Bretter, runde og ovale,
Brødkurve, Balancekjedler,
Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller,
Flaskebrikker, Glasbrikker,
Flaskeholdere, Frugtknivopsats,
Æggekogere, Lysemanschetter,
Lyseplader, Smulebret & Kost,
Cigaropsats, Askebægere,
Fyrstikholdere, Blomstersprøiter,
Sparebøsser, Lampeslukkers,
Natlamper, Spirituslamper,
Kaffe- og Thebokse, Thesile,
Lænker, Ringe, Stifte,
Antique Møbelbeslag, Bordklokker.
Ildtøi, Fændere, Spyttebakker,
Cigartændere, Lyseslukkere,
Brettehanker, Navnskildte,
Sikkerhedslænker, Kroger.

486

Ved de officielle Markprøver

under **Chicagoudstillingen** opnaaedes følgende Resultater:

1) **Deerings Ideal Slaamaskine** brugte en Trækkraft **af kun 86 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 152 Pund.
2) **Deerings Pony Selvbinder** brugte en Trækkraft **af kun 285 eng. Pund.** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 350 Pund.
3) Ved alle afholdte Prøver bedømtes Maskinerne af officielt udnævnte Prisdommere.

Resultatet af Præmieringen var:

Deerings Maskiner tildeltes 16 — seksten — Førstepræmier.

De 4 Konkurrenter, som fik Præmier, fik tilsammen 10 — ti — Præmier. **Der uddeltes ingen „eneste" Præmier eller Guldmedaljer.**

Deering har Verdens største Fabrik

med en Arbeidsstyrke af over 3000 Mand. Den næststørste Fabrik beskjæftiger ca. 1800 Mand.

Deering solgte i 1892 omtrent **170,000** Maskiner og i 1893 omtrent **190,000** Maskiner, **hvilket Tal aldrig er naaet** af nogen Konkurrent.

Fagbladet *„Farm Implement News"* i Chicago skriver under **17de Mai** bl. a. følgende: „Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver."**

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Præmier.

Heimdal Maskinforretning

Kristiania.

(Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

480

Præmieret i
Kongsvinger 1885
Trondhjem 1887
Gjøvik 1890

Præmieret i
Fredrikstad 1885
Chistiansand 1885
Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.

oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

TÖRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER & OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER & FARVEVARER.

TELEFON Nº 66. TELEGRAMADR: ALF

O. Jakobsons Maskinværksted,

Gunnerusgaden No. 15, Kristiania.

anbefaler: Dampmaskiner, Dampkjedler, Damptærskeværk, Cirkelsagindretninger, dobbelte og enkelte, samt Landbrugsmaskiner, alt af eget Fabrik, af nyeste og bedste Konstruktion.

Reparationer udføres hurtig og billig, hvoriblandt Opmærksomheden henledes paa vore Forbedringer ved Sold og Risteapparater ved Damptærskeværk, der let kan overføres paa ældre Tærskeværk naar Reparationer udøves. Forbedinger blev prisbelønnet med stor Sølvmedalje ved Landbrugsmødet i Kristiania 1892.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rollsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

vet for min Slægtnings Skyld, saa vil jeg drage Omsorg for Børnene, indtil de kan arbeide for sig selv."

„De er en ædel, ung Dame, Miss Sibyl, og naar Susan bliver roligere vil hun være Dem ligesaa taknemmelig, som jeg er."

13de Kapitel.

Skjønt £ 50 blev udlovet for Flygtningens Paagribelse, fandt man ikke Spor efter ham, Folk i Egnen mente at det var underligt at Sir Joseph ikke havde udlovet nogen Belønning; men Tanken paa Slægtskabet afholdt ham vel derfra. Selv, om han holdt aldrig saa meget af Marie Arnold, var Mountford en Slægtning af Sir Josephs afdøde Hustru, og han ønskede naturligvis ikke at se ham domfældt og hængt. Den almindelige Mening var, at den formodede Morder havde fundet sin Grav i Bølgerne, og at dette var den bedste og hurtigste Afslutning paa den hele Historie. Ingen udenfor Ellerslies Grændser tvivlede paa, at Brandon Mountford havde dræbt

Marie Arnold i et Anfald af Epilepsi. Da man fik Kundskab om hans Sygdom, fandt man en Opløsning paa Gaaden, og nu var man sikker paa at have hørt Slutningen af Tragedien. Den elendige Morder var sluppet ud af Verden, til Held for ham selv og hans Slægt. Han var sparet for Vanære og Lidelser; Havet og Stormen havde hjulpet ham ud af Livet, hvor hans Tilværelse vilde have været en Forbandelse for ham selv og en Byrde for Andre.

De faa, fornemme Familier i Grevskabet saa i Adelskalenderen og udbredte sig over Allandales Held. Den arme, unge Mand havde saa mægtige Slægtninge og at se han dømt for sin Forbrydelse vilde have været en Skam for dem alle. Mordet havde været en Gjenstand for Samtale i Egnen, men den Agtelse, som Avisredaktørerne følte for Sir Joseph, udøvede en stærk Indflydelse paa de lokale Aviser, og deres Beretninger om Begivenheden var holdt i en nøgtern Tone.

Efter Beretningen om Ligskuet havde man læst om Brandon Mountfords Flugt fra Fængslet og Muligheden for, at han enten var sluppet ud af Landet eller druknet med de ulykkelige Fiskere ombord i „Mary Jane,„ men efter nogle korte Spalter i Aviserne lod man det hele Sag hvile. Den lokale Presse gjorde intet, der kunde plage og ærgre den venlige Mand, som altid stod Redaktørerne bi i deres Pengeforlegenheder.

Men, skjønt Pressen opgav at forfølge Sagen videre for en gammel Ven's Skyld, var der andre

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold
„Eidsvold"
i
Valgaaret.

Nr. 76. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Lørdag den 30te Juni 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gange Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:

1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af Mc. Cormick's Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor

Mc. Cormick's Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Mc. Cormick's Maskiner eftergjøres stadig. Da imidlertid disse Efterligninger langtfra kan maale sig med Originalen hverken i Soliditet eller Lethed, bør man kun kjøbe den originale

Mc. Cormick!

Mc. Cormick's Maskiner deltog **ikke** i Concurrencen om Præmier ved Hamarudstillingen.

Generalagenturet for Norge:

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

488

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
stiftet 1847.
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum	Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds	„ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No, 12.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og An-

løbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimporter for Norge af Brooke's Soap.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Skibsfarten

er Nordmændenes Stolthed. Paa omtrent alle Omraader staar vi tilbage for de mere fremskredne fremmede Lande; det maa vi indrømme, hvor nødig vi vil. Men allerede i Aarrækker har vi kunnet pege paa, at Norges Sjømænd indtager den første Plads i Antal og Norges Skibe den første Plads i Tonnage næst efter Storbritanniens. Vistnok opviser de Forenede Stater et større Antal Sjømænd, men deraf er en overmaade betydelig Del Udlændinger, hvorimod de norske Skibes Bemanding paa en Ubetydelighed nær er norsk, hvortil kommer at vi endda har et Overskud af Sjømænd at stille til Englands og de Forenede Staters Raadighed. De sidste eier vistnok ogsaa en større Tonnage, men deraf tilhører en saa betydelig Del Hjemmeskibsfarten, at Stjernebanneret i Virkeligheden maa indrømme vort trefarvede Flag Pladsen som No. 2 næst efter St. Georgskorset.

Med Hensyn til „effektiv" Tonnage kommer ogsaa Tyskland foran Norge, da der mod ca 250,000 Tons norske Dampskibe kommer over 800,000 Tons tyske. Men af den sidste Tonnage tilhører en saa betydelig Del Skibe i fast Rute, især de store hamburgske og bremerske Selskaber, der underholder Poststrute paa Amerika, atNorge alligevel nok spiller den største Rolle næst efter England paa det frie Fragtmarked.

Vor Stolthed af vor Skibsfart har saaledes gode Grunde for sig. Den er i Virkeligheden mærkværdig stor i Forhold til vort Lands Folkemængde og øvrige Betydning og spiller en større Rolle i det norske Folks Økonomi end i noget andet Lands.

Men vi vil dog her fremholde, at hvor stolte vi end har Ret til at være af vor Skibsfart, er der ingen Tvil om, at den ikke paa langt langt nær indtager en saa fremskudt Plads, som vi er tilbøielig til at indbilde os. Grandsker vi nøiere vor Skibsfartstatistik og sammenligner den med andre Landes, vil vi snart komme til den Overbevisning, at en betydelig Del af Norges Flaade maa regnes til den allertarveligste Del af de Transportmidler, der staar til Raadighed paa Verdensmarkedet og at den paa Grund af sin Gammeldagshed og de norske Sjømænds Nøisomhed udfører meget af det simple og billige Arbeide, som Engelskmændene ikke eller høist nødig vil give sig af med. Vi vil desuden erfare, at i den „finere" Fart, hvortil især maa regnes den egentlige Stykgodsfart med Dampskibe, tildels i fast Rute paa længere Farvande, tager endog Svenskere og Danskere en forholdsvis større Del end Nordmændene.

Dette ligger for det første allerede deri, at vor Flaade for en forholdsvis langt større Del end andre Landes (Grækenlands og Finlands undtagen) bestaar af Seilskibe. Men dernæst ligger det om muligt endnu mere deri, at af Seilskibsflaaden er en betydelig Del kun skikket til Trælasttransport. Virkelige Førsteklassers Seilskibe har vi vistnok mange af, men de udgjør ikke en saa stor Proportion af den samlede Flaade som i England og de vigtigste andre Sjøfartslande. Saa snart udenlandske Skibe „gaar ud af Klasse" finder de villige Kjøbere i Norge. Dette forklarer igjen, at vi har et forholdsvis saa stort Skibsforlis hvert Aar, uagtet de norske Sjømænd snarere staar over end under de fremmede Staters Sjømænd, der taber forholdvis færre Skibe Aar om andet ved Forlis.

Aarsagen til, at Nordmændene med billige Skibe besørger den tarvelige Del af Verdensskibsfarten, ligger i vor Skibsfarts Historie og Traditioner.

Norges Nutids-Skibsfart har ikke udviklet sig af Vikingstidens og Middelalderens. Traditionen blev nemlig brudt, da Norges Udenrigshandel i Løbet af det 13de og 14 Aarhundrede faldt i Hanseaternes Hænder. Da disses Herredømme over Havet gik til Grunde, bemægtigede Hollænderne sig Verdenshandelen, og det er disse, som har været vore Læremestere ved at opdage vort Lands Rigdom paa Tømmer. I Løbet af det 17de Aarhundrede begyndte Nordmændene at følge i Hollændernes Spor og sende egne Fartøier ud med Trælast. Medens de norske Skibe i Middelalderen udmærkede sig ved en elegant Bygningsform, der er nedarvet i vore Nordlands-, Sønmørs- og Hardangerbaade, blev de østlandske Nordsjøfarere plumpe og ufuldkomne Efterligninger af Hollændernes klodsede Fartøier.

Den norske Skibsfart, der i Middelalderen væsentlig havde været Fart med Stykgods og Fiskevarer, gjenopstod altsaa som Trælastfart og vedblev i altdeles overveiende Grad at være saadan lige til over Midten af vort Aarhundrede. Denne Fart stiller overmaade smaa Fordringer til Skibenes Kvalitet, og dette har sat sit Præg paa vor Skibsfarts Beskaffenhed lige ned til denne Dag.

Da det engelske Flag — og det hollandske med — blev jaget af Kapere paa alle Have under den nordamerikanske Frihedstid, indtraadte en gylden Tid for de neutrale Landes, og deriblandt Norges, Skibsfart. Men vor Fart vedblev altdeles overveiende at være Trælastfart, fra Norge over Nordsjøen og tilbage. Under Napoleonskrigene — bortseet fra den Tid, vi var i Krig med England — gik vort Skibsrederi ogsaa betydeligt frem. Og dog var den Flaade, vi eiede ved Begyndelsen af vor Selvstændighed neppe større og værdifuldere end at flere af vore Byer nu eier baade en større Tonnage og fremfor alt en værdifuldere Flaade.

Foreningen med Sverige blev af stor Betydning for vor Skibsfart.

Sverige selv har aldrig kunnet drive det synderlig vidt paa Fragtfartens Omraade, og da Trælastudførelsen fra svenske Østersjøhavne i Løbet af Tretti- og Firtiaarene begyndte at blive betydelig, havde Landet selv ikke Skibsrum nok til denne Udførsel. Norges Erfaring i Trælastudskibning kom det her til Gode, og som forenet med Sverige kunde vort Land gjøre Regning paa gunstigere Vilkaar end de øvrige fremmede Lande. I Løbet af kort Tid kom Sveriges Trælastudførsel altdeles overveiende paa norsk Hænder.

Da dernæst de britiske Sjøfartslove i Slutningen af Firtiaarene blev ophævede, kunde Nordmændene kaste sig ind i Trælastfarten fra Kanada. Det er betegnende, at de først meget langsomt kom ind i de andre Ruter, der samtidig blev aabnede. Selv de florissante Skibsfartstider, som Krimkrigen snart efter gav Anledning til, kom ikke vort Land til Gode i den Udstrækning, som de vilde have kunnet, om man hos os havde havt større Erfaring udenfor den egentlige Trælastfart. Lige til omkring Slutningen af 60-aarene og Begyndelsen af 70aarene kan den norske Handelsflaade betegnes som i alt væsentlig en Trælastflaade, hovedsagelig sysselsat med Transport af Trælast fra Norge, Østersjøhavnene, Kanada og den mexikanske Bugt. Selvfølgelig var der et stort Antal Skibe i anden Fart ogsaa, men det var nærmest en mindre Avantgarde, medens Hovedstyrken fulgte de gamle oparbeidede Trælasttraditioner.

Fra omkring den fransk-tyske Krigs Tider er det mere og mere blevet anderledes. Forandringen er skeet gradvis. Fra Trælasten udvidede man sig til andre Varer, der ikke netop krævede Førsteklasses Skibe, som Petroleum, Peruguano (der en Tid spillede en langt større Rolle end nu for Tiden) og lignende. Antallet af første Klasses Skibe i Kornfarten paa Sortehavet, i Kaffefart og i Risfart paa fjerne Farvande samt i Stykgodsfart steg efterhaanden, og i Ottiaarene var Trælasttraden ikke længere dominerende som i gamle Dage, om den end vedblev, og endnu vedbliver at øve sin Indflydelse til at holde i norske Skibsrederes Eie noget nær den største Samling af forældede Skuder som noget Land kan opvise.

Fra Syttiaarene begyndte ogsaa Dampskibsfarten at spille en betydelig Rolle, og har gjort meget solide Fremskridt.

For Tiden kan man — med Henblik til Skibsfartstatistiken for 1892 — sige, at medens Storbritannien naturligvis er det Centralpunkt, hvorfra den norske Skibsfart udstraaler (med baade ud- og indgaaende Straaler) indtager Farten paa de Forenede Stater den første Plads med ialt over 1 Million udgaaende Tons. Efter de Forenede Stater kommer Vestindien og Sydamerika med over 600,000 Tons. Dernæst kommer Sverige (der fordum stod øverst) med over ½ Million udgaaende Tons, saa de britiske Besiddelser i Nordamerika med 444,000 Tons. Disse to sidste Tal viser, at de gamle Trælasttraditioner endnu øver sin stærke Indflydelse. Men saa kommer med betydelige Tal Middelhavshavne, der naar de sammenlægges, naar op til 700,000 Tons, hvoraf Italien alene 282,000, og saa fjerne Lande som Australien med 109,000, Sydafrika med 93,000, Kina med 88,000, Japan med 46,000, Ostindien med 66,000. Her er det Dampskibsfarten, som har grebet ind og bragt Tallene i Veiret. Størstedelen af Skibene paa fjerne Farvande gaar gjennem Suezkanalen, naar de ikke — som Tilfældet er især i de kinesiske og japanesiske Farvande, — er sysselsat med Kystfart. Norge staar nok saa respektabelt ved Siden af de andre Nationer i Suezfarten, naar betænkes, at alle de vigtigste, undtagen Tyskland og Østerrige, har Kolonier i Østasien og Afrika. England kom i 1893 selvfølgelig først med 2405 Dampskibe, Tyskland dernæst med 272, Frankrige (med mange fast rutegaaende Dampere) med 190, Holland (med Ditto) med 178, Østerrig-

(med Ditto) med 71, Italien (med mange Troppetransporter) med 67, og dernæst Norge med 50, allesammen rene Fragtdampere, medens Spanien med sine store Kolonier først kom med 29 og de andre Nationer med endnu mindre Tal.

Dette er et smukt Resultat. Endnu smukkere er maaske Norges Deltagelse i Frugtfarten fra Vestindien til Newyork og andre amerikanske Byer, besørget udelukkende af hurtiggaaende Dampskibe. Næsten 100,000 Tons deraf ind- og udklareredes i 1892. Dette maa betegnes som den „fineste" Del af Norges Fragtfart. Skade at vi, med Hensyn til Kornindførelsen fra Sortehavet og med Hensyn til den egentlige Stykgodstrafik baade fra fjernere og nærmere Steder i saa stor Udstrækning skal være afhængige af fremmede Dampskibe. Dette viser, at der endnu ikke er kommet fuld Sammenhæng i vor Udvikling, men at denne, efter at de gamle Trælasttraditioner endelig langt om længe synes at være brudte, maa famle os frem og ikke rigtig ved, hvad vi skal gjøre af os.

Et Vidnesbyrd om, at ogsaa vor Seilflaade saa smaat begynder at moderniseres, er Indførelsen af Jern- og Staalseilskibe. Deraf fandtes der for 10 Aar siden ikke et eneste Fartøi hjemmehørende her i Landet. Men ved Udgangen af 1892 fandtes der 42 paa 44,420 Tons, de allersleste paa over 1000 Tons og 3 Stykker endog paa over 2000 Tons. I vore 250,000 Tons Dampskibe og vore 45,000 Tons Staalskibe under Seil ligger Kjernen til Nordmændenes fremtidige Storhed som sjøfarende Nation.

Casimir Perier

er altsaa valgt til den franske Republiks Præsident. Hermed er, hvad yderst sjelden hænder, den Mand, der paa Forhaand blev udpeget som den mest sandsynlige, blevet valgt, og allerede i første Omgang. Han erholdt 451 Stemmer, udelukkende moderate Mænd af forskjellige Afskygninger, medens Brisson, der var Radikalernes og Socialisternes Fælleskandidat, kun erholdt 191, samt den moderate Dupuy, som adskillige Radikale stemte paa i den Tanke derved at hindre Periers Valg i første Afstemning, 99 Stemmer. Høires Kandidat, General Fevrier, erholdt kun 53 Stemmer, diverse andre 51 Stemmer. Var det kommet til ny Afstemning, havde Perier vistnok erholdt mindst 550 af 850 Stemmer, idet Høire og en Del af dem, der stemte paa Dupuy og andre, vilde have sluttet sig til de 451.

Ved Casimir Periers Valg har den franske Republik i sin Spidse faaet en Mand, der som Kammerpræsident og Førsteminister allerede har vist, at han er i Besiddelse af den samme Energi som sin berømte Bedstefar, der efter Julirevolutionen med kraftig Haand undertrykkede de yderliggaaende og samfundsopløsende Elementers Forsøg paa nye Samfundsomvæltninger. Det er betegnende, at Valgets Udfald hilsedes af Nationalforsamlingens Socialister med vrede Udraab og Leveraab for „den sociale Revolution." Ordenens Venner i alle Lande vil glæde sig over Valget. Man vil deri se en Betryggelse for, at de samfundsopløsende Kræfter i Frankrige ikke, som de havde haabet, vil kunne fiske i rørte Vande efter Carnots Mord.

„Ak, gik det blot saa i Norge stedse." Det mærkelige er indtruffet, at alle politiske Partier (vi sætter Socialisterne ud af Betragtning) er fuldstændig enige i at være tilfreds med Casimir Periers Valg.

Om denne Tilfredshed er oprigtig og ærlig ment fra vort radikale Partis Side, lader vi staa hen. Vi tvivler dog ikke paa, at det havde jublet endnu hjerteligere, om Valget i Stedet var faldet paa Brisson, deres Aandsfrænders Kandidat i Frankrige.

„Elgjarnes Bad." Vi noterer med Tilfredshed, at Bestyreren af dette Bad ude paa Vestsiden af Næsodden har givet Stedet dets virkelige gamle norske Navn i Stedet for den meningsløse Forvanskning „Ildjernet."

Ikke om „Ræveklør," men om Taabelighed vidner det, at et radikalt Blad kan tro det endnu nytter at bruge de gamle kjendte ligeoverfor Johan Sverdrup saa flittigt anvendte Mistænkeliggjørelser og Skjældsord for at hindre selvstændige Mænds Overgang fra det Ullmannske Parti til den gamle Venstrepolitik. Dengang Johan Sverdrup overøstes med Haansord, havde disse en vis krydret, pikant Smag, flunkende nye som de var i denne Anvendelse. Nu derimod efter flere Aars Oplagring slaar der fra dem en Duft imøde, der øieblikkelig bringer Folk, endog Varelagerets egne Meningsfæller, til at flytte sig i passende Afstand. Bladet burde dog, om det ikke er modtageligt for andre Fornuftgrunde, betænke, hvor varmt det er nu om Dagen.

Af saglige Argumenter finder vi alene den, at da vi ikke har nogetsomhelst at skaffe med Sverige i Hensende til Konsulatvæsen, hverken vil eller bør vi forhandle med dette Land. Vi skal lade som om det faktiske bestaaende Fællesskab slet ikke existerer, selvfølgelig. Bladet anfører som Exempel Statholdersagen i 1860, da Norge afviste enhver svensk Forhandling om dette Anliggende.

Heraf maa sluttes, at Statholderposten, efter Bladets Mening, i sin Tid var et faktisk bestaaende Fællesskab. Vi maa indrømme, at vor Fatteevne slaar Klik her.

Overfald paa Konstabler! Tirsdag Aften blev der paa to Steder i Byen forøvet voldsomme Overfald paa Politikonstabel i Trondhjemsveien og ved Jernbanetorvet. Paa det første Sted blev den patruljerende Konstabel, idet han henvendte sig til en overstadig beruset Person, der var i Følge med tre andre, ikke saa meget berusede Personer, med Spørgsmaal om han boede i Nærheden, uden Foranledning overfaldt af de to af Følget, en Snedker og en Murer med Slag og Spænd, saa han to Gange faldt overende i Gaden og Blodet flød af hans Ansigt. Han fik endelig Assistance af to Kollegaer, ved hvis Hjælp Voldsmændene blev overmandet og arresteret.

Senere paa Aftenen saa den patruljerende Konstabel udenfor „St. Halvard" en Person tilføie en anden et Slag, hvorfor han sprang til og greb fat i den første, netop som den e skulde tilføie sin Modpart nok et Slag. Formentlig fornærmet herover, greb Personen fat i Konstablen og begyndte at bearbeide denne med Slag og assisteredes heri kraftig af tre af sine Kammerater. Uheldigvis for disse kom imidlertid temmelig hurtig tre Konstabler tilstede og samtlige Voldsmænd blev derpaa anholdte.

Røveri i Aker. En Arbeider blev sidstleden Mandag paa Taasen i Aker overfaldt af 2 Personer og fratøvet sit Uhr. Arbeideren kom gaaende Veien, og et Stykke ret ned for Taasen sad 2 Personer ved Veikanten. Disse spurgte først Arbeideren, om han vilde drikke et Glas Øl, hertil erklærede han sig uvillig. De to Personer stod da op fra Veikanten, og den ene af Personerne tog fat i Arbeideren og førte ham med Magt et Stykke bortover Veien. Da sagde begge, at han skulde følge med ind i Skoven, saa skulde han faa Brændevin, men Arbeideren satte sig imod af alle Kræfter. De slog da Arbeideren overende og med Vold fratog de ham Uhret, hvorefter de begge løb ind i Skoven. Personerne var i Alderen, den ene ca. 20 a 22 Aar og den anden 16 a 17 Aar gammel.

Carnots Bisættelse.

Paris, 28de Juni.

I et idag afholdt Ministerraad har Præsident Casimir Perier underskrevet et Dekret angaaende Carnots Bisættelse i Pantheon.

Casimir Periers Budskab vil blive oplæst i Deputeretkamret og Senatet, saasnart det nye Kabinet er dannet, hvilket antagelig vil være sket paa Mandag.

Arresteret Anarkist.

Montpellier, 28de Juni.

En herværende Anarkist ved Navn Laborie, til hvem Carnots Morder, Cesario Santo, skal have betroet Hensigten med sin Reise til Lyon, er bleven arresteret.

Den nye Præsident.

Det franske Deputeretkammeres Formand Casimir Perier blev ved Kongressen i Versailes valgt til den franske Republiks Præsident med 451 af 853 St.

For at blive valgt maa vedkommende Kandidat have mindst Halvdelen af Stemmerne. Perier valgtes imidlertid ved første Omgang; næst efter ham havde Brisson 191, Ministerpræsident Dupuy 99, General Fevrier (Høires Kandidat) 53 og Arago (Gesandt i Bern) 27 St. 24 St. var spredt.

Den nye Præsident er født 8de November 1847; hans Forholde ligner i adskilligt Carnots; han tilhører nemlig en af Frankriges aristokratiske, rige Ætter, og hans Forfædre har gjort sig bekjendte i Frankriges nyere Historie. Han maa ogsaa nærmest regnes til de noget mere maadeholdne Republikanere, om han end er en langt livligere Aand og vistnok en mere aktiv og dygtig Mand end Carnot.

Casimir Periers Bedstefader var den berømte Konseilspræsident, der i 1832 døde under Koleraen, Faderen var Indenrigsminister under Thiers og døde i 1876.

Casimir Perier udmærkede sig i 1873 under Krigen som Kaptein i Mobilgarden. I 1876 blev han valgt til Medlem af Deputeretkammeret, i 1883 blev han Understatssekretær i Krigsministeriet; i 1885 blev han Vicepræsident i Kammerat og blev senere Præsident. I December ifjor dannede han et Ministerium, der imidlertid faldt allerede den 22de Mai, fordi det med stor Kraft havde optraadt mod forskjellige agitatoriske Elementer. Casimir Perier er Grubeeier med en Formue paa 40—50 Millioner.

Fra Sandsvær skrives til os:

Den forløbne Vinter har været mindre heldig i flere Retninger, navnlig mest for Skoven og Græsvæxten. Naar man gaar lidt længere op i Skoven, blir man næsten vemodig stemt ved at se al den Ulykke, der er overgaaet Ungskoven. Aarsagen er at finde deri, at Sneen som oftest faldt vaad og kram, lagde sig i for stor Mængde og frøs fast ved Træets Bar og Grene, der knækkedes ved nokaa lidet Vindpust. — Efter al Barfrosten i Vinter er der skeet stor Skade paa Græslandet ved „Isbrand". Saaledes er her næsten ikke en Kloverplante at se igjen i Engen og Timotheien og andet Græs er ogsaa temmelig tyndt foruden en hel Del nogne Flekker hist og her overalt hvor der er fladlændet. „Isbranden" viser sig saagar i Ageren, hvor der er sumpet eller flad Mark. Vaaren saavelsom Sommeren udover har været regnfuld og kold, men alligevel maa vi sige, det har været et udmærket Veir, thi skulde Tørke indtruffet istedetfor Regn, vilde der kanske mangesteds ikke blevet grønne Straaet.

Amazonfloden. Det norske Dampskib „Spero" af Arendal har nylig seilet 2100 engelske Mil op over Amazonfloden lige til Yquitos i Peru. Det brugte 18 Dage op over Floden, og 12 Dage nedover. „Spero" er det første Oceandampskib som har vovet sig saa langt op ad denne Verdens største Flod.

Kogebog for almindelige Husholdninger, indeholdende forskjellige Retters og Kagers Tillavninger, af en ældre erfaren Husbestyrerinde, er en overmaade god og praktisk Veileder i Husstel. Jeg tror trygt at turde fremholde, at denne Bog ved sine alsidige Raad og Vink i de forskjellige Grene af Husholdningen vil være høist kjærkommen for mangen en ung og uøvet Husmoder. I Syltetiden og ligedan som Bagebog til Jul, vil den egne sig fortrinlig, ligesom den ved sine mange billige og enkle Opskrifter er meget anvendelig i tarvelige Smaahusholdninger. I Bogen findes tre Illustrationer. En Oxe, et Faar, et Svin, der nøiagtig viser, hvordan Kjødet bør deles, samt veileder en i at finde de bedste og mest passende Stykker. Bogen er udkommen paa J. H. Kinhults Forlag, Kristiania.

k.

Hotel Royal — Jernbanekontorer? Der skal i den senere Tid ifl. „Mgbl." have paagaaet Underhandlinger om Statsindkjøb af Hotel Royal ved Jernbanetorvet til Kontorer for Jernbaneadministrationens forskjellige Grene. Kjøbesummen skal være fastsat til 260,000 Kr. En kgl. Prop. desangaaende kan ventes fremsat i den nærmeste Fremtid.

Nestun—Osbanen.

Bergen 27/6 94. (H. O. T. B.)

Nestun—Osbanen aabnes, som for meddelt for almindelig Trafik førstkommende Søndag, forelobig med 2 Tog pr. Dag hver Vei. Der gjenstaar endnu endel Oppudsningsarbeider samt Planeringer af flere Stationstomter, men dette vil ikke genere Banens Trafikeren. Om kort Tid vil Togenes Antal blive øget til 4 hver Vei om Hverdage og 5 om Søndage

Der disponeres over ca. 240 Siddepladse i Vognene; desuden kan Platformene rumme 60 — 80 Personer. Driftsbestyrer Hille har inspiceret Banens Broer.

---

10 Procent Udbytte.

Hamar 27/6 94.

Oplandske Dampskibsselskabs Generalforsamling idag besluttede at uddele 10 Procents Udbytte til Aktionærerne. Direktørerne:

Foged Sommerfeldt og Brugseier Sæhlie gjenvalgtes.

Ministerskifte.

Paris 27/6 94 (H. O. T. B.)

Ministerpræsident Dupuy har indleveret Afskedsansøgning. Sandsynligvis vil Burdeau blive overdraget at danne det nye Kabinet.

Paris, 29. 6. (H. O. T. B.)

Ministerkrisens Løsning er udsat til efter Carnots Bisættelse. Angivelig indviede Kredse forsikrer, at Périers Valg til Præsident betyder intet andet end at alvorlige Begivenheder er ivente.

Fra Thelemarken

skrives til „Eidsvold":

Sagfører Peersen er nu som bekjendt paa Foredragstourné i Thelemarken. Igaar var han paa Gvarv, og idag skulde han været i Hiterdal, hvilket sidste Foredrag blev udsat for at kunne være tilstede paa Ulefos og — om muligt — hjælpe Hr. Storthingsm. Münster, som idag skulde holde det indledende Foredrag paa et større Folkemøde hersteds. Og Hjælp kunde nok Hr. Münster trænge, da det var temmelig tyndt, hvad den Herre havde at by paa. Det mest interessante var et Forsøg paa at gaa i Hr. Jeppesens Fodspor ved at sammenligne Kongemagten med en „bedærvet Visdomstand". Han øfrede mange Ord paa denne naturvidenskabelige Afhandling. Hovedindholdet var dette:

„Kongemagen har havt sin historiske Berettigelse. Saaledes ogsaa vor Visdomstand. Vi havde Brug for den, da vi ikke var længer komne, end at vi spiste raat Kjød. Nu er vi komne saa langt, at vi spiser Grød, og følgelig er den overflødig. Derfor kommer den nu fordetmeste ud som en bedervet Tand. Vi finder os i dette, saalænge den ikke gjør ondt; men da trækker vi den ud".

Hans Foredrag skulde egentlig handle om Stemmeretten, sagde han, men han maatte gjøre disse indledende Bemærkninger. Vi fik under hans Tale om Stemmeretten høre om, at Arbeiderne ved at faa Stemmeret blev skaffet en „lysere Tilværelse."

Ja, ikke ved Stemmeretten i og for sig, tilføiede han; Stemmeretten var „kun et Middel, et Baaben". — —

Er ikke Socialisterne enig i dette sidste, Hr. Redaktør? —

Hr. Peersen talte for det meste om vor unionelle Politik baade her og paa Gvarv. Paa begge Steder søgte han at indprente Folk Hr. Utheims nye Lære, at den Ordning, vi nu har, og Fællesministerium er grundlovsstridig. Ja, fælles Konsulatvæsen var er fuldstændig lovløs Institution, som udelukkende har sin Grund i Storthingets Bevilgningsret. Naar man altsaa negtede at bevilge flere Penge til Konsulatvæsenet, faa var det dermed skaffet ud af Verden. Og saa forsøgte han af bedste Evne at bevise, at „egen Udenrigsminister" har alle Dage været „det det norske Standpunk".

Hr. Peersen blev paa begge Steder imødegaaet af Hr. Lærer Olav Berge (Centrum) som paaviste det hule i denne Frase, at Radikalpartiet staar paa „det norske Standpunkt". Han paaviste, hvorledes Hr. Peersen „spekulerede i Folks Uvidenhed" ved at forfalske Regjeringsudtalelsen i 1847 og Joh. Sverdrups Udtalelser 1886. Hr. Peersen maatte tilslut tage sin Tilflugt til Ordkløverier og personlige Grovheder.

Paa Ulefos var fra Høire mødt Hr. Sagf. Reynolds fra Porsgrund. Han imødegik udførlig Hr. Münster med Hensyn til Stemmeretten, og hævdede derunder, at Kravet paa Stemmeret ikke var reist af de Stemmeretsløse, men af Agitatorerne.

Hr. Reynolds vil følge Sagf. Peersen paa hans Tourne, hvorimod Hr. Olav Berge kun har Anledning, til at deltage i 1 eller 2 Møder til. Det høres forresten ud for, at Hr. Peersen allerede har faaet nok af Hr. Olav Berge, idet han siger at ville negte Diskussion i Gransherred i Morgen, skjønt han skal holde sit Foredrag Kl. 3. Det vilde jo unegtelig være bedre for Hr. Peersen at slippe Hr. Berges bidende Kritik, naar „Sekretæren" „spekulerer i Uvidenheden" og serverer sine „Kameler" for Bønderne.

Ulefos den 24de Juni 1894.

Skoveiermøde. Onsdag Aften Kl. 7—10 afholdt Østerdalens Skoveierforening i Hotel Royals store Festsal et særdeles talrig besøgt Møde under Ledelse af Hr. C. T. Løken (Elverum).

Der foretoges bl. a. Valg paa Bestyrelse.

Valgte blev: DHrr. Fastkandidat Sjølie (Rendalen), S. P. Sjølie (Aamot), Haaken Vestgaard (Storelvedalen) og O. M. Løken (Elverum).

Der udspandt sig en længere Diskussion om Flødningsforholdene i Glommen. Man enedes om Ønskeligheden af,

---

Af en Opdagelsesbetjents Dagbog.

(Oversat for „Eidsvold").

Jeg var netop færdig med Morgenkorrespondansen og den syttende Pibe, da et Telegrafbud kom stumplende op Trappen med et Telegram til mig.

„Kom straks", læste jeg, „jeg ønsker Deres fagmæssige Assistance — Stagger".

Afsenderen kjendte jeg godt af Omtale, en ældre Herre, Lord Stagger, hvis Giftermaal med en ungdommelig Skuespillerinde fornylig havde opvakt hans Slægtningers Harme og givet Dagsaviserne adskilligt Stof.

I to Minutter — jeg havde lært at vurdere Tiden i min lange Praksis — i to Minutter havde jeg pakket min Kuffert for et Par Maaneders Ophold og var paa Veien til Paddington i Karjol. Det blev Aften, før jeg naaede mit Bestemmelsessted, et stateligt Herresæde i Cladshires venligste Egne. Hans Herlighed havde givet Ordre til, at jeg øieblikkelig skulde føres ind til ham og uden at standse saa meget som for at tørre mine Støvler fulgte jeg den hovne Tjenersjel til Kontoret.

Lord Stagger pegte paa en Stol og bad Tjeneren at bringe Forfriskninger og forsvinde.

Han saa meget bekymret ud, syntes jeg, og hans vakre Ansigt bar Rynker, som mit øvede Øie med ét opdagede ikke skrev sig fra hans fremskredne Alder.

Deres Berømmelse som Opdagelsesbetjent har naaet mig, „Hr. Snifter", sagde hans Herlighed. „Deres Opdagelser i den berømte Cat Meats Sag, har præget Dem som en Mand med sjelden Dygtighed, og derfor har jeg sendt Bud efter Dem, forat De kan forsøge at bringe Lys i et Mysterium, som jeg aabent bekjender tærer mig paa Sjelen".

Jeg bukkede. „Deres Herlighed behager at smigre", sagde jeg, „men maa jeg spørge om Enkelthederne ved Sagen".

„De er som følger", svarede han: „I længere Tid, mange Maaneder, har en hel Række uforklarlige Tyverier fundet Sted".

„Juveler, Penge, Sølvtøi?" spurgte jeg.

„Aldeles ikke", sagde Adelsmanden, „Vine, Brændevine og Cigarer".

„Er det alt?" udbrød jeg noget skuffet.

„Nei" sagde hans Herlighed, „Dele af min Garderobe, mine Skjorter, Sløifer, Kraver og Knapper er ogsaa forduftede. — De paatager Dem Sagen?"

„Det gjør jeg", sagde jeg alvorlig, idet jeg ligesom aandsfraværende tømte et halvt Glas med Kognak. „Jeg vil opklare Hemmeligheden, selv om jeg bliver her seks Maaneder".

Den følgende Morgen foretog jeg en liden Udflugt i Omgivelserne. De var fortryllende. Jeg vendte tilbage til en lækker Frokost, og da jeg havde tændt Cigaren og sad over et svært Glas Pjolter, kom jeg til det Resultat, at det vilde være uklogt af mig at have Hastværk med en saa stor og vigtig Sag, og jeg besluttede intet at foretage (mod en Løsning) de første to Maaneder.

Jeg udspurgte derfor alle Tjenerne, og fik hans Herlighed til at underholde mig med nærmere Oplysning hver Aften.

Da fjorten Dage var forløbne, blev han ængstelig, og jeg fandt, det var bedst at fortælle ham, at jeg havde fundet en Ledetraad.

Jeg traf en Veksel paa ham efter denne Beretning.

Veiret begyndte at blive kjøligt nu, og jeg bestemte mig til at afflore noget.

Jeg havde forlænge siden følt mig sikker paa, at Lady Stagger stod bag Afføren. Jeg hørte af Kelneren, at hun havde sagt til sin Mand, at jeg gjorde en lovlig lang Forretning udaf det.

En Aften naaede et Skraal af sølvklar Latter mit Øre. Det kom fra Gemalindens Boudoir.

Jeg listede mig derhen og prøvede Døren. Stengt! Jeg steg op paa Taget, gled ned ad en Tagrende og hængende i de tynde Grene af en Vinstok keg jeg forsigtig indad Vinduet.

For et Syn, der mødte mit forstende Blik! I magelige Stillinger rundt et Bord, belæsset med Vin, Brændevin og Cigarer, sad Lady Stagger og et halvt Dusin kvindelige Venner.

De bar alle halvt mandlig Dragt og røgte som rasende. Hendes Herlighed, som var iført en af de savnede Skjorter og Slips, reiste sig, mens jeg hang i min farefulde Stilling.

„Mine Damer", sagde hun, „som Præsident i vort nylig dannede Selskab for Anlæg af mandlig Dragt og Manerer skal jeg tillade mig at foreslaa —"

Jeg ventede ikke for at høre mere, men slap Taget og faldt til Marken 20 Fod nedenunder, for at ile til hans Herlighed.

Jeg havde atter løst en Gaade og samtidig faaet et Exempel paa, hvordan det kan bære paa Vei, naar en gammel Knark gifter sig med en ung Skuespillerinde.

at Swaalasten i Modsætning til nu sik mindre Omkostninger end det grove Tømmer, samt at der blev ens Pris for Længder indtil 17 Alen, og ikke som nu, da der betaltes det dobbelte, naar de er over 15¾ eller 15 Alen.

Man besluttede iflg. „Aftp." at indgaa til Tømmerdirektionen med disse Forestillinger.

Efter Anmodning indtager vi følgende Skrivelse:

pt. Christiania den 27. Juni 1894.

Jeg har fra flere Hold — og nu sidst fra Dem — mottat Opfordringer til at meddele ogsaa mit Indtryk fra Høstemaskinafdelingen ved Utstillingen i Chicago ifjor, som jeg besøgte med Statsstipendium, og jeg finder ikke at burde undslaa mig for kortelig at imødekomme dem.

Utstillingen av Slaa- og Høstemaskiner var — som de øvrige Grene av den storslagne Worlds Fair — overordentlig rikholdig og imponerende.

De mange store Fabrikanter hadde selvfølgelig anstrængt sig til det ytterste, for ved Mangfoldigheten av Maskiner, disses Utstyr og Montering at holde sig frem foran Konkurrenterne.

Blandt al denne Herlighet var det vanskeligt at fælle en Dom, som gik ut paa, at den eller den Maskine var de andre overlegen saavel i Almindelighet som under særligt Hensyn paa norske Forhold. Slaamaskinfabrikasjonen staar jo derover saa højt, og Fabrikanterne i dette Strøk har naadd en saan Fuldkommenhed, at en for den Sags Skyld saa at si', kunde ta iblinde; — brugbar Maskine vilde en faa.

At peke paa en bestemt Maskine eller Fabrik og si, at den er absolut den for vore Forhold mest skikkede, — det vil og kan ikke jeg.

Men mit private Indtryk blev — at Mc. Cormicks Maskiner var de bedste. Ikke, fordi Mc. Cormicks Udstilling var den, som „gjorde sig" bedst; heller ikke fordi Mc. Cormick øjensynlig var den populæreste. Men fordi de Maskinerne tiltalte mig mere end andre med sin grete og lette, men samtidig stærke og paalitelige Konstruktion og Forarbejdelse.

Jeg kom til at like de Maskinerne bedst. Og at Mc. Cormicks Maskiner var de mest ansete ute blandt Farmerne, tror jeg at ha fundet Bestyrkelse paa min Tur gjennem forskjellige Settlementer like til Vestkysten.

Hvorsomhelst jeg kom, fandt jeg Mc. Cormick paa de vide Hvetefelter. Og enstemmig lød Rosen over dem, — saavidt jeg forstod.

Jeg ønsker ikke at bli drat med i denne umanerlige Reklame, som nu drives i Slaamaskinvejen. Men vil De endelig ha disse Linjer offentliggjort, saa faar De i hvert Fald ta dem ind i sin Helhet.

Emil Frøen.

Til
Amerikanske Maskincompagni!

Ungdomsstevnet paa Eidsvold.

Det glædede mig, da jeg saa Indbydelsen til Stevnet. Ungdom fra hele Østlandet kunde jo faa Anledning til at mødes paa Eidsvold, med sine store og herlige Minder om Fædrene fra 1814. Jeg tænkte mindst af alt, at Partipolitik skulde blandes ind for at give Stevnet en vis politisk Farve, for største Parten af Ungdomsforeningerne udover Landet er upolitiske, ja, selv Eidsbergs Forening, hvor P. Slotsvik er Formand. Af Indbydelsen og det opstillede Program kunde man heller ikke faa nogen Anelse om, at der skulde være Partipolitik med i Spillet.

At kunne undgaa at streife ind paa Politiken med det opstillede Spørgsmaal: „Ungdommens Forhold til Tidens Spørgsmaal" er jo en umulig Ting; men det er noget helt andet, end at det hele Stevne skal have en vis politisk Farve.

Det var ogsaa oplyst, at hvis Tiden tillod det, saa kunde der gives Anledning til Foredrag over andre Emner. Det forudsatte jo tydelig, at det opstillede Program skulde behandles først.

I „Verdens Gang" for 22. ds. oplystes rigtignok, at foruden de før indkomne Emner var ogsaa Maalsagen, Flagsagen og sociale Spørgsmaal indkomne; af det kunde man nok „lugte Lunten".

Det viste sig ogsaa snart, at det hele var et radikalt Fif. Stevnet begyndte med et ypperligt Foredrag om Afholdssagen af Fr. Pedersen fra Kristiania, saa et Foredrag om Flagsagen. Det var ingen Ting at bemærke ved det; hvis det havde været en nøktern historisk Udredning af Sagen; men det var en saa ensidig Partifremstilling som vel mulig med haanfulde Angreb paa Modstandere.

Lagmand Lindbos 17de Mai Tale blev oplæst, og P. Slotsvik og en Flok radikale Studenter med ham gjorde sig al Flid for fra Begyndelsen af at faa give Stevnet en saa radikal Farve som mulig. Det hele var jo et Angreb paa Modstandere og anderledes tænkende og saa stemplet disse som daarlige Nordmænd. Egnede sligt sig paa et Stevne, hvor alle Partier var repræsenterede for at drøfte Ungdomssagen. Ungdommen skal lære at tænke selv, siges der — især af Radikalerne; men mon det naaes ved at rakke til Modstandere? Er det ikke mere ved det, at Sagen fremstilles, som den er; da kan man dømme om, hvad der er sandt og Ret og vælge sit Standpunkt.

Naar man gjorde opmærksom paa, at man gik udenfor Programmet og trævede, at det skulde behandles først, saa blev det gjort til Programrytteri og Intolleranse. Det stemmer jo forresten meget godt med de radikales Maneer det, at opstille Programmer og løbe fra dem.

Det blev straks Misnøie, for en stor Del blev skuffede; man ventede ikke at faa Partipolitik her. Selv Venstremænd syntes, det ikke var i sin Orden at tage det saaledes; det var jo at narre Folk. Havde det været oplyst i Indbydelsen, at det skulde være et radikalt Ungdomsstevne, saa var det Hele intet at tale om; men det var det aldeles ikke.

Nei, lad os være ærlige og føre rent Flag, tale tydelig og ikke gaa Bagveie; det vil ikke gavne et Partis Sag, og ikke tror jeg, de Radikale vandt saa stort ved Mødet paa Eidsvold.

P. M.

Centrumsforeninger.

Der er mange Bygde, hvor der endnu ikke er stiftet Centrumsforeninger, uagtet der i disse Bygde findes Mænd, som staar paa det gamle Venstres Standpunkt.

Dette er en Feil. Selv om de i en Bygd kun er faa, der regner sig til Centrum, bør de dog slutte sig sammen. Det er ikke Tvivl om, at Antallet da snart vil vokse. At der maaske før i Bygden er andre Foreninger, „moderat konservative" eller „Grundlovsforeninger" bør ikke være nogen Hindring. I den nuværende Tid kan det kun være en Styrke, at de moderate danner sine egne Foreninger og i disse søger at samle alle sindige Fremskridtsmænd, alle de der ønsker, at den gamle norske Linje, slig som Storthinget trak den op i 1886, skal fastholdes.

Meget forstaaeligt, at Folk, der tidligere ikke har blandet sig synderlig op i Politikken, kvier sig ved at træde frem og stille sig i Spidsen for Dannelsen af saadanne Foreninger, men den politiske Stilling er nu saa alvorlig, at det maa være enhvers Pligt at gjøre hvad han kan, forat hindre den radikale Politik fra at seire ved Valgene.

Særlig har Gaardbrugerne her en Opgave at løse. Den norske Gaardbrugerstands Stillinger for Tiden er ikke let. Den kjæmper under vanskelige Forhold. Men skal der nu ogsaa blive indført almindelig Stemmeret i Skat og Kommune, da bliver dens Stilling ligefrem fortvivlet, da vil dens Indflydelse i det offentlige og kommunale Liv snart være en Saga blot. Det Valg som forestaar, kan blive skjæbnesvangert for de norske Gaardbrugere, derfor maner alt det til at træde frem og slutte sig sammen forat hævde den Stilling som vor Statsforfatning og vor Kommunalforfatning har givet dem. Men Veien er, at der dannes Foreninger. Lad, da dette ske, opsæt det ikke længere!

I Centrums Valgopraab har man en Fane at slutte sig om. Tag fat, selv om der skal begyndes kun med en liden Kreds! Den vil nok vokse sig større, thi rundt om i Landet begynder den Bevisthed at vaagne, at den radikale Politik holder paa at føre os op i Ulykker, hvis Omfang ingen kan forudsige.

Centrumsmand

Storthinget.

Eftermiddagsmøde 27de Juni Kl. 5½.

Efter nogen yderligere Debat forkastedes Fraas Forslag med 65 mod 40 St.

Schøyen foreslog 20 Øre pr. 100 Kg. Cement og Cementafstøbninger. Han oplyste, at ved Slemmestad Cementfabrik, der beskjæftiger 150—200 Arbeidere, er en Formue gaaet tabt, og støtter ikke Staten her den indenlandske Produktion, vil Fabriken sandsynligvis om kortere eller længere Tid maatte nedlægges. Fasting bekjæmpede og G. Knudsen støttede Schøyens Forslag, som forkastedes mod 25 St.

Til Forberedelseskurser

for lavere Lærerprøver bevilgedes overensstemmende med Indstillingen 12,000 Kroner direkte til forskjellige Kursbestyrere. Bonnevie foreslog Bevilgningen given paa den tidligere sædvanlige Maade, men Indstillingen bifaldtes med 56 mod 43 St. De 43 var samtlige tilstedeværende Høire og Moderate samt Fasting.

Den videre Behandling fortsættes i morgen Form. Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 9.10.

Møde 28de Juni Kl. 10.

Til Stuertskoler bevilgedes 5000 Kroner. Bjørnsons og Sars's Forslag til Forandring i Grundlovens § 3 (Flaget) bifaldtes ikke. Til Fuldførelse af Beianlæg i Værdalen indtil 25,000, til Istandsættelse af Veien til Buku i Værdalen 7500, som Erstatning for den af Værdalens Kommune opførte 4755 Kr.

Et Andragende fra Træskjærer Hyland oversendtes Regjeringen. 1000 Kr. bevilgedes til en Lærerinde ved Fru Rosings Døvstummeinstitut.

Indkjøbet af fhv. Statsraad Holsts Eiendom Stiklestad til Præstegaard i Værdalen bifaldtes mod 16 St.

Til Tidsskrift for Haandværk og Industri bevilgedes 2000 Kr.

Til Erika Nissen havde Komiteen opført 1600 Kr. som Kunstnergage. Rinde, Eng og Larsen talte mod, Norheim, Ueland, Aarrestad, Ullmann, Sverdrup, Lund, Statsraad Bang og Lützow-Holm anbefalede Indstillingen, der bifaldtes med 62 mod 45.

Derefter paabegyndtes Behandlingen af Pleieanstaltene for Tæringssyge. Denne fortsættes Kl. 5.

Interpellationer.

John Lund forespurgte hos Justitsdepartementets Chef, om der var foretaget ianledning en Henvendelse fra Bergens Børskomite angaaende Gebyrer for Certificater for til Spanien bestemte norske Varer? Statsraad Hagerup besvarede Forespørgslen imødekommende. Det omhandlede Forhold maatte ordnes ved Lov. J. Utheim rettede en Forespørgsel i Anledning af, at et Underholdningsbidrag var fastsat til 120 Kr., uagtet Faderen, der var død, efterlod sig en Formue paa 80,000 Kr.

Statsraad Hagerup oplyste, at Vedkommende, der var gift og efterlod Kone og Børn, havde staaet i Forhold til en Kvinde med hvem han havde 6 Børn. Til hvert af disse var der bestemt 120 Kroner. Manden var imidlertid død før den nye Lov, og Sagen er nu for Domstolene.

J Utheim mente, at Departementet maatte faa Bidraget forhøiet, hvis Dommen tillod det. Manden havde jo efterladt 86,000 Kr.

Statsraad Hagerup oplyste, at Mandens efterladte Hustru tilkom Halvdelen af Boet.

Den videre Behandling foreslogs af Præsidenten udsat indtil videre. Schweigaard: Er her noget Forslag fremsat? Præsidenten: Nei. Schweigaard: Hvad er det saa som udstaar? Præsidenten: Det vakte Spørgsmaal. Schweigaard: Altsaa Diskussionen skal fortsættes uden at noget bestemt Forslag er fremsat. Det er en nyttig Anvendelse af Storthingets Tid, men jeg skal ikke stemme mod.

Præsidentens Forslag bifaldtes mod 3 St.

Mødet hævedes Kl. 2,20.

Eftermiddagsmøde 28de Juni Kl. 5.

Reknæs Pleiestiftelse for Spedalske besluttede snarest mulig at skulle overgaa til Hospital for fattige Tæriugsyge fra Romsdals Amt. Ligeledes anmodedes Regjeringen om for et kommende Storthing at fremlægge Plan til Nedlæggelse af St. Jørgens Hospital som Pleiestiftelse for Spedalske og dets Midlers Anvendelse til Oprettelse og Drift af et Hospital for fattige Tæringssyge. Til en Udstilling i Porsgrund for Landbrug, Fjærkræ og Biavl i Forbindelse med Dyrskue bevilgedes 1500 Kr. Andragende fra Lars Bentsen om 1200 Kr. til et Vinterkursus i Landbrugsudstilling indvilgedes ikke.

Som Tillæg til Gager vedrørende Postvæsenet bevilgedes enst. til Postmesteren i Arendal 450, i Kristiansund 600, i Tromsø, efter Forslag af Horst, mod 40 St. 750 Kr., i Flora, efter Forslag af Sverdrup, med 64 St., 200 Kr., derimod forkastedes med 60 St. et af Thoresen fremsat Forslag om 500 Kroner til Brevombæring paa Lillestrømmen. De øvrige Poster bevilgedes enst.

Til trængende Efterladte efter i Rio og Santos afdøde norske Sømænd stilledes 5000 Kr. til Regjeringens Disposition.

Til en Kemikers Studiereise i Udlandet bevilgedes enst. 3500 Kr.

Mødet hævedes Kl. 8.

*

Møde 29 Juni Kl. 10.

Malt- og Brændevins Tolden og Afgiften bifaldtes enst. efter Indstillingen, der ingen Forandring indeholder fra den nugjældende. Til Statsraadet og Regjeringen bevilgede enst. og uden Debat overensstemmende med Indstillingen 412,016 Kr. Til Skattekommissærerne indstillede Budgetkomiteen 45,000 og til Amtsskattekommissionerne 14,000 Kr., hvilket enstemmig bevilgedes, hvilket er 5000 Kroner mere end af Regjeringen opført. Som Bidrag til Lærerstillinger ved Folkeskolerne paa Landet bevilgedes enst. 710,000 og i Byerne 350,000 Kr. Den kgl. Proposition om Restauration af Munkekirken i Stavanger og Utstein Kloster toges ikke under Behandling.

Til Chicagoudstillingen bevilgedes 6000 Kr., til Tilsyn med Dampfartøier 9000 og til Saltvandsfiskerierne 201,200 Kr. Til biologisk Station i Drøbak bevilgedes 2,000.

Kanalvæsenet.

Til Regulering af Lærdalselven bevilgedes 5000, Forbygningsarbeider ved Namsenelven 2750, ved samme Bielv Rena 2625, Regulering af Valdalselven (Romsdal) 2000, Opførelse af Spærredam No. 2 i Gaudøla Elv (Romsdal) 7300, Mørkfos Dam 2000, Sænkning af Gogsjø (Jarlsberg) 900 forbigikkes, uforudseede Arbeider 4000 Kr. Sænkning af nedre Tontjern i østre Moland (Nedenæs) 500, af Brangtjernet i Herred (Lister) 120, af Grimestadbakken sammesteds 220, Saudlandsvandet sammesteds 100, Hoflandstjernet i Hetland (Stavanger Amt) 500, til Sænkning af Malm- og Bræksvandene i Brønø 100 Kr. Til Sænkning af Flatsjø i Siljord foreslog Ullmann 20,000 til Regjeringens Disposition. Indstillingen gik ud paa Oversendelse til Regjeringen.

Statsraad Nilsen oplyste, at Kanaldirektøren havde beregnet dette Arbeides Kostende til 37,000 Kr. Flere udtalte sine Betænkeligheder ved at stemme for Ullmanns Forslag.

Ullmann hævdede, at hans Forslag ikke gik ud paa Bevilgning, kun stillede 20,000 til Regjeringens Disposition, saa Regjeringen kun anvendte dem, forsaavidt den fandt, at de kunde anvendes heldbringende. Han ændrede sit Forslag derhen, at Sagen skulde sendes Veikomiteen, og dette bifaldtes mod 37 St.

Ialt bevilgedes til Kanalvæsenet Kr. 65,230.

Mødet hævedes Kl. 2.

Socialisterne i Frankrig er rasende over Périers Valg til Præsident, da han nemlig allerede som Ministerpræsident optraadte med Bestemthed mod Socialismen og opfordrede til kraftig at bekjæmpe den.

Det er forresten ikke blot de franske, — ogsaa de norske Socialisteraser. „Socialdemokraten" skriver: „den nye Præsident er vor argeste Modstander og en af de mest reaktionære Bagstræbere". Bladet tvivler ikke paa, at Périer vil holde sit Ord og føre Kamp mod Socialisterne, men det haaber samtidig, at han skal vende tilbage fra Kampladsen med" Rænder paa Ryggen."

Dette samme Blad tager aabent Parti for Kommunarderne fra 1871 og deres Skjændselsgjerninger. Regjeringstropperne, der tilveiebragte Ro og Orden i Hovedstaden, kaldes „en blodtørstig Bande", medens Kommunaderne bæres med Navnet Borgere!

Ole Big Folke- og Fædrelandsvennen, har skrevet:

„Vi kan ikke dølge, at der gjærer en en Mængde onde Kræfter iblandt os; men det er dog ogsaa vist, at mange gode rører sig i Norge. — Det kommer blot an paa hvem der faar Overhaand. —

Enhver Fædrelandsven maa vel ønske, at alle Landets Indvaanere efterhaanden vaagner op og besinder sig paa hvad der er at gjøre til eget og fælles Bedste. At meget iblandt os ikke er saa godt som det kunde og skulde være at Armod gjæster mange norske Hytter, at baade Grundloven og de øvrige Love har Mangler, at Regjeringen og Storthinget ofte kan ta feil, det er Altsammen vist. Men et er det at nedrive (det er altid let Sag) et andet at opbygge. Vi kan alle se Feil og Mangler, men at rette paa dem og sætte noget bedre istedetfor det gamle, det er ikke saa let enda. — — — — Skal vi faa en sand Frihed, da maa vi fordybe os i Norges egen gamle Aand og lade den gjennemstrømme os, saa Livet deraf kan udspringe som et ægte Folkeliv, i Grunden det samme som i Oldtiden, kun i forklaret Skikkelse, i kristelig Dragt.

Nu da man klager over Armod, da er det vist, at det er en slem Gjæst. Dog ved vi jo, at det er „Herren, som gjør fattig og rig." — — Forsaavidt Fattigdommen beror paa Mennesker, saa betænk dog, at Regjeringen og Styrelsen dog vel ikke kan gjøre særdeles meget dertil — (i det enkelte betragtet —) Hvor langt større Velstand vilde der dog ikke blive iblandt os, naar Drukkenskab, og alskens Overdaadighed fik Reisepas. Jalfald er det Daarskab naar nogen vil indbilde Menigmand, at Lighed i Formue og Eiendom er en god Ting. Det er godt, at der findes Pengemænd iblandt os, kun er det beklageligt, naar de ikke altid gjerne bruger Pengene til at sætte Landets Handel dygtig i Bevægelse.

Der mangler det norske Folk den rette levende Foretagelsesaand, den raske Dristighed, som er saa ønskelig. Ogsaa i denne Retning er der endnu en befolkelig Død; derfor maa vort bestandige Opraab blive: Vaagner op til Virksomhed, til kraftig Daad." — — — — Den passer ogsaa for vor Tid denne Udtalelse af hin Folkets Ven, der sang:

„Jeg elsker Bonden i Kofte graa,
og Fattigmanden, hvis Seng er Straa,
og alle Magter,
som ei foragter,
de simple Smaa."

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. I den forløbne Uge holdt denne Artikel sig meget fast med tildels fremstudte Priser, navnlig hvad de finere Sorter anbelanger. — Den hollandske Java-Kaffe-Auktion løb af med det gunstige Resultat at der betaltes for de her brugelige Sorter fra 1—1½ Cent over Taxterne. Saavel fra Brasilien som fra det amerikanske og europæiske Marked meldes der er fast Tendens og fremadgaaende Priser for Artiklen.

Sukker. Denne Artikel havde i Ugens Løb hellere en vigende Tendens. — Her i Markedet omsattes der i begge Artikler kun til Forbruget.

Korn. Saavel for Rug som for Hvede noteres der i Ugens Løb atter lavere Priser paa de respektive udenlandske Markeder. — Der blev hertil imponeret i de sidste otte Dage 32,000 Hl. Rug og 2700 Hl. Byg. —

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.60—00.00
Danziger Do.	—:—	„	9.50—00.00
Russisk Byg	—:—	„	7.75—00.00
Victoria Erter	—:—	„	20.00—22.00
Smaa „	—:—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Abonner paa „Eidsvold.".

Kun **1 Krone pr. Kvartal** koster

„Eidsvold"

fra Iste Juli.

Maanedsabonnement **kan ogsaa tegnes ved direkte Indsendelse til Expeditionen. Koster for en Maaned frit tilsendt *kun 35 Øre.* Gjør et Forsøg ved at abonnere paa Bladet for Juli Maaned. Abonner itide paa nærmeste Postanstalt** eller i Expeditionen, Kirkegaden 34, Christiania.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, Iste & 2den Etage.

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

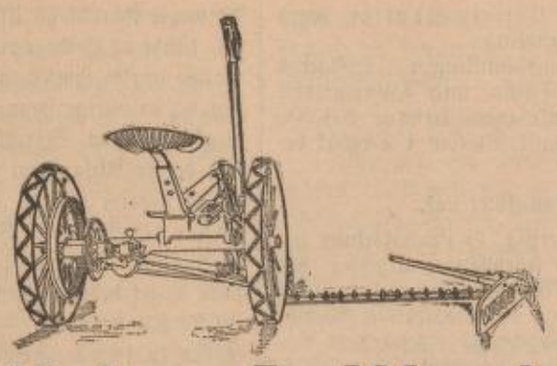

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler **Slaamaskiner** — nye Modeller — for en og to Heste. **Hesteriver** med 24, 26, 28 og 32 Tinder.

Vore Slaamaskiner staar — i Soliditet, let Gang og elegant Udstyr — over alle her til Landet indførte Maskiner.

NB. Endel ældre „Wood" og enhest Slaamaskin „Diamant" udsælges.

Illustrationer og Prislister tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø.

Udsalg i Kristiania Stenersgaden No. 7.

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele.

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** Grændsen ved Torvet. Kristiania.

Undervisning.

Christiania Kathedralskole.

Indmeldelser af nye elever modtages indtil 1ste juli. I 4de, 5te og 6te middelsk.klasse, kan der paa grund af en ny ordning optages flere elever end forhen. Skriftlige indmeldelser maa ledsages af oplysning om den anmeldtes alder og tidligere undervisning. Kontortid 1—2.

Christiania Kathedralskole.

Andragender om friplads eller stipendium for næste skoleaar bør være indsendte til skolens rektor inden 1ste juli. Andragenderne stiles til kirkedepartementet. For de disciple, som nu har friplads eller stipendium, maa der søges paany.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for søskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole

(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Hauges minde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Hedemarkens Amts Landbrugsskole

paa

Jønsberg

optager nye Elever fra 1ste Oktober. **„Fuldstændigt Kursus"** varer to Aar. **„Theoretisk Kursus"** to Vintre og en Sommer. Udførlig Bekjendtgjørelse findes indtaget i Kundgjørelsestidende No. 141. Ansøgninger indsendes inden 10de September til Undertegnede, Adr. **Stange St.,** Hedemarken, (H. O.) ***Joh. L. Hirsch.***

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til: **Middelskolens Afgangsklasse** og til det med vor **„Skole for Voxne"** forenede **Firemaanedlige Forberedelseskursus.** Vor „Skole for Voxne" (Guvernanteskolen") begynder i Januar 95 et nyt Kursus. — Skolens Kontor er daglig aabent Kl. 1—2.

Statsstipendiat ved Chicagoudstillingen

Hr. Gaardbruger O. N. Sending, Sandsvær,

skriver i Morgenbladets Landbrugstidende for 25. Mai bl. a. følgende om

Deerings

Slaamaskiner og Selvbindere:

„Da jeg som Stipendiat opholdt mig ved Chicagoudstillingen i 1893 og der — sammen med flere Jordbrugsmænd — undersøgte de forskjellige Slaamaskiner, af hvilke en forsvarlig Mængde fremstilledes, maa det være mig tilladt at fremkomme med en Veiledning for mulige Kjøbere og det Resultat, vi der kom til, nemlig at Deerings Maskiner ved sin mere enkle Konstruktion, lette Gang og mest fuldkomne Soliditet — oversteg alle sine Konkurrenter. Efter min Mening fortjener Deerings nye Slaamaskiner og Selvbindere, især den lette „Ponny"-Binder — 5 og 6 Fods Skjærevidde, høieste Træk i Arbeide 285 Pd. — den største Udbredelse i vort Land.

Jeg havde blandt andet ogsaa Anledning til at overvære en stor Prøve med 43 Deerings Selvbindere paa en Farm (Elk Valley Farm) i Dakota, og det var en Fornøielse at se, med hvilken Præcision og Lethed de arbeidede.

De nye Deerings „Ideal Slaamaskiner" og nævnte Selvbindere er forsynede med Kugle og Rullelagre, hvorved de utvivlsomt er de mest letgaaende af alle, ligesom de er meget solide.

Sandsvær, 30te April 1894. **O. N. Sending.**

Fagbladet ***„Farm Implement News"*** i Chicago skriver under **17de Mai 1894** bl. a. følgende.

„Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen, blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver**".

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Medaljer.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

For tæringssyge og mavelidende.

„Paa en reise i sydeuropa for nogle år siden så jeg ofte et stort annonceskilt forestillende en fisker, som bar en stor kjæmpetorsk paa ryggen — under maleriet stod en reklame for den norske medicin-tran som et overordentligt vigtigt middel mod lungetæring.

Medicin-tran er i sandhed bra, men den har en stor feil, eller rettere to, den smager ondt og den ødelægger ofte maven. Den tæringssyge bør ham tage ind „en spiseske tre gange daglig". Jeg ber ham da tage hjem en æske **Maltos-Cannabis.** Deraf bør han koge 1 à 2 theskder i ½ liter uskummet melk og drikke en sådan portion morgen og aften. Han gjør det, og gjør det gjerne."

Ovenstaaende citat er af Dr. Henrik Bergs opsats i Dr. Wretlinds tidsskrift „Helsovännen", den 1ste marts d. a.

Maltos-Cannabis (Den tekn. Fabrik Røda Rorsets opfindelse, hvorpaa er søgt patent i flere lande) har allerede fundet stor udbredelse viden omkring. De mest fremstående læger anbefaler den mod sygdomme i bryst og mave. Dette preparats aldeles enestående fremgang maa tilskrives dens overordentlige, i de fleste tilfælde hurtig fremtrædende, helbredende og velgjørende egenskaber på personer med dårlig fordøielse.

Maltos-Cannabis i ¼ Ko.'s æsker à Kr. 1.25 tilsalgs hos:

Apothekerne og de fornemste Colonialhandlere.

Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due,** Kongens gade 8, Christiania.

Heyerdahl & Co., Maskinlager.

Største Udvalg

af anerkjendte bedste Sort

amerikanske

Slaamaskiner,

uovertrufne i sin Hensigtsmæssighed for norske Forhold, i **Skjæreevne, i Lægde, i Letgang, Seighed, Styrke, billig Vedligeholdelse, letvint Skjøtsel, Hesteskaansel** og **regulerbar Knivhastighed — seirede** over **samtlige** Konkurrenter ved sidste af **Staten foranstaltede** Prøvning.

„Patentriven" med 4 Aars Tindegaranti — den høiest præmierede Høsterive i Norge, — dens Varighed og øvrige gode Egenskaber i Praksis uopnaaet af Efterligninger med og uden Spiralfjedre.

Kjøb ikke Slaamaskine eller Hesterive uden først at have besøgt vort nye Udstillingslager i **Nygaden.**

Heyerdahl & Co. Maskinforretning,

Christiania og Throndhjem.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,

anbefaler et smukt Udvalg i:

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkers, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Norsk Filigransfabrik

Guldsmedforretning

Karl Johans Gade 20,

Hj. af Akersgaden.

Guld- & Sølvarbeide

samt Pletvarer,

Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede

anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Skotøi!!!

En Del Børneskotøi fra forrige Aar udsælges under Indkjøbspriser.

Forøvrigt godt sorteret med Skotøi til billige Priser.

P. L. Dieseth,

Youngsgaden 7.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Valders.

Ved **„Fuldsendvand"** modtages ogsaa i Sommer Reisende fra 30te Juni. Adgang til Jagt og Fiskeri.

Adr. **„Skråtvolds P. O."**

(O. A. R.)

Abonner paa „Eidsvold."

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri, **Kristiania.**

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre
(Gustav Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd

Nr. 77. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Tirsdag den 3die Juli 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.
Won't Wash Clothes
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Fotograf Lund Brogd. 8 Telef. 1828.

„Eidsvold"
Telefon-Nummer:
Redaktionen 909 II.
Expeditionen 909 I.

Af Bønderne afhænger Norges Fremtid.

„Med Gud og Sveriges Almue" var Gustav Vasas Valgsprog, og med dette som Rettesnor befriede han sit Fædreland for fremmed Undertrykkelse. I denne store Konges Valgsprog laa en Erkjendelse af, at Kongemagten maatte søge sin Støtte i Folkets dybe Lag, og da særlig blandt dem, der eier og bruger Landets Jord.

Havde Kongemagten hos os stillet sig Gustav Vasas Exempel for Øie, vilde Norge ikke være kommet ind i et Uføre som det nuværende, og Radikalismen havde ikke faaet slig Overhaand. Det var det norske Kongedømmes store Feil, at det i sin Tid gav sig ind under Embedsstandens Indflydelse i Stedet for at kaste sin Lod med Norges Bønder.

Da disse under Ueland som Høvding fremsatte sit Krav paa en Styrelse, der var i Samhug med Folkets Tænkesæt, da tillod Kongemagten Embedsmændene paa dens Vegne at afvise dette Krav som ubeføiet. Den unddrog ikke Embedspartiet sin Støtte, da dette Parti opstillede sin farlige og skjæbnesvangre Lære om en Kongemagt og en Folkemagt, der gjensidig skulde ballancere hinanden, og som derfor ogsaa maatte brydes med hinanden. Den var ikke opmærksom paa en saadan Læres Hulhed i sig selv og dens fuldstændige Uholdbarhed i Længden. Den indsaa ikke, at der først kom nogen virkelig Mening i denne Lære, dersom Kongemagten gjorde sig til Et med et Mindretal, der ønskede at holde Folkets Flertal Stangen. Og dog manglede der ikke paa Tegn, der maatte varsle om, hvilken Vei man var inde paa. Det maatte blive klart, hvad Anvendelsen vilde blive af denne Lære — dens vistnok velmenende Opfinderes Hensigter ufortalte — da samtidig den Lære blev opstillet, at „den oplyste Del af Nationen", hvorved mentes Embedspartiet, bedre maatte skjønne sig paa, hvad der tjente til Landets Vel, end Bønderne. Deri laa nærmere beseet en fuldstændig Fornægtelse af Hensigten med den repræsentative Forfatning, at derigjennem Folkets Gjennemsnitsmening og Summen af dets Tænkesæt skal være Rettesnoren for Landets Styrelse. Ikke i noget Land i Verden, hvor Folket har sine bestemte politiske Meninger og har vænnet sig til at have en Vilje, vilde et saa uforstandigt Krav kunne blive andet en fordærveligt for dem, der opstillede det. Den Omstændighed, at Kongedømmet ikke i Tide skjønte, hvor det maatte bære hen ved at det sluttede sig til et aftagende Mindretal, har desværre i høi Grad svækket dets Stilling her i Landet.

Eftervirkningerne heraf lider vi endnu under, uagtet det maa være klart for alle, at Kongemagten nu indser sit Feilgreb og for Eftertiden vil bygge paa den brede og solide Basis: „Med Gud og Norges Bønder". Det vil, som en fremragende svensk konservativ Politiker (Direktør Herslow) har udtalt, ikke længere kunne blive Tale om nogen Tilbagevenden af det gamle Embedsstyre. Kongemagten kan ikke længere svæve i Luften, knyttet til en afmægtig Del af Landets Befolkning. Bygger den derimod paa Bønderne, vil den kunne staa tryg. Heldigvis er den norske Gaardbrugerstand saa talrig og har desuden en saa stærk Støtte i Landets Grundlov, at den kan byde fuld Sikkerhed mod de Strømninger i Tiden, der gaar i Retning af Radikalisme, Socialisme, og Anarkisme.

Men en Betingelse er der: Gaardbrugernes fremtidige Stilling afhænger af, om de til Høsten afviser Forsøgene paa at faa dem til at sælge sin Førstefødselsret for de af Radikalere og Socialister tilbudte Linser. Disse Valg i 1894 bliver afgjørende for en uoverskuelig Fremtid. Sejrer Bønderne, kan de senere, naar Stemmeretten udvides og gjøres almindelig, opstille sine Betingelser, og kræve den fornødne Sikkerhed. Seirer derimod Radikalismen, vil Førstefødselsretten uværgelig blive solgt, og vort Land vil gaa ind i et Tidsrum af Vanskeligheder og Rystelser, over hvilke ikke engang Folket selv vil kunne være Herre.

Revolveren ude igjen. En Arbeidsmand fra Aker kom Fredags Morges ved 3-Tiden gaaende herfra Byen Trondhjemsveien opover for at gaa til sit Hjem. Paa Veien traf han to yngre Gutter, som han blev i Følge med. Da de var komne et Stykke ind paa Akers Grund, fik de se, at nogen havde opgjort Ild i en Bakkehælding nogle Skridt fra Veien. Arbeidsmanden gik hen til Ilden, hvor han traf en arbeidsklædt, ukjendt Person.

Arbeidsmanden tiltalte Personen, idet han bad om en „Skraa". Herpaa fik han intet Svar. Arbeidsmanden bemærkede, at det var ulovligt at gjøre op Ild saa nær Veien.

Personen svarede heller intet hertil; men fulgte med Arbeideren op i Veien, og her tog han op en Revolver og satte den for Brystet paa Arbeidsmanden; men denne fik Tag i Personens høire Haand, som han havde Revolveren i, saa at da Skuddet gik af, rammede dette Arbeidsmanden i det venstre Ben, noget ovenfor Knæet, saa Kuglen trængte ind i Laaret, hvor den blev siddende. Det lykkedes derefter Arbeidsmanden at faa vristet Revolveren ud af Personens Haand. I Revolveren fandtes endnu en uaffyret skarp Patron. Arbeidsmanden forfulgte Personen, indtil han fik Hjelp af private Folk, som hjalp ham med at faa Personen bragt til Rodeløkkens Politivagt, hvor Revolvermanden forløbig blev taget i Forvaring.

Tiden for Valgene. Søndre Trondhjems Amtsformandskab har ifølg. „Tr. Adr." udtalt sig for, at Valgmandsvalgene for Søndre Trondhjems Amt skal afholdes i Midten af September.

„De hemmelige Udgifter". Forrige Storthing knyttede den Betingelse til Bevilgningen til de saakalte hemmelige Udgifter paa Diplomatbudgettet, at en Redegjørelse for dem meddeltes den norske Statsminister i Stockholm. Hidtil har Udenrigsministeren været alene om dem, idet ingen af de andre svenske Statsraader erholder Kundskab om deres Anvendelse. Udenrigsministeren nægtede at afgive den forlangte Redegjørelse, og som Følge deraf bortfaldt den norske Bevilgning til denne Post.

Vi er enig med Konstitutionskommiteens Flertal i, at denne Betingelse atter bør stilles. Saa længe Udenrigsministeren ikke er ansvarlig for Norges Storthing er det nødvendigt, at et af det norske Ministeriums Medlemmer kjender Midlernes Anvendelse. Deri vil Norge finde Medhold hos forstandige svenske Mænd. Er nogensinde en Betingelse til en Bevilgning paa sin Plads — og det er Storthingets Pligt at være yderst forsigtig med at stille Betingelser — saa er den paa sin Plads ved denne Post paa Diplomatbudgettet.

Den Fleischerske Arvesag.

(Bureau-Telegram).

Bergen, 29de Juni.

I den Fleischerske Arvesag mellem Bergens Kommune og i Kjøbenhavn afdøde Rentenist Fleischers herværende Arvinger har Kjøbenhavns Skifteret idag afsagt Dom i Arvingernes Favør Afdøde havde ved Testamente skjænket sin hele Formue, omtrent ½ Million, til et Legat for Bergens Fattige, men Arvingerne negtede Testamentets Gyldighed, paa Grund af mangleude Vitterlighedsvidner. Arvingerne tilbød Bergens Kommune Kr. 100,000 til Legat som nævnt, mod at lade Sagen falde, hvilket Tilbud imidlertid Kommunen afslog.

Myrmandsverk i Balders.

Ved Maanedsthinget i f. M. for nordre Balders fremkom ifl. „Dr. Bl." en af de større Gaardbrugere i østre Slidre med en Skyldsætningsforretning, hvorved han begjærede samtlige under Gaarden hørende Husmandspladse — 6 i Tallet — fradelte og skyldsatte for derved at gjøre sine Husmænd stemmeberettigede.

Østre Slidre er ellers det Prestegjeld i Kristians Amt, der er bleven offentlig rost, fordi det kun tæller en Høiremand — nemlig Presten. Det er saaledes ikke af Frygt for at ligge under for Høire ved anstundende Valgmandsvalg, at man griber til overordentlige Forholdsregler, men kun for at faa flere Valgmænd. Exemplets Magt er stor!

Komplimentation. Søndre Trondhjems Amtsformandskab har besluttet, at Amtsformandskabet i en Deputation skal komplimententere Stiftamtmand Motzfeldt. Deputationen skal ifl. „Tr. Adr." bestaa af Komiteformændene og Sekretærerne.

Statsraad Olsson og Grosserer Konow vil tale ved et konservativt Stevne paa Hovindsholm den 8. Juli.

I Staten Ohio har den lovgivende Forsamling vedtaget et Tillæg til Loven mod Udbredelse af eller Besiddelsen af usædelige Gjenstande eller Skrifter, hvorved det forbydes Bladene at bringe Referater af sensationelle Kriminaltilfælder, Politisager, Sædelighedsforbrydelser osv. Kommer et Blad, der indeholder slige Nyheder, i Hænderne paa en mindreaarig, bliver Udgiveren strafbar. For Overtrædelse af Loven er fastsat en Straf af en Bod fra 50 til 2000 Dollars eller af fem Aars Tugthus. Hver Politibetjent er forsynet med en Afskrift af Loven, der ad denne Vei er bleven bekjendtgjort i videre Kredse.

Kjærestefolk. En Dag i Ugen stoppede en Trille op udenfor Politikammeret, mens en Mandsperson, som sad i, og Vognmandsgutten afleverte en noksaa skarp Ordstrid. Striden varede dog kort, idet Politiet lagde sig imellem.

Manden som sad i havde betalt en Krone for at faa kjøre sig og sin Kjæreste samt dennes Tøi til Dampskibskaien, men da Kjøregutten havde opfyldt sin Forpligtelse, paastod Manden, at han vilde kjøre saa længe han ønskede for den Kronen. Og da Dampskibet ikke skulde gaa før Dagen efter, mente han sig berettiget til at bo i Vognen til Dampen kom. Vognmandsgutten var resolut og kjørte lige til Politikammerets Port.

Manden i Vognen viste sig at være en bekjendt af Politiet, — er for en Tid siden hjemkommen fra Amerika.

Han blev hentet ind paa Politikammeret, hvor ogsaa hans Kjæreste kort efter indfandt sig med Besværing over ham.

Hun var en noget ældre staut Jente fra Fjordene, der nu tjente paa et Bystykke og havde for en 14 Dages Tid siden gjort Fyrens Bekjendtskab, skriver „Vestly".

Dagen som ovennævnte Kjøretur fandt Sted kom han med Hest og Vogn der hvor hun tjente og forlangte, at hun skulde være med. Han vilde nu føre hende til Brudeskammelen, og det maatte ske paa staaende Fod. Den troskyldige Jente gik ind paa Tingen, og da Husbondsfolkene ikke la synderlig Hindring iveien, fik hun sit Tøi og kjørte afsted. Men istedetfor den lovede Tur til Brudeskammelen kjørte Fyren bare i Ring rundt i Gaderne og var med passende Mellemrum inde paa Ølhuse og drak. Dette likte ikke hun, og da han saa kom i Klammeri med Vognmandgutten steg hun af og saa med Tilfredshed, at det bar til Politikammeret.

Her fik hun et nærmere Indblik i, hvad Kjæresten var for en Kar, og da hun forstod, at „Mændene med det blanke Baand" kun vilde hendes Bedste, betroede hun sig helt til dem, hvoriblandt ogsaa, at hun havde laant Fyren de meste af sine Sparefkillinger. Nu havde hun faaet nok af Kjærlesteskabet, bare hun vel var i Tjenesten igjen, men det var nok ikke saa greit at ordne, især da Husbondsfolkene havde havt store Ubehageligheder af hendes Kjærestegreier.

Politiet fik dog bragt Sagen i Orden for hende. Husbondsfolkene indsaa det nyttige for Pigen og vilde for hendes Part gjøre sit Bedste.

Det er mærkeligt, hvor godtroende Folk kan være, naar en byr sig frem som „Kjæreste".

At det her gik saa godt, som det gjorde skyldes vistnok, at Pigen — uagtet sin Tankeløshed — ikke havde været at formaa til at drikke med Fyren, og hun lagde selv Vægt paa, at, „det var godt, at hun var indskreven i Totalen".

Indviklet. I en liden By i Würtemberg giftede en Enkemand sig med sin Søns Kones ældre Søster og fik med hende en Datter. Derved fremkommer nu følgende mærkelige Forhold: Den ene Søster blev ved sit Giftermaal sin egen Søsters Svigermoder; Faderen blev sin egen Søns Svoger og er nu i Forhold til denne Søns Børn paa en Gang Bedstefader, Grandonkel og Onkel, eftersom han har ægtet deres hidtilværende Tante. Denne bliver som Følge deraf Bedstemoder og Grandtante for sine Søsterbørn, der nu for sin Vedkommende foruden at være sin Bedstefaders Børnebørn tillige er blevne hans Nevøer. Men den ovennævnte lille Pige, der er sin Faders Søns Stedsøster, bliver sin Broders Niece og sin Tantes Svigerinde, og hendes egen Moder er samtidig hendes Tante, Broderen er hendes Søsters Onkel, men for sin Broders Børn er hun paa en Gang Tante og Kusine. Broderen er imidlertid som sagt, bleven sin Søsters Onkel, da hun er en Datter af hans Kones Søster. Men den nye Stedmoder er som Faderens Kone samtidig Svigermoder ikke blot for Søsteren, men ogsaa for Søsterens Mand, hendes Spigersøn. Denne rørende Historie mindre om en anden, ifølge hvilken en Mand ved et lignende uforsigtigt Giftermaal blev sin egen — Bedstefador!

Sverige og Rusland. Den 8de Juli 1709 slog Peter Zar Karl XII ved Pultawa, hvilket havde til Følge, at Sverige tabte den Stormagtsstilling i Norden, som det havde indehavt siden Trediveaarskrigen, medens Rusland betydelig steg i Magt ved at erholde Østersøprovinserne ved den endelige Fredsslutning.

Rusland begynder allerede nu at forberede sig til at feire 200 Aars Dagen for Slaget. Regjeringen har nedsat en Kommission, i hvis Spidse staar Pultawas Guvernør, til at forberede Festlighederne; til disse har Kommissionen allerede modtaget 300,000 Rubler fra en rig Godseier Themigow. Paa Slagmarken skal reises et høit Granitmonument og den dersteds staaende Mindekirke betydelig udvides, ligesom der til den knyttes et Bibliothek, der skal indeholde alle Bøger og Dokumenter osv., der vedkommer Slaget; i en Staten tilhørende Tomt tæt ved Kirken bygges derhos en Skole og et Waisenhus.

Solen er nok fortørnet over at være blevet beskyldt for Alderdomssvaghed og har villet vise de taabelige Menneskebørn, at den trods alle „Solflekker" ikke har mistet noget af sin gamle Kraft. Den har da ogsaa i de sidste Dage givet saadanne Prøver paa usvækket Ildfuldhed, at alle Landets Borgere, hvad enten de er arge Høiremænd, moderate Centrumsmænd, paagaaende Radikalere eller Tilhængere af Socialismens nye Samfundsorden, utvilsomt er enige om at sige den gamle Dame, at ingen længere nærer den ringeste Tvil om at hun jo staar i sin fulde Kraft. Lige op til 30 Grader Celsius i Skyggen har det været nu i flere Dage, hvad der maa betegnes som en vel voldsom Bevisførelse.

Carnots Mord

skyldes en Sammensværgelse.

Marseille, 30. Juni. (N. T. B). Det er nu konstateret, at der har bestaaet en Sammensværgelse for at myrde Carnot.

Politiet er paa Spor efter de Sammensvorne, hvis sidste Møde afholdtes i Cette. Cesario Santo blev ved Lodtrækning udpeget til at udføre Mordet.

Flere Arrestationer forestaar.

Sirius grundstødt.

Bodø, 30. 6 94 (H. O. T. B.)

Hurtigskibet „Sirius" ankom i Rute igaar hertil. Havde taget Grunden ved Bjørn; ved Undersøgelse af Dykker befandtes Skaden saa stor, at Skibet maatte retournere 25 Passagerer, til Udstillingen i Tromsø medfulgte. Da Selskabet negtede at befordre disse for egen Regning befragtedes herværende Dampskib „Laurvik" for Passagerernes Regning til Tromsø. Afgik idag Kl. 9. Amtmanden betingede Posten til Harstad for Kr. 50.00.

Død af Solstik.

En af Underofficersskolens Elever døde Fredag af Solstik paa Ulven, hvorhen Kompagniet marscherede Torsdag forat ligge i Leir. En anden Elev ligger betænkelig syg af samme Aarsag. I de sidste Dage har her været stærk Varme, igaar næsten tropisk, op til 28 Gr. Celsius.

Den tyske Keiser og Frankrig.

Paris, 1ste Juli (H. O. T. B.). Den tyske Keiser har i Formiddag gjennem den tyske Gesandt ladet meddele Ministerpræsident Dupuy, at han har benaadet de to franske Officerer, der for en Tid siden i Leipzig for Spioneri idømtes flere Aars Fæstningsstraf. Hele Paris er dybt bevæget over Keiser Wilhelms Høimodighed, og saasnart Perier fik Meddelelse om Benaadningen gav han Dupuy i Opdrag at overbringe den tyske Keiser hans Tak og betonede, at Keiser Wilhelms Handling visselig vilde gaa begge de store Nationer til Hjerte.

Carnot myrdedes næsten paa samme Maade som Kong Henrik IV af Frankrig for 274 Aar siden. Som bekjendt skede dette Kongemord den 10. Mai 1610, idet Kongen kjørte til Arsenalet. Paa Gaden La Feronnerie, hvor Kongens Vogn standsedes af mødende Arbeidsvogne hoppede Morderen Ravaillac op paa det høire Baghjul af Kongens Vogn, bøiede sig ind i Vognen og gav Kongen to Knivstik, hvoraf det ene traf Hjertet. Morderen blev øieblikkelig grebet. Han dømtes til at sønderslides mellem Heste, og Dommen eksekveredes paa Greve-Pladsen den 27. i samme Maaned.

Sagfører Peersen

har nu bæret os med et Besøg. Igaar holdt han Foredrag i Gransherred, idag i Hovind, skrives til os fra Thelem.

Blandt de mange rare Ting, han disked op med, kan nævnes, at 10de Juni-Beslutningen (i 1892) kun var en Udtalelse om, at „det var bedst for Norge at have eget Konsulatvæsen", og der var bevilget 50 000 Kr. til „Undersøgelse, om det var heldigst at have eget eller fælles Konsulatvæsen." Enhver Mand maa nu sige til sig selv: „Jeg kan ikke følge Høire, fordi Høire bryder mit Lands Grundlov." „At Norge og Sverige har hver sit Konsulatvæsen berører jo ikke det fælles Konsulatvæsen"; „Fællesskabets Opsigelse sker i sammensat Statsraad". — Stemmeretten feiede han over med en Harelab.

Med Hensyn til vor unionelle Politik blev han paa begge Steder imødegaaet af Hr. Olav Berge, der paaviste det uholdbare i Hr. Peersens Fremstilling af disse Sager. I Gransherred gik Hr. Peersen endog saa vidt med sine Skroner, at Hr. Olav Berge maatte erklære det for Usandhed, sagt med Vidende og Vilje. Hr. Peersen bad ham vogte sig for Kriminalloven; men Hr. Berge beviste Sandheden af sine Ord paa en slig Maade, at der ikke kunde blive Spor af Tvivl tilbage, og saa vender han sig mod Hr. Peersen med de Ord: „Du lyt taale det, Blessommen." Men Hr. Peersen taalte det nok ikke; han reiste sig og opfordrede sine Meningsfæller til at fjerne sig, hvorefter de forlod Salen.

Ordføreren fra Gransherred fulgte med til Hovind antagelig for at instruere Forsamlingen, at man burde fjerne sig, naar Hr. Berge skulde til at afklæde Hr. Peersen. Og det blev da ogsaa gjort. Andre Gangen Hr. Berge fik Ordet, reiste samtlige Radikale sig og forlod Mødet.

Hr. Overretssagfører Reynolds fra Porsgrund har paa begge Steder imødegaaet Foredragsholderen med Hensyn til Stemmeretten. Bevist af Statistikken, hvorledes almindelig Stemmeret uden Spor af Garantier vil bringe vort Samfund ind i Forholde uden Sidestykke i Verden — undtagen Grækenland. Han hævdede, at Kravet er reist af Oppiglere og Agitatorer og ikke af Arbeiderne selv, og at Bønderne ved at gaa med de Radikale iaar vil give Socialisterne det Vaaben ihaand, hvormed de kan „bli Herrer i Landet".

Vi har aldrig her hørt nogen Folketaler, der har ført Diskussionen paa en saa lav Maade som Hr. Peersen. I Mangel paa Argumenter har han stadig haft personlige Grovheder paa rede Haand, især synes Hr. Olav Berg, som taler Centrums Sag, at blive bæret med hans mest indædte Had. Og forresten ikke bare Hr. Peersens, men alle Radikaleres Had heroppe. Han maa nok have gjort Radikalerne adskillig Skade, da han i Paasken holdt sine politiske Foredrag her. Det er bare beklagelig, at han ikke kan følge Hr. Peersen videre; han maa nemlig tilbage til Skien imorgen. Imidlertid antager vi, at Hr. Peersen vil faa nok at gjøre med Hr. Sagf. Reynolds, der vil følge ham paa hele Tourneen.

Stillingen her er nokſaa tvivlsom. Begge Partier haaber paa Seier, men ingen er sikker. Det gjælder at arbeide ihærdigt.

Gransherred 26de Juni 1894.

Dan Centrumsforeninger!

I „Eidsvold" for 30te er en Indsender ude og opmuntrer til at danne Centrumsforeninger. Det var et Ord i rette Tid, et Ord som bør gjentages og gjentages til det vinder Indgang. Og denne Opfordring bør de velvillige Foredragsholdere ogsaa lægge sig paa Hjerte — Lad altid eders Foredag resultere i Dannelse af en Forening — da har man først det fulde Udbytte af samme. Uden Organisation er man ogsaa uden Indflydelse — denne maa absolut til — derfor alle som har Anledning, stift Foreninger — selv om de er smaa, de har dog sin Betydning.

Ogsaa en Centrumsmand.

E. S. Jeg har hørt en Modstander sige — saalænge Centrumsføreren bare indskrænker sig til at holde Foredrag uden samtidig at danne Foreninger, kan vi tie stille, da er ikke Faren stor, men begynder de i større Udstrækning at danne Foreninger bliver det værre.

Veto. Radikalerne har fundet paa at tale om et „svensk Veto" i norske Sager. Aa nei, det er norsk Veto, som stiller sig i Veien for de radikale Planer. Det er den Del af Norges Befolkning, som for Tiden har Mindretal i Storthinget, men haaber at faa Flertal ved Valgene, som benytter det udsættende Veto, at Landets virkelige Vilje kan blive hørt.

Mod en enig Folkevilje i Norge existerer der ikke noget Veto, hverken fra Kongens eller fra Sveriges Side. Der vil ikke kunne opdrives noget norsk Ministerium til at hævde et saadant Veto.

Men mod Radikalernes vanvittige Færd er et udsættende Veto meget nyttig. Det viser sig i disse Dage tydeligt, at Grundlovsgiverne paa Eidsvold i 1814 handlede med Visdom, da de satte det suspensive Veto ind i Grundloven.

En stor Missionshær kjæmper for Hedningernes Omvendelse. Alle Missionsselskaber har tilsammen 10311 Stationer, 3755 mandlige og 2539 kvindelige Missionærer, 11979 indfødte Prædikanter, 2419 Kirker, 695807 Kommunikanter, 11960 Skoler med over en Million, som forberedes til Daab og Optagelse i Menigheden.

Gaardhandel i Vestre Toten. Gaarden Teterud i Vestre Toten er ifølg. „Gj. Bl." nylig solgt til M. Blilie og Dye paa Heggernæs for en Kjøbesum af 45,500 Kr. I Handelen følger Besætning, Indbo og Gaardsredskaber.

Til Forligelseskommissær i Vestre Toten valgtes forrige Søndag M. Blilie.

Ved Kreaturauktionen paa Horne i Romedal den 27de ds. betaltes for Kjør ligeop til 300 Kr. Denne Pris blev ialfald git for en Telemarksko. Etpar Aar gamle Kviger blev betalt med indtil 250 Kr. De følgte Dyr var ogsaa gjennemgaaende af udsøgt Slags, skr. „Opl. Av".

Folkemøder og Stævner.

Privattelegram til „Drebl."

Skien, 1. Juli.

Folkemødet i Porsgrund.

Statsraad Hagerup afviste den forældede Opfatning af Høirepartiet som et Embedsparti, fientligt imod alle Reformer. Høire staar paa Folkestyrets Grund, men kræver i dettes Interesse Garanti mod Flertalstyranni og forfatningsmæssig Ro for fredeligt Fremskridtsarbeide. Under sin Udredning af de sidste Aars politiske Udvikling paaviste Statsraaden det radikale Venstres Holdningsløshed. Høires Krav paa fuld Ligestillethed med Fællesminister er retfærdigt og gjennemførlig t, naar vi gik Forhandlingens Vei. Venstres Forhandling paa frit Grundlag var i Virkeligheden en Forhandling om Unionns Opløsning. Statsraaden sluttede med et „Leve Fædrelandet", der modtoges med stormende Jubel. De Moderates Taler, Statsraad Jacobsen, fremmødte ikke paa Grund af Trafikforhindringer. Mødet var i alle Henseender vellykket. Ca. 2000 tilstede. Telegram sendtes under Mødet til Kongen.

Sverdrup i Laurvik.

Laurvik 1/7 94 (H. O. T.-B.)

Statsraad Jacob Sverdrup holdt idag i Bogeskoven for ca. 1000 Tilhørere Foredrag om Unions- og Konsulatsagen samt Stemmeretten. Foredraget, der endte til med et „Leve Fædrelandet" modtoges med Bifald.

*

Ifølge til os indløbne paalidelige Meddelelser paahørtes Sverdrups Foredrag i Søndags i Bogeskoven ved Laurvik af ca. 2000 Tilhørere. Et radikalt Blad, der bringer et forvrængt Referat af hans Foredrag, angiver Antallet til — 350!

*

Forøvrigt holdtes der i Søndags Foredrag i Hof (Jarlsberg) af Storthingsmand O. Berge for ca. 50 Stemmeberettigede, af Storthingsmand Holsen i Stange for ca. 70, og af Redaktør Helgevold i Nitedal for ca. 50 Tilhørere, omtrent udelukkende Stemmeberettigede. Her stiftedes en Centrumsforening. En Radikaler, A. Rom, der var „sendt af Steen", forlangte Ordet til Imødegaaelse, men da kun Foredrag var bekjendtgjort og Forening skulde dannes efter Foredraget, kunde hans Anmodning ikke efterkommes.

Møde i Akershus.

Søndag holdtes paa Kontra i Ski et vellykket Møde arrangeret af den konservative Forening dersteds.

Mødet var besøgt af ca. 150.

Statsraad Bonnevie holdt Foredrag om Udenrigsstyret og Konsulatsagen og Storthingsmand Refsdal om Stemmeretten. Foredragene paahørtes med den største Interesse.

Formanden udbragte et Leve Fædrelandet, i Forbindelse med et for dets Fremtid godt Valg, der fandt jublende Tilslutning.

Om den almindelige Stemmerets Følger skriver Bladet „Fremskr.":

Her i Bratsberg vilde Gjennemførelsen af den almindelige Stemmeret medføre en anden Synderlighed, som vore radikale Venner i den øvre Del af Amtet ikke synes at have tænkt stort paa. Hvis Bestemmelsen om, at alle Mandfolk, der er fem og tyve Aar gamle og i det sidst forløbne Aar ikke har havt Understøttelse af Fattigvæsenet og ikke som Tyende tilhører en andens Husstand, skal være stemmeberettigede, — hvis den Bestemmelse bliver gjennemført, vil det utvilsomt gaa saaledes, at de tre Herreder Gjerpen, Bamle og Solum vil komme til at beherske hele Bratsbergvalget.

Thi disse Bygder har, som man ved, betydelige industrielle Anlæg i sin Midte og støder alle op til Byer eller Ladesteder, Den almindelige Stemmeret vilde sikkerlig tre- eller firdoble Urvælgernes Antal i disse Bygder, det vil sige, Gjerpen alene vilde efter de nugjældende Regler faa omkring 30 Valgmænd, Bamle og Solum omkring hver sine 15.

Den almindelige Stemmeret vilde i de øvre Dele af Amtet ingenlunde have en tilsvarende Virkning. I flere Herreder vilde den neppe forøge Valgmændenes Antal; i mange vilde nok Valgmændenes Antal vore, men Gaardbrugerne vilde fremdeles udgjøre Flertallet.

Vi synes, ogsaa ovenstaaende er Momenter, som fortjener at komme i Betragtning, naar man nu snart skal gaa til Valg her i Bratsberg. Man for overveie, om det vilde være til Held saar Distriktet, at en to—tre folkerige Herreder gjorde hele den øvrige Del af Amtet umyndigt.

130 aflagde Lørdag Konstitutionsed, deraf 112 ved Ekstratinget om Eftermiddagen.

Ekspeditionssjef Faye Knudsen er konstitueret som Rektor i Fredrikshald. Til Ekspeditionschef i hans Sted er udnævnt Overlærer J. Chr. Johansen.

Gejstlige Udnævnelser. Sjømandspræst C. B. Hansteen er udnævnt til Sognepræst i Ulstein og Sjømandspræst i New-York K. K. Saarheim til Sognepræst i Sundalen.

Kand. real. Otto Berg er konstitueret som Adjunkt ved Kristiansunds offentlige Skole for den høiere Almendannelse.

Selskabet for Norges Vel.

Under 25de Juni bevilgedes af Direktionen Gaardbruger Fritz Hornemann af Stange et Stipendium stort Kr. 250 for ved et Besøg paa Landbrugsmødet i Randers videre at studere Svineavlen i Danmark.

Agronom Søren Sverdrup fra Nordland et Stipendium stort Kr. 172,50 (Renterne af Legatet til Overlærer Sverdrups Minde) til et Besøg ved Landthingsmødet i Randers.

Storthingsmamd og Gaardbruger E. G. Schanche, Utsten Kloster, et Stipendium stort Kr. 300 for ved en Reise i Danmark, at studere Husdyravlen — særlig Svineavl.

Til Udstillingen i Porsgrund 4 Stkr. Sølv- og 8 Stkr. Broncemedaljer til Præmier i Landbrugsafdelingen.

Til Udstillingen i Tromsø ligeledes 4 Stkr. Sølv- og 8 Stkr. Broncemedaljer.

Som Bidrag til en Udstilling af Husflids- og Meieriprodukter i Alstahoug Herred Kr. 100.

Carnots Begravelse.

Paris 1/7 94 (H. O. T. B).

Carnots Begravelse foregik idag overensstemmende med Programet. I de Gader, hvor Ligtoget passerede, var uhyre Menneskemasser forsamlet. For Pladse paa Tage, i Vinduer og Træer var der betalt optil 1000 Francs. Store Troppemasser var ogsaa paa Benene, men alt foregik roligt; der var dog mange, som besvimede. Efter den gribende Sørgegudstjeneste i Notre Damekirken, hvor Kardinal Richard forrettede, gik Toget til Pantheon, hvor Ministerpræsident Dupuy holdt en gribende Tale. Han betonede, at Carnot havde erholdt Dolkestikket under Udøvelsen af sit Embede og var død paa Ærens Mark.

I Stockholm var der Serafimerringning fra Riddarholmskirken i Anledning Begravelsen.

Bureautelegrammer til herv. Blade giver følgende nærmere Meddelelser om den storartede Ligfærd: Repræsentanterne for de fremmede Stater, særlig Tyskl ands, Englands og Italiens, hilsedes ved sin Ankomst af Mængden, da Tropperæne præsenterede Gevær. Forinden Sørgetoget satte sig i Bevægelse, holdt Dupuy en Tale, hvori han ytrede, at Carnot har hengivet sit Liv for Fædrelandet og er død for Frankrige og Republiken som et Offer for den Sekts Hævn, som alle Nationer vil forene sig om at gjøre uskadelig. Han faldt som Soldat paa Ærens Mark. Han havde allerede talt om Hvilens Tid; thi han agtede ikke at stille sig igjen til Præsidentvalg, hvilket strider mod Forfatningens Aand. Han havde et høit Begreb om Præsidentværdigheden og forstod at vække Sympati overalt. Frankrige og og Udlandet frembærer, forenede i Smerte, Beviser paa Sympati for Mennesket, Borgeren og Statsoverhove-

---

Den sorte Diamant.

En Forbryderhistorie.

—o—

Generalinde von Wartenberg hørte til Tydsklands høiere Aristokrati og var stolt af sine Ahner og Penge. Hun havde levet et sorgløst Liv lige til de sidste Aar, da noget syntes at tynge hende slig, at hun blev nervøs og pirrelig. I to Aar havde Generalinden grædmet sig over Tabet af Familiens ældste og mest værdifulde Smykke — den sorte Diamant — et Slags Amulet, hvorved der skulde følge Lykke. Diamantsmykket var forsvundet fra Juvelskrinet paa en høist uforklarlig Maade og uagtet der straks gjordes Anmeldelse til Politiet og de nøiagtigste Efterforskninger, havde det hidtil vist sig umulig at opdage Forøveren af dette frække Tyveri.

Viktor von Wartenberg havde stedse været sin Moders Stolthed og Glæde og i det Ydre viste han Moderen den største Ærbødighed; dog var deres Planer og Anskuelser vidt forskjellige.

Generalindens Yndlingstanke var at Viktor skulde blive Officer ligesom sin Fader; men Viktor selv følte Kald til at blive Landmand og understøttedes deri ivrig af sin Formynder, en flink og driftig Godsbesidder.

Fra nu af skiltes for en Del Moderens og Sønnens Veie. Generalinden levede paa sin Bis, alene med en fattig forældreløs Søsterdatter, som hun af Barmhjertighed havde taget i Huset.

Viktor var den meste Tid hos sin Formynder, indtil han naaede Myndighedsalderen. Ved den Tid skulde han overtage Bestyrelsen af et stort Gods, hvis Eier, en rig Fyrste, stedse var paa Reiser. — Men først vilde den unge Mand se lidt af Verden og derfor havde han for nogle Maaneder siden tiltraadt en Reise, og vilde saa efter sin Hjemkomst tilbringe en kort Ferie hos sin Mor. Han ventedes nu tilbage hver Dag, og Moderen modtog ham med aabne Arme — ogsaa over Kusine Metas blege Ansigt viste der sig et lyst Glædessmil, da hun modtog Fætteren. Denne havde jo altid været snil mod hende, og aldrig ladet hende føle, at hun var den fattige Slægtning; han var saa godt som den eneste der tog noget Hensyn til hende.

„Hvor bleg du er Meta", sagde den unge Mand, da han anden Dag efter sin Hjemkomst traf hende alene i Dagligstuen, mangler du noget, eller er min Mor ikke snil mod dig?"

Han spurgte ikke uden Grund. Generalindens Optræden ligeover for den forældreløse unge Pige havde givet Anledningen; men for ingen Pris vilde det stakkars Barn gjøre ham den Tilstaaelse, at hun følte sig ulykkelig i hans Moders Hus.

„Det er ingenting", sagde hun afværgende, medens en glødende Rødme bedækkede hendes Kinder og hun bøiede Hovedet dybere ned over sit Arbeide.

Generalinden afbrød Samtalen, hun kom for at føre sin Søn sammen med den smukke og aandrige Grevinde Gallias, Hende ansaa Generalinden for et overmaade passende Parti for Sønnen, ved Hjælp af den betydelige Medgift — thi Grevinde Gallia var rig — kunde han kjøbe et Gods og slippe at være Tjener under andre.

Generalinden havde kjendt Grevinden i over to Aar — deres første Møde var ved et Badested — og hun vidste tilbørlig at skatte den skjønne og begavede Dame.

Underlig nok synes Sønnen at forblive aldeles uberørt af den unge feterede Skjønhed, og da Moderen mærkede dette, blev hun end mere forstemt — ogsaa her vilde rimeligvis hendes Planer strande.

Da hændte der pludselig noget, der satte alle Sind i Bevægelse. Hos en rig og anset Familie i Byen skete der et Indbrud ligesaa frækt som det, der i sin Tid forøvedes hos Generalinden. Meddelelsen herom bragtes til den Wartenbergske Villa gjennem Grevinde Gallia, der i de livligste Udtryk dybt beklagede den bestjaalne Familie.

„Tænk Dem dog, at jeg var der igaar Aften, et udsøgt lidet Selskab, vi musiserede og konverserede," sagde hun, „og en Times Tid efter at vi havde fjernet os, skete det frække Indbrud."

Generalinden udtalte sin Beklagelse, Viktor vilde ogsaa si' noget, da han blev kaldt ud; det var en Herre, der ønskede at tale med ham.

Den unge Mand gik ud og — stod lige over for en Politibetjent.

„Jeg kommer i et pinligt Ærinde," sagde denne — „vi har opdaget Tyven, der stjal Fru Generalindens Diamant".

Viktor gjorde en heftig Bevægelse.

„Altsaa endelig", sagde han.

Manden hostede let.

„Men det er en ubehagelig Opdagelse; sagde han. — „Tyven er Dem ikke fremmed."

„Hvad vil De sige hermed", spurgte Viktor ubehagelig berørt.

„Ak den sorte Diamant, er funden hos deres Fætter Max von Haupt."

Viktor blegnede.

„Den ulykkelige," raabte han bevæget. „saa vidt er det altsaa kommen. Men — det er umuligt, thi han har aldrig været her i Huset og kun en kjendt Tyv kan have udført den frække Handling."

De glemmer at nævne Herres Søster er her i Huset."

Viktor for sammen og stirrede paa Manden med stive Træk, kun med Vanskelighed fremstammede han:

„Bogt Dem for at anklage en Uskyldig."

Politibetjenten trak paa Skuldrene. „Jeg gjør kun min Pligt," svarede han koldt.

„Hvorfor beskylder De egentlig Fruken von Haupt," spurgte Viktor.

„Hun er Medvidker i Tyveriet og har hjulpet sin Broder ind i Huset. Paa den Maade vil man let kunne forklare sig det gaadefulde Tyveri."

Viktor havde vendt sig bort, han trykkede Hænderne mod den glødende Pande.

„Hvad vil De egentlig her?" spurgte han.

Politibetjenten trak et gammelt forkrollet Stykke Avispapir op af Lommen.

„Dette her har jeg fundet i Parken," sagde han, det er netop stort nok til, at den sorte Diamant kan have været indviklet deri.. Det er som De ser, et Fragment af en engelsk Avis. Nu gjælder det kun at faa vide, om Froken von Haupt holder engelske Aviser."

Den unge Mand stønnede.

„De vil forhøre Meta?"

„Et Forhør er ikke nødvendigt, naar De vil give mig Anledning til at undersøge Frokenens Værelse."

„De tror at der vil findes Orginalen til dette skjæbnesvangre Papir. — Men jeg sier Dem, Meta von Haupt er uskyldig, om end Skinnet skulde være mod hende.

„Men det er i hendes egen Interesse at denne Undersøgelse foregaar" — forsikrede Manden — „er hun uskyldig, vil det da klareſt lægges for Dagen — og" tilføiede han bestemt, „i Retfærdighedens Navn forlanger jeg Adgang til den unge Dames Værelse."

Viktor aandede dybt.

„Kom," sagde han med Anstrængelse „det træffer sig heldigt, at Meta ikke er hjemme netop nu — jeg vil selv føre Dem til hendes Værelse.

Metas Kammer var det mindste og tarveligste i hele Villaen, dog hvilede der en vis Hygge over dette Rum, hvor alt var ordnet med Smag. Viktor saa sig omkring med underlige blandede Følelser mens Politimanden vimsede omkring som en Sporhund.

(Forts.)

det, men navlig som en Ven af Freden, som han viede sine Kræfter. I Patheon vil han finde et Hvilested ved Siden af Sejerens Organisator. Challemel-Lacour erindrede i sin Tale om Overførelsen til Patheon af Lazare Carnots Lig i 1889. Det Slag, ytrede han, der har rammei os i Lyon, finder Gjenlyd i de Vidnesbyrd om Sympati, hvoraf vi med rette øser Stolthed og Kraft. Derefter holdt han med bevægende Ord en Lovtale over Caruot, hvis Liv maatte indgyde Enhver Beundring, Agtelse og Kjærlighed. Aldrig havde Carnot fjernet sig fra Statsmandens Ro og Værdighed, og gid denne Ro maatte blive os tro i tunge Timer i denne af dunkle Problemer opfyldte Tid. Vi kan intet bedre gjøre end følge det Lys, der gjennemglødede Carnots Liv hans dybe Fædrelandskjærlighed og ubrødelige Overholdelse af Lovene. Deputeretkammerets Viceformand, Mahy, mindede i sin Tale om Carnots fremragende Egenskaber og sjeldne Beskedenhed. Aldrig havde et Satsoverhoveds Død fremkaldt en dybere Følelse af enstemmig Sorg. Efterat have givet en Skitse af Carnots Liv tilføiede Taleren, at det ikke kunde afhænge af en Morder at styrte Frankrige i Trøstesløshed og bringe det ud af Fatning. Kamrene vilde fortsætte Fremskridtets Værk, iværksætte Reformer og og i Overensstemmelse med Folkeviljen forkaste den internationale Kosmopolitisme.

Klokken 11,20 satte Ligtoget sig i Bevægese fra Elysee. Overalt hilste Mængden Toget med den dybeste Bevægelse. Foran Toget red garde republicaine; derefter kom Geistlighedens Vogn. Ligvognen blev trukket af 6 Heste, der var bedækkede med Trikolorer. Efter den fulgte Officerer med Carnots Ordener, hans 3 Sønner, Casimir-Perier i Spidsen for Indehaverne af Æreslegionens Storkors, Formændene for Senatet og Kamret, de høieste Embedsmænd samt Deputationerne. Blandt Kranfenne mærkedes især de, der var sendt fra Tyskland, Østerrige og Rusland.

I Berlin hædredes Carnots Minde ved et Requiem i Hedvigskirken, hvorefter Rigskansler Caprivi sendte den franske Gesandt Meddelelse om, at de 2 franske Officerer, der var blevne dømte for Spioneri og for nærværende afsonede sin Straf i Fæstningen Glatz, var blevne benaadede.

Pension til Carnots Enke. Ifølge Gaulons vil der blive forelagt Kamret et Forslag om Statspension til Præsident Carnots Enke.

Ifjøndags druknede en antagelig beruset Mand ude ved Nordstrand. Formodentlig er han under Badning rammet af Slag. Kone og Børn laa paa Stranden. Ogsaa Konen skal have været **beruset.**

Desværre er det blevet en temmelig almindelig Skik ved Søndagsudflugter fra Hovedstaden at medtage Spirituosa i betydelige Mængder, saa man i Hovedstadens Omegn om Søndagene kan se berusede Mands- og Kvindepersoner baade paa Land og Sjø. Herfra skriver sig vel ogsaa for en Del de mange Kuldseilinger og Ulykker om Søndagene.

Nestun-Osbanen aabnedes Søndag. Banen har en Længde af 26 Kilometer, 3 Lokomotiver og 8 Personvogne, der kan befordre ca. 300 Passagerer.

Czarens Drøm I Rusland fortælles følgende Historie: Czaren Alexander III drømte for kort Tid siden om tre Duer. Den ene var fed og lystig, den anden mager og forknet, den tredie endog blind. Da Drømmen gjentog sig, spurgte Czaren, hvad den vel kunne betyde. Ingen kunde give et tilfredsstillende Svar derpaa. Kun en Tartar vilde udtyde Drømmen, hvis han ikke vilde blive straffet for sin Frimodighed. Da dette var blevet ham tilsikret, sagde han: „Den fede, lystige Due, o Czar, er dine Embedsmænd, de bedrager og bestjæler alle og lever meget lystigt af de stjaalne Penge; den magre Due er dit Folk, som bliver udsuget og fortrykt; men den blinde Due er dig selv, o Herre; thi her i St. Petersburg ved og ser du intet, af hvad der sker i Riget."

Officer overfaldt af Kvinder. En eiendommelig Scene fandt forleden Sted paa Ringstraße i Wien, idet en Artillerikaptein S. bagfra blev overfaldet af to Kvinder, begge Sypiger, som grundigt bearbeidede ham med sine Paraplver. Da de angribende trængte nærmere ind paa Livet paa ham, saa Officeren sig nødt til at drage sin Sabel for at afparere Slagene. Scenen samlede naturligvis en Mængde Tilskuere. Politiet blandede sig imidlertid snart i Sagen og førte de rasende Sypiger til Politistationen, hvor det viste sig, at begge var sindsforvirrede, hvorfor de bragtes til et Sindssygeasyl.

Paa Tømmermarkedet St. Hans har kun ringe Omsætning fundet Sted. Priserne skal være op til 28 Kroner for 12 Alen 9".

Nyt Professorat. Til et ekstraordinært Professorat for Dr. Alf Torp i Sanskrit og sammenlignende Sprogvidenskab indstiller Gage- og Pensionskomiteens Flertal paa en Bevilgning af 4,500 Kr.

Sauvlet er af Danmarks Høiesteret idømt 3 Aars Forbedringshusarbeide.

Adjunkt C. Schultz ved Trondhjems Katedralskole har taget Afsked.

Anarkisterne paafærde igjen. I en Papirfabrik i Valencia eksploderede i Lørdags en Dynamitpatron, hvorved stor materiel Skade forvoldtes. Ophavsmanden en Anarkist ved Navn Belloier, blev arresteret.

Fra Trondhjem skrives til „Annonc. Tid."

En Fremmed, som kommer hid til Byen vil ikke have været her længe, før han lægger Mærke til, hvormange Personer her er, der lider af Benskade. Man kan komme, hvor man vil — altid vil man møde en eller flere Stakler, som gjerne gaar under Navnet Krøblinge. Træben og Krykker ser man mange af. Følgende kan være nokfaa illustrerende, naar Talen er om dette. En Herre fra Kristiania, som ogsaa havde lagt Mærke til denne Foreteelse, sad en Formiddag for ikke ret længe siden sammen med en Del andre Herrer ved Vinduet i den herværende Klub Harmonien. Talen kom snart til at dreie sig om, hvormange Benskader her er, og Kristianiaherren væddede da en Flaske Vin paa, at der i Løbet af et Kvarter vilde passere mindst 10 halte etc. forbi Vinduet, hvor han og hans Kammerater sad. Væddemaalet modtoges af de andre, og med sine Uhr i Haanden holdt de Udkig. Der var ikke hengaaet 7 Minutter før ikke mindre end 9 halte havde passeret ude paa Gaden; men saa blev der en Stans, saa at det saa ud til, at Kristianiamanden skulde tabe. Dog, netop som Uhrviserne pegte paa det sidste Minut, kom den tiende — og Væddemaalet var vundet.

Grunden til, at her er saa mange kranke er ikke godt at sige — men et Faktum er det.

Odelsthinget.

Møde 30de Juni Kl. 10.

Loven om direkte Skat.

De 19 første Paragrafer er vedtaget i tidligere Møde, Om § 20 opstod længere Debat, og Paragrafen besluttedes at skulle udgaa. I dens Sted redigeredes § 21 overensstemmende med Kommitteeindretallets Forslag, hvorefter Skatten indbetaltes til vedk. Oppebørselsbetjent inden 30te Juni i Skatteaaret.

De øvrige §§ bifaldtes enst. efter Indstillingen. Den foreslaaede Lov om samme Skat paa ubebygget Grund i Kristiania som paa bebygget foresloges af E. Rygh oversendt Regjeringen til Indhentelse af Kommunestyrelsens Erklæring. Ryghs Forslag bifaldtes mod 10 St.

Forslag til Tillæg til de kommunale Skattelove toges ikke under Behandling. Behandlingen af Forslag til Lov om offentlige Tjenestemænds Selvpensionering udsattes indtil videre, og den foreslaaede Forandring i Hypothekbankloven forbigikkes indtil videre.

Lagthingets Anmærkning til Lov om Folkeskolen bifaldtes.

Mødet hævedes Kl. 2.10.

Lagthinget har idag tilbagesendt Ulykkesforsikringsloven med Anmærkninger. Forandringerne i Juryloven bifaldtes, Laxelovens Behandling udsattes.

*

Efterat endel Decisioner til Statsregnskaber var enstemmig bifaldte, var næste Sag paa Kartet Lov om Tilvirkning og Salg af Brændevin. Havig fremsatte Forslag om, at Loven ikke skulde tages under Behandling iaar. For Havigs Forslag talte: S. Nielsen, Bonnevie, Krohn, Arvesen, Henjchien m. fl.

Imod Udsættelsen talte: Aarrestad, Eng, Rinde, Stousland, P. Uthim, Andersen Berg, Faye-Hansen m. fl,

Efter nogen Debat forkastedes Havigs Forslag med 44 mod 35.

Derefter gik man over til Behandlingen af Lovens enkelte Paragrafer. Ved Behandlingen af Lovens § 1 foreslog Rynning denne forbigaaet indtil videre.

Efter en længere Debat blev dette Forslag forkastet med 40 mod 39 St.

Schweigaard fremsatte et Ændringsforslag til § 1.

Debatten herom fortsættes i Eftermiddag Kl. 5.

Fhv. Statsminister Blehr skal i denne Maaneds sidste Halvdel holde politiske Møder paa forskjellige Steder i Nordre Bergenhus. Wexelsen har som bekjendt nu bereist Romsdals Amt.

Statsraaderne Sverdrup og Harup skal paa Søndag den 8de Juli tale ved et større politisk Folkestevne i Kristiansand.

Redaktør Helgevold holder førstkommende Lørdag politisk Foredrag i Sylling (Lier).

Ullmann talte ijøndadags paa Schlägerbraaten i Aker for ca. 150 Tilhørere, Advokat Kiær og Disponent Kopperud var fremmødt for at imødegaa, men dertil var der ikke Anledning.

Adjunkt P. H. Wenneberg ved Kristiansands Katedralskole skal sættes under Tiltale for uforstandig Embedsførsel, specielt for manglende Evne til at holde Disciplin.

Kand. med. N. J. Ustvedt er paa en 2 Maaneders Reise til Tyskland for at studere Bakteriologi og særlig Koleraundersøgelsernes Teknik tilstaaet 12 Kr. pr. Døgn i Reisegodtgjørelse foruden Erstatning for Befordringsudgifter med Forpligtelse til efter endt Reise paa Forlangende at overtage Lægetjeneste ved Oddersøens Karantæneanstalt.

Sognepræst J. R. S. Walnum til Leikanger Præstegjæld er meddelt 9 Maaneders Tjenestefrihed fra 1. Juli for at udføre forberedende Arbeider til Modvirkning af Omstreifervæsenet.

Kanaldirektør Sætren skal møde som Norges Repræsentant ved den 6. internationale Kongres for Skibsfart paa Floder, Kanaler og Indsjøer, i Haag.

Bergens Totalafholdsforening har ifølg. Ohmetelegram af et gammelt, netop afdød Medlem, en af Foreningens Stiftere, Gesel Heine Heinesen, erholdt som Gave Kr. 5000.

Bekjendtgjørelser.

„At Ungdom vil have kaffe; men ikke befinder sig vel deraf, er kjendt. I Cannabis-Maltose har vi et udmærket emne at blande i Melken.

På **Barnekammernes indvaanere** vil sikkert denne drik komme til at have en velgjørende indflydelse.

Med al ret har

Stockholms skolelærere

i et cirkulære til foresatte paapeget vigtigheden af at skoleungdommen ikke tidligt om Morgenen bør drikke kaffe men istedet derfor melk eller chocolade.

Jeg antager, at når Cannabis-Maltosen blir almindelig kjendt, vil denne komme til for mange at indtage pladsen fremfor andre frokostdrikke."

(af „Helsovännen".) Doktor **Henrik Berg.**

Maltos-Cànnabis koster kr. 1.25 pr. ¼ kg. æske hos apothekere og de fornemste colonialhandlere.

Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due,** Kongens gade 8, Christiania.

Latinskolen paa „Haugesminde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 1—2.

Søkrigsskolen.

Optagelsesexamen afholdes i anstundende September Maaned, da mindst 10 Elever skulle optages paa Skolen.

De Aspiranter, som agte at underkaste sig denne Prøve, ville have inden August Maaneds Udgang at indsende til Chefen for Søkrigsskolen Andragende derom, ledsaget af de fornødne Attester og Legitimationer. Om hvilke disse ere, om Fordringerne for Optagelsen og om Vilkaarene forøvrigt ved Skolen vil erholdes al nødvendig Oplysning af den udførlige Bekjendtgjørelse, som vil findes indtaget i Kundgjørelsestidenden Nr. 150, 157, 164, eller ved Henvendelse til Søkrigsskolens Chef.

Carljohansværn d. 1ste Juli 1894.

(H. O.)

Bindegarn

for

Selvbinder-Maskiner

hos *Chr. Schlytter.*

Hesjeliner

hos *Chr. Schlytter.*

Norske Flag

hos *Chr. Schlytter.*

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Specialforretning:

Hvide Gardiner i alle Genre,

Møbel-Betræk i alle do.

Portiérer, — Bordtæpper.

Linoleum i gode Qualiteter,

Gulvtæpper i alle Genre.

Ægte Vognklæde, — Skind,

Kaleschelæder, Bøffellæder.

Bronn, — Kirkegaden,

v. Siden af Posthuset.

Norsk Elektrisk Aktiebolag.

Indehaver af Frognerkilens fabrik,

Indehaver af Wenstrøms patent paa dynamomaskiner for ligerettet strøm og for vexelstrøm,

Eneste norske fabrik for elektriske maskiner,

— Kapital kr. 400,000.00 —

Anbefaler sig til udførelse af:

Anlæg af elektriske kraftoverføringer, elektriske lysanlæg, elektriske jernbaner, sporveie, og elevatorer.

Anlæg af brandtelegrafer, telefonledninger og husteletoner.

Opsætning af lynafledere under garanti og kontrol.

Indlægning af elektriske ringeledninger, signalapparater, sikkerhedsallarmapparater etc. etc.

Største og mest assorterede lager af elektriske lamper og elektriske requisita af enhver art.

Eneste lager i Norge af dynamomaskiner og elektromotorer.

Overslag og anbud leveres hurtigt og uden vederlag.

Kontor og udstillingslokale Kirkegaden 30, II.

Kontortid 9—7, lørdage 9—2.

Telefonnummer. 162. — Telegramadresse: Elektromotor.

Frognerkilens fabrik har siden 1883 forarbeidet elektriske kraftmaskiner og har siden denne tid, foruden flere elektriske kraftoverføringer, udført over 100 elektriske lysanlæg med de af dem forarbeidede dynamomaskiner.

Undertegnede bekjendtgjør herved, at vi fra idag af har overdraget de af os hidtil drevne forretninger med elektriske requisita af alle slags, elektriske lysanlæg, elektriske kraftoverføringer osv. til

Norsk elektrisk Aktiebolag.

Idet vi takker for den os tidligere udviste tillid, tillader vi os at anbefale det nye selskab paa det bedste.

Kristiania, 1ste juli 1894.

Ingenier H. Falsen, Frognerkilens Fabrik.

elektrotekniker. (H. O.)

Den af Frognerkilens fabrik tidligere drevne forretning med agerbrugsmaskiner og mekanisk værksted forstættes uforandret under samme navn.

---

talt hende til at kjøre med til et eller andet Sted af Interesse, men hvor malerisk en Naturen var, kunde han se, at hendes Hjerte og Tanker var andesteds. Aldrig kunde det lykkes ham at bringe hende til at glemme Brandon Mountford, alligevel opgav han ikke Haabet om at vinde hendes Gunst, thi nu Marie var død, gik al hans Stræben mod dette Maal.

„Det er et vanskeligt Arbeide," sagde han til sig den sidste Aften i Schwalbach, medens han gik op og ned paa Terrassen foran Hotellet, men Prisen er værd at kjæmpe for. En Mand kunde leve et helt Liv i dette Haab! En yndig ung Pige med en Medgift af en Million Pund eller to! Her dreier det sig om Millioner. Sir Joseph er jo en af de rigeste Mænd i Nord-England, og han har blot denne ene Datter, der arver hans hele Formue."

Det var i August, at Sir Joseph og hans Følge vendte tilbage til Ellerslie netop tre Maaneder efter Maries Død — et Tidsrum, der er langt nok til at mildene Sorgen for de fleste Mennesker, men for Sir Joseph og hans Datter havde den ikke tabt noget af sin Bitterhed, og Synet af det gamle Hjem var smerteteligt. De bekjæmpede heltemodig alle ydre Tegn paa, hvad de følte, og den eneste Forandring, man bemærkede ved Sir Joseph, var hans aldrende Udseende, og en mærkbar Mangel paa den Energi, som altid havde gjort Bestyrelsen af de store Eiendomme til en Fornøielse for ham. Nu overgav han Omsorgen til Andrew Orlebak og læste fjelden sine Forretningsbreve

men hun blev ikke glad, da hun Dagen efter hørte, at Hubert Urquhart skulde ledsage dem forat befri Sir Joseph for alt Bryderi og Besvær paa Reisen.

„Deres Kammertjener er engelsk og kan ikke være Dem til stor Nytte," sagde hun.

Sir Joseph indvendte, at han ikke vilde reise omkring i Tyskland. Han vilde bo paa det roligste Sted, han kunde finde, kun forat slippe bort fra det Hjem, der nu var bleven saa trist et Opholdsted for dem. Han behøvede Ingen uden sin gamle Tjener og den gode Miss Minchen, der vilde drage omsorg for Sibyl. De vilde leve stille og rolig, indtil de sørgelige Skrækkens Billeder var blegnet, og de kunde vove sig hjemad.

„At bo paa et Sted og gruble over denne sørgelige Historie vil kun bringe Eder til stadig at erindre den," indvendte Urquhart. De og Sibyl vil komme hjem mere sørgmodige end I reiste. Vær nu fornuftig, Sir Joseph! Denne rystende Begivenhed har gjort Dem modløs. De trænger en Ven ved Deres Side."

Sir Joseph var ikke istand til at gjøre Indvendinger. Hans Hjerne var overanstrængt. Han lod Hubert Urquhart tænke og handle for sig; Sibyl, som saa hvor aldet han saa ud, havde ikke Hjerte til at modsætte sig hans Ønsker eller meddele ham, at Urquharts Selskab vilde være hende til Byrde. De reiste da afsted, ledsaget af Sir Josephs tro Tjener og Sibyls Pige, Jane, som var aldeles udygtig til at passe

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

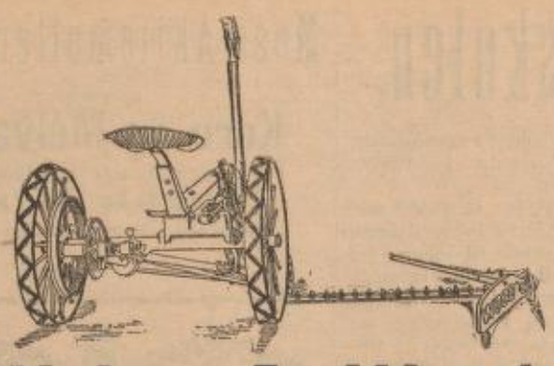

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania,
anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Carn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoletøier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaatøier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjørter Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling.**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier**. Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dun!
Alt til billigste Priser.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:

1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af** Mc. Cormick's **Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor

Mc. Cormick's Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Mc. Cormick's Maskiner eftergjøres stadig. Da imidlertid disse Efterligninger langtfra kan maale sig med Originalen hverken i Soliditet eller Lethed, bør man kun kjøbe den originale

Mc. Cormick!

Mc. Cormick's Maskiner deltog **Ikke** i Concurrencen om Præmier ved Hamarudstillingen.

Generalagenturet for Norge:

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

488

Statsstipendiat ved Chicagoudstillingen
Hr. Maskinfabrikant Nikolay Kluge, Sandnæs,
skriver i Norsk Landmandsblad No. 20 for 1894 bl. a. følgende om

Deerings
Slaamaskiner og Selvbindere:

„Da jeg forrige Aars Sommer besøgte Verdensudstillingen i Chicago, havde jeg paa Forhaand bestemt mig til at undersøge saa grundigt, som det var mig muligt, de der udstillede Slaamaskiner, for at finde ud de Maskiner, jeg med Tryghed turde anbefale til norske Gaardbrugere. Her var jo den bedste Anledning til at anstille sammenlignende Undersøgelser, da vistnok Verdens bedste Maskiner var samlede.

Jeg blev temmelig snart staaende ved Wm. Deerings & Co.s Maskiner, da disse efter min Formening har flere betydelige Fordele, og deres 1 og 2 Hestes Maskiner syntes mig at være særdeles passende for os.

— — — Jeg vil tilraade Landmænd, der iaar agter at anskaffe sig Slaamaskiner, at gjøre sig bekjendt med Deerings, før de kjøber.

Det er kanske lidet patriotisk af os Nordmænd at anbefale amerikanske Maskiner, men det er desværre et Faktum, at vi i Slaamaskiner endnu langtfra kan konkurrere, og for Landmænd har det den største Betydning at faa de bedste og mest tidsmæssige Maskiner, uanseet hvor de fabrikeres.

Sandnæs i April 1894. **Nikolay Kluge.**

Fagbladet *„Farm Implement News"* i Chicago skriver under **17de Mai 1894** bl. a. følgende.

„Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder at Udstillere ved Verdensudstillingen, blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver**".

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Medaljer.

Heimdal Maskinforretning,
Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

Heyerdahl & Co., Maskinlager.

Største Udvalg
af anerkjendte bedste Sort
amerikanske
Slaamaskiner,

uovertrufne i sin Hensigtsmæssighed for norske Forhold, i **Skjæreevne, i Lægde, i Letgang, Seighed, Styrke, billig Vedligeholdelse, letvint Skjøtsel, Hesteskaansel** og **regulerbar Knivhastighed — seirede** over samtlige Konkurrenter ved sidste af **Staten foranstaltede** Prøvning.

„Patentriven" med 4 Aars Tindegaranti — den høiest præmierede Hesterive i Norge, — dens Varighed og øvrige gode Egenskaber i Praksis uopnaaet af Efterligninger med og uden Spiralfjedre.

Kjøb ikke Slaamaskine eller Hesterive uden først at have besøgt vort nye Udstillingslager i **Nygaden.**

Heyerdahl & Co. Maskinforretning,
Christiania og Throndhjem.

Værkstedlokaler,

forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie

Frølichgaarden.

Butik

i 1ste etage med centralopvarmning er tilleie i

Frølichgaarden.

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

THRANE & Co.

11, JERNBANETORVET 11.

Maskin- og **Cylinderolier,** alle Slags.
Maskinfedt & Koppe.
Pudsegarn, flere Sorter.
Pakninger af Gummi.
Asbestos, Duvals etc.
Maskinremme, alle Sorter.
Syremme & Slagremme.
Remme & Remlaase.
Gummislanger.
Gummiopløsning.
Tagpap i flere Nummere.
Tjære, Creosot & Carbolsyre.
Alt til billigste Dagspriser.

paa sin Frøkens Sager og stadig stod paa nippet til at komme for sent ind i Vognen paa Stationerne eller gaa vild i de store Byer. Heldigvis var Miss Minchen en klog liden Dame og istand til at passe paa baade Sibyl og Pigen. Dette var sandsynligvis den sidste Reise, hun skulde foretage med sin elskede Elev, — sidste Gang de var sammen i Egenskab af Lærerinde og Elev, — og hendes Kjærlighed blev end stærkere ved Tanken paa Skilsmissen.

„Hvad skal jeg vel gjøre uden min kjære Sibyl?" sukkede hun.

„Du vil blive glad i andre unge Piger, der er mere elskværdige end mig," svarede Sibyl. —

„Nei, jeg vil ikke have flere Elever. Din kjære Fader vil give mig £ 50 om Aaret, saa længe jeg lever, og jeg vil reise hjem til Beverly for at bo sammen med min gamle Mor, som nu er sygelig. Der gives ikke en Mand som Sir Joseph!"

„Han er en udsigelig god og kjærlig, men han har ikke gjort for meget for dig, kjære Miss Minchen; hvis du ikke havde været saa omhyggelig og kjærlig, havde jeg neppe været i live."

De reiste til Schwalbach tiltrods for Urquharts Indvendinger. Hverken Sir Joseph eller hans Datter havde Lyst til at reise omkring fra Sted til Sted; hverken Fjeldnaturen eller Middelalderens Arkitektur øvede nogen Tillokkelse for dem.

Begge grublede over det Forbigangene, og deres Tanker var lige sørgelige. Tre Maaneder var forløbne,

og der var ingen Efterretninger fra Brandon Mountford, som kunde fortælle dem, at han levede.

„Hvis han kom iland og har forlat England, er det grusomt af ham, at han ikke befrier mig fra denne Uvished," sagde Sibyl til Urquhart ved en af de sjeldene Leiligheder, da hun talte fortrolig med ham.

„Jeg har ingen Tro paa, at han lever. Jeg tror, at han omkom med Mandskabet i Fiskersnekken kjære Miss Higginson, hvis Havet har lukket sig over ham, kan De være forvisset om, at Forsynet har været barmhjertig mod os alle."

„Jeg tror ikke, at han druknede," svarede Sibyl bestemt, „han har maaske seilet til Kap, og jeg vil en Dag faa Brev fra ham. Jeg kan og vil ikke tro, at han er død."

„De kjære, haabefulde Menneske! Tænk, at De ikke har kjendt ham længere end i tre Uger!"

Der var en skjult Spot i hans Ord og i den Tone hvori de udtaltes, men den undgik aldeles Sibyls Opmærksomhed. Hvad brød hun sig vel om, hvad denne Mand tænkte? Han havde været meget venlig i de Uger, de havde opholdt sig i Schwalbach. Han havde været Sir Joseph til Nytte og Selskab, og Sibyl var taknemlig mod ham, endnu mere taknemlig var hun, fordi han ikke havde paatvunget hende sit Selskab og passet hende op, naar hun var ude med Miss Minchen, eller besøgt hende om Aftenen, naar hun sad i sin egen Stue. Undertiden havde han forsøgt at lokke hende ud fra sit Tilflugtsted og over-

Skotøi!!!

En Del Børneskotøi fra forrige Aar udsælges under Indkjøbspriser.

Forøvrigt godt sorteret med Skotøi til billige Priser.

P. L. Dieseth,
Youngsgaden 7.

Valders.

Ved **„Fuldsendvand"** modtages ogsaa i Sommer Reisende fra 30te Juni. Adgang til Jagt og Fiskeri.
Adr. **„Skraatvolds P. O."**
(O. A. R.)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 78. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Torsdag den 5te Juli 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.00 —
Johan Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages,

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolens aarsfest holdes lørdag 7de juli kl. 12. Elevernes arbeider i sløid, skrivning og tegning vil være udlagte i sløidsalen fra torsdag 5te juli i timerne 10—12.
Forældre indbydes.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og An-

løbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.
Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Arbeidsprogrammet.

Til de tvende store Programsager, der vil finde sin Afgjørelse ved de kommende Valg, har Centrum indtaget et Standpunkt, der tilstrækkelig er forklaret i dets Valgopraab.

Ved Siden deraf er der i dette Opraab nævnt en Række Reformer, hvis Indhold paa en enkelt nær allerede dels er opklaret gjennem en længere Tids Diskussion i Blade af alle Partifarver, dels nærmere udredede i nærværende Blad. Vi skal dog ved denne Leilighed til Orientering kaste et Blik paa disse Programsager i den Orden, hvori Valgopraabet nævner dem.

Først kommer Opløsningsret:

Det, at Regjeringen skal kunne opløse Storthinget og udskrive nye Valg for derigjennem umiddelbart at kunne erholde Vælgernes Mening om store Spørgsmaal, der er blevet brændende, er noget, som er grundlovsbestemt i alle europæiske Forfatninger undtagen den norske. Den alvorlige Krise, som vort offentlige Liv nu lider under, havde maaske kunnet undgaaes, om Regjeringen allerede i 1892, efter den ulykkelige 10de Junibeslutning om Konsulatsagen, havde kunnet appelere til Vælgernes Dom. I ethvert Fald vilde en Situation som den nuværende, da Storthinget gjennem en grundlovsstridig Holdning tvinger Regjeringen til at indtage en i enkelte Retninger neppe mindre grundlovsstridig, ikke lettelig have kunnet udvikle sig.

Centrum vil, i Erkjendelse af, at Opløsningsretten ogsaa vil kunne være Gjenstand for Misbrug, ikke gaa med paa dens Anvendelse mere end en Gang i hver Valgperiode. Med saa korte Perioder som vor — tre Aar — vil dette vistnok sjelden vise sig utilstrækkeligt.

Som Sag No. 2 er opført Forholdstalsvalg.

Det siger sig selv, at denne Reform kun kan gjennemføres med Forsigtighed, da den kræver som sin Forudsætning mange Forandringer i Grundlov, Valglov og Formandskabslov. Men den vil vedblive at staa paa Dagsordenen, saa længe til den er gjennemført, da den er det eneste Middel, hvorved de forskjellige Meninger blandt Landets Borgere kan komme til sin Ret i de repræsentative Forsamlinger, og hvorved Flertallet kan hindres fra, for at bruge et vulgært Udtryk, at „tage hele Grisen". Alle norske Partier saavel de til høire, som de til venstre for Centrum, har erkjendt denne Reforms Berettigelse.

No. 3 er: Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger.

Dette er, hvad man i Schweiz kalder referendum. Hvad Centrum tilsigter, har dog en meget mere begrændset Karakter. Man er nemlig ikke blind for, at en Folkeafstemning ogsaa kan have sine Skyggesider, og at den, naar derigjennem fattes positive Beslutninger, der ikke har hverken Sagkyndigheden eller Nationalforsamlingens Flertal for sig, kan blive Aarsag til betænkelige Misligheder. Anderledes, naar der for Mindretallet er Adgang til at indanke for Vælgerne Beslutninger af Storthinget — ikke saadanne, der lyder paa Ikke-Bifald, men positive, der skaber nye Love, Regler eller Bevilgninger. Vælgerne kan da enten erklære sig enige med Flertallet, og da er der Sikkerhed for, at Beslutningen er udgaaet af en Folkestemning, eller de kan forkaste Beslutningen, hvorved en uoverveiet og ikke med Folkemeningen overensstemmende Beslutning af Storthinget taber sin Gyldighed.

Centrum vil selvfølgelig ikke her tage noget Skridt, der ikke paa Forhaand er paa det nøieste droftet og provet. Hvad der for nærværende kan siges om denne Sag er, at i Schweiz har det saakaldte referendum i mange vigtige Tilfælde vist sig virksomt til at hindre forkastede Beslutninger af Nationalforsamlingen og i det hele taget overveiende holdt igjen. Herfra kan ikke umiddelbart sluttes, at det samme vil være Tilfældet hos os. Det norske Folk er meget ensartet, medens det schweizerske er delt i tre Nationaliteter og i to Religioner, og paa en saadan Maade, at det er vanskeligt f. Ex. for tysktalende Protestanter at sætte noget igjennem, naar tyske Katholiker slaar sig sammen med fransktalende og italiensktalende for at hindre det. Men under vore gjennemskuelige Forhold tør det antages, at en forsigtig Prøve med Folkeafstemning paa et begrændset Omraade saa meget hurtigere vil lære os, hvad vi vil have at vente os af gode eller daarlige Resultater. Folkeafstemning i Brændevinsspørgsmaalet vil ogsaa kunne berige vor Erfaring paa dette Omraade.

Som No. 4 har Centrum opstillet: Opbjælp af Jordbruget og andre Næringsveie.

Dette er intet Mundsveir paa vort Partis Program. Centrum er i en særlig Grad et Parti af Gaardbrugere og Næringsdrivende, noget, som allerede Partiets nuværende Sammensætning i Storthingssalen viser, saa lidet Tallet end er. Bringer Valgene vort Parti en større Styrke end den nuværende — og det er det godt Haab om — da vil, derom kan man være forvisset, dets Mænd benytte enhver Pause i Storpolitiken til at fremhæve Jordbrugets og de øvrige Næringsveies Krav, og staar det til dem, vil disse Pauser blive lange nok til at give Rum for et grundigt og alvorligt Arbeide paa Næringslivets Omraade.

Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse (No. 5) er nylig gjort til Gjenstand for en særlig Artikel her i Bladet, saa vi foreløbig blot nævner denne Sag paa Programmet.

Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen (No. 6) vil som en fremtrædende Sag under den gamle Bondepolitik ligge ganske særlig for Centrum, der er en umiddelbar Fortsættelse af det Uelandske Bondeparti. Vi har i vort Blad gjentagende havt Anledning til at advare mod det nuværende Storthings flotte og lidet fremsynte Bevilgningspolitik, og det er vort Haab, at vore Bemærkninger vil vinde mere Gehør, naar Centrums Anskuelser vinder en stærkere og mere indflydelsesrig Repræsentation i Storthinget. Og at Thinget bør give et godt Exempel ved at indskrænke Varigheden af sine Sessioner saavidt ske kan uden at dets Arbeide lider, anser Centrum for selvfølgeligt.

Stemmeret for fraværende Sjømænd (No. 7) er en gammel kjendt Sag, som endog det radikale Parti, der længe har stillet sig afvisende, nu har fundet at maatte optage paa Programmet.

Ogsaa Bekjæmpelse af Drikkeondet (No. 8) tør forhaabentlig kunne gjøre Regning paa Tilslutning fra alle Partier. Det nye Brændevinsforslag betegner efter Centrums Mening i sine Hovedtræk et Skridt i den rigtige Retning; det gjælder at oparbeide en Folkemening, som med Benyttelse af Loven lægger alvorlige og stedse mere uovervindelige Hindringer i Veien for den for Familje og Sædelighed saa ødelæggende Drikketrafik.

Den internationale Sammensværgelse.

Ifølge en Meddelelse i Berl. Tagebl., skal det italienske Politi have opsporet et stort internationalt Komplot, fra hvilket den sidste Mordplan mod Zaren, Attentatet mod Crispi og Mordet paa Præsident Carnot var udgaaet. De senest indløbne Efterretninger synes at tyde paa, at denne Komplotberetning ikke er aldeles greben ud af Luften. Italienske Retsmyndigheder føler sig overbeviste om, at der eksisterer et Sammenhæng mellem Attentaterne i Lyon og Rom, og Politiet i Marseille paa sin Side mener at have konstateret, at der under alle Omstændigheder har bestaaet en Sammensværgelse med det Formaal at myrde Carnot. En Ritzaudepeche fra Marseille bringer følgende særdeles opsigtsvækkende Meddelelser herom:

Bladet Le Petit Marseillais meddeler nærmere Enkeltheder om den opdagede Sammensværgelse imod Carnots Liv. I Mandags ytrede en først for nylig indkaldt Soldat, der for Øieblikket er indsat i Militærfængslet, da han erfarede Efterretningen om Carnots Mord, at han vidste, Carnot vilde blive ventet i Lyon. Han forklarede endvidere, at Cesario ved Lodtrækning var bleven bestemt til at udføre Attentatet, hvad der i høi Grad havde glædet ham.

Beslutningen om Mordet var tagen af en Gruppe paa syv Anarkister som Følge af Vaillants og Henrys Henrettelse. I Anledning af en ubetydelig Ordstrid med sin Arbeidsgiver havde Cesario d. 22. Juni forladt sit Arbeide og ladet sig udbetale sin Løn. Han havde derpaa kjøbt Dolken og var afreist til Lyon.

Soldaten har gjentaget sin Tilstaaelse for Retten og angivet Navnene paa de syv Sammensvorne, hvilke sandsynligvis allerede er arresterede, eller hvis Arrestation er umiddelbart forestaaende.

Ogsaa de engelske Blade offentlig gjør Meddelelser, der synes at styrke Beretningerne om, at der virkelig har eksisteret en Sammensværgelse mod Carnot. Spørgsmaalet om en international Aktion mod Anarkisterne har da ogsaa været stærkt paa Bane i Løbet af de sidste Dage, og Times' Korrespondent i Rom vil vide, at Francesco Crispi er i Færd med at udarbeide bestemte Forslag i denne Retning. Korrespondenten ser sig dog ikke i Stand til at bringe nærmere Meddelelser angaaende Indholdet af Crispis Planer. Det hedder sig blot i Almindelighed, at den italienske Regjering agter at foreslaa Magterne Etableringen af et System, hvorved det muliggjøres at holde international Opsigt og Kontrol med Anarkisterne. I dette Øiemed tænkes bl. a. et Centralbureau dannet i Genf, hvor Udveksling af Efterretninger kan finde Sted angaaende berygtede Anarkisters Bevægelser.

Cesario har givet enkelte Meddelelser om den internationale Sammensværgelse, hvis Beslutning han udførte.

Om Cesarios Udtalelser og Opførsel efter Mordet meddeler en Privatdepeche fra Paris til Berl. Tagebl. iøvrigt følgende Oplysninger:

„Cesario har intet Øieblik lagt mindste Anger for Dagen. Han taler om sin Forbrydelse med en uhyggelig Ro, uden Praleri og uden Bevægelse, som om det var den naturligste Ting af Verden. Næsten hele Dagen igjennem ligger han paa Sengen og sover eller lader som om han sover. Han læser ikke, ryger ikke og taler ikke uden at blive spurgt. Om Natten bliver hans Arme lænkede for at hindre Selvmordforsøg.

Taler man om Anarkiet, vaagner han op som af en Drøm, kaster Hovedet tilbage og ser sig vildt omkring. Anarkiet — han udtaler Ordet med sværmerisk Henrykkelse — er for ham Alt, Fædreland og Familie derimod Intet.

Fængselslægen har maattet trække tre Tænder ud paa ham, hvilke var blevne molesterede ved hans Arrestation. Hans Ansigt er endnu overalt bedækket med Buler og Skrammer, og Øinene stærkt svulne. Desuagtet har man fotograferet ham, hvad han rolig fandt sig i og ikke synes at have noget imod".

Naar man drukner.

Allerede i 11-aars Alderen havde jeg 2 Gange havt Anledning til at samle Erfaringer om, hvilke Følelser og Stemninger den druknende gjennemlever, inden Bevistheden fuldstændig udslukkes, og Mindet om disse 2 Tilfælde er idethele arted sig fuldstændig ens, har brændt sig med uudslettelig Magt i min Erindring ligetil de mindste Enkeltheder.

Idetsamme jeg faldt i Søen fra en høi Brygge og af Strømmen bares udover, grebes jeg, der dengang ikke var svømmedygtig, af en uhyre Forvirring. Jeg arbeidede voldsomt med Arme og Ben, mens den pludselige Afkjøling virked lammende. Tankerne for vildsomme hid og did uden at fæste sig ved noget. Munden fyldtes med Søvand, som jeg svælged. Jeg snapped efter Luft. 2—3 raabte jeg om Hjælp, men uden Nytte; der var ingen Mennesker i Nærheden. Som en Dragt af Bly føltes de vasdrukne Klær. Jeg sank.

Det gik lige tilbunds paa 2—3 Favne Vand. Et par Smaafisk pilte lynsnart forbi. Jeg stødte med Benene mod en Sten og hævedes op igjen.

Da Søen lukkede sig over mig, havde jeg gjenvundet min Ro, tiltrods for at den frygtelige Situation, hvori jeg befandt mig, nu først stod for mig i al sin Klarhed; jeg øined nemlig kun en Udgang og beredte mig til at dø.

Pludselig som et Lysglimt stod hele mit foregaaende Liv for mig, eller rettere det gled forbi mit indre Blik med stort og smaat, væsentligt og uvæsentlig jagende Fart som Billederne i en laterna magica. De mindste Udslag af Ulydighed eller Uartighed i Hjem og Skole meddelte sig med ubønhørlig Nøiagtighed, stillede sig paa Rad og saa paa mig med store Øine.

Jeg var opdragen i et religiøst Hjem og indpodet Forestillingen om Ansvar og Dom.

En Følelse af Angst greb mig, samtidig med at en kvælende Tyngde over Brystet blev stærkere.

Til samme Tid pinte Skilsmissen fra Forældre og Søskende mig. Jeg bad Gud være mig naadig og anbefalede min Sjæl i hans Haand.

Bevistheden begynder at svinde. Tanken formaar ikke længer at beskjæftige sig med noget paa en fornuftig Maade.

Der indtræder en høitidelig Stilhed der kun afbrydes af en monoton, ustanselig Brusen, der lyder som Duren af et fjernt Fossefald. Underlige, mangefarvede Stjerner, der uophørlig udvider sig og trækker sig sammen, og hvori der ligesom bobler og koger, svirrer sælsomt rundt og op og ned under stadig skiftende Former.

Disse svinder snart og med dem alt Ildebefindende. Jeg føler mig gjennemstrømmet af en ubeskrivelig Følelse af Velvære, en intens Lystfølelse der blir stærkere og stærkere, mens jeg synes at synke dybere og dybere, under en svag kildrende Fornemmelse, som den man har ved at gynges i en Disse.

Langsomt og stille synker jeg i noget grønt, blødt, mygt, der som fineste Dun lægger sig varmende omkring mig — — synker . . . synker . . . Bevægelsen stanser med et. Et pluselig Lysstreif, afløst af Bølgmørke.

Men fra det Øieblik, at det sidste glimt af Bevisthed forlod mig, til jeg reddet og ilandbragt slog Øinene op, befandt jeg mig ved selve Indgangen til Dødsrigets Port. Bh .J.

Stevnet i Porsgrund.

Herom skrives til „Eidsvold".

Det af Gjerpens Grundlovsforening tillyste Folkemøde paa St. Hanshaugen ved Porsgrund havde samlet en talrig Skare Tilhørere ikke blot fra Byen selv, men ogsaa fra Skien og Landdistrikterne.

Efterat Godseier Løvenskjold havde ønsket Forsamlingen velkommen, udbragte Gaardbruger Skrukkerød fra Eidanger et Hurra for Kongen.

Fanfarer og Kongesangen.

Festtaleren var Statsraad Hagerup. Han begyndte med ganske kortelig at belyse det radikale Venstres Politik i de sidste Aar. Konsulatsagen var strandet paa et Formspørgsmaal — om den skulde behandles i udelukkende norsk eller sammensat Statsraad. I sidste Stund besluttedes en Udsættelse, som man skulde tro skulde vare over Valget; men saa skeede ikke: Halvaaret efter blev Sagen atter trukket frem, uden der dog var kommet noget nyt til.

Da var det, den nuværende Regjering greb Roret. Naar det ene Parti nedlægger Regjeringen maa det andet Parti overtage denne — i alle Lande er dette anerkjendt, endog i England med sin udprægede parlamentariske Forfatning.

Statsraaden fremholdt ligeledes det menjngsløse i, at Venstreforeningen i Virkeligheden var den herskende i Storthinget. Et Flertal inden Flertallet kan godt være et Mindretal.

Hvad Stemmeretten angik, var det ingen Retfærdighed at lægge Magten ganske over i Hænderne paa de nye Stemmeberettigede og saaledes vilde det gaa, idet de tidligere Stemmeberettigedes Forhold til de nye kom til at blive som 190 til 240.

Karakteristisk er ogsaa Socialisternes Holdning ligeoverfor dette Spørgsmaal. Deres ledende Mænd har udtalt: „Faar vi først almindelig Stemmeret, kan vi opnaa, hvad vi vil" — „da er vi Herrer i Landet". Saaledes kommer de Besiddelsesløse, der lidet har at vinde og tabe, til at blive de raadende.

Paa samme Vis stiller Forholdet sig ved almindelig Stemmeret i Kommunen, den, som Radikalerne mener at kunne gjennemføre ved simpel Stemmeflerhed. De Besiddende bliver bestandig sat udenfor uden nogensinde igjen at faa Magten.

Statsraaden citerede Stuart Mill til Indtægt for sin Anskuelse.

I de faa Lande med almindelig Stemmeret har man Garantier i Form af Tokammersystem, som forøvrigt ikke passer i vort Land, eller ved Forholdstalsvalg.

Hvad Unionssagen angaar søger det ene Parti at naa sit retsmæssige Krav ved fredelig Forhandling efter Protokoltilførselen 14de Jan. 93.

Det andet Parti vil „tage Sagen i egen Haand." Parolen lyder: „Vi vil ikke forhandle om vor Ret.

Nu er der mellem Nationerne ingen Domstol, ingen Tredjemand, den sidste Instans er her Krigen.

Men nu spørges der:

Er det Parti, der allerede mener den evige Fred staar for Døren og indretter vort Forsvarsvæsen derefter — er det beredt til at gjøre en blodig Insats paa Programmet: ingen Forhandling. Hvem vil tage Ansvaret her? Staar de Mænd bag Ordene?

Radikalerne søger allerede paa Forhaand at stemple al Forhandling som umulig og haabløs. Og dog har den svenske Regjering selv indbudt dertil. — Fuld Ligestillethed i Unionen er for Norge et retfærdigt Krav; men det naaes kun ved Ordningen med en Fællesminister, norsk eller svensk, ansvarlig for begge Riger.

En saadan Ordning var Maalet for al norsk Politik helt til 1886. Her stod Johan Sverdrup og Steen lige enige. Men naar saa Forslag derom kommer, afvises det med Haan.

Enkelte radikale Venstremænd — dog ikke det radikale Venstre som Parti — vil forhandle paa „fri" Grundlag d. v. s. ogsaa om egen Minister. Men det er at forhandle om Unionens Opløsning. Venstremanden Advokat Dunker forstod dette godt; han har udtalt, at Foreningens blotte Tilværelse umuliggjør eget Udenrigsstyre.

Ved en Ordning med to Udenrigsministre vil en mulig Konflikt strax sprænge Unionen, hvis man da ikke vil ty til Kongen som Opmand — men det blev jo afvist i Konsulatsagen.

Nei! skal de forenede Riger kunne sikre sig Fred og Neutralitet, maa de staa fast sammen, og da er den bedste Garanti en Fællesminister, kontrolleret af og ansvarlig for begge Nationalforsamlinger. Noget Unionsparlament bliver der ikke Tale om — det vil Høire og de Moderate ligesaalidt som det radikale Venstre vide noget af.

Tilslut lagde Statsraaden Tilhørerne indtrængende paa Hjertet ikke at lade sig forvirre af falske Nygter, gamle Partinavne eller hvad der graves frem af gamle Konflikter.

Hvad har 1884's Historie eller Admiral Korens Forhold i vore Dage med Spørgsmaalet om almindelig Stemmeret eller egen Udenrigsminister at gjøre?

Birk for fuld Oplysning om, hvad Valgkampen indebærer! Fuldt Lys, fuld Klarhed er vort Løsen.

Han sluttede med et:

„Leve Fædrelandet!" efterfulgt af kraftige Hurraer.

Foredraget, der varede 5 Kvarter var baaret af en varm Følelse og gjorde synlig stærk Indtryk paa Forsamlingen.

Efter Afsyngelsen af „Ja vi elsker" — udbragte Ordfører Erichsen et leve Unionen.

Ogsaa det modtoges med kraftige Hurraraab. Efterat Cand. Lund havde takket Statsraaden paa Porsgrund Grundlovsforenings Vegne og Hagerup havde besvaret dette med et „Leve" for de konservative Foreninger i Bratsberg Amt og Porsgrunds By — oplyste Løvenskiold om, at de Moderates Taler, Statsraad Jakobsen, var forhindret fra at møde paa Grund af Trafikforhindringer — og afsluttede Mødet.

Der er ikke mere end en Mening om, at Mødet var vellykket i alle Dele og raader Festkomiteen til megen Ære.

Anarkisterne truer!

Paris 2/7 94. (H. O. T. B.)

I Nærheden af Casimir Peries Bolig fandtes paa en Mur opslaaet en Plakat, hvori Anarkisterne truer Præsident Perier med Døden. En anden Plakat forudsiger, at den 25de Juli skal Frankrige atter faa sørge.

En Bombe.

Paris 3/7 94. (H. O. T. B.)

I de arresterede Anarkisters Bolig er der fundet en halvfærdig Bombe.

Nye Anarkistmord.

Madrid 3/7 94. (H. O. T. B.)

Marquis af Cuba, en af de mest bekjendte Pilegrimsførere, der netop skulde afreise til Rom for at deltage i Pavens Jubilæum, blev igaar sogt myrdet her af Anarkister ved Dolkestik.

I Livorno er en forhenværende Garibaldiofficer, nu Redaktør Bandi, myrdet nøiagtig paa samme Maade som Carnot. Ophidselen i Italien er stor, og den italienske Regjering træffer strenge Forholdsregler mod Anarkisterne.

Odelsthinget

Eftermiddagsmøde 2den Juli Kl. 5.

Brændevinsloven.

Komiteen havde foreslaaet, at kun de Brænderieiere og Destillatører, som benyttede Rektifikationsapparat paa mindst 6000 Liter, skulde have Ret til at sælge Brændevin.

Schweigaard mente, at dette vilde være at ramme de mange smaa Brænderieiere og foreslog derfor:

Brænderieiere og Destillatører, der driver Destillationsforretning ved denne Lovs Kundgjørelse, har Ret til at sælge Brændevin.

a) i Partier paa 250 Liter til alle og enhver,
b) i hvilkesomhelst mindre Dele til Samlag eller andre efter denne Lov til Udsalg eller Udskjænkning berettigede, til Udførsel samt under Jagttagelse af de nærmere Bestemmelser, som gives af Kongen, til Anvendelse i teknisk, medicinsk eller videnskabeligt Øiemed.

Fra Brænderier og Destillationsforretninger, som anlægges efter denne Lovs Kundgjørelse, skal der alene kunne drives saadant Salg som ovenfor under Litra b angivet, og skal saadanne Destillationsforretninger benytte Rektifikationsapparater, rummende en Paafyldning af mindst 6000 Liter.

Efter adskillig Debat vedtoges med 45 mod 36 St. første Del af § 1 efter Schweigaards Forslag, medens sidste Pasjus: Fra Brænderier etc., forkastedes mod 35 St., og Indstillingen bifaldtes saalydende:

Dog skal der fra Brænderier og Destillationsforretninger, som anlægges efter denne Lovs Kundgjørelse, alene kunne drives saadant Salg som ovenfor under Litra b angivet.

Enst. bifaldtes § 2. I Kjøbstæder og Landsteder har de Handelsborgere, som har erhvervet Handelsborgerskab inden denne Lovs Kundgjørelse, Ret til at drive Handel med Brændevin i Partier paa 250 Liter eller derover. Denne Ret overføres ikke paa deres Enker, medmindre Ægteskabet er stiftet før nævnte Tidspunkt.

Ligesaa § 3. Af det Salg, som af Brænderieierne og Destillatører efter § 1 alene maa foretages i Partier paa 250 Liter og derover, saavel som af Handelsborgeres Partisalg efter § 2 erlægges en aarlig Afgift til Statskassen.

Fritagne for denne Afgift er de Handelsborgere, som inden November Maaneds Udgang til Stedets Magistrat har afgivet skriftlig Erklæring om, at de for Fremtiden fraskriver sig den Ret, de som Handelsborgere har havt til Salg af Brændevin.

§ 4. Den i § 3 omhandlede Afgift til Statskassen erlægges med et Beløb pr. Liter, der svarer til Trediedelen af Samlagenes gjennemsnitlige Nettofortjeneste pr. Liter for de nærmest foregaaende Aar, dog ikke under nogen Omstændighed med et mindre Beløb end Kr. 1000,00 aarlig for hver berettiget.

Det afgiftspligtige Kvantum fastsættes af vedkommende Regjeringsdepartement for det forløbne Aar paa Grundlag af Opgaver over den indenlandske Tilvirkning, Indførsel, Udførsel og det i teknisk, medicinsk eller videnskabeligt Øiemed anvendte samt Brænderiernes og Destillatørernes, Samlagenes og de øvrige Detaljsælgeres og Udskjænkeres Omsætning.

Afgiften erlægges af Brænderieiere og Destillatører efter hver enkelts Omsætning, men af Handelsborgere med en for alle lige Andel af det Afgiftsbeløb, som falder paa samtlige Handelsborgeres Omsætning.

Afgiften skal indbetales til vedkommende offentlige Oppebørselsbetjent inden 4 Uger efter, at den af Departementet foretagne Fastsættelse af Afgiftens Beløb er blevet Vedkommende meddelt.

Den, som ikke i ret Tid har betalt denne Afgift, taber for Fremtiden Retten til at drive saadan Handel med Brændevin.

Krohn foreslog Minimumsafgiften sat til 500 Kr. istedetfor 1000 Kr.

Mod Krohns Forslag talte Aarrestad og Eng, medens Forslaget støttedes af Statsraad Birch-Reichenwald, E. Rygh og Aug. Hansen, der fandt, at Komiteforslaget begunstigede de større Brænderier og rammede paa det føleligste, ja rent fortrængte de mindre Brænderier.

Krohns Forslag forkastedes mod 32 St.

Enst. bifaldtes § 5:

I Kjøbstæder og Ladesteder med eget Kommunestyre maa Handel med Brændevin i mindre Dele end 250 Liter samt Udskjænkning af Brændevin — med de i § 1 samt nedenfor i §§ 5, 7 og 8 nævnte Undtagelser — alene drives af Samlag, hvis Vedtægter er godkjendte af Stedets Kommunestyre og stadfæstede af Kongen.

Antallet af Udskjænknings- og Udsalgssteder bestemmes af Kommunestyret. Valget af Bestyrer for hvert Udsalgs- og Udskjænkningssted skal godkjendes af Magistrat og Formandskab.

Aktieeierne i Samlag maa ikke udbetales mere end 5 pCt. af den indbetalte Aktiekapital.

Som ny § 6 foreslog Komitemedlemmerne Eng, Nærum og Aarrestad indtaget følgende:

„Forinden den i forrige Paragraf omhandlede Godkjendelse af et Samlags Vedtægter, naar mindst to Tredjedele af de Stemmegivende er imod det. Er et Samlag efter en saadan Afstemning nedlagt, kræves der ved ny Afstemning to tredjedels Flertal af de Stemmegivende, for at Samlag igjen kan blive oprettet. Disse Afgjørelser gjælder for 3 Aar.

Stemmegivningen sker hemmelig ved autoriserede Sedler, hvorpaa den, der stemmer, skriver „ja", hvis han eller hun samtykker i, at Samlag oprettes, og „nei", hvis han eller hun ikke samtykker deri.

Afstemningen kan, hvor saadant findes hensigtsmæssigt, foregaa sognevis eller kredsvis. Nærmere Bestemmelser angaaende disse Afstemninger, og hvad dermed staar i Forbindelse, udfærdiges af Kommunestyret med Kongens Stadfæstelse.

Krohn fandt de her foreslaaede Afstemninger betænkelige og foretrak Kommunebestyrelsens Afgjørelse. Statsraad Birch-Reichenwald og E. Rygh udtalte sig i samme Retning. Birch-Reichenwald ønskede, i Tilfælde af, at det af Aarrestad optagne Forslag bifaldtes, at kun Kommunens Skattepligtige havde Adgang til at stemme.

Eng og Andersen anbefalede Folkeafstemning.

Debatten fortsættes idag Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 8.

Møde 3die Juli Kl. 10.

Brændevinsloven.

Debatten om den som ny foreslaaede § 6 om at afgjøre Spørgsmaalet om Oprettelse af Brændevinssamlag ved Folkeafstemning fortsattes. Aarrestad fremsatte herunder et Ændringsforslag, hvorefter Samlag ikke kan oprettes eller Bevilgninger fornyes, hvis Halvdelen af de i Sagen Stemmeberettigede udtaler sig derimod.

Statsraad Birch-Reichenwald ændrede efter Henstillen fra O. Berge sit Forslag til at omfatte de i sidste Aars Skattefortegnelse opførte.

Jørg. Knudsen foreslog, at Afstemningen skulde gjælde 5 og ikke 3 Aar. Hertil gik Aarrestad over. Strømme anbefalede at give ogsaa gifte Kvinder Stemmeret, da de fik lide mest som Følge af Drikkerafiken. Lützow-Holm ønskede Behandlingen af denne § udsat, indtil Ændringsforslagene forelaa trykt. Han støttedes af Strømme og Jørg. Knudsen. Lützow-Holm fremsatte derpaa det af ham anbydede Forslag, men dette forkastedes med 44 St. Fraas anbefalede Aarrestads Forslag. O. Berge foreslog Stemmeretten som i Birch-Reichenwalds subsidiære Forslag, men Sen forøvrigt som Indstillingen.

Indstillingen bifaldtes med 49 mod 35 St.

§ 7. Kommunestyret kan i Henhold til Vedtægt, som er stadfæstet af Kongen, tildele Samlaget et bestemt Antal Rettigheder til Udsalg af Brændevin i ikke mindre Dele end 85/100 Liter, hvilke Rettigheders Udøvelse af Magistrat og Formandskab kan overdrages Handelsborgere paa 1 Aar ad Gangen.

I Vedtægten bliver at bestemme:

1. Hvilken Art af Handel, der kan forenes med Brændevinssalget.
1. Maximum og Minimum af den Afgift, som Samlaget med Bifald af Magistrat og Formandskab kan fordre, og som skal være lige for alle Stedets Rettighedshavere.
3. De øvrige Betingelser, hvorpaa Rettigheden bliver at overdrage vedkommende.

Aarrestad foreslog, at denne § skulde udgaa. Forslaget forkastedes mod 10 St.

§ 8. Ved lignende Vedtægt som i § 7 omhandlet kan Kommunestyret tildele Samlaget et bestemt Antal Rettigheder til Udskjænkning af Brændevin, hvilke Rettigheders Udøvelse paa samme Maade som i § 7 bestemt kan overdrages til Hoteleiere, Værter for sluttede Selskaber og Restauratører ved Teatre med den Virkning, at de alene kan skjænke til henholdsvis de hos dem boende Reisende, Selskabets Medlemmer og de Teaterbesøgende.

I Vedtægten bliver at bestemme:

1. Maximum og Minimum af den Afgift, som Samlaget med Bifald af Magistrat og Formandskab kan fordre, og som for hver enkelt fastsættes efter Bedriftens Beskaffenhed og Omsætningens Størrelse.
2. De øvrige Betingelser, hvorpaa Rettigheden bliver at overdrage vedkommende.

§ 9. De, der for Tiden i Henhold til Lov af 6te September 1845 § 3 har Ret til Udsalg af Brændevin i smaat, beholder fremdeles denne Ret, dog saaledes, at Salget ikke maa foregaa i mindre Dele end 85/100 Liter. De har at erlægge til Samlaget samme aarlige Afgift som de i § 7 omhandlede Udsælgere. Hvor ingen af sidstnævnte findes, fastsættes Afgiften, efterat Erklæring er indhentet fra Kommunestyret, af vedkommende Departement.

De her omhandlede Udsalgsberettigede overfører ikke sin Ret paa sine Enker, forsaavidt Ægteskabet først er stiftet efter Kundgjørelsen af Lov af 22de Mai 1875 om Forandringer i Brændevinslovgivningen.

§ 10. De, der for Tiden har Ret til Udsalg og Udskjænkning af Brændevin paa Landet, beholder fremdeles denne Ret saaledes, som den er dem hjemlet ved deres Bevilgninger.

Iøvrigt maa paa Landet Udsalg af Brændevin alene foregaa fra Brænderier, saaledes som omhandlet i § 1, og Udskjænkning alene foregaa med Hjemmel af kongelig Bevilgning, hvis Meddelelse er betinget af Herredsstyrets Anbefaling. Bevilgning til Udskjænkning maa alene tilstaaes Gjæstgivere, Hotelværter og Restauratører ved Sanatorier og Badesteder med den Virkning, at de kun kan skjænke til henholdsvis de hos dem værende Reisende og Gjæster. Udskjænkningsretten kan tilstaaes enten for det hele Aar eller for en kortere Tid og forøvrigt paa de nærmere Vilkaar, som af Herredsstyret maatte være opstillede. Ingen maa have Udskjænkning af Brændevin paa mere end et Sted.

§ 11. Paa Landet skal enhver, som med Hjemmel af kongelig Bevilgning udsælger eller udskjænker Brændevin, og som ikke ved en inden 30te November afgiven Erklæring har frasagt sig sin Ret, erlægge en særskilt Afgift, hvoraf 35 pCt. indbetales til vedkommende Herredskasse og Resten gjennem Stedets Oppebørselsbetjent til Statskassen.

Afgiften fastsættes inden 15de December af Herredsstyret for det følgende Aar efter den antagelige Størrelse af Omsætningen og betales i to halvaarlige Terminer inden 15de Januar og 15de Juli, hver Gang med det halve.

Den, som ikke inden bestemt Tid betaler denne Afgift, taber Rettigheden, at regne fra den Termin, ved hvilken Forsømmelsen fandt Sted, og er ligefuldt pligtig til at betale den for Aaret skyldige Afgift, der i Tilfælde af manglende Betaling skal inddrives ved Udpantning.

Den saaledes tabte Rettighed maa ikke under nogen Omstændighed gjengives nogen ved ny Bevilling, uden at den skyl-

---

Den sorte Diamant.

En Forbryderhistorie.

(Forts. fra forr. No.)

Kun nødig tillod Viktor at Politibetjenten aabnede Mappen, der laa paa det simple Skrivebord. Det synes ham en Profanation. Enkelte Papirer faldt ud, saaledes en Blyantskisse af — Viktor — som Politibetjenten discret skjød tilside.

Over Viktors Kinder for en let Rødme, der snart vekslede med en frygtelig Bleghed da — der gled en Avis ud af Mappen, der viste sig at være en engelsk Journal.

De Øieblikke som brugtes til at undersøge Journalen synes for Viktor en Evighed. Med et Udtryk af slet dulgt Tilfredshed udraabte Politibetjenten: „Jeg har fundet hvad jeg søgte. Af denne Avis mangler et Blad, og deri har den sorte Diamant været indviklet."

En stønnende Lyd undslap Viktor, mens hans Haand faldt tungt ned paa Bordpladen.

„Hvad vil De gjøre?" spurgte han.

„Min Pligt og arrestere Frøkenen. Det vil kanske bringe Klarhed i Sagen. Hendes Broder vil ikke tilstaa, hvorfra han har faaet den sorte Diamant. Han fastholder haardnakket, at denne Diamant, der snedig nok er taget ud af Indfatningen, blev buden ham tilkjøbs sammen med nogle andre Juvelsmykker. Imidlertid har han truffet Forberedelser til at forlade Europa. — Det har hidtil været umuligt at finde Traaden; men snart vil vel hele Hemmeligheden ved disse Mordmord blive afsløret."

Viktor stirrede aansfraværende paa den talende.

Meta, Meta, hun den gode rene, nei, hun kunde umulig være delagtig i Broderens Forbrydelse. Og om end alle dømte og fordømte hende, han kunde det ikke; thi nu stod det klart for ham, at han elskede hende! Og hun, dersom hans Anelse ikke bedrog ham, saa elskede hun ham igjen. Som en sød Tilstaaelse duftede dette op for ham, da han fandt sit Portræt i hendes Mappe. Hvor lykkelig havde de nu kunne været — men hele deres Livslykke var sunken i Grus inden de havde vundet Tid til at udtale sig for hinanden.

„Det er umuligt — det er umuligt," raabte han heftig. „De tør, De kan ikke fængsle Meta."

Hr. von Wartenberg, kom dog til Dem selv," sagde Politibetjenten koldt, „jeg maa under enhver Omstændighed gjøre min Pligt."

Viktor drog Aanden dybt. „Men jeg tror fast paa denne Piges Uskyldighed om end alt og alle er imod hende —" han taug pludselig som rammet af et Lyn; thi paa Dørtærskelen stod Meta von Haupt bleg, men med en bestemt Holdning.

„Hvad gaar her for sig, hvad beskylder man mig for?" spurgte hun med klar, fast Stemme.

Politibetjenten meddelte hende kort og godt, hvorfor han befandt sig der.

Den unge Pige lyttede rolig til hans Ord, intet Træk i hendes fine Ansigt forraadte, hvad hun maatte føle, hun stirrede kun stivt og ufravendt paa sin Anklager. Der var noget vist uhyggeligt ved denne slove Ro, som om intet kunde bevæge hende — men pludselig kom der et tungt Suk over hendes farveløse Læber; hun sank med en Gang sammen og faldt bevidstløs til Gulvet. Viktor sprang til, for at opfange hende i sine Arme. Hendes Øine var fast tilsluttede og ingen Bevægelse gav tilkjende, at hun endnu var ilive.

Fortvivlet tilkaldte Viktor Hjælp og lod budsende en Læge.

Man bragte den unge Pige tilsengs og søgte at kalde tillive de slumrende Livsaander, dog Meta vaagnede kun af sin dybe Afmagt for at blive et Offer for en heftig Nervefeber.

Om hun end var skyldig, saa var nu ethvert Forhør umuligt.

Politibetjenten var gaaet bort i et høist fortrædeligt Lune. De for ham saa værdigfulde Afsløringer maatte nu udsættes til ubestemt Tid, saafremt ikke Max von Haupt imidlertid lod sig bevæge til at bekjende

Generalinden var høist forundret over hvad der var foregaaet i hendes Hus. Fra først af vilde hun ikke taale den syge under sit Tag. Men Viktor optraadte med stor Bestemthed med Hensyn til den Pige, han havde kjær — og Moderen maatte føie sig, enten hun vilde eller ikke, saafremt det ikke skulde komme til et aabent Brudd mellem hende og Sønnen.

Saasnart Hr. von Wartenberg havde forvisset sig om at Meta var bleven anbetroet til en paalidelig Sygepleierske, afreiste han til Hovedstaden. Han vilde tale med Max; thi han tvivlede om at den unge Mand var sunken saa dybt, at han havde bestjaalet de Slægtninge hos hvem Søsteren havde fundet et Hjem.

Det lykkedes ham uden Vanskelighed, at faa Adgang til Max; men en Samtale med denne blev ganske uden Resultater.

Max forsikrede, at han var uskyldig i Tyveriet, men han vilde for ingen Pris tilstaa, hvordan den sorte Diamant var kommen i hans Eie.

„Jeg kan ikke, Viktor," svarede han mørk, „om det ogsaa ti Gange blir mig til Fordærvelse."

„Og din arme Søster," svarede Viktor mørk, „hun er anklaget som din Medskyldige, hvad vil der vel bli af hende, om du nægter at tilstaa Sandheden."

Max von Haupt for op.

„Hvorledes er det muligt? — —"

Viktor fortalte ham med faa Ord hvad der var hændt.

Den unge Mand stønnede høit og skjulte Ansigtet i sine Hænder

„Meta er god og ren," sagde han efter en lang Pause, selv om Skinnet virkelig er imd hende.

Hin skjæbnesvangre Nat, da Indbruddet skete, havde jeg et Møde med hende i Parken. Hun gav mig alle sine Sparepenge, da jeg sagde hende at jeg havde bestemt mig til at forlade Europa. Hun bragte mig Pengene i et Stykke Avispapir, jeg erindrer det saa tydelig og — ja — det er virkelig saa — jeg viklede den sorte Diamant ind i samme Papir — men Meta var uskyldig." „Men du Max, du!" — raabte Viktor fortvivlet — hvordan er det med dig? Indser du ikke, at du taler forblommet, og at Meta ikke vil staa ren, før du har opklaret denne Gaade. Vil du virkelig kunne taale en slig Byrde paa Samvittigheden?"

Fangen saa mørk ned for sig. „Lad mig være i Fred, Viktor," sagde han. „For Meta vil det vel altid kunne rette sig. Paa mig ligger det ingen Magt, jeg er for længe siden færdig med Livet og Menneskene."

Viktor von Wartenberg gik nedslaaet bort. Han tog Veien indom en Opdagelsesbetjent for at meddele denne sin Samtale med Max von Haupt. Han tilføiede, at den Anklagede egentlig ikke gav Indtryk af at være skyldig — men hvortil denne haardnakkede Taushed — hvad skal man tro?

Opdagelsesbetjenten gned fornøiet Hænderne, men han var for klog til at ville udtale nogen Formening, inden han havde alle Traade paa Haanden. Han troede endelig at have fundet en Aabning i denne kunstig sammenfoiede Kjæde.

„Jeg har lige fra først af delt Deres Mening, Hr. von Wartenberg", sagde han, „Max von Haupt er ikke Tyven; men han er kommen i Selskab med Kjeltringer, der har forledet ham til alle mulige Daarligheder. Er det aldrig faldt Dem ind, at der kunde stikke en Kvinde bag?"

Viktor for sammen.

„De mener at Max tier, fordi han ikke vil kompromitere andre."

Opdagelsesbetjenten nikkede.

„Saa er det," sagde han, „jeg har noie erkyndiget mig om den unge Mands Omgang. Han har vanket hos en Dame, hvis Fader holder en hemmelig Spillebule. En slu Fyr denne Spillevært, der har benyttet sig af sine Døtres fortryllende Skjønhed. Dog denne Gang skal han ikke undslippe os."

„De har gjort nye interessante Opdagelser?" raabte Viktor livlig.

„Ja for en Time siden har jeg faaet vigtige Meddelelser. Men idag kan jeg intet si', imorgen haaber jeg, De skal faa høre mere."

(Sluttes.)

dige Afgift er betalt. Undtagelse fra disse Forskrifter finder kun Sted, naar den afgiftspligtige Næring ophører ved den berettigedes Død eller Konkurs, da Afgiften af disse Tilfælde alene svares for den løbende Termin. I Konkursboer betragtes Afgiften lige med almindelig Gjæld uden Fortrinsret.

§ 12. Udskjænkning af Brændevin ombord i Dampskibe maa kun foregaa efter dertil meddelt kongelig Bevilling. I Bevillingen bestemmes om og i hvilken Udstrækning Udskjænkningen skal være underkastet de i § 16 nævnte Tidsindskrænkninger.

Forinden saadan Bevilling meddeles med Hensyn til Dampskib, der udelukkende eller væsentlig gaar i Fart paa Fjord, Indsjø eller Elv og har Anløbssted i Landdistrikt, skal Erklæring indhentes fra Amtsthingene i de Amter, inden hvilke Farten foregaar. Hvorvidt under blandet Fart paa Kyst og paa Fjord (Indsjø eller Elv) sidstnævnte Fart er at betragte som den væsentlige, afgjøres af Kongen.

Med Hjemmel af Bevillingen kan der kun udskjænkes til de med Dampskibet reisende Passagerer samt, forsaavidt Føreren tilsteder det, til Mandskabet og andre, som stadig følger Skibet.

§ 13. Bestilling paa Brændevin i Partier eller mindre Dele maa ikke optages af nogen, med mindre Bestillingen gjøres af Samlag eller andre til Udsalg eller Udskjænkning af Brændevin berettigede.

§ 14. Samlagets Regnskaber føres efter Schemaer, der udfærdiges af vedkommende Departement, og revideres hvert Aar af to Revisorer, hvoraf en vælges af vedkommende Kommunestyre og en af Overøvrigheden. Revisorernes Godtgjørelse bestemmes af Overøvrigheden efter indhentet Erklæring fra Samlaget og udredes dette. De nærmere Bestemmelser om Tiden for Regnskabernes Aflæggelse og deres Revision m. v. fastsættes af vedkommende Departement, der ogsaa dechiderer Regnskaberne.

Derefter paabegyndtes Behandlingen af § 15 — Fordelingen af Samlagets Overskud: 15 pCt. af Nettooverskuddet til Samlagets Kommune og 20 pCt. til Samlaget til Fordeling mellem Afholdsforeninger og andre Institutioner og Selskaber i Byen og omliggende Landdistrikt. Resten til Staten. I Overgangstiden skulde der til Samlagenes 20 pCt. lægges, i det første Aar 40 pCt., det andet 30 pCt., det tredie 20 pCt., det fjerde 10 pCt.

Rinde foreslog 10 pCt. til Samlagets Kommune og 10 pCt. til Samlaget.

Strømme optog paa en Minoritets (Bang, Krohn, Strømme) Vegne Forslag om 20 pCt. til Kommunerne og 30 pCt. til Samlaget, samt at Samlagenes Tillægsandel i Overgangstiden blev sat til henholdsvis 30, 20 og 10 pCt., altsaa en Overgangstid paa tre Aar.

Aarrestad optog paa en anden Minoritets (Eng, Nærum, Aarrestad) Vegne Forslag om 15 pCt. saavel til Kommunen som til Samlaget, samt en Overgangstid paa tre Aar med henholdsvis 30, 20 og 10 pCt.

Faye-Hansen foreslog, at der af Nettoudbyttet skulde tilfalde Samlagets Kommune indtil 5000 Kr. samt at af Resten 20 pCt. atter skulde gaa til Samlagets Kommune og 30 pCt. til Samlaget.

Debatten fortsættes imorgen Kl. 10
Mødet hævet Kl. 2.

Møde den 4de Juli Kl. 10.

Brændevinsloven.

Debatten om Brændevinslovens § 15, Fordelingen af Samlagenes Overskud, fortsattes i Formiddagsmødet. Mod Indstillingen, optraadte en Række Repræsentanter, der fandt den foreslaaede Forandring for voldsom og hensynsløs. Indstillingen forsvaredes af Aarrestad m. fl.

Ved Mødets Slutning forelaa 5 Endringsforslag, idet Münster foreslog, at et Beløb svarende til 12 Øre Literen af Aarets Omsætning tilfalder 30 Procent Samlaget. Faye-Hansen frafaldt sit Forslag og gik over til Münsters.

Debatten fortsættes Kl. 5.

Den bergenske Theatersag.

En æret Brevskriver paa Vestlandet, der staar Indremisfionen nær, ønsker at fremhæve, at Hr. Sognepræst Sverdrup i sin Tale og Stemmegivning i den bergenske Theatersag ikke har været Tolk for de kirkelig Interesserede, hvis Sag han ellers ved saa mange Leiligheder har baaret frem. Indremissionsfolket har ikke forandret Standpunkt og fastholder i et og alt sit Syn paa den sceniske Kunst.

At fremhæve dette forekommer os ikke egentlig at være saa paakaldet, da det i lang Tid har været kjendt nok, at Hr. Sverdrup, der i de væsentlige kirkelige Hovedsager udtaler Indremissionsvennernes Opfatning, i flere Sidespørgsmaal indtager et andet Standpunkt end disse.

For vor Del har vi her en Mening, der skiller sig baade fra den ærede Brevskrivers og fra Hr. Sverdrups. Vi kan forsaavidt følge Førstnævnte — der synes os at tage Sagen fra et høiere Stade end ofte er Tilfældet med de kirkelige Interesserede — som vi indrømmer, at den sceniske Kunst ikke paa langt nær har frigjort sig for alle de Skrøbeligheder og Feil, som nedgjennem Tiderne har bragt den i Ry for at være en mindre moralsk Kunst, baaret af mindre moralske Udøvere. Der er gjort store Fremskridt bort fra tidligere Tiders slappe Moral — vi taler her om Hovedscenerne, ikke om det Ukrudt, der vorer paa „Varieteer" eller anden Rangs Scener, men der er dog langt igjen, før den sceniske Kunst vil kunne betegnes som et „Arbeide i den gode Sags Tjeneste" og derigjennem tilfredsstille dem, der stiller Krav som Indremissionsfolket. Men den Tid maa komme; thi nogle af Menneskehedens allerstørste Aander — vi behøver blot at nævne Shakspeare — er saa nøie knyttet til Scenen med Hensyn til sine Værker, at det ene ikke godt kan tænkes uden det andet. Vi mener — og vi formoder at Hr. Sverdrup ser Sagen paa samme Maade — at man i Forvisningen om at Skrøbelighederne svinder Dag for Dag, og at de ikke er knyttede til den sceniske Kunst som saadan, men blot til den beklagelige Udvikling, der har fundet Sted ned gjennem Tiderne, kan nære Haab om at den Tid nærmer sig, da denne Kunst vil kunne sidestilles med enhver anden, med Digtning, med Maler- og Billedhuggerkunst (der jo ogsaa kan skeje ud, og desværre mange Steds gjør det altfor meget), og at der derfor ingen Grund er til at stille sig anderledes overfor den end overfor anden Kunst. Men vi er villig til at indrømme, at Indremissionsvennerne har Ret til at stille strenge Fordringer og til ikke at opgive sin Holdning, før det med fuld Sandhed kan siges, at denne Kunst gjør et godt Arbeide i Moralens og den sædelige Ordens Tjeneste.

Vi er forsaavidt uenig i det af Sognepræst Sverdrup indtagne Standpunkt i Theatersagen, som vi med Hr. Schanche mener, at Bergens By selv burde kunne opretholde sit Theater, og da naturligvis Kristiania ogsaa sit.

Vi tror for det første, at den sceniske Kunst i Norge ikke staar synderlig tilbage for den i de to Nabolande, hvor Statshjælp længe har været ydet. Er der nogen Forskjel i de sidstes Favør, maa den væsentlig tilskrives den norske Scenes Ungdom, samt maaske „Sprogforvirringen" her i Landet. Vor sceniske Kunst har gaaet gjennem en Livets Skole, der har tilladt den at arbeide sig op til en ikke ringe Selvhjulpenhed, og dette er i mange Henseender heldigt.

Men en Haandsrækning kan dog godt tænkes at maatte være paa sin Plads, og da er vedkommende By efter vor Mening selvskreven til at yde Hjælpen. Det kan ikke indvendes, at Kunsten nydes ogsaa af andre end Byens egne Borgere. Thi Byen faar Valuta derfor i den Omsætning, der finder Sted ved at Reisende trækkes til Byen, og det bliver dog alligevel de i Byen bosatte, som har den aldeles overveiende Fordel og Fornøielse af et Theater i sin Midte. Vi tror der bør siges stop, naar der fra alle Kanter stilles Krav til Statskassen, og vi synes der ikke er god Mening i, at omtrent alt nyt skal væltes over paa denne, medens de nærmeste interesserede Indvaanere i vedkommende Kommune skal slippe fri for direkte Udlæg dertil.

Den ærede Brevskriver slutter med at lægge paa Hjerte Nødvendigheden af at holde sammen, hvis der skal være Haab om at bære Seieren Hjem. Dette er efter vor Mening saa vigtigt, at vi skulde ønske al Diskussion om de mere underordnede Spørgsmaal, hvorom der jo findes mange forskjellige Meningsafskygninger, udsat til efter Valgene.

Radikalerne og Sosialisterne. Et Høireblad mener, at de mellem Radikalere og Sosialister udvexlede Grovheder er aftalt Spil, for at dysse Bønderne i Søvn, og at de to Partier, i det Øieblik den endelige Afgjørelse skal finde Sted, vil falde i hinandens Arme! Vi tror ikke det forholder sig saa. Det vilde vidne om et meget lavere moralsk Standpunkt end det, der heldigvis endnu gjælder her i Landet, at man paa Forhaand aftalte Løgn og Bedrag, og hverken Radikalernes eller Socialisternes ledende Mænd er i Stand til at nedværdige sig saa dybt. Der er desuden ingen Tvil om, at Radikalerne besjælede af en stærk og oprigtig Forbitrelse paa Socialisterne, fordi disse ikke har villet lade sig nøie med gratis at stemme paa de radikale Valgkandidater, men har forlangt kontant Betaling i Form af Delagtighed i Repræsentationen.

Derimod tror vi nok, at Resultatet tilslut godt kan blive det samme, som om det hele var aftalt Spil, dersom Bønderne ikke holder godt Udkig. Sagen er nemlig den, at naar Afgjørelsen nærmer sig, vil Frygten for at lide Nederlag og Ønsket om at feire blive saa stærk hos Radikalerne, at de ikke vil kunne modstaa Fristelsen til at forhøre sig hos Socialisterne om lempelige Vilkaar. Kjendskab til den menneskelige Natur vil tilsige vore Meningsfæller og alle, der er imod almindelig kommunal Stemmeret, at være paa sin Post her og ikke gjøre Regning paa, at Bruddet mellem de to yderligstgaaende Partier vil være ulægeligt Valgene over.

Storthinget skulde efter Arbeidsordningskommiteens Mening kunne opløses 18de Juli eller en af de nærmestfølgende Dage, men denne Antagelse vil nok vise sig ikke at holde Stik. Der er liden eller ingen Sandsynlighed for Opløsning før de sidste Dage af Juli. Man har nemlig endnu tilbage at behandle Diplomatbudgettet, Konsulatbudgettet, Postbudgettet, Forstbudgettet, det ekstraordinære Forsvarsbudget og Protokolkomiteens Indstilling ang. forskjellige Regjeringshandlinger, samt endel mindre Sager.

Brændevinsloven. Odelsthinget har vedtaget Folkeafstemning angaaende Spørgsmaalet om Nedlæggelse eller Oprettelse af Samlag, eller med andre Ord, om Brændevinssalg i smaat skal være tilladt eller forbudt i vedkommende Bykommune. Stemmeberettigede bliver alle myndige Mænd og Kvinder over 25 Aar. I Reglerne er forøvrigt vedtaget den hensigtsmæssige Forandring, at der skulde kræves Flertal blandt de Stemmeberettigede (ikke de afgivne Stemmer) for Oprettelse eller Nedlæggelse. Derved bliver det nødvendigt for Kommunens Indbyggere at lægge Interesse for Dagen ved at møde talrigt op, og det bliver tillige lettere at faa en Beslutning forandret, om Erfaringen skulde godtgjøre dens Mislighed.

Det blev fra Kristianiarepræsentanterne gjort opmærksom paa Vanskelighederne ved at holde i Stand et Mandtal over de Stemmeberettigede i denne By, naar i dette Anliggende alle myndige Mænd og Kvinder skulde have Ret til at stemme. Det blev nævnt, at ikke mindre end 75,000 Mennesker da maatte indføres i Mandtallet. Det er ganske vist noget i denne Indvending. Men vi tror det nok er paa Tide, at man her i Landet sender nogle Mænd til Udlandet for at lære, hvordan man skal tumle med de store Tal. Under Hovedstadens stærke Vækst bliver allerede et Mandtal over de efter Grundloven Stemmeberettigede et meget vidtløftigt Værk. I de store udenlandske Byer, hvor Tallene er endnu langt større, vil man kun lære den mest praktiske Fremgangsmaade.

Firmaet P. & O. Holter er for kommende Sæson antaget af Kristiania Kommune som Eneleverandør af de forskjellige Kulsorter (Huskul, Newcastlekul, Cardiffkul og Smedekul) ialt ca. 4000000 Kg.

Skovbrand!

Elverum, 2den Juli. (N.T.-B.)

Iformiddag opstod der Skovbrand i en Teig tilhørende Garver Bruun og Simonsen.

Veiret nogenlunde tille, men tørt i Skoven.

Efter ca. 3 Timers ihærdigt Arbeide var man Herre over Ilden.

Militære fra Terningmoen, der ligger lige i Nærheden, ydede overordentlig værdifuld Assistanse.

60—100 Maal Skov brændte op.

Det tyske Keiserpar.

Stavanger 4/7 94. (H. O. T. B.)

Det tyske Keiserpar ankom igaaraftes hertil med „Hohenzolleren", der fulgtes af et andet Skib. 5 Dampskibe fuldpakkede af Tilskuere mødte det keiserlige Skib ved Dusevigen. Ombord i det ene af Dampskibene, Haukelid, var Ynglingeforeningens Musikkorps, der spillede. Paa Kaien var en Masse Mennesker forsamlede. Der er megen Flagning i Byen. Her i Byen vil der blive gjort større Proviantindkjøb til Skibene.

Imorgen Lysttur til Lysefjorden.

Nitedals og Hakedals Centrumsforening dannedes isøndags og som Bestyrelse valgtes:

Ordfører Hans Skøien, Gaardbrugerne Gustav Bjertnæs, Hans Myhrer, Simen Waaler, Jacob Ruus, Jacob Berg, Christian Strøm og Kirkesanger Joh. Myhrvold.

Statsraaderne Sverdrup og Hagerup skal paa Søndag den 8de Juli tale ved et større politisk Folkefestevne i Kristiansand.

Redaktør Helgevold holder førstkommende Lørdag politisk Foredrag i Sylling (Lier).

Paa Grund af den stærke Varme har Lagthinget i de sidste Dage gjentagne Gange straks maattet udsætte sine Møder. Lagthingssalen vender nemlig mod Solsiden og er slet ventileret. Til iettermiddag, da dette nedskrives, havde det berammet Møde i Storthingssalen, men da Odelsthinget ogsaa berammede Møde til samme Tid, maa Lagthinget enten atter udsætte sine Møder eller finde sig i at benytte Lagthingssalen, medmindre det vil slaa sig ned i Storthingets Hovedtrappeopgang, hvor Jernbanekomiteen iforgaarsaftes holdt Møde.

Kvægindførselen.

Fredriksthald 5/8 94. (H. O. T. B.)

Til Kreaturmarkedet er imorges ankommet mange Dyr. Livlig Trafik. Indførselen til idag gaar op til 734 Dyr.

Hds. Maj. Dronningen afreiser ifølge V. L. den 5 Juli fra Stockholm til Norge, hvor hun i 2 Maaneder vil opholde sig paa Skinnarbøl ved Kongsvinger.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.**

Brødrene Cloetta.

Udkommet og tilkjøbs i Bogladerne:

Fortællinger

fra

Søndagsskolen

ved

A. Rogndokken,

Lærer

Pris 0.60 Øre.

S. Mittet, Storgaden 15.

— 196 —

Paa ham havde den hele Tildragelse med Brandon Mountford, hans Fængsling og Flugt, ikke gjort store Indtryk. Han havde skrevet til Sir Joseph og udtrykt sin Sorg over Begivenheden og sin Sympathi for den myrdede Piges Venner, samt sin Forvisning om, at Brandon aldrig kunde have begaaet en saadan Handling uden i et Anfald af Sindsforvirring. „Hans Moder døde sindssyg. Et dumt Giftermaal. Jeg kjender meget lidet til den unge Mand —" saa lød hans Udtalelser.

Dette Brev var skrevet paa Braemars sædvanlige korte Maade. Al hans Korrespondance foregik mest gjennem Telegrafen, og Familien Mountford tog ikke mere Hensyn til Ellerslie Tragedien. Mountford pleiede simpelthen at fornegte ethvert Medlem af Familien, der kom i Vanskeligheder.

„Hvis vi ikke skulde frigjøre os fra de daarlige Subjekter i en Familie, saa stor som vor, saa vilde vi altid have noget at sørge over og stadig se et eller andet Medlem af den for Retten," sagde den filosofiske Braemar.

— 193 —

men samtykket træt i alt, hvad hans Stedfortræder foreslog. Hvis Orlebar havde været mindre ærlig, kunde Sir Josephs store Formue let have faaet et alvorligt Knæk.

Den Forandring, som Sorgen havde bevirket, var mindre synlig hos Datteren, og Verden vilde kun tænke, at Sibyl Higginson gradvis modnedes til en tankefuld Kvinde, men Urquhart, som nøie vogtede paa hende, saa, at Glæde var svunden bort fra hendes unge Liv. Hun saa ængstelig og bekymret ud som en, hvis Hjerte var langt borte. Alle hendes Fornøielser, alt hendes Arbeide, havde mistet sin Tiltrækningskraft, kun Musiken, denne himmelske Gave, som har mere Magt til at bringe Trøst, end nogen anden og til at løfte Sjælen op fra det Synlige til det Usynlige, syntes at bringe hende Lindring i Sorgen.

Musikken havde bragt hende Trøst i de tunge Dage i Schwalbach. Nu da hun kom hjem, gik hun ind i det Værelse, hvor Pianoet stod, men Maries Ansigt stod for hendes indre Øie, da hun anslog de første Akorder af Mozarts „Agnus Dei." Ja, nu var hun atter hjemme, — i det Hjem med de mange smertelige Erindringer, hvor Skyggen af forsvundne Skikkelser syntes at møde hende ved hver Omdreining af Havens Veie, og paa hver Sti i Skoven eller paa Heden — Skyggen af hendes trofaste Ledsagerinde i de syv Aar, og Skyggen af den Mand, som havde givet hendes Liv Værd! Begge var kun Skygger nu, — den ene hvilede paa Landsbyens Kirkegaard, den

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtjøb aldrig før.

Ved de officielle Markprøver

under Chicagoudstillingen opnaaedes følgende Resultater:

1) **Deerings Ideal Slaamaskine** brugte en Trækkraft **af kun 86 eng. Pund**. Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 152 Pund.
2) **Deerings Pony Selvbinder** brugte en Trækkraft **af kun 285 eng. Pund** Den letteste af de konkurrerende Maskiner brugte 350 Pund.
3) Ved alle afholdte Prøver bedømtes Maskinerne af officielt udnævnte Prisdommere.

Resultatet af Præmieringen var:

Deerings Maskiner tildeltes 16 — seksten — Førstepræmier.

De 4 Konkurrenter, som fik Præmier, fik tilsammen 10 — ti — Præmier. **Der uddeltes ingen „eneste" Præmier eller Guldmedaljer.**

Deering har Verdens største Fabrik

med en Arbeidsstyrke af over 3000 Mand. Den næststørste Fabrik beskjæftiger ca. 1800 Mand.

Deering solgte i 1892 omtrent **170,000** Maskiner og i 1893 omtrent **190,000** Maskiner, **hvilket Tal aldrig er naaet** af nogen Konkurrent.

Fagbladet *„Farm Implement News"* i Chicago skriver under **17de Mai** bl. a. følgende: „Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co.. Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing. fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner. simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver.**"

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **udenlandske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Præmier.

Heimdal Maskinforretning

Kristiania.

(Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

480

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar, Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

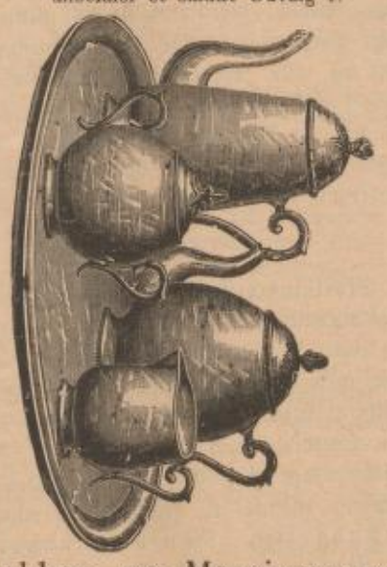

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomsterspøiter, Sparebøsser, Lampeslukkers, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartænderø, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Forang altid

Carl Krafft's Chocolade.

Bedst — Billigst.

Præmieret i Kongsvinger 1885, Trondhjem 1887, Gjøvik 1890

Præmieret i Fredrikstad 1885, Chistiansand 1885, Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Kikkerter, Barometre, Thermometre,

Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik

samt Briller og Lorgnetter

i rigeste Udvalg og kun prima Varer

anbefales til ***bekjendte billige Priser.***

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring.

Martin Viig,

optisk Instrumentmager — etableret 1876 —
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

GODE VARER — STØRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.

oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

TØRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER
& OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER
& FARVEVARER.

TELEFON Nº 66. TELEGRAMADR: ALF

Om **Maltos-Cannabis**

den teknlske fabrik „Röda Korset"s i Stockholm over hele Europa patenterede nye sundhedsdrik skriver Dr. Henrik Berg i „helsovännen" den 1ste marts d. a. blandt andet følgende:

„Ikke blot for tæringssyge, men i mange andre tilfælde hvor det er enskeligt, at patienten skal tiltage i huld, Maltos-Cannabis, soner med brystløse, dårlig mave, har jeg ordineret saaledes til perkatarrh, scrofulfor blodfattige, nervesvage og rekonvalenscenter, og jeg har allerede i ikke faa tilfælde, uuder den endnu ikke lange tid, jeg har observeret næringsmidlets virkning, fundet gode resultater deraf, saasom forøgede kræfter og bedre huld — —

Præparatets smag er ren og kraftig og efter min opfatning behagelig".

Maltos-Cannabis er et præparat, som bør indføres i ethvert velordnet hjem og sælges hos de fornemste Colonialhandlere og apothekere.

Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due,** Kongens gade 8, Christiania.

Eiendomme tilsalgs.

Gaarden Bergan

i **Borre** i Jarlsberg nær Augedal Jernbanestation, af Skyld 4 Mark 46 Øre, 150 Maal god Indmark, 100 Maal Udmark og Skog (rigelig til Husbehov), gode Husebygninger **overordentlig billig og paa gode Vilkaar** tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Christiania.

Gaarden Hornseth vestre og østre G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Bøhn,
(H.O.) **Rendalen.**

Eiendom ved Lysaker.

Et særdeles solid, komfortabelt og **fuldstændig nyoppudset** vinter- og sommerhus, vakkert beliggende, 5 minutter fra stationen og indeholdende i 1ste etage 4 værelser, pgk. og kj. og i 2den etage 3 værelser, 2 alkover, pgk. og kj. med udhuse og 6 mål vel tilvoxen have og skov **sælges særdeles billig eller bortbyttes** ved **advokaterne Frits Kiær og Emil Roll,** Skippergaden 22. 484

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

var forsvunden, og Ingen vidste noget om hans Skjæbne!

Eftersom Tiden gik, begyndte Sibyl at tænke som Urquhart, at Brandon var omkommen hin ulykkelige Nat. Hvis han havde været ilive, vilde han visselig have ladet dem vide det. Han maatte forstaa, at hun var ængstelig for ham. og selv, om hans Hjerne var saa sløvet, at ham ikke havde nogen Medfølelse med hendes Følelser, vilde almindelig Høflighed have tvunget ham til at skrive til en Kvinde, der havde hjulpet ham til at flygte. Naar hun tænkte tilbage paa denne mørke Nat, og Urquharts Ivver, begyndte hun at ane, at en eller anden skjult ond Bevæggrund maatte ligge til Grund derfor. Nu da Brandons Flugt fik en saa sørgelig Ende, forekom det hende, at ingen Gentleman kunde have raadet til en saa umandig Handling, og hun hadede sig selv, fordi hun havde drevet Brandon til at handle mod sin egen Overbevisning.

Ja, det havde været et Misgreb, et forfærdeligt Misgreb, en Mangel paa Dømmekraft, som havde havt Død og Ulykke tilfølge! Hvor meget bedre havde det ikke været, om han var bleven i Fængslet og havde afventet sin Dom! Hemmeligheden ved Maries Død kunde maaske være bleven opdaget ved de nøiagtige Efterforskninger, som Forhøret vilde have medført. Den skarpeste Forstand i Landet, den mest øvede Advokat, kunde have været istand til at udspeide Morderen og hans Bevæggrunde. Gaaden kunde have været løst, og den virkelige Morder kunde være bleven opdaget, men ved Brandons Flugt var Hemmelighed fremdeles indhyllet i Mørke, og hans Navn for stedse vanæret.

Ved Hjemkomsten fra Tyskland forlod Urquhart Ellerslie, men han var ikke langt borte. Han havde slaaet sig ned paa Dunfuce Castle for Høsten, og han kjørte og red saa ofte over til Ellerslie, at Sibyl synes, at han ligesaa godt kunde have boet der.

Hun undgik ham saa meget som muligt og tilbragte det meste af Tiden i sit eget Værelse, uden noget andet Selskab end den kjærlige Miss Minchen og den gamle Hund, som havde været hendes trofaste Ledsager, fra hun var Barn. Miss Minchen skulde blive hos Sibyl indtil næste Vaar, da skulde hendes Tante, Lady Selina Mountford, føre hende ud i Livet til Hymens Alter. Flytningen til det store Hus i London skulde foregaa i Februar, og Miss Higginson skulde præsenteres for Dronningen den første Modtagelse paa det nye Aar.

Sibyls Onkel, Braemar, med Familie boede i det forfaldne, gamle Hus, hvor Sir Joseph havde mødt sin Hustru for første Gang. Lord Allandale var bestandig syg og tilbragte Tiden ved Badesteder, opvartet af en Tjener, der var ligesaa gammel, som han selv. Lord Braemar var nu Hovedet for Familien Mountford. Han var altid optaget af Væddeløb, Sport og Fornøielser, — glad i alt, som kostede Penge, skjøndt han kun havde faa Penge at spendere.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags
ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 19 84. Dronningens Gade No. 8 a.
Christiania.

Nr. 79. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | Lørdag den 7de Juli 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Gangers Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Overretssagfører Fredrik Stang,
Dronningens Gade 21. II.
Kristiania.

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Garup Meidell,
Overretssagfører,
Dronningensgade 32 III,
Telefon 3384. Kristiania.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
stiftet 1847.
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

Kasper Bingen, Guldsmed,
Storgaden No, 12.

Løitens* *Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Industriens Udvikling.

Vi har i vore foregaaende Artikler om Næringsveiene havt Anledning til at omtale, hvilke Industrigrene der maa anses særlig passende for vort Land.

I første Række kommer selvfølgelig de, der direkte udnytter Landets egne Naturprodukter. Paa Grundlag af Kvægavlen kan der drives Tilvirkning af Smør, Ost og kondenseret Melk samt Nedlægning af hermetiske Varer, og der kan drives Garverier og Læderindustri af forskjellig Slags samt — gjennem Faareavlen — Fabriker for alle Slags Uldvarer; paa Grundlag af Fiskerierne Præparering eller hermetisk Nedlægning af Fisken samt Udnyttelse af Produkterne og Affaldet (Tranbrænding, Tilvirkning af Fiskelim, Guano o. s. v.). Videre kan paa Grundlag af Skogdriften drives Sagbrug, Høvlerier og Fabriker, der leverer alt til Husebygning fornødent Trævirke, Cellulose- og Træmassefabriker, Pap- og Papirfabriker, Snedkerier, Møbelfabriker og Fabriker for specielle Trævarer, og paa Grundlag af vort Lands Stenrigdom kan oprettes Stenbryderier for indenlandsk og udenlandsk Marked, Stenhuggerier, Sliberier og Fabriker for Tilvirkning af finere Stenarbeider m. v., samt med Udnyttelse af de forskjellige Stoffe, der findes dels ved Udbrydning i Berg, dels i Grus og Sand, Kalkbrænderier, Porcelænsfabriker, Glasværker og kemiske Fabriker af forskjellige Slags. Da der heller ikke mangler Lere, vil foruden Teglværker, der bl. a. tilvirker ildfast Sten, Forblænd- og Ziratsten, ogsaa kunne drives Pottemagerier og Fayencefabriker, samt uden Tvil — da Vandkraft og Lere mangesteds findes samlet i Overflod paa et Sted — Fabriker for Tilvirkning af Fremtidsmetallet Aluminium.

Ikke en eneste af disse Industrigrene spiller for Tiden den Rolle, som den burde og kunde. Det er ikke for meget sagt, at af de Bedrifter, der fører Udnytningen af Raastoffene videre end til den nødtorftige første Forarbeidelse, burde der kunne sysselsættes tidobbelt saa stor Arbeidsstyrke som nu.

Bergværksdriften synes hos os for ubetydelig til i sig selv at kunne yde Grundlaget for nogen stor industriel Virksomhed, og efter at Træet er blevet henvist til en mer underordnet Rolle i Skibsbygningen, har denne heller ikke sin Plads blandt de Virksomhedsgrene, der kan udvikle sig paa Grundlag af vore naturlige Næringsveie, men vil blive at opføre i den Gruppe, vi nu kommer til.

Der findes intet Land i Verden, der spiller en Rolle i Industrien, der udelukkende er henvist til at gjøre sine egne Naturprodukter fordelagtige. Havde dette været Tilfældet, vilde f. Ex. den verdensbeherskende britiske Bomuldsindustri aldrig have existeret, og Schweiz, der er et af de vigtigste Fabriklande i i Europa, vilde i industriel Henseende ikke kunne være mere fremskreden end Serbien, saa lidet fordelagtigt stillet som det er med Hensyn til omtrent alt muligt undtagen Vandkraft. Naar alene Byen Zürich tilvirker Silkevarer for 100 Millioner Francs om Aaret, uagtet Schweiz selv producerer yderst lidet af Raastoffet, og naar Bomuldsindustrien staar overmaade høit der, er det et Vidnesbyrd om, hvorledes Schweizerfolkets Intelligens har triumferet over Naturhindringer.

I Norge existerer ingen Hindringer som de i Schweiz. Vandkraft har vi i endnu større Udstrækning. Transporten er billig fra alle Kanter af Verden, saa vi vil kunne skaffe os Kul og Raastoffe af alle Slags med mindre Omkostninger end Schweizerne, og vore Vandfald og den elektriske Drivkraft maa engang i Tiden gjøre os til farlige Konkurrenter endog for Engelskmændene.

I hele den Industri, som er grundet paa Jernet, er det et Aber, at vi ikke har dette Metal i nogen nævneværdig Mængde i Landet selv, men maa indføre næsten alt fra Udlandet. Det er derunder til vor Fordel, at Transporten over Sjøen er saa letvindt, og at vi forøvrigt vil kunne præstere det, der trænges — Arbeidskraft, Drivkraft, Brændsel, Bygninger, Grund o. s. v. — ligesaa billigt eller billigere end vore nærmeste Konkurrenter. Det har derfor vist sig, at vi meget godt kan have saavel Jernstøberier, som Maskinværksteder, Jernskibsbyggerier og lignende her i Landet, og den Omstændighed, at vi har en Dampskibs- og Jernskibsflaade af betydeligt Omfang, der væsentlig maa holdes i Stand ved hjemlige Værfter, vil hjelpe os i Konkurencen, ogsaa naar det gjælder at bygge baade Skibe og Maskiner. Desuden spiller vort billige Trævirke ikke en saa liden Rolle i mange Tilfælde ogsaa her.

Bomuldsindustrien vil ogsaa kunne bringes op til en større Høide end den nu har, fordi vi vil kunne kjøbe Raaproduktet omtrent saa billigt som Engelskmændene og har en Fordel for dem i vor billige Arbeidskraft og Drivkraft. Det er selvfølgelig Afsætningens Begrændsning, som er den alvorligste Hindring mod denne Industris Udvikling, men at denne Hindring kan overvindes, det viser Schweiz's Exempel.

Der var for den Sags Skyld intet i Veien for, at vi kunde tilegne os en betydelig Tilvirknirg ogsaa af andre fremmede Spinde- og Vævestoffe, endog af Silkevarer. Men det vil tage lang Tid at oparbeide et Marked, saa det nok er raadeligt for det første at give os i Kast med taknemmeligere Opgaver.

Og dem er der heldigvis fuldt op af ogsaa hvor det gjælder Nyttiggjørelsen af Raaemner, der maa indføres fra Udlandet.

Om saaledes f. Ex. Norge er et kornindførende Land, maa det dog ved Hjælp af sin Overflod paa Vandkraft kunne udvikle en betydelig Molledrift og i Forbindelse dermed en Tilvirkning af finere Melprodukter, der for næsten er monopoliseret af det ligeledes kornindførende England.

Gjennemgaar vi Fabrikstatistiken for 1890, finder vi ikke de Anlæg, som ikke vil være modtagelige for Udvikling. Vi skal her særlig fremhæve nogle, som maa kunne drives op til et større Omfang, idet vi forudskikker den Bemærkning, at selv de, som nu maa siges at have naaet et nok saa udviklet Standpunkt — Hesteskosomfabriker, Sagbrug, Høvlerier, Cellulose- og Træmassefabriker, Margarinfabriker — nok vil kunne sysselsætte endnu flere Arbeidere end for nærværende. Følgende Anlæg maa kunne blive Kjærnen til en meget stor Bedrift, og der maa tildels kunne ventes føiet et eller endog to Nuller til Arbeidernes Antal, naar Udviklingen bliver, som den skal og bør:

Anlæg	Arbeidsstyrke i 1890
Stenhuggerier	90
Kalkbrænderier og Cementfabriker	514
Pottemagerier og Fayancefabriker	495
Glasværker	771
Mekaniske Værksteder	6,647
Fabriker for elektriske Apparater	60
Vognfabriker (derunder for Jernbanevogne)	477
Pudretfabriker, Benmøller og Guanofabriker	399
Kemiske og teknisk kemiske Fabriker	240
Tranbrænderier	300
Spinderier, Væverier og Skodyfabriker	5,824
Trikotagefabriker	819
Fiskesnore-, Net- og Garnfabriker	222
Papir- og Papfabriker	1,334
Garverier	797
Skofabriker	321
Trætoffelfabriker	71
Kassefabriker	43
Møbelfabriker og Snedkerier	441
Guldlistefabriker	160
Tondefabriker	318
Møller og Kjæksfabriker	1,893
Hermetiske Fabriker	1,003
Silderogerier	320
Kaabefabriker	541
Regnklædefabriker	242
Knappefabriker	47
Hattefabriker	390
Pelsvarefabriker	86

Desuden maa mange Virksomhedsgrene kunne drives fabrikmæssig, der hidtil enten slet ikke eller kun i ringe Omfang er repræsenterede her i Landet. Vi har nævnt Aluminiums-Fabriker. Men overhovedet synes den finere Smaaindustri, der gaar over i Haandværket og fordrer megen Kunstfærdighed, at burde udvikles. For nærværende maa saaledes det meste af, hvad der sælges i de saakaldte Galanteri- og Legetøisbutiker, indføres fra Udlandet, medens det dog burde kunne sysselsætte talrige Hænder baade i vore Byer og paa Landsbygden.

Blakjer—Høilandbane
eller
Blakjer—Myssenbane.

I Fredriksstad afholdtes imandags et extraordinært Formandskabsmøde, hvor der blev vedtaget en Forestilling til Storthinget om at udsætte med Bevilling til Tertiærbanen Blakjer—Høland, da Udsigterne for et Jernbaneanlæg Blakjer—Myssen derved menes at ville forringes i en uforholdsmæssig Grad, medens et saadant Anlæg dog maatte antages at have en overveiende national, økonomisk og strategisk Betydning.

Den samme eller en lignende Forestilling er ifl. „Frst. T." vedtaget i Handelsforeningen, ligesom der er ogsaa er sendt lignende fra Sarpsborg og Fredrikshald.

Gjenfunden. Som det vil erindres, forsvandt Even Ekerdalen af Ringsaker sporløst, idet han Lørdag Aften den 7de Oktober sidstleden færdedes efter Hovedveien gjennem Faaberg med Hest og Læs, bestemt til Ringebu. Søndag Morgen fandtes Hesten med Læsset samt Mandens Hat og Tolleniv dels i dels lige ved Veien i Nærheden af Isakstuen ved Grændsen mellem Faaberg og Dier. Forskjellige Omstændigheder udelukkede ikke Mistanken om, at en Ugjerning kunde være begaaet. De omhyggelige anstillede Undersøgelser ledede imidlertid ikke til noget Resultat, men man blev vistnok tilsidst staaende ved den Formodning, at forsvundne paa en eller anden Maade maatte være kommet ud i Laagen.

Denne Antagelse har nu bekræftet sig. Even Ekerdalens Lig blev ifølg. „Lilleh. Tilsk." Fredag fundet i Elven ved Lillehammer Længe. Afdøde fandtes i Besiddelse af sin Pengepung; hans Uhr var borte, men Kjedet hang i Vesten, og det er intet paafaldende i, at Uhret er forsvundet under Ligets Fart nedover Elven. Ved det retslige Ligsyne er der ikke fundet Spor af Vold paa Legemet, og det maa vel saaledes nu antages temmelig sikkert, at Ekerdalens Forsvinden ikke skyldes nogen Forbrydelse, men at Manden selv, der ved Leiligheden skal have været beruset, har tullet sig ud i Elven.

Liget blev Lørdag Eftermiddag begravet paa Lillehammer Kirkegaard.

En liden Elgkalv fangedes forleden af nogle Smaagutter oppe ved Sevald i Vardal. — Elgkalven, hvis Moder var lige i Nærheden inde i Skoven, kom fættende i fuldt Sprang midt i Kjøreveien

— men forsøgte ved Synet af Gutterne at sætte over en Skigard; herunder var det, at den blev indhentet og fanget. Den er nu indsat paa Stalden hos Jakob Sevald i Borgen, den befinder sig meget godt, skriver „Oplændingen",

---

Kejser Wilhelm
og
Franskmændene.

Sørgefesten i Paris.

Ved paa Præsident Carnots Begravelsesdag at benaade de to for Spioner i Tyskland domfældte franske Officerer har Kejser Wilhelm paa den smukkeste Maade aflagt praktisk Vidnesbyrd om sin oprigtige Deltagelse og Sympati. Det er let forstaaeligt, at Telegrammerne kunde meddele, at Efterretningen om den tyske Kejsers høihjærtede Optræden vakte dyb Bevægelse blandt Befolkningen i Paris. Allerede Kejser Wilhelms Kondolencetelegram, hvis deltagende Ord havde den ægte og rette Klang, gjorde det bedste Indtryk rundtom i Frankrig, og Budskabet om de to Officerers Benaadning maatte ganske naturlig bidrage til yderligere at styrke Franskmændenes Følelse af det noble og ridderlige i den tyske Herskers hele Færd ved denne Leilighed.

Selvfølgelig skal der mere til for at skabe et bedre politisk Forhold mellem Frankrig og Tyskland end et Kondolencetelegram og Benaadningen af et Par domfældte Officerer. Men alligevel har Kejser Wilhems velvillige Holdning overfor Frankrig netop i disse Dage en Betydning, som ikke tør undervurderes, og som rækker ud over Øieblikket. Franskmændenes bitre Stemning mod „Arvefjenden" mildnes i hvert Fald i Øieblikket, og Chauvinisterne faar vanskeligere ved at finde villige Øren, naar en eller anden uheldig Begivenhed maatte skaffe dem Anledning til at slaa Alarm.

Under alle Omstændigheder vil Kejser Wilhelms Benaadningsakt ikke saa snart gaa Franskmændene af Minde, men blive nævnt som en Handling, hvorved Tyskland paa den smukkeste og værdigste Maade ydede sit Bidrag til Sørgefesten over Præsident Carnot.

Om denne storartede Sørgefest bringer iøvrig Berl. Tagebl.s Pariserkorrespondent følgende Skildring, der supplerer de meddelte udførlige telegrafiske Efterretninger:

„Efter at 150,000 Mennesker i Lørdags havde defileret forbi Carnots Kiste, blev Elysæepaladset Kl. 5 om Eftermiddagen lukket for Publikum. Senatorer, Deputerede og høitstaaende Embedsmænd kastede et sidste Blik ind i Sørgekapellet.

Kl. 6 ankom den russiske Gesandt, Baron v. Mohrenheim med en Krans der var seks Meter i Gjennemsnit. En halv Time senere fulgte Grev Münster med den tyske Kejsers Krans. Kransen er to Meter stor. Den er bunden af Gloire-Roser, Violer og Orkideer og bærer paa et hvidt Silkebaand et stort W med

Kejserkronen over. En Krans fra den tyske Koloni i Paris vakte ligeledes Opsigt.

Da der gik Rygte om, at der Søndag Morgen ikke vilde blive modtaget flere Kranse, strømmede nu paa én Gang hele Masser af de kostbareste Kranse og Blomsterdekorationer ind. Allerede længe i Forveien havde det været Paris' Blomsterforretninger umuligt at tilfredsstille den umaadelige Efterspørgsel i fuldt Omfang. Der skal være sendt Blomster til Elysée'paladset til et samlet Beløb af 6—7 Mill. Fr. Ingensinde før har man oplevet noget Lignende i Paris.

Kl. 10 blev Kisten baaren ud af Sørgekapellet og anbragt paa den i Elysée'ets Gaard reiste Katafalk. Den vagthavende Grenader tillod mig at kaste et Blik paa Sørgedekorationen, der i al sin Simpelhed gjorde en storartet Virkning.

Lørdag Eftermiddag blev Udsmykningen fuldført af hele den Vei, Sørgeprocessionen skulde passere. Kl. 10 om Aftenen var denne Strækning tagen i Besiddelse af formelige Hærskarer fra Forstæderne. Paa alle mulige og umulige Steder saa man Vogne, Trappestiger og andre Forhøininger, der benyttedes som improviserede Tilskuertribuner. Hele Familier arriverede med Madratser og Proviantkurve og tilbragte den henrivende smukke Juninat i det Fri.

Ved Marineministeriet, Louvre og andre større Bygninger blev hver fremspringende Murkant Lørdag Aften tagen i Besiddelse af halvvoksne Drenge, der saa Søndag Morgen i dyre Domme folgte disse lidet bekvemme Siddepladser til velhavende Borgermænd. Byen Strasburgs Statue bærer i Øieblikket en hel Flok Gadedrenge, der er klatret op paa Skjødet, paa Armene, ja endogsaa paa Hovedet af bemældte Statue. De øvrige Monumenter er ligeledes forte af Mennesker. Hele Konkordiapladsen ligner en vældig Zigøinerleir.

For Værelser og Vinduer betales der aldeles fabelagtige Priser. Baron Hirsch har saaledes betalt 15,000 Fr. for en Balkon. For Resten kan mange af de Personer, der har leiet Værelser eller Vinduer, ikke naa frem til deres Pladser paa Grund af den forfærdelige Trængsel.

Det er en herlig varm Julidag. Lige fra den tidlige Morgen har tætte Menneskemasser bolget gjennem Paris' Gader. Fra Elysée'paladset til Triumfbuen staar alle de forskjellige Korporationer opstillede, der vil vise Carnot den sidste Ære. Hele Paris' Garnison er udkommanderet, dels for at ledsage Sørgeprocessionen og dels for at afgive Ligparaden ved Bisættelsen i Pantheon.

Drønet af 101 Kanonskud forkynder, at Carnots Kiste nu er løftet op paa Ligvognen. Det er den samme Vogn, der benyttedes ved Mac Mahons Ligfærd. Hestene, der er behængte med Sort, føres af fire sortklædte Lakajer.

Fra mit ved Konkordiapladsen beliggende Stade øiner jeg Spidsen af Sørgeprocessionen. Først kommer General Saussier med en glimrende Stab, derefter følger Kyrasserer, Ingeniørtropper, Jægere og Marineinfanteri.

Om den næsten vanvittige Trængsel, kan man ikke gjøre sig nogen Forestilling, men Folkemængdens Opførsel er i øvrig mønstværdig. Politiet har oprettet tolv Ambulancer for hurtigt at kunne bringe Hjælp, hvis Ulykkestilfælde skulde indtræde.

Da et Kanonskud forkyndte, at Ligvognen tjørte ud ad Elysée'paladsets Port, blottede Mængden i de tilstødende Gader Hovederne. Militærmusiken intonerede Chopins Sørgemarche, og Soldaterne præsenterede Gevær, mens der lød Trommehvirvler og Trompetfanfarer.

Gjennem en tæt Skare af officielle Personligheder naar Kisten frem til Avenue Marigny, hvor Processionen dannes. Som Repræsentanter for den døde Præsidents Familie sees hans Sønner, Svigersøn og Broder. Umiddelbart bag dem gaar Casimir Périer, fulgt af Gesandterne i glimrende Uniformer.

Den med seks Heste forspændte Ligvogn, der bærer den sølvbeslaede, kun af Trikoloren dækkede Kiste, naar først ved Middagstid Nôtre-Dame Kirken, hvor den kirkelige Høitidelighed finder Sted under Ledelsen af Kardinalerkebiskoppen, der er omgiven af talrige Kardinaler og andre høitstaaende Prælater.

Varmen er uhyre. Mange Personer er blevne ramte af Solstik, og de af Politiet oprettede Ambulancer er derfor blevne tagne stærkt i Brug."

Nedbrændt Molle.

Barkevik Molle, Brunlanæs, tilhørende N. H. Bagger er ifig. Ohmetelegram Onsdag Nat totalt nedbrændt. Ildens Aarsag er ubekjendt, antagelig Selvantændelse. Bruget var assureret i Landets alm. Brandkasse for Kr. 37,420.

En Centrumsforening er under Dannelse i Fredrikshald.

Fællesundervisning. Amtsthinget i Stavanger Amt har ifig. Ohmetelegram efter en 2 Dages Debat, mod 8 Stemmer besluttede Fællesundervisning i Amtsskolerne.

Drukket. Under Badning paa Øisanden Exercerplads druknede forleden Dag en Artilleriskoleelev, antagelig ramt af Slagtilfælde.

Da Statsraad Haugland igaar skulde begive sig fra sin Bolig nde ved Ljan ned til Jernbanestationen, kom han, idet Vognen væltede, saa alvorlig til Skade, at Læge maaatte hentes. Han kunde selvfølgelig ikke fremmøde til Lagthingets Forhandlinger og hellerikke møde i Thinget de nærmeste Dage. Uheldet skyldes uordentlig Paasætning.

Bulgariens financielle Stilling er kritisk. 1888 var Overskuddet 8 Millioner, men i 1894 var Underballancen 70 Millioner.

Kongen af Korea anraaber De forenede Stater om Hjælp mod Oprørere.

Kongen, der nu er paa en Sjøreise langs den svenske Kyst, holder den 9de Juli svensk Statsraad ombord paa „Drot". I Marstrand er der bestilt Værelser for Statsraader.

Amerikansk Flothed. For nogle Dage siden tabte en Amerikaner, som skulde reise fra Berlin til Køln, paa Jernbanestationen sin Seddelbog, hvori der var Værdipapirer for 18,000 Kr. Den blev funden af Portieren og straks overleveret Eieren. Som Belønning erholdt den lykkelige Finder — en Cigar.

To sjelden slinke Tvillingsøstre. Frøken Anna og Marie Aamodt af Fredrikshald har begge erholdt Karakter „Præseteris" til Examen Artium med 14 og 15 (Points)!

Gjertsens Skole afholder Lørdag d. 7de Juli Kl. 11 sin 25de Aarsfest. I Anledning af Jubilæet har Skolen udgivet et Festskrift af følgende Indhold: Femogtyveaarsberetning om Gjertsens Skoles Virksomhed af M. Gjør. Om Hellenernes forhistoriske Vandringer af Dr. Alf Torp. Johannes Evangelium af A. Aal. Sofokles's Aias oversat af Fr. Gjertsen.

Odelsthinget.

Eftermiddagsmøde 5te Juli Kl. 5.

Statsraad Birch-Reichenwald forsvarede Propositionen og Eng Indstillingen, medens Sverdrup anbefalede Münsters Forslag.

Løvland fremhævede, at vedtoges Indstillingen, vilde en Række almengavnlige Foranstaltninger rammes. Misbrug i Retning af at benytte Samlagsoverskuddet til Lettelse i Skatterne for vedkommende Kommuners Skatteydere maatte undgaaes.

Aarrestad var imod Münsters Forslag, da det kunde friste til Misbrug ved at sætte Salgsprisen lav for at faa sælge saa meget større Mængder og derved faa større Salgsafgift.

Sverdrup fandt dette Argument underligt i Aarrestads Mund, thi under Debatten ifjor om Toldforhøielse paa Brændevin udtalte Aarrestad, at Forbruget vilde blive det samme, selv om Prisen fordyredes. Han fremsatte Forslag overensstemmende med Propositionen, men med 3 Aars Overgangstid.

Aarrestad mente, at nedsatte et Samlag Prisen, vilde det faa sælge mere paa de andre Samlags Bekostning.

Votering: Münsters Forslag forkastedes med 52 mod 33 St. Rindes Forslag forkastedes mod 5 St. Aarrestads Forslag forkastedes med 47 mod 38 St. Indstillingen bifaldtes med 50 mod 35 St.

Overgangstiden fastsattes med 45 mod 40 St. til 4 Aar som i Indstillingen. Den videre Behandling fortsættes imorgen Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 8.40.

Møde den 6te Juli. Kl.10

Brændevinsloven.

Statsraad Birch-Reichenwald optog som ny § 16 Propositionens § 15, hvorefter Halvdelen af det Overskud, der tilfalder Statskassen, skal afsættes til et Fond som Bidrag til en eventuel Forsikring for Arbeidere og dermed ligestillede mod Arbeidsudygtighed.

Thoresen foreslog det hele Overskud affat i dette Øiemed. Beløbet var ikke større end at det hele trængtes.

Arvesen foreslog det hele Overskud affat til et Fond, hvorover Storthinget bestemmer ved en Lov. Han nævnte altsaa ikke noget om Anvendelse i et bestemt Øiemed.

E. Rygh fandt det uheldigt allerede nu at affætte Midler til et bestemt Øiemed, da det vilde være at træffe en Forhaandsafgjørelse.

A. O. Berger, Strømme, Jørg. Knudsen og Andersen anbefalede kraftig Affættelse af Midler til et Fond.

Bonnevie anbefalede principalt Propositionen, man maatte være forberedt paa, at mange Foretagender, som hidtil havde faaet Bidrag af Samlagene, nu vilde komme til Staten.

Eng og Aarrestad var imod Dannelse af noget Særfond, da det vilde forøge Administrationsudgifterne. Der vilde desuden hverken dette eller kommende Aar komme noget af dette Overskud ind i Statskassen, saa nogen Bestemmelse nu var upaakrævet. Naar de stillede sig saaledes, var det ikke af manglende Interesse for Arbeiderne.

Strømme opfordrede Eng og Aarrestad til at vise sin Interesse i Handling.

Haga anbefalede Dannelse af et Særfond, thi ellers vilde nok disse Midler blive anvendt i andre Øiemed.

G. Knudsen anbefalede ogsaa Dannelse af et Fond som foreslaaet.

Bonnevie opfordrede Statsraaden og Thoresen til at lade udgaa Ordene: Arbeidere og dermed ligestillede, da man derved beholdt frie Hænder til enten at tage en Ordning med Alderdomsforsørgelse for Arbeidere og dermed Ligestillede eller med Alderdomsforsørgelse i videre Udstrækning. Thoresen og Statsraaden efterkom denne Opfordring.

Ved Voteringen forkastedes Thoresens Forslag med 42 mod 41 St. Arvesen bifaldtes med 50 mod 33 St. Derved bortfaldt Votering over Statsraadens Forslag. Statsraad Birch-Reichenwald foreslog, at det skulde være ulovligt, at Restauratører eller Spiseværter i By eller Ladesteder stiltiende eller med Samtykke tillader Gjæster at nyde medbragt Brændevin.

Eng fandt Bestemmelsen latterlig. Forslaget forkastedes med 1 Stemmes Overvægt. §§ 17—23 bifaldtes enst. Som ny § 24 bifaldtes: Det skal under Straf af Bøder være forbudt enhver Bosiddende stiltiende eller udtrykkelig at tillade Tjenestetyende eller løse og ledige Personer, som selv anskaffe Brændevin, at samles i deres Huse, for der at henside og fortære saadant Brændevin. § 25 bifaldtes efter nogen Debat mod 10 St. §§ 26—31 bifaldtes enstemmig og uden Debat. § 32 denne Lov træder i Kraft fra 1ste Januar 1896, forsaavidt, ikke anderledes er bestemt i §§ 1 og 2.

Aarrestad foreslog Lovens Ikrafttræden 1ste Januar 1895 med Lempninger for enkelte Bestemmelsers Vedkommende.

Sverdrup foreslog som Ændring til Indstillingen, at Bestemmelserne om Partisalg samt § 13 skulde træde i Kraft 1ste Januar 1895, altsaa Loven forøvrigt 1ste Januar 1896.

Indstillingen med Forbehold at stemme for Sverdrups Ændringsforslag bifaldtes med 55 mod 29 St.

Sverdrups Ændringsforslag bifaldtes mod 17 St.

Mødet hævedes Kl. 2½.

Odelsthinget bifaldt idag efter kort Debat med 46 mod 38 St. en Lov, hvorefter Hypothekbankens Direktion selv ansætter sine underordnede Funktionærer. Enstemmig vedtoges en yderligere Udsættelse af SparebankLovens Ikrafttræden forsaavidt angaar Udarbeidelse af nye Planer for deres Virksomhed.

Mandtalsloven.

Enst. bifaldtes § 1, hvorefter paa Fortegnelsen kun medtages de, der er anmeldte til Indførelse inden Kl. 8 Aften den 18de Dag før Valget. De, som melder sig senere, har ikke Adgang til at stemme ved Valgmandsvalget.

Ligeledes bifaldtes enst. § 2, hvorefter Klage skriftlig maa være ingivet til Mandtalsføreren inden Kl 8 Aften den 5te Dag før Valget med Angivelse af de Omstændigheder, hvorpaa Klagen bygges. Mandtalsføreren skal snarest muligt meddele dem, mod hvis Stemmeret der gjøres Indsigelse, Underretning herom.

§ 3 bifaldtes mod 31 St. overensstemmende med Komiteens ændrende Indstilling, hvorefter kun den, der urettelig er strøget af Mandtallet, efter Paaraabets Begyndelse personlig kan gjøre Indsigelse og kræve denne afgjort.

Behandlingen fortsættes imorgen Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 2.10.

Det franske Deputeretkammer har med 259 St. valgt Burdeau til sin Præsident. De Radikales Kandidat Brisson erholdt 157 St. (H. O. T.-B.)

Crispi skulde dræbes. Politiet i Rom har opdaget et Anarkistkomplot, som havde beordret Lega til at dræbe Crispi. Forehavendet mislykkedes som bekjendt.

Alvorlige Optøier i Amerika. Fra Chikago og Washington telegraferes, at under Sammenstød mellem Politi og Streikende i Michigan dræbtes 11 Personer. 14 Jernbanetog med 2000 Passagerer er standset, da flere Broer paa Atlantic—Pacifikbanen er stukne i Brand af Streikende.

Keiser Wilhelm i Stavanger.

Stavanger ⁴/₇ 94 (H. O. T. B.)

Tysk Consul Hans Falck var igaaraftes ombord i Keiserskibet og modtoges af Keiseren og Keiserinden. Grundet Tykke er Hohenzolleren endnu ikke afgaaet til Lysefjorden. Rygtevis meldes, at Keiseren og Keiserinden i Formiddag har været iland og besøgt Bjergsted. Ingen af Autoriteterne har endnu været ombord.

Paven er syg. Pavens Sundhedstilstand er mindre tilfredsstillende. Han skal have overgivet en af Kardinalerne en forseglet Pakke, som skal aabnes efter hans Død.

Hærfossen. Ved Volden, ca. 2 Kilometer ovenfor Hærfossen i Vuku, synker Elvebunden daglig en halv Meter.

Professor Amund Helland og Ingeniør Steen foretager fortiden Undersøgelser dersteds. (N. T. B.)

De samlede Toldindtrader i Budgetaaret har udgjort 21,034,500 Kroner mod 21,170,800 Kroner ifjor. Anslagssummen var 20½ Million.

De gamle Læreres Pensioner. Regjeringen har, som før meddelt, foreslaaet en Forøgelse af 224 Folkeskolelæreres Pensioner med tilsammen 12,847 Kr. Kirkekomiteen vil imidlertid, støttet til de i Propositionen indeholdte og dels senere modtagne Oplysninger om Pensionisternes økonomiske Forhold, yderligere foreslaa Tillæg til 71 Lærere og Lærerinder og for en Del ogsaa forhøie Tillæggene for de samme, som Departementet har bragt i Forslag, ialt til et samlet Beløb af Kr. 6243.

En vanartig Søn. En Mollearbeider, der bor et Sted i Maridalsveien, har anklaget sin Søn, fordi denne flere Gange har slaaet og spændt ham. Sidstleden Søndags Aften tildelte Sønnen sin Fader atter Slag og Spænd.

En beruset Bager, der forleden Eftermiddag i denne Tilstand havde lagt sig til at sove i et Portrum i Smalgangen, blev herunder frastjaalet et Par Støvler, som blev trukket af hans Ben samt ca. Kr. 8.00, som han havde i Lommen. Det hænder hyppigt, at berusede Personer, der paa et eller andet tilfældigt Sted slumrer ind, gjør den Opdagelse, naar de vaagner op igjen, at de er blevne frarøvet sine Penge, Uhr og andre Eiendele. Man burde derfor være forsigtig med, hvor man lægger det trætte Hoved til Hvile.

Hotel Royal er nu solgt til Staten for at tages i Brug til Høsten som Kontorer for Jernbanestyrelsen. Første Etage vil dog fremdeles blive benyttet af den forhenværende Eier, Hr. Hjelmstrøm, til Restauration.

Udvandringen til de Forenede Stater. I Aaret 1893 ankom tilsammen 353,885 Emigranter til de Forenede Stater.

Socialismen i Frankrige.

En ikke ganske ringe Del af det franske Deputeretkammer udgjøres af Socialister. Dette viste sig for faa Dage siden, da Socialisten Vaillant foreslog en Dagsorden, hvori Regjeringen opfordredes til at tillade Æresbevisning for dem, der var dræbt under „Kommunen". Dupuy afviste Forslaget, der forkastedes med 470 mod 65 Stemmer. Det sidstnævnte Tal er ikke lidet, naar det betænkes, hvad den saakaldte „Kommune" var for noget. Det vil erindres, at „Kommunarderne" (Folk, der nærede de samme Anskuelser som Socialisterne nutildags) i Mars 1871, straks efter Fredsslutningen med Tyskland bemægtigede sig Paris og styrede der i 73 Dage i „et berust Anarki, blodtørstigt Skrækvælde, hevngjerrig Odelæggelseslyst og fuveræn Galskab" indtil det endelig den 24de Mai lykkedes Mac Mahon efter en ordentlig Beleiring at indtage Byen. Gadekampen kostede Kommunarderne 17,000, Soldaterne 7000 Døde og Saarede. Før de blev overvundne stak Kommunarderne ved Hjælp af Petroleum Ild paa næsten alle Paris's Pragtbygninger, og mange af dem, deriblandt Raadhuset og det gamle Kongeslot Tuilerierne, blev lagt i Aske.

Disse Mænd kalder baade de franske og norske Socialister „Martyrer for den gode Sag" og „brave Borgere", medens Thiers's Regjering kaldes „Tyraner" og de franske Soldater, som dæmpede Oprøret, kaldes „Bødler" og „en blodtørstig Bande".

Den sorte Diamant.

En Forbryderhistorie.

(Slutning.)

Viktor ventede med Spænding paa Morgendagen, og hvad den vilde bringe. Hvis Max blev erklæret for uskyldig saa vilde al den Mistanke, der nu hvilede paa Meta, falde bort.

Den arme Pige, hvor meget havde hun ikke lidt!

Nu først stod det klart for Viktor, hvor lidet hans Mors Hus havde været et Hjem for hende, og han som altid havde troet hende sikker der. Men nu vilde han gjøre godt hvad hans Mor havde forbrudt mod den stakkars hjemløse. I hans Hus og ved hans Hjerte skulde hun finde et nyt Tilflugtssted.

Da Viktor næste Dag traadte ind til Opdagelsesbetjenten, modtog denne ham med et venligt Smil.

„Max von Haupt vil sættes i Frihed om nogle faa Timer," sagde han, „Sagen har forandret sig meget til hans Fordel."

Viktor saa glad ud, han tænkte straks paa Meta.

Opdagelsesbetjenten satte sig bekvemt tilrette i Lænestolen og begyndte at fortælle med en selvtilfreds Mine at, Aftenen forud havde nogle af hans Kolegaer — de bedste af disse — erobret den omtalte Spillebule, som de alt længe havde holdt et vaagent Øie med, men de havde nu fundet langt mere end de ventede.

Hr. Rømer var for et Aarstid siden pludselig dukket op i Hovedstaden og havde snart vist at skaffe sig Adgang til de elleganteste Kredse. Hans to Døtre — udmærket vakre Piger — øvede en stor Tiltrækningskraf paa de ældre og yngre Modeherrer. Man regnede det som en Lykke at modtage en Indbydelse til de Aftenselskaber, som Rømer undertiden gav, og hans smukke Døtre blev overøst med Brillianter og kostbare Gaver.

Dog snart forsvandt den ældste af de to Damer fra Skuepladsen, og Faderen viste sig ogsaa sjeldnere. Det hed, at Datteren var i Besøg hos nogle Slægtninge, og at Hr. Rømer befandt sig paa en Forretningsreise.

Frøken Melusine, en pikant Brunette, havde dog nu som før sine Modtagelsesaftener, en ældre Dame, som hun kaldte Tante, udførte en Værtindes Pligter.

Paa slige Aftener blev der sædvanlig spillet høit og med Lidenskab, den vakre Melusine tog altid Del i Spillet og var paa Grund af sin Ynde og sine ildfulde Øine en dobbelt farlig Modpart.

I dette Hus vankede Max von Haupt, og snart havde han fattet en brændende Lidenskab for den skjønne Melusine. Han syntes kun at leve for hende, og hun forstod mesterligt at binde ham til sig.

Men — Melusine gjorde sig snart umulig ved det Liv hun førte. Hun vilde snart forlade Europa, og Max, hvis Stilling blev mere og mere uholdbar, indvilgede gjerne i at ledsage hende.

Hurtig blev de nødvendige Forberedelser truffet og Melusine gjorde alle sine Smykker i Penge, for at skaffe Mynt til Reisen. Af hende fik Max den sorte Diamant for at sælge denne kostbare Sten.

Med spændt Opmærksomhed havde Viktor lyttet til Opdagelsesbetjentens Beretning. Ved at høre nævne „den sorte Diamant," udstødte han et Raab og Overraskelse og spurgte: „Hr. Rømer er altsaa Tyven?"

Betjenten nikkede smilende.

„Ja, Hr. Rømer er det, men i Deres By kaldte han sig Baron Wending, og under Navn af Grevinde Gallia har hans smukke Datter vidst at skaffe sig Indpas hos Deres Fru Moder.

„Retfærdige Himmel, med slige Mennesker omgaaes min Mor", udraabte Viktor forfærdet.

„Tag det med Ro, Hr. von Wartenberg, „hun er ikke den eneste, som disse Svindlere har bedraget," forsikrede Betjenten. „Det var en systematisk udtænkt Plan, som den frække Herre satte i Scene ved sine vakre Døtres Hjælp. Der er ingen andre end de, der har gjort sig skyldig i Indbrudstyveriet hos Familien G—. Den henrivende Melusine har aflagt en vidomfattende Tilstaaelse, hendes Fader har vi allerede fakket og vi haaber, at heller ikke Grevinde Gallia skal undgaa.

Hun er forresten klogtig den skjønne, det er hende, som har udspioneret Tid og Anledning, og mens det hed, at Faderen var paa Reiser, saa har han i al Mageligh udført Tyverierne."

Da Generalinden hørte, hvem det var hun havde omgaaes med, blev hun syg af Skam og Ærgrelse, og saasnart Leilighed tilbødes, tjøbte hun en Villa i en anden Egn af Landet, hvor hun for Fremtiden opslog sin Bolig. For Max von Haupt blev denne bitre Lære ikke uden sine gode Følger. Viktor skaffede ham Midler til at reise til Udlandet for der at begynde et nyt Liv.

Meta von Haupt laa længe syg. Det var allerede bleven Høst, da hun reiste sig af sit Smertesleie.

Trods sin Svaghed paatog hun sig beredvillig, at pleie Generalinden og derved vandt hun den gamle Dames Kjærlighed og Hengivenhed, saaledes at denne ingen Hindringer lagde i Veien for sin Søns Valg, — hun følte det derimod som en Glæde og Lettelse, da Viktor en tidlig Vaardag hjemførte Meta som Brud.

To Aar senere skjænkede Meta ham en Søn. Nogle Dage efter, at Viktor havde meddelt Moderen hin glædelige Begivenhed, modtog han som Svar en liden Pakke og Brev:

„Tillykke med Gutten," skrev den gamle Dame, „jeg sender ham som Gave den skjæbnesvangre „sorte Diamant." Vogt Klenodiet godt, at Lykken ikke skal vige fra eder."

Prins Bernadotte lader Vagten ved Arvefyrsternes Palads arrestere. St. Tidn. skriver: Det er ikke altid, de unge Helte Fædrelandsforsvarere i vore Garnisoner indlægger sig Ære. Imandags blev en gammel og vanlig Uskik dreven saa langt, at Skammen gik ud over Gustav Adolfs Torv.

Vagten ved Arvefyrsternes Palæ bestaar i Almindelighed af 3 Korporaler og 7 menige. For at fordrive Tiden under den et Døgn lange Tjenstgjøring skal det være almindeligt, at der hentes Brændevin, og et vildt Liv føres i Vagtstuen.

Mandag Aften havde vagthavende Korporal og tre Mand fortæret saadanne Mængder af den svenske Nektar, at de fuldstændig glemte sin Pligt. Der opstod Slagsmaal mellem dem, og de ædrue maatte efter Tur staa paa Post, for at Uvæsenet ikke skulde merkes. Men de drukne glemte al Forsigtighed og kunde ikke holde sig inde, men gik ud paa Torvet, hvor de holdt Leven og antastede de passerende.

En Politikonstabel gik i et Ærinde ned til Vagten, hvor han imidlertid af den da posterede, en hidsig Slagskjæmpe, blev skjældt ud.

Prins Bernadotte kom tilfældigvis til Valpladsen og saa, hvorledes Sagerne stod. Han lod da straks telefonere til Svea Gardes Kaserne efter ny Vagt.

Kasernevagten maatte da Kl. 6 rykke ud i Ilmarsch fra Mad og andet. Imedens var et Par Drosker blevne hentede og i disse kjørtes de fire berusede hjem. De saa ikke videre vakre ud for den til et Par hundrede Mennesker opgaaende Folkemasse, der betragtede denne militære Gratisforestilling. Den ovennævnte Gardist, som sidst havde staaet paa Post havde kastet sit Gevær i Gaden, ødelagt Sigtet og ramponeret Geværet betydelig. En anden optraadte i Chakot, Buxer og Skjorte osv.

Optrinet vil vistnok komme Arrangørerne dyrt at staa, særlig vagthavende Korporal, der nok foruden Degradering faar en alvorlig Straf.

Vidtløftig Tjenestepige.

I Mai Maaned sidstleden fæstede Eieren af en Gaard i Vestby sig en Tjenestepige her i Byen. Pigen fik Fæstepenge og tiltraadte Tjenesten samme Dag. Da hun havde været paa Gaarden i 14 Dage, besluttede hun sig til at forsvinde. Hun benyttede Middagsstunden, medens Folkene laa og sov, gik op paa Loftet, bemægtigede sig flere Kjoler, Skjørter, Undertøi, Tørklæder og en Guldbrystnaal, pakkede dette sammen i en Bylt og gik til Aas Jernbanestation, hvorfra hun tog med Toget tilbage hertil. Her fik hun straks fat i to ufjendte Piger, der hjalp hende med Pantsættelse af et Par Kjoler og Naalen, hvorefter alle tre holdt Gilde for Pengene. Lidt efter hvert pantsatte hun, folgte og byttede bort samtlige Gjenstande og nød Friheden, der imidlertid blev kort, idet Politiet kneb hende efter otte Dages Forløb. Hun tilstod straks, og samtlige Tyvekoster er senere komne tilrette.

Vedkommende er 22 Aar gammel, gift, men separeret fra sin Mand og har to Gange før været straffet for Tyvsforbrydelser. Hun er nu ved Follo Forhørsrets Dom tilkjendt 9 Maaneders Strafarbeide.

Udfaldet af Examen Artium ved Aars og Voss Skole. 1. Klassisk Examen Artium. To Elever bestod ikke den skriftlige Prøve, de øvrige fik følgende Karakterer:

Arnesen, F. Meget godt (1.67).
Bonnevie, K. Meget godt (1.75).
Hoff, J. J. B. Meget godt (2.00).
Huitfeldt, H. L. C. Godt (2.75).
Hygen, J. Meget godt (2.17).
Moe, O. E. Meget godt (1.33).
Müller, A. M. M. Meget godt (1.73).
Onsum, E. Meget godt (2.08).
Peterson, H. B. Meget godt (2.42).
Prydz, R. T. L. Meget godt (1.58).
Sparre, O. S. Meget godt (1.33).
Tønnesen, A. J. G. Godt (2.75).

1 Privatist bestod Examen med Hovedkarakter Temmelig godt.

2. Real-Artium. Alle Skolens Elever bestod Examen; Karaktererne var følgende:

Bjørnstad, T. Meget godt (1.77).
Collett, E. Meget godt (2.00).
Foss, T. K. Godt (3.00).
Færden, M. Meget godt (1.77).
Graff-Wang, T. F. Meget godt (2.23).
Hartmann, W. A. Meget godt (1.62).
Kielland, J. T. Udmerket godt (1.46).
Lund C. H. Godt (2.77).
Molke-Hansen, S. J. Meget godt (1.92).
Roll-Hansen, D. H. Meget godt (2.08).
Schaanning, Karen Dorthea, Udmærket godt (1.31).
Soderberg, C. W. Meget godt (2.15).
Wüller, J. S. L. J. Godt (2.54).

3 Privatister fremstillede sig til Examen; de to bestod den, begge med Hovedkarakteren Godt.

Amnesterede franske Streikere.

Paris, 5te Juli.

Præsident Casimir Perier har undertegnet et Dekret, hvorved i Anledning af Præsidentvalget og Nationalfesten den 14de ds. 374 Personer, der var dømte for Deltagelse i Streikeuroligheder, benaades.

Stor Skovbrand er ifl. Telegram til „Aftp." udbrudt ved Frøsa mellem Koppang og Atna i nordre Osterdalen. Redningsmandskab er afsendt pr. Tog fra Koppang.

En mystisk Vexel. En Skomagerlærling blev forleden Dag paa sin Vandring i Nærheden af en Bankier stoppet af en ham ubekjendt Mand, der bad ham om at gaa ind til Bankieren for ham og hæve Penge paa en Vexel, som han i dette Øiemed udleverede ham. Gutten gjorde, som han blev bedt om, men da han efter en Tids Forløb kom ud paa Gaden igjen, var Manden med Vexelen forsvunden. Gutten gik nu tilbage til Bankieren med Pengene og Besked om, at Manden, han gik for, ikke længere stod udenfor. Ja, saa faar du gaa hjem til ham da, svaredes der, til Agent N. N., der bor der og der. Gutten gik efter opgiven Adresse med Pengene, men her var det heller ingen, som vilde have dem. Vedkommende Agent paastod, at han ikke havde sendt nogen Vexel til nogen Bankier. Nu fyntes Gutten, at det blev ham vel broget, og tænkte som saa: Dette greier nok ingen anden end Mester. Gutten dermed hjem til Mesteren, hvem han fortalte alle sine Oplevelser, og, som Gutten havde tænkt sig, Mesteren vidste Raad han, thi hvad Gutten ikke havde kunnet opnaa, at blive Pengene kvit, det opnaaede Mesteren straks, da han kom ned til Bankieren med Oplysning om, at den Vexel, hvorefter Pengene var udbetalt, nok var falsk, hvad der ogsaa senere viste sig at være Tilfældet.

Kolera.

Ifølge Telefonmedelelse idag fra Stockholm til H. O. T. B. er der ombord i det ved Fejan internerede Dampskib „von Døbeln" konstateret yderligere 5 Tilfælder af Kolera blandt Passagerne. (Sangerne).

Konsulatkommiteen

indstiller paa eget Konsulatvæsen fra 1. Januar 1895. Den Steenske Regjerings Organisationsplan er væsentlig lagt til Grund, dog foreslaar Komiteen flere fastlønnede Konsuler. For Konsulatafgifternes Vedkommende foreslaaes en Lov lig det danske System, fast Tonnageafgift, der erlægges hjemme, og hvis Størrelse Storthinget bestemmer. Nu foreslaaes 20 Øre pr. Ton for Seilskibe og 60 Øre for Dampskibe.

Bekjendtgjørelser.

I alle Boglader faaes:

Christiania og Omegn.

Illustreret Haandbog for Reisende udgivet af *J. F. Grønneberg*. Text af *Dr. Y. Nielsen*. Tegninger af *A. Bloch*. To Karter. Pris 1.50.

Alb. Cammermeyers Forlag.

Fr. C. Knudtzon og Lars Swanstrøm.

Maltos Cannabis,

Frokostdrik for friske såvelsom for syge — mild, nærende sund og god — billigere end Cacao, Kr. 1.25 pr. ¼ Kg.s æske.

I „Helsovännen" no. 5 for iaar skriver Dr. Henrik Berg følgende:

Fabriken „Röda Korset" har for ikke længe siden fuldkommet måden at fremstille hampefrø-extrakt ved at ombytte det temmelig værdiløse rugmel med **maltsukker**. Det er dette preparat, som har erholdt navnet **Maltos Cannabis**, jeg egentlig i denne lille opsats vil omtale. Men først nogle ord om maltose (maltsukker), den virksomme bestanddel i maltextrakt. Maltosen opdagedes allerede 1846 af Dubrunfaut, men blev bortglemt og opdagedes paany af C. Sullivan.

Maltose dannes ved at maltinfusion indvirker paa stivelse.

For vort legemes mekanisme er det vigtigt, at denne bestanddel først og fremst dannes, idet spyt eller bugspyt (pankreassaft) indvirker på stivelse. Vi går derfor alle med maltose i vor tarmkanal en vis tid efter et almindeligt måltid. Når maltosen kommer sammen med tarmsaften, forvandles den meget snart til druesukker. Denne sukkerart resorberes yderst let og går over i blodet til legemets næring. Da druesukkeret er enderesultatet af stivelsens forvandling, inden den passer for vort legemes behov, og da maltose allerede har gjennemgået en af stivelsens kemiske metamorfoser, indsees det let, at det sparer vort legeme for meget kemisk arbeide, direkte at tage ind maltose. Vi forstår deraf, at for svage individer i særdeleshed er det heldigt at ombytte mel (hovedsagelig stivelse) med maltose.

Tilsalgs hos Apothekere og de fornemste Colonialhandlere.

Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due**, Kongens gade 8, Christiania.

Carbolineum

Carbolineum Thrane
er ifølge Analyse af Statschemiker *Schmelck* fri for Vandstof ved 190° C.

Carbolineum Thrane
er anbefalet i Almanakken for 1891 Side 53—54.

Carbolineum „Thrane".

Da Konkurenterne har forsøgt gjennem Avisernes Avertissementsspalter at nedsætte vor ***Carbolineum*** tillader vi os herved at meddele Publikum følgende Analyse fra C. Doxruds chemiske Laboratorium, dateret Christiania den 23de Mai 1892.

Til Laboratoriet ankom under 6te en Prøve af ***Carbolineum Thrane*** konform vedheftede Certificat til Undersøgelse.

Undersøgelserne gav følgende Resultater:

Volumvægt ved 15° C.	= 1.062	Ved fractioneret Destillation overgik:	
Opflamningstemperatur	= 80° C.	indtil 150° C.	ca. 4.4 %
Brændetemperatur	= 94° C.	mellem 150 og 200° C.	„ 11.4 %
Mineralbestanddele (Aske)	= 0.40 %.	— 200 - 250° C.	„ 39.8 %
der væsentlig bestod af Jernoxyd.		— 250 - 275° C.	„ 8.4 %
Præparatet indeholdt 4.1 % Karbolsyre.		— 275 - 300° C.	„ 9.4 %
		— 300 - 350° C.	„ 5.8 %
		Residuet udgjorde	„ 20.8 %

„*Carbolineum Thrane*" er et Præparat, der udelukkende bestaar af Stoffe, som beskytter Træ mod Fugtighed, Sop og Forraadnelse.

C. Doxrud,
Overlærer i kemisk Teknologi ved Christiania tek. Skole.

„Carbolineum" (Thrane) er ubetinget den bedste af alle her i Landet frembudte **„Carbolineas"**; thi endnu har ingen kunnet fremvise saa mange og saa glimrende Anbefalinger fra virkelig competente norske Fagmænd som den ægte **„Carbolineum Thrane."**

„Carbolineum Thrane" benyttes ikke alene af de **Norske Statsbaner, Hovedbanen,** men ogsaa af de **Svenske Statsbaner, Det Kongelige Norske Hovedarsenal, Havnevæsenet, Fyrdirektøren, Statsingenieren, Beplantningsvæsenet, Veivæsenet** samt en Flerhed af de **Norske Communer,** Bryggerier, Arkitekter, Gaardbrugere m. m. fl.

Forlang derfor **„Carbolineum Thrane",** men paase at De faar den. Der falbydes mange Stoffe under Navn Carbolineum, der ingen Lighed har med vor ægte.

Enhver Udsælger leverer Analyse og Brugsanvisning forsynet med vort Navn.

„Teknisk Ugeblad" No. 25 af 23de Juni 1892 skriver under Tekniske Nyheder: **„Carbolineum** har allerede været i Brug her i Landet i circa 10 Aar, idet det dengang blev indført af **„Opfinderne Gebrüder Avenarius".** Da Stoffet har fortrinlige Egenskaber som Beskyttelse af Træ mod Forraadnelse og som Iblanding ved Oljing og Maling, har det fundet stor Udbredelse, det er derfor af Interesse, at Stoffet nu fabrikeres her i Landet af **Firmaet Thrane & Co.,** der i vor Avertissementsdel bekjendtgjør Resultaterne af Undersøgelsen, der er anstillet af Chemiker Doxrud".

Fabrikens Hovedoplag hos

Thrane & Co.,
Christiania.

For Tilreisende!

til og under
Indkjøbspris
sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti
Kjøkkenudstyrsgjenstande.
M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

Planer for Fremtiden. Jeg haabede at leve, indtil jeg saa mine Børneborn vokse op — en latterlig Tanke for en Mand paa syvti Aar! Den Tid er forbi, og nu længes jeg kun efter at se min Datter vel gift, — som Folk kalder det, — før jeg gaar bort. Hvis Sibyl synes om Dem, som hendes Moder om mig, — saa har jeg intet imod Deres Frieri. Jeg vil fastsætte Formuen paa en saadan Maade, at den vil vare, uden at være gjerrig mod Dem, Dunluce. De skal faa Penge nok til at gjenoprette og forbedre hele Godset, hvis hun blot er villig til at ægte Dem."

„Jeg haaber, det maa lykkes mig at vinde noget mere end hendes Velvillie," sagde Lorden, „det burde ikke være vanskeligt, hvis hun ikke elsker en Anden, og jeg formoder, at hun her paa Ellerslie, hvor Livet er stille, ikke har truffet nogen, som har vundet hendes Hjerte."

„Nei, hun har ikke elsket nogen," svarede Sir Joseph, lidt forvirret, „men den sidste Begivenhed har havt stor Indflydelse paa hende, Maries Død og Mountfords Arrest, var forfærdelig for os. Hun savner sin Pleiesøster. Hun er ikke den samme som før, ligesaa lidt som jeg er den samme, jeg var, Ingen af os kan glemme.

Durluce betragtede ham skarpt, da han nævnte Brandon Mountford og sagde derpaa med rolig Stemme:

„Det var en forfærdelig Tildragelse, Sir Joseph, man kan jo ikke tvivle paa Mountfords Brøde, for-

14de Kapitel.

Sir Joseph og hans Datter havde været hjemme en Maaned, da Jagten begyndte.

Lord Dunluce var paa sit Gods med nogle Venner og havde et Par Gange i Løbet af en Uge besøgt Ellerslie. Sidste Gang havde han spist Lunch med Sir Joseph alene, og hans Besøg varede til langt udover Eftermiddagen. De to Mænd spadserede frem og tilbage paa Terrassen foran Huset, rygende fine Cigarer. Urquhart havde under sin Broders Besøg paa Ellerslie ikke været tilstede; han maatte underholde Gjæsterne paa Dunluce Castle, medens Lorden selv var borte.

„Jeg vidste ikke, at du brød dig om Sir Joseph," sagde Urquhart grætten, da Lord Dunluce anden Gang red over til Ellerslie.

„Jeg ved ikke, hvad du forstaar med at „bryde sig om Nogen." Sir Joseph er en venlig, gammel Fyr og hvis man er altfor vanskelig med Valget af sin Omgang, saa faar man Ingen at omgaaes i vore Dage. Jeg fyntes godt om Sir Joseph; jeg sætter Pris paa hans Cigarer og end mere paa hans Datter."

Mc. Cormick's Slaamaskiner.

Hvad der ved Construktionen af en tjenstdygtig Slaamaskine søges opnaaet, er:

1. **Enkelthed** i Form.
2. **Styrke,** forbundet med Lethed og Lethaandterlighed.
3. **Rolig, let og ren Skjæring** under alle Grund og Græsforhold.
4. **Varighed selv i uøvede Folks Hænder** og hvor let Anledning til Reparation ikke forefindes.

At disse Fordringer **fuldt ud opfyldes af**

Mc. Cormick's **Slaamaskiner,** er bevidnet af Juryen for Markprøven under Chicagoudstillingen 1893, hvorfor

Mc. Cormick's Slaamaskiner tildeltes de eneste og høieste **Præmier** efter den afholdte **eneste** officielle **Concurrenceprøve i Marken,** hvortil samtlige Udstillere af Høstemaskiner var indbudne.

Mc. Cormick's Maskiner eftergjøres stadig. Da imidlertid disse Efterligninger langtfra kan maale sig med Originalen hverken i Soliditet eller Lethed, bør man kun kjøbe den originale

Mc. Cormick!

Mc. Cormick's Maskiner deltog **ikke** i Concurrencen om Præmier ved Hamarudstillingen.

Generalagenturet for Norge:

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

488

Deerings Maskiner.

„Maskinen, som jeg kjøbte af Dem, har jeg nu prøvet i ualmindelig stor Kløvereng, og den viste sig i alle Dele udmærket. Den gaar ualmindelig let, slaar vel, er særdeles behagelig at kjøre og letvindt at skjøtte, saa jeg kan anbefale den paa det Bedste.

Flere har været her og beseet Maskinen, og alle liker de den udmærket, Der var en her og bad mig tilskrive Dem, om De vilde bytte Dem til en amerikansk Slaamaskine*), som han kjøbte ifjor. Dette synes jeg, er den bedste Anbefaling, som kan gives for Deres Maskiner. Heer M. Iversen Sundby likte ogsaa sin Maskine udmærket, og han var fornøiet over, at han var anvist Deerings Maskine".

Ovenstaaende Anbefaling fra **Herr E. M. Eriksen** pr. Fredriksstad, for en Deerings Ideal Slaamaskine, som han har kjøbt iaar, vil bevise, at vore Anførsler om Deerings Maskiner, at de er ***de letteste, mest arbeidsdygtige*** og ***mest letskjøttede,*** er fuldstændig rigtige.

Konkurrenters Advarsler til Folk, at de ikke bør kjøbe „ukjendte" og „uprøvede" Maskiner, vil antagelig hermed ophøre af sig selv. Ligeledes henstilles til Konkurrenter ikke at forsøge at indbilde Folk, at vi „ikke har Reservedele". Vi har ***særdeles god*** Forsyning af saadanne.

*) Vi meddeler ikke her Maskinens Navn, men den er fra en meget bekjendt amerikansk Fabrik, hvoraf der er solgt særdeles mange i vort Land.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania.,
Vognmandsgaden 8, (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

Heyerdahl & Co., Maskinlager.

Største Udvalg
af anerkjendte bedste Sort
amerikanske
Slaamaskiner,

uovertrufne i sin Hensigtsmæssighed for norske Forhold, i **Skjæreevne, i Lægde, i Letgang, Seighed, Styrke, billig Vedligeholdelse, letvint Skjøtsel, Hesteskaansel** og **regulerbar Knivhastighed — seirede** over samtlige Konkurrenter ved sidste af **Staten foranstaltede** Prøvning.

„Patentriven" med 4 Aars Tindegaranti — den høiest præmierede Hesterive i Norge, — dens Varighed og øvrige gode Egenskaber i Praksis uopnaaet af Efterligninger med og uden Spiralfjedre.

Kjøb ikke Slaamaskine eller Hesterive uden først at have besøgt vort nye Udstillingslager i **Nygaden.**

Heyerdahl & Co. Maskinforretning,
Christiania og Throndhjem.

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

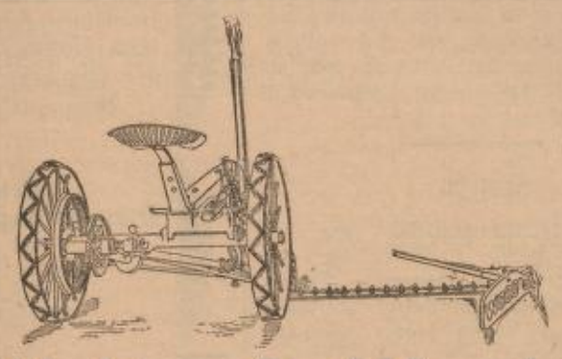

Eneste H. M. Kongens Sølvmedalje Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.
Christiania & Trondhjem.

Bindegarn
for
Selvbinde-Maskin
hos ***Chr. Sehlytter.***

Hesjeliner
hos ***Chr. Sehlytter.***

Norske Flag
hos ***Chr. Sehlytter.***

Norsk Filigranstabrik

Guldsmedforretning
Karl Johans Gade 20,
Hj. af Akersgaden,

Guld- & Sølvarbeide
samt Pletvarer.
Godt og solid Arbeide, billigste Priser.

Forlovede
anbefales Ringe billigst. Alleslags Reparationer og Omforsølvning af gaml. Plet modtages.

Undervisning.

Gundersens skole,
Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarrigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.
(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole
(Smaaskole, middelskole, latin- og realgymnasium.)

Indmeldelser modtages kl. 12½—2

I gymnasierne og 6te middelklasse optages piger. Barnehavearbeide, papsløid, træsløid i smaaskolen og middelskolen.

Latinskolen paa „Hauges minde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolens aarsfest holdes lørdag 7de juli kl. 12. Elevernes arbeider i sløid, skrivning og tegning vil være udlagte i sløidsalen fra torsdag 5te juli i timerne 10—12.

Forældre indbydes.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse bedes meldt til Expd. snarest mulig.

Pantobl. 24,000 kr.
5 %, i betryggende landeiendom tilsalgs snarest.
Olaf Falch, Skarnæs.

Værkstedlokaler,
forsynede med kraftledning, centralopvarmning og elevatorer er tilleie i
Frølichgaarden.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. W. Steuersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

„O, nu forstaar jeg din Hensigt," sagde Urquhart.

„Ja, du maa gjerne forstaa min Hensigt! Jeg antager ikke, at du har noget at indvende mod mine Planer?"

„Naturligvis ikke. Jeg skal ikke gaa dig i Veien."

Dunluce lo, da han steg op i sin Gigh. Stakkels Hubert! Han havde saa længe staaet paa en fortrolig Fod med Arvingen, nu kom Turen til Dunluce. Fæstningen kunde kanske ikke indtages, men Miss Higginson havde visselig ingen Forkjærlighed for Urquhart; den Beiler der kunde tilbyde hende en Grevekrone vilde have bedre Held med sig.

Lorden fandt Sir Joseph meget forandret og tungsindig. Det var ikke et Aar, siden de mødtes, men det forekom ham, at ti almindelige Aar ikke kunde have fremkaldt en større Forandring i den gamle Mands Udseende og Aandskræfter. Han var aldeles tilintetgjort af Sorg og Kummer.

Dunluce var altfor klog til ikke at vide, at det var unyttigt at gaa Omveie, naar han havde med Sir Joseph at gjøre. Han havde ikke røgt sin anden Cigar, før han gik lige til Sagen og meldte sig som Beiler til Miss Higginsons Haand.

„Min Tittel er en af de ældste i England", sagde han, „jeg vil ikke tale om mit Gods, thi vi ere saa nære Naboer, at De ved, hvad det er værd. Jeg har tabt ved Afgifternes Nedsættelse, men ikke saa meget som mange andre. Jeg anser mig nok ikke for en rig

Mand, men Dunluce er et vakkert Gods, og det trænger blot at jeg spendere nogle Tusinder derpaa til Forbedring forat gjøre Eiendommen til en af de værdifuldeste i Egnen. Mit Hus i London er ikke at foragte, og min Hustru vil faa sin Plads blandt de Fornemste i Arijtokratiet, hvis hun havde Formue og var ung og smuk, som Deres Datter er. Hun vilde blive Midtpunktet i en beundrende Kreds."

Sir Josephs Ansigt opklaredes. Han holdt ikke af Dunluce, hvis kolde Væsen altid havde stødt ham tilbage, men saa vidt han vidste, var Lorden en Mand af uplettet Rygte. Ting, som blev fortalt om Urquhart, blev aldrig fortalt om Jarlen. Man berettede kun, at han flere Gange havde forsøgt ved Giftermaal at vinde en Formue, men dette kunde neppe anses for nogen Vanære.

Sir Joseph ønskede, at hans Datter skulde ægte en fornem Adelsmand. I sin Ærgjerrighed og med sin Tro til Pengenes Magt kunde han have fundet, at denne Grevekrone ikke var god nok. Men siden den ulykkelige Begivenhed fandt Sted, var han træt af Livet og længtes efter at se sin Datter gift saa snartsom muligt. Han var fuldkommen oprigtig mod Dunlece.

„For et halvt Aar siden glædede jeg mig ved Tanken paa, at Sibyl skulde indføres i Selskabslivet," sagde han, „jeg tænkte mig, hvor beundret hun vilde blive, saa smuk som hun er. Men jeg er ikke saa glad ved Tanken derpaa nu. Jeg lever ikke længe, Dunluce. Min Levetid vil snart være endt. Jeg havde tænkt, at jeg var udødelig, thi jeg lagde stadig

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 80. | Udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Kr. 4,00 pr. Aar, Kr. 2,00 pr. Halvaar, 1 Kr. pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania | Tirsdag den 10de Juli 1894. | Avertissementsprisen er paa 1ste Side 30 Øre, 3die og 4de Side 15 Øre Petitlinien. Udlandet 10 Øre mere. For flere Ganges Indrykning Rabat. Expedition Kirkegaden 34, Kristiania. | 1ste Aarg.

Forberedelseskurset ved Hamar seminarium

begynder 1ste septbr. Skolepenge kr. 75 med fradrag af kr. 15 for dem, som ikke vil underkaste sig den lavere lærerprøve. En del fripladse for ubemidlede. Indmeldelser sendes inden 1. august, adr. seminariet.

P. Holter,
Cand. theol.
(H. O.)

Overretssagfører Fredrik Stang,
Dronningens Gade 21. II.
Kristiania.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.
Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".
Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.
„THE MUTUAL LIFE" e *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus.*
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Sommeren

er inde for Alvor, og alle, som kan, reiser ud af Byen, nogle ned til Sjøkysten, andre op i Dalene, atter andre til Fjelds — de sidste forstaaet i en meget omfattende Betydning, lige fra en Høide som Holmenkollens til den evige Sne — og alle disse Reisende finder Glæde og Sundhed, hvor de end kommer i vort deilige, med den mest afvexlende Natur udstyrede Land.

Det er i denne Anledning blevet en fast Skik i Pressen at levere Artikler om „Turisttrafiken", dens gode Sider og dens Skyggesider. Vi tænker ikke paa at forøge Antallet af disse Artikler. Glæden over alle de Penge, som Udlændingen „bringer i Cirkulation", og Sorgen over, at Nordmændene holder paa at blive til „en Nation af bukkende Hoteltjenere og gridske Vognmandskuske" lader vi ligge og vil kun fæste Opmærksomheden paa, hvilken Herlighed uden Sidestykke i Europa Nordmændene har til sin frie Raadighed og Forføining i sit 325,000 □ Kilometer store Land.

Vore Fjelde er neppe de mest storartede. De maa nok finde sig i at staa tilbage for Alperne i flere Henseender, især i Høide. Vore vestlandske Fjorde og vor Lofotvæg kan vistnok ingen Lande i vor Verdensdel opvise Magen til, men de overgaaes maaske af Fjordene i New Zealand, i Alaska og paa Ildlandet. Ogsaa vore Højfjeldsplateauer er enestaaende i Europa (Alperne har intet tilsvarende) men andre Verdensdele har dem nok endnu mere storslagne. Havet ved vore Kyster er herligt, men savner Middelhavets betagende Skjønhed.

Alligevel er vor Natur enestaaende: først fordi vi har alt samlet paa en Haand, som andre maa nøies med at besidde delvis. Intet Hav beskyller de snedækte Alpers Fod, ingen friske Høisletter i 3—4000 Fods Høide støder til Middelhavet, og træffer man paa Egne, hvor alt er samlet, kan man være vis paa, at Landet er beboet af barbariske Nationer, utilgjængeligt for almindelige civiliserede Reisende.

Det er det ene. Det andet, som vi især har tænkt at henlede Opmærksomheden paa, er at ingen Sted i Europa har Befolkningen den Anledning som i Norge til at tumle sig af Hjertens Lyst i den frie Natur, indaande den friskeste Sjø- eller Fjeldluft, og finde herligt Drikkevand allevegne. Medens de andre Europas Lande ligner Bygninger med i det høieste en liden Havelap til, er Norge et Hus, der er omgivet af en umaadelig stor og afvexlende Park.

Man vil indvende: Men Schweiz og Tyrol? Ja, der er der en vakker Have, men den er liden. Man maa hugse paa, hvorledes Schweiz's 3 Millioner Mennesker bor paa et Omraade af Udstrækning omtrent som Kristiansands Stift, eller som Kristians Amt med Tillæg af Halvparten af Hedemarkens Amt. Det er da let for en Reisende eller Vandrer at blive færdig med at gjennemstreife det Land, og i alle Kroge vil man der træffe et Mylder af Mennesker. For at der skulde blive en lige saa generende Trængsel hos os, maatte vort Land faa en Befolkning paa et Par og og tyve Millioner Mennesker og blive besøgt af 7—8 Gange saa mange Reisende som Schweiz, og det er det da heldigvis længe igjen til.

Og hvilken Herlighed vi har i Sammenligning med Slettelandene! Ingen kan undres over, at Folk nede i Danmark, Tyskland, Frankrige og England enten maa drage udenlands, eller noier sig med at „ligge paa Landet" hele Sommeren i den Forstand, som en norsk Hovedstadsindvaaner bor paa Bygdø, Sandviken eller Ljan, thi hvor man kommer udenfor Byerne er der næsten de samme Sletter allevegne. I Norge lader det sig derimod gjøre at komme „til Fjelds" i en Haandvending — det vil sige, naar Befordringsvæsenet engang bliver tidsmæssigt. Fra mange af vore Byer vil det da være muligt at reise ud om Morgenen, komme 2000 Fod eller mere til Vejrs og være tilbage om Aftenen.

Men tænker vi paa, hvilken herlig „Nationalpark" vort Land er, maa vi samtidig føle Bitterhed med Bevidstheden om, hvorledes det næsten kun er de bedre stillede Samfundsklasser, der har nogen virkelig Glæde og Nytte deraf.

Vi tror nok, den Tid vil komme om ikke længe, da det bliver en fast Skik hos alle Arbeidsgivere at lade sine Arbeidere faa mindst 8 Dage fri hver Sommer med Bibehold af fuld Løn. Dette vil være et betydningsfuldt Fremskridt. Men det er ikke nok. De fleste, der har Familie at forsørge, vil være nødt til at tilbringe denne Fritid hjemme, i det høieste med smaa Udflugter af samme Art som dem, Fattigfolk gjør fra Byen om Helligdagene. De har ikke Raad til at komme rigtig for Alvor ud i Guds frie Natur; længere Reiser koster Penge.

Det er Arbeiderne i de store Byer, især Kristiania og Bergen, dette mest gjælder. Disse lever ogsaa under de mindst heldige sanitære Vilkaar og trænger mest til at „lufte paa sig."

Nu træffer det sig saa, at Hovedstaden med sin talrige Arbeidsbefolkning ligger heldigere end nogen anden Storby i Europa med Hensyn til Adgangen til i en Haandvending at blive flyttet fra de kvalme Gader til en storartet, rig og afvexlende Skog- og Fjeldnatur. „Nordmarken", der under forskjellige Navne strækker sig helt fra Mjøsen til Tyrifjorden og træder næsten lige ned til Hovedstadens Udkanter, danner i Virkeligheden en kolossal Park, opfyldt af Herligheder „in natura", som man andensteds har skabt ad kunstig Vei med umaadelig Bekostning. Træer, Sjøer og „Kaskader" og desuden mangt og meget, som ikke kan skabes for aldrig saa mange Penge, høie Fjelde og en Luft saa sund som den findes nogensteds paa Jorden. Men der mangler to Ting, Veie, der gjennemkrydser Parken, og Befordringsmidler, der fører lige ud i den. Tilveiebringes disse, og sørges der for, at Udgifterne ved Befordringen bliver lave, da vil ogsaa Hovedstadens af Røg tilsværtede Fabrikarbeidere hver Sommer med Sandhed kunne synge:

Hu hei kor er det vel friskt og lett
upp å Fjellet!
Her leikar Vinden i kåte Spret
upp å Fjellet!
og Foten dansar, og Augat lær
og Hjertat kveikjande Hugnad fær
upp å Fjellet.

Forherligelse af Kommunen!

Bureau-Telegram til „herv. Blade".

Paris, 5te Juli.

I Deputeretskamrets Møde idag indbragte Pelletan et Forslag om Amnesti for de Personer, som var dømte for Deltagelse i Streiker og Pressesforseelser. Han forlangte hurtig Fremme af Forslaget, hvilket imidlertid forkastedes under Modsigelser fra yderste Venstre.

Baillant motiverede derefter en Interpellation angaaende Forholdsregler, som var trufne for at hindre de i Mai paatænkte Manifestationer paa Père Lachaise for dem, som var blevne dræbte under Kommunen. Ministerpræsident Dupuy forsvarede de trufne Forholdsregler, idet han erklærede, at Regjeringen ikke taalte Forherligelse af Kommunen. — Frankrige følte Afsky ved Erindringen derom (Bifald). Baillant foreslog derpaa en Dagsorden, hvori Regjeringen opfordredes til at tillade Æresbevisninger for dem, der var dræbte under Kommunen; men Forslaget blev forkastet med 470 mod 65 Stemmer.

Den tyske Keiserinde skal ville lægge Tilbagereisen over Kristiania med Jernbanen fra Trondhjem.

Mærkelige Skydeforsøg i Rusland. Under denne Overskrift meddeler Times, Korrespondent i St. Petersburg, at der i forrige Uge paa den keiserlige Skydebane ved Okhta er bleven gjort et høist interessant Skydeforsøg mod forskjellige Panserplader med tvende Projektilsorter, hvis Fabrikation hemmeligholdes med stor Omhu. De russiske Projektiler viste sig i overordentlig Grad alle i England kjendte Projektiler overlegne. De gik glat gjennem Panserskiverne, hvor ethvert i England kjendt Projektil vilde være blevet stanset og sønderbrudt. Disse Forsøg, som Korrespondenten tillægger meget stor Betydning, vil i den nærmeste Fremtid blive fortsatte, b. a. under mere skraat Anslag end hidtil.

Kvit et Uhyre. Losarbeider Karl Herman Petersen (Olsen) er nu ifølge „Fredriksstads Tilskuer" for forskjellige Legemsfornærmelser bleven dømt til 2 Aars Strafarbeide, og Borge derved for en Tid bleven kvit et Umenneske, der har ført et sandt Rædselsherredømme deroppe.

Rømt. En Gaardbruger i Østre Aker sendte i forrige Uge sin Melkekjører til Byen med en Vogn med Melk og endel Regninger som skulde indkasseres. Melkekjøreren har imidlertid ikke senere ladet høre fra sig, men Hesten og Vognen har man fundet indsat hos en Kjøbmand her i Byen.

Det tyske Keiserpars Reise.

(Bureau-Telegram.)

Eide, 6te Juli.

„Hohenzollern" passerede igaar hele Hardangerfjorden fra Ende til anden i det mest straalende Veir med sterk Varme.

I Norheimsund var bestilt Skyds for Kjørsel til Stendalsfossen, men Keiserskibet gav kun Signal til den ventende Avisodamper, hvorefter begge dampede videre til stor Skuffelse særlig for Stedets mange Landliggere.

Efterat have stoppet ved Utne for Telegrafering fortsattes til Odde, hvor der ankredes igaaraftes.

Efter Forlydende vil Keiserparret idag besøge Buarbræen.

Veiret er uforandret.

Odde, 6te Juli.

Keiserparret med Følge gik iland Kl. 7 imorges og kjørte strax opover Dalen forat besø Buarbræen og Laatefossen.

Foruden Keiserskibet med Torpedobaad ligger her 3 Turistbaade samt en Rutebaad, alle rigt flagsmykkede.

Hotellerne er ligeledes rigt flagsmykkede og fulde af reisende, særlig Englændere og Tyskere.

Hr. Bjørnstjerne Bjørnson er nu fremtraadt igjen med sin gamle Dadel mod Storthingsflertallet og den Steenske Regjering for deres Afvisning af al Forhandlingspolitik. Han vilde man skulde have sagt til Svenskerne: „Gode Fælle, har du andet at by os, før Fællesskabet slutter — saa begynd med at gjøre Honnør for Ære og Ret, saa skal vi høre paa dig." „Havde vi sagt det", bemærker Bjørnson, "saa havde vi faat vide helt ud, hvordan Svenskerne har tænkt sig det. Det vilde ikke været den eneste Vinding af det Steg. Men dette vilde Venstres Ledere ikke indlade sig paa, og nu vil de heller ikke indrømme, at deri gjorde de galt". Det bør nu indrømmes paa Valgtribunerne, tilraader han.

Men det som er gjort, er gjort, og nu kan vi ikke mere gaa til Forhandling, mener Bjørnson. „For Æren er det fagreste Træ i Skogen". Kort og godt: Bjørnson vil, at Venstres Ledere skal indrømme, at de har handlet baade ilde og uklogt mod Svenskerne, og efter denne Indrømmelse — fremture paa samme Vei!

Ny Centrumsforening.

Den 22/6 94 stiftedes en politisk Forening i Gjævedal (Nedenæs) hvori indtegnedes 18 Medlemmer. Foreningen konstituerede sig under Navn af Gjævedals moderate Forening med Tilslutning til Centrums Program. Bestyrelse blev valgt med saadant Udfald:

Nils E. Jørgenland, Formand, Jørgen K. Harstvedt Viceformand, Ole E. Oland, Knud A. Askeland og Eivind T. Aamland.

Den havde Møde den 29/6 til endelig Fastsættelse af Statuter og Regler. Foreningen tæller nu 27 Medlemmer, men har sikkert Haab om at faa flere, da de moderate vistnok er i Flertal her i Bygden; thi oprindelig er Gjærdalingerne moderate anlagte i sine politiske Synsmaader, og det gaar mer og mer op for Gaardbrugerne, at yderste Venstres Politik er landsskadelig, som den nu agtes fremmet, hvorfor man mere en hidtil synder og vil støtte den politiske Retning, som vil fremme vore landsgavnlige Reformer paa en fornuftig, sindig og rolig Maade, som er forenlig med Skatydernes Evne til at bære dem og som idetheletaget vil lede Udviklingen i sunde Spor til Gavn for hele Befolkningen.

Foreningen har til Formaal at samle de Stemmerettigede Medborgere til fælles Arbeide:

1. For Udviklingen af sociale og politiske Samfundsforhold i moderat frisindet Retning med Grundlovens frie Forfatning som Grundlag.
2. For Opretholdelsen af Foreningen med Sverige paa Vilkaar af fuldstændig Ligestillethed.
3. En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
4. For Ophjælpelse af de forskjellige Næringskilder med særlig Hensyn til Forbedring af Gaardbrugerstandens og Arbeidernes Kaar.
5. Sparsommelighed i Kommune- og Statshusholdning, Indskrænkning i Embedsværket og Nedsættelse af store Lønninger, samt Selvpensionering.
6. For Valg af forfatningstro og dygtige Repræsentanter til Distriktsforsamling, Kommunebestyrelse og andre kommunale Hverv.

Forøvrigt er det Foreningens Hovedformaal at søge saa meget som mulig at virke for at Afgjørelsen af de større Sager kommer til at ske efter saglige og ikke efter Partihensyn.

N. J.

Mistet Forlovelsesringen.

(Fra Meddomsretten).

En noget til Aars kommen Haandværker fra Bygdø traf paa en Tur her til Byen en 22 Aar gml. dansk Dagarbeider, som han kjendte lidt. De blev i Følge, og Haandværkeren spenderede herunder Drikkevarer, saa de begge blev endel berusede. Forinden han vendte tilbage til Bygdø igjen, vilde den gamle aflægge sin Kjæreste, som tjente her i Byen, et Besøg, og de gik i den Anledning opover Bogstadveien. Medens de laa her og hvilede lidt paa en Lokke, bad Dansken om at faa se den andens Forlovelsesring. Dette fik han ogsaa og satte den paa sin Finger. Da Haandværkeren imidlertid vilde have sin Ring tilbage, sagde Dansken: „Jeg skal give dig Ring jeg" og begyndte at slaa og spænde den gamle og sprang saa fin Bei med Ringen, som han senere pantsatte.

For Tyveriet og Overfaldet idømtes han af Meddomsretten igaar en samlet Straf af 15 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Et Tidens Tegn. Af de iforgaars Nat paa Byens Politistationer for Drukkenskab arresterede 16 Personer var 9 — ni — Fruentimmer.

En Pige blev forleden Aften funden overstadig beruset i et Portrum i Elvegaden, hvor hun laa og sov. Under Søvnen var hun med Sod, Kul eller lignende bleven udstafferet med et Par sorte, store Knebelsbarter og en forsvarlig stor Fip. Paa Grund af sit Udseende vakte hun under Transporten til Politistationen adskillig Opsigt blandt de forbigaaende.

Sindssyg Arrestant. En Pige der er under Forfølgning for Tyveri og af den Grund daglig skal melde sig paa Politikamret, gik iforgaars ind paa et Værelse i 2den Etage i Politikammerbygningen og laasede sig inde, saa at man maatte faa fat paa en Smed til at dirke op Døren; men forinden man kom ind, havde hun stillet sig op i et Vindu, saa man frygtede for, at hun vilde kaste sig ned i Gaardsrummet, og dette forsøgte hun ogsaa, idet hun, da man fik op Døren, hang paa Murens Yderside holdende sig fast i Vinduskarmen. Et Par indkomne Betjente fik da fat i hendes Hænder og trukket hende ind igjen, og det viste sig da, efter at Politilægen var tilkoldt, at hun var sindssyg, og hun vil nu blive indlagt i et Sindssygehus.

Latinskolen paa „Hanges Minde." Til Examen Artium var især fra denne Skoles 2 aarige Latingymnasium dimitteret 8 Kandidater; af disse rejiceredes 1 med den skriftlige Prøve. De øvrige underkastede sig Examen med saadant Udfald:

L. Backe godt, (Fag 12, Ordenstal 34). A. Holmboe udmerket godt, (Fag 12, Ordenstal 13). J. Knutsen meget godt, (Fag 12, Ordenstal 23). K. Leisegang godt, (Fag 12, Ordenstal 37). H. Lørdrup godt, (Fag 12, Ordenstal 31. K. Roed godt (Fag 12, Ordenstal 38. O. Stendahl meget godt, (Fag 12, Ordenstal 20.

Fra Skolens 1 aarige Middelskolekursus (Eng.- og Latinlinje) var til Middelskoleexamen anmeldt 11 Elever, der alle bestod Examen; i Hovedkarakter erholdt 3 Elever udmerket godt, 6 meget godt og 2 godt.

Skolen, der hidtil i et Tidsrum af 14 Aar har virket som Latinskole, vil fra kommende Skoleaars Begyndelse sætte igang et Realgymnasium, der ligesom Latingymnasiet vil forberede til Examen Artium paa 2 Aar. Foruden af Skolens tidligere Ledere vil Undervisningen i Realgymnasiet overtages af D.Herr. Cand. real. B. Schjelderup og Cand. mag. U. Mørk.

I Vandet!

(R. T. B.) til herv. Dagblade.

Fredrikshald, 5te Juli.

Under Indlastning af gamle Kanoner i Damskibet „Foldin", bestemte til Antwerpen, indtraf idag det Uheld, at da den største af Kanonerne heisedes ombord, brækkede Kjættingen, og Kanonen gik med stort Brag i Vandet.

Dykker har den hele Tid været beskjæftiget med at finde den igjen i Mudderet, men hidtil uden Resultat.

Gamle Ueland

skrev privat til en Ven følgende, der senere blev fundet blandt Vennens efterladte Papirer og som Bønderne nu ved anstundende Valg bør have i Erindring og handle efter:

„Bonden sagde til Professor Sverdrup: Husk paa, at Gud er ataat, og det var Gud, som i 1814 gav Norges Sønner Mod og Kraft til at værne om Rigets Selvstændighed slig, at Efterslægten vil kunne prise sig lykkelig ved en fri Forfatning. Hvor inderlig maa vi ikke takke Gud for 1814! Der er ingen ægte Nordmand, som ikke vil mindes hint Aar med Tak og Glæde. Havde Norge tilbagevundet sin Frihed gjennem Folkets Oprørsaand, hvor tungt vilde det da ikke været at se tilbage paa hin Tid. Nu derimod ser vi klart, at det var Herrens Haand, som løste vort Fædreland af Tvangen og Ufriheden. — Vi fik en lykkelig Forfatning — om end meget staar tilbage, saa bør vi ikke klage, men taalmodig arbeide videre paa den brede Grundvold, som Fædrene lagde. — Foreningen med Sverige — ja — der er mange hos hvem Republiken spøger i Hovedet — og der er de, der ogsaa vil have mig til Republikaner; men skal jeg tale fornuftig, saa vil jeg sige: Foreningen med Sverige blev intet Aag; begge Riger er venlig forenet paa Fostbrodervis, og vort Fædreland fik beholde sin selvgivne Grundlov. Efter den har Folket ret bra Frihed baade til at „tænke og tale", Trykkefrihed og Næringsfrihed. Folket raader selv for at give sig Love og paalægge Skatter, og Kongemagten er saa liden, som den vel kan være, saa Fædrelandet ikke kan skyde Skylden paa den, om det gaar galt. — Vist er det saa, at Grundloven som et Menneskeværk trænger Forbedring, og at meget i vor Forfatning vil ændres, efterhvi som Tiderne skrider frem og Folkets Frihedstrang vokser sig stærkere — men lad os se til aldrig at kjøre for fort paa. Den der kjører for fort, vil let falde i en Grøft."

Disse Ord af den gamle Bondehøvding, en af det gamle Venstres første Mænd, fortjener Overveielse. De viser, hvor forskjellig det gamle Venstres Politik var fra de nuværende Radikales.

Aars og Vos's Latin- og Realskole holdt sin Aarsfest Lørdag den 7de Juli Kl. 12. Der gjordes først rede for Aarets Examen. Skolen havde 544 Elever, fordelt paa 25 Klasser. Til Middelskole-Examen fremstillede sig Eleverne af de tre 6te Middelklasser, ialt 66 (ingen af dem gik op som Privatister eller „ikke anmeldte af Skolen„); af disse 66 bestod 59 Examen, 20 paa Latinlinjen, 39 paa Engelsklinjen; 12 fik Hovedkarakter udmerket godt, 36 meget godt og 11 godt. Desuden var anmeldt 22 Privatister fra Ovams Skole, hvoraf 21 bestod Examen, 3 med Hovedkarakter udmerket godt, 16 meget godt og 2 godt. Udfaldet af Examen Artium er meddelt før. Skolebestyrer Hofgaard meddelte nogle Oplysninger om Skolens Lærere. Det er en Selvfølge, at der ved en Skole, som nu havde bestaaet i 31 Aar, havde været adskillig Veksling af Lærere, men Skolen havde altid ved Siden af Bestyrelsen selv havt et betydelig Antal ældre Lærere, saa at de indvundne Erfaringer stadig havde kunnet komme det fortsatte Arbeide tilgode og Gjerningen fortsættes i den gamle Aand. Saa havde det været før, og saa havde det ogsaa været i det sidste Aar.

Af de 37 Mænd og Kvinder, som var ansat ved Skolen, havde 14 været med i Arbeidet fra 10 til 31 Aar, og af de øvrige 23 var der kun 5, som havde begyndt ved Skolen i dette sidste Læreaar. Det var godt for Skolen at have saa mange Lærere, som gjennem længere Tid havde arbeidet sammen, men det havde ogsaa sine gode Sider, at der kom nye og friske Kræfter til, især naar de ældre og de senere tilkomne viste sig at arbeide saa godt sammen. Han udtalte paa Bestyrelsens Vegne en Tak til Lærerne for deres dygtige og trofaste Arbeide og ligesaa til Forældrene for godt Samarbeide og henvendte til Slutning nogle Afskedsord til Eleverne og særlig til dem, som nu havde afsluttet sin Skolegang.

Festen begyndte og sluttede med Afsyngelsen af nogle Vers af Salmen „Lover den Herre".—

To nye Professorgager har Storthinget igaar bevilget. Bevilgningen af den ene — den til Dr. Sofus Lie, har vi tidligere betegnet som en Æresag for vort Land. Men under de Forhold vil det være godt, om man kunde slippe for de 8—otte — nye Professorer, som efter den seneste Beregning vil være en Følge af den af Storthinget nylig foretagne Forandring i Universitetsfundatsen. Sagen er under Overveielse, og samtlige Fakulteter ved Universitetet skal være enige om at fraraade Sanktion.

Skogbraud i Østerdalen. Skogbrand udbrød forrige Uge i Østerdalen ca. 10 Km. nordenfor Koppang Jernbanestation, men blev slukket allerede samme Aften, som den udbrød, og gjorde kun mindre betydelig Skade. Et Areal af ca. 60 Maal tynd og mindre værdifuld Skog brændte. Branden var foraarsaget af Lynnedslag. Skogen tilhørte Overgaard og Gammelstu i Storelvedalen.

Caserios Moder er bleven vanvittig af Sorg over Sønnens Forbrydelse.

Drukket. En Gut paa ca. 10 Aar druknede Søndag Eftermiddag under Badning ude ved Fredriksborgs Brygge. Der var 3 af dem i Følge ude i Vandet, men da de 2 mærkede, at deres Kammerat blev borte, tog de i Forskrækkelsen hans paa Land liggende Klæder og løb sin Vei med dem.

Sunken Sælfanger.

Fra Tønsberg meddeles H. O. T. B. idag; at Sælfangeren Patria ankom dertil Fredag med fuld Ladning. Den medbringer Kaptein og Mandskab fra Sælfangeren „Albert", der sank den 18de Juni under Forseg paa at fercere sig igjennem Isen. Skib og Ladning samt Udstyr var assureret hos Jac. Lyngaas & Comp. Tønsberg, for Kr. 235,000.

Stemningen i Paris.

Paris, 6te Juli.

Stemningen er nu roligere. Ingen anti-italiensk Demonstrationer har fundet Sted.

Odelsthinget

Møde 7. Juli Kl. 10

fortsatte i Formiddag Behandlingen af Ændringerne i Valgloven. I § 4 bestemtes, at Paaraabet af de Stemmeberettigede skal tilendebringes paa en Dag og Mandtallet i den Hensigt, hvis det er fornødent, deles i flere Dele, efter hvilke Opraab samtidig finder Sted. Bifaldt mod 24 St., der afgaves for et af Vogt stillet Ændringsforslag. Enstemmig bifaldtes § 5 om Forbigaaelse ved Paaraabet af dem, hvis Stemmeret er suspenderet, § 6 om Indsigelse mod Valgforsamlingens Fremme og § 7 om, at saafremt flere Stemmesedler findes i en Konvolut og de er indbyrdes overensstemmende, godkjendes en af dem, medens hvis de er uoverensstemmende samtlige forkastes, samt at Stemmeseddel med flere Navne, end der skal vælges Valgmænd, godkjendes, idet det eller de sidst opførte Navne stryges. Om § 8 opstod en længere Debat. Komiteen havde foreslaaet, at den skulde lyde:

„Paa Valgforsamlingsdagen gjælder for de Stemmeberettigede, indtil Opraabet er tilendebragt, Bestemmelserne om Ret til Arbeidshvile paa Søndage, Arbeidet ved de store Fiskerier herfra undtaget."

Lødrup optog paa Minoritetens Vegne dens Forslag om, at under Afholdelse af Valgforsamling kommer i vedkommende Valgdistrikt de gjældende Bestemmelser om Søn- og Helligdage til Anvendelse undtagen ved de store Fiskerier.

Ændringsforslag fremsattes videre af Skaar og Foss, hvorhos Lødrup foretog en Forandring i sit Forslag. Ved Voteringen bifaldtes med 47 mod 33 St. Indstillingen med den af Foss foreslaaede Ændring, hvorved den kom til at lyde: Paa Valgforsamlingsdagen, forsaavidt denne er en Virkedag, gjælder under Opraabet Bestemmelserne om Ret til Arbeidshvile paa Søndage — Arbeidet ved store Fiskerier undtaget. § 9, hvori sættes Straf af Fængsel eller Bøder for den Arbeidsgiver eller Foresatte, som ved Overtrædelse af Bestemmelsen i § 8 paa nogen Maade forhindrer, at hans stemmeberettigede Underordnede møder ved Valget, vedtoges efter Indstillingen. Vogt foreslog en ny Paragraf, sigtende til at ophæve Paabudet om, at Stemmesedlerne lydelig skal oplæses af et Medlem af Valgbestyrelsen, hvilken Oplæsning især i Kristiania med de mange Stemmende og de mange Navne paa hver Seddel var meget besværlig. Han gik senere over til et af Münster stillet Forslag om, at hvis Stemmesedlerne er trykte, kan de enten oplæses eller paa anden betryggende Maade gjennemgaaes. Eng foreslog, at Oplæsning kan undlades i Valgkommuner med mindst 15 Valgmænd, hvis Sedlerne er trykte. Berger foreslog Grænsen sat til 5 Valgmænd. Ved Voteringen forkastedes Münsters Forslag med 39 mod 23 St., Bergers med 40 St., hvorefter Engs Forslag bifaldtes mod 32 St.

Vogt foreslog endnu en ny Paragraf, gaaende ud paa, at har en Valgkreds valgt flere Valgmænd, end den rettelig skal have, skal i Distriktsforsamlingen de fratræde, der har færrest Stemmer; i Tilfælde af Stemmelighed afgjøres ved Lodtrækning, hvem der skal fratræde.

Forslaget bifaldtes med 38 St.

Slutningsparagrafen om Lovens Ikrafttræden strax bifaldtes enstemmig, hvorefter den oversendtes Lagthinget.

De øvrige Sager paa Dagsordenen udsattes til Mandag Eftermiddag Kl. 5.

Elektrisk Gadebelysning.

Trondhjem 6. 7. 94. (H. O. T. B.)

Grosserer Piene har andraget om Koncession paa Drift af elektrisk Lys- og Kraftstation her i Byen. Oplysning af Byen med 60 Buelamper tilbydes for Kr. 60,000.

Den engelske Eskadre.

Bergen 6/7 94. (H. O. T. B.)

Den engelske Øvelseseskadre ankom hertil Kl. 2¼ og ankrede paa Puddefjorden, saluterende Fæstningen.

Bergen 7/7 94 (H. O. T. B.)

Den engelske Øvelseseskadre bliver liggende her til Torsdag og afgaar derpaa sydover til Lervig. Derfra gaar Eskadren til Hammerfest, Trondhjem, Stavanger og Christiania, hvorfra den returnerer til England.

Den stærke Hede vedvarer og foraarsager stor Vandmangel paa flere Steder i Byens Omegn. Landmanden nærer Frygt for, at det skal blive Vaar.

Konsulatsagen. Den Indstilling, som nu er udarbeidet af Storthingets Konsulatkommite, viser, at dens Medlemmer — der selvfølgelig udelukkende er radikale Venstremænd — intet har lært af den Skjæbne, som har maattet ramme Konsulatsagen paa Grund af Storthingsflertallets over al Maade hensynsløse, paagaaende og ufordragelige Optræden. De indstiller paa noget, som de burde vide ikke kan blive taget til Følge, da det foreligger for Vælgerne til Afgjørelse. Derimod sees de at have lært overmaade meget af den Kritik, som er blevet udøvet over den forrige Konsulatkommites Arbeide, og som er fremkommet fra moderat eller konservativt Hold. Man kan næsten sige, at de daarlige Sider ved det fremlagte Forslag er det radikale Partis egne, medens de gode Sider er hentet fra Modstandernes Kritik.

Saaledes har denne Kommite — i Modsætning til den forrige — foreslaaet en Lettelse i Konsulatafgifterne til Beløb af 100,000 Kroner.

Men den tør dog ikke at gjøre Regning paa nogen større Besparelse ved Indførelse af eget Konsulatvæsen. Det har allerede vist sig, at den forrige Konsulatkommites Beregninger var uholdbare. Nu anslaar Kommiteen Udgifterne til Kr. 579,000 mod for nærværende 580,000, det vil sige til 1000 — et Tusinde — Kroner mindre. Efter en anden Beregning, paastaaes det rigtignok, at vi nu betaler 600,000. Men Kommiteen kan garantere denne Besparelse?

Og for at opnaa dette har Kommiteen endda gjort et rigtig radikalt Skridt, idet den efter Forbillede fra nogle ubetydelige Stater med liden Skibsfart har forudsat Anvendelsen af Vicekonsulater i høi Grad indskrænket. Ja, om det heldige i med en Gang at tage et saadant Skridt kan vi ikke udtale os. Det trænger ligesom en Mængde andre Punkter i Indstillingen til at drøftes af de sagkyndige og interesserede. Det er nemlig saa sin Sag, at Norge, der jo hører til „de store" paa Skibsfartens Omraade, uden videre forlader en Ordning, der gjælder for alle Nationer med virkelig betydelig Skibsfart.

Kommiteen indrømmer, at Statens direkte Tilskud til Konsulatvæsenet (som altsaa rammer alle Skatydere, ikke bare de interesserede) vil blive større end nu.

Noget, der synes os at være et Fortrin — og som Radikalerne forøvrigt ikke har faldt paa af sig selv — er, at Konsulatafgifterne skal erlægges i Hjemlandet og ikke betales af Skipperen til Konsulen i den fremmede Havn.

Den hele Indstilling er et Vidnesbyrd om at Sagen trænger til nøiere Overveielse og Bearbeidelse. Der haves ingen Garanti hverken for at alle de af Kommiteen foreslaaede Forandringer er Forbedringer, eller for at de virkelige gode Tanker i Forslaget er givet en Form, der sikrer en heldig Gjennemførelse. Vort Program maa her være: Giv Sjømændene, Skibsrederne, Handelsmændene Anledning til at drøfte Sagen og udtale sig om den. Dette er nødvendigt under alle Omstændigheder og bliver det ikke mindre nu, da den langt fremskredne Tid ikke tillader Storthinget at ofre Sagen en tilstrækkelig indgaaende Behandling.

Anarkisterne.

Bureautelegram til herv. Blade.

Marseille, 7 Juli.

Politiet har foretaget Husundersøgelser hos 40 Anarkister, af hvilke 9 Italienere og 2 Franskmænd blev arresterede.

De ved disse Husundersøgelser beslaglagte Papirer viser, at der bestaar Forbindelse mellem de franske og udenlandske Anarkister.

Barcelona, 7. Juli.

To Anarkister, hvoraf den ene er Italiener, blev iaar arresterede. Politiet har beslaglagt vigtige Papirer.

Mod Anarkisterne.

Bureautelegram til herv. Blade.

Paris, 8. Juli.

I et iaften afholdt Ministeraad er blevet drøftet et Lovforslag, ifølge hvilket Ophidselse til Mord, Plyndring, Bombeattentater og Anslag imod Staten samt Forherligelse af disse Forbrydelser ikke mere skal behandles ved Jury, men henvises til streng, kriminiel Undersøgelse. Dette Forslag forelægges Kamret imorgen.

Et Svar- og Takketelegram er, efter Forlydender, indløbet fra det franske Deputerkammer til Storthinget.

Mikroskopisk Fotokemi.

Ny Undersøgelsesmethode.

(Meddelt af S. A. Ramsvig).

—ɛ—

Sollysets blegende Kraft har været bekjendt for vore Forfædres Hustruer, som har gjort Anvendelse deraf ved Vask, endnu længe før D'Herr. Kemikere begyndte at gjøre denne Kraft til Gjenstand for videndenskabelig Undersøgelse. Den nyere Tids Kemikere har imidlertid skaffet Sollyset en Konkurrent, og Teknikerne har hævet Klorblegningen i den Grad, at man ved denne tilsyneladende kan præstere mere i en Time, end det sterkeste Sollys formaar i en hel Uge.

Vistnok har Kloret altid været betragtet som noget mistænkeligt af de brave Hustruer, og den hurtige Optrevling af Lærredet ved Klorblegningen berettiger dem ogsaa dertil. De har ganske vist Ret, naar de ved Blegningen hellere holder sig til vor kjære Sol. Men Solen udøver igjen en meget uvelkommen Blegekraft paa Klædernes skjønneste Farver, og da holder vore Toilettedamer og Pyntedukker sig hellere til D'Herr. Teknikere og Kemikere, som i den nyeste Tid har lært at beskytte de blomstrende Anilinfarver mod fra Solens forstyrrende Indvirkning.

Men hvorledes forholder det sig nu med den kjære Sol? Er den ikke den rige og gavmilde Uddeler, der smykker Jorden med broget Farvepragt? Grønnes ikke Marker og Enge i dens Lys, og præger den ikke hvert Blad med det velbekjendte Bladgrønt? Hvorledes kan den da paa engang spille baade Farver og Bleger? For at besvare dette maa vi fra Kemikere og Teknikere appelere til Botanikerne. Botanikeren, der meget beskjæftiger sig med de levende Planters Farvespil, han maa dog vel kunne sige os, hvorledes dette staar i Forbindelse med Sollyset.

Men hvad siger Botaniken? Det er et eiendommeligt Forhold med Naturvidenskaben, at den i næsten alle sine Forklaringer intet har at gjøre med Filosofiens Alvorlighed. Paa mange Spørgsmaal giver Naturvidenskaben ofte det høist ufilosofiske Svar: „Det ved jeg selv ikke!" Men ikke sjelden hender det, at den ved Besvarelsen ikke altid bliver staaende ved det samme Ord og tvertimod alle filosofiske Regler ofte tilstaar: „Jeg har hidtil besvaret dette Spørgsmaal saa og saa, men nu, efterat en ny Opdagelse er gjort, indser jeg, at jeg har taget Feil, og da maa mit Svar lyde anderledes."

Og i Virkeligheden lyder i vore Dage Botanikens Dom over Sollysets Indvirkning paa Planterne ganske anderledes end det for kort Tid siden var Tilfældet.

Botanikeren, Professor N. Pringsheim har for nogen Tid siden gjort et lykkeligt Skridt hen til Aabningen af en ganske ny Undersøgelsesmethode for Videnskaben. I sine Meddelelser herom kalder han denne Videnskabsgren „Den mikroskopiske Fotokemi". Resultaterne af hans Studier giver et høist overraskende Svar paa vort Spørgsmaal.

Den Gjenstand hvormed Hr. Pringsheim i flere Aar har beskjæftiget sig, er Undersøgelsen af Bladgrønt, som man med et videnskabeligt Navn kalder Chlorophyll, om hvis Opstaaen i den levende Plante man hidtil havde opstillet meget forskjellige Theorier, og hvis Betydning for Plantelivet først i den nyeste Tid af Pringsheim er afsløret paa eksperimentrit Vei.

Man har endnu i lang Tid meget godt vidst, at et Blad i og for sig ikke er opbygget af grønt Stof, men at det i sit, kun ved et godt Mikroskop synlig Væv, besidder smaa, langt fra hinanden liggende enkelte grønne Celler, der giver hele Bladet en grøn Farve. Lægger man et Blad i Alkohol, saa opløses det i de smaa Celler indeholdte Bladgrønt og farver Alkoholen, medens Bladets Sammenføining forbliver uforstyrret. Betragtet gjennem Mikroskopet, ser Klorophyllcellerne ud som smaa enkeltstaaende grønne Der i et blegt vidtløftigt Net af Bladvæv. Bladet synes kun grønt for vort Øie, fordi vort Synsorgan er for svagt til at erkjende de enkelte grønne Punkter, og vi fornemmer derfor kun et Totalindtryk af Grønt.

I Videnskaben har man tidligere tilskrevet Sollyset en kraftig Evne til at frembringe Bladgrøntet og anvist Klorophyllcellen den Bestemmelse, at spille en virksom Rolle ved Planternes Ernæring. Medens Planterne indaander Luftens Kulsyre gjennem de fine Aabninger i sine Blade, udaander de om Dagen Surstof, især i Sollyset, og tilbageholder Kulstoffet til Opbygning af sit Legeme. I dette endnu ikke forklarede Dag- og Natarbeide mente man hidtil at maatte tilskrive Klorophyllet det vigtigste Arbeide. Man saa en Stadfæstelse af denne Antagelse i den Kjendsgjerning, at grønne Blade, navnlig af Vandplanter, som man lægger i en Skaal Vand og bedækker med en Glasklokke, udskiller Blærer af Surstof. Man anfaa efter dette Klorophyllet for en liden Fabrik, som yder os den vigtigste Tjeneste at rense Luften for den skadelige Kulsyre og tillige den vigtigste Tjeneste, at udaande Surstof, der er os ubetinget nødvendig til Aandedrættet.

Man har dog i lang Tid næret lidt Mistanke angaaende denne Theori. Nøiagtigere Forsøg gav nemlig det Resultat, at Planterne ogsaa om Dagen optager Surstof, og saaledes ikke er saa ubetingede Velgjørere for Dyre- og Menneskelivet, som man hidtil troede. Da imidlertid den merkværdige kemiske Proces hos Planterne, hvorved uorganiske Stoffer forvandler sig til organiske, er en ulost Gaade, saa forbigik man af den Grund Indvendingerne mod den anførte Theori, dels tiede man stille derom. Man nøiede sig med at studere det gaadefulde Klorophyll med dets Bestanddele nøiagtigere end hidtil, og hertil frembød navnlig Spektralanalysen vigtigere Tilknytningspunkter. Angaaende Bladgrøntets Forretning i den egentlige Livsopgave saa tildelte man det en paadigtet Rolle, nemlig at være et mægtigt Redskab i den underbare Stofveksel og en Yndling af Sollyset, der meddelte det den dertil fornødne Tilskyndelse. (Forts.)

Der, hvor baade Centrumsmænd og Høiremænd har slaaet sig sammen i saakaldte „moderat konservative" Foreninger, hvilket er Tilfældet paa ikke faa Steder, bør det tagttages, at begge politiske Anskuelser faar sin forholdsmæssige Repræsentation paa Valgmandslisten. Overalt bør ved Opstillingen af Valgmænd selvfølgelig tages saadanne Mænd, der baade paa Grund af sit politiske Standpunkt og den Anseelse, de nyder, kan samle det størst mulige Antal Stemmer.

Muhamedansk Propaganda i Afrika. Fra Alexandria telegraferes til Standard, at den tyrkiske Sultan for sine private Midler i denne Tid afsender en stor Del Geistlige og Andre til det indre Afrika for at virke for Muhamedanismens Udbredelse og danne et Bolværk mod Kristendommens Udbredelse i disse Egne.

Exkonge Milan har sendt Sultanen af Tyrkiet et Telegram, hvori han hjertelig takker for den Modtagelse, hans Søn, Kong Alexander har faaet i Konstantinopel. Sultanen har svaret med et Telegram, i hvilket han i de mest smigrende Udtryk udtaler sin store Glæde over den unge Konges Besøg. Efter Bestemmelsen vilde Kong Alexander Onsdag forlade Konstantinopel.

Streik og Oprør.

Chicago, 7. Juli.

Den ved Jernbanestreiken fremkaldte Situation forværres fra Dag til Dag. Store Skarer gjennemstreifer Byen og dens Omegn og antænder Varelagere, Jernbanegaarde og anden Eiendom. Flere hundrede Vogne med store Varemængder er brændte. Da Politiet er magtesløst, maa Militær stadig tilkaldes.

Igaar fandt flere Sammenstød Sted, hvorunder 6 af de Streikende blev dræbte.

Streiken udbreder sig til de østlige Stater, og man frygter for, at den tilslut vil strække sig fra Ocean til Ocean.

75 pCt. af Chicagos Fabriker lukkedes igaar paa Grund af Kulmangel, hvorved 100,000 Arbeidere er blevne arbeidsløse.

Spørgsmaalet om Generalstreik vil blive afgjort paa Møder, der berammede til Søndag. „Arbeidets Riddere" antages at ville slutte sig til Bevægelsen.

San Francisco, 7. Juli.

I Kalifornien hersker aabent Oprør. De 9 Tiendedele af Befolkningen sympathiserer med de Streikende. Næsten enhver bærer de Streikendes Mærke — et hvidt Baand. Militsen negter at gaa mod de Streikende, som ved Sacramento ruster sig, over sig i Vaabenbrug og truer med Angreb.

Efter hvad der forlyder, bliver de Streikende, forsynet med Patroner af de regulære Tropper og Militsen.

Chicago, 8. Juli.

Streikeuroligheder vedblive. Igaar Eftermiddag kunde nogle Jernbanetog afgaa under Politiets Beskyttelse. Mængden gjorde imidlertid Angreb og forsøgte at ødelægge Jernbanevognene. Militær, der maatte tilkaldes, gav Ild, men formaaede ikke at holde Stand, hvorefter det maatte vende tilbage til Byen. Ødelæggelsesværket blev derefter gjenoptaget.

Valgforbund. En Artikel med denne Overskrift i et konservativt Blad foranlediger os til den Bemærkning, at naar vi ikke har behandlet Spørgsmaalet om Centrums og Høirepartiets Samvirken ved Valgene, er det, fordi Forhandlingerne derom naturlig maa føres af de to Partiers Hovedstyrelser. Centrum er selvfølgelig fuldt opmærksom paa Ønskeligheden og Nødvendigheden af, at Seieren ikke, af Mangel paa Samarbeide, spilles Radikalerne i hænde, og det er ikke mindre opmærksom paa, at baade det selv og Høire maa fremtræde som to selvstændige Partier. Hertil er Centrum henvist allerede af den Grund, at dets Rækker for en stor Del bestaar af Mænd, der udelukkende af Hensyn til Unionspolitik og Stemmeretssag har taget Afstand fra Radikalerne, og som ved forrige Valg dels stemte med disse, dels afholdt sig fra at stemme.

Nu, da den for et Par Aar siden ved Hjælp af Skatteloven gjennemførte Stemmeretsudvidelse forøger Vælgernes Antal med mange Tusinder, kan man ikke omhyggelig nok søge at undgaa en saakaldet „trekantet Duel", der utvilsomt vil have til Følge, at Radikalerne bærer Seieren hjem. Man paadrager sig et saa meget større Ansvar derved, som der er de allerbedste Udsigter for det radikale Partis Nederlag, hvis de to andre Partier optræder med politisk Klogskab.

Jernbanestreike i Nordamerika.

Chicago, 6te Juli.

Borgermesteren, Politichefen og flere Jernbaneembedsmænd, der forsøgte at gjøre det muligt for Togene at komme affted, blev udpebet af Folkemængden.

Myndighederne nødsagedes da til at lade Politibetjentene give Ild paa de streikende, som paa sin Side anfaldt Politiet og frakoblede Vognene. Herunder bleve flere saarede. — I Sacramento negtede Tropperne at gaa frem mod de streikende, fordi det var blevet dem forbudt at fyre paa dem.

Streiken i Indianapolis, der kun var partiel, er endt.

8-Timersdagen.

London, 6te Juli.

Under Behandlingen af Armebudgettet i Underhusets Møde igaar erklærede Sekretær i Krigsministeriet Woodall, at Indførelse af 8 Timers Arbeidsdag ved Arsenalerne havde givet et bedre Resultat, end man havde ventet, og navnlig medført stor Tidsbesparelse. Arbeiderne kunde nu fortjene mere end tidligere.

Efter Signal fra Bjørnson har de radikale Blade begyndt at snakke om, at ogsaa de vilde have Forhandling med Sverige. Et af dem gaar saa vidt som at beklage den Storthingsbeslutning af 1892, der afviste Forhandling.

Dette er jo meget smukt, men „deres Gjerninger taler mod dem". I dette Øieblik, da man i den radikale Leir vil give det Udseende af ikke at være imod anden Forhandling end den, der „paa Forhaand fornægter Norges Ret", og at man altsaa vil forhandle ogsaa om Fællesminister, naar bare Svenskerne vil forhandle ogsaa om særskilt Udenrigsminister, i dette Øieblik staar Storthingsflertallet i Færd med at ville give Svenskerne et bastant Drefig ved uden Forhandling at bestemme, at baade det diplomatiske og det konsulære Fællesskab skal være ophævet fra iaar af.

Eller kanske det er det, Radikalerne kalder „Forhandling?"

Storthinget.

Møde 9. Juli Kl. 10.

Præsidenten refererede et fra det franske Deputeretkammer indløbet Takketelegram samt et fra Tromsø By indløbet Hilsningstelegram, hvorpaa Præsidenten havde svaret. Begge de indløbne Telegrammer vedlagdes Protokollen.

Sofus Lies Professorat.

Komiteen indstillede paa Tillæg af Kr. 4,000 til den for Sofus Lie tidligere opførte Gage.

Ueland fandt en Gage paa Kr. 10,000 for høi og maatte derfor stemme mod det foreslaaede Tillæg. Bifaldtes Indstillingen vilde der komme Krav paa 2 nye Professorater til.

Jac. Stang mente, at det for os maatte være en Æressag af Rang at faa Sofus Lie hjem igjen. Talen om de to nye Professorater havde ingen Sammenhæng med dette Spørgsmaal; her spurgtes forresten kun om et Professorat til.

Bonnevie anbefalede at knytte denne saa berømte unge norske Videnskabsmand til det norske Universitet. Han havde nu Ansættelse i Leipzig, men det maatte for os være en Æressag at knytte ham til Kristiania Universitet.

Arvesen anbefalede varmt Indstillingen.

Løvland anbefalede ligeledes Indstillingen. Afslag her vilde krænke det norske Folks Flertal.

Ueland var forvisset om, at det norske Folks Flertal her havde en anden Opfatning end Løvland.

Aklestad: Naar man ikke har nogen andre Argumenter, griber man til det nationale. Den her foreslaaede Gage paa 10,000 er to almindelige Professorgager.

Horst: Den her foreslaaede Sum er den mindste, hvorfor man kan faa Sofus Lie tilbage. Han tjener nu i Leipzig Kr. 17,000. Schweigaard og S. Nielsen anbefalede ligeledes varmt Indstillingen, Blekastad ligesaa.

Indstillingen bifaldtes mod 12 St.

Dr. Alf Torps Professorat.

Til et Professorat for Dr. Alf Torp i Sanskrit og sammenlignende Sprogvidenskab bevilgedes mod 22 St. Kr. 4500.

Gotskalk L. Øvrehus af Kvindherred eftergaves enst. 1000 Kroner af Kjøbesummen for en til ham solgt beneficeret Gaard.

Oplysningsvæsenets Fonds Særbudget, forsaavidt angaar dets Forstvæsen, bifaldtes enst. efter Indstillingen.

Behandlingen af en Forestilling fra Bratsbergs Amtsthing ang. Bandakkanalen udsattes enst. til næste Aar.

Behandlingen af Kongsberg Sølverk og dets Forstvæsen paabegyndes.

Interpellation—Kronprinsens Appanage.

G. Knudsen havde lagt Mærke til en i Aviserne indrykket Erklæring, men ingen Meddelelse var kommen til Storthinget. Han vilde nu spørge, om Statsministeren havde nogen Meddelelse at give Storthinget.

Statsminister Stang udtalte, at der nu forelaa det stærkeste Dementi, som kunde faaes, idet vedkommende Bladskriver havde erklæret, Rygtet savnede enhver Grund. Og dermed burde det været bragt ud af Verden.

G. Knudsen var paa en vis Maade enig med Statsministeren, men det forekom ham, at det vilde være korrektere om Regjeringen havde oversendt Dementiet til Storthinget og ikke til Aviserne. Naar Statsministeren imidlertid her havde udtalt, at denne Dementi var afgjørende, var han tilbøilig til at akceptere den som saadan og kunde erklære sig tilfreds med den.

Mødet hævedes Kl. 2¼.

Protokolkomiteens Flertal anker over Ministerdannelsen 1893 som Brud paa den parlamentariske Statsskik, over Apellen til Valgene som ulovhjemlet, over Anvendelse af Bevilgningsveto og Anvendelse af ubevilgede Penge. Det foreslaar Spørgsmaalets Behandling udsat til efter Valgene.

Mindretallet hævder, at Ministerdannelsen maa sees i Lys af den politiske Situation, hvori Ministeriet Steen havde ført Landet ind ved Konsulatsagens Behandling, og at Grundloven i det suspensive Veto har givet Regel for Appel til Valgene. Paastanden om Anvendelse af Bevilningsveto afvises; nogen saadan Anvendelse er ikke skeet. Hellerikke har Regjeringen tilraadet Brug af ikkebevilgede Midler. Spørgsmaalet dreier sig kun om, hvorvidt Penge, som Staten retslig er forpligtet til at udbetale, skal betales uden Dom. Mindretallet foreslaar derfor: fra Odelsthingets Side bliver ingen Forføining at træffe.

6000 Tilhørere

var der ifølge indløbne Telegrammer tilstede ifjondags ved Statsraaderne Sverdrups og Hagerups Foredrag i Kristiansand. En Mængde Extradampskibe bragte Deltagere til Mødet. Havde man ikke faaet Regnveir vilde Deltagernes Antal sandsynligvis være blevet endnu adskillig større. Baade Sverdrups og Hagerups Foredrag modtoges med stormende Bifald.

I de gode gamle Dage pleiede Høirepressen i sit Ansigts Sved at strøve med at reducere Antallet af de ved Venstremøder tilstedeværende til det mindst mulige. De turde ikke andet, ellers kunde jo deres Læsere faa det Indtryk, at Folkemeningen var for Venstre. Nu har Radikalerne med utrættelig Iver overtaget Høires gamle Rolle. Nylig læste vi i et radikalt Blad ikke mindre end to lange, udførlige og om meget Arbeide vidnende Forsøg paa at reducere tvende ikke-radikale Møder i Søndags. Forfatteren af den ene er saa besked at nøie sig med en Reduktion til Tredieparten. Den anden, der har en mere praktisk Opfatning — „Fanden spare", siger han til sig selv — fortager en Reduktion til Femteparten. Maa vi gratulere de radikale Blade med det nye Spaltefyld!

Paa et i Bodø af 400—500 Mennesker besøgt Afholdsmøde udbragtes paa Grund af Monopolloven et Leve for Storthinget, hvorpaa Forsamlingen afsang Fædrelandssangen telegraferes til os gi. H. O. Søndag Aften.

Tertiærjernbanerne.

Behandlingen af de forskjellige Forslag om Anlæg af Tetiærjernbaner udsattes, indtil de øvrige paa Kartet opførte Sager (undtagen Postvæsenet) er behandlet.

For Landsteder, Badesteder, Sanatorier.

Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos *C. H. Bergwitz.*
(499)

Norsk Elektrisk Aktiebolag.

Indehaver af Frognerkilens fabrik,
Indehaver af Wenstrøms patent paa dynamomaskiner for ligerettet strøm og for vexelstrøm,
Eneste norske fabrik for elektriske maskiner,
— Kapital kr. 400,000.00 —

Anbefaler sig til udførelse af:
Anlæg af elektriske kraftoverføringer, elektriske lysanlæg, elektriske jernbaner, sporveie, og elevatorer.
Anlæg af brandtelegrafer, telefonledninger og husteletoner.
Opsætning af lynafledere under garanti og kontrol.
Indlægning af elektriske ringeledninger, signalapparater, sikkerheds-allarmapparater etc. etc.
Største og mest assorterede lager af elektriske lamper og elektriske requisita af enhver art.
Eneste lager i Norge af dynamomaskiner og elektromotorer.
Overslag og anbud leveres hurtigt og uden vederlag.

Kontor og udstillingslokale Kirkegaden 30, II.
Kontortid 9—7, lørdage 9—2.
Telefonnummer. 162. — Telegramadresse: Elektromotor.

Frognerkilens fabrik har siden 1883 forarbeidet elektriske kraftmaskiner og har siden denne tid, foruden flere elektriske kraftoverføringer, udført over 100 elektriske lysanlæg med de af dem forarbeidede dynamomaskiner.

Undertegnede bekjendtgjør herved, at vi fra idag af har overdraget de af os hidtil drevne forretninger med elektriske requisita af alle slags elektriske lysanlæg, elektriske kraftoverføringer osv. til

Norsk elektrisk Aktiebolag.

Idet vi takker for den os tidligere udviste tillid, tillader vi os at anbefale det nye selskab paa det bedste.
Kristiania, 1ste juli 1894.

Ingenier H. Falsen, Frognerkilens Fabrik.
elektrotekniker. (H. O.)

Den af Frognerkilens fabrik tidligere drevne forretning med agerbrugsmaskiner og mekanisk værksted forstættes uforandret under samme navn.
(29)

Hvor alt havde været i en saadan Forvirring, var hans Erfaring og Kundskaber i Særdeleshed nyttige, men han var ikke skikket til at befale over andre, og der kom stadig Klage fra hans Undergivne. Jeg truede med at afskedige ham og opfordrede Konen til at anvende sin Indflydelse, men hun var ikke nogen skarpsindig Person. Hun var smuk og tog sin Tilflugt til mig, beklagede sig over Mandens Brutalitet og længtes efter sit skjønne Hjem i Syden. Hendes Slægtninge var fattige, men de havde altid været venlige. Nu var hun ofte bange for sit Liv, og jeg opfordrede hende til at vende tilbage til sin Familie. Jeg tilbød at betale Reisen, men hun var ængstelig og ubestemt. Hvis hun forlod George Arnold, vilde han følge efter hende og bringe hende tilbage, og hendes Stilling vilde blive være, end den før var, jeg var ikke istand til at udrette noget."

Atter en Pause — Sir Joseph tændte en ny Cigar og kastede den fra sig, — derpaa fortalte han hurtig.

En Sommeraften kom det afgjørende Øieblik. Arnold havde drukket den hele Dag og ladet sit Arbeide udføre af en Assistent. Senere hørte jeg, at han ikke havde været ædru paa en Uge. En fortvivlet Scene fandt Sted mellem Ægtefællerne, Hustruen flygtede til mit Hus og bad om Ly og Beskyttelse.

Hun blev i mit Hus, mere fordi hun var bange for sin Mand, end af Kjærlighed til mig. Hun følte sig ikke sikker noget andet Sted, end hos mig. Som

saavidt som man kan anse en Epileptiker ansvarlig for den Forbrydelse, han begaar under et Anfald af sin Sygdom."

„Jeg vilde aldrig have troet ham skyldig, hvis han ikke havde flygtet. Før jeg hørte om denne feige Flugt, vilde jeg have sat mit Liv i Pant paa hans Uskyldighed."

„Men hvem kunde da have myrdet Miss Arnold?"

„Gud maa vide det. En eller anden Omstreifer, som har myrdet hende for at stjæle de Smykker, hun bar, — en Guldbroche og en Diamantring, som jeg forærede hende, paa hendes Fødselsdag. At disse Ting ikke var taget af beviser Intet, thi Morderen blev kanske overrasket ved Brandons Komme."

„Jeg har hørt, at han fandtes knælende ved Liget med blodige Hænder."

„Enhver, der tilfældigvis kom til Stedet og berørte den Døde vilde faaet sine Hænder farvet med Blod. Dette beviser ikke noget. Det Eneste, som jeg finder mistænkeligt er, at han unddrog sig Lovens Straf."

„Ja, hele Historien synes underlig. Jeg er meget bedrøvet for Deres Skyld. Det holdt saa meget af Deres Pleiedatter."

„Min Pleiedatter! De har formodentlig hørt, at Folk har undret sig paa, hvad Slægtskab der var mellem mig og Marie."

Dunluce trak paa Skuldrene. „Folk snakker, og jeg bryder mig ikke om, hvad de siger," sagde han.

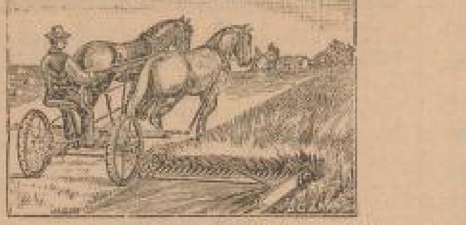

Statsstipendiat ved Chicagoudstillingen

Hr. Maskinfabrikant Nikolay Kluge, Sandnæs,

skriver i Norsk Landmandsblad No. 20 for 1894 bl. a. følgende om

Deerings
Slaamaskiner og Selvbindere:

„Da jeg forrige Aars Sommer besøgte Verdensudstillingen i Chicago, havde jeg paa Forhaand bestemt mig til at undersøge saa grundigt, som det var mig muligt, de der udstillede Slaamaskiner, for at finde ud de Maskiner, jeg med Tryghed turde anbefale til norske Gaardbrugere. Her var jo den bedste Anledning til at anstille sammenlignende Undersøgelser, da vistnok Verdens bedste Maskiner var samlede.

Jeg blev temmelig snart staaende ved Wm. Deerings & Co.s Maskiner, da disse efter min Formening har flere betydelige Fordele, og deres 1 og 2 Hestes Maskiner syntes mig at være særdeles passende for os.

— — — Jeg vil tilraade Landmænd, der iaar agter at anskaffe sig Slaamaskiner, at gjøre sig bekjendt med Deerings, før de kjøber.

Det er kanske lidet patriotisk af os Nordmænd at anbefale amerikanske Maskiner, men det er desværre et Faktum, at vi i Slaamaskiner endnu langtfra kan konkurrere, og for Landmænd har det den største Betydning at faa de bedste og mest tidsmæssige Maskiner, uanseet hvor de fabrikeres.

Sandnæs i April 1894. **Nikolay Kluge.**

Fagbladet „*Farm Implement News*“ i Chicago underskriver **17de Mai 1894** bl. a. følgende.

„Faa, om idetheletaget nogen, af de Tusinder af Udstillere ved Verdensudstillingen, blev tildelt saadanne Æresbevisninger som William Deering & Co., Verdens største Fabrikant af Høstemaskiner. Af det samlede Antal af 26 Førstepræmier, uddelt for Høstemaskiner og Hyssing, fik dette Firma **16 Førstepræmier.** Disse Udmærkelser blev tildelt Deerings Maskiner, simpelthen fordi de **overgik alle Konkurrenter i let Trækkraft og Arbeidsevne som bevist i Konkurrance-Markprøver**“.

Ved den nylig afholdte Landbrugsudstilling paa Hamar var Deerings Maskiner udstillede, men ifølge Programmet var **uden-la..dske** Slaamaskiner udelukkede fra Konkurrence om Medaljer.

Heimdal Maskinforretning,
Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Ny Frokostdrik.

Prøv hvad der er sundt for dit legeme. — Den sundeste frokostdrik er **Maltos Cännabis** — Den tekn. Fabrik „Røda Korsets“ patent. Den er mild, velsmagende, nærende og billigere end Cacao. — Blot Kr. 1.25 pr. ¼ Ko.'s æske. — For friske øger den legemets spænstighed og kraft i høi grad. For svage, mavre og af lungetæring eller mavekatarrh lidende, er den simpelthen uskatterlig. — Den er mange gange kraftigere end den almindelige hampefrøextrakt.

Professor Mikael Steen (svensk farmakolog) siger om Maltose, at **„den ei bør savnes i noget hjem“.**

Sogneprest P. Nymanson, Skepparslöf, skriver til fabrikken den 4 Januar 1894: „Hos en yngling som i flere måneder havde lidt af blodspytning, havde ligget på sygehus og søgt flere læger uden at blive hjulpen, ophørte lugeblødningen efter at han havde anvendt Deres hampefrøextrakt i 14 dage“.

Flere Attester fra fremstående personer, prester, lærere, kjøbmænd, og embedsmænd m. fl. om Hampefrøextraktens udmærkede egenskaber mod Blærekatarrh, lungetæring, bryst- og mavekatarrh forefindes.

Maltos-Cännabis i ¼ Ko.'s æsker à Kr. 1,25 hos:

Apothekere og de fornemste colonialhandlere. Comissionslager for forhandlere hos agenten for Norge, **Reidar Due**, Kongens gade 8, Christiania.

Sorte Kjoletøier

0.85 — 1.00 — 1.50 — 1.75 — 2.00 — 2.25

Opsyet Undertøi for Damer. bedst og billigst hos **Tøger Andersen,** Tøiengaden No. 1.

Corsetter

0.85 — 1.00 — 1.50 1.80 2.00

Dametrøier

hvide, graa og røde

0.75 — 0.90 — 1.00 — 1.10 — 1.20 — 1.30 — 1.40 — 1.50 — 1.60

Føer og Sysager i stort Udvalg:

Tøger Andersen
Manufaktur-, Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Slips, Sløifer, Kraver, Snipper, Manchetter, Buxeseler, Uldtrøier.

Tricot Underbenklæder

1,00 — 1,25 — 1.40 — 145 — 1.50 1.60 — 1.70 — 1,80

Opsyet Undertøi for Herrer. bedste Kvaliteter, billigste Priser hos **Tøger Andersen,** Tøiengaden No. 1.

Lagenlærred, Bolster, Stampelo.

Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper.

— 202 —

„Folk siger maaske, at jeg neppe kunde holde saameget af Marie, uden at hun var min Datter.“

„Saaledes siger jo Folk bestandig.“

„Denne Gang har de Ret. Hun var min Datter.“

Dunluce saa alvorlig ud.

„De har Ret til min Fortrolighed. Hvis de skal blive min Svigersøn, vil jeg ikke have Hemmeligheder for Dem. Jeg vil fortælle Dem det Hele.“

„Hvis det gjør Dem ondt, Sir Joseph, maa De lade Sagen hvile. Jeg gjør intet Forsøg paa at faa Kundskab om Deres Livshistorie, heller ikke vil min Agtelse for Dem formindskes, hvis jeg fik vide, at De i Deres tidligere Liv begik en dum Handling. Verdensmennesker dømmer ikke strængt om den Slags Ting, Tænk ikke derpaa!“

„Nei, nei, det vil være en Lindring for mig at fortælle Dem herom. Jeg har følt mig saa elendig, siden Marie døde. Jeg er ikke overtroisk, men jeg tror, at hendes Død var en Straf over mig.

Da jeg tog hende hid, burde jeg have anerkjendt hende for min Datter, jeg kunde let nok have skaffet Beviser for et tidligere Giftermaal, Sibyl vilde aldrig have betvivlet Sandheden, og Marie kunde have tiet stille. Hun skulde ikke have meddelt nogen, hvad Tid hendes Moder døde.

Jeg burde have givet hende den Stilling, hun tilkom, som min retmæssige Datter: Men jeg var en

— 203 —

Kujon. Man talte om mig som den Forældreløses Velgjører — Historien er kort nok.“

Der opstod en Pause, og Sir Joseph gik taus til Enden af Terrassen, tændte en Cigar, røgte nogle korte Drag og kastede den derpaa fra sig utaalmodig.

„Arnold var en Englænder, der i flere Aar havde arbeidet i Nord Frankrig og giftet sig med en fransk Pige. Hun var fra det Sydlige og meget vakker. De hvvde været gifte et Aars Tid, da Arnold kom i min Tjeneste som Bestyrer af en af de Jernværker, jeg havde overtaget efter et Kompagni, der gik falit. Alt var i Forvirring, og Arnold, som var halvt Franskmand og desuden vel kjendt i denne Del af Landet, var til stor Nytte for mig. Han var en usædvanlig dygtig Mand, der havde staaet i Spidsen for flere betydelige Arbeider, men var meget drikfældig, og før han havde været tre Maaneder i min Tjeneste, hørte jeg, at han mishandlede sin smukke Kone, og man bad mig, tage mig af hende. Jeg gik til deres Hus, saa Konen, talte strengt til Manden og lovede ham Forfremmelse i sin Stilling, hvis han vilde holde sig borte fra Værtshuset. Han lovede Bedring, var meget angerfuld og roste sin Hustrus Dyder.“

„Og brød naturligvis sit Løfte, inden længe?“ sagde Dunluce, hvis trætte Mine viste, at han hørte paa Sir Joseph mere af Høflighed end af Interesse for Sagen.

„Ja, han blev endnu værre end før. Han var en nyttig Tjener og kjendte Stedet og Arbeiderne.

Præmieret i Kongsvinger 1885, Trondhjem 1887, Gjøvik 1890

Præmieret i Fredrikstad 1885, Chistiansand 1885, Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi *ikke* i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Udkommet og tilkjøbs i Bogladerne:

Fortællinger
fra
Søndagsskolen
ved
A. Rogndokken,
Lærer

Pris 0.60 Øre.

S. Mittet, Storgaden 15.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl, fineste Lager-Øl, Culmbacher, Münchener, Bokøl, Husholdnings-Øl, Sødtøl. Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Ualmindelig billig og interessant Læsning.

CAMMERMEYERS ROMANBIBLIOTHEK

Pris for hvert Bind **50** Øre. Elegant indbundet **75** Øre.

Katalog i enhver Boghandel samt gratis og franco. + Nye Bind udkommer stadig.

August Russ,

11, Stortorvet 11, Christiania, anbefaler sin altid vel assorterede Forretning med **Carn, Lærred** og **Hvidevarer** samt **Kjoletøier.**

For Sommeren netop ankommet **ægte franske Sirtser i stort Mønsterudvalg.**

Ægte Blaatøier til Kjoler, Forklæder og Guttedresser billigst.

Forklæder, Bluseliv, Skjørter Guttedresser og **Barnekjoler** samt **alt Slags opsyet Undertøi færdigt og efter Bestilling.**

Parasoller i Silke og Bomuld.

Kraver, Snipper, Manschetter og **Slips** for **Damer** og **Herrer** til billigste Priser.

Ligeledes anbefales Skjortelærred, extra godt fra 25 Øre Mtr. Bommesi fra 25 Mtr. Stout, bleget Lærred og Bommesi til alle Priser. Godt Udvalg i **Blonder** og **Broderier.** Lagenlærred, Lagenbommesie, Bolter og Dunlærred.

Fjær og Dun!
Alt til billigste Priser.

Gaarden Hornseth vestre og østre G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Bøhn,
(H.O.) **Rendalen.**

Søkrigsskolen.

Optagelsesexamen afholdes i anstundende September Maaned, da mindst 10 Elever skulle optages paa Skolen.

De Aspiranter, som agte at underkaste sig denne Prøve, ville have inden August Maaneds Udgang at indsende til Chefen for Søkrigsskolen Andragende derom, ledsaget af de fornødne Attester og Legitimationer. Om hvilke disse ere, om Fordringerne for Optagelsen og om Vilkaarene forøvrigt ved Skolen vil erholdes al nødvendig Oplysning af den udførlige Bekjendtgjørelse, som vil findes indtaget i Kundgjørelsestidenden Nr. 150, 157, 164, eller ved Henvendelse til Søkrigsskolens Chef.

Carljohansværn d. 1ste Juli 1894.
(H. O.)

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og P. Helgevold.

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,
Kristiania.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.
Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000
Kontor: Kirkegaden 21.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Gud og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustv Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 81. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 12te Juli 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 29,200,000
Akteeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Bedste Pudsemiddel for
Metaller, Glas, Marmor og malede Gjenstande er Brooke's Soap.
Den renser Staal, Jern og Tinvarer, Messing og Kobberkar, Knive og Gafler, borttager alle Pletter, Rust, Smuds og Anløbning hurtigere end Polersten, Trippelsten og Smergel.

Hiorth, Homan & Co.
Christiania.
Chemicalier en gros
&
Eneimportør for Norge af Brooke's Soap.

En mærkelig Debat.

Ved at læse den Debat, som fandt Sted i Odelsthinget Lørdag den 23de Juni, faar man en levende Følelse af, i hvilken Grad Loven om direkte Skat var et uoverveiet Hastværksarbeide. Dette blev erkjendt fra alle Sider, og med overraskende Aabenhed af dem, der bærer Hovedskylden for, at Loven blev sat ud i Livet. Hr. Lima kunde derfor med en Ironi, der traf Sømmet paa Hovedet, begynde sit Foredrag med den Bemærkning, at „naar man endelig skal have en ny Skattelov for hvert Aar, kan man jo forsøge en Lov efter Kommiteens Indstilling et Aars Tid". I det hele synes den Tone, der gik gjennem Debatten at have adskillig til fælles med den Ligegladhed, som man føler, naar man er kommet op i Vanskeligheder, hvorfra man ikke øiner nogen Udvei. „Lad skure", er Løsenet.

Hr. Ullmann gav Signalet til Syndsbekjendelserne med den Indrømmelse, at han „kunde være ganske enig i, at heller ikke denne Lov vil komme til at faa noget langt Liv". Men han gik videre i sine Bekjendelser. „Sandsynligvis vil den," fortsatte han, „være en Overgang til Repartitionssystemet (Fordelingen af Skattebeløbene paa Kommunerne i paa Forhaand fastsatte Portioner), som ikke kan lade sig praktisere, saa længe man ikke har nødvendigt Materiale at bygge paa . . ." „lige saa uenig som jeg var i at begynde den direkte Skat paa Grundlag af Repartitionssystemet, lige saa enig er jeg i, at det, naar nogle Aar er gaaet, bør indføres."

En anden af Radikalernes Chefer, Præsident S. Nielsen stemte her i med: „Jeg kan ikke skjule med mig selv, at naar, hvad her foreslaaes, ophøies til Lov, er der kun et eneste lidet Skridt til, og saa har vi Repartitionsskatten — det staar ikke til at nægte, og jeg har allerede i 1892 udtalt mig derhen, at da Systemet er godkjendt i de kommunale Skattelove af 1882 (med Hensyn til Amtsskatten), er jeg ikke længere en saadan Modstander af det, som jeg var i 1880, da man gav den første Skattelov under Forudsætning af Statsskat."

Hr. Gunnar Knudsen sluttede sig til de to Chefer. „Jeg er", ytrede han „ogsaa enig i den Betragtning, at denne Lov kan komme til at virke som en Slags Overgang til Repartitionssystemet", og han gav derpaa en temmelig uklar Udvikling af, hvad han tænkte sig som Repartionsordning.

Hr. E. Nygh kunde efter disse aabenhjertige Bekjendelser udtale paa Høires Vegne, at det var „nok saa interessant at høre, at Repartitionssystemet nu vinder saa levende Sympathi her i Salen; det var ikke længe siden, at Forholdet var et ganske andet, da maatte man ikke tale om Repartition".

Denne de store Venstrechefers Omsadling synes at være kommet mange af Partiets Menige uventet. I al Fald steilede de, og flere vovede aabent at udtale sin Uenighed med de to Præsidenter og Ingenioren fra Bratsberg. De Herrer Skaar, Langeland, Stousland og Berg erklærede, at de vilde bevare sin Troskab mod Procentsystemet. Og deri kan man ikke fortænke dem. Alle gode Venstremænd er opdragne til at betragte Procentsystemet som det eneste retfærdige og Repartitionssystemet som et Høirepaafund, og det er ikke alle, der har den Aandselasticitet, at de med Hr. Ullmann i en Haandvending kan forlade gamle Meninger og gaa over til de modsatte. Men disse trofaste havde forøvrigt ikke andet end mistrøstige Ord med Hensyn til Skatteordningen som den nu er. De haabede paa Fremtiden. „Kommer Tid, kommer Raad."

Den direkte Skat til Statskassen, som det radikale Parti nu har anbragt i vort Finanssystem, omtrent som Mrs. Gamps Paraply ifølge Dickens blev anbragt overalt, hvor denne værdige Dame kom personlig tilstede, synes saaledes Ophavsmændene selv at være ude af Stand til at faa lagt til rette paa en mindre forkjert og generende Maade. Der er, som Sagen er taget, i Virkeligheden kun fire Systemer, som kan følges, og de er alle fire saadanne, at man gjerne kan sige, at det ene er værre end det andet.

Den forholdsvis bedste Udvei er den, at indrette et fuldstændigt Ligningsværk for Staten og følge ensartede Principer hele Landet over, saaledes som i Loven af 1880 forudsat. Da har man Garanti for en retfærdig Ligning; da vil ingen blive ramt let, fordi han bor i Byen A eller i Heredet B, og haardt, fordi han bor i Byen C eller Heredet D. Men det bliver en svært kostbar Ordning, Udgifterne vil stige til Hundretusinder. En betydelig Besparelse kan finde Sted, dersom Kommunerne vil lade sit eget Ligningsværk fare og benytte Statens. Men dette vil vistnok falde lidet smageligt. Sagen er, at det kommunale Ligningsværk og Skatten paa Indtægt og Formue hos os er saa nøie indforlivet i hele det kommunale Selvstyre, at dette vil faa et meget forskjelligt Udseende, dersom Ligningsværket vedkommende den direkte Skat overtages af Staten.

Saa har vi Udvei No. 2, den, der benyttedes i den oprindelige Skattelov af 1892 med Skattekommisjærinstitutionen. Da var det Hensigten at bruge den kommunale Ligning ogsaa for Statsskatten, men at kontrollere og forbedre denne Ligning. Det sidste Forsøg er mislykket. Helbigvis — kan vi fra vort Standpunkt sige — har det kommunale Selvstyre vist sig at være en saa stærkt befæstet Borg, at Statens rigtignok svage og ubehjælpelige Forsøg paa at blande sig ind i de kommunale Ligninger har forfeilet Hensigten. Det kommunale Ligningsværk er i det væsentlige gaaet sin uforstyrrede Gang, og som Følge deraf har Statsskatten ramt akkurat saa tungt eller saa let i de enkelte Kommuner, som disse har tilladt den at ramme. Ved de nu foretagne Forandringer i Skatteloven erkjender Staten det kommunale Ligningsvæsen som Seierherre. De smaa og svage Forsøg paa i Statsskattens retfærdige Forbelings Navn at korrigere de kommunale Ligninger opgives i det væsentlige. Det, der bliver igjen i Loven af slige Forsøg, erkjendes af Lovgiverne selv at være en tom Form, eller en Overgang til Udvei No. 3.

Denne, eller hvad man kan kalde det Gunnar Knudsenske Repartitionssystem (forsaavidt dette kan skjelnes i dets Forfatters uklare Bemærkninger), bestaar deri, at man ligefrem lægger de enkelte Kommuners Opgaver over sin samlede Formue og Indtægt til Grund og forbeler Statsskatten paa Kommunerne i Henhold dertil. Det beror da paa Kommunerne selv, hvor meget de skal betale, idet de selvfølgelig ansætter sig Formue og Indtægt efter sine egne Ligningsregler og sin egen Skik og Sædvane. Et fuldstændigt Skatteligningsanarki vil da være Følgen, med mindre der indrettes en overordnet Autoritet, der med endelig Myndighed træffer Afgjørelse, naar Kommunerne gjensidig angiver hinanden for altfor lav Ligning.

Endelig har man som fjerde Udvei det rene Repartitionssystem, hvorved det efter bestemte i Lov fastsatte Faktorer udregnes, hvor meget der skal falde paa de enkelte Kommuner. Beløbene tilveiebringes derpaa af disse ved Hjælp af deres eget Ligningsværk. Disse Faktorer kan være forskjellige; de almindelig nævnte er foruden Kommuneligningens Opgaver over Indtægt og Formue tillige Folketallet, Matrikulskylden, de faste Eiendommes beregnede Værdi, o. l., og de enkelte Faktorer kan tillægges forskjellig Vægt, saa at Repartitionens Resultat kommer til at afhænge af, hvilken Beregningsmaade Lov eller Skattebeslutning forudsætter. Dette System, der i 1879 blev foreslaaet af den daværende Høiseregjering, blev enstemmig afvist af det samlede Venstreparti. Man henholdt sig til den berømte franske Statsøkonom Leroy Beaulieus Ord om at „Repartitionssystemet er et Kvaksalversystem, der aabenbart krænker Retfærdigheden, medens Procentsystemet er videnskabeligt og retfærdigt."

Vel, Leroy Beaulien faar overtage Ansvaret for disse stærke Ord. Vi skal her kun konstatere, at Storthingets to Præsidenter er paa Overgangen til at antage det saaledes karakteriserede System. Intet viser tydeligere, at den hovedkuls Indførelse af direkte Skat til Statskassen og de som Følge deraf gjorte Erfaringer har bragt alle tidligere Anskuelser i Opløsningstilstand. Det er ikke muligt det ene Aar at forudsige, hvad de samme ledende Mænd kan falde paa at stemme for det næste Aar.

En god Moral kan dog uddrages heraf: Man lærer, hvordan Lovgivningsværket ikke bør drives.

Ildløs udbrød igaar Form. Kl. 9 i Chr. August Gade No. 11 i Baggaarden. Ilden blev strax slukket ved Hjælp af 3 Slanger, men nogen Skade forvoldtes ved Vand.

Et Barn kom alvorlig tilskade og bragtes i bevidstløs Tilstand paa Rigshospitalet.

Fra Sorenskriver Beer i Gudbrandsdalen har man i nogen Tid ventet paa Afskedsansøgning, men da han nu har erklæret, ikke at ville søge Afsked, har Justitsdepartementet anmodet Statsadvokaten om at gjenoptage Sagen mod ham ved Extrathing.

Hoffotograf Szacinski afgik isøndags pludselig ved Døden. Afdøde, der var en ivrig Jæger, var polsk Flygtning. Han deltog nemlig i den sidste polske Opstand. Her havde han oparbeidet en af Landets største Fotografforretninger.

Bevilgningsvetoet. Vi maa udtale vor Anerkjendelse af den Maade, hvorpaa Protokolkomiteens Mindretal har skilt sig fra sin Indstilling angaaende Regjeringens Forhold til Bevilgningen til Konsulatvæsenet. Den Maade, hvorpaa den afviser Flertallets Paastand om, at der her er gjort et Bevilgningsveto gjældende, er korrekt og uangribelig. Det nærmere herom vil man have seet i forrige Nummer.

Mord.

Elverum 9/7 94 (H. O. T.-B.)

Ifølge idag indløbet Telefonmeddelelse hertil er en 13 Aars gammel Jæterjente bleven dræbt i Skogen en af de sidste Dage. Hun fandtes død med stygge Saar i Hovedet. En mistænkt Person, der straks efter blev anholdt, tilstod at være Forøveren. Han fik imidlertid Anledning til at flygte og er endnu ikke paagreben igjen.

Elverum 10/7 94 (H. O. T. B.)

Det er i Trysil, ikke i Elverum at det omtelegraferede Mord paa en Jæterjente er foregaaet. Morderen en nu paagreben. Han heder Martin Edvardsen og er ca. 20 Aar gammel.

„De moderate vil intet",

siger Radikalerne. Nei, nei, de moderate vil bare hævde Norges Selvstændighed og Frihed, de vil ta et Alvorstag for at skaffe Norge dets Ret og løfte det op til fuld Ligestillethed i Unionen med Sverige paa de Omraader, hvor dette endnu ikke er naaet. Sligt er altsaa bare Smaatterier og jevngodt med intet for vore Radikalere, især naar man vil prøve at naa dette paa fredelig Maade og uden Radikalernes stærke Talemaader, uden Skjældsord og ophidsende Tale mod Broderfolket, skr. „Vestlp."

„De moderate vil intet", nei, nei, de vil bare gjennemføre det gamle Venstres Program og finder ikke at burde løbe fra det, saaledes som Radikalerne har gjort — netop da Udsigterne for dets snarlige Gjennemførelse aabnede sig. Det moderate Venstre mener, at man ogsaa i Politiken bør udvise Troskab og Fasthed, om noget skal kunne udrettes. Ved denne ustadelige Skiften, Vakken og Upaalidelighed naaes intet.

„De moderate har intet Program, de er gaaet over til Høire". Den Tale lyder fra det Parti, som i senere Aar Gang paa Gang er løbne fra sit Program, har svigtet og brudt sine Løfter paa det groveste. Naar det moderate Venstre ikke vil følge Radikalerne hver Gang disse skifter Standpunkt og slaar ind paa nye Baner, ja saa heder det, at de moderate er gaaet over til Høire!

„De moderate vil intet". For Radikalerne er det jevne, frugtbare Fremskridtsarbeide, den rolige stø Udvikling intet. Nei, kom med Skraal og Larm, store Ord og megen Rabalder, det finder en ganske anden Paaskjønnelse blandt de ægte Radikalere, sligt værdsættes høiere end det stille, jevne, selvfornegtende Arbeide for den rolige Udvikling i Frihedens Tjeneste og i Forfatningens Aand.

„De moderate vil intet". Dette siger man trods vort vedtagne Program. Er Arbeidet for Næringsveienes Ophjælp altsaa intet for Radikalerne? Er en Lov om Selvpensionering til Omlægning af det nuværende Pensionsvæsen saa ganske betydningsløst for de radikale Herrer?

Ligeoverfor disse meningsløse Beskyldninger mod det moderate Venstre har vi kun at lægge frem vort Program, der greit og klart siger hvad vi vil, og som omfatter betydningsfulde Reformer og Fremskridt paa de forskjelligste Omraader.

Maatte alle, der tror paa Fremskridtets Sag og bekjender sig som dets Tilhængere, slutte sig til og tage Haand i Hanke med for at de kunde bli gjennemførte til Held og Ære for Fædrelandet!

Vil man være med i et frugtbart Arbeide for Fædrelandets Sag, saa slutte man sig til det moderate Venstre;

vil man derimod helst bare skraale og forkjætre, ja saa passer man maaske bedst i de radikales Rækker.

Jordskjælv.

Sammenstyrtede Huse, mange dræbte.

Konstantinopel, 11/7 94 (H. O. T. B.)

Igaar Middag fandt et heftigt Jordskjælv Sted. Tre stærke Jordstød fulgte efter hinanden. Mange Huse styrtede sammen og mange dræbte og saarede begravedes under Ruinerne. Blandt Befolkningen hersker stor Frygt og Uro; alle Forretninger er lukkede.

„Stein".

Tirsdag Formiddag lidt før 12 ankrede den tyske Krydserfregat, Kadetskibet „Stein", ude paa Pipervikens Havn og saluterede Akershus.

„Stein" skal afhente den tyske Keiserinde.

Fregatten har 2850 Tons Deplacement, en Maskine paa 2500 indicerede Hestekræfter og gjør 13 Mils Fart.

Bestykningen er 16 15 Cm.s Kruppske Bagladekanoner, 6 Maskinkanoner og 2 Torpedoudskydningsrør.

Det er et Jernskib bygget 1879 og har ca. 400 Mands Besætning.

Fra Eksercerpladsen Terningmoen skrives til os:

Lørdag 30te Juni samledes Linje- og Landværnsmandskaberne, de første til 24 Dages Kompaniekersitse og de sidste til 12 Dages Øvelser sammen med Aarets Rekrutter.

Rekrutterne maatte ved „Gammelkarernes" Ankomst rømme de forholdsvis gode og renslige Barakker for at ligge i Telt sammen med Landværnet. Der er nu ca. 1100 Mand her oppe, der stadig faar stege sig i Solheden. Varmen er ganske drabelig, der har været saadan en 25° Reaumur her hver Dag i hele forrige Uge og idag, Søndag, ser det fremdeles ud til at Varmen bliver vedholdende, skjønt vi igaar Aftes blev sat i Humør ved nogle Regndraaber. I denne Hede svinder Fornøielsen ved Eksersitsens Strabadser ganske betydelig ind.

Trods Varmen er Sundhedstilstanden udmerket god, hvilket vel maa siges, naar der blandt 1100 Mand kun gjennemsnitlig er ca. 20 sygmeldte for Dagen, og næsten aldrig er der Tale om noget alvorligere Tilfælde.

Et ufatterligt Gode er det friske, kolde Drikkevand, som her findes; det staar fuldstændig paa Høide med Kristianiensernes fortræffelige Maridalsvand. Til stor Fordel i sanitær Henseende er ogsaa at Soldaterne hver Dag bliver kommanderede til Badning.

Ogsaa Maden er upaaklagelig og laves af fortrinlige Sager; for Størsteparten af Arbeiderklassen er den bedre og kraftigere end den, de er vante med hjemmefra.

Mellem Foresatte og Menige hersker et godt Forhold. Der er ganske vist ingen Grund til Misnøie fra nogen af Siderne.

Officererne, der findes her i et Antal af 28, er humane og har aabent Øie for Soldaternes Krav.

Soldaterne er pligtopfyldende og gjennemgaaende anstændige.

Elverum Olsamlag har iaar aabnet en Filial her paa Pladsen. Men skjønt man herved har let Adgang til Øl, eksisterer her intet Feiltrin. Man haster ved Øvelsernes Slutning ned i Salonerne for at slukke sin Tørst og lader sig som Regel dermed nøie. Den forholdsvis høie Pris, 40 Øre pr. Fl., er ogsaa for Størstepartens Vedkommende for stiv.

Kl. 5 om Morgenen gaar Reveljen. Saa drikkes Kaffe Kl. 6, hvorpaa man Kl. 6½ rykker ud og ekserserer til Kl. 9. Mellem 9 og 10 er Frokost, hvorefter saa ekserseres fra 10—12½. Kl. 4 rykker man saa atter ud efter Middagshvilen og ekserserer til Kl. 6½, da man er fri for Dagen.

En liden Adspredelse fik endel af Rekrutterne og Landværnet her forleden, da der opstod Skogbrand lige i Nærheden af Ekserspladsen, og havde ikke Militærhjælp været saa nær Forhaanden, turde Ilden have naaet et ganske andet Omfang end som skeede, saa tørt og letfængbart al Ting nu er. Der brændte bare ca. 50 Maal og deraf ingen større Træer.

Terningmoen er sikkert en af Landets behageligste og sundeste Ekserspladse. Den er fra alle Kanter omgiven af tæt Naaleskog, Pladsen er græsgrønt saa vidt, at ingen Sand støver op, og, hvad der maaske er mest nyttigt for Soldatens Velvære, den har nye, renslige og rumBarakker.

Jordfæstelsen.

I Mandags holdt Storthingsflertallet Gravøl. Først stedtes til Hvile (om Formiddagen) den Promenadehistorie, som havde foranlediget Udsættelsen med Bevilgningen af Kronprinsens Appanage. Udsættelsesforslagets Ophavsmand, Hr. Gunnar Knudsen erklærede nu, at han „akcepterede det Dementi", som Hr. Klas Ryberg har afgivet. Ingen af Hr. Knudsens Meningsfæller optraadte ved Graven, og for at skaane deres Følelser forholdt ogsaa Modparten sig taus, skjønt det nok kunde have været paa sin Plads at ytre Sorg over den Maade, hvorpaa Storthingets Værdighed er blevet krænket ved Flertallets taabelige Brug af en almindelig Avisfrøne.

I Eftermiddagsmødet fandt en mere larmende Jordfæstelse Sted. Det var det berømte Dokument No. 1, der endelig, efter altfor længe at have ligget oven Jorde, blev begravet i Protokolkomiteen. Der blev holdt en Række Gravtaler, der dog ikke kan betegnes som Forsøg paa at gjenoptage den tre Dages Debat, som fandt Sted for nogle Uger siden, og hvori Flertallet led et saa afgjort Nederlag. Det var kun nogle ubetydelige Skjærmydsler, som holdtes gaaende nærmest for at bortlede Opmærksomheden fra den ynkelige Skjæbne, der rammede det med saa megen Brask og Bram fremsatte Arvesen—Lindboeske Forslag om de 8 Skrivelser. Dette Forslag jordfæstedes i den samme Kiste som Dokument No. 1, uden at andre end Forslagsstilleren holdt Gravtale over det.

Efter at Teppet saaledes er gaaet ned uden Bifaldssalver, vil dog de radikale Ledere, derom kan man være forvisset, atter fremlægge sine Stykker, lige ned til Promenadehistorien, under Valgagitationen. De haaber, at den Forestilling, der opføres for Vælgerne, vil falde bedre ud end Prøven i Storthinget. De gjør nemlig Regning paa, at Vælgerne er lige saa ukritiske og uvidende, som det Publikum, der i sin Tid lagde for Dagen sin uforstilte Beundring for Per Degns Lærdom.

Otto Andersens Skole afsluttede Skoleaaret med Examensfest for Smaaskolen og de tre nederste Middelklasser Lørdag 30te Juni og for de høiere Klasser Lørdag 7de Juli.

Til Middelskoleexamen fremstillede sig 30 af Skolens Elever. Af disse bestod 2 ikke den skriftlige Prøve, en har ikke fuldendt Examen paa Grund af Sygdom, af de øvrige fik 3 udmærket godt, 19 meget godt og 5 godt. Af Privatister var anmeldt 27, af hvilke 17 bestod Examen, 8 med meget godt, 9 med godt.

Til Examen Artium fremstillede sig 11 af Skolens Elever, der samtlige bestod Examen.

Klassisk Artium:

Elster, Egil. Meget godt 23:12.
Geelmuyden, Kristian. Meget godt 19:12.
Kjelstrup, Karl Otto. Meget godt 24:11.
Natvig, Edgard. Godt 31:12.
Stang, Jørgen. Godt 39:12.
Thaulow, Carl Gustav. Meget godt 28:12.

Realartium:

Astrup, Ebbe Karsten. Meget godt 32:13.
Blom, Haakon. Godt 38:13.
Eger, Lorentz. Godt 39:13.
Grinaker, Bernt. Meget godt 20:13.
Olsson, Nils Edvard. Meget godt 25:13.
3 Privatister bestod Examen.

Folkefestnet paa Hovindsholm sidste Søndag, hvor Statsraad Bang holdt Hovedtalen, var besøgt af ca. 2,500 Deltagere.

Varmt. Fra Randsfjord skrives 9de Juli til „Morgenbladet": En slig Hede — som vi nu har — vil ikke stort længer kunne vedvare — uden stor Skade for Landmanden. Det har været op til 42 Gr. Celsius. Ageren er begyndt at „falme" paa enkelte Steder, og Græsset maa have Regn snart — om man ikke begynde med Slaatten — hvilket er altfor tidlig.

Indkjøb af Statsskoge. Landbrugskomiteen indstiller paa, at Staten indkjøber for 450,000 Kr. de Brødrene D. og H. Cappelen tilhørende Skoge i Tinn i Telemarken.

Fra Tromsoudstillingen.

Juryen for Fiskeafdelingen paa Udstillingen har tildelt Følgende Diplom for Guldmedalje: Den norske Fiskegarnsfabrik, Christiania, — Jensen, Tønsberg, for Hvalvaaben, — O. H. Svendsen, Fredriksstad, for Oljeklæder, — Wingaards Jernstøberier, Bergen, for Garnspil, — Schjøtt & Co., Bergen, for Redningsapparater og Bølgedæmpere. — Anglo norwegian fishing Co. lim., for Hvalredskaber og Produkter, — Wm. Schøning, Stamsund, for Hermetik, — C. Hauge, Thiis, Stavanger, for Hermetik, — Jørgensen, Hiisken, for Røgesild, — Karl J. Hall, Tromsø, for Tran, — N. P. Dahl, Molde, for Dampmedisintran, — C. Jordan, Trondhjem, for Do., — Brødrene Schrøder, Aalesund, for Bødkerarbeide, — L. Fr. Meyer, Aastvedt, for Sildetønder, — D. Brambani, for Blikemballager, — Johannes Kristensen, Skjærstad, for Klipfisk, — N. Julius Wiig, Løvøen, for Do. — Patrick Volkmar, Christiansund, for Klipfisk for Sydamerika, — Jakob Olsen, Melosund, for Klipfisk, — D. Storvik, Christiansund, for Tøndestavmaskine, — Chr. Hjaltason, Harstad, for Islandsklipfisk.

Desuden uddeltes 53 Diplomer for Sølvmedalje og 26 for Broncemedalje. — 12 fik hæderlig Omtale. (N. T.-B.).

Reddet.

Flekkefjord, 11/7 94 (H. O. T. B.)

Galeas „Elektra" Kaptein Josefsen, indkom igaar Eftermiddag til Risholmen med 7 Mand og Kapteinens Søster, bjergede fra den synkende Kragerøbark „Skjold" Kapten Sørensen, underveis for Arendal med Gaskul. Igaarmorges 30 Mil vest af Lindesnæs, havde Kokken revet af en Fyrstikke i Kulrummet, hvorved opstod Explosion, saaat Dækket og Forskibet blev ødelagt. Fire Mand blev indlagt paa Sygehuset.

Diplomatbudgettet er opført som første Sag paa Storthingskartet til i Eftermiddag.

Gundersens Skole afholdt Aarsfest 6te d. M. Skolens Elevantal i Aarets Løb har været 281 (Smaaskole, Middelskole, Middelskolekursus og toaarige Gymnasier). Skolen, der ifjor blev Fælles-skole, har iaar havt 53 Piger.

Til Middelskoleexamen fremstillede sig som Skolens Elever 28, der alle bestod Examen, 2 med Udmærket godt, 14 med Meget godt, 7 med Godt, 5 har paa Grund af Sygdom (Mæslinger) ikke fuldendt Examen.

Af 28 Privatister strøg 12 i det skriftlige.

Examen Artium absolveredes af 3 Latinere, hvoraf 2 fik Meget godt, 1 Godt, og af 20 Realister, hvoraf 8 fik Meget godt, 8 Godt og 4 Temmelig godt.

Odelsthinget.

Møde den 9. Juli. Kl. 10

Forskjellige Forslag til Forandringer i Kommunalloovgivningen besluttedes enst. ikke tagne under Behandling iaar.

Dokument No. 1.

Præsidenten (Horst) foreslog Oversendelse til Protokolkomiteen.

Engelhart fastholdt, at de i Dokument 1 leverede Oplysninger var faktisk rigtige. Derimod var det ikke lykkedes Komiteen at skaffe Klarhed over alt, hvad der var passeret, og dette havde Komiteen udtrykkelig paapeget. I Tillægget til Dok. 1, Indberetning til Hs. Maj. Kongen, var nu oplyst, at der ogsaa var skeet Henvendelse til Bergenske Brigade om Forføininger til Geværernes Ubrugbargjørelse. Brigadechefen havde dog oplyst, at noget saadant ikke var foretaget, han havde desuden ogsaa oplyst, at ingen Henvendelse var skeet til Brigaden. Det forekom Tal. mærkeligt, at Brigadechefen kunde optræde paa denne Maade. Tillægget viser, at Statsraad Munthe havde sendt sin Henstilling til samtlige Brigader. Dette var underlige Tilstande. Frygt for Uroligheder kunde ikke være Grunden. Han henviste i saa Henseende til Oberst Gaarders Erklæring. Ordren var efter Talerens Mening ubetinget. Hvordan vilde det gaaet, hvis man havde faaet Ordre til almindelig Mobilisering? Det forekom ogsaa noget mærkeligt, at Brigadechefen for 2. Akerhusiske Brigade ifølge sin egen Erklæring første Gang han læste om Geværaffikruningerne, læste om dette som om noget ganske nyt, og dog var Geværerne gjort ubrugelige ved tre af hans Bataljoner. Ligesaa vilde Tal. paapege, at den norske Regjering dengang henvendte sig til den svenske om dens Betænkning ianledning Rigsretsdommen. Hvad betød dette? Protokolkomiteen vilde faa meget Arbeide med at granske disse Sager tilbunds, hvis dette overhovedet var muligt. Ogsaa Regjeringen havde her en Opgave at løse. Tal. vilde til et Spørgsmaal af Rynning svare, at han hverken havde deltaget i eller kjendte til Raadslagninger om Indførelse af Republik i 1892 og 1893.

Schweigaard agtede at stemme for Præsidentens Forslag. Engelhart havde nu repeteret Udtalelser fra den 3 Dages Debat i Storthinget. Han troede forøvrigt, at ingen vilde dadle ham, fordi han havde siddet her i Storthinget uden at huske et enkelt Udtryk af en Indberetning, som var oplæst for 10 Aar siden. Naar Engelhart havde spurgt: Hvad Brug havde den daværende Regjering for den svenske Regjering, vilde han svare: ingen. Og naar han spurgte: Hvorfor henvendte den sig saa til den svenske Regjering, vilde han svare: den norske Regjering har aldrig henvendt sig til den svenske om nogen Erklæring eller Betænkning.

Prahl vilde paa dette Stadium ikke underskrive Engelharts Udtalelser om Chefen for Bergenske Brigade. Efter sit Kjendskab til Chefen maatte han tro, at her forelaa en Misforstaaelse.

Statsraad Olsøn havde ikke kjendt Indberetningen til Hs. Maj. Kongen, før den forelaa trykt som Tillæg til Dokument No. 1. Paa Grund af Uoverensstemmelsen mellem Generalens Erklæring og Indberetning havde han skrevet og telegraferet til General Gill og herpaa modtaget det telegrafiske Svar, at ingen Ordre eller Henstillen var indløbet til Brigaden. Nærmere Oplysninger kunde vel ikke faaes nu, da Statsraad General Munthe er død.

Rynning: Engelhart var nok kommet til det Resultat, at Forsvaret i Storthinget var slet, hvorfor han nu havde villet levere en ny og forbedret Udgave, men havde ikke klaret det. Det var kun en Gjentagelse, og Komiteen stod lige blottet. Naar Engelhart haabede at Protokolkomiteen vilde klare alle mørke og uklare Punkter, saa maatte man ikke have ventet i 3 Uger med at sende Sagen til denne Komite, vente til 9de Juli. Tal. anerkjendte Engelharts aabne Erklæring om ikke at have deltaget i eller kjende til Raadslagninger om Indførelse af Republik, men Engelhart hørte formodentlig ikke til de Indviede.

Præsidenten paatalte et af Rynning benyttet Udtryk, at Engelhart var kommen med lumske Insinuationer mod Repr. Schweigaard, som uparlamentarisk.

Arvesen beklagede, at Tiden nu var saa langt fremskreden, at han ikke kunde fremsætte Forslag om Indkaldelser eller om Fremskaffelse af nye Oplysninger i Sagen.

Prahl ankede over, at Rynning havde indblandet ham i sin Kritik nu, skjønt han ikke havde udfordret ham.

Rynning kunde forstaa, at det ikke var behageligt for Prahl at være i Engelharts Selskab.

Løvland anbefalede, at det kunde være paakrævet at faa en Kontrolkommission, som havde Opsyn med Armeens Vaaben. Med Hensyn til Domstolene kunde de maaske paakaldes, naar Protokolkomiteen var færdig med sit Arbeide. Ligesaa ankede han over, at den norske Regjering i Taushed havde hørt en Betænkning af den norske Regjering i et norsk Spørgsmaal i 1884.

Rynning mente, at de Mænd, mod hvem Insinuationer var rettet havde Krav paa upartisk Undersøgelse snarest muligt.

Bogt mente ogsaa, at det vilde været bedst at faa upartiske Undersøgelser snarest muligt. Ved nu den 9de Juli at sende Sagen til Protokolkomiteen, fik man ingen Undersøgelse.

Løvland: For Bogt og Rynning var en parlamentarisk Undersøgelse ikke „ordinær" og ikke „lovlig", hvis man kunde slutte antithetisk fra Rynnings Udtalelse om lovlig Undersøgelse.

Men Storthinget maatte ikke endnu give denne Sag fra sig; thi det var her kaldet til at faa Sagen oplyst.

S. Nielsen: Pleiede man i de store militære Stater at skrue af Geværene af Frygt for Uroligheder? Er det Skik i Tyskland?

Rynning: De to sidste Talere optraadte virkelig demokratisk. Storthinget skulde greie alle disse Undersøgelser, men ikke rettere end Tal. vidste, gjaldt det kun Ting, hvorfor kunde sættes Rigsret; men her gjaldt det Mænd, som hørte ind under de almindelige Domstole. At Sagen nu var bragt i det Gjænge, at den ikke iaar kunde komme ind under Domstolenes Undersøgelse og Afgjørelse, det havde han klaget over.

Engelhart: Regjeringen kan sætte sig i Bevægelse saa meget den vil til Sagens Optlaring, og den bør gjøre det.

Løvland: Man fik afkræfte Kjendsgjerningerne, hvis man kunde, men det havde man ikke kunnet.

Bogt: Nei, ingen bestrider, at Bolte i 1884 udtoges af Geværene; men vi bestrider, at dette blev foretaget i anden Hensigt end af Statsraad Munthe forklaret. Og man havde kun klandret den partiske og tendentiøse Fremstilling i Dokument Nr. 1.

Rynning beklagede atter den Maade, hvorpaa denne Sag var behandlet hidtil.

Hægstad: Høire ønskede denne Sag snarest muligt ud af Storthingets Hænder.

Bockmann: De Radikale ønsker ikke denne Sag oplyst før Valgene, men at den skal holdes varm i Valgøiemed for at den kan gjøre Nytte enkelte Steder, skjønt en af deres egne paa dette Felt kyndige Mænd har erklaret, at Armeen ikke var gjort vaabenløs. Høire og de Moderate ønskede denne Sag upartisk oplyst før Valgene.

Løvland: Storthinget var her det egentlige Forum; det havde at vaage over Rigets Velfærd og Sikkerhed.

Efter yderligere Udtalelser af P. Utheim og Rynning besluttedes Dokument Nr. 1 enst. oversendt Protokolkomiteen.

Lov om Adgang til Laan mod Pant i industrielle Anlæg blev mod 18 St. besluttet ikke taget under Behandling iaar.

Forslag til Forandring af Dissenterloven foresloges af Bonnevie ikke taget under Behandling iaar. Dette bifaldtes med 48 mod 21 St. 21 Herrer var fraværende.

Mødet hævedes Kl. 9.35.

*

Møde 10de Juli Kl. 10.

Konsulatvæsenet.

Schweigaard foreslog den foreslaaede Konsulatlov ikke taget under Behandling af indeværende Aars Odelsthing, hvilket han begrundede med Sagens Vigtighed og Vidløftighed og den langt fremskredne Tid.

Engelhart anbefalede Lovens Behandling iaar, da denne Lovs Vedtagelse medførte betydelig Lettelse for vore Skibe.

Schweigaard tvilede paa den lovede Lettelse. Konsulats-Væsenets Kostende vilde jo ikke blive mindre, saa etsteds maatte Pengene komme fra. Formodentlig vilde enkelte Skibe ved den foreslaaede Omordning faa nogen Lettelse, medens andre vilde faa forøgede Byrder. Ialfald burde de særlig interesserede faa Anledning til at udtale sig om Sagen.

G. Knudsen anbefalede Lovens Behandling iaar. For Sagens Oversendelse til de interesserede for at faa deres Erklæring talte adskilligt, men Oversendelse var ikke nødvendig.

Knap var interesseret, men han kunde ikke anbefale Behandlingen iaar. Det af Komiteen opstillede Budget vilde vise sig uholdbart; der var nemlig strøget altfor mange Konsulater. Han ankede stærkt over, at ikke denne Sag, som skulde være til Ophjælp af Søfarten, ikke var oversendt til de interesseredes Udtalelse.

Statsraad Birch-Reichenwald beklagede, at denne Sag var blandet op i Politiken. Sagen trængte yderligere Udredning, da der var meget, som kunde være Gjenstand for Tvil. Specielt vilde han nævne, at den foreslaaede Forandring

---

Mikroskopisk Fotokemi.

Ny Undersøgelsesmethode.

(Meddelt af S. A. Ramsvig).

—⁂—

(Slutning fra forr. No.)

Pringsheim Eksperimenter har aabnet en ny Bane til Forstaaelse af fysikalske og fysiologiske Processer, som lover et godt Resultat.

Pringsheims Forsøg gik fornemmelig ud paa at lære at kjende Virkningen af det optisk forstærkede Sollys paa Bladgrønt ad mikroskopisk Vei. Ved Hjælp af en temmelig sterk Glaslinse blev Sollyset ledet saaledes paa Mikroskopets Brændepunkt, at der derstedes opstod et fuldstændig optisk Solbillede. Dette intensive Sollys kunde ved en særegen Anordning efter Behag mildnes eller forstærkes og tillige efter Ønske ledes hen paa et enkelt Punkt. Nu blev en Plantedel bragt under Mikroskopet i Sollysets koncentrerede Straale, for at man mikroskopisk nøiagtig kunde studere Sollysets Virkning paa de enkelte Klorophyllceller.

Forsøget gav først det overraskende Resultat, at Cellen hurtig blegner i det forstærkede Sollys, og at det grønne Farvestof forsvinder istedetfor at blive forstærket. Som naturlig, maatte man straks formode, at dette var skeet ved den af de koncentrerede Lysstraaler frembragte Varme. Men ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at det ingenlunde forholdt sig saaledes. Ved farvede Glas, og endnu meget bedre ved forskjellige farvede Vædsker, saasom en Opløsning af Jod i Svovlkulstof eller Klorkobber eller svovlsur Kobberoxyd-Ammoniak, formaar man i betydelig Grad at svække, ja næsten ganske at tilintetgjøre de gjennemslippede Solstraalers Varmevirkning og tillige deres kemiske Virkning. De anstillede Forsøg med saadanne Vædsker viser nu, at Varmen ikke spiller nogen Rolle ved Klorophyllets Tilintetgjørelse. Lader man Sollyset gaa gjennem en Opløsning af Jod i Svovlkulstof, saa beholder Straalerne endnu 80 Procent af sin Varmekraft, og denne Varme vilde ved længere Indvirkning ubetinget være tilstrækkelig til at blege Klorophyllet, hvis Blegningen af samme var afhængig af Varmen. Alligevel lykkedes det ikke at tilintetgjøre Klorophyllet dermed. Derimod gav Forsøget det Resultat, at andre kemiske Vædsker, som sterkt absorberer Solstraalerne og kun gjennemslipper de kemisk virkende Straaler, trods deres kolde Lys bevirker Farvestoffets Tilintetgjørelse.

Ved mangfoldige andre Forsøg, som vi ikke her nærmere kan anføre, er det fastslaaet, at Heden i det koncentrerede eller forstærkede Lys ikke er Aarsag til den grønne Farves Udslukning. Man har derimod her at gjøre med en kemisk Proces, som de kemiske Lysstraaler bevirker. Imidlertid har videre Undersøgelser ved Hjælp af Mikroskopet givet det Resultat, at heller ikke denne Proces er saa enkel, som det heraf skulde synes.

Man har i den nyere Tid indrettet Mikroskopet saaledes, at den Gjenstand, som skal undersøges, kan bringes ind i et Kammer, hvorved det bliver muligt at lade hvilkensomhelst Gas man ønsker, strømme ind. Pringsheims Undersøgelser med saadanne Mikroskoper har nu vist, at Klorophyllet kun da optæres af Sollyset, naar Cellen befinder sig i en Gas, som indeholder frit Surstof, saaledes som Tilfældet er i Atmosfæren. Fortrænger man den atmosfæriske Luft og lader Vandstofgas strømme gjennem Jagttagelseskamret, saa beholder Plantecellen sit Klorophyl trods det intensive Sollys, og en fuldstændig Forstyrrelse finder Sted kun da, naar Heden er sterk nok til at forstyrre Plantecellens Struktur.

Nu kunde man let forledes til den Anskuelse, at Klorophyllet selv i Sollyset er udsat for en Oxydation, saa at det derved foregaar en Opløsning af dets Farvestof, hvilken hører med til Plantelivets Forretning. Men nærmere Undersøgelse af Pringsheim paaviser, at ogsaa denne Antagelse er feilagtig. Sollysets Virkning og Klorophyllets Diemed er, som det har vist sig, ganske det modsatte af, hvad man tidligere var vant til anse samme for.

I Klorophyllcellen befinder sig nemlig, som Pringsheim viste, foruden de allerede tidligere iagttagne Bestanddele af Fedt og Stivelse, ogsaa et hidtil ubekjendt Stof, som man kan udsondre ved fortyndet Svovlsyre. En nærmere Undersøgelse har vist, at dette Stof er et Slags Voks eller Balsom, der bevirker Cellens egentlige Aandedræt, og som i Sollyset forbinder sig overordentlig hastig med Surstof. Pringsheim har benævnt dette af ham opdagede Stof „Hypoklorin". Dette Stof findes ogsaa i Planter, som endnu ikke besidder Klorophyll i fuldt udviklet Celleform. Efter Pringsheims Jagttagelser er netop dette hidtil ubekjendte Stof Grundkilden til den kemiske Proces i Plantelivet. Dets store Tilbøielighed til i Lys at forbinde sig med Surstof er netop et Stykke af Plantens Liv. Men da det er nødvendigt for Plantens Vekst, at Oxydationsprocessen, d. e. Forbindelsen med Surstof ikke foregaar for hurtigt, men middelmaadig i et rigtigt Forhold til Vekst, samt i et rigtigt Forhold til Udskillelsen af forbrugte Gaser, saa tjener Klorophyllet med sit grønne Farvestof som et beskyttende Dække om Hypoklorinet, der hastig vil forene sig med Surstoffet for at Sollyset ikke skal forhøie Hypoklorinets Lyst til Forbindelse med Surstoffet. Bladgrønnet er derfor at betragtes som en Solskjærm for Hypoklorinet; det dæmper Lyset og danner en Regulator i Planternes Livsproces.

Frembringer man ved optiske Indretninger en kunstig Forstærkning af Sollyset paa Hypoklorinet, saa bliver Klorophyllet som Regulator for Plantens Liv og Ekkitens for svag til at hemme den heftige Oxydation, og Forbrændingsprocessen foregaar da saa sterkt og hurtigt, at Klorophyllet selv forstyrres.

Pringsheims nye Undersøgelsesmethode, hvilken han selv betegner som „mikroskopisk Fotokemi", baner Veien for en uoverskuelig Række af Forskninger, saavel i Planternes som i Dyrenes Væv. Men hvad der indtil nu tør betragtes som fastslaaet, er den interessante Kjendsgjerning, at ogsaa Plantelivet behøver en Regulator for sin rigtige Udvikling, ligesom vi Mennesker for vort Aandedræt og vor Hjertevirksomhed behøver den modererende og regulerende Omstreifernerve, nervus vagus, ligesom vi heller ikke kan undvære Regulering og Moderation i det sædelige Liv, hvis vi ikke altfor hurtig vil prisgive vor Aand og vort Legeme til den hastige Opløsning.

vistnok kunde medføre nogen Lettelse for Dampskibe, men ikke for vor store Seilskibsflaade. Det var derfor paakrævet, at faa de interesseredes Udtalelser, saameget mere som denne Lov ikke var nødvendig for at faa eget Konsulatvæsen.

J Olsen var mod Udsættelse og Indhentelse af de interesseredes Erklæringer.

Efter yderligere Bemærkninger af Jørg. Knudsen, J. Utheim m. fl. optoges Schweigaards Forslag til Votering. Forslaget forkastedes med 44 mod 37 St. De 37 var Høire og de Moderate. Derefter bifaldtes Lovens 4 Paragrafer uden Debat mod Høires og de Moderates Stemmer.

Lov om Adgang til Deling af Bygdealmenninger bifaldtes enst. Ligeledes bifaldtes enst. og uden Debat Lagthingets Anmærkninger til Ulykkesforsikringslov for Arbeidere.

Mødet hævedes Kl. 12¾.

Fra Folkemøderne. Ifølge et Specialtelegram af idag fra Trondhjem til „Morgbl." holdt Redaktør Løken i det tidligere radikale Holtaalen Søndag et Folkemøde, hvortil mødte omkring 70, hvoraf faa Stemmeberettigede. Kand. Borgen mødte til Diskussion. Der foregaar i denne Tid Oprettelser af moderat Forening i Holtaalen.

J Singsaas er mere end Halvparten af de Stemmeberettigede indmeldt i Bygdens moderate Forening.

29¼ Knob i Timen. Torpedo-Odelæggeren „Daring" har nylig gjort Prøveture ved Themsens Munding. „Daring" er 185 Fod lang, 19 Fod bred og stikker 7 Fod dybt. Den skal bevæbnes med en 12-punding Hatchkins hurtiggaaende Kanon samt 5 Stykker 6 Pundere. I første „Løb" mod Tidvandet og i frisk Sø opnaaedes 28,2 Knob med 383 Maskinslag. Tilbage med Tidvandet gjordes 28,57 Knob med 385 Slag, og op igjen mod Strømmen løb Fartøiet med 29,263 Knob, den største Hastighed, som nogensinde er bleven opnaaet af et Orlogsskib. Maskinen gjorde da 395 Slag. Trods den store Fart vibrerede Skibet kun ubetydeligt.

Den Pige, som for en Tid siden i Ullensaker havde gjort sig skyldig i Barnefødsel i Dølgsmaal, blev ifølge Telefonmeddelelse til „Morgenbladet" igaar ved Meddomsretten dømt til 3 Aar og 6 Maaneders Straffearbeide.

Bortført af en Ørn. I Brocken Buck Bjergene, ca. 4 Mil fra Johnson City i Tennessee, slog en stor Ørn ned paa et Negerbarn, der var fastbundet til en Stol. Moderen og andre Kvinder var sysselsatte med at vaske i Nærheden. Da Ørnen kom for nær til nogle store Træer, blev Stolen hængende i et af disse, hvorved Barnet blev frelst. Det havde kun et lidet Saar i den ene Skulder.

Centrum i Kraakstad.

Den 8de Juli stiftedes en Centrumsforening for Kraakstad med 30 Medlemmer, hvoraf de 27 er Stemmeberettigede, og omtrent samtlige tidligere har tilhørt det gamle Venstre, men som ikke kan følge det nuværende radikale Parti. Man har Haab om stor Tilslutning til Foreningen.

Følgende Lov for Foreningen vedtoges.

Foreningens Formaal og Virken.

1. Foreningens Formaal er at virke for en rolig fremadskridende Udvikling for vort Statsliv, en fuld Ligestillethed med Sverige paa Lovens Grund, og saa vidt mulig gjennem Forhandling søge udskillet af Fællesskabet det, som kan udskilles uden Skade for Norge og Unionens Tarv, samt i det heletaget at arbeide i Overensstemmelse med Landscentrumsforeningens Program. Dette søges naaet ved:

2. Afholdelse af Møder, ved Foredrag og i det heletaget ved at sprede politisk Oplysning, samt ved at arbeide for Valg af Storthingsmænd, der vil sørge for at varetage Gaardbrugernes Tarv ligeoverfor den sidste Tids radikale politiske Bevægelse, men dog ogsaa tage tilbørlig Hensyn til andre Samfundsklasser.

3. Gjennemførelse af Flertalsstyret i Overensstemmelse med Grundloven, med tilbørlig Hensyntagen til det suspensive Veto og Krav paa dets Opretholdelse som en gavnlig Stopper for forhastede Afgjørelser.

4. En forsigtig skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, idet betones, at den kommunale Stemmeret, ikke bør udvides før den statsborgerlige.

5. Sparsomhed i Statshusholdningen.

6. Medlem af Foreningen kan enhver blive, der i det væsentlige er enig i Foreningens Maal og vil støtte denne ved sin personlige Virken for dets Løsning.

7. Ethvert Medlem betaler en aarlig Kontingent af Kr. 0.50, der betales første Gang ved Indmeldelsen og senere hvert Aar inden St.Hans.

8. Foreningens Bestyrelse bestaar af 6 Medlemmer valgte af og blandt Foreningen. Formand og Viceformand vælges ved særskilt Valg, ligeledes vælges tvende Revisorer. De valgte fungerer i 2 Aar. Valget paa det halve Antal foregaar paa den aarlige Generalforsamling. Første Gang bestemmes de udtrædende ved Lodtrækning. Ethvert Medlem pligtes til at modtage Valg til Foreningens Ombud, dog har enhver Ret til at undslaa sig for Gjenvalg i en ligesaa lang Tid, som han umiddelbart forud har fungeret. — Sekretær og Kasserer vælger Bestyrelsen inden sin Midte. — I Tilfælde Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget

9. Generalforsamlingen afholdes hvert Aar inden St. Hans, hvor da foretages:

1. Bestyrelsens Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, samt Oversigt over Regnskabet.
2. Decission af Regnskabet.
3. De i § 8 omhandlede Valg.

10. Almindelige Sager afgjøres ved simpelt Stemmeflertal. Tillæg til eller Forandring i Loven kræver ⅔ Flertal.

Til Bestyrelse valgtes H. Ambjørnerud, H. Mørk, H. Mittjø, Stationsmester Fasting, O. Holt og B. Ustvedt.

Til Formand valgtes H. Ambjørnerud, til Viceformand H. Mørk.

Til Revisorer valgtes Lærer Strandenæs og Landhandler H. Østby.

Den nye Frimurerloge vil, efter hvad der nu forlyder som sikkert, blive indviet af Hs. Maj. Kongen Lørdag den 22de September.

40,000 Kroner i norsk Guldmynt lod den tyske Keiser hæve hos Konsul Falck ionsdags, meddeler „Vestlandsp." Pene Reisepenge.

Statsraad Sverdrup taler Søndag Eftermn. den 15de Juli Vestre Toten.

Redaktør Helgevold holder Søndag Eftermn. den 15de Juli politisk Foredrag i Brandbu.

Statsraad Haugland er i god Bedring.

Anarkistprocesserne i Frankrig foreslaaes af Regjeringen at skulle foregaa med største Strenghed for de almindelige Domstole og ikke for Jury. Ligeledes foreslaaes Forhandlingernes Offentliggjørelse i Aviserne forbudt. Forslaget har al Udsigt til at blive vedtaget af Kamrene.

Til Sognepræst i Aas er udnævnt Pastor Storjohann.

Til kst. Byfoged i Kragerø er udnævnt Sagfører Synnestvedt.

Til adm. Direktør i det Stavangerske Dampskibsselskab er ansat Kapt. Simonsen. Den tidligere Direktør, Normann, bevilges 3000 Kr. i Pension.

En Konduktør ihjelklemtes iforgaars ved Uforsigtighed under Afkobling nede paa Hovedstationen, Afdøde var 25 Aar og ugift.

Storthinget.

Møde 11te Juli Kl. 10.

Kongsberg Sølvværk

Angaaende Underbergstollens Fuldførelse opstod en længere Debat. Statsraad Furu, E. Rygh, Schanche, G. Knudsen og Løvenskiold anbefalede midlertidig Stansning af Arbeidet med Stollens Fuldførelse, da Fortsættelse kun vilde være at bortkaste mindst 50—60,000 Kroner, hvis Samuels Grube ikke viste sig drivværdig. De mente derfor, at Stollens Fuldførelse burde udstaa, indtil det havde vist sig, om det vilde lønne sig at drive Salomons Grube.

Münster og Foosnæs tlandrede derimod, at Departementet allerede havde stanset Arbeide og anbefalede dets Fortsættelse, da der allerede var anvendt 120 — 130,000 Kr. Ogsaa S. Nielsen anbefalede dette.

Løvenskiolds Forslag om midlertidig Stansning af Arbeidet i Underbergsstollen bifaldtes med 61 mod 49 St. De 49 var Venstre undtagen Krohn, Rinde, G. Knudsen, Sveinsson, Mustad, Fasting, Kilde, Faye-Hansen, Allestad, Børresen, Larsen og Einum.

Den videre Behandling fortsættes i Eftermiddag Kl. 5.

Statsraad Bangs Tale

ved Hovindsholmstævnet tillader vi os at give et ganske kort Uddrag af efter „Ham. Stiftst."

Statsraaden begyndte med skarpt at pointere den politiske Situations Alvor og tilholdt indtrængende hver og en at sætte sig ind i Stridsspørgsmaalene for at bidrage til disses lykkelige Afgjørelse.

Taleren henvendte sig til Folket. Thi Mændene i den norske Regjering havde ingen anden at gaa til. Det maatte staa til det norske Folk i Valg at afgjøre saavel Landets som den nu siddende Regjerings Skjæbne.

Det nuværende Ministerium tiltraadte under overmaade kritiske Omstændigheder. Statsskibet truedes af Skibbrud. Taleren var selv gammel Sjømand, og han havde aldrig seet andet, end at naar Skuden var i Havsnød, da gik man ikke og spekulerte over, hvorvidt en skulde berge Skibet eller ikke. Da spyttede Sjømanden i Næven, satte Liden til Vorherre og gjorde, hvad han kunde.

Der var sagt, at den Regjering, hvoraf Taleren var Medlem, havde tiltraadt formedelst Magtbegjær, og det var erklæret, at den kun dannede svensk Underbrug, — ja selve Ministeriets Chef var stemplet som Landsforræder af en af dette Lands høiere Embedsmænd.

Til alt dette vilde Taleren blot sige, at naar ikke Majoriteten magtede eller ønskede at styre, da var det almengyldig Statsskik i enhver folkestyret Stat, at Minoriteten maatte til. Thi et Styre maa ethvert Land have, — ellers kommer Opløsningen.

Regjeringen var gaaet ind, forat det norske Folk selv skal faa give sit Ord med om sin egen Skjæbne. I Folkets Hænder ligger Valget. Paa en Appel til Folket i landsvigtige Anliggender sidder den norske Regjering.

Partivæsenet var fra Hedenold en Forbandelse for dette Land, hvad Taleren i slaaende Træk eftervistе.

Nu kom det Taleren for, at vi skulde op i den samme Elendighed, at den gamle Historie var kommen igjen. Det syntes, som dette Folk ikke taalte at leve i Lykke, Velvære og Fred. Partier skabtes overalt. Uenighed og Strid paa ethvert Punkt.

At en Flerhed af de radikale Høvdinger stilede udenom Loven, udenom Forfatningen og udenom Unionen, stod fast gjennem deres egne Udtalelser. At derimod Partiets store Masse var i god Tro og handlede efter samvittighedsfuldt Skjøn, tvilte Taleren ingenlunde paa.

Det stod nu til de oplandske Mænd at vælge mellem Partierne. Her stod Høire og det moderate Venstre med et Fællesprogram i de store Stridsspørgsmaal, — hist stod Radikalerne og Socialisterne med sit Fællesprogram.

De første var de rolige, overveiede Fremskridts Mænd, — de sidste Opløsningens.

Taleren nævnte exempelvis Konsulatsagen. Her havde det radikale Parti kastet af alle Broer bag sig. De krævede Opløsning, de krævede Udskiftning — krævede det gjennem Vold og Ufred.

Høire sa': Retten til eget Konsulatvæsen har vi, — det tvistes vi ingenlunde om. Om det er nyttig for Bedriftens egen Skyld at bruge denne Ret — det vil vi først undersøge.

Finder vi, at eget Konsulatvæsen baader os bedst, vel — da skaffer vi os vore egne Konsuler. Men vi skaffer os dem i Fred og Ro uden Knytnæver, Spektakelpolitik og Trusler mod Broderlandet.

Saaledes var Stillingen i denne Sag. Derfor stod det for Tal. som den vildeste Eventyrpolitik ved dette Valg at give det radikale Venstre sine Stemmer. Thi hvad det Partis ledende Mænd vil, det er — over hele Linjen — ikke Fremskridt, men Opløsning.

Slig stod det ogsaa i Udenrigsministerspørgsmaalet. Sveriges Regjering — og med den Sveriges Rigsdag — sa' i 1893 den 14de Januar, at Norge havde samme Ret paa Andel i Udenrigsstyret som Sverige, og de sa', at Sverige var villigt til at ordne Forholdet slig, at vi vandt Retten helt ud.

Men Radikalerne vilde heller ikke her det Fremskridt, som kunde bygges paa denne Broderrigets Erkjendelse af vor Ret. De vilde tvertom den „bundrende Dumhed" — og Opløsning.

Høire sa', vi tar Tilbudet og vi bygger paa det Grundlag, som denne Sveriges Erkjendelse af vor Ret til fuld Ligestilling byder. Vi har det sidste Skridt igjen, før vi er fremme. Dette Skridt vil vi tage ad den gamle Fædrenes Linie: Fredslinien.

Den norske Regjering ansøgte hos det norske Folk om Fuldmagt til at ta' dette Skridt. Og fik den Nationen med sig, da skulde det med Guds Hjælp lykkes at ordne de unionelle Forhold til fuld Tilfredshed og saaledes, at vor Ligestilling blev hel og udisputerlig.

Endnu en Sag skulde Tal. nævne. Det var almindelig Stemmeret.

Radikalerne og Socialisterne vilde den i Stat og Kommune, fordi den var en Menneskeret, sa' de. Alligevel var der en Masse voxne og myndige som ogsaa de radikale vilde forholde den. Var da ikke disse Mennesker?

De vilde almindelig Stemmeret i Næstekjærlighedens Navn. Tal. maatte imidlertid tilstaa, at han hos de Folk ikke havde merket synderlig til Næstekjærligheden — i Gjerning. Derimod vel til Utjærlighed, Had og Bitterhed.

Nei, Sagen — alle Fraser fraklædt — var, at Radikalerne kunde ikke greie sig med bare de nuværende Stemmeberettigede. Der maatte nye Tropper til, om Magten skulde kunne bevares. Der gik — ingen kunde negte det — en Bevægelse, sterk og stor, fra Nordkap til Lindesnes, og den Bevægelses Feltraab var dette: Ned med Radikalismen!

Særlig var de radikale Ledere ræd Bønderne, — derfor skulde de kvæles. De skulde gjøres til det forsvindende Mindretal i Landet, — men betale skulde de faa Lov til fremdeles.

Tal. vilde sige: Vogt dig norske Bonde, begaa ikke politisk Selvmord!

Naar I senere i Tiden vil gaa der med svære Skatter, og i vrange Forhold, men som Mindretallet i Landet, — da er det forsent at beklage sig, da kan intet gjøres om af alt dette.

Endnu var der Tid til Besindelse. Endnu kunde det norske Storthing blive — som Wergeland saa vakkert sa' — „en Herredag af Odelsbaarne".

Naar Tal. saa udover de vakre, stolte Mjøsbygder, da randt Kong Sverres Ord ham i Minde: „Det er Skade, at en saa fager Bygd skal ødelægges!" —

og saa han videre udover Norge, da maatte han tilføie: Det er Skade, at et saa fagert Land skal ødelægges.

Det skal dog ikke ske!

I, som eier Landet, faar hjælpe os med at verge Landet, saa vi snart alle i Kjærlighed til og Troskab mod Fædrelandet kan slaa Ring og med gjæve Fædre sige: Enige og tro til Dovre falder!

Et 3 × 3 Leve for Fædrelandet. (Stormende Tilslutning, — „Ja, vi elsker.")

Komplot mod den nye Præsident.

Paris, 10 Juli.

Til Temps meldes fra Madrid, at man der har arresteret en Anarkist som mistænkt for Delagtighed i et Komplot mod Casimir Perier.

Stor Ildebrand.

Toulon, 10de Juli.

I et herværende Arsenal udbrød igaar en heftig Ildebrand. Den ved Branden anrettede Skade opgaar til flere Millioner Francs. Aarsagen til Ildens Opkomst er endnu ubekjendt.

Det franske Deputeretkammer har, som det vil sees af det meddelte Telegram, gjennem sin Præsident M. Burdeau takket det norske Storthing for dets Deltagelse i Anledning af Præsident Carnots Mord.

De radikale Blade i Norge og de „norskædende" i Sverige har ikke kunnet lade være at komme med Taabeligheder i Anledning af denne Udveksling af Telegrammer. „Norskæderne" misunder Storthinget dets korrekte Optræden. Radikalerne her hjemme forsøger at tage det efter enstemmig Storthingsbeslutning affendte Telegram og det fra Deputeretkammerets moderate Præsident Burdeau affendte Svartelegram til Indtægt for — den radikale Politik.

Herom kan ikke siges andet, end at slige Barnagtigheder kun kan ventes af barnagtige Sjæle.

Takketelegrammet fra det franske Deputeretkammer

var saalydende:

Til Præsidenten i Norges Storthing.

Paris, 5te Juli Kl. 4.10.

Det franske Kammer har med dyb Bevægelse hørt Oplæsningen af Deres Telegram, og det paalægger mig at anmode Dem om at overbringe det norske Storthing Udtalelsen af dets levende Taknemmelighed.

Burdeau.

Jernbanekrigen i Amerika.

Chicago, 9de Juli.

I Byen Hammond ødelagde Folkemængden igaar Telegrafkontoret og bragte et Godstog ud af Sporet, hvorved 5 af Togpersonalet blev betydelig kvæstede og en dræbtes. Flere Salonvogne blev stukket ibrand og al Trafik umulig. Guvernøren i Indiana har sendt 750 Mand af Militsen til Hammond.

Jernbaneselskaberne i Pennsylvanien opgiver, at 667 Vogne er opbrændte for dem, og at af disse var 100 fuldlastede med Gods.

Stillingen i Chicago er uforandret, men derimod bedre i Newyork samt i St. Louis, hvor Sporskiftere og Konduktører har gjenoptaget Arbeidet, saa at Trafiken der gaar uhindret.

Chicago, 9de Juli.

Præsident Cleveland har udfærdiget en Proklamation, hvorefter Krigslovene skal træde i Kraft.

Alle, der deltager i ulovlige Forsamlinger og Møder, befales at forlade disse inden idag Middag Kl. 12, saafremt de vil undgaa alvorlige Følger.

I Hammond gav Unionstropperne igaar Ild paa de Strejkende, hvoraf 4 blev dræbt og 12 saarede.

I selve Chicago finder fremdeles alvorlige Uroligheder Sted.

Bekjendtgjørelser.

I alle Boglader faaes:

En Arbeiders Døtre.

Fortælling af

Theodor Andersen.

Pris Kr. 3.50.

Alb. Cammermeyers Forlag.

Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm.

---

tilbøielig til at opmuntre Dunluce saa meget som muligt, og tale hans Sag hos Sibyl.

Hvorfor skulde ikke Sibyl synes om denne fornemme Beiler? Hans Ydre bar alle Tegn paa hans aristokratiske Herkomst. Alderforskjellen var jo stor. Sibyl var kun atten Aar, og Dunluce var mellem tretti og firti, den Alder hvori en Mand begynder at føle, at Ungdommens Friskhed og Munterhed gradvis svinder bort, og at han nærmer sig Toppen af Bakken, for senere at vandre nedad den, men denne Alderforskjel kunde ikke formindske Lordens Værd. Det burde heller smigre en ung Pige at vide sig elsket af en Mand af Dunluce's Alder og Klogskab, mod at blive tilbedt af en anden Ungersvend fra Universitetet eller Krigsskolen.

Det var derfor en bitter Skuffelse for Sir Joseph, da Sibyl bestemt afslog Lordens Tilbud.

„Jeg tror ikke, at jeg nogensinde vil gifte mig, ialfald er det nu langt fra mine Tanker. Jeg vil helst altid være hos dig, Fader."

„Det bliver maaske ikke saa længe," yttrede Sir Joseph sørgmodig, og derpaa fremhævede han stærkt alle Fordele ved Frieriet: Lady Dunluce vilde blive en af de første Damer i England, Godset grænsede op til det, hun selv skulde arve. Sibyl kunde aldrig ønske sig stateligere Husbond. Sir Joseph blev vred, da han saa hendes bestemte Mine og foragtelige Smil.

„Har du ifinde at gifte dig med en Hertug?"

Som Eier af Gruberne og en rig Mand, saa man op til mig. George Arnold kom næste Dag til mit Hus beruset, og jeg lod ham vise bort. Hvad Medlidenhed kunde jeg vel have med en Mand, som havde ægtet en saa ung og vakker Pige og mishandlet hende den hele Tid? Jeg havde ikke ondt af ham, men det var forfærdeligt, da jeg den følgende Dag fik høre, at han var dræbt af et Jernbanetræn, og at han sandsynligvis selv havde kastet sig foran Lokomotivet. Ingen vidste, at hans Hustru var under mit Tag, da han blev dræbt. Jeg leiede Hus for hende i en anden Landsby og gjorde alt, hvad jeg kunde for at frelse hendes Rygte. Det lykkedes for mig, thi ingen sagde nogensinde, at Louise Arnold var andet for mig end en hjælpeløs Kvinde, som jeg var god imod, men hun holdt af mig, Stakkel. Forladt, som hun var, klyngede hun sig til mig, og et halvt Aars Tid efter hendes Mands Død tilbragte jeg alle mine ledige Timer hos hende.

Jeg aflagde et Løfte, som de fleste Mænd vilde have aflagt under disse Omstændigheder. Jeg lovede at ægte hende, og jeg mente at holde mit Løfte, efter vort Barns Fødsel, men hun havde et ulykkeligt Sind, — hun var lunefuld, fordringsfuld og jaloux, og min Kjærlighed var aftaget, inden min Datter blev født. Barnets Fødsel kunde have styrket det Baand, der bandt mig til Louise. Jeg kunde have opfyldt mit Løfte, som en ærlig Mand, men Louises Opførsel var paa den Tid mindre god, og jeg opdagede, at

Deerings Maskiner.

„Maskinen, som jeg kjøbte af Dem, har jeg nu prøvet i ualmindelig stor Kløvereng, og den viste sig i alle Dele udmærket. Den gaar ualmindelig let, slaar vel, er særdeles behagelig at kjøre og letvindt at skjøtte, saa jeg kan anbefale den paa det Bedste.

Flere har været her og beseet Maskinen, og alle liker de den udmærket, Der var en her og bad mig tilskrive Dem, om De vilde bytte Dem til en amerikansk Slaamaskine*), som han kjøbte ifjor. Dette synes jeg, er den bedste Anbefaling, som kan gives for Deres Maskiner. Heer M. Iversen Sundby likte ogsaa sin Maskine udmærket, og han var fornøiet over, at han var anvist Deerings Maskine".

Ovenstaaende Anbefaling fra **Herr E. M. Eriksen** pr. Fredriksstad, for en Deerings Ideal Slaamaskine, som han har kjøbt iaar, vil bevise, at vore Anførsler om Deerings Maskiner, at de er ***de letteste, mest arbeidsdygtige*** og ***mest letskjøttede,*** er fuldstændig rigtige.

Konkurrenters Advarsler til Folk, at de ikke bør kjøbe „ukjendte" og „uprøvede" Maskiner, vil antagelig hermed ophøre af sig selv. Ligeledes henstilles til Konkurrenter ikke at forsøge at indbilde Folk, at vi „ikke har Reservedele". Vi har ***særdeles god*** Forsyning af saadanne.

*) Vi meddeler ikke her Maskinens Navn, men den er fra en meget bekjendt amerikansk Fabrik, hvoraf der er solgt særdeles mange i vort Land.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania.,
Vognmandsgaden 8, (ved Karl Knudsens Hotel), Jernbanetorvet.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.

oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

TØRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER
& OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER
& FARVEVARER.

TELEFON Nº 66. — TELEGRAMADR: ALF

Eneste **H. M. Kongens Sølvmedalje** Skien 1891.

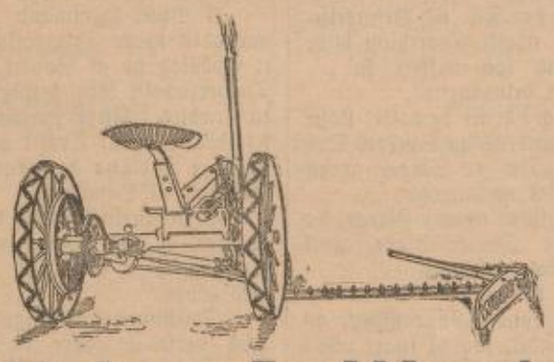

Eneste **H. M. Kongens Sølvmedalje** Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i **1873**, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner. hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

C. Nordby,

Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar, Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,
Stortorvet 13 b.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

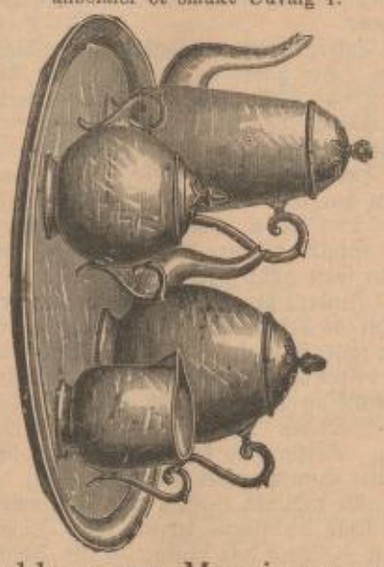

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebrød & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Theboltse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Pantobl. 24,000 kr.

5 %, i betryggende landeiendom tilsalgs snarest.

Olaf Falch, Skarnæs.
(H. O.)

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af

billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.
(494)

I alle Boglader faaes:

Christiania og Omegn.

Illustreret Haandbog for Reisende udgivet af *J. F. Gronneberg.* Text af *Dr. Y. Nielsen.* Tegninger af *A. Bloch.* To Karter.
Pris 1.50.

Alb. Cammermeyers Forlag.
Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm.

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**

Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos *C. H. Bergwitz.*
(499)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl. Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Eiendomme tilsalgs.

Gaarden Bergan

i **Borre** i Jarlsberg nær Augedal Jernbanestation, af Skyld 4 Mark 46 Øre, 150 Maal god Indmark, 100 Maal Udmark og Skog (rigelig til Husbehov), gode Husebygninger **overordentlig billig og paa gode Vilkaar** tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Christiania.

Gaarden Sennebraaten,

5 á 6 Km. fra Aas Station, vakkert beliggende og vel bebygget, nær Kroer Kirke, Indmark 250 Maal med Udmark og Skov, samt om ønskes, med paastaaende Avling, Redskaber og Besætning, sælges billig ved
Advokaterne **Bergh & Lous.**
Kongens Gade 19.

hun havde indladt sig i en Kjærlighedsforbindelse med en af mine Kontoriſter. Jeg blev vred og talte haardt til hende. Hun maatte forlade Egnen og reiſe hjem til Provence efter en Times Varſel. Jeg lod hende tage ind i det Hus, hvor hun boede til ſin Død. Jeg ſørgede rigelig for hende, lod min Datter opdrages i et Kloſter i Nærheden, men jeg beſøgte hende aldrig efter mit Giftermaal. Kjærligheden var forlængſt forſvunden, og jeg kunde have nærmet mig hende ſom en Fremmed, men jeg følte, at jeg ikke kunde udholde at ſe hende, efterat jeg havde lært min Huſtru at kjende."

15de Kapitel.

Sir Joſeph fandt Behag i Lordens rolige Væſen, baade da han fremſatte ſit eget Ønſke, og da han lyttede til denne aabenhjertige Tilſtaaelſe. Der var en Skygge af Troſt i den rolige Maade, hvorpaa Dunluce modtog Synderens Fortrolighed. — Hiſtorien ſyntes ikke at opvække nogen Forundring hos ham, den var for ham en Begivenhed, der kunde finde Sted i de fleſte Mænds Liv. Sir Joſeph ſelv var

tilbøielig til at anſtille ſørgelige Betragtninger over denne gamle Hiſtorie og at anſe Maries Død ſom en Straf fra Vorherre, — førſt fordi George Arnold dræbte ſig i et Anfald af Jalouſi — derom var han overbeviſt — ſaa fordi Lady Lucy's Død var nok til at knuſe den Mand, der tilbad hende — og tilſidſt for Mordet paa den Datter, han ikke anerkjendte. Hans angerfulde Hjerte ſaa i alt dette en Straffedom herovenfra. Det var en Troſt at tale med en Mand, ſom Dunluce, der ikke troede paa gode eller onde Engle, men anſaa Manden for en Slave af Omſtændigheder og Omgivelſer.

Sir Joſeph ønſkede at ſe ſin Datter gift, og Formuen ſikret forſaavidt at Loven i det Hele kan ſikre en Huſtrus Rigdom mod en ſvag og ødſel Husbond. Tanken paa, at denne ſtore Formue kunde blive bortødſlet, gjorde ham forfærdet. Denne Formue var vokſet ſaa ſtor under hans omhyggelige og forſigtige Behandling, ligefra den Tid han ſom fattig Bondegut opſparede ſine faa Skillinger, indtil den Tid han ſom Millionær eiede Gruber og Eiendomme, ikke alene i England, men i Amerika og Auſtralien. Det vilde være en Glæde at ſe ſin Datter ſom Grevinde, med ſin Formue ſikret mod ethvert Angreb. Han følte, at hans Livstid ſnart var endt. Hans Hjerne var overanſtrængt af utrætteligt Arbeide, og i den ſenere Tid havde han tabt Hukommelſen og forgjæves anſtrængt ſig for at erindre Navne og Begivenheder. Døden vilde maaſke komme ſom en Tyv om Natten — derfor var han

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Steensens Bogtrykkeri,

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 82. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 14de Juli 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Overretssagfører
Fredrik Stang
Dronningens Gade 21, II Kristiania.
(H. O.)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

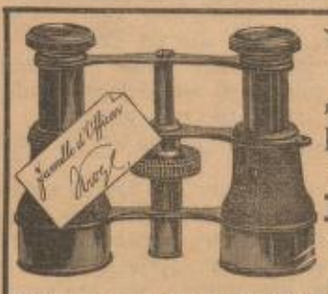

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
stiftet 1847.
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Forhandling paa frit Grundlag.

Naar Centrum fastholder Norges forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter „som Grundlag for Forhandlingerne med Sverige om de unionelle Spørgsmaal, har Centrum derved betegnet sig som et nationalt Parti, der ved Løsningen af Unionsspørgsmaalet ikke vil fjerne sig fra den af det gamle Venstre betraadte Selvstændighedsvei. Paa samme Tid, som der ikke under nogen Omstændighed maa gjøres noget Afslag i vor Ret som et selvstændigt og med Sverige ligestillet Land, bør der under Arbeidet for den praktiske Gjennemførelse af denne vor Ret vises den størst mulige Hensynsfuldhed mod Broderlandet og ikke uden Nødvendighed vælges Veie eller Midler, som er egnet til at vække Misstemning og Hadskhed. Naar dette Princip opstilles, er det ikke fordi vi sætter Hensynet til Unionen over Hensyne til Norges Hæder og Selvstændhed. Men netop fordi vi anser Unionens Bevarelse som et vigtigt Værn for de forenede Rigers Bestaaen som selvstændige Stater, finder vi det mest stemmende med statsmandsmæssig Klogskab at vælge som det første Middel Forhandling med vor Medkontrahent. Derved resikerer vi nemlig mindst mulig at komme i Strid med hans Opfatning om Midlerne og Detaljerne ved Sagens Ordning, samtidig som vi den Maade har størst Udsigt til inden en rimelig Frist at faa gjennemført Norges retmæssige Krav paa fuldkommen Ligeberettigelse med Sverige. Thi hvad man under vore unionelle Stridigheder aldrig maa tabe af Syne er, at Unionens Grundvilkaar er Rigernes fulde Ligeberettigelse og ubetingede Jevnbyrdighed. Som suveræn Stat skal Norge baade reelt og og formelt være ligeberettiget med Sverige og andre selvstændige Stater. Dette Princip er ved Foreningens Stiftelse fastslaaet paa en for begge Land kontraktsmæssig bindende Maade i Rigsaktens § 1, og ingen Forandring i Rigernes indbyrdes Forhold maa tillades foretaget uden med fuld Opretholdelse af dette Princip, selv om der skulde bydes saakaldte „reelle" Fordele som Vederlag. Det er det norske Storthings Hæder, at det aldrig har ladet dette Grundprincip fornægtes, og det er en uafviselig Pligt for den norske Nation at opretholde disse Traditioner og uafkortet bevare for kommende Tider den Selvstændighed, som vore Fædre i 1814 erhvervede for vort Land.

Den unionelle Konflikt har imidlertid nu tilspidset sig saaledes, at det fra vor Side ikke er nok at hævde vor theoretisk fastslaaede Ligeberettigelse. Tiden maa nu være inde til, at den theoretiske Ligestilling ogsaa faktisk gjennemføres, specielt med Hensyn til Behandlingen af de diplomatiske Sager. At de for Rigerne fælles og de for Norge særskilte diplomatiske Sager har været henlagt under et udelukkende svensk Embedsværk er selvfølgelig en faktisk, men uforbindende Indrømmelse, der nu maa ophøre, idet Norge maa tilstedes „den samme Garanti som Sverige for de diplomatiske Anliggenders Vedkommende."

Om Maaden, hvorpaa dette Princip nærmere skal gjennemføres, kan der herske berettiget Meningsforskjel, især da intet Parti endnu har udformet noget bestemt Forslag i saa Henseende. Skjønt man vel foreløbig kan sætte ud af Betragtning den nye radikale Lære, der stempler de sidste 80 Aars konstitutionelle Praxis som et sammenhængende Grundlovsbrud, er der dog overveiende Grunde for, at Spørgsmaalet om eget Udenrigsstyre inden Unionen ikke bør holdes udenfor Forhandlingerne. Det radikale Parti bør gives Anledning til at fremføre de endnu manglende Beviser for, at eget norsk Udenrigsstyre er en forfatningsmæssig Nødvendighed, eller at Norges Interesser paa den Maade hensigtsmæssigst kan fremmes inden Unionens Ramme. Da der nu maa søges istandbragt en Ordning af det unionelle Forhold, som er skikket til at vække en varigere Tilfredshed og skaffe Ro til det længe forsømte Arbeide paa det økonomiske og sociale Omraade, bør Forhandlingerne ske paa det bredest mulige Grundlag. Der vil da ogsaa maatte tages Hensyn til det temmelig stærke Ønske om, at det statsretslige Fællesskab ikke bør udvides, men heller søges indskrænket til, hvad der i Grundlov og Riksakt er betegnet som Fællesanliggender.

Naar de foreliggende faktiske Mangler ved Unionen paa foran antydede Maade fjernes, vil Unionen i bedste Forstand blive en værdifuld Støtte for begge Landes rolige Udvikling og for deres Bestaaen som selvstændige Stater, og Braadden vilde da forhaabentlig være brudt paa de unionsfiendtlige Anslag, som nu saa stærkt gjør sig gjældende.

Naar man paa disse Præmisser eller paa „frit Grundlag" indlader sig i Forhandlinger med Sverige, saa vil vor juridiske Ret til fuld Ligestillethed være uafhængig af Forhandlingernes Udfald. Fører ikke disse til det forønskede Resultat, eller kan Norge ikke paa denne Maade opnaa sine berettigede Krav, saa er der ingen anden Udvei, end at de norske Statsmyndigheder „tager Sagen i sin Haand", som Johan Sverdrup har udtrykt det. En Fornægtelse fra svensk Side af Norges Selvstændighed og af Princippet om, at Sverige ikke skal have større Ret end Norge paa det unionelle Fællesskabs Omraade, vilde samle det norske Folk i et enigt Krav om, at Regjering og Storthing under enhver Omstændighed opretholder Jevnbyrdighedsprincipet fuldt ud og skaffer Norge betryggende Indflydelse paa Styrelsen af de udenrigske Anliggender.

Naar Centrum hævder, at Forhandlingen med Sverige maa ske paa frit Grundlag, saavel for de diplomatiske Sager som for Konsulatsagen, saa blir det „en ærefuld fri Forhandling", som bør samle alle Unionsvenner, idet det radikale Partis Unionspolitik uden Nødvendighed bringer Unionen i Fare og volder „evigt Opstyr til ingen Verdens Nytte".

Efter de sidste Aars politiske Begivenheder turde det være temmelig indlysende, at den radikale Unionspolitik direkte eller indirekte snarere tager Sigte paa Unionens Opløsning end paa dens Bevarelse. Derfor bør det være en Pligt for alle dem, der i Opretholdelse af Unionen ser et Gode for Fædrelandet, at sætte sine mindre Stridigheder tilside og forene sig i en fælles ihærdig Kamp mod Radikalismens Seir ved det forestaaende Storthingsvalg.

B. S.

Gravhvælving.

Hammerfest 12/7 94 (H. O. T. B.)

Den paa lille Tromsø 8de Juli opdagede Gravhvælving, hvis fire Sider er beklædte med Stenheller, har en Længde af 192 Centimeter, Bredde 103 og Dybde 68 cm. I Hvælvingen fandtes Kraniet, hvis halve Underkjæveben var borte og som synes borthugget, Laar og Lægbenstumper af en Mandsperson, samt endel Ben af en Hund, 1 Sværd 88 cm. langt, 1 Øx 15 cm. bred og 21 cm. lang, 2 Dolke, samt Stykker af en Hjelm; ligesaa en naallignende Kobbertingest.

Enkefru Hanna Brunns Skove i Svorhli og Fossebraaten i Flaa i Hallingdal, af saml. Skyld 1 Daler 4 Ørc, er i disse Dage ved Overretssagfører H. C. Smith solgt til Overretssagfører Sverre Prydz af Honefos og Anders Strunes af Land for Kr. 65,000 × Omkostninger.

I Elverum aflagde 137 Personer Konstitutionseden ved sidste Thing. Stillingen skal være saadan, at ingen ved, hvorledes Valgudfaldet til Høsten vi blive.

Baade-Død. Nu sidste Søndag var ifl. „Framg." nogle Smaagutter ude paa Fisketur nord i Faaberg — rimeligvis ved Gausa, saavidt vi har kunnet erfare. Medens en af dem stod op i Bakken og kastede Sten ud i Vandet, rammede han en anden nede ved Elven i Hovedet, saa det havde Døden til Følge.

Obduktionsforretning afholdes idag.

Boringsfossens Kraft.

En Tyskcr, der var heroppe forrige Aar, foretog under sit Besøg en Beregning af hvor stor Vandmasse Boringsfossen fører.

Elven har — under Broen overfor Fossen — en Bredde af 20 Meter, Dybde 3 M., Vandet flyder med en Hastighed af 5 M. pr. Sekund.

Derefter skulde der gaa ca. 100,000 Liter Vand gjennem Fossen pr. Sekund. Fossens Høide er 160 M. Fossens Kraft skulde altsaa blive omtr. 12,000,000,000 Kilogram eller 2500 Mill. Centner.

Jordens Ekvator er omtrent 4200 norske Mil. Fossens Kraft vilde altsaa strække til for at løfte 1 Centner om mere end den halve Ekvator.

Beregningen er ifølge „Berg. Tid." efterset af Ingeniør Lekve, der udtalte, at den ikke var for høit ansat.

For Tiden foregaar der Underhandling om Salg af Fossen til industrielt Anlæg. Om det ikke dennegang skulde føre til noget, kommer vel engang den Tid, da den ikke længer tumler sig i ubunden Frihed, men i Baand og Jernrør bliver lænket til Fjeldsiden.

Jordfund.

Ifølge telegrafisk Meddelelse hertil idag siges en Gravhvælvning, indeholdende et mandlig Skelet og Skelet af en Hund samt Sværd og Spyd at være fundet ved lille Tamsø, beliggende en halv Mil fra Handelsstedet Repvaag i Vestfinmarken. Opsynsbetjenten i Repvaag er afreist for at undersøge Sagen.

(H. O.)

En britisk Øvelseseskadre bestaaende af 4 Skibe (nemlig „Aktive", „Bolage", „Ruby" og „Calypso") vil under dens forestaaende Sommerexpedition anløbe følgende norske Havne, nemlig Bergen, Lervik (Hardanger), Hammerfest, Trondhjem, Stavanger og ankommer til Christiania den 20de August førstkommende.

Krag-Jørgensens Gevær. Efter Forsvarsdepartementets Foranstaltning er der gjennem Felttoimester-Expeditionen til det preussiske Krigsministerium afsendt et Krag-Jørgensens Gevær med 2000 Patroner.

Valgmandsvalget.

Trondhjem 12/7 94 (H. O. T. B.)

Storthingsvalget for Søndre Trondhjems Amt er berammet til 5te Oktober og Valgmandsvalgene til 17de September.

Storhaave Myra (i Faaberg) har brændt i flere Dage; man formoder, at den er tændt ved Gnister fra Lokomotivet. Der holdes Vagt om Nætterne, skriver „Framg."

Fra Lesje, Gudbrandsdalen, skrives til „Opl. Av." den 6. ds., at enkelte Gaarde der har begyndt Slaatten. Foraaret blir med god Høsting et Kronaar. Ageren staar ogsaa bra. Varmen har været svær ogsaa deroppe.

Det extraordinære Forsvarsbudget.

Militærkomiteen har nu efter Forlydende i „Morgbl." afsluttet Behandlingen af det extraordinære Forsvarsbudget.

Et Flertal (5 Medlemmer) voterer overensstemmende med Propositionen for, at der ved Indkjøb fra Udlandet anskaffes ca. 20,000 Geværer af System Krag-Jørgensen 6.5 mm. Kaliber. Samme Flertal voterer ligeledes for en Bevilgning af Kr. 255,000 til Ammunition og Maskiner til sammes Fabrikation. Patentgebyr til Geværkompaniet foreslaaes bevilget for nærværende med Kr. 20.000, hvorhos anbefales antaget Tilbud fra Kompaniet om, at Staten ialt for Geværer til Arme og Marine betaler Kr. 25.000. For Geværer til Skytterlag, anskaffede ved Statsbidrag, betales i Patentafgift Kr. 2 pr. Gevær indtil et Antal af 6000.

2 Medlemmer (Berge og Svendsbøe) vil, at Geværene skal forarbeides ved Kongsberg Vaabenfabrik, der i dette Øiemed maa udvides, saa den kan levere 5000 Stkr. om Aaret (nu 3000).

Til Administrationens Raadighed stilles et Beløb af Kr. 60,000, for at Infanteriets og Sanitetets Sergenter kan blive bevæbnede med Sabel og Revolver istedetfor med Gevær.

Det til Feltartillerimateriel for Landværnet opførte Beløb, Kr. 210.000, negtes. Derimod stilles til Administrationens Raadighed Kr. 250,000 til Indkjøb og Bebyggelse af et ved Hunselven heldigt beliggende Sted for Armeens Patronfabrik m. v.

Til Oscarsborg indstilles følgende Bevilgninger:

a. Batteri ved Veisvingen paa Sundets Østside Kr. 100.000.
b. Batteri paa øverste Plateau paa Haaøen Kr. 20.000.
c. Batteri ved Husvik paa Sundets Østside Kr. 25,000.
2 Medlemmer (Økkenhaug og Mehus) voterer imod disse Poster.
d. 4 hurtigskydende Kanoner med Batterianlæg paa nordre Kaholmen Kr. 59,000.
3 Medlemmer (Berge, Mehus og Økkenhaug) voterer imod.
2 Medlemmer (Nielsen og Prebensen) forbeholder sig at at votere for Bevilgning til 4 hurtigskydende Kanoner med Batterianlæg ved Næsset paa Sundets Vestside, Kr. 65,000.
e. Belysningsvæsenet m. v. Kr. 62.500 (enstemmig).

For den i Forslag bragte Torpedokrydser voterer 1 Medlem (Nielsen).

2 Medlemmer (Prebensen og Utheim) for 6 Torpedobaade.

Hertil slutter Nielsen sig subsidiært.

4 Medlemmer voterer for 3 Torpedobaade (Kr. 500.000).

Hertil slutter Komiteens øvrige 3 Medlemmer sig subsidiært, og dette bliver saaledes Kommiteens Indstilling.

3 Medlemmer (Mehus, Økkenhaug og Utheim) voterer for et Forslag af Foosnæs om Bevilgning af Kr. 50,000 som Bidrag til Indkjøb af Geværer af Armeens Model til Skytterorganisation.

Stiftslærermødet

for Christiania og Hamar Stifter sammentraadte idag, skrives der til „Morgenbladet" fra Hamar den 9de ds. Det har faaet et udmerket Samlingslokale i Seminariets rummelige Gymnastikſal, som er rømmet af de 50—60 „Sløidere", som ellers i denne Tid har Plads der. Da de 3—400 Deltagere ved 4½ Tiden havde samlet sig, aabnedes Mødet af Formanden i Mødets Komite, Hr. Skolebestyrer Sandvik, der ønskede Forsamlingen velkommen, hvorefter Hs. Høiærværdighed Hr. Biskop Hille aabnede Mødet med at lade afsynge første Vers af Salme No. 1 i Landstads Salmebog. Biskopen talte

derpaa over Efeserbrevets 4de Kapitel, V. 1—7, og endte med Fremsigelsen af Troesbekjendelsen, hvori samtlige Tilstedeværende deltog. Tilsidst afsang man Salme No. 536.

Efter Komiteens Forslag valgtes enst. til Dirigenter D'Hrr Overlærer Raabe, Christiania, Kirkesanger Nilsen, Loiten og Seminarielærer Jensen, Hamar.

Til Behandling var opstillet 7 forskjellige Emner, og der opstod straks en ganske betegnende Diskussion om den Orden, hvori disse Emner skulde tages. Som No. 7 var nemlig opført „Lærernes Stilling til de sociale Spørgsmaal," der skal indledes af Lærer Thore Mymang. Det var aabenbart, at mange Lærere betragtede dette Emne som Mødets egentlige clou, og derfor vilde de gjerne have dette strax eller ialfald som No. 3, hvad der navnlig blev stærkt fremholdt af Lærer Keyser fra Christiania. Tilsidst enedes man dog om at tage No. 1 og 2 først, og saa skulde man derefter ved Votering uden Diskussion bestemme den Orden, i hvilken de øvrige Emner skulde tages.

Rektor Horn indledede derefter første Emne: „Om Forbindelsen mellem Folkeskolen og den høiere Almenskole" ved at gjøre Rede for den kongelige Skolekommissions Forslag, der som bekjendt vil begynde Middelskolen fra dens nuværende 3die Klasse og lade Folkeskolen besørge Undervisningen til dette Punkt. En Minoritet i Kommissionen er dog imod at sløife begge de to nederste Klasser.

Lærer Keyser var særdeles misfornøiet med den kongelige Kommission; navlig havde den ikke taget stærk nok Hensyn til de hygieniske Krav, hvilket fremkaldte længere Modebemærkninger fra Lærer Gran.

Hr. Keysers Udtalelser syntes at fjerne sig noksaa meget fra Emnet. Det faar haabes, at Diskussionen, naar den imorgen skal fortsættes, vil holde sig mere inden de rette Grændser.

Keiserbesøget i Bergen.

Bureautelegram til herv. Blade.

Bergen, 12. Juli.

„Hohenzollern" ledsaget af Avisoen „Meteor" og 2 Torpedobaade ankom hertil Kl. 6.30. Saasnart de kom tilsyne, saluterede Bergenhus Keiserflaget. Efter Ankring paa Puddefjorden heiste Avisoen det norske Flag og gav Salut, der besvaredes fra Fæstningen. Den tyske Konsul aflagde straks Visit ombord i Keiserskibet.

Opholdet her bliver til Lørdag, da Afreisen sker direkte til Trondhjem, hvortil ankommes Søndag.

Veiret er lummerhedt, truende med Regn.

Bergen, 12. Juli.

En halv Time efterat „Hohenzollern" var ankret op, seilede det norske Chefsskib „Rjukan" med tysk Orlogsflag paa Stortoppen op paa Siden af Keiserskibet og gav Salut, hvorefter Admiral Ravn, der i disse Dage inspicerer Kanonbaadsdelingen, aflagde Visit ombord.

Der er almindelig Flagning fra offentlige Bygninger og Anlæg og en Mængde Mennesker paa Bryggerne og paa Nordnæshaugene.

Casimir Perier tilhører en Slægt, der igjennem mange Led har udmærket sig ved Dygtighed og Maadehold. Hans Farfar, der bar samme Navn, er den beromteste af Slægten og erhvervede sig Tilnavnet „Deputeretkammerets Napoleon". Han var født i Grenoble 1777 og aabnede en Forretning som Bankier i Paris i det første Keiserdommes Tid. Under Ludvi gden 18des Regjering blev han indvalgt i Deputeretkammeret og blev snart en af Lederne for den liberale Opposition. Efter Julirevolutionen i 1830 sluttede han sig til Centrum og gik ind i et Ministerium af forskjellige Partifarer. Da Forvirringen i Ludvig Filips første Regjeringsaar syntes at være i tiltagende, overdrog Kongen i Mars 1831 Perier at danne en helt ny Regjering. Kraftig, heftig og despotisk af Karakter tiltraadte Casimir Perier sit Embede med det faste Forsæt atter at bringe streng Orden til veie i Landet, og det lykkedes. Blot noget over et Aar, til Mai 1832, stod han ved Roret, men denne korte Tid havde været tilstrækkelig til ganske at forandre den politiske Stilling i Frankrige. Regjeringens Anseelse var gjenoprettet og Ludvig Filips vaklende Trone befæstet.

Den 16de Mai 1832 døde Casimir Perier af Kolera, som det Aar rasede i Paris og som han paadrog sig ved at aflægge Besøg i Sygehusene. Hans Gravmonument er maaske det prægtigste af alle dem, der findes paa den store Kirkegaard Père Lachaise.

Ogsaa hans Søn, der ligeledes hed Casimir Perier, var egentlig Orleanist (Tilhænger af det konstitutionelle Kongedømme) men sluttede sig ligesom Thiers til Republiken, da han indsaa, at Kondømmets Gjenoprettelse var umulig. Det er af en Slægt med saadanne Traditioner, at Frankriges nuværende Præsident er udgaaet.

Socialkomiteen indstiller til Bifald et af Repræsentanten Thoresen fremsat Forslag om, at der af de ved Statslaan tilveiebragte Midler stilles indtil 800,000 Kr. til Kommunernes Raadighed for at udlaanes til Ubemidlede til Opførelse af egne Boliger.

Da det konservative Møde paa Gvarv i Thelemarken Søndag 1ste Juli var afsluttet, optog Centrumspartiet Diskussion med det rene Venstre. Centrumspartiets Anskuelser forfegtedes af Halvor Ulevigen, John og Christoffer Gunheim og Greger J. Ødegaarden. Venstres Sag forsvaredes af Sagfører Aas, Erik Norbo og Ole Næset. Diskussionen førtes med Liv og Saglighed og Seiren var ubetinget paa Centrumspartiets Side.

Thelemarkingerne er et kvikt Folkefærd, der allerede har indseet, at den Politik, Radikalerne arbeider for, ikke vil bringe vort Land og Folk nogen Lykke, men heller det modsatte. Og derfor optræder Bonden og forsvarer de Moderates Synsmaader, som de finder er den eneste fornuftige Politik.

(„Laurv. Bl.")

„Steins" Officerer og Kadetter tiltraadte igaar et i Antal af 50 en Udflugt til Ringerike.

Dømt til Døden. Salvador, Gjerningsmanden til Attentattet i Liceotheatret, er bleven dømt til Døden, telegraferes fra Barcelona.

Forleden Nat er forøvet Indbrud paa et Landsted paa Sjursøen. Forskjellige Klædningsstykker til en Værdi af Kr. 230 var Udbyttet.

Far og Søn druknet. Ifølge „H. Bl." druknede i Lilleelvedalen Søndag 2 voxne Mænd, Far og Søn, under Badning i et Tjern. Ligene er igjenfundne.

Lommetyvene virker, hvor der gives Anledning. En 13 Aar gammel Gut tog, efter at han var kommen lige fra Distriktsfængslet, hvor han havde faaet sin Straf af 10 Slag Ris, 1 Pengepung ud af en Dames Lomme nede ved den elektriske Sporvogns Endestation ved Jernbanetorvet. Han blev greben paa frisk Gjerning.

Stort Eiendomssalg. Enkefru Schjelderups Gaard Karl Johansgade Nr. 39, er efter Forlydende i „Aftenp." solgt til Hr. Boghandler Parmann. Kjøbesummen er endnu ubekjendt. Gaarden har en Skattetakst af Kr. 170,000, Brandtakst Kr. 105,800.

Konsul, Grosserer Kristiansen, fhv. Storthingsmand for Larvik er afgaaet ved Døden i Kristiansand, hvor han har opholdt sig siden hans Forretnings Standsning i 1886. C. har i de senere Aar været sindssyg.

Konsulatsagen. Det oplyses nu, at den nye Konsulatordning, som den af Storthinget nedsatte Kommite vil have gjennemført, og som haabes at skulle tillade en Nedsættelse af Konsulatafgifterne med et Beløb af 100,000 Kroner, vil kræve et forøget direkte Udlæg af Statskassen til Beløb af mindst 50 a 60,000 Kroner.

Det er vel tvilsomt, om det stanser dermed. De radikale Ledere har hidtil lagt for Dagen, at de ikke besidder Evnen til at administrere billigt eller give gode Love. Gjennemføres den nye Konsulatordning er det derfor mest sandsynlig, at den kommer til at koste betydelig mere end den hidtilværende. Men Radikalerne vil ikke have Sagen overveiet. Den skal gjennemføres strax.

En uanet Forlovelse.

Hvad en Kvinde kan finde paa.

Da Missionspræst Hylens Lig for en Tid siden ankom hertil fra Kristiania for at bli begravet paa Sand, fulgte der med en Kvinde, der udgav sig for at være Hylens Forlovede, skriver „Stavanger Avis."

Afdødes Fader, der var tilstede for at modtage sin Søns Lig, blev ikke lidet forbauset over at høre, at Sønnen skulde ha været forlovet. Han var vandt med, at Sønnen aabenbarede Forældrene alle sine Hemmeligheder, aabenhjertig og ærlig som han stedse var, og det forekom ham noget underligt, at Sønnen intet havde skrevet om denne Forlovelse. Hun præsenterede sig som Bertha Nygaard.

Paa Missionsgaarden, til hvilken hun om Aftenen var indbudt, kjendte man heller ikke det mindste til, at Præsten var forlovet med Bertha Nygaard. Hovedbestyrelsen havde heller ingen Greie paa det. Reglementet indeholder en Bestemmelse om, at Bestyrelsen skal gi sit Samtykke til eller i det mindste ha Kundskab om en Missionærs Forlovelse, og man fandt det underligt, at Hylen, der stedse havde udvist den største Samvittighedsfuldhed og Pligttroskab intet havde skrevet om dette.

Som sagt, Spørgsmaalet vakte Opmærksomhed. Men baade Afdødes Far, trykket af den dybe Sorg, som han var i, og Forstander Jørgensen paa Missionsgaarden fandt sig i at modtage hende som Afdødes Forlovede, da hun selv paa det bestemteste forsikrede, at saa var Tilfældet.

Hun var sørgeklædt, græd og viste sig aldeles utrøstelig. Ingen var saa nedbøiet som hun. Fru Jørgensen fattede imidlertid større Mistanke end de øvrige Paarørende til denne hemmelige Forlovelse, og hun svarede derfor Frk. Nygaard, naar hun præsenterede sig: „Jeg gratulerer ikke, og jeg kondulerer ikke; jeg tror Dem simpelthen ikke. Hylen var ikke forlovet."

Under Begravelsen.

Saa fulgte hun næste Dag med paa Dampskibet til Sand. Paa Bryggen der præsenteredes hun Afdødes Mor: „Nei, dette kan ikke være sandt, Nils var ikke forlovet."

„Jo, vi var hemmelig forlovede", svarede Frøkenen, „han døde i mine Arme". Hun græd og bar sig ilde.

„Ja, kan dette være sandt? Nils har intet sagt; nei han var ikke forlovet!"

Den sorgbetyngede Mor maatte tro, hvor ondt det end smertede hende, at den Fremmede talede Sandhed. Hun blev modtat og behandlet som en Datter. Og alle paa Sand troede, at hun var Hylens Forlovede.

Paa Begravelsesdagen gik hun i Sørgetoget nærmest Kisten ved Siden af Afdødes Forældre, og hun jamrede sig og sørgede som ingen anden. Selve Sognepræst Synnes troede hende og viste hende Opmærksomhed. Hun havde jo hver Aften holdt Bøn, sunget og læst hos Hylens. Hun maatte tale Sandhed. Og i sin Ligtale paa Bedehuset omtalte han Afdødes „udkaarede Brud", der saa smertelig beklagede Tabet.

Missionsforstanderen derimod berørte hende ikke i sin Tale.

Mere Mistanke.

Da Begravelsen var forbi, tog Fru Hylen sig for at gjennemlæse sin Søns Dagbøger, som han havde ført paa Reisen til Madagaskar med Missionsskibet og under Opholdet paa Stationen. Disse Dagbøger var fulgt med i en Kuffert fra Kristiania. Hun bladede og læste, men fandt ikke et Ord om, at han var forlovet; hun fandt derimod meget som tydede paa det modsatte. Bertha Nygaards Navn fandt hun ikke nævnt. Hun fik større Mistanke.

„Har De ikke nogen Breve fra Nils, De kunde vise frem?"

Nei desværre, hun havde ikke det. Paa Reisen fra Aalesund over Throndhjem til Kristiania var den Kuffert, hvori Afdødes Breve til hende var, kommen bort. Saa nu havde hun intet at vise. Hun havde bare et Brev, som Nils havde skrevet til sine Forældre ombord paa Dampskibet paa Reisen fra Havre til Kristiania. Det havde hun fundet i hans Vestelomme. Fru Hylen fik Brevet og læste:

„Kong Trygve 23/5 94.

Kjære Forældre!

Det er mit Ønske, at Frk. Nygaard skal ha Halvparten af min Eiendom.

Jeg har modtaget af min kjære Ven og Forlovede flere hundrede Kroner m. m. Hjælp og trøst hende, saa hun ikke lider nogen Nød efter min Bortgang. Hils Hovedstyrelsen. Jeg gaar hjem til Jesus.

Farvel!

Eders Niels".

„Nei dette Brev har ikke Nils skrevet", sagde Fru Hylen forbauset. Hun der er gløg som faa Kvinder, havde straks set, at det ikke var hendes Søns Haandskrift. Det var skrevet med en skjælvende Haand, skrevet af en meget syg ombord paa et Damskib.

En Stavanger-Tur.

Førend det omskrevne Brev kom frem, ønskede hun at ta en Bytur. Hun maatte gjøre forskjellige Indkjøb, men havde ingen Penge. Hylen lod hende da faa Kr. 60. Efter at ha været borte nogle Dage, kom hun tilbage igjen med et Kjoletøi, Slør m. m., hun havde kjøbt sig.

Et andet Brev.

„Har De ikke flere Breve?"

„Jo, det var da underligt, at der i Afdødes Kuffert ikke skulde findes nogen af de Breve jeg har skrevet til ham. Vi skal lede." Og hun leder og leder. Endelig fandt hun et Brev mellem Bladene i Bogen „Jesus Liv" af Farrar. Jo det laa der aldeles fladt, uden Konvolut. Ja, det var fra hende, dateret Aalesund i December 1893.

Men Fru Hylen saa straks, at dette Brev var skrevet med det samme Slags Blæk, hvormed Afdøde havde skrevet i sin Dagbog. Blækhuset var fulgt med Kufferten hjem.

Hun arresteredes.

Efterat flere Oplysninger var komne til, der stærkt ledede Tanken hen paa, at den gudelige Frøken for med Usandhed, forlangte Hylen hende arresteret. Lensmanden tog hende i Forvaring, og Forhør forlangtes afholdt.

Hendes Bekjendtskab til Afdøde.

Hun er en Dame paa ca. 40 Aar. Har intet særlig tiltrækkende Væsen, men har tilsyneladende en udpræget Interesse for Missionsarbeidet. Det første Bekjendtskab til Missionspræst Hylen fik hun under Missionsfesten her for 2 Aar siden, da Hylen blev ordineret. Hun boede da paa Missionsgaarden hos Jørgensen i 14 Dage. Hylen, der var venlig og forekommende mod alle Mennesker, har vel vist hende ogsaa Opmærksomhed som missionsinteresseret, og denne Opmærksomhed har hun maaske forstaat som Kjærlighed. Senere skal hun ha truffet ham i Kristiania under hans Ophold der, før han reiste ud.

Hvor hun efter den Tid har været, vides ikke. Men der er al Sandsynlighed for, at hun har opholdt sig i sit Hjem paa Søndmøre.

Efterretningen om, at Hylen var syg og paa Hjemveien, stod allerførst i „Stavanger Avis," der fra en Privatmand havde erholdt denne Meddelelse. Paa en eller anden Maade maa hun ha faat Greje paa denne Meddelelse; thi en kort Tid efter var hun her i Byen paa Gjennemreise til Kristiania, hvortil hun fremkom 2 Dage før Hylen. Hun fik i Stavanger at vide, at han vilde ta Ruten Havre—Kristiania. Ved Afreisen derfra foregav hun, at hun vilde derind for at lade sig operere for et Mavetilfælde.

Ved Afdødes Ankomst til Kristiania fik hun Anledning til at træffe ham paa Aanruds Hotel og senere paa Diakonhjemmet, hvor han døde.

I Telegram til Sand oplyser Overlægen paa Diakonhjemmet, Heimbech, at Bertha Nygaard var noget extravagant. Hun havde i 1877 været paa Diakonissеanstalten, men var blit bortvist paa Grund af sin Usandfærdighed.

Erklæring.

Da hun havde været arresteret i nogle Dage, kom Sorenskriverens Fuldmægtig paa en Forretningsreise til Sand. Han talede med hende, og for ham og Lensmanden tilstod hun, at det hele var Opspind. Hun var villig til at underskrive en Erklæring herom, hvis Hylen vilde slippe hende fri.

Hylen fandt, særlig efterat Distriktslægen havde erklæret hende for i høi Grad hysterisk, at der intet vilde vindes under disse Omstændigheder ved at sætte hende under Tiltale. Vilde hun erklære, at alt, hvad hun havde anført, medførte Usandhed, vilde Sønnens Minde forbli aldeles uplettet. De lod hende derpaa slippe fri, efterat hun havde underskrevet følgende:

„Undertegnede Bertha Nygaard erkjender herved, at hvad jeg overfor Bankdirektør Nils Hylen og Hustru har udtalt om, at der mellem deres Søn, afdøde Missionspræst Nils Hylen, og mig har bestaat en Forlovelse, ligesom forøvrigt alt, hvad jeg i Anledning af samme har forebragt, i alle Enkeltheder er Løgn og Opspind.

Mit Bekjendtskab til den Afdøde har indskrænket sig til, at jeg ved forskjellige Leiligheder som interesseret for Missionssagen har faat Anledning til at veksle nogle Ord med ham. Jeg erkjender, at jeg med min Færd grusomt har krænket den Afdødes Minde, lige-

---

Dødens Søster.

(Oversat for „Eidsvold" fra engelsk.)

„Ja, det maa være et Vidunder Land", sagde Fru Brandreth, da hendes Søsterson Stephen Hammerton havde endt en af sine Historier fra Amerika.

„Du agter naturligvis at reise tilbage", bemærkede den smukke Isabella Brandreth i en uskyldig Tone.

„Jeg har ingen Lyst til at reise alene," svarede den unge Mand med et kjærligt Diekast til den smukke unge Pige.

„Jeg tror, at Amerika netop maatte være Stedet for Tom," sagde Fru Brandreth, kanske for at give Samtalen en anden Retning. Men Sagen var nok ogsaa den, at hun gjerne vilde blive kvit sin Mands Broderson, der idelig pressede hende med Pengelaan. „Tom ønsker helst selv, at vælge sit Opholdssted og sine Venner," svarede Tom Brandreth tørt.

„Det er godt, du har saa mange Venner at vælge imellem," svarede Fru Brandreth spidst. Hun havde Lyst til at tilføie, at det bedste vilde være, at Tom laante Penge af sine mange Venner og sparede hendes Pung.

„Jeg har havt mange Vanskeligheder at overvinde derude i Californien," sagde Stephen, „jeg har arbeidet strængt og været i mangen Fare".

„Tom maatte vel ogsaa kunne overvinde Farer og Vanskeligheder, ligesaavel som du," svarede Isabella smilende.

„Det kunde han vist, men der skal mere til end Mod, en maa ogsaa besidde Klogskab og Menneskekundskab. Man træffer mange Slags Folk derude i det fjerne Vesten, men ingen saa slu som Indianeren." Stephen tog op af Lommen tre eller fire Svibelrødder. „Denne Rod kalder Indianeren: „Dødens Søster". Den voxer omkring Colorado, og de indfødte pleier at blande den i Vandet, som de giver sine Fiender at drikke — de der lyksaliggjøres med en slig Slurk, vil kanske ikke komme til at trænge mere Drikke, jeg husker godt — men jeg tør ikke fortsætte, jeg frygter Tante og Isabella vil blive nervøse".

„Aa nei da, hvad er det du husker?" spurgte Tanten, der nødig vilde tabe Leiligheden til at høre en spændende Historie, som enda havde den Fordel, at den var sand.

„Jeg husker, at min Værtinde lukker tidlig Tante, „svarede han," desuden er jeg træt nok til at faa sove i Nat uden at Indianerne hjælper mig."

„For hvor lang Tid pleier denne Sovedrik at virke?" spurgte Tom nysgjerrig. „Det afhænger af, hvor lang Tid man har ladet den ligge i Vandet," forklarede Stephen, „nogle faa Minutter vil være tilstrækkelig til at berøve dig Bevistheden for tre eller fire Timer. Medens en forøget Giftmængde i Vandet vil have uberegnelige Følger og har foranlediget det betegnende Navn, hvormed Indianerne har døbt Roden. Men god Nat Tante — „god Nat Issy," — i en lidt varmere Tone — „god Nat Tom!"

Men Tom skulde samme Vei som Stephen og vilde derfor slaa Følge.

II.

Fru Brandreth var en formuende Enke, og Eierinde af et lidet Landgods i Cornwall. Hun vilde nødig tro, at hendes Mands Broderson Tom var et saa daarligt Menneske, som andre vilde ha' hende til at tænke. Dog vilde hun gjerne have Verdenshavet mellem ham og Isabella, indtil han viste Tegn til at begynde et nyt Liv, eller Lykken ialfald blev ham mere gunstig.

Men Tom Brandreth forstod godt at skjule sine altfor flotte Livsvaner for Tanten, og hun havde ingen Ide om hans samvittighedsløse Karakter. Han havde i nogen Tid gjort stormende Kur til Isabella — ikke fordi han holdt af den unge Pige — eller værmede for hende mere end for andre unge Piger; men fordi hun var rig og snart myndig. — Han syntes at have Grund til at tro, at han ingenlunde var Isabella ligegyldig, og gjorde allerede Regning paa, hvor let han kunde faa hende overtalt til at skaffe ham af med nogle besværlige Kreditorer, da Stephen pludselig kom tilbage fra Californien som en rig, uafhængig, kjæk og overmaade smuk Mand. Man kan let forestille sig, at Tom betragtede ham som en uvelkommen Gjæst. —

Aa, hvor jeg dog ønsker han var død, „sagde Tom ofte til sig selv," hvis han faldt udfor Klippen en Kveld, saa vilde ingen tro andet end at det var et Ulykkestilfælde."

Men saa hviskede Tom til sig selv, at det ikke vilde være saa ganske sikkert, at det just blev Stephen der faldt udover Klippen; thi Stephen var en stærk Mand, der ikke let blev den tabende under en Kamp.

Imidlertid gik Tiden og Toms Kreditorer blev mere og mere besværlige.

„Issi," sagde han en Dag, „jeg vil tale opritgig med dig, jeg troede en Gang, at du havde lidt tilovers for mig."

„Naturligvis har jeg det" svarede hun, du er jo Papas Broderson.

„Men siden Stephen kom hjem har jeg mærket en paafaldende Forandring hos dig."

En let Rødme farvede hendes Kinder, og det var nok til at forraade hende og bestyrke ham i hans Overbevisning.

„I er jo mine Fættere begge."

„Ja, det ved jeg jo," svarede han i en grætten Tone, „og hvis det bare er Familiekjærligheden det dreier sig om, saa haaber jeg du har delt lige. Men jeg er ikke kommen for at tale om dette. Jeg reiser til Melbourne".

„Naar?" spurgte hun. „Min Ven Marchmont har laant to eller tre af Kammeraterne sin Yacht — og nu har vi tænkt at spørge dig og din Tante, om I vil bli med os en Lysttur over Havet. Gilsons Hustru følger med sin Mand."

„Du skal ha Tak Tom, men Mor er altfor gammel til den Slags Expeditioner, og jeg vil ikke reise fra hende.

Tom saa skuffet ud, og trak sig snart tilbage.

„Jeg maa gjøre det paa en anden Maade," sagde han til sig selv. — „Jeg vil hellere ikke gjøre det, men der er ingen anden Raad." Han forsøgte at være munter, idet han nynnede paa den gamle Vise:

„I Piger — jeg siger, naar jeg bruger List er I væk."

Derpaa gik han til Yachtens Eier og fortalte, at han ikke kom til at benytte denne paa en Uges Tid eller to, saaledes at Mændene godt kunde blive sendte iland.

Omtrent samtidig sendte han Bud efter tre Smuglere, som han kjendte og beordrede dem til at gaa ombord i Yachten samme Aften og holde alt klart til at seile næste Morgen Kl. 4.

„Marchmont vil blive rasende," mumlede han ved sig selv, „men det hjælper ikke, der er ingen anden Udvei til at vinde Isabella og uden hende er jeg fuldstændig ruineret."

(Forts.)

som at jeg har handlet forbryderst mod hans Forældre, hvem jeg derfor herved ydmygt beder om Forladelse for min Daastab.

Nærværende Erklæring kan bringes til almindelig Kjendskab paa den eller de Maader, den Afdødes Forældre finder for godt.

P. T. Sand, 29de Juni 1894.

Bertha Nygaard.

Til Vitterlighed:
N. Kolbenstvedt,
Herman Lie."

Lokalbaner. Ved Storthingets Bevilgning i forgaars af Statstilskud til Banerne Nesttun—Os (ved Bergen) og Blakjer—Holand, i Forbindelse med det allerede for et Par Aar siden bevilgede Tilskud til Banen Lillesand—Flaksvand, er det gjort en Begyndelse af stor Betydning til Fremhjælp af et Net af mindre Lokalbaner eller Bygdebaner her i Landet. Vi skal om nogle Dage komme tilbage til denne vigtige Sag.

Stiftslærermødet. (Gjennem N.T.-B).

Hamar, 11te Juli. Hele Formiddagen er medgaaet til Diskussion af Esterstøls Foredrag om Fagkredsen og Fagenes Behandling i Folkeskolen. Esterstøl vilde ha Religionsundervisningen beskaaret, Historie og Geografi for en væsentlig Del henlagt under Norskundervisningen.

Han fandt heri saagodtsom ingen Tilslutning, men skarp Imødegaaelse fra flere Hold, som Kristoffersen, Betlesen, Raabe, Tellefsen, Prydz, Pastor Moe, Flood, Fedje. John Olaffsen og Løken fra Lillehammer.

Diskussion afsluttedes Kl. 2½. Mødet fortsættes Kl. 4.

Hamar, 11te Juli. Stiftslærermødet afsluttedes iaftes med en festlig Sammenkomst i Parken.

I Eftermiddagsmødet holdtes kun Foredrag uden Diskussion af Overlærer Flood, Lærer Jensen, Kirkesanger Bellesen, Tilsynslærer Tollefsen og Lærer Myrvang.

Paven. Til Times meldes fra Rom, at Paven er meget svag og har hyppige Anfald af Besvimelse. Han forsikrer sine Omgivelser om, at de en Morgen vil finde ham død i Sengen.

60 Mennesker druknede. Fra Odessa meldes 10. Juli. En russisk Passagerdamper har kollideret med et italiensk Dampskib. 60 Personer opgives druknede.

Ogsaa et Fremskridt. Nu i flere Aar har Radikalerne holdt paa med at erklære, at Høiremænd og Moderate var et og det samme. Man skulde da tro, at dette maatte staa som en Kjendsgjerning i al Fald for dem selv. Alligevel har de i den allersidste Tid arbeidet sig op til mægtig Forbitrelse over „Forlovelsen" mellem Høire og Centrum. Hvordan viser dette sig med at de to „Nyforlovede" var Et i Forveien?

En ufrivillig Erkjendelse er som bekjendt endnu bedre end en frivillig. Og naar Radikalerne bagefter vil prøve at komme fra denne Erkjendelse og gjentage for sig selv og andre sin forslidte Vise om, at det gamle Venstre er blevet et med Høire, har det ingen anden Virkning end en overbevist Gavtyvs Forsøg paa at tilbagekalde sin Tilstaaelse.

Jordskjælvet i Konstantinopel.

Bureau-Telegram til „herv. Blade".

Konstantinopel, 12. Juli.

Tirsdag Aften fandt to nye Jordrystelser Sted.

Man antager, at ca. 100 Mennesker er blevne dræbte og saarede.

Flere Minareter og Kirker er styrtede sammen, og Bazaren i Stambul samt Skibsbygningsskolen har lidt stor Skade. Under Bazarruinerne ligger flere Lig begravene.

De Direkte Telegraflinjer er ødelagte

Konstantinopel, 12. Juli.

Ved Jordrystelserne har baade Krigsministeriets og Finansministeriets Bygninger lidt betydelig Skade. I Forstæderne Pera og Galata er flere Huse styrtede sammen, hvor endel Mennesker kom tilskade.

Prindsens Øer i Marmorahavet har lidt betydeligt. Saaledes er alle Huse paa Den Harki aldeles ubeboelige. Marineskolen blev især hjemsøgt; her dræbtes 6 Personer.

Flere Byer i Omegnen er blevne stærkt medtagne af Jordrystelserne, hvis Centrum man antager har været omkring Brussa.

Man nærer det Haab, at det nu vil være forbi med Jordrystelserne, men Befolkningen er endnu ikke rolig, og mange opholder sig vedvarende under aaben Himmel.

Sofiamoskeen er uskadt.

Konstatinopel, 12. Juli.

I Pera indtraf atter i Eftermiddag Kl. 4,8 et nyt heftigt Jordskjælv, der opvagte stor Panik.

Befolkningen flygter ud af Husene og alle Butikker er lukkede.

Jernbanekrigen i Amerika.

Ohmetelegrammer til „Eidsv."

Chicago, 11. Juli.

I Sacramento (Kalifornien) har de med Geværer og Revolvere bevæbnede Streikende forskanset sig mod de idag ankomne Tropper.

I Nærheden af New York forsøgte de Streikende at bringe et Jernbanetog med Tropper ud af Sporet.

Engstelsen vokser.

Bureautelegram til herv. Blade.

Chicago, 12. Juli.

Generalstreiken er mislykket. Tropperne finder ingen Modstand. Togtrafiken er ogsaa nu bedre.

Et Tog til San Francisco bragtes af Sporet og blev styrtet i Floden af de Streikende, som skjød Føreren og 3 Soldater.

Chikago 12/7 94 (H. O. T.-B.)

Efterat Myndighederne har bragt i Erfaring, at de Streikende forbereder et Angreb paa det Tog, der skal bringe Geværer til Chikago, har Myndighederne besluttet at besætte Togene med betydelige Troppeafdelinger.

I Sahramento tog Befolkningen Parti for de Streikende, angreb Militæret og kastede med Sten. Tropperne fyrede, hvorved mange dræbtes og saaredes.

I Pittsburg besluttede de Streikende paa et stort Møde igaaraftes at ville sætte sine Fordringer igjennem.

Storthinget.

Møde 11. Juli Kl. 5½.

Behandlingen af Kongsbergs Sølvværks Budget tilendebragtes og bifaldtes overenstemmende med Indstillingen.

Fuldmagtskomiteens

Indstilling ang. Stemmeretsspørsmaal toges derefter under Behandling. Fra flere Hold udtaltes Vanskeligheden af, at Justitsdepartementets vilde udgive en Oversigt over Storthingets Valafgjørelser til Veiledning for Valgbestyrelserne.

Fuldmagtskomiteens Afgjørelser bifaldtes, for Post 1's Vedkommende, der angik Valget i Asker, hvor 2 Valgmænd af Uagtsomhed havde stemt paa sig selv og derfor udeblev fra Distriktsforsamlingen, hvor Suppleanter mødte. Her feirede med 1 Stemmes Overvægt den Opfatning, at de 2 Suppleanter godkjendes, fordi Valgmændene frivillig undlod at møde. De kunde altsaa have deltaget i Valget, fordi det kun var af Uagtsomhed, at de havde stemt paa sig selv.

Skat for det sidstforløbne Aar.

Hvorledes dette Udtryk skulde forstaaes nu, da man havde direkte Statsskat, som ilignes for Budgetaaret, reistes der nogen Debat. J. Utheim mente, at de der havde betalt direkte Skat for sidste Budgetaar, altsaa kun for Budgetaaret 1893—1894, kunde have Stemmeret ved kommende Storthingsvalg. Heri fandt han dog ingen Tilslutning. Flere Talere hævdede, at Statsskat maatte være betalt for hele det sidstforløbne Kalenderaar.

Skogvæsenets Budget bifaldtes efter Indstillingen.

Den norske Husflidsforening bevilgedes 4000 Kr. til Anlæg og Drift af et Farveri med Plantefarver.

Til Ruten Kristianssan—Fredrikshavn 3 Gange ugentlig, bevilgedes for Budgetterminen ensl. 37,400 Kr., hvorhos 20,000 Kr. stilledes til Regjeringens Disposition til Igangsættelse af en daglig Rute fra 1 Mai 1895.

Præsidenten foreslog at stanse Forhandlingerne. G. Knudsen foreslog at fortsætte endnu nogen Tid. Præsidentens Forslag bifaldtes.

Fra Erika Nissen referedes en Takkeskrivelse.

Mødet hævedes Kl. 9¼.

Møde 12te Juli Kl. 10

Tertiærjernbaner.

Aug. Hansen foreslog Spørgsmaalet om Bevilgning til Tertiærjernbananlægget Blakjer—Høland ikke taget under Behandling iaar, hvilket af Komiteen var foreslaaet for lignende Baneanlægs Vedkommende i Jarlsberg. Alle disse Anlæg trængte nærmere Udredning og Overveielse; de burde ikke tages enkeltvis, da man paa den Maade let kunde tilsidesætte mere berettigede Anlæg og Spørgsmaalet om Anlæg af elektriske Jernbaner foregribes. Desuden henviste han til de fra de Smaalenske Byer fremkomne Andragender om Udsættelse med Bevilgning, Henvendelser som maatte tillægges betydelig Vægt. Realitetsbehandling nu vilde tage lang Tid.

Løvland vilde paa det bestemteste fraraade Udsættelse, da alle de af Hansen fremførte Indvendinger var gamle og kjendte. Den i Udsigt stillede lange Debat var vistnok det vigtigste Argument, da man med den saa langt fremskredne Tid frygtede en saadan. Den i Udsigt stillede bredsporede Bane kunde man vente paa, da man først kunde faa den i en fjern Fremtid. For den samme Sum, som en Chaussé vilde koste Staten, kunde man nu fra Statens Side faa dette Baneanlæg, og da burde man ikke betænke sig. Henvendelsen fra de Smaalenske Byer var det bedste Bevis for dette Anlægs Berettigelse, thi de vidste, at Tømmeret herved vilde faa en bedre Bei. Det vilde nu kunde forædles oppe i Landet og som skaaren Last befordres med Jernbane. I Længden vilde ogsaa disse Byer staa sig paa, at Kommunikationsmidlerne blev saa fuldkomne som muligt. Der var ikke en eneste Grund til Udsættelse.

Langeland støttede Udsættelsesforslaget, særlig af Hensyn til Tiden; han vilde have hele Sagen udsat.

Løvenskiold, Egeberg og Statsraad Nilsen var mod Udsættelse, Aarrestad, Odberg og Bonnevie var for. Udsættelsesforslagene forkastedes, Langelands med 78 mod 34, Hansens mod 11 St. Efter nogen Debat bifaldtes Baneanlægget Blakjer—Høland mod 5 St. (Bonnevie, Hansen, Hof, Langeland, Aklestad.) Som Tilskud til Nestun — Osbanen bevilgedes mod 4 St. 280,000 Kr.

Tønsberg—Eidsfos.

Komiteen havde indstillet paa Ikkebehandling iaar. Statsraad Nilsen optog den kgl. Prop. om Bevilgning iaar og paaviste nærmere hvorfor. Løvland foreslog Udsættelse, forat ogsaa de andre Spørgsmaal om Baneanlæg i Jarlsberg kunde blive nærmere udredet og forelagt Storthinget næste Aar eller et af de følgende. For Behandling talte Knap, Aarrestad, Statsraad Nilsen, mod talte Løvland, Egeberg, Schweigaard.

Sverdrup havde været i Tvil og var blevet det end mere ved at se, at Amtets Repræsentanter stemte mod Behandling af andre Baneanlæg idag, alligevel vilde han stemme for Behandling.

Indstillingen (Ikkebehandling iaar) bifaldtes mod 26 St. Indstillingens øvrige Poster bifaldtes ensl.

Mødet hævedes Kl. 2.20.

*

Eftermiddagsmøde Kl. 5½.

Postbudgettet.

Sverdrup foreslog Postmandsmødets Forslag til Lønningsregulativ lagt til Grund for Behandlingen og henstillede samtidig til Statsraaden at optage den kgl. Prop.

Rinde var imod Sverdrups Forslag slag, kunde hellerikke gaa med paa den kgl. Proposition, da Postbudgettet var opgjort med en Underbalance paa Kroner 78,000.

Statsraad Birch-Reichenwald optog den kgl. Proposition og oplyste om, at Postbudgettet gav Overskud. Ligeledes oplyste han, at Sverdrups Forslag vilde medføre en forøget Udgift af 45,500 eller med Postmandsmødets Forslag i sin Helhed 65,000 Kroner. Propositionen Kr. 13,000 Lønsforhøielse for de lavere Postfunktionærer var særlig paakrævet.

Rinde fandt ikke Forhøielse paakrævet iaar. Posterne var meget søgte, hvilket viste, at de ikke var daarlig aflønnede.

Lützow-Holm havde ikke noget mod Forhøielse, men vilde have Spørgsmaalet undergivet fornyet Komitebehandling.

A. Berge var enig med Rinde og foreslog Lønsregulativet under § 5 ikke taget under Behandling iaar. Dette Forslag støttedes af Rinde.

Lund tvilede ikke paa, at der var Stemning inden Storthinget for Lønsforhøielse, og foreslog som Alternativ til Berges Forslag Sagens Tilbagesendelse til Komiteen.

Sverdrup havde begjæret Ordet for at fremsætte et lignende Modforslag til Berges som nu af Lund. Paa samme Tid fastholdt han det af ham optagne Forslag i Realiteten.

Chr. Nielsen foreslog den departementale Komites Forslag, der vilde medføre 28,000 Kroners Forøgelse, lagt til Grund for Forhandlingerne.

Statsraad Birch-Reichenwald hævdede, at selv om Posterne var meget søgte, var det ikke Grund for Staten til ikke at lønne ordentlig efter Arbeidet. Anbefalede Behandling iaar, da en Fngl i Haanden var bedre end 10 paa Tager. Propositionen var en Forbedring, men han skulde ikke have noget imod en større Forbedring.

Odegaard var enig med Berge.

Berges Forslag bifaldtes med 69 mod 40 St. Dermed bortfaldt Votering over de øvrige Forslag. De 40 var: Løvland, Johansen, Bang, Rynning, Lützow-Holm, Hansen, Bonnevie, Prebensen, Schweigaard, J. Utheim, Münster, P. Nielsen, Arctander, Faye-Hansen, Hessermehl, S. Nielsen, Chr. Nielsen, Johnsen, Andersen, Horst, K. Rygh, Hval, Bockman, Hægstad, Knap, Roll, Løvenskiold, Thoresen, Evensen, Lund, Krohn, Prahl, Lødrup, Sverdrup, Refsdal, Strømme, E. Rygh, Schøyen, Vogt og Egeberg.

Til Postbefordring overland mellem Kristiania—Bergen i April og Septbr. foreslog Statsr. Birch-Reichenwald 4,500 Kr. Dette Forslag støttedes af Lund og bifaldtes med 52 mod 47 St.

Postbudenes Løn.

Statsraad Birch-Reichenwald optog her Propositionen 100 Kroners Tillæg og 5 Lønstillæg og Lützow-Holm optog Komitemindretallets Forslag 100 Kroners Forhøielse for Budene i Kristiania, Bergen og Trondhjem.

Lund anbefalede Forslagene, men vilde have samme Løn for Budene i Bergen, Kristiania.

Sverdrup anbefalede samme Løn for Budene i Bergen, Kristiania og Trondhjem. Alle Grunde talte for, at Budene i Bergen fik samme Løn som de i Kristiania; de havde der en ligesaa vigtig og besværlig Gjerning og Husleien og Levnetsmidler var ligesaa dyre, hvorfor han indtrængende henstillede til Statsraaden at gaa med paa ens Løn for Budene i de tre største Byer.

Hval sluttede sig hertil.

Rinde var ikke utilbøielig til at gaa med paa Mindretallets Forslag. Dertil stikkede Bud burde kunne rykke op.

Hval erklærede sig enig i dette sidste.

Statsraad Birch-Reichenwald svarede paa Sverdrups Henstillen, at da den departementale Komite havde udtalt sig for høiere Løn til Budene i Kristiania, vovede han derfor ikke paa staaende Fod at efterkomme Henstillingen.

Propositionen forkastedes mee 57 mod 42 St.

Komitemindretallets Forslag bifaldtes med 57 mod 42 St.

Postvæsenets Budget bifaldtes efter Indstillingen forøvrigt.

Mødet hævedes Kl. 10,20.

Møde 13de Juli Kl. 10.

Alderdoms- og Sygeforsikring.

Komiteen havde foreslaaet at bevilge 8000 Kroner til Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission paa 7 Medlemmer til en Udredning af dette Spørgsmaal.

Schweigaard foreslog samme Beløb til en kgl. Kommission. Man burde først sørge for de Samfundsklasser, hvor det praktiske Behov var størst. Dette vilde stille saa store økonomiske Krav, at vi vanskelig kunde magte mere i den nærmeste Fremtid.

Eng mente, at ogsaa Gaardbrugerne burde medtages, saa man kunde blive kvit Kaarmandsvæsenet. Arneberg foreslog bevilget 3000 Kr., forat Regjeringen kunde anstille forberedende Undersøgelser og fremlægge Resultatet for næste Storthing.

Schweigaard, Sverdrup, Thoresen og Bockman erklærede subsidiært at ville stemme for parlamentarisk Kommission, da de ansaa Spørgsmaalet saa vigtigt, at noget maatte gjøres. Schweigaards Forslag forkastedes med 63 mod 49 St. Arnebergs Forslag forkastedes mod 28 St.

Præsidenten vilde benytte Navneopraab ogsaa ved Voteringen over Komiteens Indstilling.

Sverdrup spurgte, om dette kunde være nødvendigt, han antog, Indstillingen nu vilde blive bifaldt enstemmig.

Præsidenten (S. Nielsen) fastholdt Navneopraab, som derpaa foretoges med det Resultat, at Indstillingen bifaldtes med 111 mod 1 St. (Holsen) Haugland og Prebensen var fraværende.

Ullmann spurgte, om Medlemmer af parlamentariske Kommissioner skulde have Skyds og Diæt som Storthingsmænd eller om de skulde ligestilles med Medlemmer af Kgl. Kommissioner, som ogsaa fik Godtgjørelse for Tab af Indtægt? Regjeringen havde nemlig negtet at udbetale saadan Godtgjørelse til et Medlem af en parlamentarisk Kommission.

Statsraad Furu svarede, at naar som i det tilsigtede Tilfælde med et Medlem af Undersøgelseskomiteen, Storthinget udtrykkelig havde bestemt, at de skulde have Skyds og Diæt som Storthingsmænd, saa kunde han ikke paa egen Haand anvise noget andet og mere til Udbetaling. Men besluttede Storthinget, at Medlemmer af parlamentariske Kommissioner skulle stilles lige med kgl. Kommissioner, hvilket han fandt rimeligt, saa var der selvfølgelig intet til Hinder for at udbetale Erstatning for Bestyrelse af Embedet i den Tid Vedkommende er Medlem af Kommissionen; men han maatte have dette paa det rene fra Storthingets Side.

Rinde vilde ikke godkjende et saadant Princip. Det maatte være nok, at de ligestilledes med Storthingsmænd.

Sverdrup udtalte, at dette ikke var noget nyt Princip. Parlamentariske og kgl. Kommissioner burde stilles lige her.

Berg sluttede sig til Rinde, medens Ullmann var enig med Sverdrup.

Statsraad Furu: Da her er saa delte Meninger, maa jeg faa en udtrykkelig Beslutning fra Storthingets Side.

Ullmann erklærede sig enig med Statsraad Furu heri.

Vareforsendelse til Spanien.

Statsraad Hagerup oplyste, at der nu var sendt Tolkamrene et Cirkulære, hvorefter de omhandlede Varecertifikater under visse Betingelser vilde blive meddelt gratis.

Lund erklærede sig meget tilfreds hermed.

Umyndiggjørelse.

Paa Andersens Forespørgsel om en forbedret Ordning med Umyndiggjørelse svarede Statsraad Hagerup imødekommende, hvorfor Andersen erklærede ikke at ville fremsætte Forslag til nogen Henvendelse fra Storthingets Side.

Utheims Forespørgsel ang. Fastsættelsen et Opkostringsbidrag var atter fore. Noget nyt fremkom ikke, og Utheim erklærede sig efter Omstændighederne tilfreds med Statsraadens Svar.

Afskedigelse ved Bodsfængslet.

Münster bragte paa Bane, at forskjellige offentlige Bestillingsmænd ønskede en fastere Stilling, og omtalte herunder Afskedigelse af en Betjent ved Bodsfængslet. Han bad Statsraaden give Oplysninger om denne Afskedigelse.

Statsraad Hagerup redegjorde for Grunden til Afskedigelsen. Det fremgik heraf bl. a., at en Fange paa Dødsleiet havde beklaget sig over Vedkommendes Opførsel.

Münster fandt, at Sagen efter disse Oplysninger stod i en noget anden Stilling end før, men bad om Oplysninger ang. en Afskedigelse ved Jernbanen i Trondhjem? Herpaa vil senere blive svaret.

Kronprinsens Appanage.

Efterat G. Knudsen og Statsm. Stang havde gjentaget sine tidligere Erklæringer, udtalte Arvesen, at han ikke var helt tilfredsstillet med det fremkomne Dementi, men vilde dog stemme for i Haab om, at et endnu bestemtere Dementi i sin Tid maatte komme paa en eller anden Maade. Hagen badlede, at Statsm. havde tilstillet Aviserne Dementiet og ikke Storthinget, hvorfor han vilde stemme mod Appanagen.

Hægstad fandt, at naar Statsm., som maatte kjende Sagen tilbunds, stillede sig som Garant, vilde han stemme for.

Ved Voteringen stemte følgende 7 Herrer mod: Sønju, Fossum, Hagen, Sveinsson, Foosnæs, Okkenhaug, Mehus.

Overensstemmende med Indstillingen bevilgedes Tillæg til Pensionerne for en Række Lærere og Lærerinder.

Næste Møde Mandag.

Mødet hævedes Kl. 2¼.

Raadyr i Stange.

Tirsdag blev en Raabuk seet paa flere Steder i Stange. Den kom østenfra og tog Veien ned mod Mjøsen, men blev øiensynlig meget forvirret, da den saa det store Vand foran sig; thi den lod Folk komme ganske nær, før den slygtede.

Ulykke, Igaar omkom en Jernbanearbeider, saakaldt Flisgut, Einar Nordgaard fra Sparbu, ved Drukning i Laugen ved Aarnæs i Faavang, skriver „Gudbrandsdølen" for Tirsdag.

Dette er altsaa det fjerde Ulykkestilfælde ved Drukning ved 5te Afdeling i disse to Aar siden Anlægget paabegyndtes her. Den Forulykkede er, uagtet ivrig Søgning, ikke endnu igjenfunden.

Realisation af tiloversblevne **lyse Kjoletøier,** Sirtser & Crimps foregaar fra **2den Juli til 1ste August.** **Molstad & Co.** Carl Johans Gade. (510)

Eneste
H. M. Kongens
Sølvmedalje
Skien 1891.

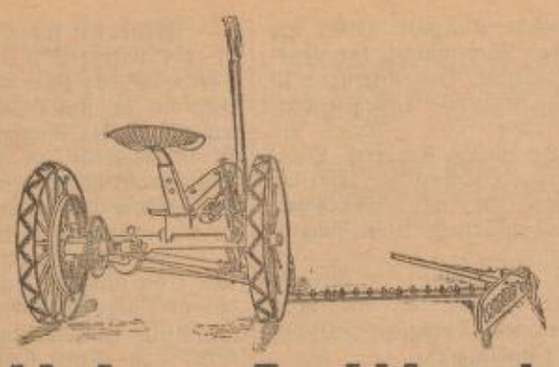

Eneste
H. M. Kongens
Sølvmedalje
Skien 1891.

Walter A. Woods

verdensberømte Slaamaskiner

for 1 og for 2 Heste anbefales fra Lager.

Woods Maskiner kom i Brug her i Landet i 1873, og har siden den Tid stadig havt den **største** Udbredelse.

Der foreligger Erklæringer fra **mange Hundrede** Kjøbere, for at **Woods** Maskiner er de **stærkeste, letteste** og for **norske** Forhold **bedst** skikkede Maskiner, hvilket ogsaa har vist sig ved de **offentlige** Prøver, som den har deltaget i, idet de **gjentagende** Gange har faaet **høieste** Udmærkelse.

Wood deltog ***ikke*** ved den saakaldte Prøve i Chicago, idet saavel Wood som **alle** andre Udstillere af Slaamaskiner, paa to a tre nær, trak sig tilbage fra Deltagelse.

Bladet ***„Farm Implement News" i Chicago*** for **20de Juli 1893** betegner Prøven som en Farce.

Reservedele til Woods Maskiner haves altid, og Reparationer udføres hurtigt, solid og billigt ved vort mekaniske Værksted.

Prisliste sendes **franko** paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem.

Ny Forsyning

af de allerede ogsaa her i Landet saa anerkjendte

Deerings Slaamaskiner

er ankommet. **Kjøbere** iaar, som har prøvet dem, finder, at de er de **bedste, letteste** og **behageligste Slaamaskiner, der findes.**

Heimdal Maskinforretning

Vognmandsgaden 8,

Kristiania.

Præmieret i
Kongsvinger 1885
Trondhjem 1887
Gjøvik 1890

Præmieret i
Fredrikstad 1885
Chistiansand 1885
Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive

SLEIPNER

anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere

amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl.
Husholdnings-Øl,
Sødøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

O. Jakobsons Maskinværksted

Kontor Gunerusgade 15,

anbefaler:

Damptærskeværk & Locomobiler

af ***Clayton & Shuttlevarths*** berømte Fabrik.

Reparationer udføres hurtig og billig.

Specialforretning:

Hvide Gardiner i alle Genre,
Møbel-Betræk i alle do.
Portiérer, — Bordtæpper.

Linoleum i gode Qualiteter,
Gulvtæpper i alle Genre.

Ægte Vognklæde, — Skind,
Kalesche læder, Bøffellæder.

Bronn, — Kirkegaden,
v. Siden af Posthuset.

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**

Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos ***C. H. Bergwitz.***
(499)

Bedste engelske

Barberknive

fra Kr. 1,65 til 4,50

anbefales

M. Dopheides Magazin
Kirkegaden 20 & 22.
(506)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

I alle Boglader faaes:

Christiania og Omegn.

Illustreret Haandbog for Reisende udgivet af *J. F. Gronneberg* Text af *Dr. Y. Nielsen.* Tegninger af *A. Bloch.* To Karter.
Pris 1.50.

Alb. Cammermeyers Forlag.
Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Latinskolen paa Haugesminde"

Indmeldelse til **1 aarigt middelskolekursus** (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium modtages.** Kontortid 1—2.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Kontoret er i ferierne aabent hver lørdag kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Kontoret er i ferierne aabent **tirsdag** og **fredag** 1 til 2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Indmeldelser til næste skoleaar til smaaskolen, middelskolen og begge gymnasier modtager i kontortiden kl. 1—2.

I gymnasierne og 6te middelklasse optages ogsaa kvindelige elever.

Stenkjær Skogskole

begynder et nyt 9 Maaneders Kursus 29de September førstk. Undervisningsfag: Regnskabsførsel, Regning, Landmaaling, Skogstel, Træplantning, Havestel, Tegning, Retskrivning, Dyre- og Plantelære, Skjønskrift, Gymnastik m. m. Optages indtil 12 Elever i Alderen fra 12 til 30 Aar.

Undervisningen **meddeles uden Betaling.**

Som Forkundskaber fordres, at Eleven har gjennemgaaet en Folkeskole. Til Elever uden Midler uddeler Skolen 3 Stipendier paa 120 Kr. hvert, eller halve Stipendier paa 60 Kroner.

Egenhændigt skrevet Andragende om Optagelse ledsaget af:

1. Attest fra Folkeskolens Lærer om Fremgang og Forhold.
2. Sundhedsattest,
3. Attest for at Vernepligt ikke hindrer Deltagelse i Undervisningen,
4. Uformuenhedsattest i Tilfælde Stipendium søges, indsendes inden August Maaneds Udgang, adresseret til Skogskolens Bestyrer, Stenkjær.

Skolens Plan sendes portofrit paa Forlangende.

Stenkjær den 9. Juli 1894.

Nicolay Martens,
(O. A. R.) Bestyrer.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1,00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 83. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 17de Juli 1894. | Annoncementspriser er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Huslærerpost
søges af en yngre Cand., der har indehavt fast Ansættelse ved off. Middelskole. „Bil. mrk. Realist" bedes medd. i Exp., hvorefter nærmere ved Korresp.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse).

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Universitetsgaden 4, Sønd. 10—11.

Overretssagfører
Fredrik Stang
Dronningens Gade 21, II Kristiania.
(H. O.)

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.
Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".
Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.
„THE MUTUAL LIFE" e *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus.*
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

„Smaabaner".

Ingenior Endre O. Johannessen og Bankdirektor H. E. Berner har for Storthinget fremsat et Forslag til Lov om Smaabaner. Herved forstaaes de saakaldte tertiære Baner („af tredje Rang") som anlægges med mindre Bekostning end de almindelige Jernbaner, fordi de dels bliver billigere planerede — ikke sjelden med Stigninger som Chausseer — dels lægges med smalere Spor end ellers sædvanligt. Paa Grund heraf kan de heller ikke trafikeres med saa tunge Lokomotiver og saa tungt lastede Vogne som de sædvanlige Jernbaner. Hvor Chausseerne er mere end almindelig godt byggede og uden større Stigninger, vil Skinnegangen endog kunne lægges paa dem.

Forslagsstillerne antager med rette, at saadanne Baner har en stor Fremtid for sig i Norge. Vi har allerede to af dem, den færdige Nesttun—Os-Bane ved Bergen og Lillesand—Flaksvandbanen, og der er netop givet Tilladelse til Bygning af en tredje med Statsbidrag, Blakjer—Holandbanen. For at anspore det private eller kommunale Initiativ og faa i Stand bestemte Regler, hvorefter Staten kan træde støttende til, er det omhandlede Forslag udarbeidet.

Vort Land er saa tyndt befolket, at det ikke godt vil kunne faa et saa fuldstændigt Net af almindelige Baner, som de fleste andre Lande. Men fuldstændiggjøres Nettet med Lokalbaner, vil der en Gang i Fremtiden neppe ölive noget større Distrikt i Landet, som ikke kan faa sin Bane, intet Dalføre saa afsides, at det ikke vil kunne sættes i Forbindelse med en Statsbanelinje eller med Sjøen ved Hjælp af en billig Lokalbane. Det beregnes, at medens en Chaussé i Regelen koster 9000 Kroner pr. Kilometer, og en Jernbane af første eller anden Rang fra 60 til 100,000 Kroner vil en slig billig Lokalbane kunne komme i Stand for mellem 20 og 25,000 Kroner pr. Kilometer. Det bliver da virkelig meget overkommeligt, og Amter, ja endog Herreder vil kunne bygge slige Baner for egen Regning, naar de blot erholder Statstilskud. Forslagsstillerne tænker sig et gjennemsnitligt aarligt Tilskud af omtrent 1 Million Kroner (betydelig mindre end Veibudgettet), og dersom dette er Halvdelen af, hvad der medgaar, skulde der lavt regnet kunne bygges 80 Kilometer Lokalbaner om Aaret.

Efter vor Mening vil det imidlertid være heldigt, om man altid meget noie overveier, i hvilket Forhold en foreslaaet Lokalbane vil komme til Statsjernbanenettet. Dette sidste er hos os endnu kun i sin første Begyndelse. Ved altfor raskt at give Koncessioner til Lokalbaner med andre Sporvidder eller Stigninger end den, der benyttes af Gjennemgangsbanerne, vil det let kunne hænde, at det bagefter viser sig, at der gaar en Lokalbane der, hvor en Gjennemgangsbane burde have gaaet, uden at Lokalbanen, paa Grund af forskjellig Sporvidde og Stigningsforhold lader sig indordne i Gjennemgangsbanen. Forholdet bliver da omtrent svarende til et, der stadig har vist sig ved Gadereguleringen i Kristiania, at nemlig vigtige Pulsaarer i sin Tid er blevet udlagt med 20 Alens Bredde, medens det nu viser sig, at der udfordres en Bredde af 30 Alen, uden at saadan lader sig tilveiebringe, da Gaden er færdigbygget med Huse paa begge Sider. Forslagsstillerne er opmærksomme herpaa, naar de i sine Præmisser bemærker, at der kan blive Spørgsmaal om at anvende samme Spor paa Lokalbanen som paa Hovedlinjen. I Følge Lovforslaget er der Adgang for Statens Vedkommende at tage Hensyn hertil, idet det er foreskrevet, at det, forinden Approbation meddeles paa et Anlæg, skal undersøges, om den almindelige Samfærdsels Interesse er tilstrækkelig varetaget. I Udlandet ser man — som den i Dokumentet meddelte Tabel viser — stadig, at de lette Lokalbaner har samme Sporvidde, som de tilstødende almindelige Baner, tildels endog det brede Normalspor.

Der er her to Momenter at tage i Betragtning. Den paaregnelige Trafik kan være af en saadan Art, at Omlastning fra Lokalbanens til Hovedbanens Vogne er mindre heldig eller fordelagtig. Det vil da være bedst, om Lokalbanens Vogne kan sendes direkte ned til Ud- og Indskibningsstedet, og da bør Sporvidden være den samme paa Lokalbane og Hovedbane, medens Stigningen paa den første gjerne kan være betydelig større. Eller det kan forudsees, at Lokalbanen en Gang i Tiden maa indlemmes i det store Banenet. Da er det vigtigst, at Banen ikke anlægges med for stærke Stigninger, i ethvert Fald ikke under Forhold, der gjør Overgang til de for almindelige Jernbaner normerede Stigninger kostbare. Ogsaa Sporvidden maa i saadanne Tilfælde jevnlig kræves fra først af bragt i Overensstemmelse med den tilstødende Gjennemgangsbane, hvad der dog ikke udelukker, at der under særegne Forhold kan tillades anvendt en mindre Sporbredde.

Men der vil selvfølgelig være en Mængde Baner, der er saaledes beliggende, at de ikke med Hensyn til Trafik behøver at slutte sig umiddelbart til Baner af den sædvanlige Slags, eller hvor Trafikens Art ikke gjør det nødvendigt, at Sporbredden er den samme. Til de sidste kan regnes de saakaldte „Turistbaner", hvoraf der i Schweiz er saa mange, og som ogsaa i Norge vil have en Fremtid for sig. Mennesker koster det intet at „omlaste", og der, hvor Trafiken kan vides overveiende at ville blive Persontrafik, og hvor ingen Gjennemgangsbane kan tænkes at ville gaa, der er Sagen klar: Man maa kunne frit vælge den Sporvidde og de Stigningsforhold, som man finder hensigtsmæssigst, uden at tage Hensyn til Sporvidden og Stigningen paa nærmeste Gjennemgangsbane.

Det blaa Baand har i disse Dage sit Generalmøde paa Randsfjord. Efter Beretningen tæller Selskabet 55,000 Medlemmer fordelt paa 60 Foreninger. I det sidste Aar er dannet 12 nye Foreninger. Følgende Resolution af Lærer P. Bakke angaaende Forbudssagens vedtoges.

„Forbudstanken bør gjøres til Gjenstand for Selskabets særdeles Opmærksomhed. Hver Forening bør danne et eget Forbudsfond."

Et langt Strafferegister. En 73 Aar gammel Stenhugger med et mere end almindeligt tidligere Strafferegister stod forleden som tiltalt for Meddomsretten. I Aaret 1839 fik han sin første Dom og har senere 7 Gange været dømt for Tyvsforbrydelse tilsammen 33 Aars Strafarbeide, en Gang for voldsom Modstand mod Politiet til 15 Dages Fængsel paa Vand og Brød, en Gang for under en Arrestation at have tildelt en Politikonstabel et Knivstik i Brystet til 1 Aar 11 Mdrs. Strafarbeide og derhos 7 Gange for Betleri til Tvangsarbeide i tilsammen 4½ Aar.

Den 8. f. M. havde han ved Middagstider lagt sig i noget beruset Tilstand til at sove i Borggangen tæt ved Elvekanten. Han blev vækket af 2 Politifunktionærer, og da han vægrede sig for at efterkomme disses Opfordring om at forlade Stedet, blev han anholdt og ført til Politistationen. Under Transporten hid gav han den ene Konstabel et kraftigt Slag i Munden med den ene Haand, og da han paa Grund af sin Voldsomhed blev bragt op i en Vogn for at kjøres til Stationen og Konstabelen herunder havde mistet sin Hjelm, fik han videre Anledning til at tildele Konstabelen et kraftigt Slag i Baghovedet med sin jernbeslaaede Stok.

Han idømtes dennegang 15 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Mistet Øiet. Forleden Dag var nogle Børn gaaet ind paa en Tomt ved Fosveien, og der kom da en 16 Aar gammel Gut og skulde jage dem væk. Da de ikke vilde gaa saa hurtig, som han ønskede, begyndte han at kaste Sten efter dem. Han traf da en 6-aar gammel Gut, som kom gaaende i Gaden, lige i Øiet, som senere paa Rigshospitalet maatte udtages paa Grund af den Beskadigelse, det fik af Stenen.

Voldsom Bondegut. En svenskfødt Person i 20-aars Alderen, der fortiden opholder sig paa en Gaard i Ullensaker, havde forleden Dag taget sig en Tur hid til Byen, hvor han havde sat endel Drikkevarer tillivs, saa at han var bleven i et saadant Humør, at han havde ondt for at lade Folk være ifred. Han kom i denne Tilstand gaaende udover Storgaden, og var da ifølge med en anden Bondegut, der ogsaa er fra Ullensaker. Ved et Butikvindu i nævnte Gade, stod to Arbeidere fra Ski og saa ind igjennem Vinduet. Da den svenskfødte skulde passere forbi disse, puffede han til den ene af dem, saa denne nær havde faldt bort i Vinduet. Da Personen spurgte, hvad dette skulde betyde, slog Svensken til ham over Næsen, saa Blodet flød. En Politikonstabel blev straks efter tilkaldt og bragte den farlige Bondegut til Politikamret.

En Gut overfaldt og udplyndret. En Gut, der Torsdag Eftermiddag skulde bringe en Del Varer fra en Kjøbmand til en af hans Kunder, blev i en Port i Hægdehaugsveien overfaldt og fratjaalet disse. Voldsmændene — tre i Tallet — slog Gutten overende, og medens den ene holdt ham, praktiserede de to andre Kurven over et Gjærde, hvorpaa de tog Flugten. Gutten var saa daarlig efter den Medfart, han havde lidt, at han maatte kjøres til sit Hjem.

Naturfag i Skolen.

Intet Fag i Skolen er saa omfattende som Naturvidenskaben. Vistnok maa Naturfagene inden Barneskolen være af begrænset Indhold; thi hvad de store Aander har anvendt Aar af sit Liv paa at trænge indi, sønderlemme og skille ud fra hinanden, kan kun et Barn magte at forstaa stykkevis eller som smaa Sandkorn, sammenlignet med den store hele, for Livet alt omfattende Naturkundskab. Det gjælder mest her om at prøve og lægge Beslag paa Barnets Sanser, Interesser eller individuelle Evner. Det er af gjennemgribende Betydning for Menneskelivets senere Udvikling at vise Barnet Naturens Under og Frembringelser og fremfor alt de Love hvorefter alting styres. Det gjælder om hvad en Ungdomsopdrager viselig bemærker: „at aabne Barnesiet for Naturen, og bringe Barnet gjennem Undervisningen ind i et sundt Forhold til Naturen. Har Barnet faaet en Sum af frisk levende Kundskab, er Interessen bleven vakt, da gaar man videre, idet man søger at forbinde alle Indtryk, og sammen med Barnet vil man søge at komme paa Spor efter de Kræfter, der rører sig i Naturen." Derigjennem faar Barnet vide, at intet er spilt; men at alt lige til det mindste Insekt (f. Eks. den travle Myre) er et forbindende Led i en stor Kjæde af Liv. Intet er vilkaarligt, der er Kræfter, Sammenhæng, Aarsag og Virkning, Brydning og Udvikling, Tilintetgjørelse og Død — men under alt dette, en Lov en Orden til at lede det hele! Alt gaar sin naturlige, sin regelrette Gang, som et godt optrukket Uhrværk, hundrede og atter hundrede Aar — dog saaledes at Udviklingen er Uhrets jevne Tiktak. Den er uendelig, kjender ingen Begrænsning. — Det mindste Blad, som kastes paa en Gjødselhaug har ei været dannet forgjæves, det eier sin Historie — det har sit Udspring af Træets Liv — det har eiet sin Spirekraft hvorved det har voxet og udviklet sig. Det har været et Led i det store og hele — det er frembragt af noget, det levede og døde som Plante efter Plante, som Slægt efter Slægt. At forklare Barnet simpelt, naturligt og sandhedstro om Menneskets Dyrets, Plantens Ophav (Tilbliven, Fremkomst) og Udvikling, er af stor Betydning for Barnets moralske Bevisthed.

En udmærket amerikansk Kvinde Isabella Becher-Hoaker, fremholder dette i et Værk om Opdragelsen. Hun udgaar fra det ene rigtige Synspunkt, at Livet i sine mange Forgreninger som Fremkomst, Vækst og Udvikling bør forklares naturligt og sandhedstro. Det er saa langt fra at dette virker frastødende, at det tvertimod efter mange Granskeres Formening tjener til at skjærpe Selvagtelsen, den fine Følelse, ja i det hele det vi kalder Moralitet.

Hygiene burde ved Siden af Naturfagene være et vigtigt Led, navnlig inden den høiere Skole. Skal Ungdommen rustes til at gaa ud i Verden, da bør man ikke forsømme at give den med den nødvendigste Kundskab om hvordan det menneskelige Legeme er sammensat og virker, samt hvad der befordrer og vedligeholder dettes Sundhed og udvikler dets muskuløse Kraft, og omvendt hvad der nedbryder Sundheden og ødelægger Organismen. Sidstnævnte Farer bør ingen Ungdom holdes i Uvidenhed om.

En naturlig Viden her, kunde hjælpe mangen en til at bevare sin Helbred ved at leve et sandt og sundt Menneskeliv, og derved grunde en kraftig levedygtig Slægt. Naturkundskaben i sine forskjellige Forgreninger udvikler og styrker Menneskets moralske Følelse.

Men dertil kommer ogsaa den uendelige praktiske Nytte man har af Naturkundskaberne paa de fleste af Livets Felter. Betydningen heraf er saa stor, at man kanske allerede fra det Synspunkt af, vil kunne række at indse deres Fortrinlighed i nærsagt alle Henseender.

k—n.

Statsraad Astrup har stillet sig til Valg i Kristianssund med et Valgopraab, der mildest talt udmærker sig ved Uklarhed med Hensyn til de to store Sager paa Venstres Program.

Med Hensyn til Stemmeretten ytrer han, at „uagtet jeg af nævnte Grunde (at det er rettest og klogest) ligesom ogsaa af flere Hensyn helst saa en skridtvis Udvikling, kan jeg dog ikke have noget imod i Tilfælde nu at stemme for almindelig Stemmeret, dertil opfordret af Høirepartiets Holdning under de unionelle Forhold og i Fortrøstning til Resultaterne af den stedse stigende Folkeoplysning i Henhold til Skoleloven af 1890 og den Udvikling, som forhaabentlig deraf vil blive Følgen".

Med Hensyn til almindelig kommunal Stemmeret erklærer Hr. Astrup med stor Sikkerhed, at „jeg er absolut ikke bange for at Husmænd eller 2 Kroners Daglønnere skulde til Exempel i Ligningskommissionen ville vise mig Uretfærdighed".

I Unionssagen er Hr. Astrups Standpunkt umuligt at faa bragt paa det Rene. Vistnok indeholder hans Manifest en Række stærke Angreb paa Storsvenskeri, men med Hensyn til en fremtidig Ordnings Detaljer udtaler han kun at han vil „forbeholde sig fuld Handlefrihed om Opsættelsen af eget norskt Udenrigsstyre og i Tilfælde Forhandling om en for begge Riger betryggende Fællesordning for de fælles udenrigske Sagers Behandling".

I det Hele taget, og med det Kjendskab man har til Hr. Astrups Fortid, vil man kunne sige, at hans Valg i Kristianssand vil blive omtrent af samme Værdi for det radikale Venstre som Hr. Reinerts Valg paa Mos.

Spændt ihjel af en Hest.

Fra Bærum meldes til „Aftenposten", at en Dagarbeider fra Lier, der opholdt sig paa Gaarden Haslum i østre Bærum, for et Par Dage siden en bleven spændt eller trampet ihjel af en Hest.

Sønnen paa Gaarden havde netop spændt en af Gaardens Heste for, da forulykkede kom til og sagde, at man heller skulde tage Unghoppen. Hertil var der imidlertid ikke Tid, men selv kunde han faa tage sig en Ridetur med Hoppen. En Stund efter kom han ogsaa med Hoppen paasælet og tømkjørte han da denne. Terrænet var imidlertid kuperet med Buskeriveien, hvorfor Hest og Mand tabtes af syne. Ikke længe efter fik man se Manden ligge paa Marken under Hoppen. Folk paa Gaarden, der sprang til for at hjelpe, saa da, at Hoppen havde Tømmerne om Benene og var urolig. Af Manden fik man kun det Svar, at det var hans egen Skyld. Den forulykkede blev strax bragt til Gaarden og Læge hentet, men forgjæves. Hesten skal nok have været slem til at slaa, noget som Afdøde var fuldt bekjendt med.

Pension for Storthingsmands Enke. Enken efter sdv. Storthingsmand Præsthus, der i 1889—91 repræsenterede Smaalenenes Amt paa Storthinget har andraget Storthinget om en aarlig Pension af 600 Kr. Hun har anført, at

Præsthus reiste til Storthinget i 1891 frisk og sund, men kom tilbage uhelbredelig syg og døde den følgende Vinter. Enkens økonomiske Stilling oplyses at være daarlig. Gage- og Pensionskomiteen anfører i sin Indstilling, at Pension ikke tidligere er givet Enker efter Storthingsmænd, medmindre de er døde under Opholdet ved Storthinget eller ifølge Lægeerklæring har paadraget sig Dødssygdom i den Tid. Om det sidste foreligger her ingen Lægeerklæring, hvorfor Komiteen indstiller paa Ikkebevilgning.

Den stærke Varme, der i den sidste Tid har herskет i den østlige Del af de Forenede Stater, har virket opløsende paa de parlamentariske Forhandlinger i Washington. Forleden, da Senator Kyle fra Syddakota begyndte at tale om Indkomstskatten, der stod paa Dagsordenen, viste en anden Senator Kall fra Florida sig i Salen iført en let blaa Jakke og hvide Flonelsbenklæder. Han bar et Palmeblad i den høire Haand og brugte dette som Vifte. Efterat han havde sat sig paa sin Plads ligeoverfor Taleren, trak han sine Støvler af og lagde Fødderne, der vare iførte blaa Strømper, op paa Pulten, hvorpaa han gav sig til at vifte dem. Efter nogen Tids Forløb dreiede han sig pludselig om og lagde Fødderne op paa Kyles Pult, hvilket dog ikke generede denne, der uforstyrret talte videre. Først da Talen var forbi, trak Kall igjen sine Støvler paa og forlod med fornøiet Ansigt Salen.

Skyggesider ved Turistvæsenet. Fra en Fjord i Hardanger skrives til Bergens Tidende:

Det er om Sommeren i bedste Hoaannen. Alligevel slænger Husbonden Ljaa og Bryne, finder frem sine Søndagsklæder og vandrer saa nedover til Dampskibsbryggen for at vente paa Skibets Ankomst. Nu hænder det imidlertid ofte, at dette er forsinket 4—5 Timer, og Folk kommer paa den Maade til at gaa der og slænge næsten hele Dagen. Naar saa endelig Kvelden er kommen, og Tjenerne er færdig med sit Dagsarbeide, samles ogsaa de paa Stedet for at se de mange fremmede Ansigter.

Undertiden skal det ogsaa ha hændt, at Bygdens Jenter samler sig sammen for at underholde de Reisende med Sang, — en Sang, der er saa øresønderrivende, at den kunde gaa Folk til Marv og Ben. Og efter hvad der siges, skal ogsaa — efterat Sangen er endt — en eller anden barmhjertig Sjæl tage en Hat og gaa omkring blandt Turisterne for at samle ind Penge til Sangerne (!).

Dette er jo et Snyteri og en uforskammet Pengegrished, som forstandige Folk maatte skride ind mod og se at faa forhindre. For det gir ikke bare Stedet et Vanrygte, men det vil ogsaa i høi Grad bidrage til at vække de Reisendes Mishag.

Ogsaa Børnene er saa gjennemsyrede af Pengegrished, at det er Synd at se.

Saasnart en Turist kommer paa Land, blir han forfulgt af en Flok gabende Unger, som springer omkring ham og ser, om de ikke skulde faa noget at bære eller paa anden Maade faa presse nogle Øre ud af ham.

Saadant burde da Forældrene saavidt muligt se at forhindre, for det virker demoraliserende og ødelæggende paa et Barnesind.

Myrdet 24 Børn.

De italienske Blade bringer følgende grufulde Historie. Den 24 Juni om Aftenen indfandt nogle Kvinder sig paa Karabinerstationen i Lercara og fortalte under Strømme af Taarer, at deres smaa Børn havde været forsvundne i flere Timer. En Hyrde havde seet de smaa gaa ind i Skoven med en gammel Mand; mere vidste de ikke. Samme Dag var der til Stationen indløbet en lignende Meddelelse om, at der i de nærliggende Steder Nare, Favara og Trapani var forsvundet Børn; ialt savnedes nitten Stykker. Man næredes Mistanke om, at den gamle Musikant Aramico Carmelo havde røvet dem.

Karabinierer og Bønder rykkede nu ud og traf saa midt i Skoven en Hule, fra hvilken de hørte Skrig og Graad. Det Syn, der mødte dem inde i Hulen, var noget af det rædselsfuldeste, man kan tænke sig. Midt i Hulen stod den gamle Musikant, væbnet med en Dolk, med hvilken han netop havde sprættet Maven op paa et Barn, som nu laa med Ansigtet mod Jorden, medens Blodet strømmede ud af det gyselige Saar. I Hulen fandtes 4 Børnelig, et levende Barn laa bundet paa Arme og Ben og ventede samme Skjæbne som sine andre Ulykkesfæller.

I Fængslet fortæller Aramico Carmelo (hvem Karabinierne kun med stort Besvær frelste fra at blive lynchet), at han ogsaa havde dræbt de øvrige nitten forsvundne Børn. Han meddelte, at han en Nat havde seet et Spøgelse, der havde fortalt ham, at man kunde finde hver i Jorden skjult Skat, naar man fugtede Jorden med 50 uskyldige Børns Blod. Derfor havde han med Slikkerier lokket Børnene ind i Skoven, ombragt dem og ladet Jorden opsuge deres Blod.

For Øieblikket har man indlagt Aramico Carmelo til Observation paa en af Palermos Sindssygehospitaler.

I Valgloven er der nu vedtaget nogle meget praktiske Forandringer, der vil være til stor Hjælp ved de kommende Valg. De vigtigste er følgende: Der skal være Anledning til at foretage Navneopraab i to eller flere Grupper paa en Gang, naar Mandtallet indrettes alfabetisk. Paa en Kant kan altsaa de, hvis Navne begynder med Bogstaverne fra A til L opraabes, paa en anden Kant de, hvis Navne begynder med fra M til Ø, eller i flere Grupper, om fornødent. Dersom Antallet af Valgmænd er over 15, behøver ikke alle Navne paa hver enkelt Stemmeseddel lydelig at oplæses, naar der blot træffes betryggende Foranstaltninger med Hensyn til en korrekt Optælling. Herved undgaar man f. Ex. i Kristiania at staa og oplæse hver eneste af de Tusinder af enslydende trykte Stemmesedler, der ved det nu forestaaende Valg hver kommer til at omfatte kanske omkring 300 Navne. Man kan nøie sig med at tælle dem. Optællingen vil da maaske kunne tilendebringes paa et Døgn, medens der ellers vil kræves mindst 8 Dage til at blive færdig med Kristianiavalget.

En tredje betydningsfuld Forandring er, at de Stemmesedler, der indeholder for mange Navne, ikke forkastes, men at ved Valgmandsvalgene de Navne, der er opført for mange, (den eller de sidste paa Listen), sættes ud af Betragtning, og at ved Storthingsvalgene, dersom der er valgt for mange Valgmænd fra et Præstegjæld, den eller de, der har færrest Stemmer, afvises, men de øvrige godkjendes.

Fra Aal i Hallingdal skrives til os.

Det er meget sjelden at se noget i deres ærede Blad herfra Aal. Da jeg ved at „Eidsvold" læses af flere heroppe, kunde det være af Interesse, ogsaa at høre lidt herfra.

Vaaren staar nu i sit fulde Skrud heroppe. Duftende Engmarker og bølgende Agre møder dig hvor du vender dig hen. Vi har ogsaa havt et meget mildt og godt Vaarveir heroppe i lang Tid.

I Fjeldene er det ogsaa ganske bra. Paa de fleste Steder er man nu reist til Sæters med Buskaben.

Alle har det nu travlt med at faa istand sine Redskaber; thi snart skal Aannen begynde.

I politisk Henseende kan man ikke mærke saa stor ydre Rørelse heroppe.

De sidste Dages Begivenheder i Storthinget, saasom den Ullmanske Adresse i Forbindelse med Debatten om Dokument No. 1 har sandelig ikke skaffet Radikalerne stor Glæde. De gaar sigesom ludende paa Hovedet undskyldende D'Hrr. det bedste de kan. De moderate Fremskridsparti kan ved Enighed og Troskab se en lys Fremtid imøde her i Aal.

Aal den 26/6 94.

E. S.

Trykfeil. I enkelte Exemplarer af Lørdagsnummeret indløb der paa Grund af Uheld ved Korrekturen nogle stygge Trykfeil. Saaledes stod der i Artikelen „ogsaa et Fremskridt": „Hvordan viser dette sig med, at de to „nyforlovede" o.s.v. i Stedet for „rimer dette sig," og lidt nedenfor stod det meningsløse Ord „gavtyve" i Stedet for „Gavtyvs".

Skandinaviske Kreaturforsikringsselskabet i Stockholm, hvis Arbeidsfelt omfatter Norge og Sverige, og hvis Regnskabsaar sluttede den 30te Juni har ogsaa under sidste Arbeidsaar opnaaet et i Skandinavien enestaaende gunstig Resultat. Dets gjældende Forsikringssum androg den 30te Juni til Kr. 14,601,130 (hvoraf i Norge Kr. 2,870,060) med en Forøgelse af Forsikringssummen i Aaret af Kr. 4,451,860. Præmierne andrager til ca. Kr. 300,000 og bliver i Sverige betalte sammen med Skatterne og opkrævede af Staten. Beregningen er kvartalsvis, og er Præmierne i Betragtning af de overordentlige liberale Betingelser for Erstatning lave Reservefondet andrager til Kr. 36000 og øges aarlig efter den nuværende Forsikringssum med ca. Kr. 18000.

Ved Nissens Pigeskole har igaar 67 Elever afsluttet Middelskoleexamen af dem har

11	erholdt Hovedkarakteren	1,23 — 1,50
30	" "	1,53 — 1,97
21	" "	2,00 — 2,40
5	" "	2,53 — 2,82

1 Elev trak sig tilbage
2 bestod ikke Prøven
af 3 Privatister fik 2 meget godt og 1 godt.

En moderat Forening er stiftet i Stryn i Nordfjord. Samme Dag Foreningen stiftedes, integnedes 50 Medlemmer, hovedsagelig stemmeberettigede og stemmeret kvalificerede.

Vekselfalsk.

Bureautelegram til herv. Blade.

Fredrikshald, 13. Juli.

Gaardbruger Jens Widding, Borge har aubragt flere falske Veksler i de herværende Banker. Hertil ved man, at 2 Veksler, senholdsvis paa 2000 og 15.000 Kr. frygter man for, at ogsaa flere andre Veksler er falske.

Andre Banker saavelsom Privatpersoner i Kristiania og Treschow i Larvik lider Tab. Af Treschow har Widding faaet et Forskud paa 7000 Kr. for Tømmer, som ikke er leveret.

Widding, der har været forsvunden siden ilørdags, efterspores af Politiet

Angjældende var i 1893 Skattekommisær.

Efter senere Meddelelse er han kommet tilbage til Borge og strax sat i Arrest.

Drukket i Mjøsen. En ældre 2den Plads's Oppartningspige paa Dampskibet „Skibladner" er Torsdag Aften druknet under Skibets Henliggen ud for Lillehammer Brygge. Pigen havde ifl. „Lill. T." været nede i en Pram ved Skibets Side for at skylle Klæder. Herunder er Ulykken indtruffet, uden at nogen har merket det.

Liget blev om Morgenen fundet ved Stranden i Vignæsvigen.

De Herrer Havig og Ullmann fik i Lørdags Anledning til at lægge for Dagen en Smule af den Uvidenhed, der nok desværre er meget udbredt blandt Radikalerne. De paastod, at det ungarske liberale Ministerium Wekerle var blevet siddende og fik gjennemført Sanktion af Ægteskabsloven, fordi Kong Frans Josef ikke kunde faa andre Ungarer til at danne en Regjering. Det forholder sig næsten omvendt. Ægteskabslovforslaget var en kongelig Proposition og Krisen opstod ingenlunde fordi Frans Josef ikke vilde sanktionere sin egen Proposition, men simpelthen fordi Overhuset havde forkastet den. Dertil havde naturligvis Overhuset forfatningsmæssig Adgang. Men Wekerle ønskede at sætte Propositionen igjennem alligevel og foreslog derfor for Kongen, at der skulde udnævnes saa mange nye Overhusmedlemmer, at der blev Flertal for Loven. Dette syntes Frans Josef var for stærkt, og da forlangte Wekerle Afsked. Det lykkedes imidlertid at hidføre et Kompromis. Der blev ikke udnævnt nye Overhusmedlemmer. Men de ledende Mænd i Overhuset forpligtede sig til at stemme for Propositionen mod at der i den blev indført mindre væsentlige Ændringer.

Kan nogen sige os, hvori Ligheden bestaar mellem Ministeriet Wekerles og Ministeriet Steens Holdning, og hvad Berøringspunkter der er mellem en Ægteskabslov, der selvfølgelig ikke angaar noget andet Land end Ungarn, og Konsulatsagen, der vedkommer et faktisk bestaaende Fællesskab mellem Norge og Sverige? Og hvad Lighed er der mellem Frans Josefs Holdning med Hensyn til en af ham selv fremsat Propofition og Kong Oscars med Hensyn til en Storthingsbeslutning, som hans Ministerium bag hans Ryg fik Storthinget til at vedtage ad privat Vei, fordi det ikke kunde faa det fremmet som Proposition? Man har her et af de mange Vidnesbyrd om den Tankeforvirring, som udmærker Radikalerne.

Odelsthinget.

Møde den 14de Juli Kl. 10.

Valgtryk.

Af Prahl, Løvland og Rinde var fremsat Forslag til Forandring i Straffelovens Kap. 10 § 25. Komiteen indstillede paa Ikkebehandling iaar paa Grund af den langt fremskredne Tid. Indstillingen forkastedes efter nogen Debat mod Høire (undtagen Thoresen) og Moderate samt Faye-Hansen.

Prahl optog det af Arbeidsudvalget i Kristiania organiserede Venstre udarbeidede Forslag til § 25. Faye-Hansen optog derimod paa Komiteens Vegne følgende: Hvis nogen ved Valg til offentlig Forretning, hvor det kommer an paa Medborgeres Tillid, sælger sin egen eller kjøber nogen andens Stemme eller ved Trusler eller paa anden utilbørlig Maade søger at forskaffe sig Indflydelse paa saadant Valg, straffes han med Fængsel eller Bøder. Er den, som paa utilbørlig Maade søger at paavirke en andens Stemmegivning Arbeidsherre eller Overordnet, straffes han med Fængsel eller Bøder. Han kan derhos ikke for den Gang komme i Betragtning ved Valget. Prahl erklærede væsentlig af Hensyn til den langt fremskredne Tid, at han gik over til Indstillingen, dog saa, at Straffen i anden Passus forandredes til Fængsel eller Strafarbeide. Den af Prahl foreslaaede Forandring i Straffesatsen bifaldtes mod Høire (undtagen Thoresen) Moderate og Faye-Hansen, der stemte for Indstillingen. Lagthingets Anmærkning til Lagelven bifaldtes enst. Forslag til Lov om Afstaaelse af Grund til elektriske Kraftledninger bifaldtes enst. Et af E. Rygh vedtaget Forslag til Lov om Sparebanker besluttedes enst. oversendt Regjeringen. Lagthingets Anmærkninger til Lov om direkte Skat bifaldtes ligeledes enst.

Protokolkomiteens Indst.

Statsminister Stang udtalte, at Professoratet var absolut nødvendigt og at man vilde undgaa nye konstitutionelle Stridsspørgsmaal. Selvfølgelig var Dr. Odlands Udnævnelse til Professor fuldt lovlig. Ligeledes afviste han Komiteens øvrige Anker mod forskjellige af Regjeringens Handlinger. Statsministeren protesterede bestemt mod Udsættelse til næste Odelsthing at afgjøre Spørgsmaalet om Ansvar. Prahl fandt, at den af Statsministeren nedlagte Protest mod Udsættelse i Tilfælde maatte faa sin Afgjørelse af Rigsretten. Han dadlede stærkt Odlands Udnævnelse og mente, at selv om den var juridisk uangribelig, hvilket han indrømmede, faldt den dog ind under baade Ansvarlighedslov og den almindelige Straffelov.

Holsen optog Komiteminoritetens Forslag: Nærværende Sags Dokumenter vedlægges Protokollen. Han kunde ikke forstaa, at Odlands Udnævnelse, som Prahl selv indrømmede at være juridisk uangribelig, alligevel skulde være strafbar. Statsminister Stang hævdede, at mente man, at Forgaaelse var skeet af Regjeringen, saa forelaa disse nu fuldt udredede, og man fik da nu beslutte Ansvar, som blev at afgjøre af de nuværende Dommere. Mod Talerens og Kollegers Protest kunde Sagen ikke udsættes for at bringes ind for andre Dommere, for en anden Domstol, som man mente at kunne faa sammensat til den Tiltaltes Skade. Dette var en overalt hævdet og anerkjendt Retsgrundsætning. Ved sidste Rigsret blev der ikke nedlagt Protest mod Sagens Udsættelse.

Efter endel yderligere Debat, hvorunder intet nyt fremkom, udsattes Sagens videre Behandling til Mandag Form. Kl. 10.

Mødet hævedes Kl. 3.

Møde den 16de Juli Kl. 10.

Odelsthingets Dagsmøde begyndte med, at Vinge tog sit i Lørdags fremsatte Forslag tilbage, da han nu fik Anledning til at udvikle, hvori det bestod, at han efter Omstændighederne kunde stemme for Komitemindretallets Indstilling. Debatten, der i Lørdags var naaet til det Punkt, at man holdt paa at skride til Votering, blussede idag op paany og gik over til en fornyet Diskussion om hele den politiske Situation. Herunder vexledes skarpe Hug mellem Bockman, Ullmann og Løvland. Ogsaa S. Nielsen og Statsminister Stang deltog i Debatten, men intet nyt fremkom. Det var kun Gjentagelse af Udtalelser i tidligere Debatter om den politiske Situation.

Debatten fortsættes eftermiddag Kl. 4.

Til de Sommerkurser, der fra 6te August agtes afholdte ved Kristiania Universitet og Bergens Museum, har Kirkedepartementet tilstaaet efternævnte Lærere og Lærerinder Stipendier:

A. ved Sommerkurset i Kristiania:

A. Andersen (Aremark), J. Gjessen (Nesodden), H. Sønstegaard (Rakkestad), N. Baardseth (Bærum), E. Hilde (Eidsvold), P. Flesvik (Skedsmo), A. M. Knudsen (Øvre Eker), E. M. Hemb (Norderhov), H. Næste (Aal), Ole Olsen (Modum), R. Sødal (Aadalen), A. Jordfald (Lier), B. Sørsdal (do.) Knut Bjørhus (Aasliden), A. Ljosnæs (Andebu), Anton Rud (Nøtterø), P. Helset (Nannestad), A. Karlsrud (Trogstad), S. Steensen (Sarpsborg), J. Kjæregaard (Fr.hald), H. Andraa (Drøbak), Mathilde Upsaker (Fr.stad), Gunnar Hofstad (Ytre Rendalen), P. Lien (Nordre Fron), O. Strømme (Søndre Odalen), Einar Egge (S. Fron), Peder Engeset (Vang, Valdres), Th. Myrvang (Storelvedalen), L. Kjølstad (N. Odalen), G. Kleygaard (Etnedalen), K. Rudi (Ø. Slidre), Kj. Slungaard (Tolgen) J. Lillegraven (Vaage), O. Jeilund (Ringebu), A. Størvold (Ringsaker), O. Ovale (Grue), W. Rasch (Elverum), N. Olavsen (Ringsaker), K. M. Dalhus (Laardal), S. Nagelsaker (Lilleherred), A. Chr. Aune (Gjerpen), G. Schøyen (Skaato) W. Hodnebø (Søndeled), G. Aasen (Flo-

---

Dødens Søster.

(Oversat for „Eidsvold" fra engelsk.)

(Fortsættelse fra forr. No.)

III.

Stephen Hammertons Beretning om den Brug, som Indianerne gjorde af „Dødens Søster" havde fæstet sig i Tom Brandreths Erindring. Og nu vilde endda Skjæbnen, at han skulde finde en af disse Rødder, som Stephen ved en Leilighed havde tabt. Det er sagt, at Anledning gjør Tyve. Tom havde nu Midlet i sin Haand og han fattede hurtig den Plan, at han vilde give sin Kusine en Sovedrik for derpaa at bortføre hende. Folk vilde naturligvis tro, at hun var løben bort med ham, og hun vilde ikke have andet Valg end at blive hans Hustru. For at fremme sin Plan gjorde han sig tilvens med den store Vagthund, der bevogtede Gaarden og søgte at vænne Dyret til sine Besøg baade Aften og Nat. Det var medens han rugede paa denne Plan, at Marchmont overlod ham Yachten til Disposition og dette synes at lette ham Udførelsen af hans djærve Forehavende. De Mænd, som han nu havde beordnet ombord i Yachten, var mere end Smuglere, de var ogsaa Dagdrivere og Tyve, som alle ærlige Folk skyede. Imidlertid gik Stephen sent og tidlig og lurede omkring Tantens Eiendom og Tom sagde til sig selv, at Fætteren belurede ham.

Men saa en Dag hørte han, at Stephen vilde reise til London næste Aften. Godt — det maatte netop være en passende Tid til at iværksætte Planen. Han vidste at Isabella og hendes Moder som Regel pleiede at drikke Vand til sin Aftensmad. Det gjaldt kun om, at komme tidsnok til at lægge Roden i Vandkaraffelen og tage den op igjen, inden Tjeneren satte ind Aftensmaden. Inden Midnat vilde da Isabella og hans Tante være fuldkommen ubevidste, eller ifølge Stephens Beskrivelse akkurat som om de var døde. Han vidste, at Tjenerene gik i Seng strax efter Aftensmaaltidet, saa disse vilde ikke hindre ham i at bære sin Kusine bort. Det eneste kunde være om Gaardshunden gjorde nogen Indsigelse; men det var ikke sandsynligt, da Dyret anfaa ham som en Ven.

„Hvorledes Tom, saa sent paa Aftenen," sagde Fru Brandreth, da hun saa Tom stige ud af en liden let Kurvvogn, som han havde leiet for Anledningen.

„Han kommer meget beleilig," bemærkede Isabella, „nu kan han kjøre Stephen til Stationen."

Tom saa skuffet ud, da han hørte dette Forslag — men Skyen forsvandt strax fra hans Pande da Stephen svarede i en afgjørende Tone:

„Nei ellers Tak Tom, jeg befordrer helst mig selv, jeg ved du er sen i Vendingen og Toget gaar præsis Kl. 11."

Stephen gik endelig — og det tarvelige Aftensmaaltid indtoges af de tre tilbageblevne.

Tom gik nervøs op og ned i den lille Spisestue, han traadte forsigtig paa Gulvtæppet, men det var unødvendigt at fare saa lydløst frem; thi intet formaaede nu at vække Isabella og hendes Moder, der laa ubevægelige og ubevidste i deres Stole, næsten uden at aande.

Skurken gyste ved Synet af sit eget Værk; men i næste Øieblikke afrystede han alle Skrupler, gik hen til Buffeten og skjænkede et fuldt Glas med Whisky, som han tømte i et Drag, derpaa beredte han sig til at bære Isabella ud i Vognen, der skulde føre dem begge ned til Havnen, hvor Yachten laa.

* * *

Der var Panik og Forstyrelse i Huset næste Morgen og Tjenerne løb forskrækkede frem og tilbage. „Hvad er det Lucy?" spurgte Stephen, som kom tidlig da han var bleven hindret i sidste Øieblik fra at reise til London den foregaaende Aften.

„Frøken Isabella er død — og Frøen og Hr. Thomas, — allesammen," svarede Pigen grædende.

Stephen skyndte sig ind i Spisestuen, og fandt at Isabella netop vendte tilbage til Virkeligheden, medens Tom og Fru Brandreth endda var bevistløse.

„Kjære, hvad er dog dette?" spurgte Isabella forvirret.

„Det er en Skurkestreg opdaget itide," svarede Hammerton alvorlig? „Tom har stjaalet en af mine indianske Rødder og dermed har han forgiftet Vandet, som du drak, for senere at bortføre dig. Efter hvad jeg havde kunnet udspionere, saa mistænkte jeg ham — og han forgiftede ogsaa Tantes Whisky som jeg ved Tyven er en stor Ynder af, hvad der ogsaa nu viser sig. Jeg spør dig nu Issy, vil du bli min, da er denne Herre ikke længer farlig for dig?"

Den unge Dames Blikke, sagde mere end Ord, men hun fik ikke Tid til at svare; thi i samme Øieblik før Brandreth med Haanden over Panden, aabnede Øinene og saa sig undrende omkring.

„Lad mig strax forklare dig Sagens Sammenhæng," sagde Stephen. „Du vilde bedøve og bortføre din Kusine, men jeg gjorde dig en Streg i Regningen. Og hvis du nu ikke inden 24 Timer er udenfor England, saa vil du næste Morgen vaagne i Arresten, derfor vil jeg raade dig til at forduste."

Brandreth forsøgte ikke at forsvare sig. Han fandt sin Hest græssende nær ved, hvor han havde forladt den, kastede sig i Vognen og kjørte til Havnen, men der traf han sin Ven Marchmont der skjældte og smeldte over de ubudne Gjæster, der havde taget Yachten i Besiddelse. Kun to Minutter, og han kjørte atter bort, for aldrig mere at vende tilbage. — — — Da Fru Brandreth kom til Bevisthed søgte man at skjule Aftenens Hændelser for hende. Det var først efter at Isabella var bleven Stephens Hustru, at han opklarede for hende den Hemmelighed, som „Dødens Søster" gjemte.

sta), Aasmund Lie (Fjære), H. Johannesen (do.), Kr. Kristiansen (Haugesund), M. Elstad (Stenkjær), K. Berner-Nilsen (Orlandet), L. J. Nystad (Stokmarknes).

B. Bed Kurset ved Bergens Museum:

D. Aanensen (Bigsnes), J. Austbø (Talgø), Andr. Bru (Hetland), K. Byrkeland (Høle), A. J. Tjønneland (do.), O. J. Eide (Agvaldsnes), M. Hagen (Bigrestad), M. S. Høiland (do.), Kr. Hylen (Sogndal), O. J. Ikdahl (Sandnæs, P. Sværn (Rennesø), N. O. Sæveraas (Busen), P. K. Stadheim (Herre, Porsgrund), M. Løvdal (Mandal), T. Ousland (Halsaa), K. J. Tjørhom (Øvre Siredalen), A. O. Flaaten (Spind), P. Salvesen (Oddernes), O Starheim (Vanse), Helene Skarvethun (Haugesund), B. Andaas (Herlø), B. E. Bange (Manger), A. Hansen (do.), A. H. Bjerke (Strandebarm), J. Bjørøen (Froland), John Brudvik (Dale), M. M. Bedaa (do), S. Folkedal (Fane), H. O. Helleve (Bossevangen), J. Horvei (Bolstadøren), A. Kirkebø (Alvøen), E. Sandvik (do.), H. Midthus (Os), F. K. Skage (Hop Fabrikk.), G. B. Thune (Ørvik), B. Skeie (Haalandsdalen), E. J. Haukeval (Hammer), M. J. Espelid (do.), N. Solheim (Strudshavn), T. A. Skjedsvold (Finnaas), Th. Buttedal (Holmedal), N. Fotland (Oistefø), M. Furuberg (Ulvensvang), H. A. Hovland (Ølve), N. Høyland (Norheimssund), O. Sande (Leikanger), O. Frøyen (Holmedal), E. Vindheim (Bremanger), M. A. Myhr (Hosanger), K. Brusdal (Borgund), N. Froisland (Sogndal), H. Dale (Solvorn), S. H. Hjorthaug (Bolden), J. Hovarsholm (Førde), P. Lien (Stryn), A. Rosenlund (Daviken), Th. Bjerkan (Trondhjem), S. Bogevold (Meldalen), S. Myhr (Bolgen, Kr.sund), J. A. Overrein (Inderøen), S. Rødven (Isfjorden), H. Rye (Værdalen), Kr. Fostervold (Kr.sund).

Den disponible Bevilgning var Kr. 4000, hvoraf Kr. 2800 uddeltes til Kurset i Kristiania og Kr. 2200 til Kurset i Bergen.

Præsident S. Nielsen holdt i forgaars paa Vikersund paa Modum et Foredrag, der tydelig viste, at han ikke for ingenting har gaaet i Skole hos Hr. Ullmann, og at han navnlig hos denne har lært Skumlerier mod anderledestænkende. Han paastod saaledes, at de Moderate og Høire ikke havde villet være med paa den loyale Henvendelse til Kongemagten i Anledning af Dokument No. 1, og han lagde derved ganske Skjul paa Statsraad Hauglands Forslag om at de i dette Dokument fremsatte Beskyldninger af Rigsadvokaten skulde fremlægges for Domstolene til Undersøgelse.

Vi skal her kun fremtrække et Exempel paa, hvordan Hr. S. Nielsen kunde forsvare Radikalernes Holdning i Unionssagen. Han erklærede med Hensyn til en Fællesminister, norsk eller svensk, at „ingen kan tjene to Herrer". Men Hr. Nielsen burde vide, at Radikalerne netop paastaar at deres to Udenrigsministere kan tjene baade Norge og Sverige i Fællesskab. Kan de nemlig ikke det, saa er selve Unionen dømt. Unionen mellem de to Lande beror selvfølgelig paa, at de kan have visse Omraader fælles, netop som to Kompagnoner. De bibelske Ord: Ingen kan tjene to Herrer, har derimod Hensyn til, hvad der ikke kan forliges. Frelseren nævner som Exempel herpaa: Gud og Mammon. Er det Hr. S. Nielsens Mening at sige, at Norge og Sverige ligesaalidt kan forliges som Gud og Mammon, og at de altsaa umulig kan være Kompagnoner, nu vel, saa maa hans Program være: Unionens Opløsning.

Hr. S. Nielsens Omtale af Stemmeretten indeholder en Fordommelse af Mænd der har langt større Fortjeneste af Fremskridtets Sag end Hr. Nielsen, Men vi tænker at John Stuart Mill ikke behøver at tage sig nær af den norske Stortingspræsidents Uartigheder.

Streiken i Amerika endt.

Fredag Aften indløb følgende vigtige Telegram fra Newyork:

„Streikelederen Debs har nu erklæret Jernbanestreiken i Amerika som afsluttet."

Efterretningen kom ikke uventet. Streikebevægelsen var fuldstændig i Opløsning. Flere af de Streikendes Førere havde raadet Arbeiderne ved Pullmanns Fabriker til at opfordre Debs til at slutte Streiken, „fordi den medførte et altfor stort Onde for Landet." Dette Raad har Arbeiderne øiensynlig fulgt og derved givet Debs en passende Anledning til at tage det ovenfor nævnte vigtige Skridt. Saa vidt man imidlertid kan se, har Grunden til den pludselige Fredserklæring fra Arbeiderførerens Side været en anden og vigtigere.

Den Millionnedlæggelse af Arbeidet, man ventede, udeblev. Og Debs Streikeopfordringer blev i mange Distrikter heller ikke adlydt.

Dette, i Forbindelse med Centralregjeringens yderst energiske Optræden, maatte ganske naturligt hurtigt overbevise Arbeidernes øverste Ledere om det haabløse i Forsøget paa at reise en Nationalstreik. Centralregjeringens Udfoldelse af den militære Magt har aabenbart gjort et overordentligt Indtryk paa Arbeiderne.

*

Bureautelegram til herv. Blade.

Chicago, 14. Juli.

Efter Streikelederen Debs's Udtalelse igaar til Fordel for Streikens Afslutning er Ro og Orden her i Byen paa det nærmeste atter er indtraadt og Jernbanetrafiken efterhaanden gjenoptaget.

*

Chicago, 14. Juli.

De Streikende har nu erklæret at ville underkaste sig Voldgiftskjendelse.

*

New-York, 15. Juli.

Under Streikeuroligheder er 17 Personer bleven dræbt. Den ved Streiken foraarsagede Skade beregnes til 4 Millioner Dollars.

*

Ovenstaaende gjælder, som man vil se, nærmest Kjæmpebyen Chicago og de østlige Stater. I Kalifornien er Situationen fremdeles spændt, og i endnu høiere Grad end andre Steder tager Befolkningen her Parti for de Streikende, hvis Mærke, et hvidt Baand, bæres af en stor Del af Befolkningen; endogsaa Militssoldaterne har forsynet sig dermed. Den kommanderende General har bedt om Forstærkning, hvorefter hele Marinemandskabet i San Franciscos Havn og et Regiment fra Texas er blevet stillet til hans Disposition. Oprørerne er bevæbnede med Winchestergeværer; de spærre Jernbanelinjerne med væltede Vogne og foretager militære Øvelser for eventuelt at kunne tage det op med Tropperne.

*

Bureautelegram til herv. Bl.

San Francisco, 15. Juli.

Beleiringstilstand er proklameret i Sacramento. De Streikende har givet Ild paa Soldaterne, der besvarede Ilden, hvorved 2 Streikende blev dræbt og 6 saarede.

Det tyske Keiserpar.

Aalesund 16/7 94. (H. O. T.-B.)

Tyske Keiserpar passerede Aalesund Kl. 10 Lørdag Aften. Herfra gik Lystdampskib ud og fulgte Keiserskibet nordover.

En Soldat druknede i Nordfjordeid under Badning.

Det er vedvarende en voldsom Tørke til stor Skade for Mark og Trær, der visner hen.

Molde 16/7 94.

Tyske Keiserpar ankom hertil igaarnat, afreiste til Romsdalen Kl. 11 igaar Formiddag og fortsatte til Trondhjem om Aftenen. Straalende Veir.

Voldsomt Uveir i Bergen.

Bergen 16/7 94.

Efter en lummer og trykkende Varme igaar Formiddag brød der ved Totiden løs et ualmindelig voldsomt Tordenveir ledsaget af skybrudlignende Regn- og Haglbyger. Lyn fulgte uafbrudt paa Lyn med forfærdelige Tordenskrald, saa at Husene rystede. Uveiret varede henved en Time. Lynet slog ned i Arent Gjertsens Reberbane paa Laxevaagsnæsset. Halvdelen nedbrændte, medens det nærliggende Baaningshus reddedes. Ilden slukkedes ved en af Byens Damsprøiter.

Bergen 16/7 94.

Under Uveiret igaar rev Lynet af Veirhanen paa Korskirkens Spir. I Grandal, en Fjerdingsvei fra Byen, splintredes flere Telegrafstolper. Lynet vides ikke at have slaaet ned andre Steder. — Forøvrigt synes Uveiret at have koncentreret sig om Byen og dens allernærmeste Omegn; idet der i en Mils Afstand fra Byen saa godtsom intet mærkedes. Den voldsomme Nedbør foraarsagede megen Skade paa Haverne, ligesom Gaderne paa flere Steder var formelig blokerede af store Vandflomme. I flere Huse trængte Vandet ind i Kjælderetagerne. Uveiret er et af de voldsomste i Mands Minde.

Bergen 14/7 94. (H. O. T. B.)

Overlæge ved Lungegaardshospitalet og Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1. Dr. med. & philos Daniel Cornelius Danielsen døde igaaraftes efter nogen Tids Sygelighed.

Afdøde der var født 1815 og udnævntes til Overlæge i 1846, var K. St. O. O., R. Fr. E. L., R. B. Lp. O. og Off. Fr. Acad.

I flere Storthingsperioder har han repræsenteret Bergen. Til Musæet har han testamenteret en betydelig Sum.

Utrolig Frækhed. Le Figaro meddeler følgende: Caserio Santo har nylig henvendt sig til Casimir-Perier med den Anmodning, at Præsidenten vilde sende ham nogle Penge for at mildne ham Opholdet i det strænge „Fængsel". Morderen skriver: „Jeg spiser meget daarligt her, og De skylder mig at komme mig til Hjælp, da det dog er mig, De kan takke for, at De er bleven Præsident".

Det franske Blad indestaar for Sandheden af denne Meddelelse.

Over hele Verden — selv i det fjærneste Asien — hvor der er Europæere, er der bleven læst Dodsmesser eller afholdt Sørgegudstjeneste over Carnot. Shahen af Persien, den kinesiske Keiser og ubekjendte asiatiske Smaafyrster har telegraferet til den franske Regjering og Mme Carnot.

Den politiske Stilling paa Landsbygden.

Reisebrev til Eidsvold.

Mine Sommerreiser har hidtil i Aar ført mig indom en hel del Herreder, i forskjellige af de østenlandske Amter (paa Vestsiden af Kristianiafjorden.) Under den levende Interesse, som nu er oppe for de kommende Valg, hører man overalt Valgudsigterne inden hvert enkelt Præstegjæld diskutere af Bygdens Folk; om det Indtryk, jeg herved har, faaet skal jeg faa Lov at sende Dem, Hrr. Redaktør, en ganske kort og nøgtern Beretning, der saavidt mulig skal blive ledsaget faktiske Oplysninger om de forskjellige Partiers Styrke.

Herred No. 1, med 6 — 7 Valgmænd; Valget forrige Gang Venstre, dog med kneben Majoritet, kun 10 a 20 Stemmers Overvægt. Ved Komunevalgene ihøst, som her var af politisk Natur, og ved hvilke der var meget stærkt Fremmøde, vandt det forenede Centrum og Høire saavel i Hovedsognet, som i hvert enkelt af de to Annexer. I det ene Annex, hvor jeg opholdt mig nogle Dage, havde det radikale Venstre tidligere aldeles havt Overvægten; i Vaar blev dannet en modrat-konservativ Forening, som allerede efter en eller et par Maaneders Forløb talte over to Trediedele af samtlige Stemmeberettigede i Annexet. Gaardbrugerstanden i dette store Herred, som antagelig vil afgjøre Valget for det hele Amt, har for en meget stor del sluttet sig dels til Centrum og dels Høire; de talrige Fabrikarbeidere, hvoraf forøvrigt ogsaa mange stemmer med Centrum og Høire, vil dog muligen kunde beherske Valget. Modrat Valg til Høsten anses fansynligt.

Herred No. 2. Det radikale Venstre vandt forrige Gang med ca. 100 mod 60; en nylig dannet Centrumsforening tæller ca. 120 Stemmeberettigede, deriblandt mange, som forrige Gang stemte med Venstre. Centrumsvalg til Høsten anses som ganske sikkert.

Herred No. 3. Det radikale Venstre vaodt forrige Gang med omtrent samme Overvæbt, som i foregaaenden Fald; Centrum plus Høire haaber nu temmelig sikkert paa Seier.

Herred No. 4; Lidet Herred. Det radikale Venstre vandt forrige Gang med aldeles overveiende Majoritet, ca. 60 mod 10. I Annexet er nu dannet Centrumsforening, som tæller omkring eller lidt over Halvparten af de Stemmeberettigede; i Hovedsognet ogsaa en hel Del Centrumsmænd, som dog endnu mangler Organisation. Valgudsigterne til Høsten meget usikre; baade Centrum og det radikale Venstre haaber paa Seier. Om Venstre vinder, blir det i alle Fald kun med ganske knap Overvægt.

Herred No. 5, 6 og 7; alle temmelig smaa Herreder, med hver to Valgmænd. Det radikale Venstre vandt i 1891 paa alle tre Steder med overveiende Majoritet; nu Valget paa alle tre Steder tvivlsomt. Antagelig vil Venstre fremdeles vinde i alle Fald i et par af disse Valgkredse, hvori Centrum endnu ikke har organiseret sig. Valget til Høsten vil dog i hvert Fald vise meget stærk Fremgang for Centrum.

Herred No. 8. Det radikale Venstre vandt forrige Gang med ca. 60 mod 40 a 50. Nu dannet Moderate Foreninger i Hovedsognet og i alle Fald i det ene af de to Annexer. I begge Annexer Centrum nu aldeles overveiende; i Hovedsognet anser Centrum plus Høire sig i Majoritet. En af de ledende Venstremænd inden Herredet, som jeg tilfældigvis kom i Samtale med, beklagede meget dybt, at det radikale Venstre til Høsten temmelig sikkert kom til at tabe, — en Opfatning, som jeg ogsaa hørte fremholdt fra flere andre Kanter.

Herred No. 9; stort Herred, med 5 a 6 Valgmænd; toneangivende for vedkommende Amt. Høire i Forening med det moderate Venstre vandt forrige Gang, med omkring 40 Stemmers Overvægt; efter det Mandtal, som Herredets Høireforening og dets nys dannede Centrumsforeninger, udviser haaber Høire og Centrum nu at vinde med mindst 100

Herred No. 10, tre Valgmænd. Høire vandt forrige Gang, med ganske liden Overvægt; Venstre haaber paa Seier ved Hjælp af de talrige Fabrikarbeidere inden Distriktet: Resultatet meget usikkert.

Efter alle de Oplysninger, man nu erholder ved at reise om paa Landsbygderne, tør det paastaaes, at her østerpaa (i det sydlige eller sydøstre Norge) „vaagner Bonden;" overalt hører man, at inden Gaardbrugerstanden vinder de moderate Anskuelser Fremgang, og ganske betegnende er, — som en gjorde mig opmærksom paa, — at i hver eneste Bygd kan man paavise flere eller færre af de fremskudte Mænd, som tidligere tilhørte Venstre, men som til Høsten stemmer med Centrum og Høire; medens derimod Overgang fra Centrum og Høire og Venstre er omtrent aldeles utjendt. Paa den anden Side maa man dog ogsaa tage med i Betragtning, at de nye Stemmeberettigede — dels Ungdommen, som netop har passeret 25-aars Grænsen, og dels Fabrikarbeidere — for en væsentlig Del rekrutterer Venstres Rækker. Næsten i hvert eneste Amt er der et eller flere, store Fabrik-Herreder, som — med sine talrige Valgmænd — kan komme til at afgjøre Valget. Heri ligger Valgets Usikkerhed. Der er en Mulighed for, at det hele kan ende med et storartet Nederlag for det radikale Venstre; men paa den anden Side kan ogsaa det omvendte tænkes. — En Ting kan man dog være aldeles sikker paa, nemlig at Centrums og Høires Urvælgerantal vil voxe meget stærkt.

Forrige Gang vandt det radikale Venstre med ca. 51,500 Urvælgerstemmer mod ca. 50,500, altsaa med kun 1000 (eller 1500) Stemmers Overvægt; denne Gang vil forhaabentlig Centrum plus Høire opvise det største Antal Urvælgerstemmer.

For at kunne seire ved Valgene udkræves Arbeide og Organisation; Centrum ligger her endnu paa mange Steder tilbage. Der kan nu fra Østlandet nævnes adskillige exempler paa, at Centrumsforeninger oprettede i tidligere brandrøde Distrikter, har faaet aldeles uventet stærk Vækst. Vi kan vinde ved Valgene, hvis vi lægger Arbeidet til; vi kan opnaa at sætte en Stopper for det radikale Venstres Omvæltninger og samtidig ogsaa opnaa at hindre Høires Stagnation. Veien er: Dannelse af Centrumsforeninger i By og Bygd.

Professor Gisle Johnson ligger for Døden.

Politiske Folkemøder.

I Søndags talte Stortingsmand Schanche i Elverum for 300 Tilhørere, Storthingsmand O. Berge i Hof (Solør) for henved 300 og Statsraad Sverdrup i Vestre Toten for 400—500 Tilhørere.

Storthingsmand Holsen talte samme Dag i Sandsvær for 200 og Redaktør Helgevold i Brandbu ligeledes for 200 Tilhørere.

I Sandsvær var der Diskussion efter Foredraget. Fra radikalt Hold optraadte Kirkesanger Omholt med Søn Kand. Omholt, samt fra Høires Side foruden Foredragsholderen tillige Gaardbr. Carl Aas.

I Brandbu blev efter Foredraget konstitueret en moderat Forening for Gran med ca. 200 Medlemmer. Desuden er der i Gran ogsaa en yngre konservativ Forening.

Professor Sofus Lie har sendt Storthingets Præsident en Skrivelse, hvori han udtaler sin Glæde og ærbødige Tak for Bevilgningen til Professorat for ham, hvilket har grebet ham dybt og henstiller til Præsidenten at overbringe Storthinget hans ærbødige Tak i den Form som Præsidenten maatte finde mest passende.

Paa Vikersund talte S. Nielsen og Løvland isøndags for henved 1000 Tilhørere, der var fra forskjellige Bygder, dog fornemmelig fra Modum og Øvre Eker. Hr. S. Nielsen drog stærkt tilfelts mod det Standpunkt, som han selv stod paa i 1886.

Miss, men hun har ingen Ret til at sætte Skylden over paa Dem og bringe Dem i Folkemunde."

Disse Hentydninger til, hvad Folk sagde, plagede Sibyl uafladelig. Hvad ondt kunde man vel sige om hende? Hvorfor skulde hun vel skamme sig, selv om alt, hvad man kunde berette om hin frygtelige Nat blev bekjendt? Hun kunde forstaa, at Enken var uforsonlig, men hvad Ret havde vel andre Mennesker til at dadle hende? Hun havde ikke gjort noget den Nat, som hun var skamfuld over, thi Tanken paa, at hun havde overtraadt Loven besværede ikke hendes Samvittighed. Dunluce Castle var det eneste Herresæde i Miles Omkreds, — det meste af Landet tilhørte Lorden og Sir Joseph.

En Oberst, der havde taget Afsked fra Armeen, hans Hustru og Døtre, samt Præsten og hans Frue, var de eneste Naboer, som besøgte Ellerslie. — Ja, hvad kunde Folk sige?

Hun erindrede Præstefruens moderlige Mine, da hun sidst var sammen med hende, hendes venlige Blik og kjærlige Stemme syntes at sige til hende: „Jeg vil altid være din Ven, hvorledes end andre behandler dig!" Nu forstod hun at der var foregaaet en Forandring i Folks Tanker. Al den Smiger, man havde ødslet paa Sibyl som Sir Josephs Datter, havde veget Pladsen for en medlidende Omhed i Tone og Væsen, som var smertelig at tænke paa. Heller ikke havde hendes gamle Bekjendte besøgt Ellerslie, som før — de holdt sig i Afstand. Hun gik fra Terrassen

udbrød han, „er dette Grunden til at du afslaar et saa ærefuldt Tilbud?"

„Jeg vil aldeles ikke gifte mig, Fader!"

„Nei, ikke iaar, — men næste Aar, naar du er i London og bliver omringet af Lykkejægere, og den første Slyngel eller Spiller, som du synes godt om, vil have bedre Udsigt til at vinde dit Bifald, end Dunluce med sine store Landeiendomme og sit gamle Navn."

„Jeg er ikke bange for, at man skal gifte sig med mig for mine Penges Skyld."

„Ja, men det er jeg bange for." „Bring mig da ikke til London. Jeg bryder mig ikke om Selskaber. Jeg er lykkelig her hos dig."

„Det er bra nok, Sibyl, men det kan ikke vare. Jeg er en gammel Mand, og Skilsmissen kan komme, før vi aner det. Du anser det ikke for vanskelig at give Slip paa de Selskaber og Fornøielser, du, som min Datter, har Ret til at deltage i, men dette er blot, fordi du ikke ved, hvad det vil sige at leve i den store Verden. Livet der er herligt nok, naar man er rig og smuk, og næste Aar skal du indføres der, enten du er gift eller ugift. Din Tante vil ikke tillade, at du venter længer."

Sibyl sagde intet til dette, men hun fastholdt sin Beslutning ikke at ægte Lorden.

Han vilde komme til Ellerslie om et Par Dage forat faa Svar, men han bad hende at overtænke hans Tilbud. Han ønskede, at Sibyl nøie skulde

Frølichgaarden.

Nyt

stort Lager af:

Tapeter & Border

fra de mest renomerede Fabrikker i Europa, Amerika & Asien, saavelsom af eget Fabrikat,

elegante & udsøgt Smag

Vaske-Tapeter

til Vægge & Tag; særlig anbefales Vaske-Tapet til Tag, betydelig rensligere og billigere end Gibstage.

F. H. Frølich & Søn.

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Abonner paa „Eidsvold."

I alle Boglader faaes:

Christiania og Omegn.

Illustreret Haandbog for Reisende udgivet af *J. F. Gronneberg* Text af *Dr. Y. Nielsen.* Tegninger af *A. Bloch.* To Karter. Pris 1.50.

Alb. Cammermeyers Forlag.

Fr. G. Knudtzon og Lars Swanstrøm.

O. Jakobsons Maskinværksted

Kontor Gunerusgade 15,

anbefaler:

Damptærskeværk & Locomobiler

af *Clayton* & *Shuttlevarths* berømte Fabrik.

Reparationer udføres hurtig og billig.

Ny Forsyning

af de allerede ogsaa her i Landet saa anerkjendte

Deerings Slaamaskiner

er ankommet. **Kjøbere** iaar, som har prøvet dem, finder, at de er de **bedste, letteste og behageligste Slaamaskiner, der findes.**

Heimdal Maskinforretning

Vognmandsgaden 8,

Kristiania.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania. **Rolfsen & Graff.**

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.². Jacobsens Fa veudsalg Christiania.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**

Ispile

50 à 60 Øre,

Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler

hos *C. H. Bergwitz.*

(499)

Søkrigsskolen.

Optagelsesexamen afholdes i anstundende September Maaned, da mindst 10 Elever skulle optages paa Skolen.

De Aspiranter, som agte at underkaste sig denne Prøve, ville have inden August Maaneds Udgang at indsende til Chefen for Søkrigsskolen Andragende derom, ledsaget at de fornødne Attester og Legitimationer. Om hvilke disse ere, om Fordringerne for Optagelsen og om Vilkaarene forøvrigt ved Skolen vil erholdes al nødvendig Oplysning af den udførlige Bekjendtgjørelse, som vil findes indtaget i Kundgjørelsestidenden Nr. 150, 157, 164, eller ved Henvendelse til Søkrigsskolens Chef.

Carljohansværn d. 1ste Juli 1894.
(H. O.)

Eiendomme tilsalgs.

Gaarden Sennebraaten,

5 å 6 Km. fra Aas Station, vakkert beliggende og vel bebygget, nær Kroer Kirke, Indmark 250 Maal med Udmark og Skov, samt om ønskes, med paastaaende Avling, Redskaber og Besætning, sælges billig ved Advokaterne **Bergh & Lous.** Kongens Gade 19.

Gaarden Hornseth vestre og østre G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til

Lensmand Bøhn,

(H.O.) **Rendalen.**

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,

anbefaler et smukt Udvalg i:

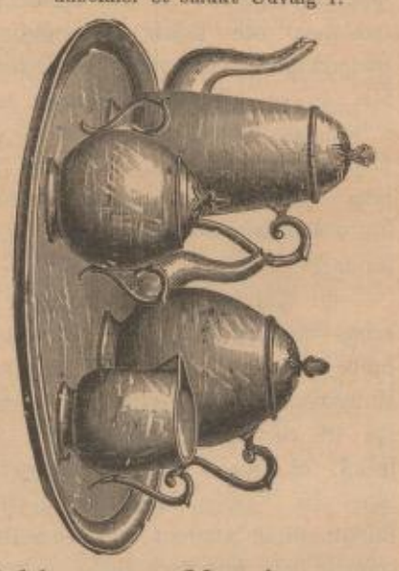

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lysesslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber og Messing Syltekjedler.

overveie de Fordele han kunde byde hende, men det vilde have saaret ham dybt, hvis han havde anet, hvor ligegyldig Sibyl var for disse Fordele, og at hun ikke tænkte paa noget andet end paa Sir Josephs mørke Forudanelser om sin egen Død. Bedrøvet gik hun op og ned paa Terrassen, hvor hun for faa Maaneder siden havde følt sig saa glad og fornøiet. Det var i Begyndelsen af September; Løvet havde ikke mistet noget af sin friske Farve. Hun gjenkaldte i Tankerne, hvor lykkelig hun havde været, da Træerne i Foraaret udfoldede sine Blade. Smaating kunde da glæde hende, og nu forekom det hende, at Livet var en tung Byrde, — hvor hun saa hen, var Himlen mørk og truende.

Siden Hjemkomsten fra Tyskland, havde hun levet i Stilhed. De faa Folk hun havde besøgt i sine Hytter havde ikke modtaget hende med Venlighed. Der var foregaaet en Forandring i deres Hjertelighed. De havde besvaret hendes Spørgsmaal og modtaget, hvad hun gav dem, men deres Væsen var forandret. Hun havde undgaaet Susan Kettering; Tanken paa hin frygtelige Sorgens Dag bragte hende til at gyse, men to Dage efter Dunluces Frieri, gik hun ind til Susans Tante, Mrs Garforth, for atter at sende Hjælp til Enken og Børnene. Men Konen afslog at modtage nogensomhelst Understøttelser paa sin Søsterdatters Vegne.

„Susan har bestemt sig til ikke at modtage nogen Hjælp af Dem, Miss," sagde hun, „og hun faar have

sin Billie. Hun er Hjerteknust og ulykkelig, og hvorledes det nu ender, giver hun Dem Skylden derfor og siger, at hun heller vil se Børnene sulte end røre en Skilling af Deres Penge. De behøver ikke at sulte, thi Susan kan tjene lidt ved Vask og Rengjøring. Hun har havt Arbeide i Værtshuset „Higginsons Vaaben", og vi Slægtninge hjælper hende lidt, saa De maa ikke sørge over dette, hvad saa end Folk siger."

„Jeg bryder mig ikke om, hvad Folk siger," svarede Sibyl stolt, „jeg vil blot hjælpe de arme Børn, man kan jo ikke gjøre mig ansvarlig for Faderens Død. Han blev spurgt, om han vilde gaa ud med sin Baad og tilbudt en god Betaling for sit Arbeide. Hvis han havde anset det for voveligt, kunde han have afslaaet vort Tilbud."

„Naturligvis kunde han have gjort dette. Alle siger det samme, undtagen Susan. Hun taler om Pengene, der fristede ham — Deres Penge — de £ 25, som Mr. Urquhart lagde foran ham. Jeg tror aldrig han har havt Udsigt til at tjene saa meget paa engang."

„Gjorde han fra først af Indvendinger?"

„Ja, stakkels Fyr. Han saa der var Storm ivente, derfor vilde han først ikke gaa ind paa Mr. Urquharts Forslag. Men han kunde jo tjene mange Penge og desuden frelse Mr. Mountford fra Galgen, og da Susan hørte om Pengene, bønfaldt hun ham om at reise. Dette hviler saa tungt paa hendes Sind,

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri,

Uhre. Uhre.

Gud og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre
(Gustv Bekers.)
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrömmes
J. W. Nordlien, Uhrmager,
Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 84. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 19de Juli 1894.** | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Abonner paa „Eidsvold"

„Eidsvold" koster udenbys kun *1 Kr. pr. Kvartal* (incl. Porto.)

Maanedsabonnement kan ogsaa modtages fra hvilkensomhelst Tid i Maaneden og koster for *1 Maaned kun 35 Øre,* incl. Porto.

„Eidsvold" koster indenbys pr. Maaned *kun 35 Øre,* (incl. Budpenge.)

Gjør et Forsøg ved at Abonnere paa **„Eidsvold"** fra

15de Juli eller 1ste August.

Abonner itide

paa nærmeste Postanstalt eller i Expeditionen,
Kirkegaden 34, Christiania.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Protokoldebatten.

Atter er Thingets Tid spildt med en lang ørkesløs Debat, der tilsidst udartede til det rene Mundhuggeri med Gjentagelse af, hvad der før i Sessionen var sagt mange Gange før. Udfaldet blev det paa Forhaand „reglementerede", at Vedtagelsen af den radikale Indstilling om, at de ved Regjeringsprotokollernes Granskning opstaaede Spørgsmaal skal henskydes til et følgende Odelsthings Afgjørelse. Det bliver altsaa et fremtidigt Storthing forbeholdt at bestemme, om Udnævnelsen af Dr. Odland til Professor og Nægtelsen af at tage Konsulatbeslutningen til Følge samt Udbetalingen af Konsulernes Lønninger m. v. skal give Anledning til Rigsretstiltale.

Radikalerne vilde ikke have nogen Afgjørelse i Aar af disse Spørgsmaal. De paaraabte sig forsaavidt som Forbillede Odelsthinget Afgjørelse i 1881, hvorved Rigsretstiltale mod Ministeriet Selmer blev henskudt over Valgene i 1882. Men samtidig vilde de Radikales Ledere aldeles ikke vedkjende sig, at Sagen skulde forelægges Vælgerne til Afgjørelse. De benægtede tvertimod paa det bestemteste, at Regjeringen havde noget Krav paa at faa sin Sag henskudt til Vælgernes Dom, og de benægtede derfor ogsaa Kongemagtens Ret til at appellere til Vælgerne. Her stod Høire gjennem sit Ministerium paa et mere sandt konstitutionelt og frisindet Standpunkt end Storthingsflertallet, der alene vilde udskyde Sagen, fordi en Rigsret af det nuværende Storthing sikkerlig ikke vilde domfælde Ministeriet. Flertallets Talsmænd vidste, da de fornegtede Appellen til Valgene, ingen anden reel Grund at anføre for Udsættelsen end, at ogsaa andre Sager, som Protokolkommiten ikke havde afgivet Indstilling om, kunde blive opført paa Anklagelisten! Der var altsaa en dybtgaaende Forskjel mellem 1881 og 1894. Dengang var det Vælgerne først og Vælgerne sidst, der skulde afgjøre Anklagespørgsmaalet. Nu derimod mener Lederne kun at det er Vælgernes simple Pligt ikke at lægge Hindringer i Veien for det nuværende Storthingsflertals Afgjørelse. Uheldigvis for de Herrer hjælper alle disse Krumspring intet. Vil Vælgerne ikke have noget Rigsretsflertal, saa bliver der ingen Rigsret af, og dermed Punktum.

Hr. Statsminister Stang optraadte under Debatten paa en Maade, der bidrog ikke lidet til at udslette det mindre heldige Indtryk, som den bekjendte Omtale af Bevilgningsvetoet i Foredraget om Dr. Odlands Udnævnelse maatte gjøre. Han afviste enhver Debat om dette Veto, trods de stærke Provokationer fra Ullmann og hans radikale Fæller, og lod Spørgsmaalet henstaa uafgjort. Ved Hr. Stangs Takt og ved Radikalernes Ubehændighed blev det undgaaet, at der med Hensyn til Bevilgningsvetoet forelaa et Voteringsthema, der maatte have samlet en mindst to Tredjedels Flertal mod Ministeriet. Derimod kan det ikke nægtes, at adskillige af Høiretalerne i en nokfaa stærk Grad blottede en mildest talt gammeldags Opfatning af de konstitutionelle Spørgsmaal, og naar denne deres Debat ikke kom til at gjøre et stødende Indtryk, var det, fordi dette Indtryk strax blev udslettet ved den simple og lavtliggende Maade, hvorpaa Radikalerne, og da særlig Hr. Ullmann, førte Debatten. Naar man ser og hører Hr. Ullmann, føler man med Smerte Forskjellen mellem før og nu. Nu er det Brutalitet, Overfladiskhed og Frisktyragtighed, der optræder som Leder for Flertallet i det norske Storthing. Man tænke sig Hr. Ullmann ved Siden af Johan Sverdrup, der altid førte Debatten med den fuldendt dannede Mands Humanitet og Finhed, og i hvis Taler det vil være umuligt at paavise et grovkornet Udtryk, men som derfor ogsaa rammede Modstanderen med en ulige større Præcision end Hr. Ullmann, der slaar om sig i blindt Raseri og vinder larmende Bifald hos et Cirkuspublikum, der forveksler Skjældsord med Veltalenhed. Valgene vil forhaabentlig vise, at det norske Folk ikke i Løbet af 10 Aars Tid har tilbagelagt den Afstand fra oven og ned, som betegnes ved Afstanden mellem Johan Sverdrup og Ullmann.

Hr. Statsminister Stang afslog, som rimeligt kunde være, at give noget bindende Svar paa det Spørgsmaal, hvad han vilde gjøre, hvis Valgene gik ham imod. Vi tviler ikke om, at han i saa Fald vil indgive sin Afskedsansøgning. Men at staa i Thinget og sige paa Forhaand hvad man vil gjøre om nogle Maaneder, det kan ingen Statsmand, og Hr. Stang gav det eneste Svar, som kunde gives, nemlig, at Kongen da vilde tage Stillingen under Overveielse. De radikale Ledere, hvis Nervositet gav sig Udslag i disse Spørgsmaal til Ministerchefen, tog Forskud paa en forventet Seier ved Valgene. Hvorfor denne Stundesløshed? Kommer Seieren sikkert, saa er det ikke nødvendigt at staa og trippe en „paa Stedet March", som man gjør, naar en vis Fornødenhed ikke strax kan tilfredsstilles. Man kan tage det med Ro. Men de radikale Ledere lagde for Dagen et Humor som Mænd, der hæver et Forskud paa næste Aars Regnskabsopgjør i Forventning om, at dette Opgjør skal nøde dem til at overgive Boet til Skifterettens Behandling.

Udnævnelser. Konstitueret Hovedlærer ved det prakt. teol. Seminarium Julius Riddervold er udnævnt til Sognepræst i Hollen i Kristiansand Stift. Adjunkt ved Kristiania Kathedralskole Hoff er konstitueret som Overlærer ved Drammens offentlige Skole.

Tyveri. Søndag Eftermiddag blev der fra en Gaard i Vestby bortstjaalet Kr. 280 og 2 Lommeuhre.

Hestetyveri. Nat til sidstleden Søndag er fra Havnegangen paa Gaarden Bølstad i Nordby forsvundet to Heste til en samlet Værdi af 350 Kroner.

Fra Hardanger berettes, at den langvarige Tørke og stærke Varme har anrettet ubodelig Skade paa Ager og Eng over hele Hardanger. Derimod tegner Frugthøsten til at blive udmærket. (H. O.)

Hugorm skal ifølge „Oplandenes Avis" findes i usædvanlig stor Mængde iaar. Børn, som færdes i Skog og Mark, især hvis de gaar barbente, maa være forsigtige.

Sønnemord ved Feiltagelse. En ejendommelig Historie fortælles fra Tarnopol i Galizien. En Bonde ved Navn Adam Gawrydo, hvis Gaard ligger i en liden Landsby i Nærheden af Zbaraz, har ved en Feiltagelse skaaret Struben over paa sin Søn med en Kjøkkenkniv. For nogle Uger siden kjøbte en jødisk Handelsmand, Salomon Barb, den gamle Gawrydos Honninghøst og betalte 50 Gylden paa Forskud. Da den Tid kom, da Honningen skulde leveres, erklærede Bonden, at han ikke kunde opfylde sin Forpligtelse, og at han var villig til at betale Handelsmanden den Skadeserstatning, som Rabbineren maatte bestemme. Forleden Dag gik begge sammen til Rabbineren, som sagde, at Bonden maatte betale Handelsmanden 10 Gylden i Erstatning. Dette gjorde han uden nogen Indvending, og de gik fra Rabbineren sammen. Paa Hjemvejen gjorde de en Stans i et Værtshus, hvor de blev til om Aftenen. Det begyndte at regne, og Bonden bad Handelsmanden tilbringe Natten i hans Hus. Handelsmanden modtog Tilbudet, og de gik sammen hjem til Bonden. Denne gjorde i Stand et Leje af Halm i Laden, og da Handelsmanden havde lagt sig, gik han ind i sin egen Stue efter først omhyggelig at have laast Ladedøren. Dette skræmte Handelsmanden saaledes, at han stod op, famlede sig frem til en anden Dør, der var laast paa Indsiden, aabnede den og gav sig paa Vej tilbage til Værtshuset. Imidlertid kom Bondens Søn hjem halvdrukken, og da han fandt Ladedøren aaben, gik han ind og lagde sig paa Halmen, der var lagt tilrette for Handelsmanden. Han faldt snart i dyb Søvn. Paa Veien til Værtshuset mødte Handelsmanden en Gendarm, som spurgte ham, hvor han skulde hen saa sent. Barb fortalte ham alt, hvad der var hændt, og Gendarmen, som troede, at han var en farlig Person, der løs for at undgaa Mistanke, opfordrede ham til at følge med til Bondens Hus. Der fandt de Gawrydo i Færd med at vaske sine Hænder, der var blodige. Da han fik Øje paa de to Mænd, udbrød han: „Men jeg har jo dræbt dig for et Øieblik siden!" Gendarmen undersøgte Husene og fandt i Laden Bondens Søn med Struben overskaaret. Bonden blev øieblikkelig arresteret.

Et stygt Drab

foregik ifølge Telefonmeddelelse til „Mrgbl." lørdags i Haabøl paa Gaarden Gusland, hvor der er Snedkeribedrift.

Ved Middagsbordet i Kjøkkenet kom to Snedkersvende, Gjertsen fra Bergen og Åkerblom fra Sverige, der nok ogsaa tidligere har seet skjævt til hinanden, op at trætte. Herunder tog Åkerblom et Hugjern, som han havde hentet paa Værkstedet, og hug det i Gjertsens Strube.

Denne reiste sig fra Bordet og kunde gaa til Værkstedet, hvor han imidlertid meget snart opgav Aanden.

Drabsmanden flygtede, men blev samme Eftermiddag grebet paa Ski Station af Lensmand Bøhms Kontorist. Han hensidder nu paa Møs Distriktsfængsel.

*

Ved et Mandag Eftermiddag paa Gjerningsstedet afholdt Forhør har Angjældende nægtet, at det var hans Hensigt at dræbe. Han fulgte — forklarer han — efter Gjertsen op paa Værkstedet og talte der med ham. Han tror, Gjertsen maa være Død af en indre Sygdom.

Lægebesigtelse af Liget fandt Sted igaaraftes. Resultatet ukjendt.

Wellman-Expeditionen.

Bureautelegram til herv. Blade.

Tromsø, 16. Juli.

Royal Yacht „Saide", returneret fra Spitsbergen, overbringer følgende Depesche fra Wellman: „Ragnvald Jarl" ankom til Danskøerne 7. Mai, 6 Dages Reise. Oprettede Depot i Pikes Hus, efterlod Oyen. Afgik 10. Mai Syvøerne. Samtlige Deltagere friske og tillidsfulde". „Saide" melder, at „Ragnvald Jarl" ikke returnerede, hvorfor „Saide" rekognoscerede østover, men traf Pakis 7. Juli paa 80 Gr. n. Br., 12 Gr. ø. L. Østpassagen lukket. „Ragnvald Jarl" synes indefrossen.

Roden i Ankenæs.

Forinden Storthingsmødet Tirsdag blev hævet, begjæredes Ordet af

Statsraad Birch-Reichenwald, der refererede indløbne Telegrammer fra Amtsformandskabet og Amtmanden i Nordlands Amt, samt fra Veidirektøren angaaende Ønskeligheden af, at der til Afhjælpelse af den i Ankenæs bestaaende Nødstilstand gaves en Bevilgning af 20,000 Kr. til Iverksættelse af et Veianlæg i Distriktet. Veidirektøren udtalte i Telegramet, at efter hans Mening var Noden større og den økonomiske Evne mindre i Ankenæs end i Værdalen.

— Statsraaden tilføiede, at da der ikke under de nærværende Omstændigheder var Anledning til at faa fremsat nogen kgl. Prp. i Sagens Anledning, vilde han henstille til Storthinget at overveie, hvad der var at gjøre, idet han anbefalede, at der i Tilfælde foruden de 20,000 Kr. bevilgedes 11,000 Kr. som Restbeløb til et Veianlæg i Nabodistriktet, hvorved Befolkningen i Ankenæs strax vilde kunne skaffes Sysselsættelse; — om de 20,000 Kr. blev bevilget til det nye Veianlæg, kunde nemlig Arbeidet dog ikke strax paabegyndes uden Forberedelse.

Præsidenten vilde som Præsident og som Repræsentant for det Amt, hvori det omhandlede Herred ligger, foreslaa Sagen oversendt Veikomiteen, idet han gik ud fra, at Komiteen paa Grund af de extraordinære Forhold vilde fremkomme med Indstilling snarest muligt.

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig.

Benaadning afslaaet.

Forhenværende Bankkasserer i Nordfjords Sparebank, Torgeir Oos, der for Besvigelse mod Banken idømtes til 7 Maaneders Strafarbeide med Indstilling Benaadning til Vand og Brød, har ifl. (H. O.) faaet sin Benaadningsansøgning afslaaet.

Dødsfald. Personelkapellan hos Sognepræst Brock til Grue, Olai Andreasen Midtgaard, er Søndag Middag afgaaet ved Døden af Lungebetændelse efter 8 Dages Sygdom i en Alder af 34 Aar. (N. T.-B.).

Togt for „Ellida". Under 14 d. Md. er Dampkanonbaaden Ellida naad. befalet udrustet fra omkring Midten af Oktober 1894 til en Dag i Slutningen af April 1895 til et Togt til de amerikanske Farvande til Øvelse for Officerer og Mandskab.

Nat til Søndag blev en Konstabel, der skulde arrestere en berusct Kvinde, i Grændsen omringet og overfaldt med Slag og Spænd af en Hob Pøbel. Konstablen maatte da herunder lade den berusede Kvinde fare sin egen Sjø og værge sig mod de truende Mennesker. Han var da ogsaa heldig nok til at faa anholdt en af de værste, saa at denne og muligens andre af Følget antagelig vil faa sin velfortjente Straf.

Rigsretten i 1884.

Vi maa paa det alvorligste tilbagevise et herværende Høireblads Omtale af Rigsretten i 1884.

Der blev gjort, hvad gjøres kunde for at undgaa den, men alle Bestræbelser strandede paa Høirestyrets utrolige Halsstarrighed og Blindhed.

Den Tids ledende Mænd i Storthinget kunde umulig forsvare at lade det blive endeligen fastslaaet, at Kongemagten skulde kunne sætte et absolut Veto mod Folkeviljen. Et absolut Veto i Grundlovsager vilde trække efter sig et absolut Veto overalt undtagen i de egentlige Lovsager. Og dermed vilde det tillige være fastslaaet, at her i Norge et Mindretal, med Støtte i Kongemagten, naarsomhelst og uden at derfor kunde blive sat nogen Grændse, vilde have Ret til at trodse en saa tydelig som mulig udtalt Folkevilje.

Saadant kunde umulig tilstedes. Mændene af 1884 vilde have handlet mod sin Pligt, om de ikke havde hindret, at saadant blev statsretlig fastslaaet. Det var under de da herskende Forhold aldeles nødvendigt, at Høirepartiets utrolige Hovenhed og Indbildning om Særret-

tigheder med Hensyn til Landets Styrelse fik sin alvorlige Tilrettevisning en Gang for alle. Hvad vil en Høiremand nu i vore Dage sige om, at der blev nægtet Sanktion paa en Storthingsbeslutning, der blev vedtaget i 1872, i 1874, i 1877 og i 1880, og det sidste Aar med 92 mod 21 — To og Nitti mod en og Tyve — Stemmer?

Vi haaber, at Høire har lært noget heraf, og at saadant aldrig mere vil gjentage sig i vort Statsliv.

De Mænd, der skriver sligt om Rigsretten i Høirebladene, er øiensynlig af den samme despotiske Natur som Radikalerne, og man maa for Landets Freds Skyld haabe, at hverken denne Del af af Høire eller det radikale Parti vinder Flertal ved Valgene.

Fra Hardanger berettes til (H. O.) at den langvarige Tørke og stærke Varme har anrettet ubodelig Skade paa Ager og Eng over hele Hardanger. Derimod tegner Frugthøsten til at blive udmærket.

Politiske Foredrag. Lørdag den 21. holder Redaktør Berentsen politisk Foredrag i Brandvold og Søndag den 22 paa Vold i Grue.

Redaktør Helgevold holder Foredrag i Vardal Søndag den 22de.

Et brutal Ægtemand. Mild Straf.

En 41 Aar gammel, tidligere flere Gange tyvsdømt Malersvend, som har været gift i ca. 15 Aar, er i Aarenes Løb lidt efter lidt blevet mere og mere drikfældig, har i længere Tid lidet giddet arbeide, og er til Stadighed saa brutal mod sin Hustru, at denne allerede for flere Aar siden saa sig nødt til at indlevere Klage over ham til Retten. Dengang lod hun sig imidlertid bevæge til at tage Klagen tilbage. Hun ønsker, siger hun, helst at skilles fra Manden, men dette modsætter han sig med Bestemthed.

Den 1ste Mai sidstleden kom han beruset hjem ved Middagstider. Konen, som vidste, at han da havde Arbeide, hvis han vilde, sagde, efter at have sat lidt Mad frem for ham: „Men kjære, har du ikke arbeidet idag heller da". Skarpere faldt efter hendes Forklaring ikke hendes Bebreidelse. Men dette var nok for den brutale Mand. Han tog først Bordkniven, som han kastede efter hende, saa den rammede hende i Haanden, hvor hun fik et lidet Saar, og for saa op fra Bordet og luggede hende dygtigt.

Ogsaa den næste Dag kom han beruset hjem, og da Konen sagde til ham, at han dog burde have arbeidet den Dag, da Helgen stod for Døren og de ikke engang havde et Brød i Huset, blev han paany rasende, tog Kaffekjedlen, paa hvilken der var endel kold Kaffe, og tømte den over hendes Hoved, hvorefter han ogsaa knertede til hende i Hovedet med Kjedelen. Hun flygtede nu ud, da hun ikke turde være alene med ham. Da hun kom tilbage, fulgt af 2 andre Koner i Gaarden, og blev lukket ind af en liden Søn, tildelte han hende med Haanden et kraftigt Slag i Ansigtet.

Sat under Tiltale ved Meddomsretten idømtes han af Rettens Pluralitet (Domsmændene) en Straf af 10 Dages Fængsel paa Vand og Brød, idet Pluraliteten som formildende Moment ved Strafudmaalingen lagde væsentlig Vægt paa, at Tiltalte efter dens Opfatning maatte siges at være en af Drik noget svækket og nervøs Person, som havde liden Evne til at beherske sine Lidenskaber.

Hvordan det smager at blive opædt. Sir Lyon Playfair har nylig fortalt, at han har kjendt tre Mænd, som var sluppet fra det med Livet efter delvis at være bleven ædt af vilde Dyr. Den første var Livingstone, den store afrikanske Reisende, der blev revet overende af en Løve som begyndte at tygge paa hans Arm. Han forsikrede, at han kun var nysgjerrig efter at se, hvilken Legemsdel Løven vilde tage dernæst.

Den anden var Rustem Pascha. Han blev overfaldt af en Bjørn, som sled af hans ene Haand og endel af Armen og Skulderen. Ogsaa han paastod, at han hverken følte Smerte eller Frygt, men Ærgrelse, da han hørte Bjørnen brumme fornøiet over den sjeldne Lækkerbidsken.

Det tredje Tilfælde er Sir Edvard Bedford, en indisk Embedsmand, som nu indehar en høi Stilling i Departementet for Indien. Han blev paa et ensomt Sted grebet af en Tiger, som med den ene Lab hug Tag i hans Skulder og langsomt begyndte at spise hans Arm fra Haanden og til Skulderen. Han forsikrer, at han ikke var ræd, men syntes det gjorde lidt ondt, da Tænderne bed igjennem. Han er sikker paa, at han ikke følte Spor af Smerte, medens Tigeren tyggede paa hans Arm.

Sindssygeasyl.

Tromsø 17/7 94 (H. O. T. B.)

Angaaende Stedet for Sindssygeasyl for Tromsø Stift har Amtsthinget enstemmig udtalt: „Foranlediget ved den af Nordlands Amtsthing vedtagne Erklæring angaaende Stedet for det nye Sindssygeasyl for Tromsø Stift finder Tromsø Amtsthing at burde udtale at der ved Afgjørelsen af denne Sag formentlig ikke bør lægges afgjørende Vægt enten paa Nordlands eller paa noget af de nordlige Amters særskilte Interesser, men at der bør sees hen til Tromsø Stifts Interesser i det hele og disse vil efter Amtsthingets bestemte Formening bedst tilfredsstilles ved Valget af Trondenæs som baade i Hensende til Adstanden fra Stiftets Yderpunkter og med Hensyn til Befolkningens Fordeling har en mere central Beliggenhed inden Amtet end Bodø".

Ballonen synker!
Endnu en Sandsæk overbord!

—⁂—

I Tirsdag tog Storthinget sin tredje Beslutning i Skattesagen, en Beslutning som vi med Glæde noterer som en Erkjendelse af, at den direkte Skat er en i høi Grad upopulær og mislykket Foranstaltning. Man besluttede nemlig at løfte det skattefrie Beløb fra 800 til 1000 Kroner.

Dette er den tredje Beslutning. Den første i 1892 var at hæve det fritagne Beløb fra 400 til 600 Kroner. Allerede denne Gang fornægtede man Statsminister Steens Ord: „Jeg mener, at det dog skulde være en Glæde for enhver Mand, som paa nogen Maade har mere end det tarveligste Existensminimum, om han ogsaa paa denne Maade (ved at Grændsen trækkes ned til 400 Kroner) kan være positivt aktivt medbidragende, medydende til Statskassen".

Denne „Glæde" blev ved det næste Skridt i 1893 end yderligere indskrænket, idet det skattefrie Beløb hævedes fra 600 til 800 Kroner. Ved den i Aar vedtagne tredje Beslutning vil der findes hele Hereder, hvor der saa godt som ingen findes, der bliver „positivt aktivt medbidragende, medydende til Statskassen".

Da den direkte Skat blev gjennemført, bed det, at den skulde bringe alle selvhjulpne Mænd til at føle sig som aktive Statsborgere, der ydede sin Del til Samfundets Styrelse og ved Opfyldelsen af sine Pligter som Statsborgere tillige skulde kunne fordre sit fulde Maal af statsborgelige Rettigheder.

Siden den Tid har der været et hæseblæsende Kapløb om at blive kvit Skatten. Løsenet har været: Redde sig hvo kan! Den ene Sandsæk efter den anden med Skatteydere er blevet kastet overbord for at frelse den radikale Ballon for at „gaa i Aakeren". Og hvad er Resultatet blevet? Jo, det er blevet forbeholdt et lidet, ganske lidet, Mindretal af Landets Befolkning (kun 26,000 mod 400,000 kommunale Skatteydere) at have Æren og Glæden af at opfylde den statsborgerlige Pligt at betale direkte Skat. Og denne Ære og denne Glæde er dertil blevet ganske overordentlig ujevnt fordelt. Byernes Befolkning, der kun er Tredjedelen saa stor som Landdistrikternes, faar dog mindst to Tredjedele af disse begunstigede Skatteydere i sin Midte, og nogle Amter faar mangefoldige Gange flere end andre, uden at dette har sin fulde Forklaring i Forskjellen i Velstand, enkelte Hereder er man endog saa grusom næsten fuldstændig at berøve enhver Andel i „den Glæde at være positivt aktivt medbidragende, medydende til Statskassen".

I Rædselen for Valgenes Udfald har Radikalerne ladet fine smukke Ord om Retfærdighed være — Ord, og ophøiet den direkte Skat til Statskassen paa Indtægt og Formue til et Mindesmærke over radikal Løshed og Slurveri ved Befatningen med de vigtigste og alvorligste Samfundsanliggender.

Det rigtigste under saadanne Forhold vilde være, at man lod Radikalerne kaste alle sine Sandsække overbord, og saa — lad dem blive alene i sin Ballon.

Saa kunde det norske Folk i Ro og Fred begynde et alvorligt Arbeide med at rette, hvad Radikalismen i de sidste Aar har gjort rangt.

Uveir i Sydtyskland.

Fra München telegraferes den 16de til (H. O.)

Lørdag Eftermiddag ødelagdes over 200 store Bondegaarde og 12 Landsbyer i Nærheden af Schwaben af Hvirvelvind. Om der gik Menneskeliv tabt, vides endnu ikke.

Prindsregenten har telegrafisk anvist 3000 Mark udbetalt til Afhjælpelse af Nøden.

100 Ingeniørsoldater er afreist til Ulykkesstedet.

Det tyske Keiserpar ankom imorges til Trondhjem, telegraferes Mandag til (H. O.) Først besaaes Domkirken, til hvilken Keiseren gav Kr. 1000. Derpaa indtoges Frokost paa Konsul Jensens Landsted. Keiserinden modtog et for hende arbeidet Album med store Fotografier fra Domkirken. Keiserinden reiser iaften Kl. 7 til Christiania. Keiseren afreiser imorgen.

Gaardbruger Widding, der laa syg af Kolikksmerter hjemme i Borge fra Nat til Søndag, blev Mandag Aften af Politiet ført til Fængslet i Fredrikshald, da det var Bankafdelingen der, som havde udstedt Arrestordre mod ham.

Den Uge, Widding var forsvunden, havde han taget med Dampskibet til Kjøbenhavn og derpaa over til Jylland, hvor han søgte at faa Arbeide. Han besluttede sig imidlertid til at vende tilbage og kom Fredag til Horten med Kjøbenhavnerbaaden, lod sig for at undgaa Politiet seile over til Jeløen og derpaa ro til Rygge, gik saa til Greaker, satte over Glommen og gik om Natten gjennem Borge og hjem, hvorhen Lægen hentedes til ham næste Dag.

Hans Falskneries har varet et Par Aar og vil, naar man faar fuld Rede paa alt, andrage til et ikke ubetydeligt Beløb. Et falskt Papir paa Kr. 900 er opdaget i Skjebergs Sparebank og to falske Tømmerkontrakter, hvorpaa Forskud er modtaget, i Kristiania. Widdings Bo er aldeles insolvent, og vil neppe give nogetsomhelst Udbytte til de uprioriterede Kreditorer.

Christiania Hjem for Arbeidsløse, Sofienberggaden 19, har i Juni Maaned skaffet 37 Mand Arbeide paa forskjellige Steder i Byen. I Bedhuggeriet har været beskjæftiget 64 Mand, der gjennemsnitlig har arbeidet 7 Dage hver. Den daglige Arbeidsstyrke har gjennemsnitlig været 18. Til Arbeiderne er serveret 1008 Portioner Mad, dels Middagsmad, dels Kaffe og Smørbrød. I Herberget har gjennemsnitlig overnattet 5 a 6 Mand.

Frækt Voldstyveri. En 52 Aar gammel Tomtearbeider, der sidstleden Mandag havde været ude paa Næsodden, kom efter Midnat gaaende Tomtegaden for at begive sig til sit Hjem i Platougaden. I Tomtegaden mødte Gamlingen 3 spræke Karle, hvoraf den ene, idet han passerede forbi Gamlingen, greb fat i denne og rykkede hans Uhr op af Vestelommen, hvorpaa han løb sin Vei. De to øvrige Personer forsvandt sammen med Røverne.

Odelsthinget

Møde 16de Juli Kl. 5.

Debatten om Protokolkomiteens Indstilling fortsattes i

Eftermiddagsmødet.

„Alt mellem Himmel og Jord", som Rynning udtrykte sig, om „radikal" og „reaktionær", om hvad Regjeringen vilde gjøre, hvis Valgene gik den imod, noget Statsministeren udtalte, at han gjentagne Gange havde svaret paa, og om hvad de Radikale vilde gjøre, hvis de fik Flertal, om de Radikale da vilde optage nogen af Socialisternes Førere i Regjeringen? indbroges i Debatten. De sidste Spørgsmaal, der fremsattes af Rynning og vakte stor Munterhed, gjorde Ullmann saa fnysende, at han udtalte Tilbøielighed til at foreslaa at afslutte Debatten, hvortil Rynning bemærkede, at han kunde ikke skjønne, at Ullmann kunde føle sig saa ilde berørt af, at man her i Salen nævnte Socialisterne; thi der herskede dog et vist Forhold mellem de to Partier.

Tilslut paaberaabte Prahl sig Professor Aschehougs Lære til Fordel for den af Protokolkomiteen foreslaaede Udsættelse til et følgende Odelsthing med Afgjørelse af, hvorvidt Tiltale for Rigsret skulde reises mod Ministeriet; men Bogt paaviste, at Professor Aschehoug lærte det stik modsatte, og Prahl forsøgte forgjæves at vri sig undaf.

Bogt og Rynning konstaterede, at Prahl havde citeret Professor Aschehoug urigtigt og derved faaet frem det modsatte af, hvad Aschehoug lærte.

Ved Voteringen Kl. 8. bifaldtes Komiteens Indstilling med 48 mod 36 St. De 36 var samtlige i Odelsthinget værende Høire og Moderate.

Mødet hævedes Kl. 8.

Minde fra Christiania.

—⁂—

Under ovenstaaende Titel er paa P. T. Mallings Boghandels Forlag udkommet en Samling Billeder fra det sværdigste af Hovedstaden og Omegn. Prisen er Kr. 1,60.

Foruden Titelbilleder med Portrætmedaljoner af de afdøde Digtere Wergeland, Welhaven, Asbjørnsen, Moe og Landstad, Emblemer fra de forskjellige Slags Sport, Billeder af „Viking" og „Fram", indeholder Samlingen: Det kgl. Slot — Carl Johans Statue — Schweigaards Monument — Universitetsbygningen — Storthingsbygningen — Carl Johans Gade — Chr.a nye Theater — Skulpturmuseet — Tivoli — Cirkus — Parti af Søgaden med Vestbanestationen — Det indre af Hovedstuen — Gols Kirke — Stabur, Bygdø — Akershus med Omgivelser — Restauration paa St. Hanshaugen, St. Hanshaugens Vandbasin — Asbjørnsens Monument — Heftyes Bautasten — Holmenkollens Sanatorium — Besserud Taarnet — Frognersæterens Restaurant — Keiser Wilhelm Vei — Taarnet paa Tryvandshøiden — Fra Frognersæterens Oldsamling — Peisestuen.

---

†

Professor Gisle Johnson

er Tirsdag Formiddag afgaaet ved Døden under et Ophold hos sin ved Tønsberg bosatte Søn. Dette Dødsfald vil vække Sorg hos Kristenfolket over det hele Land.

Professor Johnsen var født den 10de September 1822 paa Fredrikshald, hvor Faderen var ansat som Ingeniørløitnant, og blev altsaa 72 Aar gammel.

Han var Student fra 1839 og blev i 1845 teologisk Kandidat med Udmærkelse. I 1849 udnævntes han til Lektor i Teologi ved Universitetet, hvor han elleve Aar senere befordredes til Professor.

Som Professor ved Universitetet har han fornemmelig foredraget systematisk Teologi, Dogmehistorie og teologisk Encyklopædi, i de senere Aar ogsaa Kirkehistorie.

Saavel ved sin Lærervirksomhed som ved Forfattervirksomhed og sin Deltagelse i det praktiske Kristenlivsarbeide har han øvet stor og vidtrækkende Indflydelse ikke alene paa Udviklingen af sin Samtids Teologer, men ogsaa paa Lægfolket i hele den norske Kirke.

Professor Johnson var en Ven af Lægmandsvirksomheden og har havt en væsentlig Del i Grundlæggelsen af „Foreningen for indre Mission", af „Den norske Lutherstiftelse", af „Diakonissestalten" og af „Studenterhjemmet", og gjennem de kirkelige Lands- og Stiftsmøder har han i de sidste tyve Aar været en af Lederne for det kirkelige Reformarbeide i Norge.

Ved Kjøbenhavns Universitets Jubelfest i 1879 blev han kreeret til Æresdoktor i Teologien.

Prendergast, som ifjor myrdede Chicagos Mayor, Carter Harrison, blev hængt i Lørdags. Der var gjort de mest fortvivlede Anstrængelser for at redde ham fra Strikken ved at faa ham erklæret for sindsforvirret, og de norsk-amerikanske Blade har lige til det sidste ventet sig, at dette vilde lykkes.

Fra Terningmoen.

(Brev til „Eidsvold")

Elverum 15de Juli 94.

Forrige Søndagseftermiddag fik vi en ganske uventet Allarm. Lige fra Dagen forud havde der gaaet uvisse Rygter om en større Skogbrand i de store Skogstrækninger sydøst i Bygden, og vi ventede hele Tiden paa at faa Ordre til at rykke ud. Først Søndagsaften, da de fleste var permitterede og Branden glemt, kom Signalet, dette uhyggelige, gjennemtrængende „Nødskrig" der uvilkaarlig faar en til at imaginere sig en Fiende paa Halsen. Og saa bar det afsted med de 250 Mand, man i Øieblikket var istand til at skrabe sammen. Ingen havde egentlig noget imod en liden Afvexling. Men det var en

---

En Nat i et Hotel i London.

Af Richard Dowling.

(Fra engelsk for „Eidsvold.")

—⁂—

Det var over Midnat, da jeg vaagnede ved en let Støi i Værelset. Jeg var saa sikker paa, at jeg havde aflaaset Døren Aftenen forud, men nu var ei alene Døren aaben, men der var en Mand inde. Min første Tanke var at springe ud af Sengen og udfordre den ubudne Gjæst, da hans Optræden forbausede mig og jeg blev liggende ganske stille. Han gik lige hen til Vaskeservanten, tappede friskt Vand i Fadet og vadskede sine Hænder, det saa næsten ud, som om han antog, at han var i sit eget Værelse.

Der var mørkt i Værelset, kun en eneste Stribe af Maanelyset faldt ind over Gulvet fra det ene af Vinduerne. Jeg kunde ikke godt gjøre mig noget Begreb om den Fremmedes Ydre. Han var en Mand af middels Høide, det var det eneste jeg kunde forvisse mig om fra min Seng, der stod i den mørkeste Krog af Værelset.

Da han var færdig med at vadske Hænderne tørrede han dem af paa Haandklædet, og til min store Lettelse sneg han sig ud af Værelset og lukkede Døren lydløst efter sig. Med den Tanke: „Et hemmelighedsfuldt Besøg er nok paa en Nat," stod jeg op og dreiede Nøglen om i Laasen. Jeg listede mig tilbage til Sengen og tog mit Uhr ned af Væggen for at se efter, hvad Tiden led. Uhrskiven viste sig paa to.

Jeg gik atter i Seng, men jeg kastede mig længe frem og tilbage mellem Puderne uden at kunne faa Blund paa mine Øine. — Hvad kunde dog den hemmelighedsfulde fremmede ville? — Det var klart, at hvis han var gaaet feil og antog at være i sit eget Værelse, saa var han ikke gaaet saa hurtig ud igjen. — Jeg søgte forgjæves Lys i dette Mørke. Jeg var kommen til London samme Aften paa en Reise fra det vestlige England. — Jeg var nylig kommen Hjem fra Kapstaden i et Besøg og havde tilbragt Tiden hos Agnes, den Pige med hvem jeg var forlovet og som nu vilde følge mig som min Hustru til det hjem, jeg havde grundlagt for os begge. — Dette og meget andet for forbi min Sjæl i brogede Drømmebilleder, indtil jeg sov ind. Da jeg vaagnede var det høilys Dag og Solen strømmede ind i Værelset. Det var Marts Maaned og et yndigt Veir for Aarstiden. Jeg sprang ud af Sengen og kastede mig i en Fart i Klæderne, det var paa Tide for mig nu at være ude og udføre mine Forretninger. Jeg saa mig flygtig i Speilet og gik til Servanten for at bade mit Ansigt med koldt Vand — da — jeg for forfærket tilbage — Vandet i Fadet var blodigt, og der var Spor af Blod paa Haandklædet. I dette Øieblik trængte et skjærende Skrig op gjennem Gulvet fra Værelset nedenunder. Jeg stod som fastnaglet til Pletten — det var en Kvindes Skrig jeg havde hørt. — Den hemmelighedsfulde Nattegjæst — det blodbeblandede Vand i Servanten — Skriget — alt dette i Forening næsten lamslog mig.

Inden jeg atter gjenvandt min Tænkekraft hørte jeg Folk udenfor i Koridoren. Idet jeg fulgte min første Indskydelse sprang jeg til Døren oplaaste og aabnede den. „Der er Værelset — der —" hørte jeg en raabe. — Jeg trak mig tilbage og i næste Øieblik styrtede en 5 a 6 Personer med blege forstyrrede Ansigter ind i Værelset. „Hvad er dette?" raabte en, der var bleven opmærksom paa det blodbeblandede Vand i Servanten.

„Hvis mine Herrer blot vil give mig Tid til at fuldende min Paaklædning, saa vil jeg give de Oplysninger jeg kan. — Imidlertid kan jeg forsikre, at Skriget, som I formodentlig har hørt, ikke kom herfra."

„Nei," svarede en," det kom fra Værelset lige under. Ventilerne mellem begge Værelser er aabne og det er Aarsag til at Lyden synes at komme herfra. — Det var en af Opvartningspigerne, som fandt en Mand halv myrdet i sin Seng i Værelset lige under. — Men hvad er dette? — Blod — paa Dørlaasen paa Haandklædet — paa Gulvet?"

„Hvad det end er eller ikke er, mine Herrer," afbrød jeg i en bestemt Tone, „saa beder jeg om Ro til at faa klæde mig paa."

De trak sig tilbage og jeg fuldendte hurtig min Paaklædning.

Da jeg atter aabnede Døren fandt jeg den høflige Vært udenfor, han indbød mig til sit private Rum under mange Undskyldninger, fordi han gjorde, hvad han anså at være sin Pligt under de forhaandværende Omstændigheder. „Jeg ønsker for det første at fortælle Dem, hvad her har hændt — og hvad vi ved — saa begyndte han, „senere kan da De min Herre, om De behager, aflægge Deres Forklaring." „Altsaa: Klokken halv 10 igaar Aften kom Hr. Joseph Thompson — en fuldstændig fremmed for os — hid til Hotellet og forlangte et Værelse for Natten, Tjeneren anviste ham 97, Værelset lige under Deres."

Et Par Timer senere kom De, og Tjeneren fulgte Dem til 103. Imorges er Hr. Thompson funden saaret og bevistløs i sin Seng, hans Kuffert er opbrudt og han sandsynligvis bestjaalen.

En Herre der bor i 117, samme Koridor som De, gik ud i Nat lidt før 2, for at faa en Snaps Genever af den vagthavende Tjener, da han led af et Ildebefindende. Da han kom tilbage saa han Dem gaa ind i Deres Værelse. Man har fundet Spor af Blod i Deres Badeservante — paa Gulvet og paa Laasens Haandtag — jeg mener Hr. Paul . . . at —" her blev Værten afbrudt ved en utaalmodig Banken paa Døren. Det var en Tjener, der meldte, at man ønskede hans Nærværelse hos den saarede.

(Forts.)

drøi Marsch paa ca. 3½ Mil, saa vi først var fremme paa Morgensiden. Man var imidlertid alt Herre over Ilden, der havde rovet ca. 1800 Maal af Bygdens bedste Skog. Efter at have holdt os i Nærheden af Brandstedet om Dagen, begav vi os om Aftenen paa Hjemveien, og blev Kl. 10½ modtaget med Hurraraab af vore Kamerater i Leiren. Vi havde været ude i Felt mod en meget farlig Fiende.

Efter i længere Tid at have kjæmpet en hed Kamp mod baade Solens og Ildens Varme fik vi Tirsdag en meget eftertragtet Regnveirsdag. Det har regnet saa smaat hele Ugen, og ingen er vel mere fornøiet hermed end Landmanden og Soldaterne, den første har kanske mest Grund til Glæde, da det nu saa stygt ud for Ager og Eng efter denne lange Tørke.

Iforgaars reiste Rekrutter og Landeværn, ca. 550 Mand, saa Styrken heroppe er svunden ind med det halve.

Men paa Exercerpladsen er der dog livligt nu om Dagen. Der drives gjerne med Skiveskydning, Skytterlinier og spredt Fægtning, vistnok noget af de vigtigste Øvelser, saa Moen gjenlyder af et kontinuerligt Drøn hele Dagen.

Fredag tog vi Afsked med vor Oberst, der reiste ved Landværnsøvelsernes Slutning. Og samme Dag modtog vi nogle velkomne Gjæster, 1ste Brigades Musikkorps fra Fredrikshald, der under Ledelse af Oscar Borg skal forsøde de sidste Dage for os. Hver Aften har vi grand Musik, der trækker mange af Leirets Folk over til os. Leiret er nemlig „Elverums By," en Samling Huse med 12 a 1300 Mennesker, der ligger paa den anden Side Glommen, ret overfor Elverum Jernbanestation. Og idag drog Musikken derover og fik hele Befolkningen paa Benene. Der kunde siges meget om denne rige Storbondebygd med sit Centrum lige ved Jernbanestationen; men det faar henstaa til en anden Gang.

Nu er alles Tanker optagne af en 3 Dages Udmarsch til Solør, vi i overmorgen skal tiltræde. Om Feltrogets Resultater skal „Eidsvold" senere faa Underretning.

Idag fik vi et notabelt Besøg af Sanitetsgeneralen, der inspiserede Pladsens sanitære Forhold og besaa med Tilfredshed et nyt, større Badehus, som netop er blevet færdigt. Det er Styrtebad med særskilte Afdelinger for Officerer, Underofficerer og Mandskaber. Af de sidste kan 8 bade ad Gangen.

Idag har her atter begyndt at regne, men nu er det bare Landmanden, som fryder sig, thi Soldaterne liker ikke Regn om Søndagene.

Invaliditets- og Alderdomsforsørgelsen.

Tirsdag Aften havde Storthingets Valgkomite Møde til Afgivelse af Indstilling med Hensyn til Besættelsen af den parlamentariske Kommission paa 7 Medlemmer og med 3 Suppleanter, der er besluttet nedsat til Behandling af de ovennævnte Spørgsmaal. Mødet varede i nær to Timer og førte til, at følgende syv Herrer indstilledes:

Fhv. Somandspræst Eugene Hansen med	21 St.
Fhv. Statsraad Bonnevie. .	21 »
Murer Hagerup	20 »
Fhv. Statsraad Konow. . .	19 »
Fhv. Statsraad Engelhart .	18 »
Arbeider Edvard Olsen . . .	14 »
Storthingsmand Skaar. . .	13 »

Til Formand indstilledes ved særskilt Valg fhv. Statsraad Konow med 19 Stemmer. Derefter havde fhv. Statsraad Bonnevie 3 St.

Af Valgkomiteens konservative Medlemmer stemtes paa følgende som Medlemmer af Komiteen; Fabrikeier Chr. Schou, fhv. Statsraad Bonnevie, Doktor Bockman, Kontorchef Schjøll samt Storthingsmændene Thoresen, Schanche og Kilde.

Til Suppleanter indstilledes:

Storthingsmand Foss med. .	19 St.
Direktør Kiær	19 »
Sagfører Castberg	16 »

Regtet Sanktion. Under 14. d. M. er Sanktion negtet paa den af Storth. under 13de Juni 1894 fattede Beslutning til Lov om særlige Straffebestemmelser m. v. for Personer, som i Henhold til Grundlovens § 75 h indkaldes til at møde for Storthinget.

Den tyske Keiserinde ankom Tirsdag Middag hertil fra Trondhjem med det ordinære Tog. Paa Jernbanestationen i Elverum, Eidsvold og Lillestrømmen var fremmødt en Mængde Mennesker for at se og hilse paa hendes Majestæt. Brigademusiken spillede paa Elverum Station „Die Wacht am Rhein", Heil Dir im Siegeskranz" etc. Fra Kristiania Østbanestation kjørte Hendes Majestæt i kongelig Vogne til Piperviksbryggen underveis hilset af Tusinder af Tilskuere. Byen var rigt smykket med norske og tyske Flag. Om Eftermiddagen besøgte hun Holmenkollen, hvor hun vistes omkring af Dr. Holm, derefter aflagde hun et kort Besøg paa Frognersæteren.

Igaar besøgte hun Oskarshal og kjørte rundt Bygdø. Under Opholdet her har hun boet ombord paa Krigsskibet „Stein", med hvilket hun idag afreiste til Kiel.

Sanktionsnægtelsen paa Tillæggene til Straffeloven vedkommende Indkaldelserne til Storthinget anser vi for en Nødvendighed for at Storthinget atter kan faa Leilighed til at gjennemtænke denne vigtige Sag. Et Hastværksarbeide som det, det nuværende radikale Flertal har faaet i Stand, er ikke skikket til at danne Indledningen til en ny Ordning paa dette Omraade.

Stor Vandmangel.

Aalesund 18/7 94 (H. O. T. B.)

Vandmangel er indtraadt og Vandledningen har været stængt de fire sidste Dage; hver Familie er bleven udleveret to Bøtter Vand daglig. Siden igaar intet Vand; hentes nu fra en nærliggende større Ø og sælges i Tøndevis paa Torvet, Torken vedvarer paa Søndmøre.

Storthingsvalget for Tromsø Amt er berammet til den 27de Aug., for Finmarken 12te Septb., Nordlands Amt 11te Septbr., Buskeruds, Kristians, Hedemarkens, Lister og Mandals Amt til 10de Oktb., Romsdals og Søndre Trondhjems Amt til 5te Oktbr.

Brændevinsloven

i

Lagthinget.

Til den vigtige Paragraf 6 om Folkeafstemning har Lagthinget føiet følgende Tillæg: „Kommer der ikke inden 6 Maaneder før Udløbet af Femaaret til Kommunestyret Forlangende om fornyet Afstemning fra saa mange af de i Sagen Stemmeberettigede, at de udgjør mindst en Tyvendedel af det i den sist benyttede Fortegnelse opførte Antal, forbliver den stedfundne Afgjørelse gjældende ogsaa for de næste 5 Aar og saaledes videre fremover". Angaaende Procentspørgsmaalet har Lagthinget gjort følgende Anmærkning. „I de nærmeste Aar efter denne Lovs Ikrafttræden, skal der til disse Procenter (i Paragraf 15) lægges: til Kommunen af det første Aars Overskud 15 pCt. og til Samlaget til Anvendelse efter de for hvert Samlag hidtil gjældende Bestemmelser af det første Aars Overskud 50 pCt., af det andet Aars 40 pCt., af det tredje Aars 30 pCt., af det fjerde Aars 20 pCt., og af det femte Aars 10 pCt. Derhos skal Samlaget i de første Aar efter Lovens Ikrafttræden til Kommunen erlægge Afgift, bestemt i Henhold til nugjældende Lov af 6. September 1895 efter Skjøn over, hvad der i Aaret vil blive udskjænket og i mindre Partier end 40 Liter udfolgt paa Stedet". Lovens Ikrafttræden sættes til 1. Januar 1896 istedetfor 1895.

Streikere for Meddomsretten. Under 28. Mai sidstleden fik en hærværende Snedkermester sig tilstillet fra Bygningssnedkernes Fagforening en trykt Skrivelse, hvori han meddeltes, at hvis ikke en tilfredsstillende Ordning ad Underhandlingens Vei, ført paa Grundlag af det af Fagforeningen udarbeidede Forslag til Lønstarif, var istandkommet inden Mandag den 11. Juni, vilde Arbeidet blive nedlagt.

Nogen Ordning tilveiebragtes ikke, og den 11. Juni forlod de fleste af hans Svende uden anden Opsigelse end den ovennævnte Skrivelse, som var afgivet efterat de efter fælles Aftale havde givet sit Samtykke til at streike, sit Arbeide hos ham.

Mesteren, som ikke fandt at kunne godtage den modtagne Skrivelse som lovlig Opsigelse, har derefter indkaldt de hos ham streikende Svende for Meddomsretten, hvor Sagen behandledes igaar, og hvor han nedlagde Paastand om, at de skulde ilægges en passende Mulkt for ulovlig at have forladt sit Arbeide. Svendene derimod paastod, at Skrivelsen, som er Mesteren ihændekommet 14 Dage før Arbeidets Stansning, maatte betragtes som tilstrækkelig og lovlig Opsigelse.

Meddomsretten gav Mesteren Medhold i, at Skrivelsen ikke kunde betragtes som nogen lovlig Opsigelse. Den indeholdt ingen Navne paa dem, for hvem Opsigelsen skulde gjælde, og den indeholdt heller intet om nogen Bemyndigelse fra disse den angav sig „affattet" i Overensstemmelse med tidligere Beslutninger og sagde kun, at Arbeidet, i Tilfælde, vilde blive nedlagt. Mesteren kunde saaledes med Grund betragte Skrivelsen, som bestaar i et udfyldt trykt Schema og som formentlig ligelydende er tilstillet samtlige Mestere blandt Bygningssnedkerne, kun som en Trudsel om almindelig Streik, forsaavidt ikke Mestrene gik ind paa Fagforeningens Forslag til Lønsforhøielse.

De Ugearbeidere, som havde forladt Arbeidet alene efter den paaberaabte Skrivelse, fandtes saaledes at have gjort dette uden lovlig Opsigelse og dømtes efter Haandværksloven af 15/6 81 § 30 jfr § 26 til en Mulkt af efter Omstændighederne 8 Kroner, hvorved i formildende Retning ved Mulktens Ansættelse toges væsentlig Hensyn til, at Svendene rimeligvis havde staaet i den Tro, at Fagforeningens nævnte Skrivelse var at anse som lovlig Opsigelse, ligesom Retten ogsaa fandt, at Mesteren — hvad han havde undladt — burde have foreholdt Svendene det ulovlige i paa den nævnte Maade at forlade Arbeidet.

For 2 Akkordarbeidere, som havde gaaet fra ufuldførte Akkorder, fandtes Straffskylden ganske utvilsom, og disse idømtes hver 12 Kroners Bøder.

Nogen Paastand paa Skadeserstatning var ikke af Mesteren under Sagen nedlagt.

Storthinget.

Møde 17. Juli Kl. 10.

Til Toldbodbygningen i Kristiania bevilgedes 252,300 Kr.

Den direkte Skat.

G. Knudsen foreslog det skatfrie Beløb forhøiet til 1000 Kr. Statsraad Furu fraraadede Forslaget, da det vilde formindske Statsindtægterne.

Ullmann oplyste, at Budgettet vilde kunne ballanceres, selv om man vedtog G. Knudsens Forslag.

E. Rygh fandt det urigtigt at gjøre den direkte Skat til en Faamandsskat, især fra deres Side, som vilde have den direkte Skat til en Hovedskat. Efter Knudsens Forslag vilde af 400,000 kommunale Skatteydere paa Landet kun 26,000 komme til at betale Statsskat.

Horst anbefalede Forslaget, Glestad Heiberg og Skaar ligesaa. De to sidste anbefalede progressiv direkte Skat, hvilket hellerikke Horst havde noget imod.

Schweigaard fandt det utilraadeligt at gaa paa en saa stor Forandring efter et Bænkeforslag. Efter endel yderligere Debat bifaldtes G. Knudsens Forslag med 61 mod 50 St. Blandt de 61 var Thoresen og Grape. De 50 var Høire og Moderate (undtagen Thoresen og Grape samt Glestad, Kilde, Fasting og Krohn. Fraværende var Haugland. Lützow-Holm og Odberg. Til et Direktørembede for det civile Veterinærvæsen 5400 og en veterinærkyndig Kopist 1500 Kr. Til Foranstaltninger mod Misbrug af berusende Drikke 12000 Kr. Til sagkyndig Bistand for Departementet i Anledning af forberedende Arbeider for Istandbringelse af Ulykkesforsikring for Arbeidere 2500.

Til Jæger- og Fiskeriforeningen var af Regjeringen opført 1000 Kr. Komiteen indstillede paa Ikkebifald, hvilket bifaldtes mod 31 St.

Tal. fortsatte Undersøgelser vedk. Nordlandsbanen 5000, vedk. Flekkefjordbanens Fortsættelse 5000, til Revision af Overslagene for Sell-, Opdal-, Støren-, og Sel-Veblungsnæs 3000 Kr. Til Undersøgelse af de foreslaaede Tertiærbaner i Jarlsberg var af J. Utheim foreslaaet 2000 Kr., hvilket efter nogen Debat bifaldtes mod 15 St. Et Par Andragender oversendtes Regjeringen, Andragende fra Hedemarkens Amts Repræsentanter om Bevilgning til en detaljeret Undersøgelse og Beregning af en Jernbanelinje mellem Elverum og Rigsgrændsen bifaldtes ikke.

Løvland spurgte Arbeidsministeren, om der af Regjeringen i Tilfælde vilde blive givet Koncession paa en Ringeriksbane, uden at Spørgsmaalet havde været Storthinget forelagt.

Statsraad Birch-Reichenwald svarede, at Sagen i Tilfælde først vilde blive Storthinget forelagt. Med dette Svar erklærede Løvland sig tilfreds.

Næste Møde imorgen.

Mødet hævedes Kl. 2.15.

*

Møde 18. Juli Kl. 10.

Diplomatbudgettet.

Schweigaard hævdede, at indtog man Komitesflertallets Forslag eller Faye-Hansens, vilde vi blive urepræsenteret overfor fremmede Stater, og det kunde han ikke være med paa, da det vilde give et falsk Indtryk, vilde lade Norge i Europas Øine forsvinde som selvstændig Stat. Tillige protesterede han mod Sveriges Ret til alene at repræsentere de forenede Riger.

Engelhart fandt denne Protest unødig og uberettiget. Sverige og Norge havde begge Ret til særskilt at lade sig repræsentere overfor Udlandet.

Schweigaard protesterede mod, at Sverige skulde have nogen Ret til udad at optræde paa Norges Vegne, da Gesandterne maatte være fælles.

Engelhart. Nei, de maa ikke være fælles, men for Høire staar Unionen som Alfa og Omega.

Schweigaard. Nei, Fædrelandet staar for os som No. 1, men vi ser i Unionen et Gode og holder paa den.

Under den videre Debat erklærede Ullmann paa de Radikales Vegne Skarneslinjen som Partiets. Foranlediget herved erklærede G. Knudsen og S. Nielsen, at de fastholdt sit ifjor indtagne Standpunkt om fri Forhandling, og S. Nielsen betegnede Michelsens Forslag herom som fuldt berettiget. Ullmann og Horst søgte derefter at forklare, at de, som stemte mod, stod paa samme Standpunkt som de, der stemte for.

Faye Hansen erklærede, at Forhandling, selv om den førtes paa Ligestillethedens Grund, indeholdt en Mulighed for en Ordning, hvorved en Del af vor Ret bortgaves.

Bogt og Sverdrup paaviste, at Ullmann og Horst i Virkeligheden indtog et ganske andet Standpunkt end den frie Forhandlings.

Statsminister Stang redegjorde i et udførligt Foredrag for Norges retslige Stilling i Unionen med Hensyn til Udenrigsminister og Gesandter, hvorledes Storthinget i 1814 lod Rum aabent for fælles Udenrigsstyre, hvorledes samtlige norske Regjeringer og Storthing fra 1814 indtil 1891 ikke havde søgt at komme ud af det fælles Udenrigsstyre men at gjennemføre Norges Ligestillethed inden det fælles Udenrigsstyre. Dette Standpunkt fik man behandle med den Respekt, det fortjente som et Standpunkt, der indtil for nylig havde været hele det norske Folks, ogsaa de Herrers, der nu hyldede det særskilte Udenrigsstyre.

Ullmann paastod, at hele Statsministerens historiske Udvikling var urigtig, hvilket han søgte at eftervise. Han beklagede at han og Meningsfælle taug til Johan Sverdrups Udtalelse om fælles Udenrigsminister.

Roll eftervistе, at fælles Udenrigsstyre var en nødvendig Følge af Fællesskab i Krig og Fred og saa i denne Ordning en Betryggelse for Fredens Bevarelse.

Debatten fortsættes Kl. 5.

Mødet hævedes Kl. 2.

Valgagitationen i Finmarken.

(Bureautelegramer til herv. Blade).

Hammerfest, 17de Juli.

Her er i disse Dage uddelt et Valgopraab til Finnerne i Finmarkens, hvori der blandt andet loves Arbeide for Toldnedsættelse paa Nødvendighedsartikler, — fri Udmaaling af Jord, saa at ogsaa de fattigere kan blive Jordeiere, — frit Tømmer i Finmarken Statsskove til Bygningsmateriel for Fattigfolk samt endelig, at Stemmeberettigede kan stemme enten personlig eller med Seddel uden at opgivet nogen Forfaldsgrund.

Da Opraabet hverken angiver Trykkested eller Bogtrykkerens Navn, vil man ifølge Loven have Skriftet konfiskeret og Forlæggeren og Bogtrykkeren ilagt hver 640 Kroners Mulkt.

* * *

Efter hvad der rygtevis forlyder, skal Venstre have tænkt paa at opstille som Storthingsmænd for Amtet Sorenskriver i Alten, Wichstrøm og Lensmand i Tanen, Strand, og for de finmarkske Byer Sagfører Nordang i Vardø.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artikelen holder sig fremdeles rolig saavel her i Markedet som i Udlandet. Brasildepechen melder uforandret Notering for Kaffe, men Kursen er lidt lavere.

Sukker. Denne Artikel har fremdeles en lidt vigende Tendens paa det udenlandske Marked. Omsætningen her i Markedet indskrænkede sig i begge Artikler hovedsagelig kun til Forbruget.

Korn. Tiltrods for de varierende Noteringer paa de respective udenlandske Marketer paa Korn, saa holdt Priserne sig ved Ugens Slutning omtrent i Niveau med forrige Uges. Der blev importeret hertil i de sidste otte Dage. 38,000 Hl. Rug og 10,000 Hl. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8.25—00.00
Danziger Do. —»—	»	9.50—00.00
Russisk Byg —»—	»	7.60—00.00
Victoria Erter —»—	»	20.00—22.00
Smaa » —»—	»	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Kristiania Vedpriser den 18de Juli. 1894 meddelt af Oversavnesetteren.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	12.00—13.00
Bogeved	—	»	15,00—15,50
Furuved	—	»	11.00—12.00
Granved	—	»	11.00—11.50

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	14.00—15.00
Furuved	—	»	12.00—13.00
Granved	—	»	11.00—12.00
Hønved	—	»	10.00—11.00

I Partier billigere.

Bekjendtgjørelser.

Betydelig Skov tilsalgs.

Frodalsmarken ved Høversjøen — 4 a 5000 Maal — indeholdende flere Hundrede Tylvter grovt Tømmer er i kort Tid tilsalgs ved undertegnede Eier.

Balke i østre Toten, 16. Juli 1894.

(H. O.) **A. Balke.**

Han forsøgte at give det sidste Ord et saa ubehageligt Eftertryk, som han kunde, men for den uskyldige Sibyl havde Ordet ingen Betydning; hun forstod kun, at man havde sagt haarde Ting om hende og været ukjærlig i sin Dom om ham, hvis Skjæbne hun ikke vidste noget om, og hvis Minde hun elskede og bevarede i sit Hjerte.

„Sibyl, der gives kun en Maade, hvorpaa De kan overskjære de Baand, der binder Dem — den hurtigste simpleste Maade", — han kom nærmere og greb hendes Haand, — „er at give mig Ret til at forsvare Deres gode Navn mod Alverden! Jeg var hos Dem hin Nat, jeg kjender Deres rene Hensigter og de ædle Motiver, der bragte Dem til at afvige fra den rette Vei. Ingen vil vove at tale ondt om Dem, naar De har en Husbond, som forsvarer Dem, en Mand, der har kjendt Dem fra De var Barn og ved, at De er god. Giv mig Ret til dette Sibyl — giv mig Løn for min Taalmodighed!"

„Nei, nei, ikke for Alt i Verden," sagde hun bestemt, „haorledes kan De tænke Dem noget saadant, naar De ved, hvem jeg elsker? Tror De, jeg er saa svag og saa lunefuld? De ved, jeg elskede Brandon, og det var kun hans Sygdom, der hindrede vor Forlovelse."

„Det Forbigangne er forbi. De kan aldrig gifte Dem med Brandon, — enten han er død eller levende, er han tabt for Dem. Men at gifte Dem er den eneste Maade, hvorpaa De kan undgaa den Sludder,

ind i Salonen. Hvor pragtfuldt var ikke alt omkring hende, men hvor ensom var hun ikke! Sir Joseph opholdt sig mest i sine egne Værelser og talte ikke med andre end Orlebar — kun efter Middagen tilbragte han en Time eller to sammen med sin Datter; da spillede hun hans Yndlingsmelodier, og han hørte paa hende i mørk Taushed.

Miss Minchen var taget hjem til sin Moder. Lady Selina var i Skotland, men vilde i Oktober ankomme til Ellerslie forat tage Bolig der. Som Sibyls nærmeste Slægtning, skulde hun føre hende ud i Livet, indtil hun ved Sibyls Giftermaal blev befriet fra dette Ansvar. Sir Joseph havde sagt hende, at han ikke kunde vove at tilbyde Betaling af nogen Slags til en Dame i hendes Stilling, men han vilde i sit Testamente erindre, hvor god hun havde været mod hans Datter. Lady Selina haabede, at han vilde overleve hende, — hun ønskede kun at være sine nærmeste til Nytte, men enhver Sum, som han vilde være saa ædelmodig at testamentere hende, vilde være meget velkommen for en, der have saalidet at leve af, som hun.

„De ved, hvilken Kamp det er at leve for en fattig Adelsmands Børn," sagde Selina, „det vidunderligste er, at de i det Hele er istand til at leve."

Sir Joseph meddelte endvidere sin Svigerinde, at de Dragter og den Pynt, som hun maatte anskaffe sig for Sibyls Skyld, vilde blive betalte af ham.

„De er meget venlig, Sir Joseph, jeg vil ikke

Herved bekjendtgjøres for mine ærede Kunder, at uagtet mit Trykkeri er brændt, har jeg arrangeret mig saaledes, at der alligevel kan udføres al Slags Trykning som tidligere med samme hurtige Expedition og til samme billige Priser.

Emil Moestue

Carl Johans Gade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

Kikkerter, Barometre, Thermometre,
Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik
samt **Briller og Lorgnetter**
i rigeste Udvalg og kun prima Varer
anbefales til ***bekjendte billige Priser.***

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring.

Martin Viig,
optisk Instrumentmager — etableret 1876 —
Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Christiania Actie-Ølbryggeri
anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

For Tilreisende
anbefales vort store Lager af
billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,
Emil Olsen & Comp.,
11 Storgd. 11.

C. Nordby,
Stortorvet 13 b.

Anbefaler til allerbilligste Priser Bygningsbeslag, Spiger, Skruer, Stifter, Spader, Greb, River, Hakker, Hestetjor, Liar, Bryner Senner samt de bekjendte gode Gotlandske **Slibestene** haves i alle Størrelser. Garanterede franske Kapsagblade & Snedkersagblade i alle Dimmensioner billigst hos

C. Nordby,
Stortorvet 13 b.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG
Alf Bjercke's Farvehandel.
oprettet 1880.
CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

TÖRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER
& OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER
& FARVEVARER.
TELEFON Nº 66. TELEGRAMADR: ALF"

Turistskjorter
i stort Udvalg billig hos
Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Carl Krafft's
Chocolade.
Bedst — Billigst.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

ULYKKESFORSIKRINGSSELSKABET.
„SIGYN"
Hovedkontor: Hjørnet af Carl Johansgade og Akersgaden (Akersgaden No. 35)
Kontortid 9—4, Lørdag 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.;
Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikres underet.
Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.
Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.
Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Undervisning.

Nissens Pigeskole
modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.
Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.
(494)

Huslærerpost
søges af en yngre Cand., der har indehavt fast Ansættelse ved off. Middelskole. „Bil. mrk. Realist" bedes medd. i Exp., hvorefter nærmere ved Korresp.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**
Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos ***C. H. Bergwitz.***
(499)

Hesjeliner & Garn
for Selvbindermaskiner hos
Chr. Sehlytter.

Norske Flag hos
Chr. Sehlytter.

Gaarden Bergan
i **Borre** i Jarlsberg nær Augedal Jernbanestation, af Skyld 4 Mark 46 Øre, 150 Maal god Indmark, 100 Maal Udmark og Skog (rigelig til Husbehov), gode Husebygninger **overordentlig billig og paa gode Vilkaar** tilsalgs ved Advokaterne **Frits Kiær** og **Emil Roll,** Christiania.

Præmieret i Kongsvinger 1885, Trondhjem 1887, Gjøvik 1890

Præmieret i Fredrikstad 1885, Chistiansand 1885, Skien 1891

Vor bekjendte Hesterive
SLEIPNER
anbefales for kommende Høaan. Den tilvirkes paa vort eget Værksted af udsøgte Materialer og leveres under fuldstændig Garanti.

Høvendere
amerikanske af ny Konstruktion, effektive, lette for Hesten og stærke haves nu paa Lager. Ved forskjellige Prøver har de vist sig at gjøre udmærket Arbeide. Ved Udstillingen paa Hamar 8de og 9de Juni deltog vi ***ikke*** i Konkurrance om Præmier.

S. H. Lundh & Co.
Christiania & Trondhjem.

— 214 —

være ødsel," svarede Ladyen. Alt var saaledes ordnet paa den bedste Maade, og Sibyl, som ængstede sig for Tantens livlige Naboskab, var taknemlig for at være alene. Indtil idag havde hun ikke følt sin Ensomhed tung, men nu havde Mrs. Garforths tankeløse Snak, forbitret hendes Liv.

Skulde hun, som fra Barndommen var vant til Smiger og Forgudelse betragtes med medlidende Blikke? Tanken var utaalelig. Blodet steg op i hendes Kinder, og da en Tjener aabnede Døren og meldte Mr. Urquhart, kunde hun neppe vente, til Døren var lukket, før hun heftig udbrød:

„Ved De alle de grusomme Ting, Folk siger om mig, Mr. Urquhart — her paa dette Sted, hvor man har kjendt mig, fra jeg var liden?"

Hun brast i Graad — mere paa Grund af sine oprørte Følelser end af virkelig Sorg.

Lidt forvirret over dette volsomme Udbrud udspurgte Urquhart hende venlig og fik efterhaanden høre alt om Susan Ketterings Haardhed, og den gamle Kones foblommede Hentydninger. Hubert Urquhart var en Mand, der begjærlig greb enhver Leilighed til at befordre sine egne Planer. Indtil Dunluce viste sig paa Skuepladsen, havde han tænkt at tage Sagen med Ro — at vente og passe den beleilige Tid, — men da Dunluce optraadte som hans Rival, forandrede han Mening og forstod at alt hans Held vilde afhænge af at han modig dristede sig til et Hovedslag.

— 215 —

„Kjære Sibyl, De er altfor forstandig til at tage Dem nær af Sladder," begyndte han trøstende. „Folk taler jo om enhver Begivenhed, og Deres Besøg i Arresten og den Hjælp, De ydede, er bleven bekjendt paa en eller anden Maade, og Folk har naturligvis udbredt sig derover. Der er jo ikke meget at fortælle, men Folk har en egen Maade at sige Ting paa:" Miss Higginson maa have været meget glad i Mr. Mountford, før hun kunde foretage et saadant Skridt," — og saaledes vedbliver man at udbrede sig over denne Hengivenhed og forvanske Sandheden, indtil det Hele bliver en Skandale. Mødrene ryster paa Hovedet og haaber, at deres Døtre ikke vil opføre, sig som Miss Higginson, og Fædrene siger, at Brandon Mountford var en Slyngel og fortsætter om Sir Josephs Brede og Deres Taarer. Intet vokser saa hurtigt, som Sladder, — et eneste Sennepskorn vokser op til et mægtigt Træ, som det er vanskelig at hugge ned. Men hvorfor skulde dette bekymre dem? De kjender jo deres egne ædle Bevæggrunde."

„Ja, jeg kjender mine egne Bevæggrunde, og Mountfords ædle Karrakter, men det er altfor grusomt at vide ham bagtalt. Jeg kan svare for, hvad jeg gjorde ligeoverfor Gud. — Hvis jeg overtraadte Loven —."

„Derom taler man ikke stort; man taler mest om de Regler for hvad, der er passende, som De har syndet mod — tilgiv mig, at jeg gjentager de ondskabsfulde Rygter — ved at løbe efter Deres Elsker!"

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto!

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold Eidsvold i Valgaaret. 35 Øre pr. Md.

Nr. 85. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 21de Juli 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Overretssagfører
Fredrik Stang
Dronningens Gade 21, II Kristiania.
(H. O.)

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Kape Bingen, Guldsmed
Storgaden No, 12.

Billigste forsterangs
Kikkerter,
Korrekte
Briller
Kunstige
Øine.
Skridtmaalere, Høidemaalere, Bestik etc.
A. J. KROGH
Kirkegaden 12.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

„Programpolitik".

Radikalerne har som bekjendt sat op et langt Program, der dog egentlig ikke skiller sig fra Centrums i andre Punkter end disse to: Unionssagen og Stemmeretten. Her er imidlertid dette Program rigtig til Gagns, hvad Partiet selv vilde kalde reformativt eller frisindet fremadskridende, men hvad andre, der nærer mindre Beundring derfor, vil kalde opviglende og samfundsforstyrrende.

Det er almindelig Erfaring til alle Tider og i alle Lande, at jo mere yderliggaaende et Partis Politik er, des pragtfuldere Programliste har det at fremlægge. Vort radikale Partis Program kan forsaavidt langt fra maale sig med det socialistiske Partis. Dette lover nemlig Fattigdommens Banlysning fra det menneskelige Samfund, naar Eiendomsfællesskabet ophæves, og det opstiller en Række Forføininger, der som Maal har Statens Overtagelse af al Eiendom og Organisation af alt Arbeide. Men dette tillokkende Program vækker ikke nogen Opmærksomhed nu hos os sammenlignet med det langt mere beskedne radikale, og Aarsagen hertil er den, at det endnu kun bæres frem af et ringe Mindretal af Befolkningen, medens det radikale Program kan blive forsøgt sat i Værk naarsomhelst, blot Vælgerne opretholder det nuværende Storthingsflertal. Dette er nok til for Tiden at gjøre det radikale Program mere interessant end det socialistiske.

Men et interessant Program er langtfra det samme som et godt Program. Det radikale Program deler sin ydre Glimmer med de yderliggaaende Partiers Programmer i alle Lande. Radikalerne i Frankrige — med Agitatorer som Clemenceau — har et langt mere „reformativt" Program end Casimir Perier eller Dupuy. I England gjør Labouchere baade Gladstone og Rosebery rent til Skamme i Reformveien. Han vil ikke have nogen „Forhandling" med Overhuset, men i Stil med vor radikale Unionspolitik ophæve det med en Gang. Han vil skjænke Stemmeret til alle vorne Mænd og Kvinder, og han vil gjennemføre 8 Timers Dagen i det hele Samfund, medens Underhuset endnu ikke er kommet sig til at fatte nogen endelig Beslutning med Hensyn til Forslaget angaaende Bergværksarbeidernes Arbeidstid. I Tyskland er „det frisindede Parti" ligesom rent forsvundet fra Skuepladsen, i den Grad er det nu blevet overfløiet af Socialisterne, der for Tiden opfører sig som om de er de eneste Reformvenner i Tyskland og med stor Styrke og Virkning haaner „de Frisindede" for deres „Programløshed". Denne Haan maa man altid være forberedt paa at møde, hvor de liberale Grupper ser sig nødt til at holde igjen mod Yderlighedsvennernes Rasen. Derved faar de rigtignok Udseende af ikke at skride fremad, eller med andre Ord, af at være „konservative". Man er altid konservativ i det Øieblik man nægter at gaa ind paa et Omstødningsforslag, og selv de radikaleste blandt de Radikale optræder fuldstændig stokkonservativt i det Øieblik, de stemmer mod et socialistisk Forslag om Eiendomsrettens Ophævelse.

Det er derfor kun paa politisk uerfarne Folk, at det kan gjøre Indtryk, naar Radikalerne, idet de rider paa sit Unionsforslag og sit Stemmeretsforslag, hæver sig selv til Skyerne som de eneste sande Reformvenner og haaner Centrum, fordi det giver tabt i Konkurrancen. Radikalerne har Ret i, at Centrum ikke kan staa sig i Kappestriden om at fremsætte Forslag, der kan ryste og slide alvorligt i det gamle Samfund.

Centrum kan imidlertid her med fuldstændig Ro oppebie Historiens Dom. Thi Historien har, mærkelig nok, ikke saa svært meget tilovers for de store politiske Programmagere. Den omgiver ikke deres Navne med en særegen Glans. Den ophøier ikke en Robespierre eller en Danton i Modsætning til en Mirabeau, den fremhæver ikke Mænd som Ledru Rollin eller Louis Blanc som større og mere fortjente af Menneskeheden end Guizot eller Thiers. Historien er temmelig uærbødig ligeoverfor de Politikere, der har stræbt at gjennemføre de store Statsfilosofers, en Rousseaus eller en Comtes Ideer i sin egen paagaaende Tankegangs Billede. Historien er i det hele taget „moderat". Den har en aldeles umiskjendelig Forkjærlighed for de Mænd, der i sin Tid forstod at forene Reformarbeide med Hensynsfuldhed og Forsigtighed, og naar den stundom hylder „Radikalere" og Samfundsomstøbere af ægte Skrot og Korn, saadanne som en Cæsar, en Muhammed, en Peter Tsar, en Struensee, giver den dem sjelden en god Lov som Mennesker. Den største af alle virkelige Reformatorer har sagt: „Mit Rige er ikke af denne Verden", og i Overensstemmelse hermed staar de Skikkelser høiest i Menneskehedens Agtelse, som har levet for sine Tanker, men hvem det har været fjernt at ville med Vold paatvinge Menneskene dem. Kristendommens Vækst i tre første Hundreaar staar i Overensstemmelse hermed. Historien vilde ikke have kunnet omtale de første Kristne med saa stor Ærbødighed, dersom de havde optraadt som Romerrigets radikale Parti og ved ophidsende Agitationer hidført borgerlige Uroligheder og Krige. Ved en hensynsfuld Optræden og ad Overbevisningens Vei opnaaes langt større og varigere Fremskridt end ved de Voldsomheder og Grovheder mod Anderledestænkende, der for vort radikale Parti staar som Idealet for en frisindet og menneskekjærlig Politik.

Nordstjernen. Marinekommandoen meddeler gjennem H. O. T. B., at Korvetten „Nordstjernen" Torsdag er ankommet til Christiansand. Alt vel.

Om en gammel Forbrydelse skrives der til „Trondhj. Adr." fra Støren følgende:

Onsdag i forrige Uge blev en mellem 50 og 60 Aar gammel Kone hersteds af Lensmanden arresteret og transporteret sydover til Kristiania for at udsone en hende for 24 Aar siden tildømt Straf paa 9 Maaneder for ulovligt Prostitutionsvæsen. Angjældende, der dengang opholdt sig i Kristiania, vedtog ikke Dommen, men appellerede og fik imidlertid Anledning til at romme. Politiets Efterlysning vidste sig at være frugtesløs, indtil det endelig nu lykkedes at faa Nys om hendes Opholdssted. Hun har i de sidste 20 Aar opholdt sig her i Bygden sammen med sin Mand.

Anarkister?

Fra Lüttich telegraferes til H. O. den 18de Juli. Idagmorges fandt en Dynamitexplosion Sted udenfor Borgermester Franchottes Hus i det nærliggende Nermolle. Balkon, Port og alle Vinduer ødelagdes. Grunden til Attentatet er ubekjendt. Politiet skal være paa Spor efter Forøveren.

Stor Ulykke.

Fra New-York telegraferes til H. O. den 18de Juli. Ved en Krudtexplosion i Virginien dræbtes 20 Negerarbeidere og 130 saaredes.

Konsul Chr. Christiansen blev, telegraferes fra Larvik den 18de Juli til H. O. idag stedt til Hvile paa Larviks Kirkegaard under ganske enestaaende Deltagelse fra Byen og omliggende Distrikter. I Kirken, som paa Kommunens Foranstaltning var sørgeklædt, holdt Sognepræst Balchen en vakker Tale. Paa den af Blomster skjulte Kiste lagdes Kranser fra Larviks Kommune, Den norske Frimurerloge, Larviks Privatbank, Larviks Broderforening, Larviks Hvalfangerforening, Larviks Handelsstand og Larviks Glasverk. Marskalkstavene bares af Grosserere I. Augestad og Fr. Hvistendahl, afdødes Ordener af Baron Wedel-Jarlsberg.

Æresporter var reist ved Kirken og Kirkegaarden af Kommunen og Privatbanken. Over hele Byen og Havnen flagedes paa halv Stang.

Nyt Legat. Sognepræst til Lunde, Karl Houen, har skjænket Kr. 8000,00 til Oprettelse af Hans Thomas Houens og Hustrus Legat for Tjenestepiger. Renterne af Kapitalen skal uddeles ved Juletid i Portioner paa efter Omstændighederne Kr. 50 eller Kr. 100 til værdige trængende Tjenestepiger i Skien, som enten paa Grund af Alder eller Sygelighed ikke kan tage Tjeneste, men som ved at faa nogen Hjælp kan underholde sig selv uden at være nødt til at ty til Fattigvæsenet. De, som med Troskab har tjent længe paa et og samme Sted, har Forret til at komme i Betragtning ved Uddelingen af Legatets Renter, skriver „Fremskr."

Den norske Goodtemplarordens Storlogemøde afsluttedes iaften telegraferes fra Trondhjem den 18de Juli til H. O. Styrelsens Protokol og samtlige Regnskaber godkjendtes enstemmig. Valget havde følgende Udfald: Ordenstemplar Isaksen, Kristiania (Gjenvalg), Ordensraadgiver Sæther Trondhjem (Gjenvalg), Ordensvicetemplar, Dille, Hamar, Ordenstemplar for Børnetemplarne, Green, Trondhjem, Ordenssekretær, Madsen, Kristiania, (Gjenvalg), Ordensskatmester, Enger, Kristiania. Flere mindre Lovforandringer vedtoges. Næste Storlogemøde holdes i Kristiania.

En Nordmand Professor ved Chicago Universitet. Dr. Olaus Dahl har ifølg. „Skandinaven" modtaget Kaldelse som Professor i skandinaviske Sprog og Literatur ved Chicago Universitet. Mr. Dahl er Nordmand. Han graduerede fra det norske Luther College i Decora, Iowa, i 1885. Derfra reiste han til Yale Universitet, hvor han graduerede fra denne Anstalts University School, hvorefter han en Tid var den første Lærer i skandinaviske Sprog ved Yale College. I Vinter holdt han en Række Forelæsninger over skandinaviske Digtere og Forfattere i New Haven, Conn., hvorefter han blev tilbudt en Lærerpost ved Harvard Universitet. Men Mr. Dahl foretrak Tilbudet fra Chicago.

En 18 Aar gammel Gut fra Drammen, som i de sidste 3—4 Aar har været ansat som Læregut hos en herværende Sadelmager, kom i Vinter i Pengeforlegenhed og fandt da paa i sin Mesters Navn at skrive en Regning paa en af dennes faste Kunder. Han benyttede ikke hertil Mesterens Bøger, med digtede selv op en Regningspost paa noget, som overhovedet ikke var leveret eller bestilt, paaførte Regningen falskelig Mesterens Kvittering og indkasserede derefter Beløbet. Da han saa, at dette lykkedes, skrev han med korte Mellemrum flere saadanne til den samme Kunde og indkasserede dem. Ved den femte falske Regnings Præsentation var imidlertid Kunden ved at konferere med sine Folk kommen efter, at de 4 tidligere leverede maatte være falske, og foranledigede Gutten anholdt. Navneunderskriften paa samtlige Regninger er overmaade lig Mesterens ægte Underskrift.

I Mai Maaned kjøbte han hos en Skrædder paa saakaldt Leiekontrakt en Klædning for 40 Kr; men Skrædderen vilde ved Siden af Kontrakten ogsaa have en Kaution fra Guttens Mester, og derfor var intet ivejen. Gutten skrev selv Kautionsdokumentet og underskrev det med Mesterens Navn.

Gutten, som er brave Folks Søn og tidligere ustraffet, idømtes af Meddomsretten igaar 7 Maaneders Strafarbeide.

En udenbys Kjøbmand, der Tirsdag Aften her i Byen var ude paa Rangel sammen med et ukjendt Fruentimmer, blev herunder fratjaalet sin Portemonnæ, hvori ca. 20 Kroner, en Guldring samt 3 Lodsedler paa en Seilbaad.

Et Selskab bestaaende af 2 Fruentimmer og en Mandsperson var Nat til Onsdags blevet Uvenner paa Jernbanetorvet. Mandspersonen viste sig det svagere Kjøn underlegen og blev slaaet eller kloret tilblods. Fruentimmerne led dog det største Tab, idet den ene af dem i Kampens Hede overleverede sin Pengepung til en ukjendt Mandsperson, for at denne midlertidig skulde tage vare paa den; men den ukjendte Person forsvandt med Pengene.

Afdækkede Beromtheder.

Det er noget, Engelskmændene allerede i flere Aar har været paa det rene med, at Stanley ikke just er en uklanderlig Person fra Karakterens Side. Det er særlig hans sidste Afrikaexpedition, som har været Gjenstand for flere Anker — og for en grænseløs Spot. Bare denne Ting. Netop som Stanley hin Gang vendte tilbage til England, hilsedes han velkommen af en af de yngre engelske Humoristers med en liden Bog, som lynede af Vid og den blodigste Satire („Et nyt Lys over det forteste Afrika"), og som revos bort i tusender af Exemplarer. Det er især hans uhyre Selvforgudelse og urene Omgang med Sandheden og Godtfolks Penge, som her fremstilles paa en kostelig Maade. Nu i disse Dage har en svensk Afrikareisende, Westmark, i et Foredrag i Kjøbenhavn givet authentiske Oplysninger om Stanleys store Brutalitet og Hensynsløshed, hvilke heller ikke er videre egnet til at stille den berømte Reisende i et fordelagtigt Lys.

I Udlandets Presse dukker nu ogsaa Historier op om den bekjendte Emin Pascha, der maa have været i Besiddelse af den mest egoistiske Magt- og Havesyge og en utilgivelig Samvittighedsløshed. En gammel Bekjendt af ham, Dr. Kötschet, fortæller bl. a. om, hvorledes Emin, som dengang endnu var Dr. Eduard Schnitzer, i Stambul skaffede sig Indpas hos Ismail Pascha, til hvis Hustru han kom i Forhold; siden drog han med hende til Italien, hvor Ægteskab blev indgaaet. Da Pengene slap op, maatte Emin drage tilbage til Stambul, hvor en Lægepost blev ham lovet. Hustruen havde betroet ham alle sine kostbare Smykker og sin Bankbog. Emin gjorde alt i Penge og drog til Alexandria, efterladende sin Hustru med hendes 6 Børn, hvoraf 5 fra første Ægteskab, i den skrækkeligste Elendighed hos en Slegtning i Tyskland. Emin gik i ægyptist Tjeneste som Militærlæge til Indien og steg snart til Pascha. Det er kjendt, at han de sidste Aar led af stærk Hjemve. Men han var bange for sin bedragne Hustru og for Følgerne af en ubønhørlig og streng Dom.

Fru Svia Lipich offentliggjør samtidig i „Grazer Tagepost" en Artikel om Emins første Hustru. Om Emin selv ytrer hun bl. a.: Laa ikke det Land, hvori han virkede og døde, saa fjernt fra os; havde ikke Menneskene saa forfærdelig travlt med hver Dags nye Begivenheder: og levnedes der os den fornødne Tid og Mulighed for at undersøge, hvad Emin Pascha har bedrevet — saa vilde man støde paa Rædsler af alle Slags. Veien til den Berømmelsens Tinde, hvortil Emin steg, fører sikkert over Strømme af Blod og Dynger af Lig. Gud være hans Sjæl naadig!

Disse Udtalelser er kanske lidt overdrevne men neppe grundløse.

Almindelig Stemmeret.

I en Artikel med redaktionelt Udstyr i det radikale Gjøviks Blad heder det:

„Man kan jo godt være Venstremand om man ikke ønsker, at de der ingen Skat betaler, skal ved sin Stemme afgjøre, om Skatteyderne skal faa stor eller liden Skat. Det er let for de Ikkeskatteydende at bevilge. Det skal være let, siges der, at skjære Remmer af Andenmands Ryg. Indsenderen heraf er Venstremand, men liker ikke derfor at andre skal være Herre over min Pengepung."

I samme Artikel spaaes det, at det radikale Venstre vil tabe Kristians Amt, om der gaaes til Valg paa almindelig Stemmeret.

Frihed, Frisind og Selvstændighed.

Der tales i vore Dage saameget om Frihed, Frisind og Selvstændighed, men det forekommer mig, at der er mange af vort Folk, som har en falsk Opfatning eller aldeles ikke forstaar, hvad der ligger i disse vakre og dybe Ord. — Det ligger da nær at tro, at de, som mest taler om Frihed og Selvstændighed baade paa det ene og andet Omraade, som giver sig Navn af de frisindede, skulde arbeide for Frihed og øve Frisind og med Magt bekjæmpe Trældom og Tyrani; men det er aldeles ikke altid Tilfældet.

De Radikale kalder sig det frisindede eller Friheds- og Selvstændighedspartiet, og har man en anden Mening end det; saa er man en Bagstræver, der modarbeider Selvstændighed og Fridom. Det er det almindelige Slagord, man faar høre; men bare man hører til det, saa er man nok frisindet og selvstændig, hvor ufri og uselvstændig man end er.

Der er mange inden det radikale Parti, som er nok saa maadeholdne Folk, og som ikke følger Partiet, fordi de efter sin Overbevisning er enige med det; men fordi de ikke har Mod til at skille sig ud, paa Grund af den Haan og Foragt, som bliver slige tildel, naar de vover at have sin egen Mening og forlader dem. Andre følger de Radikale, fordi de aldeles ikke

ved, hvad det gjælder —, noget Venstrepressen saa godt ved at skjule for Folk. De gaar med, fordi det er Partiets Mening.

Sligt skal hede Frihed og Selvstændighed; nei, det er netop det modsatte.

Naar man gjennem Oplysninger og Udredninger har søgt at sætte sig ind i en Sag, for derved selv at kunne dømme om, hvad der er ret og sandt, og hvad der bedst kan tjene Folk og Fædreland til Gavn og Velsignelse, og man ud ifra det opgjør sig en Tanke og Mening, vælger sit Standpunkt og efter Evne søger at gjøre derefter, da handler man som en fri selvstændig Mand.

Der foreligger to store Sager til Afgjørelse ved kommende Valg. Det er to overmaade vigtige Sager, der kræver, at hver Vælger, der møder ved Urnen, tænker alvorlig over dem og søger at finde det rette og sande: det er det, vi altid skal arbeide for. Husk, det er Fædrelandets og Folkets Vel, det gjælder, og ligesaavist som hver Vælger har sin Indflydelse paa det, ligesaavist har hver sit store Ansvar derfor. Især bør Bonden for Stemmerettens Vedkommende tænke sig vel om, hvad han gjør.

Vælgere, tænk vel over, hvad det gjælder og stem efter eders Overbevisning, da handler I som selvstændige Mænd. Saa kan andre sige, hvad de vil; de kan kalde Bagstræver; det gjør ingen Ting, Bevistheden om, at du gjør hvad du tror er ret, er langt at foretrække og opveier mange Gange den Smule Modstand, du møder.

Ingen maa af nogensomhelst Grund eller Hensyn stemme mod sin Overbevisning; de sømmer sig ikke i vort frie Norge og er uværdigt og vanærende for den, som gjør det.

Et Parti skal med alle retfærdige Midler søge at arbeide for sin Sag; men vi maa huske paa, at vore Modstandere har den samme Ret, og vi skal have Respekt for en Modstanders Mening og Tro, at han fra sit Standpunkt mener det ligesaavel som vi. Man har altid saa let for at se Skyggesiderne hos vore Modstandere, det gode ved dem overser man, deraf den bitre, oprivende Partistrid og Partihad. Vi skal søge at forstaa vore Modstandere, faa vil have det gode ved dem og tage det til Lærdom. Det udelukker paa ingen Maade, at vi kan tjæmpe imod dem i det, vi tror, de gjør galt; men det vil virke til bedre Forstaaelse og lægge en Dæmper paa den bitre Partistrid, der holder paa at forpeste vort Samfundsliv. P. M.

Slægtskabet mellem Anarkister og Socialister. Den socialistiske Presse anvender nu efter de sidste anarkistiske Forbrydelser en eiendommelig Kampmaade, skrives der i „Nationalzeitung" i Berlin.

Den betoner først og fremst, at der er en saa himmelvid Forskjel mellem Anarkister og Socialister, at der overhodet ikke gives nogen Bro imellem dem. Alle, som nærmere har fulgt den anarkistiske Bevægelse i de senere Aar, ved imidlertid, at de mest bekjendte tyske Anarkister tidligere har fulgt den socialdemokratiske Fane og svoret til de Herrer Bebel og Liebknecht.

Typografen August Reinsdorff, som udførte det usle Niederwaldattentat og derfor blev henrettet i Halle, var i aarevis virksom for den socialistiske Foreningsbevægelse. Det er heller ikke længe siden, at den nu til England flygtede anarkistiske Fører, Bogtrykker Wilhelm Werner var et socialdemokratisk Lys og Partiets Rigskandidat i Teltow. Den til Amerika udvandrede forhenværende Rigsdagskandidat for Berlin femte Kreds, Kjøbmand Auerbach, bekjendte sig ogsaa tilsidst aabent til Anarkismen. Hermann med Kamerater, som for to Aar siden optraadte i Berlin i de første anarkistiske Partiforsamlinger, var tidligere ivrige Socialdemokrater

Der existerer altsaa en Bro og det en meget bred Bro mellem de to Partier — hvormed selvfølgelig ikke skal være sagt, at alle Socialdemokrater nødvendigvis udvikler sig til Anarkister; til en vis Grad kan den socialdemokratiske Partiorganisation endog forhindre Anerkismens Omsiggriben. Men fra Socialdemokratiets revolutionære Bestræbelser er Veien til Anarkismen ikke lang. I Berlin har det ikke været sjælden, at erklærede Socialister og Anarkister har holdt Folkeforsamlinger i Fællesskab.

Efter hvad der forlyder, skal Salget af anarkistiske Brochurer have været meget livligt i de sidste Dage. Man kan danne sig nogen Mening om det anarkistiske Partis Udbredelse i Tyskland, naar man hører, at dets Understøttelsesfond for fængslede Partifæller er gaaet op til 4500 Mark, indsamlede paa et Aar. Heraf kom en Trediepart fra Udlandet, navnlig fra England og Amerika. I de sidste Dage skal der være udvist fra Tyskland mange fremmede Anarkister. Samtidig med, at den socialistiske Presse, som ovenfor bemærket, hævder, at der ikke bestaar nogen Bro mellem Anarkister og Socialister, antager den sig forsaavidt Anarkisterne meget kraftigt, som den paa det heftigste og med stærke Skjældsord angriber alle, som forlanger skarp Taktik mod Anarkisterne.

Diplomat- og Konsulatvæsen.

I forgaars Aften bevilgede Storthinget Diplomatbudgettet paa Betingelse af, at Gesandtskabet i Wien ophører at repræsentere Norge, og bevilgede dernæst til eget Konsulatvæsen fra 1ste Januar 1895, alt med det radikale Venstres mod de Moderates og Høires Stemmer.

Vi har tidligere udtalt os om Umuligheden af at gaa ind paa den til Diplomatbudgettet knyttede Betingelse. Da ifjor Bevilgningen til Gesandtskabet i Wien blev inddraget, indstillede det Stangske Ministerium loyalt, at denne Gesandtskabspost skulde nedlægges. Naar Kongen ikke bifaldt denne Indstilling kan det vanskelig bebreides ham. Spørgsmaalet om Gesandtskabet i Wien griber ind i saa mange Forhold, at det ikke lader sig ordne saadan i en Fart.

I Modsætning til mange moderate Mænd er vi af den Mening, at Gesandtskabet i Wien ikke hører til dem, som bør staa nærmest for Tur til Nedlæggelse. Deri ved vi at flere radikale Venstremænd er enig med os. Det er i Virkeligheden en af de for os vigtigste Poster, der existerer. Vi er endog tilbøielig til i politisk Vigtighed at sætte den over Gesandtskabsposten i Paris, og da selvfølgelig langt over den i Rom og den i Madrid, som ikke foreslaaes indbragne, og vi mener, at den bør besættes med en mere end almindelig dygtig Mand. Thi ved Spørgsmaal om Krig eller Fred løber en Mængde af Traadene sammen i Wien, ikke fordi Østerrige-Ungarn er en stærk Magt, men fordi det med sin store Folkemængde paa 40 Millioner paa Grund af Nationalitetsforskjelligheder er en stadig Fare for Europas Fred. En dygtig Gesandt i Wien vil derfor maaske bedre end nogen anden kunde sende hjem Varsko om, hvad der forestaar og om, at man maa være paa sin Post, for ikke at blive indviklet i Ubehageligheder.

Vi mener derimod, at Diplomatbudgettet betydelig kan indskrænkes, navnlig ved Nedsættelse af de overhaands store Gager, der udbetales til mange af Gesandtskaberne.

Med Hensyn til den nye Konsulatordning, saa har Storthingsmajoriteten selv sørget for, at Regjeringen umulig kan tage den tilsølge, ved at sætte dens Ikrafttræden til 1ste Januar førstkommende. Om vi havde havt en Regjering, der ansaa det for sin Opgave at gjennemføre den nye Ordning med størst mulig Hast, og om der ikke var nogensomhelst Hindring fra nogen Side for Gjennemførelsen, saa maatte denne Regjering alligevel have bedet om, at Terminen for den nye Ordning maatte blive sat til et senere Tidspunkt. Det er umuligt at faa hele det store Apparat sat i Gang i den korte Tid, som der er mellem 20de Juli og 1ste Januar. Naar Storthingsflertallet valgte denne sidste Termin, da er det blot fordi Beslutningen vilde være fuldstændig betydningsløs, dersom den gjælder fra 1ste Juli 1895. Med Hensyn dertil tilkommer det nemlig næste Storthing at fatte Beslutning. Og for at hindre, at Sagen skulde hjemfalde til næste Storthings Afgjørelse vidste det nuværende Flertal ingen anden Udvei end at vedtage en Beslutning saa rent bort bort i Væggene som, at den store og vigtige Forandring skal være gjennemført om 5 Maaneder fra Dato.

Da Udfaldet var afgjort paa Forhaand, var det kun rigtig, at Oppositionen i Thinget ikke indlod sig i nogen større Debat. Vi vilde kun have ønsket, at det samme Princip var blevet befulgt ogsaa ligeoverfor andre af det radikale Partis Forhaandsafgjørelser. Derved vilde Thingets Samlingstid være forkortet og betydelige Beløb indsparet for Statskassen.

Karakteristisk for det Hastværk, det radikale Parti havde med Konsulatsagen og det Lastværk, man derfor ogsaa har gjort, var den lille Debat efterpaa om Enkelthederne i Konsulatordningen. Storthingspræsident S. Nielsen var ikke tilfreds med den. Man lovede ham, at mulige Mangler skulde blive rettede efterpaa.

Odelsthinget.

Møde den 19de Juli Kl. 10.

Brændevinsloven.

Lagthingets Anmærkninger til Brændevinsloven bifaldtes dels enstemmig, dels mod nogle faa Stemmer.

Mandtalsloven.

Lagthingets Anmærkninger til Mandtalsloven bifaldtes enstemmig.

Et Forslag fra Løvland til Lov om Telegraf- og Telefonanlæg toges ikke under Behandling; et Forslag fra Overingeniør E. Johannesen og H. E. Berner til Lov om Smaabaner oversendtes Regjeringen til Indhentelse af Erklæringer fra Herredstyrelser og Amtsthing.

Et Forslag fra J. Utheim til Lov om Ansættelse, Forfremmelse, Afgang og Pensionering af Officerer toges ikke under Behandling.

Indstilling fra Militærkomiteen angaaende kgl. Prop. til Lov om Værnepligtens Udvidelse til Rigets nordlige Landsdele toges ikke under Behandling.

Indstilling fra Militærkomiteen ang. Forslag til Lov om den frivillige Skytterorganisations Deltagelse i Landsforsvaret oversendtes Regjeringen.

Forslag fra Kjøbm. Carl Stousland om Folkepension var af Socialkomiteen foreslaaet oversendt Regjeringen. Skaar foreslog Oversendelse til den parlamentariske Kommission for Invaliditets- og Alderdomsforsikring. Bonnevie fastholdt Indstillingen og støttedes af G. Knudsen, der dog ogsaa kunde gaa med paa Ikkebehandling iaar.

Skaar ændrede sit Forslag til Ikkebehandling, men Indstillingen bifaldtes mod 31 St.

Derefter behandledes Protokolkomiteens Indstilling om endel Embedsbesættelser. Efter endel Debat om enkelte Udnævnelser bifaldtes Indstillingen enstemmig.

Mødet hævedes Kl. 1.

Nok en Kommission. Storthingsmændene Berg, Rinde, Five, Boen, Arvesen, Berg, Aarrestad, Horst, P. Utheim, Chr. Nielsen, Skaar foreslaar Storthinget vælge Komite 5 Medlemmer og 3 Suppl. som skal udarbeide Forslag til en enklere og billigere Ordning af vort Lands Forsvar, væsentlig i Retning en af Forening af Over- og Underbefalingsposter med Lærer- eller andre offentlige Stillinger og en nøiere Forbindelse mellem Armen og det frivillige Skyttervæsen.

Han sov godt. En Slagtergut blev forleden Aften, medens han i beruset Tilstand laa og sov i en Pram ved Baterlands Bro, frastjaalet sine Støvler. Støvlerne blev trukket af hans Ben, uden at han mærkede noget til det. Han fandt dem senere i en Basarbod.

Geværet kom til sin Eier igjen. En Bossemager her i Byen havde i November Maaned f. A. ladet pantsætte sit Gevær. Nu ved sidstl. St. Hans Tider tabte han imidlertid Panteseddelen paa Geværet. Nogen Tid efter blev Geværet indleveret til Reparation i den samme Forretning, hvor Eieren af Geværet havde Arbeide.

Lommetyvene ude igjen. Hvor ofte der end bliver advaret mod de her i Byen stadig tiltagende Lommetyverier kan Folk desværre aldrig lære at hytte sig mod dem. Saaledes kan igjen nævnes, at en Arbeider fra Landet iforgaars i Venteværelset paa Hovedjernbanestationen hersteds ved Lommetyveri blev frastjaalet en Portemonnæ med iværende 50 Kroner. Det pleier jo i Regelen være Damernes Lommer, som er mest udsat for Lommetyvene, men disse Labaner lader naturligvis ingen Anledning gaa tabt for sig. Man kan saaledes ikke være forsigtig nok paa Steder, hvor flere Mennesker kommer sammen, hvis man skal gjøre sig Haab om at gaa klar af Lommetyvene.

En Selvplager. Et i Viborg, Finland, udkommende Blad meddeler følgendg eiendommelige Tilfælde af Selvpinsel:

„— — Vedkommende Mand, hvis Navn er Alexander Adamson Forsström, var forsynet med Pas fra Moskva. Han er født i Helsingfors og er nu 32 Aar gammel; i 3-Aarsalderen kom han til Petersburg, hvor han skal være ombødt til den orthodoxe Lære. Under sine Vandringer har han gjennemstreifet saagodtsom hele Rusland og opholdt sig i forskjellige Klostre, bl. a. i Optena Pustins Kloster, hvor han for 3 Aar siden lod sig smede i Jern.

Maven og en Del af Brystet dækkedes af et til alle Kanter 22 Cm. langt og 1.5 Cm. tykt Jernkors. Fra dette Kors leder tykke Jernkjæder over Skuldrene til en sexkantet Jernplade, som er trangt fæstet til Midjen. Nat og Dag bærer den strenge Asket denne alt andet end bekvemme Dragt, der sidder saa tæt til Kroppen, at man ikke kan faa Fingeren imellem.

Jernet har en samlet Vægt af et Pund, hvorfor ogsaa Kjæderne er trængt dybt ind i Kjødet og foraarsager en stadig Blødning.

Man skulde tro, at selv den strengeste Bodfærdighed maatte nøies hermed, men saa er ikke Tilfældet med denne Munk. Paa Hovedet bærer han en Jernkrone, som veier paa det nærmeste 4 Kg. Stokken er en tyk Stør, et helt Træ, hvori indesluttes en Jernstav. Den veier ogsaa 4 Kg. og er forsynet med et Messingkors, omviklet med en hvid Lærredsfille.

Det er nu, som sagt, tre Aar, siden Alex. Forsstrøm anlagde denne Dragt. Han erklærer at ville aflægge den først ved Dødens Indtræden, thi „Kjødet trænger til at spæges".

Udstyret paa denne Maade ser Forsstrøm dog ubetydelig ud, Haaret er langt som hos en Kvinde, Øinene ser mat omkring sig, og Røsten er svag, lavmælt uden Klang.

Dette Offer for en fanatisk Tro gjør i Sandhed et sørgeligt Indtryk, idet hans udtærede Skikkelse dunkelt tegner sig mod den nøgne Fængselsvæg".

Druknet.

Onsdag Eftermiddag skulde en Handelsborger med sin Hustru og en 14 Aars gammel Pige seile ind til Byen i en Snekke fra Bækkelaget. Ret ud for Loelvens Munding kuldseilede Snekken, idet denne gik rundt og gik tilbunds. Konen og Pigen var ikke mere at se, hvorimod Handelsborgeren kom op og blev reddet af en tilstedekommen Havnearbeider, der holdt ham oppe, indtil Havnepolitiet, der var i Nærheden, da Ulykken indtraf, strax kom tilstede og fik den forulykkede op i sin Snekke og roet iland og indlagt i Uldtepper paa Raadhusgadens Station, da han var en Del medtaget, uden at der er nogen Fare for hans Liv eller Helbred.

Havnepolitiet har sat sig i Bevægelse for at søkne efter de borteblevne. Ulykken indtraf en Kabellængde fra Land.

Mordet i Trysil.

Morderen sidder nu i Anledning Forhøret arresteret paa Bjørkholla. Han har tilstaaet at have dræbt Pigen, men paastaar, at dette er skeet af Vanvare. Pigen er dræbt ved et Skud, hvis Kugle er gaaet ind i Nakken og ud i Tindingen — et Skud, som vist har havt Døden tilfølge i Øieblikket. Om Pigen er dræbt af Vanvare, er et Spørgsmaal, som Juryen faar at afgjøre: men det er imidlertid Ting, som taler for det modsatte. Pigen er efter Døden slæbt bort fra det Sted, hvor hun blev dræbt og — enten det er før eller efter Døden — er der øvet en dyrisk Mishandling af hende. Efter Sigende skal Pigen være saa frygtelig behandlet, at Lægerne ikke har villet fortælle derom i sin Helhed. Morderen skal nu efter de lange paagaaende Forhør være træt, men ikke længere noget større angergiven. Stor Bevægelse over Bygden i Anledning af Mordet, skr. „Opl. Avis."

En „skridtvis Udvikling." Da det kom til Stykket, vovede Størsteparten af Radikalerne i Storthinget ikke at vedkjende sig i Gjerning det Standpunkt, at Fællesskab i Diplomati var stridende mod Grundloven. Her var en „skridtvis" Udvikling i Kurs. De vilde udvikle sig skridtvis mod, hvad de i Hjertet anså for Sandhed. Derfor forkastedes Faye-Hansens Forslag om Nægtelse af Udenrigsbudgettet med 85 mod 26 Stemmer. Men blandt de sidste var Storthingspræsident Ullmann, der for engangs Skyld var aaben og ærlig og vilde tage Skridtet fuldt ud med det samme. Man kan være forvisset om, at dersom der bliver radikalt Flertal paa næste Storthing, vil Hr. Ullmanns Mening blive den raadende og den skridtvise Udvikling mod Ophævelsen af Fællesskabet i Udenrigsstyre bliver fuldbyrdet. Det har, som vore Læsere ved, allerede vist sig, at „Skarnæslinien", der for tre Aar siden fyldte Størstedelen af det radikale Parti med Forskrækkelse, gjennem Hr. Ullmanns Indflydelse er blevet Partiets eneste „grundlovsmæssige Linie."

En Nat i et Hotel i London.

Af Richard Dowling.

(Fra engelsk for „Eidsvold.")

(Slutning.)

Bærten gjorde en let Undskyldning, han sagde, at han vilde være tilbage om nogle faa Øieblikke og bad mig imidlertid blive, hvor jeg var.

Idet samme han gik ud, saa jeg saavidt Glimtet af en Politikonstabels Hjelm udenfor Døren.

En halv Times Tid havde jeg den Fornøielse at vide, at jeg var Fange, mistænkt for Tyveri og Forsøg paa Mord, hvem vilde dog tage mig i Forsvar, jeg havde ikke en eneste Ven i London.

Ved Enden af disse frygtelige 30 Minutter kom Bærten tilbage og lod ligesom med Forsæt Døren aaben efter sig, og jeg saa nu, at den blanke Hjelm var forsvunden. Men en saa hurtig Befrielse fra Mistanke og alle mulige Følger havde jeg rigtignok ikke ventet. „Hr. Paul," sagde Bærten i en ærbødig Tone „det gjør mig ondt, at jeg har forulempet Dem. Den saarede Herre er nu kommen til Bevisthed. Han siger, at han selv har brudt op sin Kuffert, uden at angive Grunden, og at Saarene er selvforvoldte, — uagtet to Læger rigtignok har forsikret, at han umulig kan have tilføiet sig selv disse Saar, at det hele er en Gaade, som jeg forresten ikke gidder bryde min Hjærne med. Slige mystiske Tilfælder er ikke sjeldne i London. — Men De er ialfald fri Hr. Paul — jeg har givet Tjeneren Ordre til at sætte istand et andet Værelse for Dem. Hvad ønsker De til Frokost min Herre! — Smukt Veir idag — London er behagelig, naar Veiret bare er klart."

Det var gjennem disse sidste Talemaader den høflige Bært vilde overbevise mig om, at han ikke længer betragtede mig som en Røver og Sengemorder.

Den mystiske Historie blev snart bekjendt og gjengaves i alle større Londonerblade.

Jeg opholdt mig i London nogle Uger for at gjøre forskjellige Indkjøb til mit forestaaende Bryllup, i den Tid boede jeg fremdeles i Hotellet. Den saarede Herre kom sig snart og indstævnedes til Forhør. Han kunde ikke angive nogen anden Grund for sin Opførsel, end at han havde været drukken — og kanske havt et let Anfald Delirium. Han erklærede med stor Bestemthed, at han ikke var bleven bestjaalen. Dommeren formanede ham til herefter at være mere forsigtig med sig selv; han blev frikjendt, og jeg saa ham aldrig mere siden. Senere opdagedes intet, med Hensyn til den mystiske Begivenhed. Agnes og jeg holdt vort Bryllup i Bristol til bestemt Tid og reiste derpaa til Kapstaden, hvor jeg har mine Eiendomme.

* * *

8 Aar forløb, jeg havde i al den Tid havt Held med mig, og jeg og min Agnes var lykkelige.

En Aften sad jeg med min Hustru under Verandaen og røgede en Cigaret, mens jeg saa paa vore Smaabørn, en Gut og en Pige, der legede med et Par Rottehunde, vi netop havde faaet fra det gamle Land, da en af mine Arbeidere kom for at melde mig, at en Fremmed var bleven alvorlig saaret ved et Baadeskud; han befandt sig i Nærheden og ønskede at tale med mig. Jeg reiste mig strax og fulgte Arbeideren. Omtrent en halv Mil fra mit Hjem, fandt jeg den døende Mand udstrakt paa en Matte i Læ af en af de Indfødtes Hytter. Han gjorde Tegn til, at han ønskede at tale alene med mig. De tilstedeværende trak sig tilbage og idet jeg knælede ned paa Matten ved Siden af ham, spurgte jeg om det var noget jeg kunde gjøre for ham.

„Nei, intet," „svarede han," „jeg ønsker blot at gjøre Dem en Tilstaaelse, inden jeg dør." „Jeg har været her i Nærheden i mange Aar og har den hele Tid vidst om Dem. Men De synes ikke at have vidst noget om mig. Mindes de aldrig at have seet mig?"

„Nei," svarede jeg.

„Ja — De har seet mig. — De saa mig hin hemmelighedsfulde Nat i Hotellet i London. Jeg er den Mand, der vadskede mine Hænder i Deres Værelse."

Jeg saa paa den sammensunkne Skikkelse, og bemærkede, at han vel kunde være af Middelshøide.

„Det gik saaledes til," fortsatte han med svag Røst. „Jeg og Thompson — det var forresten ikke hans virkelige Navn — var delagtige i et Juveltyveri og Thompson strøg afsted med Byttet, jeg opspurede ham, saa han gik ind i Hotellet hin skjæbnesvangre Aften. Jeg fulgte ham til hans Værelse og bankede paa.

Han lod mig ind, og jeg sagde strax, at jeg ikke vilde ham noget ondt. Vi satte os ned og talte sammen, indtil henved Midnat. Men da sagde jeg at jeg, ikke vilde gaa, forinden jeg fik min Andel af Byttet. Han svarede, at han var villig til at dele, hvis jeg blot vilde vente til om Morgenen. Derpaa gik han tilsengs under Foregivende af at ville sove, medens jeg slumrede ind i en Stol. Pludselig vaagnede jeg og saa ham staa over mig med en Kniv i Haanden. Vi stredes en Stund, jeg vristede Kniven fra ham, og han fik nogle slemme Saar. Tilsidst slog jeg til ham i Hovedet med min tykke Knortekjæp, og han faldt bevistløs om. Jeg brød op hans Kuffert tog baade hans og min Del af Tyvekosterne. Derpaa sneg jeg mig sagte ud af Værelset og nedad nogle Trappetrin, da bemærkede jeg ved Skinnet fra en Lampe, at mine Hænder var blodige. Jeg listede mig tilbage i den Hensigt at ville vadske mig, men gik feilagtig en Trappe for høit op, og kom senere ind i Deres Værelse — De havde vel om Aftenen glemt at aflaase Døren? — Jeg havde kastet Thompson paa Sengen, men jeg vilde ikke se ham igjen og vendte med Forsæt mit Blik i en anden Retning. Jeg listede mig ud af Værelset saa lydløst som jeg var kommen. For at undgaa den vagthavende Tjener ventede jeg angstfuldt i et Hjørne af Koridoren til Morgenen kom og Gadedøren blev aabnet — da ilede jeg afsted."—

Dette var altsaa Afsløringen af den gamle mystiske Historie. Den blev meddelt mig med lange Mellemrum. Inden Solen gik ned var Manden død.

„Citatsprøiteri." Et radikalt Blad, der i retfærdig Brede over Modpartens Anvendelse af Citater selv citerer paa haarde Livet, leverer et Uddrag af Johan Sverdrups Tale i Unionssagen i 1871 for derigjennem at bevise, at han dengang var imod en Fællesminister, der kunde være Svenske eller Nordmand. Det er let nok at komme til det Resultat, naar man citerer en Tale, der var rettet mod Lovfæstelse af en Svenske — og kun en Svenske — som Udenrigsminister, og naar man udelader Sverdrups Slutningsbemærkninger i den samme Tale, hvilke han oplæste i 1886 for at vise, at han allerede den Gang havde en Ordning med en Fællesminister for Øie. Vi har gjengivet disse Ord i et tidligere Nummer af vort Blad, saa vi ikke skal gjentage dem her.

„Skamløshed" er, som vore Læsere ved, igjen kommen paa Moden i de radikale Blade ved deres Omtale af Mænd, hvis Optræden skjærer dem i Sjælen, fordi de fremholder for dem deres Partis egne tidligere, men nu forladte Meninger. De frafaldne fra det gamle Venstreprogram er naturligvis ikke saa vrede og forbitrede paa nogen som paa dem, der uryggelig fastholder dette Program. Slig er, som man ved, Renegaters Vis.

„To Udenrigsministre vil ikke løse de unionelle Spørgsmaal, men lede til at opløse Unionen".

Adolf Hedin.

*

Man bør mærke sig, at det er Radikalernes tidligere gode, svenske Ven, Hr. Hedin, der her taler.

Storthinget

Eftermiddagsmøde 18de Kl. 5.

Debatten fortsattes. Statsminister Stang holdt atter et længere Foredrag, hvori han udførlig efterviste Uholdbarheden i det radikale Partis Grundlovsfortolkning til Fordel for egen Udenrigsminister og egne Gesandter, og paaviste, at det gik ikke saa let, som de Radikale troede, at omstøde Begivenhederne i 1814 og 80 Aars Praksis. Til Gjennemførelse af vor fulde Ligestillethed paa dette Punkt inden Unionen var Forhandling uomgjængelig nødvendig.

Engelhart: Ingen har reist Strid om, at Norge har Ret til at inddrage ethvert Bidrag til Diplomatiet. Dette er uomtvistelig og uomtvistet. Men da er vi komne et langt Stykke paavei til eget Udenrigsstyre og Diplomati.

Bogt hævdede i Modsætning til Ullmann, at det radikale Parti ingenlunde altid havde staaet paa det nuværende Standpunkt. Han citerede til Støtte for sin Opfatning en i 1886 af Norges Venstreforening udgiven Brochure af Prof. Sars, der spredtes udover det hele Land. Der hed det: „Rigsakten er bygget paa Forudsætningen om, at de to Riger skal være ligestillede, saa langt som det statsretslige Fællesskab mellem dem rækker, og det eneste, som den (Rigsakten) erkjender for fælles, er — foruden Kongedømmet — netop Forholdet til fremmede Magter, hvorunder de diplomatiske Sager gaar". Endvidere staar der i samme Brochure, at „det er Grundlovens og Rigsaktens Tanke, at de diplomatiske Sager og i det hele Forholdet til Udlandet skal være den eneste for begge Riger fælles Styrelsesgren". Kjendte Hr. Ullmann ikke denne Brochure eller bevarede han ogsaa dengang Taushed, skjønt han havde en anden Opfatning, ligesom i Storthinget i 1886? Og i 1891, da udtalte shv. Statsraad Arctander, at til Gjennemførelse af en Ordning med egen Udenrigsminister „naturligvis kræver Grundlovsforandring." Ogsaa da taug Ullmann; han nedlagde ingen Protest. Alligevel paastaar han, at de Radikale altid har staaet paa sit nuværende Standpunkt: særskilt Udenrigsminister uden Forhandling, kun ved kgl. Resolution!

Løvland anførte med Tordenrøst som Argument mod fælles Udenrigsstyre og fælles Udenrigsminister, at Storthinget i 1871 ikke vilde fastslaa i Rigsakten, at den svenske Udenrigsminister for kommende Tider ogsaa skulde være vor, at Udenrigsministeren altid skulde være en svensk Mand.

Han afviste skarpt enhver Forhandling; fælles Udenrigsminister vilde føre til Helstat.

Sverdrup fastslog, at hvad Regjeringen i 1886 tilstræbte at naa, var Norges fulde Ligestillethed inden den fælles Udenrigsstyrelse.

Løvland hævdede, at nu var Udviklingen kommen derhen, at vi maatte have særskilt Udenrigsstyre. Man havde ikke stiftet Standpunkt, men den historiske Udvikling havde medført dette forandrede Standpunkt. Sverdrups Udtalelser i 1886 om fælles Udenrigsminister havde Venstre dengang ikke godkjendt. Han huskede bestemt, at en Venstremand underhaanden havde betegnet det som en Flyvetanke, som fik staa for Sverdrups egen personlige Regning, og det var for hans egen Regning altsammen baade om Fællesministeren og om Delegationerne, ikke bare Delegationerne. (Men Sars's af Norges Venstreforening udgivne Brochure, Hr. Løvland?)

Statsraad Birch-Reichenwald nedlagde en indigneret Protest mod Løvlands idelige Tale om Helstat. Her var ingen Nordmand, som vilde Helstat, og intet, som berettigede Løvland til at føre den Tale.

Jørgen Knudsen udtalte sin Tilslutning til denne Protest. Man arbeidede for en Ordning, hvorefter Udenrigsministeren kunde være enten en Nordmand eller en Svenske og ikke som nu kun en Svenske. Dette var at arbeide for at skaffe Norge en hæderligere Stilling inden Unionen, men ikke for nogen Helstat. Unionens Sprængning troede han ikke, at vort Folk endnu vilde være med paa. Han troede, at det vilde gjøre et Forsøg paa at faa en bedre Ordning inden Unionen.

Statsminister Stang replicerede udførligt til flere tidligere Talere.

Efter nogle Repliker mellem Statsminister Stang, Ullmann og Løvland refereredes Faye-Hansens Forslag om ingen Bevilgning til Diplomatiet, kun mindre Beløb til Fællesskabets Afvikling.

Dette Forslag var af Komiteen mod Sveinsson Stemme indstillet til Ikkebifald.

Faye-Hansens Forslag forkastedes med 85 mod 26 St. De 26 var: Nærum, Bergan, Einum, Hof, Lund, Prahl, Rinde, Ullmann, Sveinson, Sonju, Fossum, Gunheim, Arvesen, Klavenæs, Faye-Hansen, Mehus, Chr. Nielsen, O. Holm, Andersen, Bøen, Eng, Hagen, Foosnæs, Okkenhoug, Solberg og Five.

Mødet hævedes Kl. 10½.

Møde 19. Juli Kl. 5.

Diplomatbudgettet.

I Eftermiddagsmødet optraadte en Række Talere. Nødvendigheden af fælles Diplomati hævdedes af Schweigaard, Bockmann, Vogt, Roll, Jak. Stang, Sverdrup og Statsminister Stang, der udtalte, at den til Budgettet knyttede Betingelse var umulig og uigjennemførlig, hvorfor den ikke kundetages tilfølge, men Budgettet i Tilfælde maatte betragtes som ubevilget.

Betingelsens Lovlighed og særskilt Diplomati hævdedes af Løvland, J. Utheim, Prahl, Engelhart og Ullmann; den sidste erklærede, at han for sin Del ikke havde noget imod, at Resultatet af at vedtage Komiteens Indstilling blev det samme, som om man havde vedtaget Faye-Hansens Forslag.

Komiteens Indstilling (Betingelsen) bifaldtes med 63 mod 48 St. De 48 var Høire og de Moderate. Fraværende Haugland (syg), Fasting og Brænne.

Konsulatvæsenet.

Engelhart optog Komiteindstillingen, særskilt Konsulatvæsen fra 1. Januar.

Statsraad Birch-Reichenwald optog den kgl. Proposition.

Komiteens Indstilling bifaldtes med 60 mod 44 St. 9 Herrer fraværende. De 44 var samtlige tilstedeværende Høire og Moderate.

Ved de af Komiteen foreslaaede Konsulansættelser udtalte S. Nielsen sin Tvil om, hvorvidt Komiteen her havde været heldig, specielt hvorvidt den tilstrækkelig havde varetaget Fiskeriernes Interesse. Han troede, at her maatte der snart ske en Forandring. Paa flere vigtige Steder var der ansat Vicekonsuler. Høire og de Moderate stemte imod ved samtlige Voteringer.

Engelhart gjorde opmærksom paa, at Afgiftsbeslutningen var afhængig af Lovens Sanktion. Regtedes Sanktion blev den gamle Ordning med Afgiften fremdeles gjældende.

Mødet hævedes Kl. 10¾.

Møde 20de Juli Kl. 10.

Thoresens Forslag—Arbeiderboliger.

Komiteen indstillede:

Storthinget samtykker i, at der af de ved Statslaan tilveiebragte Midler stilles indtil Kr. 800,000,00 til Kommunernes Raadighed for at udlaanes Ubemidlede til Opførelse, Erhvervelse eller Betaling af egne Boliger — paa følgende Vilkaar:

a. Ingen enkelt Kommune kan disponere over mere end Kr. 50,000,00.
b. Laanet forrentes af vedkommende Kommune med 3¾ pCt., der betales 2 Gange aarligt efterskudsvis.
c. Laan tilstaaes Ubemidlede af Kommunestyret til Opførelse, Erhvervelse eller Betaling af egne Boliger, dog kun forsaavidt Hus og Tomt ikke antages at være værd mere end Kr. 3,000,00.
d. Af saadanne Laan, der ikke maa overskride Kr. 1,500,00, svares til Kommunen høist 4 pCt. Rente efterskudsvis. Afdrag betales efter Kommunens Bestemmelse, dog saaledes, at Laanet i sin Helhed maa være indfriet inden 25 Aar.
e. Laanene udbetales Kommunerne efterhaanden, som disse i Henhold til Bestemmelserne i Post c og d disponerer samme.
f. Kommunerne har at afgive saadanne Oplysninger angaaende Laanenes Anvendelse, som Departementet maatte bestemme.

Mindretallets Forslag var saalydende: Storthinget samtykker i, at der af de ved Statslaan tilveiebragte Midler gjennem Kommunebestyrelserne under Kommunens Garanti udlaanes indtil Kr. 600,000,00 til Ubemidlede til Opførelse eller Erhvervelse af egne Boliger — paa følgende Vilkaar:

1. En enkelt Kommune kan ikke disponere mere end Kr. 25000,00.
2. Hvert Laan maa ikke overstige Kr. 1500,00 og Værdien af den enkelte Bolig med Grund ikke overstige Kr. 3,000,00.
3. Laanene forrentes med 4 pCt., hvoraf ¼ pCt. tilfalder vedkommende Kommune.
4. Laanene er afdragsfri i 5 Aar og afdrages derefter i 20 Aar.
5. De nærmere Regler for Udlaanene gives af Kongen".

Thoresen foretrak denne Form form Beslutningen, hold paa Grændserne Kr. 800,000,00 og Kr. 50,000,00 og sluttede sig ogsaa til Pluraliteten med Hensyn til Laan paa allerede erhvervede Boliger.

Schweigaard erklærede, at han fastholdt de i Mindretallets Forslag opførte Beløb og vilde efterhvert optage disse, der bifaldtes dels enstemmig, dels mod 37 St. der afgaves for Schweigaards Forslag.

Indkjøb af Jord.

Storthinget samtykker i, at der af de ved Statslaan tilveiebragte Midler stilles indtil Kr. 200000,00 til Kommunernes Raadighed til Indkjøb af Jord, der agtes overdraget Ubemidlede til Indkjøbspris i Parceller paa ikke over 500 Aar dyrkbar Jord paa følgende Vilkaar.

a. Ingen enkelt Kommune kan disponere over mere end Kr. 25000,00.
b. Laanet forrentes af vedkommende Kommune med 3¾ pCt., der betales efterskudsvis 2 Gange aarligt.
c. Af den saaledes erhvervede Jord overdrages af Kommunestyret Ubemidlede Indkjøbspris Parceller af ikke over 500 Ar dyrkbar Jord.
d. Paa hver Parcel udlaanes af Kommunestyret indtil Kr. 1500,00 af det Kommunen til Indkjøb af Hovedeiendommen tilstaaede Beløb. Laanene forrentes med høist 4 pCt. efterskudsvis, hvorhos Afdrag betales efter Kommunens Bestemmelse, dog saaledes, at Laanet i sin Helhed maa være indfriet inden 25 Aar.
e. Kommunerne har at afgive saadanne Oplysninger angaaende Laanenes Anvendelse, som Departementet maatte bestemme.

Regjeringen anmodes om for næste Storthing at forelægge opgave over Staten tilhørende Jord, som maatte være tjenlig til Opdyrkning og Udstykning.

Indstillingen bifaldtes mod 26 St.

Parlamentarisk Kommission.

Valgkomiteen havde til Medlem af den nedsatte parlamentariske Kommission til Behandling af Spørgsmaalet om Invaliditets- og Alderdomsforsikring bl. a. indstillet en Socialist.

Schøyen henledede Opmærksomheden herpaa, da han fandt dette lidet heldigt; han foreslog Thoresen.

Rynning fandt det ikke saa paafaldende, at de Radikale her havde indstillet en Socialist, da der jo var et vist Forhold mellem Socialisterne og de Radikale, men han syntes jo, at de heller burde taget en af Socialisternes Førere. Han fandt det tvertimod rimeligt, at de ogsaa valgte paa Socialister til Storthingsmænd.

Bockman: er vedkommende Socialist villig til at indtræde i Kommission? I Tyskland haaner Socialesterne Bestræbelser som her omhandlede fra Statens Side.

Løvland anfaa vedkommende Socialist (Edv. Olsen) for meget velstikket. Socialisterne var Medborgere og burde ikke belægges med Ban.

S. Nielsen antog sikkert, at vedkommende Socialist var villig til at deltage:

Rynning vilde ikke belægge Socialisterne med Ban, men han syntes, at man heller burde tage en Socialist ikke bare i Navnen, men ogsaa i Gavnet, og da burde man tage Adv. L. Meyer.

Løvland opfordrede Rynning til at stemme paa Meyer.

Bockman anbefalede Direktør Kiær og Hypothekbankdirektør Berner, da man tiltrængte Sagkundskab.

Bonnevie: Hvis Kommissionen sammensættes som af Valgkomiteen foreslaaet, vilde han være i stor Tvil om, hvorvidt han skulde modtage Valg. Komiteen vilde nemlig da blive saa mangelfuldt sammensat, at han ikke følte sig Opgaven voxen. Man vilde savne Sagkyndighed i et Par Retninger.

Ullmann havde stemt paa en Socialist, fordi han ogsaa vilde have Socialisterne repræsenteret.

Rynning: Horst og Løvland havde ikke taget Partihensyn, Ullmann derimod taget Partihensyn. Hvor var der blevet af Gaardbrugerne, som dog skulde være en vigtig Stand her i Landet? Han saa ingen Repræsentant for Gaardbrugerne.

Langeland havde fremholdt Bønder, men man havde ment, at Bønderne var repræsenteret af Statsraad Konow og Skaar. (Almindelig Fnisen).

Berger havde ogsaa været opmærksom paa, at der ingen Repræsentanter var for Gaarbrugerne. Han vilde foreslaa en virkelig Gaardbruger, som tillige vilde blive et dygtigt Medlem, nemlig Gaardbruger Schanche.

Det besluttedes, at Valget skulde foregaa i næste Møde.

D. Cappelens Skoge.

Efter nogen Debat besluttedes mod 27 St. at indkjøbe Cappelens Skoge i Tinns Herrede i Thelemarken for 450,000 Kr.

Forhandlingerne fortsættes Kl. 5.

Mødet hævedes Kl. 2.

Bekjendtgjørelser.

Ved første Udloduing 1894 af Kunstvævningen fra Frølichs norske Husflidsskole ved Lian udkom følgende 148 Gevinstnumre:

No.	187	et	Gulvtæppetøi	Gevinst	No.	1
-	436	-	Ocklæde	„	-	2
-	98	-	Do.	„	-	3
-	378	-	Væggetjed	„	-	4
-	370	-	Tæppe	„	-	5
-	480	-	Do.	„	-	6
-	376	-	Sybordtæppe	„	-	7
-	758	-	Do.	„	-	8
-	403	-	Do.	„	-	9
-	66	-	Do.	„	-	10
-	220	-	Do.	„	-	11
-	39	-	Stoltæppe	„	-	12
-	474	-	Pudetræk	„	-	13
-	346	-	Do.	„	-	14
-	168	-	Do.	„	-	15
-	271	-	Do.	„	-	16
-	55	-	Do.	„	-	17
-	28	-	Do.	„	-	18
-	470	-	Chaisilautæppe	„	-	19
-	246	-	Uldforklæde	„	-	20
-	230	-	Do.	„	-	21
-	133	-	Do.	„	-	22
-	195	-	Bomuldsforklæde	„	-	23
-	307	-	Do.	„	-	24
-	326	-	Do.	„	-	25
-	99	-	Do.	„	-	26
-	17	-	Do.	„	-	27
-	144	-	Do.	„	-	28
-	434	-	Do.	„	-	29
-	416	-	Do.	„	-	30
-	34	-	Pyntehaandkfæde	„	-	31
-	456	-	Do.	„	-	32
-	238	-	Do.	„	-	33
-	256	-	Do.	„	-	34
-	398	-	Do.	„	-	35
-	313	-	Do.	„	-	36
-	240	-	Do.	„	-	37
-	269	-	Do.	„	-	38
-	45	-	Do.	„	-	39
-	368	-	Forklæder	„	-	40
-	123	-	Do.	„	-	41
-	387	-	Do.	„	-	42
-	211	-	Do.	„	-	43
-	356	-	Do.	„	-	44
-	304	-	Do.	„	-	45
-	380	-	Do.	„	-	46
-	12	-	Do.	„	-	47
-	386	-	Do.	„	-	48
-	339	-	Brødservietter	„	-	49
-	344	-	Do.	„	-	50
-	208	-	Do.	„	-	51
-	163	-	Do.	„	-	52
-	120	-	Do.	„	-	53
-	252	-	Do.	„	-	54
-	490	-	Do.	„	-	55
-	454	-	Do.	„	-	56
-	206	-	Do.	„	-	57
-	433	-	Do.	„	-	58
-	347	-	Do.	„	-	59
-	302	-	Do.	„	-	60
-	29	-	Do.	„	-	61
-	147	-	Do.	„	-	62
-	23	-	Do.	„	-	63
-	270	-	Do.	„	-	64
-	485	-	Do.	„	-	65
-	74	-	Do.	„	-	66
-	395	-	Do.	„	-	67
-	61	-	Do.	„	-	68
-	84	-	Do.	„	-	69
-	121	-	Do.	„	-	70
-	204	-	Do.	„	-	71
-	14	-	Do.	„	-	72
-	199	-	Do.	„	-	73
-	482	-	Do.	„	-	74
-	292	-	Do.	„	-	75
-	115	-	Do.	„	-	76
-	349	-	Do.	„	-	77
-	279	-	Do.	„	-	78
-	264	-	Do.	„	-	79
-	262	-	Do.	„	-	80
-	26	-	Do.	„	-	81
-	497	-	Do.	„	-	82
-	193	-	Do.	„	-	83
-	457	-	Do.	„	-	84
-	159	-	Do.	„	-	85
-	421	-	Do.	„	-	86
-	197	-	Do.	„	-	87
-	431	-	Do.	„	-	88
-	407	-	Do.	„	-	89
-	234	-	Do.	„	-	90
-	475	-	Do.	„	-	91
-	247	-	Do.	„	-	92
-	212	-	Do.	„	-	93
-	332	-	Do.	„	-	94
-	130	-	Do.	„	-	95
-	93	-	Do.	„	-	96
-	409	-	Do.	„	-	97
-	310	-	Do.	„	-	98
-	283	-	Do.	„	-	99
-	233	-	Do.	„	-	100
-	149	-	Do.	„	-	101
-	385	-	Do.	„	-	102
-	169	-	Do.	„	-	103
-	3	-	Do.	„	-	104
-	272	-	Do.	„	-	105
-	467	-	Do.	„	-	106
-	367	-	Do.	„	-	107
-	281	-	Do.	„	-	108
-	473	-	Do.	„	-	109
-	420	-	Do.	„	-	110
-	267	-	Do.	„	-	111
-	139	-	Do.	„	-	112
-	117	-	Do.	„	-	113
-	442	-	Do.	„	-	114
-	478	-	Do.	„	-	115
-	153	-	Do.	„	-	116
-	235	-	Do.	„	-	117
-	156	-	Do.	„	-	118
-	25	-	Do.	„	-	119
-	336	-	Do.	„	-	120
-	228	-	Do.	„	-	121
-	21	-	Do.	„	-	122
-	190	-	Do.	„	-	123
-	373	-	Do.	„	-	124
-	300	-	Do.	„	-	125
-	155	-	Do.	„	-	126
-	222	-	Do.	„	-	127
-	413	-	Do.	„	-	128
-	178	-	Do.	„	-	129
-	353	-	Do.	„	-	130
-	214	-	Do.	„	-	131
-	254	-	Do.	„	-	132
-	11	-	Do.	„	-	133
-	184	-	Do.	„	-	134
-	437	-	Do.	„	-	135
-	424	-	Do.	„	-	136
-	171	-	Do.	„	-	137
-	496	-	Do.	„	-	138
-	290	-	Do.	„	-	139
-	170	-	Do.	„	-	140
-	165	-	Do.	„	-	141
-	463	-	Do.	„	-	142
-	348	-	Do.	„	-	143
-	87	-	Do.	„	-	144
-	194	-	Do.	„	-	145
-	219	-	Do.	„	-	146
-	329	-	Do.	„	-	147
-	462	-	Do.	„	-	148

At Trækningen er udført, som overanført Attesteres.

Fra Liadalen Lian St. 18/7 94.

T. Eng. Sigv. Skramrud.
Politibetjente.

Obs. Mod Indsendelse af Kr. 1.00 og Frimærke tilsendes Lodseddel til 2den Trækning

mue, saa let, var mere end han nogensinde havde haabet! Han tilkastede sin Broder et triumferende Blik, da han lagde sin Arm om Sibyls Liv.

„Min Elskede, min Hustru," udbrød han, „nu har jeg ikke mere at ønske i mit Liv!"

Hubert Urquhart stod lidt længer borte i Værelset med Ryggen mod det store Vindu, der vendte ud mod Terrassen.

Ingen af de Tilstedeværnde bemærkede det djævelske Udtryk i hans Stemme, da han fremførte sine ironiske Lykønskninger.

„Jeg gratulerer Dem, Miss Higginson! De behøver en Husbond, der kan gjenoprette Deres Rygte, det forstod jeg godt, da jeg tilbød Dem min uværdige Person og en yngere Broders ydmyge Kaar. Men De er mere ærgjærrig, end jeg troede. Det faldt mig ikke ind, at De vilde kjøbe en Titel med den Million, som Deres pengegriske Fader vil give den, der er villig til at ægte —"

Her fulgte nogle Ord, som næsten var uhørlige, thi Urquhart udtalte dem med sammenbidte Tænder — ikke en Stavelse naaede Sibyls Øre, thi hans Tale endte med et Brag af sønderslaaet Glas, der gjenlød over det hele Hus og bragte Herre og Tjenere til skyndsomt at ile hen til Stedet.

Heldigt var det for Hubert Urquhart, og maaske ligesaa heldigt for Lord Dunluce, at det store Vindu stod paa Klem da Lorden med herkulisk Kraft slyngede sin Broder baglængs ud af Vinduet, ned paa Terrassen.

som har forfulgt Dem, siden hin ulykkelige Nat. Jeg maa tale oprigtigt, Sibyl, for Deres egen Skyld. Jeg kjender den Verden, som De ikke kjender, og jeg ved, at den Skygge, som her følger Deres gode Navn og Rygte, vil følge Dem til London, og at Deres Indtrædelse i Verden vil formørkes af denne affkylige Sladder, — som vi umuligt kan gjendrive. De kan ikke alene raade Bugt med den. Den vil give de usleste Lykkejægere Mod til at nærme sig Dem som et sikkert Bytte. Ingen uden Deres Ægtefælle — en Mand af fornem Slægt og en høi Stilling i Samfundet — kan træde mellem Dem og Verdens giftige Tunger, for hvem Skjønhed, Rigdom og Ungdom er Skydeskive for deres Ondskab!"

„Er dette virkelig sandt?" spurgte Sibyl pludselig. „Vilde da Folk skamme sig over sin Ubarmhjertighed, hvis jeg ægtede en Mand, hvis Stilling stod høit over deres usle Verden — en Mand af Rang?

„Naturligvis vilde de det," sagde Urquhart oprømt.

Hun rev sin Haand ud af hans, — han forsøgte atter at gribe den — han forsøgte at lægge Armen om hendes Liv i den visse Tro, at Seiren var hans. Han havde vundet denne Seier meget lettere, end han havde tænkt sig.

Hun stødte ham tilbage med Vrede. En dyb Rødme bedækkede hendes Kinder, og hendes Øine lynede. Hun løb hen til Klokkestrengen og ringede heftigt.

„Var det Lord Dunluces Gigh, som hjørte op

Herved bekjendtgjøres for mine ærede Kunder, at uagtet mit Trykkeri er brændt, har jeg arrangeret mig saaledes, at der alligevel kan udføres al Slags Trykning som tidligere med samme hurtige Expedition og til samme billige Priser.

Emil Moestue

Carl Johans Gade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

Frølichgaarden.

Stort nyt Lager af:

Tapeter & Border

fra renomerede Fabrikker i **Europa, Amerika & Asien,** saavelsom af **eget** Fabrikat,

elegante & i udsøgt Smag

Vaske-Tapeter

til Vægge & Tag er meget rensligere og billigere end Gibs.

F. H. Frølich & Søn.

For Tilreisende!

til og under

Indkjøbspris

sælges i Løbet af kort Tid ca. 2500 Par Porcelains Kopper i smukke Mønstre, ikke secunda, god Vare **ligefra 0.37 pr. Par,** Dramglas fra 0.60 pr. Dusin & en Mængde andre Glasvarer, Øl-, og Vinglas samt et stort Parti

Kjøkkenudstyrsgjenstande

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22, 1ste & 2den Etage.

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

Hesjeliner & Garn

for Selvbindermaskiner hos

Chr. Schlytter.

Norske Flag hos

Chr. Schlytter.

For Landsteder, Badesteder, Sanatorier.

Ispile

50 à 60 Øre,

Fluedæksler,

Isfrysebøtter,

Jerntraadnet for Hønsegaarde,

Hængekøier,

Redningstaug,

Husker, Trapetzer,

Havesprøiter, Saxe,

Haveliar, Skyfler

hos ***C. H. Bergwitz.***

(499)

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for søskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Kontoret er i ferierne aabent hver lørdag kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Kontoret er i ferierne aabent **tirsdag** og **fredag** 1 til 2.

Latinskolen paa „Hauges minde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Betydelig Skov tilsalgs.

Frodalsmarken ved Høversjøen — 4 a 5000 Maal — indeholdende flere Hundrede Tylvter grovt Tømmer er i kort Tid tilsalgs ved undertegnede Eier.

Balke i østre Toten, 16. Juli 1894.

(H. O.) **A. Balke.**

Norges billigste optiske Forretning,

hvor kun prima Varér føres,

er i Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

for Døren for en halv Time siden?" spurgte hun Tjeneren.

„Ja, Miss. Lorden er hos Sir Joseph i hans Værelse."

„Bed ham komme hid straks."

„Sir Joseph, Miss?"

„Nei; Lord Dunluce."

„Hvad vil De min Broder?" spurgte Urquhart, da Manden var gaaet.

„Det skal De faa høre."

Sibyl gik urolig frem og tilbage, som et Billede paa Fortvivlelse. Hun var i den Alder, da Livet og et Livs Lykke ofte sættes paa Spild i et uoverlagt Øieblik. Saaret Stolthed og Vrede havde overvundet alle andre Tanker.

Dunluce kom, bleg og alvorlig — forberedt paa en ubehagelig Samtale, men aldeles ikke forberedt paa Broderens Nærværelse. Han nikkede koldt til Urquhart og nærmede sig Sibyl.

Deres Hænder mødtes, og han betragtede hende, forbauset over hendes blussende Kinder og vrede Blikke.

„De har sendt Bud efter mig, og jeg kommer med Glæde. De kan vide, jeg længtes efter at tale med Dem. Men De ser urolig ud, — jeg er bange, noget ubehagelig er hændt?"

Han saa spørgende fra Sibyl hen til Urquhart.

„Lord Dunluce, min Fader har sagt mig, at De ønskede, jeg skulde blive Deres Hustru. Er dette fremdeles Deres Ønske?"

„Ja, — af mit ganske Hjerte."

„Men maaske ved De ikke, at Folk her i Egnen har sagt alt muligt ondt om mig, fordi jeg hjalp Mr. Mountford til at flygte — overbevist om hans Uskyldighed?"

„Jeg har ikke hørt noget derom. Hvis jeg havde hørt derom, vilde jeg have sagt min Mening, fordi de talte uvenlig om Dem."

„Men De ved, at jeg krænkede Loven ved at hjælpe Brandon at flygte — at jeg gav de Penge, som bragte Eieren af „Mary Jane" til at vove sit Liv, og Baaden gik under med hele sit Mandskab! Folk i Ardliston mener, at jeg er Skyld i deres Død."

Hun skjulte, Ansigtet i Hænderne og hulkede.

„Jeg ved, at De ikke kan have gjort noget, som ikke var godt og ædelt."

„Jeg elskede ham," stammede Sibyl, „jeg skammer mig ikke over min Kjærlighed, — ikke engang nu. Jeg kan aldrig holde saameget af nogen, som jeg holdt af ham, men hvis De skjønt, De ved dette, som jeg nu siger Dem i Deres Broders Nærværelse, — der den Nat var med mig, — hvis De alligevel ønsker, at jeg skal blive Deres Hustru, Lord Dunluce —"

„Ja, af mit ganske Hjerte," raabte Dunluce og greb hendes Hænder.

Hans Mine og Stemme røbede den Seierstolthed, der fyldte hans Hjerte.

At have vundet hende — at have vundet en ung Pige, der besad en saadan Skjønhed og saa stor For-

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.

Gud og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustv Bekers.)

Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.

Afbetaling indrömmes

J. W. Nordlien, Uhrmager,

Akersgaden No. 45. Hj. af Lille Grændsegd.

Nr. 86. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 24de Juli 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.

stiftet 1843.

Reservefond:

over *696 Millioner* Kroner.

Jubilæumsfond:

„Fem pCt. Obligationen"

og

„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus.*

H. L. Gulbrandsen & Co.

Generalagenter

23 Dronningensgade.

Kristiania.

Telefon. No. 163.

Dygtige Agenter antages.

Brand- & Livsforsikringsselskabet „Skåne"

— Kapital Kr. 12.000.00 —

Johan Løken, Kristiania.

Dygtige Agenter antages,

GRAVMONUMENTER

GULDMEDAILE 1886 LIVERPOOL

JOHS GRØNSETH & Co.

SØLVMEDAILE CRISTIANIA 1883

EGNE STENBRUD. GRANIT SYENIT LABRADOR

STENHUGGERI

MEK. SLIBERI & POLERVÆRKSTED

BYGNINGSARBEIDER.

78 THV. MEYERSG. D. KRISTIANIA.

Dr. Kjartan Langberg.

Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.

Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Overretssagfører

Fredrik Stang

Dronningens Gade 21, II Kristiania.

(H. O.)

Unionen et Offer for Juristeri.

Under Debatterne om Diplomatbudgettet søgte Høirepartiet og det radikale Parti at overbyde hinanden i det haarfineste Grundlovsfortolkninger, det første for at godtgjøre, at Norge ingen Ret har til egen Udenrigsminister, det andet for at bevise, at Rigets Grundlov i alle Aarene siden 1814 har været krænket og tilsidesat derved, at vi har havt Udenrigsstyre og Diplomati fælles med Sverige.

Naar Spørgsmaalet angaaende den bedste og heldigste Ordning af Unionsforholdet paa Ligeberettigelsens Grund kommer ind paa denne Lovfortolkningsvei, hvorved hver Paragraf vendes, dreies og tøies paa alle mulige Maader, og hvorved alt hvad der paabydes, eller tillades, eller forbydes, alt hvad der staar eller ikke staar, alt hvad Folk har sagt om det eller ikke sagt ved en eller anden Leilighed, bliver fremholdt i enhver mulig Art Belysning, men med størst Forkjærlighed enten i et saa blændende Lys, at intet kan skjelnes, eller i en saadan Dunkelhed, at det skarpeste Øie ikke kan opdage noget — da er det uundgaaeligt, at alt Statsmandssyn paa Sagerne hører op, og at det rene Juristeri og Thingstuderi opkaster sig til Herre over Norges og de forenede Rigers Skjæbne. Spørgsmaalet dreier sig da ikke længere om, hvorledes Unionen hensigtsmæssigst bør indrettes i det Øiemed at fremme tvende selvstændige og suveræne Staters Vel. Der bliver bare Spørgsmaal, fra radikalt Synspunkt om, hvorvidt der overhovedet findes nogen Grændse, som stiller sig i Veien for en fuldstændig Bortfortolkning af hele den bestaaende Union — og jo nøiere Radikalerne ser paa Sagen, des umuligere bliver det dem at opdage nogen saadan Grændse — og fra det ægte gammeldagse Høiresynspunkt bliver der bare Spørgsmaal om at opdage baade i Grundlov og Rigsakt de mest formidable Indsnævringer, der gjør Unionen til en evigtvarende Bom mod at opnaa nogen anden Ordning af Unionsforholdet end det, vor „ligestillede" Unionsfælle velvillig giver sit Samtykke til.

Den ene Part gaar saa langt i hvad den kalder „Hævdelse af Selvstændigheden", at den simpelthen vil, at vi skal organisere fuldt Udenrigsstyre og sætte os magelig til rette i den nye Organisation, og saa bagefter værdiges at faa Øie paa vor Unionsfælle og med det Udraab „aa det er sandt", nedlade os til at underrette ham om, hvad vi har gjort og bede ham være saa artig at indrette sig paa den Maade, som fornødiges efter de af os gjennemførte Forandringer. Denne Henstilling er efter vore Radikaleres Bevisførelse i Grunden en overflødig Høflighed og vidner om, hvilke snille Mennesker vi i Grunden er. Thi baade Udenrigsstyre og Konsulatvæsen er jo norske og bare norske Sager og Svenskerne har ikke Spor at bestille med dem.

Den anden Part gaar lige saa langt i modsat Retning, og tør ikke tænke sig Muligheden engang af, at vi skulde kunne „tage Sagen i vor egen Haand", dersom vor Unionsfælle, naar det kommer til Skykket, under Forhandlingerne vil skjære bort noget af den Ligestillethed, som han i sin store Almindelighed har anerkjendt ved Protokollen af 14 Januar.

Det vilde komme til at blive et herligt Røre, dersom nogen af disse Yderligheder fik sig betroet Magt og Myndighed til at gjennemføre sit Standpunkt. I det ene Tilfælde vilde vi enten slet ikke faa nogen Forbedring i den nuværende „aldeles utilfredsstillende" Tilstand, eller der vilde blive budt os en Ordning, som vi vilde blive nødt til at forkaste, uden Midler til at bringe Sagen i en ny Stilling, og i det andet Tilfælde skulde vi „styrke Unionen" (Statsminister Steens Ord paa Lillestrøm) gjennem at vi paa Forhaand tilføier vor Unionsfælle den blodigste Fornærmelse, nemlig den at byde ham en Ordning, som han fmukt vilde have at vedtage, fordi det har behaget os selv at vedtage den i Forveien.

Axel Oxenstjerna havde Ret. Det er overraskende, med hvor liden Visdom man omgaaes med Statssager her i Verden.

Vi for vor Del er ikke bange for at udtale, at dersom en tilfredsstillende Løsning ikke kan opnaaes, trods de taalmodigste, ærligste og redeligste Bestræbelser, da bør Norge „tage Sagen i sin egen Haand", saaledes som Johan Sverdrup i sin Tid antydede ligeoverfor den af General Bjørnstjerna repræsenterede „storsvenske" Politik. Da falder Ansvaret paa Sverige, dersom et Brud indtræder.

Vi hører ikke til dem, som tror, at Unionsakten kan hindre os i at opnaa vor Ret, naar en bestemt, lutret og prøvet Folkevilje i vort Land kræver det. Unionsakten er en Kontrakt mellem to ligebettigede Stater, afsluttet til begges Nytte og Gagn, og der kan tænkes Forhold, som gjør det umuligt for den ene Part længere at finde sig i at være bunden. Dette flyder allerede deraf, at ingen menneskelige Bestemmelser eller Indretninger kan være evig uforanderlige, og det flyder tillige deraf, at Unionsforholdet mellem Norge og Sverige er et frivilligt fra begge Sider.

Denne Opfatning vil til syvende og sidst være alle Nordmænds, som den tillige er Svenskernes. Ingen svensk Mand tviler paa, at Sverige, dersom Unionen befandtes at være stridende mod dets dyrebareste Interesser, vilde kunne gjøre sig løs fra Untonskontrakten. Dette ligger, for at benytte et misbrugt Ord, i „Sagens Natur".

Men herom er der aldeles ikke nu Spørgsmaal. Hvad vi nu gaar og stræver med, er at faa Unionen slig indrettet, at den fuldt ud bliver til begge Landes Fordel og at Misforstaaelse eller Strid mest mulig hindres i Fremtiden. Alle, paa enkelte af de radikale Ledere nær, er enig om at ville bevare Unionen, der umodsigelig har vist sig at være til Gagn for begge Riger, baade økonomisk og politisk, og i sidstnævnte Henseende vistnok allermest ved, hvad den har afværget. Om Svenskerne stedse har været for langt „agterud" i den rette Forstaaelse af Unionens Væsen, saa er det dog aldeles aabenbart, at de stedse, og især i de sidste Aar, nok saa raskt, har nærmet sig de norske Synsmaader og gjort sig løs fra sin gamle Tro paa „Forrettigheder". Det toneangivende Blad „Stockholms Dagblad" har netop i disse Dage, i Anledning af vort radikale Partis Uartigheder, gjentaget, at Broderhaanden af 14de Januar 1894 er alvorlig ment, og at Sverige virkelig mener Ligestillethed, naar det siger Ligestillethed. Under de Omstændigheder er der ikke Spor af Grund til, at vi skulde optræde ligeoverfor Unionsfællen som om vi ikke længere troede paa Muligheden af en Overenskomst og sende ham et „Ultimatum" eller stille ham et uigjenkaldelig sidste Vilkaar. En saadan Færd vil ogsaa paadrage os at altfor tungt Ansvar. Vi vil derved forsynde os mod, hvad vi skylder os selv, mod hvad vi skylder Norden, og mod hvad vi skylder det civiliserede Europa. Det vil ikke være godt for os Nordmænd at trykkes af Bevidstheden om, at det er vor Skyld, dersom der efter et Brud indtræder Begivenheder, der ydmyger det skandinaviske Norden eller stiller det paa et lavere Trin blandt Europas Samfund.

Følges den radikale „Linje", da vil Skammen for ved Blindhed og Fremfusenhed at have skadet os selv og Sverige med sin fulde Vægt falde paa os. Sverige staar da angerløs som den, der ved stadig Eftergivenhed har søgt at undgaa et Brud, men som for sin Æres Skyld har maattet tilbagevise de Fornærmelser, som det Ullmannske Flertal i det norske Storthing har budt det.

I Stange paa Hedemarken døde nylig en liden smaaevnet og fattig 10-Aar gammel Skolegut, der altid havde været til Nar for de andre, fordi han ikke duede stort hverken til at lære eller til at lege. Noget rar af sig var han og, hvorfor de kaldte ham „Tullingen". Saa fik han Difterit og døde. Men paa Dødsleiet beviste det sig atter, som saa ofte før, at hvad der er skjult for Vise og Forstandige, er aabenbaret for umyndige. Han bad for Kameraterne, gik frimodig til Døden i Troen paa sin Frelser og udtalte tilsidst ved Tanken paa Saligheden hisset: „Saa skal de ikke kalde mig for Tullingen mer". Sognepræst Johan Jensen, som jordfæstede ham, fik denne Meddelelse om hans Dødsleie af Moren, skrev da nedenstaaende Digt og tilføier i den Anledning: „Jeg haaber, mangen Lærer vil læse det for sine Skolebørn og snakke lidt med dem derom; det kunde kanske hjælpe til, at de bliver gode og skaansomme mod de smaa Kamerater, der vokser op paa Skyggesiden i Livet. Paa sin Maade kan vel ogsaa Fortællingen forsvare sin Plads i et Skoleblads Festnumer; thi er det ikke glædeligt og stort at se, hvor langt Guds Aand kan modne et Barnehjerte, ogsaa hvor Evnerne er saa ringe?

„Tullingen".

Hvor Skovstien bøier mod Elvebakken ned,
ligger en ensom Stue i Aftensolens Fred.
De sidste Straaler spiller paa den tjærebrune Væg,
gjennem Vinduet dufter det af Birk og af Hæg.
Der er med Sorg og Savn ta't saa mangt et Alvorstag;
men aldrig er der kjæmpet saa tungt som idag.
Den onde Barnefarsot kom fra Bygden ogsaa did,
nu strider deres kjære Gut den sidste, store Strid.

Det var en liden klodset og underlig en,
saa ærlig og trofast, men tuslet og sen.
Blandt Gutterne i Skolen var han alle til Nar:
desmer han voxte hjertefast hos Mor og hos Far.
I Lexer og i Leg bar det lige galt afsted,
bestandig lød det: „Tullingen kan ikke være med".
Og Tullingen sad stille og tænkte paa Mor,
og gjemte og grunded paa de grusomme Ord.

De vidste det jo ikke, de tankeløse Smaa,
hvor brændende og dybe Saar et saadant Ord kan slaa.
De saa ej, hvor han længted at komme dem nær
og faa sin Del i Barnets Leg, og hvor de var ham kjær.
Ak, for hans sidste Tanke de stod i Flok og Rad,
og de var i hans Sind, da den sidste Bøn han bad;
med Møie og med Smerte han hvisker den frem:
„Gud, lad den onde Sygdom ikke komme til dem".

Da bøjer Mor sig over sin blege lille Gut
og kysser ham endnu en Gang — nu ved hun, det er slut.
„Nu vil du nok gaa fra os, det mærker jeg forvist". —
„Aa ja du, men hos Jesus der samles vi tilsidst".
„Men er du ei ræd mer for Dødens mørke Port?"
„Aa Mor, det er en to, tre Tag, saa er det værste gjort".
— Og se, nu er det ogsaa gjort, et Smil paa Læben ler:
„Saa skal de ikke kalde mig for Tullingen mer". —

„Trillinger". Paa Rogneby, østre Toten, fødte en Telemarksko den 12te ds. 3 store Kalve, der alle er friske og raske, fortæller „H. St".

Fra Romerike skrives til vort Blad: Det forekommer mig at være i høi Grad underligt, naar det siges, at mange, og de radikale Blade siger endog, at en Flerhed af Gaardbrugerne ved det forestaaende Valg skal agte at kaste sin Stemmeseddel i Valgurnen til Fordel for det rene Venstres Sag. Jeg synes nemlig, at dette efter mit Syn paa Sagen ialfald for denne Klasse i Samfundet er et rent politisk Selvmord.

Forrige Gang jeg skrev til „Eidsvold," omtalte jeg kortelig det imellem det radikale Venstre og Socialisterne dannede Kompaniskab. Nu heder det, at dette Kompaniskab er ophævet paa Grund af Uenighed om forskjellige Bisager. Denne Ophævelse har efter mit Skjøn ingen Betydning, al den Tid og Stund de er enige om Hovedsagen, nemlig almindelig statsborgerlig og kommunal Stemmeret; thi naar denne er gjennemført, har jo Socialisterne selv sagt, da er vi Herrer i Landet. De vil da vist kunne gjennemføre hvadsomhelst ved Hjælp af sit, blandt Uvidenheden, Usselheden og Umoralen samlede Stemmekvæg.

Socialisterne har ved et Møde forleden ligesom tidligere udtalt, at Jorden, Industrien saavelsom al anden Virksomhed skulde tilhøre Staten. Enkelte ved dette Møde udtalte vistnok, at man burde gaa ud fra den Opfatning, at man under Expropriationen skulde give Bonden Erstatning; men denne Mening fandt ingen Tilslutning; thi Jeppesen med flere udtalte, at det ikke var Meningen at give nogen Erstatning; thi denne vilde, som de sagde, ikke komme Bonden tilgode, men vilde blot komme Bankinstituter og Kapitalister til Fordel. Bonden skulde nemlig i Forveien aldeles udarmes og da selvfølgelig ved at lægge Byrder paa Matrikulen, hvorved Eiendomspriserne faldt ned, og naar Bonden saaledes var bleven gjort aldeles bankerot, skulde de tage Eiendommen fra ham, som de sagde, til hans eget Bedste, og siden skulde de forsørge ham som en anden fattig.

De radikale Blade fortæller os, at de, som nu ved det forestaaende Valg lægger sin Stemmeseddel i Valgurnen til Fordel for en Forhandling med Sverige for paa dette Lands Tilbud og paa Ligestillethedens Grund at ordne Fællesskabet med Hensyn til de udenrigske Sagers Behandling, ødelægger Norges Selvstændighed. Jeg mener, at vi ikke i ringeste Maade ødelægger vort Lands Selvstændighed ved at stemme mod Radikalerne; men tvertimod fremmes denne Selvstændighed. Lad det kun vise sig, at Sverige i Overmod stiller saa store Fordringer, at man fra norsk Side hverken vil eller kan gaa ind derpaa, saa har vi derved ingenlunde tabt noget med Hensyn til Norges Ære og Ret; men vor Sympathi ude blandt Europas Stormagten vil dermed være sikret, hvorimod det er meget tvivlsomt, hvordan det nu for Tiden staar til i denne Henseende.

Bliver Forhandlingen uden Resultat, tror jeg, at omtrent alle, det være konservative, moderate eller radikale til næste Valg vil staa enige, og hvad der hidtil havde gjæret hos det norske Folk, traadte nu frem som fast Villie. Vistnok kunde det vel ogsaa da være enkelte saakaldte stokkonservative fra 1880-Aarene, som vilde raabe paa endda mere Forhandling; men jeg tror, at de under de her nævnte Omstændigheder vilde blive temmelig faa i Antal.

Lad os derfor gaa til Forhandling med Sverige paa Ligestillethedens Grund. Skulde der i Modsætning hertil blive valgt et radikalt Styre, vil det rimeligvis paanyt kjøre op med sin Konsulatsag og maaske de da ogsaa for 3die Gang kunde komme til ligesom de 2 foregaaende Gange at kjøre rundt omkring som paa en Karussel. De har nemlig de 2 foregaaende Gange gaaet paa og gaaet af igjen paa samme Sted uden at være kommen af Flekken og det Steenske „derefter" har kun givet sig tilkjende deri at Skatteyderne havde at betale Billetten.

Det heder saa ofte, at de moderate skal være det samme som Høire. Jeg skal dog for mit eget Vedkommende paastaa, at jeg aldrig har hyldet Høirepolitiken fra 1884, men naar jeg alligevel for længe siden har forladt det rene Venstre, saa er det ene og alene paa Grund af en for hurtig Udvidelse af Stemmeretten og formeget Hastværk med Hensyn til Ordningen af de diplomatiske Sagers Behandling.

A. H.

Nøden i Ankenæs. Storthingets Veikomite finder efter Omstændighederne ikke Grund til nu at omgjøre den fattede Storthingsbeslutning i Retning af en større Bevilgning.

Et af Komiteens Medlemmer forbeholder sig dog at stemme for en Forøgelse af Kr. 11,400 til Anlægget i Evenæs, for at Ankenæs's Befolkning der kan faa Adgang til Erhverv.

Jens Widdings Falskneri. Efterat Realkreditbanken har taget Jens Widdings Eiendom Laverød i Borge til Brugelighed som 1ste Prioritets-Panthaver for 26,000 Kr., antages hans Bo ifl. „Frst. T." at staa saa flet, at Sorenskriveren ikke kan tage det under Skiftebehandling, da Omkostningerne ikke vil blive dækkede.

En gammel Straffesag.

(Fra Høiesteret).

Ved Underrettens Dom af 11te Juli 1878 blev finlandsk Lap Henrik Johansen Aikiå for Tyveri af Ren, kfr. Krll.s Kap. 19 § 9, idømt Strafarbeide i 1½ Aar. Nogen Tid iforveien var det imidlertid lykkedes ham at rømme fra Lensmandsarresten, hvor han hensad i Varetægtsfængsel. Paa Grund af Tiltaltes Rømning kunde Dommen ikke blive forkyndt for ham, og først nu efter ca. 15½ Aars Forløb lykkedes det den 17de Februar d. A. Lensmanden i Polmak at paagribe Tiltalte paa norsk Grund, hvorefter han blev transporteret til og indsat i Vadsø Distriktsfængsel, og under 21de Marts næstefter kunde man endelig forkynde ham Dommen, som han nu begjærede paanket til høiere Ret.

Dommen blev derpaa under 13de April d. A. af Statsadvokat i Tromsø og Finmarkens Lagsogne indanket for Trondhjems Overret, ved hvis Dom af 28de Mai næstefter Underrettens Dom blev stadfæstet, dog saaledes, at Straffetiden bestemtes til 1 Aar, hvorhos Tiltalte domtes til at udrede samtlige ved hans Anholdelse og Transport som Følge af hans Rømning foranledigede Udgifter. Tiltalte begjærede Dommen indanket for Høiesteret, der ved Dom af idag stadfæstede samme og ilagde Tiltalte 60 Kr. i Sagsomkostninger.

Processen mod Lega.

Rom, 20de Juli.

Processen mod Forsøveren af Attentatet paa Ministerpræsident Crispi, Lega, paabegyndtes igaar. Lega udviklede sine Principer og erklærede, at han havde villet komme det herskende Regjeringssystem tillivs. Han havde først havt til Hensigt at dræbe Politichefen i Rom.

Derefter tog Vidneforhøret sin Begyndelse.

Lega blev af Retten idømt 20 Aars Tugthus.

Den græske Statsbankerot. Som bekjendt erklærede Grækenland sig for nogen Tid siden ude af Stand til at opfylde sine Gjældsforpligtelser. Der har i den Anledning fundet en Række Forhandlinger Sted mellem Befuldmægtigede for Kreditorerne og den græske Regjering for at opnaa en mindelig Ordning, en Slags Akkord, saaledes at Kreditorerne vilde lempe sig efter Grækenland, naar dette paa sin Side var villigt til at gaa ind paa et rimeligt Arrangement angaaende Rentebetalingen. Disse Forhandlinger er imidlertid nu strandede, idet den græske Premierminister Trikupis kort og godt har stemplet Kreditorernes Forslag som absolut uantagelige.

„Voss Zeit." bemærker i den Anledning, at Grækenland synes at finde Behag i at spille en bedragerisk Fallents Rolle, og tilføier: „Efter vor Mening bør den tyske Rigsregjering nu gribe til virksomme Forholdsregler mod Grækenland. Det eneste Middel til at faa denne Stat til at vise en anstændig Opførsel overfor sine Kreditorer, vil bestaa i at etablere en europæisk Kontrol med dets Finanser. Da Grækenland ikke frivillig kan bekvemme sig hertil, maa der anvendes Tvang. Man maa gjøre det klart for Grækenland og andre ligesindede Stater, at et europæisk Land ikke upaatalt eller ustraffet faar Lov at bedrage sine Kreditorer. Naar man blot tager kraftig fat, skal det ogsaa nok vise sig, at det græske Folk ikke savner den fornødne Betalingsevne".

Trysilmorderen kom under Bevogtning og belagt med Jern hid til Byen med Toget fra Elverum igaar Middag, skriver „Hamar Stiftstid." En ganske ung Mand med et forholdsvis vakkert Ansigt. Lidt mørkladen og brunet med skulende Udtryk, der minder noget om Tateren. Et sly Udtryk i Øinene, tynde Barter, ellers skjæglos.

Forhørene oppe i Trysil er nu foreløbig afsluttede. Han tilstaar, men siger, at han var gaaet ud for at tage Livet af sig selv. Derfor havde han Geværet med. Han likte sig ikke, fik ofte høre onde Ord og var saaledes bleven lei af Verden og Livet, — fortæller han.

Oppe i Skoven tænkte han paa at hænge sig, — det blev intet af. Saa spekulerede han paa at gaa paa Elven, men befindede sig. Skyde sig var han heller ikke kommen til.

Saa sovnede han. Og vaagnede ved at høre noget rusle i Krattet.

Han vidste ikke, hvad det var, men i halv Ørske og uden klart at gjøre sig op, hvad han gjorde, rettede han Geværet mod det, han saa røre sig.

Saa faldt Skudet — det skjæbnesvangre Skud, som dræbte det 13-aarige Pigebarn.

Han vilde skyde sig selv efterpaa, men kunde ikke ret faa sig til det heller.

Voldtægt eller Vold af anden Slags har han ikke øvet mod Pigen; — noget udestaaende havde han ikke med hende, — bare kjendte hende saavidt.

Slig er hans egen Forklaring. Hvad Sandhed den har i sig, bliver det Rettens Sag at granske.

Imidlertid er der meget, som taler stik imod Morderens Forklaring, saaledes det, at den dræbte Jente er slæbt bort fra Stedet, hvor hun styrtede om, da Geværladningen trængte ind i Hovedet paa hende. Endvidere siges af Lægerne at være konstateret Voldtægt mod Pigen og det af allerværste Slags, ja, Omstændighederne skal endog vare slige, at de ikke lader sig gjengive.

Nu sidder han i Arrestlokalet paa Hamar.

De viger unna.

I Samtaler og Diskussioner søger Radikalerne nu ofte at komme bort fra Partiets Programsager.

Gaar man saaledes ind paa deres store Programpost, almindelig Stemmeret, og paaviser, hvad det vil sige og hvilke Omvæltninger dens Indførelse vil fremkalde især i det kommunale, saa heder det: „Ja, men Stemmeretssagen er ikke det vigtigste ved de kommende Valg. Det vigtigste er de unionelle Spørgsmaal".

Og begynder man saa at paavise Vanskelighederne og Farerne ved det dobbelte Udenrigsstyre, som Partiet kræver, saa heder det atter: „Ja, iaar gjelder jo Valget ikke dobbelt Udenrigsstyre, men Konsulatsagen. Det er i Anledning af denne, at Statsminister Stang har appelleret til Vælgerne, og om den staar derfor Kampen".

Hvis det radikale Parti havde stillet Valgprogramet saaledes, kunde denne Tale ladet sig høre.

Men Partiet har jo paa sit Program opført: almindelig Stemmeret, statsborgerlig og kommunal og under hver Omstændighed den sidste, samt eget Udenrigsstyre og herunder ogsaa eget Konsulatvæsen gjennemført uden Forhandling med Sverige.

Seirer altsaa Partiet, det vil sige, erholder det blot 58 Stemmer, saa er det ifølge sit Program nødt og forpligtet til at arbeide ikke blot for Konsulatsagens Gjennemførelse paa den i nærværende Thingperiode forsøgte Maade, men ogsaa for Indførelse af eget Udenrigsstyre ad Skarneslinien og for almindelig Stemmeret.

Det vidner blot om, at det radikale Parti føler, at Stillingen vakler under det, naar det nu søger at skyde Udenrigsspørgsmaalet og Stemmeretssagen tilside og kun vil betone Konsulatsagen. Det er et Valgfif. Det vil gjerne, at Vælgerne nu før Valget ikke skal fæste sig ved de vanskelige og for Partiet farlige Spørgsmaal, men at de skal indbildes, at det kun eller hovedsagelig gjelder Konsulatsagen.

Naar Valgene er forbi, saa skal hine to Hovedspørgsmaal frem igjen, saa skal de valgte radikale Thingmænd belæres om, at Programet var: almindelig Stemmeret og eget Udenrigsstyre, og at de er forpligtede til at arbeide for disse Sagers Gjennemførelse, hvad det saa end skal koste, og hvilke Vanskeligheder og Farer Landet derved end udsættes for.

Man maa derfor nu under Valgkampen ikke lade Radikalerne faa narre Vælgerne ved at vige unna paa den her omhandlede Maade. Man maa gribe dem paa denne Flugt og kraftig og bestemt fremholde, at det radikale Program ikke blot er Konsulatsagens Gjennemførelse uden Forhandling med Sverige, men ogsaa eget Udenrigsstyres Gjennemførelse ad Skarsneslinien og Indførelse af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune.

(„Vestlandsposten").

Lynet slaaet ned. Der meddeles „Morgenbladet". Fredag ved Middagstider gik der et voldsomt Veir over Bærum med Lynild og derpaa følgende Tordenskrald og et forfærdelig Hagelveir, som ængstede alle. Enhver, som færdedes i Skov og Mark, søgte paa hurtigst mulig Maade at komme i Hus. Især var der et Lyn, der forskrækkede alle; af nogle Sauer, der hørte hjemme paa Gaarden Gjettum, og som havde trukket sig sammen i en Klynge, svalende sig i Skyggen efter den forfærdelige Hede, man havde havt om Formiddagen, blev fire Stykker dræbte af Lynet, og kun et lidet Lam gik fri, men blev frataget Synet paa det ene Øie.

Ingen Bonde!

Til Medlemmer af den store Kommission angaaende Arbeidsudygtigheds- og Alderdomsforsikring er af Storthinget i Fredags valgt Direktør Kiær, Pastor E. Hansen, Hypothekbankdirektør Berner, Statsraad Bonnevie, Murer Hagerup, Statsraad Konow og Lagerformand Edvard Olsen.

Der gjordes den Forandring i Valgkommiteens Indstilling, at Kiær og Berner indvalgtes i Stedet for Engelhart og Skaar. Da man Dagen i Forveien spurgte Valgkommiteens Medlemmer, hvorfor Bønderne ikke var repræsenterede i Kommissionen, svarede Langeland under almindelig Fnisen i Salen, at man som Repræsentanter for Gaardbrugerne havde indstillet — — Statsraad Konow og Redaktør Skaar.

Den sidstnævnte naaede ikke op til absolut Flertal ved første Valg. Da kun 6 Mand var valgt, var der endnu Adgang for Radikalerne til at besætte den 7de Plads med en Bonde. Men valgt blev Socialisten Edvard Olsen med samtlige radikale Stemmer.

Nu, og nu først, fandt det radikale Flertal det paa Tide at ihukomme Gaardbrugerne med en liden Opmærksomhed. Til første Suppleant valgtes Gaardbruger Foss fra Lister og Mandals Amt. I Betragtning af Forholdene maa Bønderne anse dette for en stor Begunstigelse. En af deres Midte kan, om Ulykken rammer en af de 7 valgte, rykke op til Medlem af Kommissionen!

Saa langt er Norges Bønder naaede i Juli Maaned 1894.

I 1884 vilde vist ingen have drømt om, at der i en mandstærk Kommission til Behandling af et vigtigt Landsanliggende, der angaar alle Samfundsklasser, ikke skulde sidde en eneste Repræsentant for Bondestanden.

Vi synes forresten ikke, at der fra Høirepartiets Side — de Moderate tæller bare 14 Mand i Thinget — blev gjort tilstrækkeligt for at opnaa Plads for Gaardbrugerne. Det er al Ære værd, at det stemte paa Gaardbruger Schanche. Men der burde været ført en alvorlig Kamp for at sætte Radikalerne til Vægs for deres Hensynsløshed ligeoverfor Norges Bønder.

De to Valg, det til Landsvenstreforeningens Styre og det til Alderdomsforsikringskommissionen, viser, hvad vort Bondeparti kan vente sig af Radikalismen. De slipper ikke ind i Huset, uden de selv baner sig Vei. Det er aldeles nødvendigt, at Gaardbrugerne giver de gode Folk en ordentlig Paamindelse om, at det dog ikke er radikale Embedsansøgere, men Norges Bønder, som er Herrer i Huset.

Bønderne har ikke været paapasselige nok. De maa nu tage Skeen i den anden Haand.

For vor Del mener vi, at det kan lægges baade det Steenske og det Stangske Ministerium til Last, at de ikke har optaget nogen Repræsentant for Gaardbrugerstanden i Kongens Raad. Vistnok maa der ved et norsk Ministeriums Sammensætning først og fremst sørges for Mænd, der har forretningsmæssig Erfaring til at kunne fungere som Departementschefer. Men ved Siden deraf maa der nødvendigvis ved Kongens Raadsbord sidde i det mindste en Mand, der medbringer det umiddelbare friske Indtryk fra de Anskuelser og Meninger, der raader blandt den vigtigste Del af det norske Folk.

En Haugland kan man ikke altid have. Men det vil ikke være vanskeligt at finde Mænd fra Bygderne, der nok ved Raadsbordet kan forsvare sin Plads ved Siden af den større Del af et Ministeriums Medlemmer.

Her er en Opgave for Centrum!

Under det danske Kronprinspars Sølvbryllupsfest vil sandsynligvis den danske Krydser „Heimdal", der blev paabegyndt for omtrent tre Aar siden, løbe af Stabelen.

„Heimdal" er bygget af Staal og Jern, er 225 Fod lang, 33 Fod bred og Parhest til Krydseren „Geiser".

Italienerne i Afrika.

Rom, 21de Juli.

Ifølge Telegram til Agence Stefani fra Kassala af 18de ds. er den til Derwischernes Forfølgelse udsendte Bataljon naaet frem til El Fascher ved Albarafloden. De i Egnen omkring Kalida boende Stammer har underkastet sig.

De italienske Tropper fandt i Kassala et stort Forraad og en Mængde Ammunition, bestemt for Mahdisterne. Disse agtede til Høsten at marschere imod Kerin og Massua. Ligeledes fandt man en Mængde ægyptiske Fanger og Slaver, der blev befriede.

Troppernes Holdning under de anstrængende Marscher før Angrebet var beundringsværdig. Det opnaaede moralske og materielle Resultat er af uberegnelig Værdi. Italienernes Tab var 80 døde og 60 saarede.

Anarkistloven i Frankrige.

Jurybehandling forkastet.

Paris, 20de Juli.

I Deputeretkammerets Møde igaar blev Anarkistloven behandlet. Et af Jules Guesde fremsat Modforslag blev forkastet med 394 imod 82 Stemmer. Socialisterne synes at ville afstaa fra Obstruktion. Ligeledes blev et Forslag, hvorefter Ophidselse til Forbrydelser skulde behandles for Juryen, forkastet, efterat Ministerpræsident Dupuy havde bekjæmpet Forslaget.

Endvidere forkastedes et af Viviani fremsat Forslag om Jurybehandling ved Tugt- og Politiretter.

Paris, 22de Juli.

Under Debatten i Deputeretkamret angaaende Anarkistloven bekjæmpede Millerand Lovforslaget som et farligt uværdigt, politisk Kampmiddel, bestemt til at tilfredsstille et for Tilfældet herskende rigt Kotteri, som er delagtigt i alle Skandaler, og vil hævne sig paa Pressen, alle Skjælmes Skræk, (Modsigelse fra Centrum, Bifald fra yderste Venstre).

Ministerpræsident Dupuy erklærede, at Millerands Angreb ikke berørte nogen af Ministrene, da ingen af disse var indviklet i Skandaler (Bifald).

Mesna Brug er ved Udstillingen paa Tromsø, hvor de udstillede Slaamaskiner og Hesteriver er prævede af Prisdommerne, derfor tilkjendt eneste største Udmærkelse, nemlig spesielt Diplom for Guldmedalje for Slaa- og Meiemaskiner og Børsums patenterede Hesteriver. Konkurrenterne er Aultman Buck, Buckeyes, Deerings og flere amerikanske og norske Maskiner og norske og Vesteraas Hesteriver. De øvrige: Landbruggsafdelingen som er tilkjendte Diplom for Guldmedalje, nemlig Hollungworth & Co., Heyerdahl & Co., og Forgnerkilens Fabrik, har faaet det for kollektive Udstillinger, ikke spesielt for de enkelte Gjenstande.

I Vandet 2 druknet. Ved Lexvigen Stoppested kolliderede Fredag Dampskibet „Værdalen" med Expeditionsbaaden, hvis iværende 20 Personer kom i Vandet. To Kvinder druknede, de øvrige reddedes ved tilkommende Baade. Kapteinen oplyser i sin Søforklaring, at Feil i Maskinen re Aarsag til den sørgelige Ulykke.

Senere er en af de Reddede afgaaet ved Døden.

Kanamorderen Wilhelmi Møller har ved Benaadning faaet sin Straf forandret til livsvarigt Tugthus.

Gaaet vild — gjenfundet.

Fra Hannestad skrives 19de Juli til „Aftp."

Tirsdag sidstleden gik en liden Gjæterpige paa 8 a 9 Aar sig vild i Fjeldet, idet hun skulde begive sig til en Sæter med endel Sauer. Hun gik ind paa Hannestad paa Vestsiden af Glommen og kom omsider ned til Atna efter at have traskket omkring i Skov og ulændt Mark i ca. 2 Døgn. Den Strækning den lille Stakkel havde tilbagelagt, beløber sig til omtrent 3 Mile. Paa Østsiden af Glommen ved Atna Kapel blev man opmærksom paa hende, og hun blev nu hentet over og pleiet af kjærlige Hænder. Der var udsendt ca. 20 Mand for at søge efter hende. Det var en Lyst at se, hvor forgrædt den lille Stakkel saa ud. Der havde af Graad dannet sig store Poser under Øinene.

Begge Nætter, hun tilbragte ude, havde hun imidlertid fundet Tømmerkoier, i hvilke hun sov lidt. En Elv, som hun fulgte, bragte hende ned til Glommen, Torsdag Aften sendtes hun hjem med Toget til Hannestad.

Palæhaven, som vi forleden havde en Artikel om i vort Blad, begynder nu at blive Gjenstand ogsaa for de øvrige Hovedstadsblades Opmærksomhed. Den er som bekjendt ved Bernt Ankers Testamente overladt det offentlige paa Betingelse af, at den skal bevares som Parkanlæg. Nu er den imidlertid blevet et Tilholdssted for alskens liderligt Pak, en Slags Børs, hvor Forbrydelser og Laster danner Omsætningsartiklerne.

Havens Beliggenhed er slig, at dette vanskeligt kan forandres uden at den afstænges. Det turde da støde paa mindre Modstand, det Forslag, som vi forleden kom med, at faa de testamentariske Bestemmelser ophævede ved Lov og udlægge Haven til Tomt for den Udvidelse af Østbanestationen, der er nødvendig som Følge af Nordbanens Anlæg. Da hele Palækvartalet samtidig maa raseres, faar man en betydelig aaben Plads til Erstatning for Palæhaven, og paa denne Plads, der bliver en Fortsættelse af det nuværende Jernbanetorv, vil der godt kunne anbringes Græsplæner mellem de krydsende Kjørebaner.

Vi har tidligere fremhævet denne Ordnings Fortrin. Denkommunale Jernbanekommites Udvidelsesplan for Østbanestationen viser tilfulde, hvor ganske haabløst det er at opnaa nogen tilfredsstillende Ordning, naar Terrænet mellem Havnegaden og Prinsensgade ikke udlægges til Stationstomt. Efter Kommiteens Plan med Udvidelse af Stationen mod Nord vil Trafiken for Stationen komme til at presses gjennem den nedre 12 Alen brede Karl Johans Gade, der ikke med Nytte kan udvides, saa længe Husfronten til Jernbanetorvet mellem Store og Lille Strandgade bliver staaende. Det eneste praktiske og fremsynte vil være at nedrive dette Kvartal, og at gjøre Prinsens Gade til en stor Trafikaare mellem de østre og de vestre Bydele, saa at den sammen med Karl Johans Gade udgjør en lignende Konstellation som Storgaden og Torvgaden. Følgen vil blive en ganske overordentlig Lettelse af Trafiken. Man kaste blot et Blik paa Kartet over Kristiania!

Widdings Affærer. Saavidt man kan tro Widdings eget Udsagn, skal de af ham anbragte falske Papirer andrage til et Beløb af ca. 54,000 Kr.; deraf skal 5 Papirer paa tilsammen ca. 13,000 Kr. være anbragt i Fredrikshalds Bankafdeling.

Forhør vil blive optaget af Byfogden sandsynligvis i de nærmeste Dage.

En ny falsk Trælastkontrakt, lydende paa 7500 Kr. er fundet hos Treschow, udstedt af Widding, der har benyttet den gamle Humlekjærs Navn som Selvskyldnerkautionist.

Landdistrikternes Kommunalforfatning af Lagmand W. S. Dahl. Tredie — omarbeidede og udvidede — Udgave er udkommet hos P. T. Malling.

Ved siden af den komplette Udgave udkommer Bogen samtidig som Subskription i 8 Hefter a 85 Øre.

Den norske Goodtemplar Ordens Storloge har i disse Dage afholdt sit Storlogemøde i Trondhjem. Til Mødet ankom 100 Deltagere hvoraf 32 Repræsentanter for 20 Loger, 1 Børneloge og 2 Distriktsloger. Da Protokollen for de i Aarets Løb afholdt Raadsmøder var oplæst og vedtaget, refererede Ordens Sekretær sin Indberetning, hvoraf fremgik, at Ordenen tæller 36 arbeidende Loger med 1600 Medlemmer; Ordenen har i det forløbne Aar havt en Tilvækst af 5 Loger og 200 Medlemmer. Indtægterne har i Aarets Løb været incl. Saldo f. f. A. Kr. 2247,98 Udgifterne Kr. 2043,50 Casfebeh. 204,48. Ordens Sekretær og Ordens Skatmester meddeltes enstemmig Decharge for Regnskaberne, hvorefter Budget for kommende Aar vedtoges. Følgende Raad valgtes: O. T. Handelsborger Kr. Isaksen enst. (Gjenvalg), O. R. Handelsfuldmægtig Th. Edv. Sæther Trondhjem enst. (Gjenvalg), O. V. T. Handelsborger P. Dille, Hamar enst. (Gjenvalg), O. S.

Expeditor Madsen, Christiania enst. (Gjenvalg) O. Skm. Uhrmager H. Enger, Christiania 23 St., O. F. V. Handelsfuldm. P. E. Green, Trondhjem 27 St. F. O. T. Snedker R. Olsen, Cristiania 28 St.

Fra 18 Loger var indløbet Telegrammer samt en Skrivelse fra, „Det blaa Baands Landsstyre. Deputation fra „Trondhjems Totalafholdsforening", „Nidaros Totalafholdsforening" samt „Norske Kvinders Totalafholdsforening" 2 i Trondhjem værende Foreninger med Hr. Pastor Holmsen som Ordfører medtoges. Næste Storlogemøde afholdes i Christiania.

En fornuftig Beslutning fattede Storthinget i Lørdags, da det med 52 mod 51 Stemmer (altsaa 1 Stemmes Overvægt) bifaldt Kristianiarepræsentanten Egebergs Forslag om at der skulde stilles Kr. 3000 til Raadighed som Stipendium til to Teknikere med Opgave at studere de nyere Fremskridt ved Elektricitetens Anvendelse til Jernbanedrift. Kommitteflertallet, der fulgtes af Størstedelen af det radikale Parti, havde villet have en parliamentarisk Kommission, men Storthinget var saa forstandigt at indse, at en Ingeniørsag først maatte forberedes af Fagmænd, inden den vilde være moden for en Kommission. Ved Storthingets Beslutning er der sandsynligvis indsparet mange Tusinde Kroner for Statskassen.

Krig mellem Japan og Kina?

Til Reuters Office meldes fra Shanghai igaaraftes, at der gaar Rygter om, at der er erklæret Krig mellem Kina og Japan. Paa Grund af Overspommelse er den telegafiske Forbindelse med Peking afbrudt. Kineserne blokerer Jantsekiangs Munding. Engelske og amerikanske Marinesoldater er landsatte i Søul for at beskytte de derværende Gesandter. Den japanesiske Regjering negter at efterkomme Kinas Forlagende. Befolkningens Stemning er krigersk. Efter Forlydende er 12,000 kinesiske Soldater afgaaede til Korea. Situationen er foruroligende.

Ulykkestilfælde paa Gardermoen. Under Kavaleriets Ridesvelser paa Gardermoen forleden Eftermiddag hændte et beklageligt Ulykkestilfælde, idet en Hest med Rytter faldt. Idet Hesten reiste sig igjen og satte afsted, blev Ryttern — en Rekrut af oplandske Kavalerikorps — hængende i Stigbøilerne og slaaet ihjel af Hesten. Da man fik ham løs fra Hesten, var han allerede død. Afdøde var Søn af en Gaardbruger i Løiten.

Storthingets Opløsning vil foregaa imorgen.

Den sidste Cermoni. Protokolkommiteen foreslaar for Odelsthinget. at Behandlingen af Dokument No. 1. udstaar til næste Aar.

En ny Republik.

London, 22. Juli.

Til „Reuters Office" meldes fra Honolulu: Hawaii erklæredes den 4de ds. definitivt for Republik, da den nye Konstitution proklameredes. Dole er valgt til Præsident for 6 Aar og beholder det samme Kabinet som under den provisoriske Regjering, ogsaa førtes af Dole Dronningens Parti protesterede og erklærede, at det vilde affende en Deputation til Washington, der skulde forlange Svar paa en Forespørgsel om Unionens fremtidige Stilling til Spørgsmaalet.

Sælfangsten.

Af her hjemmehørende Sæl og Bottlenosefangere er ankommet Dampskibene „Viking" med 4197 Sæl, 4972 Klogsmuts, 7 Bottlenose og 3 Isbjørne, „Ora" med 34 Bottlenose og „Capella" med 22 Bottlenose.

Spanier og Malaier.

Bureautelegram til herv. Blade

Madrid, 22de Juli.

Ifølge Telegram fra Philipinerne er en Afdeling spanske Kolonialtropper bleven angreben af muhamedanske Malaier, 14 Spaniere, deriblandt 1 Officer, blev dræbte og 47, hvoraf 2 Officerer, saarede. Malaierne blev slaaede tilbage efterladende 27 døde.

„Socialdemokraten" meddeler i et af sine sidste Nummere en Del „Visdomsregler", som den kalder „Socialismens Katekismus". Blandt disse er følgende:

„Bedragere har stjaalet Jorden, Forraad og Værktøi. De har gjort sig til Herrer over Arbeidets Frembringelser og har pint Arbeiderne ned i den dybeste Elendighed. Dette Tyveri kalder de Eiendom."

Mon hvorfor Socialisterne ønsker almindelig Stemmeret? Naturligvis fordi de mener, at de da efterhaanden vil faa Flertal for ovennævnte smukke Tanke i al Fald i vore store Byer og i vore Industribygder. Saa er nemlig Forholdet baade i Tyskland og Frankrige. Men i førstnævnte Land er der bare almindelig Stemmeret til Rigsdagen, som har en stærkt begrændset Myndighed, ikke derimod til Enkeltstaternes lovgivende Forsamlinger og slet ikke i kommunale Anliggender, og i Frankrige existerer der ikke noget som vi Nordmænd vilde kalde kommunalt Selvstyre.

Storthinget.

Møde den 20de Juli Kl. 5.

Fisker Peter Lie (Strinden) og hans nuhavende Hustru bevilgedes 200 Kr., aarlig. Han har reddet 23 Mennesker. Ekstraarbeider Esten Olsen Skjetne bevilgedes 100 Kr. aarlig.

Invaliditets- og Alderdomsforsikring.

Til Medlemmer af den nedsatte parlamentariske Kommission valgtes: Direktør Kiær med 105, fhv. Sømandspræst Eugen Hanssen 104, Direktør H. E. Berner 63, Bonnevie 63, Murer Hagerup 59, Konow (H.) 56 og efter et Par Omvalg mellem Thoresen og Socialisten Edv. Olsen den sidste med 60 St., idet Thoresen erholdt 49. Næst de valgte havde foruden Thoresen: Skaar 54, Engelhart 52 og Schanche 42 St. Ved særskilt Valg blev Konow valgt til Formand med 56 St.; dernæst havde Bonnevie 46. — Høire og Moderate var bleven enige om at stemme paa Statsraad Bonnevie, Pastor Eugene Hanssen, Direktør Kiær, Direktør Berner, Fabrikeier Chr. Schou, Sagfiler Thoresen og Gaardbr. Schanche.

Til Suppleanter valgtes: Skolelærer Th. Foss med 61, dernæst havde Schanche 46, til 2den Suppleant Brandmester Arstad med 59; dernæst havde Schanche 46 og til 3die Suppleant Skaar med 58 St; dernæst havde Kilde 48 St.

Indstillingen fra Næringskomite No. 2 angaaende Bevilgning til Anlæg og Drift af midlertidigt Kriminalasyl i den nedlagte Afdeling B. af Trondhjems Strafanstalt gik ud paa Ikkebehandling iaar.

Statsraad Hagerup foreslog den kgl. Proposition lagt til Grund for Behandlingen, hvilket bifaldtes med 58 St.

Eng foreslog derpaa Tilbagesendelse til Komiteen til Realitetsbehandling, hvilket bifaldtes med 57 St.

Bidragene til scrofuløse Hospitaler bifaldtes enst.

Til Sindssygevæsenet bevilgedes efter Indstillingen.

Mødet hævedes Kl. 8¾.

Møde 21. Juli Kl. 10.

Brandforsikringen.

Til Medlem af Brandforsikrings-Indretningens Direktion valgtes fhv. Statsraad Nysom med 55 St.; dernæst havde Gaardbr. Hurum 45 St. Til Suppleant valgtes Foosnæs med 49 St.; dernæst havde Hurum 36.

Tromsø Sindssygeasyl.

Komiteen havde foreslaaet at anlægge Sindssygeasylet i Harstad, medens den af Statsraad Hagerup optagne kgl. Proposition foreslog det anlagt i Bodø, og hertil sluttede Komitemindretallet sig. Propositionen forsvaredes af Statsraad Hagerup, Bockmann og S. Nielsen m. Fl., medens Indstillingen forsvaredes af Eng, Hagen med flere.

Proposition bifaldtes med 73 mod 36 St.

*

Eftermiddagsmøde Kl. 5.

Næringskomiteens Indstilling ang. Hypothekbankens Virksomhed i 1893 og Thorees Forslag til Ændringer i Bankens Udlaansregler blev forbigaaet indtil videre.

Enkefru Fretheim var af Komiteen indstillet til 400 Kr. i Pension. Indstillingen forkastedes med 45 mod 43 St. 26 var fraværende.

Komiteindstillingen, Ikkebifald af fhv. Storthingsmands Enke Anna Præsthus' Andragende om Pension vedtoges.

Indstillingen fra Budgetkomiteen ang. Prahls Regning blev forbigaaet.

Andragende fra Kapt. Helgesen om at faa udbetalt en Statskassen tilfaldt Arv oversendtes Regjeringen.

Indkjøb for Statsbanernes Regning af Hotel Royal bifaldtes.

Indstillingen ang. Anlæg af Sidespor til Søen ved Heistad ved Eidanger — Brevikbanen bifaldtes, ligesaa Indstillingen ang. Erstatning til Opsidderne paa Gaardene Fotland og Tengsereid ved Ekersund.

Nok en parlamentarisk Kommission.

Jernbanekomiteen havde foreslaaet Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission paa 7 Medlemmer forat undersøge den elektriske Jernbanedrifts nuværende Stilling og Udvikling og i Tilfælde fremkomme med Forslag ang. Drift af vore Jernbaner. Five foreslog 5, Rinde 3 Medlemmer.

Efter en længere Debat forkastedes Indstillingen med 76 mod 28, Fives Forslag med 57 mod 46 og Rindes med 76 mod 27.

Komiteens Medlem Egeberg havde foreslaaet 3000 Kr. som Stipendium til to Teknikere med Opgave at studere de nyeste Fremskridt ved Elektrisitetens Anvendelse til Jernbanedrift. Dette bifaldtes med 53 mod 50 St.

Münster bad om Navneopraab.

Præsidenten havde tællet to Gange.

Münster var ikke i Tvil om Udfaldets Rigtighed, men han ønskede at konstatere, hvem der stemte for Egebergs Forslag.

Præsidenten foreslog Navneopraab, hvilket viste 52 mod 51 St. De 52 var Høire og Moderate undtagen Brænne og Holsen, samt af Radikale, G. Knudsen, Rinde, Vold, Mustad og Berg.

Anmodningen til Regjeringen om for næste Storthing at fremlægge Lovforslag om Ekspropriationsrettens Udvidelse til at gjælde Vandfald for Staten til Drift af Jernbaner og Værksteder bifaldtes enst. 10,000 Kroner stilledes til Regjeringens Raadighed forat foretage nøiagtig Undersøgelse af Vandkraften i vore Vasdrag. Regjeringen bemyndigedes endvidere til at anvende indtil 50,000 Kroner til Erhvervelse af Vandkraft med fornøden Grund for elektrisk Drift af anlagte eller besluttede Jernbaner og offentlige Værksteder.

Til Moloanlæg i Vadsø var af Komiteen foreslaaet 30,000, hvoraf 20,000 af Havnefondet.

Langelaud foreslog Ikkebehandling iaar. Dette forkastedes med 65 St. Indstillingen bifaldtes mod 22 St.

Præsidenten foreslog at vedtage en Meddelelse til Regjeringen om, at Storthinget kan opløses Onsdag antagelig Kl. 10½ Form. Dette Forslag bifaldtes enst.

Mødet hævedes Kl. 10.7.

Møde 23de Juli Kl. 10.

Afskedigelserne i Trondhjem.

Statsraad Birch-Reichenwald besvarede en af Münster tidligere stillet Forespørgsel derhen, at de foretagne Afskedigelser ved Jernbanen i Trondhjem udelukkende var skeet af Hensyn til Driftens Tarv.

Münster fremsatte i et Forslag til en Anmodning til Regjeringen om at tage under Overveielse en fastere Ordning med Ansættelse og Afskedigelse af Statens Arbeidere og i Tilfælde fremkomme med Forslag for næste Storthing. Men efter indtrængende Henstillinger fra flere Hold tog han sit Forslag tilbage.

Fiskerikonsulent

Spørgsmaalet om Gage til en Fiskerikonsulent oversendtes Regjeringen til Indhentelse af Erklæringer.

Det extraordinære Forsvarsbudget.

Militærkomiteens Indstilling ang. Bevilgning af 1,185,000 Kr. til Anskaffelse ved en udenlandsk Fabrik af 20,000 Krag-Jørgensens Geværer bifaldtes med 64 mod 43 St. Derved borfaldt Votering over et af O. Berge fremsat og af Svendsbøe støttet Forslag om Anskaffelse af 5000 Geværer aarlig fra Kongsberg Vaabenfabrik. Til Anskaffelse af Patroner bevilgedes 255,000 Kroner. Patentgebyret til Krag-Jørgensens Geværkompagni er 20,000 Kr. Som Bidrag til Indkjøb af Rifler til Medlemmer af den frivillige Skytterorganisation bevilgedes med 63 mod 44 St. 50,000 Kroner. De 44 var de tilstedeværende Høire og Moderate. Til Bevæbning af Infanteriets og Sanitetsvæsenets Sergenter med Sabel og Revolver stilledes ensstemmig 60,000 til Administrationens Raadighed. Til Ind- og Bebyggelse af et ved Hunselven eller er andet paa Vestsiden af Mjøsen heldigt beliggende Sted for Armens Patronfabrik m. v. samt til Flytning af samme derop fra Akershus stilledes enstemmig til Administrationens Raadighed 250,000 Kr. Forhandlingerne forsættes Kl. 5 og Præsidenten antydede Natmøde.

Parlamentarisk Kommission.

Løvland fremsatte i Storthingets Dagsmøde Forslag om Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission til Kontrol med Armeens Vaaben og Ammunition.

E. Rygh paatalte ved Mødets Slutning en Udtalelse af Andersen om, at der ved Kværner Brug var afskediget Arbeidere, specielt en, af politiske Grunde, Tal. havde nu undersøgt Sagen, og det viste sig, at Andeersen havde fuldstændig Uret. Han fandt det uforsvarligt, at Repræsentanter efter løs Tale udkastede saa graverende Bebyldninger mod Privatmænd.

Andersen: Jeg har faaet Meddelelse om Afskedigelse som ovennævnt, og Tiden faar vise, om den er urigtig.

Schøyen syntes, at man optog Tiden formeget med upaakrævede Interpellationer. Flere af de stedfundne Interpellationer kunde været undgaaet ved Underhaanden at søge Oplysninger hos vedkommende Statsraad eller i Departementerne.

Mødet hævedes 2.20.

Udnævnelser: Sognepræst til Tingvold Prestegjeld Gustav Sophus Janke til Sognepræst i Løiten, B. Th. Anker til Kaldskapellan i Kviteseid; ledig Personelkapelan i Kristiansands Stift; Kand. i Theol. Bernhard Jonasen til Stiftskapelan i Bergens Stift.

Afsked: Sognepræst til Gol A. B. Uchermann ifølge Ansøgning meddelt Afsked i Naade.

Odelsthinget har bifaldt Protokolkomiteens Indstilling: Ikkebehandling iaar af Dokument No. 1.

Der skrives til os fra Lesje: Om endskjøndt Lesje ligger saa langt Nord, det nordligste Prestegjæld af Gudbrandsdalen og maa vel helst betragtes at ligge nordenfor Folkestikken — saa vil det muligens interessere ialfald endel af Deres Læsere at høre lidt ogsaa herfra.

For at begynde som Folk flest, faar vi vel begynde med Veiret og Aarsvæxten. Mod Sædvane fik vi iaar en tidlig Vaar, med Bæde og Varme allerede fra Slutningen af Marts — og naar undtages kold Bolk i Slutten af Vaaren, saa har vi til Dato haft en drivende Varme med op til 23 Gr. Reamur i Skyggen som maa siges at høre til Sjeldenhederne heroppe og dertil ogsaa Regn til Nødtørft.

Slaatten er i fuld Gang — men de sidste 8 Dages tildels øsende Regn, vanskeliggjør Indbjergningen og udhaler vel ogsaa Slaatten. Ageren staar lovende som sjelden, med snart fuldmodne Ax, og dette er meget her, til saa tidlig paa Sommeren at være.

Om vi driver nogen Politik, og hvilken, er overflødigt at skrive noget om. Aa jo da, Politik har vi nok her ogsaa om ikke egentlig af den mest store og dundrende, for af den læser vi os jo til baade mæt og utørst kan man gjerne sige, thi hvilken Avis man tager for sig saa er det Politik først og Politik sidst.

Den overveiende Del af Vælgerbefolkningen her maa vel med nogenlunde Sikkerhed siges at tilhøre Høire og Moderate — skjønt de Radikale vil vel naturligvis her som andensteds vide sig at være i Majoritet. Størstedelen af vore Radikale her bestaar af yngre Mænd — ganske faa af de ældre har fundet sig bøiet til at slaa Følge.

De Unge er jo des ivrigere og tror og indbilder Folk at de har en god Sag at kjæmpe for. Forbausende Ting ved dets Førere at indbilde endog ikke dumme Folk, ja ligetil Geværaffkruningen — og det endog efter Deres meget træffende Beretning om Gravøl derover i selve Storthinget!

Paa Søndag faar vi besøg af Hr. Lindboe, til stor Glæde og tør vi haabe ogsaa til Husvalelse for Partiet. Hvad der bliver til Valgmænd herfra skal være usagt. Det forlyder fra mere konservative, at de vil opstille Kirkesanger Misingseth i Hovedsognet som ny, og stille lyder det fra Løsjeskogen, at der findes en yngre Lærer, som skal have Udsigt til at komme frem! Men med al Respekt for Lærerne, saa er det min fulde Overbevisning — og den Anskuelse tror jeg skal deles af Bønderne i Almindelighed, at vi har altfor mange Skolemestre før — som mønstrer os derinde i Thinget!

Thi lad Lærerne være saa folkelige de være vil og hensat iblandt Folket, de er dog Bestillingsmænd og kjender forlidet til hvor Skoen trykker; thi det kjender den bedst, som har Skoen paa.

18. 7. 94. i.—

Politiske Folkemøder.

Lørdag Aften holdt Grosserer Konow Foredrag paa Lillestrømmen; Ullmann, Prahl og nogle Socialister fra Kristiania optraadte i broderlig Endrægtighed mod Foredragsholderen, der støttedes af Disponent Kopperud og Lærer Bouge Søndag Eftermiddag talte Konow og Holsen i Næs (Hedemarken) for ca. 250 Tilhørere. Faktor Monsen opponerte. Bagefter holdtes en vellykket Sexa. Sekretær Benj. Vogt talte samme Eftermiddag i Langset, Annex til Eidsvold, for ca. 100 Tilhørere og Redaktør Helgevold i Vardal for ca. 60 Stemmeberettigede. Her takkede fhv. Storthingsmand Jørgensen Veum for Foredraget og udtalte, at han ikke længere kunde følge det yderliggaaende Venstre, da det kjørte for fort, og den, som kjørte for fort, stod i Fare for at kjøre i Grøften.

Vore Læseres Opmærksomhed henledes paa vort Program indtaget paa Bludets 4de Side. De som heri maatte være enige, anmodes om snarest at tegne sig som Abonnenter paa „Eidvold".

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holdt sig siden vor sidste Beretning temmelig uforandret. Riodepechen melder derfra lidt lavere Notering, hvorimod der fra Santos meldes uforandret Prisnotering for Kaffe. Det samme er Tilfældet fra det amerikanske saavelsom fra det europæiske Marked.

Sukker. Denne Artikel er i Ugens Løb hellere lidt fastere. Omsætningen her paa Pladsen indskrænkede sig i begge Artikler til

Korn. Fra de respektive udenlandske Markeder, meldes der i Ugens Løb lavere Noteringer for saavel Rug som Hvede. Hertil blev der intet importeret af Korn i de sidste otte Dage. Der omsattes her i i Markedet kun til Dagens Behov til trykkende Priser.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8.25—00.00
Danziger Do.	—:—	„	9.50—00.00
Russisk Byg	—:—	„	7.60—00.00
Victoria Erter	—:—	„	20.00—22.00
Smaa „	—:—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

holdt sig der, men Sibyl mente, at naar han havde Jagten og Elven for sig og sine Venner, saa havde han ingen Ret til at klage.

Der var idetmindste en Person, som beoede Ellerslie, og det var Andrew Orlebar, som levede i sine gamle Værelser og streifede om i Park og Have paa sin egen rolige Maade, ganske som i Sir Josephs Levetid. Han bestyrede Lady Dunluces Eiendomme og var hendes høire Haand. Han kjendte Værdien af alle de Foretagender, hvori Sir Joseph havde sat Penge, thi han havde passet paa dem lige fra Begyndelsen, og man kunde naarsomhelst spørge ham om Kursen af hvilketsomhelst Værdipapir, Lady Dunluce eiede, uden at han sagde et urigtigt Tal.

Mr. Orlebar boede altid paa Ellerslie og beklagede sig aldrig over Mangel paa Selskab. Han var høit agtet, og hans Raad i Forretningsanliggender var anset som yderst værdifuldt. Han var næsten syvti Aar gammel, men ligesaa virksom og arbeidsom som den Dag da han kom i Sir Josephs Tjeneste — firti Aar tilbage. Intet var forandret paa Ellerslie. De Værelser, som Sibyl havde beboet i sin Barndom og Ungdom, var ganske i samme Tilstand som dengang, og hun var mangen Gang glad ved at forlade det store Selskab paa Dunluce Castle for at tilbringe en rolig Dag i de stille Værelser uden noget andet Selskab end trofaste Orlebar, med hvem hun drak The i Sir Josephs gamle Kontor, medens han

Da Sir Joseph kom ind i Værelset, havde Lorden gjenvundet sin Fatning og besvarede hans ivrige Spørgsmaal med stor Ro.

„Det gjør mig ondt, at jeg tabte Herredømmet over mig selv og slog Vinduet itu," sagde han, men naar en Slyngel fornærmer den Kvinde, man elsker, hvad kan man gjøre andet end at slaa ham til Jorden? og Mr. Urquhart stod for nær Vinduet. Vær ikke bedrøvet, Sibyl. Min Broder vil aldrig mere fornærme dig, thi han skal ikke mere træde ind over min Tærskel, og din Fader vil neppe tage sig af ham efter denne Dag."

„Hvad har han da gjort — hvad har han sagt?" spurgte Sir Joseph forvirret.

„Intet, værd at tale om. — Han ønskede at ægte Miss Higginson og blev forbitret, da han hørte hende love at blive min Hustru."

„Har hun da lovet Dem dette?"

„Ja, — jeg er stolt og lykkelig derover," sagde Lorden og greb Sibyls Haand.

„Gud ske Lov!" udbrød Sir Joseph.

Medens denne korte Samtale fandt Sted, laa Hubert Urquhart bevidstløs paa Terrassen. Doctoren, der en halv Time senere undersøgte hans Tilstand, kunde berolige Sir Joseph med den Forsikring, at Patienten, skjønt han led af en let Hjernerystelse, sandsynligvis snart vilde blive frisk.

Mc. Cormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,
(lige ved Pipervigsbryggen) **Christiania.**

Frognerkilens Fabrik

anbefaler **Slaamaskiner** — nye Modeller — for en og to Heste. **Hesteriver** med 24, 26, 28 og 32 Tinder.

Vore Slaamaskiner staar — i Soliditet, let Gang og elegant Udstyr — over alle her til Landet indførte Maskiner.

NB. Endel ældre „Wood" og enhest Slaamaskin „Diamant" udsælges, Illustrationer og Prislister tilstilles paa Forlangende gratis og franco.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø.
Udsalg i Kristidnia, Stenersgaden No. 7.

O. Jakobsons Maskinværksted

Kontor Gunerusgade 15,
anbefaler:

Damptærskeværk & Locomobiler

af ***Clayton*** & ***Shuttlevarths*** berømte Fabrik.
Reparationer udføres hurtig og billig.

JJ

FERNISSER

for Malere,
„ Lakerere,
„ Snedkere,
„ Dreiere,
„ Sadelmagere,
„ Skomagere
„ Blikkenslagere,
„ Blikvarefabriker,
„ Jernvarefabriker

fra „Den norske Fernisfabrik".

Kontor & Expedition: Tomtegaden No. 11.

Jacob Jacobsen.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos
Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Søkrigsskolen.

Optagelsesexamen afholdes i anstundende September Maaned, da mindst 10 Elever skulle optages paa Skolen.

De Aspiranter, som agte at underkaste sig denne Prøve, ville have inden August Maaneds Udgang at indsende til Chefen for Søkrigsskolen Andragende derom, ledsaget at de fornødne Attester og Legitimationer. Om hvilke disse ere, om Fordringerne for Optagelsen og om Vilkaarene forøvrigt ved Skolen vil erholdes al nødvendig Oplysning af den udførlige Bekjendtgjørelse, som vil findes indtaget i Kundgjørelsestidenden Nr. 150, 157, 164, eller ved Henvendelse til Søkrigsskolens Chef.

Carljohansværn d. 1ste Juli 1894.
(H. O.)

Eiendomme tilsalgs.

Gaarden Hornseth vestre og østre G. No. 19 B No. 5 i Ytre Rendalen er tilsalgs paa særdeles rimelige Vilkaar. Eiendommen føder 2 Heste, 20 Storfæ og 20 Smaafæ, har 115 Maal dyrket Indmark, ca. 10000 Maal Skov, indgjærdet Havnegang tilstrækkelig for Besætningen. 3 Sætre, samt betydeligt Fiske i Rena Elv.

Sammen med Gaarden eller særskilt sælges desuden ca. 8 000 Maal Gaarden tidligere underliggende Skov med let Drift til Grøna Elv.

Man henvende sig til
Lensmand Behn,
(H.O.) **Rendalen.**

Gaarden Sennebraaten,

5 å 6 Km. fra Aas Station, vakkert beliggende og vel bebygget, nær Kroer Kirke, Indmark 250 Maal med Udmark og Skov, samt om ønskes, med paastaaende Avling, Redskaber og Besætning, sælges billig ved
Advokaterne **Bergh & Lous.**
Kongens Gade 19.

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**
Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos ***C. H. Bergwitz.***
(499)

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg
25 Skippergaden,
Christiania. 517

Abonner paa „Eidsvold."

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik**, vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Drenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er Kr. **4**,00 pr. Aar, Kr. **2**,00 pr. Halvaar og Kr. **1**,00 pr. Kvartal, incl. Porto. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Budpenge.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

16de Kapitel.

Vi har i det Foregaaende hørt om Sibyl Higginsons Liv før hendes Ægteskab. Hun fremtræder nu paa Scenen i sin Skjønheds fulde Glans i Besiddelse af al den Magt og Indflydelse, som Rang og Rigdom kan give i en Verden, hvor begge disse Ting er Gjenstand for fanatisk Tilbedelse. Hun er en Kvinde, som alle beundrer og viser sin Hyldest, og som oprigtig elskes af sine talrige Nevøer og Niecer, hvem hun aldrig bliver træt af at vise Venlighed. Men, trods alt dette, er hun en ensom Kvinde, som børnløs og faderløs lever sit eget Liv uden at støttes af en Husbonds Kjærlighed og Sympati.

Sir Josephs Forudanelser blev til Sandhed. Han døde pluselig i sit Hus i London ikke længe efter sin Datters Giftermaal, og hans uhyre Formue og store Eiendomme gik over til Sibyl, Grevinde af Dunluce, beskyttet af de Bestemmelser, som Sir Josephs Advokat havde fastsat i Ægteskabskontrakten. Sibyls Formue gjorde Lord Dunluce til en rig Mand, men Lorden havde ingen Magt til at bringe sin Hustru til Betlerstaven. Naar han var vred, omtalte

han undertiden sin Stilling og erklærede, at han levede af den Pension, hans Hustru gav ham.

En Tid efter Sir Josephs Død blev Huset i Arliston street solgt, efter Testamentets Bestemmelse, men det mest værdifulde af Malerier og Kunstsager førtes til Lady Dunluces Bolig i Berkley Square og til det gamle Herresæde i Nord-England. Sibyl glædede sig i de Ting, hendes Fader havde sat Pris paa.

Om Brånden Mountfords Skjæbne i disse ti Aar havde man ingen Oplysninger, og Sibyl kunde neppe tvivle paa, at han var druknet sammen med Mandskabet paa den ulykkelige Fiskersnekke. Susan Ketterings Børn var vokset op til stærke, unge Folk, og Lady Dunluce havde sørget for deres Fremtid. Sønnerne var i Lære hos dygtige Haandværkere, Døtrene i gode Tjenester. Susan havde for længe siden angret sine uretfærdige Beskyldninger mod Sir Josephs Datter og lært at være taknemmelig mod den Velgjører, der havde hjulpet hende i hendes Enkestand, saa Mangel og Trang ikke var trængt ind i hendes Bolig. I sit Hjem i Nord var ingen mere elsket og æret end Lady Dunluce. I Londons fine Verden, der omgav Ellerslie og Dunluce Castle, var hun æret som en Dronning.

Ellerslie Herregaard blev aldrig beboet af fremmede, skjønt Lady Dunluce kun boede der et par Gange om Aaret. Hans Herlighed udtalte ofte spottende, at det var en Daarskab at vedligeholde et saa kostbart Hus, Park og Haver, naar man saa sjelden op-

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 87. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 26de Juli 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 „ 29,200,000

Akteeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Indkjøbet af Rødfos.

Det er meget sjeldent, at Høstværksbeslutninger er heldige, og denne gamle Visdomsregel stadfæster sig ved en stor Del af det nu afsluttede Storthings Voteringer. Undtagelser gives der dog. Storthingets Bevilgning til Indkjøb af Rødfos eller et andet Sted mellem Mjøsen og Randsfjorden til Militærdepot, hører til Undtagelserne og maa betegnes som særdeles heldig.

Valget var nemlig ikke vanskeligt. Rødfos ligger i et Dalføre en Mil sydvest for Gjøvik, og Naturen har selv anvist Terrænet mellem Mjøsen og Randsfjorden, nordenfor Nordmarkens og Skrejas utilgjængelige Defileer, som det hensigtsmæssigste Sted for et Centraldepot. Norge vil her kunne faa en endnu bedre beliggende Vaabenplads end den Sverige har i Karlsborg ved Vettern.

Ved Indkjøbet af Rødfos for Statens Regning maa al Tvil med Hensyn til Nordbanens Sporvidde bortfalde.

Den kan ikke bygges andet end bredsporet. Det er nemlig nødvendigt at baade Gudbrandsdalsbanen og Banen paa Østsiden af Mjøsen kommer i direkte, uafbrudt Forbindelse med Vaabenpladsen, og dette kan ikke ske, med mindre Nordbanen planeres bredt.

Men Vaabenpladsen maa lige saa nødvendig komme i direkte Forbindelse med Bergensbanen og med hele det vestlige Jernbanenet. Denne Forbindelse vil uden Vanskelighed kunne istandbringes. Det har altid været Forudsætningen, at der skal gaa en Forbindelseslinje (smalsporet selvfølgelig) fra Randsfjord Station til Roa paa Nordbanen. Denne Sidelinje kan forlænges helt til Rødfos ved simpelthen at lægge en tredje Skinne mellem de to bredsporede fra Roa til Rødfos.

Men samtidig bør efter vor Mening ogsaa en saadan tredje Skinne lægges paa Nordbanens Strækning fra Roa til Kristiania. Hertil skal vi senere komme tilbage i en anden vigtig Forbindelse. I den Forbindelse, hvorom her nu er Tale, behøver det blot at paapeges, at paa denne Maade vil der fra Vaabenpladsen udgaa direkte Linjer til hele vort Banenet, til det bredsporede baade over Lillehammer og over Kristiania, til det smalsporede saavel over Randsfjord som over Hovedstaden. Der vil kunne ske Tilbagerykning til Vaabenpladsen fra alle Kanter paa uafbrudt Linje og ske Udrykning fra den til alle Kanter, ligeledes paa uafbrudt Linje.

Vaabenpladsen kan være forsynet med et betydeligt eget Jernbanemateriel til Militærbrug (ogsaa i Fredstid) beregnet for alle Sporvidder, hvorved Landsforsvaret undgaar at blive helt afhængigt af det forhaandenværende Jernbanerne tilhørende Materiel, hvis Mængde og Udstyr udelukkende — som hidtil — bør rette sig efter den ordinære Trafiks Behov.

Naturen har gjort saa meget for at skaffe os en udmærket Vaabenplads paa Oplandene, at det vil være uforsvarligt af os ikke at udnytte de tilbudte Fordele.

Harald Haarfagre og Socialisterne.

Den gamle Saga fortæller os, at da Harald Haarfagre var bleven Enekonge i Norge, tilegnede han sig al Odel baade over Land og Sjø. Han for frem med haarde Hænder, og han vandt for sig alt Norges Land, men han vandt ikke de norske Bønders Hjerter. De tykte sig at være blevne Kong Haralds Trælle, og det faldt dem tungt at dyrke sine Fædres Jord nu, da den ikke længere skulde være deres, men Kong Haralds Odel og Eie, skriver „Vestlp."

Dette, at Kong Harald rovede de norske Bønder deres Odelsret, det stødte an imod hele deres nedarvede Tankegang — det rørte ved deres Stolthed som frie Mænd. Odelsretten var gammel som Landet selv og den var særegen for Norge. I Danmark og Sverige fandt Folket, som bosatte sig der, fladere Land. Derfor nedsatte de sig i Landsbyer og eiede Jorden sammen, medens hver enkelt Mand kun eiede sit Hus og Grunden, hvorpaa det stod. Men i Norge var der mindre af flade Sletter og Landet var tungvindt at dyrke. Derfor kom det til at blive saa, at hver Mand tog sin Del, liden eller stor, som han ryddede og dyrkede, men som saa til Gjengjæld var hans fulde og retmæssige Eiendom. Men den var ikke hans Eiendom alene. Men den Gaard, hvor han nedlagde sit Arbeide, den blev hans Slægtseie. Odelsretten betryggede ham dette, at naar han engang trætnede, saa han ikke længer magtede at føre Spaden og Ljaaen, da skulde han ikke se Frugten af sit Arbeide — den Ager, som han havde ryddet og den Eng, fra hvilken han havde væltet de tunge Stene væk, gaa over i fremmede Hænder. Det var den norske Bondes Tanke, at den Gaard, han fik af sin Far, den skulde ogsaa blive hans Sons Odel og Eie, Gaarden og det Arbeide, som var nedlagt i den, skulde blive i Slægten. Det var denne Tanke, som lagde Kraften i hans Arm under det tunge Rydningsarbeide i Ur, i Skog og i Myr.

Da kom Kong Haralds Bud: Fra nu af skulde ikke den norske Bonde eie sin Jord selv. Den skulde være Kong Haralds Eie, den skulde ikke længere blive som Arvegods i Ætten; den norske Odelsbonde skulde friste en Leilændings Kaar. — Kan det da undre os, om Harmen blussede op i de gamle Nordmænds Hjerter? Og kan det undre os, at det blev dem for trangt hjemme paa de gamle Tomter? Det norske Folk har altid havt Friheden kjær. Og aldrig har det vist sig klarere end i hine Dage, aldrig har norske Mænd bragt større Ofre for sin Frihed. — Det blev for mange af de norske Bønder utaaleligt at leve i Landet som Kong Haralds Trælle. Og saa forlod de den hjemlige Jord og drog ud med sit og sine til nye, udyrkede Egne, for atter at bygge et Hjem, som de med fuld Ret kunde kalde sit, atter at rydde en Jord, der som Slægtens Eie kunde gaa fra Far til Søn. — Det blev den store „Landnams Tid", da man regner, at omkring 50,000 Mennesker forlod Norge, for at bosætte sig i fremmede Lande. Saa tungt faldt det den norske Bonde at slippe Odelsretten til sine Gaarde. — Og ligesaa stor, som Harmen over Kong Haralds Bud, ligesaa dyb blev derfor Glæden, da hans Søn gav Bønderne Odelen tilbage — Budskabet derom fløi, siger Sagaen, gjennem Landet som Ild gjennem tørt Græs.

Atter tales der i Norge om dette, at de norske Bønder skal overgive sin Jord — at den ikke skal længere vedblive at være deres og deres Slægts Eie. Men Kravet kommer ikke denne Gang fra en Mand som Kong Harald, der med sterke Hænder blandt Norges skilte Dele sammen til ét. Kravet er denne Gang reist af — en dansk Børstenbinder som Fører for Socialisternes Parti. Hvad Svar vil der nu blive givet og hvorledes vil de norske Bønder nu vide at hævde sin Ret? Der er ingen norsk Bonde, som kan lukke sine Øine for Socialisternes Krav — dette at privat Eiendomsret skal ophøre. Og der er ingen norsk Bonde, som tør være blind for, at dette Parti i Løbet af faa Aar har vokset saaledes, at det allerede ved kommende Valg vil raade over Tusinder af Stemmer ved Valgurnerne. Og det er vel skikket til at vække Eftertanke, at det Parti i vort Land, som nu har Lovgivningens Magt i sine Hænder, har nærmet sig saaledes til det socialistiske Parti, at det har taget op paa sit Program den Reform, der for socialisterne skal bane Veien for Gjennemførelsen af deres videre Krav — den almindelige Stemmeret i Stat og Kommune.

Er det da ikke fuldt berettiget at tilraabe de norske Bønder: det er Eder, det gjælder! Det er om Eders Interesser, der spilles nu! Dersom det skulde ske, at det socialistiske Parti fik Magten i dette Land, da vilde det hænde paa ny, hvad der hændte i Kong Haralds Dage — det vil være forbi med de norske Bønders „Eiendomsret til sine Gaarde. Men det vil ikke lettelig ske, at der atter vil opstaa en Kong Haakon, som vil give Odelen tilbage. Det vil være en Sag, som ikke vil ligge i nogen enkelt Mands Haand.

Maaske vil der indvendes: Dette er dog kun at opstille Skræmmebilleder. Ingen, som ved Valgene havde tænkt at give det radikale Venstre sin Stemme, lader sig holde tilbage af den Slags Trudsler. Vi vil spørge: Var der vel nogen, som for ti Aar tilbage tænkte sig Muligheden af, at der her i Landet paa saa kort en Tid skulde voxe op et saa talrigt socialistisk Parti? Og var der for ti Aar tilbage nogen, som tænkte sig Muligheden af, at den Sag, som Socialisterne selv betegner som banebrydende for alle deres Planer, skulde blive opsat som Programsag af landets talrigste Parti? Saadanne Kjendsgjerninger giver dog fuld Grund til at raabe et alvorligt Varsko baade mod Socialismen selv og mod det radikale Venstre, som begunstiger Socialisternes Planer.

Da Kong Harald rovede Bønderne deres Odel, drog de i flokkevis ud af Landet. De elskede sin Frihed endnu høiere end den hjemlige Jord. I vore Dage fortæller de Radikale os af og til, at folk udvandrer til Amerika, fordi der er mere Frihed end i Norge. Vi undres paa, hvorledes det vil gaa, om Socialisternes Planer — støttede og knæsatte af det radikale Venstre — blev til Virkelighed i Norge. Kanske de norske Bønder atter vilde finde det for trangt i Fædrenes Hjem? Kanske de atter vilde foretrække at rydde udyrket Jord i fremmed Land, fremfor at friste Leilændingskaar hjemme? Kanske der da for Alvor blev Udvandring fra Norge, fordi her var for liden Frihed i Landet? Thi det er dog sikkert: Socialisterne har ingen Brug for Friheden. Deres Maal naaes kun gjennem Tvang. Derfor er det underligt at se det Parti, som vil være Frihedens Bærer, række Haand til dem, som vil give Friheden sit Banesaar. Men de norske Bønder vil her ikke være med. De vil mindes, hvor tungt det faldt deres Fædre, da deres Odel blev dem rovet. De vil ikke give sin Stemme til Dem, der vil gjøre Kong Haralds Gjerning op igjen, om end ad andre Veie — Vestigia terrent — Sporene skræmmer.

Centrums Valgopraab.

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juli 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hævder vi, at Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelige Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig og skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisfede om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgerlige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Derhos hævder vi Retmæssigheden og Nødvendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Tingmænd, der vil virke for deres Gjennemførelse. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

Overlæge Danielsens Lig brændtes Lørdag Eftermiddag Kl. 5 i Göteborgs Krematorium.

Ringsaker Herredstyrelse. Approbation er meddelt paa Beslutningen om et Laan af 150,000 Kr.

Ca. 3000 Roser er der beregnet at være paa et Rosentræ i en Have oppe paa Bergeland i Stavanger. Der er høstet 1000 Roser og menes at være mere end det dobbelte igjen. Træet maaler om Kronen ca. 6 Meter.

Arbeidstiden ved Hortens Værft er af Storthinget nedsat til 53 Timer ugentlig — alsaa ikke til de paa det radikale Program forlangte 48 Timer, der kun vandt 8 Stemmer for sig. Man vilde prøve sig frem, hvad der er saa meget rimeligere, som der endnu ikke er kommet Efterretning fra England om at Underhuset endeligen (ved tredje Læsning) har vedtaget det i Mai Maaned forelobig bifaldte Forslag om 8 Timers Arbeide i Bergværkerne. Ogsaa ifjor blev dette Forslag bifaldt ved 2den Læsning (1ste Læsning er blot formel), men naaede ikke frem til 3dje Læsning, og det ser desværre nærmest ud til, at det vil gaa ligedan nu, uagtet man visselig maa indrømme Nødvendigheden af Tidens Indskrænkning i et saa sundhedsfarligt Arbeide som det nede i Kulgruberne.

Storthinget

Eftermiddagsmøde den 23. Juli Kl 5.

J. Utheim udtalte som sin Formening, at de Retigheder, der tilkom Grevverne af Jarlsberg — det dreiede sig om ca. 50,000 Kr. — ikke gik over paa deres nuværende Efterkommere, men var tilfaldne Staten. Han rettede en Forespørgsel til Finansministeren ianledning denne Sag.

Statsraad Furu udtalte, at det var utvilsomt, at Grevernes heromtalte Rettigheder gik over paa Efterkommerne. Forøvrigt var dette et Spørgsmaal, som ikke hørte ind under Storthinget, men i Tilfælde under Domstolene.

Det ekstraordinære Armeebudget.

Drøbaksunds Befæstninger.

Til Batterianlæg ved Veisvingen bevilgedes med 68 mod 36 St. 100,000 Kr.; til et Batterianlæg paa Haasens øvre Plateau mod 4 St., 20,000 Do. paa Husvik for 8,4 cm. Kanoner med 36 St. 25,000, til 4 hurtigskydende Kanoner med Ammunition samt Batterianlæg paa nordre Kaholmen bevilgedes med 67 mod 44 St. 59,000 Kroner; til Fæstningens Belysnings- og Signalvæsen enstemmig 62,500 Kr.

J. Utheim foreslog 1 Million Kr. til 5 Torpedobaade samt til Komplettering af Mineforsvaret for Tønsbergdistriktet. Indstillingen gik ud paa 500,000 Kr. til 2 Torpedobaade osv. Utheims Forslag forkastedes med 66 mod 42 St., hvorefter Indstillingen bifaldtes med 74 mod 33 St.

Endvidere foreslog J. Utheim 60,000 Kr. til et Instruktionskursfurs paa 15 Dage for Skytterlagenes Befalingsmænd. Dette bifaldtes med 54 mod 50 St. De 50 var Høire, Moderate og Larsen.

Ialt bevilgedes ekstraordinært 2,641,500 Kr., hvoraf ialt 110,000 ekstraordinært til Skytterlagene.

8 Timers Normalarbeidsdag.

Statsraaderne Olsson og Birch-Reichenwald havde ikke noget imod, at der saaledes som af Socialkomiteen foreslaaet, gjordes et Forsøg fra 1. Septbr. ved Statens Værksteder, Vei- og Jernbanebygning.

Komiteens Indstilling bifaldtes dels mod 6, 3, 5 St.. dels enstemmig.

Telefonsagens

Behandling besluttedes med 74 mod 25 St. udsat til næste Aar.

Sløidinspektør Schelde besluttedes udbetalt endel præsterede Regninger til et Beløb af 595 Kr.

Til et Docentur for Dr. Elling Holst bevilgedes med 60 St. 2000 Kr. De 60 var paa faa Undtagelser nær Radikale.

Til Foranstaltninger mod Tuberkulosen bevilgedes 3,000 Kr.

Forskjellige Andragender blev dels ikke indvilget, dels oversendt Regjeringen.

Parlamentarisk Kommission.

Rinde anbefalede sit forleden Dag fremsatte Forslag om Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission, der skulde tage under Overveielse og i Tilfælde frem-

komme med Forslag til en Omordning af vort Forsvarsvæsen.

Foosnæs foreslog at sende et Par storthingsvalgte Mænd ned til Schweiz for at studere Forsvarsvæsenet. De skulde have Skyds og Diæt som Storthingsmænd samt et Honorar, som Storthinget senere skulde bestemme.

Da Hr. Foosnes fremsatte sit Forslag gik der i den sildige Aftenstund et Smil over Repræsentanternes Ansigter.

Stousland udtalte, at han havde sine Tvil om, hvorvidt det var heldigt at kombinere Lære- og Officer- eller Underofficerstillinger.

Ullmann sluttede sig hertil og foreslog Ikkebehandlingen iaar. Til Foosnæs bemærkede han, at det ikke gik an at reise til Schweiz med Skyds og Diæt som for Storthingsmænd bestemt (Munterhed).

Ullmanns Forslag bifaldtes mod 11 Stemmer.

Angaaende Honorar for Medlemmer af parlamentariske Kommissioner havde Komiteen indstillet, at de skulde ligestilles med Medlemmerne af kgl. Kommissioner.

Rinde foreslog kun Diæt og Skyds som Storthingsmænd, Erstatning kun efter Storthingets Beslutning.

Vogt fandt, at Embedsmænd vilde stilles for gunstig ved Komiteens Forslag

Hele denne Sag udsattes til næste Aar.

Prahls Regning reduceret.

Ullmann foreslog paa Budgetkomiteens Vegne, at der skulde udbetales Prahl som Erstatning for Bestyrelsen af Auditørembedet i den Tid, han har været Medlem af Undersøgelseskomiteen udenfor Storthingets Samlingstid 389 Kr. Den var tidligere paa 739 Kr.

Utheim og Heiberg fandt denne Afkortning forunderlig og ubeføiet.

Horst mente, at Prahl ogsaa burde have Erstatning for Tab af Indtægter som Bankadministrator.

Sverdrup fandt, at Horst gik for vidt. Indstillingen bifaldtes enst.

Mødet hævedes 11,35.

Møde den 24de Juli 1894.

Parlamentarisk Kontrolkommission.

Schweigaard foreslog, at det af Løvland fremsatte Forslag til en 5 Mand stærk Kommission forat føre Tilsyn med Geværer, Ammunition og Fæstninger, ikke skulde tages under Behandling iaar. Dette forkastedes med 52 mod 50 St. Schweigaard kunde ikke stemme for Løvlands Forslag, da en saadan Kommission baade vilde blive en meget kostbar Affære og var upaakrævet. Konstitutionelt seet kunde det ogsaa være tvilsomt, hvorvidt man havde Adgang til Nedsættelse af en Kommission, hvis den skulde gribe ind i Administrationen. Hvis det kun gjalt Kontrol, saa havde man den af Grundloven selv paabudte Statsrevision.

Løpland anfaa en Kontrol — eller Tilsynskommission for ønskelig.

Bonnevie syntes, at 3 Mand i Tilfælde maatte være nok. Han fandt den imidlertid baade upaakrævet og kostbar.

Roll: Søgte man Forbillede til denne Kommission, saa maatte man gaa til den store franske Revolution, da Konventet sendte ud Mænd for at føre Tilsyn med Generalerne. Saa langt var man ikke gaaet her; men det var et Skridt i den Retning. Man talte om Embedsværkets Forenkling, men det kom jo ikke an paa Navnet, Udgifterne var de samme. Det var et for stort og kostbart Apparat dette, at 5 Mand skulde reise rundt med Skyds og Diæt som Storthingsmand bare for at se.

G. Knudsen fandt denne Kommission nødvendig efter Begivenhederne i 1884, som vi efter forskjellige Tegn at dømme kunde komme til at opleve paany. Disse Begivenheder havde Statsministeren forsparet.

Statsminister Stang havde kun sagt, at efter hans Overbevisning var Foranstatningerne i 1884 ene og alene foretaget for at sikre sig mod Vaabenes Benyttelse af mulige Urostiftere, og dette var godtgjort, om det var forstandigt kunde derimod være et Spørgsmaal. Han ansaa Løvlands Forslag for baade upraktisk, hvis Kommission ikke bare skulde se, men virkelig anstille Undersøgelser og ukonstitutionelt, hvilket han nærmere paaviste.

Arvesen anbefalede Kommissionen.

Løvland: Naar man modsætter sig denne Foranstaltning, er det saa fordi man har noget at skjule?

Schweigaard: Det er dog forunderligt, naar her kommer et Forslag, som ingen før har tænkt paa, som er uhørt i alle Land, og man da modsætter sig dette, insinuerer Løvland, at man har noget at skjule! Strax har man skumle Planer.

Svendsbøe anfaa denne Kommission for aldeles upraktisk. Der var allerede Kontrol, den nu foreslaaede vilde ikke medføre virkelig Kontrol, og der var allerede mere end nok af Kommissioner nedsat.

Bonnevie nedlagde en indigneret Protest mod en Udtalelse af Løvland, at Høire havde noget at skjule. Det var sagt før og gjentaget nu til liden Ære for Hr. Løvland. Høire havde talt og stemt for retslig Opklaring af de i Dokument 1 omhandlede Ting.

Løvland vilde ikke gjenoptage en gammel Debat.

Rynning fandt Forslaget ukonstitutionelt. Man kunde efter dette ligesaavel nedsætte en Kommission for at passe paa Regjeringen, at den ikke konspirerede mod de Radikale eller til at passe paa Oplysningsvæsenets Fond. Desuden var Kommissionen betydningsløs, uden forsaavid at den kunde skaffe nogle radikale Herrer Indtægter.

Løvlands Forslag bifaldtes med 62 mod 49 Høire og Moderate.

Til 3 Udsendinge til en Fredskongres bevilgedes med 59 St. 3000.

Rinde havde foreslaaet 600 Kr. til en Udsending. Indstillingen fra Budgetkomiteen ang. det sidst afsluttede Statslaan bifaldtes enst.

Mødet hævedes Kl. 1.20 for at Medlemmerne kunde have Anledning til at deltage i Prof. Johnsons Begravelse.

Eftermiddagsmøde Kl. 6.

Norske Værksteder.

I Anledning af Forslag fra J. Guldal m. Fl. paa endel Arbeidersamfunds Vegne om Anskaffelser for Staten fra indenlandske Værksteder, udtalt Veikomiteen sig imødekommende, Statsraad Birch-Reichenwald ligesaa. Han havde dog ikke efter Udtalelserne i Storthinget vovet at gaa saa langt, som at antage lige til 20% dyrere indenlandske Anbud.

Løvland troede heller ikke, at man kunde gaa længere end til 10%.

Rinde troede, at Statsraaden burde antage norske Anbud, selv om han udsatte sig for Dadel.

Indstillingen bifaldtes enst.

Forestillingerne ang. Veianlæg i Ankenæs vedlagdes Protokollen, da Sagen betragtedes som tidligere afgjort.

Professoratet efter Gisle Johnson

blev af Ullmann foreslaaet indraget og 4500 Kr. stillet til Disposition til Forelæsninger i Kirkehistorie.

Ueland havde efter Professor Johnsons Død konfereret med Komiteens Medlemmer om Indstillingen, men kun et Medlem havde reserveret sig med Hensyn til denne Post. Han fandt det underlig, at medens man friskt væk bevilgede til nye Professorater ved andre Fakulteter, saa skulde man straks indrage et Professorat i Theologi. Han troede ikke, at det vilde gjøre noget godt Indtryk udover Landet, og han vilde stemme derimod.

Statsminister Stang udtalte sig bestemt mod den af Ullmann foreslaaede Inddragelse. Naar Ullmann vilde overføre Embedsbesættelserne til Storthinget, var det ikke stemmende med Grundloven.

Ullmann: Jo, mit Forslag er stemmende med Grundloven, men ikke med en reaktionære Regjerings Opfatning af Grundloven,

Bøckmann: Regjeringen har stillet sig mod et radikal-socialistisk Flertal med revolutionære Tendenser, deri bestaar Reaktionen.

Ullmann: Jeg gratulerer Bøckmann med den Sortie!

Bockmann: Tak, den indeholder kun Sandheden.

Berger: Professor Johnson er idag under stor Høitidelighed stedt til Graven, og det norske Kirkefolk velsigner hans Minde. Naar de Radikale nu vil hædre hans Minde ved at inddrage det Professorembede, han har beklædt, er det betegnende for Partiets Stilling til det kirkelige, og det er en værdig Krans, det lægget paa Prof. Johnsons Baare.

Ullmann nedlagde indigneret Protest mod Bergers Udtalelse.

Rynning: Hr. Ullmanns Indignation er ikke ægte, Hr. Præsident!

Larsen vilde ikke være med paa denne Inddragning. Den vilde ikke gjøre noget godt Indtryk blandt Kirkefolket udover Landet.

Ullmanns Forslag bifaldtes mod Høire, Moderate samt Larsen og Kilde.

Med 61 St. besluttedes et Docentur i Filologi oprettet for Dr. Løseth og Gagen fastsattes med 53 mod 48 St. til 2,400 Kr.

Under Budgetopgjøret

opstod nogen Debat om „tilfældige Udgifter", der paa Budgettet var opført med 24,000 Kr.

Statminister Stang eftervíste, at det opførte Beløb var aldeles utilstrækkeligt, hvortil Ullmann svarede, at kunde Regjeringen ikke greie sig med Beløbet, kunde den gaa sin Vei.

E. Rygh fandt det uvæsentlig, enten de tilfældige Udgifter er opført med et større eller et mindre Beløb, da det væsentlig kun er et Balancespørgsmaal. Udbetalingerne var ikke afhængig af Størrelsen af det til tilfældige Udgifter opførte Beløb.

Sverdrup antog, at det vel heller ikke var Ullmanns eller Flertallets Mening, at om Kolera nærmede sig Landet, saa skulde Regjeringen ikke træffe Foranstaltninger, fordi der under tilfældige Udgifter ikke var opført et tilstrækkeligt Beløb, hellerikke kunde den af den Grund nægte at udbetale Udgifter, som Staten muligens blev dømt til at udrede. Han fandt det unødvendigt at foreslaa Beløbet forhøiet.

Derpaa foretoges Valg paa 5 Medlemmer af Kontrotkommissionen. Optælling skulde foregaa senere.

Mødet hævedes Kl. 10,30.

Til Medlemmer af Kontrolkommisjonen valgtes fhv. Statsraad Rysom med 57, Storthingsm. Foosnæs og Seminarlærer Five med 54. Redaktør Enger med 55 og Lensmand Losthus med 50 St.

Kun 75 stemte, hvoraf 5 med blanke Sedler. Til Formand valgtes Rysym med 65 St.

Storthingets Oplosning foregik Kl. 11 under sædvanlige Ceremonier. Statsminister Stang oplæste Kongens aabne Brev og erklærede Storthingets Forhandlinger afsluttede, hvorefter Præsident S. Nielsen udtalte: Vi Nationens Repræsentanter slutter med det samme Ønske, hvormed vi begyndte vor Gjerning, idet vi udtaler: Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget. Dette Ønske istemtes af Repræsentanterne.

Udenfor Storthingsbygningen paradere som sædvanlig et Kompagni af Garden.

Blandt Menneskeædere.

En Afrikareisende, Th. Westmark, har nylig holdt et Foredrag i Kjøbenhavn.

Herunder omtaler han bl. a. Kongonegrenes Sæder og Skikke: Flerkoneriet, Menneskeæderiet o. s. v. Navnlig om de Indfødtes ustyrlige Lidenskab for Menneskjød giver han en Række Meddelelser og slutter med Beretningen om, hvorledes tre Mænd, der er seilede opover Kongofloden, falder i de Indfødtes Klør. De to blev ædt, den tredie slap fra det med Livet og har afgivet følgende Beretning om, hvad han oplevede, efterat hans Kamerater om Aftenen har ladet sig lokke i Land for at kjøbe Fisk af nogle Indfødte:

Da Natten brød frem, fortæller Manden, uden at mine Kamerater kom tilbage, blev jeg urolig. Forsigtig snøg jeg mig hen til Baadenes Udskibningsplads for at søge deres Spor. Alt var som uddødt. Endnu urroligere begav jeg mig et Stykke op langs den skovbevoksede Flodbred, skjulende mig bag en Række forladte Hytter. Jeg traadte ind i en af dem, og jeg befandt mig overfor en aaben Plads i Skoven. Hvad jeg her saa, bragte mig til at skjælve, saa jeg nær var segnet om. I en Kreds havde de Indfødte leiret sig omkring et rygende Baal, hvorfra jeg fornam Duften af kogt Menneskekjød! En frygtelig Tanke steg op i mig: var det en af mine Kamerater, man var i Færd med at tilberede? Kun et Øieblik — og jeg fik Syn for Sagen. Jeg saa en af de Indfødte slæbe min Fætter henover Jorden for med et kraftigt Hug at skille hans Hals fra Kroppen. Jeg vilde vende mig bort fra det grufulde Syn, men jeg stod som fastnaglet, ude af Stand til at røre mig, og jeg saa, stivnet af Rædsel, hvorledes de huggede den Ulykkeliges Legeme i Stykker og hang det hele over Ilden. Og jeg saa, at de Indfødte allerede havde kogt min anden Kamerat og nu tilberedte Kjødet med Palmeolie og Salt.

Imorgen, udbrød en af dem, vil vi æde den tredie!

Det var mig!

Under Skrigen og Hujen bemægtigede enhver af de Indfødte sig et Stykke Kjød, som de fortærede med graadigt Begjær.

Omtrent Kl. 2 om Morgenen var Maaltidet forbi, og de Indfødte lagde sig til at sove. Rædselslagen flygtede jeg ind i Skoven, hvor jeg Uge efter Uge drev om, ernærende mig af Rødder og Frugter. Det var vel omtrent 4 Maaneder efter, at en Kone, der samlede Urter, saa mig Ulykkelige slakke om. Hun skreg efter Hjælp, de Indfødte kom styrtende til, bemægtigede sig mig og bragte mig til sin Landsby. Høvdingen fandt imidlertid, at jeg ikke var fed nok, og det besluttedes da, at jeg først skulde fedes nogle Uger. Altsaa, man bandt mine Hænder og Fødder og gav mig Mad, og det var mig ikke muligt at modstaa min glubende Appetit. I Løbet af kort Tid blev jeg tyk og fed. Man gjorde da atter Forberedelser til Festmaaltidet, og jeg saa min sidste Time nærme sig. Om Eftermiddagen, Dagen før jeg skulde spises, hørtes der pludselig en voldsom Larm i Omegnen. De Indfødte greb til Vaaben, Børnene og Kvinderne flygtede.

—Det er Tamba-Tambas! raabte de, og de havde Ret: Det var Araberne. En heftig Skyden paafulgte, de Indfødte trængtes tilbage, og Araberne kom dukkende frem. Midt under Tilbagetogets Larm talte Negnere om at tage mig med, og det blev overdraget en Mand at besørge dette, medens de andre flygtede. Min Vogter havde imidlertid et Øieblik forladt mig, og jeg benyttede mig heraf til, skjønt bundet paa Hænder og Fødder, at krybe ud af Hytten og ind i et nærliggende Buskads. Vogteren opdagede det og sprang efter mig, men i det samme kom Araberne. De troede først, at jeg var en Indfødt og sigtede derfor paa mig. Jeg raabte paa deres Sprog: Jeg er Stanleys Undersaat! De tog sig saa af mig og sendte mig kort efter til Bangala.

Telefonen og Tordenveir.

Fra Kristiania Telefonselskab har vi modtaget følgende:

Det er en velkjendt Sag, at Telefonen ikke maa bruges under Tordenveir, fordi det kan være forbundet med Fare at lægge Telefonen til Øret. Al Expedition paa Telefoncentralstationen indstilles derfor, naar Virkningerne af et Tordenveir viser sig, og jo mere udbredt Telefonnettene bliver, jo hyppigere og langvarigere bliver disse Stansninger i Telefonexpeditionen. Her i Kristiania begynder Virkningen af Tordenveirene, der næsten altid kommer op fra Syd langs Fjorden, allerede naar Tordenskyen gaar over Horten eller Moss og vedbliver ofte helt, til de er naaede forbi Toten og Gjøvik — hvilket kan tage indtil 1½ a 2 Timer. I Telefonens første Tid, da Telefonnettet kun omfattede Hovedstaden og dens allernærmeste Omgivelser varede Virkningen og dermed Stansningen af Telefonexpeditionen kun ¼ a ½ Time ad Gangen. Da Telefonabonenterne ofte ikke mærker, at der er Tordenveir, før Tordenskraldene høres, hænder det meget hyppig paa denne Tid af Aaret, da der næsten hver Dag gaar Tordenskyer over en eller anden Kant af Omegnen, at Abonnenterne ringer gjentagne Gange uden at faa Svar og derfor antager Telefonen for at være i Uorden. Sikrest er det for Abonnenten, naar der paa denne Tid af Aaret ikke faaes Svar fra Stationen, at undersøge om der viser sig Tegn til Tordenveir, før der ringes op flere Gange.

Virkningerne af Lynslag gjennem en til Øret lagt Telefon vil i de fleste Tilfælde kun være som et bedøvende Smeld, men i uheldige Tilfælde vil den elektriske Udladning kunne foregaa fra Telefonen gjennem vedkommende Persons Legeme og da medføre større eller mindre Skade.

Telefonapparaterne er altid forsynede med Lynafledere, der i Regelen beskytter dem mod at tage Skade af Lynnedslagene. Naar disse er meget stærke, tager dog ofte Telefonapparaterne Skade, idet de finere Dele af samme bliver saa stærkt opvarmede, at de smelter. Under Tordenveiret Fredag den 13 ds. væltede en Tordensky sig ned over de vestlige Bydele med en saa stærk Udladning, at Størstedelen af Telefonapparaterne i disse Bydele beskadigedes, flere Ledninger brændtes af, Isolatorer splintredes og Telefonstolperne viste mange Steder Mærker efter Udladningens Voldsomhed.

Man har overalt konstateret, at Telefonledningerne i Byerne virker beskyttende mod Lynnedslag, det vil sige, at den elektriske Udladning istedetfor at slaa ned i et enkelt Hus, fordeler sig gjennem de mange Telefonledninger, der samlet virker som en stor Lynafleder.

Maalet

for Centrums Arbeide er kun den ene Ting: „at knække Venstre", paastaar „Varden".

Dette er meget langt fra at være Tilfældet skriver „Bratsb. Amtstid." Med langt større Ret kunde man sige, at Centrums Opgave er at „vække Venstre" — nemlig til Syn for, at Partiet er paa farlige Veie, naar det har ladet sig tage i Berg af den radikale Lederflok, der har dysset dets sindigere Elementer ind i en formelig hypnotisk Tilstand, saa at de blindt og viljeløst følger deres koglende Sirenesang om „Selvstændighed og Retfærdighed".

Centrum vil imidlertid ikke blive staaende ved at kalde til Vagt mod en Politik, der i Selvstændighedens Navn optræder paa en Maade, som netop medfører de største Farer for vor Frihed og nationale Eksistens, — og mod et letsindigt Stemmeretsprogram, der vil bevirke en fuldstændig Omlægning af Magtforholdene i vort Samfund og skabe Tilstande, som vil have meget lidet med „Retfærdighed" at gjøre.

Vi vil søge at sætte Skranker for Radikalismen — det er ganske sandt, og vi har i dette Arbeide en Allieret i det konservative Parti; men vi vil ogsaa af yderste Evne støtte og fremme saavel det nationale Selvstændighedsarbeide som enhver social Reform, der kan forenes med det borgelige Samfunds Bestaaen og sunde Udvikling.

Anarkistloven.

Bureautelegram til herv. Blade.

Paris, 24. Juli.

Kamret forkastede et af Balsan fremsat Ændringsforslag, hvorefter kun Edsvorneretten skulde kunne dekretere Udvisninger. Derefter vedtoges med 316 mod 180 Stemmer første Del af § 3 i Anarkistloven.

*

Paris, 24. Juli.

I Deputeretkamrets Dagsmøde udtalte Socialisterne Sembat og Millerand under Behandlingen af Anarkistloven, at Regjeringens Fremgangsmaade skyldtes Paavirkning fra Præsident Casimir-Periers Side. Herimod protesterede saavel Ministerpræsidenten som Justitsministeren, hvorefter hele Paragraf 3 definitivt vedtoges.

*

Under Behandling af § 5 spurgte en Deputeret, hvorfor Pressen skulde være en priviligeret Forretning. Stor Tumult paa Journalisttribunen; denne blev rømmet Journalisterne nedlægger Protest, telegr. igaar Aften.

Farlig Leg med Skydevaaben. To yngre Handelsbetjente her i Byen morede sig forleden med at skyde med en Salonrifle, skr. „Tønsb. Bl.". Ingen af dem vidste, at Geværet var ladet, hvad det imidlertid var.

Den ene af dem skulde da undervise den anden i Brugen af Geværet, sigtede „for morro Skyld" paa ham og trykkede af.

Kuglen gik ind paa venstre Side af Næsen, gjennem Tandkjødet og ud gjennem høire Kind. Til alt Held var Saaret ikke farligt.

Storthingsvalget for Akershus er berammet til 10. Oktober. Amtmanden henstiller til Sognepresterne at beramme Valgmandsvalgene til 17. September.

Botlenosefanger „Sella" af Holmestrand ankom Mandag Eftermiddag til Hjemstedet med fuld Last.

Processen mod Caserio udsættes.

Bureautelegram til herv. Blade.

Berlin, 24. Juli.

Til „Vossiche Zeitung" meldes fra Paris, at Processen mod Caserio vil blive udsat til August, forat den kan blive foretaget under den nye Anarkistlov, altsaa for lukkede Døre.

Kjøbenhavns Universitet har i Sølvbryllupsfesten udnævnt Biskop Bugge til doctor theologiæ, Regjeringsadvokat J. Bergh til doctor juris, Overlæge Armauer Hansen til doctor medicinae, Professor O. Rygh og Overlærer Sylow, Fredrikshald, til doctors philosopiæ, samtlige honoris causa.

Ved Inddragelsen af den ved Professor Johnsons Død ledigblevne Gage paa den Afdødes Begravelsesdag har Storthingsflertallet med Hr. Ullmann i Spidsen givet et nyt Vidnesbyrd om, at det lader sig lede af lavtliggende Lidenskaber og hadefulde Følelser. Det var **den** Krans, Storthingsflertallet lagde paa Professor Gisle Johnsons Grav.

Denne Adfærd ligeoverfor de theologiske Professorembeder fik, som Hr. Ueland gjorde opmærksom paa, sin Karakterstik ved, at det samme Storthingsflertal (ligeledes med Hr. Ullmann i Spidsen) har medvirket til Oprettelse af flere nye Professorembeder — nemlig Dr. Sofus Lies i Mathematik, Dr. Alf Torps i Sprogvidenskab, og et uberegneligt Antal i Medicin og andre Fag som Følge af den stedfundne Forandring i Universitetsfundatsen, disse sidste Embeder forelobig med Docentgager.

Storthingsflertallet faar ogsaa tage Ansvaret. Vi forudsætter, at Regjeringen loyalt boier sig for Afgjørelsen, og at der altsaa ikke udnævnes nogen Professor i Gisle Johnsons Sted, før næste Storthing har udtalt sig.

Lemæuplage. Til „Morgenbl." skrives fra Søndmør: Ligetil i Vaares har der i flere af Søndmørs indre Bygder været en Mængde Lemæn, som nu udpaa Sommeren optræder istore Flokker og anretter betydelig Skade paa Ager og Eng, hvor Torken har levnet nogle grønne Straa. Mangesteds ligger der udover Markerne store Mængder med døde Lemæn, og i Elve og Bække er det druknet i Tusindvis, saa der i det varme Veir staar en ulidelig Stank af alle de forraadnede Kadavre.

Brevkortet kan iaar feire sit 25 Aars Jubilæum. Aarligaars befordres der nu 1¾ Milliard Brevkort.

Over 1000 Negere bereder sig paa at forlade de Forenede Stater og vende hjem til Afrika, hvor de vil bosætte sig i Republiken Liberia. Det er Forholdene i Sydstaterne og særlig Lynchjustitsen, der jager dem bort.

Ned i en Garverkum faldt iflg. „H. St." et 2 Aar gammelt Pigebarn i Lilleelvedalen i forrige Uge. Barnet optoges i bevidstløs Tilstand og døde Dagen efter.

„Kringsjaa", 1ste Hefte af 4de Bind, er udkommet med rigt og interessant Indhold, hvoraf hidsættes:

Liv i en russisk Landsby. Med Billeder af J. D. Rees i „Nineteenth Cent." — Elektrisk Kraftoverføring. Af F. B. Crocker i „Engin. Mag." — Udnyttelse af Luftens Elektricitet. Af A. Mc. Adie i „Harper's Monthly. — Henry George's Jordskat. Af L. F. Post i „Arena" og andre Kilder. Med Portræt. — Hvad koster Paris? Af G. d'Avenel i „Revue des deux mondes". — Et Besøg i Alaska. Af Eh. W Sarel i „Westm. Review". — Tante. Af Grace King. Fortælling. — Jeanne d'Arc. Med Billede. — Mexiko under Præsident Diaz. Af A. de Itirburde i „North. Am. Review." — Norske Forfattere af Carl Nærup. Med Portræt af Bette Bislie. — Den høiere Kritik af de sex Mosebøger. Af L. W. Batten i „Arena". — Hvorledes Stormen stilles. Med Billede. Efter „Monde illustre." — Haandskrift og Karakter. Af F. Preyer i „Dt. Rundschau". — Camille Flammarion. Med Portræt.

Baudakkanalen. Vi tror Telemarkbygderne staar sig selv i Lyset ved ikke at skaffe bedre og bekvemmere Dampskibe til Kanaltrafiken og bedre og rensligere Stel paa disse Skibe. Nu, da Turisttrafiken er saa høit opdrevet, kan det have sin store Betydning for Spørgsmaalet om, hvorvidt Turisterne i mæng-

devis vil søge Kanalveien eller holde sig tilbage, at Dampskibene er behagelige at reise med. Vi er sikker paa, at Antallet af Passagerer paa Mjøsdampskibene ikke havde været Trediedelen saa stort hver Sommersæson, om man ikke havde havt to saa prægtige Skibe som Skibladner og Kong Oskar, som det er en virkelig Nydelse at befinde sig ombord paa. Trafiken gjennem Telemarkssjøerne kunde allerede nu være langt større end den er, om der gik Frasagn om bekvemme og hyggelige Dampskibene der borte, i Stedet for at det nu udentvil paa Forespørgsel heder: Vil man se Kanalen og Veien over Haukelidsfjeld, saa faar man tage Dampskibene som et nødvendigt Onde.

Hvad Bandakkanalen forøvrigt angaar, bør man ikke hvile, før den er gjort trafikabel ogsaa i Flomtiden. Indtil da kan den ikke betragtes som færdig.

Skrækkeligt Morddrama.

I Gisløf, ca. ¾ Mil i Syd for Byen Emrishamn i Sverige ihjelskjød i Onsdags en Gaardbrugersøn ved Navn Pehr Pehrson sin Broder, hvorpaa han affyrede et Skud mod sin Søster og vordende Svoger, der ramtes, den første i Armen og den sidste i Underlivet —, samt endelig mod sig selv, men heller ikke dette Skud medførte strax Døden.

Morderen udøvede sine Voldshandlinger i Vrede over, at Gaarden efter en Familieoverenskomst, der i høi Grad forargede ham, skulde overtages af den vordende Svoger. Dennes Tilstand er høist betænkelig.

Morderen selv døde Nat til Torsdag.

Sparsommelighed i Statshusholdningen.

Statsbudgettet lyder for 1894—95 paa den store Sum af 54,680,000 Kr., et større Beløb end nogensinde tidligere.

Da Regjeringen i Februar Maaned fremlagde sit Budgetforslag, lød det paa 54,040,000 Kr. eller 640,000 Kroner mindre. Dengang haanede de radikale Blade Regjeringen, fordi den ikke havde forstaaet at holde Statsudgifterne indenfor rimelige Grændser.

Storthingsflertallet har imidlertid „slaaet Rekorden" i Mangel paa Sparsommelighed. Medens det i den gamle Tid, da Bonden endnu havde noget at sige i Storthinget, var det sædvanlige, at Regjeringens Budget blev nedsat med mange tusinde Kroner, bliver der nu bevilget hvert Aar Hundretusinder mere end forlangt.

Det er visselig nødvendigt, at der vælges flere Gaardbrugere ind i Thinget.

Den gamle Historie.

den gjentager sig med en næsten trættende Regelmæssighed. Her den sidste Udgave fra forleden Aften. En Handelsborger sover først ind i en Loge i „Cirkus". Saa hengiver han sig til den samme Nydelse paa en Bænk i Slotsparken. Da han omsider kommer hjem og skal til at søge sig et bekvemmere og sikrere Hvilested i sin Seng, savner han sin Tegnebog og sin Pengepung med tilsammen 100 Kr. i, sit Gulduhr og to Guldringe foruden diverse Smaasager. En lidt kostbar Søvn.

Casimir-Perier paa Scenen. I Alcazar-Theatret i Marseille fandt nylig en sensationsvækkende Premiere Sted, idet det militære Udstyrsstykke „Et Blad af Historiens Bog" opførtes for første Gang. Det handler om en Episode i den fransk-tyske Krig, da den nuværende franske Præsident var Kaptein ved Mobilgarden og under tæt Kugleregn stormede den brændende Landsby Bagneul.

Slutningen dannedes af en Apotheose: Casimir-Perier udnævnes til den franske Republiks Præsident, medens Nationen sørger over Carnots Død.

Værdalen. Overst i Storraset ved Jermstad langs Fjeldvæggen skal for en Maaneds Tid siden være udgledet nogle Maal Jord, men senere have været omtrent roligt. — Slaataannen har foregaaet endog med Slaamaskine helt til yderst ude paa Raskanten, og ganske nær denne har kunnet opsættes Hesjer, hvilket betydeligt letter Indhøstningen over det ikke lidet udstrakte Areal.

Der anlægges nu ny Vei fra Stiklestad, nordom Raset til Faaren, En ikke liden Del af den er allerede færdig. Veien bliver ganske merkelig at kjøre, idet man fra saa nært Hold som omtrent muligt faar Anledning til at betragte Udglidningerne ved Jermstad.

Selvangivelse af Mord. Den 57 Aar gamle Arbeider i Köping Carl Erik Sundell, født i Vestmanlands Län, anmeldte forleden for Politiet at have myrdet den 49aarige Dagsarbeider Christian Westerberg, hvis Lig fandtes i Tommebosøen den 25de Juli 1886. Strax efter at Mordet var begaaet, mistænktes Sundell skarpt, men han negtede da ethvert Kjendskab til Forbrydelsen og vedblev at negte ved nye Forhør.

Nogen Anger over Gjerningen synes han ikke at vise. Grunden til Selvangivelsen tør være at søge i hans Mangel paa Existensmidler og Ulyst til Arbeide.

„Dagbladet" paastaar, at der ingen Socialister optraadte sammen med Ullmann paa Lillestrøm. Ja, vi havde vore Oplysninger fra en Tilstedeværende. Det har forøvrigt lidet at sige, al den Stund Hr. Ullmann ganske nylig — efter det saakaldte „Brud" — optraadte som Foredragsholder i Socialisternes Arbeidersamfund i Kristiania.

Regattaen i Laurvik

begyndte under mindre gunstige Veirforhold, Regn og løi Bris af N. N. O.; men Vinden friskede snart: og Størstedelen af Seiladsen foregik under en frisk N. N. O. Kuling.

Nu staar Fartøierne indover Fjorden. I 2den Klasse har Ankers „Sommerfuglen", der kom sidst under Svarten, besejret sin Kukurrent, Winders „Britannia". Hverken Udlodningsbaaden eller Redaktør Andersens „Sjøfart" antages at opnaa Præmie Regattaen maa betragtes vellykket, saavel Forder som Bidevind er prøvet.

Præmievindere: 2den Kl. Sommerfuglen, 3die Kl. Storegut (Kongepræmie) 2den for Astrid. 4de Kl. Mignon, 1ste Fantom 2den, Asra 3die — 5te Klasse: Heide 1ste, Irmelin 2den — 6te: Nor 1ste, Volund 2den, Gøj 3die 7de: Fri 1ste, Fram anden, Cæsar 3die, Anna 4, Juno 5te, Tulla 6te. Vidar 7de, Sverre 8de.

Kina — Japan — Korea.

Bureautelegram til herv. Bl.

London, 24de Juli.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai: Et idag fra Nagasaki indløbet Teledram melder, at de koreanske Tropper i Seoul ophidsede af endel derboende Kinesere har angrebet den japanesiske Garnison, men er blevne slaaede tilbage.

Telegrammet melder yderligere, at en japanesisk Krydser har løbet et kinesisk Transportskib i sænk.

London, 24de Juli.

Til „Reuters Office" meldes idag fra Chemulpo, at Koreas Regjering, efter Kinas Raad, har taget tilbage flere Indrømmelser overfor Japan, og at Konflikten mellen Japaneserne og Koreanerne i Seoul er meget truende.

Sivert Nielsen om Forhandlingslinien. De radikale skræmmer nu med, at fælles Udenrigsminister vilde føre til Samrøring med Sverige, til Helstaten. Særlig driver Hr. Løvland ufortrødent paa med denne Tale baade i og udenfor Storthinget. Og dette mener man skal virke! Vi har havt Fællesminister i henved 80 Aar og det endda til og med en Svenske, og endda er der ingen Helstat blit af, ingen Udvidelse af Fællesskabet. Endog Forhandling med Sverige skal føre til Samrøring. Lad Præsident S. Nielsen svare paa dette Snak. Han udtalte herom følgende i Storthinget ifjor (vi maa dog tilføie, at han iaar hævder en anden Mening):

„Nei, der er ikke Grund til at frygte for, at Forhandling skal føre os op i Helstatsgreier og Samrøringspolitik. Jeg ser en Fare i at modsætte sig Forhandling, naar denne sker med fornøden Omhu og paa det rette Grundlag. Jeg ser den Fare, at den Optræden fra Storthingets Side (Afvisning af Forh.) kan blive mistydet baade i og udenfor Fædrelandet, — en Mistydning, som jeg vil værge vort Fædreland fra. Jeg vil ikke at der skal siges om os Nordmænd, at vi er et umedgjørligt Folk".

Var det ikke smukt talt af gamle Præsident Sivert Nielsen? Vi skulde mene det. (Bestlp.)

Tyske Undtagelseslove. I et forleden afholdt Ministerraad, som Caprivi deltog i, fremsatte den preisiske Indenrigsminister et Forslag rettet mod Anarkismen og det socialistiske Boykottingssystem.

Dowes Panser. Ved de ny Skydeforsøg i Spandau harMajor Brinkmann ganske glat skudt igjennem Dowes skudsikre Panser paa 600 Meters Afstand.

Storthingsmand Larsen fra Smaalene kunde ikke følge sine radikale Partifæller og inddrage Professoratet i Theologi efter Gisle Johnson. Da han udtalte at han troede, en saadan Inddragning ikke vilde gjøre noget godt Indtryk blandt Kirkefolket udover Landet, smilede flere Radikale haanligt.

Professor Johnsons Begravelse fandt Sted Tirsdag under stor Høitidelighed fra Gamle Akers Kirke, hvor Sognepræst Dr. theol. Krogh-Tonning holdt Ligtalen. I det store Ligfølge saaes Statsminister Stang og Statsraaderne Bang, Hagerup og Furu. Statsraad Bang fremførte paa den norske Kirkes Vegne en Tak til den Afdøde for hans lange, trofaste, bramfrie Arbeide. Biskop Bugge bragte en Afskedshilsen og sidste Tak fra det theologiske Fakultet, hvis Medlemmer samtlige var forhindret fra personlig at være tilstede. Professor Aschehoug lagde paa Universitetets Vegne en Krans paa Kisten; endvidere lagdes Kranse paa Kisten fra det norske Missionsselskab, fra Kristiania Indremissionsforening, fra Studenterhjemmet og fra Studentersamfundet. Kisten blev baaret ud af Præster.

Asiatiske Stormagter.

Rusland-Kina — England-Japan. Korea.

I de russiske Regjeringskredse synes man at blive mer og mer overtydet om, at en Krig mellem Japan og Kina om Herredømmet i Korea vanskelig vil kunne undgaaes, og man er som Følge deraf forberedt paa, at det vil komme til alvorlige Rivninger, maaske endog til en væbnet Konflikt med England. Den offentlige Mening i Rusland er stærk optagen af, hvad den nærmeste Fremtid saaledes vil kunne føre med sig, og fra alle Sider bliver det gjort gjældende, at Rusland under ingen Omstændigheder bør tillade Japaneserne — og bag dem deres Venner Englænderne at sætte sig fast paa Halvøer Korea.

Sagen har i de sidste Dage taget en yderligere forunroliggende Vending, idet den japanesiske Regjering, efter hvad den paastaar, har faaet uomstødelige Beviser i Hænde for, at der, til Trods for alle Dementier fra St. Petersborg og Peking, bestaar en hemmelig Overenskomst mellem Rusland og Kina med Hensyn til Korea, og dette har gjort den japanesiske Regjering endnu mer utilbøielig end hidtil til at trække sine Tropper bort fra Korea.

Ganske vist forsikrer baade den i Paris og London akkrediterede kinesiske Gesandt, Kung-Ta-Yeu, og den i Berlin og London akkrediterede japanesiske Gesandt Aoki — der for Øieblikket begge opholder sig i London — at deres Regjeringer er befjælede af de oprigtigste Ønsker om, at Freden ikke maa blive forstyrret, og de har begge lovet Lord Kimberley at tage ethvert Mæglingsforslag under den modneste Overveielse, men der er endnu ikke fra nogen af Siderne fremkommet blot den svageste Antydning af Indrømmelser.

Fra japanesisk Side gjøres det gjældende, at det store asiatiske Riges vigtigste Interesser staar paa Spil i Korea, og at det ligefrem vilde være truet i sin Tilværelse, hvis en fremmed Magt satte sig fast paa Halvøen, og der kan derfor ikke være Tale om at slaa det aller mindste af paa de Fordringer, der strax ved Stridens Begyndelse blev stillet af Regjeringen i Tokio. Japan kan ikke tilstede, at en stærkere Magt etablerer sig i Korea, thi da denne Halvø kun ved et forholdsvis smalt Sund er skilt fra Japan, vilde Riget i saa Tilfælde strax se sig tvungen til at anvende et Par Hundrede Millioner Kroner til Anlæg af Befæstninger paa forskjellige Steder af sine Kyster, og det er en Udgift, Japan ønsker at undgaa; og selv efter at saadanne Fæstningsanlæg var gjennemførte, vilde Japans Handel og Skibsfart stadig være truede fra koreansk Side, naar en stærk Magt var Herre i Landet.

Paa den anden Side tænker den japanesiske Regering, efter hvad der forsikres, aldeles ikke paa at krænke Kinas materielle interesser i Korea, thi den japanesiske Politik har jo altid søgt at hævde, at Kina og Japan bør have fælles Interesse i Asien; man kan derfor slet ikke begribe, at den kinesiske Regering kan være saa kortsynet at ønske en Indblanding fra russisk Side.

Statskassen betaler.

I sidste Øieblik blev der skaffet yderligere 8 radikale Herrer Forsørgelse paa Statskassens Bekostning. Der blev nedsat en Kommission paa 5 Medlemmer, hvis Opgave, som de Hrr. Løvland og Faye-Hansen udtrykte det, skulde være at reise omkring og paase, at „Statens Geværer blev holdt fri for Fugtighed og at Krudtet blev holdt tort." Flertallet troede nemlig ikke, at de Bestillingsmænd, der siden 1814 havde havt dette Hverv, var paapasselige nok i denne Henseende. Til Medlemmer af denne Kommission valgtes følgende Herrer:

Fhv. Statsraad Nysom, Storthingsmand Foosnæs, Seminarlærer Five, Redaktor Enger og Lensmand Lofthus.

Samtidig bevilgedes 1800 Kroner til tre Herrer, der skulde deltage i Fredskongressen i Haag. Dertil blev udseet de tre gamle, nemlig Ullmann, Horst og Lund. Det er sørgeligt, at en saa alvorlig Sag som Fredssagen af Radikalere skal nedværdiges til en Komedie.

En interessant Retsforhandling forefaldt forleden i London. En Slagtermester, der vilde reise til Liverpool, løste Billet til 2den Klasse. Men da han vilde træde ind, viste det sig, at Waggondøren var altfor snæver til, at han kunde komme derigjennem. Man trak i ham indefra og skjøv paa ham udefra, men lige meget hjalp det, og Toget kjørte uden den tykke Slagter. Denne var raserde og paastod, Jernbaneforvaltningen havde solgt ham en Billet og følgelig ogsaa paataget sig Forpligtese til at transportere ham til Liverpool i 2den Klasse Denne Forpligtelse var ikke bleven opfyldt; følgelig gik han til Domstolene og fordrede Skadeserstatning. Faktisk blev blev da ogsaa Banen i første Instans dømt til at betale ham 400 Pd. Strl. (ca. 7200 Kroner.)

Grækenland og dets Kreditorer.

Berlin, den 23. Juli. I en ledende Artikel forlanger „Kölnische Zeitung", at Rigsregjering skal gaa energisk frem mod Grækenland til Beskyttelse for Grækenlands tyske Kreditorer. At stille den græske Statsgjældsbestyrelse under en europæisk Kommissions Kontrol, vilde være korrekt, men det er et Spørgsmaal, om der kunde opnaaes Enighed herom mellem Magterne At Tyskland beslaglagde det græske Statsområde vilde være et folkeretligt tilladeligt og ønskeligt Middel, thi man vilde deraf kunne se, at Tyskland ikke er til Sinds roligt at finde sig i, at der tilføies dets Undersaatter retsstridig Skade. Ganske vist kunde denne Plans Gjennemførelse volde politiske Vanskeligheder, men man kan sikkert antage, at den græske Regjering vilde give efter og opfylde de retfærdige Fordringer, der stilles, saa snart den saa, at Tyskland var fast besluttet paa at gribe til den nævnte Foranstaltning. Naar de smaa Stater, som jo alene har Stormagterne at takke for deres Eksistens, ser at det bliver til Alvor, hører deres Uforskammethed op. At sende en tysk Eskadre til Piræus vilde være tilstrækkeligt til at fordrive det Storhedsvanvid, som nu behersker de græske Statsmænd, selv om der ikke blev affyret et eneste Skud.

Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning er ofte et forstandigt Blad, der skriver kloge og maadeholdende Artikler om Unionsspørgsmaalene. Men undertiden glemmer Bladet at være forstandigt, saaledes i sit Nummer for 24de Juli, hvori det benægter, at man kan tale om den „norsk-svenske" Legation i Wien eller om det „norsk-svenske" Konsulatvæsen. Det heder „svensk-norsk", paastaar Bladet.

Ja saa heder det og maa hede i Sverige, men ikke i Norge. Bladet maa dog skjønne, at naar Ligestilletheden er fuldt gjennemført (og Bladet fører en smuk og virkningsfuld Kamp til Fordel for den i 14de Januarprotokollen anerkjendte Ligestillethed) da har Norge nøiagtig den samme Ret som Sverige til at faa sit Navn nævnt først i Rækken.

Den nye Lov om Konsulatvæsenet er selvfølgelig negtet Sanktion.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler: Plouge, Harve, Valseharve, Akmeharve, Hyppeplouge, Radsaamaskiner af fortrinlig Konstruktion med 7, 9, 11 og 14 Labber, Græsfrøsaamaskiner.

Bemærk: Priserne er fra ivaar betydelig nedsatte. Forlang Illustrationer og Prislister.

Frognerkilens Fabrik,
Byydø eller *Stenersgagen No, 7.*

kan jeg eller nogen, der har sine Sandsers fulde Brug, men vi ved, at der gives en saadan Tilstand, og tror De da ikke, at Gud var god, da han tog en saadan Mand bort? Vi maa jo alle dø, og tror De ikke, vi dør lettere under en Storm tilsøs end noget andet Sted? Bedrag Dem ikke selv med et Haab, som ikke har nogensomhelst Grund. Intet forstandigt Menneske kan tvivle paa, at Mr. Montford omkom hin Nat, eller at han under et Anfald af sin Sygdom, begik den Forbrydelse, der bragte dette Hus saa megen Sorg."

„Jeg vil aldrig tro det," sagde Lady Dunluce oprørt, „han var uskyldig! Jeg ved ligesaa meget derom, som du ved. Jeg har læst i de skrækkelige Bøger, der handler om hans Sygdom. Ingen begaar en saadan Handling med engang, og Brandon har kun lidt af Sygdommen i en mild Form. Han havde den Dag kanske et stærkt Anfald, — han har været nervøs og oprørt, men han har ikke havt nogensomhelst Lyst til at myrde nogen. Jeg skal vædde mit Liv derpaa. Du maa finde Maries Morder andetsteds — et Sted i Nærheden." —

„Hvad mener De?"

„Jeg ved ikke. Der er en Mistanke, som er saa forfærdelig, at man ikke kan udtale den, og jeg tør ikke meddele dig den, men jeg tør paastaa at Brandon ikke var Morderen."

En Pause paafulgte. Orlebar blev forvirret og forskrækket over Sibyls mørke Hentydninger. Han fik

vidste hende sine Reguinger og fortalte om alt, hvad der var indsat i Bankerne.

„De har et Overskud fra forrige Aar, som burde indsættes i et eller andet Foretagende," pleiede han at sige.

„Gjør hvad du vil, kjære Orlebar, du er altid saa forstandig, men husk blot paa de Fattige."

Derpaa fortalte hun om et eller andet Velgjørenhedsarbeide, som hun var optaget af, — en eller anden Plan, ædle Mænd stod i Spidsen for, og ofte skjænkede hun store Summer til et saadant Øiemed. Hvis Orlebar foreholdt hende, at hun gav bort for meget og ikke lod sin Formue vokse, pleiede hun at svare med et sørgmodig Smil, at hun ikke havde nogen Grund til at ønske sig rigere, hun havde Rigdom nok og mere end nok; hun havde jo ingen Børn at dele mellem.

„Hvis jeg, der er en ensom Kvinde, glædede mig i at spare Penge og forøge min Formue, vilde jeg ikke fortjene stor Agtelse," sagde hun.

Orlebar rystede paa Hovedet.

„Store Formuer maa vokse," svarede han, „det gaar ikke an, at de staar stille. Pengenes Værd formindskes stadig, og en rig Mand, som ikke forøger sin Rigdom, vil en Dag blive en fattig Mand uden at vide hvorledes. De maa tillade mig at sætte en Pengesum i vore Jernbaner, hvis Aktier er i Stigende."

Samtalen endte sædvanlig med en Overenskomst. En Sum blev anvendt i velgjørende Øiemed, en anden blev anvendt, som Orlebar ønskede. Han var en meget

Deerings Selvbindere.

Trods Konkurenters Forsøg paa at overbevise Publikum om „Upaalideligheden“ af vore Avertissementer og om de mange „Feil“ ved Deerings Maskiner, har **Deerings Slaamaskiner** allerede dette første Aar faaet fast Fod i Norge, idet vi har solgt alle de Maskiner, vi har taget hjem, ca. 250 Stykker. Samtlige Kjøbere, som vi har talt med eller hørt fra, anser Deerings Maskiner for de ***bedste*** og ***mest letgaaende.***

Vi er forvissede om, at **Deerings Selvbindere** ikke vil vinde mindre Bifald end Slaamaskinerne. Deering fabrikerer to Slags Selvbindere, nemlig den almindelige Høibinder af Staal, af omtrent samme Konstruktion som de her i Landet før kjendte Høibindere, og desuden den lille **Pony-Selvbinder**. — I Pony-Binderen er Høibinder- og Lavbinderkonstruktionen forenet, den har nemlig Lavbinderens Evne til at kunne **skjære nær Marken**, medens den har bibeholdt Høibinderens **Binde- og Knytteapparat**. — Som bekjendt har de væsentligste Anker mod Høibindere her i Landet været, at de har sat for lang Stub, og at de har været for tunge at trække. Mod Lavbindere har vi hørt indvende, at de ikke kan behandle langt Korn, og at de ryster Kornet ud af Aksene under Behandlingen. —

Alle disse Mangler er afhjulpne ved **Pony-Selvbinderen.** Denne er derhos ca. **200 Kg. lettere** i Vægt end andre Bindere og kræver ca. **en Trediedel mindre** Trækkraft, medens den paa samme Tid har den **samme Skjærebredde.** — Pony-Selvbinderen er utvilsomt den for vort bakkede Terræn mest skikkede Selvbinder, hvorfor vi kun fører denne Sort Bindere paa Lager, men kan Ordres paa almindelige Høibindere udføres med ca. 1 Uges Varsel.

Kjøbere af Selvbindere bør ikke bestemme sig for nogen bestemt Sort, førend de har seet dem i Arbeide. Vi er villige til at prøve Pony-Selvbinderen sammen med hvilkensomhelst Konkurrent.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania.

(520).

Vognmandgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel. Jernbanetorvet.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.

oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5
TIL SKIPPERGADEN
CHRISTIANIA.

TÖRRE FARVER FOR
MALERE OG LITHOGRAFER
ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER
& OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.
BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER
& FARVEVARER.

TELEFON № 66. TELEGRAMADR: „ALF“

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af

billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,

Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.

1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Frantz Lehmann's

Kurv- & Kurvmøbelfabrik,

Grændsen No. 17, nær Pilestrædet

— en gros & en detail —

anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende. 519

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**

Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos *C. H. Bergwitz.*
(499)

Japanmaling

gul og graa er den bedste Gulmaling. Tørrer paa faa Timer, 1 K. a 2 Kr. dækker 50 Al.².

Jacobsens Farveudsalg
Christiania.

Hesjeliner

extra gode og ***stærke***
billig hos

Timms Dampreberbane

Raadhusgaden 10. 518

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

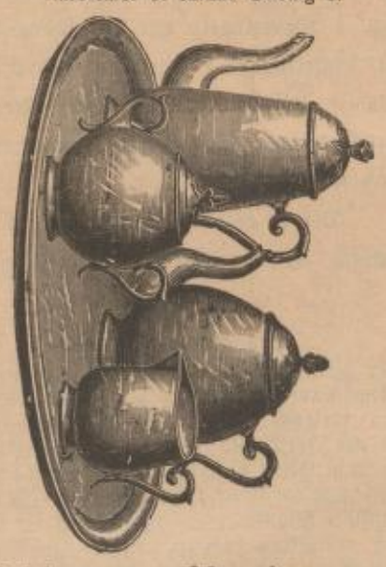

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander,
Sukkerkoppe, Flødemugger,
Skylleboller, Bretter, runde og ovale,
Brødkurve, Balancekjedler,
Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller,
Flaskebrikker, Glasbrikker,
Flaskeholdere, Frugtknivopsats,
Æggekogere, Lysemanschetter,
Lyseplader, Smulebret & Kost,
Cigaropsats, Askebægere,
Fyrstikholdere, Blomsterspröiter,
Sparebøsser, Lampeslukkere,
Natlamper, Spirituslamper,
Kaffe- og Thebokse, Thesile,
Lænker, Ringe. Stifte,
Antique Møbelbeslag, Bordklokker.
Ildtøi, Fændere, Spyttebakker,
Cigartændere, Lyseslukkere,
Brettehanker, Navnskildte,
Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

Herved bekjendtgjøres for mine ærede Kunder, at uagtet mit Trykkeri er brændt, har jeg arrangeret mig saaledes, at der alligevel kan udføres al Slags Trykning som tidligere med samme hurtige Expedition og til samme billige Priser.

Emil Moestue

Carl Johans Gade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

forsigtig Mand i alle Pengeaffærer, thi de Dage, da Sir Joseph ved store Spekulationer vandt saa stor en Formue, var forlængst forbi.

Sibyl var lykkelig, naar hun talte med sin gamle Ven om fordums Dage, og de stille Eftermiddage paa Ellerslie var altid en Hvile fra de Pligter, som udgjorde hendes daglige Liv paa Dunluce Castle.

Coralie havde udtalt sin Lyst til at se et Hus, som hun havde hørt saa meget om, og Lady Dunluce tog hende med sig derhen en Eftermiddag i Oktober, nogle Dage efter at hun havde modtaget den før omtalte Seddel.

Cora sprang omkring i Huset, henrykt over alt, hvad hun saa, medens Lady Dunluce i Orlebars private Værelse viste ham det Papir, der havde sat hendes Fantasi i Bevægelse. Hun havde ingen Hemmeligheder for sin gamle Ven.

„Det ligner saa hans Haandskrift,“ sagde hun, og derpaa lagde hun Papiret ved Siden af en liden Billet, hun engang havde modtaget, i de Uger han var i hendes Hjem. Den var det eneste Brev, hun nogensinde havde modtaget fra ham. Hvor havde hun ikke elsket disse Linier i alle de Aar, som var henrundne, siden hendes Kjærligheds korte Drøm!

„Der er visselig en Lighed mellem de to Haandskrifter,“ sagde Orlebar, efter nøie at have betragtet de to Papirer gjennem et Forstørrelsesglas, „men hvad vil det sige? Man kan ofte finde en ligesaa stor Lighed mellem Folk, som er fuldstændig fremmede for

hinandens Skrift. Hvorledes han De vel indbilde Dem, at denne Papirlap, som en eller anden vanvittig Tigger har stukket til Dem, kan skrive sig fra Brandon Mountford, der forsvandt for ti Aar siden, og som vi har al Grund til at tro er død?“

„Ja, al Grund til at tro er død, men for hvis Død vi ikke eier Bevis,“ svarede Sibyl tankefuld. „Den Mand, der gav mig dette Papir kan være sindssyg, men han var visselig ingen Tigger. Han stak Papiret i min Haand og løb bort. Han bad ikke om noget. Han opførte sig aldeles som en, der var bleven anmodet om at passe paa min Vogn forat give mig Seddelen.“

„Og De tror, at Brandon Mountford har sendt ham?“ spurgte Orlebar med et medlidende Smil.

Han vidste, — dels fra Sibyls egne Meddelelser og dels af, hvad han selv havde gjettet sig til, — hvor høit hun havde elsket Brandon Mountford, og han følte dyb Medlidenhed med hende, da hun udtalte sin nuværende Mistanke. Stakkels Barn, stakkels Kvinde, hvis Liv i disse ti Aar havde været blottet for Kjærlighed! Hvilke fantastiske Muligheder kan ikke et tomt Hjerte trylle frem for Indbildningens taagede Sky!

„Jeg ved ikke, hvad jeg skal tro.“

„Nei, De vil ikke tro, fordi De ikke kan forstaa. De ved ikke, hvad det vil sige, naar en Galskabens Djævel tager et Menneske i Besiddelse og raaber: „Dræb, dræb!“ De kan ikke forstaa det, heller ikke

Undervisning.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne“ (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.

(494)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provisivn for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Vævspender, Spolemaskiner, Hovler** og **Skytler.**

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 88. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 28de Juli 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme, 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Overretssagfører
Fredrik Stang
Dronningens Gade 21, II Kristiania.
(H. O.)

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Loitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Et mindre godt Eftermæle

har det nu affluttede Storthing efterladt sig. Næst det saakaldte „Streikestorthing" i 1892, der først afsluttedes i August Maaned, er det det længste, vi har havt. Men naar bortsees fra Jernbanebeslutningerne i Mars Maaned, der takket være Arbeidsministeren Statsraad Nilsens og de moderate og konservative Partiers forenede Bestræbelser blev saadanne, at Landet kunde være tilfreds dermed (man erindrer Odelsthingspræsident Lovlands heldigvis mislykkede Splittelsesarbeide) har Storthinget i Aar udrettet saare lidet til Landets Gagn. Uendelige storpolitiske Debatter har der været nok af og en uoverskuelig Masse Forslag af alle Slags er blevet behandlet og afgjorte; men meget faa af dem vil bringe dette Storthing i taknemmelig Erindring hos Efterverdenen. Blandt Undtagelserne maa nævnes det Laanefond, der efter Forslag fra den konservative Repræsentant fra Akershus, Hr. Thoresen, blev oprettet for at hjælpe ubemidlede Folk til at erholde eget Hus, samt Brændevinsloven.

Saa daarligt varetagne som paa det nu affluttede Storthing har Bøndernes Interesser aldrig været. De radikale Bønder har enten ikke havt Spor af Indflydelse paa de ledende Mænd, eller de har selv ikke hugset paa, at det var deres Pligt at paase Sparsommelighed i Statshusholdningen. Under Ledelse af Budgetkommiteens Formand, Hr. Ullmann, er Statsbudgettet svulmet op til en Størrelse som aldrig før, og Statskassens kontante Beholdning er der lagt saa stærkt Beslag paa, at den Tid om faa Aar maa komme, da det, der er opsparet i de heldige Aar med de gode Indtægter, vil være opbrugt, saa man atter maa leve fra Haanden til Munden og, dersom der ikke findes andre Udveie, maa forhøie Skatteprocenten til den direkte Skat. Den Ullmanske Finanspolitiks Valgsprog har været: brug op, hvad du har idag, og bekymre dig ikke om den Dag imorgen. Det vilde næsten være Skade om Bratsbergs Amts Vælgere ikke atter sender Hr. Ullmann til Thinge for at han personlig kan se og erfare Følgerne af sit Stel med Bugettet i de Aar, han har været Budgetkommiteens Formand.

De storpolitiske Manøvrer har ikke faldt ud til Radikalernes Fordel. Vi er ingenlunde nogen Beundrer af det Stangske Ministeriums politiske Færd og har havt Leilighed til at fremhæve adskillige Misgreb og Ubehændigheder fra dets Side, som under en dygtigere Ledelse inden det radikale Parti kunde have kommet det byrt at staa. Men den Ledelse, som Storthingsflertallet har maattet tage tiltakke med, har været værre end værst. Gamle Præsident S. Nielsen har maattet lade sig nøie med at være et Skuestykke, der tages op og vises frem for Vælgerne, naar disse befrygtes at have faaet en altfor grundig Assmag for den virkelige Ledelse, der er besørget af Ullmann, Horst, Lovland og Hægstad med meget tjenestevillig Assistance af Gunnar Knudsen og Faye-Hansen. Denne Ledelse har sat sig et historisk Minde i sit mislykkede Attentat paa Kronprinsens Appanage gjennem „Promenadehistorien", i det berygtede „Dokument No. 1" og i Inddragelsen af den efter Professor Gisle Johnson ledigblevne Gage. Der staar en modbydelig Duft af Simpelhed i Aandsretning og Tankegang ud af disse Handlinger. Det norske Folk vil i de nu forestaaende Valg komme til at lægge for Dagen, om denne Raahedens Politik er i Overensstemmelse med dets Smag og Standpunkt. Vi for vor Del har den Tillid til Folket, at vi tror, de Herrer Ullmann og Meningsfæller tager Feil, naar de mener, at deres egen politiske Moral ogsaa er Folkets. Vi mener det er umuligt, at en Nation, der hidtil i det store taget har vundet Anseelse som et klogt, besindigt og retsindigt Folk, med en Gang kan omdannes i den Ullmanske Lignelse. Den nærmeste Tid vil vise, om vi heri faar Ret.

En Bonde fra Eidanger kom Mandag til Kristiania for at søge Arbeide ved Jernbaneundersøgelsen. Da han imidlertid ikke fik noget Arbeide, tog han sig til at se sig om i Byen. Paa sin Vandring kom han til Palæhaven; da han her fik se nogle ledige Kvinder, faldt det ham ind at han muligens kunde benytte Leiligheden til at fæste sig en Tjenestepige. Han saa sig ud en af de solideste udseende Piger og denne var strax villig til at lade sig fæste og modtog i Fæstepenge 5 Kroner. Derefter tog han Pigen med sig paa et Hotel i Rosenkrantzgaden, og i dette Hotel fik Pigen Anledning til at bemægtige sig hans Uhr samt i Kontanter en Tikroneseddel; derpaa forsvandt Pigen fra Hotellet; men Manden gav sig ikke dermed, han gik i 2 Dage og søgte efter det fortabte Faar, som han tilslut traf: men da var hun uden Penge og Uhr, skr. „Fremskr."

Lynet og Telefonen.

Fra Lilleherred meldes til „Fremskridt": Under det voldsomme Tordenveir, som rasede hersteds Fredag Eftermiddag, slog Lynet ned i Telefonledningen til Kongsberg og splintrede 23 eller 24 Telefonstolper. En Mand kom kjørende, netop som Lynet slog ned i en Telefonstolpe ved Siden af. Stolpen spoleredes i en Fei og Lynet fortsatte tværsover Veien, hvori det ploiede en dyb Fure, saa Grus- og Pukstensspruten stod høit tilveirs — lige foran Hestens Næse. Men hverken Hesten eller Manden kom tilskade.

Ogsaa paa Telemarksledningen gjorde samme Tordenveir nogen Skade, men ikke værre, end at Ledningen om kort Tid atter var bragt i Orden.

Offer for Politiken?

Gaardbruger Jens Widding, om hvem det nu er oplyst, at han har begaaet en hel Del Falskneriер, eiede en stor, prægtig Eiendom i Borge ved Fredrikstad, og hans Formuesomstændigheder var for endel Aar siden særdeles gode. Da begyndte imidlertid W., som var en meget ivrig Venstremand, at drive paa med Politiken ved at holde politiske Møder og agitere. Han havde vistnok sat sig i Hovedet, at han var et godt Storthingsmandsemne. I denne politiske Rus glemte han aldeles sit Gaardsstel og tildels ogsaa andre Forretninger, der indbragte ham god Fortjeneste. For saa at hjælpe paa sine Formuesomstændigheder, som blev slettere og slettere, begyndte han at skrive falsk og det i en saadan Udstrækning, at hans Bo nu — som meddelt — antages at staa saa slet, at Sorenskriveren ikke kan tage det under Skiftebehandling, da Omkostningerne ikke vil blive dækket.

Af Hoffotograf Szacinski bringer Ugens Numer af „Norsk Idrætsblad" et Billede med Text af Sophus Aars. Vi tillader os at hidsætte en Del af den sympathisk skrevne Nekrolog.

— — Judvig Szacinski de Nawicz var af adelig Herkomst, født i Zuwalka i Polen 1844. Han havde saaledes endnu ikke fyldt sit 20 Aar, da den polske Opstand udbrød i 1863. Brændende af Kjærlighed til sit ulykkelige Land stillede han sig øieblikkelig til Tjeneste, og blev snart efter paa Grund af det uforfærdede Mod, han lagde for Dagen, paa selve Slagmarken udnævnt til Løitnant i Kavaleriet. Med rastløs Iver deltog han i Kampen, men blev omsider taget tilfange af Russerne og sammen med endel andre Insuegenter, der havde taget fremtrædende Del i Opstanden, dømt til Døden. Det lykkedes imidlertid S., uagtet strængt bevogtet, at undvige fra Fængslet, men Flugten opdagedes, og utallige var nu de Lidelser, han maatte gjennemgaa, før han omsider naaede Grænsen. Engang var saaledes hans Forfølgere lige ind paa ham, og kun med Nød og Neppe lykkedes det S. at undkomme ved at svømme over en Flod efter allerede at have erholdt et Skudsaar, der paaførte ham stort Blodtab.

Han drog først til Schweiz, derefter til Paris, hvor han uddannede sig som Fotograf, og derfra til Sverige. I Følge med en anden Polak kom han saa endelig i 1867 til Norge. Over Smaalene, Vestby og Aas naaede de frem til Kristiania, blottede for Existensmidler. Underveis havde de ernæret sig ved Hjælp af Fotografering. De hidhørende Apparater førtes med paa en liden Vogn, som de vexelvis trak. Et Billede af S. fra denne Tid, da han, som han selv ytrede", gjorde Tjeneste som Hest", fremstiller ham som en yderlig afmagret, forkommen ung Mand.

Det hører ikke hid at berette, hvorledes det efterhaanden lykkedes S. gjennem Kamp med allehaande Vanskeligheder at vinde frem til en anseet og hædret Stilling, takket være en Energi, der ikke gav tabt, i Forening med et ikke ganske almindeligt Kunstnersie, som vel vogtede paa Tidens stærke Fremskridt.

Det er derimod i Egenskab af Jæger, at Szacinski har Krav paa en fremtrædende Plads i nærværende Blad, thi Jæger var han fra Top til Taa. — —

Dette Jægerbillede tegner saa Forf. i store smukke Træk.

Voldshandling. Paa et Par Gaarde i Røken foretoges — ifølge Telefonmeddelelse til „Busk. Blad" — Nat til Søndag Voldshandlinger af nogle svenske Arbeidere.

De har ødelagt Møbler, borttaget Døre og Vinduer samt en Trumpe.

To af Voldsmændene er grebne; de blev igaaraftes transporterede hid til Drammen og indsatte i Arrest.

Gladstone
om
Udenrigsministerspørgsmaalet.

Nu, da Valgene nærmer sig, vil vi atter minde om følgende:

Nutidens største Statsmand, Gladstone, udtalte den 30te November 1891 følgende i et Brev til en Mand i London, der er en nær Slægtning af en afdød berømt engelsk Statsmand:

„Jeg har hjertelig sympathiseret med det norske Folks Kjærlighed til Frihed og Selvstyre, men jeg er ikke i Stand til at greie Problemet med et dobbelt Udenrigsministerium, og jeg ønsker inderlig Fremgang for, hvad der kan holde sammen og trække nærmere til hinanden de med Hensyn til Folkemængde anden Rangs Stater i det nordvestlige Europa."

Mr. James Bryce, der er Medlem af Lord Roseberys Ministerium, har udtalt sig i samme Retning.

En tredje engelsk Politiker, der staar Gladstone meget nær, har givet sin Udtalelse følgende bestemte Form: „To Udenrigsministre, en svensk og en norsk, forekommer mig neppe mulige, med mindre de to Lande ganske adskilles."

Et radikalt Blad har givet nogle Bemærkninger af Bismarck angaaende Forholdene i det gamle sørgeligt bekjendte „tyske Forbund" en aldeles misvisende Anvendelse paa Foreningen mellem Norge og Sverige. Var disse Bemærkninger anvendelige her maatte, hvad der ogsaa fremgaar af „Verdens Gangs" Artikel, en fuldstændig Opløsning af Unionen være det eneste rigtige. Men vi vil bringe i Bladets Erindring, at Bismarcks Organ „Hamburger Nachrichten" paa det stærkeste har fordømt Storthingsflertallets Optræden.

Altsaa: Europas to navnkundigste Statsmænd i Nutiden, den ene liberal, den anden konservativ, der er uenige i næsten alt andet, er enige om at udtale en stærk Dadel over vor radikale Unionspolitik.

Hvalernes Kraft. Grønlandshvalen bliver 15—18 Meter lang og gjør en Fart af indtil 15 Kilometer i Timen; Finhvalerne kan blive indtil 2 Meter lange, og deres Hastighed, antager man, kan naa optil 24 Kilometer i Timen.

Da der nu for en Tid siden strandede en Finhval i Skotland, lod en Edinburger Professor en Skibsbygger beregne, hvor stor Kraft der behøvedes, for at bevæge et Legeme af denne Form gjennem Vandet med en Hastighed af 12 Knob (noget over 22 Kilometer); Hvalen var 25 Meter lang og veiede 75 Tons. Vedkommende Ingenior fandt, at den strandede Hval, for at frembringe den ovenfor angivne Hastighed, havde maattet udvikle 145 Hestekræfter.

(„Naturen".)

Storthingsmand Hagen tillod sig under Debatten om Kronprinsens Appanage at udtale, at Statsminister Stang havde tilsidesat de Hensyn, han skyldte Storthinget, naar han havde sendt Klas Rybergs Erklæring om, at „Promenadehistorien" var et Opspind, til Pressen og ikke til Storthinget. Hr. Hagen tillader sig altsaa, skr. „Vestlp.", at tale om Storthingets Værdighed, uagtet det er en vitterlig og fra intet Hold modsagt Ting, at samme Hagen var en af de 5 Thingmænd, der ifjor ved Bankvalget indleverede de skandaløse Stemmesedler og derved, efter hvad flere Thingmænd af alle Partier udtalte, drev Harcelas og usømmelige Løier i eller med Thinget. Det er mærkeligt nok, at hans Dristighed i at udtale sig om tilsidesatte Hensyn mod Thinget ikke fik den fortjente Tilrettevisning derved, at en eller anden Thingmand mindede ham om hin Stemmegivning og pegte paa, at han skulde være den sidste til at føre det store Ord om Thingets Værdighed, og hvad Hensynet hertil krævede.

Thingvallaselskabet maa lægge to Skibe op.

To af Thingvallaselskabets Skibe „Hekla" og „Amerika" vil blive tagne ud af Fart, da Trafiken for Øieblikket er yderst ringe. Selskabets Aktier er i den Anledning gaaede ned til en Notering mellem 51 og 53. Selskabet haaber imidlertid paa en Forbedring, idet der føres Forhandlinger mellem de store engelske og kontinentale Selskaber, ved hvis gjensidige Konkurrence Priserne er blevne trykkede ned til et Minimum. Man haaber, at disse Forhandlinger vil føre til et gunstigt Resultat, der ogsaa vil kunne sætte sine Priser i Veiret.

Saafremt Forhandlingerne fører til det ønskede Resultat, er der Sandsynlighed for, at Prisen for Overfart for Mellemdækspassagerer atter vil stige til 100 Kr.

De store udenlandske Selskaber lider ogsaa under den hidsige Tarifkrig. Exempelvis kan anføres, at American Line har nedsat Prisen for voxne Mellemdækspassagerer, der vil reise til Amerika fra London, Liverpool eller Queenstown til ca. 33 Kroner i norske Penge. Resultatet heraf er, at andre Selskaber byder Overfart for 25 Kr. Der hersker i Øieblikket en betydelig Bevægelse i samtlige store Udvandrerselskaber, der alle ser sig nødt til at hidføre en Forandring, hvis de ikke skal lide Tab.

Hvorledes Folkemening skabes.

Fra Tromsø Amt skrives til os:

Tromsø Amt bearbeides i disse Tider saavel af hjemmeværende politiske Beiledere som af Udsendinge som Amtskolelærer Davidsen og Murer Hagerup, der missionerer i Distriktet paa kryds og tværs. Efter Sigende skal Stop og Borgen ogsaa være i Virksomhed. Disses Foredrag har jeg ikke havt Anledning til at paahøre, hvorimod de tvende førstnævntes i Harstad og Kvædfjord. At Davidsen, som syntes at besidde baade Veltalenhed og Mod, ikke vilde indlade sig paa Diskussion, indebar alle Betingelser for et ensidigt Resultat. Paa Hasellacens Omraade syntes hans Styrke at ligge, med Sagligheds var det bare saa som saa. Han advarede saaledes stærkt mod at specialisere samtidig med at kræve Fællesministeren fremstillet i Detailler; henviste til Schweigaard som Bidne om, at Forudsætningen ved Kompromisset i Kosulatsagen var Sagens Gjenoptagelse næsten Budgetterminen, medens de, som har fulgt med Debatten ved at Schweigaard netop har hævdet det modsatte. Hagerup kopierede, saavidt Evnerne det tillod, sit Forbillede troligt. Paa Møde i Kvædfjord den 19de ds. med Thema: Retfærdigheden indad og Retfærdigheden udad, belærte han, i et mere end 2 Timer langt Foredrag, under første

Sats Publikum om Nødvendigheden og Retfærdigheden af Stemmerets Udvidelse til alle, som deltog i Samfundets Byrder, for derved bl. a. at modarbeide Socialismen, idet det var det Gode ved Reformen at mange vandt men ingen tabte, idet de ældre Stemmeberettigede vedblev at beholde sin Stemmeret; at Udenrigsministeren var i Grundloven af 1814 ligesaavist som hvilkensomhelst anden Statsraad; det var bare kongelig Udnævnelse som manglede, og at Udeblivelse af saadan Udnævnelse i 1814 alene beroede paa, at Landet i Vanmagten savnede uddannede Kræfter til Opfatning af Diplomati, og at derfor Sagen maatte henskydes til Fremtiden.

Efter Foredraget meddelte Foredragsholderen, at han havde svært knap Tid, kunde i det høieste ofre 1 Time dertil, om Diskussion ønskedes, og at Tiden til Benyttelse af Ordet derfor maatte begrænses, hvorefter den valgte Dirigent foreslog 15 Minutter til hver Taler.

Formentlig er nævnte Foredrag, naar dette skrives i radikale Aviser allerede attesteret som klart og overbevisende, overensstemmende med det vanlige ved lignende Leiligheder. Det syntes imidlertid som om Gaardbruger Drevland, der var tilstede ved Anledningen, maatte være af anden Opfatning, idet han erklærede det for mening løst at invitere til 1 Times Diskussion med 15 Minuter Taletid ligeoverfor et saa langt Foredrag med forskjelligartet Indhold, hvortil han for sin Part behøvede mindst 1 Time for Behandling og Imødegaaelse. Første Taler tilstodes da ½ Time, de følgende 15 Minuter. Under den paafølgende Diskussion viste det sig, at Drevland havde gode Grunde til Anke mod den korte Tid, idet Imødegaaelse kun delvis var mulig. Derunder erklærede han, at naar der maatte foreligge fyldestgjørende Udredning for, at egen Udenrigsminister under Unionen praktisk og uden Ulempe kan føres ud i Livet, var dette det Alternativ, som tiltalte ham mest, og som han derfor helst saa gjennemført; kunde dog vanskelig forlige Hagerups Paastand om, at dette allerede fra 1814 af indeholdes i Grundloven, med Konstitutionskom. Udtalelse i 1818 om saadan Theori som barnagtig, og Forsøiningen endog som skadelig, eller med Storthingets Forhandlinger desangaaende gjennem Aarene eller med Sars's Brochure af 1886 hvori diplomatiske Sager gjentagende betegnes som Fællesanliggender — eller med Bjørnsons: „Dundrende Dumheder", Arctanders Udtalelser 1891 gaaende ud paa, at dertil naturlig udfordres Grundlovsforandring hvilket sidstnævnte som Jurist, forhenværende Statsraad og dertil god Venstremand vanskelig kunde finde paa at docere, om Grundloven iforveien derom indeholdt det fornødne. Den gode Murer fandt paa Raad. Det var ikke saa naturligt om Mændene i 1818 betegnede som barnagtigt, hvad de ikke magtede at gjennemføre. Angaaende Drevlands Citater fra ældre og nyere Tid, vilde han ikke vide af, hvad Venstres Ledere tidligere havde ment og sagt; det var bare „Sprøita" det; nutidens Tale var den gjældende. Desuden hævnede det sig at citere; han kunde ogsaa citere, og dermed førte han til Torvs noget om en Høiremand, som under Forhandl. om Formandskabsloven skulde have udladt sig med, at hvis Vedtagelse skede, vilde han sige de norske Fjelde Farvel, hvorunder en Medrepræsentant skulde have ladet falde, at disse i Tilfælde vilde svare „vel vel". Formentlig indsaa Størstedelen af Forsamlingen, at denne Løben ind i anden Gade efter Citat om Ting, som passede til foreliggende Sag som „Dyreskaft" til „goddag", ensbetydende med en Faliterklæring vedrørende den fremsatte Paastand. Drevland fremholdt, at saa generende det end maatte føles, fik man finde sig i at erfare anvendt den „Sprøita" som er istandbragt af offentlige Mænds alvorlige Tale i Ombuds Medfør og optegnet ved offentlig Foranstaltning, og at det vilde forsigtigst at udsætte med at give senere faldne Udtalelser Kurs, til det viste sig, hvorvidt kommende Udtalelser maatte godkjende eller tilsidesætte dem. Paa Forespørgsel om hvor Grundlovens Udenrigsminister tænktes boende opgav han Kristiania, hvortil Drevland bemærkede, at hvis det med Datidens Befordringsmidler og som Følge deraf medgaaende lang Tid for Bud eller Post mellem begge Hovedstæder skulde have været Forudsætningen, fortjente Mændene af 1814 neppe Attest for fuldt forstandige og skjønsomme, hvilken Bemærkning Hagerup lod passere umodsagt.

Angaaende Affnittet om Retfærdigheden indad indrømmede Drevland, at der viste sig baade Misnøie og Utaalmodighed, især hos Folketalere, som overbød hverandre i at skildre de Stemmeretsløse, om Tilsidesættelse og Mishandling, medens Stemmeberettige ved Undladelse af at benytte den, og stemmeretskvalificerede ved Undladelse af at erhverve Stemmeret ikke netop førte noget stærkt Bevis for Følelse af Tilsidesættelse og Mishandling. Han erklærede for eget Vedkommende at have hørt til de sidste, idet han stærkt skred mod Firtiaarsalderen, da han erhvervede Stemmeret, uden i mindste Maade at have mærket noget til Tilsidesættelse eller Mishandling. Anbefalede nogen Udvidelse af nuværende Stemmeretsregler. Foredragsholderens Paastand om, at ingen tidligere stemmerettiget tabte ved Indførelse af almindelig Stemmeret fandt Drevland ikke stadfæstet ved Henvendelsen til Statsmagterne af Indvaanere i Skedsmo om Herredets Deling for at modvirke Følgerne af Stemmeretsudvidelsen i 1884, fandt hellerikke Paastanden om den almindelige Stemmeret som virksomt Middel mod Socialismen stadfæstet ved den Kjendsgjerning, at vort Land med begrænset Stemmeret husede et forsvindende Faatal Socialister, medens der i Tydskland med almindelig Stemmeret flommede af det Slags Folk. Bevis syntes helst førende i modsat Retning. Ogsaa disse Indvendinger forbleve ubesvarede. Videre fremholdt Drevland som nyttigt at blive bekjendt med Ordlyden af den Stemmeretsregel hvorefter ifølge Foredragsholderens Anbefaling alle til Samfundet ydende skulde faa Stemmeret, idet saadan Regel ikke antages at findes blandt de mange nuhvilende Forslag, uagtet der iblandt disse ogsaa fandtes dem, der omfattede Kvinder, Fallenter og Fattiglemmer som stemmeberettigede. Da Drevland var i den heldige Omstændighed straks at kunne dokumentere Rigtigheden, forlod han Offensiven igjen og retirerede med Forsvar for sidstnævnte som stemmeberettigede. Efter videre Bemærkninger fra Drevland og gjentagne Provokation om de vordende Stemmeretsregler, erklærede Foredragsholderen, at han straks maatte afsted, — saa kom Rosinen i Polsen — at han derfor vilde benytte det sidste Ord til at modvirke Drevlands mulige Bagtanker med at fremdrage Skræmmebilleder; der var ingen Fare forhaanden; thi som bekjendt, og vel ogsaa for Drevland, kunde man vedtage nokaa mange nye Love uden at det havde Indflydelse paa de ældre Bestemmelser, som blev staaende ved Magt, til de udtrykkelig sattes ud af Kraft. Drevland var imidlertid ubarmhjertig nok til ikke at lade ham beholde det sidste Ord, idet han erklærede Hagerups Retsbelærelse liggende udenfor alle Land, idet det maatte være indlysende for alle, at naar Grundlovsbestemmelsen med Paaskrift: Grundlovens § N. N. skal herefter lyde som følger o. s. v. vedtages, da er ved Antagelsen af vedkommende Grundlovsbestemmelse den tilsvarende ældre sat ud af Kraft. Foredragsholderen udbragte sluttelig: „Leve et frit selvstændigt Norge", hvorefter han fandt Stunder til en Afstikker i modsat Retning af dette Maal. Idet han erfares forelobig at være bleven erindret for trofast Arbeide, tør man herstedes vanskelig haabe for det første at drage yderligere Nytte af hans indsigtsfulde Veiledning.

Kvedfjord 18/7 94.

Tilhører.

Stillingen

kan i flere Amter blive slig:

Til Valgmænd vælges:

a) Radikalere, der er for almindelig Stemmeret
b) Radikalere, der er mod alm. Stemmeret
c) Moderate Venstremænd (Centrum)
d) Høiremænd.

Man kan tænke sig det Tilfælde, at der i det hele skal vælges 80 Valgmænd.

Deraf bliver f. Ex. 36 Tilhængere af almindelig Stemmeret, 10 Modstandere deraf, som dog kalder sig „rene Venstremænd," 20 moderate Venstremænd og 14 Høiremænd.

Altsaa 36 for og 44 mod almindelig Stemmeret.

Men naar disse 80 Valgmænd møder sammen paa Distriktsforsamlingen, da forsamles alle 46, der kalder sig „rene" til et Fællesmøde for at enes om Storthingsmænd.

Selvfølgelig bliver det da de 36, hvis Kandidater gaar igjennem ved Prøvevalget, allesammen saadanne, som har forpligtet sig til at gjennemføre Landsvenstremødets Program, den almindelige kommunale Stemmeret medindbefattet.

De 10 vil da formentlig i Regelen lade sig binde til at følge Flertallets Afgjørelse, og der vælges paa Distriktsforsamlingen med 46 mod 34 Stemmer Kandidater, der er bestemte Tilhængere af den almindelige Stemmeret, uagtet Flertallet af Amtets Valgmænd er afgjort imod denne Programsag.

Men det kan vel ogsaa etsteds hænde at de 10 „Rene", der ikke er enig med de 36 om Stemmeretten, anser dette Spørgsmaal for at være saa vigtigt, at de ikke vil yde en Haandsrækning til at gjennemføre, hvad de absolut fordommer.

De vil imidlertid ikke lade sig bevæge til at søge Overenskomst med de Moderate. Dette vilde være, som det saa smukt heder i den ledende Kristianiapresse, at „forraade Venstres Sag". De kaster altsaa bort sine Stemmer, og de 36 sætter sine Kandidater igjennem med samme Sikkerhed, som om de havde de 10 med sig. Thi det moderate Venstre og Høire har kun 34 Stemmer.

Med 36 mod 44 Stemmer sættes almindelig Stemmeret igjennem.

Og det kan hænde at bare 2000 af 6000 Urvælgere er for almindelig Stemmeret, men 4000 imod den.

De 36 ægte Radikalere kan nemlig være valgt i sine Prestegjæld af Stemmeberettigede, af hvilke en større Del er imod almindelig Stemmeret, men alligevel stemte paa dem for ikke at støtte det moderate Venstre eller Høire. Paa den anden Side kan Antallet af Tilhængere af almindelig Stemmeret være forsvindende lidet baade i de 10 „rene" men ikke ægte radikale Valgmænds Distrikter og i de Præstegjæld, der sender moderate eller konservative Valgmænd. Ja 2000 af 4000 kan endog være høit regnet.

Men paa Grund af den radikale Partidisciplin seirer de 2000 over de 4000.

Resultatet bliver omtrent, som om der stod i Grundloven, at dens Bestemmelser kan forandres, dersom Tredjedelen af de Voterende stemmer for.

Slig kan det virkelig gaa, naar Venstremænd, der har ladet sig blænde af de pralende Ord om „Norskhed", „Selvstændighed" osv., har en saa ubetvingelig Lyst til snarest mulig at plante Knytnæven i Svenskernes Ansigt, at de, bare for at faa denne Lyst tilfredsstillet, for evig og altid sælger Norges Bønders grundlovsmæssige Førstefødselsret.

De Venstremænd, der ikke „tør" sige sig los fra Radikalismen af Frygt for at blive mødt med de samme Skjældsord, som de saa ofte har hørt anvendt mod moderate Mænd, og som de kanske endog selv har brugt, bør agte sig for, hvad de gjør. De kunde komme til bagefter at græde sine blodige Taarer over sin Kortsynthed og sin feige Frygt for Kristianiapressens Hundepisk.

De radikale Kristianiablade lover nu sine Meningsfæller, at de skal beholde Kristians Amt. Selvfølgelig gjør disse Blade derved Regning paa at Mænd, som deler Thorstein Lundes Anskuelse i Stemmeretsspørgsmaalet, skal yde sin Haandsrækning til almindelig Stemmerets Indførelse.

Radikalerne spiller nu den samme Rolle som Embedspartiet i gamle Dage. De vil ikke lade de norske Bønder beholde den dem efter Grundloven tilkommende Magt. Men de er listigere end Embedspartiet var. De lader Bønderne selv, frivillig, udlevere sin Magt.

Kniv mod Politiet. En i Helgesens Gade boende Stenarbeiders Datter og Sønnekone indfandt sig for nogen Tid siden paa Rodeløkkens Politivagt og bad om Hjælp, da Faderen og Sønnen var i Slagsmaal sammen, ligesom den første ogsaa havde været voldsom baade mod sin Kone og en af Døtrene. Da der ikke straks kunde følge nogen med, blev Budet gjentaget med Besked, at Hjelp var paatrængende nødvendig. 2 Overkonstabler begav sig da til Stedet og fandt Kvinderne meget forskrømte ude paa Gangen og de to Mænd alene inde; de var da rolige, om end noget berusede. I Kjøkkenet laa imidlertid alting hulter til bulter, en Suppekjedel var væltet, saa Indholdet var flydt ud, og et Bord og etpar Stole revet overende med m. m.

Politiet forsøgte først forgjæves at faa Sønnen til at forlade Huset og begive sig til sit eget Hjem, og det var først, da det ikke lykkedes, at de paa Kvindernes indtrængende Anmodning og da de vidste, at Manden, naar han er beruset, pleier at være brutal, bestemte sig til at medtage ham til Politistationen. Herunder gjorde han straks al den voldsomme Modstand, som han kunde, ved at stritte imod og kaste sig overende paa Gulvet, og han assisteredes herunder kraftig af sin Søn, som nu glemte sit tidligere Uvenskab med Faderen. Under et Tag, som Sønnen herunder tog i en af Konstablerne, opklorede han denne adskilligt i Ansigtet, og under Faderens Transport nedover Trappen for han efter og tilføiede den anden af Konstablerne et Knivstik i Laaret, efter hvilket Konstabelen var tjenstudygtig i 25 Dage.

De idømtes af Meddomsretten 21 ds. henholdsvis 10 og 20 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Skomagerstreiken i Bergen, der nu har varet i ca. 5 Uger, er ifølge H. O. endt med det Resultat, at Svendene har gjenoptaget Arbeidet paa de gamle Betingelser.

Salget af Rafossen i Kvinesdal til et tysk Konsortium, der disponerer over 10 Millioner Mark er ifølge H. O. nu approberet. Selskabet vil anlægge en Fabrik til Udvinding af Alluminium og Metaller ad elektrisk Vei. Fossen har 15000 Hestekræfter. Flere Tusinde Mand vil her faa Sysselsettelse. Grosserer Kristensen med Assistance af Statsraad Nysom, Kaptein Aas og 2 Underofficerer undersøger og kartlægger nu Jernbane til Oie. Arbeidet paabegyndes i Vinter. Norsk Kapital kan deltage.

Storthinget

har været sammen 175 Dage, den længste Session siden de aarlige Storthings Indførelse, naar undtages Streikeaaret 1892. Samlingstiden har været:

i 1871	. . . 95	Dage
i 1872	. . . 108	"
i 1873	. . . 129	"
i 1874	. . . 125	"
i 1875	. . . 131	"
i 1876	. . . 134	"
i 1877	. . . 133	"
i 1878	. . . 141	"
i 1879	. . . 140	"
i 1880	. . . 144	"
i 1881	. . . 142	"
i 1882	. . . 141	"
i 1883	. . . 143	"
i 1884	. . . 158	"
i 1885	. . . 137	"
i 1886	. . . 142	"
i 1887	. . . 157	"
i 1888	. . . 157	"
i 1889	. . . 153	"
i 1890	. . . 159	"
i 1891	. . . 157	"
i 1892	. . . 193	"
i 1893	. . . 172	"
i 1894	. . . 175	"

Næsten det halve Aar er gaaet med.

Amerikanske Maskinkompagni ønsker oplyst, at Mac Cormicks Slaamaskiner ikke deltog i Konkurancen ved Tromsøudstillingen.

Bismarck skal have en aarlig Indtægt af 370,000 Kr.

Ved et Universitet i Tyskland er der en Professor i de orientalske Sprog, der er 89 Aar gammel, og som har anmeldt, at han ogsaa efter Sommerferierne fortsætter med at holde Forelæsninger.

Egen Udenrigsminister. Hr. Bjørnstjerne Bjørnson oplyser i Dagbladet, at Venstres ledende Mænd allerede i 1886 var paa det Rene med, at de vilde kræve særskilt norsk Udenrigsminister.

De stod altsaa, efter Bjørnsons Paastand, baade i 1886 og i 1891 frem i Storthinget og lagde Dølgsmaal paa Sandheden. I 1886 sluttede de sig til Sverdrups Tanke om Fællesminister og i 1891 benægtede de, at Dagsordenen sigtede mod egen Udenrigsminister, men samtidig var de i sine private Samtaler fuldt paa det Rene med, at de ikke vilde gaa med paa nogen anden Ordning. Dette er „norsk Ærlighed".

Rovervæsenet i Italien. Ifølge et Telegram til „Berliner Tageblatt" fra Rom af 21de Juli blev et Selskab Godseiere og Embedsmænd med Damer, der befandt sig paa en Udflugt i Roms Omegn, samme Dags Morgen i Nærheden af Albano overfaldt af en Bande paa 6 Røvere og fuldstændig udplyndret. Dette er — som Tribuna indigneret fremhæver — det tredie Overfald af denne Art i Provinsen Rom i Løbet af en Maaned.

Fra østre Toten skrives til os: For 2 a 3 Uger siden begyndtes Slaataanen; men paa Grund af dette stadige Regnveir er endnu forholdsvis lidet kommet i Hus, derimod er slaaet og hæsjet en hel Del. Høets Kvalitet er over alt god, derimod Mængden er meget forskjellig. Efter Mjøsstranden og i det laveste af Bygden, hvor Sneen gik tidlig af i Vaar er meget Syulbraane og Kløveren for det meste aldeles borte og vil det saaledes blive noget under et Middelsaar, derimod paa de høiere liggende Dele af Bygden laa Sneen længer, der er Kløveren til og vil det blive meget over et Middelsaar i udbytte. Ageren og Poteterne staar meget lovende.

Den paa Bygden værende Kondenseringsfabrik har igjen optaget Driften. Den betaler nu meget gode Priser for Melken, saa det var ønskelig, om den nu kunde komme til at gaa, og saaledes modtage hele Bygdens Melkemængde.

Professionelle Lommetyve.

Fra Meddomsretten.

Den 14de f. M. ved Middagstid blev en Dame fra et Vindu i 3die Etage i en Gaard i Kongens Gade opmærksom paa 2 unge Gutter, som nede i Gaden gik ganske tæt efter en Dame, og det saa for hende ud, som om den ene af dem holdt Damen i Kjoleskjørtet, og straks efter saa hun, at denne Person tog op af Damens Kjolelomme en mørk Gjenstand, som hun antog for at være en Portemonæ. Begge Gutter vendte derpaa om og gik hen mod Prinsens Gade, hvor de en Stund kom ud af Sigte for hende, men de kom kort efter tilbage og gik ogsaa da paa en mistænkelig Maade efter en Dame. Hun fik nu budsendt Politi, som anholdt dem, og da den bestjaalne Dame ogsaa kort efter anmeldte Tyveriet, blev dette dem fuldt overført.

Forbryderne, som viste sig at være 2 af vore mere rutinerede Lommetyve, Harald Hansen „Præsten" og Harald Marinius Hansen „Labben," er begge 19 Aar gamle og tidligere en Række af Gange dømte for Lommetyverier, og i Betragtning i skjærpende Retning af, at de saaledes maatte ansees som professionelle og ihærdige Lommetyve, idømtes de af Meddomsretten 23de ds. Strafarbeide i henholdvis 9 og 6 Maaneder.

Forhør over Præst. Sognepræsten i Høgsfjord, Stavanger Provsti, skal ifl. „Aftp." fra Prædikestolen paa en utilbørlig Maade have talt til en stor Del af Menigheden, fordi den ikke i et Skolespørgsmaal sluttede sig til Prestens Mening — det gjaldt nok Valg af en Forklaring — og Følgen blev, at omtrent Halvparten af Menigheden straks fjernede sig fra Kirken under Prædikenen.

Forholdet mellem Menigheden og den radikale Sognepræst, Hr. J. B. Gregussen, skal nok i det hele være af en mindre god Art, og Kirkedepartementet skal derfor have fundet sig befoiet til at lade Forhør optage i Sagens Anledning.

En Usandhed

som de radikale Blade aldrig blir træt at at gjentage, er den, at „Norskæderbladet" Nya Dagligt Allehanda er et svensk Regjeringsblad og dets Udtalelser det svenske Regjeringspartis Mening. Enhver, der har selv det ubetydeligste Kjendskab til svenske Forhold ved, at hverken „Svenska Dagbladet" eller „Nya Dagligt Allehanda" repræsenterer andet end en ganske aflægs Reaktion, der modsætter sig alle liberale Skridt af den svenske Regjering. „Stockholms Dagblad" derimod, det mest udbredte Hovedstadsblad, er et meget nøiagtigt Udtryk for den svenske Regjerings Holdning i Unionsspørgsmaalet.

Er vor radikale Presse virkelig saa læns for gode Argumenter, at det er nødt til at byde sine Læsere N. D. A's unionsfiendtlige Artikler som svenske Regjeringsudtalelser? Vi vil karakterisere denne Optræden som Ringeagt for Vælgernes sunde Skjøn.

Kammermusikfoireer af franske Kunstnere. Ifølge Meddelelse fra Brødrene Hals's Koncertbureau er det muligt, at den berømte „Pariser Trio" — Herr Breitner Piano, Fru Breitner-Haft Violin, og Herr Ronchini Violoncelle — i Løbet af Høsten vil komme til Kristiania for at koncertere.

Trioen, der nyder stor Anseelse i Paris, har sidste Vinter koncerteret i Tyskland og bl. andre Steder besøgt Berlin, hvor den har gjort stor Lykke og af Kritiken er bleven omtalt i de mest rosende Udtryk, som noget af det bedste man har hørt i Berlin paa Kammermusikens Omraade.

„Vær ikke bekymrede for Livet". Spurgeon fortæller følgende af sin Bedstefaders Livshistorie. En Dag døde hans eneste Ko, af hvilken den fattige Familie havde en væsentlig Del af sin Næring. Bedstemoderen var yderst nedbøiet og udtalte sin Bekymring for hvorledes det nu skulde gaa; men Manden trøstede hende og sagde: „Du maa ikke sørge for os! Han ved vi maa have Melk til Børnene". — og se, Morgenen efter fik han Brev med 20 Pund (360 Kr.) fra Hjælpekassen for trængende Præster. Han havde aldrig begjæret nogen Understøttelse fra denne Kasse; men den Dag, da Koen døde, havde Bestyrelsen været samlet for at raadslaa om Uddelingen af Kassebeholdningen, og der var da bleven 5 Pund i Kassen. En af Præsterne sagde da: „Hvad om vi sendte de 5 Pund til den fattige Pastor Spurgeon i Essex; han kan sikkert trænge til dem". Formanden svarede: „Det var et godt Indfald; jeg ved, hvordan han sidder i det, og jeg vil gjerne lægge 5 Pund til". — Alle fulgte det givne Exempel, saa der i det hele blev 20 Pund. Ingen af dem vidste, at Koen var død. Men Gud vidste det og lod ikke sin trofaste Tjeners Tillid blive bestjæmmet.

Forsvunden og ikke gjenfunden Barn. I Begyndelsen af Mai Maaned skulde et 11-aarsgammelt Barn fra Indalsaasen nær ved Stydsstationen Garnæs i Buku gaa et Ærinde til en nærliggende Nabogaard. Siden har man hverken seet eller hørt om Barnet, uagtet der i flere Dage efter dets Forsvinden blev søgt efter det af en Mængde Mennesker. Man formoder, at Barnet, der formodentlig er bukket under, paa Hjemveien er slaaet ind paa en til Fjeldet førende Sti. Man har seet Spor efter det, hvilket tyder paa, at Barnet paa den Maade er gaaet vild. Barnet var noget underlig af sig og var for et Par Aar siden borte i 3

Dage, men gjenfandtes den Gang siddende under et Træ i en Skovdale.

At en Ørn skulde have bortført det, er lidet troligt. Derimod kan maaske Ulven have passet Leiligheden til at bemægtige sig Liget.

(N. T.-B)

En Person havde Nat til iforgaars sat sig paa en Bænk ved Storthingsbygningen for at hvile sig lidt; men da han i Aftenens Løb havde drukket en Del, saa at han var noget træt, sovnede han snart ind, og da varede det ikke længe, før en ubuden Gjest indfandt sig og begyndte at trække en Guldring af den Sovendes Finger. Herunder vaagnede han imidlertid og saa, at en ukjendt Person stod lige foran ham. Ved at undersøge i sine Lommer, savnede han sit Gulduhr, som den listige Tyv allerede havde faaet fat i og stukket ind i Foret paa sin Jakke.

En hidsig Kone indfandt sig forleden Dag hos en „Veninde" af sig ude i Smalgangen. Hun for uden videre løs paa denne og slog til hende flere Gangr, ligesom hun om Natten kom tilbage og slog ifstykker 15 Vindusruder i „Venindens" Leilighed.

Kina og Japan. Man mener nu at kunne forebygge et Sammenstød mellem disse to Magter i Anledning af Tvisten om Korea.

Panamaskandalen. Arvingerne efter Minister Barbe er dømt til at betale Selskabets Bo tilbage 550,000 Francs, som Barbe havde modtaget af Baron Reinach.

For nogen Tid siden var en Bonde fra Hedemarken en Tur her i Byen, og medens han stod paa Stortorvet og læste paa en Annoncesøile, kom en Person bort til ham og falbød nogle Pantesedler. Bonden indlod sig med hamog blev i Følge med ham paa forskjellige Restaurationer og afkjøbte ham herunder flere Pantesedler og udløste ogsaa de paa nogle af Sedlerne pantsatte Gjenstande, endel Gangklæder og et Uhr. Gangklæderne lagde han derefter ind til Opbevaring paa en Restauration, hvor de var sammen inde. Da de skiltes om Aftenen, gik Sælgeren imidlertid tilbage til denne Restauration og sagde, at han skulde hente de indlagte Klæder og fik dem ogsaa udleveret, hvorefter han paany pantsatte dem og forbrugte Pengene. Han er 23 Aar gammel og tidligere ustraffet, og under Hensyn til den skammelige Maade, hvorpaa han havde sat sig i Besiddelse af de Klæder, som han nys forud havde følgt, idømtes han af Meddomsretten igaar Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage.

En ældre Brevskriver paa Vestoplandene sender os følgende vel begrundede Artikel:

Programpolitiken.

Siden man opfandt at opstille bestemte Programmer til Valgene, er Uklarheden, Forvirringen øget, ikke, som ment, det modsatte. Saaledes vilde det imidlertid ikke være, om de ledende Politikere, der opstiller Programmerne, tog med Hensyn til Sagen. Slig, som de nu tillaves, er sjensynlig Partihensynene og Taktiken det altbestemmende.

Om saadant er heldigt for Landets Udvikling og hensynsfuldt ligeoverfor Vælgerne, er en anden Sag.

Et Program bør ikke omfatte et halvt Dusin vigtige Sager. Ingen kan vente, at en Mand er enig i alle.

Især af store, gjennemgribende Sager, maa der kun være en, forudsat da, at det at appellere til Folkeviljen ikke blot er Humbug.

Er det virkelig Folkeviljen, man ønsker, maa man ikke tyrannisere den. Og et Tyranni, blir det, naar 2 saa gjennemgribende Reformer som almindelig Stemmeret og eget Udenrigsstyre, gjennemført i Tilfælde ved Sprængning af Unionen, opstilles paa et og samme Program.

Det maa nemlig forudsættes, at Tusinder af Landets Vælgere er for den ene og mod den anden.

Hvad skal de da gjøre? „Bøie sig for Partiet," er Svaret.

Men bøie sig for Partiet er at bli tyranniseret af dette.

Et frit Folk i Valg har kun at bøie sig for sin Overbevisning.

Almindelig Stemmeret og „Skarnæslinien" er jo af de Radikale ikke alene opstillet samtidigt, men ogsaa som lige vigtige.

Lad os antage, at ¾ af Landets Vælgere er mod almindelig Stemmeret, men for Skarnæslinien i Udenrigsspørgsmaalet. Lad os ligesaa antage, at de gaar med paa den første Sag for den sidstes Skyld. I saa Tilfælde faar vi almindelig Stemmeret mod Folkets Vilje. Og det er ingenlunde usandsynligt.

Men sandsynligst er det dog, at begge disse farlige „Linjer" blir betraadt mod Flertallet blandt Landets Vælgere. Er Vælgerne svage nok til at lade sig vildlede i Agitationen, dels af Partifanatisme ved ret og slet at bøie sig for Partiet, trods de er mod de opstillede Sager, dels ved at lade sig lede til at gaa med, om de er helt mod den ene Sag og delvis for den anden, saa kan altsaa begge Sager tilsammen faa Flertal, om de end i Landet hver for sig kun har Mindretal.

Dette er sørgelige Forhold og er det paa den Maade den saa meget omtalte Folkevilje skal frembringes, saa — kan man være fristet til at sige — Gud hjælpe os for den.

Men det gjælder sandelig for enhver Mand, som sætter Sag over Personer og Fædrelandet over Partiet, at tænke vel og handle selvstændigt. Hverken Partifanatisme eller Ærgjerrighed maa afholde en selvstændig Mand fra at handle efter, hvad han i sit Hjerte finder ret og bedst for sit Land. Dette gjælder i høiere Grad, jo større Sager der foreligger til Afgjørelse. Og i vor konstitutionelle Historie skal man neppe finde Sager opstillet til et Valg som i den Grad vil blive af gjennemgribende Betydning for Landets indre og ydre Forhold som netop ved det forestaaende.

Det kan synes haardt nok for en Venstremand ved Valg at alliere sig med det Parti, han tidligere har bekjæmpet. Men om dette paa sine Steder er nødvendigt ved forestaaende Valg, saa vil det derfor ikke altid bli Tilfældet. Naar det forsigtige Fremskridtsparti har samlet og selvstændigt organiseret sig, er det at haabe, at det alene vil blive det seirende.

De Radikales Program i Særdeleshed og tildels ogsaa andre underordnede Programmer udover Landet er opstillet i altfor spekulativ Hensigt. Derfor gjælder det at være selvstændig og ikke lade sig vildlede af uvedkommende Ting. Man maa sætte Sag over Personer og Ærlighed og Fædrelandet over Partiet.

a.

Forhør ianledning Dokument 1.

Rigsadvokaten har efter Begjæring af fhv. Statsraad Dahll beordret Forhør optaget i Anledning af de i Dokument No. 1 indeholdte Sigtelser mod Hr. Dahll.

Anarkistloven er af det franske Deputeretkammer bifaldt med 278 mod 163 St. Dens Vedtagelse i Senatet er sikker.

Lederne af den sidste Streik i Amerika er løsladt mod 7000 Dollars i Kaution. Processen mod dem er udsat til Septbr.

Frasagt sig Gjenvalg har følgende: Hr. Statsraad Bonnevie for Fredrikstad, Advokat Heiberg (Hamar), O. Nilsen (Romsdal) Sorenskriver Fasting (Kr.sund), Teige (Kristians Amt). og L. Solberg (N. Trdjm.)

Fiasko.

Den sidste Debat.

Aftenen før Storthingets Opløsning fandt der som bekjendt en kort, men skarp Debat Sted om de tilfældige Udgifter, som af Budgetkommiteens radikale Flertal var reduceret fra 180,000 til 24,000 Kr.

Vi supplerer vort i forrige No. leverede Referat med følgende, der er hentet fra de officielle Storthingsreferater:

Bøckman: Hr. Løvland forsøgte at snakke Sagen bort. Hr. Ullmann kjendte altsaa vel de af Statsministeren meddelte Oplysninger. Hvis der var Sammenhæng i den ærede Budgetkomité-Formands Tankegang, saa maatte det være Meningen, at Regjeringen skulde f. Ex. lade Koleraen regjere uden at træffe Forføininger mod den. Man kunde ikke faa nogen bedre Illustration til, hvilken Fiasko det hele var.

J. Utheim replicerede til Statsminister Stang.

Ullmann havde ikke noget med at anvise det Stangske Ministerium, hvad det skulde gjøre og ikke gjøre. Bevilgningen var der, og det Stangske Ministerium, fik se, hvordan det kunde greie sig.

Bøckman: Hr. Ullmann havde da gjort, hvad han kunde, for at vort Land skulde staa værgeløst ligeoverfor Koleraen. Men han opnaaede det ikke, fordi der var andre Mænd, som ikke vilde finde sig i, at vort Land skulde lide, fordi Ullmann er misfornøiet med den politiske Tilstand.

Ullmann: Det saa ud, som om Hr. Bøckman opfattede Sagen anderledes end D'Hrr., som sagde, at det hele ingen Ting havde at betyde?

Bøckman: Net, han og hans Meningsfæller opfattede Sagen ligedan. De var enige i, at Ullmanns Optræden var en Fiasko.

Ullmann: Man var ikke sint over ingen Ting? Og Hr. Bøckman var ikke vred, fordi Tal. havde gjort Fiasko. I saa Fald vilde Hr. Bøckman være smilende glad (Latter paa Galleriet. — Præsidenten: Stille paa Galleriet).

Bøckman: Glad eller ikke glad, — Fiasko var det ligefuldt; den saa allesammen.

Præsidenten henstillede, at man vilde holde sig til Sagen.

Bøckman: **Sagen er Fiasko!**

Rynning vilde ogsaa yderligere konstatere, at det var Fiaskoen, Sagen nu gjaldt.

Præsidenten vilde tillade sig at minde om, at her var Norges Storthing.

Rynning havde ventet denne Udtalelse for længe siden henvendt til Hr. Ullmann.

Præsidenten: Bemærkningen gjaldt alle.

Schweigaard. Nu opførte man altsaa Budgettet med 54,680,000 Kr. Det var i Virkeligheden 440,000 Kr. mere end Regjeringen havde opført. Tal. anså sig forpligtet til at oplyse dette ligeoverfor Budgetkomiteens Formand, som havde udtalt, at man kunde være sikker paa, at Budgettet ikke vilde blive bevilget med det Beløb, som Regjeriugen havde foreslaaet.

Ullmann forstod ikke, hvad Hr. Schweigaard sigtede til.

Sverdrup: Hr. Schweigaard mente bare, at der var bevilget flere Penge til det Stangske Ministerium end til nogen anden Regjering.

Schweigaard mindede om de Udtalelser, som Hr. Ullmann havde ladet falde, da Propositionen om Brændevins- og Maltbeskatningen var under Behandling. Da havde Hr. Ullmann sagt, at det slet ikke var Meningen at bevilge saa meget, som Regjeringen foreslog.

Ullmann sad ikke inde med Storthingets Bevilgningsmyndighed; han kunde ikke vide, hvad Storthinget vilde beslutte.

Schweigaard: Nei; men Taleren optraadte ofte saadan, at man maatte opfatte ham derhen.

Ullmann: Nei, det beroede paa den fuldstændigste Misforstaaelse af den ærede Repræsentant.

Fhv. Statsraad Konow har anlagt Injuriesøgsmaal mod Sorenskriver Bredal, der som før meddelt har stemplet en Udtalelse af Konow som Løgn.

Den britiske Eskadre — 5 Krigsskibe ankom til Hammerfest Nat til iforgaars.

Eskadren bliver liggende der i 3 Dage.

Norges Trælastudførsel har i dette Aars første Halvdel udgjort 949,323 Kubikmeter Trælast af de forskjellige Sorter; i første Halvdel ifjor udførtes 937,803 Kubikmeter.

Af Træmasse og Cellulose udførtes i første Halvaar 1894 11,757 Tons tør og 89,245 Tons vaad Træmasse og 16,802, Tons tør og 4567 Tons vaad Cellulose.

Landets Iseksport har i Januar—Juni udgjort 160,301 Reg.-Tons; dette er noget mindre end i samme Tidsrum 1893, da der udførtes 166,996 Reg.-Tons.

Storthingsvalget for Stavanger Amt er berammet til 3. Oktober.

Sultanen af Marokko har ladet sin Broder Muley og dennes Omgivelser arrestere som mistænkte for Delagtighed i en Sammensværgelse.

Det græske Kreditorudvalg er blevet enig om at jafslaa et af den græske Regjering nylig gjort Forslag, telegraferes fra Berlin.

Centrums Valgopraab.

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juli 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hævder vi, at Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelige Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig og skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisfede om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgelige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Der hos hævder vi Retmæssigheden og Nødvendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Tingmænd, der vil virke for deres Gjennemførelse. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Denne Artikel noteredes i Ugens Løb lidt lavere. Depechen fra Rio melder derfra Nedgang i Noteringen for Artiklen og det samme er Tilfældet i Santos. Det amerikanske Marked noterer ogsaa lavere end forrige Uge.

Sukker. Artiklen holder sig temmelig uforandret dog hellere med lidt vigende Tendens. Efterspørgselen er nu noget livligere i denne Artikel i vort Marked.

Korn. Heller ikke i denne Uge har vi at notere andet end lavere Priser paa saavel Rug som Hvede. Importen var i den sidste Uge 24,000 Hl. Rug og 16,000 Hl. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.15—00.00
Danziger Do.	—"—	„	9.25—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.50—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Til Høstsæd

Kunstige Gjødningsstoffe

garanterede til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug**, acclimatiseret norsk **Probsteirug**, udmærket Stamme, samt **Græsfrø** hos

A. Michelet,
Christiania. (521)

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Efter Lunchen meddelte Lady Dunluce mig, at hun vilde kjøre ud. Hun vilde tage til Ellerslie forat afgjøre nogle Forretningsanliggender med sin Bestyrer, Mr. Orlebar. Hun sagde mig, at jeg vilde faa en meget kjedelig Eftermiddag, da hun havde meget at afgjøre med Mr. Orlebar, men jeg forsikrede hende at jeg vilde benytte Tiden til at bese mig i det Hus, hvor hun er født og opdragen, og ikke vilde tænke paa at kjede mig.

Hun havde Ret alligevel. Eftermiddagen var ubeskrivelig trist, thi den Fornøielse jeg fandt i at streife om i Huset var snart forbi, og da havde jeg ikke andet at gjøre end at gaa ned i Haverne. Ensomt og tungsindig vandrede jeg omkring, mine Tanker var ikke de behageligste. Hvad saa end Husholderskeu tænkte paa, saa faldt det hende ikke ind at byde mig en Kop The.

Klokken var over seks, da Lady Dunluce kom ind til mig i Salonen. Hun saa medtaget og træt ud efter den lange Samtale med Mr. Orlebar. Hvis deres Samtale kun havde dreiet sig om Pengeaffærer, saa skulde man tro at hun stod paa Randen af en Ruin; men jeg tror ikke Pengesorger har noget at gjøre med hendes daarlige Humør.

Under Hjemturen talte hun neppe et Ord til mig, og hun viste sig ikke ved Middagsbordet. Vi blev underrettet om, at hun led af Hovedpine og matte holde sig paa sit Værelse. Hendes ugifte Tante, Lady Selina Mountford, en gammeldags Person,

en pludselig Ide, og den bragte ham til at gyse, — han vilde ikke give den Rum i sit Hjerte.

„Men, hvis den arme Mand var ilive, hvorfor skulde han lade ti Aar hengaa uden at lade høre fra sig — uden at skrive til Dem, som han skyldte saameget?"

„Af en eller anden Grund har han maaske ikke kunnet skrive."

„Det er ikke let at tænke sig nogen Grund. Hvis han levede var jo en saadan Taushed et Tegn paa den groveste Utaknemmelighed."

„Nei, nei! Hvad jeg gjorde var ikke meget værd! Det var sandsynligvis det værste jeg kunde gjøre, — det værste for hans gode Navn, thi det overbeviste Folk om hans Skyld. Jeg har kanske faldt i den Snare, som blev udsat for ham og mig. Han havde ingen Grund til at være taknemmelig, og der kan være Grunde, hvorfor han har afbrudt al Forbindelse med os. Kanske har han gjort det af Hensyn til mit Rygte og for at værne derom."

„Ja, jeg er enig med Dem, men jeg fatter ikke, hvorfor han efter ti Aars Taushed skulde nærme sig Dem paa en saa forunderlig Maade, som denne," sagde Orlebar, idet han pegede paa Papiret, der indeholdt de usammenhængende Ord, nedskrevne med Blyant.

„Skal jeg fortælle, hvad jeg har tænkt, naar jeg har lagt vaagen om Natten? Jeg afskyr at tale derom, men jeg kan ikke udfinde nogen anden Grund.

Selvbinderen „Adriance".

Garanteret som *Verdens letteste Selvbinder* (Vægt og Trækkraft).

Forlang Prospekter gratis tilsendt.

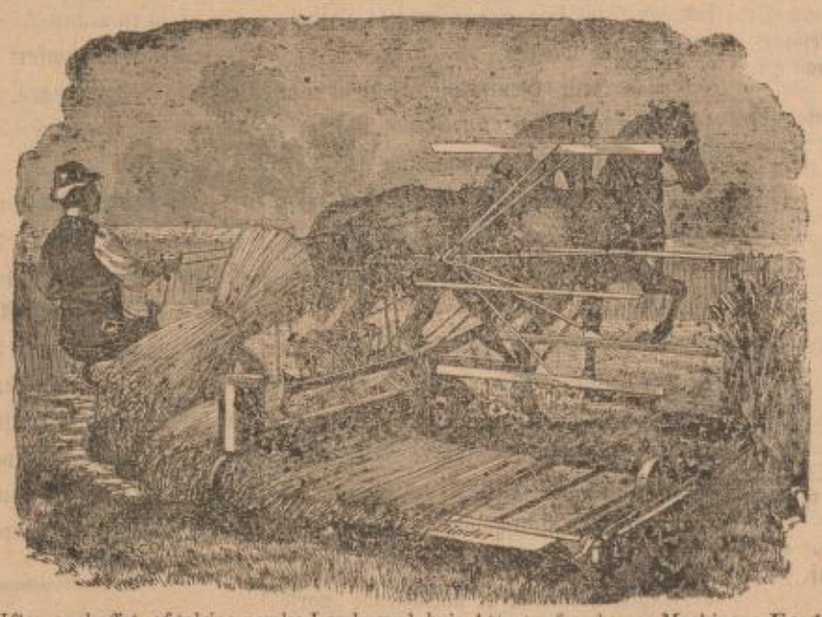

Allerstørste, praktiske Garantier.

Ifjor anskaffet af talrige norske Landmænd, hvis Attester fremhæver Maskinens ***Fortrinlighed for norske Forholde, usedvanlige Letgang*** (kun 2 Heste hele Dagen), ***letvindte Haandtering, sindrige Konstruktion og store Holdbarhed.***

Seirede atter den 8de ds. ved Konkurrance i Chalon S/M over 10 af de ellers mest anseede Selvbindere.

Heyerdahl & Co.

Generalagenter for Norge.

Ifølge Telegram fra Tromsøudstillingen tilkjendtes vore Maskiner aller høieste Udmærkelse: Guldmedalje.

Mc. Cormick's Selvbindere og Slaamaskiner

sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,

(lige ved Pipervigsbryggen) **Christiania.**

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** Grændsen ved Torvet Kristiania.

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

JacobsensFarveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

Betydelig Skov tilsalgs.

Frodalsmarken ved Høversjøen — 4 a 5000 Maal — indeholdende flere Hundrede Tylvter grovt Tømmer er i kort Tid tilsalgs ved undertegnede Eier.

Balke i østre Toten, 16. Juli 1894.

(H. O.) **A. Balke.**

Frølichgaarden.

Stort nyt Lager af:

Tapeter & Border

fra renomerede Fabrikker i Europa, Amerika & Asien, saavelsom af eget Fabrikat,

elegante & i udsøgt Smag

Vaske-Tapeter

til Vægge & Tag er meget rensligere og billigere end Gibs.

F. H. Frølich & Søn.

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

O. Jakobsons Maskinværksted

Kontor Gunerusgade 15,

anbefaler:

Damptærskeværk & Locomobiler

af *Clayton* & *Shuttlevarths* berømte Fabrik.

Reparationer udføres hurtig og billig.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for søskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Kontoret er i ferierne aabent hver lørdag kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Kontoret er i ferierne aabent **tirsdag** og **fredag** 1 til 2.

Latinskolen paa „Hauges minde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.

Severin Svendsen, Skrædder.

Frantz Lehmann's

Kurv- & Kurvmøbelfabrik,

Grændsen No. 17, nær **Pilestrædet**

— en gros & en detail —

anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende. 519

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**

Ispile

50 à 60 Øre,

Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler

hos *C. H. Bergwitz.*

(499)

Hesjeliner & Garn

or Selvbindermaskiner hos

Chr. Sehlytter.

Norske Flag hos

Chr. Sehlytter.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Jeg tror, han er her i Nærheden; maaske han er gal og bleven indespærret."

„Min kjære Lady Dunluce, jeg har aldrig hørt noget mere urimeligt!"

„Maaske. Jeg kan ikke forklare Sagen paa nogen anden Maade." Hun tog det lille Papir og stak det forsigtig ned i sin Pung, som sit kosteligste Klenodie.

„Jeg har begyndt at søge efter ham," sagde hun rolig, „og jeg skal fortsætte mine Undersøgelser."

16de Kapitel.

„Min kjære Tante er sikkerlig bleven en forandret Person," skriver Coralie i sin Dagbog. „Hun der, var Roligheden selv og bevægede hun sig gjennem Livet, som en Dronning, — gjennem det Liv, der ikke syntes at eie nogen Interesse for hende, — hun optræder nu som en Kvinde, hvis Nerver er spændt, og hvis hele Skikkelse skjælver af undertrykt Energi.

Denne pludselige Forandring fra Is til Ild interesserer mig mere, end jeg kan udsige. Jeg er fast bestemt paa at udfinde den Hemme-

lighed, hun bærer i sine inderste Tanker. Hendes Spørgsmaal til Folkene i Landsbyen har uden Tvivl noget at gjøre med den Sag, der optager hendes Tanker. Hun vilde ikke for Intet have fattet saa stærk en Interesse for en Omstreifer, hun traf paa sin Vei.

En af Kjendetegnene paa denne Forandring er, at hun ikke ønsker, at jeg ledsager hende paa hendes Kjøreture.

„Jeg ved, du foretrækker at følge Jægerne, Cora," har hun sagt flere Gange, og saaledes opfordret har jeg fulgt Jægerne, thi da Præsten, Mr. Covedale, som deltager i Jagtpartiet, ikke er nogen Sportsmand, kan jeg holde ham med Selskab.

Behagelig, som det er at streife om gjennem Lyng og Bregner og rive sin Kjole itu i dette hyggelige Selskab, saa har jeg alligevel bestemt mig til at twinge Lady Dunluce til at tage mig med, derfor afslog jeg idag ligefrem hendes Forslag.

„Jeg vil ikke være med dem mere, Tante," svarede jeg, „de ere sandsynligvis kjede af mig. Jeg plager dig ikke meget, men jeg vil gjerne kjøre med dig idag."

„Naturligvis plager du mig ikke, Cora, men" —

Hendes Uvilje røbede sig saa stærkt i disse Ord, at min Onkel pludselig saa op og betragtede hende med et spørgende Blik.

„Uden Tvivl vil din Tante gjerne have dit Selskab, Cora," sagde han, „hun maa savne dig mere paa sine ensomme Kjøreture, end vi gjør, — for vi er jo saa mange sammen."

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold Eidsvold i Valgaaret. 35 Øre pr. Md.

Nr. 89. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 31te Juli 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Hjem for ubemidlede Familjer.

Storthinget har efter Forslag af Repræsentanten Thoresen fra Akershus bestemt, at der skal dannes et Laanefond stort Kr. 800,000 for at yde Arbeidere og Folk i en lignende Stilling Hjælp til at skaffe sig et eget Hus, og paa Forslag af Rinde har det givet Bemyndigelse til at danne et Fond paa Kr. 200,000, hvoraf Laan kan ydes til Anskaffelse af smaa Jordlodder til Opdyrkning.

Den Tanke, der ligger til Grund for disse to Beslutninger er særdeles smuk, og der kan komme meget godt ud af Foranstaltningerne, dersom de tages paa rette Maade.

I begge Tilfælde, baade hvor det gjælder Laan til Bygning af Hus, og hvor det gjælder Anskaffelse af Jord til Opdyrkning, bør det være Hovedsagen, at Arbeideren erholder et Hjem, som han kan kalde sit eget, og som han kan stelle med den Forkjærlighed, som man kun viser ligeoverfor det, som man har fuld Eiendomsret til. Vi haaber, at der hos os vil blive gjort alt, hvad gjøres kan, for at modarbeide den i Udlandet mere og mere overhaandtagne Ophobning af Arbeidere i store Byer, hvor de bor i umaadelige Leiekasserner med ofte flere hundrede Mennesker i hver Bygning. Ogsaa for Middelklassens Vedkommende vil det være ønskeligt om man endog i Kristiania kunde fjerne sig mere fra den mellemeuropæiske og syd-europæiske Skik med mange Familjer i hvert Hus og mere efterligne den engelske og amerikanske med et Hus for hver Familje.

Dersom man derimod ved det efter Hr. Rindes Initiativ oprettede Fond skulde tænke paa at gjøre en Begyndelse til Gaardsbrugenes yderligere Udstykning, da vil vi raabe et Varsko. Da er man efter vor Overbevisning inde paa en fuldstændig gal Vei.

Et Gaardsbrug bør i det mindste være saa stort, at det kan føde en Mand med Familie, naar Manden selv udelukkende ofrer sig for Bruget, og hvad dermed staar i Forbindelse, medens Familjens øvrige Medlemmer tillige driver saadanne Sysler, som kan falde hensigtsmæssige i de Timer Gaardsbruget ikke kræver deres Arbeide. Erfaringen har vist, at det, i al Fald paa Østlandet, ikke er fordelagtig i nogen Henseende at være lidt af hvert, lidt af en Gaardbruger, lidt af en Fabrikarbeider og lidt af hvad andet det kunde falde sig. Der gives selvfølgelig Undtagelser, idet enkelte Mennesker kan have en særegen Evne eller Begavelse til at magte flere Ting paa en Gang. Men det vil ikke være til Gagn for Landet, om der skabtes en talrig Samfundsklasse, der delte sine Sysler mellem Jordbruget og en eller anden Virksomhed af en anden Art. Der vilde da ikke blive gjort noget rigtig til Gagns godt Arbeide hverken i Jordbruget eller i den andeu Arbeidsgren, og det kunde lede til Forstyrrelse af Ligevægten i de økonomiske Forhold, da de Folk, der udretter to eller forskjellige Slags Arbeider nemlig vil have vanskelig for at beregne Værdien af det Arbeide, de lægger i de forskjellige Grene af sin Virksomhed.

Vil man altsaa forsøge her paa Østlandet at skabe en Stand, der hverken helt er Gaardbrugere eller helt Arbeidere, men lidt af hvert, er vi bange for, at hverken den nye Stand, eller de gamle Gaardbrugere, eller Landet i det Hele vil være tjent dermed.

Den Form, Rindes Forslag har faaet, er efter vor Mening mindre heldig. Der vil være Anledning til at anskaffe og sælge til Ubemidlede udyrkede Jordlodder paa indtil 50 Maal. Gjøres det til en Regel at saadanne Lodder skal være f. Ex. mellem 30 og 50 Maal, da faar man en Klasse af Folk, der, om de skal bruge hele Arealet, væsentlig vil slide sig op ved et ulønsomt Jordbrug, men som, for at kunne erhverve tilstrækkeligt til Livsophold, maa anvende de faa Kræfter, de har tilovers, til en eller anden Art Kropsarbeide, enten ved industrielle Brug og Fabriker eller i mere velstillede Gaardbrugeres Tjeneste. Vi har saadanne Folk før her i Landet, og deres Stilling er ikke egentlig tillokkende.

Det forekommer os at være langt bedre, at man indskrænker Jordarealet til et antageligt Havestykke og saa meget som kan føde en Ko eller et Par Smaakreaturer, til en passende Sysselsættelse for Arbeidernes Hustru og Børn og for ham selv i ledige Stunder og lagde Vægt paa at saadanne Stykker skulde være at erholde i de Bygder, hvor der er en større Arbeiderbefolkning, der lider under Mangelen paa egne Hjem. Derved vil tillige Havebruget og Tilvirkningen af Grøntsager kunne fremmes. De to Fond, det paa 800,000 og det paa 200,000 skulde da betragtes som gjensidig supplerende hinanden.

En hensigtsmæssig Deling af Arbeidet har overalt og i alle Lande vist sig at være mest økonomisk fordelagtig. Derfor tror vi, at Jordbruget hos os (i hvilket Kvægavlen spiller den største Rolle) hovedsagelig bør være lagt i Hænderne paa en Klasse, der ofrer det alle sine Evner. Og da bør, mener vi, Middelseiendomme, saadanne som i Regelen ligger mellem 2 a 3 og 20 Skyldmark udgjøre Hovedstyrken og den faste Kjerne i Landets Jordbrug, i al Fald under østlandske Forhold. Hvad der er over, og hvad der er under, bør helst være Undtagelser.

Falsk. En i Jens Bjelkes Gade boende Murer havde lidt efter lidt sparet sig sammen endel Penge, som han havde indsat i Kreditkassen paa en Sparebankbog, som han havde nedlaaset i sin Kuffert. En 22 Aar gammel, tidligere ustraffet svensk Kjørekarl, som i 3 Dage havde boet paa Værelse sammen med ham, og som vidste om Bogen, kunde ikke modstaa Fristelsen til ved Hjælp af samme at forbedre sine Finanser, og den 19de April sidstleden oplaasede han i Eierens Fraværelse Kufferten, bemægtigede sig Bogen og hævede paa samme 100 Kr., og skrev i Kreditkassen falskelig i Eierens Navn Kvittering for Beløbet, hvorefter han lagde Bogen tilbage paa sin Plads. Først den 19de f. M. opdagede Eieren, at hans Sparebankbog var misbrugt paa den anførte Maade, og anmeldte Sagen, hvorefter Angjældende af Meddomsretten igaar blev idømt 8 Maaneders Strafarbeide.

Stjaalet fra sin Kjæreste. I længere Tid har der i Urskougs Gade boet et ældre Par, en Dagarbeider og en Enke, som var forlovede og som nu endelig skulde gifte sig, da Enken havde faaet en Arv paa 6000 Kr. I Midten af f. M. reiste hun i den Anledning til Fredriksstad, hvor Arvebeløbet skulde hæves. Hun kom tilbage den 20de s. M. og kjøbte samme Dag en Bryllupsklædning til sin Kjæreste og gjemte Resten af Pengene i sin Kommode. Men hermed var ikke Kjæresten fornøiet. At vide, at der var saa mange Penge i Huset uden at kunne faa sig en Rangel, var for meget for ham, og den følgende Dag, da Enken et Øieblik var fraværende, bemægtigede han sig fra Kommoden en Hundrekroneseddel og drog afsted paa en voldsom Sviretur. Han blev anholdt den følgende Dag og havde da turet bort noget over 30 Kr. Enken, som nu ikke vil have mere med ham at gjøre, meldte Tyveriet, og han idømtes af Meddomsretten igaar 15 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Fakket Indbrudstyv. To Opdagelsesbetjente aflagde igaar Morges en Visit paa en Gaard i østre Aker for at forsøge at paagribe en herfra Byen for Indbrudstyveri eftersøgt Person. Denne var ogsaa tilstede paa Gaarden, hvor han arbeidede med noget Hø i en Hølade. Han fik imidlertid paa nogen Afstand se Betjentene, hvorfor han straks forsvandt fra Laden; men da de antog, at han ikke var kommet saa langt, søgte de under Laden, hvor det vidste sig, at Personen havde skjult sig. Han blev nu trukket frem fra sit Skjul og ført til Byen.

Drukket. En yngre Kontorbetjent herfra Byen, der Torsdag Aften havde roet udover mod Ladegaardsøen i en „Kano," druknede, idet Kanoen væltede. Aarsagen til Ulykken skal, efter Øienvidners Udsagn have været, at Forulykkede formentlig er rammet af et Slagtilfælde. En Seilbaad, hvori flere Personer befandt sig, var ganske i Nærheden, da Ulykken indtraf, og disse forsøgte strax at faa reddet den Forulykkede, men uden Resultat, idet han var og blev borte.

En farlig Frier. Den 5. Mai sidstleden om Aftenen stod 2 unge, lidt berusede Haandværkere, en Blikkenslager og en Kobberslager, sammen udenfor en Entre i Pilestrædet og talte med en Pige, som tjente hos en Familie der, og som Blikkenslageren stod i Forhold til, og denne sidste vilde, at Pigen skulde se at faa en af Familiens mandlige Medlemmer ud, forat de kunde „tryne" ham. Familien likte nemlig ikke de Besøg, som Blikkenslageren aflagde Pigen, og herover var han opbragt. Pigen græd og forsøgte forgjæves at faa dem til at fjerne sig. Medens de stod saaledes, kom en af Familiens voksne Sønner hjem og skulde forbi dem; men de spærrede paa en truende Maade Veien for ham, og da han lempelig forsøgte at skyve dem tilside, tildelte Blikkenslageren ham et voldsomt Slag i Munden, saa han blødede, hvorefter de begge for paa ham og slog og spændte ham. Der opstod nu et Basketag, idet den Overfaldne forsvarede sig og fik Hjælp af sin Broder, som kom tilstede, tilkaldt af Spektaklet. Under Hensyntagen til den Afstraffelse, Voldsmændene saaledes paa Stedet fik, fandt Meddomsretten ved sin Dom at kunne lade dem slippe med 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød hver.

Statsraad Sverdrups Foredrag om „den politiske Situation" er nu — hvad vi henleder Opmærksomheden paa — at faa i Boghandelen til 10 Øre pr. Exemplar. 20 Expl. 1 Kr.

Tørken har gjort stor Skade omtrent overalt i Bergens Stift, især dog i de indre Bygder. I Hardanger, Voss, Sogn og Nordfjord ser det sørgeligt ud. Af Hø bliver der mange Steder neppe Halvdelen af et Middelsaar, og Korn og Poteter har ogsaa flere Steder lidt betydelig Skade. Fra Nordfjord meldes der saaledes til „Vestlp", at Udsigterne er saare mørke, og at det ser ud til at blive ikke blot et knapt Aar, men et rent Uaar.

Høi Alder. Lars Næse i Vats er kanske den ældste Mand i Ryfylke. Han er født paa Stokketræ i Vats og døbt af Provst Dybdal i Vats Kirke 2den Juledag 1793. Han er ualmindelig rask. Saaledes deltog han ifjor Sommer i Slaattearbeidet, skr. „Vestlp".

Sølvbryllupsfestlighederne.

Bureautelegram til herv. Blade.

Kjøbenhavn, 27. Juli.

DD. kgl. Høiheder Kronprinsen og Kronprinsessen modtager idag en Mængde Deputationer, deriblandt fra norske og svenske Kvinder i Danmark, her bosatte Nordmænd og Svensker, norsk-svenske Konsuler i Danmark etc.

Prins Heinrich af Preusen ankom hertil iformiddag ombord paa „Sachsen".

*

Kjøbenhavn, 27. Juli.

Ved Taffelet i Palæet iaften i Anledning af Sølvbryllupet talte Kong Oscar for Kongen af Danmark, der svarede med en Tale for Kong Oscar.

Derefter holdt Kong Oscar Talen for Sølvbryllupsparret. I sin Tale fremførte Hs. Maj. det norske og svenske Folks Lykønskning og udtalte det Haab, at hans Slægt skulde kunne lykønske dem til deres Guldbryllup.

Kronprinsen takkede dybt rørt.

Militære Prædikanter. De tre første Søndage i denne Maaned har Militære prædiket i Skuru Kirke i Sverige. Første Søndag prædikede nemlig Adjutanten ved Krigsskolen, Kaptein Dillner, anden Søndag den svenske Krigsminister Friherre Rappe og den tredie Chefen for Krigsskolen Uggla.

Fra Terningmoen.

(Brev til „Eidsvold.")

Elverum 25/7 94.

Efter at hele Bataljonen havde gaaet i en Dags Forventning om at skulle faa møde frem og præsentere Gevær for den tyske Keiserinde, da hun passerede Elverum, oprandt Dagen for det for omtalte Felttog.

A propos. Keiserinden svarede paa Bataljonschefens Forespørgsel pr. Telegraf, at da hun reiste incognito, ønskede hun helst, at der ingen Foranstaltninger gjordes for hende. Derfor indskrænkedes det hele til, at Oberstlöitnanten og Adjudant tilhest mødte frem med 1ste Brigades Musikkorps der spillede „Wacht am Rhein", „Heil dir im Siegeskranz", o. fl. —

Og Dagen efter tog Felttoget sin Begyndelse. Begyndelsen var saamæn daarlig nok; det silregnede nemlig hele Natten iforveien og om Morgenen med, saa vi, da vi Kl. 8 marscherede ud, allerede var bleune temmelig vaade bare af Forberedelserne. Vi tog Veien direkte til Vaaler uden at bryde os det mindste om Krig paa Nedturen. Til passe Kveldstid kom vi ogsaa frem, men trods vor daarlige Situation efter Regnveirsdagen, var der ingen, som rigtig havde Lyst paa at gaa saa tidlig tilro. Bygden, der sjelden ser en Hær inden sine Grænser, havde rigelig ladet sig præsentere af det smukke Kjøn (de kan baade kjørende og gaaende) og Pigerne var os hjertelig velkomne, naturligvis. Dansen gik lystig paa den flade og vel valgte Leirplads til langt paa Nat, og det maa siges til de Overordnedes Ros, at de til Soldaternes store Tilfredshed ikke tog det saa noie med Leirreglerne den Aften.

Om Morgenen delte Bataljonen sig 2 Afdelinger, en marcherede i Forveien for at affkjære den tilbageværende del Tilbagetoget og som Følge heraf leverebes et Slag ved Kværndalen i den søndre Del af Elverum. Den Nat laa vi ved de store Gaarde Opsal, omtrent en Miles vei fra Terningmoen: Næste Morgen marcherede vi en stor Omvei over Skogen østover, og sloges et Par Steder, hvorefter vi forligede os og drog samlet hjem til Leiren Kl. 4, alle vel fornøiede med denne Afveksling. Bataljonschefen var ogsaa nok saa vel tilfreds med vore Opvisninger.

Saa lakkede det til Enden og vi begyndte at forberede os paa at mønstre for Generalen. Mønstringen foregik igaar Formiddag, og om Eftermiddagen begyndte vi at indlevere vore Effekter.

Generalen gav os imidlertid ikke stor Ros. Man udtalte med Beklagelse, at Østerdalens Bataljon, der en Gang havde været en af de flinkeste i Landet, nu absolut var en af de mindst kampdygtige, noget, han dog ikke kunde bebreide hverken Befal eller Menig, det maatte udelukkende tilskrives den korte Øvelsestid, og at Bataljonen ingen Øvelse havde ifjor.

Bemerkes bør det, da der i det senere har været skrevet saa meget om Officerernes daarlige Forhold til Soldaterne under Øvelserne, at man af de mange Hurraraab, næsten hver eneste Officer fik ved Afskeden paa Terningmoen, havde et Bevis paa, hvor godt Forholdet her har været, og den Sympathi, Officererne har vundet ved sin Venlighed og Forekommenhed, steg for et Pars Vedkommende til ren Begeistring.

Saa drog man da afsted hver til sit. Bekjendtskaberne fra Rekrutskolen var opfriskede og nye stiftede, de allerfleste kanske for kun at gjælde under Ekersitsen, men nogle var vel ogsaa af den Art, at de strækker sig længere.

Krigen erklæret.

London 27/7 (H. O. T.-B.)

Fra Shanghai telegraferes, at Kina har erklæret Japan Krig og at et Søslag har fundet Sted allerede for 3 Dage siden med meget betydeligt Tab paa kinesisk Side.

En Dom om Ullmann. Ludvig Meyers Organ „Fremad" skriver i sidste Numer:

„Ullmann er bare en Dundertønde. Jo mere Braak, jo herligere gaar det. Men jævnt nyttigt Arbeide, det er noget forfærdelig noget det. Og det stifærdige, det er netop Ullmanns Pestilens".

Pastor Gustav Jensen vil efter Forlydende søge tilbage til sin tidligere Stilling som Hovedlærer ved det praktisk-theologiske Seminarium.

Missionær Skrefsrud skriver fra Amerika til „Santalen" bl. a.:

Santalkomiteen bestaar af 3 Medlemmer af Majoriteten af den forenede Kirke, 3 Medlemmer af Minoriteten inden samme Kirkesamfund. og 3 Medlemmer af Hauges Synode.

Da der paa Aarsmødet viste sig Vanskeligheder mellem Majoriteten og Minoriteten af den forenede Kirke, og enkelte Præster ikke vilde indbyde mig gjennem denne Komite, men heller sende Penge til Santalmissionen, saa bestemte Aarsmødet velvilligt, at saadanne kunde sende deres Indbydelser gjennem den forenede Kirkes Missionskomite og ogsaa Pengene. Saaledes slipper jeg at indblandes i den nærværende Uoverensstemmelse inden den forenede Kirke, hvilket glæder mig. Jeg har holdt, ca. 40 Møder og har over 300 Indbydelser endnu, saa at jeg frygter, jeg ikke kan komme til Europa til Vinteren.

Jeg har faaet et meget godt Indtryk af vort Folk i Amerika; de er arbeidsomme og velstaaende og har sikkerligen Fremtiden for sig. Bønderne har betydelig Dannelse, baade Mænd og Kvinder, og da særlig Ungdommen, og de fer ud som dannede Bysolk; men naar de kommer hjem fra Møderne, gaar de fine „Damer" til Fjøset, melker Koen og gjør Fjøset rent, og de unge Gentlemen gaar og steller med Hestene og Grisene, alle klædte i simpel Bondedragt. I ethvert Bondehjem næsten har man Harmonium eller Piano. Dette at de kan være fine og dannede, naar det skal være, og simple og arbeidsomme, naar de er hjemme, har glædet mig meget. Vort norske Folk vil faa stor Indflydelse paa Amerikas Udvikling i Fremtiden.

Det eneste, som har smertet mig i Amerika er, at der skal være et Blad (jeg tror det hører til den norske Synode), som har skrevet, at Norge og Danmark nu ikke understøtter os meget, hvorfor jeg ikke skal være nødt til at komme til Amerika. Dette er uvenligt og usandt, thi aldrig har Danmark og Norge været ivrigere for Santalmissionen end nu, som deres Bidrag noksom vidner om. Redaktøren af „Samfunde" har sagt mig, at han vil aabne sine Spalter for nogle Linier for mig som en Imødegaaelse af denne Usandhed. Jeg skal kun skrive faa Ord og sige, at dette er en Feiltagelse, som vore Aarsberetninger ogsaa vidner om.

Overalt modtages jeg med den største Kjærlighed, og jeg er meget taknemmelig mod vort Folk her over i Amerika.

Deerings Maskiner. I dette Blads No. 86 for 24de ds. er indtaget en Reklamenotis for Mesna Brugs Maskiner, hvori udtales, at de ved Tromsoudstillingen fik „eneste største Udmærkelse" i Konkurrence bl. a. med Deerings. Som Deerings Repræsentant i Norge skal vi hertil oplyse, at Notisen er ukorrekt. Vi har ikke det ringeste Kjendskab til nogen Konkurrenceprøve ved Tromsoudstillingen, vi anerkjender ikke en saadan Prøve, hvis den har fundet Sted, vi udstillede og konkurrerede overhovedet ikke i Tromsø.

Vi er vistnok bekjendt med, at vor Agent i Bodø sendte nogle Kommissionsvarer, som vi har sendt ham, nemlig en enhests Slaamaskine, en Tærskemaskine, nogle Melkespand og muligens nogle faa andre Ting for egen Regning op til Tromsø til Fremvisning. Men det var os fuldstændig ubekjendt, at han med disse faa Gjenstande vilde konkurrere om Medaljer, og meget overraskede blev vi ved at erfare, at han havde erholdt Sølvmedalje. Det forekommer os, at han maa have gjort sine Ting vel, naar han har erholdt denne Medalje, om han end, som næsten fuldstændig ukjendt med vore Artikler, vel neppe er saa flink til at skryde af sine egne Ting og finde Feil ved andres som til Ex. Mesna Brugs Bestyrer, „Konstruktøren" Herr Børsum.

Vi har selvfølgelig intet imod naarsomhelst at prøve Deerings Maskiner i Marken mod Mesna Brugs, naar kun Maskinerne betjenes af kyndige Folk, og vi er ikke bange for at paastaa, at vi under lige Forholde naarsomhelst skal slaa Mesna Brugs „Konkurrent", der som bekjendt kun er en Kopi — i en billigere Udgave — af en amerikansk Maskine.

Kristiania 27de Juli 1894.

Heimdal Maskinforretning.

Til Kristenfolket i vort Land.

—»—

En ivrig interesseret Politiker spurgte en ældre bekjendt Lægprædikant, om han ikke tog Del i Politikken. Da denne benægtede dette, bemærkede Politikkeren: „Men Mand har De da ikke saapas Fædrelandskjærlighed?" — Lægprædikanten mente da, „at meget af den Bevægelse, og især den radikale Rabalderpolitik der i de sidste Aar har søgt at gjøre sig gjældende langtfra kan benævnes med hint ædle Navn. Han elskede sit Land saa godt som nogen, men som en Kristen vilde han helst holde sig udenfor Potitiken." En slig Anskuelse er desværre almindelig, og deraf kommer det vel, at saa mange af de alvorlige Kristne holder sig borte fra Valgene. Dette vil dog ethvert tænkende Menneske og alle sande Fædrelandsvenner anse som høist urigtig og beklageligt. Jeg vil rette en Opfordring til Kristenfolket udover Landet: Gjør eder stemmeberettigede og mød talrig frem til anstundende Valg! Kanske intet Valg siden 1814 har været af saa stor Vigtighed; thi da vil Loddet bli kastet, om den skal seire den gamle Bondepolitik, der er bygget paa Sandhedens og Kristendommens Grund og som har til Valgsprog: Folkets og Fædrelandets Vel, eller om vort Land skal gives i Hænderne paa Oppiglere og radikale Ledere, der besidder meget liden individuel Frihed, men blot tænker paa at mele sin egen Kage. At Magten ikke kommer i Hænderne paa slige Folk bør enhver Nordmand og da særlig de kristne iblandt os være med at modarbeide.

At Politiken skulde være de Kristne vedkommende, er en feilagtig Opfatning. Den samme Herre der gav os det himmelske Fædreland har ogsaa sat os til Borgere i en jordisk Stat, og gjennem vor Virken der gjort os til Husholdere over sine mangeslags Gaver. Vi ved ogsaa, at intet menneskeligt var vort større Forbillede den Herre Kristus vedkommende mens han vandrede hernede. Forsømmer vi vore Pligter som Borgere, da er jeg rød, at vi nedgraver i Jorden en Del af det Pund som Herren gav os at forvalte her i Naadetiden. Dette burde vi Kristne alvorlig betænke. Det er ethvert Kristenmenneskes Pligt at være med og arbeide for Folkets Udvikling, for Fædrelandets Vel, for alle gode Beslræbelser, der gaar ud paa at løse de bundne Kræfter, for Folkets Reisning, for Oplysningens Fremme, for Frihed inden Lovens Grænser. Men under dette Arbeide vil den Kristne mindes Apostelens Formaning; „I ere jo kaldte til Frihed Brødre; kun misbruger ikke Friheden til en Anledning for Kjødet, men være i Kjærlighed hverandres Tjenere." Gal. 5, 13.

Den Kristne vil virkelig, at Arbeideren skal komme til sin Ret og opnaa bedre Livsvilkaar — men den Kristne vil bidrage til at rive Arbeideren ud af de sørgelige Vildspor, hvori han er hildet gjennem Socialisme og Anarkisme. Den Kristne ved, at man aldrig opnaaar noget gjennem Lovbrud og hvad Frihed paa Toiloshedens Grund kan føre til, viser den sidste Tids Begivenheder i Frankrig.

Den Kristne vil lære Verden at realisere hin Sats af Guds Ord: „Bærer al menneskelig Orden underdanig for Herrens Skyld." Den Kristne bør heller ikke paa det politiske Livs Omraade „stille sit Lys under en Skjæft" men lade „sit Lys skinne for Menneskene", sjig at „Faderen i Himmelen derved kan æres." Naar de Kristne vil holde sig udenfor Samfundslivet og kun arbeide for det himmelske, saa vil jeg minde om, at det ene bør gjøres, men det andet ikke forsømmes, samt et Guds Ord, der siger os, at „vi ikke skal gaa ud af Verden, men være som de der ikke ere af Verden" — og „bruge denne Verden som de der ikke misbruger den." De Kristne udover Landet bør nu samles ved Valgurnen. De bør slutte sig til den gamle Bondepolitik, som Ueland, gamle Johan Sverdrup og vore bedste og adleste Mænd har kjæmpet for at fremme. Derved vil de bidrage til at redde Fædrelandet fra at erobres af Fritænkere, Socialister og Oppiglere, der bare vil spitte, istedetfor at ene og samle om et Fællesarbeide til Folkets sande Gavn.

Det har desværre under de foregaaende Valg været saa, at Flerheden blandt de alvorlige Kristne, eller ialfald mange af disse har holdt sig tilbage; men i Aar bør alle som elsker Fædrelandet, samles til Reisning af den Politik, der ikke vil rive ned og opløse, men værge vort Land og løfte dette fra Nød til Seir.

Jeg tror der vil følge Velsignelse med en slig Gjerning og den vil leve efter os blandt Efterslægten.

S.

Giftermaal mellem Nordens Kongehuse.

I Anledning af Kronprinsen og Kronprinsessen af Danmarks Sølvbryllyp skal vi nedenfor efter „Morgbl." minde om en Del af de Ægteskaber, som i Tidernes Løb er indgaaet mellem Nordens Kongehuse.

Det er, særlig i Middelalderen, ikke faa af disse.

Af Norges gamle Konger var Olav Trygvason gift med Thyre, en Datter af Harald Blaatand af Danmark. Olaf den Hellige var gift med Astrid, Olaf Skotkonung af Sveriges Datter; Olaf Kyrre med Ingegerd af Danmark, Svend Estridsens Datter; Magnus Barfod med Margrethe Fredkulla af Sverige; Magnus Blinde med Knud Lavards Datter, Christine; Kong Sverre med Erik den Hellige af Sveriges Datter, Margarethe; Magnus Lagabøtter med Ingeborg af Danmark, Erik Plogpennings Datter, og Haakon den Unge med Richiza, Magnus Ladelaas Søster.

I Danmark var Harald Blaatand gift med Prinsesse Gyrithe af Sverige, Kong Olaf Bjørnsons Datter; Svend Tjugoskjæg med Sigrid Storraade; Svend Estridsen med Gunhild, en Datter af Svein Jarl i Norge; Olaf Hunger med Harald Haardraades Datter Ingegerd; Erik Menved med Ingeborg, Magnus Ladelaas af Sveriges Datter og Kong Niels først med Margrethe Fredkulla og siden med Ulfhild fra Norge, der atter igjen siden blev gift med Sverker I af Sverige.

Af andre svenske Konger og Personer af Kongehuset gifte med norske og danske Prinsesser kan mærkes Anund Jacob, gift med Svein Jarls Datter, Gunhild; Erik den Hellige, gift med Christina, en Datter af Bjørn Jernside af Danmark; Valdemar, Magnus Ladelaas's Broder med Sofie, en Datter af Erik Plogpenning af Danmark; Kong Birger med Margrethe, Erik Glippings Datter; Hertug Erik af Sverige med Ingeborg, Haakon V af Norges Datter og Hertug Valdemar med Ingeborg, Erik Prestehaders Datter; Carl XI med Ulrike Eleonore, Fredrik III's Datter og Gustaf III med Sofie Magdalene, Fredrik V's Datter.

Af de oldenborgske Konger, har derimod ikke en eneste ægtet nogen svensk Prinsesse; deres Dronninger har i Almindelighed været tyske, foruden et Par engelske.

Maadeholdne Venstremænd bør ikke lade sig skræmme fra at gjøre Modstand mod Radikalernes Bondeknusningspolitik af Frygt for Høire. Dette Parti gjør rigtignok under Valgkampen, hvad Engelskmanden kalder „to overdo the situation", det vil paa norsk sige, at de bærer sig, som om enhver, der er mod Radikalismen, maa være for Høirepolitiken. Dette er en meget betydelig Feiltagelse af Høire. Men det ligger i Gaardbrugernes egen Haand at anvise Høire de rette Grændser, som ikke maa overskrides. Derfor henstiller vi til Amternes Valgmænd mest mulig at vælge virkelige Bønder, der vil vaase, at den gamle Bondepolitik bliver fulgt. Det maa være indlysende for enhver, at i nærværende Øieblik truer Faren først og fremst fra Radikalerne — tænk blot paa den almindelige kommunale Stemmeret —, men vælger Bønderne Modstandere af denne Politik, der samtidig repræsenterer Bondestanden i alle Amter, da vil al Fare for et muligt Embedsstyre være afværget. Vi er sikker paa, at ikke engang konservative Bønder længes efter det gamle Embedsstyre, der fik sin Bane i 1884.

Statsminister Stang

talte Søndag Eftermiddag i Schjongslunden ved Hønefos for en meget stor Forsamling, ca. 1500 Tilhørere. Veiret var straalende.

Det timelange Foredrag paahørtes med den mest spændte Opmærksomhed.

Vi hidsætter efter „Verd. Gang" følgende Referat af Statsministerens Tale og anbefaler vore Læsere nøie at overveie de Alvorsord, som her blev talt.

Statsministeren dvælede i den første Halvdel af Foredraget ved Unionens Belsignelser. Foreningen havde sikret 80 Aars enestaaende fredelig Tilværelse i gjensidigt Vagthold. Brister Unionen, som han aabent vilde sige maatte blive Følgen af Radikalernes Seier, maa atter Vagtholdet mod Sverige optages som før 1814. Og for at værne om Selvstændigheden vil da ethvert af de forenede Lande maatte søge fremmed Støtte, der alene kan opnaaes ved store Indrømmelser. Foruden denne Side fremhævedes Foreningens store Betydning for Næringslivet, idet Sverige havde aabnet sit Marked for de norske Produkter. Arbeidere i tusenvis, Hustruer og Børn har Unionen at takke for sit Udkomme, og den norske Skibsfart har tjent tusener paa svenske Havne. Hvis det gode Forhold forandredes, vilde dette Forhold i Fremtiden blive umuligt. Unionens Ulemper var saa forsvindende, at det norske Folk burde betænke sig længe og alvorlig, før det valgte et aabent Brud. Der gaves Veie til paa en fuldt ærefuld Maade at undgaa en efter hans Mening saa skjæbnesvanger Katastrofe for Halvøen.

Foredragsholderen gav derpaa et Tilbageblik over de unionelle Tvistemaals Udvikling fra 1814 og op til vore Dage; han dvælede ved Høires og Venstres forskjellige Standpunkt i Spørsmaalet om eget Udenrigsstyre og eget Konsulatvæsen. Svenskerne modsatte sig bestemt eget Udenrigsstyre. Skulde dette Krav blive opretholdt fra Norges Side, vilde det uvægerligen føre til Unionens Sprængning med alle deraf tidligere eller senere flydende skjæbnesvangre Følger. Han havde opfattet Svenskerne, som om de mente, at det var bedre, Brudet kom i fredelige end i kritiske Tider, da Følgerne kunde blive saa meget værre. Hvis Regjeringen ikke kunde bevæge Svenskerne til at indbrage Legationen i Wien, stod vi i det ydmygende Forhold, at Sverige betalte den fælles Repræsentation. En Monark kan ifølge Folkeretten kun repræsenteres ved en Gesandt.

Fælles Konsuler var vistnok ingen Nødvendighed for Unionen, og Svenskerne vilde i 1891 ingen Modstand have reist, hvis man fra norsk Side havde gaaet med paa at behandle Sagen i norsk Statsraad med Tilkaldelse af 3 svenske Raader. Konsulatvæsenets Opløsning angik Sverige ligesaameget, som det angik den ene af to Brødre, der eiede en Gaard sammen, at den anden vilde have Udskiftning. Men ved Vedtagelsen af den Moursundske Dagsorden havde Venstre valgt Knytnævepolitiken istedetfor de fredelige Midler. Da saa Ministeriet Steen gik, kom det i 1882 dertil, at Kongen sagde: „Jeg kan ikke blive liggende her længer, jeg maa reise tilbage til Sverige, hvor jeg ogsaa har noget at bestille". Da stod vi ligeoverfor anarkiske Tilstande. For at forebygge Gjentagelsen af dette, som alle Partier i 1892 var enige om at ville afværge, havde Ministeriet Stang traadt til; men det havde utrykkelig erklæret for Kongen, at det ikke gjorde det paa Konsulatsagens Nægtelse, men paa dens Udsættelse. Siden er det svenske Forhandlingstilbud kommet. Valgene stod efter dette om: Skal vi forsøge at enes med Svenskerne, eller skal vi vælge aabent Brud? Hvis det norske Folk ikke valgte Forhandling, vilde det begaa den allerstørste og mest skjæbnesvangre Daarskab. Foredragsholderen betonede stærkt, at Resultatet af denne Forhandling først skulde forelægges Vælgerne om 3 Aar. Blev det da forkastet, havde Norge havt det sidste Ord i den Sag.

Tilslut advarede han stærkt mod almindelig Stemmeret. Der var ingen Trang til en saadan Udvidelse. Hvilket Brug havde det norske Folk i sine Valg for dem, som, uagtet de var 25 Aar, ikke tjente saa meget, at de havde noget at skatte af? Taleren rettede endelig en stærk Appel til Vælgerne om at overveie nøie og ikke vælge det uprøvede.

Efter Foredraget holdtes Seksa.

Opdagelser i Sydishavet. Den norske Sælfanger „Jason", Kaptein Larsen, har i Maanederne November og December 1893 (dette er som bekjendt Midtsommertid paa den sydlige Halvkugle) opdaget flere nye, hidtil ukjendte Landstrækninger i Sydishavet. En af disse kaldte Hr. Larsen „Kong Oskar II's Land", en anden „Foyns Land" og en Del andre fik Navn efter Velyndere af Expeditionen. Et af de nyopdagede Forbjerge fik Navnet „Framnæs." Petermann's bekjendte „Geografische Mittheilungen" omhandler i en længere Artikel med Anerkjendelse disse Opdagelser. Formentlig vil de inden føie Tid blive synlige paa nye Karter over Sydishavet.

Til Gaardbrugerne!

Valgmandsvalget staar snart for Døren. Naar du nu skal lægge din Stemmeseddel i Urnen, maa du paa Forhaand være bestemt paa: Enten du selv for Fremtiden vil beholde din efter Grundloven givne politiske Magt og Indflydelse eller ikke? Om du vil, at den beskattende Del af Befolkningen skal lede Styrelsen, eller om den skal kastes over i teoretiske Politikeres Hænder? Om du vil, du og dine Efterkommere skal forsøge at beholde den Eiendom, hvori du kanske i Aarrækker gjennem stadig Slid og Stræv har gjenlagt din Ungdoms Mod, Ivor og Arbeidskraft, eller om du vil, at hele dit Livsvirke skal ødsles bort i radikale Jordteoriers altopslugende Gab? Ja nu har du Valget. Enten — eller! Stemmer du med de Radikale, der strax vil gjennemføre almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, og du saaledes hjælper dette Parti til Magten, kan du være sikker paa, at vi, den norske Gaardbrugerstand, om kort Tid vil bli et Navn i Sagaen og ingen virkelig Stand, der faar nogensomhelst politisk eller anden Indflydelse. Vi vil bare faa Lov til at betale og betale, saalænge Baaden bærer, og ikke noget andet. Her vil bli et betalende og skatteydende Parti og et raadende og styrende. Over Bygderne betaler Gaardbrugerne 85 pCt. af alle Skatter; derfor taler ogsaa Rimelighed for, at disse selv burde faa Lov til at bestemme, hvad deres Penge skal bruges til.

Med almindelig Stemmeret faar vi mindst 2 a 3, kanske 3 a 4 Gange saamange Stemmeberettigede som nu er; da kan i mange Bygder de gamle Herredsstyrelser med engang bli feiede væk; og en eller to teoretiske Agitatorer i Bygden med sit Parti vil besætte alle Kommunens Tillidshverv.

„Faar vi almindelig Stemmeret, er Magten vor" udtalte Socialistføreren Jeppesen eller som det hed paa det saakaldte Arbeidermøde i Drammen „Har vi først almindelig Stemmeret for Mænd over 25 Aar, kan vi snart sagt faa, hvad vi vil."

Her har vi de Radikales og Socialisternes nogne Lære og Forhaabninger. Ullmann kan forsikre, saa meget han vil, at de Radikale og Socialisterne ikke er allierede. Det staar dog fast, at de har samme Programsag. Og naar de først er enige i selve Sagen, bliver de det nok ogsaa i det øvrige. Kan vi Gaardbrugere hylde Socialisternes Teorier og Læresætninger? Kan vi være enig med de radikales Fører, naar han udtaler, at saasnart Anledning gives, vil de optage Henry Georges Jordteori paa sit Program, hvilket er Jorddeling eller al Eiendoms Indragelse under Staten, Opretselsen af Leilændingsvæsen, eller ogsaa lægge alslags mulig Skat paa Jorden, der skal være det eneste Skattefundament.

Kan vi gjældbundne Gaardbrugere, der maa stræve baade sent og tidlig for at holde Skattefogderne tre Skridt fra Livet, hylde og støtte saadant?

Hvad var det?

(Ved A. A. i „B. Aftenbl.")

—»—

En Ven fortalte mig for flere Aar siden følgende:

Jeg var Amtsskolelærer i en Indlandsbygd østerpaa.

Paa den Tid, jeg vil fortælle om, besværedes jeg meget af religiøse Tvil, endog Tvilen paa Guds Tilværelse. Jeg strittede imod, jeg vilde ikke tvile, men tvilede dog, og Tvilen plagede mig.

Værelset, jeg boede i, var i selve Skolebygningen, og undtagen mig, boede ingen i det Hus.

Foruden Sengen var der i mit Værelse fem andre større Møbler, Bord, Piedestal, Sofa o. s. v.

Som jeg en Aften laa og ventede paa, at Søvnen skulde indfinde sig, hørte jeg et Smeld, der syntes komme fra et af Værelsets Møbler, Smeldet var skarpt som et lidet Pistolskud. Nogle Sekunder efter hørtes et lignende Knald fra det næste Møbel, saa et fra det tredie, et fra det fjerde, et fra det femte. Søvnen vilde naturligvis ikke indfinde sig under slige Omstændigheder.

Efter omtrent 10 Minutters Forløb smeldte det i første Møbel igjen og med nogle Sekunders Mellemrum ogsaa i de fire andre, i samme Orden som første Gang, og med samme Styrke.

Efter andre 10 Minutter havde jeg nok en Omgang, og hver Gang fulgte Smeldene i samme Orden, havde samme Styrke og samme Mellemrum.

Søvn var ikke at tænke paa, og jeg følte det saare uhyggeligt.

Nogen frygtagtig Natur har jeg aldrig været og endnu mindre overtroisk; men dette likte jeg ikke.

Jeg stod op og vandrede frem og tilbage paa Gulvet en Times Tid, og den Time var alt roligt.

Jeg haabede nu at faa Fred og krøb atter i seng.

Men efter et Kvarters Forløb havde jeg samme Historien igjen. Knaldingen fortsatte som før paa samme Maade.

Efter taalmodigt at have hørt paa nogle Omgange, tog jeg nok en Times Spadsering paa Gulvet, og atter var alt roligt.

Den ganske Nat tilbragte jeg dels i Sengen dels spadserende paa Gulvet, mest det sidste. Saalænge jeg holdt mig paa Gulvet, fik jeg Fred; men kom jeg i seng, knaldede det løs.

Da jeg Klokken 8 begyndte Skolen, havde jeg ikke havt Blund paa mine Øine.

Med Spænding imødesaa jeg næste Nat, ikke fordi jeg egentlig var bange for nogenslags onde Magter, skjønt hyggeligt var det slet ikke at have slige uforklarligt Spetakkel inde paa selve Sovеværelset.

Mest bange var jeg for min Helbred; skulde jeg faa mange slige Nætter, som den omtalte, saa vilde jeg ret snart maatte tage Afsked fra Skolen.

Ikke før var jeg i seng næste Kveld, før Møblerne igjen knaldede væk, og hele denne Nat blev som den foregaaende, med Undtagelse af, at jeg i de korte Stunder, da alt var roligt, fik mig en liden Blund.

Til Konen, som havde at gjøre rent i Huset, bemærkede jeg næste Dag, at jeg likte ikke det Soveværelse, jeg havde.

„Du er ikke den første, som misliker det Værelse," svarede hun.

Mere sagde hun ikke, og jeg beholdt ogsaa mit for mig selv.

De følgende Nætter gik det ligedan. Smeldene kom i samme Rækkefølge, med samme Kraft, samme Mellemrum. Vandrede jeg paa Gulvet, havde jeg Ro, var jeg i seng, dundredes der væk igjen.

I Huset var ikke andre Værelser, som kunde tages til Soveværelse; og neppe havde jeg byttet alligevel, for jeg havde Lyst til at trodse, og for hvert Døgn blev jeg stædigere og stædigere.

Men det gik paa Helbreden løs, trods jeg fik sove lidt iblandt, eftersom jeg mere og mere vænnedes til mindst at bryde mig om den extraordinære Forstyrrelse.

Inden ikke ret længe blev jeg saa udmattet og nervøs, at jeg maatte til Lægen. Han paalagde mig øieblikkelig at søge tre Maaneders Permission, og Permissionstiden skulde tilbringes i Fjeldbygderne.

Hverken til Lægen eller nogen anden fortalte jeg om mine natlige Forstyrrelser.

Permission blev jeg tilstaaet, og jeg drog tilfjelds.

I flere Døgn hørte jeg ikke et eneste af de hemmelighedsfulde Knald.

Men en Dag kjørte jeg forbi en høi, steil Fjeldvæg. Fra denne kom der pludselig Knald lige over vore Hoveder.

„Hvad i alverden var det," sagde Skydsgutten.

Saa ærgerlig jeg blev over heller ikke her at faa Fred, saa glad blev jeg over, at ogsaa Skydsgutten hørte det. Jeg fik derved Vished for, at det ikke bare var indi mit Hoved, i min Indbildning, det smeldte.

Nogle Dage senere var jeg inde i en Bondestue for at faa lidt Melk.

Netop som jeg satte Melkeskaalen til Munden, smeldte det i den store Klokken borte paa Væggen.

Alle i Huset for forskrækket op.

„Er Fanden i Klokken," sagde Husbonden.

„Ja hvem ved," tænkte jeg.

Hele Permissionstiden forfulgtes jeg af disse mystiske Knald, men oftest med lange Mellemtider. Jalmindelighed kunde der gaa flere Dage imellem, og oftest lød kun et Smeld ad Gangen.

De tre Maaneder gjorde mig saare godt. Stærk baade paa Krop og Sjel vendte jeg tilbage til Skolen.

Nervøsiteten var forsvunden, og de fornævnte religiøse Tvil ligesaa.

Men ikke liden Nysgjerrighed imødesaa jeg den første Nat i mit gamle Soveværelse. Fik jeg Ro den første, antog jeg, at jeg ogsaa vilde faa det i Fremtiden

Men jeg havde ikke ligget et Kvarter, før Spetaklet begyndte som før.

Men jeg var mere end nogensinde bestemt paa at trodse. Da de første fem Knald var forbi, reiste jeg mig halvt i Sengen og sagde:

„Smeld bare væk! Hvem det end er, som forstyrrer, saa frygter jeg ikke. Jeg tror, der er en Gud, og paa ham vil jeg stole. Knald saa bare løs; jeg for min Part vil sove."

Men da blev der Liv.

Knald paa Knald, uden saa meget som et Sekunds Mellemrum, gjennem alle Møbler, Omgang paa Omgang.

Nei og atter nei!

Vi vil en jevn, sund, maadeholdende Fremskridtspolitik paa det bestaaendes og Praksissens Grund.

Derfor siger jeg atter, naar du Gaardbruger nu skal afgi din Stemme: er du vaklende, saa overvei rolig selv, hvad du vil! Tag Fremtidens Følger for dig, dine Efterkommere og hele Samfundet i Betragtning, — lad ikke disse Agitatorer med sine fine Talemaader og gode Løfter faa lokket dig til at stemme mod din egen Overbevisning. Betænk, at dette er det vigtigste Valg, som er foregaaet siden 1814. Af dette Valg kan hele Gaardbrugerstandens fremtidige Skjæbne være afgjørende.

Østre Toten i Juli 1894.

D. S.

Den danske Kronprins's Tale.

Da Folkethingets Formand Hr. Høgsbro havde sluttet sin Lykønskningstale til Sølvbryllupsparret traadte Kronprinsen frem og holdt følgende Tale:

„Jeg bringer Dem vor bedste Tak for disse Udtalelser; jeg takker Landsthingets Formand, til hvem jeg har været knyttet fra min tidligste Ungdom, og jeg takker Folkethingets Formand, at han trods den Sorg, som ramte ham nylig ved hans Hustrus Bortgang har villet komme herhen i Dag.

Vi takker alle de Herrer, at De, skjønt Rigsdagen ikke er samlet, ikke har skyet den Ulejlighed og det Besvær, der har været forbundet med at komme hertil fra alle Dele af Landet, en Opmærksomhed, min Hustru og jeg i høi Grad paaskjønner.

Mine kjære Landmænd, vi ser i dette Deres Besøg et godt og glædeligt Varsel for min Hustrus og mit fremtidige Liv, men vi ser tillige deri et Udslag af den glædelige Begivenhed i Foraaret, da den sørgelige Strid, der saa længe havde virket splittende, endelig blev sluttet. Vi takker Enhver, som ved sin Hjælp og sin Indflydelse har medvirket til, at dette Forlig kom i Stand. Maatte Fædrelandskjærligheden være den eneste Ledestjerne for Folkets — et enigt Folks — Stræben!

Gud velsigne det Arbeide, der forestaar de Herrer til Vinter.

Gid Resultatet af dette Arbeide maa blive Rigsdagen til Ære, Kongen til Glæde, men fremfor alt til Velsignelse og Lykke for alle Samfundsklasser i vort elskede Fædreland!

Hermed gjentager jeg min og min Hustrus og mine Børns hjærteligste Tak, fordi De har ønsket os til Lykke her i Dag."

Krigen mellem Japan og Kina.

Kongen af Korea tagen tilfange.

Bureautelegram til herv. Blade.

Washington, 28. Juli.

Chefen for Orlogsskibet „Baltimore" telegraferer, at Japaneserne har taget Kongen af Korea til Fange.

London 28 Juli.

Det herværende japanesiske Gesandtskab modtog i Eftermiddag følgende Depesche: Tre Skibe af den japanesiske Flaade blev nødt til at angribe de kinesiske Krigsskibe ved Fontao. Et kinesisk Krigsskib blev taget og et kinesisk Transportskib med Soldater ombord sank. Krigsskibet Chinquen, et af de største af den kinesiske Nordflaade, flygtede til Kina og en Torpedorkrydser til Jonan paa Korea. De japanesiske Skibe led ikke nogen Skade.

Tientsin, 27. Juli.

Fiendtlighederne mellem Japan og Kina er begyndt og nye Sammenstød forestaar, omendskjønt Krigen ikke er erklæret hverken fra Peking eller Tokio.

I herværende Regjeringskredse tror man endogsaa, at Krigserklæringen vil udeblive i flere Dage.

Saafremt de endnu svævende Forhandlinger fører til en venskabelig Forstaaelse, vil de forefaldne Sammenstød ikke blive anseede som en Hindring for Overenskomst, men strander Forhandlingerne, vil disse Sammenstød komme til at danne casus belli (Krigsaarsag).

Den første fiendtlige Handling blev foretaget fra japanesisk Side derved, at en japanesisk Kanonbaad borede et kinesisk Transportskib, der var underveis til Kina, isænk, hvorved hele Besætningen omkom.

Shanghai, 29. Juli.

Ifølge hertil indløbne Efterretninger fra Søul har Japans Gesandt andraget hos den koreanske Regjering om, at den skal forlange, at de kinesiske Tropper bliver hjemkaldte. Da Koreas Regjering afslog denne Anmodning, kom det til en kortvarig Kamp i Søul, der endte med, at Japaneserne besatte det kongelige Palads. Kongen henvendte sig da til de europæiske Magters Repræsentanter med Anmodning om deres Mægling.

London, 29. Juli.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai: Tre japanesiske Krigsskibe støtte i Fredags ved Asan sammen med de kinesiske Krigsskibe „Chenquen", „Ketso", en Avisodamper og 7 Transportskibe. Der opstod straks en Kamp, hvorunder „Chenquen" trak sig tilbage, „Ketso" og 6 Transportskibe undkom, medens Avisoen og 1 Transportskib boredes isænk. Samme Dag blev Kineserne angrebne af Japaneserne ved Asan. Resultatet heraf kjender man endnu ikke.

Den engelske Krydser „Porpoise" er afgaaet fra Shanghai for at beskytte Englænderne i Khefoo.

*

Stormagternes Holdning.

Central News tror sig i Stand til at meddele, at Londonerkabinettet har betydet Kina og Japan, at England straks vil skride energisk ind, saafremt britiske Interesser skulde blive krænket ved Fiendtlighederne i Korea. Samtidig er det indirekte antydet, at England vil forholde sig fuldstændig neutralt, saa længe begge de krigsførende Magter respekterer de britiske Interesser.

Om de Bestræbelser, der fra den engelske Regerings Side er gjorte for i Forbindelse med de øvrige Stormagter at forebygge Krigens Udbrud, modtog vi i Gaar følgende Ritzautelegram fra London:

Understatssekretær Grey har meddelt Underhuset at England den 19. Juli telegrafisk har beordret sine Gesandter i Berlin, St. Petersborg, Paris og Rom til at opfordre de respektive Regjeringer til at instruere deres Repræsentanter i Peking og Tokio om at understøtte de derværende britiske Gesandters Bestræbelser for at forebygge Krigen. De vedkommende Regjeringer havde nu sendt deres Gesandter Instruktioner i denne Retning.

I en ledende Artikel fremsætter Vos. Zeit. bl. a. følgende Bemærkninger angaaende Koreakonflikten:

„Medens England har gjort sig megen Umage med at mægle, har man ikke mærket nogen Virksomhed i saa Henseende fra Ruslands Side. Det ser næsten ud, som om Czarriget blot afventer de første Fægtninger for saa at tage sin Del af Byttet i Korea. Hvad England angaar, saa skal det nære Planer om at bemægtige sig Port Hamilton, og selv Nordamerikas Forenede Stater indtager en Holdning, der kunde tyde paa, at Kabinettet i Washington agter at gribe ind, naar Øieblikket findes beleiligt.

Tyskland har for sit Vedkommende ikke direkte Interesser af større Betydning at varetage i selve Korea. Derimod kan det Afbræk, som Handelen paa Kina maatte lide ved Krigsbegivenhederne, nok vække Betænkelighed. Tyskland driver nemlig ret betydelig Handel paa Kina, og Kystskibsfarten er, saavidt den ikke drives af Kinesere, for største Delen i tyske og danske (?) Hænder. Foreløbig har Japan kun lovet ikke at udstrække Krigsoperationerne til Shanghai, den vigtigste af de saakaldte „Traktathavne."

Tromsøudstillingen

Tromsø 25/7 94. (H. O. T. B.)

Besøget paa Udstillingen er fremdeles tilfredsstillende; Tælleapparaterne udviser nu et Besøg af opimod 20000. Indtægterne ved Entre har allerede betydelig overskredet Overslaget for hele Udstillingstiden.

De Radikale og Socialisterne paa Hamar skal nu være enige om at gaa sammen ved de kommende Valg.

Naar Valget kommer, vil det nok vise sig, at de overalt gaar sammen i skjøn Enighed. De har jo samme Valgprogram. Men alligevel kan en fhv. Statsminister reise rundt og fortælle Bønderne, at det er Høire og de Moderate, som alliérer sig med Socialisterne!

I en Have paa Bygdø staar et Pæretræ med Frugt og Blomst samtidig, et Kirsebærtræ ligesaa.

Ogsaa denne Gang gik det i samme Orden.

efter en fem-sex Omgange endte det med et Smeld mangedobbelt saa skarpt som de andre.

Og det blev det sidste. Det er nu flere Aar siden, og af denslags Knald har jeg ikke senere hørt et eneste.

„Han endte saaledes: „At jeg har oplevet dette stigt, som jeg har fortalt det, derpaa kan jeg, naar det skal være, aflægge Ed. Forklare det kan jeg ikke. Kan Du, saa er det bra."

Ogsaa ifjordags kuldseilede en Baad udfor Pipervikbryggen i det prægtigste Veir. De iværende 2 Gutter kom øieblikkelig paa Hvælvet og blev strax reddet af Dampskibet Carl. Baaden blev af tililende Baade bugseret iland.

Fhv. Statsminister Blehr reiser rundt paa Vestlandet og fortæller Bønderne, at Høire gjør Forbund med Socialisterne! Hr. Blehr maa finde, at hans Partis Sag staar daarligt, naar han kan nedlade sig til saa grov Usandhed, men vi tror ikke, at han derved forbedrer sit Partis Udsigter.

Valgbevægelsen. Storthingsmand Pastor Lützow-Holm er reist nordover for at deltage i Valgarbeidet i Finmarken. Storthingsmand Schanche vil sammen med fhv. Storthingsmand Drevland holde en Række politiske Foredrag i Tromsø Amt, ligeledes Sekretær B. Vogt.

Det theologiske Fakultet bestod for etpar Aar siden af 6 Professorer. Havde de Radikale med Fritænkeren Dr. Eng i Spidsen helt faaet raadet, vilde det nu kun have bestaaet af 1 Mand, Professor Petersen, Professor Munch er nemlig saa syg, at han er arbeidsudygtig. Nu bestaar det af to arbeidsdygtige Medlemmer. Paa Professor Johnsons Begravelsesdag indbrød nemlig de Radikale hans Embede. Vi tror, at det norske Folks Flertal i høieste Grad misbilliger denne Færd, at indbrage theologiske Professorater paa samme Tid som nye Professorater friskt væk oprettes i andre Fag.

Statsraad Sverdrup talte paa Hjemreisen fra Thinget Fredag i Holme for 300, og Lørdag i Vanse, Lister og Mandals Amt for 250 Tilhørere. Høbjergningen hindrede mange fra at møde.

„Storthingstidenden" vil iaar udgjøre henimod 5000 Sider eller 3 Gange saa meget som i 1880. Ifjor udgjorde den 3470 Sider. Den svenske Rigsdagstidende — der er to Kamre med ialt 367 Medlemmer — havde 2410 Sider.

Her kunde uden mindste Skade tales meget kortere og meget mindre. Derved vilde mange Penge spares.

Uærlighed i „Verdens Gang".

En Hilsen til Redaktør Thommessen.

(Af Herman Anker i „H. St.")

Det har i sin Tid ofte glædet mig at læse Deres Blad dengang, da Venstre ikke var slaaet ind paa de vilde Veie, det nu følger, og selv i den senere Tid, da jeg har helt andre Meninger end dem, „Verdens Gang" og „Dagbladet" nu er blevet Talsmand for, har det været mig en Trøst, at alle de godtroende norske Bønder, som læser „Verdens Gang", dog ikke i nogen sær Grad har været udsat for at smittes af den Bohemesyge, som har graseret i „Dagbladet"; det er da altid en Fordel. Men naar jeg har læst Deres Artikler om det svenske Tilbud af 14de Januar 93 „Broderhaanden", ja og om de løse Skruer og om os af Høire og Centrum, som er rene forvorpne „Landsforrædere", fordi vi har de Meninger om „den høist egne Udenrigsminister" osv., som De selv havde for nogle Aar siden, saa er mine Begreber om Deres Avis's Ærlighed dalet betydelig.

Jeg tager idag tilorde herom, fordi De i Dagens Numer paa en underfundig Maade fremstiller det paa nyt, som om der ikke var Spor af Alvor i den svenske Regjerings Tilbud. Dertil bruger De Ansørsler af Nya dagl. Alleh., uagtet De vel ved, at denne Avis ikke er Udtryk for Regjeringens og det svenske Folks Mening i disse Ting. Bladet er netop underkjendt, officielt, af Regjeringen, da det forrige Gang paatog sig at forklare Meningen med „Broderhaanden". Hvorfor skjule dette for Deres Læsere?

Eller vilde det være ærligt, naar en for Forholdene her fremmed spurgte Dem om, hvad Mening den Stangske Regjering har om de sociale Spørgsmaal, og De saa vilde henvise til „Socialdemokraten" som Regjeringens Organ? Paa lignende Maade har De forholdt Dem i Spørgsmaalet om „Broderhaanden".

Sagatun 27/7 94.

Storthingsvalgene. For følgende Amter er hidtil Dagen for Storthingsvalgenes Afholdelse saaledes berammet:
Tromsø Amt til 27de August.
Nordlands Amt til 11te September.
Finmarkens Amt til 12te September.
Stavanger Amt til 3die Oktober.
Romsdals Amt til 5te Oktober.
S. Trondhjems Amt til 5te Oktober.
Hedemarkens Amt til 10de Oktober.
Buskeruds Amt til 10de Oktober.
Lister og Mandals Amt til 10de Oktbr.
Akershus Amt til 10de Oktober.
Kristians Amt til 10de Oktober.

Der er Haab om, at Valgmandsvalgene for hvert Amt berammes til samme Dag, og at Valgmandsvalgene for de Amter, hvis Storthingsvalg er berammet til 10de Oktober, vil blive afholdt 17de Sept. Herved vil megen Spænding og meget af den oprivende Agitation undgaaes.

Erkehertug Wilhelm, der opholdt sig i Baden ved Wien, styrtede Søndag af Hesten, der blev sky for en elektrisk Sporvogn. Erkehertugen, der blev haardt saaret, blev ført til sin Villa, hvor han døde om Eftermiddagen, telegr. fra Wien.

Politiske Ordsprog.

„Ullmann gaar saa længe tilvands, at han kommer tankeløs hjem", sa' Rynning fra Drammen.

*

„Naar Noden er størst, er Jacob Sverdrup nærmest", sa Høire.

*

„Loven er ærlig, men Rigsretten er besværlig", sa' Statsminister Stang.

"Korsaren".

Bekjendtgjørelser.

Kjøb norske Varer.

Actieselskabet

Haldens Metalvarefabrik

Fredrikshald

leverer de bedste og billigste

Meierispand & Saaer,
Kobberkjedler,
Spyttebakke,
Lygter & Landterner,
polerede Kobberkjedler,
„ Messingkjedler.

(524).

Maskinoljer

alle Slags billigst hos

A. Hiorth,

Prindsens Gade No. 4.

(525).

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl.
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

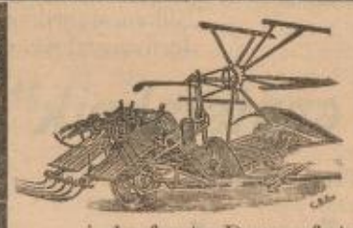

En Prøve

med Selvbindere

vil blive afholdt paa

Aas Landbrugsskole

i de første Dage af August. Prøven foretages i **Rug.**

Heimdal Maskinforretning,

Vognmandsgaden 8. Kristiania.

Dunluce troede. Jeg bestemte mig til at gjøre en Rundtur og undersøge Egnen bortenfor Ardlinston. Der er nogle smaa Flækker, et Par engelske Mile fra dette Hul, og ved at gaa tversover Heden, kunde jeg komme før Vognen og møde hendes Naade paa den uskyldigste Maade af Verden.

Mine lange Ture med Jægerne har idetmindste gjort mig til en god Fodgjænger. Hvor herligt vil det ikke være at slippe bort fra Lady Selina, som atter har taget Plads i min Yndlingsstol ved Kaminen med det rædsomme Broderi!

Jeg sagde ikke et Ord til hende af Frygt for, at hun vilde ledsage mig, thi disse virksomme, gamle Kvindemennesker kan ofte gaa ligesaa langt som os yngre. Jeg sneg mig ud af Værelset, tog min Jakke paa og begav mig afsted over Høiderne til Ardlinston, hvor jeg netop kom tidsnok til at se Lady Dunluces Vogn forsvinde bag en anden Høide i Retning af Pennerley Bugten.

Paa den ene Side af Bugten er der en usel Landsby og en Kirkegaard med nogle veirbidte Furutræer; nøgne og vredne boier de sine Grene indover Kirkegaarden, som for at vinke til de Døde, at de skal staa op fra sit Leie. Landsbyen er en syv eng. Miles Vei fra Ardlinston, og det var umuligt for mig at forfølge Vognen, derfor gik jeg atter henad Heden, slet ikke skuffet, thi jeg havde idetmindste opdaget i, hvad Retning hendes Naade havde kjørt.

var ankommen til Dunluce Castle under vort Fravær, og jeg tilbragte en trist Aften i hendes Selskab. Jeg vovede jo ikke at spørge, om vi ikke skulde gaa ind i Billiardværelset, skjønt en næsevis Løitnant foreslog, at vi skulde spille et Parti sammen.

„De kan spille for mig, medens jeg arbeider," sagde Lady Selina.

„Jeg spiller ikke Piano," svarede jeg kort.

„Virkelig? Alle unge Damer pleier nu at spille."

„Ja, der er nok af dem, som gjør et Piano til en sand Plage, men jeg er tilfældigvis en Undtagelse," svarede jeg ærgerlig, ved Synet af denne gamle Dame i en falmet, rød Flonelskjole, siddende i den bedste Lænestol, — den Stol jeg pleiede at tage i Besiddelse.

Lady Selina syede paa det styggeste Uldgarnsbroderi, jeg nogensinde har seet, — et stort, grovt Uldtæppe, som hun bearbeidede med en uhyre Kanavanaal og gult Uldgarn. Det var netop et Arbeide, som en afrikansk Høvdings Kone, — en af de hundrede han har, — kunde have valgt forat more sig i sine Fristunder, thi det saa barbarisk og afskyligt ud.

Kanske det var denne Ide, der gav mine Tanker en særegen Retning.

„Dette ufordragelige Kvindemenneske er en Montford" sagde jeg til mig selv. „Hun maa sikkert vide noget om Brandon Mountford, som skrev Bogen om Afrika".

Ialfald vilde det være rart at spørge hende.

„De har vist for en Del Aar siden havt en

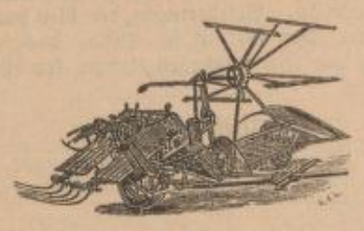

Deerings Selvbindere.

Trods Konkurenters Forsøg paa at overbevise Publikum om „Upaalideligheden“ af vore Avertissementer og om de mange „Feil“ ved Deerings Maskiner, har **Deerings Slaamaskiner** allerede dette første Aar faaet fast Fod i Norge, idet vi har solgt alle de Maskiner, vi har taget hjem, ca. 250 Stykker. Samtlige Kjøbere, som vi har talt med eller hørt fra, anser Deerings Maskiner for de ***bedste*** og ***mest letgaaende.***

Vi er forvissede om, at **Deerings Selvbindere** ikke vil vinde mindre Bifald end Slaamaskinerne. Deering fabrikerer to Slags Selvbindere, nemlig den almindelige Høibinder af Staal, af omtrent samme Konstruktion som de her i Landet før kjendte Høibindere, og desuden den lille **Pony-Selvbinder**. — I Pony-Binderen er Høibinder- og Lavbinderkonstruktionen forenet, den har nemlig Lavbinderens Evne til at kunne **skjære nær Marken**, medens den har bibeholdt Høibinderens **Binde- og Knytteapparat**. — Som bekjendt har de væsentligste Anker mod Høibindere her i Landet været, at de har sat for lang Stub, og at de har været for tunge at trække. Mod Lavbindere har vi hørt indvende, at de ikke kan behandle langt Korn, og at de ryster Kornet ud af Aksene under Behandlingen. —

Alle disse Mangler er afhjulpne ved **Pony-Selvbinderen.** Denne er derhos ca. **200 Kg. lettere** i Vægt end andre Bindere og kræver ca. **en Trediedel mindre** Trækkraft, medens den paa samme Tid har den **samme Skjærebredde.** — Pony-Selvbinderen er utvilsomt den for vort bakkede Terræn mest skikkede Selvbinder, hvorfor vi kun fører denne Sort Bindere paa Lager, men kan Ordres paa almindelige Høibindere udføres med ca. 1 Uges Varsel.

Kjøbere af Selvbindere bør ikke bestemme sig for nogen bestemt Sort, førend de har seet dem i Arbeide. Vi er villige til at prøve Pony-Selvbinderen sammen med hvilkensomhelst Konkurrent.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania. (520)

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel. Jernbanetorvet.

Tilreisende
anbefales at besøge
M. Dopheides Magazin
Kirkegaden 20 & 22.
Presentgjenstande for alle Anledninger!

JJ
FERNISSER
for Malere,
„ Lakerere,
„ Snedkere,
„ Dreiere,
„ Sadelmagere,
„ Skomagere
„ Blikkenslagere,
„ Blikvarefabriker,
„ Jernvarefabriker
fra **„Den norske Fernisfabrik“.**
Kontor & Fxpedition: Tomtegaden No. 11.
Jacob Jacobsen.

Abonner paa „Eidsvold.“

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.
JacobsensFarveudsalg
25 Skippergaden,
Christiania. 517

C. H. Bergwitz,
Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

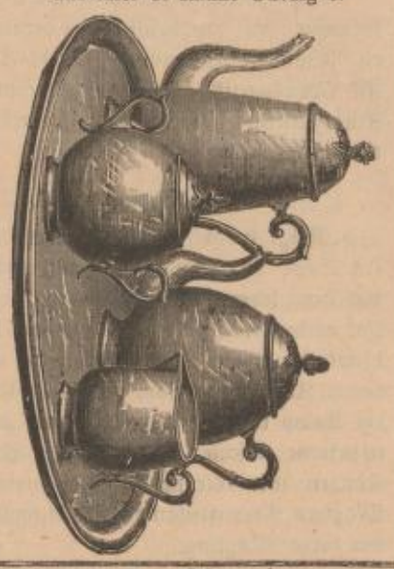

Kobber- og Messingvarer;
Kaffe- og Thekander, Tragtekander.
Sukkerkoppe, Flødemugger,
Skylleboller, Bretter, runde og ovale,
Brødkurve, Balancekjedler,
Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller,
Flaskebrikker, Glasbrikker,
Flaskeholdere, Frugtknivopsats,
Æggekogere, Lysemanschetter,
Lyseplader, Smulebret & Kost,
Cigaropsats, Askebægere,
Fyrstikholdere, Blomstersprøiter,
Sparebøsser, Lampeslukkere,
Natlamper, Spirituslamper,
Kaffe- og Thebokse, Thesile,
Lænker, Ringe. Stifte,
Antique Møbelbeslag, Bordklokker.
Ildtøi, Fændere, Spyttebakker,
Cigartændere, Lyseslukkere,
Brettehanker, Navnskildte,
Sikkerhedslænker, Kroger.
Store Kobber- og Messing-Syltekjedler. 486

Hesjeliner
extra gode og *stærke*
billig hos
Timms Dampreberbane
Raadhusgaden 10. 518

!Læs dette!
Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Vævspender, Spolemaskiner, Hovler** og **Skytler.**

Moss Aktiemøller, Moss
anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Turistskjorter
i stort Udvalg billig hos
Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Gaarden Sennebraaten,
5 á 6 Km. fra Aas Station, vakkert beliggende og vel bebygget, nær Kroer Kirke, Indmark 250 Maal med Udmark og Skov, samt om ønskes, med paastaaende Avling, Redskaber og Besætning, sælges billig ved
Advokaterne **Bergh & Lous.**
Kongens Gade 19.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Nyt! Nyt!
Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

For **Landsteder, Badesteder, Sanatorier.**
Ispile
50 à 60 Øre,
Fluedæksler,
Isfrysebøtter,
Jerntraadnet for Hønsegaarde,
Hængekøier,
Redningstaug,
Husker, Trapetzer,
Havesprøiter, Saxe,
Haveliar, Skyfler
hos *C. H. Bergwitz.*
(499)

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Mine Kunder og andre, der vil unde mig sin Søgning, underrettes om at mit Skrædderværksted nu er i ***Lakkegaden 6.*** Bestillinger & Reparationer udføres godt og yderst billigt.
Severin Svendsen, Skrædder.

Afrikareisende blandt Deres Slægtninge, Lady Selina?“ spurgte jeg, idet jeg satte mig ned paa en Stol i hendes Nærhed.

„Mange unge Mennesker reiser til Afrika i vore Dage,“ svarede hun sørgmodig. Jeg kunde se, at hun var misfornøiet med mig.

„De kjender da vist her Brandon Mountford, som skrev en Bog om sine Reiser. Kjære, fortæl mig lidt om ham!“

„Jeg har intet at fortælle, uden at han var en fjern Slægtning af os, og døde for flere Aar siden.“

„Døde han i Afrika.“

„Nei.“

Hendes Væsen var saa afvisende, at jeg ikke vovede at gjøre flere Spørgsmaal. Hun stak Naalen med saadan Kraft ind i Tæppet, som om hun stak den ind i mig. Hun saa ud som en Heks, naar Lyset fra Kaminen faldt paa hendes røde Dragt og det blege, spøgelsesagtige Ansigt.

„Der er sjensynligt en eller anden sørgelig Historie, knyttet til Hr. Mountford — en eller anden Skam eller Ulykke, hvori Lady Dunluce er indviklet. Du ved formodentlig Alt derom, Fader, og ler naar du læser min Dagbog, men naar vi mødes, vil jeg forlange, at du fortæller mig derom.

Jeg kunde jo spørge Kammerpigen, som vel kjender alle Familiens Skandalhistorier, men jeg gjør det til Regel aldrig at vise Tjenerne Fortrolighed. Det lønner sig ikke. Man maa kun være høflig, aldrig fortrolig.

Imorges kom Lady Dunluce ned. Hun saa ikke daarlig ud efter Gaarsdagens Hovedpine. Efter Frokost underrettede hun Lady Selina om, at Vognen vilde være færdig, naar hun ønskede at tage en Kjøretur, og jeg skulde ledsage hende.

„Cora er saa glad i at kjøre, „sagde hun.

„Jeg haaber, du vil være med os, Tante“? sagde jeg.

„Nei, ikke idag, Cora. Min Tante vil undskylde mig. Jeg skal tale med nogle Folk i Ardliston“.

„Vi kan jo ogsaa kjøre den Vei“, indvendte jeg.

„Nei, I kom til at vente for længe. Du kan kjøre til Hamborough Park med Lady Selina“.

Lady Selina mente, at hun yndede Naturen omkring Dunluce. — den var saa vild og ensom, saa ganske forskjellig fra Berkshire, hvor hun netop havde opholdt sig hos en anden Niece. Da Dagene nu blev korte, foretrak hun at kjøre om Formiddagen, og da maatte jeg sidde ved Siden af den affkylige, gamle Jomfru, der underholdt mig med sine endeløse Historier.

Ved Lunchen saa Lady Dunluce ud, som om hun var ganske optaget af sine egne Tanker, og hun forlod Bordet, før Tante Selina var færdig, uden nogen Undskyldning, og fem Minutter senere hørte jeg hendes lette Ponyvogn kjøre bort.

Flere Undersøgelser, formoder jeg, og længere Kjøreture.

Jeg lod mig ikke slaa af Marken, og min Nysgjerrighed var ikke saa let at tilfredsstille, som Lady

Telegrambureau
HØYDAHL (H.O.) OHME'S
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold“* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Til
„Eidsvolds“ Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Bestil Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Hold Eidsvold i Valgaaret. 35 Øre pr. Md.

Nr. 90. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 2den August 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Er Socialismen i Pagt med Fremtiden?

„Socialisterne tror at Fremtiden er deres. Og vi tror det med dem", siger Bjørnstjerne Bjørnson i en Artikel i „Verdens Gang" for 23de Juli.

Heri mener vi, Bjørnson tager fuldstændig Feil.

Det kunde synes, at Socialismen, der vil reformere Verden fra Grunden af, som har et klart og tydeligt udtalt Program, maatte have Fremtiden for sig. Og vi andre, der ikke tror noget paa disse sociale Reformer, maatte da, skulde man tro, inderst inde i vor Hjertekrog gaa og bære paa en Fornemmelse af, at vi dog egentlig er Bagstræverе, som ikke har Øinene opladt for det store Fremtidsprogram og stritter imod, indtil det engang, lig andre store Tanker, seierrigt lægger Verden under sig og sætter os i Historiens Skammekrog.

Der er dem, endog blandt Folk, der endnu ikke offentlig har sluttet sig til Socialismen, som mener, at denne er det nye Evangelium, der lige saa seierrigt vil drage gjennem Verden som det gamle. De tror paa Socialismen, som Nikodemus troede paa Kristendommen og de er rædde for at blive stillet i Historiens Gabestok sammen med de Daarer i det gamle Rom, som troede at kunne opretholde Hedenskabet mod den seirende Kristendom. Bjørnson ønsker ikke at blive regnet blandt Bagstræverne. Dette skal Fremtidens Historie regne ham til Fortjeneste, mener han.

Men vi er forvissede om, at han her tager Feil. Socialismen er ikke Fremtidens Evangelium.

Dertil er den altfor stridende mod Menneskets kjæreste Eie: Friheden.

Mennesket vil, naar det bliver Alvor, reise sig med hele sin Styrke mod Forsøgene paa at berøve det Friheden til at raade over sit eget Arbeide og Udbyttet af dette Arbeide. Socialismens store Planer vil tilslut strande paa Menneskets Individualisme, det vil sige dets Følelse af at være en Personlighed med fri Vilje.

Men hvorledes har Socialismen da kunnet faa en saadan Magt over Sindene?

Vi tror ikke, det er vanskeligt at forstaa.

Under Menneskeslægtens stadige Fremadskriden har det vist sig, at Tusinder og atter Tusinder ikke naar frem til en lykkelig Tilværelse. De daarligt stillede er stundom selv Skyld i sin Nød; i Regelen har de dog gjort sit bedste for at skaffe sig en sorgfri Tilværelse; men alle disse, de Skyldige og Uskyldige, maa med Nag i Hjertet være Vidne til, at en Mængde Mennesker, ofte uden egen Fortjeneste, har det bedre end de selv. Hvad Under da, at de skyder Skylden paa Samfundsorganisationen, og at der udtænkes en Ordning, hvorved de Fordele, som de lykkeligt stillede har, med Magt fratages dem og skjænkes til de uheldigt stillede? De Nødlidende har været Nødlidende i Tusinder af Aar. Hvad Under da, at mange kundskabsrige Folk i sin Utaalmodighed har opgivet Haabet om, at de uheldigt stilledes Kaar kan opnaaes ved lempelige Midler, og har vendt sig til den Ide, at hvad der ikke kan naaes ad Frivillighedens Vei, skal kunne naaes ved Tvang? Hvad Under, at disse Mænd ikke kan øine nogen anden Udvei end Ophævelse af Individets Frihed, og at de vil vende tilbage til den sociale Ordning, der var meget udbredt for Tusinder af Aar siden — før vi naaede frem til Nutidens Frihed — og som den Dag i Dag er meget udbredt blandt lavtliggende Folkeraser: Eiendomsfællesskabet.

Det er den sædvanlige Historie: den berettigede Misfornøielse med en høit opdreven Civilisations Frugter giver sig Udslag i mærkelige Paradoxer, der finder en overordentlig Udbredelse.

Men vi tror, det vil gaa med Socialisterne som med Rousseaus banebrydende Lærdomme. Det gode i den vil vinde Seier. Men det som Socialisterne selv tillægger størst Vægt, Ophævelse af Eiendomsretten og Arbeidets Organisation under Statens udelukkende Ledelse, vil ikke blive gjennemført. Rousseau aabnede Nationernes Øine for Menneskerettighederne og gjorde derved Ende paa Standsforrettigheder og Privilegievæsen, og paa den absolute Kongemagt. Men det, han selv tillagde Hovedvægten, og som bragte det forrige Aarhundredes Sværmere i den største Henrykkelse, nemlig „Tilbagevenden til Naturtilstanden" fra „Civilisationens Unatur", det blev ikke gjennemført og ingen tænker længere paa at gjennemføre det. Man forstaar nu, at denne Lære kun er et sygeligt Udslag af Livslede over Civilisationens Gjennemraaddenhed paa den Tid. Socialismens Raseri mod Eiendomsretten har sin Forklaring i Eiendomsrettens Misbrug under den nuværende Samfundsorden, en Misbrug, der ingensteds viser sig klarere end i de Forenede Stater, der sukker under Millionærers og „Ringspekulanters" Fortryk, og som i de store Europæiske Kulturlande har kunnet naa en forhadt Karakter bl. a. paa Grund af Arvelovene.

Man nødes til at give Socialisterne Ret i, at der opstaar en Mængde Misligheder og en Masse Uretfærdighed i Samfundet, naar paagaaende og heldige Enkeltmænd kan opdynge Millioner og derpaa lade disse Millioner gaa i Arv til uværdige og egenkjærlige Efterkommere. Paa den anden Side vil det kunne lede til en beklagelig Tilbagegang i Menneskenes Initiativ, Arbeidslyst og Opfindsomhed, og derigjennem til en Forsinkelse eller endog Tilbagegang i de videnskabelige, industrielle og sociale Fremskridt, dersom man forbyder Folk at lægge sig selv og sine Børn noget til bedste. Nogen Begrændsning, der hindrer Yderlighederne fra at gjøre sig gjældende, synes paakrævet. Der bør ikke kunne dynges Millioner paa Millioner, eller hvad der er det samme lægges Tusinder til Tusinder af Maal Jord paa en Haand, og i det hele taget bør der søges Midler til at indskrænke, hvad man kan kalde „Lykkespillet" i Kampen for Tilværelsen, og som bestaar deri, at nogle, ved at sætte sin Formue ind paa et Foretagende forøger eller endog flerdobler den, medens andre taber baade egen Formue og mere til. Det jevne, solide Arbeide bør komme mere til sin Ret og Dygtigheden faa Lov til at spille en større Rolle end „Lykken" og „Held et". Da vil de økonomiske Forstyrrelser, der hvert Aar koster saa mange brave Arbeidere Levebrødet, kunne indskrænkes. Maaske det vil kunne opnaaes ved en mere gjennemført gjensidig Assurance og indbyrdes Hjælp mod Følgerne af Uberegneligheder, en Anvendelse af Brandforsikringens Principer paa Forretningslivet i det Hele.

Socialismens Tvangsarbeidsanstalt er ikke Fremtidens Maal. Dette bestaar derimod i at finde det rette Forholde mellem Individets Frihed og de enkelte Menneskers Sikring mod Følgerne af dem utilregnelige Forstyrrelser i Samfundets Økonomi eller Misligheder i Samfundsordningen.

Han satte sin Frue i Pant.

Et ungt elegant Par kom ind paa et af de mest fashionable Hoteller ved „Unter den Linden" i Berlin, Her bestilte de Middag. Baade Valget af Retterne og Vinene viste, at man havde med Folk at gjøre, som forstod Kunsten at leve, og Opvarterens Høiagtelse, som allerede havde været stor ved det blotte Syn af det elegante Par og den unge Frues Skjønhed, blev nu uden Grænse.

Men alt har en Ende — og dette var ogsaa Tilfældet med Middagen. Han havde tændt en herlig duftende Havanacigar og tomte et Glas fineste Champagne; hun nippede til et Glas Chartreuce.

„Bed Værten komme hid," sagde pludselig den fornemme Gjæst.

Opvarteren saa forundret paa ham.

Var der noget, som havde vakt hans Mishag . . . ? Men den Fremmedes eneste gjentagne Befaling at anmode Værten om at indfinde sig gjorde en Ende paa Opvarterens Funderinger.

Værten kom.

„Min Herre", sagde den fornemme Gjæst, medens et Smil spillede paa den skjønne unge Frues Læber, „vi er Ægtefolk". Hotelværten forsikrede, at han ikke tvivlte derpaa. „Og", fortsatte den fornemme Gjæst — „vi har ingen Penge og kan ikke betale vor Regning.

Værtens Ansigt fik pludselig et ganske andet Udtryk.

„Det gjør mig ondt, men jeg maa bede om . . . ."

„At faa Regningen betalt. Det er ganske naturligt Det skal de ogsaa faa. Men ikke nu. Jeg har ingen Penge idag; men imorgen faar jeg, og De kan beholde min Hustru som Pant. Ikke sandt, du vil jo blive her som Pant? spurgte han sin Frue.

„Jo", svarede hun smilende, — „vi sætter mig i Pant, det er en god Spog.

„Men . . ." begyndte Værten.

„Ikke noget men," afbrød den anden, „Sagen er afgjort." Derpaa nævnte han sit Navn. Det var Navnet paa en Adelsmand, som var bekjendt for sine gale Streger og Indfald.

Værten vilde ikke høre Tale om at tage den unge Frue i Pant, men hendes Mand var paastaaelig. Fruen blev igjen som Pant og næste Dag kom Manden med Penge og kjørte triumferende derfra med sin udløste unge Frue.

(Orebl.)

En voldsom Mand.

Torsdag forrige Uge kom en beruset Bejarbeider ved Bejanlægget i Nykirke ifsl. „Holmestrandsp." ind til en Kjøbmand her i Byen ad Bagveien og vilde tiltrods for gjentagen Opfordring ikke gaa ud igjen. Han blev da af Kjøbmanden kastet udenfor, hvorpaa han først greb i Lommen efter en Kniv, men da han formodentlig ikke fandt denne, tog han en Øks og for imod Kjøbmanden, der maatte retirere ind i sit Kontor og smelte Døren hurtigst mulig. Imidlertid slog Bejarbeideren ind en Rude i Gangdøren. Politiet blev budsendt, hvorpaa Manden flygtede afsted, men blev indhentet og arresteret. Han er i Høst straffet herstedsfor at have tilføiet en Sømand, der vilde arrestere ham, et Knivstik i Haanden. Han er en meget farlig Person saasnart han bliver beruset, medens han i ædru Tilstand er en fredsommelig Mand og flink Arbeider.

Jacob Sverdrups Foredrag om den politiske Situation er udkommet som Brochure. Koster 10 Øre. 20 Expl. for 1 Kr.

Det energiske, klare og overbevisende Foredrag, som i høi Grad er skikket til at vække til Eftertanke og mane til Arbeide, fortjener den største Udbredelse.

Skonnert „Henriette," Kaptein F. Nielsen af Horsens paa Reise fra Island til Archangel med Ballast, stødte Mandag den 23de Juli Kl. 5 om Morgenen (samme Tid som Jordrystelsen bemærkedes her) mod en ukjendt Ting 20 Mil N.V. af Lofoten. Luften var klar med svag Bris af N.N.O. Over hele Skibet mærkedes i 2 Minuter en haard Rystelse. Skibet fik stor Lækage. Pumperne holdtes gaaende til Kl. 2 om Eftermiddagen, da der var 7 Fod Vand i Skibet, hvorfor begge Baade sattes ud. Kl. 7 sank Skibet. Mandskabet, 7 Mand, rodde mod Land og ankom Tirsdag Kl. 2 Eftерm. til Borge og Lørdag hertil telegraferes gj. H. O. Mandag fra Bodø.

Drikketrafikens Elendighed. Sidste No. af „Finmarkens Amtst." bringer Meddelelse om, at en Finne for nogen Tid siden har drukket sig ihjæl i Vadsø. Han havde drukket flere Dage i Træk og endte med at indtage et urimeligt stort Kvantum Naphta, hvad der især bidrog til, at Døden indtraf.

Danmarks Førsteminister, Estrup, der ivaar, da Kompromisset mellem Thingets Heire og Moderate tilveiebragte mere ordnede Forhold i Landets Styrelse, bebudede snart at ville fratræde, siges nu sammen med 2—3 Kolleger at ville søge Afsked fra Midten af August.

Det er farligt at drikke kold Melk, naar man er varm. I Stavanger døde nylig en Mand af den Grund.

Tvende Dødsfald ved Drukning i Drammenselven.

Igaar Morges Kl. ca. 8 anmeldte et Par Smaagutter paa Politikammeret, at et nogent Lig af en Mandsperson laa og drev i Elven udenfor Skibsreder Lohres Tomt. nedre Bragernæs skriver „Dr. Blad Et Par Politibetjente fulgte med dem til Stedet og fik Afdøde praktiseret op i en Baad. Han gjenkjendtes som Vognskriver ved Jernbanen hersteds Jacob Pettersen, boende i eget Hus i Gjethergaden. Paa Tomten fandt man hans Klæder sammenlagt. Efter hvad der oplyses i hans Hjem, havde han Aftenen iforveien yttret, at han vilde tage sig et Bad Søndag Morgen, og var han gaaet hjemmefra, før Familien var staaet op, antagelig ved 5-Tiden. Den tilkaldte Læge kunde kun erklære, at Manden var død ved Drukning for en god Stund siden, og at Oplivningsforsøg vilde være frugtesløse. Den Forulykkede har været i Jernbanens Tjeneste i 21 Aar. Han efterlader sig Hustru og flere Børn.

— Omtrent paa samme Tid meldtes, at en 10 Aars gammel Gut, Søn af Sadelmagersvend Jensen, var faldt ud fra Frantz Tandbergs Brygge paa vore Bragernæs og druknet. Der søgtes efter Liget i hele Gaar, uden at det imidlertid lykkedes af finde det.

Middag for 3 Buxeknapper. Paa Madagaskar maa det ikke være svært byrt at leve. Missionsskibet „Paulus" fik f. Ex. en Gang under sit Ophold dernede for 3 Buxeknapper — 2 sorte og en hvid — nok til Middag for hele Mandskabet, 14 sultne og madhugne Mand. Og netop da var der ovenikjøbet Dyrtid, fortæller de, skr. „Stavgr. Aftbl."

En Bjørneunge skal ifsl. „Bratsb. Amtst." nylig være skudt ved en Sæter i Nærheden af Bolkesjø. En ung Bamse saaes forrige Mandag at passere over Veien mellem Tinoset og Bolkesjø.

Middel mod Ormbid. Det er af Vigtighed nu at erfare, at mod Ormgift findes et kraftigt og hurtig virkende Lægemiddel i Alkoholdrikkevarer. Kognak, Rom eller Brændevin, anvendt indvortes, hindrer Virkningen af Giften bedre end noget andet Middel. Den saarede bør strax tage sig nogle Glas Brændevin, og man behøver ikke at frygte for at blive beruset, da Beruselse ikke finder Sted i dette Tilfælde.

Den berømte Naturforsker A. E. Brehm har allerede for 40 Aar siden henledet Opmærksomheden paa dette Lægemiddels Fortræffelighed, hvorfor vi dog ikke garanterer.

Kvinden.

Venskab mellem to Kvinder er blot en Sammensværgelse mod en tredie (Alphonce Karr.)

Der findes blot to vakre Ting paa Jorden: Kvinderne og Roserne, og blot 2 gode Ting: Kvinderne og Melonerne. (Malherbe.)

Gud har i sin Alvidenhed og Forudseenhed ikke givet Kvinderne Skjæg, fordi de ikke vilde kunne holde Mund under Barberingen. (Dumas.)

Kvinderne er forbausende: enten tænker de paa ingenting, eller tænker de paa noget andet. (Dumas).

Betro din Baad til Vindene, men betro ikke dit Hjerte til de Skjønne; Havet er mindre ubehageligt end Kvindens Troskab. (Cicero).

Uden Kvinden vilde Manden være saa plump og ensom, og han vilde ikke føle Fortryllelsen ved Kjærlighedens Smil. Kvinden kranser ham med Livets Blomster, ligesom Skogen kranser Egernes Stammer med sine duftende Guirlander. (Chateaubriand.)

I Havsnød

befinder sig, hvis man skal dømme efter det Nødraab, som Landsvenstreforeningens Bestyrelse gjennem sin Sekretær, Hr. Rudolf Peersen, har udsendt til sine paalidelige Mænd omkring i Bygderne.

Der paalægges dem i dette Nødraab, at de ved paagaaende, ihærdig Henvendelse til Enkeltmand" maa gjøre Medlemsantallet i Venstreforeningerne saa stort som muligt, — at de maa handle raskt og personlig sætte al sin Evne ind paa Arbeidet, — at de maa inddele Valgkredsene i Roder og i hver Rode sætte en eller flere dristige og energiske Mænd som Rodemestre. Disse Rodemestre skal saa holde Rede paa hver Mand inden sin Rode; de skal „henvende sig personlig og direkte til Vælgerne enkeltvis, paavirke de svage og vaklende og søge at omvende dem", hvem de andre Partier har paavirket. I hvert eneste Valgdistrikt maa der findes en Leder.

Det heder i nævnte Opraab fremdeles blandt andet: „Gaa stille og rolig tilværks! Tag kun fat med Haab og Tro! — — Vi haaber, at hver Mand gjør sin Pligt".

Vi gjør, skriver „Vestlandsp." opmærksom paa dette Nødraab, baade for at vore Læsere skal se, at det radikale Parti selv føler, at det er i den største Fare, og for at de skal vide, at der fra radikal Hold paagaar det mest energiske Arbeide. Vore Meningsfæller vil da forstaa, at ogsaa de maa arbeide med Kraft og Iver, og at dette deres Arbeide har al Udsigt til at lykkes, eftersom Grunden mere og mere svigter under Radikalerne, takket være det uforstandige Program, som de har opstillet.

Om 1 a 2 Maaneder vil de fleste Valg være afgjorte. Der er saaledes ikke lang Tid til at arbeide; men det gjælder ogsaa for vort Parti at benytte denne endnu tilbagestaaende Tid godt.

Sker det, vil det radikale Parti lide et alvorligt Nederlag ved Valgene.

Politik og Moral.

Motto: „Husk paa, at den høieste Art af Patriotisme er den kristne Patriotisme!"
Talmage.

Det Citat, jeg har sat som Motto over nedenstaaende Artikel, er hentet fra et Foredrag, som den berømte Brooklyn Prædikant Dr. Talmage for nogle faa Aar siden holdt i Anledning af de netop forestaaende Valg.

Skjønt Foredraget selvfølgelig nærmest har amerikanske Forhold for Øie, indeholder det dog saamange slaaende og almengyldige Sandheder, at jeg, førend jeg gaar over til en mere indgaaende Behandling af mit Emne, vil faa Lov til at citere endnu nogle ganske faa Brudstykker af dette saa ypperlige og varmt beaandede Valgopraab til det amerikanske Folk. Jeg giver altsaa foreløbig Dr. Talmage Ordet. „Medens den efesiske Gudinde Diana forlængst har tabt sine Dyrkere, og hendes Templer er forvandlede til Støv, er vore amerikanske Landsmænd ivrige for at opstille en Guddom i hendes Sted, som de vil, at vi alle skal bøie os for, og den Guddom er „politisk Parti". Naar jeg betragter vor høiere Civilisation, maa jeg aabent erklære, at den efesiske Billeddyrkelse var mindre stødende i Guds Øine end dette alt opslugende amerikanske Partivæsen.

De groveste og utroligste Løgne, som nogensinde er fortalte i dette Land, er under Valgene. Vore offentlige Mænd lægges under Mikroskopet, og Sandheden forvrænges. Folk, som til andre Tider af Aaret er meget forsigtig i sin Tale, bliver til rene Skandalkræmmere. Samfundet synes til saadanne Tider at mene: Gaa paa nu! Lad os benytte en god Anledning til at lyve". En liden Løgn udspredes først i en ubetydelig Landsavis og fortsætter saa sin Runde, indtil den har gaa't igjen i alle Landets Aviser.

For at besnære den ubetænksomme kan man faa sig tilstukket en Stemmeliste med Navnet paa en Demokrat øverst og de følgende Navne paa Republikanere og derpaa en Stemmeliste med Navnet paa en Republikaner øverst og de følgende Navne paa Demokrater, og den stakkels Mand vil ved Skranken, hvor han skal afgive sin Stemme, staa aldeles fortumlet og tilsidst maaske stemme paa dem, som han for 3 Uger siden i sterke Udtryk har udtalt sig imod.

Du har Ret til at udgive Penge for at offentliggjøre politiske Flyveskrifter og for at danne Foreninger for paa den Maade at udbrede de Meninger, som du anser for de bedste; du har Ret til at appellere til Folks sunde Fornuft ved Argumenter, statistiske Oplysninger og Kjendsgjerninger; men den, som søger at bestikke den stemmende eller bearbeider svage Folk med skræmmeragtige og smudsige Motiver, begaar en Synd mod Gud og Nationen. Bestikkelse er en af de forfærdeligste Synder i dette Land.

Nogle af Eder havde for en Maaned eller 6 Uger siden ikke mere Kristendom, end I burde have; men at regne ud, hvormegen Kristendom I har tilbage, naar Valgene er over, vil blive en Sum af smaa Brøkdele. Trykket er forfærdeligt!"

Saavidt Talmage. Jeg tænker, at disse korte losrevne Citater vil være tilstrækkelige til at vise, hvorledes denne klartskuende Aand og varmhjertede Patriot, hvem ingen vil beskylde for Sneversyn eller Fordomsfuldhed, anskuer de politiske Partiforhold og deres Virkninger i hint Frihedens forjættede Land, som vore Radikalere saa ofte paaberaaber sig.

Vistnok er vi — takket være det norske Folks sunde Sans — endnu ikke komne saalangt ud paa Skraaplanet som i Amerika; men at vi allerede er komne et godt Stykke paa Vei, vil ingen benegte, der har deltaget noget, om end aldrig saa lidet, i de sidste Aars oprivende politiske Kjævl.

For ikke at fortabe mig i unødig og unyttig Theoretiseren vil jeg hellere behandle Spørgsmaalet fra et rent praktisk og konkret Synspunkt, idet jeg opfordrer Læseren til at følge med mig til en Bykommune paa Østlandet, hvor Partierne i flere Aar har staaet temmelig lige og derfor mere end almindelig spændt ligeoverfor hinanden. Da jeg selv til en vis Grad har været en aktiv Deltager i flere af disse Valgkampe, kan jeg tale af egen Erfaring, og jeg tænker, at de fleste, der i de senere Aar rundt om i Landet har taget mere eller mindre Del i den aktive Politik og derved faaet Anledning til at titte lidt bag Kulisserne, vil give mig Medhold i, at et Valgaar, saaledes som Partiforholdene nu stiller sig, frembyder mange uhyggelige og lidet tiltalende Foreteelser.

Det har været paastaaet saa ofte, og ingen vil vel hellere benegte det, at den stærke Fart, som det politiske Liv hos os har taget i de sidste 20 Aar, har i høi Grad bidraget til at vække Folks Interesse for de store Samfundsspørgsmaal og deres heldige Løsen, saa at den politiske Strid vistnok maa siges at have befordret Folks Intelligents. Men dermed er visselig ogsaa sagt det meste, som kan siges til denne saa ofte bitre, og oprivende Storpolitiks Ros og Forherligelse. Nu lærer imidlertid Historien os med de mest utvetydige Vidnesbyrd, at intet Folk i Længden kan bygge sin Existents paa lutter Intelligents, den være saa udviklet, den være vil, hvis den moralske Grundvold svigter.

I Nødens Stund, naar ydre eller indre Farer truer med at rokke Samfundets Grundpiller, er det Folkets moralske Kraft i langt høiere Grad end dets Intelligents, der giver Mod i Ulykken, Udholdenhed i Faren og Frelse paa Kampens Dag. Hvad var det vel, som bragte det engang saa blomstrende og intelligente Athenerfolk i Forfald og tilsidst lagde det vingeknækket for Makedonerkongens Fødder og gjorde det til et let Bytte for senere Erobrere? Hvad var det vel, som styrtede den engang saa mægtige romerske Republik i Grus og tilsidst lod barbariske Horder svinge Scepteret fra Tiberens Bredder. Det var den mere og mere tiltagende Valgkorruption og Mangel paa en sund Samfundsmoral, der kun altfor ofte lod Folk glemme Maalet over Midlerne; thi at de antike Samfund besad en for sin Tid høit udviklet Intelligents, vil visselig ingen bestride.

Og hvad var det vel endelig, som i 1814 gav vort dengang saa lille Folk denne seige Udholdenhed, der vakte hele Europas Opmærksomhed? Jeg tænker, det var den Samfundsmoral, der gjennem lange og ofte haarde Tider havde udviklet sig, at naar Fædrelandets Vel kræver det, maa alle Partihensyn vige.

(Sluttes).

Baadsnryen ved Tromsoudstillingen har ifl. Telegr. gj. (H. O. T. B.) tilkjendt følgende Guldmedaljer: Knut Skaaluren, Rosendal, for Modelsamling til Havfiskefartøier og O. C. Hansen, Skudenæs for Taagelur.

Sølvmedaljer er tilkjendt Bodø Skibsværft, Tromsø Skibsværft, A. D. Fürst, Arendal, Adolf Johansen, Mo, L. A. Meyer, Mo, Seilmager Simonsen, Tromsø, en synkefri Fiskebaad tilhørende Sognepræst Ingebrigtsen, Trondenæs, Skibsbygmestrene Selsvig, Bodø, Alvig Johnsgaarg, Tromsø og Jens Hammeraas, Aalesund. Derhos uddeltes 18 Broncemedaljer, 15 Medaljer for hæderlig Omtale og 3 Erindringsmedaljer.

Krigen mellem Japan og Kina.

Bureautelegram til herv. Blade.

Shanghai 30. Juli.

I den stedfundne Søtræfning mellem kinesiske og japanesiske Skibe blev en kinesisk Aviso erobret efter en haardnakket Kamp. Transportfkibet „Kowshung" blev af de japanesiske Skibe beskudt med Torpedoer og boret i Sænk. Det sank ved Den Shopiont med 1500 Mand Soldater, af hvilke kun 40 blev reddede af den franske Kanonbaad Lion. Alle de ombord i „Kowshung" værende Europæere blev skudte eller druknede.

Fra Shanghai telegraferes til Reuters Bureau: Om Søslaget ved Asan berettes, at Japaneserne gik om Bord paa det kinesiske Transportskib „Kowshung" og forlangte, at Skibet skulde gaa til Japan. Da „Kowshung"s Kaptein nægtede dette, gik Japaneserne tilbage til deres egne Skibe og lod disse skyde „Kowshung" i Sænk.

Depecher til engelske Blade beretter, at Transportskibet „Kowshung" tilhørte det londonske Skibsrederfirma Matheson. Depecherne tilføier, at det nævnte Firma har overtaget en Del kinesiske Handelsfartøier, der besørger Kystfarten, og fremtidig skal seile under engelsk Flag.

London, den 30. Juli.

Fra Shanghai telegraferes til Lloyd i Dag: Efter Forlydende er flere kinesiske Dampere blevne ødelagte ved Taku af de blokerende Skibe. I Shaveishankanalen ved Byen Yangtszen er der lagt Torpedoer.

London, den 30. Juli.

Til Ritzaus Bureau telegraferes fra Yokohama den 28. Juli: Hærens og Flaadens Reserver har erholdt Ordre til at begive sig til deres Samlingspladser. Kineserne i Japan forlader Landet. Til Tokio meddeles fra paalidelig Kilde, at den kinesiske Hærs Hovedkorps den 25de Juli har overskredet Koreas Nordgrænse. Nogle japanske Krigsskibe er paany blevne beskudte.

London, 31. Juli.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai: Ifølge Privattelegram fra Tientsin er det kinesiske Panserskib „Chen Yen", Flaadens bedste Skib, igaar blevet boret isænk, og 2 kinesiske Krydsere skulle være ødelagte eller erobrede.

Et Ulykkestilfælde indtraf i Lørdags ombord paa Dampskibet „Donau", idet en Træmasseballe under Indlastningen faldt ned gjennem Lugen og rammede to Arbeidere fra Kleven. Den ene af dem, Andreas Jakobsen Ollier, faldt ved Stødet mod Kjølsvinet og fik sit ene Ben brukket samt flere Kvæstelser i Hovedet. Den anden, Lars Taraldsen, slap fra det med nogle mindre Kvæstelser Benene.

Læge tilkaldtes uopholdelig, hvorpaa Andreas Jakobsen blev forbundet og bragt ud paa Amtssygehuset, skr. Skiensbladet „Bratsb. Amtst".]

Det Landomraade. der nu omsluttes af det tyske Rige havde 1820 en Befolkning af lidt over 25 Mill. Mennesker. I 1870 var tallet steget til 40,818,000 og ved den sidste Folketælling — den i 1890 — til 49,428,000. Da den aarlige Tilvæxt dreier sig om en halv Million, kan Befolkningsmængden i dette Øieblik anslaaes til omkring 51,500,000.

„Husmoderen", 8de Aarg., Nr. 12—14, indeholder bl. a.: Sviptur paa Capri — Damascenerdolken — Skolekjøkken — Om Middagssøvn — Lidt om Husehold — Taalmodighed — Haandarbeide — i „del Sole" — nogle Øresygdomme — Bagning i Skolekjøkkener S Smitteoverføring ved Melk — Den Barnløse — Til Mødre — Et Ord til Mændene — Haandarbeide — Opskrifter — Kvindens Feil og Dyder — Hudpleie — Tørring af Blomster — Honning til Salg — Forstandig Revselse — Motion.

Pris pr. Halvaar Kr. 165, Porto iberegnet.

„Split og herskl".

Det kan ikke ofte nok gjentages, at Følgerne af den almindelige Stemmerets Indførelse ikke straks vil vise sig overalt i vort Land, at der tvertimod er en Mængde Distrikter, hvor Ophævelsen af Stemmeretsskrankerne ikke i mindste Maade vil forandre de nuværende Forhold, og hvor Gaardbrugerne i samme Grad som nu for Tiden vil vedblive at bestemme, hvem der skal være Medlemmer af Kommunebestyrelsen og hvem der skal blive Valgmænd. Men Gaardbrugerne i disse Distrikter bør ikke vise den Kortsynthed bare at bryde sig om Forholdene i sin egen Bygd. De bør ogsaa tænke paa Gaardbrugerne i andre Bygder, hvor Forholdene er ganske anderledes. De bør vide, at der er talrige Hereder i vort Land, hvor Følgen af almindelig kommunal Stemmeret vil blive den, at de der ingen, eller omtrent ingen Skat betaler, kommer i Flertal og kan sammensætte Kommunebestyrelse og Ligningskommission efter forgodtbefindende. Hvad skal man sige om den Færd, at Gaardbrugerne i de Bygder, hvor for Tiden ingen Fare er at frygte, ved Storthingsvalget bare stemmer efter sine lokale Forhold og vælger Tilhængere af den almindelige Stemmeret, og paa den Maade hjælper til at afsætte Gaardbrugerne i talrige og vigtige Hereder rundt om i Landet fra al Magt og Indflydelse. Maa ikke dette betegnes som den Art Kortsynthed, som gjør, at man under Ildeorand afslaar Naboens Bøn om Hjælp, fordi det endnu ikke brænder hos en selv? Er det ikke den sikre Vei til Nederlag for Norges Bønder, at de paa denne Maade, hvor det gjælder deres dyreste Interesser, ikke forstaar, at de maa holde sammen, men tillader listige Politikere at bruge dem mod hinanden, for tilslut at knuse deres Magt ved Hjælp af den gamle Regel der allerede kjendtes i Oldtiden: Split og herskl!

I Bønder i Fjeldbygderne og i Fjordene, glem ikke, at Turen nok kommer til eder, hvis I nu svigter eders Brødre i Østlandets Fladbygder og Fabrikdistrikter.

Juryen for Industriafdelingen paa Udstillingen i Tromsø har uddelt 10 Guldmedaljer, nemlig til Mallings Boghandel, Kristiania Husflidsforening, Anker (Fredrikshald) for Marmor, Egersunds Fayancefabrik, Macks Olbryggeri, Løitens Destillation, H. Poulsen & Co. for Punsch, Trondhjems mekaniske Værksted for Stobegods, Kristiania Guldlistefabrik og Devold for Uldvarer.

Desuden uddeltes 29 Sølvmedaljer og 41 Broncemedaljer. 95 Udstillere fik hæderlig Omtale.

En vældig Namsen-Laks. En Laks der veiede 26 Kilo, blev forleden Dag fisket oppe i Namsen ved Gartland af Engelskmanden Mr. Merthyr Guest, der i en Række af Aar har besøgt Namdalen og har kjøbt en Eiendom deroppe.

Om Laksens Størrelse vil man kunne gjøre sig en Forestilling, naar man hører, at den, ved Hovedet trukket ind paa en Stang, der blev støttet paa to høie Mænds Skuldre, slæbte Jorden med Sporen.

Vor dygtige Fotograf, Hr. Thome, blev budsendt og reiste den lange Vei — ca. 70 Kilometer — udelukkende i det Øiemed at fotografere ovennævnte Laks, der var trukket op af Hr. Guest selv, en gammel Herre, der tilhører Tiptop i Englands Samfundskredse; han er, om vi ikke tager meget feil, i nært Slægtskab med Hertugen af Westminster, en af Verdens rigeste Mænd, skr. „Namd. Bl."

I en andens Kjole. En Dame, der iforgaars sad paa en Bænk oppe ved Trefoldighedskirken fik pludselig Øie paa en Pige, som var iført en hende et Par Dage iforveien frastjaalne Kjole. Damen henvendte sig da til vedkommende Pige med Forespørgsel om, hvorfra hun havde faaet Kjolen, paa hvilket Spørgsmaal hun ingen nærmere Oplysning vilde give, ligesom hun ogsaa var uvillig til, efter Opfordring, at følge Damen noget Sted, for at faa bragt Lys i Sagen. Den Bestjaalne vilde imidlertid have sin Kjole igjen, hvorfor hun tilkaldte et Bybud, der passede paa Pigen, indtil hun fik hentet en Politikonstabel, som bragte vedkommende Pige med den stjaalne Kjole til Politikammeret.

Sælfangsten. Sælfangerdampskibet „Njørd" er ankommet med 8300 Sæl. Endel af Mandskabet til den i Isen forliste Sælfanger „Albert" af Tønsberg medfulgte Skibet, telegraferes fra Arendal gjennem H. O.

Den store engelske Turistdamper „Miowera" er grundstødt ved Præstø i Nærheden af Askevold, Søndfjord. Skibet, der endnu staar fast, har faaet Hul i Bougen.

Asfistance til at tage Skibet af Grunden er afgaaet fra Bergen.

Ny Centrumsforening.

Den nu konstituerede Centrumsforening for Lillesand og Vestre Moland i Nedenes Amt tæller for nærværende 50 stemmeberettigede Medlemmer.

Bestyrelsen bestaar af følgende Herrer:
Herr J. A. Henschien (Skibsreder),
" T. Ydersstad (Gaardbruger),
" A. Svensen, —
" Branelius (Lærer),
" J. Tobiassen —
" C. Simonsen (Tømmermand),
" A. Grinnenæs (Gaardbruger),
" P. Knudsen, (Skibsbygmester),
" J. E. Johnsen (Skibsreder),
Formand Herr J. A. Henschien,
Viceformand " T. Ydersstad.

Antaget Program:

1) At virke for Folkets Selvstyre paa Frihedens og Ordenens Grund, for Udbredelse af politisk Oplysning, for de Stemmeberettiges Deltagelse i de offentlige Valg og almennyttige Foranstaltninger i Almindelighed.
2) Foreningen erklærer sig for Bevarelse af vor nuværende Statsforfatning og Unionen med Sverige, under fuld Ligestillethed mellem de 2 Riger, hvilken Ligestillethed saavidt muligt søges opnaaet gjennem Forhandling, idet det af Fællesskabet søges udskillet, som er stridende mod Norges Interesse, og som kan udskilles uden Skade for Landets og Unionens Tarv; særlig betones Ønskeligheden af Reformer paa Konsulatvæsenets Omraade.
3) En skridtvis og forsigtig Udvidelse af Stemmeretten, idet det stærkt betones, at den kommunale Stemmeret ikke bør udvides for den statsborperlige, ligesom den i et hvert Fald bør indskrænkes til skatteydende Borgere, tillige kræves Stemmeret for fraværende Sømænd.
4) At der ved alle offentlige Foretagender kræves forsigtig Omtanke med Hensyn paa Landets og Kommunernes Bæreevne.
5) Afskaffelse af den direkte Statsskat, naar den finansielle Stilling tillader det uden trykkende Paalæg af Told paa Fornødenheder.
6) Bestræmpelse af Drikkeondet gjennem Lovgivning og Beskatning.
7) Begrændsede Storthingsdiæter samt Opløsningsret.
8) Enhver agtværdig og selvhjulpen Person kan blive Medlem af Foreningen, naar han har fyldt sit 21de Aar.
9) Foreningen vælger en Bestyrelse paa 9 Medlemmer, der har at varetage

---

Hvordan det endte.

(For „Eidvold" fra engelsk).

Hun spillede mindre Roller ved et anden Rangs Theater i en liden Provinsby, og han skrev et Drama, og saa blev de forlovede. Men stop! Det er endnu noget. — De vilde ikke gifte sig, før hun kunde optræde ved et Londonertheater i en af hans Stykker. Det havde de høitideligt lovet. —

„Vi vil begge to blive berømte inden vi holder Bryllup," havde han sagt i det første Øiebliks Opbrusning. —

Men Berømmelsen laa saa fjernt, i en uvis Fremtid, at — ja det var virkelig saa — at han gik til hende en Dag og bad hende om at bryde Løftet og ta' ham som han var. Men hun rystede paa Hovedet.

„Dersom vi gifter os nu," sagde hun smilende, „saa vil du kanske opgive Kampen, og aldrig bli mere end hvad du nu er — og kanske det vil gaa mig ligedan. — Eller tænk — om vi nu giftede os, og du senere blev en berømt Dramatiker, medens jeg din Hustru gav op Maalet. — Aa, hvor du vilde foragte mig. Nei, lad os holde vort Løfte. Naar vi en Dag har vundet et Navn i Verden, saa vil vi være glade over, at vi har ventet."

Saaledes talte hun, og han gik tilbage til sit daglige Slit og til sit Skrivebord, mens hun gik for at indøvede sine smaa ubetydelige Roller for det lille Theater, der kun i de heldigste Tilfælde havde overfyldt Hus.

En Søndag Eftermiddag; da han kom for at tage hende med til Kirke mødte hun ham med et straalende Smil.

„Nu, kan du gratulere mig," raabte hun, „jeg har allerede halv vundet Seir."

De gik ikke til Kirke — de satte sig i Sofaen, og hun fortalte om hvor heldig hun havde været, og om den berømte Skuespiller, der tilfældigvis var kommen til Byen paa en Gjennemreise, og som havde tilbudt hende en Debut ved et større Theater i London. „Aa maatte jeg saasandt bare blive heldig," sukkede hun, „maatte det lykkes mig at vinde et Navn." „End jeg da?" spurgte han mørkt. „Havde hun forglemt ham i sin Drøm om at vinde et Navn? Havde han kun anden Plads i hendes Hjerte."

„Du?"

Hendes Øine flammede, og hun talte usædvanlig hurtig.

„Du maa skrive et udmærket Stykke, og jeg skal spille en af Rollerne og saa — saa," hendes Stemme sank ned til en lav, blød Hvisken, „saa vil vi høste vor Løn."

Hvorfor saa han ikke glad ud? — Kunde han ikke dele hendes Begeistring? Havde han tabt Haabet? Havde hendes Held vist ham den vide Kløft imellem dem? — Der er en vid Kløft mellem den lykkelige og den ulykkelige. Han vidste det. Hun vilde reise til London. Hundrede Læber vilde synge hendes Pris. Hundrede Læber vilde hvidske hende smigrende Ord i Øret. Vilde hun lytte til disse Røster? Muligens vilde hun ikke kunne modstaa dem. — Kløften mellem dem vilde udvides mere og mere, indtil — en Dag — „men han vovede ikke at tænke Tanken tilende.

Hun slog sine Arme omkring hans Hals.

„Det vil ikke vare længe," sagde hun. „Du vil snart naa Maalet."

Hans Øine lyste med en forunderlig Glans.

„Ja," sagde han, jeg vil naa Maalet." Hun klappede muntert i sine smaa Hænder.

„Aa," hvor det vil glæde mig." Og idet hun trykkede sig tættere ind til ham, hvidskede hun omt. „Jeg har faaet en udmærket Ide. — et Emne til et Skuespil, det skal handle om os to. Et Drama i tre Akter og du skal naturligvis skrive det. — Ah er det ikke morsomt. Helten, skal være du, og Heltinden, det er mig! — Du skal fremstille disse to som fattige og høist uheldig stillede, du skal fremhæve, at de elsker hinanden inderlig, men ikke vil gifte sig før de har kjæmpet sig frem til en Stilling. — Du skal vise at jeg — jeg er den første af os som Skjæbnen begunstiger, jeg reiser til London og blir en stor Skuespillerinde, faar hele Skarer af Tilbedere, der søger at vinde mig.—"

„Men Enden," afbrød han utaalmodig, „hvordan skal det ende?"

„Naturligvis som alle Skuespil ender, de gifter sig og blir lykkelige".

„Det skal bli som du vil," svarede han.

„Du vil altsaa skrive det?"

„Ja!"

„Og jeg vil spille Hovedrollen. Hvor underlig — Livet selv vil lære mig denne store Rolle."

* * *

Det var en Kvæld i Drurylane Theater i London. — Et bølgende Hav af Tilskuere rettede sine Blikke mod Scenen. — Georg Dulverton, en af de mest fetterede Skuespillere var netop kommen hjem fra sin Bryllupsreise og et talrigt Publikum havde samlet sig for at byde ham Velkommen tilbage. Det var en dobbelt Anledning, thi hans dygtige unge Hustru skulde optræde i Aften første Gang efter Brylluppet; — og man ventede sig noget stort af hende hin Kvæld.

Det var ikke saa liden Romantik, der var knyttet til den store Skuespillers Ægteskab. Man vidste, at han første Gang havde truffet Helly Challinor ved et anden Rangs Theater i en liden Provinsby, at han havde taget hende med til London, og nu da hun var bleven Dagens mest feirede Skuespillerinde, havde han giftet sig med hende.

Tæppet gik op. Der herskede lydløs Stilhed. Et ganske nyt Stykke af en hidtil ukjendt Forfatter skulde opføres; men allerede første Scene viste en Mesters Haand.

Intrigen var enkel. Det var en ung uheldig Forfatter, der var forlovet med en Skuespillerinde, ligesaa ung, upopulær og fattig som han selv; men de havde aflagt Løfte om ikke at gifte sig med hianden før de havde vundet et Navn. Bygget paa denne jevne Grund udspandt der sig nu en spændende og interessant Historie. Hvert Øie var vendt mod Scenen og Publikum gav lydelig sit Bifald tilkjende.

Tæppet gik ned efter første Akt. Nu løstes alle Tunger og Huset gjenlød af tusinde Stemmers Summen. — Det var noget nyt, overraskende.

Atter gik Tæppet op, og man var som i et Drømmeland. Historien udviklede videre idet Scene fulgte paa Scene, og den ene Replik faldt livligere end den anden.

Man er kommen til sidste Akt, og Publikum sidder der spændt. Man haaber en god Afslutning — venter at høre Brylupsklokkerne ringe. Den fattige Elsker var bleven rig og berømt og vilde nu komme for at hjemføre som sin Hustru, hin Kvinde, der havde ventet taalmodig, og for hans Skyld afslaaet mangt et godt Tilbud. Tæppet gik atter op. Men hvad er dette? — Aktøren er ikke Favoritten George Dulverton. — Men tys .... Han taler. — Hys, hys.

Det kom klart og tydeligt, saa hvert Ord hørtes.

For flere Aar siden, bad du mig at jeg vilde skrive dette Drama, husker du det?

Hun var ligbleg og bævede slig at hun maatte støtte sig mod Bordet. Hun, Publikums Yndling. Hvorfor bævede hun?

Foreningens Interesser, og som igjen af sin Midte har at vælge en Formand og en Viceformand, der leder Forhandlingerne, og hvem det paaligger at sammenkalde Forenings og Bestyrelsesmøder, naar han finder, det er i Foreningens Interesse, dog maa saadanne Møder afholdes mindst 2 Gange hvert Aar.

10) Bestyreren har at fungere i 2 Aar, dog saaledes, at 4 Medlemmer udgaar ved Udgangen af det 1ste Aar ved Lodtrækning.

11) Forandringer i eller Tillæg til disse Statuter kan foretages paa et af de ordinære Møder med almindlige Stemmeflerhed, naar Forslag derom er indleveret til Bestyrelsen saa betids, at denne kan faa varsle de øvrige Medlemmer senest 1 Maaned før Mødet.

I Tilslutning til ovenstaaende tillader ovennævnte Bestyrelsesmedlemmer sig at rette en indtrængende Opfordring til alle, der endnu holder paa det gamle Venstrepartis Politik og ønsker at fremme vort Lands Udvikling og Vækst paa vor Forfatnings Grundvold, om snarest muligt at slutte sig til denne nu dannede Forening.

Bondefangere. Et Par Bønder kom forleden Dag i Passiar med et Par Handelskarle her i Byen, og herunder viste Bymændene frem sine Handelsvarer, bestaaende af Uhre, som efter deres Opgivende skulde koste 45 Kr. Stykket. Den ene Bonde kjøbte da et Uhr, og den anden tilbyttede sig et. Ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at hvert af Uhrene kun kostede 8 Kroner.

Hyggeligt Ægtepar. Et Ægtepar, boende i en Gaard i Rosenkrantzgaden, havde forleden Nat samlet en hel Del Mennesker om sig ude i Gaden paa Grund af indbyrdes Slagsmaal. De hamrede paa hinanden, saa godt det lod sig gjøre, og da Slagene fra Mandens Side formentlig havde størst Virkning, hylede Hustruen, saa man paa Afstand kunde fristes til at tro, at det gik paa Livet løs. Ægteparret har ikke været gifte mere end ca. 3 Maaneder, og de skal nok i denne Tid ofte have benyttet Hvedebrødsdagene paa lignende Maade, saa at de ikke saa sjelden optræder med ophovnede Ansigter.

En 26-aarig, stærk og frisk Pige, der i de sidste Maaneder ikke har bestilt noget og saaledes ikke paa en ærlig Maade har kunnet forskaffe sig det nødvendige til Livets Ophold, har hos flere Handlende tilvendt sig forskjellige Slags Varer til ikke saa ubetydelige Beløb. Hun har rekvideret de erholdte Sager i navngivne Personers Navne, men naar Sælgeren har henvendt sig til disse med Regninger, har de selvfølgelig ikke villet vedkjende sig disse.

Opover i Telemarkens Fjeldbygder

er der nu ganske god Udsigt til, at vi kan faa et nokfaa godt Aar. Slaatten er begyndt, og man antager, her vil blive saa et middels Høaar. Om en 2—3 Ugers Tid vil Multerne være modne, og der blir temmelig mange af dem. Ageren er i det heletaget tynd, saa her vistnok blir noget under et middels Aar i den Henseende, medens Poteterne lover godt, da de bedre har taalt den ualmindelige og langvarige Varme i Juni — 20—30 Grader Celsius —, som vistnok er en Varmegrad, der hører til Sjeldenhederne heroppe i Fjeldbygderne, — skrives der til vort Blad fra Eidsborg d. 26de dennes.

„Bratsb. Amtst."

En renslig Mand. „Tr.hjems Adr." skriver: I Fjordgaden trak en Mand Skjorten af sig og begav sig uden saadan under en Brygge for at give det intime Plag en Vask, hvis Nødvendighed vi ingenlunde betviler. Han blev imidlertid gjort opmerksom paa, at det var usandsynligt, at Skjorten vilde blive renere ved en Vask under Bryggen og opfordret til at gaa op til Elven for at lade Renselsesprocessen gaa for sig der; dette vilde den renslige Mand slet ikke høre tale om, for da kunde Politiet faa se ham og Vasken blive ham vel kostbar; desuden var det hans Overbevisning, at det var meget renere at vaske i Søen. Skjorten fik sig ogsaa et Søbad under Bryggen og efter endt Arbeide trak Manden den paa sig igjen.

Publikum og Aviserne.

Ved at hidsætte følgende Uddrag af en Artikel i „Aftenposten" beder vi vore Læsere mærke sig samme med specielt Hensyn paa velvillige Meddelelser til vort eget Blad.

Nyhederne i en Avis er det Publikum først af alt søger efter, at Trangen til at læse nyt fra Byen og Indland og Udland voxer aarlig saadan, at Nyhedsafdelingen mere og mere bliver den, der kræver det mest omfattende Arbeide i Bladene. Alligevel hænder der daglig mangt og meget, som Aviserne ikke faar Besked om, men som vil interesse deres Læsekreds i høieste Grad.

Dersom nu Avisernes Læsere ikke bare vilde stille Krav, men ogsaa selv yde en Smule Tjenste for at skaffe Bladene Nyheder, vilde man Aar om andet kunne bringe Meddelelser om en Mængde Ting af Interesse, som nu gaar Bladene forbi.

Mellem Bladene og deres Publikum burde der i det Hele indtræde en nærmere Forbindelse end nu er. Enhver burde føle det som en Pligt at give det Blad, de holder, Underretning om Begivenheder, der antages at interessere Almenheden. Redaktionen sigter Meddelelserne og over Kritik, saa man ikke behøver at være bange for Misbrug.

Enhver Redaktion vil være taknemlig for Støtte fra Læsekredsens Side og Publikum kan kun vinde ved, at enhver føler sig forpligtet til at støtte Bladredaktionerne i deres Arbeide for at holde Læserne à jour med, hvad der gaar for sig.

Statsraad Sverdrup talte isøndags i Flekkefjord for ca. 1500 Mennesker, hvoraf en stor Del fra de omliggende Landdistrikter, hvor man mere og mere vender sig bort fra den radikale Politik.

Ogsaa fra Egersund var en Mængde fremmødt med Extradampskib.

Mandag holdt Løvland og A. Berge Modforedrag for henved 400 Tilhører. Løvland skræmte som sædvanlig med den Helstat, som ingen Nordmand vil vide noget af, og som kun existerer i hans egen Fantasi.

De af vore Abonnenter, som endnu staar tilrest med Kontingent for 1ste Halvaar, anmodes om snarest og senest inden 15de ds. at indsende samme.

Ligeledes anmodes de, som skylder Kontingent for 3die Kvartal, snarest mulig at indbetale samme paa nærmeste Postanstalt.

Den saakaldte „Citatsprøite" er de Radikale rasende paa, hvilket er let forstaaeligt, da den er dem meget ubehagelig. Iforgaars korser „Dagbl." sig over, at der etsteds i et Citat af Johan Sverdrups Tale i 1886 staar „Endringsforslag," istedetfor Ordningsforslag, en Trykfeil, som forøvrigt forlængst er rettet!

„Dagbl." er indigneret i høieste Grad over en saa grov Lemlæstelse. Tænk der staar virkelig Endringsforslag istedetfor Ordningsforslag! Vi forundrer os nu bare over, hvor „Dagbl." var henne, da Prahl i Storthinget citerede Prof. Aschehoug og paaberaabte sig hans Lære, skjønt Aschehoug klart hævdede den stik modsatte Mening.

Vi saa ikke noget til „Dagbladets" Indignation dengang. Men kanske Bladet syntes, at Prahl fik saadan Medfart i Thinget, at han ikke taalte mere?

Over 2 Spalter anvender „Dagbl." for Tirsdag paa at bevise, at ikke hele Venstre i 1886 var enigt i, at vi maatte søge en for Norge fuldt tilfredsstillende Ordning indenfor den fælles Udenrigsstyrelse. Johan Sverdrup talte kun paa egne Vegne.

Men Norges Venstreforenings Brochure i 1886? I den udtaltes det jo, at baade Grundlov og Rigsakt forudsætter, at Udenrigsstyrelsen skal være fælles for begge Riger.

„Dagbladet" har ikke kunnet affe Plads for den Udtalelse; den passede ikke i Kramkisten; den slaar nemlig „Dagbladets" Paastand ubarmhjertig ihjel.

Hvordan man laver Venstrestemning. Naar man har reist lidt paa Folkemøderne her i Øst, vil man snart bemærke, at der altid er en Trop af Radikalere, som paa beleilige Steder falder ind med Applaus til sine egne Talere og haanlig Afbrydelse af Høiretalerne. Dette drives saa systematisk, at det ifølge „Mrgbl." berettes med Krav paa Paalidelighed, at en Skare paa ca. 20 Mand af Ihlens radikale Arbeidere i Strømmen lader sig bruge til slig Tjeneste ikke blot i Lillestrømmen, men tilgrænsende Bygder. De skal saaledes have optraadt ved to Møder i Eidsvold, et i Kløften og nu sidst var de repræsenteret i Relingen, hvor en af dem udbragte et Hurra for et godt Venstrevalg i Fet!

Paa Lillestrømmen forrige Lørdag, hvor Ullmann optraadte, var Spektaklet saa stort, at det vakte almindelig Forargelse. Der ikke blot blev trampet, men hujet, og med Jernplader dunket mod Ovnen i Lokalet osv.

Saaledes laver man „stærk Venstrestemning".

Davidson.

Om Amtsskolebestyrer Davidsons omreisende Talervirksomhed, der er opskrydt i den radikale Hovedstadspresse, skriver Tromsø Amts ledende Venstreavis „Tromsø Stiftstidende" ifølg. Telegr. til „Mrgbl".

Davidson burde afholde sig fra at rakke ned paa Folk, som er dristige nok til at sige ham Sandheden i Øinene, saaledes som han gjorde her Nord. Han blev sædvanlig paa Stedet grundig tilrettevist af alle, saa han intet Medhold fik hverken af Ven eller Modstander, og dette burde have lært ham af med den stygge Vane. Hans Paagaaenhed og raa Opførsel taaler ikke alle, selv om de er Venstremænd. Det generader ikke Partiet til Ære at sende en saadan Mand omkring.

De irske Forpagtere.

Bureautelegram til herv. Blade.

London, 31. Juli.

I Underhusets Møde i Aften fremsatte Minister Harcourt Forslag om, at Loven angaaende de irske Forpagtere skulde endelig behandles den 9. August.

Balfour indbragte derpaa et Modforslag, hvori udtaltes Beklagelse over, at Regjeringen, som paa et saa sent Tidspunkt havde fremlagt et saa vigtigt Forslag til Lov, ovenikjøbet forlangte, af dets Behandling skulde paaskyndes paa en Maade der krænkede Minoritetens Ret og var skikket til at gjøre Parlamentets Forhandlinger til Gjenstand for Foragt.

Under Debatten erklærede Chamberlain og Balfour, at de, saafremt Harcourts Forslag vedtoges, ikke vilde ytre sig under Debatten angaaende Lovforslaget.

Balfours Forslag blev derpaa forkastet med 217 Stemmer imod 174, hvorefter Harcouris Forslag vedtoges.

Fyrst Bismarck.

Varzin ⅛ 94 (H. D. T. B.)

Paa en Kjøretur Mandag Eftermiddag svævede Fyst Bismarck i Livsfare, idet den høire Vognhest sank ned i en Sump, hvoraf den med Nød og Neppe blev trukken op.

Fyrsten forblev uskadt.

Bekjendtgjørelser.

Lensm. Sandberg,
Kongsvinger.
Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

Smuk Sommer- og Vinterbolig paa Landet.

Den nybyggede, særdeles vakre Eiendom **„Granhei",** 5 Minuter udenfor Nordstrand, er tilsalgs ved undertegnede. Huset indeholder 2 rummelige, komfortable og smukt udstyrede Leiligheder; Tomten er ca. 4 Maal stor. Godt og tilstrækkeligt Vand.

Bergh & Lous,
Kongens Gd. 19.

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bøhn,
(528) theol. kand.

John Schønings Handelsskole

begynder **1ste September.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III (lille Grændsegade).
Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon: 2518.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd: **Bogholderi, Handelsregning** og **Skrivning** samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**

NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.

Fagene kan vælges hvert for sig.

Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskilt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har.

Kursus i Handelsfagene modtager 1½ å 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har dertil Adgang uden extra Kostende.

Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.

Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

John Schøning,
Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.
Fleraarig Handelslærer i Christiania.

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.
Olav Sendstad.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk
med Haandvaskeapparatet
„Undine"!
Opsigtsvækkende Nyhed!
Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!
Skaaner Tøiet som intet andet!
Sparer Tid, Arbeide og Penge!
Prøvevask daglig Kl. 10—12 hos
Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.
Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.
Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.
(527)

Var det af Glæde. Hun havde aldrig spillet saa udmærket.

Der herskede lydløs Stilhed, og hendes Stemme lød svag næsten hjælpeløs, som i Angst:

„Jeg husker det."

Han, den fremmede stod ligeover for hende rolig og kold med den ene Haand gjemt i Barmen.

„Jeg spurgte dig, hvordan det skulde ende. — Husker du det?"

„Jeg husker det."

„Du sagde, at det skulde ende godt, men det ender . . . ."

Alles Blikke var rettet mod ham, denne hemmelighedsfulde Fremmede, hvis Navn ikke stod paa Theaterplakaterne, og som spillede som ingen før havde spillet — thi denne Optræden var som af en virkelig handlende.

„Det ender," gjentog han.

Et Skud — tørt Røg. Et Skrig, der bragte Damerne til at skjule Ansigterne i sine Hænder. Nogle besvimede. Atter et Skud — og — Tæppet falder.

— — — — — — — — — — —

Det stod i Aviserne næste Dag. Den ukjendte Aktør var Forfatteren til dette vidunderlige Drama, han havde været Heltys Kjæreste for mange Aar siden, mens hun spillede i den lille Provinsby.

Det dannede Stof for en Masse Reportere, Emne ved Kaffebordene og i Theselskaberne, og saa blev det glemt.

„Hvad Slags Mand er Mrs. Carpew? spurgte Lady Dunluce tankefuld.

„Aa! deres Naade, han er en fattig Stakkel, overlæsset af Bekymringer og Arbeide! Han har en stor Familie og er altid i Gjæld til Bager og Slagter. Man siger, at hans Indtægter ikke overstiger £ 170, og Familien bestaar af ni Personer. Tjenestepigen er den tiende Person i Huset. Den stakkels Kone arbeider den hele Dag, men jeg tror hun har mere Mod end Præsten og bærer sine Sorger lettere."

„Har de Ingen til at hjælpe sig?"

„Farmernes Hustruer hjælper dem lidt; de bringer dem undertiden Kjød og Smør, men det er ikke til stor Nytte. Præstens er jo ikke som andre Fattigfolk, der kan bede om Hjælp, ellers vilde de vist have spurgt Familien paa Herregaarden om at hjælpe dem, thi det var den nuværende Lord's Far, som gav Mr. Carpew Embedet."

„Hans Herligheds Fader, det maa have været længe siden?"

„Ja omtrent femogtyve Aar siden! Mr. Carpew var Lærer paa Herregaarden, før Lord Ardliston og hans Broder tog til Universitetet. Der førte han et behageligt Liv. Han er ikke saa gammel, som De tror; jeg tror ikke han er mere end seks eller syv Aar ældre end Lord Dunluce."

„Han og hans Elever var vel gode Venner?"

O, ja, i Særdeleshed han og Mr. Urquhart.

18de Kapitel.

Landsbyen St. Jude, med den gamle Kirke fra Normannernes Tid, og den bare veirbidte Kirkegaard, bestod kun af et Dusin Stenhytter. De Tilhørere, der paa Søndagene indtog sine Pladse i Kirkens gamle Egestole, bestod mest af stærke, velbyggede Farmere fra Omegnen, eller af en eller anden Familie fra Gruberne som denne Søndag havde taget sig en Spadsertur. Fattigt, som Sognet var med de faa Beboere og endnu færre Gaarde, besad det dog en Præstegaard og en Præst. Præstegaarden var en lav, gammel Bygning med Skifertag, og Præsten, en ældre, bekymret udseende Mand, hvis Ryg syntes bøiet i Livets Skole, og som arbeidede haardt for sin talrige Børneflok.

Denne Herre og hans Familie var de eneste dannede Folk i Landsbyen, og skjønt Mrs. Carpew, Præstens Frue var ældet og slidet af huslige Bekymringer og neppe havde 10 Minutters Hvile mellem Frokost og Sengetid, beklagede hun sig alligevel over Mangel paa Omgang med andre Familier. Hvad Tid hun vilde have anvendt til Selskabelighed, eller hvilken Kjole, hun havde havt at tage paa i et Sel-

Herved bekjendtgjøres for mine ærede Kunder, at uagtet mit Trykkeri er brændt, har jeg arrangeret mig saaledes, at der alligevel kan udføres al Slags Trykning som tidligere med samme hurtige Expedition og til samme billige Priser.

Emil Moestue

Carl Johans Gade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af

billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,

Vindusglas Speilglas & Presentgjenstande.

1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Kikkerter, Barometre, Thermometre,

Kompasser, Skridtmaalere, Tegnebestik

samt Briller og Lorgnetter

i rigeste Udvalg og kun prima Varer

anbefales til *bekjendte billige Priser.*

Obs. Kun allerfineste Sort Brilleglas føres og samvittighedsfuld Prøvning ved Valg af Briller — mange Aars Erfaring.

Martin Viig,

optisk Instrumentmager — etableret 1876 —

Kirkegaden 32, skraa overfor Posthuset.

GODE VARER — STÖRSTE UDVALG

Alf Bjercke's Farvehandel.

oprettet 1880.

CARL JOHANS GADE 5

TIL SKIPPERGADEN

CHRISTIANIA.

TÖRRE FARVER FOR

MALERE OG LITHOGRAFER

ARTIKLER FOR KUNSTMALING. PENSLER, FERNISSER

& OLIER. BUNDMALING FOR SKIBE.

BRONCE & BLADGULD. SYRER. CHEMIKALIER

& FARVEVARER.

TELEFON Nº 66. TELEGRAMADR: "ALF"

Mc. Cormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,

(lige ved Pipervigsbryggen) Christiania.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Carl Kraffts
Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.**

Brødrene Cloetta.

Undervisning.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.

(494)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Til Høstsæd
Kunstige Gjødningsstoffe

garanterede til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug,** acclimatiseret norsk **Probsteirug,** udmærket Stamme, samt **Græsfro** hos

A. Michelet,

Christiania. (521)

Nyt! Nyt!

Narve Skarpmoens fotografiske Atelier, Karl 12tes Gade 6 nær Jernbanetorvet, leverer 15 Visitkortbilleder for Kr. 4, enestaaende billigt, samme Slags Billeder som ellers betales med Kr. 5 a 6 pr. Dusin. Større Grupper leveres paa Afbetaling. Alt er under andres Priser. Aabent Hverdage fra Kl. 9—7, Søndage fra Kl. 10—5. Veiret uanseet.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Hesjeliner

extra gode og ***stærke***

billig hos

Timms Dampreberbane

Raadhusgaden 10. 518

!Læs dette!

Den norske Vævskefabrik, Christiania, antager **Agenter** mod høi Provision for Salget af sine anerkjendte **Vævskeer, Vævspender, Spolemaskiner, Hovler** og **Skytler.**

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.

Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

skab, — det var Spørgsmaal, som hun aldrig havde overveiet. Hun vedlev at beklage sig over det ensomme Naboskab med en fornem, forladt Mine, der forskaffede hende alle de venlige Bondekoners varme Sympathi, med hvem hun undertiden nedlod sig til at drikke The og deltage i en hyggelig Passiar.

Hvis den stakkels Dame eiede en Hat og en Kjole, som hun kunde tage paa, naar hun gik i Besøg, ansaa hun sig for lykkelig, thi de tre unge Piger maatte have Klæder; den ældste Søn var ved Durham Universitet og den anden Søn paa Rugley Skole. De mindre Gutter undervistes i Hjemmet, og i de lange Ferier var der syv sultne Munde ved Præstens Bord, — ikke at tale om Forældrene.

„Hvis ikke Præsten havde en Logerende, kunde de umulig slippe ud med sine Indtægter," sagde Bondekonerne, som vidste, hvor smaa Indtægter deres Præst havde.

Der var en Logerende i Præstegaarden, — en hemmelighedsfuld, fin Herre, som kun saa i Egnen nogensinde havde seet, men hvis Nærværelse ikke netop blev holdt hemmelig, skjønt man talte saa lidet som muligt om den.

„Det passer sig ikke for os at have Logerende, og jo mindre vi taler derom, jo bedre," sagde Carpew til sine Børn, „han er en stakkels sorgfuld Mand, og vi gjør en god Gjerning ved at lade ham være her."

Alt, hvad de yngre Medlemmer af Familien vidste om deres Logerende var, at hans Værelse laa i

Husets Fløibygning, at han havde Smag for Sport og havde større Indtægter end deres Fader, der havde kjæmpet sig frem fra sin første Studietid, men aldrig havde overvundet Følgerne af denne Kamp.

Den Fløibygning, der var bygget af en af de forrige Præster, indeholdt fire Værelser, bekvemt og godt udstyret for den stakkels Herre, der jo sagdes at være et Skud af en gammel Adelsfamilie. Den almindelige Mening var, at den Ukjendte ikke var ganske normal, og at hans Slægtninge havde betroet ham til Præstens Omsorg.

St. Judes Præstegaard laa saa affides i en ensom liden Krog paa Kysten, at de Gjætninger og Spørgsmaal, som man andetsteds var udsat for, ikke her kom tilorde. Landsbyen laa tre eng. Mile fra Pennerley Bugten, og medens Lady Dunluce fortsatte sine Undersøgelser blandt Fiskerbefolkningen, der boede paa den ene Side af Bugten, hørte hun om den mystiose Fremmede i Præstegaarden; men Ingen kunde fortælle hende mere om ham, end at han eksisterede.

„Der er aldrig nogen, som ser ham," sagde en gammel Kone, hvis Søsterdatter tjente i Præstegaarden. „Præsten og Fruen opvarter ham selv, bringer ham Maden og holder hans Værelse iorden. Min Søsterdatter, Mary Martin, har været over 2 Aar i Præstegaarden, men hun har aldrig seet ham i al denne Tid. Mrs. Carpew bad hende at tie og ikke omtale ham til nogen."

Telegrambureau Høydahl Ohme's Annonce-Expedition.

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeundersegelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 91. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 4de August 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Rolf Jacobsen
Høiesteretsadvokat
Kongens Gd. 19, Christiania.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Organisation af et Centrumsparti

og Oprettelsen af Centrumsforeninger eller moderate Venstreforeninger ud over Landet har vistnok nærmest fundet Sted i Anledning af de forestaaende Valg. Der vil ved disse blive truffet Afgjørelser, som vil blive bestemmende for Landets og dets Borgeres Fremtid. Der kræves da, at hver Mand i Landet vælger sit Standpunkt og lægger sin Mening angaaende de to Spørgsmaal i Vægtskaalen.

En meget stor Del af Venstre, og da særlig dem, der har fastholdt det gamle Venstrestandpunkt, har under disse for Fædrelandet kritiske Forhold fundet sig manet af Pligt og Klogskab til at optræde imod den udskejende Del af Partiet og til at gjøre, hvad der staar i deres Magt, for at afværge den almindelige Stemmerets Indførelse og for at hidføre frebelig Forhandling med Sverige.

Dette er en umiddelbar Foranledning til Centrumspartiets Organisation.

Men et moderat Fremskridtsparti, der fortsætter det gamle Venstres Politik, vil ingenlunde have udspilt sin Rolle med Valgene. Det vil have sin betydningsfulde Opgave, hvordan nu end disse falder ud. Det kan nemlig umulig være saa her i Landet, at der kun skulde kunne være Plads for et Høireparti og ved Siden deraf for et saadant radikalt Parti, som det, der med fuld Ret bærer Hr. Ullmanns Navn, og at der desforuden kun skulde existere et Parti af Socialister. Var der ikke Plads for nogen anden Partiorganisation, vilde Norge indtage en besynderlig Stilling i Verden. Der skulde hos os ikke findes noget besindigt Fremskridtsparti. Der skulde ikke findes noget, der svarer til, hvad England har i Gladstones og Roseberys Parti, — vi skulde noie os med at have Grupper, svarende til Lord Salisburys paa den ene Side, samt til Laboucheres paa den anden. Vi skulde ganske mangle, hvad der indtager det Standpunkt som det store franske Parti, i hvis Spidse staar Mænd som Casimir Perier, Dupuy og Burdeau af den yngre Generation, og Mænd som Jules Simon af den ældre.

Mangler vi da Elementer til et saadant Parti?

Ingenlunde. Ikke mere end de store Stater i Udlandet gjør det. Men ogsaa disse har havt sine Perioder, da alle Mellempartier syntes forsvundne, da Striden stod paa Liv og Død mellem de yderligste af Extremerne. Hvor var saaledes de besindige Mænd, dengang under den franske Revolution Skrækkevældets Ledere og Haandlangere rasede mod det gamle Kongedømmes Tilhængere. De fandtes i Live, men de havde ikke Fremfærd til at gjøre sig gjældende, hverken i Nationalforsamlingen eller ved Valgene, og saa magtesløse stod de, at Besindigheden først vandt Gehør, da Yderlighedsmændene havde vendt sine Vaaben mod hverandre til indbyrdes Strid. Forholdene er nu endelig ogsaa hos os blevet saadanne, at de maadeholdne Mænd begynder at gjenvinde sin Kraft og Energi. Og kan de gjøre Anvendelse af denne, da er en stor Virkekreds anvist dem.

De er ikke enige med det reaktionære Høire, og kan under sædvanlige Forhold ikke tage denne Gruppe i Forsvar mod Radikalismens Angreb. De er lige saalidt enige med Radikalismen, men de kan ikke slutte sig til Høires Angreb paa den, fordi de fordømmer den af ganske andre Grunde end Høire gjør det. Dette Standpunkt er, naar Organisationen mangler, en Kilde til Svaghed. Hvor Organisation derimod er tilveiebragt, kan det give „Mellempartiet" en Kraft, der er endnu større end den, der ligger i Partiets numeriske Styrke. Naar alle maadeholdne Mænd i Landet har fundet hinanden og kan virke i Fællesskab, eller, som Digteren siger, „løfte i Flok", da vil de kunne gjøre sin Indflydelse gjældende med en uimodstaaelig Magt. De vil kunne træde ind mellem de to Yderligheder, afværge de Slag, de retter mod hinanden, give den ene Part Ret der, hvor han har Ret, og den anden der, hvor Retten er paa hans Side. Og ved sin Optræden kan de hindre alle yderliggaaende Foranstaltninger, enten nu disse har en reaktionær eller en revolutionær Karakter.

Her i Norge hører Gaardbrugerne i Følge hele sin Aandsretning og sin ydre Stilling til et Mellemparti, hvis Program er en forsigtig Fremskridtspolitik. De stiller sig afvisende ligeoverfor et Embedsvælde eller en Styrelse, hvis Karakter er den paatrykt af Byernes konservative Intelligens. Men de stiller sig ikke mindre afvisende ligeoverfor en Politik, der ganske utilsløret gaar ud paa at svække de eiendomsbesiddende Klassers Indflydelse paa Statslivet, og som er en Forløber for Socialismen. Gaardbrugerne kan ikke være tjent med at danne Fyldekalk i de to yderliggaaende Partier. De maa samle sig til Varetagelse af sine Interesser, og de har da intet Valg: De maa indtage det Mellemstandpunkt, som betegnes af Centrum. Her faar de Raaderum og kan lægge hele sin Tyngde i Vægtskaalen, naar Landets Skjæbne skal afgjøres.

Sommer, Sommer.

Redaktør O. Lofthus der i længere Tid har været syg, har fra sin Sygeseng sendt „Bergens Tid." nedenstaaende vakre Sommerhilsen.

Sommer, — holder du paa
alt at gaa?
Vil du alt gaa fra mig?

Jeg sik jo ikke se dig, —
blot kjende,
hvor du kunde brænde,
i lange tunge Dage
og syge Nætter, —
Nætter, som sætter
Livet tilbage
i den værste Vinterne.

* * *

Blot i Drømme jeg dig saa,
hvor du lys og fager laa,
drømte i din glade Glød
jeg dig favned lykkesvimmel.

Sommer, hele Varmen fuld
gav du mig af Lykkens Guld
fra din egen rige Himmel.
I hvert Aandedrag du lod
Salighedens Vellyst bæve.
Mod og Magt jog varm mit Blod —
o, hvor godt det var at leve.

Men saa var en Drøm det blot,
søde Sommer, du mig sendte.
I mit lille Sygekot
bare Smertens Varme brændte.

* * *

Vent lidt, Sommer.
Længe blir det nu ei, førend
jeg kan aabne for dig Døren,
saa du selv ind til mig kommer,
ikke blot af Drømme baaren,
men du selv, — du Barn af Vaaren.

* * *

Gaar du alt? — o lad mig dog
fra min lille stængte Krog
først faa sagt dig glem mig ei —,
Sommer, o jeg elsker dig.

Fra Evje i Sætersdalen skrives til „Eidsvold".

Hr. Redaktør!

Siden deres Blad begyndte at udkomme, har jeg ikke seet, at det har indeholdt nogen Korrespondence herfra. Haaber derfor De intet har imod, at jeg sender nogle Linjer. Folk her strækker nu af Livsens Kræfter med Høstaannen. Et saa prægtig Høstaanveir er sjelden. Det antages, her bliver et Middelsaar. Her har nylig været afholdt Expropriationstaxter for Grund til Jernbaneanlægget Chr.sand—Byglandsfjord. Folk i det almindelige synes, de har faaet svært liden Ulempeserstatning. Taxterne for Jorden er man idetheletaget ikke saa misfornøiet med. Endel kommer antagelig til at forlange Overtaxter. Med Politikken er det nokaa stille nu her. Før har de Radikale havt Overtaget her. Som andetsteds, ser det ud til, at de Moderate og Høire her i det sidste er bleven nokaa mandstærke. Her er dem som tror, at hvis disse to Partier slaar sig sammen ved Valget til Høsten, vil de kunne beseire det radikale Parti. Høire har for længere Tid siden organiseret sig i en Forening. De Radikale ligesaa. Men de Moderate? Ja, de er her, som saa mange Steder ligegyldige og gjør lidet for sit Parti. Det har saalænge baade været tænkt og talt om at faa en Moderat- eller Centrumsforening oprettet, men endnu er det ikke blevet noget af. Det er ingen Tvivl om, at hvis en saadan Forening blev oprettet her, vilde den faa mange Medlemmer. Jeg henstiller til Ordførerne i Evje og Hornnes D'Hrr. Ole Galteland og Lærer O. H. Uleberg at sætte sig i Spidsen for Oprettelsen af en Centrumsforening. Den vil udentvivl vinde Tilslutning.

28—7—94.

X.

— — —

Lommetyvene graserer ligefuldt, trods alle Advarsler. En Kone, der ankom hertil forleden Dag fra en af Smaabyerne, blev paa Dampskibsbryggen ved Lommetyveri frastjaalet sin Pengepung med iværende 15 Kroner.

Forleden Nat var en Person kommen lidt paa Rangel, og herunder gav han sig i Passiar med et ham ubekjendt Fruentimmer, der under Samtalens Løb saa sit Snit til ved Lommetyveri at tilvende sig Mandens Guld-Lommeuhr. Dette mærkedes strax efter, og Uhret fandtes da i Fruentimmerets Parasol.

Beleiringstilstanden paa Sicilien er nu ifølge Bureautelegram fra Rom ophævet.

Statsraad Roll meddeler i Stedets konservative Avis, at han ikke modtager Gjenvalg som Storthingsrepræsentant, telegraferes fra Molde til „Eidsvold".

Den elektriske Færgetrafik i Bergen er begyndt med Fart mellem Holbergs Almening og Brabænken. Afgang hvert 5te Minut. Betalingen 5 Øre.

Norsk Præstekonferents. Komiteen for Mødets Istandbringelse har bestemt, at Mødet søges afholdt i Tiden 11te—16de Oktbr. incl., saaledes at Aabningsgudstjenesten holdes Thorsdag den 11te, istedetfor en Mandag. Man har nemlig derved villet aabne Deltagerne Adgang til at være en Søndag i Kristiania og samtidig spare mange for mer end et Messefald.

Om at sove for aabne Vinduer. En engelsk Læge skriver:

Natteluften har absolut ingen skadelige Egenskaber som saadan; man bør bedst muligt beskytte sig mod hurtige Temperaturvekslinger. At indaande kold Luft er ikke skadeligt, dog maa Transpirationsforholdene i Legemets Overflade ikke lide under Temperaturvekslinger.

Hvad nu Soven for aabne Vinduer angaar, saa kan denne kun anbefales. At tilbringe otte til ti Nattimer i ren Natluft er nødvendigt for Organismen. Men Natpaaklædning og Natleiet bør være indrettet saaledes, at ingen Del af Legemet med Undtagelse af Ansigtet og Hænder kommer til at ligge blottet under Sovnen.

Fra et Skibsværft i Bremerhafen har et Hamburgerrhederi nylig bestilt et Seilskib, der vil blive det største hidtil byggede. Det skal være et femmastet Jern-Fregatskib, der kan tage 6150 Tons Dødvegt. Længden paa Dækket bliver 365 Fod, Bredden 50 Fod og Dybden i Lasten 31¾ Fod — alt engelsk Maal.

Forrige Aar døde i St. Petersburg en rig sibirisk Kjøbmand, der efterlod 200,000 Rubler. Ifølge Testamentet skal denne Sum ikke røres før efter 99 Aars Forløb, naar den er voxet til omtrent 27 Millioner anvendes til Opførelse af et teknologisk Institut, Resten til Grundlæggelse af en Bank, hvis Overskud atter tilfalder Institutet, saa at Eleverne kan faa gratis Uddannelse.

Hvorfor Keiser Wilhelm besøger Norge. I et tysk Blad læses om Keiserens Besøg i Norge bl. a. følgende:

„Hvorfor Keiseren saa gjerne styrer Kursen til Norge er let at forstaa; thi dette Lands Natur er fuldstændig enestaaende. Næsten hele Vinteren er der Nat, og om Sommeren staar Solen over Horisonten under hele Døgnet.

Om Natten, naar Solen omgives af Taage, synes den 4 Gange saa stor som ellers.

Læg dertil Farvespillet paa Himmelen, Havet og Klipperne — fra det mest glødende rødt til det fineste og hvideste hvidt og gult.

Og naar der er Nordlys! Da er Farverne mere dæmpede, men fulde af Liv og stadig Veksling. De lodrette Klippevægge, der stiger op af Havet og naar op til Skyerne, de Millioner Søfugle som kredser omkring, Havets Brusen, Stenlavinere — ja, i hele Naturen findes noget usædvanligt og storslagent, som ogsaa meddeler sig til Norges Indbyggere".

Frækt Lommetyveri. Den 28de Juni sidstleden iagttog 2 Fruentimmer, at en Mand i Elvegaden gik lige efter en beruset Bonde og at han gik forbi ham og saa vendte sig mod ham, hvorefter han omfavnede Bonden og med et kraftigt Ryk rev Uhret ud af hans Vestelomme og fra Kjædet, saa dette hang løst ned. Tyven puttede saa Uhret ned i sin egen Vestelomme og sprang nedover mod Schweigaards Bro. Bonden var saa beruset, at han gik videre uden at mærke, at han var bestjaalet. Fruentimmerne satte efter Tyven og fik ham anholdt i Rødfyldgaden, men han havde da allerede faaet Anledning til at praktisere Uhret over til en Kamerat, hos hvem det senere paa Aftenen blev anholdt.

Tyven, som er en 24 Aar gammel tidligere flere Gange straffet Snedker, idømtes af Meddomsretten iforgaars 2 Aars Strafarbeide.

Politik og Moral.

Motto: „Husk paa, at den høieste Art af Patriotisme er den kristne Patriotisme!"
Talmage.

(Slutning.)

Hvordan staar det saa til med den Samfundsmoral, som de sidste Aars Politiske har opelsket og udviklet hos os? Kan den siges at staa paa Høide med den forøgede politiske Interesse og stigende Intelligents? jeg er bange for, at Svaret vil blive negativt. Jeg var endnu temmelig ferst i Politikken, da jeg paa et Folkemøde af en nuværende Storthingsmand, som jeg anser for en meget intelligent Venstremand, hørte den Sætning udtale, at i Politikken maa man ikke tage det for nøie med Moralen".

Den relative Sandhed af denne uforbeholdne Udtalelse, der dengang hos mig slog ned som en Bombe og fremkaldte en stærk og indigneret Protest fra min Side, har jeg desværre siden under de politiske Kampe saa ofte seet bekræftet, at jeg delvis maa give min ærede Modstander Ret. Ikke saa at forstaa, at jeg siden den Tid skulde have forandret Signaler og være kommen til Erkjendelse af, at kun den Politik vil føre til et seierrigt Maal, der ikke tager det saa nøie med Midlerne; men jeg har i de senere Aar i Praksis seet saa megen Anvendelse af denne Ytring, at jeg maa bøie mig for Kjendsgjerningerne og aabent tilstaa, at de tilspidsede politiske Forhold har medført, at begge Partier under sin Strid kun altfor ofte har overskredet den politiske Morals Grænser.

Begyndelsen til denne, som jeg vil kalde moralske Valgkurruption, skriver sig unegtelig fra den Omstændighed, at Storthingsmajoriteten i sin Tid knæsatte Myrmandsvæsenet og al den politiske Humbug, som følger med en pro forma Stemmeret i det Hele. Dermed var det første Stød givet til, at det politiske Ukrud kunde skyde en frodig Vækst og forkvakle Begreberne om en sund Samfundsmoral. Høirepartiet optog desværre siden dette foragtelige Middel som et Nødværge mod Venstre under Kampen og kan derfor efter min Opfatning heller ikke fritages for en Del af det Ansvar, som Venstre i Egenskab af Barnets Fader burde have været ene om at bære.

At Folk, som aldrig havde tænkt paa eller udtalt noget Ønske om at deltage i det politiske Liv, paa dettes Skjøder eller Bygselbreve paa Eiendomme, som de aldrig havde seet, og hvis Navne og Beliggenhed det ved Valgurnen ofte viste sig, at de ikke havde det mindste Kjendskab til, maa nødvendigvis bidrage til, at de mo-

ralske Begreber om politisk Ansvar og dermed Ret og Retfærdighed i det Hele forvirres og udviskes. Eller hvad Begreb tror man, at en forresten brav Arbeider maa danne sig om politisk Moral og Hæderlighed, naar man saaledes, som det har hændt lige under Valget, paanøder ham Borgerskab som Slagter, skjønt han bevislig aldrig havde slagtet en Sau engang. Den første Følge for Manden var, at han ved Valgurnen paa Forespørgsel, om han virkelig agtede at benytte sit Borgerskab som Slagter, svarede, trykket som han var af Situationen, at han troede nok, det var muligt.

Nu, Mandens Stemmeret paa denne Basis blev ganske vist underkjendt, men hvem borger for, hvilket moralsk Knæk den hele Scene fra først til sidst kan have givet Mandens Karakter? Af denne og lignende Slags Historier, om de just ikke alle er lige tragikomiske, vrimler der desværre ved Valgurnerne. Men at den Slags Forteelser i saa udbredt Grad vil i Længden undergrave Folkekarakteren og gjøre Delagtigheden i det offentlige Liv til et ansvarsløst Metier, der lidet eller intet har med Moralen at gjøre, vil enhver alvorlig og retsindig Mand vistnok villig indrømme.

Jeg skal tage en Valgscene for mig blandt de mange, som jeg har været Vidne til i N. N. Kommune. Det er lige før Valget. En fattig Arbeider staar ledig midt paa Byens Torv. En paa Stedet bekjendt større Arbeidsherre og Venstrematador gaar hen til ham og siger: „Naa, Ola, staar du her midt paa Dagen?" „Ja, jeg har nok desværre ikke noget Arbeide." „Aa", svarer den anden, „jeg kunde vel altid skaffe dig noget Arbeide, ved du, naar det lider om en Stund til."

„Ja, mange Tak skal Husbond have;" for jeg har stor Familie, som Dere ved."

„Sig mig, Ola, skulde du have Lyst paa en Dram og et Glas Øl, saa gaar vi ind her lige tæt ved, og saa kunde vi jo snakke lidt sammen". „Jo, mange Tak skal Husbond have".

Dermed er Samtalen indledet, de gaar ind paa det nærmeste Hotel, hvor det forlangte fortæres. Saa begynder de politiske Folehorn at stikkes frem.

„Sig mig, Ola, har du Stemmeret?" „Nei, var det ligt sig da, det har jeg nok ikke." „Ja, da skal du faa et Bygselbrev, saa har du bare at aflægge Ed, og det koster ingenting; for du er da vel Venstremand, ved jeg, og skjønner, at det er Venstre, som vil Arbeidernes Vel og skaffer dem Arbeide, naar det kniber."

„Aa ja, tak skal Dere have, Husbond, jeg tror nok, Dere hjælper mig til Arbeide." „Jeg tænker, vi tager os en Dram til paa det, Ola, og saa kommer du op til mig imorgen og faar et Bygselbrev, saa tænker jeg, det skal greie sig selv forresten."

Det er den Slags Valgfif, hvorpaa jeg kunde nævne Hundreder af Exempler, der virker sløvende paa den almindelige moralske Bevidsthed og desmere demoraliserende, jo mindre og derfor mere gjennemsigtige Forholdene paa et Sted er. En saadan eller lignende Fremgangsmaade kan ganske vist juridisk talt hverken kaldes Valgbestikkelse eller Valgfusk; men moralsk seet er det Valgkorruption og intet andet.

Naar den romerske Embedskandidat i Republikens sidste Tid lige før Valget gik omkring paa Roms Gader og trykkede fortrolig den Almues Hænder, som han i sit Sind saa dybt foragtede, ledsaget af Slaver, der strøede Penge ud i Grams blandt Mængden, saa var det heller ikke Bestikkelse juridisk seet, men dog sikre Tegn paa en Valgkorruption, hvis Følger heller ikke udeblev.

Saasnart Politiken mere bliver til en Kamp for den enkeltes eller de enkeltes Magtbegjær end for det hele Samfunds Vel og Interesser, er der en stor og alvorlig Fare tilstede, som man ikke tidsnok bør være paa Post imod.

Ganske vist kan man med fuld Ret sige, at i Amerika, England og vel ogsaa flere af de større Kulturlande bruges der ved Valgene Midler, der aldrig kan forsvares fra et moralsk Synspunkt og neppe nok fra et juridisk, men ingen vil vel derfor drifte sig til at paastaa, at dette tager Ansvaret fra os. Thi huskes skal det, at jo mindre et Folk er, des mere har det Brug for og vil i Nødens og Farens Stund være afhængig af en stærk og dybt rodfæstet Samfundsmoral.

Det er desværre ogsaa hos os under de sidste Aars oprivende Partikampe kommet saavidt, at man ikke altid lægger den samme Vægt paa den politiske eller offentlige Moral som paa den private.

Det er med dette ubestridelige Faktum for Øie, at jeg til Meningsfæller rundt om i Landet vil sige: Lad os i Forvisning om vor Sags Retfærdighed selv i dette Valgaar, hvor Kampen for et heldigt Udfald vil blive saa alvorlig og skjæbnesvanger for vort Folks Fremtid som ingensinde, holde Moralens Fane høit og overlade til andre at bruge Midler, som man privat vilde skamme sig ved!

D. C.

Syge Mænd.

Søndag som var havde vi en Sommerdag saa glimrende skjøn, at Ord ikke slaar til for at udtrykke sig. Siden har vi hele Ugen gjennem havt det ligedan.

Men om Søndag altsaa; der var ikke det Levende, som kunde røre sig, som da ikke var ude.

Det var pr. Ben, Hest, Dampskib, Seilbaad, Jernbane osv. — kort, alle de Maader, hvorpaa Mennesker kunne flyttes, var bragt i Anvendelse og det kan hænde Byen tømtes. Ud paa Dagen var det saa tomt og stille i hele Byen, at de faa som var igjen og drømte, at de var i Kristiansand i gamle Dage. Og sikkert nok er det, at skulde Færdselen til daglig ikke være anderledes, saa skulde Gaderne snart bli Græsmarker.

Men saa begyndte Byen at fyldes igjen. Den fyldtes fra alle Veie og det yrede indover. Alle Aldre og alle Livsstillinger var repræsenterede, fra Barnet, der sov ved Moders Bryst, til Oldingen, der støttedes af Sønner eller Døtre.

Til Dampskibskaierne kom de levende Ladninger og væltede sig indover. Det var et stort Syn og størst, fordi dette brogede Hav af Mennesker var lutter Glæde og Oprømthed.

Men henne paa en af de grønne Bænke paa store Kai, sad et Par Herrer, der ikke havde været paa Tur og heller ikke deltog i den almindelige Glæde. — De var optagne med at drive Gjøn med de andres Glæde.

Især var det Koner og Mænd som bar Smaabørn, der var Gjenstand for Herrernes Medlidenhed.

Naar der kom en Mand med et Barn paa Armen og gjerne et ved Haanden, slængte de ud Spørgsmaal som: „Hvad er Lønnen nu for en Barnepige" — eller: „Hør di, var det ikke bedst di tog Stjørter paa?"

Det gik godt en hel Tid; der var ingen som agtede paa dem, men saa kom der en Smed eller Støberimand, der havde en liden sovende Smaapige i Fanget og en liden søvnig Smaakar ved Haanden, mens Konen gik ved Siden og tog det nokſaa magelig med en Smaapige og en tom Madkurv, skr. „Bestlp."

Da denne Gruppe passerede Herrerne paa Bænken, reiste den ene af disse sig med saadan Tiltale: „Ja dette er som sig hør og bør, Manden bør være noget Barnepige ogsaa; thi der er jo ikke saa liden Sandsynlighed for, at han eier ligesaa meget i Barnet som Konen."

Støberimanden forstod ikke i Skyndingen denne Tale; men da Herren spurgte om han ogsaa „kunde give Bryst," da forstod han det.

„Nei, sa' han, jeg kan ikke det, men jeg kan noget andet," og dermed langede han en Næve ud, som vilde slaaet Hul i en Husvæg. Den fine Fyr slap at bli kuust; thi han fik betids nok bøie Nakken, saa han slap med at gaa Kant om Kant ind i Folkemassen, hvor hans Straahat om et Øieblik var forvandlet til en sprukken Pandekage.

Naa, det var jo lidet at lægge Vægt paa, at Herrerne paa den grønne Bænk ikke havde mere Vet end de havde — for den Sags Skyld kunde man være tjent med den Korrex, som Støberimanden gav.

Men der er ved dette Tilfælde Anledning til at anstille lidt Betragtning, idet der visselig findes ikke faa Mænd, der anser det under sin Værdighed at turde offentlig bekjende sin Befatning med sine Smaa. Der er dem, der lar sin Hustru ha hele Kavet med Børnene, naar de skal ha en liden Udflugt og som skammer sig med at la Verden se, at han „er noget Barnepige". Der er Hundreder i denne By og vel ogsaa i andre, der heller gaar en lang Søndag og kjeder sig i Byens Gader end „nedlader" sig til at skaffe Børn og Hustru en Udflugt, fordi han da er nødt at hjælpe hende med de Smaa. De synes, der er noget smaat og simpelt ved det. Det kan passe for Plebeieren, men ikke for Folk med pene Klær. Lad Konen ha med de Ting at bestille — Børnene er hendes Virkekreds.

Denne ægte Maade at være Ægtemand paa er mere udbredt end mange aner. De moralsk forkomne Herrer paa den grønne Bænk udtalte kun paa en dum Maade Meninger, som man stiliende deler.

Men lad os være enige om, at Herrerne paa Bænken var syge Mænd, og deres Opfatning sygelig og forkommen.

Der gives da vel intet her i Verden, der er mere hæderligt end at holde af sine Børn og holder du af dem, saa sporger du hverken Per eller Paal om han finder det passende, at du hjælper din Kone med sovende Barn.

Hvor mange findes der ikke endnu, som drar medlidende paa Smilet, naar en Mand fra en Søndagsudflugt kjører Barnevognen med de mindste i.

Men den medlidende Mand burde føle Medlidenhed med sig selv; thi han skal uden Naade og Barmhjertighed tælles blandt de syge Mænd.

Den frie Mand vil ikke skamme sig ved ogsaa udenfor Huset at turde hjælpe sin Hustru. Er han ikke saa modig, at han tør dette, saa har han ikke Ret til at kaldes voxen.

Bare hjælp din Kone du som kan, hjælp hende baade Søndag og Mandag.

Og skaf baade hende og Børnene ud i det nyslaaede Hø, ud i den deilige, friske velgjørende Luft. Og lad baade hende og Børnene faa hoppe og tumle sig af hjertens Lyst.

Og naar paa Hjemveien, mens du bærer eller kjører den lille Rolling som har sovnet og du træffer syge Mænd, som ser medlidende paa dig, saa hav Medynk med dem; thi de er syge baade indvortes og udvortes og deres Livsopfatning ligesaa; thi den Slags syge Mænd har det saa tomt, tomt baade inden- og udenom sig.

Krigen erklæret.

Bureautelegram til herv. Blade.

London, 1. Aug.

Ifølge Telegram til „Reuters Office" fra Shanghai har Japaneserne angrebet Kinesernes Stilling ved Yachan, men er bleven slaaede tilbage med stort Tab. Kineserne led kun et ubetydelig Tab.

London, 1. August.

„Reuters Office" meddeler officielt, at Japan formelt har erklæret Kina Krig.

Tientsin, 2den August.

Officielt: Mellem Kineserne og Japaneserne har der ved Yachan den 27de og 28 Juli staaet et Slag, hvori Japaneserne blev slaaede tilbage med et Tab af 2000 Mand.

Ligeledes skal Japaneserne være slagne ved Asan og have trukket sig ud af Hovedstaden.

Ved Korea er 13 kinesiske Krigsskibe samlet, hvorfor et stort Søslag ventes.

Admiral Freemantle har faaet Ordre til at samle sine Skibe og varetage Englands Interesser.

London, 2den August.

I Underhuset erklærede Understatssekretær Grey, at der ikke forelaa tilforladelige Meddelelser angaaende Kina og Japan. Den japanesiske Regjering havde erklæret sig beredt til at give fuldstændig Skadeserstatning, saafremt den japanesiske Officer havde handlet urigtig.

Den engelske Regjering har nemlig krævet Erstatning for den isænkborede Transportdamper, der var engelsk Eiendom, og førte engelsk Flag.

London, 2den August.

Til Times meldes fra Shanghai igaar: Ifølge officielle Efterretninger fra Søul har den kinesiske General Yeh den 29de Juli besejret Japaneserne i Nærheden af Asan. Japaneserne har trukket sig tilbage fra Søul. En Arme paa 30,000 Kinesere fra Mandschuriet har overskredet Koreas Grændse.

Til „Reuters Office" meldes, at Kineserne i Japan har stillet sig under den amerikanske Gesandt Beskyttelse.

Rom, 2den August.

Til Agenzia Stefani meldes fra Tokio: Krigen er officielt udbrudt, da Japan tilbageviser ethvert Forslag, som ikke baseres paa, at Kina godkjender alle Japans Dispositioner i Korea.

*

Krigen synes begyndt med særdeles Held og under de gunstigste Auspicier for Japan tilsøs. Depecher til engelske Blade beretter derhos, at der herster stor krigersk Begeistring blandt den japanesiske Befolkning, og at mange Frivillige melder sig ved Fanerne. Imidlertid turde det være tvivlsomt, om Japan faar Lov til at fortsætte Operationerne mod Kina uden at blive standset ved Indblanding fra de europæiske Stormagters Side. Specielt lader Rusland til at være betænkt paa at gribe ind. Petersb. Wjod. vil have den saakaldte „fiberiske Flaade" forøget for at sætte den i Stand til med Eftertryk at værne om Ruslands koreanske Interesser, og i en officios Meddelelse fra Petersburg til Pol. Korr. hedder det:

„Hvis de europæiske Magters Bestræbelser for at opretholde Freden i Østasien skulde vise sig forgjæves, hvad der desværre er al Udsigt til, saa vil det blive det russiske Diplomatis Opgave hurtigst mulig at gjøre Ende paa Krigen mellem Kina og Japan. Rusland kan under ingen Omstændigheder tillade, at Korea ganske og aldeles bliver berøvet sin Selvstændighed, thi en saadan Eventualitet vilde bringe Ruslands politiske og kommercielle Interesser i Østasien i Fare. Desuden kan det betragtes som sikkert, at den russiske Regjering ikke vil taale, at nogen anden europæisk Magt paa egen Haand blander sig i Koreaspørgsmaalet. Dette gjælder navnlig med Hensyn til England. I russiske Regjeringskredse er man urolig for, at England gjennem en Intervention skal skaffe sig saa store Fordele, at Ruslands Interesser lider Afbræk og trues derved."

Sagfører Frangs Død. Statsadvokaten har nu, efter at de retslige Undersøgelser er tilendebragt, ifl. „Opl. Avis" besluttet, at der fra det Offentliges Side intet yderligere bliver at foretage i Anledning af Sagfører Oskar Frangs Død. De fremkomne Oplysninger er nemlig ikke af den Beskaffenhed, at der foreligger tilstrækkelig Grund til offentlig Retsforfølgning mod nogen.

Sagafossen i Bø skal ifølge „Br. Amtst.", være kjøbt af Kjøbmand C. Stous- og Ingeniør W. Blakstad i Skien. De samme Herrer har tidligere kjøbt Oterholtsfossen i samme Sogn. Det skal være Tanken at faa dannet et Interessentskab, som kan overtage alle disse Vandfald og give dem jevn Aargangsvandring ved Regulering af Vasdragets Vande.

25 i Vandet — 1 druknet. En sørgelig Ulykke passerede Søndag Aften hersteds, skriver „Sarpen". Søndagsskolen havde Udflugt til Furuholmen med Dampbaaden „Krabben". Paa Hjemreisen var der (efter Skipperens Forklaring i optaget Forhør) en Lorje taget paa Slæb, hvori ca. 25 Personer, Voxne og Børn, Ved Jelsnæs tog Lorjen Vand, hvorved samtlige Ombordværende blev fkræmt, og derefter tydde over i den ene Side, hvorved Lorjen kantrede og alle Ombordværende kom i Vandet. Alle, med Undtagelse af en liden 10aarig Pige, blev heldigvis redede. Den Forulykkede var Datter af herboende Smedemester Forsberg Liget er endnu ikke gjenfundet

Sparsommelighed „hjemme i Huset".

Der klages, og især fra Høire, meget over den altid stigende Længde af Storthingets Samvær, og over den betydelige Forøgelse i Statens Udgifter, som derfor er Følgen. Da Storthinget koster omtrent 2000 Kroner pr. Dag, vil en Maaneds Forlængelse i Samværet udgjøre en Forøgelse i Udgifterne af 60,000 Kroner, og da for nogle Aar siden et almindeligt Thing krævede ca. 4½ Maaned, medens det nu kræver som Regel ca. 6 Maaneder, fremkaldtes herved en Merudgift for Statskassen af ca. 90,000 Kroner om Aaret foruden de indirekte Udgifter, der er en Følge af Samligtidens Forlængelse, hvorunder Trykningsudgifter til Storthingstiden den m. v. Det maa indrømmes at en Udgiftsforøgelse af omtrent 100,000 Kroner i et Land som vort er af nok saa stor Betydning; den vilde svare til 2 a 3 Millioner i saadanne Lande som England, Tyskland eller Frankrige, og det kunde derfor nok være paa Tide at tage under alvorlig Overveielse, om ikke disse Udgifter kan indskrænkes, og om i ethvert Fald den Tendens, de stadig viser til at forøges, kan hæmmes.

Vi hører ingenlunde til dem, der ønsker at lægge noget Baand paa Storthingets Frihed til at være sammen og forhandle saa længe det finder det fornødent. Vi tror tvertimod, at denne Frihed, selv om den stundom — som i de seneste Aar — misbruges, er et stort Gode og indeholder en betydningsfuld Garanti for det norske Folks Selvbestemmelsesret og Selvstyre. Der kan tænkes Forhold, da det bliver en ligefrem Pligt for Storthinget at være sammen ud over den sædvanlige Tid, og da der vil kunne opstaa betydelige Misligheder som Følge af, at der kræves ligefremme Pengeopofrelser af de Mænd, fornemmelig af Gaardbrugerstanden, der gjennem Storthinget repræsentærer det norske Folk. Der bør aldeles ikke være Spørgsmaal om gjennem en Begrændsning af deres Godtgjørelse at gjøre det vanskeligt for dem at udføre sit Hverv paa pligtmæssig Maade.

Hvor var hun?

Fra engelsk for „Eidsvold."

—s—

„Hvad kan der vel være bleven af den stakkels Pige?"

„Jeg ved ikke, Kaptein Hall, gid jeg vidste det. Jeg har neppe sovet i Nat, bare for at tænke paa hende.

Lady Carey var meget bedrøvet. Hendes Selskabsdame Miss Burne, som hun holdt meget af, var pludselig forsvunden paa en hemmelighedsfuld Maade. Hun var gaaet ud om Morgenen hin skjæbnesvangre Dag for at gjøre nogle Indkjøb for Lady Carey og var ikke kommen tilbage. Man havde forgjæves anstillet Undersøgelser. Om Eftermiddagen havde flere Folk fra Hotellet været ude for at lede efter hende uden at kunne finde noget Spor. „Det er en forunderlig Historie" sagde Kaptein Hall. Miss Burne var neppe af den Slags Damer, der vilde løbe bort med nogen."

„Nei, paa ingen Maade," svarede Lady Carey.

Medens de stod og talte sammen, kom en høi mørk Herre nedad Trappen, han stansede, da han saa dem og spurgte.

„Har de intet hørt om Miss Burne Lady Carey?"

„Nei desværre!"

„Høist besynderlig", svarede Mr. Corfield og dreiede sine lange vel pleiede Mustacher, medens han stirrede ud i Rummet med sine eiendommelige smaa lurende Øine.

Netop i samme Øieblik kom en vakker ung Dame fra den modsatte Kant og vilde gaa ind i Salonen, idet hun i Forbigaaende gjorde en dyb Bøining for Hr. Corfield.

Men denne sprang tilside, aabnede Døren for hende og gik samtidig ind.

„Jeg affkyer denne Mand," sagde Lady Carey.

„Han synes at være Opmærksomheden selv mod Miss Roberts."

„O ja, De ved, hun er en rig Arving."

„Jeg tror ikke han er egennyttig."

„Men jeg tror det."

Samme Aften spadserede Corfield og Miss Roberts i Hotellets Have, da den førstnævnte pludselig bemærkede:

„Jeg reiser til Genua imorgen og bliver borte en Dag eller to."

„Er, det muligt", svarede Miss Roberts, det er en hurtig Beslutning."

„Intet uden vigtige Forretninger kunde bevæge mig til netop nu, at tage bort fra Bordighera," sagde Mr. Corfield i en alvorlig Tone — Da Damen taug, fortsatte han: „Vil De give mig denne Rose som De bærer til Erindring om Dem, mens jeg er borte?"

Hun løste den fra sin Barm og holdt den henimod ham med et Smil.

„Vil De give mig denne ogsaa?" spurgte han, idet han greb hendes Haand, som han beholdt i sin.

Hun taug og vilde have trukket sig tilbage, men han holdt hende fast, og hun kunde ikke modstaa ham mere. —

„Maaske jeg vil det — engang," svarede hun med en lav Stemme.

Corfield var borte næsten en Uge, men han skrev hver Dag til Miss Roberts og fortalte hende om, hvor høit han elskede hende.

Tilsidst fik hun et Telegram, der meldte at han vilde komme tilbage samme Aften.

Han kom strax efter Middagen og gik lige ind i Salonen hvor næsten alle Hotellets Gjæster var samlet, og blandt dem Lady Carey. Miss Roberts var der ogsaa og Corfield tog ganske ugeneret Plads ved hendes Side. De var neppe begyndt deres Samtale, da Kaptein Hall viste sig fulgt af Lady Careys Søn, der var kommen fra England strax han hørte om Miss Burnes gaadefulde Forsvinden. Begge gik lige hen til Corfield og Miss Roberts og med en let Bøining sagde Kaptein Hall:

„Mr. Corfield vil De behage at fortælle Hr. John Carey og mig, hvor De var den 12te dennes om Morgenen, den Dag, da Miss Burnes forsvandt."

„Hvor tør De vove at gjøre mig et saadant Spørgsmaal min Herre," svarede Corfield vred, „hvad skal denne Fornærmelse betyde?"

Alles Opmærksomhed rettedes mod denne høirøstede Samtale.

Kaptain Hall saa sig omkring og sagde i en rolig Tone:

„De og Miss Burne var sammen hin Morgen, og derfor ved kanske De, hvor hun er."

„Jeg var slet ikke sammen med omhandlede Dame hin Morgen."

„Det er en Usandhed".

Medens Kaptein Hall talte, aabnede han langsomt en liden Pakke og tog frem et Photografi.

„Figurene er smaa," sagde han og pegede paa en liden Plet i Hjørnet af Photografiet, „men med et Forstørrelsesglas er de let kjendelige."

Corfield tog Billedet med rystende Hænder.

„Morgenen den 12te var særdeles skjøn og lys," fortsatte Kaptein Hall, „og jeg var oppe i Olivenskoven for at tage Photografier. Da jeg den anden Dag besaa Pladerne fandt jeg, at et var kommen saa godt frem, og tog sig saa godt ud, at jeg besluttede at sende det til Nicca for at faa det forstørret. Da jeg imorges fik det tilbage, forekom de to Figurer mig bekjendte, som jeg igaar havde taget for italienske Bønder udenfor Hytten histhenne. Jeg tog Forstørrelsesglasset og kjendte strax Miss Burne og Mr. Corfield."

„Umuligt", stammede Corfield og vendte sig til Miss Roberts." Tro ikke hvad denne Mand siger. Jeg skal forklare alt imorgen."

„De skal forklare alt nu, inden De forlader Værelset", sagde Sir John Carey alvorlig.

Den ulykkelige vendte sig atter mod Miss Roberts, men hun var trukket sig tilbage fra ham i Angst.

Pludselig gik Døren op og Miss Burne traadte ind iført Hat og Reisedragt med Sløret kastet tilbage og Ansigtet bleg som Døden.

Der opstod en almindelig Bevægelse med en dyb Stønnen bedækkede Corfield Ansigtet med begge sine Hænder og tumlede tilbage mod Væggen. (Mere.)

Hvad bør der da gjøres for at hindre, at Samlingerne unødig forlænges?

Det norske Folk har Magten til at foreskrive sine Repræsentanter, hvordan de skal forholde sig. Og vi tror Samlingerne vil indskrænkes, dersom de Mænd, der vælges, lover Urvælgerne at virke paa Thinget i denne Retning.

Den Sparsommelighed i Statshusholdningen, som Centrum kræver som et af de vigtigste Punkter paa sit Program, vil det ogsaa kræve udøvet af sine Storthingsrepræsentanter i det Stel „hjemme i Huset", hvori Repræsentanterne selv personlig tager Del. Tiden bør ikke spildes med overflødig Snak og med lange Taler uden sagligt Indhold, som saa ofte afleveres under de saakaldte „storpolitiske Debatter". I denne Henseende er vort Storthing ubetinget den mest lavtstaaende Forsamling i det civiliserede Europa. I det engelske Underhus har man endog, for at hindre overflødig Snak, den sædvanmæssige Regel, at der i de almindelige Møder ikke maa tales mere end en Gang af nogen anden end en Forslagsstiller, og der indrømmes kun den Undtagelse, at en personligt angreben Repræsentant kan give et Svar, der dog kun maa indeholde ganske faa Ord. Her er noget at tænke paa for os. Thi det er en Kjendsgjerning, at vore Storthings Forhandlinger stadig forværres med Hensyn til Debatternes Indhold i samme Grad som deres Længde vorer.

Stor Brand.

Igaarnat Klokken lidt over 12 meldtes stor Brand i Nygaden No. 9, Hjørnegaarden til Gunerusgade.

Politikonstabel No. 200, Sandberg, blev opmærksom paa Ilden og ilede op Etagerne, hvorfra det lykkedes ham at redde ud flere Børn og Kvinder. De fleste maatte han rive op af Søvnen, saa de intet fik tage paa sig.

Brandvæsenet kom hastig tilstede og tog sig først og fremst af Redningsarbeidet med de Indeværende. Endel Personer hoppede ud fra 2den Etage i udspændte Seil og kom uskadte fra sin Luftfart. Umiddelbart bag dem stod Luen ud af Vinduerne, saa det var paa høi Tid.

Samtlige af Gaardens mange Beboere fik saaledes reddet sig ud, de fleste i den letteste Kostume og uden at faa nogen af sine Eiendele med sig.

I Løbet af ½ Times Tid var man Herre over Ilden. Men da var Bygningen ødelagt af Ild og Vand.

Ildens Opkomst!

En Hængelampe, der var anbragt i Taget faldt ned og gik i Smaastumper, medens den brændende Olie flød udover Værelset og antændte dette.

En skrivende Dame flygtede forfærdet.

Ilden bandede sig nu Vei gjennem det til Gaarden aabenstaaende Vindu op til 2den Etage, hvor Vinduerne ligeledes stod aabne. Slog ind gjennem disse og fulgte derefter Korridorer og Trappegange op til 3die Etage, saa den hele Bygning i utrolig kort Tid stod i Brand, før Beboerne anede, hvad der var paafærde.

Bygningen tilhører Arkitekt W. Meyer og har en Brandtaxt af Kr. 69,800, Værditaxt Kr. 82,000. Den er assureret i Landets almindelige Brandforsikringsindretning.

Af Indbo skal det meste være assureret.

Flere Familier havde dog ikke assureret.

Præsidentmorderen har under Forhøret iforgaars erklæret, at han hadede alle Statsoverhoveder og Borgerstanden. Mordet var Hævn for Dødsdommerne over Anarkister. Han benægtede at have Medskyldige. Ifølge Ohmetelegram er han igaar dømt til Døden.

Hr. Støp skal nu være bleven radikal igjen.

Wellman-Ekspedition.

„Ragnvald Jarl" kunst i Isen.

Bureautelegram til herv. Blade.

Tromsø, 2. Aug.

Wellman-Ekspeditionens Skib „Ragnvald Jarl" er knust i Nærheden af Tableøen omkring 20. Mai, dog efterat Ekspeditionen var afgaaet nordover, og efterat et Depot var oprettet i Nærheden. Desuden bjergedes en Del Inventarium og Last. Wellman indhentedes med Ekspres, hvorefter han returnerede med nogle Folk og af Levninger af „Ragnvald Jarl" indrettede et godt Hus til den større Del af Mandskabet som Reserve for mulig Overvintring. Kaptein Botholfsen og nogle af Folkene reiste sydover med den mindste Aluminiumsbaad for at naa Fangstfartøier og med dem komme til Norge.

Heyerdahl er nu hos Øyen paa Danskøen. Botholfsen og 3 Mand ankom hertil idag med Skipper P. Pedersens „Malygen", som medbragte Post fra Wellmann og Expeditionen og meddelte disse Efterretninger.

Et nyt Fartøi vil blive fragtet for at hente Expeditionen.

Wellmann med Fæller fortsætter imidlertid Isvandringen, og tror Kaptein Pedersen, at han vil naa Gillei Land.

Isforholdene var yderst ugunstige for Fremkomst i den første Del af Turen.

*

Tromsø, 2. August.

Bureauets Specialkorrespondent meddeler følgende mere detaljerede Efterretninger om Wellmann-Expeditionen. Kaptein Botholfsen og Wästfelt er ankomne hertil med et Fiskefartøi fra Nord-Spitsbergen og beretter: „Ragnvald Jarl" ankom 12te Mai til Tableøen, en af Syvøerne, men maatte vende for Is til Waldenøen, hvor Wellmann selv femtende med 40 Hunde og 110 Dages Proviant forlod Skibet. Expeditionen gik 50 a 60 Mil østover med den Hensigt derefter at gaa i nordøstlig Retning. Indtil Slædefartens Begyndelse godt Veir, Temperatur + 20 Gr. Fahrenheit. Alle friske ved Afreisen og mente at ville returnere samme Vei og komme til Spitsbergen 1ste—15de September og til Hovedkvarteret 1ste Oktober. Den 28de Mai knustes „Ragnvald Jarl" og tabtes. Wellmann blev underrettet ved Martenso. Wellmann, Dogde og 2 andre returnerede til Waldenø, som de igjen forlod 31te Mai, Wellmann skriver 31te Mai: Jeg er bestemt paa at fortsætte som oprindelig bestemt med Ankomst til Waldenø ikke efter 1ste September, Danskøen 15. De sidste Nyheder fra Wellmann er af 17de Juni, da Winship forlod Expeditionen 6 Mil Øst for Kap Platen, hvor den mødte Is, som ikke kunde passeres og maatte vende. Samtlige var friske.

*

Om „Ragnvald Jarls" Undergang og den senere Isvandring telegraferes til „Morgbl."

Den 28de tog Skruningen af Isen til for Alvor, Isen taarnede sig op i Høide med under Rærne, og medens Mandskabet sad ved Kaffen, sønderrykkedes det stærke Skib, og Vandet fossede ind. Det Hele gik paa faa Minuter, men Proviant og Baade var tidligere bragt paa Isen, og da Skibet ikke sank, men blev hængende paa Iskanten i krænget Stilling, kunde meget reddes, deriblandt ogsaa Kul, idet Hul huggedes i Siden. Først boede Mandskabet i et stort Hundehus, men byggede sig senere af Skibsmateriel bedre Bolig, der nu staar færdig til at modtage Expeditionen, naar den vender tilbage did. Expres indhentede Wellman, der vendte tilbage og holdt Raad, hvorefter Bottolfsen, Wästfeldt og en Matros erklærede sig villig til at forsøge en Baadfart sydover for at melde Skibets Skæbne. Herfra hindredes de ved tæt Pakis, saa de alle fandtes i Huset, da Styrmand Sandbu Iversen, Winship og Heyerdahl, hvoraf sidstnævnte havde været syg af Mavesonde, paa Grund af Kosten og Isvandet, vendte tilbage med Ordres og Post fra Wellman 23de Juni. Fem Dage senere drog Bottolfsen, Wästfeldt, Winship, Heyerdahl og Hovde med liden tolv Fods Aluminiumsbaad for at finde hjem. I fire Uger drog disse i Storm og Is — 230 engelske Mil sydover langs Spidsbergen og traf endelig 24de Juli norske Ishavsfangere ved Røde Bay. Næsten alle Klæder og megen anden Bagage maatte efterlades, da Baaden var for overlastet. Særlig Passagen over Hinlopen Strait var vrang og farefuld. Baaden laa kun faa Tommer over Vandet, vaade var alle til Skindet og frøs bitterlig. Særlig var Dagnene tiende til tolvte Juli slemme. I Norsebay fandtes Nordenskjölds Hus med Proviantdepot fra Tromsø Skipperforening. Den første Fangstmand, der blev antruffen, blev man ikke enig om Betalingen med. Men han skaffede en anden. Berthinus Pedersen paa „Malygen", der bragte dem hjem, efterat have landsat Heyerdahl paa Danskøen hos Øyen, der selv havde villet være alene, fordi han ikke fik den Mand med, som han ønskede.

Nordre Bergenhus.

Fra Sogn skrives der til „Vestlandsposten":

Statsminister Blehr har nu været omkring paa mange Steder i Sogn og holdt politiske Foredrag. Ret mange har ikke mødt frem ved disse, da her er travelt med Slaatten. Heller ikke staar Hr. Blehr i saa særdeles stor Anseelse herinde, at han skal kunne samle saa mange Tilhørere. Hans Foredrag har været mere moderat, end man havde ventet. Han er vel saavidt kjendt med Stemningen i Sogn, at han ikke tør optræde altfor radikalt. Det gjælder at forsøge at fange de Vaklende ved forsigtige Udtryk og svage Talemaader.

Her er Hereder herinde, hvor det radikale Parti er i sikkert og stort Flertal; men her er ogsaa Hereder, hvor der ikke er nogen Jordbund for radikal Sæd. I de fleste Bygder særlig i Indre Sogn er Partierne dog temmelig lige i Styrke, og Valgudfaldet tør der være usikkert. Men alt i alt skal Stillingen i Nordre Bergenhus Amt være en saadan, at der ikke er nogensomhelst Udsigt til, at det radikale Parti vil kunne vinde Seier. Bønderne vil i sin Flerhed ikke være med paa almindelig Stemmeret, og den Maade, hvorpaa Storthingets radikale Parti i den senere Tid er optraadt, har bragt mange, som før stod vaklende eller endog havde støttet det radikale Parti, fordi de mente, at det var det gamle Venstre, til at se, at Ullmann, Eng. Wexelsen, Blehr ikke befølger den Vei, som det gamle Venstre under Johan og Ulrik Sverdrup, Ueland og Haugland fulgte.

Efter hvad jeg kan dømme om Stillingen i Sogn, vil derfra blive valgt flere moderate og konservative Valgmænd end radikale.

I Ringsaker holdes Søndag politiske Foredrag paa to Steder.

Paa Veraasen holder Seminarielærer Hans Jenssen Foredrag Kl. 5, og paa Thingvang holder Redaktør Berentsen og Storthingsmand Haga til samme Tid Foredrag med Diskussion, om ønskes.

Forsøgt Vexelfalskneri. Tirsdag Formiddag indfandt, ifølge „Fredriksh. Tilskuer", en ukjendt, velklædt Mandsperson sig i den derværende Afdeling af Norges Bank for at faa omsat en Vexel paa 2000 Kr. Efterat være examineret inde i et Sideværelse, besluttede man at diskontere Vexlen, da de paaførte Navne var kjendte og gode. Heldigvis for Banken var Fyren imidlertid forsvunden, da hans Tid kom til at blive expederet; senere har det vist sig at Navnene var falske.

Turist fundet død.

Lofthus, 2den August. (N. T.-B.)

To Førere til Skjæggedalsfossen fandt imandags tæt ved Stein, et Stykke op fra Søen, Liget af en fremmed Turist, der blev ført til Odde. Afdødes Uhr og Penge var i Behold, ligesom ingen Mærker tydede paa ydre Vold.

Senere er det konstateret, at Afdøde er en af Passagererne fra det engelske Turistdampskib „Miowera", som i Følge med 13 andre tirsdags havde været paa en Tur til Fossen. De havde havt en temmelig forceret Tilbagetur i stærk Hede for at naa Dampskibene, som dog allerede var reist.

Afdøde savnedes ikke, inden de øvrige var afreiste fra Odde Mandag Morgen med Rutebaaden.

Sandsynligheden er for, at Afdøde har sat sig ned for at hvile efter at være overanstrengt og derunder er bleven rammet af et Slagtilfælde.

De 2 Læger paa Stedet foretog retsligt Ligskue, men ikke Obduktion, da de intet mistænkeligt kunde opdage.

Afdøde blev begravet igaar.

Den danske Konge paa Sofiero. Ved Frokosten i Søndags paa Amalienborg lovede Kong Christian, efter hvad „Dannebrog" meddeler, i den nærmeste Fremtid at aflægge et Besøg hos Kong Oscar paa Sofiero.

Bekjendtgjørelser.

Norsk Fabrikat.

RYKFARVE

Forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos

Jacob Jacobsen,
Christiania.

For Syge

anbefales Medico elektriske Apparater til Selvbehandling af Syg- og nyeste Apparater til Selvbedømme efter bedste System fra

N. Svenssons elektriske Etablissement,

Munchsgade Nr. 7, 3die Etage, Kristiania.

Kontortid kun Hverdage fra 10—2 og 4—6.

Apparaterne bestaar af **elektriske Bandager**, afpassede efter de forskjellige Dele af Legemet og til at bære stadig den Tid, de trænge at bruges, **Grenspiraler** og **Grenringe** for Hovedsygdomme samt **Induktions-** og **Rotationsapparater** for alle Dele af Legemet. Disse elektriske Bandager, Grenspiraler og Grenringe er konstruerede efter strenge videnskabelige Principer og er bøielige, saa at de danner sig efter de forskjellige Dele af Legemet.

Paa Grund af den store Betydning Elektriciteten indtager blandt Naturmidlerne, virker Apparaterne meget sikkert og ofte overraskende hurtigt i de mangfoldige Slags Sygdomme, som skriver sig fra en svækket eller afbrudt Nervevirksomhed og forskjellige andre Aarsager, ikke sjelden i saa alvorlige Tilfælde, hvor alle andre forsøgte Midler har vist sig uvirksomme. Den milde og ufarlige virkende Strøm, som udvikles i disse Apparater, **trænger ind i Legemets inderste Organer** og styrker derfor Nerverne, forøger Fordøielsen, Blodcirkulationen og Uddunstningen og virker til, at Maven og Tarmkanalen befries for de forbrugte Næringsmidler.

Dette sit Arbeide udfører Apparaterne paa en jevn, mild og naturlig Maade og **fri for ubehagelige Fornemmelser og helbreder derfor en stor Mængde Sygdomme** i Hjernen, Rygmarven, Nerverne, Blodet, Huden, Muskler og Led, Halsen, Brystet, Maven og Tarmkanalen, Urin- og Kjønsorganerne m. m.

Specielt kan nævnes: Tand og Hovedpine, Tunghørighed, Susen for Ørene, Øiensygdomme, svage og rindende Øine, Ansigtssmerter, Maalløshed, Kjertelsyge, kronisk Snue, besværligt Aandedræt, Bronkit, Astma, Lungeblødninger, Hoste og Hæshed, Hjerteklap, Nyrelidelser, Sukkersyge, Svaghed i Kjønsorganerne, Kardialgi, Mavekrampe, Forstoppelse, daarlig Fordøielse, Blodmangel, kolde Hænder og Fødder, Nervøsitet, Hysteri og Hypokondri, Søvnløshed, Nervelidelser, Blodstigning til Hovedet, Frysning og Feber, Skjælven i Lemmerne, Krampetrækninger, Faldesyge, St. Veit Dans, Slagtilfælde, Forstrækninger og Vridninger, Gigt, Rheumatisme, Muskelslappelse, Lamhed fra delvis Tab af Følelse og Bevægelsesevnen til fuldstændig Lamhed m. fl. Sygdomme. — For Paalideligheden heraf garanterer troværdige Attester og Takkeskrivelser i **Tusindtal** fra Personer, som ere blevne helbredede. Alle disse **Attester og Takkeskrivelser er i Original beroende til Gjennemsyn i mit Etablissement hersteds.** Forøvrigt henvises til mine Prospekter som sendes gratis og franco til enhver som forlanger disse.

Grenspiralerne koster 3 og 5 Kr. pr. Par. Grenringerne 1 og 2 Kr. pr. Par. Bandager til de forskjellige Dele af Legemet **koster pr. Stk.:** til Haand og Fodleder **3 Kr.**, til Halsen for Børn **3 Kr.**, til Voxne **4 Kr.**, til Overarm, Laar og Ben **7 Kr.**, til Axler og Hofter **8 Kr.**, og til Bryst, Ryg og Mave **12 Kr. pr. Stk.** De største kan bruges til næsten alle Dele af Legemet, de mindste er kun tilstrækkelige for Legemsdele, som de er afpassede for. Induktions- og Rotationsapparater findes til forskjellige Priser.

Mod Forfalskninger advares.

Attest.

Min Datter, 18 Aar gammel, fik i Januar Maaned dette Aar Blindtarmbetændelse, der efter nogle Dages Forløb gik over til heftige Krampeanfald. Efter at have benyttet 2 af Byens Læger til hende uden Resultat, henvendte jeg mig til **Herr Svensson, Munchs Gade 7, hersteds** og kjøbte **et Mavebælte** til Kr. 12.00 samt **et Par Grenspiraler** til Kr. 5.00 Ved Brugen af disse blev hun efter 4 Dages Forløb aldeles befriet for Sygdommen, og har nu efter 5 Maaneders Forløb fremdeles følt sig trisk og rask, hvilket jeg herved **uopfordret** tillader mig at bevidne, idet jeg samtidig siger Herr Svensson min hjerteligste Tak. — — —.

Kristiania, 18 Juni 1894. Med Høiagtelse
J. F. Nilsen, Smedemester, Vaalerengsgaden 9.

Apparaterne er tilsalgs i mit Etablissement hersteds, se Adressen ovenfor, og sendes pr. Post til alle Steder franco, naar Betaling medfølger Bestillingen. Skal Betalingen erlægges mod Postopkrav, da kommer et Tillæg af 45 Øre for Porto, der betales af Adressaten.

Forespørgsler besvares kun naar Porten medsendes.

Prospekt indeholdende Tegninger, Pris, udførlig Beskrivelse af Apparaterne og hvilke Sygdomme, de hjælper for, samt en Mængde Anbefalinger fra Helbredede m. m. sendes gratis og franco paa Forlangende.

Breve adresseres til

N. Svenssons elektriske Etablissement, Kristiania.

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Fruen var hjemme, og jeg sagde imorgen Eftermiddag. Naar i ved det i Forveien, kan I gjøre Eder færdige!"

„Naturligvis. Det var klogt gjort af dig, Sara!"

„Saa sagde hun, at hun vilde komme imorgen Klokken tre, — saa nu ved De, hvad De maa gjøre, Mis Gjertrud. Da maa der ikke være nogen Badskning af Hunden i Dagligstuen!"

„Lady Dunluce maa have bestemt sig til at hilse paa os," tænkte Gjertrud, idet hun løb ovenpaa, „kanske hun har hørt, hvor stille vi lever og vil være vor Ven!"

Hun aabnede et Vindu og saa ud. Der var ikke Tegn til nogen Vogn, ikke engang en Støvsky i den Retning, hun først saa, men da hun lod Øinene løbe henover Lhndskabet, saa hun Tjeneren og Hestene holde et Stykke længer borte i den modsatte Retning; Vognen var tom.

Gjertrud sprang ind i et andet Værelse, hvorfra hun havde Udsigt over Haven og Jordet udenfor dem. Herfra saa hun Lady Dunluce staa paa Skraaningen af en lyngklædt Bakke, udenfor Havemuren. Hun betragtede Huset og dets Omgivelser.

Gjertrud vogtede paa hende i nogle Minutter, idet hun langsom gik omkring og nu og da saa henimod Huset, medens hun selv, bange forat blive opdaget, skjulte sig bag det falmede, gamle Gardin.

Hans Herlighed bar altid sit Hoved høit, selv da han var mere omgjængelig. Mr. Carpew og han var meget sammen. Præsten var anseet for en meget lærd Mand i de Dage. Han var bleven hjulpet til at studere paa Grund af sine Evner, og Folk mente, at Jarlen var heldig ved, at have en saadan Mand i Nabolaget, der var villig til at undervise hans Sønner."

„Hvor længe har den Person, Deres Niece taler om, været i Præstegaarden?" spurgte Lady Dunluce, efter en Pause.

„Det ved jeg ikke, og jeg tror ikke nogen ved, naar han kom der, eller at nogen har seet ham komme, men han har været der længe; Det er flere Aar siden Mary talte om ham, og han er der fremdeles, skjønt hun aldrig har seet ham."

„Tror De, der er nogen, som ved bedre Besked herom i Landbyen?"

„Nei, Deres Naade, det tror jeg ikke! Vi har talt om Manden mellem os, og hvis nogen vidste mere, vilde jeg ogsaa have faaet det at vide.

Carpews har bevaret Hemmeligheden godt, men vi ved alle, at hvis ikke Præsten tjente flere Penge, end de Embedet indbragte, kunde han ikke leve med alle sine Børn."

Da Coralie saa Vognen forsvinde bag en Høide, var Lady Dunluce paa Vei til Præstegaarden forat aflægge en formel Visit. Dette syntes den bedste Maade at nærme sig Familien paa. Hun anstrængte

Mc. Cormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

fik 3Ite Juli høieste Præmie *„Grand Prix"* paa Antwerpenudstillingen,
sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,
(lige ved Pipervigsbryggen) Christiania.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Kjøb norske Varer.

Actieselskabet

Haldens Metalvarefabrik

Fredrikshald
leverer de bedste og billigste
Meierispand & Saaer,
Kobberkjedler,
Spyttebakker,
Lygter & Landterner,
polerede Kobberkjedler,
„ Messingkjedler.

(524).

Maskinoljer

alle Slags billigst hos

A. Hiorth,
Prindsens Gade No. 4.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk

med Haandvaskeapparatet

„Undine"!

Opsigtsvækkende Nyhed!
Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!
Skaaner Tøiet som intet andet!
Sparer Tid, Arbeide og Penge!
Prøvevask daglig Kl. 10—12 hos

Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.
Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.
(527)

Frølichgaarden.

Stort nyt Lager af:

Tapeter & Border

fra renomerede Fabrikker i **Europa, Amerika & Asien,** saavelsom af **eget** Fabrikat,

elegante & i udsøgt Smag

Vaske-Tapeter

til Vægge & Tag er meget rensligere og billigere end Gibs.

F. H. Frølich & Søn.

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarrigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sløidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Kontoret er i ferierne aabent hver lørdag kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Kontoret er i ferierne aabent **tirsdag** og **fredag** 1 til 2.

Latinskolen paa „Hauges minde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler

Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Olaf A. Ryes

Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Brooke's
Sæbe.

Abekat Mærke.

Fuldstændig Brugsanvisning medfølger hvert Stykke.

Eneimportører for Norge:

Hiorth, Homan & Co.

Chemicalier en gros,
Christiania.

---

sig for ikke at vise Tegn til Uro, men kun at optræde som en Person, der interesserede sig for en Ulykkelig. Det hemmelighedsfulde Bud hun havde modtaget paa Heden, var tilstrækkelig Grund til de nøieste Eftersøgelser, og som den nuværende Landeiers Hustru, skyldte baade Præsten og Fruen at vise hende Agtelse.

Hendes første Forsøg strandede paa Mrs. Carpews Skræk for, at Lady skulde finde hende i den stygge Kjole. De to Ponyer, den smukke lille Vogn, og den stadselige Tjener blev seet af Præstefruen og hendes Datter, en Stund før de naaede Gaarden.

„Det er Lady Dunluse," raabte Miss Carpew, „Jeg saa hende kjøre med disse Ponyer forleden. Tænke sig, at hun skal komme hid efter saa mange Aars Forløb, og vi er ikke færdige til at modtage hende!"

„Vi kan ikke modtage hende, Gjertrud," udbrød Fruen. „Alting er i Uorden i Stuen. Børnene har badet Hunden derinde. Løb ned og lad Sara sige, vi er ikke hjemme."

„Det er Skade," stammede Gjertrud, „hun kommer kanske ikke mere hid. Kanske hun vil invitere os til sig."

„Nei, langtfra. Hun vil kun gjøre Bryderi. Kanske vil hun vide noget om de Fattige, eller klage over at Fader ikke ser til dem ofte nok, — naar der er saa lang Vei til dem, og han lider af Asthma. Skynd dig!"

Gjertrud for nedad Trappen, netop da Tjeneren ringede paa Klokken.

„Ingen er hjemme," sagde hun til Pigen, „tørk dit Ansigt og gaa ud i Gangen, — du er ganske sort!"

Gjertrud satte sig ned i en Stol ved Ilden, og Pigen skyndte sig ud.

„Hvor utaaligt det er," udbrød hun, „at maatte skjule sig for velklædte Folk, som om man var en Forbryder! Gid, jeg var et Sted, hvor der ikke gaves fine Damer, som bringer En til at føle sig saa elendig! Gid, jeg var død — eller gift med Stephen Maltby!"

Stephen Maltby var Søn af en Farmer, som Præstens undertiden besøgte. Hans Frieri til Gjertrud blev ikke godt optaget af hendes Forældre. Gjertrud følte selv, at det bedste for hende var at gifte sig med Stephen, men hun maatte bøie sig for Forældrenes Villie. Hun var ikke saa indtaget i ham, at hun vilde trodse Far og Mor for hans Skyld.

Nu hørte hun Gangdøren lukkes, og at Sara kom henimod Kjøkkendøren.

„Hvad sagde hun?" spurgte hun, da Pigen traaadte ind.

„Hun saa ærgerlig ud, da hun hørte, at der ikke var nogen hjemme. Først spurgte hun efter Præsten, derpaa efter Fruen og dernæst, om der ikke var nogen Anden, hun kunde faa tale med, og jeg svarede, at de alle var borte. Derpaa spurgte hun, naar Herren og

---

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 92. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Tirsdag 7de August 1894.** | Avertisementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Dansig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Centralopvarmning.

Herved bekjendtgjøres, at vi den 30te Juni iaar er meddelt **Generalagenturet for Norge og Sverige** for The Herendeen Manufacturing Co. Geneva, New York, og saaledes for dette Firma overtager Centralopvarmningsanlæg for Damp eller Varmtvand.

Idet vi anbefaler os til Udførelse af saadanne, stiller vi os altid til Tjeneste med Oplysninger om alt til dette Slags Arbeide henhørende og sender

Kataloger og Tegninger paa Forlangende.

Kjedler for mindre Vaaningshuse **trænger ingen Indmuring**, og kan forevises ved et Anlæg, **som vi allerede har under Opsætning her i Byen.**

Christiania 30. Juli 1894.

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,

Telefon No. 1917 K. **Telegramadr. Maskincomp.**

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

GRAVMONUMENTER
GULDMEDAILE LIVERPOOL 1886
JOHS GRØNSETH & Co.
SØLVMEDAILE CHRISTIANIA 1883
GRANIT SYENIT LABRADOR
EGNE STENBRUD.
STENHUGGERI
MEK. SLIBERI & POLERVÆRKSTED
BYGNINGSARBEIDER.
78 THV. MEYERSGD. KRISTIANIA.

Møbler, Speil, Senge
i godt Udvalg til rimelige Priser.
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Statsminister Stangs Tale

paa Hønefos den 29de Juli indeholdt med Hensyn til Konsulatsagen en interessant Oplysning. Han ytrede:

„Om jeg end ikke tror, at Sverige meget gjerne saa eget norsk Konsulatvæsen — jeg tror, at de vil foretrække fælles — saa har jeg al mulig Grund til at tro, at i 1891, da Konstitutionskommiteen, hvoraf jeg selv var Medlem, først bragte Sagen paa Bane, var Stillingen den, at der ikke fra svensk Side var bleven gjort alvorlig Indvendinger mod dette, hvis det var Norges Ønske".

Hr. Stang paaviste derpaa, hvorledes det var den Maade, hvorpaa Sagen var blevet taget fra det Steenske Ministeriums Side, og den Frygt, som derved blev vakt hos Svenskerne for at de øvrige Fællesinstitutioner skulde blive ophævede ved ensidig norsk Beslutning, — som fremkaldte den om Konsulatsagen opstaaende Strid.

Statsministeren gav følgende meget træffende Karakteristik af den Maade, hvorpaa det radikale Parti tog Konsulatsagen:

„Er der virkelig nogen, som vil sige, at naar to Brødre eier en Gaard sammen, angaar det ikke den ene Broder, at den anden vil dele Gaarden; jeg kan aldrig tro andet, end at det angaar begge Brødre, saa snart der skal opnævnes Mænd for at dele Gaarden; det vil være besynderligt at sige, at Rekvirenten angaar det, men den, mod hvem Rekvisitionen sker, angaar det ikke, at man deler Gaarden.

Den radikale Presse er blevet opmærksom paa, at her er noget, som nødvendigvis maa afvækkes, for at Folk ikke skal faa det Indtryk af deres Færd, som den fortjener. Denne Presse har derfor ilet med at paastaa, at Hr. Stangs Lignelse netop beviser Rigtigheden af Ministeriets Steens Politik. Thi den ene Broder maa da til en Begyndelse fatte Beslutning om at ville gaa ud af Fællesskabet; denne Beslutning er hans egen og kan ikke meddeleles den anden Broder, før den er fattet. Først naar Beslutningen om Fællesskabets Opløsning er fattet af den ene Broder, meddeler han den til den anden, for at Udskiftning kan finde Sted.

Radikalerne er herigjennem kommet til at lægge bar for alles Øine det forvirrede i sin Tankegang.

En Beslutning i norsk Statsraad om Oprettelse af eget Konsulatvæsen er nemlig aldeles ikke at sammenligne med den indvortes Hjernevirksomhed, der leder den ene Broder til med sig selv at gjøre op, at han vil ud af Fælltskabet. Det er derimod at ligne ved et ydre Skridt, f. Ex. en Henvendelse til en Sagfører, for at faa de nødvendige Forretninger sat i Gang. Naar Beslutningen har faaet et ydre Udtryk gjennem officiel Vedtagelse i norsk Statsraad, da har den anden Broder ikke Adgang længere til at udtale, hvordan hans Mening er om Fællesskabet, lige saa lidt som den anden af de to Brødre i Gaardsfællesskab kan udtale sig om dettes Fortrin eller Mangler, naar den anden officielt gjennem Sagføreren lader ham melde, at der nu skal foretages Udskiftning.

Nu spørger vi: Mon ikke den Broder, der vil ud af Fællesskabet, er forpligtet til, som en god Broder, paa Forhaand at tale med den anden Broder derom? Mon det ikke vilde være en nok saa mild Bebreidelse fra dennes Side, om han sagde til den førstnævnte Broder: „Jeg synes du godt kunde have talt med mig om Sagen, før du gjorde noget Skridt til at faa det gamle Fællesskab mellem os i Gaardsbruget opløst".

I et Folks Liv kan de indre Viljesytringer, som svarer til til, at den enkelte Person med sig selv beslutter at ville gjøre et bestemt Skridt, finde sit Udtryk i Storthingsdebatter, der resulterer i en Henvendelse til Regjeringen om at lade Sagen undersøge og forhandle derom med den anden Part, hvem det vedkommer. Havde man i Norge taget Konsulatsagen paa denne Maade, vilde intet have været at sige derpaa.

Det er, som vore Læsere ved, en almindelig Erfaring fra det private Liv, at der opstaa ondt Blod, fordi der af den ene Kompagnon tages en ydre Beslutning, (den indre Hjernevirksomhed taler vi ikke her om) forinden Sagen er afhandlet med den anden. Af en saadan Fremfærd opstaar en stor Mængde Misligheder, megen Strid og mange Processer ikke blot mellem Brødre eller mellem Kompagnoner eller Naboer, men endog mellem Mennesker som staar hinanden fjernere. Det gamle Ord, at „Forord bryder Trætte" er et Udslag af en tusindaarig Erfaring paa dette Felt. Men denne Erfaring vil vor radikale Politik ganske sætte til Side.

I det hele taget har Radikalerne gjennem sit Angreb paa Statsminister Stangs Udtalelser om Konsulatsagen givet et godt Indblik i den Mangel paa logisk Tænkning og paa sund Menneskeforstand, som driver dem i deres Handlinger.

Naar ærlige, varmt kristelige Mænd, hvis Liv i lange Aar vidner om sandt Kristensind, — naar saadanne Mænd føler sig drevne til at sige Folk sin Mening om vor Politik og derunder ikke kan skjænke Nyvenstres forfatningsfiendske „Linjer" sit Bifald, da skriger de radikale Blade: „Høiremissionær!" „De misbruger Kristendommen". „De har ikke Ærbødighed for Guds Ord; thi de drager det ned i Partipolitiken".

Og dog har disse Mænd bare villet lægge frem sit Syn paa vor Politik slig, som den for dem tager sig ud i Guds Ords Lys, skr. „Den vestl. Tidende".

Men naar en Statsraaad Wexelsen staar paa et Møde og beder Vorherre hjælpe Radikalerne til Seir eller anstiller en Sammenligning mellem Venstres Program og Jesu Bjergprædiken, da er Harmen vegen fra de radikale Blade, der er saa bekymret for, at Kristendommen skal trækkes med i Partikampen.

Og de tier alle.

De engelske Blade fortæller om en ret ualmindelig Menneskejagt, der forleden afholdtes i London, og som varede ikke mindre end ti Timer.

Klokken sex om Morgenen vaagnede to, der laa og sov i Værelse bag ved en stor Juvelerforretning ved Lyden af et Instrument, der søgte at gjennembore Loftet. De tilkaldte Politiet, og dette stillede sig paa Vagt for at gribe Tyvene.

Disse opdagede hurtig, at de iagttoges, og nu begyndte en spændende og farlig Jagt henover Tage, Vinduer, over Mure, af hvilke nogle var henimod tresindstyve Fod høie.

Den ene Tyv faldt fra en Høide af tyve Fod ned gjennem et Glastag uden at tage Skade. De to andre forfulgtes indtil Klokken 4 om Eftermiddagen af tyve Politibetjente, der ikke tabte dem af Syne et Øieblik, og som ogsaa sluttelig nappede dem.

Bevilgning til Lislebyarbeiderne. De af Storthinget til de afskedigede Lislebyarbeidere bevilgede 10,000 Kr. skal efter Bestemmelsen uddeles af en Komite, bestaaende af et kommunevalgt Medlem, der leder Forhandlingerne, og 4 af de inden Heredet boende afskedigede Arbeidere. Glemminge Heredsstyrelse havde da i sit Møde i Tirsdags at foretage Valget af dette ene Medlem, der saa skal sammenkalde de Afskedigede til Valg. Evenrød fremholdt, ifølge „Fredriksstads Tilskuer", at der burde vælges en Venstremand, da det var Storthingets Venstre, der havde bevilget disse Penge, men han fik heri ikke Medhold af Forsamlingen, der samtlige paa to nær stemte paa Lensmand Hansen, som ogsaa var foreslaaet af de to af de Afskedigede, der har Sæde i Heredsstyrelsen. Da Lensmand Hansen ikke har stemt paa sig selv, har Hr. Evenrød i dette Tilfælde altsaa staaet ganske alene med sin Mening.

Paa Bergenskanten er der fremdeles overmaade tørt, skriver „Vestlandsposten" 31te Juli. I de sidste 10—12 Dage har det ikke regnet, og det Regn, som faldt før den Tid, har ikke været tilstrækkeligt til at afhjælpe den raadende Vandmangel. Der er nu mange Steder, hvor det er meget besværligt at skaffe Vand saavel til Folk som til Dyr, og saavel Kornagrene som Potetesagrene lider svært af Tørken. Desværre er der heller ingen Udsigt til nogen snarlig Forandring med Veiret. Heden og Tørken begynder at blive rent betænkelig.

Et Revolverdrama forøvedes igaar i Drammen af en svensk Mandsperson, der var sigtet for Tyveri, begaaet i Larvik. Vedkommende affyrede ifølge „Dr. Tid". først flere Skud mod Politiet, derefter rettede han Revolveren mod sig selv. Manden blev af Politiet taget i Forvaring, indtil man fik fat i en Vogn, hvorefter han blev transporteret til Politikammeret og indsat i Arrest.

I Italien har man faldt paa at eksportere Anarkisterne i snesevis til Brasilien. Det tør ikke være usandsynligt, at de brasilianske Myndigheder vil vægre sig for at modtage en Import af denne Art, og at de anarkistiske reisende saaledes vil faa Fornøielsen af en dobbelt Reise over Oceanet.

Dr. Olav Johan-Olsens Lærebog i Naturkundskab er udkommet i 2det Oplag, med Illustrationer af Forfatteren, Karl Uchermann, Th. Holmboe samt efter de bedste Kilder.

„Kringsjaa", 2det Hefte af 4de Bind er udkommet interessant Indhold. Tidsskriftet er billigt, alsidigt og godt. Det fortjener stor Udbredelse.

Krigens Ofre.

Et Fransk Tidsskrift Annales d'Hygiéne Publique bringer en statistisk Oversigt over den ved Krigene foraarsagede Dødelighed i Frankrig i et Aarhundrede. Det fremgaar af denne Oversigt, at den franske Hær ved Begyndelsen af Revolutionen talte 120,000 Mand i Løbet af Aaret 1793 blev Hæren fra Tid til anden forøget til 1,380,000 Soldater, af hvilke henved 1,200,000 blev sendt til det forskjellige Slagmarker. I Aaret 1798 var der neppe en Trediedel tilbage af denne Legion. Efter ti Aars Forløb, altsaa efter Krigene i Belgien, ved Rhinen, hinsides Alperne og Pyrenæerne, og i Ægypten var den franske Hær smeltet ind til 677,589 Mand. I Tidsrummet fra 1800 og til 1813 kostede Konsulats og Keiserdømmets Krige ifølge Thiers Beretning to Millioner Menneskeliv og efter Charles Richet tre Millioner. Aarene for Restaurationen og Juli-Regimentet havde været forholdsvis frodelige for Frankrig. Under det andet Keiserdømme led den franske Befolkning atter uhyre Tab ved Krimkrigen, de italienske Felttog, Expeditionerne til Kina og Mexiko og endelig ved Krigen 1870. Felttogene til Orienten (1854—1856) opslugte af de 309,000 Soldater, som deltog deri 95,615. Den italienske Krig i 1859 fordrede 10,200 Ofre. Af de 8000, der anventes ved den kinesiske Expedition i 1860—61, faldt 1000. Over Tabene i Mexiko har man ingen nøie Opgivelse. I den fransk-tyske Krig derimod faldt omtrent 139,000, og 143,000 saaredes. Hvorledes vil det vel se ud, efter at de nye Krigsmaskiner har virket?

Hr. J. Mathiassen Skau overfaldt af sin Kone. Forfatteren af Bogen „Paa Fantestien", Hr. Skau, som fornylig reiste omkring og holdt Foredrag om Omstreiferlivet, var nylig Gjenstand for Overfald hjemme i sit Hus i Graveren ved Sandnes og det af sin egen Kone og dennes Broder, fortæller „Stavangeren".

Manden og Konen blev uenige, Manden talte hende tilrette, Konen begyndte at slaa, Manden holdt hende, og saa blev han angreben af Konens Broder, som gav ham adskillige Slag og Knivstik.

Det viste sig senere, at han havde 5 Saar i Ansigt og Hoved. Som Vaaben benyttes bl. a. en Blikkenslagerhammer, Stole osv. samt en Kniv. Den angrebne kunde tilsidst ikke holde det gaaende længer, han begyndte at blive mat af det betydelige Blodtab og maatte søge Frelse i Flugten.

I et nokſaa let Kostume ankom han til Sandnæs, hvor han blev forbunden af Læge og fik fat paa Politi, som han anmodede om at arrestere Konen og Broderen.

Den norske Handelstands Fællesforening. Det 3die ordinære Generalmøde sammentraadte i Trondhjem igaar Kl. 10 Form. Der fremmødte ialt ca. 40 Deltagere. Følgende Foreninger vil blive repræsenterede: Drammens Handelsforening, Fredrikshalds do., Fredriksstads do., Hamar do., Holmestrands do., Christiania yngre Handelstands Forening, Christiania Kjøbmandsfordning og Christiania yngre Handelsstand, Christiansands Handelsforening, Larviks do., Moss do., Porsgrunds do., Sarpsborgs do., Skiens Handelsstands Forening og Skiens Kjøbmandsforening, Trondhjems Handelsforening, Christiansunds do. og Tønsbergs do.

Mødets Dagorden er saalydende: 1. Om Forbrugskrediten og dens mulige Begrænsning, Forslag fra Christiania Handelsstands Forening, indledes af Konsul Johs. Lunde. 2. Om Forældelse af Fordringer, Udkast til Lov udarbeidet af en departemental Komite, indledes af Sekretæren. 3. Forskjellige Forslag til Forandring i den gjældende Handelslovgivning. Forslag fra Vardø Handelsforening, Drammens do., og Kjøbmandsforeningen i Christiania, indledes af Grosserer Alf Bjerke. 4. Toldvæsenets Ansvar for Varer, der beror paa Toldboden, Forslag fra Skiens Kjøbmandsforening, indledes af Kjøbmand Carl Stousland. 5. Om Kreditoplysningsbureauets Forslag fra Christiania Handelsstandsforening, indledes af Generalkonsul Chr. Christophersen. 6. Om Kreditoplag og Frilagere, Forslag fra Trondhjems Handelsforening, indledes af Grosserer Chr. Thaulov. 7. A. Om Akkordforhandling, Forslag fra den departmentale Konkurslovkomite, indledes af Grosserer E. Sunde. 7 B. Forslag til Forandringer i Lov om Konkurs og Konkursboers Behandling, Forslag fra ovennævnte Komite, indledes af Grosserer Thune Larsen. 8. Kgl. Prop. til Lov om Pant og Tinglæsning, sigtende til at aabne Adgang til Pantsættelse af industrielle og lignende Anlægsmaskiner m. V., indledes af Statsraad Kildal. 9. Lovforandringer. 10. Referat og Valg.

Mødrne, der vil vare i 4 Dage, er offentlige og kan overværes af enhver, der har Interesse for samme. De afholdes paa Trondhjems Raadhus.

Snørlivet paa Landsbygden. I Varden findes følgende kraftige Opraab til Gutterne i Telemarken: „Du Gut! Naar du skal vælge dig en Livsledsagerinde, saa vogt dig for de Jenter, som har Korset, Korsetfrøkener! Ja, vil du si: den, som jeg er forlovet med, har rigtig Korset, men saa har hun til Gjengjæld mange Penge, og saa frygtelig farlige, tror jeg nu ikke Korsetfrøknerne er. Ja, ja, saa ta hende da; men jeg skal si dig Følgen: først saa blir hun, straks hun er gift, syg, hvis hun ikke allerede er det før, og saa maa du stadig ha Doktoren paa Besøg hos dig, og han tærer snart paa det store Pund, du fik med hende; saa maa du

holde en hel Del Tjenere mere, end du ellers behøvede, og saa maa du ogsaa holde dig hjemme til Hygge for hende m. m.; men det værste af alt er, at det Afkom, I faar sammen, blir svækket baade paa Aand og Legeme. Ti kun af kraftige, livsfriske Mødre kan avles kraftige, livsfriske Børn. Gaa derfor hen og ta en livsfrisk, kraftig Jente — men en saadan bruger ikke Korset. Derved bidrager du til Landets baade aandelig og legemlige Vel, idet du faar kraftige og begavede Sønner og Døtre, mens du med den svage Korsetfroken svækker Landet.

Sovndyssende Midler.

Almindelig Stemmeret vil bringe Vælgernes Antal op til betydeligt over det dobbelte mod nu, selv om den indskrænkes til vorne Mænd, der ikke nyder Fattighjelp.

Radikalerne finder nu paa forskjellige Midler til at gjøre denne Programsag saa uskyldig som mulig i Vælgernes Øine.

Først er det Forholdstalsvalg, som skal gjøre denne Tjeneste. Man taler ikke om, at Landsvenstremødet i April forkastede denne Sag som Programsag. Man taler blot ganske flot om at „Gaardbrugerne kan sikre sig for Følgerne af almindelig Stemmeret ved Hjælp af Forholdstalsvalg", og man undgaar viselig at forklare nærmere, hvad Forholdstalsvalg er for noget.

Naive Vælgere tror, at det er et Middel, hvorved Gaardbrugerne sikrer sig Flertal i Kommunebestyrelsen, selv om de er i Mindretallet blandt Heredets vorne Mænd.

Selvfølgelig er Forholdstalsvalg ikke saadant noget. Det bare sikrer Mindretallet at faa indvalgt nogle Mænd i Kommunebestyrelsen. Skal der vælges 10 Mænd, og Gaardbrugerne er i Mindretal blandt Urvælgerne, vil uden Forholdstalsvalg Gaardbrugerne kunne sættes ganske udenfor, medens de med Forholdstalsvalg f. Ex. kan faa 3 Medlemmer ind, medens Flertallet tager de 7.

Hvad dette skal hjælpe ved Afgjørelserne, er ikke godt at vide. Flertal er Flertal ogsaa under Forholdstalsvalgmaaden, og denne kan endog lede til, at man i Bygden, hvor man ellers efter gammel Vane lader Gaardbrugerne føre Kommunestellet, anser sig forpligtet til at gjøre et Overslag over, hvor mange Medlemmer af Kommunebestyrelsen der rettelig tilkommer dem, naar hele Vælgermassen tælles, og saa uden videre „sætter dem paa den Nation".

Mon det Snak om Forholdstalsvalgmaaden vil føre Gaardbrugerne bag Lyset?

Et andet sovndyssende Middel er følgende:

Man siger, at de nye Stemmeberettigede først efterhaanden vil lade sig indføre i Mandtallet. I Førstningen vil der bare komme nogle Tusinde nye, og de gamle Stemmeberettigede vil vedblive at være i Flertal.

Denne Tale er paa en Maade ganske korrekt. Vi er enig i at de vil ikke komme alle paa en Gang, de nye Stemmeberettigede.

Men Sagen er den, at dette hjælper ikke noget. Forholdsvis faa nye kan bringe Vægtskaalen til at synke til den anden Side.

Deles nemlig de Stemmeberettigede i Gaardbrugere og Ikke-Gaardbrugere, og de fastnævnte i en Bygd har været 300 mod 200 andre, saa vil mindre end 150 nye, eller betydeligt mindre end Tredjedelen af hele det gamle Antal, bringe Gaardbrugerne i Mindretal. Nu er disse 300 mod 200. Efter de nye Regler bliver de f. Ex. strax 300 mod 350.

Ligedan amtsvis. Der kan være 25 Præstegjeld, hvoraf Gaardbrugerne har sikkert Flertal i 16, andre Klasser i 9. Ved at et mindre Antal nye Stemmeberettigede kommer til, kan Gaardbrugerne f. Ex. tabe 4 af sine 16 Hereder, og er da i Mindretal i Amtet.

Men saadant vogter Radikalerne sig for at give Oplysning om.

Kreaturhandelen. Den samlede Indførsel Tirsdag og Onsdag — skriver „Smaal. Amtst." fra Fredrikshald —, tør have gaaet op til henimod 500 Dyr, der alle er solgte og bortsendte, saaledes at Torvet imiddags er tomt. Priserne paa Bærekjør gik op til opimod 200 Kr. Antallet af Dyr, indførte fra 11te Juni til i Formiddag, gaar til ca. 3,400, hvoraf ca. 2000 Storfæ.

Udover Høsten mener alle Kreaturhandlere, at Indførselen vil tiltage betydeligt, naar alle de Ungdyr bringes i Handelen, der nu gaar paa Sommerbeite.

Statsraadsafdelingens Medlemmer, Statsminister Gram og Statsraaderne Hagerup og Olsson, afreiste Fredag Eftermiddag med Hurtigtoget til Stockholm.

Brand paa Landsbygden.

Losthus, 3die Aug. (N. T.-B.)

Igaaraftes Kl. 9 nedbrændte samtlige Bygninger, 2 Brug med Baaningshuse, Lader og Udhusbygninger paa Gaarden Vinæs, 1 Mil udenfor Utne.

Ilden opstod ved, at 2 Smaagutter havde tændt Baal tæt ved Laden.

Ungdomsskolen

paa Notodden i Hiterdal for vorne Gutter og Jenter begynder nyt Kursus den 1ste Oktober. Skolen, der stiller sig paa kristelig Grund, søger i Ordets bedste Betydning at være helt ud tidsmæssig. Hovedvægten lægges paa det praktiske, ligesom der i det hele vil blive gjort alt for at oplære de Unge til at arbeide — arbeide baade med Aanden og Haanden. Ved Skolen er sat igang et Skolekjøkken, hvor Jenterne kan lære god, men tarvelig Madlavning, og samtlige Elever, som maatte ønske det, faar Middagsmad for 30 Øre.

Undervisningsfagene er: Bibellæsning, Norsk — derunder tillige Bogholderi og Landmaaling med Optagning, Udmaaling og Tegning af Karter, Skatteligning med Udregning osv., fremdeles Historie, Geografi, Naturfag, Literaturhistorie, Literaturlæsning, Haandarbeide, Tegning og Sang.

Logi med de nødvendige Møbler kan Eleverne erholde lige i Nærheden af Skolen for Kr. 2—3 pr. Maaned, men saa maa de holde sig Sengklæder selv. Skolepengene er 6 Kr. Maaneden. Indmeldelser baade til Ungdomsskolen og det med samme forbundne Forberedelseskursus sendes inden 30te August til Skolebestyrer Asbj. Knutsen under Adresse Notodden.

„Der gives neppe nogen betydeligere svensk Politiker", skriver det konservative „Stockholms Dagblad", „som ikke vil give Norge dets Ret, og som ikke gjerne skulde se Udenrigsministerspørgsmaalet gjennem gjensidig Imødekommenhed ordnet paa Ligestillethedens Grund."

Gladstone om Søndagshvilen. Gladstone paastaar ifølg. Brev fra hans Datter, at han for længe siden vilde ligget i Graven, hvis han ikke strængt havde iagttaget at holde Søndagshvile og fremfor alt paa den Dag at holde sig væk fra alt, som Politik kunde hede. Det har ikke alene været en Opfriskelse for ham paa denne Dag at vende sit Sind mod de guddommelige Ting, men det har ogsaa sat ham istand til at lære mere om religiøse og theologiske Spørgsmaal end nogen anden nulevende Lægmand. Hans Datter mener ogsaa, at hans Helligholdelse af Hviledagen har været istand til at forædle og løfte hele hans Gjerning i Livet.

„Grønlands Blad". Paa Grønland udkommer en Gang om Aaret et Blad, der fører følgende letvindte Navn: „Atuagagdlititnalingin ginarmik lusaruminasassumik".

En Benaadning. Blandt de ikke faa Straffesager, der er blevne benaadede i Anledning af Solvbrylluppet i Kjøbenhavn, er der ogsaa en Kvinde, som for Mord har hensiddet 23 Aar i Kvindefængselet paa Kristianshavn, og som i de sidste 15 Aar har været blind.

Denne blinde, kvindelige Fange har, gisl. „Pltkn.", en Gang tidligere været indstillet til Benaadning, men der blev da ikke noget af hendes Frigivelse, fordi Autoriteterne mente, at hun der jo ikke var istand til selvstændigt Arbeide og derfor kun vilde have Udsigt til Fattighuset, have bedre af at forblive i Fængslet.

Hun blev i Fængslet behandlet med den høieste Grad af Liberalitet, men desuagtet udtaltd hun ofte. at hun længtedes efter at komme paa fri Fod. Tilfældigvis fik den bekjendte Blindesagsforkjæmper Ritmester Allan Dahl dette at vide og han lod hende da, assisteret af Foreninger. „Danmarks Blinde", uddanne i Børstebinderi og Børstenbinderi, ved hvilke Beskjæftigelser hun vil være i Stand til at ernære sig selv.

Og i Lørdags Formiddag blev hun sat paa fri Fod.

Caserio dømt til Døden.

Efter en kort Raadslagning dømte Juryens Flertal i Fredags Kl. 1 Caserio til Døden. Caserio bevarede fuldstændig Ro, og da han efter Dommens Oplæsning forlod Lokalet, raabte han: Leve den sociale Revolution, gaa paa Kammerater, Leve Anarkiet! (H. O.)

Cornelius Herz idømtes i Fredags 5 Aars Fængsel for sit bedragerisse Forhold til afdøde Baron Reinach. (H. O.)

„Kontrolkommissionen". Fra Stavanger telegraferes gjennem H. O. den 3die August.

Foranlediget ved Udtalelser i et Høireblad advarer „Vestlandsposten" idag energisk mod at berede den af Storthinget nedsatte Kontrolkomite nogensomhelst Vanskelighed. Bladet anser det for selvsagt, at Ministeriet ikke reiser nogen Konflikt paa denne Sag, selv om den finder Komiteens Nedsættelse lidet stemmende med Grundloven.

Kristianialuft, en Fortsættelse af „Kristianiagutter", er en kvik og en naturlig Skildring af Hovedstadslivet. Den er spændende og interessant, da den er bygget paa en skarp Iagttagelsesevne og en fin, vel gjennemført Intrige. Det er ingen Roman, men Livet man her ser. — Bogen er i disse Dage udkommen paa J. H. Kinhults Forlag.

n.

Voldsom Brand — 3 omkomne.

Bergen ⅞ 94 (H. O. T. B.)

Under heftig Ildebrand imiddags, i Snedker Lundes Gaard, paa Markveien, indebrændte Lundes Hustru og Moder samt en ung gift Brandkonstabel.

Norsk Trykfarve leveres nu af Hr. Farvehandler Jacob Jacobsen. Ifølge „Nordisk Trykkeritidende" har den vist sig at være fuldt tilfredsstillende og skal maale sig med de udenlandske Farver baade i Kvalitet og Prisbilligheb. En ny Virksomhed i den hjemlige Industri er her aabnet, og det fortjener den Paaskjønnelse, at vore Trykkerier ikke gaar til Udlandet efter en Vare, som de kan faa ligesaa god og billig hjemme.

Folkemøde i Nedenæs.

Risør ⅞ 94 (H. O. T. B.)

Yngre Konservatives Forening havde til idag foranstaltet et politisk Stevne paa Engholmen ved Risør med Redaktør Michelet og Redaktionssekretær Sangelands som Talere. Der var indbudt til Diskussion, men da Indrulleringsbetjent Koch forlangte Ordet, blev han paa Grund af sin Optræden nægtet det. Venstre forlod da Mødet, udbringende et Leve for Ministeriet Steen, hvorpaa de tilbageværende udbragte et Leve Ministeriet Stang.

Stevnet var besøgt af henved 800 Deltagere.

Gjenoptagelse af Smudskastningen mod Johan Sverdrups Minde.

En Stund lang har de radikale Blade holdt paa med at ville tage Johan Sverdrup til Indtægt for sin Unionspolitik. De har citeret Ytringer som de har fortolket derhen, at han i sine Mandsdomsaar var imod den Ordning med Fællesminister, som han udtalte sig for i 1886, og som Venstre trods alle de nuværende Vridninger af den radikale Gruppe, var enig om at slutte sig til dengang.

Nu har Partiet erfaret, at disse troløse Citater ikke gjør den forventede Virkning. Saa gamle Udtalelser af Johan Sverdrup som fra 1871 under den berømte Unionsdebat slaar dem ihjel. Og det har vist sig umuligt at rokke ved det utvetydige Udsagn, at den radikale Unionspolitik „peger ud over Unionen".

De radikale Kristianiablade har derfor sadlet om og gjenoptaget den Smudstrafik mod Norges ypperste Statsmand, som de, til Skam for det norske Folk, anvendte med saa megen Virkning fra Høsten 1886 til Vaaren 1889.

Alle ved, at Johan Sverdrup i 1889 maatte vige for et udstrakt System af Bagvaskelser, som ogsaa det daværende Høireparti med Glæde og Skadefryd saa anvendt mod det gamle Embedspartis farligste Modstander.

Radikalerne mener, efter Erfaringen fra Slutten af 80-Aarene, at dette Middel altid er probat og øver sin Virkning. De har derfor besluttet at udnytte det paany, og da særlig den modbydelige Brug af private Ytringer, der paastaaes at være faldne fra Johan Sverdrup til Personer, der enten ikke navngives eller som der ikke kan være Tale om at føre som Vidner. Et af Organerne for denne Trafik søger derigjennem især at komme en af det vestlandske moderate Venstres ypperste Mænd, Jakob Sverdrup, til Livs.

Dette Blad er det samme Blad som i 1888 vidste at fortælle om nogle Ord af modbydelig Smiger, som Statsminister Sverdrup skulde have henvendt til Overhofmesterinden ved Kongens norske Hof. Det gjaldt dengang at fremstille Johan Sverdrup dels som en gammel svag Mand, dels som en simpel Lykkesøger. Den Mand, som gjennem et helt langt Liv af økonomiske Bekymringer og Savn havde ledet den norske Bondes Kamp mod Enevældet, blev fremstillet som den, der kun tænkte paa at mele sin egen Kage. En Mand, der ind i Alderdommen havde afvist alle Tilbud om glimrende Stillinger og som i 70-Aars Alderen mod sin Vilje maatte overtage Statsministerposten, fordi Dr. O. J. Broch trak sig tilbage fra Hvervet, den Mand blev fremstillet som en egennyttig Beiler til Statskassen og forsaavidt er fuldstændig Modsætning til saa udmærkede og opofrende Mænd som Steen, Qvam, Wexelsen, Ullmann o. s. v.

Vi ved ikke, om „Fals allerede nu vil slaa sin Herre paa Hals". En Gang maa imidlertid Bagvaskelsessystemet bære de Frugter, som dets Ophavsmænd har fortjent at høste.

Ringsaker-Ægteparret.

tiltalt for

Barnemord.

Behandlingen af denne Sag, hvis afskyelige Nødselsfuldhed tør være omtrent bekjendt, fortsattes Torsdag Eftermiddag og igaar Formiddag med Afhørelse af den unge Kone, af hvis Forklaring vi hidsætter efter Opl. Avis's Referat.

Barnet fødes.

Eline forklarede, at hun havde født et Barn, saavidt hun erindrede, den 1ste Februar dette Aar. Hun havde om Morgenen den Dag fortalt Martinus, at hun ventede sin Nedkomst. Herom havde hun ogsaa længere ud paa Dagen talt til ham og bedt ham reise efter Jordemoder, hvad han dog ikke gjorde. De øvrige Folk paa Gaarden med Undtagelse af Budejen, var gaat paa Auktionen paa Bordalen. Martinus havde forbudt hende at tale til Budeien om sin Tilstand. Han talte nu om at gaa paa Auktionen: hun ytrede, at hun ønskede, han blev hjemme, og imidlertid gik hun ind i Stuen og lagde sig

Hvor var hun?

Fra engelsk for „Eidsvold."

(Slutning)

Miss Burne stillede sig lige foran Mr. Corfield og sagde:

„Det er mig, Cecil Corfield, og ingen Aand, men hvis din djævelske Plan var lykkedes, saa havde jeg nu været død."

„Hør paa mig," sagde hun, henvendt til Selskabet, jeg vil nu fortælle hvad Slags Mand Cecil Corfield er.

For fem Aar siden boede jeg hos en nær Slægtning i London. Mr. Corfield traf mig dengang oftere i Selskaber og antog, at jeg skulde arve min rige Tante og dette var vel Grunden til at han snart gjorde mig en varm Kjærlighedserklæring — jeg — syntes godt om den unge Mand og var enfoldig nok til at tro, at hans Kjærlighed var oprigtig ment, og da nu Tante negtede at give sit Samtykke til vor Forbindelse, forsøgte Mr. Corfield at overtale mig til at indgaa et hemmeligt Ægteskab.

Sex Maaneder efter døde min Tante, og efterlod hele sin Formue til godædige Øiemed. Saa snart som Mr. Corfield hørte dette, kom han til mig og gjorde mig den Tilstaaelse, at vort Ægteskab ikke var lovligt, det havde blot været en Form — jeg var saaledes, naar alt kom til alt, ikke hans legale Hustru. —

Man vil lettelig kunne forestille sig min Forfærdelse, da jeg hørte dette.

Jeg stod ene og forladt, da jeg var saa heldig at faa Plads som Selskabsdame hos Lady Carey. Jeg hørte intet til Mr. Corfield, før vi kom hid denne Vinter, da jeg til min Skræk traf ham her. Jeg havde i Mellemtiden opdaget, at han havde sagt mig en Usandhed med Hensyn til vort Giftermaal, det var fuldstændig legalt og gyldigt."

Da Miss Burne udtalte disse Ord, reiste Miss Robert sig pludselig og vaklede ud af Værelset, en Dame, der lagde Mærke til, hvor bleg og elendig hun var, greb hendes Arm og gik ud med hende, mens alle øvrige af Selskabet ydede hende sin fulde Deltagelse.

„Jeg sagde ham dog ikke, at jeg kjendte til dette" fortsatte Miss Burne, førinden jeg hørte Tale om Muligheden af en Forlovelse mellem ham og Miss Roberts. — Da sagde jeg ham, hvad jeg havde opdaget og tillige, at jeg strax vilde sætte en Grænse for, at han bedrog en anden Kvinde. Vi blev forstyrret under denne Sammenkomst, men jeg lovede at spadsere med ham en Tur næste Morgen, for at vi uhindret kunne fortsætte vor Samtale.

Vi gik op mellem Olietræerne hist-henne, og der forsikrede han mig atter, at jeg var feil underrettet, han havde talt den hele fulde Sandhed angaaende vort fingerede Ægteskab, kun tilføiede han alligevel, at han nu var rede til at gjøre sin Uret god igjen. Hvis jeg vilde samtykke i at reise med ham ned til Genua, saa skulde vi henvende os til det britiske Konsulat for at bli lovlig gifte.

For anden Gang troede jeg ham og tænkte, at jeg maaske var bleven feilagtig underrettet. Han foreslog da, at jeg, for ikke at tabe nogen Tid, skulde tage med Middagstoget fra Ventinugha til Genua, derved vilde det ikke vække nogen Opsigt i Bordighera, han vilde da den følgende Dag reise efter mig. Jeg havde fra først af mine Betænkeligheder; men tilsidst lod jeg mig dog overtale. Jeg spadserede til Ventinugha og kom netop i rette Tid til at naa Toget.

Han kom ikke før to Dage efter. Da førte han mig fra Hotellet, hvor jeg havde taget ind, til en privat Bolig i den anden Ende af Byen.

Der holdtes jeg saa godt som en Fange, han var ude den meste Del af Dagen, og naar jeg kun gjorde Forsøg paa at ville forlade Huset, blev jeg holdt tilbage af den gamle Kone, der var vor Værtinde, og som ikke besvarede mine Spørgsmaal, uagtet jeg talte til hende baade paa fransk og italiensk.

En Aften efter Maaltidet overkom der mig en eiendommelig Mathed, jeg følte Trang til at sove og gik ind i Sovekammeret, hvor jeg kastede mig paa Sengen.

Da jeg atter vaagnede laa jeg paa en Dynge Straa i et Skur. Tre Personer stod et lidet Stykke borte i ivrig Samtale. En af dem holdt en Lampe og ved Skinnet af denne kjendte jeg Mr. Corfield og den Kone hos hvem vi havde logeret. Manden med Lampen var derimod en Fremmed. Af deres Samtale fik jeg saameget ud, at det var lykkedes Mr. Corfield at overtale en Skibsfører, der netop laa seilfærdig til at tage mig med til San Francisco. Alt forberedtes til at fremme denne Plan. Jeg blev bedøvet og førtes da ind i en Vogn til Havnen; men da vi kom derned viste det sig, at Skibet var afseilet samme Eftermiddag. Saa førte man mig til Skjulet for at undgaa at vække Mistanke.

Tilsidst gik alle tre ud og mit Øre opfangede Klangen af Penge. Mr. Corfield og Konen kom tilbage, den sidste bar da Lampen.

„Hvad skal vi gjøre?" hørte jeg denne sige, „Vi kan ikke tage hende med tilbage."

„Der er kun et vi har at gjøre," svarede han, „giv mig Chloroformen."

„Hun begyndte at famle efter den i Lommen, og idet samme hun tog den op slap hun Lampen, der slukkedes og gik i tusinde Stykker.

Mr. Corfield udstødte en Ed, idet han strøg af en Fyrstikke, og ved Skinnet af samme saa jeg ham skyndsomt tage op sit Lommetørklæde og dynke dette med Chloroform. Derpaa nærmede de sig mig. Fyrstikken gik ud; men han strøg af en anden og bøiede sig over mig. Jeg holdt mine Øine lukkede og rørte mig ikke.

„Læg dette (over hendes Ansigt" sagde han til Konen og rakte hende Forklædet.

Medens hun gjorde dette slukkede Fyrstikken og vi var alle i Mørket. I samme Øieblik hørtes en pludselig Støi udenfor.

„Kom lad os skynde os, ingen maa se os", sagde Konen.

Imidlertid var det lykkedes mig at tage Lommetørklædet bort fra mit Ansigt og kaste det langt væk. Jeg laa der til det blev Morgen, da saa jeg efter i min Portemonæ og fandt, at jeg netop havde Penge nok til at tage en tredie Klasses Billet tilbage til Bordighera. Jeg gik straks til Stationen og paa Platformen saa jeg Mr. Corfield, men han lagde ikke Mærke til mig, og vi reiste tilbage med samme Tog. Da jeg naaede Bordighera følte jeg mig saa syg og svag, at jeg var nødt til at gaa ind i Venteværelset og bede om et Glas Vand. Jeg faldt i Afmagt, men saa snart som jeg kom til mig selv, gik jeg hid."

Hun taug og der herskede en uafbrudt Pause. Medens hun talte var Corfield atter kommen til Bevisthed, han saa sig sky omkring, derpaa reiste han sig og sneg sig ud. Ingen forsøgte paa at kalde ham tilbage.

Da Døren havde lukket sig bag ham, reiste Lady Carey sig fra sin Plads, gik hen til Miss Burne og tog hendes Haand.

„Stakkars Barn", sagde hun", bliv hos mig, jeg vil sørge for dem som en om Moder. Den ulykkelige unge Dame brast i Graad. Lady Carey tog hende blidt ved Armen og førte hende ud.

paa Sengen, og Martinius kom efter ind. Her nedkom hun nu gansk straks med Barnet, og Martinius stod ved Sengen og tog imod det. Hun mærkede ikke at Barnet rørte sig eller hørte nogen Lyd komme fra det. Martinius tog Barnet, tullede det ind i et Haandklæde og gik ud i Kjøkkenet med det. Han sa, at Barnet var dødt, idet Eline sa til ham, at hvis Barnet var levende, maatte han ikke gjøre det noget.

Barnet bringes tilside.

Da Martinius om en kort Stund kom ind igjen, spurgte hun efter Barnet, hvorpaa han ikke svarte. Martinius vaskede sig derefter og byttet paa sig Helligdagsklæderne. Det sidste gjorde han i et Rum ved Siden af. Han bad derefter Eline prøve at staa op om Aftenen og stelle Hestene, hvorpaa han gik ud, antagelig ved Kl. halv 4, og kom ikke igjen før om Morgenen. Da var han beruset. Før Martinius gik, bad han Eline, at hun ikke maatte fortælle det passerede.

Hun havde havt den Tro, at Martinius tænkte paa at gjøre Barnet noget, efterdi han ikke havde villet skaffe Barnetøi. I denne Anledning havde hun dog ikke foretat noget. Hun turde heller ikke gjøre anderledes, end som han vilde.

Eline var, som han havde bedt hende, om Aftenen oppe og stelte Hestene. Om Morgenen, da Martinius kom hjem, spurgte hun ham, hvor han havde gjort af Barnet. Han svarte ikke herpaa, men lagde sig.

Barnet findes.

Siden reiste de begge, som af Martinius forklaret, til Engesfaug. Da de om Aftenen var komne hjem derfra, fortalte en Kone, Marte, som var paa Gaarden, at hun havde set noget som et Barn ligge i et Vandspand ude i Spiskammeret. Eline gik da ind i Kammeret og fandt der Barneliget i Spandet. Vandet stod over Barnet, der laa ved Siden. Hun tog Barneliget og bar det ovenpaa. Da hun kom ned igjen, mødte hun Martinius og talte til ham om dette, og senere gik de begge op for at se paa Barneliget.

Liget lemlæstes.

Han ytrede nu, at han vilde skjære Barnet istykker ag gik ned efter to Knive for at udføre dette. Eline bad ham, ikke gjøre det; men han vilde ha hende til at udføre det. Det skulde gives Udseende af, at Eline var nedkommet bare med en „Kladd", var hans Mening. Eline negtede at lemlæste Barneliget, og hun gik ned. Martinius blev deroppe en god Stund og kom derefter ned med en Arm og et Ben af Barnet, som han talte om at brænde op. Hvorvidt han gjorde dette, vidste Eline ikke. Han blev en Tid alene i Kjøkkenet, idet Eline gik ud. Dette skede, førend de spiste til Aftens. Siden var han atter ovenpaa og var der en lang Stund, og Eline gik ogsaa op. Nu viste han hende Barnekroppen; den var uden baade Hode og Lemmer. Hvor han havde gjort af de fraskaarne Dele, vidste hun ikke, og spurgte ham heller ikke derom. Han sa til Eline, at hun skulde si, hun havde født en „Kladd", hvad han erklærede, at ogsaa vilde gaa ned og si til Marte, hvilket hun mente, han gjorde.

„Kladden" vises frem.

Da Martinius kom ind igjen til Marta, sa han, at hun havde sagt, man skulde hente Jordemor og Doktor. Til Marta havde han sagt, at Eline havde født en „Kladd". Siden var der ikke mere Tale herom, førend om Morgenen da Martinus vilde reise efter Jordemoderen. Eline syntes, det ikke var værdt at hente hende nu, naar det ikke var gjort før. Men han vilde hente hende for at te hende „Kladden", sa han, og han bad Eline sige, hun var syg for at gi det Udseende af, at hun endnu ikke var færdig med Fødselen. Om Aftenen efterat Martinius havde været inde hos Marte, saa hun, han bar ned Kroppen af Barnet samt en Arm og et Ben og lagde det i en Seng i Kammerset. Nu om Morgenen, mens Eline laa, tog Martinus inde i Kammerset en Arm, kom bort i Sengen til hende med den. Hun skjændte, det var Hensigten at narre Jordemoderen, og Eline lod ham gjøre, hvad han vilde med hende, dels fordi hun mente, hun ikke havde Ret til at gjøre Modstand, dels fordi hun forstod det var galt, at Barnet var lemlæstet eller maaske endog dræbt, og han havde sagt, at hvis hun ikke holdt med ham i dette, saa skulde det gaa „gæli" med hende ogsaa. Hun var ræd for ham og frygtede, at han maatte tænkte at gjøre det samme med hende, som han havde gjort med Barnet.

Det sønderlemmede Lig vaskes.

Martinius reiste derpaa efter Jordemoren, som han om nogen Tid kom tilbage med. Jordemoren fortalte, at Martinius havde sagt, der var kommet en Arm fra Eltine, og denne vilde hun se. Der fandtes nu en Arm hos Eline, og denne tog Jordemoren fra hende. Paa Spørgsmaal om, hvor den først komne Arm var, ja Eline efter Paalæg af Martinius, at Katten havde tat den, hvad Jordemoren vistnok ikke troede. Jordemoren vilde se Kroppen af Barnet, og Martinus fulgte hende ovenpaa for at finde den. Da denne ikke var der, kom de ned igjen og Martinus spurgte nu Eline, hvor den var; hun svarede, at den var ude i Kammerset; hun troede, den laa i Sengen, sa hun, og da Jordemoren spurgte hende, hvem der havde lagt den der, sa Eline, at hun havde gjort det, idet hun ikke havde Lov til at sige, det var Martinius. De fandt Barnekroppen. Jordemoren sa, at den var skaaret istykker, og Martinus erklærede, at han ikke vidste, hvorledes det var gaaet til. Jordemoren vaskede de tilstedeværende Dele af Barneliget.

Eline tar Skylden.

De manglende, en Arm, et Ben og Hodet, sa Eline efter Paalæg af Martinius, at hun havde brændt op. Efter at Jordemoren var reist, bad Martinius Eline ta det hele paa sig, hvad hun ogsaa lovede. Hun skjønte nok, det var en strafbar Gjerning, han tog paa sig, men „det skulde ikke bli mange Aara", sa Martinius; for Gaardens Skyld var det værre for ham at være fraværende.

Om Kvælden kom Doktoren og Lensmanden og holdt Forhør.

Foreholdt hverandres Forklaring fastholdt saavel Manden som Konen Rigtigheden af sin.

Korrespønderet i Fængsel.

Eline forklarede videre, at hun i Distriktsfængslet i Hamar, havde faat nogle beskrevne Lapper i en Sukkerpose fra Martinus. Hun havde leveret disse til Slutteren. Forevist Lapperne nu erklærede hun at gjenkjende dem, ligeledes Sukkerposen. Hun benægtede paa Forespørgsel at ha skrevet nogen Lapper i Fængslet.

Paa Grund af Sagens Beskaffenhed i de Punkter, som behandledes i dette Møde, førtes Forhandlingerne for den største Del for lukkede Døre.

Blodige Gjenstande.

I Eftermiddagsmødet igaar foregik Forhandlingerne atter for aabne Døre. Mødet optoges for en væsentlig Del med Forevisning i Retten af endel Effekter beslaglagte paa Aastedet, og samtlige gjenkjendt af begge de Tiltalte; de bestod i 3 Knive, nogle Klædningsstykker, hvoraf en Skjorte tilhørende Martinius Præsterud, samt 2 Tørklæder og et Haandklæde; disse ligesom Skjorten var blodige. Prof. Hj. Heiberg havde havt dem tilligemed Knivene til Undersøgelse, og 2 Skrivelser oplæstes fra ham i den Anledning. Han tør dog ikke med nogen Bestemthed udtale, om Blodet er Menneskeblod, da dette, erklærer han, er meget vanskeligt at skjelne fra Blod af andre Pattedyr.

Idag har der været Vidneafhørelse.

Krigen.

Ifølge de sidste Telegrammer er der i de sidste Dage kjæmpet med vexlende Held paa Korea. Først forsøgte Japanerne at fordrive Kineserne fra en fast Stilling ved Asan, men blev slaaet tilbage med et Tab af henved 2000 Mand. Imidlertid trak Japaneserne Forstærkninger til sig, angreb paany og stormede nu Kinesernes Forskandsninger. Kineserne tabte denne Gang 500 Mand, medens Japaneserne havde et Tab af 5 Officerer og 70 Menige. Efter denne Kamp er Japaneserne Herrer over det sydlige Korea.

Ogsaa tilsøs skulde Japaneserne efter et Rygte atter have seiret og erobret 3 kinesiske Krigsskibe, men efter et andet Telegram er Kinas Nordstaade vendt tilbage fra Korea uden at indlade sig i Kamp.

Ved Odelæggelsen af Transportskibet Kowshung reddede Japaneserne 3 engelske Officerer, som førtes i Fangenskab. Den engelske Admiral Freemantle sendte forleden Dag en Aviso til Niagisaki og krævede Officerernes øieblikkelige Udlevering, hvilken Fordring Japaneserne ogsaa straxt imødekom. Ogsaa den franske Regjering har beordret en Eskadre til Koreas Kyster forat varetage Frankrigs Interesser. Tyskland og Spanien har hver sendt en Krydser derhen.

Carl Johan-Theatret, begynder Sæsonen Tirsdag den 14de August med Opførelsen af „Amor og Psyche" Lystspil i 3 Akter af den svenske Forfatter Gustaf af Gejerstam. Proverne begyndte ifredags.

Tankeforvirring. I Bladet 17de Mai læses følgende, hvoraf sees, at der findes forstandige Mænd blandt Bladets Læsere, der søger at tale Redaktionen til rette:

Mannjamn røysterett i heradet er han rædd den mannen som var ute i siste nr. Dei som legg skatten, bør og stella med Pengarne, meinar han.

Me kan ikkje tru det, det er mange av lesarane vaare som er so gamalvorne, at dei ynskjer noko saklegt motlegg mot dette.

Me tenkjer dei synest som so, at det er, nok naar pengefolka raar yver alle sine eigne pengar, um dei ikkje ogso all tidi skal herska og raa yver det som er sameign. Og det som er kome inn i Kommunekassen det er sameign. Den rike eig ikkje meir av det en den fatige.

Hertil maa det være nok at svare med det Spørgsmaal: Men hvem eier Pengene, før de er udlignede og indbetalt i Kommunekassen? Er de ogsaa da Fællesejendom?

Blekastad og Stemmeretten. Hr. Blekastad har offentliggjort en Skrivelse om Hr. Teiges Gjenvalg og i denne efter Enkeltes Mening taget Afstand fra eller „svigtet" den almindelige Stemmeret. „Dagbl." hævder, at dette ikke er Tilfældet. Efter „Dagbladets" Mening har Hr. Blekastad saa langt fra svigtet Programmet med almindelig Stemmeret, at han „tvertimod har udviklet sig i dets Retning".

Denne Fortolkning af Radikalernes Hovedorgan bør Vælgerne i Kristians Amt være opmærksom paa. Det lader til, at Hr. Blekastad, der paa sidste Ting stemte mod almindelig Stemmeret, ikke længer magter at holde Stand mod de radikale Lederes og den radikale Presses Tryk, man er ifærd med at give efter og gaa med paa Programmet ogsaa for almindelig Stemmerets Vedkommende.

Om Underslæbet ved Jernbanen. paa Hamar beretter Opl. Avis, at Underballancen ialt andrager til Kr. 6527.99.

Tyv stjæler fra Tyv. Forleden Nat blev man opmærksom paa en Person, som undersøgte Lommerne paa en paa en Bænk ved Eidsvolds Plads siddende sovende Person, fra hvem han da havde tilegnet sig et Guld-Herreuhr. Den foregivne Eier til Uhret opgav ved Leiligheden et Navn og Bopæl, hvilke begge Dele senere viste sig at være urigtige, ligesom Uhret blev gjenkjendt som tilhørende en Handelsborger, der et Par Dage iforveien i sovende Tilstand oppe i Studenterlunden var frastjaalet dette. Nat til igaar var atter Uhrets paatagne Eier sammen med en Kammerat af sig paafærde i Studenterlunden for at opsøge sig et eller andet Rov, men uheldigvis paatraf han en Person, der gjenkjendte ham fra hans tidligere Bedrifter, hvorfor han nu blev anholdt og esforteret til Møllergaden Nr. 19.

Trampet ihjel af Heste. Der skrives til Fr.stad Dagblad fra Valsmoen den 1ste. ds.:

Idag ved Middagstider, da Parkkompagniet efter endt Vanding skulde lede Hestene tilbage til Leiren, hændte en meget skrækkelig Ulykke, idet Hestene slog sig viltre og sprang løbsk, hvorved tre af Staldvagterne, som ledede Hestene, kom under disse. To af Staldvagterne kom sig snart op igjen, men den tredje blev liggende; han forsøgte flere Gange at reise sig op, men Hestene spændte ham atter overende og en cirka 50 Heste sprang over ham. I frygtelig lemlæstet Tilstand blev han bragt til Militærlægen. Han lever fremdeles, men endnu kan Doktoren ikke sige, hvorvidt det staar til Liv eller Død med ham. Man antar, at han stryger med.

Hans Navn er Karl Amundsen og han er fra Drammen.

En tapper liden Gut. I Sande ved Stavanger lever en 9½ Aar gammel Gut, der, saa ung han er, allerede til forskjellige Tider har reddet 4 Mennesker fra at drukne, fortæller „Stav. Avis".

For 4 Aar siden faldt en 14 Aar gammel Gut i Isen. Flere jevnaldrende Kamerater løb sin Vej, men lille Karl Nielsen ilede til og greb i hans Haar og holdt ham ope, indtil der kom Hjælp.

Sommeren derpaa faldt en Gut udenfor Dampskibsbryggen og sank tilbunds.

Karl var alene tilstede. Han greb en Fiskestang, stak den ned paa Guttens Hoved, og denne klamrede sig til Stangen og blev trukket over Vandet.

Itjor var han og to andre Smaagutter ude paa Fjorden i en Baad. Den ene af dem fald ud, og han fik ham resolut halet ind i Baaden igjen.

Forrige Tirsdag var Karl og en Kamerat ude for at bade.

Herunder kommer Kameraten for langt ud og synker. Der var ingen flere tilstede. Karl kunde ikke svømme, men han vadede modigt udover og fik Kameraten adskillig medtat bragt iland.

Almindelig Stemmeret.

Lidt Statistik.

	Stemmeretskvalificerede.	Med alm. Stemmeret for Mænd over 25 Aar.	Med alm. Stemmeret for Mænd og Kvinder over 25 Aar.
Hedemarkens Amt.			
Ringsaker	714	1710	4898
Nes	295	743	1733
Vang	693	1900	4211
Løiten	457	1062	2268
Romedal	399	1042	2203
Stange	397	1449	3156
S. Odalen	483	1526	3187
N. Odalen	275	884	1863
Vinger	342	1141	2366
Eidskogen	756	1359	2762
Brandval	173	811	1670
Grue	463	1255	2698
Hof	275	639	1380
Aasnes	336	880	1967
Vaaler	276	787	1689
Elverum	1020	1659	3565
Trysil	431	1079	2191
Aamot	299	741	1541
Stor-Elvedalen	292	667	1364
Sollien	51	90	188
Rendalen	255	804	1613
Lille-Elvedalen	370	740	1528
Tonset	413	733	1549
Tolgen	422	833	1661
Kvikne	161	315	690
Hedemarkens Amt	10048	25310	53941
Christians Amt.			
Dovre	180	499	1092
Lesje	309	644	1400
Skjaaker	215	583	1197
Lom	223	616	1354
Vaage	286	1382	3059
N. Fron	224	917	2044
S. Fron	205	667	1473
Ringebu	316	917	2056
Dier	286	693	1524
O. Gausdal	161	590	1300
V. Gausdal	181	553	1182
Faaberg	353	1233	2719
Biri	362	986	2214
Vardal	311	765	1654
Østre Toten	529	1667	3598
Vestre Toten	495	1573	3356
Jevnaker	444	1355	2768
Gran	607	1835	3944
Søndre Land	272	1055	2240
Nordre Land	330	993	2151
Søndre Aurdal	482	1165	2416
Nordre Aurdal	477	1119	2271
Vestre Slidre	262	626	1306
Østre Slidre	280	544	1128
Vang	213	489	1046
Tilsammen	8003	23463	50492

I Hedemarkens Amt er altsaa efter de nugjældende Regler med et rundt Tal 10,000 stemmeretskvalificerede, men indføres almindelig Stemmeret for Mænd over 25 Aar, forøges de Stemmeberettigedes Antal i dette Amt til 25,000, idet der da kommer 15,000 nye Stemmeberettigede.

I Kristians Amt er der nu 8,000, som har Betingelser for at kunne blive Stemmeberettigede; ved Indførelse af alm. Stemmeret forøges disse til 23,400, saa Gaardbrugerne i dette Amt ikke vil komme til at udgjøre mere end henved en Fjerdepart af de Stemmeberettigede; der er nemlig allerede nu, blandt de 8000, mange Ikke-Gaardbrugere, som har Stemmeretsbetingelserne.

Og som Forholdet stiller sig i disse to Amter, saaledes stiller det sig ogsaa omtrentlig i de andre østlandske Amter, ja man kan sige over det hele Land.

Er det da uberettiget at sige, at Indførelse af almindelig Stemmeret er Bondens Afsættelse fra Magten? og at naar man indbyder Gaardbrugerne til at støtte denne Politik, indbyder man dem til at afsætte sig selv?

44 Radikale stemte forøvrigt paa sidste Thing for alm. Stemmeret ogsaa for Kvinder. Derved vilde de Stemmeberettigedes Tal i Hedemarkens Amt forøges fra 10 Tusen til 54 Tusen, og i Kristians Amt fra 8 Tusen til over 50 Tusen!

Jernbane gjennem Valdres. „Verdens Gang" for igaar indeholder en længere Artikel til Anbefaling for en Lokalbane gjennem Valdres. En saadan har vi allerede under Jernbanedebatterne i Storthinget i Vinter betegnet som i høi Grad paakrævet. Et saa betydeligt Dalføre, der maaske staar høist af alle østlandske i Skjønhed, kan ikke i ret mange Aar forblive uden Jernbane.

Gjenfundet som Lig. Liget af den siden i Mai forsvundne 11-aarige Pige fra Indalsaasen i Vuku er nu gjenfundet paa Fjeldet ca. et Par Mil vestenfor Hjemmet. Det stakkars Barn synes efter Vandringen frem og tilbage at ha sat sig paa en Tue og derefter fra denne at være faldt ned i et Myrsik.

Liget var mærkelig nok ikke anderledes antastet af Rovdyr, end at Øinene saaes at være udhakkede, — antagelig af Rovfugl.

(N. T.-B.)

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. I den forløbne Uge tog denne Artikel Faveur. Den sidste Depeche fra Brasilien melder saavel høiere Pris som høiere Kurs fra Rio. Det engelske Marked har ogsaa delvis fremstudt Priserne paa Kaffe med 1 Shilling, hvorimod der fra det amerikanske Marked noteres samme Priser som i forrige Uge.

Sukker holder sig uforandret med lidt livligere Efterspørgsel her i Markedet.

Korn. Hvad denne Artikel anbelanger, da kan man heller ikke i denne Uge melde nogen Bedring for Rugens Vedkommende, hvorimod Noteringerne for Hvede er lidt høiere. Der blev intet importeret af Korn hertil i de sidste otte Dage.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger Do.	—"—	„	9.00—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.50—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Spadsertur i Haab om at opfange et Glimt af min Tante og hendes Ponyer.

Nu kommer den anden Overraskelse. Jeg gik over Heden til Ardlifton, og hvem mødte jeg vel der andre end min egen Fader?

Ja, min Fader, som altid har udtrykt sit Had for denne Del af Verden og lykønsket sig selv, fordi han ikke var nødt tilat føle Hengivenhed for Cumberland, som den Eng hvori han var født. Han var nemlig født i Huset i Berkley Square. Der stod han udenfor Værtshuset „Higginsons Vaaben", men han blev ikke meget fornøiet ved Synet af mig.

„Kom ind Coralie, jeg vil tale med dig," sagde han, da den første Hilsen var over. Derpaa gik han foran mig ind i Huset og ind i en tarvelig Stue.

„Her findes ikke en Stol, man kan sidde paa," sagde han, medens han kastede sig ned i en gammel Lænestol og overlod mig at finde en Plads, hvor jeg kunde.

„Bliver du længe her?" spurgte jeg.

„Nei, sandsynligvis kun en Dags Tid."

„Du har formodentlig modtaget mit Manuskript?"

„Ja, Du fører en god Pen, Coralie. Du burde gjøre din Lykke paa Forfatterbanen."

„Og min Dagbog har bragt dig hid?" spurgte jeg, uden at bekymre mig om den faderlige Ros.

Han værdigede mig ikke et Svar. „Lady Dunluce kjørte herforbi for en halv Times Tid siden, ved du, hvor hun tog hen?"

19de Kapitel.

Det er nu tre Dage, siden jeg sendte min Fader det sidste Kapitel af min Dagbog. Jeg troede at jeg havde udspeidet Lady Dunluces Handlinger saa nøie, at jeg kunde fortjene lidt Ros, men jeg har ikke modtaget saameget som Tak fra ham endnu. Min private Dagbog beholder jeg for mig selv forat more mig med at gjennemlæse den i de kommende Dage, naar Livet paa Dunluce Castle tilhører Erindringen. Jeg er hjertelig kjed af Lady Selina og hendes endeløse Fortælling om Familien.

Jeg kom tilbage en Time før Lady Dunluce og fik den Fornøielse at skjænke The for Lady Selina, et Arbeide, som blev ganske behageligt, da den velærværdige Mr. Coverdale viste sig paa Skuepladsen.

Han saa sig om i Værelset med en skuffet Mine.

„Hvor er Lady Dunluce, hun har vel ikke Hovedpine?" spurgte han.

„Jeg forklarede, at Lady Dunluce var kjørt ud alene. Derpaa bragte jeg ham en Kop The.

„De ser efter Lady Dunluce, som om De savnede hende meget," sagde jeg.

„Enhver maa savne hende," svarede han.

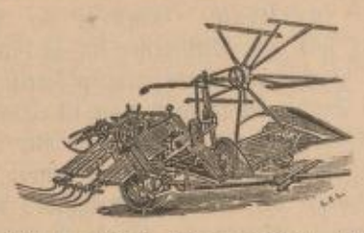

Deerings Selvbindere.

Trods Konkurenters Forsøg paa at overbevise Publikum om „Upaalideligheden“ af vore Avertissementer og om de mange „Feil“ ved Deerings Maskiner, har **Deerings Slaamaskiner** allerede dette første Aar faaet fast Fod i Norge, idet vi har solgt alle de Maskiner, vi har taget hjem, ca. 250 Stykker. Samtlige Kjøbere, som vi har talt med eller hørt fra, anser Deerings Maskiner for de ***bedste*** og ***mest letgaaende.***

Vi er forvissede om, at **Deerings Selvbindere** ikke vil vinde mindre Bifald end Slaamaskinerne. Deering fabrikerer to Slags Selvbindere, nemlig den almindelige Høibinder af Staal, af omtrent samme Konstruktion som de her i Landet før kjendte Høibindere, og desuden den lille **Pony-Selvbinder**. — I Pony-Binderen er Høibinder- og Lavbinderkonstruktionen forenet, den har nemlig Lavbinderens Evne til at kunne **skjære nær Marken**, medens den har bibeholdt Høibinderens **Binde- og Knytteapparat**. — Som bekjendt har de væsentligste Anker mod Høibindere her i Landet været, at de har sat for lang Stub, og at de har været for tunge at trække. Mod Lavbindere har vi hørt indvende, at de ikke kan behandle langt Korn, og at de ryster Kornet ud af Aksene under Behandlingen. —

Alle disse Mangler er afhjulpne ved **Pony-Selvbinderen.** Denne er derhos ca. **200 Kg. lettere** i Vægt end andre Bindere og kræver ca. **en Trediedel mindre** Trækkraft, medens den paa samme Tid har den **samme Skjærebredde.** — Pony-Selvbinderen er utvilsomt den for vort bakkede Terræn mest skikkede Selvbinder, hvorfor vi kun fører denne Sort Bindere paa Lager, men kan Ordres paa almindelige Høibindere udføres med ca. 1 Uges Varsel.

Kjøbere af Selvbindere bør ikke bestemme sig for nogen bestemt Sort, førend de har seet dem i Arbeide. Vi er villige til at prøve Pony-Selvbinderen sammen med hvilkensomhelst Konkurrent.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania. (520)

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel. Jernbanetorvet.

JJ

FERNISSER

for Malere,
„ Lakerere,
„ Snedkere,
„ Dreiere,
„ Sadelmagere,
„ Skomagere
„ Blikkenslagere,
„ Blikvarefabriker,
„ Jernvarefabriker

fra **„Den norske Fernisfabrik“.**

Kontor & Fxpedition: Tomtegaden No. 11.

Jacob Jacobsen.

Christiania Actie-Ølbryggeri

anbefaler sine fortrinlige Ølsorter.

Bayersk-Øl,
fineste Lager-Øl,
Culmbacher,
Münchener,
Bokøl,
Husholdnings-Øl,
Sødtøl.
Potøl.

Ølet leveres frit ombord i Dampskib og paa Jernbane i Christiania.

Telegrafadr.: Aktiebryggeri. Telefon 738.

Hesjeliner

extra gode og *stærke*
billig hos

Timms Dampreberbane

Raadhusgaden 10. 518

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser. (490)

Smuk Sommer- og Vinterbolig paa Landet.

Den nybyggede, særdeles vakre Eiendom **„Granhei“,** 5 Minuter udenfor Nordstrand, er tilsalgs ved undertegnede. Huset indeholder 2 rummelige, komfortable og smukt udstyrede Leiligheder; Tomten er ca. 4 Maal stor. Godt og tilstrækkeligt Vand.

Bergh & Lous,
Kongens Gd. 19.

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,

Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

O. Jakobsons Maskinværksted

Kontor Gunerusgade 15,
anbefaler:

Damptærskeværk & Locomobiler

af *Clayton & Shuttlevarths* berømte Fabrik.

Reparationer udføres hurtig og billig.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

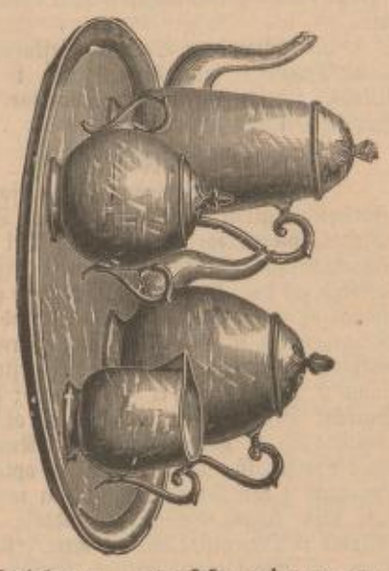

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skyllebøller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Førstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Theboxe, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

Til Høstsæd

Kunstige Gjødningsstoffe

garanterede til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug,** acclimatiseret norsk **Probsteirug,** udmærket Stamme, samt **Græsfro** hos

A. Michelet,
Christiania. (179)

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition. (O.A.R.)

Undervisning.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne“ (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2. (494)

Justerede Maal- og Vægtredskaber

anbefales fra Lager.

Viig & Vraalsen,
Kirkegaden 34.

T. H. Frølich & Søn
Tapeter & Border

Olaf A. Ryes Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.

Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.

Annoncer til „Eidsvold“ besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

Telegrambureau
HØYDAHL OHME'S
H.O.
Ø Slotsgd. 9, Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold“* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Til

„Eidsvolds“ Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

— 246 —

Det nytter mig vist neppe at forsøge paa at fængsle den velærværdige John Coverdale, men Omstændighederne har bragt ham i min Vei, og jeg vilde være en Tosse, hvis jeg ikke benyttede mig af dem.

Denne Dag har været rig paa Overraskelser. Lady Dunluce, som i Almindelighed **er** taus, hvad hendes egne Handlinger angaar, og som sjelden taler til min Onkel, begyndte idag at tale til ham om sin Kjøretur igaar. „Jeg tog en længere Tur med de islandske Ponyer igaar, de trak udmærket sammen. Det er nogle smukke Dyr, og jeg er dig meget taknemmelig, at du fandt dem ud for mig, Dunluce.“

„Det glæder mig, at du synes om dem, svarede den menneskelige Istap.

„Jeg kjørte saa langt som til St. Judes. Jeg ønskede at tale med Præstefruen, thi man har fortalt mig hvor fattig, Familien er, men der var Ingen hjemme.

Den Maade hvorpaa hun vogtede paa Lordens Ansigt, da hun sagde dette, overbeviste mig om, at hun havde en eller anden hemmelig Grund for sin Tale, og at hun forsøgte, hvad Virkning disse Hentydninger havde paa hendes Gemal.

„Skade at du gjorde dig saa megen Besvær,“ svarede han ligegyldig, „Præsten i St Jude er ikke fattigere end mangfoldige andre Præster her i Landet.“

„Retten til at bortgive Embedet er din,“ hører jeg.

„Ja, jeg har Ret til at ansætte Præsten, men jeg

— 247 —

kan jo ikke forbedre Indtægterne. Carpew var meget glad, da min Fader ansatte ham.“

„Han antog vel, at han fik noget bedre med Tiden.“

„Jeg troer, det er hans egen Billie, at han endnu er i St. Jude. Han er en doven Fyr. Han hader alt Bryderi, — jeg erindrer det godt fra den Tid, da han var vor Lærer. Man ansaa ham for en udmærket Mathematiker, men han var altid glad ved at arbeide saa lidet, som muligt. Hubert og han var meget gode Venner. Jeg har ikke seet ham paa ti Aar.“

„Ved du noget om hans Kone?“ spurgte min Tante med Øinene fremdeles fæstet paa sin Mands Ansigt.

„Jeg har hørt, at hun var Datter af en Officer og vilde gjælde for at være meget fin. Stakkels Kone:

„Har Carpews været længe i St. Jude?“

„Ja, over tyve Aar. Fader gav ham Kaldet før Coralie blev født. Jeg erindrer, at min Broder bad ham derom.“

Dette var en af de længste Samtaler, jeg har hørt mellem dette Ægtepar. De viser altid hinanden Høflighed i Andres Nærværelse, men det er sjelden man høre dem føre nogen Samtale, — deres Interesser er vist saa yderst forskjellige.

Efter Lunchen underrettede Lady Dunluce atter Selskabet om, at hun vilde kjøre ud, og jeg foreslog, at Lady Selina og jeg skulde følge hende. Men Lady Selina var forkjølet og foretrak at sidde ved Kaminen i Salonen. Jeg forlod Værelset forat tage en lang

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 93. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Bådpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 9de August 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Legat-Penge

udlaanes mod 1ste Prioritets Pantobligationer helst af større Beløb i Eiendomme i Christiania og nærmeste Omegn ved

Advokaterne **Bergh & Lous,**
(538) Kongens Gade 19.

14000 Maal Skog

med Drift til Juraaen og Fjæraaen billig tilsalgs.
(H.O.) **Olaf Falch,** Skarnæs.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000

Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største nos ke Livsforsikings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Hvorfor jeg er Tilhænger af Centrums Politik?

Med sin Kollegas Tilslutning vil den ene af nærværende Blads Redaktører forklare Bladets Læsere den Tankegang, der har ledet ham til at indtage det Standpunkt, der finder sit Udtryk i Bladets politiske Holdning. Naar han gjør det under Navn, er det fordi en saadan personlig Forklaring ikke kan finde Sted i en upersonlig Redaktionsartikel, og naar han synes det er paakrævet at komme med denne Redegjørelse, er det fordi der her i Norge sikkerlig er mangfoldige Mennesker, hvis mere eller mindre klart bevidste Tanker vil forme sig til Ord gjennem de Linjer, som her følger:

Da jeg for over 20 Aar siden, i Unionsforslagets og Statsraadssagens bevægede Dage, som ungt Menneske med inderlig Overbevisning sluttede mig til det liberale Parti, var det fremfor alt den Tanke, der ledede mig: I Norge maa Gaardbrugerne være den bevægende Kraft i Politik og Samfundsliv.

De udgjør det overveiende Antal af Landets selvstændige Mænd. De repræsenterer bedre end nogen anden Klasse Forbindelsen mellem Fortid og Nutid i vor Nationalitet og vor Kultur. De er de eneste, som formaar at yde Sikkerhed for Fasthed og Sammenhæng i Fremtidsudviklingen baade i politisk og i social Henseende. Embedsklassen og Byintelligensen er for faatallig og har heller ikke den historiske Ret til at repræsentere det norske Folk. Arbeidsklassen — der for en væsentlig Del enten er yngre Folk i Overgangen til en mere selvstændig Stilling, eller Folk, der af en eller anden Grund ikke har formaaet at naa frem til at være „sin egen Herre" — vil ikke paa lange Tider opnaa den Modenhed, de Kundskaber, den Selvstændighed, den Stohed og den bevidste Nationalfølelse og Patriotisme, som er nødvendig hos den Klasse, der skal bære Samfundsordenen paa sine Skuldre. En Klasse er det nødvendigt at give Fortrinet. Der findes ikke noget Land i hele Verden, under Nutidens Samfundsforhold, hvor der ikke er en Klasse, der danner den faste Kjærne, hvorom alt andet slutter sig. Overalt i Europa og Amerika er det Middelklassen, som væsentlig bærer Samfundet. Og vore norske Forhold er saadanne at Gaardbrugerstanden, og kun den, kan være, hvad den store Middelklasse er i England, i Frankrige, i Tyskland.

Lad være, at Bondestanden, — jeg taler her om Aarene omkring 1870 — endnu ikke havde det ønskelige Maal af Dannelse og Kundskab. Men det var langt bedre, at Landets Styrelse stod i Overensstemmelse med Befolkningens Kjerne, end at der existerede en „oplyst" Styrelse, der stod Folket fjernt og regjerede efter den Maxime, at „vi alene vide, hvad der tjener til vore Undersaatters Vel."

Embedsstandens og Byintelligensens Strid for at bevare sin gamle Magt og Indflydelse maatte forekomme mig at være lige saa uberettiget som enhver Styrelses, der absolut vil „stræve for Folkets Bedste i direkte Modstrid mod dette samme Folks Ønsker og Meninger" — hvad en berømt engelsk Historieskriver betegner som den værst tænkelige Politik. Naar dertil kom, at jeg aldeles ikke kunde se saa svært meget af de store Kulturfortrin, som „den oplyste Del af Nationen" smigrede sig med at have fremfor Bønderne (jeg syntes, der var mere Selvgodhed og Sneversyn end Intelligens paa den Kant), kunde det ikke falde mig vanskeligt at komme til en fast Overbevisning med Hensyn til de norske Bønders Ret til at styre Norges Rige.

Denne Ret blev fastslaaet, da i 1884 Embedspartiets 70-aarige Magt blev brudt.

Men neppe var den fastslaaet, før den igjen kom i Fare; Kræfter, der hidtil havde spillet en mindre fremtrædende Rolle, truer nu med at rive ud af Bondens Haand den gjennem mange og lange Aars Kampe erhvervede Ret til at styre Landet.

Jeg vidste, at mange af de Mænd, der deltog i Striden paa Bøndernes Side, aldeles ikke var Bøndernes virkelige Venner, men jeg indrømmer, at jeg ikke troede de vilde udfolde en saa stor Magt og Indflydelse over Bønderne, som det faa Aar senere viste sig, at de havde.

De Programsager, der nu er sat fremst paa Dagsordenen, — Oplosning af Udenrigsministerfællesskabet og almindelig Stemmeret — vidste jeg forberedtes i al Stilhed af de Mænd, hvis Navne hyppigst blev nævnt i og udenfor Storthinget i de Dage. Men jeg troede, det vilde tage lang Tid for dem at vinde Gehør hos Folket, og at Norges Gaardbrugere i Mellemtiden vilde have med fast Haand grebet og udøvet den Magt, Begivenhederne i 1884 satte dem i Besiddelse af. Stemmerettens langsomme Vext op til 1884 forekom mig at vidne om, at saa vilde blive Tilfældet.

Den radikale Del af Byintelligensen var imidlertid stærkere, end jeg havde tænkt, og Grundene dertil er nu — bagefter — ikke saa vanskelige at forstaa.

Paa Grund af den forbitrede Modstand, Embedspartiet gjorde, da man holdt paa at vriste Magten ud af dets Hænder, var Folkeopinionen kommet i en overmaade voldsom Bevægelse. De, der førte de stærkeste Ord, blev under Vaabenbraget set op til som Ledere. Norges Gaardbrugere er ikke noget Folkefærd, der er snar i Vendingen. De gik, da de stødte paa en saa haardnakket Modstand, mod Embedspartiet med al sin Magt. Den Fart, hvori de derunder kom, tillod dem ikke strax at standse, da Maalet var naaet. Selve den konservative Egenskab hos dem, at de „holder Kursen", blev en værdifuld Hjælp for de Yderlighedsmænd, hvis voldsomme Ord var bleven bedst hørt i Kamptummelen. Det blev en Legende, at Venstreanskuelserne var mest ægte hos dem, der udtalte det uforsonligste Fiendskab mod Høire. Og det maa indrømmes, at det overvundne Partis Færd bidrog ikke lidet til at overbevise Bønderne om, at Yderlighedsmændene havde Ret. Thi ogsaa Høire „holdt Kursen" i en beklagelig Grad, fremfor alt desværre de fleste Bladredaktioner. Hertil kom nu, at Pressen hos os, som i alle Lande, væsentlig holdes oppe ved Bykapital og gjennem Flid og Nidkjærhed fra Bymænds Side. Den gamle „Venstrepresse" forklarede derfor Bønderne, at det, den selv prækede paa sine Bypatroners Vegne, det var den uforfalskede gamle Bondepolitik. Og saa stærk er Pressens Magt i vore Dage, at endnu i dette Øieblik, da den yderliggaaende Gruppe har trukket frem af sin Lomme de Programsager om Strid med Unionsfællen og om almindelig Stemmeret, som de omhyggelig skjulte baade før og efter 1884, selv da synes Hovedmassen af Bønderne ikke at være blevet opmærksom paa, at et nyt radikalt Parti, hvori Hovedstadens „Intelligens" danner Kjernen, har kastet Sløret og staar for det norske Folk i Dagens klare Lys.

Den Tankegang, der i 1886 og 1887 ledede mig til at vælge det Stade, jeg nu indtager, er netop den samme, som ledede mig i 1871 og 1872. For tyve Aar siden truedes Bøndernes Magtstilling fra Høiresiden af, af det gamle Embedsaristokrati, der havde ledet Landets Skjæbne helt siden Selvstændigheden blev gjenvunden, og som var beredt til at skaffe sig et absolut Veto for at opretholde sin Magt. Nu truer deres Stilling fra Venstresiden af, af den almindelige europæiske Radikalisme, der har fæstet Fod i vore Byer og danner en Forløber for Socialismen. Radikalismen vil seire — foreløbig — dersom almindelig Stemmeret indføres. Da Arbeidsklassen endnu er libet selvstændig og uden Evne til at bære Nationens Samfundsliv, vil den nemlig en Stund lade sig lede af Byintelligensen og danne Hovedstyrken i dennes Hær. Derpaa, naar Veien er forberedt, kommer Turen til Socialismen.

Bønderne, og kun de, kan afværge denne Udviklingens Gang.

De vilde udentvil have gjort det allerede i 1891, dersom der ikke til Radikalismens Hjælp var indtraadt Begivenheder, der har saaret det norske Folks Selvstændighedsfølelse. Svenskernes kortsynte Uniospolitik er blevet det Middel, hvorigjennem de radikale Ledere har først Udsigt til at naa det Maal, de stiller sig.

Endnu for ti Aar siden anede jeg ikke, at det skulde falde i min Lod i Unionsspørgsmaalet at indtage et konservativt Standpunkt, om man saa vil kalde det. Jeg var dengang med Utaalmodighed Vidne til, hvor svagt og ængsteligt man fra norsk Side stillede Kravet paa Ligeberettigelse i Unionen. Jeg syntes, at det norske Folk paa det mest utvetydige burde tilkjendegive det svenske Folk, at det betragtede sig som dets fuldt jevnbyrdige Ligemand, og at Unionen alene vilde kunne opretholdes, dersom Sverige uden Afkortning anerkjendte os som saadan. Og nu finder jeg at burde slutte mig til dem, der bærer en væsentlig Del af Skylden for, at dette Krav ikke i betimelig Tid blev fremholdt og gjort til et Hovedspørgsmaal.

Hvorfor? Fordi jeg aldrig har været i Tvil om, at Unionen bør opholdes, og om at der bør haves bedst mulig Garanti for Fællesskab og Enhed i Udenrigspolitiken. Dette er, mener jeg, et Livsvilkaar af første Rang for Norge og for Norden.

Naar Norge fremstiller sine Krav paa Ligestillethed, da bør af disse Kravs Formulering med det samme paa det tydeligste fremgaa, at Nordmændene med dybt Alvor ønsker Unionens Bevarelse. Der er utroligt, hvor meget det virker til Fremgang for Kravene, at vor Unionsfælle har en fuld og stærk Følelse af, at vi elsker og vurderer Unionen lige saa meget som han selv.

Den Politik, vort radikale Venstre fører, lægger derimod for Dagen to Ting: for det første, at de „ikke elsker Unionen", men blot tager den som en foreløbig Uundgaaelighed, hvad Professor Sars med rene Ord har udtalt. (Dette vidste jeg forresten var flere af de nuværende ledende Mænds Standpunkt længe før Ugreierne af 1885 opstod). For det andet, at de aldeles ikke har Øinene oppe for Norges og Nordens Stilling i Europa. De fører kun en Politik for Dagen, „fra Haanden til Munden". De vil have Norge sat i Forbindelse med de udenrigske Magter uden Fællesskab med Sverige og lader saa „den Dag i Morgen have nok i sin Plage". Hvad „den europæiske Situation" angaar, saa stoler de paa „Lykken".

Min Mening er derimod, at Nordmændene med et Fremsyn, der er forberedt paa alle Muligheder, bør grundlægge en Stilling, der kan føre den frem i første Række blandt Europas Kulturfolk. Vi er nu kun to Millioner og kan sammenlignes med et Racedyr af ædelt Blod, der er i Opvæxten. Vi maa give os Tid til at voxe. Landet er stort, og dets Naturbeskaffenhed, der for var høist ugunstig, bliver for hver Dag mere „tidsmæssig". Den Aareladning, Emigrationen til Amerika har fremkaldt, vil vistnok snart standse, i al Fald saa vidt at Landets egen Befolkning kan tiltage hurtigere. Hvad Norge endnu ikke er, vil det kunne blive i vore Efterkommeres Tid. Jeg hører til dem, der tror, at den skandinaviske Race, dersom den ved en klog Politik grundfæster sin Stilling, engang vil blive den ledende i Verdensudviklingen. Hvad særskilt Nordmændene angaar, har de endnu til gode den første Rangs Stilling, som Danske og Svenske hver til sin Tid har indtaget, og de har baade Aandsevner, legemlig Sundhed og Styrke og materielle Hjælpemidler til engang at naa den. Vore Radikalere vil kanske kalde dette Fremtidssyn for „Svenskekryberi"; men vil man følge andet end en Dagpolitik, faar man tage en saadan Bebyrdning med Ro. Foreløbig gjælder det at lægge et godt Grundlag for Landets Fremtid, saaledes som i Oldtiden Romerne forstod at gjøre. De var et Folk, som kunde til Gagns den vanskelige Kunst at gaa langsomt frem med fjerne Maal i Sigte. Eier Nordmændene denne Romernes Evne, da er Norge „Fremtidens Land".

Lars A. Havstad.

Brev fra Statsraad Haugland.

Om Unionssagen.

I et Brev til en Meningsfælle i Søndre Bergenhus Amt, offentliggjort i „Vestlp.", udtaler Statsraad Haugland følgende:

„Det forholder sig nok ikke saaledes, som Hr. Vullum lærer, hverken at særskilt Udenrigsstyre mere vil sikre os Fredens Bevarelse, eller at det rene Venstres Høvdinger just er nogen Fredsapostle; thi Forholdene er noget nær det helt modsatte.

Med Hensyn til Udenrigsstyrelsen, saa er jeg vistnok af den Mening, at flere af de forenede Rigers særlige udenlandske Anliggender, som nu gaar gjennem Udenrigsministeren, meget godt maa kunne skilles ud og helt overgaa til de enkelte Landes egen Forsorg, men hvorledes man end maatte ville ordne sig hermed, saa er det efter min bedste Overbevisning uomgængelig nødvendigt, at iethvert Fald Ledelsen af de efter Rigsakten fælles udenrigske Anliggender er paa en Haand. En delt Udenrigsstyrelse med særskilt Sæt af diplomatiske Agenter i Udlandet til Varetagelse af disse overmaade vigtige Fællesanliggender, der kan angaa Spørgsmaal om Krig og Fred, Nøitralitetens Bevarelse m. v., det er en ligefrem Umulighed, der uundgaaelig vil føre til Unionens Oplosning med deraf følgende Opgiven af den Betryggelse, som Foreningen giver for begge Rigers Frihed og Selvstændighed. I 80 Aar har Foreningen bestaaet, og i ligesaa lang Tid har Freden været os beskaaret. Dette tror jeg i ikke ringe Grad hidrører fra, at begge Riger har havt fælles Ledelse af den udenrigske Politik. Men hvorom alting er, saa skulde der dog, naar denne lange, lykkelige Fredsperiode sammenlignes med de tidligere mørke Tilstande for vort Land, da der kun altformeget førtes en forskjellig Udenrigspolitik af de skandinaviske Riger, deri ligge den stærkeste Opfordring for os til at holde paa Unionens Bevarelse som et Bærn for vor Frihed og Selvstændighed. Lad os med dette for Øie arbeide for inden Unionens Ramme at opnaa fuld Ligestilling med Sverige i Henseende til Ledelsen af og Kontrollen med de fælles udenrigske Anliggender. Dette er opnaaeligt og forenligt med Unionens Aand og Væsen, hvorimod Kravet paa særskilt Udenrigsstyre med særskilt diplomatisk Repræsentation i Udlandet til Varetagelse af de forenede Rigers fælles udenrigske Anliggender, det er som anført en ligefrem Umulighed, — der — om den forsøges gjennemført — upaatvivlelig vil føre til Unionens Oplosning.

Hvad Kravet paa eget Konsulatvæsen angaar, saa tror jeg vistnok, at meget kan rettes paa ogsaa ved en Reform af det nuværende konsulære Fællesskab, men jeg er dog nærmest af den Formening, at helt gjennemført eget Konsulatvæsen vilde være det heldigste navnlig for vore Sjøfarts- og Handelsinteresser paa de overskjøiske Farvande. Medens jeg saaledes i væsentlig Grad er enig i Kravet paa eget Konsulatvæsen, saa er jeg paa den anden Side aldeles uenig i den ensidige og for-

cerede Maade, hvorpaa de Radikale har søgt at trumfe denne Sag igjennem. Sagen er herved bragt ud i et Uføre, hvoraf den ikke kan bringes ind, medmindre Skeen tages i en anden Haand. Der maa nemlig forhandles med Sverige — ikke om Oprettelse og Anordning af eget Konsulatvæsen; thi det er en udelukkende norsk Sag — men derimod om Ophævelse og Afvikling af det fælles Konsulatvæsen, og dersom denne Forhandling havde fundet Sted paa Sagens forberedende Stadium, saa havde Sagen visselig nu været paa god Vei til en tilfredsstillende Ordning.

Det rene Storthingsflertal har imidlertid valgt uden saadan forudgaaende forberedende Forhandling uden videre at beslutte oprettet eget Konsulatvæsen, noget som selvfølgelig ikke kan gjennemføres eller træde ud i Livet, førend der er truffet Aftale med Sverige om Ophævelse og Afvikling af det 80 Aar gamle konsulære Fællesskab.

Idetheletaget kan der efter min bedste Overbevisning ikke blive nogen tilfredsstillende Ordning af de unionelle Spørgsmaal, uden man gaar Forhandlingsveien. Faar yderste Venstre Fertal ved de forestaaende Valg og derefter fortvarende fortsætter med uden Forhandling at ville trumfe sig frem ikke alene i Konsulatsagen, men ogsaa i Udenrigsspørgsmaalet, saa gaar vi upaatvivlelig en Krise imøde, hvis Udgang vi kanske ikke alene vil blive raadig over, og som derfor endog let kan blive skjæbnesvanger for vort elskede Fædreland.

Men derfor er ogsaa de forestaaende Valg af den allerstørste Vigtighed, og det gjælder for enhver, der ønsker Unionens Bevarelse og vort Lands fulde Ligestilling inden denne, efter Evne at arbeide for, at der bliver valgt moderate, sindige Valgmænd, der vil kaare til Repræsentanter Mænd, som man er forvisset om vil virke for, at de vigtige unionelle Spørgsmaal bliver løste jo før jo heller paa en for os tilfredsstillende Maade ved fredelig Forhandling med Sverige paa den fulde Ligeberettigelses Grund.

Maatte alle sindige Urvalgere saavel moderate som høire — med Bortseen fra, hvad der i andre forholdsvis mere underordnede Spørgsmaal maatte skille — forene sig herom; thi det er jeg forvisset om vil være til sandt og varigt Gavn for vort elskede Fædreland.

Vogt i Tromsø.

Tromsø ⅞ 94 (H.O.T.B.)

Ved Sekretær Vogts Foredrag igaar var Lokalet overfyldt. Efter Foredraget, der varede omtrent 2½ Time, udbragtes Leve Fædrelandet: Ingen Diskussion. I aften Modforedrag af Horst.

Veiret paa Vestlandet.

Bergen ⅞ 94 (H.O.T.B.)

I Løbet af de sidste fire, fem Dage har der været jevnlig voldsomt Uveir med Lyn, Torden og skybrudlignende Nedbør paa disse Kanter. Lynet har slaaet ned paa flere Steder i Byens Omegn, dog uden at anrette nogen nævneværdig Skade.

Branden i Bergen. Fra Bergen telegraferes den 7de ds.

Ved det i Anledning af Branden ilørdags optagne Politiforhør synes det at være bragt paa det rene, at Branden skyldes en af Snedkerlærlingerne, der havde sat en Limpotte over Ilden og var gaaet ud til Middag uden at iagttage de nødvendige Forsigtighedsregler.

Sandsynligvis vil Vedkommende blive sat under Tiltale for Uforsigtighed med Ild.

Det danske Ministerium.

Fra Kjøbenhavn telegraferes 7de August.

Kongen har idag modtat den af Konseilspræsident Estrup indgivne Demission og som Følge heraf entlediget samtlige Ministre. Dernæst har Kongen udnævnt Baron v. Reedtz-Thott til Konseilspræsident og Udenrigsminister, — Nellemann til Justisminister og Minister for Island, — General Thomsen til Krigsminister — Ravn til Marineminister, — Ingerslev til Trafikminister, — Lüttichau til Finansminister, — Hørring til Indenrigsminister og Stiftamtmand i Aarhus Bardenfleth til Kultusminister.

* * *

Ved Estrups Afgang er et af de vigtigste Vilkaar for Forliget mellem Folkethinget paa den ene Side og Landsthinget samt den udøvende Magt paa den anden blevet opfyldt.

Det nydannede Ministerium har imidlertid i sin Midte optaget samtlige de forrige Estrupske Ministre, paa tre nær, nemlig Estrup selv, Goos og Bahnson, og de, der er kommet i Stedet, er samtlige Høiremænd.

Ministerskiftet maa derfor betragtes som ganske utilfredsstillende. Danmarks moderate Venstre vil vistnok med Skarphed kræve gjennemført det Systemskifte i Regjeringen, som egentlig danner Grundvilkaaret for Forliget. Ellers turde den gamle Strid bryde ud igjen med uformindsket Heftighed.

Redaktør Helgevold er afreist til Stavanger Amt, hvor han paa forskjellige Steder skal holde 11 Foredrag.

Fingrene af i Vandsprøiten. Mens Vandsprøiten Mandag Middag kjørte i Maridalsveien, løb flere Smaagutter efter Vognen. En af dem var for nærgaaende og la Haanden ind paa Drivhjulene. Herunder fik han to Fingre hugget af. Gutten blev øieblikkelig bragt hjem og Læge hentet.

„Vort Fædreland skylder vi alt.",

Det var i 1888 jeg havde en kort Audiens hos Statsminister Sverdrup i Anledning af en liden Post, jeg den Gang ansøgte. Mit private Ærinde var snart fremført; men da Samtalen mod Slutningen streifede ind paa Dagens Spørgsmaal, husker jeg som var det i denne Stund, at den gamle Folkehøvding udtalte med en egen Klang i Røsten:

„Vort Fædreland skylder vi alt, hvad vi kan udrette; dette er en dansk Mands Ord; men det er ogsaa mine."

Disse Ord af Landets første Mand nedskrev jeg i min Notisebog, strax jeg kom ud. — — — Det faldt mig ind, at denne Mand stod hvor han stod, paa sin vanskelige Post, og handlede som han handlede af Kjærlighed til sit Land og sit Folk. Maaden, hvorpaa han havde udtalt ovenstaaende Ord, vidnede om dette.

Det forekommer mig, at disse Johan Sverdrups Ord er en Arv til hele det norske Folk. Et godt Ord at tage med til Valgmøderne.

Norske Mand! læg din Stemme i Valgurnen med disse Ord i Tankerne, de udtaltes engang af Landets første Borger, gjør dem nu til dine! Da vil du handle i Fædrelandets sande Interesse. Du vil støtte Sverdrups, Uelands, Jaabæks gamle Bondepolitik og med Bestemthed vende dig bort fra Radikalerne, der gjennem et forseret Arbeide og ved egennyttige Planer blot styrter Landet i Ulykke, idet de foregriber den folkelige Udvikling, der skrider langsomt, men sikkert fremad, byggende paa national Grund.

At Sverdrup ikke stilede mod noget andet Maal, da han stod ved Afslutningen af sit store Virke, var intet Frafald, heller ikke Udslaget af egne Interesser, som Radikalerne vil ha det til, men det var diktéret af den rette Ansvarsfølelse ligeover for Gud, Fædrelandet og den norske Konge.

S.

En Bonde var forleden ifl. „Int." inde i en Telefonkiosk paa Torvet. Han holdt paa at mase og dividere saalænge, at Telefongutten rent glemte, at han ikke var færdig endda, og da det var Middag, stængte Gutten sin Kiosk udefra og gik sin Vei. Vor Mand var fangen, han dansede og bar sig, og Folk syntes Synd paa Manden; men han slap ikke ud for det; han maatte pent slaa sig til Ro en halvanden Times Tid, til Gutten god og mæt kom tilbage og lukkede Fangen ud. — Han mente paa, at han skulde aldrig falde i Telefonisternes Hænder mere.

En Statsraad Redningsmand. Fra Stockholm telegraferes Mandag. En bedre klædt Pige kastede sig igaaraftes ved 10 Tiden i Sjøen ved Karl den 12tes Torv. Statsraad Hagerup, som i samme Øieblik passerede Pladsen sammen med Statsminister Gram, kastede sig uden Betænkning i Strømmen, og det lykkedes ham at redde og føre den livstrætte Pige til Land.

En ny Artikel i Times.

I et af de sidste Numere af Times har Mr. Chirrol, som bekjendt Bladets Berlinerkorrespondent, ifølge „Mrgbl." skrevet en Artikel om Forholdene paa den skandinaviske Halvø.

Han skriver bl. a:

Med Slutningen af 3die Aars Session er Valgperioden for det i 1891 valgte Storthing tilende. Skjønt denne har været temmelig ufrugtbar paa Resultater paa den praktiske Lovgivnings Omraade, har den ikke desto mindre udgjort et vigtigt Led i den skandinaviske Halvøs Historie.

Det radikale Storthingsflertals Politik har uafladelig arbeidet mod Opløsningen af de eneste Baand, som har givet Unionsakten mellem Norge og Sverige Kraft og Virkning.

Baade Kronens Autoritet og Bibeholdelsen af fælles Konsuler og Diplomati har gjentagne Gange været Gjenstand for Angreb, og det er blot den taktiske Feil, den radikale Regjering begik ved at gaa af, som man har at takke for, at de ikke har været udsat for endnu alvorligere Angreb.

Udnævnelsen af et konservativt Ministerium satte imidlertid indtil videre en Bom mellem Kronen og det radikale Flertal.

I Mangel af Opløsningsret var dette unegtelig ogsaa den eneste Udvei, Kongen kunde vælge for at skaffe Landet Pusterum, indtil det faar Anledning til at udtale sig om de Spørgsmaal, som det radikale Flertal i dets Navn helst skulde have villet afgjøre paa Forhaand.

Efter nu engang at have overladt den udøvende Magt til sine Modstandere har det radikale Parti i de sidste tolv Maaneder alene kunnet vedtaget Mistillidsvota, som Regjeringen ikke har taget Hensyn til, og Love, som ikke er blevne sanktionerede.

— — — — — — — — — — —

Hvilke Forsøg der end gjøres paa at skjule det, indeholder dog de Spørgsmaal, der er forelagt det norske Folk, enten Unionens Bibehold eller dens Opløsning og dermed ogsaa Kongerigernes Skjæbne, Norges og kanske Sveriges.

I de følgende tre Maaneder vil derfor Norge blive Skuepladsen for en Valgkamp af en exempelløs Interesse, og, hvis man kan dømme efter Pressens Sprog og Storthingsdebatterne, vil den blive ført med en ligesaa exempelløs Heftighed. Intet af Partierne synes at nære sangvinske Forhaabninger om Valgenes Resultat.

Et voldsomt Uveir hjemsøgte forleden Westphalen, store Dele af Hannover, Hessen-Kassel, Thuringen osv. I Kassel varede Tordenveiret fra 8½ om Aftenen til 6 næste Morgen, og Lynet slog ned i 14 Bygninger i Byen og nærmeste Omegn. I Westphalen afbrændte fire Møller, og fem Mennesker blev dræbte.

Pesten i Honkong. Indtil 4de Juni var i Distriktet Kanton 120,000 Mennesker døde af Pesten.

Voldsom Varme meldes fra Newyork. I Søndags indtraf ikke mindre end 10 Dødsfald af Solstik.

„Havedyrkningens Venner" afholder fra 27de til 30te September sin 3die almindelige Haveudstilling i Kristiania. Indmeldelser sker til Statsgartner Peter Novik, Hausmannsgaden 23, Kristiania, inden 1ste September.

Elefantjagten i Sydafrika drives for Tiden i stor Stil; 3000 Jægere er nord for Zambese i Færd med at udrydde Kjæmpedyrene.

Opgang og Rydning af den 16 Alen brede Grænselinie mellem Norge og Sverige paagaar ijommer. Regelen er, som bekjendt, at Opgangen skal ske hvert 15de Aar, og at da hver eneste Mærkesrøs skal nøie eftersees og, om fornødent, opmures paany. Arbeidet hermed og med den ofte besværlige Rydning, hvortil anvendes en Mandskabsstyrke paa ialmindelighed 18 til 24 Mand, har iaar været begunstiget af et særdeles heldigt Veir, som navnlig har lettet Fremkomsten for Transporthestene i de uveisomme og ofte paa flere Miles Afstand ubeboede Strøg, hvor alt — saasom Telte, Proviant, Redskaber m. m. — maa medbringes paa Kløvsadelen.

Rydningen mellem Trondelagen og Jemtland og Herjedalen begyndte ved Nordlands Amts Grænse omkring 18de Juni, og medio August tænker man at være færdig til Hedemarkens Amts Grænse.

(N. T.-B.)

Sommerkurset ved Universitetet aabnedes Mandag d. 6te dennes Kl. 9½ med en Aabningstale af Professor Dr. J. Wille hvori han kortelig gjennemgik den Betydning Kurserne kunde faa. Efter Aabningstalen begyndte Forelæsningerne af Apotheker Dr. E. Sissener i Kemi og Professor Dr. G. A. Guldberg i Anatomi.

Der havde meldt sig 450 Deltagere; men paa Grund af manglende Plads har kun 205 faaet Adgangstegn. Det er et prisværdigt Foretagende, som hermed er sat igang. Og der er kun en Mening blandt Kursets Deltagere, hvoraf de fleste er Lærere og Lærerinder, og det er kun Skade at Pladsen er for liden. Staten maa for Eftertiden strække sig støttende til saa meget som muligt. Forelæsningerne er ypperlige og vil bære sin Frugt og høste sin vel fortjendte Tak ude i Skolerne, hvor de nyttige Lærdomme tilsidst vil bunde til Glæde for de mange smaa i de tusinde Hjem, der hvor Kundskaben til sig selv og Naturen hidtil har været sørgelig ringe.

Det er den første Begyndelse i Aar; man haaber der vil blive fortsat med større Rum og meget større Statstilskud, saa vil Kurserne ganske vist blive en Løftestang for Folkeskolerne i de rige Fag, som nu er indførte.

En Deltager.

Almindelig Stemmeret.

Den Forfatter i det radikale „Gjøviks Blad", hvis Artikel forleden vakte saa megen Opsigt, skriver i det sidste Nummer i en Artikel med redaktionelt Udstyr bl. a. følgende:

„En Ting er sikkert, havde jeg ikke krevet om den almindelige Stemmeret, saa vilde andre have gjort det. Lige siden Venstreforeningen havde sit Møde paa Gjøvik i Vinter har almindelig Stemmeret været et staaende Samtaleemne iblandt Mænd af alle politiske Afskygninger. Er det at undres over? En saa voldsom Forandring i Grundloven har ikke været foretagen efter 1814. Fædrene paa Eidsvold, hvem vi priser i høie Toner hver evige 17de Mai, lagde den største politiske Magt i Bøndernes Hænder. Nu er der omtrent 190,000 Stemmeberettigede i Landet, altsaa under to hundrede Tusinde. Hvis almindelig Stemmeret indføres, bliver der 240,000 flere, Stemmetallet bliver meget mere end det dobbelte. Naar saa mange nye Stemmeberettigede slippes ind med en Gang, vil ikke det give andre Valg end vi har været vante til? Vi vil ikke komme til at kjende os igjen i Landet. Alt bliver omstøbt.

Nu raader Bønderne over omtrent 90,000 Stemmer; med lidt Hjælp fra andre Samfundsklasser saa har de raadet for Valgene og for Flertallet. Denne Stilling mister de aldeles ved Indførelsen af almindelig Stemmeret. Har Bønderne misbrugt sin Magt, eftersom man er saa hidsig efter at sætte dem under Formynderskab? Har Bønderne skrabet til sig selv og plaget de andre Samfundsklasser? Her i Amtet har vi 5 Tingmænd; af disse er blot de 2 Bønder."

Høstudsigterne. (Af Amtmændenes Indberetning). I Nordre Bergenhus Amt er Udsigterne daarlige. Høavlingen giver næsten overalt et magert Udbytte, Kornagrene er stærkt fordrevne, Poteterne vil heller ikke kaste stort af sig, og Frugthøsten er ødelagt af Tørken. I Lister og Mandals Amt venter man et godt Middelsaar, ligeledes i Smaalenenes Amt.

Krigen mellem Kina og Japan.

Den japanesiske Regjerings officielle Beretning om den Søkamp, i hvilken den kinesiske Transportdamper „Kowanschi" boredes i Sænk af Japaneserne, lyder saaledes:

„To kinesiske Krydsere, „Tschi-Yuen" og „Kowanschi", blev iagttagne, da de seilede fra Yasan, og ligeledes kom tilsyne et Transportskib, der havde kinesiske Soldater ombord, under Ledsagelse af Krigsskibet „Tsad-Kian". Det befandt sig paa Farten fra Taku til Yasan. De japanesiske Krydsere „Akitsusu", „Yoshimo" og „Naniva" seilede de to kinesiske Krigsskibe imøde ved Den Fanta. De kinesiske Krigsskibe hilste ikke den japanesiske Kommandant, men forberedte sig meget mere til Kamp. For at komme ud af det snevre Indløb dampede de japanesiske Krydsere ud i aaben Sø. „Tschi-Yuen" fulgte efter „Naniva". Derpaa gjorde denne sig klar til Kamp mod „Tschi-Yuen". Men denne trak sig tilbage og heisede det hvide Flag over det kinesiske Flag. „Naniva" aabnede derfor ikke Ilden. Det varede ikke længe, før det kinesiske Transportskib seilede forbi Bougen af „Naniva". Dette affyrede nu et Skud løst Krudt og gav Tegn til, at det skulde standse. Men imidlertid var „Tschi-Yuen" kommen „Naniva" nær paa 300 Meters Afstand og affyrede en Torpedo, der dog ikke traf. Da fandt „Naniva", at det endelig var paa Tide at svare. „Naniva" aabnede først Ilden mod „Tschi-Yuen". Den japanesiske Kryd-

En af vore Stormænd.

Vi har alle vor Historie. Du eier din, jeg har min. Om det kuns er Barnet, eller den lille Natviol i Bakkehældet, der dufter et kort Døgn, saa har dog disse ligevel sin Historie, som Led af det store hele. Men særlig er det dog vore store Mænd, som Saga vil sætte et Mindesmærke. En Stormand iblandt os, var Eilert Sundt. Der er vel neppe nogen inden Kristiania ældre Arbeiderstand, uden at de mindes denne Folkets Ven, med det lyse Smil og underlige dybe Blik.

Eilert Sundt var en lærd Mand, der ikke bøvede tilbage for Videnskabens Tørheder, men kjendte og studerede Statistikken, som kanske faa i vort Land. Dog var han ingen Tørpinde. Hvad der mest udmærkede ham var en varm Kjærlighed til de fattige og dybest sunkne inden Samfundet, det var disses Reisning, han viede det bedste af sin Livsgjerning og sin Mandskraft. Om Frugterne af hans eiendommelige Virken, særlig for Landstrygerfolket, er man vistnok endnu ikke kommen til fuld Klarhed. Men saa meget er ialfald vist, at han saaede gode Spirer i Folkejordbunden, om det end først skulde være Efterslægten forbeholdt at forstaa og indsamle disse.

Vi vil ikke tro, at Folkevennen Eilert Sundt arbeidede forgjæves, heller ikke er han glemt. I 1892 reiste man ham et varigt Minde i vor Hovedstad.

Eilert Sundt var Arbeiderven. Men han fulgte ikke Datidens Opviglere, Markus Thrane og Konsorter; derimod gik han trolig i Ole Vigs, Henrik Wergelands og Uelands Spor. — Han var dog ingen helstøbt Politiker, men heller Fædrelandsven, og hans Virken var et roligt, jevnt Arbeide for Folkets Ret og Frigjørelse inden Lovens, Religionens og Moralens Grænser.

Han var Hovedstifter af Kristiania store Arbeidersamfund, hvorfor man ogsaa i sin Tid prydede Salen med hans Billede. Dog har Arbeidersamfundet — Eilert Sundts ægte Barn — i mange Aar sørgeligt afveget fra Stifterens Aand. Det var dennes Mening, at Samfundet skulde blive til Hjælp og Oplysning for Arbeiderne — et Fristed, hvor disse kunde samles om Aftenerne til fælles Hygge gjennem Samtale, Læsning eller belærende Foredrag.

Aldrig var det i hans eller de øvrige Stifteres Tanke, at Arbeidersamfundet i Tidernes Løb skulde omdannes til en politisk Klub, hvor alle mulige losslupne Ideer skulde finde frodig Næring. At det nu paa det sidste er gaaet over i Socialisternes Hænder, og i mange Henseender virker til Arbeiderens Korruption, er en fuldstændig Vanhelligelse af Stifterens Minde.

Eilert Sundt, Henrik Wergeland og Ole Vig var Folkets Mænd, men de vilde neppe, om de nu levede, vedkjende sig Radikalernes og end mindre Socialisternes forvorpne Ideer. — — Man indvender kanske, at Udviklingen nu er længere fremskreden, Synet videre, Arbeidet mere omfangsrigt. Dette indrømmes. — — — Men vi bør altid huske, at Udviklingen skrider langsomt fremad, i jevne Spor, som en Arv fra Fædrene. Vil nogen lede den udenfor Religionens, Lovens og Moralens Grænser, da er det en Forbandelse, der vil drage efter sig tunge Følger; thi som et Folk staar vi i Ansvar til de forbigangne og følgende Slægter.

Eilert Sundt havde Henrik Wergelands Billede hængende paa Væggen i Bedstestuen i den gamle Eidsvold Præstegaard. — Wergelands Digte laa opslaaet paa Bordet. — Wergelands Aand levede mellem de gamle Vægge.

Hvem der op i Sytti-aarene besøgte Eidsvold Prestegaard fik et godt Indtryk. Livet var folkeligt og smukt. Husbondsfolk og Tjenere spiste sammen med Gjæster ved et fælles Bord. Tonen, der gik gjennem det hele, var hjertevarm og frisk. Om Kvældene samledes man til kvik, belærende Samtale, Deklamation af Wergelands Digte, eller Oplæsning af Homer, og saa sluttedes gjerne med en kort Andagt og Salmesang.

Eilert Sundt og Hustru var aldrig rige, heller mindre bemidlede, men de saa lyst paa Livet og dette hjalp dem frem. Jeg mindes et Træk, det er ganske enkelt, kanske latterligt i manges Øine — — altfor lidet til at mindes; men det er karakteristisk for Eilert Sundt, der aldrig forsmaaede det ubetydelige, men oftest hæftede sin Opmærksomhed ved dette.

Det var engang til en Jul, der hendte et Uheld, slig at alt Juleøllet spildtes — og Sundt havde glædet sig som et Barn mens de bryggede, liksom hjemme hos Mor — og han tænkte og talte vist om de gamle, der drak Juløl. — Dette var nu gaaet tabt og kunde ikke erstattes. Dertil kom ogsaa, at Husholderske var bleven syg, saa Stellet blev som det kunde. Men Julehyggen blev derfor ikke spildt; thi Sundt og Hustru tog sig aldrig nær af Smaating. Smilet i Øine og om Læber var lige lyst og velgjørende, selv om der kunde være adskilligt i Veien. I dette vil mange, der gaar surmulende gjennem Verden, have noget at lære. Husk paa, at det er det freidige, lyse Blik paa Livet, der bevarer Barnesindet, og Digteren synger:

„Har du gjennem din Strid og din Daad
Bevaret det barnlige Skjær til det siste,
Da har du Regnbuen over din Graad,
Da har du Glorien over din Kiste."

K.

ser „Yoshimo" syrede ligeledes. Til Slutning søgte „Tschi-Yuen" sin Frelse i Flugten og seilede i Retning af Wei-hai-we. De japanesiske Skibe forfulgte sin Modstander, men indhentede den ikke. „Kowanschi" havde imidlertid indladt sig i Fægtning med „Akitsusu", men trak sig til Slutning tilbage. Det kinesiske Transportskib havde sex Stykker Feltskyts og 1100 Soldater ombord. Skibets Kaptein vilde overgive sig, men Soldaterne modsatte sig det. Saaledes skete det, at „Naniva" til Slutning stjød Skibet i Sænk. Kapteinen reddedes af „Nanivas" Baade. Først bagefter viste det sig, at det kinesiske Transportskib var en britisk Damper. Saa snart den japanesiske Regjering havde bragt dette i Erfaring, udtalte den overfor den britiske Chargé d'affaires sin levende Beklagelse over det Skete. Den japanesiske Udenrigsminister gik endog saa vidt, at han erklærede, at han var rede til enhver Opreisning, hvis det viste sig, at Japan havde Uretten paa sin Side."

Som det sees, er Forklaringerne fra begge Sider modificerede. Forresten synes det at bekræfte sig, at Kapteinen paa „Kowanschi" og mange andre med ham reddedes af „Naniva"s Baade.

Med Hensyn til Begivenhederne tillands foreligger der et officielt kinesisk Telegram om, at Japaneserne den 27de Juli angreb den kinesiske Stilling ved Asan (Yaschan) noget sønden for Seul og den følgende Dag fornyede Angrebet, som begge Gange afsloges med store Tab, der angives til ialt 2000 Mand. Japaneserne har imidlertid, efter hvad der fra deres Side paastaaes, senere taget Revanche. Ifølge et Reutnertelegram fra Tokio af 4de August har den japanesiske Regjering modtaget følgende Telegram fra General Ohshima, Anføreren for de japanske Tropper i Korea: Efter en haardnakket 5 Timers Kamp den 29de Juli stormedes de kinesiske Forskandsninger ved Chanhow i Nærheden af Asan. Af 2800 Kinesere faldt 500. Vi selv mistede 5 Officerer og 70 Menige. Kineserne tog Flugten mod Hongchow. Vi erobrede fire Kanoner, et stort Materiel og besatte Fiendens Hovedkvarter.

Elektrisk Drift foreslaaet paa Urskogbanen. For Tertiærbanen gjennem Blakjer og Urskog til Bjerkelangen i Høland blev der, som det vil erindres, af Regjeringen foreslaaet Storthinget at bevilge Statsbidrag, der dækker omtrent Halvdelen af Anlægsomkostningerne. Dette kgl. Forslag blev af Storthingets Jernbanekomite enstemmig indstillet til Vedtagelse, og i Henhold hertil bevilgede Thinget den 12te Juli det foreslaaede Beløb, 230,000 Kr.

Paa Foranledning har, ifølge „T. U", flere Firmaer, der befatter sig med Anlæg af elektriske Baner, leveret Overslag for at drive Banen med Elektricitet, hvortil Drifkraft tænkes taget fra Glommen, idet Bingfossen netop ligger ved Banens Udgangspunkt. Dette er jo en heldig Omstændighed, og Banens Længde er heller ikke overdreven stor — 25 Km. —, det synes derfor, som om der foreligger et Tilfælde, der er særlig egnet for et Forsøg med elektrisk Drift fra Vandfald.

Med Hensyn til Driftsudgifterne, saa skal Beregningen vise en Besparelse af omtrent Kr. 5900 aarlig.

Jordskjælv. Mandag Morgen den 23de Juli omtrent Kl. 5 indtraf her i Kvædfjord, (Tromsø Amt) et Jordskjælv, der varede paa forskjellige Gaarde fra 1 til 5 Minutter. Strax før Jordskjælvet hørtes en Dur som af en Storm. Jordskjælvet var ikke lige skarpt alle Steder, dog var det saa skarpt, at Husene rystede, Døre og Vinduer knirkede skr. „Nordre Tr.h. Folket.". Mange sprang forskrækket op af Søvnen, ja der var dem iblandt, der troede der var Varme løs i deres Huse, før de kom sig ud og kom til den rette Overbevisning om, hvad det var. Ingen Skade er skeet.

Røgfrie Lokomotiver. I de jernbane-tekniske Kredse i Berlin vies der for Tiden en nylig gjort, særdeles vigtig Opfindelse, et røgfrit Lokomotiv, den største Opmærksomhed. Røgfortæreren bestaar, efter hvad der meddeles i Berlinerblade, i det væsentligste deri, at der ovenfor Risten føres Luft ind i Forrummet og der bevirker Røggasens fuldstændige Forbrænding. Apparatet arbeider selvstændigt; det kan i Løbet af to Dage anbringes paa enhver Maskine, af hvilket System den end er. Det røgfrie Lokomotiv vil rimeligvis faa stor Betydning navnlig for Bybanerne; men ogsaa for Statskassen vil den medføre den Fordel, at de enorme Summer, der hvert Aar maa udbetales for den ved Gnister fra Lokomotiverne anrettede Skade, fremtidig vil bortfalde. Der er Udsigt til, at de røgfrie Lokomotiver i en ikke altfor fjern Fremtid vil blive almindeligt indførte ved de preussiske Statsbaner.

Deerings Pony-Selvbinder prøvedes idag ved Aas høiere Landbrugsskole. Maskinen sattes til at arbeide i Rug og den klarede Arbeidet udmærket. Den lod sig med Lethed regulere til at stubbe høiere og lavere, leverede Baandene med stor Regelmæssighed, og ikke en eneste Standsning forekom. Da Maskinen desuden med Lethed blev trukket af to almindelige Heste og var meget let at haandtere, synes det, at Pony-Binderen har alle Betingelser for at blive en Fremtids-Maskine i Norge. Ialfald var tilstedeværende praktiske Landmænd enige om, at de havde ikke ventet et saa udmærket Arbeide af denne lille, lette Maskine, som i Arbeidsevne overtraf de Bindere, de tidligere havde seet.

Aas 6/8 94.

H. B.

Mere Nyt følger paa 4de Side.

Bekjendtgjørelser.

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bohn,
theol. kand.

(528)

John Schønings Handelsskole

begynder **1ste September.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III (lille Grændsegade).

Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon: 2518.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd: **Bogholderi, Handelsregning** og **Skrivning** samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**

NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.

Fagene kan vælges hvert for sig.

Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskilt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har.

Kursus i Handelsfagene medtager 1½ å 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har dertil Adgang uden extra Kostende.

Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.

Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

John Schøning,
Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.
Fleraarig Handelslærer i Christiania.

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen

vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.

(494)

Latinskolen paa „Haugesminde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Fredlysning.

Al ulovlig Jagt forbydes paa efternævnte Eiendomme i Vestby Herred og vil enhver Overtrædelse heraf strengt blive paatalt.

Nordby, Grøstad, Østby, Sundby nordre, Sundby søndre, Sønsteby, Do. søndre, Do. nordre, Grønlund søndre, Grønlund nordre, og Do. nedre, Borgen nordre, Borgen søndre, Aalerud søndre, og Aalerud nordre, Røddahl østre og Røddahl vestre og Dehli.

Vestby 2/8 1894.

Karl J. Olsen, Julius Sundby, Johannes Aalerud, Even Aalerud, Olaus Borgen, Hans Grønlund, Sofus Borgen, Johannes Grønlund, Emilie Sundby, Fr. H. Erlandsen, Samull og Johannes Røddahl, Anton og Julius Røddahl, Bernt Sønsteby.

„Selvbinderen „Adriance".

Garanteret som *Verdens letteste Selvbinder* (Vægt og Trækkraft).

Forlang Prospekter gratis tilsendt.

Allerstørste, praktiske Garantier.

Ifjor anskaffet af talrige norske Landmænd, hvis Attester fremhæver Maskinens Fortrinlighed for norske Forholde, usedvanlige Letgang (kun 2 Heste hele Dagen), letvindte Haandtering, sindrige Konstruktion og store Holdbarhed.

„Adriance"s Overlegenhed atter konstateret ved følgende iaar vundne Seire:

Overalt 1ste Præmier.

5te Juli	**Tornocz,** Ungarn,	**Æresdiplom, Guldmedalje.**			
8de „	**Chalon** S/M. Frankrige	over	11	konkurr.	Selvbindere.
22de „	**Lassigny,** Frankrige	„	4	—"—	—"—
26de „	**Chaumont-en-V.,** Frankrige	over	5	—"—	—"—
28de „	**Soissons,** Frankrige	„	7	—"—	—"—
28de „	**Nanteuil-en-H.,** Frankrige	„	5	—"—	—"—
5te Aug.	**Montreuil s.mer,** Frankrige,	„	4	—"—	—"—

Heriblandt de ellers most anseede Selvbindere.

Heyerdahl & Co.

Generalagenter for Norge.

Ifølge Telegram fra Tromsøudstillingen tilkjendtes vore Maskiner allerhøieste Udmærkelse: Guldmedalje.

Den første Prøve

med Deerings Pony-Selvbinder

foretoges ved **Aas høiere Landbrugsskole** Mandag 6 ds. Repræsentanter for tre andre amerikanske Selvbindere var i Betids anmodede om at møde frem, men vilde ikke konkurrere.

Med Hensyn til Resultatet af Prøven henvises til et Referat i „Kristiania Intelligenssedler" for 7 ds., skrevet af en tilstedeværende større Gaardbruger, saalydende:

„En Prøve med **Deerings Pony**-Selvbinder foretoges idag ved Aas høiere Landbrugsskole. Maskinen kjørtes i Rug og arbeidede udmærket. Ikke et eneste Baand slog Feil, Maskinen stubbet saa snaut som til Slaat og blev trukket af to Hester, uden at dette syntes at anstrænge dem synderligt. Det var den almindelige Mening, at Maskinen syntes at love godt for norske Forhold.

Aas 6te August 1894. G."

Fordelene ved **Pony**-Binderen fremfor de her i Landet tidligere kjendte Bindere er bl. a. følgende:

1) **Fordele fremfor Høibinderen: Pony** er ca. 225 Kg. lettere i Vægt og kan stilles til at skjære meget nærmere til Jorden, ligesom den er saa meget lettere at trække, at man sparer mindst en Hest.
2) **Fordele fremfor Lavbinderen: Pony** er ca. 150 Kg. lettere i Vægt, kan behandle **alslags Korn,** ryster ikke Kornet ud af Aksene og er meget lettere at trække.

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania.

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

Gjertrud, som ufortrødent feiede Tæppet, støvede og børstede.

Børnene var meget optagne af Lady Dunluces Besøg.

„Faar vi se hende?," spurgte Hilda, den næstældste af Døtrene.

„Nei, slet ikke, — I har tilsølet Eders Kjoler."

„De har altid været saa stygge, Moder" indvendte Hilda.

„Hvad er det I siger om Lady Dunluce?" spurgte Præsten, der sjelden pleiede at tage Del i Samtalen, „kommer hun hid?"

„Ja Klokken tre."

„Hvorfor?"

„Forat aflægge os en Visit. Hun har vel hørt, at Gjertrud er voksen, og at vi ikke har nogen at omgaaes."

„Aa, Gjertrud har Selskab nok, naar hun traver omkring med Stephen Maltby," brummede Præsten.

„Jeg kan ikke begribe, hvorfor Lady Dunluce kommer hid," fortsatte han en bekymret Mine, „hun kan ikke ville andet end spionere og udspørge os om vore Forhold."

„Du kan vel ikke tænke dig den Mulighed, at hun gjerne vilde hilse paa Moder og mig?" spurgte hans ældste Datter vred.

„Nei, saamen om jeg kan," svarede Præsten med faderlig Oprigtighed.

„Jeg har Ingen Mistanke derom," sagde jeg og fortalte ham om Samtalen ved Frokostbordet, medens jeg holdt mine Øine fæstede paa hans Ansigt.

Om min Fader er mindre Herre over sine Følelser end Jarlen, eller om han har større Grund til Bekymring end han, ved jeg ikke, men hans Ansigt udtrykte stor Ængstelse. Han for op af den smudsige gamle Stol, gik hen til Vinduet og saa nogle Øieblikke ud paa Veien.

„Denne pludselige Interesse for Corpews er underlig," sagde han efter en lang Pause, medens han forgjæves forsøgte at tale med Ro.

Jeg havde troet, at min Fader var en bedre Skuespiller, men jeg antager, at det lystige Liv, han har ført, har svækket ham. Han er bleven meget ældre, siden jeg kom hjem fra Institutet; han ser nu ældre ud end min Onkel, Dunluce.

„Ja, er det ikke underligt?" svarede jeg. „Det Hele kommer vist af hendes Ængstelse for at finde den stakkels, sindssyge Mand, som løb efter hendes Vogn. Kan du begribe, hvorfor hun har saadan Medlidenhed med en forrykt Bondemand?"

„Ja, hun er en Kvinde, og Kvinder gjør en Myg til en Elefant. Hør nu paa mig, Cora! Jeg er her i Forretninger — vigtige Forretninger, det kan du nok forstaa, du ved jo jeg afskyer dette Sted og er Uvenner med min Broder. Du siger ikke et Ord om, at du har seet mig til nogen levende Skabning. Jeg skal forsvinde ligesaa hurtig, som jeg er

Rømlingerne fra Drøbaks Distriktsfængsel lod ikke længe vente paa sig, før de lod høre fra sig; Nat til Søndag forsøvedes Indbrudstyveri i Pakhuset paa Aas Jernbanestation, hvor der fra en tillaaset Kuffert blev bortstjaalet en Del Klædningsstykker. Der er al Grund til at antage, at det er Rømlingerne, som her har været paafærde og at de nu vil føre sig de stjaalne Klæder for derved at gjøre sig mere ukjendelige og vanskeliggjøre Paagribelsen.

Tyverier. Søndag havde en Person stukketgsin Lomme og i sin Jakkes Yderlomme og efterat havde været paa forskjellige Steder, var Bogen med indeværende 150 Kroner borte.

*

En Person blev Søndag Aften paa „Concordia" ved Lommetyveri frastjaalet sin Pengepung, hvori der var 40 Kr.

En hidsig Kone, boende i en Gaard i Mandalsgaden, tog forleden Dag en Spade og slængte fra sig, saa at den rammede er 6 Aar gammelt Pigebarn i Ansigtet, der hovnede op, saa hun ikke kunde se.

Besvimet i Kirken. Under Aftensangen Søndag Eftermiddag i Trefoldighedskirken besvimede en Dame, saa hun maatte bæres ud af Kirken og siden kjøres til sit Hjem.

Ringsaker-Ægteparret

tiltalt for

Barnemord.

Vidneførselen

tog sin Begyndelse Lørdag angaaende Forbrydelsen af 1893.

Vi hidsætter et Par Vidneprov efter Opl. Avis' Referat:

Lensmanden.

1ste Vidne var Lensmand Halvorsen. Tiltalte Elline havde fortalt ham om sin Nedkomst og angav, at Barnet, der var dødfødt, var lagt i Svinehuset. Ved Undersøgelser der fandtes imidlertid intet. Siden opgav hun, at Liget var bragt ud i en Havnehage og begravet. Men ved Undersøgelse fandtes der heller intet. Der blev søgt paa alle tænkelige Steder paa og ved Gaarden Præsterud, men intet fundet.

Ellines Mor.

2det Vidne var Tiltalte Ellines Mor, Oline Nysæter. Hun forklarer bl. a., at hun ikke havde sjønt, at Elline var frugtsommelig i 1892 eller 93 eller vidst noget derom. Elline havde ikke nævnt noget saadant til hende. Forklarede sig videre om en Brevveksling, hun havde ført med Elline i Fængslet i Hamar. Elline havde i Brev til hende ytret Beklagelse over, at hun nu sad der som den ene Skyldige, og det skrev sig fra, at det „ikke var gaat efter hendes Vilie", da hun ingen Raadighed havde havt.

Vidnet havde forstaat, at Elline var frugtsommelig i 1893, altsaa forud for den sidste Fødsel.

Tjenere. — Blod.

3die Vidne, Severine Olsdatter Kommerud, kom til Præsterud som Tjenestepige Vaaren 1892. Hun havde mærket, at Elline var frugtsommelig allerede den Gang, der var Gravøl paa Sigstad (dette var 14de Oktober 1892). Hun havde ikke snakket med Elline om dette, men mærkede ikke, hun lagde an paa at skjule det. Vidnet mente, det var 8 Dage efter Skirendet paa Kindli (dette foregik 12te Februar 1893), at Ellines Nedkomst fandt Sted. Hun havde set Blodflekker paa Gaarden og mærkede desuden, at Elline nu var blit smal igjen. Dagen efter sin Nedkomst (Søndag) havde Elline sagt til Vidnet, at hun havde været saa syg om Natten. Vidnet saa tillige, at hun var blit smalere og syntes dette var rart. Martinus var hjemme baade Nat til Søndag og Søndagen, da dette skeede. Der blev nu endel Bygdesnak om dette. Da de Tiltalte havde været hos Doktoren og kom tilbage, havde de ytret, at Doktoren havde sagt, at „det var ikke noget farligt". Vidnet forstod dette saa, at hermed sigtedes til Ellines Nedkomst. Vidnet var vis paa, at der paa den omhandlede Tid ikke fandtes nogetsomhelst Blod fra Slagtning eller lignende der paa Gaarden.

4de Vidne, Johanne Fossum, Husmandskone til Præsterud og den Gang i Tjeneste hos Føderaadsmanden dersteds, havde mærket, at Elline var frugtsommelig og var sikker derpaa ved Julitider 1892. Vidnet mente, at Ellines Nedkomst fandt Sted Nat til Søndag 12te Februar, og hun var Mandag derefter blit smalere. Martinius havde denne Søndag været hjemme. Vidnet havde samme Dag set Blodflekker paa Gaardspladsen. Der havde herved hos Vidnet og flere opstaat Mistanke om, at der var foregaat noget, „som skulde dølges". Vidnet havde hørt paa en Samtale mellem Lars Staff og Martinius, da den førstnævnte en 8 Dages Tid efter kom og fortalte, at der gik Rygter i Bygden om, at en Fødsel i Dølgsmaal var foregaat. Lars Staff bad dem endelig ikke at dølge det, hvis der var sket noget sligt; men Martinius nægtede, at det var noget sandt i Rygterne. Paa Lars Staffs Raad blev det alligevel saa, at de skulde reise til Doktoren, og da de kom tilbage derfra, var de ved godt Mod, og Martinius fortalte, at Doktoren havde sagt, der „nok havde været noget", men det havde været saa lidet, at det intet var at bry sig om." Om Elline udtalte Vidnet, at hun var meget stille af sig, men kunde ikke sige, om Forholdet mellem hende og Martinius var slet.

5te Vidne, Johannes Antonsen, var Tjenestegut paa Præsterud paa den heromhandlede Tid. Havde ikke kunnet mærke, at Elline var frugtsommelig, men havde hørt mange andre sige det. Havde hørt, at der omkring den 12te Februar blev snakket om, at Elline skulde ha „faret ilde". Vidnet havde omhandlede Søndag set Blodflekker baade ude og flere Steder inde i Trappen og paa Gulvene. Saa Elline Mandag efter og syntes da, hun var blit smalere. Provede forøvrigt at Martinius ved en Leilighed havde været sint overfor Vidnet, samt havde trukket af 25 Kr. af hans Løn. De var enige om 75, men Vidnet fik kun 50.

Handelsstandens Generalmøde. Trondhjem, 6te August (N. T.-B.). Den norske Handelsstands Fællesforenings 3die ordinære Generalmøde, hvortil var fremmødt 31 Delegerede fra 17 Foreninger, aabnedes her idag af Statsraad Kildal, der oplæste Beretning og Regnskab.

Første Forhandlingssag" om Forbrugskrediten og dens mulige Begrænsning" indlededes af Konsul Johs. Lunde. Enstemmig opfordredes Bestyrelsen til at forelægge samtlige Handelsforeninger Spørgsmaalet til Erklæring. Endvidere vedtoges et af Kjøbmand Stousland, Skien, fremsat Forslag om en Anmodning til Indredepartementet om fremtidig at tilveiebringe en aarlig Statistik over uerholdelig Restancer i Konkursboer.

Den anden Sag „om Forældelse af Fordringer" indlededes af Grosserer Peder Wium. Mod 14 Stemmer blev det besluttet at anbefale det af den departementale Komite udarbeidede Udkast til Lov herom.

Forhandlingerne fortsættes i Eftermiddag.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

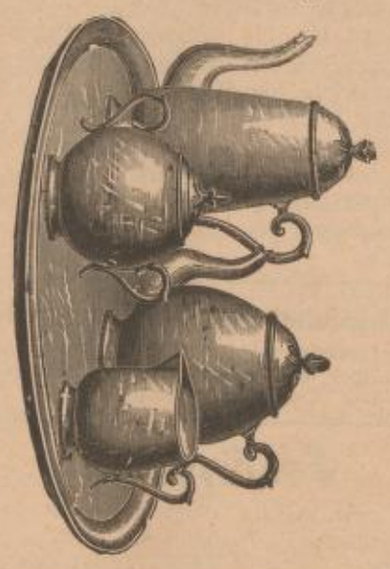

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster. Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,

Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Hesjeliner & Garn

or Selvbindermaskiner hos

Chr. Schlytter.

Maskinoljer

alle Slags billigst hos

A. Hiorth,

Prindsens Gade No. 4.

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling. Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik,** vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paaleggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa ströbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er Kr. **4**,00 pr. Aar, Kr. **2**,00 pr. Halvaar og Kr. **1**,00 pr. Kvartal, incl. Porto. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Budpenge.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

kommen. Fortsæt med din Dagbog. Det er en udmærket Øvelse for dig. Hold skarpt Øie med Lady Dunluce. Vær ikke bange for at skrive for omstændelig! Læg Mærke til de mindste Enkeltheder og send mig dine Rapporter hver eneste Dag."

„Jeg kan jo ikke længer tvivle paa min Stilling," sagde jeg, „dette er jo et Arbeide for en hemmelig Spion."

„Det er et Arbeide, som vil frelse din Fader fra en stor Fare og dig selv fra de Ubehageligheder, som et vanæret Navn fører med sig," svarede min Fader barskt. „Jeg vil tale ligefrem, Carolie. Det gjælder Ære eller Vanære — Liv eller Død."

Han var ligbleg og saa ophidset ud.

Der maa være noget alvorligt, som ligger til Grund for denne Ængstelse. Sveden stod i store Draaber paa hans Pande, skjønt Værelset var koldt og fugtigt.

Der maa være en eller anden Begivenhed i min Faders forbigangne Liv, som volder ham Bekymringen, og Sagen angaar rimeligvis Lady Dunluce. Jeg er uhyre nysgjerrig, alligevel vover jeg ikke at spørge af Frygt for at fornærme ham, andre tør jeg heller ikke spørge, af Frygt for at skade ham. Han er jo min Fader, og hvis han bliver vanæret, falder Skammen ogsaa paa mig.

Jeg maa være ham tro, hvor falsk jeg end maa være mod min Tante.

„Nu, Farvel Cora," sagde han, „det er bedst du

fortsætter din Spadsertur. Jeg ser ikke et Menneske' og du kan slippe ud, uden at nogen aner, du har været her."

Stuen var lige indenfor Gadedøren. Han berørte min Pande med sine tørre, hede Læber og puffede mig lempelig ud af Døren.

Klokken er et. Min Skrivning holder mig for længe oppe om Natten.

20de Kapitel.

Mrs. Carpew og hendes Datter var den paafølgende Dag ivrig beskjæftiget med Forberedelserne til Lady Dunluces Modtagelse. De begyndte med at rydde op i Dagligstuen, og Moderen beklagede sig uophørlig over sin egen Sjæbne og over sine Børns Uorden. Hvad vilde vel hendes Moder havde sagt, hvis hun havde seet et Værelse, som dette?

„Men min Mor havde ikke flere Børn end mig," sukkede Mrs. Carpew.

„Du vilde da vist ikke ønske, vi var døde," sagde

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 94. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 11te August 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sölvmedaljer, anbefales.

Stemmeretten i vor Politik.

Centrum er ingenlunde i Principet mod almindelig Stemmeret (med Hensyn til kommunal Stemmeret stiller Sagen sig noget anderledes). Det tror vistnok, at Gjennemførelse med en Gang af saadan Stemmeret vil forrykke vore Samfundsforhold i en betydelig Grad, men ikke at den vil lede til revolutionære Forstyrrelser eller til at Magten kommer i Hænderne paa socialistiske og dermed beslægtede Elementer. De mangeartede Forhold i vort Land vil yde Sikkerhed derimod. Socialister og andre yderliggaaende og samfundsopløsende Partigrupper vil med almindelig Stemmeret ganske vist kunne seire i adskillige Valgkredse. Men saadanne Seire vil mere end opveies derved, at dels maadeholdne Mænd, dels endog Høiremænd, vil blive valgt i andre Valgkredse. Det endelige Resultat af et Storthingsvalg foretaget paa Grundlag af almindelig Stemmeret vil uden Tvil blive et Storthingsflertal, der afgjort kommer til at stille sig i Veien for socialistiske eller i Slægt dermed staaende Planer.

Dette er vor Mening. Vi hører ikke til dem, der i Aanden ser Revolution eller Omstyrtelse af Samfundet som Følge af almindelig Stemmeret ved Valg til Storthinget. Det er ikke Rædsel for den Slags Følger, som bevæger Centrum til at modsætte sig almindelig Stemmeret.

Naar Centrum indtager dette Standpunkt, har det andre, meget mere nærliggende og praktiske Grunde derfor.

En pludselig Ophævelse af Stemmeretsfrankerne kan fremkalde uberegnelige Nystelser i Statslivet. Frankriges Historie giver os her en Sum af Advarsler, som intet fornuftigt Menneske kan lade haant om. Vort Folks større Koldblodighed vil vistnok bevare det fra at gaa til saadanne Yderligheder, som Franskmændene. Men med den lille Udvidelse, der fandt Sted i 1884, har vi havt det livligt nok — altfor livligt — i de senere Aar og maa være forberedt paa, at der vil indtræde en temmelig ubehagelig Forvirrnig, naar de to hundrede Tusinde nye Mænd eller i al Fald en stor Del af dem paa en Gang skal storme ind i Rækkerne, drevne af alle Slags politiske Agitatorer. Det radikale Parti har formaaet at sætte hele vort Samfundsliv paa Ende, og det vil neppe i et Øieblik blive maadeholdent, fordrageligt og hensynsfuldt mod Anderledestænkende, naar dets Arbeidsmark udvides til mere end det dobbelte. De senere Aars Storthing har udfoldet en ofte i i høi Grad tankeløs og kortsynt Reformiver, og der er ingen Grund til at vente, at et Thing, der udgaar fra almindelig Stemmeret, straks skal optræde klogere og mere omtænksomt. Det er tvertimod mest sandsynligt, at alle de nye Stemmeretselementer vil, som det heder „prøve sine Kræfter", og da naturligvis gjøre hele vor Samfundsordning til Gjenstand for Prøven. Storthingsflertallet vil nok afvise det socialistiske Program, men det vil føle sig opfordret til ligesom at yde Erstatning for denne Afvisning ved at gjøre Forsøg med alle de Ændringer i Samfundsorganisationen, som kan finde Sted uden netop at sætte Kursen ind i Ophævelsen af Privateiendom og Privatvirksomhed.

Tidsforholdene, som de netop nu er, er de værst tænkelige, hvorunder almindelig Stemmeret kan indføres. Der er indtraadt en sørgelig Opløsning inden vort norske Samfund, som vel kan tænkes standset ved at Folket, med Gjenvindelse af sin gamle Omtænksomhed og Forsigtighed, giver Radikalerne og deres Ledere en alvorlig Irettesættelse gjennem Valgene, men derimod ikke ved at Folket giver sit Bifald til alle Radikalernes Planer og opmuntrer dem til at fortsætte paa samme Vei med den forøgede Fart, som almindelig Stemmeret skaber.

Det moderate Parti vil hellere tage til Exempel den Udvikling, der har fundet Sted i England, hvor en Række af Stemmeretsudvidelser har fundet Sted, med fra nogle og treti ned til 17 Aars Mellemrum mellem hver, uden at almindelig Stemmeret endnu er naaet.

Men Centrum har endnu en særlig norsk national Grund til at sætte sig imod Indførelsen af almindelig politisk Stemmeret, en Grund, som vi tidligere har havt Leilighed til at fremhæve her i Bladet.

Den Indflydelse paa vort Statsliv, som Grundloven har lagt i Hænderne paa vore eiendomsbesiddende Bønder, er først nylig bleven til Virkelighed. Siden 1884, da Embedsstyret faldt, har Gaardbrugerne havt det i sin Magt gjennem Storthinget at bestemme Regjeringens Sammensætning og Styrelsesmaade. Men paa Grund af den sørgelige Forvirring, som Radikalernes Optræden har fremkaldt, har denne Indflydelse ikke kunnet gjøre sig gjældende i nogen større Grad. Og selv om vi helt siden 1884 havde havt Styrelser, der verelvis repræsenterede de mere liberale og de mere konservative Strømninger inden vor Bondestand, vilde 10 Aar være en meget for kort Periode til at den vilde kunne efterlade sig dybere Spor i den følgende Udvikling. Ingen vil kunne paastaa — og Størstedelen af dem, der nu følger Radikarne vil være af samme Mening — at Bønderne har havt sin Tid, og at Turen nu bør komme til den store Masse af ikke skattydende Borgere. Embedsmændene har havt 70 Aar til at sætte sit Præg paa Norges Samfundsliv. Men ikke Bønderne da maa have Ret til at kræve mere end 10 Aar? Dette skulde synes billigt i og for sig. Men hertil kommer endvidere, at skal Udviklingen blive rigtig nationalt norsk, er det nødvendigt, at netop vore Gaardbrugere kommer til i den nærmeste Tid at anvise dens Retning og Art. De Klasser, der for Tiden er udenfor Stemmeretsgrændserne, vil indtil videre hovedsagelig gaa i Agitatorers Ledebond. Og disse politiske Ledere vil, naar bortsees fra Socialisterne, ganske sikkert saa godt som udelukkende være Mænd, der høre hjemme i den radikale Byintelligens, som er blevet det gamle oplyste Embedsstyres direkte Arvetager. Vi mener, at før disse Kræfter slippes løs, bør vore Gaardbrugere befæste sin Magt. Den Tid kan da maaske komme, da Stemmeretten kan blive noget nær almindelig, uden at den nationale Udvikling afbrydes.

Det største eller længste Godstog, som nogensinde er kjørt paa Randsfjordbanen, ankom hertil igaar Eftermiddag, skriver („Dr. Bl." for 7de ds. Toget bestod af 117 læssede Vogne, trukket af 3 Lokomotiver, 1 for og 2 bag. Dette enormt store Godstog rak fra Vandstationen nede ved Jernbanens Godshus til ovenfor Veiovergangen paa Grønland.

Der foregaar nu idetheletaget en storartet Godstrafik paa Randsfjordbanen, ligesom Passagertrafiken paa hele Vestbanen er stor og i Stigende.

Masser af Multer. Til „Opl." skrives: Multer er der Overflod af i Valdres iaar, kun Skade at saa ringe Del deraf kommer tilnytte af Mangel paa Arbeidshjelp. Nedskriveren, der færdes meget i Fjeldene, har aldrig set Multemyrene saa rige paa Multer som iaar.

Lynnedslag. Søndag Eftm. ved 5-Tiden slog Lynet ned i en Gaard ved Falkenberg (Smaalenene), hvorved Udhusbygningerne i Løbet af et Par Timer nedbrændte. Det lykkedes at redde Kreaturerne paa 3 Kjør og 7 Svin nær, hvilke tilligemed ca. 150 Læs Hø og al den Rug, man havde indbjerget af Aarets Avling, blev Luernes Rov. Gaardsredskaberne og Inventar ødelagdes. Det brændte var assureret for 14,000 Kr.

En ny Bibelhistorie for Folkeskolen vil i den nærmeste Fremtid udkomme paa Alb. Cammermeyers Forlag. Den vil blive forsynet med Originalillustrationer af norske Kunstnere, og er forfattet af Dorothea Schjoldager, Lærerinde ved Kristiania Folkeskole.

Et uhyggeligt Attentat

er nylig forsøgt mod en Godseier i Sverige. Vimmerbys Tid. beretter herom:

Nat til Torsdag kom en ukjendt Mand og vækkede Gaardbruger Carlson i Locknevi, hvorpaa han bad om at faa aflevere en til Godseier K. A. Ylander paa Locknevi Herregaard adresseret Kasse med Anmodning om, at Kassen hurtigst muligt maatte bringes Adresaten ihænde. Kassen modtoges og stilledes paa Jernpladen i Kjøkkenet ved Siden af Skorstenen og blev staaende der, medens man ventede paa Anledning til at faa den praktiseret videre. Ved Afleveringen havde den fremmede specielt paapeget, at man ikke burde tage i den Hysing, der var slaaet om Kassen, naar man skulde løfte eller transportere denne.

Kassen blev staaende paa samme Sted til Torsdag Formiddag ved 9-Tiden, da den pludselig eksploderede. Herunder blev Tjenestepigen og en 1½ Aar gammel Datter i Huset, der tilfældigvis opholdt sig i Kjøkkenet, alvorligt, men som det antages, ikke livsfarligt svarede. Ved Explosionen, der er foraarsaget af Varme fra Skorstenen eller af anden Grund, udviklede der sig en tyk Røg med Krudtlugt, og adskillige ladede Dynamitpatroner slyngedes med Jernstrot og Spiger omkring i Kjøkkenet uden at springe. Gardiner og andet brændbart antændtes, men Ilden blev hurtig slukket.

Kassen der var forsynet med Adresse og Paaskriften: „Prøver paa Glas, Porcelæn m. m. fra G. Backmann, Vimmerby", indeholdt i den ene Ende i et eget Rum en sindrig, enkel Mekanisme, der ved Laagets Aabning absolut vilde fremkalde Explosion af hele Ladningen og skaffet Aabneren og de i hans Nærhed muligens værende Personer en sikker Død.

Den tilskadekomne Pige, hvis Ansigt er forfærdelig medfaret, er indlagt paa Vimmerbys Sygehus. Den lille Pige har faaet alt sit Haar afbrændt og Hovedhuden svedet, men ellers skal hun have sluppet mærkelig heldigt fra den voldsomme Explosion.

Brandstiftelse. Fra Moss telefoneredes den 7de August til „Mgbl."

Lørdag Formiddag udbrød Brand paa Statsraad Thornes Kontor. Ilden blev snart slukket. Endel Protokoller og Papirer tilhørende Statsraadens Forretning var opbrændte.

Mistanke rettedes straks mod en 24-aarig Kontorist, der beboede et Værelse ved siden af Kontoret, og i Statsraadens Fravær havde besørget endel af hans Forretninger, deriblandt at inkassere og udbetale mindre Beløb her i Byen.

Manden arresteredes igaaraftes og har ieftermiddag for Politiet tilstaaet, at han havde tændt Varme i en Papirkurv og stillet denne saaledes, at den skulde antænde Skrivebordet, hvori opbevaredes Bøger og Papirer.

Motivet til Gjerningen var, at han var kommen i Underballance i sine Regnskaber og vilde skjule dette ved at brænde Bøgerne.

I selve Kontorbygningen boede ingen anden end Gjerningsmanden. Den stod i umiddelbar Forbindelse med en Leiegaard.

Kontoristen skulde netop samme Dag ved Statsraadens Ankomst til Byen have aflagt sit Regnskab.

Tilstanden i Amerika.

Af et Brev til Bladet „Gudbrandsdølen" hidsættes: Under Præsident Clevelands Administration blev Myntningen af Sølvdalere og Udstedelsen af Papirpenge saagodtsom indstillet, og Statspapirerne blev indløste med Guld. Dette tømte snart Skatkammeret, og Paniken var paa sit høieste. Pengene blev opdyngede i de store Byer i Østen, og Fallit paa Fallit fulgte i Vesten, hvor Renterne paa Penge gik op til 120 pCt. Alle indbildte Værdier svandt som Dug for Sol, og Arbeiderne tabte sine Spareskillinger i de sammenramlede Banker. Værdierne faldt, Priserne faldt, og de industrielle Foretagender nedlagdes. En Arme paa 5 Millioner Mænd, blev uden Livets Fornødenheder, og det er nu beregnet, at 3 Millioner af disse streifer om som Tatere gjør hjemme i Norge. Tilstanden er almindelig værst i de hvedeavlende Distrikter.

* * *

Coxey. „General" Jakob S. Coxey er bleven verdensberømt. Det var han, som fandt paa Ideen at samle disse Millioner til en „Fredsarme" og gaa til Washington og forlange, at Kongressen skulde udstede et vist Beløb Pengesedler direkte til Folket ved for disse Penge at give Beskjæftigelse til de Arbeidsløse ved at bygge gode Landeveie. Ideen om Landeveiene var ikke Coxeys egen og heller ikke ny. Den havde været diskuteret over hele Landet et Par Aar, og flere Konventioner var afholdt for at faa Midler til at forbedre de næsten ufarbare Landeveie over hele Landet. Coxey er en rig Hesteopdrætter fra Ohio og har udstrakte Eiendomme i flere Stater. Han er en dannet, veltalende Mand af et sangvinsk Temperament. I næsten hver Stat samlede Skarerne sig for at mødes i Washington. Men hele Toget blev en mislykket Affære, idet kun en liden Skare, ledet af Coxey selv, kom frem, og med disse holdt Autoriteterne kun Moro i Hovedstaden ved at arrestere dem, fordi de skulde have trampet paa Græsset udenfor Kapitolbygningen, hvorfor de lagde dem i Bolt og Jern og drev dem igjennem Gaderne til Skuespil for Damerne og Kongresmændene. Nogle Skarer i Veststaterne stjal et Par Fragtvogne, hvorfor de dyrt maatte bøde. Coxey er nu selv i sit Distrikt opstillet til Kongreskandidat, og den Sympathi, som den Behandling han fik i Hovedstaden, har vakt hos Folket, siges at skulle sikre ham Valg. Han har nu været ude i Vesten og holdt Foredrag og har ved sin intelligente Optræden vundet stor Anseelse. Han er en forholdsvis konservativ Mand. De Skarer, som han skulde lede til Washington, viste sig ikke at kunne hænge sammen og streifer nu vildt omkring eller hensmægter i hundredevis i usunde Fængsler over hele Landet.

Den antagne Formue for hele Landet udgjorde efter Skatteligningen for 1893 ialt omkring 1673 Millioner Kroner, deraf Byerne 628 og Landet 1045 Millioner. Den antagne Indtægt udgjorde 350 Mill., deraf i Byerne 157 og paa Landet 193 Millioner. Kristiania opviser en Formue af 255 og Indtægt af 61 Millioner. Formuen og Indtægten udgjorde henholdsvis for: Bergen 84 og 17 Millioner, Trondhjem 32 og 8, Stavanger 25 og 6¼, Drammen 22 og 5¾, Fredrikshald 16 og 3, Kristiansand 15 og 4½, Arendal 14 og 2½, Kristiansund 12 og 3⅓, Tønsberg 12 og 2½, Fredriksstad 11 og 4 og Skien 10 og 3 Millioner. Amterne kommer i følgende Rækkefølge med Hensyn til den antagne Formue: Akershus 115 Millioner, Hedemarken 106, Smaalenene 87, Buskerud 77, Bratsbergs 74, Kristians Amt 71, Jarlsberg 65, Nedenæs 62, Søndre Bergenhus 62, Søndre Trondhjem 50, Lister og Mandal 47, Romsdals 47, Stavanger Amt 44, Nordre Bergenhus 43, Nordre Trondhjem 39, Nordland 34, Tromsø 15 og Finmarken 5 Millioner Kroner.

Hvad en Gaardbruger kan udrette som Havedyrker.

„Drammens Tidende" meddeler: omtrent en snau Times Vei fra Drammen ligger en Bondegaard, som heder Fjeld. Den er beliggende i Skouger Præstegjæld og eies af Gaardbruger Tidemand Hostvedt. Da vi havde hørt, at vedkommende Gaardbruger skulde have faaet istand et meget interessant Haveanlæg, tog vi en Tur derud. Veien gik udover Brandengen og opover de bratte Proverudbakker. Det var en Fornøielse at lægge Mærke til, hvordan de mange Arbeidere, der her har faaet opført smaa, tækkelige Huse, ogsaa forstod at pynte op omkring dem med smaa Haveanlæg, ligesom flere havde Husets Fremside dækket med Vildvin. Oppe fra det øverste af Proverud haves en meget vakker Udsigt over Drammen og Lier. Efter at være kommen frem til Fjeld, var vi saa heldig at træffe Hr. Hostvedt hjemme. Han holdt just paa at vise et Par Besøgende alle de Herligheder, hvorpaa hans Have er saa rig. Under hans Ledelse gjennemgik vi da Haven. Hvad her særlig springer i Øinene, er Bringebæranlægget. Det er virkelig storartet i sit Slags. Tænk Dem et Jordstykke paa hele 4 Maal aldeles overfaaet med store, kraftige Bringebærbuske og fældende fuldt af modne, deilige Bringebær. Det var rent forbausende, hvor kraftige Planterne var, og Bærene særdeles store og kraftfulde. Der var Bringebær saa store som smaa Poteter. Vi vil faa nogen Ide om Anlæggets Størrelse, naar vi hører, at her er udplantet ikke mindre end 600 Bringebærplanter Hr. Hostvedt havde allerede nu afplukket hele 700 Kilo — 1200 Liter — Bringebær; men enda skulde der være 12 a 1300 Kilo — vel 2000 Liter — tilbage. En 4 Maal til var ifjor udlagt til et nyt Anlæg, og Hr. Hostvedt mente, at om 2—3 Aar skulde han avle 3—4000 Kilo — 7000 Liter — Bringebærene sælges efter Vægt til 40—45 Øre pr. Kilo. Man vil saaledes forstaa, at det er en ikke ringe Sum, der tages ind om Høsten af denne Have. Rundt om det nye Ha-

veanlæg var plantet et høist eiendommeligt Gjærde nemlig — Stikkelsbærbuske. Hele 200 Buske var udplantet. Han vil saaledes af dette sit Gjærde med Tiden faa en Masse Bær. Ogsaa et større Jordbæranlæg har han anlagt. Bærene paa dette var af Størrelse som almindelige Poteter. Et Stykke borte fra Huset findes en meget stor Kaalager, hvor der er udplantet 6000 Planter, der gjennemgaaende stod udmerket og var langt fremskredne. I Gaardens Nærhed havde han desuden dannet en større Fiskedam, der var over 4 Alen dyb. I denne svømmede Abbor, Ørret, samt endnu etpar Fiskesorter, som vi nu ikke erindrer. I en brat Li, der vendte lige mod Syd, og hvor der saaledes udvikles en stærk Varme, havde han ligeledes udplantet Humle, der havde skudt en frodig Vækst, idet den nu sikkert havde naaet en Høide af 3 Meter. Den holdt nu paa at skyde Blomster. Tobaksavling havde ogsaa været forsøgt, og der var avlet en Mængde; men den var altfor skarp og usund, saa han maatte ophøre med Dyrkningen. Endnu vil vi omtale hans Planteskole. I denne sættes om Høsten Kjærner af god Frugt. Disse spirer frodig første Vaar; den anden Sommer var de næsten 1 Alen høi, og 3dje Aaret kunde de podes, naar man var heldig med dem. Naar vi nu har beskrevet alt dette, saa har det været gjort for at bringe de mange i Erindring, der maaske under trange og knappe Kaar arbeider sig igjennem ved et lidet Jordbrug, at der gives mange mindre Bierhverv, der ligger færdige til at optages, naar man kun vil. Det var os en Glæde at se, hvorledes man paa flere Gaarde i Skouger havde lært og begyndt at tage efter Gaardbruger Høstvedts Havearbeider, og kunde nærværende Linjer bidrage til end yderligere at fremme Interessen for Havedyrkning, skulde det være os en sand Glæde.

Det første Valg finder Sted i Tromsøsundets Præstegjæld idag og Udfaldet kommer formentlig i Tirsdagsnummeret. Dernæst vil alle Valg i Tromsø Amts Præstegjeld paa 2 nær finde Sted paa Mandag, men da Underretning neppe kommer til Kristiania før i Løbet af Tirsdag og Onsdag, vil Udfaldet først blive meddelt i vort Nummer for Torsdag. Tromsø Amt var for tre Aar siden radikalt med saa overveiende Flertal (kun 2 konservative eller moderate Valgmænd i hele Amtet) at man vel maa betegne radikalt Valg ogsaa denne Gang som overveiende sandsynligt. Kampen vil vel forøvrigt mest staa mellem radikale og moderate Venstremænd, da Høire spiller en forholdsvis liden Rolle der i Amtet.

Søndag finder Valg Sted i 4 Præstegjeld i Nordlands Amt.

Skriv Navne tydeligt.

Alle, som har med Aviser at gjøre, ærgrer sig dagligt gule over den skammelige Ligegyldighed, hvormed Folk skriver sine Navne, skriver „Fremskridt". Det er rent til at blive gal over. Efter at man med stort Besvær eller ialfald med stor Taalmodighed har arbeidet sig igjennem en lang Afhandling, har strøget og føiet til, sat Skilletegnene paa sin Plads og pudset paa Sproget, kommer man tilslut til Forfatterens Navneunderskrift: en ti—tyve rette Streger med et Skraatag over, en Masse Prikker og Krusedduller paa alle Kanter og nedenunder nogle fingerrykke Langstreger, der skal ligesom vise, hvilken storartet Skygge det Navn kaster, og hvilken udmærket Person Forfatteren er. Men læse Navnet — det kan ingen. Det ser mere ud som en raskt henkastet Penneteg ning end som en Kombination af Bogstaver. Det kan forestille en Skigar eller en Sildenot eller en Stavekirke eller et Fjeldlandskab eller en Regnbyge, alt efter som Betragteren er oplagt, men at faa et kristent Navn ud af Billedet — det er ligefrem umuligt. Her hjælper ingen Begavelse, ingen Kombinationsevne, ingen Fantasi. Man har fintet Støttepunkt, intet at gaa ud fra eller vende tilbage til. I selve Artikelen kan en dygtig Redaktør i Regelen holde fast paa Tankegangen og derved slutte sig til, hvad der staar skrevet, om Ordene og Bogstaverne svigter. Men naar han kommer til Navnet, er alt forbi. Intet Menneske kan ved sin egen Fornuft regne ud, om dette System af Streger og Krimskrams skal betyde Bonifacius den ottende eller Hans Olsen eller Dronningen af Saba eller noget andet. Naar saa Redaktøren har kastet bort en halv Time og hele sit gode Humør for det elendige Navns Skyld, maa han tilkalde Hjælp — først sin Sekretær, saa Faktoren, saa hele det øvrige Sætterpersonale, saa Avisbudene, Vaskekonen ... Pokker! Artikelen maa ind i første Numer, og et Navn skal der staa under ....

Naa — vi har ved en enkelt Leilighed forsøgt at gaa en Mellemvei; vi har skrevet op alle Konjekturer, stillet dem sammen og gjort et Uddrag. Vi fik paa denne Maade frem et ganske respektabelt Navn, nemlig Ptolemæus Archibald Omikron, men Fyren kom nogle Dage senere op paa Kontoret og sagde, at han hedte Peder Andersen Ormhullet, og han var til og med ganske fornærmet.

Der er sørgeligt, at Folk skal have saa liden Forstand og vise saa liden Omtanke og paaføre Medmennesker, der har Plager nok iforveien, saamange Lidelser bare for den idiotiske Vane at kradse sit Navn med nogle Streger istedetfor at skrive det med læselige Bogstaver. Da vilde det have været tusen Gange bedre, om man havde beholdt de gamle Bomærker, saa kunde man ialfald ved et godt Leksikon have regnet ud, hvem vedkommende Forfatter var. Nu er det, som sagt, ofte aldeles umuligt.

Derfor slutter vi, som vi begyndte: Skriv eders Navne tydeligt, Godtfolk! I behøver ikke at frygte for, at vi skal efterskrive dem.

Et Blik paa Kartet viser, at Korea ligger næsten ligedan mellem Kina og Japan som den skandinaviske Halvø ligger mellem Rusland og England. De to østlige Stormagter vil begge have dette Land i sin Besiddelse som et Skjold mod det andet. Korea selv er, skjønt det tæller 8 a 10 Millioner Indbyggere, værgeløst, fordi det ikke har noget ordnet Forsvarsvæsen. Derfor kan Kineserne og Japaneserne tumle der i blodig Strid mod hinanden, og Landet vil tilfalde den, som seirer i denne Strid, eller vil i al Fald komme til at staa under Seierherrens Formynderskab. Havde Korea derimod været et vel udrustet og vel forsvaret Land, da var den nuværende Krig neppe udbrudt. Thi det havde været reisekabelt for den ene af Stormagterne at stige i Land der, dersom Folgen havde været den, at Koreas Folk med sin Krigshær havde sluttet sig til den anden af Stormagterne. Havde Korea ovenikjøbet været delt i to uenige Riger, vilde Kina have taget det vestlige og Japan det østlige og vilde derpaa være kommet i blodig Krig mod hinanden om hele Halvøens Besiddelse. Enhver Militær kan ved første Øiekast se, at den, der har Korea i sin Magt, eier et udmærket Skjold og en fortrinlig Udfaldsport mod det andet af Rigerne.

Den skandinaviske Halvø har netop den samme militære Betydning for Rusland og England, som Korea har for Kina og Japan.

Krigen i Østasien.

De hidtil forefaldne Sammenstød maa kun betragtes som mindre Skjermydsler, da det viser sig af Telegrammerne, at nogen større Troppestyrke ikke har deltaget i dem. Men det at forudse, at et Hovedslag ikke længe vil lade vente paa sig, saafremt ikke de interesserede europæiske Stormagter griber ind og faar Striden bilagt. Vi hidsætter de indløbne telegrafiske Efterretninger.

London, 8de August.

Ifølge Lloydtelegram har den kinesiske Regjering den 5te August ladet Fyrene Amping og Tokas samt Fyrtaarnene paa Den Formosa slukke.

London, 8de August.

Ifølge Telegram til Reuters Office fra Yokohama den 6te d. M. har Japaneserne i de sidste Kampe seiret paany og har erobret Seikwan. Kineserne blev slaaede og har flygtet i Retning af Koshu, Kinesernes Tab anslaaes til 500 dræbte og saarede, medens Japaneserne kun led et ubetydeligt Tab.

Japaneserne har nu besat Asan.

London, 8de August.

Meddelelsen om Japans Seir har fremkaldt stor Glæde i Tokio og forhøiet Krigsstemningen.

Mikadoen har udstedt et Dekret, der tillader Kineserne at forblive i Japan, hvis de forholder sig rolige.

Der gaar Rygte om, at en japanesisk Flaade skal have lidt Nederlag. Enkelthederne savnes imidlertid.

London, 8de August.

Reuters Offices Meddelelse fra Yokohama om, at der skulde have fundet et nyt Søslag Sted, hvor den japanesiske Flaade skulde have lidt et Nederlag, har ikke bekræftet sig. Den japanesiske Legation i London har ingen Meddelelse modtaget herom.

Dødsfald. Lensmand i Flesberg P. C. Rotter er den 6te August afgaaet ved Døden, 65 Aar gammel. Den Afdøde, som flere Gange har været Valgmand og sidst var blandt de moderate Venstremænd for Buskerud var en baade i sin Valgbygd og i Amtet meget anseet Mand. Han var blandt dem, der deltog i Stiftelsen af Centrum.

Forudsenhederne er saa forskjellige. Idet tre Herrer Onsdag Aften stod i Samtale ude paa Ankertorvet, kommer en tarvelig antrukken Person bort til dem og siger: „Ursäkta! Herrarne skulle vel inte hafva en tjugafem Öre tilöfvers. Jag skulle ut og spela Kort, och jag har ingonting alls til Insatsen." Nei, ingen havde 25 Øre. En Herre, som gik forbi, fik det samme Spørgsmaal. „Jo," svarer denne, „vil du blive med hjem; jeg bor i Møllergaden No. 19 (Nummeret paa Politistationen). Ja, Svensken fulgte med; men dersom han blev med helt „hjem," saa er det at befrygte, at han selv blev „Insatsen."

Gladstone har for kort Tid siden af en amerikansk Komite modtaget en smigrende Indbydelse til at gjæste de Forenede Stater. Under Henvisning til sine Dines tvivlsomme Tilstand og til den forestaaende Efter-Operation har den gamle Statsmand i en i de hjerteligste Udtryk affattet Skrivelse meddelt den amerikanske Komite, at han ikke ser sig istand til at modtage den ærefulde Indbydelse.

I **Algier** har i den sidste Tid de indfødte flere Gange angrebet Jernbanetogene og forsøgt at standse dem. Grunden til denne mindre lovlige Indskriden er den, at Gnister fra Lokomotiverne har stukket Ild paa Markerne og ødelagt Høsten.

Et Lovforslag mod Aager er nylig forelagt den italienske Nationalforsamling. Lovforslaget forbyder at udlaane Penge til mere end 8 Procent og i Handelsforretninger til mere en 10 Procent. Enhver mod denne Bestemmelse stridende Overenskomst er ugyldig. Det samme gjælder om alle Afgjørelser, der har det Øiemed, at skjule høiere Renter.

Hvori bestaar Forskjellen?

Alle Partier og Grupper henvender sig til Gaardbrugerne med indstændig Bøn om at „redde Landet". Men der er en saare væsentlig Forskjel:

Følger Gaardbrugerne de moderates og de konservatives Opfordring, da vil de ogsaa i Fremtiden, ligesom nu, kunne tage Landets Skjæbne i sin Haand.

Følger de derimod de radikales Opfordring, da vil de ved de nuværende Valg have „reddet Landet" for sidste Gang. Senere kan man godt undvære dem. Thi under den almindelige Stemmeret for Mænd udgjør de mindre end Fjerdparten af de Stemmeberettigede.

Ildebrand i Kjøbenhavn. Fra Kjøbenhavn telegraferes den 9de Aug:

Ved Midnatstid udbrød der Ild i det store Maskinværksted paa Burmeister & Wains Skibsværft paa Refshalesen ved Kjøbenhavns Rhed. Ilden omspændte hurtig hele Værkstedskomplexet, som med Maskiner, Oplag af Taugværk og finere Træsorter nedbrændte i Løbet af 4 Timer. Skaden er meget stor. Skibene der var under Bygning, truedes, og en nærliggende Damper „Knuthenborg" blev antændt, men reddedes. Branden frembød et alvorligt Skue og saaes over hele Byen. Driften maa forelobig for en stor Del indstilles.

Jordskjælv. Ifølge Telegram fra Rom har der Onsdag i Byen Aci Reale paa Sicilien ved Foden af Ætna og omliggende Distrikt fundet et Jordskjælv Sted. Flere Personer er blevne dræbte og saarede. Nogle Huse og Kirker er styrtede sammen.

Nyt Komplot. Ifølge Telegram fra Paris har Præfekten i Laurent faaet Kundskab om, at der existerer et Komplot med det Formaal at sprænge Præfekturet i Luften, i hvilken Anledning de fornødne Forholdsregler er trufne. En Italiener ved Navn Sarethi er bleven arresteret i Marseille, da man fandt ham i Besiddelse af flere Dynamitpatroner. Sarethi kom fra Amerika og skulde til Italien. Man antager, at han har havt til Hensigt at begaa et Attentat.

Lynnedslag. Paa en Gaard ca 15 Kilometer fra Haugesund slog Lynet ned i Mandags og rammede Gaardsgutten, der dræbtes paa Stedet. Veiret paa disse Kanter har den foregaaende Del af Sommeren været meget tørt, men slog nu om. Mandag gik der da voldsomme Regnskyl tildels med Tordenbyger over hele Vestlandet.

Præsidentmorderen Caserio er dømt til Døden. Hans Henrettelse skal foregaa inden 15de ds.

Grækenland er fallit. Regjeringen har villet, at det lille Land, hvis naturlige Hjelpekilder langtfra er blevne udnyttede paa en fornuftig Maade, skulde spille Storkar, og som Følge heraf har Udgifterne hvert Aar betydeligt overskredet Indtægterne. Nu staar Landet paa Randen af en Statsbankerot. Regjeringen har, ligesom en anden Konkursmand, tilbudt Akkord, men Forslaget forkastedes af Kreditorerne. Nu skal de interesserede Stater enes om fælles Optræden ligeoverfor Fallenten.

Udnævnelser: Den 9de August: Dr.phil. Alf Torp til Professor i Sanskrit og sammenlignede Sprogvidenskab.

„Concordia" (alias „Løven") med sit Annex Palæhaven er nu Gjenstand for adskillig Diskussion i Kristianiapressen. Et Blad kræver, at Politiet skal lukke den berygtede Bule, der er en Skandale for et af Hovedstadens mest i øinefaldende Strøg. En saadan Forholdsregel vil udentvil hjælpe meget og maaske en Tid lang gjøre Palæhaven mindre søgt af en vis Klasse Mennesker. Men i Længden vil vist denne Haves fortrinlige Beliggenhed ved Havnen bevirke, at den atter hævder sit Ry som et Hovedkvarter for de Kvinder, der driver sin særegne Mission blandt Sjømænd og Bryggearbeidere. Ved „Concordias" Fjernelse undgaar man dog i al Fald at blive Vidne til den mest iøinefaldende Del af Tafiken.

Kolera.

Indberetning fra Generalkonsulen i Amsterdam af 6te ds.

Ifølge en fra Sanitetsinspektøren i Limburg modtagen Skrivelse er der i Maastricht siden 29de f. M. indtruffet ialt 40 Tilfælde af asiatisk Kolera med 18 Dødsfald.

I Dordrecht og Harlem er derhos indtruffet 1 Tilfælde af samme Sygdom paa hvert Sted.

Kolera synes saaledes at vinde nogen Udbredelse her i Landet. Dog er den aldeles overveiende Flerhed af Tilfælde indtruffet paa Steder, som ikke har direkte Kommunikation med Norge.

*

London, 9de Aug. (N. T.-B.)

Ved en i Anledning af et ombord paa Damskibet „Balmore" indtruffet mistænkeligt Dødsfald og flere Sygdomstilfælde foretagen bakteriologisk Undersøgelse er asiatisk Kolera konstateret hos 4 af de Syge.

Kongen kom tonsdags tilbage til Stockholm fra Drottningholm. Torsdag Aften reiste han til Herrljunga for at inspicere Felttjenesteøvelserne i Vestergøtland. Derefter agter han at foretage sig en Tur til Göteborg og Skaane.

Statsminister Gram er afreist til Schweitz, hvor han agter at tilbringe en Tid.

Distriktsforsamlingen for Søndre Bergenhus Amt er berammet til 28de September.

Konstitution. Overlæge for det civile Veterinærvæsen O. O. Malm er konstitueret som Direktør for det civile Veterinærvæsen.

Afsked. Sognepræst ved Jakobs Menighed O. L. Domaas fra 15te Oktober, og Kaldskapellan i Lyngdal E. M. Bjørnstad.

Ud af Livet.

Af L—n.

Det var nylig en Dag, jeg kom over Sofienberg Kirkegaard, og da jeg var varm og træt, satte jeg mig paa en Bænk i Skyggen for at hvile. — Der sad en Kone lige ved Siden, og holdt Hænderne stille foldet over en stor Pakke. Hun var overmaade fattigt klædt, og hele hendes Ydre tolkede Mangel og Forsagelse af enhver Art. Et tungt Suk og et: „Aa ja, jasan," kom langsomt over hendes Læber, det lød haabløst, næsten fortvivlet, og jeg bemærkede idet samme to store Taarer, der rullede nedad den afmagrede Kind.

Jeg flyttede mig nærmere.

„Hvad feiler Dem?" spurgte jeg. Er De syg?"

Hun saa paa mig, som vaagnede hun af en Drøm. Det lod næsten til, at hun ikke havde bemærket mig, saa optagen var hun med sig selv. „Aa nei, syg er jeg ikke — men det kan være noget, som mest er liksaa ondt. — Det nytter ikke at snakke om mine Sorger. De kan jo ikke hjælpe mig."

„Det kan jeg kanske ikke — — — men lidt Venlighed gjør ogsaa godt. Hvad er det som er i Veien gode Kone?" spurgte jeg indtrængende.

Hun betragtede mig først lidt mistroisk, men da mit Ydre formodentlig tiltalte hende, svarede hun strax aabenhjertig:

„Aa, snille Dere da, jeg har en Mand, som drikker."

Jeg havde nær svaret: ikke andet, for det er jo desværre saa almindelig. „Er han saa rent ilde?" sagde jeg. „Aa ja," svarede hun tonløst, „han arbeider saa godt som ikke, det kan være i Riftevis det — den meste Tid gaar han paa Fylla — og jeg sidder hjemme med fire Unger."

„Det er da ilde det! hvad er Deres Mand?"

„Mekanisk Arbeider. Han er flink naar han er ædru og bare vil — men det hænder sjelden. Naar han har gaaet i Byen ugevis, saa blir han gjerne syg efterpaa og da aarker han ingenting. Han har ofte gode Poster, men det er bare en Rift, for han passer aldrig paa. Ret som det er, gaar han af Arbeidet, og saa mister han Posten sin. — Aa ja san — det er saa slemt saa."

Hun svælgede Graaden.

„Men hvad lever de saa af?"

„Det er mig som maa stræve saa langt jeg aarker. Jeg tar imod Vask og fransk Strygning. Jeg var just nu borte hos en Frue med noget fin Vask, men traf ingen hjemme" — hun saa ned paa Pakken, der hvilede i Fanget og sukkede tungt — „det er ondt for mig det, jeg skulde havt lidt Penge til Kvelden — hm. — jeg har ikke mere at laane paa heller, alt hvad vi eiede fra vore bedre Dage, er gaat til Pantelaaneren."

Jeg fæstede mig ved Ordet: „bedre Dage." „De har altsaa ikke havt det saa slemt bestandig?" spurgte jeg.

„Aa, nei, de første Par Aar vi var gifte, var det bedre. — Jacob drak nok da ogsaa og holdt Blaamandag, men de øvrige Dage i Ugen arbeidede han og tjente bra Penge. Jeg havde mange gode Ting jeg havde samlet den Tid jeg tjente i fine Huse og vi havde et rigtig pent Hus; men siden er det gaat tilbage Aar for Aar."

„Hvor længe har De været gift?"

„10 Aar."

Jeg saa paa hende, Synet af den afmagrede, forgræmmede Skikkelse kunde røre en Sten.

„Det er da rigtig tungt," sagde jeg, „en Mand, der ikke sørger bedre for sin Familie skulde sættes paa Mangelsgaarden."

Det gav et Sæt i hende, hun flyttede sig nærmere og hendes klamme, visne Fingre omfattede min Haand. „Aa nei da," „raabte hun i en hjerteskjærende Tone," sig ikke det. Jeg har engang lovet at dele gode og onde Dage med ham og det vil jeg trolig holde. — Jeg holder lige meget af ham som før og jeg kunde ikke taale, han skulde komme fra mig. — Naar jeg holder ud og bærer over med ham, saa tænker jeg mange Gange at Vorherre nok kan gjøre en Forandring. Der er saa mangen falden Mand, der reiser sig, men da maa han bli hos mig."

Jeg hørte paa hende med Undren og tænkte, at denne Kone, i al sin Nød og Fattigdom, dog havde et vakkert Blik paa Livet. Jeg fandt at hun besad en ualmindelig Dannelse, og vistnok havde seet bedre Dage. Jeg fik Lyst til at spørge hende ud om hendes Fortid, men hun kom mig i Forkjøbet.

„De maa vide, jeg er fra Landsbygden," sa hun, „jeg er saa godt som opdragen i en Præstegaard og der lærer én at se Livet anderledes end her i Byen.— Men, jeg snakker saa meget, jeg pleier ikke gjøre det; men De ser saa snil og deltagendes ud."

„Er Deres Mand slem mod Dem, naar han er fuld?"

„Nei — Jacob er snil han — han har et godt Gemyt — jeg sier aldrig noget ondt til ham heller, og saa gaar han gjerne stille hen og lægger sig. Vi holder ikke Leven, som saa mange andre."

„Det er da enda godt."

„Jeg har ellers tænkt paa en Udvei," sagde hun om lidt. — —

„Naa da?"

„Jo, jeg skal si Dem, her i Kristiania er et farligt Sted, fuldt af Fyllesjapper og Kammerater, som det næsten ikke er Raad at komme undaf. Det har hændt sig, at Manden min, har gaat fra mig om Morgenen for at arbeide, men saa er han ikke kommen længer end ned i Storgata, hvor han har truffet en Kammerat, for der er altid nogle af dem som gaar i Byen, og saa har de skaaret afsted paa Bolaget eller en oganden Restauration, det blet Skoft den Dagen og kanske flere. — Idag ved jeg slet ikke hvor Manden min er, han har ikke været hjemme til Middagen. Nei, kunde vi komme ganske væk til en af Smaastederne, tror jeg det vil bli bedre. Jeg har nu skrevet til Bror til'n Jacob, der er Maskinmester ved en stor Fabrik i Arendal og en ordentlig betroet Mand, om ikke han kunde skaffe Broren derbort."

„Ja, det vilde vist være bedre. Jeg tror De har Ret, at her er flere Fristelser i en stor By."

„Ja, det er sikkert det."

Hun reiste sig for at gaa.

„Jeg faar nok gaa — kanske Jacob kan være kommen hjem nu."

Hun saa urolig og bekymret ud. „Det har været som en Hvile, den Stund, jeg har siddet her og talt med Dem."

Ogsaa jeg reiste mig og vi fulgtes ud Kirkegaarden — her skiltes vore Veie.

„Hvor bor De?" spurgte jeg.

Kongelig Kommission. Professor Dr. O. Plato u er udnævnt til Formand i den Kommission, der skal udarbeide Forslag til Lov ang. uansvarlige Erhvervsselskaber m. v. og Assurancedirektør S. A. Poulssen til Medlem af samme.

Stemmeret i Kommunen. Vi diskuterer ikke med „17de Mai" for at overbevise Bladet; thi efter dets Mening er det bare rigtigt, at de, der ingen direkte Skat betaler til Kommunen eller kun betaler 1 Krones Penge, regjerer over altsammen. Derimod vil vi konstatere, at Bladet selv indrømmer, at i flere Byer — og vel ogsaa i adskillige Hereder — vil almindelig Stemmeret bringe dem, der ingen Skat betaler, selv ikke det mindste Beløb i Øre, i Flertal blandt Vælgerne. At i særdeles mange Landsbygder Skatteyderne, naar alle, baade smaa og store, tages med, er i Flertal blandt de vorne Mænd, er noget enhver ved. Men man faar tage Hensyn til det hele Land eller ogsaa give særskilte Love for særskilte Strøg. Det maa desuden indrømmes, at det ved en Skatteforhøielse af, lad os sige 50 pCt., er en større Sag for dem, der betaler en klækkelig Skat, at faa sine Ydelser forøgede fra 20 til 30 Kroner, eller fra 50 til 75, end det er for „de smaa" at faa sine forøgede fra 50 til 75 Øre eller fra 1 Krone til 1.50. Dette vil enhver Gaardbruger, og enhver mindre Næringsdrivende i Byerne, kunne oplyse om.

Et Bygverk af Naturen.

Paa Nordsiden af Malangen, en Fjord ca. 4 Mil søndenfor Tromsø, løber ud en Elv, Oterelven kaldet. Den er ikke lang, neppe 1⅛ Mil, men den fører en Vandmasse omtrent som Akerselven. Oppe paa Fjeldet har den et roligt, bugtet Løb. Men idet den forlader Sletfjeldet, naar den en brat, flere hundrede Fod høi Li, der gaar næsten lige til Sjøen, og her kan den boltre sig, især i Flomtiden.

Lien bestaar af en kompakt Fjeldmasse. Alligevel har Elven i Tidernes Løb gravet sig ned i Fjeldet, saa at dens Leie nu ligger over 100 Fod dybt. Nede i denne Kløft danner den Fossefald paa Fossefald. Fjeldvæggen paa begge Sider gaar lodret ned til Elveleiet og er glat som en Jernplade.

Midt i Lien ligger en af Naturen bygget Bro henover Elven. Nedenfra ser den ud som en Hvælvbro. Her har Elven, da den første Gang søgte til Havet, boret sig ind under Fjeldmassen og ladet en ca. 10 Fod tyk Remse blive staaende tilbage.

Broen er 8—10 Fod bred. Den har saaledes tilstrækkelig Bredde baade for Kjørende og Gaaende, men den er alligevel ikke at anbefale Folk, der lider af Svimmelhed. Duren fra Elven nedenunder er saa stærk, at den aldeles overdøver den menneskelige Stemme, og i Flomtiden er Broen indhyllet i et saa tæt Yr af Vanddamp, at man ikke ser fra den ene Elvebred til den anden. Mange har under saadanne Omstændigheder maattet give Afkald paa at benytte den.

Ulykkestilfælde. Onsdag Eftermiddag druknede 2 Søskende, en Gut, 13 Aar gammel, og en Jente, 11 Aar gammel, tilhørende Skomager Mathis Andersen hersteds, i Vefsenelven, skriver Nordl. Folkebl. for 3dje ds. De havde været oppe ved det vel ¼ Mil herfra beliggende Næs Sagbrug for at hente Ved. Paa Hjemturen er da Ulykken skeet, næsten lige ved Sagbruget. Antagelig har Baaden stødt mod en Sten, hvorved Jenten, som sad oppe paa Farmen, maa være faldt i Vandet. Broderen har da vistnok forsøgt at berge hende, og herunder er begge bortkomne. Baaden fandtes ilanddrevet, halvfyldt med Vand. Fra Sagbruget havde man set, at der var noget Ugreie ved Baaden, men man synes ikke at have tænkt sig, at nogen Ulykke var paafærde.

Guttens Lig gjenfandtes nogle Timer efter Ulykken, Søsterens igaaraftes.

Autorisation. Kand. med C. A. Looft er indtil videre autoriseret som Bestyrer af Rosenbergs Sindssygeasyl.

Kopperne. Generalkonsulatet i Amsterdam indberetter under 4de ds., at der i Rotterdam skal være indtruffet 5 Koppetilfælde i sidste og 3 i næstsidste Uge mod i de foregaaende 14 Dage 20 Tilfælde.

Elefantbestanden i Fare. Et engelsk Koloniblad meddeler at i Sydafrika er der Fare for, at Elefanterne fuldstændig skal udø. Alene fra Tete og Zumbo gaar der 3000 Jægere paa Elefantjagt i Gebeterne, der ligger nord for Zambesi, og dræber Elefanter uden Hensyn til Dyrenes Alder. Bladet mener, at Elefanten kun kan vedblive at existere i Afrika, naar de Magter, der har Besiddelser i Sydafrika, bestemmer, at ingen Elefanttand under 10 Pund maa blive udført. Derved vilde de indfødte snart blive tvungne til ikke at dræbe unge Elefanter.

Lynnedslag. Natten til 6te August rasede et ualmindelig voldsomt Tordenveir i Skogn og Levanger. Lynilden slog ned i Søgaden i Byen, splintrede en Flagstang og tangerte en Sobod, som dog ikke derved led nogen nævneværdig Skade. — Regnet, som overst i Bygden var blandet med Hagl, har tildels bevirket, at Agrene har lagt sig. De antages dog at ville reise sig igjen ialfald paa de Steder, hvor Grøden ikke staar for tyk.

Redaktør Berentsen holder politisk Foredrag paa Gaarden Gunnerud i Røken imorgen (Søndag) Kl. 5 Eftermiddag.

Belstaaende Tigger. I Kraakstad anholdtes i Lørdags en Person for Betleri. Ved nærmere Undersøgelse af Manden fandtes han i Besiddelse af henimod 1700 Kroner i kontante Penge — Guld, Sølv og Kobber — hvoraf han angav at have samlet det meste ved Betleri.

Fra Sjøen.

Bergen 10/8 (H. O. T. B.)

Iforgaars fandtes ved Berli i Nordfjord en Flaske med en Seddel i, af følgende Indhold:

1ste Juli Dampsk. „Adam" passerer 50 gr. n. Br. 9⅛ s. Længde idag Kl. 12 synkefærdig, læk i Bunden.

„Strand, Kaptein."

Dødsfald.

Bergen 10/8 (H. O. T. B.)

„Bergens Tidendes" Redaktør, Olaf Lofthus, afgik imorges ved Døden efter længere Tids Sygelighed 47 Aar gammel.

Jernbaneuheld. Paa Sydbanen overkjørtes Tisdag Morgen fire Kjør, der var komne ind paa Banelegemet. De blev alle dræbte og de tre af dem aldeles reven i Stumper og Stykker. Stoppevognen løb af Skinnerne, idet den sled sig løs fra Toget, og borede sig dybt ned i Banevolden. Den blev saa beskadiget, at den ikke mere kunde benyttes paa Reisen. Uheldet forsinkede Toget 4½ Time.

„Undine." Dette er Navnet paa et nyt Baskeapparat, som nylig er kommen i Handelen. Af alle de Baskeapparater, som existerer, er „Undine" nok det mest fuldkomne, og der synes ikke at være Tvivl om, at naar det bliver kjendt, vil det distancere alle sine Forgjængere. Dets Fordele er: Tøiet slides ikke det ringeste under Baskningen, da enhver Gnidning undgaaes; en halvvoxen Pige kan udføre Arbeidet, der hverken kræver Anstrengelse eller Undervisning; en hel Families Skiddentøi kan renses paa nogle faa Minutter; Prisen er særdeles billig, nemlig kun 6 Kr.

I Tyskland, hvor Apparatet i nogen Tid har været i Brug, har det vundet almindelig Anerkjendelse, og flere Blade, deriblandt „Das kleine Journal" og Kreutz-Zeitung" omtaler det i rosende Udtryk. „Eidsvolds" Redaktion har overværet en Prøvevaskning med Apparatet og kan bevidne, at Rosen ikke er overdreven.

„Undine" faaes hos DHrr. Diesęth & Amble, Kirkegaden 30. Fuldstændig Brugsanvisning medfølger.

Et ganske eiendommeligt Ulykkestilfælde hændte forrige Lørdag paa Onsø Præstegaard. En ca. 22aarig Søn af Forpagteren var beskjæftiget med at longere en Unghest, da denne paa en eller anden Maade blev for voldsom og sik revet ham overende. Han faldt paa Ryggen og blev liggende uden at kunne røre sig, medens Hesten løb til Stalden. Da Folk kom til og fik ham bragt i Hus, kunde han fremdeles ikke røre et Lem, medens han var ved fuld Bevidsthed og havde Talens fulde Brug. Læge blev strax hentet fra Byen, og det viste sig da, at Lammelsen skyldtes en Blødning paa Rygraden, ikke mere end akkurat saa langt nede, at Aandedrætsnerven er uberørt. Havde Stødet truffet ganske ubetydelig høiere op, vilde Døden strax være indtraadt. Som han nu ligger, er Hovedet fuldstændig klart, medens han nedenfor Halsen er fuldstændig ufølsom, saa han ikke mærker, om man stikker ham med Naale, og ude af Stand til at bevæge noget Lem.

Tilstanden i Tirsdag var endnu uforandret, men der er dog Haab om, at han kan komme sig, skriver Fr.stad Tilskuer.

Urtima (extraordinær) Riksdag. Aftonbladet for Torsdag skriver: Det forlyder, at Spørgsmaalet om urtima Riksdag idag skal have været fore i Statsraadet, hvor Meningerne skal have været forskjellige angaaende Hensigtsmæssigheden af en saadan. Statsministeren skal ikke være for, at urtima Riksdag sammenkaldes nu. Stockholms Dagblad skriver: Under den nu paagaaende livlige Agitation for Toldforhøielse er der ogsaa opstaaet Spørgsmaal om urtima Riksdag. Rygtet har til og med villet vide, at Sammenkaldelse af saadan Riksdag skulde blive besluttet i Statsraadet idag. Rygtet er imidlertid ikke sandt. | Spørgsmaalet har uden Tvil været paa Tale inden Regjeringen, men formodentlig er man der blevet enige om, at det burde bortfalde.

Aarsudsigterne er meget lovende overalt, skriver Opl. Avis. I Ringsaker er man paa de fleste Steder færdig med Slaatten; i Aasbygderne er derimod endnu meget Hø ude. Overalt faar man en stor Mængde, paa sine Steder mere end det dobbelte af ifjor. Poteterne staar aldeles udmærket, og ingensteds har endnu nogen Nattekulde angrebet dem, hvilket ikke har været saa sjelden ellers om Aarene ved disse Tider i Aasbygden. Hvis intet Uheld indtræffer herefter, blir der et sandt Kronaar, noget, som for rigtig manges Vedkommende ogsaa kan trænges.

Tilpas. Trods gjentagende Advarsler lægger Folk med Værdisager og Penge sig til at sove ude. Nat til Torsdag havde en Handelskarl lagt sig nede paa Bazarhallen ved Nytorvet til at sove. Da han vaagnede, var selvfølgelig hans Lommer, tomte. En stakkels Vognmand, der samme Nat havde lagt sig paa en Tomt i Bredgaden, blev fratjaalet en Pengepung med 15 Kr. samt et Sølv Lommeuhr.

Ikke nok med at vedkommende bliver rensет for hvad de har paa sig; ved sin Uvorrenhed leder de tillige Folk i Fristelse.

Handelsesterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Denne Artikel holder sig fortvarende rolig og fast. Risdepechen melder høiere Notering for Artiklen dersteds, hvorimod Prisen i Santos er lidt lavere. Det amerikanske Marked holder uforandret Notering, hvorimod Kaffe paa Londonnermarkedet noteres ½ a 1 Shilling høiere. Her paa Pladsen er Priserne uforandrede.

Sukker holder sig i fast og tildels stigende Tendens paa det udenlandske Marked.

Korn. Denne Artikel noteres ved Ugens Slutning høiere for saavel Rug, som for Hvede. —

Som en Mærkelighed kan nævnes, at Mais nu staar høiere noteret end Hvede. — Grunden dertil skal være at Maismarkerne i Amerika skal have lidt Skade af den herskende stærke Hede. — Der blev hertil importeret i de sidste otte Dage kun 4900 Hl. Rug.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger Do.	„	9.00—00.00
Russisk Byg	„	7.50—00.00
Victoria Erter	„	20.00—22.00
Smaa „	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Hængt. Chicagoborgermesteren Harrisons Mørder Prendergast er ifølge de sidst hertil ankomne amerikanske Blade bleven hængt den 13de Juli. Retssagen har været ret interessant for Folk, som har havt tilstrækkelig Tid til at holde Tankerne samlede om de mange Krumspring, der er gjort for at bevise, at Prendergast var sindssyg; et Resultat, hvortil dog hverken Lagerne eller Juryen kom.

Prendergast havde mærkelig nok haabet paa at blive benaadet; alligevel viste han, da han fik at vide, at hans sidste Time var kommen, megen Fatning og overraskede derved Fængslets Funktionærer, der havde ventet at se ham ganske nedbrudt før Exekutionen.

Han havde tænkt sig at holde en Tale; det blev der imidlertid intet af. I sidste Øieblik slog han Kors for sig og lod derpaa rolig Bøblen gjøre sin Pligt. Et Par hundrede Mennesker overvar Henrettelsen.

Bekjendtgjørelser.

Fredlysning.

Al ulovlig Jagt forbydes paa efternævnte Eiendomme i Vestby Herred og vil enhver Overtrædelse heraf strengt blive paatalt.

Nordby, Grøstad, Østby, Sundby nordre, Sundby søndre, Sønsteby, To søndre, To nordre, Grønlund søndre, Grønlund nordre, og To nedre, Borgen nordre, Borgen søndre, Aalerud søndre, og Aalerud nordre, Røddahl østre og Røddahl vestre og Dehli.

Vestby ⅜ 1894.

Karl J. Olsen, Julius Sundby, Johannes Aalerud, Even Aalerud, Olaus Borgen, Hans Grønlund, Sofus Borgen, Johannes Grønlund, Emilie Sundby, Fr. H. Erlandsen, Samuel To Johannes Røddahl, Anton To, Julius Røddahl, Bernt Sønsteby.

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Bazaren 4 mod Storgaden. **S. Almløf,** Bazaren 4 mod Storgaden.

Skrædder,

(Bazaren 4, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

„Paa Rodelokken."

Jeg tog min Portemonnæ.

„Jeg hørte De sagde, at De ikke havde faat Penge for Vasken i Aften og jeg vil gjerne by Dem en ubetydelig Hjælp i Deres Forlegenhed — jeg sidder ikke selv meget godt i det, men saa vidt har jeg jo altid."

Jeg rakte hende lidt Smaamynt.

„Aa Gud inderlig velsigne Dem," sa hun glad, „jeg har aldrig bedt om noget, og jeg vil gjerne betale Dem igjen, naar jeg faar for Vasken."

„Nei, det er ikke min Mening."

„Men hvor bor De?"

Jeg opgav min Adresse.

„Kanske De kunde have Lyst til at tale med mig, men de Par Kroners Penge vil jeg ikke ha igjen."

„Aa, jo da, men Tak skal De ha' saalænge. — Adios da Di."

„Farvel. Gid De maa faa det bedre."

* * *

Omtrent 14 Dage efter, en Middag, mens jeg hvilede lidt, blev der ringet paa Entreklokken, jeg stod op og gik ud for at aabne. Der udenfor Døren stod en liden fattigt klædt Pige med en mindre Gut ved Haanden. Børnene saa ynkelig blege og daarlige ud. De nævnede mit Navn og sagde, at de var sendt fra „Mama."

Jeg bad dem komme indenfor og Pigen viklede noget Smaamynt ud af et Papir og sa:

„Jeg skulde hilse fra Mama og takke for Laanet, hun har faaet Penge nu."

„Det var altsaa din Mor, jeg traf paa Sofienberg Kirkegaard?" spurgte jeg behagelig overrasket ved at det virkelig havde været Konens Mening at betale tilbage.

„Hvordan har Dere det nu?"

„Bra. — Jeg skulde si, at vi skal reise til Arendal i næste Uge. — Onkel har skaffet Papa Plads derborte, og han har sendt os Reisepenge."

„Naa, det var jo godt."

„Ja, sagde Barnet, „Mama sier, at Papa vil bli snillere derborte."

„Er han ikke snil her ogsaa da Barnet mit?"

Hun svarede ikke, men saa forlegen og sky ned mod Gulvet.

Barnets hele forsømte og forkomne Ydre rørte mig dybt.

„Jeg vil ikke ha disse Penge igjen," sa jeg „du og din lille Bror der, kan dele dem."

„Nei," sagde Barnet i en livlig Tone, „vi vil gi' dem til Mama."

Hun neiede og rakte mig Haanden til Tak og sagde til Broderen, at han ogsaa maatte takke, og saa gik hun atter bort til sit noisomme Hjem, ledende den lille ved Haanden.

„Ja, en forfærdelig Nat. Den ene af Herrerne var gjennemvaad", sagde Barnepigen; „hun maatte tænde op i Kaminen," tilsøkede Gjertrud ivrig og kastede for første Gang et Blik paa sin Moder, som rystede paa Hovedet med fortørnet Mine.

Hvad havde hun nu gjort? Nu havde hun sikkert sagt noget rent galt. Hun var forbudt at tale om deres Logerende; Moderens blege Ansigt og aandsfraværende Blik gik hende lige til Hjertet og gjorde hende meget forfærdet.

„Mrs. Carpew, jeg bønfalder Dem om at lade mig se denne Herre," sagde Sibyl med foldede Hænder og en Stemme, som bevægede begge hendes Tilhørere, saa alvorlig og rørende var den. „Han er maaske ikke den, jeg tror, men hvis han er, vilde jeg ofre min halve Formue for atter at se hans Ansigt og blive istand til at hjælpe ham i hans Elendighed. De og Deres Mand skal ikke tabe noget ved at vise mig denne Tjeneste. I skal heller vinde. De ved, at jeg er rig, og De kan vide, jeg ser ikke paa Penge, naar det gjælder denne Sag. Jeg er overbevist om, at denne Herre er en Slægtning af mig, en, som jeg elskede høit for lang Tid siden, — før Lord Dunluce friede til mig. Jeg fortæller Dem alt. Jeg vil ikke skjule noget for Dem eller Deres Datter, — jeg ser, at hun har Medlidenhenhed med mig!

„Ja, det har jeg," afbrød Gjertrud hende.

„Jeg tror ikke, De kan andet end være barmhjertig, Mrs. Carpew! Lad mig blot se ham i nogle

Før Klokken slog tre sad Mrs. Carpew og Gjertrud i Dagligstuen, beskjæftiget med et Haandarbeide, og forsøgte at se ud, som om de pleiede at sidde der hver Eftermiddag. Sara havde faaet Ordre til at bringe Theen ind og blev paalagt at opføre sig med mere Værdighed, end hun ialmindelighed gjorde ligeoverfor Bøndernes Koner.

„Tænk, om hun ikke skulde komme efter alt vort Besvær," sagde Gjertrud, som saa henad Veien fra sit Sæde i Karnapvinduet.

„Jeg kan ikke tænke mig, at hun skulde opføre sig saa simpelt," svarede hendes Moder.

„Aa, jeg ved ikke — nei, der kommer hun! Jeg kan se de nydelige, graa Ponyer. Jeg gad vide, om Sara er nedenunder?"

Gjertrud løb ned i Kjøkkenet for at forvisse sig derom. Ja, Sara var der, iført Søndagskjole, rent Forklæde og hvid Kappe. Thebrættet stod færdigt paa Kjøkkenbordet.

„Hun kommer, Sara, skynd dig," raabte Gjertrud, som derpaa sprang tilbage til Stuen og atter tog sit Arbeide.

„Lady Dunluce, meldte Pigen. — Hvor smuk, hvor gracios i alle sine Bevægelser, og hvor tarvelig klædt var hun ikke! Gjertrud undrede sig over, at den simple, brune Klædeskjole saa saa elegant ud, thi dens eneste fremtrædende Egenskab var, at den sad som støbt om den smukke Figur. Lady Dunluce der eiede

Deerings Selvbindere.

Trods Konkurrenters Forsøg paa at overbevise Publikum om „Upaalideligheden" af vore Avertissementer og om de mange „Feil" ved Deerings Maskiner, har **Deerings Slaamaskiner** allerede dette første Aar faaet fast Fod i Norge, idet vi har solgt alle de Maskiner, vi har taget hjem, ca. 250 Stykker. Samtlige Kjøbere, som vi har talt med eller hørt fra, anser Deerings Maskiner for de ***bedste*** og ***mest letgaaende.***

Vi er forvissede om, at **Deerings Selvbindere** ikke vil vinde mindre Bifald end Slaamaskinerne. Deering fabrikerer to Slags Selvbindere, nemlig den almindelige Høibinder af Staal, af omtrent samme Konstruktion som de her i Landet før kjendte Høibindere, og desuden den lille **Pony-Selvbinder**. — I Pony-Binderen er Høibinder- og Lavbinderkonstruktionen forenet, den har nemlig Lavbinderens Evne til at kunne **skjære nær Marken**, medens den har bibeholdt Høibinderens **Binde- og Knytteapparat.** — Som bekjendt har de væsentligste Anker mod Høibindere her i Landet været, at de har sat for lang Stub, og at de har været for tunge at trække. Mod Lavbindere har vi hørt indvende, at de ikke kan behandle langt Korn, og at de ryster Kornet ud af Aksene under Behandlingen. —

Alle disse Mangler er afhjulpne ved **Pony-Selvbinderen.** Denne er derhos ca. **200 Kg. lettere** i Vægt end andre Bindere og kræver ca. **en Trediedel mindre** Trækkraft, medens den paa samme Tid har den **samme Skjærebredde.** — Pony-Selvbinderen er utvilsomt den for vort bakkede Terræn mest skikkede Selvbinder, hvorfor vi kun fører denne Sort Bindere paa Lager, men kan Ordres paa almindelige Høibindere udføres med ca. 1 Uges Varsel.

Kjøbere af Selvbindere bør ikke bestemme sig for nogen bestemt Sort, førend de har seet dem i Arbeide. Vi er villige til at prøve Pony-Selvbinderen sammen med hvilkensomhelst Konkurrent.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania.

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania.

senest tilkjendt 1ste Præmie Sølvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og dampprepareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rødfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle

endvidere

Kanit, Chilisaltpeter, Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landdistrikter.

Obs. Lageret kontrolleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

Prisenranter tilstilles paa Forlangende.

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk

med Haandvaskeapparatet

„Undine"!

Opsigtsvækkende Nyhed!

Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!

Skaaner Tøiet som intet andet!

Sparer Tid, Arbeide og Penge!

Prøvevask daglig Kl. 10—12 hos

Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.

(527)

Fra Pressen er udkommet;

Syltebog

af

Marie Blom, født Mangor.

(Særtryk af Husholdningsbog for By og Land).

Pris 50 Øre.

Faaes i enhver Boghandel samt hos Forlæggeren

P. T. Mallings Boghandel,

midlertidigt Lokale: Øvre Slotsgd. 18 & 20.

Stenkjær Skogskole.

I Annoncen vedkommende Sten-Skogskole er Aldersgrændsen for Optagelse anført til 12—30 Aar, skal være ***18—30*** Aar. (O.A.R.)

Kjøb norske Varer.

Actieselskabet

Haldens Metalvarefabrik,

Fredrikshald

leverer de bedste og billigste

Meierispand & Saaer,
Kobberkjedler,
Spyttebakker,
Lygter & Landterner,
polerede Kobberkjedler,
„ Messingkjedler.

(524).

Salt & Ferskvands-

Fiske-redskaber

i godt Udvalg og allerbilligst hos

Adolf Schjold & Co.,

Storgaden 10 B.

Landeiendomme, Bygaarde, Bytomter, Landsteder, Landstedtomter

billig tilsalgs ved

Advokaterne

Frits Kiær og Emil Roll,

Skippergaden 22, Christiania.

Norsk Fabrikat.

RYKFARVE

Forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos

Jacob Jacobsen,

Christiania.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Skolen er **fællesskole, smaaskole** og **middelskole.** Ret til at afholde **middelskoleeksamen.** Moderation for sødskende. Desuden har skolen **étaarigt middelskolekursus** for voksne elever og **toaarige gymnasier.** I de 10 Aar 1884—1893 har 295 bestaaet **middelskoleeksamen fra middelskolekurset.** Paa samme Tid har fra **gymnasierne** 293 elever bestaaet **eksamen artium,** hvoraf 107 latinartium, 186 realartium. Skolen har rummelige og lyse lokaler med gymnastiklokale og sloidsal.

Indmeldelser modtages og forespørgsler besvares pr. omgaaende.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Kontoret er i ferierne aabent hver lørdag kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Kontoret er i ferierne aabent **tirsdag** og **fredag** 1 til 2.

Latinskolen paa „Haugesminde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

en fyrstelig Formue, var mere tarvelig antrukken end en velstaaende Farmers Hustru.

„Dette er altfor snilt af Dem, Lady Dunluce," udbrød Mrs. Carpew, „min Datter og jeg glæder os over at gjøre Deres Bekjendtskab; Vi har hørt saa meget om Dem."

„De er meget venlig, og det glæder mig at se Dem og Miss Carpew" sagde Lady Dunluce høflig, derpaa tilføiede hun med et alvorligt Blik, „men jeg vil ikke andet end straks sige Dem Grunden til mit Besøg — jeg kommer for at tale med Eder om en meget alvorlig Sag."

„Det gjælder vel en Bazar." tænkte Præstefruen, „hun ønsker, at vi skal hjælpe hende med den. Det ligner netop saadanne fine Damer. De sætter alles Hænder i Bevægelse."

Mrs. Carpew var straks villig til at høre om den alvorlige Sag, hvis hun kunde bistaa Lady Dunluce, vilde det være hende en Glæde.

„Jeg vil saa gjerne spørge Dem efter en, som er mig dyrebar, og som jeg har Grund til at tro opholder sig under Deres Tag."

Mrs. Carpew for sammen. og blev ligbleg.

„Jeg ved ikke, hvad De mener."

„De forstaar ikke det Baand, der knytter mig til den stakkels syge Herre, som er er i Deres Varetægt," sagde Sibyl og saa bedende ind i Mrs. Carpews Ansigt. „Kjære vær oprigtig mod mig! Hvor længe har han været hos Dem?"

„Mrs. Carpew nølede og stammede i stor Fortvivlelse nogle uforstaaelige Ord:"

„Jeg ved virkelig ikke. Jeg kan ikke fortælle Dem noget om ham. Han er betroet til min Mands Omsorg. Han tog sig af ham af Barmhjertighed for at vise en gammel Ven en Tjeneste. Naturligvis faar vi Betaling for ham, men ikke paa langt nær saa meget, som han maatte betale et andet Sted."

„Forat gjøre en gammel Ven en Tjeneste. ja, det var hvad jeg tænkte mig. Men, tænk nu efter, Mrs. Carpew, De m a a kunde erindre, hvor længe han har været her."

„Nei, jeg kan ikke, Lady Dunluce. Det ene Aar ligner det andet her paa dette elendige Sted."

„Men, De kan vist erindre, naar en saa vigtig Begivenhed fandt Sted, som at en Fremmed kom i Logis hos Dem. Desuden har De en levende Kalender i Deres Børn, — i deres Alder vil de erindre det."

„Jeg kun huske det, Mor," udbrød Gjertrud, som nysgjerrig havde lyttet til denne Ordveksling, og som pludselig blandede sig i Samtalen uden at agte paa Moderens vrede Mine. „Det var samme Aar, som Robert blev født. Du holdt dig paa dit Værelse, og en Morgen fortalte Barnepigen mig, at her havde været en svare Støi om Natten. To Herrer var komne fra London med Nattoget, en af dem var ved sine fulde Fem, og han skulde bo her."

„Var det en stormfuld Nat?" spurgte Sibyl.

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 95. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 14de August 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Legat-Penge
udlaanes mod 1ste Prioritets Pantobligationer helst af større Beløb i Eiendomme i Christiania og nærmeste Omegn ved
Advokaterne **Bergh & Lous,**
(538) Kongens Gade 19.

Smuk Sommer- og Vinterbolig paa Landet.
Den nybyggede, særdeles vakre Eiendom **„Granhø"**, 5 Minuter udenfor Nordstrand, er tilsalgs ved undertegnede. Huset indeholder 2 rummelige, komfortable og smukt udstyrede Leiligheder; Tomten er ca. 4 Maal stor. Godt og tilstrækkeligt Vand.
Bergh & Lous,
Kongens Gd. 19.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Møbler, Speil, Senge
i godt Udvalg til rimelige Priser.
C. Thomassen,
Theatergaden 15.

Vonheims folkehöiskole
begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Stenkjær Skogskole.
I Annoncen vedkommende Sten-Skogskole er Aldersgrændsen for Optagelse anført til 12—30 Aar, skal være ***18—30*** Aar. (O.A.R.)

Fröiichs norske Husflidsskole
Ljan St. pr. Christiania.
Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (H. O.) (543)

Ny Sammensætning af Storthinget.

Ole Gabriel Ueland mødte første Gang paa Storthinget i 1833. Men allerede nogle Aar tidligere havde John Neergaard fra Romsdals Amt reist Kravet: Vælg Bønderne!

Dette Krav fæstnede sig under Uelands Ledelse. I den følgende Tid valgtes der i det hele taget et meget større Antal Gaardbrugere ind i Thinget end Tilfældet havde været i de 20 første Aar af vor Selvstændighedstid.

I Sextiaarene satte Jaabæk nyt Liv i Bevægelsen og førte den videre gjennem sine bekjendte Bondevenforeninger. Særlig i Syttiaarene blev der gjennemført en større Sparsommelighed i Statshusholdningen end nogensinde før, og det er ganske pudsigt at sammenligne den Tids Poster paa Statsbudgettet med særlig 20 og 30 Aarenes. I vor Selvstændigheds første Tid var Bevilgningerne til almengavnlige Øiemed yderst indskrænkede. Men desto større Plads paa Budgettet indtog Udgifterne til Gager og Pensioner, især naar man medregner de betydelige Sportler og andre visse Indtægter, der tilfaldt Embedsstanden. Storthingene i 70 Aarene drev maaske sin Sparsommelighed noget vidt i enkelte Retninger (ogsaa maaske ikke paaholdt nok i andre). Men i det hele udrettede de et gavnligt Værk; vi vilde ikke have staaet økonomisk saa heldigt, og vi havde ikke havt saa forholdsvis let for at bære de seneste Storthings Odselhed, om vi ikke havde været saa økonomisk i den Tid, der ligger 10 til 20 Aar tilbage.

Uheldigvis gik baade Jaabæks Sparsommelighedspolitik og de gamle Bondehøvdingers Krav: vælg Bønder, saa hemmelig i Glemmebogen under den haardnakkede Kamp mod Embedsstyret. Man valgte hvemsomhelst, naar Vedkommende bare var en ivrig og dygtig Modstander af den bureaukratiske Regjering.

Det er paa Tide at kalde det gamle Krav til Live igjen. Vi har i de sidste Aar havt Regjeringer, der ikke netop har sat sig til Hovedopgave at gjennemføre Sparsommelighed i Statshusholdningen. Men værre er det, at vi har havt Storthing, der hvert eneste Aar har bevilget mere end af Regjeringen forlangt. Det ene Aar har det bevilget mere, af Tillid til Regjeringen, det andet Aar mere, af Mistillid til Regjeringen. Enten de politiske Forhold har været saa eller saa, har det gavmilde Storthing trykket Regjeringen i Haanden en Pung, der har været betydeligt tungere end begjært. Især har de Par sidste Aar, da Hr. Ullmann har været Formand i Budgetkommiten, udmærket sig ved en vidstrakt Gavmildhed med Skatteydernes Penge. For 10 Aar siden holdt Statsbudgettet sig endnu mellem 40 og 50 Millioner. Nu er det allerede næsten halvveis mod 60 Millioner, idet sidste Budget lød paa 54,680,000 Kroner, flere Hundrede Tusinde mere end af Regjeringen forlangt.

Regner vi med til Bønderne Lensmænd, Skolelærere, Landhandlere, Underofficerer, ja selv Postmester S. Nielsen, da udgjør Bønderne langt fra Halvdelen af det nu affluttede Storthing, og holder vi os strengt til de egentlige Gaardbrugere, da sad deraf neppe flere end ca. 30 i Thinget. Intet Under derfor, at det er gaaet nok saa glat med Bevilgningerne, da de konservative Byrepræsentanter selvfølgelig, i Kraft af sit Partis Traditioner, har maattet stemme for de største Beløb, selv naar disse blev foreslaaet af Radikalernes Ledere i Thinget. Der har faktisk ikke været nogen sparsommelig Opposition af Betydning mod den radikale Intelligens's og Byrepræsentanternes sammenlagte Gavmildhed.

Vi skulde tro, at Norges Bønder maa have Følelsen af, at her er en Forandring ønskelig.

Ing. André's sidste Ballonfart. Hr. André gik atter op forrige Lørdag og kom fra Göteborg bort i Nærheden af Trolhättan, hvor han lykkelig gik ned. Dog kneb det med at faa Bistand af Folk paa Stedet, da de blev saa forskrækkede, at de efter deres egen Forklaring løb ind og „satte sig til at læse." Andre kom imidlertid til og hjalp Luftskipperen Han havde formentlig havt god Leilighed til at studere Temperatur- og andre Forhold i Skyerne. Han skildrer disse, hvis Lag han maalte til 3000 Meter, som rummende store „Grotter," der syntes helt fri for kondenseret Vand. Deres Form var stundom lig Tunneller, men vexlede uophørlig, thi Vinden, der i sin Helhed syntes ganske jevn, viste sig mellem Skyerne at være sammensat af mangfoldige smaa Hvirvler, der ofte ruskede Ballonen følelig. Den naaede ikke meget over Skyerne, og der maaltes da en Høide af 3700 Meter med en Temperatur af + 7,6 Gr. Celsius. André mener at have iagttaget Regndannelse paa Overfladen af Skylaget, hvor den imidlertid fremtraadte som Isnaale, og han fremhæver dette som Bidrag til Belysning af Hageldannelsen, der jo er et af Meteorologiens Mysterier. I Skylagets Underkant maaltes en Temperatur af + 4 Grader Celsius, medens Thermometret ved Jorden viste 17,5. Kuldefølelsen var forøvrigt langt stærkere i Skylagets nedre Parti, formodentlig paa Grund af større, Fugtighed, end høiere oppe, hvor Temperaturen som sagt var ikke saa lidet under Frysepunktet.

Ikke mødt som Vidne. En Butikdame, der, uagtet lovlig stemt, udeblev som Vidne i Meddomsretten, fik herfor 5 Kr. Mulkt.

Negtet at efterkomme Politiets Paalæg. En Bagers Hest bed engang i Mai Maaned en liden Gut i Skulderen. Politiet paalagde Bageren at forsyne Hesten med Mundkurv. Dette Paalæg lystrede han ikke. Herfor fik Bageren ifredags Mulkt i Meddomsretten.

En Person, boende oppe i et Kvistværelse i Tomtegaden, morede sig Torsdag Aften med at skyde med en Revolver ud igjennem Vinduet. Han paastod selv, at der kun havde været Krudt i Skydevaabenet, og der kom heller ingen tilskade.

To gamle Betlere, der gaar omkring i Butikker og tigger, viser tildels uforskammet Optræden mod Butikdamerne, naar de intet faar. Dette belønnede Meddomsretten med 2 Maaneders Tvangsarbeide for hver.

En 50 Aar gammel Kone, der for Drukkenskab har været indsat i „Fyllearresten," pleier at stille sig op ved Banklokaler, ved Telegrafstationen o. l. Steder for at bette. Hun blev i Meddomsretten ilagt 2 Maaneders Tvangsarbeide for at have bettet i Kreditbanken.

Død i en Jernbanekupe. En Landhandler fra Nordre Odalen var gaaet over Skoven til Eidsvold for derfra at reise videre med Toget; han døde af Slagtilfælde, ifl. „Aftenp.", paa Veien mellem Eidsvold og Minne.

FylderietsFølger. En Tomtearbeider, der Torsdag Aften var i Besøg hos en Person i Kirkegaden, blev noget længe, og derfor gik hans Hustru efter ham for i Tilfælde af, at han skulde være beruset, at ledsage ham til sit Hjem i Gravergaden. Noget beruset var han, men gik dog godt ved Siden af sin Kone, indtil de kom ned paa Toldbodbryggen. Der sprang han fra sin Ledsagerske og lige ud i Sjøen. Paa Konens Raab kom Folk strax tilstede og fik Manden op igjen, men han viste ikke Livstegn ifra sig, og en tilkaldt Læge kunde kun erklære Manden for død.

Statsskatten 1892—93. Vi henleder Læsernes Opmærksomhed paa Annoncen fra Kristiania Skatteopgedkontor om, at indbetalt Skat, der i Henhold til Ligningskommissionens Klageafgjørelser skal tilbagebetales, kan hæves paa Statsskattekontoret, Dronningensgade 15, mellem Kl. 10 og 2 Form.

Den første Benzinladning i Tankskib. Den første Benzinlast paa Tanks er nu sendt fra Point Breeze til Europa med det tyske Dampsk. „Helgoland." Benzinen føres i almindelige Oljetanker, men alle mulige Forsigtighedsregler iagttages. Under Lastningen fik saaledes ikke nogen Lov til engang at have Fyrstikker i Lommerne. Hvis dette Forsøg løber heldigt af, vil selvfølgelig ogsaa Benzin for Eftertiden blive skibet i Tanks istedenfor i Fustager.

Ny Kobbergrube. I disse Dage er der i Seljord i Telemarken opdaget en ny Kobbergrube, der skal være særdeles righoldig, og hvorfra man allerede har kunnet udslaa store Kobberstykker. Som bekjendt er Seljord et Leiested for Kobber. Der findes jo det i Aarhundreder bekjendte Gulnæs Kobberværk, ligeoverfor hvilket den nye Kobbergrube befinder sig. Vi har havt Anledning til at se smukke Prøver paa den nye Kobbergrube hos Grubeeier Nerisen, Dronningens Gade 26. Det vilde være heldigt, om den nye blev dreven for norske Penge. Hidtil har som bekjendt Udlændingerne væsentlig forstaaet at benytte sig af de Rigdomskilder, vi besidder i vore Fjelde fkr. Inuell. t

Vi havde samtidig Anledning til a bese en smuk Samling af Metal og Stenarter fra norske Leier baade i sleben og usleben Tilstand.

Saaledes af Labrador og Jaspisssten, der blandt andet benyttes meget til Bygningsmateriel, ligesaa Marmor.

Særdeles righoldige Appatitfelt og Jernleier ved Bamble m. fl. Steder er ogsaa opfundet i den sidste Tid.

Professorene Reuss, Vogt og Brøgger har udtalt sig meget anerkjendende om de fremviste Prøver.

„Det dobbelte Udenrigsstyre".

Vi har tidligere stærkt fremhævet, at som de mellemfolkelige Forhold nu er baade i Europa og over hele Verden, er der en stor Fare forbundet med hvad Gladstone kalder „et dobbelt Udenrigsstyre" tilligemed et dobbelt Sæt Gesandtskaber for Unionen.

Der opstaar nemlig let Rivninger og Uenighed, naar der er to om en Ting, selv om de to Herrer personlig er snille og fordragelige Mennesker. Fra Forretningslivet vil det være bekjendt, at intet virker sikrere opløsende paa et gammelt Kompanikab, end at de to Kompagnoer har hver sine Agenter og hver sine Raadgivere paa udenlandske Markeder. Dette maa nødvendigvis bringe dem til at se forskjelligt paa en Mængde Forhold, og dersom begge Herrer har Tillid til hver sine Befuldmægtigede, bliver det snart sagt en Pligt for dem at være uenige. Ellers maa nemlig den ene vise sine Raadgivere Mistillid, medens den anden viser sine Tillid.

Der ligger en stor Betryggelse i at Forholdene i den udenlandske Politik gjøres til Gjenstand for Indstilling fra en enkelt Mand. Ingen tviler paa, at dersom England eller hvilkensomhelst af Europas Stater havde to ligeberettigede Udenrigsministre, da vilde der opstaa en Mængde Forviklinger mellem de to Herrer. Men endnu værre bliver det selvfølgelig, om der bag hver af Ministrene staar en Nation, for hvilken det bliver en Æressag at se sin Ministers Mening som den seirende. Under Nutidens politiske Forhold kan man strax opgive Haabet om en fælles Politik for „Krig og Fred", dersom den af Radikalerne anbefalede Ordning indføres.

Storartede Bedragerier.

Fra Italien berettes en ny Skandalhistorie. Allerede under Oprøret paa Sicilien og rundt om i Italien opdagede man, at mange af Oprørerne var bevæbnede med Geværer, der bar Statens Mærke, og som kun kunde stamme fra Statsmagasinerne. Rygterne herom kom hurtigt ud, de holdt sig trods alle Dementier, og det bekræfter sig nu, at de er rigtige.

Bedragerierne er foregaat i Statens Geværfabriker og Magasiner i Byerne Terni, Brescia og Bologna. Der er herfra bleven solgt en Mængde Geværer og en Masse Ammunition. Det er særlig Geværer af den lille Kaliber, altsaa dem, som ogsaa den italienske Hær er bevæbnet med, det er gaaet ud over. En Fabrikant Pranzini har kjøbt saa store Mængder af Geværdele, at han af dem har kunnet sammensætte ca. 1000 færdige Geværer. Men man har ikke alene solgt Geværdele, man har ogsaa solgt Geværer, der var fiks og færdige. At Pengene ikke er gaaet i Statskassen, siger sig selv. Dem har rette vedkommende stjaalet.

Politiet har nu lagt Beslag paa Tyvekosterne allevegne, hvor man har fundet dem hos de forskjellige Hælere, og Sagen skal for Domstolene.

Usikkerheden i Byens Omegn. En Dame, der forleden Aften Kl. 9 havde fulgt en Veninde til Fredriksborg Dampskibsbrygge paa Bygdø, blev paa Hjemveien overfaldt af to Slusker, som holdt hende fast og fratog hende Pengepungen hvori Kr. 30. Der færdes saamange Slusker i Byens nærmeste Omegn, at et skjærpet Politiopsyn i Aker synes paakrævet

Det haardeste Legeme har som bekjendt hidtil været Diamanten, som derfor ogsaa har en stor teknisk Betydning til Boren og Skjæren i Mineralier, Glas etc., men som selv kun meget moisommelig kan slibes og poleres i sit eget Støv. Den berømte franske Fysiker Moissan, der ogsaa har fremstillet kunstige Diamanter ved Hjælp af en elektrisk Strøm, har nu fremstillet et Produkt, som uden Vanskelighed kan skjære endog i Diamanter, og som kan produceres i saa store Stykker, som ønskes. Det er en Forbindelse af Kulstof med Bor, som ved Opvarmning og Smeltning vil komme til at indeholde en Blanding af Borsyre og Sukkerkul. Denne Smeltning maa foregaa i en elektrisk Ovn ved en Temperatur af omtrent 3000 Grader. Denne Sort grafitlignende Masse vil nok komme til at spille en stor Rolle i Fremtiden, især i Industrien ved Stenbearbeidning, i Bjergværksdriften ved Boring af Sprænghuller og overalt, hvor man hidtil har maattet anvende de dyre og meget blødere sorte Diamanter.

Gid det var saa hos os. Den lille By Haltern i Westfalen hører til de faa lykkelige Kommuner, hvis Borgere ikke kjender Kommuneskat. Tvertimod faar hver Borger næsten hvert Aar udbetalt mindst 44 Kroner. Disse Summer er Udbyttet af de kommunale Skove. Ni Tiendedele af Modtagerne bliver derved sat istand til at udrede sine samlige Skatter. Desforuden faar Borgerne Ved og et Stykke Jord. Ogsaa en anden By, Winterberg, er i den heldige Stilling at kunne fritage sine Borgere for Kommuneskatter. For Udbyttet af de store kommunale Skove har man anlagt en ny Vandledning, der skaffer hver Indbygger gratis Vand.

Akers mekaniske Verksted har for Tiden under Bygning 2 Hvalfangerdampskibe for russisk Regning. Skibene, der bliver af noget større Dimensioner end de sædvanlige norske Hvalfangere, er bestilte af et Konsortium i St Petersburg og skal drive Hvalfangst i Beringstrædet. De skal afleveres fra Værkstedet senhøstes og seiles rundt gjennem Suezkanalen for kunne sættes i Virksomhed i næste Sæson.

De daarlige Tider. Det er et stort Spørgsmaal, om Skibsfarten nogensinde i senere Tid har været saa lidet lønnende som netop nu, fkr. „Ship. Gaz." Fragtnoteringerne paa alle Hovedmarkeder er yderst lave. Kornfragterne fra Amerika og Sortehavet saavelsom Kulfragterne til Middelhavet og Østersjøen er saa lave, at det er uden Sidestykke, selv under daarligste Forholde tidligere. Man anser det under disse Omstændigheder heldigere at lade Fartøierne ligge op end at seile med Tab. Men uagtet dette paagaar dog Bygning af nye Skibe, og er den engelske Handelsflaade i denne Maaned forøget med 98 Skibe paa tilsammen 56747 Tons.

Koleratilfælde i Helsingland? Ifølge Rapport fra vedkommende Provinsiallæge er der ved Ljusdal i Helsingland den 2den ds. indtruffet et Sygdomstilfælde, som mistænkes for at være Kolera. Länsstyrelsen har tilholdt vedkommende Lensmand øieblikkelig at paalægge Kommunebestyrelsen med største Nøiagtighed at føre Tilsyn med at vedkommende Læges Forskrifter til Forebyggelse af Smittens Udbredelse befølges.

Gamle Folk. Søndag 28de Juli begravedes paa Brandbu Kirkegaard Enken Karen Steffensdatter Grimsrud. Hun opnaaede en Alder af 94½ Aar og var saavidt vides den ældste af Grans Indvaanere. Hun nedstammede ifølge „Samh." fra den gamle Fougnerslægt i Gudbrandsdalen.

Den 10de Juli begravedes samme-steds Enken Anne Johnsdatter Eid, Enke

efter den for kort Tid siden afdøde Paul O. Eid. Hun blev 88½ Aar gammel. Hun havde for en del Aar siden oplevet Guldbryllup med sin anden Mand. Første Gang giftede hun sig 16 Aar gammel.

Lynnedslag paa Jernbanestation. Lynet slog ilordags ned i Expeditionsrummet i Ljungby Jernbanestation i Sunnerbo, netop da Toget fra Halmstad stod inde paa Stationen. Det bedøvende Skrald skræmte en hel Del af de tilstedeværende Folk, og en gammel Kjærring skreg „Dommen ä' kömmen!"

Lynet, der troligt fulgte Jordledningen, efterlod ingen andre synlige Spor efter sig end nogle Rift i Tapetet i Nærheden af Telefontraadene.

En ivrig Redaktør. Dronning-Regentinden af Holland besøgte nylig et Barnehjem i Haag. Direktriken viste Dronningen omkring endog helt ud i Kjøkkendepartementet, hvor „gamle Ane" i en Række af Aar havde været Enehersker. Dronningen besaa Spisekammeret og smagte paa Maden, hvorved Samtalen faldt paa de store Kjøkkenskabe, og Direktrisen vilde da vise Dronningen Indretningen af dem, men — forfærdelige Opdagelse, — der var skjult „et Mandfolk" i det det. „Gamle Ane" blev formelig gjennemboret af de høie Damers Blikke; men med en betegnende Gestus mod sine graa Haar holdt hun tappert Stand mod Gjennemboringen. Imidlertid havde den opdagede Mand, der til en Begyndelse saa noget betrykt ud ved Situationen, lykkelig og vel faaet Tungens Brug igjen, og han fremstillede sig nu for de høie besøgende som „Redaktør af Dagbladet voor Zuidholland en,s Gravenhage" og forklarede, at han havde listet sig ind og skjult sig i Kjøkkenskabet for at kunne give en rigtig nøiagtig Beskrivelse af Dronningens Besøg i Barnhemmets Kjøkken.

Politiske Møder i Stavanger Amt. Redaktør Helgevold holder følgende Foredrag i Stavanger Amt:

I **Strand** Fredag den 10. ds.
I **Sande** Søndag den 12te ds. antagelig Kl. 2. Efterm.
I **Hjelmeland** Mandag den 13de dennes.
I **Nærstrand** Onsdag den 15de dennes.
I **Tysvær** Lørdag den 18de ds.
I **Haugesund** Søndag 19de ds.
I **Sokndal** Onsdag 22de ds.

Henrik Ibsen er „verdensberømt" i dette Ords virkelige Betydning. Alle dannede Folk ude i Europa kjender hans Navn.

Men han er ogsaa den eneste Nordmand baade i dette og mange andre Hundredaar, om hvem det med Rette kan siges, at hans Navn er verdensberømt. Om dem, som vi selv bedst kjender, om Wergeland, om Tordenskjold, om Holberg ved den store Verden intet. Deres Navn staar ikke i de Skolebøger, hvoraf Londons, Paris's eller Berlins Ungdom modtager sine Kundskaber, ikke engang i de udførlige, som læses af „den lærde Ungdom". Men Ibsens Navn vil komme i enhver nokſaa kortfattet Literaturoversigt.

Er der da slet ingen Nordmand, hvis Navn har fløiet Verden over lige saa vidt som Ibsens, og som enhver Skolegut læser om?

Jo, der er en, men de fleste franske eller engelske eller tyske Skolegutter ved neppe, at han er Nordmand. Han gaar ind under den ubestemte Betegnelse, som omfattede alle Skandinaviens Beboere, hvis han ikke til Afvexling kaldes dansk.

Denne Mand er Grundlæggeren af den banebrydende normanniske Kultur, som gjerne kan siges at være Forloberen for den nuværende vesteuropæiske. Det er Ganger Rolf fra Møre, kjendt i alle fremmede Historiebøger som „Rollo", der blev Hertug Robert den første af Nodmandie.

Kolerine. Det er nu Tiden for den vanlige Sommerdiarrhoe, og den har ogsaa iaar gjort sig gjeldende, særlig blandt ganske smaa Børn, om man end heldigvis ikke kan sige, at den iaar optræder med nogen særdeles Voldsomhed. I næst forrige Uge døde ialt 32 Personer af den, næsten samtlige Smaabørn, og i forrige Uge har 21 Børn under 12 Maaneder og 1 gammel Mand bukket under for Sygdommen.

Det viser sig af Statistiken, at Børn, der faar daarligt Stel og vel ogsaa daarlig Melk, er særlig udsatte for alvorligere Anfald af Sygdommen.

Østersøens Nærgaaenhed. En af Østpreussens Provinser, det skjønne Samland, vil kanske om nogle Aarhundreder eller idetmindste Aartusinder have ophørt at existere, hvis den graadige Østersø vedbliver som hidtil at gjøre Indgreb paa dens Kyster, skriver et tysk Blad. Den hidtil benyttede Landevei fra Aranz til Roschmen, der danner et vigtigt Kommunikationsled for Egnen, er paa mange Steder sunket ned i Stranden, saa de Kjøretøier, der skal passere den, maa gjøre store Sidebøininger ind over Engene for at komme frem. Især i de sidste Aar har Søen revet ud en hel Del Land af de samlandske Kyster. Delvis er endog den nævnte Vei, skjønt den i sin Tid var en 30 Fod borte fra Søen, helt bortskyllet, og daglig styrter nye Steder af denne Kyststrækning ned i Vandet. Kun meget omfangsrige og kostbare Forbygningsarbeider vilde formaa at byde Søens Nærgaaenhed Trods.

Et forfærdeligt Ulykkestilfælde indtraf i Mandags Eftermiddag paa Grand Boulevard, skrives der fra Chicago den 21de Juli. Batteri I, Second Artillery, af den regulære Arme var ude og skulde excercere. De havde med en Rustvogn med en Bombekiste, som ved et eller andet ulykkeligt Tilfælde kom til at explodere. Det blev en formelig Blyregn. Tre Soldater og syv Heste dræbtes øieblikkelig, og en fjerde Soldat døde efter et kort Forløb. Næsten et Snes Soldater og andre Personer kom desuden alvorligt tilskade, og Beboelseslejlighederne rundt omkring blev gjennemborede af Kugler, og i det hele det omkringliggende Kvarter var der ikke en hel Glasrude efter Explositionen. 42 Shrapnell-Bomber exploderede, og da enhver saadan Bombe er fyldt med en Mængde Musketkugler, og disse ved Explositionen fløi i alle Retninger, kan man forstaa, at det har maattet være et forfærdeligt Syn. Hestene skræmtes og kastede Rytterne af; nogle hængte i Stigbøilerne og blev saaledes slæbt affsted længere Strækninger. Det hele saa efter Katastrofen ud som en Valplads, og det betragtes som et rent Under, at ikke mange flere kom tilskade.

Et Tilfælde af Skindød indtraf forleden i Sachsen. En Husar var død, ifølge Lægeattesten paa Grund af Hjerteslag; den døde laa i Kisten, og denne skulde just bæres ud paa Ligvognen. Endnu engang falder Søsteren paa Knæ ved sin Broders Baare; — da udstøder hun pludselig et Skrig. Den døde har aabnet Øinene og reiser sig op i Kisten. Han havde kun ligget i Stivkrampe og befinder sig nu vel.

Tilfældet vækker saa meget mere Opsigt, som den Læge, der udfærdigede Attesten, ansees for at være en meget dygtig og i enhver Henseende samvittighedsfuld Mand i sit Fag.

Uveir i Amerika. Nylig gik der en voldsom Hvirvelstorm over en større Strækning af Minnesota og Syd-Dokata.

Fra forskjellige Steder kommer der Underretning om større Ødelæggelser.

Fra Renville, Minn. berettes, at Stormen løftede den lutherske Kirke af Grunden og kastede den langt bortover Marken.

I Pipi Stone blev en Mand dræbt, flere Skolehuse blev aldeles ramponerede.

4 Mil øst for Litchfield ødelagdes Ed. Johnsens Baaningshus og Kornhus. Mrs. Linstrøm fra St. Paul blev dræbt.

Fra Willmar meddeles, at omkring 30 Huse er ødelagt der i Omegnen.

I Green Lake blev Møllen ødelagt og i Rosseland skal en hel Familie paa 7 Personer været ankommet.

Ved Aberdeen, S. D. regnede det 6 Tommer, Gader og Veie forvandledes til Bække og Kjælderne fyldtes med Vand. Haglen skal have gjort stor Skade paa Avlingen.

Hanen som Mor.

„Folkevennen" fortæller følgende Træk fra Hønsenes Liv:

Der hørtes et Syndeleven i Hønsehuset paaa Gaarden B. . . . ., idet Hønsene holdt paa at kvare sig til Kvelden. Oreskjærende Kaglen og Skrig og Piben lød i lang Afstand. Blandt Hønsene var en prægtig Hane, majestætisk, tjæk og aarvaagen. Der fortaltes mange Historier om hans Mod og Snarraadighed i Farens Stund. Her skal fortælles om, hvorledes hans faderlige Hjertelag drev ham til at øve Hustugt mod en unaturlig og trodsig Mor.

Der var nemlig blandt Hønsene ogsaa en Rugehøne med 9 Kyllinger, der endnu ikke var flyvedygtige, og som hun hidtil havde passet godt. Men nu havde hun pludselig som i et Anfald fornægtet sine Moderpligter. Hun havde nemlig forladt Kyllingerne og var fløiet op paa Vaglen. Kyllingerne løb pibende rundt og ledte efter de beskyttende Vinger og det varme Moderbryst. Dette vakte dydig og stærk Harme i Hønsefamilien, som kom i Oprør. Man kunde tydelig mærke, at deres Kaglen, Skrig og Uro gjaldt Kyllinghsnens slette Forhold; thi Hanen og den nærmestsiddende Høne bearbeidede Kyllinghønen fra hver sin Kant med Hakken, Vingeslag og kaglende Skjænd. Især syntes Hanens Indignation at være stegen til Raseri. Han øvede derfor Hustugten med asiatisk Strenghed. Det skammelige og unaturlige i at forsømme Moderpligten havde bragt ham saaledes i Sindsoprør, at han glemte de mildere Sæder i Besten og hensynsløst øvede sine asiatiske Baner ved korporlig at tugte sin Gemalinde. Men han havde tydeligvis Stemningen i sit Harem med sig. Det endte med, at den slette Moder maatte ned. Hun var ogsaa sienspynlig i stærkt Sindsoprør og sprang trodsigt skrigende fra sine Smaa, som flokkede sig om hende med Glædespib. Hun hakkede dem fra sig, strakte Hals, og udsaa sig et frit Sted paa Vaglen, hvor hun paany kunde faa Ro for sine paatrængende Barn. Hun fløi atter op. Kyllingerne begyndte paany at pibe ynkelig. Atter blev der Uro i Hønsefamilien. Hanen flaksede straks hen til den gjenstridige Mor. Den samme Tugtescene gjentog sig endnu voldsommere og endte med, at Hønen atter maatte ned. Men Følelsen af Moderpligten var ikke dermed vaagnet. Hønen fløi i Trods atter op. Det er ikke let at banke Dyd og Pligtfølelse ind — ikke engang i et Hønsehode. Dette syntes virkelig Hanen at indse. Det var rent jrørende at se, at den stolte Hane selv fløi ned, lokkede omt de forsvars- og beskyttelsesløse Smaa til sig og bredte sine store Vinger skjærmende ud, saa alle Kyllingerne trostig fik klynge sig op til det varme og brede Faderbryst! Og saa vedblev han hver eneste Kveld, til Kyllingerne selv kunde flyve op. Og om Dagen var han utrættelig i at opsøge Mad til de forskudte Smaa.

Wellman-Ekspeditionen.

Konsul Aagaard paa Tromsø meddeler i et Telegram til Mr. Wellmans Agent hersteds, at han har affendt Kaptein Bottolfsen med den hurtigseilende Kutter „Malygen", medførende Vinterproviant og Klæder, til Spitsbergen for at opsøge og hjemføre Expeditionen.

Kaptein Botolfsen har Ordre til at anløbe Danskøerne og derfra i fornødent Fald gaa videre, idet han efterhvert nedlægger Depoter, der paa Forhaand er aftalte med Mr. Wellmann.

Konsul Aagaard tilføier, at der imidlertid turde være nogen Sandsynlighed for, at Expeditionens Medlemmer saavelsom Mandskabet allerede vil være optaget af nogle af de 10 Fangstfartøier, som for Tiden krydser i Farvandet ved Nord-Spitsbergen, og som kjender Situationen.

Koleraſmittede Steder. Holland bliver indtil videre at anse som koleraſmittet.

Følgende Steder og Lande er for Tiden at anse som koleraſmittede:

Rusland med Undtagelse af Havnene ved Nordishavet og det Hvide hav,
De preussiske Provinser Vest-Preussen og Posen,
Holland,
Den belgiske Provins Liege (Lüttich),
De franske Departementer Finisterre og Morbihan,
Galizien og Bukowina,
Nordkysten af Lilleasien indtil Bosporus.

Fartøier med Koleraſyge ombord og bestemte til norske Havne bør af Lodserne henvises til Karantæneindretningen paa Odderøen ved Kristiansſand; i andre Havne udsætter Skipperne sig for at maatte beholde de Syge ombord og imidlertid at blive henliggende i Karantæne.

Hr. Bjørnsons nyeste Paafund. I „Verdens Gang" for Lørdag foreslaar Hr. Bjørnstjerne Bjørnson, at Norge skal træde i Underhandling med fremmede Magter om Afslutning af en Voldgiftskontraktat, og først af alle med — — Rusland. Rusland gaar selvfølgelig ind derpaa!!!

Dette skulde være den første store Opgave for den nye norske Udenrigsminister.

Men ikke nok hermed: Hr. Bjørnson forudsætter udtrykkelig, at Sverige og den svenske Udenrigsminister ikke vil være med her. Naar Norge alene har affluttet disse Traktater om Krig og Fred, skal det „begynde en Apostelgjerning indover Sverige."

Med andre Ord: For Bjørnsons Øine staar Fællesskabet i Krig og Fred som opløst fra den Stund af, da der bliver to Udenrigsministre i Unionen.

Deri turde han have Ret. Thi er man end som Hr. Bjørnson en blind Høne udi Politiken, kan man dog slumpe til at finde et Korn. Dette Korn er her Sandhedskornet i den radikale Unionspolitik, den Sandhed, som de radikale Ledere har fornægtet ved sine Forsikringer om, at særskilt Udenrigsminister for de to Lande ikke betyder Opløsning, men tvertimod Bevarelse af Fællesskabet i Krig og Fred.

Centrums Valgopraab.

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juli 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hæver vi, at Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelige Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig og skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisfede om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgerlige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Derhos hævder vi Retmæssigheden og Nød-

Et Besøg.

(Oversat fra engelsk for „Eidsvold".

„Nei, du forstyrrer mig ikke Marion, kom bare ind."

Lucy Granger reiste sig ikke fra Sofaen, men hilste den indtrædende i en halv liggende Stilling.

Marion sneg sig lydløst over det bløde Gulvtæppe og slog Armen kjærligt om Venindens Liv.

„Har du faaet gode Efterretninger?" spurgte hun med et nysgjerrigt Sideblik til et Brev som hendes Veninde holdt i Haanden.

Lucy Granger svarede ikke. Det var for hende, som en fortryllende Morgendrøm, der vilde tabe sin Ynde, naar hun aabenbarede den. Der var en mild Glans i hendes blaa Øine — hun sukkede, men det var mere et Lettelsens end et Smertens Suk. — Og nu talte hun, men i en lav hviskende Tone.

„Ja tænk dig til, jeg har faaet Brev fra Louis Vernon, min Faders Agent. Jeg har ikke hørt til ham paa mange Aar — ikke siden han sendte mig det lille Smykkeskrin fra Ve . . . , som du ser derhenne paa Toiletbordet. Dengang havde de taget sig Ferie og levede et uvirksomt Liv, hans Brev til min stakkars Broder var fyldt med Beskrivelser over alskens Forlystelser, herlige Fester, skjønne Kvinder og maanebelyste Søer. Han elskede alt det, som var skjønt. Harry og han var gode Venner, men saa døde Harry, og min Fader, der er saa kold og stiv, korresponderede kun om Forretninger og Louis talte saaledes aldrig mere om mig i sine Breve. — — Men nu kommer han tilbage til England eller — han er kommen skulde jeg heller sige, og han vil være her i Aften. Han skriver saa venlig. Jeg tænkte, han havde glemt mig; men han er akkurat den samme. Jeg undres paa om han vil finde mig forandret. Han siger, at han haaber at finde mig uforandret — men jeg er en Kvinde nu, da han reiste var jeg et Barn. O, Marion, han er saa vakker! Har du aldrig ønsket at du var smuk Marion? — Jeg gjør det nu i dette Øieblik; thi Louis beundrer og elsker alt hvad som er smukt."

Lucy bemærkede ikke det sørgmodige, høist ulykkelige Udtryk i Venindens Ansigt. Den stakkars Marion havde ofte i sit Hjerte forbandet hin Vanskjæbne, der havde nægtet hende ethvert ydre Fortrin. Ofte naar hun snoede Venindens bløde Lokker om sine Fingre, eller betragtede Venindens fine skjønne Former, kom der op i hendes Sjel en bitter Følelse, der næsten truede med at kvæle hendes bedre Natur og bringe hende til at hade den Pige, der holdt saa meget af hende og skjænkede hende sit hele Hjertes Tiltro. „Den lykkelige — Skjæbnen har jo begavet hende med Skjønhed — mens jeg — er den hæslige og altid vil komme til at lide under dette," tænkte Marion med en arg, nagende Følelse. O, var jeg bare saasandt vakker, da vilde jeg vinde Mændenes Hjerter — de vilde lettelig glemme, at Skjønheden var min eneste Medgift." Hun vendte sig i det samme og Speilet over Kaminen gjengav et grimt Ansigt, end mere vanfiret af de hadefulde Tanker, der fyldte hendes Hjerte.

Ja, hun mindedes Louis Vernon — hun kunde vist ikke glemme hvordan han i sine Guttedage ofte havde saaret og fornærmet hende paa Grund af hendes Hastighed — det var især en Scene fra hine Dage, der stod klar i hendes Erindring. Og nu kom han hjem som fin, fornem og Arving til en Titel — Scenerne fra Barnedagene vilde spilles op paa ny skjøndt paa en lidt anden Maade. — Lucy — den rige vakre Arving til Granger Park, vilde idelig trækkes frem og beundres, medens Marion vilde staa der forglemt — nær ved at græde, mens hun dog maatte smile og give gode Miner til slet Spil — nær ved at forbande — naar hun nødes til at velsigne!

„Ja, det er jo herligt Vennen min — sagde Marion tvungent, mens hun skottede til Brevet, der var overfyldt med venlige Ord — og vakre Fraser. „Hm Luey —" vedblev hun, „du elsker din Faders forrige Agent og din Broders Ven — du vil naturligvis blive lykkelig, for han vil gjengjælde din Kjærlighed."

„Du spørger nu," svarede Lucy undvigende.

„Nei, tror du da jeg er saa enfoldig, at jeg ikke forstaar den Kjærlighedens Drøm, der fylder dit Hjerte? — Der er nogle Orangeblomster gjemt i Skrinet derborte — de er visnede nu, men Louis gav dem til dig inden han forlod England. Der er en Lok brunt Haar — gjemt i et rosenrødt Omslag — hin Lok ligner mærkelig de jeg har seet omkring Louis's høie hvælvede Pande. Og — har jeg ikke seet dig saa mangen Gang staa grundende og længselsfuld foran hans Billede, der hænger i Værelset, som har været din Broders? — Nu Lucy du lurer ikke mig. Jeg ser hvor Glad og hjertelig du vil hilse ham Velkommen, og du har allerede gjort din Erobring."

„Ti Marion," sagde Lucy og trak sig tilbage fra Venindens, „jeg har ikke for Vane, at røbe mine Hemmeligheder saa let.— Hvis jeg ikke holdt saa meget af dig vilde jeg rigtig blive fornærmet over slig en Tale. Men jeg hører Vognummel. — Jeg er ikke endnu færdig til at modtage min Faders Gjæst. Du faar gjøre det i mit Sted. Vær saa snil og gaa ned i Modtagelsesværelset."

„Marion talte saa besynderlig," tænkte Lucy —." Har jeg handlet ukvindeligt — har jeg blottet min Kjærlighed? — Ah— jeg tror ikke jeg føler anderledes for Louis end som en Søster. Jeg kjender ikke mig selv igjen idag — jeg er urolig og nervøs. — Men jeg vil bestræbe mig for at vise mig kold og formel. — Jeg vil være min stive aristokratiske Fader en værdig Datter.

Hun reiste sig og gik til Speilet for at ordne sin Dragt. Hun tog en hvid Jasmin fra Vasen og fæstede den mellem sine sorte Lokker; i næste Øieblik gled hun nedad den gamle Egetræs Trappe hvor der allerede var halv skummelt, og — hun stod foran Gjenstanden for sine Tanker. Hun rakte Haanden til en høi, mørk fremmed Herre, saa hel forskjellig fra den Louis, hun huskede, han bøtede sig stivt og galant saaledes som kun hendes Fader vilde gjort det og førte hende til en lav Pate, hvor hun hel forvirret sank ned.

Hans Ord lød kolde og fremmede, slig at hendes Hjerte næsten frøs i hendes Barm. Arme Lucy — de havde taget Affsked som Broder og Søster med et Kys og nu? — Ah, hun var ikke beredt paa at møde en saadan Kulde. — Minutterne blev til Timer, det var underlig nok bare Marion, der bragte lidt Liv ind i Samtalen. For en Gangs Skyld følte Lucy sig glad og lettet, da hun hørte Faderens Trin i Forhallen, og hun var næsten tilbøielig til at springe op fra sin Plads og ile ham imøde, men blev dog alligevel siddende rolig ligesom magtstjaalen.

Hr. Granger var en stiv, stolt Herre, der var noget stort og ædelt ved hans statelige Skikkelse og fint formede Hoved, der nu var omgiven med en Overflod af sølvgraat Haar. — Der var forresten lidet underholdende ved hans Selskab, og da de fire gik fra hinanden om Aftenen, følte de det som en sand Lettelse.

„Kjedeligt — rigtig trist — ganske anderledes end jeg tænkte mig til," sagde Louis til sig selv, da han stod ved Vinduet

vendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Thingmænd, der vil virke for deres Gjennemførelse. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

Barnemordet i Ringsaker.

Forhørene i denne Sag har optaget flere Retsmøder. For Pladsens Skyld maa vi indskrænke os til kun at give et kort Uddrag af de under disse Forhør fremkomne Oplysninger.

Doktor Lützow antog, at Barnet ved Fødselen havde været 30 — 32 Uger og at det altsaa havde naaet den levedygtige Alder. Af samme Mening var Doktor Børsum.

Lensmand Halvorsen var den 3die Februar paa Præsterud sammen med Doktor Bugge. Elline tilstod da at have født, men blev ikke nærmere examineret. Martinius leverede dem Kroppen af Barnet samt en Arm. I Asken i Skorstenen fandt de en blød, stinkende Masse. Den 16de var Lensmandens Betjent paa Stedet og fik da vide, at Barnets Hoved var fundet i Bagerovnen.

Tonette Johannesdatter

kom Høsten 1893 i Tjeneste paa Præsterud og mærkede da, at Elline var frugtsommelig, men hun syntes at ville skjule det, ligesom hun ikke havde noget Barnetøi. Den 1ste Februar iaar var hun oppe og tillavede Frokosten. En Stund før Middag klagede Elline over, at hun var daarlig; hun havde ondt i Hovedet. Vidnet gik i Fjøset efter Middag og kom tilbage Kl. 3¼. Da laa Elline paa Sengen, og Vidnet saa leveret Blod i Komfuren, samt en Vaskeklud, som der var Blod paa; ligeledes var en Jernkop paa Kjøkkenbænken blodig paa Skaftet, samt et Gulvklæde i Kjøkkenet; dette saa ud, som om det var brugt til at tørre op Blod med. Da Vidnet Kl. 7 kom fra Fjøset, sad Elline ved Ovnen, og hun havde da byttet Linned. Morgenen efter mærkede Vidnet, at Elline var bleven smalere. Hun og Martinius reiste ud paa Formiddag til Bordalen, og da tog Vidnet, som havde fattet Mistanke, sig for at undersøge Huset. I et Spand med et Klæde over fandt hun Barneliget aldeles helt, men i Spandet var der saa meget Vand, at det stod over Liget. Vidnet tilkaldte Føderaadskonen og viste hende Liget. Da Martinius og Elline kom hjem, spurgte den sidste, om Vidnet havde set det, som var i Spisekammeret. Vidnet svarede ja, og Elline sagde da, at der ingen Fare var ved det, da det ikke var halvgaat engang. Hun lovede tillige Vidnet et Linned, for at hun ikke skulde røre noget om dette.

Jordemoder Helene Andersen forklarede. at Martinius, da han den 3die Februar hentede hende, sagde at hans Kone havde født en Fosterkrop uden Hoved, Arme og Ben, og at der inat igjen kom en Arm fra hende. Da Vidnet spurgte Elline efter denne Arm, svarede hun, at Katten havde taget den. Fosterkroppen fandtes heller ikke, og ingen vilde vide hvor den var bleven af. Efter nogen Søgen fandtes den i Sengen ude i Kammeret, og det viste sig, at den var bleven skaaret istykker, hvorhos Snitfladerne saa ud, som om de var bleven vasket. Paa Vidnets Examination paastod Elline, at Fosteret var dødfødt, men sagde senere, at det havde „lea lidt paa sig". Vidnet meldte det passerede til Lægen.

(Fortsættes.)

Dagspressen

er af en ubestridelig Betydning inden vor moderne Kultur. Den Stilling til det offentlige Livs Bevægelse, som denne indtager, er lagt stærkere end alle de tekniske Opfindelser, der vistnok har bedraget sit til at omdanne i Bund og Grund vore materielle og aandelige Livsvilkaar.

Pressens nuværende Udvikling falder i Grunden sammen med disse Opfindelser og er at regne, som et af disses glædeligste Resultater. Det er vanskeligt at tænke sig Pressen, som aldeles emanciperet fra de nyere Opfindelser.

Pressens Betydning kan ingenlunde bestrides. En fransk Statsmand har kaldt den „den fjerde Statsmagt." En anden Franskmand Girardin har fra et andet Hold bekjæmpet Pressens Magt. Der er noget sandt i begge disse Paastande. Selv det mest udbredte Pressecorgan magter ikke at forhindre en ny Lov, gjennemføre en bestemt Politik, end sige styrte en Minister eller holde ham paa Taburetten (Dette er Vælgernes Sag gjennem Nationalforsamlingen.) Derimod kan de mest udbredte og de bedst redigerede Blade i et Land oparbeide en Opinion og gjøre sig til Tolk for den offentlige Mening.

Hvad er det nu, som egentlig bestemmer Pressens kulturhistoriske Betydning? Efter en Forskers Udtalelse er det alene Tendensen, d. e. den politiske eller filosofiske Tanke, som ligger til Grund og som mere eller mindre ytrer sig gjennem Bladets hele Ledelse, der har moralsk Betydning og som søger at virkeliggjøre i sig den offentlige Mening og udøve dennes knusende eller ophøiede Myndighed. For den offentlige Mening bøier gjerne Individerne sig, naar denne aabenbarer sig gyldigt og utvetydigt.

Gjennem Pressefrihed har man troet at give et Udtryk for følgende Forestilling eller Tankegang: „Den offentlige Mening er i alle Spørgsmaal den høieste Autoritet og sidste Instans og det er mildest talt urimeligt at ville vinde den høieste Autoritet eller forhindre den sidste Instans fra at kundgjøre sin Dom. Men i et vel ordnet Samfund bør den offentlige Mening og dennes Organer holde sig inden Lovens og Ærbarhedens Grænser. „Med Lov skal Land bygges." Et fornuftigt moderat, indgribende Formynderskab fra Lovgivningens Side er motiveret og hensigtsmæssigt. Der bør aldrig gaaes over Stregen.

Vistnok er „Pressefrihed" vedtat af alle frie Nationer, men Frihed i sin sande Betydning er langtfra det samme som letfærdig Toileløshed, man bør altid søge at virke for den Frihed, der vil holde sig inden Lovens og Ærbarhedens Grænser.

n.

Krigen i Østasien.

Ifølge de sidste Efterretninger har Japaneserne landsat 12000 Mand i Fusan og 8000 i Yumsan. Tropperne skal koncentreres omkring Soul og derfra rykke mod Nord for at møde de kinesiske Tropper. En større kinesisk Hærstyrke marcherer med Korea. Man venter et Hovedslag i Omegnen af Soul. For kinesisk Regning er der i flere amerikanske Byer gjort store Bestillinger paa Mel og Krigsfornødenheder. I Korea truer Befolkningen af Hungersnød, hvorfor der i Amerika er aabnet Indsamlinger til Afhjelpelse af Nøden.

Hestesporveien overgaar til elektrisk. I Sporveiens Direktionsmøde er fattet Beslutning om at indgaa til Kommunebestyrelsen med Andragende om Konsession paa Omdannelse af Hestesporveien til elektrisk Drift. Samtidig andrages om betydelig Udvidelse af Sporveiens Linjer; saaledes tænkes Linjen til Vestbanen udvidet til Observatoriegaden, Oslolinjen til Kongeveien og en ny Linje anlagt over St. Hanshaugen.

Ultra Postbefordrer. I Postkassen paa et af Vestbanernes Tog, hvormed der ikke følger Postekspeditør, har man i nogrn Tid bemærket, at Frimærkerne har været revne af Brevene. Ved de af Postinspektøren anstillede Undersøgelser er det nu oplyst, at det er en ældre Postbefordrer i Drammen, som er Gjerningsmanden. Han har tilstaaet, at han har bemægtiget sig ustemplede Frimærker af Breve, væsentlig bestemte til Udlandet. Frimærkerne har han anvendt til Frankering af andre Breve, som han tilligemed Penge til Porto har modtaget til Besørgelse.

Fra Tananger skrives til „Vestl." den 6te August: Idagmorges Kl. 7—8 gik et svært Tordenveir over Tananger og Omegn. Det ledsagedes af Regnskyl og frygtelige Haglbyger mdd 4 forskjellige Størrelser af Hagl, saa Markerne saa ud som Snedække. De ældste Folk hersteds har ikke tidligere seet saa svære Hagl paa vore Trakter; de største Hagl maatte nærmest kaldes Iskugler og havde en Størrelse af 1 Tomme i Diameter. Til alt Held var det Vindstille, mens det stod paa, ellers havde nok Ruderne gaaet istykker. Ager og Poteskaal blev derimod mer og mindre ødelagt. Uveiret trak op fra Nordvest, men Vinden var sydlig, indtil Uveiret brød løs.

Valgmandsvalgene.

Tromsø Amt.

11te Aug: Tromsøsundet. 3 Valgmænd, 2 Moderate og 1 Høire med 104, 103 og 102 Stemmer. Suppleanterne Radikale med 96, 95 og 94 St.

Nordlands Amt.

13de Aug. Kjerringøs: 1 Valgmand, Radikale. Suppleanten ligeledes radikal.

Folden: 2 Valgmænd, begge Radikale med 50 og 48 St. Suppleanterne Moderate med 13 St.

12te Aug: Bø i Vesteraalen: 2 Valgmænd, begge Venstre, valgtes med 90 49 Stemmer. Suppleanterne (Venstre) fik 14 og 7 St. Ved forrige Valgmandsvalg var begge Valgmænd ligeledes Venstre.

Ofoten: 3 Radikale med henholdsvis 93, 73 og 67 St., 1 Moderat med 46 St. Suppleanterne 3 Radikale og en Moderat.

Lødingen: 2 Valgmænd, begge Radikale med 75 og 62 St. Suppleanterne Høire med 41 og 38 St.

Bindalen: 2 Valgmænd, begge Radikale med 70 og 59 St. Suppleanterne, ligeledes Radikale, med 30 og 12 St.

Sortland: 2 Valgmænd begge Radikale. Suppleanterne Høire med 60 Stemmer.

Finmarkens Amt.

Hammerfest Landsogn: 3 Valgmænd, alle Høire, med ca. 70 St. Overvægt.

Forhenværende Stortingsmand fra Romdals Amt, Kirkesanger Elias Grøningsæter i Nordalen, er afgaaet ved Døden 83 Aar gammel. Han mødte paa Storthinget i 1854, 1862—63 og 64, 1865—66, 1868—69 og 1872—73.

Et storartet Projekt er for Øieblikket under Behandling i den russiske Indenrigsministerium. Det gjælder at istandbringe en Forbindelse mellem Østersjøen og Sortehavet ved Hjælp af Dnjepr og den „vestlige Dvina". Tekniske Undersøgelser paagaar som bedst. Derhos har man til Hensigt ved Dnjeprs nedre Del at anlægge en Handelshavn; der er Tale om enten Cherson eller Kahovka. Flodlejet op til Havnen skulde uddybes til 18 Fod.

Jens Widdings Falskneri. Efterforskningerne er nu afsluttede og samtlige Bilage — og de udgjør en vældig Bunke — af Politikammeret oversendt Byfogden, skriver Fr.stads Tilsk. Vexlernes samlede Beløb andrager til 70,000 Kr., heraf vedkommer dog ca. 15,000 Kr. blandede Papirerne eller Papirer, hvis Navne dels er ægte, dels falske.

Falske Kronestykker og Halvkronestykker formodes at være i Omløb i Stavanger. En Mand har bragt op paa Politikamret et Kronestykke og et Halvkronestykke. Kronestykket veier akkurat saa meget som et ægte, Halvkronestykket derimod er lettere. Falskneriet er ganske godt gjort, saa man bør se vel paa de Penge, man modtager, skriver „Stav. Amtst."

Det første Valg.

Ved forrige Valgfelttogs Aabning var den første Efterretning som kom den, at det „rene" Venstre havde seiret i en Kreds i Nordlands Amt, som det forøvrigt havde indehavt tidligere ogsaa. Nu melder det første Telegram om en Seier for vort Parti i Forbindelse med Høire. Vi vil dog ikke her tage Varsel med Hensyn til Udfaldet af Amtsvalget i det hele eller med Hensyn til Resultatet af de samlede Storthingsvalg. Men vi vil dog fremhæve den betydningsfulde Kjendsgjerning, at Valgfelttoget begynder med, at det moderate Venstre fratager Radikalerne en Kreds, hvori de forrige Gang seirede med stor Overvægt.

Høstudsigterne.

Søndre Trondhjems Amt: Høavlingen antages at ville give et Middelsaars Udbytte eller vel saa det, undtagen i Fogdens Fogderi, hvor Tørken har sat baade Ager og Eng adskilligt tilbage. Kornhøsten haabes, ifald Veiret herefter bliver gunstigt, at blive som i et godt Middelsaar. Poteterne giver de bedste Forhaabninger.

Akershus Amt: Høhøsten antages ville give over et Middelsaarsudbytte i Aker og Follo og en Del af Romerike; i den øvrige Del af Romerike noget mindre. Vaarsæden staar særdeles godt overalt, hvor den ikke har lidt af Isbrand, men Vinterrugen ser daarligere ud. Dog antages den at kunne give et Udbytte, som ialfald nærmer sig et Middelsaar. Poteterne staar særdeles godt og der meldes intet om Sygdom.

Angrebet af Rovfugle paa Sjøen blev Dampskibet „Amoy" fra Flensburg paa sin Fart fra Chefoo til Hongkong den 15de Mai d. A. Kl. 4. om Eftermiddag blev Damperen omsværmet af en stor Mængde Duehøge, der til en Begyndelse gjorde Jagt paa Svalerne i Nærheden af Skibet. Svalerne søgte naturligvis Tilflugt overalt paa Damperen, og nu begyndte de bevingede Rovere at bli nærgaaende. De fløi frem og tilbage og forsøgte at trænge ind i Grisehuset, hvor der fandtes et Svin, seks Kanier og tre Duer. For at beskytte disse Dyr, skjød Kapteinen flere Høge, som straks fortæredes af de ombordværende Kinesere. Resten af Fuglene fløi sin Vei. Men Kl. 6 kom de igjen i øget Antal og optog Kampen paanyt, samt anfaldt Folkene. En Fyrbøder som for at beskytte en forfulgt Svale, tog den i Haanden, styrtede de sig paa, og anden Styrmand blev haardt saaret i den ene Haand af en Høg. Kapteinen skjød uafbrudt paa Udyrene, og Kl. 7 havde han dræbt 21, hvoraf 14 faldt paa Dækket. Da Mørket indtraadte, slog Høgene sig til Ro paa Skibet, og flere dræbtes da af Besætningen. Næste Dag tilsteltes stor Høgefest for Kineserne ombord.

Greben Rømling. Den ene af de fra Drøbaks Hjelpefængsel rømte Personer, Hans Valdemar Torstensen, blev itorsdags paagrebet her i Byen i Besiddelse af en Del Tyvegods fra 2 forskjellige Indbrudstyverier forøvede paa Smaalensbanen. Han forsøgte ogsaa at undvige fra den Politiofficiant, som paatraf ham igaar, men heri blev han forhindret og ført til Møllergaden 19, hvor han i Baggaarden sidder godt forvaret.

Sammenstød mellem en Hval. Fra Gjæsvær (Finmarken) telegraferes den 9de Aug: Idagmorges havde Hvalfangeren „Værge" Kollision med en anskundt Sildhval 6 Mile paa Søen. Hvalen slog tvers igjennem Jernpladerne, saa at Forrummet fyldtes af Vand.

„Værge" gik derefter indover med alle Baadene paa Slæb. Hvalfangeren „Nordkyn" tilbød sin Assistance; men da man ikke kom til nogen Overenskomst, forsynede den „Værge" med Proviant, da dennes var bleven ødelagt af Vand.

Værge er indkommet til Skarsvaag.

Vandmangel i Kristianssund. I den Grad er man lens for Vand i Brunsvigen (Kirkelandsøen), at endel Arbeidsfolk paa Arnesens Fiskeforringsplads derude har maattet reise hjem, skriver „Romsd. Amts." De gjenværende har i længere Tid maattet nøie sig med tykt, grumset Myrvand, opfyldt med smaa og større Insekter — store som en Ederkop, sagde vor Meddeler, — men nu er enhver Vandpyt fuldstændig indtørket, saa man vist bliver nødt til at føre Vand fra Dale eller Bolgen.

Næring i Øl. Professor Liebig siger.

„Vi kan bevise med mathematisk Nøiagtighed, at saa meget Mel. som kan ligge paa Odden af en Bordkniv, er mere nærende end 6 Liter Bayerøl, og at en Person, som daglig maatte være istand til at fortære saameget Øl, i Løbet af et Aar vil faa saa megen Næring, som findes i 5 Pund Brød eller 3 Pund Kjød.

Ølket har derfor ingensomhelst Ret til at gjøre Krav paa at optræde som et Næringsmiddel. Det er fornuftigere at handle hos Bagere og Slagtere end hos Ølhandlere — hvis man er — fulten.

Det er i høi Grad ufornuftigt at kaste sin Penge bort til berusende Drikke idetheletaget.

Torvstrømaskineri

nyeste bedste Konstruktion leveres af

Heyerdahl & Co.

---

i sit eget Værelse og saa ud over Landskabet. Maanestraalerne faldt klart nedover de vide Sletter, gav Gjenskin i Elven, og for spøgelsesagtig ind mellem de mørke Træer. — Og i Baggrunden de fjerne blaa Bjerge. „Alt er uforandret her, fortsatte Louis sin Enetale, „hm, Harry min gamle Legekammerat er her ikke mere. Histhenne er Landsbyen og Kirken, hvor han slumrer — stakkars Harry — — Hm, jeg havde nok ventet mig en varmere Modtagelse. — Men kanske jeg har været saa længe under et varmere Himmelstrøg, at jeg har glemt Englands Kulde. — Hun kunde dog havt et Smil for sin Broders Ben. Denne Marion — er ikke forandret — vakker er hun ikke, det var Synd at si — men noget vist kjækt udfordrende, særlig naar hun tror sig ubemærket. — Hm — hvor smuk Lucy dog er bleven — saa kvindelig saa lig hint skjønne Madonnabillede, som jeg tilbad i Florents. Jeg ønsker bare, at hun af Karakter lignede mindre sin stive utilgjængelige Fader, at hun med Moderens Dine havde arvet Moderens blide Sind. — Ja, dette kjedelige Besøg faar vel engang Ende — og da vil jeg i varmere Lande søge at glemme min forrige Drøm."

(Mere)

— 260 —

Hun forsvandt ud af Døren, inden nogen kunde svare. Hun skyndte sig henad Gangen ind i Præstens Værelse. Det var tomt. Derpaa gik hun ind i en anden Gang, op en liden Trappe og bankede paa den Dør, som skilte Huset fra Fløibygningen. Den blev aabnet af Præsten i egen Person.

„Er hun borte?"

„Nei! Hun venter paa dig. Vi har havt en temmelig ubehagelig Scene, og jeg er meget bedrøvet for hendes Skyld."

Derpaa fortalte Mrs. Carpew den hele Samtale. —

Ønsker De Sukker og Fløde?" spurgte Gjertrud og skjænkede en Kop The for Lady Dunluce, som var altfor bevæget og ængstelig til at kunne besvare hendes Spørgsmaal.

„Nu, vi er alene, maa jeg takke Dem for Deres Deltagelse," sagde Sibyl, „jeg ved, De er en varmhjertet god ung Pige, og hvis De vil hjælpe mig, — som jeg er vis paa, De vil, — skal jeg vise Dem, jeg er taknemlig.

„Kjære, tro ikke jeg tænker paa Penge, Lady Dunluce," sagde Gjertrud, „jeg er ikke en saa usel Person. Jeg vilde føle ligesaa dyb Deltagelse for Dem om De var saa fattig, som os selv, men jeg er bange, at det er umuligt baade for Moder og mig at hjælpe Dem. Moder er aldeles magtesløs. Fader tyranniserer hende aldeles. Hvis han befalede hende at lukke os inde og sætte os paa Vand og Brød i Maaneder saa maatte hun gjøre det. Hun vilde

— 257 —

Minuter, og saa skal De, Deres Mand og jeg aftale, hvordan vi skal gjøre det bedre for ham. Lad mig blot se ham og forvisse mig om, at han er den Mand, jeg søger!"

„Hvorledes kan De falde paa at tro, at han er Deres Slægtning, Lady Dunluce?" spurgte Mrs. Carpew, med et Ansigt, som udtrykte, at de mest modsatte Følelser stredes i hendes Hjerne.

„Et Brev fra ham har overbevist mig derom."

„Et Brev? Hvorledes kunde han vel sende Dem et Brev? Han har ikke skrevet til nogen paa flere Aar, og han har intet Bud at sende."

„Han har skrevet, — han har faaet en til at bringe mig Bud," svarede Sibyl, „for Guds Skyld, Kvinde, hvis De eier Barmhjertighed i Deres Hjerte, vis mig det det, raabte hun heftigt, thi nu tabte hun al Taalmodighed med den usle Skabning, som stod foran hende.

„Ja, vær barmhjertig, hvis du eier Følelse," bad Gjertrud ærgerlig.

„Det er intet stort Forlangende, jeg fremsætter, — jeg beder kun om at faa se ham nogle Minuter."

„Det er en meget vigtig Ting, De beder om. Ingen faar se ham, ikke mine egne Børn; det kan Gjertrud bevidne."

„Jeg vil intet bevidne. Du er afskyelig," svarede den fortørnede Datter.

„Jeg kan umulig lade Dem se ham, om jeg end ønsker det aldrig saameget, Døren til de Værelser,

Den første Prøve

med Deerings Pony-Selvbinder

foretoges ved **Aas høiere Landbrugsskole** Mandag 6 ds. Repræsentanter for tre andre amerikanske Selvbindere var i Betids anmodede om at møde frem, men vilde ikke konkurrere.

Med Hensyn til Resultatet af Prøven henvises til et Referat i „Kristiania Intelligenssedler" for 7 ds., skrevet af en tilstedeværende større Gaardbruger, saalydende:

„En Prøve med **Deerings Pony**-Selvbinder foretoges idag ved Aas høiere Landbrugsskole. Maskinen kjørtes i Rug og arbeidede udmærket. Ikke et eneste Baand slog Feil, Maskinen stubbet saa snaut som til Slaat og blev trukket af to Hester, uden at dette syntes at anstrænge dem svnderligt. Det var den almindelige Mening, at Maskinen syntes at love godt for norske Forhold.

Aas 6te August 1894. G."

Fordelene ved **Pony**-Binderen fremfor de her i Landet tidligere kjendte Bindere er bl. a. følgende:

1) **Fordele fremfor Høibinderen: Pony** er ca. 225 Kg. lettere i Vægt og kan stilles til at skjære meget nærmere til Jorden, ligesom den er saa meget lettere at trække, at man sparer mindst en Hest.
2) **Fordele fremfor Lavbinderen: Pony** er ca. 150 Kg. lettere i Vægt, kan behandle **alslags Korn,** ryster ikke Kornet ud af Aksene og er meget lettere at trække.

Skriv efter Katolog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania.

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

JJ

FERNISSER

for Malere,
„ Lakerere,
„ Snedkere,
„ Dreiere,
„ Sadelmagere,
„ Skomagere
„ Blikkenslagere,
„ Blikvarefabriker,
„ Jernvarefabriker

fra **„Den norske Fernisfabrik".**

Kontor & Expedition: Tomtegaden No. 11.

Jacob Jacobsen.

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Hesjeliner

extra gode og ***stærke***

billig hos

Timms Dampreberbane

Raadhusgaden 10. 518

Sække.

Melsække, Kornsække, Fresække, Potetessække, Varesække, Paksække sælges billig hos

Hanssen & Bergh,

Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.

(544)

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,

anbefaler et smukt Udvalg i:

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebrot & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe, Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker, Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus,** der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.

(494)

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.

(O.A.R.)

Frantz Lehmann's

Kurv- & Kurvmøbelfabrik,

Grændsen No. 17, nær Pilestrædet

— en gros & en detail —

anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende. 519

Maskinoljer

alle Slags billigst hos

A. Hiorth,

Prindsens Gade No. 4.

Til Høstsæd

Kunstige Gjødningsstoffe

garanterede til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug,** acclimatiseret norsk **Probsteirug,** udmærket Stamme, samt **Græsfro** hos

A. Michelet,
Christiania. (521)

Hesjeliner & Garn

for Selvbindermaskiner hos

Chr. Sehlytter.

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Telegrambureau

HØYDAHL H.O. OHME'S

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

han bebor, er laaset og min Mand har Nøglen med sig."

„For Guds Skyld kom ikke med Udflugter sagde Gjertrud," du kan jo bede Fader om Nøglen. Hvis han har laaset Døren, maa han jo kunde give os Nøglen. Han er jo ingen Blaaskjæg."

„Ja, ja, jeg vil bede ham derom," stammede Mrs. Carpew, glad ved at slippe ud af sin uuværende vanskelige Stilling, „jeg gaar ind til ham. De kan være vis paa, at jeg vil gjøre alt for at opfylde Deres Ønske, Lady Dunluce. Men jeg tror De tager feil, thi vor stakkels Ben kunde ikke paa nogen Maade have sat sig i Forbindelse med Dem."

„Jeg har sagt Dem, at han har skrevet til mig. Gaa lige til Sagen, Mrs. Carpew, tal til Deres Mand og bring ham hid, at jeg selv kan tale med ham. Han maa høre paa mig."

„Han er ikke tilstede," sagde Mrs. Carpew.

„Er De vis derpaa?"

„Ja, jeg saa ham gaa ud for en halv Time siden."

Dette sidste var Løgn, thi det var kun fem Minutter siden, at Mrs. Carpew saa sin Mand gaa forbi Vinduet. medens han kastede stjaalne Blikke ind i Stuen. Hun vidste, at Præsten havde lyttet til den hele Samtale. Kanske han fremdeles lyttede udenfor. I alle Tilfælde, kunde hun ikke røbe ham. Han maatte have Tid til at tænke sig om. Hun haabede, at han vilde udfinde paa hvilken Maade de bedst

kunde tjene Lady Dunluce, thi den anden Person gav dem ikke stor Betaling for al deres Ængstelse og Omsorg, men hun følte, at hun maatte vise den største Forsigtighed.

Hvor længe bliver han borte?" spurgte Sibyl, „jeg kan vente."

„Det er uvist, naar han kommer tilbaage," svarede Mrs. Carpew med et advarende Blik paa sin Datter. „Han kan gjerne blive borte i timevis. Sognet er udstrakt, Husene ligger saa spredt, maaske er han gaaet hen til en af de fjerneste Gaarde, og han er ingen god Fodgjænger."

Her blev Theen baaret ind, og Pigen lagde en hvid Dug paa Bordet.

„Jeg vil vente," sagde Lady Dunluce „kanske De har Plads i Stalden til Hestene?"

„Det gjør mig ondt," svarede Præstefruen, men Stalden er opfyldt af Gaardsredskaber og andet Skrammel, saa der ikke er Plads for nogen Hest."

„Nu, ja saa lad dem blive, hvor de er. De taaler alslags Veir. Jeg vil vente, iil Præsten kommer hjem, hvis jeg ikke er iveien."

„Iveien, Lady Dunluce, hvor kan De tænke noget saadant?" raabte Mrs. Carpew.

Gjertrud, som vidste, at Husets Datter burde skjænke Theen, satte sig ned ved Bordet.

„Jeg vil gaa ud og høre, hvor min Mand er gaaet hen," sagde Fruen, idet hun gik henimod Døren „kanske han ikke er gaaet saa langt."

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Hold Eidsvold 1 Kr. pr. Kv. incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil „Eidsvold“ Kr. 1.00 pr. Kvartal incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 96. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 16de August 1894. | Avertisementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Vigtigheden af at møde frem.

—:—

Vi maa lægge vore Meningsfæller alvorlig paa Hjerte at møde op Mand for Mand ved Valgurnen.

Dette er lige meget af Vigtighed overalt, uden Hensyn til, hvordan Udsigterne er for dem til at seire. Det er en Feitagelse at tro, at det mandstærke Fremmøde bare er af Betydning der, hvor Udfaldet er uvist, saa at nogle faa Stemmer kan gjøre Udslaget. Det er lige saa nødvendigt baade der, hvor Modpartiet under enhver Omstændighed vil seire, og der, hvor vort Parti er i et saa overveiende Flertal, at det kan seire, om det end mønstrer bare en Brøkdel af sin Styrke.

Sagen er nemlig den:

Naar Valgresultatet gjøres op, og alle Stemmeberettigede henføres til de forskjellige Partier, hvortil de hører, da tælles hver eneste Stemme med, og er der i et Distrikt afgivet f. Ex. kun 20 moderate Stemmer mod 150 radikale, saa vil dog de førstnævnte, som ingen Indflydelse har havt paa Præstegjældsvalgets Udfald, bidrage sit til at forøge Antallet af moderate Stemmer Landet over. Er der nogensteds afgivet f. Ex. 80 moderate Stemmer mod 30 radikale, medens der godt kunde have været afgivet 180 moderate Stemmer, saa har de 100 Mand, ved at blive siddende hjemme, formindsket det samlede moderate Stemmeantal i Landet med 100, uagtet Præstegjældsvalget under enhver Omstændighed var blevet uforandret.

Som vore Læsere ved, seirede Radikalerne ved sidste Storthingsvalg med 51,800 mod 50,100 Stemmer. Men i Stavanger Amt, hvor det moderate Venstre da var og vistnok endnu er i overvældende Flertal, kunde der godt have mødt et Par Tusinde flere moderate Stemmer op. Havde dette skeet, saa vilde Statistiken have udvist et Flertal for de Partier, der gjorde Modstand mod Radikalernes landsfordærvelige Politik. Selv om Radikalerne da alligevel havde faaet Flertal i Thinget, vilde den Kjendsgjerning, at de var i Mindretal blandt Urvælgerne, have lagt Baand paa dem, saa vi havde sluppet for de 3 sidste Storthingsforsamlingers mange taabelige Beslutninger og opæggende Færd.

Altsaa: de Moderates daarlige Fremmøde i Stavanger Amt og andre Strøg af Landet har ikke liden Skyld i den politiske Stilling.

Enhver moderat Vælger maa sige sig selv, at netop hans egen Stemme kan blive af Betydning, hvordan Stillingen saa end er i Præstegjældet.

Vi beder derfor vore Meningsfæller: Mød overalt mandgrant op; ikke en eneste Mand bør sidde hjemme. De, der har lovlige Hindringer, maa sende Stemmeseddel.

Et storartet Naturskuespil havde man Anledning til at iagttage her sidstleden Søndag Aften og Nat, skriver Indhp. fra Stenkjær. Kl. omkring 10½ a 11 begyndte de første svage Skin af fjerne Lyn at vise sig langt, langt ude i Horisonten mod Vest. Kl. henimod 12 begyndte man at opfatte de første Drøn af den rullende Torden, og Kl. 1¼ a 1½ om Natten drog Tordenveiret forbi. De uhyre Lyn, der undertiden oplyste det halve af Horisonten og ogsaa ofte strakte sig langt opover mod Zenith, og som var særdeles hyppige og talrige i Antal, var ikke almindelige Glimt, men varede ofte i hele Sekunder og tog sig storartet ud. Bagefter fulgte Regn. Barometerstanden var omtrent uforandret.

Død under Hjemreisen. Isøndags ankom Dampskibet „Thingvalla“ hertil fra Newyork og medbragte ca. 300 Passagerer. Under Overreisen indtraf 2 Dødsfald: et lidet Barn døde paa Atlanterhavet og blev begravet der, og under Reisen indover Kristianiafjorden døde en Finlænder, hvis Lig blev bragt iland for at begraves hersteds.

Dræbt paa Stedet. To Heste stødte Søndag Aften sammen i Trondhjemsveien, hvorved et Vognstrag trængte ind i Brystet paa den ene Hest, saa den maatte dræbes paa Stedet.

Kirke for Døvstumme. Efter hvad der forlyder, skal det paa Hjørnet af Sofiegade og Bjerregaardsgade liggende Bedehus være indkjøbt af Frk. Rosing. Det skal være Frk. Rosings Hensigt at benytte Bedehuset som Kirke for Døvstumme.

Sunket. FraTromsø telegraferes den 13. August: Hvalfangerdampskibet „Thekla“ — tilhørende Selskabet af samme Navn i Frakfjord pr. Loppen —, er sunket paa dybt Vand udenfor Fuglø.

Skibet slæbte paa en Hval, som netop var skudt; men først under Slæbningen eksploderede Harpunens Granat og slog Hul i Skibets Side. 15 Minuter efter sank Skibet. Mandskabet reddede sig i Baadene.

295 Mennesker har en enkelt Mand reddet fra at drukne. Manden, der bor i Hamburg og nylig udførte sin seneste Bedrift, heder kuriøst nok Tang.

En Kanal mellem Sortehavet og Østersjøen. Planen til et storartet Foretagende, en direkte Vandvei mellem Sortehavet og Østersjøen, er for Øieblikket under Udarbeidelse i det russiske Trafikministerium. Til denne Forbindelse skal de to Floder Dnjepr og den vestlige Dwina bruges. Forarbeiderne er paabegyndte i to Retninger; først og fremst anlægges en Kanal ved Dnjeprs nedre Løb, medens denne Flod skal uddybes paa det Sted, hvor det bestemmes at anlægge en Havneplads. Som et saadant Sted har man foreløbig Blikket henvendt paa paa de to Byer Cherson og Kachowka. Ogsaa en Del af Floden Bug skal indrages i Kanalnettet. De samlede Omkostninger ved Foretagendet er endnu ikke endelig fastslaaede, men at de vil blive meget betydelige, forstaar sig af sig selv. Man kommer i russiske toneangivende Kredse bestandig mere og mere til den Overbevisning, at det i Betragtning af det umaadelige Czarriges geografiske Forhold ikke er tilstrækkeligt med Jernbaner alene, trods de vedvarende Nybygninger heraf, men at der samtidig med Bygningen af nye Jernbaner ogsaa med større Iver end hidtil maa lægges Vind paa Anlæggelsen af nye Land- og Vandveie.

Handel med tyske Piger. I et tysk Blad læses følgende:

I flere Blade kunde man for nogen Tid siden læse følgende Bekjendtgjørelse; „I Palais d'Or i Antwerpen søges for nogen Tid under Udstillingen 50 smukke Damer som Sælgerster. Maanedsløn 300 Francs og 10 pCt. Provisjon af det solgte. Den smukkeste Dame faar en Præmie paa 5000 Francs. Tilbud med Fotografi maa rettes til Generalagenten Walter, Static-Street 21, Antwerpen“. Politiet i Antwerpen, der var blevet gjort opmærksom paa denne Bekjendtgjørelse, opdagede snart at et Palais d'Or lige saa lidt existerede, som et „Generalagentur Walter“. Den Mand, som annoncerede under dette Navn, er en Tyskér fra Køln og bor i et ildeberygtet Kvarter i Antwerpen. I Static-Street No. 21 havde Gavtyven blot leiet en Brevkasse, fra hvilken han hver Dag hentede hundreder af indløbne Tilbud. Med Fotografierne gik han rundt til alle smudsige Huse og forpligtede sig til mod Betaling af en vis Sum at levere de ønskede Piger. Det lader sig slet ikke kontrollere, hvor mange tyske Piger, der paa denne Maade er forsvundne i Hulerne. Politiet har strax arresteret den tyske Pigehandler og anstillet en omfangsrig Undersøgelse.

En Republik i et Kongerige.

Det lyder besynderligt, selvmodsigende, ikke sandt? Og dog existerer der inden Kongeriget Norges Grændser et Samfund, der nærmest maa betegnes som en Republik, eller om man vil, en Fristat i Staten.

Det er Fiskeværet Grip i Nordmøre, et Par Mil ret tilhavs fra Kristiansund. Det bestaar af en Samling lave Holmer, hvoraf kun den ene er beboet. Rundtom omgives Holmerne af et Utal af Skjær, Fluer og Grunde, der i stærk Sjøgang ser ud som en sammenhængende, nogen Tandgar. Indbyggerantallet er mellem 2 og 300; desuden besøges Været i Maanederne Januar—Marts (Skreitiden) af optil 600 fremmede Fiskere.

Beboerne henter udelukkende sin Næring fra Havet. For Fiskeri ligger Stedet ogsaa meget bekvemt, og de fleste Opsiddere er forholdsvis velstaaende, ialfald velbergede. Men det er et haardt Liv de fører. Udsat som Stedet ligger for alle Slags Vinde er det just ikke hver Dag, man der har, hvad vi i Almindelighed forstaar ved Magsveir.

Beboerne af Grip danner som sagt enslags Stat for sig selv. De betaler ingen Skatter undtagen Præsteoffer, har ikke Stemmeret, deltager aldrig i det øvrige Præstegjælds offentlige Anliggender, eier ingen af de kommunale Institutioner i almindelig Forstand. De fattige forsørges efter Overenskomst mellem Indbyggerne. Skolevæsenet ordnes paa samme Maade. De har sin egen lille Kirke, som Sognepræsten i Kristiansund, til hvis Kald Grip hører, besøger nogle faa Gange om Sommeren. Kirkens Udgifter og Vedligeholdelse bestrides ogsaa af Stedets Beboere uden fremmed Indblanding. Grip er kortsagt en Miniaturstat, hvor Selvstyret er indført i sin fuldeste Udstrækning.

De af vore Landsmænd, der saa ivrigt sværmer for Republiken, burde flytte til Grip. Der vilde de finde den fix og færdig, og det et rent Ideal af en Republik. Det er dog at befrygte, at de vilde finde Grips republikanske Liv noget anstrengende, noget slidsomt, ifald de skulde ernære sig paa samme Maade, som de øvrige „Republikanere“ derude.

Meieriassistent Bakke er ansat som Meierimester i Statens Tjeneste. Han skal vinke i Smaalenene, Akershus, Buskerud, Jarlsberg og Laurvig, Bratsberg og Nedenæs, med Bopæl i Kristiania.

Pavens Helbredstilstand. Han er syg, paastaaes der, men Vatikanet søger at skjule det saa meget som muligt. En høiere katolsk Geistlig har udtalt til en Bladkorrespondent, at Paven ikke vil leve Vinteren over. Han svinder stadig hen, og det er derfor at forudse, at hans Dage er talte. Det, som mest foruroliger Pavens Omgivelser, er at han lider af Fordøielsesbesværligheder.

Pave Leo den trettende er nu i en Alder af 84 Aar.

Nytten af at forsikre sig. En Sagfører i Telemarken tegnede i forrige Aar en Livsforsikring stor 5000 Kr. i Folkepensionskassen „Glitne“. Vedkommende Sagfører afgik ved Døden allerede i Juli Maaned iaar, og Beløbet udbetales i disse Dage til hans Efterladte. Atter et af de mange Exempler paa, hvor godt og gavnligt det er at have sit Liv forsikret.

Sjørøvere i vore Dage. Fra Gibraltar skrives den 31te Juli: Den engelske Skonnert „Meyer“, der afseilede herfra den 28de Juli med Kul og Genever til Melilla, blev ved Kysten af Marokko overrasket af Vindstille og derefter overfaldt af bevæbnede Arabere. Disse røvede Ladningen, halede ned det engelske Flag og sønderrev det, plyndrede derpaa Skibet og Mandskabet og gik derefter iland. Den næste Morgen kom der Bris, med hvilken Skibet er vendt tilbage hertil.

Dødsfald. Den i vide Kredse vel kjendte Lægprædikant Daniel Borre er død, skriver Stav. Av.; saavidt vides var han 92 Aar gammel. Han gik en Dag bort til Naboen, for at denne skulde skrive et Brev for ham, en Hilsen til Venner inde i Ryfylke, som han havde hørt fra. Han satte sig i en Gyngestol, fik i det samme nogle Trækninger i Ansigtet og var snart næsten livløs. Folk blev strax hentet og bar ham hjem i Stolen. Han udaandede efter en halv Times Forløb.

Det være da hans sidste Hilsen til Venner baade nord og sør.

En Operation i gamle Dage. Det Festskrift, der er udkommet i Anledning af Universitetet i Konigsbergs 300 Aars Jubilæum, indeholder følgende Beskrivelse over en Operation, som en Kirurg fra Albertine-Universitetet i Aaret 1635 foretog paa en Bonde, der havde været saa uheldig at sluge en Kniv: Man bandt Bonden til et Bret, heder det, og med Trækul merkede man Stedet, hvor Underlivet skulde aabnes . . . . Operationen trak ud, men det gjorde intet, thi man styrkede Patienten med Perlevand. Endelig fik Kirurgen Øie paa Kniven og trak den ud. Da Patienten saa Kniven, raabte han fornøiet: „Det er min Kniv!“

Frygtelig Ildebrand. Ifølge Telegram fra fra Minsk i Rusland er et helt Kvarter af Byen bleven forvandlet til Aske ved en frygtelig Ildebrand. Tabet er meget stort, og flere Mennesker savnes. Ilden antages paasat af en Mordbrænder, da anonyme Trudselsbreve i ugevis er sendte gjennem Posten.

En Menneskehedens Velgjører er forleden død i Paris i en Alder af 91 Aar, nemlig Dr. Francois Clement Maillot. Det var ham, der i Begyndelsen af Trediveaarene under haardnakket Kamp først bragte Kinin i Anvendelse mod Sumpfeber i større Maalestok. Den Gang, da Frankrige gjorde sine Erobringer i Algier, kjendte man kun et Middel mod Feber, nemlig Aareladning. Følgen var var, at der paa Lazarettet i Bona i 1833 forefaldt 1 Dødsfald for hver 3½ Patient. I 1834 anvendte Maillot Kinin paa det samme Lazaret, og Dødeligheden faldt da strax til 1.20. Dette var Resultatet af en blandet Behandling med Kinin og Aareladning. Men efterhaanden som Kininen vandt stadigt mere Terræn, aftog Dødeligheden yderligere, og 30 Aar senere var Dødeligheden paa Lazarettet i Bona 1·46. For hele Algier var Forholdet samtidig 1.31, medens det i Paris var 1.24. Men endnu paa denne Tid maatte Maillot forsvare Kininen mod en Mængde Modstandere.

Sypigernes Løn.

Byens Skræddere og Hvidevarehandlere beskjæftiger et stort Antal Sypiger. Men den Maade, hvorpaa disse Arbeiderske lønnes, er saa uforsvarlig, at alle, som vil sine Medmenneskers Vel, burde gjøre hvad der staar i deres Magt for at rette paa dette Misforhold. Det er ligefrem rædsomt at tænke nærmere over det.

Jeg talte isøndags med et Par unge Damer, der arbeider som Syerske for en af Byens største Hvidevarehandlere. De kunde fortælle, at de oppebærer en Betaling af 7 Øre Timen.

7 Øre Timen! Naar altsaa disse Syerske arbeider 10 Timer daglig hele Ugen, saa har de en Ugeløn stor 4 Kroner og 20 Øre.

For de Sypiger, der er saa heldige at kunne bo hjemme hos sine Forældre, er det jo ikke saa farligt; saa længe Far og Mor har Mad, sulter ikke Barnet. Men de Stakler, som staar uden Familie, uden Bekjendte, uden Venner og Velyndere, hvorles gaar det dem med disse 4 Kroner om Ugen? De skal betale Husleie, de skal holde sig nogenlunde ordentlig klædte, for ellers vilde de ikke faa Arbeide, og de skal leve. Hvor langt tror man da vel deres Ugebetaling rækker? Det kommer i Regelen til at gaa ud over Levemaaden.

Hvad bliver vel Følgen, naar disse fordetmeste unge Piger saaledes udsættes for en pinlig Sultekur Aar efter Aar? Lad os se Virkeligheden lige ind i Øinene. Enten faar de et Knæk, saa at de synker i en for tidlig Grav, eller de tvinges ind paa Forbryderbanen, eller ogsaa ind i — Prostitutionen.

Er det forsvarlig handlet af vedkommende Arbeidsgiver at stille sine Arbeidere et saadant Valg? Er det menneskeligt, er det billigt, er det retfærdigt handlet? Nei, tvertimod, det er skammeligt.

Jeg er ikke af dem, der holder af, at det offentlige ved enhver Leilighed skal stikke sin Næse op i de private Affærer. Men her synes jeg der burde føres en Smule Kontrol, for dette er en Sag, som igrunden angaar hele Samfundet. Det ene Menneske har ikke Lov til at feigpine det andet, har ikke Lov til direkte eller indirekte at tvinge det ind i Forbrydelsen og Elendigheden.

Jeg skal senere komme tilbage til denne Sag.

J. Furø.

Har vi ikke havt det godt i 80 Aar?

Norge er gaaet fremad i Velstand. Skibsfart og Industri har floreret, Oplysningen er fremmet, Næringsveiene er ophjulpne og her er skeet Forbedringer og Fremskridt paa næsten alle Livets Omraader. — Hvad i Alverden er det saa man vil mere?

Vi synger i en af vore folkelige Sange:

„Lad os ikke Forfederne gløima,
under alt hvad me venda og snu,
for dei gav os en Arv te aa gjøima,
den er større en mange vil tru.

Lad det merkjast i meir en i Ordi,
at me halda den Arven istand;
at naar Federne sjaa at paa Jordi,
dei kan kjenna sit Folk og sit Land.

Hvilken Arv har vi vel taget op efter Fædrene?

At føre Landet fremad i national Aand til Velstand, Frihed og Lykke. Men om vi vil gaa fremad med Stormskridt, da følger vi ikke Fædrenes Spor.

Siden 1814 har vi gaat kanske smaat, men sikkert og stadig fremad.

Hvor har vi hidtil staaet?

Paa national Grund, i fredelig Forening med Broderfolket, som et helstøbt, selvstændigt Folk med selvgivne Love.

Ar vor Forening med Broderfolket i Kraft af Grundloven, som den blev given os i 1814, ei har været os til Skade, har otti Aars Erfaring tjent til at vise de besindige og tænksomme inden vort Folk.

Mon det vilde gaa bedre, hvis vi fik Republik og Brushoveder til at styre Landet?

Kjærnen af Folket, den norske Bonde, vil intet andet end en rolig Udvikling i Fædrenes Spor. — Den norske Bonde ønsker intet andet end en fredelig Udjevning af Unionspolitiken. — Med dette Maal for Øie gaar han til Valg, for at vælge moderate, fædrelandssindede og besindige Mænd ind i Nationalforsamlingen.

S.

En Velgjører. Den gavmilde Kunstven, Anton C. Houen fra Arendal, er afgaaet ved Døden i Lausanne (Schweiz). Han har gjort sig særlig fortjent ve Oprettelsen af „A. C. Houens Legat for norske Kunstnere og Videnskabsmænd“.

Til dette Legat, der er en Udvidelse af det ved kgl. Resolution af 6te Juni 1878 stadfæstede „De norske Kunstneres Reise- og Uddannelsesfond“, hvortil A. C. Houen under 30te Mai s. A. skjænkede en Kapital af 72,000 Kroner — senere forøget ved Tillæg af ⅒ af de aarlige Renter, har Giveren i 1885 yderligere skjænket 108,000 Kr., i 1888 108,000, i 1890 36,000 og 1892 12,600 Kr. Ved disse Gaver og ved Tillæg af et i Aarenes Løb opsparet Rentebeløb udgjør Legatets uangribelige Grundkapital ca. 363,000 Kr.

Menneskeædere. I Ubangidistriktet, som for Øieblikket er et Tvistens Æble mellem Frankerige og Kongostaten, bor flere vilde Stammer, som er Menneskeædere. Belgiske og franske Oficerer har allerede ofte aflagt Beretninger herom, og nu beretter Kaptein Dumod fra Ubangi, hvad han selv har oplevet. Kjød af Dyr foragtes, og kun Menneskekjød, der er krydret med Salt og Peber, bliver anseet for passende Føde. Beboerne spiser de velnærede Slaver, og svagelige Slaver bliver ligefrem fedede for senere at blive ædte. Det er Kvindernes Sag at halshugge de udseede Ofre og tilberede de mest søgte Dele af dem.

Telefonbakterier. En jbekjendt Kemiker i New York har fornylig anstillet endel Undersøgelser af Telefonerne paa offentlige Steder, i Hoteller, Ekspresbureauer, Banker osv. og er kommen til det Resultat, at de kan være meget farlige som Smittebærere.

Ved mikroskopiske Undersøgelser af Telefontragterne har han fundet en Mængde uappetitlige Sager, deriblandt forskjellige Sygdomskimer.

Holder man altsaa Munden saa nær ved Tragten, at den kommer i Berøring dermed — og det er jo almindeligt ved Samtaler paa lange Afstande — saa er man udsat for at paadrage sig Smitte.

Influenzaens store Udbredelse skal f. Eks. skyldes Telefoner.

Altsaa, naar man telefonerer, bør man ikke holde Munden altfor nær ind til Tragten.

I Løbet af forrige Uge er der skeet flere Ulykker i Alperne. En ung Abbed styrtede ned i en Afgrund ved Lugano og omkom paa Stedet. For nogle Dage siden fandt man paa en Gletscher ved Mont Rosa Liget af Professor Meyer fra Meran; Ulykken havde hændt under et Forsøg paa at finde en ny Vei over Weißor-Passet. En ung engelsk Dame, der gik ved Siden af sin Fader i Nærheden af Sierra, blev knust af et nedfaldende Klippestykke.

Ordentlig Skadeserstatning. Ved en Jernbaneulykke, der i Marts Maaned i forrige Aar fandt Sted paa Ruten Milano —Venedig, kom en fransk Sangerinde, Frk. Elise Frandin, meget slemt tilskade. Jernbaneselskabet er nu blevet dømt til at betale Kunstnerinden en Skadeserstatning paa ikke mindre end en halv Million Franks.

Kolera.

Fra Stockholm telegraferes den 12te August: Fredag Middag ankom hertil fra Petersburg Dampskibet „Nordkusten" med 27 Passagerer ombord, der alle fik Tilladelse til at gaa iland, da der ikke var indtruffet noget mistænkeligt Sygdomstilfælde blandt dem. Lørdag Middag blev imidlertid Opvartningspigen Ekdahl syg. Ved foretagen Undersøgelse har det vist sig, at hun var angreben af asiatisk Kolera. „Nordkusten" med den Syge ombord har faaet Ordre til at afgaa til Fjäderholmarne, hvorfra den antagelig vil blive beordret til Fejan.

Her i Byen træffes alle Sikkerhedsforanstaltninger.

Fejan, 12te August.

Iformiddag ankom Dampskibet „Vasa" hertil paa Reise fra St. Petersburg via Abo til Stockholm.

Underveis var en af Besætningen afgaaet ved Døden under koleraliggende Symptomer. Maskinisten var svært og 2 af Besætningen mildere angrebne.

Hele Skibets Besætning blev bragt iland her.

Dampskibet havde ingen Passagerer ombord.

Fra vore Konsuler.

I Skrivelse af 9de ds. indberettes fra Generalkonsulatet i Amsterdam, at der fra og med 7de til 9de ds. skal være indtruffet 6 nye Tilfælde af Kolera.

Under 10de ds. indberettes fra samme Generalkonsulat, at der i Provinsen Nord-Holland skal være indtruffet 12 nye Tilfælder af asiatisk Kolera, hvoraf i Amsterdam 3 Tilfælde. I og i Nærheden af Maastricht er der anmeldt 7 nye Koleratilfælde, i Middelrode (Nord Brabant) 1 samt i Bleskensgraaf (Syd Holland) 2 Tilfælde.

Den danske Forfatter og Politiker Dr. E. Brandes har nedlagt sit Mandat som Medlem af Folkethinget og vil i den nærmeste Fremtid tage Bolig i Kristiania.

En større Sælhundjagt kan maaske snart arrangeres af Liebhabere inde i Bunden af Kristianiafjorden. Fra en af de her hjemmehørende større Lystjachter bemerkede man nemlig Søndag Middag paa „Gaasungerne" ikke mindre end 15 Sælhunde, der laa og solede sig paa Skjærene derude. Da Yachten kom lige ind til „Gaasungerne", dumpede de sjeldne Gjester i Vandet og forsvandt.

I den tilforordnede Regjering under Kongens Reise til Sydsverige og Norge er beordret til Formand: indtil 1ste September Statsminister Bostrom og siden til Kongens Gjenkomst Udenrigsminister Levenhaupt samt til Medlemmer: til 1ste September Statsraaderne Östergren, Wikblad og Christerson, samt fra 1ste til 16de September Statsraaderne Östergren, Gilljam og Rappe og derefter til Kongens Tilbagekomst Statsraaderne Akerhielm, Gilljam og Rappe.

Kronprinsen vendte Fredag Eftermiddag tilbage til Stockholm fra Feltmanøverne i Upland, og afreiste allerede samme Dag med Hurtigtoget til Kalmar, hvor H. k. H. skal embarkere paa „Drott".

Kronprinsessen har paa sin Reise nedover Kysten besøgt Stegeborg, hvor hun besaa Slotsruinen og Skällviks nærliggende, gamle Kirke, Waldemarsvik, Fogelvik og Vestervik. Hds. k. H.'s Helbredstilstand er tilfredsstillende.

Barnemordet i Ringsaker.

(Forts.)

I Eftermiddagsmødet Fredag fortsattes Vidneafhørelsen.

Oline Nysæter, Ellines Mor, forklarede, at Elline havde været hjemme paa Besøg i Januar iaar, og Vidnet saa da, at hun var frugtsommelig. I en Samtale, Vidnet førte med Elline ved den Leilighed, slog Vidnet paa dette med hendes frugtsommelige Tilstand, idet der var Tale om Budeie o. l., og ytrede, at Elline ikke længe kunde stelle Kreaturerne selv. Hertil svarede Elline, at hun fik vel faa sig Barnejente hun som andre.

Sorenskriver Bredal forklarede bl. a., at Elline til ham den 3die April paa Tomandshaand i Retslokalet paa Krogvig havde ændret sin først afgivne Forklaring og erklæret Martinus for meddelagtig i Forbrydelsen. Saavidt Sorenskriveren — med saa stor Sikkerhed som overhovedet muligt, naar man ikke har ligefrem positiv Vished — kunde erindre, var det først bagefter, at hun af ham fik vide, at Martinus havde talt om at søge Skismisse fra hende.

Johannes Krogvig forklarede sig om Forholdene ved Hjælpefænglet paa Krogvig. Til Vidnet havde Elline ved en Leilighed sagt, at det var efterat Sorenskriveren havde fortalt hende, at Martinus tænkte paa at søge Skilsmisse, at hun ændrede sin Forklaring og erklærede Martinus skyldig. Vidnet oplyste tillige, at Martinus ved et af de første Forhør efter sin Arrestation til Vidnet havde sagt, at han nok havde forstaaet, at Elline var frugtsommelig, men havde ikke troet, det var saa langt paa Vei.

Marie Krogvig, foregaaende Vidnes Hustru, forklarede bl. a., at Elline Aftenen forud for Forhøret den 3. April havde sagt: Imorgen skal der være Forhør over os igjen; det kan endda være med mig, men det er værst for Martinus, som intet har gjort.

Marie Andersen, Tjenestepige paa Krogvig, havde ingen Samtaler om Sagen haft med Elline under hendes Hensidden paa Krogvig. Men hun saa hende, efter at hun havde været inde paa sidste Forhør, kaste sig ned paa Sengen og græde. Paa Vidnets Spørgsmaal, hvorfor hun græd, svarede hun, at Skriveren havde fortalt, at Martinus vilde søge Skilsmisse fra hende.

Mattias Syverud havde efter et Forhør paa Krogvig hørt af Tjenestegutten dersteds, at Martinus, der endnu ikke var arresteret, ved samme Leilighed havde gjort Forsøg paa at komme i Forbindelse med Elline gjennem Cellevinduet.

Andreas Mikkelsen, Husmand til Krogvig, havde hørt Elline tage Martinus fri for alt; Vidnet havde en Gang i den Anledning ytret, at „han maa vel ville skilles fra dig nu han da."

Karlot Stutterud, Slutter ved Distriktsfængslet i Hamar, forklarede, at Elline om Morgenen 12te Juni ringede op og fortalte Vidnet, at hun havde nogle Lapper, som hun Dagen iforveien havde modtaget fra Martinus i en Sukkerpose. Det var to beskrevne Lapper, som Vidnet straks leverede til Vagtmesteren. En tredie Lap havde hun revet istykker sagde hun. Elline blev frataget Skrivematerialier den 25. og Martinus den 28. Den 1. Juli fik de atter begge to Skrivesager. Elline leverede imidlertid sine Skrivesager tilbage om en Times Tid, da hun ikke havde Brug derfor. Imidlertid opdagede Vidnet Dagen efter, at Papirarket var kortere, end da det blev leveret Elline, det syntes at være afrevet et Stykke. Den 21. Juli fandt Vidnet nogle Lapper indviklet i et graat Omslag og nedkastet i Fangegaarden. Paa disse var indridset noget uden Blæk.

(Forts.)

Voldsomme Kvinder. En Masse Mennesker strømmede Lørdag Aften omkring og efter 2 Arbeidsvogne, der kjørte fra Vaterland mod Politikammeret som Maal og hver indeholdende en meget beruset Pige, og 2 Politikonstabler, idet Pigerne under Transporten spændte og skreg alt hvad de kunde. Da Politiet anholdt dem for Beruselse i Vaterland, blev der straks af Pigerne slaaet og kloret, spændt og udskjældt, heri assisteret af den ene Piges Moder og nogle „Gutter", hvoraf den ene endog tog Hjelmen af den ene Konstabel og brugte den som Vaaben og slog den itu mod Konstabelens Hoved.

Fiendskab mod Sverige og Svenskerne er ikke noget, der er opstaaet af sig selv her i Norge. Det er et Produkt af Norges Forbindelse med Danmark i „Oldenburgertiden". Danmark laa da stadig i Krig med Sverige og Norge maatte pligtskyldigt slaa Folge. De norske Bønder likte ikke egentlig dette. Der er mange Fortællinger om, hvorledes Beboerne paa begge Sider af Grændsen var Godvenner til Trods for at Hærene kjæmpede. Men tilslut fremavlede den stadige Krigstilstand et kunstigt Folkehad, der dog, som enhver Nordmand ved, ingenlunde stikker dybt og langtfra har nogen ondartet Karakter.

Naar vi saa let tilgiver Danmark dets Krige med Sverige — hvori Danmark selv i Regelen havde mest Skyld — da er det nok væsentlig fordi Kong Karl Gustav havde den gode Ide at lade den danske Konge betale sit Nederlag i 1658 med Skaane, Halland og Blekinge. For den Tid lod Oldenburgerne nemlig Norge betale Spasen og det havde det inderlig gjerne gjort i 1658 ogsaa. Havde Danmark sluppet for Afstaaelserne af 1658, da havde vi Nordmænd neppe havt saa let for at glemme de Tab, vi skylder Dansketiden.

I Norges gamle Selvstændighedstid stod Norge og Sverige næsten altid paa en venskabelig Fod, ganske ubetydelige Feider mellem Magthaverne fraregnet, og der blev ofte indgaaet formeligt Forbund mellem Norge og Sverige. Da „Dansketiden" begyndte, var Grændserne mellem Norge og Sverige i alt væsentligt de samme som i Harald Haarfagres Tid. De Krige, Norge som frit Rige førte mod Stammefrænder, var overveiende rettede mod Danmark, med hvilket Land Norge laa i hyppige og blodige Feider fra før Slaget i Hjorungavaag til Kong Erik Magnussøns Plyndringstog i Slutningen af det trettende Hundredaar.

Valgkampen i Bratsberg.

Fra Kragerø telegraferes til „Kristianasands Tid."

Igaar afholdtes et vellykket Folkemøde i Skaats, tillyst af Centrum, besøgt af ca. 600. Adjunkt Coll indledede fra Centrums Standpunkt. Sagfører Christoffersen og Rinde talte fra radikalt og Redaktionssekretær Sangesland fra konservativt Standpunkt.

Rinde nævnte ikke Dokument Nr. 1, hvilket Sangesland mindede Rinde om.

Stemningen var overveiende antiradikal.

Coll holder nu en Række Foredragsmøder i Bratsberg til Organisering af Centrum. Sangesland følger Christoffersen paa 2 Møder og holder Onsdag Foredrag i Kragerø.

Stemningen i Bratsberg Amt er yderst tvilsom, hvilket Radikalerne selv aabent erkjender. Centrums Seier i Bratsberg er ikke usandsynlig, hvis kraftigt Arbeide udfoldes.

Valget i Tromsø Amt vides nu sikkert at ville blive radikalt, hvad vi ogsaa hele Tiden har forudsat. Der mangler Efterretninger fra 2 Herreder, men de kan ikke ændre Resultatet.

Derimod kan der allerede paavises en overordentlig betydelig Tilvæxt siden forrige Valg for de Moderates vedkommende. I de 11 Herreder, for hvilke Opgaver foreligger, blev der i 1891 afgivet 1100 radikale Stemmer, nu 1600, en Tilvæxt altsaa af 500 eller 45 pCt. Men af Moderate (og for en mindre Del Høire) Stemmer blev der i 1891 i de samme Hereder kun afgivet 430, nu derimod **1180**, en Tilvæxt af 750 eller 174 pCt. Afstanden mellem Partierne er formindsket fra 670 til 420, som Radikalerne var flere end de Moderate i 1891 og 1894. Vi skal senere levere fuldstændigere Opgaver

Kampen stod hovedsagelig mellem moderate og radikale Venstremænd. Det er selvfølgelig en Feiltagelse, naar baade Høirebladene og radikale Blade udtaler sig som om det var en Styrkeprove mellem „Høire" og „Venstre".

Trods den store Fremgang i Tromsø Amt bør vore Meningsfæller ikke slaa sig til Ro med at det vil gaa ligedan andetsteds. Det gjælder at arbeide for at afværge den Ulykke, som almindelig kommunal Stemmeret vil bringe over Gaardbrugerne.

Det er beklageligt, at en saa dygtig Mand som Tromsø Amts forhenværende Repræsentant, Gaardbruger Drevland, fremdeles skal være udestængt fra det offentlige Liv. Amtet synes fremdeles at have Raad til at sende Ubetydeligheder i Lighed med Telegrafist Hagen, hvis eneste Fortjeneste er hans albeles ubegrændsede Radikalisme.

Krigen i Østasien.

Der har i de sidste Dage været roligt derborte. Formodentlig søger begge Parter nu at samle Kræfter til et alvorligere Basketag. Kina sender større Troppemasser mod Korea, og Japan har landsat en betydelig Hærstyrke paa Halvøen.

I en Korrespondance fra London heder det:

Om Japanesernes Forsøg paa, under den kinesiske Flaades Fraværelse, at overrumple Fortet og Arsenalet Weihaiwei, foreligger følgende Detaljer: Tidlig om Morgenen forrige Onsdag lagde den japanesiske Flaade, bestaaende af fire Krydsere og enkelte mindre Baade, sig op foran Fortet, men blev opdagede. Fortet allarmeredes, førend Japaneserne endnu kunde skyde. Kineserne rettede nu en heftig Ild paa Japaneserne, som disse besvarede. Japaneserne kunde imidlertid ikke holde Stand og trak sig tilbage, da de bemærkede, at kinesiske Torpedoer beredte sig til at forlade Havnen. Kort Tid efter fornyede Japaneserne Angrebet fra en anden Side af Havnen. Men ogsaa dette andet Angreb blev slaaet tilbage. Fredag rettede Japaneserne et kombineret Angreb paa Fort Arthur. Bombardementet varede nogen Tid, men Japaneserne trak sig sluttelig tilbage. Lørdag tidlig skal Japaneserne være stødt sammen med den kinesiske Peiwang-Flaade; 21 mindre Skibe var engagerede i et heftigt Sjøslag.

Politisk Møde*).

Hr. Redaktør Berentsen holdt den 29de f. M. Foredrag i Romedal, og Hr. Storthingsmand Heiberg imødegik. Foredrag og Diskussion varede i mere end 6 Timer, saa det var henimod Midnat, da man skiltes.

Først vil jeg som Centrumsmand, tilføie lidt om vort Parties Ret til at være til og til at bære et Navn. Hr. Berentsen imødegik de almindelige og til det trivielle gjentagne Paastande, at der ingen Forskjel er paa hvad Centrum vil og hvad Høire vil; men Hr. Heiberg sagde ogsaa, at fordi Centrum nu staar sammen med Høire i den paagaaende Kamp, saa er de Høire, —" det kan ikke nægtes dette". Med samme Ret kan vi paasta f. Ex. at Venstre er og har været Høire siden den Gang de var med dette Parti og styrtede Johan Sverdrups Ministerium. Hr. Heiberg ved meget godt, at det ikke er det, som afgjør hvad man er i Politiken, at man isammen med et andet Parti søger at hindre, hvad man anser for skadeligt for Fædrelandet. H. erkjendte jo under dette Møde at egen Udenrigsminister er noget nyt. Det maa altsaa kunne gaa an at være Venstremand uden at gaa med paa dette nye. Den gamle Unionspolitik blev erkjendt at være fælles Udenrigsminister under fuld Lighed for begge Lande, — det blev erkjendt, at det er yderste Venstre, som har sat sig som Opgave at omforme og vende op ned paa Folkets Syn paa hvad der kræves for at Forholdet til Sverige kan blive tilfredsstillende ordnet, — og saa skal alle være Høire som ikke kan være med paa at fordre, at Sverige uden vi-

*) Stykket er blevet forsinket.

Et Besøg.

(Oversat fra engelsk for „Eidsvold".

(Slutning.)

Saaledes gik Dagene paa Granger Park. Hr. Louis kold høflig, og Lucy saa fjern som mulig. Marion svævede som en let Skygge mellem begge, og Hr. Granger lod sig sjelden se uden ved Maaltiderne.

Det var en vigtig Proces, der havde kaldt Louis Venon tilbage til England, altsaa dog blot Forretninger, men hvo ved — kanske hans Hjerte slog lettere, da han hørte, at Lucy endnu var ugift. — Han havde længe levet et lystigt, letsindigt Liv mellem Kammerater, men inderst i hans Sjæl var der et halv skjult Besvær — en ubevidst Længsel efter et stille, fredeligt Hjem i gamle England, hvor hun, hans Barndoms Veninde, skulde være Solen. — Men denne Drøm var nu forbi og han længedes inderlig efter at forlade Granger Park, men Processen i hvilken Hr. Granger var bleven indviklet, holdt ham i ugevis fængslet til det for ham triste og uhyggelige Sted.

Nu og da indbildte han sig rigtignok, at Lucy var mindre kold, det var naar de spadserede Side om Side i Parken ad de vel kjendte Stier, hvor de havde færdes som Børn, og Talen da kunde streife ind paa gamle Dages Begivenheder. Engang de talte om Harry, følte Louis saa godt, at den lille Haand, der hvilede paa hans Arm bævede let. Men da mødte de uheldigvis Marion, Lucy stivnede øieblikkelig til og gav Samtalen en anden Vending.

„Nei Marion," sagde Lucy samme Aften, „Louis er altfor meget Italiener — jeg kjender ham ikke igjen, han er aldeles forandret." Men da Veninden var borte, tog hun en liden Nøgle, som hun altid bar hos sig, og aabnede det venetianske Skrin. Det var tomt med Undtagelse af de faa visne Blomster, hun gjemte som en Skat. Hun tog dem op med en utaalmodig Mine, som vilde hun kaste den i Kaminilden; men i næste Øieblik holdt hun inde — en Taare faldt paa de visne Blade, hun pressede dem fast mod sit Bryst og lagde dem derpaa tilbage paa Bunden af Skrinet.

Louis var allerede i Frokostværelset næste Morgen. Mon hun tog feil — eller var det virkelig saa, at han smilede til hende og bød hende god Morgen i en hjerteligere Tone end sædvanlig. Sikkert er det ialfald, at han holdt hendes lille Haand fast i sin, idet han trak hende med sig hen i Vindusfordybningen. „Hvor smuk dog Egnen tager sig ud i Morgenbelysningen Jeg tænker paa hvor mange Gange vi har streifet om her. — Jeg har endnu Lyst til at se mig om paa gamle Tomter tør jeg indbyde Froken Granger til en Ridetur i Aften?"

Lucy kunde neppe skjule hvor glad hun blev over denne Indbydelse, — dog var hun ikke istand til at bringe et Ord over sine Læber, hun bøiede kun Hovedet let som Tegn paa at hun indvilgede. „Og Marion, vi faar vel ta hende med?" tilføiede Louis i en spørgende Tone. „Stakkars Marion," svarede Lucy, „hun er nødt til at holde sig paa sit Værelse idag. Jeg tror hun er mere syg end hun vil vedkjende sig."

Louis's Øine lyste, det var tydeligt at se, at Marions Ildebefindende ikke gik ham nær.

„Stakkars Marion," sagde Lucy ved sig selv, vel de hundrede Gange om Dagen, men det var alligevel som følte hun Veninden Fraværelse som en Lettelse, hun vidste ikke selv hvorfor.

Med hvilken Angst iagttog hun ikke ved Middagstider en mørk Sky, der kom langsomt drivende fra Vest, men hun vilde ikke tro, at det kunde blive Uveir idag. Mere end en Gang under det utaalelig lange Middagsmaaltid kastede hun ængstelige Blikke henimod Vinduet for at iagttage Skyens Fremgang. Hendes Fader bebreide hende oftere hendes Aandsfraværelse, og saa næsten vred ud, da hun spildte Vinen paa Bordet idet samme hun skulde føre Glasset til Læberne. Det var som om hendes Øre, havde opfanget den første Lyd af den sig nærmende Storm, og hun saa i sin Forfærdelse nogle Regndraaber mod Ruden. Der var ingen Tvivl om, at et Uveir var i Anmarsch, og Kjøreturen maatte opgives for den Dag.

De talte ikke meget, men Tausheden var ingenlunde trykkende, og da Aftenen kom, sang Lucy nogle af de simple Sange, som Louis saa godt huskede fra den Tid af da hun først lærte at spille og synge; det var Barndomsminderne, som kaldtes tillive.

Da man endelig skiltes og bød hinanden det korte Godnat, — der kan udtrykke saa meget, følte Lucy et Slags Selvbebreidelse over, at hun havde ladet den stakkars Marion saa længe alene.

Hun dvælede dog ikke længe ved Sygesengen, og da hun kom tilbage til sit eget lille Værelse blev Juvelskrinet for anden Gang aabnet. — — — — —

Hun vaagnede næste Morgen med en behagelig halv drømmende Følelse af, at noget godt vilde hænde — hun følte sig lykkelig ved at Solstraalerne faldt ind i Værelset, og hurtig som Tanken sprang hun ud af Sengen og fuldendte i en Fart sit Toilette.

Uagtet Marion var betydelig bedre, følte hun sig endnu meget mat og maatte opgive al Tanke om at spise Frokost ude med de andre.

Efter Frokosten gjentog Louis sin Anmodning til Lucy om at følge med paa en Ridetur. Hvor yndig var hun ikke, da hun en Stund efter kom springende let ned ad Trappen i sin nydelige Ridedragt, hun var en fuldendt Skjønhed og Louis følte en uimodstaaelig Lyst til at tage hende i sine Arme og kysse hende. De vidste ikke hvilke „onde Øine," der ubemærket betragtede dem og at Marion kastede sig paa Sengen langt daarligere end for en Time siden.

Den klare blaa Himmel hvælvede sig over Landskabet og Luften var fyldt med en sød, eiendommelig Vellugt fra Kløverengen og Rosenhækkene. Lucys Kinder var røde af det hurtige Ridt, hendes mørke Lokker hvirvlede sig i Vinden og siden sin Hjemkomst havde ikke Louis seet et saa lykkeligt Smil om hendes fulde Læber. Der var Poesi i hele Naturen — Fuglesangen, Blomsterengen, de klare blaa Skyer, alt aandede Glæde. Tilsidst kom de til en liden Bæk, og Louis steg af Hesten og rakte Lucy Haanden for ogsaa at hjælpe hende ned. Den lille Bæk løb igjennem en Blomstereng og Lucy lod sig ikke indbyde to Gange til at hvile i Skyggen af et Træ.

Men tilsidst sad hun atter trygt paa Hesteryggen og holdt Tømmerne med sin fine lille Haand.

„Kan de gjætte hvilken lykkelig Drøm jeg havde, den Gang vi alle sad sammen ved Bakken," sagde Louis tilsidst. „Den førte mig tilbage til Fortiden til en vakker Sommermorgen, da en liden blaaøiet Pige stod skjælbende af Frygt ved Tanken om første Gang at skulle bestige en Hest. Jeg saa de blide barnlige Øine fyldes med Taarer, idet de vendtes bønligt bedende mod mig. Jeg søgte at berolige den lille Pige og løftede hende op paa Hesten. Jeg lagde Tømmerne i de smaa Hænder, der næsten var for spæde til at kunne gribe om dem, og mens jeg førte Hesten sagte ved Bidslet, hvilede hendes lette Haand paa min Skulder. — Jeg mindedes dette saa levende, da vi sad ved Bakken hist-henne — jeg glemte alt, men De vakte mig og kaldte mig: „kjære Lous!" — De var saa lig Dem selv som Barn, at jeg

dere skal bøie sig for dette nye Krav. Hr. H. sagde ligefrem, at han havde begyndt at gjøre sig fortrolig med Tanken om Unionens Opløsning for det Tilfælde at S. ikke gaar med herpaa. Og vi ved at Sverige staar enigt imod og Halvparten af Norge staar imod. (Jo — det er lystelige Udsigter for Unionen naar Venstre seirer), og saa skal alle være Høire som ikke vil være med.

Saa er det Stemmerets-Sagen. Fordi vi ikke kan være med paa kommunal alm. Stemmeret strax og ved simpelt Flertal og fordi vi ikke kan være med paa alm. Stemmeret i Staten gjennemført paa en Gang — derfor skal vi være Høire! Det blev af Hr. Berentsen fastslaaet, at man kan have en anden Mening om en Sag og dog være med at modsætte sig denne Sags Ordning paa det 3die Parties Maade. Alt dette ved Hr. Heiberg meget vel, men han har her ladet sig forlede til at være med paa denne simple Trafik at paadutte Modstanderne Ting som han ved ikke er sande, for at kunne faa dem ind under det gamle forhadte Høirenavn, og for at neddysse enhver Tvivl hos den Flok, som følger y. Venstre, uden at have en selvstændig Mening.

Hr. H. erkjendte, at y. Venstre ikke kan komme nogen Vei med sin egen Udenrigsminister med et knebent Flertal. Han blev Svaret skyldig, naar Hr. Berentsen opfordrede ham til at paavise hvorledes de vilde gjennemføre den Sag, om de seirer ved Valgene. Berentsen sagde, at dersom Centrum og Høire seirer, saa vil disse Partier søge at føre Landet over i fredelige Tilstande, — forhandle med Sverige og forelægge Resultatet for Vælgerne ved næste Valg. Hvad som blev staaende (overfor denne Udsigt paa vor Side) som det Modstanderne havde at byde paa var Hr. Heibergs Tale om Unionens Opløsning og saa Hr. Faktor Monsens —:" er der da noget Menneske, som tror, at her vil blive fredelige Tilstande om vore Modstandere seirer?" Nei, mente han, her skal da blive alt andet end Fred.

Man fik under Mødet fuldstændig Syn for den Sag, at der inden y. Venstre allerede er adskillige Lidenskaber i Bevægelse, især da Had mod Svenskerne. For hver Gang en Venstretaler lod falde et spidst Ord om Svenskerne, brød Bifaldet i Venstreflokken ud i vilden Sky. Hr. Heiberg sagde, at der er Ting bag Kulisserne i disse Sager med Sverige, som ikke kan siges offentlig, men baade Høire, Moderate og y. Venstre havde under Storthingets Samvær erfaret Ting, som de ikke havde havt Anelse om! — „Allesammen", „allesammen" al—le—sammen. Der blev under Mødets Begyndelse talt saa smukt om, at hver Vælger nu er pligtig til at sætte sig ind i Spørgsmaalene og danne sig en selvstændig Mening. Jo — man faar selvstændige Meninger ved at høre dette, at Centrum er Høire fordi de ikke vil være med at sætte Unionen unødig paa Spil, man faar selvstændige Meninger ved at høre, at alle Parter gaar med farlige Ting i Lommen, som Folket ikke maa faa vide, man faar selvstændige Meninger ved at høre den Paastand udkastet, at „Steens Ministerium faldt for svensk Haand" (Heiberg). — — Jeg siger ud med Sproget! Jeg ved intet, som er mere skikket til at „opløse Unionen i Sindene", intet som er bedre skikket til at oppuste Nationalhad end dette. — Dette er jo den rene Bagatel, — vil ingen anden, saa lad Centrum sætte sig som Opgave, at faa Sandheden helt frem. Hvad skulde det være, som skulde virke mere Skade end dette, at der anbydes Ting af graverende Art, som ikke kan siges? Er det de 8 Dokumenter, der her sigtes til, saa siger jeg frem med dem. Eller hvis det som hvisfes ikke kan bevises, saa faar man omtale disse Ting kun som noget man mistænker Svenskerne for, ikke som noget man har „erfaret".

At Lidenskaberne begynder at komme med i Spillet mærkes nu tydeligt. Paa et politisk Møde otte Dage forud her i Romsdal optraadte en Venstretaler tilslut, med en særlig Opfordring til Venstre om at holde sig rustet. „Vi Venstremænd gir os paa ingen Maade nu, selv om vi taber ved Valgene — „Høire Politiken føre til Konsekvenser, — saa det er nødvendigt at holde sig rustet." — Paa Spørgsmaal: hvilke Konsekvenser er det som befrygtes? blev svaret ligefrem: Svenskerne kan faa Dristighed nok til at anfalde os! derfor lad os Venstre staa rustet! Centrum og Høire skulde vel da staa og se paa — — eller maaske være med Svenskerne! Dette sagde de samme Mænd, som paa samme Møde havde staaet og talt om Centrum som et Parti, som ikke gjør andet end smugler om i Krogene og skræmmer med Krig — med Sverige!

En anden stor Opdagelse blev baaren frem af Hr. Eftestøl paa dette Venstres Møde (den 22de Juli) nemlig den at det er Høire og Centrum, som er de Radikale i Unionssagen, idet de vil noget nyt, noget som det hele Land altid enstemmigen har sat sig imod, nemlig en Udvidelse af Fællesskabet, medens y. V. holder paa den gamle Linie: ingen Udvidelse.

H.

Smaa og Store.

Efter den gyldne Regel „Split og herst" bruger Radikalerne paa mange Steder, især paa Oplandene, „Smaabønderne" mod „Storbønderne". De indbilder de førstnævnte, at de vil blive stærkere ligeoverfor „Kaserne", naar der bliver almindelig Stemmeret. Og saa utroligt det lyder, er mangesteds de Bønder, der sidder med smaa Gaarde, virkelig af den Mening.

Følger de Radikalerne her, saa gaar de i Sandhed med tilbundne Øine ud over Stupet.

Der findes nemlig neppe en eneste Bygd i hele Landet, hvor ikke Smaabønderne allerede nu er i overveiende Flertal ligeoverfor Storbønderne. Naar mange af disse sidste vælges ind i Kommunebestyrelserne, er det, fordi Smaabønderne stemmer paa dem. Hvorledes det da skulde kunne hjælpe dem, der sidder paa de smaa Gaarde, at Stemmeretten blev almindelig, og de derved kom i Mindretal i Bygden, er os ganske ufatteligt. Det hører nok til de Ting, Radikalerne kan forklare ved Hjælp af sin landskjendte sandhedskjærlige Fremstilling.

Forholdet er nok i Virkeligheden det, at naar Smaabønderne har hjulpet til at indføre almindelig Stemmeret, vil de modtage nogle smukke Taksigelsens Ord i de radikale Kristianiablade og derpaa „faa Hjemlov". De har udtjent sin Værnepligt paa den politiske Skueplads, og de Eiendomsløse indtager deres Plads.

Reis ikke til Amerika! Fra South Superior i Wisconsin sender en udvandret Bohuslening sine hjemmeværende Landsmænd følgende Advarsel:

Jeg maa sige eder, mine Landsmænd, der er angrebne af Amerikafeber, at her skjærer man ingenlunde „Guld med Tolleknive". Fremtidsudsigterne i de Forenede Stater er mørkere end nogensinde. Dette er en Sandhed, som ikke bør dølges for eder. Amerika, som før har været et „forjættet Land" for den fattige Arbeider, er i denne Stund for Millioner Mennesker et „tabt Paradis". Naar Portene, som fører til Velstand og almen Lykke, paany vil aabnes — staar i det blaa. Tilliden Mand og Mand imellem i Forretningslivet er ødelagt; Fabrikvirksomhed, Handel og Rørelse er lammet; Priserne paa Landmandsprodukter lavere end nogensinde.

Hvor man vender Blikket, ser man Arbeidsløshed og Arbeiderurolighedet, Nød og Elendighed. Og Kløften mellem Klasserne, mellem Kapitalister og Arbeidere, udvides stadigt. Opholder man sig nogle Dage blandt Grubearbeidere i Kuldistrikterne, merker man snart, at disse Kapitalens Slaver, der har en yderst lav Aflønning, maa betale til Grubeselskaberne en høi Leie for usle Kot og kjøbe sine Levnetsmidler og Klæder til høie Priser i Grubeselskabernes Butiker. Naar Arbeidsugen er gaaet og de forskjellige Afdrag for Husleie, Vandskat etc. er gjort, har Familiefaderen kanske kun nogle faa Cent igjen. Hvorledes skal han under saadanne Omstændigheder kunde bekoste sine Børns Undervisning? Det er umuligt. Børnene maa derfor voxe op i Uvidenhed, Fattigdom og Nød. Overalt høres der Klage og Jammer, blandet med Trusler, fra Arbeidsskarerne.

En i Sandhed trist Skildring! siger „Bohusl." Brevet er dateret 16de Juli 1894.

Valgmandsvalgene.

Tromsø Amt.

Lyngen: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 64 St. Suppleanterne Høire med 50 St.

Bjarkø: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 65 St. Høire 57 St.

Kvædfjord: 3 Radikale med 124 St. Suppleanterne Moderate med 57 St.

Trondenæs: 6 Valgmænd, alle Radikale, med 330 St. De Moderate 131 St.

Lenvik: 3 Valgmænd, ved Lodtrækning 2 Høire og 1 Radikal. Partierne havde hver 103 St.

Ibestad: 6 Valgmænd alle Radikale.

Skjervø: 4 Valgmænd, alle Høire, 291 St. De Radikale mønstrede 88 St.

Balsfjorden: 3 Valgmænd, alle Radikale, med 108 St. Høire havde 57 St.

Maalselven: 5 Radikale med 210 St. Moderate 149 St.

Trans: 4 Valgmænd, alle Moderate, med 130 St. Suppleanterne Radikale, 129 St.

Nordlands Amt.

Tysfjorden: 1 Valgmand, Radikal med 24 St. Suppleanten Høire med 10 St.

Vaagen: 3 Valgmænd, alle Radikale, med 100, 83 og 62 St. Suppleanterne 1 Radikal med 48 St. og 2 Høire 35 St.

Dynæs: 2 Radikale med 62 St. Høire 25 St.

Stegen: 3 Radikale med 59 St. Høire 50 St.

Finmarkens Amt.

Alten: 3 Valgmænd, alle Høire. Suppleanterne Radikale.

Kistrand: 2 Valgmænd, begge Høire. Suppleanterne Radikale.

Vards Landsogn: 1 Valgmand, Radikal, med 29 St. Suppleanten Høire med 24 St.

Vadsø Landsogn: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 103 St. Suppleanterne Høire med 64 St.

Næsseby: 1 Valgmand, Radikal, med 40 St. Suppleanten Høire med 23 St.

Talvik: 3 Valgmænd, alle Radikale.

Tanen: 3 Valgmænd, alle Radikale, med 138, 138 og 137 St. Suppleanterne med 59 til 54 St.

Rettelse. I Redaktionens Fravær er indkommet en feilagtig Notis paa første Side angaaende Indkjøb af en „Kirke for Døvstumme" gjennem en „Frk. Rosing". Sammenhængen er den, at „De døves Forening" i Kristiania med Bidrag af Stat og Kommune har indkjøbt den Jarlsbergske Frimenigheds Bedehus her i Byen til Kirke for „De døves Menighed".

Leg ikke med Skydevaaben. To yngre Handelsbetjente her i Byen morede sig forleden med en Salonrifle, skriver „Tønsberg Bl." Ingen af dem vidste, at Geværet var ladet, hvad det imidlertid var. Den ene af dem skulde undervise den anden i Brugen af Geværet, sigtede „for Moro Skyld" paa ham og trykkede af. Kuglen gik ind paa venstre Side af Næsen, gjennem Tandkjødet og ud gjennem høire Kind. Til alt Held var Saaret ikke farligt.

Dødsfald. Richard Kauffmann, den bekjendte Journalist og Forfatter, er afgaaet ved Døden i en Alder af 48 Aar.

Redaktør Lofthus's Begravelse foregik den 14de ds. under overordentlig stor Deltagelse. I Hjemmet holdtes Ligtalen af Pastor Klavenæs. Brugseier Wollert Konow holdt Mindetalen. Otte Krandse, hvoraf de fleste i Sølv, nedlagdes paa Kisten, deriblandt fra Bergens Venstreforening, Liberale Forening, Haandværkerforreningen, og Theatret. Det uoverskuelige Ligfølge repræsenterede alle Samfundsklasser. Brigademusiken medfulgte og spillede Chopins Sørgemarsch.

Bekjendtgjørelser.

Undervisning.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolen begynder efter Ferierne 24de August Kl. 12; 1ste Smaaklasse møder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser til Smaaskolen, Middelskolen og Gymnasierne modtages; i 6te Middelklasse og Gymnasierne optages ogsaa kvindelige Elever. Kontortid hver Dag Kl. 1—2.

Nissens Pigeskole

modtager Indmeldelser til **Middelskolens Afgangsklasse** og til **Det firemaanedlige Forberedelseskursus**, der begge begynder Fredag den 24de August Kl. 11. Forberedelseskurset er beregnet paa Elever, der ønsker at repetere Skolefagene, før de indtræder i „Skolen for Voksne" (Guvernanteskolen), der i Januar 1895 begynder et nyt Kursus.

Skolens Kontor er i Ferierne aabent hver Fredag Kl. 1—2.

(494)

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skrædderssøm. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bøhn,

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen

vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

John Schønings Handelsskole

begynder **1ste September.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III (lille Grændsegade).

Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon: 2518.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd: **Bogholderi, Handelsregning** og **Skrivning** samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**

NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus. Fagene kan vælges hvert for sig.

Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskilt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har.

Kursus i Handelsfagene medtager 1½ å 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har dertil Adgang uden extra Kostende.

Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.

Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

John Schøning,

Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole. Fleraarig Handelslærer i Christiania.

---

fik Lyst til at tage Dem i mine Arme og og kysse dem; men kom idetsamme ihu, at De nu er en voksen Dame og en andens Brud. Lucy tilgiv mig hvis jeg i Tankerne har fornærmet ham."

„Om hvem taler De Louis?"

„Om Dem Frøken Lucy og den rige Eier af Slanton Hall."

„De drømmer Louis."

„Gid saa sandt det var en Drøm," han greb uvilkaarlig hendes Haand og kyssede den.

Lucy rødmede dybt, men hun trak ikke Haanden tilbage. — Hun bøiede sig henimod ham, saa ham ind i Øiet og sagde i en bestemt Tone:

„Nu forstaar jeg alt — Marion har fortalt Dem en Usandhed."

De er altsaa ikke — Stantons Forlovede."

„Jeg vilde heller dø."

„Kjære Lucy!" sagde han og slog Armen omkring hende. Den unge Dame bøiede Hovedet, medens hendes Hjerte slog voldsomt.

Fuglene, som sad i Træernes Toppe, kunde fortælle en Saga om en Brud som blev vunden i Skyggen af disse Træer, men de kunde ikke fortælle om alt det Had og den Bitterhed der fyldte hin Kvinde, der havde gjort sit for at skille de to elskende. — Og Lucys Fader. Hans Kulde tinede op da han fik sit kjæreste Ønske opfyldt og saa sin Datter forenet med sin Yndling og afdøde Søns intime Ven.

---

invendte Mr. Coverdale idet han satte sig ved det store Vindu, hvorfra han kunde se henad Veien.

Det begyndte at blive mørkt ude og det begyndte at blive mørkt inde i Værelset. Inden mange Minutter vilde Tjenerne komme ind og tænde Lamperne og Gardinerne vilde blive trukne for. Præsten modtog den Kop The, Coralie rakte ham, men den stod urørt ved hans Side. Han saa nafbrudt ud af Vinduet.

„Er det ikke koldt der borte, Mr. Coverdale," spurgte Cora, „vil De ikke komme hen til Ilden?"

„Nei Tak," svarede han, vækket op af sine Betragtninger.

„De har jo ikke rørt Deres The lad mig give Dem en ny Kop."

„Nei Tak; denne er god nok."

Lamperne blev tændt, Gardinerne trukne for, og John Coverdale reiste sig op med et Suk.

„Jeg vil tage mig en Spadsertur paa Terrassen, her er saa varmt," sagde han.

„Ja, her er temmeligt varmt," svarede Cora, „jeg vil følge med Dem."

Han smilede og lod hende passere foran sig ud af Døren. Hvor meget en Mand end ønsker at være alene med sine egne Tanker, saa kan han alligevel ikke udtale sit Ønske, naar en Dame foreslaar at gjøre ham Selskab.

De gik hurigt op og ned i den brede Spadsergang foran Dunluce Castle, men Præsten var ikke mere meddelsom her, end han havde været inde i Salblive rent fortvivlet og græde den hele Dag, men hun maatte føie Fader. Hun eier ingen Villiestyrke."

„Er De forlovet med Stephen," spurgte Sibyl.

„Ja, vi vil gjerne forlove os, men vi faar ikke Lov. Hans Forældre er Farmere, men de er langt mere velstaaende end os, og bor i et vakkert, gammelt Hus, — de har baade Gartner og Tjenestefolk. Alt hos dem er saa pent, som det kan være. Her har vi det saa ynkeligt, som vi kan, og Fader gjør alt muligt forat nedbryde vort gode Humør."

„Jeg vil ikke opmuntre Dem til Ulydighed, Miss Carpew, men hvis Mr. Maltby er en brav ung Mand, synes jeg det bør afgjøre Sagen."

„Ja, han er hæderlig i alle Dele," svarede Gjertrud, „men De maa ikke tro, jeg holder saa uhyre meget af ham."

„En anden Gang maa De fortælle mig mere om ham; nu er jeg saa bedrøvet. Sig mig, har De aldrig seet den Herre, som er indelukket i sine Værelser?"

„Aldrig".

„Det er besynderligt. Han er vel undertiden ude i frisk Luft?"

„Jeg tror han er ude i Haven, men den er omgivet af en høi Mur. Vi kan ikke se den fra Vinduerne. Jeg har aldrig seet ham; han kan gjerne være „Manden med Jernmasken" for alt, hvad jeg ved om ham."

Her kom Mrs. Carpew tilbage og underrettede Lady Dunluce om, at Præsten havde efterladt Bud, at

För billig. Nu billigere.

Lyse Uld **Kjoletøier** sælges nu for 0.80, 0,90, 1.00, 1.35, 1.50, dobbelt bred, **Vasketøier i Domestik, Tvills, Sirts** og **Blaatoi** i Stykker og en hel Del **Rester.**

Corsetter, Vanter, Forklæder,

Bluseliv til Godtkjøb. **Lærred,** grovtraadet til 022, 0.24, 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Kvalitet, 1.30 pr. Hespel (2.00 pr. Pd.) **Haandklædedreil, Sengetæpper, Bordtæpper, Tæppetræk** fra 0.35 pr. Mtr.

For Herrer

Kraver, Snipper, Sløifer og Slips,
Undertrøier fra 1.10, **Turistskjorter, Jægerskjorter**
fra 1.50, i ¹/₁ Uld fra 4.00.

Bolster, Fjær og Dun billgst.

Sannerud & Simonsen
Storgd, 27, Hj. af Youngsgd.

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al**Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjels Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Sække.

Melsække, Kornsække, Frøsække, Potetessække, Varesække, Paksække sælges billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.
(544)

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.
Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af
billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vinduesglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Sorte Kjoletøier
0.85 — 1.00 — 1.50 — 1.75 — 2.00 — 2.25

Opsyet Undertøi for Damer.
bedst og billigst hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Corsetter
0.85 — 1.00 — 1.50
1.80 2.00

Dametrøier
hvide, graa og røde
0.75 — 0.90 — 1.00 — 1.
— 1.20 — 1.30 — 1.40
— 1.50 — 1.60

Foer og Sjsager i stort Udvalg.

Tøger Andersen
Manufaktur-, Garn- & Lærredsforretning
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Slips, Sløifer, Kraver, Snipper, Manchetter, Buxesæler, Uldtrøier.

Tricot-Underbenklæder
1,00 — 1.25 — 1.40 — 145
— 1.50 1.60 — 1.70 — 1,80

Opsyet Undertøi for Herrer.
bedste Kvaliteter, billigste Priser hos
Tøger Andersen,
Tøiengaden No. 1.

Lagenlærred, Bolster, Stampelo.

Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

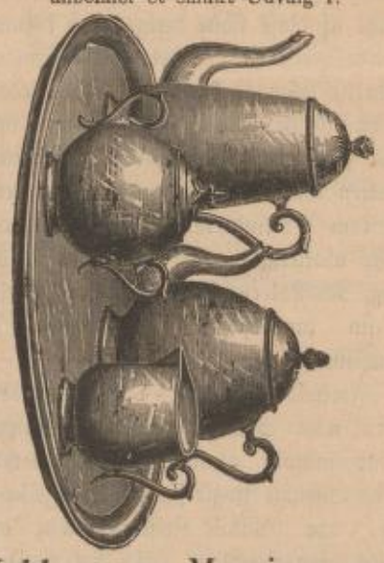

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander. Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomsterspreiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger.

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

486

Carl Krafft's Chocolade.

Bedst — Billigst.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

J. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

Olaf A. Ryes
Annoncebureau,

Norges ældste og mest benyttede Annonceforretning.
Forretningslokale: Egen Gaard, Akersgaden 7, **Kristiania,** besørger Annoncering for de fleste offentlige Kontorer, større Forretninger etc.
Annoncer til „Eidsvold" besørges gjennem Bureauet til Orginalpriser uden nogetsomhelst Tillæg. Telefon 823.

„De tror altsaa, at det ikke nytter mig at vente paa ham sagde Sibyl.

„Nei, det vil neppe nytte, saa gjerne vi end vil beholde Dem hos os.

„Det glæder mig at have gjort Deres Bekjendskab, men jeg maa snarest, muligt faa Deres Mand i Tale. Vil De bede ham at være hjemme imorgen Formiddag? Jeg vil komme herhen straks efter Frokost."

„Det vil glæde ham at tale med Dem."

„Og han vil være villig til at opfylde min Bøn, haaber jeg. Hvis han afslaar at opfylde den, vil jeg finde det meget besynderlig," sagde Lady Dunluce strængt.

„Jeg maa sige at du overdrev Mor," sagde Gjertrud, da Lady Dunluce var kjørt bort.

„Hvad mener du med at overdrive, Barn?"

„Aa, da du talte om Far og hans lange Spadsertur. Det var rart, hvis ikke Lady Dunluce saa ham gaa forbi Vinduet, medens hun talte."

21de Kapitel.

Lady Dunluce var atter fraværende ved Eftermiddagstheen, og Mr. Coverdale saa sig om i Værelset med en yderst skuffet Mine. Han havde ikke deltaget i Jagten, men kom fra Biblioteket, hvor han længe havde siddet fordybet i en interesant Bog. Nu gik han ind i Salonen forat hvile og nyde godt af Damernes behagelige Selskab, men da han ikke saa Sibyls yndige Skikkelse blev han ligesaa skuffet som den foregaaende Dag.

Coralie betragtede ham skarpt med sine graa Øine. Hun begyndte at nære en meget ubehagelig Mistanke mod Mr. John Coverdale.

„Nei, Lady Dunluce er ikke vendt tilbage fra sin ensomme Kjøretur," sagde hun ved Synet af hans skuffede Mine, „hun begynder at blive længe borte nu."

„Hun burde ikke være ude efter Klokken fem paa en Eftermiddag som denne," bemærkede Lady Selina, „Jeg kan ikke forstaa, at hun ynder disse lange Kjøreture."

Jeg tvivler ikke paa, at Lady Dunluce udretter noget godt ved sine hyppige Ture omkring i Egnen,"

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Hold
Eidsvold
1 Kr. pr. Kv.
incl. Porto.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 97. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 18de August 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Legat-Penge
udlaanes mod 1ste Prioritets Pantobligationer helst af større Beløb i Eiendomme i Christiania og nærmeste Omegn ved
Advokaterne **Bergh & Lous,**
(538) Kongens Gade 19.

„De maleriske Veies Land".

Norges moderne Veibygning daterer sig fra Begyndelsen af Femtiaarene, da Ljabroeien mellem Kristiania og Enebak, og Svangstrandsveien langs Tyrifjordens Østside blev anlagt. For den Tid havde man vistnok enkelte kunstmæssige „Chausseer", som Veien over Stalheimskleven ved Opstigningen fra Nærødalen og Vindhellen og Galderne i Lærdal, hvilke daterer sig fra Slutningen af Treti- og Begyndelsen af Firtiaarene og blev anlagt efter Mønster af Napoleons Veie over Alperne. Men disse er allerede forældede paa Grund af for brat Stigning, de to sidstnævnte er omlagte, og den berømte Stalheimsvei paatænkes afløst af en ny, mindre malerisk, men mere praktisk Færdselsvei. De Veie, som navnlig under Major Berghs Ledelse anlagdes i 50 Aarene, og hvortil ogsaa den nedre Del af den Gudbrandsdalske Hovedvei hører, er derimod fremdeles saa tidsmæssige, som om de var anlagt i de allersidste Aar.

Der kan dog, selv af usagkyndige, mærkes nogen Forskjel i Veibygningskunsten mellem de Veie, der nu er 30 a 40 Aar gamle og de nye. De førstnævnte er jevnlig anlagte med høie, udenpaa Fjeldet byggede Mure; medens de sidste næsten undtagelsesvis er indsprængte i Fjeldet der, hvor den tidligere Generation vilde have brugt Mure. En saadan næsten uafbrudt Veimur som den, der paa Ljabroveien strækker sig fra Grønlien ved Kristiania til Bækkelaget, vil ikke forekomme paa en moderne Vei. En af Grundene hertil er nok den, at Sprængninger falder saa meget billigere nu end før, da man bare kjendte Brugen af Krudt som Sprængstof.

Det System af flade Veie, som Norge har lagt sig til i de sidste 40 Aar, er allerede meget betydeligt og er saa fortrinlig udført, at det har vakt Udlændingers Beundring. Der er jo ogsaa yderst faa Lande, der har havt saa mange Hindringer at overvinde ved Veibygningen, som Norge, ikke bare ligefremme Naturhindringer, men ogsaa de, som er begrundede i Landets store Udstrækning i Forhold til Folkemængdens Størrelse og økonomiske Evne. Vi tænker, der ikke findes noget Land i Europa, der besidder den Veilængde i Forhold til Folkemængden som vort Land, og hvad gamle bakkede Veie angaar, — hvoraf vi fremdeles maa drages med kun altfor mange — er der ingen af de store Kulturlande, som kan sige sig fri for at eie saadanne endog i rigeligt Maal. Man vil exempelvis paa Turistruter i Skotland finde Omnibusserne kjørende med sine Firspænd Bakke op og Bakke ned paa Strækninger, hvor man havde ventet at finde flad Vei. Men saa har jo rigtignok Udlandet, hvad Norge altfor meget savner — Jernveie.

Det er selvfølgelig de store Gjennemgangsveie over Fjeldet, som har erhvervet sig mest Navnkundighed. Den østligste af dem — Dobbeltlinjen fra Østerdalen om Røros og Kvikne — har altid i Betydning staaet tilbage for Gudbrandsdalsveien over Fokstuen, Hjerkin og Kongsvold, og da desuden Jernbanen til Trondhjem planlagdes allerede i Sextiaarene, er denne østlige Gjennemgangsvei, der oprindelig var den fladeste, ikke blevet moderniseret. Gudbrandsdalsveien er derimod, paa ubetydelige Strækninger nær, moderne helt fra Lillehammer til Støren. Forgreningen gjennem Romsdalen til Veblungsnes er ogsaa næsten overalt fuldt tidsmæssig.

Disse Veie staar, trods de smukke Veislyng paa Romdalsveien, med Hensyn til selve Veibygningens Malerisk̄hed langt tilbage for den nu berømte Geirangervei, der fuldførtes for faa Aar siden og forbinder Gudbrandsdalen med Sønmøre. Fra Fjordbunden i Geiranger op til Høifjeldet klatrer denne Vei i utallige Slyng op over Fjeldsiden. Man føres med en Gang fra Havets Overflade til over halvfjerde Tusinde Fods Høide, fra den varme Luft i Fjordbunden til de kolde Pust fra den evige Sne. Desuagtet er Veien ganske flad og magelig. En tilsvarende Vei udgrener til Stryn i Nordfjord, maaske ikke fuldt saa kunstig som Geirangerveien, men til Gjengjæld med kanske endnu mere glimrende Udsigt. Den bliver færdig næste Sommer. Desværre er Veistrækningen fra Bredevangen i Vaage til Skiaaker, hvor disse Veie begynder, endnu i høi Grad gammeldags i sin største Længde. Men Omlægning paagaar.

Saa følger Valdresveien, som nu endelig, efter 30 Aars Omlægningsarbeide, er bleven tidsmæssig i omtrent hele sin Udstrækning fra Odnæs i Land til Lærdalsøren. Den vil om faa Aar komme i en Tverforbindelse med Gudbrandsdalsveien gjennem et besluttet og paabegyndt Anlæg gjennem Jotunheimen.

I gamle Dage var Valdresveien den eneste landværts Forbindelse mellem Kristiania og Bergen. Man kjørte om Grorud og Nitedal til Hadeland og Land, saa over Tonsaasen til Valdres og videre frem.

Dernæst kommer Hallingdalsveien, der i sin Tid som kortere og mere „moderne" afløste Valdresveien som Postvei til Bergen, men som nu siden Begyndelsen af 70aarene atter er blevet distanceret af denne med Hensyn til Trafik. Hallingdalsveien, der nu tildels er ombygget, har desværre endnu at trækkes med de uendelige Bakker fra Borlaug Bro i Lærdal op paa Hemsedalsfjeldet.

Numedalen er nu det eneste store østlandske Dalføre, der savner Vei over Fjeldet. Der er imidlertid planlagt en Veiforbindelse, hvis Anlæg er paabegyndt fra Hardangersiden med den kostbare Vei fra Eidfjord til Sæbø. Denne Vei vil tillige komme ned i Aalsdalføret i Hallingdal.

Telemarken staar i Forbindelse med Hardanger og Ryfylke gjennem det navnkundige Veianlæg over Haukelidfjeld, der paabegyndtes allerede i Sextiaarene, og fuldførtes efter ca. 20 Aars Forløb. Man har her en Række Veislyng, der vel ikke fuldt kan maale sig med dem i Geiranger, men som dog hører til de mest maleriske, noget Veianlæg kan opvise. Det er: Nedstigningen i Østmanli ned til Rødal, Opstigningen fra Horre i Rødal til Hardangerfjeldet, Nedstigningen fra dette i Seljestadjuvet, samt endelig de vidt bekjendte Sprængninger i Bratlandsdalen fra Rødal til Suldal i Ryfylke.

Endnu en berømt, malerisk Række af Veislyng har man i Skjærvet paa Veien fra Vossevangen til Eide i Hardanger. Alle de her nævnte Slyng forekommer paa Hovedruter. Men der er mange mindre bekjendte, men dog ikke derfor mindre mærkelige paa mere „lokale" Veie. Saaledes findes ikke mindre end tre slige Partier ved Bandaksvandene i Thelemarken, det ene paa Veien fra Kviteseid Kirke til Vraadal, det andet paa Veien fra Bandaksli til Fyrisdal, det tredje paa Eidsborgveien, det ene vakrere end det andet, og paa Vestlandet foruden flere andre Partiet fra Trengereid Station op Fjeldovergangen til Samnanger. De smaa Slyng paa Holmenkolveien ved Kristiania er ubetydelige sammenlignet med dem, vi her har nævnt. Bedre Begreb om saadanne Veislyng faar Bergenserne gjennem sin nye Vei op paa Fløifjeldet.

Norge er i vore Dage ikke blot Fossenes, Isbræernes og Sætervidernes Land, men ogsaa de maleriske Landeveies.

Fra Bønder i Nordmøre er udstedt følgende Henvendelse til de stemmeberettigede i Fogderiet.

De sidste Aars politiske Begivenheder i vort Land er skikkede til at vække Betænkeligheder hos hver sindig Mand. Veie er betraadte, om hvilke det er vanskeligt at sige, hvor de fører hen, og der er ikke alene stillet i Udsigt Brug af Midler, som ligger udenfor Loven og Forfatningen, men der er ligefrem talt om Foreningens Opløsning.

Er ikke denne Tale, som i stor Udstrækning har været brugt af det radikale Venstres ledende Mænd, der maa forudsættes at tale paa Partiets Vegne, Udtryk for Tanken paa et Maal, hvortil man vil arbeide, da er den sandelig ubesøiet og letsindig. Den Kjendsgjerning kan der dog virkelig ikke tvistes om, at den nuværende Strid ikke er opkommet om og angaar Norges Ret og Raadighed over den Sag, der er Stridens Gjenstand, men om Formen for Behandlingsmaaden, med andre Ord, om man først skal forsøge Sagen mindelig ordnet med den anden Part i et 80-aarigt Fællesanliggende. Er der da, hvis man vil handle omtænksomt og fornuftigt virkelig Beføielse til at reise en Strid som den nuværende? Det er ligesaa en ubestridelig Kjendsgjerning, at vor Forfatning, om det viste sig, at den anden Part vilde bestride vor Ret, hjemler os Veie og Former, hvorunder vi ikke behøver at fægte i Luften med Dagsordener, Ministerkriser og Mistillidsvota, men som sikrer en utvetydig og effektiv Gjennemførelse.

Har der været Sandhed i det, hvorom det norske Folk ialfald indtil den sidste Tid har været enigt, at vor Forfatning og Foreningen med vort Nabofolk har bragt os Fremgang og Held, da skulde vi vel ville beholde begge Dele, og vi skulde vel ogsaa, saavidt det staar til os, fremdeles søge bevaret et godt Forhold mellem de forenede Folk. Men er saa Meningen, da kan fornuftigvis den førte Tale og den valgte Fremgangsmaade ikke forsvares: thi den er ikke alene søgt og lidet værdig, men den er unødig og lidet betryggende; søgt og lidet værdig, fordi en Forhandling med den anden Part først burde være forsøgt, unødig fordi, naar en Forhandling viste sig frugtesløs, vor Grundlovs § 79 hjemler os en utvetydig og sikker Vei, og lidet betryggende fordi at den har voldt og volder en unødig Splittelse og deraf følgende Svaghed indad og en omtrentlig enstemmig Modvilje inden vort Broderfolk og Europa forøvrigt udad. Det skulde vel neppe behøves at siges, at naar de ledende og styrende Mænd taler om, at de lovlige Midler er opbrugte og at der bliver Spørgsmaal om saadanne udenfor de lovlige, at der da maatte forelige en Nødvendighed, og at et Folk paa 2 Millioner ikke alene maatte være indbyrdes enige, men ogsaa have nogen Sympathi udad, hvis det ikke vilde handle letsindigt med sin Frihed og Selvstændighed, naar det indlod sig i Konflikt med sit Broderfolk.

Det skal indrømmes og saa stærkt som muligt siges vort Broderfolk, at det norske Folks Krav paa ligeberettiget og tilbørlig Indflydelse paa Behandlingen af de for de forenede Riger fælles Sager har mødt en Modstand, som ikke har kunnet undgaa at vække Misnøie.

De fra de svenske Statsmagter fremkomne Udtalelser synes imidlertid at vise, at det svenske Folk nu er beredt til at yde det gamle norske Krav Retfærdighed, og at give sikkert Haab om, at det ved fri og fredelig Forhandling vil lykkes at faa gjennemført den Selvstændighed og Ligeberetigelse i Foreningen, der er dennes oprindelige Princip og som alene kan betrygge dens fremtidige Bestaaen til begge Folks Gavn. Herunder bør der være Adgang til at udskille af Fællesbehandling Anliggender, der er af materiel Betydning for det enkelte Folk, og som ikke nødvendiggjør en enig Optræden udad.

Enhver Forhandling og Forsøg paa Afgjørelse med den anden Part, der, om den viste sig frugtesløs, kun vilde gavne og styrke vore Krav baade indad og udad, er imidlertid afvist.

Under disse Omstændigheder, hvorved de nær forestaaende Valg Bemyndigelse fra Nationen til at fortsætte videre paa den betraadte Vei kræves, har Undertegnede fundet at burde stille Opfordring til Meningsfæller og enhver anden, der under fuld Hævden af Norges nationale og statsretslige Krav vil en fredelig og for vort Lands Fremtid betryggende Udgang af den nuværende Konflikt til at slutte sig sammen og give denne Opfatning Udtryk ved kommende Valg.

Der er saa meget mere Grund for enhver sindig Vælger til at gjøre sin Indflydelse gjældende ved dette Valg, som det radikale Venstre sammen med den unionelle Strid agter at indføre almindelig kommunal Stemmeret og derved gjøre dem, der lidt eller intet skatter, til baade Styrere af Kommunen og Forvaltere af Skatteydernes Midler.

Det er vor Mening, at alle sindige Mænd bør slutte sig sammen i Lighed med, hvad det østlandske gamle Venstreparti har gjort, idet vi, som de væsentlige Samlingspunkter, der bør arbeides for, angiver:

1. Forfatningens og Foreningens Bevarelse under Gjennemførelse af begge Rigers Selvstændighed og Ligeberettigelse.
2. Skridtvis Udvidelse af Stemmeretten hvorunder den statsborgerlige og kommunale følges ad.
3. Kraftigt Arbeide for Næringsveienes Ophjælp og da i første Række Landbruget som Hovednæring.
4. Største Sparsommelighed i Forvaltningen af Statens Midler og saavidt mulig Forenkling af den den offentlige Administration.

Den „nuværende" og den „forrige".

For nogle Aar siden rømte en Bogholder i Prag til Amerika og tog med sig ikke blot Kassen, men ogsaa sin Principals unge og smukke Frue. Principalen blev ruineret; han skilte sig fra sin Hustru og oparbeidede sig atter en Livsstilling som Handelsreisende for et Firma i Wien. For fire, fem Aar siden giftede han sig igjen og har nu flere Børn.

Hans Stilling holdt ham lange Tider af Aaret borte fra Wien, og han fik da kun gjennem Breve høre, hvordan det gik hjemme. For tre Uger siden skrev hans Hustru, at hun havde faaet en ny Kokke; det var en yngre Kvinde, som viste stor Kjærlighed mod Børnene, og som syntes bedre skikket til Barnepige. Hun lagde for Dagen saadan Ømhed og Omsorg for de smaa.

Manden ønskede pr. Brev sin Hustru tillykke med den nye Pige; fjorten Dage efter reiste han til Wien paa et kort Besøg. Da han kom hjem, var den nye Kokke paa Torvet for at gjøre Indkjøb. Først ved Middagen traf han sammen med hende. Ved Lyden af hendes Stemme vendte han sig om og fik se — — sin fraskilte Hustru. Hans Overraskelse var uden Grændser, og det endnu mere, da han saa, at Kokkepigen ikke blev synderlig forbauset, men øiensynlig var forberedt paa Mødet.

En Forklaring var unddgaaelig. Han sendte Børnene ud og spurgte sin forrige Hustru, hvad dette skulde betyde. Grædende fortalte hun, at hun i Amerika var bleven forladt af sin Elsker og ikke havde havt anden Udvei end at lade Generalkonsulatet befordre hende hjem igjen. Da hun var kommen til Wien, søgte hun Tjeneste. Tilfældet havde ført hende til hans nuværende Frue. Hun var da kommen paa den Tanke at tage Plads som Jomfru i hans Hjem for ved Ømhed mod Børnene at søge at forsone, hvad hun havde forbrudt mod ham.

Hans nuværende Hustru kjendte sig alt andet end opbygget under denne Samtale. Hun følte sig først rolig, da hendes Mand sagde, at den forrige Kone snarest skulde forlade Huset. Den „nuværende" Frue har gjort sig selv det Løfte aldrig at antage en Kokke uden først nøie at forhøre sig, om hun er fraskilt.

Stemningen i Kristians Amt vender sig med stigende Styrke mod almindelig Stemmeret. Det flommer af Artikler mod den selv i Amtets radikale Blade, og Forsvarerne er næsten bragt til Taushed. Nu senest haaner en Forfatter i „Gjøviks Blad" de radikale Lederes Storthingsmandsemner, som han paastaar skal være Sagfører Castberg, Statsraad Konow, Sanatorieeier Siewers, Redaktør Enger og en Redaktør til, eller kanske en Gaardbruger i Stedet for førstnævnte. Saa sørgelig reduceret skulde det stolte Bondeamt været blevet! Han slutter sin Artikel med følgende Ord:

„Jeg kunde nævne 50 Gaardbrugere, som med Ære vilde repræsentere Kristians Amt. Men skjønt Bønderne endnu har den politiske Magt, er det dog paa Mode her, at Bønderne skal staa udenfor al Ting. Ikke engang i Landsvenstreforeningens Bestyrelse, der skal bestemme Retningen af Landets Politik — ikke der engang kunde en Bonde faa Plads. Det gaar tilbage Haakon! Det gaar tilbage, Bonde!"

„Jeg skal gi' dig, jeg," sa' Kjærringen, hun druknede Katten. Socialisten Advokat Meyer holdt nylig et Foredrag paa Horten. Under dette udtalte han, ifølge „Halden", at Hortensrepræsentanten Utheim havde været en af Thingets „kundskabsrigeste Mænd" og „bedste Demokrater" Af den Grund maatte Hr. Meyer opfordre Arbeiderne at unddrage Venstre sin Stemme og gjøre sit til, at Venstre denne Gang tabte Jarlsberg.

Radikalerne har ligeoverfor sine nærmest beslægtede Standsbrødre Socialisterne fuld Grund til at istemme Kjærringens Klage over sin Mand: „Koker jeg for lidet til Middag, saa banker han mig; koker jeg for meget, saa banker han mig; koker jeg passe, saa banker han mig for, at der ingenting bliver tilovers."

Myrmandsfabrikation drives efter Forlydende i stor Stil af de Radikale i Buskeruds Amt, skriver „Framgang". Fra Bygd efter Bygd meldes det, at de radikale Bygselmænds Skare begynder at vise sig.

Høstudsigterne.

Bratsberg Amt: Høavlingen bliver som et Middelsaar, uagtet Isbrand i flere Bygder har gjort adskillig Skade paa Græsvolden. Vintersæden har ogsaa lidt herunder; dog antages den ogsaa at ville give et Middelsaars Udbytte. Vaarsæden, Poteterne iberegnet, staar overalt lovende.

Den gamle Postmester. Medens jeg var Marineminister under Præsident Grant, fortæller en amerikansk Statsmand, kom nogle hundrede Orlogsgutter og bad om at blive befordrede. De vilde ikke have høiere Hyre, bare høiere Rang. Jeg kunde ikke opfylde deres Begjæring; men de kom flere Gange og var meget besværlige. Tilslut bad jeg dem sende en Deputation til Præsidenten for at fremstille Sagen for ham. De sagde Præsidenten, hvad de ønskede, og forlangte i temmelig skarpe Ordelag at faa det bevilget.

Efterat flere andre havde talt, traadte en gammel Høibaadsmand frem, vendte Straaen i Munden og sagde: „Hr. Præsident, jeg skal forklare Dem Sagen kort og tydeligt. Jeg er Høibaadsmand; men jeg har en Søn, som er Løitnant. Han staar altsaa over mig i Raug, og det er ikke Ret, eller hvad mener De?" „Hm! sagde Grant. „Hvem har udnævnt ham?" Ministeren der", svarede den gamle og pegte paa mig. Opmuntret af Spørgsmaalet traadte han et Skridt nærmere og fortsatte:

„Det er ikke rigtigt, at jeg staar under ham. Tænk, om vi kom paa samme Fartøi, — da skulde den Gutungen, som jeg har opdraget i Tugt og Herrens Formaning, kommandere over mig, sin egen Far! Tænk paa det, Hr. Præsident! Og han har bedre Lugar end jeg, bedre Mad og alting og sover i en fin Seng. De forstaar?"

„Ja", svarede Præsidenten. „Det er ulige fordelt her i Verden. Jeg ved et Tilfælde, som er aldeles ligt Deres".

„Det var da som —!" sagde Høibaadsmanden og saa spændt ud.

General Grant smilte og fortsatte:

„Ja, jeg kjender en gammel Hædersmand, som er Postmester i en liden Landsby nede i Kentucky. Han bor i en liden Stue og lever meget simpelt. Det er en prægtig gammel Mand, men han staar lavt i Rang. Hans Søn staar meget høiere over ham i Rang end Deres Søn over Dem; thi han bor her i Washington, i det største Hus her, har de aller vakreste Møbler, spiser og drikker, hvad han har Lyst paa og sover i en ypperlig Seng. Han er saa mægtig, at han med et eneste Pennestrøg kunde afsætte sin gamle Fader, om han vilde gjøre det; men det vil han ikke. Og den gamle — han heder forresten Jesse Grant — synes ikke at ærgre sig det allermindste over denne Forskjel i Rang og Magt og Levesæt. Jeg har en Mistanke om, at han tvertimod glæder sig over, at hans Gut er kommen frem i Verden".

Den gamle Høibaadsmand saa ned paa Matten og svarede ikke et Ord. Men hans Kamerater lo og puffede til ham, og saa marscherede de alle ud.

Det var sidste Gang, jeg hørte noget til dem og deres Klage.

Valget i Finmarken bliver altsaa Høirevalg ligesom forrige Gang. I Finmarken spiller det moderate Venstreparti en forholdsvis ringe Rolle. En meget stor Del af de Stemmeberettigede er Lapper og Kvæner, og hvilket Parti der skal seire, afhænger i betydelig Mon af, hvem der kan faa mest Indflydelse paa disse Ikke-Nordmænds Stemmegivning. Denne Gang, ligesom i Almindelighed i de senere Aar, har altsaa de høiresindede Embedsmænd og Handelsmænd vist sig at have mest at sige. Finmarken maa endnu i vore Dage i det hele taget mere betragtes som en Koloni end som en norsk Landsdel, hvorimod Tromsø Amt er bebygget af norske Bønder lige saa meget som Resten af Landet. De moderate og konservative Anskuelsers store Fremgang i Tromsø Amt maa derfor tillægges meget større Vegt end Udfaldet af Finmarksvalget.

Kvindelig Læreanstalt. Det russiske Regjeringsblad af 6te August indeholder en keiserlig Forordning, i hvilken Keiseren i Anledning af Datteren Xenias Formæling stifter en ny kvindelig Lære- og Opdragelsesanstalt for Døtre af Embedsmænd og Adelsmænd, der ikke har Raad til at opdrage sine Børn.

Det nye Institut er bestemt for 350 unge Piger, der har mistet enten Fader eller Moder; 175 Elever opdrages gratis, 175 betaler 250 Rubler aarlig.

Der er bevilget en Gang for alle 400,000 Rubler til Byggearbeiderne, 500,000 Rubler til et Pensionsfond for Lærerne, Lærerinderne og Funktionærerne ved den nye Anstalt samt 125,000 Rubler aarlig til Forpleining, Vedligeholdelse etc. Foruden i almindelige Kundskaber vil man opdrage Eleverne til saadanne praktiske Færdigheder, der gjør Kvinden nyttig i Hjemmet eller kan skaffe Eleverne Erhverv, naar de forlader Institutet. Anstalten skal føre Storfyrstinde Xenias Navn.

2000—3000 Aar tilbage. Justus Barth beretter i „Morgenbladet", at han tilligemed en dansk Student har udgravet endel kegleformige Stenhauge paa Hanko. Disse Stenhauge kaldes „Varder", men er egentlig Gravhauge fra en længst forsvunden Tid, og der findes flere af dem paa Hanko. Den største er 75 Meter i Omkreds, men kun 3½ M. høi. Ved Udgravningen stødte man paa Gravkammere, men nogen Levninger af Lig eller andet fandtes ikke, og det er hellerikke underligt, da Vandet har saa at sige fri Adgang helt ned til Fjeldgrunden, hvorpaa Haugen er bygget.

Disse Gravhauge skal tilhøre Broncealderen, som her i Norden antages at have varet fra Aar 1500 til 500 før Kristus.

Et mærkeligt Hønsæg stødte man forleden paa hos en Familie i Stockholm. Af ydre Udseende var det fuldkommen ligt et almindeligt Æg, men da man slog det itu, fandt man indeni et andet lidet, men fuldstændig normalt Æg. Baade Hvide og Blomme i det store Æg var af Udseende og Smag som ellers. Det hele var altsaa en eiendommelig og vistnok yderst sjelden Tvillingdannelse

Skibbrud og Redning i Isen.

En norsk Skibsfører Larsen, der førte en amerikansk Skonnert „Undaunted", har om dennes Forlis og Mandskabets Redning meddelt følgende til et Blad i San Francisco:

„Undaunted" afgik fra Kadiak den 22de Februar paa en Sælfangsttur til Alaska. For muligens at faa en Mand til, lagde vi ind til Kyack-Øen. Kl. 6 om Aften den 5te Marts lod vi Ankeret falde paa Læsiden af Øen. Om Natten reiste der sig en Storm, og Kl. 2 om Morgenen sprang Ankerkjættingen. Det sneede dygtigt, og Skibet drev ud fra Stranden i sydvestlig Retning. Kl. 4 om Eftermiddagen holdt Vinden op at blæse, og det blev blikstille, men Bølgerne rullede frygtelig. Kjættingstumpen haledes ind, og vi satte alle Seil til. Henimod Aftenen begyndte en let Bris, og Skonnerten avancerede nordover en Mil i Timen mod de svære Bølger. Ved Midnat raabte Rorgjængeren, at han saa et stygt Grundbraat, og vi søgte øieblikkelig at lovende. I det samme brast Klyverbommen, og før noget kunde blive gjort, skyllede Bølgerne over Dækket. Intet Skib, som drives frem af Seil, kan staa sig i disse Brændinger, og hver Bølge førte os nærmere mod Stranden.

Kl. var 1 om Morgenen den 7de, da vi kom ind i Drivisen, og ikke længe efter stødte vi mod et svært Isflag. Skonnerten blev sat fast som i en Skruestikke, og Bølgerne løftede den op paa Isflaget, samtidig med, at Isstykker slyngedes mod den og slog den sønder og sammen. Med største Møie fik vi samlet vore Klæder og Levninger af Baadene, hvorpaa vi klatrede op paa Isflaget, som nu var vort eneste Tilflugtssted. Heldigvis faldt Storseilet ned paa Isen og det kom os meget tilgode. Af de Bragstumper, vi kunde faa fat i, byggede vi os en Hytte og brugte Seilet til Tag. Det gav os noget Ly mod den frygtelige Kulde. Intet af Provianten var gaaet overbord, og vi kunde forsyne os med et ganske godt Forraad. Næsten en hel Maaned levede vi paa det lille Isstykke. Vi var 18 Mand, 3 Hvide og 15 Kreoler. Jeg har i 10 Aar seilet i Alaskas Farvande; men aldrig har jeg før udstaaet saadanne Lidelser. Vi havde intet Vand, og den Sne, vi smeltede, frøs næsten sammen, saasnart vi løftede Gryden fra Ilden. Paa to af Mændene maatte vi binde Hænder og Fødder. Andy McPherson, som var vor Kok, vil blive Krøbling for Livet. Hans Fødder har maattet sættes af.

Den 3die April viste Isflaget Tegn paa at ville gaa itu. Isen omkring slog mod det med saadant Brag, som om alle Verdens Kanoner skulde have begyndt at dundre. Vi havde intet andet at gjøre end at begive os ud paa en Fart, som ellers kun gale Mennesker vilde vove. Vi lappede vore Baade, saa godt det lod sig gjøre, og alle Mand gik ombord. Men de var som Papirbaade i den Ismasse, der omgav os. Vi haabede at naa Den Newtchech, og Guds Vind og Veir førte os virkelig did. Vi kom alle iland med Livet.

Beleiringstilstanden paa Sicilien er ved kongelig Resolution bleven ophævet.

Da Efterspørgslerne efter No. 93 af „Eidsvold", hvori Redaktør Lars A. Havstads Artikel „Hvorfor jeg er Tilhænger af Centrums Politik" og Statsraad Hauglands Brev „Om Unionsspørgsmaalet" er offentliggjort, har været saa stor, at ikke alene hele Restoplaget af nævnte No. er udsolgt, men ogsaa en hel Del indkomne Bestillinger ikke har kunnet expederes, har vi bestemt os til at tage Særaftryk af nævnte Artikel og Brev. Vi opfordrer Centrumsmænd og Centrumsforeninger til uden Ophold at sørge for at skaffe dette lille Skrift størst mulig Udbredelse.

Prisen er ogsaa meget billig.

Enkelte Expl. koster kun 5 Øre, 100 Expl. Kr. 2.50, Postporto iberegnet.

Bededagen. Som bekjendt vedtoges iaar af Storthinget en Anmodning til Regjeringen om, at den skulde bevirke Bededagen enten helt afskaffet eller ombyttet med en Hverdag om Høsten. Kirkedepartementet har i den Anledning nu tilstillet Landets Sognepræster Opfordring til snarest muligt gjennem Menighedsmøder i hvert Præstegjæld at erholde Udtalelser om, hvorvidt Bededagen ønskes beholdt eller forandret.

Den gamle Kirkegaard.

Naar man fra Byen er kommen omtrent til Enden af Storgaden, og passerer gjennem Alléen, har man som bekjendt til Venstre den gamle Kirkegaard. Høiere oppe mod Ankerløkken er ethvert Spor efter denne udslettet, men ned mod Storgaden findes endnu mangfoldige mindre og større Gravhauge, om end overgroede med Ugræs, nedtraadte, sunkne og glemte, saa dog Grave. Det er jo en bestemt Tid, da disse fredes og Tiden er kanhænde endnu ikke omme. Men, — derude paa den gamle aflagte Kirkegaard, har Lazaronerne og Dagdrivere af ethvert Slags sit Tilhold saa lang som Dagen er. Der drikkes og svires, mens de enkelte Gravstene, som endnu findes, ofte tjener til Bord for Vedkommende. Man leirer sig i Græsset, i Skyggen af Træerne, synger uanstændige Viser, bander, ler og taler alskens raa og utugtig Snak. — Der er ogsaa af og til Kvinder med i disse Selskaber. I Aftenens Skygge, eller naar Natten leirer sig over den store By, kan man tænke sig til, at her er Skuepladsen for mange Slags Orgier.

Men hvad jeg egentlig vil paapege er denne Vanhyrd af de Dødes Hvilested. Mange blandt den nulevende Slægt mindes godt, da dette var Begravelsessted — enkelte har kanske ogsaa sine kjære hvilende der, og en slig Profanation vil da føles smertelig.

Det har været Skik helt opi Hedenold at ære de Dødes Hvilested, skulde den nulevende Slægt vanslægte fra dette?

De, der holder sine Orgier paa Kirkegaarden er faldne Subjekter af de laveste i Samfundet, for hvem intet er helligt.

Men skulde det ikke ligge nær for Autoriteterne, ved Indhegning eller paa anden Maade, at frede om Stedet, indtil videre Forføining træffes.

n.

Det radikale Parti nærer eller giver sig ialfald Mine af at nære Forhaabning om at faa Flertal ved de forestaaende Valg skriver „Vestlp." Vi ser i Partiets Blade Udtalelser som disse, at „der næsten ikke er en Valgkreds, som ikke iaar kan vindes af Venstre", eller at det „paa Østlandet mener mindst at kunne holde alle de Amter, som det nu har, og Byerne samt erobre Brevik." Her vest taler det om at erobre saavel Stavanger By som Amt.

Vi tror aldeles ikke, at Stillingen er en saadan. Tvertimod tror vi, at saavel paa Østlandet som her vest har de moderate og konservative Partier Grund til at haabe at vinde flere Valgkredse, og vi tror neppe, at nogen anden Valgkreds end Trondhjem er i Fare for at erobres af det radikale Parti.

Men paa samme Tid mener vi, at Kampen overalt vil blive meget alvorlig, og at der ikke er noget eneste Valgdistrikt, hvor de moderate og konservative bør slaa sig til Ro med, at Stillingen er saa tryg, at de ikke kan tabe. Thi der udfoldes overalt det stærkeste Arbeide fra det radikale Partis Side.

I hver By og Bygd fremmøder der fra dette Parti Mænd, som lader sig indføre i Mandtallet, saa de stemmeberettigedes Antal omtrent overalt voxer. Og i de faa Uger, som er igjen til Valgene, vil der uden Tvivl fremdeles møde mange radikale til Indførelse i Mandtal. Netop i denne Henseende udfoldes der nu fra dette Partis Side de største Anstrengelser.

Vi frygter, at hverken Høire eller de moderate er saa ivrige heri. Der sidder en Mængde stille Mænd omkring i vore Byer og Bygder, som har Stemmerets-betingelser, men som ikke vil deltage i Valgkampen. Det er disse, som vore Meningsfæller maa søge at vække. Man maa foreholde dem, hvilket Ansvar de paadrager sig ved en saadan uforsvarlig Forsømmelse, og man maa ikke give sig, før man faar dem til at opfylde sin Pligt i saa Henseende.

Lad os erindre, hvad Valget gjælder. Det er saa alvorligt og betydningsfuldt og saa afgjørende for Landets Fremtid, at ingen samvittighedsfuld Mand har Ret til at unddrage sig fra at gjøre, hvad han kan, for at Valgudfaldet kan blive godt.

Ved forrige Valg:

51.800 + 50.100 = 1.700.

Nu halet ind antagelig mindst 300 Stemmer paa det radikale Venstres Overvægt.

Som det vil være bekjendt, seirede det radikale Venstre ved sidste Valg med omkring 51,800 Urvælgerstemmer mod omkring 50,100 paa Høires og Moderates Side. Overvægten var kun omkring 1700 Stemmer.

Endskjønt Valgene i Tromsø og Finmarkens Amter endnu ikke er afsluttede, fremgaar dog med Sikkerhed, at der i det hele og store har været betydelig Vext for de moderate Anskuelser, særlig for det moderate Parti i Tromsø Amt. Efter et rent foreløbigt Overslag har Centrum og Høire i de to Amter tiltaget med antagelig mindst 300 Stemmer mere end Venstre. Holder det saaledes ved, blir Urvælgernes Flertal paa vor Side.

Valget i Tromsø Amt, hvor det moderate Venstre eller Centrum har gjort saa god Fremvext, er en mægtig Spore for vore Meningsfæller sydpaa til fortsat Arbeide.

En attenaarsgammel engelsk Sjømand er blevet Dagens Helt. Et større Skib „Trafalgar" havde paa en Reise fra Batavia til Melbourne mistet alt sit Besal, idet Mand for Mand var afgaaet ved Døden. Den kjække Gut paatog sig da under yderst vanskelige Omstændigheder at seile Skibet frem til Australien og udføre paa den mest ærefulde Maade sit dristige Forsæt. Han havde, fortæller han selv, taget Hyre for fire Aar paa „Trafalgar", et udmærket Jernskib. Den første Reise var fra Cardiff til Rio med Kul. Fra Rio gik de i Ballast til New-York, og fra New-York til Batavia med en Oljeladning. Der begyndte Dødsfaldene blandt Besalet. Kapteinen døde i Batavia af Feber, og da Skibet skulde seile, laa to Mand syge paa Hospitalet, og to Mand havde rømt. Den kjække Gut blev

Lidt om Augustmeteorerne.

En opmærksom Jagttager af Himmelen vil næsten hver klar Stjernenat have Anledning til at iagttage Stjerneskud, der viser sig som lysende Striber og farer hen over Himmelen med stor Fart. De Ildmeteorer, som viser sig til enhver Aarstid og ikke er bundne til nogen bestemt Retning, eller Himmelegn, kalder man sporadiske eller spredte Stjerneskud i Modsætning til dem, der i stort Antal viser sig paa bestemte Dage i Aaret og synes at komme fra et bestemt Punkt paa Himmelen; disse sidste kalder man derfor periodiske eller regelmæssige Stjerneskudsværme, og af saadanne er især to blevne navnkundige, nemlig de Stjerneskud, som viser sig i Tidsrummet mellem den 9de og 12te August hvert Aar, samt den Stjerneskudsværm, der med et Mellemrum af ca. 33 Aar optræder den 13 og 14 November. For Auguststjerneskuddene ligger Radiations- eller Udstraalingspunktet i Stjernebilledet Perseus, hvorfor denne Meteorsværm ogsaa kaldes Perseiderne, medens det for Novemberstjerneskuddene ligger i Stjernebilledet Løven, hvorfor disse Stjerneskud benævnes Leoniderne.

Betragter vi Augustsværmen, saa kan vi af det anførte drage den Slutning, at den maa have en betydelig Udstrækning i Længde, efterdi den hvert Aar kan tilføre Jorden nye Stjerneskud. Den kan derfor rettest lignes ved en Strøm af Meteorer, men denne Strøm ligger ikke i den saakaldte Ekliptika: det samme Plan som Jordbanen. Grundene for denne Slutning er fordetførste, at vi i modsat Fald vilde have idetmindste to aldeles ligeartede Stjerneskudregn i Aaret — hvilket ikke er Tilfældet; thi en Cirkel, saasom vi forestiller os Jordbanen at være, skjæres idetmindste i to Punkter af en i samme Plan beliggende, ubegrændset eller i sig selv tilbagegaaende Linje, dernæst kan man som nævnt, tydelig se, fra hvilken Trakt af Rummet Stjerneskuddene kommer. Og denne Trakt eller Udstraalingspunktet ligger ikke i noget af Dyrekredsens Stjernebilleder, altsaa heller ikke i Ekliptikens Plan.

Af denne Aarsag, saavelsom af andre Omstændigheder er man kommen til følgende Slutning: Perseidernes Strøm eller Auguststjerneskuddene gaar i et vist Punkt, det saakaldte Knudepunkt, gjennem Ekliptiken og Jordbanen, nemlig netop i det Punkt, hvor Jorden befinder sig den 10de August hvert Aar. I dette Knudepunkt flyder Strømmen nedad eller bevæger sig til den sydlige Himmelhalvkugle, og dens ene Del ligger over, den anden under Ekliptiken. Men disse to Dele af Strømmen maa gjennemtrænge Ekliptiken i to forskjellige Punkter eller Knuder, af hvilke den anden, den „opstigende," er beliggende længere borte, med andre Ord: Meteorstrømmen maa flyde i Ring. Alene paa den Maade kan man forklare Auguststjerneskuddenes uafbrudte Fortsættelse Aar efter Aar lige fra mange Aarhundreder tilbage. Det er blot forskjellige Steder af den ringformige Strøm, hvormed Jorden hvert Aar under sit Omløb kommer i Berøring. Da denne Ring overalt er næsten lige tæt, eller saa at sige, jevntyk, maa Auguststjerneskuddene hvert Aar vise sig i omtrent lige stor Mængde. Vistnok synes det, som om der er Undtagelser heri; thi ifølge ældre Opgaver om Fænomenet, samlede af Biot og Quetelet synes det nemlig at have vist sig mere eller mindre storartet i Aarene: 830, 833, 835, 841, 925, 926, 933, 1029, 1243, 1451, 1779, 1784, 1789, og Schiaparelli finder, at dette hentyder paa en vis Periode i dets Optræden, nemlig en Periode af 108 Aars Længde, efter hvis Forløb et Maximum indtræffer, hvilket varer 20 til 30 Aar. Aarsagen til denne Periode maa aabenbart bero derpaa, at Meteorringen paa enkelte Steder er tykkere. Den fortykkede Del behøver, ligesom hvert andet Punkt af Ringen, 108 Aar for at gjennemløbe dens hele Udstrækning og den kommer følgelig efter hvert saadant Tidsforløb til Knuden eller Skjæringspunktet med Jordbanen og er saa lang, at den behøver 20 a 30 Aar for at passere over dette Skjæringspunkt.

* * *

Som bekjendt har den nyere Tids astronomiske Forskning godtgjort, at Kometer, Meteorer, Ildkugler og Stjerneskud er beslægtede Himmellegemer. Meteorerne er Rester af Kometer, der ved Solens og tildels ved Planeternes Indflydelse er opløst, og at disse Meteorer vandrer i den samme Bane som den Komet, hvorfra de har i sin Oprindelse. At redegjøre for, hvorledes denne Opløsningsproces foregaar, vilde her føre for vidt; det bemærkes kun, at man har fundet den Komet, hvorfra August- og Novemberstjerneskuddene skriver sig, samt at disse Opdagelser væsentlig skyldes den italienske Astronom Schiaparelli m. fl. Den Komet, hvorfra Augustsværmen skriver sig, maa være næsten fuldstændig opløst og forandret til Meteorer, der udfylder Kometens hele Bane som en sluttet Ring, medens den Komet, der er Ophav til Novembermeteorerne, endnu ikke er fuldstændig opløst, men Meteormassen der kun opfylder en Strækning af hele Banen er dog saa lang, at den behøver 3 a 4 Aar for at passere Jordbanen, hvorpaa der medgaar ca. 33 Aar, før Meteorstrømmen atter kommer tilbage til dette Punkt.

* * *

At Perseidernes eller Augustsværmens Opløsningsproces er skredet saa meget længere frem, at Ringen nu er sluttet og næsten jevntyk, medens Leoniderne blot danner en sammenhængende Sky, der indtager en ringe Del af Banens Udstrækning, er paafaldende. Man skulde snarere vente sig det modsatte Forhold, da Leonidernes Komet paa Grund af sin kortere Omløbstid flere Gange maa have været udsat for Solens Indvirkning.

Den bekjendte Astronom Leverrier har givet Svar paa dette Spørgsmaal. Efter hans Undersøgelse er Augustmeteorerne af urgammelt Datum og har tilhørt vort Solsystem lige siden de ældste Tider. Men anderledes forholder det sig med Leoniderne. Det var først i Aaret 126 e. Kr., at deres Komet kom Planeten Uranus ganske nær og blev ved dens Tiltrækning kastet ind i sin nuværende Bane. Men i disse 17 Aarhundreder er Opløsningen endnu ikke skredet saa langt frem, at der er dannet en sammenhængende Ring, men den vil engang i Fremtiden blive færdig, og da vil Jordens Indvaanere hvert Aar faa Anledning til at iagttage et Regn af Stjerneskud i November, ligesom der nu hvert Aar mellem den 9de og 12te August viser sig en talrig Mængde Stjerneskud: Augustmeteorerne eller Augustregnet.

Ogsaa i disse Dage har Stjerneskudstrømmen været iagttaget, men overskyet Veir den 10de August har væsentlig hindret Fænomenets Synlighed.

selv angrebet af Sygdommen, laa en Dag tilsengs og led under hele Reisen af dens Eftervirkninger. Efter Kapteinens Død skulde Førstestyrmand seile Skibet til Melbourne. Andenstyrmand indtog hans Plads, medens en af Mandskabet blev Andenstyrmand og den unge Helt, hvis Navn er William Shotton, Tredjestyrmand. Mandskabet, der tællede 23 Mand, var sammensat af alle Nationaliteter. De seilede fra Batavia 29. Oktober ifjor. Den 9. November døde en af de dygtigste af Mandskabet af Feber. 15. November døde Fyrstestyrmand og Tømmermanden, den 21. Andenstyrmand og Kokken 7. December. Der fandtes saaledes ikke en eneste tilbage af Befalet med Undtagelse af denne Gut paa atten Aar. Han var den eneste ombord, som forstod sig lidt paa Navigering, og overtog saaledes Kommandoen. Det var ingen let Opgave, som blev lagt paa den unge Guts Skuldre. Mandskabet søgte heller ikke at lette ham Opgaven. „Jeg sagde dem, at jeg mente at kunne seile Skibet lige til Melbourne; men Dødsfaldene havde demoraliseret dem, og det bidrog ikke til at gjøre dem bedre, at de havde faat en slig Unggut som mig til Fører. De vilde, at Skibet skulde føres til Fremantle, som var den nærmeste australske Havn, og var svært rædde for at være paa Skuden. Jeg vidste imidlertid at det vilde medføre stor Bekostning for Eierne, hvis Skibet ikke blev ført til sit Bestemmelsessted. Jeg sagde derfor, at hvis de kunde lade mig føre Skibet til Fremantle, kunde de ligesaa gjerne lade mig føre det til Melbourne, og at jeg i modsat Fald ingen Ting vilde have med hele Greien. Mandskabet holdt Raad sammen. Da de havde overveiet en Stund, blev et Par Mand sendt for at forhandle med mig. De bad om at faa se paa Kartet og var sienspynlig i Tvil, om jeg skjønte mig paa det. Jeg spurgte, hvorfor de ønskede det, og de svarede da, hvad ikke var sandt, at de ønskede at se, hvor et Sted i det indre Australien laa. Jeg sagde, at mit Kart kun viste Australiens Kyst, ikke de indre Dele, og siden hørte jeg ikke mere fra dem." Et Par Gange underveis negtede Mandskabet at gjøre Tjeneste, men den uforfærdede unge Guts Bestemthed besejrede tilslut deres Modstand, og Skibet blev lykkelig ført frem til sit Bestemmelsessted.

Præsidentmorderen Caserio henrettedes i Lyon Torsdag Morgen. I det Øieblik han blev bunden fast til Guillotinen raabte han: „Mod, Kamerater, Anarkiet leve". Da hans Hoved blev lagt tilrette under Faldøksen, saa man, at han heftigt bevægede Hovedet frem og tilbage.

Et andet Telegram beretter:

Kl. 4½ om Morgenen vækkede Fængselsdirektøren Santo Caserio, idet han ytrede: Fat Mod, Tiden er kommen. — Caserio satte sig op i Sengen og blev aldeles ligbleg; krampagtige Skjælvinger overfaldt ham. Derefter klædte han sig langsomt paa. Han vilde intet nyde, ligesom han ogsaa negtede at modtage Religionens Trøst idet han erklærede, at han intet havde at sige. „Giv kun min Moder dette Brev, som jeg har skrevet".

Medens han klædte sig paa, lod Fængselsdirektøren falde nogle Ord om Caserios Moder. Caserio fik Taarer i Øinene, men bevang sig, hvorefter hans Bevægelser blev ligegyldige. Hele Tiden var han ligbleg; han talte nu ikke mere, men rystedes stadig af Krampegysninger. Medens han kjørte til Retterstedet klapprede han stadig med Tænderne. Da han steg ud, kom han til at støde sit Knæ. Ved Synet af Faldøksen, fortrak hans Ansigtstræk sig i et Øieblik. Da Øksen faldt, lod det Bravoraab fra Publikum.

Sommerkurset ved Universitetet. Idag afsluttes Sommerkurset. Deltagerne spreder sig da, hver til sin Kant og Virke. Men, naar man nu forlader Kurset og Forelæsningerne, saa gaar der en stærk Understrøm af Taknemmelighed til alle, som har havt med Kurset at gjøre, men i Særdeleshed til de Herrer Professorer baade for den humane og vindende Maade, hvorpaa de har omgaaet Deltagerne og særlig for de interessante og lærerige Forelæsninger. Denne Taknemmelighed har ogsaa givet sig Udtryk ved den stormende Applaus, hvormed man gav sin Tilslutning til Professor G. A. Guldbergs og Dr. E. Sissøeners sidste Forelæsninger Lørdag og Tirsdag.

Naar de Herrer Professorer i Aar har aabnet Videnskabens, nær sagt, Hemmeligheder for Folkeskolen, saa er dette noget aldeles nyt, som ikke har noget tidligere Sidestykke her i Landet. Det er saaledes et storartet Fremskridt og kan ikke andet end paakalde Statens Medvirkning for Eftertiden. Det er en stor Opofrelse af de Herrer Professorer dette, at benytte sin høilig tiltrængte Ferietid til Forelæsninger og det uden den ringeste Godtgjørelse.

En Deltager.

Lensmand Røtters Begravelse foregik lørdags under stor Deltagelse, skriver „Kongsb. Adr." I Sørgehuset, hvor en Mængde Mennesker var tilstede, holdt Pastor Vogt fra Kristiania en Tale, i hvilken han i velvalgte Ord bragte den Afdøde en Tak og Farvel fra den Bygd, inden hvilken Røtter i over 25 Aar havde virket. I det lange Sørgetog saaes ca. 25 Vogne. Liget blev baaret ind i Kirken, hvor Sognepræst Hansen holdt Sørgetalen, i hvilken han omtalte Afdødes Virke under den lange Arbeidsdag, hans fredelige Færd, Humanitet og gode Forstaaelse med alle, med hvem han kom i Berørelse. Efter Talen forrettedes Jordpaakastelsen af Sognepræsten.

Lensmand Røtter var født paa Modum 1828 og beskikkedes til Lensmand i Flesberg 1868. Han feirede sit 25-Aars Jubilæum ifjor og indehavde i sin Tid omtrent alle Bygdens Tillidshverv.

Centrumsforening er nu dannet i Trondhjem. Blandt Indbyderne er en Række gode Navne og det antages, at Foreningen i Løbet af kort Tid vil faa en anseelig Tilslutning. Der skal være mange, som gjerne vil melde sig ind, men frygter for den radikale Indpiskning. I det hele er Middelklassen i Trondhjem stærkt moderat stemt.

Fra Hallingdal

skrives der til os:

Naar moderate Mænd klandres for, at de slutter sig til Høire, kunde man gjerne fristes til at spørge: Hvem bør have Skylden for dette?

Det skulde vel ikke være de radikale Herrer, der nu har forladt det gamle Venstres Standpunkt og fundet paa noget splinter nyt. Tror de virkelig, at de kan forandre Standpunkt og opstille det ene Program radikalere end det andet og vi Bønder skal være nødt til at følge med? Om der næste Valg f. Eks. opstilles som Program „Unionens Opløsning og Kongedømmets Afskaffelse," saa skal efter denne Lære, alle som vil fortjene Navnet Venstremænd gaa med paa det. Det ser virkelig ud til at være vel meget forlangt. Nu beskylder Høire Radikalerne for at ville gjennemdrive landsskadelige Reformer. Radikalerne siger at Høire ikke har noget Program, bare Modstand Sæt nu at dette er sandt alligevel. Jeg er ialfald saa lettroende, at jeg bestemt tror de har ret begge Partier. Saa blir da Høires Program „Modstand mod at gjennemdrive landsskadelige Reformer." Og da maa sandelig Høires Program være ligesaa godt som Radikalernes. Da man flere Gange er bleven skuffet, saa tror nok de Moderate ikke længere paa Radikalernes glimrende Løfter, saa man er ikke med paa at forcere gjennem tvilsomme Reformer, førend man er sikker paa, at det er gavnligt for Landet. Derfor er Modstand nu det bedste Program, og vi gaar trygt sammen med Høire ved dette Valg.

Man kan ikke — som endel Radikale gjør — gaa og fortælle, at man er imod almindelig Stemmeret, men alligevel ved sin Stemmegivning hjælper til at drive denne Reform igjennem. Den Slags Selvstændighed er nok de Moderate ikke i Besiddelse af. Der er ofte sagt, at man kan ikke skjønne, hvorfor Bønder kan være Høiremænd. Dette er vist for de Radikale uforstaaeligt. Men vil man paa upartisk Maade overveie hos sig selv, hvad godt den radikale Ophidselse har bragt os og hvad den nu stiller os i Udsigt, saa forekommer det langt forunderligere at nogen Bonde kan støtte Radikalismen. Takket være de moderate Aviser, som ikke blot viser os Lyssiderne, men ogsaa Skyggesiderne ved Radikalernes Værk. Det er merkeligt, at de moderate Aviser skal være Radikalerne en Torn i Øiet. Var det — som det ofte lyder — Retfærdigheden som var Bevæggrunden til deres Ihærdighed for at reformere alt det bestaaende, saa kunde man vente, at denne Retfærdighedsfølelse ogsaa bidrog til, at Folk fik læse ligesaavel moderate som radikale Aviser, og at det overlodes til Læserne selv at dømme om, hvad som var det rette. Men nei, saadan forholder det sig ikke. Mine kjære Meningsfæller, forstaar vi at noget skal lægges i Veien, eller vi bliver opfordret til ikke at læse moderate Aviser, saa lad os læse saa meget flittigere, og forsøge saa godt vi kan at opgjøre os en selvstændig Mening om, hvad som er det rette. Saa tror jeg neppe, at vi behøver at gaa i Radikalernes Skole for at faa Rede paa, hvad som er gavnligst for Samfundet, eller hvad som er mest overensstemmende med Grundlov og Rigsakt.

At det netop er de Moderate som fastholder det gamle Venstres Standpunkt, og at Høire nu har sluttet sig sammen med dem, er sikkert. Men ligesaa sikkert er det, at Radikalerne har forladt det, løbet fra det.

En Bonde.

Valgmandsvalgene

Nordlands Amt.

Overberg: 3 Valgmænd, alle Radikale med 105, 103 og 102 St. Suppleanterne Moderate med 90, 88 og 88 St.

Finmarkens Amt.

Sydvaranger: 2 Valgmænd, begge Høire med 17 St. Overvægt. 53 Forfaldsanmeldelser fra Høiremænd forkastedes.

Hidtil er valgt:

I Nordlands Amt 26 Radikale.

I Tromsø Amt 28 Radikale, 13 Høire og Moderate.

I Finmarkens Amt 15 Høire og 10 Radikale.

Laurvik 17/8 94 (H. O. T. B.)

Gaarden Bellevue i Brunlanæs, tilhørende Lodsoldermand Schlytter i Tønsberg, nedbrændte totalt igaar. Ilden opstod i Skjulet; dens Aarsag er ukjendt.

Assurancesummen i Brandkassen er Kr. 13.400. Beboeren Overretssagfører Bagger fik intet Indbo reddet. Indboet var assureret i „Svea" for Kr. 8000.

Hvad en Stemme kan gjøre.

I Trans, Tromsø Amt, feirede de Moderate iaar med 130 Stemmer mod Radikalernes 129 Stemmer; denne ene Stemmes Overvægt skaffede vore Meningsfæller 4 Valgmænd.

I Lenviken, ligeledes i Tromsø, mønstrede Moderate med Høire paa den ene Side og det radikale Venstre paa den anden nøiagtig lige mange Stemmer nemlig 103; ved Lodtrækning 2 Høire og 1 Radikal.

Hvis vi havde manglet en Stemme i Lenviken og to i Trano, vilde det radikale Venstre paa Distriktsforsamlingen, som forrige Gang talte 36 Venstre og kun 2 Høire eller Moderate, ogsaa iaar have fremmødt med aldeles overveiende Flertal; saaledes som Forholdet nu stiller sig, blir der mindst 13 Moderate og Høire mod høist 25—28 radikale Venstre.

Nogen Indflydelse paa Valgets Resultat har dette vistnok ikke; en stærk Minoritet er dog altid af Betydning.

Ved Valget i 1891 feirede det radikale Venstre i Jarlsberg og Larviks Amt ved Hjælp af kun en Stemmes Overvægt i Lardal og en i Strømmen; paa førstnævnte Sted, med 3 Valgmænd, blev afgivet 105 Stemmer Venstre mod 104 Stemmer Høire og Moderate; paa det sidstnævnte Sted, ligeledes med 3 Valgmænd, valgtes en Høiremand med 119 Stemmer, derpaa havde to Venstre og en Høire hver 118 Stemmer; ved Lodtrækning blev de to Venstre udtrukne som Valgmænd. Paa Distriktsforsamlingen mødte 44 Venstre mod 37 Høire; med 1—2 Stemmer mere i Lærdal og Strømmen vilde Forholdet have været omvendt, 42 Høire mod 39 Venstre.

I Rødenæs, Smaalenene, fik Venstre ved forrige Valg 2 Valgmænd med 54—57 Stemmer mod Høires 45—47 Stemmer; Resultatet paa Distriktsforsamlingen var 39 Venstrevalgmænd mod 37 Høirevalgmænd; ved ganske faa Urvælgerstemmer til i Rødenæs vilde Høire have gaaet af med Seiren for hele Amtet.

I Modum, Buskeruds Amt med 5 Valgmænd feirede Venstre ligeledes ved forrige Valg, med 225—226 Stemmer mod Høires og Moderates 209—211 Stemmer; paa Distriktsforsamlingen mønstrede Venstre 39 Stemmer mod Høires og Moderates 32 Stemmer; 16 Urvælgerstemmer mere i Buskeruds Amt vilde have medført fuldstændigt Nederlag for det radikale Venstre.

Altsaa: hvis Høire og Moderate havde havt et Par Stemmer mere i Lardal og Strømmen; et halvt Snes Stemmer mere i Rødenæs og et Snes Stemmer mere i Modum, vilde Storthinget have talt omkring 62 Høire og Moderate mod 52 Radikale. Ved de tredive Stemmers Overvægt, fordelt paa Lardal, Strømmen, Rødenæs og Modum, fik Venstre 63 mod Høire og Moderate 51.

Saa lidet skal der ved vore nuværende Stemmeretsregler til for at afgjøre Landets Skjæbne.

*

Vi henstiller dette til Overveielse særlig for de Vælgere, som hidtil har siddet slove og ikke mødt frem ved Valgene. Landets Fremtid — en daarlig Union og almindelig Stemmeret — kan komme til at afhænge af, om du ogsaa iaar blir siddende hjemme. En enkelt Stemme kan komme til at gjøre Udslaget.

Wellman-Expeditionen ankom ifølge Telegram til Tromsø den 16de med Fangstfartøiet „Berntine", af Skipper Johnsen, der havde optaget Expeditionens samtlige Medlemmer ved Nordspitsbergen. Alle Deltagerne er friske.

Efterat Wellmanns Retrætlinje var brudt ved „Ragnvald Jarls" Ødelæggelse var han nødt til at indskrænke Planerne til at sikre sig Retraten til Spitsbergen tidligere end paatænkt. Skjønt Ekspeditionen den 12. Mai naaede næsten 81 Grader i blot 11 Dage herfra, forandrede Forholdene nordenfor sig til de mest ugunstige. Saavidt man kunde se, gjorde tunge flydende Ismasser Forvandet absolut upassabelt til Syvøernes Nordkant. Expeditionen gik da østover langs Nordøstlandets Kyst, og skjønt Nordøststorme hurtig opbrød den Is, som laa passabel østover, blev dog hele Nordøstlandet undersøgt og mange interessante geologiske naturhistoriske Observationer toges af Ekspeditionens Videnskabsmænd.

Den 1. Juli forsøgte Wellmann selv ottende at forcere Pakisen men dreves efter nogle Dages Kamp tilbage. Den 4. Juli paabegyndtes Tilbagemarschen til Waldenøen. Under Passeringen af Dovekay maatte Deltagerne den halve Tid vade i Vand til Beltestedet. Pakisen truede ogsaa med at ødelægge Baadene og Slæderne, og skjønt udsat for Storm og et Istryk, som vilde have ødelagt enhver almindelig Baad, kom dog Alluminiumsbaaden igjennem uden Skade.

Baade Waldenøen og Syvøerne er endnu omringede af Is. Efter 2 Ugers Venten paa aabent Vand besluttede Wellmann 4. August at forsøge at forcere Isen.

Dette farefulde Forsøg lykkedes og de 4 Baade naaede den 6. August til Long Island, hvor „Bertine" og andre Fartøier observeredes.

Skjønt det iaar viste sig umulig at naa saa langt nordover meddeler dog Wellmann, at han næste Sommer agter at føre en ny Expedition ad Spitsbergen-Ruten.

Give me a penny!

En af de mange sørgelige Følger af Turistvæsenet er det overhaandtagende Tiggeri af Børn i By og Bygd, skriver Berg. Aftbl. Man kan i disse Dage vanskelig gaa gjennem Strandgaden eller over Torvet uden at se smaa Gutter og Piger forfølge turistudseende Mennesker med Tiggeri. Det samme finder Sted, naar de fremmede Eskadrer gjæster os. Det er en Skam for vort Land som for vor By, og Politiet opfordres til at have sine Øine med sig — og ikke lade det blive alene med en venlig Advarsel. Man er desværre kommen forbi den Slags Botemidler. Ogsaa Publikum i sin Almindelighed opfordres til at søge at faa alt dette demoraliserende Tiggeri afskaffet. Aflever de tiggende Unger til Politiet. Man gjør en god Gjerning ligeoverfor den enkelte som ligeoverfor Samfundet.

Island og Danmark. Det anseede engelske Tidsskrift Luarterly Review indeholder i sit sidste Hefte en sagkyndig Artikel om islandske Forhold, hvori det skarpt dadler den danske Regjerings Forhold ligeoverfor Islændingernes Krav paa Selvstyre.

Godt Logis søges

i Omegnen af Christiania for en rolig sindssyg, ung Mand og hans Tjener. Billet mærket „R. S." indsendes til **Hoydahl Ohme's Annonce-Expedition.** 1/36

Paa undertegnede Boghandels Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader:

Fra Skog og Fjeld

Smaafortællinger
af **Jacob B. Bull.**
Med Illustrationer
af **A. Bloch.**

Pris: Heftet 2 Kr., indb. Kr. 2.30.

Af de mange anerkjendende Udtalelser hidsættes: **„Drammens Blad"**: „Kjøb Bulls Fortællinger og læs dem nu i Ferierne! De giver Helsebod. Thi billedlig talt er det Fjeldluft og Skovluft, som fra denne sunde Bog slaar en imøde."

P. T. Mallings Boghandel.
(550)

Warmuth's Musikhandel,

Kirkegaden 17.

Skolesangböger!

Alle ved Skolen brugelige Sangbøger findes paa Lager.

Paa mit Forlag udkom af
Overlærer O. Koppang:
Enstemmig norsk Skolesangbog med methodiske Vink ved Nodeundervisningen I, II, III, afd. stærkt og godt indheftet à Kr. 0.30.
Enstemmig Salmesangbog Udvalg af 75 Salmemelodier til Brug for Skolen. Kr. 0.30.
Methodisk Veiledn. i Nodelæsning til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium i Tilknytning til Træffeøvelser. Norsk Skolesang og Salmesangbog. Kr. 0.50.
Træffeøvelser i Tilknytning til norsk Skolesangbog og Salmesangbog til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium. Kr. 0.30.
Trestemmig Sangbog Nyt, 5te Binds I og II Hefte à 0.20.

Warmuth's Musikhandel.
(549)

„Jeg tager til St. Jude efter Frokost imorgen. Vil De ledsage mig, Mr. Coverdale?"

„Med Glæde! Det var netop, hvad jeg vilde foreslaa for Dem. Jeg gad vide, om det ikke skal lykkes os at faa se den stakkels Mand."

Maaske, — hvis De hjælper mig. Hvor god De er!"

„Jeg er saa lykkelig over, at jeg kan være Dem til Hjælp."

„Ja, naar De er med, vil jeg føle mig stærkere," sagde Sibyl, „igaar havde jeg ingen Kraft; jeg var aldeles hjælpeløs ligeoverfor Mrs. Carpews Udflugter og Indvendinger. Jeg vidste ikke, hvad jeg burde gjøre. Det var forfærdeligt for mig at forlade Huset, for jeg vidste jo, at han var der og trængte til mig. Men De kan hjælpe ham. De kan befri han fra hans Fangenskab! Dem vil man ikke kunde bedrage."

„En Ting maa vi erindre, Lady Dunluce. En skrækkelig Beskyldning hænger over denne Mands Hoved, — hvis han er den, De tror, — og hvis han atter viser sig, vil denne Mordsag optages paany."

„Ja, lad den optages. Jeg vil vove det. Lad ham bære denne Beskyldning og frigjøre sig for den, som han vilde have gjort, hvis jeg ikke havde overtalt ham til at flygte. Jeg ved, at han er uskyldig, — det var en anden Haand, der dræbte min Pleiefader."

„Hvem er det De mistænker?" „Jeg kan ikke sige Dem det nu; senere vil jeg kanke betro Dem det.

lonen. Forgjæves anstrængte Coralie sig forat tale om Ting, der pleiede at interessere ham. Hans Svar robede, at hans Tanker var langt borte.

„Hvor tankefuld De er, De svarer som i Drømme," sagde Cora.

„Ja, en Mand kan drømme, hvor unyttige end hans Drømme er," svarede han rolig. „Der hører jeg Lady Dunluces Vogn komme."

„Hvilket skarpt Øre De har!"

„Kan ikke De høre den."

„Jo, nu kan jeg høre den; jeg har jo ikke lyttet saa opmærksomt efter den, som De," tilføiede Cora betydningsfuldt.

Han gav ikke Agt paa denne Hentydning, men gik hurtig hen til Hovedoptrappen, for at være færdig til at hjælpe Lady Dunluce ud af Vognen, naar den stansede.

„Jeg kommer saa sent," sagde hun med træt Stemme, „jeg har havt en lang Tur."

„Kom straks ind og hvil dig, Tante;" „nei, Tak Cora," jeg har drukket The. Vil De gaa lidt med mig, Mr. Coverdale, før jeg gaar ind, jeg har noget vigtigt at tale med Dem om?"

Coralie for sammen. Hendes Mistanke mod Præsten forøgedes, og nu opførte hendes Tante sig ogsaa paa en saa besynderlig Maade.

„Vil jeg være iveien, hvis jeg bliver her?" spurgte Cora.

Lysaker kem. Fabrik

Kontor Søgaden 12, Christiania.

senest tilkjendt Iste Præmie Sølvmedalje ved Landbrugsudstillingen i Christiania 1892,

anbefaler

foruden sine anerkjendte og kunstige Gjødningsstoffe

Benmel

svovlsyret og damppræpareret

Superfosfater, Myrgjødning, Potetesgjødning, Rodfrugtgjødning

samt

Thomasfosfat

fra egen Mølle

endvidere

Kanit, Chilisaltpeter, Kali, svovlsur Ammoniak

saavel direkte fra Lager som gjennem vore Udsælgere i Byer og Landdistrikter.

Obs. Lageret kontrolleres direkte af Statens Landbrugskemiker.

Prisgarantier tilstilles paa Forlangende.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk

med Haandvaskeapparatet

„Undine"!

Opsigtsvækkende Nyhed!

Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!

Skaaner Tøiet som intet andet!

Sparer Tid, Arbeide og Penge!

Prøvevask daglig Kl. 10—12 hos

Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.

(527)

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Fra Pressen er udkommet:

Syltebog

af

Marie Blom, født Mangor.

(Særtryk af Husholdningsbog for By og Land).

Pris 50 Øre.

Faaes i enhver Boghandel samt hos Forlæggeren

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Christian Falchenberg

Akersgaden 26.

Elektriske Apparater for Sygebehandling

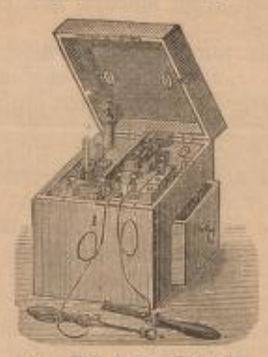

en Gros en Detail.

Størmers Inhalationsapparat.

Undervisning.

Nissens Pigeskole

Undervisningen begynder Fredag den 24de: **Pigeskolen** Kl. 10, **Middelskolens Afgangsklasse** og **Guvernanteskolens Forberedelseskursus** Kl. 14. Fra Fredag den 17de er Skolens Kontor aabent hver Dag Kl. 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolen begynder efter Ferierne 24de August Kl. 12; 1ste Smaaklasse møder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser til Smaaskolen, Middelskolen og Gymnasierne modtages; i 6te Middelklasse og Gymnasierne optages ogsaa kvindelige Elever. Kontortid hver Dag Kl. 1—2.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Gymnasiernes og Middelskolens Disciple møder efter Ferierne Torsdag 23 Aug. Kl. 12. Forberedelsesskolens Disciple møder Lørdag 1 Septbr. Kl. 10. Kontortid Kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Latinskolen paa „Hauges minde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Fröiichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (H. O.) (543)

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger!

Brooke's

Sæbe.

Abekat Mærke.

Fuldstændig Brugsanvisning medfølger hvert Stykke.

Eneimportører for Norge:

Hiorth, Homan & Co.

Chemicalier en gros,

Christiania.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

„Ja, ved denne Leilighed vilde du være iveien, Cora!"

„Saa vil jeg trække mig tilbage, men vær ikke for længe ude, Tante."

„Bryd dig ikke om mig, Cora. Jeg gaar lige op paa mit Værelse."

Lady Dunluce og Mr. Coverdale gik hen paa Terrassen og i nogle Minutter var de begge tause. Derpaa aabnede Sibyl sit Hjerte for den brave Præst, og fortalte ham alt om de betydningsfulde Maaneder, før Lorden optraadte paa Scenen som Beiler. „Jeg ved, De er Ærligheden selv, Mr. Coverdale, og De er Præst. Jeg kan stole paa Dem. Jeg kan bede Dem hjælpe mig; jeg kan jo ikke bede min Mand derom, skjøndt han ved alt, hvad jeg iaften fortæller Dem — alt, undtagen disse sidste Ugers Begivenheder! De vil hjælpe mig, ikke sandt, Mr. Coverdale?"

„Hjertelig gjerne," svarede han med et Alvor, som hun ikke kunde tage feil af.

Hun fortalte ham alle Enkeltheder fra Fængslet: hvorledes hun havde ladet Hubert Urquhart skræmme hende, og hvorledes hun havde bønfaldt Mountford om at flygte.

„Var det galt af mig?" spurgte hun, „var jeg mer en Fiende end en Ven?"

„Min Mening er, at han burde være bleven, hvor han var. Han burde ikke ladet sig overtale."

„Ak, det var min Skyld. Man sagde mig, at

dette var den eneste Frelse fra Døden eller fra et Liv af Elendighed."

Derpaa fortalte hun ham om Seddelen med de faa Linier, skrevne med Blyant, — den Forklaring, hun havde fundet derpaa —, og om Scenen i Præstegaarden samme Eftermiddag.

At den ukjendte Logerende i Præstegaarden var Brandon Mountford forekom Mr. Coverdale den vildeste, mest romantiske af alle Indbildninger, men paa den anden Side forstod han ikke, at Haandskriften kunde ligne Mountfords saa paafaldende, Stedet og Tiden passede aldeles, den stormfulde Nat den, Fremmedes Ankomst til Præstegaarden, den unaturlige Maade, hvorpaa det hele blev holdt hemmeligt, — alt tydede paa, at en Mand der blev udelukket fra Ydverdenen af en eller anden ond Grund. Disse Kjendsgjerninger robede en eller anden forfærdelig Hemmelighed og hvemsomhelst der hørte om dem, vilde føle sig forpligtet til at gjøre alt sit for at bringe Sagen for Lyset.

Hvis Mr. Coverdale havde opdaget noget Lignende i sit Sogn, vilde han ikke have undt sig Hvile, før han havde fundet Forbryderne. Hans Mission var jo at bringe Lys i Mørket.

„De tager maaske feil," sagde han tankefuld," men, der er ingen Tvil om, Sagen bør undersøges. Jeg har hørt lidt af hvert om Mr. Carpews foregaaende Liv og Handlinger, og jeg kan nok tro, at han kunde hjælpe med at udføre en ond Handling."

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Allmänna Lifförsäkrings-Bolaget i Stockholm
Livsforsikring for børn
Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 98. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 21de August 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Redaktør Lars A. Havstads Artikel:

„Hvorfor jeg er Tilhænger af Centrums Politik?“

Statsraad Hauglands Brev:

„Om Unionssagen“,

offentliggjort i „Eidsvold“ No. 93,

er udkommet i Særaftryk og erholdes i „Eidsvolds“ Expedition. Enkelte Exemplarer koster 5 Øre, 100 Expl. Kr. 2.50, Postporto iberegnet.

Vi opfordrer Centrumsmænd og Centrumsforeninger til uden Ophold at sørge for at skaffe dette lille Skrift størst mulig Udbredelse. — Omtrent 1000 Exemplarer er paa Forhaand bestilt.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE“
af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.

Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen“
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling“.

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE“s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE“ er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus.*

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

„Vi forhandler ikke om vor Ret“.

Vi beder vore Læsere om Undskyldning, fordi vi atter trækker frem ovenstaaende Sats. Den er imidlertid en saa ypperlig Prøve paa Logiken inden det radikale Parti, at vi ikke kan modstaa Fristelsen til at beskue den i de skiftende Belysninger, hvori den radikale Presse har stillet den.

Som bekjendt blev den i sin Tid undfanget og født af en af Partiets store Logikere, der er endnu mere bekjendt som Forfatter end som Politiker. Da vi ikke taler ironisk, kan man skjønne, at vi ikke sigter til Hr. Bjørnstjerne Bjørnson, der aldrig har formaaet at erhverve sig et Navn som Logiker. Vi sigter til Logikeren par exellence, Eneboeren paa Kolbotten, hvis Navn synes at indeholde en vis Garanti for, at Satsen er dybt tænkt og vil staa sin Prøve.

Den er da ogsaa gjentaget i hele den radikale Presse, fra de 8 spaltede Dagblade, der trykkes med Elektricitet i Hovedstaden til de to- eller trespaltede, der trykkes med Haandkraft paa et Tagkammer i Køren eller Yffjorden. Den er gjentaget paa alle Folkemøder af alle radikale Folketalere fra Statsminister N.N. til „Murer Hagerup“ eller Koch i Risør. „Logikeren“ har sagt det, og saa kan man skjønne det maa have sin Rigtighed.

Skjæbnen er heldigvis eller uheldigvis temmelig humoristisk anlagt og tillader sig gjerne en Spog. Saaledes ogsaa her: Efter at Koret har gjentaget i alle Tonearter, fra den høitideligt og roligt alvorlige Stemme til den harmgnistrende Tordenrøst: Vi forhandler ikke om vor Ret, høres der fra den samme Kant — man tror ikke sine Øren, men jo, det er ingen Feiltagelse —: „Venstre“ har aldrig været mod Forhandling, naar den kan finde Sted paa et ærefuldt Grundlag. „Vi forhandler ikke om vor Ret“ — jo, „kan det ske paa et paa et ærefuldt Grundlag, saa forhandler vi dog om vor Ret“ — —.

Ret skal imidlertid være Ret. Vi gjør ikke den store Logiker paa Kolbotten ansvarlig for andet end den første Del af Satsen. Tilføielsen er foretaget af Mænd, der vistnok gjør Krav paa at være Politikere af høiere Rang end Hr. Garborg, men ikke ønsker at konkurere med denne som Logiker. Disse Mænd, de radikale Førere nemlig, har, som det viser sig, havt liden Tro paa at Satsen i Længden vil slaa an hos Nationen, og de har skyndet sig med at lage en Sauce, hvori den kan forsvinde ved Serveringen. Deri har de handlet klogt, men de har begaaet den Feil ikke at servere Saucen alene, og kaste den store Logiksats ud med Kjøkkenaffaldet. Nu følger den med og giver Afsmag for den hele Servering.

Sagen er nemlig den:

Satsen: „Vi forhandler ikke om vor Ret“ er stridende ikke blot mod al sund Sans, men ogsaa mod alle Regler for Menneskenes og Staternes indbyrdes Forhold til hinanden.

Man forhandler netop om sin Ret. Var dette ikke Tilfældet, da vilde en fredelig Samfundsorden og Fred de enkelte Mennesker imellem være en Umulighed. Menneskene er nemlig slig anlagte, at de ikke alle er i Stand til at se en Sag paa en og samme Maade. Deraf følger, at der opstaar Meningsforskjel. Og enhver tror naturligvis at han har Ret.

Det kan da hænde, at der virkelig aldeles ubetinget er Ret paa den ene Side og Uret paa den anden, saa at der fra sidstnævnte Side aldrig burde været reist nogen Meningsforskjel. Dette kan endog være saa indlysende, at den, der har Uret, ikke vil faa Medhold hos nogen anden end sig selv. Ja, det kan være endnu værre for den sidstnævnte Part. Han kan være fuldt vel vidende om, at han har Uret, og endda vil han have sin Vilje igjennem. Dette pleier man at kalde en aabenbar Retskrænkelse eller en Forbrydelse. Naar jeg stjæler Andenmands Hest, eller naar jeg, trods lovlig Opsigelse, bliver boende i Andenmands Hus, da begaar jeg en aabenbar Uret mod ham.

Ikke desto mindre kræver Samfundsordenen ogsaa her Forhandling. Den forbyder Individet at tage sig selv til Rette eller begaa, hvad der kaldes „Selvtægt“. Thi Erfaringen har lært, at dersom en Mand selv skal straffe en Forbryder eller sætte en bedragerisk Leier ud paa Gaden, da opstaar der en Forvirring, der striber mod god Skik og Orden Menneskene imellem. Der kræves, at visse Forhandlinger skal finde Sted først, og saadanne Forhandlinger kræves da selvfølgelig ligesaa meget, hvor Retsbevidstheden ikke straks paa Flækken er paa det rene med, hvem der har Ret eller i hvilken Udstrækning han har Ret, som naar hvemsomhelst ved første Diekast kan se, at Retten helt og holdent er paa den ene Side.

Nu er det imidlertid saa, at der ikke Staterne imellem existerer nogen Organisation i Lighed med den, der varetager den borgerlige Orden og stifter Ret mellem de stridende Parter. Følgerne heraf har været forfærdelige. Enhver har taget sig selv til Rette, brugt Magten, og deraf er de blodige Krige opstaaet, hvorom Historien beretter paa hvert af sine Blade. Disse Krige har været en Følge af Stridigheder, der ganske ligner dem mellem de enkelte Mennesker. Stundom har det været vanskeligt at sige, hvem der har havt Ret, men det har ogsaa hændt, at Retten aldeles aabenbart har været paa en af Siderne, uden at dog derfor Seieren har hældt til den retfærdige Side.

Gode og menneskekjærlige Mænd har tænkt at undgaa saadanne blodige Afgjørelser ved Voldgift.

Saa længe imidlertid saadanne Voldgiftsdomstole ikke findes — og det vil vel vare længe, før man opnaar en saadan Organisation af dem, at Staterne vil betro sine dyrebareste Interesser til deres Afgjørelse, saaledes som den enkelte Borger er forpligtet til ligeoverfor sit Lands Domstole — saa længe haves kun en Udvei: Forhandling mellem de uenige Parter.

Kravet paa, at saadan Forhandling skal finde Sted, maa være ubetinget. Det maa være en Pligt for alle at forhandle, ikke mindst for en Stormagt ligeoverfor et lidet Land, om Retten nok saa aabenbart er paa Stormagtens Side. Og Kravet kan være ubetinget. Ingen Stat opgiver nemlig noget af sin Ret ved at forhandle. Det skulde ogsaa være besynderligt, om saa var Tilfældet. Mon en Huseier opgiver sin Ret, fordi han, inden han rekvirerer Fogdeforretning, forhandler med den Leieboer, der har krænket hans Ret ved at sidde Opsigelsesterminen overhørig? Man opgiver da lige saa lidt sin Ret, naar man forhandler med en, der ikke er i fuldt saa ond Tro som den retskrænkende Leieboer, eller som endog maa antages at være i god Tro.

Først naar Forhandling tydelig viser sig ganske frugteslos, kan der blive Tale om at „tage Sagen i sin egen Haand.“

Radikalismen har vanskelig for at fatte denne Tankegang. Det ligger nemlig i dens Natur at „gaa paa“. Dette er dens Praxis overalt. Den forsøger aldrig at sætte sig ind i Modstanderes Tankegang, — dette er ogsaa Tilfældet med „Høireradikalismen“ — men gaar stedse ud fra, at de, der ikke er af samme Mening som den, maa vide, at de har Uret, og at den alene har Ret. Derfor forudsætter vort radikale Parti baade at dets Modstandere i Norge er Folk, som bare fortjener at „knuses“, og at det svenske Folk er en Nation, som vi aldeles ikke skal høre paa, naar den ønsker at drøfte med os et Spørgsmaal, hvorom Radikalerne har opgjort sig en Mening. Denne Tankegang er en Følge af, at Radikalismen efter sin Natur er revolutionær. Den blev i sin Tid — der var i den saakaldte „Afskyresolutions“ eller „Kristianiabohemens“ Dage — karakteriseret slig af en Mand, der rigtignok selv er saa radikal som nogen, men som under sin Mangel paa Logik kan slumpe til at sige mange gode Ting og træffende Sandheder:

„Det er tilsyneladende en større Ting at revolutionere end at reformere. Enhver vil ved moden Overveielse og Erfaring føres til at indse, at det modsatte er Tilfældet, at det stærke, modige, mandige er netop at reformere, medens blind Lidenskab, Umyndighed og Ubehjelpelighed fører til at revolutionere. Men Overveielse pleier nu engang ikke at være Ungdommens Sag, og man vil, inden man endnu har lært at „flytte Brikker“ gjerne føle en vis Tilboielighed til vise sin Kraft ved det barnagtige: „at slaa Spillet overende“.

Disse Ord af Bjørnson fortjener at opbevares. En fremtidig Historieskriver vil ikke kunne finde en bedre Skildring af det Parti, der ser op til Hr. Viggo Ullmann som sin første Mand.

Anarkisterne. Politiet i Rom har arresteret et Antal Individer, der forfærdigede Eksplosionsværktøi. Hos en Bladkolporter Clari fandt man et fuldstændigt Laboratorium, samt en færdig Bombe, der lignede den, der blev funden ved Deputeretkamret. Ifølge „Italie“ blev der paa et Møde den 2den August af 15 Anarkister besluttet, at en vis Giganti skulde bringe Bomben til Crispis Hus og foranstalte der en Eksplosion, som Protest mod Caserios og Legas Domfældelse. Giganti er bleven arresteret.

Ulykkestilfælde. I Lørdags hændte den sørgelige Ulykke paa Ringerike, at en ung Gut, Olaf Haugan, Søn af Grosserer O. Haugan i Drammen, druknede i Randselven i Nærheden af Gaarden Biul, fkr. Dr. Bl. Han var ved Anledningen ude at ro sammen med sin Broder, da denne faldt overbord. Olaf Haugan sprang straks efter ud med Aarerne for at komme sin yngre Broder tilhjælp, og herunder var det, at han druknede, medens derimod Broderen saavidt fik reddet sig tilland. Først efter en Times Forløb fandt man den omkommes Lig; men da var Livet udslukket. Afdøde var 16 Aar gammel, havde taget Middelskoleexamen i Sommer og skulde konfirmeres nu til Høsten.

Nordahl Rolfsens Læsebog er nu ogsaa indført i Folkeskolen i Askim, Østre Slidre, Oxnes, Vaage, Vestnæs, Flakstad, Borge, Lenviken, Karlsø, Balsfjord, Sulen, Gulen, Aamli, Haus, Brekke, Skei, Stjerstad, Tysfjorden, Dyrø, Alten, Roan, Ullensaker, Eide, Drøbak, Kongsberg og Tromsø.

Sjeldent. Paa Sandnæs i Ryfylke har et Pæretræ nylig blomstret for 4. Gang iaar, skriver Stv. Amtst.

Lynnedslag. Fra Svelvik skrives den 17de til Dr. Bl.:

En voldsom Tordenbyge eller rettere sagt et intenst Lyn med umiddelbart paafølgende Tordenbrag gik ved Tretiden idag over Byen og slog ned i et Hus ved Torvet. Det splintrede fuldstændig Piben paa Taget, fulgte Skorstenspiben ned og fordelte sig paa sin Vei gjennem de to Etager ad Ovnsrørene til de forskjellige Værelser. Udvei banede Lynstraalen sig dels gjennem Vinduerne saa Ruderne knustes, dels gjennem Væggen, hvorved Bordklædningen løsnedes, og enkelte Bord kastedes midtveis ud paa Torvet, og dels ad forskjellige Veie ned i Jorden. Det fulgte saaledes blandt andet Vandledningsrøret ned i Kjælderen og rev Kranen af saa Vandet fossede ud. Uagtet der i et Par af Værelserne var Folk, kom ingen til Skade, ligesaalidt som noget antændtes.

Skudt 2 Bjørne har en Englænder, som ligger paa Kjelstadli, øverst i Sunelven. Den ene Bjørn er fundet, den anden har man kun seet Blodsporene efter oppe i Fjelduren.

4 Bjørne hvoraf to slemme Sauedræbere, gaar oppe ved Brundstaskaret mellem Sokelven og Norangsdalen. Skulde det ikke friste nogen af vore Idrætsmænd? spørger „Aal. H. og St.“

Fra Norsk Skibsførerforening.

I Circulære af 7de Aug. sidstleden har Norsk Skibsførerforening fremholdt og redegjort for Foreningens to store Programsager: Pensionslov for Sjømænd og Adgang til for fraværende stemmeberettigede Sjømænd at udøve sin Stemmeret.

Foreningen tillader sig herved endvidere gjennem Pressen at lægge Landets Vælgere og Valgmænd disse Sager paa Hjertet saaledes, at der ved Udtaarelsen af Valgmænd og Repræsentanter til kommende Storthing fortrinsvis vælges saadanne, der vides at ville tage Hensyn til Sjømandsstandens berettige Krav paa Gjennemførelsen af disse to betydningsfulde Reformer.

Under de nuværende Forhold er Sjømandsstanden i det store og heletaget afskaaret al Befatning med og Indflydelse paa Afgjørelsen af ikke alene sine egne, men ogsaa af Fædrelandets vigtigste Anliggender, medens den, saavel som enhver anden Stand eller Klasse, faar være med at bære baade de kommunale og statsborgerlige Byrder og Pligter i fuldeste Udstrækning.

Adgang til at gjøre sine statsborgerlige Rettigheder gjældende i større Udstrækning end hidtil, og en større Hensyntagen til Standens Krav og Interesser, maa vel være et rimeligt Forlangende og derhos en Sag, som begge de politiske Partier — Høire som Venstre maa kunne være med paa at bringe til en fyldestgjørende Løsning, til Gavn for Standen saavelsom for Landet.

Kristiania 18. Aug. 1894.

Norsk Skibsførerforenings Arbeidskomite.

*

Bedes optaget i alle Landets Aviser.

Konkurserne har aftaget. I Juni Maaned iaar var der i hele Norge 32 Konkurser mod 57 i 93 og 72 i 92.

Russisk Kirke i Vardø. En Rigmand i Archangel skal have skjænket Penge til Opførelse af en russisk Kirke i Vardø, beretter „Finn. Amtst.“ Kirken skal allerede være optømret i Archangel og færdig til at overføres til Vardø, hvor der fortiden skal føres Underhandling om Indkjøb af Tomt. Ligeledes meddeles, at der allerede skal være udnævnt Præst til den nye Kirke.

Af Kong Oscars samlede Skrifter er et nyt Bind under Trykning. Det skal udkomme i December og vil komme til at indeholde alle Kongens Taler i forskjellige Sprog, lige fra hans Tronbestigelse og indtil Bogens Offentliggjørelse.

Røvervæsenet i Italien blomstrer fremdeles tiltrods for Regjeringens Bestræbelser for at udrydde det. Røverne har altfor mange Smuthuller, som intet Speideroie kan opdage. Nylig fangedes Banecinginiøren Prevost paa en Station paa Banestrækningen Konstantinopel—Saloniki, som er under Bygning. Han løslodes, efterat der i Løsepenge var betalt 50,000 Mark. En Officer, som toges tilfange, gik det værre. I Raseri over, at man ingen Penge fandt paa ham, slog Røverne ham udenvidere ihjel.

Den russiske Kommandant i Østsibirien har faaet Ordre til at holde de der stationerede Tropper marschfærdige.

Frankrig skal forlængst have erklæret sig beredt til at lade sin i Østen stationerede Flaadeafdeling optræde i Fællesskab med den russiske.

Lokken Frognerhaug ved Drammensveien og Frognerkilen, for tilhørende Livmedikus de Besche, tænkes indkjøbt af et Aktieselskab og indrettet som Forlystelsessted i Lighed med den bekjendte Hasselbacke i Stockholm.

Vi tror, Eiendommen er overmaade heldigt beliggende for et saadant Øiemed. Den af os tidligere antydede Avenue langs Frognerkilen kommer til ved Frognerhaug at forlade Fjordbredden, saa at det nye Etablissement vil faa en Beliggenhed i Forhold til Avenuen omtrent som Stromparterren i Stockholm har til Norrbro, dog med den Forskjel, at Frognerhaug vil hæve sig op fra Avenuen, medens Stromparterren som bekjendt ligger nedenfor Norrbro. Griber man Sagen an paa rette Maade, kan det hele blive af en virkningsfuld Skjønhed.

Hvad et Kanonskud koster.

De fremskridende Forbedringer i Artillerivæsenet og fornemmelig Fabrikationen af Kanoner, har ført til Fremstillingen af de forfærdelige Ildsvælg, som formaar at kaste de enorme Projektiler i en lang Afstand. Hovedsagelig er det Skibsskytset, hvis Gjennemslagskraft er tiltaget, eftersom Pantserets Styrke tog til.

Det er derfor af Interresse at erfare, hvad et Skud af en slig kjæmpemæssig Krigsmaskine koster. Til et Skibsskyts paa 110 Tons medgaar der til et Skud: 400 Kg. Krudt Kr 1700, Projektilet 900 Kg. Kr. 2000, Silke for Patronen Kr. 80 tilsammen Kr. 3780. Dette Tal repræsenterer til 4% aarlig Rente en Kapital af næsten Kr. 100,000. Hvad der gjør Brugen af disse frygtelige Ødelæggelsesmaskiner endnu kostbarere er, at de ikke kan afgive mere end 90 Skud, uden at behøve en betydelig Reparation. I de fleste Tilfælde er imidlertid de fleste Skyts ubrugelige efter en slig Prøve, og har da ikke anden Værd end som gammelt Metal. Koster derfor et Skyts Kr. 400,000 saa kommer til den tidligere nævnte Sum af et Skuds Kostende Kr. 400,000 og et Kanonskud vil derfor komme til at koste henimod Kr. 8000, efter hvad det teknisk Bureau i Berlin oplyser.

Sammenstød paa Drammensbanen. Hurtigtoget fra Skien stødte ved Asker Station Fredag Aften sammen med et derstaaende Lokaltog. Sammenstødet skyldtes feilagtig Sporskiftning. Lokomotivet blev lidt beskadiget. To Passagervogne blev adskillig ramponeret. En Dame, der sad i første Vogn, fik en let Kvæstelse. En Konduktør fik klovet Læberne, indslaaet et Par Tænder og et Hul i Hovedet. Toget blev over 2 Timer forsinket.

Totalafholdsselskaberne afholder i disse Dage Generalmøde i Kristianssand. Ifølge et Telegram opfordrer Mødet Afholdssagens Venner rundt omkring i Landet til at virke for, at der ved de forestaaende Storthingsvalg vælges Repræsentanter, der sympathiserer med Afholdsvennernes Arbeide og som under Storthingsvirksomheden vil have for Øie at interesfere sig for, hvad der kan støtte og fremme Ædruelighedsarbeidet blandt vort Folk. Generalmødet finder, at der nu bør arbeides for at faa overført Hovedprincipperne i den nye Brændevinslov paa Øl- og Vinlovgivningen og faa Ølket beskattet efter Alkoholstyrken. Det gjælder derfor at faa Storthinget sammensat saaledes, at der ved Behandling bliver taget mest muligt Hensyn til, hvad der kan gjøres til Ædruelighedens Fremme.

Generalmødet bemyndigede Hovedbestyrelsen til at indgaa til Kirkestyrelsen med en Henvendelse til Landets Præster om i sine Prækener paa Demonstrationsdagen at have for Øie Afholdsvennernes Kamp mod Drikkeondet.

Ligeledes blev der besluttet at henvende sig til rette Vedkommende om, at Soldater, Befal og andre uniformerede Korporationer skal gives Tilladelse til at bære Afholdsmerket paa Uniformen.

Barnemordet i Ringsaker.

Ifredags afsluttedes Forhørerne. Efter to Timers Raadslagning afsagde Lagretten sin Kjendelse, der lød paa, at Martinius Andersen Presterud kjendtes skyldig i Mord, medens Hustruen Elline kjendtes helt uskyldig. Dommen for Martinius's vedkommende lød paa livsvarigt Strafarbeide, hvorhos han idømtes 1500 Kr. i Sagsomkostninger.

Det radikale Blad
paa Lillehammer
indeholder nu et Valgopraab til Vælgerne, fuldt af Kraftudtryk og svulmende Fraser, som skal forestille den dybe og ægte Fædrelandskjærlighed, hvoraf kun Radikalerne er besjælede.

Men — — ikke et Ord om almindelig Stemmeret!

Aarsudsigterne. Fra Valdres skriver til Lansbl.

Et Kronaar bliver det her iaar for Høets Vedkommende. Gamle Folk siger, at her ikke har været saa meget og saa godt Ho paa 20 Aar, og saa er det overalt kommet velbjerget i Hus. Ogsaa paa Fjeldet siger Folk overalt, at de har faaet ualmindeligt meget Ho, saa alle er tilfredse. Agrene staar ogsaa udmerket overalt her i Dalen, høie og tykke, tildels saa de har lagt sig. Isbrand hører man her ikke noget om.

Saa meget Multer, som der har været paa Fjeldmyrene iaar, er nok ogsaa en stor Sjeldenhed. I Nordre Aurdal har Multerne tildels været solgt for 10 og 15 Øre Literen, hvad der jo er en uhørt billig Pris. Og saa er Multerne usædvanlig store og pene iaar.

Jægerne saaes allerede fra midt i forrige Uge at drage med sine Hunde op over Dalen, — mest i Triller og Kaleschevogne, rigelig forsynede med Niste og Drikkevarer for sit Ophold i Fjeldet. Sandsynligvis vil Udbyttet af Jagten blive rigt iaar, for der har været en Mængde Ryper at se i Fjeldet; Fostrene har været store og Kyllingerne fuldt voksne. Ogsaa Tiurfostrene er iaar meget talrige. En Reisende fortæller saaledes, at han lige ved Veien mellem Frydenlund og Fjeldheim saa et stort Tiurfostre, vel paa en 10 Stykker, og alle var stor, udvoksen Fugl. Det var forresten Rei allesammen — ikke en eneste Hanfugl var at se i Fostret.

Frossen Luft. Det er nu lykkedes at fremstille den atmosfæriske Luft ikke alene i flydende, men ogsaa i veritabel fast Form, skr. „Naturen". Den frosne Luft er et klart, gjennemsigtigt Stof. Om dens Sammensætning ved man endnu lidet eller intet; det er saaledes endnu tvilsomt, om den bestaar af Surstof eller Kvælstof i samme Forhold, i hvilket disse er blandede af Luften, eller om den ene eller den anden Gasart er tilstede i overveiende Mængde.

Centrumsforening i Smaalenene. I Herland Annex til Eidsberg er der dannet en Centrumsforening med forelobigt Program overensstemmende med Opraabet til Centrum i Smaalenene af 13 Febr. d. A. indtaget i Eidsvold No. 22 for 17de Februar. Medlemsantallet er allerede nu ca. 30. Ogsaa i Prestegjældets 2 øvrige Sogne har man begyndt at røre paa sig og i Annexet Tromborg er allerede holdt flere Møder med stærk Tilslutning. Sandsynligvis bliver der en fælles Centrums- eller moderat Venstreforening for hele Prestegjældet.

En pukkelrygget Hval blev nylig fanget ud for den baskiske Kyst. Man formoder, at Dyret har faat Puklen ved med for stærk Fart at tørne mod en Klippe. Kolossen opbevares nu i Bilbaos naturvidenskabelige Museum.

Politiet i Paris har opdaget et anarkistisk Trykkeri og beslaglagt en Mængde Tryksager. Flere Personer er anholdte.

En mærkelig Furu fandt man forleden paa en Eiendom i Småland. Omtrent 2 Meter oppe paa Furustammen var der skudt frem en frisk og grøn, kraftig Grankvist paa en Meters Længde. Da al Tanke om kunstig Podning var udelukket, maa her foreligge en Naturtilfældighed af sjelden Art.

Uroligheder skal være udbrudt i Transvaal. En større Bande Kaffere har sat sig i Besiddelse af Distriktet Zoutpansberg. Oprørerne har spærret Veien til Murchison, brændt adskillige Huse og røvet Kvæg.

Koleraen.

Et nyt Dødsfald er indtruffet ved Fejan, idet en Matros paa Dampskibet „Vasa", Matisen, afgik ved Døden paa Sygehuset dersteds af Kolera. En anden alvorlig angreben. Alle de andre er friske eller tilnærmelsesvis friske.

Jernbanestyrelsen har truffet omfattende Forsigtighedsforanstaltninger for det Tilfælde, at Kolera skulde optræde paa Jernbanetogene.

*

Fra vore Konsuler.

Telegram til Indredepartementet fra de forenede Rigers Generalkonsul i London af 17de dennes.

Paa et fra Petersburg hid ankommet Fartøi er et Koleratilfælde indtruffet. Skibet frigivet efter Desinfektion. Tidligere kolerasyge friske.

— De forenede Rigers Konsul i Riga telegraferer under 17de dennes til Indredepartementet, at der i Løbet af de sidste 8 Dage er konstateret 19 Sygdomstilfælde og 11 Dødsfald af asiatisk Kolera i Riga.

— Fra Generalkonsulatet i Amsterdam indberettes under 15de ds., at der i Provinsen Nordholland siden 9de ds. incl. er indtruffet 26 nye Tilfælde af Kolera, hvoraf 1 i Rotterdam.

*

Fra Danzig berettes 18de August. Kolera er bakteriologisk konstateret i Gollub, Draulitten, Josephows og Paulina. Et Tilfælde i hver By.

Menneskeædere. En Stamme blandt de Indfødte paa Fidjiøerne skal nylig have overfaldt en anden, brændt flere af dens Byer, dræbt Beboerne og siden fortæret Ligene. Dette er det første kjendte Tilfælde af Menneskeæderi paa disse Øer i de sidste tyve Aar.

Det engelske Overhus har forkastet den irske Forpagterlov, som var vedtagen af Underhuset. Forkastelsen har vakt almindelig Indignation i Irland, og i Underhuset har Morley under Bifald udtalt sin Misbilligelse af Overhusets Optræden i denne Sag.

Expeditionschefen for Skolevæsenets Anliggender.

En æret Kollega i Kristianiapressen fremhæver paa en smuk og upartisk Maade den nu aftraadte Expeditionschef, Rektor D. F. Knudsens lange og betydningsfulde Virke som Chef for Kirkedepartementets Skolekontor. Herunder berøres mere i Forbigaaende og ganske farveløst hans Befatning med Abnormskolen, i hvilken han gjennemførte det Centralisationssystem, der ogsaa har været den ledende Tanke i Statens høiere Almenskole.

Vi ved ikke, hvor megen personlig Andel nuværende Rektor Knudsen har havt i Abnormskoleordningens Gjennemførelse og kjender ikke hans private Meninger om Ordningens Fortrin eller Mangler. Muligens har han fundet den vedtagne Organisation hensigtsmæssig, fordi den synes at staa i Overensstemmelse med de af ham hyldede ledende Tanker i det offentlige Undervisningsvæsen overhovedet. Et saadant Syn vil være forklarligt og kunne undskylde, at der ved Ordningen af vor Abnormskole er grebet saa fuldstændig feil. Hr. Knudsen havde personlig intet Kjendskab til de Børn, hvis Opdragelse Abnormskoleloven sørger for, og kunde derfor ikke have nogen Forstaaelse af, at en Centralisation som den, der er indført her, maatte virke mod Hensigten. Han kunde ikke have nogen Erfaring, før at en Sammenførelse i størst mulig Mængde af de døve Børn paa det mindst mulige Antal Steder og i det mindst mulige Antal Skoler er det samme som at bygge videre paa og forstærke den Mur, som desværre skiller de Døve fra den normale Verden, og i stor Udstrækning at ophæve Virkningerne af den Methode (Talemethoden), der mosommelig stræber at nedrive denne Mur, formindske de Døves Isolering og udjevne de største Uligheder, der findes mellem dem og de Mennesker, der er i Besiddelse af alle Sandser. Kun den, der har personlig Erfaring fra fortroligt Samliv med de Døve, kan helt ud fatte, hvilke de Hindringer er, som det her gjælder at rydde af Veien, og Hr. Knudsens Kjendskab hertil var et Kjendskab paa anden og tredie Haand, hvis Udbytte har stadfæstet den Sats, at det, der kun lyder for Øret, ikke virker med den Magt som det personlig følte og oplevede.

Muligens har Expeditionschef Knudsen med Hensyn til Organisationen af Abnormskolevæsenet blot været den, der er blevet betroet at gjennemføre, hvad der af andre blev besluttet. De Mænd, der her er blevet de bestemmende som sagkyndige, er saadanne, som ikke har formaaet at fatte den egentlige Hensigt med Talemethoden. De er fra først af uddannede i Tegnmethoden (der med Banlysning af Gebærderne nu kaldes Fingeralfabet- eller Skriftmethoden), de stillede sig, da de kom med sine Forslag, afvisende ligeoverfor Talemethodens Krav paa at omfatte alle døve Børn og de har aldrig formaaet at frigjøre sig for den Tankegang, der fra den første Spire af har ligget i Tegnmethoden, (som giver de døve Børn et særskilt Sprog,) den nemlig, at de Døve er en Slægt, som gjennem hele sit Liv maa betragtes som en distinkt Menneskerace.

Det er et af de underlige Skjæbnens Spil — der her maaske er begrundet i, at det for Tiden herskende Centralisationssystem i Statens høiere Almenskole har overvældet den arme Abnormskole — at i Norge hvor Fingeralfabet- eller Skriftmethoden forlængst var fordreven til en Afkrog af den sejerrige Talemethode, skulde dog den førstnævnte, mod næsten enstemmig Protest fra Talemethodens Leir, blive den, der fastslog Organisationen. Og det er et næsten endnu mærkeligere Spil af Skjæbnen, at i samme Stund som Skriftmethodens Mænd sejrede med Hensyn til Organisationen, i samme Stund blev de mod sin stærke Protest tvunget til at give Slip paa den sidste Rest af sin egen Methode. Talemethoden blev med andre Ord gjennemført som eneherskende i en Organisation, der ikke var beregnet paa dens, men paa Skriftmethodens Tarv.

Men saa eiede ogsaa de Mænd, som her greb ind, ikke Sagkundskab i samme Grad som de øvede Indflydelse paa Statsmagterne.

Den Stilling, Rektor Knudsen indtog i Kirkedepartementet, som Udfører af, hvad der blev paabudt af en overordnet Vilje, forbyder at tillægge ham noget personligt Ansvar for en Organisation, der blev fraraadet af det aldeles overveiende Antal af Landets Fagmænd, og som har afklippet eller hæmmet saa mange af de lovende Spirer til Reform af de døve Børns Undervisning, der skjød i Veiret i den frugtbare Tid omkring 1880.

Kongostaden og Frankrige er nu blevne enige om Grændserne for deres Teritorier i det indre Afrika.

Ramsosbanen. Skogn Herredstyrelse har bevilget 30,000 Kr. til Ramsosbanen.

„Uræd" er solgt til „Tyrihans's Udgiver, der har slaat den sammen med „Tyrihans." Tegneren Gustav Lærum traadte samtidig ind i „Tyrihans" som fast Illustrator.

„Tyrihans" No. 33 indeholder:
En Padde fra Uhrtiden efter Steen-Alderen (med Billede). — Danmarks Bismarck. — Katheder-blomster. — Fra Skolen. — Bartolomæus Kampestads Bekjendelser. — Den mærkværdige Elefant. — Et spiritistisk Reiseeventyr. — Turistlivets Velsignelser (med Billede). — Folkeliv i og omkring Kristiania. — Hun var glad i Dyr. — Fra 64—94. — Strips. — Mærkværdig Tidsindeling. — Skrækkelig Jernbaneulykke. — Sørgelige Følger af Tørken. — Frelsesarmeen — Statsraad Hagerup — Uhyggeligt. — Meningsforskjel mellem Venner. — Bygdepassiar. — Ildsfarlige Følger. — Naar Badebragt er blet paabudt (med Billede). — Baadsmanden fortæller. — Hvem tar Stegen (med Billede). — Olsen og Persen. — Vel stridt. — Fra Velgjørenhedsbazaren. — Paa Pilk. — Enestaaende Naturmærkværdighed. — Han vidste at greie sig. — Den rette Benævnelse.

Udstikling af ny Jernbanelinie. I forrige Uge blev en ny Jernbanelinie paa ca. 3 Kilom.s Længde udstukket fra Blaker Jernbanestation (Kongsvingerbanen) til Unshaug. Udstikningen af den nye projekterede Linie foregik for Regning af endel interesserede Landmænd.

Udførsel af Tyttebær. Til et svensk Blad skrives: Med Hensyn til Tyttebæreksporten fra Sverige til Tyskland paapeger den norsk-svenske Generalkonsul i Stettin, at Importen dertil af Tyttebær

---

Fra Livets Skyggesider.

(Original-Skisse)

Det er sidste Kvelden Anna Sten tilbringer i Hjemmet, næste Morgen Kl. 6 skal hun fare med Jernbanen til sin Tante i Kristiania.

Tante har lovet om mulig at skaffe hende Plads, der maatte vel kunne opdrives noget; thi Anna er en fiks Pige.

Anna er født og opdragen paa Landet, hvor Faderen var Bygdens Klokker og Skolelærer, han døde imidlertid for et Aarstid siden; og efterlod Hustruen i smaa Kaar med fire uforsørgede Børn; det kjendtes næsten som en Lette for den arme Mor, da Anna, som var den ældste skulde bort.

Nu sad den 18aarige Pige siste Kvelden i Hjemmet, og tænkte paa, hvor rart det var at reise fra allesammen. Moren havde netop pakket hendes Kuffert og givet hende mange gode praktiske Raad.

„Din sorte Kjole maa du spare til Søndagsbrug," havde hun sagt, „Du ved ikke naar du kan faa Plads, saa det er nødvendigt at være omhyggelig med Tøiet."

Og saa kom det langsomt over Moderens tynde Læber:

„Men se nu til, og gjør hvad du kan, for snart at faa en Post, det kan vel ikke bli saa vanskelig, du er jo ret flink i alle Skolefag og heller ikke ueffen til Haandgjerning. — Skriv til mig strax du blir ansat — og saa snart du faar din Løn, maa du tænke paa mig og de tre Gutter, du er nu den af Eder, som jeg sætter mit Haab til."—

Datteren lovede at sende Penge.

Saa gik hun ned i Haven i Syringelysthuset for at ta Farvel. — Her havde hun leket som Barn og hjulpet Faderen med at anlægge Blomsterbedene og tilsaa Haven, og her i Lysthuset havde Familien drukket Kaffe saa mangen Søndags Eftermiddag — nu var altsammen forbi — — hun hørte de tre Gutter leke og støie nede ved Elven, hvor de satte ud smaa Skibe — naar mon hun skulde se dem igjen? — Det var som om noget klemte hende saart for Brystet saa kom det helt op i Halsen, saa hun maatte graate.

Men nu lød Morens Røst, der kaldte Børnene ind til Aftensmaaltidet. Der var dækket et hyggeligt lidet Bord, og Mor spenderede Æg, som hun ellers pleiede at sælge i Præstegaarden, hun havde ogsaa for Anledningen bagt en stor Hvedekage, den skulde Anna have med paa Reisen til Niste, men der blev skaaret en stor Skive til hver. — Mor og Datter var meget bevægege under Maaltidet, og da Peter, den yngste af Gutterne, spildte The over den rene hvide Dug, fik han ingen Skjænd.

* * *

Anna fik snart Plads i Kristiania, som Expeditrice i et Blad, men hun boede fremdeles hos Tanten. Hun sendte Moren de Penge hun kunde undvære og skrev ofte hjem, men længedes ikke. — Hovedstadslivet, med alle dettes Afvekslinger var noget nyt for hende, og der var livligt hos Tanten. Denne havde Delikatesseforretning og leiede ud Værelser til Herrer, som hun holdt med Kaffe om Morgenen, samt Opvartning. Der boede for Tiden en Tegnelærer, en meget hyggelig Mand, syntes Anna Sten, der var ukjendt med at omgaaes Herrer. Han spiste Middag i Huset, da han helst vilde have hjemligt Stel, sagde han, og efter at Anna var kommen i Huset, sad han ofte inde i Familiens Dagligstue og røgte sin Aftenpibe, mens han konverserede „den landlige Uskyldighed," som han kaldte Anna „i Parenthes." —

Tante Bertha, der var ugift og havde ingen at stole paa uden sig selv, var saa optaget med Husstellet, og med at kave sig igjennem, at hun sjelden fik Tid til at gaa ud. Hun var Hr. Bernick taknemmelig, da denne tilbød sig at vise hendes Søsterdatter omkring i Byen.

„En slig pen Herre kan du trygt følges med," sa' hun til Anna, „han har boet hos mig paa tredie Aaret og altid opført sig pent."

Men han er svært sent ude om Aftenen, er det ikke ham jeg hører komme ind mange Gange mellem 1 og 2."

„Jo det er nok muligt, det hører med til Hovedstadslivet, og regnes ikke for noget ting her."

Bernick og Anna Sten stod udenfor en Variete af anden Rang. Musikkens berusende Toner lød ud til dem, og gjennembævede Anna med en ny ukjendt Følelse.

Det var første Gang hun skulde i Variete og hun skuede forventningsfuld ind ad Døren, der netop gik op til det ukjendte Trylleland. — Folk strømmede ind, Anna holdt sig tæt til Bernick, for ikke at komme bort fra ham i Trængslen. Han førte hende til et lidet Bord i middelbar Nærhed af Indgangen, hvor han troede de kunde sidde uforstyrret sammen, saaledes som han helst ønskede. Anna sad ligeover for ham og han havde nu god Leilighed til at betragte hende, den mørke tætsluttende Dragt og graa Baret med hoidt Stør klædte hende udmærket, — hun havde en pen Figur og trods hun var fra Landet førte hun sig med en vis Ynde. For en udlevet Don Juan som Hr. Bernick var der noget særdeles tiltrækkende ved den friske „landlige Uskyldighed." „Nu hvordan morer De Dem Frøken?" spurgte han, da den første Chansonette var bleven fremkaldt for tredie Gang. „Ypperligt," svarede hun, her maa vi gaa ofte."

Og hun gik der ofte og indsugede Varietélivets Gift Draabe for Draabe. Hun skrev sjelden hjem, og sendte enda sjeldnere Penge, thi nu behøvede hun hvad hun havde til flotte Dragter.

Den gamle taabelige Tante troede nok, at Hr. Bernick mente det ærligt og opmuntrede Kurtisen, heller end at modarbeide denne.

(Sluttes).

tiltager mere og mere. I 1893 indførtes til Stettin fra Sverige 582 Tons imod 372 Tons i 1892.

Generalkonsulen fremholder, at det er af stor Vigtighed, at Exportørerne emballerer Tyttebærrene yderst nøiagtigt, at derværende Kjøbere sætter Pris paa, at Tyttebærene sendes i todelte Trækasser, der er 100 Cm. lange, 50 Cm. brede og 20 Cm. høie, samt at Laaget bør være af Spilrer, saaledes at Luften kan faa frit Spillerum.

Prisen paa Tyttebær var i Stettin ifjor høist 26 og mindst 16 Mark pr. 100 Kgr., og Fragten fra Sverige beløb sig til omkring 1 Mark pr. Kasse.

Vælg Bønder!

Bi gjentager denne Opfordring trods Byradikalismens harmfulde Protest. En af denne Retnings fuldblods Organer, „Norske Intelligenssedler," der særlig skal være meget læst af Gudbrandsdalens Bønder, skriver følgende:

„Efter vor Mening bliver et Bondeamt langtfra „reduceret," naar det vælger sine bedste Mænd til Repræsentanter, selv om de ikke er Bønder. Amtet hædrer sig selv ved det og giver et Exempel paa Fordomsfrihed. Selvfølgelig ved vi, at Norges Forhold og Natur gjør det ønskeligt og nødvendigt, at de forskjellige Landsdele har Repræsentanter, som er fuldt fortrolige med Valgdistriktets Behov og Krav. Men der staar ingensteds skrevet, at kun Bønder kan tilegne sig et Bondeamts Behov og Krav. Det er bare et gammelt Eventyr, at det nødvendigvis maa forholde sig saa."

Vi vil spørge Bladet: Synes det ikke det for „Hæderens" og „Fordomsfriheds" Skyld er sørgeligt, at Grundloven gjør det umuligt for Byer som Kristiania og Bergen at gaa Bymænd forbi og vælge Gaardbrugere til Repræsentanter? Den ene Artighed er jo den anden værd, og naar Kristians Amt vælger Folk, der er opdragne i og har faaet hele sin Aandsretning paatrykt i Byerne, saa skulde f. Ex. Bergen kunne besvare Artigheden ved at besætte en eller to Pladse med „Bønder." Sørgeligt at Grundloven og Bosættelsesforholdenes Natur skulde lægge Hindringer i Veien herfor og give bare Bondeamterne Anledning til at „hædre sig selv" og „give et Exempel paa Fordomsfrihed." Byerne faar smukt vælge sine egne Folk, naar der ikke er forhenværende Statsraader paa Lager.

Vi kan imidlertid ikke nægte for at vi har vore Tvil om, hvorvidt Kristiania eller Bergen vilde vælge Bønder, selv om de kunde det. De lever nok fremdeles midt oppe i „det gamle Eventyr", at der nødvendigvis maa vælges bykultiverede Mænd for Byerne.

Det er forøvrigt glædeligt, at „Norske Intelligentssedler" saa ærligt og aabenhjertigt vedstaar, hvad Aandens Barn det er.

Et Alvorsord: Vi synes det nu maa være slut med det, at Bønderne absolut skal hjælpe Byintelligensen at faa anbragt de mange Storthingsaspiranter, som Markedets Overfyldning ikke tillader at anbringe i Byerne. Skal der gjøres nogen Indrømmelse, bør den kun gjøres for virkelig fremragende Mænd, ikke for ærgjerrige Dusinsagførere eller Lignende, der som Repræsentanter ikke gjør det Gagn som dygtige Gaardbrugere, men som rigtignok i høi Grad forlænger Storthingsmøderne og forøger Trykningsomkostningerne for Storthingstidenden.

Røros Kobberverk. Paa Røros eirede man ilørdags Verkets halvtred*i* Hundredeaarsfest. Den 18de August 1644 blev nemlig de første Ertsfund gjort, som førte til Verkets Anlæg.

Dagens Festligholdelse begyndte med Gudstjeneste af Sognepræst Thaulow, hvorefter en Kantat, forfattet af Pastor Sig. Skavlan og komponeret af C. Knudsen, blev affungen. Derefter bespistes Verkets Arbeidere, og Dagen sluttede med en Folkefest.

Brand. Vardø 18de August. Kristiania Hvalfangerselskabs Guanofabrik nedbrændte imorges. Ilden opkom ved Selvantændelse i Mølien under Guanomalning og inden faa Øieblikke stod hele Fabrikken i lys Lue. Vinden stod fra de øvrige Bygninger, saaat Trankogeriet, Vaaningshuset og øvrige Bygninger reddedes. Alle Beholdninger af Tran, og Barder reddedes ligeledes. Et større Guanoparti var netop indlastet i Dampskib „Otra".

Turisttrafiken er nu begyndt at mindske en Del paa Grund af den langt fremskredne Tid paa Aaret, skr. „Orebl." Trafiken har dog iaar været større end nogensinde. Det har særlig været Englændere, Tyskere og Amerikanere, blandt de sidste særlig mange rige Folk. Saaledes kom for kort Tid siden en Svoger af Vanderbilt, Jernbanekongen, og en rig Amerikanerinde paa 100 Millioner Dollars. Hotellerne har været jevnt godt besøgt, omendskjønt de mange „flydende Hoteller" i Sommer har konkurreret stærkt.

De 8 Dages Ture fra London til Kristiania har fremdeles god Tilslutning og bringer hver Uge Hovedstaden mange Turister.

Turisterne har jevnlig været særdeles tilfreds med sit Besøg i Landet.

1891	1894
450 —	1280
1150 —	1650

Valgene i Tromsø Amt er nu tilendebragt.

Ovenstaaende Tal viser Antallet af Urvælgere paa de to Sider. De moderate og konservative Stemmers Antal er fra 1891 til 1894 voxet fra 450 til 1280, eller med over 180 Procent, de Radikales fra 1150 til 1650, eller med 44 Procent. I 1891 var der 700 flere Radikale end af Moderate og Høire tilsammen. Denne Overvægt er nu sunket til 370. Med andre Ord: Tromsø Amt, har for sit vedkommende reduceret den Landsovervægt af 1700 Stemmer, som Radikalerne havde for 3 Aar siden, til 1370.

Vil ikke Radikalerne der Nord heraf tage et Varsko? I de sidste sex Aar har Amtet været repræsenteret først af Sorenskriver Mourfund og Doktor Eng, og dernæst af Doktor Eng og Telegrafist Hagen. I den Tid, da Bønderne fulgte Johan Sverdrup, var Amtet derimod overveiende repræsenteret af Bønder. Burde man ikke vende tilbage til denne gode Skik? Amtets Befolkning har visselig ikke gjort den Erfaring, at dets Repræsentation i de sex sidste Aar har været bedre end den, som det sendte til Thinge i Syttiaarene og Begyndelsen af Ottierne, snarere omvendt. Vi henstiller til Valgmændene at overveie, om ikke nedenstaaende to Mænd skulde være at foretrække for nye Embeds- og Bestillingsmænd:

Gaardbruger Ludvig Drevland af Kvædfjord.

Gaardbruger Ole Tollefsen Fagerlidal af Maalselven.

Bergen 16/8 94.

(H. O. T. B. Igaar og idag er ankommet hertil fra England 769 fremmede Turister. Veiret er her utrygt og variabelt.

Aalesund 17/8 94.

(H. O. T. B. Ulven viser sig iaar paa Søndmøre. Et Ulvehi er paatruffet 15de Aug. i Geiranger, 2 vorne Ulve blev skudt og 1 Unge fangedes levende. Vildistanden er meget god; en Mængde Vildren skal findes i Geiranger og Tafjord. Rypekuldene er store og talrige. Udmerket Jagtveir

Bergen 17/8 94.

I Massemøde af underordnede Sømænd i et Antal af ca. 120 vedtoges igaaraftes med overveiende Pluralitet en Resolution, hvori der protesteres mod Regjeringens Beslutning om fortrinsvis Optagelse og 24 Værelser for Skippere og Førstemaskinister i Bergens vordende nye Sømandshus (det nuværende er i de søfarendes Fattighus) og udtaler Haab om, at Beslutningen tilbagetages. Resolutionen er begrundet i, at Stiftelsens Legat er oprettet for trængende Søfolk.

Ny Centrumsforening. Egersund 20de Aug. 94. Efter Foredrag paa Gaarden Sandved af Redaktør Friele stiftedes igaar Ogne moderate konservative Forening. Halvparten af Sognets Stemmeberettigede indmeldtes paa Stedet. Til Formand valgtes Gaardbruger Barden.

Valget i Finmarken tillægges i „Eidsvold" mindre Betydning.

Tillad mig i den Anledning, Hr. Redaktør, at oplyse, at de Radikalder nord paa Forhaand erklærede sig aldeles sikre paa Seier. De skrød høilydt deraf.

En af deres mest brugte Folketalere har jo ogsaa bereist Amtet udover Vaaren og Sommeren.

Skulde nogetsted de radikale Limpinpinder være lokkende, maatte det være blandt den fattige Befolkning deroppe.

Alligevel — betydelig Tilbagegang for de Radikale i de nordlige Amter.

Et Tidens Tegn!

Arbeidsgift.
Reisende.

Dampskibet „Ryfylke", der nylig er indtraadt i Postfarten mellem Kristiania og Bergen, fortjener Opmærksomhed paa Grund af sin fortrinlige Indredning. Skibet er ikke stort, knap saa stort som det gamle Arendalskib „Lindholmen," men „Stavanger Støberi og Dok," der har afleveret Skibet, har forstaaet at arrangere Passagerbekvemmelighederne paa en saadan Maade, at man faar Indtrykket af at befinde sig paa et stort og rummeligt Skib. Overalt er der god Plads baade til at sidde og til at komme frem, og uagtet der er en Mængde Saloner og Lugarer, mærker man ingensteds til den Overfyldning eller den Indsnevring af Dækksplads, Trappegange og Korridorer, som skjæmmer mange meget større Skibe. Naar hertil kommer, at Udstyret er særdeles smagfuldt, kan det Indtryk man faar, sammensættes i de to Ord, Komfort og Hygge. Det vilde være ønskeligt, om de Principer for Indredningen, som med saa meget Held er gjennemført paa „Ryfylke", kunde komme til Anvendelse paa de større Passagerskibe, som herefter bygges.

Nyt Skolekart.

Der er i hele Skandinavien neppe et eneste Boghandlerfirma, der har gjort saa meget for Skolevæsenet, som P. T. Mallings Boghandel i Kristiania, eller rettere, Firmaets nuværende Indehaver, Hr. Parmann.

Den, der interesserer sig for Folkeoplysningen, og som ikke har seet, hvad det nævnte Firma har leveret paa Skoleundervisningens Omraade, burde tage sig en Tur indom dets Lokaler. De vilde da faa et Begreb om, hvad der her gjennem en Række af Aar er udrettet, og hvilke Ofre der er bragt for denne Sags Fremme.

I denne Tid holder Hr. Parmann paa med Udarbeidelsen af et større Skolekart over Norge og har, under Universitetets Sommerkursus for Lærere og Lærerinder, udstillet den færdige Haandtegning til dette Kart. Kartet har været studeret med megen Interesse og har vundet alle Sagkyndiges Bifald. Det er egentlig 3 Karter, som ved Benyttelse af Norges eiendommelige Form er lagt det ene ved Siden af det andet. Hovedkartet, der er i en Milliondel af den sande Størrelse, viser Landets Bergbygning, Høideforhold, Dale, Elve og Indsjøer samt Dybdeforholdene langs Kysten og de vigtigste Fiskebanker; det andet noget mindre Kart angiver Stifternes og Amternes Størrelse og Udseende tilligemed Jernbaner og de vigtigste Hovedveie og Dampskibslinier; det tredie Befolkningen og dens Fordeling i Norden, Varmeforholdene paa de forskjellige Steder, Nordgrændsen for de dyrkede Madfrugter m. m. Og endelig viser en liden Plade i det høire Hjørne Vækstlivets Forhold til Afstanden fra Snegrænsen.

Kartet er i det hele særdeles praktisk indrettet. Under en duelig Lærers Veiledning vil nogle Timers Undervisning efter det kunne bibringe Børnene et langt grundigere Kjendskab til vort Land, end et helt Aars Puglæsning.

Da der her ikke lægges an paa nogen Pengespekulation, vil Kartet i Forhold til sin Størrelse blive leveret overmaade billigt.

Kaproning. Drammen 19/8 94 (H. O. T.-B.)

Kaproningen foregik under stor Deltagelse. Tusinder af Tilskuere paa Kaierne og paa Broen, og Hundreder af Baade. Kaproningen foregik i 6 Afdelinger.

I sidste Løb, mellem Ormsunds og Drammens Roklubber, havde begge Baade jevn Start. Osmaund tog først Ledelsen; men omtrent halvveis gik Drammen ved en kraftig Spurt forbi, øgede jevnt Afstanden og seirede over Ormsund med vel 2 Baadlængder. Smuk Roning paa begge Baade. Veiret gunstigt.

Valgmandsvalgene

Tromsø Amt.

Berg: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 33 og 31 St. Suppleanterne 1 Radikal med 23 og 1 Høire med 16 St.

Karlsø: 2 Valgmænd, begge Høire, med 74 og 73 St. Suppleanternes, ligeledes Høire, med 7 og 5 St.

Hermed er Valgene for Tromsø Amt afsluttet med det Udfald, at der er valgt 30 Radikale og 15 Høire og Moderate.

Nordlands Amt.

Hadsel, 5 Valgmænd, alle Radikale med 162—123 St. Høire 80—79 St.

Gildeskaal: 2 Valgmænd, Høire med 73 St. Suppleanterne Venstre med 34 St.

Blomster til de Syge.

At nyde den korte Sommer, komme lidt ud og i behagelig Glemsel af alt Bylivets Besvær, at friskes op ude i vort Lands herlige Natur, er manges Lykke i disse Dage. Der er dog nogen, som er glemt hjemme, og som ikke burde glemmes. De Hundreder af Lidende — Børn og Voxne — som indenfor vor Byes Sygehuses Vægge længes og sukker saa efter en Hilsen ude fra al denne Sommerens Herlighed.

Den Forening, som i flere Aar har søgt Interessen vakt for, at de paa Hospitalerne indlagte Patienter kunde blive erindrede med en Buket Blomster et Par Gange om Ugen til en liden Opmuntring, har i Sommer modtaget mindre Blomster til Omdeling end tidligere Aar. Der har været lidet at glæde de Syge med i Sommer.

Det var ønskeligt om denne Sag kunde vinde mere Indgang.

Blomsterne indleveres i Frk Conradis Linsømforretning, Grændsen 8.

B.

Falske Sølvpenge cirkulerer i Trondhjem i ikke liden Udstrækning. Det er svenske 2 Kroner, 1 Kroner og 50 Ører, som er eftergjort og formentlig indført fra Sverige. De er skuffende godt eftergjort, saa det ikke er let i en Fart at skille dem fra de ægte. Man kan lettest opdage de falske ved at se efter Gravørens Signatur, der paa de ægte Mynter er anbragt nedenfor Brystbilledets Halsstykke, medens den ved de falske er anbragt oppe paa selve Halsen. Formentlig har de falske Mynter samme Værdi som de ægte; men da Sølvpriserne er saa usædvanlig lave, er det desuagtet en lønnende Forretning at fabrikere Sølvmynt.

„Concordia". Bladene har flere Gange paatalt den Trafik, som drives i og ved denne Restauration, men som det synes uden Nytte. Det er imidlertid forgalt, at saadant skal taales paa et Sted, der ligger saaledes til, lige i Byens mest befærdede Strøg. De Tilreisende, enten de kommer Sjøveien eller med Hovedbanen, har ikke saa snart sat Foden paa Kristiania Gader, før de har det hyggelige Syn af halv- og helfulde Slusker, der flokker sig udenfor „Concordias" Lokaler, samt tvilsomme „Damer," hvis forinemste Næringsvei nok er at besøge saadanne Steder. Politiet forstaar disse Mennesker nokſaa godt at passe sig for; de har Spioner paa de nærmeste Gadehjørne, og disse giver strax et Tegn, naar det ikke er trygt længer.

Lørdag Aften stod en temmelig omtaaget Landmand der udenfor, og et Par af de kvindelige Vampyrer, som færdes dernede, var strax færdige at lægge sig om ham og bede ham „ta i" en Flaske Vin. Ja, han var villig. „Dere skal faa saa mye drekkendes, som Dere kan kjøre i Dere. Men" — — og saa kom der en Betingelse.

Mon en slig Trafik vilde være bleven taalt i de udenlandske Storbyers mest befærdede Strøg?

Kristianiamand.

Havari. Egersund 19/8 94. (H. O. T. B.) Det engelske Orlogsskib „Calypso", Kaptein Marrich, har indbjerget hertil en antagelig svensk Brig, der er afmastet. Kahytten der er anbragt paa Dækket agterud er afbrændt. Af et Par ombord fundne Bøger og af Navnet Malms i Agterenden sluttes, at det er et svensk Fartøi. Skibet er ladet med Pitprops og paatræffes i Nordsøen. Mandskabets Skjæbne er ukjendt.

En Udstilling af Skrivemaskiner afholdtes i Forbindelse med Stenografmødet i Kristiania for en Uges Tid siden. Et Par af Storthingets Stenografer forklarede Konstruktionen og viste, hvorledes de arbeidede. De sindrige, praktiske Indretninger og det smukke Arbeide, de leverede, betragtes med megen Interesse af Mødets Deltagere.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig fortvarende rolig, men fast. Den sidste Depesche fra Brasilien melder lidt høiere Noteringer saavel i Rio som i Santos for Kaffe. Den i forrige Uge afholdte Java-Kaffe-Auktion løb af med det Resultat, at de her brugelige Sorter betaltes tildels lidt under, tildels lidt over Taxterne. De øvrige Markeder holder sig uforandret faste og rolige.

Sukker. Denne Artikel undergik ingen nævneværdig Forandring hverken hvad Tendens eller Priser angaar.

Korn. Heller ikke i denne Uge har vi at nævne nogen Fremgang i Noteringerne for Korn. Tvertimod sluttede Ugen med lidt lavere Priser for Rug som for Hvede. Importen hertil var i Ugens Løb 33,600 Hk. Rug og 6,400 Hk. Hvede.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger Do.	—"—	„	9.00—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.50—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Gaarden Storøen

i Hole Ringerike, af skyld mark 40.70, er tilsalgs eller tilbytte med Christianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskoven. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin storartede naturskjønhed og sit gode jordsmon, ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved *advokaterne Frits Kiær og Emil Roll*, Skippergd. 22, Christiania.

til mig, for at han skulde have et sikkert Tilflugtsted. De har ingen Ret til at bruge dette Udtryk," svarede Præsten med skjælvende Stemme.

„Hvorledes og hvorfor er den Fremmede reist bort?„ spugte Mr. Coverdale.

„Jeg kan ikke sige Dem mere, end at han er reist. Hans Ven faar svare for Resten. En Vogn fra Arliston afhentede ham; fra det Øieblik han forlod mit Hus ophørte mit Ansvar."

„Men det Ansvar De har ligeoverfor Gud ophører aldrig," udbrød Sibyl heftigt, „De har været delagtig i en Skurks Planer — været hans Redskab! Den Ven, De taler om er Hubert Urquhart, som lagde onde Planer mod Brandon Mountfords Liv."

„Kjære Lady Dunluce, fat Dem," bad Mr. Coverdale.

„Jeg kan ikke tale med Ro, naar jeg ser, hvorledes denne Mand har været en Medvider og et Redskab i denne Sammensværgelse mod Mr. Mountford, og jeg kan ikke tro andet, end at han lyver."

„Lady Dunluce synes at ville fornærme mig med Villie," sagde Præsten, „kanske hun ønsker at se de Værelser, min Logerende har beboet?

„Ja — lad mig se hans Fængsel!" Præsten overhørte aldeles det sidste Ord, og førte dem hurtigt ud af Stuen, langs, en mørk Gang, op en liden Trap, gjennem en Dør og ind i et lyst men sparsomt mobleret Værelse, hvis Karnapvindu vendte ud mod den Have, som Gjertrud Carpew havde omtalt. I et

Jeg er ikke bange for at lade Brandon Mountford atter staa for Retten. Der vil komme nye Beviser for Dagen, hvis man trolig undersøger denne forfærdelige Nats Begivenheder. Jeg ved, han er uskyldig."

„Hvis han lever og holdes skjult i Præstegaarden, vil De altsaa udsætte Dem for Følgerne af at sætte ham i Frihed. En ny Undersøgelse og Retsag vil være unndgaalig."

„Jeg vil udsætte mig for denne Retssag."

„Nu vel, Lady Dunluce, da vil De og jeg tale med Præsten imorgen, og hvis han er borte, naar vi kommer, vil vi bringe ham i en saa vanskelig Stilling, at han ikke længer vil kunne undgaa os."

„Tror De da, vi ikke faar ham i Tale?"

„Hvis han er den Slyngel, som De mener, han er, finder han vel paa en Undskyldning."

Lady Dunluce sukkede dybt.

Klokken ti den følgende Dag kjørte Sibyl og Mr. Coverdale ud. Jægerne havde begivet sig afsted før den Tid, og der var ingen, som kunde forundre sig over Sibyls underlige Fremgangsmaade andre end Lady Selina og Miss. Urquhart.

Coralie sprang ud paa Trappen og bad om at faa være med, men Lady Dunluce afslog bestemt hendes Bøn.

„Hvad i alverden kan dette betyde?„ tænkte Coralie, „koketerer min rolige, fornuftige Tante med den fromme Præst? Jeg ser, at han er indtagen i hende. Han kan ikke skjule sine Følelser."

Mc. Cormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

fik 3lte Juli høieste Præmie *„Grand Prix"* paa Antwerpenudstillingen,
sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,
(lige ved Pipervigsbryggen) **Christiania.**

Gyldenlæder-Tapet

i stort udvalg på lager
hos

F. H. Frølich & Søn.

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al**Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

Torvstrømaskineri

nyeste bedste Konstruktion leveres af

Heyerdahl & Co.

Sække.

Melsække, Kornsække, Frøsække, Potetessække, Varesække, Paksække sælges billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet.
(544)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

ULYKKESFORSIKRINGSSELSKABET.

„SIGYN"

Hovedkontor: Hjørnet af Carl Johansgade og Akersgaden
(Akersgaden No. 35)
Kontortid 9—4, Lørdage 9—3

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikre underet.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 500 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomsterspreiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe, Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker, Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger.

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

486

---

5 Kr. 5 Kr.

Alle Filthatte

5 Kr.

English hat magazine,
30 Kirkegaden 30.

Frantz Lehmann's

Kurv- & Kurvmøbelfabrik,
Grændsen No. 17, nær Pilestrædet
— en gros & en detail —
anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende. 519

Turistskjorter

i stort Udvalg billig hos

Hanssen & Bergh,
Carl Joh. Gd. 1 ved Jernbanetorvet

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.
Incasso Oplandet, begyndt 1880, neie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

Undervisning.

Nissens Pigeskole

Undervisningen begynder Fredag den 24de: **Pigeskolen** Kl. 10, **Middelskolens Afgangsklasse** og **Guvernanteskolens Forberedelseskursus** Kl. 11. Fra Fredag den 17de er Skolens Kontor aabent hver Dag Kl. 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolen begynder efter Ferierne 24de August Kl. 12; 1ste Smaaklasse møder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser til Smaaskolen, Middelskolen og Gymnasierne modtages; i 6te Middelklasse og Gymnasierne optages ogsaa kvindelige Elever. Kontortid hver Dag Kl. 1—2.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).
Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.
Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Gymnasiernes og Middelskolens Disciple møder efter Ferierne Torsdag 23 Aug. Kl. 12. Forberedelsesskolens Disciple møder Lørdag 1 Septbr. Kl. 10. Kontortid Kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Latinskolen paa „Hauges minde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.
Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.
(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Fröilichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.
Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (H. O.) (543)

Telegrambureau

HØYDAHL OHME'S

H.O.

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Til

„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Christiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr. ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Hun sprang op paa sit Værelse og skrev en nøiagtig Beretning om Lady Dunluces forunderlige Opførsel. Al den Uvillie, hun i Begyndelsen havde følt, da man bød hende at udføre en Spiontjeneste, var forlængst forsvunden, og nu da Sibyl synes at betage hende alt Haab om at vinde Mr. Coverdales Gunst, følte hun ingen Taknemmelighed mod hende for hendes Venlighed og Godhed.

„Hvilke Hyklere disse fornemme Damer er, „sagde hun til sig selv, medens hun lagde Brevet i Konvolutten, og aabnede sin private Dagbog forat nedskrive de Tanker og Følelser, som hun ikke meddelte nogen anden.

Livet paa Dunluce Castle blev nu mere ensomt, thi de fleste Gjæster skulde reise; snart vilde der ikke være andre end Lady Selina og Mr. Coverdale tilbage. Præstens Ferie blev længer, end han havde tænkt.

Hans Sogn laa i den østlige Del af London. Her førte han et Liv, som den simpleste Arbeider vilde have anseet for en stor Opofrelse. Alle de trætte Mødre, og alle de smudsige Smaaborn, kjendte ham godt som sin Ven og Velgjører.

22de Kapitel.

Jo, Præsten var hjemme. Sara førte Lady Dunlnce og Mr. Coverdale ind i Dagligstuen og gik forat hente sin Herre, en bleg, bekymret udseende Mand med et skulende Blik, som straks overbeviste Mr. Coverdale om, at han her havde at gjøre med en vanskelig Person, thi han havde aldrig kunnet udrette meget hos Folk med dette Blik.

Han gik lige til Sagen efter først at have introduceret sig selv.

„Lady Dunluce vil gjerne se den syge Herre, som er betroet til Deres Omsorg," sagde han, „jeg" haaber, De ikke gjør Indvendinger."

„Jeg beklager, at jeg ikke kan opfylde hendes Ønske. Den omtalte Herre forlod mig imorges, ledsaget af en Ven."

„Forlod dette Hus imorges — efter i ti Aar at have været indespærret her? — Jeg k a n ikke tro det!" udbrød Lady Dunluee.

„Deres Tale er just ikke meget høflig, Lady Dunluce. De har ingen Ret til at tale om Indespærring, naar det gjælder en Mand, som var betroet

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 99. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 23de August 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieelernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Brand & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.00 —
Johan Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages,

Norges Vandkraft.

—:—

Alle ved, at Norge har en Rigdom, som mange Lande kan misunde det, i sine Fosser. Men Storrelsen af denne Rigdom har ikke været beregnet, og man er ikke i Stand til direkte at sammenligne den med, hvad andre Lande har af tilsvarende Vandkraft.

Professor Aschehoug har i sidste Hefte af „Statsokonomisk Tidsskrift" leveret et Bidrag til Belysning heraf. Afhandlingen syssclsætter sig egentlig med de forskjellige Slags Kraft, der anvendes i Industriens Tjeneste, men dvæler dog udførligst ved Drivkraften i Vandfaldene. Det viser sig ved Sammenligning med andre Lande, at de statistiske Opgaver, der foreligger fra Norge, desværre er meget mangelfulde. Og dette gjælder netop mest Vandkraften.

I Schweiz's Industri sees Vandfaldene at spille den overveiende Rolle. De repræsenterer nemlig i 1888 54,243 Hestekræfter medens Dampen kun ydede 27,453, Gasmaskinen 395 og Elektriciteten 323 Hestekræfter.

I Italien ydede i 1886 Vandfaldene 475,877 Hestekræfter til industrielt Brug, i Tyskland (1892) 1¼ Million Hestekræfter, i de Forenede Stater (1880) 1,225,379 Hestekræfter. Storbritannien benytter forholdsvis lidet Vandkraft, men til Gjengjæld repræsenterer Dampmaskinerne henved 3½ Million Hestekræfter.

For at komme efter, hvad vi her i Norge kan gjøre Regning paa at disponere af Vandkraft til industrielt Brug, har Forfatteren erhvervet Oplysninger fra Kanaldirektøren. Uheldigvis er de Opgaver, som har kunnet leveres, høist ufuldstændige, og udgiver sig da heller ikke for andet. De omfatter tilsammen 263,305 Hestekræfter i vore Vasdrag fra Fredrikshaldsvasdraget indtil Nidelven ved Trondhjem. Det siger sig selv, at hvad der deraf er anvendt til industrielt Brug, kun udgjør en ringe Brokdel, hvor meget vides imidlertid ikke.

Man vil paa Forhaand kunne vide, at en Fortegnelse, der giver 263,305 Hestekræfter, kun kan være høist ufuldstændig. Italien, der af Udstrækning er noget mindre end Norge, har 475,877 Hestekræfter anvendte i Industriens Tjeneste, og har selvfølgelig ved Siden deraf en Del ubenyttet Vandkraft. Men Norges Vandkraft maa nødvendigvis være langt større end Italiens. Dette Land har kun i Alperne større Højfjeldsstrækninger, der danner Oplagssteder for Tillob til Elvene. Norge derimod har i sine Sætervidder og Bræer Reservoirer, der langt overgaar Alperne, og de norske Elve, som kommer fra Vidderne, antages derfor ogsaa at høre til de vandrigeste i Forhold til Længden, som findes nogensteds i Verden, og da især paa Vestlandet, hvor Nedboren er stor.

Et flygtigt Blik paa Fortegnelsen er tilstrækkeligt til at overbevise om, at der maa findes en overordentlig stor Mængde Fossefald, hvis Vandkraft endnu ikke er udregnet. Exempelvis findes i Opgaverne for Gudbrandslaagen ikke medtaget nogen af dens Tillob, ikke blot ikke saadanne som de østenfra kommende Mesna, Tromsa, Frya og Ula, men ogsaa saa betydelige Vasdrag som Sjoa og Vinstra, der har fine Kilder i Jotunheimens uudtommelige Bræer. Disse repræsenterer selvfølgelig langt flere Hestekræfter end Akerselven, der er opført med 6000, medens der for hele Gudbrandslaagens Vedkommende af Mangel paa Opgaver ikke har kunnet opføres mere end 8,750. Man erfarer, at Rjukanfos repræsenterer 2,100 Hestekræfter, Voringsfossen 4100 og den vanskelig tilgjængelige Vettifos i Aardal hele 6500. Men om mange andre berømte Fossefald, saaledes Laatefossene og Skjæggedalsfossen i Hardanger, foreligger ingen Oplysninger, og om omtrent den hele Vandkraft i Stavanger Amt og i Romsdals Amt erfares ikke, hvad Hestekraft den repræsenterer.

Det tør derfor nok med Sikkerhed antages, at Norges Vasdrag kan udbringes til en mangedobbelt saa stor Sum af Hestekræfter, som den, der hidtil er maalt. Glommensvasdraget alene, fra Dovre og Jotunfjeldene ned til Sarpfossen, omfatter uden Tvil mere end den Fjerdedels Million Hestekræfter, hvorom Kanaldirektøren har kunnet levere Oplysninger.

Under Læsningen af Professor Aschehougs interessante Afhandling maa man faa en stærk Følelse af det beklagelige i, at der endnu ikke paa offentlig Foranstaltning er blevet foretaget de fornødne Undersøgelser for at erfare, hvor stor den Rigdom er, som Norge har i sine Vasdrag.

Afdøde Millionærer. I Løbet af de 7 første Maaneder af indeværende Aar er der i England død 4 Personer, af hvilke hver efterlod sig en Formue paa 20 Millioner Kroner eller derover. Dertil kommer, at der i Løbet af samme Tid er død 9 Personer, der eiede mellem 10 og 20 Millioner.

De Millionærer, der er døde i England i de sidste 6 Aar og den forløbne Del af dette, har naaet en Gjennemsnitsalder af 75 Aar, en blev endog 90.

Almindelig Stemmeret. „Buskeruds Blad" oplyser, at der i Amtet var der i 1891 5860 Stemmeberettigede og 7938 Stemmeretskoalificerede. Ved Indførelse af almindelig Stemmeret vilde Amtet faa 15,739 Stemmeretskvalificerede. Udvides Stemmeretten, efter Ullmanns m. fl., Forslag ogsaa til Kvinder, faar Amtet nogle og tredive Tusinde.

Orkan. Fra Madrid telegraferes, at en heftig Cyklon har ødelagt flere Landsbyer i Madrids Omegn. Ca. 100 Personer er kommen tilskade.

Billigt Levested. Paa Madagaskar maa det ifølge Stav. Afbl. ikke være svært dyrt at leve. Missionsskibet „Paulus fik f. Ex. en Gang under sit Ophold dernede for 3 Buxeknapper — 2 sorte og en hvid — nok til Middag for hele Mandskabet, 14 fultne og madhugne Mænd. Og netop da var der ovenikjøbet Dyrtid, fortæller de.

Stor Leverance. Frognerkilens Fabrik ved Kristiania har ifølge Fremsk. iaar leveret 14 Fyrtaarn til forskjellige Steder af Kysten.

Lynnedslag. Tirsdag Eftermiddag ved Firetiden slog Lynet ned paa Ulvundeidet i Lars Rødsets Fjøs- og Ladebygning, der tilligemed Stabburet nedbrændte, skriver „Romsd. Amtst." Desværre kom Eieren Lars Rødset under Branden saa slemt tilskade, at der er Fare for hans Liv.

Ualmindelig vedvarende Tørke har man i den nordamerikanske Stat Minnesota. I den største Del af Staten er der ikke faldt en Regndraabe siden 15de Juni.

En voldsom Ildebrand, der ødelagde et Par af de største Tømmerpladse i Verden, udbrød forleden i Chicago. Ilden rasede saa heftigt, at Brandvæsenet maatte lade 2 Sprøiter i Stikken. 2 Brandmænd druknede i et til Tømmerpladsen stødende Vandløb, 7 blev haardt kvæstede, 1 Brandofficer døde af sine Saar, og et Barn omkom i Flammerne.

Moltkes Uvidenhed. Da Feltmarskal Moltke i 1873 var i Rusland, gjorde man alle mulige Bestræbelser for at lokke ud af ham, hvad Preusserne havde for Spekulationer med Hensyn til de baltiske Provinser. En russisk Fyrstinde forsøgte sig ogsaa med forbausende Resultat.

Fyrstinden: „Kjender De de baltiske Provinser, Marskal?"

Moltke: „Hvor ligger de Provinser?"

Fyrstinden: „Ved det baltiske Hav, naturligvis."

Moltke: „Har de lagt der længe?"

Fyrstinden gjorde ingen flere Spørgsmaal.

Kong Salomos Vandledning til Jerusalem skal nu istandsættes og tages i Brug. Den benyttedes endnu paa Kristi Tid. Nu skal der bygges en næsten ½ Mil lang Tunnel Omkostningerne anslaaes til over 1 Million Kroner.

Det dyreste Metal har i lang Tid været Guldet; men nu er det i saa Henseende overfløiet af 2 andre.

Gallium er nemlig nu det dyreste Metal, dernæst kommer Germanium. De opdagedes 1875 og 1886 og har hidtil alene kunnet fremstilles i meget smaa Kvantiteter. Gallium er blaahvidt og skinner som Solv. Et Kilogram af dette Metal koster omkring 450,000 Kroner. Germanium er graahvidt, opdagedes først i Freiberg og koster omkring 135,000 Kr. pr. Kg. Man kan gjøre sig en Forestilling om disse Metallers Sjeldenhed og Kostbarhed, naar man husker paa, at et Kilogram rent Guld koster omkring 2500 Kroner.

„Hvilken Konge har den største Gjæld? Onde Tunger vil naturligvis straks svare: Kong Milan af Serbien. Det er imidlertid ikke rigtigt; thi i at gjøre Gjæld har Milan fundet sin Mester i den saakaldte Konge af Korea. Denne stakkels Monark, hvem det nu gaar saa daarligt, har pumpet tre Fjerdedele af sine Undersaatter foruden mange Udlændige for ret betydelige Summer. Allerede før han blev en Spillebold i Japanesernes Hænder, var han saa fattig som en Kirkerotte. Hans Ødselhed og Ligegladhed er det naturligvis, som har fremkaldt Konflikten. De Styrende, der i dyre Domme maatte kjøbe sine Embeder, har naturligvis holdt sig skadesløse ved at udsuge Borger- og Bondestanden. Disse paastaar, at det er Udlændingerne og særlig Japaneserne, der er Skyld i hele Ulykken, og at dette er den virkelige Aarsag til Koreanernes Opstand mod Fremmede og den japanesisk-kinesiske Krig.

En russisk Veteran. I Nærheden af Charkow er der i disse Dage død en Olding, der havde naaet den respektable Alder af 150 Aar. Den snakkelystne Gamle holdt meget af at tale om sine „Ungdomserindringer", hvortil han regnede det 18de Aarhundredes store Begivenheder; til sine „senere Erindringer" regnede han Napoleons Felttog i 1812 og Keiser Nicolaus' Tronbestigelse 1824. Derimod var Krimkrigens Begivenheder ham næsten fremmede, da han ved det Tidspunkt reiste bort fra Charkow ud paa Landet og desuden begyndte at tabe Interessen for det offentlige Liv. Til hans kjæreste Erindringer hørte hans Besøg i St. Petersburg, hvor han har seet Keiserinde Katharina II, Keiserne Alexander I og Nicolaus I samt hin Tids berømte Statsmænd som Suwarow, Potemkin o. f. Naar Talen faldt paa Potemkin, hævdede han altid som sin Overbevisning, at Historien om „Potemkins Landsbyer" var det pureste Opspind. Som et Bevis paa, at han virkelig var saa gammel, pleiede han at fremvise sin Vielsesattest, af hvilken det fremgik, at han var bleven gift i Katharina den 2dens Regjeringstid.

Diskusionsmøde. Fra Kraakstad skrives til „Eidsvold".

Efter Indbydelse af Kraakstad Centrumsforening afholdtes et politisk Diskusionsmøde paa Solheim i Kraakstad Søndag den 12te August. Indbudt var Høire og Venstre til fri Diskusion; sidstnævnte Parti mødte mandstærkt op, og det blev en livlig Diskusion om Konsulatsagen, Udenrigsministerspørgsmaalet og Stemmeretten.

Efter afholdtes en belivet Sexa, hvori det radikale Venstre dog ikke deltog.

Hvalfangsten. Larviks Hvalfangerselskabs Baade havde ifølge et i Lørdags indløbet Telegram indtil da fanget 60 Hval.

Uveir med Lyn, Torden, Hagl og Regnskyl har i de sidste Døgn raset her og langt hele Kysten skriver „Farsunds Avis" for i Fredags. Regnskyllene har været rent forskrækkelige. Nat til Onsdag holdt Tordenveiret ved i flere Timer, og Nat til Torsdag holdt det paa næsten uafbrudt omtrent hele Natten.

Den første Elg. Den 2den August blev den første Elg skudt ved Stoa i Trysil (ganske nær Grændsen). Da imidlertid den nye Fredningslov ikke paa lovlig Maade var bleven bekjendtgjort der, undgaar antagelig Jægeren Mulkt for ulovlig Jagt.

Atter har en Nordmand seiret. Fra Kjøbenhavn telegraferes den 19de: Ved de idag afholdte Bicyclelob seirede Erichsen, Kristiania, i Løbet paa en halv engelsk Mil. Tid 1 Min. 1⅘ Sek.

Til Vælgerne i v. Toten!

Vort Fædrelands bedste og kjæreste Goder: Frihed, Ære og Selvstændighed staar i Fare for at bli tilføiet Banesaar i den nu paagaaende politiske Kamp.

Naar det norske Folk nu gaar til Valgurnen, er det for at sige det sidste Ord — for eller imod, — den landsskadelige Politik, som det radikale Venstreparti har kjørt op med i de sidste Aar.

Naar vi Vælgere denne Gang gaar til Valg, da gjør vi det under store Ansvar og under alvorligere Forhold end nogen Gang før; thi det norske Folks Stilling er nu alvorligere end den var i 1814. Da stod Nationen enig i Kampen for at tilkjæmpe sig den tabte Fædrenefrihed og Selvstændighed, nu derimod er der Kamp mellem Landets egne Sønner, — Kamp blandet med Usundhed og Bitterhed.

At ethvert rettænkende Medlem af den norske Vælgerskare maa indtage et moderat Standpunkt i denne Kamp, er en Selvfølge. Deraf følger, at der sker, som ikke før er skeet i vor politiske Historie, at de norske Bønder og den norske Gaardbrugerstand er enig i Høirepartiets Program, forsaavidt de for Tiden vigtigste Sager angaar nemlig: Stemmeretssagen og Udenrigsminister- samt Konsulatsagen.

Det radikale Venstre, som enhver ved, har sat sig til Maal at indføre almindelig Stemmeret i Stat og Kommune; at denne Reform vil faa en for den norske Bondestand og Jordbruget sørgelig Følge er jo at vente, aldenstund alle offentlige Institutioner vil glide over i Hænderne paa den besiddelsesløse Samfundsklasse, der hildet af de samfundsoplosende socialistiske Strømninger, som allerede i betænkelig Grad har brudt ind i Norge, vil give Gaardbrugerstanden Dødsstødet for lange Tider. For alle dem, der har Syn paa hvilken Betydning Jordbrugerstandens Udvikling og Trivsel har for Landets Økonomi, skulde dette alene være nok til at tage Afstand fra det radikale Venstres Planer.

Det radikale Venstre vil ikke engang standse ved Stemmerettens Udvidelse til Mænd over 25 Aar, men vil ogsaa udvide den til Kvinderne; thi for dette Forslag stemte i 1893 44 af Storthingets radikale Venstre, deriblandt Præsidenterne S. Nielsen og B. Ullmann. Blandt disse 44 havde Kristians Amt den tvilsomme Ære at have 3 af sine Repræsentanter. Naar et Forslag som dette kunde vinde henimod Halvdelen af Storthingets Stemmer og den overveiende Del af det „rene" Venstres, da er det et sikkert Bevis for hvilken Aandsretning er den dominerende inden Norges Storthing. Trods disse og lignende Forcteelser har det store Vælgerflertal indtil nu været taalmodigt nok til ikke at arbeide for at stænge Usandheden ud fra sin Nationalforsamling.

Den anden, og for Landets Fremtid saa vigtige Sag — Unionssagen — maa Vælgerne overtænke. Denne Sag kan, hvis det radikale Venstres Stilling til den befølges, bli af skjæbnesvanger Betydning for Fædrelandets Fremtid. Hr. Jacob Sverdrups Skrift „Den politiske Situation", der giver et greit Overblik over denne Sag, anbefales enhver at læse før han gaar til Valgurnen. At Folk der har overtænkt Sagen kan stemme med det radikale Venstre, maa anses for en Umulighed; thi da maa de indse den Fare som dermed er forbunden. Det radikale Venstres Hensigter med sin Stilling til Konsulatsagen peger udover Unionen. Partiets Presse og Talsmænd benægter atter og atter dette Faktum, samtidig som de paa alle mulige Maader søger at oppuste Hadets og Tvedragtens Ild hos Norges Folk mod Broderfolket, med hvem de i 80 Aar har nydt — Fredens Goder og Udviklingens jevne Gang. I Konsulatsagen vil derfor det moderate Venstre — sammen med det konservative Parti — vælge den frie Forhandlings Vei; Tolerance er nødvendig ogsaa i det politiske Liv.

Vælgere i v. Toten! I bør betænke, at Valgets Udfald i vort Herred denne Gang kan blive af afgjørende Betydning for Storthingsvalget i Kristians Amt; thi Stillingen i Amtets øvrige Distrikter er saadan, at vinder det moderate Parti i v. Toten, da vinder de moderate og konservative ved Storthingsvalget her i Amtet. Dette indser de radikale Venstreledere og arbeider meget ihærdigt for at vinde Flertal. De moderate bør ogsaa arbeide, — men med aabne og hæderlige Midler, — saa kan det hende at vi ved Urnen vil gjøre de Radikale en slem Streg i Regningen. Enhver iblandt os bør arbeide med Flid; thi det er en dyb og alvorlig Pligt enhver af os skylder Fædrelandet, og under Arbeidet bør vi aldrig glemme, at det er alvorlige Sager der kjæmpes om. Indsatsen er værdifuld; thi det Fædrelandets Fremtids Ve og Vel.

Det bør blive bekjendt for enhver, — aabent og klart hvad det er vi Moderate vil; thi vi vil slet ikke slaa af en Tøddel paa vort Lands grundlovmæssige Ret inden Unionen; men vi vil saa langt som Rimelighed rækker stemme for de unionelle Spørgsmaals Løsning paa den frie Forhandlingsvei. Paa det Standpunkt burde enhver sand rettænkende Nordmand nu staa, der elsker en sund og landsgavnlig politisk Udvikling i Overensstemmelse med Forfatningen, med andre Ord paa national Grund.

I det vi nu gaar til Valg for at udtale vor Dom, maa vi ikke glemme, at vi skal dømme saaledes, at det er til Fædrelandets Bedste. Enhver Vælger bør spørge sig selv: vil det radikale Parties Planer og Maal blive til Fædrelandets

Gavn? Svaret herpaa vil letteſt udledes ved at ſe hen til Partiets Stilling til ovenomtalte Hovedſager, der har første Plads paa dets Valgprogram.

Hvordan Valgets Udfald i Aar end bliver, ſaa maa Vælgerne tage Anſvaret for Følgerne. Tungt maa det blive at bære Anſvaret for dem, der med ſin Stemme ſtøtter et Parti, der ſtævner udover Lovens Ramme.

Menneſkehedens og Nationernes Udvikling i ſociale — politiſke Gjøremaal, — der peger mod bedre og ſundere Livsvilkaar for Samfundenes forſkjellige Klaſſer, bør ſtedſe være Opgaven for enhver ſand Fædrelands- og Menneſkeven. Radikalismens Talsmænd ſiger ſig ogſaa at arbeide for at frigjøre Samfundets Individer, dog bliver deres Maal — hvis det forøvrigt nogen Gang naaes, — ingen Frigjørelſe, men vil meget mere føre til Trældom og Forringelſe af Samfundets Værd, ſom bedſt vil kunne ſees af den henſynsloſe Opſtilling af almindelig ubegrændſet kommunal Stemmeret.

Vælgere! Fædrelandets Vel maa være vort Maal! Lad os da gaa til Urnen for at ſøge ved vore Stemmer at ſtøtte og befæſte en moderat Politiks Befæſtelſe i vort Statsliv og derved værne om vort kjære Fædrelands Frihed, Selvſtændighed og Ære.

Skau i v. Toten, Aug. 1894.

O. C. Pedersen.

Bedes optaget i „Landsbladet" og „Oplændingen".

D. S.

Hamar

bliver efter de ſnart færdige og de bevilgede Baners Fuldførelſe et vigtigt Centrum for Trafiken, maaſke det vigtigſte i det indre af Landet.

Fem Trafikaarer løber ſammen der. Fra Nord kommer Trondhjemsbanen, fra Nordveſt Gudbrandsdalsbanen, fra Sydoſt Solørbanen og fra Syd Kriſtianiabanen. Over Mjøſen ſtaar Byen endelig i Forbindelſe med Bergensbanen og det hele Syſtem veſt for Hovedſtaden.

I meget høiere Grad end nu vil Byen, naar alle disſe Linjer er fuldførte, blive det Sted, hvor man kan ſkifte over fra den ene til den anden Linje. Det turde hænde, at der ikke gaar ſvært mange Aar, før en ſjette Trafikaare kommer i Stand, nemlig en Bane fra Elverum til Tryſil og Sverige.

Da Hamar altſaa rimeligvis bliver det norſke Indlands vigtigſte By, den der fremfor andre faar det Hverv at gjøre „les honneurs" for de Reiſende, ſynes det at være paa Tide, at Byens Fædre tænker tidt over, hvorledes den ſkal give de Fremmede et fordelagtigt Indtryk af vort Land.

Som bekjendt er Udſigten fra Hamars Jernbaneplatform uſædvanlig vakker. Det ſamme yndige Proſpekt har man fra hele Byens Strandlinje.

For Gudbrandsdalsbanen blev lagt, havde Hamar By et viſnok ikke ſtrengt taget ſkjønt, men idylliſk og hyggeligt Udſeende fra Sjøſiden. Den uafbrudte Række af private Haver havde i al ſin Uregelmæſſighed et ſmaanet Udſeende.

Jernbanen har forandret dette. Ude fra Mjøſen ſer man en ensformig Vold, der formodentlig med Tiden vil blive bevoxet med Græs. Men indenfor herſker Kaos. Smaahaverne ſynes at være ſlængt hen paa et Sted, hvor de ikke oprindelig hører hjemme, og de gabende Mellemrum mellem dem og Jernbanelinien er af ſaa betydelig Udſtrækning, at man maa undres paa, hvad Hamars Borgere egentlig tænker at gjøre med dem.

Som det nu er, kan det ikke gaa i Længden, og vi betviler i høi Grad, at det private Initiativ magter at ſkabe noget anſtændigt, i Nutidens Øine tilfredsſtillende, ud af det.

Men det maa gjøres noget. Det vil være Synd mod det herlige Strøg langs Hamars Strandgade, med Udſigt over Mjøſen, til Skreja, til Helgeøen og til Næsſundet, at det ikke ſkal komme under en ordnende Haand, der kan gjøre det til, hvad der fortjener at blive, det vakreſte Parti i en af Norges vakreſt beliggende Byer.

Vi har et Forſlag at gjøre: Vi tror ikke, Byen magter at gjennemføre det med engang ved Hjælp af ſine egne Midler — det ſkulde da være, at private ſamt offentlige Indretninger traadte klækkeligt ſtøttende til — men vi mener, at Byen kan gjennemføre den Ordning, ſom her ſkal antydes, lidt efter lidt.

Planen er den, at det hele Strøg fra Viktoria Hotel til Torvet (mellem Undergangen under Jernbanen ved Dampſkibsbryggen og Undergangen ved den nye Brygge), ſkal blive et offentligt Parkanlæg, hvad Amerikanerne vilde kalde „a Lake Front Park."

Der maatte ved Planeringen iagttages, at Parken kom nøiagtig i Niveau med Jernbanedæmningen, men ſkiltes fra denne ved en nogle faa Alen bred Fordybning. Derved blev Udſigten til Mjøſen uhindret for de i Parken ſpadſerende.

Parken kunde falde i to Dele. I den østlige, fra Viktoria Hotel til Underkjørſelen under Jernbanen nedenfor Byens østlige Torv, kunde der blive Plads til en Café og Reſtaurant ſamt Muſiktribune. Paa Caféens Verandaer og Altaner kunde de Reiſende ſidde og nyde Udſigten over Mjøſen. En Bro for gaaende over Jernbaneundergangen kunde ſætte denne ganſke lille Del af Parken i Forbindelſe med den ulige større, ſom vilde ſtrække ſig helt til Byens Hovedtorv og blive af nok ſaa betydelig Dybde. Der en en Underkjørſel nedenfor den trekantede Plads mellem de to Torve. Denne mener vi godt kan ſloifes, for at Parken kan blive ſammenhængende, men Undergangen under Jernbanen kan benyttes af Fodgjængere, idet der fra Parken kan gaa en Trap ned til den. I denne Del af Parken kan der, om man vil, anlægges en Svanedam. Da Byens Torv er meget rummeligt, kan Parken mod Veſt føres helt hen til en Linje, ſom danner en Forlængelſe af Kirkegaden. Langs Jernbanevolden midt imod Kirken, i ſamme Længde, ſom Kirkegaden er bred, kan der opføres Bazarer. Naar ſaa Strandgaden er bleven bebygget i Stil med Hamars Grand Hotel, vil Enſemblet være færdigt.

Bliver Planeu gjennemført med Smag, er der ingen Tvil om at „Mjøsparken" i Hamar vil vinde Ry baade inden- og udenlands. Det kan blive en yndet Udflugt for Hovedſtadsbeboere at gjøre en Trip op til Hamar og ſpiſe Middag i Mjøsreſtauranten paa en herlig Sommerdag. Hvilken Tiltrækning et ſmukt Haveanlæg over ſpaa Sindet, har Hamarborgerne Leilighed til at erfare i Viktoria Hotels nydelige Have i Nabobyen Gjøvik, en Oaſe i et Land, hvor Kunſten ſaa ſjelden forener ſig med Naturen, og hvor Smagen for velſtelte Græsplæner og Blomſterrabatter endnu er i ſin første Begyndelſe.

En firbenet Svømmekunſtner. En Jægerheſt paa en Gaard i Ringsaker fik forleden Dag det ſnurrige Indfald at ſvømme over Mjøſen, hvad den ogſaa med Held udførte, ſkriver „Samhold". Den tog iland ved Gaarden Dahl i Vardal, hvor den blev indſat, indtil Eieren kom og hentede den. Det rareſte er, at Heſten aldrig ſkal have været paa denne Side af Mjøſen før, ſaa det var ikke Trang til at gjenſe „gamle Tomter", ſom drev den til at foretage dette farlige Experiment, men alene Lyſten til at „gaa paa Eventyr"

Beſlaglagte Krigsſkibe. Fra London telegraferes:

Som Følge af en af Kimberley den 9. dennes udſtedt Forordning er i Newkaſtle en efter Forlydende for Kina beſtemt, i England bygget Torpedokrydſer bleven beſlaglagt. Regjeringen har beſlaglagt Skibet „Islam", der var udruſtet i Glasgow, og ſom antages at ſkulle være ſendt til Kina eller Japan.

Togforſinkelſer. Nat til Mandag gik der over endel af Bygderne ſydøſt for Kriſtiania et meget ſtærkt Regnſkyl med Lyn og Torden. Det var et fuldſtændigt Skybrud, ſom varede ved helt til om Morgenen og ſom bragte Elvene og Bækkene til at gaa langt over ſine Bredder og ud over de tilſtødende Marker og Jorder.

Fra Kraakſtad er det ſaaledes beretet, at Elven gik langt op i Kornagrene og Engene, og fra en enkelt Mand tog den med ſig hele 80 Saater Hø, ſom laa ude. Den gik op under Landeveisbroen mellem Kraakſtad Jernbaneſtation og Landhandleriet og tog med ſig Broens Rækverk og Fylling.

Elven dæmmede ſig ogſaa hurtig op ved Jernbanebroen lidt nordenfor Stationen, idet Aabningen ikke var tilſtrækkelig til Afløb for Vandet. Det gik over Linien og ſkyllede med ſig Gruſet og andre Dele af Fyllingen, ſaa at Skinnerne hang igjen i Luften.

Ogſaa paa 3 Steder mellem Veſtby og Aas Stationer blev Jernbanelegemet paa lignende Maade ſkaaret ud af Flommen. Paa de to Steder ſkete det om Natten, og paa det tredie, der var i Nærheden af de to andre, ved 10—11 Tiden Mandag Formidda j. Ved Hjælp af Sleepers, Tømmer og lignende Materialier blev Linien af det Mandſkab, ſom i Farten kunde ſkaffes tilveie, ſtivet op og gjort midlertidig farbar, ſaa at Jernbanetogene til Nød og med Forſigtighed kunde paſſere med ſagte Fart, idet der først blev prøvet med Lokomotivet alene.

Som en Følge heraf blev alle Tog bragte i Uorden og mere eller mindre forſinkede. Især medførte Bruddene mellem Veſtby og Aas, der gjorde Linien ufarbar paa en længere Strækning, forholdsvis ſtore Forſinkelſer.

Frit efter „Verdens Gang". Stem for en Udenrigsminiſter, ſiger de Radikale. Hvad han er for noget, og hvad han vil koſte os, ſkal I faa vide ſenere, naar vi har faaet „Unionen løſt i hver Mands Sind".

Norſke Vælgere! Kautioner iblinde; ſkriv Navnet paa. For hvor ſtor Sum? Ja, det kan I altid faa Beſked om ſiden.

Bare kautioner. Sæt Beløbet in blanco, og lad Ullmann og hans Venner Socialiſterne fylde ud, — **naar deres Tid kommer.**

En Centrumsforening er beſluttet oprettet for Drangedal og Tørdal. Den ſkal have meget gode Udſigter, idet en hel Del af de ſindige Bønder ikke længer vil følge det rene Nyvenſtre paa de farlige Baner, ſom de nu arbeider for.

Overbærende mod hinanden bør vi Preſſemænd være. I vort forrige Numer kom vi for Skade at henlægge Konſtantinopel til Italien, og iforgaars forkyndte et af Hovedſtadens ſtørſte og „reneſte" Blade, at 15de Auguſt (Bonapartiſternes Feſtdag) var Napoleons — Dødsdag.

Selvfølgelig er det hans Fødſelsdag.

Høſtudſigterne.

Romsdals Amt: Det langvarige Tørveir har hemmet Planteveksten, og paa tør og mager Jord er Græsſet tildels afbrændt. Høavlingen bliver derfor under et Middelsaar. Det ſamme er Tilfældet med Kornavlingen. Poterne ſtaar ſig bedſt og antager at ville give et Middelsaars Udbytte.

Univerſitetets Sommerkurſus.

Det ved Univerſitetet afholdte Sommerkurſus, der begyndte den 6te Auguſt, afſluttedes ſom allerede er meddelt i vort Blad Lørdag den 18de.

Efter den iſommer udſtedte Indbydelſe til Deltagelſe i Kurſet blev i Løbet af en Uge indtegnet 200 Deltagere fra Landets forſkjellige Kanter, paa ganſke faa Undtagelſer nær alleſammen Lærere og Lærerinder. Et ligeſtort Antal, der ſenere blev anmeldt, kunde desværre ikke ſkaffes Plads.

Der er blevet holdt Forelæsninger i Kemi af Dr. E. Siſſener, i Anatomi af Profeſſor G. A. Guldberg, i Botanik af Profeſſor N. Wille, i Zoologi af Konſervator W. U. Schøyen og i Fyſiologi af Profeſſor S. Torup. Desuden er Deltagerne om Eftermiddagene af Kurſets Lærere blevet omviſt i Univerſitetets Samlinger og i den botaniſke Have. Profeſſor Dietrichſons ſærdeles intereſſante kunſthiſtoriſke Foredrag i Skulpturmuſeet ſamt hans Foredrag paa Bygdø om den gammelnorſke Bygningskunſt hørte ogſaa med til Eftermiddagenes Program.

Den uſædvanlig talrige Tilſlutning, ſom dette første Sommerkurſus har faaet, og den Opmærkſomhed og Intereſſe, hvormed ſamtlige Forelæsninger er paahørt, vidner tilſtrækkelig om, at Tanken om Sommerkurſer ved Univerſitetet er blevet hilſet med Glæde af vor Folkeſkoles Lærere og Lærerinder. De Mænd, ſom har ſtillet ſig i Spidſen for dette Arbeide og uden Godtgjørelſe har ofret Tid og Kræfter herpaa, fortjener ſtor Tak, og det var ogſaa for at give ſin dybe Følelſe heraf tilkjende, at Kurſets Deltagere Fredag Aften havde indbudt ſine Lærere til en feſtlig Sammenkomſt i Studentерſamfundet. Ved Deſſertbordet aabnedes Talernes Række af Amtsſkolelærer Renolen (Østerdalen). Efter paa en anſlaaende Maade at have paapeget Kurſets Betydning og ſtore Nytte, ſluttede han med at udtale Ønſket om, at disſe Kurſer maatte blive en faſt Inſtitution, og rettede paa Deltagernes Vegne en Tak til Profeſſorerne for deres opofrende Arbeide. Profeſſor G. Storm takkede paa Komiteens Vegne. For Kirkedepartementets Chef, Statsraad Bang, der ligeledes var indbudt, taltes derefter af Kirkeſanger Pedersen (Sande). Statsraaden takkede, idet han i hjertevarme Ord udbragte en Skaal for den norſke Lærerſtand. Profeſſor Storm talte for Kriſtiania Brændevinsſamlag, der havde ydet Kurſet et betydeligt Pengebidrag. Paa en Tale for Univerſitetet ſvaredes af Profeſſor Dietrichſon med en Tale for Kvinden. Feſten fortſattes i den behageligſte Stemning udover Aftenen afvexlende med Taler og Sang.

Under Feſten affendtes Telegram til Sommerkurſet i Bergen, hvorfra ſenere indlob Svartelegram. Ligeledes modtoges Telegram fra Formanden i Norges Lærerforening, Hr. Overlærer Raabe, der var indbudt til Feſten, men forhindret fra at Møde.

Idet man ſkiltes, udtaltes under ſterk Tilſlutning Ønſket om næſte Aar atter at mødes til fortſat Arbeide. Det vil være at ønſke og haabe, at den bevilgende Myndighed med aabent Øie for Kurſernes ſtore Betydning vil yde den nødvendige pekuniære Underſtøttelſe, ſaa den gode Begyndelſe, ſom her er gjort, kan fortſættes til Gavn for Oplysningens Fremme i vort Land.

61 + 74

Barſko!

—:—

„Et ſtort Byggeforetagende er planlagt af Bygmeſter L. Hanſen, Uraninborgkirkens og Viktoria Terraſſes Bygmeſter, oplyſer „Morgenbladet". Han nemlig faaet paa Haanden Weſtye Egeberg & Co.s Eiendom, Lille Strandgade No. 4, der ligger ligeoverfor Østbanestationen ved Siden af Palæhaven og har Facade til tre Sider, idet den ſtrækker ſig gjennem Kvartalet helt ned til Palæbryggen. Det ſamlede Areal udgjør 6671 Kvadratalen og tilbydes for en Kjøbeſum af 450,000 Kroner (hvoraf 50,000 kontant) hvilket udgjør Kr. 67.46 pr. Kvadratalen."

Bliver denne Bebyggelſe udført, da kommer baade Kriſtiania Kommune og Staten i en ſlem Stilling med Henſyn til fremtidig Stationsudvidelſe for det østlige Jernbanenet. Enten maa man betale den flerdobbelte Sum mod den nuværende for at komme i Beſiddelſe af den ſtore paatænkte Forretningsgaard (eller Hotel), eller enhver Udvidelſe maa finde Sted indover Vaterland, til ſtor Skade for Jernbaneſtationens bekvemme Forbindelſe med Byens Centrum og veſtlige Del.

Sætter ikke de offentlige og kommunale Autoriteter ſig ſtraks i Bevægelſe for her at varetage Statens og Byens Intereſſer, vil de bageſter komme til at bide ſig i Fingrene.

Byen er nu ſaa ſtor og i en ſaa raſk Vext, at de ledende Mænd ikke ſom i ældre Tid kan paaſkyde, at det var umuligt at forudſe Fremtidens Behov.

Tamme Edderfugle. Paa en Gaard i Roken har man ladet en Høne udruge et Par Edderfugle-Æg. Edderfugleue er nu ganſke ſtore og ſaa tamme, at enhver kan made dem, og de lader til at trives rigtig godt.

En ſovende ung Præſtedatter paa Fyen faldt for 7 Uger ſiden, uden forudgaaende Sygdom, hen i en tung Søvn, af hvilken man forgjæves ſøgte at vække hende. Da den tilkaldte Læge ikke formaaede at udrette noget, blev den unge Pige indlagt paa Odenſe Sygehus og ſenere derfra overført til Sindsſygeanſtalten i Middelfart.

Her henlaa hun vedblivende i en dyb Søvn, under hvilken man kun har holdt Liv i hende ved Hjælp af flydende Levnetsmidler, ſom gaves hende ind gjennem Munden, efter at Under- og Overlæben ved Elektricitet var blevne tvungne fra hinanden. Men for en Uges Tid ſiden begyndte hun at gaa i Søvne, og i Onsdags vaagnede hun pludſelig og bar ſiden været oppe.

Tilſyneladende befinder den unge Pige ſig vel, om end hun er en Del afkræftet; men mod et Tilbagefald eller legemlige og aandelige Konſekvenſer af en eller anden Art tør Lægerne ikke garantere. Fra ſin Dvaletilſtand erindrer hun intet; ſelv troede hun ved ſin Opvaagnen at have ſovet i et Par Dage.

Evje Nikkelværk er nedlagt, og flere Hundrede Mand ſom Følge deraf uden Beſkjæftigelſe. Daarlige Tider i Forbindelſe med trykkende Skatter og ſtore Transportomkoſtninger har bevirket, at Eieren, Englænderen Vivian, har beſtemt ſig til at nedlægge Arbeidet. Saaſnart Sætersdalsbanen er færdig, ſkal Driften gjenoptages.

Fra Livets Skyggeſider.

(Original-Skisſe)

(Slutning).

—:—

Det var Aar og Dag efter, at en bleg, elendigt udſeende Kvinde ſneg ſig langſomt henad Landeveien til det lille Hus, ſom Klokker Sten engang havde beboet.

Det var nær ind under Jul og bidende koldt. Rimtaagen laa tyk og tæt ned over Granſkogen og iklædte denne i ſin hvide Dragt, Luften var graa og ſnetung.

„Bor Madam Sten her?" ſpurgte en lav frygtſom Røſt og Kjøkkendøren faldt langſomt i efter den tyndklædte fattige Kvinde.

„Nei — Madam Sten døde i Sommer."

„Og — Gutterne — — —?"

De er reiſt til Amerika, til Farbroderen."

„Naar — — reiſte — — de?"

„Senhøſtes."

Den fremmede Kvinde vaklede; en venligt udſeende Kone bragte hende til at ſidde, og gav hende et Glas friſk Vand.

„Stakkar, er De ſyg?"

Intet Svar.

„Hvem er De? — Var De i Familie med Madam Sten?"

Kvinden vred ſig paa Stolen, Anſigtet var aſkegraat, hvert et Lem ſkjælvede af Kulde eller Sindsbevægelſe?

„Jeg kan likſaa godt ſi' det, „ſvarede hun fortvilet, „De kan ikke mere end ringeagte mig, og jage mig ud — det gjorde Tante — det gjør alle nu, da Mor er borte —" hun kunde neppe tale for Graad — fortvilet vred hun Hænderne mens hun fortſatte: „Jeg er Klokker Siens Datter.— Den Datter, der reiſte til Kriſtiania — fik Barn — dræbte Barnet — kom i Straf. — Nu er jeg fri —" men udſtødt, foragtet, hjemløs. Jeg ulykkelige, gid jeg var død — Mor, den eneſte der vilde ta' imod mig — hun er borte." — Hun braſt i en fortvilet Hulken.

Den fremmede Kone var vegen tilbage bleg, vaklende.

„Gode Gud, De er Anna Sten. — Jeg huſker Dem jo — men havde ikke kjendt Dem igjen. Jeg er Madam Iverſen paa Grinholt, min Mand kjøbte Eiendommen her efter Deres Mor."

Anna ſad i en lyttende Stilling. Graaden var ſtagget noget.

„Iverſen — —?" ſa' hun ſpørgende.

„Ja, huſker De ikke Landhandler Iverſen da? — Vi gik Konkurs og maatte ſlutte Handelen — og fik ſaa vidt Hjælp af Far til Iverſen, at vi kunde kjøbe Pladſen her." Anna ſad ſom døv og følesløs.— „De — jager mig altſaa ikke ud?" ſpurgte hun efter en liden Pauſe. —

Madam Iverſen var en menneſkekjærlig Kvinde, der aldrig vendte ſig bort fra nogen ulykkelig. — „Stakkars Barn, ſvarede hun — det kunde aldrig falde mig ind at jage Dem ud. Vorherre er den ſom dømmer os alleſammen. De faar bli her til De kan komme over til Amerika, til de andre. Morsarven Deres er i Overformynderiets Hænder — det er viſt ikke meget; men altid en liden Hjælp til Reiſepenge." —

Anna reiſte ſig og vaklede henimod Døren. —

Nei — De maa ikke gaa. — „Hører De."

„Bare bort paa Kirkegaarden."

„Ikke nu — det er altfor koldt".

„Jo — jeg maa ſe Mors Grav."

„Ja, naar de endelig vil — men De maa komme tilbage ſtraks."

„Tak — De er altfor god."

Hun vilde gaa, men Madam Iverſen holdt hende et Øieblik tilbage for at indhylle hende i et varmt Schawl. „Deres Forfører?" ſpurgte hun ſaa. „Aa, han — ved jeg intet om — Bernick hed han — jeg troede paa ham og ſagde ham min Tilſtand, men han ſvarede, at han intet kunde gjøre ved det, han hverken kunde eller vilde ægte mig. Ikke havde han Midler til at underholde en Huſtru, heller ikke vilde han opgive ſit glade Ungkarleliv." Hun talte fort ſom i Brede.

„Den Skurk — og ſlige ſkal ikke ſtraffes", ſa' Madam Iverſen.

„Nei — det er bare Kvinden ſom ſkal ſtraffes", ſvarede Anna bittert.

Hun gik langſomt ud.

Det var i Skumringen. Kulden var tiltagen. Rimen dækkede Træer og Buſke paa Kirkegaarden, ſom i Tuſinder af glitrende Blomſter. Anna fandt Forældrenes Grave og knælede paa den haardfrosne Jord. — Hun laa der længe — længe, til Taarerne fres paa hendes blege Kinder. — Udpaa Kvelden gik Iverſen og Huſtru hen paa Kirkegaarden med en liden Haandlygte, for at lede efter hende, de fandt hendes ſtivfrosne Legeme i en knælende Stilling, Hænderne var foldede og der var kommen et fredeligt Udtryk over de afmagrede Træk, ethvert Spor af Sorg og Fortvilelſe var ſom udviſket. De venlige Mennesker bar hende tilbage til det gamle Hjem.— Man forſøgte Oplivelsesmidler. Lægen hentedes, men kun for at konſtatere, at den ulykkelige var død.

k—n.

En engelsk Orlogseskadre, bestaaende af Skibene „Active", „Ruby", „Volage" og „Calypso", indkom Mandag Eftermiddag paa Kristiania Havn.

Særaftrykket af Redaktør Havstads og Statsraad Hauglands foromtalte Artikler er nu udkommet. De Centrumsmænd og Centrums-Foreninger, som ønsker sig dette tilsendt, bedes om at indsende sine Bestillinger snarest muligt. Prisen er, som før berettet, 5 Øre for enkelt Expl. og Kr. 2,50 for 100, frit tilsendt.

Husfliden.

Som det vil erindres indeholdt vort Blad for 13de April en anbefalende Artikkel om Frølichs „Norsk Husflids Skole", Ljan St. — Dengang var det ianledning Udstilling af Elevernes Arbeider for det netop afsluttede Vinterkursus, som vakte Publikums udelte Interesse og Sympathi. Undervisningen gaar nemlig ud paa at bibringe voxne Piger og Gutter den nødvendige Indsigt for at kunne blive selvhjulpne. Hovedfaget for Gutter er Snedkeri, for Piger alslags Vævning. Desuden læres mange andre for Hjemmet og for Salg anvendelige Arbeider saasom: Kurvmageri, Børstenbinderi, Træskjæreri m.m.

Da der stadig fra Elevernes Side har været ytret Ønske om at kunne faa lære Husholdning ved Skolen, bydes de iaar for enkelte Elever Anledning til at deltage i praktisk Madlavning, ligesom der for alle de kvindelige Elever ved Foredrag vil blive meddelt dem nogen Kjøkkenteori. Storthinget har iaar, foruden det ordinære Bidrag til Ingeniør Frølich og Hustru, bevilget Kr. 1000 til Opholdsstipendier for ubemidlede Elever, som ønsker at opholde sig ved deres Skole. Ansøgninger derom bør snarest indsendes, med Oplysning om, hvorvidt Eleven uden at erholde delvis Stipendium kan have Anledning til at modtage den fri Undervisning, som Skolen forresten byder. For at det bedste Resultat kan naaes optages ikke over 20 Elever i hvert af de tvende Vinterkurser. Eleverne har sit Hjem under Skolens Tag, hvilket, ved Siden af den stedfindende praktiske Ledelse af selve Skolen, er en Garanti for, at Eleverne ogsaa hvad almen Dannelse og Udvikling angaar, vil have rigt Udbytte af et Ophold ved Frølichs Norsk Husflids Skole.

Forulykket. Bergen 21. August (H. D. T.-B.) En hertil netop hjemvendt Sømand fra Hvalfangerskibet „Aurora" af Arendal, som denne Sommer har drevet Hvalfangst mellem Færøerne og Island, beretter at Førstestyrmand Gundersen en Dag i Juli fik Brystkassen knust under Affyringen af et Skud, idet Kanonen reculerede. Døden indtraf efter 2½ Døgns haarde Lidelser; Liget sænkedes i Havet. Afdøde efterlader Enke og 6 Børn i smaa Kaar i Arendal.

Landbrugsudstilling. Trondhjem 21. August (H. D. T.-B.) Landhusholdningsselskabets Udstilling aabnedes paa Kongsgaarden idag. Udstillingen er righoldig med Hensyn til Heste og Kvæg, hvorimod der er lidet Fjærkræ.

Myrdet Admiral. Fra Petersburg telegr. 19. August. Kontreadmiral Raswozow er idag bleven myrdet af en afskediget Underofficer.

Doktor Thanlow, Grundlæggeren af Sandefjords og Modums Badeanstalter, er afgaaet ved Døden 86 Aar gammel.

Explosion. Fra Rio Janeiro telegraferes, at 25 Personer er blevne dræbte ved en Krudtexplosion, forvoldt ved Uforsigtighed.

Hovedstaden i Korea, Søul, er en By, hvis Indbyggerantal angives noget forskjelligt; med Forstæderne har den antagelig 2—300,000 Indbyggere. Byen ligger i en Dal, omgiven af Bjerge, og er befæstet med en 20—25 Fod høi, temmelig forfalden Granitmur med Skydeskaar; fra dens Top har man en smuk Udsigt over Omegnen og selve Byen, hvor særlig Kongens Slot og et Par Templer, hvoriblandt Konfucius' Tempel, tildrager sig Opmærksomheden. Gjennem fire Porte, hvoraf de tre er betegnede med Navnene Høflighedens, Retfærdighedens og Velviljens Porte, har man Adgang til Byen. Ved Solnedgang, naar Stadens Klokke lyder, lukkes alle Porte, og Reglerne til disse opbevares i Kongens Slot. Byens Klokke hænger i et rødt- og hvidmalet Trætaarn. Igjennem Byen strømmer en Bæk, der i Regntiden forvandles til en rivende Elv, hvilket er heldigt for de sanitære Forhold, da Koreanerne er høist urenlige og anvender Bækken som eneste Kloak; ogsaa med sin Person er Koreanerne meget urenlige. Byens Gader er bugtede og smale. Om Dagen er her en meget levende Handel med Tiger- og Leopardskind, Tobak, Piber, Sadler, Pottemagerarbeide, Jernkram osv.; overalt falbydes tørret Fisk og en egen Slags Tang, der anvendes som Fødemiddel. Theatre og Forlystelsessteder findes ikke i Koreas Hovedstad.

Sæterromantiken forsvinder, skriver en Turist. Der er ikke mere en „ærlig" Rømmekolle at faa, medmindre man gaar til de usleste Steder. Paa de ordentlige Sætre, hvor man er vant til at gaa, har de Separatorer, som paa en Gang skiller Melken fra Fløden, og Kjærnen drives med Vandkraft. Sæterpigerne er alle udlærte Meieristers, som læser „Feltskjærens Berättelser" og taler Æstetik med Turisterne. De gamle Naivitetens Dage er forbi.

Pas paa Lommerne.

Lommetyvene grasserer. Saaledes blev en Bondemand fra Slagen forleden Nat nede i Vaterland, hvorhen han var narret af en Slyngel, som han havde truffet nede paa Jernbanetorvet, ved Lommetyveri fraskjaalet sin Lommebog med 147 Kroner, som han om Dagen havde været her i Byen og solgt Bær for. Bonden, der er en fattig Mand, maatte saaledes reise hjem aldeles blottet for Penge og intet have for sit Slid, medens nogle Slyngere lever høit nogle Dage.

Tre af Vaterlands værste Bærme blev strax efter anholdt, idet de var set at have havt fat i Bonden, da han mistede sine Penge; men de havde nok, som almindeligt er med Lommetyvene, faaet leveret sit Bytte fra sig.

Folk med Penge eller Værdisager paa sig, burde ikke lade sig forlede til at blive med ukjendte, tilsyneladende velvillige Lediggjængere her i Byen.

*

En Kone blev Lørdags Eftermiddag paa Palæbryggen ved Lommetyveri fraskjaalet en Pengepung med 5 Kroner.

*

En Arbeider, der igaarnat havde sat sig til at sove i Parken ved Storthinget, blev herunder ved Lommetyveri af med sin Tegnebog, hvori der var 70 Kr.

*

En Tomtearbeider, der sidstleden Lørdags Aften i overstadig beruset Tilstand blev liggende i Sofienberggaden, blev herunder ved Lommetyveri af med et Brev, der indeholdt 17 Kr.

Marmorkirken i Kjøbenhavn indviedes isøndags under storartede Festligheder.

Denne Kirkebygning har sin Historie. Fredrik den femte vilde i det nordøstlige Kvarter af Byen lade opføre en pragtfuld Kirke, og i 1749 lagdes Grundstenen til den. Bygningen fortsattes med afbrudte Mellemrum, mest med norsk Marmor fra Lier ved Drammen, men Arbeidet ophørte tilslut, og i lange Tider stod Kirken som en Ruin. I 1874 blev den danske Statsraad Titgen Eier af Kirken, og han begyndte at fuldføre Bygningen. Nu er den som sagt færdig, og ifølge en Korrespondance til Aftp. skal Fuldførelsen have kostet Eieren omkring 1⅓ Mill. Kr.

Vexelfalskneren Jens Widding er bleven idømt 4 Aar og 3 Maaneders Strafarbeide, hvilken Dom han har vedtaget.

Fra de elendiges Leir.

Da jeg idag ud paa Formiddagen gik gjennem Storgaden, blev jeg opmærksom paa en Kvinde, der ravede frem og tilbage omtrent midt i Gaden, indtil hun pludselig faldt om tæt ind paa Fortouget. Flere samledes om hende, og to Mænd ledede hende til Trappen udenfor Tugthusets Udsalg, der fik de hende bragt til Sæde paa det nederste Trin.

Jeg og vistnok flere troede, at denne Kvinde var beruset — men det viste sig, at hun var besvimet.

Jeg gik nærmere og betragtede hende opmærksomt — en bleg, mager, elendig Stakkar, paa hvem Fattigdom, Nød og Sult havde sat sit usletlelige Præg. — Hun var dog helt og rent, om end overmaade fattigt klædt. I den skjælvende Haand holdt hun et lidet Madspand og over Armen hang en Kurv. Paa fleres Forespørgsel opgav hun at bo paa „Enerhougen." Da en Dame, som kom til, bød hende 40 Øre til at kjøre hjem for, oplivede et svagt Glædes-Smil de slappe afmagrede Træk. En kom idet samme springende med et Glas friskt koldt Vand, som hun tømte med Begjærlighed.

Jeg kjender ikke denne Kvindes Livshistorie, men jeg aner den — den er kanske fælles med mangfoldige andre i vor By. — Arbeidet sig ihjæl for Mand og Børn —, kjæmpet saa længe for at holde Sulten og Nøden ude til de ikke aarker mere.

Og hvad gjør Samfundet i det store og hele for disse Stedborn? — Hvad kan der gjøres? — Dette er et af Nutidens Brandspørgsmaal, der aldrig i Verden vil kunne løses gjennem Socialisters og Anarkisters samfundsnedbyrdende Reformer.

En af Botemidlerne, hvorigjennem de ulykkelige vil kunne reddes er:„ Bæk med de berusende Drikke."

Det er den drikfældige Mand og Fader, der i de allerfleste Tilfælde bærer Skylden for de ødelagte Hjem, for Hustruens og Børnenes Lidelser, indtil de synker i en for tidlig Grav.—

Dersom de berusende Drikke kom helt væk, da vilde Antallet af de lidende, fattige og ulykkelige betydelig indskrænkes eller med andre Ord: Fængslerne, Sygehusene og Fattigstuerne vilde blive mindre rekruteret. De „tusind Hjem" vilde blive lysere og bedre.

k—n.

Gaaet i Fossen To svenske Arbeidere ved Sætersdalsbanen blev ilørdags førte udover Nomelandsfossen. Baaden fandtes knust under Faldet.

Tarvelige Boliger. Fra Finmarken heder det i et „Landmaalerbrev" til Aftp.:

Paa denne Maaling har jeg fuldstændig forandret mine Begreber om, hvad menneskelige Væsener kan nøie sig med som Bolig. Selvfølgelig kjendte jeg, da jeg kom hidop, fra Leems, Stockfleths, Bangs og Friis's Bøger de „prunklose" Gammer. Jeg har ogsaa været inde i flere af disse og personlig overbevist mig om, hvorledes en lappisk Arkitekt kan trylle Værelser, Pigekammer, Kjøkken, Bad, Anretningsværelse, „ydre Rum" og Fjøs sammen i et tæt, snevert, urensligt Minimum.

Det var dog først for kort Tid siden, at jeg fik se, hvorlidet man kan nøie sig med til Ly for Vinterstormene paa 70° 30' nordlig Bredde. Borte ved en af Odderne paa Kysten, er der en huleagtig Forsænkning i Fjeldet, hvor der over Aabningen er hvælvet den lille Kahyt af en Fembøring. Nede i Hulen fandtes en Seng, — nei lad mig ikke overdrive, et Leie, en sprukken Kogeovn og et Tilløb til et Bord. I dette Hul mellem Klippeblokkerne paa den veirhaarde Kyst boede der en Mand, og det ovenikjøbet en, der var født under et blidere Himmelstrøg og havde set bedre Dage. Han har næsten milelang Vei til Folk, hvad der for ham ikke er nogen Ulempe, da han helst skal sky sine Medmennesker. Stedet havde behaget ham, da han en Dag kom ruslende did, og han slog sig ned der. I Længden blev det ham dog for ensomt, og saa flyttede den syttenaarige Datter af en Sjøsin ind til ham for at blive hans Hustru. Med Bielsen hastede det ikke, førend den gamle Sjøsin rykkede ud med den Ko, som efter Løfte skulde følge den væne Mø fra Fædrehjemmet, og Koen er træg, svært træg med at komme. Hun maa være nøisom den unge Kvinde, som ikke engang har begjæret „en Hytte og hans Hjerte," men ladet sig nøie med en Fembørings Kahytte og Udsigten til — selv anden — at blive sendt hjem igjen, hvis Koen ikke indfinder sig. Indtil videre lever de sammen — ikke alene, men med Myriaders Myriader af smaa graa Husdyr.

Uagtet

der endnu ikke foreligger Valgmeddelelser fra mere end vel Halvdelen af Nordlands Amts Præstegjæld, (20 af 36), er der dog afgivet flere moderate og Høirestemmer i disse 20 end der i 1891 blev afgivet det i hele Amt. For tre Aar siden løb nemlig det samlede Antal Stemmer afgivne af disse to Partier kun op til 720, (eller efter Hr. Utheims Beregning 750), medens der nu i 20 Præstegjæld er afgivet mindst 770 Stemmer. Ogsaa de Radikale har betydeligt flere Stemmer denne Gang end for tre Aar siden, men forholdsvis er deres Tilvæxt langt mindre end de Moderates og Høires.

Foreløbig er vi tilbøielig til at antage, at der i hele Amtet vil blive afgivet omkring 2700 radikale Stemmer mod 1300 moderate og høire. I 1891 var Tallene henholdsvis 2050 og 750 efter Utheims Valgstatistik.

I næste Nummer vil det forhaabentlig være muligt at meddele de fuldstændige Tal over Valgmandsudfaldet i Finmarkens Amt.

Et storartet Guldfund er bleven gjort i Vestaustralien. En større Kvartsaare indeholder indtil ¼ rent Guld.

Forhistoriske Mennesker. Det sidstankomne Nummer af Standard indeholder følgende Telegram fra Wien: „I Predmost i Mähren — en Egn, der allerede før er bekjendt for sin Rigdom paa forhistoriske Oldtidslevninger, er der netop nu gjort en meget interessant Opdagelse. Hr. Maścha, en derboende Videnskabsmand, som før har udgravet flere Hundrede Mammuthskeletter, har nu fundet, sammen med Mammuthben, de fuldstændige Skeletter af en hel Familie af antediluvianske menneskelige Væsener. Der er talt Skeletter af sex Personer.

Benene og Hjerneskallerne af disse Mammuthdyrets samtidige — Mennesker, som utvilsomt har tilhørt Europas ældste Indvaanere — er af en ganske overordentlig Størrelse. Særlig udmerker Mandens Skelet sig ved sine usædvanlige Dimensioner.

Dette Fund er saa meget mere interessant, som det siges at være det første i sit Slags i Mellem- eller Nord-Europa; og ligesaa forbi det modsiger mange Lærdes Paastand om, at Mammuthdyret ikke har levet samtidig med Mennesket.

Levende begravet. En Arbeider, der Lørdag Eftermiddag holdt paa at arbeide nede i en Kloakgrøft i Stenstrupsgaden, blev begraven, idet Grøften faldt næsten igjen. Nogle af den begravedes Arbeidskamerater kom strax tilstede og fik gravet ham frem igjen. Han var saa medtagen, at han maatte kjøres til sit Hjem.

Indbrudstyveri i Aker. Nat til sidstleden Søndag blev paa et Sted i Vestre Aker forøvet Indbrud i Kjælderen. Byttet var 20 Flasker Saft og ¼ Tønde Multer.

Valgmandsvalgene

Finmarkens Amt.

Lebesby: 2 Valgmænd, begge Høire, med 54 St. Radikale 37 St. Hidtil 17 Høire, 10 Radikale.

Nordlands Amt.

Tjøtø: 2 Valgmænd, 1 Moderat, 1 Radikal, med 68 og 57 St. Høire 16 St.

Alstahoug: 2 Radikale med 105 104 St. Suppleanterne Høire med 48 St.

Vegø: 2 Radikale, 60 St. Høire 26 St.

Næsne: 2 Høire, 76 og 67 St. Radikale 59 og 55 St.

Herø: 1 Radikal, 56 St. og 1 Høire, 36 St. Suppleanter 1 Radikal 36 St. og 1 Høire, 30 St.

Værø og Røst: 1 Moderat, 11 St. Suppleanten Høire, 10 St.

Hidtil i Amtet 40 Radikale, 6 Moderate og Høire.

* * *

Valgmandsvalget for Bergens By foregaar i Arbeiderforeningens Lokale Mandag 24de September Kl. 8.

Fra Østasien. Japan har efter Forlydende bestilt i New York 100,000 Geværer med Ammunition.

Fra Krigsskuepladsen foreligger ingen Efterretninger. Postforbindelsen med Korea er fuldstændig afbrudt.

Med Medicinflasker kan man ikke vise for stor Forsigtighed skrv. „Bestlp." Det er saa let i Farten at tage feil og derved anrette alvorlig Skade. Selv de med Medicinflasker mest fortrolige kan let komme til at tage feil. Der meddeles saaledes fra Bergen, at en Patient, der havde Mavesmerter og derfor om Natten vilde skjænke sig et Glas Salep af en i hans Nærhed staaende Medicinflaske, istedet herfor forsynede sig med et Glas Terpentin af en Flaske, der jevnlig stod paa samme Bord, og at han ikke mærkede Feiltagelsen, før det hele var drukket. Ved lige efter at drikke en Liter Melk, dovede han jo i betydelig Grad Virkningen af den store Dosis Terpentin, saa den gjorde Feiltagelse neppe volder nogen alvorligere Sygdom, men blot nogle Dages Ildebefindende og Sygeleie. — Det er nok sikrest at have hver Sort Medicin paa sit Sted, for at Forveksling ikke skal kunne ske for let.

Carl Johan-teatret

Foran „Amor og Psyke" gives fra torsdag „Husholdningsbesøgelsesjomfruen", Farce i en Akt af Carl Gorlits. Rollebesætningen er: Isidor Stangelfeld — Johs. Dehn. Vilhelm Nehmer — Sigurd Asmundsen, Sofie, hans Kone — Anna Nilsen, Lotte Flink, Pige — Hilda Fredriksen. Martin, Postbud — Carl Normann. Disse Stykker opføres paa Fredag for **næst sidste** og paa Søndag for **sidste** Gang.

Undervisning.

Nissens Pigeskole

Undervisningen begynder Fredag den 24de: **Pigeskolen** Kl. 10, **Middelskolens Afgangsklasse** og **Guvernanteskolens Forberedelseskursus** Kl. 11. Fra Fredag den 17de er Skolens Kontor aabent hver Dag Kl. 1—2.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolen begynder efter Ferierne 24de August Kl. 12; 1ste Smaaklasse møder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser til Smaaskolen, Middelskolen og Gymnasierne modtages; i 6te Middelklasse og Gymnasierne optages ogsaa kvindelige Elever. Kontortid hver Dag Kl. 1—2.

Guttekurset

ved Amtsskolen i Eidsvold begynder 1ste Oktober d. A. Kl. 12. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Friplads og de mest trængende Pengehjælp. Indmeldelser kan ske til Hr. Kirkesanger Hilde, Eidsvold.

(O. A. R.) ***M. Rimmereid.***

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skrædderSøm. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bøhn,
(258) theol. kand.

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

John Schønings Handelsskole

begynder **1ste September.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III (lille Grændsegade).

Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon: 2518.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd: **Bogholderi, Handelsregning** og **Skrivning** samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**

NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.

Fagene kan vælges hvert for sig.

Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskilt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har.

Kursus i Handelsfagene medtager 1½ å 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har dertil Adgang uden extra Kostende.

Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.

Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

John Schøning,

Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.
Fleraarig Handelslærer i Christiania.

Kristiania Realkreditbank.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

Mc. Cormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

fik 3lte Juli høieste Præmie *„Grand Prix"* paa Antwerpenudstillingen,
sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads,
(lige ved Pipervigsbryggen) **Christiania.**

P. T. Mallings Boghandel

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til det forrige Lokale i „Frølichgaarden",

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Bøger, Papir, Skrive- og **Tegnesager** samt **Beskjæftigelsesmidler** og **Kunstgjenstande** expederes fra Butiken i 1ste Etage.

Udstilling og **Salg** af **Skolemateriel** og **Instrumenter** samt **Forlagshandelen** bliver som før i 2den Etage,
og anbefales den samlede Forretning paa det bedste til det ærede Publikum.

Skolebøger.

Alle Bøger, Leksika og Karter,

der benyttes ved Skolerne i Christiania og Landdistrikterne faaes tilkjøbs i

P. T. Mallings Boghandel,

„Frølichgaarden", Kirkagaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Skolerekvisita

saasom Skrivebøger, Glosebøger, Tegnebøger, Penne, Penneholdere. Blyanter, Blæk, Tavler, Svamper, Grifler, Penaler, Tegnebestik, Tegnepapir, Viskelæder, Linealer, Vinkler, Tusch etc. etc. erholdes til billige Priser i

P. T. Mallings Boghandel,

„Frølichgaarden", Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret

For Tilreisende

anbefales vort store Lager af

billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,

Vinduesglas Speilglas & Presentgjenstande.

1ste & 2den Etage,

Emil Olsen & Comp.,

11 Storgd. 11.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarborster, Klædesborster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. G

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

Kjøb norske Varer.

Actieselskabet

Haldens Metalvarefabrik,

Fredrikshald

leverer de bedste og billigste

Meierispand & Saaer,
Kobberkjedler,
Spyttebakker,
Lygter & Landterner,
polerede Kobberkjedler,
„ Messingkjedler.

(524).

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

For Tilreisende!

Ca.

450 Stk.

dekorerede

Blomsterpotter

ligefra Kr. 1.10 pr. Stk. udsælges i Løbet af kort Tid indtil

50 %

under den tidligere Pris

Den nedsatte Pris er paasat hver Gjenstand.

Ligeledes realiseres ca.

50 Stk.

Blomsterstativer

(indtil 40 % billigere end før)
En hel Del andre Varer anbefales ogsaa paa Grund af

Pladsmangel

til & under Indkjøbspris

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Taateflasker.

En Gros & en Detail.

Warmuth's Musikhandel,

Kirkegaden 17.

Skolesangböger!

Alle ved Skolen brugelige Sangbøger findes paa Lager.

Paa mit Forlag udkom af
Overlærer O. Koppang:
Enstemmig norsk Skolesangbog med methodiske Vink ved Nodeundervisningen I, II, III, afd. stærkt og godt indheftet à Kr. 0.30.
Enstemmig Salmesangbog Udvalg af 75 Salmemelodier til Brug for Skolen. Kr. 0.30.
Methodisk Veiledn. i Nodelæsning til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium i Tilknytning til Træffeøvelser. Norsk Skolesang og Salmesangbog. Kr. 0.50.
Træffeøvelser i Tilknytning til norsk Skolesangbog og Salmesangbog til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium. Kr. 0.30.
Trestemmig Sangbog Nyt, 5te Binds I og II Hefte à 0.20.

Warmuth's Musikhandel.

(549)

Maskinoljer

alle Slags billigst hos

A. Hiorth,

Prindsens Gade No. 4.

Fra Pressen er udkommet:

Syltebog

af

Marie Blom, født Mangor.
(Særtryk af Husholdningsbog for By og Land).
Pris 50 Øre.
Faaes i enhver Boghandel samt hos Forlæggeren

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34.

Gaarden Bergan

i **Borre** nær Augedal jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre, 150 maal god indmark, 100 maal udmark og skog (rigelig til husbehov), gode husebygninger **særdeles billig og paa gode vilkaar** tilsalgs ved advokaterne ***Frits Kiær*** og ***Emil Roll,*** Christiania. (562)

Hesjeliner

extra gode og ***stærke***
billig hos

Timms Dampreberbane

Raadhusgaden 10. 518

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomsterspræiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe. Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker. Ildtøi, Fændere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navnskildte, Sikkerhedslænker, Kroger.

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

486

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik**, vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er Kr. **4**,00 pr. Aar, Kr. **2**,00 pr. Halvaar og Kr. **1**,00 pr. Kvartal, incl. Porto. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Budpenge.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 100. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 25de August 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse).

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Til Centrums Mænd.

—:—

Vi vil lægge vore Meningsfæller paa Hjerte, hvad de skylder sin Stilling væsentlig som Repræsentanter for Norges Gaardbrugerstand og som dem, der i stor Udstrækning vil komme til at bære Ansvaret for Fremtidens Udvikling.

Centrums Mænd eller det moderate Venstre maa forstaa at hævde sin Værdighed som et særskilt Parti med en tydelig bestemt Opgave i vort Statsliv. Naar de ved Valgene gaar til Samarbeide med Høirepartiet, da gjør de det som Mænd, der fuldt vel ved, at de har særskilte Interesser at varetage paa sit Partis Vegne.

Norges tidligere politiske Udvikling og nuværende Stilling lærer os, hvilke disse Interesser er.

At det radikale Venstre har kunnet vinde en saa stor Magt, har sin Grund deri, at den store, besindige, maadeholdne Del af Folket ikke har holdt sig fri for de ivrigste Kamphaners Indflydelse og derfor ikke lagt sin Mening i Vægtskaalen til Fordel for en forstandig Politik. Som Følge deraf er Statsskuden krænget over til Venstre i den Grad, at den holder paa at fyldes med Vand.

Men der findes ikke Kamphaner, eller som de med et fremmed Ord kaldes, Rabulister, bare i det radikale Venstre. Ogsaa Høire har sin bryge Anpart af dem, og det fik Landet til sin Skade erfare i Tiden mellem 1870 og 1884. Det er ikke frit for, at slige Kamphaner holder et nok saa svært Spektakel i disse Dage og gjerne vil tvinge sit Parti — Høire — ind i en lige saa tankeløs Politik som den, Radikalerne har fulgt i de sex—syv sidste Aar.

Faar de mange med sig, kan det hænde, at Skuden kommer til at krænge lige saa stærkt over til Høiresiden som før til Venstresiden, og kommer til at tage lige saa meget, om ikke mere Vand ind.

En altfor kritiklos Tilslutning til, hvad de hidsigere og mindre forstandige Høireelementer drømmer om og forkynder, kan have betænkelige Følger for Landets Fremtid.

Forstandige og fremsynte Høiremænd vil indse, at en uselvstændig Optræden fra de maadeholdne Elementers Side, baade dem, der ligger mere til Høire, og dem, der ligger mere til Venstre, ikke vil styrke den konservative Sag i Længden, om den end synes at give den Vind i Seilene i Øieblikket. Bliver Reaktionen for voldsom, saa vil Følgen blive, at de radikale Kræfter i Folket for Lov til at slaa sig løs igjen om ikke lang Tid. Det er som naar Pendelen svinger. Gaar den først langt til Høire, vil den næste Gang gaa langt til Venstre, ifølge Tyngdens Love. Frankriges Historie i de sidste 100 Aar og Englands for 200 Aar siden viser os en Række uhyggelige Exempler derpaa. Centrums Opgave er at dæmpe de voldsomme Svingninger, for at Samfundet kan komme i Ro og henvende sin Opmærksomhed paa nyttigt Arbeide til Fædrelandets Udvikling og Vært.

Vi lægger derfor vore Meningsfæller paa Hjerte ikke, selv under den voldsomste Valgkamp, at glemme, at de er et Parti med en særskilt, stor og vigtig Opgave. De maa „holde sig fremme".

En beruset Bondemand, der forleden Dag var paa Hjemreisen fra Kristiania, traf paa et Hvilested i Hakedalen en ukjendt Person, som slog sig i Følge med Bonden, der ikke havde synderlig Rede hverken paa sig selv eller sine medhavende Værdisager, saaat hans Følgekammerat kunde skalte og valte, som han fandt for godt, og dette vidste han ogsaa at føre sig til Nytte, idet baade han og Bondens Lommebog med iværende 175 Kr. og Lommeuhr snart forsvandt.

En Bondemand traf Onsdag Aften nede ved Hovedjernbanestationen en ham ukjendt Person, som bad om at faa et Glas Øl. Dette vilde Bonden ikke give ham, men derimod tog han op sin Pengepung i den Hensigt at give den paatrængende Fremmede nogle Øre. Dette benyttede en anden Leddiggjænger sig af og slog Pungen ud af Bondens Haand, hvorefter han bemægtigede sig den og skyndsomt forsvandt.

Om Gravfundet i Finmarken skrives til „Drebl."

Nær Handelsstedet Repvaag ligger Fiskeværet „Lille Tamsø", hvor i Rækker af Aar flere Hundrede Mand driver Sommerfiske.

Paa Øen, ca. 300 Meter fra Stranden, blev nogle Fiskere den 8. Juli idet de saa efter Seien, opmærksom paa pene Stenheller, hvor Torven var opskaaret til Brændsel. De optog da en af Hellerne, og der viste sig da den tidligere omtelegraferede Gravhvælving, der beskrives saaledes:

Den er gravet fra Nordøst til Sydvest, ca. 198 cm. lang, 93 cm. bred og 100 cm. dyb. Stenheller var opreist paa alle Sider. Stenheller findes ikke i Nærheden og maa være hentet fra Stranden, altsaa ca. 300 Meter fra Graven.

Skelettet af Manden var nedlagt i skraa Retning af Graven paa et Underlag af Birkekjeppe, idet Næveren af Veden endnu fandtes. Skelettet af den lille Hund laa ved Hovedet paa venstre Side, hvor ogsaa Sværdet, Dolkene og Øksen laa, samt en mindre Gjenstand af Kobber (Guld?) i lignende Facon som Nutidens Pibekradsere. Nogle Stykker af Hjelmen fandtes, men var meget fortæret. Hjernestallen af Mand og Hund var hele; men Mandens Underkjæve var løsbrukket fra Hovedet, og flere Tænder løsrevne. 1 Stykke af Underkjæven mangler paa venstre Side, og ser ud som afhuggen. Alle disse Sager er sendt til Tromsø Museum, hvor Finderne tænkte at sælge dem som fundne paa Statens Grund.

At muligens mere vil findes paa nævnte Ø er ikke usandsynligt, da Opsynsbetjenten beskriver Nærheden af Gravfundet som om det muligens engang har været Forskandsning for Indløbet til Porsangerfjord.

Brutale Koner. I en Gaard i Lakkegaden har et Par derboende Hustruer nogen Tid staaet i fiendtligt Forhold til hinanden, og det har da ogsaa til enkelte Tider udartet til Haandgribeligheder, og herunder har de benyttet sig af, hvad de har havt for Haanden. Den ene slog saaledes til sin Modstander i Ansigtet for en Tid siden med et Kosteskaft, hvorefter den saarede greb den anden i Haaret og bøiede hendes Hoved ned til Gulvet, og da hun var færdig hermed, slog hun sin Modstander i Ansigtet, saa Blodet flød. Siden har de ogsaa, da ingen af de Stridende vil give sig, været i Kloerne paa hinanden, saa de har baaret Mærker efter Slagene.

Hell—Sunde-Banen. Fra Levanger telegraferes: Inderøen har bevilget Kr. 10,000 til Jernbanen Hell—Sunde og Kr. 10,000 til Jernbanen Sunde—Namsos. Grong har bevilget henholdsvis 10,000 og 30,000 og Sparbu tilsammen 30,000.

Kontoret for fri Retshjælp er flyttet til Karl Johansgade No. 10, 4. Etage. Det holdes aabent hver Dag fra Klokken 7—8½ Eftermiddag, Lørdage fra 5—7.

Hvorledes skal vi gjøre mest ud af Livet? Dette Spørgsmaal var Gjenstand for et Foredrag, som den bekjendte engelske Videnskabsmand Benjamin Ward Richardson forleden holdt paa et kort Møde i Grindelwald. Han besvarede Spørgsmaalet derhen, at det først og fremst gjælder at leve saa naturlig og ligefrem som muligt. De Mænd og Kvinder, som kun spiser for at leve og kun drikker den ene naturlige Drik Vand, fører ogsaa den lykkeligste, virksomste og mest udholdende Tilværelse. Mennesker, som ikke lider af særlige Feil fra Fødselen af, skulde efter Bestemmelsen egentlig leve fem Gange Modenhedsalderen eller blive 100 til 105 Aar gamle. Nu bliver kun yderst faa Mennesker saa gamle, men fik Naturen raade i alle Dele, vilde de fleste Mænd og Kvinder naa en saa høi Alder.

Lynnedslag. Nat til Mandag slog Lynet ned paa Pladsen Snørrud under Gaarden By i Fet og dræbte en Hest, der stod paa Stalden, og en Kvie i Sommerfjøset. Da Tyrene ikke var assureret, lider Ejeren et følelig Tab.

Helvedesmaskine. Fra Chicago telegraferes, at Politiet har konfiskeret en Helvedesmaskine, bestemt til Ødelæggelse af Menneskeliv og Eiendom. Undersøgelse er indledet. Flere mistænkte Personer har forladt Byen.

Et ordentligt Lurveleven var det tonsdags 7½ i Kongens Gade 12. Da Manden kom hjem, var Kjærringen gaaet ud uden at have lavet istand nogen Mad tilvælds. Børnene sad alene hjemme. Efter en Stunds Forløb indfandt Kjærringen sig. Manden drog ned et Gevær, som hang paa Væggen, og truede med, at han vilde skyde baade hende og Børnene. Politiet kom imidlertid til og fik Ende paa Spektaklet ved at transportere hele Familien paa Raadstuen. Manden vilde nemlig have Kjærringen arresteret, og Kjærringen vilde have Manden arresteret, saa Politiet fandt det raadligst at greie dem begge med en Kam, og til Stationen bar det.

Kreaturindførselen fra Sverige. I Formandskabets Møde iirsdags besluttedes at udvirke Tilladelse til direkte Kreaturindførsel til Kristiania fra Sverige paa samme Maade som til Fredrikshald. For at tilveiebringe den fornødne Plads til Dyrenes Undersøgelse og Opstaldning bifaldtes et Forslag af Magistraten om Leie af O. Michelsens Fjøs paa Tomtebryggen med tilliggende Tomt. Magistraten bemyndigedes samtidig til af Dyrenes Eiere at opkræve en Afgift til Bykassen til Dækkelse af Omkostningerne.

Befordring. Kand. theol. H. B. Klæboe til Personelkapellan hos Sognepresten ved Petri Menighed i Kristiania.

Afsked. Efternævnte er meddelt Afsked i Naade: Toldopsynsmand i Kristiania F. A. Christiansen, Foged i Jæderen og Dalerne H. Olsen, Sognepræst i Lynger W. Bøysen, og Sognepræst i Grue P. F. Brock.

Telegrafkorrespondenterne til de herværende Bureauer er vistnok overveiende enten Radikale eller Høiremænd, og i begge Tilfælde har de en stærk Tilbøielighed til kun at anerkjende to Partier blandt Valgmændene. Disse karakteriseres enten som Venstre (ɔ: Radikale) eller Høire. Dette er formentlig Sammenhængen med, at man for Tromsø Amt har faaet opgivet 13 Høirevalgmænd og 2 Moderate, de sidste for Tromsøsundet. I det første Telegram fra Tromsøsundet hed det endog 3 „Høire", saa der efter dette ikke skulde være blevet valgt en eneste moderat Valgmand i Tromsø Amt. Sandheden er dog formentlig den, at det overveiende Antal af ikke-radikale Valgmænd i Tromsø Amt er moderate og kun ganske faa Høire.

Ogsaa i 1891 var de indløbne Telegrammer misvisende med Hensyn til Partistillingen og det rette Forhold blev først bragt paa det rene, da Valgstatistiken blev udarbeidet.

Det vil være ønskeligt, om baade Telegrafkorrespondenter og Blade beflittede sig paa større Nøiagtighed. Mange Mænd, der ønsker at optræde mod Radikalerne ved Valgene, kan bringes til at holde sig tilbage, naar de ser, at de derved uden videre indlemmes i Høires Rækker.

En Mand i Ohio blev nylig dømt til livsvarigt Tugthus, fordi han havde stjaalet tre Høns. Borgerne i Ohio har ikke vidst andet Middel til at hemme de tiltagende Forbrydelser end en Lov, der bestemmer, at naar en Mand for tredie Gang kommer i Tugthuset, maa han blive der for bestandig. Og den ovenfor nævnte Mand havde været straffet to Gange før.

To store Meteorers Fald i det ægæiske Hav iagttoges forleden. Det ene Meteor faldt i Havet nogle Minuter efter Middag, det andet tre Timer senere. Begge var mægtige Ildkugler, som efter Øienvidners Udsagn foraarsagede en længe vedvarende Brusen og Kogen i Havet.

Folk lærer ikke at vogte sig. En Bondemand fra Aadalen, der forleden var her i Byen, skulde ud for at se paa Bylivet. Herunder kom han ned i Vaterland, hvor han selvfølgelig paa flere Steder blev vel modtaget. Han kom bl. a. i Selskab med nogle af Vaterlands „Skjønne" som han trakterede rundelig med Spise- og Drikkevarer. Bonden, der ogsaa tog rundelig tillivs, saa han ikke havde synderlig Rede paa, hvad han foretog sig i Aftenens og Nattens Løb, gjorde ved sin Opvaagnen den næste Dag den ubehagelige Opdagelse at han var pengeløs, endskjøndt han Dagen forud havde været meget vel beslaaet.

Hvorledes lever Smaafolk i London? Intet Sted er der saa megen Raahed og Brutalitet som i London. Blandt Folkets Masser hele England over staar Oplysningen meget lavt. Det var først 1870, at Staten tog sig af Folkeundervisningen og oprettede Statsskoler. Uden Oplysning og med en Fortjeneste og en Levemaade, der ikke byder paa anden Nydelse eller Fornøielser end Drik og dermed beslægtede Udskeielser, maatte jo Resultatet blive, som det er. Dertil kommer saa den noget tunge, engelske Natur. Den franske Arbeider, hvor uoplyst han end er, er dog en Gentleman i Forhold til sin Broder hinsides Kanalen. Drikkeriet florerer i London. Man kan ikke gaa en Kilometer i Byen en Lørdags Eftermiddag uden at træffe Snese af drukne Mænd og Kvinder.

Træffer man franske Arbeidere med sine Hustruer, nyder de en Flaske let Vin, medens Børnene faar Saft og Vand, de morer sig øiensynlig og nyder Tilværelsen paa en langt behageligere Maade end Engelskmændene, der gjerne er vrantne og gnavne, skjælder paa Børnene, trættes med Hustruerne, indtil hele Selskabet havner i en Kneipe, hvorfra de kommer ud mere støiende og trættekjære end før. Kvinder og Børn drikker med.

Den engelske Arbeider læser kun Dagbladene og helst de Artikler, der handler om Mord og Brand og — Sport.

Dog maa det ikke overses, at Arbeidernes Niveau er ved at høines. Det sker gjennem deres Foreninger. Der findes i London 300 Klubber med fra 100 til 1800 Medlemmer hver. I disse Klubber læses, høres Foredrag og man kan komme hundrede Gange i disse Klubber uden at træffe et drukkent Menneske.

Underslæb i Italien. Til „Berl. Tagebl." telegraferes fra Rom, at man har opdaget, at der i Administrationen for Udgravningerne ved Pompeji er bleven begaaet Underslæb for 600,000 Franks. Der skal ligeledes været bleven begaat grove Besvigelser ved Administrationen af Nationalmuseet i Neapel, i hvilken Anledningen der fra vedkommende Ministeriums Side er reist Anklage.

8 Timers Dagen i England. Det er ikke gaaet fuldt saa glat med Indførelsen af 8 Timers Dag ved Bergværkerne, som man efter Underhusets Beslutning i Vaares skulde have tænkt. Forslaget er nu blevet stærkt modificeret. For det første er Lovens Varighed blevet indskrænket til 5 Aar, for at den skal kunne blive provet i den Tid, og for det andet er det blevet bestemt, at Normaltiden alene skal indføres i de Distrikter, hvor Flertallet af Arbeiderne selv stemmer for dens Anvendelse. Der er nemlig, besynderlig nok, store Distrikter, hvor Arbeiderne er imod 8 Timersloven, vistnok væsentlig fordi de ønsker at arbeide længere end 8 Timer til visse Tider af Aaret mod til Gjengjæld at have saa meget længere Fritid til andre Tider.

Ny Kobbergrube. I disse Dage er der i Seljord i Telemarken opdaget en ny Kobbergrube, der skal være særdeles righoldig, og hvorfra man allerede har kunnet udslaa store Kobberstykker. Som bekjendt er Seljord et Leiested for Kobber. Der findes jo det i Aarhundreder bekjendte Gulnæs Kobberværk, ligeovenfor hvilket den nye Kobbergrube befinder sig. Vi har havt Anledning til at se smukke Prøver paa den nye Kobbergrube hos Grubeeier Nerisen, Dronningens Gade 26. Det vilde være heldigt, om den nye blev dreven for norske Penge. Hidtil har som bekjendt Udlændingerne væsentlig forstaaet at benytte sig af de Rigdomskilder, vi besidder i vore Fjelde, fkr. „Intell."

Vi havde samtidig Anledning til at bese en smuk Samling af Metal og Stenarter fra norske Leier baade i sleben og usleben Tilstand.

Saaledes af Labrador og Jaspisøsten, der blandt andet benyttes meget til Bygningsmateriel, ligesaa Marmor.

Særdeles righoldige Appatitfelt og Jernleier ved Bamble m. fl. Steder er ogsaa opfundet i den sidste Tid.

Professorerne Vogt og Brøgger har udtalt sig meget anerkjendende om de fremviste Prøver.

Til Forebyggelse af Luddrikning har Ekspeditør Ragnvald Hansen, Kristiania Glasmagasin, opfundet en Metalkapsel med spidse Tagger til Anbringelse paa enhver Flaskehals. Med en slig Indretning paa Ludflasken vil det være umuligt at drikke af den. Den lille praktiske Tingest kan sælges for faa Øre pr. Stykke. De hyppige Tilfælde af Luddrikning synes at gjøre det nødvendigt at søge disse Ulykker hindret paa en mere effektiv Maade end hidtil. Blev det paabudt at forsyne Ludflasker med Hansens Kapsler, vilde de langt vanskeligere kunne indtræffe. Flasker af en særegen Form kan være bra

nok for voxne Folk, men ligeoverfor Børn vil de neppe være en tilstrækkelig Beskyttelse. Med den pigkransede Flaskehals vil man i saa Henseende være fuldkommen tryg.

Postopkrav. Ved kongelig Resolution er det bestemt:

1. At der fra den Tid, som af Indredepartementet nærmere bestemmes, skal være Adgang til i den indenrigske Postforbindelse at hefte Postopkrav saavel paa Pakker som paa rekommanderede Brevpostforsendelser og Breve med angiven Værdi.

2. At der fra samme Tidspunkt af for indenrigske Postopkrævninger, der indløses af Modtageren, skal beregnes et Gebyr af det indkasserede Beløb ligt den for indenrigske Postanvisninger fastsatte Porto med Tillæg af 10 Øre pr. Forsendelse.

Hr. Thorstein Lunde giver i det radikale Lillehammerblad sin Misfornøielse Luft med det radikale Stemmeretsprogram. Han vil ikke være bunden her, til Trods for „Hovedstadsaviserne", som „har udtrykt Programmet slig, at paa kommunal Stemmeret skulde man vælge, kun kunde man faa Tilladelse til at vrøvle ind Forholdstalsvalg, hvis man vilde. De, der ikke lystrede, udtalte en enkelt Avis, var Ordbrydere, Forrædere."

Mod „al denne Usans" protesterer Hr. Lunde. „Thi", siger han, „paa denne Parole vil der blive Frafald". I sin Vrede karaktiserer han Kristianiapressen paa samme Maade som saa ofte skeet i vort Blad:

„Hovedstadens Presse og Bulevarder har nok af Indflydelse, om der ikke fra Redaktionskontorerne og andre Hovedstadskoterier ligefrem paatvinges Landsvælgerne, hvilke bestemte Sager og altsaa ogsaa, hvilke bestemte Personer, de ved det og det bestemte Valg skal vælge paa.

Dette vilde være Centralisation og imperativt Mandat, saa det forslaar."

Hr. Lunde har sit eget Program: „Modstand mod almindelig Stemmeret", men tillige Afvisning af Forhandling med Sverige.

Fra Hedrum. I den for Kvelde Sogn nylig stiftede Centrumsforening holdtes 13de ds. Medlemsmøde, hvor nedenanførte Love blev vedtagne:

§ 1.

Kvelde Centrumsforening har til Formaal at arbeide i forfatningstro og liberal Aand for jevne og stadige Fremskridt saavel i politisk som i social og kirkelig Henseende, samt for Bevarelse af Statsminister Johan Sverdrups Politik, og ved alle lovlige Midler samle Stemmeberettigede af alle Samfundsklasser om følgende

Program:

A. Unionens Bevarelse paa den fulde Ligestilletheds Grund.
B. Stemmerettens skridtvise Udvidelse.
C. Virkelig Sparsomhed saavel i Stat som Kommune.
D. Arbeide for kraftig Ophjælp af Landets naturlige Næringsveie med specielt Hensyn paa Jordbrugerklassen.
E. At alle økonomiske Sager samt Kommunevalg afgjøres efter saglige og ikke efter Partihensyn.

§ 2.

Enhver Mandsperson, der har fyldt 18 Aar, kan blive Medlem af Foreningen.

§ 3.

Foreningens Medlemmer vælger en Bestyrelse paa 7 Medlemmer. Formanden vælges ved direkte Valg. Næstformanden af og inden Bestyrelsen. Ligeledes vælges 4 Suppleanter. Bestyrelsens Funktionstid er 2 Aar. Valg paa Formand foregaar hvert Aar. Efterat Bestyrelsen har fungeret i 1 Aar, udtræder Halvparten ved Lodtrækning. Ethvert Medlem er pligtig at modtage Valg, dog kan Bestyrelsen undslaa sig for Gjenvalg saa lang Tid, som den har fungeret.

§ 4.

Formanden leder Forhandlingerne i Foreningens Møder samt indfører disse i Foreningens Protokol, der underskrives af Bestyrelsen. I Formandens Forfald ledes Forhandlingerne af Næstformanden.

§ 5.

Foreningens Midler bestrides ved frivillige Bidrag og forvaltes af Bestyrelsen.

§ 6.

Foreningen holder Møder saa ofte som Formanden eller Bestyrelsen finder det fornødent. Aarsmødet afholdes omkring Nytaar.

§ 7.

Ønsker nogen at udtræde som Medlem, anmeldes dette for Bestyrelsen. Anses noget Medlem at være til Skade for Foreningens Virken, dens Formaal og Bestaaen, kan de tilstedeværende Medlemmer paa et Møde ved simpelt Flertal udvotere et saadant af Foreningen.

Efterat Lovene var vedtagne foretoges Valg paa Bestyrelse, der havde saadant Udfald:

Til Formand valgtes Skovbetjent Carl Bye. Til Næstformand Garver Th.. Hvidsten.

Til Bestyrelse Gaardbrugerne Hans N. Moe, Bernhard J. Gjone, Lars Mikkelsen Gjone, Peder Johs. Heum og Mathias A. Rimstad.

Suppleanter: Thor Larsen Vestby, O. M. Kvelle, Kirkesanger M. Pedersen og Thron O. Langerødningen.

Foreningen tæller 28 Medlemmer.

En god Forretning.

En Mand, som ikke saa ud til at være meget rig, traadte ind i en Butik, hvor der solgtes gamle Klæder, og udenfor hvilken han var standset nogle Øieblikke.

Han bar paa Armen en Frakke, som som ikke syntes meget brugt.

„Hvormeget giver De mig for denne Frakke?" spurgte han den gamle Klædeshandler.

Da denne saa, at han ikke havde at gjøre med en Kunde, men med en, som selv havde noget at sælge, holdt han med et op med at smile og blev alvorlig, for ikke at sige frastødende.

„Denne?" sagde han og undersøgte Klædningsstykket med en næsten foragtelig Mine. „Den? Det høieste, den er værd, er 5 Kr."

„Fem Kroner" udbrød den fremmede i en mistrøstig Tone. „Se paa den, De har ikke betragtet den. En Frakke som denne kan ikke koste mindre end tyve Kr"

Min gode Mand, dersom jeg gav tyve Kroner for Klædningstykker som dette, kunde jeg ligesaa godt lukke min Butik strax".

„Er dette Deres sidste Ord?"

„Det er mit sidste Ord, fem Kroner, og det er kun for at gjøre Dem en Tjeneste; thi Frakken er usælgelig."

„Jeg tror, De vilde faa mindst ti Kroner for den, om De skulde sælge den."

„Kjære Ven, dersom jeg fik ti Kroner for den, vilde jeg synes, at jeg havde gjort en udmerket Forretning."

„Værsaagod," raabte den fremmede, „her er ti Kroner. Jeg kjøber Deres Frakke. Jeg synes udmerket godt om den."

„Hvorledes, min . . . !"

„Ja, den var Deres. Jeg tog den af Krogen udenfor Deres Butik, og jeg kom ind for at faa vide mindste Pris. Nu har jeg gjort en god Forretning."

„Stans! stans! Det er et Tyveri!" raabte Kjøbmanden og fulgte efter sin Kunde til Døren.

„Det er netop ogsaa min Mening," svarede den fremmede rolig; „det er et Tyveri at ville tage 40 Kroner for en Ting, som De værdsætter til 10!"

Og han gik muntert syngende sin Vei.

I „Framgang" skriver Hr. Stefan Frich bl. a. følgende om Forslagene angaaende almindelig Stemmeret:

„Der er en anden Ting, som Tallene har bragt mig til at tænke paa: det forundrer mig, at disse Stemmeretsforslag ikke er sat i Forbindelse med Forslag til Forandring af Grundlovens § 57 og 58, hvorefter der i Byerne vælges en Valgmand for hvert 50 Stemmeberettigede og paa Landet en for hvert 100. I Kristiania vil man saaledes kunne resikere at blive nødt til at stemme paa ikke mindre end — — 1600 Valgmænd. Her i Faaberg vilde man efter de 2 nævnte Forslag kunne faa henholdsvis 12 eller 26 Valgmænd og i Kristians Amt henholdsvis omkring 200 eller 500. Man tænke sig, hvorledes Valgene vidtloftiggjøres og fordyres ved en saadan Ordning! Atter et Bevis for, hvilke Theoretikere disse vore Lovgivere er. Nei, skal man have almindelig Stemmeret, saar man da heller med det samme indføre direkte Valg.

Et Dyrs Hevn. Det svenske Blad Djurvännen fortæller: I Norrland levede for mange Aar siden en Storbonde vidt bekjendt for sin Haardhjertethed mod sine Heste. Han slog dem umenneskelig og gik ofte ind i Stalden for at lade Piksen danse paa Ryggen af de forskrømte Dyr.

En Dag stod denne Hestebøddel i sin Gaard og piskede løs paa en ung Hingst. Dette varede længe, og Dyret stod gispende og skummende. Endnu et par drøie Rap — og paa en Gang kastede Hesten sig i Fortvilelsens Raseri over Dyrplageren og tilføier ham et saa stærkt Bid i høire Arm, at Piksen glider ud af hans høire Haand, og han selv styrter med et Skrig til Jorden.

Mange af dem, der tilsaa dette Uheld, mente, at L. Persson ærlig havde fortjent en saadan Straf, men fra den Dag af blev han endnu grusommere end forhen.

Imidlertid folgte han Hingsten til en langt fra Stedet boende Landsmand, og ved en god Behandlig blev den et dygtigt og omgjængeligt Dyr.

Flere Aar efter traf L. Persson hændelsesvis „Storsvartens" Eier paa et Hestemarked, og Dyrplageren blev meget forundret ved at erfare, at Hesten endnu var paa samme Sted, og at Eieren var vel tilfreds med den. Især forekom det ham mærkeligt, at „Storsvarten" aldrig fik Prygl og desuagtet opfyldte alle sine Pligter. Det kunde vist aldrig være muligt, mente L. Persson, og fik Lyst til at tage Dyret i Øiesyn. Han gik derfor med Eieren til Gjæstgivergaarden, hvor „Storsvarten" stod paa Stald med andre Heste. Knapt var Persson traadt ind i Stalden, før „Storsvarten" begyndte at vrinske og vise Tegn paa Vrede. Den havde gjenkjendt sin forrige hensynsløse Eier, skjøm det var et Snes Aar, siden de havde seet hinanden, og Dyret var i hans Vold. L. Persson brød sig dog ikke om Hestens Optræden, men nærmede sig uden Frygt og vilde klappe den paa Lænden. Næppe var han kommen den nær, før Dyret slog kraftig bagud og traf ham saa voldsomt i Brystet, at han segnede om uden Bevidsthed for aldrig mere at reise sig.

Verdens Høstudsigter.

I Europa er Udsigterne for en god Kornhøst blevne forværrede. Voldsomme Regnskyl har ødelagt store Mængder af det modne Korn. I England er Hveden vandsyg, Rugen og Havren lider af „Brand", og Poteterne har taget stor Skade. I det nordlige og nordvestlige Frankrige faar man en mager Høst, ligesaa i Holland og Belgien. I Tyskland, Østerrige, Italien og Balkanstaterne er Høsten god, tildels rig. Derimod antages Rusland og Polen neppe at faa ¾ af Fjoraarets Høst.

Fra Amerika lyder Efterretningerne temmelig ugunstige. Hovedprisen er saa lav, at Farmerne anvender Hveden til Svinefoder istedenfor at sælge den. Maisen staar bedst i Pris, men paa den bliver der Uaar iaar. Det samme er Tilfældet med Havren.

Hvorledes Hveden har faldt i Pris i den senere Tid, vil man kunne faa et Begreb om, naar man hører, at en Tønde Hvede sælges i England for ⅔ af, hvad den betaltes med i 70-Aarene.

Missionær Skrefsrud skriver fra Amerika til „Santhalen" blandt andet.

Alle har været venlige mod mig. Jeg holdt ca. 40 Møder og har over 3000 Indbydelser endnu, saa at jeg frygter, jeg ikke kan komme til Europa til Vinteren.

Jeg har faaet et meget godt Indtryk af vort Folk i Amerika; de er arbeidsomme og velstaaende og har sikkerlig en Fremtid for sig. Bønderne har betydelig Dannelse, baade Mænd og Kvinder og da særlig Ungdommen, og de ser ud som dannede Byfolk; men naar de kommer hjem fra Møderne, gaar de fine „Damer" til Fjøset, melker Koen og gjør Fjøset rent, og de unge Gentlemen gaar og steller med Hestene og Grisene, alle klædte i simpel Bondedragt. I ethvert Bondehjem næsten har man Harmonium eller Piano.

Dette at de kan være fine og dannede naar det skal være, og simple og arbeidsomme, naar de er hjemme, har glædet mig meget.

Stor Skovbrand har hjemsøgt Omegnen af Washington samt Staterne Wisconsin og Minnesota og har der lagt adskillige Landsbyer i Aske. I Wisconsin er den af 2000 Mennesker beboede By Phillips gaaet op i Luer.

Hurtigtog paa Harejagt. Paa Strækningen Natten—Stai opdagede Lokomotivpersonalet paa nordgaaende Hurtigtog ilørdags en Hare springende foran Toget. Der forsøgtes ifølge „H. St". baade ved Pibning og ved at udslippe Damp gjennem Cylintertranerne at skræmme Haren fra Linien, men til ingen Nytte. Haren fortsatte sit jævne Dilt og sagtnede endog Farten. For at forsøge at skræmme den væk eller fange den gik Fyrbøderen foran paa Lokomotivet og kom straks efter tilbage med Fyren i god Behold.

Det foregik, uden at nogen i Toget mærkede noget usædvanligt.

Kongen ventes til Kristiania fra Sofiero omkring 8de September. Den 22de September vil Hs. Maj. ved en større Festlighed indvie den nybyggede Frimurerloge. Den 1ste Oktober vil Kongen efter Forlydende være tilbage i Stockholm.

I Vaage — i gamle Dage Gudbrandsdalens stauteste Bondebygd — er der nok nu blevet Dyrtid paa Gaardbrugere. Det radikale Venstres Valgmandsliste lyder nemlig i Følge „Gudbrandsdølen" paa:

Kontrollør Blekastad,
Gaardbruger Raastad,
Sagfører Krohg.

Vi synes vi allerede ser Følgerne af almindelig Stemmeret der oppe i gamle Haakenstadens Hjemstavn med Ridderspranget og de historiske Sandbu- og Bjølstadgaarde.

Underslæbet ved Hamar Jernbanestation. Ved Forhørsret dømtes ifølge „H. St". Jernbanefuldmægtig M. Simensen for det tidligere omhandlede, ved Jernbanen forøvede Underslæb, stort ca. 6500 Kr. — til 3 Aar 1 Maaneds Strafarbeide.

Kast ikke Glasskaar i Alfarveien. Tankeløse og ondskabsfulde Mennesker kaster ofte Glaskaar og lignende fra sig hvorsomhelst, og Ulykker forvoldes jevnlig derved, saaledes ogsaa Tirsdag Eftermiddag. En gammel Arbeidsmand faldt nemlig ved et Uheld omkuld oppe i Bogstadveien og slog den ene Haand op i endel Glasskaar efter en ituslaat Oliflaske. Den stakkels Mand fik Pulsaaren og Senerne paa Haandledet overskaaret, og maatte som en Følge deraf bringes paa Rigshospitalet.

Bjørn er der nok af her i Søndmør, skrives til „Mogbl." Saaledes gaar der formelig en hel Buskap inde i Sokkelelven, hvor for kort Tid Siden 4 Bjørne saaes ved en af Sætrene, hvor de havde slaaet ihjel adskillige Kreaturer. Baade her og der finder man Levninger af Sauer, som Skovens Konge har tilgodegjort sig med. Det bedste er imidlertid, efter hvad der fortælles, at Jætere forleden Dagen opdagede 3 Bjørneunger midt iblandt en Kreaturflok. Det lader til at gaa ganske gemytligt til ogsaa iblandt.

Omkommen Lods. Lods Andersen, Kristiansund, der forleden Dag havde lodset et Skib tilsjøs, omkom paa Tilbageturen. Idet han reiste sig op i Baaden, har han gledet og faldt ud. Foruden Lodsen var der en anden Mand i Baaden. Denne holdt sig i Nærheden af Ulykkesstedet omtrent en halv Time, men kunde desværre ikke opdage noget til Lodsen.

En farlig Fyr. Fra Brandbu skrives den 20de til Aftp.

Hele Bygden har været i en formelig Beleiringstilstand i forrige Uge paa Grund af en Del dristig udførte Indbrudstyverier m. v.

En ung Gut — han er ikke mere end vel 17 Aar gl. — er Helten i alle disse Dramaer. For 3die Gang har han brudt sig ind hos den samme Landhandler her i Augedalsbro, sidste Gang Nat til forrige Mandag, rigtignok uden synderligt Udbytte, da man paa Forhaand var paa det rene med, at han vilde aflægge Visit, og havde taget sine Forholdsregler. Da han intet fandt i Butiken, bemægtigede

---

Elverum.

(Indtryk og Jagttagelser).

—

Naar man paa en Reise med Nordbanen er færdig med de 20 Minutter med Middag og Vognskifte i Hamar og har kjørt en Par tre Mile længere nordover, er man allerede i Østerdalen, og den første Bygd, man her møder, er Elverum.

Navnet skal efter de flestes Mening stamme fra det oldnorske „Alfarheim" — et Navn der vistnok er penere end det nuværende og derfor af flere foreslaaet gjenoptaget.

Den Reisende med Jernbanen ser imidlertid ikke stort af den store, rige Bygd. Fra Stationen har man et lidet vakkert Prospekt af Elven, Broen, nogle af Leirets Huse og Spiret af Kirken i Baggrunden, alt omrammet af Løvskog, og saa en høi, rund skogbevokset Top bag det hele, — Fæstningen, der i sin Tid aarvaagent vogtede Overfartsstedet over Glommen for alle Uvedkommende og saaledes var et Værn for Hedemarken mod Indvandring af Fiender fra Øst. Ved det gamle Færgested, der ligger nogle Hundrede Meter ovenfor Broen, har man paa Vestsiden af Elven Levninger af en lignende Indretning, Terningskansen, hvis Volde og Løbegrave endnu er at se. Kommandanten for hele denne Befæstning boede paa en Gaard, Terningen, i Nærheden af Løitendelet, og om disse gamle Officerer verserer der endnu i Bygden adskillige Sagn, og at Kommandanten til sine Tider har havt mindre velkomne Gjæster, derom vidner de mange Geværkugler, som findes i Væggene pa en meget gammel Bygning paa Gaarden. I disse gamle Dage var Elverum Østerdalens vigtigste Bygd, de andre nuværende Rigbygder Aamot, Storelvedolen og Rendalen var endnu ubetydelige og Elverum var det eneste Mellemled mellem de nordlige Østlandsbygder og Sverige. Og denne Rang har Bygden udigjennem Tiderne ogsaa opretholdt, som Rigbygd, Skogbygd, og Kulturcentrum. Da Jernbanen blev bygget nordover fra Hamar, var Tanken at henlægge den til Leiret som Endestation, og derfor blev den nuværende stærke Jernbro bygget over Glommen. Da Stationen imidlertid blev paa Vestsiden af Elven, blev Broen indrettet til Kjørebro og afløste det gamle Færgested. Den er utvilsom den stærkeste Kjørebro i Landet.

Elverum er ca. 12 Kvadratmile stort og har efter sidste Folketælling mellem 8 og 9 Tusinde Mennesker. Som man ser, er Bygden ikke svært tæt befolket. Dette er imidlertid dog paa sine Steder Tilfældet. Leiret har saaledes en 14—15 Hundrede Mennesker samlet paa en ganske liden Flek. Den i Forhold til Størrelsen ringe Folkemængde skriver sig fra, at store Skogstrækninger optager en stor Del af Arealet.

Somme siger, at Bygden er vakker, det er unægteligt. Et Bue fra Broen over Elven opover mod Grindalen og nedover mod Prestegaarden med de løvskogbekransede Bredder, der speiler sig i Vandet og danner en grøn Ramme om de hvide Skyers og den blaa Himmels Speilbillede, blandet med de røde Straaler af dalende Sol — og som Baggrund til det hele de grønne Enge og Skoghauge, hvorimellem de villamæssige Gaarde stikker frem — det kan visselig maale sig med lidt af hvert.

Men i det store og heletaget er Bygdens Natur ensformig. Overalt hvor man ikke fra en Høidefraaning har den mørke, rolige Elv, der dovent og stille velter sig gjennem Bygden, for Øie, der er der, hvor man vender sig, flade, uhyggelige Skogstrækninger, ind i hvilke Agerdyrkeren har ædt sig ind her og der. Leirets Omeng, Nernæs og Nerradsbygden danner dog for en Del Undtagelser. En Nordlænding, som kom fra de kolde, nøgne Klipper og Rev, vilde kanske finde det lunt heroppe. Lunt ja, det kan vist være Ordet for Bygdens Natur—; den er lun. Men en Trønder f. Ex., som er vant med den skinnende, himmelblaa Fjord, hvorfra de lange, brede Kornbygder skraaner jevnt og magelig opover mod Fjeldaaserne og som Baggrund har de tindrende, blaa Fjelde, han vil i Længden føle det tungt, trist og trykkende i en Natur som Elverums; for ham er det som om noget stængte for Synet.

Og her som ellers har Naturen sat sit Stempel paa Befolkningen; den er jevn, tung og ensformig — og lun, hvis man kan komme tilrette med den. Skogbonden, der bred, tryg og doven sidder i sin Sofa, medens hans Tømmer hugges, kjøres, flødes og skaffer ham klingende Mynt —Smaabonden, der hver Dag kjører sit bestemte Antal Tylvter og med sin Gamp fører en strævsom, men sikker Tilværelse —Tømmerhuggeren og Fløderen, der næsten lige saa sikker gaar ud fra sin Hytte om Morgenen som han vender tilbage om Aftenen — alle fører de paa sit Vis den samme jevne, sikre og trivielle Tilværelse, en Tilværelse, der er himmelvid forskjellig fra Vest- og Nordlændingens med sit livsresikable Strev i Storm og Uveir mellem Baaer og Skjær.

I Elverum er ligesom i det øvrige Østerdalen Skogdrift det, hvoraf Folk væsentlig lever. Skogdriften skaffer Storbonden hans Tusinder. Kjøreren, Huggeren og Fløderen henter ved denne sin vigtigste Aarsindtægt.

Jordbunden er ikke skikket for Agerbrug, saa det vil blive et svare Strev at fravriste den det nødvendige, naar Skogen slipper op, og det tør den gjøre fortere end almindeligt, slig som Hugsten mange Steds nu drives. Et Par Steder i Bygden — Nernæs og Nerradsbygden — finder man et mere omfattende Jordbrug gjennemført. Forresten indskrænker dette sig til at skaffe Foder til saa mange Kjør og Heste, som efter Gaardens og Familiens Størrelse findes nødvendigt.

Men Elverum er Østerdalens Kulturcentrum — dens Hovedstad. Den Skole, som afdøde Storthingsmand Torp grundlagde, har under den nye Bestyrer Efterstøl skudt betydelig Vækst. Den har faaet Seminarium, Ret til at afholde Middelskoleexamen og har forresten en saakaldt Fortsættelsesskole m. m.

Alt dette trækker sammen Ungdom fra nord og syd, somme er Seminarister med ufordøiede Smagbiter af Videnskaben, andre fortsætter og atter andre forbereder sig, og alle sammen — saa siger mere prosaiske Folk deroppe — er sværmeriske og begeistrede under den ildnende Bestyrers bevingede Ord.

I en mere klassisk og nøgtern Aand drives denne Skoles Rival, Elverums Middelskole, ogsaa kaldet høire Skolen. Den fører sine Elever frem til Middelskoleexamen og lader sig dermed nøie.

I længere Tid har man arbeidet paa at faa de to Skoler slaaet sammen, idet man har indseet det uheldige i, at der af lutter politiske Grunde paa et og samme Sted er to Skoler af samme Slags. Men saa tilspidsede som Partierne deroppe er, har „Høire"- og „Venstreskolen" hidtil drevet sin Kappestrid.

Forresten er den almene Oplysning i Bygden bra især blandt Ungdommen, hvoraf en stor Del har faaet en noget videregaaende Skolegang.

han sig en udenfor staaende kostbar Velociped, hvormed han drog afsted. Et Par Dage derefter forlystede han sig med at sætte Ild paa en Lade, liggende saa at sige midt i Augedalsbro, og det midt paa lyse Dagen. I ganske kort Tid gottede han sig over sit Verk. Den i Laden værende Fourage samt to større Agerbrugsmaskiner var nok assureret, hvilket imidlertid ikke var Tilfældet med selve Huset.

Angjeldende blev Natten efter paagreben af udsat Vagt i Augedalsbro og derefter transporteret til Lensmanden, hvor han hensidder.

Hans Mertter, siden han for en Maaneds Tid siden kom løs af Strafanstalten, har han optegnet i en Lommebog, han havde hos sig ved Anholdetsen. Han har vedgaaet alle sine Forbrydelser for de Folk, som anholdt ham, hvorimod han for Lensmand og Sorenskriver har bevaret en haardnakket Taushed.

Efter eget Udsagn og andres Beretninger har han i Slutningen af forrige Maaned, efter at have forsynet sig med, hvad man kalder „svenske Penge", draget opover Randsfjorden og Valdres paa Turistmaner og udrustet derefter med Reisevæske, flot Antræk m. v. — Paa Fagerlund i Valdres, hvor han tog ind, har han igjen optaget sin Virksomhed, idet han her har ituskaaret flere Kufferter, af hvis Indhold han har bemægtiget sig, hvad han har havt Brug for, samt 30 Kr. i Kontanter. Senere har han flakket omkring helt saa langt som til Ræs paa øvre Romerike og herunder igjen været i Graa paa Gjennemreise.

Paa Grund af sin unge Alder faar han vel neppe over 1 Aars Strafarbeide, og til Høsten igjen har han lovet at optræde paa gamle Tomter, og da skal det nok efter hans Udsagn gaa galt med dem, der har havt med hans Anholdelse at gjøre.

Lensmand i Saude i Telemarken, forhenværende Storthingsmand N. Simonsen, er afgaaet ved Døden i en Alder af 79 Aar. Han mødte paa Storthinget fra Bratsbergs Amt 1859—60.

Leve — — Unionen!

Der er ingen Maade paa Radikalernes Unionsvenlighed nu om Dagene, da Valgene staar lige for Døren. Forleden udbragte, oplyser et vestlandsk Blad, en Radikaler paa et Møde et „Leve Kongedømmet, Unionen og Fædrelandet". Nei, det maa man sige gaar for vidt. Saa megen Pris sætter ikke vi paa Unionen, at vi skulde ville istemme dette Leve!

Aas Landbrugsskole. Der klages for os over, at Prisfortegnelsen over Trær og Buske fra Havebrugsafdelingen ved Aas Landbrugsskole er saa righoldig i sin Opregning af alle Slags Luxusplanter, medens den er paafaldende knap i Opregningen af de for det norske Havebrug nyttigste Planter.

Det forekommer os ogsaa, at vor toneangivende Havebrugsskole burde anlægge sit Arbeide for Udbredelse af Havebruget her i Landet i en lidt mere populær Stil.

Jernbaneulykke. Iltoget fra Skotland løb i Søndags paa Stationen St. Pancras i London med fuld Fart mod Stationens Stoppeapparat, der knustes sammen med et Par Waggoner. I Toget var 100 Passagerer, af hvilke 21 blev mere eller mindre haardt kvæstede. Katastrofen skyldes en Feil ved Bremserne.

Sagen mod Restauratør Dahlstrøm vil blive foretaget ved Lagmandsthinget i Kristiania den 13de September og følgende Dage.

Kogekar af Aluminium. I den preussiske Hær har man nu indført Kogekar af Aluminium; disse, der bæres udenpaa Tornystret, bliver overtrukne med en fort Sværte for ikke under en kommende Krig at skulle kunne tjene Fienden til Skive.

Stranding. Bergensdampskib „Wessel", tilhørende Adolf Halvorsen m. fl., paa Reise fra Sannesund til Skotland med Trælast, er strandet ved Skotlands Kyst. Mandskabet er indbjerget til Glasgow. Skibet var efter Forlydende uassureret.

Nye Bugspræstere. Fra en liden By i Nærheden af Nantes (Frankrige) berettes der om en frygtelig Forbrydelse, idet en ældre Kvinde er bleven dræbt og skaaren istykker. To andre Udyr i menneskelig Skikkelse har huseret i Italien. De har tilsammen dræbt 44 Børn og sønderslænget dem paa det gyseligste.

Rævefangst. Hr. Kontorist Joh. Allum ved Ødegaardens Verk i Bamble har sammensat en egen Smørelse, der er særlig tiltrækkende for Ræven, saa han ved at forsyne Rævesaxen med en passende Portion deraf har fanget en stor Mængde af dette Skadedyr. Hr. Allum har udgivet en Veiledning i Rævefangst, der baade indeholder Brugsanvisning for Smørelsen, samt om Fangstplads, Rævesaxens Pudsning og Behandling, Saxens Indgnidning med Smørelsen, Saxens Udlægning samt om Fangst med Gift. Bevidnelse for sin Dygtighed som Rævefanger har Hr. Allum bl. a. erholdt af Hr. adj. Lensmand T. Fr. Linna i Bamble.

Da Ræven ødelægger en Mængde Fuglevildt i vore Skoge og er en farlig Fiende for vort tamme Fjerkræ, vilde det være saare ønskeligt, om dette Skadedyr blev mere efterstræbt. Vi vil derfor anbefale Hr. Allums Methode paa det bedste, idet vi samtidig skal gjøre opmerksom paa, at Smørelsen erholdes for 2 Kr. pr. Pakke.

For Finmarkens Amt kan vi endnu ikke meddele fuldstændige Opgaver med Hensyn til Partiernes Styrke, da der mangler Meddelelse om Udfaldet i Kautokeino. Hertil staar 907 Konservative og Moderate mod 816 Radikale, eller, dersom de forkastede Stemmesedler i Sydvaranger medregnes, 960 af de første mod 816 af de sidste. Ved forrige Valg var Forholdet 650 mod 550.

Høstudsigterne.

Nordlands Amt: Den langvarige Tørke har gjort, at Høavlingen paa sandet og grundt Jordsmon giver et fuldstændigt Uaar. Kornet staar bedre, og Poteterne giver Haab om et Middelsaars Udbytte. Bærhøsten er af det kolde og stormfulde Vein i Midten af Mai tildels ødelagt.

Bortdragende Missionærer. Med Dampskibet „Eldorado" afreiste Lørdag Aften via England til Madagaskar Missionær, Pastor Eriksen og Hustru og deres Børn, meddeler „Stavangeren". Desuden to unge Damer, Frk. Thomsen fra Bergen og Frk. Ragnhild Harem fra Stavanger, af hvilke den første skal giftes med Missionspræst Titlestad og den anden med Missionspræst Rødseth.

De bortdragende Missionærer fulgtes paa Bryggen af en hel Del Venner og Bekjendte. Da Dampskibet lagde fra Kaien, blev der sunget en Afskedshymne.

Krigen i Østasien.

Officielt meldes fra Tokio, at Kongen af Korea den 30te Juni har erklæret sig uafhængig og opfordret Japan til at bistaa ham med at fordrive den kinesiske Besætning fra Asan.

Den koreanske Regjering har samtidig opsagt de bestaaende Traktater med Kina.

I en fra Yokohama affendt Depeche til Times heder det:

„Den japanesiske Flaade er for Øieblikket beskjæftiget med at søge efter den kinesiske, men hidtil er det ikke lykkedes at opdage, hvor de kinesiske Krigsskibe befinder sig. Medens der følgelig er indtraadt en Pause i Sjøkrigen, anstrenger Japaneserne sig af al Magt for at styrke sin Stilling paa Korea. De opkaster Forskansninger og spærrer de snevre Passer i den nordlige Del af Landet for at vanskeliggjøre Kinesernes Fremtrængen fra denne Kant."

De sidste Telegrammer til Voss. Zeit. melder følgende:

Ifølge et Telegram fra Shanghai fandt ved Pingrang mindre Fægtninger Sted mellem Japanesere og Kinesere. En stor Træfning blir ventet der med det første.

Mellem Tropperne paa Korea skal herske adskillig Sygdom.

I Kina er Fremmedhadet paany slaaet ud i lys Lue. De kinesiske Vagter i Arsenalet i Wei-Hai-Wei fyrede paa de i Anledning af Krigen afskedigede udenlandske Arsenalbetjente, mest Englændere og Skotter, idet de forlod Arsenalet. Imidlertid blev ingen truffet.

Den japanesiske Regjering har spærret Havnene ved Nagasaki, Tokio og Yokohama og udlagt undersøiske Miner.

Grævlingen og Fuglevildtet. Som Bevis paa hvilken Ødelæggelse Grævlingen kan anrette paa Fuglevildtet i vore Skove, meddeler „Norsk Idrætsblad" følgende:

En Mand fra Aaklungen, der fra og til sit Arbeide maatte lægge Veien gjennem Skovmark, havde lagt Mærke til en Røi, i hvis Rede der fandtes 9 netop udrugede Kyllinger. Et Par Dage efter gaar Manden samme Vei og blev da sørgelig overrasket ved at se en stor Grævling staa der og gjøre sig tilgode med Redets Indhold, idet den havde fortæret baade Røien og hele Kyllingeflokken; kun endel Fjær laa igjen som Minde om dens Voldshandling.

Vore Skoves Fuglevildt har mange Fiender, men at Grævlingen skulde være en slig Storrøver, er vel deimod ubekjendt. Grævling, Ræv og Maar burde derfor efterstræbes paa det kraftigste, og vore Autoriteter bør mest mulig belønne Ødelæggelsen af disse Skadedyr, der jo ogsaa forgriber sig paa vort tamme Fjærkræ.

En Jernbaneforbindelse mellem Europa og Amerika paatænkes oprettet. Naturligvis er Tanken opstaaet i Amerika, og Anledningen til Projektet maa søges i den Omstændighed, at den russiske Regjering er ifærd med at bygge den store sibiriske Jernbane til Wladiwostok, og at dette Kjæmpeforetagende fremmes med saa stor Kraft, at det antages at kunne være fuldført allerede i 1901 i Stedet for som bestemt i 1904.

Man agter nu at lægge en Jernbane fra Chikago til Alaska som en Fortsættelse af Linien New York—Chikago, hvorved man vilde faa Forbindelse mellem New York og Alaska i Amerika og mellem Petersburg og Wladiwostok i den gamle Verden. Tilbage staar altsaa Strækningen Wladiwostok—Alaska, hvor Beringsstrædet ligger. Her agter man nu, da Isforholdne den lange Vinter igjennem ikke tillader Brugen af Færger, enten at bygge en Bro fra den asiatiske til den amerikanske Bred, eller at lægge en Tunnel under Strædet, der paa det smaleste Sted er 72—80 Kilometer bredt.

Hvis dette Projekt realiseres, vil man kunne kjøre paa Jernbane fra New York til Petersburg eller hvilkensomhelst anden europæisk By uden at skifte Vogn og uden at foretage den transatlantiske Reise, som saa mange mindre sjøsterke Folk frygter.

Fællesmøde for Sjømandsmissionen.

(Meddelelse fra Kredsbestyrelsen).

Fredagen den 31te August, — den Dag, da den norske Sjømandsmission for 30 Aar siden blev stiftet, — afholdes i Kristiania et Fællesmøde for Sjømandsmissionen, hvortil er indbudt Repræsentanter foruden fra Kristiania Kreds ogsaa fra Drammens, Tønsbergs og Hamars Kredse.

Mødet afholdes i den indre Missions Centrallokale i Møllergaden. Kl. 10 samles man til Forhandling om:

1. Den skandinaviske Sjømandsmission i Kalkutta.
2. Ønskeligheden af en Station i Barbadoes.
3. Hvorledes kan „Bud og Hilsen" skaffes større Udbredelse.
4. Grundreglernes § 13.

Efter Forhandlingernes Afslutning fælles Middag.

Om Aftenen fra Kl. 6½ Fest i den indre Missions Centrallokale. Saavel til Forhandlingsmødet som til Festen er alle, Mænd og Kvinder, der interesserer sig for Sjømandsmissionen, velkomne.

Udstillingen i Tromsø. Juryen for Turist- og Sportsafdelingen har tilkjendt Hagen & Co. Kristiania Guldmedalje og J. Chr. Johannesens Enke Kristiania Sølvmedalje.

Desuden er uddelt 2 Broncemedaljer og 8 har faaet hæderlig Omtale.

Valgmandsvalget for Kristiania vil komme til at foregaa Torsdag den 11. Oktober. Opraabet af de stemmeberettigede skal foregaa i 4 forskjellige Lokaler, saa Valget antages nu kan ske paa en Dag.

Kristiania nye Raadhus, hvis Opførelse skal forberedes af en af Formandskabet nedsat Komite, skal lægges paa en allerede for 20 Aar siden i dette Øiemed indkjøbt Tomt paa Hammersborg. I 1876 udstedtes Indbydelse til norske Arkitekter til at indgive Tegninger til den nye Bygning. I Løbet af de sidste Aar har Kommunen indkjøbt en Række af de omliggende Eiendomme, saavel af Hensyn til den eventuelle Bygning af det nye Raadhus som af Hensyn til Reguleringen af Hammersborg Torv. Hele Hammersborgstrøget, som nu hører til de mindre smukke Levninger af det gamle Kristiania, vil faa et ganske nyt Udseende. Den nye Raadhusbygning tænkes lagt midt paa Hammersborg. Regelmæssig regulerede Gader og aabne Pladse vil komme til at indtage de nuværende Smugs og Kringelkroges Plads.

Kolera i Petersburg. Ifølge de seneste indløbne Efterretninger er der i Tiden fra 1ste Juli til 4de August ialt forefaldt 3448 Tilfælde af asiatisk Kolera med 1874 Dødsfald. Epidemien kulminerede midt i Juli Maaned med 218 Sygdomstilfælde den 14de og 115 Dødsfald den 18de Juli, hvorefter den har været i stadigt Aftagende. I det sidste Døgn, for hvilket der foreligger Oplysninger, nemlig 3die til 4de August, indtraf der 25 nye Tilfælde og 22 Dødsfald.

Den engelske Eskadres Besætning foranlediger adskillig Opstyr i Kristiania Gader og paa Forlystelsessteder. Især synes de at have lagt sin Elsk paa „Alhambra" i Akersgaden. Udenfor dette Sted stod der Onsdag Aften en hel Batalje, der krævede Politiets Optræden, før der blev Ro.

Den Britte, der Tirsdag af Politiet blev bragt paa Politistationen, efterat have holdt et skrækkeligt Spektakel paa Karl Johansgade, blev straks efter samme Aften losladt og fulgt til Pipervikbryggen, hvor hans egne Landsmænd laa og ventede paa ham med Baade. Han gjorde imidlertid paany voldsom Modstand, saa Politi maatte tilkaldes til Assistance. Efterat den balstyrige Sjømand tre Gange havde været i Vandet, lykkedes det at faa ham i nogenlunde god Behold ombord. Nogen yderligere Landlov bliver der ikke Tale om for hans Vedkommende paa disse Breddegader.

Bjørn og Oxe i Kamp.

I Jens Tømmeraasens Skov i Biridalen er, ifølge „Gjøviks Blad", Gaardens Oxe gjenfunden i Hjemmarken ihjelslaaet af Bjørnen. Det er 8 Dage siden den døde Skrot af Oxen fandtes, men Kjødet var da allerede fordærvet.

Ved at iagttage Stedet, hvor Oxen laa, saa det ud til, at Kampen mellem Oxen og Bjørnen havde været haard, og lange Bjørnehaar hang igjen paa Træerne, der hvor Basketaget havde staaet.

Det er meget sjelden, at Bjørnen ryger paa saa store Dyr som en Oxe, men denne var noget olm af sig, saa det er muligt, at Oxen har tirret Bjørnen op.

For 14 Dage siden hørte en Husmand et forfærdeligt Brøl borte i Tømmeraasens Skov. Brølet var som fra en Oxe, og det varede fra Kl. 6 til 10 Aften. Man antager, at Kampen da stod paa. Bjørnen skal engang senere have besøgt den døde Skrot.

2 Gutter, der for en Tid siden gik fra Seegaardssæteren oppe i Biridalen, paastaar at have seet en Bjørn (Binne) med to Unger.

Efter at Oxen er funden igjen, er to Sauer ihjelrevet for Ole Tømmeraassveen. Man antager som sikkert, at den samme „Slagter" har været paafærde.

* * *

Vi kjender en lignende Kamp, i hvilken Oxen var den seirende Part. Det tildrog sig i en Nordlandsbygd i 40-Aarene. En diger Prygl af en Oxe kom ikke hjem om Kvelden, og man troede, at den havde fulgt med Naboslingen. Men næste Dag viste det sig, at den ikke var der, og saa tog man sig for at lede efter den. Langt oppe i Udmarken faar man af og til høre Brølene af den, saa intense og vedholdende, at man skjønte den havde noget at være i daarligt Humør over. Da man naaede frem til Stedet, stod Oxen med en livløs Bjørnekrop paa Hornene trykket mod et Træ, og den gav sin Fiende et forsvarligt Tryk af og til, idet den brøledede saa det sang i Aaserne.

Det var antagelig gaaet saaledes til: Bjørnen — en fuldvoxen „Slagbjørn" — havde hugget sig fast i Nakken paa Oxen, for der havde denne nogle forfærdelige Saar. Saa havde Oxen sat sin Fiende mod nærmeste Træ med en saadan Kraft, at Bjørnens Brystkasse var aldeles knust, og dens Muskler og Indvolde var i Løbet af Natten blevne malede til Grød.

Det kostede stort Besvær af faa Oxen til at slippe sin Fiende. Flere Dage efter var den saa ustyrlig, at man maatte holde den bunden.

Valgmandsvalgene

Nordlands Amt.

Rødø: 2 Valgmænd, begge Høire med 72 St. Suppleanterne Radikale med 41 St. Hidtil i Nordland 39 Radikale og 8 Høire og Moderate.

Finmarkens Amt.

Karasjok: Valgmanden 28 St. og Suppleanten 15 St., begge Høire. Et Valg, nemlig Kautokeino, gjenstaar i Amtet. Hidtil valgt 18 Høire og Moderate og 10 Radikale.

Makrelfisket. Fiskeriinspektør Buvig telegraferer fra Haugesund den 22de ds.:

Til og med igaar er siden ifredags ankommet til:

Haugesund 6 Fartøier — 103 Tønder Kopervik 1 Fartøi — 11 Tønder, Veavaagen 4 Fartøier — 58 Tønder, Akrehavn — 9 Fartøier — 42 Tønder, Stavanger 36 Tønder, Ekersund 14 Fartøier — 106 Tønder blandet Størrelse. Ialt taar 571 mod samtidig ifjor 830 Tønder Makrel.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig rolig, men fast. Brasildepechen melder høiere Noteringer for Kaffe i Rio, hvorimod der i Santos noteres lavere Priser. De øvrige Markeder holder sig faste og rolige, det samme er Tilfældet her i Markedet.

Sukker. Denne Artikel havde i Ugens Løb en fastere Tendens med lidt høiere Noteringer. — Omsætningen i vort Marked indskrænkede sig hovedsagelig til Forbruget for begge Artiklers Vedkommende.

Korn. I denne Uge viste der sig paa de udenlandske Markeder en bedre Stemning for Korn, navnlig for Rugens Vedkommende. Hertil fandt ingen Import Sted af Korn i de sidste otte Dage. — Omsætningen hersteds omfatter kun Dagens Behov og Priserne var uforandrede.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger Do.	—"—	„	9.00—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.50—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Carl Johan-teatret

Fredag kl. 8: Næst sidste gang
Husholdningsbesørgelsesjomfruen
— Amor og Psyke.

Dem paa denne Maade. Han svor paa, at det var aftalt i Forveien, at den Fremmede skulde forlade os, men jeg tror ikke, Moder havde nogen Anelse derom."

„Kjære Miss Carpew, fortæl mig nøiagtig, hvad der er hændt, siden jeg saa Dem. Denne unge Dame er en Datter af Præsten, Mr. Coverdale, og hun har Medlidenhed med mig."

„Hvem vil ikke have Medlidenhed med Dem? Moder græd den hele Aften. Fader og hun talte længe sammen, før vi spiste tilaftens, og jeg ved, de var uenige. Fader var saa grætten mod os ved Aftensbordet, og straks efter at vi havde spist gik han ud af Huset."

„Gaar han ofte ud ved den Tid?"

„Nei, aldrig. Klokken var over ti, og det var mørkt. Han kom ikke hjem før ved Midnat. Jeg vaagnede tidlig imorges og hørte Støi og Larm nedenunder. Jeg laa og lyttede, halvt isøvne, og ved Syvtiden hørte jeg en Vogn kjøre op foran Døren. Jeg stod op ogsaa ud af Vinduet og saa Fader og en fremmed Mand hjælpe en anden Mand, der var indsvøbt i en stor Kappe, op i Vognen."

„Saa De, hvorledes den anden Mand saa ud?"

„Han var høi og slank, det var alt, hvad jeg kunde se. De skyndte sig at stige op i Vognen, som hurtig kjørte bort. Da jeg kom ned, saa Moder meget bekymret ud, men hun vilde ikke fortælle mig noget. Hun er saa aldeles under Faders Kommando, at hun

tilstødende Værelse stod en tarvelig Seng og nogle andre gamle Møbler. Paa et Bord laa nogle Bøger og Aviser, som Sibyl saa paa.

„Der er to Værelser til ovenpaa, hvis De ønsker at se Dem," sagde Præsten, „de er aldeles tomme." Han førte dem opad en smal Trappe — ja, Værelserne var tomme!

„Han er borte, som De ser," sagde Præsten, „De kan undersøge det hele Hus, om De ønsker."

„Nei," svarede Mr. Coverdale, „vi tvivler ikke paa Deres Ord, men De kan begribe, at det forekommer os besynderligt, at en Mand, der i ti Aar har boet i Deres Hus. —"

„Hvem siger, at han har været her saa længe?" udraabte Mr. Carpew.

„Jeg siger det," svarede Lady Dunluce bestemt, „jeg paastaar, at Deres Elev, Mr. Urquhart, bragte ham til Deres Hus, den Nat „Marie Jane" forliste. Urquhart har bersvet ham hans Frihed, maaske hans Forstand. Svar mig, bragte Hubert Urquhart Brandon hid, eller gjorde han det ikke?"

„Jeg kan ikke besvare Deres Spørgsmaal."

„Er De Præst i den engelske Statskirke, eller er De Fangevogter?" spurgte Mr. Coverdale med et Alvor, som syntes at ryste Præstens hele Nervesystem, „hvis denne Herre, har været sindssyg, saa har De handlet mod Loven ved at beholde ham her, og Sagen bør forebringes Biskopen."

„De dømmer uden Overlæg, Mr. Coverdale,

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F. 2 fabrikeret udelukkende af Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles sterke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse,** for 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar,** Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve.** — **Pris Kr. 25.00** + 5 % pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygde-Model, har vi, efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikationen, og føres de stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet). (571)

För billig. Nu billigere.

Lyse Uld **Kjoletøier** sælges nu for 0.80, 0,90, 1.00, 1.35, 1.50, dobbelt bred, **Vasketøier i Domestik, Tvills, Sirts** og **Blaatøi** i Stykker og en hel Del **Rester.**

Corsetter, Vanter, Forklæder,

Bluseliv til Gødtkjøb. **Lærred,** grovtraadet til 022, 0.24, 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Kvalitet, 1.30 pr. Hespel (2.00 pr. Pd.) **Haandklædedreil, Sengetæpper, Bordtæpper, Tæppetræk** fra 0.35 pr. Mtr.

For Herrer

Kraver, Snipper, Sløifer og Slips,
Undertrøier fra 1.10, **Turistskjorter, Jægerskjorter**
fra 1.50, i 1/1 Uld fra 4.00.

Bolster, Fjær og Dun billigst.

Sannerud & Simonsen

Storgd. 27, Hj. af Youngsgd.

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Paa undertegnede Boghandels Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader:

Fra Skog og Fjeld

Smaafortællinger
af **Jacob B. Bull.**
Med Illustrationer
af **A. Bloch.**

Pris: Heftet 2 Kr., indb. Kr. 2.30.

Af de mange anerkjendende Udtalelser hidsættes: **„Drammens Blad":** „Kjøb Bulls Fortællinger og læs dem nu i Ferierne! De giver Helsebod. Thi billedlig talt er det Fjeldluft og Skovluft, som fra denne sunde Bog slaar en imøde."

P. T. Mallings Boghandel.

(550)

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Briller

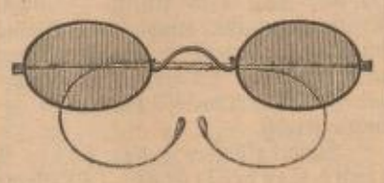

En Gros & en Detail.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, nøie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden # S. Almløf, **Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.**

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Af **Universitetets** eiendom **Tøien med Kjølberg** er meget fordelagtige **byggetomter** paa 33 1/3 aars afbetaling tilsalgs ved

advokaterne Frits Kiær og Emil Roll

22 Skippergaden.

Undervisning.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Skolen begynder efter Ferierne 24de August Kl. 12; 1ste Smaaklasse møder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser til Smaaskolen, Middelskolen og Gymnasierne modtages; i 6te Middelklasse og Gymnasierne optages ogsaa kvindelige Elever. Kontortid hver Dag Kl. 1—2.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12 1/2—2. Indmeldelser modtages.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Otto Anderssens skole.

Gymnasiernes og Middelskolens Disciple møder efter Ferierne Torsdag 23 Aug. Kl. 12. Forberedelsesskolens Disciple møder Lørdag 1 Septbr. Kl. 10. Kontortid Kl. 12—2. Indmeldelser modtages.

Latinskolen paa „Haugesminde"

1 aarigt middelskolekursus (eng.- og latinlinje) og **2 aarigt latin- og realgymnasium.** Kontortid 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Fröiichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (H. O.) (543)

Nissens Pigeskole

Undervisningen begynder Fredag den 24de: **Pigeskolen** Kl. 10, **Middelskolens Afgangsklasse** og **Guvernanteskolens Forberedelseskursus** Kl. 11. Fra Fredag den 17de er Skolens Kontor aabent hver Dag Kl. 1—2.

Vadmel af eget fabrikat og af **ren uld** i lysere og mørkere graat, mørkblaat, sort og kulørt, tvundet og utvundet anbefales som det stærkeste og varmeste tøi til hest og vinterbrug. Til jagt og sportsklæder anbefales lysgraat vadmel. Mine tøier egner sig fortrinlig til smaagutklæder, da de vanskelig rives i stykker.

For mine tøier erholdt 2 sølvmedaljer.

Prøver og pris sendes paa forlangende.

Farver Ole Skar,
Lillehammer. (573)

F. H. Frölich & Søn
Tapeter & Border

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

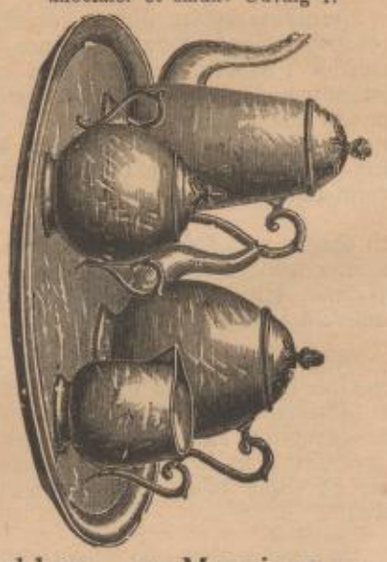

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander.
Sukkerkoppe, Flødemugger,
Skylleboller, Bretter, runde og ovale,
Brødkurve, Balancekjedler,
Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller,
Flaskebrikker, Glasbrikker,
Flaskeholdere, Frugtknivopsats,
Æggekogere, Lysemanschetter,
Lyseplader, Smulebret & Kost,
Cigaropsats, Askebægere,
Fyrstikholdere, Blomsterspreiter,
Sparebøsser, Lampeslukkere,
Natlamper, Spirituslamper,
Kaffe- og Thebokse, Thesile,
Lænker, Ringe. Stifte,
Antique Møbelbeslag, Bordklokker.
Ildtøi, Fændere, Spyttebakker,
Cigartændere, Lyseslukkere,
Brettehanker, Navneskildte,
Sikkerhedslænker, Kroger.

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

486

Tilreisende

anbefales at besøge

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Presentgjenstande for alle Anledninger:

Manden kan være syg uden at være sindssyg. Den, der beboede disse Værelser, manglede intet paa Forstanden, men han trængte mere Pleie end mangen Sindssyg."

„Han led af Epilepsi," sagde Lady Dunluce, „for ham var Forandring af Luft og Opholdssted en Nødvendighed, at indespærre ham i dette elendige Hul var at myrde baade hans Sjæl og hans Legeme. Og De, Mr. Carpew, som er skyldig i dette Mord, kalder Dem en Præst i den engelske Statskirke, men Biskopen skal blive underrettet om Deres skamløse Handlemaade, og De skal blive straffet —".

„Kjære Lady Dunluce fat Dem for Guds Skyld," bad John Coverdale, inderlig bevæget over hendes Sorg.

Hun kastede sig hulkende om hans Hals. Han støttede hende, at hun ikke skulde falde om. Aldrig havde dette hans Ideal af en Kvinde været ham saa nær — og alligevel saa langt borte! Ak, hvor høit maa hun have elsket denne sin forrige Kjærlighed!

„Kjære, prøv at være rolig," gjentog han mildt, „vi har ingen Ret til at drage Slutninger paa Forhaand, maaske tager De feil med Hensyn til den Person, der har beboet disse Værelser. Jeg tvivler ikke paa, at Mr. Carpew vil sige os hans Navn, og hvor han har taget hen, og da vil De blive rolig."

„Jeg afslaar at besvare nogetsomhelst Spørgsmaal, Mr. Coverdale. Jeg er bleven angrebet paa den mest uforskammede Maade i mit eget Hus. Jeg

har ikke overtraadt Loven. Den afdøde Jarl gav mig dette elendige Embede, og jeg maa finde mig i at taale Grovheder af Lady Dunluce, men jeg vil ikke taale Fornærmelse af Dem."

„De vil altsaa bestemt nægte at give Lady Dunluce nogen Oplysning om den Mand, De har havt i Deres Hus?" spurgte Mr. Coverdale.

„Ja, jeg afslaar bestemt at besvare Spørgsmaal, der angaar mit huslige Liv og mine private Affærer," svarede Præsten.

„Da vil vi tage Forholdsregler. Kom, Lady Dunluce, lad os ikke spilde Tiden her. Farvel Mr. Carpew!"

Præsten førte dem ud i Gangen og aabnede Gadedøren. Lady Dunluce sted op Vognen, fulgt af Mr. Coverdale.

„Jeg kan ikke tvivle længer," sagde hun, idet de kjørte bort, „hvis jeg før havde tvivlet, saa er jeg nu sikker i min Sag. De har smuglet ham ud af Huset til et endnu uslere Opholdsted, Hubert Urquhart og den Mand —"

„Stands!" raabte Coverdale til Kusken," der løber nogen efter os — det er en ung Dame. Hun kom ud af Skoven."

Vognen stansede, og Gjertrud Carpew kom hen til Vognsiden.

„Jeg har ventet saa længe paa Dem, Lady Dunluce," udbrød hun, „jeg ved, det er Synd at hade sin Fader, men jeg hader min Fader, fordi han behandler

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser
anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 101. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 28de August 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Varig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over 696 Millioner Kroner.

Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde enestaaende Fordele, som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus*.

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
38 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Gaardbruger M. Aarflot,

den landskjendte Storthingsveteran fra Uelands og Johan Sverdrups Tid, har i en Række interessante Artikler i det paa Sønmøre udkommende „Ugeblad" udviklet sit Syn paa den nuværende politiske Stilling og kritiseret Ministeriet Steens Forhold. Disse Artikler kaster bl. a. adskilligt nyt Lys over det moderate Partis Stilling i det sidste Par Aar før Ministeriet Sverdrups Demission. Vi hidsætter først, hvad Hr. Aarflot skriver om Flertalsstyret eller

Parliamentarismen.

„Jeg nævner Parliamentarisme, og da nu den tidligere Diskussion herom alt er gammel, skylder jeg for Menigmands Forstaaelse at komme med en Forklaring, hvortil jeg skal føie en personlig Bemærkning. Parlamentarisme er i Almindelighed en uskreven Lov, efter et i Praxis hjemlet Princip, at Statsraaderne altid skulde være i Overensstemmelse med Repræsentationens Flertal, saa at de maatte træde af, saasnart de havde et Flertal imod sig og at de nye Raader da vælges iblandt dette Flertal. Til dens Anvendelighed kræves det, at Statsraaderne har Adgang til Nationalforsamlingens Forhandlinger for at forsvare sig. Den har sin Oprindelse fra Forfatninger, der var ufuldkomne med Hensyn paa Folkevilliens fulde Gjennemførelse. Hos os derimod trænges dette ikke. Vi har i Forfatningen det fulde Selvstyre gjennemført. Vi har, hvad man kalder parlamentarisk Omnipotens, Retten til at ophøie Storthingets Lov-Beslutninger til Love. Dette var ogsaa den almindelige Erkjendelse under Forhandlingerne om Statsraadernes Deltagelse i Storthingets Forhandlinger, som man derfor sluttede sig til mere af Hensigtsmæssigheds Hensyn end af Hensyn til Parlamentarismen, hvis Skyggesider, ved en hyppig Anvendelse og den deraf følgende Indgriben i Forretningernes jevne Gang, man ikke var blind for. Men mærkelig nok blev det de, som stærkest fremholdt dette, der mest drev paa at faa den sat i Høisædet. Fristelsen efter denne Timandsfældelse i Tide og Utide med sine ti ledige Pladse blev for stor. Hjælper ikke om deraf fulgte, at ikke før var den ene Part kommet til Magten, før den anden spekulerede paa at faa dem styrtet; hjælper ikke at man selv før havde fordømt denne Skyggeside ved Parlamentarismen, — den maatte ind. Og for at skjule for Bonden det virkelige radikale heri og smykke det, opfandt man Betegnelsen „det rene Venstre" for dem, som gik over hertil, og de fastslaaende kaldtes „de moderate" med mange andre haanende Tillæg for at skræmme dem over til sig. Hertil det Mesterstykke, at de som staar fast paa kun en landsgavnlig Anvendelse af Parlamentarismen siges at have snud; men ikke de som vil have den med flyvende Fane og klingende Spil, som de selv har fordømt. Enhver ser, hvad der er Sandhed. Altsaa bebreidede man Sverdrup, som først havde at bringe i en for os gavnlig Form Anvendelsen af den saakaldte nye Statsskik, hans Tunghørighed med at lytte efter de mange Angreb. Men heri var han i fuld Overensstemmelse med Eiendomsbesidderne og Bønderne. Med sit Grundsyn saa han, hvor Grundlovgiverne havde lagt Tyngdepunktet for Forfatningens og Frihedens Bevarelse under en jevn Fremadskriden, og saa derfor altid hen til disses Følgeskab paa sin Vei. Blandt Bebreidelserne var ogsaa, at han tog Bønder ind i sit Raad. Jeg griber derfor Anledningen til at rette en Misforstaaelse i et Stykke om mig i „Romsdals Budstikke" for 24. f. M., hvori der, som en mild Bebreidelse udtales: „Det er bekjendt, at Hr. Aarflot fulgte Johan Sverdrup — efter vor Mening for langt" — —. Det sande er, at Sverdrup fulgte Bønderne og Eiendomsbesidderne. Bebreidelsen skal derfor falde paa os og ikke paa ham. Først naar han saa, at flere af disse fulgte Skriget og lod sig vælge som Parlamentarikere i dens fremskudte Form, først da gav han efter og lod sig fælde af en Dagsorden. Overbevist som jeg var og er om det landsgavnlige i en varsom Indførelse af den nye Statsskik stod jeg fast overfor Skriget og lod mig kaste, — undergivende min og samstemmende Bønders Færd Historiens Dom. Og denne Dom tør allerede holde paa at skrives. Hvad andet er det, end Parlamentarismens Skyggesider, dette Kjævl, denne Hævntørst og Umulighed for Samarbeide, der før var ukjendt".

Konsulatsagen.

Hr. Aarflot gjennemgaar Konsulatsagens Historie og paaviser Feilene i den Maade, hvorpaa det radikale Venstre har taget den. Han slutter sine Bemærkninger derom med en Opmaning til at tage Sagen med Ro.

„Lad kanske," ytrer Hr. Aarflot, Udsættelsen „indtil Videre" gjælde Aar endnu, indtil Ophidselsen har lagt sig. Lad saa Lovforslag om Konsulatvæsenet fuldt forberede af norsk „Udenrigsminister," Indredepartementets Chef, den Mand som Kongen efter Grundloven har tillagt Arbeidet, og ogsaa vil tillægge Navnet, anmod saa Regjeringen om at oversende samme til den svenske Landsstyrelse til Forberedelse for Sveriges Vedkommende, og vælg Mænd til Bitræde om fornødiges, med Underretning om, at Aaret derefter er det vor enstemmige Villie at bringe saadan Lov istand for Norges Vedkommende, tvungne dertil af vore Næringsveies Tarv. Vort bergfulde Land giver os lidet Brød. Det henviser os til Søen, hvor vort lille Land er naaet op til at være den 3die Nation paa Søfartens Omraade. At Konkurrensen paa Verdensmarkedet kræver, at vi efter Tidens Fordringer, møder op med hurtig Expedition i alle derhen hørende Sager. Og jeg har den Forvisning, at det høisindede svenske Folk, vil sætte en Ære i at være med at fremme, hvad der er til det ene Lands og dermed til begges Vel, vil ikke gjøre Vanskeligheder i en Sag, som det vel ved, at det ikke kan forhindre. Norsk Lov i norsk Sag, der har gjennemgaaet de grundlovbestemte Stadier, vil af Kongen blive sat i Udøvelse og af alle Lande, der har erkjendt Norge som selvstændig Stat, blive respekteret. Læser man ogsaa Betænkningen fra det svenske Statsudvalg (af 1892) med Velvillie og uden den alt for ofte fremskinnende Mistænksomhed, skal man finde, at deri aldeles ikke ligger nogen Indsigelse imod Sagen, men en Henpegen paa Undersøgelse og Overveielse af „hvorledes de diplomatiske Anliggender maa blive at behandle".

Stemmeretssagen.

Hr. Aarflots Ord med Hensyn til denne Sag er indtrængende og vægtige. Han bemærker:

„At gaa til almindelig Stemmeret nu vil jeg bestemt fraraade. Det er kun den gradvise Fremadskriden, der har Held med sig, den pludselige bærer Spiren til sin egen Undergang. Har Johan Sverdrup, som det er sagt, udtalt, at med almindelig Stemmeret kan dette Land ikke regjeres, kan man gjerne tage dette som et Udtryk for, hvad han stadig stærkt fremholdt, en forsigtig Fremadskriden, og som Spaadom om den græske Konkurs.

Den gradvise Overgang er nu ogsaa mere traadt i Forgrunden blandt Forslagets Venner, ved Erklæringen om at ville stemme for de mellemliggende Forslag. Om Betænkelighed vidner ogsaa Tillægget, Forholdstalsvalg, der ved gradvis Fremgang kan holdes borte.

Det er det forresten interessante og berettigede Arbeidersporgsmaal, man overdriver, som saa meget andet, naar man sætter Arbeiderne som saa meget værre stillede end Bonde-Arbeideren. Man overser, at Bønderne i sit store Tal dog intet andet er end virkelige Arbeidere, der, efter min Overbevisning, stræver haardere for et tarveligere Udkomme end Arbeiderne i Fabrikker og Byer i det Hele taget. Og det er disse Bondearbeidere, som hos os hidindtil har havt den største Indflydelse paa Sagernes Gang, noget, som saa vidt mig bekjendt, er uden Sidestykke i noget andet Land. Og man skal, med Grundlovens § 112 for Øie, forgjæves søge efter Erfaring for, at disse har misbrugt Magten til Skade for Arbeidere i Almindelighed. Tvertimod. Og ligesom ved Jordudskyldning stadig flere og flere af disse vinder op til egen Stilling, saaledes kan jeg ikke andet se, end at ved Fabrikudskyldning det samme kan opnaaes for Fabrikarbeidere, og det forundrer mig at saa ikke oftere sker. Har man Kundskaber, da er man Herre over Arbeidet, og Arbeidet er Kapital, hvorpaa der ved Sammenslutning, og om man vil paa Afbetaling, kan tilveiebringes de fornødne Indretninger. Vandfald eller Kul til Drivkraft mangler ikke. Dette er den rette Streikeform. Og man vilde da indse, at naar et alvist Forsyn, der ser, at Mennesket ikke har godt af lutter gode Dage, sender vexlende Tider, Prisstigning og Fald, vil det ligesaalidet nytte at gjøre Streik derfor, som for Landmanden og Fiskeren at gjøre Streik, naar Herren trækker sin Velsignelse tilbage.

Tænkte man mere efter, at Tilværelsen er en Skole, der er forfeilet, hvis man ikke opnaar Skolens Karakter, Kjærlighed, Moderen til det herlige „Fred paa Jorden", da skulde mangen Strid falde bort af sig selv.

Slutningsord.

Hr. Aarflot retter til Slutning følgende Ord til Vælgerne:

Vælg saa alvorlige og sindige Fremskridtsmænd, hold til Samarbeide unyttige Yderligheder borte, af hvilketsomhelst Parti. Og fremfor alt: Se paa Rækken af de fra sidste 3 Aar foreliggende Grundlovsforslag, 76, og af alle tidligere lige fra 1815 af. Vælg kun den, som heri vil handle efter din Vilje, med Bevarelse af Grundlovens Principer. Det er det vigtigste for alle Vælgere. Grundlovsforandringer er det Vælgerne som afgjør. Forsøm saa ikke at sætte Eder ind i Storværket: Grundloven.

Dette vil jeg lægge Enhver paa Hjerte, da jeg er gammel, og mine Levedage snart er talte.

Chr. Ankers Marmorbrud i Nordland skal efter Undersøgelse af Professorerne Brøgger og Vogt være af enorm Udstrækning og frembyde Sten af fortrinlig Kvalitet. Med sidste Thingvalladamper sendtes der to svære Blokke til New-York. En særdeles lønnende Bedrift skal kunne ventes udviklet af Hr. Ankers fortsenstfulde Foretagende.

Territoriet Utah er nu som Stat optaget i den nordamerikanske Union, der nu tæller 45 Stater, som hver har sin Stjerne i Banneret („The Stars and Stripes").

New Mexiko og Arizona staar nu for Tur til at optages.

Udsigter for Aarets Frugtavl. Fra Sogn skrives: I indre Sogn tegner Frugtavlen til at skulle blive meget god, navnlig er dette Tilfældet i Lyster. Den i dette Præstegjæld almindelige Frugtsort er Fuhrøblet, en Slags Calville, som i Regelen bærer Frugt hvert Aar.

Tør vi drikke Melk under en Koleraepidemi? I denne Tid, da Spørgsmaalet Kolera atter staar paa Dagsordenen, og den Mulighed, at vi her i Landet vil komme til at staa overfor en Koleraepidemi ingenlunde er udelukket, tør man vel gaa ud fra, at det kan være af nogen Interesse at faa vide, hvorledes et saa vigtigt Næringsmiddel som Melk forholder sig overfor Kolerabacillerne, skriver „Ørebladet".

Det er Tyskeren W. Hesse, der har Æren af at have undersøgt dette Forhold.

Allerede kort efter Kolerabacillens Opdagelse begyndte han at anstille Undersøgelse om dens Forhold til raa Melk, og fandt da, at Kolerabacillen hurtig gik tilgrunde heri; paa Basis af disse Undersøgelser hævdede han derfor, at man selv under Koleraepidemier trygt kunde hengive sig til Nydelsen af raa Melk.

Hesse har imidlertid senere paany taget Spørgsmaalet op til Behandling efter de nye og forbedrede Methoder og har ved Hjælp af disse foretaget en Række indgaaende Forsøg ikke blot med raa Melk, men ogsaa med steriliseret, som jo nu begynder at vinde Terræn rundt omkring.

Resultatet af disse Undersøgelser foreligger nu offentliggjorte og kan kortelig sammenfattes saaledes:

Frisk, raa Komelk er saa langt fra at tjene til Næring for Kolerabacillen, at denne derimod gaar tilgrunde deri. Tilintetgjørelsen af Kolerabacillen begynder i det Øieblik, at den sættes til Melken; den er næsten uden Undtagelse fuldendt inden 12 Timer ved almindelig Stuetemperatur.

Hvad steriliseret Melk angaar, gjælder det samme, naar Melken i 3 Timer eller derover har været udsat for for en Dampstrøm; har Dampstrømmen kun været en Times Tid, kan Kolerabacillen holde sig levende og udvikle sig i Melken.

Naar man tager i Betænkning, hvor stor Rolle Næringsmidlerne i Regelen spiller med Hensyn til Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, er disse Kjendsgjerninger vel værd at lægge Mærke til. Andre Undersøgelser har fastslaaet ganske lignende Forhold med Hensyn til Tyfusbacillerne.

Man kan derfor uden Fare under en Kolera- og en Tyfusepedemi nyde raa Melk uden at behøve at frygte for at paadrage sig Sygdomme med Melken.

De fremmede i Kina. I Shukhing i Kina har Pøbelen sat Ild paa den katholske og den presbyterianske Kirke og mishandlet de andægtige. I Canton blev en amerikansk kvindelig Missionær gjennempryglet af Kineserne. Hun havde paa sine Møder ivret mod den kinesiske Afgudstjeneste. Først bombarderede man hende med Stene, og derpaa forgreb man sig paa hende personlig. Kapteinen paa en britisk Kanonbaad bragte hende i Sikkerhed.

Trælastforretningerne i Konstantinopel har havt megen Nytte af Jordskjælvet derstedes. De store Trælastoplag paa de aabne Pladser i Stambul og Galata kastedes om hinanden, men ødelagdes ikke. Nu er der opstaaet stor Iver i at bygge Træhuse, og det heder, at den nedstyrtede Bazarbygning skal opbygges igjen af Træ. Følgen er, at Prisen paa Trælast er stegen stærkt. Man tænker nu paa at fylde Behovet ved Hugst af Skove i Lille-Asien.

Sjeldent. Nat til Fredag fik en af Laxefiskerne ude i Drammensfjorden i sine Garn et rigtigt pent Exemplar af en Sælhund fr. Dr. Bl. Den havde indviklet sig i Garnet, saa den ikke kunde komme op for at faa Luft, og var som Følge deraf død, da den blev trukket.

Universitetsbibliothekar Kjærs forbudede Lærebog i Historie for Folkeskolen paa Landet er nu udkommet. Man finder her det vigtigste af Verdenshistorien, Kirkehistorien og Norgeshistorien samlet i et lidet Bind.

Trogstadmorderen.

(Tilstaaelse om en gammel Forbrydelse).

Straffange Ludvig Severin Olsen Wang, der som bekjendt, ifølge Oslo Lagmandsretsdom ifjor for Mord blev idømt Strafarbeide paa Livstid, har begjæret sig givet Anledning til for Retten at afgive Forklaring angaaende en af ham den 10de Januar 1885 i Stavanger forøvet Ugjerning, hvorved Stenarbeider Ingebret Johnsen berøvedes Livet fr. Mgbl.

Angjældene fremstilledes torsdags fra Akershus Strafanstalt og aflagde for Forhørsretten Tilstaaelse om, at han antagelig i 12-Aars Alderen en Vinteraften for Skøierstreger puffede til en beruset Mand, saa denne faldt ud i Bredevandet i Stavanger. Dagen efter hørte han sin Moder læse i Avisen, at Personen var fundet druknet i Vandet. Angjældende pleiede som Smaagut ofte at færdes i Parken (i Stavanger), og den omhandlede Aften gik han der og ventede paa en Kammerat. Imidlertid kom den nævnte Person, der, naar han var beruset, var noget rar af sig, og som Angjældende ved tidligere Leiligheder ofte havde holdt Leven med, gaaende nedover mod Vandet. Angjældende begyndte ogsaa da at holde Spektakel med ham og puffede tilslut til ham, saa han faldt ud i Vandet. Angjældene saa, at Personen holdt paa at pladske i Vandet, men han løb da sin

Vei og fik som nævnt Dagen efter vide, at Manden var druknet. Angjældene havde ikke havt til Hensigt at bevirke Mandens Død og havde ikke tænkt sig, at hans Optræden skulde medført et saa sørgeligt Udfald; han antog nemlig, at Personen med Lethed vilde komme sig op igjen af Vandet, der paa det Sted, hvor han faldt ud, var ganske grundt. Angjældende antager, at den forulykkede Person kan have stødt sig paa Stenene i Bunden af Vandet, medens han ikke tror, at han faldt saaledes, at han stødte sig mod Muren om Vandet.

Under et i Stavanger den 27de Januar 1885 angaaende det ovenomhandlede Ulykkestilfælde optaget Forhør er det oplyst, at Liget havde et Saar paa den ene Kind og over det ene Øie. Liget fandtes liggende med hele Kroppen med Undtagelse af den ene Arm under Vandet.

Afdødes Husfru har erklæret, at Afdøde Aftenen før Ulykken indtraf var noget beruset, og hun stod i den Tro, at han var bleven arresteret, siden han ikke kom hjem.

Forfalskninger. I et udenlandsk Fagskrift meddeles endel Oplysninger om Forfalskning af Levnetsmidler, Drikkevarer osv. i Schweitz. Det er Melk, Vin og Vand som er undersøgt hyppigst.

I Aaret 1893 er der f. Ex. undersøgt 16 Prøver af Aqvavit, hvoraf de 11 var forfalskede, 13 Prøver af Smør — 8 forfalskede — 124 Prøver af Cognac — 50 forfalskede —, 509 Prøver af Melk — 141 utjenlige til Drikke —, 212 Prøver af Vand — 58 utjenlige til Drikke —, 370 Prøver af Vin — 101 forfalskede — osv.

Sammenlignet med de foregaaende Aar er Antallet af Forfalskninger steget.

Med Hensyn til Melken kan nævnes, at af de 141 konfiskerede Prøver var 39 forfalskede — 13 var skummet, og 26 var opblandet med Vand fra 10 til 40 pCt. De resterende 102 Prøver konfiskeredes paa Grund af andre Mangler, dels Urenhed, dels paa Grund af at Melken var inficeret.

Levende i Ligkisten. En uhyggelig Begivenhed er for en Uges Tid siden hændt i San Diago.

Hr. W. E. Irving, en Nevø af den bekjendte amerikanske Skribent og Diplomat Washington Irving, har været paa Nippet til at blive levende begravet. Han var meget syg, og da han faldt i en stærk Besvimelse, troede man ham død. Alle Forberedelser til hans Begravelse blev trufne.

Man lagde det formodede Lig i en Kiste, som blev forsvarlig tillukket. I det Øieblik, Ligbærerne skulde til at bære Kisten ud paa Vognen, som skulde bringe Liget ud til Kirkegaardskapellet, hørtes en sagte Støi inde i Kisten. De Tilstedeværende veg ængstelig tilbage, men troede, at de havde hørt feil. Lidt efter lod en temmelig stærk Banken paa Laaget. Forskrækkelsen blev nu almindelig; en kvindelig Skrigning af Irving besvimede, og flere flygtede i største Hast. De enkelte, som nogenlunde havde bevaret sin Koldblodighed, gav sig til at slaa Laaget fra Kisten, og man saa da Irving, som man troede død, reiste sig halvt op og kastede et langt Blik omkring sig. Han blev nu taget op af Kisten og lagt i sin Seng, hvor han kort efter faldt i en langvarig Søvn. Da han igjen vaagnede, sagde han, at han var meget sulten, og Maden, der blev bragt ham, fortærede han med Graadighed. Heldigvis synes han ikke at have bevaret nogen Erindring om den uhyggelige Situation, hvori han havde befundet sig.

Ifølge de sidste Efterretninger er Irving, der er 72 Aar gammel, nu i udmærket Bedring, og man nærer det bedste Haab om at kunne helbrede ham fuldstændig.

Fugles Alder. Et Naturvidenskabeligt Tidsskrift forsikrer, at Svanen kan blive indtil 300 Aar gammel. Ørne, Gribbe og Falke opnaar ogsaa en høi Alder. I 1819 døde i Berlin en Havørn, der var fanget i 1715 og dengang allerede var flere Aar gammel. En hvidhovet Grib, der fangedes i Østerrige i Aar 1706, døde i Menageriet ved Slottet Schønbrunn i Aaret 1824. Den havde været i Fangenskab i 118 Aar. Sjø- og Sumpfugle lever længere end Mennesker; Ænder, Gjøge og Ravne kan ligeledes blive meget gamle. Andre Fugle har et kortvarigt Liv. Hanen bliver, naar den passes godt, 15 til 20 Aar gammel, Duen sjelden over 10 Aar. Nattergalen lever i Bur ikke over 10 Aar, Kanarifuglen bliver i Frihed i sin Hjemstavn 30 Aar gammel, i Fangenskab 12—15 Aar.

8 Timers Arbeidsdagen i Bergværksdriften er ikke engang blevet Lov i den af os sidst omtalte Form. Efter at nemlig Underhuset havde vedtaget de Ændringer, som vi nævnte i vor Artikel i forrige Nummer, tog Forslagsstillerne hele Lovforslaget tilbage. Forsøget paa at faa gjennemført en Normalarbeidsdag i England er altsaa igjen mislykket. Forhaabentlig vil der dog blive fremsat Forslag igjen for Underhuset næste Aar, og da i en mere praktisk Form.

Brand i Elverum. Paa Gaarden nordre Hogseth i Heradsbygden i Elverum udbrød der ifølge „H. St." Nat til 21. ds. Ildebrand hos Opsidderen, Ole Pedersen. Baaningshuset med Indbo og ca. 400 Kr. i Kontanter brændte op, medens Udhusene reddedes. Saavel Huse som Indbo var assurerede. Aarsagen til Ildens Opkomst er ubekjendt.

Nye Lokomotiver. 40 kraftige Lokomotiver af ny Type er netop bleven færdige fra et fransk Værksted, der tilhører „Paris-Lyon og Middelhavs Jernbanen". Deres mest fremtrædende Egendommelighed er, at de foran er formet efter et Princip, der gjør dem særlig skikket til at modstaa Lufttrykket. Det er saakaldte Compoundmaskiner med fire Cylindre. Alle Delene, baade de cylindriske og de lodrette — indbefattet Skorstenspiben, Kuppelen, Fyrrummet og Lokomotivførerens „Kahyt" — er udstyret med sammenbøiede Metalplader, saa de kommer til at ligne Bougen paa et Skib. Ved denne Anordning opnaaes ikke alene, at Togenes Hastighed kan øges, om det gjøres nødvendigt i Hurtigtogstrafiken, men man sparer ogsaa en betydelig Mængde Kul. Øger man ikke Hastigheden, saa indspares 10 pCt. Kul.

Hr. Gaardbruger M. Aarflots Skrift „Odelsbonden" kan erholdes hos Forfatteren til ⅓ af Bogladeprisen, nemlig 50 Øre pr. Exemplar. I Posten erlægges desuden 15 Øre Porto.

Oldtidsgravhøie i Nordamerika. Ved Cheienne-Floden i Nord-Dakota, ikke langt fra Byen Lisbon, ligger der en Række kegleformige Høie, som i lange Tider har givet Oldgranskerne Stof til Eftertanke. Mellem hver af Høiene er omtrent en halv Mil og alle er de omtrent ens, hvad Størrelsen og Formen angaar. For kort Tid siden har man begyndt at udgrave dem, og der viste sig da den Mærkelighed, at Jorden er af anden Beskaffenhed end den, som ellers findes i Omegnen, hvilket altsaa tyder paa, at den maa være ført derhen andetsteds fra. Ifølge amerikanske Blade var Resultatet af Udgravningen for den første Høis Vedkommende meget interessant. Fire Fod under Overfladen stødte man paa et Lag af Trækul, hvori fandtes Brudstykker af Ben af mindre Dyr; under dette Lag laa en stor flad Sten, og to Fod under denne stødte man paa et mandligt Skelet; lidt tilhøire for dette laa et kvindeligt Skelet. Manden maa antagelig have været ca. 7 Fod høi. Ved Siden fandtes en Benkniv, to Pilespidser og Brudstykker af Pottemagerarbeide med Indgravninger. I næste Høi, der aabnedes, fandtes Skeletterne af en Kvinde og et lidet Barn og i tredie et mandligt Skelet, en Stenpibe, en Øxe, tre Pilespidser og forskjellige Smykker af Ben.

Hjerneskallerne tyder paa betydelig Intelligens. Panderne er høiere end hos Indianerne. Ogsaa fysisk seet maa den Race, hvortil disse Mennesker har hørt, have staaet høit. Oldgranskerne, som undersøgte Høiene, var af den Formening, at Fundene stemmede overens med tidligere Gravhøifund i Ohio. De Folk, som har beboet Dakato længe før Indianerne, maa saaledes sandsynligvis have været beslægtede med Ohiodalens urgamle Beboere.

De svenske „Norskätare", hvis Hovedorgan er „Nya Dagligt Allehanda", arbeider efter yderste Evne for at støtte vort radikale Venstre i dets Stormløb mod Unionen. Paa os gjør det storsvenske Organs Forsøg paa at anslaa en høven Tone ligeoverfor Nordmændene og den norske Regjering alene det Indtryk, at vi føler en Art Tilfredsstillelse ved at kunne notere, at Norge ikke er alene om at frembringe taabelige og tankeløse Politikere.

Den Maade, hvorpaa de Herrer Storsvenskere optræder minder forøvrigt meget om den franske Adels Munterhed i Versailles, da Efterretningen kom om Stormen paa Bastillen. Den fandt, at disse „Pobeloptøier" var en behagelig Afveksling i Ensformigheden og anede ikke, at de var „Begyndelsen til Enden".

Første betingede Straffedom. Ved Paaskетider stjal en 14½ Aar gammel Tjenestepige en Guldring fra sit Herskab og siden et Par Dansesko fra en anden Familie, hvor hun var paa Besøg i Pigekammeret.

Sagen var itorsdags fore i Meddomsretten, men Skyldspørgsmaalet fandtes fuldt paa det rene, og Pigen blev dømt til 20 Dages Fængsel paa Fangekost.

Retten fandt imidlertid, at der her var Grund til at bringe Loven af 2. Mai 1894 om betingede Straffedomme i Anvendelse og bestemte, at Straffens Fuldbyrdelse skal udsættes overensstemmende med denne Lov.

Med Hensyn til Straffens Bestemmelse bemærkede Retten, at den unge Piges Forseelse i og for sig ikke var øvet under saa særlig formildende Omstændigheder, at hun kunde straffes f. Eks. med Bøder. Hun havde stjaalet Ringen fra sine Husbondsfolk og desuden havde hun forsøgt at vælte Skylden for Skotyveriet over paa sin Veninde, de Bestjaalnes Tjenestepige.

Men den unge Pige har fristet en trist Tilværelse, hendes Opdragelse er forsømt, og i den senere Tid har Fattigvæsenet taget sig af hende. Nu er hun imidlertid anbragt som Pige hos en af Byens Bygmestre, og hun skal der opføre sig godt. Hun synes altsaa nu at være kommen ind i Forhold, hvor der er Opfordring til at støtte hende ogsaa ad Lovens Vei.

Retten fandt derfor, at der ikke burde fuldbyrdes nogen Straf over hende i den unge Alder, hvori hun endnu befandt sig.

Idet Retten derfor bragte Loven af 2. Mai i Anvendelse, vil den unge Piges Straf ganske bortfalde, hvis hun i de kommende tre Aar stikker sig vel.

Reis ikke til New Zeland! Af et Privatbrev, dateret Wellington, New Zeland 20de Juli hidsættes:

— — Skriv saa, kjære Fader, i en af de norske Aviser og helst med store Bogstaver og fraraad Enhver paa det bestemteste at komme hertil, thi her er saa megen Nød, Fattigdom og Elendighed, saa jeg aldrig har seet Magen dertil i mit Liv; Arbeide kan kun vanskelig faaes til ringe Løn. Forleden traf jeg en Student, der var tilfreds med for Tiden at faa arbeide alene for Føden.

Paa Lillestrøm, den i Johan Sverdrups Tid navnkundige politiske Valplads, holdt Statsminister Steen i Søndags en over 3 Timer lang Tale mod Johan Sverdrups Unionspolitik, som han fordømte med de stærkeste Ord, Sproget har til Raadighed.

Et fransk Blad om den unionelle Strid. „Le Temps" (Frankriges mest indflydelsesrige Blad) afslutter en længere Artikel om de norske Storthingsvalg og Udsigterne for disse med følgende Ord: „Uden at tage noget Parti i denne store Kontrovers maa det være os tilladt at udtrykke i det mindste et Ønske — det nemlig, at det seirende Parti — enten det nu bliver Høire eller Venstre — maatte komme til at benytte sig af sin Seir med Maadehold og lade sig det være magtpaaliggende at gjøre en Forsoning mulig mellem Broderfolkene, hvis Forening i sin Mon sikkerlig har bidraget til at opretholde Freden i Europa.

Han fiskede „til Katten". Paa Torvebryggen i Stavanger stod nylig en liden Gut og fiskede „til Katten". Han havde kun faaet et Par „Løver" og var temmelig ude af Humør, skr. „Stav gr. Amtst." Saa fjendte han pludselig noget tungt paa Krogen, og ved at se ned i Sjøen fik han Øie paa en svær, lang Aal. Han syntes først at staa tvilraadig, saa gav han sig til at hale; men jo nærmere Aalen kom Vandskorpen, desto rødere blev Gutten, og da Aalen saavidt var kommen med Hovedet op over Vandskorpen, blev Situationen saa trykkende for den Smaa, at han begyndte at græde. Aalen syntes han imidlertid ogsaa det var Synd at slippe, og saa stod han og halte og græd paa en Gang — til usigelig Morro for dem, der var tilstede. Tilslut forbarmede en af de Tilstedeværende sig over Gutten og hjalp ham med at faa Aalen op paa Bryggen og ind paa Snøret. Saa bar det hjemover saa fort, som Benene kunde bære ham — og den 1 Alen lange Aal.

Jernbane paa Island. Fra Kjøbenhavn telegraferes: Ifølge Brev fra Reykjavik til „Berlingske Tidende" vil det nu aabnede Althing behandle et Forslag om at give et Aktieselskab, som hovedsagelig vil blive dannet af Englændere, Privilegium til at anlægge en Jernbane fra Reykjavik til Rangarvallasysel, og en anden fra Reykjavik til Akranes eller Ofjorden.

Kaninerne i Australien, særligt i Provinsen Victoria, blev, som man vil erindre, for ganske faa Aar siden betragtede som en Landeplage, og Regjeringen udlovede en meget betydelig Prisbelønning til den, der kunde finde et effektivt Middel til disse Dyrs Udryddelse. I den senere Tid er man dog kommen paa andre Tanker, da Landmændene i Australien nu jager dem og afhænder dem i tusindvis i grossen Tilstand til London. Prisbelønningen er som Følge heraf bleven tilbagekaldt.

Mørke Soverum. Flere anseede Læger har paapeget, at Hjernen ikke kan hvile ordentlig medmindre alt Lys stænges ude fra Soveværelset og enten man om Aftenen gaar iseng forgodt eller tager sig en halv Times Søvn midt paa Dagen, bør man sørge for, at Værelset er tilstrækkelig mørkt. Naar Huset ligger mod Syd eller Øst, vil Lyset trænge ind i Værelserne længe før det er Tiden til at staa op, og med mindre man gjør noget for at forhindre dette, vil Morgensøvnen blive mere eller mindre urolig. Specielt er dette Tilfælde for Smaabørns Vedkommende, og det er bedst fra Begyndelsen at vænne dem til at sove i Mørke.

„Aasgaardsreien" — Folkemødetalernes rappe Hærskarer — slaar nu ned i alle Landets Bygder.

Et gavnligt Resultat vil forhaabentlig vise sig i en forøget Indtægt for Staten af Jernbanernes Billetsalg og i forøgede Dividender for Dampskibsaktieeierne paa Grund af den betydelige Passagertrafik. Intet er saa galt, at det ikke er godt for noget.

Ulykke paa Trykkeri. En ung Pige fik lørdags paa et af Kristiania Trykkerier den venstre Haand ind i en Maskine idet hun skulde rette lidt paa et Papir. Hun blev straks kjørt til Hospitalet, hvor den venstre Pegefinger blev amputeret.

Kronprinsessen atter daarligere. Fra Stockholm telegraferes: Kronprinsessens Helbredstilstand, der under Reisen med „Drot" i Begyndelsen af Maaneden og i de nærmeste Dage derefter, var tilfredsstillende, har nu i Løbet af den sidste Uge atter forværret sig.

Den norske Handel med Udlandet har i det forløbne Halvaar Januar — Juni ifølge de statistiske Meddelelser for 21 Indførsels- og 25 Udførselsartikler havt en samlet Omsætning for noget over 89 Mill. Kroner, der er fordelt med omtrent lige stort Beløb for Indførslen og Udførslen. Ifjor var Omsætningen for det tilsvarende Tidsrum af de samme Artikler beregnet til noget over 86 Mill. Kroner og i 1892 til henimod 74½ Mill. Kroner. Indførslen iaar er steget betydeligt mod de nærmest foregaaende Aar, hvilket særlig hidrører fra Værdiindførselen af Rug, Kaffe, Stenkul og Maskiner.

Koleraen i Petersburg. De forenede Rigers Generalkonsul i Petersburg indberetter under 20 ds., at der i Ugen fra 13de til 19de ds. i Petersburg er indtruffet følgende Antal af Koleratilfælde, nemlig den 13de 91, den 14de 22, den 15de 29, den 16de 19, den 17de 8, den 18de 22 og den 19de 19, med henholdsvis 8, 10, 7, 17, 10, 4 og 11 Dødsfald. Belægget i Hospitalerne udgjorde i samme Tid respektive 137, 134, 138, 120, 107, 113, 110.

Poesi i Madlavning.

„Lær Eder at lave Mad, mine unge Damer!"

Det gjør mig oprigtig ondt at maatte undværе Eders Gunst; men min Oprigtighed maner mig til at sige: Chopin er bra nok, men Maren Vinsnæs er nyttigere. Og Balkonversationen kan gaa an i smaa Portioner, men frem for alt: Lær Eder at lave Mad i store Portioner.

Tro I mig, — Pigeopdragelsen kommer til at gaa i den Retning. Thi den nuværende Slægt drømmer ikke og sværmer ikke saa særdeles meget; men den har en overmaade stærk Appetit.

I franske Skoler gir man til den skriftlige Examen Opgaver som f. Ex. „Om Tillavning af Rostbeaf„. „Om forskjellige Maader at tillave en Fiskomelette paa", eller: „Hvor meget bør bruges i Husholdningspenge for en Familie paa 5 Personer, og som har en aarlig Indtægt paa 3500 Kr.?"

Og de franske Skolepiger er uhyre interesserede, og de tar paa sig en høist vigtig husmoderlig Mine, medens de skriver fortræffelige Stile om Madlavning og Husholdning. Og iblandt skriver de om Bast og om Opfostring af Rollinger,

---

Mellem Himmel og Jord.

(Fra engelsk for Eidsvold.)

Jeg reiste ned til Tilberton en Trip paa nogle Dage, dels for at besøge gamle Venner og Kjendte, dels for nærmere at undersøge en Katastrofe i en Kulgrube.

En Aften, mens jeg sad i Klubben og nippede til en Toddy, sagde min Ven Tom Daa:

„Hvis du endnu er lysten paa et Eventyr, saa tag imod denne Mands Tilbud."

Han rakte mig en Avis og viste med Pegefingeren paa et Avertissement.

Det var en vis Professor Dashley, en Akrobat der udbød en Dusør paa 50 £ til den Person — det behøvede ikke være nogen Luftskipper, — der vilde stige op og ned i en Ballon, han selv benyttede ved sine Forestillinger.

„Net da Tom," svarede jeg, dertil har jeg ingen Lyst."

„Femti, £ er ikke saa lidet at tjene," bemærkede Tom.

„Nei, ganske sandt — Du bør se at tjene dem selv."

„Jo, jeg vilde forsøge, hvis jeg veiede noget mindre. Jeg, er altfor tung."

Det var sikkert nok. Tom Daa var rent en Kjæmpe for sin Alder.

„Lad os under enhver Omstændighed gaa hen og tale med Professoren, og se Sagen an paa nærmere Hold," foreslog jeg. „Jeg ser at Opstigningen skal finde Sted i Aften. Umuligt er det jo ikke, at jeg kunde faa Lyst til at se mig om i de høiere Regioner."

Paa en indgjærdet Plads fandt vi omtrent et hundrede Mennesker samlet omkring Luftskipperen og hans Hjælpere. Gaspiber var bleven lagt ned i Forbindelse med de store Gasometere omtrent en Fjerding Vei borte.

Jeg traf adskillige Bekjendte, der samtalede med Professoren og ønskede ham tillykke med sine vanskelige Forestillinger.

Professoren var en liden mørk Mand med Mustacher og markerede Træk, det forekom mig strax, at jeg havde set dette Ansigt før.

„Kom," sagde en af mine Venner, lad os høre hvad han har at sige."

„Ja," sagde han som Svar paa nogle direkte Spørgsmaal, „det er farligt, derom kan der ikke være mere end en Mening. Hver Gang jeg er stegen op, og befinder mig høit mellem Skyerne, beder jeg, at mit Liv endnu en Gang maa blive sparet, for min Hustrus og mine Børns Skyld, det er jo for deres Skyld, at jeg vover Forsøget."

„Er De Udlænding Hr. Professor?" spurgte jeg, „Deres Navn er engelsk, men De taler med en fremmed Accent."

„Nei," sagde han, „jeg er Englænder, men min Mor var fra Fastlandet."

„Hvor kan jeg have seet Dem før?" spurgte jeg grundende.

Manden saa paa mig med et Blik, der sagde mig tydeligere end Ord, at han havde en Fortid, som han helst vilde undgaa at blive mindet om.

„Vi har maaske truffet hinanden paa en Reise," sagde han let henkastet; men en Trækning om Læben overtydede mig om, at han ikke mente hvad han sagde.

I dette Øieblik kom min Ven Daa.

„Nu," sagde han hjertelig henvendt til mig, „har du taget nogen Bestemmelse?" Til Professoren bemærkede han: „Denne Herre ønsker gjerne, at vide om hans Nervesystem er lige saa stærkt som den Gang han var Gut, og derfor vil han vove en Luftreise — efter Dem." „Ah saaledes —" Professoren tilkastede mig et Blik, som vilde han læse i det inderste af min Sjæl.

„Du taler overilet Tom," sagde jeg i en bebreidende Tone.

Luftskipperen trak paa Skuldrene med en overmodig Mine.

„Det er naturligvis en Spøg mine Herrer," sagde han, „der er fuldt op af dem, der roser sig af at de nok turde vove at gjøre hvad jeg gjør, men kommer det til Stykket, saa vil de ikke resikere Liv og Lemmer."

„Aa, for den Sags Skyld," svarede jeg i en ligegyldig Tone. — „Jeg tror neppe en Luftseilads er saa farlig, som De udmaler den. — Man har jo seilet i Balloner før. — Jeg vover Forsøget for Ingenting." — „Hm — ikke for en Ubetydelighed, men for de 50 £ jeg byder. Men der er endnu en Betingelse:

Det maa averteres i alle Blade, at De har bestiget Balonen og det blir naturligvis paa Deres egen Bekostning. Og De betaler til mig — det vil si' det blir mig der besørger Avertissementerne — og endnu et, i Tilfælde af, at De brækker Halsen, betaler jeg ingen Skadeserstatning til Deres Familie."

„Kaldte De Dem ikke engang Slanter?" spurgte jeg som greben af en pludselig Indskydelse.

„Mit private Navn vedkommer ikke Dem," svarede han med et giftigt Blik, der nokſom sagde mig, at jeg ikke havde taget feil.

„De har Ret, jeg beder om Undskyldning."

„Modtager De min Opfordring eller ei?" spurgte han koldt.

„Jeg modtager den."

„Nu vel."

Et Blik fra Luftskipperens mørke Øine viste mig at han langtfra var min Ven. Jeg var nu sikker i min Sag, at han ikke var nogen anden end en vis Slanter — en fræk Forbryder, der for fem Aar siden var undgaaet Politiets Efterstræbelser. — Jeg erindrede nu tydelig hans Signalement. Med en sjelden Sluhed havde han vidst at undslyde de londonske Opdagelsesbetjente. — Dette vidste jeg og jeg vidste endnu noget mere, som Offentligheden ikke saa ganske kjendte til. — Jeg saa at han anede, at jeg gjenkjendte ham.

Underlig nok — han var pludselig dukket op i Tilberton som Professor Dashley.

Men — for min Skyld maatte han gjerne være fri. Jeg havde ingen Lyst til at angive ham. Dersom det var hans Mening, fra nu at leve et hæderligt Liv, saa skulde vist jeg være den sidste, til at gribe forstyrrende ind i hans Tilværelse.

(Sluttes.)

om Konservering af Smør, om Ventilation og frisk Luft i Kjøkken og Spiserum.

Men alt dette savner jo høiere Løfning, vil I sige. Det er jo ikke et Pluk Poesi i dette at styre et Hus.

Sig ikke det. En vakker Damearm tar sig aldeles ikke saa ilde ud, naar den bevæger sig blandt Gryder og Kasseroller, og et Par straalende Øine giver lige smukt Gjenskin fra Ilden paa Komfyren som fra Salonens Krystalkroner.

Ja, der gives en hel Del Herrer, som synes, at en Dame er langt mere fortryllende, naar hun, rød og varm, kommer fra sin Gjerning i Kjøkkenet, end naar hendes Kind rødmer og Øiet glinser ved en Kavallers Tvetydigheder i en Balsal.

Banenlykke. En Jernbanearbeider blev forrige Tirsdag ved 8-Tiden lidt nordenfor Isakstuen overkjørt af Grustoget, som han mødte, da det kom nordenfra skrv. Framg. Beruset, som han skal have været, gik han lige imod uden at forsøge at komme af Veien, og da han bemærkedes fra Lokomotivet, var det forsent at bremse. Døden paafulgte øieblikkelig. Den forulykkede skal være fra Tydalen.

Hvor skal den fælles Udenrigsminister bo?

—:—

Hele det radikale Pressekor er pludselig blevet anfaldt af Bekymring for, at Stockholm skal blive „Unionshovedstad" og Kristiania „Provinshovedstad", fordi den fælles Udenrigsminister skal anvises Bopæl i førstnævnte By.

Vi tror Bekymringen er for tidlig vakt. For vor Del mener vi, at Bestemmelserne om en fælles Udenrigsminister hverken bør indeholde eller behøver at indeholde noget om hans Opholdssted. Vi Nordmænd gaar selvfølgelig ikke ind paa kontraktmæssig at fastslaa Stockholm som det Sted, hvor Udenrigsministeriet skal være. Opholdsstedet kan være et aabent Spørgsmaal, som det kan være Kongen overladt at afgjøre for Tilfældet uden at binde noget af Rigerne.

Santhalmissionens Stationer har havt stort Tab iaar. Først brændte Haripur Station; dernæst anrettede en Storm stor Skade i Assam, og nu sidst slog Lynet ned i et af Husene paa Karikadorstationen. Det er ifølge „Dohkwale" et Tab af ialt mindst 8000 Rubler (ca. 9600 Kr.)

Det omtalte Hus, hvori Lynet slog ned, brændte; men der kom ingen tilskade, hvad der paa en Maade var merkeligt nok, eftersom man netop sad ved Aftensmaden. Lynet sprængte en Mur lige ved Siden af dem, der sad og spiste.

*

Børresens Medhjelper, Dr. Graham, er den 12te Mai afgaaet ved Døden i en Alder af 95 Aar.

Bededagen. I de Menighedsmøder, som hidtil har været afholdt angaaende Bededagens Henlæggelse til Høsten, har Stemningen overveiende været for Bibeholdelse af Bededagen til den Tid, som nu finder Sted.

En Nyhed. Et herværende Blad bringer den for os og for Publikum lige nye Meddelelser, at „hvis Høire seirer ved Valgene skal Statsraad Bang træde tilbage og Jacob Sverdrup blive Kirkeminister". Denne Efterretning er vistnok at opfatte som et Produkt af en ivrig Nyhedssamlers Næringsvet.

Staats liberale Forenings-Program.

(Bratsbergs Amtst.)

1. Opretholdelse af Unionen under én Konge.
2. Hævdelsen af vor Selvstændighed gjennem Arbeidet for fuld Ligestillethed i **Unionen.**
3. En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
4. Anerkjendelse af de af Venstre gjennemførte Reformer, saasom Juryloven, Skoleloven og Hærordningen.
5. Sparsommelighed i Statshusholdningen, Indskrænkning i Embedsverket og Arbeide mod Levebrødspolitiken.
6. En jevnt fortsat Jernbanebygning.
7. Arbeide for en moderat Toldbeskyttelse for Industri og Jordbrugsartikler, samt for Toldforhøielse paa Spirituosa og andre Luxusartikler, for derigjennem at opnaa Ophævelse af Tolden paa nogle af vore vigtigste Fornødenhedsartikler.
8. Oprettelse af en af Staten garanteret Indretning til Alderdomsforsørgelse.
9. I Tilfælde af Uenighed mellem Statsmagterne bør Storthinget kunne opløses og nye Valg udskrives, dog kun én Gang i hver Thingperiode.
10. Foreningen indgaar som et Led i Amtets Centrumsforening og slutter sig som denne til Centrums Landsorganisation.

Vi vil herved have udtalt som vor Mening, at Foreningen indtager et frit og selvstændigt Standpunkt og opstiller sine egne Valgkandidater; vi tilbageviser den Paastand, at vort Arbeide skulde gaa ud paa at støtte Høirepartiet. Nei, vort Arbeide er at samle alle de sindige Elementer inden Venstre og Høire, der ikke kan være med paa de radikale Lederes nuværende Politik, der gaar ud paa Unionens Opløsning, Republik, almindelig Stemmeret og — for manges Vedkommende — som Endemaal Socialisme.

Vi vil hævde det gamle nationale Venstrepartis Standpunkt.

1891	1893
550	820
650	**990.**

I Finmarkens Amt er Antallet af radikale Stemmer steget fra 550 til 820 eller med 270 (henved 50 pCt.), Antallet af moderate og konservative fra 650 til 940 eller med 290 (vel 45 pCt.) Regnes imidlertid med de forkastede 53 konservative Stemmesedler for Sydvaranger, bliver Antallet af Moderate og Høirestemmer i 1894 990, og Tilvæxten 340 eller 52 pCt. Begge Parter har altsaa i det hele taget omtrent samme relative Tilvæxt, men medens Afstanden mellem Parterne i 1891 var 100, er den nu, fraregnet Stemmesedlerne i Sydvaranger 120, medregnet disse Sedler 170.

Valgene i Tromsø og Finmarkens Amter har reduceret den radikale Overvægt fra 1891 med tilsammen 400 Stemmer. For tre Aar siden stod tilsammen 1700 Radikale mod 1100 Moderate og Konservative. Nu staar 2500 Radikale mod 2300 Moderate og Konservative.

En Bonde fra Hedrum talte forleden Dag med en af Amtets Storthingsmænd, skriver Laurv. Bl. Denne spurgte, hvordan det stod til i Hedrum og Kvelde, og især interesserede det ham at faa vide, hvordan Stemningen var paa det politiske Omraade. Bonden svarede ganske roligt, at det stod godt til i Bygden; thi de havde faaet meget Hø, og det meste var kommet i Hus. Og hvad Politiken angik, saa havde de netop stiftet en moderat Forening i Sognet. Den saa ud til at skulle trives godt, thi mange havde allerede meldt sig ind i den og langt flere talte om, at de vilde tegne sig som Medlemmer i Foreningen. Thi den Politik, som det rene Venstre nu arbeider for, kunde de ikke længere støtte.

Er Du ogsaa med i Foreningen? Ja, baade jeg og de fleste andre. „Men er Du da rivande galen! Du, som er en ung Mand og har Fremtiden for Dig, kan Du finde paa saadan Galskab og gaa med de Moderate og Høire i Valgkampen iaar!"

Ja det faar gaa som det vil, men jeg kan ikke gaa sammen til Valg med det radikale Parti, som vil Unionens Opløsning, som vil fratage Bonden de Rettigheder, Grundloven bestemmer og som forener sig med Socialisterne, der vil gjøre Bonden til Leilænding.

Et saadant Parti bør Bonden modarbeide.

Hypothekbankdirektør H. E. Berner har meldt sig til det ledige Borgermesterembede i Kristiania.

Vi kan ikke tænke os Muligheden af, at en Mand med Hr. Berners fremragende Dygtighed, Arbeidskraft, Administrationsevne og Initativ atter vil blive forbigaaet ved Besættelsen af et Embede, hvor disse Egenskaber udkræves i en ganske særlig Grad.

Hr. Berner har maaske været den i Kommissionsarbeide mest benyttede Mand her i Landet. Den nuværende Regjering har kanske endnu mere end noget tidligere Ministerium anerkjendt hans usædvanlige Kvalifikationer.

En fornem Røverbande er bleven arresteret i Paris. Den havde en fælles Kasse, af hvilken hvert Medlem fik udbetal 2500 Francs om Maaneden. Opdagelsen skete paa en ret merkelig Maade.

To af Bandens Medlemmer, Marchais og Charton, kom i sidstnævntes Bolig i Skjænderi og gjorde derved en saadan Støi, at Naboerne saa sig foranledigede til at hidkalde Politiet, som slæbte af med dem begge. Dette ærgrede Charton saa stærkt, at han plaprede ud med hele Historien og opgav Politiet, hvem der var Medlemmer af Banden. Hovedmanden i denne, Corbeau, en Søn af en høitstaaende Embedsmand og Licenciat i Filologi, stod netop i Begreb med at sætte sig i sin Vogn for at kjøre en Tur i Boulogneskoven, da Politiet kom og nappede ham. „Ja, I gjør vel i at anholde mig" sagde han, „da jeg just havde tænkt paa at tage Livet af Charton, fordi han er for dum til, at vi kan beholde ham."

Corbeau har to Gange været dømt til Døden, men er hver Gang bleven benaadet. For nogle Aar siden havde han skaffet sig nogle Papirer, ifølge hvilke han var tysk Rigsundersaat, hvorved Politiet en Tid lang blev ført paa Vildspor. Hans Bande øvede særlig Indbrud i Slotte og Villaer i Paris' Omegn.

Orkan i Idaho. En forfærdelig Orkan hjemsøgte i Fredags Elk County, Idaho, melder „Amerika" 25de Juli. Tusinder af Kvæg og Faar blev dræbt. Hagl faldt paa enkelte Steder til en Dybde af 5 Tommer. Træer blev revet op med Rødderne og blæst flere hundrede Fod bort. Det af Stormen hjerjede Strøg er tyndt befolket; ellers var sandsynligvis mange Personer omkommet.

De moderate Venstrevalgmænd samt de konservative Valgmænd for Tromsø Amt havde tilbudt at stemme paa det radikale Venstres Storthingskandidater paa den Betingelse, at disse skal udsees blandt Gaardbrugere og Fiskere, derimod ikke blandt Embeds- og Bestillingsmænd.

Tilbudet blev afvist. De radikale Valgmænd samlede sig om Bankkasserer Mo og Fisker Hans Mikkelborg, begge af Trondenes. Ingen Gaardbruger fik Plads paa deres Liste.

Et Fremskridt var det dog, at Telegrafist Hagen, der frembeles er bosat i Amtet, ikke blev gjenvalgt.

Valgmandsvalgene

Nordlands Amt.

Vefsen: 6 Valgmænd, alle Radikale, med 302 St. Suppleanterne 69 St.

Saltdalen: 2 Radikale med 55 mod 28 St.

Bodø Landsogn: 3 Valgmænd, Radikale med 83 St. Høire 30 St.

Mo: 2 Radikale med 79 og 69 St. Høire 45 og 43 St.

Beieren: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 57—55 St. Suppleanterne ligeledes Radikale, med 48—45 St.

Ialt hidtil valgt i Nordland 56 Radikale og 8 Moderate og Høire.

Finmarkens Amt.

Kutokeino: 1 Høire med 24 St. Amtets Valgmandsvalg er herved afsluttet med det Udfald, at der er valgt 19 Høire og Moderate og 10 Radikale.

*

Valgmandsvalget for Tromsø By er berammet til Mandag 17de September, Storthingsvalget til Lørdag 22 September.

Brevduer kontra Telegraf. En engelsk Redaktør har nylig anstillet interessante Forsøg med at lade sig Sportsreferater tilsende pr. Duer, i Stedet for pr. Telegraf. Redaktøren beregnede, at det Tidsspild, som fandt Sted paa Telegrafkontoret med Aflevering af Depechen osv. vilde blive undgaaet, naar Duen fløi direkte fra Sportspladsen til Redaktionskontoret. Og Resultatet gav ham Ret.

Ved et Hestevæddeløb, der fandt Sted ti engelske Mil fra Redaktionen, modtog denne med Duepost udførlig Beretning om Løbene ti Minutter efter, at disse var til Ende. Og Resultaterne af et andet Væddeløb, tyve engelske Mil borte, modtog Redaktionen i Løbet af 24 Minutter Meddelelse hvilket vil sige, at Duerne fløi en engelsk Mil i Minuttet.

Ud over Afstande af tredive engelske Mil vil Telegrafens Hurtighed dog beseire Duens.

Krigen i Østasien.

I et Telegram meldes fra Shanghai: Ifølge et keiserligt Dekret skal 10,000 Mand forlægges fra Mantschuriet til Provinsen Peking.

Keiserinden har stillet 12 Millioner Taëls til General Li-hung-tschangs Disposition.

Fra Søul meldes, at der i Søul har fundet en Gadekamp Sted mellem japanesiske Soldater og Koreanere, hvorunder Japans Gesandt blev dræbt, — efter Sigende af fine egne Landsmænd.

Fra Shanghai meldes: Et hertil fra Chemulpo indløbet Brev bekræfter Efterretningen om Japanesernes den 22de ds. omtelegraferede Nederlag ved Pjong-Yang. En af 19 Orlogsskibe og 13 Transportskibe bestaaende japanesisk Flaade ankom den 18de ds. til Tatongflodens Munding, hvor den landsatte 6000 Mand. Disse blev paa Marchen mod Pjong-Yang angrebne af 1000 Mand kinesisk Kavaleri, som sprængte den japanesiske Arme i 2 Dele, hvorefter Kinesernes Artilleri, der var fordelagtig posteret paa en Høide, tilføiede Japaneserne store Tab. Disse retirerede langs Flodbredden, indtil de japanesiske Krigsskibes Artilleri hindrede Kineserne i videre Forfølgelse. Japanesernes Tab beløber sig til 1300 Mand.

Ifølge et Telegram fra Tientsin er den kinesiske Arme ved Tschung-ho bleven forstærket med 10,000 Mand, saa at den nu tæller 34,000 Mand.

Det kinesiske Kavaleri gjennemstreifer Landet og har hugget Hovedet af hundreder af Efternølere.

En større Venstrefest afholdtes forrige Uge i Bergen. Blandt Talerne var Ullmann og Berner, der ifølge et radikalt Bergensblad skal have gjort megen Lykke.

Chef for Generalstaben, Generalmajor O. L. Nyquist, er afgaaet ved Døden 59 Aar gammel. Afdøde var anset som en af Armeens dygtigste Officerer. Siden 1890 fungerede han som Chef for trondhjemske Brigade, og udnævntes i Begyndelsen af dette Aar til Chef for den norske Generalstab. Som militær Forfatter indlagde han sig betydelige Fortjenester.

Lister og Mandals Amt bereises nu af Ullmann, Løvland og Wexelsen. Modforedrag er flere Steder holdt af Sagfører Spilling, Redaktionssekretær Sangeland og Lærer Løvdal.

Til et af Løvland berammet Møde fremmødte 4 Folketalere og ialt 14 Tilhørere. Efter længere Tids forgjæves Venten paa flere Tilhørere erklærede Løvland at der ikke blev noget af Mødet.

Den engelske Eskadre afseilede fra Kristiania igaar.

Til vore Kolleger!

Vær af den Godhed at anføre Kilde, naar I indtager noget af „Eidsvolds" Indhold. I gjør det nemlig ikke, det har man i disse Dage et nyt Bevis for blandt de mange tidligere.

Artikelen „En Republik i et Kongerige" var skreven for „Eidsvold," og den har før ikke seet Dagens Lys paa Prent. Nu har mindst et halvt Snes Blade aftrykt den, de fleste uden at angive Kilde. De, som gjør dette, nævner „Trondhjems Adresse" som sin Hjemmelsmand.

Redaktør Helgevold har i Løbet af de sidste 14 Dage holdt 12 politiske Møder i Stavanger Amt, paa hvilket de Radikale har gjort Storm med Ullmann, Løvland og fhv. Storthingsmand Lavik, foruden lokale Størrelser.

Valget vil nok imidlertid snart vise, at Stormen har været forgjæves.

Explosion — 7 dræbte. Fra Bliessingen telegr. 23. Aug.

Ved Afsløringen af et Mindesmerke over De Reuter i Overværelse af Dronningen fandt en Eksplosion Sted i Kulrummet paa Krigsskibet „Stier", medens dette afgav Salut. 7 Matroser blev dødeligt saarede.

Redaktør Helgevold kom iforgaars tilbage fra sin Reise til Stavanger Amt.

Storthingsvalg.

Tromsø 27/8 94. (H. O. T.-B.)

Ved Storthingsvalget idag for Tromsø Amt udkaaredes til Repræsentanter:

Sparebankdirektør Anders P. Moe, med 29 St. Gaardbruger og Fisker Hans Mikkelborg med 29 St. Høires og Moderates Kandidater, Gaardbrugerne Drevland og Knud Moe haade 15 og 14 St.

Til Suppleanter valgtes: Gaardbruger Hans Pedersen Berg med 30 St. Handelsmand Peter Kjeldseth med 28 St.

Averter i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i

5000 Expl.

og kan saaledes anbefales som et særdeles godt Avertissementsblad; specielt vil vi anbefale „Eidsvold" for Annoncer om Kraftfoder- og Gjødningsstoffe, Landbrugs- og Meieriredskaber, alle Slags Maskinrekvisiter, Kjøb og Salg af Landeiendomme, Auktioner o. l., som maatte ønskes vides bekjendtgjort iblandt Landbefolkningen.

23de Kapitel.

Coralie fortsætter sin Dagbog: Lady Dunluces Opførsel synes mere besynderlig. Imorges forlod hun Huset og afslog mit Følge. Mr. Coverdale kjørte med hende. Klokken tre kom hun tilbage uden Præsten, og da jeg spurgte, hvor der var bleven af ham svarede hun, at han var reist til Keswick i Forretninger og maaske vilde blive borte et Par Dage.

„Forretninger i Keswick, raabte jeg overrasket," jeg har aldrig hørt Mr. Coverdale tale derom."

„Du kjender vel ikke stort til Mr. Coverdales Forretninger i det hele, Cora," svarede min Tante.

Hun er min Velgjører, men jeg tror, jeg begynder at hade hende, og jeg frygter for, at hun hader mig. Hvor megen Udsigt, jeg end kunde have til at vinde Mr. Coverdales Gunst, saa har hun nu ødelagt alle mine Forhaabninger. Hun ser nok, at han beundrer hende mere end det er godt for hans Sindsro, og hvis hun var saadant Dydsmønster, som man anser hende for, saa vilde hun have mødt ham med Kulde istedetfor at gjøre ham til sin Fortrolige og fortælle ham alle sine Sorger, hvori de saa end bestaar.

ikke stoler paa nogen af os. Da vi havde spist Frokost kom Fader hjem — alene."

„Talte han ikke om, hvor han havde været?"

„Nei, ikke et Ord. Han var i et forfærdeligt Humør, og vi maatte alle forlade Værelset, medens han spiste. Jeg var saa bedrøvet over, at De skulde blive skuffet, Lady Dunluce, men denne Herre er maaske ikke Deres Ven, siden han nu er reist."

„Jeg føler mig overbevist om, at han er den, jeg søger — nu mere end nogensinde," svarede Sibyl. „De er en snil og kjærlig Pige, Miss Carpew, og jeg stoler paa, at De vil give mig al den Underretning, De er istand til. Alt, hvad De gjør for mig, skal ikke skade Deres Fader. Hvad, der end maatte ske, saa vil jeg beskytte ham for Deres Skyld. Hovedpersonen i denne Forbrydelse er den, jeg vil drage til Ansvar for det Onde, han har gjort, og jeg vil ikke hvile, før han er straffet."

„Men jeg er bange for, at Skammen vil komme over os alle, hvis Fader har gjort noget galt;" svarede Gjertrud, „hvad der end hænder, vil jeg gjøre alt forat udfinde, hvor den arme Mand er bragt hen."

„Jeg er Dem inderlig taknemmelig. De kan være vis paa, at jeg vil lønne Dem for alt Besvær, De har for min Skyld."

Lady Dunluce trykkede Gjertruds Haand og kjørte bort.

Samtalen blev ført i en dæmpet Tone, saa hver-

Mc. Gormick's
Selvbindere og Slaamaskiner

fik 31te Juli høieste Præmie *„Grand Prix"* paa Antwerpenudstillingen, sælges fra Lager af

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
(lige ved Pipervigsbryggen) Christiania.

P. T. Mallings Boghandel

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til det forrige Lokale i „Frølichgaarden",

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Bøger, Papir, Skrive- og **Tegnesager** samt **Beskjæftigelsesmidler** og **Kunstgjenstande** expederes fra Butiken i 1ste Etage.

Udstilling og **Salg** af **Skolemateriel** og **Instrumenter** samt **Forlagshandelen** bliver som før i 2den Etage,

og anbefales den samlede Forretning paa det bedste til det ærede Publikum.

Skolebøger.

Alle Bøger, Leksika og Karter,

der benyttes ved Skolerne i Christiania og Landdistrikterne faaes tilkjøbs i

P. T. Mallings Boghandel,

„Frølichgaarden", Kirkagaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Skolerekvisita

saasom Skrivebøger, Glosebøger, Tegnebøger, Penne, Penneholdere. Blyanter, Blæk, Tavler, Svamper, Grifler, Penaler, Tegnebestik, Tegnepapir, Viskelæder, Linealer, Vinkler, Tusch etc. etc. erholdes til billige Priser i

P. T. Mallings Boghandel,

„Frølichgaarden", Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret

Herved bekjendtgjøres, at jeg har overdraget

Heimdal Maskinforretning, Kristiania

Eneforhandlingen af mine **patenterede, prisbelønnede**

Græsfrøsaamaskiner og ***Rensemaskiner***

Drammen 2 August 1894.

B. Refsum.

I Henhold til foranstaaende anbefales fra Lager:

Refsums Rensemaskiner og Saamaskiner.

Disse fortrinlige Maskiner, som er beskyttede ved **flere Patenter** og er blevne tildelte Medaljer overalt, hvor de har været udstillede, udmærker sig ved sin **enestaaende Soliditet** og anerkjendt **gode Konstruktion**. Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

(572)

Gyldenlæder-Tapet

i stort udvalg på lager hos

F. H. Frølich & Søn.

---

5 Kr. *5 Kr.*

Alle Filthatte

5 Kr.

English hat magazine,

30 Kirkegaden 30.

Frödichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (543)

Gaarden Storøen

i Hole **Ringerike**, af skyld mark 40.70, er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Christianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskoven. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon**, ligesom skogen er usædvanlig væxterlig. Nærmere ved ***advokaterne Frits Kiær og Em'l Roll,*** Skippergd. 22, Christiania.

Til Høstsæd

Kunstige Gjødningsstoffe

garanterede til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug**, acclimatiseret norsk **Probsteirug**, udmærket Stamme, samt **Græsfrø** hos

A. Michelet,
Christiania. (521)

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Kikkerter

En Gros & en Detail.

C. H. Bergwitz,

Kirkegaden 36, Christiania,
anbefaler et smukt Udvalg i:

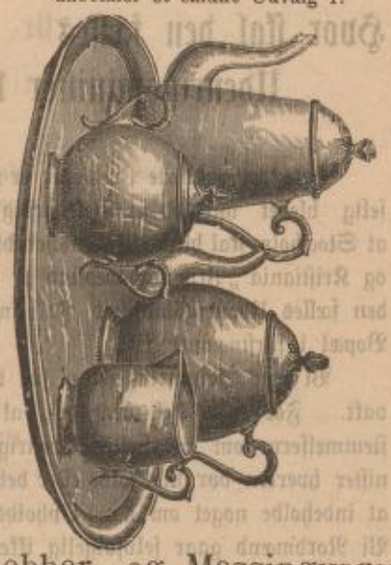

Kobber- og Messingvarer;

Kaffe- og Thekander, Tragtekander, Sukkerkoppe, Flødemugger, Skylleboller, Bretter, runde og ovale, Brødkurve, Balancekjedler, Themaskiner, Thekjedler, Kasseroller, Flaskebrikker, Glasbrikker, Flaskeholdere, Frugtknivopsats, Æggekogere, Lysemanschetter, Lyseplader, Smulebret & Kost, Cigaropsats, Askebægere, Fyrstikholdere, Blomstersprøiter, Sparebøsser, Lampeslukkere, Natlamper, Spirituslamper, Kaffe- og Thebokse, Thesile, Lænker, Ringe, Stifte, Antique Møbelbeslag, Bordklokker, Ildtøi, Fiendere, Spyttebakker, Cigartændere, Lyseslukkere, Brettehanker, Navneskildte, Sikkerhedslænker, Kroger. 486

Store Kobber- og Messing-Syltekjedler.

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.

Incasso Oplandet, begyndt 1880, noie Kjendskab, hurtig Expedition. (O.A.R.)

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

den Kusken eller Tjeneren kunde opfange et Ord af den.

„Kjør til Jernbanestationen i Arliston," sagde Mr. Coverdale til Kusken, og Vognen fortsatte sin Vei, medens Gjertrud tog en lang Omvei for at naa Præstegaarden fra en anden Kant end den, ad hvilken Lady Dunluce var kjørt bort.

„Jeg kan ligesaa gjerne spørge efter paa Stationen, hvis De ikke har noget derimod," sagde Mr. Coverdale til Lady Dunluce, „men vi vil komme lidt senere hjem."

„Det gjør intet, hvis vi blot kan faa Oplysninger," svarede hun henfaldt i Tanker, udmattet efter den heftige Scene i Præstegaarden.

Hun sad taus, indtil de naaede Stationen, hvor Mr. Coverdale forlod Vognen og blev borte et Kvarters Tid.

„Jeg har talt med Stationsmesteren," sagde han, da han kom tilbage, „der er ikke Tvivl om, at de to Mænd tog til Keswick. Den ene, der syntes at være syg, var indhyllet i en Kappe og havde et hvidt Skjærf om Halsen, der næsten skjulte den nederste Del af hans Ansigt. Folkene saa kun at han var bleg og mager. Den anden Herre bar en Reisehue trukket ned over Panden og et stort Skjærf, men dette vakte ingen Opmærksomhed, da Morgenen var fugtig og kold. Han var omtrent saa høi som Lord Dunluce og mindede noget om ham."

„Det var Hubert Urquhart," udbrød Sibyl, „det

er sikkert. Hvad skal vi nu gjøre? Skal vi reise til Keswick med første Træn?"

„Nei, kjære Lady Dunluce, dette vil være urimeligt. De vil blot spilde Tiden med at forfølge disse Mænd, men jeg vil tage Afsked og se, hvad jeg kan udrette. Hvis jeg kan finde Deres Ven, vil jeg telegrafere, og De kan komme efter mig og tage ind i et Hotel. Maaske ser dette ogsaa underligt ud i andre Folks Øine. Hvis Jarlen spørger efter mig, maa De sige, at jeg pludselig blev kaldt bort i Forretninger, og at De ikke ved, hvad Tid jeg kommer tilbage. Stol paa mig og vær ved godt Mod. Jeg vil bede Tjeneren sende min Vadsæk efter mig."

„Hvor god De er!"

„Sig ikke det; det er jo en Glæde for mig at hjælpe Dem. Trænet vil være her om en halv Time, men De bør strax kjøre hjem. De har havt en anstrengende Formiddag og trænger til Hvile."

Han gav Tjeneren sine Ordre, og Vognen kjørte bort, men hans Øine fulgte den, indtil det blege, ængstelige Ansigt, som saa tilbage til ham, var ude af Syne.

„Hvor høit maa hun ikke have elsket ham," udbrød John Coverdale med et Suk.

„Eidsvold"

Abonner paa „Eidsvold" koster udenbys kun *1 Kr. pr. Kvartal* (incl. Porto).

Maanedsabonnement kan ogsaa modtages og koster for *1 Maaned kun 35 Øre,* incl. Porto.

Gjør et Forsøg ved, at abonnere paa **„Eidsvold"** fra *15de August eller 1ste Septbr.*

Abonner itide

paa nærmeste Postanstalt eller i Expeditionen,

Kirkegaden 34, Kristiania.

„Eidsvold" udgaar nu i 5000 Expl.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 102. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 30te August 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 3 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Han er sen af sig

den norske Bonde, men naar han endelig kommer, pleier han at komme godt.

Dette tænker vi, Radikalerne vil erfare denne Gang.

De havde haabet, at Bonden skulde være i den Grad sendrægtig, at de kunde præsentere ham den almindelige kommunale Stemmeret som en lyslevende Virkelighed, inden det endnu var gaaet op for ham, hvad Talen egentlig var om.

Det synes ikke at være gaaet ganske efter Forventning.

Da Landsvenstremødet opstillede sit Program, saa det ud, som om Bonden intet havde at invende. Det var jo hans Parti, det gamle ægte, rene, uforfalskede Venstreparti, som opstillede den almindelige Stemmeret. Hans egne Tillidsmænd, den staute Statsminister Steen, den kloge Præsident Nielsen og den af Modstanderne meget udskjældte, men derfor ogsaa for Folket saa dyrebare Præsident Ullmann, alle sammen Mænd, hvem Bondens Vel ligger varmt paa Hjerte, havde udarbeidet Programmet. Rigtignok jublede Socialisternes Parti, og selv den blindeste kunde se, at dette Parti ikke i Længden vilde have de samme Interesser som Bonden. Men den rene Venstrepresse havde Forklaringen paa rede Haand. Ogsaa Socialisterne havde en og anden Sandhed og Retfærdighed paa sit Program, og naar „Bondepartiets" Program indeholdt den samme Sandhed og Retfærdighed, saa var der bare Grund til at glæde sig.

Men noget Forbund var der ikke mellem Socialisterne og „de ægte gamle Venstrebønder", tillagdes der. Og for at gjøre dette rigtig indlysende og fjerne den Misforstaaelse af Stillingen, som ondskabsfulde Mennesker, der vilde det rene Venstre til Livs, havde havt ikke lidet Held med at faa indført i Leiren, iførte Landsvenstreforeningens Styrelse sig sin fulde Rustning og viste Socialistpartiet Døren, da de vilde have Socialister indvalgt i Storthingets ved „Venstres" Hjælp.

Men alligevel — —. Den almindelige Stemmeret var blevet sat paa Programmet under Bøndernes Taushed. De protesterede ikke. Men Bifaldet og Jubelen udeblev. Og jo længere det led, desto sandsynligere blev det, at Bifaldet aldrig vilde indfinde sig. Bønderne havde været tause. Men da de endelig fik Mæle — det ligger nu engang i den norske Nationalkarakter at sidde længe og tænke, før man faar Munden op — saa blev det ikke Tilslutning, men Indvendinger. Ja, alskens Indvendinger.

Til stor Forbauselse naturligvis for de Herrer, som havde siddet „paa Hovedstadens Boulevarder" og udformet Programmet. Tænk, Bønderne gjør Indvendinger mod at stemme efter det af os, deres lovlige Repræsentanter i Landsvenstreforeningen, udarbeidede Program. Kan sligt taales?

Skulde vi alligevel have regnet feil, vi Journalister, Literater, Forfattere, Kunstere og Aandens Foregangsmænd i Hovedstaden? Det gik jo saa udmærket før. Vi fik Flertallet af Bønderne med paa at fælde sit eget Ministerium og sin egen Fører, Johan Sverdrup. Vi fik dem til at stemme for vor listige C. Bernerske Dagsorden af 1891 og for den Mourfundske Dagsorden og 10de Junibeslutningen om Konsulatsagen af 1892. Det gik saa glat, som vi kunde ønske os, og vi havde derfor al Grund til at tro, at det vilde gaa udmærket ogsaa med vort første Rangs Program af 1894. Men det lader til at Bønderne nu begynder at gjøre Indvendinger. Det ser næsten ud til, at vi maa lade almindelig Stemmeret falde, skal ikke hele vor Indflydelse paa Bønderne gaa til Spilde. Og uden Bønderne kan vi for Tiden ikke vinde Seier.

Omtrent slig er Tankegangen „paa Hovedstadens Boulevarder" i disse Dage ved Udgangen af August 1894. Spørgsmaalet „almindelig Stemmeret" vil formentlig blive optaget til fornyet Overveielse inden den skjæbnesvangre 17de September. De radikale Ledere vil gjøre sit yderste for ikke at miste det faste Tag, de mener at have i Norges Bønder.

Dyrkbar Mark udyrket. Professor Amund Helland bereiser i disse Dage Romsdals Amt for at undersøge, hvormeget dyrkbar Mark der ligger udyrket i Form af Myr og Lyngheier. Efter hvad Professoren har meddelt „Aalesunds Handels- & Sjøfartstidende", skal det være enorme Strækninger, som paa denne Maade gaar tabt for Jordbruget. Alene i Frænen skal der ligge 80 Kv.-Km. (80,000 Maal) udyrket Myr, som kan dyrkes op uden store Omkostninger. I andre Kystdistrikter f. Ex. i Søndmør (Vigra, Hareide, Gursko, Sandø, Vanelven osv.) skal der være store Strækninger, som nu ligger unyttige, men som kunde frembringe Mængder af Korn, Poteter og Græs ved lidt Fremfærd fra Eiernes Side.

Kjæmpebranden i de forenede Stater. Den store Hede, som i de sidste Uger har herskет i de forenede Stater, har havt de sædvanlige Ulykker i Følge.

Fra forskjellige vestlige Stater indløber i Mængde Efterretninger om Skov- og Præriebrande, ved hvilke hele Byer og desværre ogsaa mange Menneskeliv er gaaede tabte.

Saaledes meddeles fra Milwaukee i Wiskonsin: Den lille By Shores Crossing, otte engelske Mil vest for Ashland, blev igaar grebet af det langs Omaha-Banen rasende Flammehav og lagt i Aske. Intet Hus staar mere, og med Møie fandt Indbyggerne Beskyttelse mod de graadige Flammer. Jernbanebroerne i Byens Nærhed ødelagdes; ligesaa et Godstog med 16 Vogne. Lokomotivføreren og Fyrbøderen omkom. Ogsaa Byen Filips nedbrændte; den her anrettede Skade anslaaes til 2 Millioner Dollars. Hele Dagen søgte Indbyggerne haardnakket at bekjæmpe Flammerne, men uden Resultat. Furuskovene var knusktørre, da det i lange Tider ikke havde regnet, og afgav den bedste Næring for Ilden, og hele Luften syntes at staa i Flammer, med en saadan Hast bredte disse sig. Indbyggerne maatte flygte til Banegaarden, hvor Tog holdtes beret; men man antager, at omtrent 25 Mennesker er omkomne enten i Flammerne eller i den ved Byen liggende Sø. Thi denne dannede næsten det eneste Tilflugtssted mod Ilden, og Hundreder af Mennesker sprang i Vandet, da Flammerne fik Overhaand; men herved druknede adskillige. Andre faldt besvimede af Røg og Hede om i Gaderne og fandt Døden her.

Fra mange Byer indløber ganske lignende Efterretninger.

En Dværgrace har engang levet i Europa. I Schweitz har man fundet en hel Del Skeletter og andre fossile Rester efter et helt Folk af Smaamasser.

Kvinden i Kina. Herom skriver en Missionær: Indholdsløs og øde ligger Barndommens og Ungdommens Tid for den kinesiske Kvinde, fremfor alt de bedrestillede Klasser. De Fattiges Børn har mere Frihed, da de maa deltage tidlig i al Slags Arbeide ude og inde, men de høiere Klasser holder sine Døtre indespærrede som i et Fængsel. Naar en Pige har naaet 8 a 10 Aars Alderen, ansees det upassende for hende at vise sig udendørs. Skal hun en enkelt Gang ud, saa maa hun føres i en lukket Bærestol; naar hendes Forældre modtager Besøg, maa hun trække sig tilbage; hendes Fornøielser er faa; Indholdsløshed og Kjedelighed præger hele hendes Liv. Ægteskabet afgjøres af Forældrene; Pigerne forloves af disse, Naar Pigen er bare et Barn; denne Forlovelse er lige bindende, om Manden ved Pigens giftefærdige Alder i mellemtiden er bleven ruineret, en Krobling eller et Vrag eller en ulægelig Sygdoms Bytte. Manger Piger foretrækker for saadant Liv at tage Livet af sig selv. I mange Tilfælde bliver mange saadanne ulykkelige Piger enige om paa engang at dræbe sig enten ved at binde sig sammen og hoppe ud i Floden for at druknes, eller ved at tage Gift. Ofte sker dette paa en meget rørende Maade. De omfavner hverandre, begræder sit ulykkelige Liv, tilsværger hverandre Standhaftighed i sin Beslutning, sluger Giften under Graad og Smerteskrig eller binder hver andre sammen og tager Dødsspranget under Veklager.

Fra Rennebu skrives til os 18. August: Sidstleden Lørdags Aften holdt Statsraad Bonnevie Foredrag i Kommunelokalet hersteds. Paa Grund af det voldsomme Regnveir ud over Eftermiddagen og da Størstedelen af Bygdens Befolkning holdt til i de saakaldte Fjeldsaatter, blev det ikke nogen stor Forsamling. Det henved 2 Timer lange Foredrag paahørtes med den mest uddelte Opmærksomhed. Skade at ikke en større Tilhørerkreds denne Gang kom for at høre en saa intelligent Mand og dygtig Foredragsholder som Statsraad Bonnevie. Han gjennemgik først de forskjellige Stemmeretsforslag og paapegede de væsentligste Mangler ved de nugjældende Stemmeretsvilkaar. Skulde de afhjælpes maatte det være gjennem en skridtvis erfaringsmæssig Udvikling, ikke ved saadanne voldsomme Sprang ud i Mørket som Radikalerne vilde. Det mest vidtgaaende Forslag, Stemmeret for alle Mænd og Kvinder over 25 Aar, Fattiglemmer medtagne, samlede ved sidste Votering i Storthinget 44 Stemmer om sig, deriblandt alle Repræsentanter fra Søndre Trondhjems Amt. Taleren følte sig overbevist om, at dette ikke stemte med den overveiende Del af Befolkningens Ønske her i Amtet, og heri havde han sikkerlig ikke Uret. Almindelig kommunal Stemmeret havde de Radikale, ifølge sit Forbund med Socialisterne, forpligtet sig til at indføre, hvis de ved Valgene fik simpelt Flertal. Taleren citerede i denne Sammenhæng Udtalelser angaaende Nødvendigheden af knytte denne Stemmeret til Skatteerlæggelse, af forhenværende Statsraad Ovam og den store engelske Tænker og Forfatter John Stuart Mill. Statsraaden behandlede derpaa de unionelle og udenrigske Sager ganske udførligt. De to Folk paa den skandinaviske Halvø var i Følge Landenes naturlige Beliggenhed ligesom henvist til at staa som en Enhed i Krig og Fred. Unionen var et Styrkebelte for begge Folk og vi havde siden dens Indgaaelse høstet stor Nytte og Velsignelse deraf. Selv om der fra svensk Side, hvad Taleren indrømmede, havde vist sig Krav paa Overhøihed, saa har vi Nordmænd ved at tage det med Besindighed og vente efterhaanden tilkjæmpet os vor Ret. Det var vor nuværende Konges første Regjeringshandling ligeoverfor Norge at sanktionere Storthingets gjentagne Beslutning om Statholderposstens Ophævelse. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Udenrigsminister var den Stilling, Venstre indtog i 1886 den gode norske Linje. Hvad to Udenrigsministre angik havde endog en Statsmand som Gladstone, der i England var anseet for nok saa radikal, erklæret, at Problemet med et dobbelt Udenrigsministerium magtede han ikke at løse. Resultatet af den sidste Debat i Storthinget om disse Ting var, at bliver de to Udenrigsministre uenige, da faar Unionen briste. Sluttelig appellerede Taleren til Vælgerne, om at de, førend de gik til Valg, maatte tænke, tænke alvorlig over de foreliggende Sager. Alle Partier var enige om, at det forestaaende Valg er det betydningsfuldeste siden 1814. Forhenværende Lærer i Folkeskolen Gunnæs takkede Statsraaden for det interessante Foredrag og ønskede ham til Lykke med hans videre Virken i den gode Sags Tjeneste.

h—h.

Tilførselen fra Nordland.

Det viser sig, at Nordlændingerne har har havt en god Sommer iaar. Saa pen Tørfisk, som der nu sendes deroppe fra, ser man ikke hvert Aar. Den er ogsaa sjelden fri for Mark, noget der gjerne er Tilfældet i regntørre Sommere.

En anden Artikel, der her sydpaa vinder flere og flere Liebhabere, er Nordlandsbaaden, af mindste Slags forstaar sig, fra 2 til 3 rums. Det er især „Ranværingen," man liker; „Saltværingen" er sjeldnere og „Aafjordingen" endnu sjeldnere. Og Nordlandsbaaden fortjener at blive paaagtet. Den er let baade under Aarer og Seil og tager det ikke saa nøie med et Vindstød eller en Sjøskvæt — naar man forstaar at haandtere den. Men det magter de færreste.

Fedsild af Aarets Fangst er nu kommen almindelig i Handelen. Den er smaa, bare 3, 4 og 5 stregs, altsaa af de Sorter, hvoraf der gaar 8—1300 i Tønden. Men den er fed, fyldig og aatefri, og da har ikke Størrelsen noget at sige. Man kan jo spise saa meget flere ad Gangen.

Ny Sportsplads. Ude i Oslo ved Harald Haardraades Plads har Hr. Sagfører Henriksen anlagt en ualmindelig pakker Sportsplads med en Bane som om Sommeren kan benyttes til Fodløbsted og om Vinteren oversprøites med Vand, saa der bliver Skøitebane.

Idrætsklubben „Tjalve" har for Tiden laant Banen og agter at erholde stort skandinavisk Idrætsstævne der Søndag 9de September. De største danske-svenske og norske Idrætsforeninger er indbudne.

Hidsige Politikere. En Kjørekarl og en Lagerarbeider kom Søndag Aften i saa ivrig Diskussion om Politik, at Lagermanden tilsluk blev saa opirret, at han med en Kniv tilføiede sin Modstander et Stik i Næsen og et Skaar over venstre Øre, saa voldsomt, at Ørets øvre Kant blev skilt fra Hovedet. Øret blev straks af en tilkaldt Læge gjensyet.

Demonstration mod Overhuset.

Bureautelegram til herv. Blade.

London, 27. August.

Igaaraftes fandt der store Demonstrationer Sted i Hyde-Park mod Overhuset. Socialisterne deltog ikke, idet de erklærede, at Demonstrationerne burde rettes mod begge Huse. Deltagerne anslaaes til ca. 100,000, omfattende Fagforeninger og radikale Foreninger. Flere Parlamentsmedlemmer talede.

Enstemmig vedtoges en Resolution, der beklager, at Regjeringen angaaende sin Politik mod Overhuset ikke har afgive en definitiv Erklæring, hvorefter Regjeringen opfordredes til ufortøvet at træffe Foranstaltninger til Overhusets Ophævelse. Alle Valgmænd opfordredes til kun at støtte de Parlamentskandidater, der ønskede Overhusets Afskaffelse.

Mange Forbrydere. I Juli Maaned har i det herværende Distriktsfængsel hensiddet 631 Varetægtsfanger, under Forfølgning for forskjellige begaaende Forbrydelser.

Testamentarisk Gave. Understøttelsesforeningen for norske Læger og deres Enker er ifølge „Aftenp". af afdøde Doktor Thaulow paa Modum i hans Testamente betænkt med 8000 Kr.

Kinesiske Domstole. — En Reisende fortæller, at han engang besøgte Høiesteretslokalet i Kanton. Da han traadte ind, var man netop igang med at pine en Pirat, de nægtede at aflægge Vidnesbyrd. Hans Ryg og Sider var en eneste blodig, forpisket og frygtelig opsvulmet Masse, Resultater af de Mishandlinger, han havde været Gjenstand for ved de lavere Domstole. Men hans Lidelsers Maal var endnu ikke fuldt. Her, for den øverste Domstols vise Dommere, lænkede man hans Ben, tvang ham ned paa Knæ og slog med Bambusstokke ubarmhjertig løs paa hans Lægge, hvis Muskler skjælvede og dirrede under hvert Slag. Det var et frygteligt Syn. I store Draaber randt Angstens Sved ned over den Ulykkeliges Legeme, hans Øine traadte ud af deres Huler, hjerteskjærende Skrig strømmede ud af hans Mund.

En halv Time udholdt Stakkels denne Tortur, saa sank hans Hoved til Jorden. Han var falden i Afmagt og blev fri for denne Gang. Under hele Proceduren havde han ikke sagt et Ord, — men der var rigtignok heller ingen, der spurgte ham. Ligeglade sad Dommerne og saa paa det forfærdelige Skuespil — røg, drak Thé, passiarede og lo.

Et andet Vidne blev ved Fødderne hængt op paa en Bjælke. Kun en kort Tid kunde han udholde den smertefulde Stilling, saa indvilgede han at svare Dommeren. Men forinden han kom saavidt, slog de ham med Bambusstokke paa Hagen for at straffe ham, fordi han før havde vægret sig. Endelig begyndte Forhøret, men kun for at blive afbrudt igjen efter de første Spørgsmaal og Svar. Disse sidste lod ikke til at være efter Dommerens Hoved, thi han vinkede til en af Bødlerne, som straks traadte frem og med sin Læderfmække slog Vidnet saa stærkt paa Munden, at der øieblikkelig vældede Strømme af Blod ud af hans Kinder, Næse og Mund. Halv afmægtig med blodigt, opsvulmet Ansigt og en tung Lænke om Halsen førtes saa den Ulykkelige tilbage til Fængslet.

Meddeleren besøgte ogsaa en Gang et Fængsel. Da jeg kom derind, fortæller han, snublede jeg over Smudset, der laa ved Indgangen. Stanken der var uudholdelig. Det varede længe, før han kunde gjennemtrænge det Mørke, der herskede overalt i Rummet. Og hvad saa han der? — Snese af halvblindede Mænd og Kvinder, saa magre som Benrader, lænkede sammen, med Hovederne spændt ind i Beretter; med hæs Røst tiggede de om Almisse og strakte de knokkede Fingre frem for sig. Paa Jorden var der kun smudsig, fugtig Halm, ovenover tommetykt Net af støvet Spindelvæv, ingen Seng, ikke en Stol, intet Lys, — overalt frygteligt Mørke, haarreisende Elendighed.

En gammel Centrumsmand, der mener, at det i Virkeligheden kun kan være et Tidsspørgsmaal, naar den almindelige Stemmeret trods al Modstand staar der som en fuldbyrdet Kjendsgjerning, spørger i et Brev til os, om det ikke da er et Livsspørgsmaal for Gaardbrugerstanden paa Forhaand, medens den endnu har Magten, at sikre sig en Indflydelse, som til alle Tider forbliver uberørt af den almindelige Stemmeret.

Vi skal ganske kort fremstille vore Tanker i denne Henseende.

At Stemmeretten engang i Tiden vil blive almindelig, har fra Centrums Side altid været forudsat og har fundet

sit Udtryk deri, at Partiet som en almindelig Programsag — for nærværende dog traadt i Baggrunden som Følge af den Kamp, der maatte føres mod det radikale Program — har en forsigtig skridtvis Udvidelse af Stemmeretten. Gjennemførelsen af dette Program vil engang i Tiden lede til almindelig Stemmeret. Men Centrum er fuldt opmærksom paa, at der under Gjennemførelsen maa tages fornødent Hensyn til Stabiliteten i Samfundsudviklingen og til Beskyttelsen af Skatteydernes Interesser. Der er derfor ingen Tvil om, at naar en væsentlig Udvidelse af Stemmeretten kommer paa Dagsordenen (naar det radikale Anfald er tilbageslaaet), vil det samtidig blive taget under Drøftelse, hvorledes de skatteydende Borgeres berettigede Indflydelse paa Statsstyrelsen skal kunne bevares, ogsaa naar Stemmeretsskrankerne bortfalder. Blandt de skatteydende Borgere er som bekjendt hos os Gaardbrugerne overveiende i Antal. Man har i Belgien truffet særegne Foranstaltninger til Sikring af en overveiende Indflydelse for de Klassers Vedkommende, paa hvilke Samfundets Fasthed i særlig Grad beror. Men disse Foranstaltningers Gjennemførlighed her i Landet er et aabent Spørgsmaal. Det turde hænde, at man her vil holde paa mere demokratiske Forholdsregler. Vi har for vor Del villet yde et Bidrag til en fremtidig Diskussion ved at henstille, at der søges tilveiebragt Opgaver over Antallet af Landets Borgere i de forskjellige Livsstillinger, fordelt paa Aldersaar, idet vi tænker os Muligheden af, at Statistiken vil vise, at en foroget Stemmevægt tillagt Mænd over en vis moden Aldersgrændse praktisk talt vil have samme Virkning som om de selvstændige Næringsdrivende — Gaardbrugere samt Handelsmænd og Haandværksmestere i Byerne — blev tillagt en fortrinlig Indflydelse. Herom kan vi selvfølgelig ikke videre udtale os, før Oplysninger foreligger, og det kan hænde, at vor ovennævnte Forudsætning trænger til Modifikation. Hvorom alting er, saa er Centrum fuldt opmærksom paa, at Spørgsmaalet bør drøftes og forskjellige Alternativer opstilles til Undersøgelse. Thi intet er mere indlysende, end at de eiendomsbesiddende og skatteydende Klasser ikke maa udleveres bundne paa Hænder og Fødder til dem, der intet eier og ingen Skat betaler.

Kampen mod Rømningen. — Denne vor Skibsfarts ofte paatalte Plage — er i Santos, efter hvad vor derværende Konsul i sin Aarsberetning for iffjor oplyser, bleven optagen paa en Maade, der straks har vist sig nokſaa effektiv. Man havde begyndt med Paagribelse og Arrestation af Rømlingerne, uden at det dog havde den forønskede Virkning. Paa det norske og svenske Konsulats Initiativ blev der da, som et andet Forsøg, i Mai Maaned iffjor indgaaet en Overenskomst med det derværende engelsk, tyske, franske og amerikanske Konsulat, gaaende ud paa, at ingen Sømand, der ikke havde sine Papirer iorden eller paa anden Maade tilfredsstillende kunde legitimere sig, skulde udmønstres. De respektive Konsuler bragte straks denne Overenskomst til Kapteinernes Kundskab med Paalæg om at gjøre Mandskaberne bekjendt dermed i størst mulige Udstrækning. Samtidig lykkedes det at paagribe to af Byens værste Runnere, der ved Politiets Mellemkomst hensattes i Arrest i 20 Dage samt ilagdes en klækkelig Mulkt for ulovligt Logihold, det vil sige Skjulested for de ilandlokkede Sjøfolk. Resultatet overgik enhver Forventning, idet Rømningernes Antal straks aftog med en betydelig pCt.

Bureauernes Telegrafkorrespondenter

fortjener en alvorlig Tilrettevisning for den Maade, hvorpaa de røgter sit Hverv.

Disse Herrer er, som alle Læsere af Høireblade og radikale Blade ved, kommet til det Resultat, at der er valgt 13 — tretten — Høirevalgmænd og 2 — to — moderate Valgmænd for Tromsø Amt.

Hvorledes lader nu dette sig rime med den Kjendsgjerning, at samtlige 15 Mindretalsmænd stemte paa følgende Herrer til Storthingsmænd:

Gaardbruger Ludvig Drevland af Kvædfjord,

Gaardbruger Knud Moe af Tromsøsundet,

Begge Moderate.

Hr. Drevland fik alle Mindretalsstemmer, (han var ikke Valgmand) og Hr. Moe alle, undtagen sin egen.

Hr. Drevlands Navn er tilstrækkelig bekjendt. Med Hensyn til Hr. Moe vil man i Bladene (deriblandt „Morgenbladets" og „Aftenpostens" Aftennumre for 11. August) finde ham opført som den ene af de to moderate Valgmænd for Tromsøsundet. Ogsaa for 1891 er han i Utheims Valgstatistik opført som moderat Venstremand.

Sagen er simpelthen den, at Minoriteten i Tromsø Amt paa en ringe Brøkdel nær, der er Høire, bestaar af moderate Venstremænd.

Men Høirebladene og de radikale Blade, der er uenige om alt andet, er enige om at fortie dette.

Den Fleischerske Arvesag. Fra Bergen telegraferes idag (H. O. T.B.): Formandskabet indstiller i Overensstemmelse med Magistraten, at Stiftedecisionen i den Fleischerske Arvesag ikke skal appelleres. Arvingerne vedstaar sit tidligere Tilbud om af Arvemidlerne at oprette et Legat, stort Kr. 100,000, for værdige Trængende i Bergen.

Uheldig Tyv. Nu i Ugen blev der fra et Logihus ude ved Holmen bortstjaalet et Lommeuhr, der tilhørte en af Husets Folk fkr. „Vestlp." Man var naturligvis meget lei over Uheldet og sad netop Dagen efter og beklagede sig, da der triner ind en ollet Fyr og spør, om man skal kjøbe et godt Lommeuhr.

„Uhret var saa aldeles brilliant og gik noget nær med samme Nøiagtighed som Solen," sagde Klokkehandleren.

„Jo, det kunde da vel altid svare Regning at se dette Underværk," mente Husværten, og da han saa faar Uhret i Hænderne, viser det sig, at det er det Dagen før bortstjaalne.

Den ollede Fyr blev, som rimeligt kan være, en hel Hoben konfus over denne Opdagelse og forklarede, at han paa en Oljefælder modtog Uhret af en fremmed Mand for at sælge det.

„Havde jeg vist," lagde han til, „at han havde stjaalet Uhret her, saa havde jeg Skam ikke komt her og budt det."

Politiet havde netop faaet Anmeldelse om Tyveriet, da der blev meldt, at det nu var kommet til Eiermanden igjen. Det forholdt sig, som Sælgeren forklarede, at han havde faaet Uhret for at sælge det. — Politiet var straks i Virksomhed og bragte inden kort Tid Tyven under Laas og Lukke.

Udstillingen i Tromsø.

Tromsø 27/8 94 (H. O. T.-B.)

Udstillingen, der sluttede igaar, har ialt været besøgt af omtrent 38,000 Mennesker. I Entré er indkommet ca. 9000 Kr. hvoraf 7700 Kr. paa enkelt Betaling.

Man er særdeles tilfreds med Udbyttet.

Anarkist i Kristiania?

Den berygtede Anarkist, „Baron" Sternberg, eller, som han ogsaa kalder sig, Cyprian Philip Jagolkowsky, Baron von Ungern-Sternberg, Richter, Auber, Stein m. fl. Navne, eftersøges i disse Dage af Politiet her i Christiania. Det er nemlig ikke saa usandsynligt, at nævnte Anarkist, der er efterlyst af Politiet Stettin som sigtet for Mordforsøg, Tyveri og Falsk, kan have søgt herop, hvorfor vedkommende Politimyndigheder har sat sig i Forbindelse med Christiania Politi.

I „Polititidende" for idag læses Flygtningens Signalement. Han er 29 Aar gammel, noget over midels Høide, skjæggeløs og noget skaldet, har blegt Ansigt, fyldige Læber, der holdes noget aabne, to Ar paa venstre Overarm, et lignende paa det ene Skinneben, han slæber samme Ben noget efter sig, naar han gaar, og fører under Gangen Fodbladene meget udadvendte. Han taler godt Tysk, Russisk og Polsk og temmelig godt Fransk. Han medfører en rød Kuffert og en sort Kasse samt Stok og Paraply med Sølvknapper.

For haus Paagribelse er udlovet en Belønning af 10,000 Frcs.

I Frankrige er Antallet af Reisende med Jernbaner, Dampskibe, Sporvogne og Omnibuser 25 Procent mindre om Fredagene end paa Ugens øvrige Dage. Der er nemlig saa mange i hint Land, som har den gamle overtroiske Nødsel for at begynde en Reise paa en Fredag.

Store Falskneri.

Herman Aspestrand af Firmaet Aspestrand & Søn, Isebakke Dampsag, har meldt sig som skyldig i Vexelfalsk til Beløb af 90 a 100,000 Kroner.

Ny Religion — Pibekonsert. Der meddeles „Mrgbl": I disse Dage er der paa Tonset en voldsom Gjæring i Anledning af, at en Mand, Snedker N. N., har søgt at stifte en ny, af ham selv grundet Religion. Det er en mærkelig Sekt, til hvilken næsten den halve Befolkning af Tonset i et Tidsrum af tre Aar har bekjendt sig.

Vi vil derfor her nævne et Par af Mandens Grundsætninger: Han mener, at det ikke alene er Præsten, der har Ret til at meddele Nadverd, døbe, vie og forrette Jordpaakastelse. Disse Forretninger besørger han selv inden sin Menighed. Fremdeles lærer han, at det er Synd at bruge Doktor og Jordemoder, man skal sætte alt til Gud uden Spor af jordisk Hjælp. Dette sidste gav forrige Lørdag og Søndag Anledning til en heftig Pibekonsert.

En af hans Troesfæller blev nemlig syg, og „Evangelisten" gik der Dag og Nat for at paase, at ingen Læge blev tilkaldt. En Søster af den Syge, der ikke bekjendte sig til Sekten, kom og vilde hilse paa sin dødssyge Broder; men Hr. N. forbød enhver „Synder" at træde ind. Omsider døde Manden, der laa saaledes uden Hjælp, og dette Tilfælde havde tilfølge, at en stor Masse rasende Mennesker Lørdag og Søndag Aften samledes udenfor „Evangelistens" Hus med Piber, Stegepander, Blikplader osv., med hvilke Instrumenter man fik istand en skrækindjagende Konsert. Mandag Morgen fandtes der knapt en hel Glasrude i Huset, og Stakitet var opreven og laa slengt henover Marken.

Det er især over Kvinder, han har saadan Magt, Husmødre forsømmer sit Hus og sine Børn og Tjenestepiger sin Tjeneste for at være hos ham hele Dagen, og kjærnes der Smør, eller slagtes der i et Hus, saa søger Konen Anledning til at bringe N. en Del af Smøret eller Slagtningen. Manden er selvfølgelig af flere Grunde fortvivlet. Men nu, da det er gaaet op for de stakkels Folk, hvor grusomt de bliver udsugede, har de mere og mere faldt fra, og de, der saaledes ikke længer hører til Sekten, hader ham og siger, at hvis han oftere kommer med sine snedige Overtalelser, spytter de ham lige i Øinene.

Det er da ikke at undres over, at Bønderne ved Pibekonserten var i høieste Grad forbitrede og forrettede al den Ødelæggelse, de kunde.

Meddeleren af dette var tilstede ved Spektaklet, men blev som Fremmed formodentlig antaget for en Spion af en eller anden Slags, og blev paa en saa truende Maade anmodet om at fjerne sig, at han fandt det raadeligst at retirere snarest muligt.

Et radikalt Blad afviser med Harme den Tanke, at radikale Valgmænd skulde kunne indlade sig i Forhandling med de moderate, naar disse tilbyder at gaa sammen med dem for det Tilfælde at der vælges Gaardbrugere i Stedet for Embeds- eller Bestillingsmænd. Et saadant Tilbud har bare til Hensigt at udestænge Venstres dygtigste Mænd, udraaber Bladet.

Der er maaske mere Sandhed i dette Udraab, end Bladet selv tænker sig. Vi tror nemlig det kan hænde mange Steder i Landet, at de dygtigste og forstandigste Gaardbrugere har forladt det radikale Venstre, saa at Radikalerne virkelig ikke er i Stand til at skaffe duelige Storthingsmænd uden at gaa udenfor Gaardbrugernes Rækker.

Et Høireblad betegner et Tilbud som det anførte fra de Moderates og Konservatives Side som utilbørligt. De bør kun stemme paa Meningsfæller.

Vi mener, at naar de ikke er i Stand til at sætte nogen af sine Mænd igjennem paa Distriktsforsamlingen, gjør de en god Gjerning ved at forsøge at faa det radikale Valg gjort saa forstandigt, som Omstændighederne tilsteder. Vi tror, Landet er bedre tjent med Repræsentanter som Teige, Kilde, Stousland, Larsen fra Smaalenene m fl., om end disse ogsaa er radikale, end med Hagen, Eng, Hægstad, Münster, Unge Castberg o. s. v.

Fra Rødenæs i Smaalenene skrives til os: Her i Bygden drives Agitationen med fuld Kraft baade for moderat og radikalt Hold. Nu Søndag holdt Amtsskolelærer Velde politisk Foredrag paa Gaarden Gaaseby. Hvad denne Herres Bestræbelser især gik ud paa, var at vise Folk, hvor ufarlig egentlig almindelig Stemmeret var — af de nye Statsborgere vilde kun en forsvindende Del have Interesse af at bruge sin Stemmeret, — altsaa, naar man trækker en logisk Slutning heraf, saa skal almindelig Stemmeret indføres, fordi den er ufarlig og berettiges derved, at saa faa vil have Interesse af at bruge sin nygivne Ret. Til saadanne Resultater kommer man Hr. Redaktør, naar man skal tjene to Herrer.

Forøvrigt vil der blive en Valgkamp som ingensinde før her i Bygden. Hvis de Moderate holder frem, som de stævner og opbyder alle Kræfter, saa tør vi nok haabe, at Rødenæs ved anstundende Valg gjør sit forat redde Fædrelandet i en farefuld Tid.

„Han staar jo og tøver nu"

Fhv. Statsraad Qvam holder i denne Tid politisk Foredrag i Søndre Trondhjems Amt.

Paa et Møde har han ifølge „Tr. Adr." ligeoverfor Fængselspræst Hval, der har mødt ham i Diskussion, maatte indrømme, at Statsminister Steens Tale om „Derefter, ja derefter" ikke var logisk, og paa et Møde den næste Dag udtalte Statsraad Qvam om det samme „Derefter":

„Det hænder jo ofte, at en Mand forsnakker sig".

For end yderligere at bekræfte, at dette var Tilfældet med Steen den 13de Marts 1893, fortalte Statsraaden, at han og en Kollega paahørte Steens Foredrag samme Dag, og at en af dem udtalte, idet Steen kom med sit berømte „Derefter": „Han staar jo og tøver nu."

Veiret har i den senere Tid ganske skiftet Karakter. Efter den Sprængvarme, som næsten hele Sommeren udefter herskede her paa Østlandet, har vi i de to sidste Uger tildels havt ren Oktobertemperatur, idet Thermometret har været helt nede i 8° C. Det kjølige Veir har desuden ofte været ledsaget af næsten skybrudlignende Regnskyl. Dette er alt andet end heldigt for Landmanden, hvis Kornavling nu fordetmeste staar til Tørring.

Giftermaal og Millionær. Prins Adolf af Teck, Broder til Prinsen af Wales' Svigerdatter, er bleven forlovet med Lady Margaret Grosvenor, Datter af Englands rigeste Mand, Hertugen af Westminster, hvis Formue anslaaes til mindst 320 Mill. Kroner.

Samtidig har Prins Josef af Battenberg, Broder til Dronning Viktorias Svigersøn, forlovet sig med Miss Anna Gould, Datter af den afdøde berygtede amerikanske Guldkonge; hun bringer sin tilkommende Mand en Medgift af over 5 Millioner Kroner i aarlig Indtægt.

„Smugleren".

(En amerikansk Historie)

Fruen selv kom dennegang til Døren, da Klokken ringede, skjønt det var mod Sædvane i saa elegant et Kvater, men Pigen var sat til at udføre et Arbeide, som maatte gjøres, det havde Fruen nu engang bestemt.

Ved Døren stod en høi, smuk, velklædt Mand beskedent paa Trappen; han løftede sin Hat for Damen med en Ridders Anstand og bad om Tilladelse til at forevise nogle elegante Tæpper, han holdt over Armen, og i en halv ængstelig, halv fortrolig Tone hviskede han, at han vilde sælge dem til hende billigt, fordi en af Fruens Veninder havde sendt ham der efter selv at have kjøbt et; kun bad han hende ikke omtale det, da Tæpperne var smuglede ind i Landet — ellers kunde han jo umuligt sælge Varer af den Kvalitet for slig lav Pris.

Fruen bad ham komme ind og vise sine Varer. Tæppernes rige vekslende Farver, som de laa der udfoldede i Entreen, fyldte hende med Længsel efter at eie mindst et eller to af dem.

Mellem Himmel og Jord.

(Fra engelsk for Eidsvold.)

(Slutning.)

Der opstod et Raab til Folkemassen: „Hold eder klar af Rebet!" Derefter høie Bifaldsytringer fra Mængden — og alle vendte Blikket mod Oven.

Det var Professoren, der nu gik op i Balonen.

„Se, se!" hvislede Tom, der stod mig nærmest.

Ti Minutter efter stod atter vor kjække Professor paa Marken.

Folkemassen raabte Hurra og trængte sig omkring Professoren. Denne foretog senere akrobatiske Legemsøvelser, og jeg hørte en af hans Hjælpere raabte udenfor Indhegningen: „togang seks Pense.

„Imorgen blir det Deres Tur unge Mand," sagde Professoren, da han engang passerede mig.

Vel de tusinde Gange, kaldte jeg mig selv en Nar; men jeg kunde ikke godt bryde mit Ord og trække mig tilbage.

Da jeg om Aftenen kom tilbage til Hotellet, angrede jeg alvorlig hvad jeg havde forpligtet mig til. — Jeg kastede mig længe søvnløs frem og tilbage paa mit Leie, og vaagnede næste Dag med en ubehagelig Forudfølelse af, at jeg vilde udsætte mig for en alvorlig Fare.

Til den bestemte Tid gik jeg sammen med mine Venner ned til Pladsen.

„Nu," sagde Professoren efter en kort Hilsen — og han viste sine hvide Tænder paa en Maade, der slaaende mindede mig om Slanter.

„Nu," De har naturligvis betænkt Dem — det blir ikke noget med Balonfarten.

„Min gode Hr. Slanter," svarede jeg, „jeg forsikrer Dem, jeg skal holde mit Løfte."

„Slanter!" raabte han.

„Jeg beder om Forladelse," svarede jeg, „jeg forglemte mig selv."

Jeg saa nok, at han tænkte det modsatte, men han vendte sig øieblikkelig til sine Maskiner for at foretage de nødvendige Forberedelser.

„Nu min Herre," sagde han tilsidst henvendt til mig. „Om det nu behager Dem, saa vil jeg faa Lov til at binde Dem fast. Saa! Det er en let Sag, at komme los; blot en Sidebevægelse, saaledes! — De griber om Tværtræet paa Faldskjærmen og De er øieblikkelig fri. Saa vil De dale ned med en Fart — Skjærmen vil udfolde sig — og alt vil være i Orden, inden De kan faa Tid til at udtale Deres Navn"

„Tak — jeg forstaar."

„Ja, vel — Vinden er gunstig. Er De rede til at stikke af? —"

„Ja, jeg er rede," svarede jeg, idet jeg bød mine Venner Farvel.

Under et Kor af Bravoraab, der døde bort forbausende hurtig, steg jeg tilveirs.

Det var intet mindre end yndigt at fare slig mellem Himmel og Jord. Det svimlede for mig da jeg saa hvordan de grønne Sletter nedenunder næsten forsvandt fra mig. „Men det var en eiendommelig fri, let Følelse der overkom mig, medens jeg klovede Luften. Jeg ved ikke hvor mange Mile jeg befandt mig over Jorden; men Tilberton saa ud som en liden Plet langt, langt nede, og jeg saa Hustagene i en anden By, som jeg vidste ligger i ti Miles Afstand fra Tilberton.

Men man kan tænke sig til min Skræk, da jeg forgjæves forsøgte at dale ned igjen — jeg kom i en gal Stilling, noget maatte være i Veien — og jeg saa foran mig den visse Død. — Vi svingede høiere og høiere og det var umuligt at gjætte, hvor dette vilde føre hen.

Forgjæves søgte jeg at bruge min Tyngdekraft til at hvile stærkere paa Balonen. — Vi svingede frem og tilbage — og Haabet blev hvert Øieblik mindre.

Mange forskjellige Tanker for igjennem mit Hoved disse skjæbnesvangre Minutter, der syntes en Evighed. Jeg havde levet 30 Aar, og ikke udrettet Halvparten af hvad jeg skulde — og nu var alt forbi — forbi! —

Jeg skrev min egen Nekrolog i Tankerne: „En sørgelig Hændelse er indtruffen i — Skire. Et agtet Medlem af Samfundet er forulykket under en Balonfart o.s.v."

Det er umulig at mindes alle de Ideer og Forestillinger, der krydsede min Hjerne hine Øieblikke. Det var en sand Barmhjertighed, at jeg tilsidst mistede Bevistheden.

*

Da jeg atter kom til mig selv laa jeg paa Jorden. Jeg var dalet ned efter mangfoldige Svingninger som ved et Under.

Jeg hørte nogen sige:

„Han vil komme til sig selv om nogle Øieblikke."

Jeg aabnede Øinene og saa Tom Daa, en Læge, to eller tre andre og den foregivne Professor.

„Tak din Gud!" sagde Tom Daa, da jeg reiste mig og kaldte Begivenheden tilbage i min Erindring. „Du har været i stor Livsfare og i disse Herrers Overvær har jeg at anbefale dig de 50 £ som Professor — Dashley — er ikke dette hans Navn? — redelig og ærlig er dig skyldig."

„Luftskipperen antager, at De befandt Dem mindst ti tusinde Fod oppe i Luften —" sagde Doktoren, ikke for hele Englands Bank vilde jeg gjort en saadan Tur." „Jeg vil heller ikke gjøre Turen om igjen —" sagde jeg — „uden —" Noget i Professorens Blik bragte mig til Taushed.

Der skulde næste Dag være en tredie Opstigning, men af en eller anden Grund blev det ikke noget af. Luftskipperen med sin Baggage reiste — uvis hvorhen — med et Eftermiddagstog.

Var det muligt — at noget var galt med Balonen og at Professoren havde til Hensigt at rydde mig afveien paa denne skrækkelige Maade — eller var det mig der ikke kunde styre Balonen?

Gaaden er aldrig bleven løst. Men vist er det, at Slanter var ræd mig, da jeg var en af de to eller tre, der kunde overgivet ham i Politiets Hænder.

„De er sikker paa, at de er smuglede?" spurgte hun.

„Naturligvis, jeg er selv Smugleren og vil sælge Dem Tæpperne for 5 Dollars Stykket, mindre end Halvdelen af, hvad Forretninger, som fører disse Varer, vil forlange".

„Det er jo alt, Du behøver at vide, Robert", sagde hun og vendte sig mod sin Mand, som netop kom tilstede. „Manden tilstaar jo, han har smuglet, Du kan nu melde ham paa Toldkammeret."

Manden med Tæpperne blev bleg og fremstammede med stort Besvær: „For Guds Skyld gjør det ikke, jeg har en syg Kone og fire Børn — tag Tæpperne for to og en halv Dollar Stykket."

„Men min Mand er Toldembedsmand, og vi kan umulig lade Dem slippe."

„Hav Medlidenhed", bad Synderen „tag dem for to og en halv, og sig intet mere om Sagen."

„Retfærdigheden er ubøielig", sagde Manden, „jeg maa gjøre min Pligt".

„Lad det være to Dollars da", jamrede den arme Stakkel; tag dem for 2 Dollars og skaan mig for min Hustrus og mine Børns Skyld".

Manden og Konen holdt en liden Raadslagning, den sidste bad øiensynlig for Staklen.

Da Konferancen var tilende, blev Pengene i al Stilhed talte over i Smuglerens Hænder, og han fik Lov til at gaa sin Vei.

Næste Dag, da Fruen spurgte om Prisen paa samme Slags Tæpper i en Forretning, fik hun at vide, at de vilde være dyre, selv om hun kun havde betalt en Dollar for Stykket.

For eller mod almindelig Stemmeret?

—:—

Til et herværende Blad blev telegraferet, at de nyvalgte Storthingsmænd for Tromsø Amt havde forpligtet sig til at stemme mod almindelig Stemmeret. Dette ser et andet (radikalt) Blad sig i Stand til at betegne som en Skrøne. Begge de valgte Thingmænd vil, oplyser det, stemme for Jaabæks Forslag om almindelig Stemmeret baade i Stat og Kommune, i Kommunen gjennemført ved almindelig Lov.

Vi synes forresten at Jaabæks Navn ikke bør nævnes i denne Forbindelse. Alle ved, at for 20 a 25 Aar siden, da dette Forslag blev udarbeidet, var Forholdene ganske andre her i Landet end de nu er, og Socialisterne spillede heller ikke i Danmark og Tyskland nogen i det politiske Liv mærkbar Rolle. Jaabæk vilde være den sidste til berøve Gaardbrugerne deres politiske Indflydelse.

Eventyrlig Overvintring paa Spitsbergen.

Om Detaljerne ved en mærkelig Overvintring paa Spitsbergen, meddeles følgende i et Telegram fra Tromsø til „Morgenbladet".

Sivert Bræmo, Vardø, og Johan Christiansen Øynæs, Vesteraalen, seilede fra Vardø den 19de Juli forrige Aar paa aaben Dæksbaad til Spitsbergen. Paa Veien var der Storm af Nordøst; de laa paadreiet i 2½ Døgn, og holdt efter 13 Døgns Reise ind Storefjorden paa Østsiden af Spitsbergen. De seilede derpaa rundt Sydkap til Isfjorden, hvor Bræmo havde en Hvidfisknotbaad liggende fra Aaret iforveien i Green Harbour.

Hid kom ogsaa det tyske Turistdampskib „Admiral" med en Hvalfanger som Aviso og medbragte en Hval, som gaves til Bræmo. Med endel Kobber, Rensdyr og Hvalspækket havdes nu Fangst.

Efter fra Midlehook, det svenske Depothus, at have hentet Materialier til Reparation af Notbaaden seiledes saa hjemover, og alt gik vel til 5 Mile af den norske Kyst, hvor man fik Landkjending af Nordkap.

Her blev der Vindstille, men stærke Donninger. Forstøtningerne i Lasten brød løs, og Spækket gled til den ene Side, saa Baaden holdt paa at kantre.

Medens der arbeidedes med Spækket, brød Storm løs, og Roret gik tabt. Bræmo lavede istand en Styreaare og holdt af tilhavs nordover. Efter 2½ Døgns Landsing passeredes Barents Island, og Veiret var taaleligt. Men Farkosten var nu saa læk, at de to Mænd enedes om at holde undaf til Spitsbergen for at reparere.

Ankommen til Green Harbour igjen losedes Lasten, Skaden udbedredes, Spækket toges ind igjen, og Baaden gik atter under Seil. Imidlertid fyldte Pakisen Bugten, og man slap med Nød ud af Green Harbour, men blev af Isen drevet op og paa Land. Isen lukkede nu hele Fjorden, og Overvintring var uundgaaelig.

Man blev ombord til Midten af November, forsøgte to Gange forgjæves at naa Midle Hook over Isen, og dette lykkedes den 21de November. I Huset fandtes ingen Fødemidler, de medbragte kun en Renkalv.

Af Ammunition fandtes kun Minerkrudt, og af et Stykke Pokkenholt lavedes Trækugler. Fyrstikker havdes ikke, men man fik Ild ved at stikke Bomuldsdotter i Geværpiben og skyde Fyr i disse.

Fra 21de November til 5te Juli laar opholdt de 2 Mænd Livet udelukkende paa Renkjød og Snevand, — de lagde sig Kl. 9 om Aftenen og stod op Kl. 6 Morgen, — gik paa Jagt og var i Arbeide hele Dagen. De var friske og ved godt Mod den hele Tid.

Den 5te Juli kunde de over Isen drage til Green Harbour, hvor de fandt Notbaaden ramponeret, Inventar kastet i Fjæren, Kjødtønder slaaet istykker, al Fortøining bortført. Af Fangsten savnedes endel samt diverse Gjenstande, Klædningsstykker etc. Kaptein Edvard Johannesen bragte dem her Assistance og skaffede dem Proviant. Hvorefter de anvendte en Maaned paa at reparere Notbaaden, seilede saa til Middle Hook, indtog der den Fangst, de havde gjort om Vinteren, og seilede til Norge og ankom i god Behold til Tromsø den 25 ds.

Kaptein Johannesen meddelte Bræmo, at engelsk Lystyacht „Saide" havde anseet Notbaaden som Brag og taget med sig de savnede Gjenstande. Johannesen sendte Brev med Bræmo til Stiftamtmanden her med fuld Meddelelse om Sagen.

Bræmo vil forlange Skadeserstatning af Engelskmanden.

Abonner paa „Eidsvold"!

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" begyndte

1ste Januar dette Aar med 5 a 600 Abonnenter, som

„ Februar	var steget til	1200	Abonnenter
„ Marts	—	1700	—
„ Juni	—	2750	—
„ Juli	—	3500	—
25de August	—	ca. **5000**.	

„Eidsvold" har i væsentlig Grad bidraget til Organisation af Centrum, hvilket Parti nu er i god Fremvæxt; dette sidste fremgaar bedst af de mange Centrumsforeninger, som er dannede og er under Dannelse. Fortsat stærk Udbredelse af „Eidsvold" vil kunne gjøre Centrum til et mægtigt Parti og derved sikre en jævnt fremadskridende Politik.

Vi henstiller derfor til alle vore Meningsfæller samt forøvrigt til alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende skarpe politiske Strid selv at holde „Eidsvold" og faa andre til at abonnere paa det.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr.	4.00
„ ½ Aar.	„	2.00
„ 1 Kvartal	„	1.00
„ 1 Maaned	„	0.35
fra 1ste Septbr. til 31te Decbr.	„	1.30

incl. Postporto.

Et radikalt Blad norden fjelds erklærer, at den store Forskjel paa Høires (og de Moderates) og Venstres Politik er denne, at „Høire vil udvide Svenskestyret og indskrænke Folkestyret, medens Venstre vil udvide Folkestyret og indskrænke Svenskestyret".

Vil Venstre virkelig bare indskrænke Svenskestyret? For vor Del anerkjender vi ikke noget Svenskestyre, end ikke det mest indskrænkede, som tænkes kan.

„Arvinger søges".

Vort Generalkonsulat i Amsterdam anmoder norske Blade at indtage følgende:

Da der til dette Generalkonsulat stadig indløber Forespørgsler fra forskjellige Personer i Norge om Arvemidler, der formodes at henstaa ureklamerede i Holland, og hvortil Arvinger søges i Norge, skal jeg tillade mig at udbede mig Plads i Deres ærede Blad for at faa bragt til Publikums Kundskab, at samtlige disses Formodninger har vist sig fuldstændig grundløse, idet ingen saadanne Arvemidler — trods derom anstillede nøiagtige Undersøgelser — har kunnet paavises her i Riget.

Formodninger af denne Art støtter sig almindeligvis til Avisnotiser, der jevnlig gjør sin Runde i Bladene, og som ved bestemt Angivelse af saavel Arveladers som de præsumptivt arveberettigede Familiers Navne er egnede til at vække en vis Opmærksomhed og til at danne falske Forestillinger hos mange. Ikke faa Personer har i den Anledning sat sig i forholdsvis store Omkostninger og foraarsaget meget Tidsspilde baade for sig selv og andre for til ingen Nytte at konstatere Slægtskabsforbindelser med forlængst afdøde Personer etc. Leilighedsvis hænder det ogsaa, at man i Norge direkte er Bytte for Spekulationen fra Folks Side, der giver sig Udseende af at sidde inde med nærmere Kjendskab til vedkommende mystiske Arvesag, og som derfor modtager Forskud paa Udlæg til Indhentelse af yderligere Oplysninger i Sagen.

Jeg finder mig derfor opfordret til at advare mod at fæste nogensomhelst Tillid til Rygter om „Arvemidler i Holland, hvortil Arvinger søges i Norge".

Amsterdam, 25de August 1894.

Ærbødigst
P. Ottesen,
kst. Generalkonsul.

Valgmandsvalgene

(H. O. T.-B.)

Nordlands Amt.

Lurø: 1 Radikal med 34 St. Suppleanten, ligeledes Radikal, med 15 St.
Sidste Valg ligeledes radikalt.

Brønø: 3 Radikale med 205—165 St. Suppleanterne Høire og Moderate med 32—28 St. Sidst ligeledes 3 Radikale.

Flakstad: 2 Høire med 68 St. Suppleanterne Radikale med 62 St.
Sidst 1 Radikal og 1 Moderat.

Buksnæs: 4 Radikale med 171—99 St. Suppleanter 1 Radikal, 2 Moderate og 1 Høire med 78 til 29 St.
Sidst 3 Radikale.

Verdens største Malstrøm. Et engelsk Blad opgiver denne at være Moskestrømmen ved Lofotens Sydvestspids. Dette er imidlertid ikke rigtigt.

Kan nok være, at Moskestrømmen med Hensyn til Udstrækning er den største man kjender. Men i Styrke og Voldsomhed overgaaes den betydeligt af Saltenstrømmen.

Et Par Mil indenfor Bodø skjærer Saltenfjorden sig ind i Fastlandet i en Længde af ca. 12 Mil. Fjorden er paa sine Steder indtil en Mil bred. Dette betydelige Vandbasin er ude i Mundingen forbundet med Havet udenfor med kun tre smale Sund, Sundstrømmen, Storstrømmen og Godøstrømmen. Gjennem disse Render skal altsaa Fjordens Vandflade holdes i Niveau med Vandfladen udenfor, uagtet Tidevandet i Løbet af 6 Timer stiger eller falder flere Alen. Man kan derfor vide, at Vandet foraaarsager et mægtigt Pres gjennem disse Sund. Det er igrunden ikke Strøm, der passerer gjennem dem; det er meget mere Fossefald.

Værst af disse Render er Storstrømmens. De kraftigste Dampskibe vover ikke at passere den, naar den tumler sig som bedst, og endnu er ikke den Dampmaskine opfunden, der vilde formaa at tvinge sig frem mod den, naar den bærer imod. Endog Hvalen, Havets stærkeste og hurtigste Svømmer, maa her give tabt. Man har flere Gange været Vidne til, at den har forsøgt alt hvad den kunde for at faa sin Villie frem, men forgjæves. Strømhvirvlerne har grebet den, kjørt den tilbunds og maset den mod Klipperne dernede, saa at Spek og Kjød har hængt i Filler om den, naar den næste Gang kom tilsyne.

Under faldende Sjø, og naar en Nordveststorm blæser lige ind gjennem det smale Sund, frembyder Storstrømmen et overvældende Skue, der ikke er for nervesvage Folk. Hele Sundet ser ud som en voldsomt kogende Vandgryde, i kjæmpemæssig forstørret Maalestok, uhyre Tragter dannes, i hvilke Vandet hvirvler sig om i den vildeste Runddans og som suger til sig alt flydende, der kommer i deres Nærhed, til sig og drager det tilbunds. Om nogle Øieblikke forsvinder de, og nye Tragter opstaar ved Siden af. Fjeldgrunden, man staar paa dirrer under Fødderne og den menneskelige Stemme overdøves aldeles af Larmen. I fem Skridts Afstand vil ikke engang et Børseskud blive hørt.

Nordlandsturisterne burde tage sig en Tur ind til Salstrømmen. De vilde der i heldige Tilfælde, faa et Skue at se, hvis Mage i Storartethed neppe noget andet Land har at opvise.

Det er kun en halv Times Tid før og efter Strømskiftet, at Storstrømmen er nogenlunde passabel. Naar det indtræffer Springflod (hver 14de Dag), formindskes Tiden ofte til et Kvarter og derunder.

Vore Abonnenter gjøres opmærksom paa, at Kontingenten for Bladet nu er 4 Kr. pr. Aar, 2 Kr. pr. Halvaar og 1 Kr. pr. Kvartal. Der er nu Adgang for udenbysboende til ogsaa at abonnere pr. Kvartal. Vi gjør opmærksom paa dette, da vi hører, at der er Postaabnere, som gjør Vanskeligheder ved at modtage Kontingent eller Abonnement paa ovennævnte Betingelser, skjønt der fra Poststyrelsen for længe siden til samtlige Postaabnere er udsendt Cirkulære om Forandringen. Gjør nogen Postaabner fremdeles Vanskeligheder, faa underret os øieblikkelig ved Brevkort.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret

Torsdag og fredag kl. 8. **I vor nervøse tid.**

Tilvoxet Skov.

Omtrent 4000 Maal, i Rognbak i Aasnæs, fredet i nær 20 Aar, med let Drift til Kynna og Mya, er tilsalgs **inden Midten af September** ved
Advokaterne Bergh & Lous,
Kongens Gade 19.
(576)

Amtsskolen i Borge

begynder nyt Guttekursus 1ste Oktober Kl. 11 paa Kommunegaarden. Indskrivningspenge Kr. 8. Ubemidlede der søger Friplads og Stipendium, medbringe Attest fra vedkom. Ordfører for Trang og Værdighed. Indmeldelser modtages af Undertegnede, der bor paa n. Borge.

Borge den 28de August 1894.

H. Strand.
(H.O.)

John Schønings Handelsskole

begynder **1ste September.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III (lille Grændsegade).

Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon: 2518.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd: **Bogholderi, Handelsregning** og **Skrivning** samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**

NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.

Fagene kan vælges hvert for sig.

Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00. Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskilt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har.

Kursus i Handelsfagene medtager 1½ å 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har dertil Adgang uden extra Kostende.

Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.

Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

John Schøning,
Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.
Fleraarig Handelslærer i Christiania.

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, anbefaler

Vine & Spirituosa.

„Efter hvad, der hændte paa Ellerslie for ti Aar siden."

Jeg maa faa vide alt, hvad jeg kan, om min Onkels Forlovelse med Sibyl Higginson. Der er sikkert andre Begivenheder, som knytter sig hertil, end det sørgelige Mord paa Tantes Pleiesøster. Jeg maa faa Lady Selina til at fortælle mig om sin Nieces Giftermaal. Hun er saa snaksom, at naar jeg bare aar hende i godt Humør, vil hun fortælle mig alt.

Middagen var meget stille. Der var ingen andre tilstede end min Onkel, hans Hustru, Lady Selina og mig. Men Onkel var taus og tankefuld, sandsynligvis tænkte han paa den Samtale, jeg havde paahørt, og min Tante talte meget lidet, men Lady Selina passiarede for os alle.

„Jeg er træt og vil gaa lige paa mit Værelse," sagde Lady Dunluce, da vi var komne tilbage til Salonen.

„Jeg kan ikke begribe, hvad du bestiller den hele Dag," sagde Lady Selina grættent, „hvis dine Besøg hos Fattige optager din Tid saameget som nu er Tilfælde, maa de trætte dig. Du burde lade Cora hjælpe dig."

Lady Dunluce besvarede ikke sin Tantes Bemærkning; hun nikkede Godnat til os og gik ovenpaa. Jeg blev atter alene med Lady Selina og havde ingen Udsigt til at undslippe hendes Selskab. Nu maatte jeg faa hende til at fortælle.

Jeg behøver ikke at berette, hvorledes jeg lidt

I min Glæde over at slippe ud af mine Vanskeligheder og daarlige Pension, har jeg rost min Onkels skjønne Hustru altfor meget; man kan aldrig stole paa disse tause Kvinder.

Lady Dunluce viste sig ikke i Salonen efter sin Hjemkomst. Lady Selina tog Sæde i min Ynglingsstol. Jeg aabnede Døren til Billiardværelset og skulde netop lukke den, da jeg hørte min Faders Stemme. Min Faders Stemme i et Hus, han ikke har betraadt siden Jarlens Giftermaal! Hvad kan dette betyde? Der fandt vist ingen Forsoning Sted mellem dem, thi jeg hørte min Onkels vrede Ord.

„Du bør helst tie stille," sagde han, „du har drukket for meget, ellers vilde du ikke have vovet dig hid."

„Vove — at betræde min Faders Hus!"

„Ja, nu er det mit," svarede Jarlen, „og jeg agter at holde dig borte derfra."

„Du behandler mig som en Hund."

„Nei," svarede det koldblodige Uhyre — min Onkel — Jeg holder af mine Hunde, men dig behandler jeg som Hubert Urquhart, og jeg ved intet Dyr der staar saa lavt som Familien Urquhart.

„Det er underligt at høre dig tale saaledes, efter at jeg har hjulpet dig til en saa rig Hustru."

„Du forsøgte selv at vinde hende ved de laveste Midler noget Menneske kunde udfinde. Du benyttede dig af hendes Uvidenhed og forsøgte at overbevise hende om, at hun havde tabt sit gode Navn og Rygte, og

Brødrene Hals's
Musikhandel.

Alle Sorter
Instrumenter
til billigst beregnede Priser.
Guitarer,
Violiner,
Bratscher,
Celloer,
Buer, Kasser,
og videre Tilbehør.
Fløiter,
Clarinetter,
Messing Instrumenter
fra anerkjendte fortrinlige Fabriker.
Trækspil
og
Mundharmonikar
i alle Kvaliteter og Størrelser.
Mekaniske Instrumenter:
Intona, Ariosa,
Phoenix, Sonora.
Alle Sorter Strenge
Forhandlere Rabat.
Reparationsværksted
for alle Sorter Instrumenter.
Priscouranter sendes og udleveres gratis, og enhver Forespørgsel besvares promte.

Brødrene Hals,
24 & 26 Storthingsgade 24 & 26,
Kristiania.

Fra Pressen er udkommet:
Syltebog
af
Marie Blom, født Mangor.
(Særtryk af Husholdningsbog for By og Land).
Pris 50 Øre.
Faaes i enhver Boghandel samt hos Forlæggeren
P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Warmuth's Musikhandel,
Kirkegaden 17.
Skolesangböger!
Alle ved Skolen brugelige Sangbøger findes paa Lager.
Paa mit Forlag udkom af
Overlærer O. Koppang:
Enstemmig norsk Skolesangbog med methodiske Vink ved Undervisningen I, II, III, afd. stærkt og godt indheftet à Kr. 0.30.
Enstemmig Salmesangbog. Udvalg af 75 Salmemelodier til Brug for Skolen. Kr. 0.30.
MethodiskVeiledn. i Nodelæsning til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium i Tilknytning til Træffeøvelser. Norsk Skolesang- og Salmesangbog. Kr. 0.50.
Træffeøvelser i Tilknytning til norsk Skolesangbog og Salmesangbog til Brug for Seminarier, Skoler og til Selvstudium. Kr. 0.30.
Trestemmig Sangbog Nyt, 5te Binds I og II Hefte à 0.20.
Warmuth's Musikhandel.
(549)

Guttekurset
ved Amtsskolen i Eidsvold begynder 1ste Oktober d. A. Kl. 12. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Friplads og de mest trængende Pengehjælp. Indmeldelser kan ske til Hr. Kirkesanger Hilde, Eidsvold.
(O. A. R.) *M. Rimmereid.*

Vonheims folkehöiskole
har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.
Ingvar Bohn,
(258) theol. kand.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

For Tilreisende!
Ca.
450 Stk.
dekorerede
Blomsterpotter
ligefra Kr. 1.10 pr. Stk. udsælges i Løbet af kort Tid indtil
50 %
under den tidligere Pris
Den nedsatte Pris er paasat hver Gjenstand.
Ligeledes realiseres ca.
50 Stk.
Blomsterstativer
(indtil 40 % billigere end før)
En hel Del andre Varer anbefales ogsaa paa Grund af
Pladsmangel
til & under Indkjøbspris
M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Gaarden Bergan
i **Borre** nær Augedal jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre, 150 maal god indmark, 100 maal udmark og skog (rigelig til husbehov), gode husebygninger **særdeles billig og paa gode vilkaar** tilsalgs ved advokaterne *Frits Kiær* og *Emil Roll,* Christiania. (562)

Carl Kraffts
Chocolade.
Bedst — Billigst.
Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.
Brødrene Cloetta.

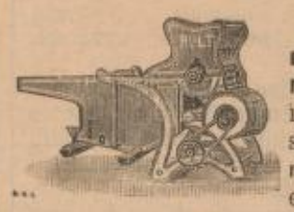
Hults Kløverhamsemaskine
med Renseværk er de fuldkomneste Frørensemaskiner. — Ved den under **Gøteborgsudstillingen** i 1891 foretagne **Arbeidsprøve** tildeltes disse Maskiner **Førstepræmie,** ligesom de specielt for **Rensning** tildeltes **mere end det dobbelte Antal Points** end nærmeste Konkurrent.
Kornrensemaskiner, Triører.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).
(570)

For Tilreisende
anbefales vort store Lager af
billige Glasvarer, Stentøi, Porselæn, Lamper,
Vinduesglas Speilglas & Presentgjenstande.
1ste & 2den Etage,
Emil Olsen & Comp.,
11 Storgd. 11.

Solid! Praktisk! Billig!
Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.
Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.
Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al**Fugtighed.**
Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.
Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.
Grytjøls Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

Kristiania Realkreditbank.
Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

Abonner paa „Eidsvold"
„Eidsvold" koster udenbys kun *1 Kr. pr. Kvartal* (incl. Porto).
Maanedsabonnement kan ogsaa modtages og koster for *1 Maaned kun 35 Øre,* incl. Porto.
Gjør et Forsøg ved at abonnere paa **„Eidsvold"** fra *1ste Septbr.*
Abonner itide
paa nærmeste Poststanstalt eller i Expeditionen,
Kirkegaden 34, Kristiania.
„Eidsvold" udgaar nu i 5000 Expl.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

at den eneste Maade, hvorpaa hun kunde gjenvinde det, var ved at blive din Hustru."

Saa kom du iveien netop i samme Øieblik, og du vandt Seier. Hør, Dunluce, du fræmmer ikke mig ved dine Talemaader, — de har den samme Virkning paa mig, som Vand paa Gaasen. Haarde Ord kan jo ikke dræbe mig, og jeg gaar ikke bort uden Penge. Jeg bad dig netop om 500 Pund. Jeg beder min Broder, som er en rig Mand, om at hjælpe mig ud af mine Forlegenheder. 500 Pund vil ikke sige stort for dig, hvis du havde en Gnist af Medlidenhed."

„Det har jeg ikke ligeoverfor dig. Jeg har kun en Følelse en Afsky, der grænser til Foragt."

„Sludder, vi fiskede begge efter rigt Bytte, men du havde en Grevekrone at sætte paa Krogen. Giv mig blot hundrede Pund, Dunluce, og jeg vil gaa min Vei! Husk, at jeg skal arve din Titel og det hele Gods! Der staar kun et Liv mellem mig og denne Verdens gode Ting. Det er haardt at tænke paa, at jeg nu er saa fattig. Du burde betænke dette, Dunluce, og naar jeg er istand til at bede dig om Penge, efter hvad der tildrog sig paa Ellerslie for ti Aar siden, saa burde du ikke afslaa min Bøn."

De sidste Ord blev udtalt med langsom Stemme, som om de indeholt en skjult Mening. Min Fader tang, men Dunluce fortsatte paa sin hjerteløse Maade:

„Hvad det angaar, at du er min nærmeste Ar-

ving, saa tvivler jeg ikke paa, at du skaffer dig Penge derved."

„Uheldigvis anser Aagerkarlene dit Liv for ligesaa godt som mit. Der er jo ikke saa stor Forskjel i vor Alder, og du kan passe din Helbred bedre, end jeg kan. Vil du hjælpe mig, Dunluce, eller vil du ikke?"

„Jeg vil ikke, — og hvis du ikke gaar din Vei strax, vil jeg blive nødt til at ringe paa Tjenerne og lade dem vise dig ud. Dette vil naturligvis foraarsage Ubehageligheder og Sladder og gjøre Livet mindre hyggeligt for din Datter."

„Ja, for min Datter! Du vil vel gjerne hevne dig paa hende. Nu Farvel, du den kjærligste af Brødre. Jeg vil ikke give Grund til nogen Skandale i denne Fredens og Glædens Bolig! Jeg kan nok finde Døren alene."

Min Fader gik tvertover Gulvet i Forhallen, aabnede den store Egedør og lukkede den sagte efter sig. Lord Dunluce stod paa Tærskelen til sit eget Værelse indtil Døren lukkedes, og gik derpaa ind. Jeg gad vide, om han var lettere tilsinds, da min Fader var borte! — Jeg var det. Det var mørkt i Billiardværelset, og jeg stod indenfor Døren, som stod paaklem, saa jeg tydelig kunde høre hvert Ord, der udtaltes ude i Forhallen.

O, hvilket Liv! At jages bort fra sin Broders Hus som en Hund! Hvorledes kan man vente noget godt af en Kvinde, som begynder sin Livsvei, lænket til en saadan Fader som min?

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 103. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 1ste September 1894.** | Avertissementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Tandlæge Amundsen
Grændsen 15, Hj. af Akersgaden.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Noget at tænke over.

—:—

Den stærke Modstand, som der navnlig fra Oplandsamterne gjøres mod almindelig Stemmeret, vil maaske have til Følge, at de ledende Radikalere samt den toneangivende Hovedstadspresse, om den end officielt fastholder den Befaling, at der kun skal stemmes paa Folk, der forpligter sig til at være med paa Gjennemførelsen af almindelig kommunal Stemmeret, dog lukker Øinene i det afgjørende Øieblik og lader det passere, at Ordren ikke adlydes. Ligeoverfor sine socialistiske eller halvsocialistiske Forbundsfæller kan de da to sine Hænder og fralægge sig Skylden for hvad der er indtruffet. Kanske de endog for et Syns Skyld giver vedkommende Opsætsige nogle offentlige Skrub. Men de „Frafaldne" tager vistnok disse Skrub nok saa gemytligt, de ved, at de alligevel privat vil blive mødt med blide Miner, varme Haandtryk og godt Selskabstraktement, dersom det ved Hjælp af disse Hokus-Pokus lykkes dem at „redde" Oplandsamterne for det „rene" Venstre.

Kun enfoldige Sjæle vil imidlertid lade sig berolige ved Forsikringen om, at der ikke skal blive noget af almindelig Stemmeret denne Gang — „stem bare trygt med „Venstre" for „den norske Linje" mod „Svenskelinjen".

Det er nemlig for det første at mærke, at dersom Vælgerne i en noget større Mængde stemmer med det radikale Venstre, kan det hænde, at der bliver Flertal for almindelig kommunal Stemmeret selv uden Oplandsamterne. Det er nødvendigt, at Bønderne er paa sin Post i alle Amter.

Men dernæst — og dette vil vi særlig henlede Opmærksomheden paa — kan man faa almindelig kommunal Stemmeret ad en Omvei, dersom der bliver radikalt Flertal i Thinget, selv om saa mange af Radikalerne er mod denne Programsag, at de sammen med de Moderate og Konservative danner et Flertal.

Vi sigter ikke her til, at „Storthingets Venstreforening" kan binde Mindretallet inden det radikale Parti til at stemme mod sin Overbevisning. Vi forudsætter tvertimod, at der virkelig ved den afgjørende Afstemning bliver Flertal imod almindelig Stemmeret, og at Forslaget derom bliver forkastet.

Men det bør haves for Øie, at der kan blive vedtaget et Forslag om Stemmeretsudvidelse, bygget paa at alle, der betaler Skat, skal være stemmeberettigede. Og enhver, der kjender vort radikale Parti, særlig dets ledende Mænd, vil forstaa, at naar et stigt Forslag er vedtaget, opstaar der Fare for, at Storthinget bagefter ved Lov eller Skattebeslutning skal bestemme, at omtrent enhver voxen Mandsperson i Landet skal erlægge en liden nominel Skat. „Hovedstadens Boulevarder" kan føle sig tvunget til at tage dette Skridt under Trykket fra „Forstæderne", det vil sige fra Kristiania Arbeidersamfund og andre helt- eller halvt socialistiske Organer.

Det vil erindres, at de Moderate i Storthinget ved seneste Behandling af Stemmeretsforslagene saa sig nødt til at votere mod det Daae-Sørenssenske Forslag, fordi det var kommet ud, at dette Forslag kunde lade sig misbruge til Bortrydning af alle Stemmeretsskranker.

Der er altid en Fare ved et radikalt Flertal, der følger Mænd som Ullmann. Norges Gaardbrugere kan ikke være Herrer over sin Skjæbne, naar de betror den i Hænderne paa Mænd som de, der i de sidste tre Aar har været de ledende i vor Nationalforsamling.

Christopher Bruun

er reist fra Gudbrandsdalen. Det er alt eit Aars Tid, siden han drog inn til Kristiania, og i dei sidste Dagar er Familiens hans og fløt etter.

Det er no 27 Aar i Haust, sidan han tok fatt paa Romundgaard i Sell med Folkehøgskulen sin; 25 Aar har han sidan arbeidt ved den same Skulen, for ein Del i Sell men det meste her i Gausdal, sume Tider baade Vinter og Sumar.

Eg minnes, korleids eg fyrste Aaret upp i Sell kom paa Skulen hans. Han kom inn paa Blekastad um Sumaren fyreaaret, tarvelege Klæder hadde han, og berre simpel saag han ut i alle Maatar. Han spurde, um det kunde vera Husrum aa faa der til um Vinteren, han tenkte aa halde Folkehøgskule. „Folkehøgskule", tenkte eg, kva er det? Det maatte vel vera ein slik Skule, der ein kunde lære aa skrive paa eit 14 Dagars Tid, — eg hadde høyrt slike Skrivelærarar hadde fari der sume Tider. Folkehøgskule hadde eg inkje høyrt gjeti.

Skulen kom igang paa Romundgard, og eg vart med for aa lære meire — aa rekna og skrive. Noko anna hadde eg ingen Tanke um skulde væra aa lære. Vi var 14 Gutar den fyrste Vinteren.

Men kor langt annorleids var inkje den Skulen end alt, eg hadde tenkt meg! Vi fekk nok rekna og skrive og slike Ting. Men so heldt Chr. Bruun Foredrag fyr oss, gav oss fra Norigs-Sogaen og Verdens-Sogaen livande Utsyn over dei store Hændelser attigjenom, lærde oss aa elske dei staute Menn og Kvinnor, som sterkast har vori med og ført Kampen for alt godt og vakkert, — og aa forakte alt stygt og vondt, som har vori med og skjemt ut i Menneskeslegte. Og bakfor alle dei enkelte Menneskjer og alle historiske Hændelser lærde han oss aa sjaa upp aat ei usynleg Magt, som stod bakfor og over alt anna, soleids at Velsigning og Forbanning kom over den enkelte og over Folkeslagom, ettersom dei var til i sit Liv: han lærde oss aa sjaa Gud som den store, megtuge, men og som den vise, kjærlege Verdensstyrar. Og han lærde oss inkje berre aa sjaa Gud, men aa lengtes etter aa faa vera med i den Fylking, der han er Styrsmann, i den Flokk som arbeider for, at det maatte bli godt aa bu i gamle Norig, godt aa bu paa Jorden, godt aa vera Menneske.

Og mange er dei, som med meg takkar Chr. Bruun for, kva han paa denne Maaten har vori for deim.

Men for oss, som av eigi Erfaring rigtigt har lært aa setja Pris paa, kva Chr. Bruun kunde gjera for ein Ungdom, for oss er det stuslegt aa tenkje paa, at han inkje skulde hava betre Lykke med seg, at han inkje skulde finne meire Forstaaels, enn han har. Gudbrandsdølen i det store og heile forstod inkje, kva for ein Kar Chr. Bruun var, kva for ei Lykke det var for ein Ungdom aa faa sitja ein Vinter heil so under hans Lærarstol. Gudbrandsdølen sette meire Pris paa Amtsskulen. Og Amtsskulen kan væra brav nok paa sin Maate, — som ret og slet Kundskapsskule. Men Folkehøgskulen gav baade det som Amtsskulen gav og enda det, som ingen Amtsskule paa langt nær kan gje i den Grad, — Aandsudviklingen, slik som eg for sovidt har peikt paa.

Her i Gausdal har vi inkje berre havt Skulen, men jamt og samt frie Foredragsmøter baade ved Skuler og helles umkring i Bygden. Chr. Bruun og dei Lærarar, han har havt med seg, har offra seg for oss Gudbrandsdøles slikt, som vi sjeldan fær sjaa Maken til.

Chr. Brunn kom der uppi Sell fraa Universitetet med ein Eksamen so glimrande, at han kunde havt god Grunn til aa venta aa naat dei høgste Sillinger i Samfundet, um han vilde ha gaatt den vanlege Embetsvegen. So valde han det uppofrande, uppslitande Arbeid som Folkehøgskulelærar i ei av vore fattigste Bygder, — med ingen Utsikter, kan ein gjerne segja, soleids utvortes sett. Trui paa og Kjærlegheiti aat den norske Bonde og Trangen til aa kunne gjera noko for honom det var for Bruun alt.

Naar ein so ser paa, kva han har vunni i desse 25 Aar, so kan ein nok synes, at det er lite nok. Og den Løn han har faatt, det er mykje attaat berre Misskjendels, — ja tildels det som verre er. Han har gjett seg heilt hen for oss baade aandeleg og økonomisk, kan ein gjerne segja, — men maatte likavel reise fraa Dalen som ein framand, misskjend, vantakket Mann so i det store seet. Det er so det er reint saart aa tenkje paa det.

Kva som kan vera Grunnen? Ja det skal eg inkje freiste paa aa klare. Eg vil berre segja, at Politiken vist har gjort meire enn han burde til aa setja Skille. Eg er heller inkje enig med Bruun og Bonheim i Politiken no, men likavel set eg like stor Pris paa deim i Skulevegen. Det er no eingong inkje Politik, Skulen driv med.

Men um det no er mangt stuslegt, som trengjer seg fram, naar ein tenkjer attende desse 27 Aar, so er det for meg likavæl so svært mykje gledelegt og. Eg veit, at det er mange, rigtigt mange, som med meg takker Chr. Bruun og Folkehøgskulen for noko av sit Livs bedste Eige; og dei Tankar, som han ved Skulen har arbeidt for, dei skal nok koma til aa gro og gjera si Gjerning til Velsigning for Folk og Land. Ja so mange av dei Framsteg i Skule og Kyrkje, som vi har gjort i dei sidste 20 Aar, — Chr. Bruun er ganske sikkert ei af dei sterkaste Krefter, som har staat bak og arbeidt desse fram. Den Tid skal sikkert koma, som betre veit aa setja Pris paa hans Gjerning enn vi har gjort.

Som det likavæl er mange, som i inderleg Takksamheit minnes Bruun og hans Arbeid millom oss, so er det og mange, som vil hava heile hans Hus i kjærlegt, varmt Minne, og som vil kjenne det som ein stor Saknad og eit stort Tap, at vi inkje længer har deim millom oss. Alle som hadde den Lykke aa faa vera heime i Huset deres iblandt, dei veit, at der var godt aa vera, at det var ein sjæleleg Styrkels for længe etter.

Eg vil særskilt minne um gamle Fru Bruun, korleids ho med gavmild Hand so mangen Gong gjorde det ljost i ei fatik Stowa, og korleids ho har lagt seg i baade med Pengehjelp og heile sin Innflytels helles for aa faa igang ein Barnheim her i Gausdal for fatike, forsømde Børn.

Velsigne skal deire Minne vera her i Gausdal og Gudbrandsdalen, og gjev dei maatte finne bettre Jordbotten og vinne rikare Frukt i den Gjerning, dei no er komne inn i, enn dei her gjorde!

Ivar Blekastad
i „Gudbrandsdølen".

Udstillingen i Tromsø sluttede den 26de August. Den har ialt været besøgt af omtrent 38,000 Mennesker. I Entree er indkommet ca. 9000 Kr., og man er særdeles tilfreds med Udbyttet.

Et sandt Ord. Kjøb og Salg af brugte Klæder er meget almindeligt, skriver en Indsender i Kr.sands Tid. Det skal hænde, at Folk kommer ind med en hel Byldt af brugte Klæder, kaster den paa Gulvet og spørger: „Hvormeget?" — „5 Kr". — Vel, Handelen sluttes. En slig Byldt hokres saa ud til Fattigfolk med en Fortjeneste af 20—25 Kr. Der kommer en fuld Mand ind og trækker en Trøie til 10 Kr.s Værdi af sig og sælger den for 2.

En stor Del af dem, som afhænder sine brugte Klæder til disse Udsalg, er i Regelen Folk, som slet ikke trænger til det. Klæderne vil de vist finde en bedre Anvendelse andetsteds. Der er saaledes saavel Børnehjem som et Waisenhus her i Byen, hvor den Slags brugte Klæder vistnok vilde modtages med Tak og finde god Anvendelse. Desuden gaar saa mangen fattig Stakkel omkring paa Gaderne, som nok kunde trænge et eller andet Klædesplag.

De fleste vil være bedre tjent med at forære sine brugte Klæder til Fattigfolk end sælge dem i disse Forretninger. De maa huske, at den kjøbende Kundekreds er Folk som ikke har Raad til at koste sig nye, de maa i dyre Domme kjøbe slige brugte Klæder, som af sine Eiere er solgt for en Slik og ingenting. Folk, som ikke har Trang til at sælge, burde afholde sig derfra og heller forære Klæderne bort.

Sognepræst Schnitler i Branvold (Solør) er afgaaet ved Døden 57 Aar gammel.

Landsskyttermøde. I Skien afholdes i disse Dage et Landsskyttermøde. Til Bestyrelse for Folkevæbningsamlagene er valgt Five, Enger og Foosnæs. Kongevalgt Medlem er Oberstløitnant Petersen.

Socialisterne og de Radikale.

Fra Bergen telegraferes den 30te til H. D.:

I et talrigt besøgt Fællesmøde af de centraliserede Fag-arbeiderforeninger igaaraftes vedtoges med stor Majoritet en Resolution, hvori der besluttedes at indgaa Valgalliance med Venstre paa Betingelse af, at der indrømmes dem en Repræsentant og en Suppleant, udpeget af Centralisationen selv, til Storthinget. Dog forbeholder Fagforeningerne sig frie Hænder, indtil Venstreforeningen paa et Møde udtaler sig om Sagen.

Midnatsolens Land. Omkring 2000 Turister skal iaar have besøgt Nordkap.

Vildt. I „Aalesunds Bl." skrives: Med Rypefangsten gaar det til Dato meget smaat paa Søndmøre, og selv de mest øvede Jægere kommer tomhændede hjem fra de bedste Rypetrakter.

Af Rensdyr sees derimod adskilligt i Fjeldene og flere er skudte.

Blandt Skadedyr er Jerven iaar den mest dominerende. Den følger lurende i Renens Spor, og den slipper aldrig sit valgte Bytte. Fredag fældtes fire Jerv-unger, store som en voxen Hare, lidt ovenfor Storsæterfossen, og samtidig blev tre Rener skudte. Jervungerne indbragte 80 Kroner i Præmie.

Bjørnen betragter sig nu omtrent som fredet, og som Følge heraf fraadser den storartet i Kjød og navnlig i Faarekjød.

Paa alle Fjelde mellem Storfjorden og Nordfjord er der Bjørn i Mængde, men ingen vover sig ifærd med den, hvor spag den end optræder.

Vexelfalsk. Brugseier Aspestrand i Berg (Smaalenene) har gjort sig skyldig i Vexelfalsk, der skal gjelde et samlet Beløb af omtrent 130,000 Kr. Han har paa Vexler med ægte Navne, men lydende paa smaa Summer, forfalsket Texten, saaledes at Summerne er voxede enormt. En ægte Vexel paa 600 Kr. skal saaledes være omgjort til et Papir paa 11,600 Kr. Efter hvad man endnu ved, er Vexlerne udelukkende anbragt hos Tho. Joh. Heftye & Søn, Fredrikstad Privatbank samt Fredrikshalds Sparebank.

Vaadeskud. Under en Jagttur blev Kristian Elsmo i Elverum imandags skudt af en 15 Aars Jagtkammerat. Paa Hjemturen var denne, der gik foran, ifølge „H. St." uforsigtig nok til at berøre Laasmekanismen, saa Skuddet gik af og rammede Kameraten i Brystet. Han segnede om og døde paa Stedet.

Tingvalladampskibet „Norge" ankom hertil fra Amerika itirsdags, medhavende ca. 200 Passagerer til Skandinavien. Deraf steg 50 iland her. Med Tingvallabaadene er i Sommer flere Tusinde vendt hjem fra Amerika, men derimod faa udvandret. Derfor erfinder ogsaa Tale om at lægge en af Selskabets Baade op.

Nye rige Petroleumskilder. I det østlige Asien er opstaaet en mægtig Konkurrent til den nordamerikanske og russiske Petroleumsindustri. Allerde for flere Aar siden har man i Provinsen Lankat paa Den Sumatra opdaget Petroleum ganske nær ved Havkysten. Petroleumskilderne synes at være uhyre rige, og den nederlandske Regjering har nu meddelt forskjellige Selskaber Koncessioner til Udbytning af Kilderne. Til en Begyndelse vil et Omraade af 318 Kvadratmiles Fladerum, beliggende umiddelbart ved Kysten, blive bearbeidet. Den der udvundne Petroleum er ifølge Angivelserne af meget god Beskaffenhed og dens Udskibning frembyder ingen nævneværdige Vanskeligheder, saa at Østindien med det første udelukkende vil kunne faa den fornødne Petroleum fra Sumatra.

Ulykkestilfælde? Fire Gutter i Alderen fra 16 til 10 Aar seilede ifølge Telegram fra Grimstad Mandag Eftermiddag udover Skjærgaarden i en Skibsbaad. Vinden var moderat Nordvest og og ingen Sjøgang. Da de imidlertid ikke var vendte tilbage, er man bange for, at de kan være forulykkede.

Et Telegram beretter, at et Dampskib har været ude for at søge efter dem, men uden Resultat.

Enighed.

Vi nærmer os nu sterkt til Valgdagen, og ingen vil være i Tvil om, at Striden vil blive haard. Det radikale Parti har vistnok her i Gudbrandsdalen rustet sig med større Kraft end nogensinde før, skriver „Framgang," og man maa ialfald være forberedt paa, at det kan optræde med stor Styrke, selv i Bygder, hvor det tidligere har været i afgjort Mindretal. Under disse Omstændigheder er det en absolut Nødvendighed, at Høire og de Moderate kommer til Enighed om fine Valgmandskandidater, og at ikke nogen skiller sig ud, fordi de ikke liker den og den af de foreslaaede. Der maa holdes Prøvevalgmøder, og det gjælder paa disse at tage kloge Hensyn; men Resultatet faar man bøie sig for, selv om ens eget Parti ikke ganske kommer til sin Ret. Det vilde være Selvmord andet; af to Onder maa man vælge det mindste.

Men naar vi lægger vore Meningsfæller dette paa Hjerte, kan vi heller ikke undlade at minde Høire om, at nu er ikke Tiden inde til mest muligt at mele sin egen Kage, og at det vil være en farlig Spas for dem nu at udelukke de M[illegible]

derate af sine Valgmandslister, selv om de ogsaa kun skulde være et lidet Mindretal. Det har været Høires Ulykke dette, at de har stirret sig blinde paa sine stokkonservative Meninger og gaaet fra Nederlag til Nederlag uden at lære, at Udviklingen gaar fra dem. Der er nu et Omslag i Luften; men der er endnu nok af dem baade i By og Bygd, som lige stivt pukker paa sit og intet Hensyn vil tage til dem, som den nuværende politiske Situation gjør til deres Kampfæller tiltrods for deres forskjellige Synsmaader og uagtet de godt ser, at en ensidig Seir for de egentlige Høireanskuelser, om den end i Øieblikket ingen Fare medfører, dog ikke vil spaa godt for Fremtiden. Thi Høires Urimeligheder har maaske til syvende og sidst været Radikalismens stærkeste Støtte.

Men — som sagt — Enighed maa til nu. Og vi skal — i Anledning af et Inserat fra Lesja, der tyder paa en foretruende Uenighed mellem Høire og de Moderate dersteds om Valgmandsvalget — særskilt for denne Bygds Vedkommende, henstille til begge Parter at vise rimelig Imødekommenhed og særskilt til Høire som det Parti, der derved i Grunden resikerer mindst. Men — fremfor alt — Sag maa gaa foran Person.

I Newyork omgaaes man med storartede Planer til Byens Udvidelse, saaledes at de tilstødende Byer Brooklyn, Hoboken, Jersey-City osv. smeltes sammen med den, hvorved den vil blive en Storstad paa 3¼ til 4 Millioner Mennesker. Samtidig omgaaes man med en Række andre storartede Planer. Det er saaledes paatænkt at bygge to store Hængebroer over Hudsonfloden, at udvide Newyorks Havn betydeligt og at bygge en elektrisk Bane mellem Washington og Newyork. Desuden er der forelagt Kongressen i Washington Planer til Indretningen af et stort Frihavnsgebet paa Long Island. Denne Plan er Resultatet af lange Konferencer mellem store Kapitalister og flere Medlemmer af Kongressen.

Palæhaven. Dette Sted, hvor mange, der ikke om Sommeren har Raad til at komme ud fra den kvalme By, kunde ty hen for idetmindste at faa en Smule Sjøluft i Næsen, er nu blevet af den Beskaffenhed, at Folk med Æres- og Sømmelighedsfølelse ikke kan være bekjendt af at besøge det. Der samles alskens baade mandligt og kvindeligt Pak, der holdes Sviregilder, føres raa Tale, kortsagt, der foregaar Ting, som Velanstændigheden forbyder at nævne. Især er det værst i Skumringen. Antagelig er det det nærliggende „Concordias" Bærme, der lyr hid, naar de bliver umulige indendørs.

Der maatte kunne rettes paa dette. Ialfald var det vist ikke Grundlæggerens Hensigt, at hans Gave til Byen skulde blive benyttet til denslags Brug.

Ingen Blodforgiftning mere. En tysk Læge skriver: Næsten daglig læser man i de offentlige Blade om Dødsfald, der er blevne fremkaldte ved smaa, tilsyneladende ubetydelige Saar. Hvert nyt Tilfælde, der kommer mig for Øie, bibringer mig et Stik i Hjertet. Den Kjendsgjerning, at en Blodforgiftning overhovedet endnu trods Lægebehandling i rette Tid faar et dødeligt Udfald, smerter mig saa meget mere, som jeg atter og atter har været istand til at opvise nye Resultater med det paa mig selv 2 Gange prøvede, absolut sikkert helbredende Middel: Creolin-Pearson. Jeg føler mig derfor — for at forhindre yderligere Dødsfald — stærkt opfordret til nu gjennem den almindelige Dagspresse at gjøre opmærksom paa Creolin som et utvivlsomt sikkert Lægemiddel. I 113 Tilfælder kunde jeg i Løbet af 7 Aar finde dette Medikaments Virkning bekræftet. Dets Anvendelse er meget simpel og kan let udføres af enhver Lægmand, da det i Henseende til Giftighed er uskadeligt. For at forhindre Blodforgiftning vasker man hvert nok saa lidet Saar ud med Creolin. Dette tilbereder man sig meget let, idet man kommer 20 Draaber Creolin Pearson i en Kaffekop fuld af lunket Vand og omrører dem godt. Efter Saarets Udvaskning forbinder man det med et med dette Vand vædet Linned- eller Gazebind. Efter 3—4 Dages Forløb læges Saaret uden videre Følger. Er det allerede Tegn til Blodforgiftning tilstede, hvilke især ytrer sig ved Opsvulmninger, Rødme og Smerte i det paagjældende Lem i Forening med Feber, er Udvaskningerne og Forbindingen alene ikke mere tilstrækkelige. Man maa da gjøre inore Brug af Creolinet; efter Sygdommens Grad og de Angrebnes Alder indtager man deraf hveranden eller hver tredie Time 15—20—25 Draaber. Tjæresmagen søger man at fjerne ved at indtage den i kold Melk eller i Oblater.

Man sluger Blandingen i et Drag og kan bagefter efter Behag drikke mere Melk. Denne Kur, der sædvanlig varer 10—14 Dage, fortsætter man, til Helbredelsen indtræder. Efter mine Erfaringer kan jeg uden Overdrivelse forsikre, at ved Anvendelse af det heromhandlede Middel faar ingen Blodforgiftning mere dødeligt Udfald. Det burde derfor haves paa Forraad i enhver Husholdning. Det kan faaes paa ethvert Apothek. At man i svære Tilfælde bør lade denne Behandling lede af en Læge, behøver jeg vel ikke særlig at betone.

Et Spørgsmaal,

der i høi Grad generede Herrerne Wexelsen og Castberg paa Gausdalsmøderne — det blev af Hr. Frits Hansen stillet baade i Vestre og Østre Gausdal skriver „Mrgbl." — var dette: Hvis Grundlov og Rigsakt, ret læste, forbyder fælles Udenrigsminister og forlanger egen norsk Udenrigsminister, er da denne af Grundlov og Rigsakt tænkt som Medlem af Statsraadsafdelingen i Stockholm eller som Medlem af den norske Regjering i Christiania? Det sidste er, med hine Tiders Forhold for Øie, altfor umuligt til, at der kan svares ja derpaa, og da staar kun det første tilbage; han maa være tænkt som Medlem af Statsraadsafdelingen i Stockholm. Og han maa da selvfølgelig falde sammen med den norske Statsminister i Stockholm (de to andre Medlemmer af denne Statsraadsafdeling er jo vexlende). Men er det den norske Statsminister i Stockholm, som Grundlov og Rigsakt indsætter som egen norsk Udenrigsminister, hvorledes kan han da ophøre at fungere som saadan i Interimsregjeringen? Der omtales som bekjendt kun en Udenrigsminister i dette norsk-svenske Statsraad, og det er ikke ham. Denne Paragraf i Rigsakten viser, at den norske Statsminister i Stockholm ikke kan være tænkt fungerende som norsk Udenrigsminister.

Statsraad Wexelsen forstod længe ikke dette Spørgsmaal, da det blev stillet til ham, og hverken han eller Castberg kunde give noget fyldestgjørende Svar.

I det blaa Baands Natteherberge — Lakkegaden 19 — holdtes isøndags Generalforsamling. Af den oplæste Aarsberetning fremgik bl. a., at siden Natteherberget for nogle Aar siden oprettedes, er der ialt givet Nattely til ca. 29,000 Personer. I det forløbne Aar har 13,462 Mænd erholdt Logi i Herberget. Herfor har 10,108 betalt enten 20 Øre — egen Seng — eller 10 Øre — fælles Seng. Gratis Nattelogi er ydet til 2554 Mandspersoner. Ca. 100 har faaet gratis Madbilletter, og til endel af de mest trængende er der skaffet endel Klæder og Skotøi.

Herbergets Indtægter har i sidste Aar udgjort Kr. 1592,45 og Udgifterne Kr. 1745,00.

Med Hensyn til disse Folks Opførsel udtales i Beretningen, at den efterhaanden er bleven bedre og bedre. De begynder at erkjende, at man vil dem vel. Flere, især gamle Folk, har nærsagt intet andet Hjem end Natteherberget. Ved flere Anledninger er Herbergets Belæg bleven trakteret med Mad og Drikke.

Naar der til enkelte Tider kan opstaa Uorden paa Herberget, budsendes Politiet, og Freden bliver da som Regel gjenoprettet, og Herbergets Bestyrelse sender Politiet sin Tak for dets gavnlige og støttende Optræden.

Som Regel maa der betales 20 eller 10 Øre for Logiet; men til en vis Tid — Længden beror paa nærmere Omstændigheder — faar enhver trængende ædru Person gratis Nattely.

Man har imidlertid. efterhaanden gjort den Erfaring, at gamle Stakkere i Regelen betaler, medens unge, arbeidsdygtige og friske Folk er de daarligste Betalere og viser ogsaa den slætteste Opførsel.

De, som nyder godt af Herberget, er Folk fra de forskjelligste Arbeidsgrene og Haandværk. Af Svenskere har der været en hel Del, ligesom ogsaa endel andre Udlændinger har tyet derhen.

Der holdes som Regel et Par Gange i Ugen religiøse Opbyggelser, der søges ledet i vor Kirkes Aand. I Forbindelse hermed udtales indberetningen, at i afdøde Sognepræst Welhaven har Herberget tabt en vigtig Støtte.

Tilslut udtaler Herbergkomiteen, at den nærer godt Haab for dettes Fremtid og beder fra Høsten af en forøget Virksomhed særlig med Hensyn til Uddeling af Madbilletter til trængende.

Hr. Pastor Herman Lunde holdt i forgaars et veltalende Foredrag i Fæstningens Gymnastikksal i Kristiania til Fordel for almindelig Stemmeret. Han udviklede Spørgsmaalet væsentlig fra Menneskekjærlighedens og Kristendommens Synspunkt.

Men som det uundgaaelig gaar deslige Theoretikere, kom Hr. Lunde i sin Iver til at bevise for meget, og tilintetgjorde derved i en væsentlig Mon Virkningen af sin egen Veltalenhed.

Enten maa nemlig Hr. Lunde absolut fordre, at almindelig Stemmeret skal høre hjemme overalt og til alle Tider uden Hensyn til paa hvilket Standpunkt et Folk befinder sig eller under hvilken Samfundsorden det lever. Han maa da ubetinget bryde Staven over Fædrene paa Eidsvold, der ikke med en Gang indførte almindelig Stemmeret her i Landet.

Eller ogsaa maa Hr. Lunde indrømme, at der maa vælges en beleilig Tid for Indførelsen af almindelig Stemmeret. Han kan være af den Mening, at denne Tid nu er kommen hos os. Men han er da logisk tvungen til at indrømme, at der om denne praktiske Forholdsregel kan være forskjellige Meninger, og at forstandige Mænd her i Landet godt kan komme til det Resultat, at den beleilige Tid ikke er inde til at forlade den skridtvise Udvikling og omlægge hele vor Statsordning og vort Kommunalstyre paa et ganske nyt Grundlag.

Værdalen. Forleden udrasede endel Jord væsentlig af det østfor Fjøset paa øvre Jermstad igjenværende Areal langs Fjeldvæggen. Paa Grund af den bratte Skredkants Høide voldte Jordfaldet en voldsom Larm, men var iøvrigt ikke af nogen særlig Betydning. Nær Gaarden Volden i Vuku flyder Malsaaen sammen med Helgaaen, ca. 2 Km. ovenfor det Sted, hvor de forenede danner Harfosstrygene. Man haaber, at Malsaaen ikke vil affstedkomme Gravninger, naar nogle fornylig paabegyndte Forbygninger bliver færdige, idet da Elven ved sit Sammenløb med Helgaaen antagelig kommer til at holde sig paa Fjeldgrund og følgelig ikke vil grave ovenfor.

De europæiske Stormagters Krigsflaader.

I disse Dage, da Kina og Japan kjæmper om Herredømmet i Østen, kan det være interessant at se, hvilken Stilling de europæiske Stormagter indtager tilsjøs for det Tilfælde, at Kampen i det fjerne Østen skulde drage europæiske Forviklinger efter sig. Naturligvis staar den engelske og franske Flaade uomtvistet i Spidsen. Ser man bort fra de Skibe, som er forældede og utidsmæssige, saa forføier England over 45 Pantserskibe med en Tonnage af 430,190 Tons og Gjennemsnitshastighed af 16,34 Knob. Frankrige har 44 Pantserskibe med en Tonnage af 302,967 Tons og en Gjennemsnitshastighed af 15,6 Knob. Rusland kommer saa med 20 Pantserskibe, 148608 Tons og 16 35 Knobs Hastighed. Tyskland har 10 med 127704 Tons og 15,5 Knobs Hastighed. Italien har 10 Pantserskibe; men med 126274 Tons og gjør 17,4 Knob. Det er Italien, som har de vældige Pantserfartøier med heinmod 15000 Tons Deplacement og 22800 Hestekræfter. Østerige har kuns 4 Skibe med 23192 Tons og en Gjennemsnitshastighed af 14,75 Knob.

Af Krydsere, Torpedojagere, har England ikke mindre end 134. Italien har 51 Frankrige har 49, Tyskland 36' Rusland 32 og Østerrige 15. Af de smaa lynsnare Odelæggere — Torpedoerne — har Frankrige 200, England har 102, Tyskland 108, Italien 152, Østerige 55 og Rusland 53.

En ung Kvinde, som forklæder sig som Mand. I Landsbyen Bobrova i Serbien skulde en ung vakker Pige gifte sig med en Mand, som hun ikke elskede. Bryllluppet fandt ogsaa Sted, men paa Bryllupsaftenen var den skjønne Ruscha sporløst forsvunden. Alle Efterforskninger var forgjæves.

Imidlertid var den unge Pige flygtet til en anden Egn; hun klippede af sig sit lange Haar og anlagde Mandsklæder samt søgte og fik Tjeneste som Gaardsgut. I tre Aar tjente hun hos en Bonde, uden at nogen havde en Anelse om hendes Kjøn.

For kort Tid siden kjørte hun med sin Husbonde til Marked i Soilojnac, hvorhen ogsaa hendes Fader og Moder havde begivet sig. Trods Forklædningen gjenkjendte Forældrene sin Datter og forlangte, at hun skulde reise hjem med dem. Den unge Gaardsgut erklærede, at det var en Feiltagelse, samt at han ikke var den, de søgte, og først for Stedets Dommer erkjendte Ruscha, at hun var den savnede Datter.

Efter en langvarig Modstand samtykkede hun i at reise hjem med Forældrene. Men disse maatte love hende at faa hende skilt fra den forhadte Mand og tillade hende at bære Mandsklæder.

Kommen hjem slap den skjønne Ruscha fra at vende tilbage til sin Mand; men Dommeren og Præsten fik hende til igjen at anlægge Kvindeklæder.

600 Fod nede i Jorden. En videnskabelig Boring paa Fredriksberg ved Kjøbenhavn, som bekostes af Carlsbergfondet og udføres af Ingeniør Marius Knudsen, skrider stadig godt fremad. Man er nu naaet til den betydelige Dybde af lidt over 600 Fod.

De gjennemborede Lag er foroven haard Kalksten og Flint, fra 140 Fod og nedefter derimod hvidt blødt Kridt som er blandet med megen Flint.

Boringen vil saa vidt muligt blive fortsat, til man naar det hidtil ubekjendte Underlag for Kridtet. Den er fra nu af den dybeste i denne Del af Landet; den store Boring paa Nyholm, som Videnskabernes Selskab lod udføre 1831—1845, maatte nemlig opgives i en Dybde af 603 Fod, fordi der ved Uforsigtighed tabtes nogle Borestænger ned i Boreholtet, som man ikke kunde faa op igjen.

Takket være de senere Aars store Forbedringer i Boremethoderne har man ved Boringen paa Fredriksberg kun brugt lidt over et halvt Aar om at naa den samme Dybde, som i sin Tid paa Nyholm krævede — 14 Aar, skriver en dansk Avis.

Ømme Fødder. Folk, som er nødt til at gaa eller staa meget, lider ofte svært af ømme Fødder. Et simpelt og virksomt Middel herimod er at bade Fødderne, før man gaar tilsengs, i stærkt Saltvand, tilsat med en god Del kultsurt Natron. Dersom Fødderne er meget ømme, bør dette ogsaa gjøres om Morgenen.

Akershus Amt.

Statsminister Løvenskiold har frasagt sig Gjenvalg som Repræsentant for Akershus. De øvrige Repræsentanter i den nu udløbende Valgperiode er Gaardbruger Berger af Eidsvold, Lensmand Bohn af Nes, Gaardbruger Haga af Nannestad og Sagmester Thoresen af Skedsmo.

Idet vi forudsætter, at Amtets Befolkning ønsker at beholde disse fire Mænd som Repræsentanter, har vi et Forslag at gjøre med Hensyn til den ledige femte Plads.

Det vil indrømmes at være uheldigt, at Centrum er uden Repræsentation paa Akershusbænken, skjønt det udgjør en nok saa betydelig Del af Amtets Vælgere, og det er at befrygte, at en Del enten vil afholde sig fra at stemme eller gaa med Radikalerne, dersom de ved, at Høire ikke vil indrømme dem nogen Talsmand for deres Anskuelser.

Desuden er alle de fire ovennævnte Herrer fra Romerike. Aker og Follo er ikke repræsenteret.

Vi foreslaar til femte Repræsentant for Akershus en Mand, hvis Dygtighed og fortrinlige Skikkethed for Hvervet vil være Amtets Befolkning vel bekjendt, nemlig:

Gaardbruger Julius Sundby af Vestby.

Telegrafstolper af Papir er nu det nyeste paa Papirindustriens Omraade. For at skaffe disse Stolper den nødvendige Haardhed, bliver Papirmassen blandet med Borax, Salt og andre Substanser og derpaa presset til en hul Cylinder. Disse Papirstolper skal have mange Fordele. De er for det første lettere end lignende af Træ, desuden byder de en større Modstandskraft mod de atmosfæriske Paavirkninger.

Til vore Jægere. I øvre Leksdalen synes Gaupen at drive sin blodige Gjerjæft i ganske stor Maalestok fkr. Sjørd. Tid. Naar man færdes i Skogen, er det ikke vanskeligt at se Spor af dens Virksomhed. Ihjelrevne Sauer ligger her og der, og mange mer eller mindre beskadigede ret som det er. Enkelte af Beboerne deroppe har mistet næsten alle sine Sauer. Dette er for galt. Ved „Ertzgaardsvol-

---

Jupiters Sammenstød med en Komet.

Jupiter er som bekjendt den største Planet i vort Solsystem, den er over 1200 Gange større end vor Jord og veier 300 Gange mere end denne. Hvis Solen kunde tænkes at forsvinde, vilde Jorden straks bevæge sig omkring Jupiter, som nemlig da blev Centralkloden i vort Planetsystem, men Jorden vilde da faa en Omløbstid af næsten 400 Aar.

I Teleskopet sees paa Jupiter Striber og Pletter af meget foranderlig Form, og vi erfarer deraf, at Jupiter dreier sig om sin Axe i den korte Tid af 9 Timer 55,5 Minutter. Dette er altsaa Længden af Jupiters Døgn. Under 60 Graders nordlig eller sydlig Bredde varer den længste Dag paa Jupiter høist 5¼ Time, og Midnatssolen sees dersteds i en Afstand af blot 3 Grader fra Polen. Det er imidlertid høist usandsynligt, at der paa Jupiter findes levende Væsener, som ligner Menneskene; thi paa denne Planets Overflade kan neppe findes noget fast Land og der forekommer stadedes Naturrevolutioner, hvortil Jorden ikke kan vise noget Sidestykke. Saaledes viste sig i 1878 paa Jupiter den meget omtvistede røde Flek, som siden har vedligeholdt sig. Denne Flek er meget større end hele Jordkloden og er sandsynlig opstaaet ved en Eruption fra Jupiters Indre, hvorved glødende Masser kastedes høist op i dens Atmosfære. Desuden findes der ogsaa i Jupiters Ækvatorstreg klare stylignende Masser, som ofte bevæger sig over Planetens Overflade med en Hastighed af hundrede, ja flere hundrede Meter i Sekundet og derved viser, at der paa Jupiter herster Storme, i Sammenligning med hvilke vore voldsomste Orkaner staar langt tilbage, baade hvad Hastighed og Udstrækning angaar. Disse og andre Forhold gjør det høist usandsynligt, at Jupiter skulde kunne beboes af levende, menneskelignende Væsener. Men om saa var Tilfældet, saa rammedes disse for nogle Aar siden af en virkelig Katastrofe; thi i Aaret 1886 kom en Komet saa nær Jupiter, at den berørte dens Overflade. Hvis den samme Begivenhed havde indtruffet med Jorden, vilde det have været en Tildragelse af uoverskuelig Betydning for Menneskeheden.

* * *

Den Komet, hvorom her er Tale, opdagedes den 6te Juli 1889 af Brooks i Genova i Nordamerika, altsaa omtrent 3 Aar efter den nævnte Tildragelse. Man har ved Beregningen fundet, at denne Komet i omtrent 7 Aar løber omkring Solen, og det synes derfor mærkværdigt, at den ikke før er bleven opdaget. Chandlers Beregninger forklarer imidlertid Sagen saaledes, at Kometen tidligere gik i en helt anden Bane, i hvilken den ikke kunde sees fra Jorden. Aar 1886 kom Kometen paa denne sin første Bane Jupiter overordentlig nær og blev først da ved denne Planets Tiltrækningskraft indledet i sin nye Bane, i hvilken den i 1889 kunde iagttages fra Jorden. For kort Tid siden har nu en amerikansk Mathematiker, Dr. Poor, paa det nøiagtigste paany undersøgt denne Komets Bane; har derved fundet, at Kometen i Juli 1886 var Jupiter saa nær, at den var indenfor dens Maaners Bane og maatte have stødt sammen med en eller flere af dem. Ja, endnu mere: Kometen kom Jupiter selv saa nær, at dens Midtpunkt blot var 22000 g. Mil fra Jupiters Overflade — og den har maaske berørt denne. Da nu selve Kometens Kjærne har et Gjennemsnit, som kan anslaaes til mange tusinde Mil, er det aldeles utvivlsomt, at Dele af Kometen har stødt sammen med Jupiter. Kometen indtraadte i Jupitersystemet om Morgenen den 19de Juli 1886 og forlod det Eftermiddagen den 20de Juli, efterat have beskrevet et helt Kredsløb omkring Planeten. Ved denne Tid maa Kometen for en Jagttager paa Jupiter have antaget aldeles uhyre Dimensioner, idet den lidt efter lidt hvr dækket hele Himmelen og endelig indsvøbt alt.

* * *

Hvilke forfærdelige Følger dette Sammenstød havde for Jupiter, det kan man a la Flammarion meget let udmaale sig, naar man tænker sig, at Kometens Kjerne og Hoved bestod af Ildkugler og glødende Kulvandstofgas, fyldt med Elektricitet. For Kometen er denne Nærmelse til Jupiter bleven skjæbnesvanger, ikke blot derved, at den blev indført i en ny Bane, men ogsaa derved, at den sandsynligvis deltes i flere Dele eller opløstes. Da den nemlig i Aaret 1889 blev synlig fra Jorden, opdagede Barnard paa Lickobservatoriet i Kalifornien et stort Antal smaa Ledsagere, der saa ud som løsrevne Dele af Hovedkometen. Dette er et ganske mærkværdigt Faktum, og Barnard paapegede ogsaa straks i Begyndelsen, at Dannelsen af disse smaa Kometer muligens har fundet Sted i 1886, da Hovedkometen befandt sig i Jupiters Nærhed, en Opfatning, hvortil ogsaa Chandler slutter sig. Men nu er det ogsaa mærkværdigt, at man den 6te September 1892 opdagede, at Jupiter havde faaet endnu en Maane. Denne lyser vistnok saa svagt og er Planeten saa nær, at der fordres et saadant Instrument som Lick-Teleskopet for at opdage den, men mærkværdigt bliver det dog, at Jupiter foruden de fire store og velbekjendte Maaner endnu ledsages af en yderst liden og lyssvag Maane, som neppe udgjør mere end et Par Mil i Diameter. Man kan formode, at denne Maane har existeret først efter 1886, men selv de skarpsindigste Gjætninger har ingen Værdi, naar det gjælder den videnskabelige Astronomi. Doktor Poor har ogsaa underkastet saavel denne Hypothese som Spørgsmaalet om Kometens Oplosning, da den opholdt sig indenfor Jupiters System, en mathematisk Undersøgelse, men denne er endnu ikke afsluttet, eller rettere sagt, endnu ikke fremlagt for Offentligheden.

den" skal Ulven have været fremme. En Elg er funden ihjelreven — sandsynligvis af Ulv — ved Graavandet. Nu faar vore Jægere ud. Vi har dem, der har vist, de kan greie en Gaupe før, og de vil visselig heller ikke spare Graatassen, om det hover slig.

Paa ytre Del af Strætesfjeldet fortælles det, at det er Hunde, der ødelægger Smaafæet. Man ser nu og da Hunde, som reiser til og kommer fra Fjeldet. Efter Rygterne om Skaden, som skal være forvoldt af Hunde, er der al Opfordring for enhver til at have indseende med disse.

Verdens 5 største Sjøfartsbyer er: London hvortil der i 1883 indklareredes 54935 Skibe med 13,949.611 Tons.

Liverpool hvortil der i 1893 indklareredes 16,458 Skibe med 7,892,480 Tons.

Newyork hvortil i 1893 indklareredes 13848 Skibe med 7,304015 Tons.

Cardiff hvortil der i 1893 indklaredes 13848 Skibe med 7,123602 Tons.

Hamburg hvortil der i 1893 indklareredes 8792 Skibe med 5,886000 Tons.

Derefter kommer:

Antwerpen hvortil der i 1893 indklareredes 4418 Skibe med 4,692.211 Tons.

Rotterdam hvortil der i 1893 indklareredes 4631 Skibe med 3,562,170 Tons.

Distriksforsamlingen for Bratsberg Amt er berammet til 20de Octbr. Amtmanden henstiller til Præsterne at afholde Valgmandsvalgene den 8de (H. O. T-B.)

Hamar—Losnabanen. Fra Oplandsbyerne telegraferes, at Chefen for Arbeidsdepartementet, Statsraad Nilsen, og Jernbanedirektør Pihl i Ugen kom derop for at befare Jernbanelinien til Losna.

Der er nemlig paa Lillehammer megen Tale om, at denne Del af Banen muligens vil kunne blive aabnet allerede i Slutningen af September, idet Hs. Maj. Kongen skal have udtalt Ønsket om, at Banestrækningen kunde blive aabnet under hans Ophold i Norge ihøst. De øverste Jernbaneautoriteter er altsaa nu reist nordover for at se, om dette Ønske kan opfyldes.

Endnu staar der dog meget ugjort Arbeide tilbage ved Jernbaneanlægget, specielt med H. t. Veiarbeiderne til Stationerne og Stationernes Indredning. Linien er imidlertid forlængst færdig til Losna og man driver nu med stor Kraft paa Arbeidets videre Fortsættelse opover Dalen.

Norge som Turistland. En tysk Nordkapsreisende beklager sig meget over visse Klasser af Nordmænds Spørgesyge og Nysgjerrighed.

Naar Dampskibet laa for Anker i Smaahverne nordenfjelds, „var det os særlig kjært at se Personligheder ombord, som repræsenterede de tyske Interesser i Udlandet". Saadanne blev gjerne behandlede som velkomne Gjester; man udmerkede dem i en hver Henseende og anviste dem en Hædersplads ved Frokost- og Middagstaflet. I de mindre Byer hinsides Polarkredsen blev dog af og til lagt for megen Beslag paa denne Imødekommenhed. Man kom ikke alene ombord, men medtog ogsaa sin Hustru, samtlige giftefærdige Døtre samt et ikke ringe Antal Fættere og Kusiner, saa det kunde blive vanskelig nok at anbringe alle ved Frokostbordet, hvor Pladsene var forud besatte. For det meste likte man sig saa godt, at man kom igjen til Middag og til Aftens. „Naturligvis vilde de blive underholdte paa en standsmæssig Maade og erfare alt muligt, der kunde interesere dem. Vi anstrængte os ærlig og redelig for i saa Henseende at præstere det mest mulige, men snart merkede Passagererne, at de her havde tiltroet sig selv for meget. Hver Halvtime idetmindste maatte de blive afløst fra sin Underholdningspost, medens Gjesterne var umættelige i at udfritte os". En Herre blandt de reisende bristede sig tilslut til at fortælle Historien om hin Kaptein, som blev for tidlig bortkaldt fra sin Virksomhed, idet Passagererne spurgte ham tildøde. Men denne Henvendning blev ikke forstaaet.

Restauratør Dahlstrøm er efter Rigsadvokatens Ordre sat under Tiltale efter Straffelovens Kap. 23 § 1 for om Aftenen den 4de Mai 1894 samt senere ud paa Natten at have sat Ild paa Pensionatet Fjeldheim ved Norditrand, hvori det var ham vitterligt, at der opholdt sig Mennesker. Subsidiært er han tiltalt efter Straffelovens Kap. 23 § 20 for til Forfang for nogen anden af Uagtsomhed at have forvoldt den Ildsvaade, der overgik Fjeldheim Nat til 5te Mai 1894.

Sagen vil blive ført for Offentlighedens af Hr. Retsskriver Thue, som dertil er bestikket af Departementet, da han som konstitueret Statsadvokat har ledet Efterforskningen fra Begyndelsen af.

Dahlstrøm er nu løsladt af Varetægtsfængslet mod Kaution.

Hestendstillingen paa Lillehammer begyndte Tirsdag under særdeles vakkert Veir. Der er indmeldt 151 Heste; kun en Gang tidligere har et saa stort Antal været indtegnet. En Mængde Mennesker havde i det straalende Veir indfundet sig for at se paa Prøvekjøringen.

Prisdommere ved Udstillingen er for Hingste: Direktør Koller, Gaardbruger Elstad og Dyrlæge Haagenstad. For Hopper: Statsagronom Borchgrevink og Gaardbrugerne A. Gjerstad og Iver Isum.

Afsked: Toldkasserer i Holmestrand K. A. A. Gjessing, Sognepræst i Næs paa Romerike E. S. Munch og Sognepræst i Høvaag O. M. Christiansen.

Greven af Paris er syg og hans Tilstand meget betænkelig. Lægerne frygter det værste.

Valgmandsvalget for Lillehammer afholdes 17de Septbr. Da de stemmeberettigedes Antal for Tiden er 256, faar Byen 5 Valgmænd.

Samme Dag foregaar Valgmandsvalget for Hamar, der for Tiden har 565 stemmeberettigede og vælger 11 Valgmænd.

Distriktsforsamlingen for Oplandsbyerne afholdes i Hamar Lørdag 22de September.

Kronprinsessens Helbredstilstand. Den Forværrelse i Kronprinsessens Helbredstilstand, som er indtruffet i den sidste Tid, har foranlediget en Konsulation, der har fundet Sted paa Tullgarn, og hvorved Lægerne har afgivet følgende Erklæring:

„Paa Grund af den Forværrelse i H. k. H. Kronprinsessens Helbredstilstand, der i Sommerens Løb stadig mere er bleven akcentueret, tilraader vi, at Hds. kgl. H. maa afreise til Baden for der at konsulere Professor Erb i Heidelberg, den mest fremragende Videnskabsmand paa det pathologiske Omraade i Tyskland. Da vi ikke kan tilraade et forlænget Ophold paa Tullgarn og vi bestemt fraraader det foreslaaede Ophold paa Sofiero som Overgangssted før Afreisen, finder vi at burde tilraade, at Afreisen tiltrædes strax."

Som Følge af ovenstaaende er Afreisen til Baden bestemt at finde Sted omkring den 10de September, og Hs. M. Kongen har, da Lægerne har udtalt Frygt for, at Kronprinsessens Skilsmisse fra sin Familie kunde fremkalde de samme foruroligende Syptomer som ved Hds. k. H.s sidste Afreise fra Sverige, tilladt, at de to ældste Smaaprinser maa følge med til Baden for at opholde sig der i nogle Uger.

„Pædagogisk Tidsskrift". Dette Tidsskrift vil sikkelig være velkommen for den norske Lærerstand. Vi har imidlertid den Bemærkning at gjøre, at det forekommer os at Tidsskriftet — ligesom saa mange andre af vore Fagskrifter — altfor ensidig henter sit Stof fra den tyske Aandsliv. Skal vi række frem til original Tænkning, maa vi have direkte Adgang ogsaa til de andre store Kulturnations Literatur, og da særlig til den engelske (amerikanske). Vi henstiller til Tidsskriftets Redaktion at abonnere paa Skoletidsskrifter i det engelske Sprog.

Uroligheder paa Sundøerne. Paa Øen Lombok har de Indfødte overfaldt de hollandske Tropper og tilføiet dem et Nederlag. Det skal være den gamle Fyrste, som har iverksat Overfaldet, ophidset dertil af Høvdingerne.

Storthingsvalg. Trondhjem 31te Aug. Storthingsvalget for Trondhjems By er berammet til 24. September. Der er antagelig omkring 3200 Stemmeberettigede.

Frostnætterne eller som de kaldes „Jernnætterne" pleier sædvanligvis indtræffe paa denne Tid af Aaret. Ved klar Himmel kan undertiden Temperaturen synke saa voldsomt, at al Markens Grøde fryser bort. Da Himlen i den sidste Tid helst har været overskyet, har man neppe noget at frygte iaar. Aarsagen til denne pludselig optrædende Kulde i den varme Sommertid er et endnu uopklaret Fænomen. Man har — men vistnok uden Grund — sat det i Forbindelse med Meteorerne.

Ved Henvendelse til Eidsvolds Expd. faaes tilkjøbs:

Om den politiske Situation, Foredrag af Statsraad Sverdrup 10 Øre.

„Hvorfor jeg er Tilhænger af Centrums Politik" Artikel af Lars A. Havstad, samt

„Om Unionssagen" Brev fra Statsraad Haugland, 5 Øre.

„Politik og Kristendom". Et Alvorsord til de Kristne i vort Land af Paul Gerhard Sand, 10 Øre.

„Nogle Regler om Stemmeret og Valg" 5 Øre.

Ved Kjøb af 25, 50 eller 100 Expl. betydelig Rabat.

Moderat Venstreforening i Søndmøre. Aar 1894 d. 2den August oprettedes en moderat Venstreforening paa Vigerø i Harham af 66 Medlemmer med følgende Program:

1. At udbrede Oplysning om de politiske Spørgsmaal, der fortiden er oppe i vort Land.
2. At arbeide for Gjennemførelsen af vor fulde Selvstændighed og Ligestillethed i Unionen gjennem fredelig Forhandling med Sverige.
3. At arbeide for skridvis Udvidelse af Stemmeretten, saaledes at flere og flere drages med; men med det Maal for Øie, at Gaardbrugerne fremdeles som hidtil i Henhold til 17de Mai-grundlovgivens Grundprincip danner Tyngdepunktet af Magten i vort Land.
4. At arbeide for Næringsveiens Fremme.
5. At arbeide for Oprettelsen af en almen Alderdomsforsørgelseskasse.
6. Og endelig at arbeide for større Sparsomhed i Statshusholdningen.

Foreningen vedtog enstemmig følgende Love:

§ 1.

Foreningens Bestyrelse bestaar af 7 Medlemmer, der selv inden sin Midte vælger Formand og Næstformand.

§ 2.

Bestyrelsen vælges af Foreningens Medlemmer og fungerer i 2 Aar. Første Halvdel udgaar ved Lodtrækning første Gang om et Aar fra Nytaar 1895 med 4 Medlemmer.

§ 3.

Naar mindst 4 Medlemmer af Bestyrelsen er tilstede, er den beslutningsdygtig.

§ 4.

Enhver Beslutning i Foreningen afgjøres med simpelt Flertal. I Tilfælde af Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget.

I samme Møde blev følgende Medlemmer valgt som Bestyrelse:

Viceordfører Johan O. Synnæs,
Herredsstyrelsesmedlem Aagne Røsvik,
Do. Johan J. Raald,
Do. Karl O. Blindheim samt Gaardbrugerne Halvor K. Gjøsund, Ole O. Rørvik og Johan C. Molnæs.

Derefter blev Joh. O. Synnæs valgt som Formand og Johan J. Raald som Næstformand. —

Idag

den 1ste September, er det 40 Aar siden Norges første Jernbane, Hovedbanen fra Kristiania til Eidsvold, blev aabnet for almindelig Færdsel. Anlægget paabegyndtes i 1851 og blev altsaa fuldført i Løbet af 3 Aar.

Norske Kvinders Totalafholds-Selskab har Generalforsamling Tirsdag — Torsdag, hver Formiddag Kl. 10—1, og Tirsdag Eftermiddag Kl. 5—7 i Universitets Auditorium No. 4.

Indgang fra Universitetsgaden.

Drabssag. Bodø 30/8 94. (H. O. T. B.) Lagmandsthinget sammentraadte her igaar. Idag afsagdes Dom i en Drabssag begaaet under Fisket i Stamsund sidste Vinter. Under en Trætte om en Øst, der var kommet bort, og efter at være bleven berusede stødte Drabsmanden, en 26 aarig Fisker fra Lyngen, Kniven i Kammeratens Pande. Døden paafulgte næste Dag. Tiltalte dømtes under formildende Omstændigheder til 10 Aars Strafarbeide.

*

Fremdeles intet Sildefiske og heller ingen Udsigter.

Finmarksvalget. Hammerfest 30/8 94. (H. O. T.-B.) Finmarksposten udpeger som eventuelle Storthingsmænd for Finmarkens Amt Storthingsmand Simonsen, Kjelvik, der nu er villig til at modtage Gjenvalg, samt Forstassistent Hagemann i Alten, begge fra Vestfinmarken, idet det forlyder, at de ledende i Østfinmarken, der iaar kun har stillet 4 Høirevalgmænd, intet har imod, at begge Repræsentanter tages vestenfra.

Hammerfest By faar iaar 5 Valgmænd, Vadsø 5 og Vardø 7, muligens 8.

Løbet isænk. Arendal 30/8 94. (H. O. T. B.) Arendals Skib „Venerata" Kl. A. 1.499 Tons, Assurancesum Kr. 72000, harpikslastet, paa Reise fra Savannah til London, er løbet isænk i Atlanterhavet af en Damper. Mandskabet indbjerget til Azorerne.

Arendal 30/8 94. (H. O. T.-B.) Winge & Co.s nye Dampskib „Nankin" 2000 Tons, der er bestemt for Kinafart, gik igaar Eftermiddag heldigt og pent paa Vandet fra Fevigs Jernskibsbryggeri.

Bark „Swift" af Arendal, 423 Tons, bygget 1866 og assureret for Kr. 23000, paa Reise fra Lovisa til Plymouth med Trælast, er strandet ved Malmø. Mandskabet er reddet.

Bergen, 30/8 94 (H. O. T.B.)

Testamentarisk Gave. Afdøde Konsul Eilert Lund har testamenteret til Bergens Museum Kr. 4000, Skipper-Enkekassen Kr. 1000, Skipperforeningen Kr. 1000, Sømandshjemmet Kr. 1000, Skoleskibet Kr. 1000, Lodsers Efterladte Kr. 1000, og Fiskeriselskabet Kr. 1000.

Bergen, 30/8 94 (H. O. T. B.)

Den Fleischerske Arvesag. Rentenist Fleischers Indestatarvinger offentliggjør idag i Byens Aviser, at det ikke er korrekt, naar det heder i Formandskabets Indstilling, at Arvingerne vedstaar sit tidligere til Kommunen afgivne Tilbud: at oprette Legat paa Kr. 100,000 til værdige Trængende i Bergen. Derimod er det Arvingernes Bestemmelse, at af Arvemidlerne afsættes Kr. 100,000 som Legat ganske uafhængigt af Bergens Kommunebestyrelse idet Arvingerne forbeholder sig selv alene, at fatte enhver Bestemmelse saavel med Hensyn til Legatets Bestyrelse, som til hvem, der skal nyde godt af Legatet.

Grænserydningen.

En Del af den i Sommer foretagne Grænserydning mellem Norge og Sverige er nu afsluttet. Det er den Del mellem Frostviken i Jemtland og Sjøen Rogen i Tännäs Sogn. Den opgaaede Strækning er 40 a 50 Mil. Rydningen har fra norsk Side været ledet af Kaptein i Generalstaben Eckhoff, fra svensk Side af Kaptein Skytte, Østersund. Rydningsarbeidet har været udført af Nordmænd, i et Antal af 27 Mand, og har bestaaet i at nedhugge og bortføre al Skov samt Vindfald og Levninger fra Skovdriften. Derhos er Grænsemærkerne eftersøede og satte i Orden, hvor saadant har været paakrævet.

Det er iaar 15 Aar siden sidste Grænserydning fandt Sted.

Valgmandsvalgene

(H. O. T.-B.)

Nordlands Amt.

Hammerø: 2 Valgmænd, begge Radikale, med 77 St. Suppleanterne Høire med 63 St.

Jernbanemøder. De norske Jernbaneforeningers Forbund skal afholde sit aarlige Landemøde i Kristiania den 23de September.

Krigen i Østasien. Ifølge de sidste Telegrammer faar Japaneserne fremdeles stadig Prygl. Fra Shanghai meldes saaledes:

Den kinesiske Avis "Hujas" meddeler, at de kinesiske Fortropper, 5000 Mand, den 13de paatraf Japaneserne ved Pjøng jang og fordrev dem. Efter at være blevne forsterkede med 4000 Mand, angreb Kineserne Dagen derpaa Japaneserne Stilling ved Chungho med det Udfald, at Japaneserne maatte rømme Stillingen. Den 16de kom det atter til en forbitret Kamp, hvorved Japaneserne mistede 4000 Mand og meget Materiel.

Kineserne rykkede frem til Huangihocho; men da de naaede frem til Tatongfloden, blev de beskudte af 13 paa Floden forankrede japanesiske Orlogsfartøier. Da der indtraadte Ebbe, angreb det kinesiske Artilleri de japanesiske Fartøier og skadede 3 af dem betydelig. Tilslut drog den japanesiske Armé sydover efterfulgt af det kinesiske Kavaleri.

Forfald ved Valg.

(Berg. Tid).

Vi hidsætter her et Udkast til Forfaldsanmeldelse:

Undertegnede, der er stemmeberettiget Indvaaner af ..... meddeler herved, at jeg ved lovligt Forfald er hindret fra at møde ved Valgforsamlingen for....., den.....

Jeg er nemlig fraværende og opholder mig paa Forretningsreise i .....*), hvorfor det er mig umuligt at fremmøde. Attest herom fra D'Hrr. ..... og ..... vedføies.

Vedlagt følger en lukket Konvolut, indeholdende min Stemmeseddel.

(Sted) ..... den ..... 1894.

Ærbødigst

.....

(fuldt Navn)

Rigtigheden af ovenomhandlede Forfald bekræftes af os paa Tro og Love.

D. u. s.

(Navn). (Navn).

Stemmeseddelen, der ikke maa undertegnes, lægges i en Konvolut, som tilklæbes. Denne samt Forfaldsanmeldelsen lægges derpaa i en anden Konvolut, som tilklæbes og fremsendes til Valgbestyrelsen.

Venstres Mandtalskontor vil gjerne drage Omsorg for, at Brevene naar frem.

*) Efter Ordene: „Jeg er nemlig" angives Forfaldet, altsaa enten syg, fraværende paa Forretningsreise eller Fisteri ..... forhindret ved Tjeneste eller hvad andet lovligt Forfald det kan være.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig uforandret fast. Brasildepechen indeholder inden Forandring i Noteringen og Tendensen holder sig ogsaa derstedsfast tildels livlig. Det europæiske Marked er som vort fast og roligt.

Sukker. Denne Artikel undergik heller ingen nævneværdig Forandring i Ugens Løb. Omsætningen indskrænker sig her i Markedet i begge Artikler hovedsaglig til Forbruget.

Korn. Saavel Rug som Hvede havde paa det udenlandske Marked i Ugens Løb en tilbagegaaende Bevægelse. Hertil blev intet importeret af Korn i de sidste otte Dage.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger	Do. —"—	„	9.00—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.25—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret

Lørdag kl. 8. **I vor nervøse tid.**
Søndag **samme forestilling.**

luce saa ængstelig og urolig? Hvorfor søger hun Oplysninger om den sindssyge Mand i alle Huse og Hytter i Omegnen? Hvorfor kjører hun daglig ud disse lange Ture?

Alt dette tyder paa, at Brandon Mountford opholder sig her i Egnen, eller at hun ialfald indbilder sig, at han er nær.

24de Kapitel.

Klokken var over et, da Coralia lukkede sin Dagbog, Hun sov ikke meget den Nat. Den Samtale, som havde fundet Sted mellem hendes Fader og hendes Onkel, havde dybt ydmyget hende. Hun havde aldrig elsket sin Fader, intet andet Baand end Slægtskabet havde knyttet dem til hinanden, og han havde kun vist sig altfor villig til at befri sig derfor. Men han var alligevel hendes Fader, den eneste Skabning hun havde Fordring paa, saa at hans Ydmygelse ogsaa faldt paa hende. At være en saadan Faders Datter! Ja, heri laa det ydmygende! At høre ham bede om Penge vide at hans hjertelose Broder

efter lidt nærmede mig Maalet for mine Ønsker. Hun likte mig vist ikke bedre nu, end den første Aften, vi var sammen, men Vanen havde gjort hende fortrolig, det laa i hendes Natur, at udbrede sig over Ting, og hun begyndte snart at tale om sin Nieces dumme Giftermaal.

„Sibyl kunde have gjort det langt bedre," sagde hun. „Hun er meget smuk, var Arving til mangfoldige Tusinder om Aaret og vilde have modtaget storartede Ægteskabstilbud, saa snart som hun viste sig i den fine Verden. Hendes Forbindelser paa Mødrenes Side vilde have givet hende Adgang til de høieste Kredse. Hun kunde have ægtet en Hertug, men min Svoger opmuntrede hende til at ægte en Mand, som hun ikke brød sig en Døit om, — han var næsten syg af Sorg over Miss Arnolds Skjæbne —, Lorden var desuden et daarligt Parti for Sibyl."

„Men, min Onkels Familie er en af de ældste i England," sagde jeg.

„Ja, det lægger man ikke megen Vægt paa i vore Dage. Sexi Tusinde Pund om Aaret er altfor stor Betaling for en gammel Familie og et forfaldent Gods, som desuden var forgjældet i høi Grad. Hvis jeg havde været med hende, skulde hun have gjort et ganske andet Parti, paa langt billigere Vilkaar. Jeg skulde have indført hende i Londons Selskabsverden, saaledes var Bestemmelsen, før det frygtelige Mord fandt Sted."

„Kjære, fortæl mig derom Lady Selina!"

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F. 2 fabrikeret udelukkende af Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles sterke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse,** for 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar,** Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve.** — **Pris Kr. 25.00** ÷ 5 % pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygdø-Model, har vi, efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikationen, og føres de stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet). (571)

För billig. Nu billigere.

Lyse Uld **Kjoletøier** sælges nu for 0.80, 0,90, 1.00, 1.35, 1.50, dobbelt bred, **Vasketøier** i **Domestik, Tvills, Sirts** og **Blaatøi** i Stykker og en hel Del **Rester.**

Corsetter, Vanter, Forklæder,

Bluseliv til Godtkjøb. **Lærred,** grovtraadet til 022, 0.24, 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Kvalitet, 1.30 pr. Hespel (2.00 pr. Pd.) **Haandklædedreil, Sengetæpper, Bordtæpper, Tæppetræk** fra 0.35 pr. Mtr.

For Herrer

Kraver, Snipper, Sløifer og Slips,
Undertrøier fra 1.10, **Turistskjorter, Jægerskjorter**
fra 1.50, i 1/1 Uld fra 4.00.

Bolster, Fjær og Dun billigst.

Sannerud & Simonsen

Storgd, 27, Hj. af Youngsgd.

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Undervisning.

Aars og Voss's latin- og realskole.

Smaaskolens 1ste Klasse begynder Lørdag 1ste September Kl. 12. Indmeldelser modtages.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Gjertsens skole.

(Smaaskole. Middelskole. Latin og realgymnasium).

Indmeldelser for det nye skoleaar modtages daglig paa skolens kontor. I gymnasierne optages ogsaa kvindelige elever.

Kontortid kl. 1—2.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Fröiichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (543)

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Prøver og pris sendes paa forlangende.

Vadmel af **eget fabrikat** og af **ren uld** i lysere og mørkere graat, mørkblaat, sort og kulørt, tvundet og utvundet anbefales som det stærkeste og varmeste tøi til høst og vinterbrug. Til jagt og sportsklæder anbefales lysgraat vadmel. Mine tøier egner sig fortrinlig til smaagutklæder, da de vanskelig rives i stykker.

For mine tøier erholdt 2 solvmedaljer.

Farver Ole Skar,
Lillehammer. (573)

Hold „Eidsvold" i Valgaaret.

1 Kr. pr. Kvartal.

Nu **5000** Abonnenter.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Af **Universitetets** eiendom **Toien med Kjølberg** er meget fordelagtige **byggetomter** paa 33⅓ aars afbetaling tilsalgs ved

advokaterne Frits Kiær og Emil Roll
22 Skippergaden.

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang, Træuld, Vat,** i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** **Grændsen ved Torvet** Kristiania.

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

En liden Landeiendom

paa ca. 10 eller 40 Maal ønskes kjøbt. 1000 Kr. betales kontant. Billet mrk. „X. Y." bedes nedlagt i Expeditionen.

Tilvoxet Skov.

Omtrent 4000 Maal, i Rognbak i Aasnæs, fredet i nær 20 Aar, med let Drift til Kynna og Mya, er tilsalgs **inden Midten af September** ved

Advokaterne Bergh & Lous,
Kongens Gade 19.
(576)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

I. M. Stenersens Bogtrykkeri.

„Har jeg aldrig fortalt Dem derom?" udraabte hun, idet hun ganske glemte, hvad hun svarede den første Aften, vi var sammen. „Det er en sørgelig Historie, — end mere sørgelig fordi en af vore Slægtninge var indviklet i den og endog blev beskyldt for Mordet og indespærret i et elendigt Hul, bestemt for Smuglere og saadanne Folk. Nu har man revet ned Huset og bygget en ordentlig Politistation."

Derpaa fortalte hun mig den hele Begivenhed.

„Tror De da virkelig, at Mr. Mountford havde begaaet en saadan Forbrydelse?" spurgte jeg.

„Min kjære Miss Urquhart, jeg ved ikke, hvad jeg skal tro. Brandon led af epleptiske Anfald, og han undgik at deltage i al Selskabelighed. Han havde reist omkring i Afrika i flere Aar, da han viste sig paa Ellerslie. Alle talte godt om ham, og Sibyl likte ham. Hun har aldrig besvaret mine Hentydninger, saa jeg ved ikke, hvor dybe Følelser hun har næret for ham. Jeg er bange for, at vi aldrig vil faa vide, om han var skyldig eller ei. Mrs. Morrison, Husholdersken, har fortalt mig, at man fandt ham knælende ved Liget med en blodig Kniv i Haanden.

„Siden han blev greben i denne Stilling, formoder jeg, der ikke var nogen Tvivl om hans Skyld," sagde jeg, „hvis han ikke var Morderen, hvem kan saa have udført Forbrydelsen? Mistænkte man ingen?"

„Nei, den unge Pige havde ingen Fiender, og der var ingen andre Herrer paa Ellerslie end Mountford og Deres Fader."

„Min Fader var altsaa tilstede paa Ellerslie den Aften."

„Ja, han gik og kom som et Medlem af Familien. Jeg ved ikke, hvad Striden gjaldt, men Lord Dunluce og Deres Fader blev uenige, da Sibyl blev forlovet med Lorden. Mrs. Morrison sagde, de havde trættet, og Deres Fader saaret ved at falde ud af Vinduet — kort sagt, Mr. Urquhart har aldrig siden betraadt dette Hus."

„Min Fader har fortalt mig, at han er Uvenner med sin Broder, men han har aldrig sagt mig Grunden dertil."

Nu fortalte hun mig, hvorledes Mr. Mountford havde rømt fra Fængslet og sandsynligvis var druknet ombord i Fiskersnekken. Man havde intet Bevis for hans Død. Han var maaske endnu ilive — „men det er ikke rimeligt," tilføiede hun, „hans Familie vilde isaafald have hørt fra ham."

„Hvorfor skulde man høre fra ham?" spurgte jeg, „det var bedst for ham at forsvinde. En Mand, der beskyldes for Mord, vilde rimeligvis vende tilbage til Afrika. Mænd, der engang har været der, længes altid efterat vende tilbage did. Det mørke Fastland drager dem som en Magnet. Stol paa, at den stakkels Mr. Mountford er i Afrika."

„Ja, De ved vist bedre Besked derom end jeg," sagde Lady Selina stødt, „Nutidens unge Damer har meget bestemte Meninger."

Hvis han er i Afrika, hvorfor er da Lady Dun-

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Guld- & Sölvarbeide
i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos
Kasper Bingen
12 Storgaden 12,

Nr. 104. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 4de September 1894. | Annoncementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Det flamske Folk.

Er det, der er skeet i Fortiden, det bedste, som kunde være hændt, og er den Statsorden, som nu hersker i Europa, den bedste, som efter Omstændighederne kan forlanges? Der er dem, som mener dette, fordi de betragter enhver Udvikling, som har fundet Sted, tillige som den eneste mulige. Men der findes Millioner af Mennesker, som her vil protestere. Ingen Polak f. Ex. vil indrømme, at det er, som det maa være, naar der ikke findes noget selvstændigt Polen og det ulykkelige polske Folk er delt mellem tre Herrer, Rusland, Tyskland og Østerrige.

Et upartisk Historieskriver faar, selv om han hævder, at hvad der er skeet, i det hele er til Menneskenes Vel, dog indrømme, at der kunde tænkes en bedre Ordning, og at Menneskenes egen Mangel paa Forstand i Skjøtselen af sine Affærer har medført beklagelige Følger og i store Strøg sat Samfundsudviklingen tilbage.

Vist er det, at der er mange aabne Saar i den europæiske Statsordning, fordi Statsgrændserne ikke falder sammen med Nationsgrændserne. Polakkerne og andre slaviske Folk maa tjene fremmede Herrer, de Danske i Nordslesvig staar under tysk Styre, et Par hundrede Tusinde Italienere hører frembeles til den østerrigske Stat, og Irland har endnu ikke vundet sin længe eftertragtede Selvstændighed.

I Almindelighed — der gives dog Undtagelser — vil Aarsagen hertil være at søge i vedkommende Nations egen Kortsynthed og taabelige Adfærd i et givet historisk Øieblik. Men ofte er der saa meget som taler til Undskyldning — hos Irerne f. Ex. et lavt Udvikligstrin, dengang de kom under fremmed Herredømme — at man ikke ligefrem kan sige her, at „som man reder saa ligger man".

Der findes i Europa et Folk, der kan paaberaabe sig „Omstændigheder, hvorover det ikke godt kunde være Herre" som Aarsagen til at det ikke nu danner en mægtig Stat, der gaar blandt de ypperste i Spidsen for Civilisationen. Det bebor en Landsstrækning, der naar fra Calais og Lille i Frankrige til Hollands Nordspids. Det er nemlig et og det samme Folk, med et og det samme Sprog, de, der nutildags kaldes dels Hollændere, dels Fleminger i Belgien og Nordfrankrige.

I Middelalderen og den første Del af den nyere Tid var de Europas fornemste Industri- og Handelsfolk. Byerne Gent, Brugge og Antwerpen var de største og folkerigeste i Europa. Om Byen Gent sagde Keiser Karl den femte engang til Kong Frans den første: Jeg kan putte Deres Paris i min „Gand" — det franske Navn paa Gent betyder nemlig „Handske". Dengang var Gent større end Paris. I Kunsten frembragte baade de sydlige og de nordlige (hollandske) Fleminger de ypperste Malere, Verden har seet. Nutiden er tilbøielig til at sætte Rembrandt som No. 1 af alle Malere, der har levet, og Rubens, van Dyk, Teniers, Frans Hals m. fl. giver ham ikke stort efter. Ogsaa paa Videnskabens Omraade, med Navne som Erasmus Roterodamus, Hugo Grotius, Spinoza og mange andre, indtog det flamske Folk den mest fremskudte Plads.

Flemingen hører til den nedertyske Folkestamme. Da hele Mellem- og Sydeuropa var delt i Smaastater mellem en Mængde Hertuger, Fyrster og Grever, var de flamske Landstrækninger delt paa samme Maade. Men medens Frankrige meget tidlig blev samlet til en Stat, og medens Hovedmassen af Tyskland laa slig, at den, da Tidens Fylde kom, kunde blive til et eneste mægtigt Rige, til Trods for at Folket i Aarhundreder havde været uden Nationalbevidsthed, blev en sørgeligere Skjæbne det flamske Folk til Del. Ved Giftermaal kom det ind under Konger, der boede i fjerne Lande. Det spanske Herredømme var en Følge af, at „Nederlandene" fulgte den burgundiske Hertugkrone som Arvegods. Under Spaniernes Stridigheder med Frankrige kom en betydelig Del af de flamske Lande under det sidstnævnte Land, og nu er der i Nordfrankrige ikke mere end omtrent 100,000 igjen af dem, der endnu har modstaaet det franske Sprogs overvældende Indflydelse. Lille, der var en flamsk By, er nu næsten ganske fransk.

Det saa dog ud til, at de gjenværende Fleminger, nemlig de der boede i Øst- og Vestflandern, Brabant, Hennegau, Limburg, og de nordlige (senere hollandske) Provinser, skulde kunne hævde sig som en samlet Nation. Men det blev ikke saa, og Aarsagen var Religionsforskjellen.

De nordlige Provinser antog Reformationen, medens de sydlige forblev fanatisk katholske. Og Religionen var i de Dage ofte mægtigere end Nationalfølelsen. Da det afgjørende Brud fandt Sted med Spanien, holdt derfor kun de nordligere Provinser ud i Kampen og blev uafhængige.

Saa fortrinlig begavet var det flamske Folk, at den forholdsvis lille Del, der under Navn af det hollandske opnaaede Uafhængighed, kunde spille en dybt indgribende Rolle i Verdenshistorien. Men det kunde ikke vare længe. Da de omboende Folk naaede en til deres Antal svarende Kultur og ikke længere i Forhold til Hollænderne var Barbarer, da maatte Hollændernes ringe Antal blive afgjørende. Den hollandske Stat med dens trange Grændser og dens ubetydelige Befolkning, kun 4½ Millioner, kan ikke længere gjøre sig gjældende ligeoverfor 50 Millioner Tyskere, 40 Millioner Engelskmænd og 40 Millioner Franskmænd, som omgiver den paa alle Kanter.

Vi har seet, at de Fleminger, der boede i Nordfrankrige, og der under andre Forhold nu maaske kunde tælle et Par Millioner Mennesker, er blevet saa godt som udslettede af Nationernes Række (denationaliserede). Men hvordan er det gaaet Flemingerne i Belgien?

Der er de endnu de talrigste af Belgiens Indbyggere. Man regner i denne Stat 3½ Million Flamsktalende mod 2½ Million Fransktalende. Alligevel er Fransk det herskende Sprog, Flamsk bare et „Almuesprog", en Dialekt, som rigtignok stræber at hævde sig (de har fine Maalstrævere de ogsaa) men hidtil uden paaviseligt Held. I de gamle stolte flamske Byer Antwerpen, Gent og Brugge er fransk det officielle Sprog, skjønt Befolkningen paa faa Undtagelser nær taler Flamsk. I Brysel taler Størstedelen af Befolkningen Flamsk, men saa ringeagtet er dette Sprog, at enhver, der naar op fra en underordnet til en mere fremtrædende social Stilling, fornægter sit Modersmaal og kun vil kjendes ved det franske Sprog.

Saa sent som i 1814—1830 var der nogen Udsigt til, at Størsteparten af Flemingerne kunde blive forenet til en anselig Stat. Wienkongressen gjorde nemlig den hollandske Konge til Konge ogsaa i Belgien. Men da havde allerede de 250 Aars Adskillelse gjort sit Værk. Flemingerne i Belgien følte sig som Belgiere, og det katholske Præsteskab, der havde stor Magt over Sindene, ophidsede dem mod deres protestantiske Brødre. Da derhos den hollandske Regjering lagde stor Blindhed for Dagen, indtraadte det Brud, som ledede til, at de sydlige Fleminger forblev skilt fra de nordlige.

Slig er det nu med Rubens's og og van Dyks Landsmænd, med dem, der i sin Tid ved sin Handel og sin Industri holdt Europa i Afhængighed.

Der kunde have existeret en flamsk Stat med 10 Millioner Indbyggere, og med en Handel, en Skibsfart og en Industri, der ikke gav Englands stort efter. I Stedet er der kun en liden hollandsk Stat, og Flemingerne staar forøvrigt under fransktalende Folks Herredømme.

Da er der dog gaaet meget bedre med Skandinavien. Vi kan ikke sige, at de skandinaviske Folk i Løbet af Tusinde Aar har mistet mere Omraade end Slesvig, det vil sige halvandet Hundrede Kvadratmil. Finland har aldrig med Rette hørt til det skandinaviske Territorium, da det beboes af en hel anden Race, og Tabet bestaar derfor egentlig kun i at Finland er blevet russisk i Stedet for at være blevet en selvstændig Stat. Forøvrigt sidder den skandinaviske Stamme endnu inde med omtrent det samme Omraade som for tusinde Aar siden. Medens det for menneskelige Øine er umuligt at se, at det flamske Folk nogensinde vil kunne samles og reise sig til sin fordums Storhed, saa vil Nordmænd, Svensker og Danske, naar de i Enighed holder fremmed Indflydelse eller fremmede Anfald borte, inden sine vidtløftige Landsstrækninger kunne vøre til en Magt af Betydning i Verdensudviklingen.

Den Melk, vi drikker. Af Omhu for Menneskehedens Vel har de kommunale Myndigheder i Hovedstaden og adskillige andre Steder givet sig til at kontrollere det Kjød, vi spiser, skriver en Indsender i et af Byens Blade.

Dette er mærkeligt. Thi uden at have særlig Kjødforstand kan enhver selv lugte og se, om et Stykke Kjød er uforværet og ser godt ud. Og andet betyder det blaa Kontrolstempel ikke. Det stemplede Kjød kan være befængt baade med Trikiner og med Difteritis-, Tyfus- og Kolerabaciller, thi det har ikke været Gjenstand for mikroskopisk Undersøgelse.

Rimeligvis foraarsages der ikke store Ulykker derved; thi vi pleier ikke at spise ferskt Kjød i raa Tilstand, og naar det først er bleven kogt eller stegt godt, er Bacillerne uskadelige. Der kunde da være større Grund til at underkaste saltede og røgede Varer en Kontrol med mikroskopisk Undersøgelse, forsaavidt som saadanne Varer tidt spises raa. Men salt Kjød kontrolleres slet ikke.

Naar alt kommer til alt, er det imidlertid ikke Kjødet, der udsætter Befolkningens Sundhed for de største Farer. Den Mængde Melk, der hver Dag tilføres de store Byer fra nær og fjærn, bør man være langt forsigtigere med. Thi Melk er sikkert den farligste af alle Smittebærere. Den kan indeholde Smitstoffer, som kan stamme fra en syg Ko eller fra en syg Melkepige eller fra det Vand, hvormed Melkekarrene er skyllede, eller fra Støv, som Melken optager, naar den forhandles paa Gaden eller henstaar i et Butiklokale. Og da megen Melk nydes raa, er der altid Fare for, at Smittestoffer, som forekommer i Melken, kan foraarsage Sygdomme og hele Epidimier.

Naar derfor de kommunale Myndigheder vil kontrolle vore Fødemidler, saa maa de begynde med Melken. Der burde for offentlig Regning føres Tilsyn med alle Kvæghold og med Sundhedstilstanden, baade paa de Gaarde, hvorfra Melken kommer, og i de Huse, hvorfra den udsælges.

Gratisuddeling af Frugttræer og Buske har paa Foranledning af Akershus Amts Landhusholdningsselskab fundet Sted iaar i særdeles stor Maalestok. Uddelingen har foregaaet til Skolelærere, mindre Gaardbrugere og Husmænd, særlig i øvre og nedre Romerikes Kreds. Træerne er plantede under Amtsgartnerens Veiledning. Uddelingen har dreiet sig om en Udgift paa mange hundrede Kroner.

Den kinesiske Flaades Operationer vanskeliggjøres væsentlig derved, at den er afhængig af japanesiske Stenkulsleverancer. Japan har i den sydvestlige Del af Landet overordentlig rige Stenkulsminer, hvis Produkter paa Grund af Nagasakis Nærhed med Lethed lader sig transportere og derfor bruges i hele Østasien. Kina har vel ogsaa Stenkulsminer saavel paa Fastlandet som paa Den Formosa, men disse Miner er dels ikke tilstrækkelig righoldige, dels er Transporten til Kysten meget vanskelig. De Forsøg, kinesiske Kjøbmænd gjorde ved Krigens Begyndelse for ved Hjælp af Mellemhandlere at forskaffe sig større Mængder Stenkul i Japan og at lade dem transportere til kinesiske Havne, er mislykkede.

Hestehandelen gaar livligt skrv. Fremgang fra Hestenedstillingen i Gudbrandsdalen. Præmiehingste er betalte: 1 med Kr. 4,000, 1 med 3,000, 4 med 2,500 og 1 med 1,200. En Præmiehoppe med Kr. 450.

Prisen paa Arbeidsheste i 5 til 7-Aarsalder gaar op til omkring Kr. 350. En dansk Opkjøber har indkjøbt over 20 Fjordheste, men skal have 50; 12 i en Handel er betalt med 225 Kr. hver.

Verdens største Bro er man nu ifærd med at lægge over Hudsonfloden fra New-York til Jersey City. Tidligere har man som bekjendt lagt en saadan over fra New-York til Brooklyn. Men denne bliver endda større og langt solidere. Den bliver 4120 Fod lang og Spændingen fra Pille til Pille skal være 2100 Fod. Det største Spænd man hidtil har naaet er 1710, Forthbroen i Skotland. Banegaarden bliver 11 Etager. Oppe paa Taget faar man Hotel, Haver og Koncertsalon. Om 5 Aar skal den være færdig og er beregnet at ville koste omkring 180 Millioner Kroner.

Om en skrækkelig Katastrofe meldes fra Tucuman i Argentina, idet et Lokomotiv eksploderede, medens Føreren holdt paa at fylde Kjedelen med Vand. Ødelæggelsen var skrækkelig. Da Røg og Stovmasserne havde fortrukket sig, talte man 10 døde og 7 saarede. Lemlæstelserne var frygtelige. Blodige Menneskedele fandtes hist og her sammen med Resterne af Lokomotivet og Vognene. En Mand blev slynget 1000 Skridt bort og fandtes i Nærheden af Kirkegaarden. Af Lokomotivet blev ikke andet end Hjulene tilbage, Var Ulykken indtruffet tidligere vilde Ulykken have været uberegnelig.

Myrdet Missionær. En skotsk Missionær ved Navn James Wylie er nylig bleven myrdet paa den mest barbariske Maade af Kineserne i Distriktet Niuchwang. Det nye Offer for Kinesernes Had til alle Fremmede var en ung Mand, endnu ikke fuldt tredive Aar gammel. Mordet blev forøvet i fuldt Dagslys midt i en af Byen Liao-Jangs Hovedgader. Missionæren var paa Vei til sit Hjem, da han mødte en Afdeling kine siske Sol dater. En af dem for lige løs paa ham og tildelte ham et Slag i Ansigtet. Dette blev for de øvrige Signalet til at følge efter, og hele Afdelingen kastede sig nu som vilde Dyr over den værgeløse Mand, kastede ham overende, slog, sparkede og trampede paa ham af alle Livsens Kræfter med Stokke og Koller og stak og skar ham med svære Knive, saa at hele hans Legeme inden faa Minutter saa ud som en eneste livløs, blodig Masse. Officererne gjorde intetsomhelst Forsøg paa at stanse de vilde Soldater, men lod Afdelingen rolig marschere videre, da der endelig ikke syntes at være mere Liv tilbage i det ulykkelige Offer. Den barbariske Voldsdaad blev øieblikkelig meldt til Provinsens Guvernør og til Tientsin. De kinesiske Myndigheder gav ogsaa Ordre til, at Morderne skulde arresteres, men Officererne bare haanlo af denne Ordre og har hidtil vægret sig ved gjøre nogetsomhelst for, at de skyldige kan blive trukket til Ansvar.

Skudt Bjørn. Medens Ingmund Myklebø i Svadsum for et Par Dage siden gik paa Rypejagt i Gausdals Vestfjeld kom ifl. „Lilleh. T." en Bjørn rusende, som Jægeren hilsede med en Hagladning; heldigvis havde Jægeren ogsaa en Kugle i Lommen, som han nu puttede i sin Bøsse og gav Bamsen efterpaa. Dermed havde denne faaet nok. Bjørnen var forresten ikke stor, antagelig kun omkring et Aar gammel.

Dyrenes Beskyttelse. Andragender om Præmier for særdeles omhyggelig Behandling af Husdyr kunne, ledsagede af behørige Anbefalinger, indsendes inden Oktober Maaneds Udgang til Formanden i „Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Kristiania", Hofstaldmester Sverdrup.

Afsked: Toldinspektør i Drammen O. Arntzen.

Om Aspestrands Falskneri oplyser „Fr.halds Tilsk." yderligere:

Ikke mindre end 17 Vexler er omgjorte fra 8300 Kr. til 137,300 Kr.!

Af disse falder 14 paa Bankfirmaet Tho. Joh.s Hefthe & Søn i Kristiania med oprindelig Beløb 6600 Kr., medens de i forfalsket Stand lyder paa 105,600 Kr.; to vedkommer Fredrikstad Privatbank og var oprindelig 600 og 500 Kr., men er omgjorte til respektive 11,600 og 8500 Kr., endelig har Fredrikshalds Sparebank et Papir oprindelig 600 Kr. omgjort til 11,600 Kr. De falske Beløb udgjør altsaa tilsammen 129,000 Kr.

Da Falskneriene ikke kunde gaa længere, idet en af Endossenterne havde afgivet Melding til Fogden i Ide og Marker, besluttede Aspestrand at melde sig selv. Det fortælles ogsaa, at han Tirsdag Morgen havde begivet sig til Byen i den Anledning. Politiet havde imidlertid allerede faaet Underretning om det passerede og paagreb ham inde hos en Forretningmand i Byen.

Paa de fleste Papirer findes anført Navnene J. L. T. Wiig og Martin T. Lie af Aremark.

Aspestrand, der samme Dag han blev arresteret, opgav sit Bo, har efter egen Opgave Aktiva for 312,000 Kr., medens Passiva udgjør 350,000 Kr.

Midnatskommissionen. Som før berettet havde Hr. Oberst L. Dahll (forhenværende Statsraad) begjæret optaget Forhør angaaende de Beskyldninger, som var fremkommen mod ham i den af Midnatskommisionen afgivne Indstilling (Dokument No. 1). Forhøret paabegyndte den 29de f. M. ved Kristiania Byret og skal fortsættes den 5te Septbr. Hr. Dahll gjendrev paa en grundig og overbevisende Maade de mod ham reiste Beskyldninger.

Gift i Menneskespyt. Det menneskelige Spyt skal indeholde et Giftstof, der er beslægtet med Slangegift. Bidet af Mennesker kan saaledes i visse Tilfælder være farligt. En fransk Videnskabsmand har af 30 Gram Spyt fremstillet en Bædske, der ved at indsprøites under Huden paa en Fugl bevirkede Krampe og ½ Time efter Døden.

En Kamp mellem Storke og Skjærer er blevet iagttaget paa en Gaard i Skodsborg Herred paa Fyen. Tæt op til en Gaard, hvor en Storkefamilie havde fæstet Bo, stod et Poppeltræ, i hvilket der var et Skjærerede med næsten udvoxede Unger. En Dag hoppede en af disse fra Træet over paa Taget og nærmede sig Storkeredet. Storkemoderen pirkede lidt med sit Næb ved Fyren, men da dette ikke frugtede, kastede hun den

ned paa Jorden. De gamle Skjærer tog Parti for sit Barn. Storkefar kom imidlertid hjem, men da Seiren syntes at tilsmile Storkefamilien, ankom en hel Hærskare Skjærer, lokkede af sine Slægtninges Kampfrig. Storkene blev nu kraftigt angrebne fra alle Sider, og af Frygt for, at de skulde bukke under, endte Gaardens Folk Striden ved at bortskræmme Skjærerne.

En Tunnel gjennem Simplon. En Plan, der er bleven forelagt Jura-Simplon-Baneselskabet til Anlæg af en Tunnel gjennem Simplon, er i Princippet bleven bifaldt af det schweiziske Forbundsraad, der nu vil gjøre den italienske Regjering bekjendt med Sagen. Tunnelen vil kunne anlægges i Løbet af 5½ Aar med enkelt Banespor, og den skal anlægges saaledes, at den med Lethed lader sig udvide til Dobbeltspor. Med enkelt Spor vil Anlægget komme til at koste 54 Mill. Francs, og der vil medgaa yderligere 15 Mill. Francs for at Tunnelen kan blive dobbeltsporet.

Et Brev fra Johan Sverdrup.

—⁂—

„Verdens Gang offentliggjør i Partiøiemed følgende Brev, hvis Indhold er os vel bekjendt fra før. Det var stilet til en herværende Venstremand.

Nordal 20. August 1891.

Af Hensyn til mine Meningsfæller vil jeg ikke lade Deres Skrivelse henligge en Dag ubesvaret.

„I „Dagbladet" for Torsdag den 13de ds. er det", heder det i Skrivelsen, „fra Hr. B. B. fremført den Sigtelse mod Dem og Deres Kolleger i Statsraadet, at De eller de forrige Medlemmer af Raadet ved Deres Ministeriums Afgang har anbefalet H. M. Kongen at overdrage Hr. Stang at danne et Høireministerium".

Hertil knytter De et Ønske om en Udtalelse fra mig angaaende Sigtelsen.

Idet jeg imødekommer Deres Ønske, tror jeg at kunne fatte mig kort.

I Venstreregjeringens Møder strax før Ministerskiftet i 1889 faldt der ikke en eneste Udtalelse til Fordel for en Høiresstyrelse. Jeg for min Del gav ikke Kongen det Raad at danne et Høireministerium eller at udnævne Hr. Stang til Statsminister. Jeg holder mig ogsaa overbevist om, at ingen af mine daværende Kolleger har tilladt sig overfor Kongen at tage Ordet for et Statsraad af Høiremænd.

Jøvrigt forekommer det mig lidet rimeligt, at nogen for Alvor skulde tro, at jeg havde anbefalet Hr. Stang til Statsminister, den Mand, der som Høires „Fører" gjentagende havde udtalt sig imod Parlamentarismen, medens jeg stedse har hævdet det parlamentariske Styrelsesssæts Fortrin og store Betydning, eller at jeg skulde ville se den ledende Ministers Post betroet til Hr Stang, der umiddelbart før Ministerskiftet paa Høires Vegne i Storthinget fremsatte Forslag til et Mistillidsvotum af følgende Indhold:

„Storthinget anser det for sin Pligt, inden det skilles, at udtale som sin Opfatning, at den nuværende Regjering savner den Anseelse og Tilslutning inden Nationalforsamlingen og Folket, der betinger en heldbringende Varetagelse af Landets Anliggender."

Dette fornærmelige Forslag var ikke rettet blot mod det første Venstreministerium, men tillige mod al Venstregjerning. Kampen mod Venstrestyrelse skulde begynde.

Jeg tænker Høire allerede har faaet en Forsmag paa, hvad Kampen vil koste.

Deres ærbødige

Johan Sverdrup.

Som man ved var Høirepartiet i Storthinget i Aarene 1887—89 ivrig efter at benytte den Leilighed, Radikalerne gav dem til at tage Hævn for Begivenhederne i 1883—84. Det paaskjønnede ikke Johan Sverdrups moderate og forsonlige Holdning, men lod sig af mindre vel overveiede Følelser forlede til at yde Hr. Ullmann og ligesindede den stærkt eftertragtede Haandsrækning til at faa styrtet Gaardbrugerministeriet. Hr. E. Stang fremsatte sit Mistillidsvotum, uagtet hans Parti var i Mindretal i Thinget og alene kunde faa Forslaget vedtaget ved Radikalernes Hjælp.

Den paafaldende Velvilje, Radikalerne, og ikke mindst deres Presse, viste Høireministeriet i 1889 og 1890 vil være i frisk Minde.

Vi vil imidlertid tilføie, at Johan Sverdrup til os udtalte som en Formodning — om hvis Rigtighed vi ikke har nogen Mening — at Hr. E. Stang personlig ikke ønskede at fremsætte et saadant Forslag, men blev drevet dertil af den mægtige Gruppe inden Partiet, der „intet havde lært og intet havde glemt".

Naar vort Parti imidlertid nu slutter sig til dem, der vil afværge almindelig Stemmeret og Unionens Sprængning, ved vi med Visshed, at det her er i Overensstemmelse med det gamle Gaardbrugerpartis Høvding. Han ønskede Venstrestyre; men han ønskede ikke Gaardbrugernes Affættelse og afviste med Bestemthed alt, hvad der „pegte ud over Unionen".

Radikalerne har aldrig villet forstaa de indtrængende Ord, Johan Sverdrup talte til dem i den af „Verdens Gang nævnte Brochure af 1890 „fra Venstremænd til Venstremænd."

Vi skal minde dem om de Ord, som i sin Tid blev udtalt om deres Aandsfrænder: „De stener Profeterne og smykker deres Grave".

Han vidste at greie sig. Et vestlandsk Barkskib havde i en amerikansk Havn ved Rønning mistet en Halvdel af sit bedste Mandskab. Kapteinen var vel en Raatamp, som Folkene havde vanskelig for at komme ud af det med, skrv. Stav. Styrmanden fik da i Hast skrabet noget nyt Mandskab sammen, og Skrab var det ogsaa. Men det værste var, at de fleste havde aldrig saa meget som taget i en Tougende før og kjendte ikke engang Benævnelserne paa Rig og Tougværk. Men Kort, det kunde de spille allesammen, og det drog Styrmanden sig til Nytte.

Han fik frem en gammel Kortleik, spigred fast Kort for Kort under hvert enkelt Toug og kaldte det op efter Kortet. Og saa til at kommandere:

„Lad gaa, Kløverknegt! — Hal, Hjerter-Dame! — Bras rundt Ruder Es og Spar Otte! — Gjør fast, Sparkonge!"

Det gik galant!

En Badescene.

En Haandverkerfamilie ved Bestum feirede forleden Dag en Barnedaab med et Selskab for sine Venner og bekjendte. Efter Middagen fandt nogle af Gjæsterne, hvem Brændevin og Øl havde gjort lidt hede i Hovedet, at det kunde være behageligt at afkjøle sig lidt i Fjordens friske Vand.

En af dem havde en Baad, som blev stillet til Disposition, hvorefter man roede over Bestumkilen til Ladegaardsøen for her at gaa i Vandet. Allerede før man naaede Land, havde Baadens Eier klædt sig af og hoppet ud. De andre trak, da de var kommet frem, sin Farkost op paa Stranden og begyndte at klæde sig af. Imidlertid var Baadeieren kommet ind mod Land og beklagede sig svært over, at hans Klæder og Uhr blev ødelagt af Vand, der under Ophalingen paa Stranden strømmede agterind i Baaden, hvor han havde lagt sine Ting fra sig. Han truede endog med, at han vilde ro tilbage med Baaden, saa kunde de andre staa der.

Hertil bemærkede en af de andre — en Snedkersvend her fra Byen — at de nok skulde sørge for, at han ikke kom afsted med Baaden eller noget lignende. Den anden sprang nu paa Land, og i adamitisk Dragt begyndte nu Parterne en Batalje, som Snedkersvenden paastaar blev indledet med en „Skalle" fra Modparten, medens der fra dette Hold hævdes, at Svenden begyndte med Haandgribeligheder.

Sikkert er det, at Baadeieren maatte ud i Vandet og fik et Par Dukkerter af Svenden, som nu var i saadant Humør, at han ikke vilde slippe Taget, førend de andre kom til og fik ham væk. De Tilstedeværnede siger, at Svenden truede den anden baade med Kniv og paa anden Maade bagefter. Badningen blev der ikke mere af, men efter Hjemkomsten til Bestum gav Svenden som Afskedshilsen Baadeieren et Nakkedrag, der bragte denne til at søge Tilflugt inden sine egne fire Vægge.

Gjennem et Vindu, der vendte til en anden Kant, vovede han sig saa ud igjen og ilede til Bækkers Politistationen, hvorfra en Betjent indfandt sig og tog sig videre af Sagen.

Hundrede Flodbølge, paa hvilke der dreves Blomsterhandel, er bleven ødelagte ved Ildebrand, — telegraferes fra Honkong. Henimod 1000 Indfødte er omkomne.

Kristofer Janson vil efter Forlydende i „Dagbl." fra næste Aars Begyndelse nedsætte sig her i Byen og søge dannet et unitaristisk Samfund.

Sjømandsmissionen afholdt ifredags et talrigt besøgt Fællesmøde i Indremissionens Centrallokale under Ledelse af Sognepræst J. N. Brun.

Der blev ført en meget livlig Diskussion om forskjellige Sjømandsmissionen magtpaaliggende Sager. Der var fra forskjellige Hold reist stærke Krav til Sjømandsmissionen, og de fleste Udtalelser under Diskussionen gik i den Retning, at det gjaldt nu at begrændse Virksomheden, saa de Midler, der stod til Missionens Raadighed, ikke blev spredt til for mange Steder, men med saa meget større Frugt kunde anvendes til Nytte og Gavn for norske Sjømænd i fremmede Havne. Derfor fandt man ikke at kunne følge en indtrængende Anmodning fra Indien om Understøttelse af Missionsgjerningen der.

Der blev fra alle Hold fremholdt, at vor Sjømandsmission var af den største Betydning for vore mange Sjømænd, og at det gjaldt om, at den kraftig understøttedes fra Hjemmet. Om Aftenen afsluttedes Mødet med en særdeles vellykket Fest i samme Lokale med Taler, Sang og Musik.

Privatbankerne har nedsat Renten for Indlaan paa Sparebankvilkaar til 3 Procent. Diskontoen bliver samtidig nedsat med ½ Procent.

Stygt Ulykkestilfælde. Paa Gaarden Smedstuen ved Ekeberg, hvor der drives Nedslagtning af Faareskrifter, hændte torsdags den Ulykke, at en Slagtergut faldt ned paa en Jernkrog, der benyttes til at hænge Faareskrotter paa. Krogen trængte ind ved Albuen og flængede hele Armen lige op til Ryggen. Den stakkars Gut blev, saa hurtig det lod sig gjøre, i en meget lidende Tilstand bragt paa Hospitalet.

Centrumsforeningen i Laurvik afholdt i Torsdags Møde, hvor man blandt andet foretog Valg paa midlertig Bestyrelse, der havde saadant Udfald:

Feiermester Ruud,
Kirkesanger Mørch.
Grosserer M. Velo,
Slagter Olstad,
Kjøbm. J. D. Børresen,
Snedker J. Sørensen,
Trælasthandler Langli,
Formand Lars Løve og
Bygmester Abr. Hansen.

Til Suppleant valgtes:
Lærer Arne,
Arbeider Lauritz Løve og
Thor Mikkelsen.

Kjøbm. J. D. Børresen valgtes til Formand, Kirkesanger Mørck til Viceformand og Sekretær.

Valget i Holme ved Mandal. Efter Foredrag af Overretssagfører Spilling og Redaktør Wingaard imandags paa Dislebø enedes Høire og Moderate om følgende Valgmænd for Holme:

1. Gaardbruger Tønnes Skagestad (Moderat).
2. Do. Osmund Moll (do.)
3. Kirkesanger Bendik Hunsdal (do.)
4. Lensmand Jørgen Dslebø (Høire).
4. Gaardbruger Nils Svinstag (do.)
6. Do. Andreas Nome (Moderat).

Det gjør os ondt

at have forledet det herværende radikale Organ for Nakryggethed og faste Principer til at anstrænge sig for at være spøgefuldt i denne mindre behagelige Tid. Det bør ikke for vor Skyld ødsle med de Kræfter, som saa godt kan trænges i Fremtiden.

Bladet gjentager, hvad dets Medbrødre har sagt hundrede Gange før, at Centrum eller det moderate Venstre ikke er noget særskilt Parti. Det findes ikke til! Denne Sætning er formelig blevet en fix Idé hos de Herrer Radikaler. Naar de vaagner om Morgenen, siger de: det findes ikke til, og før de indslumrer om Aftenen, gjentager de: det findes ikke til! Vi frygter endog for at denne Tanke, lig en Nattemare, forstyrrer en Søvn, der ellers kunde været frebelig og styrkende. De Herrer bør for sin Helbreds Skyld lade dette Problem fare. Kampen dermed vil neppe bringe dem større Glæde end Striden mod et langt større Faktum bragte Keiser Julian. De kan længe nok udraabe: Ecrasez l'Infame — væk med det Syn som skræmmer Vettet af os — det moderate Venstreparti eller Centrum forbliver dog en lyslevende Virkelighed, som deres Øjne lige saa godt først som sidst bør vænne sig til. Centrum vil heller ikke ophøre at minde den radikale Gruppe om dens Frafald fra den gamle Venstrepolitik og om dens i Ord fornægtede, men i Gjerning aabenbarede Fiendtlighed mod Norges Bønder.

* * *

Hvad den alvorlige Del af Bladets Anførsler angaar, skal vi oplyse, at vi har forstaaet Statsminister Stangs Udtalelser paa Honefos som et Tilsagn om under Forhandling at ville gjennemføre særskilt norsk Konsulatvæsen, dersom det norske Storthing efter de nye Valg udtaler sig derfor, og som et Vidnesbyrd om, at den svenske Protokoltilførsel af 14 Januar 1893 maa opfattes som et aldeles uforbeholdent Tilbud om en Ordning paa den fulde Ligestillings Grund. Bladet „Nya Dagligt Allehandas" Angreb paa Hr. Stang anser vi for en yderligere Bekræftelse af, at denne vor Opfatning er rigtig.

Raalet Stillads — 1 dræbt, 14 kvæstede. Fredag Formiddag ved 8 Tiden faldt Stilladset fra 3. Etage paa den under Opførelse værende nye Sygehusbygning paa Louisenberg i Gjetemyrsveien og lige ned i Kjælderen. Paa Stilladset befandt sig 7 Arbeidere, hvoraf de 5 faldt ned, medens de 2 fik hængt sig fast i Muren. De nedfaldne blev straks kjørt til Rigshospitalet, men ved Ankomsten dertil afgik den ene straks ved Døden. De øvrige 4 har faaet Kvæstelser over hele Legemet; Stillingen for de to's Vedkommende er betænkelig, medens det ser ud til, at de andre 2 skal staa det over. Den Afdøde var Murer-haandlanger Martin Kristiansen, der er gift og efterlader sig flere uforsørgede Børn. De forulykkede, der ikke er mere meddagne, end at de kan tale, har udtalt, at de antager, at Aarsagen til, at Stilladset faldt ned, er den, at det var for stærkt belastet med Sten og Kalk.

To af de Tilskadekomne er meget daarlige, og det er usikkert, om de staar til at redde.

Skiens nye Kirke blev torsdag indviet af Biskop Hench. Kirken, der er et Pragtværk og vækker almindelig Beundring, var fyldt til sidste Plads af den festklædte Menighed. Banker og Butiker var lukket og Byen rigt flagsmykket.

Sommer nordpaa. Veiret har været ganske usædvanlig vakkert og varmt heromkring nu en fjorten Dages Tid, skriver „Finm. Amtst. fra Vadsø 25de August. Det har været saa stegende Solskin, at det næsten har været trykkende, og ingen her kan mindes saadant Sommerveir. Med Høbjergningen er det derfor gaaet meget godt, men desværre bliver Avlingen ikke stor. Poteterne staar derimod udmærket overalt heromkring.

Gamle Minder.

(Samlet og nedtegnet ved K —.)

—⁂—

Grevskaberne eller Jarlsberg og Larviks Fogderier er bekjendt for sin Naturskjønhed. Men her vrimler det ogsaa af Oltidsminder, som intet andet Sted i vort Land — og her har gjæve gamle Slægter holdt til, Slægter, der forlængst er gaat i Graven, men som endnu lever i Mindet og i Folkesagnet.

Jarlsberg Fogderi hørte i Fortiden til den Del af Landet, der kaldtes Vestfold, og hvorved forstodes Strækningen fra Drammensfjorden til Agders Grænser. Vestfold havde i Oldtiden sin egen Regent. Sædegaardene Borre og Sæheim var i de tidligste Tider Kongsgaarde. Paa Borre Præstegaard og Nabogaarden Vold findes en Mængde Kjæmpehange. Efter Sagnet ligger Kong Eistein Halfdanssøn begraven her.

Jarlsberg Hovedgaard, hvor før Sæheim Kongsgaard laa, indbefattede Ullen, nu Ouli med Kapelsøen og Kapelbakken, samt Øerne Jarlsøy nu Gjersø, mellem og øvre Bollæren, hvorved Gaarden kom til at udgjøre 164 Skyldaler — den største Skyld i Norge. Ullen hørte til det tønsbergske St. Olavs Kloster, men blev ved Reformationen inddraget af Kronen. Befalingsmand over dette Gods, Erik Ugerup, der levede 1532 og boede paa det nuværende Jarlsberg, skrev sig til „Ullen." Da denne Forlehning senere forenedes med Tønsberg Lehn, blev Gaarden henlagt under Sembs Gaard og tilfaldt 1671 den ulykkelige Greve Peter Griffenfelt og blev Hovedgaard for det for ham 1673 oprettede Grevskab under Navn af Griffenfeltsgaard, hvilket Navn ophørte, da hans Gods 1676 faldt til Kronen. Senere blev Navnet Jarlsberg optaget. Det forekom allerede 1679 og bibeholdtes, da Gaarden og Grevskabet kom til den Linie af den Wedelske Familie, som endnu er i Besiddelse deraf og som i det 18de Aarhundrede føiede „Jarlsberg" til sit Familienavn Gaardens Areal skal være omtrent 1700 Tønder Land (6800 Maal), den kan føde 47 Heste og over 270 Kjør foruden Ungfæ. Den har af tilliggende Herligheder, en Egeskov, der er fredet og kaldes „Guldkronen."

Der skal være over 37 Husmænd paa Jarlsberg, der lever over 300 Mennesker paa Gaardens Grund.

I kort Afstand fra Gaarden, romantisk mellem Træerne, skimter man Sembs Hovedkirke, en gammel Stenbygning. Det har oprindelig været en Fylkeskirke, helliget St. Olaf.

Paa Jarlsbergs Gaard findes den berømte „Farmandshaug," hvor efter Sagnet Bjørn Farmand skal ligge begraven.

Jarlsberg er fyldt med historiske Minder — ogsaa den nyere Tids Historie knytter sig til denne Gaard; thi her saa Johan Sverdrup første Gang Dagens Lys — her tilbragte han sin Barndom og tidligste Ungdom, hos sin Fader, Jakob Sverdrup, der dengang var Forvalter paa Jarlsberg Herregaard. Her boede i Broderens Hus den bekjendte Elisabeth Sverdrup, en af Datidens stærke, frie Kvinder, der befattede sig meget med Brodersønnen Johans Opdragelse. Hun var den første, der nedlagde i Guttens Sjæl Frøkornet til hin stærke Fædrelandskjærlighed og Frihedssans, der udfoldede sig saa herlig i Manddommens Aar.

Jarlsberg Herregaard ligger paa en flad Slette, omgiven med Partier af Skog — helst Birkeskog — og vel opdyrkede Marker — det er meget her, der minder om Danmarks Sletteland.

Nærmere ind mod Tønsberg ligger Gaarden Teje. Denne Gaard tilhørte i Middelalderen det tønsbergske „St. Olafs Kloster," der var opført paa Gaardens Grund. Efter Reformationen blev Gaarden Kronens Eiendom og overdroges Borgermesteren i Tønsberg som Lehn. I det 18de Aarhundrede eiedes Gaarden af Generalmajor Johan Fred Frølich som atter 1741 solgte den til Major Holger Wind, der døde her 1745. I den nyere Tid har Gaarden tilhørt Familien Foyn. Den har en smuk Beliggenhed og en anselig i 1803 opført Hovedbygning i tysk eller dansk Stil.

Jarlsberg og Larviks Amt var ifølge Sagnet den Egn i vort Land, der var tidligst bebygget. En Kjendsgjerning er det ialfald, at intet Distrikt er saa rigt paa Oltidsminder.

I Sandeherreds Præstegjæld paa Gaarden Elgesems Grund har der været et gammelt Thing- eller Offersted, bestaaende af en Stenkreds i aflang Firkant, 48 Skridt i Længde og 10 i Bredde, der har været omgiven af 35, 2 til 4 Fod høie Stene, hvoraf endnu for en 30 Aar siden de fleste var at se. Af Kjæmpehauge findes her endnu mange For en Mennesealder siden var her i Snesetal af disse; men de fleste er nu ved Opdyrkning bleven jævnet ved Jorden. Et andet mærkeligt Sted i dette Sogn findes paa Gaarden Hyppestad, ved Vestsiden af Sandefjorden. Her sees paa en ophøiet og frit liggende Plads en Stenlægning, der danner en 30 Skridt lang og 12 Skridt bred Firkant — man finder omstyrtede Stene og i Nærheden nogle Gravhauge

Efter Sagnet har man i de hedenske Tider holdt sin Gudsdyrkelse her det vil si': dyrket Aserne og ofret til disse. Stenene er altsaa de bekjendte Blot- eller Offerstene.

Ved Tjølling Kirke skal der ifølge gamle Optegnelser have været et ældgammelt Offersted til „Solens Dyrkelse." — Det er det andet af disse, man har fundet i Norge.—

Heraf sees nu ikke mere noget Mærke; — men for en Mennesealder siden var der endnu paa Sletten indved Kirken utydelige Spor efter stenlagte Kredse og andre Stenlægninger. Imidlertid har man i Tjødling Ministerialbog følgende Beretning af forlængst afdøde Provst Stephansen.

„Dette Jordstykke, der kaldes Volden, har været mærkeligt i Oldtiden; thi ved min Komme (Aar 1800) fandtes endnu Levninger af et Slags hedensk Offersted, af smaa Kampestene indcirklet og især Levninger af en Kjæmpe eller menneskelig Figur (Afgudsbillede) dannet paa en horizontal Plade af Kampestene, som nu alt er bortrydet til nyttigere Brug som og for Kjørselens og Exerceringens Skyld."

Brunlaugnæs Præstegjæld er forresten det af Amtets Præstegjæld, som er rigest paa Oltidsminder. Man mener ifølge Sagnet, at det var i den ¼ Mil indløbende Naverfjord, at det bekjendte Søslag ved Nesjar mellem Olaf den hellige og Svend Jarl med Frænder skal have staaet, og her findes mange Spor efter Kjæmpehauge.

Længere ude ved Havet i Sognets vestlige Del paa Gaarden Vervogens Grund findes en Strand, der er bedækket med en Masse større og mindre Stene og blandt disse fandtes endnu i 1882 en Del høist mærkelige Stenrøser omtrent 12 i Antal, af anselig Høide og Omfang og alle med store Fordybninger i Midten. Hvad deres Bestemmelse har været er endnu ukjendt. Til Forskandsninger eller Landkjendingsmærker kan de vel neppe have tjent.

Af Naturmærkeligheder i denne Egn kan bl. a. nævnes, at der mangesteds i Amtets lavere Egne ved Søkysten er tydelige Spor af, at Havet i Fortiden har gaaet langt høiere op end nu, hvorom ogsaa flere Sagn taler; det bestyrkes derved, at mange Gaade fører Navn af Øer, uden nu at kunne betragtes som saadanne. Ved Søkysten findes hist og her Bjerghuler, rimeligvis dannede af Naturen eller

Haard Kost. Paa Sindssygeanstalten i Lancaster blev forleden en Mand, der klagede over voldsomme Mavesmerter og syntes at være betænkelig syg, underkastet en Operation. Ved denne fandtes i i hans Mave 142 rustne Spiger, af hvilke enkelte var over to Tommer lange, noget Haar, et Stykke af et Teppe, en Knap og noget Metaltraad — i det hele Gjenstande til en samlet Vegt af over 11 Pund. Operationen var overordentlig vanskelig, da hver enkelt Gjenstand maatte fjernes for sig, og Patienten døde da ogsaa fem Timer efter. Mavevæggen var paa flere Steder gjennemboret af Spigerne.

Kristendomsopraab i Politikens Tjeneste kjendes godt fra før af. I Rigsretstiden var det Høire, som betjente sig deraf i sit Partis Interesse. Nu, da det er Radikalernes Sag, som det staar ilde med, er, man kan næsten sige naturligvis, Kristendommen traadt i deres Tjeneste. Pastor Herman Lunde er deres Kristendomsopraaber, og han gjør megen Lykke.

Det er ikke af Veien at minde Radikalerne om de samme Ord, som i sin Tid blev fremholdt ligeoverfor Høire: „Mit Rige er ikke af denne Verden".

Menighedsmøde.

Lillesand 3 Aug.

Lillesands Menighedsmøde besluttede igaar enstemmig at beholde baade Visitatserne og Bededagen.

Valgmandsvalget i Stavanger.

Stavanger 3de Aug.

Valgmandsvalget for Stavanger By er berammet til 5te og Distriktsforsamlingen til 10de Oktober. Mandtallet viser nu ca. 1950 Stemmeberettigede mod i 1891 ca. 1500. Det antages endnu at ville øge endel.

Aaben Plads i Vaterland. Formandskabets Pluralitet besluttede i Møde ionsdags at anbefale Approbation paa Regulering af en aaben Plads i Vaterland fra Sukkerhustomten helt frem til Lilletorvet, dog saaledes, at Reguleringen nu kun gjennemføres ved Expropriation af de Eiendomme ved Carl XII's Gade, hvorover der er afholdt Taxt.

General Nyquists Begravelse foregik ilørdags fra Trefoldighedskirken under storartede Høitideligheder. Fra Morgenen af flagedes paa halv Stang fra private og offentlige Bygninger. Udenfor Kirken paraderede den norske Garde. Den rigt blomstersmykkede Kiste var hensat i Koret, og til høire for den var Pladse reserverede for Kongens, Kronprinsens og den tyske Keisers Repræsentanter, D'Hrr. Generalloitnant Næser, Kammerherre Sommerfelt og Grev von Wedel. Regjeringens samtlige tilstedeværende Medlemmer var fremmødt, samtlige Officerer af alle Grader og Vaabenarter. Garnisonspræst Dr. Horn holdt Sørgetalen, og i det han gik ud fra 2 Kor. 4, 16—18, dvælede han bl. a. ved Afdødes vindende Personlighed og elskværdige, hjertevarme Karakter. Sognepræst Arnesen holdt derefter en Tale om Barndomsvennen Nyquist.

Derpaa traadte flere Officerer frem og lagde Kranse paa Kisten: Grev von Wedel fra den tyske Keiser; Oberst Haffner fra Generalstaben; Kaptein Bull fra den svenske Generalstab; General Lorange fra trondhjemske Brigade og Oberst Sylow fra Kristiania Bataljon. Kisten bares ud af 8 Generalstabskapteiner og kjørtes til Krist Kirkegaard idet 2den Brigades Musikkorps spillede Sørgemarschen. Dr. Horn forrettede Jordpaakastelsen, hvorefter en Generalsalve affyredes. Fra Fæstningen skjødes Minutskud.

I Raade og Rakkestad

talte Hr. J. Utheim Torsdag og Fredag Eftermiddag for henholdvis 130 og 50 Tilhørere. Da der var tillyst Diskussion, mødte Redaktør Helgevold og Grosserer Konow som Opponenter.

I Raade opførte de tilstedeværende Radikale sig rolig og Forhandlingerne lededes med den rosværdigste Upartiskhed af Lærer Tomassen, men anderledes i Rakkestad, hvor baade den radikale Del af Tilhørerne og Dirigenten Hr. Johannes Lien optraadte paa en Maade, der geraadede dem til alt andet end Ære.

Skjønt der var tillyst Diskussion, lod det til paa Hr. Lien, at han allerhelst havde seet, at der ingen Opponenter var fremmødt, ja han gjorde, hvad han kunde for at hindre Modtalerne i at faa Ordet. Da saaledes Hr. Helgevold havde talt henved en Time, afbrød han ham i hans Imødegaaelse og opfordrede ham til at fatte sig i Korthed. Da Helgevold var færdig, fik Utheim Ordet til Replik. Efter ham havde Grosserer Konow forlangt Orden, men han negtedes det; ligeledes negtede „Dirigenten" Lien at indtegne Helgevold som Taler, da han begjærede Ordet for at svare paa Utheims Replik. Hr. Lien fik det nemlig da saa travlt, at han strøg sin Vei uden at opløse Mødet engang. En underlig Adfærd. En Radikal udbragte et Leve Ministeriet Steen, som modtoges med Hurraraab af Hr. Liens Folk, hvorimod de ikke vilde være med paa at raabe Hurra, da der af Dr. Berner udbragtes et Leve for Fædrelandet! Dette Leve istemte dog Hr. Utheim.

De Radikales Optræden paa og efter Mødet tjente visselig ikke til at hæve deres Aktier.

Valgmandsvalgene

(H. O. T.-B.)

Nordlands Amt.

Skjærstad: 4 Valgmænd, alle Radikale med 200—195 St. Suppleanterne Moderate med 62—58 St.

Stationsmester Gornitzka paa Kongsvinger feirede 1ste September sit 40 Aar Jubilæum som Funktionær i Jernbanens Tjeneste. Han blev nemlig ansat ved Hovedbanen fra dennes Aabning af, og forflyttet senere til Kongsvingerbanen.

Titelsyge i Amerika. De amerikanske Blade begynder at protestere mod den Misbrug, som mange Borgere i de Forenede Stater i Nordamerika driver med militære Titler. Saasnart en Amerikaner er bleven Generalkontrollør eller Generalforvalter i et eller andet Fag, kalder han sig i hele sit følgende Liv kort og godt „General den og den". Saaledes gaar det bl. A. til, at de Forenede Staters Vicepræsident almindelig kaldes „General" Stevensen, uagtet han aldrig har kommanderet endog blot 4 Soldater og slet ikke forstaar sig paa Krigskunsten. Saaledes gaar det fremdeles til, at en gammel Neger, der i nogle Aar var Generalkurør for Senatet i Pennsylvania, nu, selv i officielle Beretninger, kaldes „General" Tayler. Det er altsaa, som man ser, en let Sag at blive „General" i de Forenede Stater, og denne Titel accepteres bl. A. ogsaa hyppigt af de talrige Generalagenter for Brand- og Livsforsikringsselskaber.

Et ordentligt Isbjerg. Kapteinen paa en tysk Bark passerede den 19de Juni paa Reise fra Santos til Adelaide et uhyre Isbjerg paa saa nært Hold, at han kunde foretage en nøiagtig Maaling af det. Isbjerget havde en Længde af ikke mindre end 5200 Fod og var over 600 Fod høit.

Carl Johan Theatret. Fru Johanne Boss, som i denne Uge ankommer hertil fra Bergen for at give et Par Gjæsteoptræden, kommer til foruden i „Magdalene", — at spille i „Agnete", Drama i 3 Akter af Fru Amalie Skram. Fru Boss udfører Titelrollen. Foruden de tidligere omtalte Forandringer af Rollebesætningen i Magdalene kan nævnes, at Frk. Inga Olsen overtager Fru Blomkvists Rolle, der sidst spilledes af Fru Charlotte Dahl. Søndagsforestillingen gaves for godt Hus. „I vor nervøse Tid" opføres endnu kun nogle faa Gange.

Landsskytterfesten i Skien afsluttedes ilørdags. Medaljer uddeltes til følgende: Mesterskabsstyrdning: Sørum Skien 129, Damm, Kristiania, 88, Seeberg, Ulefos, 88, Joh. Jensen, Kristiania, 87 og R. K. Rise, 82. I Hovedstyrdning, 600 Meter, 10 Skud, Skymoen, Fredrikstad, 71, 300 Meter, 10 Skud, Ingvar Lunde 71, 200 Meter, 10 Skud, Langerud, Kongsberg 79; 1000 Meter, 5 Skud, Dr. Olsen og 600 Meter, 3 Skud, J. Faale. Skiens Skytterlags Præmier til Værdi 300 Kroner tildeltes Dr. Olsen, Faale, Skuterud og Lillehagen. Repræsentantstyrdningen viste følgende Resultater: „Sverre" 206, Kristiania N. 203, Hamar og Omegn 193, Skarpskytten 180, Spydeberg 179, og Samlagsstyrdning: Kristiania 261, Telefylket 250, Smaalenene 246.

En Scene.

Radikalismen (høit til Publikum): Her i Landet findes bare Høire eller Venstre. Alt hvad der gaar med os, heder Venstre, alt det øvrige heder Høire. Der er sagtens nogle, der kalder sig Moderate. Men selv med det stærkeste Forstørrelsesglas er det umuligt at paavise nogen Forskjel mellem dem og Høire, lige saa umuligt som mellem en Muselmand og en Muhamedaner, eller mellem en Jøde og en Israelit (Ler og nikker til Publikum. Affides, med forandret Ansigtsudtryk, mumlende mellem Tænderne og knytende Næven i Buxelommen): Hvis bare ikke disse fordømte moderate Venstremænd fandtes, skulde vi seire med Glans og have almindelig Stemmeret inden to Aar. Nu er der nokfaa uvisse Udsigter.

Koleraen. Fra Wien telegraferes til Times, at det fra halvofficiel Side bekræftes, at Koleraen vedbliver at tiltage i Galizien og Bukovina; 36 af disse Provinsers 83 Distrikter er smittede. I indeværende Maaned er der forefaldt 2400 Koleradødsfald i Galizien og Bukovina. Sygdommen er ogsaa optraadt epidemisk i Distriktet Bielitz i Schlesien, hvortil den er bleven bragt af Soldater fra Galizien, der var underveis til Militærmanøvrerne i Bøhmen.

Til Standard telegraferes fra Wien den 27de f. M., at der i Løbet af de sidste fire Dage i Galizien er anmeldt 644 nye Koleratilfælde og 332 Dødsfald samt i Bukovina 75 Tilfælde og 65 Dødsfald.

40 Aar var det ilørdags siden Jernbanen mellem Kristiania og Eidsvold blev aabnet. I det første Driftsaar 1854—55 var Passagerbefordringen 128,047, i sidste Driftsaar 1892—93 var den 502,151. Indtægterne i det første Aar var 479,784 Kr., nu 1,616.540. Overskuddet 126,204 det første Aar er nu 659,896 Kr. Følgende Funktionærer har været i Banens Tjeneste i alle disse Aar: Algrimsen, Skinnelægger, Amundsen, Broformand, Andersen, Stationsmester, Bisgaard, Værkstedsarbeider, Engebretsen, Overkonduktør, Gulbrandsen, Vogureparatør, Gundersen, Grindvogter, Hansen, Skinnelægger, Hønen, Overbanemester, Jacobsen, Skinnelægger, Jensen, Stationsmester. Larsen, Grindvogter, Larsen, Lokomotivfører, Larsen, Maskinarbeider, Nilsen, Lokomotivfører, Reimann, Bogholder, Theiste, Ingeniør, Wiiger, Telegrafinspektør. Af disse var Ingeniør Theiste den eneste, der deltog i Aabningshøitidelighederne 1. September 54.

Universitetets nye Gavlgruppe, anbragt paa Midtbygningen, afsløredes igaar Kl. 1½, paa Universitetets Stiftelsesdag. Fra Festsalen togede de indbudne til Midtbygningens Vestibule i følgende Orden:

Fanevagten; Sangerne; Monumentkomiteen; Det akademiske Kollegium; Universitetets Lærere og Funktionærer; Studentersamfundets Bestyrelse; 50 aars-Jubilanterne; 25 Aars-Jubilanterne; Studenterne.

Efterat Sangkoret havde afsunget første Vers af en for Anledningen forfattet Sang, besteg Professor Dietrichson Talerstolen og holdt Festtalen. Efter denne afsløredes Gruppen under begreistrede Huraraab, hvorefter Resten af Sangen foredroges.

Vi skal i næste Numer give en nærmere Beskrivelse af Festen.

Valgene.

17de September.

Til den 17de September er Valgmandsvalg — efter de hidtil foreliggende Meddelelser — berammet for følgende Amter og Byer, der tilsammen sender 50 Repræsentanter til Storthinget:

Hedemarkens Amt med	5	Repræsentanter
Akershus	„	5	„
Chr.stians	„	5	„
Lister og Mandal	„	4	„
Stavanger	„	5	„
Søndre Bergenhus	„	5	„
Nordre „	„	5	„
Romsdal	„	5	„
Søndre Trondhjem	„	4	„
Hamar og Lillehammer		1	„
Flekkefjord	„	1	„
Trondhjem	„	4	„
Tromsø og Bodø	„	1	„

Tilsammen 50 Repræsentanter.

Saavidt man har kunnet erfare, vil Valgmandsvalgene, forsaavidt Hedemarkens, Akershus, Christians og Romsdals Amter angaar, foregaa den 17de September for alle Distrikters Vedkommende, medens de for de øvrige Amter vil være afgjort paa nogle ganske faa Undtagelser nær.

Bededagen.

Aalesund, 31. August (H. O. T. B.)

Ved talrigt Menighedsmøde i Borgund og Hero vedtoges enstemmig Bededagens Bibeholdelse om Vaaren; derimod havde man paa begge Steder intet imod en en extra Bededag om Høsten.

Alle Valgmandsvalg for Søndmøre foregaar 17de Septbr.

Krigen i Østasien.

Fra London telegraferes den 31 Aug: Japanesiske Tropper har atter angrebet Port Arthur. En brisk Kanonbaad, der var bleven sendt derhen, meddeler, at en fra Newchwang ankommen Djonke ved Mundingen at Tatungfloden har set en Mængde Lig at Japanesere drivende ud af Flodmundingen. Dette anses som en Bekræftelse paa Japanesernes Nederlag.

En kinesisk Depesche fra Tientsin til Times bekræfter, at 14 japanesiske Krigsskibe med 4000 Mand ombord har angrebet Port Arthur. Den kinesiske Flaade har faaet Befaling til at optage Kampen med Japaneserne.

En Potet-Optager er opfundet og konstrueret af Gaardbruger Amund O. Garvig af Nordre Odalen, som har faaet Patent paa sin Opfindelse, skr. „V. G." Optagningen af Poteter er jo et sent Arbeide, der volder Landmanden store Udgifter. Man har derfor forlængst søgt at tilveiebringe maskinelle Indretninger til dette Arbeide. Ingen af disse Maskiner har dog faaet synderlig praktisk Anvendelse, vistnok væsentlig fordi de er for store og komplicerede og fordrer ikke alene stor Trækkraft, men ogsaa meget Pas og Tilsyn. Hr. Garvik har stillet sig til Opgave at konstruere et Redskab, hvorved Poteterne bringes op paa Jordoverfladen uden Haandarbeide, hvorved altsaa Haandarbeidet væsentlig kommer til at bestaa i Opplukningen. Herved simplificeres Apparatet saa væsentlig, at det ikke bliver synderlig kostbarere at anskaffe eller vanskeligere at bruge end en Plog, hvorfor det kan anskaffes af enhver og med Fordel anvendes baade ved store og smaa Brug. Apparatet bestaar af et dels som en Plog, dels som en Harv virkende Redskab, ved hvis Hjælp Jorden med iværende Poteter først løftes op og dernæst rives fra hinanden og opsmuldres mest muligst, hvorved Poteterne for den allerstørste Del vil finde sig paa Overfladen. For at Redskabet med Fordel skal anvendes, forudsætter det Poteterne sat i Rækker, saaledes at man kan tage en Række ad Gangen og sprede den i de to tilgrænsende Furer.

Redaktør Helgevold holdt tisdags et 1½ Times Foredrag i Fiskum for over 200 Tilhørere. Storthingsmand Krekling dirigerede. Der var indbudt til Diskussion, men de Radikale, ca. 80 Mand, forlod Lokalet og afholdt et særskilt Møde paa et andet Sted. Mødet fortsattes imidlertid af de Moderate.

Høstudsigterne. Kristians Amt: Høet giver et godt Middelsaar, Kornet og Poteterne ligesaa.

Stavanger Amt: Høudbyttet er i Ryfylke middels, i Jæderen og Dalerne noget over, Kornet og Poteterne lover et godt Aar.

Bekjendtgjørelser.

†

Min kjære Hustru **Ingeborg Marie** født **Heftye** gik igaar ved Middagstid ved en pludselig, men mild Død ind til den sidste Hvile, hvilket herved og kun paa denne Maade meddeles Slægt og Venner.

Follebu den 31. Aug. 1894.

Frits Hansen.
(38)

Carl Johan-teatret
Tirsdag kl. 8. **I vor nervøse tid.**

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

muligens ved Menneskehænder i Oldtiden. Bl. fl. én ved Gaarden Tesen paa Bytangen med en Søile i Midten, der bærer Navn af „Brudestuen" — ubekjendt hvorfor. Ligesaa findes paa Tjøms en mærkelig Bjerghule, der kaldes med det forunderlige Navn „Herklaas."

Se dette er nu Fortidsminder fra et af de største, folkerigeste, og maaske i politisk og historisk Retning mest bekjendte Amter i vort Land. — En Digter synger:

„Mindet lader som Ingenting!
Men er dog et lønligt Kildespring!"

Minderne er som et Bindeled mellem Fortid og Nutid og bør ei skrinlægges.— Vi er nu i Nutiden, — her er voxet op over Fædrenes Gravhauge megen Materialisme, Radikalisme, Realisme og hvad mere det nu kaldes. — Vilde Fædrene, som de kunne:

„sjaa at paa Jordi
kjenna sit Folk og sit Land?„

Her er Fremskridt, som de vel vilde undres over — men lad os under alt ligne de gamle i ægte Fædrelandskjærlighed og lad os holde fast ved vore historiske Minder fra den første Tid af, da Nordmændene samlede sig til et helt, selvstændigt Folk.

---

graa Borg derborte, der endnu synes at gjenlyde af de bevæbnede Rytteres Seiersraab og Trompeternes Skraal!"

Veien til Ardliston var lang, men Miss Urquhart var en god Fodgjænger. Maaske havde hendes Fader taget med Morgentoget. Hun maatte tale med ham, hun maatte spørge ham om det Forbigangne, skjønt hun ikke vidste, hvorledes hun skulde fremsætte sine Spørgsmaal, — men hun havde hjulpet ham og spioneret for ham, — hun havde glemt Ærens Love paa hans Bud — og hun havde Krav paa hans Fortrolighed.

„Jeg vil ikke gjøre mere for ham, hvis han ikke har Tillid til mig og betror sig til mig," sagde hun til sig selv.

Nei, han havde ikke forladt Higginson Arms. Værtinden, som var beskjæftiget i Skjænkestuen, gjenkjendte Coralie.

„Kommer De for at besøge Deres Fader, Miss? Han spiser netop Frokost."

Hun viste hende ind i Dagligstuen, hvor Mr. Urquhart sad og læste sin Avis. Han reiste sig forskrækket ved Synet af sin Dater.

„Hvorfor kommer du her saa tidlig? Har du hørt noget nyt?"

„Nei, intet af Betydenhed. Klokken er ti Minutter i tolv. Synes du, det er saa tidlig?"

„Tidlig nok for en Mand, som sjelden falder i

afslog hans Bøn! Saa liden Kjærlighed, som hun følte for Lord Dunluce, saa var der noget i hans Tone, som overbeviste hende om, at han havde en eller anden gyldig Grund for sin Grusomhed. Skulde hun fortsætte at leve under denne Mands Tag — hun, der var Hubert Urquharts Datter — eller skulde hun gaa tilbage til den ubemærkede Stilling, som Lady havde revet hende ud af?

„Ak, havde blot John Coverdale holdt lidt af mig," sukkede hun og tænkte paa hvilket godt Parti han var; han var jo Arving til Titel og Formue, han var en Mand som med et eneste Ord kunde forandre hendes hele Tilværelse. Hun vidste nu, at hun elskede ham, fordi hun følte hvor tomt Livet forekom hende, naar han var borte, og fordi hun var misundelig paa Lady Dunluce, naar Coverdale viste hende Venlighed. Havde han været en fattig Præst, saa vilde hun alligevel med Glæde have delt hans Lod i Livet.

„Men hvem vilde vel ægte Hubert Urquharts Datter?" spurgte hun sig selv „selv om jeg var smuk, vilde min Fader afholde enhver fra at nærme sig mig — og naar jeg ikke har nogen Skjønhed, er jeg en Daare, at jeg nogensinde kunde nære et saadant Haab."

Hun var tidlig næste Morgen i Spisestuen. Hendes Onkel var taget ud før Frokost, men Lady Dunluce talte lidt mere end den foregaaende Aften skjønt hun øiensynlig var nervøs og urolig.

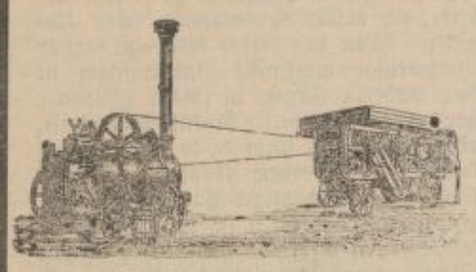

Kjøbere af Lokomobiler og Tærskeværk

bedes note at mærke sig følgende Maskiner:

Hubers amerikanske selvtransporterende Lokomobiler bør anskaffes af alle Damptærskeselskaber. Disse Lokomobiler, som ved **Chicagoudstillingen** fik den **høieste Præmie**, har den overordentlig store Fordel, at man **ikke trænger Heste** for Transporten fra Gaard til Gaard. **Man** kobler kun Tærskemaskinen til Lokomobilet, og dette gaar da af sig selv paa Landeveien, selv op temmelig bratte **Bakker**.

Fosters engelske transportable Lokomobiler udmærker sig ved **Cylinderens og Kjedlens ualmindelig svære Dimensioner.** — Cylinderen er fabrikeret af en **speciel Sort hærdet Staal.** — Til Fyring anvendes Ved, Kul eller Torv.

Fosters Damptærskeværk er af nyeste Konstruktion og **med sidste Aars nyeste Forbedringer.** De har **Patent-Renseapparat**, indrettet til at **stille under Gangen. Denne vigtige Forbedring findes kun hos Fosters Maskiner.** — Endvidere har de **støbte Rammer og Lagere, Transporter, stilbar Sortertrommel og Hovedcylinderbeskytter.** — **Alle Aksler** er af Staal.
Fosters Maskiner har erholdt **talrige Førstepræmier**, b.. a ogsaa i **Göteborg 1891.**

For at lette mindre Gaarde Anskaffelsen af saadanne Maskiner, har vi overtaget Forhandlingen af:

Munktells Lokomobiler og Damptærskeværk. Disse Maskiner erholdt **Ærespremie** ved Landbrugsmødet i Nykeping den 15—17 Juni 1894 **for god Konstruktion og solid Arbeide.**

Munktells **enkeltrensende** Damptærskemaskine vil i **særlig Grad** egne sig for vort Land, da den, som specielt konstrueret med **norske Forhold** for Øie, med Lethed transporteres paa **ujevne og smale Veie.** — **Halmristerne er af ny patenteret Konstruktion, Aksler og Lagere** er særdeles **solide**, og Maskinen er idetheletaget **yderst enkel** og **let at behandle.** — Forøvrigt henvises til nedenstaaende Anbefaling:

„Ved jevn Fødning har jeg tærsket 12 Tønder Havre i Ti-
„men og har saavel Rysteværket som Soldet og Sortereren udført
„sine Funktioner **overordentlig vel.** Dette i Forbindelse med den
„billige Pris gjør, at jeg anser dette Tærskeværk for et af de
„allerheldigste til middelstore Eiendomme, og tror jeg at vide, at
„De snart faar flere Ordres paa samme fra dette Sted."

Roh. Rylander,
Bestyrer for Søndre Elfsborgs Lens Landbrugsskole.

Som man af denne Anbefaling ser, er det **enkeltrensende Tærskeværk** i alle Henseender tilfredsstillende, og Prisen er kun omtrent Halvdelen af Prisen for en 4 Hestes engelsk Damptærskemaskine. — Maskinens Vægt er ca. 1800 Kilo. **Den garanteres i alle Henseender.**

Munktells enkeltrensende 4 Hestes Damptærskemaskine koster Kr. 1500.00
do. forenklede dobbeltrensende 4 H. do. — „ 2000.00

Heimdal Maskinforretning,
Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet). (571)

Dyrskue i indre Smaalenene.

Med Stats-. Amts- og Distriktsbidrag afholdes Dyrskue paa Momarkedsplads nær Mysen St. Fredag 28de Sept., hvilket herved foreløbig bekjendtgjøres. **Edvard Haga.** (H.O)

Herved bekjendtgjøres, at jeg har overdraget
Heimdal Maskinforretning, Kristiania
Eneforhandlingen af mine **patenterede, prisbelønnede**
Græsfrøsaamaskiner og *Rensemaskiner*
Drammen 2 August 1894.
B. Refsum.

I Henhold til foranstaaende anbefales fra Lager:
Refsums Rensemaskiner og Saamaskiner.
Disse fortrinlige Maskiner, som er beskyttede ved **flere Patenter** og er blevne tildelte Medaljer overalt, hvor de har været udstillede, udmærker sig ved sin **enestaaende Soliditet** og anerkjendt **gode Konstruktion.** Skriv efter Katalog og Prisliste.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).
(572)

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.
Pr. Stykke Kr. 3.00.
Endvidere realiseres til og under
Indkjøbspris
en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Barometre

En Gros & en Detail.

Fröiichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (543)

Lensm. Sandberg,

Kongsvinger.
Incasso Oplandet, begyndt 1880, neie Kjendskab, hurtig Expedition.
(O.A.R.)

T. H. Frølich & Søn
Tapeter & Border

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Til Høstsæd

Kunstige Gjødningsstoffe
garanteredе til billigste Dagspriser, ægte finsk original **Vasarug,** acclimatiseret norsk **Probsteirug,** udmærket Stamme, samt **Græsfrø** hos
A. Michelet,
Christiania. (521)

Gaarden Storøen

i Hole **Ringerike,** af skyld mark 40.70, er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Christianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskoven. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon,** ligesom skogen er usædvanlig væxterlig. Nærmere ved ***advokaterne Frits Kiær og Em'l Roll,*** Skippergd. 22, Christiania.

5 Kr. 5 Kr.

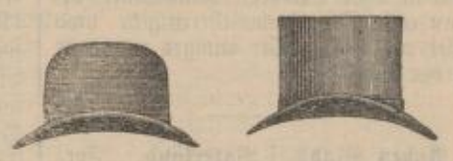

Alle Filthatte

5 Kr.

English hat magazine,
30 Kirkegaden 30.

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Gyldenlæder-Tapet

i stort udvalg på lager
hos
F. H. Frølich & Søn.

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Ghr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, anbefaler
Vine & Spirituosa.

Hold „Eidsvold" i Valgaaret.

1 Kr. pr. Kvartal.

Nu **5000** Abonnenter.

„Eidsvold"

koster fra 1ste Septbr til 31te Decbr.
kun Kr. 1.30.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Under Frokosten modtog hun et Telegram, og Coralie kunde se, at det var indholdsrigt.

„Intet Svar," sagde Lady Dunluce til Tjeneren, som ventede, indtil hun opmærksomt havde læst Telegrammet to Gange."

„Ingen sørgelige Efterretninger, haaber jeg, Tante?"

„Aa nei, — et Telegram nutildags bringer ikke altid sørgelige Efterretninger."

Da Lady Selina spurgte, om hun vilde kjøre ud, svarede hun Nei, hun havde en hel Del Breve at skrive og vilde ikke gaa ud idag.

„Jeg vil tage en lang Spadsertur," sagde Coralie, „du maa ikke blive vred Tante, hvis jeg ikke er hjemme til Lunch!"

„Din Tante er selv saa lidet punktlig, hvad Maaltiderne angaar at hun ikke bør skjænde paa dig, Coralie," bemærkede Lady Selina grættent, thi alle Afvigelser fra det regelmæssige daglige Liv optog denne som personlig Fornærmelse.

„Jeg vil aldeles ikke skjænde paa dig, Cora," svarede Lady Dunluce, men hvor langt agter du at gaa, Klokken er jo ikke mere end ti?"

„Jeg vil gjerne gaa langt, jeg længes efter at indaande den friske Vind fra Havet. Jeg vil gaa til St. Judes, hvor Træerne paa Kirkegaarden er bøiet af Stormen."

Lady Dunluce foer sammen, da Coralie nævnte St. Jude, og hendes Bevægelse undgik ikke den unge Dame.

„Kanske jeg gaar saa langt som til Ardliston," vedblev hun," jeg elsker disse graa regnfulde Dage."

„Gjør som du vil, overanstræng dig blot ikke."

Skjønt Miss Urquhart var en ung Dame, der gjerne undgik Sandheden, havde hun dog denne Gang talt sandt. Hun vilde gaa til Ardliston for at træffe sin Fader. Efter Gaardsdagens Samtale maatte hun tale med ham, — hun kunde ikke længer leve i denne Uvished. Paa Toppen af en Bakke standsede hun og saa sig tilbage mod Dunluce Castle.

Hvor storartet saa det ikke ud! Fra Begyndelsen var det vel en Borg for en eller anden Høvding, i Aarhundreder udvidet og forbedret af Eierne og tilslut sat i Stand for Sibyls Penge. Hvad der manglede i Værdighed og Fornemhed var føiet til i de sidste ti Aar. Haverne og Terrassen var nu udvidet, og et stort Drivhus, der var i Stil med de øvrige Bygningers Arkitectur, var bygget, og inden Døre var der foretaget alle de Forbedringer, som Penge kunde forskaffe.

„Lady Dunluce skal kanske ikke bo her hele sit Liv," tænkte Coralie „hvis Onkel skulde dø imorgen, vilde hun være hjemløs i denne Borg. Hvor haardt det maa være at spendere saa mange Penge paa en andens Eiendom, men hun er jo saa rig, at hun har Raad dertil, og Ellerslie Huse staar færdigt til at modtage hende, naar hun forlader Dunluce. Hvilken Forskjel er der ikke mellem denne moderne Bolig, som en nutids Millionær har bygget og den storartede

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 105. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 6te September 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 29,200,000

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Brand & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.00 —
Johan Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages,

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten.
(584)

Østbanestationen og Westye Egebergs Tomt.

Tanken om en privat Bebyggelse af Terrænet mellem Østbanestationen og Palæhaven synes at have fundet saa megen Anklang i visse Kredse, at et af Hovedstadens Storblade endog er begyndt at diskutere et Alternativ, hvorefter en Del af Palæhaven skal overdrages de private Byggespekulanter, mod at de afstaar den nærmest Palæbryggen liggende Del af Westye Egebergs Tomt.

Vi for vor Del finder det forbausende, at der overhovedet kan opstaa Spørgsmaal om nogen privat Bebyggelse af en Enklave, der stikker ind i en Strækning, der ellers i sin Helhed er i det Offentliges Besiddelse. Staten (og Hovedbanen) eier nemlig hele Omraadet fra Jernbanegaden ned til Langbryggen, med Undtagelse netop af Westye Egebergs nok saa lange, men temmelig smale Tomt, og har det derfor i Forening med Kommunen i sin Magt at bestemme, hvorledes Terrænet skal bebygges og reguleres. For Tiden har Westye Egebergs Eiendom, bebygget som den er med smaa, gamle Huse og Skur, neppe synderlig anden Værdi end den, der ligger i Tomten; denne Værdi er imidlertid betydelig nok.

Nu skulde Stat og Kommune enten, ved at forholde sig passiv, tilstede, at der for privat Regning blev opført en overmaade kostbar Bygning, der kanske sammen med Tomten kom til at staa i en Million Kroner eller mere, eller man skulde endog hjælpe Spekulanterne til en for dem fordelagtig Regulering. Man skulde afskjære sig Adgang til at disponere over Terrænet paa den Maade, som senere maatte vise sig at stemme med Statens og Kommunens Interesser.

Alene det, at Westye Egebergs Tomt er en Enklave i en det Offentlige tilhørende Strækning maatte være Grund nok for det Offentlige til at skaffe sig Dispositionsret over dem. Men hertil kommer, at det allerede nu kan sees, at den private Bebyggelse af Westye Egebergs Tomt vil blive en Hindring mod en hensigtsmæssig Regulering af Strøget omkring de indre Brygger, Østbanestationen og Jernbanetorvet. Da Østbanestationens hensigtsmæssige Beliggenhed er noget, der ikke alene angaar Hovedstaden, men alle de Distrikter, der benytter Jernbanen, kan man her sige, at det gjælder et Landsanliggende.

Vi vil bede Læseren betragte Krums Kart over Kristiania.

Det vil da erfares, at Trafiken fra de indre Brygger og Oslo, efter at være gaaet i Vinkler fra Bispebroen gjennem Havnegaden til Lille Strandgade, først maa bøie i en ret Vinkel foran Fronten af Jernbanestationen — hvorved den kolliderer med Jernbanetrafiken — og derpaa atter i en ret Vinkel rundt Hjørnet af Grosserer Lundes Gaard, hvor det stundom kan være livsfarligt at passere, for endelig at gaa ind i Karl Johans Gades 12 Alen brede nedre Del. Disse to sidstnævnte Vinkler kan gjøres mindre skarpe ved at rasere samtlige de mod Jernbanetorvet vendende Bygninger i Palækvartalet — Grosserer Lundes, Ficks og Café Electric — hvorved det ogsaa bliver muligt at udvide Karl Johans Gade til 18 Alens Bredde. Men et Blik paa Kartet vil vise, at dette kun er en halv Forholdsregel, hvormed der ikke kan stanses i en By, der om kort Tid vil være paa Veien fra 200,000 til 300,000 Indbyggere. Det vil tillige af Kartet kunne sees, at Trafiken fra Oslo og de indre Brygger maa gaa denne Vei og ikke vil kunne forudsættes at benytte sig af Omveien om Prinsens Gade. Da nu Karl Johans Gade tillige er den eneste mulige Gjennemgang til Byens Centrum og vestlige Dele for den store voxende Trafik gjennem Schweigaards Gade og Tomtegaden, samt for den hele Østbanetrafik, der, saa stor som den allerede er, snart vil blive betydelig forøget ved Gudbrandsdalsbanens Trafik og ved baade Gjennemgangs- og Lokaltrafik paa den nye Nordbane til Gjøvik, saa vil det være klart, at selv den 18 Alen brede Gade, som man faar ved at rive ned Palækvartalets Front mod Jernbanetorvet, vil være ganske utilstrækkelig til at optage en Trafik, der snart vil være lige saa stor som Færdselen i Hovedpulsaarerne i Europas Storbyer.

Tænker vi os Reguleringen syd for Østbanestationen og Jernbanetorvet i alt væsentligt uforandret, kun med den Forbedring, vi allerede har antydet, saa findes der kun en eneste Maade, hvorpaa en Smule Lettelse kan tænkes opnaaet for Trafiken fra og til Jernbanetorvet.

Denne bestaar deri, at der brydes en ny bred Gade fra Hotel Royals Hjørne mod Store Strandgade ret frem til Dronningens Gades inderste Del. Men et Blik paa Kartet og en Besigtigelse af Terrænet vil strax vise, hvor aldeles utilstrækkelig denne Lettelse bliver. Den hele Trafik maa nemlig, efter at have passeret den nok saa bratte Hælding mellem Torvgaden og Dronningens Gade, gaa rundt det berygtede Hjørne ved Elefantapotheket. Vi tænker, at selv de, der skal fra Tomtegaden til Grændsen, vil foretrække at gaa gjennem Karl Johans Gade i Stedet for den Vei.

Saaledes staar Byen ganske hjælpeløs. Thi ingen tænker vel paa belvis at nedrive to af Kvartalerne i Karl Johan mellem Dronningens Gade og Jernbanetorvet?

En kommunal Komite har havt under Overveielse paa hvilken Maade Østbanestationen skal kunne udvides. Saa fortvilede er Forholdene, at en Fraktion for Alvor har foreslaaet at lægge Stationen for Lokaltogene i 2den Etage og føre Sporene frem paa en Luftbane til de naar Jorden. En anden Fraktion foreslaar derimod at rive ned Kvartalerne mellem Jernbanegaden og Tomtegaden.

Luftbaner har vi ikke noget mod i og for sig. Men vi tror, at den nuværende Stationsbygning med Tomt bliver for indskrænket til Trods for Luftbanen for Lokaltogene, og vi tviler paa, at det vil blive billigere at udvide den, naar der ventes en Del Aar.

Nedrivning af Kvartalerne til Tomtegaden vil derfor være at foretrække fremfor en Luftbane og vistnok føre til et tilfredsstillende Resultat med Hensyn til Stationens Rummelighed og Bekvemhed.

Men Ulykken er, at de tidligere fremhævede fortvilede Færdselsforhold vil berøve dette Arrangement en stor Del af dets Værdi. Hvad hjælper det at have en bekvem og rummelig Station, naar Adkomsten til og fra den er saa ubekvem som tænkes kan? Det er som at lade en Trafikaare begynde i Skikkelse af en Avenue og ende som en „Smalgang" eller en „Vinkelgade". Man vil i Udlandet finde, hvor overordentlig stor Vægt der lægges paa bekvem Tilgang til Jernbanestationerne. I Paris blev de bekjendte Gader Rue Lafayette og Boulevard Strasbourg med uhyre Bekostning anlagte midt gjennem tykke Byen af Hensyn til Nord- og Østbanestationerne, og i London staar Anlægget af Cannon Street, der kostede svimlende Summer, i Forbindelse med Anlægget af en Jernbanestation for City.

Her i Kristiania maa virkelig gjøres noget, og det kan blive gjort for en Bekostning, der neppe synderlig vil overstige Raseringen af Tomtegadekvartalerne og som vil være mindre end om man desuden — til liden Nytte — vil lægge en Gade fra Jernbanetorvet direkte til det inderste af Dronningens Gade.

Man bør føre Bispegaden i Oslo direkte frem til Prindsens Gade ved at opfylde det inderste Havnebassin. Linjen behøver ikke at være aldeles ret. Den ydre Del af Jernbanebryggen kan forblive i omtrent uforandret Skik. Paa den Maade vil Østbanestationen ganske blive fri for den generende Færdsel til og fra Oslo, og de indre Brygger og Prinsens Gade blive en Trafikaare af første Rang.

Dette er en Ordning, der har sin Berettigelse i og for sig. Havnegaden maa nemlig under enhver Omstændighed lukkes for Gjennemgangstrafik. Men efter vor Mening opnaar man først, hvad der i Byens Interesse bør opnaaes, dersom Østbanens Udvidelse finder Sted ikke nordover mod Tomtegaden, men sydover, idet Westye Egebergs Tomt og Palæhaven udlægges som Terræn for en ny Stationsbygning, den sidste selvfølgelig ved Hjælp af Lovbeslutning. Denne Bygning faar da sin Forbindelse med Byens Centrum og Vestkant gjennem Prinsens Gade.

Vi mener, at hele Palækvartalet bør raseres. Derved bliver den hele Gruppering helt igjennem storstadsmæssig. Dette er dog ikke nogen absolut Nødvendighed. Det væsentlige vil være opnaaet, naar dets Front mod Jernbanetorvet bliver nedrevet.

Vi henstiller til Kristianiabladene at diskutere de i Forbindelse med Østbanestationen staaende Reguleringsspørgsmaal. De er af indgribende Vigtighed for Byen og dens Opland.

Falske Kronestykker er i Omløb her i Byen, skriver Vestlp. Der maa ikke være saa faa af dem heller, idet hele tre Stykker en Dag i Ugen blev indkasseret i en Butik i Østervaag. Dagen efter kom ind ikke mindre end 5 Stykker, og det i Løbet af et par Timer. Naturligvis blev Folk med de falske Penge afvist, efterat man var bleven opmærksom paa Uægtheden.

Ligeledes er der falske 2-Kronestykker i Omløb; men disse lader til at være sjeldnere. Kjendetegn paa de falske Penge vil rimeligvis bedst kunne faaes ved Henvendelse til Politiet.

Jernbaneulykke i Amerika. Om den forfærdelige Jernbaneulykke, der for et Par Uger siden fandt Sted paa Chicago-, Rock Island- og Pracifik-Banen i Nærheden af Lincoln, bringer de amerikanske Blade følgende Enkeltheder: Det forulykkede Tog forlod Lincoln Kl. 9,40 om Aftenen. Da Lokomotivet havde naaet Broen over Salt Creek, gled Skinnerne ud af sit Leie, og Toget styrtede ud over Broen med Lokomotivet forrest. Lokomotivet exploderede, de omkringflydende glødende Kul stak Vognene og Broens Træværk i Brand, og hurtig blev Broen et Rov for Flammerne. Fra Ruinerne af de i Dybet nedstyrtede Vogne lød sønderrivende Raab om Hjælp; men det var umuligt at komme de indeklemte Passagerer til Undsætning. Under de splintrede Rester af Lokomotivet laa Ligene af Lokomotivføreren og Fyrbøderen. Elleve Mennesker omkom; af disse blev de fleste levende brændt.

Bremseren Foote, en af de faa, der undgik Døden, paastaar med Sikkerhed, at Ulykken skyldes en Forbrydelse. Nogle Banditer havde revet en af Broskinnerne løs og derved fremkaldt Katastrofen. Man har da ogsaa fundet det Værktøi, Forbryderen betjente sig af, og flere af de udtrukne Nagler. Foreløbig har Politiet arresteret en Neger Davis, der er bleven seet paa Gjerningsstedet med en Brækjern.

Fonografen som Vidne. Nogle Beboere af en Eiendom i London følte sig saa besværede af Støien fra en ny anlagt Fabrik i deres Nærhed, at de, da Skjederne paa de omliggende Eiendomme forbød Virksomheder, der ved Larm generede de Omboende, besluttede at anlægge Sag mod Fabrikens Eier. De henvendte sig til den mest bekjendte Elektriker, Silvanus Thompson, som Sagkyndig, og han mødte, bevæbnet med en Fonograf, i Eiendommens forskjellige Etager, og hvert Sted lod han Fonografen optegne den generende Støi, der fandtes. Da Sagen kom til Forhandling i Retten, mødte Thompson med sine Fonografvalser og satte dem i Virksomhed for Undersøgelsesdommeren. Valserne begyndte at gaa, og ud fra Fonografen stampede, hamrede, fløitede og peb det, saa at Dommer og Retsvidner var nær ved at gaa fra Sans og Samling. Da Fonografen var færdig, vilde Klagerens Sagfører begynde paa et langt, omhyggelig forberedt Forsvar, men Dommeren vinkede ham af. Fonografvalserne, sagde han, havde talt høit nok til, at Klagens Berettigelse var godtgjort.

Indbrudstyveri. Paa en Gaard i Kroer forøvedes Nat til den 31. f. M. et frækt Indbrudstyveri, hvor der ved Leiligheden blev bortstjaalet en hel Del Gangklæder. Igaar anholdtes der paa Horten 3 mistænkelige „Vagabonder", som viste sig at være i Besiddelse af en Del Klæder, som de, efter deres Udseende at dømme, ikke kunde have bekommet paa en ærlig Maade, og da deres Effekter stemmede med de ved Indbruddet borteblevne Sager, vil de Reisende nu blive hindret i allefald for en Tid at kunne vedblive sin Virksomhed.

Elektrisk Sporvei til Sagene. I Anledning af den paatænkte Udvidelse af Sporveisnettet holdtes nylig et Maasmøde i Eaffata efter Indbydelse af Sognepræst J. N. Brun, Brugseier G. Martinsen, Formand i Sagenes Arbeidersamfund Olaf A. Olsen, Handelsborger S. H. Bjørge, Handelsborger N. O. Maastrup og Formand i Eaffata Arbeiderforening Nils Arnesen.

H. G. Martinsen, der dirigered Mødet, indledede Diskussionen ved at give endel Oplysninger om de to Konsessionsandragender til Kommunebestyrelsen om Anlæg af nye Sporveie.

Som det vil erindres, gaar det gamle Sporveisselskabs Andragende ud paa en Linje fra Stortorvet, gjennem Grændsen og Akersgaden til i Nærheden af St. Hanshaugen, medens et nyt Selskab andrager om Koncession paa en Linje, der skal gaa omtrent samme Vei, men saa fortsætte over Gjetemyren, forbi Moløkken til et Punkt i Nærheden af Eaffata.

Dirigenten fandt, at for Sagenes Vedkommende var det nye Selskabs Anbud fordelagtigst og burde derfor erholde Koncessionen.

Dirigenten betonede, at Sagene havde Krav paa at faa Sporvei saa snart som muligt. De ydre Bydele bør i første Række komme i Betragtning ved Anlæg af et saadant Kommunikationsmiddel. Fra Effata maatte saa Linjen senere føres over til Sandakerjordet, der var Sagenes Knudepunkt.

Institutbestyrer Lippestad var ikke ganske fornøiet med dette. Man burde kræve en Ringbane, og ingen burde gives Koncession, før denne var sikret.

I den derpaa følgende Diskussion, hvori deltog Sognepræst Brun, Olaf A. Olsen, Dirigenten, Fattigforstander Reksten, Lippestad, Ingenior Wilhelm Jensen m. fl., var samtlige enige i, at Sporveislinien burde udvides til Sagene. Der var nogen Uenighed om, hvorvidt Linien paa vestre eller østre Side af Akerselven — den sidste en Forlængelse af den nuværende Hestesporvei — burde have Fortrinet.

Tilslut vedtoges følgende af Dirigenten foreslaaede og efter endel Henstillinger noget ændrede Resolution:

„Mødet henstiller til Magistrat og Formandskab kun at meddele Koncession til Udvidelse af Sporveisnettet paa Betingelse af, at Linjen strax føres frem til Effata og senere, saasnart Forholdene gjør det muligt, over til Østsiden, om muligt som Ringbane".

Mødet var besøgt af ca. 300 Personer. („Aftp.")

Bønderne og almindelig Stemmeret.

Vi vil henlede vore Læseres Opmærksomhed paa følgende interessante Artikel, der har staaet i „Framgang" for 1ste Septbr.:

Naar jeg saa sent i Valgkampen fremlægger en liden politisk Betragtning for Deres Blads Læsere, saa er det ikke, fordi jeg har synderlig Tro paa, at den vil øve nogen videre Virkning paa Folkemeningen. De fleste er vistnok nu saa befæstet i sine Anskuelser til den ene eller den anden Side, at jeg faar være inderlig fornøiet, om mit Indlæg blot betragtes som nogenlunde rimelig Fyldekalk i Deres ærede Blads Spalter.

Imidlertid er det mig en Trang, Hr. Redaktør, at faa sagt lidt af min Mening før Valgene; Folk faar da optage det vel eller ilde — alt efter enhvers Sindelag. Skulde alligevel nogen mod Formodning ved dette mit Indlæg faa Lyst til og finde det Umagen værd at tage sit politiske Partistandpunkt under fornyet og grundigere Overveielse, saa ønsker jeg Vedkommende af Hjertet: Lykke til!

Det rene Venstre har opstillet almindelig Stemmeret som Valgprogram og efter sine Blades og Agitatorers Udtalelser at dømme, saa fører dette Parti Seieren sikkert hjem ved anstundende Valg baade i Kristians Amt og største Delen af Landet.

Nu, — der kan være dem, der ikke er fuldt saa sikre paa den Ting. Men lad os gaa ud fra, at de Renes Forhaabninger virkelig opfyldes. Lad os tænke, at de faar den saa høit eftertragtede Majoritet i Thinget. Ved hvis Hjelp er da Venstres Seier vunden? Er det ikke ved Bøndernes?

Saa er det da altsaa Bønderne selv, som beslutter, at almindelig Stemmeret skal indføres i dette Land — og det uden betryggende Garantier. Hr. Redaktør!

Gaar det vel, saa skal Bønderne visselig ha Takken og Æren; gaar det derimod ilde, saa maa de og selv bære Vægten af Ansvaret for sig og sine Arvtagere.

Men det formodes, at et saa voldsomt Skridt over de norske Bønder ikke at tage uden efter de alvorligste Overveielser. Vi maa altsaa gaa ud fra, at det er med klart Vidende, bevist Vilje og fuldt Velbehag, de nu agter at stemme for, at de andre Klasser skal faa fire Gange saa mange Stemmeberettigede som Jordeierne.

Vi maa gaa ud fra, at det er efter indgaaende Undersøgelser, med klart Overlæg og i fuld Følelse af det Ansvar, de paatager sig for den Slægt, som nu er, og for den, som skal tage Arv efter os, at Bønderne her i Kristians Amt den 17de September gaar hen og lægger sine Stemmesedler i Valgurnen til Fordel for almindelig Stemmeret eller til Fordel for en Politik, som absolut flytter den statsborgerlige og kommunale Magtstilling fra Jordeierne til den langt talrigere besiddelsesløse Del af vort Folk.

Hr. Redaktør! Dette vil være et saa kolossalt Skridt af den norske Bondestand, at det næsten ikke gaar an at tænke sig, at en eneste Gaardbruger, der har sine fulde Fem, gaar med derpaa, uden at han i Forveien har gjennemtænkt Sagen tilbunds i alle dens Følger, Konsekvenser og Muligheder og funden den baade moralsk og potitisk rigtig.

Det lader sig gjøre for Folketalerne under Agitationen at tage Munden vel fuld; det gaar ogsaa an for Tilhørerne at raabe Bravo og Hurra til Fraser og Paastande, om disse er nokſaa ensidige, hule, tynde og meningsløse — bare de klinger smukt. Under Kampen tages ikke sligt saa noie.

Men — naar man gaar til Valg, naar Afgjørelsens Time kommer, naar man skal være med at sætte iværk Ting, som kan have de aller største gavnlige eller skadelige Følger — ikke for en enkelt Slægt, Kreds eller Bygd alene, men for det hele Folk eller Land og det for alle følgende Tider, — naar man staar foran Afgjørelser af Sager af den aller betydningsfuldeste Rækkevidde, Afgjørelser, der engang iværksat aldrig kan gjøres om igjen — da Hr. Redaktør, da melder sig Alvoret i hele sin Styrke hos den samvittighedsfulde.

Ve den norske Gaardbrugerstand, om den gaar til Valg i en saa vigtig Sag i Letsind og Tankeløshed! Han kan komme til at gjøre det, som senere hverken „Anger, Selvbebreidelse, Bøn eller Graad" kan gjenoprette.

Men er det da saa farligt, at Arbeidsklassen faar Stemmeret, selv om dens Antal er flerdobbelt mod Bondestandens? Er Arbeiderne virkelig saa farlige Mennesker? Har vi saa stor Grund til Frygt?

Hertil vil jeg svare: Jeg tror slet ikke, at Arbeiderne er saa farlige; i det Store og Hele tror ieg, at de er ligesaa brave Mennesker som Bønderne. Om Landarbeiderne er det min fulde og faste Overbevisning, at de sent eller aldrig vil komme til at gaa andre end helt ud lovlige Veie. Jeg nærer saaledes ikke den ringeste Frygt for, at de paa ulovlig Maade vil komme til at forgribe sig hverken paa Bondestanden selv, eller hvad dens er.

Men dermed er ikke ethvert Argument mod almindelig Stemmerets Gjennemførelse, især naar saadan Gjennemførelse skal ske med en eneste Gang, slaaet til Jorden.

Faar Arbeidsklassen Stemmeretsovertag, saa kan den senere paa fuldt lovlig Vei og Maade gjennemføre nærsagt alt, hvad den vil; og gjennemføres saa Parlamentarismen i den Udstrækning, Statsraad Wexelsen udtalte sig for paa et politisk Folkemøde, at alslags Skranke, af hvad Navn nævnes kan, ved den ophæves, da er jo Veien for Arbeidsklassen banet til hurtig og sikkert at sætte igjennem akkurat, hvad den lyster — og det helt ud paa lovlig Vis.

Lad os bare, Hr. Redaktør, dvæle et Øieblik f. Ex. ved Jordspørgsmaalet.

I alle Bygder, søndenfjelds, nordenfjelds og vestenfjelds, ligger en hel Del, ja kanske Størsteparten af den dyrkbare Jord uryddet. Dette er saare ilde. Hvormange Familier kunde vel ikke finde sin Næring ved at erholde 40–50 Maal af denne Jord til Dyrkning! Der er Skade, at saa megen god Arbeidsmark skal ligge saaledes i Aarhundreder til liden eller ingen Nytte; dette er vistnok alle Partier enige om nu, og at det er en Sag, som bør rettes paa, det erkjender de fleste.

Storthinget har ogsaa nu i Aar gjort en liden Begyndelse til Løsning af dette Spørgsmaal. Det har nemlig bevilget en vakker Pengesum, der kan udlaanes til Ubemidlede mod en rimelig Rente, om de kan faa kjøbt saadan Jord. Bønderne har dog endnu sin fri Vilje med Hensyn til Salget og Prisen. Men skjønt de for Tiden har fuld Raadighed over sine Eiendomme, tror jeg dog, at Salg af udyrket Mark mangesteds er kommen godt paa Glid. Antagelig vil Bønderne efterhaanden komme til at indse, at under Nutidens forandrede Jordbrugsforholde vil det lønne sig at sælge Stykke for Stykke af den udyrkede Mark fremfor at svare store Udredsler af samme i Form af Amts- og Kommuneskatter, Vei- og Gjærdehold m.m. Arbeidspriserne er for Tiden ogsaa saapas store, at Driften af udyrket Mark snarere giver Under- end Overskud.

Men indføres almindelig Stemmeret, saa ligger den Tanke snublende nær, at Arbeiderne vil synes, det gaar noget sent med Gaardbrugernes frivillige Salg af udyrket Jord; derfor, naar Bønderne nu ved at give dem Stemmeret gjør Adgangen saa overordentlig let, vil de, som rimelig kan være, søge at skynde paa Tingen ved Hjelp af Lovgivningen.

Hr. Redaktør! Hvad er vel i Veien for, at jeg eller hvilkensomhelst Agitator kan reise omkring fra Bygd til Bygd og indarbeide den Tanke, at Jordspørgsmaalet skal sættes op som første Valgprogramsag? Og hvad er i Veien for, at Norges forenede Arbeiderpartier kan henstille til Landets Vælgere at samle sig om følgende:

1. Al dyrkbar uryddet Jord besørger Staten taxeret. Hvad Eieren ikke selv i et vist Antal Aar kan forpligte sig til at opdyrke, har Staten Ret til at sælge til hvem, den vil; men Salgssummen tilfalder Eieren.
2. Staten opretter et Laanefond — stort 10 Millioner Kroner — af hvilket Ubemidlede, der kjøber uryddet Jord til Dyrkning og Bebyggelse, kan erholde Laan, rentefrit i 5 Aar, hvorefter Beløbet indbetales de 30 paafølgende Aar mod en billig aarlig Rentesvarelse. Vedkommende Kommune garanterer mod Pant i Jordstykket og de paa samme opførendes Huse.

Naar de rene Gaardbrugere læser dette, Hr. Redaktør, da tænker jeg, de skriger ende over sig: „Men dette er jo den skjæreste Socialisme!" Ja, ja! de faar kalde det, med hvad Navn, de vil. Jeg siger som min inderlige Overbevisning: Faar vi almindelig Stemmeret uden tilbørlige Garantier, da blir denne Handlemaade mindst ligesaa fuldkommen lovlig som den, at Staten nu kan tage Tomten af privat Mands Eiendom til offentlige Bygninger efter Taxt og tvinge Gaardbrugerne til at afstaa Jord til Jernbaner og Bygdeveie efter Taxt.

Men dette og lignende Spørgsmaal har naturligvis hver eneste Gaardbruger, der nu gaar med de Rene ind i den almindelige Stemmeret, grundigt og vel overveiet paa Forhaand. Ligesaa har de fornuftigvis ogsaa overveiet, at, medens Bondestanden idag i Grundlovens Aand kan bestemme Statsskibets Kurs, saa Lovgivningen maa gaa efter dens Pibe, saa vil Forholdet, naar almindelig Stemmeret indføres, forandres derhen, at Ikkebønder kan blive Statsskibets Styrere, at Arbeiderne blir Landets politiske Herrer og som saadanne kan styre Udviklingens Gang. Men det skal jo være „retfærdigt" dette!

„Indbyrdes Krig og Blodstyrtning" spaar disse Tilstande ikke, — langt fra. Bønderne har jo selv i 1894 stemt for, at Samfundsudviklingen skal tage den Retning, og kan de begribeligvis ikke føre Krig mod sit eget veloverveiede Verk.

Indføres almindelig Stemmeret, saa fører det ganske naturlig til, at vort Land vil komme til at bestaa af en uhyre Samling af smaa Selveierbrug og vort Folk af ligesaa mange smaa Selveierbønder, der vil afløse den nuværende kraftigere, men ogsaa mere selvbevidste og, om man vil, aristokratiske Bondestand.

For Tiden er Norges Bønder de frieste Mænd i Landet. Kan de saasandt paa nogenlunde rimelig Vis klare sine Udgifter — Skatter, Renter, Tjenerlon m. m. — saa er de Suveræner, hver paa sine Gaarde, og føler sig som saadanne. Det er denne frie og sterke Stilling, denne uvurderlige Ret til at raade over den Jord, som tildels er gaaet i Arv fra Fader og til Søn gjennem Aarhundreder, og det er tillige den politiske Husbondsret, som Grundloven har hjemlet dem i Stat og Kommune, — det er alt dette, Bønderne nu frivillig agter at give Afkald paa til Fordel navnlig for Arbeidsklassen.

Hr. Redaktør! Jeg maa i Sandhed beundre den norske Bondes magesløse Offervillighed. Og dette, at han kan faa sig til at skjænke bort saa stor en Gave med en eneste Gang, det er jo rent ud sagt vidunderligt. Det røber et stort Hjertelag. Ogsaa jeg synes, at jeg har havt en Smule Hjerte kommetider; men saa stort som Stemmeretsbøndernes hverken har det været eller kommer til at blive. Jeg plukker ud af mit Hjertes Overflødighed saadan i Femørevis; men Stemmeretsbønderne giver fra sig alt med en eneste Gang — Raadigheden over sin Jord, sin grundlovhjemlede Frihed og politiske Husbondsret i Landet — alt, alt for sig og sine Børn — og det uigjenkaldelig for alle kommende Tider.

Gjennemføres almindelig Stemmeret uden betryggende Garantier, Hr. Redaktør, da tænker jeg, at den gjennem Aarhundreder saa høit lovpriste norske Odelsbondestand snart ser sin sidste Dag. Men det er jo saaledes, Bønderne selv nu vil have det, og da faar vi andre finde os i det. Jeg synes dog Synd i dem; jeg skulde ikke gjerne ville unde dem dette.

Dog — endnu et Par Uger ligger Odelsbondens Fremtid i hans egen Haand; endnu kan Skaden afværges. Men, er først Sedlerne til Fordel for almindelig Stemmeret lagt i Valgurnen, da — da er det forsent, forsent — — forsent!

Landskabsmaler Jørgen Sørensen er afgaaet ved Døden, kun lidt over 30 Aar gammel.

Brutalt Pøbbelherredømme. Den Del af Heimdalsgaden, der gaar over Tøienfjordet fra Motzfeldts- til Lakkegaden, og som nylig er bragt i en udmærket Stand, er ganske utryg at passere ved Aftenstider paa Grund af de Horder af hel- og halvvoksne Gutter, der har sit Standkvarter paa Tøienlokken og jevnlig foruleiliger de forbipasserende. Saaledes blev Søndags Aften en Dame og en Herre forfulgt med Stenkastning af et sligt Kompagni, saa de maatte søge Tilflugt hos en Familie i en nærliggende Gaard. Gutterne var saa frække, at de forfulgte Parret helt ind i Gaarden og kastede istykker en Del Ruder i Entreen.

Selvtægt. Fra Athen telegraferes: Det ansete Blad „Akropolis" har i længere Tid skarpt kritiseret Officerskorpset. Officererne blev rasende og mødte i Søndags i massevis, ledsaget af menige Ingeniører, i Bladets Hus, sønderknuste samtlige Møbler og ødelagde alle Ekspeditionens Bøger samt Trykkeriet. Skaden anslaaes til 200,000 Drachmer. Urostifterne forseglede Kassen og overgav den til Øvrigheden. Regjeringen erklærer at ville optræde skarpt mod de Skyldige, men Almenheden tviler paa, at saa vil ske.

Sjøulykke. I Morecambe-Bay kantrede Mandag Formiddag en Lyst-Yacht, telegraferes fra London. Af 27 Personer, der var ombord, druknede 20.

Ved de store Skogbrande i Minnesota og Wisconsin er over 500 Mennesker omkomne. 6 Byer er blevne ødelagte. Skaden anslaaes til flere Millioner Dollars. Paa en Mark ved Byen Hinkley fandtes 130 ukjendelige forbrændte Lig.

H. Maj. Kongen afreiser idag fra Sofiero til Kristiania.

Universitetets nye Galvgruppe afsloredes, som omtalt i forrige No. imandags. Gruppen, der er udført af Hr. Billedhugger Skeibrok, roses meget af Kjendere. Den bestaar af 12 Figurer; i Midten troner Athene, og ved hendes Fod sees Uglen, Visdommens Sindbillede. Tilhøire for Athene staar Prometheus, der ifølge den græske Mythologi dannede Mennesket. Athene indblæser Sjælen i Mennesket. Sjælen fremstilles i en Sommerfugls Skikkelse. De øvrige Figurer er allegoriske.

Hr. Professor Dietrichson skildrede i sin Tale Prometheus som Kulturbringeren. Men Kulturens Frugter blev Uro og Smerte, idet Mennesket derved blev revet ud af det skyldfrie, fredelige Naturliv. Da træder Athene til og bringer Troen paa Udødeligheden ind i Menneskets Tanker. Var Prometheus den søndrende, erkjendende Menneskeaand, saa var Athene den udødelige Sædelighedstanke, der avlede vor Erkjendelse, fordi den pegte ud over Livets Endelighed.

Da Talen var endt, traadte Professor Schønberg frem og takkede for Gaven paa det akademiske Kollegiums og Universitetets Vegne. Professor Dietrichson udbragte derpaa et Leve for Universitetet, hvilket modtoges med kraftige Hurraer.

Festen havde samlet en betydelig Masse Mennesker foran Universitetet.

* * *

Før Affløringsfesten immatrikuleredes Aarets Studenter. Professor Schønberg holdt Festtalen, og meddelte derefter, at den af det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet udsatte Prisopgave var vunden af Realkandidat Bjørlykke, der tilkjendtes Kronprinsens Guldmedalje.

Ølbevilgningerne.

I Anledning af Magistratens Bekjendtgjørelse om Ølbevilgninger m. v. for næste Aar er vi anmodede om at oplyse:

Personer, der erholder almindelig Udskjænkningsret, er ifølge Lov af 18de Juni 1884 § 23 berettigede til at udøve Smaasalg udenfærstilt Bevilling. De, der ansøger om almindelig Udskjænkningsret, behøver altsaa ikke tillige at ansøge om Bevilling til Smaasalg af Øl. Men dette Salg vil saavel for de Udskjænkningsberettigede som for dem, der erholder Bevilling til kun at handle med Øl, blive forbudt i Tiden fra Kl. 5 Aften før Søn- og Helligdage til paafølgende Hverdags Morgen Kl. 8, idet der efter Kommunebestyrelsens Beslutning ikke i saa Henseende, hvad Salget angaar, er Adgang for Magistrat og Formandskab til at gjøre Undtagelser.

Det er udhævet i Bekjendtgjørelsen, at ogsaa handelsberettigede maa indgive Ansøgning om Bevilling til Smaasalg af Øl. Grunden hertil er, at Handel med indenlandsk Øl efter Lov om Handelen af 8de August 1842 § 16 er fri for enhver og altsaa ikke drives med Hjemmel af vedkommendes Handelsborgerskab. Naar derfor — fra 1ste Januar 1895 at regne — Smaasalg af den nævnte Vare i Henhold til ovennævnte Lov af 18de Juni 1884 § 20 skal være afhængig af Bevilling, maa denne løses af alle, der ønsker at drive saadant Salg. Det lovbestemte Gebyr er, som i Bekjendtgjørelsen anført, for Salgs-Bevillinger det samme som for Udskjænknings-Bevillinger, nemlig 4 Kroner, der naturligvis først erlægges, naar Bevillingen er meddelt og hentes af vedkommende. Ansøgninger om Bevilling til Smaasalg behøver kun at lyde saaledes:

Undertegnede andrager om Bevilling til Smaasalg af Øl for Aaret 1895.

Navn.
Bopæl.

Beslutningen om Tidsindskrænkning gjelder selvfølgelig ogsaa de saakaldte „gamle" (livsvarige) Ølrettigheder.

Et Skelet af en Drage er nylig fundet i Montana i Nordamerika. En Stenbryder fandt efter et Sprængningsskud en tre Fod bred Gang ind i Fjeldet, som han straks nærmere undersøgte. Da han var kommet omkring 20 Fod ind i Gangen stødte han paa en Mængde Stene og Grus, som han maatte rydde af Veien for at kunne trænge længere frem. Da dette var gjort, opdagede han en Hule, hvis forreste Halvdel var delt i flere Smaarum med usædvanlig vakre Dryppsteuspiller. Længere inde i Hulen opdagede Arbeideren en Gjenstand, som han først antog var en Mængde Tondebaand, men ved nærmere Eftersyn saa han, at det var Skelettet af et forhistorisk Dyr. Det var 120 Fod langt og saa vel bevaret, at det for en Naturvidenskabsmand var en let Sag at rekonstruere hele Dyret. Kjæverne var 4 til 5 Fod lange og forsynede med Hugtænder, hvis Spidser bøiede sig indad Svælget. En Række Ben, som stod ud 50 Fod fra hver af Dyrets Sider, synes at henpege paa, at det foruden at kunne røre sig i Vand og paa Land ogsaa har kunnet flyve. En nærboende Person bød Finderen 360,000 Kroner for Dyret, men denne mener, at det Brødre imellem minst er værd en Million, da han antager, at Dyret er en af Sagnets Drager og maaske det eneste Eksemplar, som endnu er tilbage.

Kjæltringstreger og Aandsnærværelse. Fredag Aften kunde let en stor Ulykke være indtruffet paa den elektriske Sporvei, hvis ikke en Vognfører havde vist en beundringsværdig Aandsnærværelse og derved i sidste Øieblik faaet afvendt et voldsomt Sammenstød skrv. „Aftp"

Nede ved „Konkordia" paa Jernbanetorvet stod en Vogn og ventede paa Afgang. Der var allerede flere Passagerer i den. Det var den eneste Vogn, der endnu ikke har faaet Sikkerhedsregulatorer, hvilket gjør, at det er temmelig let at faa dreiet paa Reglatortromlen. Idet Vognføreren et Øblik fjernede sig fra Vognen, selvfølgelig medtagende sin Regulatorsvev, sprang to smaa Slynger op paa Platformen og dreiede ved Hjelp af Fingrene paa Regulatortappen, saa Vognen satte affsted med fuld Strøm. De smaa Krabater hoppede, straks de mærkede, at deres Bestræbelser var lykkedes, af Vognen og forsvandt, medens Vognen forsatte. Passagererne anede Uraad, og en forsøgte at bremse, hvad dog kun gjorde galt værre, medens en anden halede i Klokkestrengen i den Tanke derved at faa draget Trindsestangen ned fra Ledningstraaden.

Da Vognen paa denne Maade var kommen til Prinsensgade, svingede den Vogn, hvis Ankomst den skulde have oppebidt ved Holdepladsen, rundt Hjørnet til Toldbodgaden og kom med god Fart imod den. Et Sammenstød vilde have knust de to Vogne i Smadder, og hvordan det da havde gaaet med de mange Passagerer, er det hyggeligst ikke at tænke paa. Men heldigvis blev Vognføreren — Nr. 23 — opmærksom paa den „herreløse" Vogn, der kom ham imøde. I en Fart løb han over paa den bagerste Platform og fik slaaet fuld Strøm agterover, hvorved Vognen i næste Øieblik rullede samme Vei tilbage, som den var kommen i god Fart, hoppede Vognføreren af og kastede sig op paa den forfølgende Vogn, hvis Trindsestang han fik revet ned, saa Vognen mindskede Farten, og kun ganske svagt stødte mod den første Vogn, hvis Buffert noget beskadigedes. Saa for Vognføreren atter over paa sin Vogn og fik standset begge Vogne, som han derpaa i god Orden kjørte tilbage til Holdepladsen.

Man skal være paa Spor efter de to Gutter, der i Kaadhed sætter Folks Liv og Lemmer paa Spil.

„Korporal Blom".

Et radikalt Blad leverer et vellykket Portræt af den bekjendte omreisende Folketaler og „Norskæder" Korporal Blom, tilligemed et meget morsomt Referat af hvad denne „svenske Nationalhelt", som Bladet ironisk kalder ham, serverer paa Folkemøder. Ved Læsningen slog det os strax, hvilket mærkeligt Slægtskab der er mellem denne Herres Udgydelser og vore drabelige radikale Folkemødetaleres. Akkurat det Indtryk, som Hr. Bloms storsvenske Skryderier gjør paa forstandige Nordmænd, maa de „stornorske" Radikaleres Uartigheder mod Sverige gjøre paa fornuftige Svensker.

I seneste Numer af samme Organ sees, — sørgeligt at melde — Dr. Sigurd Ibsen at have overtaget Korporal Bloms Rolle for Norges Vedkommende. Han plukker alt ondt om Norge, der kan findes, ud af svenske Aviser og ledsager det med Bemærkninger, der, for at udtrykke sig mildt, ikke har til Hensigt at forøge Kjærligheden mellem Nordmænd og Svensker.

Ifølge oftemeldte radikale Blads Reporter viste den svenske Forsamling, som Korporalen henvendte sig til, „en næsten uhyggelig Resignation ligeoverfor de værste Overgreb og Utaknemmeligheder, Norge havde vist, hvor bevægelig end Korporalen talte". End om vi Nordmænd fulgte Exemplet og viste den samme „næsten uhyggelige Resignation" ligeoverfor de radikale Folkemødetaleres lange svenske Synderegistere.

Norsk Industri. Den danske Statsbane har fra Skabos Vognfabrik paa Bygdø bestilt 4 elegante, store Jernbanevogne med 1ste og 2den Klasses Kupéer. Den næstsidste blev itirsdags fragtet til Østbanen, og om en 14 Dages Tid er ogsaa den 4de færdig.

Vognene, der er ca. 50 Fod lange og koster 20 a 25,000 Kr, er et Arbeide, som saavel Fabriken som Landet har Ære af at levere til en fremmed Stat, skr. Dagbl.

En Murerlærling faldt Tirsdag Formiddag ved egen Uforsigtighed fra Loftet igjennem Trappegangen ned i 2den Etage paa en 4 Etages Bygning i Ullevoldsveien. Tilfældigvis faldt han lige i Hovedet paa en Murer, som der stod og arbeidede, og som saaledes tog imod for „Støit". Han fik ingen alvorligere Skrammer derefter, end at han alene kunde begive sig til sit Hjem i Nærheden.

Holland sender Forstærkningstropper til Lombok. Troppernes Tilstand der er god, og man venter snart et afgjørende Slag.

Alkoholforbruget i Frankrige. I Paris er nylig blit offentliggjort en interessant Beretning af Finansministeriet om Forbruget af Alkohol i Frankrige. 47 af de største Byer — med over 30,000 Indbyggere — er blit klasificerede efter Alkoholforbruget pr. Hoved og Listen indeholder adskillige Overraskelser. Saaledes indtar Paris, der har det største Indbyggerantal, kun den 18de Plads med 6 Potter pr. Hoved, medens Marseille drikker mere og Lyon en god Del mindre. Cherbourg synes at være den tørstigste By, idet den har 16 Potter pr. Hoved, men Rouen og Havre følger tæt efter. Béziers er nederst paa Listen

Statistiken viser samtidig, at Forbruget af Alkohol staar i et bestemt Forhold til Klimatet og Indbyggernes Levevei.

Eiffeltaarnets Dage er rimeligvis talte. Den forberedende Komite for Pariser-Verdensudstillingen i Aaret 1900 har nemlig udtalt sig meget bestemt for, at Taarnet bør forsvinde, nu da dets Rolle maa siges at være udspillet, og det tilmed er et Bygningsværk uden Skjønhed.

Et Mindesmærke for Hans Tausen afsløres Fredag i hans Fødeby Birkinde ved Odense, Danmark. Det er iaar 400 Aar siden den berømte Reformators Fødsel.

Hr. Statsraad Hangland leverer i „Vestlandsposten" en Udredning af de store Programsager. Denne Udredning, der gaar noget mere i Enkelthederne, er forøvrigt overensstemmende med det Brev fra Statsraaden, vi allerede har meddelt her i Bladet. Han tilføier en indtrængende Advarsel mod den almindelige Stemmeret.

Fra Sogne skrives til „Chr.sands Tid."

Ved det ilordags paa „Salem" afholdte Prøvevalg i den moderate Forening afgaves 49 Stemmesedler fra Stemmeberettigede.

Efter Valg og Omvalg blev Listen:
Gaardbruger Johan Kristensen, Knibe.
Do. Nils Nilsen, Grebstad.
Skibsreder K. Hansen, Hollen.
Lærer Knut Jensen, Try.
Gaardbruger og Bankkasserer M. Nodeland, Grebstad.

Enhver, der hylder en forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten og vil Unionens Bevarelse, bør nu benytte denne Stemmeseddel Tirsdag den 18de ved Valgmandsvalget.

Studenterjubilæum. Imandags afholdt de fremmødende af 50 aars og 25 aars Studenter sin sædvanlige Aarsfest her i Kristiania. De første samledes til Middag hos Restauratør Andersen i Klubbygningen. Overretssagfører Salomonsen talte for Dagen og dens Minder, Grosserer Andr. Kjær for Universitetet og Sognepræst Balchen for de fraværende Studenterkammerater — de levende og døde.

25aars-Jubilanterne samledes til Middag i Logens tille Sal. Assessor Hambro ønskede Gjesterne velkomne, og Medicinaldirektør Holmboe holdt Festtalen, hvortil knyttede sig en Sang af Johan Bøgh. Skolebestyrer O. Andersen talte for Universitetet, hvorpaa en Sang af J. Schaanning blev affungen. Sognepræst Odland talte for de afdøde Kammerater, ledsaget af en Sang af K. Randers. Direktør Joh. Bøgh holdt Talen for Fædrelandet, Dr. Daae fremdrog endel Minder fra Studenterdagene, og Redaktør Løvstad udbragte i et rimet Foredrag en Skaal for 1869 Aars Magister bibendi, Hr. E. Bullum. En kvik Sang af Hr. Løvstad ledsagede Talen.

Af de øvrige Taler kan nævnes Sognepræst Griegs for Husfruerne og Skolebestyrer Søylands for Børnene. En Deputation fra Studentersamfundet bragte Jubilanterne en Hilsen fra dette.

Disse gjengældte Visiten, og Skoleinspektør Cornelius sen udbragte et Hurra for de altid unge Studenter. J. Bøgh talte for Ungdommen, og Professor Monrad udtalte det Ønske for den unge Slægt, at den om 60 Aar maatte staa her med Talerens urokkelige Tro paa Livets Bestemmelse: at realisere Guds Tankes Skjønhed.

10-aars-Jubilanterne havde ligeledes en festlig Sammenkomst paa Tivoli, hvor Kandidat Høst holdt Festtalen.

Et Ulykkestilfælde af en meget alvorlig Beskaffenhed indtraf Mandag Formiddag paa Bentze Brug. En Arbeider, Johan Hansen, var kommet for nær en Maskine, hvor tvende mod hinanden gaaende, ophedede Valser greb fat i hans høire Arm og Hoved, hvorved han blev ført ind mellem disse. Dette havde til Følge, at Maskinen standsede og nævnte Person fik den høire Arm brukket paa to Steder, saa at Benstumperne stod ud igjennem Skindet. Han fik ogsaa sit Hoved og det ene Øie en Del forbrændt. Han bragtes til Rigshospitalet, hvor han blev indtagt og taget under Behandling, og det antages, at han trods den alvorlige Molest, dog vil komme sig igjen.

Advokat Kiær taler Lørdag førstkommende i Nittedalen.

Bønderne før og Bønderne nu. I 1871 (i Johan Sverdrups Velmagtsdage) var der i Følge „Gjøv. Blad" 29 Embedsmænd og Sagførere paa Thinget, men 46 Bønder. I 1891, 20 Aar efter (i Ullmanns Dage kan man vel kalde det) var der 43 Sagførere og Embedsmænd, men bare 37 Bønder.

Voldsomt Fald. „Og Børn du avler, som kan kastes en femten, sexten Alen ned", synger Wessel i et Digt til en Ven, hvis Barn var faldt ud af Vinduet uden at være kommen tilskade.

Noget lignende hændte nylig i Drøbak. Under Malingen af Drøbaks Kirketaarn indtraf det Uheld, at et Tau, hvormed Stilladset, hvorpaa befandt sig 2 Mand, gik op, og som Følge heraf faldt Stilladset paa den ene Side ned. Den ene af Mændene, som havde gjort uforsvarlig fast, blev hængende igjen i Stilladset, den anden derimod, Maler Hansen, faldt ned i en Høide af ca. 40 Fod paa Kirkegaarden. Heldigvis kom han efter flere Gange at have gaaet rundt i Luften ned paa Benene og har ingen anden Men havt af denne Luftfart end nogen Stivhed og lidt Smerter i Bryst og Ryg.

Et velment Ord.

Arbeideren strider og stræver saart hele Ugen igjennem; men naar Ugen er slut, er det mange af disse vore ellers brave og til Samfundets Trivsel saa nødvendige Arbeidere, der anvender Lørdagseftermiddagen daarlig. Dette tror jeg særlig er Tilfælde med Arbeiderne i Hovedstaden. I Smaabyerne er det ikke fuldt saa ilde. Jeg tænkte slig bortover en Lørdagseftermiddag i Sommer, jeg gik ned Sofienberggade. Jeg lagde Mærke til nogle Arbeidere der havde leiret sig paa den aabne Plads mellem Sofinbergaden og Trondhjemsveien, de drak og var kommen i Strid, kanske det kom til Slagsmaal, jeg ventede ikke saa længe, at jeg fik se Udfaldet. Men jeg tænkte: Her arbeides for at løfte Arbeideren til et større baade aandeligt og materielt Velvære. Tales og skrives ialfald herom. Mange vil ha' almindelig Stemmeret. Arbeideren skal være med og lægge sin Stemme i Valgurnen til Landets Bedste. Snart sagt alle skal være med. Her er et Parti i vort Land, der vil gjøre dette til Programsag. Dog det nytter ikke, at ville løse Arbeiderspørgsmaalet for uden-forstaaende, uden saa er, at Arbeideren vil være med paa, at løfte sig selv. De økonomiske Tryk, Madstrævet er ikke saa let at komme ganske ud over, men bedre vilde det blive, hvis han kom ud over Drikken. Afholdssagen er vistnok i god Fremgang i vort Land; dog er her endnu i massevis af de, der ligger under for Drukkenskabslasten. Dette viser sig bedst om Lørdagseftermiddagen, naar Arbeideren er fri.

Her kunde skrives meget om dette, men det er kun et, der ligger snublende nær, og det er Tanken paa de „tusind Hjem". Hvor ganske anderledes vilde det ikke se ud i mangfoldige af disse Hjem, dersom Arbeideren benyttede sin Ugeløn bedre — d. v. s., hvis han afholdt sig fra stærke Drikke og daarlige Kammeraters Selskab. Som det nu er, blir det Uhygge i mange Hjem. Husfru og Børn sidder hjemme og venter Manden og Faderen, der først kommer sent paa Aftenen, beruset og med faa eller ingen Penge. Det blir en daarlig Søndag. For at skaffe det nødvendigste til Maden, er den arme Husfru ofte nødt til sent paa Lørdag Aften at bringe Klæder og hvad hun har i Huset af Værdisager til Pantelaaneren.

Et sligt Liv er til Ruin, og det er min, og vistnok manges Formening, at saafremt Arbeideren vilde løfte sig selv opover Drukkenskaben og bedre anvende Udbyttet af sin Ugefortjeneste, saa vilde Forholdet i det store og heletaget blive bedre i mangt et Hjem.

n.

Skeibroks Gavlgruppe paa Universitetet er vistnok det ypperste i fri Luft anbragte Kunstværk, vi har i Kristiania, for ikke at sige det eneste. Alle de Statuer, som hidtil er opstillede, er nemlig mere eller mindre utilfredsstillende

Marokko. Fra Tanger telegraferes at Kabylerne nærmer sig plyndrende og rovende Byen Demnat. Man frygter for, at Garnisonen er for svag.

Anarkisterne. Den spanske Regjering holder for Øieblikket skarpt Øie ikke blot med spanske, men ogsaa med udenlandske Anarkister. Barcelona, Saragossa Bilbao, Madrid og Valencia bliver særligt bevogtede og det er lykkedes de spanske Autoriteter — navnlig efter Raad, givne af Guvernøren i Barcelona og Dommeren Domenech, der har ledet Undersøgelserne mod de spanske Anarkister i den senere Tid — at paagribe næsten alle spanske Anarkistførere og at give baade de italienske og franske Autoriteter nyttige Oplysninger om Anarkistbevægelsen.

Drikkeriet i Rusland. I den senere Tid er man i Petersburg begyndt at gaa yderst strengt tilverks overfor Drukkenbolte. Nylig sank en Bugserdamper paa Nevafloden. Det lykkedes imidlertid at redde Besætningen, som bestod af fem Mand. Disse vidste sig imidlertid at være i høi Grad berusede, og det blev dem i den Anledning forbudt i Fremtiden at tage Hyre paa noget Skib. Desuden blev de paa 3 Aar udviste fra Petersburg. Idetheletaget gjøres der alt for at modarbeide Drikkeriet i Hovedstaden. Saa snart en beruset Person bliver bragt op paa Politistationen, undersøger man, i hvilket Lokale han har drukket sig fuld, og vedkommende Vert idømmes da en Bøder ifra 5 til 25 Rubler. I enkelte Tilfælde er det endog hændt, at hans Værtshus er bleven lukket med det samme. Da denne Forholdsregel alligevel ikke bevirkede, at der saaes færre berusede Folk paa Gaden end tidligere, har man truffet en ny Bestemmelse. I Politiefterretningerne fra de sidste Dage bevettes, at en Bonde, der havde drukket sig fuld, fik 3 Dages Arrest, medens Værten, der havde ladet ham drikke mere end han kunde taale, fik en Bøde paa 10 Rubler.

Hollænderne i Ostindien. Fra Amsterdam telegraferes 4de Septbr.: Ifølge et til de herværende Blade indløbet Telegram fra Batavia har Balinceserne taget Kaptein Lindgren og hans Afdeling tilfange. Rajahen vil kun frigive Fangerne paa Betingelse af, at der sluttes Fred og at de hollandske Tropper trækkes tilbage.

En Postrøver. „Chr.sands Tid." beretter Fredag: Med Dampskibet „Dronningen" medfulgte igaar en Straffange fra Stavangerkanten, der netop var løsladt fra Akershus. Ud paa Aftenen havde Straffangen seet sit Snit til at bane sig Vei til det Rum, hvori Posten opbevaredes, og netop som en Postmand kom ind i Rummet, laa Straffangen paa Knæ og forterede Breve, som han havde faaet ud af en Postvæske. Postmanden kastede sig strax over Roveren og skreg om Hjælp, hvorpaa Skibets Postmester kom tilstede og fik tilkaldt den patruljerende Politikonstabel paa Bryggen, hvorpaa Straffangen maatte finde sig i at blive sat i Sikkerhed paa Raadhuset. Ved Visitation paa Politikammeret havde Roveren ingen Penge eller Værdipapirer paa sig, saa det er at antage, at han intet har faaet bemægtiget sig. Forhør vil i en nær Fremtid blive afholdt.

Koleraen.

Fra vore Konsuler telegraferes: Riga, 31te August. Fra 22de til 29de er der i Riga forekommet 74 Tilfælde, 33 Dødsfald. Under Behandling 45 Personer. Fra Jurjewska og Libau er ikke anmeldt noget Tilfælde.

Danzig, 1ste Septbr. I Provinsen Vestpreussen er der forekommet 5 Dødsfald og 21 nye Tilfælde fra 26de August til 1ste Septbr.

Drab. Fra Eidsvold telefoneres 3die Septbr. til Aftp:

To Gutter i 17-Aars Alderen gik sammen paa Landeveien oppe i Bøhnsdalen Lørdag Aften. Af en ukjendt Grund kom de i Kjævl og Klammeri, hvorunder den ene, der tjente paa en Gaard lige i Nærheden, og som ved Anledningen skal have været noget beruset, stødte en Kniv i Hovedet paa Kameraten med den Følge, at Gutten afgik ved Døden Kl. 5½ igaar Eftermiddag. Ugjerningsmanden, der er født i Eidsvold, tog strax til Flugten, men forfulgtes og er idag bleven anholdt af Lensmanden og indsat i Arrest.

Krigen i Østasien.

Fra Krigsskuepladsen foreligger den Efterretning, at den japanesiske Flaade stal h ve bombarderet Fort Arthur samtiddig som Fortet blev angrebet af landsatte japanesiske Tropper. Fort Arthur ligger ved det nordre Indløb til Bugten og Havnen tjener kinesiske Skibe til Reparations- og Tilflugtssted.

Samtidig berettes fra Korea, at Kineserne rykker syover mod Soul, samt at Japaneserne har benyttet de sidste fjorten Dage til at befæste sine Stillinger baade Syd for Ping-Yang og i Omegnen af Soul.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai: Kineserne forlanger at ville øve Jurisdiktion mod Japaneserne, ligesom disse øver Jurisdiktion mod Kineserne i Japan. Den amerikanske Konsul har udleveret 2 Japanesere, der er blevne arresterede for Spionerі, uagtet Japaneserne staar under de forenede Staters Beskyttelse. Konsulen har handlet efter Instruktion fra sin Regjering.

Fra Amerika.

I et Brev fra Nord-Dakota til Buskeruds Amtstid. heder det:

Det som alle fortiden taler om er:
De daarlige Tider.

Alle taler om dem, og derfor tror ogsaa alle, at det er forfærdelig daarlige Tider i Amerika. Og for en Del er det nok sandt. Det er Arbeidsbefolkningen i de store Byer, som lider værst. Mange Fabrikker er stængte, mange Miner nedlagte. Der er ikke længer nogen Fart i det amerikanske Forretningsliv. Det værste er, at ingen rigtig ved, hvorfra denne Flauhed skriver sig. Politiske Eventyrere har vel for en stor Del Skyld i Ulykken, men dem havde Amerika nok af før. Men en ligesaa vigtig Faktor er vel den, at Amerika har staaet aabent for alle Slags Folk.

Hid kommer der aarlig over i Tusindvis af dovne Italienere og fordrukne Irlændere og forresten mange Slags Folk fra alle Lande. At de alle er fattige er ingen Feil ved dem, naar de bare ikke er moralsk ødelagte. De fattige Nordmænd fra de trange Dale i Norge har næsten alle berigt Amerika; thi de har gaaet ud i det fjerne Vesten og opdyrket Landet, og hver den, som bryder op en ny Teig, gjør Landet rigere. For Størsteparten af den norske Farmer i dette Land er der heller ikke nu nogen egentlig Nød. De maa indskrænke sine Udgifter en Smule — det er alt, Saaledes er det her paa dette Sted ialfald. Paa de Steder, hvor Folk driver mest med Kvægavl, er det vist ganske gode Tider ogsaa nu.

Brynøens Kalkfabrik (ved Sandviken). Paa Brynøens Sandviksside, hvor der for halvandet Aar siden var bratte Fjeldvægge, er nu et større industrielt Anlæg i Virksomhed. Det er Brynøens Kalkfabrik.

Beliggenheden er saa hensigtsmæssig for Driften som vel mulig. Ovnhuset ligger lige ind til Kalkstensbruddet, saa man saa at si kan ta Stenen lige fra Fjeldet og putte i Ovnen. Og paa den anden Side af Huset er der Brygge og lun Havn for Skibe, som skal lastes med Kalk. Thi Brynøens Kalkfabrik er væsentlig beregnet paa Eksport og paa Kystbyerne.

Den nye Fabrik drives af et Aktieselskab med Hr. D. Brambani i Spidsen som administrerende Direktør. Hr. Brambani anla i 1870 den første Ringovn for Kalkudvinding i Sandviken; i 1874 grundede han Kampebraatens Kalkfabrik nær Sandviken. Denne Bedrift, som han lidt efter lidt har udvidet til at omfatte Fabrikation af forskjellig Slags Teglvarer, blev for et Par Aar siden overdraget Aktieselskabet „Sandvigens Kalkfabrik og Teglværk. Dette Aktieselskab har siden kjøbt Brynøen og anlagt den nye Fabrik, hvis Virksomhed netop er begyndt.

Kristiania Vedpriser den 18de Juli 1894 meddelt af Overfavnesetteren.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	12.00—13.00
Bøgeved	—	„	15,00—15,50
Furuved	—	„	11.00—12.00
Granved	—	„	11.00—11.50

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	14.00—15.00
Furuved	—	„	13.00—14.00
Granved	—	„	12.00—13.00
Hønved	—	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

Bekjendtgjørelser.

†

Min kjære Hustru **Ingeborg Marie**, født **Heftye**, gik igaar ved Middagstid ved en pludselig, men mild Død ind til den sidste Hvile, hvilket herved og kun paa denne Maade meddeles Slægt og Venner.

Follebu den 31. Aug. 1894.

Frits Hansen.

Begravelsen foregaar fra Kapellet paa Vor Frelsers Gravlund i Christiania Fredag 7de Septbr. Kl. 2.

(38)

Carl Johan-teatret
Torsdag kl. 8. **I vor nervøse tid.**

Politiske Foredrag
afholdes af **Statsraad Jacobsen**
paa Heen i Aadalen Sønd. 9de Sept. Eftm.
„ Næs —»— Mand. 10de „ „
„ Gundbjørnrud Tirsd. 11te „ „
Adgang for alle. Ingen Diskussion.

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i **bekræftet afskrift** fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

af Mangel paa Penge, — det er ikke rimeligt, at jeg skal være nøieregnende med den Maade, hvorpaa jeg fik Hjælp. Du faar ikke jamre dig over, hvad du har hørt. Du kan prise dig lykkelig, saalænge jeg ikke bliver Tyv eller Falskner og ikke skriver Lady Dunluces Navn paa en Vexel eller stjæler hendes Juveler. Hvad kan ikke en Mand i min Stilling finde paa? Min Broder har otti Tusinde Pund om Aaret, thi hans Hustru nægter ham aldrig noget, og han vil ikke give mig otte Hundrede, — nei ikke engang otti Pund! Det er, hvad en Broders Kjærlighed er værd i vore Dage, Cora!"

„Hvorfor hader han dig? Hvorledes har du fornærmet ham?"

„Vi friede begge til Sibyl, og han fik hende, — uden at vide det hjalp jeg ham til at vinde hende. Han burde være mig taknemmelig, men det er han ikke. Han finder det billigst at bestige den høie Hest og være grov imod mig."

„Men du maa have gjort noget ondt, Fader, du maa have begaaet et eller andet Bedrageri, som gjør, at min Onkel og Tante lukker sit Hus for dig."

„Hun anser sig for forurettet —, men jeg tillader ikke min Datter at udspørge mig om mit forbigangne Liv."

„Og jeg vil ikke udrette nogen Spiontjeneste længere for dig, hvis du ikke giver mig din fulde Fortrolighed," svarede Cora bestemt og saa sin Fader lige i Øinene.

Søvn før ved Daggry. Sæt dig ned Cora. Vil du have en Kop The?

Han skjænkede en Kop The og rakte hende den, medens hun forsvandt i Tanker betragtede ham.

Han var mager og bekymret, og det forekom hende, at hans Ansigt bar alle Kjendemærker paa en lav Karakter: — det sky Blik —, den sammenpressede Mund, og de besynderlige Trækninger om Læberne, førend han begyndte at tale.

„Hvad er nu dit Ærinde?" spurgte han, medens han selv drak Cognac og Selters, „har du noget Nyt at berette?"

„Hun fortalte ham i Hast, hvorledes Mr. Coverdale var kjørt ud med Lady Dunluce den foregaaende Dag og ikke var kommen tilbage."

„Hvem er denne Mr. Coverdale?"

„Han er en brav og hæderlig Mand."

„Jeg forstaar ikke, hvad du mener."

„Det er rimeligt nok," tænkte Coralie, „han er samvittighedsfuld og gudfrygtig," fortsatte hun, „og han er Lady Dunluce inderlig hengiven, og han vilde ikke, endog for hendes Skyld, gjøre noget, som ikke var hæderligt."

„Du tror altsaa, at han er reist i hendes Ærinde?"

„Ja, jeg tror det. Hun fik imorges et Telegram, som jeg antager maatte være fra ham."

„Hvad nytter det at indbilde sig noget? Telegram-

Hakkelsmaskiner

i Priser fra **Kr. 38.00** opover, i fortrinlige Konstruktioner, med Træ- eller Jernstativ.

Heimdal Maskinforretning,

Vognmandsgaden 8, Kristiania. (583)

Transportspand af dobbeltfortinnet Staalblik med **helpresset Hals og Bryst,** forsynet med 3 eller 4 solide Baand (efter Størrelsen) er **anerkjendt solidere og bedre end nogen anden Sort.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania

Vognmandsgd. 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet). (582)

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Krafttoderstoffe.

Bomuldsfrømel, Jordnødmel, Linmel og Rapsmel i bedste Kvaliteter under Analyse, billigst fra Lager hos

Peter Larsen & Co.,

Stenersgaden 10.

Prima renset Rugaffald,

Godt og kraftigt Bygaffald

billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Pillemel, Havremel, Blandkornmel, billigt Hvedemel skikket til Grisefoder sælges i Partier og enkelte Sække billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Stenergaden 10. (587)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

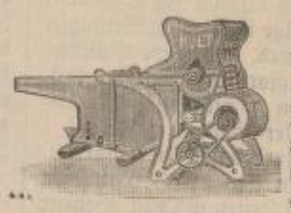

Hults Kleverhamsemaskine

med Renseværk er de **fuldkomneste Frørensemaskiner.** — Ved den under **Göteborgsudstillingen** i 1891 **foretagne Arbeidsprøve** tildeltes disse Maskiner **Førstepræmie,** ligesom de specielt for **Rensning** tildeltes **mere end det dobbelte Antal Points** end nærmeste Konkurrent.

Kornrensemaskiner, Triorer.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet). (570)

Kristiania Realkreditbank,

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

Gaarden Bergan

i **Borre** nær Augedal jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre, 150 maal god indmark, 100 maal udmark og skog (rigelig til husbehov), gode husebygninger **særdeles billig og paa gode vilkaar** tilsalgs ved advokaterne ***Frits Kiær*** og ***Emil Roll,*** Christiania. (562)

Østgaarden

i s. Odalen er, om handel snart kan ske, billig tilsalgs. Skyld mk. 17, 18, ca. 1600 maal, særdeles vexterlig skov, husenes brandtaxt ca. 20,000 kr. Sjælden vakker beliggenhed ved Delesjøen, ca. 10 km. fra Skarnæs st. (H O.) ***Olaf Falch,*** Skarnæs.

Tilvoxet Skov.

Omtrent 4000 Maal, i Rognbak i Aasnæs, fredet i nær 20 Aar, med let Drift til Kynna og Mya, er tilsalgs **inden Midten af September** ved

Advokaterne Bergh & Lous,

Kongens Gade 19.

(576)

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,

29 Kongens Gade 29.

Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Brødrene Hals's

Musikhandel.

Alle Sorter

Instrumenter

til billigst beregnede Priser.

Guitarer,
Violiner,
Bratscher,
Celloer,
Buer, Kasser,

og videre Tilbehør.

Fløiter,
Clarinetter,

Messing Instrumenter

fra anerkjendte fortrinlige Fabriker.

Trækspil

og

Mundharmonikar

i alle Kvaliteter og Størrelser.

Mekaniske Instrumenter:
Intona, Ariosa,
Phoenix, Sonora.
Alle Sorter Strenge

Forhandlere Rabat.

Reparationsværksted

for alle Sorter Instrumenter.

Priscouranter sendes og udleveres gratis, og enhver Forespørgsel besvares promte.

Brødrene Hals,

24 & 26 Storthingsgade 24 & 26,

Kristiania.

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skrædderssom. Lærere foruden undertegn. delvis kand. Fr. Hansen m. fl. — Skolepenge kr. 4 mndl.; trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bohn,

(258) theol. kand.

For Tilreisende!

Ca.

450 Stk.

dekorerede

Blomsterpotter

ligefra Kr. 1.10 pr. Stk. udsælges i Løbet af kort Tid indtil

50 %

under den tidligere Pris

Den nedsatte Pris er paasat hver Gjenstand.

Ligeledes realiseres ca.

50 Stk.

Blomsterstativer

(indtil 40 % billigere end før)

En hel Del andre Varer anbefales ogsaa paa Grund af

Pladsmangel

til & under Indkjøbspris

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandborster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarborster. Klædesborster, Møbelborster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor **rene, uforfalskede Chocolade og Cacao,** thi **den er bedst og billigst.**

Brødrene Cloetta.

---

met kan have været fra hendes Svjomfru. Kunde du se, hvor det kom fra?"

„Nei, jeg var ikke nær nok. Jeg saa blot, at det var langt, og at hun var meget alvorlig, medens hun læste det. Hun læste det flere Gange."

„Ja, det har noget at betyde, Coralie var nu aarvaagen og lad intet i hendes daglige Liv undgaa din Opmærksomhed. Straaene paa Veien viser, fra hvad Kant Vinden blæser. Prøv at udfinde, hvor Præsten er reist hen."

„Skal du blive her længe?"

„Det kommer an paa Omstændighederne. Jeg har ikke for Øieblikket Lyst til at reise videre. Kanske jeg reiser nordover for at at gaa paa Jagt — jeg har ingen Planer."

Der var nogle Minutters Pause. Mr. Urquhart greb atter sin Avis, og Cora følte at det var lettere at begynde Samtalen, naar hans Ansigt var skjult.

„Fader, jeg gik over Gulvet i Forhallen fra Dagligværelset ind i Billardværelset, da du talte med min Onkel og jeg kunde ikke andet end høre en god Del af hvad, I sagde."

„Du mener at du ikke kunde lade være at lytte. Din Nysgjerrighed vandt Bugt med din gode Opdragelse," svarede Urquhart idet han kastede Avisen fra sig og saa vredt paa sin Datter, „og du hørte alt, hvad der passerede mellem mig og min kjærlige Broder, ja, hvem bryder sig stort derom?"

„Jeg bryder mig derom. Jeg har været fortvivlet siden den Samtale."

„Aa, du behøver ikke at spilde dine Bekymringer paa mig! Jeg har en tyk Hud — den er hærdet ved lang Erfaring og mange haarde Slag."

„Fader, hvor haardt han talte til dig, og du kunde ikke modsige ham."

„Jeg vilde ikke have saameget Besvær. Han er jo ingen Dommer over mig. Jeg behøvede Penge, og han afslog at hjælpe mig. Den letteste Maade, hvorpaa han kunde afslaa min Bøn, var ved at være uforskammet. Du er vel klog nok til at forstaa dette, Cora?"

„Nei, jeg forstaar ikke, at du kan tillade ham at tale saaledes til dig."

„Hvis jeg havde slaaet ham i Marken, saa var der bleven en Scene — en Skandale, — og du vilde have mistet dit Hjem. Jeg ved ikke nogen anden Maade at behandle ham paa."

„Men, at du bad ham om Penge, — indtrængende anmodede ham om Hjælp, modtog hans Grovheder — o, hvor det er ydmygende!"

„Ja, maaske. Du forundrer dig over, at jeg tog imod hans Fornærmelser. Du undrer dig over, at jeg skulde tigge min Broder om Penge, han, som ægtede den rige Arving, jeg ønskede at vinde, den Kvinde, der ikke brød sig en Døit om nogen af os. Du undrer dig over, at jeg skulde henvende mig til ham, jeg som er i dyb Gjæld og nær ved at fortvivle

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
incl. Porto eller Budpenge.

Nr. 106. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 8de September 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Et alvorligt Ord for Valgene.

—o—

Nu lige under de afgjørende Valg føles det mere og mere, at Unionssagen næsten træder i Baggrunden for Stemmeretssagen. Man har hidtil ligesom seet Stemmeretsspørgsmaalet i større Fjernhed og har ikke ret kunnet gjøre sig fortrolig med, at det foreligger i hele sit Omfang. Men nu paa det sidste synes Bonden endelig helt ud at have fattet, at det er Alvor, at Valgkampen virkelig gjælder, om han skal beholde eller frasige sig sin grundlovsmæssige Indflydelse paa Statsstyrelsen, om han skal beholde den i Formandskabsloven forudsatte Befatning med det kommunale Stel og Indflydelse paa Kommunernes Skatte- og Finansvæsen, eller om han frivillig skal overdrage den i andre Hænder. Det gjælder virkelig — det er ingen Drøm — om den Samfundsklasse, Grund- og Eiennomsbesidderne, der lige siden 1814 har havt Landets Skjæbne i sin Haand, fra nu af skal betro sin og Landets Skjæbne i andre Hænder. Det gjælder, om Aaret 1894 skal blive det afgjørende Vendepunkt i Norges Historie, om man i indeværende Aar skal afslutte den Tidsperiode, der har Overskriften: „Odelsbondens Styre", for at paabegynde en ny Tid, der til en Indledning faar Overskriften: „Overgangstid", men som tilslut, indtil den store endelig afgjørende Fremtidskamp har fundet Sted, vil blive betegnet som Tiden for Kampen om Herredømmet mellem Storkapitalen og Arbeidet.

Naar Norges Gaardbrugere — vort Lands eneste talrige og mægtige Middelstand — har forladt Skuepladsen som den herskende Klasse, er der nemlig ingen Tvil om, at Kapital og Arbeide, der hidtil er blevet holdt tilbage af en Magt, der er uafhængig baade af den ene og den anden Part, vil tørne sammen i umiddelbar Strid. Vi ser denne Strid i de store Industrilande, og fremfor alt i Frihedens forjættede Land, Amerika. Den Bevægelse, som der finder Sted, vil forplante sig her til Landet. Det har vi allerede seet mange Vidnesbyrd om, vi føler stadig hos os Gjenlyden af den store Strid ude i Verden. Og naar den eneste Magt, der kan træde imellem, har givet Afkald paa denne ansvarsfulde og for Landet saa fornødne og heldbringende Post, da kan de Besiddelsesløse uden Hindring rette sine Slag mod Kapitalisterne, og disse vil da værge sig med de Midler, de har til Raadighed.

Hvilke disse Midler er, ved vi, især fra Amerika. Og de er allerede nu ikke helt ukjendte her i Landet. Den, der disponerer over mange Penge, og enten selv er lidet nøieregnende og samvittighedsfuld, eller mener, at han har Ret til at øve Nødværge — for ikke at blive for tungt beskattet eller blive forulempet ved Love, der skader hans Bedrift — kan altid faa en Masse Mennesker til at stemme i sin Interesse, helst af dem, der kun lever fra Haand til Mund, og disse vil der blive overordentlig mange af under almindelig Stemmeret. Naar den Tid kommer, vil Kapitalisterne føre sine betalte Hærskarer til Valgurnerne, hvor de tørner sammen med dem, der staar i Ultraradikalismens og Socialismens Sold.

I Amerika har Kapitalisternes betalte Leiesvende hidtil i Almindelighed baaret Seiren hjem. Trods den almindelige Stemmeret regjerer i de Forenede Stater Storkapitalen. I Europa har Kampene i Regelen været af en mere lokal Karakter, fordi (som i Tyskland og Frankrige) den bestaaende Lovgivning har lagt uoverstigelige Hindringer i Veien for Socialismen og Ultraradikalismen, naar de vilde gjennemføre sine Planer. Vi vil blot minde om, at i Frankrige Kommunen ikke kan paalægge nogen direkte Skat og er afhængig af Staten med Hensyn til Beslutningernes Gyldighed, og at i Tyskland det hele Skattevæsen henhører under Enkeltstater og Kommuner, der er saa langt fra at have almindelig Stemmeret, at Reglerne for Stemmeretten i Virkeligheden er langt mindre demokratiske end vore nuværende norske. Hos os er derimod, som bekjendt, Kommnnernes Magt over Skattevæsenet næsten ubegrændset, og man kan være forvisset om, at naar de af Hr. Jeppesen kommanderede Hærskarer rykker frem for at besætte Pladsene i Kommunebestyrelsen og i Ligningskommissionen, vil Kapitalisterne i Kristiania føle sig tvunget til at anvende Midler, der hidtil, heldigvis for vor offentlige Moral, har været fremmede for os, for at værge sig mod Følgerne af et socialistisk Kommunestyre.

Jo mere Industrien voxer i Omfang og Betydning, desto større vil Antallet af de Bygder blive, hvor Bønderne, hvad enten de er Smaabrugere eller Storbrugere, vil komme til at staa som afmægtige Tilskuere ved Afgjørelsen af, hvordan Herredsstyret og Ligningskommissionen skal blive sammensat. Og endnu flere er de Bygder, hvor ivrige Agitatorer, udsendte fra Kristiania, vil kunne faa Splid mellem Gaardmandsfolket og Husmandsfolket og samle det sidste til en ensidig Hændelse af sin Fordel paa det førstes Bekostning. Alt dette vil sikkerlig ikke indtræde med en Gang overalt efter Indførelsen af almindelig Stemmeret. Der vil kunne gaa nok saa lang Tid hen uden større Forandring. Men Udviklingen vil begynde at gaa i den Retning, og jo længere det lider, desto raskere vil Farten blive. Det kan ikke være anderledes: Vedtages ved Valgene i 1894 almindelig Stemmeret, da begynder, om end i Forstningen umærkelig, en ganske ny Tid.

Det vil da være betimeligt, at Norges Gaardbrugere reiser en Mindehal, der kan gjemme Portrætterne af de gamle staute Bønder fra Treti-, Firti-, Femti-, Sexti- og Syttiaarene. Paa den ene Tværvæg kan de hænge Ole Gabriel Uelands Billede, paa den anden Johan Sverdrups, og over Indgangsdøren kan de skrive:

Denne Hal er reist til Minde om den Tid, da Odelsbonden sad i Høisædet ved Norges offentlige og kommunale Styre.

Et nyt Kyrads (Brystpanser) er opfunden af en fransk Kavallerieofficer. Det bestaar af en Brystplade og er lavet af Læder, der ved en særegen Behandlingsmaade er blevet haardt som Staal. Det kan staa for Sabelhug og Lanseстik og Revolverkugler fra indtil 50 Meters Afstand. Det veier knapt 2 Pund.

Afdøde Gunnar Bergs store Maleri „Svolvær" er indkjøbt af Grosserer C. Sundt og af denne skjænket Bergens Billedgaleri.

Atter en Knivstikhistorie. „Fredriksstads Dagblad" skriver: Et voldsomt Slagsmaal fandt Sted paa Hauge, Rolfsøen, sidste Onsdags Aften. To svenske Teglværksarbeidere fra Hauge Teglværk havde været i Byen. De var lidt paa en Kant, da de satte Kursen hjemover, og havde ogsaa lastet paa sig lidt til at fyre under med paa Hjemveien. De reiste med „Trippen" opover om Eftermiddagen, og den ene vilde da gaa iland paa Selbak, hvor hans Forældre bor, men blev overtalt af sin Kamerat til at følge med til Hauge ved Løfte om mere Brændevin, naar de kom did. De gik da hjem til ham paa Hauge, og han gik efter en anden Drikkebror, for at det skulde være saa meget gemytligere udover Natten. Men det varte ikke længe, hvad det sjeldent gjør i et Selskab, hvor Brændevinsflasken er Hædersgjæsten, før de gode Venner kom i et frygteligt Klammeri. Det endte tilslut med, at den Mand, som havde sit Forældrehjem paa Selbak, efterat være tildelt adskillige Blessurer, fik et saa voldsomt Slag i Hovedet, at han mistede Bevidstheden, som han ikke gjenvandt før ud paa Eftermiddagen Dagen efter. Ved Midnatstid kom der Bud til Husværten, der hvor Manden logerede, ikke saalangt fra Stedet for Slagsmaalet. Da denne kom til, fandt han sin Mand liggende udenfor Kammeratens Bolig og fantasere, blodig og ilde tilredt. Ved tilkaldt Hjælp fik han Manden hjem og foreløbig forbunden. Om Morgenen blev Læge hentet fra Selbak. Denne skal have erklæret, at Kravebenet og to Ribben var brækkede, og at Hjerneskallen var slemt beskadiget. Desuden havde Manden faaet et stort Knivsnit i Halsen, som maatte syes igjen, og endelig var venstre Øre og Ansigtet ilde tilredt. Som man ser, var Manden behandlet rigtig kameratslig og pent. Og de brave Kamerater vil vel faa Løn efter Fortjeneste, da Beretning om det forefaldne er sendt Lensmanden.

Hds. Maj. Dronningen har i forrige Uge befundet sig mindre vel og kunde i nogle Dage ikke forlade sine Værelser. Hds. Maj. befinder sig nu bedre, men Kræfterne er fremdeles smaa, og Sommeropholdet paa Landet har iaar i det hele taget ikke virket saa styrkende som Opholdet de foregaaende Somre.

Nyt Drankerinstitut i Kristiania. I disse Dage holder man paa at danne et nyt Institut for Drankere her i Byen. Det skal bestyres af en Læge.

Rognen blomstrer 2 Gange iaar. Fra Tegnes i Vaaler er sendt „Moss Avis" en Rognekvist med baade Blomster og store Bærklaser paa. At Rognen blomstrer 2 Gange om Aaret skal aldrig være hørt før.

Lillehammer Station. Stationsbygningerne er nu færdige skr. „Gudbrandsdølen". Bygmester Hansen, der har havt Kontrakten paa samtlige Bygninger, har udført et smukt og vistnok ogsaa godt Arbeide.

Stationsbygningen er opført af Mur i Renaissancestil og er ca. 30 Meter lang og 13 Meter bred. 1. Etage bestaar af Vestibule, Kontorer for Stationsmester, Telegraf og Bagage, 2. Klasses Venteværelse med Damerum (til Venstre), 3. Klasses Venteværelse (til Høire) og Rum for Portner. I 2. Etage er Stationsmesterens Leilighed, bestaaende af 4 Værelser samt Pigekammer, Kjøkken og Entre. I 3. Etage er 3 Administrationsrum.

Lokomotivstalden rummer 4 Lokomotiver. I Bygningens søndre Ende er indrettet Smedje samt Rum for Maskinfolkene.

Til det ledige Borgermesterembede i Kristiania, hvortil Ansøgningstiden udløb 27de f. M., har til idag meldt sig følgende Ansøgere: Fhv. Statsraad Engelhart, Magistratssekretær Platou, Bureauchef Haslund, Hypothekbankdirektør H. E. Berner, Kirkeværge Hjort, Expeditionssekretær Engelsen, Byfoged Enger og Politimester Hesselberg.

Skudt en Bjørn og en Elgoxe. Vor bekjendte dygtige Bjørnejæger, Hr. Skibsreder Leif Gundersen, har atter nedlagt en Bamse, idet han den 31te forrige Maaned skjød en ualmindelig stor Hanbjørn oppe i Tørdal i Telemarken, skriver „Grenmar" for 4de ds. Gundersen, der paa sin Eiendom i Braadal fik høre om, at Bamsen huserede oppe i Bildmarken, drog sammen med en ung Mand ved Navn Peder Aasand med to Hunde afsted over til Grytedalen i Tørdal for at opsøge Skovkongen. Kl. 5 om Eftermiddagen skræmte Hundene en svær Bjørn frem af Granlien; den blev strax anskudt, men forsvandt øieblikkelig — saaret som den var af Skuddet, der havde rammet den i Bagdelen — ind i et tyt og ulændt Terræn, hvor Jægerne forfulgte og omsider paatraf den, idet den søgte at værge sig mod Hundene. Her fik den to velrettede Skud, et i Manken og et i Halsen, saa den segnede om paa Flekken. Dagen efter drog fire Mand afsted med Hest, og man tog da en anden Vei op for om mulig at paatræffe en Binne med Unge, som skulde være seet paa Heien. Ca. 1 Mil fra det Sted, hvor Gundersen skjød Bjørnen, overraskedes man oppe i Venlitheien af en stor Elgoxe, som strax anskjødes, men som tog Flugten. Imidlertid lykkedes det Hundene at faa den til at standse, indtil Jægerne ilede til, og ved tre Skud laa det kjæmpemæssige Dyr død paa Pletten. Begge Dyr blev transporterede ned til Braadal, hvorfra Bjørnen og Elghuden Mandag Eftermiddag ankom til Porsgrund. Bjørnen, der vakte almindelig Beundring, da den kjørtes ned til Slagteren, skal efter Sagkyndiges Udtalelse være den største, der er seet paa disse Kanter.

Den dræbte Bjørn paastaaes at være den samme, som nu i flere Aar har huseret slemt oppe i Grytedalen og Venliheien, og som har ødelagt saa mange Elge.

Dette er den 4de Bjørn, som Hr. Gundersen paa forholdsvis faa Aar har nedlagt.

England og Sudan. Efter hvad der meddeles fra Kairo optræder ogsaa der med største Bestemthed det Rygte, at England tænker stærkt paa en kraftig Aktion mod Sudan allerede i indeværende Aars November Maaned. Planen siges at være den, at England først skal indtage den østlige Del af Sudangebetet med Hovedstaden Omdurman, og at saa, senere hen, Vestsudan ogsaa efterhaanden skal tages i Besiddelse. Man forsikrer i Kairo, at Englænderne i den sidste Tid har landsat store Forraad af Vaaben og Munition i Suakim, og at der derfra er uddelt en anseelig Del af dette Forraad til den i Provinsen Berber staaende Beduinerstamme, der staar i Vensfabsforhold til den ægyptiske Regjering. Denne Stamme siges forskjellige Gange at have erklæret sig rede til at reise sig mod de falske Profeter og drive Madhisterne ud af Landet, saasnart den kan faa nogen Understøttelse fra Ægyptens Side. Beduinerstammens Opgave vil, som det heder, bestaa deri at foretage et pludseligt Stød mod Berberlandets Hovedstad Berber, og bemægtige sig denne Plads, endnu forinden de engelske Troppers Operationer tager sin Begyndelse. Først naar Beduinerne har udført denne Bedrift, vil Englænderne begynde sin Aktion og langsomt trænge frem langs Nilen til Omdurman, idet Byen Berber tages til Udgangspunkt og Hovedstøttepunkt.

Frugt er Medicin i mange Tilfælde. Appelsin og Agurk, Figen, Tamarinde, Blomme, Brombær og Daddel virker afførende; Blaabær, Bringebær, Pærer, sure Kirsebær og Hæggebær derimod snerpende og stoppende. Druer, Fersken, Multer og Melon virker urindrivende, Stikkelsbær, Tyttebær og Ribs virker appetitvækkende og styrker Fordøielsen og Blodblandingen. Aabnede Figen er et godt og gammelt Omslagsmiddel for Byld og Værk. Æbler er nyttige mod Brækninger ved Sjøsyge og i den første Tid af Svangerskabet. Kokosnøddens Melk gives som Tran mod Kjertelsyge.

Namsosbanen. Aasens Herredsstyrelse har bevilget det af Amtsthingets Jernbanekomite foreslaaede Bidrag, nemlig 15.000 Kroner, telegraferes fra Levanger

En bidsk Arrestant. Lørdag Aften blev en velkjendt Størrelse „Isbjørn" arresteret ved en af Udstattonerne. Han fulgte ganske rolig med ned i Arresten: men her slog han sig rigtig ugrei, kastede sig ned paa Gulvet og bed den vagthavende Overkonstabel i Benet, saa han blev baade gul og blaa. Da han holdt Spektakel, maatte man forsyne ham med Haandjern; men han fik dog Anledning til at „skalle" ud Arrestvinduet. Desuden udstødte han frygtelige Hyl, saa hele Naboskabet blev foruroliget.

To af Byens Handlende har i disse Dage maattet betale klækkelige Mulkter for ulovlige Brændevinsudsalg, ligesom Politiet paa det ene Sted ogsaa konfiskerede ikke faa lidet Brændevin.

Voldsom Vertinde. En i en Gaard i Fjerdingen logerende Person blev igaar af sin Logivertinde tilføiet et saa voldsomt Slag i Hovedet, at han fik et stort, gabende Saar, hvorfra der udstrømmede en hel Del Blod. Han bragtes til Politistationen hvor han blev forbundet.

Kronprinsparret. Kronprinsen ledsager sin Gemalinde, ved hendes Afreise fra Stockholm til Baden den 11te ds., til Skaane, hvor H. kgl. Høihed vil aflægge nogle Dages Besøg hos Grev Thott. Derfra reiser han over Göteborg til Kristiania, hvor han vil indtræffe den 19de eller 20de ds.

Alkohol bærer Skylden, siger Prof. Bunge i sin Lærebog, for 70 til 80 pCt. af alle Forbrydelser, 80 til 90 pCt. af al Forarmelse og 10 til 40 pCt. af alle Selvmord i Verden.

Ved daglig Nydelse af Alkohol forandres Smagsretningen stærkt henimod Kjødspise, og Følgen er deraf for mange Anfald af Gigt, Hæmorhoider og Forstyrrelser i Hjertets og Nyrernes Virksomhed. Under Misbrug af Alkohol lider alle Legemets Organer, ingen af dem forbliver sunde.

Kniven igjen! Tirsdag Aften ved 11-Tiden bragtes til Rigshospitalet en Bryggearbeider i bevidstløs Tilstand. Han var nogle Timer tidligere kommen hjem i en meget medtaget Tilstand, idet han blødte stærkt af et Knivstik i Nærheden af Hjertet. Da der kun var nogle Børn tilstede i Hjemmet, blev Manden liggende og blede i henved et Par Timer, indtil de voxne Medlemmer af Familien kom hjem og fik ham kjørt til Hospitalet.

Det er vistnok meget tvivlsomt, om han staar det over.

Koleraen i Udlandet. Ifølge de sidste officielle Meddelelser om Koleraen i Galizien og Bukovina har Sygdommen bortrevet 1835 Personer i den førstnævnte og 245 i den sidstnævnte Provins. Dødeligheden andrager som sædvanlig omtrent til Halvdelen af de indtrufne Tilfælde.

I Tidsrummet fra 27de August til 3die ds. er der i Tyskland indtruffet 53 Tilfælde af Kolera, hvoraf 21 med dødeligt Udfald.

1891	1894
750	**1500**
2050	3150

Vi leverede, da man var kommet halvveis med Valgene i Nordlands Amt, en Beregning, hvorefter der i dette Amt vilde blive afgivet ca. 4000 Stemmer, hvoraf 1300 Moderate og Høire og 2700 Radikale. Der har imidlertid i de Præstegjæld, der har valgt sidst, fundet et meget stærkere Fremmøde Sted end i dem, der valgte først. Der er derfor blevet afgivet tilsammen omtrent 4650 Stemmer, hvoraf 1500 Moderate og Høire og 3150 Radikale. Men Fordelingen paa de to Partigrupper er blevet ganske som vi beregnede. Ligesom nemlig 2700 er noget mere end det dobbelte af 1300, saaledes er 3150 noget mere end det dobbelte af 1500.

Da der ikke er blevet telegraferet Antallet af de afgivne Stemmer i Borge i Lofoten, har vi for dette Præstegjælds Vedkommende maattet bruge Tallene for 1891.

Vi bemærker dog her, at vi har en Mistanke om, at de telegraferede Opgaver for Beieren er urigtige (det skulde efter Telegrammet synes at have staaet en Valgkamp mellem to radikale Partier med næsten lige mange Stemmer paa hver Side) og at derfor de rette Tal skulde være 1550 mod 3100.

Det sees altsaa, at det samlede Antal af moderate og konservative Stemmer er voxet fra 750 til 1500, eller til netop det dobbelte — 100 Procent. Det samlede Antal radikale Stemmer er voxet fra 2050 til 3150 eller med vel Halvdelen, 54 pCt. Men skjønt Tilvæxten har været uden Sammenligning størst paa moderat og konservativ Side, er dog Afstanden mellem Partierne forøget fra 1300 til 1650, som Radikalerne nu er flere end de Moderate og Konservative. Dette ligger i den store Forskjel i de Tal, som er Udgangspunkterne for Væxten.

Tager vi Tromsø Stift under et, finder vi, at de moderate og konservative Partiers Stemmeantal fra 1891 til 1894 er voxet fra

1850 til **3800**

medens det radikale Partis er voxet fra

3750 til **5650**.

Tilvæxten vil sees at have været netop dobbelt saa stærk for de Moderates og Konservatives Vedkommende som for de Radikales, og det vil tillige sees, at de førstnævnte Partier i Aar har mønstret en større Styrke end Radikalerne gjorde i 1891. Medens de sidste dengang var dobbelt (100 pCt.) saa stærke som de andre, har de i 1894 ikke fuldt 50 pCt. større Styrke. Bliver Fremgangen for begge Partier i de næste tre Aar proportionel med, hvad den har været siden 1891 (hvad de forøvrigt neppe er at vente), da vil Radikalerne have Grund til at udraabe med Kong Pyrrhos: „Vinder vi endnu en saadan Seier, er det ude med os".

Valgmændenes Antal staar, som det saa ofte er Tilfældet, ikke i det rette Forhold til Antallet af Urvælgere. I Finmarken fik Høire 19 Valgmænd mod Radikalernes 10, medens det rette Forhold havde været 16 mod 13. I Tromsø Amt fik de Moderate og de Konservative kun 15 Valgmænd mod Radikalernes 30, medens de skulde have havt 20 mod 25, og i Nordland fik de førstnævnte Partier kun 13 Valgmænd mod Radikalernes 73 (i 1891 11 mod 72) medens de skulde have havt 28 mod mod 58. I hele Tromsø Stift staar der 47 moderate og konservative Valgmænd mod 113 Radikale. Havde Antallet af Valgmænd været overensstemmende med Antallet af Urvælgere, skulde der derimod have staaet 64 moderate og konservative Valgmænd mod 96 radikale.

Da det indtraadte Misforhold i Regelen, om ikke helt, saa delvis, udjevnes, naar samtlige Valg hele Landet over har fundet Sted, skulde man altsaa kunne vente, at de Moderate og Konservative i Landets øvrige Amter til Gjengjæld erholder nogle flere Valgmænd, end der strengt taget efter Urvælgernes Antal tilkommer dem.

Løv. De bedste Løvsorter til Foder er Løv af Poppel og Alm, skrv. „Ugebl." Det første er absolut bedst, har endog mer Næringsværdi end godt Hø. Løv af Asp er dernæst bedst, ofte anvendt tørret til Heste for at holde Fordøielsen oppe, men ogsaa meget til Faar. Rogneløv er ogsaa godt; men bedre er Løv af Asken. Dette falder ned om Høsten i grøn Tilstand og kan da rages sammen. Løv af Hassel og Or lønner det ikke Umagen at samle ind, medmindre det skulde være for at livberge Dyrene i et Knibetag.

Løvet kan tørkes paa Hjelder. Kun gaar der nogen Tid, ifald Rognebær skal bli tør paa den Maade. Helst bør denslags Løv bli paa Hjelden hele Vinteren. At salte Rognebær eller stuve den ned er nok brugt paa enkelte Steder, men tør ikke anbefales. Den er et nokfaa radikalt Fodermiddel alligevel, sur som den er. Der kan ikke gives meget Rognbær om Gangen, da Kjørene let for ømme Tænder af den. Den er ikke melkdrivende, heller det modsatte, men gir gjerne gult og pent Smør, naar den bruges forsigtig.

Alle Løvsorter har dette tilfælles: Lidet melkedrivende, bevirker kanske Formindskelse, af Melken, naar de gives i Mængde, men holder Dyrenes Fordøielse lorden og viser god Indflydelse (som oftest) paa Melkens Sammensætning.

Om Bark specielt Rognebark, kan siges det samme.

Prinsen og Portneren. Da den nuværende Konge af Grækenland var en liden Gut og ligesom andre Gutter gik i Skole i Kjøbenhavn, kunde han ofte, naar han paa Veien til og fra Skolen passerede et Hus, hvor Dørklokken var saaledes anbragt, at den faldt meget i Øinene, ikke modstaa Fristelsen til at give etpar Ryk, hvorefter han strax søgte sin Redning i Flugt. En Dag, da han atter havde været paa Spil, kom Portneren saa hurtigt ud, at han fik Øie paa den bortilende Prins. „Vent din lille Lømmel", raabte han efter ham, en vatker Dag skal jeg nok betale dig for gammel Øst".

Det Udtryk havde Prinsen aldrig hørt før, hvorfor han ved Middagsbordet samme Dag spurgte sin Fader Kongen, hvad det betød. Da Kongen havde forklaret det, spurgte han, hvor Prinsen havde hørt Udtrykket, og efter at denne sandfærdig havde omtalt alt, befalede Kongen ham strax at gaa og bede Portneren om Forladelse.

Prinsen gik, sandsynligvis med noget tøvende Skridt, da han ikke var sikker paa, hvad Modtagelse han vilde faa. Ved hans Ringning kom Portneren strax ud, og da han saa, hvem han havde for sig, greb han med et Udbrud af Tilfredsstillelse sin lille Plageaand i Kraven, tydelig i den Hensigt at betale ham for gammel Øst. Men den Lille skyndte sig at sige, inden Betalingen begyndte at erlægges, at hans Fader havde befalet ham at gaa hen og bede om Forladelse, og han fremkom med sin Undskyldning i saa rørende Ord og saa tilmed saa indertig snil ud, at Portneren slap sit Tag og sagde:

„Du maa have en meget forstandig Fader. Hvad heder han?"

„Kristian", svarede Prinsen.

„Ja men Efternavnet da? Hvad er han for noget?

„Han har intet Efternavn. Han er Konge af Danmark."

Det var nær, at Portneren i sin Forbauselse havde bedt Prinsen stille sig op og ringe paa Klokken hele Dagen, om han ønskede det.

Norges Selvstændighed.

Hvem af os vil ikke med Aand og Haand værne om Norges Selvstændighed og Frihed, værne om Vuggegaven fra vore gjæve Fædre, om dette vort dyre Eie fra 1814? Vi af det gamle Venstre, som ikke kan være med paa den farlige Politik, som det rene Venstre nu fører, vi stiller os afgjort imod, netop fordi vi vil være varsomme og bedst mulig sikre os vor Selvstændighed og Frihed. Vi fasthholder disse gyldne Goder som umistelige, vi tillader intet Skaar i dem, men vil løfte dem frem i Dagen til at skinne fuldt og helt, saadant Værd giver vi dette vort Arveguld. Og dog nævnes vi af det rene Venstre som ligefremme Landsforrædere.

Det rene Venstre vil ikke „Forhandling" med Sverrige; vi vil. Det er ingen Tvivl om, at Sverige i disse 80 Aar hav hyst hos sig Tanken om og Lysten til en vis Overhøihed over vort selvstændige Norge. Men meldte vi vore Krav om Ligestilling og gjorde det maadeholdent og værdigt, samstemmigt og fast, da maatte vi blive hørt, da blev det „lempet, saa vi vandt vor Ret." Staar vi derimod som et splittet, et sønderrevet Folk, da vinder vi ingen Agtelse, og stiller vi vore Krav, frembær vor Ret med hadske Ord og hensynsløs Færd — vil tage os til Ret, ikke engang „forhandle" om Sagerne —, maa ikke saadant egge Sindene og avle ondt?

Vi — „Centrum" — vil, at Sverige skal faa høre os og faa sige sin Mening — saa broderlig vil vi være —; men vi indrømmer ikke Sverige den mindste Myndighed over norske Sager. Vi vil gjerne Fred og Broderskab, men vel at mærke ubundet, paa frit Grundlag. Vi gaar til Forhandling kun paa det Grundlag, at Sverige tilkjender os vor Selvstændighed og fulde Ligestilling.

Første Sag er nu den om Udenrigsministeren. Det rene Venstre vil, at vi — paa egen Haand — skal skaffe os egen Udenrigsraad. Høire vil samraade med Sverige om fælles Udenrigsraad, som den ene Gang kan være en Svenske og den anden en Nordmand. Vi — Centrum — vil raadslaa og vil ha egen Udenrigsraad, dersom ikke vort Samlag med Sverige — Unionen — derved opløses. Er der Fare ved egen, gaar vi ogsaa med paa fælles Udenrigsraad, dersom ikke dette fører til Samrøring med Sverige; men vi vil ikke — som ventelig Høire gjør — bli staaende ved Tanken om en Fællesraad som det ene mulige. I sin Tid tør vi slutte os til det ene eller det andet af disse to; men vi binder os ikke paa Forhaand til noget af dem. Vi kræver først fremlagt fuldt udarbeidede Forslag, og vi anser det ikke umuligt, at et tredie Udkast kan fremkomme.

Det, som i denne Sag fører os bort fra det rene Venstre og nærmere Høire, er altsaa dette, at vi vil fredelig, fri Raadslagning med Sverige. Naar Høire er blet staaende ved fælles Udenrigsraad som den eneste Udvei, da er det ikke saa, at Stang — eller en følgende Rigsraad — vil eller kan fastslaa en saadan endelig Ordning, han vil og kan kun — gjennem Forhandling — faa udarbeidet et Udkast, et Forslag, som før et kommende Valg vil bli lagt frem for os Valgere. Alle ved, at den Vei maa det efter vor Grundlov gaa.

Altsaa: vi vil intet Skaar i vor egen Selvstændighed og dernæst intet Brud paa Samlaget med Sverige, og derfor vil vi Forhandling paa frit Grundlag. Den, som finder, at denne Vei samler os sikrest og fører tryggest til Klarhed og til Fred, han gaar med os paa Valgdagen.

Bort frie, selvstændige Norge leve!

Aasnes, Solør, 6te Sept. 1894.

T. Svensgaard.

Fra Sokndal. Efter Helgevolds Foredrag den 24de August foretoges Prøvevalg paa Valgmænd for Præstegjældet.

Valgte blev:
Gaardbr. Jørgen Aarstad,
Lensmand Landmark,
Ordfører Gunder Egeland og
Handelsm. T. L. Myhland,
hvilke altsaa bliver det moderate Partis Valgmandskandidater.

Kornavl — Svineavl.

Løitnant Sandberg skriver i Aftp. ang. Kornavlen her paa Østlandet: Fra de fleste Kanter hører man om et godt Udbytte; gjennemgaaende er Gaardbrugerne fornøiede i saa Henseende. Men de vil visselig ikke blive tilfredse, naar de faar realiseret Avlingen. Thi Priserne er yderst lave, og der er for Tiden ingen Udsigt til nogen Stigning paa Kornmarkedet. De Landmænd, der har baseret sin Drift væsentlig paa Salg af Korn, er derfor fremdeles uheldig stillede, og der er neppe Tvivl om, at de ogsaa iaar vil gaa tilbage i økonomisk Henseende, nagtet de som nævnt faar en god Høst. At de gjorde det ifjor, er sikkert nok; thi da var Avlingen næsten overalt liden og Priserne paa samme Tid meget lave.

Under disse Forhold er det ganske merkeligt, at saa mange af vore Landmænd vedbliver at sælge sit Korn istedetfor at udvide sin Svineavl. Gjennem mange offentliggjorte Regnskaber er det jo tilfulde godtgjort, at Svinene betaler Kornet adskilligt bedre end Kjøbmanden, paa samme Tid som Gaardbrugeren ved et stort Svinehold kan samle meget Gjødning og derigjennem lidt efter lidt forøge sin Eiendoms Afkastning. Men alligevel er det hidtil gaaet smaat med at faa Svineholdet udvidet. En Begyndelse er dog gjort paa mange Steder, og vi har den Tro, at en Flerhed af vore Gaardbrugere paa Østlandet hurtig vil følge efter. Opmerksomheden er nu for Alvor vakt for denne Sag.

„Vikings" Endeligt. Fra Chikago telegraferes den 6te Septbr. at Vikingeskibet, som Kapt. Andersen ifjor seilede over til Amerika, er sunket under en Storm. Der forlyder intet om, hvorvidt man anser det muligt at faa det op igjen.

Til vore Meningsfæller!

Mød frem ved Valgene den 17de September, og mød frem uden Hensyn til, om I kan seire eller ikke. Hver af eder, som lægger sin Stemmeseddel i Urnen, kan have Bevisstheden om, at han har gjort sit til at forøge det Tal, der, naar Optælling finder Sted, viser sig at være afgivet af moderate Vælgere.

Fra Skarnæs telefoneres til H.O.T.B, at der 6te September er aflagt Forfatningsed af 112 Personer fra Søndre Odalen, 19 fra Nordre Odalen og 31 fra Grue i Solør.

Valget i østre Aker har paa Grund af en Feil ved Bekjendtgjørelsen maattet omberammes fra den 17de til den 25de.

Da Udfaldet af dette Valg ikke er tvilsomt, vil Akershusvalget alligevel kunne ansees for afgjort den 17de September.

Ogsaa en „Forundringspakke"! Fra Lukseifeld skrives til „Brb. Amtst.":

„En Mand fra Skien, der nylig reiste heroppe — som det hed, for at tinge tidligbære Kjør — uddelte „Forundringspakker", blandt hvis Indhold var et Nr. af „Verd. Gang" for 4de Novbr. 1893. Er ikke det en fiffig Maade at udbrede sin Politik paa?"

En Hagelskur gik Mandag over endel af Søndre Odalen og aurettede betydelige Ødelæggelser paa det modne Korn, som ikke var skaaret, skr. Intell. Og det er endnu den meste Del, som er uskaaret i disse Trakter. Man følte sig sikker paa en god Kornhøst her; men der, hvor denne Skur rammede, ødelagdes disse Forhaabhaabninger med et Slag.

Heldigvis optraadte Skuren meget lokalt. Den trak sig ikke længere end omtrent en halv Mil efter Dalens Længde, idet den gik nogenlunde tvers over Dalen fra nord mod syd. Lokalkjendte Folk siger, at det er mindst 30 Aar siden en saa ødelæggende Hagelskur rammede Bygden.

Inddragning af Embeder.

Ved kgl. Resol. af 30te f. M, er Skiens og Drammens Toldinspektørembeder besluttet inddragne fra 1ste Septbr. d. A., mod at der samtidig oprettes et nyt Larviks Toldinspektørembede, til hvilket ovennævnte Distrikters Toldsteder med Omraade henlægges. Den konstituerede Toldinspektør i Skiens Tolddistrikt, Toldkasserer i Larvik, Stub, er indtil videre konstitueret som Toldinspektør i det nye Tolddistrikt.

Oberst Dahll og Midnatskommissionen.

Det af Hr. Oberst Dahll begjærede Efterforskningsforhør afsluttedes tonsdags. Som Vidner var indkaldte Generalfeltøimester Kierulf samt Generalmajorerne With og Beichmann. Resultatet af disse Vidneprov blev, at de i Dokument No. 1 fremsatte Sigtelser mod Hr. Dahll befandtes at være fuldstændig grundløse.

De afgivne Forklaringer blev oplæst for Oberst Dahll, der erklærede, at det hele var overensstemmende med hans egne Udtalelser, om end noget mere udviklet.

Han ønskede ført til Protokols følgende

Erklæring:

„Efter at det nu ved den stedfundne Vidneførsel er blevet konstateret, at de af Undersøgelseskomiteen i Dokument No, 1 og af Storthingsrepræsentant Engelhart i Storthinget mod mig fremførte Beskyldninger er utilbørlige og ureiærdige, ønsker jeg særlig fremhævet det meningsløse i Beskyldningen om, at jeg mod bedre Vidende og Vilje skulde have fordulgt en Udlevering af omrent 4000 skarpe Patroner samtidig med, at jeg afgav Forklaring om en Udlevering af et Kvantum, der var ti Gange større.

Naar Undersøgelseskomiteen trods denne Meningsløshed i Dokument No. 1 har villet fremsætte denne Beskyldning mod mig, er dette et Bevis paa, hvor meget det var den om at gjøre, paa denne Maade at forsøge paa at mistænkeliggjøre mig og de af mig afgivne Forklaringer".

Da imidlertid en Del af Erklæringens Indhold tidligere havde faaet sit Udtryk i

---

Fra det fjerne Verdensrum.

Spektroskopet som Maaleinstrument. En Omvæltning i den astronomiske Videnskab.

(Meddelt af S. A. R.)

—x—

Astronomerne har i den allernyeste Tid faaet et Instrument, der synes at skulle fremkalde en fuldstændig Omvæltning i Studiet af Verdensrummet. Dette Instrument er Spektroskopet, som hidtil har udgjort Astronomiens vigtigste Redskab, naar det gjaldt at undersøge Himmellegemernes fysiske og kemiske Beskaffenhed. Men i den sidste Tid har Spektroskopet faaet en ny Anvendelse, idet man har opdaget, at det ogsaa er et af de nøiagtigst tænkelige Instrumenter til Jagttagelse af Himmellegemernes Bevægelser. Problemer, som man ved Teleskopets Hjælp ikke har formaaet at løse, og som man har maattet opgive som uløselige Gaader, er man ved Spektroskopets Hjælp bleven istand til at forklare. Det gjør Tjeneste som et nyt Slags Teleskop, giver vort Syn en større Rækkevidde end den stærkeste Kikkert og skaffer os Kundskab om Himmellegemernes Størrelse, Masse og Vegt.

Det er et bekjendt Faktum, at Navnet „Fixstjerne" er vildledende. De saakaldte Fixstjerner har alle sine regelmæssige Bevægelser, selv om disse er næsten umerkelige i den uhyre Afstand, hvori vi befinder os fra Stjernerne. Det er neppe troligt, at der i Universet existerer noget, som virkelig kan kaldes en Fixstjerne eller et ubevægeligt Himmellegeme. Alt befinder sig paa Vandring eller er i uafladelig Bevægelse.

* * *

Naar en Stjernes Sted nøiagtig er bestemt, og man saa efter nogle Aars Forløb iagttager dens Stilling, finder man, at den har flyttet sig i Forhold til de nærliggende Stjerner. Derved forandres naturligvis ogsaa Stjernebilledernes Konturer. Men disse Bevægelser er saa smaa i Forhold til Stjernernes umaadelige Afstande og strækker sig over saa store Tidsrum, at der medgaar Hundreder ja Tusinder af Aar, førend disse Forandringer bliver merkbare. Saaledes kjender man Bevægelserne af de enkelte Stjerner i Stjernebilledet „Den store Bjørn" saa nøiagtig, at man kan udregne og kartlægge deres indbyrdes Stilling for 10,000 Aar tilbage og ligeledes om 10,000 Aar i Fremtiden. Forskjellen mellem disse to Tegninger kan vistnok merkes, men dog er den ikke saa stor, at Stjernebilledet taber sit karakteristiske Udseende. Disse Bevægelser har man været istand til at bestemme ved Hjælp af Teleskopet. Men der existerer ogsaa Bevægelser, som Teleskopet hverken kan vise os eller give os noget Middel til at bedømme. Antager vi, at en Stjerne bevæger sig i ret Linie fra os eller imod os, da hjælper ikke det stærkeste Teleskop det allermindste. Men netop i dette Tilfælde har Spektroskopet vist sig som det fineste og nøiagtigste Instrument, man kan ønske sig.

* * *

En Beskrivelse af Spektroskopet og Maaden hvorpaa det anvendes, vilde her føre for vidt. Det bemærkes kun, at Observationerne grunder sig paa den større eller mindre Lysmængde, som Stjernerne udsender paa kortere eller længere Afstande.

* * *

Som bekjendt giver der en Mængde saakaldte foranderlige Stjerner, d.v.s. saadanne, hvis Lys regelmæssig aftager og tiltager. Til disse hører saaledes den berømte Stjerne Algol i Stjernebilledet Perseus; den kan sammenlignes med et Blinkfyr og har derfor særlig tiltrukket sig Astronomernes Opmerksomhed; disse Egenskaber ved enkelte Stjerner har lige til den nyeste Tid været uløselige Gaader, og det er først i vore Dage, at man ved Spektroskopets Hjelp har formaaet at afløre Hemmeligheden.

Stjernen Algol forbliver i 2 Dage og 2 Timer ad Gangen af samme Klarhed og Lysstyrke og er da en Stjerne af 2den Størrelse; derpaa aftager den pludselig i Klarhed og Lysstyrke og mister paa nogle Timer $^{4}/_{5}$ af sin Lysstyrke, den forbliver omtrent 20 Minutter i sin mindste Lysstyrke, hvorpaa den hastig tiltager i Klarhed, indtil den paa et Par Timer har gjenvundet sin oprindelige Lysstyrke og som en Stjerne af 2den Størrelse. Den hele Forandring: Stjernens Periode, varer blot 2 Dage 20 Timer 48 Minutter 52 Sekunder. Som man ser, er Perioden for dens Lysforandring maalt med stor Nøiagtighed. I sin mindste Lysstyrke kan den sees med blotte Øine, hvilket ogsaa er Aarsag til, at den har tiltrukket sig Opmerksomhed og er betegnet som et Blinkfyr i Himmelrummets Uendelighed. Fænomenet er desto lettere at iagttage, som der i Algols Nærhed findes en Stjerne, som ikke skifter, men som stadig lyser med Algols mindste Lysstyrke. Naar Algol er mest lyssvag, er den derfor lig Nabostjernen, medens den paa Høidepunktet af sin Styrke er meget lysere og klarere.

(Sluttes).

Protokoltilførselen, indskrænkedes den nu til kun at oplæses i Retten.

Paa Statsadvokatens Forespørgsel, om Obersten ønskede eller begjærte, at nogen af Undersøgelseskomiteens Medlemmer blev draget til Ansvar for Udtalelserne angaaende hans Forhold, erklærede Oberst Dahll, at hans Ønske først og fremst var at blive frigjort for de usandfærdige Beskyldninger. Spørgsmaalet om muligt Ansvar mod Undersøgelseskommissionens Medlemmer fik det blive vedkommende juridiske Autoriteters Sag at afgjøre. For ham havde det ingen Interesse at faa nogen af dem draget til Ansvar. Han fremsatte derfor ingen Begjæring i den Retning.

Prøvevalg paa 9 Valgmænd

af Høire og Moderate afholdtes paa Ringsaker Mandag Valgte blev:

Af Hovedsognet:
J. Hersoug.
G. Torud.
E. Dahlie.
L. Johannesen Arneberg samt i
i Tilfælde der bliver at vælge 10:
Anton Fjeldstad.

Af Veldre:
A. Asla.
H. Storlien.
Svend Brekke.

Af Brøttum:
Anton Mæhlum.
Erik Sortaasen.

Vi giver gjerne Plads for følgende upolitiske

Opraab til Landets Afholds- og Ædruelighedsvenner.

—s—

Paa det nylig afholdte Generalmøde i Kristiansand, hvor 200 deputerede fra 112 Foreninger var tilstede, vedtoges enstemmig følgende Henvendelse til Landets Afholds- og Ædruelighedsvenner:

Det norske Totalafholdsselskabs 27de Generalmøde i Kristiansand opfordrer Afholdssagens Venner rundt i Landet til at virke for, at der ved det nu forestaaende Storthingsvalg kan blive valgt Repræsentanter, som sympathiserer med Afholdsvennernes Arbeide, og som under sin Storthingsvirksomhed vil have for Øie og interessere sig for, hvad der kan støtte og fremme Ædruelighedsarbeidet blandt vort Folk. Generalmødet finder, at der nu bør arbeides for at faa overført Hovedprincipperne i den nye Brændevinslov paa Øl- og Vinlovgivningen, og faa Ølket beskattet efter Alkoholstyrken. Det gjælder derfor at faa Storthinget sammensat saaledes, at der ved Behandlingen af de nævnte Spørgsmaal blir taget mest muligt Hensyn til, hvad der kan tjene til Ædruelighedens Fremme".

Idet vi herved gjennem Landets Aviser lader denne Henvendelse komme til sin Adresse, finder vi at burde tilføie, at hvad man ved ovenstaaende har tilsigtet, er ikke at opfordre Afholdsvennerne til at optræde som eget Parti, men alene at faa Sagens Venner til — hver inden sit Parti — at arbeide for, at der kan blive valgt saadanne Storthingsmænd, som har Sympathi for Afholdssagen, og som navnlig vil være med paa at „faa overført Hovedprincipperne i den nye Brændevinslov paa Øl- og Vinlovgivningen og faa Ølket beskattet efter Alkoholstyrken". Og vi tør vel ogsaa have det Haab, at Afholdsvennerne her kan gjøre Regning paa Velvilje og Imødekommenhed hos begge vore politiske Partier, baade hos Høire og Venstre.

Kristiania, i Hovedbestyrelsen for „Det norske Totalafholdsselskab den 4 Septbr. 1894.

Sven Aarrestad,
p. t. Formand.

O. Thingulstad,
f. t. Sekretær.

Valgmandsvalgene

Nordlands Amt.

Hatfjelddalen: 1 Valgmænd, Radikal med 40 St. Suppleanten, ligeledes Radikal, 24 St.

Hermed er Valgmandsvalgene for Nordlands Amt afsluttede med det Udfald, at der er valgt 72 Radikale og 14 Høire og Moderate.

Fru Hansen, født Heftye, Folkehøiskolelærerens Hustru, begravedes idag fra Kapellet paa vor Frelsers Gravlund under stor Deltagelse. Pastor Christopher Bruun forrettede.

Hs. Maj. Kongen ankom igaar ved Ellevetiden til Kristiania.

Bekjendtgjørelser.

Politiske Foredrag

afholdes af **Statsraad Jacobsen**

paa Heen i Aadalen Søndag 9de Sept. Eftm.
„ Næs —»— Mandag 10de „ „
„ Gundbjørnrud Tirsdag 11te „ „

Adgang for alle. Ingen Diskussion.

Brødrene Sörensen

For Høsten er nu hjemkommet:

Nye Pyntesager.
Nye Besætningsbaand.
Nye Forsager.
Modefarver i Kantebaand.
Modefarver i Snellegarn.
Modefarver i Silke og Tvist.

Samt alle Slags Smaasager

i største Udvalg.

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johan og Akersgaden.

Blonder.

Vadstena Kniplinger,
Franske Kniplinger,
Blonder, vævede,
Broderede Længder

paa enkelt & dobbelt Tøi

i udmærket godt Udvalg.

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johans Gade & Akersgaden.

Brødrene Sørensens Uldgarnsforretning

anbefales som godt forsynet for Vinteren med alle Slags Uldgarn

Til Damestrømper

fremhæves specielt vort 1ma rundtraadede og blede

Hestegarn,

der føres i alle Farver.

Til Herre- og Guttestrømper

anbefales vort usædvanlige stærke

Elefantgarn,

Ligeledes mange andre gode Kvaliteter.

Trøiegarn

i hvidt, rødt og graat i flere Kvaliteter.

Nordisk Uldgarn

i godt Udvalg.

Ligesaa Mohair & Isgarn, Castor, Zephür, Gobelin, Shetland & Embroyderigarn

i righoldig Farveassortement.

Brødrene Sørensen,

Hjørnet af Karl Johan & Akersgaden.

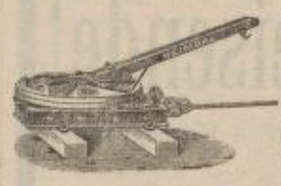

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskinner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetoorvet).

Vindmotorer.

Særdeles billig Drikkraft for Pumpning, Sagning, Kornmaling etc.
Pumper, Grøpekværne & Møller.
Alle Slags **Kraftmaskiner.**

Haveredskaber,

saasom:
Græsklippere,
Spader, Greb, Skyfler,
Havesaxe, Havepumper.

Store Slibestene for 1 Mand.
Knivpudsere.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Centralopvarmningsanlæg

for Damp og Vand — udføres billigst.
Ualmind. brændebesparende Kjedler.

Landbrugsredskaber

saasom:
Tærskeværk, Hakkelsmaskiner,
Hestevandringer, Plouge,
Saamaskiner, Kværner, Bryner,
Mc. Cormicks Hestemaskiner.
Melkespand.

---

†

Min kjære Hustru **Ingeborg Marie,** født **Heftye,** gik igaar ved Middagstid ved en pludselig, men mild Død ind til den sidste Hvile, hvilket herved og kun paa denne Maade meddeles Slægt og Venner.

Follebu den 31. Aug. 1894.

Frits Hansen.

Carl Johan-teatret

Lørdag og søndag kl. 8 for **næst sidste** og **sidste** gang **I vor nervøse tid.**

Mandag (gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Magdalene.** Skuespil i 4 akter af Gustav Esman Valborg — Johanne Voss.

Gaarden nedre Sørby

i Rakkestad, 1 Klmtr. fra Jernbanestation, af Skyld 7 Mark, 77 Øre, 200 Maal udmærket god Indmark, ca. 200 Maal Udmark og Skog, fuldstændigt til Husbehov, er paa gode Vilkaar tilsalgs ved **K. E. Jahren,** Gautestad Station.

(592)

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

sig med mig. Af Vrede kastede hun sig i min Broders Arme."

„Jeg begriber endnu ikke, hvorfor du beder mig vogte paa hendes Skridt?"

„Ja, det er min Hemmelighed. Jeg kan ikke besvare flere Spørgsmaal." Han vendte sig vred mod hende.

„Jeg vil ikke plage dig mere. Hvor længe agter du at blive her?"

„Jeg ved ikke. Maaske nogle Dage — maaske nogle Timer. Hvis noget usædvanligt skulde finde Sted paa Dunluce, er det bedst, du opsøger mig her. Ved nærmere Eftertanke er jeg tilbøielig til at vente, til Præsten kommer tilbage fra sin hemmelighedsfulde Reise."

„Tror du, hans Reise har noget med dig at gjøre?"

„Det ved jeg ikke; men jeg vil gjerne vide Meningen med den, og jeg stoler paa din Klogskab Coralie. Husk bare paa, at mine Interesser er dine. Hvad der kan skade mig, kan skade dig."

„Ja, det forstaar jeg," svarede Coralie med et Suk, „din Skam er min Skam. Den indhyller mig i en mørk Sky. Jeg lever og bevæger mig i den."

Det var kun den rene Sandhed. Hendes Faders daarlige Rygte forekom hende endnu tungere at bære, nu da hun kjendte John Coverdale, som uden noget Forsøg derpaa fra hans Side havde vist hende hvor-

Der var hverken Medlidenhed eller barnlig Kjærlighed i dette Blik. Hvis hun følte hvor elendig Stillingen var, saa var det, fordi hans Ydmygelse havde Indflydelse paa hende selv. At være Datter af en saadan Mand — at blive taalt i et Hus, hvis Tærskel, han ikke maatte overskride, — aldrig før havde hun følt sig saa dybt ydmyget.

„Hvilket Sprog du fører, Cora. Jeg bad dig simpelthen om at holde Øine og Øren aabne —"

„Paa Grund af dit Venskab for min Tante, — det var den Løgn, du indbildte mig. Men jeg vil ikke lade mig narre længer, nu ved jeg, du hader hende."

„Hader hende?" spurgte Mr Urquhart, idet han reiste sig, „hvis jeg hader hende, saa er det kun det Had, som enhver stærk Natur føler for den Kvinde, han elskede forgjæves. Havde hun agtet mig, vilde jeg været den kjærligste Husbond og have tjent hende paa alle Maader, men du ser, hun fortrak min Broder, og det er ikke at vente, at jeg fremdeles skal elske hende. Han har behandlet mig haardt, og hun har ikke behandlet mig bedre, men hun burde tænke paa, at jeg er den nærmeste Arving til Godset, og naar Dunluce dør tilhører hele Herligheden mig. Det vil ikke gjøre ham noget, men det vil smerte hende at overlade de smukke Huse, som hun har anvendt en saadan Mængde Penge paa at ombygge og indrede, saa over i mine Hænder."

„Følger da Eiendommen med Titlen?" spurgte

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F. 2** fabrikeret udelukkende af **Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles sterke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse,** for 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar,** Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve.** — **Pris Kr. 25.00** ÷ 5 % pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygde-Model, har vi, efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikationen, og føres de stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).
(570)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

For Tilreisende!

Et Parti ægte Beatrice Kogeapparater udsælges.

Pr. Stykke Kr. 3.00.

Endvidere realiseres til og under

Indkjøbspris

en Mængde Porcellainskopper, Kander, Mugger, Glasvarer, Stentøi, Gryder, Lamper, Specerietagerer, Majolikamugger og lignende.

M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Abonner paa „Eidsvold."
1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Fröiichs norske Husflidsskole

Ljan St. pr. Christiania.

Vinterkurserne med fri Undervisning begynder 14de Octobr. og 14de Januar. Indmeldelser og Andragender om Opholdsstipendier sendes direkte til Skolen. (543)

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Krafttoderstoffe.

Bomuldsfrømel, Jordnødmel, Linmel og Rapsmel i bedste Kvaliteter under Analyse, billigst fra Lager hos

Peter Larsen & Co.,
Stenersgaden 10.

Prima renset Rugaffald,

Godt og kraftigt Bygaffald
billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Pillemel, Havremel, Blandkornmel, billigt Hvedemel skikket til Grisefoder sælges i Partier og enkelte Sække billigst hos

Peter Larsen & Co.,
Stenergaden 10. (587)

En liden Landeiendom

paa ca. 10 eller 40 Maal ønskes kjøbt. 1000 Kr. betales kontant. Billet mrk. „X. Y." bedes nedlagt i Expeditionen.

P. T. Mallings Boghandel,

Kristiania,

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „Frølichgaarden", Kirkegaden 34 ligeoverfor Postkontoret

Skolebøger	i Mallings Boghandel
Skoleatlas	i Mallings Boghandel
Skolebestik	i Mallings Boghandel
Skoleglober	i Mallings Boghandel
Skolekarter	i Mallings Boghandel
Skoleinventar	i Mallings Boghandel
Skoledagbøger	i Mallings Boghandel
Skoleprotokoller	i Mallings Boghandel
Skoleorgler	i Mallings Boghandel
Skolesager	i Mallings Boghandel
Skoletavler	i Mallings Boghandel
Skolevægtavler	i Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret
(592)

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

Ved Amtsskolen i Røken

begynder et nyt Kursus for konf. Gutter 1ste Oktober Kl. 11 paa Kolkkergaarden. Indskrivningspenge 8 Kr. — og Skrivesager medtages. Ubemidlede kan faa Friplads og Enkelte et lidet Stipendium. Indmeldelser modtages, og nærmere Oplysninger meddeles af

E. M. Færden,
(O. A. R.) Bestyrer.

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.
Jacobsens Farveudsalg
25 Skippergaden,
Christiania. 517

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang,*** Christiania
anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Tilvoxet Skov.

Omtrent 4000 Maal, i Rognbak i Aasnæs, fredet i nær 20 Aar, med let Drift til Kynna og Mya, er tilsalgs **inden Midten af September** ved

Advokaterne Bergh & Lous,
Kongens Gade 19.
(576)

Af **Universitetets** eiendom **Tøien med Kjølberg** er meget fordelagtige **byggetomter** paa 33⅓ aars afbetaling tilsalgs ved

advokaterne Frits Kiær og Emil Roll
22 Skippergaden.

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,
Grændsen 15.

Cora, hvis Ærgelse pludselig blev blandet med Interesse.

„Ja, Dunluce Castle og Huset i Byen følger Titlen, og de femten Tusinde Pund, Sibyl har anvendt paa Husene, vil gaa over til Arvingen, hvem han saa end bliver."

„Jeg tror ikke, det er rimeligt, at du vil overleve min Onkel."

„Nei, hvis ikke han falder af Hesten, eller hans Gevær gaar af paa Jagten, og Kuglen gaar ind i hans Legeme, eller han omkommer ved et Jernbanesammenstød, — men det er ikke sandsynligt. Han er en af de Mænd, som har Lykken med sig."

„Du kunde have været ligesaa heldig, Fader. Du har anvendt din Arv paa en daarlig Maade. Du indgik et dumt Ægteskab og ødelagde dine Fremtidsudsigter. Du levede et vildt Liv og kom i dyb Gjæld. Du har aldrig arbeidet haardt, som andre Mænd — mange Veie har staaet dig aabne — og de vilde ført dig frem i Verden — nu er du blot en foragtet Mand, hvis Bøn en Broder afslaar."

Hun afstrøede sine Taarer — Skammens og Ydmygelsens Taarer.

„Har du mere at sige?" spurgte Faderen spottende, „dine Moralprækener kan fortsættes i det uendelige. Datteren udtaler bebreidene Ord til sin forlorne Fader!"

„Jeg har ikke mere at sige, — jeg ved at alle mine Klager er til ingen Nytte. Lad os kaste et Slør

over det forbigangne. Jeg vil blot, at du herefter ikke skal holde mig i Uvidenhed om dine Planer og Handlinger. Hvorfor vil du at jeg skal spionere din Broders Hustru?"

„Hvorfor? For min Fornøielses Skyld. Hun er min Fiende og vil skade mig, hvis hun kan."

„Men hvorledes kunde hun skade dig — hvad kunde hun gjøre dig?"

„Det kan jeg ikke forklare dig. Jeg ønsker fremdeles at blive underrettet om alt, hvad der foregaar paa Dunluce Castle."

„Var da oprigtig mod mig! Sig mig Sandheden, — hvorfor er Lady Dunluce din Fiende?"

„Det er dumt af hende at hade mig. Hun var forelsket i sin Fætter, Morderen, som dræbte Sir Josephs Pleiedatter i et Anfald af Epilepsi."

„Er det sikkert, at han var Morderen?"

„Ja, der er ingen Tvivl derom. Man fandt ham med Kniven i Haand. Jeg hjalp Sibyl at faa ham bort, men da Skibet der skulde føre ham nordover, gik under i en Storm, gav hun mig Skylden for hans Død."

„Er dette alene Grunden til hendes Had? Dunluce bebyrdede dig forat have forsøgt at vinde hende ved Hjælp med de laveste Midler, — du havde benyttet dig af hendes Uerfarenhed."

„Bare Sludder! Folk i Egnen behandlede hende med Kulde efter Tragedien, og jeg forehødt hende at hun maatte have en Forsvarer. Jeg bad hende gifte

Abonner paa „Eidsvold"!

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" begyndte 1ste Januar dette Aar med 5 a 600 Abonnenter, som

„ Februar	var steget til	1200	Abonnenter
„ Marts	—	1700	—
„ Juni	—	2750	—
„ Juli	—	3500	—
25de August	—	ca. **5000**.	

„Eidsvold" har i væsentlig Grad bidraget til Organisation af Centrum, hvilket Parti nu er i god Fremvæxt; dette sidste fremgaar bedst af de mange Centrumsforeninger, som er dannede og er under Dannelse. Fortsat stærk Udbredelse af „Eidsvold" vil kunne gjøre Centrum til et mægtigt Parti og derved sikre en jævnt fremadskridende Politik.

Vi henstiller derfor til alle vore Meningsfæller samt forøvrigt til alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende skarpe politiske Strid selv at holde „Eidsvold" og faa andre til at abonnere paa det.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr.	4.00
„ ½ Aar	„	2.00
„ 1 Kvartal	„	1.00
„ 1 Maaned	„	0.35
fra 1ste Septbr. til 31te Decbr.	„	1.30

incl. Postporto.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 107. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 11te September 1894. | Annoncementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæumsfond:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Den 17de September,

da Valgfelttogets Hovedslag kommer til at staa, nærmer sig nu med stærke Skridt.

Valgene er allerede afgjort i 3 Amter (de 3 i Tromsø Stift) med tilsammen 9 Repræsentanter. Men den 17de finder Valgene Sted i ikke mindre end 9 Amter, nemlig Hedemarkens, Kristians, Akershus, Lister og Mandals, Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus, Romdals og Søndre Trondhjems Amter, med tilsammen 43 Repræsentanter. Tidligere end den 17de er der nogle enkelte sprødte Valg, især i de vestlandske Amter. Kun faa Dage efter følger Buskeruds Amt med 4 Repræsentanter, saa at inden Maanedernes Udgang vil Valgene være afgjort i Landdistrikterne for 56 af de 76 Landsrepræsentanters Vedkommende. Der vil desuden den 17de September finde Valg Sted i 4 Bykredse med tilsammen 7 Repræsentanter, nemlig Tromsø og Bodø, Flekkefjord, Oplandsbyerne og Trondhjem, de første hver med 1 og den sidste med 4. I det hele afgjøres den 17de September Valget af 50 Repræsentanter, og inden Udgangen af Maaneden af 54, hvilke med Tillæg af de 9, hvis Valg allerede er afgjort, udgjør 63 eller over Halvdelen af Thingets Medlemmer.

Intet Under da, at den 17de er en vigtig Dag, og at man efter Udfaldet af Valgene den Dag saa nogenlunde vil kunne gjætte sig til det kommende Storthings Sammensætning.

Der blev i 1891 valgt Moderate eller Konservative i følgende af de ovenfor opregnede Valgkredse: Akershus, Stavanger, Søndre og Nordre Bergenhus samt Finmarkens Amter, Flekkefjord og Trondhjem (14 Moderate og 13 Konservative, senere Forandringer sat ud af Betragtning). Der blev derimod valgt Radikale i Hedemarkens, Kristians, Buskeruds, Lister og Mandals, Romsdals, Søndre Trondhjems, Nordlands og Tromsø Amter, Tromsø og Bodø samt Oplandslandsbyerne (i alt 36 Repræsentanter).

Da Telegrafen, samtidig med at melde Udfaldet, giver Oplysning om Stemmeantallet, vil det være muligt allerede i et af de første Nummere af Bladet efter Valgdagen at give en Oversigt over, hvor mange Stemmer der er faldt paa hvert Parti, selvfølgelig dog saa, at det først senere vil være muligt at erfare, hvor mange der kommer paa hver af de i Valgkampen i Forbund optrædende Grupper. Hvad der strax vil være paa det rene, er, hvor mange af de Stemmende der er Forhandlingsvenner og Modstandere af almindelig Stemmeret, og hvor mange, der forkaster Forhandling med Sverige og vil have almindelig Stemmeret.

Vi fornyer vor Opmaning til vore Meningsfæller om at møde talrigt frem paa den 17de September. Den Dag vil kanske afgjøre vort Fædrelands Skjæbne for lange Tider. Mændene nordpaa, i de veirhaarde Strøg med de lange Afstande, der hvor Prestegjældene kan være saa store som Amter eller Fogderier sønden fjelds, har mødt godt op. Vi sydpaa, der har saa meget lettere for at naa frem til Valgstedet, maa ikke staa tilbage.

Stem saaledes, som I maa stemme, naar I ikke ønsker Unionens Sprængning og Bondens Afsættelse fra hans i Grundlov og Lov anviste Plads i det offentlige og det kommunale Liv. Hugs samtidig paa, at Centrum har til Opgave at formilde Modsætningerne og altsaa at modarbeide Radikalismen, enten den nu ligger til Venstre eller Høire. Hugs paa, at Gaardbrugernes Interesser anviser dem Samarbeide med alle maadeholdne liberale Mænd og at ved dette Samarbeide vil Landets Velfærd betrygges og dets Fremtid bygges. Hugs paa, at paa Bonden beror det, om den 17de September 1894 skal blive en Lykkedag eller en mørk Dag i Norges Historie. Maatte de gamle Bondehøvdingers Aand besjæle Vælgerfolket paa denne Dag!

Spist en Tikroneseddel. Det var en liden Pige i Trondhjemsveien, som forleden udførte denne Bedrift. Mama havde faaet Seddelen af en Logerende og lagt den fra sig paa Bordet. Der havde den lille faaet Fingre i den og lod den glide stykkevis ned med god Appetit. Tilslut var der bare en Remse tilbage.

At døbe sig i 74 Aars Alderen synes at være noget stridt. Der er nemlig en svensk Mand i den Alder som er gaaet over til Baptismen.

Fra Folkemøderne. Fhv. Statsraad Aimar Sørensen, Medlem af det Sverdrupske Ministerium, holdt forleden politisk Foredrag i Varteig og advarede sterkt mod Radikalernes Veie og Midler.

Pressen. „Smaalenes Amtstidende" bekræfter nu Meddelelsen om, at Redaktionen skal overtages af Sagfører og Redaktør O. Berentsen, men paa Grund af andre Forpligtelser kan Hr. Berentsen først fra Nytaar overtage Redaktionen.

Retstilstanden i det fjerne Vesten. Ifølge officiel Indberetning fra Politichefen i San Francisko er i denne By i de sidste 9 Aar begaaet 250 Mord, for hvilke dog kun seks hvide Mordere har maattet bøde med Livet. Fra Juni 1892 til Juni 1893 forefaldt 30 Tilfælde af Mord og 11 af Drab. Ingen af de 41 Forbrydere blev erklæret skyldig og idømt Straf.

Indbringende Falskmyntneri.

En uhørt Skandale vækker for Tiden stor Opsigt i Spanien. I Sevilla lever en Mand ved Navn José Covian, der endnu i 1888 ikke eiede det mindste, og heller ingen Kredit; han havde en liden Fabrik, i hvilken han lavede Jernsenge, men som oftest havde han ingen Penge til at kjøbe Raamaterialier for, og Fabriken stod derfor ofte stille. I 1890 laante en Kapitalist ham pludselig en temmelig betydelig Sum til at bygge en stor Fabrikbygning for, og efter knap fire Aars Forløb er Covian Eier af en Formue paa 15 Millioner Pesetas, d: omtrent en halv Snes Millioner Kroner.

Hr. Covian havde ganske simpelt givet sig til at konkurrere med Staten og lavede Sølvpenge. I næsten to Aar havde Bladene i Sevilla saa at sige hver Dag aabenlyst og utilsløret erklæret, at José Covian var en Falskmyntner: men først i Juni iaar følte Statsadvokaturet sig foranlediget til at skride ind og lade foretage Husundersøgelse hos Millionæren. I Kjælderen i hans Hus fandt man da ogsaa Prægestempler, Plader, Sølv osv. og Følgen deraf var, at Covian sattes fast i Hullet, og at der indledes Undersøgelse mod ham.

Men hvem beskriver den Forbauselse, der greb Borgerne i Sevilla, da Hr. Covian ni Timer senere atter sattes paa fri Fod mod en Kaution af 100,000 Kr. Hidtil er han heller ikke paany bleven arresteret, og Processen mod ham kan betragtes som opgivet.

Falskmyntneren havde bestukket en meget høitstaaende Personlighed i Madrid og denne havde til Gjengjæld sørget for, at der ikke blev krummet et Haar paa Bedragerens og Millionærens Hoved.

De vilde Bær. Plukningen af og Forretningen med vilde Bær har taget Opsving i de sidste Aar paa disse Kanter, især i Ryfylke, skriver „Vlp." Folk er blevne opmærksomme paa, at de vilde Bær, hvoraf der voxer store Mængder paa Fjeldene og i Skovene, kan blive en anseelig Indtægtskilde, og der plukkes Aar om andet ganske betydelige Kvanta.

Paa Dage, hvor man ikke har saa travelt med andre Ting, drager da Mand af Huse ud paa Bærplukning, og kan ved dette Arbeide holde ganske respektabel Dagløn. Bærene bringes til nærmeste Landhandler, der saa expederer Varen videre. En af disse har iaar allerede forsendt 50 Tdr. Tyttebær til Stavanger. Enkelte Familier skal ved Bærplukning have forskaffet sig en Indtægt af 40 a 50 Kroner.

De vilde Bær er saaledes ikke at foragte.

Forholdene i Værdalen. I en Skrivelse til Ths. Adr.avis heder det:

Medens Katastrofen af 19de Mai 1893 i nedre Værdalen nu maa siges at være en afsluttet Begivenhed, er dette langt fra at være Tilfældet med Naturfænomenerne oppe i Buku.

Time for Time, Dag for Dag udfolder det strømmende Vands gravende Kraft sit ødelæggende Værk. Og dets Herjinger vil fortsætte sig ind i en ubestemmelig Fremtid. Elven vil stadig grave sig ned, indtil Leiet er blevet saa jevnt, Faldet saa lidet, at den gravende Kraft ophører. I Elvens Svingninger undermineres Grunden, og det overhængende Tag falder fra Tid til anden med dumpe Drøn ned i Elven.

Staar man ved Indgangen til den gamle Hærfos, har man for sig et grufuldt, men interessant Skue. De umaadelige Lervægge er imponerende; man fatter knapt en Kraft, der paa saa kort Tid har kunnet bryde den fordums mægtige Vold, der nu ligger aldeles aaben. Paa Elvens nuværende nordre, for ikke længe siden søndre Bred, staar et Stykke igjen af en opbygget Mur, som man mente skulde modstaa Vandets Magt; Muren staar nu som et ironiserende Monument over menneskelig Vanmagt.

Følgen af Elvens Graven er naturligvis, at de tilgrænsende Strækninger mister sit Støttepunkt og rutscher ud. Den Strækning, der ligger paa Elvens søndre Side, og hvor to Røsgaarde og Overholms Gaarde ligger, bestaar blot af blød Lermasse. Den kan glide ud naarsomhelst, det kan ske Stykke for Stykke eller ved større Udglidninger som ved Haugan, ingen ved det.

Malsaaen og de Bække, der munder ud i Værdalselven, graver ogsaa, indrettende sit Niveau efter Hovedelvens. Særlig for Malsaaens Vedkommende kan Gravningen faa farlige Følger, hvis det ikke lykkes at stanse denne. Paa dens nordre Bred falder Kolstadgaardenes store Lerbakker steilt ned. Mister disse sit Støttepunkt, vil de ubønhørlig rutsche ud, og store Katastrofer kan forestaa.

Situationen ved Granfossen er akkurat som ved Hærfossen før Gjennemskjæringen, blot at man byder om Nord med Syd: en Vold paa nordre Bred bestaaende af blød Lere, der med Lethed kan gjennembrydes. Før Elven styrter udover Fjeldet som Fos, gaar den i en Svingning mod denne Vold. Denne Svingning er af forholdsvis nyere Dato. Der findes et ældre Elveleie, der gaar ret mod Fosfestnet. Det er nok Meningen ved en Mur at tvinge Elven ind i dette gamle Elveleie, og er den først her, kommer den ikke i Kollision med den ovenfor omtalte Vold.

Værdige Vælgere.

Vi har flere Gange med Harme omtalt det Myrmandsvæsen, der drives paa flere Kanter af Landet skrv. Fremskr. Men intet Sted har det udartet slig som i Eidsvold, hvorfra der i næst forrige Uge til Kristiania Bything var fremmødt en hel Del Myrmænd for at aflægge Konstitutionseden.

Disse vordende Vælgere kunde ikke, da de blev spurgt derom, give Oplysning om, hvor den bygslede Jord laa, hvor stor den var, eller hvilken Skyld den havde, ja, de vidste ikke engang, om den bygslede Jord var skyldsat, eller hvad den kaldtes.

Det lod nok til, at de havde en Mand, der greiede Papirerne for dem allesammen.

En Mand, hvor han var fra, ved vi ikke, men han mødte ogsaa frem til Thinget i Kristiania for at aflægge Eden, og opgav, at han troede Jorden, hvorpaa han skulde erhverve Stemmeret, laa i Ullensaker.

„Kringsjaa", 4de Hefte af 4de Bind er udkommet:

En Afhandling om „Korea" A. H. Savage Landor i „Forthnigthly Review" vil i denne Krigens Tid læses med særlig Interesse. Heftet indeholder for Resten følgende længere Afhandlinger: Finland. Med Illustr. af H. Landsdell i „Harpers Monthly". — Afvæbning! Efter „Revue scientifique. — Psykologisk Laboratorie-Studium. Af Prof. Scercipture i „Forum". — De sex Mosebøger. Af Prof. Welhausen. — R. W. Emerson. Af H. Tambs Lyche. — Verdens bedste Fortælling. Af R. Kipling. — Lampeolje. Med Illustr. Af R. Gibzon i „Harpers Monthly" — Bosnien og Herzegovina. Af E. B. Lanin i „Contemp. Rev". — Indiens skjulte Viden. Af Dr. Henfoldt i „Arena". — Fotografering i Mørke og — elektrisk Farvning. Af Prof. Dolbear i „Cosmopolitan". — Solens Temperatur. — Bibliothekbevægelsen i De forenede Stater Af J. L. Harrison i „New Engl. Mag," — En Havstrømglobus. Af T. E. Rougerie i „Cosmopolitan". — Opfindere. Efter „Engin. Mag". — De store Pariser-Magasiner. Af G. d' Avenel „Revue des deux mondes.

Raatampe. Ude i Ekeberg bor et Par berømte Personer, der gaar under Navnet „Tykkemaria-Gutterne og er til Skræk for Distriktets fredelige Beboere. Den ene af disse er for Tiden under Laas og Lukke for sine Meriter. Den yngste var forleden paafærde. Et Par enslige Fruentimmer, som han mødte, kastede han overende i Gaden og bearbeidede dem med Slag og Spænd. Nu bliver han ogsaa forhaabentlig gjort uskadelig for en Tid.

Norsk Arbeide. Sidste Storthing henstillede til Regjeringen at lade Bestillinger og Anskaffelser til Staten i størst mulig Udstrækning komme indenlandske Værksteder tilgode. Arbeidsdepartementet har i Henhold til denne Beslutning og Udtalelserne under den forudgaaende Debat nu bemyndiget de under dette Departement sorterende Administrationsgrene, Jernbanestyrelsen, Vei-, Havne- og Kanaldirektøren, til ved Anskaffelser for det offentlige saavidt muligt at lade disse udføres af indenlandske Værksteder, hvor Forskjellen mellem disse og de udenlandske Værksteders Priser ikke overstiger 10 Procent. Er denne Prisforskjel større end 10, men mindre end 15 Procent, skal Sagen, hvis der er Tale om væsentlige Udlæg for Statskassen, forelægges Departementet til Afgjørelse. Er det udenlandske Anbud imidlertid mere end 15 Procent billigere end det indenlandske, skal det antages, hvis der da ikke skulde foreligge særegne Omstændigheder for en ekstraordinær Begunstigelse af det indenlandske Arbeide. Under saadanne Omstændigheder skal ogsaa Sagen forelægges Departementet til Afgjørelse.

Ulykkestilfælde. Laurvik den 7de September (H. O. T. B.). Lodsformand Edvard Olsen omkom imorges idet han, da han bordede en Tønsbergbrig 5 Mil syd for Langesund, faldt fra Læderen i Søen.

Forulykkede, der tidligere har været Dampskibslods, var over 60 Aar gammel.

Valgmandsvalget for Østre Aker er berammet til 25de Septbr.

Ihærdig Bedrager. Efter 7 Gange tidligere at være domfældt for Overtrædelse af Kvakfalverlovgivningen og endvidere for Overtrædelse af Handelsloven m. m. blev Alf Kristiansen ved Meddomsretsdom i Kristiania i Sommer for lignende Forgaaelse dømt til 80 Kroners Bøder. Han havde nemlig følgt en Pakke Urter „til Brug ved Inhalation" (til medicinsk Brug), uden at deres Beskaffenhed eller Sammensætning var opgivet, ligesom heller ingen Brugsanvisning medfulgte; for Pakken betaltes 1 Krone. — Urterne er oplyst at være knust Granbark —, men fandtes efter Omstændighederne at maatte anses som et Arkanum (s. hemmeligt Medikament). Kristiansen mente, at Granbarken ikke kunde anses for et Arkanum, og indgav Besværing over Dommen. Kjæremaalsudvalget var imidlertid i saa Henseende enig med Meddomsretten, men fandt paa Grund af Tidsforholdet mellem den her omhandlede Forgaaelse og den ham senest (ogsaa iaar) overgaaede Dom Føie til at nedsætte Boden til 50 Kroner som Tillægsstraf til denne.

Amerika.

Om de forfærdelige Skovbrande i Wiskonsin og Minnesota heder det i engelske Blade:

I ni Uger havde intet Regn faldt. Alt var optørket. Alle indsaa, at Skovbrande var nundgaaelig; men ingen havde tænkt sig, at de skulde faa en saadan Udstrækning. Det første Udbrud slukkedes snart, andre fulgte, men dæmpedes ogsaa hurtigt. Dette gjorde Folk forglose; man tog ingen omfattende Forsigtighedsregler.

Fra Fredag Morgen til Søndag Aften blev 16 Byer i Minnesota, Michigan og Wisconsin Luernes Rov, og neppe et eneste Hus i disse Byer undgik Ødelæggelsen.

Paa de fleste Steder overraskedes Befolkningen fuldstændig og tog Flugten i affindig Skræk.

De ledende Mænd i Byen tog Befalingen over hele Befolkningen. Kvinder og Børn maatte ogsaa deltage i Redningsarbeidet. Træer og mindre Bygninger udenfor Byen huggedes ned, saa man fik et bredt aabent Belte. Da Ildfloden kom susende, stansede den en god Tid her, og i flere Timer holdt Befolkningen den paa Afstand og trods den forfærdelige Hede og den kvælende Røg kjæmpede man med Fortvilelsens Mod for Hus og Hjem.

Kvinderne langede Vand, kjæmpende med Mændene i Mod og Udholdenhed. Men tilsidst tog Ilden Overhaand, og udmattede og tilintetgjorde maatte Befolkningen fly; og mange var de, som omkom.

I Pokegama troede man sig udenfor Ildens Vei og tog derfor ingen Forholdsregler. Men Ilden kom over Folket som en Tornado, og i vanvittig Angst flygtede alle langs Jernbanelinjen. — I Spooner overraskedes Befolkningen i Søvne af Ilden. 50 Mennesker indebrændte, og et Par Hundrede skadedes mere eller mindre.

Endnu forcligger ikke nøiagtige Opgaver over Antallet af de omkomne. Man-

dag troede man i Newyork ialfald at kunne konstatere 400 Menneskers Død. Man havde indentificeret indtil 312 Lig.

Den materielle Skade er det umuligt at værdsætte. Eksempelvis kan nævnes, at Cornell-Universitetet antages at have tabt atpar Millioner Dollars paa Skovbranden i Minnesota. Ude i Skovene er naturligvis mange Mennesker omkomne, uden at man nogensinde vil erfare deres Skjæbne. I ovennævnte Antal af omkomne er ikke medregnet dem, som er saa sterkt skadede, at de ikke vil kunne leve. Og de, som har faaet lettere Skade, kan anslaaes i tusinvis.

Tusinvis af Familier er bragte i den yderste Elendighed og lider den bitreste Nød. Mangesteds er Kommunikationerne afbrudte, saa at Hjelpen, som rundhaandet ydes fra alle Hold, har ondt for at naa de Nødlidende.

Alle Meddelelser overensstemmer i, at Ilden stormede frem med en Cyklons Hurtighed og storartede Voldsomhed. Det var et Skuespil af en saa frygtelig Storslagenhed, at ingen, som var Vidner dertil, nogensinde vil kunne glemme disse forfærdelige Dage. Intet synes at kunne modstaa det rasende Element, som væltede sig frem i en uoverskuelig Masse, slyngende foran sig og til Siderne flere hundrede Fod lange Straalebundter af Ild. Jættetræer opslugtes i en Haandvending, som om de havde været tørt Hø, og Huse forsvandt som om de havde været bygget af tørre Kviste. Flammerne hoppede uden Vanskelighed over vældige Bælter, som alle havde troet skulde standse enhver Ildstrøm, og Vandet syntes at have mistet sin Evne til at slukke. Mennesker og Dyr, som flygtede ud paa Sjøer og Floder, kvaltes af den intensive Røg og forbrændtes faktisk af de flyvende Flammer midt ude paa Vandet.

Sædelighedskonferensen.

—s—

Sædelighedsmødet sammentraadte ifredags paa Universitetet. Kl. 9½ samledes de norske Foreningers Deputerede for at forhandle om Dannelsen af et Centralstyre for de norske Sædelighedsforeninger.

Direktør Kiær hilsede som Mødets Dirigent Deltagerne velkomne. Han ytrede, at Mødet havde en dobbelt Karakter, idet det samtidig var skandinavisk og internationalt; men Sagen selv var en almenmenneskelig.

Det akademiske Kollegiums Formand, Prof. Schønberg, takkede paa Universitetets Vegne.

Medicinaldirektør Holmboe udtalte at Sagen havde vundet Sympathi inden Lægeverdenen.

Konsistorialraad Balan (Posen), udtalte sine Landsmænds Glæde over, at Sædelighedsarbeidet havde skudt saa god Vækst i Norge.

Sognepræst Holck hilsede fra Danmark og Otto Westerberg fra Sverige.

Kand. theol. J. Greve (Bergen), takkede Kristiania Sædelighedsforening, som havde faaet dette Møde istand.

*

Kl. 5 holdtes Festgudstjeneste i Vor Frelsers Kirke.

Pastor Horneman intimerede og fremholdt alvorligt den Forpligtelse, en Flok af Døbte havde til at leve et rent Liv, saa Menigheden kunde blive, hvad den skulde være. Kraften laa netop i Daaben.

Sognepræst P. St. Koren (Glemminge), prækede over første Del af 1. Thess. Kapitel 4.

Gudstjenesten afsluttedes med en Tale af Sognepræst Holck fra Kjøbenhavn, den danske Federationsafdelings Formand.

Pastor Hohlenberg fra Kjøbenhavn holdt Kl. 8½ i Brødremenighedens Sal et udmærket Foredrag om: „Betydningen af den offentlige Mening". Man satte Mærker paa Kar, der indeholdt Gift; men paa Sædelighedsomraadet var man gaaet den modsatte Vei. Ved at de offentlige Myndigheder kontrollerede Utugten, satte de Tilladelighedens Stempel paa den. Utugt er Gift, men den blev ikke offentlig mærket med Dødningehovedet! Den offentlige Mening er ikke lige retfærdig mod faldne Mænd som mod faldne eller fældede Kvinder. Der maatte oparbeides en offentlig Mening, der stemplede Synden som Synd, enten Mand eller Kvinde begik den.

Stiftskapellan Nokleby talte dernæst om Sædelighedsarbeidets Berettigelse, det Maal, man burde stille sig, og Banskehederne, og opmuntrede til at tage kraftig fat.

Japans Tilegnelse af europæisk Civilisation skal i første Linie skyldes den nuværende Keiserinde, der har sat sig til Maal at bidrage til Japanesernes Overlegenhed over det yderste Orientens Folkeslag. Et Aar efter hans Tronbestigelse, det vil sige i 1868, ægtede hun den nuværende Keiser af Japan. Hun brød ganske med den Fordom, hvorefter Keiserinden ikke maatte sees af noget Menneske, endnu mindre komme i direkte Berøring med nogen af Befolkningen. Hun interesserede sig for Folkets Ønsker og Lidelser og sendte i 1871 fem unge Adelsfrøkener til Amerika for at opdrages. Hun grundlagde ogsaa Skoler og Hospitaler efter europæisk Mønster og kort Tid efter blev der sendt unge Mennesker til forskjellige Pladser i Europa for at uddannes der. Keiserinden besøger selv Skolerne for at overbevise sig om Elevernes Fremgang og retter endog jevnlig Spørgsmaal til den. Ofte kjører hun i sin røde, guldforsirede Vogn med nogle Forriddere til den fattige Del af Tokio og uddeler Gaver til de Børn, hun møder. Som bekjendt har Mikadoen lignende Sympathier som sin Gemalinde. Siden Jenug Kogös Tid, en japanesisk Keiserinde, der regjerede omkring Aar 1000 og som en Slags Jomfru fra Orleans stillede sig i Spidsen for Hæren og uden Sværdslag erobrede Korea, har ingen Keiserinde af Japan havt saa stor Indflydelse paa Landets Velfærd og Fremskridt som den nuværende Keiserinde.

Landets Velfærd

kræver, at der slaaes ind paa en anden Politik end den, som har været raadende i de sidste Aar, skr. Vestlp. bl. a. Landets Velfærd fremmes nemlig ikke ved at man uafladelig driver paa med den saakaldte Storpolitik, Dagsordener og Ministerkriser. En uforholdsmæssig stor Del af Storthingets Tid og Opmærksomhed har været optaget af dette Slags i de sidste Aar.

Og dette er naturligvis skeet paa Bekostning af fredeligt, nyttigt Arbeide for Landets Fremgang i aandelig og matriel Henseende. I den Grad har Storpolitiken i de sidste tre Aar optaget Interessen og Tiden, at medens de „renes" Dagsordener Gang paa Gang har optaget Thinget i halve Uger, saa er vigtige Næringsspørgsmaal affeiede paa et Eftermiddagsmøde.

Imens Storpolitiken saaledes dominerer, optager alles Opmærksomhed baade i og udenfor Thinget, skaber Kriser og Konflikter Statsmagterne imellem, hindrer nyttigt Arbeide i Thinget, volder Strid i Folket og Bitterhed i Sindene, saa ligger vore Næringsveie nede og libet gjøres for at ophjælpe disse. Hvad er der vel gjort for at ophjælpe Jordbruget, som nu drives under saa tunge Vilkaar?

Vi nævner dette exempelvis.

Forøvrigt er her jo meget at rette og bøde paa.

Pensionsvæsenet trænger saare at reformeres.

Arbeidernes Kaar forbedres osv.

Men hvad bliver der vel gjort?

Her er delte Meninger om Udgangen af Kriserne, men her ikke delte Meninger om, at faar de radikale Flertal og fortsætter med den Politik, som de har ført i de sidste Aar, saa kan ikke Kriser undgaaes.

Under enhver Omstændighed vil ikke Landets Velfærd kunne fremmes ved denne idelige Storpolitik, disse Dagsordener og Ministerkriser.

Til Ophjælp af Næringsveiene, til Fremgang for Land og Folk kan den ikke bidrage.

Slaa ned Rabalderpolitiken, saa skal Landets Velfærd fremmes!

Redningsskøiten Collin Archer er beordret stationeret i Vesteraalen under Sildefisket, med dens tidligere Fører Anthonisen.

Slavehandel til Brasilien. Den engelske Konsul i Macao meddeler, at Companhia Braziliana har indgaaet Overenskomst med den brasilianske Regjering om at befordre en Million kinesiske Kulier til Brasilien. Brasilien er nemlig i stor Trang for Arbeidskraft nu siden Invandringen fra Europa standsede. Da Selskabet ikke fik Tilladelse til at begynde sine Operationer i Hongkong, har det oprettet et Kontor i den portugisiske Koloni Macao. I Begyndelsen var det forbunden med Vanskelighed at faa befragtet et Skib til „Lønsslavernes" Transport. Tilslut lykkedes det dem at faa det tyske Damskib „Tchaitog" i sin Vold. Dette har allerede ført 478 Kulier direkte til Rio Janerio.

Veiret her paa Østlandet var i forrige Uge ualmindelig koldt og surt med tildels stærke nordlige Vinde. Fra Landsbygderne meldes flere Steder om Snefald.

Det theologiske Falkultet. Hr. Professor Petersen, som i et Par Maaneder har været sygelig, har erholdt Permission for indeværende Semester for at foretage en Reise til Udlandet, skr. „Landsbl."

I det theologiske Fakultet bliver der nu saaledes — takket være de Radikales Lemlæstelse deraf — i dette Semester kun 2 — to — Lærere, af hvilke den ene, Hr. Professor Munch, er sygelig, den anden Hr. Odland, er nyansat.

Vikingeskibet er skyllet op igjen, melder et nyt Telegram fra Chikago.

Krigen i Østasien.

En liden kinesisk Styrke er ifølge Telegram fra Hong Kong oprevet ved Grænsen af Korea af en overlegen japanesisk Styrke. Kineserne lokkede derefter Japanerne hen til en i Nærheden anbragt Mine, som sprang, hvorved 500 Japanesere blev dræbt. Den kinesiske Eftertrop slog derefter, heder det, Japanerne fuldstændig.

Til Times telegraferes fra Shanghai: Efter Forlydende har Japan truet med at ville tage sit Løfte om ikke at foretage noget mod Shanghai tilbage, hvis ikke det herværende Arsenal lukkes. Man antager imidlertid, at denne Trusel har et ganske andet Motiv, da Arsenalet kun har ringe Betydning. Mulig vil den japanesiske Regjering derved fremtvinge Englands Indblanding.

Til „Reuters Office„ meldes fra Shanghai, at der efter forlydende er bleven indledt Underhandlinger om Vaabentilstand mellem Japan og Kina.

Kongen af Korea har givet Befaling til, at der skal afsendes en Deputation til Mikadoen for at bringe denne Kongens Tak, fordi han har lovet at ville gjenoprette og befæste Regjeringens Stilling i Korea. Kongen benægter Kinas Suverænitet over Korea og lover at ville indføre flere Reformer.

Efter Sigende har en betydelig japanesisk Stridsmagt besat en Ø i Society Bai i Vest for Port Arthur og derved forskaffet sig en Operationsbasis. Landstigningen foregik ganske uhindret.

Japanerne ruster sig for at kunne udholde en længere Beleiring. En Del af den japanesiske Flaade er vendt tilbage til Japan for at hente nye Tropper, og Kineserne vedbliver at sende store Troppemasser gjennem Mandschuriet til Korea.

Marschal Jamagata er afreist til Korea, hvor han skal overtage Overbefalingen over den japanesiske Arme, som snart menes at være 100,000 Mand stærk. Man tror at der er truffet Forberedelse til et nyt Angreb paa Peking.

Radikalernes store Frygt for det moderate Venstre har fundet et nok saa pudsigt Udtryk i en Artikel i Lørdagsnummeret af det samme Blad, som nylig gjorde et fortvilet Forsøg paa at stive sig op til en saa umaadelig Overlegenhed, at det ikke engang med et Forstørrelsesglas kunde se nogen Forskjel mellem en „Britte og en Engelskmand". Nu er Forskjellen bleven Bladet saa tydelig, at den rent blænder dets Øine. Idet vi indkasserer Bladets velmente Komplimenter til de Moderate, tror vi at kunne slaa fast som en nok saa indlysende Kjendsgjerning, at vort Parti i en ganske særlig Grad er sammensat af Mænd, der for Fædrelandets Skyld lader sig overøse med Haan ikke bare fra radikal Side, men tildels ogsaa fra Høiresiden, og som har den fornødne Karakterstyrke til desuagtet at staa fast.

Ingen vil kjendes ved den. En Ko blev nylig stjaalet fra en Bondegaard i Halland. Da Tyveriet blev opdaget, og Folkene paa Gaarden skulde ud for at søge at komme paa Spor efter Forøveren, kom Koen vandrende tilbage til Gaarden; men den havde noget med sig — paa Ryggen laa Tyvens Troie og i sammes Lomme var en Tegnebog med 60 Kr. Ingen vil kjendes ved Tegnebogen, somrimeligt kan være

Af Dr. Anton Nyströms Allmän Kulturhistoria (6 Dele), der omfatter alle Kulturens Dementer, de industrielle, naturvidenskabelige, sociale, politiske, filosofiske, religiøse og æstetiske, behandlet i Sammenhæng fra den tidligste Tid indtil vore Dage og overensstemmende med den videnskabelige Forsknings sidste Resultater, vil om faa Dage et Godtkjøbs-Opslag udkomme. Af Værket, der udkom afsluttet ifjor, er første Opslag allerede paa det nærmeste udsolgt.

Dødsfald. En i vide Kredse kjendt og afholdt Mand, Dispachør og Kasserer ved „Det norske Lloyd" i Porsgrund, Nikolai Møller, afgik forrige Tirsdag ved Døden paa sin Gaard Aakre ved Porsgrund, 54 Aar gammel.

— Fhv. fransk Konsularagent i Sarpsborg, Trælasthandler Paul Severin Kierulf Morch, er afgaaet ved Døden i Kristiania i en Alder af 56 Aar.

Jernbanesagen paa Island. Fra Reykjavik skrives 6te ds., at Althingets nederste Afdeling efter en meget livlig Debat nu har vedtaget Jernbaneforslagets Oversendelse til øverste Afdeling. Rigtignok blev det kun vedtaget med to Stemmers Majoritet, og det er mere end tvivlsomt, om det gaar igjennem i denne Samling, idet øverste Afdeling rimeligvis henviser det til et Udvalg, hvorfra det neppe kan blive færdigt inden Samlingens Slutning. Men i den Tid, der er gaaet, siden Forslaget blev indbragt, er der fremført meget baade pro og contra. Forslaget er nu blevet ændret, idet der er tilføiet endel nye Bestemmelser for at sikre Landskassen mod det Tab, en eventuelt mislykket Spekulation fra Selskabets Side kunde have tilfølge. Saaledes vil Selskabet ikke faa noget udbetalt, før Jernbanen er bleven anlagt hele Veien til Arnesysel, altsaa ca. Halvdelen af Banen. Ligeledes betinger Landskassen sig Ret til at overtage Driften efter 15 Aar osv.

En Forsmag paa, hvordan en Kommunebestyrelse paa Landet kan blive sammensat under almindelig Stemmeret, giver Vestre Akers Valgmandslister for begge Partier. Gaardbrugerne spiller her en overmaade beskeden Rolle. Derimod regner det med „Høvlerimestere", „Fabrikeiere", „Arbeiderformænd" og lignende, der ikke har det fjerneste med Gaardsbrug at bestille.

Reisestipendier er tilstaat: Dr. Y. Nielsen 300 Kroner som Bidrag til Ophold i Kjøbenhavn og Stockholm for i Arkiver at anstille Undersøgelser til Belysning af Norges Historie i det 19. Aarhundrede. Universitetsbibliotekar Drolsum 600 Kroner til en videnskabelig Reise til Kjøbenhavn og muligens Berlin og Wien. Dr. filos. Just Bing 1 100 Kroner til Fortsættelse i Udlandet af hans literaturhistoriske Studier.

Konstitutioner: Politimester Pettersen i Aalesund som Foged i Romedal; Overretssagfører Skavlan som Foged i Søndre Helgeland; Realkandidat Jørgensen som Adjunkt ved Bergens Skole.

Hds. Maj. Dronningen ankom Lørdag Eftermiddag til Kristiania.

Klarhed over Stillingen.

Udenrigsspørgsmaalet blev fremdrevet altfor fort, og Striden er blet ført med Hidsighed. De oprørte Sind bør komme til Ro, det grumsede Vand maa faa klarne. Spørgsmaalet er ellers i sig selv meget vanskeligt at løse; det maa sees fra ymse Sider og i Folderne, trænger den alvorligste Overveielse. Løsningen kræver Tid. Slaar nu Norge ind paa den Vei, vi viser — uoie Gjennemtænkning og broderlig Raadføring — da slaar det ikke feil, at vi i ethvert Tilfælde opnaar store Ting.

Vi — „de Moderate", „Centrum", „Mellempartiet" — og andre med os faar opgjort for os selv, i hvilken Retning den bedste Løsning maa søges, den Retning, som er bedst skikket til at grundfæste Norges Lykke.

De Rene, som endnu ikke har kunnet si' os, f. Ex. hvorledes Knuden skal løses med egen Udenrigsraad, naar den norske og den svenske i et farligt Tilfælde har tat stik modsat Stilling overfor Udlandet, og den norske ved en Afrøsting faar Storthingets Medhold, og den svenske faar Rigsdagens Medhold, — jo de Rene vil med os faa Tid til at veie og til at greie med Vanskelighederne ved en saadan Ordning, og de blir noget nær nødt til at la os faa Klarhed over, enten de opriatig holder fast paa Samlaget med Sverige, eller det for dem gjerne maa gaa i Vasken.

Ligesaa maa Høire frem til Klarhed. Vanskelighederne med Fællesministeren, hvilke nok heller ikke er saa smaa, maa greies ud fuldt tilfredsstillende. Naar Stang, som vil ta paa sig dette, er fremkommet med et fuldstændigt Udkast til Fællesordning, faar vi se, hvad han —

Fra det fjerne Verdensrum.

Spektroskopet som Maaleinstrument. En Omvæltning i den astronomiske Videnskab.

(Meddelt af S. A. R.)

(Slutning).

—s—

For at forklare Aarsagen til disse paatagelige og pludselige Forandringer har man fremsat den Formodning, at Algol omkredsedes af et andet mørkt Himmellegeme, som periodisk formørkede Algol. Men det var umuligt at prøve eller bevise denne Formodning, førend Spektroskopet satte Astronomerne istand til at iagttage de to Himmellegemers Bevægelse.

For nylig fandt nemlig den tydske Astronom Vogel ved Hjælp af den spektroskopiske Methode, at Algol fjernede sig fra os med en Hastighed af omtrent 42 Kilometer (omtr. 6 g. Mil) i Sekundet. Denne voldsomme Hastighed er dog ikke noget vidunderligt i Himmelrummet; thi man kjender Stjerner, som bevæger sig med dobbelt saa stor Hastighed. Kort efter gjentog Vogel sin Observation og fandt samme Hastighed, men i modsat Retning d.v.s. Stjernen ilede os nu imøde. Her havde man jo et besynderligt Fænomen. Iagttagelserne gjentoges, og det viste sig, at de var af fuldstændig periodisk Natur. I Løbet af 1 Dag og 10 Timer løber Algol imod os og derpaa præcis den samme Tid fra os. Man fandt ogsaa, at disse Bevægelser nøiagtig hang sammen med Algols Forvandlinger. Naar Stjernen befinder sig langt borte fra os, taber den ⅓ af sin Lysstyrke, som den atter faar tilbage, naar den nærmer sig til os.

Men Algol kan naturligvis ikke bevæge sig i en ret Linie fra og mod os; thi en saadan Bevægelse af en Stjerne er umulig. Vi vilde imidlertid se Bevægelsen paa denne Maade, om Stjernen bevægede sig i en Cirkel eller en Ellipse, naar Forlængelsen af Cirkelens eller Ellipsens Plan laa i Retning mod Jorden. Stjernen vilde da samtidig forandre Plads paa Himmelen i Forhold til andre Stjerner og Stjernebilleder. Men denne Sidebevægelse, lodret mod vor Synslinie, vilde være altfor liden til at kunne iagttages med noget Instrument. Hele den Vinkel, hvori Algol kredser, er, selv om end Millioner Mile stor, i den Afstand, hvori vi befinder os, ikke stort større end et Kronestykke set i 1000 Kilometers Afstand. Det er en af Spektroskopets vidunderlige Egenskaber, at det kan gjøre saa ubetydelige Størrelser synlige.

En saadan Kredsbevægelse svarer nu fuldstændig til de gjorte Iagttagelser. Men denne Bevægelse er blot mulig paa den Betingelse, at der findes et andet Himmellegeme i Nærheden, som udøver Indflydelse eller Tiltrækning paa Algol. I dette Tiljælde lærer Mekaniken, at de maa rotere rundt hverandre. Hvad der er at mærke er, at de spektroskopiske Undersøgelser med Nødvendighed kræver denne anden Klode, som man allerede tidligere har gjættet sig til. Denne Klode maa naturligvis være mørk, da den ikke sees, eller iallefald langt mindre lysstærk end Algol. Her har vi altsaa Hemmeligheden ved Algol, som man ogsaa har givet det uhyggelige Navn „Djævelsstjernen", opdaget. Der er to Stjerner, den ene stærkt lysende og den anden enten mørk eller dog langt mindre lysende. Den sidste kommer under sin Kredsgang periodisk til at skjule en Del af den lysere Stjerne og hindre ⅘ af dens Lys fra at trænge frem. Denne Formørkelse varer hver Gang 20 Minutter.

Men Spektroskopet lærer os endnu mere. Det lærer os at maale og veie disse to Kloder og nøiagtig bestemme deres Bevægelse. Ja, endog denne mørke Klode, som intet Menneskøie har seet og trolig heller aldrig vil faa se, har Astronomerne maalt og veiet.

* * *

For at faa et Begreb om Vanskeligheden ved disse Maalinger, maa man kjende til hvilke yderst fine Størrelser det her gjælder.

Som bekjendt viser Stjernerne ikke nogen synlig Skive, selv i de bedste moderne Teleskoper, og jo bedre Kikkerten er, desto mere fuldstændig bliver Stjernen til et eneste lysende Punkt; thi Fikstjernernes Afstande er saa store, at disse Kloders Diameter trods deres uhyre Størrelse aldeles forsvinder, endog i Kjæmpeteleskoperne. I Virkeligheden ser vi ikke selve Himmellegemerne, men det er blot det Lys, de udsender, som vi kan se, og blot dette gjør dem synlige. Dette Lys synes at komme fra et mathematisk Punkt. Og dog kan man maale disse Diametre og dette endog med største Nøiagtighed! En Klode af Størrelse som vor Sol, vilde, om den blot var fjernet saa langt fra os som den nærmeste Fikstjerne, ikke vise sig større end en Ørn i 2000 g. Mils Afstand. Selv om Stjernerne blev bragt os saa meget nærmere, at deres Afstand fra Jorden ikke udgjorde mere end 1/10 af hvad den nu er, vilde det neppe blive muligt at iagttage deres Diametre. Og dog kan Astronomen maale dem!

For at forklare, hvorledes man med Spektroskopet har kunnet maale Algols Diameter, maatte vi forklare de tekniske Detaljer ved Brugen af dette Instrument. Denne Forklaring kan ikke her finde Plads, og vi bemærker kun, at der ikke er Tvivl om, at man nu ved Hjælp af Spektroskopet i Hovedsagen har lært at kjende Algolsystemet eller Dobbeltstjernen Algol, der saaledes er den første Fikstjerne i Verdensrummet, hvorpaa Astronomerne har kunnet lægge Maalestokken.

* * *

Stjernen Algol er en mægtig straalende Sol, og vi maa lægge over 320,000 Kilometer til vor Sols Diameter for at opnaa Algols, eller med andre Ord: Den er dobbelt saa stor som vor Sol, der dog har den uhyre Størrelse af 3326 Billioner Kubikmil! Men uagtet Algol er dobbelt saa stor som Solen, er den dog ikke dobbelt saa tung, men dens Vegt er blot Halvparten af Solens. Vor Sol har en Tæthed, som blot er ¼ af Jordens eller omtrent lignende Vandets. Algol er derimod saa let, som om den var af Kork. Deraf drager man den Slutning, at den for Størstedelen maa bestaa af Gaser. Algols mørke Ledsager er omtrent af Størrelse som vor Sol, men veier blot ¼ saa meget, dens Hastighed er dobbelt saa stor som Algols eller omtrent 84 Kilometer (ca. 12 g. Mil) i Sekundet. Den tilbagelægger altsaa ligesaa mange Kilometer i et Sekund som det hurtigste Iltog i en Time.

En Eiendommelighed ved Algolsystemet er, at de to Himmellegemer er hverandre saa overordentlig nær, d.v.s., efter himmelsk Maalestok — thi Afstanden udgjør dog omtrent 5 Millioner Kilometer, medens Jordens Afstand fra Solen er omtrent 148 Millioner Kilometer. Det er meget sandsynligt, at de to kjæmpemæssige Stjerner i Algolsystemet ved sin Tiltrækning paa hinanden frembringer en Flod og Ebbe i de respektive Stjerners Atmosfærer, hvorom vi vanskelig kan danne os en Forestilling.

* * *

Det her anførte er blot et Exempel paa, hvad den nyere Astronomi, ved Hjælp af sit nye Redskab Spektroskopet, allerede har udrettet; hertil har den ogsaa i den allernyeste Tid føiet et andet ikke uvæsentlig Redskab, nemlig Fotografiapparatet. Heraf kan vi i Fremtiden vente os endnu større og mærkeligere Opdagelser.

og ventelig Høire i det hele — vil og kan. Da har vi det — deres „Program" — Sætning for Sætning til sidste Prik.

Og endelig skal nu Sverige — ikke delvis, men helt — maatte si' os, hvilken Grundopfatning af Samlaget (Unionen) det vil bli staaende ved. Under den fælles Drøfting skal det frem, om det svenske Folk vil tilkjende eller fraksende os vor Ret som et fuldt selvstændigt Rige, i alle Dele ligestillet med Sverige, om det vil Brorskab eller ikke.

Naar det norske Folk har vundet frem til saadan Klarhed over Stillingen, da skal det vise sig, at Norge har mange Nordmænd, har Selvstændighedens Alvresfølelse, og at retmæssige Krav fremførte værdig af et samstemmigt Folk vil bli paagtet — i Sverige og i Europa. Vor klare Stilling vil tilføre os Midlerne, som nok skal skaffe os vor Ret. Og kommende Tider skal fremvise, at „denne Bostavn er vor", at et frit og selvstændigt, et kraftigt og fredsommeligt Folk, som elsker sit Land og kjender sit Kald, bygger her Nord, — at Lykken blomstrer mellem Norges Fjelde.

T. Svensgaard.

Kolera-en.

Generalkonsulen i Berlin telegraferer til Indredepartementet:

Officielt meldes et den 4de ds. i Charlottenburg forekommet dødeligt Tilfælde af asiatisk Kolera.

Konsulen i Neapel telegraferer at en fra Marseille ankommen Sømand er død af Kolera paa Øen Procida. Et Par mistænkelige Tilfælde er indtruffet i Neapel. Officiel Bekræftelse mangler.

Greven af Paris, en Sønnesøn af den franske Konge Ludvig Filip, er afgaaet ved Døden 56 Aar gammel. Hans Søn, Hertugen af Orleans, bliver efter ham Prætendent til Frankriges Krone.

Som Valgmænd for Søndre Undal i Lister og Mandals Amt har det moderate og konservative Parti opstillet:

H. Braadland.
J. Tjersland.
G. O. Tofteland.
J. Sledjedal.
Lensmand Præsthus.

Siem uforandret paa denne Liste!

Dovre og Lesje.

Ved Prøvevalg for Dovre opstillede Høire og Moderate Ordfører Thor Lie og Stationsholder Tofte; for Lesje: Emissær Nordsletten, Postfører Kolstad og Kirkesanger Meisingseth. (H. O.)

Spedalskhed paa Island. Den danske Læge Dr. Edv. Ehlers, der isommer har undersøgt Spedalskheden paa Island, har der fundet 141 spedalske, hvor den officielle Indberetning kun kjender 42. Han har fundet Sygdommen i rask Tiltagende i to af Sysslerne, og har samlet Sygehistorier, der forhaabentlig for stedse vil ramme en Pæl gjennem Dogmet om Arveligheden og bevise Sygdommens Smitsomhed.

Dr. Ehlers medbringer hjem 130 Fotografier af Pattenter.

Fra Skinnarbol.

Onsdag den 5te September var en Festdag for Skinnarbols Husmandsfamilier og Arbeidere (skrv. H. A.) H. M. Dronningen havde indbudt Gamle og Unge til Skinnarbol. Kl. ½4 samledes de Indbudne i et Antal af henimod 60. Efterat alle havde taget Plads i den rummelige Entré og et tilstødende Værelse, holdt Pastor Due Bibellæsning.

Efter Bibellæsningen uddelte H. M. Dronningen med egen Haand indholdsrige Pakker, fyldt med forskjellige Klædningsstykker, idet H. M. ledsagede Gaverne med nogle venlige Ord. Hver Husstand — 20 i Tallet — fik en saadan Pakke. Efter Uddelingen begav man sig til, et Spiseværelse, hvor de mange Gjæster blev bænkede om Bordene. Maaltidet, der indledes med Bordbøn, var selvfølgelig i alle Dele rigeligt, og de Poser med Mad, Enhver bar med sig hjem, var store nok til at der ogsaa bagefter kunde holdes Festmaaltid i hver Husmandsstue paa Skinnarbols Grund. En saadan Feststund hos Dronningen vil længe mindes, og det var med taknemmelige Hjerter, Skinnarbols Husmandsbefolkning bød Dronningen Farvel for iaar.

Disponent Wiese. En Indsender i Morgenbladet, der skriver om Lisleby Brug, meddeler forskjellige Oplysninger om Hr. Wieses Forhold til sine Arbeidere, der taler meget til hans Fordel, om de end ikke fritager ham for Skyld i de noksom bekjendte beklagelige Begivenheder. Men Indsenderen oplyser mere. Han gjør opmærksom paa, at Hr. Wiese er en af Foregangsmændene i vor Trælastindustri, og at det var ham, der for henved 30 Aar siden først indførte og grundlagde Høvleribedriften her i Landet. Ja, saa underlig kan det gaa i Verden.

Bededagen. Røros 6te Aug. 94. Aalens Menighed: 58 mødende udtalte sig enstemmig for Bededagens Bibeholdelse, med 51 mod 7 ligesaa for Visitatsernes Bibeholdelse, samt udtalte enstemmig Ønskeligheden af ogsaa at faa en Takkefest om Høsten. Singaas Menighed: 99 mødende udtalte sig enstemmig, saavel hvad Bededagen som Visitatserne og Takkefesten angaar, som Aalens Menighed.

Har Du lovligt Forfald

— Forretningsreiser, Sygdom eller lignende — ved kommende Valgmangsvalg, maa Du sørge for, at Din Stemmeseddel kommer Valgbestyrelsen i Hænde!

Tag din Stemmeseddel og læg den i en ren, hvid Konvolut uden noget Slags Mærke og uden nogen Udenpaaskrift!

Skriv dernæst en Forfaldsanmeldelse, hvori Du nøiagtigt opgiver Grunden til, at Du ikke kan møde frem paa Valgdagen. Denne Forfaldsanmeldelse bør for Sikkerheds Skyld forsynes med to velkjendte Mænds Attester for Rigtigheden af Forfaldet.

Konvolutten med Stemmeseddelen gjenklæbes og lægges sammen med Forfaldsanmeldelsen i en Konvolut, der gjentlæbes og adresseres til Valgbestyrelsen i Din Valgkommune.

Har Du lovligt Forfald, maa Du ikke skyr Bryderiet ved at iagttage disse simple Ting! Gjør som ovenfor sagt, og Du vil være sikker paa, at Din Stemme ikke gaar tabt og muligens forspilder et godt Valgudfald for Dit Parti.

Centrum i Aasnæs.

Den for en 14 Dages Tid siden konstituerede Centrumsforening for Aasnæs i Solør i Hedemarkens Amt tæller for nærværende over 40 stemmeberettigede Medlemmer.

Bestyrelsen bestaar af følgende Herrer:

Lærer T. Svensgaard — Formand —
Gaardbr. Gunnar Løssgaard — Næstformand,
„ Berger F. Aasnæs,
„ Gunnar Floberg,
„ Otto Liberg,
„ Martin Kirkemo,
„ Embret Smedbakken.

Antaget Program:

1) Unionens Bevarelse med Norges fulde Eneraadighed i egne og fulde Ligeberettigelse med Sverige i Fællesanliggender. Paa dette Grundlag ønsker vi Konsulatsagen og Udenrigministerspørgsmaalet løst igjennem fri Forhandling med Sverige.
2) Skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.
3) Opløsningsret.
4) Forholdstalsvalg.
5) Arbeide for Folkets Oplysning, særlig paa Næringsveienes Omraade.
6) Alderdoms og Sygeforsikring for alle med egne Indskud og Bidrag af Staten.
7) Arbeide mod Skattebyrdernes Stigen.
8) Arbeide mod Drikkeondet.

I Tilslutning til ovenstaaende tillader Bestyrelsen sig at rette en indtrængende Opfordring til alle, der ønsker at fremme vort Lands Udvikling og Vext paa vor Forfatnings Grundvold, om snareste mulig at slutte sig til Aasnæs moderate Venstreforening.

Aasnæs, 4. 9. 94.

G.

Blodforgiftning. En Dame i Skien fik nylig Spidsen af en Synaal ind i den ene Finger, skriver „Varden". Udover Aftenen begyndte det at smerte i Fingeren, og udover Natten deltog Smerterne i saadan Grad, at hun ikke kunde faa sove; Haanden og Armen hovnede samtidig op. Hun maatte idag søge Læge, der erklærede, at hun havde faaet Blodforgiftning.

Vær forsigtig! Smaa Aarsager kan ha store Følger!

Kjæk liden Pige. Fra Ringerike skrives til Busk. Bl: Stiger Ellingsens lille 2½ Aar gamle Søn blev for vel 14 Dage siden bidt i Haanden af en Hugorm, idet han legede ved en Stenrøs nogle Skridt fra Huset. Paa Guttens Skrig kom hans 9 Aar gamle Søster springende til; den lille klagede over, at Katten havde bidt ham; men Søsteren forstod straks, at det var Ormen; thi ingen Kat fandtes i Nærheden, hvorimod man flere Gange havde seet Orm deromkring, og desuden lignede ogsaa Saaret Ormbid. Hurtig griber hun sin Broder og giver sig ihærdig til at suge Giften ud af Saaret. Moderen kom nu ogsaa tilstede og fik bundet et Tørklæde fast om Haandledet. Efter nogen Tids Sugning vaskede man derpaa Haanden, som hovnede op, med Kognak, og gav Gutten ligeledes lidt at drikke. Han blev noget daarlig, sovnede straks, og sov hele Eftermiddagen og Natten. Dagen efter var han næsten lige kjæk igjen. Ved sin Aandsnærværelse frelste saaledes Søsteren sin lille Broder fra en skrækkelig Død, og hendes og Forældrenes Glæde over den lilles Redning var naturligvis stor.

Carl Johan Theatret. Søndags opførtes for 14de og sidste Gang „I vor nervøse Tid". Stykket ligger jo som dramatisk Arbeide ikke synderligt høit og dets Handling er temmelig hverdagslig. Men naar Hovedrollerne ligger i Hænderne paa saadanne Størrelser som Bernt Johannesen og Olaf Hansson, saa ved man, at der kan blive noget af det alligevel; de har før vist, at de forstaar at behandle en ubekvem Materie.

Samspillet var særdeles godt, og samtlige Rollehavende viste, at de havde søgt at gjøre det mest mulige ud af sine Roller. Særlig bør nævnes Frk. Olsen som den elskovssyge Modehandlerinde, og Frk. Fredriksen som Kammerpige.

Grønt Papir og hvidt Blæk er det nyeste paa Skolevæsenets Omraade. En amerikansk Læge har nemlig foreslaaet, at grønt Papir og hvidt Blæk skal anvendes i Skolerne forat skaane Elevernes Øine. Han foreslaar ogsaa, at alle Skolebøger skal trykkes med hvidt paa grønt Papir.

Storthingsvalget i Nordland. Fra Bodø telegraferes til H. O. den 10de Septbr. Valgmændene for Nordlands Amt ankom hertil igaar. Der er omtrent Enstemmighed inden Venstres Valgmænd om Postmester Nielsen, Statsminister Blehr, Sagfører Havig og forhenværende Storthingsmand Ellingsen. Kampen vil formentlig staa om Gaardbruger Christen Nielsen og Kirkesanger Otto Holm. Muligens der kan blive valgt en ny Mand. I Eftermiddag har Venstre-Valgmændene Prøvevalg.

Valgmandsvalgene

Stavanger Amt.

Jelse: 2 Valgmænd, begge Moderate, med 86 St. Suppleanterne Radikale med 80 og 79 St. Forrige Gang 2 Radikale.

Fra Rendalen.

Bygdens 2 politiske Partier har nu opstillet sine Valgmandskandidater. De moderate har dertil valgt:

Ordf., Gdbr. Ole Eriksen, Undset.
— Ole J. Høye.
— Karl M. Kværnes.

De radikale har opstillet: Landhandler Th. Helstad, Skolelærer D. Kvil og Gdbr. S. Sjøli.

Vestby. Ved Centrums og Høires Prøvevalg igaar paa Valgmænd for Vestby Valgdistrikt blev valgte:

Gaardbruger Jens Hauger med	88	St.
Lensmand Hansen „	86	„
Gaardbruger A. Gulbrandsen „	73	„
Skibsreder Fred. Olsen „	56	„

Ved Valget afgaves 94 Stemmer.

I Elverum havde Høire og Moderate Torsdag Prøvevalg paa Valgmænd. Valgte blev:

1. O. Haakensen, Stenhammer.
2. L. Løkken.
3. Chr. Norbæk.
4. Jens Grøtting.
5. Gunder Holen.
6. Borger Larsen.
7. O. Vethal.
8. G. Sætersmoen.
9. Otto Aakran.
10. Lars Okseth.
11. O. Rogstad.
12. Jens Husa,

samt i Tilf. der bliver at vælge 13: Jens Lille-Okseth.

Prøvevalg i vestre Aker. De Konservatives og Moderates Kandidater til Valgmænd for vestre Aker udkaaredes ilørdags af Repræsentnater for Heredelskonservative Foreninger. Man enedes om: Formand Johan Antonsen, Nydalen; Direktør B. H. Færden, Skars Krudtverk; Pastor Th. Godal, Kapellan i vestre Aker; Fabrikbestyrer Hugo Guettler, Ekendalen; Skovvogter Peder Iversen, Kjelsaas; Fhv. Statsminister C. Løvenskjold, Bækkero; Formand Jens Knudsen, Skabos Fabrik; Gaardbruger J. Bredo Olsen, Greffsen; Formand Kristian Pettersen, Lysaker; Forvalter Aug. Sundby, Bygdø Kongsgaard.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe: Artiklen holdt sig fast. Brasildepechen melder uforandret Prisnotering derfra, imedens at Santos noterer lidt lavere, men med den høiere Kurs haves igjen Differencen. Saavel det amerikanske som europæiske Marked holder sig ligeledes uforandret saavel hvad Pris som Tendens angaar.

Korn: I Begyndelsen af Ugen gik Noteringerne for saavel Rug som Hvede nedad, men hævede sig igjen i Ugens Slutning uden dog at naa til forrige Uges Noteringer.

Importen hertil var ingen af Korn i denne Uge.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	8.00—00.00
Danziger Do.	—"—	„	9.00—00.00
Russisk Byg	—"—	„	7.50—00.00
Victoria Erter	—"—	„	20.00—22.00
Smaa „	—"—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt
blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i
5000 Expl.

Bekjendtgjørelser.

Ved **Bærums Middelskole** tiltrænges en yngre Seminarist. Løn efter Aftale. (597)

Carl Johan-teatret

Tirsdag kl. 8 (gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Magdalene**. (Valborg — Johanne Voss).
Onsdag samme forestilling.

Tilvoxet Skov.

Omtrent 4000 Maal, i Rognbak i Aasnæs, fredet i nær 20 Aar, med let Drift til Kynna og Mya, er tilsalgs **inden Midten af September** ved
Advokaterne Bergh & Lous,
Kongens Gade 19.
(576)

Gaarden nedre Serby

i Rakkestad, 1 Klmtr. fra Jernbanestation, af Skyld 7 Mark, 77 Øre, 200 Maal udmærket god Indmark, ca. 200 Maal Udmark og Skog, fuldstændigt til Husbehov, er paa gode Vilkaar tilsalgs ved **K. E. Jahren,** Gautestad Station.
(592)

Gaarden Storøen

i Hole **Ringerike**, af skyld mark 40.70, er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Christianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskoven. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon,** ligesom skogen er usædvanlig vexterlig. Nærmere ved ***advokaterne Frits Kiær og Em'l Roll,*** Skippergd. 22, Christiania.

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk
med Haandvaskeapparatet
„Undine"!
Opsigtsvækkende Nyhed!
Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!
Skaaner Tøiet som intet andet!
Sparer Tid, Arbeide og Penge!
Prøvevask daglig Kl. 10—12 hos
Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.
Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.
Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.
(527)

nerene om den sørgelige Begivenhed, som fandt Sted paa Ellerslie for ti Aar siden, men jeg har har ikke fastholdt min Beslutning. Da Jane igaaraftes kom ind i mit Værelse for at rydde op, talte jeg til hende om Marie Arnolds Død. Hun var tilstede ved den myrdede Piges Begravelse. Hun hentydede til det hemmelige Baand mellem Miss Arnold og Sir Joseph. Alle Tjenerne havde en Anelse om, at hun stod ham nærmere end en Pleiedatter, og da de saa hans dybe Sorg, følte de sig forvisset om at deres Gisninger var rigtige.

Derpaa beskrev hun Mountford, som en Mand af hvem man ikke kunde vente noget ondt. Han var meget vakker, en fuldkommen Gentleman, saa høflig mod Tjenerne og saa tilbageholden og beskeden af Væsen. Hun hørte ham gaa frem og tilbage i sit Værelse samme Dag, som Mordet fandt Sted. Han saa bleg og sørgmodig ud og var beskjæftet med at pakke sammen sine Sager. Senere om Eftermiddagen gik han ud i Haven, men ved Middagen savnede man baade ham og Miss Arnold. Ved Lunchen havde Miss Arnold været vred og var gaaet ud, før Maaltidet var over, og Jane tvivlede ikke paa, at hun var forelsket i Mr. Mountford.

„Var han forelsket i hende?" spurgte jeg.

„Nei, han elskede min unge Frøken, det kunde en se med et halvt Øie, — men der var en anden, som var forelsket i Miss Arnold."

„Hvem var det?

ledes en hæderlig Mands Liv burde være, og i denne Atmosphære af ædle Tanker og ophøiede Forsætter fandt hun sin Faders Karakter end mere falsk og grusom.

25de Kapitel.

Den nærmeste Arving! Hvorledes disse Ord gjenlød i mine Øren, da jeg lagde mig ned for at sove efter en trist lang Aften, tilbragt i Lady Selinas Selskab. Lady Dunluce forlod os straks efter, at Middagen var over. Lady Selina sidder gjerne længe oppe, beklager sig over de kjedelige Aftener her og fortæller om alle de Udspredelser, hun har i de andre Huse hun besøger, — de muntre Aftenselskaber med Theaterforestillinger og Forelæsninger. Ja, denne letsindige, gamle Jomfru sakker virkelig efter et ordentligt Slag Whist!

Den nærmeste Arving! Af disse to Liv maa visselig min Onkels være det bedste. De to Aar han er ældre har intet at betyde sammenlignet med min Faders daarlige Baner. Han sidder oppe om Nætterne, drikker meget. Ja, et Uhykstilfælde kunde i et Øie

Vindmotorer.

Særdeles billig Drikkraft for Pumpning, Sagning, Kornmaling etc.
Pumper, Grøpekværne & Møller.
Alle Slags **Kraftmaskiner.**

Haveredskaber,
saasom:
Græsklippere,
Spader, Greb, Skyfler,
Havesaxe, Havepumper.

Store Slibestene for 1 Mand.
Knivpudsere.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,
Christiania.

Landbrugsredskaber
saasom:
Tærskeværk, Hakkelsmaskiner,
Hestevandringer, Plouge,
Saamaskiner, Kværner, Bryner,
Mc. Cormicks Høstemaskiner.
Melkespand.

Centralopvarmningsanlæg

for Damp og Vand — udføres billigst.
Ualmind. brændebesparende Kjedler.

JJ
Gibs
og
Cement
billig fra mit Lager, Tomtegd. 11.
Jacob Jacobsen.

Norsk Fabrikat.
RYKFARVE
Forskjellige Sorter til
Dagens billigste Priser hos
Jacob Jacobsen.
Christiania.

Hakkelsmaskiner

i Priser fra **Kr. 38.00** opover, i fortrinlige Konstruktioner, med Træ- eller Jernstativ.

Heimdal Maskinforretning,
Vognmandsgaden 8, Kristiania. (583)

Herved bekjendtgjøres, at jeg har overdraget
Heimdal Maskinforretning, Kristiania
Eneforhandlingen af mine **patenterede, prisbelønnede**
Græsfrøsaamaskiner og ***Rensemaskiner***
Drammen 2 August 1894.
B. Refsum.

I Henhold til foranstaaende anbefales fra Lager:
Refsums Rensemaskiner og Saamaskiner.
Disse fortrinlige Maskiner, som er beskyttede ved **flere Patenter** og er blevne tildelte Medaljer overalt, hvor de har været udstillede, udmærker sig ved sin **enestaaende Soliditet** og anerkjendt **gode Konstruktion**. Skriv efter Katalog og Prisliste.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).
(572)

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:
Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frerensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.
Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i **Smaaplader,** flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede **Sengetæpper,**
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.
Telefon No. 926. 588

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.
Thermometre.

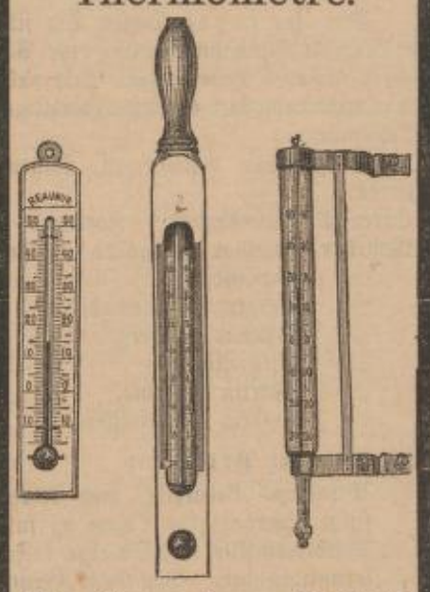

En Gros & en Detail.

JJ
Malerolie lyskogt og stærkkogt, hollandsk og østerrigsk, fin, klar, klæbefri Vare fra mit Lager,
Tomtegaden No. 11.
Jacob Jacobsen.
(575)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Meierimaskiner af alle Slags.
Komplette Meierianlæg
med Vand-, Hest-, Petroleums-, Damp- eller elektrisk Kraft udføres under **fuld Garanti**
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Abonner paa „Eidsvold."

Til Konfirmationen

anbefales
Guld- & Solvlommeuhre.
Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.
H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,
Grændsen 15.

andre vor Stilling, og min Fader vilde blive Jarl af Dunluce og Eier af dette Hus, — Hersker, her hvor han bliver behandlet med saadan Foragt, her hvor Døren har været stængt for ham i ti Aar. Livet hænger i en tynd Traad. Nei, jeg vil ikke dvæle ved Muligheder. Jeg er ikke særdeles glad i min Onkel, og jeg skylder ham intet, thi alt hvad jeg faar, giver hans Hustru mig, men jeg vil alligevel ikke bygge Luftslotte med Tanken paa hans Død.

Jeg kunde dog ikke modstaa den Fristelse at lede Samtalen hen paa Eiendommene, medens jeg sad alene med Lady Selina.

„Jeg har vandret omkring paa Godset," sagde jeg, „hvilke veldyrkede Marker og nette Bondegaarde! Alt ser saa velstelt og vakkert ud."

„Ja, de er Mindesmærker om min Nieces Daarskaber. Hun har ødslet Penge paa Dunluces Eiendom, og hendes egen Slægt vil ikke vinde noget derved."

„Hvor sørgeligt at hun ikke har en Søn, som kan arve alt."

„Ja, det vilde gjort Sagen anderledes," sukkede Lady Selina," mine øvrige Niecer har mange Børn og Sibyl har ingen. Det er en Ulykke for hende, — men jeg kan ikke undskylde den Daarskab, hvori hun har gjort sig skyldig ved at ødsle saadane Summer paa sin Mands Gods."

„Hvorfor skulde hun ikke anvende sine Penge til nyttige Forbedringer?"

„Hun burde anvende dem paa Ellerslie, som hendes egen Slægt kan arve."

„Men Ellerslie trænger ikke til at forbredes, — Eiendommen er et Mønsterbrug."

„Hun burde kjøbe mere Jord. Man kan altid faa kjøbt Jord i vore Dage; hun burde have fordoblet sin Formue fremfor at anvende den paa sin Mand Eiendomme. Dunluce var næsten en Tigger, da han ægtede Sibyl, men hun har afbetalt al hans Gjæld og fordoblet Godsets Værdi ved sine nyttige Forbedringer."

„Hun har vel fundet Fornøielse i at forbedre Eiendommen. Jeg kan ikke tænke mig noget fornøieligere end at streife om paa et stort Gods, rive de gamle Bygninger ned forat sætte dem op igjen i fornyet Skikkelse, og ordne og forskjønne alt, hvad der før var stygt og forfaldent."

„Ja, det er vel nok, hvis der eksisterede en Arving, men som Sagene nu staar er det blot dumt af hende," sagde Lady Selina bestemt.

Hvis Dunluce skulde dø saa vilde altsaa min Fader blive beriget ved de Penge, min Tante har udstrøet. Han vilde pludselig blive rig, blive Eier af et ubeheftet Gods, hvis Marker er udmerket dyrkede, og hvis Leilændige er i bedre Kaar, end noget andet Sted i Cumberland. Han vilde skylde hende alt, og kunde vise hende Døren, naar han vilde, ligesom Dunluce viste ham Døren for to Dage siden.

Jeg havde besluttet mig til aldrig at spørge Tje-

Abonner paa „Eidsvold"!

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" begyndte 1ste Januar dette Aar med 5 a 600 Abonnenter, som

„ Februar var steget til 1200 Abonnenter
„ Marts — 1700 —
„ Juni — 2750 —
„ Juli — 3500 —
25de August — ca. **5000.**

„Eidsvold" har i væsentlig Grad bidraget til Organisation af Centrum, hvilket Parti nu er i god Fremvæxt; dette sidste fremgaar bedst af de mange Centrumsforeninger, som er dannede og er under Dannelse. Fortsat stærk Udbredelse af „Eidsvold" vil kunne gjøre Centrum til et mægtigt Parti og derved sikre en jævnt fremadskridende Politik.

Vi henstiller derfor til alle vore Meningsfæller samt forøvrigt til alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende skarpe politiske Strid selv at holde „Eidsvold" og faa andre til at abonnere paa det.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr.	4.00
„ ½ Aar	„	2.00
„ 1 Kvartal	„	1.00
„ 1 Maaned	„	0.35
fra 1ste Septbr. til 31te Decbr.	„	1.30

incl. Postporto.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Guld- & Sölvarbeide

i rigt Udvalg og til billige Priser anbefales hos

Kasper Bingen

12 Storgaden 12,

Nr. 108. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 13de September 1894.** | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Politiske Foredrag

af

Disponent Kopperud

afholdes paa ***Skabos Fabrik*** ved Bygdø Station ***Torsdag den 13de September Kl. 7 Aften*** og i Skolelokalet ved Heggedal Station ***Lørdag 15de September Kl. 5 Eftermiddag.***

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Rigsadvokat Getz

har i det tyske Tidsskrift „Zukunft" skrevet en længere Afhandling om Unionen, der forekommer os at være saa vellykket med Hensyn til grei Fremstilling og vægtigt Indhold, at vi meget beklager dens sene Fremkomst, der hindrer, at den inden Valgene kan udkomme som norsk Brochure.

Det vil være bekjendt, at det Steenske Ministerium væsentlig støttede sig paa Hr. Getz's Autoritet med Hensyn til sin Fremfærd i Konsulatsagen. Hr. Getz hævdede nemlig — og deri maa vi ubetinget give ham Ret, — at Norge med Hensyn til Konsulatvæsenet, der er en norsk Sag, kan tage sin Bestemmelse og gjennemføre sine Beslutninger, uden at være afhængig af, hvad Sverige maatte ville sige.

En anden Sag er det, og her tager Hr. Getz bestemt Afstand fra det Steenske Ministerium, der har optraadt paa en ligeoverfor Sverige hensynsløs eller endog fornærmelig Maade, at Høflighed ligeoverfor en Unionsfælle, der i 80 Aar har havt Fællesskab med os paa dette Omraade og som kan kræve at blive hørt, fordi han har Interesse i den bestaaende Ordning, tilsiger os at give Unionsfællen Anledning til at udtale sig og komme med sine Bemærkninger, inden vi tager vor endelige Bestemmelse.

Men den Omstændighed altsaa, at Hr. Getz har været det Steenske Ministeriums Autoritet i Konsulatsagen, giver hans Afhandling om Unionen en særegen Betydning. Naar nu dertil kommer, at Hr. Getz altid har bestræbt sig for i sine juridiske og historiske Granskninger at holde sig fuldstændig udenfor Partierne, hvilket maa indrømmes at have lykkets ham bedre end nogen anden af vore fremragende Jurister, saa vil det, han har at sige angaaende Udenrigsministerspørgsmaalet, af alle Partigrupper blive læst med en særegen Interesse.

Paa enhver Normand vil det gjøre et behageligt Indtryk at se, hvorledes Hr. Getz i den historiske Indledning, under en skrupuløs Hensyntagen til de historiske Kjendsgjerninger, hævder Norges Bestaaen som en selvstændig Stat fra de ældste Tider, selv under det dybeste Forfald under Foreningen med Danmark. Naar den udenlandske Læser bliver bekjendt med en saadan Fremstilling og ser Kielerfreden i det Lys, da maa det blive ham klart, at de historiske Lærebøger (i det tyske, franske eller det engelske Sprog), hvorfra han har sine Kundskaber, meddeler han en ganske feilagtig Opfatning af Forholdet. Det har hidtil saa at sige været en udisputerlig Kjendsgjerning for den fremmede, at Norge indtil 1814 var dansk Provins, og at det i 1814 blev afstaaet akkurat paa samme Maade som Skaane blev det i 1660 og Slesvig i 1864. Hr. Getz's Afhandling vil, sammen med Professor Auberts tidligere, bidrage meget til at denne falske Forestilling faar et Knæk og at den derpaa grundede Fremstilling efterhaanden stryges af de historiske Lærebøger.

Vort Blads knappe Plads og den korte Tid, der er igjen til de afgjørende Valg, tillader os desværre ikke at give udførlige Uddrag af Hr. Getz's Afhandling. Vi maa indskrænke os til at fremhæve en Del af det vigtigste af, hvad han udtaler om Udenrigsministerspørgsmaalet.

„Bliver en anden Synsmaade raadende (end den, at de to Folk, det norske og det svenske, har at optræde ligeoverfor hinanden som Repræsentanter for modstridende eller fiendtlige Interesser, og derfor altid maa være paa sin Post mod hinanden), da kan", ytrer Hr. Getz, „hverken Systemet med en Fællesminister eller med to Ministre ubetinget betegnes som uforenligt med Unionen. Men der kan ikke være Tvil om, at en særskilt norsk Minister for udenlandske Anliggender — saadan som de norske Tilhængere af denne Tanke forestiller sig ham, med et særskilt Udenrigsministerium og særskilte Gesantskaber — ikke blot vil komme til at berede de unionelle Forhold store Vanskeligheder, men at den ligeberettigede Stilling, som tilsigtes de to Lande imellem ikke derved vil blive opnaaet. Saa længe begge Ministre i alle virkelige udenrigske Anliggender repræsenterer den samme Politik — og kun under denne Forudsætning er en Union i det hele taget mulig — vil det norske Diplomati være udsat for at blive betragtet som en overflødig Dobbeltgjænger og som saadan blive sat ud af Betragtning. Endnu slemmere stiller Sagen sig, dersom man bestemmer sig til at overdrage de fælles Anliggender til den svenske Minister og kun overdrage de norske Anliggender til den norske. Sveriges Fortrinsret kan ikke blive kundgjort tydligere end ved en Ordning, der vistnok opretter et eget norsk Udenrigsministerium, men nægter Ministeren Befatning med netop de udenrigske Anliggender, der, om de end er faa i Antal, i Vigtighed for Landets Fremtid langt overgaar de andre."

„Hvad derimod Fællesministeren angaar, vil det stærkt være at anbefale, at hans Omraade mest mulig indskrænkes. Ikke blot bør Forberedelsen af alle Sager, der kun angaar det ene af Landene, være ham unddraget. men kun saadanne Sager bør bibeholdes som fælles, der efter sin Natur nødvendigvis bør have denne Karakter. Hvad Udenrigsministeren fik som sit egentlige Omraade, vilde da kun være Ledelsen af de rent politiske Anliggender. Med denne. Indskrænkning kunde der ikke opstaa nogen afgjørende Betænkelighed mod en Fællesminister."

„Der er", fortsætter Hr. Getz „gjort den Indvending mod en Fællesminister, at hans kriminelle Ansvar ikke lader sig bestemme paa en tilfredsstillende Maade uden at oprette en ny Institution, en fælles Domstol, som kan domme i de Sager, der bliver anlagt mod ham fra den ene eller den anden Side. En saadan ny Fællesinstitution vil imidlertid Nordmændene ikke have, fordi de overhovedet ikke ønsker nogen Udvidelse af Fællesskabet. Det kan imidlertid være et Spørgsmal om en Organisation af det nuværende Fællesskab, hvorved Norges Ret bedre bliver varetaget, kan betegnes som en Udvidelse, mod hvilken man maa gjøre Modstand. Utvilsomt er det desuden, at den store Vægt, der er lagt paa det kriminelle Ansvarsspørgsmaal, er et Udslag af en stædig Doktrinarisme. Det egentlige kriminelle Ansvar kan nemlig, særlig netop i de udenrigske Anliggender, kun tillægges en ringe Betydning. I de Tilfælde, hvori der kan være Tale derom, vil der ogsaa under et System med Fællesminister i Regelen findes andre Medlemmer af Regjeringen, mod hvilke Ansvar kan gjøres gjældende, dersom ikke Udenrigsministeren kan rammes. Man kan heller ikke forbolge for sig selv, at det kriminelle Ansvarsspørgsmaal ikke kan finde en tilfredsstillende Løsning selv under et System med to Ministre. Thi i de Tilfælde, da Kongen fatter sin Beslutning efter den ene Ministers Raad i Modstrid med den andens, kan denne sidstnævnte ikke drages til Ansvar uden Krænkelse af Grundlovsbudet om Kongens fri Valg og uden at Afgjørelse i en enkelt Retning af fælles Anliggender og derved selve Fællesskabet bliver gjort umuligt. Ja, det kan dog under dette System endog hænde, at Kongen finder sig nødt til at fatte en Beslutning, som ikke er tilraadet ham af nogen af hans Raadgivere, og som derfor hverken fra det ene eller fra det andet Lands Side kan gjøres til Gjenstand for kriminelt Ansvar."

Efter at Hr. Getz saaledes har fremholdt Betænkelighederne ved Kravet paa Deling i to af Udenrigsstyret skildrer han i korte Træk den politiske Situation.

„En Løsning af Udenrigsministerspørgsmaalet bliver nu samstemmig fordret fra norsk Side. De nye Valg, der skal finde Sted i Høst, dreier sig ikke om, hvorvidt en Løsning skal finde Sted, men om, hvorledes Løsningen skal finde Sted. Tilfalder Seieren de Radikale, saa har disse at gjennemføre sit Program, Oprettelsen af et særskilt norsk Udenrigsministerium. Det synes imidlertid ikke at kunne være tvilsomt, at en saadan Tvedeling af Udenrigsministeriet ikke kan blive gjennemført inden Unionen. Bringer derimod Valgene det konservative Parti Seieren, da vil det blive stillet ligeoverfor den Opgave at gjennemføre Ordningen med en Fællesminister. Som allerede antydet vil der dog maaske ogsaa her opstaa en Meningsforskjel mellem de to Lande, der kan forøge de allerede store Vanskeligheder. Uovervindelige kan dog disse neppe vise sig. De to Lande maa indse, at en Løsning af Spørgsmaalet er nødvendig, dersom ikke Stemningen i Norge mere og mere skal vende sig imod Unionen. En Union mod Norges Vilje kan maaske opretholdes en Tid lang; men den er ikke en Forøgelse af det andet Lands Styrke og bliver en Forøgelse af Faren netop i det Øieblik, da den skulde vise sin Nytte."

„Endnu er", saa slutter Hr. Getz sin fædrelandske Afhandling, „Stemningen ikke i noget af Landene direkte fiendtlig mod Unionen, og naar man bryder med den Vane at udsætte med det, der er muligt idag, til en Dag, da det ikke længere kan gjøres, da maa der endnu kunne findes et Strøg, paa hvilbegge Folks Meninger kan mødes."

Tredive vilde Dyr bryder ud. Fra den schweiziske Grænse meldes, at Beboerne i Pergue og Omegn i flere Dage har levet i en ubeskrivelig Panik.

Ved en Ildebrand der i Byen slap nemlig 30 vilde Dyr, deriblandt to Løver, en Tiger og tre Leoparder, ud af et Menageri. Og disse Dyr har allerede anrettet megen Skade. En Nat blev saaledes 30 Faar sønderrevne for en Bonde.

400 schweiziske og franske Skyttere er opbudte til Klapjagt paa Dyrene.

De vælter sig i Sølen, var de Ord, hvormed Bjørnstjerne Bjørnson i Begyndelsen af Ottiaarene karakteriserede Venstres da begyndte Lavning af stemmeberettigede „Myrmænd". Methoden synes iaar at være bleven gjenoptaget paa mange Steder. Saaledes læser man i det sidste Numer af „Smaal. Amtst.":

Ved Maanedsthinget for Id og Marker Sorenskriveri Onsdag blev der afhjemlet tre Skyldsætningsforretninger fra Skjeberg. En af disse skabte 9 — ni — nye Eiendomme. En Gaard paa 13 Øres Skyld blev stykket op i otte Eiendomme, hver paa 1 Øre, en Eiendom paa 2 Øre, og „Hovedbolet" beholdt 3 Øres Skyld.

Novaja Semljas Kolonisation. Et russisk Blad giver nogle Oplysninger om Forsøgene paa at befolke denne ugjæstmilde Ø i Ishavet. I Slutningen af Juli afreiste Guvernør Engelhart fra Arkangelsk til Novaja Semlja med 38 Samojeder, et i Arkangelsk forfærdiget Hus, bestemt til for Præstefskabets Regning at opføres ved Kirken i Karmakul, 40 Hunde og 120 Favne Ved samt desuden Levnetsmidler, Krudt, Patroner, Geværer, Baade o. s. v. Befolkningen paa Novaja Semlja bestaar nu af 90 Samojeder foruden en Missionær og en Feltskjær. Sundhedstilstanden blandt Kolonisterne skal være fortræffelig.

Jernbanenlykke. Fra Paris telegraferes den 9de: Det Ittog, som imiddags afgik herfra til Køln, er gaaet af Sporet. Omtrent 40 Personer skal være dræbte eller saarede.

Et senere Telegram melder: Ulykken fandt Sted ved Stationen Apilly, der ligger mellem Byerne Loyon og Chauny. De 3 første Vogne — Gjennemgangsvogne til Tyskland — blev aldeles knuste. Efter hvad man hidtil har kunnet erfare, blev 10 Personer dræbte og ca. 20 saarede.

Ifølge Depescher til de herværende Blade skal der ved Jernbaneulykken kun være omkommet 5 Personer. Derimod skal 60 være blevne saarede, hvoraf 15 haardt.

Udstikning af en Tertiærbane fra Grimstad til Mesel ved Nidelven paabegyndtes i forrige Maaned af Ingeniør N. N. Sonum, for nævnte Bys Regning.

Udstikningen af denne Bane vil bidrage til at klargjøre Stillingen med Hensyn til Linievalgene paa den Kant og muligens sætte Liv i Aktietegningen for Banen Arendal—Aamlid, der ved denne konkurrerende Linie ser sine Interesser truede, skriver „Teknisk Ugeblad".

Vi — det gamle Venstre.

To Mærkesager skal jeg faa pege paa:

1. Fuld Ligestilling med Sverige i de udenrigske Sager har været det gamle norske Standpunkt. I 1891 satte Landsvenstremødet op: „En Ordning af de diplomatiske Sagers Behandling, der indfører betryggende konstitutionel Ansvarlighed for norsk Statsmyndighed." I disse Ord laa mere, end mange kunde tænke: vor egen Udenrigsminister laa indsvøbt i dem, forklarede Bjørnson. Taleren fremhævede Vigtigheden af at faa egen Udenrigsminister og præciserede som sin Opfatning, at Kravet derom ikke havde gjort sig stærkt nok gjældende til at komme paa Valgprogrammet af den eneste Grund, at man endnu ikke havde den fulde Forstaaelse af denne Sag" (V. G. 2den Febr. 1891). Nu staar det der med rene Ord.
2. Hedemarkens Amts Venstreforening i 1888:
   Stemmeretten antages fremdeles som hidtil at burde blive Gjenstand for successiv Udvidelse, da dette stemmer bedst med det norske Folks historisk nedarvede Maade at fremme Udviklingen paa. At ilignes Skat af Formue eller Indtægt tror Foreningen bør kræves for at tilstedes aktiv Borgerret i Landet.
   Samme Forening i 1891: Almindelig Stemmeret.
   Men det moderate Venstre i 1891: Skridtvis Udvidelse af Stemmeretten, dog med den Begrænsning, at betalt Skat og fast Bopæl inden Valgkommunen kræves som Stemmeretsbetingelse.

Jeg skal saa føie til nu vedtaget Valgprogrammet for Aasnes Centrumsforening:

1. Unionens Bevarelse med Norges fulde Eneraadighed i egne, fuld Ligeberettigelse med Sverige i fælles Anliggender. Paa dette Grundlag ønsker vi Konsulatsagen og Udenrigsministerspørgsmaalet løst gjennem fri Forhandling med Sverige.
2. Skridtvis Udvidelse af Stemmeretten.

Her ser Vælgerne, hvem staar det gamle Venstre nærmest; her har de faar Syn for Sagn.

T. Svensgaard.

Raskt. En Skibsreder i Sandefjord skulde for et Par Dage siden sende en Skude til Porsgrund for der at indtage Last. I sidste Øieblik kommer der imidlertid Bud fra Kaptcinen, at han netop har kjøbt sig en større Landeiendom paa Brunlanæs, og at han derfor har opgivet Sjøen. Naa — det hastede imidlertid med Skuden, og Skibsrederen, der er gammel Skibsfører, maatte selv overtage Kommandoen til Porsgrund, indtil han kunde faa sig en ny Kaptein. Med Dampskib for Baugen stod saa Skibsrederen ud fra Sandefjord. En Fisker, som samtidigt skulde ro udover Fjorden, fik Lov til at hænge sin Baad paa Slæb og kom selv ombord.

„Men kjære, er det ikke Dig, Hansen?"

„Jo saamænd, Pedersen."

Hansen var gammel Navigatør og Skibsfører, og førend de dreiede om Pynten vestover til Porsgrund, var det af-

gjort, at Fiskeren skulde overtage Kommandoen paa Skibet, og at Rederen skulde stikke hjem igjen til Sandefjord med Sjægten.

Saaledes kan det gaa til, at en Mand, som om Morgenen gaar ud for at fiske Smaamakrel, længe før Middag har bestemt sig til at gaa til Buenos Ayres med hvelet Last.

Til Valg!

Til Hævdelse af Bondens grundlovsmæssige Ret og til Afværgelse af almindelig Stemmeret!

Til Værn om Unionen, til Hævdelse af Norges fulde Ligestilling i Udenrigsministersagen og Eneraadighed i Konsulatsagen!

Straf for Betleri. To omvankende Svensker henvendte sig en Dag i August udenfor Hotel „Glommendalen" til en udenbys Person med Anmodning om Penge til ½ Flaske Brændevin. Da de intet fik, slog de til ham. Den Fornærmede ønskede dem ikke tilkalt for Legemsfornærmelse, hvorfor de for Betleri af Meddomsretten blev ilagt hver 2 Maaneders Tvangsarbeide.

Løbet løbsk. En Hest forspændt en Trille, hvori der var fem Personer, løb Søndag Eftermiddag løbsk i Maridalsveien. Paa Hjørnet af Akersbakken tornede Trillen mod et dersteds anbragt Vandspring, saa dette gik tvers af. Med det samme væltede Trillen, og herunder kom flere af de i Trillen værende Personer mere eller mindre tilskade. En Dame blev i den Grad kvæstet, at hun maatte bringes til Rigshospitalet.

Grubeulykker. Schakthuset ved Amethyst-Minen i Cerecede, Colorado, gik for nogle Dage siden op i Luer. Derved smeltede Opheisningskjæden, og Elevatoren styrtede ned og ihjelslog fire Bjergmænd, der vilde op.

I Gilberton, Pensylvanien, blev ved en Explosion to Bjergarbeidere dræbte og elleve haardt saarede.

Ogsaa fra Seattle i Staten Washington meldes om en dog længt frygteligere Grubeulykke, der krævede 37 Ofre.

Dronningen af Italien skal have været i den yderste Livsfare ved den Anledning, da hendes Ledsager under en Fjeldvandring, Baron Peccoz, som tidligere meddelt, faldt om, rammet af et Slagtilfælde og døde.

Der var under den farlige og vanskelige Bestigning af Mont Cervin, i hvilken Baronen trods sin Sygelighed havde villet deltage, at Ulykken indtraf. Baronen var ved et Toug sammenbundet med Dronning Margherita og tre andre Personer, og da Baronen styrtede om, rev han i sit Fald de øvrige med sig henimod Randen af en steil Styrtning. Dronningen skal have vist sig overordentlig rolig og behjertet og ved sin Koldblodighed have reddet baade sig selv og de øvrige.

Bededagen. Det er en Mening, som er adskillig udbredt, at Bededagen skal være indstiftet til Minde om en Brand i Kjøbenhavn fkr. Berg. Aftbl. Da denne Fabel ofte benyttes af Bededagens Fiender, finder vi at burde oplyse, hvad der ogsaa er bleven paavist i de Foredrag, der er bleven holdt om denne Sag, at Bededagen aldeles ikke har det mindste med en saadan Begivenhed at bestille. Man havde ganske vist en kirkelig Festdag, knyttet til denne Tildragelse, nemlig Bede- og Taksigelsesfesten i Kjøbenhavn den 23de Oktober „for Ildebranden, som den Dag i Aaret 1728 ophørte".

Men denne Fest afskaffedes allerede under det Struensseeske Ministerium ved Forordning af 26de Oktober 1770. Vor Bededag derimod er oprettet ved Forordning af 27de Marts 1686. Den stod ikke i Forbindelse med nogen bestemt Begivenhed, men fastslog kun, hvad der fra 1553 af havde uddannet sig til en fast tilbagevendende Orden, at man havde extraordinære Bededage om Vaaren. Bededagens Formaal var da det, at den skuldeslægge Bodens Tanke med større Kraft ind paa Folkets Hjerte, minde om den enkeltes Sammenhæng med det hele Folk, vække Bevidstheden om fælles Skyld og fælles Ansvar og saaledes styrke den kristelige Samfundsfølelse. Og at denne Tanke har været dybt grundfæstet i den kristelige Bevidsthed og svaret til en virkelig Trang hos det kristelige Folk, det kan man skjønne deraf, at man kan forfølge de overordentlige Bededages Historie op lige til det 5te Aarhundrede.

En helt poleret Gaard er vistnok en Nyhed ikke bare her i Landet, men i Verden overhovedet. En saadan er imidlertid reist i Kongens Gade No. 20 hersteds. Hele dens Facade mod Gaden, som er ca. 40 Alen lang, er af poleret Sten, de to nederste Etager af sort Labradorsten, de to øverste af Granit. Gaarden tager sig overmaade glimrende ud. Det maa imidlertid indrømmes, at Virkningen forøkes noget derved, at man ikke har indskrænket Labradorstenen til underste Etage. Som det nu er, sees de to øverste Etager nede fra Gaden paa for lang Afstand, saa de gjør sig for lidet gjældende i Sammenligning med de to nederste. Formodentlig har Gaardens Indretning, med umaadelige Butikvinduer i begge de to første Etager, været til Hinder for det smagfuldeste Arrangement.

Vi hilser den nye Gaard som et Tegn paa, at vor prægtige naturlige Sten atter skal komme til den Hæder og Værdighed, som den indtog i Middelalderen, og som den i Norges Fornedrelsestid maatte overlade til den brændte Sten.

En opsigtvækkende Afsløring fra Valgkampen i Røken meddeles i „Buskeruds Blad":

„Paa Foranledning erklærer jeg herved, at paa den Skatteseddel, jeg medbragte paa Thinget i Røken den 1ste ds., hvor jeg aflagde Ed til Konstitutionen, var anført feilagtigt Indtægtstal, idet dette var forandret fra 400 til 500 Kroner, og beder jeg Mandtalsføreren ikke indføre mig i Mandtallet iaar, idet jeg ikke har Betingelser for Stemmeret. — Grunden til, at jeg mødte for at aflægge Ed, var den, at jeg flere Gange derom har været anmodet af Halvor Stokker.

Røken, 3die September 1894.

Martin Johansen Bø."

Til Vitterlighed:
M. H. Gunnerud.
E. P. Bøe.

Til yderliger Oplysning meddeles, at det af Kommunekassereren paa omhandlede Skatteseddel anførte Indtægtstal Kr. 400 var udraderet og paaskrevet Kr. 500. — Ligesaa oplyses for udenbygdsboende, at Halvor Stokker er en af det radikale Partis flinkeste Mænd i Røken.

Røken i September 1894.

M. H. Gunnerud.

Den første Sjøtrafning mellem Kina og Japan. Dampskib „Belgic", der ankom til San Francisco tonsdags, meddeler følgende Skildring fra kinesisk Hold af den første Sjøtrafning. Det japanesiske Krigsskib „Yoshino Khan" angreb det kinesiske Panserskib „Chi-Yuen". Kampen varede i 4 Timer. Begge Skibe manøvrerede ypperlig. Nogle af de kinesiske Kanonerer nægtede strax at arbeide ved Kanonerne. De blev ført op paa øverste Dæk og 5 af dem øieblikkelig skudt. De andre kjæmpede da tappert, og Kanonerne blev udmærket betjente. „Yoshino Khan" blev beskudt langskibs og den japanesiske Admiral dræbt. En Bombe exploderede paa Dækket af „Chi-Yuen" og dræbte en Løitnant og tre Mand. „Yoshino Khan" var ved Slutningen af Fægtningen usjødygtig og havde overgivet sig, da nogle flere japanesiske Krigsskibe kom tilsyne og „Chi-Yuen" maatte fjerne sig uden sin Prise. Det kinesiske Fartøi var ogsaa stærkt beskadiget. Rattet var bortskudt og Kanonerne forud ødelagte. Det styredes ved Hjælp af sine to Skruer og skyndte sig til Wei-Hai-Wei for at reparere.

Ved de Provevalg,

som af Høire og Moderate paa Hedemarken afholdtes Lørdag og Søndag blev:

I Vang valgt:

1. Gdbr. O. M. Imerslund.
2. „ S. Aalstad.
3. Arb.form. Jens Christiansen.
4. Gdbr. H. Hommelstad.
5. „ L. Dalseng.
6. „ L. P. Jesnæs.
7. Husmand Elias Johannessen, Storvæglum.
8. Gdbr. E. P. Mourud.
8. „ P. A. Lier.

I. Løiten:

1. Kirkesanger O. Nilsen.
2. M. Rustad.
3. A. Simensen, Vollestadstuen.
4. G. Søberg.
5. J. Krogstie.

I Romedal:

1. Chr. Horne.
2. M. O. Tostie.
3. L. Busvold.
4. E. E. Furuseth.
5. F. Gaustad.
6. A. Eriksfaldet.

(H. S.)

Ingen Bonde!

Til Repræsentanter for Nordlands Amt har Radikalerne valgt en Postmester, en Lagmand (forhenværende Statsminister), en Sagfører, en Handelsmand og en Kirkesanger, men — ingen Bonde.

Fra Rakkestad. I „Halden" No. 99 staar en Skrivelse om et afholdt politisk Møde paa Dingtorp i Degernæs den 18de Aug. som ikke kan lades ubesvaret.

Mødet var istandbragt af „Degernæs Venstreforening" i den Tanke, at samtales, om hvem de skulde opstille som Valgmænd herfra — Resultatet blev Fiasko, som selv Radikalerne indrømmede.

Det staar, at en af det rene Venstres Hovedledere i Sognet holdt et længere Foredrag og skildrede dermed Venstres Program; — men det staar intet om, at selv hans Tilhænger nægtede ham Adgang til at tale — og at flere Medlemmer ytrede at de ikke vilde staa i en Forening som denne — Aarsagen kjender de fleste her i Degernæs — de husker vel at „Degernæs Venstreforenings Formand", bad alle som ikke sympatiserte med Sagen — — — (Udtrykket er slig, at det ikke kan gjengives).

Fremdeles staar der, at en Høiremand med sit Modforedrag blev sat mod Væggen; besynderligt at nogen kan faa sig til at skrive sligt — Sandheden var, at ingen kunde give ham Svar — endskjønt han gjentagende bad derom. De Radikales Ledere stod som naglet til en Klippe og kunde ikke faa Munden op.

Degernæs den 8. Septbr. 1894.

N. N.

Spydeberg, Haabøl, Askim og Skjeberg skal nu velsignes med Myrmænd. Ved Thinget den 6te ds. afhjemledes 40 Parceller af Gaarden Huseby i Spydeberg, der af Radikalerne agtes anvendte til 40 Skjøder og 40 Leiekontrakter for nye Stemmeberettigede i Spydeberg, Askim og Haabøl.

I Skjeberg har Ordføreren E. Holt efter Forlydende fabrikeret en hel Del Myrmænd paa samme Maade.

Radikalerne vil altsaa nu fremtinge Bøndernes Umuliggjørelse ved at overstemme dem med Myrmænd. Skal den norske Bonde trampes eller skal han som hidtil have størst Indflydelse paa Statens Tjeneste?

Bønder i Spydeberg, Haabøl, Askim og Skjeberg bør ved Valget svare paa dette.

Sjømænds Hjemsendelse. Efter den nye Sjøfartslov har Sjøfolk, der hjemsendes fra Udlandet for vedkommende Rederis eller Statskassens Regning, Krav paa fri Reise med Underhold lige til Hjemstedet istedetfor efter de tidligere Bestemmelser blot til norsk Grænse eller første norske Havn.

Indredepartementet har i Anledning heraf med Forsvarsdepartementets Marineafdeling og Justitsdepartementet truffet den Ordning, at de her til Landet hjemsendte Sjøfolk ved Ankomsten har at henvende sig til Indrulleringen, der drager Omsorg for deres videre Reise til Hjemstedet. Paa de Steder, hvor ingen Indrullering findes, skal de nødvendige Foranstaltninger træffes af Politiet. De Penge, der behøves, skal strax forstrækkes af vedkommende Foged, Byfoged eller Skattefoged.

Fra Kraakstad. Søndag den 9de ds. afholdtes Menighedsmøde i Kraakstad Kirke for at udtale sig og afstemme over Estestols Forslag om Ophævelse af Bispe- og Provstevisitatserne i Kirkerne. 29 Husfædre afgav Stemme, 2 heraf stemte for Estestols Forslag, de øvrige stemte for Bibeholdelsen af den tidligere Ordning.

Centrum i Trondhjem. Som før meddelt i „Eidsvold" er hersteds dannet en Centrumsforening med et ikke lidet Antal af Trondhjems mest agtede og fremstaaende Borgere saavel af Venstre som Høire som Medlemmer. Da særlig Misfornøielsen er adskillig stærk inden Venstre med dets yderliggaaende Program og Ledelse, vilde visselig mange fra dette Parti allerede nu før Valget være gaaet ind i Centrumsforeningen eller ialfald stemt paa dens Liste, hvis den ved de paagaaende Underhandlinger med Høire var bleven tilsikret at staa som en selvstændig Forening med saavel egne Valgmænd paa den kombinerede Liste som med egen Repræsentation paa Storthinget. Dette var bestemt fordret af Venstremænd for at slutte sig til Centrum nu før Valget. Henstilling blev derfor gjort af Foreningen til Høires Ledelse her i saa Henseende, idet Foreningen ikke vilde opstille et bestemt Krav derom, da den saa nylig var stiftet. Denne Henstillen blev ikke imødekommet, da Høires Ledelse vel heller vilde løbe Risikoen end at hjælpe Centrum til at staa som en selvstændig Forening allerede nu, da i saa Tilfælde visselig ogsaa flere Høiremænd vilde have sluttet sig til Centrum. Høire greier maaske Valget, og da Centrum ikke har stillet noget bestemt Krav om Repræsentation, skal Seiren være det vel undt, da begge Partier jo langt paa Vei er enige ligeoverfor dette Valg, men taber Høire med faa Stemmers Forskjel, er visselig Høires Ikke-Mødekommen af Centrums Tilbud Skyld deri, da Venstremænd, som i Tilfælde vilde have stemt med Centrum, nu enten lader være at stemme eller modvillig stemmer med Venstre, da de ikke officielt vil gjælde for Høiremænd. Centrumsforeningen er nu hindret fra at agitere noget for sit Standpunkt før Valget, om end dens Medlemmer føler sig forpligtet til i Henhold til Centrums Program at stemme med Høire. Efter Valget vil Foreningen derimod visselig kraftig optage sin Virksomhed.

Thjm. 10. 9. 94.

Centrumsmand.

Kolera.

Generalkonsulen i Helsingfors indberetter under 4de ds., at der i Tiden fra 20 til 26de August skal være angrebet 5 Personer af asiatisk Kolera i Finland. Disse Tilfælde, der samtlige er indtruffet inden Wiborgs Län, har alle havt dødelig Udgang. Ogsaa i de sidste Dage skal der være indtruffet endel yderligere Tilfælde af asiatisk Kolera inden nævnte Län, medens Sundhedstilstanden i hele det øvrige Finland er fuldt ud tilfredsstillende.

Nordahl Rolfsens Læsebog er nu ogsaa indført i Folkeskolen i Nitedal, Leinstranden, Andebu, Spydeberg, Balestrand, Vestby, Levanger, Flakstad, Stromsgodset, Sands, Tjoms, Snaasen, Orsten, Birkenæs, Soon, Holen og Hamar.

„Laila", Professor Friis's vakre lille Fortælling fra Finmarken, er med Forfatterens Tilladelse lagt til Grund for en Roman af Victor Tisjot: „En Lilje i Sneen", der slot illustreret af Marchetti, netop er begyndt at følge L'Illustration som Bilag.

Professor Herman Helmholtz, den bekjendte tyske Videnskabsmand, er forleden afgaaet ved Døden.

Under fornyet Overveielse vil Kongen tage sit Raads Sammenhæng, hvis Vælgerne skaffer det radikale Parti Flertal, har Statsminister Stang gjentagne Gange erklæret i Storthinget, naar man har spurgt ham, hvad Ministeriet vilde gjøre, hvis Valgene gik det imod.

De radikale har fundet dette Svar utilfredsstillende, skriver „Vestlp.", og krævet at vide, hvad Ministeriet, ikke hvad Kongen vilde gjøre. Vi har gjort gjældende, at i Svaret ligger al fornøden Opløsning ogsaa om, hvad Ministeriet vil gjøre. Thi Svaret betyder: Ministeriet vil indgive sine Afskedsansøgninger og tilraade Kongen at vælge nyt. Naar Ministerchefen har udtrykt dette med ovennævnte Ord, saa er det, fordi denne Udtryksmaade skal være den mest korrekte.

Vor Opfatning af Statsm. Stangs Svars Mening og Betydning har faaet sin fulde Bekræftelse i de Ord, hvormed Hr. Satsraad Hagerup i sin Tale i Bergen nu Torsdag udtalte sig om samme Sag.

Efter hvad der er os meddelt, faldt hans Ord herom omtrent saaledes:

Byfladder.

(Oversat for Eidsvold.)

Hvorfor i al Verden var Børnene saa adspredte?

Frøken James, der var Lærerinde ved Byens Folkeskole, saa forundret op paa sine Elever. Hun led af en frygtelig Hovedpine og deres Uopmærksomhed plagede hende. Det havde nok hændt før ogsaa paa meget varme Sommerdage, at de havde været dovne og seet ud af Vinduet med længselsfulde Blikke, slig at hun havde havt stor Vanskelighed med at holde deres Tanker samlet. Men idag — hun havde aldrig set dem saaledes, ikke engang den Dag, da den forbausende Nyhed kom ud, at hun skulde gifte. Nu var denne Nyhed gammel — Brylluppet ganske nær og de vidste, at Forældrene studerede paa at kjøbe en smuk Present til den kjære Lærerinde. Og Børnene — de smaa viltre Unger, havde for faa Dage siden — hun havde nok set det — sat Ansigterne lige ind mod Vinduet til Byens eneste Sydame for at fange et Glimt af Lærerinden, mens denne prøvede sin Brudedragt. Men dette var jo gamle Historier, hvad i Alverden var i Veien idag?

En Tanke slog pludselig Lærerinden, og hun saa hurtig ind af Vinduet. Kanske Dick var der, men hun saa intet uden de gamle Egetræer i Haven.

Men hvor dumt at tro, at Dick kunde komme nu. Han havde jo gjort Tjeneste ved Nattoget og maatte ved denne Tid være hjemme og isvøn.

Det forblev en uopløst Gaade. Hvad feilede de smaa Narre?

Lærerinden tog op sit Lommetørklæde og gned sig i Ansigtet. Havde hun maaske en Kulstreg under Næsen.

* * *

Skolen var forbi. Istedetfor at fordufte lig Aaner for Vinden blev de ældre Børn staaende i Porten — der opstod en let Trængsel, noget, der lignede Panik, da Lærerinden kom ud. Hun dvælede blot et Par Minutter for at aflaase Døren og følte at Børnenes Øine hele Tiden var fæstede paa hende. Hendes Haand skjælvede, hun havde en grusom Hovedpine og hun var meget træt — netop i Humør til at blive utaalmodig og pirrelig. Hun vendte sig og saa skarpt paa de smaa Galgenfugle.

„Er nogenting i Veien Børn?" spurgte hun.

De havde intet Svar paa rede Haand. Nogle fnisede og lo, andre saa bedrøvede ud. Bill Smith, den usikkeligste Gut i Klassen, saa paa hende et Øieblik med et Udtryk af ondskabsfuld Glæde, medens hendes Yndling den søde lille Martha West var nær ved at briste i Graad. Men saa kom Svaret, først dæmpet; men derpaa lød det som en Summen gjennem hele Klassen. „Intet." Og den lille Skare adspredtes hurtig.

Lærerinden gik hjem til sit enlige lille Kammer, som hun snart skulde ombytte med en liden solrig hyggelig Bekvemmelighed i Nærheden af Jernbanestationen.

Hun skyndte sig strax til Speilet for nøie at undersøge sit Ydre. Nei, hendes Ansigt var rent — om end blegt — og hendes øvrige Toilette aldeles upaaklageligt.

Hun kunde ikke forstaa dette. Hun glemte sin Hovedpine for at tænke over Sagen — men blev strax efter meget værre.

„Jeg vil gaa hen til Fru Roberts," sagde hun om en Stund.

Hun tog atter Reisetøiet paa og ilede nedad Gaden til Fru Roberts Bolig Tilfældigvis stod der to Tjenestepiger i et Portrum, da hun kom forbi, de trak sig tilbage længer ind i Porten, men saa snart hun var passeret, kom de ud igjen og hviskede fortrolig sammen. Frøken James vendte sig, hun var sikker paa, de talte om hende. Hvad kunde det dog være?

Nu stod hun udenfor Fru Roberts og ringede. Den gamle Dame hørte lidet og gik gjerne med to eller tre Tørklæder om Hovedet for sin Gigt og Tandpine — saa det tog i Regelen lang Tid inden hun hørte Entreeklokken.

Men denne Gang var hun som en Vind ude og aabnede.

„Er det Dem kjære Barn," sagde hun til Frøken James, og drog hende med ind. „Jeg havde det paa Følelsen at De vilde komme; for jeg sagde til mig selv: Helene James ved, at jeg er hendes bedste Veninde, og da hun ikke har nogen Slægtning, til hvem skulde hun da gaa i sin Sorg uden til mig. Sid ned kjære!"

„I min Sorg?" gjentog Lærerinden urolig spørgende.

Fru Roberts havde bragt hende til Sæde i en Lænestol og strøg hende blidt over Kinden.

„Stakkars Barn! Men det gaar gjerne galt, naar en Dame vil gifte sig under sin Stand."

Lærerinden sitrede fra Hoved til Fod. Hvad var det? Var nogen Ulykke tilstødt hendes Dick. O, disse ulykkelige Jernbanetog. (Hendes Kjæreste var Konduitør.)

„Hvad er det?" raabte hun angst.

Fru Roberts mærkede strax, at hun havde sagt for meget.

„Min Gud, har De ikke hørt det?" spurgte hun urolig.

„Nei, nei, jeg har intet hørt." Og den stakkels Pige skjælvede af Rædsel.

Fru Roberts satte Theekjedlen over Varmen. Og hun tog Theetøiet frem og gav sig til at dække et firligt lidet Bord.

„Sid rolig Barn," sagde hun, „jeg siger intet mere før De har drukket en Kop The. Det er det bedste Middel til at stimulere en op med."

Lærerinden ventede i Angst, taknemlig og glad da Theekjædelen endelig begyndte at koge.

Men Fru Roberts havde intet Hastværk. Langsomt skjænkede hun Theen i Kopperne, og efter at have nødet Frøken James til at drikke en Slurk, sagde hun:

„Nu vil vi vente, til vi har spist et Par Skiver Kage"

Men nu gjorde Frøken James alvorlig Oprør.

„Naar ikke De vil sige mig hvad det er," raabte hun, „saa vil jeg gaa øieblikkelig, og se at faa høre det af en anden."

Fru Roberts føiede sig ved disse Ord.

„Kjære Barn," sagde hun, De faar tidsnok vide det. Men jeg tror det er rettest De hører det af mig, der holder af Dem som en Mor. Ah! det er ikke længer end siden igaar, jeg gik forbi hvor De skulde bo — og saa Rosentræerne staa i Knop og jeg tænkte: Disse Roser vil springe ud til Helenes Bryllup og Helene James vil bli en lykkelig Husfru i denne Ugе — men nu — Hun stansede. Hun grundede vistnok over hvordan hun skulde finde de rette Ord. „Igaar," sagde hun tilsidst — men stansede atter — —

Lærerinden vred sine Hænder fortvilet.

„O Gud," raabte hun, der har fundet et Sammenstød Sted, min Dick er bleven dræbt.

„Nei," svarede Fru Roberts tørt, „jeg havde nær sagt," det er ikke saa vel. Men tag Dem det ikke saa nær Helene, det er ikke saa meget værd. — Han kom hjem

Gaar Valgene Ministeriet imod, da vil, som Statsminister Stang har sagt i Storthinget, Hs. Maj. Kongen tage Raadets Sammensætning under fornyet Overveielse. Hvad det vil sige i et konstitutionelt Land, ved enhver. Men man kræver formeget, naar man forlanger, at Ministeriet paa Forhaand skal meddele Almenheden, hvilke Raad det i saafald vil give Kongen med Hensyn til de nærmere Omstændigheder og de Personer, som skal blive vore Efterfølgere. Naar saadan Stilling foreligger, da er det Raadets Pligt at give de Raad, som Forholdene kræver; men det vilde være pligtstridigt paa Forhaand at opgjøre og bekjendtgjøre dette.

Omtrent saaledes faldt, siger vor Meddeler, der paahørte Hr. Statsraad Hagerups Udtalelser, disse. Med Bished erklærer han, at Statsraaden sagde „de Personer, der skal blive vore Efterfølgere", om end Ordene forresten maaske faldt lidt anderledes end her anført.

Som Statsminister Stangs eget Svar, saaledes betegner altsaa ogsaa Statsraad Hagerups Udtalelser, hvad vi altid har antaget og anset selvfølgeligt, at gaar Valgene Ministeriet imod, saa det radikale Parti fremdeles viser sig at have Flertal i Vælgermængden og i Storthinget, saa vil Ministeriet Stang indgive sin Afskedsansøgning. Talen om, at dets Appel til Vælgerne ikke er alvorlig ment, er derfor, ligesom det radikale Partis Paastande om, at den svenske „Broderhaand" i Virkeligheden er en knyttet Næve og intet Tilbud om at anerkjende vor Ret, kun et radikalt Opspind til Benyttelse under Agitationen og Valgkampen.

Stothingsvalg.

For Nordlands Amt den 11te September.

Repræsentanter:

1. Postmester S. A. Nielsen, med 74 St.
2. Fhv. Statsminister Blehr . . 74 —
3. Overretssagfører Havig . . . . 74 —
4. Handelsmand C. M. Ellingsen . . . . . 66 —
5. Kirkesanger O. S. O. Holm . . . . . 45 —

Suppleanter:

1. Gaardbruger A. Andersen . . 36 St.
2. „ Christen Nielsen . . . . . 29 —

Begge ved særskilt Valg.

3. Gaardbruger K. Storjord . . 53 —
4. Telegrafbestyrer Falch . . . . . 43 —
5. Sagfører Kildahl . . . . . 30 —

For Finmarkens Amt den 12te September.

Repræsentanter:

1. Faktor E. A. Simonsen med . 19 St.
2. Forstasssistent Hagemann . . . 19 —

De Radikale stemte paa Fogd Wichstrøm (10 St.) og Lensmand Strand (9 St.)

Suppleanter:

1. Distriktslæge Wessel med . . 18 St.
2. Sognepræst Aasen . . . . . 18 —

Venstre stemte paa Lensmand Opdahl (10 St.) og Lærer Bjørgan (9 St.)

---

igaar Aften til sædvanlig Tid og havde sin unge Hustru med „Nu ved De det!"

Froken James sad taus, — maaske hun var ude af Stand til at kunne tale.

Fru Roberts var bare glad over, at hun tog det saa rolig.

„Ja," sagde hun, alle ved det. Hele Byen taler ikke om andet. Det er saa sandt som jeg lever. Gamle Stationsmester spurgte ham enda: Naa Konduktør Sanders, har De taget en anden Dame end Froken James, til Deres Hustru?

Han svarede i en streng Tone: „Ja, hvorfor ikke." Og saa gik de Arm i Arm gjennem Gaderne, til hans nye Hjem. — Men bryd Dem ikke om det Helene, han er Dem ikke værd."

Froken James reiste sig. „Men jeg tror ikke det er sandt," sagde hun, da hun endelig fik Maalet igjen — „Det er den forfeste Usandhed."

Hun stødte Fru Roberts tilside og skyndte sig ud, og nedad Gaden. —„Hvor vil De hen? — kom tilbage Barn," raabte Fru Roberts efter hende; men hun hørte det ikke. — Det sang for hendes Øren og hendes Tindinger bankede voldsomt. Hun vidste ikke hvordan hun var kommen bid; men pludselig saa hun, at hun stod udenfor det lille Hus, der var bestemt til at bli hendes Hjem. Rosentræerne i Haven var næsten udsprungne. De Gardiner, hun havde sømmet var trukket tæt sammen for Vinduerne. —Det svimlede for hende — hun var nær ved at falde om.

(Mere.)

Høirestevne i det Trondhjemske. I Søndags holdtes det største Høirestevne, der nogengang har været afholdt her; det holdtes i Orkedalen, hvortil 5 Dampskibe førte Deltagerne fra Trondhjem og 9 Landsbygder. Hertil kom Orkedalens egen Befolkning — ialt henved 3000. Foredrag holdtes af Statsraad Hagerup i Unionsspørgsmaalet; senere talte Statsadvokat Knudtzon, Overlærerne Richter og Nygh samt Grosserer Konow. Udmærket Vejr begunstigede Stevnet.

Samtidigt holdtes radikalt Stevne ved Ler Jernbanestation, med ca. 700 Deltagere. Foredraget holdtes af Redaktør Løchen og Lagmand Lindboe.

Valget i Trondhjem. Det endelige Opgjør af Mandtallet for Byen Trondhjem viser 3061 stemmeberettigede. Der skal altsaa vælges 61 Valgmænd.

Krigen i Østasien.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at de Kinesere, som er indesluttede af Japaneserne paa den nordlige Del af Korea, lider Nød og maa dræbe sine Kavalerihester for at skaffe sig Føde.

Japaneserne har afskediget alle Europæere ved sine Skibsværfter, da Regjeringen ønsker at holde hemmelig den Stade, deres Krigsskibe har lidt.

Efter Forlydende reiser Mikadoen og Ministrene i den nærmeste Fremtid til Hirosima, hvorfra de japanesiske Tropper afsendes til Krigsskuepladsen.

Nye Skovbrande i Amerika.

Til Times meldes fra New York den 11te, at stærk Storm har fremkaldt nye Skovbrande, der har udbredt sig over hele den nordlige Del af Minnesota, Samtlige hidtil forskaanede Distrikter er nedbrændte. Byerne Mora, Taerrick, Grounhouse, Barnum er indesluttede af Ilden og Indbyggerne svæver i stor Fare.

I et Vælgermøde i østre Toten, der afholdtes i Kommunelokalet, blev følgende Valgmandsliste opstillet, nemlig:

Gaardbruger Anton Aastad.
Do. P. Bang.
Do. M. A. Andersen.
Do. A. Sukkestad.
Do. M. Jørgensæt.
Do. B. Hammerstad.

Kun Bygdens Stemmeberettigede mødte. Ca. 130 Stemmer afgaves.

Koch dømt.

Fra Arenda telegraferes den 11te Septbr. til H. O.: Lagmandsthinget i den Kochske Sag sattes her iformiddag Kl. 9½ i Jurylokalet, Raadhuset, under Lagmand Bechs Forsæde med Sorenskriver Steen og Byfoged Klem som Bisiddere. For Paatalemyndigheden mødte Rigsadvokat Blakstad og Statsadvokat Thorstensen. Koch var tilstede og som hans Forsvarer mødte Advokat Ludvig Meyer. Som Vidner mødte Statsminister Stang, Sagfører Bentsen og Redaktør Hansen, Risør. — Koch, der sattes under Tiltale for Forbrydelse mod Straffelovens Paragraf 17, sidste Led, erkjendte sig ikke skyldig. Efter Vidnernes Afhørelse og Statsadvokatens og Torstensens Replikker trak Lagretten sig tilbage.

Senere telegraferes;

Lagrettens Kjendelse lød paa, at Indrulleringsbetjent Koch anses skyldig mod bedre Vidende.

Dommen lød paa: Koch idømmes 120 Dages Arrest og ilægges 250 Kroner i Sagsomkostninger, hvorhos Sigtelserne mortificeres.

Koch havde som bekjendt sigtet Statsminister Stang for at have modtaget 400,000 Kroner som Bestikkelse.

Kristiania Hjem for arbeidsløse, Sofienbergagaden 19, har i August Maaned skaffet 46 Mand Arbeide paa forskjellige Steder i Byen. I Vedhuggeriet har været beskjæftiget 44 Mand, der gjennemsnitlig har arbeidet 8 Dage hver. Den daglige Arbeidsstyrke har været fra 4—20, gjennemsnitlig 13. Til Arbeiderne er serveret 590 Portioner Mad. I Herberget har overnattet gjennemsnitlig 3—4 Mand.

Hollænderne paa Lombok. Fra Amsterdam telegraferes den 8de: Arocndo med Befæstninger paa Lombok blev iforgaars indtaget af Hollænderne uden Modstand, efterat Byen var bleven beskudt af svært Artilleri. Mange Geværer og andre Vaaben faldt i Hollændernes Hænder. Oberst Swart besatte et af de Indfødtes Templer i Aroengo.

Kaptein Lindgreen er vendt tilbage med sin Afdeling. Lindgreen havde paa Grund af sine Saar og Savn maattet kapitulere, men paa Betingelse af frit Tilbagetog og Tilbageleverin af Vaaben i Aroengo. Han blev derefter tagen tilfange, men igjen givet fri og ført til Kalle, hvor han havde ladet tilbage en Sergeant og 15 Mand. Lindgreen medbragte et Brev fra Rajahen, i hvilket hans Frigivelse bliver fremstillet som et Venskabsbevis. Paa dette Brev er der imidlertid ikke givet noget Svar.

Den hollandske Sjømagt er bleven forstærket.

Lynnedslag. Forleden slog Lynet ned hos Aasmund Aasmundsen Heimdal, Trenugen, i hans Udhuse, der nedbrændte aldeles fkr. fra Risør. De store, nye Baaningshuse reddedes, da Vinden stod fra disse.

Husets Folk havde brugt at ligge i Laden, men var flyttet ind i Baaningshusene den Nat. Den største Del af Avlingen var heldigvis endnu ikke kommet ind, men Manden lider et ikke ubetydeligt Tab alligevel, da mange Kjør og Gaardsredskaber opbrændte. Intet var assureret.

Bøie af.

—s—

Nei, det er ingen Afbøining — intet Afslag — om man i ældre Aar ikke altid fastholder hvad man i Ungdommen hæftede sig ved med Lidenskab.

Men er han bleven ældre og forstandigere. Men ved Livserfaring ser man Livsveien klarere. Grundidealet er man bleven tro. Fædrelandskjærligheden, Folkets Sag, har man ikke svigtet. Men Synerne er udvidet. Maalet større. Ret og Sandhed staar for Aanden i stærkere Farver. Man handler nu ikke i Ungdomsrus, eller for at stubbe sig selv frem; men virkelig for at tjene sit Folk og sit Land.

Derfor skal man vogte sig for at si: Den eller den er bøiet af fra hvad han tjente og elskede i Ungdommen. — Kanhænde det er helst, at han er bleven klogere, mere udviklet, „og nu ser Livet som dette bør ses fra den rene Side.

h.

Valgmandsvalgene

Søndre Bergenhus Amt.

Haus: 6 Valgmænd, 1 Høire og 5 Moderate, med 282—281 St. Suppleanterne Radikale med 269 St.

Forrige Gang 5 Valgmænd, alle Radikale, mod 173—161 St. Suppleanterne dengang Moderate med 143—129 St.

H. K. Kronprinsen vil antagelig komme hertil den 19 ds.

Kronprinsessen afreiste Tirsdag Eftermiddag til Baden. Hun ledsages af Prinserne Gustav Adolf og Wilhelm.

Rettelse:

I det forrige Nr. om Nyströms Kulturhistorie staar følgende meningsløse Trykfeil: „Dementer," istedenfor Elementer, og „elektrisk behandlet," istedenfor og behandlet i Sammenhæng. „Opslag" istedenfor Oplag.

Bekjendtgjørelser.

Frits Hansen og hans Børn takker hjertelig for al den Deltagelse, der i disse Dage er vist dem i deres Sorg fra nær og fjern i By og Bygd.

(41).

Carl Johan-teatret

Torsdag kl. 8 (gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Magdalene.** (Valborg — Johanne Voss).

Fredag samme forestilling.

Vonheims folkehøiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere er undertegn. samt forhenv. overlærer Kobberstad og delvis Fr. Hansen; desuden en lærerinde. Skolepg. kr. 4 mndl. trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bohn,
(258) theol. kand.

Schmidt Breda
Konfirmation
Sorte Kjoletøier
Heluldne franske Thibets
a Kr. 1.00 — 1.15 — 1.30 — 1.45
1.60 — 1.85 — 2.00 — 2.40 pr. Mtr.
Heluldne Cachemirs
a Kr. 1.20 — 1.45 — 1.75 — 1.95
2.00 2.40 — 2.80 — pr Mtr.
Coul. Kjoletøier
til **Overhøringen i største Udvalg**
glatte og mønstrede fra 0.70 —3.00 pr. Meter.
For Gutter
er **ankommet nye sorte**
Drestøier
i Klæde, Satin. Cachemire. Diagonal & Cheviot fra Kr. 3.00—6.80 pr. Mtr.
Priserne aldeles bestemte
Schmidt Breda,
Storgaden 12.
(J. H.)

Statsraad Bang
holder **politisk Foredrag** paa
Nerdrum i Fet
Søndag den 16. September Kl. 4 Eftermiddag.
Adgang for Alle. (H. O.)

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskinner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetoorvet).

Ved Kristiania Vinter-Landbrugsskoles praktiske lærlingvæsen

vil der fra 1ste oktober fkm. bli optaget 12 lærlinger med adgang til fri undervisning i skolens theoretiske afdeling. Ansøgere maa have fyldt 17 aar, kunne skrive nogenlunde sprogrigtig efter diktat, have færdighed i praktisk regning, have noget kjendskab til fædrelandets geografi og historie, samt have mindst 1 aars øvelse i de ved et gaardsbrug forefaldende arbeide. Ansøgning stilet til skolens bestyrelse maa være fremsendt inden 15de september, ledsaget af attester i bekræftet afskrift fra præst, læge, skole og 2 gaardbrugere. Alle nærmere oplysninger meddeles paa skriftlig henvendelse.

Vinter-Landbrugsskolen i Kristiania i august 1894.

Olav Sendstad.

Hendes Skjønhed var saa ganske forskjellig fra Grevindens — Miss Arnold var mørk."

„Tror De, Mr. Mountford dræbte hende?"

„Da jeg hørte, at Mr. Mountford led af Epilepsi, og den Dag havde været saa forskjellig, fra hvad han pleiede at være, kunde jeg ikke tvivle paa hans Skyld. Denne mørke Sindsstemning er Forløber for et Anfald, og der er ingen Tvivl om, at han, alene i Skoven har, i et Anfald af sin Sygdom, dræbt Miss Arnold, og da Handlingen var begaaet, er han falden sammen af Udmattelse ved Siden af sit Offer. Han erindrede intet om sin Forbrydelse."

„Hørte De nogensinde, hvor der blev af ham?"

„Nei, ingen ved med Bished noget derom. Han kom maaske iland et Sted paa Kysten, før Fiskerbaaden gik under, men den almindelige Mening er, at han druknede med Skipperen og de to Mænd. Vi har aldrig siden hørt det mindste om ham."

„Saa er han rimeligvis død, — eller han har maaske forladt Landet og er reist tilbage til Afrika."

„Dette er jo ikke urimeligt — saa sandt han kunde blive sat iland i et saadant Veir."

Vi var nu kommen til en Sidevei, som førte indover Markerne, og her bød Doctoren mig Farvel, steg tilhest og tog Veien hjemad, medens jeg vendte om og gik tilbage til Duntuce Castle, hvor jeg blev overrasket over at se Vognen staa forspændt for Døren, og en Badsæk og en Kuffert staa paa Kudskesædet.

De kunde kanske blive fornærmet, hvis jeg fortalte Dem det."

Jeg forstod strax Meningen.

„Du mener, Fader var forelsket i hende?"

„Ja, Mr. Urquhart var meget glad i Miss Arnold. Han vilde gifte sig med hende, men hun vilde ikke have ham. En af Gartnerne hørte dem tale sammen i Drivhuset en Eftermiddag. Han holdt paa at arbeide mellem Træerne der, og de vidste ikke, at nogen hørte paa dem. Den unge Mand vovede ikke at komme frem, derfor stod han stille, indtil de gik ud igjen. Mr. Urquhart var heftig, og Miss Arnold var stolt og bestemt, — saa stolt som en Hertuginde".

Denne Aabenbaring kaster et nyt Lys over min Faders Karakter. Jeg troede ikke, at han kunde føle lidenskabelig Kjærlighed til nogen, selv om han var ti Aar yngre. At han kunde føle Kjærlighed til en fattig Pige i en afhængig Stilling, naar en Millionars Datters var i samme Hus, forekom mig end mere besynderligt.

Jeg spurgte Jane, hvad hendes Venner troede om Mr. Urquharts Brøde.

„Vi kunde ikke betvivle den, Miss," svarede hun.

„Han var en prægtig Mand, — en dannet, fin Herre, — men han var ikke lig sig selv den Dag. Flere af os saa hvor forandret han var, og han maa have dræbt hende i et Anfald af Sindsforvirring. Man fortæller, at hans Mor var sindssyg i mange

Hults Kløverhamsemaskine
med Renseværk er de fuldkomneste Frørensemaskiner. — Ved den under **Gøteborgsudstillingen** i 1891 **foretagne Arbeidsprøve** tildeltes disse Maskiner **Førstepræmie**, ligesom de specielt for **Rensning** tildeltes **mere end det dobbelte Antal Points** end nærmeste Konkurrent.

Kornrensemaskiner, Triorer.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Transportspand af **dobbeltfortinnet Staalblik** med **helpresset Hals og Bryst**, forsynet med 3 eller 4 solide Baand (efter Størrelsen) er **anerkjendt solidere og bedre end** nogen **anden Sort.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania
Vognmandsgd. 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).
(582)

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

Kristiania Realkreditbank,

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

Meierimaskiner af alle Slags.
Komplette Meierianlæg
med Vand-, Hest-, Petroleums-, Damp- eller elektrisk Kraft udføres under **fuld Garanti**

Brødrene Hals's
Musikhandel.

Alle Sorter
Instrumenter
til billigst beregnede Priser.
Guitarer,
Violiner,
Bratscher,
Celloer,
Buer, Kasser,
og videre Tilbehør.
Fløiter,
Clarinetter,
Messing Instrumenter
fra anerkjendte fortrinlige Fabriker.
Trækspil
og
Mundharmonikar
i alle Kvalliteter og Størrelser.
Mekaniske Instrumenter:
Intona, Ariosa,
Phoenix, Sonora.
Alle Sorter Strenge
Forhandlere Rabat.
Reparationsværksted
for alle Sorter Instrumenter.
Priscouranter sendes og udleveres gratis, og enhver Forespørgsel besvares promte.

Brødrene Hals,
24 & 26 Storthingsgade 24 & 26,
Kristiania.

G. R. Fuglesang,
Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af **Tæpper** udføres smukt og billigt.
Telefon No. 926. 588

P. T. Mallings Boghandel,
Kristiania,
er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „Frølichgaarden", Kirkegaden 34 ligeoverfor Postkontoret

Skolebøger	i Mallings Boghandel
Skoleatlas	i Mallings Boghandel
Skolebestik	i Mallings Boghandel
Skoleglober	i Mallings Boghandel
Skolekarter	i Mallings Boghandel
Skoleinventar	i Mallings Boghandel
Skoledagbøger	i Mallings Boghandel
Skoleprotokoller	i Mallings Boghandel
Skoleorgler	i Mallings Boghandel
Skolesager	i Mallings Boghandel
Skoletavler	i Mallings Boghandel
Skolevægtavler	i Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret
(592)

Gaarden Bergan
i **Borre** nær Augedal jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre, 150 maal god indmark, 100 maal udmark og skog (rigelig til husbehov), gode husebygninger **særdeles billig og paa gode vilkaar** tilsalgs ved advokaterne ***Frits Kiær*** og ***Emil Roll,*** Chistiania. (562)

Emil Moestues
patenterede
Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

Chocolade!
Pas altid paa at kjøbe
vor **rene, uforfalskede Chocolade** og **Cacao,** thi **den er bedst og billigst.**
Brødrene Cloetta.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc. etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET
BRAGE
CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

Ved Amtsskolen i Røken
begynder et nyt Kursus for konf. Gutter 1ste Oktober Kl. 11 paa Kolkkergaarden. Indskrivningspenge 8 Kr. — og Skrivesager medtages. Ubemidlede kan faa Friplads og Enkelte et lidet Stipendium. Indmeldelser modtages, og nærmere Oplysninger meddeles af
E. M. Færden,
(O. A. R.) Bestyrer.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rollsen & Graff.**

Storartet Kaaberealisation!

Da min Butik i høi Grad generes af Sidemandens Byggeforetagende, bortsælges Tusinder af Kaaber & Jackets, udelukkende nye moderne Sager, til Godtkjøb.

Aug. Kahrs,
29 Kongens Gade 29.
Saadan Anledning til Godtkjøb aldrig før.

Aar og døde i et Galehospital. Hvis han ikke var skyldig, hvorfor skulde han flygte?"

Ja, denne Flugt var det stærkeste Bevis for hans Brøde.

„Havde man ikke Mistanke til nogen anden end Mr. Montford?"

„Nei, ikke til nogen, Miss. Sir Joseph vilde aldrig tro, at Mr. Mountford var en Morder. Han mente, at en eller anden Omstreifer havde dræbt den unge Dame forat stjæle hendes Uhr, men da Uhret ikke var borte, antog han, at Morderen var bleven overrasket af Mr. Mountford, før han havde faaet Tid til at plyndre sit Offer, og havde taget Veien gjennem Skoven, uden at de to Staldkarle, som fandt Liget, fik se ham. Hvis Mr. Mountford var uskyldig, hvorfor skulde han romme, om man end overtalte ham aldrig saameget dertil?"

„Mener De, at Lady Dunluce overtalte ham dertil?"

„Ja, Miss, baade min Frue og Mr. Urquhart paaskyndte hans Flugt. De troede at gjøre alt paa det bedste, men hvis den stakkels Herre var uskyldig, bragte dette alle til at anse ham for skyldig."

„Dette bragte alle til at anse ham for skyldig." Jeg har tænkt paa disse Ord, siden min Tantes Kammerpige udtalte dem!

Mon ikke en, som har hjulpet ham til at flygte, kan have havt isinde at ruinere ham for Livet? Jeg tvivler ikke paa at, Miss Higginson har handlet i god Tro, men jeg er ikke sikker paa, hvad Hensigter min Fader kan have havt.

Tanken paa den vakre, elskværdige unge Mand, som var et Offer for en af de skrækkeligste Sygdomme, der hjemsøger Menneskeheden, plager mig. Jeg har ikke været istand til at holde mig i Ro inden Døre.

Lady Dunluce gik op paa sit Værelse efter Frokost. Hun havde som sædvanlig Breve at skrive; jeg formoder, at det er Mr. Coverdale, hun skriver til. Medens jeg spadserede henad Landeveien, kom Doctoren ridende paa sin brune Ponny, og ved Synet af mig steg han af og førte Hesten ved Bidslet. Mr. Coverdale anser mig blot for en ung Pige af almindeligt Udseende, men Doctoren ærer mig som den unge Dame paa Dunluce Castle, der er en Greves Broderdatter og hans Opmærksomhed værdig.

Vor Samtale begyndte om Veiret derpaa sagde jeg tilfældigvis.

„De har jo boet her i mange Aar, Doctor?"

„Ja, jeg har aldrig boet noget andet Sted, undtagen i min Studietid. Min Fader praktiserede her, og jeg begyndte min Løbebane som hans Assistent.

„De maa have oplevet meget i alle disse Aar. Kan De erindre den skrækkelige Begivenhed paa Dunluce Castle for ti Aar siden?"

„Hvis De mener Mordet paa Marie Arnold, saa vil jeg nok ikke let glemme det. Jeg kjendte den unge Dame. Hun var den vakreste Kvinde, jeg har seet."

„Var hun vakrere end min Tante?"

Abonner paa „Eidsvold"!

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" begyndte
1ste Januar dette Aar med 5 a 600 Abonnenter, som
„ Februar var steget til 1200 Abonnenter
„ Marts — 1700 —
„ Juni — 2750 —
„ Juli — 3500 —
25de August — ca. **5000.**

„Eidsvold" har i væsentlig Grad bidraget til Organisation af Centrum, hvilket Parti nu er i god Fremvæxt; dette sidste fremgaar bedst af de mange Centrumsforeninger, som er dannede og er under Dannelse. Fortsat stærk Udbredelse af „Eidsvold" vil kunne gjøre Centrum til et mægtigt Parti og derved sikre en jævnt fremadskridende Politik.

Vi henstiller derfor til alle vore Meningsfæller samt forøvrigt til alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende skarpe politiske Strid selv at holde „Eidsvold" og faa andre til at abonnere paa det.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr.	4.00
„ ½ Aar	„	2.00
„ 1 Kvartal	„	1.00
„ 1 Maaned	„	0.35
fra 1ste Septbr. til 31te Decbr.	„	1.30

incl. Postporto.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 109. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 15de September 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

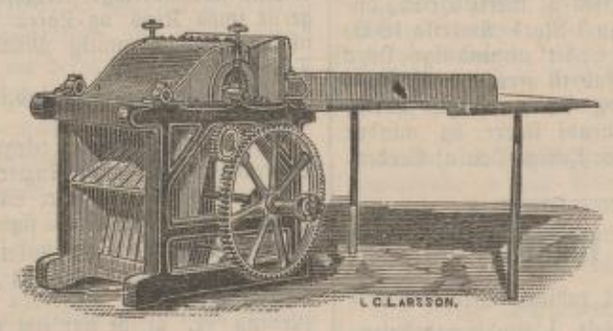

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Høpresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Statsraad Bang

holder **politisk Foredrag** paa

Nerdrum i Fet

Søndag den 16. September Kl. 4 Eftermiddag.

Adgang for Alle. (H. O.)

F. H. Dethloff,

Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25 1ste Etg
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Brand & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12–2, 6–7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10–11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Loitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Politisk foredrag

af

disponent Kopperud

afholdes i skolelokalet ved Heggedal station

lørdag 15de septbr:

kl. 5 efterm.

Naar nærværende Numer

af Bladet naar frem til vore Læsere, vil mange af dem allerede have lagt sin Seddel i Valgurnen, og de fleste af dem, der endnu ikke har været i Kirken eller Valglokalet for at opfylde sin Borgerpligt, vil næste Dag eller faa Dage senere begive sig afsted i dette Ærinde.

Nogen Betydning for Udfaldet af Valget i de Amter og Byer, der vælger den 17de September, vil Indholdet af nærværende Numer neppe have. Vi ønsker imidlertid at give vore Meningsfæller nogle opmuntrende Ord med paa Veien. Hvad Udfaldet vil blive af Valgene, kan ingen i dette Øieblik forudse. Men enhver Nordmand bør nære en urokkelig Tillid til, at hvordan Udfaldet end bliver, vil alt tilslut vendes til Landets Gagn. Vi beder vore Meningsfæller være ved lige godt Humor, enten de haaber at vinde Flertal i sin Bygd eller ikke, og at tage et Nederlag, enten dette er forudseet eller uventet, med Sindsro. En Skuffelse paa en Kant kan opveies ved, at det paa en anden Kant gaar bedre end paaregnet. Ingen ved, i det Øieblik han hører Udfaldet i sin Bygd oplæse, hvordan det er gaaet andensteds i Landet, og han faar foreløbig nøie sig med Bevidstheden om at han har opfyldt sin Pligt som Statsborger ved at lægge sin Seddel i Urnen.

Hovedsagen er at møde op, baade der, hvor man kan seire, og der, hvor det er umuligt at seire. Det har for Landsvalgets Udfald i det hele ikke mindre Betydning, hvor mange Sedler der lægges i Urnen der, hvor Ens Parti taber, end der, hvor det seirer. At saa forholder sig, vil lettelig indsees af dem, der kjender Tallenes indre Sammenhæng og ved, i hvilken hemmelighedsfuld Forbindelse de staar med hinanden.

For Landsvalget i det hele er det exempelvis meget slemmere, om der i et Distrikt afgives kun 100 moderate Stemmer mod 80 radikale, naar der kunde været afgivet 150 mod 80, end at det moderate Parti i et Distrikt taber med 60 mod 65, uagtet det kunde have seiret med 70 mod 65. Tilsyneladende er jo Tabet værst i sidste Fald; men saa er det ikke, naar samtlige Landsvalg betragtes i sin Sammenhæng. Ved Opregningen for hele Landet veier nemlig de 50 manglende Stemmer i det førstnævnte Distrikt meget mere end de 10 manglende i det sidstnævnte, og man kan næsten være sikker paa, at, som Følge af den hemmelighedsfulde Samvirkning, der finder Sted mellem Tallene, vil de 50 manglende i den førstnævnte Bygd ove større Skade, naar alt kommer til alt, paa Landsvalgets Udfald, end de 10, der manglede paa Seier i den sidstnævnte Bygd. Denne hemmelighedsfulde Forbindelse Tallene imellem kaldes deres Stræben efter Ligevægt.

Denne Stræben kommer ikke attid fuldt ud til sin Ret. Det hændte jo i 1891 at Flertallet faldt paa den gale Side til Skade for de Konservative og Moderate i Jarlsberg og i Buskerud, og paa den gale Side til Skade for de Radikale i Nedenæs. Men saadanne Uregelmæssigheder vil næsten sikkert blot kunne finde Sted der, hvor Forskjellen i Antal mellem de to Partier er yderst ringe, og det vil sjelden, om nogensinde kunne hænde, at Storthingsflertallet falder paa en anden Side end Urvælgernes Flertal, naar hele Landet tages under Et. Jo større de Tal er, hvormed der regnes, desto bedre vil nemlig Tallenes Stræben efter Ligevægt komme til sin Ret.

Vi har anstillet disse nok saa tørre Betragtninger for at vise, hvor vigtigt det er, at Urvælgerne gjør sin Pligt og at vort Parti møder op allevegne med den fulde Styrke, hvorover det kan raade. Hver eneste udeblivende Stemme er, ligegyldigt i hvilken Bygd eller By den udebliver, en Chance mere for Modparten til at se Tallenes Ligevægtsstræben gjøre Udslaget til hans Fordel og til vor Skade. Hver Stemme, paa hvilken Kant af Landet den end falder, vil virke med den samme Vægt henimod et Amtsvalg og et Landsvalg, der giver Udtryk for Stemmens politiske Standpunkt.

Før i Tiden var det ikke tilstrækkelig forstaaet her i Landet, at man ikke maatte lade Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal møde frem ved Urnen eller sidde hjemme, afgjøre af de lokale Forhold i den By eller det Præstegjeld, hvor man bor. Nu synes man at forstaa det bedre. I al Fald har der hidtil været et overraskende godt Fremmøde endog der, hvor man, som i Finmarken, kan have været nødt til at reise med Baadskyds saa langt som fra Kristiania til Færder, eller med Apostlernes Heste maattet gjøre en Spadsertur som fra Lillehammer til Sel for at faa afleveret sin Stemmeseddel, og de Par Valg, som har fundet Sted i de tæt bebyggede Distrikter søndenfjelds (rigtignok i Bygder, hvor Stillingen har været yderst spændt) indeholder Løfte om, at de Stemmeberettigede vil gaa Mand af Huse paa Valgdagen. Fra Haus i Søndre Bergenhus Amt meldes at ikke en eneste Vælger udeblev fra Urnen. Alt tyder paa, at Aaret 1894 vil blive Vidne til det mærkeligste Valg — ogsaa hvad Fremmødet angaar — som har fundet Sted siden 1814. Det er endog sandsynligt, at intet andet Land vil kunne fremvise Sidestykke til et Fremmøde som det norske i 1894. Dette Aar vil under enhver Omstændighed — hvordan end Udfaldet bliver — komme til at staa som et Vidnesbyrd om det norske Folks stærke politiske Interesse og om, at det har opfattet det som en alvorlig Pligt at afgive Svar paa de vidtrækkende og skjæbnesvangre Spørgsmaal, der i denne Tid er blevet stillet til det.

En eiendommelig Ulykkeshændelse indtraf i Søndags i Strøms Sogn, telegraferes fra Østersund. En af Besætningen paa Dampskibet „Bergo" skulde fra Dampskibet hente sin Hustru, der var Restauratrice paa Baaden. Da Manden, der befandt sig i en Robaad, skulde fra Damperen tage imod sin Hustru, faldt hun saa tungt over ham, at han tabte Balancen, og begge faldt i Vandet og druknede.

Fra Ranen i Nordland er meddelt „Indtrønderen," at en af Grundeierne der har sikker Udsigt til at faa følge mægtige Jernmalmleier til den bekjendte Kanonkonge Krupp i Essen for en Kjøbesum af 250,000 Kroner. I Nordranen er desuden et større Svovlkisbrud, der eies af et svensk Konsortium med den svenske Ingeniør Hasseblom som Bestyrer. Arbeidsstyrken er circa 200 Mand.

Paa et Vælgermøde i vestre Toten, hvor 100 Stemmeberettigede var tilstede, blev følgende opstillet til Valgmands-Kandidater, nemlig:

Gaardbruger	David Østaas	98	St.
—	Ole Præstesæter	97	„
—	Ole O. Hoel	93	„
—	N. Rensvoldsveen	78	„
—	H. J. Sethne	74	„
—	Johannes Ersrud	73	„
—	P. A. Blaavarp	63	„

En Centrumsforening er stiftet i Tørdal. Den tæller allerede ca. 50 Stemmeberettigede.

I Drangedal forberedes Oprettelse af en lignende Forening, der agtes sammensluttet med Tørdalsforeningen.

(Bratsb. Amtst.)

Fra Mo i Telemarken Valgforsamlingen for Herredet er berammet til Onsdag den 10de Oktober. Den af Amtmanden foreslaaede Dag, som vil blive den almindelige Valgdag over hele Amtet, har ikke kunnet vælges her, da netop Høstthinget skal holdes den 8de Oktober.

Før tre Aar siden sendte Herredet to radikale Valgmænd med 85 og 83 Stemmer, medens de to moderate Suppleanter blot fik 26 og 18 Stemmer. Dennegang vil neppe Radikalerne faa saa stor Tilslutning som sidst; men Forskjellen var forrige Gang saa stor, at der skal meget til for det moderate Parti at seire. Desto mere gjælder det ikke at splitte sine Stemmer ved Valget.

(Fremstr.)

Krisen i Skibsfarten. Aldrig har man, skriver Newcastle Chronicle, i Dampskibsfartens Historie kjendt en Række af saa lave Fragter, som de, der for Tiden raader i næsten alle Retninger. Noteringerne til Genua, Alexandria samt nu ogsaa til Swinemünde, Kronstadt og de andre østersjøiske Havne er lavere, end de nogensinde tidligere har været; men desuagtet er her Overflod paa Skibe, der antager dem. I de hjemgaaende Fragter kan der sees mere Liv, da Bevægelserne i Høsten har mere Indflydelse paa dette Marked. Men der er ligesom for Tiden ingen Sandsynlighed for et Omslag, der kan skaffe Skibsfarten i det hele lønnende Virksomhed; tvertimod er Udsigterne saaledes at de kun tegner til Tab for de mange, der er interesserede i Dampskibe, særlig de af de ældre Typer. Det er sikkert, at der ikke tidligere har været saa mørke Udsigter for Vintersskibsfarten, som dem vi gaar imøde, og det eneste, der kan haabes paa, er at i Forretningslivet indtræder Forandringerne hurtig, naar de kommer. Der er alle Tegn til at de ledige Damperes Antal vil blive stærkt forøget i Begyndelsen af Vinteren, thi det er vel bekjendt, at flere Skibe for Tiden arbeider med saa store Tab, at det ikke er rimeligt, at Rederne vilde tillade dem at blive ved. Andre tjener endnu lidt, som en Følge af smaa Omkostninger eller Tidscertepartier, der er sluttede i bedre Tider, eller af lignende Grunde. Var det muligt at reducere Driftsomkostningerne — særlig paa det vigtigste Punkt, Lønningerne — kunde der være Arbeide for mere Tonnage. Men indtil en saadan Reduktion sker, vil Damperne, hvad enten de seiler med Tab eller ligger ledige, tabe i Værdi, og og denne Værdiforringelse er et af de alvorligste Spørgsmaal, som Rederne en vakker Dag vil staa ligeoverfor.

Flekkefjord. De konservative og moderate Partiers Fælleskandidat for Flekkefjord, Ordfører S. Hansen Sunde, hører i følge Utheims Valgstatistik til det moderate Parti.

Til Valg!

—:—

Til Hævdelse af Bondens grundlovsmæssige Ret og til Afværgelse af almindelig Stemmeret!

Til Værn om Unionen, til Hævdelse af Norges fulde Ligestilling i Udenrigsministersagen og Eneraadighed i Konsulatsagen!

Aldersforskjel mellem Søskende. Lord Leicester fik forrige Aar en Søn. Denne Søn er nøiagtig 49 Aar, 3 Maaneder og 7 Dage yngre end sin ældste Søster. Jarlen af Leicester er nemlig 72 Aar gammel, og fik i en Alder af 22 Aar sin første Datter, der senere efterfulgtes af 19 Søskende. Det sidstfødte Barn er selvfølgelig født i Lordens andet Ægteskab.

Iøvrigt noterer engelske Blade i Anledning heraf et andet endnu interessantere Tilfælde, hvor der mellem to Brødre er en Aldersforskjel af 73 Aar. Faderen er den 102 Aar gamle Thomas Beatty fra Byen Drumconda ved Dublin. Han var kun 20 Aar, da han fik sin første, og 93 Aar, da han fik sin sidste Søn.

Kommunikationsmidler for de nordre Bydele. I Anledning af de to Sporveies Andragender om Udvidelse af sine Linier til de nordre Bydele holdtes itorsdags et meget godt besøgt Møde i Sagenes Skoles Gymnastiksal af Interesserede. Som Diskussionsemne var opstillet Ønskeligheden af, at den paatænkte Sporvei forbi nordre Gravlund føres over Sagene og Grünerløkken som Ringbane.

Mødet indlededes af Institutbestyrer Lippestad, der redegjorde for de to Koncessionsandragender om Sporveislinie til de nordre Dele samt oplæste et Forslag til Henvendelse til Kommunen. Forslaget gik ud paa, at der ikke maatte gives Koncession til andet Selskab end det, som vilde bygge en Ringbane over Akerselven og ned Grünerløkken.

Under Sognepræst Bergs Ledelse fortsattes Mødet, idet der diskuteredes om Ringbanen skulde gaa ned Grünerløkken eller over Thorshaug og Rodeløkken, idet Repræsentanterne fra Rodeløkken gjorde gjældende, at de ikke kunde gaa med paa en Bane, som gik ned Grünerløkken. Da man blev enige om at stryge Grünerløkken og anbefale en Ringbane fra de vestre til de østre Dele af Byen, blev følgende Henvendelse enstemmig vedtagen:

„Mødet tillader sig at henstille til Magistrat og Formandskab om kun at give Koncession til Udvidelse af Sporveisnettet i de nordre Bydele til det Selskab, der vil forpligte sig til, saasnart som muligt at føre Sporvejen forbi Nordre Gravlund over Akerselven og videre paa Østsiden som Ringbane."

Man gik derefter over til at samtale om en ny Bro over Akerselven oppe ved Myrens Værksted. Kravet paa en saadan blev stærkt fremholdt, og man vedtog enstemmig følgende Henvendelse:

„Ligeledes tillader man sig at anmode om, at den i saa mange Aar omhandlede nye Bro over Akerselven maa blive bygget snarest muligt, da den af Hensyn til den daglige Færdsel i dette stærkt befolkede og industririge Distrikt af alle maa erkjendes paatrængende nødvendig."

En forfærdelig Død har en Farmer ved Casino i Australien fundet. Han havde i en ensom Egn fældet et Træ og var ifærd med at spalte Stammen ved at drive Kiler ind i den. En Kile gled imidlertid ud, Spalten lukkede sig pludselig og klemte Farmerens Haand fast. Da man fandt ham efter otte Dages Forløb, var han død. Man kunde paa Sporene se, hvilke Anstrængelser han havde gjort for at slippe løs.

17de September

er altsaa Kristians Amts Dag, og — det er Bøndernes Dag, skriver den ofte citerede veltalende Forfatter i „Gjøviks Blad". „Hvad der den Dag sker her i Amtet, kan bli bestemmende for Gaardbrugerstandens Fremtid i det hele Land. Faar da almindelig Stemmeret Flertal, er det den sidste Valgdag under Landets nuværende Forfatning, at Bønderne raader Stillingen. Siden blir vi ikke spurgt. Nu bukker man og skraber. Vær nu pene, snille Gutter denne ene Gang; thi det gjælder jo Landets Selvstændighed".

Saa siger de, der paa Mandag trænger til Bøndernes Stemmer. Skal man følge dem?

„Idag burde Bønderne staaet samlet i sluttet Geled. Men de staar desværre spredt og splittet. Andre Samfundsklasser, f. Eks. Arbeiderne, har sluttet sig sammen i stærke Foreninger; hvorfor kunde ikke vi ha gjort ligesaa? Ligesom de saaledes i Enighed og planlagt anfalder vor politiske Magt, saaledes kunde ogsaa vi i Enighed modstaaet Anfaldene. Men det hele er en Følge af, at vi lidt om senn — og ganske vist ogsaa planlagt — er puffet ud af det offentlige Liv. Embedsmænd, Sagførere og Skolelærere har stukket sig frem som vore Repræsentanter. Ængstelse for, at Bønderne ikke i Længden kan være at stole paa, at man ikke i Længden kan ride Ranke paa vor Ryg, har bevæget disse Slags Politikere til at opkaste sig som Arbeiderpartiernes Riddere. Derfor blev deres Opgave at snu Politikken slig, at almindelig Stemmeret kommer som Brevet med Posten. Man maatte finde en fortryllende Stjerne, som kunde lede de vise til Østerland. Og, man fandt „ho Prillar-Guri".

Jeg tror, vi er for troskyldige. Og det er en Følge af, at vi har ladet os repræsentere af Embedsmænd og Sagførere. Disse har tabt Retningen, det vil sige vil Bondepolitikkens Retning. Derfor ser vi nu disse Repræsentanter, som Bønderne har sendt i sit Sted, staa langt, langt borte paa en Høi. De er omgivet af Hundrede Tusinder af Arbeidere, der ikke er saa nøie med, hvor det bærer hen — de har en skinnende Lygte i Haanden, det er Konsulatsagen, og de raaber „Kom nu Bonde! Kom! Du hinker saa smaat, Du Bonde, kom nu; thi idag er Bøndernes Dag!"

Ja, idag er Bøndernes Dag, I Hallunker! Men det behøves just intet fint Øie forat se Eders Maal; thi det er ene og alene dette at faa Bønderne helt væk, saa at de akademiske Arbeiderriddere ogsaa kan faa indtage de fattige 30 Pladse, som indehavdes af Bønder i sidste Tingperiode. Det er det ene Maal.

Men havde vi nu en Ole Gabriel Ueland eller Johan Sverdrup — det skulde aldrig ske!"

Forfatteren hævder med Styrke, at det „rene Program er et socialistisk Program" og spotter over at Socialisterne forkjender alle, som er mod deres Programsag, almindelig Stemmeret — Venstrenavnet!

Stor Brand. Paa et større Sagbrug, tæt ved Sundswall, opstod tirsdags en voldsom Ildebrand. Den begyndte i Kulhuset, hvorfra den forplantede sig til Smedjen, som nedbrændte. Derefter kastede Ilden sig til tvende ca. 4000 Fod længere bortliggende Arbeiderboliger, der ogsaa nedbrændte. Hele den mellemliggende Husrække stod ½ Time derefter i lys Lue.

Et Tømmeroplag antændtes, men det lykkedes heldigvis her at faa Ilden slukket, hvormed de længe stærkt truede Tømmeroplag og det øvrige Etablissement skaanedes for at blive et Rov for Flammerne. Ved energiske Anstrengelser fik man omkring Kl. ½3 Ilden begrænset.

Der er brændt 14 større og mindre Arbeiderboliger samt det Hus, hvori Folkeskolen og Smaaskolen havde sine Lokaler. Intet Menneskeliv gik tabt. 300 Personer er husvilde. Mange havde som sædvanlig ikke forsikret sit Indbo.

Værdien af det brændte andrager til 150 a 200,000 Kr., hvoraf den største Del er forsikret i „Svea".

Ulykken paa Lovisenberg.

En af „Aftenpostens" Reportere var tirsdags oppe paa Stedet, hvor den foromtalte ulykkelige Hændelse indtraf, idet Stilladset ved den der under Opførelse værende Gaard faldt ned. Det var i Middagstiden — beretter han — saa jeg ikke traf nogen af de overordnede deroppe. Jeg fik imidlertid tale med et Par ældre Murere, og jeg skal gjengive vor Samtale.

*

„Hvad var Aarsagen til Ulykken? Hvem er Skyld i den?"

„Aarsagen til Ulykken? Det var naturligvis den, at Stilladset svigtede. Hvem som er Skyld i den? Ingen naturligvis, eller ogsaa alle, fra Mesteren til Haandlangerne. Det sidste er nok det rigtigste".

„Hvem er det, som bærer Ansvaret for Stilladserne?"

„Mesteren naturligvis. Men han kan nu ikke paa en Gang være overalt han heller. Han er nødt til at stole paa sine Folk, naar det kan lade sig gjøre, og vi er nødt til at stole paa hverandre. Vi vil ikke gjøre noget Fusk, der kan koste Liv. Men man kan begaa en Feil uden at vide det."

„Men baade Bygmesteren og Arkitekten maatte da kunne bedømme, hvorvidt et Stillads er forsvarlig opsat".

„Nei, det kan de ikke. Hvem kan se, om et Stik er sat saaledes ind i Muren, at det ligger aldeles sikkert? Man skal huske paa, at der trampes op og ned paa det mange Hundrede Gange om Dagen. Og hvem kan bagefter se, om den eller den Spiger er slaaet saaledes ind, at den har ordentlig Holdetag? Man maatte rive hele Stilladset ned for at komme efter det. Men saa refikerede man, at det blev opført endnu daarligere. Mesteren kan umulig være tilstede og se paa, hvorledes hver eneste Stikende bliver indsat, eller om hvert eneste Spir staar sikkert og hver Spiger bliver drevet ordentligt ind".

„Erfarne Murere burde da vel kunne fkjønne, hvorvidt et Stillads er nogenlunde sikkert?"

„Det gjør vi ogsaa. Vi bygger i Regelen Stilladset selv, saa godt vi forstaar det, og vi er da saapas rædde for Livet vi ogsaa, at vi ikke vilde bygge en Fælde for os selv. Vi tænker som saa, at jeg har Betaling for at bygge et Stillads. Men at falde ned og slaa mig ihjel, det har jeg ingen Betaling for. Naar Ulykken er ude, saa er den ude, og denslags Ulykker kan komme af en liden Feil, som ingen paa Forhaand kunde opdage.

Det er forresten mærkeligt, at denslags Ulykker indtræffer saa sjelden, saameget som der bygges her i Byen. Det beviser, at alle prøver paa at gjøre sin Pligt. Men aldeles at forebygge Ulykke det kan ingen."

„De fritager altsaa Bygmesteren for alt Ansvar i dette"?

„Aldeles. Han er ikke mere Skyld i det end vi andre. Det er Ulykken, som har været ude".

„Var ikke Stilladset for stærkt belastet"?

„Jovist var det vel det. Men hvem kan se, hvormeget et Stillads taaler? Man ser det ikke, før det ryger istykker, og da er det for sent".

„Der bliver vel Forhør over dette"?

„Naturligvis. Men hvad vil der blive oplyst paa Forhøret? Ingenting. Der findes ikke det Liv, som kan sige, hvad Ulykken kom af, og hvem der har Skylden".

„Kunde ikke Stilladserne opføres sikrere"?

„Aajo, kanske. Naar de blev sat inde i Bygningen, saa kunde de jo stives af med Overspænd Væggene imellem. Men endda kunde en Ulykke indtræffe".

Fra Island. Den danske Postdamper „Thyra", Kaptein Garde, er forleden ankommen til Granton fra Island og Færøerne med Post og en hel Del Passagerer, hvoriblandt ogsaa nogle faa Emigranter til Amerika, samt et større Kvantum islandske Produkter, hovedsagelig Uld og Fisk. Damperen omseilede Island to Gange denne Tur og anløb en Mængde Havne. I Havnene paa Nord- og Østkysten blev der sagt, at nærværende Sæson har været den bedste paa mange Aar. Veiret har været godt for Høtørkning, og Fiskerierne gav godt Udbytte og af udmærket Kvalitet. Beboerne paa Vestkysten har ikke været saa heldige. Fiskerierne har der givet et ligesaa godt Udbytte, men meget Regn har faldt, og dette har hindret Tørringsprocessen; af samme Grund har Høhøsten ogsaa taget Skade.

Faareexporten fra Island iaar angives at blive stor, den anslaaes forskjellig, mellem 80 og 90,000, og Export af Heste ca. 1600.

Paa Færøerne har Veiret ogsaa været udmærket, og Høstudsigterne gode — Mængde og Kvalitet som et Gjennemsnitsaar.

Haardt Veir i Sjøen. Dampskibet „Prospero", der er kommen fra Antwerpen, havde udholdt et voldsomt Veir i Sjøen, Storm og svært Hav. En smuk og værdifuld Hest, som man havde ombord, bestemt for Kristiania, blev saa medtaget af Sjøgangen, at man saa sig nødsaget til at aflive den og kaste Kadaveret overbord.

„Prospero" var paa Grund af Veiret omkring 30 Timer forsinket til Christianssand.

Det første Afholdslokale i England byggedes i Bradford i Yorkshire i 1837.

Den første Afholdsforening i England stiftedes i Bradford 2den Februar 1830. Formanden for denne Bevægelse, var den bekjendte Afholdsmand Henry Forbes.

Den 4de April samme Aar stiftedes en lignende Forening i Nærheden af Warrington, og en anden i Manchester den 12te Mai.

Desuden dannedes lignende Foreninger i Bristol, Leeds, Liverpool, London, Newcastle og York.

Men vil man følge Bevægelsens Historie, saa maa man helt tilbage til det 18de Aarhundrede. En Mand ved Navn Sigismund de Dietrichsstein dannede i 1817 St. Christofer Ordenen i Tyskland, og den 25de December 1500 stiftede Landgreven af Hessen den første Maadeholdsforening i Verden. Medlemmerne af ovennævnte første Orden forpligtede sig til at afholde sig aldeles fra Nydelsen af stærke Drikke.

Den anden Orden, gik mindre strængt tilværks. Man nøiedes med Løfte om, ikke at drikke mere end syv Glas Vikor i en Time, og ikke oftere end to Gange daglig.

Den nyere Afholdsbevægelse skriver sig fra Amerika. I New Jersey dannedes 1805 det første saakaldte „Maadeholdsselskab". Den første Forening der satte sig til alvorligt Formaal aldeles at modarbeide Nydelsen af stærke Drikke, oprettedes i Moreau i Nord-Amerika 1805. I 1826 stiftedes „det almindelige store amerikanske Selskab til Fremme af Maadeholdssagen", og det efterfulgtes hurtig af en Masse lignende større og mindre Foreninger i de forskjellige Dele af Verden.

Vi spaaede

i sin Tid, at det radikale Venstre i Kristians Amt, specielt i Gudbrandsdalen, vilde tage bestemt Afstand fra almindelig Stemmeret i Ord, men naar det kom til Gjerning, kysse Riset og erklære sig villig til at sende Tilhængere af almindelig Stemmeret til Thinge.

Slig vil det ogsaa gaa, dersom man kan tro Bladet „Gudbrandsdølen", hvis radikale Farve vel er ophøiet over Tvil.

Dette Blad melder nemlig fra „Øier Venstreforenings" Prøvevalg:

„Diskussionen kom strax til at dreie sig om den almindelige kommunale Stemmerets Indførelse ved særskilt Lov; og de Udtalelser, der faldt, gik alle i den Retning, at man helst ønskede denne Post ud af Programmet, idet man troede det heldigst, at Udvidelsen af den statsborgelige og kommunale Stemmeret gik Haand i Haand. I ethvert Fald ønsked man ikke almindelig kommunal Stemmeret uden i Forbindelse med Forholdstalsvalg, gjennemført paa kommende Storthing.

Samtidig blev det bestemt hævdet, at man ikke burde give de vordende Valgmænd et Opdrag, der kunde forvolde, at de maatte skille Lag med det øvrige Venstre ved Distriktsforsamlingen."

Disse Ords korte Indhold er: Man er imod Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret, og derfor — stemmer man for almindelig kommunal Stemmeret.

Ja, af Radikalere havde vi ikke ventet det bedre. Men vi tilstaar, at vi troede Gudbrandsdalske Bønder var bedre Logikere og ikke i den Grad talte i Øst og stemte i Vest.

Skovbrandene i de Forenede Stater. Gaver til de nødlidende strømmer ind fra alle Egne af Unionen til St. Paul. Great Northern Railway's Præsident Hill har skjænket 5,000 Acres Land, værdsat til 8 Dollars pr. Acre, til de Husvilde, for der at bygge nye Hjem og desuden 5,000 Dollars kontant. Sir Donald Smith i Montreal har ligeledes skjænket 5,000 Dollars.

En Hjælpeafdeling fra Duluth paatraf i et Stenbrud i Nærheden af Sandstone Ligene af 18 Personer, som har søgt Beskyttelse der under Branden. Endnu raser Ilden paa enkelte Steder i Minnesota og Wisconsin og lægger mindre Nybygger i Aske. I Bromwell, Staten Minnesota, nedbrændte hver eneste Bygning med Undtagelse af Skolehuset. Man frygter for, at mange Farmere i disse Trakter har sat Livet til.

Krigen.

Til „Reuters Office" meldes fra Tokio; Efter et af den koreanske Regjering udtalt Ønske, er der bleven afsluttet en Alliancetraktat mellem Japan og Korea, ifølge hvilken Korea skal erklæres uafhængig og Kineserne i den Hensigt fordrives fra Korea. Japan skal overtage Krigsforanstaltningerne imod Kina og Korea forpligte sig til paa enhver mulig Maade at berede Tropperne Lettelser.

Traktaten gjælder, indtil Krigen er endt.

Fra Shanghai telegraferes 13de September. Her gaar Rygter om, at der den 2den ds. har staaet et Slag ved Kaisjong. De kinesiske Blade siger, at Slaget varede i 2 Dage og var uafgjørende. Enkelte Blade af igaar vil dog vide, at Kineserne har seiret, men den almindelige Mening er, at de har lidt et Nederlag. Høstvande hindrer fremdeles Kineserne fra at gaa over Imjinfloden.

Befolkningen i de Forenede Stater. En nylig udkommen statistisk Beretning giver interessante Oplysninger om Sammensætningen af Befolkningen i de Forenede Stater. Af 62,622,250 Indbyggere ved sidste Folketælling (1890) var 9,249,547 fødte i Udlandet, og af disse var 2,788,804 Tyskere. Andre Nationer var repræsenterede ved følgende Tal: Irlændere 1,871,509; Svensker 478,041; Nordmænd 322,665; Danske 132,534; Østerrigere 123,341; Ungarere 62,436; Polakker 147,440; Englændere 908,141; Skotlændere 242,231; Schweizere 104,089; Hollændere 81,828; Belgiere 22,639; Franskmænd 113,147; Italienere 182,580; Spaniere 6,135; Portugisere 15,996; Grækere 1,831; Russere 132,644; Kinesere 106,188; Japanesere 2,292; Afrikanere 2,207; Australiere 5,894.

Skjeberg. Det medeles os, at Hr. Ordfører Holsts Navn ikke maa sættes i Forbindelse med de Myrmandsskyldsætninger, der for radikal Regning har fundsted i Skjeberg.

„Seirer Radikalerne, da er min Livsgjerning ødelagt".

Johan Sverdrup.

Lillehammer Høire og Moderate har opstillet som sine Valgmandskandidater:

Doktor Grønstad.
Kjøbmand Halla.
Bagermester Winhre.
Fabrikeier Johnsen.
Brugsbestyrer Børsum.

Prøvevalgmødet for Høire og Moderate af Faaberg, der afholdtes Lørdag paa Lillehammer, var nokaa godt besøgt.

Man enedes først om at opstille 2 Høire og 2 Moderate.

Derefter blev de Moderate enige om at foreslaa S. Tollersrud og Th. Fliflet, hvorpaa Høire foreslog B. Dahl og E. Homb, der begge var Høires Valgmænd i 1891.

Derpaa foretoges Prøvevalg i Fællesskab med følgende Udfald:

B. Dahl, Balberg.
S. Tollersrud.
Th. Fliflet.
E. Homb.

Moderate og Høire af Faaberg opfordres derfor til ufravigelig at samle sig om denne Valgmandsliste, saafandt de vil have Haab om at seire ved Valget!

Prøvevalgene for Høire og Moderate i V. Gausdal Lørdag, i Ø. Gausdal Søndag, var godt besøgte.

Enstemmig valgtes i V. Gausdal:
Sven Kalstad.
Simen Kalstad
I Ø. Gausdal, ligeledes enst.:
Simen Vold.
Frits Hansen.

I Øier har Høire og Moderate opstillet som sine Valgmænd:
Chr. Hunder.
E. Solheim.
J. M. Johnsgaard.
Østen Ourom.

Ringebu moderat-konservative Forening foreslaar til Valgmænd:

Gaardbr. Ole Elstad.
— Erik Mæhlum, Opsahl.
— H. Godtlien, Onshus.
— Johannes Hilstad.

Alliancen i Bergen. De centraliserede Fag- og Arbeiderforeninger besluttede igaaraftes, efter lang Debat, med 114 mod 83 Stemmer at acceptere den af Venstreforeningen fattede Resolution, gaaende ud paa at indrømme Arbeiderne en Repræsentant og Suppleant, der opnævnes efter Valgmandsvalget af de Kropsarbeidere, der har stemt med Venstre.

(H. D.)

Byfladder.

(Oversat for Eidevold.)
(Forts.)

Medens hun stod udenfor det lille hyggelige Hus, tænkte hun:

„Det kan aldrig være sandt, det maa bare være Løgn og Sladder." Haabet begyndte atter at gry i hendes ængstede Sjæl.

Men netop i samme Nu opdagede hun et Ansigt indenfor Vinduet. Hun holdt Aandedrættet tilbage og kigede ind. Det var et lyst, kvikt Ansigt med det blonde Haar i smaa Lokker over Panden. Det forsvandt atter — og Døren aabnedes.

Lærerinden stod halv skjult bag et Træ, og maatte støtte sig mod Stakittet, for ikke at falde om. Hun følte det, som var hun nær ved at besvime, mens hun iagttog den fremmede, der stod i Døren og saa ind med et inderlig tilfreds Smil. Hendes Kjoleskjørt var bundet op under det store Kjøkkenforklæde, og hendes nydelige trinde Arme var blottede. Hun satte fra sig Feiekosten, som hun holdt i Haanden og idet hun løftede op Matten udenfor Døren rystede hun denne, uden at lægge Mærke til det elendige Ansigt, der iagttog hende fra Havegitteret og uden at høre de dybe, tunge Suk der arbeidede sig op fra den ulykkelige Jagttagers Bryst.

Nei, — hun slap ned Kjoleskjørtet, da hun var færdig, gik et Par Skridt ud i Haven og tog den eneste hvide Rose, hun kunde finde og fæstede den ved sin Barm. Derpaa gik hun atter ind i Huset, nynnende paa en Melodi, som den arme Lærerinde altfor godt kjendte, som Dicks Yndlingssang.

Lærerinden vendte sig for at gaa — langsomt og med bøiet Hoved gik hun forbi Havestakittet.

Dette Hus var ikke mere noget for hende. Dicks Hustru var jo derinde.

Hun sneg sig tilbage til sit Logi, ad en lidet befærdet Sidegade. Hun vidste, at hun nu var Gjenstand for Bysladder og vilde gjerne undgaa at møde nysgjerrige Blikke.

Hendes Dine var fordunklede af Taarer — da hun lukkede op Døren til sit eneste, lille Kammer og gik ind. Det var mørkt; men hun skjeldenede alligevel et lidet sammenfoldet Stykke hvidt Papir, der laa paa Gulvet lige ved Døren. Nogen maatte have stukket det ind, under den temmelig aabne Dørfarm, mens hun havde været ude. Hun tændte Lyset og læste de faa Ord, der var skreven i Hast med Blyant:

„Det gjør mig ondt, at Du er ude. Jeg har noget at sige dig. Vær endelig hjemme imorgen Eftermiddag, naar du er færdig med Skolen.

Dick.

Med flammende Dine rev hun den lille Seddel i hundrede Stykker.

„Hvordan tør han vove at komme hid og fortælle mig. Den Skurk, kan han se mig i Øinene, efter hvad han har gjort. Vil han vove at fornærme mig atpaa, efter at have saaret mig slig?"

Hun brast i Graad og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

II.

Det blev Morgen. Lærerinden vaagnede med Solen og saa ud i den lyse, glade Dag med et trat, mismodigt Udtryk. Hvad vilde hænde hernæst? Ah! hun kunde ikke holde ud at leve i samme By, som Dick og hans Hustru — at møde dem Ansigt til Ansigt, og saa at være udsat for andres nysgjerrige Blikke. Ah nei, hun kunde umulig holde det ud.

„Men jeg vil naturligvis blive syg," sagde hun til sig selv, næsten glad over den Trathed, som sneg sig over hende — det var som følte hun sig lammet i hvert et Lem — „Ah, naar jeg blir syg, vil Mor naturligvis komme og ta' mig med sig hjem, og jeg vil aldrig mere komme tilbage til dette Sted — aldrig!"

Med Anstrængelse klædte hun sig paa og gik til Skolen — hun saa hverken til høire eller venstre — talte med ingen — løftede knap nok Øinene, der var fæstet mod Jorden.

Børnene var uopmærksomme i sine Lexer — og nidstirede paa hende, likfom igaar. Det føltes bittert, men hun tog det roligt. Hun var saa nedbøiet og ulykkelig allerede forud, at det gjorde intet til Sagen.

Det blev Middag. Skolen sluttedes og med nedslagne Øine gik Lærerinden til sit Hjem.

Hun aflaasede Døren. Dick kunde komme saa meget han vilde, han skulde ikke faa Lov at komme ind. Han kunde jo tænke at hun var gaaet ud — eller Naboerne kunde kanske si' ham, at hun var inde, det var hende knusende ligegyldig. Men hun vilde bare ikke gaa ud; thi hun kvæde sig ved at møde ham Ansigt til Ansigt.

Hun satte sig ned ved Sovekammervinduet og forsøgte at tage et Sytøi i Haanden. Men hun kastede det øieblikkelig fra sig, for det var jo et Stykke af Brudeudstyret, hun havde faaet fat i.

Med Hænderne hvilende i Skjødet, stirrede hun nervøs og urolig ud af Vinduet.

Om en Stund saa hun tvende Skikkelser komme op ad Gaden — de gik tæt sammen — hviskende og leende i fortrolig Samtale.

Ah — Dick kom — og — hvilken mageløs Frækhed — han bragte jo sin Hustru med sig. Den forladte Brud iagttog dem, med flammende Øine og bankende Hjerte, mens de nærmede sig Huset. Ah, hvor smuk dog denne Kvinde var — hvor hun saa kvik og livlig ud!

(Sluttes.)

Valget i Larvik. Der meddeles gjennem „H. O.": Overlærer Arctanders Kandidatur maa nu betragtes som definitivt opgiven her, da Hr. Arctander, efterat have udsat sig Bolig i Kristiania, har begjæret Udflytningsattest.

Man har henledet vor Opmærksomhed paa, at et i Lillestrøm udkommend radikalt Blad „Valget" opfordrer Arbeiderne til at udgive sig for „Høiremænd", men stemme med „Venstre". Vi er enige i, at denne Opfordring vidner om en slap Moral hos det Blad, der indeholder den. Ved at følge et saadant Raad vil Arbeiderne fornægte sin Værdighed som Mennesker og gjøre sig medskyldige i en Uærlighed, der kan blive til stor Skade for vort politiske Liv.

Samtidig maa vi dog stærkt fremholde, at Overordnede ikke bør spørge Underordnede om deres politiske Standpunkt. En saadan Forespørgsel i Valgtiden vil altid indeholde en Opfordring til den Underordnede om at stemme paa den Overordnedes Side, og naar Arbeideren ved, at den Arbeidsherre eller Foresatte, der gjør ham Spørgsmaalet, er af en anden politisk Mening end han selv, vil han have en Følelse af at være tvungen til at vælge mellem at blive Gjenstand for sin Overordnedes Mishag eller at fornægte sin Overbevisning. For den afhængige Mand kan dette være haardt at træffe dette Valg. Derfor, hvilken Overbevisning den Overordnede end har, om han er Høire, Moderat eller Radikal, saa maa han ikke spørge dem, der er økonomisk afhængige af ham, om deres politiske Meninger.

Dødsfald. Kapelmester ved Kristiania Theater, J. E. Hennum, afgik iforgaars ved Døden 58 Aar gl.

„Concordia", dette ofte ilde omtalte Forlystelsesetablissement, skal nedlægges fra 1ste Oktober. I Virkeligheden betyder det nok ikke andet, end at Trafiken bliver flyttet til et andet Sted.

Det moderate Parti i Aalen, Holtaalen og Singsaas har opstillet følgende Valgmandsliste, som vi opfordrer alle til i Enighed at slutte sig om:

Gaardbruger Lars A. Hoff.
„ Elling Kvam.
„ Halsten J. Aasen.
Kirkesanger Kværnmoe.
Gaardbruger Jacob Winsnæs.
Stationsmester Samdahl.

Jacksons Nordpolfærd.

Fra Hammerfest meddeles den 13de gjennem (H. O.)

Beretninger fra hertil i sidste Tid indkomne Fangstfartøier gaar ud paa lidet gunstige Isforholde i de arktiske Egne i aar. To Fangstfartøier her fra Byen paatraf Mr. Jacksons Nordpolexpedition i Midten af forrige Maaned ved 78de Breddegrad.

Jackson forsøgte da at slippe nordover mellem Nowaja Semlja og Franz Josefs Land, men dette vanskeliggjordes af Isen. Det sidste Fangstmandene herfra saa til Jackson var, at han forsøgte at bøxe sig tilbage og ud af Isen.

I Oddernes og Randøsund er vedtaget følgende moderate Valgmandsliste:

Jens Andersen Bjøndalen,
Korsmes Mortensen Fiskaa,
Kristen Aanensen Haanæs,
O. M. Johnsen Moosby,
Thomas Abrahamsen Roshagen og
Kristen Thorkildsen Skraastad.

Paa Nes (Hedemarken) er som Høires og Moderates Valgmænd opstillede:

1. Gdbr. Peder Røste.
2. Do. Mons Quedal.
3. Do. Mons Skridshoel, Kise.
4. Snedker Hagbart Enebak.

Fra Lilleelvedal. Som Høires og Moderates Valgmand for Lilleelvedal og Foldalen valgtes paa et igaar afholdt Prøvevalg T'Hrr. E. Gjelten, O. Kveberg, Kirkes. Pedersen og J. Kakkelsien.

Valgkredsen havde i 1891 ca. 320 Stemmer, hvoraf Venstre 158 og Høire 67. I 1888 var Stillingen den samme. Aaar er der ca. 365 Stemmeberettigede. Ingen af Partierne er sikre paa Seir.

(Hamar Stiftst.)

Hvalfangst ved Færøerne. Hvalfangeren „Ulk", Kaptein A. Grøn, ankom til Sandesfjord Søndag fra Fangstfeltet ved Færøerne. Fangstudbytte 46 Hval, 940 Fade Olie og ca. 5 Tons Barder. Dette første Forsøg paa Hvalfangst ved Færøerne er saaledes under Hr. Grøns Ledelse faldt særdeles tilfredsstillende ud, skriver „S. B".

„Rusalka". Som tidligere omtalt forsvandt det russiske Panserskib „Rusalka" sporløst for længere Tid siden i den finske Bugt. Nu har nogle finske Fiskere berettet, at de omtrent 1/2 Kilometer fra Vester—Tokan havde opdaget en eiendommelig Foreteelse paa Vandfladen. En slags oljeagtig Bædske hævede sig boblende fra Dybet op til Overfladen, og Sjøen var aldeles rolig i en mindre Omkreds. Samtidig bemerkede de paa Stedet en stærk Oljestank, der bragte Fiskerne til at tænke paa „Rusalka" og den med Monitoren i Dybet sunkne Besætning.

Efter at denne Anmeldelse var gjort, reiste Politimesteren og en af hans Underordnede ud til den opgivne Plads og blev der Vidne til Rigtigheden af Fiskernes Jagttagelser.

Man meddelte Sagen til de russiske Havnemyndigheder, og der beordredes en Expedition ud til Vester-Tokan, bestaaende af Dampslupperne „Arla" og „Särla". I denne Expedition deltog baade Dykker og Officerer. Resultatet af Undersøgelserne er endnu ikke kjendt. Der blev foretaget Nedstigninger saavel af Dykkeren, og efter at han var kommen op og havde afgivet sin Rapport, af Befalet. Før man tiltraadte Tilbagereisen, blev Stedet omhyggelig merket.

Fru Johanne Voss fra Bergens nationale Scene gjæster i disse Dage Karl-Johansteatret. Hun har hidtil optraadt som Valborg i Gustav Esmanns gribende, alvorvækkende Sykke „Magdalena".

Fruen, der ligemeget udmerker sig ved et overmaade heldigt Ydre som ved sit intelligente, forstaaelsesfulde Spil, har allerede vundet Publikums fulde Hengivenhed; dette gir sig stadig Udtryk i talrige Fremkaldelser.

De øvrige rollehavende — Specielt Inga Olsen som den friske, men i høi Grad komiske Madam Blomquist og Frk. Schibsted som Jenny Poulsen — yder en Gjest en værdifuld Assistance. — Fru Voss skal under sin Gjæstoptræden her ogsaa spille i „Agnete". Der prøves daglig paa dette Stykke. — Vi har havt den Fornøielse tidligere at se Fruen i „Agnete", og vi kan udtale, at hun i dette Stykke har endnu rigere Anledning til at lægge sine store sceniske Evner for Dagen. — Vi vil anbefale disse Forestillinger til talrigt Besøg.

Sjøskade. Trondhjem 13de Septbr. Det engelske Dampskib „Righi" fra Hvidehavet til Hull med Trælast fik Axlen brukket nogle Mil vestenfor Halten. Bjergningsskibet „Stærkodder" gik paa Anmodning ud, fandt Dampskibet og paabegyndte Bugsering, men maatte paa Grund af stærk Storm og den voldsomme Sjø kappe Trossen og retournere til Trondhjem. Man frygter for at „Righi" vil strande udenfor Besaker. „Stærkodder" vil atter gaa ud. Kapteinen og 12 Mand er ombord i „Righi", Styrmand og 4 Mand er ombord i „Stærkodder".

Prøvevalg. Kopervik 13de Septbr. Af Kopervigs Ladested og Præstegjælds 291 Stemmeberettigede samledes igaar til Prøvevalg 151. Udfaldet blev: Hans J. Sund fik 122 St., Lærer R. Ditbø 104 St. og Tennes D. Lea 64 St. Samtlige er Moderate. De fleste Stemmer forøvrigt faldt paa 4 Moderate og 1 Høiremand. Moderat-Konservativt Valg anses sikkert.

Naar du gaar til Valg, da hugs, hvad **W. E. Gladstone** har sagt om „det dobbelte Udenrigsministerium", og hvad **John Stuart Mill** har sagt om almindelig Stemmeret.

Koleraen. Fra Generalkonsulatet i Amsterdam indberettes under 8de ds., at der i Nederlandene fra 29de f. Md. til 7. ds. incl. er anmeldt 40 nye Tilfælde af asiatisk Kolera, deraf i Amsterdam 15, i Maastricht 9 og i Dortrecht 3 Tilfælde.

Gift.

Et Ord til Mødrene.

(Drebl.)

Vil De give Deres Børn Gift? Arsenik f. Ex?

Ikke i store Maal, saa at de strax dør, men i smaa Dosiser, ganske langsomt, saa at deres Kinder bleges, deres Helbred undergraves og deres Udvikling hemmes?

„Ikke for alt i Verden", svarer De. De er ikke Barnemorderske! De elsker Deres Børn!

De ved nok, hvad Moderkjærlighed og Moderansvar betyder. — —

Saaledes forsikrer De.

Men jeg siger Dem, at De føler ikke Moderkjærligheden og Moderansvaret tilstrækkelig stærkt.

For de forgiver Deres Børn, Dag ud, Dag ind, Aar ud, Aar ind.

De forgiver dem med — giftig Luft.

I Berøring med mange Mennesker er en stadig Tilførsel af frisk Luft en Livsbetingelse.

Men gaar vi rundt i Arbeiderkvartererne og alle de andre smaa Hjem her i Kristiania, saa finder vi i Regelen Kvinderne og Børnene indelukkede i en forgiftet, stinkende Luft, som slaar en for Brystet.

Og om Morgenen, naar Sovekammervinduerne et stakket Øieblik slaaes op, strømmer der ud i Luften en kvælende Os, fra alle de forpestede Rum, hvor en stor Del af Byens Beboere har tilbragt Natten.

Hvorfor taber Arbeidernes og den jevnere Middelstands Kvinder sig i Regelen saa paafaldende hurtig?

Og hvorfor er saa temmelig mange af Fattigkvarterernes Børn saa blege og gustne?

Daarlig Kost vil De svare.

Aa ja!

Men daarlig Luft spiller en ligesaa stor Rolle, — den daarlige, forgiftede Luft, som de er indelukkede i en stor Del af Døgnet.

Dette er Kvindernes, Mødrenes Forbrydelse, at de ikke gider tænke over det Spørgsmaal, hvorledes de skal sørge for menneskelig Luft til sig selv og sine Børn.

Der er saa mange af Livets Goder, som er Smaafolk negtet.

Men frisk Luft koster ingen Ting, og Byen er i Regelen ikke værre bygget, end at man kan faa nogenlunde menneskelig Luft i Stuerne ved at lukke tilstrækkelig Vinduerne op.

Sundhedstilstanden vil vinde uhyre derved, — og det vil spare paa Brændselet om Vinteren.

Thi ren, frisk Luft opvarmes langt hurtigere end fugtig og uren Luft.

Dette bør de Kvinder huske, der er bange for at „lukke Varmen ud".

Og de bør ogsaa erindre, at Luften i de deres Stuer godt kan være forpestet, selv om deres sløvede og svækkede Lugtenerver ikke kan mærke det.

Det er gyseligt at tænke paa, hvorledes Menneskenes egen Taabelighed mangedobler Livets i Forveien store Plager.

Men noget af det uhyggeligste er dog de Tusinder af Mødre, der forgifter sine Børns Helbred, fordi de ikke gider lukke Vinduerne op.

Valgmandsvalgene

Søndre Bergenhus Amt.

Fitje: 3 Valgmænd, alle Høire, med 181 — 180 Stemmer. Suppleanterne ligeledes Høire med 15 — 8 St.

Ved forrige Valgmandsvalg valgtes 3 Valgmænd af Høire med 50 — 41 Stemmer.

Stordøen: 2 Valgmænd med 93 St., Moderate, Suppleanterne, Radikale med 62 St.

Valgmandslisten for Stange opstilledes i Høires og Moderates Møde Onsdag saaledes:

L. Schjerden.
Smed S. Evensen.
Stationsmester Lochen.
A. Jahnsen.
Ole Ringnæs.
C. Wedel-Jarlsberg.

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i
5000 Expl.

Eldorado.

Fra Søndag, 16de Septbr.
Første Optræden af:
Mr. Batty med sine 3 dresserede Bjørne.
Brydekamp med en Bjørn.
Tom Belling, verden-berømt Clown og Trylleri-Parodist (fra Cirkus Renz i Berlin).
Fremdeles:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Royal Yokohama Troupe Japanesiske Lege.
Paul Gairad, Jonglør og Equil
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang
Karl Hanssen, Operasanger.
Edwin Bale Troupe, Velocipedkunstnere og Acrobater.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

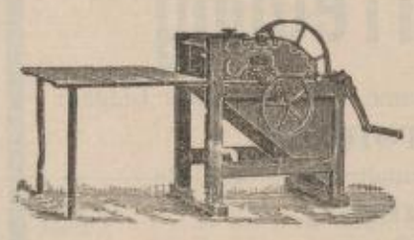

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem

Ved Amtsskolen i Røken

begynder et nyt Kursus for konf. Gutter 1ste Oktober Kl. 11 paa Kolkkergaarden. Indskrivningspenge 8 Kr. — og Skrivesager medtages. Ubemidlede kan faa Friplads og Enkelte et lidet Stipendium. Indmeldelser modtages, og nærmere Oplysninger meddeles af

E. M. Færden,
(O. A. R.) Bestyrer.

Carl Johan-teatret

Søndag kl. 7 1/2 (gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) for næst sidste gang **Magdalene.** Valborg Johanne Voss. Søndag kl. 8: for siste gang **Magdalene.**

Bekjendtgjørelse.

Ifølge derom fattet Beslutning, skal et tidmæssigt Sagbrug opføres i Skiaaker for Skiaaker Almendingsbestyrelses Regning og hvortil fornødne Penge ere afsatte.

Sagbruget skal indbefatte Opgangs- og Cirkelsage, Høvelmaskiner, en amerikansk Tagspoonsag. En Lænse bliver ogsaa at opføre i Otte Elv ved et ikke særdeles høit Vandfald, hvilket tænkes benyttet som Drivkraft for Sagbruget.

Det hele tænkes helst bortsat til Opførelse under et og enten saaledes at Entreprenøren anskaffer Maskiner og Inventar eller dette besørges af Almendingsbestyrelsen.

Anbud modtages af Undertegnede inden 1ste November førstk. ligesom alle ønskelige Oplysninger vil paa Forlangende blive meddelt.

Skiaaker, 10de Septbr. 1894.

C. A. Hjelter.
(H. O.) (44)

John Schønings Handelsskole

Nyt Kursus begynder **1ste Oktober.**

Lokale: Central, Storthingsplads 7 III.
Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon 2518.

Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd:
Bogholderi, Handelsregning og Skrivning samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**
NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.
Fagene kan vælges hvert for sig.
Skolepenge pr Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskildt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som her ingen Øvelse har.
Kursus i Handelsfagene medtager 1 1/2 à 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har Adgang uden extra Kostende.
Et Kursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.
Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.

Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

John Schøning,
Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.

For Sygebehandling.

Elektricermaskiner fra Kr. 9 til 40 Kr. med Tilbehør anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Telefon 2446. **Storthingsplads 4.** *Telefon 2446.*
Kristiania.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.
(J. H.) (605)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.
Skrædder,
(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.
Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.
Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Christian Hansen
Colonial-, Vin- & Fedevareforretning
Hj. af Pilestrædet & Keysersgade,
Christiania.
Telefon 2104.
Udsøgte Varer & billige Priser.
For Vinteren 1894—95 leveres:
Bedste Sort Lysolier til laveste Priser frit tilbragt.
Bestil pr. Telefon 2104.
Christian Hansen,
Hj. af Pilestrædet & Keysersgd.
(J. H.)

Brødrene Sørensens
Uldgarnsforretning

anbefales som godt forsynet for Vinteren med alle Slags Uldgarn

Til Damestrømper

fremhæves specielt vort 1ma rundtraadede og bløde

Hestegarn,

der føres i alle Farver.

Til Herre- og Guttestrømper

anbefales vort usædvanlige stærke

Elefantgarn,

Ligeledes mange andre gode Kvaliteter.

Trøiegarn

i hvidt, rødt og graat i flere Kvaliteter.

Nordisk Uldgarn

i godt Udvalg.

Ligesaa Mohair & Isgarn, Castor, Zephür, Gobelin, Shetland & Embroyderigarn

i righoldig Farveassortement.

Brødrene Sørensen,

Hjørnet at Karl Johan & Akersgaden.

Blonder.

Vadstena Kniplinger,

Franske Kniplinger,

Blonder, vævede,

Broderede Længder

paa enkelt & dobbelt Tøi

i udmærket godt Udvalg.

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johans Gade & Akersgaden.

Brødrene Sörensen

For Høsten er nu hjemkommet:

Nye Pyntesager.
Nye Besætningsbaand.
Nye Forsager.
Modefarver i Kantebaand.
Modefarver i Snellegarn.
Modefarver i Silke og Tvist.

Samt alle Slags Smaasager

i største Udvalg.

Brødrene Sørensen

Hjørnet af Karl Johan og Akersgaden.

Til Konfirmation

anbefales:

Sorte Kjoletøier 1/1 Uld 1.00, 1.30, 1.50, 1.70, 2.00, 2.25 pr. Mtr.
Corsetter 0.85, 1.00, 1.20. 1.50, 1.70, 2.00, 2.80, 4.00.
Forklæder fra 0.50.
Lommetørklæder i Lin og Bomuld.
Paraplyer for Damer og Herrer.
Kraver, Snipper, Manchetter, Slips og **Sløifer**

billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgdaen.

(J. H.) 606)

30,000 Meter Kjoletöier

er udlagt til Bortrealisation i denne Maaned.

Grundet Indkjøb af en **Kjoletøifabrikants Konkursboes Varelager** i Greids, bortrealiseres samme i Løbet af 1 Maaned fra 5. Septbr. til ca. 5. Oktbr. fra min Butik, Storgaden No. 1. Nævnte Varebeholdning realiseres til de **nedsatte,** bestemte, billige Priser.

Sortevarer.

5000 Meter Chasimier, alt i hel Uld.

Chasimier E., meget god, helulden,	100 Ctm. bred	. . .	Kr.	1.10
Chasimier F., rigtig god,	— 100	„ „ . . .	„	1.23
Chasimier FG.. prima solid fin Vare,	100	„ „ . . .	„	1.37
Chasimier G., extra prima Vare,	100	„ „ . . .	„	1.55
Chasimier H., extra svær Vare,	100	„ „ . . .	„	1.86
Chasimier Dubil 50°., uslidelig,	108	„ „ . . .	„	2.07
Chreb E., passende til Konfirmationskjoler,	100 Ctm. bred		„	1.35

Fransk Thibet.

4000 Meter i hel Uld, svær Bredde.

Thibet A., ganske god Vare, 100 Ctm. bred	. . . . .	Kr.	1.00
Thibet B., rigtig god Vare, 100 Ctm. bred	. . . . .	„	1.20
Thibet C., meget tyk solid Vare, 105 Ctm. bred	. . . .	„	1.33
Thibet DE, prima tyk smuk Vare, 105 Ctm. bred	. . . .	„	1.48
Thibet FF., extra prima Vare, meget tyk, 105 Ctm. bred		„	1.60
Thibet F. Fabrikpris Kr. 2.60, sælges for	. . . . .	„	1.72

Kulørte Kjoletøier.

8000 Meter i smukke moderne Farver, hel Uld.

Jacuard No. 206. i marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve — graa — 90 Ctm.s Bredde, Kr. 1.00 pr. Meter.

Jacuard No. 207, marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve, — staalgraa — grønne, 100 Ctm. bred, Kr. 1.20.

Desuden er mig **overdraget i Kommission** fra en **fransk Fabrikant** til **Bortrealisation 10,000** Meter helulden fransk **Serges i ægte moderne Farver,** hvoraf specielt som **extra fin og god** tør **anbefales Kvaliteten W** i sort marine, olivengrønt, brune. rødbrune, vinrøde, 98 à 100 Ctm.s Bredde, 1.20 pr. Mtr.

Kvaliteten K, i marine, flere brune og rødbrune, grønne og i Modefarver, 90 Ctm.s Bredde, hel Uld, nedsat til **0.90 pr. Meter.**

Ovenstaaende Kjoletøier er nedsat saa meget i Pris, at det ærede kjøbende Publikum selv vil erkjende Realiteten i denne Realisation.

200 Stk. svensk Cheviot, 1/2 Uld i mange Farver, stribede og rudede, **realiseres** væk for Kr. 0.65 pr. Meter.

Foer og Sysager billig.

Samtidig som Realisationen af Kjoletøierne foregaar, vil jeg benytte Anledningen til at offerere nedenstaaende fra min velassorterede Manufakturforretning specielt billig noterede Varer.

Bordtæpper.

Jutta Tæpper,	130 □ . . .	Kr.	1.30
Do.	140 □ . . .	„	1.70
Manille Tæpper	130 □ . . .	„	2.20
Do.	145 □ . . .	„	2.80
Semilie	130 □ . . .	„	4.30
Do.	150 □ . . .	„	5.00
Mekka, indvirket med Guld	130 □	„	2.95
Do. Do.	140 □	„	3.55

Heluldne Klædestæpper, garanteret.

Vaskeægte,	135 □	Kr.	2.25
Do.	150 □	„	3.40

Heluldne Klæpestæpper, tykke og udbrøderet.

135 □	. . . . .	Kr.	3.35
150 □	. . . . .	„	4.85

Skjørtetøier, 200 Stk.

i Lamastoffe, storartet Mønsterudvalg, med Border og vaskeægte. Svensk haandvævet Skjørtetøi. 500 Stykker opsyede Skjørter af disse Stoffe ud-ælges for Kr. 2.70 pr. Styk i denne Maaned til saa billig Pris.

Trikotagevarer, tildels af eget Fabrikat, samt

200 Dusin Bergens

Herretrikotage.

Normalskjorter, hel Uld	. .	Kr.	4.00
Normalbenklæder	. . . .	„	2.95

Herretrøier,

hvoraf særlig anbefales:

No. 133½, extra fin	. . . .	Kr.	2.75
No. 131 Do.	. . . .	„	2.50
No. 121, tykkere	. . . . .	„	2.50
No. 107, meget god	. . . .	„	2.10
No. 106 D, Do.	. . . .	„	1.80
No. 104 D, Do.	. . . .	„	1.67
No. 103 D, Do.	. . . .	„	1.55

Herrebenklæder

i mange Størrelser og Kvaliteter.

Franske Korsetter

No. 446, pen billig Korset, pr. Stk.		Kr.	0.85
- 430, i Lindreil,	—	„	1.25
- 413, m. finere Besætning,	—	„	1.37
- 420, Staalfjedre, meget stærk,	—	„	1.45
- 417. Do. Do.	—	„	1.55
- 468, Elegant høi Korset	—	„	1.70
- 314, Do. Do.	—	„	1.90
- 625, brun Satins-Korset	—	„	2.10
- 345, ren Linvæv med Tværbaand,	—	„	2.20

Paraplyer

for Herrer og Damer.

I Lasting, for Damer	. . . .	Kr.	1.70
I Do. - Herrer	. . . .	„	1.90
I Gloria, for Damer fra	. . . .	„	2.60
I Do. - Herrer fra	. . . .	„	3.00

Uldschawls.

Et Restparti Dameschawls, 275 Stk., udsælges for Kr. 1.65.

Theater Kapotter.

Cirka 70 Dusin i en Mængde smukke Farver, som brune, vinrøde, lyserøde crem, hvide, marine, sorte, Modefarver realiseres væk for Kr. 1.70 pr. Stk.

Dameuldtrøier

i lyserøde, graa og Bers.

2	Traaders kortærmede	. . .	Kr.	0.60
2	— langærmede	. . .	„	1.00
3	— kortærmede	. . .	„	0.85
3	— langærmede	. . .	„	1.15
4	— kortærmede	. . .	„	1.00
4	— langærmede	. . .	„	1.30

Børnetrøier

i 6 Størrelser fra 0.30 pr. Stk. til 0.65 pr. Stk. En Del lidt smudsede, strikkede Børnekjoler og Kufter sælges til under halv Pris.

Børneskjørt — Guttedresser — Børnesokker & Vanter.

Af ovenstaaende Trøier, hvoraf enkelte Stykker af udgaaede Nummere — til halv Pris.

Udenbysboende bedes opgive ***Mærke*** *eller* ***No.*** *samt Pris og expederes alle Rekvisitioner nøiagtig mod Efterkrav eller Forskudsremisse indsendt.* ***NB.*** *Særlig bedes bemærket, at kjøbte Varer efter Rekvisitioner byttes paa Forlangende, hvis ikke Varerne konvenerer. I Realisationstiden forbeholdes 8 Dages Leveringstid for at undgaa Reklamationer ifølge for sent Levering.*

B. C. Andersen,

Storgaden No 1, skraa overfor Vor Frelsers Kirke.

Klip ud Annoncen og rekvirer Varer.

Af **Universitetets** eiendom **Toien med** Kjølberg er meget fordelagtige **byggetomter** paa 33⅓ aars afbetaling tilsalgs ved

advokaterne Frits Kiær og Emil Roll

22 Skippergaden.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Sem Landbrugsskole

i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.

Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende

(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

2. Brigades Undervisningsanstalter.

Antagelse af Underofficerselen foregaar i Kasernen, Dronningens Gade No. 3, Kristiania, Mandag den 1ste Oktober Kl. 9 Fmd. Mandskaberne, der maa have fyldt 18 Aar, medbringer Rodeseddel, Præsteattest, Skoleattest samt om mulig andre Atteater.

Kristiania i Septbr. 1894.

Frithj. Jacobsen.

(H. O.)

Guttekurset

ved Amtsskolen i Eidsvold begynder 1ste Oktober d. A. Kl. 12. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Friplads og de mest trængende Pengehjælp. Indmeldelser kan ske til Hr. Kirkesanger Hilde, Eidsvold.

(O. A. R.) ***M. Rimmereid.***

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang,*** **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tommerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,

Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.

Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.

(591)

Krafttoderstoffe.

Bomuldsfrømel, Jordnødmel, Linmel og Rapsmel i bedste Kvaliteter under Analyse, billigst fra Lager hos

Peter Larsen & Co.,

Stenersgaden 10.

Prima renset Rugaffald,

Godt og kraftigt Bygaffald

billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Pillemel, Havremel, Blandkornmel, billigt Hvedemel skikket til Grisefoder sælges i Partier og enkelte Sække billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 110. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 18de September 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse)

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbanden & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Skal Norge

staa sig i den Kappestrid, som finder Sted mellem alle Lande paa det økonomiske Omraade, saa maa dets spredte Landsdele bindes sammen paa en lige saa fuldkommen Maade som andre Staters. Der spildes saa megen Tid og saa mange Penge ved de store Afstande og de tungvindte Fremkomstmidler for Mennesker og Varer, at Norge aldrig kan tænke paa at blive et folkerigt Land, før det staar paa Høide med enhver anden civiliseret Stat i Henseende til Kommunikationsmidler.

Vore Politikere har begaaet en stor Synd mod Nationen ved at lade Jernbanebygningen hvile i de 10 Aar fra 1882 til 1892. I 1882 staar vi i Forhold til Folkemængden ikke saa svært meget tilbage for Sverige med Hensyn til Jernveisnettets Udvikling. Men i 1892, da vi stod paa akkurat samme Standpunkt som 10 Aar tidligere, havde Sverige næsten dobbelt saa mange Kilometer Jernbane som i 1882. I 1894 er det svenske Jernbanenet ført gjennem tyndt beboede Odemarker helt op til Luleå. Til samme Tid er vi ikke kommet længere end at vi har bestemt os til at føre en Linje nordover fra Omegnen af Trondhjem. Nogle af vore bedste og tætteste bebyggede Distrikter ligger i Strøget fra Trondhjem helt op til Lofoten. Geografisk taget ligger Trondhjem ikke længere nord i Forhold til Norges Bebyggelse, end Gefle ligger i Forhold til Sveriges. Vi befinder os, med andre Ord, i 1894 paa det Standpunkt, som Sverige vilde have befundet sig paa, om dets Jerveisnet nu var naaet til Gefle i Stedet for til Luleå. Men ikke nok dermed: Vi har desuden ingen Forbindelse mellem Østlandet og Vestkysten. For at fastslaa Forholdet saa tydeligt som muligt: Det nuværende norske Jernbanenet svarer akkurat til et svensk, der fra Stockholm gik over Karlstad til den norske Grændse, nordover til Gefle og sydover til Norrköping og Jönköping med nogle smaa Stumper uden Sammenhæng hist og her i det sydlige og det vestlige. Sverige med sine vidstrakte indenlandske Vandkommunikationer — paa Kanaler, paa Elve og paa de store Sjøer — vilde selv da være bedre stillet end vi er nu.

Man vil undskylde vort lave Standpunkt med, at vi har manglet Evne til at gjøre mere. Men den Undskyldning kan ikke gjælde. En kraftig Finansstyrelse, støttet af Storthinget, vilde have fundet en Udvei til at tilveiebringe Jernbanebevilgninger ved at holde tilbage Krav, der, berettigede i og for sig, dog maatte sættes i anden Række ved Arbeidet for at naa det store Maal. Sagen er: vor Finansstyrelse har gaaet paa Slump. Naar man har støtt paa et eller andet smukt og tiltalende Krav, saa har man sagt: Ja, her faar vi hjælpe, her faar vi aabne Pungen, og man har ikke spurgt: faar vi Plads til denne Udgift, naar Budgettet kan taale en Totalsum af saa og saa mange Millioner, men ikke et Øre mere? Man har begaaet den Feil ikke paa Forhaand at opstille et Maximumstal for Budgettet, der ikke maatte overskrides. Og Storthinget har om mulig overgaaet de forskjellige Regjeringer i denne Ligegladheds-Politik.

Vore Finansmænd burde drage til Udlandet for at studere Finansvidenskab. Skade at Gladstone — den største Finansminister vort Aarhundrede har seet, — nu har afsluttet sin politiske Virksomhed. Ved hans Fødder kan vore Finansmænd ikke sætte sig. Men de vil kunne lære noget ogsaa af hans Efterfølgere, af en Goschen og en Harcourt.

Hvad det nu gjælder, er at optage Jernveisbygning i hele det Omfang, som ske kan uden væsentlig at forrykke de Grændser, som maa sættes for Statsbudgettets Omfang. Det sidste Budget, paa henved 55 Millioner, maa siges at have naaet et Maximum for de nærmeste Aar. Og de Laan, der ved de seneste Jerbanebeslutninger er stillet i Udsigt, er saa betydelige, at der ikke godt kan være Tale om at udvide deres Ramme. Det skulde derfor synes, at Grændsen er naaet ved den Jernbaneplan, som blev vedtaget i 1894, og at der ikke er Tale om at gaa udenfor den.

Men hvad vilde Følgen heraf være? Anlægget af Voss—Taugevandlinjen vil da komme til at omfatte 15 Aar, og Bergensbanen vilde i det tidligste kunne blive færdig om 20 Aar. Endnu fjernere bliver da Udsigterne til en Fortsættelse nordover af Hell—Sundebanen, og af Lillehammer—Sellbanen, ikke at tale om at „Vestlandsbanen" kommer til at høre til de uvisse Fremtidsumuligheder.

Vel, vil man sige, kommende Storthing faar paaskyndte Anlæggene ved forøgede Bevilgninger.

Men som Planen er, og som vort Budget er indrettet, kan denne Paaskyndelse alene finde Sted ved at forøge Laanesummerne. Og det er albeles ingen Spog for et lidet Folk at laane Millioner paa Millioner, og ovenikjøbet i udenlandske Penge. Man kan længe nok tale om vore gode Finanser. Men naar man laaner fortvæk, saa kan man vaagne en Dag med Bevidstheden om at være sunket ned i Gjæld til op over Ørene og at være afskaaret fra at laane flere Penge, uagtet der melder sig uafviselige Krav.

Nei, man bør ikke slaa ind paa den Finanspolitisk, hvis Valgsprog er: den Dag, den Sorg. Man faar indrette sig med en Smule Omtanke og se at finde et Middel til at paaskynde Jernveisbygningen uden at optage Laan i en stigende Skala.

Vi har nævnt det Middel før. Man maa se til at faa anbragt en Sum til Jernveisbygning som en ordinær Post paa Budgettet. Forelobig en Million aarlig, hvoraf en halv til Tertiærbaner og en halv til almindelige Jernbaner.

Nu er det desværre saa, at Budgettet er saa spændt, at det er overmaade vanskelig at twinge en Million ind uden at forøge Totalsummen. Og nogen Forøgelse af Totalsummen kan paa ingen Maade tilraades.

Vi mener dog, der kan findes en Udvei, naar man alvorlig foresætter sig at finde dem.

Det store Statsveibudget maa kunne indskrænkes adskilligt. Det har været langt mindre for ikke ret mange Aar siden, og naar nu Staten bestræber sig for at skaffe Distrikterne og Byerne saa megen Jernbaneforbindelse som mulig, maa det til Gjengjæld kunne kræves af Amterne og de interesserede Byer, at de selv anstrænger sig lidt med sit Veinet og ikke venter for meget af Staten paa Veibygningens Omraade.

Ved Siden deraf faa man gjennemgaa alle Statsbudgettets Poster og foretage Indskrænkninger over alt, hvor saadanne uden Skade kan finde Sted. Man skal da se, at der nok bliver Plads for den ordinære Million til Jernbanebygning.

Det maa desuden erindres, at Bevilgning til Jernbaner ogsaa er en Bevilgning til Landets Forsvar, og det ovenikjøbet en Bevilgning, der ikke mere taaler at udsættes med, end de, der direkte gaar til Bevæbningen.

Vi gjentager paa ny vor Henstilling til Administrationen om at gjøre Spørgsmaalet om Optagelse af Udgifter ved Jernveisbygning paa det ordinære Statsbudget til Gjenstand for alvorlig Overveielse. Det er her det første Skridt, som koster. Naar det er gjort, vil Resten gaa af sig selv.

Midler mod paatrængede Kavalerer. Et fransk Blad havde forleden bedt sin Læsekreds besvare det Spørgsmaal, om hvordan Damer lettest kunde blive af med Herrer, der paa Gaden absolut vilde gjøre dem Følgeskab.

Blandt Svarene er der et Par, som er ganske morsomme.

En Dame fortæller saaledes, hvorledes en ældre Slægtning af hende en Gang havde baaret sig ad i sine unge Dage, da hun en Dag forfulgtes af en Dandy, som uafladelig blev ved at trave i Hælene paa hende: Da dette havde varet hende tilstrækkelig længe, gik hun ind i en Bagerbutik og kjøbte et Franskbrød. Med dette i Haanden gik hun saa hen til Døren, udenfor hvilken Lapsen trolig stod og ventede, og sagde saa høit, at alle de forbigaaende kunde høre det. „Her har De noget at mætte Dem med, min gode Mand". Han vilde gjøre Indsigelser, men hun lod ham ikke komme til Orde. „De skal ikke genere Dem, min stakkels Mand, jeg har nok set, at De saa længe har fulgt efter mig, uden at have havt Mod til at fortælle, hvor fattig De er". Saa forsvandt naturligvis den ubudne Følgesvend.

*

En anden Dame fortæller følgende om to Søstre, der var meget vakre, og som, naar de gik ud sammen, meget hyppig blev besværede af galante Gentlemen. Naar en af disse blev altfor næsvis, vendte de sig om, monstrede ham fra Top til Taa, og saa sagde den ene af dem saa høit, at alle kunde høre det: „Det er nok bedst at tage sig i Agt, pas paa din Pengepung".

En Skøier af en Hval holdt forleden Aften en besynderlig Leg omkring en liden Damper, der var paa Tur fra Ryfylkefjordene til Stavanger. Den fulgte nemlig den lille Damper i omkring en halv Time, var snart foran, snart efter, snart dukkede den op tæt ved Siden, tildels rendte den lige under Baaden, og tildels gik den rundt Fartøiet. Dens Vei under Vandet kunde sees af Morilden, saa man altsaa vidste, hvor den var, enten den var under eller over Vandskorpen. Det var spændende at se paa denne Hvalens Leg, beretter en Meddeler til „Vestlp.", og det var ikke frit for, at enkelte af de Ombordværende var en Smule bange for, hvad den muntre Fyr kunde finde paa at gjøre. Føreren paastod, at han engang tjendte, at Baaden løftedes en Smule, medens Hvalen var under den.

Den fornegtede dog ikke sit Rygte for Godslighed Da Legen havde varet en halv Times Tid, slog den ind paa andre Veie.

* * *

Denne Hvalens Selskabelighed, eller hvad man nu skal kalde det, lægger den meget ofte for Dagen. Aarsagerne kan være forskjellige. Dels følger den Baade og Fartøier som det synes bare for Tidsfordriv, dels for at skrubbe af sig Snyltedyrene, der plager den, dels søger den Skjul for sin Dødsfiende Spekhuggeren. I sidste Tilfælde er dens Nabolskab overmaade farligt.

Sin Hustrus Morder af Feiltagelse. Denne ulykkelige Lod har rammet en Farmer i Michigan.

Han havde kun været gift i to Aar. En Nat stod hans Kone op for at lukke et Vindu, og da han hørte Støien, troede han at det var Indbrudstyve og greb sin Revolver. Idetsamme hans Hustru viste sig i Døren, trykkede han los og ramte hende lige i Hjertet. Han kjørte som rasende afsted efter Lægen, men denne kunde kun konstatere Hustruens Død.

Et Naturmenneske. En forhenværende preussisk Husarofficer ved Navn Waethe, som nu er en rig, gammel Mand, har til Hensigt et grundlægge en Koloni, der skal hede Fructania. Han opholder sig for Tiden i Kalifornien, hvor han agter at kjøbe Jord. Den merkelige Særling gaar endnu videre end Vegetarianerne, idet hans Tilhængere kun maa spise Frugter og Urter, der ikke er kogte, udelukkende drikke Vand og bo i umøblererede Lerhytter. Endvidere maa de blot bære saa mange Klæder, at de ikke støder an mod Sædeligheden.

Den forliste engelske Damper. Det engelske Dampskib „Righi" er strandet paa et Undervandsskjær ved Appelvær (Helgeland) hvor det staar fast, forladt af Mandskabet, hvis Skjæbne endnu er ubekjendt.

Den stærke Regn, som i de sidste Dage er falden i Minnesota og Wisconsin, har bidraget til at slukke de glødende Trærester i de nedbrændte Skove. Man kommer iøvrigt mere og mere til den Overbevisning, at de store Skovbrande skyldes Vedtype, der ofte stjæler for store Værdier og som for at udslette Sporene af deres Virksomhed stikker Skovene i Brand.

I Texas bliver Folk meget gamle En gammel Mand paa de 90, som boede et godt Stykke fra nærmeste By, sendte en Dag sin 70-aarige Søn til Byen for at hente lidt Mad til Huset. Da Sønnen ikke kom tidsnok tilbage igjen, rystede Faderen paa Hovedet og sagde: Ja, saa gaar det, naar man sender Unger afgaarde!

Jernbanernes Drift.

Et Medlem af det baierske Ministerium, der har været i England for at studere Jernbanevæsen, udtaler at de britiske Jernbaners tekniske Arbeidsmaade langt overgaar de tyskes, hvorimod Passagervognenes Indretning, Jernbanerestauranterne og andre Bekvemmeligheder for Passagererne staar paa et høiere Trin i Tyskland.

Dette er af Interesse for os, da vore Jernbaneingeniører i de senere Aar altfor meget synes at have forsømt at studere de engelske Forbilleder med Hensyn til Driften.

En Straffefanges Bryllup. I dansk „Socialdemokraten" fortælles følgende:

En ung Mand og en ung Pige havde stiftet Bekjendtskab. De sluttede sig snart inderlig til hinanden og blev forlovede.

En Aften traf den unge Mand sin Forlovede bedrøvet og forgrædt. Han spurgte hende om Grunden og fik den snart at vide — hun havde hørt, at han havde været straffet for Tyveri.

Han blev rød i Ansigtet. Ja — det var sandt!

Hun havde troet, at han havde sagt hende alt, da de blev forlovede, alt, som angik hans Fortid, hun havde troet, at hun eiede hele hans Fortrolighed — hun havde intet skjult for ham.

Han vilde gjerne have sagt hende alt; men det med Straffen var saa tungt at sige, og saa var han bange for, at hun vilde vende sig fra ham.

Aa nej — han havde jo bødet for sin Brøde, og naar man holdt saa meget af et Menneske, som hun af ham, saa havde man lettere for at tilgive.

Men nu vilde han sige hende alt. Han havde stjaalet en Gang senere ogsaa, og det Tyveri var ikke opdaget.

Hun saa angst og forfærdet paa ham. „Men det kan bli opdaget — kanske senere! Du maa strax gaa til Politiet og lide din Straf!"

Han gjorde Indvendinger.

„Jo — du maa — ellers bryder jeg med dig!"

Vil du da gifte dig med mig, naar jeg kommer ud fra Fængslet?"

„Ja; — eller før!"

Saa adlød han hende, gik til Politiet og angav sig for nogle Leilighedstyverier. Han blev anholdt og for et Par Uger siden dømt til Strafarbeide i 18 Maaneder. Han har siddet i Arresthuset paa Kristianshavn siden.

Mandag Eftermiddag Kl. 1½ blev Strafarbeidsfangen og hans Forlovede viet i Frelsers Kirke. Strax efter Vielsen blev han ført til Bridsløse Cellefængsel og Hustruen tog tilbage til sin Plads.

Naar han har udstaat sin Straf, vil han og hun reise bort fra Byen, som rummer de triste Minder.

En Opvarter, som er Far til 7 Officerer, turde vel høre til Sjeldenhederne. En saadan findes dog paa en stor Ølhal ved Boulevard des Italiens i Paris. Trods sine 60 Aar betjener han Gjæsterne med samme Raskhed som den yngste Opvarter.

Han lod alle sine 7 Sønner træde ind i Armeen, og alle naaede, den ene efter den anden, Officersgraden. De sex staar i aktiv Tjeneste i Marinen; den syvende faldt ifjor som Major i Tonkin. Tre af Sønnerne bærer Æreslegionens Ridderkors.

Hamar—Losnabanen. Hs. Maj. Kongen har, som før nævnt, tilkjendegivet, at han agter at indvie Hamar—Losnabanen den 25de ds.

I den Anledning har Lillehammer Kommunebestyrelse nedsat en Komite, der paa Byens Vegne har at træffe de fornødne Forberedelser og Arrangements til Hs. Maj.s Modtagelse som Byens Gjest.

Kongens Reiseplan skal endnu ikke være fastsat, men det forlyder, at den rimeligvis vil blive indrettet saaledes, at Hs. Maj reiser fra Kristiania om Morgenen og indtager Frokost paa Hamar, hvorefter Reisen foretages lige til Losna med Afstigning paa hver Station. Efter en liden Stands deroppe vil Tilbagereisen tiltrædes til Lillehammer, hvor Middag serveres og hvor Hs. Maj. antagelig forbliver til den følgende Dag, skriver „Lilleh. Tilsk."

*

Togordningen paa Hamar—Losnabanen skal efter Forlydende foreløbig være tænkt ordnet saaledes, at der alle Hverdage bliver tre Tog mellem Hamar og Lillehammer; det første skulde gaa fra Lillehammer ved 6-Tiden om Morgenen. Mellem Lillehammer og Losna to Tog daglig.

Hurtig Reise. Cunardliniens „Lusania", som afgik fra Newyork Lørdag 8de September Kl. 2 Eftermiddag med 327 Salonpassagerer og 602 Mellemdækspassagerer, hvoriblandt mange Skandinaver, ankom Fredag 14de September til Liverpool. Reisen gjordes paa 5 Dage 8 Timer 28 Minutter.

Det norske Juleblad „Juleaften"

Ligesom ifjor vil der ogsaa til Julen i Aar udkomme et No. af det norske Juleblad „Juleaften" (Hjalmar Biglers Forlag), men endnu rigere og elegantere udstyret end det forrige.

Heftets Format vil iaar blive noget større end ifjor, ligesaa vil de farvetrykte Billeders Antal blive betydeligt forøget. Omslaget er særdeles vakkert og trykkes i Guld og Farver.

Af Kunstnere og Forfattere som vil blive præsenteret i dette Aars Julehefte skal foreløbig kun noteres følgende Navne, medens en fuldstændig Indholdsfortegnelse senere vil blive præsenteret dette Blads Læsere: Jonas Lie med et vakkert Digt med Ill. i Farve af Th. Holmboe. Prof. Hans Gude med en Række stemningsfulde Tegninger, ni i Tallet og som optager to hele Sider. Fritz Thaulow, Gerh. Munthe, Bernt Lie, A. Bloch, Hans Aanrud, Gunnar Heiberg, Chr. Krohg, Th. Holmboe, Henrik Jæger, Clara Tschudi, Wilh. Peters, Jacob Bratland, J. B. Bull, Th. Caspari, Magdalena Thoresen, Nordahl Rolfsen, Vilh. Krag o. fl.

Af „Juleaften" vil der iaar foruden den almindelige Udgave udkomme en Fotogravureudgave, som vil blive ledsaget af et stort Fotogravure ifra Jacob Bratlands Maleri: „En ung Moder", som var udstillet paa sidste Kunstudstilling. Af denne Udgave vil der dog kun udkomme et mindre, begrændset Opslag.

Baade de farvetrykte Billeder som selve Heftet trykkes i Norge. „Juleaften" blev, som man vil erindre, ifjor hurtigt udsolgt i et efter vore Forhold stort Oplag.

Paa ferst Gjerning. Fredag Aften ved 10-Tiden forsvandt pludselig en Baarfrakke fra en aaben Entre i et Hotel ved Storthingsplads. Stax efter fik imidlertid dens Eier se sin Frakke igjen paa en ukjendt Person ude paa Gaden. Denne maatte da følge med op i Hotellet igjen og levere den nylig saa let bekomne Baarfrakke og derefter vandre under Ledsagelse af en Konstabel op til Møllergaden No. 19, hvor han var godt kjendt, idet det ikke er mange Dage, siden han udgik derfra.

Hesteblod som Middel mod Difterit. Pasteurs Medarbeider Roux har ved den hygieniske Kongres i Buda-Pest meddelt, at han har fundet en Behandling af Difterit, der har bragt Dødeligheden ned fra 50—60 Procent til 24 Procent, som altsaa sparer over Halvdelen af de Børn, som ellers pilde bukke under. Den nye Behandling bestaar i, at Børn indsprøites under Huden med Blodvand af Heste, der iforveien er indpodet med Difteritbakterier. Den kan anvendes paa ethvert Trin af Sygdommen og har, som sagt, ikke blot helbredet en Mængde dødssyge Børn, men ogsaa gjort hele Sygdommens Forløb mildere og mindre smertefuld. Kort efter Indsprøitningen losner det tykke Belæg i Halsen sig og ophostes, og der danner sig ikke noget nyt Belæg. I Tidsrummet 1. Februar til 24. Juli har Roux paa denne Maade behandlet 448 Børn, hvoraf 339 blev helbredet, altsaa en Dødelighed af blot 24 Procent mens der i samme Tidsrum døde 60 Procent paa et Hospital, hvor Indsprøitningerne ikke blev anvendt.

Skibes Bæreevne. Norsk Veritas har nedsat en Komite, der har drøftet Spørgsmaalet om Skibes Bæreevne. Komiteen har optaget nogle hidtil ikke nævnte Artikler i Varefortegnelsen og foretaget nogle Forandringer i Varernes Orden, samt endelig for Indladning af blandede Varer udarbeidet Tabeller, der vil gjøre Anvendelsen af Bæreevnereglerne lettere.

Komiteen bestaar af Direktøren, Admiral Ihlen, Brønlund (Arendal), N. Hauge (Christiania), Andersen (Porsgrund), Einertsen (Grimstad) og Bonnevie (Arendal).

Medens dette skrives indløber Valgtelegrammer hvert Øieblik. Da der paagaar Valgmandsvalg omkring i 250 Præstegjæld i Landet, vil det skjønnes, at der herster Travlhed baade paa Telegrafkontoret og i Bladredaktioner. Det endelige Resultat vil først idag —Tirsdag — foreligge, baade fordi adskillige Præstegjæld ligger afsides, og fordi der adskillige Steder bliver afgivet saa mange Stemmer, at Optællingen tager lang Tid. Som paa et andet Sted i Bladet nævnt, vil vi, for at vore Læsere ikke længe skal forblive i Uvished, imorgen udgive et Extranummer specielt for Valgtelegrammer. Det er i dette Øieblik umuligt at forudsige Udfaldet.

Ildebrand i Kina.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at en Ildebrand den 25de August har ødelagt omtrent 2000 Huse, deriblandt 3 Templer, i Byen Chun-King. Ved Branden omkom 30 Mennesker. Europæernes Kvarter er uskadt. Skaden anslaaes til 10 Millioner.

Brand. Mandal den 17de Septb. 94 (H. O. T. B.). Ved Tolvtiden igaarnat udbrød Ildebrand i Jakob Dedekams Stavbod, Kul- og Tondelager samt Ballastbryggen; det meste nedbrændte. Saavel Huse som Lager var assurerede, det sidste i „Norden" og „Skaane" for omkring Kr. 30,000. Ligeledes brændte Bygmester Weyergangs Materialbod ved Siden af, men her blev Lageret reddet.

Dødsfald. Holmestrand den 16de Septb. 94. (H. O. T.-B.)

Toldkasserer K. A. Gjessing afgik ved Døden igaarafstes i en Alder af 83 Aar. Afdøde var Officer fra 1837 og blev 1866 udnævnt til Toldkasserer her, fra hvilket Embede han nu var bevilget Afsked fra 1 Oktober d. A.

Dronningen af Korea.

Fra Seul meddeles, at Kongen af Korea, for at befri sig fra det kinesiske Partis Indflydelse, har forstødt sin Gemalinde. Dronningen var som Medlem af den almægtige Familie Bin Hovedet for det Parti, der ved sit Forhold bærer den hovedsagelige Skyld for de paa Den opstaaede Forviklinger. Derfor var ogsaa en af de første Betingelser, under hvilke Kongens Fader og Forgjænger paa Tronen Tai-In-Kun erklærede sig rede til at hjælpe Sønnen ud af hans Forlegenhed, at denne skulde skille sig ved sin Gemalinde. Først naar denne med sine Tilhængere var forjaget, vilde han overtage Ledelsen af Forretningerne. Da Kongen først vægrede sig ved at gaa ind paa denne Betingelse, lod Tai-In-Kun ham spørge, hvad der syntes ham bedst: „Millioner af utilfredsse Undersaatter og en eneste tilfreds Kvinde eller en utilfreds Kvinde og Millioner af lykkelige Undersaatter?" Kongens Svar var en Hersker værdigt. Han lod sin Fader sige, at han for sine Undersaatters Lykke gjerne vilde ofre sit eget Liv. Gjerne ofrede han derfor sin Hjertefred, naar dette kun førte til Landets Bel. Efter dette Budskab begav Tai-In-Kun sig til Paladset og overtog Regentskabet; hans første Regjeringshandling var at udvise Svigerdatteren fra Paladset. De med Dronningen beslægtede Ministre for Finanserne, Udenrigsagserne, Krigsdepartementet samt den Høistkommanderende over den koreanske Arme blev tillige med fire andre høitstaaende Embedsmænd affatte fra sine Embeder og forviste til en øde Ø.

Ødelagt Bro. Fra Feiring paa Romerike skrives til „Aftenposten": Paa Chaussèen heroppe langt nord i Distriktet ligger Rindalsbro. I Sommer blev her opført en solid Skraamur for at beskytte mod det Tømmer, der blev nedrennet fra Fjeldet. Nu sidste Dagene i August kommer en vældig Sten rutschende ned fra Fjeldet høit ovenfor og ramler mod Broen, saa alle Bromasterne knækkede, og hele Broen laa der knust overende. Den opførte Skraamur blev nok ogsaa noget ramponeret tilligemed et af Brokarene. Stenen selv har heldigvis lagt sig slig, at den nok ikke generer stort.

Ingen Norske ses, ifølge Opgaverne i de franske Blade, at have været mellem de dræbte eller saarede ved Jernbaneulykken ved Appilly. Derimod er en svensk Dame Fru Holm blandt de dræbte og to svenske Herrer blandt de saarede.

Sjøormen.

Det synes at vidne om Tilbagegang i Sjøormens Dømmekraft og Foretagsomhed, at den har kunnet falde paa at fremstille sig for Publikum midt i Valgkompagnen. I gamle Dage passede den altid paa at holde sig fremme i „de sure Agurkers Tid", da Verden af komplet Mangel paa noget andet Stof ikke kunde undlade at sysselsætte sig med den. Skulde den Omstændighed, at den (eller de, thi der er to af dem) nu anmelder sin Tilstedeværelse pr.-Telegraf midt blandt Valgtelegrammene, tyde paa, at Slægten er blevet svækket af Alderdom? Det synes saa. Med disse indledende Bemærkninger meddeler vi følgende Telegram fra Finmarken:

„Finmarkposten" har samlet og offentliggjør en Beretning fra flere fuldt ud paalidelige, i alle Slags Fangst paa Sødyr vel erfarne Mænd, hvori disse vidner omkring Midten af Juli Maaned, da Sjøen her i Aar havde en ganske exceptionel høi Varmegrad, at have observeret 2 Sjøorme, hvorfra den ene i 3 Dage fuldstændig blokerede et Fiskerleie i Ervken, ¾ Mils Vei herfra Byen og i denne Tid, specielt under en hel Dags rolig Henliggen i et Haglskuds Afstand fra Kysten, tagttoges af 7 paalidelige Vidner, der af Frygt ikke turde vise sig paa Sjøen eller i Baad sætte over til Hammerfest forat faa budsendt en Hvalfanger. Sjøormen var af Farve fortgul med rund, mindst 180 Fod lang Krop. Den bevægede sig i Slangebugtninger gjennem Vandet med stor Hurtighed; Hovedet var af Størrelse som en Tønde, dog noget spidsere foran og umiddelbart bag Hovedet havde Dyret en tyk Ring (Kul), der dannede Overgangen til Kroppen, der var glat og uden Finner.

Sjøormen er ligeledes seet paa 24 Fods Afstand af et Baadlag herfra Byen, ligeledes samme Dag af 2 andre Baadlag, et hjemmehørende i Hammerfest og et i Hammerfest Landsogn. Grunden til Beretningernes Offentliggjørelse først nu er at fuld Stadfæstelse fra flere vederhæftige sanddrue Mænd først vilde indhentes.

Fra Sabelherredømmets Land. En Menig ved det 6te thyringske Infanteriregiment Nr. 65 i Gotha blev i længere Tid mishandlet af en Sergeant, der slog ham med Sablen over Ryggen. Ved Badningen opdagede en Officer, at der var gaaet Betændelse i Saarene, og indberettede Sagen. Sergeanten dømtes til Degradation og halvandet Aar Fængsel, medens Soldaten fik tre Dages Arrest, fordi han ikke havde meldt sin Underofficer.

Krigen i Østasien.

Et Telegram til „Reuters Office" fra Shanghai bekræfter, at næsten hele Syd-Korea har reist sig mod Japaneserne. 2000 Japaneserne har forladt Fusan for at marschere mod Soul, men koreanske Tropper har stanset deres Fremmarch. Japanesere har lidt store Tab og har mattet vende tilbage til Fusan. Af de 2000 Soldater naaede kun 800 tilbage. 2000 nye Soldater er nu ankomne til Fusan for at beskytte der boende Japanesere.

Til „Reuters Office meldes fra Yokohama, at Mikadoen og Hoffet ifredags begav sig til Hirosima.

Pressereensuren er nu mindre streng: dog er det Bladene forbudt at offentliggjøre Efterretninger om den japanesiske Hærs og Flaades Bevægelser.

Mellem japanesiske Tropper og en Afdeling Kinesisk Kavaleri har Fegtning fundet Sted ved Kjang-tsju paa Korea.

Til Times meldes fra Honkong: Hvervning af Europæere for den kinesiske Hær er indstillet. Hele Sydeskadren har faaet Ordre til at afgaa til de nordlige Farvande.

Pearys Expedition. Dens norske Deltager, Eivind Astrup, meddeler fra St. Johns et Specialtelegram til „Morgenbladet":

Expeditionens Hovemaal uopnaaet. Peary nødsaget til at vende paa Indlandsisen i Midten af April efter gjentagne voldsomme Storme, hvorunder de fleste af Hundene var døde, og flere Medlemmer erholdt slemme Forfrysninger. Selv deltog jeg ikke, da jeg sidste Høst saavelsom i Begyndelsen af Reisen hjemsøgtes af Feberanfald, foraarsaget ved bedærvet Pemmekan (?).

Jeg foretog imidlertid paa egen Haand Slædereise ellevе hundrede Kilometer til Mulvillbay, hvor det lykkedes mig at kartlægge tre hundrede Kilometer Kystland, for Størstedelen dækket af usædvanlig store Isbrær.

Expeditionen returnerer af Mangel paa Proviant med Undtagelse af Peary, Negeren samt en Frivillig, hvilke forblev i Vinterkvateret efterat have erholdt endel Proviant fra Falkon.

Den Bjørlingske Expeditions Undergang afgjort.

Eivind Astrup.

Storthingets aarlige Stenografkursus to: sin Begyndelse Lørdag paa Universitetets Auditorium No. 4. Der var fremmødt henved 150 Deltagere, deraf en ikke ringe Del Damer.

Kurset, der som bekjendt er gratis med Bevilgning af Storthinget og nærmest er beregnet paa Rekrutering af Storthingets Stenografkorps, varer til Slutningen af Januar Maaned med 1 Time tre a fire Gange ugentlig.

En Sammensværgelse mod den østerrigske Keiser skal være opdaget paa et Lærerseminar i Tarnopol i Østgalizien. 21 Lærere skal være arresteret og vil bli tiltalt for Høiforræderi.

En voldsom Cyklon gik forleden over de østlige Dele af Missouri i de Forenede Stater. Uveiret, der var saa stærkt, at endog et Jernbanetog i fuld Fart blev blæst af Skinnerne, anrettede betydelig Skade. Ved Toguheldet blev to Passager dræbt og en stor Del mere eller mindre kvæstet.

Verdens hidtil kraftigste Fyr bygges nu ved Penmarck i Departementet Finistere ved den biskayiske Bugt. Det bliver paa 46 Millioner Normallys eller dobbelt saa meget som Kap La Höve-Fyret ved Havre, der var anseet for at staa som Nummer 1. Det nye Fyr vil kunne sees i klart Veir paa omkring 250 Kilometers Afstand, i almindeligt Veir paa 100 Kilometer og i tyk Luft paa 40 Kilometer.

En af Hovedstadens mest kjendte Forretningsmænd, Grosserer Jacob Stolt, afgik lørdags ved Døden 72 Aar gammel.

Høstmakrelfisket.

Dorgefisket efter Makrel i Nordsøen er til 9de ds. ca. 3000 Tønder mindre end til samme Tid forrige Aar skrives til „Morgenbladet".

Fangsten har været meget ujevn for de forskjellige Fartøier, en Del har været mere, en Del mindre heldige; men da Fisket fremdeles vil paagaa udover til indeværende Maaneds Slutning eller senest et Stykke ud i Oktober, er det ikke saa aldeles ufandsynligt, at det kan tage sig noget op, saa at Totaludbyttet alligevel ikke bliver saa meget under forrige Aars.

Siden 1888 har Høstfisket (Dorgefisket) efter Makrel i Nordsøen taget en overordentlig Fart og bl. a. gjort det til en for Vestlandet meget betydelig Bedrift. Store Beløb sættes i denne Næringsvei, og Udrustning til dette Fiske har foregaaet saavel fra Bergen som omliggende Distrikter. I 1893 var Deltagelsen større end nogensinde før; det opfiskede Kvantum Makrel var ligeledes, baade med Hensyn til Kvantum som Værdi, det største, som indtil den Tid var naaet. Ogsaa iaar er Deltagelsen betydelig.

Koleraen. Ifølge Indberetning fra de forenede Rigers Konsul i Königsberg af 12te ds. er der i Memels Forstad forekommet tre Tilfælde af asiatisk Kolera. Derimod er der ikke siden 19de August indtruffet noget nyt Tilfælde i Königsberg, hvoraf nu atter udstedes rene Sundhedspas.

Stor Arbeidsløshed. Fra Newyork telegraferes: Alle Kautschukkompagniers Fabrikker er blit lukket, hvorved over 14,000 Personer er blit arbeidsløse.

Lukningen antages at ville vare 4 Uger.

Politik.

Den, der muligens kunde have Moro af at vide, hvorledes Politiken nu om Dagene fængsler alles Sind, vil man tilraade at tage sig en Tur ind i Byens Arbeidersamfunds Lokaler, helst paa den Tid af Dagen, „naar Ollet virker i Bjelkestuen."

En af Bladets Medarbeidere gjorde isøndags en Trip indom tre af disse Lokaler. Han gav sig god Tid, saa meget som muligt da, for han havde Interesse af at sondere Terrænet. Men der var vel Taler at fordøie og Paastande at høre! Man kunde skrive en lang Regle derom.

De fleste Talere var Socialister eller af det Parti, der staar Socialisterne nærmest, Radikalerne nemlig.

Dersom blot Halvparten af de Bebyldninger, der rettedes mod Høire og de Moderate, havde indeholdt Spor af Sandhed, saa vilde disse Partiers Tilhængere under den danske Enevoldstid ufeilbarlig have faaet den Dom, at „hand skal miste sin Hals." Og dersom bare Halvparten af den Usandhed, som udspredtes i de Par Timer, Meddelerens Besøg varede, var bleven forlangt bevist, saa er der liden Tvivl om, at Æreskjenderne — ogsaa i hin gode gamle Tid — vilde være bleven dømt til at „stingis i en Säck och druknis."

Bysladder.

(Oversat for Eidsvold.)

(Slutning.)

Næsten uden at vide hvad hun gjorde gik Helene til Speilet. Hun saa et blegt taarevædet Ansigt, Øine der var opsvulmet af Graad, og Haaret i vild Uorden.

„Jeg er syg," sagde hun til sig selv, med et Suk.

Hun badede Ansigtet næsten uvilkaarlig i Badskevandet, og glattede Haaret foran Speilet. Men pludselig holdt hun inde.

„De vil ikke se mig," sagde hun til sig selv, „det gjør intet, hvordan jeg ser ud!" Hun lod sine tykke Fletninger falde ned over Ryggen og gik tilbage til Vinduet.

De var kommen til Gadedøren. Dick holdt den aaben for sin Husfru, at hun skulde gaa ind først, og han smilede til hende paa en Maade, der bragte den arme Heilene til at vride sine Hænder i Fortvivlelse.

Det bankede paa Døren — — — Helene sad stille ved Vinduet i Soveværelset skjult bag det tætte Gardin og gav ikke en Lyd fra sig. Det bankede atter og atter, uden Nytte. Saa hørte hun Dick gaa til næste Dør for at spørge om hun var gaat ud. Han kom strax tilbage. „De siger, at hun er inde, Jenny," hørte hun ham sige, „hvor forunderlig, at hun ikke hører os!"

„Kanske sover hun Dick," — O, hvor dog denne bløde, hamoniske Stemme skar i Ørene paa den ulykkelige Kvinde, der søgte at dæmpe sin fortvivlede Hulken— „kanske sover hun, lad os banke af alle Kræfter begge to, saa maa hun vel vaagne."

De forsøgte — men naturligvis uden Nytte.

Saa hørte hun Dick sige i en ængstelig Tone.

„Hun maa være syg. Kan noget være tilstødt hende? — Hun er jo ganske alene."

„Kanske han mener, at hans Falskhed har drevet mig til Selvmord," sagde Lærerinden til sig selv og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

De var holdt op at banke og alt var lyst — kanhænde de var gaat.

Hun lyttede spændt — da blev Vinduet med engang stødt op, — hun havde glemt at sætte Krogen paa — og — den ulykkelige stod i et Nu Ansigt til Ansigt med sin troløse Elsker.

Han betragtede hende forundret.

„Hvad er det Helene?" spurgte han, rede til at vove Springet indad Vinduet; men hun holdt begge Hænder ud imod ham, som vilde hun holde ham tilbage.

„Vover du virkelig at spørge mig? skreg hun.

„Hvad har jeg gjort?"

„Hvad — har — du — gjort? Gud hvilken Frækhed!" raabte Helene hænderyridende.

Dick saa paa hende som en Drømmende.

„Jeg forstaar det ikke," sagde han, „det er mig en fuldstændig Gaade. Mens vi gik op Gaden, vendte Folk sig for at se efter os — og nu tager du imod os paa denne Maade. Det er som skulde jeg have begaat en Forbrydelse. Hvad i Alverdens Navn er i Veien — hvorfor stirrer Folk efter mig paa Gaden, og hvorfor laaser Du Døren i, for Næsen paa mig?" Han talte i en heftig Tone.

Lærerinden reiste sig og med en noget usikker Haand vilde hun støde ham bort og lukke Vinduet i.

„Du har ingen Ret til at tale saaledes til mig," stammede hun, „det var grusomt — aa saa grusomt af dig, at komme her og bringe din Husfru med."

„Min Husfru?"

Han greb Helenes Haand og holdt den fast i sin.

Imidlertid stod Dicks Husfru udenfor ved Døren, og afventede Resultatet, kanske var hun utaalmodig, men hun kom dog ikke rundt til Vinduet, saapas Æresfølelse havde hun dog.

Men Dick brød ud i en skraldende Latter.

„Gudskelov, ikke andet," sagde han, men du burde have troet mig bedre Helene."

„Hvad — — skulde det være — —? hun stansede uvis.

„Hør Helene," sagde Dick. Jeg vilde berede dig en Overraskelse og spare dig for et besværligt Arbeide. Og jeg hentede i al Hemmelighed min Søster hid, for at hun skulde rengjøre Huset, og ordne det hele til Brylluppet."

Helene snappede efter Veiret.

„Hvem er hun?"

„Min Søster!"

Det var altfor godt, til at være sandt.

„Men du fortalte paa Stationen," begyndte Helene.

„Aa, det var bare Spøg," afbrød Dick utaalmodig „hvor kunde jeg tænke, at de Idioter vilde ta det for et Evangelium."

Helene for med Haanden til det løsslupne Haar, for ligesom at ville bringe dette i nogenlunde Orden; men hun opgav i næste Øieblik Tanken, og sprang til Døren, som hun slog vid aaben.

Hun omfavnede og kyssede sin nye Svigerinde, der i største Uro og Forundring ventede udenfor.

Helene græd og skammede sig over sig selv — men var længe ikke istand til at tale.

* * *

Folk flokkede sig sammen og saa med Undren efter Richard Saunders hans — Husfru — og gamle Kjæreste — da disse tre i bedste Forstaaelse, en Times Tid efter gik nedad Gaden til Saunders Bolig. — Situationen var komisk.

Helene lo med sig selv; thi nu var al hendes Sorg og Bekymring forbi. Det hele var jo bare et lidet Emne mere, til Næring for Bysladderen.

Hvem er det, som er Syld i, at Folk synkverves paa den Maade? Ingen, der i den sidste Tid har fulgt med de politiske Foreteelser i vort Land, vil være i Tvivl om Svaret.

Valgmandsvalgene.

—:—

Akershus Amt.

Enebak: 3 Valgmænd 2 Høire og 1 Moderat med 110, 108 og 111 St., Suppleanterne. Radikale med 35, 34 og 35 St. Før Høire.

Frogn: 2 Valgmænd begge Høire med 74 St., Suppleanterne Radikale med 49 St., forrige Gang 2 Høire med 48 St.

Nesodden: 2 Valgmænd Høire med 98—97 St. Suppleanterne Radikale med 36 St. For 2 Høire.

Sørum: 2 Valgmænd, Radikale med 109—108 St. Suppleanterne Høire 60—60 St.
Forrige Gang 2 Valgmænd, Radikale med 104—103 St

Gjerdrum: 2 Valgmænd Høire med 76—75 St. Suppleanterne Radikale med 42—42 St. Før Høire.

Aas: 3 Valgmænd, Høire med 120 St. Suppleanterne, Radikale med 102 St.
Forrige Gang 3 Høire med 112 St.

Kraakstad: 3 Valgmænd, 2 Høire, 1 Moderat, med 126, 125, 126 St. Suppleanterne, Radikale med 100, 101, 102.
Forrige Gang 3 Høire.

Nitedal: 3 Valgmænd Høire med 117—117—71 St. Suppleanterne Radikale med 41—38—34 St.

Hedemarkens Amt.

Aamot: 3 Valgmænd Radikale med 134—117 St., Suppleanterne Høire med 60—57 St. Før 2 Radikale.

Rendalen: 3 Valgmænd, Radikale, med 126—119 St. Suppleanterne Moderate med 62—56 St. For 2 Radikale.

Vinger: 2 Valgmænd, Høire med 141—150 St. Suppleanter Radikale med 90—98 St. For 2 Høire.

Brandvold: 2 Valgmænd begge Høire med 93 St., Suppleanterne Radikale med 42 St., forrige Gang 2 Høire med 76 hver.

Kristians Amt.

Etnedalen: 2 Valgmænd, Høire med 84—82 St. Suppleanterne, Venstre med 58—55 St. (Nyt Præstegjæld).

Lister og Mandals Amt.

Aaseral: 2 Radikale.
Forrige Gang 2 Radikale.

Stavanger Amt.

Haugesunds Landdistrikt: 2 Valgmænd begge Moderate med 95 St. Suppleanterne Radikale med 58 og 57 St., forrige Gang 2 Moderate.

Torvestad: 2 Valgmænd, Moderate med 74—64 St.
Forrige Gang 2 Moderate med 23—11 St.

Søndre Bergenhus Amt.

Manger: 5 Valgmænd, 4 Høire, 1 Modrat, med 280—277 St. Suppleanterne Radikale med 151—150 St.
Forrige Gang 4 Høire, med 141—143 St. Suppleanterne Radikale med 79—78 St.

Bosfestranden: 2 Valgmænd, Radikale med 72—71 St. Suppleanterne Moderate med 11—8 St.
Forrige Gang 2 Radikale, med 32 St.

Kvinnherred: 5 Valgmænd, 4 Moderate, 1 Høire, med 236—235 St. Suppleanterne Radikale med 167—164 St.
Forrige Gang 4 Valgmænd, 1 Høire med 129, 3 Moderate, med 127—121 St.

Aarstad: 3 Valgmænd alle Radikale med 164 St., Suppleanterne Høire 107 St., forrige Gang 2 Valgmænd Radikale med 92 St.

Nordre Bergenhus Amt.

Lærdal: 2 Valgmænd Radikale med 76—75 St., Suppleanterne, Høire 36—35, forrige Gang 2 Radikale.

Romsdals Amt.

Frei og Grip: 1 Valgmand, Radikal med 38 St., Suppleant Radikal 9 St. Før 1 Radikal.

Søndre Trondhjems Amt.

Røros: 5 Valgmænd, Radikale med 279—268 St. Suppleanterne Høire og Moderate, 31—21 St.
Forrige Gang 5 Radikale, med 215—160 St.

Bodø.

6 Valgmænd, alle Radikale, med 154—145 St., Suppleanterne Høire med 48 St.
Forrige Gang 2 Radikale.

Vadsø.

Vadsø: 4 Valgmænd, Høire med 135—126 St. Suppleanterne Venstre med 86—83 St.

Gjøvik.

Gjøvik: 3 Valgmænd, Radikale med 84—79 St., Suppleanterne 1 Venstre med 77 og 2 Høire med 73—72 St.

Lillehammer.

Lilehammer: 5 Valgmænd, Radikale med 136—132 St.

Ekstranumer.

Paa Grund af, at en stor Del af Telegrafmeddelelserne om de igaar afholdte Valgmandsvalg ikke var indløbne, da Bladet lagdes i Pressen, vil der imorgen udkomme et Ekstranumer.

En Kniv til lidt af hvert. Hr. Kaptein Foss har opfundet en praktisk Lommekniv, ganske almindelig Lommekniv forresten; men har benyttet sig af et kjendt Princip og anbragt Kompas og Uhrskive paa den, saaledes at naar den hænges op efter en Traad, viser dens Skygge Klokkeslettet til enhver Tid. Den kommer snart i Handelen under Navn af „Kaptein Foss's Sportskniv".

Streik i Suezkanalen. Ifølge Telegram fra Port Said, har de Folk, der er beskjæftiget ved Muddermaskinerne, gjort Streik, der ser temmelig truende ud. Det paastaaes, at det er Hensigten at sænke baade Maskinerne og Prammene i Kanalen. Regjeringen har sendt Politi og Soldater for at splitte Streikerne, der samles og fordrer, at deres Ledere, som er arresteret, skal løslades. Det siges, at den franske Konsul i Port Said har anmodet sin Regjering om at sende et Krigsskib til Byen.

I den engelske By Bomford fandt forleden en original Vielse Sted. Ikke blot Brudeparret var døvstumt, men ogsaa Forloverne samt Brudesvende og Brudepiger. Vielsen forrettedes af en Præst ved Døvstummeinstitutet i London.

Rettelse.

I Notisen om Bjørnejagten i Tørdal (No. 106) staar, at det var Leif Gundersen, der skjød Bjørnen. Et Privatbrev til Redaktionen oplyser, at den fældes af T. Aasand fra Eggedal.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Den hollandske Java-Kaffe-Auktion løb af med det gunstige Resultat at de her brugelige Sorter betaltes med 1 a 1½ Cent over Taxterne Brasildepechen melder at Kaffe noteres lidt lavere saavel i Rio, som i Santos, naa den høiere Kursnotering haver igjen Differenceen.

Sukker. Denne Artikel holder sig uforandret. Omsætningen for begge Artikler indskrænkede sig her paa Stedet til Dagens Forbrug.

Korn. Priserne hævede sig i Ugens Løb paa de respective udenlandske Markeder saavel paa Rug som paa Hvede. Importen i de sidste Dage var hertil 21,009 Hk. Rug ag 7,200 Hk. Byg. Omsætuingen indskrænkede sig hrsteds til Dagens Behov.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	7.90—00.00
Danziger Do.	—:—	„	8.90—00.00
Russisk Byg	—:—	„	7.20—00.00
Victoria Erter	—:—	„	20.00—22.00
Smaa „	—:—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Politisk Møde

afholdes paa **Gallebergs Skole** Galleberg St. i **Sande** den 22de Septbr. førstk. Kl. 4½ Eftermiddag.

Driftbestyrer Jacobsen holder Foredrag. Fri Adgang for alle; ingen Diskussion.

Bestyrelsen for Jarlsbergs Amtforening.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

Pris pr. hefte **30 øre.**

Netop udkommen:

„Hvad enhver bør vide".

Andet Bind indeholder:

Almenfattelig udsigt over

Fremmede Landes Statsforfatning

af

And. Færden.

Fremstilling af Sveriges, Danmarks og de øvrige europæiskə landes samt Nordamerikas forenede Staters styrelse og forvaltning, deres folkerepræsentationer og valget til samme, retspleie, kommunalt selvstyre, forsvars- og finantsvæsen m. m.

Meget interessant for alle avislæsere.

I dette bind findes efter et bestemt system nøiagtige opgaver ordnet om fremmede landes politiske og økonomiske forhold. Man faar besked om de mest forskjellige grene af de udenlandske stater forvaltning, om grupperingen af deres politiske partier, om kongernes og præsidenternes magt, om hvorledes et valg foregaar i Amerika, hvad „torys" og „whigs" er i England, de schweiziske forbundsstaters indbyrdes forhold, de tyske værnepligtslove, det italienske senat, de spanske granders privilegier, Portugals cortes, Serbiens ministre etc.

Pressens udtalelser:

Morgenbladet: — — Det tjener derfor Forf. af ovenstaaende lille Arbeide til Ros, at hans ærlige Forsøg paa at give den store Almenhed et upartisk og og korrekt Udtog af de hidhørende Retsregler i det væsentligste maa erkjendes at være lykkedes. Selve Fremstillingen er grei og som oftest mønstergyldig sammentrængt og fyndig. Hr. Færden vil vinde samstemmig Anerkjendelse for at besidde et godt Greb paa at skrive for de brede Samfundslag.

Aftenposten: — — Som Ledetraad for Undervisning i Norges Statsforfatning og Statsforvaltning anser vi den foreliggende Bog fortrinlig skikket.
Vi maa derfor ønske dette lille, udmerkede Verk den størst mulige Udbredelse.

Verdens Gang: Om dette første Bind af „Hvad enhver bør vide" kan vi strax sige, at det er en Bog, enhver bør have. Det gjælder enhver, hvad der staar paa Permen som Bogens Motto: „Kjend dit Folk, din Pligt og din Ret." Det er ganske mærkeligt, hvormeget Forfatteren ved sin sammentrængte Fremstilling har kunnet faa med.

Intelligentssedlerne: „Vi har havt Leilighed til at sætte os ind i Verkets Plan, og den er utvivlsomt udmerket. —
Vi har ingen bedre af den Art, og et saadant Hjælpemiddel blir mere og mere uundværligt i et Land som vort, hvor Almenheden er saa interresseret i det offentlige Liv."

Boghandler.....

.....Expl „Hvad enhver bør vide"
Hft. I flg.

.....

Alb. Cammermeyers Forlag.

(Lars Swanstrøm).

Eldorado.

Fra Søndag, 16de Septbr.

Første Optræden af:

Mr. Batty med sine 3 dresserede Bjørne.
Brydekamp med en Bjørn.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Tryllerl-Parodist (fra Cirkus Renz i Berlin).
Fremdeles:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Royal Yokohama Troupe Japanesiske Lege.
Paul Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Operasanger.
Edwin Bale Troupe, Velocipedkunstnere og Acrobater.

Carl Johan-teatret

Tirsdag kl. 8. (Gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Agnete** (Agnete—Johanne Voss).

For Husholdninger.

Vaske- & Pudseartikler

Vaskepulver, Ludpulver, Blegesoda, Krystalsoda, Stivelse, Borax, Spermacet, Blaakugler, Vox, **Svampe,** Pudsepomade, Wienerkalk, Stearinolie, Møbelpolitur, o. s. v.

10 Guldmedaljer.
Phønix Vaskepulver
renser uden Sæbe og Lud
og konserverer Tøiet.

Faaes i Kolonial-, Farve- og Sæbeudsalg à 50 Øre pr. Kilo.

Ætheriske Olier; Citron-, (Citrondraaber), Pebermynte-, Mandel- & Berqamot Nellikolie med flere Sorter Madolie & Essenter. **Cremor Tartari,** Natron & Vinstensyre, Gelatine & Vanille, Kongerøgelse, Røgelak, Røgesyre, Sal. Tartari, Potaske Safran, m. m.

Sko- & Ovnssværte, Læderfernis & Lædersmørels erholdes af bedste Kvalitet i

Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johans Gade 5, til Skippergaden.

J. H.

Vindmotorer.

Særdeles billig Drikkraft for Pumpning, Sagning, Kornmaling etc.

Pumper, Grøpekværne & Møller.

Alle Slags **Kraftmaskiner.**

Haveredskaber,

saasom:

Cræsklippere,
Spader, Greb, Skyfler,
Havesprøjter, Havepumper.

Store Slibestene for 1 Mand.
Knivpudsere.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,

Christiania.

Landbrugsredskaber

saasom:

Trskeværk, Hakkelsmskiner,
Hestevandringer, Plouge,
aamaskiner, Kværner, Bryner,
Mc. Cormicks Høstemskiner.
Melkesprøjter.

Centralopvarmningsanlæg

for Damp og Vand — udføres billigst.
Ualmind. brændebesparende Kjedler.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Tegnebestik

En Gros & en Detail.

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

Til Konfirmation

anbefales:

Sorte Kjoletøier 1/1 Uld 1.00, 1.30, 1.50, 1.70, 2.00, 2.25 pr. Mtr.
Corsetter 0.85, 1.00, 1.20, 1.50, 1.70, 2.00, 2.80, 4.00.
Forklæder fra 0.50.
Lommetørklæder i Lin og Bomuld.
Paraplyer for Damer og Herrer.
Kraver, Snipper, Manchetter, Slips og **Sløifer**
billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgdaen.

(J. H.) (606)

Christian Hansen

Colonial-, Vin- & Fedevareforretning

Hj. af Pilestrædet & Keysersgade,
Christiania.
Telefon 2104.

Udsøgte Varer & billige Priser.

For Vinteren 1894—95 leveres:
Bedste Sort Lysolier til laveste Priser frit tilbragt.
Bestil pr. Telefon **2104.**

Christian Hansen,
Hj. af Pilestrædet & Keysersgd.

(J. H.)

Meierimaskiner af alle Slags.

Komplette Meierianlæg

med Vand-, Hest-, Petroleums-, Damp- eller elektrisk Kraft udføres under **fuld Garanti**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Ghr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, anbefaler

Vine & Spirituosa.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

P. T. Mallings Boghandel,

Kristiania,

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „Frølichgaarden", Kirkegaden 34 ligeoverfor Postkontoret.

Skolebøger	i Mallings Boghandel
Skoleatlas	i Mallings Boghandel
Skolebestik	i Mallings Boghandel
Skoleglober	i Mallings Boghandel
Skolekarter	i Mallings Boghandel
Skoleinventar	i Mallings Boghandel
Skoledagbøger	i Mallings Boghandel
Skoleprotokoller	i Mallings Boghandel
Skoleorgler	i Mallings Boghandel
Skolesager	i Mallings Boghandel
Skoletavler	i Mallings Boghandel
Skolevægtavler	i Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret

Nye Varer

er nu ankommet til alle Afdelinger.

Present-gjenstande

anbefales i største Udvalg.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Et Restparti Ansjos

i Boxer **(Walvatnes)**
udsælges til halv Pris.
Obs. Prøve i Butiken.

M. A. Ruud,
Pilestrædet 5.

Prima fin Fedsild

& stor fed jomfrulandsk

Makrel

anbefales af

M. A. Ruud,
Pilestrædet 5.

Schmidt Breda

Konfirmation

Sorte Kjoletøier

Heluldne franske Thibets
a Kr. 1.00 — 1.15 — 1.30 — 1.45
1.60 — 1.85 — 2.00 — 2.40 pr. Mtr.

Heluldne Cachemirs
a Kr. 1.20 — 1.45 — 1.75 — 1.95
2.00 2.40 — 2.80 — pr. Mtr.

Coul. Kjoletøier

til **Overhøringen i største Udvalg** glatte og mønstrede fra **0.70 —3.00** pr. Meter.

For Gutter

er **ankommet nye sorte**

Drestøier

i Klæde, Satin, Cachemire, Diagonal & Cheviot fra Kr. 3.00—6.80 pr. Mtr.

Priserne aldeles bestemte.

Schmidt Breda,
Storgaden 12.
(J. H.)

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.

(591)

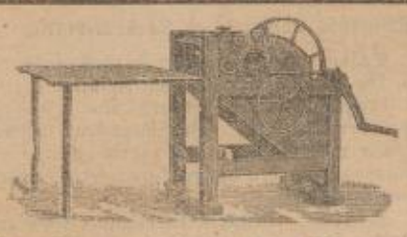

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

Christiania & Trondhjem

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

JJ

Gibs

og

Cement

billig fra mit Lager, Tomtegd. 11.

Jacob Jacobsen.

Norsk Fabrikat.

RYKFARVE

Forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos

Jacob Jacobsen.
Christiania.

JJ

Malerolie lyskogt og stærkkogt, hollandsk og østerrigsk, fin, klar, klæbefri Vare fra mit Lager,

Tomtegaden No. 11.

Jacob Jacobsen.

(575)

Gaarden Storøen

i Hole Ringerike, af skyld mark 40.70, er **tilsalgs** eller **tilbytte** med Christianiagaard. 600 maal dyrket mark, ca. 1000 maal skog og havnehage, hvortil kommer ca. 1000 maal skog paa Krogskoven. Husene i god stand. Eiendommen er bekjendt for sin **storartede naturskjønhed** og sit **gode jordsmon,** ligesom skogen er usædvanlig vækterlig. Nærmere ved ***advokaterne Frits Kiær og Em'l Roll,*** Skippergd. 22, Christiania.

Averter

Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter

Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter

Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter

Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i

5000 Expl.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge.
Expedition Kirkegaden 34.

Extranummer.

Annoncementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads,
1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat.
Expedition Kirkegaden 34.

De foreløbige Resultater.

—s—

De Moderate og Konservative har erobret:

I Akershus Amt: Vestby, Urskog, Eidsvold, samt delvis Asker og Bærum (forige Gang 1 Distrikt).

I Hedemarkens Amt: Søndre Odalen, Grue, Aasnes.

I Kristians Amt: Nordre Aurdal, og desuden vundet det nye Præstegjeld Etnedalen.

I Lister og Mandals Amt: Delvis Mandals Præstegjæld.

I Stavanger Amt: Jelse, Nerstrand og delvis Hjelmeland.

I Søndre Bergenhus Amt: Haus, Os og desuden vundet det nye Præstegjeld Evanger.

I Nordre Bergenhus Amt: Delvis Vik.

I Søndre Trondhjems Amt: Meldalen, Støren, Strinden.

De Radikale har erobret:

I Akershus Amt: Fet.

I Hedemarkens Amt: Romedal.

I Kristians Amt: Ø. Toten, delvis Vestre Toten, Ringebu, Øier, delvis Skiaaker.

I Lister og Mandals Amt: Kvinesdal, Flekkefjord Landdistrikt, Bakke, og delvis Oddernæs.

I Stavanger Amt: Delvis Lund og Sand.

I Søndre Bergenhus Amt: Vikør, delvis Strandebarm, Bruvik.

I Nordre Bergenhus Amt: Gloppen Daviken og delvis Stryn og Aurland.

I Romsdals Amt: Sandø, Volden og delvis Grytten, Kvernæs og Aure.

Efter hvad der hidtil foreligger er der i Akershus Amt afgivet vel 3800 konservative og moderate Stemmer mod henved 3300 radikale, i Hedemarkens ca. 2400 mod ca. 3450, i Kristians ca. 2900 mod ca. 3550, i Lister og Mandals ca. 2200 mod ca. 2550, i Stavanger Amt ca. 3200 mod ca. 1800, i Søndre Bergenhus ca. 4050 mod ca. 3750, i Nordre Bergenhus henved 1950 mod vel 1300, i Romsdals ca. 2200 mod ca. 2450 og i Søndre Trondhjem ca. 1750 mod ca. 1950. Tilsammen i de 9 Amter der, altsaa efter de Opgaver, der hidtil foreligger, afgivet 24,450 konservative og moderate Stemmer mod 24,100 radikale; eller med andre Ord: Partierne staar hidtil næsten akkurat lige.

Det samlede Antal afgivne Stemmer i disse Amter udgjorde i 1891 i Følge Utheims Valgstatistik: 22,000 Konservative og Moderate mod 21,950 Radikale. Ogsaa dengang var altsaa Stillingen omtrent som nu.

Valgmandsvalgene.

—s—

Akershus Amt.

Eidsvold: 9 Valgmænd, Høire med ca. 50 St. Overvægt.

Fet: 5 Valgmænd, Radikale med 212 St. Suppleanterne Høire med 190 St.

Skedsmo: 8 Valgmænd, Høire med 371—368 St.

Næs Romerike: 5 Valgmænd, Høire med 249—248 St. Suppleanterne Radikale med 119 St.

Urskog: 3 Valgmænd, 2 Høire 1 Moderat med 125—124 St. Suppleanterne Radikale med 109—108. Forrige Gang 3 Radikale.

Nannestad: 4 Valgmænd, Høire med 171 St. Suppleanterne Radikale med 93 St.

Ullensaker: 5 Valgmænd, Radikale med 218—216 St. Suppleanterne Høire med 191—189. Forrige Gang 5 Radikale.

Hurdalen: 4 Valgmænd, Høire med 207 St., Suppleanterne Radikale, med 165 St.

Forrige Gang 3 Høire.

Vestre Aker: 10 Valgmænd, Høire med 448 St. Suppleanterne Radikale med 435 St.

Hedemarkens Amt.

Storelvedal: 4 Valgmænd Radikale 222—213 St. Suppleanterne Høire med 50—44.

Vaaler: 4 Valgmænd Radikale med 196—103 St. Suppleanterne Høire med 70 St.

Nes: 4 Valgmænd Radikale med 186 St. Suppleanterne Høire med 103.

Søndre Odalen: 7 Valgmænd, Høire, med 291 St. Suppleanterne, Radikale med 278 St.

Aasnæs: 4 Valgmænd, Høire, med 5 St. Overvægt.

Tolgen: 5 Radikale med 267—250 St., Suppleanterne Høire med 88—82.

Vaaler, Solør: 4 Radikale med 196 St., Suppleanterne Høire 70 St.

Aamot: 3 Radikale, Suppleanterne ligesaa.

Vang: 9 Høire.

N. Odalen: 3 Valgmænd Radikale med 129—127 St., Suppleanterne Høire med 87—85 St.

Grue: 6 Valgmænd Høire med 40 St.

Lilleelvedalen: 4 Valgmænd Radikale med 202—196 St., Suppleanterne Høire 123.

Tønset: 5 Valgmænd Radikale med 267—265 St., Suppleanterne Høire med 62—69.

Løiten: 5 Radikale med 297—293 St., Suppleanterne Høire med 135.

Ringsaker: 10 Valgmænd, Radikale.

Romedal: 6 Valgmænd, Radikale.

Sollien: 1 Valgmand, Radikal.

Kvikne: 2 Valgmænd, Radikale med 61—30 St. Suppleanterne, Radikale med 27—9 St.

N. Odalen: 3 Valgmænd, Radikale med 129—127 St. Suppleanterne, Høire med 87—85 St.

Sollien: 1 Valgmand, Radikal med 18 St. Suppleanterne, Radikale, 51—5 St.

Eidskog: 5 Valgmænd, Radikale med 198—194 St. Suppleanterne, Høire med 190—188 St.

Hof, Solør: 4 Valgmænd, Radikale med 7 St. Overvægt.

Elverum 12 Valgmænd, Radikale, med 150 St. Overvægt.

Forrige Gang 7 Radikale.

N. Odalen: 3 Valgmænd, Radikale med 129 St. Suppleanterne Høire 87 St.

Kristians Amt.

Lesje: 3 Valgmænd, Høire med 14—139 St. Suppleanterne Radikale med 108—100.

S. Aurdal: 4 Valgmænd Radikale med 262—240 St. Suppleanterne Høire med 117—101 St. Forrige Gang 4 Radikale 336—219.

Vardal: 4 Valgmænd Radikale med 173—163 St. Suppleanterne Høire med 154 St, Forrige Gang 3 Radikale 140—113.

Øier: 4 Valgmænd Radikale med 6 St.

N. Land: 3 Valgmænd Moderate med 140—138 St. Suppleanterne Venstre med 93—91.

Vang, Valders 3 Valgmænd Radikale med 77—113 St. Suppleanterne Høire med 45—41 St. Forrige Gang 2 Radikale.

Jevnaker: 6 Valgmænd Høire med ca. 50 St.

Faaberg: 4 Valgmænd Høire med 20 St.

N. Aurdal: 6 Valgmænd, Høire med 275 St. Suppleanterne, Radikale med 223.

Lom: 3 Valgmænd, Radikale med 148 St.

Ringebo: 4 Valgmænd, med 27 St. Overvægt.

S. Fron: 2 Valgmænd, Radikale.

N. Fron: Høirevalg.

Vaage: 3 Valgmænd, Radikale.

Skiaker: 2 Valgmænd, Radikale.

Ø. Sidre: 4 Valgmænd, Radikale.

Ø. Toten: 6 Valgmænd, Radikale, med 297—292 St., Suppleanterne Høire med 221—218 St.

Forrige Gang 4 Moderate 166—162 St.

V. Toten: 7 Valgmænd, Radikale med 408 St. Suppleanterne, Høire med 200 St.

Gran: 7 Valgmænd, Radikale med 147 St. Suppleanterne, Høire med 229 St.

Buskeruds Amt.

Hurum: 5 Valgmænd Høire med 214 St. Suppleanterne Radikale med 176 St. Før 2 Høire med 81 St.

Lister og Mandals Amt.

Søndre Undal: 5 Valgmænd Høire og Moderate med 282—287. Suppleanterne Radikale med 141—135. Før 3 Høire og 1 Radikal.

Tveit: 4 Valgmænd Radikale med 212—211 St. Høire og Moderate med 99—96 St.

Øvrebø: 4 Valgmænd Radikale med 237—218 St. Suppleanterne Radikale med 99—20—8 St.

Bjelland: 4 Radikale med 219—215 St. Suppleanterne Moderate med 57—38 St. Før 3 Radikale.

Nordre Undal: 3 Valgmænd Høire med 126 St. Suppleanterne Radikale med 117 St. Før 1 Høire og 1 Venstre.

Nes og Hiterø: 4 Valgmænd Radikale med 201 St. Suppleanterne Radikale med 83 St.

Oddernæs: 6 Valgmænd Venstre med 284 St. Suppleanterne Moderate med 234 St. Før 2 Moderate og 2 Venstre.

Sirdalen: 2 Valgmænd Radikale med 94—81 St. Suppleanterne Høire med 26—21 St.

Kvinesdal: 5 Valgmænd Radikale med 205—201 St.

Bakke: 3 Valgmænd Radikale med 135 St: Suppleanterne Høire med 101 St.

Vardal: 4 Valgmænd, Radikale med 7 St. Overvægt.

Hægebostad: 3 Valgmænd, Radikale med 120— 96 St.

Lyngdal: 6 Valgmænd, Høire med 281—279 St. Suppleanterne, Radikale med 217—215 St.

Holme: 6 Valgmænd, Radikale med 14 St. Overvægt.

Herred: 3 Valgmænd, Radikale, med 113 St., Suppleanterne Høire med 109 St.

Mandal: 9 Valgmænd (5 Høire 4 Moderate) med 436—432 St. Suppleanterne, Radikale med 290 St.

Fjotland: 2 Valgmænd, Radikale med 82—69 St. Suppleanterne, Høire med 43—31 St.

Forrige Gang 2 Radikale.

Stavanger Amt.

Hjelmeland: 4 Valgmænd, Moderate med 197—196 St. Suppleanterne, Radikale med 124 St.

Skjold: 3 Valgmænd, 2 Høire, 1 Moderat.

Høiland: 8 Valgmænd, Høire og Moderate med 349 St. Suppleanterne, Radikale med 319 St.

Avaldsnæs: 4 Valgmænd, Moderate med 214 St. Suppleanterne, Radikale med 89 St.

Strand: 3 Valgmænd, Moderate med 151 St. Suppleanterne, Radikale med 34 St.

Finnø: 2 Valgmænd, Moderat med 80 St., Suppleanterne, Radikale med 30 St.

Forrige Gang 2 Moderate.

Haa: 4 Valgmænd Moderate med 224—221. Suppleanterne Radikale med 66—64. Forrige Valg 3 Moderate.

Rennesø: 2 Valgmænd Moderate med 130—123 St. Suppleanterne Venstre med 19—17. Før 2 Moderate.

Lunde: 4 Valgmænd Radikale med 210 St. Suppleanterne Moderate med 128 St.

Skudesnæs: 4 Valgmænd, Moderate med 230—173 Stemmer., Suppleanterne 1 H. 3 V. med 61—56 St.

Nerstrand: 3 Valgmænd, Moderat med 130—129 St. Suppleanterne Radikale 95—94.

Bikedal: 3 Valgmænd, 1 Høire 2 Moderate med 124—120 St. Suppleanterne 1 Moderat 23 St. 2 Høire 21 St.

Søndre Bergenhus Amt.

Hammer: 5 Høire med 238 St., Suppleanterne Radikale med 108.

Hornindal: 2 Valgmænd, Radikale med 98—95 St. Suppleanterne, Moderate med 17—9 St.

Forrige Gang 2 Valgmænd, Radikale

Ullensvang: 5 Valgmænd, Radikale med 327—235 St. 1te Suppleant Radikal 94 2—5 Suppl. Høire 80—52 St.

Sveen: 4 Valgmænd, Høire med 218—207 St. Suppleanterne, Radikale med 80—76. St.

Strandebarm: 4 Valgmænd Radikale med 203—200 St. Suppleanterne Moderate med 140— 137. Forrige Gang 3 Radikale 1 Moderat.

Vikør: 4 Valgmænd, Radikale med 209— 196 St. Suppleanterne Høire med 85— 79 St. Forrige Gang 3 Moderate.

Fjeld: 3 Valgmænd, 2 Høire 1 Moderat med 177—171 St. Suppleanterne Radikale med 68—67 St.

Fjeldberg: 4 Valgmænd, Moderate, med 264—188 St.

Etne: 3 Valgmænd, 2 Høire, 1 Moderat med 119—103 St. Suppleanterne, Radikale med 39—38 St.

Ulvik: 4 Valgmænd, Radikale med 175—154 St. Suppleanterne Moderate med 57—21.

Voss: 6 Valgmænd, Radikale med 308—302 St. Suppleanterne Høire med 257—254 St.

Forrige Gang 6 Radikale.

Nordre Bergenhus Amt.

Indviken: 4 Valgmænd, Moderate med 159—156 St. Suppleanterne, Radikale med 145—140 St.

Bremanger: 2 Valgmænd, Høire med 111—110 St. Suppleanterne Radikale med 58—57 St.

Aurland: 2 Valgmænd, Radikale med 86 St. Suppleanterne Høire med 74—73 St.

Kinn: 3 Valgmænd, 2 Høire 1 Moderat med 138 St. Suppleanterne 20 St., sidste Suppleant Radikal 20 St. Forrige Gang 3 Høire.

Eid: 4 Valgmænd, Radikale med 174—172 St. Suppleanterne Moderate med 107—105—104 St.

Førde: 5 Valgmænd, Høire med 327 St. Suppleanterne Radikale med 25 St. Forrige Gang 3 Høire, 1 Moderat.

Selje: 5 Valgmænd, Høire med 271—270 St. 1ste Suppl. „Radikal 68 St.

Viki Sogn: 4 Valgmænd, 1 Høire 3 Moderate med 191— 188 St. Suppleanterne 1 Høire 3 Moderate 88—84 St.

Jølster: 3 Valgmænd, Høire med 129—127 St. Suppleanterne Radikale med 65—64. Forrige Gang 2 Høire.

Balestrand: 2 Valgmænd, Moderate med 104—100 St., Suppleanterne Radikale med 60—58,

Forrige Gang 2 Moderate.

Aardal Sogn: 1 Valgmænd, Radikal med 28 St. Suppleanten Høire med 18 St.

Romsdals Amt.

Eid: 2 Valgmænd, Radikale med 86—85 St. Suppleanterne, Moderate med 60—59 St.

Ørskog: 5 Valgmænd, Radikale med 263—254 St. Suppleanterne, Høire med 150—141 St.

Kvernes: 6 Valgmænd, Radikale med 306—305 St. Suppleanterne, Moderate med 243—239 St.

Veø; 3 Valgmænd, Radikale med 121—58 St. Suppleanterne, Radikale med 48—27 St.

Volden: 7 Valgmænd, Radikale med 310—302 St. Suppleanterne, Moderate med 283—171 St.

Frænen: 3 Valgmænd, Radikale med 136—135 St. Suppleanterne Moderate med 112 St. Forrige Gang 3 Radikale.

Bolsø: 3 Valgmænd, Radikale med 149—145 St. Suppleanterne blev 1ste og 2den Moderat 3 Høire med 55—53 St. Forrige Gang 3 Radikale.

Sandø: 4 Valgmænd, Radikale med 196—189 St. Suppleanterne, Moderat med 135—132 St.

Sunelven: 2 Valgmænd, Radikale med 83—82 St. Suppleanterne Høire med 81—79 St. Forrige Gang 2 Radikale.

Vestnæs: 4 Valgmænd, Radikale med 238—111 St. Suppleanterne Radikale med 106—23 St.

Bod: 2 Radikale med 83—81 St. Suppleanterne Høire med 59—55 St.

Borgund: 7 Valgmænd, Høire med 566—557 St. Suppleanterne, Radikale med 89—80 St.

Søndre Trondhjems Amt.

Hevne: 4 Høire med 187—186 St., Suppleanterne Radikale 62—61.

Meldalen: 3 Valgmænd Høire med 132—131 St. Suppleanterne Radikale med 119—117 St.

Børsen: 4 Valgmænd, 3 Radikale, 1 Høire, med 184—182 St. Suppleanterne, 3 Høire, 1 Radikal, med 176—174 St.

Melhus: 5 Valgmænd, Radikale med 242—236 St. Suppleanterne, Høire med 204 -201. St.

Støren: 6 Valgmænd, Høire med 270 St. Suppleanterne, Radikale med 245 St.

Aafjorden: 3 Valgmænd, Radikale med 88—71 St. Suppleanterne,, 1 Venstre 2 Høire med V. 22 H. 9 St.

Strinden: 7 Valgmænd, Høire med 345—343 St. Suppleanterne, Radikale med 303—301 St.

Selbo: 4 Valgmænd, Radikale, med 197—196 St., Suppleanterne, Høir med 159—158 St.

Statsbygden; 6 Radikale.

Klæbu: 2 Valgmænd, Høire, efter Lodtrækning med Radikalerne.

Bynesset: 3 Valgmænd, Radikale med 123—121 St., Suppleanterne Høire med 92—90 St.

Forrige Gang 3 Radikale.

Orlandet: 4 Valgmænd, Radikale med 170—166 St. Suppleanterne Høire med 118—117 St.

Rennebu: 3 Valgmænd, Radikale, med 117—115 St., Suppleanterne, Høire med 90 89 St.

Forrige Gang 3 Radikale.

Opdal: 4 Valgmænd, Radikale, med 180—175 St., Suppleanterne, Høire med 111—107 St.

Forrige Gang 4 Radikale.

Bjugn: 3 Valgmænd Radikale med 104—104 St. Suppleanterne Høire med 80 St.

Holtaalen: 5 Valgmænd Radikale med 309—290 St. Suppleanterne Høire.

Bjørnør: 3 Valgmænd, Radikale med 149 St., Suppleanterne Høire med 108 St.

Forrige Gang 3 Radikale.

Levanger.

Levanger By: 3 Valgmænd Radikale med 88—85 St. Suppleanterne Høire med 72 St. Forrige Gang 2 Høire.

Tromsø.

Tromsø: 11 Valgmænd Radikale med 326 St. Suppleanter Høire med 184 St.

Flekkefjord.

4 Valgmænd, Høire med 112 St., Suppleanterne Radikale med 88 St.

Hamar.

13 Valgmænd, Høire med 20 St. Overp.

Hammerfest.

Hammerfest: 5 Valgmænd Høire med 133 St. Suppleanterne Venstre 103 St. For 3 Valgmænd af Høire.

Samtlige Valgtelegrammer er modtagne fra (H. O. T. B.)

H. M. Kongen besaa idag Hr. Gross. Georg Frølichs store Byggekompleks (Frølichgaarden). Han udtalte sin store Forbauselse for et saa storartet Bygværk. Han havde ikke seet noget lignende, hverken i Stockholm eller Kjøbenhavn og fandt han at dette kunne konkurere med Byggeværker i Chicago.

Eieren fulgte H. M. omkring ledsaget af Arkitekten Hr. Eckman og Hr. Murmester Gundersen og udtalte herved gjentagende Gange sin fulde Interesse og lykønskede Eieren med Fuldførelsen af et saa storartet Arbeide.

De forskjellige Entrepenører blev forestillet for H. M. og vilde det være af Interesse at optegne fra dette Møde et Exempel paa Kongens Folkekjærlighed; idet en ung Mand som nysgjerrig Tilskuer havde trængt sig frem saa Kongen blev opmærksom paa ham, og tiltalte ham som følger:

Kongen: Bor du her i Huset?
Gutten: Nei!
Kongen: Gaar du paa Skole?
Gutten: Nej!
Kongen: Hvad gjør du da?
Gutten: Ingenting!
Kongen: Hvad vil du gjøre da?
Gutten: Gaa i mekanisk Lære!

Kongen vendte sig da til de omstaaende med Spørgsmaal, kan ingen tage ham i Lære, hvortil en af Eheferne for H. P. Andersens mek. Værksted, nemlig Hr. Ingeniør Hjelm tilbød sig at tage sig af Gutten, hvortil Kongen gav sit takkende Bifald.

H. Maj. blev præsenteret for Hr. Frølichs Døtre som var nærværende.

Kongen besaa vor Expeditions Lokale og medtog et af Dagens Nummer.

Kongen opholdt sig i Bygningen ¾ Time.

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt
blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i
5000 Expl.

P. T. Mallings Boghandel,
Kristiania,
er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „Frølichgaarden", Kirkegaden 34 ligeoverfor Postkontoret

Skolebøger	i Mallings Boghandel
Skoleatlas	i Mallings Boghandel
Skolebestik	i Mallings Boghandel
Skoleglober	i Mallings Boghandel
Skolekarter	i Mallings Boghandel
Skoleinventar	i Mallings Boghandel
Skoledagbøger	i Mallings Boghandel
Skoleprotokoller	i Mallings Boghandel
Skoleorgler	i Mallings Boghandel
Skolesager	i Mallings Boghandel
Skoletavler	i Mallings Boghandel
Skolevægtavler	i Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret

G. R. Fuglesang,
Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.
Telefon No. 926. 588

Alle roser dette!
Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk
med Haandvaskeapparatet
„Undine"!
Opsigtvækkende Nyhed!
Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!
Skaaner Tøiet som intet andet!
Sparer Tid, Arbeide og Penge!
Prøvevask daglig Kl. 10—2 hos
Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.
Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.
Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.
500 solgt paa 5 Uger!
(527)

Mit store Udvalg af

Konfirmationspresenter

anbefales.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

H. M. Backe,

Grændsen 15, Hjørnet af Akersgaden.
1ste & 2den Etage.
Et rigt Udvalg i
Presenter

Søiler,	Syskrin,	Lommebøger,
Byster,	Skrivetøi,	Lommeknive,
Væggepryd,	Toiletspeil,	Tobaksdaaser,
Urner,	Fotografirammer,	Broscher,
Toiletgjenstande,	Pengepunge.	Lommekamme.
Likørserviser.		

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssage, Japanvarer, Allumiumsvarer.
En Mængde nye, vakre og nyttige Presenter.
Blomsterpotter, Blomsterkurve, Blomstervaser.
Et rigt Udvalg i
Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Kun prima Varer.

Bordserviser, Vaskeserviser, Kaffeserviser.

Porselæns Kaffekander dekoreret fra 1.20, 1.45, 1.80.
Porselæns Kopper fra 0.25. 0.30. 0.35
Porselæns Asjetter fra 0.20, 0.25, 0.30.

Et rigt Udvalg i Bordopsatser, Bretter 0.25. 0.30, 0.40, 0.50 etc.
Brødbakker 0.20. 0.25, 0.30, 0.45 etc.

Ubetinget billige Priser.

Emaljerede, ildfaste Stege- og Kokekar.
Kjøkkenudstyr, Bordknive. Gafler, Skeer.
En Masse Udstyrsgjenstaade.
1ste & 2den Etage.

Bronn,
Specialforretning:
Gulvtæpper, i alle Genre,
Cocos og Trappetæpper
Linoleum indtil 3.66 mtr. bred

Møbel-Betræk, i alle Genre,
Coulørte Gardiner do.
Hvide Gardiner do.
Portiérer — Bordtæpper.

Ægte Uognklæde — Skind,
Bøffellæder, — Kaleschlæder.

Broderklæde, — Billardklæde,

Bronn, — Kirkegaden.
Prøver franco.
v. Posthuset.

Moss Aktiemøller, Moss
anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Vonheims folkehöiskole
begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

P. T. Mallings Boghandel

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til det forrige Lokale i „Frølichgaarden",
Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.
Bøger, Papir, Skrive- og Tegnesager samt **Beskjæftigelsesmidler** og **Kunstgjenstande** expederes fra Butiken i 1ste Etage.
Udstilling og **Salg** af **Skolemateriel** og **Instrumenter** samt **Forlagshandelen** bliver som før i 2den Etage,
og anbefales den samlede Forretning paa det bedste til det ærede Publikum.

Skolebøger.

Alle Bøger, Leksika og Karter, der benyttes ved Skolerne i Christiania og Landdistrikterne, faaes tilkjøbs i
P. T. Mallings Boghandel,
„Frølichgaarden", Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Skolerekvisita,

saasom Skrivebøger, Glosebøger, Tegnebøger, Penne, Penneholdere, Blyanter, Blæk, Tavler, Svamper, Grifler, Penaler, Tegnebestik, Tegnepapir, Vidskelæder, Linealer, Vinkler, Tusch etc. etc. erholdes til billige Priser i
P. T. Mallings Boghandel,
„Frølichgaarden", Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 111. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 20de September 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„STOREBRAND"

Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN

Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Udfaldet

af de hidtil stedfundne Valg er saadant, at dersom de gjenstaaende Valgkredse ikke gjør Front mod Radikalismen, da vil Radikalerne i den kommende Tingperiode i al Fald erholde saa vidt stort Flertal, at de vil kunne gjennemføre almindelig kommunal Stemmeret ved Lovbeslutning.

Det vil bero, foruden paa Byerne, desuden særlig paa Buskerud, Jarlsberg og Smaalenenes Amter, om Radikalismen skal faa sat sine Planer igjennem.

Faar Radikalerne Flertal, da kan der efter vor Opfatning ikke være Spørgsmaal om andet, end at det Stangske Ministerium viger Pladsen for et radikalt, der har til Program at gjennemføre de Mærkesager, der har været oppe ved Valgene.

Der vil derfor ikke blive Tale om Sanktionsnægtelse paa en Lov om almindelig kommunal Stemmeret.

Naar Norges Bønder gjennem Valgene med fuldt Overlæg udtaler, at saadan Stemmeret vil de have indført, naar de med fuld Bevidsthed, efter at have hørt, hvad der siges for og imod, foretrækker at forvandle sig selv fra et Flertal til et forholdsvis ringe Mindretal i Stat og Kommune, da faar de, som vorne, myndige Mænd, tage Skade for Hjemgjæld. Ingen har Ret til at opkaste sig til deres Formynder og hindre dem fra at sælge sin Førstefødselsret. Salget faar finde Sted. De har villet det saa, og de faar have det, som de har villet.

Endnu er Afgjørelsen ikke der. Amter, som Buskerud og Jarlsberg, hvor der sidst var moderat og konservativt Flertal blandt Urvælgerne, som Smaalenene og Nedenæs, hvor Stemmeforskjellen var yderst ringe, og som Bratsberg, hvor Uviljen mod det Ullmannske Tyranni har voxet sig stærk — har endnu ikke talt. De vil kunne sige et vægtigt Ord. Radikalerne har af sikre Amter kun Nordre Trondhjem igjen, og de maa seire i al Fald i 3 af de 5 her opregnede Amter, for at de kan erholde et Flertal, som forslaar. Det skulde da være, om de gjør uventede Erobringer i Byerne, hvorved de bliver mere uafhængige af de gjenstaaende Landsvalg.

Bønder i Smaalenene, i Buskerud, i Jarlsberg, i Bratsberg og i Nedenæs, hos eder hviler Afgjørelsen. Maatte I findes beredte, naar det alvorlige Øieblik er inde!

Fiskeriudstillingen paa Stenkjær. Et Fiskerifestene med Udstilling aabnedes paa Stenkjær Torsdag. Beitstadfjords Fiskeriforenings Formand, Apoteker Høeg, holdt Aabningstalen. Nærværende var samtlige Medlemmer af Amtsthinget. Arrangementet er heldigt og der er virksom Deltagelse; der er udstillet Gjenstande fra Trondhjems Fiskeriselskab. Der raader almindelig Tilfredshed med Indtrøndelagens første Stevne med Haab om kraftig Støtte af Virksomheden for Fiskeriets Ophjælp og Udnytning. Den af Trondhjems-Selskabet opstillede Præmie, en Sølvgjenstand, blev af Juryen tilkjendt Kjøbmand Kleven, Stenkjær, for meget god Klipfisk. Beitstadfjord-Forenings Præmie tilkjendtes Kristian Kvernvik af Værran for tørket Sei, samt Fredrik Sivertsen, Stenkjær, for eget Fabrikata af Sluge og Flueangler. Fiskeriinspektøren holdt Foredrag om Forædling.

Modarbeidelse af Byggesvindel. Som noget, der har Indteresse ogsaa for vor Hovedstad, kan vi meddele, at der ved Forsamlingen i Strasbsburg den 25de August af deputerede fra tysk Arkitekt- og Ingeniørforenings Forbund, efter Forslag af Forbundets Forstanderskab blev sat det Spørgsmaal paa Arbeidsplanen, hvilke Forholdsregler der burde gribes til ligeoverfor Farerne ved den i alle store Stæder optrædende Byggesvindel, og der blev opnævnt en Komite til Forberedelse af Spørgsmaalet; dette bliver derpaa at forelægge de enkelte Foreninger til Drøftelse.
(„Tekn. Ugebl.")

Et pludseligt Dødsfald indtraf iforgaars paa en af de paa Vestfjorden gaaende Dampbaade, idet en henved 11 Aar gammel Smaapige, der havde ligget syg ijommer paa Landet og som flyttede ind til Byen sammen med sine Forældre, døde underveis af et Hjertetilfælde.

Tilsyn med Dampkjedler. Efter stedfunden Drøftelse paa flere Fællesmøder afgav Ingeniør- og Arkitektforeningen samt polyteknisk Forening i Slutningen af Marts d. A. paa Foranledning af Departementet sin Udtalelse om Udkast til Forskrifter for Undersøgelse og Eftersyn m. v. af Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk.

Fabrikinspektøren har afgivet sin Erklæring, og Sagen beror nu i Departementet til Approbation.

Den Usikkerhed, som er tilstede — skriver „Tekn. Ugebl." — saalænge hverken de industridrivende selv eller Fabrikinspektørerne har bestemte Regler at rette sig efter, kan ikke undlade at være til Ulempe i mange Tilfælde. Det vilde derfor være i høi Grad ønskeligt, om Reglerne snart kunde blive approberede og træde i Kraft.

Bladet tilføier den almindelige Bemerkning, at det er Indredepartementet, under hvilket disse Sager endnu sorterer, medens det visnok vilde være det heldigste, om alle Sager af saa særlig teknisk Natur lagdes under Arbeidsdepartementet.

En uhyggelig Forbrydelse. Politiet i Dresden har i den senere Tid havt med en høist uhyggelig Forbrydelse at gjøre.

For kort Tid siden fandt man i en Skov ved Tharandt Skelettet af en ung Pige. Ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at Hjernen var slaaet ind paa hende, og at hun saaledes er faldt for en Morders Haand.

Politiet fik derefter oplyst, at hun havde været Tjenestepige i Dresden. Fremdeles blev det oplyst, at hun forrige Foraar havde gjort Bekjendtskab med en Ægteskabssvindler, der overfor den unge Pige havde udgivet sig for Bagermester.

I Juni var Pigen tilligemed sin „Brudgom" reist til Egnen omkring Freiberg, og siden den Tid havde de begge været sporløst forsvundne.

Det er imidlertid nu blevet konstateret, at „Brudgommen" er indentisk med en tidligere straffet, gift Murer Kretzschmar, og denne er derfor bleven arresteret. Han boede i Wüsthetzdorf ved Freiberg.

Uhyret skal ved at have gjort Pigen Forestillinger om Ægteskab have faaet fralokket hende hendes Eiendele og har derpaa ombragt hende i Skoven.

Endel af disse Eiendele blev ved Morderens Paagribelse forefundne i hans Bolig.

Forfalsket Kaffe. Hvor lønnende Fabrikationen af kunstige Kaffebønner er, fremgaar af, at man nylig i Lille (Frankrtge) har opdaget en saadan Fabrik, som daglig var i Stand til med 8 a 9 Timers Arbeidstid at levere ca. 80 Pund „Kaffe", som blev betalt med 75 Cent a 1 Frank pr. Pund. Til Fremstilling af dette Produkt blev benyttet gammelt Mel og Cikorie, som rørtes ud til en Deig og blev forsynet med den ønskelige Farve ved Jernsulfat. De nødvendige Maskiner, som brugtes til Fabrikationen af dette, de ægte Kaffebønner skuffende eftergjørte Produkt, var indforskrevne fra Tyskland; medens derimod til Gjengjæld en stor Del af denne „Kaffe" blev exporteret til de kaffedrikkende Tyrker i Konstantinopel.

En Dame paa Hvalrosjagt.

I den af Fru Peary ijor udgivne Dagbog om sit Ophold paa Grønland, hvori hun som bekjendt deltog sammen med sin Mand i 1891—1892, fortæller hun blandt de mange merkelige Oplevelser:

Om Morgenen den 23de September 1891 Kl. ½ drog Hr. Peary, Matt, Dr. Cook, Ihwa og jeg affsted i vor Baad for at gjøre en liden Udflugt til Inglefild-Bugten. Ikke et Vindpust rørte sig, saa Folkene maatte ro. Da vi netop var lige udenfor Kap Cleveland, fik vi Øie paa flere Hvalros midt i Bugten og styrede hen imod dem. Der affyredes en Mængde Skud, og nogle af Dyrene blev saarede; men da Ihwa sagde, at vi sikkert vilde finde Hvalros nok ved vort egentlige Bestemmelsessted, ventede vi ikke, indtil de igjen kom op til Overfladen. Efter 2 Timers Hvile drog vi videre opad Bugten, men stansedes snart af tyk Ny-Is, som vi næsten kunde se danne sig for vore Øine. Da det var aldeles sikkert, at vi ikke kunde trænge længere frem med Baaden, bestemte Hr. Peary sig til at foretage en Hvalrosjagt for at skaffe sig Elfenben.

Vi kunde se Hvalros i alle Retninger og styrede Baaden mod et Isflag, hvorpaa der sov omtrent 15 Dyr. Folkene fik Ordre til at ro paa, alt hvad de orkede, indtil der blev givet Befaling til at stoppe. Hr. Peary tog derpaa frem sit Fotografiapparat og blev saa optaget af at faa Billedet netop i den rette Stilling, at man glemte at give Ordre til at stoppe, indtil Baaden var saa nær Isflaget, at den, førend noget kunde gjøres, løb i det mindste 4 Fod op paa det med Bougen ret iveiret. Hvalrosserne, som plumpede ned i Vandet under den, bragte Baaden til at trænge over, indtil den tog Vand. Ved et voldsomt Ryk (der viste sig at komme fra et Dyr, som Ihwa havde harpuneret) rettede Baaden sig igjen, og vi førtes affsted i stummende Fart over Vandet gjennem Ny-Isen, trukne af den harpunerede Hvalros.

Denne Slæbetur varede i det mindste 20 Minutter, i hvilken Tid Folkene vedligeholdt en stadig Ild paa Hvalrosserne, som omgav os paa alle Sider for at høvne sine saarede Kamerater. Det var i det mindste 250 rundt om os paa en Gang, og det syntes, som om det vilde være umuligt at afholde Dyrene fra at angribe os; men ved stadig at fyre paa dem lykkedes det os at holde dem i en Aarelængdes Afstand.

Selv var jeg den hele Tid fuldt optaget med at lade Rifflerne paanyt. Jeg fandt at Udsigten for mig var omtrent lige stor enten til at blive skudt eller til at drukne.

Jeg kan ikke beskrive mine Følelser, da disse Uhyrer omringede os, næsten berørende Baaden med sine store Hugtænder, medens Kuglerne hvinede rundt mine Øren i alle Retninger. Saa ofte en Geværsalve bragte dem sin Velkomsthilsen, hoppede hele Klyngen iveiret og dukkede saa ned igjen under Vandet efterladende os i Tvivl om, hvor de atter vilde komme tilsyne. Hvis det skulde lykkes dem at komme under Baaden, vilde vi sandsynligvis blive de, som kom til at dukke under. Denne Uvished var meget spændende, især da Bæsterne kom op og dukkede ned klyngevis, saa de altid efterlod os 75 eller 100 til at kjæmpe med, medens Resten dukkede under.

Ihwa havde sjensynlig aldrig seet saa mange Hvalrosser paa en Gang og blev overordentlig forskrækket, saa han tilsidst stødte sin Harpun i Baadens Side og skreg af sine Lungers fulde Kraft, hvori han trolig akkompagneredes af Matt. Da vi jendelig tilsidst slap udaf Tumulten, havde vi 4 Hoveder med Stødtænder, og kunde have havt langt flere, hvis ikke Legemerne var sunkne, før vi kunde sikre os dem.

Fra Enebak. Hr. Redaktør! Muligt er det, at „Eidsvold" allerede har erholdt Meddelelse om Valget her i Enebak paa en anden Maade; men om saa ikke er Tilfældet skal jeg ikke undlade at give Underretning om sammes Udfald. Med Tilslutning af Høire seirede det moderate Parti. Valgte blev Thorvald Heiaas, O. A. Krogstad og J. Jakobsen med fra 111—108 St. Supleanter blev Venstre med fra 35—34 St.

Alle 3 Valgmænd er moderate og tilhører den her i Bygden værende Centrumsforening, hvoribandt de to er Medlemmer af sammes Bestyrelse. Det vilde være meget ønskeligt nu at faa en paalidelig Besked om den Farve Valgmændene har udover hele Amtet; thi Vælgerne haaber, at de Moderate gjør sin Pligt paa Distriktsforsamlingen og søger at tilføre Storthinget saamange moderate Kræfter som muligt.

A. H.

Den Bjørlingske Expedition.

Fra St. Johns telegraferes den 17. September:

Omendskjønt „Falcon" ikke har fundet noget Spor af den Bjørlingske Expeditions Fartøi „Nepple" ved Carevoen, har den dog opdaget det Sted, hvor Bjørling og Kalitenius sidste Gang har slaaet Leir Man fandt nogle Noteboger, et Solvuhr, en Botanisitpresse samt nogle Ben af en Matros, der har tilhørt Expeditionen. Disse blev nedgravede af „Falcons" Besætning med en kort Begravelseshøitideligbed.

Krigen i Østasien.

Stor Seier for Japaneserne.

Et Telegram fra Søul til Londonnerbladene melder, at Japaneserne Lørdag Morgen ved Daggry angreb Kinesernes Stilling ved Pjøng-jang. Efter et Slag, der varede i flere Timer, erobrede Japaneserne Pjøng-jang ved et Angreb fra begge Flanker.

Kinesernes Tal opgives at være meget stort. Japanesernes var kun ubetydeligt

Det japanesiske Gesandtskab i London har modtaget et Telegram, der bekræfter Efterretningen om Japanesernes Seier ved Pjøng-jang. Nærmere Detaljer mangler.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai: Efterretninger fra forskjellige Kilder melder, at Kineserne er bleven fuldstændig slaaede ved Pjøng-jang efter et Slag, der varede i 2 Dage.

20,000 Kinesere har overgivet sig.

De engelske Blade indeholder et Telegram, ifølge hvilket Kinesernes Tab i Slaget ved Pjøng-jang i sin Helhed beløber sig til 17,000 Mand, hvoraf ca. 14,500 blev tagne tilfange.

Blandt Fangerne er 5 Generaler og næsten hele Generalstaben. Fangerne vil i Afdelinger paa 1000 Mand blive sendte til Japan.

Et Telegram fra Japan til „Reuters Office" melder, at den japanesiske Arme, der beleirede Pjøng-jang, har vundet en fuldstændig Seier over den kinesiske Hær efter en heftig Kamp. Slaget begyndte den 15de ds. og før Daggry var Byen indtaget af Japaneserne.

Af den kinesiske Arme, der tællede 20,000 Mand, undkom enkelte, medens Resten enten dræbtes, saaredes eller toges tilfange.

Japaneserne, der havde 300 Mand, døde og saarede, erobrede store Vaabenforraad.

Skovbranden i Amerika.

Aarsagen til de uhyre Skovbrande, der har hjemsøgt Staterne Visconsin og Minnesota, lagt et Snes Byer i Aske og forvandlet Hundreder af levende Væsener til forkullede Lig, er først og fremst den sidste Tids store Hede og fuldkomne Tørke. I ni Uger var ikke faldt en Draabe Regn, Vandløbene opsugedes af den tørstige Jord, og de store Furuskove behøvede kun en Gnist for at fænge Ild.

Denne Gnist kunde komme fra et hvilketsomhelst forbifarende Lokomotiv, og enhver vidste, at Skovbrande var unngaaelige, men ingen anede, at de skulde faa en saa skjæbnesvanger Udstrækning.

Den første Brand blev hurtig slukket. Andre fulgte efter, ogsaa de kvaltes i Fødselen. Maaske skabtes herved en vis Sikkerhedsfølelse og muligens ogsaa nogen Uforsigtighed, i hvert Fald udbrød flere Skovbrande samtidig, og Flammerne begyndte at sprede sig. Farmerne havde intet Vand at slukke med og forsøgte at dæmme op for Ilden ved at fælde Hundreder af Træer og saaledes skabe et aabent Belte. Men de graadige Flammer sprang over dette Belte og slugte grisk de menneskelige Boliger, de mødte paa sin Vei.

Da opstod en almindelig Panik. Skrækslagne flygtede Beboerne for det fremvældende Ildhav, jagede til Hest allevegne affsted i vild Rædsel eller søgte Ly i Brønde og Moser. Men mange indhentedes paa denne Flugt for Livet, styrtede om kvalte af Røgen og led en grusom Død i Luerne.

Til Byen Hinckley, en By paa 1700 Indbyggere, nord for St. Paul i Minnesota, ankom et Jernbanetog, just da de opskræmte Indbyggere var ifærd med at forlade Hus og Hjem. Situationen er skildret klart af Togets Lokomotivfører, som nu ligger paa Hospitalet alvorlig forbrændt. Lokomotivføreren fortæller:

„Da vi forlod Duluth for at kjøre til Hinckley, var Luften opfyldt af en Røg, der snart blev saa tæt, at vi maatte tænde Lokomotivets Lanterne og Lamperne i Waggonerne. Vi troede dog ikke, at Ilden var saa nær, som den viste sig at være. Et Par Minutter over fire rullede vi op foran Hinckley og fandt en ophidset Menneskemasse, der i et Nu stormede Toget. Disse Folks Rædsel overbeviste os om den overhængende Fare. Da Toget var fyldt med Passagerer, vilde jeg hurtig sætte det igang for at naa Hinckley Broen, men i samme Øieblik brød et Hav af ti Fod høie Flammer gjennem den kvælende Røg frem mod Lokomotivet og tilintetgjorde ethvert Haab om at naa Broen, som desuden rimeligvis var fortæret af Flammerne. Jeg havde da intet andet at gjøre end at vende Toget og kjøre tilbage, hvor vi kom fra.

Der var ikke lang Tid til Eftertanke, men jeg erindrede, at der omtrent halvanden Mil fra Hinckley laa en ikke synderlig dyb Mose, og jeg besluttede at naa denne, komme hvad der vilde. Thi der gaves ingen anden Frelse. Vinden blæste Ilden i samme Retning, som vi kjørte, og Flammerne skjød hurtig frem paa begge Sider af os i det høie Græs. Jeg trak min tykke Frakke op over Hovedet, og min Fyrbøder dækkede sig bag Vandbeholderen. Derfra overøste han mig uafladelig med Vand, for at ikke mine Klæder skulde fænge, men alligevel var Heden utaalelig.

Paa denne Maade naaede vi Sumpen, to Minutter før Flammerne, og alle vadede ud i Vandet. Det var et frygteligt Øieblik, og jeg haaber, at jeg aldrig maa opleve noget saa uhyggeligt igjen. I en hel Time maatte vi ligge fladt udstrakte i Vandet, medens Luerne slikkede hen over os. Rundt om knitrede og knagede de brændende Træstammer, der gik Ild i Toget, og Heden var næsten ikke til at udholde.

Fire Timer blev vi i Vandet; da var Jorden langs Randen af Sumpen atter saa afsvalet, at vi kunde staa op, naar vi dækkede vore Hoveder med vore Frakker. Jeg vaklede hen til Lokomotivet og sank besvimet om ved den Varme, som udstrømmede derfra. Efter hvad jeg ved, omkom kun to af Passagererne; det var et Par Kinesere, som ikke slap ud af Toget og brændtes ynkelig tildøde".

Saa vidt Lokomotivførerens Beretning. Om at prise hans Heltemod er alle Passagererne enige. En af dem fortæller, at den kjække Mand, da Toget gjorde Holdt, maatte bæres ud i Sumpen mere død end levende af de Passagerer, hvis Liv han havde frelst ved at forcere Togets Fart til det yderste. Havde man naaet Sumpen et Par Minuter senere, vilde ikke en eneste Passager være bleven reddet.

Da nogle Timer efter et andet Tog kom til Hinckley, var der af denne By kun nogle rygende Ruiner tilbage. Mellem dem laa Mennesker, Heste, Hunde og Katte kvalte og forkullede, med Hovederne gravede ned i den gloende Aske.

Som det gik Hinckley, gik det mange andre Byer. Overalt de samme Rædselsscener, overalt den samme fortvilede Kamp for Livet. At forlænge Skildringen heraf vilde kun være at gjentage sig selv.

Centrum
har reddet Akershus

fra Radikalismen. Vi skal paavise dette ved Hjælp af uimodsigelige statistiske Data.

I Vestby gjorde Bygdens Centrumsforening Udslaget. Vestby tilførte de moderate og konservative Partier 4 Valgmænd, hvoraf 2 hører til Centrum.

I Enebak staar samtlige 3 Valgmænd i Bygdens Centrumsforening.

I Kraakstad, hvor den ene af Valgmændene er Centrumsmand, var Partidifferencen 19 Stemmer. Havde 10 stemt anderledes, vilde 3 Valgmænd være gaaet tabt.

I Aas var Partidifferencen 18 Mand. Havde her 9 eller 10 moderate Mænd stemt anderledes, var ligeledes 3 Valgmænd gaaet tabt.

I Eidsvold med 8 Valgmænd var Partidifferencen kun 48, saa Udfaldet vilde være blevet et andet, om 24 eller 25 havde stemt anderledes. Bygdens Centrumsforening gjorde Udslaget.

I Skedsmo med 8 Valgmænd var Partidifferencen 22. Blot 11 eller 12 overførte moderate Stemmer havde bragt Vægtskaalen til at hælde til den anden Side.

I Urskog med 3 Valgmænd (1 Centrumsmand blandt Valgmændene) og en Partidifference af 16 gjorde Centrum selvfølgelig Udslaget.

I Vestre Aker med 10, Østre Bærum med 5 og Asker med 4 Valgmænd var Partidifferencen henholdsvis 13, 7 og 12, saa henholdsvis 7, 4 og 6 eller 7 Mand havde vendt Spillet helt om. Selvfølgelig findes der langt flere Centrumsmænd end det nævnte Antal i disse Bygder.

Ritedal tror vi bør henføres til samme Klasse, men vil dog her sætte den ud af Betragtning, da vi mangler bestemte Opgaver at holde os til.

Høland sætter vi ogsaa ud af Betragtning, da vi endnu mangler nærmere Efterretninger fra dette Præstegjæld.

Som det vil sees, har Centrum tilført de antiradikale Partier mindst 51 Valgmænd i Akershus. Der skulde ogsaa kun et Snes Stemmer til i hver Bygd for at vende Forholdet helt om blandt Urvælgerne.

Denne Kjendsgjerning vil formentlig have Vægt hos Akershus Amts Valgmænd. Vi har tidligere offentliggjort en Artikel om Akershusvalget, hvortil vi henviser. Det vil være nødvendigt at tage Hensyn til, hvilket Indtryk dette Valgs Udfald vil gjøre paa Centrum i Smaalenene, Buskerud og Jarlsberg.

Præstepolitik er nu atter kommen paa Mode. Det var i Ottiaarene, at det gamle Høire sendte ud et Opraab til Kristendommens Venner i vort Land og Præsterne prædikede frit ud Politik. Dette vakte almindelig Forargelse i Venstres Leir. Men nu er det Venstre, der bruger samme Agn ved at stille i Breschen en af de første og mest afholdte Præster. Ska' tro nogen biter paa Krogen? De forstandige vender sig bort med Foragt fra en slig Lokkemad og den virkelige Kristen kan ikke andet end tvile om Ægtheden af Vedkommendes Kristendom, naar han vil gjøre fælles Sag med Socialister og Radikale og saaledes give Fædrelandet i Hænderne paa de, der blot vil undergrave Lov, Moral og Religion.

En høiere stillet Dame i Samfundet har hidtil gjerne gaat og hørt Pastor Lunde prædike, og hun har søgt at bevæge andre til at gaa. Hvad om nu disse og mange flere forargedes over Præstens Valgagitation og den Sag, som han skulde ofre sig for, nemlig Menneskets moralske og aandelige Opreisning derved forvakledes. Vilde saa dette være at tjene den Herre, der har sagt „mit Rige er ikke af denne Verden," og „hvad Samfund er der vel mellem Mørket og Lyset eller mellem Gud og den Onde" — hvad er vel ondt i Verden, naar ikke Ny-Radikalisme og Socialisme er det? — Kan den Mand, der staar, som Præst i Statskirken villig række Haand til de, der vil undergrave Statskirken? — Kan en Kristen gjøre fælles Sag med de Folk, der foragter Herrens Formaning: „Ærer Kongen"— og værer al menneskelig Orden underdanig for Herrens Skyld? — Jeg tror det ikke. Det er at gaa i Baglerpispens Spor og Anger og Skam vil følge paa.

n.

Restauratør Dalstrøm har, som tidligere berettet, været sigtet for Ildpaasættelse. Sagen behandles nu af Lagmandsretten. Offentlig Gjengivelse af Forhandlingerne er negtet. Der vil først om flere Dage faldt Dom i Sagen.

Kronprinsen vil idag ankomme til Kristiania.

Massehenrettelser i Brasilien. Over Paris meldes til engelske Blade, at Marskalk Floriano Peixoto skal aldeles uden Lovmaal og Dom, have ladet 58 fornemme Brasilianere skyde; disse blev arresterede 21de April og skudt den 25de s. M. i Santa Cruz. Blandt de 58 sees at have været en hel Del Militære deriblandt en Marskalk, Oberster, en hel Del Løitnanter og et Par Læger samt desuden fremtrædende Embedsmænd og Kjøbmænd.

Ildebrand. En voldsom Ild har herjet Kjøbmand Dedekams Bødkerverksted paa Malmø, Mandal. Værkstedet nedbrændte dog ikke. Hansens Landhandleri, Bøle, Skien, er totalt nedbrændt.

Under Gudstjenesten i Liknæs Kirke blev man var, at paa Gaarden Aamot — ligeoverfor Kirken — var udbrudt Ildebrand. Der blev da en hel Panik i Kirken Folk fra Gallerierne stormede ud og alle i Stolene reiste sig, men da man blev Situationen klar, gik alt over Forventning godt. Presten istemte fra Prædikestolen — som han ikke forlod — et Salmevers, hvilket meget bidrog til Beroligelse. Det skyldtes ifl. „Flekkefjordsp." den store Menneskemasse, at Ilden ikke fik videre Udbredelse, og det var med særdeles Driftighed, at flere lagde sin Dygtighed for Dagen.

De 9 Amter.

1891	1894
Moderate og Høire	
22,000	**33,300**
Radikale	
21,950	**34,400.**

Der foreligger nu saa mange Oplysninger om det afgivne Stemmeantal ved Valgene, at man med nogenlunde Nøiagtighed kan udfinde, hvor mange Stemmer der falder paa hvert af de mod hinanden staaende Grupper. Nedenfor leveres Beregningerne.

		H. M.	R.
Akershus	Amt	4500	3600
Hedemarkens	„	3900	5300
Kristians	„	3300	4300
Lister og Mandals	„	3000	3500
Stavanger	„	4100	2500
Søndre Bergenhus	„	5600	4300
Nordre Bergenhus	„	3600	2600
Romsdals	„	3400	4700
Søndre Trondhjem	„	2900	3600
Tilsammen		34,300	34,400

Da i Følge Utheims Statistik Tallene for 1891 i de samme 9 Amter udgjorde henholdsvis 22,000 og 21,950, har begge Grupper vundet nøiagtig lige meget.

Naar de stedfundne Byvalg beregnes, faar man for Høire og Moderate tilsammen 2600 Stemmer, for Radikalerne 2800 Stemmer. Der blev i Følge Utheim i de samme Byer i 1891 afgivet henholdsvis 1830 og 1820 St.

Medens Radikalerne altsaa ingen Fremgang har gjort paa Landet, har de i de Byer, der hidtil har stemt, gjort ikke saa liden Fremgang, skjønt Tallet rigtignok er meget ubetydeligt i Forhold til det hele.

Adderes Tallene for Tromsø Stift til dem, der ovenfor er givne, faar man 40,750 Moderate og Konservative mod 42,850 Radikale, en Overvægt paa den radikale Side af 2100 — to Tusind et Hundrede — Stemmer.

Nu maa det imidlertid erindres, at det overveiende Antal Byvalg og mange Amtsvalg staar igjen, og Radikalernes eller Anti-Radikalernes Overvægt blandt Urvælgerne vil først og fremst bero paa, hvorledes Forholdene stiller sig i de store Byer, dernæst paa, hvordan Amternes Stemmer falder.

Stort Gaardsalg. Kreditkassens forrige Gaard, Torvet 6, er ved Advokat H. S. Dahl solgt til Otto Robsaham & Co. for Kr. 240,000.

Opbrændt i aaben Sjø. Ifølge et til Rederiet indløbet Telegram fra Valparaiso er det i Bergen hjemmehørende Barkskib „Europa", 1100 Tons stort, paa Reise dertil opbrændt i aaben Sjø. Mandskabet er reddet.

Det svenske Sildefiske er allerede begyndt. Det kan for Konsumenterne være nokaa heldigt, da det nordlandske Fedfildfiske iaar truer med at give et Uaars Fangst.

Fra Bohuslæn berettes saaledes: Foruden at Drivgarnsfildfisket fremdeles er meget rigeligt, har man stængt Sild med Vad paa et Par Steder syd i Skjærgaarden, hvilket er adskilligt tidligere end i foregaaende Aar. I Göteborg laa der nylig et Par Hundrede Baade med ferst Sild. Forsendelsen pr. Jernvei til Ind- og Udland er i fuld Gang.

De gjenstaaende Valgmandsvalg, forsaavidt de er berammede:

Septbr.	21.	Soggendal (Stav.)
—	"	Klep (Stav.)
—	22.	Øvre Eker (Buskerud).
—	24.	Hetland (Stav.)
—	"	Bergens By.
—	"	Egersund.
—	25.	Østre Aker.
—	27.	Høgsfjord.
—	"	Buskeruds Amt (undtagen Ø. Eker, Hurum, Hol, Nore).
—	29.	Kongsberg.
Oktober	1.	Nore (Buskerud).
—	8.	Bratsberg.
—	"	Moss.
—	10.	Smaalenene.
—	"	Fredriksstad.
—	11.	Kristiania.
November	8.	Arendal.
—	10.	Nedenæs.
—	12.	Drammen.
—	"	Jarlsberg og Laurvik.

Valget i Trondhjem.

Radikalerne har altsaa vundet Trondhjem med 53 Stemmers Overvægt.

Dette er slet ikke at undres over. Højrepressen der oppe har længe været styret paa en Maade, der har virket stødende paa moderate Mænd. Den nydannede Centrumsforening i Byen henstillede underhaanden til Højrestyret at optage ogsaa Centrumsmænd paa Valglisten. Dertil blev imidlertid ikke taget noget Hensyn. Desuagtet har vel en Del Centrumsmænd stemt paa Højrelisten, men det er desværre at befrygte, at en Del af Harme over den udviste Mangel paa Hensynsfuldhed har stemt med Radikalerne, medens formodentlig én stor Del af de 72, der sad hjemme, hører til Centrum.

En Smule større Elskværdighed og Folkelighed hos de ledende Højremænd kunde have fremkaldt et helt modsat Resultat. Paa Hamar har Højrestyret været forstandigere og optraadt mere humant.

Turisterne. (Fra Beyers Turistbureau). Til Bergen eller Stavanger var indtil 28de August ankommet med de regulære Rutebaade 4003 og med Yachting Steamers 4380, tilsammen 8383.

Senere er til Dato ankomne med de regulære Baade 97 og med Yachting Steamers 161.

Nu da Sæsonen kan anses afsluttet, er altsaa Totalsummen af de til Vestlandet direkte ankomne fremmede Turister 4100 med regulære Rutebaade og 4541 med Yachting Steamers, tilsammen 8641.

Forøvrigt er der iaar kommet en hel Del fremmede Turister hertil overland fra Østlandet og andre Dele af Landet, saa det samlede Antal kan sættes adskilligt høiere end det overfor anførte.

Dyr Fred. Det koster en Ubetydelighed af 3,750,000,000 Kroner om Aaret at opretholde Freden i Europa. Man faar trøste sig med, at en Krig vilde koste det mangedobbelte mere.

En Præst skulde en Søndag vie flere Par, men vidste ikke hvormange. Saa sagde han: „Alle de, som ønsker at gifte sig, maa være saa snil at reise sig", — og saa reiste alle de ugifte Piger i Kirken sig.

Bønder i Buskerud, Smaalenene, Jarlsberg, Bratsberg og Nedenæs, giv Agt!

Stemmer I ikke nu mod Radikalerne, saa faar I almindelig Stemmeret i Kommunen inden tre Aar.

Vil I hindre det, maa I møde mandgrant frem ved Valgene og stemme Radikalerne ned!

Bønderne har selv Skylden, dersom der bliver almindelig Stemmeret og Norges Gaardbrugere bliver affat fra sin gamle Magt og Indflydelse i Stat og Kommune!

Udstillingen i Porsgrund, der skal aabnes førstkommende Fredag Kl. 12 af Statsraad Birch-Reichenwald, tegner til at blive større og righoldigere, end man havde ventet, særlig hvad Landbrugsafdelingen angaar. Der er saaledes indmeldt ca. 200 Kjør, Heste og Svin. Af alle Slags Landbrugsmaskiner er der indmeldt en stor Mængde, saa Komiteen har seet sig nødt til at tilveiebringe mere Plads end oprindelig bestemt. Maskinafdelingen vil blive den største, som har været seet paa nogen Udstilling i det sydlige Norge.

Der vil under Udstillingen blive holdt flere Foredrag, saaledes af Landbrugsdirektøren om „Kvægforædling og Kvægavlsforeninger". Tillige Foredrag om Svineavl, Husflid og Havebrug.

Dyrskuet vil blive afholdt Tirsdag og Onsdag i næste Uge. Torsdag 27de ds. lukkes Udstillingen igjen.

Jordskjælvet i Konstantinopel.

Om Følgerne af Jordskjælvet i Konstantinopel skrives i en Korrespondanse derfra af 3die September: „En af de største Bekymringer danner vistnok Gjenoprettelsen af Bazaren. Det vil vare længe, før dette kan ske. Endnu ligger der overalt høie gruopvækkende Masser af Ruiner, og stadig kommer der tilsyne nye Offere for Katastrofen den 10de Juli; netop nu blev otte Lig trukket frem af en Ruindynge. Antallet af de ved Jordskjælvet i Konstantinopel forulykkede angives nu til fire tusinde — uden at medregne de mange Tusinder, som er blevet Krøblinger.

Det er desværre klart, Stambuls Bazars Berømthed og Herlighed er for

---

En eventyrlig Reise.

Det er før omtalt, at Vardøværingen Sivert Bræmo ifjor paa en aaben Baad foretog en Tur til Spitsbergen, bare med en Gut som Mandskab. Da der ifjor ikke hørtes mere til de to Vovehalse, troede alle, at de var forulykkede. Men isommer kommer de uventet tilbage, begge i bedste Velgaaende. Vi hidsætter efter Mrgbl. Bræmos egen Beretning:

„Vi seilede fra Vardø den 19de Juli 1893 paa en aaben Hæksbaad til Spitsbergen for at istandsætte og drive Fangst med en der liggende Hvidfisknotbaad, som jeg Aaret før havde kjøbt. (Jeg havde i 92 seilet over paa en Fembøring og medbragt Materialier til Istandsættelse af Notbaaden, men fik kun Tid til at lægge Bordene igjen, da det var sent paa Aaret, og jeg ikke vilde resikere Overvintring). Vi havde paa Hæksbaaden

13 Døgns Overreise

med stadig Storm af Nordost, laa paadreiet i 2½ Døgn og naaede Indløbet til Storfjorden paa Østsiden af Spitsbergen. Vi seilede saa rundt Sydkap, holdt nordover Vestkysten forbi Hornsund og Bellsund, som begge var opfyldt af Pakis, og kom ind i Isfjorden til Green Harbour, hvor Notbaaden laa. Materialierne fra Aaret iforveien var imidlertid borte.

Strax efter kom det tyske Turistskib „Admiral" med en Hvalfangerbaad ind til Green Harbour. De havde paa Veien skudt en Hval, som de medbragte og forærede mig. Lodsen paa „Admiral", Stenersen, fortalte mig, at der ved Nordenskiolds Hus i Middelhook fandtes Bordmaterialier, hvoraf Svenskerne havde tænkt at opføre en Fabrik. Jeg reiste da med Dæksbaaden til Middelhook, hvor jeg fandt endel hvelet Last, som førtes tilbage til Green Harbour. Efterat have repareret Notbaaden, indlastede vi Hvalspækket og endel Rensdyr, Kobber og 1 Bjørn, som jeg havde skudt, og gik Seil for Norge. Alt gik vel og bra, til vi kom ind

under den norske Kyst

og fik Kjending af Nordkap, ca. 5 Mil fra Land. Det blev da Vindstille, men svære Dønninger.

Langskottet i Lasten gik løs, og Spækket kastede sig i den ene Side, saa vi holdt paa at kantre. Medens vi arbeidede med Spækket, brød en Storm af Sydvest løs, og vi mistede Roret. Jeg fik spigret sammen en Slags Styreaare og holdt af for Veiret, passerede efter 3 Døgns Forløb Bæhren Island. Baaden var imidlertid bleven svært læk, saa vi stadig maatte pumpe og øse styre. Vi bestemte os til at holde af til Spitsbergen forat faa stoppet Lækagen og faa istand nyt Ror. Vi naaede ind Isfjorden til Green Harbour uden Ishindring og fik Baaden i Fjæren der. Vi havde da vaaget i flere Døgn og var meget udmattede. Efter at have hvilet os ud, lossede vi Fangsten og fandt Lækagen, som udbedredes, fik istand et nyt Ror, tog Lasten ind igjen og gik Seil udover Isfjorden. Men ved Udløbet mødte vi

en Mur af Pakis,

hvori vi dog opdagede en liden Aabning. En Øx havde vi mistet paa Overreisen og forsøgte nu med en Hammer og et „Koben" at udvide Aabningen for at faa Farkosten igjennem; dette lykkedes, og vi krydsede videre.

Under Bautningen slog Bommen mig overbord, men jeg tog fat i et Fiskesnøre, som hang paa Rækken, og holdt mig derved oppe, til jeg fik skreget til Johan om at fire ned Forseilene, og kom mig saa ombord. Jeg var syg i flere Dage efter Badet.

Imidlertid blev vi omringet af svære Masser Pakis og af Isen ført

tilbage til Green Harbour

og sat iland. Vi skjønte nu, at Overvintring var uundgaaelig, og blev ombord i Baaden til 12te November. Vi gjorde baade den Dag og den 18de Forsøg paa at komme over Isen til Middelhook, men det mislykkedes. Først den 21de Novbr. kom vi over.

Til Transport af vore Koiklæder, et Gevær og en Renkalv til Proviant, noget Ammunition og Salt havde jeg lavet en liden Vogn paa 3 Hjul. En Slibesten dannede det fremste, 2 Tøndebunde de bageste Hjul. Isen var yderst vanskelig at komme frem paa, med skarpe Tagger, som efterhaanden sled saa paa Baghjulene, saa disse blev aflange og Vognen svært tung at faa frem. Fra Green Harbour

til Middelhook,

er det omtrent 10—12 Mil, som vi tilbagelagde paa 2½ Døgn og levede paa raat Kjød og Snevand. Johan forfros sine Fingre og var yderst udmattet ved Ankomsten til Middelhook. Vi gjennemsøgte Huset, men fandt ingen Proviant. Vi satte nu et Værelse istand for Vinteren. Brændsel fandtes nok af, men ikke Fyrstikker. Varme skaffede jeg ved at lægge Batdotter af et Sengetæppe i Bosselsbet og skyde dem ibrand.

En Dunk Minerkrudt var vi saa heldige at finde — uden den havde vi ikke klaret os mange Dage, da min Ammunition slap op. Jeg havde kun 20 Blykugler igjen, som jeg gjemte, men fandt et Stykke Polkenholttræ og fik istand en Slags Dreierbænk, som jeg dreiede Trækugler paa. Disse viste sig gode nok til at dræbe Rensdyr med. Knaldhætter havde jeg nok af. Den 6te December og udover til Nytaar var Fjorden ganske fri for Is.

Den 18de December var jeg saa heldig at skyde en Ren, hvilket var paa høie Tider, da vi i

2 Døgn ingen Mad

havde havt. Det var nu bleven ganske mørkt om Dagen, Nætterne med lidt Nordlys var lysere, og vi forandrede derfor Nat til Dag. Vi sov fra Kl. 9 til 6, spiste to Gange om Dagen, om Morgenen og Eftermiddagen, stegte Kjødet til Frokost og kogte det til Aftens. Vi gik meget paa Ski, som jeg forarbeidede, og drev ellers paa med forskjelligt Arbeide, naar vi ikke gik paa Jagt. Vi støbte Lys af Bjørnefedt og brugte til Bæge et Stykke Lintøi, som jeg havde tænkt til en Skjærm for at dække mig paa Kobbefangst.

(Sluttes.)

altid forbi. Dens Originalitet, som engang udøvede en saa bedaarende Virkning paa alle Fremmede, kan neppe paany skaffes tilveie. De syv tusinde Kjøbmænd, som der havde sine Magasiner er — forsaavidt de kom derfra med Livet — spredt ud over alle Gader og Bydele og har ført med sig, hvad de kunde redde af sine Varer. Hvor Magasiner var at erholde, har Flygtningerne leiet dem i dyre Domme. Hvad der før var samlet i en stolt, imponerende Enhed, er nu spredt for alle Vinde. Og paa de nye Standpladse vil ogsaa Kjøbmænd og Varer forblive, naar de først er blevne bosiddende der. Hvad der vil opstaa paa Ruinerne af den gamle Bazar vil ikke bliae „Tscharchi", men et europæisk Kjøbmandslager-Kompleх, et Louvre eller Bon Marche i allerførste Maalestok.

Stemningen i Smaalenene,

Under mine i Smaalenenes østre Bygder foretagne Reiser — hvor Radikalismen havde været stærkest og først repræsenteret — bragte jeg i Erfaring, at der er skeet et stort Omslag, som tegner godt for Fremtiden. Bønderne og den fornuftige Arbeider kan heller ikke her længere følge en yderliggaaende Politik, specielt vil de ikke gaa med paa almindelig Stemmeret, men en forsigtig og skridtvis Udvidelse af denne; man har derfor her som Tilfældet er i Buskerud og de øvrige Amter, jeg har virket, gaaet over til en mere sindig og fornuftig Politik, til det nye men dog gamle Venstre, det moderate Parti — „Centrum"

Disse mine vundne Erfaringer, troede jeg, vilde være af Værd og Betydning i disse for vort Fædreland saa skjæbnesvangre Tider at oplyse om.

p. t. Fredrikshald i September 1894.

Auen Wiger.

Dampskibet Righis Mandskab bjerget. Ifølge Telegram fra Nærøsund af 17de ds., er „Righis" Mandskab reddet. Det var først landsat dels paa Gjøsen og dels paa Vraget og derpaa blev de af en leiet Damper hentet og bragt til Nærøsund. „Righis" Stilling er kritisk, oversunket og staar i Grund paa 8 Favnes Dybde vest for Appelvær. Dækket paa Midtskibet er allerede opsprængt. Stærkodder netop ankommet. Veirudsigterne bra, Vinden nu nordlig. — Saaledes lyder Telegrammet. Af andre Telegrammer og Beretning fra „Haakon Jarl", der kort efter at Fiskerne var kommet ombord, kom til Appelvær og hvor Hjelp blev sendt ombord i „Righi", var nok Skibet ifig. „Thr. Adr." allerede strandet forinden nogen Fiskere var kommen ombord. Ankeret stod op og ned og Flaget, der var i Sjou, var endnu ikke nedhalet, saa det er jo rimeligst at antage, at Fiskerne netop var kommet ombord. Rederen af „Spark" og Lodsagenten er kommet hertil og afreiste imandags til Appelvær.

Hidtil

har Radikalerne været begunstigede af et Held med Hensyn til Repræsentantpladse i Thinget, der ikke staar i noget Forhold til deres Held blandt Urvælgerne. Medens de nemlig skulde have havt godt og vel Halvdelen af Repræsentantpladsene (se den foranstaaende Statistik), har de imidlertid faaet 35 mod 25.

Men heraf følger tillige, for Ligevægtens Skyld — at de maa have mindre Held med sig ved de gjenstaaende Valg.

Man vil indvende, at de fik 63 mod 51 Stemmer i Storthinget 1891, uagtet de kun skulde have havt 58 mod 56 efter Urvælgernes Antal paa hver Side. Men det var det rene Slumpetræf, som da raadede, idet Lodtrækning gjorde Udslaget i Jarlsberg med 4 Stemmer. Radikalerne tør vel neppe gjøre Regning paa to Gange i Træk at blive begunstiget af Slumpelykken paa Ligevægtens Bekostning.

Værdalen. Efter Flommen efter Regnet for nogle Dage siden har Elven mellem Molby og Haga taget et nordligere Løb end før og bryder nu noget mod Hagalandet. Her havde man allerede tidligere søgt at stanse den ved en Skjærm, som imidlertid alene ikke magter at hindre videre Brud, hvilke det skal være Hensigten at prøve at stoppe.

Den nedenfor Haga værende Lerslette udover Dalbunden har nu langtfra det trøstesløse Udseende som før, idet en Del Græs skjuler noget af de graa Lag, og de saa uhyggelige Ruiner af Huse fordetmeste er bortførte. Derimod er den øvre Del af Raset, særlig i Storskredet øverst op imod Jermstad fremdeles grufuld at se til, idet de seneste Udglidninger mod Jermstad øvre og i Retning af Fjeldvæggen har gjort Svælget mere gabende.

Valgmandsvalgene.

Hedemarkens Amt.

Stange; 2 Moderate med 254—252, 4 Radikale med 253—251 St. Suppleanterne 3 Høire med 250—248, 1 Moderat med 250 St., 2 Radikale med 248—244.

Lister og Mandals Amt.

Vanse: 10 Valgmænd, Høire og Moderate.

Sogne: 5 Radikale med 242 St. Suppleanterne Høire med 36 St.

Ved en Ombrækningsfeil i Extranummeret er Vardal, Kristians Amt, kommet til at staa under Lister og Mandals Amt.

Søndre Bergenhus Amt.

Herlø: 3 Valgmænd, Høire med 196—96 St., Suppleanterne, Høire med 51—34 St.

Lindaas: 6 Høire med 310—306 St. Suppleanterne Radikale med 252—245 St.

Hosanger: 3 Radikale med 15 St. Overvægt.

Masfjorden: 2 Høire med 117 St. Suppleanterne Radikale med 47 St.

Tysnæs: 2 Høire, 2 Moderate, med 239—230 St. Suppleanterne Radimed 43—36 St.

Røldal: 1 Radikal med 48 St. Suppleanten Moderat med 37 St.

Nordre Bergenhus Amt.

Holmedal: 3 Høire med 165—87 St. Suppleanterne Moderate med 83—67 St.

Daviken: 4 Radikale med 171 170 St. Suppleanterne Høire med 140—137 St.

Leikanger: 3 Radikale med 150—132 St. Suppleanterne Høire med 45

Sogndal: 4 Valgmænd, 3 Radikale, 1 Høire med 148—146 St., Suppleanterne, Høire med 146—144 St.

Lavik: 3 Radikale med 154 St. Suppleanterne Høire med 98—97 St.

Gulen: 4 Høire med 219 St. Suppleanterne Radikale med 58 St.

Ytre Holmedal: 4 Høire med 171 St. Suppleanterne Radikale med 135 St.

Afkvold: 2 Høire med 121—117 St. Suppleanterne Radikale med 39—38 St.

Sulen: 4 Høire og Moderate med 219—218 St. Suppleanterne Radikale med 58—50 St.

Jostedalen: 1 Radikal med 20 St. Suppleanterne Moderat med 16 St.

Lyster: 2 Radikale med 68 St. Suppleanterne Moderate med 47 St.

Hafslo: 3 Moderate med 124—121 St. Suppleanterne Radikale med 83 St.

Hyllestad: 3 Høire med 193—99 St. Suppleanterne Høire.

Romsdals Amt.

Haram: 5 Radikale med 261—254 St. Suppleanterne Moderate med 114—111 St.

Stranden: 3 Radikale med 147—72 St. Suppleanterne Radikale med 65—34 St.

Stangvik: 2 Radikale med 123—120 St. Suppleanterne Moderate med 18—17 St.

Ulstein: 5 Høire og Moderate med 218—213 St. Suppleanterne Radikale med 181—180 St.

Vanelven: 4 Radikale med 167—166 St. Suppleanterne Høire og Morate med 135—133 St.

Tingvold: 3 Radikale med 185—146 St. Suppleanterne Høire med 60—57 St.

Surendalen: 3 Radikale med 127—119 St. Suppleanterne Radikale med 56—36 St.

Sundalen: 2 Radikale med 72—67 St. Suppleanterne Høire med 21 St.

Øksendalen: 1 Radikal med 52 St. Suppleanten Høire med 35 St.

Halse: 3 Radikale med 131—128 St. Suppleanterne Høire med 34—19 St.

Edø: 2 Radikale med 67—62 St. Suppleanterne Høire med 29—18 St.

Rindalen: 3 Radikale med 127—126 St. Suppleanterne Høire med 69—68 St.

Øre: 3 Radikale med 190—134 St. Suppleanterne 1 Radikal, 2 Moderate.

Søndre Trondhjems Amt.

Orkedalen: 7 Radikale med 349—348 St. Suppleanterne Høire med 276 St.

Hitteren: 4 Radikale med 151—150 St. Suppleanterne Høire med 128 127 St.

Frøien: 3 Høire med 87—85 St. Suppleanterne Radikale med 70 St.

Trondhjems By.

Trondhjem: 60 Radikale med 1481 St. Suppleanterne Høire med 1427 Stemmer.

Der afgaves ifølge Ohme-Telegram 2926 St. af 3046 stemmeberettigede. 48 Stemmer suspenderedes og 72 mødte ikke.

Telegrammerne er fra (H. O. T.-B.)

Bekjendtgjørelser.

Dr. Ole B. Bull
er hjemkommen. (613)

Carl Johan-teatret

Torsdag kl. 8. (Gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Agnete** (Agnete — Johanne Voss).
Fredag samme forestilling.

Eldorado.

Mr. Batty med sine 3 dresserede Bjørne.
Brydekamp med en Bjørn.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Trylleri-Parodist (fra Cirkus Renz i Berlin).
Fremdeles:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Royal Yokohama Troupe Japanesiske Lege.
Paul Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Operasanger.
Edwin Bale Troupe, Velocipedkunstnere og Acrobater.

Politisk Møde

afholdes paa **Gallebergs Skole** Galleberg St. i **Sande** den 22de Septbr. førstk. Kl. 4½ Eftermiddag.
Driftbestyrer Jacobsen holder Foredrag. Fri Adgang for alle; ingen Diskussion.
Bestyrelsen for Jarlsbergs Amtforening.

John Schønings Handelsskole

Nyt Kursus begynder **1ste Oktober.**
Lokale: Central, Storthingplads 7 III.
Kontortid: 12—2 og 7—8. Telefon 2518.
Skolen meddeler Eleverne Kundskaber i de Fag, som fornemmelig kræves af Handelsmænd:
Bogholderi, Handelsregning og Skrivning samt **de praktiske Arbeider paa et Kontor.**
NB. Bjerckes Bogholderisystem gjennemgaaes mod Slutten af hvert Kursus.
Fagene kan vælges hvert for sig.
Skolepenge pr. Kursus: Bogholderi Kr. 20.00, Handelsregning Kr. 20.00, Skrivning Kr. 10.00. De praktiske Arbeider paa et Kontor, hvori undervises i 1 Time pr. Uge, betales ikke særskildt for dem, der læser et af Handelsfagene. — Skolen anser dette Fag ved Siden af Handelsregning, Skrivning og Bogholderi som nødvendigt for de mange, som heri ingen Øvelse har,
Kursus i Handelsfagene medtager 1½ à 2 Maaneder. De, der efter endt Kursus ønsker at være med paa et Kursus til, har Adgang uden extra Kostende.
Et ursus i Skrivning varer ca. 40 Timer.
Særskilte Aftenkurser for Forretningsfolk.
Skoleplan tilstilles paa Forlangende.

John Schøning,
Lærer i Handelsregning og Bogholderi ved Christiania Borger- og Realskole.

J. Thoresens Pianofabrik

— Christiania —
anbefaler
sit righoldige Lager af udmærkede holdbare og billige Instrumenter, der staar paa Heide med
Nutidens bedste Pianoer.
Sølvmedaje i Paris 1889. Skien 1891.
Ligeoverfor Hypothekbanken. Torvgaden 5 a. (J. H.)

Vonheims folkehøiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere er undertegn. samt forhenv. overlærer Kobberstad og delvis Fr. Hansen; desuden en lærerinde. Skolepg. kr. 4 mndl. trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bøhn,
(258) theol. kand.

Engelsk Bacon
Røgelax
Gaaserul
Kaviar
Matjes Sild
Oxefilét
Skinkefilét
Leverpostei
Trøffelpølse
anbefales af
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 a.

Chamembert
Brie
Strasburger
Royal Arms
Chester
Tilsitter
Steppe
Ost
anbefales af
Jensen & Co.,
Torvgaden 5 a. (J. H.)

og jeg vil føle mig ubeskrivelig lettet, naar han er borte.

Hvorfor mon er han her? Han kan neppe tænke at bede min Onkel om Penge for atter at blive afvist og fornærmet.

Hvor haardnakket maa ikke Lord Dunluce være! Det kan være, at min Fader har opført sig slet, da han friede til den rige Arving, men hvilke Fortjenester kan vel Jarlen rose sig af? Ogsaa han ønskede sig mere en Formue end en Hustru, og jeg tvivler ikke paa, at han vilde nedladt sig til hvilkesomhelst Midler forat naa sit Maal. Jeg saa min Fader i Eftermiddag, — han morede sig alene ligesom hans Broder gjør, thi han føler sig mere tilfreds, naar Gjæsterne er borte, og han kan streife om med Gevær og Hunde, end naar hans Venner er her, og den store Forhal gjenlyder af deres Tale og Latter, før de drager ud paa Jagt om Morgenen.

Jeg gik langs en Fjeldskrænt da jeg saa min Fader i Dalen nedenfor gaa over en Slette med Gevær under Armen, — men han havde ingen Hund med sig.

Var han ude paa Krybskytteri? Jeg kjender saa lidet til Jagtlovene, at jeg ikke ved, om det var ulovligt for ham at skyde Fugl her eller ei. Det var begyndt at regne, og jeg saa ham krybe langs et Stengjerde med Geværet i Haanden, medens han nu og da standsede og saa sig om — efter Fasaner sandsynligvis. Det var lyst nok til at kunde iagtage hans

„Hvem skal reise bort?" spurgte jeg Tjeneren.

„Grevinden reiser bort med Trænet 2,40 Miss."

„Til London?"

„Manden vidste ikke hvorhen. Jeg løb opad Trappen og ind i Spisepærelset, hvor jeg fandt Lady Selina og min Tante. Den gamle Dame var sienfynlig i daarligt Humør; den unge var fattet og rolig."

„Hvad er paa Færde?" raabte jeg, „tænke sig, at du vil reise fra os, Tante, — skal du til London?"

„Nei, ikke saa langt."

„Hvor langt skal du da, om jeg tør spørge?"

„Du kan spørge om Alt, hvad du vil, Cora, men hvor jeg kommer til at reise hen, ved jeg ikke sikkert endnu, derfor vil jeg ikke nævne noget derom. Jeg kommer hjem om et Par Dage. Hvis det er nødvendigt at skrive til mig, saa har Tante min Addresse."

„Det er bedst, jeg reiser med dig, Sibyl," sagde Lady Selina.

„Nei, det er umuligt,"

"Hvorledes skal jeg forklare din Afreise for Dunluce?"

„Jeg har forklaret den her i dette Brev. Farvel!"

Hun kyssede sin Tante, gav mig et venligt Nik og skyndte sig ud. Vi fulgte hende begge og saa Vognen kjøre bort med Lady Dunluce og Kammerpigen og hendes egen tro Tjener paa Kuskesædet.

De fleste Damer i min Tantes Stilling vilde have en fiffig fransk Pige, som med flinke Fingre

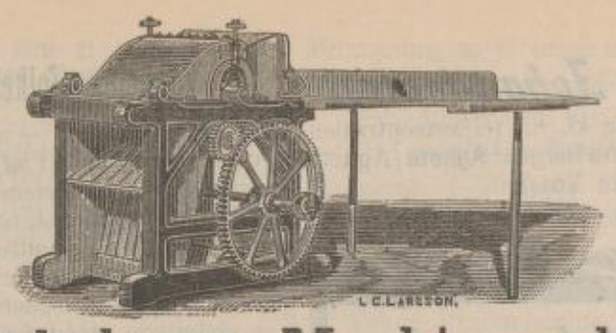

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Høpresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Meierimaskiner af alle Slags.

Komplette Meierianlæg

med Vand-, Hest-, Petroleums-, Damp- eller elektrisk Kraft udføres under **fuld Garanti**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang,* **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,

sort Vat,

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tommerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Krafttoderstoffe.

Bomuldsfrømel, Jordnødmel, Linmel og Rapsmel i bedste Kvaliteter under Analyse, billigst fra Lager hos

Peter Larsen & Co.,

Stenersgaden 10.

Prima renet Rugaffald,

Godt og kraftigt Bygaffald

billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Pillemel, Havremel, Blandkornmel, billigt Hvedemel skikket til Grisefoder sælges i Partier og enkelte Sække billigst hos

Peter Larsen & Co.,

Stenersgaden 10. (587)

Gaarden nedre Sørby

i Rakkestad, 1 Klmtr. fra Jernbanestation, af Skyld 7 Mark, 77 Øre, 200 Maal udmærket god Indmark, ca. 200 Maal Udmark og Skog, fuldstændigt til Husbehov, er paa gode Vilkaar tilsalgs ved **K. E. Jahren,** Gautestad Station.

(592)

Gaarden Bergan

i **Borre** nær Augedal jernbanestation, af skyld 4 mark 46 øre, 150 maal god indmark, 100 maal udmark og skog (rigelig til husbehov), gode husebygninger **særdeles billig og paa gode vilkaar** tilsalgs ved advokaterne ***Frits Kiær*** og ***Emil Roll,*** Christiania. (562)

ULYKKE FORSIKRINGSSELSKABET

„SIGYN"

Hovedkontor Hjørnet at Carl-Johansgd. og Akersgaden.

(Akersgaden No. 35)

Kontortid 9—4, Lørdage 9—3.

Enkeltforsikring.

Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.

Et helt Arbeiderpersonale forsikrer underet.

Fællesforsikring.

Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.

Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.

Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

Frantz Lehmann's

Kurv- & Kurvmøbelfabrik,

Grændsen No. 17, nær Pilestrædet

— en gros & en detail —

anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende. 519

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

Kristiania Realkreditbank.

Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

Christian Hansen

Colonial-, Vin- & Fedevareforretning

Hj. af Pilestrædet & Keysersgade,

Christiania.

Telefon 2104.

Udsøgte Varer & billige Priser.

For Vinteren 1894—95 leveres:

Bedste Sort Lysolier til laveste Priser frit tilbragt.

Bestil pr. Telefon 2104.

Christian Hansen,

Hj. af Pilestrædet & Keysersgd.

(J. H.)

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskinner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetoorvet).

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

arangerede hendes Dragt og Toilet, men Lady Dunluce har beholdt den Pige, som kom til hende for Aar tilbage, og hvis jeg var tilbøielig til at nære onde Tanker, saa kunde jeg tro, at hun havde en eller anden hemmelig Grund til at beholde Pigen. Det er ikke saa let at afskedige sine gamle Tjenere. De ved for god Besked om Ens Vaner og Uvaner.

Men jeg maa tilstaa, at Jane talte om sin Frue paa en aaben og ligefrem Maade, at jeg ikke kan tro, at der findes Hemmeligheder i Lady Dunluces forbigangne Liv.

Lady Selina spiste sin Frokost i Taushed, sandsynligvis var hun misfornøiet baade med sin Niece og med hele Verden. Jeg foreslog, at vi skulde kjøre ud, nei, hun brød sig ikke om at kjøre. Der var kun to Steder, vi kunde kjøre hen til, og hun kunde Veien udenad. Hun vilde sidde inde og arbeide. Min Onkel var gaaet ud med sit Gevær for at skyde strax efter Frokost og vilde neppe komme tilbage før i Morgningen. Jeg tog mit Tøi paa og gik atter ud. I den urolige Sindsstemning, hvori jeg befandt mig, syntes mine lange Spadserture at gjøre mig godt.

Lady Dunluce er uden Tvivl reist til Keswick. Hun skal møde Mr. Coverdale. Der stikker en eller anden Hemmelighed under, og John Coverdale er hendes Hjælper. Hvis hun var en anden Kvinde, og han en anden Mand, saa kunde jeg mistænke dem for at elske hinanden, men jeg kunde ikke tænke ondt om ham. Hvis en Mand nogensinde er sand

og oprigtig, saa er Mr. Coverdale i Besiddelse af disse Egenskaber.

Ak havde han blot holdt af mig! Da vilde jeg have afkastet den Ham af Ondskab og Ugudelighed, som indhyller mit Hjerte og min Sjæl! Jeg vilde blive et godt Menneske, forædlet ved hans Kjærlighed og Sympathi!

Naar han er indblandet i Sagen, viger alle mine onde Tanker bort, og jeg tænker blot, at det hemmelige Ærinde, som han har paataget sig at udføre for Lady Dunluce, staar i Forbindelse med hendes forbigangne Liv, med den romantiske Kjærlighed i hendes Pigedage og Brandon Mountfords sørgelige Livshistorie.

Min Mening er, at Manden er kommen tilbage fra Afrika, og at Lady Dunluce og John Coverdale er optaget af at finde et sikkert Tilflugtssted til ham, hvor han kan være udenfor Lovens Rækkevidde.

Veiret har været graat og regnfuldt idag, og jeg sidder ved Kaminen i mit Værelse hvis tykke Mure beskytter mig mod Vind og Veir. Der mangler hverken Luksus eller Komfort i mit Liv paa Dunluce Castle, og hvis det ikke var Tilfælde, at min Stilling var usis og afhængig af min Tantes Gunst, saa kunde jeg være lykkelig. Lykkelig, selv med en saadan Fader som min! Jeg skal vist ikke forhaste mig med at fortælle ham om min Tantes Reise. Nu forstaar jeg, at han har noget ifinde.

Jeg er forbanset over, at han opholder sig her

Abonner paa „Eidsvold"!

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" begyndte 1ste Januar dette Aar med 5 a 600 Abonnenter, som

„ Februar var steget til	1200	Abonnenter
„ Marts	—	1700	—
„ Juni	—	2750	—
„ Juli	—	3500	—
25de August	—	ca. **5000.**	

„Eidsvold" har i væsentlig Grad bidraget til Organisation af Centrum, hvilket Parti nu er i god Fremvæxt; dette sidste fremgaar bedst af de mange Centrumsforeninger, som er dannede og er under Dannelse. Fortsat stærk Udbredelse af „Eidsvold" vil kunne gjøre Centrum til et mægtigt Parti og derved sikre en jævnt fremadskridende Politik.

Vi henstiller derfor til alle vore Meningsfæller samt forøvrigt til alle, der indser Betydningen af et modererende Element i den paagaaende skarpe politiske Strid selv at holde „Eidsvold" og faa andre til at abonnere paa det.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr.	4.00
„ ½ Aar	„	2.00
„ 1 Kvartal	„	1.00
„ 1 Maaned	„	0.35
fra 1ste Septbr. til 31te Decbr.	„	1.30

incl. Postporto.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 112. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 22de September 1894. | Avertisementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„Skåne"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten.
(584)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Bondevenforeninger.

—:—

Det gode Samhold, som udmærkede Bønderne i de fleste Landsegne den Tid, da Ueland, Sverdrup og Jaabæk levede, synes nu ganske at have forladt dem. Alene paa denne Maade kan det forklares, at der i mange af Landets bedste Bondebygder er blevet Flertal for almindelig kommunal Stemmeret. Vi er ikke i Tvil om, at de fleste af de over 40,000 Gaardbrugere, der i 9 Amter afgav sin Stemme den 17de (sammen med henved 30,000 Ikke-Gaardbrugere) har fulgt det moderate eller konservative Parti. Men en meget anselig Del af Standen har lagt sin Stemme i Vægtskaalen imod sine egne og sine Standsfællers Interesser, og disses, i Forening med Ikke-Gaardbrugernes Stemmer, har fuldstændig opveiet Gaardbrugerpartiets egne Stemmer.

Tiderne er alvorlige. Den Splittelse, som er indtraadt i Bondernes Rækker, idet en saa stor Del af dem gaar med paa hvadsomhelst, som „Venstrelederne" i Kristiania finder for godt at kalde Program, gjør det nødvendigt for de mere fremsynte i Standen at tænke paa Botemidler.

Det maa være paa Tide, at oplyste Gaardbrugere i hver Bygd slutter sig sammen i Foreninger — som vi, med Gjenoplivelse af et Navn fra Jaabæks Tid, synes kunde kaldes „Bondevenforeninger" — for derigjennem at varetage sine Interesser ligeoverfor de mangehaande Foreninger og Sammenslutninger, som har vist sig saa virksomme til at fremme andre Næringsveies eller Samfundsklassers Tarv.

Det maa i Sandhed vække Forbauselse, at vore Bønder ikke før har tænkt paa dette. Det synes at skulle ramme dem haardt, at de har forsømt at slutte sig sammen i den gode Tid, da de har havt den største Magt og Indflydelse i Staten.

Men bedre sent end aldrig. Vi vil henstille til gode Mænd rundt i Landets Bygder at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overveielse.

Bondevenforeningerne vilde først og fremst have at varetage Gaardbrugernes økonomiske Interesser. Men da Økonomien staar i saa mangeslags Forbindelse med Statslivet og det kommunale Liv (Skattevæsen og Lovgivning berører saaledes direkte Bondens økonomiske Stilling), vil det være uundgaaeligt, at disse Foreninger ogsaa maatte komme i et Forhold til Politiken.

Mange Steder kunde maaske det tilsigtede opnaaes ved, at bestaaende Centrumsforeninger udvider sit Program til ogsaa at omfatte Drøftelse og Varetagelse af, hvad der er af Betydning for Gaardbrugerstanden i Bygden. Eller Centrumsforeningerne kunde afføde Bondevenforeninger som en særskilt Sammenslutning med tildels den samme Bestyrelse og de samme Medlemmer, idet det dog ikke udelukkes, at ogsaa Gaardbrugere af et andet politisk Standpunkt medtages. Eller endelig kan en Centrumsforenings Bestyrelse simpelthen tage Initiativet til Stiftelse af en Bondevenforening, der ikke har noget politisk Program for Tiden, idet den omfatter hvem af Bygdens Gaardbrugere, som har Øinene oplagt for Nytten af en Sammenslutning. Den politiske Side af Foreningens Virksomhed vilde da være frit ud af Forholdene.

Hvor Centrumsforeninger ikke haves, kan interesserede Mænd i Bygden træde sammen for at drøfte Sagen.

Særlig i de store Oplandsamter er det nødvendigt, at noget blir gjort.

Nyttigt og til betydelig Fremme for saadanne Foreningers Oprettelse vilde det være om de, der havde Tid og Leilighed, kunde reise om og vække Opmærksomhed for Sagen. Vi har desværre ikke nu nogen, som, lig Jaabæk i Sextiaarene, kan gaa helt op i Arbeidet for en saadan Sammenslutning af Bønderne. Men Oplysningen og Foretagsomheden i Standen er nu betydeligt større end dengang. Desto lettere burde det nu være at faa Foreninger stiftet, og desto større Skam vil det være for den norske Bonde, om han ikke viser Fremfærd nok til at varetage sine Interesser lige saa godt som Handelsmanden, Haandværkeren og Arbeideren.

Vi haaber, at vor Henvendelse til Norges Bønder ikke vil være forgjæves, naar vi opmaner dem til at stifte Bondevenforeninger.

En Krudt- og Dynamitfabrik i Nærheden af Fort Smith, Arkansas, sprang forleden i Luften. Virkningen af Eksplosionen var frygtelig. To Kvinder dræbtes paa Stedet, og femten Huse blev ødelagte. Et Fartøi, hvormed et Selskab foretog en Seilur i Nærheden af Skuepladsen for Katastrofen, er sporløst forsvundet, og alle ombord utvivlsomt druknede. I flere Miles Afstand hørtes Eksplosionen som et voldsomt Tordenskrald.

Fem Personer halshuggede. I Batna i Algier blev den 5te Septbr. fem Personer halshuggede.

„Det er snart et Aar siden", fortæller et fransk Blad, at der i Lambese blev begaaet en forfærdelig Forbrydelse: sex Indfødte trængte om Natten ind i en afsides liggende Gaard, som ejedes af en Familie Nesler, og forøvede et firedobbelt Mord med en uhørt Raahed. De skar Halsen over paa Manden og tilføiede ham fytten Knivstik; Konen havde de ogsaa skaaret Halsen over paa efter ogsaa at have stukket hende med Knive; et to Aars gammelt Barn blev kvalt i sin Vugge; og en tretten Aars Dreng, der var undløbet, blev indhentet og dræbt.

Rovbegjærlighed havde drevet disse Umennesker til at begaa denne Udaad; men Retfærdigheden lod ikke vente paa sig. De blev fundne og fængslede; en af dem blev dømt til livsvarigt Tugthusarbeide, og de fem til at halshugges.

En umaadelig Skare Arabere overværede Henrettelsen, der gjorde et dybt Indtryk paa dem. Muselmændene, der ellers ikke frygter Døden, anser det, at Hovedet skilles fra Kroppen som noget forfærdeligt; thi efter deres Tro kan Muhamed da ikke efter Døden trække dem ved Haarene op til Himlen.

Tilstaaet Ildpaasættelse. Eieren af et Brug paa Gaarden Kjelstad i Lier Thinglag har i disse Dage for Lensmanden tilstaaet, at han Nat til den 2den Decbr. 1889 satte Ild paa den ham tilhørende Ladebygning paa Gaarden. Forhøret dengang ledede kun til at konstatere Ildens Aarsag som „ubekjendt", idet Mandens Forklaring for Retten, at han den hele Nat havde sovet de reisfærdiges Søvn og selv kom ganske ud af Koncepterne ved Ildens Udbrud, ikke kunde modbevises.

Nyt Forhør er under Optagelse.

Saavel den almindelige Brandkasse som Brandforsikringsselskabet Norge maatte i sin Tid ud med Forsikringsbeløbene for Laden og Løsøret.

Kapelmester Hennum begravedes tonsdags paa Vor Frelsers Gravlund. Efterat Kristiania Korpersonale og Strygeorkester havde udført en af Hr. Haarklou for Anledningen komponeret Bøn, holdt Hr. Pastor Lunde Mindetalen. Derpaa lagde Hr. Theaterchef Schrøder, med Tak for den hedengangnes Virksomhed, en prægtig Sølvkrans paa den med Blomster overdækkede Kiste. Hr. Skuespiller Bucher bragte en Krans fra Afdødes Kollegar, Hr. Svendsen fra Korpersonalet, Hr. Regisør Larsen fra Orkestret. Efterat Theatrets Mandskor havde afsunget en af Erik Hoff komponeret Salme til Texten: „I Jesus søger jeg min Fred," bares Kisten til Graven. I Spidsen gik Artilleriets Musikkorps, der spillede en af Hr. Gomnæs (afdødes tidligere Elev) komponeret stemningsfuld Sørgemarch. Som Marschaller fungerede Dhrr. Sigurd Hals og Skuespiller Henrik Klausen. Jordfæstelsen forrettedes af Pastor Lunde.

H. Mai. Kongens Afreise fra Kristiania vil foregaa den 29de ds.

En mandbiſt Elg. Oppe i Hurdalen har der i længere Tid ifl. „Aftp." gaaet en Elgkalv, der var rent olm og stadig angreb Folk. Det var især et Par Eiendomme den holdt sig paa. Man forsøgte at jage den væk baade med Hunde og paa andre Maader, men forgjæves, den gik bare ret paa; saa vanskelig var den at klare sig for, at det hændte, at man maatte klatre op i Trær for at undgaa den. Samtidig gjorde den stor Skade paa de Eiendomme, den holdt sig paa, baade paa Skoven og paa Ager og Eng. Dyret er imidlertid nu skudt, fortælles der.

Kan det kaldes fuld Ansvarsfølelse hvad man havde Anledning til at se under det politiske Diskussionsmøde paa Batsons Skole i Jarlsberg?

Under Hr. Aarrestads lange Foredrag var naturligvis den hele Forsamling, „Venstre" som Moderate, lutter Øre, som det sig hør og bør for intresserede Mænd, der er komne sammen for at høre de forskjellige Tanker og Meninger udvexlede og prøvede. Men neppe havde Hr. Cand. Myhre begyndt sit Modforedrag, før nogle „Venstreherrer tog paa at „murre", nogle gik ud og begyndte en høirøstet Passiar med Lattersalver indimellem lige udenfor Vinduerne, og en af „Venstres" tapreste Kjæmper hersteds fandt det passende under Foredraget at trække „Dagbladet" op af Lommen og studere dette. Saa aldeles overflødig var det for ham at høre Modpartiets Meninger fremholdt, men desuagtet tænker jeg, hverken han eller de andre skammer sig ved at sætte sig til Doms over Partiet. Og er det ikke faktisk den ansvarsfulde Plads som Dommere, vi indtager under et politisk Diskussionsmøde, hvor forskjellige Talere optræder som Advokater for sit Parti? Men sømmer det sig for voxne, myndige Mænd at dømme en af Partierne uhørt? Hvad vilde de samme Herrer sige, om en Dommer i en vigtig Retssag vilde følge deres Exempel og studere sin Avis medens Anklager eller Forsvarer holdt sit Foredrag? Kunde det siges, at den Mand havde fuld Følelse af Ansvar? Kræver ikke al Retsfølelse, at vi ligesaa nøie prøver og veier vor Modstanders Meninger som vore egne førend vi fælder vor Dom? Det er jo fuld Ansvarlighed og fuldt udviklet Ansvarsfølelse, som „Venstre" kræver af alle betroede Mænd, og det med Rette, men mon der ikke alligevel hos mange af Partiet mangler en god Del Ansvarsfølelse, naar de i blind Partifanatisme lægger Hindringer iveien for at Modpartiets Meninger kan komme til sin Ret og blive hørt, og lader Haansord falde om den, der for Exempel ogsaa læser Høires og Moderates Aviser. Byd disse Herrer en Brochure, der ikke er radikal. De vil optage det som en Fornærmelse, og at læse den vil vil være en hel Forbrydelse. Men desuagtet fælde sin Dom, inappealbel, faldne Dom! Er dette fuld Ansvarsfølelse?

Nu, „Høire og Moderate gjør akkurat det samme," vil man formodentlig sige. Ja det kan nok være, at der findes dem ogsaa af de andre Partier, der tar det paa samme Maade, men paa Batsaas Skole hverken hørte eller saa jeg noget lignende fra den Kant.

Og gjennemgaaende har jeg langt oftere seet Venstres Aviser og Brochurer hos Høire og Moderate — jeg skjelner skarpt mellem de to, trods Aarrestads ihærdige Forsøg paa at identificere dem, end disse hos Venstre. Saa jeg tror, at det nærmest tilkommer Venstre ogsaa at optage denne Ansvarlighed paa sit Program. Og det vil hæve alle Partier i moralsk Henseende, om de jo før jo heller begynder at praktisere samme.

S.—

En Bjørnejagt. Forleden Uge fandt følgende Begivenhed Sted i en Bygd paa Søndmøre, skrives til Aalesl. H- & Søfld."

Gjætergutten kom hæseblæsende hjem. Han havde seet et sort Dyr komme springende efter Gjedeflokken. I en Fart udruster to Mand sig med Rifler og Jagtknive og sætter afsted. Dyret ser de endnu luske efter Gjederne; men for Sikkerheds Skyld holder de sig i ærbødig Afstand. De lægger an og fyrer, men — bommer.

Dyret ser op og nikker til dem med Hovedet, og fortsætter derpaa sin Gang. Atter skyder de, men med samme Resultat; Dyret bliver rolig gaaende. For tredie Gang lader de, fyrer og — bommer.

Endelig ved det syvende Skud lykkes det den ene at fælde Dyret.

Med hoppende Hjerte og med Fingrene paa Aftrækkeren nærmer de sig hen til det, og hvad faar de at se?

Foran dem ligger en stor, fort — Bæver.

Indebrændte Børn. Paa Grev Bachtmeisters Eiendom Tjusta i Stockholms Len udbrød der itorsdags Ild i Drengestuebygningen, som beboedes af 5 Familier. 2 Børn til Formand Wickberg, en 14-aarig Gut og en 10-aarig Pige, indebrændte.

Biologisk Station ved Trondhjem. (H. O. T. B.) Eiendommen Hægdalen ved Trondhjem er kjøbt til biologisk Station og Udklækningsanstalt.

Bedre Tider. I en længere Betragtning over Verdensmarkedets Stilling fremhæver Times, at Beretningerne fra de forskjellige Handelsbrancher nu har en afgjort bedre „Tone" end før den nye amerikanske Toldlov blev vedtaget. Bladet ser deri det første virkelig betydningsfulde Symptom paa, at en almindelig Bedring i Konjunkturerne og et Opsving i Industri-, Handels- og Transportforholdene er i Anmarsch.

6 Koner. Guvernøren i Tennessee har ladet en Hr. Richmond arrestere for Polygami. Guvernøren har nemlig erfaret, at denne Gentleman har to Koner i Tennessee, en tredie i Texas, en fjerde i Indiana, en femte i Kalifornien, en sjette i Colorado — alle er de i Live og har mange Børn.

Ikke mindre end 374 af de Mænd, der har begivet sig paa Opdagelsesreiser i Afrika, er fra 1800 til 1894 blevne dræbte dels af Indfødte, dels af vilde Dyr. En Femtedel af dem var Franskmænd.

Fra Norsk Skibsførerforening. Paa et talrigt besøgt Møde iforgaars i Lokalforeningen hersteds vedtoges enstemmig H Amundsens Forslag om, at Skibsførerforeningen gaar i Spidsen for Sjømandsstandens Organisation.

Kronprinsen fik Drikkepenge. Som man ved, bevæger den danske Kronprins sig med stor Ugenerthed mellem Folk, naar han om Sommeren opholder sig paa Charlottenlund. Han taler ofte og gjerne med de jevne Klasser, og saaledes havde han ogsaa isøndags indladt sig i Samtale med Bommanden nede ved Fugmanns Kafé ud mod Strandveien, fortæller „Aviſen".

Medens Kronprinsen talte med Manden, kom den amerikanske Rytter, der isøndags debuterede paa Traverbanen, farende forbi. Bommanden, der ikke er stiv i fremmede Tungemaal, stansede ham, men det var ham umuligt at gjøre Amerikaneren begribeligt, at han skulde betale en Afgift for at passere Bommen. Saa tog Kronprinsen sig af Sagen og forklarede paa Engelsk den langhaarede Texas-Jack, hvad der var iveien. Rytteren, der længe havde været utaalmodig, blev rent glad over at faa ordentlig Besked. Han betalte med 25 Øre, og da Kronprinsen vilde give ham Penge tilbage, vinkede han med Haanden til Tegn paa, at han gjerne kunde beholde Resten. Først isøndags, da hele Kongefamilien var paa Traverbanen, opdagede Texas-Jack til sin store Forskrækkelse, at det var Kronprinsen, han havde givet Drikkepenge.

Valgopraab.

—:—

Vælgere i Smaalenene!

Valgdagen nærmer sig, en Valgdag saa stor og betydningsfuld som ingen tidligere.

Hvad vil det gamle Venstreparti — det moderate Venstre.

Vi vil udvide Stemmeretten forsigtig saa, at enhver arbeidsom, ordentlig, voxen Mand kan faa Stemmeret. Vi vil kræve Norges fulde Ret ligeover Sverige, men tror at Unionen med Broderlandet har været og vil fremdeles blive til Fædrelandets Gavn.

Vi fordrer egne Konsuler for Norge. Vi hverken fordømmer fælles Udenrigsminister eller egen Udenrigsminister, men tror dette Spørgsmaal trænger nøiere Overveielse og maa forhandles om, forinden man kan faa Rede paa, hvilken Løsning er praktisk mulig, naar Unionen skal bevares: altsaa: Forhandling paa frit Grundlag.

Vi klager ikke over den direkte Skat, finder den retfærdig, hvis Statskassen behøver den, og hvis der kan tilveiebringes en bedre Lov end den nuværende Statsskattelov. Vi vil arbeide for Folkeoplysningens Fremme — Jurylovens Forenkling til kun at omfatte vigtige Straffesager — Embedsværkets Indskrænkning og Embedsmændenes Selvpensionering. En større Sparsomhed i Statshusholdningen; vi finder ikke, at det radikale Venstre, ei heller Høire, har vist sig sparsommelige.

Jernbaner vil vi bygge, vore Næringsdrivende, Industridrivende og Jord-

brugere vil vi støtte ved en moderat Toldforhøielse.

Vi tror, at en Lov, der vil give Adgang til Storthingets Opløsning, vil være heldig for en hurtig Løsning af foreliggende Spørgsmaal; havde vi nu havt en saadan Lov, vilde Konflikatsagen forlængst været ordnet til alles Tilfredshed; vi ser ikke deri nogen Indskrænkning i Folkets Selvstyre og Kongemagtens Udvidelse, tvertimod.

Vi fordømmer paa det kraftigste (og tror at have alle ærlige Mænd paa vor Side) de Radikales Fremgangsmaade at bindende behandle vigtige Landssager i den saakaldte Venstreforening, hvorved de har fornedret vort Storthing og dets Forhandlinger til en unyttig Komedie.

Derfor Arbeidere, Borgere og Bønder, slut Eder til vort „Det nationale, moderate Venstreparti" og det vil igjen blive stort og mægtigt til vort kjære Fædrelands Bedste.

Centrumsmand i Smaalenene.

Udvandring i Amerika. Flere Tusinde Negre i de Forenede Stater ruster sig for at forlade den nye Verden og drage til den gamle, til Afrika, hvorfra deres Bedsteforældre blev røvede.

I Afdelinger paa 200 Mand tiltræder de Tilbagevandringen til Hjemlandet. Den første Afdeling befinder sig allerede underveis.

I Republiken Liberia paa Afrikas Vestkyst vil man anvise hver af de gifte Negere 20 Akres Jord, de ugifte faar hver 10 Akres.

De udvandrende Negere staar selvfølgelig paa et langt høiere Kulturstade end Negrene i det indre af Liberia, og det er derfor ikke merkeligt, at de amerikanske Negere har betænkt sig længe, før de endelig tog Beslutning om at vende tilbage til sine Stamfrænder.

Men den Tilværelse, Negrene gjennemgaaende fører i Amerika, særlig i Sydstaterne skal, — trods Slaveriophævelse og alt lignende — være saa lidet misundelsesværdig, at de sorte har foretrukket Reisen.

„Lynch-Justitsen", som stadig øves mod Negrene, naar de begaar den mindste Forbrydelse, skal have været en medvirkende Aarsag til Beslutningen.

Det kgl. Selskab for Norges Vel har under 10 ds. bifaldt Hedemarkens Amts Landhusholdningsselskabs Forslag om at flytte Amtets Husholdningsskole fra Gaarden Os i Odalen til Gaarden Glomsaas sammesteds, hvor Skolen vil overtages af Fru Fredrikke Skjelve, født Budde, og et nyt Kursus med 9 Elever begynder over Nytaar. Pladsene besættes af Hedemarkens Landhusholdningsselskab med Elever alene fra Hedemarkens Amt.

Paa Berger i Asker begynder 6te Kursus ligeledes over Nytaar: de 9 Pladse besættes her af Direktionen i Selskabet for Norges Vel, og kan Ansøgninger fra det hele Land indsendes inden 1ste Oktober.

Til Præmier ved den forestaaende Havebrugsudstilling i Kristiania bevilgedes 1 Guld, 4 Sølv og 8 Broncemedaljer.

Til 2 Elever ved Havebrugsskolen ved Grimstad bevilgedes Kr. 50 som Reiseudgifter til nævnte Havebrugsudstilling.

Karl Nilsen Dal af Skjeberg bevilgedes et Laan stort Kr. 1000 af Legat No. 1 til Forbedring af sin Eiendom.

En mærkelig Kollision. Følgende mærkelige Tildragelse hændtes den kanadiske Pacifikbanes store Dampskib „Empress of Japan" paa dets sidste Reise over det Stille Hav i Nærheden af Aleuterne. En Rystelse, der mærkedes paa hele Dampskibet, foranledigede Kapteinen til at lade anstille et Eftersyn fortil paa Skibets Boug, og det viste sig da, at Dampskibet havde skaaret en vældig Hval paa 60 Fods Længde midt over. Kjæmpedyrets Rygrad var brudt, og Halvdelen af dets Legeme var gjennemboret. Skibet kunde først bringes til Stansning efter at have tilbagelagt 1½ Sjømil, og da først sank det stærkt blødende Dyr tilbunds. Passagererne havde følgelig havt god Tid at iagttage Dyret.

Den store Streik blandt de skotske Kulgrubearbeidere er nu endt, og Arbeidet gjenoptaget. Som Følge heraf er Kulprisen i Glasgow nu faldt med 6 Shillings pr. Ton.

Udfaldet af denne Streik blev som det i Regelen pleier at blive ved Streikerne; det var Arbeiderne, og udelukkende dem, der tabte paa Spasen.

Fra Bergen meddeles gjennem (H. O. T.-B.) at de stemmeberettigedes Antal ialt er 4724, hvorefter der bliver at vælge 94 Valgmænd.

Vi henstiller til Høirepressen i Kristiania ikke at vise den Graadighed i at tilegne sig Valgmænd i de overveiende moderate Amter, som f. Ex. har fundet et Udslag deri, at et herværende Blad opgiver, at der er valgt 45 Høire og og 5 Moderate (!!!) i Nordre Bergenhus. Maaske er denne Angivelse kun fremkaldt af Tankeløshed i Benyttelsen af de i høi Grad upaalidelige Bureautelegrammer. Men saadanne Angivelser kan altid gjøre Skade i Valgtiden.

Naar Valgmandskollegierne er traadt sammen til Storthingsvalg, vil man erholde paalidelig Underretning om Valgmændenes Fordeling blandt de to Grupper.

Vore vilde Dyr.

Tiltager i de Antal?

Det merkelige Faktum kan fastslaaes, at de vilde Dyr her i Norge i den sidste Tid har ladet høre fra sig paa en Maade, der tyder paa, at de — midt under Civilisationens og da specielt Jernbane- og Vei-Anlæggenes Bulder — er i Tiltagende, skrv. „Aftp."

Se nu til Exempel Ulven. Den forsvandt saagodtsom ganske og sporløst i Slutningen af Syttiaarene. Naar undtages i Karasjok og i det hele paa Russergrænsen hørte man ikke synderlig til den. Mange med os troede vistnok, at den gamle Ulvetid var fuldstændig forbi, og „Graabenen" en Saga blot.

Men hvad sker? Vinteren 1892—93 hører man pludselig fra de forskjellige Dele af Landet, at Ulven atter hyppig er paa Færde, ja at den i høiere liggende Distrikter — som t. Ex. paa Fjeldgrænserne til Gudbrandsdalen og Østerdalen, optræder i Flok og Følge. I den allersidste Tid er den saa atter i Aftagende, skjønt den fremdeles efter Beretninger i Provinspressen og fra andre Hold, — specielt i Trondhjems Stift — ganske hyppig er paa Færde, og saaledes nu i Sommer paa Sæterbeiterne har gjort roveriske Angreb paa Bondens Smaakreaturer. Det kan for den Sags Skyld godt hænde, at Norge nu gaar en Ulvevinter imøde, ligesaa god som den i 1892—93.

Hvad Ræven angaar, er den vistnok hverken i Tiltagende eller Aftagende. Den har havt en merkelig Evne til at optræde omtrent lige hyppig hele den sidste Halvdel af dette Aarhundrede. Enten det nu er dens medfødte Listighed eller andre Egenskaber, der har hjulpet den til at holde sig saa udmærket oppe i Kampen for Tilværelsen, — nok er det, det synes næsten, som den befinder sig bedst i Nærheden af bebyggede Steder.

Den sidste Vaars og Sommers Foreteelser paa det her behandlede Omraade er dog af størst Interesse. De viser nemlig den Merkelighed, at selve Skovens Konge, Jægernes ypperste Bytte blandt de vilde Dyr, Bjørnen er i Tiltagende.

Aldrig nogen Vaar og Sommer tidligere i de sidste 25 Aar er der skudt saa mange Bamser, eller har Bamsen saa ofte været seet — foruden at oppe fra Fjeldene „Fækarerne" kan fortælle om talrige Indhug i Driften. Den Oxe eller den Kvie er bleven „slaaet af Bjørn".

I Vaar har Bjørnen ofte været seet paa Fjeldet mellem Aaknes og Tjældal. Gaardbruger Aaknes har skudt en. I Nissedal har den berømte Bjørnejæger Olaf Teerstøl skudt en Binne med to Unger. I Hankereid Skov i Fyrisdal fældtes i Begyndelsen af Juni en Bjørn af Knud A. Haugan og Tollef Diseth. I Illensvang forfulgtes Bamsen i Slutningen af April. Ned til Hotel Bandak bragtes i Vaar en svær Hanbjørn, der var skudt af Østmund Høgsted fra Laardal, Ola Olsen fra Høidalsmo og Knut Østne. I Biridalen sloges i Juli en Bjørn og en Oxe ganske gemytlig, saa Fillerne føg, en hel Dag lige i Nærheden af en beboet Gaard. I Hallingdal har der i Sommer ialt været set 5 Bjørne. Foruden de her omtalte Exempler har Provinspressen i Sommer vidst at berette om mange andre Tilfælde, i hvilke Bjørnen har været skudt, forfulgt eller set.

Man tror i almindelighed, at Bjørnen er sløv og dum, men det er ingenlunde Tilfældet.

Tvertom, flere tyske Forfattere er enige om at tillægge den stor List og Forstand. Bjørnene indbyrdes paastaaes at udvise stor Høimodighed og Hengivenhed.

Om Sommeren er Bjørnen især Vegetarianer, men om Høsten og Vaaren særdeles glubsk og blodtørstig.

Jagten paa Bjørnen er Norges farligste Jagt, men til Gjengjæld ogsaa den interessanteste og mest eftertrædte. Bamsen forsøger i det længste at kvæle ved Omfavnelser eller at slaa med sin Pote. Kun ugjerne bruger den Tænderne.

Mange er de af vore gamle Bjørnejægere, som formelig har taget Ryggetag med den efter alle Kunstens Regler. Naar den bliver angreben, reiser den sig nemlig altid paa to Ben for at faa Anledning til kraftigere Slag.

Den brune Bjørn forekommer næsten overalt — mere eller mindre hyppig — paa det gamle Fastland nordenfor Atlas og Himalaya.

Kvindelig Hestetyv. En smuk ung Pige i Oklahoma (de forenede Stater) er nylig bleven arresteret for Hestetyveri. Ved Undersøgelse viser det sig, at hun i 2 Aar har været Fører for en af de mest berygtede Hestetyvebander i Territoriet. Paa egen Haand har hun stjaalet Snese af værdifulde Heste. Hendes Navn er Mary Hopkins, Datter af en velstaaende Kansas Farmer, og i en Tid en Skjønhed i Leavenworth Selskabet. Hun forlod sit Hjem, fordi hendes Forældre ikke tillod hende at ægte den Mand, hun havde valgt.

Overseilet. Fiskersmakken „Floreal", hjemmehørende i Nordfrankrige, blev en Morgen i smult Vand paaseilet af en omtrent 3000 Tons stor Tre- eller Firmaster, og fik Forskibet svært beskadiget. Besætningen paa „Floreal", der alt i alt bestod af 23 Mand, raabte strax: „Hjelp! — red os!" men det andet Skib brød sig ikke derom og var strax efter forsvundet i Mørket. Da Sjøen var temmelig rolig, lykkedes det Føreren, Monnier, at faa sat ud Baaden og faa den svære Skade ved Hjelp af Seil og andet saavidt udbedret, at han paa Pumperne kunde faa Skuden bragt ind til St. Valery. Havde der gaaet nogen Sjø, vilde „Floreal" og hele Besætningen rimeligvis gaaet under.

I Hougsund i Øvre Eker holdt Sekretær Benjamin Vogt politisk Foredrag Søndag for en meget stor Forsamling, der med stormende Bifald modtog hans Ord. Samtidig holdtes Prøvevalg af Bygdens moderate og konservative Stemmeberettigede og man enedes derved om at opstille følgende Valgmandskandidater:

1. Elvearbeider Hans Simensen Berg.
2. Cellulosearbeider Hans Christensen Bakken.
3. Gaardbruger Christoffer Thorkildsen Paula.
4. Ingenior Nils Thomas Swensen.
5. Gaardbruger Adolf Eriksen Horne.
6. Skomager Bernt Borgersen Spiten.
7. Gaardbruger Ole Olsen Dramdal.
8. Gaardbruger Ole Christiansen Haare.
9. Gaardbruger Lars Olsen Thorberg.

Der er for Tiden opført ca. 830 Stemmeberettigede i Mandtallet; men en stor Del bliver sikkerlig strøgne, særlig de af de Radikales nye Folk. Der er nemlig fra den Kant indført adskillige berygtede Personer, ligesom deres Leiekontrakter er af den Beskaffenhed, at man ikke maa ville se, hvis man ikke skal opdage, at det hele er aldeles proforma-Verk, og da vil naturligvis en samvittighedsfuld Valgbestyrelse vide at stryge dem. Klager er indsendte.

R. S.

Kristians Amt. Det vides, at der i dette Amt er valgt langt flere moderate Valgmænd end Telegrammerne indeholder Opgaver over, siger „Framgang".

I Østre Gausdal mødte hver eneste Stemmeberettiget op. Ingen udeblev.

Fra Trondhjem.

Valgmandsvalgets Resultat hersteds er nu „Eidsvolds" Læsere bekjendt, og deraf vil man se, at Radikalernes Overvægt var 54 Stemmer. Havde Høire indgaaet paa herværende Centrumsforenings Tilbud om Kompromis, kunde visselig Nederlaget for Høire være undgaaet, da jeg med temmelig Vished kan udtale, at Overgang fra Radikalerne til Centrum af de 28 Vælgere, som trængtes til at give Valget det modsatte Resultat, vilde have fundet Sted, om Centrum af Høire var bleven tilsikret en selvstændig Repræsentation som forlangt saavel paa Valgmandslisten som i Storthinget. Høire overvurderede sine egne Kræfter og var derfor ubetænksomt nok til at afslaa Alliancen for at kunne beholde hele Repræsentationen for sig selv. Høire vilde have Hjælpen af Centrum, men intet yde til Vederlag. Denne Stivhed blev Høire kostbar, hvilket Valget viser. En hel Del af Høire misbilligede ogsaa før Valget i høi Grad Grundlovsforeningens Bestyrelses Afvisning af Centrums Tilbud og mange flere vil nu komme til at misbillige det. En Høiremand udtalte før Valget de Ord: „Har Høire begaaet denne Dumhed foruden de øvrige, som det har paa sin Samvittighed, fortjener det at tabe." Resultatet stadfæstede denne Forudsigelse. Det er imidlertid sørgeligt, at Høire her i Byen skal ledes af saa gammelkonservative Mænd, at Landet maaske dyrt skal faa betale, at Selvgodheden hos disse skaffer Radikalerne Flertal paa Storthinget. Det er derfor mit Varsko til Høire i de Byer og Amter sondenfjelds, hvor Valget staar igjen:

Indrøm Centrum den selvstændige Stilling, som det fortjener, ved Repræsentationen saavel paa Valgmandslisterne som i Storthinget, og endnu kan Ulykken afvendes. Navnlig rettes denne Opfordring til Bønder og andre fædrelandssindede Mænd i Jarlsbergs og Laurviks Amt, i Smaalenene og Buskeruds Amt. Disse Valgdistrikter vil kunne beherske Situationen. Det er ikke at vente, at Venstremænd uden videre stemmer paa Høires Liste, men mange af dem vil visselig stemme paa en kombineret Liste af Høire og Centrum, naar de derved kan styrke det Parti i Storthinget, som kanske vil faa Sagernes Afgjørelse hovedsagelig i sin Haand i kommende Valgperiode, det Parti, nemlig Centrum, som vil kunne afværge, at Yderpartierne begaar Daarskaber. Tag Lære af Valget i Trondhjem! Kan de ovennævnte Amter fravristes Radikalerne og Centrum faa sin berettigede Del i Repræsentationen paa Thinget, vil hverken Radikalerne eller Høire faa simpel Pluralitet, og Centrum kan da komme til at yde Fædrelandet de største Tjenester. Centrum er ikke umedgjørligt og vil ikke fordre større Repræsentation end det maa have for at moderatere Venstremænd uden at opgive sin Overbevisning kan slutte sig til Centrum og samarbeide med Høire. Lad det ske, og Høires Ubetænksomhed her i Trondhjem vil være affonet af Høiremænd i de Valgdistrikter, som endnu kan oprette Tabet her. Husk: Enighed gjør stærk!

Centrumsmand.

Fundet Barnelig. En Kone, der arbeider paa nordre Gravlund, blev sidstleden Mandags Eftermiddag mellem Kl 6 og 7 opmærksom paa, at en Hund havde det saa travlt med at snuse og sparke paa et Gravsted. Konen, der strax anede, at der maatte være noget usædvanligt paafærde, undersøgte med det samme, hvad det var, og det viste sig da at være en Cigarkasse, som Hunden havde sparket frem fra ikke mere end høist en Tommes Dybde under Jorden. Kassen, der var tillukket, blev aabnet af Konen, og det viste sig, at den indeholdt Liget af en Fosfter, som var omviklet med et Lærredsstykke. Liget, der antages ikke at være fuldbaaret, var gaaet meget i Forraadnelse. Nogen Oplysning om, hvem der har gjemt Fostret paa det nævnte Sted, savnes endnu.

Ved Valgmandsvalget i Eidsvold seirede, som før meddelt Høire og Moderate med 456 Stemmer mod Venstre 407 — valgte blev:

Gaardbruger Peder J. Byrud Høire, Gaardbruger Chr. Hoel Moderat, Gaardbruger Wilh. Bohn Høire, Brugseier Backe-Wig Høire, Gaardbruger Johan Benger Moderat, Gaardbruger Ole Fremming Moderat, Trælasthandler Jørgen Høibraaten Høire, Arbeider Hans Paulsen Høire, Tømmermand Chr. Baadshaugdalen Høire.

Suppleanter Venstre.

Stort Fremmøde. Af 895 Stemmeberettigede mødte ca. 860 og afgav Stemme.

Skudte Røvere. Fra Athen telegraferes iaar: En Røverbande har bemægtiget sig en Vogn, hvori Generalprokurator, en Undersøgelsesdommer og 2 Notarer kjørte. Efter en kort Kamp, hvorunder Generalprokuratoren saaredes, førtes Vognens Passagerer ind imellem Bjergene. 3 Kavallerister, der eskorterede Vog-

---

En eventyrlig Reise.

(Slutning.)

Til stor Underholdning

var en hel Del gamle svenske Aviser fra Nordenskiølds Tid. Den 1ste Januar 1894 oprandt med nydeligt mildt Sommerveir, men den 8de var Fjorden atter fuld af Pakis. Den 19de Januar reiste vi til Sassenbay og skjød 2 Rensdyr.

Vi var da meget sultne, ventede knapt, til Dyrene havde sparket fra sig, før vi drak Blodet og skar os Stykker af Kjødet. Det var et svært Arbeide hele Vinteren udover at komme til Sassenbay og bære Rensdyrene paa Ryggen tilbage til Middelhook. Den 21de Januar,

Kongens Fødselsdag,

feirede vi med Kononsalut paa 24 Skud, for vi følte os saa taknemlig mod Broderfolket, hvis Hus vi havde at takke for, at vi opholdt Livet den lange Vinter. Svenskerne har gjort meget for at hjælpe Forliste i de nordlige Egne. Den 6te Februar var vi atter i Sassenbay og skjød 2 Rensdyr. Nu begyndte det at lysne hurtigt, og den 23de Februar saa vi øverste Rand af Solen over Horisonten. Den 24de reiste vi

til Green Harbour

for at se efter Baaden og de Kister og andre Sager, vi der havde efterladt. Vi brugte 2 Døgn paa Veien og fandt ved Fremkomsten, at Bjørnen havde brudt op Lugarkappen og forsynet sig med Sælspæk, som vi der havde opbevaret. Den havde ogsaa forsøgt at bræffe op Lugerne, havde slaaet store Stykker af disse, men de var saa tilfrosne, at den ikke havde faaet dem op. Vi fik nu en svær Snestorm og maatte blive ombord i 7 Døgn. Heldigvis havde vi Rensdyrskufter, som jeg havde forarbeidet, men vi sled dog ondt af Kulden. Den 5te Marts begyndte vi

Tilbagereisen

til Middelhook, men overfaldtes paa Veien af en svær Snestorm af NV., og det blev næsten ufremkommeligt paa Isen. Jeg brak min ene Ski. Vi blev mødt paa Veien af 3 store Bjørne, som var svært nærgaaende, da jeg i Støvleskaftet havde medbragt fra Green Harbour et Stykke af en Hvaltunge, som de lugtede. Jeg havde ikke Lyst til at spendere Kugle paa dem, da vi jo ikke kunde transportere dem med os til Middelhook, men havde lidt Hagl i Lommen, som jeg lagde i Geværet og skjød i Ansigtet paa en af dem. Dermed lagde de paa Flugt, og det var høist morsomt at se Bevægelserne paa ham, som havde faaet Hagelladningen i Fjæset. Johan forfros igjen Kinder og Hænder paa Turen, men jeg fik gnedet Frosten tilbage med Sne. Efter 3 Døgn var vi fremme til Middelhook. Kulden var nu saa stærk, at Kvikselvet havde frosset.

Den 12te Marts saa jeg den første Sæl ude paa Isen. Den 16de var vi atter i Sassenbay og skjød 2 Rensdyr, ligesaa den 31te Marts. Fra 2den til 8de April rasede en forfærdelig Snestorm, og Snemasserne var nu uhyre store. Den 16de April atter i Sassenbay efter 2 Rensdyr. Den 20de April gjorde jeg et Fund i 2den Etage. Bag en Seng fandtes

et Brev,

skrevet af Bernt Lilji, en af de forulykkede Mandskaber med Otto Andreasen fra Vardø. Brevet var dateret 13de Januar 92 og lød saaledes: „Idag skal vi til Sassenbay og skyde Ren i Maaneskinnet. Isen er nu 7 Dage gammel. Gud ved, hvorledes det vil gaa med os." Undsætningsskibet fra Vardø vilde altsaa sandsynligvis have fundet dem ilive og reddet dem, hvis det ikke havde vendt om. Den 26de April reiste vi til Green Harbour, hvor vi ankom den 27de om Aftenen. Der laa da

3 Alen og 17 Tommer Sne

paa Dækket af Baaden. Dyr havde der ikke været. Vi blev ombord til 11te Mai, men maatte paa Grund af Sne og Kulde atter vende tilbage til Middelhook. Nat til den 26de April havde vi først seet Midnatssolen. Da vi den 12te Mai kom tilbage til Middelhook, saa vi aabent Vand længst ude i Fjorden. Vi længtes svært efter, at Isen skulde stryge. Imidlertid var vi to Ture i Sassenbay og hjembragte 4 Rensdyr. Til 31te Mai havde vi skudt 12 Kobber og 1 Bjørn. Den 18de Juni regnede det for første Gang om Natten, saa vi fik Vand uden at smelte Sne. Den 25de Juni var vi paa Bjørnejagt. Jeg skjød med

Trækugle paa en Bjørn,

som var i fuldt Sprang, og traf den i Maven, men Kuglen gik ikke langt ind, og Bjørnen kom paa to imod mig. Da jeg skulde lægge ny Patron i Geværet, fik jeg den ikke ind, da Hylstret, der var gammelt, var blevet formeget udvidet. Jeg maatte da slænge Geværet og trække en 9 Tommers Dolk eller Kniv, som jeg havde smedet mig om Vinteren. Jeg kom nu ind paa Livet af Bjørnen, som slog efter mig med venstre Lab. Jeg fik afpareret noget af Slaget, som dog traf mig tungt i Hovedet, saa jeg havde ondt længe efter, men fik kun et ubetydelidt Saar en Tomme langt, men det lykkedes mig samtidigt at faa sat Kniven ind under venstre Bov, hvorpaa Bjørnen tumlede overende. Den forsøgte at bide, men den traf ikke, og døde da. Den 3die Juli var vi igjen i Sassenbay efter den sædvanlige Føde, 2 Rensdyr, skjød paa Tilbageveien 2 Ræve paa Gaassen. Det var nu aabent Vande, og den 4de Juli fik vi se langt ude i Fjorden et Dampskib, antagelig en engelsk Lystyacht, og strax efter et Fangstfartøi.

Vi signaliserede alt hvad vi kunde, skjød 3 Kanonskud, men blev ikke seet. Den 5te Juli paabegyndtes Reisen udover i en liden fladbundet Baad, som jeg havde arbeidet om Vinteren. Vi trak den paa Isen ¼ Mil og var saa i aabent Vande. Vi roede da efter Yachten til Advent Bay, men den var allerede borte. Paa Veien til Green Harbour fik vi atter se Yachten og Fartøiet langt ude, men da det begyndte at blæse stærkt, turde vi ikke i den lille Baad ro efter dem. Til Green Harbour kom vi saa den 7de Juli. Her fandt vi

Baaden beskadiget,

alt Løsøre ombord kastet udover Stranden, en Kiste opbrukket og Indholdet, Klæder etc., borttaget. Ligeledes savnedes af Fangsten 1 Bjørneskind, flere Ræv- og Renskind osv. Ankerfortøiningerne og Ankrene var ogsaa borte. Flere Kjødtønder istykkerslaaede og Kjødet spredt udover Strandbredden. Den 12te Juli kom Kapt. Edvard Johannesen os

til Undsætning.

Han havde hele Tiden troet, at vi var ilive, og havde gjentagende Gange om

nen, undkom og allarmerede den nærmeste Militærstation. Efter en Times Forløb omringedes Røverbanden. Efterat Generalprokuratoren var bleven myrdet og de andre Fanger saaredes, forsøgte Røverne at undkomme, men blev alle skudt.

Sat Blomst for 2den Gang. I en Have paa Ladegaarden i Bergen skal et Æbletræ have sat Blomst for 2den Gang iaar.

Sagfører Mustad, tidligere Repræsentant fra Kristians Amt, har frasagt sig Gjenvalg.

Ligeledes har Snedkermester Johansen i Kristiansand frabedt sig Gjenvalg.

Centrums Valgopraab.

I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10 Juli 1892 hævder Centrums Landsmøde det gamle Venstres Grundtanker saavel i den indre Politik til Fremme af Samfundets Udvikling i national og demokratisk Retning, som i det unionelle Forhold.

Vi vil arbeide for Bevarelse af Foreningen med Sverige, idet vi i denne Forening mellem de to Folk ser en Støtte for vort Lands jevne og rolige Udvikling, en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.

Paa dette Grundlag vil vi arbeide for Løsning af den nuværende unionelle Strid ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.

Med Hensyn til Konsulatsagen hævder vi, at Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.

Det er vor bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden rimelig Tidsfrist.

Stemmeretten bør udvides forsigtig skridtvis paa Grundlag af indvunden Erfaring.

Vi modsætter os Indførelse af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune, forvisede om, at en saa stor Forandring i de bestaaende Forhold vil medføre uberegnelige Følger, og særskilt for den norske Gaardbrugerstand blive af skjæbnesvanger Betydning. Den kommunale Stemmeret bør ligesom den statsborgerlige være grundlovbestemt.

Vi fastholder det Grundprincip i 17de Mai Grundloven, der lægger den politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos Gaardbrugerstanden; men samtidig vil vi ogsaa virke for, at andre Borgere tilsikres statsborgerlige Rettigheder i den Udstrækning, som er forenelig med dette Princip. Derhos hævder vi Retmæssigheden og Nødvendigheden af at støtte vore Dages Bestræbelser for at bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Opløsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) Adgang til Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger, 4) Ophjælp af Jordbruget og andre Næringsveie, 5) Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse, 6) Gjennemført Sparsommelighed i Statshusholdningen, 7) Stemmeret for fraværende Sjømænd, 8) Bekjæmpelse af Drikkeondet.

Centrums Landsmøde opfordrer alle Partiets Medlemmer og andre af Norges Vælgere, der i det Væsentlige maatte være enige i de her udtalte Anskuelser, til af al Magt at arbeide for Valg af saadanne Valgmænd og Tingmænd, der vil virke for deres Gjennemføreise. Store og skjæbnesvangre Afgjørelser paakalder den størst og kraftigst mulige Deltagelse i Valgene fra de stemmeberettigedes Side.

En ny Bevægkraft for Skibe. Et Dampskib, der hverken bevæges ved Skrue eller Hjul, er for Tiden i Virksomhed som Redningsbaad paa Themsen. Det faar sin Drivkraft fra en Vandstraale paa den Maade, at Vandet udenfor opsuges gjennem Pumper og derpaa med stor Hastighed ved Skibets Agterende træder ud fra et Rør. Det omgivende Vand kan ikke saa hurtig undvige den udstrømmende Vandstraale, frembyder altsaa en Modstand og bevirker saaledes, at Skibet drives frem. Ihvorvel lignende Forsøg, efter hvad Richard Lüders's Patembureau i Görlitz meddeler, allerede tidligere er blevne gjorte, skal dog det nu foreliggende System være langt virkningsfuldere, og det Firma, der har konstrueret Skibet, er ved de hidtidigt opnaaede gunstige Resultater blevet opmuntret til at beslutte at bygge større Skibe af samme Art.

Krigen i Østasien.

Fra London meddeles Detaljer angaaende Slaget ved Pjøngjang; Da Japaneserne foretog det sidste Angreb, flygtede Tusinder af Kinesere til en i Nord liggende Dal, men fandt Tilbagetoget ogsaa afskaaret her: de blev fangede som i en Fælde. Hele Regimenter maatte kapitulere. Japaneserne har sendt Kolonner nordover for forsøge at bemægtige sig alle vigtige Pas. Hvis disse kan besættes tilstrækkelig sterkt, bliver det umuligt for Kineserne at sende Troppemasser til Korea. Det staar da kun tilbage at forsøge at komme frem Sjøveien. — Japaneserne har udfærdiget en Proklamation, der lover Koreanerne Beskyttelse og Ro, saalænge de ikke optræder fiendtlig. De opfordres til at gjenoptage sine fredelige Gjerninger.

Mikadoen har lykønsket Yamagate i Anledning af hans storartede Seir.

Ifølge de sidste Efterretninger fra Krigsskuepladsen har der den 16de ds. staaet et stort Sjøslag i Koreabugten. — Slaget skal have havt et for Kineserne heldigt Udfald. Den japanesiske Flaade retirerede med Tab af 4 Skibe og mange døde og saarede. Kineserne mistede ogsaa 4 Skibe, hvoriblandt en Krydser. Resten af den kinesiske Flaade gik efter Slaget tilbage til Wei-hai-wei. Efter Forlydende skal Admiral Tink og Major Hanneken være saaret.

Den japanesiske Legation i London har fra paalideligt Hold i Yokohama modtaget et Privattelegram, ifølge hvilket 12 kinesiske Krigsfartøier den 16de havde et Sammenstød med 9 japanesiske Skibe. Efter en blodig Kamp mistede Kineserne 4 Skibe, hvorimod intet Skib gik tabt for Japaneserne.

En officel Depesche fra det japanesiske Hovedkvarter melder, at Sammenstødet mellem den japanesiske Flaade og den kinesiske, der bestod af 11 Krigsskibe og 6 Torpedobaade, fandt Sted om Eftermiddagen Kl. 1, 35 Mil Nordøst for Den Hai-jang-teo. 4 kinesiske Skibe blev boret ifænk og et blev stukket ibrand. Den japanesiske Flaade led ingen Skade.

Juleroser 1894 udkommer til sædvanlig Tid og ligesom sidste Aar i 2 Udgaver i endnu rigere Indhold og Udstyr end tidligere. Samtlige Juleposers Farvebilleder bliver saaledes i Aar for første Gang trykt i Chromo Typogravure. Af de saaledes udførte Billeder skal først og fremst nævnes et dobbeltsidigt Billede: Marie og Elisabeth, Reproduktion efter Carl Blocks bekjendte Billede. Dette Billede har aldrig før foreligget gjengivet i Farver. Desuden Frants Henningsen: „En Efternøler", hvoraf ovenstaaende bringes en mindre Gjengivelse, Carl Larsson: „Min Datter", og Erik Werenskjold: „Legende Børn". Juleroser vil i Aar blive indledet med en meget stemningsfuld Titelkomposition i Farver efter Akvarel af Albert Edelfelt. Omslaget i Guld og Farver efter Maleri af Emil Rosenstand. Som Fællesbidrag af skandinaviske Forfattere og Kunstnere vil Juleroser i Aar bringe: Erotik i Norden med Bidrag af talrige Forfattere og Kunstnere og blandt disse: Hans Nic. Hansen, Carl Thomsen, V. Jastrau, Victor Andrén, Axel Jungstedt, Wallander o. fl. samt Jule-Fortællinger af Kr. Jansson og Digt af Th. Krag. Endvidere Reproduktioner i Farver efter to Akvareller af Th. Holmboe og Gerh. Munthe. Juleroser vil i Aar bringe flere rigt og orginalt illustrerede Julefortællinger. Blandt andre særlige Overraskelser vil Juleroser i Aar bringe sine Læsere en Komedie, rigt og originalt illustreret, samt et firsidigt Billede, knyttende sig til den skandinaviske Theaterverden. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Juleposers Fotografureudgave vil ligesom sidste Aar blive leveret i orginalt Omslag og hele Heftet trykt paa tykt, elegant Billed-Papir, hvad der i særlig Grad kommer de store Chromo-Typogravurer til Gode. Som særlig Bilag vil Fotogravureudgaven bringe en meget stor Fotogravure efter Bertha Wegmanns bekjendte Billede „Sommer" (En Moder med sit lille Barn paa Armen); Kartonstørrelsen bliver 27 × 43 cm., altsaa større end Prøvebilledet, selve Billedets Størrelse bliver som paa dette, 54×72 cm. Desuden en stor fortrinlig udført Radering efter Nationalgalleriets bekjendte Billede af Grev G. von Rosen: „Karin Månsdatter besøger Erik XIV i Fængslet". Begge disse Kunstblade af høi Rang og Gjengivelser efter anerkjendte Kunstværker vil i høi Grad forøge Fotogravureudgavens Værdi. Pris 3 Kr. 50 Øre.

Ved Valget i Kristiansand

er Urimeligheden i Fordelingen af Repræsentantpladsene, der allerede er stor nok, blevet yderligere forøget. Der er nemlig hidtil faldt 37 paa Radikalerne og kun 25 paa de andre Grupper, medens der blandt vel 84,000 afgivne Stemmer ikke er mere end 2300 Stemmers Overvægt paa den radikale Side (41,000 mod 43,300).

Naturligvis maa Strømmen vende sig, om ikke Storthingets Sammensætning skal blive den rene Karrikatur af Stemningen blandt Urvælgerne.

Et Varsko til Bønderne er Udfaldet af de Byvalg, der hidtil har fundet Sted. Det maa overbevise dem om Sandheden af hvad vi har sagt, at det radikale Parti (ligesom det gamle Embedsparti var det) er et Byparti. Dette vil med Stemmerettens Udvidelse i stigende Grad blive Tilfældet.

Hvad er Sammenhængen? Et af ca. 100 Husfædre besøgt Menighedsmøde i Buksnæs i Lofoten udtalte sig stærkt for Bibeholdelse af Bededagen og Visitatsoverhøringerne og beklagede den fritænkerske Bevægelse, som havde ytret sig i det Ullmannske Forslag om Afskaffelsen af disse kirkelige Institutioner.

Disse samme Husfædre sluttede sig ved Valgmandsvalget til det Parti, der vil gjennemføre Bededagens og Visitatsernes Afskaffelse.

Baadeskud. Under Renjagt i Lesjeskoven skjød Hans Knipen ved en Feiltagelse sin Kamerat, Hans Kjelshuus, 15de ds. Undersøgelse anstilles. Retslig Ligskue vil muligens finde Sted.

(H. O.)

I Anledning af, hvad der forekommer i en herværende radikal Avis angaaende Centrum — en Artikel, som det forøvrigt ikke er Umagen værd at svare paa — skal vi blot oplyse, at Centrumsforeningen i Trondhjem er mere end talrig nok, til at den kunde have gjort Udslaget. Bladets Beregninger over Antallet af moderate Valgmænd i Nordre Bergenhus viser alene dets Ubekjendtskab med Telegrambureauets Uefterrettelighed og med de lokale Forhold, og det vil derom erholde Forvisning paa Distriktsforsamlingen.

Valgmandsvalgene.

Romsdals Amt.

Ulfsten: 5 Valgmænd, alle Høire med 218 St.

Norddalen: 3 Valgmænd, Moderate med 124 St. Suppleanterne Radikale med 114 St.

I Kristiansand

feirede den radikale Valgmandsliste med 861—849 St. Suppleanterne Høire med 524—520 St.

Søndre Bergenhus Amt.

Sund: 5 Valgmænd, Moderate, med 261—25 St. Suppleanterne Radikale med 71—69 St.

Stavanger Amt.

Hetland: 5 Valgmænd, Moderate med 285— 279 St. Suppleanterne Radikale med 63—61 St.

Buskeruds Amt.

Hol: 4 Valgmænd, Høire med 180—176 St. Suppleanterne Radikale med 155—153 St.

Ja, lad dem prøve! Flere tyske Blade anbefaler varmt den i franske Blade udtalte Tanke om at deportere Anarkisterne til en eller flere ubeboede Øer i Verdenshavet, hvor de da kunde indrette sig efter sine Samfundsideer.

Eldorado giver Søndag den 23de 2 Forestillinger Kl. 5 (Kaffekoncert) og Kl. 7½.

Det gode Program viser sig fremdeles at trække godt, især deles vinder Mr. Batty med sine 3 dresserede Bjørne, Edwin Bale Troupe, Velocipedkunstnerne og den fornøielige Tom Belling Bifald. Den fortræffelige Fodkunstner V. J. de Henau optræder endnu kun en Uge. Til Kaffekoncerten Søndag har de norske Jernbaneforeningers Forbund bestilt Pladse til flere hundrede Personer for derved at udfylde endel af sit Fest-Program.

Bekjendtgjørelser.

Dr. Ole B. Bull
er hjemkommen. (613)

Lutherstiftelsens Boghandel
anbefaler
Salmebøger, eget Forlag, hvor Papiret er godt. Trykten klar.
Smukt Udvalg til billigste Priser.
Bibler, saavel Lommebibler, som alle Udgaver i større Format.
Gode Bøger, egnede til Konfirmationsgaver i største Udvalg.
Religiøse Vægbilleder
i elegant Udstyr.
Lutherstiftelsens Boghandel
N. Slotsgade 8,
Kvartalet mellem Prinsens og Carljohansgd.

Eldorado.

Mr. Batty med sine 3 dresserede Bjørne.
Brydekamp med en Bjørn.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Trylleri-Parodist (fra Cirkus Renz i Berlin).
Fremdeles:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Royal Yokohama Troupe
Japanesiske Lege.
Paul Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Operasanger.
Edwin Bale Troupe,
Velocipedkunstnere og Acrobater.

Carl Johan-teatret
Lørdag kl. 8. (Gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Agnete** (Agnete — Johanne Voss).
Søndag samme forestilling.

Undervisning.

Gundersens skole,
Todenskjoldsgd. 9, Kristiania.
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Sem Landbrugsskole
i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.
Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.
(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

2. Brigades Undervisningsanstalter.
Antagelse af Underofficerselen foregaar i Kasernen, Dronningens Gade No. 3, Kristiania, Mandag den 1ste Oktober Kl. 9 Fmd. Mandskaberne, der maa have fyldt 18 Aar, medbringer Rodeseddel, Præsteattest, Skoleattest samt om mulig andre Atteater.
Kristiania i Septbr. 1894.
Frithj. Jacobsen.
(H. O.)

Vonheims folkehøiskole
begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Bager
ønsker Plads fra Octbr. De bedste Anbefaliager for Duelighed og Ordentlighed haves. Billet: „Bager" Adr. Fodvangs Postaabneri.
(622)

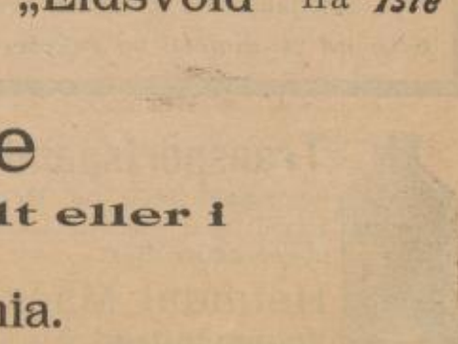

A. Sand & Co. Kristiania
anbefaler Kjedkværne og selvregulerende Vridemaskiner med Gummivalser støbt paa Axlen. Strikkemaskiner med Patent Naaleaabner og mange Forbedringer. White amerik. Staalsymaskiner med selvsættende Naal og selvtrædende Skyt, syr hurtigst, larmer mindst, varer længst. Fuld Garanti og Undervisning. Nye Dele indsættes og Reparationer udføres. Prisliste franco.
J. H. (624)

Abonner paa „Eidsvold"

„Eidsvold" koster udenbys kun ***1 Kr. pr. Kvartal*** (incl. Porto). Maaneds-abonnement kan ogsaa modtages og koster for ***1 Maaned kun 35 Øre,*** incl. Porto.

Gjør et Forsøg ved at abonnere paa **„Eidsvold"** fra ***1ste Oktober.***

Abonner itide

paa nærmeste Postanstalt eller i Expeditionen,
Kirkegaden 34, Kristiania.

„Eidsvold" udgaar nu i 5000 Exp.

Vaaren forsøgt at trænge ind til os, men det havde mislykkedes. Af ham fik vi Proviant og Ammunition, og han fortalte, at han havde seet Besætningen paa engelsk Lystyacht „Saide" ifærd med Baaden og vore Sager. Han havde sendt sine Folk hen til Engelskmandene, men disse havde strax heist engelsk Flag paa min Baad og erklæret den for at være Brag, som de først havde fundet, og Johannesen intet havde med at gjøre. Johannesen gik da ombord i Yachten, fik dens Navn og skrev en Beretning om, hvad der var passeret. Denne gav han mig for at overlevere den til Øvrigheden her. Jeg holdt nu paa til 1ste August med at reparere al Skade, som var gjort paa Baaden og Riggen, seilede saa til Middelhook og tog ind den Fangst, vi havde gjort om Vinteren, og

styrede for Norge.

Vi havde pent Veir, men meget Vindstille paa Overreisen og kom frem til Tromsø den 25de August i god Behold. Vi har i det hele været friske og raske hele Vinteren og ved godt Mod. Edvard Johannesen har jeg at takke for al god Hjælp, han ydede os. Jeg erfarede her, at endel af de tabte Sager var indleveret af Yachtens Reder til Stiftamtmanden, gjennem hvem jeg forsøger at faa Erstatning af Engelskmanden for den tilføiede Skade.

Ovenstaaende Beretning er et nøiagtigt Uddrag af den Dagbog, jeg den hele Vinter har ført.

Sivert Bræmo.

30,000 Meter Kjoletöier

er udlagt til Bortrealisation i denne Maaned.

Grundet Indkjøb af en **Kjoletøifabrikants Konkursboes Varelager** i Greids, bortrealiseres samme i Løbet af 1 Maaned fra 5. Septbr. til ca. 5. Oktbr. fra min Butik, Storgaden No. 1. Nævnte Varebeholdning realiseres til de **nedsatte,** bestemte, billige Priser.

Sortevarer.

5000 Meter Chasimier, alt i hel Uld.

Chasimier E., meget god, helulden, 100 Ctm. bred . . . Kr. 1.10
Chasimier F., rigtig god, — 100 „ „ . . . „ 1.23
Chasimier FG.. prima solid fin Vare, 100 „ „ . . . „ 1.37
Chasimier G., extra prima Vare, 100 „ „ . . . „ 1.55
Chasimier H., extra svær Vare, 100 „ „ . . . „ 1.86
Chasimier Dubil 50°., uslidelig, 108 „ „ . . . „ 2.07
Chreb E., passende til Konfirmationskjoler, 100 Ctm. bred „ 1.35

Fransk Thibet.

4000 Meter i hel Uld, svær Bredde.

Thibet A., ganske god Vare, 100 Ctm. bred . . . . . Kr. 1.00
Thibet B., rigtig god Vare, 100 Ctm. bred . . . . . „ 1.20
Thibet C., meget tyk solid Vare, 105 Ctm. bred . . . . . „ 1.33
Thibet DE, prima tyk smuk Vare, 105 Ctm. bred . . . . „ 1.48
Thibet FF., extra prima Vare, meget tyk, 105 Ctm. bred „ 1.60
Thibet F. Fabrikpris Kr. 2.60, sælges for . . . . . „ 1.72

Kulørte Kjoletøier.

8000 Meter i smukke moderne Farver, hel Uld.

Jacuard No. 206. i marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve — graa — 90 Ctm.s Bredde, Kr. 1.00 pr. Meter.

Jacuard No. 207, marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve, — staalgraa — grønne, 100 Ctm. bred, Kr. 1.20.

Desuden er mig **overdraget i Kommission** fra en **fransk Fabrikant** til **Bortrealisation 10,000** Meter helulden fransk **Serges i ægte moderne Farver,** hvoraf specielt som **extra fin og god** tør **anbefales Kvaliteten W** i sort marine, olivengrønt, brune. rødbrune, vinrøde, 98 à 100 Ctm.s Bredde, 1.20 pr. Mtr.

Kvaliteten K, i marine, flere brune og rødbrune, grønne og i Modefarver, 90 Ctm.s Bredde, hel Uld, nedsat til **0.90 pr. Meter.**

Ovenstaaende Kjoletøier er nedsat saa meget i Pris, at det ærede kjøbende Publikum selv vil erkjende Realiteten i denne Realisation.

200 Stk. svensk Cheviot, ½ Uld i mange Farver, stribede og rudede, **realiseres** væk for Kr. 0.65 pr. Meter.

Foer og Sysager billig.

Samtidig som Realisationen af Kjoletøierne foregaar, vil jeg benytte Anledningen til at offerere nedenstaaende fra min velassorterede Manufakturforretning specielt billig noterede Varer.

Bordtæpper.

Jutta Tæpper, 130 □ . . . Kr. 1.30
Do. 140 □ . . . „ 1.70
Manille Tæpper 130 □ . . . „ 2.20
Do. 145 □ . . . „ 2.80
Semilie 130 □ . . . „ 4.30
Do. 150 □ . . . „ 5.00
Mekka, indvirket med Guld 130 □ „ 2.95
Do. Do. 140 □ „ 3.55

Heluldne Klædestæpper, garanteret.

Vaskeægte, 135 □ . . . . Kr. 2.25
Do. 150 □ . . . . „ 3.40

Heluldne Klæpestæpper, tykke og udbrøderet.

135 □ . . . . . Kr. 3.35
150 □ . . . . . „ 4.85

Skjørtetøier, 200 Stk.

i Lamastoffe, storartet Mønsterudvalg, med Border og vaskeægte. Svensk haandvævet Skjørtetøi. 500 Stykker opsyede Skjørter af disse Stoffe udsælges for Kr. 2.70 pr. Styk i denne Maaned til saa billig Pris.

Franske Korsetter

No. 446, pen billig Korset, pr. Stk. Kr. 0.85
- 430, i Lindreil, — „ 1.25
- 413, m. finere Besætning, — „ 1.37
- 420, Staalfjedre, meget stærk, — „ 1.45
- 417. Do. Do. — „ 1.55
- 468, Elegant høi Korset — „ 1.70
- 314, Do. Do. — „ 1.90
- 625, brun Satins-Korset — „ 2.10
- 345, ren Linvæv med Tværbaand, — „ 2.20

Paraplyer

for Herrer og Damer.

I Lasting, for Damer . . . . Kr. 1.70
I Do. - Herrer . . . . „ 1.90
I Gloria, for Damer fra . . . . „ 2.60
I Do. - Herrer fra . . . . „ 3.00

Uldschawls.

Et Restparti Dameschawls, 275 Stk., udsælges for Kr. 1.65.

Theater Kapotter.

Cirka 70 Dusin i en Mængde smukke Farver, som brune, vinrøde, lyserøde crem, hvide, marine, sorte, Modefarver realiseres væk for Kr. 1.70 pr. Stk.

Trikotagevarer, tildels af eget Fabrikat, samt

200 Dusin Bergens Herretrikotage.

Normalskjorter, hel Uld . . Kr. 4.00
Normalbenklæder . . . . . „ 2.95

Herretrøier,
hvoraf særlig anbefales:

No. 133½, extra fin . . . . Kr. 2.75
No. 131 Do. . . . . „ 2.50
No. 121, tykkere . . . . . „ 2.50
No. 167, meget god . . . . . „ 2.10
No. 106 D, Do. . . . . „ 1.80
No. 104 D, Do. . . . . „ 1.67
No. 103 D, Do. . . . . „ 1.55

Herrebenklæder
i mange Størrelser og Kvaliteter.

Dameuldtrøier
i lyserøde, graa og Bers.

2 Traaders kortærmede . . . Kr. 0.60
2 — langærmede . . . „ 1.00
3 — kortærmede . . . „ 0.85
3 — langærmede . . . „ 1.15
4 — kortærmede . . . „ 1.00
4 — langærmede . . . „ 1.30

Børnetrøier

i 6 Størrelser fra 0.30 pr. Stk. til 0.65 pr. Stk. En Del lidt smudsede, strikkede Børnekjoler og Kufter sælges til under halv Pris.

Børneskjørt — Guttedresser — Børnesokker & Vanter.

Af ovenstaaende Trøier, hvoraf enkelte Stykker af udgaaede Nummere — til halv Pris.

*Udenbysboende bedes opgive **Mærke** eller **No.** samt Pris og expederes alle Rekvisitioner nøiagtig mod Efterkrav eller Forskudsremisse indsendt. **NB.** Særlig bedes bemærket, at kjøbte Varer efter Rekvisitioner byttes paa Forlangende, hvis ikke Varerne konvenerer. I Realisationstiden forbeholdes 8 Dages Leveringstid for at undgaa Reklamationer ifølge for sent Levering.*

B. C. Andersen,

Storgaden No 1, skraa overfor Vor Frelsers Kirke.

Klip ud Annoncen og rekvirer Varer.

Transportspand af dobbeltfortinnet Staalblik med helpresset Hals og Bryst, forsynet med 3 eller 4 solide Baand (efter Størrelsen) er **anerkjendt solidere og bedre end nogen anden Sort.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania
Vognmandsgd. 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet)
(582)

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,
Grændsen 15.

For Sygebehandling.

Elektricermaskiner fra Kr. 9 til 40 Kr. med Tilbehør anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Telefon 2446. **Storthingsplads 4.** *Telefon 2446.*
Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.
(J. H.) (605)

J. Thoresens Pianofabrik

Ligeoverfor Hypothekbanken. — Torvgaden 5 a.

— Christiania —
anbefaler
sit righoldige Lager af udmærkede holdbare og billige Instrumenter, der staar paa Høide med
Nutidens bedste Pianoer.
Sølvmedalje i Paris 1889. Skien 1891.
(J. H.)

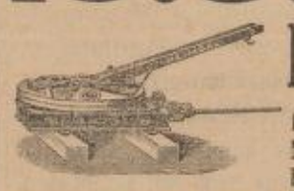

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskinner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetoorvet).

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.

Skrædder,
(**Bazaren 4 & 5, mod Storgaden**)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

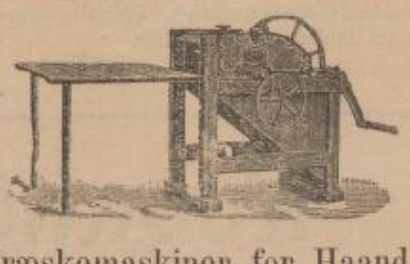

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.
(J.H.) Christiania & Trondhjem

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang,* Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter, **sort Vat,**
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tommerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Guttekurset

ved Amtsskolen i Eidsvold begynder 1ste Oktober d. A. Kl. 12. Skolepenge 4 Kr. for hele Kurset. Ubemidlede faar Friplads og de mest trængende Pengehjælp. Indmeldelser kan ske til Hr. Kirkesanger Hilde, Eidsvold.

(O. A. R.) ***M. Rimmereid.***

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:
Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,
Komplette Frørenserier plantlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.
Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

Konkurs

Realisation

af Norsk Industriforretnings
(John. F. Johnsens)
Varebeholdning
foregaar hver Dag
til Registreringspriser
Fra Boets Butik Grændsen 17
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken

Beholdningen bestaar væsentlig af alle Slags Hvidevarer, Lærreder, Blaatøier, Sirtser, Dreiler, Dækketøier, Bolstre, Dunlærreder, **Drestøier,** Gardintøier, Møbeltøier, Bordtæpper, Sengetæpper, Vattæpper, **Uldtæpper,** Tricotage for Damer, Herrer & Børn, Uldtøier, Floneller, Værkener, Skjørter & Skjørtetøier, Forklæder & Forklædetøier. Alle Slags Forsager, Schawls, færdigsyet Undertøi, ægte Normal-Undertøi, Snipper, Manschetter, Slips, Skjorter, Strømper, Vanter, **Gummikapper,** Galoger, Paraplyer etc. etc.

Norsk Industriforretnings

Konkursbo's

Realisation

Grændsen 7
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken.
(J. H.)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Brandforsikringsselskab
stiftet 1824
Kapital over
44 Mill. Kr.
overtager Brandforsikringer af alle Slags ved dets Generalagent for Norge.
Eiv. Th. Owren,
Telefon 1984. Dronningens Gade No. 8 a. Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
35 Øre pr. Md.

Nr. 113. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 25de September 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Sædvanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Konfirmations Presenter.
Netop udpakket nye Varer til uhørt billige Priser.
Kirkegaden 19. **Guldsmed** Stort Udvalg.
Ths. Larsen.
Udenbyes Ordres expederes pr. Omgaaende.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over *696 Millioner* Kroner.
Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".
Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.
„THE MUTUAL LIFE" er *intet* Actieselskab, hvorfor *hele Nettoudbyttet* fordeles blandt de Forsikrede i Form af *Bonus.*
H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
36 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Hvordan staar Partierne i de 12 Amter, som hidtil har valgt.

—»—

Vi meddeler følgende efter de nyeste Oplysninger korrigerede Statistik over Stemmegivningens Resultat, der indtil videre maa anses for endelige, hvad Amterne i Tromsø Stift, Søndre Trondhjems, Romdals, Nordre Bergenhus, Søndre Bergenshus, Lister og Mandals, Kristians og Hedemarkens Amter angaar, medens de for Stavanger og Akershus Amter endnu kan ændres, skjønt uden Tvil ganske ubetydeligt, ved de Valg, der endnu gjenstaar.

I Finmarkens Amt er paa hvad vi for Kortheds Skyld vil kalde den unionsvenlige Side afgivet 940 Stemmer, eller med 52 forkastede Stemmesedler for Sydvaranger 990. Fremgangen er fra 650 i 1891 til det nævnte Tal i 1894. Samtidig er det radikale Parti gaaet frem fra 550 til 850 Stemmer. Nogen Forandring er altsaa ikke indtraadt.

I Tromsø Amt er Unionsvennerne gaaet frem fra 450 Stemmer i 1891 til henved 1300 i 1894. Fremgangen for det radikale Parti er fra 1150 til 1650. Den er altsaa baade relativt og absolut størst paa det unionsvenlige Partis Side.

I Nordlands Amt er de unionsvenlige Grupper gaaet frem fra 750 i 1891 til 1500 nu. Fremgangen for Radikalerne har været fra 2050 til 3150. Relativt er derfor de førstnævntes Fremgang størst, skjønt Radikalernes Fremgang absolut taget er betydeligere.

I Søndre Trondhjems Amt er de to modstaaende Partier voxede det unionsvenlige fra 2150 til 3000, det radikale fra 3200 til 3800. De førstnævntes Fremgang er altsaa størst baade absolut og relativt taget.

I Romsdals Amt er det omvendte Tilfældet. Her kan der nemlig tales om en stor Fremgang for Radikalismen. Medens denne nemlig er voxet fra 2700 Stemmer i 1891 til 4900 i 1894, har de unionsvenlige Grupper kun gaaet frem fra 2450 til 3400.

I Nordre Bergenhus Amt er Fremgangen vistnok relativt størst for det radikale Parti, der er voxet fra 1600 til 2500 Stemmer eller med 900. Men absolut taget er Fremgangen derimod størst for Unionsvennerne, der er forøgede fra 2550 til 3600 eller med 1050. Afstanden mellem Partierne er voxet fra 900 til 1100. Det beror derfor paa Tilfældigheder, at Radikalerne kan opvise en saa betydelig Forøgelse i Valgmændenes Antal.

I Søndre Bergenhus Amt er Unionsvennerne voxet fra 3400 til 5800, Radikalerne fra 2300 til 4300, de første altsaa med 2400, de sidste med 2000.

For Stavanger Amt mangler endnu Opgaver for 4 Valgkredse. Men det kan, uden Fare for nogen større Korrektion, antages, at de unionsvenlige Partier vil opvise en Tilvæxt fra 2200 til 4300 og det radikale fra 1150 til 2400. Relativt er vistnok den sidste Tilvæxt størst, men Afstanden mellem Partierne er voxet fra 1050 til 1900, saa det er vanskeligt at forstaa, hvorpaa Radikalerne grundede sit Haab om at tage Stavanger Amt. Amtet synes at maatte være det for Modpartiet mest uindtagelige i hele Landet, da intet andet Amt kan opvise en saa stor Afstand mellem Partierne. Den næststørste Afstand, som hidtil er forekommet, er Radikalernes Overvægt i Nordlands Amt.

I Lister og Mandals Amt er de unionsvenlige Grupper voxet fra 1600 til 3000, det radikale Parti fra 1850 til 3500. Radikalerne har her havt en om end ubetydelig Fordel baade i den relative og den absolute Tilvæxt.

I Kristians Amt er Unionsvennerne voxet fra 1950 til 3300, eller med 1350. Denne Tilvæxt er vistnok relativt større end Radikalernes, der er fra 2600 til 4300, eller 1700, men da den sidste Tilvæxt er absolut større, er Afstanden mellem Partierne øget til Radikalernes Fordel fra 650 til 1000.

I Hedemarkens Amt er Forholdet noget lignende. Unionensvennerne er her forøget fra 2650 til 4100, altsaa med 1450, medens Radikalerne er forøget fra 3800 til 5600, eller med 1800.

I Akershus Amt, hvor Østre Aker endnu ikke har valgt, er Tilvæxten baade absolut og relativt adskilligt større paa de unionsvenlige Gruppers Side. Disse er — vi udfylder med formodede Tal for Østre Akes Vedkommende — voxet fra 3250 til 4500 eller med 1250, Radikalerne fra 2750 til 3600 eller med 850. Afstanden er øget fra 500 til 900.

Hovedresultatet er, at begge Parter har holdt Stillingen næsten nøiagtig som i 1891.

I det hele staar i 12 Amter 38,800 Moderate og Konservative mod 40,500 Radikale, hvoraf i de 9 Amter sønden for Tromsø Stift 35,000 Moderate og Konservative mod 34,900 Radikale.

Det største Tal, noget af de modstaaende Partier kan opvise i noget Amt, er de unionsvenlige Gruppers i Søndre Bergenhus (5800) og de Radikales i Hedemarkens Amt (5600). Den største Afstand mellem Partierne er som før anført at søge i Stavanger Amt, den næststørste i Nordlands Amt. Derefter kommer Amterne i følgende Orden: Hedemarkens og Romsdals Amt (1500 til de Radikales Fordel), Søndre Bergenhus (1500 til Unionsvennernes Fordel), Nordre Bergenhus (1100 til de sammes Fordel), Kristians Amt (1000 til Radikalernes Fordel), Akershus Amt (900 til Unionsvennernes Fordel), Søndre Trondhjems Amt (800 til Radikalernes Fordel), Lister og Mandals Amt (500 til sammes Fordel), Tromsø Amt (350 til sammes Fordel) og Finmarkens Amt (henimod 150 til Unionsvennernes Fordel).

Farvel, Julekage! I Bagerforeningens sidste Møde besluttedes, at den hidtil gjennem Tiderne ved Konkurrencen nedarvede Skik, at give Kunderne Julekage til Jul, skal ophøre. Endvidere besluttedes, at Bagerne herefter heller ikke skal bage Julekager for de Kunder, som har Brødsalg, samt endelig at Kunderne endelig ikke skal have noget extra om Lørdagene. Beslutningerne fattedes enstemmig. Bageforeningen tæller Størsteparten af dem, som har Borgerskab som Bagere i Kristiania.

Islandske Spiser. En bekjendt dansk Videnskabsmand, Dr. Ehlers, der netop er kommen fra er en Islandstur, fortæller om Maden deroppe. „Det er først og fremst de tørrede Torskehoder, som Islænderne med stort Besvær og megen Bekostning transporterer op til det indre af Landet. Saa er det Havkalekjødet. Havkalen er en stor Hai, der fanges paa Nordlandet, men Kjødet kan ikke spises i frist Tilstand uden at volde Forgiftninger. Derfor graves det ned i Jorden, til det raadner, graves derpaa atter op og spises i denne Tilstand som Delikatesse. Blandt mærkelige Lækkerier vil jeg nævne den syltede, sure Svømmeblære af Torsken og det sure Fedt af Bæverens Nakke. Begge disse Delikatesser kan smages mindst 24 Timer efter Nydelsen.

Atter Baadeskud. Et 2½ Aar gammelt Pigebarn paa Gaarden Storvik i Frænen er rammet af et Skud fra sin 5 gamle Broder, skriver „Romsd. Amtst." Skuddet gik gjennem Pigens begge Arme, der fik megen Skade; men der skal dog være Haab om at slippe Amputation.

Gutten havde faaet fat i et i Hjemmet beroende ladet Gevær, og idet han fingrede med dette, gik Skuddet af med nævnte sørgelige Følge.

Jernbaneulykke I Nærheden af Fiume (Østerrige) styrtede Taget i en Jernbanetunel ned, medens et Godstog kjørte der igjennem. Lokomotivet og ti Vogne kom ud af Sporet og knustes. Flere Jernbanebetjente blev saarede.

Avistyverier fra Gange og Trapper er og bør behandles som Tyveri, ret og slet.

Vi opfordrer dem, der er udsatte for denslags, til at gjøre Anmeldelse for Politiet.

Og griber man en Avistyv paa ferst Gjerning, eller har man tilstrækkelige Beviser mod ham, da meld Vedkommendes Navn paa Polistationen.

Eller henvend Dem med Oplysninger paa Bladexpeditionen, saa skal der derfra blive gjort de nødvendige Skridt, skriver „Drebladet".

Vi indtager ovenstaaende til Underretning for vore Abonnenter; thi heller ikke hos os er Avistyveri nogen ganske ukjendt Trafik.

At holde sit Legeme rent er en saare nyttig og behagelig Ting, skrv. Menneskev. Den behagelige Fornemmelse, man har efter let grundigt Bad med derpaa følgende og tør Paaklædning, viser tilfulde, hvor godt det er. I ethvert nogenlunde stort Hus burde der være et Baderum forsynet med Kar og Duschapparat. De faa Minutter, som hver Dag gaar med til Vask eller Bad, er meget vel anvendte og gir gode Renter. — Ved flere af vort Lands offentlige Skoler er der nu indrettet Bad, saa Eleverne hver Uge kan faa badet sig. Vi maa komme derhen, at saadanne Indretninger blir anbragt ved enhver Skole i Landet. Rene og sunde Barn er for det første behageligere at omgaaes, og for det andet er de lettere at undervise. Det blev vist mindre „Tykho'der" i vore Skoler, var der mere Renslighed og større Sundhedssans i det hele i Hjemmene. Urenligheden virker demoraliserende i mange Retninger.

Omkomne Fiskere. Fra Petersburg strives: Ved de i Nærheden af Finland liggende Øer Nerpes-Øerne har, efter hvad der først nu bliver bekjendtgjort, den Storm, der rasede den 19de August, krævet flere Menneskeliv. 30 Fiskere var seilet ud fra de nævnte Øer og tiltrods for den stærke Blæst gaaet ivei med Arbeidet. Om Natten gik Vinden imidlertid med en forbausende Hurtighed over til en fuldstændig Orkan, og da Fiskerne vilde lette Ankerne, var det for manges vedkommende allerede for sent. Baadene kantrede liggende for Ankrene, og de ombordværende blev blev et Rov for Sjøerne. 15 Fiskere omkom paa denne Maade, de øvrige reddede sig op paa en liden ubeboet Holme, hvor Situationen snart blev forfærdelig. Deres Baade blev knust af Bølgerne, intet havde de til at beskytte sig med imod Vand og Kulden, og deres Mundforraad var ørerst ringe. Paa denne Maade tilbragte de 48 Timer, indtil Stormen lagde sig, og de af de ængstelige Paarørende udsendte Baade kunde naa ud til dem.

Man fandt dem i en skrækkelig Forfatning. 3 var allerede døde, 3 andre var blevne angrebne af Tyfus, og de øvrige kunde neppe holde sig opreist af Afkræftelse. De omkomne Fiskeres Familier er prisgivne den dybeste Elendighed.

En Roman. For flere Aar siden tjente en ung Mand for daarlig Løn hos en rig Gaardeier i Nærheden af Norrkjøping i Sverige.

Han og den rige Husbonds 17-aarige Datter fik Kjærlighed til hinanden. Da dette opdagedes, fik den unge Mand sin Afsked, og han styrede som saa mange andre, Kursen til Amerika.

Otte Aar er nu hengaaet siden den Tid, og han har i alle disse Aar aldrig ladet høre det allermindste fra sig. Den unge Pige blev et Par Aar efter hans Afreise gift med en formuende Gaardbruger fra Smaaland; men Ægteskabet var ulykkeligt, og efter tre Aars Forløb opløstes det ved lovlig Skilsmisse. Saa døde Faderen, som man troede af Sorg over Datterens Ulykke, og en stor Formue tilfaldt hende.

For omtrent ni Maaneder siden reiste hun over til Amerika for om muligt at faa vide, hvad der var blit af den unge Mand, hun havde givet sin første Kjærlighed.

Nu er hun kommet tilbage; det har lykkes hende at finde ham.

Men det blev et sørgeligt Gjensyn; han befandt sig paa et — Sindssygehus, vanvittig af Overanstrengelse og Nød.

Imidlertid fik hun ham med sig hjem og har nu lagt ham ind paa en privat Anstalt for Sindssyge. Selv har hun et sikkert Haab om hans Helbredelse.

---

85 Procent

af den kommunale Skattebyrde bæres ifølge Hypothekbankdirektør Berners Oplysninger af Gaardbrugerne. Ved Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret vil i de fleste Bygder paa Østlandet Afgjørelsen af, hvor meget der skal paalægges som Skat, og hvortil Kommunens Indtægter skal bruges, blive truffen — ikke af dem, der betaler de resterende 15 Procent, men af dem, der betaler de sidste Par Procent i Forening med dem, der betaler slet ingen Ting.

Dersom Buskerud, Smaalenene og Jarlsberg slutter sig til det radikale Venstre, vil dette blive gjældende Lov i Kongeriget Norge.

* * *

Forholdstalsvalgmaaden hjælper ikke noget her. Der sikrer kun Mindretallet (her Gaardbrugerne) Adgang til at blive repræsenteret i Herredsstyrelsen som Mindretal. Den gjør dem ikke til Flertal. Forskjellen bliver væsentlig den, at de faar Lov til at være inde i Kommunehuset, naar deres Skjæbne afgjøres, i Stedet for at maatte staa udenfor Døren, og at de faar Lov til, at tale imod Flertallet i selve Salen, i Stedet for at maatte tie stille. Under almindelige Omstændigheder, naar der ikke findes Partifanatisme, kan Forholdstalsvalg være en stor Fordel, og derfor ønskes det nu nærsagt af alle Partier, paa Socialisterne og de mest yderliggaaende Radikalere nær. Men Forholdstalsvalg bliver i Tider, hvor Partibølgerne gaar høit, kun en Papirsskranke, der let overskylles.

Forsøg med let Skyts ved Rytteriet. Under Keisermanøvrerne i det vestlige Preussen vil der iaar ved Rytteriet blive anstillet Forsøg med en særdeles let, hurtigskydende Kanon. Den bæres af en Hest og Ammunitionen af en anden. I Løbet af 2 a 3 Minutter kan Kanonen fra Hesten sættes paa Jorden og være klar til Skud, og den kan da udsende flere hundrede Projektiler i Løbet af faa Minuter.

En merkelig Jernbane er indrettet paa den spanske Kyst i Nærheden af Bilbao. Der findes der rige Jerngruber, hvis Udbytte man hidtil har været nødsaget til at transportere bort ad Sjøveien. Men da der ikke paa den Kant ligger nogen Havn, og den steile Kyst ikke frembyder nogen Anløbsplads for Skibene, har en Ingeniør, Alberto de Palacio, fra Gruberne lagt en Skinnevei, der gjennem Brændingen strækker sig saa langt ud paa Havbunden, at den naar de opankrede Transportskibe. Paa denne bratte Jernbane ruller de fyldte Vogne af sig selv ned til Skibene, hvor de losses, og deres Indhold bringes ombord. Der er altid flere Vogne forbundne indbyrdes, og ved

et Taugsystem er det saaledes indrettet, at de fyldte Vogne ved sin Vegt paa Nedfarten selv trækker de tomme Vogne op igjen. (N. S.)

Enkemandssorg. En Enkemand i Vikedal feirede forleden Bryllup 15 — femten — Dage efter sin første Kones Død, skriver „Kristiansands Tid".

Snefald meldes der allerede om fra Sverige. Ifølge „Jämtl. Allehand." faldt i Hammerdal den 6te ds. en Tomme Sne, paa nogle Steder mere, og den blev tildels liggende de to paafølgende Dage. Heste og Kreaturer maatte tages ind.

Borgermesterembedet i Kristiania.

Rygtevis forlyder, at Politimester Hesselberg skal være indstillet til det ledige Borgermesterembede. Vi vil haabe, at Rygtet er forhastet. Hr. Politimesteren vil visselig med Lethed finde et Embede, for hvilket han er bedre skikket. Men for et Embede, som det, der nu er ledigt, med dets vidtløftige Administration og de Krav, det stiller til Indehavernes Initativ, kan ingen af Ansøgerne, hvad vi allerede tidligere har paavist, paa nogen Maade komme op mod en Mand som Hypothekbankdirektør Berner. Man vil fra enkelte Hold indvende mod ham, at han har temmelig egne Meninger i enkelte Retninger, og man er derfor vistnok villig til at føre sig hans store Arbeidskraft og udmærkede Skjøn til Nytte, men ikke villig til at vise ham sin Anerkjendelse derfor. En saadan Betragtningsmaade bør ikke vinde Indgang hos et Ministerium, der bør forstaa at benytte alle dygtige Kræfter i Landet. Hr. Berners politiske Standpunkt er desuden saadant, at det moderate Venstreparti vil betragte det som alt andet end en Opmærksomhed fra Høires Side, om han skulde blive forbigaaet. Og uden Hensyn til politisk Standpunkt: Er der nogen Mening i, at en af Nationens dygtigste Mænd Gang paa Gang faar Lov til at vige for ganske underlegne Konkurrenter?

Kassemangel paa 56,000 Kroner er opdaget hos Kassereren ved Hospitalet paa Frederiksberg ved Kjøbenhavn. Mandens flotte Levnet ledede til en Undersøgelse, hvis Resultat blev, at Manden tilstod, at han havde besveget Hospitalet for 56,000 Kroner.

Kvinder og Telefoner. Det store Flertal af Kvinder betragter Telefonen som en selvskreven „Mellemmand" for al mulig Smaasladder, skrv. Drebl., medens Mændene i Almindelighed lever i den Indbildning, at Telefonen kun bør anvendes til Forretnings- eller andre vigtige Samtaler.

Vi var forleden Dag paa en Talestation Vidne til, hvordan en ung Dame benyttede Telefonen i gode ti Minutter, medens et Par Herrer utaalmodig stod og ventede paa, at han skulde give Plads for dem. Og hvad tror De, hun talede om? Vi opsnappede nogle Brudstykker af Samtalen:

„Nei, kjære dig, Hedvig, jeg forsikrer dig, det var rødt, lysrødt . . . Ja, det var hende med det grønne Liv . . . . Naa, hvad sagde Løitnant Juell? . . . Isch, saa

Den nye Huslærer.

(Oversat for „Eidsvold")

„Hvorfra kjender du de Folk Wyndham? de hører jo ikke til vor Omgangskreds".

„Jeg kjender bare Sønnen. Jeg traf ham hos Aylmers, og han har bedet mig hjem paa et Besøg, nogle faa Dage. Det kan afgive Stof til en ganske ny Livserfaring og er derfor meget værd."

„Kom over til os, hvis du kjeder dig," sagde hans Ven, „saa skal vi reise sammen tilbage til Byen."

Tak — bliv ikke forundret hvis jeg kommer allerede i Aften. Sagen er den, at jeg har mistet unge Suttons Indbydelseskort, og jeg er forfærdelig bange for, at det var næste Thorsdag han mente, istedetfor idag. Derom vil jeg forresten faa Oplysning øieblikkelig Toget stanser i Coalfield. Han sagde mig, at han skulde sende Vognen at møde 3-Toget, og hvis der nu ikke er nogen Vogn, kommer jeg over til dig med næste Tog.

„Det vil glæde mig meget at byde dig Velkommen i mit koselige Hjem — men du har vel dine Sager i Orden?

„Jeg var saa uheldig at glemme min Baggage i Venteværelset i Stratford, men jeg har telegraferet og anmodet Stationsmesteren om at sende den hid. Imidlertid kan jeg vel faa laant en Dres af Sutton — men hvilket et trist uhyggeligt Landskab dette er. — Himmel jeg tror det er Coalfield." — — Tush — Toget stansede og der viste sig travle Bybud, Ledigjængere og andre paa Platformen. Sir Jocelyn Wyndham fik Tag i et Bybud til at bære sin Natsæk, mens han slentrede i Forveien for at se efter den suttonske Familievogn. Jo ganske rigtig, der stod det gamle Skrog, forspændt med en blakket Hest, den var sendt hid for at møde en Herre, forklarede Kusken. Sir Jocelyn følte sig lettet og medens han kjørte langs med den elendige følede Landevei, morede han sig med at udmale Opholdet sammen efter disse jevne Borgerfolk. Sir Jocelyn Wyndham var en stiv engelsk Baronet, der aldrig bevægede sig udenfor hvad han kaldte god Tone og da han modtog unge Suttons Indbydelse, var det mest af Ædelmodighed, og dels ogsaa af Nysgjerrighed efter at se „hvordan disse Folk havde det hjemme."

En net, noget ældre Stuepige aabnede Døren til det coalfiedske Herresæde og sagde i en skarp Tone.

„Fruen er ude, men jeg har Ordre til at vise Dem lige ind i Skoleværelset."

„Værre end jeg tænkte," sagde Sir Jocelyn sagte til sig selv; høit sagde han ingenting; men traskede efter Pigen opad Trappen. Han spurgte bare „om Mr. Sutton ikke var hjemme."

„Han er aldrig inde fra Fabrikken før efter 5," svarede Pigen.

„Jeg mente unge Mr. Sutton," forklarede Sir Jocelyn.

„Han er i Byen. — Men dette er Skoleværelset — og ligeoverfor er Deres Sovekammer. Mr. Harry kommer strax." Hun var nede af Trapperne igjen inden Sir Jocelyn kom sig af sin Forundring, saa meget, at han kunde ytre et Ord.

„Hvor simpelt og besynderligt dog alting ser ud" sagde den fine Adelsmand til sig selv, idet han saa sig om i det smudsige Skoleværelse, „og Sutton er ikke hjemme. Der maa foreligge en Feiltagelse og jeg er alligevel kommen paa en urigtig Dag. Men de synes dog at vente nogen. — Det begynder at bli morsomt, lige saa interessant som et nyt Skuespil, og hvilken en Historie at fortælle i Klubben." Han lo ved sig selv.

I samme Øieblik aabnedes Døren og en liden mager, forvoxen Pige kom ind. Hun stod et Øieblik i taus Forundring! men saa begyndte hun i en skjærende Tone: „Sig ikke til Mama at jeg er her. Hun siger at du er Harrys nye Lærer, og at vi Smaapiger ikke maa løbe ud og ind i Skoleværelset. Men jeg var saa nysgjerrig efter at faa se dig, at jeg listede mig herind. — San sagde at du slet ikke er vakker — ikke engang lidet granne pen — han turde ikke fi' andet ser du, for han ved at Mama har sagt, at det ikke er godt at ha' en Huslærer, der er vakker."

„Synes du jeg er vakker — eller styg nok? spurgte Sir Jocelyn leende, han vidste nu, at han blev tagen for den nye Huslærer, og besluttede at finde sig i sin nye Stilling. — Det vil bli en prægtig Spas," lo han for sig selv.

„Du er ikke styg — svarede Barnet eftertænksomt — jeg tror nok du er altfor vakker."

„Har du voxne Søstre?" spurgte Sir Jocelyn.

Ingen rigtig voxen uden Nell — og hun er ikke min rigtige Søster skjønner du; men min Kusine. Hun bor hos os og er saa forfærdelig fattig. Hendes Mama er død og hun har en slem Papa. Han var styg mod Tante Susanne — rigtig slem — men Mama siger hun fortjente det ikke bedre, naar hun giftede sig med en fattig Stakker, bare fordi han var Broder til en Lord. — — Men der kommer Theen," raabte hun, da Døren aabnedes og en noget skjødesløst klædt Pige traadte ind med en Præsenterbakke. „O, Mr. Walter, maa jeg bli og drikke The med Dem og Harry — bare denne ene Gang."

„Ja, du kan godt bli for min Skyld," svarede Sir Jocelyn, der morede sig kosteligt og undredes paa, hvor den virkelige Mr. Walher dog var bleven af.

Harry, en bleg sygelig, udseende Gut viste sig snart — han blev præsenteret af sin lille Søster, der sladrede i et væk under hele Maaltidet.

„Ved De Mr. Walter," sagde hun med Munden proppet fuld af Brød og Smør — „at i næste Uge kommer en af Sams fornemme Venner paa Besøg. — Han er — hvad er han Harry?"

„Baronet," mumlede Harry med Munden fuld af Kage. „Ja, det er han — og Sam siger vi maa være saa nøie med alting, mens han er her. Mama og Nell maa gaa i sine bedste Kjoler hver Aften, og Papa maa aldrig komme ind i Stuen paa Tøfler — og hver Dag skal en ha' det som til Selskab."

„Du er rigtig en rar Fyr, du sidder og ler med dig selv hele Tiden," sagde Harry pludselig.

Sir Jocelyn undredes paa om denne sidste Bemærkning krævede noget Svar, da Døren idetsamme gik op, og en ældre Tjenestepige stak Hovedet ind og sagde:

„Fruen vil tale med Læreren i Dagligværelset saasnart som De er færdig med Theen."

„Jeg er færdig," svarede Sir Jocelyn og sprang op — i et Nu var han nede af Trappen.

(Forts.)

Oversvømmelser i Spanien. Under en Storm paa den sydvestlige Kyst af Spanien er et Par Byer blevne oversvømmede. Mange Huse er ødelagte og flere Personer omkomne.

Jernbaner i Sibirien. Til Omsk ankom i Torsdags i Trafikministerens Nærværelse det første Tog fra Ural paa den nylig byggede Ural—Omsk Jernbane. Ministeren meddelte, at Persontrafiken paa den nye Bane vilde blive aabnet ufortøvet og Godstrafiken sandsynligvis den 27de n. M. — Fra Atschinsk i Guvernementet Jeniseisk telegraferes, at Bygningen af Centralstrækningen af den sibiriske Jernbane skrider rask fremad.

Bær ædruelig, skriver en „Afholdsmand" i St. Det er med stille Glæde og et behageligt Velvære man kan færdes iblandt sine Medmennesker paa Land og Vand, naar baade gamle og unge, høie og lave befindes at være ædruelige. Men ganske anderledes bliver Forholdet, hvis man skal pines, plages og generes paa mange Maader af de Stakler, som ligger under for berusende Drikke; ja, da bliver desværre Stillingen en helt anden — Uhygge fra først til sidst. Hvorfra skal saa mange tyranniseres af de berusende Drikke, og som Følge heraf de ædruelige saa smertelig berøres deraf? Svaret herpaa ligger da ialfald tildels deri, at vi har for mange „Faldgruber".

En fattig Mand behøver ikke at være nogen simpel Mand, og dog hører man gjængs det Udtryk „simple Folk" for at betegne de økonomisk mindre heldigt stillede i Samfundet, skr. Dr. Bl.

Skal vi være enige i, at dette er en mindre heldig Sprogbrug?

Med „simple Folk" bør man betegne Folk med en simpel Tankegang, det og intet andet, og den Slags Folk findes i alle Samfundsklasser.

I Spillehelvedet i Monaco gaar det for Tiden alvorligt til. En fornem fransk Dame tabte forleden en halv Million i Spil og begik Selvmord. En ung Englænder bortspillede 600,000 og dræbte sig ligeledes.

En svensk Pige gift med en Rødhud. En fuldblods Indianer, som egentlig heder Tomma Helum, men kalder sig John Logan, blev forleden viet til en svensk Pige Ellen Lundquist i Chicago. Han blev for en Tid siden omvendt og gik ind i Frelsesarmeen, og hun tilhører ogsaa Armeen og spiller aldeles udmærket Guitar. Logan, der er det engelske Sprog fuldkommen mægtig, er en vældig Taler og kan lægge sine Ord saa vel, at Tilhørerne græder, som de var pisket, naar han præker. Ellen blev forlibt i Johns Snakkemaskine, og John var i den syvende Himmel, naar Ellen spillede. Det varede ikke længe, før de to var Mand og Kone.

Et kort Spørgsmaal:

Er de, der foreslaar almindelig Stemmeret i Kommunen, Venner af Norges Gaardbrugere?

Et andet Spørgsmaal:

Hvorledes vil man sikre Gaardbrugerne berettiget Indflydelse i et Herred, hvor de nu udgjør 200 af 350 Stemmeberettigede, men hvor de, naar Stemmeretten bliver almindelig for alle Mænd over 25 Aar, kommer til at udgjøre 200 af 1000 Stemmeberettigede, og hvor de altsaa, efter almindeligt Valgmøde, ikke kan sætte nogen Formand eller Repræsentant igjennem, men efter Forholdstalsvalgmaaden kan erholde 4 af 20 — eller 8 af 40 — Formænd og Repræsentanter?

Til Lærdom

ved den fortsatte Valgkampagne indtager vi nedenfor en Artikel fra en særdeles lokalkjendt Mand i Kristians Amt. Det er os meddelt, at Nordre Aurdal blev vundet fra Radikalerne ved at det moderate Venstre i sidste Øieblik greb ind ved Siden af Høireforeningen — var dette ikke skeet, saa var ganske sikkert intet blevet udrettet. Hvad der her oplyses, bør ogsaa være Høirebladene til Advarsel i Anledning af deres øiensynlige Bestræbelser for (med Støtte af Radikalerne) at tilegne sit Parti alene enhver Seier, der vindes over Radikalismen. Saadant kan forspilde de unionsvenlige Gruppers Seier i mangt et Distrikt. Til vore Meningsfæller retter vi den Opfordring ikke at bryde sig om Høirebladenes Taabeligheder, men sluttet og samlet stemme for de unionsvenlige Lister i hvert Distrikt. De moderate har allevegne mangfoldige flere Valgmænd end Bureautelegrammerne og efter dem Høirebladene opgiver, og vi skal nok komme til vor Ret, naar vi bare gaar mod Radikalerne.

Fra Kristians Amt.

Skylden for at det radikale Venstre vandt i Kristians Amt ogsaa iaar er alenes Høires alt for store Fordringer.

Høiremændene vilde være Høistkommanderende, endskjøndt de er meget faa i Antal. Og man kan ikke forlange af moderate Venstremænd, at de med Hud og Haar skal løbe løbe lukt i Høires Favn.

Det har mange Røster hævet sig for at de moderate Venstre skulde danne sine egne Foreninger, men da har Høire hylet som besatte og sagt: „Vi er jo saa moderate nu, at vi behøver ikke at skilles."

Og Sammenslutningen kom istand overalt med, at endel Navne fra de saakaldte moderate Foreninger offentliggjordes i Høires Blade. Men hvad betød dette! Paa Valgdagen havde dette intetsomhelst at betyde. I en lang Tid havde Listeunderskriverne været udsatte for allehaande Paavirkninger fra de radikale Venstreledere. De havde truet og lokket. Og de havde ligefremme Adresser at gaa efter. Høire havde selv besørget Adresserne offentliggjort i Aviserne.

At Østre Toten tabtes var ligefrem Høiresamsplisningens Skyld. For tre Aar siden stod man i tre — 3 — Partier. Da vandt det moderate Parti uden nogen Agitation med Glans.

I Vardal opsatte man nu paa de saakaldte Moderates Liste 3 Høiremænd og 1 Moderat. Paa denne Liste vilde man indbyde moderate Venstremænd at stemme! Høiremændene var advaret, men det hjalp intet. De var alt for magtsyge. De kunde ikke paa nogensomhelst Maade give Slip paa en yderliggaaende Høiremand til Fordel for en moderat Venstremænd.

Resultatet udeblev ikke. Det radikale Venstre vandt med 7 — syv — Stemmers Overvægt.

Øier, Ringebu og Skiaker i Gudbrandsdalen tabtes iaar. I Øier kunde Høire og de Moderate havde beholdt Valgkredsen med lidt Aarvaagenhed. Men de lod det radikale Venstre i sidste Øieblik indkaste 20 a 30 nye Stemmeberettigede uden at gjøre Modtræk. Saadant er altfor lunkent. Tingen var den, at Høire kjendte sig altfor sikre.

Havde imidlertid Gudbrandsdølerne beholdt Stillingen som sist, saa havde Amtet været reddet.

En Ting har man nu lært, og det er, at de moderate Venstremænd maa have sine egne Foreninger.

Nu maa Høire selv indse, at det ikke gaar an at lægge sig i Veien og kvæle den moderate Bevægelse.

Et frisindet Bondefæste maa reise sig ud af denne Valgkamp.

Lod os gjerne kalde det

Det nationale Bondeparti.

Ildspaasættelse. Efter de Oplysninger, der er fremkommet ved Undersøgelserne i Anledning af Ildebranden i Kroken No. 10 Onsdag Aften, er denne paasat af et Kvindemenneske, som har boet der i Gaarden. Da hun den Aften skulde betale sin skyldige Husleie og ingen Penge havde, fandt hun forgodt, efter først at have været ude i Byen og drukket endel Øl og Brændevin, at sætte Ild paa. Dette foregik paa den Maade, at hun rev i en Del Fyrstikker og kastede disse hen paa en paa Gulvet liggende Madras, som strax antændtes, hvorefter hun forlod Værelset. Hun var adskillig beruset ved Gjerningens Udførelse, men ved at tænke herpaa og i Frygt for at noget Menneskeliv skulde gaa tabt, blev hun nokfaa ædru. Hun gik saa hen til Brandvagten og forvissede sig om, hvorledes det var gaaet med Branden, og da hun hørte, at Ilden var slukket, uden at nogen var kommet tilskade, gik hun rolig hen til Husvildarresten og lagde sig til at sove der. Hun er 47 Aar gml. og har tidligere været straffet.

Over Atlanterhavet i aaben Baad. Et Telegram fra Åbo melder 15de September: Kaptein Fritsch, som alene i en aaben Seilbaad har foretaget Reisen over Atlanterhavet, har idag underrettet hersteds boende Slægtninger om, at han i sin Baad „Niva" igaaraftes ankom til Queenstown (Irland) efter en paa 38 Dogn lykkelig fuldendt Reise fra Newyork.

Repræsentanten fra Flekkefjord hører, ifølge Telegram til os fra denne By, til det moderate Parti.

Valgmangsvalget for Aalesund er berammet til 13de November.

Præsidenten i Columbia, Mellemamerika, Nunes, er afgaaet ved Døden.

Mellem Venner. I et Par Møder i Kristiania Arbeidersamfund har Stenograf Maakestad forsøgt sig paa Radika-

kalernes Vegne som Socialistfisker. Ifredags udtalte han saaledes, at der ingen Grund var for Socialisterne til ikke at gaa sammen med Venstre, da de havde et fælles Program. Dr. Nissen, Bogtrykker Knudsen m. fl., vilde imidlertid ikke lade sig fiske, med mindre de fik Garantier af Venstre, der bestandig havde opholdt Arbeiderne med Løfter. Venstres hele Optræden var Humbug, og den politiske Venstrelirekasse frembragte kun daarlig Luft, paastod de.

Valgmandsvalgene.

Søndre Bergenhus Amt.

Finnaas: 5 Valgmænd Høire og Moderate med 328—267 St. Suppleanterne Høire og Moderate med 63—28 St. Forrige Gang 4 Høire.

Stavanger Amt.

Sogndal i Dalerne: 4 Valgmænd Radikale med 168 St. Suppleanterne Moderate med 152 St

Klep: 3 Valgmænd Moderate med 79—77 St. Suppleanterne Høire med 71—69 St.

Buskeruds Amt.

Hol: 3 Valgmænd Høire og 1 Moderat med 180—176 St. Suppleanterne Radikale med 155—153 St.

Øvre Eker: 9 Høire og Moderate med 402—401 St. Suppleanterne Radikaler med 386—383 St.

Vards.

7 Valgmænd Radikale med 224 St. Supleanterne Høire med 125 St.

Storthingsvalg.

For Hamar, Lilehamer og Gjøvik den 22de Septbr.

Repræsentant:

Stiftamtmand O. Mørch med 14 Stemmer.

Suppleant:

Overretssagfører J. L. Schey 14 St. Boghandler Larsen (Radikal) fik 7 St. baade til Repræsentant og Suppleant.

For Tromsø og Bodø, den 22de Septbr.

Repræsentant:

Rektor H. J. Horst med 17 St.

Suppleant:

Kontorfuldmægtig G. Kolstad 11 St. Bodø Valgmænd stemte paa O.R. Sagfører Schjølberg til Suppleant.

For Flekkefjord, den 21de September

Repræsentant.:
Kjøbmand S. H. Sunde.

Suppleant:
Kjøbmand S. H. Aagenæs.

For Trondhjem og Levanger den 24de September

Repræsentanter:

1	Fhv. Statsminister Steen,	60 St.
2	Lagmand J. Lindboe	60 „
3	Bankdirektor K. Bomhoff	60 „
4	Murer E. Hagerup	58 „

Valget paa Øvre Eker

havde Karakteren af et Feltslag. Man kamperede rundt Kirken ved Leirbaal hele Natten, og en Fremmed, der ikke vidste, hvad der var paa Færde, maatte tro, at Fienden var i Landet og at Landstormen var opbudt.

Endnu foreligger der ikke tilstrækkelig Oplysning om, hvilken Rolle Myrmændene har spillet ved dette Valg og hvorvidt deres Deltagelse i Afstemningen virkelig var afgjørende. Har dette været Tilfældet, vil vi inderligt ønske, at Valgenes Udfald i de øvrige Bygder i Buskerud bliver et saadant, at Øvre Eker ikke kan siges at have gjort Udslaget.

Kristiania vestre Arbeidersamfund aabnede iſøndags en Bazar for sin Husflidsskole og sit Bibliothek.

Den nye Frimurerloge i Kristiania indviedes ilørdags af Hs. Maj. Kongen. De svenske, danske og tyske Frimurere havde sendt Deputationer i Anledning af Festen.

Uforsigtighed med Skydevaaben. Man hører ret som det er, at Børn eller uvedkommende faar fat i ladte Skydevaaben og at Ulykker derved afstedkommes. Det nytter ikke at Aviserne paataler Sagen og advarer mod denne Slusethed fra de skyldiges Side, Folk tager ingen Notis deraf.

Det burde ved Lov forbydes Folk at slænge ladte Vaaben fra sig hvorsomhelst, og en Overtrædelse af Forbudet burde medføre Ansvar. Uleiligheden ved at fjerne en indsat Patron eller skyde et Gevær tomt er saa ubetydelig, at den ikke fortjener at nævnes engang.

Myrmandstrafiken.

Det er beklageligt, at Storthinget ikke før har truffet kraftigere Foranstaltninger til at hindre den for begge Parter, Høire og Radikalere, lige skammelige Myrmandstrafik. Vistnok kan Myrmandsvæsenet ikke helt ophæves. Den Trafik er nemlig kjendt i de fleste Lande og specielt har den længe været i Svang i England. Men der maa kunne gives Lovbestemmelser, der gjør det saa vanskeligt at reise Myrmænd, at disse bliver af liden praktisk Betydning.

Nye Boger.

Norsk Lomme-Konversationslexikon, ved Steen Konov. Udkommet paa Alb. Cammermeyers og Fabritius & Sønners Forlag. Bogen vil udkomme i 15 Hefter til den overordentlige billige Pris af 20 Øre pr. Hefte eller 96 Sider Oktav.

Inger Johanne, Sommerferier, 115 Sider Cammermeyers Bogh. Forlag.

Livsførgsmaal. Fire Foredrag af Lars Eskeland. Olaf Norlis Forlag.

Bekjendtgjørelser.

Eldorado.

Sidste Uge Optræden af:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Trylleri-Parodist
Mr. Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Norsk Operas.
Royal Yokohama Troupe
Japanesiske Lege.
Edwin Bale Troupe,
Velocipedkunstnere og Acrobater.
Fremdeles:
Mr. Batty med sine 3 dresserede **Bjørne.**
Brydekamp med en Bjørn.
Fra 1ste Oktober
Nyt Program.

Forlag
1894—1895
Prisliste
med Illustrationer
omfattende:
Undertøi for Damer, Herrer og Børn, alleslags confectionerede Artikler, Regnkapper, Sko, Tøfler, Schawls, Plaids, Paraplyer, Børnedragter, Reiseartikler.
— **Sendes franco.** —
Steen & Strøm.

Stadig nyrøgede
Koge-skinker
anbefales af
Jensen & Co.
Torvgaden **5 a.**
(J. H.)

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.
(607)

Carl Johan-teatret

Lørdag kl. 8. (Gjæsteoptræden af fru Voss fra Bergen) **Agnete** (Agnete — Johanne Voss).

Fredag 28. septb. første forestilling Tourné I. Aalberg: **Cameliadamen.**

Kikkerter, Barometre,
Thermometre, Kompasser.
Skridtmaalere, Tegnebestik
samt
Briller og Lorgnetter
i rigeste Udvalg og **kun** prima Varer til **bekjendte billige Priser.**
Martin Viig,
Instrumentmager,
Kirkegd. **32,** skraa overfor Posthuset.

Østers.
Store friske Østers ankommet i Dag til Bazaren 45. Telefon 1199.
Julius Norbye.

Multer.
Udmærket gode Multer i Spand i Bazaren 45. Telefon 1199.
Julius Norbye.

Kogeskinker.
Nyrøgede extra fine Kogeskinker, spegede Faarelaar, Spegeskinker og Spegepølser i Bazaren 45. Telefon 1199.
Julius Norbye.

Mysost,
extra fin ægte Gjedost saavelsom billigere Sorter i Bazaren 45. Telefon 1190.
Julius Norbye.
(J. H.)

Heimdals Sikkerheds Hestevandring
for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskinner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.
Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetoorvet).

Til Konfirmation.
Righoldigt Udvalg i Gjenstande, passende som
Konfirmationsrepresenter
til billige Priser hos
Actieselskabet D. Bernau & Co. limit.,
Realkreditbankens Gaard, Torvgaden 2.
(J. H.)

For Husholdninger.

Vake- & Pudseartikler
Vaskepulver, Ludpulver, Blegesoda, Krystalsoda, Stivelse, Borax, Spermacet, Blaakugler, Vox, **Svampe,** Pudsepomade, Wienerkalk, Stearinolie, Møbelpolitur, o. s. v.

10 Guldmedaljer.
Phønix Vaskepulver
renser uden Sæbe og Lud og konserverer Tøiet.
LESSIVE PHÉNIX
Bedste Vaskemiddel for Gulve og Kjøkkentøi.
Bedste Vaskemiddel for Fabriker og Værksteder.
Faaes i Kolonial-, Farve- og Sæbeudsalg à 50 Øre pr. Kilo.

Ætheriske Olier;
Citron-, (Citrondraaber), Pebermynte-, Mandel- & Bergamot Nellikolie med flere Sorter Madolie & Essenter.
Carmor Tartari,
Natron & Vinstensyre, Gelatine & Vanille, Kongerøgelse, Røgelak, Røgesyre, Sal. Tartari, Potaske Safran, m. m.

Sko- & Ovnssværte, Læderfernis & Lædersmørels
erholdes af bedste Kvalitet i
Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johans Gade 5, til Skippergaden.
J. H.

„Jeg kommer med Trænet Klokken 2.40. Sibyl Dunluce."

Mr. Coverdale ventede paa Platformen, da Trænet kom, og Lady Dunluce følte sig styrket og opmuntret ved Synet af hans venlige Ansigt. Han havde en Vogn færdig for hende, sørgede for hendes Tøi og hendes Pige, og tog selv Plads ved hendes Side. Uden at oppebie hendes ængstelige Spørgsmaal, begyndte han strax at fortælle hvad der var hændt.

„Jeg har fundet ham. Lad mig først fortælle Dem dette og saa fortælle Dem alle Enkeltheder senere. Han er meget syg. Han er en ganske anden Mand, end den Mand, De erindrer fra Ellerslie. Husk paa dette, Lady Dunluce! De maa være forberedt paa at blive forskrækket, naar De seer ham efter alle disse Aar, thi de har bevirket en større Forandring i hans Udseende, end to Gange saamange Aar vilde have gjort under almindelige Omstændigheder."

„Meget syg — saa forandret," sagde Sibyl skjælvende, idet hun kjæmpede for at holde sine Taarer tilbage. „Sig mig det værste! Tror De, han vil gjenkjende mig? Er han sindssyg?

„Jeg er bange derfor. Jeg kan ikke sige, at han ganske har mistet sin Forstand, men han er ikke længer normal. Snart seer han Syner, snart synker han hen i en Sløvhedstilstand. Han er neppe bleven behandlet med nogensomhelst Grusomhed, thi igaar havde han flere lyse Øieblikke, i hvilke han fortalte mig om sit Liv i St. Judes Præstegjæld, men denne Indesper-

Bevægelser. Han var saa underlig klædt. Man kunde have taget ham for en af Jagtbetjentene. Han krøb ind paa et andet Jorde gjennem en Aabning i Muren, — et Jorde, som jeg kjender godt, thi tversover det gaar en Sti, Jægerne ofte benytter, naar de gaar hjem til Dunluce om Aftenen. Jeg kan tænke mig, at min Fader føler en ondskabsfuld Fornøielse i at skyde et Par Fasaner paa sin Broders Eiendom.

Han var ikke meget heldig, medens jeg saa paa ham, thi han skjød kun en Gang, netop, som jeg vendte om forat gaa hjem.

Kun en Gang! Skuddets Echo gjenlød i den stille Dal, og en hel Sværm af Blaakraaker for skrigende over mit Hoved, opskræmte af Knaldet. Det var koldt, og jeg gik hurtig hjemover og ind i mit hyggelige Værelse, hvor en flammende Ild og en god Kop The ventede paa mig. Hvis jeg havde Valget mellem min Fader og min Tante, saa vilde jeg være en Taabe, hvis jeg betænkte mig paa, hvem jeg skulde vælge at følge i Livet.

Jeg var ifærd med at klæde mig paa til Middagen Klokken otte, da jeg hørte en voldsom Ringen paa Gadedøren og Stemmer nedenunder. Kunde det være Lady Dunluce, som uventet kom tilbage? Nei, det maa være noget andet end dette. Hvis en hel Familie pludselig var kommen ind i Huset, kunde dens Medlemmer neppe have voldt saamegen Støi. Jeg sprang ud paa Gangen forat lytte, men Stemmerne fjernede sig, og jeg blev ikke klogere, end jeg var.

Vindmotorer.

Særdeles billig Drikkraft for Pumpning, Sagning, Kornmaling etc.

Pumper, Grøpekværne & Møller.

Alle Slags **Kraftmaskiner.**

Haveredskaber,

saasom:

Cræsklippere,
Spader, Greb, Skyfler,
Havesaxe, Havepumper.

Store Slibestene for 1 Mand.
Knivpudsere.

Amerikanske Maskincompagni,

Tordenskjolds Plads,

Christiania.

Centralopvarmningsanlæg

for Damp og Vand — udføres billigst.
Ualmind. brændebesparende Kjedler.

Landbrugsredskaber

saasom:

Tærskeværk, Hakkelsmaskiner,
Hestevandringer, Plouge,
Slaamaskiner, Kværner, Bryner,
Mc. Cormicks Høstemaskiner.
Melkespand.

P. T. Mallings Boghandel,

Kristiania,

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „Frølichgaarden", Kirkegaden 34 ligeoverfor Postkontoret

Skolebøger	i Mallings Boghandel
Skoleatlas	i Mallings Boghandel
Skolebestik	i Mallings Boghandel
Skoleglober	i Mallings Boghandel
Skolekarter	i Mallings Boghandel
Skoleinventar	i Mallings Boghandel
Skoledagbøger	i Mallings Boghandel
Skoleprotokoller	i Mallings Bogbandel
Skoleorgler	i Mallings Boghandel
Skolesager	i Mallings Boghandel
Skoletavler	i Mallings Boghandel
Skolevægtavler	i Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret

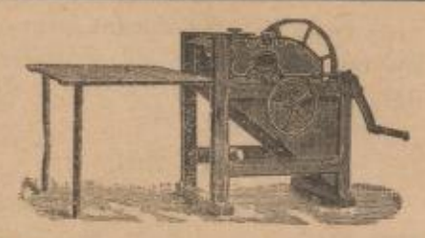

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

JJ

Gibs

og

Cement

billig fra mit Lager, Tomtegd. 11.

Jacob Jacobsen.

A. Sand & Co. Kristiania

anbefaler Kjødkværne og selvregulerende Vridemaskiner med Gummivalser støbt paa Axlen. Strikkemaskiner med Patent Naaleaabner og mange Forbedringer. White amerik. Staalsymaskiner med selvsættende Naal og selvtrædende Skyt, syr hurtigst, larmer mindst, varer længst. Fuld Garanti og Undervisning. Nye Dele indsættes og Reparationer udføres. Prisliste franco.

J. H. (624)

Mit store Udvalg af

Konfirmationspresenter

anbefales.

M. Dopheides Magazin

Kirkegaden 20 & 22.

Norsk Fabrikat.

RYKFARVE

Forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos

Jacob Jacobsen.

Christiania.

JJ

Malerolie lyskogt og stærkkogt, hollandsk og østerrigsk, fin, klar, klæbefri Vare fra mit Lager,

Tomtegaden No. 11.

Jacob Jacobsen.

(575)

Et Restparti Ansjos

i Boxer **(Walvatnes)**
udsælges til halv Pris.
Obs. Prøve i Butiken.

M. A. Ruud,

Pilestrædet 5.

Alle roser dette!

Kun 6 Kroner. Kun 6 Kroner.

Vask ved Lufttryk

med Haandvaskeapparatet

„Undine"!

Opsigtvækkende Nyhed!

Vasker i 4 á 5 Minutter hvad ellers kræver 1—2 Timers Arbeide!

Skaaner Tøiet som intet andet!

Sparer Tid, Arbeide og Penge!

Prøvevask daglig Kl. 10—2 hos

Dieseth & Amble, Kirkegd. 30.

Kun 6 Krone. Kun 6 Krone.

Sendes mod Efterkrav til alle Rigets Postanstalter for Kr. 6.65.

500 solgt paa 5 Uger!

(527)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Vonheims folkehöiskole

begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,

Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.

Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.

(591)

Prima fin Fedsild

& stor fed jomfrulandsk

Makrel

anbefales af

M. A. Ruud,

Pilestrædet 5.

T. H. Frölich & Søn

Tapeter & Borders

Christian Hansen

Colonial-, Vin- & Fedevareforretning

Hj. af Pilestrædet & Keysersgade,

Christiania.

Telefon 2104.

Udsøgte Varer & billige Priser.

For Vinteren 1894—95 leveres:

Bedste Sort Lysolier til laveste Priser frit tilbragt.

Bestil pr. Telefon **2104.**

Christian Hansen,

Hj. af Pilestrædet & Keysersgd.

(J. H.)

Ghr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, anbefaler

Vine & Spirituosa.

En ubeskrivelig Forfærdelse greb mig; mine Hænder rystede, og mine Tænder klaprede, min Haand skjælver, medens jeg skriver dette, nu som jeg ved det hele.

Pint af en forfærdelig Uvished gik jeg hen til Trappegangen. Flere Mænd kom opad Trappen, — de talte lavt sig imellem, og af deres tunge Fodtrin forstod jeg, at de bar noget ovenpaa.

Dette „noget" var Lord Dunluce. De bar ham langsomt — langsomt — opad den brede Trappe ind i hans eget Soveværelse. Han laa i deres Arme uden en Lyd, uden at bevæge en Finger; den ene Arm hang slapt ned.

Jeg trak mig tilbage og saa det sørgelige Tog passere forbi mig, medens en af Tjenerene aabnede Døren til Soveværelset og tændte Lamperne derinde. Mændene bar sin Byrde ind og lukkede Døren.

Jeg løb nedenunder, hvor der var nok af Folk, som fortalte mig, hvad der var hændt.

Min Onkel var død ved et Ulykkestilfælde, som han ved lidt Forsigtighed kunde have undgaaet. Man havde fundet ham livløs. Skuddet var trængt gjennem Hjertet og Lungerne. Han laa lige bag Stengjærdet, nær den før nævnte Aabning. Geværet laa ved Siden af ham. Det var den gamle Historie, om en Jæger, som baner sig mosommelig Vei gjennem et Krat med et ladet Gevær i Haanden!

Hans Herlighed havde sendt Jagtbetjenten hjem i Forveien og gik alene. Manden troede, at han

havde taget den korteste Vei, men istedet derfor har han gjort en Omvei og slaaet ind paa den Sti, som Jægerne i Jagttiden saa ofte benyttede sig af. Lordens Yndlingshund havde været med ham og var kommen hjem alene. Dyret saa forskræmt ud, og Tjenerene troede, at et eller andet maatte have hændt dets Herre. Staldkarlene begav sig strax ud forat søge efter Lorden og fandt ham liggende ved Gjærdet i et Krat.

Hvorfor nedskriver jeg dette? Gud ved det! min Haand skjælver, saa jeg neppe kan holde Pennen. Ilden i Kaminen er udbrændt; jeg ryster af Kulde, og mit Værelse, som for en Time siden var laa lyst og lunt er et Billede paa Forladthed. Jeg vil ikke skrive mere. Mit Hjerte er dødt og koldt.

26de Kapitel.

Et kort Telegram kaldte Lady Dunluce til Keswick. Det lød saaledes:

„Funden. Kom, saa snart De kan. Jeg venter her paa Deres Svar." John Coverdale.

Svaret lød bestemt og klart:

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 114. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 27de September 1894. | Avertissementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

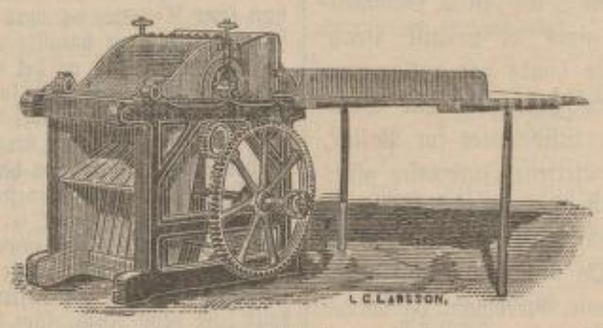

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Høpresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Bernh. Sollie,

Overretssagfører, Horten.

(485)

Dr. Ole B. Bull

er hjemkommen. (613)

Politisk Møde

afholdes paa

Gaarden Galleberg, Galleberg St. i Sande

Torsdag den 27de Septbr. førstk.

Kl. 4½ Eftm.

Fhv. Statsraad Jacobsen

holder Foredrag.

Fri Adgang for alle. Ingen Diskussion.

En Forpligtelse

har Centrum eller det moderate Parti til at sørge for, at der fra de Distrikter, hvor det seirer, kommer flest mulig Gaardbrugere i Thinget.

Der er hidtil valgt 7 radikale og 2 konservative Landsrepræsentanter. Blandt disse 9 findes ikke en eneste Gaardbruger, medmindre man dertil vil regne Fisker Hans Mikkelborg fra Tromsø Amt. Fra det store Nordlands Amt møder ikke en eneste Bonde blandt de 5 valgte, men en Postmester, en Statsminister, en Sagfører, en Handelsmand og en Kirkesanger.

Radikalerne vil have svært vanskeligt for at skaffe et større Antal Bønder fra de Amter, hvor de seirede den 17de. Aarsagen hertil er tildels den, at de dygtigste og mest klartskuende Bønder har sagt dem Farvel. Men Hovedaarsagen er den, at de føler sig bundet af Forpligtelser til at skaffe sine akademisk uddannede Hjælpere og de assisterende Bestillingsmænd Pladse i Thinget. For kun at nævne Hedemarkens Amt, saa kan der fra dette store og mægtige Bondeamt neppe ventes mere end en eneste Gaardbruger blandt dets 5 Repræsentanter, nemlig Hr. Glestad, med mindre man kaster Landhandler Aars. Hvem vover nemlig at kaste Statsraaderne Konow og Engelhart eller Folkehøiskolebestyrer Arvesen? Fra Kristians Amt møder der forhaabentlig mere end en Gaardbruger blandt de fem, men mon man faar en Repræsentation, der i fjerneste Maade ligner den, som man havde, da Peder Fauchald, Arne Baggerud eller andre af Uelands Kampfæller var en Pryd for Bænken?

De Moderate faar søge at raade Bod paa, hvad Radikalerne forsømmer. Vi vil henstille til de moderate Valgmænd at fremholde Gaardbrugernes Krav ogsaa i de Amter, hvor de er i Mindretal, og at tage specielt Hensyn til disse Krav der, hvor de maatte være eller komme i Flertal. Centrum her paa Østlandet maa faa Høirevalgmændene til at slutte sig til det her fremholdte angaaende Gaardbrugernes Repræsentation.

Den Tanke at besætte en af Pladserne i de Amter, hvor der er mange Brugsarbeidere, med en Mand af disses Rækker, giver vi vor fulde Tilslutning. Vi skjønner ikke, hvorfor ikke de stemmeberettigede Arbeidere skal have sin Repræsentant, og vi synes, at en saadan langt maa foretrækkes for en ganske almindelig Mand af Embeds-, Bestillingsmands- eller Sagførerstanden, i hvilken Radikalerne ynder at tage Landsrepræsentanter, hvis hovedsagelige Beskjæftigelse i Thinget er at spilde Tiden med ganske overflødige Taler eller lidet overveiede Forslag. De moderate Vælgere vil nok vide at finde de rigtig fremragende Mænd udenfor Gaardbrugernes og Arbeidernes Led, der fortjener at blive valgt, og de vil kun vælge saadanne, der har bedre Kvalifikationer for Storthingshvervet end Nidkjærhed og Travlhed i Partiarbeidet. Grundsætningen maa være: først og fremst Gaardbrugere, dernæst Arbeidere og i Sjøfartsamterne Repræsentanter for Sjømandsstanden, og endelig i tredie Række Mænd, der ikke repræsenterer Næringsveiene. De sidste maa kun komme i Betragtning som Følge af fremragende Egenskaber.

Byerne vil kunne sende til Thinget et tilstrækkeligt Antal Mænd, der repræsenterer andre Næringsveie, Sysler eller Kald end dem, der gjælder at faa repræsenteret fra Landsbygden.

Storartede Gaver. Fra Trondhjem telegraferes ilørdags til Aftp.: Den tidligere afdøde Kjøbmand How og nu afdøde Hustru har givet Størstedelen af sin store Formue til Legater, hvoraf den største Part kommer Trondhjems By tilgode til fattige Enker, trængende Tjenestepiger og Beklædning af fattige Børn efter angivet Forhold, desuden 8 mindre Legater, navnlig 45,000 Kr. til trængende i Støren og Soknedalen, 7000 Kr. til trængende i Singsaas, 5000 Kr. til trængende i Aalen, 2400 Kr. til et Børneasyl i Trondhjem, 6000 Kr. til trængende i Aafjorden, 12,000 Kr. til Jødemissionen og 8000 Kr. til Børnehjemmet „Fridheim".

I den Dahlstrøms Sag faldt der Dom ilørdags. Dahlstrøm kjendtes uskyldig i Mordbrand, men dømtes for ved Uforsigtighed at have forvoldt Ildsvaaden til 600 Kr. i Bøder, 26,802 Kr. 16 Øre i Erstatning til Brandforsikringen og 200 Kr. i Sagsomkostninger. Han vedtog straks Dommen.

I Vaage i Gudbrandsdalen var begge de stridende Parter, det rene Høire og det rene Venstre, enige om en Ting, nemlig om at stemme paa en blandet Liste, hvorpaa der kun fandtes en Gaardbruger, men forøvrigt en Sagfører og en Bestillingsmand. End om de begge havde opgivet dette Standpunkt og forenet sig til et Bondeparti, der valgte Gaardbrugere? Nu drog de kun i Leding som Leiesvende i en fremmed Hær.

Voldsom Død. Hamar 25/9 (H.O.T.B) Brugseier Lars Bjerke Brumundalen fandtes inat liggende død i Veien til Furnes. Liget har flere Læsioner og bærer Mærker af Stød i Hovedet. Kariolen er ramponeret, Hesten fandtes løs ved Siden af. Antagelig har Hesten sprunget løbsk, saa Kjøretøiet har stødt mod en Stabbesten og væltet, hvorved Affødte er slynget ud og slaaet ihjel.

Retslig Ligskue foretages eftermiddag.

Romsdalsvalget. Aalesund 24/9 94 (H. O. T. B). En Fraktion af Valgmændene, der muligens vil vinde Flertal, vil erstatte Lensmand Borresen med Meisingseth. Doktor Eng vælges sandsynligvis efter Ole Nielsen, der har frabedt sig Gjenvalg.

Valgmandsvalget for Larvik er efter Forlydende berammet til 12te November og Distriktsforsamlingen for de 2 Byer (Larvik ag Sandefjord) til 17. November. (H. O.)

En Engelsk Kaptein Boyton har opfundet et kuglefast Skjold, der er ½ Tomme tykt, veier 6 Pund og selv paa kort Hold skal kunne staa sig mod en Lee-Metford-Kugle. Hertugen af Cambridge har overværet nogle Forsøg, som faldt tilfredsstillende ud.

Brevduer i Orlogstjeneste. Under de paagaaende Eskadreøvelser i Stockholms Skjærgaard er der bleven gjort Forsøg i større Skala paa ved Hjælp af Brevduer at overføre Depecher fra Panserbaaden „Gøta", hvor Overkommandoens Flag vaier, til Marinedepartementet, og Forsøgene er blevne kronede med Held. Af 12 Duer fra Flaadens Brevduestationer, der blev affendt med Depecher Mandag og Tirsdag, er nemlig ikke mindre end 11 komne tilbage til sit Slag paa Skeppsholmen, alle medhavende sine Depecher indstukne ved en af Duens Halefjær. Af disse 11 Fugle har 5 paa en Time og derunder (en flot paa 44 Min.) tilbagelagt Strækningen fra Dalarø og en paa 65 Min. fra Elfsnabben til Dueslaget.

Planeten Mars har ingen Atmosfære. I Almindelighed har det været antaget, at Planeten Mars er omgiven af et Luftlag, og at den saaledes kunde være beboet af levende Væsener, der i nogen Grad ialfald lignende Jordens. Resultatet af mange og omhyggelige Observationer paa Lick-Observatoriet er imidlertid, at der ikke mere er noget spektroskopisk Bevis for, at en Atmosfære omgiver Mars end for, at en Asmosfære omgiver Maanen, Hvis der i det Hele er en Atmosfære paa Mars, saa er den ganske vist ikke Fjerdeparten saa mægtig som vor egen.

Selskabet „Havedyrkningens Venners" Udstilling, som skal aabnes idag, tegner til at blive rig og storartet, idet der har meldt sig saa mange Udstillere, at man ikke har kunnet modtage flere, som har meldt sig efter Anmeldelsesfristens Udløb. Navnlig vil Samlingen af Frugt antagelig blive den største, som hidtil er seet. I Forbindelse med Udstillingen har Kristiania Gartnerforening erholdt Tilladelse til at lade udlodde en Del udstillede Planter. Denne Udlodning er dog "Havedyrkningens Venner" og Udstillingen ganske uvedkommende; der er kun givet Plads for den i Lokalet.

Valget paa Øvre Eker

Der skrives til os fra Skotselven:

Valgmandsvalget for Øvre Eker foregik den 21/9 hvor Høires og Centrums Liste seirede med 402—401 st. mod Venstres 386—385 st. 9 Valgmænd.

Af 802 Stemmeberettige mødte 787 og afgav Stemme.

Valget begyndte nævnte Dag Kl. 8 Morgen og blev man først færdig til at begynde Opraabet Kl. 10 Aften. 117 Klager behandledes. 29 blev udslettede, hvoraf en Del af Venstres Leiemyrmænd. Af Leiekontrakterne, hvoraf der tildels var flere paa samme No., lød ogsaa flere paa, at Leieren ingensomhelst Disposition havde over den leiede Jord eller Skog, tildels manglede de ogsaa Underskrift af Leieren. De maatte saaledes absolut forkastes. Det radikale Venstre var i høi Grad ophidset. Af de valgte er 2 Medlemmer af Skotselvens Centrumsforening og flere er moderate, og kan siges om hele Valget, at det er moderat.

Haard Kamp! behagelig Seier!

* * *

Vor Brevskriver bekræfter alsaa, hvad der staar i et andet Blad, at kun 29 blev afviste, ikke som radikale Blade paastaar, ca. 50. Men hertil kommer endvidere, at af de afviste skal 10 have hørt til Høire og Centrum. Afvisningerne har efter dette ikke havt nogen Indflydelse paa Valgets Udfald, hvad det maa være en Tilfredsstillelse at kunne slaa fast.

Koleraen. Fra vore Konsuler. Generalkonsulen i Arkangel telegraferer under 22de ds. til Indredepartementet:

Byen Sirma, igaar tre Tilfælde; Hvidehavets Havne forøvrigt fri. Byen Ustzug angreben, Vologda fri.

— Fra Generalkonsulen i Antwerpen telegraferes under 22de ds.:

Guvernøren meddeler: Siden 10 ds. i Provinsen Limburg 4 Tilfælde, hvoraf 2 Dødsfald af koleralignende Sygdom.

Fra Generalkonsulatet i Amsterdam meldes under 21de Sept., at der fra 13de til 20de Sept. i Holland er anmeldt ialt 20 nye Tilfælde af asiatisk Kolera, hvoraf i Amsterdam 10 og i Rotterdam 3 Tilfælde. I Maastricht, hvor Koleraen denne Gang først viste sig, er der siden 8de ikke anmeldt noget nyt Tilfælde.

Fra Generalkonsulen i Barcelona indberettes under 20 ds., at Øen Trinidad er erklæret fri for Smitte af gul Feber.

Kolerasmittede Steder: Rusland, Wiborg Len i Finland (med Havnen Kotka), de preussiske Provinser Øst-Preussen, Vest-Preussen og Polen, Holland, den belgiske Provins Liége (Luttich), de franske Departementer Finisterre og Morbihan, Galizien og Bukowina, Nordkysten af Lilleasien indtil Bosporus.

Cyklon i Amerika. Strax efterpaa de frygtelige Ildebrande kommer der Efterretninger om en frygtelig Cyklon den 22ds. Den sidste Beretning lyder saaledes:

Den over det sydlige Minnesota indtrufne Cyklon har bragt Ødelæggelse over 200 engelske Mil og anrettet Skade i 9 forskjellige Byer og Landsbyer. Antallet af Omkomne anslaaes til ca. 60 Personer.

Et mærkeligt Fremsyn.

I Anledning af Hamar-Losnabanens høitidelige Befaring af H. M. Kongen tirsdags, turde det være af Interesse at minde om en Historie, der viser et mærkeligt Fremsyn.

Det var i 40-Aarene. Senere Vei-direktør Bergh var i Øier og udførte som Arbeidsbestyrer det Hovedveianlæg gjennem Bygden paa Østsiden, som endnu benyttes, — det var det, som paa en Maade med en Gang skabte hans store Anseelse som Veimand.

Under dette Arbeides Udførelse stod han en Dag — det var netop den Dag, da Efterretningen om, at vor første Jernbane, Hovedbanen, var besluttet at skulle bygges — oppe paa Fosfegaarden, ret op for den saakaldte Hunnerfos i Øier.

Saa pegte Bergh nordover paa Veien og sagde til en endnu levende Øiermand:]

„Ja, nu gaar Veien deropover Dalen paa Østsiden. Om 50 Aar har Jogsaa Jernbane heropover; men den kommer ikke til at gaa paa Østsiden af Elven, men hernede kommer den til at svinge over paa Vestsiden af Elven".

Ret ned for Fosfegaarden og lige under Hunnerfossen føres nu — nær 50 Aar senere — Jernbanen paa en Bro over fra Østsiden til Vestsiden af Lougen.

Naar man betænker, at disse Ord faldt paa et Tidspunkt, da vor første Jernbanes Anlæg endnu kun var i sin Vorden, maa det medgives, at Udtalelsen er ganske mærkelig.

Indebrændt. Nat til 23de nedbrændte en Stue paa Pladsen Møllerhangen i Dovre. En 80 aarig, syg Kone indebrændte.

Moderat Forening i Varteig. Efterat, som før meddelt, fhv. Statsraad Sørensen havde holdt politisk Foredrag paa Furuholmen i Varteig, stiftedes 17de ds. Varteig moderate Forening med 13 Medlemmer. Til Bestyrelse valgtes:

Inspekt. G. Furuholmen, Formand.
Kirkesanger P. Njøsen.
Organist O. St. Isene.
Kontorist Oskar Sælid.
Mathis A. Kokkim.

Følgende Program vedtoges:

„— Varteig moderate Forening slutter sig paa Grundlag af den bestaaende Forfatning til Arbeidet for Udvikling og gavnlige Reformer i vort Samfundsliv. Den anser yderliggaaende og personlig Politik for samfundsskadelig og hylder i Tilslutning hertil den Grundsætning, at ingen Sag dømmes udroftet.

Dens Program er forøvrigt for Tiden:

a. Fastholden af Norges historiske og forfatningsmæssige Ret som suveræn Stat lige med Sverige i Forhold til fremmede Magter.
b. At den nuværende unionelle Strid løses ved fredelig Forhandling med det Maal at erhverve for Norge den fulde Meddelagtighed og Medansvarlighed ved Behandlingen af de fælles udenrigske Anliggender.
c. At Forhandlinger med Sverige om Ophævelse og Afvikling eller om Revision af det bestaaende konsulære Fællesskab maa bygges paa den Forudsætning, at Norge har forfatningsmæssig Adgang til at have eget Konsulatvæsen, og at Beslutningen herom er et udelukkende norsk Spørgsmaal.
d. Det er vort bestemte Krav, at en fuldt tilfredsstillende Ordning af de unionelle Anliggender finder Sted inden en rimelig Tidsfrist.
e. Udvidelse af Stemmeretten bør ske skridtvis og forsigtig i Forbindelse med Forholdstalsvalg, men i ethvert-fald indskrænkes til skatteydende Borgere. Den kommunale Stemmeret, der ogsaa bør grundlovbestemmes, ønskes ikke udvidet før den statsborgerlige. Fraværende Sømænd maa give Adgang til at stemme. —
f. Ved alle offentlige Foretagender forsigtig Omtanke med Hensyn paa Landets og Kommunernes Bæreevne samt at de bestemmes af saglige og ikke Partihensyn. —

Som gavnlige Reformer ansees desuden:

Bekjæmpelse af Drikkeondet gjennem Lovgivning og Beskatning. — Begrændsede Storthingsdiætter samt Opløs-

ningsret. — Folkeafstemning over vigtigere Storthingsbeslutninger. — Oprettelse af en almen Alderdomsforsørgelseskasse".

Foreningen, der efter sit Program staar det gamle Venstre meget nær, bekjæmpes desuagtet langt ivrigere end Høire, hvilket vel er nokså a naturligt, da den anbefaler sig for dem, der nu staar tvilsomme og ellers nemlig var havnet i de renes Leir; dog er det vort Haab, at den om end langsomt, vil vinde Tilslutning blandt Vælgerne.

G.

Almindelig Stemmeret, som dom arber saa for i Bladene, hvad vil det si?"

„Jo det skal jeg si dig Ola ganske ærli og oprikti snakket saa betyr det at naar du paa Valgda'en skal gaa og stemme, saa skal alle sammen hime hos dig være med. Du, ho Mor, Dottrane dine, Anne og Marie, vesle Ola, han Per, Jenta og fler om du har, bare dom er 21 Aar og ikke har varet paa Fattigkassa eller vært henta af Lensmand for no gæli."

„Haassen skal det gaa og haassen ska vi stemme?"

„Jo det skjønner du vel. I Bibelen staar det Konen skal være sin Mand underdanig, saa ho' Mor faar stemme som du gjør, Jenta gjør vel som Mor gjør og Ongane ogsaa."

„Ja men da var det jo metta ti enten de var med eller ikke, det blev jo rent noe ajereri til inga Bælas Nøtte, dom andre blir jo bare de dom kaller noe „Stemmekvæg" og det er da inte noe tes."

„Du er naiv og troskyldi du Ola, skjønner du inte, at det er det Radikalera vil ha og har strævet for, for Folk trur alt som staar i Blaene og trur saa alt dom Radikalera lover og inte holder, det er brukelige Folk for radikale Skolemestre, det som vil op og leve bon i Kristiania."

„Nei saan almindelig Stemmeret vil ikke jeg ha!"

Ærbødigst Ola.

Bergensvalget.

At Bergen med stort Flertal har valgt radikalt, er, uagtet det ikke her er Spørgsmaal om nogen Erobring, et Tegn mere paa, at vore Byer efterhaanden vil havne i den almindelige europæiske Radikalisme, der har sit stærkeste Tilhold i Udlandets Storbyer.

Denne Udviklingens Gang har længe været forudseet af kyndige Politikere. Gaar ikke selve Kristiania allerede denne Gang over til Radikalismen, saa er det kun et Tidsspørgsmaal, naar den vil gjøre det. Det synes utvilsomt, at næsten alle vore større Byer om ikke mange Aar bliver radikale.

For hvert Aar, som er gaaet, er det blevet stedse tydeligere, hvor uheldig og taabelig Høirepartiets politiske Færd var fra Sexti- til Ottiaarene. I Stedet for at kaste sin Lod med Norges Bønder, hvad Regjeringen burde have gjort allerede i 1872, og som den endnu med godt Resultat kunde have gjort i 1880, valgte den at søge sin Støtte i Byerne. Her var, sagde man dengang, „den oplyste Del af Nationen". Nu er det blevet klart, at Høireregjeringen derved havde stillet sig paa vulkansk Grund. I Byerne, „de faste Borge", holder Jorden nu paa at aabne sig for at opsluge det gamle Høireparti, og de Synder, Partiet har paa sin Samvittighed, hindrer det at faa et Fæste paa Landsbygden, deri kan erstatte, hvad det holder paa at tabe i Byerne.

Endnu har ikke de endelig afgjørende Valg fundet Sted. Hvad man hidtil ved, er kun, at Radikalismen har gjort stor Fremgang i Byerne, medens Valgene paa Landet endnu ikke har vist nogen Tilvæxt for dem.

Alt beror paa, om Bønderne kan holde Stillingen mod de radikale Angreb i de gjenværende tvilsomme Amter. Skulde de ikke kunne dette, og beholder Radikalerne alt, hvad de havde i 1891 ved Siden af, hvad de i Aar har faaet, da falder Høire, men det trækker med sig i sit Fald den norske Gaardbrugerstands Magtstilling i Stat og Kommune. Begge de to gamle Modstandere falder, Høire og Bonden, og en Tredjemand, den paa de Eiendomsløse støttede Radikalisme, indtager den ledige Plads.

Endnu har dog Bønderne Ordet. Endnu kan de være Herrer over Situationen. Den nærmeste Fremtid vil vise, om de føler, hvad det gjælder for dem.

„Rusalka" funden. Den længe forgjæves eftersøgte Monitor „Rusalka" skal ionsdags være funden af Dykkere ved Vester-Tokan, hvor Fiskere i Begyndelsen af Maaneden observerede Oljeflekker paa Vandskorpen, skriver „N. Pressen". De allerede afsluttede Efterforskninger begyndte paany, men vanskeliggjordes i høi Grad af det stormfulde Veir, der herskede. Undersøgelserne har imidlertid været fortsat ved Anstilling af Lodninger og ved Hjelp af elektrisk Lys, og ionsdags skal man tilsidst have været saa heldig af finde Stedet, hvor „Rusalka" ligger begraven mellem Klipper paa Havbunden. Selve Stedet skal ligge 100 Favne sondenfor Vester-Tokan, og Monitoren skal ligge paa et Dyb af omkring 30 Favne. Nærmere Detaljer om Fundet savnes indtil videre.

Det var ionsdags akkurat et Aar, siden „Rusalka" med hele sin Besætning forulykkede paa Reise fra Reval til Helsingfors.

Kinesisk-russisk Sammenstød. Ifølge Telegram fra Petersburg skal, efter hvad der rygtevis forlyder, en kinesisk Røverbande have overfaldt en russisk Grænsestation og dræbt dens Besætning, samt plyndret Stationen. Russiske Tropper udsendtes efter Røverne, der imidlertid undkom over den kinesiske Grændse.

Krigen i Østasien.

Saa vidt man af de foreliggende, ofte aldeles modsigende, Efterretninger kan se, har nok Slaget ved Pjong-jang været et Sedan for Kineserne. Deres Stridskræfter i Korea synes at være aldeles overlegne — forsaavidt de ikke er faldne i japanesisk Fangenskab — og lykkes det Japaneserne at besætte de til Korea førende Passe, vil nok Krigen snart blive overført paa kinesisk Grund. De kinesiske Seiersbulletiner viser sig at være den skjæreste Humbug.

Det kunde ogsaa næsten forudsees med Vished, at i et alvorligere Basketag mellem de to Magter maatte Kineserne ligge under. Japaneserne er langt foran dem i kulturel Henseende. Dertil kommer, at en stor Del af den kinesiske Hærstyrke kun existerer paa Papiret og at Armeen har liden eller ingen Øvelse. De Penge, der skulde anvendes til dens Rekruttering og militære Opdragelse, har vedkommede overordnede for en stor Del stukket i sin egen Lomme.

Kinesernes Seier i Sjøslaget ved Jalufloden viser sig ogsaa at være bare Skryt. I Virkeligheden har de lidt et alvorligt Nederlag. De tabte 7 Skibe, og de øvrige undslap kun, fordi Japanesernes Flaade ogsaa var saa medtagen, at den ikke med Kraft kunde fortsætte Forfølgelserne.

Keiseren af Kina har taget Efterretningerne om Nederlagene paa en egen Maade: han hugger Hovedet af en Masse Folk, som vist ikke har havt den mindste Skyld i Uheldet. Deriblandt har mange Japanesere maattet lade Livet. Mon Japan vil øve Gjengjæld? Isaafald kan man vente at faa høre en hel Del Gyseligheder. Keiserens Omgivelser skal ifølge en indløben Skrivelse omtrent gaa med Livet i et knust Æggeskal, og de skal have anmodet de kommanderende Officerer om at lyve ihop nye Seire, for at de skal kunne beholde Hovedet saa længe som muligt.

Det ovenfor omtalte Sjøslag er vistnok et af de største, som nogensinde har været leveret. Der var ca. 20 Skibe paa hver Side, og i den kinesiske Flaade deltog Landets bedste og kraftigste Skibe.

Et engelsk Blad udtaler, at den sydlige Del af Manschuriet nu ligger aabent for Japaneserne, da Kina ikke i en Hast formaa at reise en Hær, der kan hindre Besættelsen.

Det japanesiske Parlament er indkalgs til en extraordinær Samling 15de Oktober.

Slynglere. For nogen Tid siden kom to flere Gange tidligere straffede „Ekeberggutter" ind i en Butik i Ekeberg, hvor en nogle og sexti-aarig Kone handler. Da Konen for Øieblikket ikke var i Butiken, tog de først en Kurv Øl mellem sig og drog ud af Butikken med; men da Konen kom tilstede, blev de forhindret i at komme afsted med Ølkurven. De blev da med ind i Butiken, hvor de forestillede, at de vilde betale Ølket, og den ene af dem tog ogsaa frem en Femkroneseddel, som han skulde betale med. Konen tog da op sin Portemonnæ for at veksle. I Portemonnæen havde hun ca. 400 Kroner, hvilket Slynglerne fik Anledning til at lægge Mærke til, og medens den gamle Kone stod og holdt Portemonnæen i Haanden, rykkede den ene af Slynglerne denne ud af hendes Haand og løb afsted. Den anden tog til sig Femkroneseddlen, som han havde lagt paa Disken, hvorefter ogsaa han løb saa hurtig, han kunde. De omhandlede Personer, der siden har været forsvundne fra Byen, er forntylig vendte tilbage hertil igjen. De er nu begge anholdte og sidder i god Forvaring. De benegter at have forøvet den nævnte Udaad og havde ved Anholdelsen intet hos sig af Pengene.

Mange moderate Venstremænd har undladt at stemme mod Radikalerne af Frygt for at Høire skulde blive for stærkt og vinde absolut Flertal i Tinget. Derfor er der neppe længere nogen Fare. Det moderate Venstre maa derfor ved alle kommende Valg rykke frem med hele sin Styrke.

Missionærerne i Kina svæver i Fare. Meddelelser fra Shanghai bekræfter, at de i de kinesiske Provinser ophobede Tropper, bestaaende af udisciplinerede Bander, har betegnet sin Vei mod Kysten med Plyndring, Mord og Ildspaasættelser. De har angrebet forskjellige Missionsstationer og ødelagt talrige Kapeller. Missionærerne svæver i den største Fare og flygter; de meddeler skrækkelige Ting om udstaaede Lidelser.

Ikke videre smigrende. Et russisk Blad skriver: „Tager man alt det Gode ud af en Spanier, saa faar man igjen en Portugiser, og gjør man Portugiseren 10 Gange værre end han er, saa faar man en Italiener".

Theprisen stiger paa Grund af Krigen mellem Kina og Japan, meldes fra Udlandet. I Newyork er de forskjellige Sorter i de sidste to Maaneder steget med næsten 50 pCt., og Stigningen menes at ville vedblive. Dette gjælder især Formosathe. Endnu for et Par Maaneder siden var Markedet i denne Artikel meget mat, med en Pris af 10 Cents pr. Skaalpund. Nu er Prisen 15—16 Cents og truer med at stige til 20 Cents.

Norsk Landmandsforbund.

Til Redaktøren af „Eidsvold".

Jeg læser iaften i Deres Blad et Stykke med Overskrift „Bondevenforeninger." Saa enig jeg og mange er med Dem i, at de gamle Bondevenforeninger bør gjenoplives og at Gaardbrugerne bør slutte sig sammen i Lighed med andre Samfundsklasser, saa uenig er jeg med Dem i, at denne Sammenslutning bør gives et politisk Præg. Skal vi kunne haabe paa roligere og sindigere Tider, hvor ikke alle Samfundsinteresser tilsidesættes for Politik, da bør de materielle Interesser gives en større Betydning og optage mere Gaardbrugernes Tanke og Sind end nu er Tilfældet. Og skal man kunne samle dem om saadanne Gjøremaal og derved vise Politiken tilbage til en mere beskeden Plads, end den nu indtager hos os, da maa alle politiske Partier kunne slutte sig sammen til Arbeide for vort Næringslivs Forbedring og Udvikling.

Derfor har „Norsk Landmandsforbund" sat sig til Maal at samle alle Gaardbrugere og Landmænd i Foreninger, ganske i Lighed med andres Bondevenforeninger, kun uden politisk Tilsnit, saa alle Partier kan være med i Forbundet.

* * *

Redaktionen er af den Mening, at det ene ikke behøver at udelukke det andet. Filialafdelinger af „Norsk Landmandsforbund" bør oprettes i alle Bygder og have en fuldstændig upolitisk Karakter. Men „Bondevenforeninger" maa der til for at hævde den norske Bondes Indflydelse i Statslivet og det kommunale Liv.

Rypejagten i Nordland. En fra Nordland hjemvendt Jæger meddeler som et Bevis paa Mængden af Ryper iaar i Nordland, at paa en og samme Dag skjød to Gutter paa Den Langøen, Vesteraalen, den ene 85 Ryper og den anden 114.

De Radikale og Socialisterne gaar overalt sammen til Valg. For et Syns Skyld opstiller Socialisterne enkelte Steder sine egne Lister, men de stemmer ikke paa dem. I Bergen opstillede de saaledes ogsaa sin egen Liste, men kun 3 stemte paa den; de øvrige Socialister stemte sammen med Radikalerne.

Skulde ikke disse Manøvrer aabne Øinene paa de mere sindige indenfor det radikale Parti?

Skulde ikke disse Mænd nu forstaa, at det radikale Parti i Virkeligheden gaar Socialisternes Ærinder?

Sjelden Fuglefangst. Da Fyrbøderen paa Dampskibet „Strømmen", der gaar i Passagerfart paa Øieren, Mandag Morgen skulde til at gjøre op Ild under Kjedeln, blev han var noget, som bevægede sig derinde. Ved nærmere at se efter fandt han et Pragtexemplar af en Katugle. Fuglen har formodentlig, idet den skulde sætte sig paa Skorstenen, tabt Fodfæste og faldt nedi.

Smaa Soverum.

En Artikel i Vestlp. omtaler den Farlighed, der ligger i at benytte for smaa Soverum. En Læge fortæller bl. a., hvad han erfarede under et Sygebesøg hos en Familie i Kleven ved Mandal.

I en Seng i Stuen laa den lille og gispede — bleg og urolig. Doktoren kunde ikke straks komme paa det rene med hvad der var iveien, og udlede Sygdommen fra Forældrene vilde heller ikke gaa, da det var grundkraftige Folk.

Under den videre Examination forklarede Moderen, at Barnet „altid havde ligget saa godt og varmt og ikke udsat for Træk. — Se her har den lille ligget til han faar Turene; da maa jeg ha ham ud for bedre at pleie ham".

Doktoren sad en hel Stund og saa ind i det lille pene Kot, som var tapetseret og belistet som et lidet Dukkehus.

„Ja-ha", sa han „der feiler ikke paa, at her er varmt nok, og har Barnet, som De siger, havt dette Sovested i fire Aar, saa er det rimeligt nok, at det er sygt, — det er idetheletaget mærkeligt, at der er Liv i det. Jeg skal sige Dem noget", sa han videre og med Eftertryk: „her i dette lille pene Rum, som De sætter saadan Pris paa og som De synes er passende Plads for det dyreste og kjæreste De eier, her vil endog gamle Støvler kunne bli syge, det er jo kun et Støvleskab, som er pent stellet til Soverum".

Det burde ikke i vore Dage være nødvendigt for Lægen at holde Foredrag om Nødvendigheden af frisk Luft, skriver Bladet, og om det skadelige i at sove i smaa Rum. Alle burde vide dette.

Men desværre, alle ved det ikke, før det ud til, og derfor finder man ofte, at baade Børn og Voxne sover i Rum, der er aldeles usikkede til saadant Brug, og det ret ofte ogsaa hos Folk, der har god Plads. Man gaar nemlig ud fra, at naar et Rum er stort nok for en Seng at staa paa, saa er det godt nok at ligge deri.

Derfor ser man endog nye Huse med bitte smaa Soverum, mens man finder det nødvendigt, at „Storstuen", som man sjelden kommer i, maa endelig være stor og rummelig.

Der er mange Mennesker, der gaar og drages med Sygdom hver Dag, som udelukkende er en Følge af, at de sover i et altfor snevert Rum. Derfor vak med alle disse „Alkover" og smaa Skraakammere og Indbygninger i Væggene til Soverum, og læg ikke dine Børn der, hvor endog dine gamle Støvler vil ta' Skade.

Til Eidsvolds Redaktion!

Jeg fik for nogle Dage siden høre af en Bekjendt, at „Intelligentsfedlerne" for 25de ds. skulde have forsøgt at være vittig paa „Eidsvolds" Bekostning. Nuja, jeg kjendte jo fra før af denslags Vittigheder, som Radikalismens Organer prøver paa at fyre op med af og til. Men lidt Prøvl mere eller mindre kunde det vel ikke skade at læse. Altsaa!

Ja, der var jo noget at læse. Det var bedre, eller rettere sagt, værre end man kunde vente det, selv af „Intell." En saadan Usans, en saadan Overseen af de faktiske Forhold, et saadant Feilsyn paa Virkeligheden kan man kun vente af et Blad, der hos den radikale Dovregubbe har faaet „Spjeld som den olme Stuben".

Centrum, de moderate, spiller en mikroskopisk Rolle, siger Intell. Jasaa! Uelands og Sverdrups Parti, der i over en Menneskealder har været Landets mægtigste politiske Parti, er nu bleven mikroskopisk. Det Parti, der gjennemgaaende har tilført vort Storthing Nationens bedste Kræfter og udrettet mest for Landets Fremgang, er nu saa lidet,

---

Den nye Huslærer.

(Oversat for „Eidsvold")

(Forts.)

Det var et fint, prægtigt udstyret Stadsværelse, men et vist fremmed ødsligt Præg og al denne uhyggelige Orden viste noksom, at det kun sjelden blev brugt. Men Fru Sutton havde sagt om Morgenen: „Vi vil ta' imod ham i Stadsstuen i Aften for at vise hvad Slags Folk vi virkelig er. Det vil indgyde ham Agtelse."

„Og det vil hjælpe til at borta den fugtige, øde Luft inden Sir Jocelyn Wyndham kommer," svarede hendes Niece.

Sir Jocelyn modtoges i Stadsstuen af en meget mager liden Frue og en noget korpulent Herre, en vakker lyshaaret ung Pige smilede til ham, mens man førte ham hen til en Armstol og præsenterede ham for en alvorlig meget styg Dame som man kaldte Tante Sara.

„De har jo set Harry? begyndte Fru Sutton. Men nu kunde ikke Sir Jocelyn holde sig længer han brast ud i Latter, Situationen var altfor komisk, han undskyldte sig med at Børnenes Sladder ovenpaa havde moret ham saa meget, men Tante Sare faldt straks ind temmeligt skarpt.

„Der skal lidet til at more Dem unge Mand."

„Aa Børnene er rigtig morsomme, jeg kan ofte længe bagefter le af deres snurrige Indfald," sagde den unge Dame, som Sir Jocelyn formodede at være Nell, han var hende hjertelig taknemmelig fordi hun kom ham til Hjælp.

„Vi spiser Middag halv 6," sagde Fru Sutton, efter en trykkende Pause „og haaber De vil spise nede idag."

„Det gjør mig ondt Frue," svarede Jocelyn, men jeg har efterglemt min Kuffert paa en Jernbanestation, saa jeg faar nok bede om at laane en anden Dres."

„Det er unødvendigt naar vi er alene," svarede Hr. Sutton. „Vi klæder os aldrig om til Middag uden naar vi har fremmede. Vort Eftermiddagstoilette i Coalfield House bestaar i, at jeg tar paa en Snip og Mama bytter et Par rene hvide Manschetter," og han lo over sin Vits.

„Deres Dres unge Mand, er ikke som jeg ventede," bemærkede Tante Sara.

„Gode Himmel! hvad ventede De?" spurgte Sir Jocelyn overrasket; thi hans Skrædder var upaaklagelig.

„Jeg ventede Theologens sorte Kjole," svarede hun alvorlig.

„Aa, nutildags bærer Theologerne meget ofte graa Klæder om Virkedagene, svarede Sir Jocelyn fripostig. Men — med Tilladelse vil jeg gaa paa mit Værelse nu, siden De spiser saa tidlig, og vil De saa undskylde, at jeg atter viser mig i min Reisedragt."

„De misforstaar mig fuldstændig," svarede Fru Sutton. Vi spiser sent, ikke tidlig. Det er blot om Søndagen vi spiser tidlig."

Men Døren havde allerede lukket sig efter Sir Jocelyn.

„En overmaade fremfusende ung Mand og høist uheldig klædt," sagde Tante Sara.

„Ja, det er ikke den Maud jeg havde ventet efter Sams Anbefaling," bemærkede Fru Sutton.

„Men han ser meget godt ud," hviskede Nell.

Klokken 6 sad de ved Middagsbordet og spiste sin Oxesteg i Taushed. Sir Jocelyn forsøgte forgjæves at begynde en Samtale med Nell. Hun var en vakker Pige og tog sig ret godt ud i sin tarvelige Badsketøiskjole.

„Og nu Hr. Walther begyndte," endelig Hr. Sutton efter at Maaltidet var halv tilende. Hvad er Deres Mening om Græsk som tvungent Fag ved Universitetet?"

„Jeg er frygtelig meget imod det," svarede Sir Jocelyn.

„Det forekommer mig, at De udtaler Dem altfor bestemt unge Mand," sagde Tante Sara.

„En, der selv har studeret Klassikerne, han vil have Ret til at udtale sig med Bestemthed," svarede Hr. Sutton.

„Hvor var det første Gang De traf Sam Hr. Walher?" spurgte Fru Sutton efter at Puddingen var serveret. „Hos Aylmers.—„ svarede Sir Jocelyn som nu var paa Vei til at falde ud af sin Rolle. „Hos hvem? —" næsten skreg Tante Sara — men Sir Jocelyn fattede sig straks.

„Der er en Mis—si—onsforening," stammede han.

„Hvad Slags Mission?"

„For Hedningerne," svarede han fripostig nok.

„Det er underligt, at Sam aldrig har nævnt at han kjendte Dem før den Gang han gjorde os opmærksom paa Deres Avertissement," sagde Hr. Sutton i en ærgerlig Tone; „men Sagen er at han har glemt alt over et lidet Kort fra en vis Sir Jocelyn Wyndham, som efter hvad jeg hører er intet andet end en doven Vagabond — men skal ingen spise mere?" Han tilføiede dette i en saa streng Bedemanstone, ata lle sagde Nei og hele Selskabet reiste sig fra Bordet og gik ind i Selskabsværelset.

Jeg er bange De vil komme til at kjede Dem her", sagde Nell i en lav Tone til Sir Jocelyn ida de gamle var falden i en liden Lur.

„Tænkte De det, inden jeg kom?" spurgte han og morede sig kostelig. Nei," svarede hun kjækt og rødmede dybt.

„Hvorfor ikke?"

„Aa, jeg tror ikke De vil passe i disse Omgivelser hr. Walther Onkel og Tante er meget elskværdige, — men jeg ved ikke om De forstaar mig — — —?"

„Jeg forstaar, Frøken Grey".

(Sluttes.)

at man maa have Mikroskop for at kunne se det.

Nei, Centrum er ikke bleven mikroskopisk og bliver det ikke heller. Det vil baade Intell. og Bladets langt mere begavede Aandsfæller med Tiden faa Vished for.

Maatte vi til næste Valg være kvit de Moderate, sukker Intell. Man forstaar det Hjertesuk. Radikalerne vilde da været kvit sin farligste Modstander. Men Sukket bliver ikke bønhørt, det kan Intell. forlade sig paa.

F...

Fra Tolgen skrives til os:

I Deres Extranummer af „Eidsvold" findes Valgresultatet for Tolgen opført med 5 Valgmænd Radikale, Suppleanter Høire. Ikke en eneste af Suppleanterne er Høire, men Centrumsmænd (Moderate) 3 af dem er Medlemmer af Tolgens Centrumsforening. Samtlige har før hørt til og stemt sammen med Venstre. En af dem har i længere Tid været Venstrevalgmand. Det viser sig ogsaa her, at Høire og Radikale er enige om, at der kun eksisterer to Partier, noget tredie gives ikke for dem! Er der en Venstremand, der ikke længere kan følge de Radikale paa deres farlige revolutionære Reise, men vil slaa ind paa en mere fornuftig og maadeholden Politik, da skal han straks indordnes under Høire. Dette er begge de yderliggaaende Partier enige om. Mange, der ellers vilde slutte sig til Centrum, har af den Grund stemt med de Radikale. Høires Fremgangsmaade synes at vise, at dette Parti intet har glemt og intet lært af de senere Aars politiske Erfaringer, og nu haaber paa, at den gode gamle Tid atter skal vende tilbage. „Eidsvolds" Spaadom om Udfaldet af Trondhjemsvalget er nok saa illustrerende.

Hvad der mangler Centrum, er en fast Organisation. Til denne hører igjen en egen selvstændig Presse. Førend denne Sammenslutning er helt og holdent gjennemført, vil det neppe lykkes at gjøre sig gjældende som et Parti, hvormed der maa regnes i vort politiske Liv. Deres Blad er i den Henseende en god Begyndelse; men det er for lidet. Jeg skulde derfor ønske, at det ret snart maatte vokse sig stort og stærkt nok til at udgaa som Dagblad. Af dem, som holder „Eidsvold" her, har jeg ikke hørt andet end Ros udtalt over den Maade, hvorpaa det søger at løse sin Opgave. Derfor hold frem, som 3 stevner, Maalet vil naaes.

Hamar-Losnabanen, høitidelige Indvielse foregik iforgaars. Til bestemt Tid ankom Kongen og Kronprinsen fra Kristiania. Frokost indtoges paa Hamar, hvorefter Toget drog videre. Det standsede ved samtlige Stationer, der for Anledningen var rigt dekorerede. Ved Treten Station henvendte Hs. Maj. følgende Ord til den talrige Menneskemasse (der nævnes flere Tusinde), der var mødt op i Anledning af Festen:

„Jeg hilser Eder alle, Mænd og Kvinder, der er samlede om mig i dette høitidelige Øieblik.

Meget længe, ja jeg maa vil sige, altfor længe har det Jernbaneanlæg ladet vente paa sig, der fra nu af forbinder denne Bygd med Landets øvrige Dele, gjennem den nye Tids bedste og hurtigste Samfærdselsmiddel.

Nu endelig er den Dag kommet, da Jernbaneskinner er fastspigret ved Losnas Strandbred, og derved har Gudbrandsdalen, denne skjønne Dalenes Dal i Norges Land, faaet sit berettigede Ønske opfyldt.

Jeg har indfundet mig her blandt Eder, for at glæde mig med Eder og for at indvie den nu af mig for første Gang befarede Bane, som inden meget kort Tid vil blive aabnet for almindelig Samfærdsel.

Jeg er kommen for ogsaa at udtale min Tak for de Ofre, som af Kommunerne er bragte til Fremme af det store og vigtigt Foretagende og for at udtale mine varme Ønsker, om at alle de Forhaabninger, som dertil er knyttet, maatte gaa i rig Opfyldelse, til Held for Bygden og dens Befolkning.

Det ske!"

Paa Tilbageveien gaves Festmiddag paa Lillehammar for de kongelige og deres Følge. Sagfører Schey talte for Kongen, Amtmand Schjoldborg for Dronningen, Oberstløitnant Støren for Kronprinsen og Kaptein Grønstad for Prinserne. Kongens Svartale lød som følger:

„Jeg vil udtale min hjertelige Tak for de Skaaler, der er udbragt for mig og mine. Særlig vil jeg dvæle ved den Hyldest, der er bragt min Dronning, som ved saa megen Kjærlighed er fæstet til dette Land, i hvis Skovlier hun har dvælet, og hvor hun har søgt og ret ofte fundet Styrke for sin Helbred. For Eders venlige Modtagelse idag min Tak.

Lad mig udtale min Glæde over den Udvikling, denne Kommune har taget siden mit forrige Besøg. Jeg ønsker og haaber, at denne Udvikling yderligere befæstes og fremmes ved Jernbanen til Nord og Syd, navnlig med Hensyn til Byens industrielle Fremgang.

Ethvert Møde mellem mig og Eder haaber jeg vil styrke og hellige det Baand, der altid bør forene Konge og Folk (stormende Bravo), og som vil lette min ofte vanskelige og tunge Gjerning for Broderfolkenes Vel. Det enes Vel er i mine Tanker ogsaa det andet Folks. Begges er mit og mines.

Jeg sammenfatter disse mine Tanker og Følelser i en Skaal for Lillehammer Kommunes Velgaaende".

Valgene.

Med Tillæg af Bergensvalget er der nu i de Distrikter, hvor Valgene er fuldførte, afgivet følgende Stemmer:

Moderate og Høire	Radikale
44,225	**46,900.**

De Radikales Overvægt altsaa 2,675 eller 6 pCt.

Deraf paa Landet:

39,100	**40,500.**

De Radikales Overvægt er her hidtil 1400. Denne beror paa Overvægten i Tromsø Stift. Udenfor dette Stift har derimod de Moderate og Konservative 400 Stemmers Overvægt.

I Byerne:

5,125	**6,400.**

De Radikales Overvægt er her 1275.

For tre Aar siden blev der i de samme Distrikter afgivet følgende Stemmer:

Moderate og Høire	Radikale
27,700	29,525.

De Radikales Overvægt var altsaa 1,825 eller over 6½ pCt.

Deraf paa Landet:

24,050	25,700.

Her var de Radikales Overvægt altsaa 1650, og den er saaledes nu gaaet tilbage, i Forhold til de afgivne Stemmer endog meget betydeligt.

I Byerne:

3,650	3,825.

Her var de Radikales Overvægt dengang altsaa kun 175 mod 1275 nu.

Valget i Høland i Akershus. Der skrives til os: Indsenderen har ventet, at en anden Holænding skulde have indsendt Referat om Valgmandsvalget i Høland den 17de ds., men da, saavidt seet, dette ei er skeet, fremkommer herigjennem en formløs Fremstilling, skjønt den kommer noget sent. — Partierne har i hele Sommer arbeidet ihærdigt og Foredrag holdte mange Gange; de Stemmeberettigedes Antal, der for 3 Aar siden bragte 4 Valgmænd, har nu bragt 6 Do., Forøgelsen især med Leiekontrakter. Paa Valgdagen mødte da ogsaa de Stemmeberettigede talrigt frem. Oplæsningen af Grundloven og Valgloven samt Affigelse af en Del Kjendelser medtog lang Tid, saa Opraabet først kunde begynde langt ud paa Eftermiddagen. Valgbestyrelsen var i fuld Virksomhed fra Kl. 10 Formiddag til 3½ næste Dag, med kun 2 korte Ophold. Naar man kom saa langt som til Stemmeoptællingen, gik det meget glat, da trykte Stemmesedler benyttedes, og hvert Parti holdt samlet paa sine Mænd, kun 12 Stemmer faldt spredt, fordi Valgmandskandidaterne maatte stemme paa andre.

Resultatet blev, at de Konservative og Moderate havde vundet med en Overvægt af 39 Stemmer. 3 Valgmænd havde hver 300 Stemmer og 3 Do. 299 St. hver. Suppleanterne blev Venstre, hver med 261 St.

Valgmænd blev følgende:

Andreas Hansen Riser, Emil C. Ihlebek, Olaus O. Sletner, Ole Chr. Grorud, Hans Petter Hansen Vennemoe og Christian O. Diseth. Suppleanter Juul Holmedahl, Ludvig C. Moe, Ivar Chr. Buenæs, Petter Simonsen Pavestad, Johan Andr. Kinnestad og Carel T. Tukken.

En tilstedeværende Stemmeberettiget.

Smaalenenes, Jarlsberg og Larviks Moderate.

Brændt af Erfaringen fra Kristians Amt tillader jeg mig at henstille til Dem at opstille Deres Valgmandskandidater saa langt til Venstre som muligt, uden at opgive det faste moderate Standpunkt.

Ærb.

En Oplandsbonde.

Kristianiavalget.

Kristianias Mandtal nærmer sig nu 16,000, og de Radikale tror sig med Socialisternes Hjælp sikre paa Seiren.

Skal Radikalernes Haab ikke gaa i Opfyldelse, maa alle som en af Høire og Moderate aflægge Ed og møde frem paa Valgdagen.

Seirer Radikalerne i Hovedstaden, da vogt Eder, Bønder!

Valgmandsvalgene.

(Gjennem H. O. T. B.)

Stavanger Amt.

Egersund: 8 Valgmænd, 6 Høire og 2 Moderate med 341—336 St. Suppleanterne Radikale med 299—297 St.

Forrige Gang 6 Valgmænd Høire og Moderate med 189—183. Suppleanterne Radikale med 176—172 St.

Helleland: 4 Radikale med 212—203 St. Suppleanterne Moderate med 63—58 St.

Østre Aker: 7 Høire og Moderate med 434 St. Suppleanterne Radikale med 86 St.

Bergen.

94 Radikale med 2570—2489 St. Suppleanterne Høire med 1901—1845 St.

Storthingsvalg.

Hammerfest, Vardø og Vadsø, den 24de Septbr.

Repræsentant:

Byfoged J. Selmer.

Suppleant:

Sorenskriver J. Johnsen.

For Kristiansand, den 26de September.

Repræsentanter:

1. Redaktør J. G. Løvland, 27 St.
2. Værftsformand S. T. Holm 27 „

Suppleanter:

1. Adjunkt Hauge 27 St.
2. Maler Sørensen 26 „

De af vore Udenbys Abonnenter, som staar tilrest med Kontingent for 1ste Halvaar, anmodes om inden 1ste Oktb. at indbetale samme for at undgaa Standsning i Bladets Forsendelse.

Bergens Thingmænd. Michelsen og Krohn modtager ikke Gjenvalg. Ogsaa Lund skal af Helbredshensyn være uvillig til at lade sig gjenvælge.

Storthingsvalget afholdes paa Mandag.

(H. O. T.-B.)

Johanne Voss's Benefice paa Karl Johan-Theateret iaften anbefales.

Carl Johan-teatret

Benefice for fru Voss.

Torsdag kl. 8. (sidste Gjæsteoptræden af fru Voss) **Agnete** (Agnete — Johanne Voss).

Fredag 28. septb. første forestilling Tourné I. Aalberg: **Cameliadamen.**

Vonheims folkehöiskole

har skole 22. okt. — apr. for voksne gutter og gjenter. Fag: Norges hist., verdenshist., modersmaal, regning, jordbeskr., bogførsel, naturfag, literatur; særskilt for gutter landmaaling med udmaalingslære; for gjenter haandarbeide, især skræddersøm. Lærere er undertegn. samt forhenv. overlærer Kobberstad og delvis Fr. Hansen; desuden en lærerinde. Skolepg. kr. 4 mndl. trængende kan fritages. Hus og kost kr. 22 mndl. for gutter, 18 for gjenter. Lagen og haandklæder medtages. Indmeldelse inden 30te sept., adr. Foldbu. Alder bør opgives.

Ingvar Bøhn,
(258) theol. kand.

Frantz Lehmann's
Kurv- & Kurvmøbelfabrik,
Grændsen No. 17, nær Pilestrædet
— en gros & en detail —
anbefaler det største Lager af Børnevogne (elegant udstyrede).

Dukkevogne, Sygevogne, Sportsvogne. — Største Udvalg i Kurvreisekufferter. Kurvmøbler, franske, engelske og amerikanske samt i Bambus. Alt i største Udvalg. Udenbys Ordre expederes pr. Omgaaende, 519

Lutherstiftelsens Boghandel
anbefaler
Salmebøger, eget Forlag, hvor Papiret er godt. Trykken klar.
Smukt Udvalg til billigste Priser.
Bibler, saavel Lommebibler, som alle Udgaver i større Format.
Gode Bøger, egnede til Konfirmationsgaver i største Udvalg.
Religiøse Væggebilleder
i elegant Udstyr.
Lutherstiftelsens Boghandel
N. Slotsgade 8,
Kvartalet mellem Prinsens og Carljohansgd.

Ren-
&
Elgkjød
billigst hos
Karl A. Jensen,
Torvgaden 5 a.
Telefon 1939 & 2938.

Konfirmationsparaplyer.
Et enestaaende stort udvalg i paraplyer for konfirmationen forefindes nu.
Obs. Favoritparaplyer i stort udvalg.
Reparationer og overtrækninger udføres.
Henrik Bømhs Paraply- & Parasolfabrik,
Akersgaden 57.
(J. H.) (637)

Hakkelsmaskiner
i Priser fra **Kr. 38.00** opover, i fortrinlige Konstruktioner, med Træ- eller Jernstativ.
Heimdal Maskinforretning,
Vognmandsgaden 8, Kristiania. (583)

Kristiania Realkreditbank.
Laan mod Pant i fast Eiendom bevilges til en Rente af 4½ Procent p. A. For Laan paa 2den eller senere Prioritet kommer hertil som Regel en Garantipræmie af ¼ til ½ Procent p. A. (569)

og Veien er lang. Mr. Mountford vilde maaske blive forskrækket over vor Ankomst og faa en af sine værste Anfald."

„Jeg ønsker at se ham, naar han er daarligst. Jeg ønsker at vide, hvad han har lidt i alle disse Aar."

„Men tænk hvorledes Deres Ankomst, sent iaften, kunde ryste ham. Han maa forberedes."

„Har De ikke forberedt ham paa at se mig? Har De ikke sagt, hvor ængstelig jeg er, og hvor dyb min Sorg har været?"

„Jo, jeg har talt om Dem, men jeg har maaske ikke nok om Dem. De kan være vis paa, at det vil være bedst, baade for Dem og ham, at De opsætter dette Møde til imorgen."

„De har været saa god imod mig, jeg vil nødig være ulydig mod Dem," svarede Sibyl med et Suk. „I hvilket Hotel skal jeg bo?"

„I Derby Hotel. Jeg tænkte, De foretrak at bo udenfor Byen."

„Jeg opgav ingen Addresse, da jeg var bange for, at Dunluce skulde følge efter mig og paa en eller anden Maade blande sig i Sagen. Jeg maa reise hjem imorgen Eftermiddag, naar vi har bestemt, hvad vi skal gjøre for ham."

„Har Mr. Mountford ingen nære Slægtninge? Er han ganske alene i Verden?"

„Ja ganske alene. Han har ingen nærmere Slægtninge end min Onkel, Lord Allandale, og de er

ring har alligevel været forfærdelig for en Mand, der led af en saadan Sygdom som hans."

„Mand har myrdet ham; disse Folk er hans Mordere, de har begaaet et forsætligt Mord."

„Mr. Carpew er bleven betalt for at bistaa Deres Svoger. Om hans Brøde, kan der ikke være nogen Tvil. Mr. Urquhart over en stærk Indflydelse paa Carpew, men vi kan ikke befatte os med at granske dette nu. Gjerningen er gjort, og kan ikke ændres. Maaske den arme Mand vilde være kommen i denne Tilstand, selv om han havde levet i de lykkeligste Kaar."

„Hvad siger Lægerne? De tilkaldte vel en Doktor."

Ja, den dygtigste Doktor her er. Han anser Sygdommen for Epilepsi i dens alvorligste Skikkelse, hvori de hyppige Anfald ofte medfører Galskab, og han tror ikke, at Patienten kan leve længe."

„Ak, naar jeg tænker paa, hvad han var, da jeg kjendte ham! Han var saa ung og vakker, — han var en Konge blandt Mænd! Han havde læst og studeret meget og oplevet meget. Nu fortæller De mig, at han er et aandeligt og legemligt Vrag;"

Hun brast i Taarer, sønderknust og ydmyget, som om Brandon Mountfords elendige Tilstand bøiede hende i Støvet.

„Bliv ikke vred paa mig," bad hun, da John Coverdale udtalte nogle trøstende Ord; han vidste neppe hvad han sagde, — hans Hjerte var opfyldt af dyb Medlidenhed, „tænk paa, at jeg har elsket ham

Johs. Heramb,

Eugeniegade No I, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besorger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold“ i Christiania.

Telegramadresse: „Heramb“. *Træffes personlig 3—5.*

Christiania Stentøimagasin

Torvet 8. I & 2 Etage. *Telefon 1188.*

Største Udvalg i Porselæns Bordserviser, Porselæns Kaffeserviser. Elegant og simplere Flintetøis Bord- & Vaskeserviser.

(J. H.)

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Abonner paa „Eidsvold.“

1 Kr. pr. Kvartal incl. Postporto.

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

Kikkerter, Barometre,

Thermometre, Kompasser.

Skridtmaalere, Tegnebestik

samt

Briller og Lorgnetter

i rigeste Udvalg og kun prima Varer til bekjendte billige Priser.

Martin Viig,

Instrumentmager,

Kirkegd. **32,** skraa overfor Posthuset.

Album

for

Bazarer & Konfirmanter

er idag ankommen i mindst 60 forskjellige Nummere og aller nyeste Stil.

Uhre

i Guld & Sølv 3 a 400 Stk. paa Lager foruden en Masse andre Ting enestaaende billig i

Christiania Godtkjøbsbazar,

Osterhausgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden.

Udstilling i flere Værelser.

Indgang i Porten.

Selvmedalje Udst. Kristiania 1877
Broncemedalje London 1884
Selvmedalje Kristianssand 1885

P. T. MALLINGS BOGHANDEL

er med hele sin Forretning flyttet tilbage til „**Frelichgaarden**“, Kirkegaden 34, overfor Postkontoret og anbefaler

til Konfirmationen

Salmebøger, Bibler, Billedbibler, Lommebibler, Testamenter, religieøse Skrifter, Skjønliteratur og **Pragtværker,** endvidere **Billeder med** og **uden Rammer, Statuetter** og **Buster, Frimærke-Albums, Kasetter med Papir** og **Konvolutter, Tegnebestik, Glober, Mikroskoper, Kikkerter, Atlasser, Karter etc. etc.**

Endel Salmebøger af ældre Indbinding og diverse Papir-Kasetter til **godt Kjøb.**

Bibelen i Billeder. Af **J. Schnorr v. Carolsfeld.** I Mappe Kr. 15,00; indb Kr. 25,00 og 27,00.

Den evangeliske Histories Troværdighed. Af **J. Belsheim.** Kr. 1,70; indb. Kr. 2,00 og 2,80.

De gammeltestamentlige Skrifters Troværdighed og Oprindelse. Af **J. Belsheim.** Kr. 1,30; indb. 1,60 og 2,40.

Den bibelske Histories Troværdighed. Af **J. Belsheim.** Kr. 3,00.

Dagenes Perle eller Søndagens Betydning. Kr. 0,50; indb. 0,70, 1,40, og 1,75.

Ord og Sakrament. Af **G. Chr. Dieffenbach.** Kr. 2,00; indb. 2,60, 3,00 og 3,40.

Taler ved Kirkeindvielser etc. Af Biskop **Essendrop.** Kr. 3,00; indb. 4,20.

Den første Altergang. Af **P. L. Gagner.** Kr. 0,60; indb. 1,20 og 1,50.

Bispinde Henriette Gislesens Breve i Udvalg. Udgivne ved **Bolette Gjør.** Kr. 1,50; indb. 2,70.

Mennesket som Borger i Staten. Af **J. Gude-Smith.** Kr. 1,00; indb. 2,00.

Kirkehistorie for Folket af **Birger Hall.** I Bd. Kr. 2,00; indb. 2,40 og 3,40. II Bd. Kr. 2,50; indb. 2,90 og 3,90. III Bd. Kr. 1,50; indb. 1,90 og 2,90.

Vidnesbyrd om Kristus. Af Biskop **Heuch.** I Bd. Kr. 3,50; indb. 4,50, 5,50, 6,25 og 6,50. II Bd. Kr. 2,85; indb 3,85, 4,85, 5,60 og 5,85.

I Jesu Navn. En Andagtsbog til hver Dag i Aaret. Kr. 2,00; indb. 2,50, 2,80, 3,25, og 3,65.

Kirken i Hjemmet. Andagtsbog til hver Dag i Kirkeaaret af norske Geistlige. Kr. 4,00; indb. 4,40, 4,80, 5,50 og 6,25.

Hviledagens Velsignelse. Af **H. B. Klæboe.** Kr. 0,50; indb. 0,70.

Minder fra en Jerusalemsfærd. Af **J. St. Munch.** Kr. 1,50; indb. 1,80, 2,50 og 2,80.

Livsbilleder fra Kristi Kirkes Historie. Af **A. F. W. J. Prytz.** Kr. 3,00; indb. 3,80, 4,00 og 5,00.

Kristendomsøvelse. Af Dr. **Philip J. Spener.** Kr. 1,20; indb. 1,60 og 2,40.

Slebne Diamanter. Af Pastor **Storjohann.** Kr. 1,00; indb. 1,30 og 2,20.

Fra det praktiske Liv. Af Pastor **Storjohann.** Kr. 1,50; indb. 1,85 og 2,75.

Vilde Veie. Af **A. Veldenz.** Kr. 1,90; indb. 2,15 og 3,00.

Det hellige Land. Af **Volrath Vogt.** 1ste Oplag. Kr. 8,00; indb. 10,00, og 12,00. 2det Oplag. Kr. 12,00; indb. 14,00 og 16,00.

Paa Streiftog. Af **Oscar Aagaard.** Kr. 2,50; indb. 3,50.

Bølgeslag. Af **Elise Aubert.** Kr. 2,50; indb. 3,50.

Et Juleminde. Af **Elise Aubert.** Kr. 2,00; indb. 3,00.

Forfængelighed. Af **Elise Aubert.** Kr. 3,75; indb. 4,95.

Hjemmefra. Af **Elise Aubert.** Kr. 2,00; indb. 3,00.

Kirsten. Af **Elise Aubert.** Kr. 3,00; indb. 4,00.

Fra Hovedstaden. Af **Elise Aubert.** Kr. 2,00; indb. 3,15.

Fjeldfolk. Af **Elise Aubert.** Kr. 2,00; indb. 3,15.

Pressede Blomster. Af **Holger Birch** (Marie) Kr. 3,85; indb. 5,10.

Drøm og Virkelighed. Af **Holger Birch** (Marie) Kr. 3,30; indb. 4,50.

Naar Hjertet taler. Af **Bendicte Brynildsen.** Kr. 1,80; indb. 2,10 og 2,90.

Venner. Af **Konrad Dahl.** Kr. 1,85; indb. 2,25 og 3,00.

Fra Tid til anden. Af **Konrad Dahl.** Kr 3,00; indb. 3,40 og 4,25.

Udvalgte Fortællinger. Af **Constantius Flood.** I—II Bd. Kr. 6,75; indb. 9,50.

Familien Grib. Af **Charlotte Koren.** Kr. 4,25; indb. 5,50.

De Nykonfirmerede. Af **Margrethe.** Kr. 3,50; indb. 3,80, 4,50 og 5,00.

Et Stormveir. Af **Margrette.** Kr. 3,00; indb. 4,00.

Embedsmand og Bonde. Af **Margrethe.** Indb. Kr. 3,10 og 3,80.

Svundne Tider. Af **Marie** (Holger Birch) Kr. 4,25; indb. 5,50.

Gjennem Kamp. Af **Marie.** Kr. 1,60; indb. 2,40.

Fra min Fødeby. Af **Marie.** Kr. 1,60; indb. 2,50.

I det Stille. Af **Marie.** Kr. 3,80; indb. 5,00.

Hjemmet. Af **Marie.** Kr. 3,80; indb. 5,00.

Drivende Skyer. Af **Marie.** Kr. 3,60; indb. 4,80.

Over paa den anden Side. Af **Anna Munch.** Kr. 1,60; indb. 2,70.

Mine mørke Ledsagere og deres underlige Fortællinger. Af **Henr. M. Stanley.** Kr. 5,00; indb. 6,75.

En Æresret. Af **Johanne Vogt.** Kr. 2,50; indb. 3,50.

Fra den kinesiske Mur til Japans hellige Bjerg. Af **W. Coucheron-Aamot.** Kr. 7,50; indb. 9,25.

Fra Orlogslivet. Af **W. Coucheron-Aamot.** Kr. 1,50; ind. 2,50.

Fra Østen. Af **Birger Hall.** Kr. 1,50; indb. 1,85 og 2,75.

Vegas Reise omkr. Asia og Europa. Af **A. E. Nordenskiöld.** I—II Bd. Kr. 8,00; indb. 12,50 og 14,00.

Fortællinger af Norges Historie. Af **Vilh. Poulsen.** I Bd. Kr. 3,15; indb. 3,90 og 4,25. II Bd. Kr. 2,85; ind. 3,60 og 3,95. III Bd. Kr. 4,50; indb. 5,25 og 5,60. IV Bd. Kr. 4,50; indb. 5,25 og 5,60.

I det mørkeste Afrika. Af **Henr. M. Stanley.** I—II Bd. Kr. 16,50; indb. 19,00, 20,50 og 22,00.

Jordens Opdagelseshistorie. Af **Jules Verne.** I Bd. Kr. 4,00; indb. 6,00. II Bd. Kr. 4,00; indb. 6,00. III Bd. Kr. 3,00; indb. 5,00.

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34, **„Frelichgaarden“,** ligeoverfor Postkontoret.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i **Smaaplader,** flere Kvaliteter, **sort Vat,**

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tommerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Negleborster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Meieri- & Landmandsprodukter

modtages til Forhandling

Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Bager

ønsker Plads fra Octbr. De bedste Anbefaliager for Duelighed og Ordentlighed haves. Billet: „Bager“ Adr. Fodvangs Postaabneri.

(622)

saa høit. Jeg har jo selv sagt ham det. Vær ikke vred. De er jo den eneste Ven, jeg eier nu.“

John Coverdale taug. Han vovede ikke at udtrykke sine Følelser i Ord, thi for ham var Livet tungt nok.

„Hvorledes kunde De finde ham?“

„Det var ingen let Sag. Jeg maatte være taalmodig. Jeg henvendte mig til Politiet, og med dets Hjælp fandt jeg snart hans Spor. I et Værtshus i Byens Omegn fik vi vide, at en syg Herre var ankommen til en Gaard i Nabolaget. Paa denne Gaard modtog man Gjæster om Sommeren, men der kom aldrig nogen saa sent paa Aaret. Vi opsøgte Manden, som havde kjørt ham did. Han var ikke en af de Vognmænd, der daglig findes paa de almindelige Holdepladse, hvis han havde været en af dem, vilde vi strax have opdaget Mountfords Opholdsted, thi vi anstillede først Undersøgelse blandt dem.“

„Hvorhen har man bragt ham?“ spurgte Sibyl.

„Til en respektabel Bondegaard, et ensomt Sted, hvor man kan leve ubemærket. Folkene er venlige og gjør alt, hvad de kan, for sin Logerende. Mr. Carpew havde sendt ham til dem. For nogle Aar siden boede de paa en Gaard i hans Sogn. De havde aldrig før seet den Herre, der fulgte ham, men de kjendte Præsten og var villig til at modtage en Logerende. Alt, hvad den Syge behovede, var Ro og Hvile. Den stakkels Herres Slægtninge vilde indespærre ham i et Galehospital, hvis de fik fat i ham, men han var

langtfra sindssyg, og Mrs. Hallis, Farmerens Kone, som synes at være en kjærlig Sjæl, fattede Medlidenhed med ham.

„Gud ske Lov, at han ikke er falden blandt Tyve og Kjeltringer! Kjører vi nu til ham?“ udbrød Sibyl.

„Nei, vi kjører til Hotellet, hvor jeg har bestilt Værelse for Dem. De maa hvile til imorgen, da vil vi tage derhen, saa tidlig som De ønsker.“

„Hvorfor skal jeg vente til imorden? Jeg længes efter at se ham! De fortæller mig, at han er nedbrudt paa Legeme og Sjæl. Jeg forstaar af Deres Udtalelser, at han er meget syg. Tænk, om han dør før imorgen, og jeg kommer til at gaa i min Grav uden at faa se den Mand, hvis Liv, jeg har hjulpet til at ødelægge!

„De maa ikke betragte Sagen fra den, Side Lady Dunluce! Ingen kan vide hvilken Indflydelse. Omgivelserne har havt paa ham. Maaske var han bestemt til at lide, som han har gjort, maaske hans Skjæbne vilde være bleven den samme, om hans Liv var blevet det lykkeligeste paa Jorden. Hvis han begik den Forbrydelse, han blev arresteret for —.“

„Nei, nei! Han har ikke begaaet den! Tal ikke saaledes. Jeg er fortvivlet, naar jeg tænker paa min egen Dumhed og den Bæv af Løgn, jeg blev indviklet i. Lad os reise ud til ham. Vi kan standse ved Hotellet og lade min Pige og mit Tøi blive der.“

„Det vil blive meget mørkt iaften, Lady Dunluce,

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 115. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 29de September 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

For Sygebehandling.

Elektricermaskiner fra Kr. 9 til 40 Kr. med Tilbehør anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Telefon 2446. **Storthingsplads 4.** *Telefon 2446.*
Kristiania.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.
(J. H.) (605)

Konfirmations Presenter.
Netop udpakket nye Varer til uhørt billige Priser.
Kirkegaden 19. **Guldsmed** Stort Udvalg.
Ths. Larsen.
Udenbyes Ordres expederes pr. Omgaaende.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C.
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . .	Kr.	9.000.000.
Samlede Fonds	„	4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten.
(485)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Aboner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.
ved direkte Indsendelse til Expeditionen (Avissag).
Nu **5000** Abonnenter.

Norges Redning

fra et radikalt Vælde, bygget paa de Eiendomsløses talrige Skarer, er alene mulig ved Organisationen af et nationalt Bondeparti.

Høirepartiet staar her magtesløst.

Det er ikke vor Mening at rette noget Angreb paa Høire. Men Stillingen maa skildres, saadan som den er. Praktiske Politikere kan ikke lade sig lede af Følelser og Stemninger, af Forkjærlighed eller af Modvilje. De maa bygge sine Beregninger paa Kjendsgjerninger. Skal vi sige vor personlige Mening om Partiernes ledende Mænd — de virkelige ledende — da er det vor Overbevisning, at Høirepartiets nuværende Ledere i Agtværdighed og Hæderlighed staar i første Række og i denne Henseende maa sættes over de rene Venstres nuværende ledende Mænd. Men Hæderligheden kan ikke raade Bod paa den Kjendsgjerning, at Høirepartiet ikke staar i det Tillidsforhold til Nationen, som er nødvendigt, for at det kan danne en Modvægt mod det radikale Venstre, og at det ikke i en overskuelig Fremtid har Udsigt til at komme i dette Tillidsforhold. Partiet kan nemlig, paa Grund af sin historiske Oprindelse som et Embeds- og et Byparti, ikke paaregne nogen stor og varig Tilslutning paa Landsbygden. Høire som Bondeparti er en Utænkelighed, fordi Partiet har sine stærkeste og dybeste Rødder i Byernes høiere Klasser og i hele sin Politik vil bære Præget deraf.

Vi skal i en senere Artikel ved Hjælp af Tal belyse dette.

Fandtes der derfor i Norge intet andet end Høirepartiet at stole paa i Kampen mod Radikalismen, da vil Kampens Udfald paa Forhaand være givet. Radikalismen vil vinde en afgjørende Seier, og vort Lands Udvikling vil tage Fart i den Retning som fører mod gjennemgribende Samfundsomstøbninger og Forsøg med socialistiske Love og Ordninger.

Kun en Sammenslutning af Norges Bønder vil kunne redde Landet.

Der er mange, som betviler, at en saadan Sammenslutning kan finde Sted i en nær Fremtid, fordi næsten Halvdelen af Gaardbrugerne er blevet viljeløse Redskaber i Byradikalismens Hænder. Vi tror dog, at en Sammenslutning er ikke blot mulig, men sandsynlig, dersom Høire kan bringes bort fra den Indbildning, at de Bønder, der ikke vil gaa med Radikalismen, nødvendigvis maa gaa med Høire. Det vil neppe nogensinde være muligt at faa den norske Bonde overbevist om, at han, naar han er blevet opmærksom paa Fordærvelighe-

den for ham selv af Radikalismens Politik, ikke har andet at gjøre end at henvende sig til Embedsmanden eller Grossereren. Naar derfor Høirepartiet ivrigt og geskjæftigt tilbyder sin Tjeneste, vil Tilbudet i Regelen have en Virkning modsat den tilsigtede.

Nei, Norges Gaardbrugerstand maa organiseres saaledes, at den kan staa paa egne Ben, ganske uafhængig baade af Høire og af det radikale Parti. Den maa bringes ud af det Uselvstændighedsforhold, hvori den nu staar til Kristianialedelsen baade til Høire og til Venstre. Den maa kunne, paa egne Bondemøder, opstille sit eget politiske Program. Den vil, naar den har organiseret sig og faaet sine Talsmænd i Distrikterne, i Pressen og paa Storthinget, kunne udøve en velgjørende, modererende og regulerende Indflydelse paa det hele Statsliv.

Alle Mænd, der ikke er hildede i Partifanatismens Garn, eller ude af Stand til at kaste Blikket udenfor sine fire Vægge, bør kunne indse Ønskeligheden af, at en saadan Organisation af Norges Bønder kommer i Stand. Om de ikke har forstaaet det før, maa de senere Tiders Begivenheder have lært dem det. Om man personlig er ren Venstremand eller ren Høiremand, maa man dog, hvis Fædrelandskjærligheden er stærkere hos En end personlige Tilbøieligheder, indrømme, at Bondens selvstændige Indgriben i Udviklingens Gang er nødvendig for Fædrelandets Vel. Og enhver, der har tilegnet sig Forstaaelsen heraf, bør gjøre sit yderste for at fremme Sagen. Thi Tiderne er saadanne, at der bør arbeides hurtigt, kraftigt og godt.

Fremtidens Løsen bør være:

Et nationalt Bondeparti.

Nilstodens Oversvømmelse. Nilens Oversvømmelser er iaar stærkere end i en længere Aarrække. Der er Fare for Landbruget. Rekrutudskrivningen er stanset i Ægypten, for at der i Landdistrikterne kan haves tilstrækkelig Arbeidskraft til at holde Oversvømmelsen inddenfor visse Grænser.

Stor Anerkjendelse er bleven det norske Produkt Usukret Condenseret Melk tildel paa en i Antwerpen afholdt Udstilling, idet der er tildelt Diplom i Guld. Da dette er en Belønning ydet af anseede Videnskabsmænd fra hele Verden, er det en meget stor Anerkjendelse af Produktet.

Frimurerne har ladet tilstille Direktør Juell et Beløb af Kr. 1000 for at uddeles mellem trængende Fattige i Kristiania.

Dronningen af Italien har nylig oplevet et pudsigt Eventyr. Det var i Zermatt. Dronningen, Prinsesse Willamarina og Grevinde Belgiojoso havde foretaget en liden Udflugt i Bjergene og blev paa denne Tur i høi Grad besværede af en Skare paatrængende engelske Damer og Herrer. Ja, nogle Englænderinder fulgte bogstavelig talt hele Tiden Dronningen i Hælene. Da Dronningen vilde udhvile sig paa et Plateau, stillede Englænderinderne sig op omkring og begloede hende. Dronningen smilede, tog sit Cigar-Etui frem og tændte sig en Cigaret, hvorover de engelske Miss'er selvfølgelig blev yderst forfærdede. Men deres Forbauselse steg, da Dronningen gik hen til dem og tilbød dem hver en Cigaret, som de lige saa lidt kunde undslaa sig for at modtage som den Fyrstikke, Prinsesse Villamarina rakte dem. Efter 2 Minuters Forløb frembragte Cigaretterne den ønskede Virkning. En efter en listede Englænderinderne sig bort, og Dronningen var fri for sine paatrængende Plageaander.

Fra Selbo. I Vinter og Vaar har man ikke fundet mindre end 8 Elgkadavere med Spor efter Ulv rundt omkring, men der ligger sikkerlig mange flere i Ødemarkerne deroppe.

Nogle Skiløbere i Selbo traf ivaar paa Spor efter Elg, der nylig var bleven forfulgt af en Graabenflok. Man fandt Levningerne med Haardotter i Krans og guldnede Blodbryp efter Maaltidet paa den hvide Sne. Men oppe i Træerne hang Tarmene som en Telefontraad hele tyve Alen bortover; tydeligere kunde det ikke fortælles, hvorledes alt var gaaet til. Et kraftigt Ulvebid i Lysken — Bæstet kjender nok de Steder, hvor det ellers saa seige Elgskind er tyndest — saa Tarmene kom ud, en Gren grebet fat, og saa sprang det stakkels Dyr saa langt, som Tarmene tillod.

Enighed!

De af os omhandlede Bondeforeninger som Led i et nationalt Bondeparti kan ikke organiseres før efter Valgene. Det er derfor nødvendigt, om Radikalismen ikke skal seire, at Bønderne og Høirepartiet nu gaar sammen i Enighed til Valgurnen og afgiver Stemme paa Mænd, der er opført paa en fælles Valgliste.

Altsaa: Enighed mellem Centrum og Høire er aldeles nødvendig ved disse Valg.

Thi hvad det nu gjælder, er først og fremst: at afværge almindelig kommunal Stemmeret.

Graadig Haakjærring. I en 4.30 M. lang Haakjærrings Mave fanget paa Trondhjemskanten, fandtes følgende: En hel Sælhund, 8 store Torsk, en Lange paa 1,5 M., et stort Kveitehoved og flere Stykker Hvalspæk.

Indelaaset i Kirken. Tirsdag Aften blev man opmærksom paa, at der var Folk inde i den aflaasede Frikirke i Urtegaden. Nøglen blev hentet og man fandt derinde i det mørke Kirkerum en 13-aarsgammel Gut. Han havde om Dagen havt Arbeide derinde, var bleven syg og blev liggende igjen, da de andre Arbeidere havde forladt Lokalet.

Frankrige og Madagaskar.

Fra Paris meddeles til „Nat. Ztg.", at Beretningerne fra Madagaskar vedvarende lyder meget foruroligende. Fra Morville meddeles, at Paketbaaden „Pey-Ho" er ankommet dertil med 80 Passagerer ombord, deriblandt nogle Marineinfanterister og Artillerister. De Efterretninger, som Paketbaaden bringer fra Madagaskar, er nok værd at lægge Mærke til. Krigsrygter løber rundt paa Øen. Hovareregjeringen udfolder en næsten feberagtig Virksomhed for med al Kraft at kunne modsætte sig en Fremtrængen fra Franskmændenes Side, og de røveriske Overfald baade i det Indre af Landet og ved Kysterne er i bestandig Stigning, saa at de nu snart tager aldeles Overhaand. Citadellet ved Tamatave bliver sat i Forsvarsstand, og man træffer alle nødvendige Forholdsregler ikke blot til at tilbageslaa et Angreb, men ogsaa til hurtigt at kunne koncentrere sine egne Tropper og til at kunne proviantere dem paa bedste Maade. En stor Mængde moderne Vaaben, deriblandt 600 Repetergeværer, er fra Tananarive udsendte i alle Retninger. Voldsomhederne mod Franskmændene vedvarer og udføres paa forskjellig Vis, dels mod Tolke, dels mod Postbud og dels mod franske Skoler.

Norske Julekort. Fra Halfdan Boye, Christiania, har vi idag modtaget en liden illustreret Oversigtskatalog over samtlige norske Julekort. Katalogen, der uddeles gratis, bør forlanges af enhver Kortforhandler som en praktisk Veileder ved Kortindkjøbet.

Fredspolitik.

Der klages — og det med Rette — over det skammelige i, at der paa et Menneskes Bud og Befaling, skal kunne bryde ud en frygtelig Krig, hvormed mange Tusinder af Mennesker — der intet ondt har gjort — skal sendes ud og myrde hinanden. — Naar en saadan mægtig Mands Magtbegjær giver sig Udslag — enten i fiendtligt Forhold, eller fiendtlige Ytringer, der kan vække Ufred med en anden Nation — da ofrdømmes han paa det strengeste af alle rettænkende Mennesker. — Men, hvad skal man vel kalde det, naar en hel Nations stemmeberettigede Borgere, som selv kan være med, at bestemme enten vi skal have Fiendskab eller Fred her i Landet — at de da vælger Fiendskaben? Hvad skal man sige dertil? — Radikalerne er Fiendskabens seigeste, mest udholdne Forkjæmpere (man huske paa hvorledes Venstrepartiet — især i den sidste Tingperiode — har gjort alt hvad de har magtet, for at bringe Landet ind i en Ufredens og Tvistens Tilstand — at dette endnu ikke fuldstændigt er lykkedes dem, er sandelig ikke deres Skyld, de har ikke undladt et eneste Middel, hvormed de kunde stille Sverige og Svenskerne i en skjæv Belysning for os. — Og nu, da det staar til Vælgerne at tale, saa at man kunde faa en Ende paa disse Tilstande, — nu synes disse — efter hvad de hidtil forløbne Valgresulater udviser, tilbøielig til at udtale sin Tilslutning til den Fiendtlighedens og Nabohadets Politik, som vort Venstre i denne Session i saa rigeligt Maal har udfoldet. Hvor vil dette ende? Man tænke sig vort Venstre, som Flertal ved kommende Storthing! Har Partiet hidtil i en uhyggelig Grad forsøgt sig i at sætte alle Hensyn til Side, og i at opføre sig hovent og brutalt mod politiske Modstandere, samt „gjort en Masse bundrende Dumheder", saa kan man fandelig gjøre sig beredt paa, at nu, da de ser sine simple Meriter paaskjønnede af Vælgerne, nu vil de visselig ikke vente med, at med sin Brutalitet overstige alle tænkelige Grændser. Og da er Norge dømt, uhjælpelig dømt, til at lade alle Spørgsmaal paa Næringslivets og andre nyttige Omraader drukne i Knytnævepolitikkens bundløse Svælg! Thi Radikalerne kjender ikke til andet Næringslivs Opkomst og Trivsel end sin egen Levebrødspolitik! Og hvad følger siden? Jo, denne Nation bliver, naar den fortsætter med Knytnævepolitikken, saa fiendsk, saa hadsk, saa umulig, at tilogmed den aller længst trukne Imødekommenhed fra Brodernationens Side, vil strande uhjælpeligt paa Grund af den Haan og Hovenhed, hvormed den vil blive mødt af Radikalerne. Og hvorhen dette vil føre behøver neppe at paavises; det maa enhver tænkende Mand føle! Der er Folk her i Norge, som har talt store Ord om Republikkens Indførelse her i Landet. Og disse, der altsaa aabent truer Landets Forfatning, disse Folk skal kaares til Landets Repræsentanter! Ijandhed en overmaade stor Betryggelse for en fredelig Politik, i vort af politisk Splid før saa oprevne Land! „Bort Land skal blive Republik" siger Storpralerne. Godt. Men tænk dem det lille Norge, som Republik! Hvor vil det hen? Paa alle Kanter er vi omgivet af Monarkier, Rusland, Tysk-

land, Østerige-Ungarn, Holland, Belgien, England. Ved siden af alle disse Lande og flere til, staar Frankrig som omtrent eneste Republik i Europa. Tænk dem hvilken Stilling det lille Norge (efter Unionens Opløsning) vil komme til at indtage, som Republik mellem alle disse Monarkier! Norge kan, som Republik, visselig ikke vente sig megen hensynsfuld Behandling, af disse sine Omgivelser! Radikalerne vil herpaa kanske svare: „Endnu har vi jo ikke paa vort Program, Republikkens Indførelse". Nei, endnu har de det visselig ikke paa Programet, endnu har de paa Programet kun Indførelse af almindelig Stemmeret, der vil sige det samme som „de ikke arbeidendes, og de ikke besiddendes Triumf, over de arbeidendes og besiddende". Ligeledes har de til Maal „den absolute Gjennemførelse af Fiendtlighedens og Kuvtnævens Politik her i Landet! Dette forelobig. Men derefter, ja derefter, kommer Unionens Opløsning og Republikkens Indførelse ved Socialisternes Hjælp!" Til dette indvier de, der denne Gang lægger sin Stemme i Valgurnen, til Radikalismens Fordel, vort kjære, gamle Norge!

Henrik.

Hesteudstillingen.

Til Statens 17de aarlige Hesteudstilling i Kristiania var der ialt fremmødt 101 Dyr.

Af disse var 44 Hingste, 26 Hopper uden Fol, 22 Hopper med Fol, samt 9 under Afdelingen Brugsheste.

Præmieudstillingen havde følgende Udfald:

Gruppe I. Avlsdyr:

1ste Afdeling: Hingste 10—15 Aar. 3die Præmie i Klasse B: 1. J. A. Solberg, Asfim: „Fager". 2 Interessentskab, Fet: „Haarfager".

2den Afdeling: Hingste 4—10 Aar. 2den Præmie: 10. Rakkestad Hesteavlsforening, Rakkestad: „Dovringen".

3die Præmie: 3. Karl J. Haavimb, Vestby. 4. „Sindregubben". 12. Hans Lund, Eidsberg: „Sundre", Sergeant Berger, Sørum: „Tordenskjold". Eskadronhingst ved Ullensakerske Eskadron. 17. J. L. Christensen, Heggedal: „Grane". 19. P. Solberg, Østre Toten: „Sprækkæg".

Anbefaling: 5. H. Aamsrud, Nannestad: „Franklin". 6. Hans Chr. Roen og Iver Alm, Jevnaker og Gran: „Guldfaxe". 9. P. Bjanes, Fet: „Sverre". 13. Hans H. Hoff, Gran: „Norddølen". 15. Andr. Søgaard, Rygge: „Samson". 18. Hans P. Gammeltvedt pr. Slitu: „Solid". 20. B. E. Mathisen, Ballo Hovedgaard pr. Tønsberg: „Fram". 21. Chr. Forseth, Drammen: „Odd". 22. Aug. Gregersen. Aamot, Modum: „Odin".

3die Afdeling. Hingste 3 Aar. 2den Præmie: 43. Jens Alm, Gran: „Arne".

Opmuntringspræmie: 23. Sigv. Narvestad pr. Mysen: „Bjørnulf". 25. O. Løkre og P. Lindgjerde, Tangen: „Bolkin". 26. Axel Moe, Nitedal: „Flink". 39. Anton Garder pr. Holen: „Haarfager". 41. Hans Skallerud, Skiptvedt: „Smaalenenes Dovre".

4de Afdeling. Hopper 5—15 Aar med Fol ved Foden. 3die Præmie: 50. K. Lunder, Eidsberg: „Stavheimsbruna". 54. G. Lindstad, Gran: „Lindstadborka". 55. Lars Flatla, Hadeland: „Freia". 56. Chr. Sundby, Ullensaker: „Rugga". 57. Ole J. Stastad, Hadeland: „Stastadborka". 58. Enke Ingeborg Molstad, Brandbu: „Lubba".

Anbefaling: 46. And. Busch, Spydeberg. „Lydia". 49. M. Hansen, Hellerud pr. Nordstrand, „Ofigsbobruna", 51. Gudbrand G. Helgeland, Lynner, „Gula", 53. E. A. Bodahl, Rakkestad, „Tora", 5 Aar.

5te Afdeling. Hopper 4 Aar, med eller uden Fol ved Foden. 2den Præmie: 67. Rud, Eidsberg, „Løve".

3die Præmie: 61. Grdbr. Lunder, Jevnaker, Finska".

Anbefaling: 60. H. Ultvedt, Trygstad, „Signe". 62. Navn ikke opgivet, Ullensaker, "Frøilin". 64. Søren Visur, Borge, "Freia".

6te Afdeling. Hopper 3 Aar, uden Fol. 3die Præmie: 74. Jørgen Strøm, Skedsmo, „Feny". 85 Ole P. Skotterud, Gran, „Bruna". 86. O. Kirkeby, Hval i Gjerdrum, „Freia". 89. Th. Grinaker, Egge i Brandbu, „Diddi". 73. J. Rud, Eidsberg, „Lynne". 79. Anders A. Hilden, Tingelstad, Hadeland, „Hildenbruna". 81. O. Christiansen, Kløften, Ullensaker, „Sara". 84. M. Gran, Overby, Fet, „Hebe", 87. Sognepræst Leganger, Gran, „Blanka". 92. Johan Lund, Torp i Asfim, „Nora".

Gruppe II. Brugsdyr.

Arbeidsheste og Vogn- eller Kjøreheste i Alder 4—8 Aar.

„Meget godt" som Arbeidshest: 94. Tron Tørvi, Lyster, „Galde", brun Vallak, 7 Aar; efter „Sindre". 95. Tron Tørvi, Lyster, „Guldebrun", brun Vallak, 5 Aar; efter „Sindre". 96. Zacharias A. Ottum, Lyster, „Fjøsnaborka", borket Hoppe, 7 Aar. M. 157; efter „Stavheimsborka".

„Godt" som Arbeidshest: 99. L. Næs, Staavi i vestre Bærum, Navn ikke opgivet, mørkebrun Vallak, 4 Aar; 100. Brødr. Ramstad, Bærum, „Balto", brun Vallak, 5 Aar, M. 1.57; efter „Bæringen" og „Freya".

I Kristians Amt er der valgt følgende Antal moderate og konservative Valgmænd:

Nordre Fron	2	Moderate	1	Høire
Østre Gausdal	1	—	1	—
Vestre Gausdal	2	—	0	—
Faaberg	2	—	2	—
Birid	4	—	0	—
Etnedalen	1	—	1	—
Nordre Land	3	—	0	—
Nordre Aurdal	3	—	3	—
Dovre	0	—	2	—
Lesje	0	—	3	—

18 Moderate 13 Høire.

Oplysninger mangler i Følge „Framgang" fra Jævnaker, hvor der blev valgt 6 moderate og konservative Valgmænd. Sikkert er det imidlertid, at det moderate Parti har mindst lige saa mange, sandsynligvis flere, Valgmænd end Høire.

Kristiania nye Toldbodbygning er nu under Tag. Det er et Bygværk, som er værdt at se og som tegner sig ganske anderledes imponerende ud end den Ronne, der hidtil har været Hovedsædet for Landets første og største Toldstation.

I September eller Oktober næste Aar antages den at blive færdig til at kunne tages i Brug.

Seminarielærer Mathias Skard holdt Onsdag Aften i Studentersamfundets store Sal sit første Foredrag. Der havde indfundet sig en talrig Tilhørerskare, som med stor Opmærksomhed paahørte Foredragsholderens interessante Udvikling af det rette Forhold mellem „Livet og Opdragelsen". Foredragets Indhold var ifølg. „Mrgbl". i Korthed følgende:

Skulde man virkelig lære et Barn noget, var den eneste Vei, man havde at gaa, at henvende sig til dets Sanser. Ligesom man, naar det gjaldt Blinde og Døve, maatte søge at finde Vei til deres Bevidsthed, gjennem den eneste Sans, gjennem hvilke dette var muligt, nemlig Hudfølelsen, paa samme Maade var den eneste rationelle Maade at bibringe et Barn Kundskaber paa — den materielle Sansnings. Et Barn kunde ganske vist læres op til at manøvrere med Ord, uden at have nogensomhelst virkelig Forstand paa, hvad der laa bagom disse; men al slig Kundskab var en død Kundskab og gjorde bare Skade; ad Sansningens Vei maatte det bringes til Forstaaelse af Ordenes Mening. Dette gjaldt ikke alene paa det sanseliges Omraade; ogsaa det oversanselige maatte paa materiel Vei bringes til vor Bevidsthed. Slig havde Gud selv gjort, da han sendte sin Søn til Verden, om hvem der staar skrevet: „Ordet blev Kjød og boede iblandt os"; gjennem Sønnen havde han virkeliggjort sin Villie; og den Vei skulde vi følge i vor Opdragergjerning. Man vilde forgjæves forsøge at forklare et Barn, hvad f. Ex. „Kjærlighed" vil sige; nei, man maatte vise det i Gjerning, hvad der ligger i dette Begreb.

At gjøre Tingene anskuelige var jo meget lettere i Naturvidenskaben, og der var man derfor tidligst slaaet ind paa denne Vei; men det maatte komme dertil, at man ogsaa paa Aandsvidenskabernes Felt overførte den samme Methode; thi her var Fareme størst ved at fastholde den gamle Methode, Bundetheden til Bøgerne. Bøgerne maatte vi se at rive os løs fra og vende os til Livet, til Virkeligheden; med andre Ord, vi maatte faa meget som muligt vende os fra Skolen mod Livet selv; og her var det, Hjemmet og dets Bidrag til Opdragelsen maatte komme til sin Ret. Der maatte Grundlaget lægges; Skolens Gjerning blev at fortsætte eller i Tilfælde at rette paa Hjemmets Opdragelse. Forældrene maatte ikke, som man saa ofte ser i vore Dage, overlade alt til Skolen.

*

I sit andet Foredrag udviklede Skard „Hjemmets grundlæggende Betydning for Opdragelsen", idet han tog som Udgangspunkt Pestalozzis Ord: „Das Leben bildet", et Ord, som bundede i en ægte demokratisk Opfatning. Det dybeste i Livet Livets væsentligste Værdier var nemlig noget, som var tilgjængeligt for enhver, ikke afhængigt af Intelligens eller af Formen eller af Stand og Stilling. Alle de Forældre, som blot vilde det, havde ogsaa Evnen til at vise sine Børn den rette Vei. Hjemmet var saa at sige Verden i koncentreret Skikkelse; der kunde Barnet lære Kjærligheden at kjende; der kunde det i Forældrenes Liv lære Sanheden at kjende. Det nyttede lidet, om Forældrene vilde tale aldrig saa smukt om disse Ting; Barnet matte se disse Dyder udfolde sig i Gjerning. Videre maatte Barnet allerede fra sin spædeste Alder lære Lydighed, det maatte lære at forstaa, at der er noget absolut i Livet, at der gives en virkelig Autoritet, som maa respekteres. Paa dette Punkt gjaldt det, særlig i vor Tid, da Udviklingen har medført, at saa megen falsk Autoritet er bleven kastet overbord, dog paa den anden Side at fastholde den virkelige Autoritet; denne maatte fuldt ud respekteres. Men derfor gjaldt det for Forældrene ikke at komme med for mange Paabud og Forbud, og at der var Sammenhæng og Konsekvense i disse, saa at man ikke af Luner lod sig forlede til snart at paabyde et, snart et andet.

Hjemmets Liv bestemte i mange Stykker Barnets Opfatning af „Ordenes" Betydning, bestemte, hvad det kom til at lægge i de forskjellige Begreber. I denne Forbindelse berørtes i Forbigaaende Maalsagens dybe Betydning, da det jo maatte ligge stor Vegt paa, at man henvendte sig til det paa det Sprog, som Barnet kjendte bedst.

Af det ovenfor udviklede fremgik, at Hjemmets Opdragelse forberedte eller ogsaa bidrog til at umuliggjøre Lærerens Gjerning.

Men ogsaa paa det religiøse Omraade havde Hjemmet en grundlæggende Betydning. Gjennem Forældrenes Kjærlighed til Gud og gjennem Forældrenes Tro paa Gud lededes Barnet naturlig i samme Retning. Udfoldelsen af den rent menneskelige Kjærlighed og den rent menneskelige Tro forberedte Kjærligheden og Troen paa Gud. Hvor forskjelligt vilde ikke Sagen stille sig for to Gutter, naar Læreren fortalte dem om Gud Fader og saa, for at klargjøre dette Begreb betonede, at Gud er en „Fader"; den ene vilde kanske tænke som saa: Ham maa jeg vogte mig for, han maa da være saa og saa streng osv., medens den anden, som havde en kjærlig Fader, vilde tænke: Nei, hvor han dog maa være god og snil! I det hele maatte Forældrene staa paa en Vis formidlende mellem dem og Gud; men dette forudsatte naturligvis, at Fader og Moder selv var Kristne; Barnet maatte se Kristendom udfolde sig for sine Øine. Paa den Maade kom Børnene fra først at elske Gud for Forældrenes Skyld under sin Udvikling til det at elske Forældrene for Guds Skyld.

Sluttelig omtaltes den Skik, at Børnene beder Bordbøn, som uheldig, da det var naturligt, at et Barn saaledes optraadte ledende, hvor Forældrene og andre, som det naturligvis saa op til, var tilstede; Barnet kunde derved saa let af Frygt eller Undseelse komme til at fyldes med uvedkommende og for selve Bønnen distraherende Tanker.

Postmester Liljedahl, der nu officielt er optraadt som Radikalernes Kandidat til Storthingshvervet for Byen Aalesund, erklærede nylig i et Foredrag, at der med den Bernerske Dagsorden i 1891 var ment egen Udenrigsminister. Hr. Liljedahl havde paa de Moderates Vegne deltaget i Forhandlingerne om Dagsordenens Form.

Som bekjendt benægtede de Herrer C. Berner og Ullmann i Storthinget paa det høitideligste, at der i Dagsordenen laa gjemt noget Krav paa egen Udenrigsminister, og Hr. Liljedahl sad og hørte paa Benægtelserne uden at gjøre Indsigelse. Er det sandt, hvad han nu fortæller, da havde det været hans Pligt under Debatten i Storthinget at forlange Ordet for at erklære, at de Herrer Berner og Ullmann lagde Skjul paa Sandheden.

Kristianiavalget.

Her i Kristiania bliver der 5 Opraabssteder istedetfor 4, som først bestemt.

Efter den sidste Bestemmelse opraabes Bogstaverne (nemlig Familienavnes Forbogstaver).

A til E i Fæstningens Gymnastiksal, —
F, G og H i Ynglingeforeningens Sal, Møllergaden No. 1, —
I, J, K og L i den nye Tilbygning til Fæstningens Gymnastiksal
M til Q i den gamle Logebygning, — og
R til Ø i Børssalen.

Sildefisket. Fedsilden vil ikke iaar. Det lille, Fangsten hidtil har kastet af sig, er kun et Uaars Udbytte, og nogen synderlig Bedring kan man ikke vente herefter. Silden staar nemlig saa langt ude, at man hverken naar den med Not eller Natsæt; det er kun med Drivgarn, man kan faa lidt, og herefter bliver det ikke hver Nat, det gaar an at drive denslags Fangst.

Det lille, som opfiskes, bliver imidlertid godt betalt. Men hvad hjælper vel høie Priser, naar de fleste ingenting har at sælge?

De feilslagne Fiske er ingen Sørg for Kystboerne. Der er vovet Millioner paa Bedriften, og flere Tusind fattige Fiskere har nu været ude i flere Maaneder uden engang at tjene det Salt, de behøver. Det kommer til at føles haardt i mangt et Hjem og i manges Forretning.

Stavanger Amt.

I Høgsfjord valgtes ifølg. (H.O.T.-B) 2 Moderate og 1 Høire, med 138—137 St. De Radikale havde 74 St.

Paa Distriktsforsamlingen vil der møde 65 Moderate, 12 Høire og 18 Radikale.

Ved et eiendommeligt Ulykkestilfælde omkom nylig Ægteparet Milusitsh i Mostar i Herzegowina. Konen gik ned i Vinkjelderen for at tage sig et Glas af den nye Vin, som gjærede i store aabne Fad. Ad en Stige steg hun og til Randen af et Fad, og da hun vilde bøie sig ned for at fylde Glasset, tabte hun Balancen og styrtede ned. Paa hendes Skrig ilede Manden til og styrtede sig efter hende. Snart blev dog begge saa bedøvede af den sterke Kulsyreudvikling, at de druknede.

440

Personer aflagde Torsdag Konstitutionseden ved Kristiania Byret.

De Radikale og Socialisterne erobrer iaar Kristiania, hvis ikke hver eneste Mand af Høire og Moderate gjør sin Pligt. Idag er det sidste Dag før Valget, at her er Anledning til at aflægge Ed.

Mød derfor op idag, hvis Du ikke har aflagt Eden før!

Søndre Bergenhus-Valget.

(H. O. T. B.)

Til Repræsentanter for Søndre Bergenhus Amt kaaredes idag:

1. Statsraad Baard Madsen Haugland (R. St. O. O.) (K. N. O) med 82 St.
2. Fabrikeier Christian Jørgens med 82 St.
3. Gaardbruger Mathias Gotskalksen Dugstad med 81 St.
4. Lensmand Gerhard Meidell Gerhardsen med 81 St.
5. Lensmand Iver Jonassen Svendsbøe med 80 St.

Det radikale Partis Storthingskandidater er Brugseier Wollert Konov, Lensmand Saakvitne, Lensmand Losthus, Stiftsarkivar Hermansen, Gaardbruger A. Lavik eller Lærer Dale.

Til Vælgerne!

Snart nærmer sig Afgjørelsens Dag for dem, som endnu ikke har lagt sin Stemmeseddel i Valgurnen. Snart skal det afgjøres, om vi Gaardbrugere for altid vil gjøre os politisk umyndige. De Radikale har hidtil havt Held med sig; skal vi fremdeles lade dem have dette, eller skal vi slutte os sammen og værne om de Rettigheder, Grundloven af 1814 har tillagt Gaardbrugerstanden? Man taler og skriver saa vakkert om den almindelige Stemmeret, den skal være saa retfærdig; gad nok vide om Retfærdigheden vilde ske Fyldest, naar man med engang aabner Adgang for alle over 25 Aar (hvorfor ikke 21 Aar?) til at være med at bestemme over Kommunens og Statens Ve og Vel. Mon det ikke da endda mer end nu blev politiske Lykkejægere som fik en temmelig stor Indflydelse paa Valgene. Jeg hørte en Politiker argumentere, med Hensyn til Stemmeretsnægtelse, at det gaar ikke an at dæmme for Glommen, den vil engang bryde gjennem, og da bliver Følgerne ubehagelige. Vel! Men for at blive i Stilen vil jeg spørge, om hvordan Følgerne blev, om man paa engang rev op Dammen ved Mørkfos, saa Mesteparten af Øieren randt ud. Jeg tænker det vilde blive radikale Følger. Ja ja, det ene

---

Den nye Huslærer.

(Oversat for „Eidsvold")

(Slutning).

Ved Bordet havde han opgjort med sig selv at Stillingen var uudholdelig; men efter at Hr. Sutton havde fortalt, at en af hans Pligter vilde blive at læse med Froken Grey, havde han hurtig skiftet Mening. Inden Aftenen var halv tilende var han helt forelsket i den unge Pige.

Næste Morgen spurgte Harry sin nye Lærer om, hvilket Fag han skulde forberede sig i til næste Dag.

„Hvad i Himlens Navn skal jeg si," tænkte Sir Jocelyn, men en lys Idé slog ham idet samme.

„Skrive en god Stil," svarede han,

„Om hvilket?"

„Om hvad du selv vil."

„Hvad skal vi læse idag Hr. Walther?" spurgte Nell, idet hun kom ind i Skoleværelset, ligesaa nydelig som Dagen før.

„Hvad De selv ønsker Froken."

„Nu lad det da bli anden Bog af Æneiden.

„Gode Gud Latin," sukkede Sir Jocelyn ved sig selv, høit sagde han, „Som Frøkenen behager."

Nell begyndte snart efter at oversætte med lav frygtsom Stemme. „Er det Ret?" spurgte hun.

„Ja, jeg kunde ikke gjøre det bedre selv." Deri talte han sandt.

Hun læste ned omtrent en Side, men holdt pludselig inde.

„Dette sidste forstaar jeg ikke."

Sir Jocelyn gjorde det heller ikke.

„Jeg tror det er bedst at hoppe over disse Strofer," sagde han i en alvorlig Tone. Nell rødmede helt op til Haarrødderne og haabede, at Gulvet kunde aabne sig for at opsluge hende.

Efter Læsningen var det saa en Spadsertur, og Nell viste Hr. Walther de mange naturskjønne Steder i Omegnen. Saa en lang Aften over Tholografierne medens Hr. og Fru Sutton samt Tante Sara snorkede i forskjellige Akkorder.

Saaledes hengik flere Dage og Sir Jocelyn morede sig saa godt og Tiden gik saa hurtig, at han bare gruede for, at Sam eller den rette Hr. Walther pludselig skulde træde ind paa Scenen og sætte ham af fra hans Stilling.

„Hvad angik Nell, saa havde hun følt sig ensom i sin Onkel og Tantes Hus. Hun havde forsøgt at være lykkelig; men det vilde ikke lykkes for hende, inden den nye Huslærer kom. Alt gik overmaade godt lige til Mandag, da kaldte Hr. Sutton Nell ind til sig paa Kontoret.

„Din Tante fortæller, at du koketterer med den nye Huslærer, er det sandt?

„Nei, det er ikke," svarede Nell.

„Kan du sværge paa, at du ikke elsker ham?"

„Jeg bruger ikke at sværge."

„Ja, du forstaar mig nok. Han er en fattig Stakkar, og jeg forbyder dig at ægte ham.

„Naar han har gjort mig et Ægteskabstilbud er det tidsnok at svare" sagde Nell rolig. Men jeg vil med det samme gi dig at forstaa Onkel Samuel, at jeg agter at gifte mig akkurat med hvem jeg, vil," og med disse Ord for hun ud Værelset.

„Hvilket et Mod hun har faaet," sagde Hr. Sutton og lukkede Døren i efter hende —" og det vil for mig si det samme som at hun er forelsket til op over Ørene i denne Vagabond af en Huslærer, som den taabelige Sam har paaført os. Jeg ønsker nu til Gud, at jeg havde fulgt Tante Saras Raad og sendt Harry til Skolen i N—. Men — det ringer paa Portklokken — det maa være Sam."

„Jeg fik ikke dit Brev før igaar," sagde Sam Sutton til sin Moder, mens de sad livlig samtalende ved Kaminilden, —„og jeg skulde have skrevet, og meldt dig, at Hr. Walther ikke kunde komme før denne Uge — men jeg forsømte det beklagelsesvis, — og dit Brev var bleven liggende i mit gamle Logi, det var mere end otte Dage gammelt. Jeg synes det er en hel Evighed, siden jeg hørte hjemmefra."

„Hr. Walther kom forrige Tirsdag, det troede jeg du vidste," sagde Moderen.

„Er han kommen — hvor besynderlig. Jeg havde Brev fra ham, hvori han melder, at han ikke kan komme før i Morgen."

I dette Øieblik traadte Nell og Sir Jocelyn ind.

„Wyndham! raabte Sam, Du her? Nei, det er da en Overraskelse! Jeg ventede dig ikke før imorgen. Mor! hvorfor sagde du mig ikke strax, at Hr. Jocelyn Wyndham er kommen?"

„Sir Jocelyn Wyndham?" raabte den suttonske Familie i Kor.

„Jeg beder om Undskyldning," begyndte nu Sir Jocelyn; men jeg tog Feil af Dagen, og da man nu anvog mig for den nye Huslærer fandt jeg Moro i at spille Komedien til Ende.

„Utakkeligt," raabte Tante Sara forarget — men de andre stemte i en hjertelig Latter.

„Du maa have spillet din Rolle godt." sagde Sam.

„Jeg maa nok en Gang bede om Undskyldning," svarede Sir Jocelyn.

Da de en Times Tid efter sad ved Middagsbordet, var de allesammen fortrolige Venner og Fru Sutton undredes paa om det var Sir Jocelyn eller bare Huslæreren, der havde gjort Kur til Nell.

„Nu, Froken Nell," sagde Sir Jocelyn samme Dags Aften, da de var en Stund alene — vil De blive Deres Løfte tro — De vilde jo ægte mig, selv om jeg var en fattig Stakkar."

„Ja — men jeg antog Dem for a være en ærlig Mand," svarede Nell og forsøgte at bevare en alvorlig Mine. „Men nu er De jo en ærelos Bedrager."

„Det gjør mig ondt — men Froken Nell, jeg vil forbedre mig, hvis De kun vil love at tilgive mig!"

Og han fik Tilgivelse.

Billede er det andet værd. Nei, lad os løse paa Stemmeretsbaandene med Forsigtighed, efterhvert som Oplysning og Dannelse kræver det, til den Dag engang kommer, at Stemmeretten bliver forsaavidt almindelig, at enhver selvhjulpen hæderlig Mand faar være med. At sætte Stemmeretsgrændsen med engang til Mænd — og Kvinder — over 25 Aar eller kanske 21 Aar, for den Grændse bliver vist snart krævet af Radikalerne, af lutter Retfærdighedshensyn naturligvis, det vil være et Sprang ud i Mørket med uberegnelige Følger. Stemmeretten bør ikke udvides længer for hver Gang, end at de forrige Stemmeberettigede bliver i afgjort Flertal; da undgaar man at komme ind i Tilstande, der kan afstedkomme urolig Samfundspolitik.'

Lad os være med paa en fredelig Forhandling om Ligestilling i Unionen. Lad os ikke bare i Munden være Fredsapostler, der i vakre Ord og klingende Talemaader raaber paa Fred og Forlig Nationerne imellem, og saasnart det gjælder vort Forhold til Nabolanget strax viser Knytnæven til den fremrakte Broderhaand. Lad os se, hvad der er i Broderhaanden, før vi viser den bort. Lad os ikke være med paa at sætte en Kile ind i Unionen, som nu i 80 Aar har vist sig at være til Landenes Trivsel. Lad os, naar Valgdagen kommer, samle os om besindige Mænd, der føler Ansvaret af deres vigtige Gjerning: at kaare vore Repræsentauter for de kommende 3 Aar. Lad os samle os om Mænd, der hylder en moderat Politik og ikke en eneste af vort Parti svigter, thi Radikalerne har sine Tropper i Orden og en Stemme kan gjøre Udslaget, og hvis vi taber, er Følgerne uberegnelige.

M. J.

Fra Smaalenene. De Radikales Fører her paa disse Kanter Hrr. Grosserer Jens Olsen, Udgiver af det radikale Blad „Halden" opstiller som Valgmand, en af den moderate Forenings Mænd Hr. Joseph Østtorp i Rokke, blandt Høire er der ogsaa Stemning for samme Mand.

Hrr. Joseph Østtorp's Opstillen af de Radikale maa nærmest ansees som et Valgfif.

Det er høist sandsynlig, at vi kommer til at opleve det sjeldne Tilfælde at

De moderates Kandidat

bliver valgt enstemmig af alle Partier.

Hrr. Joseph Østtorp har altid været Venstremand, men er absolut mod almindelig Stemmeret, og staar fremdeles som Medlem af den moderate Venstreforening i Berg.

Det maa være haardt for de Radikale at acceptere en Moderat, men „Hensigten helliger Midlet" mener vel Hrr. Jens Olsen.

G.

Til Vælgerne i de gjenstaaende østlandske Amter.

(Af en Vestlænding.)

I de vestenfjeldske Amter har vi slaaet tilbage de Radikales Stormløb. Gaardbrugerne har set den Fare, som truer deres Stilling i Stat og Kommune, dersom den radikale Politik seirer, og de har givet sit Svar. De vil ikke affætte sig selv, de vil ikke opgive den ærefulde Stilling, som vor Lovgivning hjemler dem i Stat og i Kommune.

Navnlig staar det klart for Gaardbrugerne her Vestpaa, at Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret ganske vilde undergrave Gaardbrugernes Stilling og berøve dem Indflydelsen paa Ledelsen af deres egne Anliggender. De vilde faa at bære Kommunens Byrder, betaleSkatterne, men andre vilde komme til ta afgjøre, hvordan Midlerne skulde anvendes. Gaardbrugerne vilde blive skatlagte og deres Penge anvendte, uden at de fik etafgjørende Ord med i Laget. Sligt staar for os som den ligefremme Uretfærdighed. Det vil være at knække den Del af Befolkningen, som dog i Landdistrikterne bør være Udviklingens Bærer.

Seirer de Radikale, da er der ikke Tvivl om, at de vil indføre almindelig kommunal Stemmeret. De har forpligtet sig dertil, og de vil ikke vige tilbage forat gjennemføre sit Program. Og er Omvæltningen engang skeet, da maa vi ikke vente, at Tingen kan gjøres om igjen.

Derfor er dette Valg skjæbnesvangert for den norske Gaardbrugerstand. Det er om dens Stilling i Fremtiden der kjæmpes i disse Dage.

Men hvordan det skal gaa, det ligger endnu i Gaardbrugernes egne Hænder. Det østlandske Venstre, som endnu ikke har valgt, de kan hindre de radikales Planer og redde Gaardbrugernes Stilling.

Her vestpaa har vi undret os høilig over, at saa mange Bønder østpaa kan slutte sig til den radikale Politik. Det staar for os som en ufattelig Ting; thi det maa dog være klart, at Valgkampen iaar den staar netop om, hvorvidt den norske Bonde skal bevare den Plads, vor Grundlov og vor Kommunalforfatning har givet ham, eller om han for bestandig skal tabe denne. Seirer Radikalerne, da bliver i Sandhed den norske Bondestands Kaar trykkede og fortvivlede. Det ligger tydeligt i Dagen for alle, som vil se.

Vort Haab staar nu til Gaardbrugerne i de østlandske Amter, som endnu ikke har valgt. De har i disse Dage den norske Bondestands politiske og kommunale Fremtid i sin Haand. Det er et stort Ansvar, som hviler paa dem. Men vi holder os overbevist om, at de vil vide at handle med dette Ansvar for Øie. De vil række os her vestpaa Haanden til at opretholde den norske Bondes Stilling i det offentlige Liv. Sker det, vil de have vist vort Folk en uvurderlig Tjeneste.

„Livet før Døden"

er Titelen paa en Bog, som netop er udgivet af fhv. Skibsfører m. m. L. Larsen. Rent kunstnerisk seet rangerer denne Bog vistnok ikke høit, men den vil dog læses baade med stor Interesse og godt Udbytte, da Forfatteren, der viser sig at være udstyret med stærk Jagttagelsesevne, har faret viden om baade tillands og tilvands.

Han har været Matros, Fører af Missionsskibet „Eliezer", Agent i Afrika, „Admiral" i Madagasserdronningens Tjeneste m. v. Sine mangfoldige og mangeartede Oplevelser baade hjemme og i Afrika, særlig paa Madagaskar, fortæller han paa en ligefrem og ukunstlet men interessant Maade. Overalt ser han Guds vise retfærdige og naadige Styrelse og Indgriben.

Bogen fortjener Udbredelse som en god og underholdende Folkelæsning. Prisen er i Forhold til Størrelse og Udstyr overmaade billig.

H.

1ste Oktober stanser Forsendelsen af „Eidsvold" til samtlige de af vore Abonnenter, som staar tilrest med Kontingent for 1ste Halvaar.

De, der staar til Rest med Kontingent for 2det Halvaar, bedes strax, at indsende samme, eller ialfald for 3die Kvartal.

Sociale Forhold paa Korea.

Det giver et godt Indblik i de hidtil herskende eiendommelige sociale Forhold paa Korea, naar man ser de Reformslag, som Regjeringen, trykket af den japanesisk-kinesiske Krig, har maattet gaa ind paa og — fra den 1ste August at regne — har givet Lovskraft. Vi nævner nogle af dem her: Arvelige Embeds- og Politistillinger er afskaffede, den Slags Stillinger skal herefter kun besættes af Personer, hvis Evne dertil maatte passe, og de skal rangere efter deres Grad i Stillingen og ikke efter deres Nedstammen fra den eller den Familie; begge Slags er det forbudt at modtage Gaver, og Udpresning af saadanne eller andre Gunstbevisninger er belagt med de haardeste Straffe. Endvidere forbydes det Embedsmænd og Officerer at holde et større Antal Personer til at ledsage sig, naar de gaar ud. Ophævet er fra nu af Tilladelsen til at løskjøbe sig for Straf, ligesom Muligheden af, at Delinkventen kan understyde andre til at lide den over ham faldne Dom. Hidindtil har man, naar man mødte adelige Personer, maattet hilse disse ved at berøre Jorden med sin Pande; men nu har den koreanske Regjering paabudt, at man i saa Tilfælde kun har at blotte Hovedet. Det tillades nu Enker eller fraskilte Hustruer at indtræde i nyt Ægteskab. Salg af Kvinder er forbudt. Ogsaa i Myntvæsenet har Regjeringen grebet ind, idet der nu skal præges Guld- og Sølvmynter; Indførelsen af Papirpenge skal ligeledes være under Overveielse. Og over hele dette Program svæver Tanken om en Forbindelse med Japan, hvis Bestræbelser man skal lade tilflyde al mulig Hjælp og Understøttelse.

Som Storthingsmand for Akershus i den efter Løvenskiold ledige Plads foreslaar Indsendere i „Akershus" og „Akershus Amtisdende" enten Godseier Brandt i Frogn, Gaardbruger Tveter i Aker eller Disponent Koperud.

Samtlige de her foreslaaede er visselig dygtige Mænd for Thinghvervet, men vi antager, at Valgmændene ikke vil begaa den Uklogskab intet Hensyn at tage til Centrum — noget der kan faa skjæbnesvangre Følger for den fremtidige Stilling i Akershus og absolut vil have en skadelig Indflydelse paa Valgudfaldet i de gjenstaaende Østlandsamter.

Vi har foreslaaet Gaardbr. Julius Sundby fra Vestby, en anseet og anerkjendt dygtig Mand, og vi maa bestemt fastholde, at der vælges en Centrumsmand fra Akershus.

At dette Forlangende imødekommes vil være baade klogt og retfærdigt.

Sorenskriver Beers Sag. De tre tilkaldte sagkyndige Lægers Holsts, Torps og Trosts Erklæring angaaende Sorenskriverens mentale Tilstand er ifølge „Gj. Bl." saalydende:

„Sorenskriver M. Beer har i de senere Aar været abnorm i mental Henseende. Dette skyldes en fortidlig indtraadt Alderdomssvaghed, som i høi Grad har slovet hans Intelligens. Paa Grund heraf har visse medfødte Mangler paa Aandslivets Omraade taget Overledelsen og derved vanskeliggjort klar Tænkning med logisk Slutning. Som Følge heraf har Hr. Sorenskriveren ikke sin Villies fri Brug og formaar ikke at indse de Handlingers Strafbarhed, hvorfor han er sat under Tiltale."

Strax efter at ovenstaaende Lægeerklæring var oplæst, indgav Sorenskriver Beer sin Afskedsøgning.

Denne vil formentlig blive behandlet i det første Statsraad.

Efter dette blev Sagens videre Behandling udsat til næste Thing, men bortfalder selvfølgelig, efterat Sorenskriveren er meddelt Afsked.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig fast. Fra Brasilien mangler man fremdeles Efterretning om Markedets Stilling dersteds, hvorimod der fra det amerikanske Marked meldes en Smule høiere Notering. Det europæiske Marked holder sig uforandret fast og rolig i Kaffe.

Sukker. Efter en liden Varitation i Noteringerne i Ugens Løb sluttede denne som forrige Uge, saa Artiklen staar uforandret. Omsætningen her i Markedet indskrænkede sig i begge Artikler til Dagens Behov.

Korn. Fra samtlige udenlandske Marketer meldes der jevnt nedgaaende Noteringer for saavel Rug som Hvede.

Importen hertil i de sidste otte Dage 800 Hl. Bryggeri Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr. 7.80—00.00
Danziger Do.	—"—	„ 8.90—00.00
Victoria Erter	—"—	„ 20.00—22.00
Smaa „	—"—	„ 17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Valgmandsvalgene.

(Gjennem H. O. T. B.)

Buskeruds Amt.

Bragernæs: 1 Høire med 45 St. Suppleanten Radikal med 12 St.

Nedre Eker: 4 Høire med 186—184 St. Suppleant Radikale 52—51 St.

Sandsvær: 5 Radikale med 275—273 St. Suppleant Høire og Moderate 114—111 St.

Hole: 5 Radikale med 205—203 St. Suppleanter Høire med 193—191 St.

Fiskum: 3 Radikale 124. Høire og Moderate 99 St.

Norderhov: 8 Høire og Moderate 355—354. De Radikale havde 315—314.

Lier: 7 Høire og Moderate 334—332 St. Suppleanter Radikale 324—322.

Røken: 4 Radikale, 1 Høire med 199—195 St. Suppleanter 1 Radikal og 4 Høire og Moderate 194—190 St.

Aadalen: 4 Radikale 167—166 St. Suppleanter Høire og Moderate 123—122.

Modum: 9 Radikale ca. 100 St. Overvægt:

Tidligere er valgt 18 Høire og Moderate. Ialt er der altsaa hidtil valgt 56 Høire og Moderate og 31 Radikale.

De Radikale har erobret Hole med 5 og Aadalen med 4 Valgmænd. Høire og Moderate har erobret Øvre Eker med 9 og Lier med 7 Valgmænd samt 1 Plads i Røken.

* * *

Buskeruds Amt er efter en haard og spændende Kamp erobret fra Radikalerne. Lige til det sidste var Stillingen uvis. Afgjørelsen skede, da Sigdal nu har valgt 7 moderate og konservative Valgmænd.

Eldorado.

Sidste Uge Optrædlen af:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Trylleri-Parodist
Mr. Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Norsk Operas.
Royal Yokohama Troupe
Japanesiske Lege.
Edwin Bale Troupe,
Velocipedkunstnere og Acrobater.
Fremdeles:
Mr. Batty med sine 3 dresserede **Bjørne.**
Brydekamp med en Bjørn.
Fra 1ste Oktober
Nyt Program.

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Undervisning.

Vonheims folkehöiskole
begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Gundersens skole,
Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Sem Landbrugsskole
i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.
Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.
(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

NILS BREILID
6 CARL JOHANS GD 6.

Firkantede Kulboxe med dobl. Kasse og Øse 3.75.
Runde Kulboxe med Laag 2.30.
Messingildtøi lige fra 2.60 pr. Par.
Solide amerikanske Vridemaskiner sælges nu for 12.00 pr. Stk.
Eskilstuna Strygejern med 2 Bolter fra 2.00—2.30.
Vaffelmaskiner koster bare 1.60.
Kaffekværne med Stilværk 1.30.
Billigere Sorter lige fra 0.60.

Beatrice og Primus Kogeapparater
er betydeligt nedsatte.
Solide Vaskebret 0.40 pr. Stk.
Vandbøtter med Patentbund 0.60.
Prima emaljerede Kasseroller sælges til følgende Priser:

1½	2	2½	3½	4½	5½	7½ L.
0,65	0.80	0.92	1.08	1.22	1.58	1.93

Emaljerede Vandfad 0.80 pr. Stk.
Emaljerede Madspand 2.10 pr. Stk.
samt alle Slags Kjøkkengjenstande til yderst billige Priser.
Naar fuldt Udstyr kjøbes indrømmes høi Rabat.

Nils Breilid,
Carl Johans Gade 6,
Hj. af Skippergd.

Abonner paa „Eidsvold."
1 Kr. pr. Kvartal.
Nu 5000 Abonnenter.

„Landsbladet"
bør De holde. Udkommer alle Hverdage.
Kun Kr. 1.50 Kv.
En Række af Landets mest anseede Mænd Medarbeidere.
Eneste norske Dagblad,
som leverer smukke Illustrationer en Gang ugentlig.
— **Trykkes altid paa fint, satineret Papir.** —
En Mængde underholdende og almeninteressant Stof.
Alle Postanstalter og i Kristiania Eksp. Strtgsplads 7.

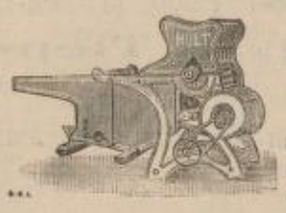

Hults Kleverhamsemaskine
med Renseværk er de fuldkomneste Frørensemaskiner. — Ved den under **Göteborgsudstillingen** i 1891 foretagne **Arbeidsprøve** tildeltes disse Maskiner **Førstepræmie,** ligesom de specielt for **Rensning** tildeltes **mere end det dobbelte Antal Points** end nærmeste Konkurrent.
Kornrensemaskiner, Triører.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Telegrambureau
HØYDAHL OHME'S
H.O.
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584.
ANNONCE-EXPEDITION. Christiania.

Annoncer til „*Eidsvold*" fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Hoydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

Se og Prøv mit Lærred til 0.25 pr. Mtr.

Undertøi for Herrer
Uldtrøier
1.80—2.00—2.50—2.80
Jägerskjorter
1.70—2.50—3.00—4.50
Tricot Underbenklæder
1.00—1.25—1.40—1.50
—1.60—1.80—2.00,
Skjorter, hv. & coul.
1.00—1.20—1.25—1.30—
1.40—1.50—1.60—1.80
Busseruller
1.00—1.20—1.25—
1.30—1.40—1,50.
Underbenklæder
0.75-0.80-
0.90-1.00.

Godt **Uldgarn**
4-5 og 6 tråds
2.00 pr. Pund, 1.30 pr. Bundt, Sorte Damestrømper 0.85-0.90-1.00-1.20-1.30,
Uldveste
alle Størrelser.

Kraver,
Snipper
Manchetter,
Sløifer og **Slips**
i stort Udvalg.
Herrestrømper
0.75—0.90—1.10—
1.30—1.50.
Herresokker
0.55—0.75—0.90—
1.00—1.25.

Bordtæpper
i Uld, Lin og Plüsch.

Buxesæler,
0.25—0.30—0.40—0.45—
0.50—0.75—0.90—1.00—
1.20—1.40—1.60.

Uld-
Dametrøier
hvide, røde og graa
med lange og korte Arme
0.70—0.75—0.80—
0.90-1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50-1.60

Tæppetøier,
0·40—0.45—0.50—0.60—0.65—0.70—0.75
Vatplader, dob. og enkelte i Uld-, Stry- og Bomuldsvat.

Undertøi for Damer
Linneder
ubleg. 1.00—1.20, bleged.
1.20—1.30—1.40—1.50
1.60—1.70,
Underbenklæder
1.00—1.20—1.30—1.40
—1.50—1.60.
Nattrøier
1.00—1.20—1.25—1.30—
1.40—1.50—1.60.

Foer og Sysager i godt Udvalg.
Kjæmpebaand, Slangelidser, Fløielsbaand
i Stk. og Mtr.vis.

Bestillinger udføres hurtig og billigt.

Corsetter
ny Forsyning
0.85-1.00-1.30-1.50
1.70-1.80-2.00.

Forlang Prøver.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.20
—1.40—1.60—
1.80—2.00

Jeger Andersen,

Manufaktur-, Garn- & Lærredsforretning,
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Paraplyer
netop ankommet
2.00-2.30-2.50-2.80
-3.00-3.25-3.50-
4.00-4.50.

Forlang Prøver.

Cheviot til Kjoler
0.75—0.80—0.90—
1.00—1.10.

Hvide Sengetæpper
1.70—2.30—2.50—2.80—3.00—3.50—4.00.
Vattæpper,
3.80-4.25-4.50-4.80-5.00-5.50-6.00-7.00
Bolster, smukke Mønstre,
0.30—0.32—0.35—0.50-0.55-0.60
—0,65—0.70—0.75.
Stampelo
1.35
pr. Bpd.

Uld-tøier,
hv., røde,
graa og blaa
0.40—0.45—0.50—
0.60—0.65—0.75—0.85
—1.00—1.10—1.30
—1.75.

Uld-tæpper.

Stout, Shirting, Demet, Piquet, India-Twill, blg. Lærred, bleget Bommesi, Skjørtetøi i Uld og Bomuld, Uldskjorter, Uld-Underbenklæder for Damer, Herrer og Børn, Børnekjoler og Kufter.

Rester
af
Kaabestoffe
til Jakker
og Kaaber 1/3 Pris.

Sengeklæder

syes færdige paa Dagen bedst og billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgd,

Lærred, grovtraadet 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Slitegarn 1.30 pr. Hæspel (2.00 pr. Pd.). **Haandklædedreil** fra 0.50 pr. Mtr **Tæppetræk** fra 0.40 pr. Mtr.

Fjær fra 6.00 pr. Bpd. Dunn fra 0.90 pr. Pd. Bolster fra 0.30 pr. Mtr.

Sannerud & Simonsen

Storgaden 27, Hj. af Youngd.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdge Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frerensning** & ct,
Komplette Frørensorier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.

(591)

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** Grændsen ved Torvet Kristiania.

Konkurs

Realisation

af Norsk Industriforretnings

(John. F. Johnsens)

Varebeholdning

foregaar hver Dag

til Registreringspriser

Fra Boets Butik Grændsen 17

1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.

Ikke Hjørnebutikken

Beholdningen bestaar væsentlig af alle Slags Hvidevarer, Lærreder, Blaatøier, Sirtser, Dreiler, Dækketøier, Bolstre, Dunlærreder, **Drestøier,** Gardintøier, Møbeltøier, Bordtæpper, Sengetæpper, Vattæpper, **Uldtæpper,** Tricotage for Damer, Herrer & Børn, Uldtøier, Floneller, Værkener, Skjørter & Skjørtetøier, Forklæder & Forklædetøier. Alle Slags Forsager, Schawls, færdigsyet Undertøi, ægte Normal-Undertøi, Snipper, Manschetter, Slips, Skjorter, Strømper, Vanter, **Gummikapper,** Galoger, Paraplyer etc. etc.

Norsk Industriforretnings

Konkursbo's

Realisation

Grændsen 7

1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.

Ikke Hjørnebutikken.

(J. H.)

Østers.

Store friske Østers ankommet i Dag til Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Multer.

Udmærket gode Multer i Spand i Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Kogeskinker.

Nyrøgede extra fine Kogeskinker, spegede Faarelaar, Spegeskinker og Spegepølser i Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Mysost,

extra fin ægte Gjedost saavelsom billigere Sorter i Bazaren 45. Telefon 1190.

Julius Norbye.

(J. H.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tommerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

A. Sand & Co. Kristiania

anbefaler Kjedkværne og selvregulerende Vridemaskiner med Gummivalser støbt paa Axlen. Strikkemaskiner med Patent Naaleaabner og mange Forbedringer. White amerik. Staalsymaskiner med selvsættende Naal og selvtrædende Skyt, syr hurtigst, larmer mindst, varer længst. Fuld Garanti og Undervisning. Nye Dele indsættes og Reparationer udføres. Prisliste franco.

J. H. (624)

Gaarden nedre Sørby

i Rakkestad, 1 Klmtr. fra Jernbanestation, af Skyld 7 Mark, 77 Øre, 200 Maal udmærket god Indmark, ca. 200 Maal Udmark og Skog, fuldstændigt til Husbehov, er paa gode Vilkaar tilsalgs ved **K. E. Jahren,** Gautestad Station.

(592)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Bager

ønsker Plads fra Octbr. De bedste Anbefaliager for Duelighed og Ordentlighed haves. Billet: „Bager" Adr. Fodvangs Postaabneri.

(622)

Averter

Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter

Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter

Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter

Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i

5000 Expl.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 115. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 29de September 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

For Sygebehandling.

Elektricermaskiner fra Kr. 9 til 40 Kr. med Tilbehør anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Telefon 2446. **Storthingsplads 4.** *Telefon 2446.*
Kristiania.
Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.
(J. H.) (605)

Konfirmations Presenter.
Netop udpakket nye Varer til uhørt billige Priser.
Kirkegaden 19. **Guldsmed** Stort Udvalg.
Ths. Larsen.
Udenbyes Ordres expederes pr. Omgaaende.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C.
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . .	Kr.	9.000.000.
Samlede Fonds	„	4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten.
(485)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Aboner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.
ved direkte Indsendelse til Expeditionen (Avissag).
Nu **5000** Abonnenter.

Norges Redning

fra et radikalt Vælde, bygget paa de Eiendomsløses talrige Skarer, er alene mulig ved Organisationen af et nationalt Bondeparti.

Høirepartiet staar her magtesløst.

Det er ikke vor Mening at rette noget Angreb paa Høire. Men Stillingen maa skildres, saadan som den er. Praktiske Politikere kan ikke lade sig lede af Følelser og Stemninger, af Forkjærlighed eller af Modvilje. De maa bygge sine Beregninger paa Kjendsgjerninger. Skal vi sige vor personlige Mening om Partiernes ledende Mænd — de virkelige ledende — da er det vor Overbevisning, at Høirepartiets nuværende Ledere i Agtværdighed og Hæderlighed staar i første Række og i denne Henseende maa sættes over de rene Venstres nuværende ledende Mænd. Men Hæderligheden kan ikke raade Bod paa den Kjendsgjerning, at Høirepartiet ikke staar i det Tillidsforhold til Nationen, som er nødvendigt, for at det kan danne en Modvægt mod det radikale Venstre, og at det ikke i en overskuelig Fremtid har Udsigt til at komme i dette Tillidsforhold. Partiet kan nemlig, paa Grund af sin historiske Oprindelse som et Embeds- og et Byparti, ikke paaregne nogen stor og varig Tilslutning paa Landsbygden. Høire som Bondeparti er en Utænkelighed, fordi Partiet har sine stærkeste og dybeste Rødder i Byernes høiere Klasser og i hele sin Politik vil bære Præget deraf.

Vi skal i en senere Artikel ved Hjælp af Tal belyse dette.

Fandtes der derfor i Norge intet andet end Høirepartiet at stole paa i Kampen mod Radikalismen, da vil Kampens Udfald paa Forhaand være givet. Radikalismen vil vinde en afgjørende Seier, og vort Lands Udvikling vil tage Fart i den Retning som fører mod gjennemgribende Samfundsomstøbninger og Forsøg med socialistiske Love og Ordninger.

Kun en Sammenslutning af Norges Bønder vil kunne redde Landet.

Der er mange, som betviler, at en saadan Sammenslutning kan finde Sted i en nær Fremtid, fordi næsten Halvdelen af Gaardbrugerne er blevet viljeløse Redskaber i Byradikalismens Hænder. Vi tror dog, at en Sammenslutning er ikke blot mulig, men sandsynlig, dersom Høire kan bringes bort fra den Indbildning, at de Bønder, der ikke vil gaa med Radikalismen, nødvendigvis maa gaa med Høire. Det vil neppe nogensinde være muligt at faa den norske Bonde overbevist om, at han, naar han er blevet opmærksom paa Fordærvelighe-

den for ham selv af Radikalismens Politik, ikke har andet at gjøre end at henvende sig til Embedsmanden eller Grossereren. Naar derfor Høirepartiet ivrigt og geskjæftigt tilbyder sin Tjeneste, vil Tilbudet i Regelen have en Virkning modsat den tilsigtede.

Nei, Norges Gaardbrugerstand maa organiseres saaledes, at den kan staa paa egne Ben, ganske uafhængig baade af Høire og af det radikale Parti. Den maa bringes ud af det Uselvstændighedsforhold, hvori den nu staar til Kristianialedelsen baade til Høire og til Venstre. Den maa kunne, paa egne Bondemøder, opstille sit eget politiske Program. Den vil, naar den har organiseret sig og faaet sine Talsmænd i Distrikterne, i Pressen og paa Storthinget, kunne udøve en velgjørende, modererende og regulerende Indflydelse paa det hele Statsliv.

Alle Mænd, der ikke er hildede i Partifanatismens Garn, eller ude af Stand til at kaste Blikket udenfor sine fire Vægge, bør kunne indse Ønskeligheden af, at en saadan Organisation af Norges Bønder kommer i Stand. Om de ikke har forstaaet det før, maa de senere Tiders Begivenheder have lært dem det. Om man personlig er ren Venstremand eller ren Høiremand, maa man dog, hvis Fædrelandskjærligheden er stærkere hos En end personlige Tilbøieligheder, indrømme, at Bondens selvstændige Indgriben i Udviklingens Gang er nødvendig for Fædrelandets Vel. Og enhver, der har tilegnet sig Forstaaelsen heraf, bør gjøre sit yderste for at fremme Sagen. Thi Tiderne er saadanne, at der bør arbeides hurtigt, kraftigt og godt.

Fremtidens Løsen bør være:

Et nationalt Bondeparti.

Nilstodens Oversvømmelse. Nilens Oversvømmelser er iaar stærkere end i en længere Aarrække. Der er Fare for Landbruget. Rekrutudskrivningen er stanset i Ægypten, for at der i Landdistrikterne kan haves tilstrækkelig Arbeidskraft til at holde Oversvømmelsen inddenfor visse Grænser.

Stor Anerkjendelse er bleven det norske Produkt Usukret Condenseret Melk tildel paa en i Antwerpen afholdt Udstilling, idet der er tildelt Diplom i Guld. Da dette er en Belønning ydet af anseede Videnskabsmænd fra hele Verden, er det en meget stor Anerkjendelse af Produktet.

Frimurerne har ladet tilstille Direktør Juell et Beløb af Kr. 1000 for at uddeles mellem trængende Fattige i Kristiania.

Dronningen af Italien har nylig oplevet et pudsigt Eventyr. Det var i Zermatt. Dronningen, Prinsesse Willamarina og Grevinde Belgiojoso havde foretaget en liden Udflugt i Bjergene og blev paa denne Tur i høi Grad besværede af en Skare paatrængende engelske Damer og Herrer. Ja, nogle Englænderinder fulgte bogstavelig talt hele Tiden Dronningen i Hælene. Da Dronningen vilde udhvile sig paa et Plateau, stillede Englænderinderne sig op omkring og begloede hende. Dronningen smilede, tog sit Cigar-Etui frem og tændte sig en Cigaret, hvorover de engelske Miss'er selvfølgelig blev yderst forfærdede. Men deres Forbauselse steg, da Dronningen gik hen til dem og tilbød dem hver en Cigaret, som de lige saa lidt kunde undslaa sig for at modtage som den Fyrstikke, Prinsesse Villamarina rakte dem. Efter 2 Minuters Forløb frembragte Cigaretterne den ønskede Virkning. En efter en listede Englænderinderne sig bort, og Dronningen var fri for sine paatrængende Plageaander.

Fra Selbo. I Vinter og Vaar har man ikke fundet mindre end 8 Elgkadavere med Spor efter Ulv rundt omkring, men der ligger sikkerlig mange flere i Ødemarkerne deroppe.

Nogle Skiløbere i Selbo traf ivaar paa Spor efter Elg, der nylig var bleven forfulgt af en Graabenflok. Man fandt Levningerne med Haardotter i Krans og guldnede Blodbryp efter Maaltidet paa den hvide Sne. Men oppe i Træerne hang Tarmene som en Telefontraad hele tyve Alen bortover; tydeligere kunde det ikke fortælles, hvorledes alt var gaaet til. Et kraftigt Ulvebid i Lysken — Bæstet kjender nok de Steder, hvor det ellers saa seige Elgskind er tyndest — saa Tarmene kom ud, en Gren grebet fat, og saa sprang det stakkels Dyr saa langt, som Tarmene tillod.

Enighed!

De af os omhandlede Bondeforeninger som Led i et nationalt Bondeparti kan ikke organiseres før efter Valgene. Det er derfor nødvendigt, om Radikalismen ikke skal seire, at Bønderne og Høirepartiet nu gaar sammen i Enighed til Valgurnen og afgiver Stemme paa Mænd, der er opført paa en fælles Valgliste.

Altsaa: Enighed mellem Centrum og Høire er aldeles nødvendig ved disse Valg.

Thi hvad det nu gjælder, er først og fremst: at afværge almindelig kommunal Stemmeret.

Graadig Haakjærring. I en 4.30 M. lang Haakjærrings Mave fanget paa Trondhjemskanten, fandtes følgende: En hel Sælhund, 8 store Torsk, en Lange paa 1,5 M., et stort Kveitehoved og flere Stykker Hvalspæk.

Indelaaset i Kirken. Tirsdag Aften blev man opmærksom paa, at der var Folk inde i den aflaasede Frikirke i Urtegaden. Nøglen blev hentet og man fandt derinde i det mørke Kirkerum en 13-aarsgammel Gut. Han havde om Dagen havt Arbeide derinde, var bleven syg og blev liggende igjen, da de andre Arbeidere havde forladt Lokalet.

Frankrige og Madagaskar.

Fra Paris meddeles til „Nat. Ztg.", at Beretningerne fra Madagaskar vedvarende lyder meget foruroligende. Fra Morville meddeles, at Paketbaaden „Pey-Ho" er ankommet dertil med 80 Passagerer ombord, deriblandt nogle Marineinfanterister og Artillerister. De Efterretninger, som Paketbaaden bringer fra Madagaskar, er nok værd at lægge Mærke til. Krigsrygter løber rundt paa Øen. Hovareregjeringen udfolder en næsten feberagtig Virksomhed for med al Kraft at kunne modsætte sig en Fremtrængen fra Franskmændenes Side, og de røveriske Overfald baade i det Indre af Landet og ved Kysterne er i bestandig Stigning, saa at de nu snart tager aldeles Overhaand. Citadellet ved Tamatave bliver sat i Forsvarsstand, og man træffer alle nødvendige Forholdsregler ikke blot til at tilbageslaa et Angreb, men ogsaa til hurtigt at kunne koncentrere sine egne Tropper og til at kunne proviantere dem paa bedste Maade. En stor Mængde moderne Vaaben, deriblandt 600 Repetergeværer, er fra Tananarive udsendte i alle Retninger. Voldsomhederne mod Franskmændene vedvarer og udføres paa forskjellig Vis, dels mod Tolke, dels mod Postbud og dels mod franske Skoler.

Norske Julekort. Fra Halfdan Boye, Christiania, har vi idag modtaget en liden illustreret Oversigtskatalog over samtlige norske Julekort. Katalogen, der uddeles gratis, bør forlanges af enhver Kortforhandler som en praktisk Veileder ved Kortindkjøbet.

Fredspolitik.

Der klages — og det med Rette — over det skammelige i, at der paa et Menneskes Bud og Befaling, skal kunne bryde ud en frygtelig Krig, hvormed mange Tusinder af Mennesker — der intet ondt har gjort — skal sendes ud og myrde hinanden. — Naar en saadan mægtig Mands Magtbegjær giver sig Udslag — enten i fiendtligt Forhold, eller fiendtlige Ytringer, der kan vække Ufred med en anden Nation — da ofrdømmes han paa det strengeste af alle rettænkende Mennesker. — Men, hvad skal man vel kalde det, naar en hel Nations stemmeberettigede Borgere, som selv kan være med, at bestemme enten vi skal have Fiendskab eller Fred her i Landet — at de da vælger Fiendskaben? Hvad skal man sige dertil? — Radikalerne er Fiendskabens seigeste, mest udholdne Forkjæmpere (man huske paa hvorledes Venstrepartiet — især i den sidste Tingperiode — har gjort alt hvad de har magtet, for at bringe Landet ind i en Ufredens og Tvistens Tilstand — at dette endnu ikke fuldstændigt er lykkedes dem, er sandelig ikke deres Skyld, de har ikke undladt et eneste Middel, hvormed de kunde stille Sverige og Svenskerne i en skjæv Belysning for os. — Og nu, da det staar til Vælgerne at tale, saa at man kunde faa en Ende paa disse Tilstande, — nu synes disse — efter hvad de hidtil forløbne Valgresulater udviser, tilbøielig til at udtale sin Tilslutning til den Fiendtlighedens og Nabohadets Politik, som vort Venstre i denne Session i saa rigeligt Maal har udfoldet. Hvor vil dette ende? Man tænke sig vort Venstre, som Flertal ved kommende Storthing! Har Partiet hidtil i en uhyggelig Grad forsøgt sig i at sætte alle Hensyn til Side, og i at opføre sig hovent og brutalt mod politiske Modstandere, samt „gjort en Masse bundrende Dumheder", saa kan man fandelig gjøre sig beredt paa, at nu, da de ser sine simple Meriter paaskjønnede af Vælgerne, nu vil de visselig ikke vente med, at med sin Brutalitet overstige alle tænkelige Grændser. Og da er Norge dømt, uhjælpelig dømt, til at lade alle Spørgsmaal paa Næringslivets og andre nyttige Omraader drukne i Knytnævepolitikkens bundløse Svælg! Thi Radikalerne kjender ikke til andet Næringslivs Opkomst og Trivsel end sin egen Levebrødspolitik! Og hvad følger siden? Jo, denne Nation bliver, naar den fortsætter med Knytnævepolitikken, saa fiendsk, saa hadsk, saa umulig, at tilogmed den aller længst trukne Imødekommenhed fra Brodernationens Side, vil strande uhjælpeligt paa Grund af den Haan og Hovenhed, hvormed den vil blive mødt af Radikalerne. Og hvorhen dette vil føre behøver neppe at paavises; det maa enhver tænkende Mand føle! Der er Folk her i Norge, som har talt store Ord om Republikkens Indførelse her i Landet. Og disse, der altsaa aabent truer Landets Forfatning, disse Folk skal kaares til Landets Repræsentanter! Ijandhed en overmaade stor Betryggelse for en fredelig Politik, i vort af politisk Splid før saa oprevne Land! „Bort Land skal blive Republik" siger Storpralerne. Godt. Men tænk dem det lille Norge, som Republik! Hvor vil det hen? Paa alle Kanter er vi omgivet af Monarkier, Rusland, Tysk-

land, Østerige-Ungarn, Holland, Belgien, England. Ved siden af alle disse Lande og flere til, staar Frankrig som omtrent eneste Republik i Europa. Tænk dem hvilken Stilling det lille Norge (efter Unionens Opløsning) vil komme til at indtage, som Republik mellem alle disse Monarkier! Norge kan, som Republik, visselig ikke vente sig megen hensynsfuld Behandling, af disse sine Omgivelser! Radikalerne vil herpaa kanske svare: „Endnu har vi jo ikke paa vort Program, Republikkens Indførelse". Nei, endnu har de det visselig ikke paa Programet, endnu har de paa Programet kun Indførelse af almindelig Stemmeret, der vil sige det samme som „de ikke arbeidendes, og de ikke besiddendes Triumf, over de arbeidendes og besiddende". Ligeledes har de til Maal „den absolute Gjennemførelse af Fiendtlighedens og Kuvtnævens Politik her i Landet! Dette forelobig. Men derefter, ja derefter, kommer Unionens Opløsning og Republikkens Indførelse ved Socialisternes Hjælp!" Til dette indvier de, der denne Gang lægger sin Stemme i Valgurnen, til Radikalismens Fordel, vort kjære, gamle Norge!

Henrik.

Hesteudstillingen.

Til Statens 17de aarlige Hesteudstilling i Kristiania var der ialt fremmødt 101 Dyr.

Af disse var 44 Hingste, 26 Hopper uden Fol, 22 Hopper med Fol, samt 9 under Afdelingen Brugsheste.

Præmieudstillingen havde følgende Udfald:

Gruppe I. Avlsdyr:

1ste Afdeling: Hingste 10—15 Aar. 3die Præmie i Klasse B: 1. J. A. Solberg, Asfim: „Fager". 2 Interessentskab, Fet: „Haarfager".

2den Afdeling: Hingste 4—10 Aar. 2den Præmie: 10. Rakkestad Hesteavlsforening, Rakkestad: „Dovringen".

3die Præmie: 3. Karl J. Haavimb, Vestby. 4. „Sindregubben". 12. Hans Lund, Eidsberg: „Sundre", Sergeant Berger, Sørum: „Tordenskjold". Eskadronhingst ved Ullensakerske Eskadron. 17. J. L. Christensen, Heggedal: „Grane". 19. P. Solberg, Østre Toten: „Sprækkæg".

Anbefaling: 5. H. Aamsrud, Nannestad: „Franklin". 6. Hans Chr. Roen og Iver Alm, Jevnaker og Gran: „Guldfaxe". 9. P. Bjanes, Fet: „Sverre". 13. Hans H. Hoff, Gran: „Norddølen". 15. Andr. Søgaard, Rygge: „Samson". 18. Hans P. Gammeltvedt pr. Slitu: „Solid". 20. B. E. Mathisen, Ballo Hovedgaard pr. Tønsberg: „Fram". 21. Chr. Forseth, Drammen: „Odd". 22. Aug. Gregersen. Aamot, Modum: „Odin".

3die Afdeling. Hingste 3 Aar. 2den Præmie: 43. Jens Alm, Gran: „Arne".

Opmuntringspræmie: 23. Sigv. Narvestad pr. Mysen: „Bjørnulf". 25. O. Løkre og P. Lindgjerde, Tangen: „Bolkin". 26. Axel Moe, Nitedal: „Flink". 39. Anton Garder pr. Holen: „Haarfager". 41. Hans Skallerud, Skiptvedt: „Smaalenenes Dovre".

4de Afdeling. Hopper 5—15 Aar med Fol ved Foden. 3die Præmie: 50. K. Lunder, Eidsberg: „Stavheimsbruna". 54. G. Lindstad, Gran: „Lindstadborka". 55. Lars Flatla, Hadeland: „Freia". 56. Chr. Sundby, Ullensaker: „Rugga". 57. Ole J. Stastad, Hadeland: „Stastadborka". 58. Enke Ingeborg Molstad, Brandbu: „Lubba".

Anbefaling: 46. And. Busch, Spydeberg. „Lydia". 49. M. Hansen, Hellerud pr. Nordstrand, „Ofigsbobruna", 51. Gudbrand G. Helgeland, Lynner, „Gula", 53. E. A. Bodahl, Rakkestad, „Tora", 5 Aar.

5te Afdeling. Hopper 4 Aar, med eller uden Fol ved Foden. 2den Præmie: 67. Rud, Eidsberg, „Løve".

3die Præmie: 61. Grdbr. Lunder, Jevnaker, Finska".

Anbefaling: 60. H. Ultvedt, Trygstad, „Signe". 62. Navn ikke opgivet, Ullensaker, "Frøilin". 64. Søren Visur, Borge, "Freia".

6te Afdeling. Hopper 3 Aar, uden Fol. 3die Præmie: 74. Jørgen Strøm, Skedsmo, „Feny". 85 Ole P. Skotterud, Gran, „Bruna". 86. O. Kirkeby, Hval i Gjerdrum, „Freia". 89. Th. Grinaker, Egge i Brandbu, „Diddi". 73. J. Rud, Eidsberg, „Lynne". 79. Anders A. Hilden, Tingelstad, Hadeland, „Hildenbruna". 81. O. Christiansen, Kløften, Ullensaker, „Sara". 84. M. Gran, Overby, Fet, „Hebe", 87. Sognepræst Leganger, Gran, „Blanka". 92. Johan Lund, Torp i Asfim, „Nora".

Gruppe II. Brugsdyr.

Arbeidsheste og Vogn- eller Kjøreheste i Alder 4—8 Aar.

„Meget godt" som Arbeidshest: 94. Tron Tørvi, Lyster, „Galde", brun Vallak, 7 Aar; efter „Sindre". 95. Tron Tørvi, Lyster, „Guldebrun", brun Vallak, 5 Aar; efter „Sindre". 96. Zacharias A. Ottum, Lyster, „Fjøsnaborka", borket Hoppe, 7 Aar. M. 157; efter „Stavheimsborka".

„Godt" som Arbeidshest: 99. L. Næs, Staavi i vestre Bærum, Navn ikke opgivet, mørkebrun Vallak, 4 Aar; 100. Brødr. Ramstad, Bærum, „Balto", brun Vallak, 5 Aar, M. 1.57; efter „Bæringen" og „Freya".

I Kristians Amt er der valgt følgende Antal moderate og konservative Valgmænd:

Nordre Fron	2	Moderate	1	Høire
Østre Gausdal	1	—	1	—
Vestre Gausdal	2	—	0	—
Faaberg	2	—	2	—
Birid	4	—	0	—
Etnedalen	1	—	1	—
Nordre Land	3	—	0	—
Nordre Aurdal	3	—	3	—
Dovre	0	—	2	—
Lesje	0	—	3	—

18 Moderate 13 Høire.

Oplysninger mangler i Følge „Framgang" fra Jævnaker, hvor der blev valgt 6 moderate og konservative Valgmænd. Sikkert er det imidlertid, at det moderate Parti har mindst lige saa mange, sandsynligvis flere, Valgmænd end Høire.

Kristiania nye Toldbodbygning er nu under Tag. Det er et Bygværk, som er værdt at se og som tegner sig ganske anderledes imponerende ud end den Ronne, der hidtil har været Hovedsædet for Landets første og største Toldstation.

I September eller Oktober næste Aar antages den at blive færdig til at kunne tages i Brug.

Seminarielærer Mathias Skard holdt Onsdag Aften i Studentersamfundets store Sal sit første Foredrag. Der havde indfundet sig en talrig Tilhørerskare, som med stor Opmærksomhed paahørte Foredragsholderens interessante Udvikling af det rette Forhold mellem „Livet og Opdragelsen". Foredragets Indhold var ifølg. „Mrgbl". i Korthed følgende:

Skulde man virkelig lære et Barn noget, var den eneste Vei, man havde at gaa, at henvende sig til dets Sanser. Ligesom man, naar det gjaldt Blinde og Døve, maatte søge at finde Vei til deres Bevidsthed, gjennem den eneste Sans, gjennem hvilke dette var muligt, nemlig Hudfølelsen, paa samme Maade var den eneste rationelle Maade at bibringe et Barn Kundskaber paa — den materielle Sansnings. Et Barn kunde ganske vist læres op til at manøvrere med Ord, uden at have nogensomhelst virkelig Forstand paa, hvad der laa bagom disse; men al slig Kundskab var en død Kundskab og gjorde bare Skade; ad Sansningens Vei maatte det bringes til Forstaaelse af Ordenes Mening. Dette gjaldt ikke alene paa det sanseliges Omraade; ogsaa det oversanselige maatte paa materiel Vei bringes til vor Bevidsthed. Slig havde Gud selv gjort, da han sendte sin Søn til Verden, om hvem der staar skrevet: „Ordet blev Kjød og boede iblandt os"; gjennem Sønnen havde han virkeliggjort sin Villie; og den Vei skulde vi følge i vor Opdragergjerning. Man vilde forgjæves forsøge at forklare et Barn, hvad f. Ex. „Kjærlighed" vil sige; nei, man maatte vise det i Gjerning, hvad der ligger i dette Begreb.

At gjøre Tingene anskuelige var jo meget lettere i Naturvidenskaben, og der var man derfor tidligst slaaet ind paa denne Vei; men det maatte komme dertil, at man ogsaa paa Aandsvidenskabernes Felt overførte den samme Methode; thi her var Fareme størst ved at fastholde den gamle Methode, Bundetheden til Bøgerne. Bøgerne maatte vi se at rive os løs fra og vende os til Livet, til Virkeligheden; med andre Ord, vi maatte faa meget som muligt vende os fra Skolen mod Livet selv; og her var det, Hjemmet og dets Bidrag til Opdragelsen maatte komme til sin Ret. Der maatte Grundlaget lægges; Skolens Gjerning blev at fortsætte eller i Tilfælde at rette paa Hjemmets Opdragelse. Forældrene maatte ikke, som man saa ofte ser i vore Dage, overlade alt til Skolen.

*

I sit andet Foredrag udviklede Skard „Hjemmets grundlæggende Betydning for Opdragelsen", idet han tog som Udgangspunkt Pestalozzis Ord: „Das Leben bildet", et Ord, som bundede i en ægte demokratisk Opfatning. Det dybeste i Livet Livets væsentligste Værdier var nemlig noget, som var tilgjængeligt for enhver, ikke afhængigt af Intelligens eller af Formen eller af Stand og Stilling. Alle de Forældre, som blot vilde det, havde ogsaa Evnen til at vise sine Børn den rette Vei. Hjemmet var saa at sige Verden i koncentreret Skikkelse; der kunde Barnet lære Kjærligheden at kjende; der kunde det i Forældrenes Liv lære Sanheden at kjende. Det nyttede lidet, om Forældrene vilde tale aldrig saa smukt om disse Ting; Barnet matte se disse Dyder udfolde sig i Gjerning. Videre maatte Barnet allerede fra sin spædeste Alder lære Lydighed, det maatte lære at forstaa, at der er noget absolut i Livet, at der gives en virkelig Autoritet, som maa respekteres. Paa dette Punkt gjaldt det, særlig i vor Tid, da Udviklingen har medført, at saa megen falsk Autoritet er bleven kastet overbord, dog paa den anden Side at fastholde den virkelige Autoritet; denne maatte fuldt ud respekteres. Men derfor gjaldt det for Forældrene ikke at komme med for mange Paabud og Forbud, og at der var Sammenhæng og Konsekvense i disse, saa at man ikke af Luner lod sig forlede til snart at paabyde et, snart et andet.

Hjemmets Liv bestemte i mange Stykker Barnets Opfatning af „Ordenes" Betydning, bestemte, hvad det kom til at lægge i de forskjellige Begreber. I denne Forbindelse berørtes i Forbigaaende Maalsagens dybe Betydning, da det jo maatte ligge stor Vegt paa, at man henvendte sig til det paa det Sprog, som Barnet kjendte bedst.

Af det ovenfor udviklede fremgik, at Hjemmets Opdragelse forberedte eller ogsaa bidrog til at umuliggjøre Lærerens Gjerning.

Men ogsaa paa det religiøse Omraade havde Hjemmet en grundlæggende Betydning. Gjennem Forældrenes Kjærlighed til Gud og gjennem Forældrenes Tro paa Gud lededes Barnet naturlig i samme Retning. Udfoldelsen af den rent menneskelige Kjærlighed og den rent menneskelige Tro forberedte Kjærligheden og Troen paa Gud. Hvor forskjelligt vilde ikke Sagen stille sig for to Gutter, naar Læreren fortalte dem om Gud Fader og saa, for at klargjøre dette Begreb betonede, at Gud er en „Fader"; den ene vilde kanske tænke som saa: Ham maa jeg vogte mig for, han maa da være saa og saa streng osv., medens den anden, som havde en kjærlig Fader, vilde tænke: Nei, hvor han dog maa være god og snil! I det hele maatte Forældrene staa paa en Vis formidlende mellem dem og Gud; men dette forudsatte naturligvis, at Fader og Moder selv var Kristne; Barnet maatte se Kristendom udfolde sig for sine Øine. Paa den Maade kom Børnene fra først at elske Gud for Forældrenes Skyld under sin Udvikling til det at elske Forældrene for Guds Skyld.

Sluttelig omtaltes den Skik, at Børnene beder Bordbøn, som uheldig, da det var naturligt, at et Barn saaledes optraadte ledende, hvor Forældrene og andre, som det naturligvis saa op til, var tilstede; Barnet kunde derved saa let af Frygt eller Undseelse komme til at fyldes med uvedkommende og for selve Bønnen distraherende Tanker.

Postmester Liljedahl, der nu officielt er optraadt som Radikalernes Kandidat til Storthingshvervet for Byen Aalesund, erklærede nylig i et Foredrag, at der med den Bernerske Dagsorden i 1891 var ment egen Udenrigsminister. Hr. Liljedahl havde paa de Moderates Vegne deltaget i Forhandlingerne om Dagsordenens Form.

Som bekjendt benægtede de Herrer C. Berner og Ullmann i Storthinget paa det høitideligste, at der i Dagsordenen laa gjemt noget Krav paa egen Udenrigsminister, og Hr. Liljedahl sad og hørte paa Benægtelserne uden at gjøre Indsigelse. Er det sandt, hvad han nu fortæller, da havde det været hans Pligt under Debatten i Storthinget at forlange Ordet for at erklære, at de Herrer Berner og Ullmann lagde Skjul paa Sandheden.

Kristianiavalget.

Her i Kristiania bliver der 5 Opraabssteder istedetfor 4, som først bestemt.

Efter den sidste Bestemmelse opraabes Bogstaverne (nemlig Familienavnes Forbogstaver).

A til E i Fæstningens Gymnastiksal, —
F, G og H i Ynglingeforeningens Sal, Møllergaden No. 1, —
I, J, K og L i den nye Tilbygning til Fæstningens Gymnastiksal
M til Q i den gamle Logebygning, — og
R til Ø i Børssalen.

Sildefisket. Fedsilden vil ikke iaar. Det lille, Fangsten hidtil har kastet af sig, er kun et Uaars Udbytte, og nogen synderlig Bedring kan man ikke vente herefter. Silden staar nemlig saa langt ude, at man hverken naar den med Not eller Natsæt; det er kun med Drivgarn, man kan faa lidt, og herefter bliver det ikke hver Nat, det gaar an at drive denslags Fangst.

Det lille, som opfiskes, bliver imidlertid godt betalt. Men hvad hjælper vel høie Priser, naar de fleste ingenting har at sælge?

De feilslagne Fiske er ingen Sørg for Kystboerne. Der er vovet Millioner paa Bedriften, og flere Tusind fattige Fiskere har nu været ude i flere Maaneder uden engang at tjene det Salt, de behøver. Det kommer til at føles haardt i mangt et Hjem og i manges Forretning.

Stavanger Amt.

I Høgsfjord valgtes ifølg. (H.O.T.-B) 2 Moderate og 1 Høire, med 138—137 St. De Radikale havde 74 St.

Paa Distriktsforsamlingen vil der møde 65 Moderate, 12 Høire og 18 Radikale.

Ved et eiendommeligt Ulykkestilfælde omkom nylig Ægteparet Milusitsh i Mostar i Herzegowina. Konen gik ned i Vinkjelderen for at tage sig et Glas af den nye Vin, som gjærede i store aabne Fad. Ad en Stige steg hun og til Randen af et Fad, og da hun vilde bøie sig ned for at fylde Glasset, tabte hun Balancen og styrtede ned. Paa hendes Skrig ilede Manden til og styrtede sig efter hende. Snart blev dog begge saa bedøvede af den sterke Kulsyreudvikling, at de druknede.

440

Personer aflagde Torsdag Konstitutionseden ved Kristiania Byret.

De Radikale og Socialisterne erobrer iaar Kristiania, hvis ikke hver eneste Mand af Høire og Moderate gjør sin Pligt. Idag er det sidste Dag før Valget, at her er Anledning til at aflægge Ed.

Mød derfor op idag, hvis Du ikke har aflagt Eden før!

Søndre Bergenhus-Valget.

(H. O. T. B.)

Til Repræsentanter for Søndre Bergenhus Amt kaaredes idag:

1. Statsraad Baard Madsen Haugland (R. St. O. O.) (K. N. O) med 82 St.
2. Fabrikeier Christian Jørgens med 82 St.
3. Gaardbruger Mathias Gotskalksen Dugstad med 81 St.
4. Lensmand Gerhard Meidell Gerhardsen med 81 St.
5. Lensmand Iver Jonassen Svendsbøe med 80 St.

Det radikale Partis Storthingskandidater er Brugseier Wollert Konov, Lensmand Saakvitne, Lensmand Losthus, Stiftsarkivar Hermansen, Gaardbruger A. Lavik eller Lærer Dale.

Til Vælgerne!

Snart nærmer sig Afgjørelsens Dag for dem, som endnu ikke har lagt sin Stemmeseddel i Valgurnen. Snart skal det afgjøres, om vi Gaardbrugere for altid vil gjøre os politisk umyndige. De Radikale har hidtil havt Held med sig; skal vi fremdeles lade dem have dette, eller skal vi slutte os sammen og værne om de Rettigheder, Grundloven af 1814 har tillagt Gaardbrugerstanden? Man taler og skriver saa vakkert om den almindelige Stemmeret, den skal være saa retfærdig; gad nok vide om Retfærdigheden vilde ske Fyldest, naar man med engang aabner Adgang for alle over 25 Aar (hvorfor ikke 21 Aar?) til at være med at bestemme over Kommunens og Statens Ve og Vel. Mon det ikke da endda mer end nu blev politiske Lykkejægere som fik en temmelig stor Indflydelse paa Valgene. Jeg hørte en Politiker argumentere, med Hensyn til Stemmeretsnægtelse, at det gaar ikke an at dæmme for Glommen, den vil engang bryde gjennem, og da bliver Følgerne ubehagelige. Vel! Men for at blive i Stilen vil jeg spørge, om hvordan Følgerne blev, om man paa engang rev op Dammen ved Mørkfos, saa Mesteparten af Øieren randt ud. Jeg tænker det vilde blive radikale Følger. Ja ja, det ene

---

Den nye Huslærer.

(Oversat for „Eidsvold")

(Slutning).

Ved Bordet havde han opgjort med sig selv at Stillingen var uudholdelig; men efter at Hr. Sutton havde fortalt, at en af hans Pligter vilde blive at læse med Froken Grey, havde han hurtig skiftet Mening. Inden Aftenen var halv tilende var han helt forelsket i den unge Pige.

Næste Morgen spurgte Harry sin nye Lærer om, hvilket Fag han skulde forberede sig i til næste Dag.

„Hvad i Himlens Navn skal jeg si," tænkte Sir Jocelyn, men en lys Idé slog ham idet samme.

„Skrive en god Stil," svarede han,

„Om hvilket?"

„Om hvad du selv vil."

„Hvad skal vi læse idag Hr. Walther?" spurgte Nell, idet hun kom ind i Skoleværelset, ligesaa nydelig som Dagen før.

„Hvad De selv ønsker Froken."

„Nu lad det da bli anden Bog af Æneiden.

„Gode Gud Latin," sukkede Sir Jocelyn ved sig selv, høit sagde han, „Som Frøkenen behager."

Nell begyndte snart efter at oversætte med lav frygtsom Stemme. „Er det Ret?" spurgte hun.

„Ja, jeg kunde ikke gjøre det bedre selv." Deri talte han sandt.

Hun læste ned omtrent en Side, men holdt pludselig inde.

„Dette sidste forstaar jeg ikke."

Sir Jocelyn gjorde det heller ikke.

„Jeg tror det er bedst at hoppe over disse Strofer," sagde han i en alvorlig Tone. Nell rødmede helt op til Haarrødderne og haabede, at Gulvet kunde aabne sig for at opsluge hende.

Efter Læsningen var det saa en Spadsertur, og Nell viste Hr. Walther de mange naturskjønne Steder i Omegnen. Saa en lang Aften over Tholografierne medens Hr. og Fru Sutton samt Tante Sara snorkede i forskjellige Akkorder.

Saaledes hengik flere Dage og Sir Jocelyn morede sig saa godt og Tiden gik saa hurtig, at han bare gruede for, at Sam eller den rette Hr. Walther pludselig skulde træde ind paa Scenen og sætte ham af fra hans Stilling.

„Hvad angik Nell, saa havde hun følt sig ensom i sin Onkel og Tantes Hus. Hun havde forsøgt at være lykkelig; men det vilde ikke lykkes for hende, inden den nye Huslærer kom. Alt gik overmaade godt lige til Mandag, da kaldte Hr. Sutton Nell ind til sig paa Kontoret.

„Din Tante fortæller, at du koketterer med den nye Huslærer, er det sandt?

„Nei, det er ikke," svarede Nell.

„Kan du sværge paa, at du ikke elsker ham?"

„Jeg bruger ikke at sværge."

„Ja, du forstaar mig nok. Han er en fattig Stakkar, og jeg forbyder dig at ægte ham.

„Naar han har gjort mig et Ægteskabstilbud er det tidsnok at svare" sagde Nell rolig. Men jeg vil med det samme gi dig at forstaa Onkel Samuel, at jeg agter at gifte mig akkurat med hvem jeg, vil," og med disse Ord for hun ud Værelset.

„Hvilket et Mod hun har faaet," sagde Hr. Sutton og lukkede Døren i efter hende —" og det vil for mig si det samme som at hun er forelsket til op over Ørene i denne Vagabond af en Huslærer, som den taabelige Sam har paaført os. Jeg ønsker nu til Gud, at jeg havde fulgt Tante Saras Raad og sendt Harry til Skolen i N—. Men — det ringer paa Portklokken — det maa være Sam."

„Jeg fik ikke dit Brev før igaar," sagde Sam Sutton til sin Moder, mens de sad livlig samtalende ved Kaminilden, —„og jeg skulde have skrevet, og meldt dig, at Hr. Walther ikke kunde komme før denne Uge — men jeg forsømte det beklagelsesvis, — og dit Brev var bleven liggende i mit gamle Logi, det var mere end otte Dage gammelt. Jeg synes det er en hel Evighed, siden jeg hørte hjemmefra."

„Hr. Walther kom forrige Tirsdag, det troede jeg du vidste," sagde Moderen.

„Er han kommen — hvor besynderlig. Jeg havde Brev fra ham, hvori han melder, at han ikke kan komme før i Morgen."

I dette Øieblik traadte Nell og Sir Jocelyn ind.

„Wyndham! raabte Sam, Du her? Nei, det er da en Overraskelse! Jeg ventede dig ikke før imorgen. Mor! hvorfor sagde du mig ikke strax, at Hr. Jocelyn Wyndham er kommen?"

„Sir Jocelyn Wyndham?" raabte den suttonske Familie i Kor.

„Jeg beder om Undskyldning," begyndte nu Sir Jocelyn; men jeg tog Feil af Dagen, og da man nu anvog mig for den nye Huslærer fandt jeg Moro i at spille Komedien til Ende.

„Utakkeligt," raabte Tante Sara forarget — men de andre stemte i en hjertelig Latter.

„Du maa have spillet din Rolle godt." sagde Sam.

„Jeg maa nok en Gang bede om Undskyldning," svarede Sir Jocelyn.

Da de en Times Tid efter sad ved Middagsbordet, var de allesammen fortrolige Venner og Fru Sutton undredes paa om det var Sir Jocelyn eller bare Huslæreren, der havde gjort Kur til Nell.

„Nu, Froken Nell," sagde Sir Jocelyn samme Dags Aften, da de var en Stund alene — vil De blive Deres Løfte tro — De vilde jo ægte mig, selv om jeg var en fattig Stakkar."

„Ja — men jeg antog Dem for a være en ærlig Mand," svarede Nell og forsøgte at bevare en alvorlig Mine. „Men nu er De jo en ærelos Bedrager."

„Det gjør mig ondt — men Froken Nell, jeg vil forbedre mig, hvis De kun vil love at tilgive mig!"

Og han fik Tilgivelse.

Billede er det andet værd. Nei, lad os løse paa Stemmeretsbaandene med Forsigtighed, efterhvert som Oplysning og Dannelse kræver det, til den Dag engang kommer, at Stemmeretten bliver forsaavidt almindelig, at enhver selvhjulpen hæderlig Mand faar være med. At sætte Stemmeretsgrændsen med engang til Mænd — og Kvinder — over 25 Aar eller kanske 21 Aar, for den Grændse bliver vist snart krævet af Radikalerne, af lutter Retfærdighedshensyn naturligvis, det vil være et Sprang ud i Mørket med uberegnelige Følger. Stemmeretten bør ikke udvides længer for hver Gang, end at de forrige Stemmeberettigede bliver i afgjort Flertal; da undgaar man at komme ind i Tilstande, der kan afstedkomme urolig Samfundspolitik.'

Lad os være med paa en fredelig Forhandling om Ligestilling i Unionen. Lad os ikke bare i Munden være Fredsapostler, der i vakre Ord og klingende Talemaader raaber paa Fred og Forlig Nationerne imellem, og saasnart det gjælder vort Forhold til Nabolanget strax viser Knytnæven til den fremrakte Broderhaand. Lad os se, hvad der er i Broderhaanden, før vi viser den bort. Lad os ikke være med paa at sætte en Kile ind i Unionen, som nu i 80 Aar har vist sig at være til Landenes Trivsel. Lad os, naar Valgdagen kommer, samle os om besindige Mænd, der føler Ansvaret af deres vigtige Gjerning: at kaare vore Repræsentauter for de kommende 3 Aar. Lad os samle os om Mænd, der hylder en moderat Politik og ikke en eneste af vort Parti svigter, thi Radikalerne har sine Tropper i Orden og en Stemme kan gjøre Udslaget, og hvis vi taber, er Følgerne uberegnelige.

M. J.

Fra Smaalenene. De Radikales Fører her paa disse Kanter Hrr. Grosserer Jens Olsen, Udgiver af det radikale Blad „Halden" opstiller som Valgmand, en af den moderate Forenings Mænd Hr. Joseph Østtorp i Rokke, blandt Høire er der ogsaa Stemning for samme Mand.

Hrr. Joseph Østtorp's Opstillen af de Radikale maa nærmest ansees som et Valgfif.

Det er høist sandsynlig, at vi kommer til at opleve det sjeldne Tilfælde at

De moderates Kandidat

bliver valgt enstemmig af alle Partier.

Hrr. Joseph Østtorp har altid været Venstremand, men er absolut mod almindelig Stemmeret, og staar fremdeles som Medlem af den moderate Venstreforening i Berg.

Det maa være haardt for de Radikale at acceptere en Moderat, men „Hensigten helliger Midlet" mener vel Hrr. Jens Olsen.

G.

Til Vælgerne i de gjenstaaende østlandske Amter.

(Af en Vestlænding.)

I de vestenfjeldske Amter har vi slaaet tilbage de Radikales Stormløb. Gaardbrugerne har set den Fare, som truer deres Stilling i Stat og Kommune, dersom den radikale Politik seirer, og de har givet sit Svar. De vil ikke affætte sig selv, de vil ikke opgive den ærefulde Stilling, som vor Lovgivning hjemler dem i Stat og i Kommune.

Navnlig staar det klart for Gaardbrugerne her Vestpaa, at Indførelsen af almindelig kommunal Stemmeret ganske vilde undergrave Gaardbrugernes Stilling og berøve dem Indflydelsen paa Ledelsen af deres egne Anliggender. De vilde faa at bære Kommunens Byrder, betaleSkatterne, men andre vilde komme til ta afgjøre, hvordan Midlerne skulde anvendes. Gaardbrugerne vilde blive skatlagte og deres Penge anvendte, uden at de fik etafgjørende Ord med i Laget. Sligt staar for os som den ligefremme Uretfærdighed. Det vil være at knække den Del af Befolkningen, som dog i Landdistrikterne bør være Udviklingens Bærer.

Seirer de Radikale, da er der ikke Tvivl om, at de vil indføre almindelig kommunal Stemmeret. De har forpligtet sig dertil, og de vil ikke vige tilbage forat gjennemføre sit Program. Og er Omvæltningen engang skeet, da maa vi ikke vente, at Tingen kan gjøres om igjen.

Derfor er dette Valg skjæbnesvangert for den norske Gaardbrugerstand. Det er om dens Stilling i Fremtiden der kjæmpes i disse Dage.

Men hvordan det skal gaa, det ligger endnu i Gaardbrugernes egne Hænder. Det østlandske Venstre, som endnu ikke har valgt, de kan hindre de radikales Planer og redde Gaardbrugernes Stilling.

Her vestpaa har vi undret os høilig over, at saa mange Bønder østpaa kan slutte sig til den radikale Politik. Det staar for os som en ufattelig Ting; thi det maa dog være klart, at Valgkampen iaar den staar netop om, hvorvidt den norske Bonde skal bevare den Plads, vor Grundlov og vor Kommunalforfatning har givet ham, eller om han for bestandig skal tabe denne. Seirer Radikalerne, da bliver i Sandhed den norske Bondestands Kaar trykkede og fortvivlede. Det ligger tydeligt i Dagen for alle, som vil se.

Vort Haab staar nu til Gaardbrugerne i de østlandske Amter, som endnu ikke har valgt. De har i disse Dage den norske Bondestands politiske og kommunale Fremtid i sin Haand. Det er et stort Ansvar, som hviler paa dem. Men vi holder os overbevist om, at de vil vide at handle med dette Ansvar for Øie. De vil række os her vestpaa Haanden til at opretholde den norske Bondes Stilling i det offentlige Liv. Sker det, vil de have vist vort Folk en uvurderlig Tjeneste.

„Livet før Døden"

er Titelen paa en Bog, som netop er udgivet af fhv. Skibsfører m. m. L. Larsen. Rent kunstnerisk seet rangerer denne Bog vistnok ikke høit, men den vil dog læses baade med stor Interesse og godt Udbytte, da Forfatteren, der viser sig at være udstyret med stærk Jagttagelsesevne, har faret viden om baade tillands og tilvands.

Han har været Matros, Fører af Missionsskibet „Eliezer", Agent i Afrika, „Admiral" i Madagasserdronningens Tjeneste m. v. Sine mangfoldige og mangeartede Oplevelser baade hjemme og i Afrika, særlig paa Madagaskar, fortæller han paa en ligefrem og ukunstlet men interessant Maade. Overalt ser han Guds vise retfærdige og naadige Styrelse og Indgriben.

Bogen fortjener Udbredelse som en god og underholdende Folkelæsning. Prisen er i Forhold til Størrelse og Udstyr overmaade billig.

H.

1ste Oktober stanser Forsendelsen af „Eidsvold" til samtlige de af vore Abonnenter, som staar tilrest med Kontingent for 1ste Halvaar.

De, der staar til Rest med Kontingent for 2det Halvaar, bedes strax, at indsende samme, eller ialfald for 3die Kvartal.

Sociale Forhold paa Korea.

Det giver et godt Indblik i de hidtil herskende eiendommelige sociale Forhold paa Korea, naar man ser de Reformslag, som Regjeringen, trykket af den japanesisk-kinesiske Krig, har maattet gaa ind paa og — fra den 1ste August at regne — har givet Lovskraft. Vi nævner nogle af dem her: Arvelige Embeds- og Politistillinger er afskaffede, den Slags Stillinger skal herefter kun besættes af Personer, hvis Evne dertil maatte passe, og de skal rangere efter deres Grad i Stillingen og ikke efter deres Nedstammen fra den eller den Familie; begge Slags er det forbudt at modtage Gaver, og Udpresning af saadanne eller andre Gunstbevisninger er belagt med de haardeste Straffe. Endvidere forbydes det Embedsmænd og Officerer at holde et større Antal Personer til at ledsage sig, naar de gaar ud. Ophævet er fra nu af Tilladelsen til at løskjøbe sig for Straf, ligesom Muligheden af, at Delinkventen kan understyde andre til at lide den over ham faldne Dom. Hidindtil har man, naar man mødte adelige Personer, maattet hilse disse ved at berøre Jorden med sin Pande; men nu har den koreanske Regjering paabudt, at man i saa Tilfælde kun har at blotte Hovedet. Det tillades nu Enker eller fraskilte Hustruer at indtræde i nyt Ægteskab. Salg af Kvinder er forbudt. Ogsaa i Myntvæsenet har Regjeringen grebet ind, idet der nu skal præges Guld- og Sølvmynter; Indførelsen af Papirpenge skal ligeledes være under Overveielse. Og over hele dette Program svæver Tanken om en Forbindelse med Japan, hvis Bestræbelser man skal lade tilflyde al mulig Hjælp og Understøttelse.

Som Storthingsmand for Akershus i den efter Løvenskiold ledige Plads foreslaar Indsendere i „Akershus" og „Akershus Amtisdende" enten Godseier Brandt i Frogn, Gaardbruger Tveter i Aker eller Disponent Koperud.

Samtlige de her foreslaaede er visselig dygtige Mænd for Thinghvervet, men vi antager, at Valgmændene ikke vil begaa den Uklogskab intet Hensyn at tage til Centrum — noget der kan faa skjæbnesvangre Følger for den fremtidige Stilling i Akershus og absolut vil have en skadelig Indflydelse paa Valgudfaldet i de gjenstaaende Østlandsamter.

Vi har foreslaaet Gaardbr. Julius Sundby fra Vestby, en anseet og anerkjendt dygtig Mand, og vi maa bestemt fastholde, at der vælges en Centrumsmand fra Akershus.

At dette Forlangende imødekommes vil være baade klogt og retfærdigt.

Sorenskriver Beers Sag. De tre tilkaldte sagkyndige Lægers Holsts, Torps og Trosts Erklæring angaaende Sorenskriverens mentale Tilstand er ifølge „Gj. Bl." saalydende:

„Sorenskriver M. Beer har i de senere Aar været abnorm i mental Henseende. Dette skyldes en fortidlig indtraadt Alderdomssvaghed, som i høi Grad har slovet hans Intelligens. Paa Grund heraf har visse medfødte Mangler paa Aandslivets Omraade taget Overledelsen og derved vanskeliggjort klar Tænkning med logisk Slutning. Som Følge heraf har Hr. Sorenskriveren ikke sin Villies fri Brug og formaar ikke at indse de Handlingers Strafbarhed, hvorfor han er sat under Tiltale."

Strax efter at ovenstaaende Lægeerklæring var oplæst, indgav Sorenskriver Beer sin Afskedsøgning.

Denne vil formentlig blive behandlet i det første Statsraad.

Efter dette blev Sagens videre Behandling udsat til næste Thing, men bortfalder selvfølgelig, efterat Sorenskriveren er meddelt Afsked.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig fast. Fra Brasilien mangler man fremdeles Efterretning om Markedets Stilling dersteds, hvorimod der fra det amerikanske Marked meldes en Smule høiere Notering. Det europæiske Marked holder sig uforandret fast og rolig i Kaffe.

Sukker. Efter en liden Varitation i Noteringerne i Ugens Løb sluttede denne som forrige Uge, saa Artiklen staar uforandret. Omsætningen her i Markedet indskrænkede sig i begge Artikler til Dagens Behov.

Korn. Fra samtlige udenlandske Marketer meldes der jevnt nedgaaende Noteringer for saavel Rug som Hvede.

Importen hertil i de sidste otte Dage 800 Hl. Bryggeri Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr. 7.80—00.00
Danziger Do.	—"—	„ 8.90—00.00
Victoria Erter	—"—	„ 20.00—22.00
Smaa „	—"—	„ 17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Valgmandsvalgene.

(Gjennem H. O. T. B.)

Buskeruds Amt.

Bragernæs: 1 Høire med 45 St. Suppleanten Radikal med 12 St.

Nedre Eker: 4 Høire med 186—184 St. Suppleant Radikale 52—51 St.

Sandsvær: 5 Radikale med 275—273 St. Suppleant Høire og Moderate 114—111 St.

Hole: 5 Radikale med 205—203 St. Suppleanter Høire med 193—191 St.

Fiskum: 3 Radikale 124. Høire og Moderate 99 St.

Norderhov: 8 Høire og Moderate 355—354. De Radikale havde 315—314.

Lier: 7 Høire og Moderate 334—332 St. Suppleanter Radikale 324—322.

Røken: 4 Radikale, 1 Høire med 199—195 St. Suppleanter 1 Radikal og 4 Høire og Moderate 194—190 St.

Aadalen: 4 Radikale 167—166 St. Suppleanter Høire og Moderate 123—122.

Modum: 9 Radikale ca. 100 St. Overvægt:

Tidligere er valgt 18 Høire og Moderate. Ialt er der altsaa hidtil valgt 56 Høire og Moderate og 31 Radikale.

De Radikale har erobret Hole med 5 og Aadalen med 4 Valgmænd. Høire og Moderate har erobret Øvre Eker med 9 og Lier med 7 Valgmænd samt 1 Plads i Røken.

* * *

Buskeruds Amt er efter en haard og spændende Kamp erobret fra Radikalerne. Lige til det sidste var Stillingen uvis. Afgjørelsen skede, da Sigdal nu har valgt 7 moderate og konservative Valgmænd.

Eldorado.

Sidste Uge Optrædlen af:
V. J. de Henau, Fodkunstner uden Arme.
Tom Belling, verdensberømt Clown og Trylleri-Parodist
Mr. Gairad, Jonglør og Equil.
Miss Pitt, engelsk Excent. Sang.
Karl Hanssen, Norsk Operas.
Royal Yokohama Troupe
Japanesiske Lege.
Edwin Bale Troupe,
Velocipedkunstnere og Acrobater.
Fremdeles:
Mr. Batty med sine 3 dresserede **Bjørne.**
Brydekamp med en Bjørn.
Fra 1ste Oktober
Nyt Program.

Salt & Ferskvands-
Fiske-redskaber
i godt Udvalg og allerbilligst hos
Adolf Schjold & Co.,
Storgaden 10 B.

Undervisning.

Vonheims folkehöiskole
begynder igjen 22de Oktober. Se nærmere i Torsdagsbladet.

Gundersens skole,
Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Sem Landbrugsskole
i Asker pr. **Hvalstad** St. modtager nye Elever til theoretisk Undervisning i Tiden fra 14de Oktober til Begyndelsen af April.
Plan og nærmere Oplysninger meddeles paa Forlangende.
(H. O.) **Bernt Holtsmark.**

NILS BREILID
6 CARL JOHANS GD 6.

Firkantede Kulboxe med dobl. Kasse og Øse 3.75.
Runde Kulboxe med Laag 2.30.
Messingildtøi lige fra 2.60 pr. Par.
Solide amerikanske Vridemaskiner sælges nu for 12.00 pr. Stk.
Eskilstuna Strygejern med 2 Bolter fra 2.00—2.30.
Vaffelmaskiner koster bare 1.60.
Kaffekværne med Stilværk 1.30.
Billigere Sorter lige fra 0.60.

Beatrice og Primus Kogeapparater
er betydeligt nedsatte.
Solide Vaskebret 0.40 pr. Stk.
Vandbøtter med Patentbund 0.60.
Prima emaljerede Kasseroller sælges til følgende Priser:

1½	2	2½	3½	4½	5½	7½ L.
0,65	0.80	0.92	1.08	1.22	1.58	1.93

Emaljerede Vandfad 0.80 pr. Stk.
Emaljerede Madspand 2.10 pr. Stk.
samt alle Slags Kjøkkengjenstande til yderst billige Priser.
Naar fuldt Udstyr kjøbes indrømmes høi Rabat.

Nils Breilid,
Carl Johans Gade 6,
Hj. af Skippergd.

Abonner paa „Eidsvold."
1 Kr. pr. Kvartal.
Nu 5000 Abonnenter.

„Landsbladet"
bør De holde. Udkommer alle Hverdage.
Kun Kr. 1.50 Kv.
En Række af Landets mest anseede Mænd Medarbeidere.
Eneste norske Dagblad,
som leverer smukke Illustrationer en Gang ugentlig.
— **Trykkes altid paa fint, satineret Papir.** —
En Mængde underholdende og almeninteressant Stof.
Alle Postanstalter og i Kristiania Eksp. Strtgsplads 7.

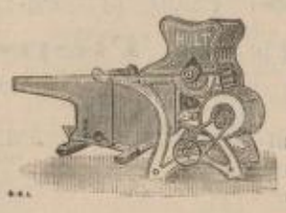

Hults Kleverhamsemaskine
med Renseværk er de fuldkomneste Frørensemaskiner. — Ved den under **Göteborgsudstillingen** i 1891 foretagne **Arbeidsprøve** tildeltes disse Maskiner **Førstepræmie,** ligesom de specielt for **Rensning** tildeltes **mere end det dobbelte Antal Points** end nærmeste Konkurrent.
Kornrensemaskiner, Triører.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Telegrambureau
HØYDAHL OHME'S
H.O.
Ø Slotsgd. 9. Telefon 584.
ANNONCE-EXPEDITION. Christiania.

Annoncer til „*Eidsvold*" fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Hoydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

Den bedste Konfirmationsgave er Bøger.

(607)

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

Se og Prøv mit Lærred til 0.25 pr. Mtr.

Undertøi for Herrer
Uldtrøier
1.80—2.00—2.50—2.80
Jägerskjorter
1.70—2.50—3.00—4.50
Tricot Underbenklæder
1.00—1.25—1.40—1.50
—1.60—1.80—2.00,
Skjorter, hv. & coul.
1.00—1.20—1.25—1.30—
1.40—1.50—1.60—1.80
Busseruller
1.00—1.20—1.25—
1.30—1.40—1,50.
Underbenklæder
0.75-0.80-
0.90-1.00.

Godt **Uldgarn**
4-5 og 6 tråds
2.00 pr. Pund, 1.30 pr. Bundt, Sorte Damestrømper 0.85-0.90-1.00-1.20-1.30,
Uldveste
alle Størrelser.

Kraver,
Snipper
Manchetter,
Sløifer og **Slips**
i stort Udvalg.
Herrestrømper
0.75—0.90—1.10—
1.30—1.50.
Herresokker
0.55—0.75—0.90—
1.00—1.25.

Bordtæpper
i Uld, Lin og Plüsch.

Buxesæler,
0.25—0.30—0.40—0.45—
0.50—0.75—0.90—1.00—
1.20—1.40—1.60.

Uld-
Dametrøier
hvide, røde og graa
med lange og korte Arme
0.70—0.75—0.80—
0.90-1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50-1.60

Tæppetøier,
0·40—0.45—0.50—0.60—0.65—0.70—0.75
Vatplader, dob. og enkelte i Uld-, Stry- og Bomuldsvat.

Undertøi for Damer
Linneder
ubleg. 1.00—1.20, bleged.
1.20—1.30—1.40—1.50
1.60—1.70,
Underbenklæder
1.00—1.20—1.30—1.40
—1.50—1.60.
Nattrøier
1.00—1.20—1.25—1.30—
1.40—1.50—1.60.

Foer og Sysager i godt Udvalg.
Kjæmpebaand, Slangelidser, Fløielsbaand
i Stk. og Mtr.vis.

Bestillinger udføres hurtig og billigt.

Corsetter
ny Forsyning
0.85-1.00-1.30-1.50
1.70-1.80-2.00.

Forlang Prøver.

Sorte Kjoletøier
0.85—1.00—1.20
—1.40—1.60—
1.80—2.00

Jeger Andersen,

Manufaktur-, Garn- & Lærredsforretning,
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Paraplyer
netop ankommet
2.00-2.30-2.50-2.80
-3.00-3.25-3.50-
4.00-4.50.

Forlang Prøver.

Cheviot til Kjoler
0.75—0.80—0.90—
1.00—1.10.

Hvide Sengetæpper
1.70—2.30—2.50—2.80—3.00—3.50—4.00.
Vattæpper,
3.80-4.25-4.50-4.80-5.00-5.50-6.00-7.00
Bolster, smukke Mønstre,
0.30—0.32—0.35—0.50-0.55-0.60
—0,65—0.70—0.75.
Stampelo
1.35
pr. Bpd.

Uld-tøier,
hv., røde,
graa og blaa
0.40—0.45—0.50—
0.60—0.65—0.75—0.85
—1.00—1.10—1.30
—1.75.

Uld-tæpper.

Stout, Shirting, Demet, Piquet, India-Twill, blg. Lærred, bleget Bommesi, Skjørtetøi i Uld og Bomuld, Uldskjorter, Uld-Underbenklæder for Damer, Herrer og Børn, Børnekjoler og Kufter.

Rester
af
Kaabestoffe
til Jakker
og Kaaber 1/3 Pris.

Sengeklæder

syes færdige paa Dagen bedst og billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgd,

Lærred, grovtraadet 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Slitegarn 1.30 pr. Hæspel (2.00 pr. Pd.). **Haandklædedreil** fra 0.50 pr. Mtr **Tæppetræk** fra 0.40 pr. Mtr.

Fjær fra 6.00 pr. Bpd. Dunn fra 0.90 pr. Pd. Bolster fra 0.30 pr. Mtr.

Sannerud & Simonsen

Storgaden 27, Hj. af Youngd.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdge Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frerensning** & ct,
Komplette Frørensorier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.

(591)

Stop!

Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang**, **Træuld**, **Vat**, i smaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele

Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.

1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** Grændsen ved Torvet Kristiania.

Konkurs

Realisation

af Norsk Industriforretnings

(John. F. Johnsens)

Varebeholdning

foregaar hver Dag

til Registreringspriser

Fra Boets Butik Grændsen 17

1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.

Ikke Hjørnebutikken

Beholdningen bestaar væsentlig af alle Slags Hvidevarer, Lærreder, Blaatøier, Sirtser, Dreiler, Dækketøier, Bolstre, Dunlærreder, **Drestøier,** Gardintøier, Møbeltøier, Bordtæpper, Sengetæpper, Vattæpper, **Uldtæpper,** Tricotage for Damer, Herrer & Børn, Uldtøier, Floneller, Værkener, Skjørter & Skjørtetøier, Forklæder & Forklædetøier. Alle Slags Forsager, Schawls, færdigsyet Undertøi, ægte Normal-Undertøi, Snipper, Manschetter, Slips, Skjorter, Strømper, Vanter, **Gummikapper,** Galoger, Paraplyer etc. etc.

Norsk Industriforretnings

Konkursbo's

Realisation

Grændsen 7

1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.

Ikke Hjørnebutikken.

(J. H.)

Østers.

Store friske Østers ankommet i Dag til Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Multer.

Udmærket gode Multer i Spand i Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Kogeskinker.

Nyrøgede extra fine Kogeskinker, spegede Faarelaar, Spegeskinker og Spegepølser i Bazaren 45. Telefon 1199.

Julius Norbye.

Mysost,

extra fin ægte Gjedost saavelsom billigere Sorter i Bazaren 45. Telefon 1190.

Julius Norbye.

(J. H.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tommerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

A. Sand & Co. Kristiania

anbefaler Kjedkværne og selvregulerende Vridemaskiner med Gummivalser støbt paa Axlen. Strikkemaskiner med Patent Naaleaabner og mange Forbedringer. White amerik. Staalsymaskiner med selvsættende Naal og selvtrædende Skyt, syr hurtigst, larmer mindst, varer længst. Fuld Garanti og Undervisning. Nye Dele indsættes og Reparationer udføres. Prisliste franco.

J. H. (624)

Gaarden nedre Sørby

i Rakkestad, 1 Klmtr. fra Jernbanestation, af Skyld 7 Mark, 77 Øre, 200 Maal udmærket god Indmark, ca. 200 Maal Udmark og Skog, fuldstændigt til Husbehov, er paa gode Vilkaar tilsalgs ved **K. E. Jahren,** Gautestad Station.

(592)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Bager

ønsker Plads fra Octbr. De bedste Anbefaliager for Duelighed og Ordentlighed haves. Billet: „Bager" Adr. Fodvangs Postaabneri.

(622)

Averter

Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter

Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter

Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter

Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

„Eidsvold" udgaar nu i

5000 Expl.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 116. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 2den Oktober 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

For 4de Kvartal 1894

indbydes til Abonnement paa

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik,** vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er:

Udenbys 1 Krone pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned.

incl. Porto eller Budpenge.

Maanedsabonnement

kan ogsaa tegnes af udenbysboende ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for 1 Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Nu 5000 Abonnenter.

Klip ud og indsend Bestillingsseddelen paa 4de Side.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —
Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Buskerudsvalget.

Med dette Valg, det mest spændende som hidtil er oplevet, er Strømmen i radikal Retning foreløbig stanset. De fire Storthingsmænd for Buskerud vil erstatte de 4 Mænd paa Trondhjemsbænken, og Repræsentanten fra Hamar og 2den Repræsentant for Søndre Bergenhus betegner en ren Vinding af to Pladse for de anti-radikale Partier.

Vore Meningsfæller har gjort et godt Arbeide i Buskerud. Lier med 7 Valgmænd, Øvre Eker med 9 og Sigdal med 7 blev vundet ved deres Bestræbelser; Rokens Gaardbrugere fortjener ogsaa den hæderligste Omtale. De fik sat en af sine igjennem og manglede bare 3—4 paa at erobre Prestegjeldet fuldstændig. Vore Meningsfæller i Aal og i Fiskum har ikke været saa heldige. Men de kan peg paa en særdeles betydelig Tilvæxt inden det moderate Parti, og de vil arbeide ufortrødent videre paa det givne Grundlag. Buskeruds Amt hører til de Amter, hvor vort Blad har størst Udbredelse.

En Skuffelse var det, at Modum blev radikal. En Bygd med en talrig Arbeiderbefolkning er altid uberegnelig, og skal noget varigt her kunne udrettes, da maa Bygdens Gaardbrugere se at komme til Enighed indbyrdes og grunde en stærk Organisation. Denne vil da kunne vente Tilslutning fra den bosatte solide, fremadstræbende Del af Arbeiderbefolkningen.

Buskeruds Amt har sluttet sig til den Række af Amter, der allerede har erklæret sig imod almindelig kommunal Stemmeret. Der er nu i det hele fra Landsbygden sikret Valget af 26 moderate og konservative Repræsentanter mod 30 radikale, medens der for tre Aar siden stod 34 Radikale i de samme Distrikter mod kun 22 Moderate og Konservative. Fremgangen bliver end mere iøinespringende, naar Tromsø Stift sættes ud af Betragtning. Thi medens der forrige Gang blev valgt 27 radikale Repræsentanter fra Søndre Trondhjems, Romsdals, Lister og Mandals, Buskeruds, Kristians og Hedemarkens Amter mod 20 moderate og konservative fra Nordre og Søndre Bergenhus, Stavanger og Akershus Amter, staar nu, siden Buskerud er gaaet over, kun 23 Radikale mod 24 Moderate og Konservative.

Dette er glædeligt og opmuntrende, men den hele Fordel kan igjen forspildes, dersom ikke Bønderne i de gjenværende sønderfjeldske Amter følger de Buskerudske Bønders Exempel. Smaaleningerne, Jarlsbergerne, Thelerne og Østbygderne maa ogsaa slaa et alvorligt Slag for Bondens politiske og kommunale Magtstilling. Vi vil ikke tro det, før vi ser det, at de gjæve og selvhjulpne Gaardbrugere i Smaalenenes og Jarlsbergs frugtbare Indbygder, i Thelemarkens naturskjønne Dale, i Nedenæs's og i Raabygdelagets skogrige Herreder med Øinene aabne vil underlegne det Dokument, der for altid berøver dem deres Indflydelse paa Herredets Styrelse. Mange Oplandsbønder har allerede skrevet paa, uden at grandske efter, bare fordi der med store Bogstaver stod „Venstre" paa Papiret, og fordi man fortalte dem, at dersom de ikke skrev under og vedtog almindelig Stemmeret, da skulde de for evig og altid bære „Høirenavnet". Det er virkelig sørgeligt, at vore Folk har ladet sig drive til at handle mod sin Overbevisning paa denne Maade. Man maa kunne skjønne, at det er en Falliterklæring ikke at kunne hævde sit Standpunkt, naar man overøses med Skjældsord. Vi ved allesammen fra vor Barndom, at det gjorde et stærkt og smerteligt Indtryk paa os, naar vi aflog at følge vore Kammeraters Lokkelser, og disse da haanede os med, at vi hang i Mamas Kjoleskjørt. Men som Vorne ved vi, at de Smaagutter, der er urokkelige trods sine Kammeraters Haan og Spot, de bliver de dygtigste og bedste Mænd. Denne Erkjendelse maa tilskynde os til at indse, at de Folk fortjener Tak og Hæder, som, skjønt de bliver udskjældt for Høirefolk og Overløbere, staar fast ved sin Overbevisning om den almindelige Stemmerets Skadelighed for den norske Bonde. Den Hæder, som nu bliver dem nægtet, vil sikkert blive dem til Del i Fremtiden, naar de radikale Haansord har mistet sin Saft og Kraft og hører til de bortgjemte og forglemte Sager.

Smaalenenes, Jarlsbergs, Bratsbergs og Nedenæs's Bønder maa ikke glemme, at deres Ret til Venstrenavnet ikke er afhængig af, om Kristiania-Radikalerne velvillig anerkjender denne Ret. Naar Vælgerne i de nævnte Amter har staaet urokkelig i denne onde Tid og reddet Gaardbrugerne ud af de Vanskeligheder og Farer, som Radikalerne har ført over deres Hoved, da vil de nok opleve, at de atter faar sig tillagt det gamle Venstrenavn, som Ueland og Johan Sverdrup bar, med al den Ære sbevisning, som dette Navn fortjener. Det er ingen Skam, i en alvorlig Tid at staa sammen med Høirepartiet, naar dette arbeider for at afværge det samme, som Bønderne for sin egen Skyld maa afværge. Vi er alle Nordmænd.

Maatte altsaa Norges Bønder i de gjenværende Valg staa mere enige, end de desværre mangesteds har gjort ved de nu tilendebragte.

Emin Paschas Død.

Uagtet man i lang Tid intet har hørt om Emin Pascha, har man dog paa den anden Side heller ikke havt ubetinget paalidelig Underretning om, naar og hvorledes han er død, for nu.

I Torsdags ankom den nordamerikanske Sofficer Mohun til Brüssel. Han har i videnskabelige Øiemed bereist endel af Afrika og da navnlig Kongostaten og tilstødende Egne. Under disse Reiser har han da erfaret de nærmere Omstændigheder ved Emin Paschas Død, og disse er da følgende:

Emin Pascha havde med sin Karavane besluttet at ville drage til Kongostaten og var paa denne Reise kommen til Øvrekongo. Her skulde han igjennem Sultan Kardinus Land, Kabingen, og sendte derfor Anmodning til denne første Fyrste om Tilladelse til at maatte passere hans Land, baade selv og med Karavane.

Om Sultanen har næret fjendtlige Følelser overfor alle Europæere eller særlig overfor Emin Pascha, der jo ingenlunde var velset af alle afrikanske Fyrster, bliver et Spørgsmaal, men vist er det, at han besluttede Emins Død. Han besvarede ganske vist hans Forespørgsel om Tilladelse til at drage gjennem hans Land med stor Forekommenhed, men samtidig sendte han hemmelig Bud til en af sine Vasaller ved Navn Said med Ordre til at dræbe Emin.

Denne efterkom heller end gjerne denne Opfordring, da den hvide Pascha var almindelig hadet af alle ægte Afrikanere og Slavejægere, Han udvalgte da fire resolute Mænd, der fik Ordre til at udføre Mordet, og begav sig afsted i dette Øiemed.

De traf Emin alene i hans Telt. Hans Ledsagere var tilfældigvis alle fraværende, idet de var spredte omkring paa de tilstødende Marker, vel nærmest for at fouragere. De forkyndte Emin Pascha, at de var udsendte af Sultanen for at dræbe ham, og Emin forestillede dem forgjæves, hvor uvelvilligt et Foretagende dette var, da han ganske sikkert vilde blive frygtelig hevnet af de hvide Mænd. Alle hans Forestillinger var imidlertid forgjæves. De kastede sig over ham, og medens en holdt hans Hoved, en hans Arme og en hans Ben, gav den fjerde ham Dødshugget, hvorefter de uhindrede drog bort, da Emin, som anført, i Øieblikket var alene.

Senere fik en belgisk Expedition under Kaptein Dhanis Meddelelse om Mordet, og den forrulgte Morderne, som det lykkedes den at paagribe. De blev forhørte, og af deres Udsagn erfarede man ovenstaaende nærmere Omstændigheder ved Mordet. De blev derefter alle fire hængte. Senere blev Araberbyen Nyanjé ødelagt for at hevne Emins Død, og ved denne Leilighed fik man fat i hans Efterladenskaber, hans Dagbog og Samlinger. Disse er tagne i Forvaring af Kaptein Dhanis, der ihøst vender tilbage til Europa og da vil overlevere dem til Kongen af Belgien som Kongostatens Suveræn, hvorefter de sikkert af ham atter vil blive afleverede til Emins Efterladte.

Hr Disponent Kopperud, der har været nævnt som ny Storthingsmand fra Akershus, frabeder sig at blive valgt, da private Forhold vil gjøre det i høi Grad vanskeligt for ham at modtage Hvervet som Thingmand.

Nordbanen. Nitedals Kommunebestyrelse har bevilget 50,000 Kroner til eventuel Nordbane over Grorud.

Fru Erika Nissen er ansat som Organistinde ved Jakobs Kirke i Kristiania.

Som No. 2 var indstillet Organist Bellesen i Lillehammer.

Borgerdaadsmedaljen. I Statsraad forleden er Forstanderinde for Diakonissestiftelsen i Kristiania Frøken Cathinca Guldberg for dygtigt og opofrende Arbeide i Diakonissesagens Tjeneste tildelt Medalje for Borgerdaad i Sølv. Samtidig er Lærer i Aasfiden Skolekommune Johannes Bjørhuus for lang og tro Virksomhed i Folkeskolens Tjeneste tildelt Medalien for Borgerdaad i Sølv; Ogsaa Postmester Olsen i Lærdal har faaet samme Anerkjendelse.

Fire Kosakregimenter ankom for nogen Tid siden til Smolensk, forinden de store Militærmanøvre blev afhyste, og fik Ordre til at ride til Tula og Orel for at blive inspicerede. Efter Revuen i Smolensk, beklagede Kosakkerne sig over ikke at have seet Zaren, hvorpaa deres Oberst oplæste følgende Telegram fra Zaren: „Jeg beklager meget, at jeg ikke har seet mine tro Kosakker, men jeg er sikker paa, at de stedse og under alle Omstændigheder vil vise sig sine Traditioner værdige. Jeg ønsker, at hver Mand skal have en Sølvrubel fra mig." Kosakkerne jublede og kastede sine Huer op i Luften, hvorpaa blanke Sølvrubler, der var komne lige fra St. Petersburg, uddeltes til de glade Soldater.

Selskabet for Folkeoplysningens Fremme afholdt ordinær Generalforsamling Fredag paa Universitetet under Ledelse af Bestyrelsens Formand, Hr. Professor Monrad, der gav en Oversigt over Selskabets Virksomhed i det forløbne

Aar, hvoraf bl. a. fremgik, at Indtægterne har udgjort Kr. 6760.08. Udgifterne Kr. 6166.05. Kassebeholdningen udgjorde Kr. 561.03, foruden det Backerske Legats Kapital Kr. 8000.

Af Tidsskriftet „Folkevennen" er under H. Lassens Redaktion udgivet 6 Hefter paa tilsammen 30 Ark, og som Tillægshefte følger: „Af Opdragelsens Historie: Jean Jaques Rousseau", af Statsraad N, Hertzberg, udgjørende 7½ Ark.

I Aarets Løb er indmeldt 6 nye Medlemmer, medens 107 er udtraadt. Det samlede Medlemsantal var ved Aarets Udgang 1608.

Prisen paa Rækker af „Folkevennen"s ældre Aargange er yderligere nedsat, saaledes at Selskabets Medlemmer nu erholder: Rækken 1869—93 for 24 Kr., 1877—93 for 18 Kr. og 1880—93 for 14 Kr. Den samlede Række sælges til henholdsvis 34, 26 og 22 Kr.

Paa Kongsberg feirede de Radikale med 100 Stemmers Overvægt. Byen har i længere Tid været radikal, og ingen ventede noget Omslag iaar heller.

I Kristiansund opstiller Høire Konsul Gram Varelius som Storthingskandidat. De Radikale har som bekjendt opstillet fhv. Statsraad Astrup.

Vi giver med Fornøielse Plads for nedenstaaende Artikel, idet vi dog fastholder, at Bondevenforeninger med politiske Formaal er en Nødvendighed under den nuværende Stilling.

Norsk Landmandsforbund.

Fra Docent Th. Landmark,
f. T. Form. Landm.forb. Organisationskom.

Hr. Redaktør!

Jeg har med stor Interesse læst Deres Stykke i „Eidsvolds" No. 112 med Overskrift „Bondevenforeninger". Mange ere visselig enige med Dem i, at det er en Sag af stor Betydning, at der nu jo før jo heller dannes Bondevenforeninger omkring i Bygderne, som kunne optage Arbeidet for Gaardbrugerstandens materielle og sociale Behov. Ingen kan længer være blind for, at den politiske Kamp har ført os paa Afveie, saa at Befolkningen i større eller mindre Grad er bleven slov for det, der burde ligge den allermest paa Hjerte, dens økonomiske Stilling og Fremtidsudsigter. Man taler og skriver og arbeider overalt i den almindelige Politiks Tjeneste og faar ikke Tid til paa tilbørlig Maade at varetage sine egne materielle, økonomiske Interesser, saa at Omsorgen for disse derved tilsidesættes. Naar man lever paa Landet, er det ikke vanskeligt at se dette.

Men samtidig er det en Kjendsgjerning, at Tiderne er meget trange for Gaardbrugerne, deres Jordbrug lønner sig ikke som før og Gjælden øges samtidig med at Skatter og Udgifter af de forskjelligste Slags tiltager i en foruroliggende Grad. Det er derfor paa højeste Tid, at Gaardbrugerne nu gjør, hvad gjøres kan for at deres Levevei kan betrygges, for at dens Indtægter forøges og Udgifterne forminskes. Og i denne Henseende kan der ved Sammenslutning udrettes meget. Jaabæks Bondevenforeninger gjorde sin store Nytte og frembragte økonomiske Resultater i Stat og Kommune, som var al Ære værd, trods den Ensidighed, der i enkelte Henseender klæbede ved dem. Og naar vi se hen til, hvad de organiserede Arbeiderforeninger m. fl., nutildags udrette til Nytte for de Samfundslag inden hvilke de ere dannede og virke, saa viser det sig tydeligt, at Sammenslutning i organiserede Foreninger er et virksomt Middel til at fremme de Krav og Behov vedkommende Samfundsklasse har. Overalt i Verden slutter man sig sammen for derved at fremme sine økonomiske og sociale Interesser.

Det var i Betragtning af disse Kjendsgjerninger og som Følge af andre Landes Exempel, at flere for vor Gaardbrugerstand og Landbefolkning varmt interesserede Mænd i Vaar dannede „Norsk Landmandsforbund". Dettes Opgave er det at samle Landbefolkninger i organiserede Foreninger til Værn om og Kamp for dens økonomiske Samfundsstilling. Forbundet har saaledes netop den Opgave, som de, Hr. Redaktør, vil tildele nye Bondevenforeninger, vil ganske i Lighed med de Jaabækske Bondevenforeninger samle Landbefolkningen i spredte, til Herrederne knyttede Foreninger, som vælge Delegerede til et aarligt Landsmøde, hvor Gaardbrugerstandenes økonomiske og sociale Krav tages under Behandling, og hvor Forbundets nærmere Virksomhed og Virkemaade til enhver Tid bestemmes. De foreløbig ordnede Love for dette Forbund, saavelsom et fra Organisationskommitteen udsendt „Opraab til alle norske Landmænd" om at slutte sig til Forbundet, kan erholdes ved Henvendelse til mig eller til Hr. Overretssagfører Thv. Østbye i Kristiania.

Til Forbundet kan man slutte sig uden Hensyn til politisk Standpunkt; thi Forbundet er upolitisk. Hvad enten man tilhører Høire, Centrum eller Venstre, maa man kunne enes om at arbeide for Gaardbrugernes økonomiske og sociale Krav; paa dette Grundlag kan der arbeides i Enighed. Thi alle vore politiske Partier har paa sit Program „Arbeide for Jordbrugets og Næringsveienes Udvikling". Men Enighed her udelukker ikke, at enhver for sig inden sit politiske Parti arbeider for, at der til Storthinget vælges Repræsentanter, som med Kraft og Energi vil arbeide for den Hjælp og Søtte, fra Statens Side som Gardbrugerne nu saa høilig trænger og som vil offre deres sociale Behov den tilbørlige Opmærksomhed. Jeg tror nok, der i saa Maade ved Valget af Personer til Storthinget burde lægges adskillig stærkere Vægt paa Vedkommendes Stilling til Gaardbrugernes Krav, end hidtil skeet

Om disse Krav udtales følgende i det af Forbundets Organisationskommitte udsendte Opraab:

„Det er sandsynligt, at det i den nærmeste Fremtid af Landmændene særlig vil blive krævet, at man skal virke for alt det, der kan skjønnes at ville støtte Gaardbrugernes Økonomi Som Exempler herpaa kan nævnes:

at faglig Kundskab gives den Betydning og Landbrugsunderviisningen den almindelige Udbredelse, som de tilkomme i Landbefolkningens Opdragelse for sin Livsgjerning;

at vor økonomiske Lovgivning undergives Revision med Landbrugets Tarv for Øie;

at Toldtariffen undergaar Revision i Retning af større Told paa Luxus og Nydelsesartikler, samt paa saadanne Produkter og Gjenstande, som Landet byder særlig gode Betingelser for at frembringe:

at Særskatter paa Jordbruget søges saavidt muligt ophævet eller nedsat;

at der saavel offentlig i Stat og Kommune som privat af Gaardbrugerne iagttages en fornuftig Økonomi, saa at man sparer paa Udgifter til Luxus, men ofrer det nødvendige i lønnende, produktive Øiemed;

at der ved Hjælp af fornødne Statsbidrag og andre Midler sættes Foranstaltninger igang der ville bidrage til en forøget og mere lønnende Produktion i Landbruget og dets Binæringer, særlig af vor Husdyravl og Meieridrift;

at vort Kommunikationsvæsen, især Jernbanernes Fragtsatser og Togordning, bliver tilfredsstillende ordnet efter Gaardbrugernes Behov.

Om enkelte af disse Spørgsmaal og deres Rækkevidde er der vistnok, saavel blandt Landmændene i Almindelighed, som blandt Undertegnerne at dette Opraab, delte Meninger, men vi have dog villet fremholde dem, for at de kunne optages til Drøftelse. Ved at optage Arbeidet for saadanne Foranstaltninger, som have det Formaal at støtte baade store og smaa Jordbrugere i alle Egne af vort Land, vil Landmandsforbundet kunne bidrage til, at disse kunne se en lysere Fremtid imøde. Der maa sørges for, at Gaardbrugerne kunne bestaa i Konkurrencen med andre Næringsdrivende, at de som oplyste og velstaaende Jordeiere kunne vedblive at danne det Grundlag for vort Fædrelands Lykke og Selvstændighed, som alene kan opretholdes ved en agtet, dygtig og uafhængig Gaardbrugerstand.

Det vilde være meget ønskeligt, at vore Gaardbruger nu, naar Valgkampen er over, offrer Landmandsforbundet og deres økonomiske Interesser den Opmærksomhed, de i fuldt Maal fortjener. Ved Henvendelse til Organisationskomiteens Medlemmer (deres Navne staar under det indsendte Opraab og de 60 i forskjellige Egne af Landet) vil man formentlig erholde Veiledning og Hjælp til Dannelse af Landmandsforeninger. Lovene er forøvrigt ordnede saaledes, at forhaandenværende Sogneselskaber kunne indtræde i Forbundet uden at deres Forbindelse med Landhusholdningsselskaberne derved behøver at ophøre.

Foredrag om Sagen vil ogsaa kunne erholdes ved Henvendelse til Organisationskomiteen. For mit Vedkommende vil det, naar min Undervisningsgjerning her ikke lægger Hindringer iveien, være kjært herefter som før, at kunne imødekomme Ønske om Foredrag i de østlandske Bygder om denne betydningsfulde Sag.

For vort Lands Gaardbrugerstand, ja for vor hele Samfundsudvikling har den utvivlsomt saa stor Betydning, at den fortjener at støttes af alle og at vore Gaardbrugere bør slutte sig til den.

Aas, 24 Septbr. 1894.

I Jarlsberg og Larviks Amt skal de Radikale allerede have begyndt sin Myrmandstrafik.

Kjøbenhavns Politistyrke udgjør henved 600 Mand.

Ildebrand. Kl. 3 igaar Eftermiddag udbrød Ild i en større Villa ved Bækkelaget Station. Den nedbrændte fuldstændig.

Thelerne

har Ord for at være et kvikt og gløgt Folkefærd. Vi haaber, at de lægger dette for Dagen ved de forestaaende Valg, og ikke lader sig forlede af Kristianiaradikalismen og dens i Thelemarken udplantede Stiklinger til at fraskrive sig og sine Efterkommere den norske Bondes Rettigheder i Stat og Kommune.

Der er jo mange Bygder deroppe, hvor Stemmeretsforandringen ikke nu vil bevirke nogen Omvæltning. Men Gaardbrugerne maa hugse paa, at Forholdene lidt efter lidt vil forandres, og at de egentlige Bondebygder i Fremtiden maa komme til at ligge under for de bymæssigt beboede Strøg, dersom de ikke sørges for, at de Mænd, der sidder paa de smaa og store Gaarde rundt om i Dalene, sikres en berettiget Indflydelse paa Skatlægning, Pengebevilgning og Lovgivning.

Thelerne maa se paa Sagen fra sit eget Bondesynspunkt og ikke gjennem de farvede Briller, som Kristianiaradikalismen med Vold og Magt vil sætte dem paa Næsen.

Fra Treungen i Nissedal.

Hr. Lærer Ingolfsrud holdt politisk Foredrag i Treungen den 20de Septbr. Hans Foredrag var greit og sagligt, idet han ved slaaende Kjendsgjerninger paaviste, at det moderate Parti staar paa det gamle Venstres Standpunkt, ligesom han ogsaa fremstillede Sandheden af Johan Sverdrups Ord, at de Radikale hører til „de Vilde" i den europæiske Politik.

Efter Foredraget afholdtes Diskussion, hvori ogsaa de radikale Høvdinger deltog; man kunde skjønne, at ogsaa disse selv frygtede for, at de var komne ind paa gale Veie. Venstreforeningens Formand har ogsaa før i sterke Ordelag udtalt Misbilligelse af Hr. Ulmanns Politik, paa samme Tid som han og flere anerkjender de Moderates Arbeide for, at vort Amt kan blive repræsenteret af Bønder istedetfor af akademiske Mænd.

De Radikales Rækker aftyndes lidt efter hvert; man antager med Sikkerhed, at de Moderate vil seire ved dette Valg.

Som Valgmænd er foreslaaet:
Halvor T. Homme og
Jacob A. Midbø.

Treungen den 24de September 1894.
H. T. i „Bratsb. Amtst."

Lunde moderate Venstreforening (Thelemarken) havde Prøvevalg paa Valgmænd sidste Søndag. 51 Stemmeberettigede mødte.

Valgte blev:
Eilef Lunde med 46 St.
Halvor H. Kjeldal „ 43 „
Sveinung T. Hvilen „ 40 „

Nu jælder det for alle, som ikke hylder den Ullmannske Politik, men vil en sindig Fremskridtspolitik indad og udad, at samle sig om disse Mænd, som dette Møde med saa stor Samstemmighed har valgt. Paa Foranledning erklærede alle at de i Tilfælde særlig vilde søge Repræsentanterne blandt Amtets frisindede Bønder.

Valgudsigterne for det moderate Parti er gode. Det gjælder bare at hver moderat Mand gjør sin Pligt, virker for at samle Stemmerne om disse Mænd og saa alle møder frem paa Valgdagen!

Konow og Bredal.

Den før omtalte Injuriesag fhv. Statsraad Konow mod Sorenskriver Bredal i Anledning af Bredals Beskyldning i „Oplandenes Avis" mod fhv. Statsraad Konow for at have „løiet" behandledes ved Meddomsret i Ringsaker forleden Dag. En Mængde Vidner afhørtes, hvorved godtgjordes, at fhv. Statsraad Konow i alle Dele havde udtalt sig korrekt. Før Sagen optoges til Doms, erkjendte Sorenskriver Bredal, at han havde Uret, og bad om Forlig. Konow indgik paa følgende Forlig: „1. Efter de fremkomne Oplysninger tilbagekalder Sorenskriver Bredal alle fornærmelige og injurierende Udtalelser mod Statsraad Konow i de paaklagede Artikler i „Oplandenes Avis" som helt ubeføiede. 2. Sorenskriver Bredal erkjender efter de under Sagen fremkomne Oplysninger, at han maa have omtalt Historien om en Tyvsdom fra Oslo Lagmandsret paa Kvarbergmødet i Februar dette Aar saaledes som af Statsraad Konow i „Oplandenes Avis" gjengivet, uagtet Bredal frembeles ikke selv erindrer det. 3. For Overtrædelse i god Tro af Kriminallovens Kapitel 17, Paragraf 5, erlægger Sorenskriver Bredal en Bod af Kr. 100 til Ringsaker Fattigkasse inden 15 Dage efter dette Forligs Dato. 4. I Sagsomkostninger udreder Sorenskriver Bredal til Statsraad Konow Kr. 250. 5. Sorenskriver Bredal besørger paa sin Bekostning dette Forlig ordlydende indrykket i „Oplandenes Avis", „Hamar Stiftstidende" og „Morgenbladet". Sagen blev derefter hævet.

Storthingsvalget for Buskerud.

Valgmændene for Amtet vil uden Tvil drage Omsorg for, at saavel Høires som Centrums Anskuelser faar en passende Repræsentation paa Buskerudsbænken.

Vi ved ikke, om Hr. Statsraad Jacobsen er villig til at modtage Valg for Amtet. Dersom han er det, vil han tilføre dets Repræsentation en betydelig Arbeidskraft og særlig kunne paa bedste og kyndigste Maade varetage Amtets betydelige Jernbaneinteresser.

Forøvrigt vil vi indstændigt tilraade, at der sørges for en fyldig Repræsentation af Amtets Gaardbrugere. Efter vor Mening vil 2 Gaardbrugere, 1 Arbeider og 1 udenfor disse Rækker være den heldigste Sammensætning af Buskerudsbænken. Der er i Amtet saa mange dygtige og fremtrædende Gaardbrugere, at det bliver en lige bydende Pligt for Høire som for Centrum at styrke Storthingsbøndernes Rækker gjennem Valget for dette Amt. De Valg, der finder Sted i Aar, vil være grundlæggende med Hensyn til den Holdning, Norges selveiende Bønder kommer til at indtage om tre Aar.

Selv „Drammens Blad" erkjender nu, at en norsk Regjering maa støtte sig til Bønderne og ikke til Byerne. Høire er selv nødt til at bryde Staven over den Politik, der før i Tiden ledede Partiets Organer til at betragte Bybefolkningen som „den oplyste og meningsberettigede Del af Nationen."

Provst Jensen i Stange opfordrer i „Luth. Kirket." den nu sammentrædende Prestekonferance til at drøfte, om ikke Præsterne for sin Stillings Skyld bør fritages for at være Valgbestyrere.

Sekretær Benjamin Vogt talte Fredag i Raade for 150 Tilhørere. Derefter 3 Timers Diskussion mellem Vogt og Konow paa den ene og Sekretær Peersen paa den anden Side.

Keiseren af Rusland lider af en alvorlig Nyresygdom. Lægerne har raadet ham til at reise mod Syden til Halvøen Krim.

Ny Tidsregning og Verdensdatum.

For en Del Aar tilbage afholdtes efter Indbydelse af De Forenede Staters Præsident en international Konferens i Washington for at gjennemføre de Beslutninger, som tidligere var tagne paa den geodætiske Kongres i Rom. Følgende 25 Stater var her repræsenterede ved Lærde og Diplomater, memlig: Brasilien, Chili Kolumbia, Costa Rica, Tyske Rige, Frankrig, Storbritanien, Guatemala, Hawaii, Italien, Japan, Liberia, Mexico, Nederlandene, Østerrig-Ungarn, Paraguay, Rusland, San Damingo, San Salvador, Sverige, Schweiz, Spanien, Tyrkiet, Venezuela og De forenede Stater. Man fattede her følgende Beslutninger;

1. Efter Konferensens Anskuelse er det hensigtsmæssig at antage en fælles Meridian for alle Nationer istedetfor de mange forskjellige forskjellige første Meridianer, som man nu antager. Denne Beslutning antoges enstemmig.

2. Som Begyndelsesmeridian foreslog Konferensen den, som gaar gjennem Midten af Meridiancirkelen paa Greenwichs Observatorium. Dette Forslag antoges med 22 Stemmer; Repræsentanterne for San Damingo, Frankrig og Brasilien deltog ikke i Afstemningen.

3. Fra denne Meridian skal Længden tælles i to Retninger til 180 Grader med Plustegn til Øst og Minustegn mod Vest. Forslaget antoges med 14 Stemmer. Mod samme stemte Repræsentanterne for Brasilien, Tyskland, Frankrig, Østerrig. San Domingo og Tyrkiet undlod at stemme.

4. Konferensen foreslog Antagelsen af en Universaldag indført for alle Øiemed, for hvilke en saadan synes egnet; ved denne Universaldag skal Brugen af den lokale eller en anden Tid, hvor en saadan er ønskelig, paa ingen Maade forstyrres. Forslaget antoges med 23 Stemmer. Tyskland og San Domingo deltog ikke i Afstemningen.

5. Denne Universaldag skal være den midlere Soldag og for den hele Jord begynde med det Øieblik, da den midlere Midnat for den første Meridian indtræder, saa at den falder sammen med denne Meridians borgerlige Dag og Datum. Universaldagene deles i 24 Timer, der tælles fra 0 til 24. Dette Forslag bifaldtes med 15 Stemmer, og mod samme stemte Østerrige og Spanien, Tyskland, Frankrige, Italien, Holland, San Domingo, Sverige medens Schweiz afholdt sig fra at stemme. San Salvador manglede.

6. Konferensen udtalte Ønskeligheden af, at den astronomiske og nautiske Dag saasnart som mulig overalt begynder med Midnat, hvilket enstemmig antoges.

7. Konferensen udtalte det Haab, at de tekniske Undersøgelser angaaende Decimalsystemets Udvidelse paa Vinkel- og Tidsindelingen atter maa optages, for at bringe dette System i Anvendelse i alle Tilfælde, hvor det bringer virkelige Fordele. Antaget med 21 af 24 Stemmer. Tyskland, Guatemala og Sverige afholdt sig fra Afstemning.

Af disse Beslutninger svarer de to første til de paa den geodætiske Kongres fremsatte Forslag. Af de franske Delegerede gjordes Betænkeligheder gjældende mod Antagelsen af Greenwichs Meridian som den første; dette var imidlertid ikke i videnskabelig, men blot i kommerciel Interesse. Man kan imidlertid ikke fortænke Frankrig i, at det ikke vil opgive sin Pariser Meridian, som nu i over 200 Aar har været gjældende. Imidlertid fandt hverken Jansens Forslag om en „noitral" Meridian, gaaende gjennem Beringsstrædet som den første, Bifald, og heller ikke bifaldtes den af Fleming foreslaaede Meridian, 180° fra Greenwich, hvorimod Konferensen adopterede Greenwichs Meridian, til hvis Gunst Sir Fredril Evans bl. a. gjorde gjældende, at Dræktigheden af de Skibe, som allerede regner Længden fra Greenwichs Meridian udgjør 14 Millioner Tons, medens Pariser Meridian kun er i Brug for 1,735,000 Tons.

Længdens Tælling i dobbelt Retning, mod Øst og Vest, besluttedes efter Forslag af Rutherford tvertimod Beslutningen paa Kongressen i Rom.

Den Beslutning at forlægge Universaldagens Beslutning til Midnat istedetfor, som den romerske Konferens vilde, til Middag for den med det lige Datum forsynede borgerlige Dag, giver Anledning til alvorlige Betænkeligheder. Man har derved troet at undgaa den Ulejlighed, i Verdensdatumet netop vexlede midt paa Forretningsdagen. Men deri ligger en Misforstaaelse, som bl. a. Förster fremhævede. Verdens- eller Universaldatumet i Særdeleshed, til Forskjel fra de blotte Uhrangivelser i Verdenstid, er væsentlig bestemt til at gjøre Ende paa den Usikkerhed, som bestaar i Tidsangivelserne for saadanne Steder, af hvis borgerlige Tids- og Datumsangivelse i Forbindelse med deres geografiske Beliggenhed ikke sikkert nok, idetmindste i det Fjerne det absolutte Tidspunkt for den paagjældende Omgivelse kan udfindes med behørig Sikkerhed. Dette gjælder imidlertid ikke for europæiske, afrikanske, vest- og mellemasiatiske og amerikanske Lande, men kun for de Egne af Jorden, som ligger i Nærheden af Skillet mellem det fra Østen kommende og det fra Vesten kommende europæiske Datum, der kun differerer med en Enhed. Ved alle europæiske Steder derimod vil der, selv ved saadanne Tidsangivelser, ved hvilke man til Stedets Tid og det borgerlige Datum vil tilføie Verdenstid, aldeles ikke behøves et Verdensdatum, og navnlig vil Verdensdatum her ved forretningsmæssige Dateringer ingen Betydning have, da netop det borgerlige europæiske Datum, bortseet fra det russiske, er ganske utvetydigt. Men i de nævnte asiatiatiske Egne hvor Forskjellen i borgerlig Datum udgjør en Dag og er ganske regelløs, vil under visse Omstændigheder Tilføielsen af Verdensdatum til det ingenlunde utvetydige Stedsdatum være nødvendig. Altsaa, næsten udelukkende for disse Egne af Jorden og navnlig for deres Forretningsforbindelse udad — ikke blot i tekniske Øiemed — er Fastsættelsen af Universaldatum bestemt, og netop for disse Egne af Jorden vil den feilagtige Washingtoner-Beslutning om Vexling af Universaldatum midt paa Forretningsdagen være af Betydning, medens det for den europæiske Samfærdsel, der ikke har Universaldatum nødig, er tilstrækkelig, at dette Datum først vexler ved Midnat og derimod forbliver uforandret under Forretningsdagen.

Ved den Modsigelse, som med Hensyn til Verdensdagens Begyndelse bestaar mellem de to internationale Konferenser i Rom og Washington, tør Indførelsen af en almindelig Verdenstid i videnskabelige Øiemed, samt for Samfærdsmidlernes Forvaltning opsættes paa ubestemt Tid, medens intet er i Veien for Antagelsen af Greenwichs Meridian som Begyndelsesmeridian. Under disse Omstændigheder synes det at være en Overilelse, naar den kongelige Astronom i England allerede fra 1ste Januar 1885 har regnet den astronomiske Dag ikke som hidtil først fra Middag, men allerede fra Midnat og derved bragt den i Overensstemmelse med den borgerlige Dag, og naar man i England i mange Kredse for Alvor tænker paa ogsaa i det borgerlige Liv at tælle Dagens Timer fra Nul til 24.

I denne Forbindelse kan det anføres, at der fra 1ste Januar 1895 skal indføres en saakaldt Normaltid for Norge, idet der overalt i Landet skal regnes efter en Fællesmeridian. Angaaende denne Normaltid skal jeg senere meddele en Del Oplysninger i nærværende Blad.

Kongen og Kronprinsen reiste herfra til Stockholm Fredag Aften. Dronningen medfulgte fra Kongsvinger.

Vort Statsbudget er paa 5 Aar vokset fra 44,770,000 Kr. til 54,680,000 Kr., altsaa med 10 Millioner Kroner.

Norsk Telegrambureau,

der efter yderste Evne synes at arbeide i Radikalismens Tjeneste, har havt den Dristighed at tilstille Bladene en Meddelelse, hvori der paastaaes, at der kun er valgt 1 Centrumsmand (Doktor Løvig i Sigdal) for Buskeruds Amt. Høist skal der være valgt 2.

Derom ved Bureauet aldeles ingen Ting, saa hele dets Meddelelse er det pure Opspind. Der er valgt en hel Række Centrumsmænd. Da vore Opgaver endnu ikke er fuldstændige, indskrænker vi os til exempelvis at anføre, at der i Øvre Eker er indvalgt 2 Medlemmer af Skotselvens Centrumsforening.

Dette samme Telegrambureau slog, som man nu af Storthingsvalget vil have erfaret, paa Forhaand ihjel ca. Halvdelen af Søndre Bergenhus Amts moderate Valgmænd. Naar Bureauet levnede 5 moderate Valgmænd (med 45 Høire) i Nordre Bergenshus, maa det have været for at de Moderates fuldstændige Udryddelse ikke skulde vække Mistanke. I det hele vil Telegrambureauets Bedrifter ved Valgene i 1894 gjøre dets Navn fortjent til at mindes af Efterverdenen.

Den radikal-socialistiske Kommunestyrelse i Byen Toulouse er forrige Mandag af den franske Regjering bleven opløst og en Komite nedsat for midlertidig at styre Byens Anliggender. Dette Skridt af Regjeringen har vakt vældig Opsigt i Byen. Socialisterne og de Radikale raser, men de maadeholdne Republikanere er tilfredse og forsikrer at alle anstændige Mennesker nu aander friere. Lørdag og Søndag smaused den radikale Kommunestyrelse paa Raadhuset, lovpriste den socialistiske Republiks snarlige Seier og udskjældte Ministrene for Folkefiender. Om Mandagen fik den Svar.

Øvre Eker.

Det var et haardt Slag for de Radikale, at de tabte Buskerud. Det hed derfor strax i deres Organer, at Tabet kun var foreløbigt og at Valget i øvre Eker maatte gaa omigjen, da adskillige af Radikalernes Myrmænd ved Valgbestyrelsens Kjendelse urettelig afvistes og blev udstrøgne af Mandtallet — en Kjendelse, hvori ogsaa Valgbestyrelsens 4 radikale Medlemmer var enige.

Efter Anmodning har Pastor Harboe, Valgbestyrelsens Formand, i „Mrglbl." meddelt følgende Oplysninger angaaende Afvisningerne: Efterat have oplyst om, at samtlige Skjøder antoges, da man ikke kunde forstaa andet end, at vedkommende Kjøbere eiede disse Stykker og kunde sælge dem, om de vilde, fortsætter han:

„Hvad Leiekontrakterne angaar, blev vi enige om at antage alle, hvori der ikke fandtes Bestemmelser, som tydelig viste, at Leien ikke paa nogen Maade kunde være alvorlig ment, eller hvor der fra vedkommende Klagere var oplyst Ting, som godtgjorde det samme.

I Henhold hertil blev ved Valgforretningen strøget følgende:

6, fordi de som Leiere af Hus med en liden Haveflek eller Tomt havde forpligtet sig til ikke at benytte Huset.
2, som erklærede, at de ikke vedkjendte sig de fremlagte Leiekontrakter, der manglede deres Underskrifter.
4, fordi de leiede Stykker ifølge Fogdens Opgave ikke var særskilt matrikulerede.
1, fordi det blev godtgjort, at Leien ikke kunde være tiltraadt før Valget.
1, fordi hans Leiekontrakt indeholdt følgende Bestemmelse: „Det bemærkes, at Leieren er uberettiget til at disponere over Eiendommen paa nogensomhelst Maade."
1, fordi Udstederen af Leiekontrakten ikke havde Skjøde paa Eiendommen.
2, fordi de, tiltrods for de fremlagte Erklæringer herom, viste sig hverken at være Brugere eller Eiere af Jord.
2, fordi de ikke inden 10de Dag før Valget havde anmeldt sine forandrede Stemmeretsfundamenter.
1, fordi han for 1893 kun var lignet efter en Indtægt af Kr. 425.
1, fordi hans Leiekontrakt fra et andet Prestegjeld ikke var thinglæst inden 13de September, og
3, fordi de var straffede (2 for Tyveri, 1 for Assurancesvig).

Hertil kom 1, som forlangte sig indført; han var slettet af Mandtallet som ffyttet, men blev indført igjen, fordi der af Venstres Fører blev oplyst, at han havde en Gris og lidt Bohave staaende igjen her.

2, som forlangtes strøgne, fordi de skulde være flyttede, blev staaende; den ene af disse er sandsynligvis Venstremand."

Det forekommer os, at efter disse Oplysninger maa al Tale om, at Byggselmændene paa Øvre Eker urettelig afvistes, forstumme. Hvis de ikke var afviste, vilde der være skeet et grovt Brud paa Loven. De maatte afvises, og derfor var ogsaa Valgbestyrelsens radikale Medlemmer med paa at afvise dem.

Akershus.

Meddelelser til os sætter det udenfor al Tvil, at ogsaa Seiren i Høland (6 Valgmænd) skyldes de Moderate.

Radikalerne havde ventet at seire i Amtet efter følgende Beregning.

De skulde have beholdt Vestby med 4 Valgmænd, det nye Asker Prestegjæld med 4, Eidsvold med 9, Urskog med 3 og Høland med 6 Valgmænd og desuden have seiret i Skedsmo med 8 Valgmænd. Med Tillæg af de 16 Valgmænd, som de virkelig fik, vilde dette være blevet 50, hvilket havde været Flertal, om ikke Emil Frøen havde drevet Valgmændenes Antal saa overordentlig op i Vestre Aker. Men Hr. Frøen drev det op, fordi han ventede at seire. Efter hans Beregning skulde der da blive 60 radikale Valgmænd i Akershus.

Det var Centrum, som slog en Streg over disse Beregninger.

Fra Sigdal telegraferer norsk Telegrambureau, at de kunstige Stemmeberettigede ikke skal have havt nogen Indflydelse paa Valgets Udfald, hvilket vi finder os foranlediget til at oplyse i Anledning af et herværende radikalt Blads Berserkergang for at faa Valget omstyrtet.

„Aftenposten" bemærker i Anledning af Valgtelegrammerne fra Buskerud, at „Telegrambureauernes Sondring mellem Høire og Moderate vistnok ikke er lægge synderlig Bræt paa, specielt ikke i Buskerud Amt. Den moderate Fraktion er utvilsomt adskillig større, end Telegrammerne giver det Udseende af."

I Valgbestyrelsen i øvre Eker sad der tre radikale Venstremænd. Disse var enige i de affagte Kjendelser, som fattedes ved enstemmig Beslutning. Valgbestyrelsens Formand har forøvrigt nu i Bladene offentliggjort en Fortegnelse over dem, der blev afviste, og naar man læser den igjennem, forstaar man let, hvorfor Udsendingen fra Kristianiavenstreforening, Advokat Schjødt, at her var intet at gjøre.

Krigen i Østasien.

Bureautelegram til herv. Blade.

London, 29. Septbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama, at Befolkningen er stemt for Krigens Fortsættelse og trods alle Forhindringer at foretage et resolut Angreb mod Peking. Det japanesiske Parlament har uforbeholdent vedtaget nye Krigsbevilgninger. Stadig afsendes Forstærkninger med ubekjendt Destination.

Til „Times" meldes fra Yokohama, at den japanesiske Arme i Korea hurtig fremrykker mod Nord, hvor ingen Modstand ventes.

Ifølge Depeche til Londonerblade fra Shanghai agter Keiseren at afsætte alle Mandariner og andre Førere, deriblandt Li-Hung-Changhai agter Keiseren at afsætte alle Mandariner og andre Førere, deriblandt Li-Hung-Chang.

*

London, 29. Septbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at ifølge er der udbredt Rygte skal Li-Hung-Chang have faaet Tilladelse til at deltage aktivt i Krigsoperationerne. Han vil opslaa sit Hovedkvarter i Lutai.

Kineserne skal have rømmet Korea og have koncentreret sig 30 Mil vestenfor Jalufloden. Blandt de kinesiske Tropper har der foregaaet talrige Desertationer. Der hersker Mangel paa Vaaben og Ammunition.

*

New-York, 29. Septbr.

Et Telegram fra Shanghai til „New-York Herald" melder, at den kinesiske Arme, der var koncentreret ved Jalufloden for at hindre Japanesernes Fremtrængen, har gjort Oprør og at Soldaterne har ødelagt sine Vaaben. I Peking hersker Panik. Keisernes Stilling er fortvilet.

Storthingsvalget for Akershus.

Der skrives til os:

Da det nu snart lakker til Storthingsvalget for Akershus, saa tillader man sig i den Anledning gjennem nærværende Blad at fremkomme med nogle Bemærkninger.

Det heder i Høirebladene at Høire allene igjen har reddet Akershus fra Radikalernes Klør, men som i „Eidsvold" bemærket et Par Gange, har det nok de Moderate at takke derfor.

For det gode Udfald af Valgmandsvalgene er det ikke mere end billigt at Høire gaar med paa, at to moderate Mænd faar Plads i Repræsentant- og Suppleantrækken. Dette bør de moderate Valgmænd paa Distriktsforsamlingen gjøre bestemt Paastand om. De gamle stive Høirekarer vil nok stampe mod, men tænker de Ret over Sagen, saa bøier de sig nok for et saa billigt Forlangende.

Til den ledige Plads efter Løvenskjold har i Høirebladene været foreslaaet tre Mænd, alle følgelig Høiremænd, og dertil er et Par af dem Sagførere. Men der maa nu vel findes dygtige Bønder inden Amtet, og da synes man, at saadanne ubetinget bør foretrækkes.

For en Tid siden faaes i „Eidsvold" Julius Sundbye foreslaaet som Storthingsmænd. Ja! han bør de Moderate ubetinget samle sig om; thi han er inden Amtet bekjendt som en dygtig og hæderlig Mand. Sundbye har i den senere Tid bestandig fra moderat Kant været fremholdt som Repræsentant, men Høire har stadigen sat sig mod hans Valg.

Storthingsvalget for Bergen

Ifølge et Ohmetelegram er til Repræsentanter for Bergen igaar valgt fhv. Statsraad Berner, Auditør Prahl og Agent Lund, samt som Arbeiderrepræsentant Dr. philos. Brunchorst.

Til Suppleanter valgtes Oberstløitnant Krogh, Postmester Schiøning, Paraplymager Hansen og Totalisten Lærer Laberg.

Hr. Brunchorst skal nærmest være Socialist. Den erklærede Socialist, Skomager Lillestøl, er altsaa ikke valgt.

Havenbstillingen i Kristiania. Den Udstilling, som sluttedes itirsdags var ubestridelig den righoldigste, som nogensinde har været afholdt her i Landet. Der var jo ogsaa mødt Udstillere frem fra saagodtsom det hele Land, og de indsendte Sager var et talende Vidnesbyrd om, at Grønt- og Havedyrkningen er i en glædelig Fremvexst i vort Land.

Det meste var selvfølgelig fra Østlands- og Oplandsamterne. Men ogsaa andetsteds fra saaes der adskilligt, der fuldt ud hævdede sin Plads baade med Hensyn til Mængde og Godhed. Man ser det ogsaa paa Antallet af de uddelte Præmier, at Prisdommerne har været fornøiede. Der uddeltes ialt 2 Guldmedaljer, 33 Sølvmedaljer og 45 Broncemedaljer, hvorhos 60 Udstillere tilkjendtes Hæderlig Omtale.

Megen og fortjent Opmærksomhed vakte Hr. Provst Landmarks Udstilling af Grøntsager fra Flakstad i Vestlofoten. Her ude paa en af de yderste Forposter i Nordishavet, har det lykkedes Udstilleren at frembringe saa vakre og vel udvoxede Sager at han tog sin Sølvmedalje med Glans.

Grændsebygderne.

Mærkeligt er det, at hidtil har det overveiende Antal Bygder i det sydlige af Landet, der ligger op til den svenske Grændse, udtalt sig for venskabelig Forhandling med Sverige.

Sønden for Trysil har nemlig kun Vaaler i Solør med større, samt Hof og Eidskogen med yderst knapt Flertal udtalt sig mod. Derimod vil Aasnæs, Grue, Brandvold, Vinger, Urskog og Høland have Forhandling. Igjen staar Smaalensbygderne Rødenes, Aremark og Id.

Mændene i Grændsebygderne viste sig i de gamle Krigstider som tapre Mænd. Men de bærer intet Nag til sine svenske Naboer.

Valget i øvre Eker vilde ikke have faaet et andet Udfald, selv om samtlige Myrmænd — baade Høires og de Radikales — var blevet afviste. Høire og Moderate vilde da have seiret med 6 St.s Overvægt.

Høire havde nemlig 62 og de Radi- 52 Myrmænd.

Folgerne af almindelig kommunal Stemmeret i Frankrige. Vi har tidligere oplyst, at de store Byer i Frankrige vælger dels yderliggaaende Radikale, dels Socialister til Medlemmer af Kommunebestyrelserne. Heldigvis (det maa man sige i denne Forbindelse, desværre) har Frankrige ikke noget, som vi vilde kalde kommunalt Selstyre. Derfor har Regjeringen kunnet sætte en uoverstigelig Bom for de radikal-socialistiske Planer. Den har allerede tidligere optraadt med Kraft mod Kommunebestyrelserne i Paris, Lille, Roubaix, Lyon og Marseille, og nu meddeles fra Toulouse en By paa 150,000 Mennesker i det sydvestlige Frankrige, at Ministeriet Dupuy har affat Kommunebestyrelsen, der bestod af Radikale og Socialister, og udnævnt en Regjering til at styre Byens Anliggender.

Vor Kommunallovgivning tillader ikke en saadan hensynsløs Optræden fra Regjeringens Side. Vi har kommunalt Selvstyre. Men mon hvorledes det da vil komme til at se ud, naar de Ikke-Skattydende og Eiendomsløse har lært at haandtere Kommunallovgivningens vældige Vaaben i Kristiania, i Bergen, i Lillestrøm, i Glemminge og mange andre Steder?

17,400 Personer

staar der nu i Kristiania Mantal!

Lørdag Formiddag og Eftermiddag aflagde 963 Personer Forfatningseden. Man holdt om Eftermiddagen paa til Kl. 12 om Natten. Der aflagdes Ed paa 2 Steder.

I Buskerud.

vil der paa Distriktsforsamlingen komme til at staa 56 Høire og Moderate mod 43 Radikale.

Til Thingmænd skal det være Meningen at vælge 2 Høire og 2 Moderate.

Eldorado havde fuldt Hus til begge Forestillinder igaar. Af de gamle Artister faar særlig Bale-Troupen fortjent Bifald for sine elegante Præstationer paa Velociped. Af de nye vakte You-En-Arr's morsomme Skyggebilleder stormende Jubel. Idag finder første Optræden Sted af: Bast-Crescendos, Excentrics musical, Mr. Moxon, Fod-Equilibrist, Frøken Marga Soubrette, Martinius Danskunstner, Adele og Adolph Haandballance, Lettle Adolph, Instrumentalist. Fremdeles Mr. Batty med sine Bjørne.

Eldorado.

Nyt Program!!!

Optræden af:

Bast Crescendo Troupe, Excentrics musikal.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Hedi Marga, Costume-Soubrette
Mr. Martinius, Danskunstner.
Adele og Adolph, Haandbalance.
You-En-Aar, chinesisk Skyggespil.
Mr. Adolph, Instrumentalist.
Mr. Batty med sine 8 dresserede Bjørne.

Søstrene Stalheim.
Norsk Halling og Springdans.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8 **Charleys tante,** farce i 3 akter af Brandon Thomas.

Hvad kunde de vel gjøre andet end skjule mig for mine Medskabninger, jeg var jo en Morder? Jeg har lidt; men i Drømme har jeg færdes i det Land, hvor jeg var saa lykkelig for Aar tilbage, og jeg drømte, at du var med mig der. Vi sad sammen foran Teltet, ved den flammende Ild. I de røde Flammer har jeg seet dit Ansigt, og jeg har lidt usigelige Kvaler, — Jeg har lidt for min Forbrydelse!

I afbrudte Sætninger, med hjerteskjærende Bønner, gjorde hun Indvendinger mod denne Selvanklage.

„Det er en Feiltagelse," sagde hun, „det er en ond Drøm. Du har intet at gjøre med Maries Død, du var blot den Ulykkelige, som først fandt hende, Du er bleven et Offer for en grusom Sammensværgelse, som skulde drage Mistanken bort fra den skyldige Person."

Han betragtede hende forundret, som om han ved hendes Tale blev hensat i en Drømmeverden, hvor hendes Ord neppe kunde naa ham, og hvor hendes Ansigt var fremmed for ham. Derpaa vandrede hans Øine bort fra det blege angstfulde Ansigt og ud mod de fjerne Høider, der var indhyllet i sit Taageslør.

„De bør ikke tale til ham, om denne frygtelige Begivenhed," sagde Mr. Coverdale, „vi bør nu tænke over, hvad vi skal gjøre for ham. Doctoren vil være her Klokken tolv. De vil vel gjerne høre hans Mening."

„Ja, jeg vil gjerne høre, hvad han tror; men burde vi ikke telegrafere til Edinburgh efter en Specialist?"

kun Tremenninger, at Slægtskab, som ikke har stor at betyde i en saa stor Familie som min Onkels. Jeg interesserede mig ogsaa for ham af en anden Grund. Hans Fader fattede en haabløs Kjærlighed til min Moder — haabløs, fordi han var bunden til en anden. Mountford fortalte mig om hans sørgelige Liv —" et dybt Suk fra Manden ved hendes Side bragte hende til at fare sammen — „ak, Mr. Coverdale, tilgiv, om jeg har berørt en eller anden sørgelig Begivenhed i Deres eget Liv — en eller anden Erfaring, De har gjort"—

„Nei, nei, — det har intet at betyde," svarede han hurtigt, „Tanken paa en stor Sorg, paa en haabløs Kjærlighed, som en Mand mandig kjæmper mod, over altid sin Virkning paa mig! — Her er vi ved Hotellet, og nu vil jeg sige Dem Farvel til imorgen."

Vognen standsede foran Hotellet, Lady Dunluce steg af, Portieren tog Tøiet, Forhallen var stærkt oplyst — man synes at vente et fornemt Besøg. Tjenerne viste Grevinden til hendes Værelser, en saa fornem Gjæst i denne døde Saison var vel værd den Ærbødighed, man kunde vise hende.

„Jeg bor i Keswich Hotel," sagde John Coverdale, „jeg vil være hos Dem imorgen efter Frokostid med en god Vogn og Heste. De bør tage Deres Pige med. Vi har en lang Kjøretur for os, og hvis vi faar ondt Veir —"

Herved bekjendtgjøres, at vi har overtaget **Eneforhandlingen for Norge** for det bekjendte Firma

Gebrüder Naglo i Berlin

og anbefaler sammes

Dynamomaskiner, Elektromotorer, Buelamper, Ledningsmateriel etc.

Gebr. Naglo er Leverandører til den **tyske Armés og Marines Værksteder** og har udført flere kommunale Lysanlæg (Königsberg, Blankenburg osv.) Fremdeles har Firmaet udført **Hundreder** af større og mindre private og offentlige Anlæg (til 1892 ialt 408 Anlæg) og tør vistnok betragtes som et af de største i sin Branche. Især deleshed er Firmaet bekjendt for sit fortrinlige Arbeide og Materiale.

Af de mange Førstepræmier, Firmaet har erholdt, kan nævnes **Chicago 1893,** ligesom det fik **Sølvmedalje** ved den **første Elektricitetsudstilling i Paris 1881.**

Specialiteter er

Kraftoverføring og elektrisk Belysningsanlæg.

Elektromotorer leveres i **alle Størrelser** helt ned fra 1/6 **Hestekraft.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania.

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet,
Telefon 3107. Telegrafadresse: **HEIMDAL.**

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8, anbefaler

Vine & Spirituosa.

Gyldenlæder-Tapet

i stort udvalg på lager
hos

F. H. Frølich & Søn.

For Husholdninger.

Vaske- & Pudseartikler

Vaskepulver,
Ludpulver,
Blegesoda,
Krystalsoda,
Stivelse,
Borax,
Spermacet,
Blaakugler,
Vox,
Svampe,
Pudsepomade,
Wienerkalk,
Stearinolie,
Møbelpolitur,
o. s. v.

Faaes i Kolonial-, Farve- og Sæbeudsalg à 50 Øre pr. Kilo.

Ætheriske Oliер;
Citron-,
(Citrondraaber),
Pebermynte-,
Mandel- &
Bergamot
Nellikolie med
flere Sorter
Madolie &
Essenter.
Carmor Tartari,
Natron &
Vinstensyre,
Gelatine &
Vanille,
Kongerøgelse,
Røgelak,
Røgesyre,
Sal. Tartari,
Potaske Safran,
m. m.

Sko- & Ovnssværte, Læderfernis & Lædersmørels
erholdes af bedste Kvalitet i

Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johans Gade 5, til Skippergaden. J. H.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

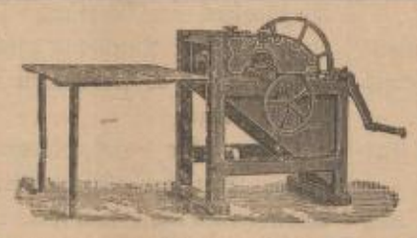

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.
(J.H.) Christiania & Trondhjem

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:

Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.

Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,
Christiania. 517

A. Hiorth,

Prindsens Gd. 4 og Skippergd. 18,
anbefaler fra Lager

Youngs Caledonia Parafinlys med impregnerede Væger, der forhindrer Os og Lugt.

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaalevelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olaf Senstad.

Vadmel af eget fabrikat og af **ren uld** i lysere og mørkere graat, mørkblaat, sort og kulørt, tvundet og utvundet anbefales som det stærkeste og varmeste tøi til høst og vinterbrug. Til jagt og sportsklæder anbefales lysgraat vadmel. Mine tøier egner sig fortrinlig til smaagutklæder, da de vanskelig rives i stykker.

For mine tøier erholdt 2 sølvmedaljer.

Farver Ole Skar,
Lillehammer. (573)

Prøver og pris sendes paa forlangende.

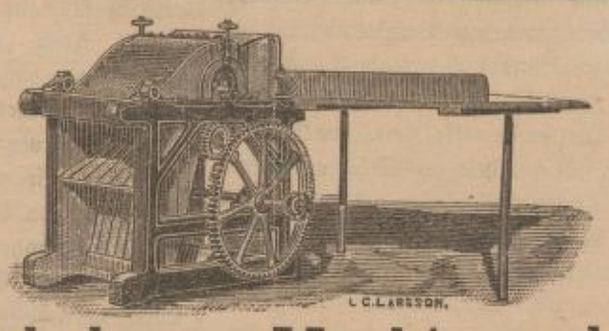

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Høpresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Transportspand af **dobbeltfortinnet Staalblik** med **helpresset Hals og Bryst,** forsynet med 3 eller 4 solide Baand (efter Størrelsen) er **anerkjendt solidere og bedre end nogen anden Sort.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania
Vognmandsgd. 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet)
(582)

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

„Jeg frygter ikke for Veiret. Kan De komme hid Klokken otte, eller vil det være for tidlig for Dem?"

„Ikke for mig, hvis blot Vognen kan komme saa tidlig. Men nu maa De hvile iaften."

„Tænk ikke paa mig. De har havt saameget Bryderi for min Skyld! Jeg ved ikke, hvorledes jeg skal takke Dem!"

„De maa ikke takke mig. Jeg er saa Glad over at kunde hjælpe Dem i Deres Sorg. God Aften!"

Han gav sig ikke Tid til at tage hende i Haanden, men forlod hende med et stivt Buk, som syntes at staa i en underlig Modsætning til hans bevægede Stemme. Han steg atter op i Vognen; Sibyl hørte ham kjøre bort, og hun var atter alene.

Efter i to Timer at have kjørt henad en ensom Landevei naaede Lady Dunluce og hendes Ledsager den før omtalte Bondegaard, som laa skjult mellem Høiderne, og laa endnu mere affides end St. Judes Præstegaard. Dette landlige Hjem med sine Lader og Udhuse i Baggrunden og den lille Have, hvori nogle Høstblomster endnu prangede, havde alligevel mere venligt Udseende end den triste Præstegaard med den, af en Høi Mur omgivne, Have og de veirbidte Furutræer.

Brandon Mountford! Ja, dette var Brandon Mountford, denne høie, udtærede Skikkelse, dette magre Ansigt med de dybt liggende Øine, og det melankolske Udtryk om Munden og de hvide Hænder, orkesløst hvilende paa Armene af Stolen! Sibyl stirrede paa ham

i stum Forfærdelse, næsten som om hun betragtede et Gjenfærd. Hun fandt ikke Ord, hun kunde ikke udtrykke sin Kjærlighed og Medlidenhed. Ordene døde hen paa hendes Læber. Forgjæves havde Mr. Coverdale søgt at forberede hende paa dette sørgelige Syn, dets Bitterhed blev ikke forminsket ved noget af det, han havde fortalt hende.

Stilheden varede i flere Minutter. Sibyl stod som en Billedstøtte. Mountford saa med et aandsfraværende Blik ud af det aabne Vindu over den lille Have, henimod de taageindhyllede Høider i det Fjerne.

Morgenen var klar og sollys og Luften havde et sommerligt Præg.

Tilsidst drog et svagt Smil over det sørgmodige, ældede Ansigt, og Brandon Mountford vendte sine Øine mod Sibyl.

„Jeg vidste, du vilde komme," sagde han langsomt, „jeg vidste du vilde forstaa mit Brev, skjønt jeg næsten har glemt at skrive."

„Brandon, du kjender mig!" raabte hun og sank paa Knæ ved hans Side, medens hun greb en af hans tynde, magre Hænder i sine.

„Kjender dig — ja, naturligvis!"

„Man har behandlet dig forfærdeligt, — men nu er det over! alt, hvad Livet kan byde af Lykke, skal du faa nyde. Hele mit Liv skal jeg prøve at udsone, hvad jeg har syndet mod dig!"

„Nei ingen har været grusom mod mig. Dette var min Skjæbne — en Forbandelse hvilede over mig

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

Adr.:.....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 117. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 4de Oktober 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

For 4de Kvartal 1894

indbydes til Abonnement paa

„Eidsvold",

Organ for **Centrum,** redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold,** udkommer i Kristiania hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag Morgen i 5-spaltet Format, trykt paa godt Papir.

Et Organ i Kristiania **for den maadeholdne Fremskridtspolitik** er en uafviselig Nødvendighed. **En talrig og vigtig Del af vort Folk** har hidtil **ganske savnet et Hovedstadsblad, hvori det har kunnet komme til Orde med sine Anskuelser.** Denne Gruppe har derfor været svagere end tilbørligt og ikke kunnet udrette, hvad der maa paaligge den, til Gavn for en fredelig Udvikling Heri er for en stor Del at søge Grunden til de beklagelige Rystelser, vort Land har oplevet, og som er uundgaaelig der, hvor de maadeholdne Partier er svage i Forhold til de yderliggaaende.

„Eidsvold", der **gjenoptager den gamle Venstrepolitik,** vil efter Evne virke for, at det skal blive anderledes, og søger derfor hos Almenheden den Støtte, som er en nødvendig Betingelse, for at Opgaven kan blive løst.

Vort Program er selvsagt. I Forholdet til Sverige, som nu staar fremst paa Dagsordenen, kræver vi **fredelig Forhandling** til Opnaaelse af **en for Norge ærefuld og fordelagtig Løsning af Stridspunkterne paa Ligestillethedens Grund.** I de indre Spørgsmaal tager vi Ordet for **en gradvis Udvidelse af Stemmeretten** og vil **bestemt modsætte os** Indførelse af **navnlig en almindelig kommunal Stemmeret hidført ved simpelt Flertal.** I Skattesagen udtaler vi som vor Opfatning, at **den direkte Skats Optagelse i vort Statsbudget, saaledes som den er gjennemført** af det afgaaede Ministerium, **er stridende mod Grundsætningerne for en retfærdig Fordeling af Byrderne** mellem Individerne og mellem Kommunerne, og at, om en bedre Ordning ikke kan opnaaes, **denne Skats Ombytning med andre Skatter, der ikke rammer Næringsveiene,** er at foretrække, og at i ethvert Fald Forhøielse af **Paalæggene paa berusende Drikke og Tobak er paakrævet.** Bladet vil søge at skaffe **Orenslyd for vore Næringsveies og vort Samfærdsels Krav** og fremholde Nødvendigheden af, at der nu gjøres noget alvorligt for at indhente, hvad der er forsømt i de forløbne Stridens Aar. Vi vil paapege, at **selv den rigeste aandelige, literære, kunstneriske og videnskabelige Udvikling hviler paa skrøbelig og forgjængelig Grund, naar Landet ikke er udstyret med Midler og Evne til en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af sine Frembringelser,** og vil drøfte Midlerne til at skaffe det norske Folk det solide økonomiske Grundlag, som til dets Ulykke har været det nægtet i de tidligere Afsnit af dets Historie. En hensigtsmæssig gjennemført **Sparsommelighed** i **Statshusholdningen** vil af Bladet blive fremholdt som en Nødvendighed, som ingen norsk Statsstyrelse kan se bort fra uden at forsømme sin Pligt. Endelig og ikke mindst, vil vi lægge Vægt paa Reformer, der kan bidrage til at **udfylde baade den økonomiske og den sociale Kløft mellem Samfundsklasserne.** Det maa engang komme derhen, at et Proletariat ikke længere existerer som en Følge af Samfundsordningen, men alene som en Følge af Individernes egen Uvillighed til at opfylde sine Pligter mod sig selv og Samfundet.

„Eidsvold" kan bestilles paa ethvert Postkontor og Postaabneri, samt i Kristiania i Expeditionen, Kirkegaden 34.

Abonnementsprisen er:

Udenbys 1 Krone pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned.

incl. Porto eller Budpenge.

Maanedsabonnement

kan ogsaa tegnes af udenbysboende ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for 1 Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Nu 5000 Abonnenter.

Klip ud og indsend Bestillingsseddelen paa 4de Side.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000

Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Forholdstalsvalg i praktisk Anvendelse.

—2—

Det vil kanske interessere at se, hvordan de hidtil stedfundne Storthingsvalg vilde have taget sig ud, dersom Forholdstalsvalgmaaden var lagt til Grund. Betingelsen for dens Anvendelse er direkte Valg, og den kommer fuldt til sin Ret der, hvor der er flere Repræsentanter at vælge for et Distrikt. Derimod kan Resultatet forfuskes, naar der er mange Valgkredse med kun en enkelt Repræsentant. Da imidlertid hidtil kun faa saadanne Kredse har valgt, turde en Fremstilling som den, vi nu skrider til at give, vise Forholdstalsvalgmaaden fra en meget gunstig Side.

Den enkleste Fremgangsmaade ved at udregne, hvordan Repræsentanternes Fordeling paa Partierne skal finde Sted, er, at man tager Antallet af Distriktets Repræsentanter og dividerer dermed de afgivne Stemmer. Er der afgivet 5000 Stemmer i et Amt med 4 Repræsentanter, bliver det udkomne 1250. Er der nu afgivet 3000 Stemmer af den ene Part og 2000 af den anden, saa faar den førstnævnte først 2 Storthingsmænd, der repræsenterer 2500 Stemmer, og der bliver tilovers 500. Det andet Parti faar først 1 Storthingsmand, der repræsenterer 1250, og det tilovers-blevne bliver 750. Da 750 er mere end 500, tilfalder den fjerde Repræsentant Mindretallet, og hver faar altsaa 2. Dette er Grundsætningen, som Læseren derpaa selv kan bruge til at undersøge Beregningens Rigtighed i det følgende.

Opgaverne over de afgivne Stemmer er korrigerede efter de nyeste Oplysninger. Paa de to Partier vil Repræsentanterne falde som følger:

	M. og H.	R.
Finmarken:		
950 H. M.—850 R.	1	1
Tromsø:		
1300—1650	1	1
Nordland:		
1500—3150	2	3
S. Trondhjem:		
3050—3850	2	2
Romsdal:		
3400—5000	2	3
N. Bergenhus:		
3700—2400	3	2
S. Bergenhus:		
5900—4350	3	2
Stavanger:		
4450—2450	3	2
Lister og Mandal:		
3150—3650	2	2
Buskerud:		
4060—4100	2	2
Akershus:		
4650—3650	3	2
Kristians A.:		
3400—4300	2	3
Hedemarken:		
4150—5600	2	3
Amterne	28	28.

Begge Partigrupper faar altsaa lige mange Repræsentanter, medens der nu bliver 26 Konservative og Moderate mod 30 Radikale.

Forholdstalsvalgmaadens Tal er her retfærdigt, fordi der paa et samlet Stemmetal af 88,650 kun er en Overvægt paa den radikale Side af 1350 43,650 mod 45,000). Der kunde have været 29 Radikale mod 28 Moderate og Konservative, om Tallet havde været 57, men der kan ikke være 29 af de første mod 27 af de sidste, naar Tallet er 56. Dertil kræves nemlig en Overvægt af over 2800 Stemmer.

Vi hidsætter ogsaa Byerne, uagtet Forholdstalsvalgmaaden ikke kommer til Anvendelse der, hvor der kun er 1 Repræsentant. Det bemærkes, at Finmarksbyerne er opført med radikal Repræsentant, fordi det radikale Overskud for Vardø er større end det konservative for Hammerfest og Vadsø tilsammen.

	M. og H.	R.
Finmarksbyerne:	„	1
Tromsø og Bodø:	„	1
Trondhjem og Levanger:		
1500—1575	2	2
Bergen:		
1900—2500	2	2
Flekkefjord:	1	„
Kristiansand:		
525—875	1	1
Kongsberg:	„	1
Oplandsbyerne:	1	„
Byerne	7	7

Dette Resultat stemmer godt med Vælgernes Antal paa de to Sider. Det er nemlig 5350 mod 6725. Nu staar der imidlertid 11 radikale Repræsentanter mod 1 Moderat og 2 Konservative.

Naar Slutresultatet af Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse giver 35 Moderate og Konservative mod 36 Radikale, saa følger dette som en Nødvendighed af de sidstes yderst ringe Overvægt hidtil, og det viser Forholdstalsvalgmaadens Overlegenhed over den nuværende Fremgangsmaade, der som Resultatet har givet 29 Moderate og Konservative mod 42 Radikale.

Det bør dog erindres, at ogsaa den nuværende Ordning kan give et nogenlunde rigtigt Resultat, naar Valgene er helt tilendebragte, dersom ikke Tilfældigheden spiller det ene Parti det stygge Puds, som den spillede det konservative Parti i Jarlsberg for 3 Aar siden. Der vilde nemlig da have staaet 59 Radikale mod 55 andre, i Stedet for 63 mod 51. Men at saadanne Tilfældigheder kan blive raadende, viser tilstrækkelig Svagheden i vor nuværende Valgordning.

Dette bør dog ikke lede til at tro, at Forholdstalsvalgmaaden uden videre kan indføres hos os, bare vi faar direkte Valg. Ogsaa en Omordning af Valgkredsene vil være nødvendig. Thi en Række Valg i de smaa Byer, der falder ud til Fordel for et enkelt Parti, kan ganske forstyrre Forholdstalsvalgmaadens Resultater. Det vil overhovedet være en vanskelig Opgave og kræve megen Tid og Arbeide at faa denne Valgmaade indført hos os ved Storthingsvalgene.

At Arbeidet bliver om muligt endnu vidtløftigere og vanskeligere, naar det gjælder Kommunevalgene, er allerede paavist her i Bladet.

Nat til Søndag er et frækt Indbrud begaaet i Oscarsgade 35. Tyven eller Tyvene er gaaet ind gjennem et Vindu, som de har slaaet isykker i 1ste Etage til Gaden. Indenfor har de rumsteret dels i Dagligværelse til Gaden og dels i Spisestuen, der støder til Sovværelset, hvor Husets Folk laa og sov uden at mærke noget til det natlige Besøg. I Dagligstuen har Vedkommende tændt Lampen og tre Lys og har samtidig været meget uforsigtig i Omgangen med Ild. Ikke alene har der været tændt Varme paa Papir for at lyse bedre, men man har endog bragt Lyset saa nær Vinduet og Gardinerne, at Rullegardinsnoren var brændt tvers af.

Tyvene har bemægtiget sig, hvad de forefandt; deriblandt noget over et Dusin Sølvspisesker, endel Theskeer samt en kostbar Pelsverkskrave, som en af Husets Damer netop havde kjøbt den foregaaende Dag. Endel Dækkeiøi og Kaaber fandtes indpakket, men Tyvene er sandsynligvis under dette Arbeide bleven forstyrret, saa de er flygtet over Hals og Hoved uden at faa disse Effekter med sig. Der var Blodspor baade i Vinduet og paa Græsplænen udenfor, saa de er ikke sluppet ganske helskindet gjennem Ruden.

Benjamin Vogt talte paa Nokleby i Glemminge Lørdag Efterm. for ca. 500 Tilhørere, hvoraf den større Del stemmeberettigede Arbeidere. Foredraget, der varede i 7 Kvarter, paahørtes med den mest spændte Opmærksomhed og i fuldstændig Ro.

Søndag talte Vogt i Onsø for 150, overveiende Stemmeberettigede. Derefter afholdt de Moderate og Konservative i Hovedbygden Prøvevalg.

De Moderate i Berg, Smaalenene, opstiller som Valgmænd:
Joseph Østtorp.
O. M. Kjær.
M. Aasmundsengen.
Jørgen Haarby.
Markus Boberg.

Det Bykvarter, der indesluttes af Karljohans-, Prinsens-, Akers- og nedre Voldgade, hører i Byggeveien til Byens flotteste, og endnu flottere vil det blive. Her finder man tæt op til hinanden Storthingsbygningen, der nye Frimurerloge, Athenæet samt Schjølls og Konsul Samsons svære Gaarde. Mellem sidstnævnte og Athenæet ligger Skrædder Hansens toetages Gaard og tager sig ud som en Saul blandt Profeterne. Men dens Dage er talte; den skal jevnes med Jorden og formodentlig give Plads for en mindst dobbelt saa høi Efterfølger.

En herværende Frugthandler kjøbte forleden af en svensk Person paa Torvet 5 Kasser Æbler, som blev betalt med 75 Kroner. Da Frugthandleren aabned Kasserne, viste det sig at de kun indehold Hø.

Kan dette være muligt? At Hr. Gunnar Knudsen er en Fanatiker, ved man før. Men at han skulde have udtalt sig saaledes, som fra Gransherred berettes i „Fremskridt", synes dog næsten utroligt. Korrespondenten skriver om hans Foredrag:

„Her i Gransherred fik vi den Meddelelse fra Hr. Knudsen, at han gav Kongedømmet og Unionen en god Dag, og i Hovind anmodede han sine Tilhørere om at forsyne sig godt med Geværer og samle mest muligt af Krudt og Kugler; thi til Vaaren kunde der muligens blive Brug derfor. Han troede ikke, at Svensken vilde angribe os; men et Statskup eller noget saadant kunde føre dertil, at man var nødt til at forsvare sig mod indre Fiender."

Fiskeriernes Aftagen.

Hr. Dannevig, Bestyrer af Flødevigens Udklædningsanstalt ved Arendal, gjør i en Artikkel i Mgbl. opmærksom paa det betænkelige Faktum, at Fiskebestanden ved vor Kyst aftager, og han ledsager sin Paastand med Tal og Beregninger, der viser, at han har Ret.

Det er ikke noget nyt dette. Kystbeboerne har længe vidst, at saa er Tilfældet. De fleste af vore større Fjorde vrimlede saa at sige af Fisk for en Menneskealder siden. Men nu er flere af dem saa udtømte, at det næsten beror paa et Slumpetræf, ifald Beboerne efter en halv og tildels hel Dags Arbeide faar en Ret fersk Fisk til Familien.

Saadan kan og bør det ikke gaa. Vi maa se til at bevare den uberegnelige og ubetalelige Herlighed, som Landet eier i vore Fjordfiskerier. Det er nemlig dem, der leverer den væsentligste Kontingent til Befolkningens eget Behov af fersk Fisk.

Det er dog ikke vore større Kyst- og Havfiskerier, som er gaaede tilbage. Skreien leverer det sædvanlige Kvantum Aar om andet, Loddetorskene, Seien og Silden ligesaa. Men disse Fiskesorter udgjør vor Export, de havner for den allerstørste Del paa de udenlandske Markeder. De Fiskerier derimod, som skulde skaffe vor egen Befolkning den nødvendige Forsyning, den gaar det ud med.

Aarsagen ligger ikke langt borte. Det er Rovdriften, der har foraarsaget denne Tilbagegang. Altfor smaamaskede Garn og Noter, Kroge af den Størrelse, at selv den mindst madnyttige Fisk formaar at gabe over den — deri ligger Skylden.

Og saa den hensynsløse Fangst af Yngleu. Paa flere Steder i Landet pleier man endnu at fiske op Tusinder paa Tusinder af Fiskeyngel til Kreaturføde eller til — Gjødning.

Naar man kjender, hvori Ondet stikker, saa maatte det ogsaa gaa an at finde Botemidlet. Der maa gjøres noget her af rette Vedkommende. Vor Fiskerigdom er en saa stor Herlighed for Landet, at vi paa ingen Maade har Raad til at miste den.

Det er dog ikke blot i vore Fjorde, at der viser sig en Formindskelse i Fiskebestanden. Ogsaa fra andre, langt mere udstrakte og langt rigere Fangstfelter, har man nu i længere Tid iagttaget det samme. Flere, der i en Række af Aar har deltaget i Newfoundlandsfisket, er enstemmige i at paastaa, at Fisken Tid efter anden aftager i Størrelse og Fyldighed. Den samme Klage lyder nu ogsaa fra Nordsjøen.

Aasagen hertil maa først og fremst søges i de smaamaskede Slæbenøter (Trawlnet), som nu benyttes. Man fisker op Yngelen længe før den kan kaldes spiselig. Som Exempel herpaa anfører en officiel Beretning, at en lyst Fiskesmakke Høsten 1892 fangede 1950 Pund brugbar og 3750 Pund ubrugbar Fisk.

I April 1893 blev af engelske Trawlere fanget 14,000 Tons Ungfisk af den Størrelse, at Mesteparten var usælgelig; selv Fattigfolk vilde ikke kjøbe den, uagtet den falbødes for en Slik i Forhold til, hvad den voxne, virkelig spiselige Fisk kostede. I de sidste 10 Aar er der paa Billingsgate Fiskemarked i London bleven ved Politiet tilintetgjort 721 Tons Undermaalsfisk eller gjennemsnitlig 2 Tons om Dagen.

Regner man, at en Ton saadan Smaafisk indeholder 1500 Stykker, og det er slet ikke for høit ansat, saa er der paa Maade bleven ødelagt 3000 Fiskeyngel om Dagen, der, ifald den havde faaet gaa i Fred, om et Par Aars Tid vilde have givet det 10 dobbelte i Vegt og det mange Gange 10 dobbelte i Værdi.

Sligt er Uforstand. Det maa straffe sig selv tilslut.

Nuja! Derude paa Doggerbonk og Newfoundlandsbankerne har jo vi Nordmænd ikke noget at sige. Men vi kunde gjøre noget for at værne om vor egen Fiskebestand, og det bør gjøres jo før jo heller.

Østlandet henter nemlig en stor Del af sin Forsyning af fersk Fisk fra Danmark og Sverige. Men baade Kvantiteten og Kvaliteten synes mere og mere at vise, at Kilderne minker. Skulde da samtidig vore egne Fjorfiskerier komme i et større Forfald, end de allerede er, saa Farvel Ferskfisk for dem, der har liden Raad til at kjøbe dyr Mad.

Noget alvorligt maa der absolut gjøres her, og det snart. Vi har fra vore Laxefiskerier en dyrekjøbt Erfaring for, at er et Fiske engang bleven omtrent ødelagt, saa skal der lang Tid, vedholdende Arbeide og store Udgifter til for at bringe det paafode igjen,

En tilrakket Kirke. Det kan vel tænkes — skriver „en Tilskuer" til „Hamar Stiftstidende", — at der findes dem, som i sin Tid med Kjærlighed gjorde, hvad de kunde, for at faa Romedals nye Kirke saavidt per som muligt. For disse maatte det være saarende at se, hvordan den ramponeredes paa Valgdagen. Folk gik og stod paa Stolenes Sæder, opholdt sig der saaledes i timevis, spadserede fra den ene Stol bort paa den anden og klov endog op paa Ryggene, plantende Benene kraftig i det malede og ferniserede Træværk. Man leiede sig omkring Valgbestyrelsens Bord, man gik og sad paa Knæfaldets Plysch. Tobak røgtes, man klasfede sig paa Bagen op i Døbefonten for at finde et godt Sæde og besatte tilslut Prækestolen lige op paa Prestens Plads. Gutter og Piger holdt Stevne i Kirken.

Jeg har tænkt mig — tilføier Brevskriveren — at Valgbestyrelsen havde i sin Magt at beskytte Kirken og skaffe sømmelig Orden under Valget. Men det er formodentlig ikke Tilfældet, da den rolig saa paa, hvad som skede. Det var vel et Nutids Valg. Arter disse sig saaledes, vil de, om de absolut skal foregaa i Guds Hus, bidrage sit til at gjøre til Virkelighed. hvad en Vægler sagde, idet han gik fra Kirken: „Dette Huset kan staa der til Afbenyttelse ved Valgene; anden Brug har vi ikke for det".

Centrum og Høire i Buskerud.

Fhv. Statsraad Oscar Jacobsen oplyser, at der i Hol er valgt 1 Moderat, i Næs 2, i Sigdal 3, i Øvre Eker 5 og i Lier 2, ialt 13 Valgmænd. 42 Valgmænd er opført som Høire, men af disse tilhører flere de Moderate. Af Hensynsfuldhed mod Høire har nemlig Centrum i flere Bygder, hvor Høire var godt organiseret, ikke hidtil dannet Foreninger, og dette er Grunden til, at flere saavel Vælgere som Valgmænd feilagtig staar opført som Høire.

I de Distrikter, hvor man ikke naaede frem, var der opført 26 Moderate og 14 Høire. Disse blev altsaa Suppleanter. Af de forfatningstro Partier i Buskerud udgjør de Moderate mindst en Trediedel, for en stor Del organiserede i Foreninger. Statsraaden forsikrer, og deri har han Ret, at havde ikke Centrum arbeidet godt og sluttet sig sammen med Høire under Valget, vilde Høire i Buskerud have lidt et voldsomt Nederlag.

Rigets Toldindtrader har i September udgjort Kr. 1,117,719.

I de første 3 Maaneder af Budgetaaret har Intraderne udgjort Kr. 5,643,409.

Anslagssummen før hele indeværende Budgetaar er Kr. 21,200,000.

Tilbudt Gave. Konsul Gedde paa Fredrikshald har ifl. „Frh. T." tilbudt Fredrikshalds Kommune som Gave den mellem øverste Arbeiderbolig paa Busterud og Indkjørselen til hans Eiendom beliggende Tomtestrækning paa ca. 1500 Kv.-Alen paa Betingelse, at den udlægges til offentlig Plads og at Kommunen bestrider de med Vedligeholdelsen forbundne Udgifter.

Ekervalget. Vi har modtaget en Skrivelse fra en i Øvre Eker bosat Mand, der bestemt protesterer mod de radikale Blades og specielt „Verdens Gangs" Udtalelser om Ekervalget. Han meddeler Oplysninger, der ganske falder sammen med de af Valgbestyrelsens Formand tidligere meddelte, og siger desuden, at der i Valgbestyrelsen sad 5 — altsaa ikke som tidligere af os meddelt 3 — rene Venstremænd, der alle var enige i Kjendelserne.

Ansættelse. Som Bestyrer af Fredrikstads kommunale høire almene Skole er af Kirkedepartementet beskikket Kand. mag. Petter N. Østbye. Til Posten, der er aflønnet med en Begyndelsesgage af Kr. 4000 samt fri Bolig.

Til Vælgerne i Brunlanæs!

Undertegnede indbyder herved til Dannelse af

Brunlanæs moderate Forening.

Venstres Standpunkt i 1886 og den Ueland—Sverdrupske Politik har vist sig at være til Gavn for demokratisk Selvstyre og vort Lands Udvikling i det hele taget.

Radikalernes Knytnævepolitik har derimod vist sig ikke at kunne udrette noget nyttigt. Vort Storthing er i de forløbne tre Aar Gang paa Gang ydmyget ved, at det yderliggaaende Flertal har fattet Beslutninger, som det har savnet Magt og Midler til at føre igjennem.

Kravet paa egen Udenrigsminister, gjennemført ved kongelig Resolution, vil sikkert øge de unionelle Vanskeligheder, og almindelig Stemmeret vil ligesaa sikkert bringe Landets jevne Udvikling ud af Ligevægt.

Derfor bør alle maadeholdne Mænd stille sig imod en hovedkuls Indførelse af saa indgribende Forandringer i de bestaaende Forhold!!

Vistnok er det saa, at vi kunde ønske at give flere af vore stræbsomme Medindvaanere, der ikke naar op til en Indtægt af 500 Kroner paa Landet og 800 Kroner i Byerne, Andel i Styrelsen, og derfor er det vor Mening, at man strax bør gaa til en Udvidelse af Stemmeretten. Heri adskiller vi os fra Høire. Men med et Slag at gjøre den almindelig er et alfor farligt Sprang ud i Mørket. I ethvert Fald vil Magten herved spilles over i Socialisternes Hænder, hvad disse ogsaa ved flere Anledninger har erkjendt.

Naar undtages Grækenland har intet andet Land i Europa dristet sig til at indføre almindelig Stemmeret uden samtidig at sørge for Stængsler mod Misbrug af et saa farligt Vaaben enten ved Tokammerdeling af Nationalforsamlingen, Opløsningsret eller lignende. Og Forholdene i Grækenland er ikke attraaværdige.

De unionelle Tvistigheder bør søges bilagte ved Forhandling med Sverige paa frit Grundlag (Michelsens Forslag), uden at man paa Forhaand binder sig hverken til fælles eller egen Udenrigsminister. Heri adskiller vi os baade fra Høire og Radikalerne.

Som bekjendt er der nu siden Sveriges Tilbud om Ligestillethed grundet Haab om, at en besindig Forhandling vil tilveiebringe en ærefuld Ordning af de unionelle Forhold for Norge enten paa den ene eller anden Maade.

Først hvis dette Haab skulde glippe, bør der blive Tale om Unionens Opløsning.

Ingen Nordmand vil, som Sagerne nu staar, finde sig i svensk Overhøihed. Bydes der os Andet end fuld Ligestillethed under betryggende og enkle Former, staar alle Partier som en Mand rake i Ryggen, og vi vil faa se et enigt Storthing som i 1860.

Men Forhandling først!!! Ikke om vor Ret, men paa Grundlag af vor Ret!

* * *

Indmeldelse i Foreningen kan ske til en af Undertegnede. Et konstituerende Møde samt Foredrag af Moderate Folketalere paa Forskjellige Steder i Herredet vil senere blive bekjendtgjort.

Ole Torgersen Bakkene.
Lars Nilsen Grevle.
Lods Lils Jacobsen Helgeraaen.
Ole Jenssen Mels. Laurits Olsen Dolven
Doktor Bang, Tanum.
Lods Søren Halvorsen Helgeraaen.
Hans Johansen Sandene.
Søren Marthinsen Dolven.
Lods Nicolai Edvardsen Nevlunghavn.
Ole Thorvildsen Grevle.
Johan Nilsen Dolven.
Anton Torgersen Løvald.
Magnus Torgersen Thorsten.
Nils Johansen Gudem.

Valgkamp i Bratsberg.

Specialtelegram til „Mrgbl."

Et Folkemøde paa Gvarv Søndag aar besøgt af 300. Ullmann indledede. Han imødegikkes af Redaktionssekretær Sangesland og 3 indenbygds Talere.

Ved Slutten af Mødet blev Ullmann aldeles rasende og truede med Undergang for hele Høire. Grunden til hans Raseri var Sangeslands Paavisen af Ullmanns Selvmodsigelser fra den ene Valgkamp til den anden.

Angaaende den Bernerske Dagsorden benegtede han sine Udtalelser i Storthinget, og da Sangesland af „Storthingstidende" citerede Ullmanns Udtalelser, raabte Ullmann udover Forsamlingen, at nu vilde han ikke diskutere længere. Alle Venstremænd fik følge med ham og holde Prøvevalg.

Ingen fulgte ham.

Hvorpaa Ullmann igjen indlod sig paa Diskussion med Modtalerne.

De forfatningstro Partier er tilfreds med Mødet.

Idag tiltræder Sangesland en Foredragstourné i Bratsberg.

Søndag talte Herman Anker (af Centrum) i Bø, Mandag i Siljord og Tirsdag i Gjerpen.

Centrum

har afgjort Valget i Buskerud, idet Partiet har skaffet de forenede moderate og konservative Grupper mindst 24 Valgmænd, nemlig 1 i Røken, 7 i Lier, 9 i Øvre Eker og 7 i Sigdal. Havde ikke Centrum grebet ind, vilde der have staaet mindst 68 Radikale mod høist 31 Høirevalgmænd i dette Amt.

„Bergenske Dampskibsselskab" har besluttet overensstemmende med Direktionens Indstilling, at bygge et nyt Skib, 233 Fod langt, 4 Fod længere, end Selskabets største Skib „Venus".

Det nye Skib skal udstyres som Turistskib og skal være færdig i Midten af Mai.

Antagelig vil der blive sluttet Kontrakt om Bygningen med et engelsk Værksted.

Den nye Turistbaad bliver „Bergenske Dampskibsselskabs" 21. Skib.

Valgmænd af Centrum fra Akershus!

Efter Opfordring af flere Valgmænd anmodes Valgmænd af Centrum fra Akershus om at møde i „Eidsvolds" Redaktion, Kirkegaden 34, Onsdag Aften den 8de Kl. 7 til Konferance om Storthingsvalget.

Tilbagefald. En 17 Aar gammel Tjenestepige blev den 20de August sidstleden for Tyveri idømt 20 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, men Straffens Fuldbyrdelse bestemtes at skulle udstaa indtil videre, overensstemmende med den nye Lov om betingede Straffedomme. Havde hun holdt sig ærlig og vel i 3 Aar efter Dommen, vilde den saaledes være faldt bort. Den alvorlige Advarsel, som herved var givet hende, frugtede imidlertid ikke stort. Allerede 8 Dage efter gik hun ind til en Kjøbmand i Theatergaden og fik sig under falske Foregivender udleveret endel Varer, saasom Chokolade, Cigaretter, Kjex osv. Hun turde ikke bringe Varerne hjem til sine Forældre, hos hvem hun boede, men bragte dem til en anden Familie, hvor de blev fortærede.

Hun idømtes herfor af Meddomsretten igaar 35 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost og maa nu affone begge Domme underet.

De vestlandske Bønder

har lagt sig Gladstones Ord om Udenrigsministerspørgsmaalet paa Hjerte.

Altfor mange østlandske Bønder har stillet Ullmann, Utheim og lignende fremragende (?) Mænd over denne Nutidens største frisindede Statsmand.

Men det er jo i Stil med, hvad de før har gjort. De fandt Johan Sverdrup for liden. I deres Øine er Viggo Ullmann større.

Heldigvis har Valgene vist, at der dog findes mange klartskuende Bønder ogsaa paa Østlandet.

Gjenstaaende Valgmandsvalg, forsaavidt de er berammet:

Oktober 5. Stavanger.
— 8. Bratsberg.
— „ Moss.
— 10. Smaalenene (enkelte den 15.)
— „ Fredrikstad.
— 11. Kristiania.
November 8. Arendal.
— 10. Nedenæs.
— 12. Drammen.
— „ Jarlsberg og Laurvik.

Partiernes Fordeling i Buskeruds Amt er, saa vidt vi har kunbringe det paa rene (Tallene fra Rollag er usikre, men vi har forudsat radikalt Flertal der) 4050 Moderate og Konservative mod 4100 Radikale.

Forrige Gang fik Radikalerne de 4 Buskeruds-Repræsentanter, uagtet de var i 50 Stemmers Mindretal blandt Urvælgerne. Nu er det omvendt. Men Forholdet er nu forsaavidt retfærdigere, som Radikalerne fremdeles, efter Buskerudsvalget, sidder inde med flere Storthingsmænd end der tilkommer dem efter Urvælgernes Antal.

Centrum i Jarlsberg.

Bestyrelsen i Jarlsberg og Larviks Amtscentrumsforening har sluttet sig til det af O. Berge, Schanche m. fl. i 1892 fremsatte Grundlovsforslag om Udvidelse af Stemmeretten til dem, der for det sidst forløbne Aar har „betalt direkte Skat til Stat eller Kommune efter en antagen Indtægt af mindst 400 Kroner paa Landet og mindst 600 Kroner i Kjøb- eller Ladestederne, i et Aar har havt fast Bopæl i Valgkommunen paa den Tid, Valget foregaar, og ikke som Tyende tilhører en Andens Husstand".

Krigen i Østasien.

Bureautelegramer til herv. Blade.

London, 2den Oktober.

Til Times meldes fra Shanghai, at 35,000 japanesiske Tropper er landede paa Kysten af Provinsen Schan-tung.

London, 2den Oktober.

Til „Reuters Office" meldes fra Tientsin, at den japanesiske Flaade den 28de September skal være seet ca. 10 Mil fra Shan-hai-kwan, som ligger 200 Mile fra Peking.

Da man frygter for, at Japaneserne vil gjøre Landgang ved Shan-hai-kwan, er en Mængde Tropper blevne dirigerede derhen.

London, 2den Oktober.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai idag, at den fiendtlige Stemning i Peking mod de Fremmede er i Tiltagende. Autoriteterne har stort Besvær med at forhindre Uroligheder.

I ledende Kredse i Peking hersker der stor Frygt for, at Byen skal blive erobret, hvis Japaneserne rykker saa langt frem, da der raader stor Utilfredshed blandt de kinesiske Soldater, der ikke er at stole paa.

En Folketaler.

Den berømte vestlandske Sprogmand, Dampskibet „Vøringens" yndede Kaptein Hr. Aga har i den senere Tid — skriver Bergensbladet „Revyen" — ogsaa i Egenskab af natlig Folketaler vakt Offentlighedens Opmærksomhed.

Paa en Venstrefest i Logens i Bergen holdt han saaledes en politisk Brandtale mod Svenskerne og forpligtede sig til at greie mindst hundrede af dem.

Natten mellem den 17de og 18de Septbr. — den berømte Valgnat — havde han valgt Engen til Kommandobret for sin Tales sprudlende Vøringsfossevæld, omgivet af en altid ogende og stedse mere jublende Folkemasse. Vor Referent stod desværre noget langt borte, men opfattede dog følgende Korn:

„Vi er allesammen født af én Mor!" (Bravo, Bravo! Det har været en trivelig Mor!")

Men jeg kjender en Far, som havde født sex enbaarne Sønner! Dem sendte han i Krigen med Liv og Blod. Og alligevel skal han ikke have almindelig Stemmeret! Det er skammeligt af Høire!"

Da vor Referent hørte dette nye Argument for almindelig Stemmeret, maatte han gaa hjem og lægge sig.

Stavanger?

De Stemmeberettigedes Antal i Stavanger har steget voldsomt i de sidste Dage, idet her er laget mellem 3 og 400 paa kunstig Maade. Her havde i nogen Tid verseret Rygter om, at de Radikale tænkte paa at erobre Stavanger ved Hjælp af Myrmænd, men ved Henvendelse til ledende Mænd inden nævnte Parti blev man beroliget i denne Henseende, og vi stod lige til de sidste Dage af forrige Uge i den Formening, at Rygterne om de Radikales Massefabrikation af kunstige Stemmeretsfundamenter var ugrundede. Det kom imidlertid for Dagen, at de trods Udtalelser fra ledende Mænd inden Partiet var sande. Man fik Vished for, at Radikalerne havde opkjøbt ca. 100 Stk. stemplet Papir her i Byen og ca. 200 i Haugesund; tillige at den ene Gaard efter den anden inde i Ryfylke var udparcelleret til Stemmeretsfundamenter for de Radikale i Stavanger.

Nu var Spørgsmaalet, om man skulde lade Stavanger By, hvis ældre Vælgere nu mere bestemt end nogensinde stiller sig mod de Radikales farlige Politik, blive erobret ved Hjælp af et paa denne Maade lavet Flertal fkr. „Vestlp".

Saa alvorlig som Stillingen nu er, fandt man det uforsvarligt at lægge Hænderne i Skjødet og lade de Radikale uden Modstand tage Byen paa denne Maade. Der meldte sig hos Høire og Moderate den ene efter den anden, som bad om at blive hjulpen til at blive stemmeberettiget, og man gik saa i Gang med at faa danne i det mindste nogen Modvægt mod de Radikales Hundreder af kunstigt lavede Stemmeberettigede.

Det store Flertal af de 347, som Lørdag Aften aflagde Konstitutionseden, var da af denne Slags Stemmerettigede: omkring 200 Radikale og noget over 100 af Modpartierne.

For vor Del kan vi kun beklage, at begge Parter er komne ind paa denne Trafik; men paa den anden Side vilde vi heller ikke finde det forsvarligt, at lade en Flok kunstigt lavede radikale Vælgere afgjøre Valgudfaldet i Stavanger.

Som vanlig søger nu de Radikale at dække over sin Trafik bedst mulig og er tildels endog dristige nok til at beskylde Modpartiet for at have begyndt Trafiken først. Dernæst søger de — ogsaa paa vanlig Maade — at hævde det berettigede i Trafiken for sit Partis Vedkommende, men skjælder svært paa Modpartierne, naar disse følger deres Exempel.

De selveiende Bonders

Løsen med Hensyn til Stemmeretten maa være John Stuart Mills Regel:

Den, der skal være med at raade over Heredets Udgifter, maa være direkte medydende til dets Indtægter.

At give dem, der selv ingen Skat betaler, Ret til at bestemme, hvor stor Skat der skal betales og hvortil de i Heredskassen indflydende Penge skal bruges, er det samme som at give dem Ret til at stikke sin Haand i anden Mands Lomme, siger den store engelske Tænker.

Danske Duellanter under Tiltale. I Anledning af en Duel paa Pistoler, som Søndag Morgen fandt Sted i Dyrehaven mellem Forfatteren Gustav Esmann og Overretssagfører Steincke, foranlediget ved en Strid Lørdagnat i Studentersamfundet, der endte med, at Steincke gav Esmann en Ørefig, meddeler „Nationaltidende" iaften, at Duellanterne skal sættes under Tiltale efter Paragrafen i Straffeloven om Dueller, der fastsætter Fængselsstraf for Duellanterne.

Følgerne af Foredraget. Sekretær R. Peerseen i Glemminge: „Hvem har sagt, at vi vil Unionens Opløsning, det vil vi slet ikke, det er bare noget Tøv af Høire".

Stemme i Forsamlingen: „Jo, det er just, hvad vi vil det, vi vil ha Republik vi." (Drebl.)

Statsraad Furu holder politisk Foredrag i Skien Lørdag den 6. og i Larvik Søndag den 7. ds.

Paa den skandinaviske Træmasseforenings Møde i Göteborg blev det besluttet at indskrænke Træmassetilvirkningen med 10 pCt.

Det praktisk-theologiske Seminarium. Fhv. Statsraad N. C. E. Hertzberg er af Kirkedepartementet ansat som Lærer i Pædagogik og Metodik ved Seminariet efter Professor E. Munch, der har frasagt sig Posten. Statsraad Hertzberg har tidligere (1876—83) indehavt denne Post.

Ved Niagara Vandfaldet.

A.: Det er Skade, at disse vældige Vandmasser endnu ikke er industrielt udnyttet.
B.: Jeg er aldeles af samme Mening. Er de maaske Ingeniør?
A.: Nei, Melkehandler.

„Berget fødte en Mus."

Radikalerne i Bergen har ladet Konservator ved Bergens Museum, Doktor i Filosofien J. Brunchorst vælge til „Arbeiderrepræsentant". Til at fylde denne Plads har han den Egenskab at nære næsten socialistiske Anskuelser, som om dette var, hvad der behøvedes for at kunne repræsentere Arbeiderne.

Dette Valg minder os forresten om noget der hændte i det gamle Rom. Den berygtede Urostifter og Slaaskjæmpe Patricieren (Adelsmanden) Publius Clodius Pulcher lod sig, for at kunne optræde som Folketribun („Folkets Advokat") adoptere som Søn af en Plebeier. For at ikke den nye Bergensrepræsentants Kollegaer i Thinget skal glemme hans Egenskab af Arbeiderrepræsentant turde det være hensigtsmæssigt at han lod sig give Svendebrev f. Ex. som Skomagersvend og i de næste tre Aar lod sig kalde Skomager Brunchorst. Man vilde kanske da ikke savne Skomager Lillestøl.

Begivenheden viser, at vort radikale Venstre endnu ledes af de akademiske Radikalere paa Kristianiaboulevarderne og i Grand Café i Bergen. Dette stemmer med den Udviklingens Gang, som ogsaa i andre Lande har fundet Sted. Socialismen venter sin Tid, medens den lader Radikalismen bryde op Portene for sig. Den første Port som stænger hos os, er vor indskrænkede Stemmeret.

Det er forøvrigt vor Mening, at Arbeiderne bør repræsenteres i Thinget af virkelige Arbeidere. Det vilde ikke falde os ind at betragte en Præst, om han valgtes fra et Bondeamt, som Repræsentant for Gaardbrugerne.

Afskedsansøgning skal efter Forlydende være indgivet af Sognepræst til Trygstad, Provst Chr. Sommerfelt. Han er født 1819, blev theologisk Kandidat 1842 og har været Præst i omtr. 45 Aar, først i 10 Aar som Sognepræst til Næssebye og Tanen i Østfinmarken, derefter 8 Aar som Sognepræst til Etne, 7 Aar som Sognepræst til Søndre Aurdal og 20 Aar i sit nuværende Embede. Han har været Provst i Østfinmarken, Søndre Søndhordland, Valdres og Mellem Borgesysel i tilsammen omtrent 30 Aar. I 1854 repræsentere han Finmarkens Amt og i 1865—66 Søndre Bergenhus Amt paa Storthinget. Han er Medlem af Trondhjems og Kristiania Videnskabsselskaber.

Efter at Radikalerne nu i over 8 Dage har været næsten fanseløse af Raseri over Ekervalget og Tabet af Buskeruds Amt, er de nu endelig glimtvis begyndt at se Sagen fra en mere humoristisk Side. Organet i Grændsen skriver en Artikel, hvis Morsomhed tilstrækkelig vil fremgaa deraf, at der tales om Jacob von Tyboe og den Brabantske Beleiring.

Det eneste, vi har at bemærke, er, at vi synes Bladet kunde have taget Sagen paa denne Maade lige fra først af og ikke plaget sine Læsere og sig selv med et unyttigt 8dages Raseri.

Fra Laardal.

—e—

En Centrumsforening for Laardals Herred stiftedes paa Midbø i Høidalsmo Søndag 23de September. 27 stemmeberettigede Medlemmer indtegnedes. Til Formand valgtes O. L. Omdal. Foreningen deles derpaa i tre Afdelinger, en for Hovedsognet med O. L. Omdal, en for Høidalsmo med John H. Ofte og en for Eidsborg med J. O. Reffelbrek som Formand, hvorhos der for hvert Sogn valgtes en Bestyrelse paa fire Medlemmer.

Som Program vedtoges det af Bratsberg Amts Centrumsforening den 26de Juni d. A. udstedte Valgprogram.

Til Valgmandskandidat for Partiet valgtes derpaa John H. Ofte.

Det er ingenlunde sikkert, om det rene Venstre dennegang seirer i Laardal.

24—9—1894. J. O. i „Bratsb. Amtst."

„Varden" i Skien serverer i sit Tirsdagsnumer den radikale Usandhed, hvorpaa dette Parti har levet høit i de sidste 8 Aar, at Johan Sverdrup i sine sidste Leveaar forlod sit gamle Standpunkt. Alle, der i en Aarrække har staaet Johan Sverdrup nær, ved, at han forblev den samme til sidste Stund. Er der noget Menneske, som kan tvile paa, at Johan Sverdrup aldrig i sit Liv har staaet der, hvor en Grassatkjører som Viggo Ullmann nu staar? Og saa paastaar endda Ullmann, at en Mand, hvis Skorem han ikke er værdig at løse, har forandret Mening, fordi han ikke har været af samme Mening som — Ullmann.

I Hobøl havde de Moderate Prøvevalg paa Valgmænd Lørdag den 29de Septbr. Der mødte 54 Stemmeberettigede, og man enedes om at foretage 2 Afstemninger. Ved første Stemmegivning fik:

Gaardbr., Ordfører, G. A. Jahren 49 Stemmer, Gaardbr. J. Thingulstad 33 Stemmer.

Forslag om at opstille disse, der staar paa det gamle Venstres Standpunkt, til Valgmænd, blev derefter enstemmig vedtaget.

Norsk Telegrambureau oplyser, at Hjemmelsmanden for dets fuldstændig urigtige Meddelelse om Buskerudsvalget ikke er en radikal Venstremand, men en Høiremand. Vi henstiller da til Høire at passe paa sine Folk, at de ikke begaar flere slige Dumheder, som kun gavner vore fælles Modstandere.

Det frækkeste af alt finder „Berg. Aftenbl." følgende at være:

De Radikale havde Tirsdag ved Høsthinget for Rennesø, der holdtes paa Bispelidegaard, fremme 20—25 Myrmænd, der som Stemmeretsfundament paaberaabte sig Skjøder og Bygselbreve paa Anparter af den af Hr. Noraas i Egersund tilhørende Gaard Aarstad i Egersunds Landsogn.

Nu er det at mærke, at de samme Parceller, hvorpaa Tirsdag lavedes Stemmeberettigede for Stavanger, brugtes Mandag ved Valget i Egersund som Grundlag for radikale Myrmænd dernede.

Kan noget bedre vise, hvor berettiget det var af Egersunds Valgbestyrelse at erklære det hele som Humbug.

Solum.

Ved Prøvevalg paa Valgmænd for Solum afholdt af Grundlovs- og Centrumsforeningerne fik følgende de fleste Stemmer.

Solum Hovedsogn:
Jon P. Stavdal.
Kjeld Skilbred.
Kilebygden:
Martinius Fjeld.
Mælum:
Jens Valen.
For Arbeiderne:
B. Simonsen.

Dette blir altsaa Centrums og Høires Kandidater ved Valget 8de Oktober. — Stem paa dem!

(Bratsb. Amtst.)

Ogsaa et „Derefter".

I Haugesund havde de Radikale søgt at arrangere en saa vakker Modtagelse som muligt for Statsminister Steen. Saaledes havde man ifølge „Stav. Amtst.", bl. a. spændt flere „rene" Flag over Sundet; men uheldigvis ragede Masten paa det Dampskib, hvormed Hr. Steen kom, saa høit op, at den sprængte det udspændte Tøug, saa de „rene" Flag strøedes omkring paa Bølgerne.

Skulde det være et Spil af Skjæbnen, fordi Steen engang stemte mod det „rene" Flag?

Keiser Alexander III's Sygdom.

Efterretningerne om Tsarens Sygdom bekræfter nu Opmærksomheden over hele Verden. I det sidst ankomne Numre af Times skrives:

„Det vilde være forgjæves at skjule den Kjendsgjerning, at intet, som foregaar i den politiske Verden, selv ikke Krigen i Østen, i den Grad optager Opmærksomheden, som de Efterretninger, som nu og da modtages angaaende Tsarens Helbred. Det har allerede i længere Tid været en bekjendt Sag i velunderrettede Kredse, at Keiser Alexander lider af en Nyresygdom, som man tror er den under Navn af „Brights Sygdom" nokſom bekjendte. Der er maaske ingen Fare i Øieblikket. De, som har havt Anledning til at iagttage denne forfærdelige Sygdom under dens Udvikling, ved, at den ofte kan vare i maanedsvis — men at den kun sjelden helbredes. Den opstaar ofte paa Grund af Ængstelser og Uro, og i Keiseren af Ruslands Tilfælde er dette saare let forklarligt. Hans kraftige Legeme og stærke Konstitution, forenet med et regelmæssigt Levesæt gjør det endmere sandsynligt, at det er „Brights Sygdom", der har sin Grund i alle de sjælelige Lidelser, hvorfor han er udsat. Dette forøger selvfølgelig endmere den Sympathi, som man overalt nærer for den humane Autokrat, som har gjort Fredens Opretholdelse til sin Regjerings store Hovedformaal. Man er hele Europa over kommet til at betragte Tsar Alexanders Liv som det mægtigste Værn imod alle de samvittighedsløse Forstyrrelsens Elementer, der hidtil for nogle faa Aar siden truede med at fremkalde en europæisk Krig.

*

Petersburg 3die Oktbr. 94. (H.O.T-B.)

Tzarens Sygdom skal i de sidste Dage atter have taget en alvorlig Vending. Det forlyder, at der skal indsættes et Regentskab med Tronfølgeren som Regent. Storfyrst Wladimir, Czarens ældste Broder, skal blive Tronfølgerens Raadgiver.

Stavanger Amt.

Stavanger 3. 10. 94 (H. O. T. B.)

Ved Repræsentantvalget for Stavanger Amt udkaaredes:

Lensmand Aasmund Vinje med 76 St., Gaardbruger Eilert Schanche med 76 St., Lensmand Nikolai Lima med 76 St., Udskiftningsform. Ole Berge med 72 St., Lensmand Ueland med 72 St.

Ca. 10,000 Arbeidere i Kristiania har Stemmeret. De udgjør allerede nu over Halvdelen af de Stemmeberettigede her.

Kan man saa med Rette paastaa, at Arbeiderne er udelukkede fra Stemmeret?

I Nore valgtes, som forudsat, 4 radikale Valgmænd, men Høire og Moderate viser stor Fremgang.

En af Politiet velkjendt yngre Herre med Øpnavnet „Schweitzeren", der hører til Hovedstadens mest rutinerede Lommetyve, har atter været paaførde. Han var ude paa Velocipedbanen ved Bygdø den 27de August sidstleden. Hjemover skulde han benytte Jernbanen, og medens han stod og ventede paa Toget ved Bygdø Station brugte han Tiden til at ransage Lommen paa en Damekjole med det Resultat, at der kom for Dagens Lys en Portemonnæ, som han straks stak til sig med dens Indhold — 80 Øre.

Vedkommende Dame mærkede intet til Tyveriet. Et Par unge Herrer, som stod i Nærheden, havde imidlertid allerede i nogen Tid havt „Schweitzeren" i Kikkerten, idet han den hele Tid paa en yderst mistænkelig Maade havde luftet omkring bag Ryggen paa forskjellige Damer. Da de saa, at han havde fundet sit Offer, var de derfor ikke sene til at varsko hende.

Inden han endnu havde faaet Tid til at stikke sig væk, blev Tyven knebet og maatte udlevere sit Bytte. Han havde for Retten intetsomhelst at paaberaabe sig til sin Undskyldning — hverken Trang eller Berusselse. Endstjønt han kun er 19 Aar gammel, er „Schweitzeren" allerede 6 Gange tidligere straffet for Tyveri — de allerfleste forøvede i Folks Lommer.

Under Hensyntagen hertil blev han for den heromhandlede Bemægtigelse idømt en Straf af 20 Dages Fængsel paa Vand og Brød, idet Retten ikke fandt at kunne tage særlig Hensyn til den afgivne Tilstaaelse, da Sigtede var grebet paa frisk Gjerning.

Ikke Hagerup, men Lyngvær!

En gammel Historie.

Trondhjem 3de Oktober 94. (H. O. T-B)

Fjerde Storthingsrepræsentant for Trondhjem Murer Hagerup, oplyses nu for Falskneri for omtrent 20 Aar siden at have været straffet med 18 Maaneders Tugthus, han var idømt 6 Aar, men benaadedes. Hans rette Navn er Lyngvær og har senere gaaet under falsk Navn. Han har selv meldt sig for Borgermesteren.

Kristiania Vedpriser den 3die Oktober 1894 meddelt af Overformynderiet.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	12.00—13.00
Furuved	—	„	11.00—11.50
Granved	—	„	10.00—11.00

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn		Kr.	13.00—14.00
Furuved	—	„	11.00—12.00
Granved	—	„	11.00—12.00
Hønved	—	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

Eldorado.

Nyt Program!!!

Optræden af:

Bast Crescendo Troupe,
Exentrics musikal.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Hedi Marga, Costume-Soubrette.
Mr. Martinius, Danskunstner.
Adele og Adolph, Haandbalance.
You-En-Aar,
chinesisk Skyggespil.
Mr. Adolph, Instrumentalist.
Mr. Batty med sine **3 dresserede Bjørne.**
Søstrene Stalheim.
Norsk Halling og Springdans.

Til Konfirmationen

anbefales

Guld- & Sølvlommeuhre.

Største Udvalg, ubetinget billigste Priser.

H. F. Nielsens Efterfølger, Uhrmager,

Grændsen 15.

maaske faa det godt der, Mrs. Morrison og Tjenerne passe ham —"

„Dette er ikke at tænke paa nu for Tiden," sagde John Coverdale bestemt, „alt paa Ellerslie vilde minde ham om den Begivenhed, der forandrede hans Livsløb, og den Virkning, dette vilde have paa hans Sind, kunde blive dræbende."

Ja, De har Ret! Jeg har jo vænnet mig til rolig at tænke derpaa."

„Ellerslie vil aldrig blive Stedet for ham. Husk paa, at han, hvis han blev opdaget, syg som han er, kunde blive stillet for Retten og anklaget for Mord."

„Hvad vil De da raade mig til?"

Lad ham blive hvor han er, maaske Vinteren over. Jeg har undersøgt i Nabolaget hvad Slags Folk de er, som han bor hos, og alle roser dem som ærlige, gudfrygtige Mennesker. Deres Kjendskab til Mr. Carpew er let at forklare. Han stod paa god Fod med flere af Farmerne, og Manden her forpagtede en Eiendom i hans Sogn i nogle Aar. Det er brave Folk, og jeg er vis paa, at Mr. Mountford vil blive pleiet paa det omhyggeligste, indtil vi kan finde et bedre Opholdsted for ham."

„Hvis ikke de Mænd, der har ført ham hid, atter fører ham bort, og vi taber ham afsyne."

„Jeg antager ikke, at de vil forsøge derpaa. For det første maa vi leie en paalidelig Mand, der er vant til at passe Syge, han maa være ansvarlig for hans Sikkerhed, og vi maa faa fat i en anden Mand,

„Dertil har vi ikke Tid idag. Vil De ikke gaa ud i Haven med mig —"

„Og lade ham være alene?"

„Han er vant til at være alene. Konen i Huset er i Værelset ved Siden af. Jeg vil gjerne tale med dem."

Sibyl svarede ikke, — hun hørte neppe, hvad han sagde. Hun saa paa Brandon Mountford, hensunken i sørgelige Betragtninger. Det forstandige Udtryk, som hans Ansigt havde havt for nogle Øieblikke siden, var aldeles forsvundet, — udslukket som et Lys. Ligegyldig og aandelig Svaghed, fortvivlet Haabløshed, var alt, hvad haas Ansigt nu udtrykte, — saaledes havde alle disse Aars ensomme Liv virket paa Brandon Mountford!

Hvis Sibyl Dunluce kunde have seet ham i alle disse Aar, hvad vilde hun da have seet?

Hun vilde have seet, det ene Anfald følge efter det andet, indtil den stærke Mand som et Barn fandt sig i sin Skjæbne og i de Lænker, som han med lidt Anstrængelse kunde have frigjort sig for. I de Timer, da hans Forstand var klar, led han mest, thi da troede han, at han var Marie Arnolds Morder; Synet af hendes døde Legeme i Skoven stod levende for ham, og han grublede over den forfærdelige Begivenhed og den Vanære, han havde bragt over sit pletfrie Navn.

Det er bedre for ham at dø her i sin Ensomhed, end at gaa ud i Livet, og høre alle tale om hans Forbrydelse. Hvis han blot kunde slippe ud af Eng

Landets største og ældste Confect-Fabrik er:

Brødrene Ottesen's Eftflgr. (Indehaver Chr. Moestue)

anbefaler:

Theaterconfect, Marzipanbonbons, Crêmesbonbons etc.

Fabrik, Contor og Lager: Frølichgaarden, Kirkegd. 34.

Husmødre og Kunder, der interesserer sig for Fabrikationen, kan bese Fabrikken hver Dag fra 10—12 Form.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11. I & II Etage

anbefaler i stort Udvalg til **billigste** Priser

Hængelamper, Bordlamper,

Maaneskinslamper,

Butiklamper, Kjøkkenlamper,

Entrélamper & Lygter

saavel for Petroleum som Fedolie.

Lampekupler & Lampeskjærme

hvide og decorerede.

Lampeglas & Væger

i alle Sorter.

Lampebrændere

af nyeste Konstruktion og største Lysstyrke haves altid paa Lager — og kan i Regelen paasættes Lamper uden Forandring.

(641)

Christiania Stentøimagasin

Torvet 8. I & 2 Etage. *Telefon 1188.*

Største Udvalg i Porselæns Bordserviser, Porselæns Kaffeserviser. Elegant og simplere Flintetøis Bord- & Vaskeserviser.

(J. H.)

Ved Udstillingen

i Porsgrund 21de—30te Septbr.

blev vi tilkjendt, høieste Belønning

Diplom for Guldmedalje

for den **bedste og righoldigste**

Samling **Maskiner og Redskaber,** samt *Sølvmedaljer* for enkelte Maskiner og Redskaber.

Maskinerne er for Størstedelen fabrikerede paa eget Værksted.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem. (J.H. 642)

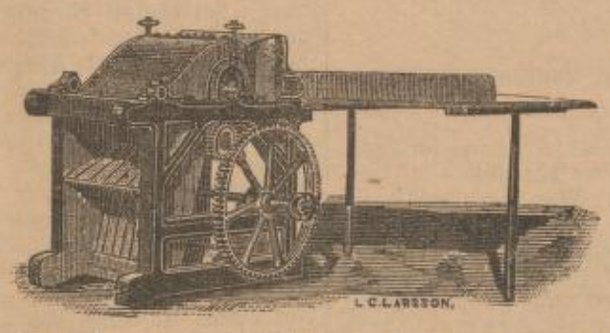

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Hopresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Johs. Heramb,

Eugeniegade No I, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.

Telegramadresse: „Heramb". Træffes personlig 3—5.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,

sort Vat,

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tømmerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Nye Vinterfrakke- & Drestøier

er nu ankommet i storartet Udvalg lige fra de *billigste* halv-uldne til de *fineste* heluldne; gode Kvaliteter, billige Priser.

Prante & Schilling,

Central, Storthingsplads 7, (J.H. 643)

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.

Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

A. Sand & Co. Kristiania

anbefaler Kjødkværne og selvregulerende Vridemaskiner med Gummivalser støbt paa Axlen. Strikkemaskiner med Patent Naaleaabner og mange Forbedringer. White amerik. Staalsymaskiner med selvsættende Naal og selvtrædende Skyt, syr hurtigst, larmer mindst, varer længst. Fuld Garanti og Undervisning. Nye Dele indsættes og Reparationer udføres. Prisliste franco.

J. H. (624)

Meierimaskiner af alle Slags.

Komplette Meierianlæg

med Vand-, Hest-, Petroleums-, Damp- eller elektrisk Kraft udføres under **fuld Garanti**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

land og tilbage til Afrika, hvor Liv og Frihed ventede ham! Dag efter Dag fortalte man ham, at han skulde komme ud, naar al Fare var over. Dag for Dag blev han skuffet i sit Haab. Hvorfor maatte han ikke gaa ud af Huset?

Præsten kom altid med Udflugter. Brandon var en dødsdømt Mand. Alt, hvad han foretog sig, vilde blive bemærket, og det vilde koste mange Penge at reise bort, og han kunde ikke komme til Afrika uden Penge.

Uden Penge, — Han havde Venner i London, som vilde hjælpe ham, Mænd for hvem Penge ikke var af nogen Betydenhed, hvis han blot ikke havde glemt deres Navn og Bopæl.

Ofte kunde han ikke erindre noget, hverken Navne, Steder eller Ansigter. Fortiden var indhyllet i Mørke.

Hvis Sibyl havde vidst, hvorledes et eneste Billede traadte klart frem for ham gjennem de Taager, som formørkede hans Sind og hans Hukommelse, — uforandret og uforglemmeligt, — og at dette Billede var hendes! — Hvis hun havde hørt ham daglig gjentage den samme Bøn til sin Fangevogter: Lad mig se hende! Har hun faaet mit Brev? Har De sendt Bud til Ellerslie, som De lovede? og hvorledes han Dag for Dag blev affærdiget med Undskyldninger og Løfter! „Hun var reist udenlands," den Forsikring som blev gjentaget i flere Aar, enten hun var paa Dunluce eller ei, — atter og atter. Altid fortalte man ham, at en Dag vilde hun komme, og efter-

som hans Fatteevne svækkedes, begyndte han at tro paa, hvad man sagde ham og vente paa hendes Ankomst.

Han havde skrevet mange lignende Billetter, men ikke en af dem var kommet i hendes Hænder. Tilsidst havde han været saa heldig at faa fat i en fattig Stakkel, der boede i Landsbyen og levede af at gjøre Folk Tjenester. Nøglen var bleven glemt i Haveporten, og Brandon, som alene spadserede omkring i Haven, aabnede Porten og traadte ud paa Landeveien. Han havde ingen Tanke paa at rømme; han var altfor svag og hjælpeløs til at udføre en Handling, der krævede Snarraadighed og Anstrængelse. Han vilde blot tale med Sibyl og finde en, der kunde overbringe hans Bud. Veien førte henover Heden, og han hørte, at nogen arbeidede lidt længer borte. Det var den førstnævnte Mand som istandsatte Veien. Den fattige Bondemand blev rørt og forskrækket ved Synet af Brandon; han lovede at bringe Papiret til Lady Dunluce, og holdt trofast sit Løfte.

Saaledes var Brandon Mountford, ved et Tilfælde, ved en Forglemmelse af Mr. Carpew, der havde efterladt Nøglen i Laasen, bleven befriet fra sit Fængsel.

„Har De udkastet nogen Plan for hans Fremtid?" spurgte Coverdale, medens han og Lady Dunluce gik op og ned langs det Hegn, der skildte Haven fra Landeveien."

„Hvis vi førte ham til Ellerslie, kunde han

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 118. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 6te Oktober 1894. | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Valgmænd af Centrum i Akershus

anmodes om at møde i „Eidsvold"s Redaktion *Mandag den 8de ds. Kl. 3 Eftm.* for at overlægge om Storthingsvalget.

Valgmænd.

F. H. Dethloff,

Skippergaden 17 C, fører Lager af

Skraatobak

fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik til Fabrikpris.

Kristiania almindelige

GJENSIDIGE

Forsørgelsesanstalt.

—o stiftet 1847. o—

Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved *Hovedkontoret Prindsens Gade 11.*

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet

„SUN"

oprettet 1710

overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge

A. AANONSEN

Dronningens Gade 25. 1ste Etg.

ved Siden af Hotel Skandinavie.

Dr. Ole B. Bull,

Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.

Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse)

Løitens * * Aquavit,

tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Hvor stærkt er det moderate Venstre for Tiden?

—s—

Paa Forhaand skulde det synes at være et nok saa haabløst Arbeide at ville forsøge at udfinde, hvor mange af de ved Valgene afgivne Stemmer er at regne til det moderate Venstre eller Centrum, og hvor mange til Høire, og vi har været af den Mening, at alene vidtløftige Granskninger og Befaringer af Distrikterne vilde kunne give noget tilnærmelsesvis rigtigt Resultat. Ikke desto mindre har vi taget for os Telegrafmeddelelserne om Valgene og givet os til at undersøge, om det ikke skulde gaa an at danne sig en Forestilling om de to Partiers Styrke. Vi er derunder kommet til den bestemte Opfatning, at dette meget vel lader sig gjøre, naar man kritisk prøver Tallene fra alle Præstegjæld i hvert Amt.

Nedenfor meddeler vi Resultatet af vore Undersøgelser. Den Fremgangsmaade, vi har benyttet, er hovedsagelig følgende:

Idet vi kun ganske ubetydeligt har forsøgt at korrigere Telegrafmeddelelserne om Valgmændenes Standpunkt (hvorved det rigtignok kan bebreides os, at vi giver Høire for meget og de Moderate for lidet) har vi gaaet ud fra, at der, hvor samtlige Valgmænd er af det ene af Partierne, hører kun en mindre Brøkdel af Urvælgerne til det andet. Hvor Valgmændene hører til begge Partier, fordeles Vælgerantallet forholdsmæssig efter Valgmændenes Antal. Hvor Radikalerne havde Flertal, er Høires og de Moderates Andel i Minoriteterne anslaat skjønsmæssig efter Forholdene i Amtet overhovedet og i vedkommende Del af Amtet i Særdeleshed.

Vore Resultater vil udentvil paa Læsere af Høire eller af det radikale Parti gjøre Indtryk af at give vort eget Parti for meget, Høire for lidet. Vi kan da kun sige: Forsøg at gjøre op en Beregning. Vi tør paa Forhaand sige, at dersom der ved denne gaaes methodisk tilværks, vil man ikke kunne komme til noget væsentligt andet Resultat end vi, ialfald ikke i Retning af at formindske de moderate Vælgeres Antal.

Enkelte vil studse over det Resultat vi er kommet til med Hensyn til Nordre Bergenhus Amt, som Valgtelegrammerne har fremstillet som et Distrikt, hvor næsten kun Høire og Radikalere har staaet mod hinanden. Vi er derimod af den Mening at vi har anslaaet Antallet af Moderate for lavt, fordi vi ikke tilstrækkelig har korrigeret Valgtelegrammerne. Naar alligevel Antallet af moderate Vælgere er blevet saapas høit, har det sin naturlige Forklaring deri, at de Moderate udgjør den væsentlige Del af Minoriteterne i de af Amtets Indbygder, hvor Radikalerne har seiret. Det samme gjælder om Søndre Bergenhus Amt, hvor vi efter at Bureautelegrammerne nu har vist sig at være saa helt igjennem uefterrettelige, er tilbøielig til at overføre ca. 300 Stemmer fra Høire til de Moderate. Vi har afholdt os derfra for ikke at bryde med det Beregningsprincip, vi gjennemgaaende har fulgt.

Her følger Tallene:

Akershus Amt:
4650, heraf M. 1000, H. 3650
Hedemarkens Amt:
4150, heraf M. 1250, H. 2900.
Kristians Amt:
3400, heraf M. 1800, H. 1600.
Buskerubs Amt:
4050, heraf M. 1400, H. 2650.
Lister og Mandals Amt:
3150, heraf M. 1600, H. 1550.
Stavanger Amt:
4450, heraf M. 3300, H. 1150.
S. Bergenhus Amt:
5900, heraf M. 2900, H. 3000.
N. Bergenhus Amt:
3700, heraf M. 1800, H. 1900.
Romsdals Amt:
3400, heraf M. 2050, H. 1350.
S. Trondhjems Amt:
3050, heraf M. 650, H. 2400.
Nordlands Amt:
1500, heraf M. 500, H. 1000.
Tromsø Amt:
1300, heraf M. 850, H. 450.
Finmarkens Amt:
950, heraf M. 100, H. 850.

Tilsammen . . M. 19200, H. 24450

For Byerne beregner vi følgende beskedne Tal for de Moderate:

Finmarksbyerne	M. 50	H. 325
Tromsø og Bodø	— 50	— 200
Trondhjem og Levanger	— 50*)	— 1450
Bergen	— 200	— 1700
Flekkefjord	— 50	— 50
Kristianssand	— 150	— 375
Oplandsbyerne	— 50	— 500
Kongsberg	— 50	— 175
	M. 650	H. 4775

Tilsammen M. 19850 H. 29225

Vi anslaar som sagt de Moderates Tal lavt, uagtet vi udsætter os for vistnok velgrundede Bebreidelser fra Meningsfæller. Da Radikalerne har 51,725 (45000 paa Landet 6,725 i Byerne) mod de Allieredes 49,075, vilde en Sammenlægning af de Moderate og de radikale Venstremænd bevirke, at der kom til at staa hele 71,575 mod Høires 29,225.

Nu maa imidlertid erindres, at Høire har sin største Styrke i de Amter, der endnu ikke har valgt, samt især i de gjenstaaende Byer, medens de Moderate allerede har mønstret sine dybeste Geleder. Skulde de to mod hinanden staaende Grupper blive omtrent lige stærke, saa der blev ca. 80,000 paa hver Side, da vilde af den ene 80,000 Mands Styrke de Moderate neppe komme til at tælle stort over 25,000, medens Høire maaske kommer op i 55,000.

Men det er klart, at de 25,000 vil lægge et overordentlig tungt Lod i Vægtskaalen. Forener de sig med Radikalerne, vil der staa 105,000 mod 55,000.

Dette Tal vil atter støde paa Indvendinger fra Høires Side. Som bekjendt ansloges Høire i Rigsrettens Dage til næsten to Femtedele af det hele Vælgerantal. De skulde da udgjøre næsten 64,000 mod 96,000 i Stedet for 55,000 mod 105,000.

Forklaringen ligger atter nær. I Rigsrettens Dage blev der afgivet yderst faa Stemmer i de sikre Venstredistrikter. Venstre havde store ubrugte Reserver i Tromsø og Trondhjems Stifter og tildels i Bergens og Kristianssands, medens Høire lidet tilsvarende havde og allerede dengang mønstrede det meste af, hvad det raadede over. En Sammenligning af Tallene nu og dengang vil vise, at Reserverne i Aar er traadt under Vaaben, og dels har sluttet sig til det radikale og dels til det moderate Venstre.

De her meddelte Oplysninger stadfæster, hvad vi tidligere har fremholdt, at Høire ikke vil kunne holde Radikalismen Stangen. Dette Hverv maa Bønderne overtage.

*) Af dem, der stemte med Høire.

Fra Port Said meldes, at Muddermaskinearbeiderne streiker langs hele Suezkanalen. Alle Muddermaskiner lige til Ismailia er forladte.

Situationen er alvorlig.

Kostbar Elghund. Paa Auktionen hos Knut Mykleby, Storelvedalen, solgtes en Elghund for Tilslagspris 1300 Kroner til en Mand i Storelvedalen, meddeler „Oplandenes Avis".

Paa Krupps Støbestaalfabrik i Essen arbeider for Tiden 17,176 Mænd, hvis Familie yderligere tæller 43,658 Personer. Det er altsaa i Virkeligheden en stor By paa 60,834 Sjæle, hvis Existens er knyttet til Fabrikerne.

Forholdstalsvalgmaaden.

—s—

En Trykfeil, som er forværret ved Korrekturen, men forhaabentlig opdaget af skjønsomme Læsere, har indsneget sig i vor Artikel om Forholdstalsvalgmaaden. Opsummeringen af radikale Byrepræsentanter valgt efter denne Valgmaade viser nemlig Tallet 7, medens det skal være 8. Nedenfor staar der, at der hidtil er valgt 11, skal selvfølgelig være 12 radikale Byrepræsentanter. Disse Trykfeil gjorde den Bemærkning meningsløs, at Fordelingen Byrepræsentanterne efter Forholdstalsvalgmaaden var retfærdig, naar hensees til Urvælgernes Antal. Thi Radikalerne kommer ikke til sin Ret, naar de kun faar 7 mod 7 saadanne Repræsentanter, uagtet de har ca. 1300 Stemmers Overvægt i de Byer, den har valgt. Indsættes derimod det rigtige Tal, 8, bliver den udtalte Mening vel begrundet.

Læseren vil have seet, at Opsummeringen er korrekt, hvor det samlede Antal hidtil valgte Land- og Byrepræsentanter er nævnt, nemlig efter Forholdstalsvalgmaaden 36 Radikale mod 35 af de andre Grupper.

Fra vestre Toten skrives til os, at den 24de Septbr. laa der Sne paa Vestaasen, og det er nu saa koldt, at Folk staar vinterklædte paa Potetesagrene.

I Tørdal og Drangedal er der stiftet en Centrumsforening med 114 Medlemmer, alle Stemmeberettigede.

Til Overveielse,

navnlig for Smaalenenes Vælgere.

Den moderate Retning i vor Politik møder i disse Dage en enestaaende Modstand og Forkjætrelse af det „rene" Venstre, der har forladt sit tidligere Standpunkt. Selvfølgelig er da ogsaa de moderate Foreninger hjemfalden samme Skjæbne. Dette skal imidlertid ikke afskrække os; men da mange vildledes i sin Dom, især ved at de Moderate overføres politisk Hykleri, at de er Høire, kun under et nyt Navn, finder vi os opfordret til at fremkomme med følgende Redegjørelse.

Naar der siges, at Moderate og Høire vil et med Hensyn til Udenrigsministerspørgsmaalet, da er dette sandt, forsaavidt begge ønsker fredelig Forhandling med Broderriget om denne Sags Løsning med det Maal at erhverve for Norge fuld Ligestillethed i Unionen og at vi tror, denne humane Fremgangsmaade heldigst fører til dette Maal, medens vi, om der ved en saadan Forhandling ikke skulde kunne opnaaes en ærefuld Løsning, vil forbeholde os Adgang til siden at tage Sagen i vor egen Haand. Om Høires Stilling, specielt i det sidste Tilfælde, er den samme, er os ubekjendt, saavidt vides er intet udtalt derom. Vi tør ikke tilskrive os større Indsigt i høiere Statsanliggender, og tager derfor foreløbig til Indtægt betydelige saavel norske som udenlandske Statsmænds Udtalelser om, at en fælles Udenrigsminister er den eneste med Unionen forenlige Ordning, megetmere som dette for ikke længe siden var det gamle Venstres Standpunkt. Det er en uforstaaelig Selvmodsigelse af det rene Venstre, naar de først uimodsagt indrømmer, at de diplomatiske Sager er et Fællesanliggende, derefter vil ordne disse som Særanliggender, med eget Udenrigsstyre for hvert Land. Deres Maal: egen Udenrigsminister, ingen Forhandling med Sverige, vil kun tjene til at udvide den Kløft, der allerede findes mellem Folkene og maaske føre til aabent Brud.

Vi er af den Mening, at Norge er bedst tjent med eget Konsulatvæsen og ønsker denne Reform gjennemført. Ihvorvel dette Spørgsmaal er en udelukkende norsk Sag, mener vi dog, at der maa forhandles om Opløsning af det hidtil bestaaende Fællesskab. Høire har derimod ikke udtalt sig for nogen bestemt Ordning, men forlanger en yderligere Udredning af Spørgsmaalet.

I Stemmeretsspørgsmaalet hævder de Moderate en forsigtig og skridtvis Udvidelse. Vi finder det saaledes rimeligere, at Indtægtsgrænsen nedsættes baade for By og Land, end at en Mand erhverver Stemmeret som Myrmand. Høire vil, saavidt bekjendt, ikke gaa til yderligere Udvidelse. Efter de i de senere Aar vundne Erfaringer anser vi dog Reformer ogsaa paa dette Omraade for høist paakrævede, hvorimod Principet: almindelig Stemmeret uden nogensomhelst tilsvarende Garantier, efter vor Mening, vil føre til uberegnelige Omvæltninger i de Fundamenter, hvorpaa vort Stats- og Kommunestyre er bygget, hvorhos Udtrykket: „almindelig" Stemmeret er svævende og ikke yder nogen Sikkerhed for, hvor man vil sætte Grændsen; sandsynlig vil det snart betyde Stemmeret ogsaa for Kvinder.

Efter anførte er det indlysende, at vi ved dette Valg ikke kan stemme med det rene Venstre, da vi har al Grund til at tro, at dette Parti vil fortsætte med sin yderliggaaende og skjæbnesvangre Politik, der kan have uberegnelige Følger baade for os og vore Efterkommere. Om derfor Høire og Moderate nu vælger sammen med særegne opstillede Valgmænd følger ikke deraf, at vi i nogen Mon opgiver vort Standpunkt.

Varteig moderate Forening, Oktbr. 1894. Bestyrelsen.

Fra v. Totem skrives til os: Saa er da Valget endelig over denne Gang for os Vestertotninger. At det radikale Parti seirede ved Valget her, var noget vi var forberedt paa, thi en saa altomfattende Agitation som den de radikale Ledere satte i Gang, af Frygt for at vi Moderate skulde bære Seieren hjem, maatte jo virke, men den lavsindede, Maade de Radikale har gaaet frem paa under Valgkampen her i v. Toten, er dem dog til liden Ære. De Radikale har intet sparet. Alle mulige Midler har de anvendt, — Midler af en Beskaffenhed, som retsindige Folk trygt kan betegne som uhæderlige.

Naar de Radikale nu seirede, bør dette ikke bringe de Moderate til Modløshed. Vi bør nemlig fremdeles fortsætte at arbeide for vor Sags videre Udvikling. Vi har Fremtiden for os, medens de Radikale har sin Fortid at trøste sig med, om end denne Trøst uden Tvil for dem maa blive blandet med Bitterhed i det de ser paa sine Fortidsbedrifter, der i mange Tilfælde tør være af en Art, der er beskjæmmende for Nordmænd at være.

Vi Moderate vil med fristt Mod fortsætte Kampen i Tillid og Fortrøstning til vor gode Sag. Det er sagt ofte, at den norske Bonde er af en træg Natur. Sandheden heraf bekræftes ved de nu afsluttede Valg. Jeg tænker hermed paa det underlige i, at de norske Bønder saaledes kan gaa med de Radikale ved Valgene. Det viser sig, at det skal alvorlige Rystelser til, før en stor Del af de norske Bønder, vogner op til fuld Bevidsthed. Saadanne Rystelser tør nu ikke være langt

undaf, det beror paa hvilken Vending Radikalismen tager i kommende Dage. Vi faar haabe, at en Smule sund Sands endnu — er tilstede blandt en Flerhed af de radikale Ledere i Norge!

Slutelig tilader jeg mig at henstille til de ærede Bestyrelsesmedlemmer i v. Totens moderate Forening, at tage under Overveielse, om vi ikke burde søge at stifte en Bondeforening her i Bygden, af en Art som „Eidsvold" anbefalede forleden.

Jeg beder ogsaa enhver af mine Meningsfæller i v. Toten arbeide for „Eidsvolds" Udbredelse, thi det er for Tiden det Blad vi maa støtte.

O. E. P.

Vi kunde blive et enigt Folk.

Vi kunde i det mindste staa enige overfor Sverige. Hvor det skulde gjøre Norge stærkt, ja uovervindeligt! Vort retfærdige Krav skulde ingen Magt i Verden da kunne forholde os.

Vort Krav er fuld Ligestillethed.

Det er jo ogsaa rene Venstres Krav. Paa dette fælles Grundlag maatte Enighed kunne opnaaes.

Enighed maatte kunne opnaaes, saasandt det ikke er det rene Venstres Mening at sprænge Unionen. Det moderate Venstre og Høire holder jo ligesaa ubrødelig fast paa Norges Selvstændighed som det rene Venstre. Men vi holder ogsaa paa Unionen, fordi den er til uvurderlig Nytte for begge Lande og behøver ikke at gjøre noget Skaar i vor Selvstændighed.

Den skulde tvertimod være et Værn for vor Selvstændighed, en Betryggelse for Freden. Men nu er der Mangler ved den, som mishager os alle ligemeget.

Nu vel, siger Høire og Moderate: Lad os søge at faa disse Mangler afhjulpne, lad det vrange blive rettet!

Og vi vil søge at faa dette gjort paa fredelig Maade; vi foretrækker Fredens Vei fremfor Stridens. Vi vil derfor først prøve den fredelige Vei. Lykkes det ikke at naa vor Ret paa den Vei, nu vel, saa faar det tages under Overveielse, hvilke andre Skridt der bør tages.

Forhandling nytter ikke, siger de Radikale. Svenskerne mener ikke noget med sit Tilbud om Forhandling paa Ligestillethedens Grund. Her kommer Uenigheden. Vi svarer: Lad da dette blive prøvet! Indtil vi erfarer det modsatte er det vor Pligt at tro saapas om det svenske Folk, at det ikke vil søge at holde os til bedste med Tilbud, som det ikke mener noget med.

Men jeg sagt: Lad da dette bli prøvet. Vi faar da vide, hvor vi har Broderfolket henne og kan indrette os derefter.

Vil ikke Sverige trods vor klare Ret, trods dets egne høitidelige Tilbud indrømme os fuld og hel Ligeberettigelse, saa skal det bli let at samle hele Norge. Det norske Folk vil da staa som en Mand. Nordmændene vil staa samlet og vil kunne gjøre sine Krav gjældende med den Styrke som disses Retfærdighed og vor Enighed giver.

Men hvorfor ikke først søge mindeligt Opgjør, naar vi intet af vor Ret fortaber derved, naar vi intet resikeres? Lad os da stemme for den fredelige Forhandling overensstemmende med vor Pligt, for at vi senere kan staa angerløse ligeoverfor den nulevende og efterkommende Slægt!

Mr. Phillipsons Diamanter.

(Oversat for „Eidsvold" fra engelsk).

Jeg sad i mit Privatkontor og læste, eller rettere bladede igjennem en gammel Dagbog, som jeg pleiede at holde med stor Nøiagtighed i de Aar, da Livet ikke medførte en saadan forfærdelig Kamp for Tilværelsen som nu. Dagbogen var gammel og slidt. Det var en Begivenhed jeg havde nedtegnet, som jeg læste med en Slags Spænding — den interesserede mig og fyldte mig halv med Rædsel. Aldrig skal jeg glemme det. Det hændte sig kort efter, at jeg havde faaet Posten som Bestyrer af Westdales Bank.

Begivenheden var følgende: „Miss Phillipson og hendes Fader gav mig i Foræring et Juvelskrin, Værdien var uvurderlig. Jeg forvarede dette Skrin i det sikreste Rum jeg havde, lod Gasen brænde baade Dag og Nat og satte Skrinet i Forbindelse med mine Værelser ved Hjælp af en liden elektrisk Klokke.

Jeg behøvede ikke læse mere — det var nok til at gjenkalde i min Erindring den h le skrækindjagende Begivenhed.

Med faa Ord vil jeg fortælle alt, saaledes som det tildrog sig.

En mørk Novembermorgen sad jeg og saa igjennem Hovedbogen, da en høi, kraftig middelaldrende Herre og en ung aDme traadte ind.

I Middelalderens mørke Tid havde man de Begreber om Ærens Fordringer, at de tilsagde altid at slaa til, aldrig søge mindeligt Opgjør. — Vi er nu heldigvis komne saa langt, at de Begreber om Æren ikke længer næres af de oplyste Nationer.

At forsøge Fredens Vei først, er ogsaa Ærens Vei.

Fredelig Afgjørelse vil den Mand forsøge, som ikke er ræd, som ikke tvioler paa sin Ret, som tror paa Sandhedens og Rettens Magt. Forhandlingen er Udtryk for Tillid og Tro. Det er Samlingens Linje.

Skarnæslinjen er Splittelseslinien. Den er et Udslag af Slagsmaalspolitiken og denne har sin Rod — ikke i Tillid til Sandhedens og Rettens Magt men i Frygt og Mistillid. „Vestlp".

Den beklagelige Oplysning

som er kommet for Dagen med Hensyn til den til fjerde Repræsentant for Trondhjem valgte Murer Hagerup indeholder et Varsko om ikke at betro Tillidshverv til Personer, hvis Familjeforhold og Fortid ingen kjender.

Vi havde allerede for længe siden begyndt at anstille Forespørgsler angaaende denne Mand, hvis Familjenavn forekom os paafaldende. Ingen kunde imidlertid give os nogen Oplysning, og det blev sagt, at hverken den Valgforsamling, der i 1891 valgte ham til Suppleant for Søndre Trondhjems Amt eller den, der i Aar valgte ham til Storthingsmand for Trondhjem, vidste hvem han var eller i hvilket Forhold han stod til den Familje, hvis Navn han bar. Det er vistnok ganske enestaaende i vort Land, at der er blevet valgt til Folkets høieste Tillidshverv en Mand, hvis Fortid ingen har kjendt og hvis Ret til sit Navn ingen har havt noget Begreb om. Man skulde tro, at denne Historie maatte være hændt i et af de store Lande, hvor den enkelte saa let forsvinder i Massen, i Stedet for i vort lille Land med dets oversigtlige Forhold og ovenikjøbet i en efter europæiske Begreber saa liden By som Trondhjem.

En Frihandlerske i Vaterland fik 120 Kroners Mult for ulovlig Oludskjænkning. Det blev oplyst, at der pleiede at staa „Piger" i Døren hos hende for at vinke ind „Fyrer", som saa maa „tage i Øl". Det er meget vanskeligt for Politiet at faa Bevis paa saadanne Personer. Ofte har det, som i dette Tilfælde, god Hjælp af Husfruerne til denslags Mænd, som vanker paa denslags Steder. En Husfru havde opdaget, at hendes Mand vankede der og gav sig saa ikke, før hun havde faaet vide Navnene paa flere Mænd, som ligeledes gik der, og skaffede Politiet Oplysning derom.

Havendstillingen. Den 3die almindelige Havendstilling er afsluttet med et Tab af mellem 1000 og 1500 Kroner (nærmere det sidste Tal) for „Havedyrkningens Venner". 9800 Personer har passeret Tælleapparatet. Saafremt ikke Statsbidrag eller frit Lokale af Kommunen erholdes, bliver denne Udstilling den sidste, Selskabet afholder.

„Murer Hagerup" forsvinder formentlig nu fra vort politiske Liv. I hans Sted træder Konsul H. P. Jensen ind som fjerde Repræsentant for Trondhjems By.

For Arbeidernes Skyld beklager vi det indtrufne. Det radikale Venstre har i Sandhed baarligt varetaget Arbeidernes Interesser. Det havde forpligtet sig til at skaffe dem en Repræsentant fra Trondhjem og en fra Bergen. Og i Stedet for disse to Repræsentanter har Arbeiderne nu faaet 0 Repræsentant.

Det Trondhjemske Høire bør dog ikke hovere. Derved fremkalder man intet Omslag. Veien til Indflydelse og til Tillid gaar gjennem Forbragelighed, Humanitet og et folkeligt Sindelag.

Professor Yngvar Nielsen paa Fryssjuhal.

Fuldpakket Hus allerede et Kvarters Tid før Foredragets til Kl. 8 fastsatte Begyndelse.

Paa Slaget 8 træder Taleren op paa Tribunen. Hurra, Hyl og intens Piben. Han begynder med at spørge sine ærede Tilhørere, om de har hørt Tale om en i sin Tid meget berømt Mand ved Navn til Uglspil („Nei!") sin Tids største Skoier („Er det Eventyr dette herre?") der forstod at sætte alting paa Hovedet, havde det Uheld at dø for fem hundrede Aar siden, men om hvem mange mente, at det var en Efterkommer af ham, der i 1848 — Revolutionens, de store Løfters og derpaa de store Skuffelsers Aar — drev sit Spild. („Skal dette være politisk Foredrag det?" Protest fra den anden Side. „Jo, der er dem som har Lyst til at høre". Langvarig Orkan af modstridende Meningsytringer).

Tal. venter, til Orkanen har udtømt noget af sin Voldsomhed, og afleverer saa det for Leiligheden meget vel passende Ibsenske Citat:

„Stene har vort Norge nok af,
Bilddyr har vi og en Flok af".

Koldblodig gjenoptager han Traaden i sit Foredrag, spækker det med smaa Historier og gemytlige Replikter til Afbryderne, der tydeligvis har foresat sig at gjøre Mødets Fortsættelse umulig.

Idet han kommer til at nævne, at der er en Frihed, som bliver det værste Tyranni, bryder Stormen igjen løs. „Du er en stor Tøise!" „Hys"! „Ud med ham!" Fortsat Larmeleven.

Omtrent paa dette Punkt af Foredraget er det — et godt Kvarter er nu forløbet — at man lægger Mærke til et Individ nede i Salen der fra Tid til anden reiser sig og ved at svinge med Hatten giver Signal til Galleriet, hvor det af en type—tredve Personer bestaaende Hylekor har taget fast Station. Efter gjentagne Gange at have faaet Tilhold om at ophøre herved, tages Individet og sættes udenfor.

Fra dette Øieblik skifter det hele Karakter. Banden oppe paa Galeriet er gjort hovedløs og kan ikke gjøre andet end at udstøde enkelte uartikulerede Hyl, der bliver mere og mere sparsomme. Nede i Salen alene to eller tre isolerede Afbrydere. Arbeiderne — og det er tydeligvis dem, som udgjør den langt overveiende Del af de fremmødte — faar Lov til at høre i Ro og gjør det med mønsterværdig Orden og umiskjendelig Opmærksomhed.

Hvad Taleren fortæller dem, er ogsaa Ting, som de har godt af at høre, som berører baade deres Interesser og deres Følelser, og det er klart, at det fængsler dem. Han taler til dem om den Fare for Arbeidsfreden og for Arbeidets jevne Vilkaar, som Radikalismens Professionistpolitik indebær overfor vor Forfatning og overfor Unionen. Han peger paa den Skam og den Skade for almen Mand og for det hele Land, som Nabalderet er svangert med. Han minder om de haarde Tider, som det voldte os, da vi efter 1814 mistede vort danske Marked, og spørger, om man med let Hjerte vil gaa til nu at forspilde det Marked, som vi gjennem Unionen og Mellemrigsloven har været saa heldige til Vederlag at kunne oparbeide os i det østlige Naboland. Det hele faar Karakteren af — kan vi, uden at misforstaaes, bruge Ordet: et intimt Causerie? En Samtale som den, en forstandig og vel instuderet og besindig Mand fører med en Ven.

Publikum er med, og faar Lov til at være med, helt til Slutningen.

*

I Kristiania er det Unionen er bleven stiftet — saaledes omtrent slutter Taleren — og Kristiania skal blive den tro, saa længe dens Bevarelse byder os paa bedre og bedre Vilkaar. Jeg beder Dem tænke paa Forholdenes Alvor, naar I paa Torsdag gaar til at afgive Stemme ved et Valg, der maaske kan blive afgjørende for Norges Skjæbne i en nær Fremtid. Gjør I det som nøgternt overveiende og fædrelandsfindede Mænd, der vil det hele Land vel, da lægger I Eders Haand i deres, der ikke kræver andet end Fred og Velsignelse for ethvert nyttigt og ærligt Arbeide. Og lad os derfor slutte med et varmt Ønske, med et hjerteligt Leve for Norge — for Kongeriget Norge, forenet med Sverige, saaledes som Grundlov og Rigsakt har villet det!

Sterke Bifaldsraab — sterke og vedholdende, der helt overdøver de oppositionelle Raab fra Flokken oppe paa Galleriet. Et Leve Professor Nielsen modtoges ligelides med stærke Hurraraab.

(Efter „Aftp.")

Valget for Stavanger By foregik igaar. 106 strøges af Mandtallet, deriblandt 96 af Radikalernes ca. 250 Myrmænd. I Mandtallet gjenstaar altsaa 2451.

Den norske Linje.

Paa Gulset blev afholdt Folkemøde Torsdag Aften, skr. „Bratsb. Amtst." Hr. Storthingsmand Ingeniør G. Knudsen holdt Foredrag og Adjunkt Coll af Centrum imødegik ham.

Blandt Hr. Ingeniør G. Knudsens Ytringer paa dette Møde skal vi anføre nogle, der er nokſaa karakteristiske:

(1). Høires og de Moderates Tanker om den unionelle Ordning er „i god Overensstemmelse med de ledende Ønsker, der har været oppe næsten den hele Tid siden 1814".

Man ser altsaa, at Hr. Knudsen indrømmer, at Centrums Unionspolitik falder sammen med den gamle norske Linje!

(2). „Hvis Høire og de Moderate seirede, blev der Forhandling — og saa fik vi se, hvad deraf kommer ud". — Javist, man vil „faa se det" og vil tillige have frie Hænder til at vælge og vrage, saa at derved intet resikeres!

(3). Ligeoverfor Hr. Colls Udtalelse: at han fandt det at være Hr. Knudsens Pligt at give Vælgerne det „Barsel og Barsko", han selv i Storthinget, havde fremhævet Nødvendigheden af, nemlig om at „Begivenhederne" let kunde udvikle sig derhen, at „Dhr. Radikale „ikke længer kunde styre dem" — havde Hr. Knudsen intet andet Svar end, at det „var overflødigt for ham at varsle, da — Hr. Coll havde gjort det" (!)

En Stopper. Præsident Ullmann berettede ifølge „Aftenp." i et Folkemøde i Schjongslunden forrige Søndag, at det var ved Hjelp af 41 Myrmænd, Høire seirede i Vestre Aker.

Men han blev stoppet den Gang; thi Valgbestyreren, Sognepræst Nygaard, rykkede straks ud med følgende Erklæring:

„Paa Foranledning meddeles herved, at der under Valgmandsvalget i Vestre Aker hverken fra Høires eller Venstres Side blev anvendt Myrmænd, og at der ikke engang blev gjort Forsøg paa Anvendelsen af saadanne".

Børnehjemsbazaren i den nye Logebygning aabnes idag.

Statsraad Hagerup taler i Aremark Mandag og i Ødemark Tirsdag.

Høirevalgmændenes

Forhold ved de nu forestaaende Storthingsvalg vil have en betydelig Indflydelse ikke blot paa de følgende Valgmandsvalg, men ogsaa paa Storthingsvalgene om 3 Aar.

Hr. Storthingsmand O. Berge rammedes lige efter Storthingsvalget i Stavanger af Hjerneblødning og mistede Bevidstheden. Han døde igaarmorges uden atter at være kommen til Bevidsthed.

Første Suppleant er Gaardbruger Thore Bølstad.

Til Storthingsmænd for Romsdals Amt er igaar iflg. (H. O. T.-B.) valgt Gaardbrugerne O. Langeland P. Utheim og Aklestad samt Lensmændene Meisingseth og Borresen. Hr. Meisingseth er valgt istedetfor Lensm. O. Nilssen, der havde frabedt sig Gjenvalg.

Dernæst havde Dr. Eng 37, Gaardbr. Løvø, Fanejunker Kjærvik, Lensmand Reise og Kirkesanger Torvik hver 21, Kirkes. Syltevik 20, Lensm. Sæbø 12 og Lærer Thokle 5 St.

Valgkampen i Bratsberg.

Hr. Ullmanns Foredrag paa Ulefos i Lørdags var, efter hvad der er os meddelt, skr. „Bratsb. Amtst. temmelig mat. Postmester Herman Anker fra Hamar imødegik dygtig fra Centrums Standpunkt.

*

I Lørdags talte Ingolfsrud (Centrum) og Anker i Bø.

Hr. Ullmann optraadte samtidig paa Gvarv, hvor han neppe øgede Tallet af sine Tilhængere. Han blev greit og kraftig imødegaaet af Sekretær Sangesland.

Flere Gaardbrugere, saasom Tor Odegaarden og Torjus Solverud udtalte sig sterkt mod den Ullmannske Politik og spurgte, hvor Sparsommeligheden var blit af; de vilde have nye Repræsentanter for Amtet.

Mathis Berge ytrede store Betænkeligheder mod almindelig Stemmeret.

„Bare et Par Ord privat Mr. Wilson", sagde Herren, i hvem jeg gjenkjendte Mr. Phillipson.

Jeg reiste mig strax fra min Pult og viste mine Besøgende ind i et lidet privat Værelse, bag de store Forretningsrum. Da bemærkede jeg først, at Mr. Phillipson bar en liden Reisesæk, der synes at være umaadelig tung.

Han begyndte strax at udpakke Reisesækkens Indhold med en kry Mine og med megen Travelhed.

Hvad jeg nu fik at se, har jeg aldrig seet Mage til hverken før eller siden, Der var Diamanter af umaadelig Størrelse og Skjønhed. Der var Safirer, som næsten blændede mig med sin fortryllende Glans. Der var Rubiner Smaragder og ægte Perler. Hele Indiens Rigdomme synes at ligge udbredt for mit Blik. — Dog var Glansen fra disse Stene mat i Sammenligning med den unge Dames henrivende klare Øine.

„Disse Juveler er nu Datterens, og vi ønsker De skal opbevare dem for os en Tid", sagde M. Phillipson. Vort Opholdssted vil vare sikkert i nogle Maaneder, og det er umuligt at føre denne Skat med sig. De forstaar naturligvis, at dette er en Hemmelighed os imellem, og at Juvelerne ikke maa udleveres til nogen, uden skriftlig Ordre fra mig eller min Datter."

„Jeg vil give Dem en Fortegnelse over Juvelerne med Ciffer, som ingen forstaar uden De og jeg. Og Juvelerne vil ikke blive udleveret nogen uden denne Eifferfortegnelse følger med Ordren."

„Det er Betryggelse nok Mr. Wilson. Vi behøver ingen anden Forholdsregel. Der er ingen, der ved noget om disse Diamanter, uden en ung Mand, der er langt ude beslægtet med os. Men han behøver vi ikke være bange for; thi det er en Mand af Ære."

„Hvis De ønsker det, vil jeg vise Dem det sikre Rum, hvor jeg opbevarer Deres Diamanter, og Forholdsregler, som jeg har taget."

Mr. Phillipson samtykkede og hermed var vor Underhandling for denne Gang tilende.

Intet hændte i over en Maaned. Mr. Pillipson var to Gange nede i Banken og slog af en ligegyldig Sladder. Intet Ord nævnes om Skatten, der laa sikkert i et af Kjælderrummene.

Men en Dag kom Mr. Phillipson styrtende ind i Banken. Hans Ansigt var dødblegt. Han var forfærdeligt bevæget. Jeg kunde se, at noget usædvanligt var hændt.

„Jeg har noget at fortælle, der vil bringe Haaret til at reise sig paa Deres Hoved," sagde han. Tænk Dem til, der har dannet sig en hemmelig Sammensværgelse, for om muligt at frarøve mig mine kostbare Stene. Hav Øinene med Dem! Jeg blir nødt til at reise til Indien i Eftermiddag.

Netop i samme Øieblik ringede det paa Klokken, og jeg blev for en Stund nødt til af forlade min underlige Besøgende.

II

Den Historie, som Mr. Phillipson fortalte mig, var mærkelig. Ved et Middagsselskab hos en Ven, havde han truffet en ung Herre, som indtog ham saa meget, at han strax indbød ham til et kort Besøg paa sin Villa. En Dag efter Middagen forsøgte den fremmede, at magnetisere sin Vært, men det lykkedes ham kun halv at faa denne ind under sin Indflydelse. Imidlertid fremsatte han en Række klogtigt udfundne Spørgsmaal om Stedet, hvor Juvelerne var gjemt.

„Lad ingen faa Juvelerne, uden han overleverer Dem Tallisten," sagde Mr. Phillipson.

„Stol ganske paa mig," svarede jeg.

Jeg havde næsten glemt at fortælle, at min Nevø Mr. Wilkinson for Øieblikket er paa Villaen. Han vil De kunne stole paa," tilføiede Mr. Phillipson inden han gik.

Tre Dage efter Mr. Phillipsons Afreise, modtog jeg en Indbydelse fra Mr. Wilkinson til at spise Middag med ham i Bull Hotel. Jeg maa tilstaa, at jeg blev overrasket, da jeg modtog hans zirlig skrevne Kort. Hvorfor skulde han indbyde mig til Middag? Og hvorfor indbyde mig til Middag i Hotellet, naar han boede paa Villaen? Jeg havde kun en Gang før truffet Mr. Wilkinson, og det var et formelt Møde. En Morgen havde Miss Phillipson en liden Forretning med mig. Hendes Fætter ledsagede hende til Kontoret, og hun forestillede ham for mig. Det var alt.

Jeg følte Ulyst til at modtage en saa fremmed Herres Indbydelse til en Middag paa Tomandshaand; men jeg gik dog.

Mr. Wilkinson viste sig som en meget elskværdig Vært.

Da vi havde spist, og Levningerne efter Middagen var borttaget, reiste han sig, til min Forundring, og aflaasede Døren til Privatværelset, hvor vi sad med vor Whisky og vore Cigarer.

„Jeg afskyr at blive afbrudt i en behagelig Samtale," sagde han i en skjødesløs eller let henkastet Tone. „Sig mig Mr. Wilson, er De en Tilhænger af Magnetismen eller Hypnotismen som det almindelig kaldes?

„Nei," var mit bestemte og afslaaende Svar.

„Men jeg vil give Dem Troen i Hænderne," svarede han i en munter Tone. „Sæt at jeg nu hypnotiserer Dem i Aften, inden De forlader dette Værelse."

„Værsgo, fyr bare væk," svarede jeg roligt.

„Sid i denne Stol," sagde han.

Jeg tog Plads, fuldkommen overbevist om, at det ikke vilde lykkes ham at hypnotisere mig, mens han vidste, at jeg allerede var kommen ind under hans Indflydelse.

(Sluttes).

Mandag talte Hr. Anker i Seljord, Storthingsmand Haga virker i de øvre Bygder.

Idag er Hr. Ingolfsrud reist til Skaats, hvoraf han fortsætter opover Drangedal.

Torsdag, Fredag, Lørdag og Søndag taler Hr. Sangesland i Fyresdal, Nissedal, Treungen og Drangedal.

Kina delt mellem Rusland, England og Frankrig.

En ny Trippelalliance (!)

Fra St. Petersburg telegraferes 26. Septbr.:

I en lang og bemærkningsværdig Artikkel om Krigen mellem Kina og Japan opfordrer Bladet „Novosti" alvorlig til europæisk Intervention, og raader Storbritanien, Frankrige og Rusland til at blive enig om en Deling af Kina ved en forenet Okkupation. Kinas Erobring af disse tre Magter vilde være en let Sag, og man vilde derved gjøre Civilisation en stor Tjeneste. Det vilde være en Velgjerning mod det kinesiske Folk at hjælpe dem ud af den Stilling, det ved Rigets Forfald er kommen i og bringe det ind under den almindelige Civilisation.

Novosti tegner et glimrende Billed af de enorme økonomiske Fordele, som vilde være Følger af, at Kina blev aabnet for den store Verdenshandel og blive et Afsætningssted for Europas Overflod af naturlige og industrielle Produkter.

Som Kommentar til Situationen i Korea siger „Novoja Wremlja": „Rusland er mere interesseret end Storbritanien i Ordningen af det koreanske Spørgsmaal som Følge af, at Koreas geografiske Beliggenhed anviser dette Land Plads indenfor Ruslands Indflydelsesomraade.

Eldorado giver Søndag 7de Oktbr. Kl. 5 og 7½ atter 2 Extra-Forestillinger med et stort og underholdende Program. Denne Søndag finder første Optræden Sted af den berømte amerikanske Reckturner The Howes, og Søskende Stalheim, norsk Halling og Springdans. Fremdeles Optræden af Mr. Moxon, Fad-Equilibrist, Adele og Adolf Haandballance, Mr. Martinius, Danskunstner, Hedi Marga, Soubrette, Mr. Batty med sine dresserede Bjørne, You-En-Arr, Skyggebilleder og til Slutning meddeles, at den fortræffelige Fodkunstner Herr de Henau har sit Engagement affluttet med denne Aften.

Pastor Lunde.

Et herværende Blad citerer, hvad Pastor Lunde i 1884 skrev om Rigsretten. Han havde ikke stærke Ord nok til at fordømme, hvad der da skede.

Upartiske Folk vil vistnok let komme til Enighed om, at hvad Pastor Lunde for 10 Aar siden skrev om Rigsretten, og hvad han nu siger om den almindelige Stemmeret, er lige uforstandigt og viser at Pastoren bevæger sig i Overdrivelser snart til yderste Høire, snart til yderste Venstre.

Til Larviks Toldinspektørembede, der forelobig skal besættes ved kgl. Konstitution, har som Ansøger meldt sig Toldkasser i Skien, R. Breien.

Cirkus. Lørdag Kl. 5 er der stor Børneforestilling til betydelig nedsatte Priser for Børn, desuden holdes stor Extraforestilling Kl. 8. Søndag holdes 2 Forestillinger Kl. 5 og Kl. 8 Aften. Til Søndags Eftermiddagsforestillingen, der bestaar af et ligesaa godt Program som Aftenforestillingen, har enhver Voxen Ret til at medtage et Barn gratis.

Militærarrestationen i Berlin.

Om den natlige Massearrestation berettes nærmere i Berlinerbladene. Kl. 1 Natten mellem Lørdag og Søndag blev 2den Bataljon af 4de Garderegiment, hvis Kasserne er beliggende i Nærheden af Fyrverkerskolen, alarmeret af Regimentsadjutanten. Da Bataljonen var traadt an, forsynedes den med skarpe Patroner, 15 til Mands, og under Anførsel af en Major rykkede Mandskabet i største Stilhed ud af Kasernen og tog Veien mod Fyrverkerskolen. Her besatte Bataljonen alle Udgangene fra det omfangsrige Bygningskompleks, saa at dette var fuldstændig omsluttet.

Medens disse Forberedelser blev truffne, laa Overfyrverkerskolens Elever i sin bedste Søvn, kun lidet anende, hvad der foregik nedenfor deres Vinduer. Pludselig blev de alle purrede ud og fik Ordre til at stille paaklædte, men uden Sabel, i Kasernegaarden Og da de et Øieblik efter samledes i Gaarden, udtalte Major von Stetten følgende, henvendt til Eleverne: „De har fra dette Øieblik at betragte Dem som arresterede. Hvem der gjør Modstand under Transporten, vil blive straffet paa det strengeste!"

Det kan her bemærkes, at Gardisterne havde faaet Ordre til at skyde enhver, der maatte forsøge at undløbe. Gardisterne, der havde dragne Sabler, tog nu Arrestanterne, hvis Antal, som omtalt, beløb sig til 183, imellem sig, og nu gik det afsted til Potsdamer-Godsbanegaarden, hvor et Extratog holdt parat for at føre Arrestanterne til Magdeburg. Kl. 4½ ankom de til denne By og blev modtagne af 2 Kompagnier af Magdeburgs Garnison, som førte Fangerne til Citadellet. Arrestanterne, hvem det paa det strengeste var forbudt at tale sammen, var selvfølgelig under den hele Affære yderst bestyrtede.

De moderate Valgmænd

bør der, hvor de er i Mindretal, stille Forespørgsel med Hensyn til Flertalskandidaternes Forhold til almindelig kommunal Stemmeret.

Ligeledes bør de stærkt fremholde Nødvendigheden af, at Gaardbrugerne erholder den Repræsentation, som de har berettiget Krav paa.

Murer Hagerup alias Lyngværs Forbrydelser.

Ifølge Oplysninger, som „Aftp". har indhentet, er Hans Sivert Christian Andersen Lyngvær født af Husmandsfolk i Akers Sogn i 1856. I en Alder af 11—12 Aar blev han for simpelt Tyveri tildømt 12 Slag Ris.

I 1874 blev han tiltalt i Molde for diverse Falskneriер og den 21de August for Forbrydelse mod Straffelovens § 21 Kap. 27, 28 og 29 anseet med 6 Aars Strafarbeide, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 21de Septbr. 1874 nedsattes til 1 Aar og 6 Maaneder.

Forbrydelserne bestod i, at han den 29de Septbr. 1873 ved en falsk Rekvisitionsseddel i sin Broders Navn havde skaffet sig 6 Spd. i Kontanter og Varer til en Værdi af 2 Spd. 16 Skill.

I Januar 1874 skaffede han sig, ligeledes paa en falsk Rekvisitionsseddel, 15 Spd. og i Februar ligesaa 18 Spd. og en Olietrøie, ligesom han senere udfærdigede en falsk Kvittering i anden Mands Navn.

Bladet „Eidsvold" svarer ogsaa forsaavidt til sit Navn, som det stræber at værne om den Bestemmelse i Eidsvoldsgrundloven, der tilkjender Landets selveiende Bønder en afgjørende Indflydelse i Statslivet.

Det radikale Venstre søger nu paa en underfundig Maade at undergrave denne Hovedbestemmelse i Eidsvoldsgrundloven, idet de ved Hjelp af simpelt Flertal vil berøve Bønderne Magten i Heredsstyrelserne.

For Søndre Trondhjem er ifølge (H.O.T.-B.) til Storthingsmænd valgt fhv. Statsraad Ovam og Gaardbruger Einum med 63, Gaardbruger og Lærer Bergan og Gaardbruger Hoj med 62 St. Lensmand Nærum er kastet til Fordel for Ovam.

Suppleanter blev Nærum, Gaardbr. Johansen, P. Fjermstad og Lærer Bjørlo.

Statsminister Stang om Arbeiderne.

Paa Anmodning af Hr. Redaktør Michelet i Stavanger, der fremhæver, hvilke Misbrug der paa Vestlandet finder Sted med forvrængte Udtalelser af Statsminister Stangs Tale paa Hønefos, har Statsministeren tilstillet Hr. Michelet følgende Skrivelse:

Christiania, 2den Oktober 1894.

Hr. Redaktør Michelet,

Stavanger.

Af Deres ærede Skrivelse af 28de f. M. ser jeg, at de udspredte Fortællinger om, at jeg i det Foredrag, jeg den 29de Juli d. A. holdt paa Hønefos, skulde have udtalt mig ufordelagtig om Arbeiderne, i visse Kredse har fundet en Tiltro, som man ikke skulde kunnet vente.

Jeg foranlediges herved til gjennem nærværende, som De bemyndiges til at offentliggjøre, at erklære, at jeg ikke mere paa Hønefos end paa noget andet Sted. har udtalt mig nedsættende om den norske Arbeiderstand, for hvilken jeg har den største Agtelse. Særlig finder jeg Grund til at oplyse, at jeg aldrig har antydet, at enhver Arbeider i 25 Aars Alderen, der paa Landet tjener under 500 Kr. eller i By under 800 Kr. selv skulde bære Skylden derfor ved udvist daarligt Forhold. Tvertimod gjorde jeg paa Hønefos udtrykkelig opmærksom paa, at Uheld, Sygdom osv. kunde ramme en Mand og hindre ham i at opnaa den nævnte Indtægt. Heller ikke har jeg udtalt, at Landet intet Brug havde for de 200,000 Mænd over 25 Aar, som efter Statistiken for 1891 dengang manglede Stemmeret.

Mine Grunde for at fraraade Indførelsen af almindelig Stemmeret i Stat og Kommune er fuldstændig udviklede i mit ovennævnte, med Hurtigskrift optagne Foredrag, til hvilket jeg tillader mig at henvise. At aabenbar Usandhed, som den ovenfor imødegaaede, kan udspredes og finde Tiltro, er beklageligt og kan alene finde sin Forklaring i en vidtgaaende politisk Ophidselse.

Ærbødigst

Emil Stang.

Af Valgmændene i Akershus tilhører mindst 15 Centrum.

Fhv. **Storthingsmand,** Bankchef Broch i Drammen er efter længere Tids Sygelighed afgaaet ved Døden.

Madagaskar er blokeret af franske Krigsskibe, og Franskmændene sender Tropper for at bringe Øen helt under Frankrige

I Kina skal det staa meget daarligt til med Armeen. Den skal mangle baade Geværer, Ammunition og Beklædning, idet disse Ting kun findes paa Papiret. Pengene er gaaet i bedragerske Embedsmænds Lommer.

Høires og Moderates Valgmandsliste for Kristiania indeholder Navnene paa en Række Centrumsmænd, bl. a. Skolebestyrer P. Boss, Pastor Christopher Brunn, Professor J. H. Vogt, Overlærer O. Henrichsen (den tekniske Skole), Advokat Einar Rasch, Agent Jens Rolfsen, Maler C. A. Borge og Lærer Olaf Kjørstad.

Opmærksomheden henledes paa Avertissementet fra Valgmænd af Centrum i Akershus. Mødet begynder Mandag Em. Kl. 3, ikke som i forrige No. nævnt, Kl. 7.

Firkantede Kulboxe med dobl. Kasse og Øse 3.75.
Runde Kulboxe med Laag 2.30.
Messingildtøi lige fra 2.60 pr. Par.
Solide amerikanske Vridemaskiner sælges nu for 12.00 pr. Stk.
Eskilstuna Strygejern med 2 Bolter fra 2.00—2.30.
Vaffelmaskiner koster bare 1.60.
Kaffekværne med Stilværk 1.30.
Billigere Sorter lige fra 0.60.

Beatrice og Primus Kogeapparater

er betydeligt nedsatte.
Solide Vaskebret 0.40 pr. Stk.
Vandbøtter med Patentbund 0.60.
Prima emaljerede Kasseroller sælges til følgende Priser:

1½	2	2½	3½	4½	5½	7½ L.
0,65	0.80	0.92	1.08	1.22	1.58	1.93

Emaljerede Vandfad 0.80 pr. Stk.
Emaljerede Madspand 2.10 pr. Stk.
samt alle Slags Kjøkkengjenstande til yderst billige Priser.

Naar fuldt Udstyr kjøbes indrømmes høi Rabat.

Nils Breilid,
Carl Johans Gade 6,
Hj. af Skippergd.

Carl Johan-teatret.

Søndag kl. 8 **Charleys tante.**

Eldorado.

V. I de Henau,
Fodkunstner uden Arme endnu en kort Tid engageret.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Hedi Marga, Costume-Soubrette
Mr. Martinius, Danskunstner.
Adele og Adolph, Haandbalance.
You-En-Aar,
chinesisk Skyggespil.
Mr. Adolph, Instrumentalist.
Mr. Batty med sine **3 dresserede Bjørne.**
Søskende Stalheim.
Norsk Halling og Springdans.

ELDORADO.

Lørdag 6. Oktbr. Kl. 8
Benefice-Forestilling
for den **fænomenale Fodkunstner**
V. I. de Henau
med
Extra Gratis Bortlodning af 5 smukke Oliemalerier
malede af Hr. de Henau med Fødderne.
Lodder erholdes gratis.

ELDORADO.

Søndag 7. Oktober
2 Extra-Forestillinger
Kl. 5 (Caffeconcert) og Kl. 7½.
Første Optræden af:
The Herves, amerikanske **3 dobbelt** Reckturnere.
(Bedste i de Genre!!)
Søskende Stalheim, norsk Halling og Springdans.
Fremdeles:
You-En-Arr, chinesisk Skyggespil.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Adele og Adolph, fenomenale Haand-Balance.
Mr Martinius, Danskunstner.
Mr. Batty, med sine dress. Bjørne.
Hedi Marga, Costume-Sonbrette.
Sidste Optræden af
Herr de Henau,
Fodkunstner uden Arme.

Undervisning.

Gundersens skole,
Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania
Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

A. Hiorth,

Prindsens Gd. 4 og Skippergd. 18, anbefaler fra Lager

Youngs Caledonia Parafinlys med impregnerede Væger, der forhindrer Os og Lugt.

Kristiania Meieribolag.

Kold uskummet (nysilet) Melk leveres tilbragt i vestre Bydel for 13 Øre pr. Liter. Mindste Kvantum 2 Liter daglig. (J. H.)

Hestetæpper.

Haartæpper af eget Fabrikat
extra solide til Kr. 2.00, 2.20, 2.85, 3.50, 3.70, 4.00, 4.20.

Uldtæpper til Kr. 4.10, 4.50; 5.30, 6.30, 6.50, 7.00 8.80, 10,00.

Brysttæpper — 10.70, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19,00, 19,50.

i stort Mønsterudvalg

Hestepressenninger.

Gunerius Pettersen,

Storgaden.

Belønnet med **Guldmedaille** paa *Antwerpenudstillingen.*

Guldmedaille

Linkager, Linkagemel
Rapskager, Rapskagemel

fra egen Oliemølle

anbefales til **yderligere nedsatte** Priser hos

(J. H.)

P. W. Kildal & Co.

Norges største og mest tidsmæssige Chocolade-Fabrik er:

Brødrene Ottesens Efterflgr. (Indehaver Chr. Moestue)

anbefaler:

Chocolade & Cacaopulver.

SE! Ifölge statistiske Oplysninger har, af Landets 7 Chocoladefabrikker, Brødr. Ottesens Efterflgr. i 1893 importeret 44 % af Norges samlede Import af Cacobönner.

Fabrik, Contor og Lager, Frølichgaarden, Kirkegd. 34.

Se og Prøv mit Lærred til 0.25 pr. Mtr.

Undertøi for Herrer
Uldtrøier
1.80—2.00—2.50—2.80
Jägerskjorter
1.70—2.50—3.00—4.50
Tricot Underbenklæder
1.00—1.25—1.40—1.50
—1.60—1.80—2.00,
Skjorter, hv. & coul.
1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50—1.60—1.80
Busseruller
1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50.
Underbenklæder
0.75-0.80-0.90-1.00.

Uld-
Dametrøier
hvide, røde og graa med lange og korte Arme
0.70—0.75—0.80—
0.90-1.00-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50-1.60

Undertøi for Damer
Linneder
ublg. 1.00—1.20, bleged. 1.20—1.30—1.40—1.50 1.60—1.70,
Underbenklæder
1.00—1.20—1.30—1.40
—1.50—1.60.
Nattrøier
1.00—1.20—1.25—1.30—1.40—1.50—1.60.
Bestillinger udføres hurtig og billigt.

Foer og Sysager i godt Udvalg.
Kjæmpebaand, Slangelidser, Fløielsbaand i Stk. og Mtr.vis.

Tæppetøier,
0·40—0.45—0.50—0.60—0.65—0.70—0.75
Vatplader, dob. og enkelte i Uld-, Stry- og Bomuldsvat.

Corsetter ny Forsyning 0.85-1.00-1.30-1.50 1.70-1.80-2.00.

Forlang Prøver.

Sorte Kjoletøier 0.85—1.00—1.20 —1.40—1.60— 1.80—2.00

Teger Andersen,

Manufaktur-, Garn- & Lærredsforretning,
Tøiengaden No. 1, Hj. af Grønlandsleret.

Uldtøier, hv., røde, graa og blaa 0.40—0.45—0.50—0.60—0.65—0.75—0.85 —1.00—1.10—1.30 —1.75.

Uldtæpper.

Paraplyer netop ankommet 2.00-2 30-2.50-2 80 -3.00-3.25-3.50-4.00-4.50.

Forlang Prøver.

Cheviot til Kjoler 0.75—0.80—0.90—1.00—1.10.

Godt **Uldgarn** 4-5 og 6 tråds 2.00 pr. Pund, 1.30 pr. Bundt, Sorte Damestrømper 0.85-0.90-1.00-1.20-1.30,
Uldveste alle Størrelser.

Kraver,
Snipper
Manchetter,
Sløifer og **Slips**
i stort Udvalg.
Herrestrømper
0.75—0.90—1.10—1.30—1.50.
Herresokker
0.55—0.75—0.90—1.00—1.25.
Buxesæler,
0.25—0.30—0.40—0.45—0.50—0.75—0.90—1.00—1.20—1.40—1.60.

Hvide Sengetæpper
1.70—2.30—2.50—2.80—3.00—3.50—4.00.
Vattæpper,
3.80-4.25-4.50-4.80-5.00-5.50-6.00-7.00
Bolster, smukke Mønstre,
0.30—0.32—0.35—0.50-0,55-0.60—0,65—0.70—0 75.
Stampelo 1.35 pr. Bpd.

Stout, Shirting, Demet, Piquet, India-Twill, blg. Lærred, bleget Bommesi, Skjørtetøi i Uld og Bomuld, Uldskjorter, Uld-Underbenklæder for Damer, Herrer og Børn, Børnekjoler og Kufter.

Bordtæpper i Uld, Lin og Plüsch.

Rester af **Kaabestoffe til Jakker og Kaaber** 1/3 Pris.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Elektriske Apparater for Sygebehandling

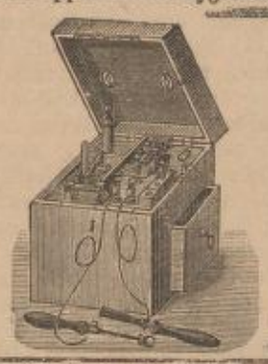

en Gros en Detail.

Störmers Inhalationsapparat.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

Konkurs Realisation

af Norsk Industriforretnings
(John. F. Johnsens)
Varebeholdning
foregaar hver Dag
til Registreringspriser
Fra Boets Butik Grændsen 17
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken

Beholdningen bestaar væsentlig af alle Slags Hvidevarer, Lærreder, Blaatøier, Sirtser, Dreiler, Dækketøier, Bolstre, Dunlærreder, **Drestøier,** Gardintøier, Møbeltøier, Bordtæpper, Sengetæpper, Vattæpper, **Uldtæpper,** Tricotage for Damer, Herrer & Børn, Uldtøier, Floneller, Værkener, Skjørter & Skjørtetøier, Forklæder & Forklædetøier. Alle Slags Forsager, Schawls, færdigsyet Undertøi, ægte Normal-Undertøi, Snipper, Manschetter, Slips, Skjorter, Strømper, Vanter, **Gummikapper,** Galoger, Paraplyer etc. etc.

Norsk Industriforretnings

Konkursbo's Realisation

Grændsen 7
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken.
(J. H.)

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania **Rolfsen & Graff.**

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11. I & II Etage

anbefaler i stort Udvalg til **billigste** Priser

Hængelamper, Bordlamper,
Maaneskinslamper,
Butiklamper, Kjøkkenlamper,
Entrélamper & Lygter
saavel for Petroleum som Fedolie.

Lampekupler & Lampeskjærme

hvide og decorerede.

Lampeglas & Væger
i alle Sorter.

Lampebrændere

af nyeste Konstruktion og største Lysstyrke haves altid paa Lager — og kan i Regelen paasættes Lamper uden Forandring.

(J. H. 641)

Frognerkilens Fabrik

anbefaler:
Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frerensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.
Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

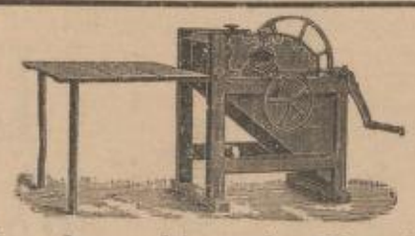

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Sengeklæder

syes færdige paa Dagen bedst og billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgd,

Lærred, grovtraadet 0.25 pr. Mtr. **Uldgarn,** extra Slitegarn 1.30 pr. Hæspel (2.00 pr. Pd.). **Haandklædedreil** fra 0.50 pr. Mtr **Tæppetræk** fra 0.40 pr. Mtr.

Fjær fra 6.00 pr. Bpd. Duun fra 0.90 pr. Pd. Bolster fra 0.30 pr. Mtr.

Sannerud & Simonsen

Storgaden 27, Hj. af Youngd.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.

Skrædder,
(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdge Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Bestil
„Eidsvold“
Kr. 1.00
pr. Kvartal
35 Øre pr. Md.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Aboner paa
„Eidsvold“.
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.
ved direkte Indsendelse til Exped.
(Avissag).
Nu 5000 Abonnenter.

Nr. 119. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 9de Oktober 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

For 4de Kvartal 1894

indbydes til Abonnement paa

„Eidsvold“.

Abonnementsprisen er:

Udenbys 1 Krone pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned.
incl. Porto eller Budpenge.

Maanedsabonnement

kan ogsaa tegnes af udenbysboende ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for 1 Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Nu 5000 Abonnenter.

Klip ud og indsend Bestillingsseddelen paa 4de Side.

Ved Udstillingen

i Porsgrund 21de—30te Septbr.
blev vi tilkjendt, høieste Belønning
Diplom for Guldmedalje
for den **bedste og righoldigste**
Samling **Maskiner og Redskaber,** samt *Sølvmedaljer* for enkelte Maskiner og Redskaber.
Maskinerne er for Størstedelen fabrikerede paa eget Værksted.

S. H. Lundh & Co.,
Christiania & Trondhjem. (J.H. 642)

Bernh. Sollie
Overretssagfører, Horten. (485)

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Endnu tre Amter.

Inden nærværende Nummer af Bladet kommer vore Læsere i Hænde, vil Valgene være foregaaet i Bratsbergs og i Nordre Trondhjems Amter. Et Par Dage efter følger saa Smaalenene, medens de to gjenværende Amter, Jarlsberg og Nedenæs, først vælger ud i November.

Om Udfaldet af Valget i Nordre Trondhjems Amt kan der ikke være Skygge af Tvil. Det vil blive saa radikalt som muligt, uden at Befolkningen i Amtet ved andet, end at det bliver det samme „Venstrevalg“, som har fundet Sted i Aarrækker. Der herfter i det hele taget en betydelig Naivitet blandt Befolkningen i de fjernt fra Begivenhedernes Midtpunkt liggende Amter. De modtager sin Overbevisning gjennem en Lokalpresse, der er en Aflægger af „Bou'wardpressen“ i Kristiania. Der kan inden de ledende Kredse i Hovedstaden foregaa store Forandringer, ja Revolutioner, uden at man paa disse fjerne Steder vil mærke noget dertil. Dersom Strømningerne i den radikale Opinion i Hovedstaden fører med sig, at Fraktionen Ullmann taber sin Indflydelse, medens Advokat Ludvig Meyer m. fl. erholder Overtaget, og dersom den radikale Presse nødes til at følge Strømmen, saa vil nok en stor Del af „Venstrevælgerne“, i Nordre Trondhjem slaa Følge i den Tro, at de frembeles har den altid uforanderlige „Venstreledelse“ i Spidsen. Man har kunnet byde dem baade Unionens Opløsning og almindelig Stemmeret som Programsager, uden at de har blunket. Vi frygter for, at man kan byde dem baade Jordens Udstykning eller „Nationalisation“ og en progressiv Indkomstskat, der er Forløber for Eiendomsrettens Ophævelse, uden at de vil blunke synderlig mere. Og hvad er Grunden dertil? Desværre ingen anden end den, at de befinder sig i samme Stilling som Norges Bønder i Slutningen af vor gamle Selvstændighedstid: de har ingen egne Høvdinger. De, der leder dem, er kun Aflæggere af Kristianiaintelligensen og har ingen andre Meninger end dem, som de faar sig foreskrevet af Kristianiapressen. Det er en sørgelig Stilling for Indtrondelagens staute Bondestand. Men Høvdinger er noget, som ikke kan skaffes tilveie i en Fart. De trænger lang Tid til at vore ud af Forholdene.

En Gang vil de nok komme, derom er vi overbevist. Og da vil Indtrønderne blive blandt de bedste og ypperste til at hævde den norske Bondes Ret. Men nu, i 1894, vil vi kun finde dem blandt Kristianialedernes paalideligste Tropper.

Noget anderledes er Forholdene i Bratsbergs Amt. Der staar ikke Hovedstadsledelsen i et fuldt saa hemmelighedsfuldt ophøiet Skjær som i Nordre Trondhjems Amt. Og Thelerne er slet ikke uden Høvdinger. Der er mange gode Bønder blandt dem, som vover at sige baade Ullmann og de andre Kristianialedere ren Besked. Men om Thelerne i det hele er i Stand til at vride sig ud af Hovedstadsledelsens Favnetag allerede nu, er et andet Spørgsmaal. Vi har ikke stort Haab derom. Men vi indrømmer, at det er en vanskelig Sag saaledes med en Gang at bryde med, hvad man i Aarenes Løb har vænnet sig til at betragte som det ægte og sande Venstrestandpunkt, og vi vil ikke have ringe Tanker om Thelerne, selv om Flertallet af dem endnu vedblivende følger Ullmann.

I Smaalenenes Amt er Udfaldet uvist. Uagtet almindelig Stemmeret endnu ikke er indført der, er det uden Sammenligning største Antal af Stemmeberettigede samlede i Industribygderne i Strøget Fredrikstad—Sarpsborg—Fredrikshald, og disse Bygder vil da kunne beherske Valget. I hvilken Retning deres Stemmegivning overveiende vil gaa, ved ingen. De kan hjælpe Bønderne til at bevare sin Magt. Men de kan ogsaa lægge det afgjørende Lod i Vægtskaalen, der bevirker, at 1894 bliver det sidste Aar, da den selveiende norske Bonde optræder med sin gamle Magt og Myndighed.

Høsten.

Om Udsigterne for Aarets Høst i Finmarkens Amt indberetter Amtmanden under 19de Septbr. d. A.

Vaaren kom iaar usædvanlig tidligt, men den fra Midten af Mai i et Par Maaneder vedvarende stærke Tørke og totale Mangel paa Nedbør bevirkede, at Græsvæxten ødelagdes paa de fleste Steder. Særlig Hjemmejordene afbrændtes, og selv om Forholdet for Udmarkslaatternes Vedkommende kunde være bra, vil dog Hømængden i det Hele blive betydelig under et Middelsaars og saaledes utilstrækkeligt for Behovet.

Korn- og Grønfor-Agrene i Alten led ogsaa meget under den langvarige Tørke, men er dog efter indtraadt Regnveir komne sig noget.

Poteterne har holdt sig bra og tegner omtrent overalt til at ville give et nogenlunde godt Udbytte.

Hvad endelig angaar Multebærhøsten, antages denne i det Hele at give Middelsaarets Udbytte.

Til Storthingsmand for Kongsberg valgtes Myntgardein Thomas Georg Münster med 12 St.

Suppleant blev Pukverksopseer Adolf Strenghagen med 12 St.

Død af Søsyge. Norsk Dampskib „Traag“ kom igaaraftes ind til Aldenburgh Ray og signaliserede for at faa en Læge ombord, skriver Ship. Gaz. for 2den ds. Da Lægen kom ombord, var en af Passagererne, en Dame, netop død, og ved nærmere Undersøgelse af Liget viste det sig, at hun var død af Søsyge og Hjerteslidelse. Fartøiet fortsatte til Gravesend med Liget ombord. (N. S.)

Trofast Kjærlighed. For flere Aar siden tjente en ung Mand for daarlig Løn hos en rig Gaardbruger i Nordkspingstragten. Han og den rige Husbondes 17-aarige Datter fattede Kjærlighed til hinanden. Da dette opdagedes fik han Afsked, og han styrede, som saa mange andre Kursen til Amerika. 8 Aar er nu gaaet siden den Tid og han har i alle disse Aar ikke ladet høre det allermindste fra sig. Den unge Pige blev isl. „Jemtlp.“ etpar Aar efter hans Afreise gift med en formuende Landbruger fra Smaaland; men Ægteskabet var ulykkeligt og efter 3 Aars Forløb opløstes det gjennem lovlig Skilsmisse. Saa døde Faderen, som man troede af Sorg over Datterens Ulykke, og en stor Formue tilfaldt hende.

For omtrent 9 Maaneder siden reiste hun over til Amerika for om mulig at faa vide, hvad der var blevet af den unge Mand, hun havde givet sin første Kjærlighed.

Nu er hun igjen kommet tilbage, efter at det er lykkedes hende at finde ham. Men det blev et sørgeligt Gjensyn; thi han befandt sig pa et — Sindssygehus, vanvittig af Overanstrengelse og Nød. Imidlertid fik hun ham med sig hjem og har nu indlagt ham paa en privat Anstalt for Sindssyge. Selv har hun et sikkert Haab om hans fuldkomne Helbredelse.

Voldsomt Slagsmaal. Under et Slagsmaal blandt ca. 40 Ungdom i Orsten blev en ihjelslaaet, en anden saa skamslaaet, at han senere er bleven sindssyg. Som Vaaben benyttede de stridende Gjerdestaurer.

Ulykkestilfælde. Torsdag Morgen ved 7-Tiden hændte, efter hvad der er meddelt „Frhld. T.“, den sørgelige Begivenhed hos Brugseier A. Haneborg paa Lie i Odemark, at en af Tjenestegutterne blev kvalt ved at Taget i et Fjøset tilstødende Grisehus, hvorpaa var henlagt Favneved, brast, idet den omkomne og en anden Gut opholdt sig derinde. Da de hørte Braget og saa over sig den antagelige Katastrofe, springer den ene Gut hurtig tilside, hvorimod den anden, der vilde frelse en Grisunge, fik sammen med denne Taget og flere Favne Ved over sig, saa da de blev fremtrukne, var Gutten død, hvorimod Grisen viste svage Tegn til Liv. Doktoren, der strax blev hentet, konstaterede Kvælning som Dødsaarsag, da ei ydre Beskadigelse havde fundet Sted.

Et heldig Skud. En Gut paa Gaarden Skundberg i Biridalen var forleden Dag ude paa Fugleskytteri, fortæller „Gj. Bl.“. Med et Skud fra en Haglbøsse var han saa heldig at skyde 3 Orhaner og en Orhøne, tillige saarede han en anden Orhøne; han maatte spendere et særskilt Skud paa denne femte Fugl.

Mange Fold. Paa Landstedet Nøisomhed i Indherredsveien, blev forleden Dag optaget en Poteteskaal, hvorunder der fandtes 50 Stkr. fuldtudviklede og 18 smaa Poteter ialt 68 i Tallet, hvilket maa siges at være et stort Udbytte af et eneste Frø, skriver „Thr. Adr.“

Bjørn skudt i Synsfjeldet i Torpen. For et Par Uger siden rygtedes det, skr. „Gj. Bl.“, at der var seet Bjørn oppe i Synsfjeldet. Torvald Langedal fra Etnedalen drog afsted vel bevæbnet. Efter at han havde gaaet noget over en Mil, satte han sig for at hvile. Han optog sin Kikkert og speidede opover Fjeldsiden. Jo, ganske rigtig, der rørte sig noget oppe i Lien, og ved nøiagtigere at betragte Stedet blev han opmerksom paa en diger Bjørn, som gik og ruslede deroppe. Nu gjaldt det ubemerket at komme ind paa Bamsen paa Skudhold, og dette lykkedes ogsaa, uden at Bjørnen blev Skytteren var. Strax fik Skovens Konge en Kugle fra Langedals Rifle. Saadan Nærgaaendhed syntes vistnok Bamse Brakar ikke noget om. I hele sin majestætiske Skikkelse reiste Bjørnen sig paa Toben og gik imøde med Skytteren. To Skud knaldede igjen, og Bamsen faldt overende. Skytteren sprang derpaa lige ind paa Bjørnen og gav ham det fjerde Skud midt i Pandebraaken. Bjørnen fægtede med Labberne men var strax død.

Det vidste sig nu, at Kuglen fra det første Skud havde gaaet ind i Bjørnen i Bagen og ud foran. De andre Skud havde ogsaa truffet.

Bjørnen bragtes ned til Lundesæteren og den veiede sine 20 Bismerpund.

Til Norges Ungdom.

Det er Ungdommens hellige Forret at tænke stort. Brudte Forhaabninger har endnu ikke knækket dens Fremtidstro. Hensynet til Binding har endnu ikke lagt Taager for dens Blik, og Klatresligen ikke bragt Prutningsmon.

Men derved er de Unge komne Slægtens store Fremtidsveie nærmere. Derved har Fremtidslandet, hvor der rinder færre Taarer og triller gladere Latter, hvor Samfølelsen har skabt saa stor Samhørighed, at Samaritanen hersker, og Leviten maa sky, derved har dette Fremtidsland faaet Fortryllelsens Kraft.

De store Fremtidsveie, de er endnu hverken helt udstukne eller kartlagte:

Men en stor Bygmester har de havt, og det var den Apostel Johannes, som sagde: „Mine Børn, elsker hverandre!“

Og en Milepæl rager paa Veien: Bautaen over Martyrerne.

Og en Vei baner sig frem gjennem Odemarker:

Det er Afholdssagen. Helt ufærdig er den Vei endnu og sammensunken paa sine Steder; men den har seet Hjem reise sig ved dens Sider, mange Hjem, lykkelige Hjem. Odemarken er blit bebygget; Taarne og Tinder har hævet sig mod Himmelen, Tinder, om hvilke Johannes har slynget sin Palmekrans. Og ud fra et af Hjemmene kommer en Rytter paa en hvid Ganger, en Rytter med milde Træk: det er den barmhjertige Samaritan. Han har hørt Skrig, Skrig fra en Druknende. Thi nærved løber en Flod, en stor, mudret Flod med mange Lig. Og paa anden Side af den, paa en steil Skrænt, ligger mørke Huse med Falddøre aabne til Floden. Men paa deres Forside, der vender fra os, skinner i Glans af mange Lys: „Udsalg af Brændevin“, „stort Lager af Vine“, og i Transparent staar: „bedste Øl fra Fad,“ „kom, Kjøb og bli glad“. Det er en af dem, som skulde bli glad, der er falden ud og holder paa at drukne. Rask styrer Samaritanen ud i Floden.

Bølgerne topper sig, de slaar sit Skum mod Hestens Bringe, og fra Huset ovenfor lyder Forbandelser mod den dristige Rytter, og Pile, hvorpaa der staar „Agerbrugets Fremme“, „Vinløv i Haaret“, „et Glas med Maade“, suser ham om Ørene. Men han griber den Druknende med sikker Haand og naar usaaret tilbage.

Der er Liv, sikre Livstegn. Og Arbeiderne stanser sit Arbeide. Med blottede Hoveder synger de en Lovsang, medens den Reddede føres ind i et af Hjemmene for at pleies og gjøres stærk.

Unge Mennesker! Her er Veien, en af Veiene til Fremtidens Land. Ufærdig er den endnu; den maa videre, langt længere frem.

Men der, hvor den gaar, udtørres den store mudrede Flod. Og Husene paa den anden Side faar Lys ogsaa paa Bagsiden, mens Falddørene lukkes, og Inskriptionerne forsvinder. Og langs med den skal Veien gaa, indtil den er udtørret helt til Udspringet. Da har man naaet Slottet, som ler ud igjennem alle Vinduer, Glædens Slot, hvor der er Hvile for den Trætte, trøst for den Bedrøvede.

Unge Mennesker! Der er endnu Brug for mange. Der er Plads for dere allesammen. Vil dere ikke være med paa dette Arbeide, Arbeidet paa Veien til Fremtidslandet, det lykkeligere Samfund?

Tror dere kanske, at dere skal bli stive, unaturlige Alvorsmænd? Se da paa dem, der arbeider paa Veien. Midt under Alvoret lyder Spøg og Latter, og Sange toner fra glade Læber.

Thi ser dere: et glad Sind, en aaben Freidighed beror ikke paa, at man spiser dit eller drikker dat, men paa, at man lever efter sine Idealer, at man formaar at forme sit Liv efter sit eget Sjælsindhold; thi da har man lagt sit Liv ved selve Livskilden, og da vil det altid holde sig ungt, bevare sin friske Ligevægt.

Derfor, alle I unge, som vil fleres Lykke, som vil skabe Hjem for Mennesker, op til Arbeide paa Fremtidsveien! Samaritaneren rider endnu. Og med blottede Hoveder synger en voksende Ungdomsskare Lovsange, naar han faar reddet et Offer fra Rusdrikkens Udsalgssteder, fra den mørke Flod. Kommer til Arbeid paa Afholdsveien ved hvilken de Gjenreistes lykkelige Hjem hæver sig. Men kommer ikke som Leiesvende. Der er kommet slige før. De eiede ikke den glade Seierstro og holdt ikke ud i sit Arbeide. Slige vil vi ikke ha. Bliv da heller borte. Men kommer som dem, hvem Veien tilhører, for hvem Arbeidet paa den er en trang, fordi dere ser, at den fører større Lykke, renere Menneskelighed med sig, og fordi dere vil bygge mod Fremtidens Land!

A. Gotaas i „Menneskv.“

Drikkeriet i Rusland. I den senere Tid er man i St. Petersburg begyndt at gaa yderst strengt til Værks ovenfor Drukkenbolte. Fornylig sank en Bugserdampbaad paa Newafloden. Det lykkedes imidlertid at redde Besætningen, som bestod af fem Mand. Disse viste sig imidlertid at være i høi Grad berusede, og det blev dem i den Anledning forbudt i Fremtiden at tage Hyre paa noget Skib. Desuden blev de paa 3 Aar udviste fra St. Petersburg. Idetheletaget gjøres der alt for at modarbeide Drikkeriet i Hovedstaden. Saasnart en beruset Person bliver bragt op paa Politstationen, undersøger man i hvilket Lokale han har drukket sig fuld, og vedkommende Vært idømmes da en Bøde fra 5 til 25 Rubler. I enkelte Tilfælde er det endog hændt, at hans Værthus er blit lukket med det samme. Da denne Forholdsregel alligevel ikke bevirkede, at der saaes færre berusede Folk paa Gaden end tidligere, har man truffet en ny Bestemmelse. I Politiesterretningerne fra de sidste Dage har man for første Gang læst, at en Bonde der havde drukket sig fuld, fik 3 Dages Arrest, medens Værten, der havde ladet ham drikke mere end han kunde taale, fik en Bøde paa 10 Rubler.

Politiske Foredrag i Jarlsberg.

Redaktør Helgevold taler Onsdag den 17de Oktbr. i Brunlanæs, Torsdag den 18de i Hedrum, Fredag den 19de i Kvelde, Lørdag den 20de i Kvarnæs, Søndag den 21de i Lardal, Mandag den 22de i Vivestad, Tirsdag den 23de i Vatsaas og Onsdag den 24. i Hof.

Et Jubilæum i Sømandsmissionen.

Idag er det, skriver „Berg. Aftbl." for 1ste Oktbr., 25 Aar siden Skolebestyrer Nils Aars-Nicolaysen begyndte sin Gjerning som Sekretær i den norske Sømandsmission. Efterat Cand. i Theologien, nu Sogneprest i Aas, Storjohann havde virket som Sekretær det første Aar, og Cand. i Theologien, nu Provst i Arendal, Johannes Irgens, havde forrettet til Høsten 1859, overtog Skolebestyrer Aars-Nicolaysen 1ste Oktober samme Aar denne Stilling. Det er bekjendt, hvilken Vext Sømandsmissionen har skudt i Løbet af disse Aar — udad, idet der er optaget flere og flere Stationer, og indad, idet Missionen har vundet en stedse fastere Plads i det norske Kristenfolks Hjerter. Og hvad der har bidraget mest dertil, det er — næst Guds naadige Velsignelse — den sikre, kloge Ledelse af Missionens Anliggender, der nu har udviklet sig til en vidtforgrenet Administration. Og at Hr. Aars-Nicolaysen som den varmt interesserede og særdeles dygtige Sekretær har havt en fremragende Del i denne Ledelse, derom er der blandt dem, der kjender Forholdene, kun én Mening.

Hovedbestyrelsen for Sømandsmissionen fremmødte in corpore i Skolebestyrer Aars-Nicolaysens Hjem og takkede ved sin Formand, Assessor Christie, i tiltalende og hjertelige Ord Jubilaren for hans betydningsfulde Arbeide i Sømandsmissionens Tjeneste.

Pastor Prytz bragte Hilsen fra forhenværende og nuværende Sømandsprester samt meddelte, at det var overdraget ham og Pastor Holdt som en Formandskomite at overrække en liden Gave fra Sømandsprester, tidligere og nuværende. Han ønskede, at naar Sekretæren lod sit Øie hvile paa det Marinebillede, som var anbragt paa hans Stuevæg, og de friske Farver lokkede Søen og Sømændene frem for hans Tanke, at han da vilde komme ihu sine Venner Sømandspresterne. Ogsaa Assistenterne havde ønsket at vise sin Taknemmelighed. Et Par Kandelabre var en Gave fra dem.

Pastor Holdt oplæste nedenanførte, for Anledningen af Provst Sigv. Skavlan skrevne Digte. Han rettede ogsaa sin varme Tak til Fru Nicolaysen, der — det var bekjendt — kraftig støttede sin Mand — og saa i hans Arbeide for Sømandsmissionen.

Der indløb talrige Hilsningstelegrammer fra Ind- og Udland.

I.

Mel. Af Mozart.

Hvor de hvide Svaner gynge,
hvor de barske Bølger synge,
hvor i Havn der heises Flag,
under svaiende Lanterne,
Sydens Sol og Nordens Stjerne
er vort brede Kirketag.

Hør det Brus af stærke Stemmer!
Tro i Salmen vi fornemmer,
Hjemmets Røst fra Havets Mænd.
Ordet trøster. Brød paa Vandet,
kastet ud fra Aar til andet,
kommer stadig dog igjen!

Gud ske Lov for bløde Hænder,
Søstres, Mødres, de som sender
Bud og Bøn til Hav ag Havn!
Tak for hver en Tjener hjemme,
som i Troskab ei vil glemme
Sømandskirkens Sag og Savn!

II.

Mel. Af Silcher.

Du har baaret Dagens Byrde,
bedet varmt, arbeidet tro;
for den store Sjælehyrde
røgtet Hjorden, øgt hans Bo.

Brune Hænder dine trykke.
Tak for Sømænds Menighed!
Du gav Iver. Gud gav Lykke.
Give ham sin Tjener Fred!

Som en Baad for svungen Aare
kjækt i Bølgevast og Strøm,
under Smil og under Taare
gik vor Gjerning som en Drøm.

Tænk tilbage! Broderkjeden
løstes, knyttedes igjen.
Du bar Sorgen, delte Glæden,
Du var Venners bedste Ven.

Som en Brud hos hendes Beiler
vor Forening glad bestaa,
give Gud! saalænge Seiler
maa i norske Vande gaa.

Sigv. Skavlan.

Krigen i Østasien.

Bureautelegramer til herv. Blade.

London, 3die Oktbr.

Til „Reuters Office" melder fra Yokohama, at de der samlede tyske Krigsskibe har faaet Befaling til at begive sig til de nordkinesiske Havne.

Garnisonen i Hongkong og den britiske Flaade i de kinesiske Farvande skal forstærkes.

Den indiske Regjering skal have 7000 Mand færdige til at indskibes til Hongkong.

*

London, 5. Oktbr.

De engelske Krydsere „Saint George„ og „Eolus" samt 2 Kanonbaade er afsendte for at forstærke den britiske Eskadre i de kinesiske Farvande,

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at kinesiske Transportskibe uhindret beseiler Petschilibugten.

De i Slaget ved Jalufloden beskadigede Krigsskibe istandsættes hurtigst muligt i Port Arthur.

Ifølge Meddelelse fra Shanghai til „Reuters Office" er der indløbet Breve fra Tientsin, dateret 1. Oktbr., der melder, at der er udbrudt Oprør i Mongoliet. Fra Peking er Tropper bleven udsendte for at bekjæmpe Oprøret.

Ogsaa i det keiserlige Palads i Peking er der forefaldt alvorlige Uroligheder.

En Mængde Europæere, der har været bosatte i Omegnen af Peking, har begivet sig til Tientsin.

Keiser Alexanders Sygdom.

Et Telegram fra St. Petersburg gj. (H. O. T.-B.) Fredag Aften, melder, at „Tsarens Tilstand skal være bleven høist betænkelig. Han har paany havt Slaganfald".

„Berliner Tageblatts"s Korrespondent i St. Petersburg sender sit Blad følgende Telegramer, daterede Tirsdag Eftermiddag: „De idag til St. Petersburg ankomne Efterretninger meddeler, at der er indtraadt en Forværrelse i Tsarens Befindende. Tronfølgeren vil ikke forlade sin syge Fader, saalænge Faren vedvarer. Det officielle „Reichsbote" meddeler, at Tronfølgeren befinder sig i Tsarens Følge paa Veien til Krim. De keiserlige Yachter „Zarewna" og „Polarstern", som allerede var oplagte, har faaet Ordre til hurtigst at begive sig til Krim. Ophidselsen blandt Befolkningen i Petersburg har lagt sig og har givet Plads for den oprigtigste Deltagelse.

Med Krav paa Paalidelighed berettes senere, at Tsaren kun for kort Tid drager til Livadia; saasnart Yachterne indtræffer, reiser han for Vinteren til Korfu. Professor Sacharjin ledsager ham. Tsarens Tilstand er, ifølge de nyeste Efterretninger, alvorlig, om ikke ligefrem urovækkende.

Fra „velunderrettet Hold" har "Berliner Tageblatt" desuden erholdt følgende Meddelelse:

„Tsaren, der endnu for ikke lang Tid siden var meget korpulent, er nu meget afmagret, saa at han synes helt indskrumpet for dem, som ikke har seet ham, siden Sygdommen angreb ham. Han har ingen Appetit og lider af Søvnløshed. Han befinder sig næsten altid i en ophidset Gemytstilstand. Han har selv kun lidet Haab om at helbredes. Keiserinden henflyder ofte i Taarer".

Professor Leyden ankom imandags til Berlin fra Warschau, hvor han besøgte sin Patient, General Gurko, paa Veien hjem fra Spala. Professoren betragter Tsarens Sygdom som meget alvorlig, men tror, at han vil helbredes, hvis han kan holdes i godt Humør og ved gode Kræfter. Sygdommen vil med Nødvendighed blive langvarig, men der er ingen Fare for Øieblikket.

Kjærestesorg — Selvmord. Mandag Morgen fandtes i Indsjøen Eina i vestre Toten Liget af en 17 Aar gammel Gut flydende paa Vandet, skriver „Samh." Sagen blev anmeldt, og retsligt Ligskue afholdtes Onsdag af Sorenskriver Scheel, Bygdens Lensmand samt Lægerne Marcussen fra Gjøvik og Gabrielsen fra østre Toten. Man var nemlig i Tvivl om, hvorvidt der forelaa et Selvmord eller et Mord. Ligskuet bragte imidlertid paa det Rene, at Vedkommende havde tat sig selv af Dage ved Drukning. Han havde tilføiet sig to Snit i Halsen med et skarpt Instrument; men Saarene var ikke saa dybe, at nogen af de ædlere Organer var blet beskadiget.

Og Grunden til denne fortvilede Handling?

Ja, det var Kjærlighedsbekymringer.

Gutten, der var hjemmehørende i Søndre Fron, havde været forlovet med en Pige derude. Nat til Mandag havde de været sammen paa „Bal", og saa var der nok kommen Knuder paa Traaden, saa Pigen om Morgenen hævede Forlovelsen. Og i Fortvilelsen herover gik da Gutten hen og tog Livet af sig.

En Bibel. Da Keiser Karl den den Store i Aaret 800 under et Ophold i Rom af Paven blev kronet til romersk Keiser i Peterskirken, overraktes der ham paa selve Kroningsdagen en Bibel, der endnu findes opbevaret i Nationalbiblotheket i London. Den er et Manuskript, skrevet af Karls Lærer, Raadgiver og Ven Alkuin og dennes Disciple.

I 1830 tilhørte denne Bibel en Privatmand i Basel, som tilbød den franske Regjering at sælge den for 42 Tusen France. Omsider blev den solgt for den forholdsvis ringe Pris af 750 Pund Sterling (13,500 Kr.). Bibelen er skrevet med yderst sirlig Skrift og udstyret med Vignetter og Arabesker. Overskrifterne over hvert Kapitel saavelsom Jesu Navn er overalt skrevet med Guldbogstaver. Et tyve Centimeter høit Begyndelsesbogstav, omgivet af Sølv, er paa et Sted slynget om et Kors, hvorfra der hænger en Lampe ned, som er halvt fyldt med Olje.

Til vore Abonnenter! Vi maa anmode vore Abonnenter om velvilligen snarest mulig at indsende skyldig Kontingent. Til at udgive en Avis i Hovedstaden skal der betydelige Udtællinger hver Uge. For at kunne bestride disse, er det nødvendigt, at Kontingenten indsendes til Expeditionen i rette Tid. Kontingenten skal som bekjendt betales forskudsvis, og nu har vi Kvartalskiftet, saa vi haaber at hver eneste af vore Abonnenter straks indsender Kvartalskontingenten og ikke opsætter det, thi da kan det saa let gaa i Glemmebogen. Hvis nogen ogsaa skylder for det forløbne Kvartal eller Halvaar, bedes dette indsendt snarest med Kontingenten for det nu begyndte Kvartal.

Valgmandsvalgene.

(Gjennem H. O. T. B.)

Bratsberg.

Bø: 3 Radikale 187—185 Moderate havde 73—69.

Nordre Trondhjem.

Levanger: 2 Radikale med 80 St. Høire havde 14 St.

I Drøbak valgtes 4 Valgmænd af Høire med 172 St. De Radikale havde 43 St.

En Læge i Freiburg har i de sidste Uger undersøgt Tænderne paa nogle Tusinde Skolebørn i Fyrstendømmet Schwarzburg-Sondershausen, og han har fundet, at neppe 10 pCt. af dem havde sunde Tænder. I en enkelt By havde af 330 Børn kun 6 fuldstændig sunde Tænder, og hos de fleste af de Børn, han hidtil havde undersøgt — og deres Antal naar op til over 12,000 — var Tændernes Tilstand utilfredsstillende. Han giver forskjellige Omstændigheder Skylden, men i Særdeleshed Mangel paa Renlighed, og han mener, at Forældrene gjorde klogt i at give sine Børn en Tandbørste istedenfor Sukkergodt.

Frugthøsten i det bergenske. Tilførselen af Frugt fra Hardanger og Sogn med Rutedampskibene har udover Efteraaret været meget betydelig, vistnok adskilligt større end nogensinde før, og der ankommer fremdeles i hundredevis af fyldte Frugttønder saavel fra Sogn som fra Hardanger, beslemte for Salg her i Byen.

For Sogns Vedkommende erklæres Udfaldet af Frugthøsten iaar samstemmig som i sin store Almindelighed for rig, ligesom Frugtens Beskaffenhed i Regelen er fortrinlig, skriver „Berg. Aftbl."

Urvælgerne.

Alle Beregninger, der er kommet os for Øie, samstemmer deri, at hidtil er de to Partigrupper paa ubetydeligt nær lige store. Desværre har de radikale Blade afholdt sig fra at gjøre Beregninger. En Undtagelse danner, men kun tildels, Bergensbladet B. T., hvis Overslag imidlertid kun omfatter de to Bergenhusamter og desuden selv indenfor denne Ramme er af en saa ufuldstændig og saa fantastisk Natur, at man kun gjør Bladet en Tjeneste ved at sætte det ud af Betragtning. De fuldstændigste Beregninger, der foreligger ved Siden af vore egne er „Morgenbladets" i Søndags. Der er nogen Forskjel mellem dem. Medens vi, naar Stavangervalget nu tages med, er kommet til det Resultat, at der er afgivet 52,925 radikale Stemmer mod 50,400 moderate og konservative, saa at de førstnævnte paa et samlet Vælgerantal af 103,325 har et Flertal af 2,525 Stemmer, har „Morgenbladet" beregnet at Radikalernes Styrke hidtil udgjør 52,760, de Moderate og Konservatives 51,050, hvorved det faar et Flertal af kun 1710 paa den radikale Side. Skjønt vi indrømmer, at vi maaske har været noget vel ængstelig for ikke at tillægge vort Parti for meget, Modparten for lidet, vil vi dog indtil videre holde paa vore Tal. For tre Aar siden blev det efter den samme Methode, som vi nu har anvendt, foreløbig beregnet, at Radikalerne havde 2000 Stemmers Overvægt paa 100,000. Hr. Utheim fandt senere, ved detaljeret Granskning, at Overvægten var 1700 paa lidt over 100,000. Overensstemmelsen var altsaa god, og da Rettelsen ikke var til Radikalernes Fordel, vidnede den om, at vor Methode ikke begunstigede vor eget Parti i mindste Maade.

„Derved vil det bedst opnaaes." Maakestad, Præsident Ullmanns Ledsager paa Reisen til og i Amerika, holdt Tirsdag et Foredrag i Kristiania om Socialisternes Taktik. Herunder kom han ifølge „Intelligenssedlerne" for Onsdag 19de f. M. med følgende Udtalelser:

„Socialisternes Program var jo „Ud af Unionen", og det vilde de bedst opnaa ved at slutte sig til Venstre".

Mr. Phillipsons Diamanter.

(Oversat for „Eidsvold" fra engelsk).

Mr. Wilkinson begyndte straks denne underlige Proces med at lade sine Fingre fare frem og tilbage foran mit Ansigt. Jeg var en stærkere Mand end han; men inden kort begyndte jeg at føle denne mægtige Indflydelse. I denne underlige Kamp saa det ud, som om han vilde blive min Mester. Jeg søgte at holde mine Øine stive, men de blev saa tunge, at jeg følte en umaadelig Lyst til at lukke dem, og snart havde han naaet sit Maal. Jeg befandt mig fuldstændig i hans Magt.

„Jeg vil være sikker i min Sag," hørte jeg ham sige, „lad se; jeg stikker denne Knappenaal i hans Ben.

Jeg gyste. Knappenaalen blev hurtigt og hvast stukket ind i mit ene Ben, men jeg gav ikke en Lyd fra mig.

Han var tilfreds.

„Hvor er Mr. Phillipsons Juveler?" spurgte han.

„I det sikre Rum i Kjælderen under Banken," svarede jeg efter nogen Betænkning.

„Hvor er Nøglen?"

„I mit Soveværelse."

„Paa hvilke Vilkaar leveres Juvelerne tilbage?"

„Ved at fremvise en Talliste, der er i Miss Phillipsons Værge."

Saaledes endte vor Samtale. Han havde faaet al den Underretning, han ønskede.

Da jeg atter aabnede mine Øine brast Mr. Wilkinson ud i en skraldende Latter.

„De er de mest interessante Medium, jeg enda har havt med at gjøre. De er lettere at behandle end Miss Phillipson."

Denne Meddelelse kom over mig, som en smertelig Overraskelse — altsaa havde han ogsaa prøvet sin hemmelighedsfulde Magt paa hende, den Kvinde som jeg elskede.

III

Jeg var ikke det mindste forundret, den følgende Morgen ved nitiden, da Mr. Wilhimson kom ind i Banken, ligegyldig og rolig som om intet var hændt.

„Miss Phillipson gav mig dette Brev, Mr. Wilson, og bad mig bringe tilbage til hende et Skrin eller hvad? — som De har opbevaret."

Jeg aabnede Konvoluten, der var adresseret til mig med en Damehaand — sandsynligvis Miss Phillipson. Indeni Brevet laa Tallisten.

„Ja — alt er i Orden," svarede jeg.

Jeg gik imidlertid ind i mit Privatkontor et Øieblik og skrev hurtig en Billet til en bekjendt Opdagelsesbetjent, som jeg sendte afsted med et af mine mest paalidelige Kontorbud. Mr. Wilkinson ventede i denne Tid i Forværelset.

Derpaa gik jeg alene ned i det sikre Kjælderrum og hentede Skrinet, hvori Mr. Plillipson og hans Datter i min Nærværelse havde gjemt de kostbare Stene. Det var blot et lidet Skrin; men umaadelig tungt.

I det samme jeg leverede det fra mig sagde jeg:

„Miss Phillipson har Nøglen til Skrinet — om hun vil, kan De levere det tilbage til Opbevaring naarsomhelst."

„Tak — Er Indholdet værdifuldt?" spurgte han i en ligegyldig Tone.

„Ja, jeg antager det." Han rakte mig Haanden til Afsked og forlod Kontoret med Juvelskrinet. Fem Minutter senere kom Opdagelsesbetjenten. I faa Ord meddelte jeg ham Historien og tilføiede, at med næste Jernbanetog vilde Tyven sandsynligvis afreise til London. Toget afgik om firti Minutter. Jeg forlod Kontoret ifølge med Opdagelsesbetjenten. Ved næste Gadehjørne tog denne en Vogn.

„Til Mr. Phillipsons Villa, hurtigt," tilraabte han Kusken. Derpaa trak han ned Vognvinduet og sagde til mig: „Stik hurtig i denne Forklædning og overlad Sagen til mig."

I et Nu var vi forandret til to Troster, saa ærværdige, som om vi lige strax skulde bestige Tradihestolen.

Opdagelsesbetjenten Mr. Anderson gjorde Miss Phillipson bare et Spørgsmaal:

„Har De overleveret nogen Talisten over Deres Juveler?"

„Nei, aldeles ikke," var Svaret.

For Sikkerheds Skyld gik hun dog ud for at se efter, men den fandtes naturligvis ikke. Vi forstod det hele — Mr. Wilkinson havde magnetiseret hende.

Vi skyndte os til Stationen for tidsnok. at naa Trænet til London, mens Folk gloede efter os, overraskede ved at se to Træler fare afsted med slig Il.

Toget skulde afgaa om nogle faa Øieblikke, da vi gik ind paa Platformen, og medens vi roligt spadserede op og ned søgte vi at opdage Tyven.

Der var intet Spor af ham — vi saa ham senere styrte ind paa Stationen, da Toget peb anden Gang.

Da vi stansede i Euston, saa vi Mr. Wilkinson stige stige ud og tage en Droche. Vi fulgte strax hans Exempel.

„Følg denne Vogn," sagde Opdagelsesbetjenten til Kudsken. Følg den i passende Afstand; men bare følg den. De forstaar."

Ved G — Hotel gjorde den Forfulgte Holdt. — Vi gjorde det samme.

„Vi maa have Soveværelset ved Siden af denne Herres," sagde Opdagelsesbetjenten i en myndig Tone til Værten.

„Det er ledigt, det er til Tjeneste."

De to Værelser hvode øiensynlig været et, engang i Tiden. Nu var de kun skilt ad ved en tynd Panelvæg. — Der var en liden Revne mellem de tynde Bord, som Mr. Anderson udvidede med sin Pennekniv, saaledes at vi kunde faa et svagt Glimt af hvad vor Nabo foretog sig. — Vi saa da, at han prøvede den ene Nøgle efter den anden i Skrinet. Alle slog feil.

Der var lydløs Stilhed i begge Værelser. Men endelig fandt Mr. Wilson den rette Nøgle. — — „Engelig," sagde han, „endelig", med et Lettelsens Suk. Laasen gav efter med et lidet Tryk, men strax efter hørte en et Skrig, et Angstens Skrig, der endnu gjenlyder i mine Øren.

„Store Gud," raabte han „intet uden Kul, almindelige Stenkul — og hun sagde mig at Skrinet indeholdt ægte Diamanter?"

Mr. Anderson vendte sig til mig og hvidskede:

„Hvd betyder dette?"

„Det er fuldkommen rigtig. De kostbare Stene er sikre i Banken. Dette er mit Værk. Men De vil naturligvis arrestere ham?"

„Naturligvis."

Vi gik ind i Mr. Wilkinsons Værelse, uden at banke.

Han laa endnu paa sine Knæ og stirrede paa de sorte Kul stum af Skræk og Forvirring.

„Hvad vil I." spurgte han og for sammen ved Synet af os.

„Arrestere Dem i Lovens Navn for Tyvere," svarede Opdagelsesbetjenten — eller for under falsk Paaskud, at have bemægtiget Dem dette Skrin."

Mr. Wilkinson blev ligbleg, og hans Læber bævede.

Men pludselig, inden Opdagelsesbetjenten fik taget frem Haandjernene, greb han en Revolver han bar skjult i Lommen og fyrede paa os. Skuddet feilede, men inden vi kunde hindre ham sigtede han mod sit Hoved — og i et Øieblik var den smukke unge Mand forvandlet til en blødende Masse. Det var en grufuld Scene.

Den radikale Taktik.

Til vort Blads Expedition er sendt et Brev, hvis Indhold er saa karakteristisk paa Grund af det Lys, det kaster over det radikale Parti's Arbeidsmaade paa Landsbygden, at vi her gjengiver lidt af, hvad Brevskriveren siger. Han erklærer at ville følge det rene Venstre og bemærker:

„Det er ikke ved juridiske Krumspring og i Kompaniskab med Embedspartiet, Bønderne tidligere har forbedret sine Kaar, og jeg har fremdeles den Tro, at Verden endnu ikke er saa forvrængt, at Bønderne maa søge Alliance hos Modpartiet (Høire)".

Brevskriveren tilføier, at han „er grundig kjed af dette moderate Fiffet."

Gjennem disse naive Bemærkninger er det radikale Agitationssystem afdækket. Der skræmmes allevegne paa Landsbygden med Høire (det gamle Embedsparti) for at hindre Bønderne i at indtage en selvstændig Stilling ligeover for Radikalismen. Saa forhadt og mistænkeligt har det lykkes Høire at gjøre sig ved sin mangeaarige kortsynte Modstand mod Gaardbrugernes Krav, at bare det at nævne Høirenavnet er nok til at skræmme Tusinder af ellers fornuftige Folk ind i Kristianiaradikalismens rummelige Havnehage. Dette har Lederne benyttet sig af. Det radikale Parti er ude af Stand til at bekjæmpe Centrum eller det moderate Venstre med saglige Bevismidler. Det kommer fuldstændig tilkort, naar det vover at paastaa, at almindelig kommunal Stemmeret ikke vil forandre Gaardbrugernes Stilling, og det lusker stadig unda, naar man vil tvinge det til Diskussion herom. Men et Trylleord afgjør Kampen til Fordel for Radikalerne. Det er den korte Bemærkning, at Centrum bare er et forklædt Høireparti. Med dette Trylleord vinder Radikalerne Seier paa Seier i gode Bondebygder og faar mange godtroende Gaardbrugere til at underskrive sit Affættelsesdokument og vende Sværdodden mod sit eget Bryst. Der er ikke en levende Sjæl blandt Radikalernes ledende Mænd eller blandt de radikale Kristianiablades Redaktører, der selv tror, hvad de saaledes lader præke paa Landsbygden, at Johan Sverdrups, Baard Hauglands og Mauritz Aarflots Parti er et Høireparti. De indrømmer, at mellem dette Parti og Høire er et Svælg befæstet og at Centrum aldrig vil støtte nogen Tilbageslagspolitik. Men da det er i deres Interesse og til deres Fordel som Partimænd, at de falske Fortællinger finder Udbredelse, saa tier de skikkelige blandt dem stille, naar Usandheden adspredes, og de mindre samvittighedsfulde støtter af al Magt dens Udbredelse.

Sandheden kommer naturligvis tilsidst til sin Ret. Men det kan let hænde, at den erkjendes saa sent, at Bønderne da allerede har givet fra sig al Magt og Indflydelse.

Den un afdøde Storthingsmand O. Berge fra Stavanger Amt var en udpræget Sparemand og sluttede sig af hele sin Overbevisning til det moderate Venstre. Udrustet med gode Evner og stor Arbeidskraft havde han sat sig godt ind i baade den saakaldte Storpolitik og i de Sager og Spørgsmaal, der angaar vore Næringsveie og Landets økonomiske Opkomst. Hans Bortgang er derfor et betydeligt Tab baade for Stavangers moderate Venstre og for den moderate Venstrepolitik i det Hele.

Carl Johan Theatret Charley's Tante opføres Tirsdag for næst sidste Gang. Torsdag — Valgdagen — gives ingen Forestilling. Fredag finder første Opførelse af „Badereisen" Sted.

Valgmandsvalgene i denne Uge. Igaar foregik Valgene i Bratsberg, Nordre Trondhjem, Moss og Drøbak. Onsdag vælger Fredriksstad og de fleste Valgdistrikter i Smaalenene.

Med Hensyn til Stavangervalget bør det erindres, at Velgrundetheden af den radikale Presses Skrig over Myrmandsafvisningerne først kan ret bedømmes, naar den hele Myrmandstrafik i Stavanger foreligger belyst. Det kan hænde, at Valgbestyrelsen har været ude af Stand til at træffe nogen anden Afgjørelse, end den, der blev truffet, dersom den ikke vilde handle i Strid mod alle tidligere, af Storthinget godkjendte Afgjørelser.

Det er heller ikke uden Interesse at se, at selv om Radikalerne — som de selv paastaar, uden at det dog er godtgjort — kunde gjøre Regning paa alle de 96 afviste Myrmænd, vilde dog de Moderate og Konservative være i Flertal i Valgkredsen Stavanger-Haugesund.

Der blev nemlig afgivet følgende Stemmer:

I Stavanger	1123 M. og H.,	1058 R.
- Haugesund	204 —	142 —
Tilf.	1337 M. og H.,	1200 R.

Trækkes 96 fra Overvægten, 127, gjenstaar der dog en Overvægt af 31. En „Myrmandsfejer" for det radikale Parti vilde altsaa bevirke at Mindretallet besatte Storthingspladsene, og naar det erindres, at Radikalerne allerede har faaet mange flere Pladse end de efter sin Styrke blandt Urvælgerne skulde have havt, vil man ikke have synderlig ondt af dem, naar de nu klager over at Lykken gaar dem imod.

Kirkestatsraad Bang. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Kirkestatsraad Bang holder politisk Foredrag i Calmeyergadens Bedehus Tirstag den 9de Oktoer Kl. 8.

I Kristiania

er Stillingen nu saadan, at ikke en eneste Mand af Høire og Moderate maa undlade at møde frem paa Valgdagen og afgive sin Stemme. Er nogen ved Sygdom forhindret fra at møde, maa han sørge for Forfaldsanmeldelse.

Radikalerne haaber at seire ved Slaphed i Fremmødet fra Høires og Moderates Side, men heri maa de ikke faa Ret.

Altsaa: Alle Høire og Moderate stemmer den 11te!

Storthingsvalget for Romsdals Amt.

Dette Valg skiller sig fordelagtigt fra Radikalernes øvrige Storthingsvalg i Aar, forsaavidt som der overveiende er valgt Gaardbrugere. At Doktor Eng fik sidde hjemme, er intet Tab for Storthinget. Han hørte til dets mindre betydelige Medlemmer og har kun erhvervet sig en Slags Ry ved sine bekjendte Angreb paa de theologiske Professorembeder.

I Stavanger

seirede Høire og Moderate med 65 Stemmers Overvægt, idet der valgtes 50 Valgmænd af Moderate og Høire med 1123 Stemmer, medens Radikalerne erholdte 1058 St. Af de Radikales ca. 250 Myrmænd afvistes 96.

Som Modvægt havde Høire i Stavanger, lavet ca. 150 Myrmænd.

Efter Afvisningen stod altsaa Partierne med omtrent samme Styrke af Myrmænd.

Eldorado havde udsolgt Hus til begge Forestillinger i Søndags.

Publikum applauderede livligt samtlige Artister.

Byerne kommer til at gaa den Vei.

Den ringe Overvægt, hvormed de Moderate og Konservative seirede i Stavanger, stadfæster, hvad vi tidligere har sagt, at i al Fald de større Byer nu eller senere vil være Radikalismen hjemfaldne. Det er kun naturligt, at de svarer paa den Appel, der for Tiden udgaar fra Hovedstadens „Boulevarder", og som, naar almindelig Stemmeret er indført, vil udgaa fra det nye Hovedkvarter i Torvgaden i Kristiania.

Ligevægten i det offentlige Liv kan alene gjenoprettes ved at Amterne i en stigende Grad tager Afstand fra Radikalismen.

En Arbeiderrepræsentant vil blive valgt, hvis Høire og de Moderate seirer i Kristiania.

I **Fredriksstad** talte Statsraad Bang og Professor. Yngvar Nielsen isøndags i Ridehuset for henved 2000 Tilhørere. Samtidig talte de fhv. Statsraader Qvam og Berner andet i Lokale for 7—800 hvoriblandt megen Ungdom.

Buskerudvalget.

Vi har nu modtaget følgende med Anmodning om Optagelse i vort Blad:

Storthingsvalget for Buskerud staar nu for Døren og jeg er vis paa at mer end en Valgmand grunder og tænker paa, hvorledes han paa bedst mulig Maade skal udføre sit Hverv paa Distriktsforsamlingen d. 10de ds. Mer end en er jeg vis paa føler nu Ansvaret tungt: thi det er ingen let Sag at gaa hen og udpege den bedste og heldigste Repræsentation for et Amts Vælgere. Der er sandelig mange Hensyn at tage med. Den kommende Repræsentation vil faa saa store og landsvigtige Sager at løse som neppe før i vor Forfatningshistorie. Buskeruds Amts Urvælgere har nu givet sit alvorlige, bestemte og afvisende Svar paa den her i Amtet i alt for lang Tid raadende Radikalisme. De har dermed ogsaa stillet et Krav til sine Valgmænd, at Buskerudsbænken i den kommende Periode maa blive besat med Mænd, der med Ære vil hævde Urvælgernes Kamp og Seier. Da nu de forfatningstro Seirende her i Amtet bestaar af to selvstændige Partier Høire og Moderate eller Centrum er Valgmandshvervet noget vanskeliggjort for Valgmændene Man nærer dog det sikre Haab, at man vil enes om et Valgforbund der vil nogenlunde tilfredsstille begge Partier. Centrum er vistnok inden Valgmændenes Række blevet desværre lidet repræsenteret. Men Høire vil vist anerkjende Centrums betydningsfulde Arbeide i Valgkampen og regne med den Faktor at var Centrum ikke med vilde Seiren i Buskerud ligget i ganske andre Hænder. Høire, som nu er i Flertal, maa derfor lade Centrum blive tilbørlig repræsenteret paa Buskerudbænken. Dette maa ikke ske derved, at Høire levner Centrum en Plads og ovenikjøbet da ogsaa bestemmer hvilken Repræsentant Centrum skal faa. En saadan Optræden af Høire vilde være som et Slag i Ansigtet paa Centrum og vilde føre til skjæbnesvangre Følger i Fremtiden for Amtet og for Landet. Det moralske Ansvar en slig Optræden vilde paaføre, vil jeg i det længste tro, at Høire ikke vil paaføre sig.

Skal der blive Tilfredsstillelse, saa maa Centrum om det end er i Mindretal, selv udpege sin Repræsentation. Det er et nafviseligt Krav inden Centrum. Det ved jeg. Som Medlem af Amtets Centrumsstyre er jeg bekjendt med, at det er en almindelig Mening og et fast Ønske at de vil lade sig repræsentere af Hr. fhv. Statsraad Jacobsen. Hans Dygtighed maa anerkjendes af alle, og naar man ser hen til Jernbanesagen og dens store Betydning for Buskeruds Amt, da har man ikke Raad til at lade en Mand med slig overlegen Indsigt og Dygtighed sidde hjemme. Uagtet jeg er blandt dem som mener, at den norske Bonde maa og bør mer og mer komme til sin grundlovsmæssige Ret i det norske Storthing tør jeg dog erklære mig fuldt ud enig med Buskeruds Amts Centrum i, at Hr. Jacobsen vil tilføre Storthinget en stor Arbeidskraft og med Ære hævde Buskerudsbænken i Nationalforsamlingen. Valgmand, overvei dette før du afgiver din Stemme paa Budskeruds-Repræsentanter.

Ærbødigst
J. P. Langelo.

*

Til Storthingsmænd for Buskerud foreslaaes Sorenskriver Skattebøl, Hallingdal, Statsraad Jacobsen, Drammen, Gaardbruger Næss Sigdal, Arbeider Anton Engen, Eker.

I disse Mænd vil vort Amt faa en dygtig og værdig Repræsentation. De 2 førstnævnte D'Hr. Skattebøl og Jacobsen er saa vel kjendt saa om disse er det overflødig at bemærke noget, om Hr. Næss kan det siges, at han i sidste Tingperiode var Suppleant for Buskerud og er kjendt som en af Amtets dygtigste Ordførere. Den opstillede Arbeider er en dygtig og bra Mand, Medlem af nedre Ekers Herredsstyrelse, m. fl. Tillidshverv. Han vil blive en værdig Repræsentant for Arbeiderne taler godt og greit for sig og er en virkelig Arbeider.

Som Suppleanter vil jeg nævne Gaardbruger Otto Rode, Lier, Gaardbruger Hurum, Ringerike, Lensmand Hammerbøen, Hol, Gaardbruger Gunnerud, Roken.

F.

Bekjendtgjørelser.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holder sig forsvarlig rolig. Den sidste Brasildepeche melder noget lavere Noteringer for Kaffe saavel i Rio som Santos. — Da Priserne paa Brasilkaffe hidindtil har staaet for høie i Forhold til de Syd- og mellemamerikanske Sorter saa er det rimeligt man fremdeles saar se lavere Noteringer fra Brasilien.

Sukker, noteres lavere paa de' indenlandske Marked, men här vanskeligt for at gaa lavere her i Mørkedet, da Priserne allerede er temmelig trykkede.

Korn. Rug noteres paa et enkelt Marked uforandret hvoimod Artiklen paa de øvrige udenlanske Marked fremdeles har en vigende Tendens, dette er ogsaa Tilfælde for Hvedens Vedkommende. Der blev importeret hertil i den sidste Uge 30,000 Hl. Rug.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	7.80—00.00
Danziger Do.	—»—	„	8.75—0».00
Russisk Bug	—»—	„	7.00—00.00
Victoria Erter	—»—	„	20.00—22.00
Smaa „	—»—	„	17.00—18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Eldorado.

The Herves, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
(Bedste i de Genre!!!)
Søskende Stalheim, norsk Halling og Springdans.
You-En-Arr, Komiske Skyggebilleder.
Mr. Batty, med sine dress. Bjørne.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Adeleog og Adolph, fenomenale Haand-Balance.
Mr Martinius, Danskomiker.
Froken Marga, Chansonette.

Carl Johan-teatret.
Tirsdag kl. 8 Charleys tante.

Til
Underpris
realiseres Herreklæder som Vinterfrakker, Baarfrakker Kapper Dresse. Benklæder, Jakke, Veste, Livkjoler, sorte Bonjourer, Floshatte, Skotoi osv. fra
Christiania Godtkjøbsbazar
Osterhausgd. 8, mellem Storgd. og Torvgd.
Udstilling i flere Værelser.
Indgang i Porten.
(J. H.)

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.
Jacobsens Farveudsalg
25 Skippergaden,
Christiania. 517

Fra
2den Etage
anbefales:
Gardintøier,
Bordtæpper,
Uldtæpper,
Vattæpper,
Sengetæpper,
Gulvtæppetøier,
Gulvtæpper,
Portierer,
Fjær,
Dun,
Mærk: En Del ældre Mønster i **Gardintøier** udsælges til betydelig **nedsat Pris.**
Færdige Sengklæder leveres efter Bestilling.
Syver Tandberg
Iste & 2den Etage,
Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Derpaa leverede hun ham en Vexel for £ 100 til Reisen og de øvrige Udgifter, idet hun bad ham om at bruge saa mange Penge, han vilde. Hun vilde sende flere Penge, naar disse var opbrugte.

„Jeg vil ikke modsige Dem ved at erklære, at jeg ikke vil lade Dem betale de Udgifter, jeg har for Deres Slægtning," sagde han, „men vi kommer ikke til at bruge mange Penge. — Nu vil jeg sende Bud efter Vognen. De vil vel gjerne reise hjem?"

„Ja, der er ingen Tid at tabe. De kan sige Overlægen ved Carlisle Hospital, at Lord Dunluce ønsker en Sygevogter til en af sine Venner. Min Mand stjænker aarlig Hospitalet en større Sum, og Lægen vil gjøre sit yderste for at tjene ham. Men jeg ønsker at tale med Doktoren, og jeg maa gaa ind til Mr. Mountford, før jeg reiser, maa jeg ikke?"

„Visselig, hvis De ønsker det."

Sibyl gik alene ind i den Stue, hvor Brandon Mountford sad alene ved Ilden, medens den venlige Mrs. Hallis dækkede Bordet.

„Den stakkels Herre spiser saa lidet," sagde hun, det er saa vanskelig at faa ham til at spise — han er jo bare Skind og Ben,"

Stakkels Mountford? Den Medlidenhed, som man føler for et Vrag af Menneskeheden, skulde nu blive ham til Del.

Han saa op. En pludselig Rødme udgjød sig over hans magre Ansigt, og hans klare Øine lyste af Glæde.

der kan afsløre ham. Jeg vil begive mig lige til Mr. Carpew herfra, og naar jeg har talt med ham, tror jeg ikke, han mere vil forsøge paa at berøve Mr. Mountford Friheden. Præsten vil nok faa Øinene op for den Fare, han har udsat sig for i denne Sag, naar jeg forklarer ham den."

„De kan skræmme ham, men han er blot et Værktøi i en andens Haand, og denne Mand er en, der ikke gyser tilbage paa nogensomhelst Forbrydelse."

Derpaa foreholdt Sibyl Mr. Coverdale Nødvendigheden af at fjerne Brandon, at ikke den Mand, der vidste, hvor han var, og som havde skjult ham forat bortlede Mistanken fra sig selv, atter skulde faa ham i sin Magt.

Saa længe som alle i Ardliston troede, at Mountford var Morderen, ledte man ikke efter ham andetsteds," sagde Sibyl. „og dette har den virkelige Forbryder villet forebygge ved at indespære Brandon. At efterlade ham i sine Fienders Vold vil være Galskab, og hvorledes kan vi være vis paa, at han er i Sikkerhed, saa længe som Hubert Urquhart ved at finde ham?"

„Mr. Urquhart er Deres Svoger. Det er forfærdeligt at tro, han er en saadan Skurk."

„Spørg min Mand, hvad han siger om sin Broders Karakter, hvis De tror, jeg tager feil af ham."

„Men Lorden vil vist ikke anse ham for en Morder?"

„Maaske ikke, men han vil sige Dem, at han er

Landets største og ældste Confect-Fabrik er:

Brødrene Ottesen's Efterfølger. (Indehaver Chr. Moestue)

anbefaler:

Theaterconfect, Marzipanbonbons, Crêmesbonbons etc.

Fabrik, Contor og Lager, Frølichgaarden, Kirkegd. 34.

Husmødre og Kunder, der interesserer sig for Fabrikationen kan bese Fabrikken hver Dag fra 10—12 Form.

Sherry til 1.00, 1.20 & 1.40 pr. Fl.
Portvin til 1.00, 1.30 & 1.60 pr. Fl.
Søde Vine til 0.90, 1.00 & 1.30 pr. Fl.
Bordeaux Vine til 0.80, 1.00 & 1.35 pr. Fl.
Cognac til 1.20, 1.30, 1.40, 1.60, 1.80 & 2.00 pr. Fl.
Aquavit til 1.00, 1.10, 1.20 & 1.30 pr. Fl.
Punsch til 1.10, 1.30, 1.50 & 1.60 pr. Fl.

anbefales af

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8.

(645)

For Husholdninger.

Vaske- & Pudseartikler

Vaskepulver, Ludpulver, Blegesoda, Krystalsoda, Stivelse, Borax, Spermacet, Blaakugler, Vox, **Svampe,** Pudsepomade, Wienerkalk, Stearinolie, Møbelpolitur, o. s. v.

10 Guldmedaljer.
Phønix Vaskepulver
renser uden Sæbe og Lud
og konserverer Tøiet.

Bedste Vaskemiddel for Gulve og Kjøkkentøi.
Bedste Vaskemiddel for Fabriker og Værksteder.

Faaes i Kolonial-, Farve- og Sæbeudsalg **à 50 Øre pr. Kilo.**

Ætheriske Olier; Citron-, (Citrondraaber), Pebermynte-, Mandel- & Bergamot Nellikolie med flere Sorter Madolie & Essenter. **Carmor Tartari,** Natron & Vinstensyre, Gelatine & Vanille, Kongerøgelse, Røgelak, Røgesyre, Sal. Tartari, Potaske Safran, m. m.

Sko- & Ovnssværte, Læderfernis & Lædersmørels
erholdes af bedste Kvalitet i

Alf Bjerckes Farvehandel,
Karl Johans Gade 5, til Skippergaden. J. H.

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

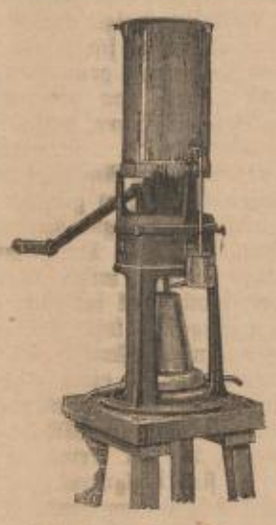

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa anbefales fra Lager i to Størrelser.
Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.
Christiania og Trondhjem.
(J. H.) (646)

Frognerkilens Fabrik
anbefaler:
Plouge, forskjellige Størrelser
Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft
Hestevandringer for 1 og 2 Heste
Hakkelsmaskiner forskjellige Størrelser.
Kornrensemaskiner af en ny udmærket Konstruktion
Maskiner for **Frørensning** & ct,
Komplette Frørenserier planlægges og udføres. Kataloger og Prislister sendes paa Forlangende gratis & franko.
Udsalg i Kristiania: Stenersgaden 7.
Frognerkilens Fabrik, Bygdø St.
(591)

A. Hiorth,

Prindsens Gd. 4 og Skippergd. 18, anbefaler fra Lager
Youngs Caledonia Parafinlys med impregnerede Væger, der forhindrer Os og Lugt.

Nye Vinterfrakke- & Drestøier

er nu ankommet i storartet Udvalg lige fra de ***billigste*** halv-uldne til de ***fineste*** heluldne; gode Kvaliteter, billige Priser.

Prante & Schiling,
Central, Storthingsplads 7,
(J.H. 643)

Væderlam

af Tantero—Cheviot—Race, sælges ved **Jønsberg Landbrugsskole, Adrs. Stange.** Pris Kr. 20,00 pr. Stykke.
(H. O.)

Moss Aktiemølle, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Undervisning.

Ved den høiere Landbrugsskole i Aas.

begynder den 1ste April 1895 et nyt, **toaarigt** Kursus for den lavere Afdeling og Havebrugsafdelingen.

I den **lavere Landbrugsafdeling** betales for Undervisning, Kost og Logis Kr. 200.00 aarlig; desuden optages 3 Frielever. Eleverne i denne Afdeling er pligtige til at udføre alle Slags Gaardsarbeider.

I **Havebrugsafdelingen** betales ogsaa Kr. 200.00 aarlig. Der optages 1 Frielev. Eleverne i denne Afdeling er pligtige til at deltage i alle Havebrugsarbeider.

Den 1ste Mai 1895 begynder et nyt Kursus for **den enaarige høiere Landbrugsafdeling,** i hvilken der for Undervisningen betales Kr. 200.00 samt for Kost og Logis Kr. 400.00 af de Elever, der erholder Plads i Skolens Beboelsesrum. I denne Afdeling er 2 Fripladse, som kan uddeles til Elever, der har gjennemgaaet Skolens lavere Afdeling. Desuden findes ogsaa 2 halve Fripladse, hvorom ogsaa andre Ansøgere kan konkurrere. Eleverne i denne Afdeling deltager ikke i de praktiske Jordbrugsarbeider.

Ansøgninger til ovennævnte 3 Afdelinger stiles til den kgl. norske Regjerings Departement for det Indre og indsendes til Skolens Direktør, Adresse Aas Station, inden den 15de December d. A. Til nærmere Oplysning om Betingelserne for Optagelsen, om Undervisningen o. s. v. erholdes den ny Skoleplan **frit** tilsendt ved Henvendelse til Skolens Direktør. (O. A. R.)

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaalovelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olav Sendstad.

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratorers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,
Nedre Slotsgade No. 6.
Telefon 438. (542)

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... *følger vedlagt.*

Navn: _____

Adr.: _____

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

---

lav nok til at paadrage sig hvilkensomhelst Mistanke. Vi har blot en Ting at gjøre, kjære Mr. Coverdale, vi maa faa Brandon udenfor Rækkevidde. Lad os udsætte os for et nyt Forhør i denne Sag og bringe ham til Ellerslie, hvor han vil beskyttes af tro Tjenere, og hvor min Faders Bestyrer, Mr. Orlebar fremdeles bor. Han er en Mand, der kjender den hele Historie og vil gaa gjennem Ild og Vand forat hjælpe mig."

„De kan ikke føre ham til Ellerslie, uden at vække naboernes Nysgjerrighed. Hvor faa Folk, der end er i Nærheden, saa vil de tale om den gamle Historie og den gamle Mistanke. Hvis han inden mange Dage blev arresteret, vilde De fortvivle."

„Ak, Mr. Coverdale, hvad skal vi gjøre? Vanskeligheder omgiver os paa alle Kanter. Her et Liv — et stakkels ødelagt Liv, — som er givet mig tilbage fra den levende Grav. Skulde jeg sætte det paa Spil for atter at tabe det? Tænk paa, hvad vi kan gjøre! noget maa vi foretage os for at frelse ham fra den Skurk, som stræbte ham efter Livet og fik mig til at bistaa ham i min Uvidenhed!"

De gik begge tause frem og tilbage. Sibyl saa, at Mr. Coverdale var fordybet i Tanker og vovede ikke at forstyrre ham.

Hun blev snart lønnet for sin Taalmodighed, han havde udtænkt en Plan, som han nu meddelte hende.

„Min Fader eier et Jagtsted i Argyleshire, hvor

han opholder sig to Maaneder af Aaret, men som ellers kun beboes af en Mand, der passer Huset og Eiendommen. Jeg vil telegrafere til Carlisle efter en Sygevogter, vente her indtil han kommer og derpaa ledsage Mr. Mountford til Scotland, hvis han vil tillade mig det. Jeg kan give ham Bolig i min Faders Hus, og lade Vogteren og hans Hustru stelle for ham. De er vore gamle Tjenere og vil adlyde mine Befalinger."

„Han kunde jo ikke komme noget bedre Sted, hvis Lord Warrington vil overlade os Huset.

„Det kan De være vis paa! Jeg vil telegrafere til ham derom. Jeg maa vente, indtil Sygevogteren fra Carlisle kommer. De kan reise hjem i Eftermiddag og paa Veien aflevere mine Telegrammer ved det nærmeste Telegrafkontor."

„Og lade Dem være her tilbage alene? De skal jo være i London paa en bestemt Dag."

„Engst Dem ikke derfor. Jeg telegraferer nu til den Ven, som bestyrer mit Embede, og beder ham blive lidt længere. Om nogle faa Dage vil jeg have Deres Ven i Sikkerhed; De kan være forvisset nu, at jeg ikke vil forlade ham, før jeg ser ham i gode Hænder."

„Jeg tror ligesaa fast paa Deres Visdom og Klogskab, som jeg tror paa Gud. Jeg kan aldrig takke Dem for, hvad De gjør for mig. Mountford vil maaske selv takke Dem en Dag, hvis han nogensinde overvinder sine Lidelser og bliver sig selv igjen."

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 120. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 11te Oktober 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

For 4de Kvartal 1894

indbydes til Abonnement paa

„Eidsvold".

Abonnementsprisen er:

Udenbys 1 Krone pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned.

incl. Porto eller Budpenge.

Maanedsabonnement

kan ogsaa tegnes af udenbysboende ved direkte Indsendelse til Expeditionen og koster for 1 Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Nu 5000 Abonnenter.

Klip ud og indsend Bestillingsseddelen paa 4de Side.

Kristiania.

—:—

For første Gang siden 1814 ved ingen, om Kristiania ved Valgmandsvalget vil gaa til Venstre eller til Høire. Seirer Høire ogsaa idag, den 11te Oktober 1894, da er det maaske for sidste Gang. Det er vanskeligt at paavise nogen stor By i Europa, hvor ikke Radikalismen tilsidst vinder, naar man er kommet ud over de snævreste Stemmeretsgrænser, og hvor ikke enten Socialismen, eller en Radikalisme, der ikke skiller sig stort fra den, bærer Seiren hjem, naar den almindelige Stemmeret er blevet en Kjendsgjerning.

Den Rolle, Kristiania hidtil har spillet i vort offentlige Liv, har ikke været god. Byen hor sin store Skyld i, at der i Sytti- og Ottiaarene kunde føres en Modstandspolitik mod Bondepartiet, der har bragt det konservative Parti i en varig og næsten uovervindelig Miskredit blandt Landbygdens Vælgere. Høire erkjender selv, at denne Modstand ikke havde kunnet finde Sted uden Hovedstadens Støtte. Et hvervrende Høireblad udtrykker dette paa følgende Maade:

„I en lang Aarrække har Kristiania Borgere med overvældende Majoritet sendt konservative Repræsentanter til Thinge, og under Høirepartiets vanskeligste Periode — i Trængselsaarene før og efter Rigsretten — da Partiet i Storthinget var reduceret til en liden, af Modpartiet mishandlet og overset Minoritet, har det været en kraftig Støtte for dets Bestræbelser, en rig Kilde til Haab og Fortrøstning, at det havde en saa overvældende Tilslutning i den Valgkreds, der efter Forholdenes Natur er et Midtpunkt baade for Landets aandelige og materielle Udvikling."

Havde Kristiania dengang ikke stillet sig saa fientlig mod Bønderne, havde vi vistnok undgaaet baade Sanktionsnægtelserne i 1872 og 1880 og Rigsretten af 1883 og 1884.

Grunden til, at Hovedstadens Støtte blev Høirestyret til Del, var ingenlunde blot den, at de konservative Kredse var de ledende og toneangivende i Byen. Der var blandt dem, der kaldtes Høiremænd, mange, der i europæisk Forstand kunde kaldes liberale, ja radikale. Men for at ikke „de Raabarkede" skulde komme til Magten, gik de sammen med de virkelige Konservative af Byintelligensen. Det var den ældgamle Kløft mellem Landskulturen og Bykulturen, der satte denne Frugt. Den Tids Høireregjeringer, der handlede efter det Instinkt, Bykulturen havde indplantet i dem, havde naturligvis ingen Anelse om, at de Elementer, der hjalp dem i Kampen mod Bondepartiet, for en stor Del var meget langt fra at være af en konservativ Art, og at de inden føie Tid vilde aabenbare sin virkelige Natur.

Den latente, iboende Trang til Fremskridt og Forandring, der findes hos vor Hovedstads Befolkning fuldt saa meget som i andre store Byer, har efterhaanden arbeidet sig op til Overfladen. Uviljen mod Landsbygden har nu ophørt at være den alt beherskende Drivkraft i Kristianiapolitiken, og Byens Borgere har derfor begyndt at finde sig selv og at arbeide for egne Formaal.

Det har kunnet blive saa, fordi Bønderne ikke længere behersker Stillingen. Det har lykkedes de mest fremskridne Kristianiaradikalere at faa en omfattende Indflydelse paa „Venstrepolitiken" og disse Folk gjenkjendes af Hovedstadens Befolkning som Kjød af dens eget Kjød og Blod af dens eget Blod. Kristiania vil komme derhen, at den foretrækker at være radikal fremfor konservativ, naar den enten kan beherske eller gaa i Felten mod Bønderne.

Det er nemlig desvære en Kjendsgjerning, at Kløften mellem By og Land er næsten saa stor som nogensinde, om den end har antaget et noget forskjelligt Udseende. Der findes endnu i Kristiania kun en meget liden Kreds, der er villig til at indrømme Landets selveiende Bønder den overveiende Indflydelse, fordi den indser, at de er de eneste, der i Tal og Livsvilkaar er stærke nok til at kunne bevare Samfundet mod voldsomme Nystelser. Hverken det gamle Høire eller Radikalismen, der tilsammen omfatter vel de 9 Tiendedele af Hovedstadens Befolkning, har Øinene oppe herfor. Det konservative Parti er endnu bundet til en ufrugtbar og unyttig Modstand paa egen Haand mod det voxende radikale Parti. Hver lille Seier, Partiet vinder ved egne Kræfter, fylder det med Glæde og indgiver det Haab om, at alt ikke endnu er tabt. Var det ikke fordi vi anser det for en Ulykke for Landet, om det radikale Parti nu vinder absolut Flertal i Thinget, vilde vi næsten ønske, at „Borgen" strax maatte falde. Thi vi frygter for, at Høirepartiet, dersom det kan opnaa at lægge mere end 1000 Stemmer mellem Radikalerne og sig her i Hovedstaden, vil glemme de Lærdomme, Valgene har givet, og lig Strudsen i Fabelen, føle sig tryg, fordi det kan gjemme sit Hoved i et upaalideligt og uvarigt Kristianiaflertals Buskads. Tabet af Hovedstaden vilde „gjøre Pinen kort" og med en Gang lægge det klart i Dagen selv for den mest indskrænkede og kortsynte, at det ikke er hos det gamle Høireparti, men hos den store Skare af selveiende Bønder, at man maa søge Sikkerhed mod Radikalismens Bølger.

I mange Lande har Hovedstadens Mening en overveiende Indflydelse paa Rigets Politik. Dette har ikke været Tilfældet hos os, i al Fald har Indflydelsen ikke strakt sig til Folkerepræsentationen. Amterne har tvertimod vist en fuldstændig Uafhængighed af Hovedstaden og paatrykt vor hele Lovgivning og Finanshusholdning et ganske andet Præg end det, som Hovedstaden og de store Byer vilde have sat derpaa. Det kan ikke nægtes, at dette nu for en Del er forandret. Siden Kristianiaradikalismen blev den ledende og gjorde Bondernes Flertal til sine lydige Tjenere, bærer baade Lovgivning og Statsbudget umiskjendelige Spor af, at det ikke længere er Gaardbrugernes økonomiske Syn, der er det raadende.

Denne Tilstand kan dog godt være bare forbigaaende. Bønderne har endnu Adgang til at tage sin gamle Magt og Indflydelse tilbage. Men for hvert Aar, som gaar, vil det falde vanskeligere for dem at gjenvinde, hvad de har givet fra sig. I den almindelige Stemmeret, der vil skjænke Industribygderne større og større Tyngde ligeoverfor de egentlige Bondebygder, vil Radikalismen i Hovedstaden og i Storbyerne have et mægtigt Middel til at gjennemføre det System for Landets Styrelse, som den foretrækker, til trods for Bøndernes Modstand. Vil Amterne derfor bevare sin gamle Uafhængighed og Indflydelse, maa de sætte sig imod Radikalismen, inden det bliver for sent.

Havde ikke i Aar saa meget kommet an paa 4 Stemmer i Storthinget, vilde Norges Bønder vistnok med fuldstændig Ligegyldighed have kunnet betragte Udfaldet af Kristianiavalget. De vilde paa Forhaand have været vis paa, at de fire Kristianiarepræsentanter, enten de blev Høiremænd eller Radikale, ikke vilde have støttet den Politik, som Landsbygden maa foretrække.

Den politiske Stilling nu for Tiden bevirker imidlertid, at Udfaldet af Kristianiavalget oppebies med megen Spænding. Saa underligt har Skjæbnen føiet det, at i 1894 vil Valget af 4 Høiremænd i Kristiania tjene til at bevare og befæste den norske Bondes Magt.

Redningsskøiterne. Det var et interessant Syn isøndags at se de tre nybyggede Redningsskøiter manøvrere med Raketapparater. Skoleskibet var halet ud og laa i ca. en Kabellængdes Afstand fra Land, og mod det afskjødes tre Stangraketter. Den ene traf Skibet, Tougene med Redningskurven haledes ombord, og en Gut gik i den og bragtes iland i god Behold, skjønt gjennemblødt. Derpaa drog Skøiterne nærmere Skibet, de to af Skøiterne kastede Raketter ombord og „reddede hver sin Mand".

Forsøgene overvaares af flere Tusinde Tilskuere, der fulgte Opvisningen med største Interesse. Det ædle Formaal, Redningsselskabet har sat sig, de betydelige Resultater, det allerede har naaet, og hvad dets første Skøite, Colin Archer, i det forløbne Aar har udrettet, fortjener ogsaa den største Opmærksomhed.

Skøiterne kan ikke kaldes vakre, set fra Lystseilernes Standpunkt. Men de er solid byggede og ser ud til at kunne tage en Tørn mod Storm og Sjø.

Det var at ønske, at rigtig mange vilde støtte Selskabet i dets menneskekjærlige Bestræbelser.

Liden Gut.

—:—

Leg, leg, min lille Gut.
Barnelegen snart er slut.
Alvorsaar saa tunge, lange
kommer snart og tar tilfange
liden, liden Gut.

Syng, syng, min lille Gut;
Mama liker det saa godt,
hører gjerne tusind Gange
om igjen de samme Sange,
liden, liden Gut.

Syng, syng, min lille Gut;
Barnestemmen snart er brudt,
brudt af Dage sørgesorte;
maaske Mama da er borte,
liden, liden, Gut.

Støi, støi, min lille Gut;
Papa taaler det saa godt:
han skal ta dig op paa Armen,
dersom du blir træt af Larmen,
liden, liden, Gut.

Støi, støi, min lille Gut;
ogsaa Støien vil ta slut;
Gyngehest og Legesager
sættes bort, og Uro tager
liden, liden Gut.

Leg, leg, min lille Gut,
leg endnu et kort Minut:
syng og leg, thi i det næste,
da vil Livets Alvor gjæste
liden, liden Gut.

Lars Kjølsiad.

Folkekjøkkenerne.

En af de vigtigste og mest indgribende Foranstaltninger, Foreningen til Modarbeidelse af Betleri har truffet, er vistnok Oprettelsen af Folkekjøkkenerne. Foreningen har nu to saadanne i Drift, et øverst i Schweigaards Gade og et ved Sagene. Her kan Fattigfolk for 10—20 Øre faa en Portion kraftig og vel tillavet Middagsmad, og det er ikke smaa Portioner, som uddeles. De, der ikke engang har Raad til at betale denne Pris, faar Mad gratis.

Det er som sagt en overmaade vigtig Foranstaltning, og Vigtigheden ligger ikke bare deri, at en hel Del hungrige Munde daglig bliver mættede. Sagens største Betydning turde ligge i dens moralske Side. Der er neppe noget, som mere fristet en forhungret Stakkar til Forgaaelser, end Følelsen af en nagende Sult. Med Mættelsen følger gjerne Tilfredshed, og den giver ikke saa let Plads for forbryderske Tanker.

Det er ikke Smaating, som gaar ud fra disse Kjøkkener. Der er de Tider paa Aaret, da der afhentes omkring 150 Madportioner daglig.

En af Bladets Medarbeidere har beseet disse Indretninger og fik et særdeles godt Indtryk baade af den Orden, som herskede der og af det gjennemgaaende tiltalende Stel. Dette sidste tør ogsaa have sin store Betydning. De Koner, som henter Mad der, kan, hvis de vil, faa mangt et nyttigt Vink om, baade hvorledes man skal udrette noget med lidet, og at en pyntelig Anretning kun kræver lidt Omtanke og god Villie.

Det var at ønske, at Foreningen snart saa sig istand til at udvide denne sin Virksomhed. Der tiltrænges flere saadanne Anstalter.

Mod Ullmann.

(Af Herman Anker i „Bratsb. Amtstd.")

—:—

Som de ved, Hr. Redaktør, har jeg søgt en Anledning til at begynde en Krig mod min Ven Ullmanns politiske Færd som i høi Grad har oprørt mig, og jeg faar Lov til at give et kort Sammendrag af de Tanker, jeg har ført i Marken mod ham i de tre Dage, jeg har været paa Møder i Telemarken.

Jeg har stærkest imødegaaet den dristige Paastand, at det var en Retfærdighedshandsling, og det endog en kristelig, god Gjerning, som Præsten kunde anbefale i Kristendommens Navn, at give almindelig Stemmeret under vore Forholde og i den Udstrækning, som nu er foreslaaet, baade statsborgerlig og kommunal. Ved saadan Stemmeret vilde faktisk Bonden, hvem Grundloven oprindelig havde tiltænkt den største Indflydelse paa Landets Styrelse baade i Bygden og i Staten, sættes udenfor det hele; han blev i født Minoritet, og de tjenende Klasser fik ikke bare forholdsmæssig Indflydelse, men Overtaget.

De, som lever af Bondens Brød, skulde sættes istand til at fortrædige ham og vanskeliggjøre hans hele Tilværelse, de skulde have Ret til at kræve omtrent hvilkensomhelst Skatteydelse af ham og til hvadsomhelst; thi saadan er nu vor Kommunallovgivning, at det vilde blive muligt. Ikke i alle Bygder springer dette klart frem, f. Ex. hvor der ikke er mere end omtrent en Tjenestegut for hver Husbond; men da efter Ullmanns Forslag ogsaa Tjenestepigerne skulde i Stemmeretten rangere med sin Husbond, burde man ogsaa i Smaabygderne faa Øinene op for, hvad Slags „Retfærdighed" der ligger i den almindelige Stemmeret, som den nu foreslaaes. I mangfoldige Bygder vilde Gaardbrugeren reduceres i Magt og Værdighed til at blive en Tiendedel, en Tyvendedel af sin egen Gaards Befolkning, men naar Skatten skulde betales fik han ti og tyve Gange saa stor Del. En anden Sag var det, om der var foreslaaet en graderet Stemmeret, som gav Ret i Forhold til Ansvar, Skatteydelse og øvrige Betingelser for en forstandig Brug.

At anvende de strengt kristelige Forskrifter paa borgerlige Forholde var Unatur. De, som fordrede dette, kunde jo da først give Eksemplet og sælge alt sit Gods og give det til de Fattige; bagefter maaske de vilde betænke sig paa ved en Lov at tvinge andre Borgere i Landet til at gjøre det samme. Og det var omtrent det samme, man — under andre Navne — nu vilde narre Folket til.

Derfor var Hovedtanken i Pastor Lundes Taler ren Usans, om man end vilde indrømme, at han mente det vel. Han glemte desuden, at i de høistaaende kristne Menigheder, han opstillede som Eksempler for os, var det „de Ældste", som afgjorde Sagerne, ikke den store Flok af Unge. Men disse Mennesker, der tordnede mod os, fordi vi holdt paa de grundlovsbestemte Regler, hvis Utilstrækkelighed Erfaringen netop ikke havde vist, disse Mænd, som gav sig ud for at være retfærdigere end os andre, hvorfor kjæmper de ikke mod Venstres eget Program i denne Sag? Dette satte jo ogsaa en Grænse, som Ullmann derimod gik langt ud over, en Grænse bestemt ved Alder og Kjøn; Hundredetusinder blev ogsaa da

sat udenfor; hvad Ondt, kunde man spørge, havde disse gjort, siden vore „retfærdige" Lovgivere behandlede dem slig? Var „Retfærdigheden" saa glemsom og farisæisk? Sagen var, at en Grænse fandt ogsaa Venstrefolk der maatte være.

Hvad havde man fra Venstrestandpunkt at klage over? Grundlovens gamle Stemmeretsregler havde baaret den hele Venstrebevægelse frem med Ueland, Jaabæk, Johan Sverdrup osv. saalangt, at den ved Rigsrettens Hjælp slog en hel Regjering ned for 10 Aar siden, og de nye Regler havde løftet Steen op, og saa store Reformer var gjennemført som de bekjendte i Rets-, Skole- og Hærvæsen, foruden en Mangfoldighed af andre.

Jo, svarede Ullmann paa Mødet i Hollen, Meningen var, at det ikke skulde gaa Folket, som den Mand, der sagde: „Jeg driver paa at staa." Ullmann vil fort frem, han; det er formelig at „staa stille" i hans Øine, hvad der er foregaaet i Landet i den senere Tid! Men slig Tænkemaade er ikke norsk; den er dertil altfor vild.

Jeg sagde desuden, at det var en Fornærmelse mod os gamle Venstrefolk, som havde fulgt Sverdrup og Steen saalangt, som vi havde, at byde os almindelig kommunal Stemmeret, som Ullmann selv engang havde kaldt „den største politiske Daarskab". Nu blev det kaldt Daarskab, at vi ikke hyldede „den største politiske Daarskab", og nu var vi forstokkede Høiremænd af den Grund.

Det maa gaa op for Folk, at det var det gamle moderate Venstre og med dette ogsaa Høire, som havde sat sig til Opgave at antage sig Bøndernes Sag, medens det yderste Venstre i Virkeligheden vil give Bonden et Spark; nu er Bonden brugt, og nu kan han gaa sin Vei; „hvad har han mere at gjøre i vort Land?" der er Omkvædet paa Nyvenstres Vise.

Nu er der andre Planer fore end de, som gavner Bonden. Og Midlerne, som bruges, svarer til Beskaffenheden af Planerne. I hvilken utrolig Grad forvirrer ikke Venstrepressen Begreberne? Eksempelvis kan anføres, at man uden videre sammenligner den Stemmeret, som nylig blev givet Arbeideren i Belgien, med den, som foreslaaes her, uagtet den kun er en liden Brøkdel af den og temmelig uskyldig endog i Høires Øine.

Og med hvilken Heftighed, ja Raseri gaar man ikke frem. Hvorledes æresfjældes ikke de gamle Kampfæller, naar de ikke har samme Bøddelsblod i sine Aarer som Ullmann?

Den Uretfærdighed, hvormed Høire behandles, overgaar al Beskrivelse.

En meget stor Del af Skylden herfor hviler paa Ullmann. Han kunde havt Betingelser for at veilede Folk til Sandhed, men ham er det netop, som ophidser med de uvettigste Udladelser. Om de andre „Foregangsmænd", som de med Urette kalder sig, kapgaar om at komme først med vidtgaaende Forslag og Udtalelser, saa kan man sige, at Ullmann kaplober med Tungen udaf Halsen for at være allerførst.

Derfor forløber han sig ogsaa letteſt. Nu taaler han mindst at høre sine egne Ord gjengivne; men derved frembyder han ikke Billedet af en sindig og tillidvækkende Statsmand, men Modsætningen til en saadan, Karrikaturen.

Bør han løftes i Høisædet i Norges Storthing?

Naar jeg omtalte Spørgsmaalene om eget Udenrigsstyre, fremhævede jeg Nødvendigheden af, at Folket fik mere Tid til at overveie det, førend Loddet var kastet Venstres Forslag var ligesaa ubesindigt her som i den anden Sag, og Ubesindigheden var udgaaet af den republikanske Tænkemaade, som jeg altid paastaar er unorsk.

Jeg kan dog ikke undlade at tilføie, at jeg tror, Ullmann kan have en stor og skjøn Gjerning i sin Virksomhed som Folkehøiskolelærer, en Gjerning, som jeg nødig vilde fortrædige; men Politiken hans finder jeg derfor lige gal, og de to Ting burde derfor holdes ud fra hinanden, hvad jeg for Skolens Skyld i det hele vilde finde tjenligst.

De to sidste Amtsvalg

har ikke givet Radikalerne det Flertal, som vi paa Forhaand antog. Vi ansaa det for rimeligt, at de, i Betragtning af det stærkere Fremmøde ved Valgene, vilde faa mere end 2000 Stemmers Overvægt i Nordre Trondhjem (mod 1750 forrige Gang) men i Stedet ser det nu ud til at Overvægten kun vil blive mellem 15 og 1600. I Bratsbergs Amt antog vi, at Overvægten mindst vilde blive som forrige Gang (650), men nu synes den at ville blive ca. 100 mindre, til trods for det overordentlige forøgede Antal af afgivne Stemmer.

I det hele bekræfter Amtsvalgene vedblivende, hvad vi har fremholdt, at Radikalismen sammenligningsvis befinder sig i Tilbagegang paa Landbygden. Dens bedste Haab staar nu til Byerne.

Nordre Bergenhus.

Den nyvalgte Thingmand for Nordre Bergenhus, Gaardbruger Knut Taraldset fra Indviken, hører til det moderate Venstre og skal være en ganske ung Mand, kun et Par og treti Aar.

Resultatet af Thingvalget — naar man betænker, at Telegrambureauet har telegraferet 45 Høirevalgmænd og 5 Moderate — kunde opfordre til at tilraabe Bureauet: Ganske rigtigt, bare akkurat det modsatte!

Valgmændene for Nordre Bergenhus har forøvrigt handlet med politisk Klogskab. De har indseet, at skulde man reise en solid Dæmning mod den radikale Strøm i Amtet, da var det nødvendigt at give det moderate Venstre Ledelsen. En anden Fremgangsmaade vilde bare styrke det radikale Parti.

Præsten og Valget i Davik.

Fra kjendte Mænd har „Bergens Aftbl." lidet tiltalende Meddelelser om, hvad der er foregaaet i Daviken paa Valgdagen den 17de September.

Det er Sognepræst Winger, hvis Optræden paa Valgdagen har vakt Forargelse baade i og udenfor Menigheden.

Valgforretningen var berammet til Kl. 10 Form. den 17de September, og Sognepræsten bekjendtgjorde et Foredrag til Kl. 9. Han indfandt sig til denne Tid, optraadte først som Kolportør for Pastor Lundes Foredrag og betraadte derefter den improviserede Talerstol, et Stengjærde ved Veien, og henvendte sig til Publikum.

Foredraget, der ikke var af særdeles politisk Indhold, var anlagt paa at ophidse Gemytterne mod Høire og det moderate Parti. Som Middel hertil brugtes Religionen og de politiske Partiers Stilling ligeoverfor Fritænkeriet.

Sognepræst Winger søgte at godtgjøre, at det netop var Høire og det moderate Parti, inden hvis Midte Fritænkeriet havde fundet den heldigste Jordbund.

Sognepræsten skal herunder have udtalt, at man beskyldte Venstre for Fritænkeri, men Venstre gaar i Kirke, medens det gudelige Høire ligger og sover og om Eftermiddagen drikker og spiller Kort.

Hele Foredraget vakte adskillig Forbitrelse, og Sognepræsten blev under Foredraget ogsaa gjort opmærksom paa det upassende i sin Optræden.

Efter Foredraget gik saa Sognepræsten ind i den nærliggende Kirke og begyndte Valghandlingen.

Under Behandlingen af Klagerne over, hvem der urettelig var indført i Mandtallet, blev to Klager tagne tilfølge; derimod godkjendtes endel tvilsomme Brugere af Jord, om hvis Udslettelse af Mandtallet der forøvrigt ikke var nedlagt nogen bestemt Protest, Forholdet var kun paapeget. En af vore Brevskrivere omtaler enkelte Uregelmæssigheder, som skal være foregaaede før og under Opraabet; men vi skal ikke nævne dem alle, da flere af dem efter vor Opfatning er af mindre Betydning og ikke kan have afgjort Valgets Udfald.

At hele Mandtallet blev gjennemgaaet paany i sin Helhed ved andet Paaraab, uden at der var gjort nogetslags Mærke ved deres Navne, der mødte ved første Paaraab, vilde visselig — uanset det ulovhjemlede heri have foraarsaget næsten uløselig Forvirring, hvis ikke samtlige afgivne Stemmer paa en Undtagelse nær var afgivne ved første Opraab. Man tænke sig blot, at et halvt Hundrede stemmeberettigede først havde afgivet Møde under andet Opraab, hvorledes enhver Kontrol da vilde have været umulig, skriver den samme Meddeler.

Det er muligt, at ingen af disse Uregelmæssigheder har havt nogen Indflydelse paa Valgets Udfald, det vil sandsynligvis Distriktsforsamlingen i Førde den 9de ds. nærmere undersøge. Paatales maa dog disse Utilbørligheder og særlig da Sognepræstens hadefulde Foredrag, før Valghandlingen begyndte.

Sognepræsten har forøvrigt nok selv forstaaet, at hans Færd har været utilbørlig. Det meddeles os nemlig, at han fra Prædikestolen i Rugsunds Kirke den 23de September efterat have læst Evangeliet bad Menigheden om Forladelse for sin Optræden under Valget i Davik.

Sognepræst Winger blev valgt til første Valgmand. Han er 47 Aar gammel og udnævntes til Sognepræst i Daviken i 1892.

Et mærkeligt Valg

er Mossevalget. Der blev i Valgkredsens ene By, Drobak, afgivet

142 Hst. mod 43 r. St.

og i Moss 337 — 346 —

Tils. 479 Hst. mod 389 r. St.

Følgelig seirede Radikalerne med 90 Stemmers „Undervægt".

Dette viser Berettigelsen af det Forslag, som allerede foreligger for Thinget, nemlig at samtlige Byer i en Valgkreds stemmer direkte paa en fælles Valgmandsliste.

Havde dette været gjort i Stavanger og Haugesund, vilde Myrmændenes Afvisning ikke have havt Spor af Indflydelse paa Udfaldet, da de Moderate og Konservative i saa Fald under enhver Omstændighed havde havt et sikkert Flertal.

Kapgang Kristiania—Drammen. Søndag 7. Oktober afholdt Idrætsklubben „Tjalve" Kapgang og Kaplob fra Drammen til 5 Kilometerstolpen ved Bygdø (35 Km.).

Først startedes Gangerne og siden Løberne med 5 Minutters Mellemrum. Resultaterne blev:

I Kapgangen:

1. Martinus Lørdahl med Tid 3 Timer 27 M. 50 S. 2. Knut Knutsen 3 T. 30 M. 1 S. 3. Johan Olsen 3 T. 50 M. 42 S. 4. Einar Pedersen 4 T. 11 M. 32 S.

I Kaplobet:

1. Olaf N. Olsen 3 T. 2 M. 2 S. 2. P. Bredo Brodersen 3 T. 40 M. 8 S.

Tiltrods for det lange Løb og det bakkede Terræn var samtlige Deltagere ved Indkomsten i udmærket Condition. Af 14 Anmeldte startede 13, hvoraf 3 opgav.

Krigen i Østasien.

Burcautelegramer til herv. Blade.

London, 8de Oktbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Tientsin, at Kapteinen paa Damperen „Virchow" igaar 10 Mil Syd for det nordøstlige Forbjerg udfor Tschifu talte med 7 store japanesiske Krigsskibe, som søgte Oplysninger om den kinesiske Sydeskadres Bevægelser.

Petersburg, 8de Oktober.

Bevæbnede Kinesere har overskredet den russiske Grænse, dræbt 2 Jernbanearbeidere og plyndret 2 russiske Kolonisters Huse. Den russiske Regjering har protesteret og vil fordre en betydelig Skadeserstatning.

En oplysende Brevveksling.

Hvem har kjørt Konsulatsagen fast?

I „Aftenposten" rettede en Vælger imandags følgende Forespørgsel til

Hr. Dampskibsdisponent Bertrand Heyerdahl!

Vil De være af den Godhed sat opklare et Spørgsmaal, som staar dunkelt talfald for enkelte Handelsfolk.

Som Medlem af Handelstandsforeningens Komite udtalte De Dem i sin Tid for egne Konsuler.

Nu ser jeg Dem til min Glæde paa Høires Valgmandsliste, ligesom jeg ved, at De er en interesseret konservativ Mand.

Er der nogensomhelst Vanskelighed for Dem ved at forene dette konservative politiske Standpunkt med Kravet paa egne Konsuler? Eller deler De ikke meget mere min Opfatning, som er, at den, der interesserer sig for egne norske Konsuler, ikke har nogen Grund til at takke det radikale Venstre? De Radikale har jo, saavidt jeg forstaar, bare brugt Konsulatsagen som et storpolitisk Numer og derved kjørt den fast. Medens Høires Opfatning jo er, at Konsulatsagen er en praktisk Sag, som bliver at løse i den ene eller anden Retning udelukkende under Hensyn til Næringsveienes Tarv i Fred og Fordragelighed overfor Sverige.

For et Svar her i Bladet vil mange være taknemmelige. En Vælger.

Herpaa har Hr. Heyerdahl svaret følgende:

"Det forholder sig saa, at jeg har udtalt mig for egne norske Konsuler, ligesom jeg fremdeles er interesseret for denne Reform; men denne min Interesse har intet med Partipolitikat gjøre, og derfor kan min Opfatning af Konsulatspørgsmaalet paa ingen Maade harmonere med Venstres. Tvertimod synes det, som om Venstre ved sin Fremgangsmaade har søgt at forandre denne Sag fra et praktisk økonomisk Spørgsmaal til et unionelt Stridsspørgsmaal. Hertil var der visselig ingen Grund for dem, der virkelig ønsker at bevare Unionen i Fred.

Jeg har ikke faaet den Opfatning, at Sverige vil hindre Oprettelsen af eget norsk Konsulatvæsen, naar dette af praktiske og økonomiske Grunde fordres af de norske Folk. — Hvad der forlanges er, at der før Opløsningen af et Fællesskab, som i mange Retninger griber ind i Unionsforholdet, skal foregaa en Udredning og en rimelig Forhandling mellem de to Parter i Fællesskabet. Dette finder jeg billigt, og kan jeg ikke tilegne mig Venstres Formening, at dette skulde berøre vor Selvstændighed. Som Tilhænger af egne Konsuler deler jeg derfor Høires og Moderates politiske Opfatning af Sagens Stilling, da disse Partier jo bestemt har hævdet, at Sagen skal løses udelukkende efter praktiske Hensyn og gjennem fredelig Forhandling fra begge Sider.

Dette tror jeg baade kan og vil finde Sted, hvis vi gaar frem paa en forstandig Maade.

Min Opfatning af Konsulatsagen kan derfor ikke i mindste Maade forandre min Stilling som konservativ Mand".

Prøvevalg for Buskerud.

Høire og Moderates Prøvevalg paa Repræsentanter paa kommende Storthing for Buskeruds Amt havde ifølge N. T-B. Telegram følgende Udfald:

1. Sorenskriver Skattebøl, Hallingdal.
2. Gaardbruger Chr. K. Næs, Sigdal.
3. Arbeider Anton Engen, Nedre Eker.
4. Gaardbruger Gunderud, Røken.

3 første Høire, sidste Moderat.

Suppleanter: Dr. Løvig, Krødsherred. Gaardbruger Hans Hurum, Ringerike. Arbeider Julius Afkestad, Øvre Eker. Lensmand Hammersbøen, Hol.

Hedemarken.

Til Storthingsmand valgtes igaar de shv. Statsraader Engelhart og Konow, Handelsm. Aars, Gaardbruger Glestad og Lærer Myrvang. Den sidste er nærmest Socialist.

Arvesen blev 1ste Suppleant.

Kristians Amt.

Gjennem Ohmes Bureau telegraferer igaaraftes fra Lillehammer:

Ved Prøvevalg paa Repræsentanter for Kristians Amt af radikale Valgmænd opnaaede følgende flest Stemmer: Blekastad, Vold, Ødegaard, — alle tre i Tilfælde Gjenvalg — Landhandler Jacobsen (Gran), Gaardbruger Rostøen (Vestre Toten).

Suppleanter: Enge, Hofslien, Gillebo.

Forhandlingerne om Fordeling af Pladserne, om hvorvidt Midtdistrikterne skulde have en eller to Pladse, optog hele Formiddagen. Temmelig stærk Diskussion mellem Dolerne og Midtdistriktet.

Gudbrandsdalen faar bare 1 Repræsentant, men derimod 1ste og 3die Suppleant.

Lillehammer 10. 10. 94. (H. O. T. B.)

Til Repræsentanter for Christians Amt udtaaredes idag:

Landhandler Sigurd Blekastad med 60 St.. Gaardbr. Elling Vold med 59 St., Gaardbr. Ødegaard med 59 St., Landhandler Halvor Jacobsen med 59 St., Gaardbr. Anton Røstaen med 56 St.

Dernæst havde:

O. Elstad og Lensmand Berg 32 St., Frits Hansen 31 St., Olaf Kind 31 St.. Enge 7 St. og Gaarder 6 St.

Nordre Aurdals Valg underkjendtes mod 31 St.

I nordre Trondhjems Amt er der hidtil valgt 57 Radikale og 4 Høirevalgmænd, hvoraf 2 fra Fosnæs og 2 fra Saxvigen; det sidste sendte forrige Gang 2 Radikale.

Siden efter.

Orginal Skisse af K—n.

De tunge graa Skyer havde samlet sig hele Natten. Kl. 4 om Morgenen var der en rød Rand i den østlige Horisont, men Skyerne hyllede snart denne ind i et graat Dække, og Regnen begyndte at strømme ned. Det var et ideligt Dryp i Dryp — en alvorlig Sommerskur, der bragte Træerne til at bøie sine tunge, vaade Grene mod Jorden.

I den lille Blomsterhave var der henstillet en Række med yppigt blomstrende røde Geranier. — Der var ogsaa anden Blomsterpragt. Høie Lillier, der løftede deres hvide, rene Kroner, duftende Rosenbed indimellem stive Bladplanter; Heliotroper og smaa blaa Klokker, varierede med forskjellige andre Sommerblomster. Men den smagfuldt opstillede Række af Geranier i hvide Urtepotter udgjorde ligesom Havens Glandspunkt. Den der satte den der, gjorde det for at glæde en af Husets Beboere, hvis Vinduer vendte ret ud imod Haven. Det var en stille Lidende, som man ikke troede havde langt igjen. Kanske den stolte prangende Geranium nu ikke netop var denne Mands Yndlingsblomst. Det kan være, at han elskede langt høiere den uskyldige „Forglemmigei", den fine Lillie og yndige Viol; men disse friske Geranier havde ubevidst tjent til at opmuntre og glæde ham.

„Ak, sukkede Geranierne, da Regnen og Stormen bøiede hele deres Blomsterfylde ned mod den vaade, smudsige Jord. „Ak! alle vore Blomster vil falde af. O! den grusomme Regn!

„Aa, den velsignede Regn!" hviskede en høi Lillie. Hendes Stemme var svag; thi Blomsten var endnu ikke helt udfoldet.

„Det er let for dig at sige dette," svarede en af de røde Geranier; „men se paa mig — huf —" i det samme faldt Blomsten af og Bladene spredtes paa Jorden,

„Men," svarede Lillien trøstende, „Regnen vil bringe dine Knopper til at springe ud. Nu er det langtfra behageligt. Det er raat og koldt, men siden efter, vil du faa det bedre."

„Siden efter — siden efter", sukkede det i Geraniens tynde Blade.

Den syge Mand saa ud i den fugtige, raa Have. Det havde været en lang Dag for ham. Regn og atter Regn, ikke en Solstraale til at opvarme Luften — og han selv træt og smertefuld.

Hans Øie saa kjærlig paa ham.

„Du er træt," sagde han, „Imorgen faar vi Solskin, da vil du føle dig lettere."

„Ja, vi trænger Solskin," svarede den syge; „mine stakkers Blomster liker helle ikke Regnen.

„Nei," svarede Vennen, „de forstaar ikke hvor godt Regnen gjør dem; men i Virkeligheden vil det vise sig siden efter."

„Ja, siden efter," gjentog den Syge svagt, og der kom som et fugtigt Glimt i hans Øie. „Siden efter."

Næste Morgen var et prægtig Solskinsveir. Og Blomsterne i Haven stod der frodige, med friske Regndraaber enda skjælvende mellem Bladene. Lillierne havde helt udfoldet sig, mens de røde Geraniers mangfoldige Knoppe kun bævede i Solen med en bitte liden rød Aabning, der gav Haab for Fremtiden.

„Siden efter — siden efter hviskede det mellen Geraniernes Blade.

„For mig er Maalet naaet," sang Lillien glad, „men Taalmodighed, saa vil ogsaa din Tid komme!"

Snart var Haven saa frodig, som den nogensinde havde været. Geranierne prangede med nyudsprungen Blomsterfylde, som ingensinde før.

„Jeg er saa glad over, at Geranierne atter er sprungne ud," sagde den syge Mand. Jeg bar ikke vidst for, hvor meget de har glædet og opmuntret mig. Ak, den slemme Regn holdt jo paa at ødelægge dem."

„Det syntes bare saa," svarede Vennen og saa ikke ud paa Blomsterne, men paa den Haand, der hver Dag blev tyndere og blegere.

„Det er siden — siden efter" sagde den syge Mand med et fredfælt Smil.

Inden de røde Geranier faldt af for anden Gang havde den syge Mand holdt op at glædes ved de prangende Blomster. Han laa der, i den lille Havestue med et blegt fredeligt Aasyn, hvoraf ethvert Smertestræk var udjevnet. Gardinerne var nedrullet, men Vinduerne stod aabne og Sommerluften med al sin Duft og Ynde stjal sig ind. Og se — en enkelt Solstraale smøg sig mellem Gardinet, listede sig tværs over Værelset og ligesom kjærtegnede den ensomt slumrende. Det var en sidste Hilsen udenfra.

Venner bragte saa mange Blomster, som Værelset kunde rumme; men Vennen, der havde pleiet den Døde, gik ud i Haven og afskar en Kvast med friske Geranier, som han bandt til et Kors. Smilende mellem Taarer, lagde han Korset over de hvide foldede Hænder, idet han sagde med en Stemme, der i al sin Sørgmodighed dog havde noget seirende ved sig:

„Siden efter — siden efter!"

* * *

„Det blir bedre siden", sagde den fattige Sypige og saa over mod Naboens Tag fra sit usle Kammer, høit oppe paa Loftet i en Murgaard. Hendes flittige Fingre arbeidede videre og videre paa Sømmen for derved at skaffe Livsophold til hende og en gammel Mor. „Siden efter, naar Sømmen blir færdig, skal vi faa Kul til Ovnen — og varm Kaffe med først Brød og Smør — ja siden, siden efter", sagde hun og sømmede utrolig hurtig videre.

Naar det saa blev Sommer, og de to enlige Stakler gik ud i Parken og indaandede den friske Luft, mens Fuglene sang og Solstraalerne smøg sig ud og ind mellem Træerne, da føltes Nøden mindre. Og naar det saa atter blev Høst med kolde ublide Dage, slig at Vinden trængte subinde ind gjennem hver Revne i det usle Tagkammer, da sukkede Pigen atter med Haab om mildere Dage: Det blir bedre siden.

* * *

„Siden efter — det blir nok bra siden," sagde en syg Arbeider, da hans Hustru gav ham Medicin for sidste Gang og lukkede hans Øie i Døden. Og ud fra det fattige Hus, nedad den følede Gade gik et Ligtog. En simpel Kiste med en eneste Krans. Intet Følge uden Hustruen, der gik grædende efter Kisten.

„Siden efter", sagde hun og tørrede Øinene paa Kjoleærmet, da hun var for fattig til at eie et Lommetørklæde — „Siden efter. Og Tanken for langt bort, over Død og Grav. Men i den store By tindrede de mangfoldige Lys ud fra de store og smaa Hjem. Paa Gaderne myldrede Menneskene mellem hinanden og de sukkede og hvidskede med forskjellig Betydning:

„Siden efter — siden efter."

Til Repræsentanter for Byerne Stavanger og Haugesund udkaaredes idag:

Kjøbmand P. C. Pedersen med 46 St.

Skibsreder J. S. Isachsen med 45 St.

Suppleanter for Stavanger og Haugesund:

Konsul Hans Falck med 46 St.

Skomager M. A. Stenberg med 47 St.

Haugesunderne stemte paa Kielland og Wangell til Repræsentant og Jacobsen, Egge til Suppleant.

Som en politisk Daarskab,

der let vil kunne koste Høire Akershus næste Gang (en lignende som den, der allerede har kostet det Trondhjem iaar), maa det betegnes, at Amtets Valgmænd igaar udelukkede Centrum fra Akershusbænken og kun lod det faa første Suppleantplads.

Efter at Centrums Kandidat Gaardbruger Sundby ved det foreløbige Prøvevalg havde erholdt 53 af noget over 80 Stemmer, fik hans Modstandere Statsminister Løvenskjold til at tage sin med Lægeattest bilagte Frasigelse tilbage. Vore Meningsfæller fandt efter dette ikke at burde fastholde sit Krav. Men med Tanken paa, hvad Indtrykket kan blive ud over Landet og særlig i Amtet, maa vi fremhæve, at denne Manøvre fra Høires Side ikke burde have fundet Sted.

Høires Hovedorgan her paa Pladsen fremfører som Argument til Fordel for den pludselige Frontforandring, at Høire havde Krav paa alle Akershuspladse, fordi det ikke fik nogen Plads i Stavanger Amt. At dette Argument kan fremføres, vidner om en mærkelig Mangel paa politisk Syn hos Bladets Hjemmelsmænd. Det afgjørende er ikke her, at Afstanden mellem Partierne var dobbelt saa stor i Stavanger Amt som i Akershus (2000 mod 1000), og at Radikalerne i det førstnævnte Amt foreløbig er ganske uskadelige, da de er „indestængte" i Dalerne og et Par Distrikter i indre Ryfylke, medens i Akershus Stillingen er tvilsom i Amtets største Valgkredse og talrige af de smaa. Hvor vigtigt end dette er, er det ikke det, som det her kommer an paa. Sagen er derimod den, at paa den ene Side vilde Valget af en Høiremand i Stavanger Amt absolut svække de anti-radikale Partiers Stilling, medens paa den anden Side Udelukkelsen af en Centrumsmand ganske utvilsomt vil svække disse Gruppers Stilling i Akershus. De samme Grunde, der i Stavanger Amt ledede til, at ingen Høiremand kunde blive valgt, maa i Akershus netop lede til, at en Centrumsmand bliver valgt. Dette hører til Politikens Begyndelsesgrunde, saa at sige til dens A.B.C., og det forundrer os, at de ledende Høiremænd i Akershus ikke har forstaaet det.

Udfaldet af Valget i Akershus og tildels af Buskerudsvalget maa opfordre vore Meningsfæller til i de to gjenstaaende Amter, Jarlsberg og Nedenæs, at stille sine Betingelser paa Forhaand og erholde bindende Løfte. De gaar ikke i Felten mod Radikalirne for at hjælpe Høire som Parti, men for Fædrelandets Skyld, og det er derfor ikke deres Formaal at skaffe det størst mulige Antal Høiremænd til Thinge, men derimod at samle den størst mulige Styrke blandt Urvælgerne til Kamp mod den for Fædrelandet saa faretruende Radikalisme.

Lister og Mandal.

Til Repræsentanter for Lister og Mandals Amt udkaaredes idag:

Skibsreder Julius Olsen 53 St., Sognepræst Eieland 52 St., Gaardbruger Thore Foss med 52 St., Kirkesanger Stousland 52 St.

Eieland var tilligemed Stousland Repræsentant i Perioden 1889—91.

Nordre Bergenhus.

Ifølge Ohmetelegram blev Jacob Sverdrup 1ste Repræsentant for Nordre Bergenhus, idet han erholdt 50 Valgmænds Stemmer. Gaardbrugerne Taraldset, Holsen og Fraas fik 49 St. og Kirkesanger Refsdal 48 Stemmer.

Til Suppleanter er valgt:

1. Provst Stromme . . 47 St.
2. Grdbr. Lieske . . . 49 „
3. Kirkes. P. Sunde . . 50 „
4. Grdbr. N Dvergsdal 49 „
5. Grdbr. Ese . . . . 49 „

Valgmandsvalgene.

(Gjennem H. O. T. B.)

Bratsberg.

Fyrisdal: 2 Radikale med 104—88 St. Høire og Moderate havde 56—36. Sidst 2 Radikale med 59—56 mod 35—33 St.

Laardal: 1 Radikal med 48 St. mod Moderates 36 St. Sidst 1 Radikal med 25 mod 11 St.

Rauland: 1 Radikal med 21 mod 6 St. Sidst 1 Radikal med 14 mod 2 St.

Vinje: 2 Radikale med 74 mod Moderates 57 S. Sidst 2 Moderate med 48 mod de Radikales 44 St.

Drangedal: 3 Radikale med 132 mod Moderates 78 St. Sidst 3 Radikale med 111—94 mod Moderates 52 St.

Kviteseid: 3 Radikale med 143—141 mod Moderates 80 St. Sidst 2 Moderate med 63—62 mod 52 Radikale.

Sannikedal: 3 Radikale med 121 St. Høire og Centrum 100. Sidst 3 R. med 87 mod 62.

Hiterdal 3 Centrum og 1 Radikal med 158. Suppleanterne 3 Radikale og 1 Høire med 158 St. Sidst 3 H. og M. med 90—88 mod 76 St.

Skaate: 5 Radikale med 222 St. Centrum 166. Sidst 4 R. med 184 mod Moderates 93 St.

Gransherred: 2 Radikale med 87 mod Høires og Centrums 66. Sidst 2 R. mdd 55 mod 32 St.

Solum: 5 Radikale med 203 mod Centrums og Høires 203—202 St. Sidst 3 Høire med 125 mod 107.

Nissedal: 2 Radikale med 71—60 mod Centrums 52—49.

Lunde: 3 Radikale med 135—133 mod Centrums 118—117. Sidst 3 Radikal med 98—84 mod 56—48.

Tinn: 5 Radikale med 179—175 mod Centrums 64—62. Sidst 3 Radikale 60—53 mod Moderates 30—17.

Slemdal: 1 Radikal 40 mod Centrums 36. Sidst 1 Radikal med 14 mod 9 St.

Bamle: 7 Høire og Centrum med 328—325 St. Suppleanterne, Radikale med 238 mod 235 St. Sidst 5 Høire 189—182 mod 171—164 St.

Hollen: 5 Høire og Centrum med 229 mod de Radikales 221 St. Sidst 4 Radikale med 158—154 mod Høires 104—102 St.

Gjerpen: 8 Radikale med 375 mod Høires og Centrums 330 St. Sidst 6 Radikale 307—305 mod Høires 217—215 St.

Saude: 4 Centrum og Høire med 11 Stemmers Overvægt. Sidst 3 Radikale med 114 St. mod 80—75 St.

Eidanger: 4 Radikale med 163 mod Høires og Centrums 143 St. Sidst 3 Radikale med 93 mod 66—62. St.

Smaalenene antagelig erobret.

Skiptvedt: 3 Radikale med 138 mod 85 Sidst 3 Radikale med 147 mod 41.

Moss Landsogn: 2 Høire med 58—57 St. De Radikale havde 52 St. Sidst 1 Radikal med 40 mod Høires 26 St.

Aremark: 2 Høire og 2 Moderate med 153 mod de Radikales 145 St. Sidst 3 R. med 133—131 mod 53—51.

Hobøl: 2 Moderate med 100—98 mod Radikalernes 79—78 St. Sidst 2 R. med 76—75 mod Høires 30 St.

Rygge: 3 Høire og 1 Moderat med 232 mod 56. Sidst 3 Høire med 91—85. De Radikale havde 1 af Suppleanterne med 10 St.

Vaaler: 3 Høire med 132 mod 52 St. Sidst 2 Høire med 100—99 mod 53—52 St.

Raade: 4 Høire og Moderate med 66 Stemmers Overvægt. Sidst 3 Høire med 44 St. Overvægt.

Borge: 6 Høire og Moderate med 340 mod 127. Sidst 4 Høire med 218 mod 106

Berg: 5 Radikale med 3 St. Overvægt. Sidst 65.

Skjeberg: Høire og Moderate med 63 Overægt.

Hvaler: 6 Høire. Sidst 3 Høire.

Varteig: 2 Radikale. 17 Overv.

Akershus.

Til Storthingsmænd for Akershus valgtes igaar:

Gaardbruger Berger med 87 St. Sagarbeider Thoresen 87 St. Gaardbruger Haga 86 St. Lensmand og Gaardbruger Bohn 85 St. fhv. Statsminister Løvenskiold 85 St.

Til Suppleanter valgtes: Gaardbr. J. Sundbye med 81. 2.Suppl. Gaarbr. Steffensen Fet. 3die Suppleant Arbeider O. Christoffersen Bærum. 4de Gaardbr. Kand. jur. Brandt Frogn. 5te Kaptein Færden, Aker.

Eldorado.

Paa Valgdagen 11 Oktober holdes Restaurationen og Cafeen aaben med **fri Entre** fra Kl. 11 Form. **Orkesterkonsert med Solister** fra Kl. 3—6½ med **25** Øres Entre over **hele** Salen. Etablissementet lukkes Kl. 7 for igjen at aabnes Kl. **7½ for stor Aftenforestilling** til almindelige Entrepriser. **Ved Opslag i Salen** vil Publikum blive holdt underrettet om Opraabets Fremgang i de fem Valglokaler.

Dieseth & Amble

Kirkegaden 30.

Emalje
Fiskekjedler
Kasseroller
Gryder
Stegepander
Kaffekopper
Kaffekander
Thekander
Tragter
Bægere
Toiletspand
Vandkander
Vandfad
Sæbekopper
Emalje.

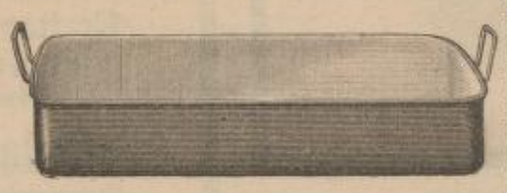

Emalje
Kammerpotter
Fodbaljer
Sukkerkopper
Flødemugger
Poteteskogere
Melkefad
Gaskogekar
Stegekar
Brætter
Opvaskbaljer
Former
Kjødkværne
Emalje.

Eneudsalg for Vaskeapparatet „Undine". Pris Kr. 6.00. Sendes til alle Rigets Postanstalter frit for Kr. 6.65. Prøvevask daglig Kl. 10—2 Form i vort Lokale.

Hundrede af rosende Udtalelser.

Dieseth & Amble,

Kirkegd. 30. (671)

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Emaljerede Varer:

Farve blaa, graa, hvid, marmorreret;

Kasseroller, Kjedler, Gryder, Laag, Kaffekjedler, Fiskekjedler, Stegepander, Stegeovnspander, Tragteindretninger, Thekjedler, Thekander, Kaffekander, Koppe, Tragter, hermetiske Daaser, Poteteskogere for Damp, Omletfade, Melkeboller, Bægere, Madspand, Tallerkener, Puddingforme, Beafriste, Fordampningsskaale, Skumsleve, Suppeøser, Vandøser, Fiskesleve samt for Soveværelser:

Toiletbøtter, Vandboller, Vandkander, Sæqekoppe, Tandbørstholdere, Kammerpotter, Stikbækken.

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm

Manufakturforretning

Christiania.

— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager
Silkevarer
Hvidevarer
Dækketøier
Sengeartikler
Gulvtæpper

Møbelstoffe
Portierer og Gardiner
Bordtæpper
Undertøi for Damer, Herrer og Børn
Herreartikler

Konfektionsartikler
Barnedragter
Herreartikler
Handsker
Paraplyer og Galoger
Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saisonen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Priskuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.

(659)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Træevarer:

Anretningsborde, Anretningsbrette, Agurkhøvler, Apothekerskabe, Baljer, Bøtter, Brødfjæle, Brødbrette, Bordbrikker, Beafbankere, Bakkelsspræiter, Bogstefløier, Bogstebret, Citronpresser, Consoler, Gardinstænger, Gardinbrette, Gardintrappe, Gardinrosetter, Garderobehængere, Haandklædeholdere, Hakkeknivbrette, Haarsigte, Isfrysebøtter, Ildpustere, Korkemaskiner, Knivpudsebrette, Knivkurve, Kjævler, Klubber, Morterstødere, Melkar, Meløser, Nøgleskabe, Portierstænger, Portierringe, Ruggeknivbrette, Spekkefjæle, Slevhylder, Sleve, Saltkar, Specerieopsats, Smørspader, Smørskeer, Trange, Vedkasser, Værktøikasser.

Billigst i Homansbyen.

Forskjellige Sorter

Kjød, Flesk & Pølsevarer

betydelig nedsat i Pris.

Til Nedsaltning

anbefales:

Okse- & Faarekjød i ¼ & ½ Dele.

Sparsommelige Husmødre, der nu gjør Indkjøb, vil erfare, at laveste Torvpriser beregnes.

NB. Forretningen fører fremdeles kun Varer af bedste Kvalitet.

Brødrene Smedsruds Filial,

Bogstadveien 6. Telefon 4368.

(J. H. 670)

Landets største og ældste Confect-Fabrik er:

Brødrene Ottesen, Efflgr. (Indehaver Chr. Moestue)

anbefaler:

Theaterconfect, Marzipanbonbons, Crêmesbonbons etc.

Fabrik, Contor og Lager, Frølichgaarden, Kirkegd. 34.

Husmødre og Kunder, der interesserer sig for Fabrikationen kan bese Fabrikken hver Dag fra 10—12 Form.

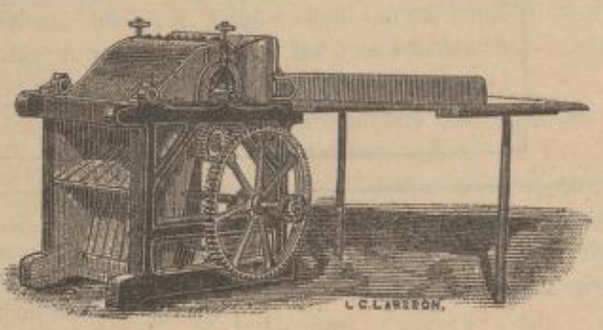

O. Jakobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15 Christiania,

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand Heste og Dampkraft; **Høpresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J.H. 603)

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

Kristiania Meieribolag.

Kold uskummet (nysilet) Melk leveres tilbragt i vestre Bydel for 13 Øre pr. Liter. Mindste Kvantum 2 Liter daglig. (J. H.)

Franske Olevén

i løs Vægt

anbefales af

Jensen & Co.

Torvg. 5 a.

(J. H. 660)

„Alexandra"-Centrifugen

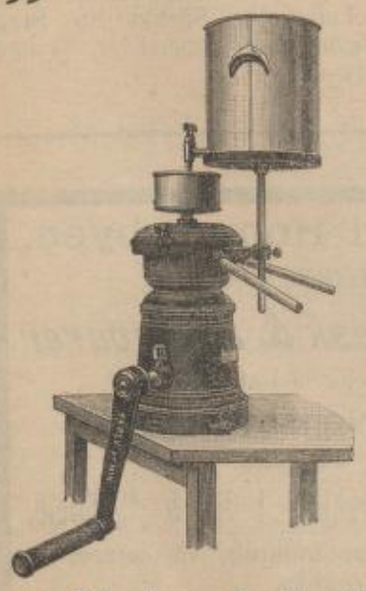

er i høiere Grad

farefri

end nogen anden existerende Centrifuge. Siden Indførelsen af Staalcylindren i 1887 er ikke forekommet et eneste

Ulykkestilfælde

med „Alexandra"-Centrifugen.

Vore nye Haandcentrifuger anbefales som **de absolut solideste, de billigste, de letteste** i Forhold til Skummeevnen.

Alexandra No. 9 skummer 250 Ltr. Melk pr. Time, koster 325 kr.

Alexandra No II skummer 100 Ltr. Melk pr. Time, koster Kr. 220.

÷ 5 pCt. Kontant.

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Christiania Stentøimagasin

Torvet 8. **I & 2 Etage.** ***Telefon 1188.***

Største Udvalg i Porselæns Bordserviser, Porselæns Kaffeserviser. Elegant og simplere Flintetøis Bord- & Vaskeserviser.

(J. H.)

Johs. Heramb,

Eugeniegade No I, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.

Telegramadresse: „Heramb". Træffes personlig 3—5.

Christian Falchenberg Akersgaden 26.

Taateflasker

En Gros & en Detail.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemølle, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene, uforfaskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst

Brødrene Cloetta.

Herved bekjendtgjøres, at vi har overtaget **Eneforhandlingen for Norge** for det bekjendte Firma

Gebrüder Naglo i Berlin

og anbefaler sammes

Dynamomaskiner, Elektromotorer, Buelamper, Ledningsmateriel etc.

Gebr. Naglo er Leverandører til den **tyske Armés og Marines Værksteder** og har udført flere kommunale Lysanlæg (Königsberg, Blankenburg osv.) Fremdeles har Firmaet udført **Hundreder** af større og mindre private og offentlige Anlæg (til 1892 ialt 408 Anlæg) og tør vistnok betragtes som et af de største i sin Branche. Isærdeleshed er Firmaet bekjendt for sit fortrinlige Arbeide og Materiale.

Af de mange Førstepræmier, Firmaet har erholdt, kan nævnes **Chicago 1893,** ligesom det fik **Sølvmedalje** ved den **første Elektricitetsudstilling i Paris 1881.**

Specialiteter er

Kraftoverføring og elektrisk Belysningsanlæg.

Elektromotorer leveres i **alle Størrelser** helt ned fra 1/6 **Hestekraft.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania.

Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet, Telefon 3107. Telegrafadresse: **HEIMDAL.**

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

Adr.:.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaaløvelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olav Sendstad.

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, **Christiania** anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. 588

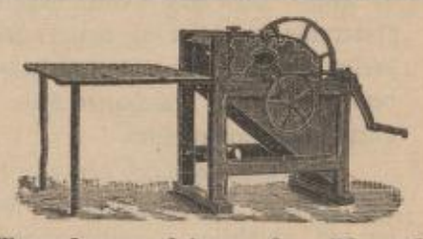

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 121. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 13de Oktober 1894. | Avertissementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedövning (egen Opfindelse)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Bernh. Sollie
Overretssagfører, Horten. (485)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Smaalenene.

—»—

Den Seier, Moderate og Konservative har vundet i Smaalenene, er stor og afgjørende. Her er ikke, som i Buskerud, Tale om, at et Tærningkast har gjort Udslaget. De hidtil bekjendte Tal viser nemlig, at der er afgivet ca. 3950 moderate og konservative Stemmer mod 3000 radikale, og de Distrikter, for hvilke Tallene endnu ikke kjendes eller som endnu ikke har valgt, Rødenes, Tune og Spydeberg, vil vistnok, taget under et, bringe Overvægten op i mindst 1000.

En af Aarsagerne til, at Seieren blev saa overvældende, var, at Arbeiderbygderne rundt Fredrikstad, trods Radikalernes Manøvre med Lislebyaffæren, med overordentlig stort Flertal erklærede sig imod den.

Men vi hæfter for Smaalenenes Bønder en væsentlig Del af Æren for, at Amtet for sit Vedkommende har afvist den almindelige kommunale Stemmeret og Knytnævepolitiken.

De har fulgt bedre med end sine Standsfæller i Oplandsamterne. Og Resultatet viser sig i en betydelig Overgang fra radikal til moderat Venstrepolitik, fra Kristianiaintelligensens Politik til den gamle Bondepolitik.

Dette er gjennemgaaende. Der kan neppe paavises en eneste Bygd i indre Smaalenene, hvor Radikalismen har gjort Fremskridt siden sidste Valg. Men i alle har Centrums Politik erobret Terræn, hvad der vidner høit om den Dygtighed, vore Meningsfæller blandt Smaalenenes Gaardbrugere har vist under Valgarbeidet.

For at tage de indre Bygder hver for sig:

Aremark der i 1891 valgte radikalt med hele 80 Stemmers Flertal, har nu valgt moderat med 10 Stemmers Flertal. Radikalismen har der i Bygden staaet ganske stille, al Fremgang er paa de Moderates Side.

Rødenæs er en ren Undtagelse, forsaavidt som her Radikalerne og de Moderate er gaaet frem omtrent lige meget.

I Varteig er Radikalerne gaaet absolut tilbage (de havde 83 Stemmer ved forrige Valg, nu blot 79) medens de Moderate har havt hele Gevinsten, idet de er voxet fra 37 til 62.

I Hobøl er Bygden gaaet helt over fra de Radikale til de Moderate. Disse sidste talte forrige Gang kun 31 Stemmer, nu 100, medens de førstnævte er blevet staaende stille, før 71, nu 79.

Askim er ligeledes gaaet helt over. Radikalerne talte i 1891 138 Mand, i 1894 153, en Tilvæxt af 15, de Moderate og Konservative i 1891 kun 103, nu 168, en Tilvæxt af 65.

Kanske endnu betydningsfuldere er Omslaget i de Gaardbrugerbygder, der er forblevet radikalemed større Overvægt.

I Rakkestad er Radikalernes Stemmeantal gaaet absolut tilbage, fra 276 til 263, medens de Moderates er foroget til det dobbelte, fra 108 til 216. For 3 Aar siden havde Radikalerne den overvældende Stemmeovervægt af 168, nu er de reduceret til 47 Stemmers Overvægt.

I Eidsberg er der et lignende Forhold. Vistnok er Radikalerne voxet med 12 Stemmer, nemlig fra 255 til 267, men saa er de Moderate voxet fra 142 til 203 eller med 61, og Afstanden, der i 1891 var 115, er gaaet ned til 64.

I Skiptvet, hvor Radikalerne i 1891 seirede med det knusende Flertal af 145 mod 42, er de nu reduceret til 138 Mand, medens de Moderate har formeret sig til det dobbelte Antal mod før, nemlig 85.

Endog i Trøgstad, den eneste Indlandsbygd, hvor Radikalerne kan siges at have hævdet sin Stilling, er de dog kun gaaet frem med 19 Procent, (fra 201 til 238), medens de Moderate er gaaet frem med 44 pCt. (fra 78 til 112).

Foruden disse Bygder kan nævnes nogle, hvor der vistnok er en talrig Arbeidsstok, men som dog endnu i en fremtrædende Grad er Gaardbrugerbygder. Id var paa et hængende Haar blevet erobret fra Radikalerne, og en af de konservative Valgmænd kom ind. Det samme gjælder om Berg. I Onsø har de moderate Partier vundet en glimrende Seier, idet de er gaaet frem fra 217 til 433, medens Radikalerne kun er gaaet frem fra 166 til 273.

Naar nu hertil føies de tre Gaardbrugerbygder Rygge, Raade og Vaaler, der ogsaa tidligere har staaet Radikalerne imod, bliver Totalindtrykket, at Smaalenene for Fremtiden vil tilhøre den Politik, der vil hævde Norges selveiende Bønders Ret og Indflydelse i vort Statsliv og vort kommunale Liv.

Men for at dette ikke blot skal blive et Haab, men en Vished, er det nødvendigt, at der ved Storthingsvalget bliver taget særligt Hensyn til del store moderate Parti i Smaalenenes egentlige Bondebygder. Vi haaber, Valgmændene i Smaalenene vil forstaa Stillingens Alvor bedre, end en stor Del af Akershus's og Buskeruds Valgmænd har gjort.

Ingen Myrmænd paa Horten. De politiske Foreningers Bestyrelser er blevne enige om ikke at lave kunstige Stemmeberettigede i nogen Form.

Ellida"s Togt. 8de Oktober heistes Kommandoen ombord paa Kanonbaaden „Ellida", Chef Kaptein Johansen, Næstkommanderende Kaptein Burchardt. Under Fartøiets forestaaende 6 a 7 Maaneders Togt til amerikanske Farvande kan Postsager sendes til nedanførte Tider og Anløbssteder: Senest anden November maa Post være indleveret (her saavelsom i Kristiania) for Afsendelse til Rio de Janeiro, inden 22de December til Fort de France paa Martinique, inden 5te Januar til La Guayra (Venezuela), inden 12te Januar til Sabanilla (Columbia) og inden 15te Januar til San Domingo.

Tag Dem iagt! Tirsdag Aften blev en Bonde, der kom gaaende gjennem Vaterland — den Vei skal de jo alle — tilkaldt af et kvindeligt Væsen, der vilde have Bonden til at spendere Øl. Under Diskussionen herom saa den trædske Kvinde sit Snit til at sætte sig i Besiddelse af Bondens Portemonnæ. Der var endel Kroner i den.

Hurtigruten paa Nordland. Trondhjem den 11te Okb. (H. O. T.-B.) Nordenfjeldske Dampskibsselskab indbyder til Leverance af et nyt Passagerdampskib for Hurtigrute paa Nordland til Pris Kr. 250.000. Skibet, der leveres færdig i Mai, skal have en Længde af 185 Fod, Bredde 27 og Dybde 14,9; Fart 12½ Mil.

Arbeiderfest—Belønning.

Fra Vestby skrives til „Morgenbladet":

Sidst Søndag Aften afholdtes et Høstgilde paa Gaarden Sundby. Gaardens Husmænd med Hustruer og ældste Børn var indbudne tilligemed nogle Naboer. Efterat Aftensmaaltidet var nydt, samledes man om Punschebordet, hvor Husværten, Hr. Julius Sundby, udbragte en Skaal for sine Husmænd og Tjenere og takkede samtlige for den Dygtighed, Iver og Interesse, som enhver i sit Arbeide havde udvist. Derefter henvendte han sig med en særskilt Skaal til sin Husmand Ole Johannesen, der nu uafbrudt havde været som Husmand hos ham paa Sundby i vel 30 Aar, og takkede ham ikke alene for hans Dygtighed og Interesse i Udførelsen af sit Arbeide, men ogsaa for den Omhyggelighed, som han altid havde lagt for Dagen med Gaardens Styr og Stel, samt udtalte sig forøvrigt om hans store Dygtighed i Brugen af sin Plads og om hans exemplariske Kreaturstel, i hvilket han som Husmand lige fra sin Begyndelse som saadan maatte anses som en Foregangsmand. Hr. Sundby overrakte ham derpaa fra Akershus Amts Landhusholdningsselskabs Bestyrelse en Belønning af 40 Kr. og et Diplom. Gamle Oles Øine lyste af Glæde og Tilfredshed, da han modtog dette. Ligefrem og hjertelig takkede han saa „Far og Mor" for alt godt i alle disse Aar, ogsaa for denne Belønning, da han nok skjønte, han havde dem nærmest at takke for den. Der var en Inderlighed i dette Møde mellem Husbondsfolk og Tjener, som dybt rørte de Tilstedeværende.

Hr. Kirkesanger Ellingbø udbragte derpaa en Skaal for Hr. Sundby og Frue og skildrede den store Betydning og de gode Følger af et godt Forhold mellem Arbeidsgiver og Arbeider, hvor begge Parter søgte at varetage hinandens Interesser paa bedste Maade.

Ved Tolvtiden skiltes man i den bedste Stemning og med Følelsen af at have tilbragt en hyggelig og mindeværdig Aften.

Buskerud.

Tit Suppleanter valgtes:

1. Doktor Løvig (Krødsherred) med 54.
2. Gaardbruger Hans Hurum (Ringerike) med 55.
3. Arbeider Julius Askestad (Øvre Eker) med 55.
4. Lensmand Hammersbøen med 55.

De Radikale stemte til Repræsentanter paa: Gaardbruger Gunheim 44 St. Kirkesanger Omholt 44 St. Arbeider Andreas Dale 44 St. Kirkesanger Berg 44 St.

Til Suppleanter paa: Lensmand Sønju, Gaardbruger Edv. Johannesen, Lensmand Strøm, Gaardbruger Joh. Hyggen.

Det er smukt, naar Mennesket blir sine Ungdomsidealer tro, dog gives derberettigede Omslag, der er eiendommelige for de fleste store Aander. Det er i de fleste Tilfælde ret betragtet intet Brudd, intet Tilbageslag; men tvertimod et Fremskridt, et klarere Syn paa Forholdene. Det er oftest ingen Forandring af Anskuelser i Realiteten; men et Trin videre mod større Udvikling. Et virkeligt aandeligt Menneske staar aldrig stille. At blive staaende paa et Standpunkt er lige umuligt i intellektuel som i fysisk Henseende.

Det bør være af Vigtighed i politisk Ret at holde fast ved de Hovedopgaver, som Venstres første Mand ofrede sig for, og som fra Begyndelsen af samlede os under Venstres Faner som et Folk af Bønner. Men naturligt er det, at vi under dette udvikles til mere og mere at blive Handlingens Mænd.

n.

Fra Jarlsberg.

Hr. Redaktør!

Jeg kan glæde Dem med at Centrum her i Jarlsberg, trods Radikalernes Haan og Spot, gaar sikkert fremad. Der er i den sidste Tid ikke alene dannet nye Foreninger, men de gamle har ogsaa stadig Tilvæxt. Flere af de mest indflydelsesrige af Venstres Valgmænd fra forrige Valg har nu aabent brudt med Radikalerne og sluttet sig til Centrum. De mener naturligvis, som sandt er, at naar de samler sig om Centrums Program, saa støtter de det gamle Venstres Politik baade i Udenrigs- og Stemmeretsspørgsmaalet. Valgene her i Jarlsberg vil vistnok komme til at vise, at her er mange selvstændige Mænd, som har Mod til at bryde med et Parti, hvis Politik sandsynligvis vil bringe vort Land enten Ydmygelse eller Revolution. Jeg har hørt, at Amtscentrumstyret for nogle Dage siden havde et Møde i Tønsberg, hvor man blandt andet ogsaa omtalte Valgforbundet med Høire. Man fandt, at Rimelighed talte for, at Centrum fik 2 af de 4 Repræsentantpladse i Betragtning af at Høire uden de Moderates Hjælp ikke vil kunne beherske Stillingen.

Med Hensyn til hvilke Personer der i Tilfælde kan blive Tale om som Centrums Storthingskandidater, har man her flere Mænd, som vistnok Partiet kunde have Ære af at sende paa Tinget. Jeg tillader mig, Hr. Redaktør, at nævne en, nemlig Hr. Gaardbruger Ole Evensen Sundbye i Kvelle (Hedrum). Han er vistnok en af de Moderates bedste Mænd her i Amtet, og der er vel faa, der i den Grad som han nyder Vælgernes Tillid.

Jarlsberger.

Kristians Amt.

Til Suppleanter valgtes ifølge (H.O.)

1.	Gaardbruger Erik M. Enge	60	St.
2.	„ Ole Hofslien	57	„
3.	„ Ole Gillebo	56	„
4.	Redaktør Enger	59	„
5.	Grdbr. Tollef Rogne	58	„

De 3 første ved særskildt Valg.

Krigen i Østasien.

Bureautelegrammer til herv. Blade.

London, 10de Oktbr.

Til Reuters Bureau meldes fra Shanghai: Ifølge Rygter, der dog er ubekræftede, skal 40,000 Japanesere have landsteget ved Shanghaikwan og sønderskaaret Telegrafledningerne. Ifølge et andet Rygte skal en anden japanesisk Troppestyrke have landsteget ved Niutschnan. Flere japanesiske Krigsskibe er seede i Nærheden af Taku.

London, 10de Oktbr.

Ifølge Telegram fra Shanghai har der fundet et Sammenstød mellem de kinesiske og japanesiske Tropper nordenfor Jalufloden. Japaneserne maatte retirere.

Reparationerne af de kinesiske Krigsskibe i Port Arthur er nu afsluttet, og Flaaden gaar idag tilsøs.

Køln, 11. Oktbr.

„Køln. Zeit". meddeler, at Stormagterne er bleven enige om de eventuelle Skridt i Anledning af Koreaspørgsmaalet, Hensigten synes at være at gjøre Japan Forestillinger som ikke at berede Peking Vanskeligheder.

*

London 11. Oktbr.

Til Times meldes fra Tientsin: Den japanesiske Flaade har i det sidste Søslag lidt langt mere, end man hidtil har antaget, endskjønt Japanesерne saa meget som muligt søger at skjule sit Tab.

Den japanesiske Admiral har i de sidste Dage vist sig udenfor Halvøen Tchan-Tung med et hvidmalet Pantserskib og flere andre Skibe.

I samme Farvand har man ogsaa regelmæssig kunnet iagttage 2 Krydsere.

En enestaaende Demonstration,

hvis Mage vel aldrig i en mindre norsk By har seet, fandt ifølge Meddelelse til „Vrgbl." Sted i Fredriksstad Tirsdag.

Den gjaldt Statsminister Stang.

Statsministeren var anmodet om at holde Foredrag dernede, men de Radikale, der raader over Arbeidersamfundets „Tivoli", fik arrangeret det saaledes, at der talte Lindboe og Wexelsen.

Det skulde de dog ikke have gjort, thi disse Forsøg paa at hindre Statsministeren fra at faa holde Foredrag bevirkede, at man i Fredriksstad traf andre, større og mere omfattende Arrangementis.

Det store Ridehus, større end Fæstningens Gymnastiklokale i Kristiania, toges i Brug, dekoreredes brilliant med 160 Flag, 6 Gaskroner anbragtes og en Mængde Lys, — Kranse og Blomster fuldendte Dekorationen.

Længe før Tiden var det enorme Lokale overfyldt, ikke alene de 2000 Siddepladse, men hver Krog var besat. Efter at Grosserer Ant. B. Nielsen havde aabnet Mødet, og et stort Musikkorps af Brugsarbeidere havde spillet „Blandt alle Lande", holdt Statsminister Stang, der modtoges med stormende Applaus, et med den største Opmærksomhed paahørt 1½ Times Foredrag om vor Politik i store Træk.

Efter Talen blev affunget en af H. forfattet Sang, hvis sidste Vers, der forlangtes da capo, var saalydende:

„Derfor lad os bare kjæmpe
for vor gode Sag,
ikke fire eller tempe,
tone kjækt vort Flag!
Norge frit og vort skal være,
og i Fællig tryg
med vor Bror for Nordens Ære
staar vi Ryg mod Ryg".

I veltalende, kraftige Ord talte Ant. B. Nielsen for den norske Regjering. Næsten hver Sats i Talen modtoges med ordøvende Jubel, der steg til Orkan, da Statsministeren viste sig paa Talerstolen, for atter og atter at takke for den enestaaende Hyldest.

Senere bragtes der Statsministeren et Fakkeltog, hvis 600 Fakler tog sig glimrende ud i den stille, mørke Aften. Hele Byen var paa Benene, ogsaa mange Tilreisende deltog i den hjertelige Demonstration, der bragtes Statsministeren, som Gang paa Gang maatte vise sig i „Phoenix"s Vinduer, hvorpaa han udbragte et „Leve Fædrelandet".

Doktor Haanshus's korte, kraftige Tale for Statsministeren ledsagedes af endeløs Jubel.

Samtidig holdt de Radikale møde i Tivoli, hvorhen mange af dem, der ikke kunde komme ind i Ridehuset, havde begivet sig. Da Fakkeltoget kom, forlod en Mængde Vexelsen for at se paa eller deltage i Demonstrationen for Statsminister Stang.

Til Vælgere i Jarlsberg.

Moderate Vælgere i Jarlsberg og Laurvig opfordres til at samle sig om Amtscentrumsforeningens

Valgprogram:

I Tilslutning til det gamle Venstres Politik vil vi arbeide for:

1. Løsning af den unionlle Strid ved Forhandling med Sverige paa frit Grundlag med det Maal at erhverve for Norge en fuldt ud ligeberettiget Stilling i Unionen. Vi hævder Norges Eneraadighed over Konsulatsagen og mener, at der af Fællesskabet bør søges udskiftet og henlagt under hvert Lands særskilte Myndigheder alle Sager, der ikke nødvendigvis kræver en fælles Afgjørelse eller gjør en saadan særlig ønskelig.
2. Udvidelse af Stemmeretten efter en Skattegrænse af 400 Kroner paa Landet og 600 Kroner i Kjøb- og Ladested samt Stemmeret for fraværende Sjømænd.
3. Kraftig Ophjælp af Landets naturlige Næringsveie og vort Kommunikationsvæsen.
4. En tidsmæssig Arbeiderlovgivning, Alderdoms- og Invalideforsørgelse.
5. Fornuftig Sparsommelighed i Stat og Kommune og en retfærdig Fordeling af de offentlige Byrder.
6. Bekjæmpelse af Drikkeondet gjennem Lovgivning og Beskatning.

Af Sager, der paa Centrums sidste Landsmøde opførtes paa Arbeidsprogramet, fremhæves:

Forholdstalsvalg, Adgang til Folkeafstemning over Love (Referendum), Opløsningsret.

En Indespærringshistorie. „Politiken gjengiver i stor Vidtløftighed en opsigtsvækkende Indespærringshistorie. Grevinde Adeline Schimmelman skal nemlig paa Foranledning af Slægtninge med Liet være bleven ført til en Sindssygeanstalt og der holdt indespærret et Fjerdingaar, hvorefter hun blev udskrevet med Attest for at have Forstandens fulde Brug.

Grevindens Venner og Bekjendte havde under Indespærringstiden paa sine Forespørgsler kun faaet den Oplysning, at Grevinden var meget syg, medens Grevindens Anstrengelser for at sætte sig i Forbindelse med Yderverdenen blev tilintetgjorte.

Ifølge nævnte Blads Fremstilling skal Grevinde Schimmelman, der er Datter af afdøde Lehnsgreve Schimmelman og i sin Tid var en af Stjernerne ved Hoffet i Berlin, hvor hun var ansat som Hofdame hos Keiserinde Augusta, efter Faderens Død i 1885 have trukket sig tilbage fra Selskabslivet og viet sig til en meget omfattende filantropisk Virksomhed, der har medtaget hele Renteindtægten af hendes store Formue.

Familiens Mishag hermed formindskedes ikke derved, at Gevinden som Børn og Arvinger adopterede et Par faderløse Fiskersønner fra det Fiskerleie paa Den Rügen, hvor hun pleiede at tilbringe Sommeren.

Saa lyder den eventyrlige Beretning, der vel trænger Stadfæstelse.

Hedemarken.

Til Suppleanter valgtes ifølge (H.O.)

1. Redaktør Arvesen 88 St.
2. Lensmand Andreasen 86 St.
3. Gaardbruger Haug 48 St.
   Samtlige ved særskildt Valg.
4. Lærer Aaen, Tonset, 77 St.
5. Regnskabsfører A. Karseth, Vang 76 St.

Ved Valget paa Repræsentanter stemte Høire og Moderate paa Sæhlie, Omsted, Løken, Ringnæs og Kværnæs.

Eldorado giver Lørdag 13 Okt. Kl 7½ en Extres-Forestilling med et udmærket Specialitets Program. Til denne Forestilling har Børn fri Entree. Direktionen bereder hermed Børn en Glæde.

Fra

Høires Valgkomite.

I Anledning af de mange Angreb af forskjellig Slags, hvorfor de Mænd, der bar Høires og moderate Venstres Stemmesedler paa Valgdagen, har været udsat, skal Komiteen oplyse, hvad der staar i Forbindelse med den for disse Stemmesedler benyttede Betegnelse.

Foranledningen til, at man medtog moderate Venstres Mænd paa Høires Liste, var nærmest en Henvendelse fra enkelte af denne Gruppes Mænd om, at man „vilde gjøre det lettere for dem" at kunne benytte Høires Liste ved at medtage Repræsentanter for Gruppen.

Da det moderate Venstre ikke har nogen Organisation i Kristiania, henvendte man sig til enkelte af denne Gruppes repræsentative Mænd med Forespørgsel, om de var villige til at lade sig opstille paa en Fællesliste. Den første Mand, som man henvendte sig til, stillede den Betingelse, at Listens Karakter af en Fælleliste blev fremholdt, eftersom han stod Venstre nærmere end Høire, og han ønskede ikke uden videre at puttes i „Høiresækken". Denne Betingelse fandt man intet at indvende imod; vilde man følge det øvrige Lands Exempel og gaa sammen med moderate Venstre, fik man vedkjende sig dette og tone Flag.

Overensstemmende med denne Betingelse har man før Valgdagen i Aviserne indrykket Bekjendtgjørelser om, hvor Høires og moderate Venstres Stemmesedler vilde være at faa, og overensstemmende dermed har man affattet de Plakater, som blev opslaaede paa disse Steder og medgivet de Bud, som uddelte saadanne.

Kristiania, den 11. Oktober 1894.

Paa Komiteens Vegne:
Karl Lous.

Fra Haabøl skrives til os: I Haabøl feirede de Moderate med 100 Stemmer mod Radikalernes 79. Ved forrige Valg feirede Venstre saavidt erindres med 76 Stemmer mod Høires 31. De fleste af Høire er nu Medlemmer af den moderate Forening, og en stor Del af dem, som stemte med Venstre den Gang har nu forladt dem paa Grund af deres holdningsløse Rabalderpolitik. De Radikale havde 1 Myrmand, og der blev forkastet af Valgbestyrelsen. Høire havde ingen, og alligevel har Radikalerne prøvet at gjøre et stort Nummer af dem; de Myrmænd som ikke fandtes altsaa.

Kristianiaradikalerne,

der har stjaalet Ole Gabriel Uelands og Johan Sverdrups gamle Venstrenavn, var i forgaars ude af sig selv af Forbitrelse over at se, at Mænd, der hævder den gamle Venstrepolitik, kalder sig med Venstrenavnet. Det fortælles, at en af ledende Mænd i Radikalernes Leir begav sig til Politikammeret og angav Høire og det moderate Venstre for Valgfusk, fordi der stod „moderat Venstre" paa de forenede Gruppers Stemmesedler!

Tyven angiver Eieren for Tyveri, fordi han har taget tilbage det stjaalne Gods!

Hr. Heinrich Bosse, en Broder af Skuespillerinden Fru Bosse Fahlstrøm, agter om kort Tid at foretage en Studiereise til Tyskland og Frankrige, hvorfra han jevnlig vil tilsende vort Blad Korrespondancer.

I Stedet for Arvesen er Lærer Myrvang (fra Storelvedalen) blevet Storthingsmand for Hedemarkens Amt. Om ham heder det, i „Oplandenes Avis", at der fra flere Valgmænd blev gjort den Indvending, at han nærede socialistiske Anskuelser. Det er ogsaa en Kjendsgjerning, at han stadig har optraadt som en ivrig Modstander af de selveiende Bønders Ret.

Hjerneblødhed.

Bureautelegram til herv. Blade.

Bergen, 11. Oktbr.

Kjøbmand Anton Arnesen, som i 1892 for Delagtighed i Ildspaasættelse blev dømt til 7 Aars Strafarbeide og efterat være indsat paa Bodsfængslet overflyttes til Nevengaardens Sindssygeanstalter i Bergen, er idag bleven frikjendt af Retten uden Jurybehandling, da han ifølge Lægererklæring har lidt af paralysis generalis (Hjerneblødhed) baade før og under Gjerningen.

Storthingsvalget for Smaalenene.

Fra en navngiven Mand i Spydeberg har vi modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

Jeg skal herved tillade mig, at foreslaa 4 Mænd til at komme i Betragtning ved Distriktsvalget i Smaalenene, nemlig Peder Haukebøl fra Romskaugen, en meget dygtig Mand, som har været med næsten i alle Bestillinger inden Kommunen, har mange Kundskaber, baade i kirkelig og borgelig Henseende. Furholmen Kykkelsrød fra Askim, ogsaa en dygtig Mand, der er meget inde i Byggearbeide, Fossefald og Skovdrift og driver Mølledrug og har Del i Træsliberi m. m. No. 3 Gaardbruger Nils Pedersen Rør i Rygge, er ogsaa en dygtig Mand og er vel inde i Jordbruget og dets Drift, og har megen Omhu for vor Religion og den rene Lære No. 4. Jernarbeider og Skinnegang Formand Even Nielsen fra Spydeberg, som har været med at bygge Jernbaner en længere Tid, og som er vel inde i dens Udstyr og Drift; har ogsaa været med i Kommunens forskjellige Poster.

Disse 4 foreslaar jeg som Storthingsmænd paa det kommende Storthing 1895 for Smaalenene.

Thelerne

har ikke svigtet vor gode Tro om dem Vistnok er Ullmanns Trone ikke blevet omstyrtet denne Gang — det var heller ikke at vente — men den har vaklet ganske betydeligt. Dette fremgaar deraf, at de Moderate (og Konservative) efter de hidtil kjendte Valg er blevet forøgede fra ca. 1550 til ca. 2750, medens Radikalerne kun har seet sine Rækker forøgede fra ca. 2200 til ca. 3250. Vi skal senere komme tilbage dertil og kan paapege den glædelige Kjendsgjerning, at det nationale Bondepartis Vækst (skjønt det for den overfladiske Jagttagers Blik fordunkles af nogle Besynderligheder ved Valgmændenes Fordeling) netop har været mest lovende i de egentlige Fjeldbygder.

Ærlighed—Nærlighed.

De Radikale i Bergen bød en Storthingsplads til Socialisten Lillestøl, naar han blot offentlig vilde erklære sig for Radikal og ikke-Socialist.

Det tjener ham til Ære, at han afslog Tilbudet.

Hans Partiorgan skriver om denne Manøvre:

„Slyngelagtigt er det Parti, som vil lede en fattig Mand i en saadan Fristelse. Vort Sprog har ikke Udtryk stærkt nok til at betegne Raaheden i Tankegangen hos den Slags Folk.

Det eneste, som kan tale til deres Undskyldning, er, at de selv er saa vandt til forrædderi mod sine egne Ideer, at de ikke forstaar det bedre".

Byens Forsyning.

Høsten er kommen. Selv om man ikke merkede det paa Temperaturen og paa Solens „lave Standpunkt", vilde man kunne se det ved at gaa over Byens offentlige Udsalgspladse. Disse har hele Sommeren været tarvelig forsynet, naar man medtager Ho, Smør, Ost og Æg, thi disse Artikler er der gjerne nok af til enhver Tid.

Nu er det anderledes. Torvene formelig bugner af alle mulige Slags, baade spiseligt og uspiseligt. Paa Ankertorvet staar Holæssene batterivis, noget man kunde vente efter den rige Høst i Byens Omegn. Men Høet staar lavt; det er ikke de Priser, man opnaaede ifjor.

Det samme gjælder Poterne. Kjøberne formelig rynker paa Næsen, dersom der forlanges mere end 2½ Krone Tønden.

Det er jo nokaa godt for Byboerne, at de for godt Kjøb paa Fornødenhedsartiklerne. Men Landmanden! han spinder just ikke Silke op, at han maa sælge sine Varer til saadanne Priser som de, han iaar er bedst forsynet med. Saadan som Tiderne er, er kanske Jordbrugerne nu den uheldigst stillede Klasse i vort Land. Dette virker tilbage paa det hele Samfund, thi det er dets Hovedrod, som her lider.

Af Grøntsager er der nu en sand Overflod — en naturlig Følge af Aarstiden. De finder en rivende Afsætning og betales forholdsvis bedre end de øvrige Markfrugter.

Og saa den Masse Kjød paa Youngstorvet!

Det er ikke som isommer, da der sommetider næsten var et Særsyn at se to Kjødvogne ved Siden af hinanden. Rigtignok havde Byens Slagtere tilstrækkeligt for Behovet. Men somme Husmødre synes formelig at frygte for Hungersnød, naar der er lidet at finde paa Youngstorvet.

Vildt er der ligeledes rigelig Tilgang paa, lige fra Elg til Kramsfugl og endnu mindre Væsener. Men det er ikke for Smaafolk, dertil er det for kostbart.

Fiskebryggen saa den hele Sommer ud som Faraos magre Kjør, det var en Sjeldenhed at faa en Ret god Ferskfisk, naar undtages Makrel, Kveite og Lax. Men kom nu derned, nu er der nok af alle almindelige Sorter, og det er let at faa gode Sager — naar man ser sig for.

En ny Artikel paa Youngstorvet fortjener at omtales, nemlig de hermetiske Fiskeprodukter fra Hr. Larsen i Bergen. Det er Sager, som Folk vilde like, naar de lærte dem at kjende, og de er forholdsvis billige. Særlig maa nævnes hans røgede Sardiner, der hverken i Velsmag eller Priisbillighed giver de bedste franske noget efter; i sidste Henseende staar de endog som No. 1.

Literatur.

Børnene, Blad for Hjemmet heder et nyt Blad, som udgives af Kirkes. H. K. Busland, Hurum. — Jeg har engang seet et Tal for, hvormange Blade og Tidsskrifter, der udgives i vort Land. Det var et forbausende stort Antal. Men det er glædeligt, for det er et Tegn paa, at Trangen til Oplysning er stor hos os. Alle Livets Gjøremaal behandles nu i Pressen, og særskilte Fagblade veileder og hjælper Folk til at følge Udviklingen paa alle den menneskelige Virksomheds Omraader. Jordbruget har sine Fagblade, Sjøfarten sine, Handels- og Forretningsvæsen sine osv, osv — ja selv Sport og Leg og Haandarbeide har sine Blade og finder Holdere, saa de kan bestaa. Men blandt de flere Hundrede norske Blade og Tidsskrifter vil man forgjæves lede efter et, der har sat sig som Opgave at omhandle Børneopdragelsen i Hjemmet. Forsaavidt er det nye Blad „Børnene" heldig stillet, idet det er fuldstændig blottet for Konkurrenter. Men mærkelig er det, at vi ikke har faaet et saadant Blad for længe siden. Eller er kanske Børneopdragelsen en mindre vigtig Ting? Er Bearbeidelsen af Jorden, Sport, Leg, Haandarbeide o.s.v., som alsammen har sine Fagblade, saa meget vigtigere kanske? Alle er vist enige om, at Børneopdragelsen er af det nyttigste i Livet. Barnesindet lignes med det bløde Ler, der under Kunstnernes Haand kan formes til Billeder, gode eller daarlige, smukke eller stygge. Opdragelserne er en Kunst, og Opdrageren er den Kunstner, der af Barnet skal danne det ædle og dygtige Menneske. Men den Opgave er ikke saa let, at dertil ikke skulde behøves Veiledning gjennem et Blad. Eller har maaske de, som befatter sig med Børneopdragelse i de mange Hjem Landet om, modtaget særlig Oplærelse i den Ting? Nei. Der gives Skoler og Uddannelsesanstalten for alt muligt, for Haandværk, for Jordbrug og for Kreaturstel. Men for Barnestel, nei der findes ikke. Og dog er det store Flertal af Landets Mænd og Kvinder Forældre og saaledes Børneopdragere. Dertil kommer Tusinder af andre, som maaske ikke har Børn selv, men som ligevel har med Børns Opdragelse at gjøre, saasom Lærere og Lærerinder, Præster, Barnepiger, Tjenere o. fl.

Man skulde tro, at et Blad, som omhandler Børneopdragelsen i Hjemmet, vilde faa den største Udbredelse, naar det nu

---

Phina.

(fra engelsk for „Eidsvold.")

—s—

Jeg følte mig ilde tilmode da Phina kom til mig og fortalte, at hun var forlovet med Eustace Manvers.

Det kom saa pludselig, og han var den eneste Mand inden vor Bekjendtskabskreds, som jeg ikke ønskede min Søster skulde vælge, men da hun ikke havde raadspurgt mig, saa lukkede jeg mine Læber klogelig og sagde ingenting. Men Phinas mørke Øine læste Misfornøielsen i mit Ansigt og i et Øieblik var hendes Arme omkring min Hals.

„Nu lille Søster," sagde hun, „vær da endelig ikke saa sur og tvær. Jeg ved nok, at min Eustace ikke er det ringeste lig din adstadige Robert, men du og jeg er saa ulige, at det slet ikke var rimeligt, at jeg skulde vælge en Mand med Roberts Karakter."

Jeg begyndte i en fornærmet Tone at forsvare min Mand, men Phina afbrød mig.

„Ja, ja," sagde hun, „jeg ved jo, han er en mønsterværdig Mand. Men det vil jeg si' dig Kristine, at hvis jeg var bunden til slig en rolig gammel Fyr, saa vilde jeg komme til at hade ham med Tiden. Jeg kunde ikke udholde at bo al mit Liv i Ro og Stilhed paa et Sted. Eustace og jeg tænker at reise meget. I hans Selskab vil jeg bese alle de herlig Steder, jeg har drømt om. Jeg ved, vi vil blive lykkelige. Se nu bare ikke saa alvorlig ud lille Søster."

„Livet er ikke nogen Drøm, men en kold Virkelighed," svarede jeg kort; men min ubesindige Søster saa ud paa Solnedgangen og værdigede mig intet Svar.

Phina kaldte mig altid: „lille Søster," uagtet jeg var adskillige Aar ældre og havde været gift tre Aar, men i Grunden var det ikke saa underligt endda; thi jeg var liden og ubetydelig; men hun høi, smuk og indtagende.

Hvis jeg havde seet paa Sagen med almindelige Øine, saa maatte jeg, jo have været stolt over min Søsters Forening med Eustace Manvers. Han tilhørte en god, gammel Familie, eiede et betydeligt Gods og var anseet for at være smuk. Men der var noget ved ham, der bragte mig til at føle mig uhyggelig tilmode. Jeg sagde engang dette til Robert; men han bare lo mig ud.

„Ved du lille Hustru", sagde han, at du er overmaade nervøs. I øst er du og Phina lige, en Mand med en stærk Villiekraft blandet med en vis dyrisk Magnetisme kunde bringe eder til at gjøre alt, hvad han vilde".

Jeg modsagde straks en saadan Tanke; men efterhaanden aabnedes mine Øine, saa jeg til min Skræk opdagede, at Eustace virkelig udøvede en vis Indflydelse over mig.

Fra den Tid af begyndte jeg at frygte ham, ligesaa meget som jeg forhen havde hadet ham.

Eustace Manvers gjorde alt for at optræde paa en saadan Maade, at min gamle Uvillie begyndte at svinde bort. Og min Søster — hun var forelsket til op over Ørene. Med vor jødiske Moders Skjønhed havde Phina ogsaa arvet dennes lidenskabelige Natur. Jeg ængstedes mangen Gang for hende og bad hende fremfor alt ikke opstille nogen Afgud i sit Hjerte.

„Som om jeg kunde elske ham for meget," svarede hun i en bebreidende Tone. „Tror du dette er muligt Kristine? Nei, jeg er vis paa, at Gud, som nedlagde denne Kjærlighed til hinanden i vore Hjerter, han vil ogsaa, vi skal elske med hele vor Naturs Styrke og Inderlighed."

„Men det er dog godt undertiden at forestille sig Muligheden af en Skilsmisse", svarede jeg.

„Nei paa ingen Maade. Intet uden Døden kan skille os, og selv da er vi forenede i Aanden. Nei, nei, ingen Indvendinger Kristine, lad mig være lykkelig. Du var ogsaa lykkelig den Gang Robert var din Forlovede og ikke din Mand."

„Jeg er lykkelig nu", svarede jeg bestemt, men tænkte dog med et lidet Suk tilbage paa de glade Dage, da Robert vandt mit Hjerte.

Men skjøn, som denne Kjærlighedens Morgenrøde var, saa vilde jeg dog ikke bytte den med Ægteskabets prøvede og modnere Aar!—

Efter som Ugerne gik, bemærkede jeg til min Sorg, at der reiste sig en Kløft mellem mig og Phina. Hun talte ikke længer til mig om Eustace, hvis jeg nævnede hans Navn, tog hun ingen Notisse deraf. Jeg begyndte at bebreide mig selv, fordi jeg havde været saa kold og udeltagende, saaledes at hun havde tabt Tilliden til mig. Undertiden følte jeg en berettiget Skinsyge mod Eustace. Det var ham først og sidst, Phina havde ikke Tanke for nogen anden.

Nogle Mile fra vor Landsby Eltonbridge laa et lidet Herresæde, som kaldtes Prioriet. Det var en romantisk Bygning, der sagdes at være den ældste i Nabolaget.

I mange Aar havde Stedet staaet ubeboet, Eieren havde vanskelig for at faa det solgt og nærede ingen Lyst til at bo der selv.

Tilsidst blev dog Eiendommen solgt til en vis Mr. Seldon, en rig Kjøbmand. De aristokratiske Familier i Omegnen var fra Begyndelsen af uvillige anerkjende en Mand, som havde vundet sine Penge ved Handel; men Sir Alfred og Lady Joyce indbød de nys ankomne til Middag og alle øvrige fulgte snart deres Exempel.

Jeg var forud indtagen mod Mr. og Mrs. Seldon og deres Datter. Datteren var vistnok den mest presentable af de tre; men der var noget fremfusende i hendes Maade at være paa, der virkede forstyrrende paa mine svage Nerver. Phina derimod syntes at føle sig tiltrukken af den nye Familie, kanske det kom sig af, at Prioriet grænsede nær til Eustace Manvers Eiendom. Nok er det, at Familien havde ikke været tre Uger i sit nye Hjem, inden „Beatrice", som Phina allerede var begyndt at kalde hende, blev indbuden til at tilbringe nogle faa Dage hos os.

Den sidste Aften Miss Seldon var hos os, sad vi sammen i Dagligstuen. Vinduet stod vid aabent, for det havde været en af hine overvældende varme Dage, der kommer over os overraskende, næsten med tropisk Hede. Robert havde spist Middag ude og jeg ventede ængstelig lyttende hans Tilbagekomst, thi Luften var trykkende og mørke Skyer havde samlet sig bebudende et Uveir. Samtalen var gaaet istaa, maaske var det for brysomt at tale i en slig Atmosphære.

Miss Seldon brød først Tausheden, hun var sjelden i Ro mere end nogle faa Øieblikke.

„Mr. Manvers tror De paa Magnetismen?"

Kanske det var Indbildning, men det forekom mig, at Eustace for sammen og skiftede Farve.

„Undskyld Mr. Manvers," jeg spurgte fordi jeg selv er en fuldstændig vantro i den Retning, og intet i Verden vil kunne omvende mig. Mama var ude af sig selv af Angst, men jeg var fast bestemt paa at ville se, om der er noget i det

endelig er kommet. Hvis Bladet er godt da —.

Er nu Hr. Buslands Blad „Børnene" slig, at det kan anbefales de mange Hjem Landet over?

Jo det **er.** Begyndelsen er saa god, at man kun maa ønske Fortsættelsen ligedan. Man merker, at Hr. Busland er en saa **kartsk**ende Jagttager og har en saa dyb **Forst**aaelse af Barnet, at han giver en nye**get** at tænke paa, og man tør ikke kaste hans Raad uoverveiede fra sig. Dertil gaar den gjennem, hvad han skriver, en slig Kjærlighed til Barnet og Emnet, at hver en Far og Mor maa føle sig varm derved.

Det vilde være at ønske for de tusen Hjem og for den Slægt, som der voxer op, at det Blad fik en stor Udbredelse.

Kan bestilles paa ethvert Postkontor, kommer hver fjortende Dag og koster 1 Kr. for Aaret.

L. Kj.

Valget i Kristiania.

Efter Oplæsning af Grundlov og Valglov paabegyndtes Opraabet paa alle 5 Steder ligt før Kl. 9, idet der ingen Anke reistes mod Mandtallet. Af denne Grund og da Opraabet foregik meget hurtig, avancerede hurtigere en forudsat, hvilket havde tilfølge talrige Udeblivelse. Extrablade raadede dog snart Bod herpaa, saa allerede ved første Opraab mødte ca. 90 Procent. Idet hele antager man, at iberegnet de ca. 700 Forfaldsskrivelser er der afgivet ca. 17,000 Stemmer. Ved Opraab var paa et Par Steder tilendebragt før 8, men i Fæstningens Gymnastiksal først Kl. 10.45.

Prøvelsen af de over 700 Forfaldanmeldelser paabegyndtes igaar og vil muligens Resultatet af den foreløbige Optælling foreligge idag.

Vor stærke Fremholdelse

af det Krav, at Bønder først og fremst bør vælge Bønder til Thingmænd, har ikke været uden Indflydelse paa Valget i Kristians Amt. Sagfører Castberg og Sanatorieeier Siewers er ikke kommen i Betragtning, heller ikke nogen af de pladssøgende Statsraader. Man har faaet en Gaardbruger paa Amtsbænken. i stedet for den afgaaede (Hr. Teige).

Skade, at Hedemarkens Bønder ikke har gjort det samme som Kristians Amts. Netop paa Hedemarken og i Glomdalsføret skulde der være en stor Skare af dygtige Bønder at vælge mellem. Men bare Glestad er blevet valgt.

Da begge de første Supleanter e Ikke-Gaardbrugere, den ene Folkehøiskolelærer og Redaktør den anden juridisk Kandidat og Lensmand, maa man haabe, at Hr. Glestads Helbred maa blive bevaret, for at ikke Hedemarkens Bønder skal blive ganske uden Repræsentanter paa Thinget.

Optoier

var der flere af om Aftenen og udover Natten paa Valgdagen. Udenfor Politiinspektør Mosfins Bolig i Søgaden var der Pibekonsert allerede Kl. 7½ og nogle Vinduesruder skal være knuste. Ridende Politi feiede imidlertid i Løbet af nogle Minutter baade Gaden og Pladsen udenfor ren, ligesom Fodkonstabler med dragne Koller bragte Hylerne til at tage Benene fat det forteste de kunde.

Ved 9½ Tiden drog en hylende og pibende Masse forbi Statsministerens Bolig, hvor ligeledes Vinduesruder blev slaaet ind. Derfra drog disse lovende Radikalere op til „Verd. Gang", som bragtes Hurraer og Leveraab, men da de vilde drage bortover til Politibygningen, formodentlig for at bringe Politimesteren sin Hilsen, standsedes de af Politi og splittedes.

Udenfor „Dagbladets" og „Verd. Gang"s Lokaler blev der kastet med Sten paa Politiet og en Politimand rammedes i Øiet. Senere paa Aftenen skal etpar Konstabler udenfor „Dagbl." være blevet spændt saaledes i Underlivet, at de maatte kjøres hjem.

I Karl Johansgade og Storthingsgaden var der en hujende og pibende Mængde samlet lige til 1 Tiden. Ridende Politi greb gjentagne Gange ind, ligesom Fodpolitiet brugte Kollerne.

I Tordenskjoldsgaden blev i Mørkningen en ung Mand uden Foranledning overfaldt af hujende Pøbel paa dens Vei ned til Politiinspektøren og maltrakteret. Med Tab af Kappen, der reves af ham, fik han reddet sig ind i et Hus. Der var ikke en eneste Konstabel at se.

Men Fyren kunde ikke bruge mig, han opgav mig som aldeles umulig.

„Hvem var den Herre, der anstillede Forsøget med Dem?" spurgte Eustace i en saa rolig Tone som mulig

„Han kalte sig Professor Satreille."

„Jeg har hørt ham omtale. Det gjør mig ondt at han ikke kunde bringe Dem ind under sin Magt. Det er en vidunderlig Magt, det siger jeg Dem, tiltrods for Deres Vantro Miss Seldon. Jeg tror paa den. Det var engang jeg selv praktiserede den og ikke med saa lidet Held."

„Gjorde De virkelig. Aa, hvor interessant: Besidder De endnu denne Magt Mr. Manvers?"

„Det tror jeg neppe —"

„Aa, jeg beder Dem, forsøg! De kan gjerne bruge mig, om De vil. Kjære gjør det!"

Eustace skred tvers gjennem Værelset og stillede sig ligeover for den hulde Skjønne. Jeg vendte Hovedet bort, jeg likte ikke, at dette Emne var bragt paa Bane og lovede mig selv, at det vist skulde være første og sidste Gang en slig Samtale fandt Sted i min Dagligstue.

(Forts).

Fra Høires Valgkomite

har vi desuden modtaget følgende Oplysning:

Foranledningen til, at Høires Bud ud paa Formiddagen blev givet Plakater med forandret Indhold, var den, at de oprindelige Plakater blev ødelagt af voldsomme Venstremænd. Det blev derfor nødvendigt at lade trykke nye Plakater. Efter Henstillen fra Politiet, der befrygtede mulige yderligere Optøier, lod man i de nye Plakater Ordet „Venstre" udgaa. Indtil de nye Plakater kunde faaes, benyttedes de gjenværende oprindelige, saalænge de holdt, samt Stumper af saadanne. For imidlertid at henlede Vælgernes Opmærksomhed paa Stemmesedlernes Karakter af en Fællesliste, lod Valgkomiteen trykke og omdele i tusindvis Løbesedler af saadant Indhold:

Moderate Venstremænd!

Stem paa Høires og de moderate Venstres fælles Valgliste.

Det moderate Venstre er paa denne Liste repræsenteret af Mænd, som de selv har udpeget.

Høires Valgkomite.

Grændsebygderne

har ikke svigtet vore Forventninger. Vistnok tog kun Aremark helt Afstand fra Knytnævepolitiken, men Id — Scenen for de mærkeligste Bedrifter i Svenskekrigen — hvor Radikalernes Flertal i 1891 var overvældende stort, stod lige paa Nippet til at gaa over, idet kun 1 a 2 Stemmer skilte, og i Rødenes kunde Radikalismen i alfald ikke paapege nogen Fremgang. Tager vi alle Grændsebygder fra øverst i Solør ned til Idefjorden under et, bliver der Flertal for Forhandling. Grændseboerne kjender og skatter de svenske Bønder paa den anden Side af Linien.

Smaalenenes Erobring.

Hvaler 6 Høire. Suppleanterne ligesaa sidst 3 Høire.

Skjeberg 5 Høire og Moderate med 246–244. De Radikale havde 178—176. Sidst 4 Høire med 160—147 mod de Radikales 130—122 St.

Berg 1 Moderat og 4 Radikale med 212—203 mod Moderates og Høires 200—198. Sidst 3 Radikale 149—147 mod 84—82.

Id 1 Moderat og 3 Radikale med 176—173. Suppleant 3 Høire og Moderate og 1 Radikal med 172. Sidst 3 Radikale 131—111. Suppleant 1 Moderat 65 og 2 Høire 45.

Borge 6 Høire og Moderate med 340 mod 127. Sidst 4 Høire 218—216 mod 106—102.

Eidsberg 6 Radikale med 277—276 mod Høires og Moderates 203—199. Sidst 5 Radikale med 265—243 mod 153—130.

Rødenæs 3 Radikale med 16 St. Overvægt. Sidst 2 Radikale med 10 St. Overvægt.

Rakkestad 6 Radikale med 263 250 mod Moderates 216—207. Sidst 6 Radikale med 268 mod 108.

Glemminge 10 Høire og Moderate med 561—558 mod 334—331. Sidst 7 Høire 303 mod 268.

Onsø 8 Høire og Moderate med 433 mod 273. Sidst 6 Høire 217 mod 166.

Askim 4 Høire og Moderate med 168—166 mod 153. Sidst 3 Radikale 137 mod 105.

Trøgstad 4 Radikale med 238—235 mod Høires og Moderates 112—110. Sidst 4 Radikale med 205 mod 79.

I Mo, Bratsberg, seirede de Radikale med 52—51 mod de Moderates 49 St.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. ½8 **Sadereisen.**

Eldorado.

Lørdag 13 Oktober Kl. 7½
Express-Forestilling
Born har gratis Entrè!!
Optræden af:
The Howes, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
You-En-Arr, Chinesisk Skyggebilleder.
Søskende Stalheim, norsk Halling og Springdans.
Adele og Adolph, Haandbalance.
Mr. Martinius, Danskomiker
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Born har gratis Entrè

ELDORADO.
Søndag 14. Oktober
2 Extra-Forestillinger
Kl. 5 (Caffeconcert) og Kl. 7½.
Første Gjæsteoptræden af:
Zigeunerinden Czita
i hendes karakteristiske
Spil og Dans.
Attleter Greek George
og **Alfred Andersen.**
Fremdeles:
The Howes, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
You-En-Arr, chinesisk Skyggebilleder.
Soskende Stalheim, norsk Halling og Springdans.
Mr. Moxon. Fod-Equilibrist.
Adele og Adolph Haandbalance.
Mr. Martinius, Danskomiker.
Hedi Marga, Chansonette.
Nye Concertstykker med **Zither** og andre **Solonum.** fra Etablissements-Orkester.

Kjælderetagen
i min nye Gaard Prindsensgade 4 bortleies til Udstillingslokale eller Lager.
A. Hiorth.

Kontorlokaler
elegante og tidsmæssige tilleie i Prindsensgade 4.
A. Hiorth.
(669)

Færdige Kjoler.
Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**
Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** smat alle Sorter Uldvarer billigst
Reel Behandling.
August Russ,
II Stortorvet II.
(J.H. 673)

Stop!
Alfa, Bomuld. **Dun**, Dyttestry, **Fjær,** spunden Fiber, **Jutestry**, **Krølhaar**, Nøtehaar, Stoppestry, spunden Sical, Spon, **Stampelo**, **Tang, Træuld, Vat**, ismaa og store Plader tilbydes i Partier og mindre Dele
Indkjøb af Hestetagel, lang Hesteman, Kohalehaar, brune og hvide Nøtehaar samt Skinduld.
1ste og 2den Etage. **Johan O. Larssen.** Grændsen ved Torvet Kristiania.

Pas paa nu, at
30,000 Meter Kjoletøier
er udlagt til Bortrealisation i denne Maaned.
Grundet Indkjøb af en **Kjoletøifabrikants Konkursboes Varelager** i Greids, bortrealiseres samme i Løbet af 1 Maaned fra min Butik, Storgaden No. 1. Nævnte Varebeholdning realiseres til de **nedsatte,** bestemte, billige Priser.

Sortevarer.
5000 Meter Chasimier, alt i hel Uld.
Chasimier E., meget god, helulden, 100 Ctm. bred . . . Kr. 1.10
Chasimier F., rigtig god, — 100 „ „ . . . „ 1.23
Chasimier FG.. prima solid fin Vare, 100 „ „ . . . „ 1.37
Chasimier G., extra prima Vare, 100 „ „ . . . „ 1.55
Chasimier H., extra svær Vare, 100 „ „ . . . „ 1.86
Chasimier Dubil 50°., uslidelig, 108 „ „ . . . „ 2.07
Chreb E., passende til Konfirmationskjoler, 100 Ctm. bred „ 1.35

Fransk Thibet.
4000 Meter i hel Uld, svær Bredde.
Thibet A., ganske god Vare, 100 Ctm. bred . . . . . Kr. 1.00
Thibet B., rigtig god Vare, 100 Ctm. bred . . . . . „ 1.20
Thibet C., meget tyk solid Vare, 105 Ctm. bred . . . . . „ 1.33
Thibet DE, prima tyk smuk Vare, 105 Ctm. bred . . . . „ 1.48
Thibet EF., extra prima Vare, meget tyk, 105 Ctm. bred „ 1.62
Thibet F. Fabrikpris Kr. 2.60, sælges for . . . . . „ 1.70

Kulørte Kjoletøier.
3000 Meter i smukke moderne Farver, hel Uld.
Jacuard No. 206. i marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve — graa — 90 Ctm.s Bredde, Kr. 1.00 pr. Meter.
Jacuard No. 207, marine, brune, rødbrune, vinrøde Modefarve, — staalgraa — grønne, 100 Ctm. bred, Kr. 1.20.
Desuden er mig **overdraget i Kommission** fra en **fransk Fabrikant** til **Bortrealisation 10,000** Meter helulden fransk **Serges i ægte moderne Farver,** hvoraf specielt som **extra fin og god** tør **anbefales Kvaliteten W** i sort marine, olivengrønt, brune. rødbrune, vinrøde, 98 à 100 Ctm.s Bredde, 1.20 pr. Mtr.
Kvaliteten K, i marine, flere brune og rødbrune, grønne og i Modefarver, 90 Ctm.s Bredde, hel Uld, nedsat til **0.90 pr. Meter.**
Ovenstaaende Kjoletøier er nedsat saa meget i Pris, at det ærede kjøbende Publikum selv vil erkjende Realiteten i denne Realisation.
200 Stk. svensk Cheviot, ½ Uld i mange Farver, stribede og rudede, **realiseres** væk for Kr. 0.65 pr. Meter.
Foer og Sysager billig.
B. C. Andersen,
Storgaden No I, skraa overfor Vor Frelsers Kirke.

Franske Oliven
i løs Vægt
anbefales af
Jensen & Co.
Torvg. 5 a.
(J. H. 660)

Stor Prisnedsættelse
paa
Værdifulde Bøger
af Ivar Aasen, Anker, Aschehaug, Aubert, Bacon, Bang, Bechstein, Belsheim, Blom, Carl Boch, Theodor Caspari, Fru Colban, Jonas Dahl, L. Dietrichson, Const. Flood, J. W. Flood, Fries, Frimann, Færden, Bispinde Gislesen, Gude-Smith, Guldberg, Hebbe, Herre, Horn, R. Hærem, Keyser, Koren, Krogh-Tonning, N. A. Larsen, Lassen, Thora Lundh, Margrethe, Mathilde, Moody, A. Munch, Yngvar Nielsen, Nicolaissen, Tønder Nissen, Nordenskield, John Paulsen, Vilh. Poulsen, Elisabeth Schøyen, Segerstedt, Støber, Tromholt, Welhaven, Jules, Verne, Wisnæs, Vogt m. fl.
Prisnedsættelsen gjælder til 3te December 1894.
Blandt Bøgerne er flere illustrerede Pagtværker.
Forlegnelse udlevers grat's i alle Boglader
samt hos Forlæggeren
P. T. Mallings Boghandel,
Kirkegaden 34, **Kristiania,** ligeoverfor Postkontoret.

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Træevarer:

Anretningsborde, Anretningsbrette, Agurkhøvler, Apothekerskabe, Baljer, Bøtter, Brødfjæle, Brødbrette, Bordbrikker, Beafbankere, Bakkelssprøiter, Bogstefløier, Bogstebret, Citronpresser, Consoler, Gardinstænger, Gardinbrette, Gardintrappe, Gardinrosetter, Garderobehængere, Haandklædeholdere, Hakkeknivbrette, Haarsigte, Isfrysebøtter, Ildpustere, Korkemaskiner, Knivpudsebrette, Knivkurve, Kjævler, Klubber, Morterstødere, Melkar, Meløser, Nøgleskabe, Portierstænger, Portierringe, Ruggeknivbrette, Spekkefjæle, Slevhylder, Sleve, Saltkar, Specerieopsats, Smørspader, Smørskeer, Trauge, Vedkasser, Værktøikasser.

Sherry til 1.00, 1.20 & 1.40 pr. Fl.
Portvin til 1.00, 1.30 & 1.60 pr. Fl.
Søde Vine til 0.90, 1.00 & 1.30 pr. Fl.
Bordeaux Vine til 0.80, 1.00 & 1.35 pr. Fl.
Cognac til 1.20, 1.30, 1.40, 1.60, 1.80 & 2.00 pr. Fl.
Aquavit til 1.00, 1.10, 1.20 & 1.30 pr. Fl.
Punsch til 1.10, 1.30, 1.50 & 1.60 pr. Fl.

anbefales af

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8. (645)

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11. I & II Etage

anbefaler i stort Udvalg til **billigste** Priser

Hængelamper, Bordlamper,
Maaneskinslamper,
Butiklamper, Kjøkkenlamper,
Entrélamper & Lygter
saavel for Petroleum som Fedolie.

Lampekupler & Lampeskjærme

hvide og decorerede.

Lampeglas & Væger
i alle Sorter.

Lampebrændere

af nyeste Konstruktion og største Lysstyrke haves altid paa Lager — og kan i Regelen paasættes Lamper uden Forandring.

(J. H. 641)

Gyldenlæder-Tapet

i stort udvalg på lager hos
F. H. Frølich & Søn.

Konkurs Realisation

af Norsk Industriforretnings
(John. F. Johnsens)
Varebeholdning
foregaar hver Dag
til Registreringspriser
Fra Boets Butik Grændsen 17
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken

Beholdningen bestaar væsentlig af alle Slags Hvidevarer, Lærreder, Blaatøier, Sirtser, Dreiler, Dækketøier, Bolstre, Dunlærreder, **Drestøier,** Gardintøier, Møbeltøier, Bordtæpper, Sengetæpper, Vattæpper, **Uldtæpper,** Tricotage for Damer, Herrer & Børn, Uldtøier, Floneller, Værkener, Skjørter & Skjørtetøier, Forklæder & Forklædetøier. Alle Slags Forsager, Schawls, færdigsyet Undertøi, ægte Normal-Undertøi, Snipper, Manschetter, Slips, Skjorter, Strømper, Vanter, **Gummikapper,** Galoger, Paraplyer etc. etc.

Norsk Industriforretning

Konkursbo's
Realisation
Grændsen 7
1ste Dør om Hjørnet til Grændsen.
Ikke Hjørnebutikken.
(J. H.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Væderlam

af Tantero—Cheviot—Race, sælges ved **Jønsberg Landbrugsskole, Adrs Stange.** Pris Kr. 20,00 pr. Stykke
(H. O.)

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Emaljerede Varer:

Farve blaa, graa, hvid, marmorreret;
Kasseroller, Kjedler, Gryder, Laag, Kaffekjedler, Fiskekjedler, Stegepander, Stegeovnspander, Tragteindretninger, Thekjedler, Thekander, Kaffekander, Koppe, Tragter, hermetiske Daaser, Poteteskogere for Damp, Omletfade, Melkeboller, Bægere, Madspand, Tallerkener, Puddingforme, Beafriste, Fordampningsskaale, Skumsleve, Suppeøser, Vandøser, Fiskesleve

samt for Soveværelser:
Toiletbøtter, Vandboller, Vandkander, Sæbekoppe, Tandbørstholdere, Kammerpotter, Stikbækken.

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger
i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

Dieseth & Amble

Kirkegaden 30.

Emalje
Fiskekjedler
Kasseroller
Gryder
Stegepander
Kaffekopper
Kaffekander
Thekander
Tragter
Bægere
Toiletspand
Vandkander
Vandfad
Sæbekopper
Emalje.

Emalje
Kammerpotter
Fodbaljer
Sukkerkopper
Flødemugger
Poteteskogere
Melkefad
Gaskogekar
Stegekar
Brætter
Opvaskbaljer
Former
Kjødkværne
Emalje.

Eneudsalg for Vaskeapparatet „Undine". Pris Kr. 6.00. Sendes til alle Rigets Postanstalter frit for Kr. 6.65. Prøvevask daglig Kl. 10—2 Form i vort Lokale.
Hundrede af rosende Udtalelser.

Dieseth & Amble,

Kirkegd. 30. (671)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder,
(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.
For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskiner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

A. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Vinterfrakkestoffe!

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,
Klædehandel, Storgaden 3, nær Stortorvet.
(J. H. 671)

Aboner paa

„Eidsvold".

1 Kr. pr. Kvartal.

35 Øre pr. Md.

ved direkte Indsendelse til Exped. (Avissag).

Nu **5000** Abonnenter.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:

Norge & Sverige

tegner

enkel, kollektiv

& Masseskadeforsikring

Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.

Eiv. Th. Owren

Generalagent

Dronningens Gd. 8 a.

Christiania.

Nr. 122. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Tirsdag 16de Oktober 1894.** | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.

stiftet 1843.

Reservefond:

over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:

„Fem pCt. Obligationen"

og

„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.

Generalagenter

28 Dronningensgade.

Kristiania.

Telefon. No. 163.

Dygtige Agenter antages.

Fr. Aug. Michelet,

Chronometer & Uhrmager

— Kirkegaden 16 —

Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Adolf Sehjold & Co.,

anbefaler:

Isenkram

en gros og detail,

Kortevarer & Legetøi

en gros

Storgaden 10 B,

Christiania.

(J. H.)

Skjældsordspolitik

anvender det radikale Parti med Forkjærlighed, naar det angriber Centrums Stilling til Unionsspørgsmaalet. Da denne Mistænkeliggjørelse og Nedrakning af Centrums Unionspolitik netop appellerer til Nationens omfindtlige Instinkter, tør det være tjenligt atter at præcisere, at vor Unionspolitik ikke i ringeste Maade bringer vor juridiske Ret ligeoverfor Sverige eller vor nationale Ret i Fare. Som det første Middel til Løsning af den unionelle Strid vil vi nemlig kræve Forhandling paa frit Grundlag med vor Medkontrahent. Derved har vi intetsomhelst opgivet at vor Ret til fuldkommen Ligestilling med Sverige og har ikke paa Forhaand bundet os hverken til egen eller fælles Udenrigsminister. Paa den Maade har vi ogsaa bedst Udsigt til inden en rimelig Frist af faa gjennemført vore berettigede Krav paa fuld Ligestillethed i Unionen. Ved først at søge en ærefuld, fri Forhandling er vi ogsaa i Overensstemmelse med vort Selvstændighedspartis Unionspolitik, som den var ligetil Skarnæslinjens Opfindelse.

Som Maal for de unionelle Forhandlinger synes at burde opstilles, at alle Sager, der ikke i Grundlov og Rigsakt er betegnede som Fællesanliggender, udskiftes af det bestaaende Fællesskab og henlægges under hvert Lands særskilte Myndigheder, hvis ikke Hensigtsmæssighedshensyn afgjørende taler derimod. Ved Behandlingen af de grundlovsmæssig fastsatte Fællesanliggender maa Norge opnaa fuld Ligestillethed med Sverige baade med Hensyn til Ledelsen af og Kontrollen med de fælles udenrigske Anliggender. Denne Ligeberettigelse synes nærmest at kunne opnaaes ved, at der vælges til Udenrigsminister en norsk eller svensk Mand, der middelbart eller umiddelbart er ansvarlig for norsk Statsmyndigheder, idet Norge tilstedes den samme Garanti som Sverige for de diplomatiske Sagers Vedkommende. Derved vilde gjennemføres Unionens Grundvilkaar som er, at saalangt det unionelle Fællesskab gaar, saalangt skal det ene Rige ikke have større Ret end det andet. Det grundlovsmæssig fastsatte Fællesskab er, foruden Kongedømmet, Norges og Sveriges politiske Forhold til fremmede Lande (Krig og Fred samt Forhandling om Sager, der kan angaa Spørgsmaal om Krig og Fred, Neutralitetens Bevarelse o. l. altsaa egentlige diplomatiske Sager). At der nu desuden bestaar et faktist Fællesskab ogsaa paa andre Omraader, er hverken paakrævet af Unionsvilkaarene eller nødvendigt for Unionens Bevarelse. Fællesskabet i Konsulatvæsen og Rigernes øvrige økonomiske Forhold til andre Lande bør derefter søges udskiftede, efterhvert som Norge finder saadan Udskiftning mest stemmende med sine Interesser.

Som Resultat af Forhandlingerne synes det derfor ønskeligt, at der i betimelig Tid foran Storthingsvalget i 1897 foreligger et Forslag, der er i Samklang med de her antydede Grundtræk. Kan Norge ikke ved Forhandling med Sverige opnaa sine berettigede Fordringer om fuld Ligestilling med Sverige, er der ingen anden Udvei, end at de norske Statsmyndigheder „tager Sagen i sin Haand." Dette har de Ret til, og de vil da faa samstemmig Tilslutning fra det hele Folk. Ved den her antydede Unionspolitik vil man i ethvert Fald undgaa, at Unionen bringes i Fare i næste Storthingsperiode, medens man samtidig ikke har bortprocederet noget af Norges Ret ligeoverfor Sverige. Det vil da være overladt til Vælgerne i 1897 at forkaste eller antage det Forslag, der fremkommer efter Forhandlingerne. Saalænge hverken det radikale Venstre eller Ministeriet Stang har forelagt Vælgerne et bestemt og klart Forslag til Ordning af det unionelle Forhold, tør sindige Vælgere anse det heldigst, at denne indviklede Sag nøiere overveies, før man træffer en Bestemmelse, der afgjør Spørgsmaalet om Bevarelse eller Ophævelse af den Union, som i 80 Aar har bragt baade Norge og Sverige uvurderlige Fordele.

Jarlsberg i Oktober 1894.

B. S.

Ny Ordbog. Hr. Docent J. Brynildsen har paa Alb. Cammermeyers Forlag paabegyndt Udgivelsen af en norsk—tysk Ordbog. — Det er glædeligt, at vi faar vore egne norske Ordbøger til Hjælp ved Tilegnelsen af fremmede Sprog. Vi har før gaat Veien om Danmark, idet vi til nævnte Brug kun har havt danske Ordbøger. Udviklingen gaar imidlertid i den Retning, at vort Skriftsprog ikke længer kan kaldes dansk—norsk, men maa betegnes som særlig norsk, ligesom der bliver et særlig dansk. Derfor bliver det ogsaa nødvendig, at vi faar vore særlig norske Ordbøger.

Foreliggende nye norsk-tyske Ordbog vil efter første Hefte at domme blive meget god. Hr. Brynildsen er jo ogsaa kjendt som en meget dygtig Sprogmand, og Forlæggeren har givet Bogen et godt Udstyr. Naar Bogen foreligger komplet forhøies Prisen, men indtil da modtages Subskription. Der kommer 17 Hefter a 35 Øre.

L. Kj.

Ved Løvfaldstid.

Løvfald er en alvorlig Tid, den minder om Døden. Men det er en vakker Tid, naar Træerne staar i sin mangfoldige Farveskiftning af røde, brune, gule og afblegede grønne Blade. Denne Pragt overgaar i manges Øine Vaarens Herlighed. Særlig er de gule Blade yndefulde, naar Solstraalerne leger mellem Løvet og bringer det hele til at glitre som overtrukket med Guld, mens Skiftningen mellem rødt og grønt gir Øiet som et sikkert Holdepunkt. Vistnok skal al Sommerens Herlighed nu begraves og dø; men Tanken om at alt er modent og fuldendt, gir Sinde Ro. Om Vaaren er der en underlig Uro i Luften, en Higen, en Længsel efter noget man ikke ved. Der er en Usikkerhed midt i al denne ensartede Natur, en Dragen mod noget fjernt, man ikke kjender — Selv den klare Vaarhimmel i sin uendelige Klarhed vender Blikket mod et Fjernsyn. Men om Høsten, har man ligesom naaet et vist Maal, og der er Ro i denne dybe Stilhed der hviler over Naturen Alt er kommen en ligesom nærmere. Landskabet fremtræder i klarere Conturer, og den dybe, blaa Høstluft gir Sindet Hvile. Dette Aar, føles ikke Overgangen saa brat; thi Luften er saa mild, at vi med Rette vil kunne sammenligne vort nordlige Efteraar med Amerikanernes „indianske Sommer".

„Træerne spiller især en Rolle i den høstlige Natur. Træerne har altid været yndede af Naturens Venner. I sit dybe deilige Sindbillidspræg sammenlignede vore gamle Forfædre Menneskelivet med et Træ. Det var Asken Yggdrasil med Tappen i Himlen, Roden i Underverdenen og Grenene vidt over Jorden. Og da vor Frelser vandrede hernede, lignede han sig selv med et Træ og sine sande Diciple med Grenene. Og Gudsrigets Vækst betegnede han med et Sennepskorn, der vel fra Begyndelsen var ringe at se til. Men som voksede og blev til et Træ, hvori Himlens Fugle skulde komme og bygge Rhede.

Ogsaa i borgerlig og almenmenneskelig Betydning har Menneskeslægten forgrenet sig i Folkestammer, der strækker sig ud over al Verden. Et norsk Folketræ er en Gren paa den nordiske Stamme.

Svenske, Danske, Islændingere er atter Grene paa denne Stamme. Hele denne Stamme er saa atter en Gren paa Menneskeslægtens store Stamtræ. De enkelte Familier er som smaa Kviste med Blade paa Folketræet. Hvert enkelt Blad har sin Betydning, sin Plads, sin Del i det heles Udvikling, det er ingenlunde uvedkommende, og falder ikke unyttigt til Jorden. Dette Billede afgiver meget Stof til Betragtning og giver Ide om hvad Samfundsliv er.

Jeg er et Menneske, hvor ringe, hvor fattig jeg end er, saa dog et Led i den store Menneskekjæde med Fædrene foran, med de kommende Slægter efter. Jeg har min Gjerning, min Plads i Samfundet, min almenmenneskelige Betydning, og er ikke skabt til Unytte, ligesaalidt som de enkelte Blade i Naturen, hvoraf intet, selv ikke de, der samles sammen paa Gjødselhougene falder unyttig eller uudviklede til Jorden. Men alle enkelte, saa har de havt sin Del og sin Virken i Træets Liv

Træerne ude i Naturen voxer bedst i Sollyset. Folketræet trives bedst i Sandhedens Jordbund, under Frihedens Sol. Fra Himmeriges Rige strømmer Velsignelsen fra Gud udover Folkeliv og al Folkegjerning, til Gavn og Glæde.

Men Høsten kommer i Naturen som og i Menneskelivet. Træet fælder sine Blade, mens Stammen og Grenene blir tilbage. Saaledes dør ogsaa de enkelte Mennesker, ja hele Slægtled kan dø ud. Men Slægten, Stammen lever fremdeles. Et Blad i Naturen har et kortvarigt Liv, saaledes ogsaa det enkelte Menneske, men Træet og Menneskeslægten har en varig Tilværelse. Der vækkes i os saa underlige Tanker ved Løvfaldstid og det ligger nær at synge med Digteren:

„Lær mig, o Skov, at visne glad,
Som sent i Høst dit gule Blad,
Et bedre Foraar kommer.
Hvor grønt mit Træ skal evig staa,
Og sine dybe Rødder slaa,
I Evighedens Sommer."

K—n.

Krigen i Østasien.

Af et Telegram vil det være seet, at Stormagterne skal være blevne enige om de eventuelle Skridt i Anledning af Koreaspørgsmaalet; Hensigten synes at være at gjøre Japan Forestillinger om ikke — som det heder i Telegramet — „at gjøre Peking Vanskeligheder". Ifølge en anden Meddelelse vil de „europæiske Magter ikke tillade, at der gjøres Indgreb i Koreas Integritet, og vil skaffe denne Beslutning Agtelse, dersom Japan skulde forsøge paa at øve Erobrerens Ret i Landet".

Det synes, som om disse Udtalelser er begrundede i Frygten for den Indflydelse, en Sammenstyrten af det kinesiske Rige kan komme til at øve paa Forholdet ogsaa mellem de europæiske Magter. Man drøfter allerede Muligheden af en saadan uhyre — en af Verdenshistoriens største — Katastofer: en ældgammel Kulturs Undergang og en stor Stats Sønderlemmelse. Bismarcks Organ „Hamb. Nachr." dvæler udførligt ved denne Side af Sagen og formener, at en europæisk Intervention vil blive sat i Scene under Englands Ledelse. Ganske vist indskrænker de europæiske Magters Underhandlinger sig foreløbig kun til at træffe fælles Foranstaltninger til Beskyttelse for de i Kina levende Europæere, hvorom der allerede sees at være truffet en bestemtere Aftale, og saalænge Aktionen holder sig indenfor denne Grænse, vil der neppe opstaa Splid mellem Kabinetterne. Imidlertid er det neppe troligt, at Europa kan blive staaende herved. Kinesernes Nederlag synes uundgaaeligt, og Spørgsmaalet bliver da, hvad de europæiske Magter vil gjøre, naar Japan bereder sig til at plukke Seirens Frugter. I 1860 foreslog Lord Elgin at dele Kina i to Riger, et nordligt med Peking som Hovedstad og et sydligt med Canton som Hovedstad, en Tanke, som imidlertid forlængst er opgiven, og vel heller ikke vilde tilfredsstille Japaneserne. Endnu mindre vil de finde sig i at gaa tomhændede ud af en Kamp der har kostet dem store Anstrengelser og anseelige Ofre.

Det er indlysende, at en Likvidation i Østasien ufortøvet vil bringe andre Magter frem: Rusland, England og Frankrige, og at der mellem disse hurtig vil opstaa Meningsforskjel og Rivalitet. Selvfølgelig er alt dette foreløbig kun Gisninger, men Spørgsmaalene kan blive brændende, hvad Dag det skal være, og maa med Nødvendighed blive det, efterhaanden som Kinas Modstandskraft svækkes, og den endelige Afgjørelse staar for Døren. Det er karakteristisk, at det officiøse franske Blad Temps for faa Dage siden offentliggjorde en ledende Artikel, hvori det paaviste, at en europæisk Intervention i Østasien var uundgaaelig. At England skulde falde paa at handle paa egen Haand her og udøve større Indflydelse end Frankrige, var utænkeligt. I Korrespondancer fra Paris gjøres opmærksom paa, at den nuværende Udenrigsminister saavelsom Republikens Præsident Casimir Perier er bestemt paa at hævde Landets omfattende Koloni-Interesser med Fasthed og Energi og hindre, at Frankrige — samt Jukes Ferry udtrykte sig — „lader sig hypnotisere ved at stirre paa Hullet i Vogeserne". Man indser, at Ægypten nu engang er i Englands Magt, og at det vilde være farligt og drage uberegnelige Følger efter sig, om man forsøgte at gjøre Feilen god igjen, men netop derfor vil Franskmændene i Fremtiden ikke vige en Tomme for Englænderne, mer holde haardnakket fast paa sine Fordringer. Den franske Politik har — siger der — derved faaet en ganske bestemt Retning; det forestaaende Tog til Madagaskar er et Symptom herpaa saavelsom Baron de Courcels Udnævnelse til fransk Gesandt i London.

London, 12te Oktbr.

Japaneserne har den 8 d. M. angrebet og erobret Wi-tsju. Den kinesiske Garnison, 2000 Mand sterk, retirerede efter svag Modstand med et Tab af ca. 100 Døde og Saarede.

En sterk kinesisk Stridsmagt, med 8 Batterier er opstillet ved Jaluflodens nordlige Bred. Et Slag vil her være uundgaaeligt.

Japaneserne beregner at kunne besætte Mukden første Uge af November.

*

London, 12te Oktbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Tokio, at Japan har forpligtet sig til ikke annektere Korea, men vil dog ikke trække sine Tropper tilbage, før Koreanerne er istand til at regjere sig selv. Paa eventuelle Indvendinger vil Japan svare med at henvise til Ægypten.

*

London 12te Oktbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama, at den japanesiske Gesandt paa Korea er bleven hjemkaldt, fordi hans Forsøg paa at gjennemføre Reformer er mislykkede. Grev Inouye vil i den nærmeste Fremtid reise til Korea.

*

London. 12. Oktbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at Kina ifølge Rygter skal have indledet Fredsunderhandlinger med Japan og tilbudt at anerkjende Koreas Uafhængighed samt betale Japan Krigsskadeserstatning.

Valgprotest mod at stemme med Høire!

Som bekjendt er der i Finmarken et Prestegjæld, der heder Maass. I samme Prestegjæld er der tre radikale Ledere, der heder Skolelærer Rørnæs, Viceordfører Jacob Nilsen og Fisker Jørgensen.

Disse indgav under Valgmandsvalget for Maass den 13de August taar følgende Valgprotest mod, at 6 i sin Tid indmeldte navngivne Medlemmer af Stedets Venstreforening skulde faa Lov til at stemme med Høire:

„Vi undertegnede nedlægger herved en bestemt Protest imod Gyldigheden af efternævnte Personers Ret til nu udenvidere at stemme med Høire, og det af følgende Grunde:

I Aaret 1887 blev en Venstreforening stiftet i et Folkemøde paa Rolfss.

Betingelserne for dem, som lod sig indtegne som Medlemmer af Foreningen, var følgende:

1. Medlem af Foreningen kunde enhver voxen Mand blive.
2. Staa som bundet Medlem et Aar fra Foreningens Stiftelse.
3. Derefter Ret til at udmelde sig af Foreningen med (3 tre) Maaneders Opsigelse!
4. Løfte om Troskab mod Foreningen og paa Æresord at holde sig Betingelserne efterrettelig gav hver og en, som tiltraadte Foreningen.

Det bør ogsaa bemærkes, at Formanden i Foreningen, E Johnsen Rolfsshavn, holdt et længere Foredrag om Æresordets Betydning i andre Lande, og at denne Betydning mere og mere nu vilde vinde Indgang ogsaa i vort Land!!!

De Personer, som ikke har meldt sig ud af Foreningen, ere:

(Her opregnes Navnene paa de 6 Lovbrydere!)

Maass den 13. August 1894.

P. Olsen Rørnæs. S. Jørgensen.
Jacob Nilsen.

Medlemmer af Venstreforeningens Bestyrelse i Maass Hered."

Paa Horten har Høire og Centrum indgaaet Valgforbund ved det forestaaende Valgmandsvalg. Høire faar 5 og Centrum 5 Valgmænd. Hvert Parti udpeger selv sine Valgmænd.

En Sjeldenhed! Paa Smestad i Nordre Odalen kommer Haveblomsterne atter tilsyne, idet helt udsprungne Pintseliljer og andre smaa Haveblomster staar i største Frodighed.

Nu, efter Kristianiavalget, erkjender mange Høiremænd villigt, at det var en politisk Feil, at deres Parti og deres Regjering i sin Tid byggede hele sin Tilværelse paa Byerne. Havde Høires ledende Mænd før i Tiden forstaaet, at den radikale Strøm nødvendigvis engang maatte rive Byerne med sig, og at Samfundets Tryghed derfor beroende paa Eiendomsbesidderne rundt om i vore Byer, da havde de allerede i 1872 betroets Landets Skjæbne og Styrelse i Bøndernes Hænder.

Kantaten ved Frimurerlogens Indvielsesfest

blev i Lørdags sunget to Gange ved Børnehjemmets Bazar.

Texten er af Doktor G. Koren.

Vi hidsætter den nedenfor i sin Helhed:

Før Talen.

Bas solo.

Trefold store, evige mester!
Verdeners skaber, alle tings ophav,
Du, som har ene styrken og magten,
Du, som opholder, og som regjerer
Skabningens fylde, tidernes kredse,
Du, for hvis aasyn solene skride,
Tændes og slukkes i evige bane,
Hvad er en støvets orm i det lave,
Hvad er jordlivs sukkende skarer
Mod den alvældige magt i din haand!

Tenor solo.

Støvets sønner intet eier,
Største storhed intet veier,
Ingen kan naa, frem til seier.

Bas solo.

Jorden er forkrænkelighed underlagt,
Og i mørke vandre dens børn.
De skulde smuldres i gravenes gjemme.
Hvo er den, der kjender en udgang fra døden.

Kor.

Herre, Gud, du big forbarme,
Fri os, frels os, før os arme
Ud af nattens dybe favn
Se, vi kalde paa dit navn.
Send din naade til os ned,
Skjænk os lys og giv os fred!

Tenor solo.

Løft kun dit hoved du stridende skare
Herren dig redder fra nød og fra fare,
I evigheds raad din frelse er funden,
Lyset fra østen i tiden oprunden:
Frelseren selv er stegen herned
Med naade og fred.

Mel. Lover den herre, den mægtige konge med ære.

(Synges unisont og staaede af samtlige tilstedeværende.)

Lover den herre, som mørket og døden betvinger,
Lov ham, min sjæl, han dig bærer paa mægtige vinger,
Frier dig ud,
Sender fra tronen dig bud,
Lyset og livet dig bringer.
Lover den herre, vor saligheds Gud, giv ham ære,
Lov ham, min sjæl, han din hyrde for altid vil være.
Han er dig god,
Jevner en sti for din fod,
Lov ham med himmelens hære!

Efter Talen.

Duet.

I de længst forsvundne dage
Paa Moriabjergets høie
Blev et herligt tempel bygget
Under kongens eget øie.

Dette herrens tempel, grundlagt
Dybt paa erts og marmorsten,
Tidens tand dog længst har smuldret
Som en falden kjæmpes bøn.

Ogsaa vi et tempel bygged'
Under kongens eget øie,
Murene med haab og tro,
Til vi saa dets gyldne fløie.

Ogsaa det skal engang synke
I sit grus, men aanden virke
Bliver ved, mens mure falde,
Bygger atter op sin kirke.

Kor.

Løftet af gruset
Færdigt staar huset,
Nu vi det vie.
Herre, vi bie
Nu paa dit ord.
Bønner og sange
Hjerterne fange
Samle i kor.

Mel.: Jesu din søde forening at smage.

(Synges unisont og staaende af samtlige tilstedeværende).

Herre, vi løfter mod dig vore hjerter,
Bede dig, evige fader saa mild:
Styrk os og skjænk os forenede kræfter
Til at bevare den hellige ild.
Signe du huset og giv det at føie
Broder til broder i kjærligheds baand,
Fyld det med visdom og kraft fra det høie,
Vær du alene dets skjærmende haand!

Hovedstaden radikal.

—s—

Ja, „Pinen blev kort" og den længe forudseede Overgang er allerede skeet. Norges Hovedstad er traadt ind i de andre Storbyers Række og er blevet, hvad Berlin og Paris blev for mangfoldige Aar siden, men Stockholm først i Begyndelsen af Ottiaarene.

Der har været arbeidet godt fra konservativ Side. Vi havde ventet et større Flertal for Radikalerne end det, de virkelig fik.

Men efter at Kristiania er blevet radikalt, vil det sandsynlig forblive radikalt. Det er ikke umuligt, at der i den nærmeste Fremtid kan finde tilsyneladende Tilbageslag Sted, men i det store og hele vil Byen blive staaende, hvor den nu har stillet sig, og bliver der en Forandring, vil det blive en videre Fremadskriden paa den Bane, hvorpaa den nu er slaaet ind.

Naar enkelte Storbyer med en udstrakt Stemmeret vælger ogsaa konservative Mænd eller maadeholdne liberale, London f. Ex., er det, fordi de er delt i mange Valgkredse. Med Valgkredsinddeling vilde Kristiania aldrig blive helt hverken radikalt eller socialistisk. Men naar der stemmes under et, bliver „Massen" den afgjørende.

Efter Hovedstadens Overgang til Radikalismen er der megen Sandsynlighed for, at der i den kommende Storthingsperiode bliver et, om end knapt, Flertal for den radikale Politik.

Om der bliver Flertal for almindelig kommunal Stemmeret, vil afhænge af Bonderepræsentanternes Holdning. Selvfølgelig vil Hovedstadens nye Repræsentanter med Styrke og Klem, støttet af Massen i den By, hvori Thinget holder Møder, kræve af de „rene" Bondethingmænd Opfyldelsen af den Forpligtelse, de ansees at have paataget sig i Henhold til Valgprogrammet.

Vi har ringe Haab om, at Gudbrandsdalens, Hedemarkens, Totens, Hadelands og Valdres's Repræsentanter skal tage Advarsel af Kristianiavalget og skjønne at nu er Tiden kommet til at sætte Bremse paa Vognen. Det sandsynlige er, at Kristianiaradikalismen driver sin Vilje igjennem og berøver Bønderne deres Odel. Det Dokument, paa hvilket Dolerne og de andre Oplændinger har undertegnet sin egen Dødsdom, befinder sig i de ledende Mænds Hænder, og de udleverer det ikke.

Dersom det gaar slig — endnu er det dog ikke aldeles sikkert og afgjort — da er det, fordi Radikalismens forbausende Fremskridt i Byerne ikke er blevet fuldt opveiet af det umiskjendelige Omslag paa Landsbygden.

Det viser sig imidlertid allerede nu, at de faar Ret, der forlængst spaaede, at det radikale Venstreparti vilde vise sig at være noget ganske andet end det gamle Bondeparti, og at det mere og mere vilde miste sit kunstige Tilhold paa Landsbygden for at opslaa sit Paulun der, hvor det naturlig hører hjemme, i Byerne.

Radikalerne har allerede tabt to Amter, medens de til Gjengjæld har erobret Landets største By og dets tredjestørste. Af de Byer, der har valgt, er Stavanger den eneste store, som endnu, men med yderst knapt Flertal, holder Stand mod Radikalismen. De tre største tilhører denne. Partiet er temmelig sikkert paa Flertal blandt de 38 Byrepræsentanter. Det havde for 3 Aar siden 13 mod 25 Høire og Moderate, nu allerede 17 og faar mindst to til.

En ganske anden er deres Stilling i Gaardbrugernes Valgkredse. For tre Aar siden var 50 af de 76 Amtsrepræsentanter deres. Nu vil de i heldigste Fald ikke kunne faa flere end 46 — om de nemlig faar baade Jarlsberg og Nedenæs, hvad der er overmaade usandsynligt. De er udsat for at blive reduceret til 38. Havde ikke Kristians og Lister og Mandals Amt været saa „tunge i Sessen", saa var Hovedstadens Overgang til den almeneuropæiske Radikalisme blevet mødt med den samme Uafhængighed fra Landsbygdens Side, som karakteriserede denne i alle de Aar Embedspartiet sad ved Styret, med Kristiania som Børn og Fæste.

Det bør ikke fordølges for vore Gaardbrugere, at Udsigterne er lidet lyse. De hujende, stenkastende og vindubrydende Pøbelskarer, der efter en Erfaring fra andre Lande, som vi nu ogsaa har gjort her hjemme, fungerer som Radikalismens og Socialismens Fortrav i de store Byer, vil let kunne blive Fortravet i den Procession, der høitidelig skal stede vort gamle stolte Bondestyre til Graven.

Endnu er dog ikke alt tabt. Optræder Jarlsberg og Nedenæs mod Radikalismen med et Flertal, der kan sidestilles med Smaalenenes, og vælger de mange smaa Byvalgkredse i samme Retning som før, da vil det radikale Venstres Overvægt blandt Urvælgerne blive liden eller ingen. Kristiania har nemlig ikke føiet stort til denne Overvægt, kun 365 Mand. Og naar Radikalerne ved, at de ikke har større Støtte i Landet, turde de betænke sig paa at røve fra Bonden hans lovlige Odel i Stat og Kommune.

Uldvarefabrikernes Antal øger nok saa hurtigt paa disse Kanter, skriver „Vestlp." Paa Jæderen har man jo Aalgaard, Oltedals, Figgen og Sandnæs' Fabriker. Foruden disse er der ganske nylig sat igang en mindre saadan ved Orvevad. Desuden er under Opførelse et større Anlæg i Hillevaag og ligesaa et paa Oltedal, der skal bære Navn af Oltes Uldvarefabrik.

Det er en ganske anseelig Bygning, som er reist paa sidstnævnte Sted, 40 Alen lang og 2 Etager høit.

Ude paa Landsbygderne klager en og anden over, at de unge Jenter ikke længere lærer at spinde, da al Uld bringes til Spinderierne. Da Haandspinding bringer lidet Udbytte, saa er det ikke at undres over, at man vælger at lade Ulven tilberedes paa Fabrikerne.

Vore egne Uldvarefabriker skaffer nu saa nydelige og gode Dresstøier, at ingen i By eller paa Land behøver at gaa til Udlandet efter Klæder.

De radikale Bagvaskelser for Retten!

Fra
Høires Valgkomite i Kristiania.
Til
Rigsadvokaten.

Man tillader sig at henlede Hr. Rigsadvokatens Opmærksomhed paa den Række Flyveblade, der igaar omdeltes, og hvori Valgkomiteen beskyldes for forskjellige Slags Valgsvindel. Disse Beskyldninger fortsættes i „Verdens Gang" for idag. I denne Anledning henstilles til Hr. Rigsadvokaten at lade anstille retslige Undersøgelser. For Komiteens Medlemmer, med hvis Vidende intet er passeret, der med Skin af Føie skulde kunne tjene som Støtte for de fremkomne Beskyldninger, vil det kun være kjært, om saadanne Undersøgelser maatte blive foretaget snarest muligt.

Et Eksemplar af „Verdens Gang" vedlægges; ligesaa et Nummer af „Dagbladet" for igaar, hvori de af Komiteen ufærdigede Plakater er Gjenstand for en ganske anden Omtale.

Kristiania, 12. Oktbr. 1894.

Ærbødigst.
For Valgkomiteen.
Karl Lous.

„Morgenbladet" mangler Forstaaelse af de ledende Tanker i Centrums Politik, naar det har kunnet bruge et mildest talt saa uparlamentarist Udtryk om os, som det gjorde i sit Lørdagsnummer.

Vi faar maaske en Gang senere Leilighed til at forklare de Punkter, der synes at staa dunkelt for Bladet. For Tiden vil vi indskrænke os til en kort Bemærkning: Vi kan med Rette kræve, at Bladet forudsætter, at vore Udtalelser er fremgaaede af en noie Overveielse af, hvad der i denne Tid bedst kan tjene den rolige Udviklings Sag ligeoverfor Radikalismens Stormløb.

Storthingsvalget for Moss og Drøbak. Ved den i Lørdags afholdte Distriktsforsamling for Moss og Drøbak valgtes til Repræsentant: Glasmester Oluf Iversen med 13 St.

Valgmændene fra Drøbak stemte paa Statsraad Thorne til Repræsentant og Konsul Skancke til Suppleant.

„Vi kjender ingen moderate Venstremænd!"

Et udbredt Kristianiablad, der redigeres upolitisk af en radikal Redaktion, oplyser at den radikale Pøbel udraabte disse Ord, da den rev istykker de Plakater, hvorpaa der var trykt „det moderate Venstre" og mishandlede Bærerne.

Udraabet er en ufrivillig og ærlig Erkjendelse af, at det „Venstre", der nu behersker Hovedstaden, ikke kjender til Maadehold.

De talte den fulde Sandhed, da de udraabte:

„Vi kjender ingen moderate Venstremænd".

Fra Venstremanden Advokat Jugar Nilsen

i Kristiania meddeles nedenfor et Brev, der redegjør for hans Opfatning af det rene Venstres Politik. Da en Udtalelse som denne fra en fremragende Venstremand og just paa dette Tidspunkt utvivlsomt vil læses med mer end almindelig Interesse, gjengiver vi Brevet i sin Helhed:

„Hjemkommen fra Udlandet har jeg modtaget Deres ærede af 27de f. M. med Forespørgsel om, hvorvidt Venstre iaar kan opstille mig paa sin Valgmandsliste.

Jeg skal i den Anledning tillade mig at meddele, at jeg ikke ønsker eller kan opstilles som Valgmandskandidat. Jeg gaar nemlig ud fra, at politisk Holdning og Moral med Nødvendighed tilsiger, at de Mænd, der nu opstilles som Valgmænd, maa være enig i Venstres vedtagne Program. Dette er jeg ikke. Som jeg meddelte Venstres Valgkomite allerede i 1891, er jeg for det første af den Mening, at Overgangen til almindelig Stemmeret af Hensyn til sund demokratisk Udvikling bør ske successivt. Stemmeretsspørgsmaalet er for mig et ret og slet praktisk Samfunds eller Statsspørgsmaal. Talen om almindelig Stemmeret som en Menneskeret o. s. v. hviler efter min Mening blot paa uklare Tanker og Theorier. At ville indføre almindelig kommunal Stemmeret før den statsborgelige, er efter min Opfatning endog en politisk Letsindighed.

Med Hensyn til de unionelle Spørgsmaal staar jeg paa et afgjort norsk Standpunkt. Jeg deler Venstres Opfatning med Hensyn til egne Konsuler, og

---

Phina.

(Fra engelsk for „Eidsvold.")

(Forts.)

—s—

Nogle faa Øieblikke herskede der en fuldstændig Stilhed i Værelset, der hørtes ikke en Lyd uden Miss Seldons dæmpede Latter: „Ha ha."

Jeg iagtog Eustace, han var bleven meget bleg. — —

De er den første Kvinde, som har slaat mig feil," sagde han til Miss Seldon, efter forgjæves at have eksperimenteret hende.

„Prøv mig" sagde Phina, der hidtil havde forholdt sig taus.

Kanske jeg tog feil; men det forekom mig, at Eustaces Læber krusede sig haanlig da han nu vendte sig bort fra Miss Seldon og sagde til Phina i en skjødesløs Tone:

„Det vil være en let Sag."

„Phina, jeg beder dig, lad det være," sagde jeg bydende.

„Tøv Kristine! det er jo bare Moro altsammen. Forsøg nu Eustace."

Naar hun talte i denne afgjørende Tone, vidste jeg fra før af, at det vilde være unyttigt at sige hende imod.

Jeg følte mig saa misfornøiet og ubehagelig berørt at jeg glemte endog at være høflig, og vendte udenvidere Ryggen til min Søster og hendes to Venner.

Atter denne dybe Taushed, der føltes mere trykkende end før.

Hvor jeg ønskede at Robert vilde komme og gjøre Ende paa denne uhyggelige Komedie.

Et Øieblik efter sprag jeg op ved Lyden af et tungt Fald. Mit forundrede Udraab overdøvedes af Miss Seldons Angstensskrig.

Phina var falden ned af Stolen, hvor hun havde siddet og laa nu paa Gulvet bleg og stiv. Eustace løftede hende varsomt op, men hun gav ikke en Lyd fra sig.

Jeg var altfor forfærdet til at kunne finde Udtrykket for min Uvillie.

De har taget Dem en utilgivelig Frihed Mr. Manvers," sagde jeg. „De har aabenbart trodset mine Ønsker og med en saadan Følge haaber jeg — —"

Jeg taug pludselig. Phinas halvt aabnede Øine var rettet mod mig med et bønfaldende Udtryk, der uden Ord bad mig om at være taus, og jeg vovede ikke at trodse hende. Mit Hjerte bankede voldsomt, skjelvende og aldeles magtesløs, stod jeg ude af Stand til at kunne udtale et Ord.

Det synes lig en Evighed — uagtet det kun var et eneste Øieblik.

Til min Lettelse hørte jeg Skridt ude i Forhallen — jeg kjendte disse Fodtrin.

„Robert", raabte jeg og den trykkende Pause var brudt.

„Vil De være saa venlig og ringe paa Klokken, Miss Seldon", sagde Eustace paa sin eiendommelige høflige Maade.

Jeg var taknemmelig, da min Gjæst tog Afsked den følgende Morgen.

Phina var aldeles afkræftet og ødelagt for mange Dage.

Jeg pleiede hende med Omhu, og lønnedes tilsidst ved at se hendes blege Ansigt farves med den sædvanlige Sundhedens Rødme. I nogle Dage var hun paafaldende taus og stille, jeg søgte af al Magt at adsprede hende og undgik med Flid at berøre hvad der havde foregaaet hin skjæbnesvangre Aften.

Vi modtog Indbydelse til Middag paa Prioriet.

„Jeg tror helst du bør bli hjemme min kjære", sagde jeg til Phina.

„O, nei, jeg føler mig ganske vel nu, og længes efter Beatrice".

I denne Tid havde vi kun sjelden seet Eustace, men Phina gjorde ingen Bemærkning i saa Henseende.

Middagen paa Prioriet var udsøgt, den grænsede nær til Ødselhed. Efter Bordet, da det var lykkedes mig et Øieblik at undfly Miss Seldons indholdsløse Prat, fandt jeg mig en ensom Plads i et Hjørne i den lille Salon. De bløde Hynder indbrød til Hvile og i nogle Øieblikke hensank jeg i en søvndysende, halv ubevidst Tilstand.

Jeg kom til mig selv ved Lyden af Stemmer mellem Væksterne og de store Drivhusplanter, der var opstillet bag min Sofa.

Jeg kjendte Stemmen, det var Major Thorn, der talte:

„Miss Seldon koketterer grænseløs med de unge, giftefærdige Mænd. Hvis vor Ven Manvers ikke allerede var forlovet, saa vilde jeg tro ham forelsket til op over Ørene".

„Det er stor Synd at den prægtige Miss Elkingtons Valg skulde falde paa ham."

Jeg kjendte vor Ven Mr. Summerhoyes Stemme — han var Rektor i Byen.

„Ja, Miss Seldon taaler ingen Sammenligning med Miss Elkington Jeg er ogsaa enig i, at hun er altfor god for Eustace Manvers. Og efter vor Formening vilde han aldrig kunde bli forelsket i nogen anden Kvinde, naar han har en slig yndefuld Brud. Men Pengene spiller en stor Rolle i Livet. Miss Seldon er eneste Barn og Trioriet grænser nær til Manvers Godser".

„Lad os tale om noget andet, jeg synes dette grænser nær til Sladder."

„Ja, — jeg skal ikke sige mere. Men jeg ved, at det er noget, der gjør mig mistænksom. Manvers er ikke saa rig, som man tror."

„Hvilken en herlig Solnedgang," bemærkede Rektoren.

Kjære gamle Ven! jeg vidste hvor meget han hadede alt, hvad der grænsede til Skandale og Phina var hans udkaarede Yndling.

Jeg tilbragte nogle pinlige Øieblikke, indtil Phina kom hen til mig. Jeg bemærkede, at hendes Ansigt blussede, hendes Hænder skjalv og hun saa anstrængt og nervøs ud.

„Lad os gaa Kristine," sagde hun med et bedende Blik.

„Er du ikke vel kjære?"

„Jo, men jeg vil gaa nu. Eustace synes det er bedst."

„Det er ganske ligegyldigt hvad Mr. Eustace synes", svarede jeg i en ligegyldig Tone.

„Men jeg — kan — ikke. Aa Gud — jeg tør ikke blive," sagde hun hestig.

De andre Damers Øine vendte sig, spørgende mod os og da jeg frygtede en Scene, tog jeg hurtig Afsked med Husets Frue og vi reiste hjem.

Til min Forundring undlod Eustace at ledsage os til Vognen, saaledes som han sædvanlig pleiede.

„Hvad mente du med, at du ikke turde blive", spurgte jeg paa Hjemveien.

„O Intet, mit Hoved smertede mig. Jeg ved ikke selv, hvad jeg sagde."

Og dog havde hun sagt mig, at hun følte sig ganske vel. Jo mere jeg overtænkte dette, desto mere overbevist blev jeg om, at Eustace Manvers i en eller anden Hensigt havde udøvet sin hemmelige Indflydelse over min kjære Søster.

I Løbet af den svindende Sommer begyndte jeg at haabe og frygte, at Phina en Dag vilde komme og fortælle mig, at hun skulde giftes. Jeg haabede det for

jeg har heller ikke nogen Tro paa, at Høires Fællesminister vil komme til at tilfredsstille berettigede norske Krav. Men efter min Mening vil Spørgsmaalene ikke kunne løses paa den Maade, som valgt. Storthingets Demonstrationspolitik har hidtil ikke bragt og vil for Fremtiden ikke bringe nogen reel Løsning. Derimod vil den efter min Mening ligefrem og med Nødvendighed medføre en Svækkelse af Storthinget selv — hvilket i mine Tanker er det sørgeligste og farligste af alt. De Mænd, der i de sidste Aar har været Venstres Ledere, har efter mit Skjøn ingenlunde været sin Opgave voxen.

De vil forstaa, Hr. (Titel), at jeg med disse Anskuelser ikke kan opstilles som Valgmandskandidat her i Byen.

Nærværende Skrivelse kan selvfølgelig meddeles Komiteen eller hvemsomhelst, den iøvrigt maatte interessere.

Norske Bønder!

Nu gjælder det for eder at bevare eders Uafhængighed. Fremstaa og udtal, at I lige saa lidt vil gaa i den radikale Hovedstadsintelligens's Ledebaand, som I tidligere har gaaet i den konservatives, men at I nu som før vil være eder selv, at I vil vedblive at være Norges selveiende Bønder med den Indflydelse i Stat og Kommune, I altid har havt.

I Bondethingmænd fra Nordre og Søndre Trondhjems, fra Romsdals, fra Hedemarkens og Kristians, fra Bratsbergs og fra Lister og Mandals Amter, som har staaet i den Tro, at Lederne fra Karl Johans Gade har fortsat Uelands Værk, tænk nu over Stillingen! Eders Forgjængere har med Ære modstaaet Hovedstaden og ikke tilladt den at trykke sit Præg paa Statsstyrelse og Lovgivning. Har de gjort dette med saa meget Held bare for at deres Efterfølgere skal opgive sin Selvstændighed, efter at Hovedstaden er blevet radikal? Har de gjort dette, bare for at Bonden, efter 80 Aars Besiddelse af grundlovsmæssig Ret og Indflydelse, skal fraskrive sig denne for altid, fordi Hovedstadsradikalerne smigrer ham, klapper ham paa Skulderen og erklærer sig for hans Meningsfæller?

Norske Bønder! Udlever ikke eders Rettigheder. I har ikke faaet den for eders egen Skyld, men til Samfundets Bedste. Paa eder hviler Ansvaret for, at Samfundet beskyttes mod voldsomme Rystelser!

Fundet Skelet.

En gammel Forbrydelse?

I den store, nye, nu næsten færdige Gaard Nr. 18 i Stensberggaden i Kristiania har man i disse Dage været beskjæftiget med Gravning ude paa Gaardspladsen.

Igaar stødte nogle af Arbeiderne paa et Skelet, der ved nærmere Eftersyn viste sig at være af et Menneske.

Skelettet laa i naturlig, ret udstrakt Stilling paa Ryggen; hele Bensystemet med Undtagelse af Forarmene og Hænderne, var meget godt bevaret, men Hovedet, der antagelig er blevet hugget eller skaaret fra Kroppen, laa nede paa Maven og vendt lidt mod venstre Side. Hovedet var lidet og særdeles veldannet. Af Tænderne, der forøvrigt var godt bevaret, var 1 borte i Underkjæven og 3—4 i Overkjæven.

Af hele Skelettets Form synes det at fremgaa, at det har tilhørt en ganske ung, middelhøi og velskabt Kvinde.

Det laa ca. 1½ Meter nede i Jorden, men af Jordlaget var det øverste i en Dybde af vel 30 Tommer senere paafyldt Lord, medens det oprindelige Lag af Muldjord, der laa nærmest Skelettet, kun udgjorde omtrent 23 Tommer. Liget har altsaa, da det blev begravet, hvis Hovedet da — som alt tyder paa — blev lagt ovenpaa Legemet, kun havt et nokſaa lidet Jordlag over sig.

Det er sandsynligt, at Skelettet har ligget der i 70—80 Aar, og at det er blevet nedgravet paa en aaben Plads. Folk, der har boet i Nabohuset i ca. 50 Aar, kan ikke erindre, at der nogensinde har staaet noget Hus eller Skur paa den Plads, hvor Skelettet er fundet.

Der er adskillige Ting, der tyder daa, at her kan have foreligget en Forbrydelse, og at Forbryderen har villet skjule sin Ugjerning ved at nedgrave sit Offer paa et Sted, hvor han har troet det dulgt for Samtidens Blikke. Det er i saa Tilfælde lykkedes ham at skjule sin Ugjerning ikke alene for Samtiden, men ogsaa for de efterkommende, ialfald indtil nu.

En Procession.

Dersom Bønderne ikke reiser sig og hindrer Indførelsen af almindelig Stemmeret, vil Historien maaske sige, at den Procession, der Søndag den 14de Oktober drog fra Ankertorvet til Tullinlokken i Kristiania, bar det gamle norske Bondestyre til Graven.

Som Storthingsrepræsentant for Brevik har den konservative Forening udpeget Sognepræst Hans Nielsen Hauge.

„Bør Hr. Peder Rinde gjenvælges?" er Overskriften paa en Artikel i Ullmanns Organ for Lørdag. Svaret er „Nei!"

Valgmandsvalg den 20 ds. i Kristiansſund og den 24 i Fredrikshald. I Nedenæs vælges den 10. November og i Jarlsberg og Laurvig den 12 s. M.

Eldorado havde udfolgt Hus til begge Forestillinger i Søndags.

Publikum applauderede livligt samtlige Artister, særlig gjorde Zigeunerinden Czisa stor Lykke.

Den russiske Keisers Sygdom.

Bureautelegramer til herv. Blade.

Petersburg, 12te Oktober.

Storfyrsttronfølgeren skal ledsage Czaren til Korfu. Derfra reiser han til Darmstadt for at ledsage Prinsesse Alix til Rusland. Brylluppet ventes at ville finde Sted i Begyndelsen af November. I Czarens Fraværskal Regjeringen føres af et Regentskab, bestaaende af Storfyrst Michal Nicolajewitsch som Præsident, Storfyrst Wladimir Alexandrowitsch og Tronfølgeren.

Garnisonen holdtes parat Lørdag Aften for at hindre Gjentagelse af Optøierne fra Torsdag og Fredag Aften. I Aviserne var der rettet Opfordringer til Publikum om at afholde sig fra Deltagelse som Tilskuere, da det kunde koste Livet. Lørdag Aften fandt derfor kun nogle mindre Sammenstimlinger Sted og ridende Politi og Fodpoliti splittede Hobene med Lethed, saa man fik ikke Brug for Militæret.

Sagfører Olaf Madsen vil blive forlangt tiltalt og straffet for sin Optræden Valgdagen mod Høires og Moderates Listebærere.

En radikal Doktor Bøgh, som Valgdagen udspredte, at han havde seet opslaaet en trykt Plakat, undertegnet „Ørebladet", hvorpaa der skulde staa, at Høireseier var sikret med 1000 Stemmers Overvægt, vil faa Anledning til at forklare sig nærmere herom, da „Ørebladet" selvfølgelig ikke havde trykt eller udsendt nogen saadan Plakat.

Prestekonferencen, hvori deltager ca. 230 Præster, sammentraadte Fredag Eftermiddag. Pastor Otto Jensen har holdt Foredrag om Forsoningen, Christen Brun fra Bergen om Unitarismen, Prof. Dr. theol. Odland om den nytestamentlige Bibelkritiks nuværende Stilling, Sognepræst Oscar Moe om: Er det ældste kirkelige Symbol at opfattes unitarisk? og Pastor Olaf Holm om Samvittighedens Betydning for Kristenlivet.

Søndag prædikede Biskop Bugge og Konferencens Deltagere gik til Alters.

Sammenstød med Tab af Menneskeliv. Paa Schelde fandt i afvigte Nat under stærk Taage et Sammenstød Sted mellem en Lægter og det svenske Dampskib „Balder". Lægteren sank strax, hvorved 6 Personer omkom. „Balder" blev stærkt beskadiget, telegraferes fra Antwerpen 13de ds.

Brand paa Landsbygden. Hamar den 15de Oktbr. (H. O. T.-B.) Gaarden Bjørke i Furnæs nedbrændte inat. To Hovedbygninger, Laave, Stald, Dampterskemaskine og hele Kornavlingen gik med. Et 40 Aars gammelt Lægdslem indebrændte. Gaardens Eier lider et stort Tab, da intet var assureret.

De Radikales Glæde over Seieren i Hovedstaden er blandet med Malurt, thi de maa i sit stille Sind idrømme, at Udfaldet skyldes — foruden deres uhæderlige Agitation paa selve Valgdagen — de noget over 400 Socialister, som gik sammen med dem. De Radikale opnaaede herved 8325, Høire og Moderate havde 7960 St. Socialisternes Særliste samlede 521 St. Uden Socialisternes Hjælp vilde de Radikale i Kristiania have lidt et føleligt Nederlag. Med Rette skriver „Socialdemokraten": „Det er Socialdemokrater, som har afgjort Valget i Kristiania til Fordel for Venstre".

Dette er noget, som Vælgerne udover Landet bør være opmærksom paa.

Akers Verksted. Generalforsamling afholdtes igaar. 5 pCt. Udbytte besluttedes uddelt. Til Direktør gjenvalgtes Kommandørkaptein Dannevig. De to øvrige Direktører er Advokat Schweigaard og Grosserer Valentin Fürst.

Af Kristians Amts 38 Valgmænd af Høire og Centrum, var de 21 Centrumsmænd og de 17 Høire. Til Thingmænd stemte disse paa 3 Centrumsmænd og 2 moderate Høiremænd, nemlig: Frits Hansen, Gaardbr. Oluf Kind, Gaardbr. Skulhus, Gaardbr. Elstad og Lensm. Berg.

Norsk Industri til Spanien. „Norsk elektrisk Aktiebolag" var ifølge „N. Teleg. Tid." leveret og installeret ved egen Montør er fuldstændigt elektrisk Lysanlæg for et Sagbrug i Santander.

Redaktør Helgevold taler Onsdag den 17de Oktbr. i Brunlanæs, Torsdag den 18de i Hedrum, Fredag den 19de i Kvelde, Lørdag den 20de i Kvarnæs, Søndag den 21de i Lardal, Mandag den 22de i Vivestad, Tirsdag den 23de i Vatsaas og Onsdag den 24. i Hof.

Fredriksstad.

Til Storthingsrepræsentant fra Fredriksstad udkaaredes Grosserer And. B. Nilsen med 19 St. Dernæst havde Berggrav 1 St. Til Suppleant valgtes: Kjøbmand J. A. Berggrav med 11 St. Dernæst havde Fuldmægtig Michelsen 9 St.

Tidsskriftet „Kringsjaa" har vi tidligere anbefalet et Par Gange.

Da Forlæggeren nu meddeler, at hvis der ikke inden Nytaar tegner sig 500 nye Abonnenter, vil „Kringsjaa" gaa ind, vil vi gjentage vor Anbefaling med Opfordring til Enhver, som har Interesse af at følge med paa Aandelivets Felter, straks at tegne sig som Abonnent. Det vil være meget beklageligt, om dette Foretagende skulde stanse.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen holdt sig rolig med lidt vigende Tendens. Depechen fra Brasilien melder fra Rio uforandret Notering for Artiklen men med lidt lavere Kurs, fra Santos lavere Notering, med fast Tendens. Saavel det amerikanske som det europæiske Marked noterer lidt lavere Priser.

Sukker er ogsaa lidt vigende. Her i Markedet indskrænkede Omsætningen sig i begge Artikler til Dagens Behov.

Korn. Der indtraadte i Ugens Løb en bedre Tendens i denne Artikel idet samtlige udenlandske Markeder noterede høiere Priser saavel for Rug som for Hvede.

Der importerede hertil i de sidste otte Dage 6000 Hk. Rug og 19,500 Hk. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug pr. 100 Kilo	Kr.	7.70—	7.80
Danziger Do.	—»—	„ 8.70—	8.75
Russisk Byg	—»—	„ 7.00—	00.00
Victoria Erter	—»—	„ 20.00—	22.00
Smaa „	—»—	„ 17.00—	18.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8 **Sadereisen.**

Eldorado.

Zigeunerinden Czita
i hendes karakteristiske
Spil og Dans.

The Howes, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
You-En-Arr, chinesisk Skyggebilleder.
Søskende Stalheim, Halling og Springdans.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Adele og Adolph Haandbalance.
Mr. Martinius, Danskomiker.
Hedi Marga, Chansonette.
Nyt! „Kristianialiv" norsk Marsch af Kristian Fjord.

Fjær & Dun

fra

Gunerius Pettersen,
Christiania.

Fuglefjær	No.	00.	pr. 6 Kgr.	Kr.	6.00	**Gaasedun**	No. 00. pr. ½ Kg. Kr. 0 90
do.	„	0.	—	„	6.25	do.	„ 0. — „ 1.10
do.	„	1.	—	„	7.50	do.	„ 1. — „ 1.20
do.	„	2.	—	„	9.00	do.	„ 2. — „ 1.50
do.	„	3.	—	„	9.60	do.	„ 3. — „ 1.75
do.	„	4.	—	„	10.80	do.	„ 4. — „ 2.00
do.	„	5.	—	„	12.00	do.	„ 5. — „ 2.20
do.	„	7.	—	„	14.40	do.	„ 6. — „ 2.40
Gaasefjær	„	8.	—	„	16.80	do.	„ 7. — „ 2.60
do.	„	10.	—	„	19.80	do.	„ 8. — „ 2.80
do.	„	12.	—	„	25.80	do.	„ 9. — „ 3.20
						do.	„ 10. — „ 3.50
						Andedun	„ 2. × — „ 1.50
						do.	„ 6. × — „ 2.50
						do.	„ 8. × — „ 3.00
						do.	„ 11. × — „ 3.80
						Svanedun	„ 12. — „ 4.00
						do.	„ 13. — „ 4.40
						do.	„ 14. — „ 5.20
						do.	„ 15. — „ 5.70
						do.	„ 17. — „ 7.20

Edderdun.

(J. H. 678)

Haldens Metalvarefabriks

Fabrikata af:

Kobber-Suppekjedler, Kasseroller, Kaffekjedler etc.

i alle Størrelser anbefales som **gode** og **billige Kogekar.**

Nielsen & Lie,
Storgaden 25.

Bestillinger paa alle Slags Kobberkogekar modtages.

(J.H. 677)

derved at undgaa en Skandale, jeg frygtede det, da jeg nu var begyndt at tro at Eustace ikke mere elskede sin lille Phina.

Eustace besøgte os kun sjelden og jeg vidste at hele Nabolaget talte om hans udsøgte Opmærksomhed mod Miss Seldon. Hun besøgte os ofte nok og jeg kunde neppe nok overtale mig til at vise hende simpel Høflighed.

Tilsidst kunde jeg ikke udholde det længere, hvis Phina var blind, saa var det nu paa høi Tid at aabne hendes Øine.

Han lyttede til alt, hvad jeg sagde uden en eneste Gang at afbryde mig; men jeg tilslut bad hende for hendes egen Æres Skyld hurtigst mulig at bryde med Eustace, da svarede hun i en heftig Tone:

„Hvad Ret har du Kristine til at sige, at han ikke elsker mig længer. Jeg skal fortælle dig at ingen ondskabsfulde Tunger nogensinde skal formaa at stille os".

„I er allerede skilt i alt uden i det ydre Baand, og dersom du ikke bryder det, vil det alligevel briste af sig selv. Phina kjære, det er til dit eget Bedste, at jeg siger dette".

(Forts.)

Du har faaet mit Brev," raabte han. „Budet har fundet dig! O, min Elskede, hvor længe har jeg ikke ventet paa dig!"

Han rakte Hænderne ud mod hende. Han erindrede ikke, at han før havde hilset hende med næsten samme Ord. At han havde tabt Hukommelsen gik hende dybere til Hjerte end noget andet.

Doktoren, en ung, intellegent udseende Mand, traadte nu ind i Værelset.

Han betragtede Patienten og satte sig ned ved hans Side, medens han talte med ham og spurgte ham om flere Ting, derefter gik han ud af Værelset fulgt af Lady Dunluce.

„Vær oprigtig mod mig," sagde hun „dette er et alvorligt Tilfælde, ikke sandt?"

„Jo, et alvorligt Tilfælde."

„Uhelbredeligt?"

„Man kan neppe sige, hvad der kan helbredes i vore Dage. Videnskaben kan gjøre Undre. Lægerne har gjengivet Folk sin Forstand, paa samme Maade som de helbreder andre Sygdomme."

„Bør vi ikke sende Bud efter en Læge, der specielt har studeret Epilepsi?"

„Jo, maaske senere, for at den stakkels Herres Venner kan være overbeviste om, at de har anvendt ethvert Middel for hans Helbredelse. Den rette Tid herfor vil være, naar han har gjenvundet sine legemlige Kræfter, hvis det er muligt, at han kan gjenvinde dem ved omhyggelig Pleie."

27de Kapitel.

Fordybet i Tanker kjørte Lady Dunluce gjennem Keswicks Gader. Hun saa paa Folk i Gaderne og paa Butikvinduerne uden i Virkeligheden at se dem. Pludselig fæstede hendes Blik sig paa en med store Bogstaver trykt Anmeldelse i en Avis, og en Forbigaaende udtalte hendes Mands Navn.

Et Ulykkestilfælde havde fundet Sted! Hvad Slags Ulykkestilfælde? Stod det i Forbindelse med hendes Mand? Hun raabte til Kudsken, at han skulde standse, men han havde neppe faaet Tid til at efterkomme hendes Befaling, før hun sprang ud af Vognen og ind i Butiken, hvor Avisen var tilsalgs". „Lad mig faa Morgenavisen", bad hun og udrakte sin skjælvende Haand, „giv mig Avisen, hvori den ulykkelige Begivenhed staar omtalt!"

Manden i Butiken stirrede paa den fremmede Dame, hvis Udseende robede saa stor Uro, og han gjorde ingen Indvendig, da hun ilede ud af Døren uden at betale.

„Denne Dame var vist en Slægtning af Lord. Dunluce", sagde han", jeg tror, det var hans Frue"

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F. fabrikeret udelukke.** de af **Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles stærke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse** tor 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar,** Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve.** — **Pris Kr. 25.00** ÷ 5% pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygdø-Model, har vi efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikation og føres stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

Fra

2den Etage

anbefales:

Gardintøier,
Bordtæpper,
Uldtæpper,
Vattæpper,
Sengetæpper,
Gulvtæppetøier,
Gulvtæpper,
Portierer,
Fjær,
Dun,

Færdige Sengklæder leveres efter Bestilling.

Mærk: En Del ældre Mønster i **Gardintøier** udsælges til betydelig **nedsat Pris.**

Syver Tandberg'

1ste & 2den Etage,

Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaalevelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 eftm.

Olav Sendstad.

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Færdige Kioler.

Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** smat alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J.H. 673)

Malervarer
Farvevarer
Oliер
Chemicalier
Droger
Pudsemidler
Desinfektionsmidler
etc. etc.

Jacobsens Farveudsalg

25 Skippergaden,

Christiania. 517

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang,* **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Emil Moestues

patenterede

Telegram Copibog

(for samtidig Skrivning og Copiering af Telegrammer), bør ikke mangle hos nogen Skibsreder eller Skibsfører. Faaes direkte og i Bogladerne.

„Alexandra'-Centrifugen

er i høiere Grad **farefri** end nogen anden existerende Centrifuge. Siden Indførelsen af Staalcylindren i 1887 er ikke forekommet et eneste

Ulykkestilfælde

med „Alexandra"-Centrifugen.

Vore nye Haandcentrifuger anbefales som **de absolut solideste, de billigste, de letteste** i Forhold til Skummeevnen.

Alexandra No. 9 skummer **250** Liter Melk pr. Time, koster **325** kr.

Alexandra No II skummer **100** Ltr. Melk pr. Time, koster Kr. 220. ÷ 5 pCt. Kontant.

Heimdal Maskinforretning,

Vognmandsgaden 8, Kristiania.

Vinterfrakkestoffe!

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,

Klædehandel, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

Ved Udstillingen

i Porsgrund 21de—30te Septbr.

blev vi tilkjendt, høieste Belønning

Diplom for Guldmedalje

for den **bedste og righoldigste**

Samling **Maskiner og Redskaber,** samt *Solvmedaljer* for enkelte Maskiner og Redskaber.

Maskinerne er for Størstedelen fabrikerede paa eget Værksted.

S. H. Lundh & Co.,

Christiania & Trondhjem. (J.H. 642)

„De finder ham meget syg?"

„Ja, han er meget svag; hvilkensomhelst Sygdom vilde være farlig for ham, — han har ingen Modstandskraft."

„Han har lidt forfærdeligt. Man har holdt ham indespærret, — han har altid været alene i triste Rum, uden Bevægelse i fri Luft, uden Forandring af Opholdssted!"

„Uden Tvivl har dette været dræbende for ham med hans Sygdom."

„Nu agter vi at bringe ham til Argyleshire. Tror De, han kan taale denne Reise?"

„Han kan jo reise om Natten og hvile i en Sovevogn. Svag som han er, reiser man jo nu paa en saa bekvem Maade, hvis blot Kjøreturen til Stationen ikke vil trætte ham for me et."

„Vi vil behandle ham saa omhyggeligt, som vi paa nogen Maade kan. Vi har telegraferet til Carlisle efter Sygepasser, og hvis De kunde afse Tid og reise med ham kan de forlange, hvad Honorar, De vil. Her er ikke Tale om Penge."

„Tusind Tak! Hvis vi kunde tage med Nattoget, kan jeg ledsage ham, og mine Fordringer vil ikke blive store."

„De kan arrangere Reisen, som De finder bedst. At De er med vil være er Betryggelse for Mr. Coverdale og mig selv. De vil tale med Vogteren og give ham Ordre angaaende min stakkels Fætters Behandling?" vedblev Sibyl.

„Jeg vil gjøre alt, hvad der staar i min Magt."

„Saa vil jeg være rolig for ham. Vær saa snil at skrive til mig, strax De er kommen tilbage, og jeg vil sende Dem Penge."

Doktren smilte. Han vidste ikke, hvem den smukke Dame var, men han vidste nok om Coverdale til at vide, at hun var en Dame af Stand.

Vognen ventede ved Porten. Lady Dunluces Pige stod færdig med Tæpper og Shawler, men atter gik Sibyl ind i Stuen, hvor Mountford nu sad alene. Hun bøiede sig ned og kyssede hans Pande.

Tanken paa det første Kys i Haven paa Ellerslie, før Sorgen formørkede begges Liv, overvældede hende med Smerte. Kanske dette var hendes sidste Kys, hvem kunde vide det? Han forsvandt atter for hendes Blik, hvem kunde sige, om hun mere fik se ham Ansigt til Ansigt.

„Livet er fuldt af Sorg," tænkte hun, medens hun kjørte bort fra den stille Bondegaard og tænkte tilbage paa de ti henrundne Aar, uden at ane, hvad der ventede hende, inden hun naaede Maalet for sin Reise.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Aboner paa

„Eidsvold".

1 Kr. pr. Kvartal.

35 Øre pr. Md.

ved direkte Indsendelse til Exped. (Avissag).

Nu **5000** Abonnenter.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 123. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 18de Oktober 1894.** | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største Norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 Kr. 148,000,000
Grundfond . . . . . „ 3,600,000

Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,

Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Hovedstadens Rolle i Landets Politik.

—s—

Baade Høire og det radikale Venstre tillægger det den høieste Betydning, hvor Hovedstaden staar i politisk Henseende. Nu da den har forladt det førstnævnte Parti og sluttet sig til det sidstnævnte, jamrer Høire over Tabet som den største Ulykke, medens Radikalerne synes at tro, at Lykkens Toppunkt er naaet.

Vi ser ingenlunde Sagen paa denne Maade. Vi vilde have beklaget Tabet af et Amt mere, end vi beklager Tabet af Hovedstaden, fordi vi lægger mere Vægt paa Landbefolkningens end paa Bybefolkningens Standpunkt.

Dersom Landet udenfor Hovedstaden er vant til Selvstændighed og forstaar at hævde den, er det ikke af større Betydning, hvor Hovedstaden staar, end hvor hvilkensomhelst Amt eller hvilkensomhelst By staar, der har et tilsvarende Antal Pladse i Thinget. Kun hvor Hovedstaden over en beherskende Indflydelse og Myndighed over den offentlige Mening i Landet, har dens Tilslutning til den ene eller den anden Gruppe en afgjørende Betydning.

Men det maa betragtes som en Ulykke for et Land, dersom Landsbygden og de mindre Byer mister sin Selvstændighed ligeoverfor Hovedstaden.

Det har i Menneskealdre været Frankriges Ulykke, at det har været altfor afhængigt af sin Hovedstad Paris. „Paris, det er Frankrige", sagde man i lange Tider. Den urolige Hovedstad har styrtet Landet i den ene Revolution efter den anden, og efter hver Revolution gaaet i Spidsen for en voldsom Reaktion. Endelig, i de senere Aar, takket være bl. a. Mænd som Thiers, Gambetta og Ferry, er Hovedstadens Overmagt brudt. Gambetta erklærede i sin Tid ligefrem Paris Krig og ofoiste dets Vælgeres Indflydelse paa Politiken, og da Paris senere med overstrømmede Begeistring flokkedes om General Boulanger, nyttede det ikke noget. Landet var bleven klog af Erfaring, det var blevet selvstændigt og stod fast. Paris maatte underkaste sig.

Det har i Aarhundreder været Englands Lykke og sikret det en jevn og rolig Udvikling, at dets uhyre Hovedstad, London, ikke har havt nogensomhelst anden Indflydelse, end hvilketsomhelst andet Stykke af Landet med et tilsvarende Antal Pladse i Parliamentet. Saa fuldstændig betydningsløst er det, der kaldes London, at man i politisk Henseende slet ikke spørger derefter, men kun efter de enkelte Kredse, hvori Byen er delt, City, Westminster, Southwark, Marylebone, Tower Hamlets o. s. v. Og disse Kredse er aldrig af samme politiske Mening.

Det har været til Danmarks Skade, at Hovedstaden Kjøbenhavn har tiltaget sig og er blevet indrømmet en overveiende Indflydelse i Politik, Aandsliv og Samfundsliv. Derimod har det været Sveriges Lykke, at Stockholm altid har maattet nøie sig med en besteden Rolle, baade før, da dets Thingmænd var konservative, og nu, da de er dels liberale, dels radikale.

Det var til Skade for Norges politiske Udvikling og for Samfundslivets Tryghed og Fasthed, at Hovedstaden Kristiania blev betragtet som en „fast Borg", hvorfra de gamle Høireregjeringer kunde styre Landet. Men det har været og vil blive til Gagn, at Landsbygden derunder lærte at staa paa egne Ben og at betragte det som lidet betydningsfuldt, hvad Hovedstaden mente.

Vi nærer den Fortrøstning, at denne Landsbygdens gjennem flere Slægtled hævdede Selvstændighed atter vil komme til sin Ret, naar den Fortryllelse (Hypnotisme), som Hovedstadens Radikalere nu i 6 a 7 Aar har udøvet over Bønderne, er dunstet bort.

Saavel Høire som det radikale Venstre kalder Kristiania for „Norges bankende Hjerte". Ja, lad Byen være det bankende Hjerte; men hvor det gjælder Landets Styrelse, maa Følelserne staa under Forstandens Herredømme. Naar Norges Bønder kan være, hvad de var i gamle Dage, Landets klare Hoved, dets tænkende og overveiende Hjerne, dets forsigtige Haand, saa kan de nok holde Styr paa de overstrømmende Følelser, som tumler Masserne i Norges Hovedstad.

Justitsdepartementet har anmodet Rigsadvokaten om at oplage Forhør i Anledning af Opdagelsesbetjent Degeruds Afskedigelse for tvetydig Optræden og urigtig Forklaring for sine Overordnede. Det er særlig Politimesteren og Politiinspektørens Optræden ved denne Leilighed, som skal søges nærmere oplyst.

Statsminister Stangs Afgang har været omtalt i radikale Blade. Statsministeren skulde ville gaa af nu, stille sig til Valg, hed det, og overlade det til Statsraad Hagerup at blive Ministerchef. I dette er der ikke et sandt Ord. Det hele er Opspind.

Til Storthingsmænd for Kristiania vil efter Forlydende blive valgt Advokat A. Schjødt, fhv. Statsraad Nysom, Grosserer E. Sunde og Postbud Eriksrud.

„Livet før Døden", er som før nævnt, Titelen paa fhv. Skibsfører Ludv. Larsens nylig udkomne Bog, hvori han paa en fængslende Maade skildrer sit eget Liv, sine Reiser, sine mange mærkelige Oplevelser baade paa Sjø og paa Land, baade hjemme og i Sydafrika og paa Madagaskar.

Der er mange Afsnit i Bogen, som er ligefrem spændende som en Roman, og har man først begyndt at læse i den, kan man ikke slutte. Paa Madagaskar har Hr. Larsen tilbragt lang Tid, saa han har godt Kjendskab til baade Land og Folk der. Hans Skildringer fra Madagaskar læses kanske med størst Interesse, især nu da det truer med Krig mellem Frankrige og Madagaskar. Bogen fortjener stor Udbredelse.

Voldshandlinger.

Den Maade, hvorpaa Radikalerne førte Valgkampen paa selve Valgdagen her i Kristiania, er utvilsomt aldeles enestaaende i vor Historie. I tusindvis blev der fra radikalt Hold og radikale Blade blandt Vælgerne spredt Flyveblade, hvori Høire og det moderate Venstre uden Spor af Grund beskyldtes for Valgfusk, og hvori Radikalerne meddelte, at Politiet havde maattet skride ind mod Høires og det moderate Venstres Listebærere. Paa denne Maade søgte de at styrke sine Beskyldningers Troværdighed. Høires Plakater, hvori Radikalernes Beskyldninger belystes og stempledes efter Fortjeneste, blev straks nedrevne af Radikalerne, hvis skandaløse Optræden paa Valgdagen utvilsomt har havt betydelig Indflydelse paa Valgets Udfald.

Til Belysning af radikale Lederes og Meniges Optræden mod Høires og det moderate Venstres Listebærere paa Valgdagen og radikale Politiadjutanters og Politibetjentes Forhold til denne Optræden hidsætter vi enkelte Listebæreres egen,

med Navn underskrevne Forklaring

over den Medfart, de fik paa Valgdagen. Forklaringerne taler for sig selv:

Andreas Askevig (Opvarter) og Bud Michalsen, som gik i Kongens Gade, blev ved 9-Tiden (eller lidt senere) tiltalt af en Mand, der sagde, at deres Plakater skulde de ikke bruge, for der var intet som hed det moderate Venstre, og beder dem om at være med op i Venstres Valgkontor. En Konstabel fulgte. I Porten traf de ORSagfører Madsen, som blev af nævnte Mand spurgt, hvad der skulde gjøres ved Plakaterne. Madsen siger da, at det er bedst at tage dem med paa Stationen, og til Konstabelen: „Tag dem med!" Konstabelen (med et Vink): „Ja, vi faar gaa paa Raadhusgadens Station da." Der anholder Madsen Politiet om at konfiskere Plakaterne; men Fuldmægtigen siger, at det kan han ikke gjøre. Madsen paastaar fremdeles, at han skal gjøre det; Fuldmægtigen atter: „Nei", men han skal konferere med Inspektøren. Han forlod da Lokalet en Stund (for at telefonere?). Efter lidt melder han, at Inspektøren siger, at det kan man ikke gjøre noget ved. Madsen spørger da, om Budene vil overlade ham Plakaterne, men disse svarer, at det gjør de ikke. „Ja, saa faar Politiet sætte en Betingelse", siger Madsen. „Ja den Betingelse kan jeg sige," siger Fuldmægtigen, „at de ikke maa bruges". „Ja", siger Budene, „har vi ikke Lov til at bruge dem, saa kan jo Politiet have dem da, da har ikke vi noget Brug for dem." Madsen noterer noget og anholder Politiet om, at Politiet maa „tage disse to Mænd i Forvaring, saa de ikke mere Forræderi kan faa gjort idag". Politifuldmægtigen siger saa, at han ikke kan opholde sig længere med dette, han har andet at gjøre o. s. v. Alle gaar.

Budet finder, at det skete er en personlig Fornærmelse, og forlanger Vedkommende tiltalt og straffet.

A. K. Askevig.

Bud Michalsen er enig i ovenstaaende og udhæver, at Politifuldmægtigen forbød at bruge Plakaterne.

A. Michalsen.

Bud i Folkebanken, Anton Johnsen, blev paa Hjørnet af Raadhusgaden og Kirkegaden antastet ved 9-Tiden Form. af OR Sagfører Madsen i Følge med en Politikonstabel, paa Grund af det Skildt, han bar. Madsen forlangte ham anholdt („tag den Mand") og bragt paa Stationen. Begge holdt i ham. Budet protesterede; men det hjalp ingenting; han maatte være med paa Stationen, hvor han leverede Skildtet til Fuldmægtigen, der smilte og tog imod det. Madsen forekom Budet meget brutal. Budet er meget indigneret over Arrestationen, da det er første Gang, han er kommen i Berøring med Politiet.

Ved Middagstid, da Budet gik med nyt Skildt, blev han anholdt og frataget sit Skildt med Magt af flere ubekjendte Personer, som først vilde trække ham med paa Stationen, men da Budet leverede Skildtet, slap han Arrestation. Plakaten sønderrevet.

Politiet var tilstede ogsaa 2. Gang, men ydede ingen Beskyttelse eller Hjælp.

A. Johnsen.

Ovenstaaende skal jeg supplere med følgende Oplysning:

Konstabelen tog mig først i Armen for at bringe mig paa Stationen, med den Bemærkning: „De faar være saa god at blive med." Jeg sagde da, at han ikke behøvede at lede mig, jeg skulde følge godvillig.

Den anden omtalte Begivenhed foregik omtrent paa samme Sted. Der stod da ved Siden af mig en Konstabel og en Havnekonstabel.

A. Johnsen.

Snedker Carl Axelsen Haug blev i Kirkegaden anholdt af Politiet efter Opfordring af en Venstremand, som Budet ikke kjender. Budet maatte da gaa med Konstabelen ned til Raadhusgadens Station og efter Fuldmægtigens Ordre levere Plakaten, som Fuldmægtigen modtog; da kunde han gaa igjen.

Budet var gjentagende udsat for personlig Overlast, saa han 2 Gange faldt overende.

C. A. Haug,
Gjetemyrsveien 21.

Overretssagfører Madsen vilde ved 11-Tiden faa Gaardeier Hans Larsen, som bar en af vore Plakater, paa Stationen; men Manden svarede bestemt nei. Madsen var grov og voldsom, en stor Hale, han havde, ligesaa; Larsen henvist: til Politiet, som var i Nærheden, men Fuldmægtigen erklærede, at den Mand kunde ikke arresteres. Madsen forsvandt. Tidligere var han 3 Gange ogsaa grovelig overfaldt. Larsen henvendte sig til Politiet ved Udgangen af Fæstningsbygningens Tilbygning; men dette henviste til andre, da det ikke kunde forlade sin Plads.

H. Larsen.

Styrmand Theodor Larsen blev ved Gymnastiklokalet ved 10—11-Tiden antastet af flere Personer (4—5), som vilde arrestere ham og greb fat i ham. Larsen bad dem da vise Politibetjentnet, og ialfald følge med bort til Fuldmægtig Krogh; men det vilde de ikke og strøg undaf. Larsen gik til Fuldmægtig Krogh, som bad ham holde Skildtet bedre frem, men saa at „moderate Venstres" overdækkedes og kun „Høires" saaes. Straks efter at Fuldmægtigen var gaaet, blev Larsen omringet af 20—30 Personer, som rev og sled i ham og rev af ham Plakaten. Siden fik Budet ny Plakat med blot „Høires" paa; den blev ogsaa frataget ham. En stor Mand med ét Øie (det andet igjengroet), var den værste Opvigler. Kontorist ved Pakkepostafdelingen, Johannesen, var ogsaa en af Anførerne.

Th. Larsen.

Tjener (paa Tivoli,) Gustav G. Wehme, blev ved 10—11-Tiden ved Fæstningens Gymnastiklokale omringet af 20—30 Personer, som under grove Skjældsord søgte at faa Plakaten fra ham. Dette lykkedes dog ikke. Politifuldmægtig Krogh, som kom til, spurgte, om ikke den nedre Del af Skildtet kunde skjæres væk. Wehme: „Er det Ordre?" Krogh: „Nei, men det var vist bedst for Ordenens Skyld". Paa Forespørgsel siger Wehme, at han er udsendt fra Høires Kontor, og Krogh siger, at han skal ordne Sagen med dette. Da Krogh var gaaet, saa blev W. paany omringet af Kontorist Johannesen og en hel Del andre, som holdt ham, medens Johannesen med en blaa Blyant strøg over „moderate Venstres". W. tog Skildtet af, leverede sine Sedler til et Par Studenter og byttede derpaa sit Skildt paa Kontoret. Senere var han i Fred.

G. Wehme.

Fra Onsø.

Hr. Redaktør!

Inden disse Linjer naar frem, har vistnok Deres ærede Blad havt Meddelelser om Valgresultatet for Onsø; men det tør hænde, Deres Læsere kunde have Interesse af at høre lidt om Valgkampen i Smaalenenes næst største Valgkreds, og derfor nærværende Meddelse.

Det er vel neppe nogen Valgkreds i Smaalenene, hvor der har været en saa lang og haard Valgkamp som i Onsø. De Radikale har udfoldet en uhyre Anstrengelse for at erobre denne Valgkreds. Man begyndte allerede tidlig ivaar med en Underhaandsagitation, der strakte sig næsten over hele Bygden. Siden har man afholdt en Række af Folkemøder, undertiden har der været Møder 2 og 3 Dage paa hinanden. Som Talere har været benyttet Sekretær Persen, Kaptein Sparre, Redaktørerne L. Holst og Telander samt Statsraaderne Berner, Konow og Nysom. Radikale Skrifter og Aviser har naturligvis været spredt ud over Bygden ifæng. Man har ikke spart paa Konfekten, som De ser; men alt forgjæves. Høire og de Moderate har seet Stillingens Alvor, de samlede sine Kræfter, organiserede sig og optog med stor Kraft Kampen mod Radikalerne. Disse Partier, Høire og de Moderate, har afholdt 4 Foredragsmøder og et Diskussionsmøde, ligesom man har mødt med sine Ordførere, naar de Radikale har indbudt til Diskussion. De Mænd, som har ført Ordet for Høire og Moderate, er Forvalter Due, Storthingsmændene Schanche og Thoresen, Sekretær B. Vogt, Disponent Koppernd, Grosserer Konow, Cand. Myhre samt Redaktørerne Rustad og Berger. Derhos har de konservative Partier ogsaa uddelt en Mængde Skrifter og Aviser. I denne Forbindelse bør det ogsaa nævnes, at der er dannet en moderat konservativ Forening, der nu tæller næsten 200 Medlemmer, hvoraf en stor Del yngre Stemmeberettigede, blandt hvilke mange har tat aktiv Del i Valgkampen.

Som De ser Hr. Redaktør har ingen af Partierne sparet sig, og man haabede da ogsaa fra begge Sider paa Seier. Ja efter Forlydende skulde der fra radikalt Hold være udtalt paa Valgdagen, at de skulde seire med 15 a 20 Stemmers Overvægt. Man kan derfor skjønne, Skuffelsen blev stor, da det viste sig, at Høire og Moderate havde 160 St. Overvægt. En mere glimrende Valgseier har de konservative Partier aldrig vundet før i Onsø.

Denne Valgseier viser to Ting: for det ene det, at de oplyste Arbeidere paa Græsvik Brug har gjennemskuet Hulheden i Radikalernes Politik, og for det andet, at de yngre Stemmeberettigedes politiske Opfatning gaar i moderat konservativ Retning. Begge Dele varsler godt for Fremtiden.

13. 10. 94. H.

Ikke rigtig vel!

En kraftig Sundhed — hvilken Fortryllelse, hvilken uendelig Lyksalighed indeslutter dog ikke hin lille Sætning. En Lyksalighed til hvilken mange inden den menneskelige Slægt stuer tilbage, som til en Levning af et svundet Paradis — noget, der ikke er mere. Man overveier, hvad der ligger i de faa Ord og Facit kommer ud, et alene med straalende Øine og Sundhedens Rødme paa Kinderne, men med Levedygtighed og Styrke til at udrette noget stort og godt — det vil sige: med Arbeidskræfter fulde og vægtige. Ja, med Hilse til at arbeide og dermed Virkelyst. Der studeres i vor Tid Skrifter over Hygiene, Sundhedsblade skrives og læses i lange Baner, men til hvilken Nytte? Mon den nuværende Slægt virkelig er saa stærk eller saa levedygtig som vore Forfædre?

Vor Tid er nervøs — urolig — Jernbanerne, Sporveiene og elektriske Baner farer forbi os med gitrende Fart. Tiden gjør os urolige. Politik, Kristendom, Samfundslære, Borger- og Menneskerettigheder røres idelig sammen — og dette indvirker paa Nerverne. Nervelidelser, Ildefindende hører til Dagens Orden. „Jeg er ikke vel", lyder det saa; det er Tidsalderens Klage.

„Med Sygelighed i Sindet, med nervøs Slaphed og Trathed nærer man den Overbevisning, at det er bedst at strække Vaaben, en kan saa ikke følge med ligevel. Tiden gaar fra en. Men her vil jeg kuns give et Raad; Lad en al-

vorlig Billiekraft overvinde den legemlige Svaghed. I nervøse Tilfælde er det den bedste Medicin. Hermed vil jeg ingenlunde aldeles udelukke Ro og Pleie, her gives Omstændigheder, da disse tvende Faktorer er den klogeste Politik. Men man bør derfor ikke hengive sig til en lidende Tilstand, eller ophøre med at ville kjæmpe mod sin egen Svaghed. Giver man sig altfor let over og blir et Bytte for Pirrelighed og Nervøsitet, da blir man samtidig til Plage for sine Omgivelser og forstyrrer den huslige Orden og Harmoni. Man blir fordringsfuld, venter baade dette og hint af sine nærmeste og Livet blir til en Byrde for en selv og andre.

Kjæmp mod dig selv, det gjælder under ethvert Forhold i Livet og ikke mindst for den nervøst lidende.

Jeg har hørt fortælle om en Kone paa Landsbygden, som mange Aar havde ligget tilsengs —, hun led af Nervøsitet, Doktoren kunde ikke faa det til andet; forresten troede hun selv, at hun led af alle mulige Sygdomme og havde forlængst givet efter for sin egen Magtesløshed og Følelse af Svaghed. Men saa hændte det, at hendes Mand pludselig døde, og dette berørte den svage Kvindes Nervesystem som et elektrisk Stød. Nu maatte — nu vilde hun. Hun stod op af Sengen, deltog i Stellet til Begravelsen, og da hendes økonomiske Stilling kuns var daarlig, gik det op for hendes Bevidsthed, at hun fra nu af maatte arbeide for sig og sine Børn. — Hun tog sig sammen og flyttede til en af Byerne, hvor hun oprettede et Hotel. Her var det Billiekraften som seirede.

Og dette sker i hundrede Tilfælde. Sku din Fiende lige i Øinene og søg at bekjæmpe denne, opdrag dig selv, styrk din Villie, da vil dit svage Nervesystem oprettes bedre end ved Medicin.

Man kan hvad man vil, gjælder om ikke altid, saa dog i mange Tilfælde i Livet, baade i moralsk og i legemlig Betydning.

En af de nervøse.

Ullmanns Trone ramlet i Seljord.

At Hr. Biggo Ullmann bliver valgt til Storthingsmand fra Bratsbergs Amt, er meget sandsynligt. Men „den faste Borg", hvorfra han i lange Tider har herskет over Amtet, er nu indtaget. Medens han nemlig for tre Aar siden kaaredes til Valgmænd med 20 Stemmers Overvægt, er han nu kastet af det moderate Venstre i Seljord, der seirede med 34 Stemmers Overvægt.

Ja, det var paa Tide. Ullmann har nu faaet mærke, at der findes norske Bønder, der kan se ham lige i Øinene og sige ham Sandheden uden at lade sig skræmme af hans hovne Optræden, rappe Tunge og voldsomme Fagter. Bøndernes Høvdinger i Seljord har vundet Bugt med „den store Bøigen." De har ikke gaaet udenom, men gaaet lige paa.

Folkedigteren Jørund Telnes's Drøm og Haab er nu gaaet i Opfyldelse. Han selv er ikke mere, men hans Broder Sigurd Nes har været blandt de fremste og tog maaske det tungeste Tag for at frigjøre Bygden fra det fremmede Herredømme.

Biggo Ullmann bliver som sagt vistnok valgt for Bratsberg. Men det maa være underligt for ham nu at vide sig omgivet af en Bygd, der fra at have været hans Ven, er blevet hans Uven, og saa meget underligere, som han med de gode Evner han har, selv maa kunne forstaa, hvorfor de, der før støttede ham, nu har vendt sig fra ham.

Ullmanns Fald i Seljord vil være Begyndelsen til Thelefylkets Frigjørelse.

Prestekonferencen.

Mandag Aften holdt Professor Dr. Mourly Vold Foredrag om Høstkurser for Præster, hvilke han anbefalede, idet han fremhævede Intelligensens Betydning for Præsten.

Tirsdag Formiddag begyndte Mødet Kl. 9. Dirigenten refererede Svartelegram fra H. M. Kongen samt en Skrivelse fra Lægmænd, der vakte endel Debat. Derpaa holdt Pastor Christofer Knudsen (Drammen) Foredrag om Præsternes Forhold til de sociale Spørgsmaal, hvorunder bl. a. udtaltes, at en Præst aldrig maa gjøre Fællesskab med de Elementer i Samfundet, der kun hidser og egger. Den Præst har kastet de aandelige Vaaben og grebet de kjødelige. Ve ham! Men Præsterne skal søge at realisere det sande Broderskab, ikke mindst ved sit Forhold. I Detail at nævne hvad der burde gjøres vilde blive for svært, men Foredragsholderen vilde nævne Ting som Dannelse af kristelige Arbeiderforeninger, Alderdomsunderstøttelse ad menighedsmæssig Vei og Opførelse af gode, egne Huse for Arbeiderne, hvorved de store Kaserner kunde blive overflødige. Taleren vilde samle sine Tanker i dette, at Præstemødet anerkjender de sociale Nutidsspørgsmaals omfattende Betydning og opmuntrer derfor Mødets Deltagere til efter Leilighed at gjøre sig mere fortrolig med dem og hver i sin Kreds ved folkelig Omgangsfærd og kristelig Kjærlighedstjeneste at bidrage til at borttage Bitterheden.

Mødet vælger en Komite af 5 Medlemmer, der, om den ønsker det, kan forstærke sig selv ved tilkaldte Lægmænd, for at tage under Overveielse, hvad der fra Kirkens Side kan gjøres for at bidrage direkte til disse Spørgsmaals Løsning i kristelig Aand.

I den paafølgende Diskussion deltog Pastor Bugge (Kongsberg), Sognepræst J. N. Brun (Sagene) Pastor Dietrichson, Sognepræst Lange, Pastor Eugen Hansen, Provst Ulleaker, Sognepræst Færden, Pastor Christofer Bruun.

Mod nogle faa Stemmer blev det vedtaget, at der skulde nedsættes en 5-Mands Komite til at tage Sagen under Overveielse.

Provst Jensens Forslag om at henvende sig til Kirkedepartementet om at søge Præsterne fritaget for at være Mandtalsførere og faa Valgforretningerne fjernede fra Kirkerne blev derpaa foretaget og enstemmig vedtaget, ligesom det enstemmig vedtoges, at der skulde gives Landets øvrige Præster Anledning til at tiltræde det.

Valgstatistik.

De tre Amter, som senest har valgt, viser følgende Valgresultater:

I Nordre Trondhjems Amt er Radikalerne voxet fra 2650 til 2900 eller med 350 (13 pCt.). De Moderate og Konservative er voxet fra 900 til 1300 (44 pCt.). Afstanden er reduceret fra 1650 til 1600.

I Bratsbergs Amt er Radikalerne voxet fra 2250 til 3400 eller med 1150 (51 pCt.). De Moderate og Konservative er derimod voxet fra 1650 til 2850 eller med 1200 (72 pCt.). Afstanden er reduceret fra 650 til 550.

I Smaalenenes Amt er Radikalene voxet fra 2700 til 3400 eller med 700 (26 pCt.). De Moderate og Konservative er voxet fra 2350 til 4500, eller med 2150 (92 pCt. d. v. s. næsten til det dobbelte). Medens Radikalerne forrige Gang havde et Flertal af 350, har de Moderate og Konservative nu et Flertal af ikke mindre end 1100.

Af Mindretallene i Nordre Trondhjems og Bratsberg Amter kan det moderate Venstre eller Centrum antages at tælle henholdsvis 450 og 1600. I Smaalenes Amt kan denne Gruppe beregnes til mindst 1500.

Protest
mod Kristianivalgets Gyldighed.

For Valgbestyrelsens Protokol blev underskrevet af Medlemmene, fremtraadte

Advokat Lous,

og paa hans Forlangende blev Protokollen givet følgende Tilførsel:

Advokat Lous nedlagde igaar Indsigelse mod Valgets Gyldighed. Ved de paa Valgdagen gjennem Tusinder af Flyveblade udbredte løgnagtige Beskyldninger mod Høire for Valgfusk saavelsom ved den fra ledende radikalt Hold iværksatte Vold mod Høires Blad, hvilke dels ikke fandt tilstrækkelig Beskyttelse hos Politiet dels ligefrem blev Gjenstand for Overgreb fra enkelte af dettes Funktionærer, var uden Tvivl mangfoldige Vælgere paavirket i sin Stemmegivning. Bevismaterialet har endnu ikke kunnet fuldt ud samles.

*

Sunde henstillede til Advokat Lous ikke at bruge saa voldsomme Udtryk i Tilførelsen, men modificere dem.

Lous: Nei, det gjør jeg ikke.

Branden i Furnes. Angaaende Branden paa Gaarden Bjerke i Furnes meddeler „Hamar St.", at der skulde tærskes Dagen efter (Mandag), og Ilden er opstaaet i Drengestuebygningen, hvor Tjenerne laa. Muligens er der fyret for sterkt i Ovnen. Værelset var i anden Etage, der er ganske lav, og Folkene reddede sig ved at hoppe ud af Vinduerne, med Undtagelse af et 40 Aar gammelt Lægdslem, som forresten først skal have opdaget Ilden, men ikke vovede at hoppe ud. Følgen var, at han ikke stod til at redde, men indebrændte.

Prins Eugen ankom ilørdags fra Stockholm til Landskrona, hvorfra han med Grev Fr. Posses Lystyacht „Star" reiste til Mary Hill, hvor Prinsen kommer til at opholde sig nogle Dage, før han fortsætter Reisen til Italien.

De af vore Meningsfæller, som forarger sig over den Maade, hvorpaa Høirebladene tager Centrumsmænd til Indtægt for sig i Valgefterretningerne („putter altsammen i „Høirefækten""), vil vi bede erindre, at det er et radikalt Telegrambureau, der forsyner alle Bladene med Efterretninger, og dette Bureau nævner af Grundsætning ikke Moderate eller Centrum. Høirebladenes Redaktioner tager, hvad det leverer, for god Fisk. At de endog har slugt den Kamel, at „Høire" seirede i Seljord, hidrører derfra, at deres Kundskab om den politiske Situation paa Landsbygden kan sammenlignes med Parisernes verdensbekjendte Kundskaber i fremmede Landes Geografi.

Vi raader vore Meningsfæller til at se det hele fra den muntre Side.

Et blodigt Drama spilledes tirsdag paa Asylet for uhelbredelige sindssyge i Lund.

Tre Patienter, som i flere Aar havde været indtagne paa Anstalten og altid opført sig stille, var sysselsatte i Haven med Gravningsarbeide. Pludselig greb den ene Patient sin Spade og giver sine to Kammerater et frygteligt Hug i Hovedet, saa de fik store Saar. Det hele gik saa hurtig, at ingen af Betjeningen kunde komme til Hjelp.

Voldsmanden har aldrig givet Anledning til Mistanke og er saagodtsom uden Bevidsthed om, hvad han har gjort. Den ene af de mishandlede, Nils Maansson fra Køpinge, døde Nat til Fredag og den anden ligger for Døden.

Storthingsvalget for Smaalenene.

Efter det Indtryk, Valgene i Akershus og Buskerud har gjort, maa det indstændigt henstilles til Smaalenenes Amts Valgmænd at tage tilbørligt Hensyn til det store moderate Venstreparti i Amtet. Det maa erindres, at Centrum møder med langt færre Valgmænd, end det efter sin Styrke blandt Urvælgerne skulde have havt, af den simple Grund, at dette Partis Hovedstyrke findes blandt de betydelige Minoriteter i Amtets indre Bygder. Man vil have seet, at Radikalerne kun seirede med knap Majoritet i Bygder som Varteig, Rakkestad, Eidsberg, Spydeberg og Rødenes, og med noget større, men stærkt aftaget Flertal i Trøgstad og Skiptvet. Der udgjøres Minoriteterne overveiende af Moderate. Alle, der ikke hylder Radikalismen, maa kunne forstaa Vigtigheden af at styrke Centrums Stilling i disse Smaalenenes vigtigste Gaardbrugerbygder.

Naar nemlig disse Bygder engang har arbeidet sig frem til et moderat Standpunkt, vil de blive staaende fast paa dette. Vore Gaardbrugerbygder er overhovedet de paalideligste politiske Faktorer, man kan regne med. Naar de forandrer Standpunkt, gjør de det sjelden paa Grund af Agitation og Folketalerkneb. Aarsagerne pleier at ligge dybere. Og naar Smaalenenes indre Bygder viser et saa mærkeligt Frafald fra Radikalismen, er det neppe, fordi man har oversvømmet dem med Folkemøder — deri har Radikalerne neppe staaet tilbage — men fordi de har begyndt at opdage, at Radikalismen vil den norske Gaardbrugerstand til Livs.

Der maa altsaa ved Storthingsvalget tages et særligt Hensyn til det moderate Venstre i Smaalenenes indre Bygder.

Simpel Fordring.

Husfruen: Min kjære, du er Medlem af saa mange Foreninger. Lad mig dog faa vide Navnet paa en af dem.

Manden. Hvad skulde dog det til?

Husfruen. Jeg vilde naturligvis gaa derhen forat tilbringe blot en Aften i Ugen sammen med dig.

Hr. Peder Rinde og Hr. Biggo Ullmann har erklæret hinanden Krig paa Liv og Død.

Vi ved ikke, hvem af de to Herrer vi har mindst Sympathi for. Der er imidlertid en væsentlig Forskjel mellem dem.

Hr. Rinde er en Bonde, der af en eller anden Grund er kommet ind paa radikale Veie og som indbilder sig at bekjæmpe Kristianiaintelligensen, medens han i Virkeligheden blot arbeider i dens Tjeneste. Man kan vistnok ikke tvile paa, at han selv tror at arbeide for den norske Bondestands Vel.

Hr. Ullmann kan derimod siges at være radikal fra Fødselen. Som Akademiker af fremmed Herkomst har han i sin Person intet, der binder ham til de norske Bønder. Han vil derfor nok regjere disse, men at rette sig efter deres Tankesæt og studere deres Behov, det ligger ikke for ham. Der har aldrig været en saa unorsk Mand oppe i den norske Politik.

Det faar være Bratsbergs Valgmænds Sag at vælge mellem de to Modstandere — eller at sætte dem begge ved Siden af hinanden paa Storthingsbænken.

Indefrossen — Vinter.

Vardø 18/10 94. (H. D.)

Ifølge Telegram fra Sibirien over St. Petersburg forlod Kaptein Wiggins med Dampskib „Stjernen" Jenisejs Munding 27de September, medhavende 50 Mand. Da man ingen Efterretninger har havt fra ham senere, kan det befrygtes, at Is har hindret ham fra at komme ud af det Kariske Hav.

Her er idag fuld Vinter med Storm og Snefnog.

De nye Valg i Belgien. Som bekjendt fik Belgien for nogle Maaneder siden en Stemmeretsudvidelse, der gjorde den politiske Stemmeret hvad vi kalder almindelig, men som tillige gav en stor Del af de Stemmeberettigede (Familiefædre, større Skatteydere, Folk med høiere Uddannelse) dels 2, dels 3 Stemmer.

Nu har Valgene fundet Sted til Deputeretkammeret efter den nye Valgordning.

Resultatet er blevet et andet, end de Radikale, der stærkest krævede Udvidelsen, tænkte sig.

Det er nemlig de Klerikale (det katholske Parti) samt Socialisterne, der er gaaet af med Seieren. Baade de Moderatliberale og de Radikale er blevet klemt mellem Skjolde og gaar ud af Valgkampen i en meget reduceret Forfatning. Socialisterne, der hidtil ikke havde en eneste Repræsentant i Kammeret, antages nu at ville faa over 30. De Klerikale bliver imidlertid talrigere end baade Socialisterne, de Radikale og de Liberale tilsammen.

I Hovedstaden Brysel behersker Socialisterne Stillingen. Der blev nem-

Phina.

(Fra engelsk for „Eidsvold.")

(Forts.)

—•—

„Jeg vil ikke tro, at Eustace har ophørt at elske mig, forinden jeg faar høre det fra hans egne Læber," sagde Phina til mig en Dag. „Men sig mig Kristine", tilføiede hun efter en liden Pause. „Var der aldrig i vor Slægt noget Tilfælde af Vanvid."

Jeg for sammen ved dette ligefremme Spørgsmaal.

„Hvad bringer Dig til at spørge saaledes?" bemærkede jeg.

„Jeg ønsker at vide det", var Svaret. „Jeg har spurgt mig selv derom engang. Du vilde vel ikke fordømme en Mand, om han brød sin Forbindelse med den Pige han elskede, fordi hun havde Tendenser i ovenomtalte Retning, vilde du vel Søster min? Spørgsmaalet lød indtrængende.

„Jo, det vilde jeg; thi han skulde overtænkt dette iforveien. Efter min Formening er en Forlovelse ligesaa bindende som et Ægteskab. Du kjender godt mine Anskuelser i saa Henseende Phina."

„Men du har endnu ikke besvaret mit Spørgsmaal. Er nogen af vore nære Paarørende død som sindssvag?"

„Jo, Phina," svarede jeg modstræbende. — „men — jeg tror, det var mere heftig Lidenskabelighed end Vanvid."

„Hvor taabelig du dog er Kristine, fortæl mig det ligefrem."

„Det var vor Mormor. Hun var Jødinde og meget smuk, men havde et lidenskabeligt Sind. Dengang da hendes Datter Phina — vor Mor, — ægtede en Kristen og afsagde den jødiske Tro, forbandede hun hende og afsagde Løfte om, aldrig mere at se hende. Det var dette ulykkalige Løfte, der trykkede hende slig, at det indvirkede paa hendes svage Nervesystem. Tante Lena har fortalt mig derom for mange Aar tilbage, men jeg troede det var ligesaa godt ikke at sige dig noget derom."

Phina sad længe taus, men pludselig spurgte hun:

„Tror du saadanne Tilfælde er arvelige?"

„Nei, det tror jeg ikke," svarede jeg bestemt.

For at være oprigtig, havde jeg aldrig ofret denne Sag en Tanke; og Phinas besynderlige Spørgsmaal berørte mig ubehageligt.

Hvor inderlig jeg dog ønskede at vore kjære Forældre havde levet. De vilde lettere have ledet min Søsters heftige Natur, der ofte gjorde mig saa angst. Med en Gang slog det mig hvor meget Phina lignede de Billeder, som jeg havde seet af vor Bedstemor.

Jeg fortalte Robert om alt dette, og han blev alvorlig.

„Vi vil tage vore Forholdsregler lille Kone", sagde han. „Du og Phina skal tage eder en Fritid, reise bort f. Ex. — I vil komme tilbage opfriskede paa Sjel og Legeme, og alt vil blive godt."

Vi fulgte Roberts Raad. Aflagde en Række Besøg til Slægtninge og Venner og jeg var glad over at se, at de forandrede Omgivelser virkede velgjørende paa min Søsters sygelige Humør. Hun var saa smuk og yndefuld, at det slet ikke manglede hende paa Beundrere, og jeg tænkte, at hvis Eustace svigtede hende, saa vilde hans Plads med Lethed kunne indtages. Men dersom Phina elskede ham, som jeg elskede min Robert, saa vilde det være umuligt for nogen anden at træde i hans Sted. Men jeg haabede, at hendes Kjærlighed som hendes Natur var forskjellig fra min.

Men — alle mine Forhaabninger svigtede. Saasnart som vi vendte tilbage til Eltonbridge, var hun den samme gamle nervøse, urolige, og jeg saa kun altfor godt, at en Krise nærmede sig, jeg kunde kun bede Forsynet om, at den maatte blive mildere end jeg forestillede mig den.

Det var en taaget regnfuld Dag jeg ilede hjem fra en Visit hos min Veninde Mrs. Summerhayes. Naturen var mørk og kanhænde den havde Indflydelse paa mit Humør; thi jeg følte mig ualmindelig tung og trykket, mens jeg med hurtige Fjed skyndte mig tilbage til Hjemmet, ved Tanken om, at jeg havde været altfor længe borte. Da jeg kom hjem, stod Døren til Forhallen aaben, men ikke en Lyd inde fra Huset naaede mit Øre. En underlig forladt Følelse betog mig, mens jeg ilede ind i Dagligværelset i Haab om at træffe Robert eller Phina der. Værelset var tomt, men i det svindende Dagslys blev jeg slaaet ved en vis Uorden — Stolene stod her og der, og en Del Aviser laa paa Gulvet.

„Robbi, har været hjemme alligevel" sagde jeg til mig selv, og søgte at afryste hin trykkende Følelse, der truede med at overmande mig.

Da, med en Gang stødte min Fod mod en haard Gjenstand. Jeg standsede for at se hvad det kunde være. Det var Phinas Forlovelsesring.

Nu vidste jeg med en Gang, at Krisen var kommen.

Stakkars Barn!

Jeg for op ad Trappen til hendes Værelse. Der var tændt Lys og foran Speilet, pyntet med Juveler og Smykker sad Phina. Det formelig glitrede af hende.

Hun vendte sig mod mig med en høi, vild Latter.

„Han vil aldrig finde nogen anden saa smuk," raabte hun mig imøde. „Jeg ved det, hun er ikke halv saa smuk som jeg — men de er skilte nu — skilte for evig!"

Jeg skjælvede af Skræk; thi Sandheden stod med engang for mig, min Søster havde mistet sin Forstand!

To Dage efter fik vi Visit af Eustace Mauvers, han kom hjem for at aflægge en Forklaring.

Rygtet om min Søsters Sindsforvirring havde spredt sig, nagtet min yderste Bestræbelse for at holde det hemmeligt.

Jeg maatte ta mig sammen, inden jeg kunde gaa ned og møde Eustace Mauvers. Jeg traf ham sammen med min Mand i Spisestuen.

„Jeg har desværre mærket det for længe siden," sagde han til mig.

„Der fandtes intet saadant Tegn, hos min Søster inden, inden —" min Strube var som fastsnøret, jeg formaaede ikke at fuldende Sætningen. Jeg vilde sagt, inden hin skjæbnesvangre Aften, da hun første Gang kom ind under Deres Indflydelse.

Han saa ud til at blive ubehagelig berørt, og reiste sig for at gaa.

„Jeg har forklaret Deres Mand," sagde han, at under de forhaandværende Omstændigheder, kan vor Forbindelse umulig fortsættes."

„Er De vis paa at den ikke forlængst har været brudt fra Deres Side?" spurgte jeg, og saa ham lige ind i Ansigtet.

Han blegnede, men gav intet Svar.

„Jeg fandt denne paa Gulvet den Aften, da min Søster blev syg — og jeg vil levere den tilbage til Dem," sagde jeg og overrakte ham Phinas Forlovelsesring, mens jeg talte mekanisk, og uden at sige et eneste Ord, tog han Ringen og — gik.

Men dette havde været for meget for mig, og afmægtig sank jeg om i min Roberts stærke Arme. (Sluttes.)

lig der afgivet 87,000 klerikale Stemmer, 58,000 liberale og 39,000 socialistiske. De sidste er næsten blot Enkeltstemmer, medens de store Tal for de Liberales og Katholikernes Vedkommende skriver sig fra Stemmernes Fordobling og Tredobling. Til trods derfor kan Socialisterne afgjøre, til hvilken Kant Seiren skal falde.

Besynderlig nok — og vore Radikale maa kunne lære noget heraf, — hævdede de Liberale med Glans sin Stilling i Senatet (Overhuset). Men Grunden dertil var ingen anden end den indskrænkede Stemmeret.

Strandet.

Bodø 16/10 94. (H. D.)

Dampskibet, „Skreien," Kapt. Juul, af er grundstødt ved Rødø Fyr. Skibet landsattes i Fjæren ved Sandvigsbjerget.

„Daily News", det mest udbredte liberale Blad i England (ikke Regjeringsorgan, da noget saadant ikke existerer), har ifølge Telegram til „Verdens Gang" udtalt sig om Unionsstriden.

Det telegrafiske Citat er saa kort, at vi først vil give Uddrag af Artikelen, naar det paagjældende Nummer af Bladet er kommet. Men Artikelen synes at modbevise vore radikale Blades stadige Paastand, at de fremmede Politikere og Blade tror at vi staar i det Forhold til Sverige, som Irland til England; det heder nemlig, at „Sverige og Norge er to absolut ligestillede og uafhængige Magter, forenede kun ved et for begge fælles Kongehus." Bladet siger — hvad Centrum her stadig har fremholdt, — at „dersom Sverige havde erkjendt dette fuldstændigere ved Begyndelsen af disse Stridigheder, vilde disse aldrig have naaet sit nuværende Stadium."

Det radikale Blad, der meddeler Telegrammet, søger deri Anledning til at opfordre de gjenværende Valgkredse til at slutte sig til den radikale Politik.

Bladet glemmer, at det Spørgsmaal, som interesserer Valgkredsene mest, nu ikke er Konsulatsag eller Udenrigsministersag, men almindelig kommunal Stemmeret, det vil sige Spørgsmaalet om, hvorvidt Bonden skal afsættes eller hævde sin Stilling.

Hertil er i den seneste Tid yderligere kommet: Skal Landsbygden bevare sin Uafhængighed af Hovedstaden?

Moderne Tjenestepiger.

Den Besøgende: „Er Fru Olsen hjemme?"

Kokkepigen: „Nei, det er hendes Søndag idag."

En Sammenligning. I Hr. Peder Rindes Blad „Nordmanden" skriver en Indsender fra Telemarken om Hr. Rindes Amtskollega „Præsidenten" bl. a.:

„Naar jeg sammenligner Ullmanns sterke Taler med hans Handlinger, maa jeg sammenligne det med en Ko, der melker Bøtten fuld, men selv spænder Melken ned".

Storthingsvalget for Larvik.

Byens Ordfører, Grosserer Velo, der er Medlem af Centrum, er af de forenede moderate og konservative Grupper opstillet som Storthingskandidat for Larvik.

Valgmandsvalgene.

Smaalenenes Amt.

Spydeberg 3 Radikale med 143 112 St.

Hermed er Amtets Valgmandsvalg afsluttet med det Udfald, at der er valgt 66 Høire og Moderate og 35 Radikale.

Bratsberg Amt.

Seljord 4 Høire og Moderate med 24 St. Overvægt. Amtets Valg er afsluttet. Det er valgt 57 Radikale og 23 Høire og Moderate.

En Verdensdame.

Herren ærgelig: Naar De ikke bryder Dem ringeste om mig, hvorfor tog De da imod mine kostbare Presenter.

Damen: Vær intet Fæ. Ved De ikke at Verden er egennyttig.

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm

Manufakturforretning

Christiania.

— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager	Møbelstoffe	Konfektionsartikler
Silkevarer	Portierer og Gardiner	Barnedragter
Hvidevarer	Bordtæpper	Herreartikler
Dækketøier	Undertøi for Damer,	Handsker
Sengeartikler	Herrer og Børn	Paraplyer og Galoger
Gulvtæpper	Herreartikler	Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saisonen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Priskuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.

(659)

Nedsat Pris

paa Smør i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Selvangivelse for Mord. En til Tvangsarbeide dømt Jernarbeider har fra Lensfængslet i Nyköping til Lensstyrelsen dersteds indsendt flere besynderlige Skrivelser.

I en af disse siger han at have begaaet et Mord i Egnen ved Svartvik. I Anledning heraf meddeler „Norrlänningen", at der ved Midsommertid sidstaar ankom en ukjendt, velklædt Person til Svartvik, hvor han fik Logis hos en Arbeider. Han havde siden begivet sig ud for at gjøre Forretninger, men kom aldrig tilbage. Han havde efterladt en Badsæk med Bøger og endel Flasker med Medikamenter. Denne Badsæk er aldrig bleven afhentet.

I Retssalen.

Forhørsdommeren: „Kjender De denne Mand?"

Vidnet: „Jeg har kjendt ham for 20 Aar siden."

Dommeren: „Har De nogensinde kjendt ham som en Forstyrrer af den offentlige Roligheds?"

Vidnet: „Ja: — han — var — Trommeslager."

Overkjørt paa den elektriske Sporvei. Paa den elektriske Sporvei hændte i Holtegaden Mandag Aften det beklagelige Uheld, at en yngre Kvinde overkjørtes, idet hun faldt under Afstigningen. Vognen gik med stor Fart, og idet hun hoppede af forøvrigt, som rigtigt er, med denne, snublede hun, hvorved begge hendes Ben kom under den efterfølgende Vogn med den Følge, at de brækkedes nede ved Foden. Hun kjørtes øieblikkelig til Rigshospitalet, hvor hun indlagdes.

Nogen Skyld fra Konduktørens Side foreligger ikke, da hun paa Forhaand var bleven forespurgt, om Vognen skulde stanses. Dette afslog hun, da hun ofte pleiede at hoppe af under Farten.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8 **Sadereisen.**

Prædiken.

I den kath.-apost. Kirke, Thor Olsensgade **Torsdag** Aften Kl. 8.

„Stræber efter Fred med hver Mand." Heb. 12. 14.

N. Rasmussen.

Eldorado.

Zigeunerinden Czita

i hendes karakteristiske

Spil og Dans.

The Howes, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
You-En-Arr, chinesisk Skyggebilleder.
Søskende Stalheim, Halling og Springdans.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Adele og Adolph Haandbalance.
Mr. Martinius, Danskomiker.
Hedi Marga, Chansonette.
Nyt! **„Kristianialiv" norsk Marsch** af Kristian Fjord.

Illustreret Familieblad.

Hilton Magnus

Redakterer:

Den norske Udgave: Literat Georg Smidt.
Den svenske Udgave: Pastor Aug. Schen.
Den danske Udgave: Sognepræst Vilh. Beck.
Den amerikanske Udgave: Ved Pastor E. Wulfsberg.

I Oktober begynder „Illustreret Familieblad" sin 9de Aargang og udkommer som hidtil med et stort 8sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret. Bladet vil i den nye Aargang bl. a. indeholde:

Sommerliv ved Fjorden af **Constantinus Flood.**

Fru Laura af **Enim.**

Søstrene af **Annette Ihle.**

En Historie fra Constans af **D. Alcock.**

Enhver Abonnent, der inden Midten af December indsender Kontingent for Januarkvartalet faar sig **gratis** og **franco** tilsendt det smukke Billede:

Herre hjælp mig!

Størrelse 35 × 42 cm. **Bogladeprisen vil blive 4 Kr.**

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kr. pr. Aar — og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommissionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren.

C. Andersen, **Horten.**

No. 1 af den nye Aargang er allerede udkommet og sendes til enhver, der maatte ønske det mod Indsendelse af et 5 Øres Frimærke til Porto.

40,000 Par Galoger

nyeste Façon — stærkeste Fabrikat

— indkjøbt leilighedsvis —

sælges for Kontant til nedenstaaende ukjendte billige Priser:

Dame Trico	No 0, 1, 2, 3	Kr. 2.00	Parret
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„ 2.40	—
do. Uldfor	„ 0, 1, 2, 3	„ 2.40	—
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„ 2.90	—
Pigesko Trico	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„ 1.75	—
do. Uldfor	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„ 2.25	—
Børn Trico	„ 1, 2, 3, 4, 5, 6	„ 1.50	—
do Uldfor	„ 1. 2, 3, 4, 5, 6	„ 1.80	—
Herre Trico	„ 7, 8	„ 2.75	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13, 14	„ 3.25	—
do. Uldfor	„ 7, 8	„ 3.25	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13. 14	„ 3.90	—
do. Halvbots Uldfor	7, 8, 9, 10, 11, 12; 13, 14	„ 4.50	—
Gutte Trico	4, 5, 6,	„ 2.50	—
do. Uldfor	4, 5, 6	„ 3.00	—

Brødrene Dobloug,

Hjørnet af Storgaden & Nygaden. (J H.)

erholde mindre Summer. Han testamenterede sin Hustru alle sine Malerier og Værdigjenstande. Til Broderen, der jo var hans retmæssige Arving, var der Intet.

Urquhart hørte taus paa Testamentets Oplæsning, da Advokaten stansede og ventede paa hans Befalinger.

„Tak, Grant," sagde han tilsidst „Testamentet er meget kortfattet, min Broder havde jo ikke meget at testamentere bort, uden de Ting, han havde kjøbt for sin Hustrus Penge. Det er ganske rigtigt, at de Ting bliver i hendes Eie. De maa gaa ind og faa Dem en Lunch, jeg vil røge min Cigar her i Ro, jeg spiser sjelden midt paa Dagen."

„Men Deres Herlighed har havt en anstrængende Formiddag, er det ikke bedst —"

„At spise et solid Maaltid. Nei, Tak, men De kan bede Tjeneren bringe mig noget Cognac og Selters. Farvel, hvis vi ikke mødes igjen."

Dette var en listig Hentydning fra Lordens Side. Han ønskede ikke at have mere med Advokaten at gjøre, og denne stak rolig Testamentet i Lommen og forlod Værelset. Hans gamle Kunde havde paataget sig en vis formel Stivhed i sit Væsen ligeoverfor ham, der af og til havde provet at ordne hans Affærer og da var bleven behandlet paa en mere familiær Maade.

„Den nye Jarl trækker sig tilbage fra mig," tænkte Mr. Grant," men han vil nok snart blive

Lady Dunluce aabnede Avisen og lo Blikket løbe ned ad dens Spalter. Endelig fandt hun den med større Typer trykte Overskrift:"

„Vi har idag modtaget den sørgelige Efterretning, at Jarlen af Dunluce igaar blev skudt, da han forsøgte at passere gjennem en Aabning i et Gjerde paa sin egen Eiendom, ikke langt fra Dunluce Castle. Man formoder, at Geværet har været ladet og er gaaet af. Han var allerede død for flere Timer siden, da man fandt ham liggende ved Gjerdet med Geværet ved sin Side. Jarlen var i sin fulde Kraft, han var født o. s. v".

„Kjør til Stationen saa hurtig De kan — nei, stands, jeg maa betale Avisen." Hun gav sin Portmone til Jane, som var steget ned af Kuskesædet og stod ved Vognhjørnet, urolig over at se sin Frue i en saa bevæget Stemning. Det haster jo ikke Toget gaar ikke paa længe endnu." —

Ventetiden forekom Lady Dunluce uendelig lang. Var han virkelig død denne Mand, med hvem hun igaar havde spist Frokost? De havde altid vist hinanden den mest udsøgte Høflighed; den ene havde altid taget Hensyn til den andens Ønsker. Den ene havde givet den anden Frihed til at gjøre sig Livet saa behageligt som muligt, men begge havde vidst, at der ikke existerede nogen Kjærlighed i deres Ægteskab. Lord Dunluce havde holdt, hvad han havde lovet, d Sibyl ægtede ham. Han havde altid været en god

Vinterfrakkestoffe!

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,

Klædehandel, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn,
Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

ULYKKESFORSIKRINGSSELSKABET

„SIGYN"

Hovedkontor Hjørnet at Carl-Johansgd. og Akersgaden.

(Akersgaden No. 35)

Kontortid 9—4, Lørdage 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikrer underet.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Briller.

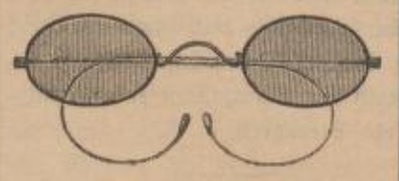

En Gros & en Detail.

Kjælderetagen

i min nye Gaard Prindsensgade 4 bortleies til Udstillingslokale eller Lager.

A. Hiorth.

Kontorlokaler

elegante og tidsmæssige tilleie i Prindsensgade 4.

A. Hiorth.

(669)

F. K. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

Telegrambureau

HØYDAHL (H.O.) OHME'S

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584.

ANNONCE-EXPEDITION. Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

For 4de Kvartal 1894

indbydes til Abonnement paa

„Eidsvold".

Abonnementsprisen er:

Udenbys 1 Krone pr. Kvartal
Indenbys 35 Øre pr. Maaned.

incl. Porto eller Budpenge.

Maanedsabonnement

kan ogsaa tegnes af udenbysboende ved direkte Indsendelse til Expeditionen Saa koster for 1 Maaned kun 35 Øre, incl. Porto.

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

Adr.:.....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ægtefælle og anseet sig selv for udadlelig i sit Forhold til sin Hustru.

Inden længe vilde hun faa alt at vide. Det faldt hende ikke ind at hun kunde telegrafere og faa Svar, medens hun ventede paa Toget, men Jane mindede hende om, at hun maatte telegrafere efter sin Vogn.

Ligundersøgelsen havde fundet Sted, da Lady Dunluce naaede sit Hjem. Alt var stille i det store Hus. Rettens Folk havde ikke havt meget at udrette, de fandt intet Mistænkeligt i det Ulykkestilfælde, som de skulde undersøge. Geværet laa paa Bordet — det gik fra Haand til Haand. „Hvad der var indtruffet, var en meget almindelig Begivenhed. Geværet var ladet, og Kuglen var trængt ind i Lordens Legeme — han maatte jo vide hvor farligt det var at gaa med ladet Gevær over et ufarbart Terræn.

Juryens Medlemmer var enige om, hvorledes det hele var foregaaet. Lorden var død i sin Mandoms fulde Kraft, i sin bedste Alder — han var jo stærk som Fjeld; han var en udmærket Rytter og en stor Eiendomsbesidder, men han døde barnløs, og dette var det værste, thi Titlen og Godset vilde gaa over til Huvert Urquhart, en Mand, hvis Rygte var saa daarligt som muligt. Urquhart havde altid foretrukket at leve blandt slette Kamerater og var kjendt som en Spiller og Odeland. Han likte at leve blandt Staldkarle og Hesteprangere, fordi de morede ham,

men han udtrykte altid sin Foragt for dem, og anfaa dem forat høre til en lavere Klasse end ham selv.

En Time efter at Lady Dunluce var kommen tilbage, indtraf Urquhart. Han kom ligesra Perth, hvor han havde tilbragt Natten for næste Dag at fortsætte Reisen til Hoilandene, og hvor han imorges af Aviserne havde modtaget Underretning om Broderens Død. Han havde sendt sit Visitkort op til sin Svigerinde med Bøn om at faa hende itale, men hun havde svaret, at hun ikke kunde tale med ham netop nu. Snere vilde hun se ham og tale med ham om det Indtrufne.

Begravelsen var over. Alle Godsets Forpagtere og alle de fornemme Familier i Egnen havde været tilstede i den lange Række Sorgevogne, som fulgte efter Ligvognen, der dækket af sorte Fløielstæpper, broderet med Sølv, langsomt bevægede sig henad Landeveien forbi Sognets Kirke, hvor saamange Medlemmer af Familien Urquhart var bisat i den murede Gravhvælving under Koret. Denne underjordiske Begravelsesplads havde nu været lukket i de sidste firti Aar, og Sibyls Ægtefælle skulle stedes til Hvile paa den lille Kirkegaard i Udkanten af Landsbyen.

Hubert Urquhart vendte tilbage til Dunluce for at være tilstede ved Testamentets Oplæsning. Den afdøde Jarl havde ikke nogen stor Pengesum at disponere over, og hans Gaver indskrænkede sig til et Legat, hvoraf hans Broderdatter, Coralie Urquhart, aarlig skulde modtage £ 1000 samt enhver af hans Tjenere

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 124. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 20de Oktober 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7¼.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Nu, da almindelig kommunal Stemmeret

holder paa at gaa over fra at være blot og bart Valgprogram til en Sag, som vi kan opleve at se gjennemført eller forsøgt gjennemført i den kommende Storthingsperiode, er det bedst at gjøre sig fortrolig med Tanken om, at den ikke bare er en fjern Mulighed.

Der er mange, der, idet de ser Sagen fra den lyseste mulige Side, mener, at der strax vil opstaa saa mange Misligheder, at Storthinget, som jo fremdeles vælges efter indskrænket statsborgerlig Stemmeret, vil skynde sig med at gjøre Beslutningen om igjen.

Det kan dog hænde, at disse tager feil.

Det er nemlig meget mulig, at det slet ikke vil gaa saa værst med den almindelige kommunale Stemmeret de første Aar. Den radikale Førerkreds i Kristiania har Partiets ubetingede Tillid endnu, og der vil fra den udgaa til Massen en Ordre, som vil blive adlydt, om at benytte Stemmeretten med Maadehold. Det vil vistnok ikke kunne undgaaes, at der i en eller anden Kommune, som Følge af de underordnede Lederes Selvraadighed, opstaar Misligheder og Uordener, der vil skræmme Bønderne og de fredelskende Borgere. Men Kristianialedelsen vil da have den Dristighed at paastaa, at disse Uordener, der i Virkeligheden er den svage Torden, der bebuder Uveirets Nærmelse, ikke er andet end forbigaaende Uregelmæssigheder, der ledsager enhver ny og gjennemgribende Reform. Og Radikalernes Presse vil stadig fremhæve, at for hver Dag som gaar bliver de onde Spaadomme om Virkningen af almindelig kommunal Stemmeret gjort til Skamme.

Saaledes vil der efter Planen fortsættes, indtil Nationen er blevet overbevist om, at den smukke Stemmeretsreform, der næsten bare har ført godt med sig i Kommunerne, ogsaa fortjener at blive indført i Grundlovens Regler om statsborgerlig Stemmeret.

Et Sted er der dog, som straks vil volde den radikale Ledelse store Ulemper, nemlig Hovedstaden selv, der vil kunne stille 40,000 Mand i Marken paa Grundlag af almindelig Stemmeret.

Naar saa statsborgerlig Stemmeret er gjort almindelig, behøver Ledelsen ikke at være saa paapasselig. Den kan give Massen mere frie Tøiler. Og alle de lokale Ledere, baade i Kristiania Bys egne Forstæder og rundt om i Bygderne, vil efterhaanden blive mere og mere selvstændige. De gamle Lederes Autoritet vil gaa al Kjødets Gang, og da begynder den almindelige Stemmeret, og særlig den kommunale, at vise sin rette Natur.

Vi tror dog ikke, at hverken Socialismen eller Radikalismen vil kunne tage denne Stemmeret udelukkende i sin Tjeneste. I de Bygder og Byer, hvor der findes store Kapitalister, vil vistnok disse paa amerikansk Vis kunne optage Kampen mod Socialismen. Ligesom de Besiddelsesløse er udmærkede Redskaber i Socialisternes Hænder der, hvor Tingene gaar sin naturlige Gang uden Indgriben fra fremmed Hold, saaledes bliver de ogsaa fortrinlige Redskaber i Kapitalisternes Hænder der, hvor disse rigtig lægger sig i Sælen og bruger sin Pengemagt. Ingen Lov kan hindre dem, det ved man fra Amerika, hvor der er Love nok til Beskyttelse af Valgets Renhed, uden at de har nyttet noget.

Naar det er kommet derhen i vort Land, at Valgene udfægtes mellem Socialister og Kapitalister, vil man, medens Middelklassen sidder som magtesløse Tilskuere, der dog betaler Krigsomkostningerne, forlængst være kommet ud over Muligheden af noget Tilbagetog. Ved Hjælp af Grundloven er Bønderne sat udenfor og Porten lukket i Laas efter dem.

En 12-aarig Heltinde. Om en saadan beretter amerikanske Aviser følgende:

Frida Johnsons Hjem var i Patridje. Da den forfærdelige Skovbrand naaede did, grebes alle af en panisk Skræk og skyndte sig bort alt hvad de kunde, uden at bekymre sig om sine Nærmeste. Den lille Frida blev i Forvirringen skilt fra sine Forældre. Paa sine Arme bar hun en 2 Aar gammel Broder ved Navn Joe. Byrden var tung og gjorde det umuligt for hende at følge med de andre, til hvilke hun havde sluttet sig for at finde Redning fra Luerne. Snart var hun alene med sin lille Broder. Ilden var i Hælene paa hende, og hendes Kræfter var næsten udtømte. Gang paa Gang faldt hun om; men hun reiste sig og fortsatte sin Færd. Heden var forfærdelig, og Ilden var kun et Stykke bag hende. Da, netop som hun holdt paa at synke om af Udmattelse, naaede hun et Vandreservoir, hvor hun med sin tunge og kjære Byrde søgte og fandt Redning. Dagen efter førtes hun sammen med sin Broder i god Behold til West Superior, hvor hendes heltemodige og opofrende Handling gjorde hende til alles Yndling. Da man roste hende for, hvad hun havde gjort, svarede hun blot: „Hvis jeg ikke havde baaret Joe, vilde han være bleven brændt ihjel".

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Kristiania feirede tonsdags sin 35-aarige Bestaaen, i hvilken Anledning Hr. Veterinær Nielsen-Sæther, der har været Medlem af Direktionen siden Foreningens Stiftelse, blev indvalgt som Æresmedlem.

Hvad Følge en Orefig kan have. Naar man bøier Pegefingeren og Tommelfingeren paa venstre Haand sammen til en Ring og derpaa lægger et Blad af et Træ og med Fladen af høire Haand fører et kraftigt Slag paa Bladet, giver dette en Smæld og sprækker.

En velrettet Orefig med den flade Haand kan have samme Virkning paa Trommehinden, som Slaget paa Løvet. Øret danner en Ring og Trommehinden Bunden af Ringen. Idet Slaget med flad Haand føres mod Øret, presses Luftlaget, som er inde i Øret, sammen og sprænger Trommehinden med et Smeld.

En Sprængning af Trommehinden kan medføre Forringelse af Høreevnen, i uheldigste Tilfælde Betændelse i Øret. Denne kan igjen forplante sig til Hjernen og fremkalde Hjernebetændelse, der i Almindelighed medfører Døden.

Det er altsaa ingen ufarlig Leg at uddele Orefiger, og i Tilfælde, at Barn skal straffes, bør Orefigen ikke bruges dertil.

Et Barsko. Til „Morgenbladet" skrives: Mødre og Barnepiger bør paase, at Børnene ikke leger med Løv, der nu falder i rigelig Mængde fra Træerne. Den moderne Lægevidenskab mener at være paa det rene med, at en af vor Tids skrækkeligste Barnesygdomme, Difteriten, ofte optræder som følge af denne Leg. Ubekjendtskab med dette Forhold eller Ligegyldighed hermed foraarsager sikkerlig, at mangt et lidet Barn sætter Livet til paa denne Aarstid.

Kolera en.

De forenede Rigers Konsul i Danzig indberetter under 13de ds., at der i Ugen 7de til 13de ds. er indtruffet 2 Dødsfald og 9 nye Tilfælde af asiatisk Kolera i Distriktet Vestpreussen. Sundhedstilstanden i Danzig er fremdeles god.

Et Arbeidsbureau for Kvinder er oprettet her i Byen for at skaffe Publikum dygtige og brave Kvinder til Vask og Rengjøring for en eller flere Dage.

Nye Generaler. Til Chef for Bergenske Brigade vil efter General Gill, der agter at søge sin Afsked, sandsynligvis blive udnævnt Oberst E. H. Hoff. Til Chef for Generalstaben efter General Nyquist General L'orange. Til Chef for Trondhjemske Brigade Oberst Chr. M. de Seue.

Kristiania Arbeidere har vist sin Selvstændighed ligeoverfor den radikale Overledelse. Denne havde gjennem Pressen udstedt Befaling til at nominere Postbud Eriksrud som Arbeidernes Kandidat. Arbeiderne lystrede imidlertid ikke Ordre, men udsaa i Stedet Typograf A. Andresen.

Følgende Prægteksemplarer af Sygemældinger til Skolerne fortjener at læses: Min lille Pedder har i fire Dage lakt syg i sin Mave, men vor Herre, som roder i alle Ting, vil vistnok snart slibbe Ud igjen.

At min Søn igge har været i Skole i flere Dage formedels min Frugtsommelighed som Vorherre har taget til sig da han gik i Byen for mig ærbødigst Hr. Rasmussen.

Falske svenske Tikronesedler, eftergjorte efter Sveriges Riksbanksedler, er udgivne i Göteborg. Sedlerne er haandtegnede og slet eftergjorte.

Kvindelig Amanuensis. Frk. cand. phil. Annette Bedel, en Datter af den danske Geheimelegationsraad, Direktør Bedel, Søster til Dr. phil. Valdemar Bedel, er bleven udnævnt til Amanuensis i Mathemathik ved Stockholms Høiskole, en Stilling, hvormed der er forbundet Ret og Pligt til at holde Forelæsninger ved nævnte Universitet.

Sindssyges Behandling. Den svenske Regjering har nedsat en Kommission til Revision af Bestemmelserne om Behandling af Sindssyge.

„Bergenske Dampskibsselskab" har afsluttet Kontrakt med Thomson & Sons, Sunderland, om Bygning af det store, nye Turistdampskib, som Selskabet nylig besluttede at anskaffe.

Englands Hær. Ifølge en Blaabog om den engelske Hær beløb dennes effektive Styrke i forrige Aar sig til 217,279 Mand, der var fordelte saaledes: 76,170 Mand stod i England og Wales, 3473 i Skotland og 26331 i Irland; 111,205 Mand laa i Garnison i Udlandet, nemlig 36,511 i Kolonierne og Ægypten og 74,694 i Indien. 35,000 nye Rekruter traadte forrige Aar ind i Hæren.

Forsikring mod Arbeidsløshed.

Med denne mærkelige Forsikring mod Arbeidsklassens værste Fiende har man i Bern, den schweiziske Republiks Hovedstad, gjort et Forsøg, som fortjener Opmærksomhed.

Initiativet til denne Slags Forsikring toges af Arbeiderne selv. Under Ledelse af Byens Arbeidersekretær, Dr. Waselieff, sluttede Haandtlangere sig sammen til en Forening for at beskytte sig mod Arbeidsløshedens Følger. Foreningen tog sin Opgave med meget Alvor, og i Lovene søgte man ved nøiagtige Bestemmelser at skabe Tryghed for, at Understøttelse kun blev ydet dem, der virkelig var arbeidsløse og var bleven det uden egen Skyld.

Denne Forening gav Stødet til, at Kommunebestyrelsen i Bern nedsatte en Komite, som i Midten af September 1892 fremholdt Fordelene ved gjennem Forsikring at kunne forebygge de sørgelige Følger af Arbeidsløshed. En saadan Forsikring, mente Komiteen, vilde være langt at foretrække for Fattigunderstøttelse, der ofte kommer forsent, naar Nøden allerede er indtraadt og har øvet sin demoraliserende Indflydelse. Arbeidernes Selvhjelp bør være Hovedsagen, derved faaes den bedste Kontrol. Men Kommunen bør til de Foreninger, som dannes i det Øiemed at forsikre sine Medlemmer mod Arbeidsløshed, bidrage med Halvparten af det Beløb, Foreningerne af egne Midler bevilger, dog ikke over 5,000 Francs.

Den 13. Jan. 1893 blev Magistrat og Formandskab enige om et „Reglement angaaende Forsikring mod Arbeidsløshed i Kommunen Bern", hvilket Reglement i visse Dele afveg fra den ovennævnte Komites Indstilling. Byen havde allerede et offentligt Kontor, der hjalp Arbeidsløse til Arbeide. Ved dette Kontor oprettedes nu under særskilt Forvaltning en Forsikringskasse mod Arbeidsløshed. Denne bestyres af syv Personer, af hvilke to vælges af Arbeidsherrer, der yder Bidrag til Kassen, to af Arbeiderunionen i Bern og de tre øvrige af Kommunen.

Enhver schweizisk Arbeider, som opholder sig i Bern, kan blive Medlem af Kassen mod at betale 40 Centimeter eller omkring 28 Øre maanedlig.

Naar et Medlem bliver arbeidsløs, søger man først at skaffe ham Plads. Lykkes det ikke, ydes der den Arbeidsløse i Understøttelse høist 1 Franc eller 72 Øre om Dagen, om han er ugift, og høist 1½ Franc eller Kr. 1 08, om han har Familie. For at faa denne Understøttelse, maa man have været uden Arbeide en Uge og Medlem af Kassen i seks Maaneder.

Understøttelse ydes ikke ved Arbeidsløshed, som man selv er Skyld i (paa Grund af Streik, Dovenskab, uordentligt Liv, Ulydighed o. s. v).

Lægerne har hidtil anseet Kronprinsessens Sygdom for en Hals- og Brystlidelse; de er nu blevne enige om, at den i Virkeligheden er Anæmi eller Blodfattigdom. Dersom Vinteren bliver streng, reiser Kronprinsessen til Syden; i modsat Fald bliver hun i Baden.

Et Tyve-Akademi er bleven opdaget i Paris; dets Formaal var at give grundig Undervisning i Lommetyveri. Politiet afbrød et af dets Møder ved at føre Professoren og alle hans flittige Tilhørere, unge Gutter paa 14—16 Aar, i Arresten.

Forbruget af Fyrstikker. En Statistiker har fornylig udregnet, at Tyskerne bruger flest Fyrstikker; de bruger nemlig gjennemsnitlig daglig 12 Fyrstikker pr. Individ. I Belgien bruges 9, i England 8 og i Frankrige 6. Hele Europas Forbrug er 2 Milliarder pr. Dag, hvilket med andre Ord vil sige, at der daglig i Europa bruges 400,000 Pund Fyrstikker.

Til Storthingsmand for Smaalenene foreslaar en ældet Indsender en af de følgende tre Herrer:

Brugseier Haneborg, Orje,
Gaardbr. E. Guneng, Ødemark,
Ordfører Heier, Id.

Kristiania har ogsaa faaet sin Murer Hagerup, rigtignok i mindre Maalestok. En af de radikale Valgmænd, Handelsborger G. Simensen, har aflagt Bekjendelse om, at han i 1864 blev dømt til 4 Aars Strafarbeide for Tyveri, efterat han tidligere havde været dømt to Gange for samme Forbrydelse til Fængsel i 40 og 80 Dage. Da han paa Bodsfængslet havde afsonet omtrent Halvdelen af sin sidste Straf, blev Resten ham ved Benaadning eftergivet.

Sagen vil ikke have videre Følger, end at han bliver strøget af Valgmandslisten og at første Suppleant rykker op i hans Sted.

Ihjelkjørt paa Solørbanen. Da det sydgaaende Extratog (i Anledning af Kongsvinger Marked) paa Solørbanen Lørdag Aften kom ind i en skarp Kurve en halv Kilometer nordfor Roverud Station opdagede man ifsl. „Mrgbl." paa Lokomotivet en Tralle paa Linien strax forud.

Det var en Skinnegangsmand og hans Søn, der trallede i samme Retning som Toget. Fra Lokomotivet gaves strax Nødsignal, og man satte fuld Kraft paa at standse Toget; men det var forsent.

Trallen blev indhentet og kom ind under Lokomotivet. Sønnen fik kastet sig af; men Faderen fandt ikke Leilighed hertil og kom tilligemed Trallen ind under Lokomotivet, hvis Hjul gik over ham og dræbte ham paa Stedet. Toget havde været almindelig bekjendtgjort, saa det var uforsigtigt af Skinnegangsmanden, hvis Navn var Eriksen, at tage Trallen fat. Han var nemlig ikke ude paa den sedvanlige Inspektion af Linien, som foregaar mellem hver Station før Togenes Passeren.

En mekanisk Hest. En Amerikaner, Lewis Rygg, har konstitueret en kunstig Hest, der skal kunne bruge sine Ben ligesaa godt som en levende. Indvendig er Hesten forsynet med et System af Tandhjul, der staar i Forbindelse med et Par Stigbøiler. Træder man disse paa samme Maade som Cyklepedalerne, sætter Hestens Ben sig i Bevægelse, og Dyret traver afsted.

Et Jernpræparat, der bekvemt kan anvendes som styrkende Middel istedet for Blauds og andre Jernpiller, er en Opløsning af Jernalbumina, der faaes paa Apotheket uden Recept. Dosis for Voxne er en Barneskefuld 3 Gange daglig. Præparatet har i Modsætning til anden Jernmedicin en behagelig Smag.

Befordringer. Under 17. d. M. er Fuldmægtig i Finansdepartementet, Johan Ludvig Lampe, udnævnt til Skattefoged i Bergen, Sognepræst i Stenkjær Prestegjæld i Trondhjems Stift, Johannes Sigveland, til Sognepræst i Røros Prestegjæld, Sognepræst i Ramnes Prestegjæld, Sønke Postumus Sønnichsen, til Sognepræst i Tjølling Prestegjæld, og Kandidat i Realfag, Karl Schøyen, konstitueret som Adjunkt ved Trondhjems Kathedralskole fra 1. Januar 1895 at regne.

Sammenstød med Tab af Menneskeliv. Paa Schelde fandt nylig Nat under stærk Taage et Sammenstød Sted mellem en Lægter og det svenske Dampskib „Balder". Lægteren sank straks, hvorved 6 Personer omkom. „Balder" blev stærkt beskadiget.

Indbjerget Skib. Dampskibet „Farl" af Stavanger har indbjerget til Mobile, Amerika, Barkskibet „Tomas S. Falck" af Stavanger, paa Reise fra Juchatan til Europa med Trælast, afmastet og uden Besætning.

Voldsomme Snestorme har i denne Tid hjemsøgt Norditalien. Bladene i Verona og Mailand bringer lange Meddelelser om det overordentlige Snefald, der har fundet Sted ved Foralpernes Fod.

Gjenstaaende Valg.

Valgmandsvalg.

Oktbr. 20de Kristiansund (N).
— 24de Fredrikshald.
Novbr. 8de Arendal.
— 10de Risør.
Nedenæs Amt.
— 12te Drammen.
Larvik.
Jarlsberg og Larviks Amt.
— 13de Aalesund og Molde.

Storthingsvalg.

— 20de Bratsberg Amt.
— 30te Smaalenenes Amt.
N. Trondhjems Amt.
Novbr. 17de Larvik og Sandefjord.
— 22de Jarlsberg og Larvils Amt.
Nedenæs Amt.

Elgjagten i Jemtland. Omkring 200 Elge er iaar i den lovlige Jagttid skudt i Jemtlands Len. Ifjor var det fældede Antal Dyr 150, i 1892 over 200, i 1891 næsten 200 og i 1860, da Jagten var tilladt hele September Maaned, ca. 300.

Til stor Skade for Elgstammen, der i de sidste Aar er bleven betydelig reduceret, skydes fremdeles flere Kjør end Oxer skriver Jemtlandspn.

„Daily News". Som vi antog efter dette Blads tidligere Udtalelser — en Artikel ifjor var rettet til begge Sider og indeholdt Formaninger baade til Nordmænd og Svenskere — har det ingenlunde, som vore radikale Blade vil give det Udseende af, taget Ordet til Fordel for to Udenrigsministre inden Unionen. Dets Artikel er forsaavidt kun refererende og omtaler den Bevisfølelse, som fra norsk Side er fremsat. Derimod faar man det Indtryk, at Bladet tillægger Kravet paa eget norsk Konsulatvæsen megen Berettigelse, og at det finder det rimeligt, at Nordmændene kræver konstitutionelt Ansvar i Udenrigssagen, uden at det dog udtrykkelig udtaler dette. Artikelen, som vi nedenfor gjengiver, slutter med en Formaning til Sverige, som dette Lands Regjering vil gjøre vel i at lægge sig paa Hjerte. Artikelen er saalydende:

„Valgene i Norge dreier sig om den gamle Kamp mellem Radikale og Konservative; men denne Kamp er i dette Tilfælde ganske eiendommelig for Nordmændene. De Radikale vil en mere fuldkommen Selvstændighed overfor Sverige, der udgjør den aristokratiske Part i et politisk Forbund, som aldrig har svaret saa særdeles til Norges demokratiske Smag. De blev tvunget ind i Foreningen ved den almindelige Ordning af Forholdet i Europa efter Napoleons Fald. Men den eneste Betingelse, hvorpaa de vilde gaa med paa Foreningen, var, at de skulde beholde sin fulde nationale og folkelige Selvstændighed som et „eget, frit, udeleligt og uafhændeligt Kongerige.' De har længe havt sin egen Konstitution, sit Parlament og sine egne Love, og de paastaar, at der intet andet Baand findes mellem dem og deres Nabo end Kronen. De vil derfor ogsaa have baade sin egen Udenrigsminister (under Kongen selvfølgelig) og sine egne Konsuler. Som Forsvar for egne Konsuler anfører de, at deres Handelsflaade er af en ganske anderledes stor Betydning end Sveriges. Hvad Tonnagen angaar, indtager den den anden Plads i Europa og den tredie i Verden. Den overgaaes kun af Englands og Amerikas. De er derfor meget misfornøiet med at se, at deres Interesser saa ofte anbetroes Mænd af svensk Herkomst, og de hævder, at hvis Udnævnelsesretten skulde tilkomme nogen enkelt af de to Nationer, maatte det være dem. Som Forholdet nu er, er de to saakaldte ligestillede Landes Konsuler mest Svensker, udnævnt af den svenske Udenrigsminister og under hans Administration. Sverige og Norge konkurrerer indbyrdes for forskjellige Udførselsartiklers Vedkommende og er stærke Rivaler paa Handelsmarkedet. Alt dette har styrket det norske Krav paa en egen Udenrigsminister, saa meget mere som den svenske Rigsdag ingen eller liden Kontrol øver med de udenrigske Sager og i Virkeligheden overlader dem helt i Kongens Haand. Striden har ulmet i mange Aar, men Løsningen blev tilslut for Nordmændenes Vedkommende paa en uregelmæssig Maade henskudt indtil de almindelige Valg iaar, som netop har fundet Sted. Udfaldet ligner særdeles meget en ny Floke. De siste Sandsynlighedsberegninger viser for Venstre et Flertal af 58 mod 56 Høire eller af dem, som mindre ønsker en radikal Løsning af de stadig voxende Vanskeligheder med Sverige. Der har kun været liden Tvil om, at Sverige tilslut vil være nødt til at gjøre de forlangte Indrømmelser og at erkjende den Sandhed, som er udtrykt i den konstitutionelle Pakt, at Sverige og Norge er to absolut ligestillede og uafhængige Magter, forenede kun ved et for begge fælles Kongehus. Dersom Sverige havde erkjendt dette fuldstændigere ved Begyndelsen af disse Stridigheder, vilde disse aldrig have naaet sit nuværende Stadium."

Drab. Forleden Dag rog endel Unggutter sammen i Orsten (Søndmøre) Stridens Gjenstand var, som det ofte er, nogle Individer af det smukke Kjøn. Som Kampvaaben benyttedes Gjerdestøre. Raaskaben og Ilterheden var saa stor, at en af Gutternes Hoved blev knust, saa han kort efter døde; en anden blev slig tilredt, at han senere er bleven sindsforvirret.

Raaskaben blandt Søndmøres Ungdom er desværre i mange Bygder meget stor. Vi minder saaledes om den radikale Pøbels raa Optræden ligeoverfor konservative Folketalere. Af ovenstaaende ser man, hvor langt man kan gaa i Raseri, skriver „Aalesunds H. & S. T."

Stemmeretslærdomme.

Den gamle beromte belgiske Statsmand Frère Orban, der har spillet en lige saa indgribende Rolle i sit Lands Politik som Johan Sverdrup i Norges, og som i de senere Aar er blevet lige saa voldsomt haanet og forkjætret af Radikalerne, advarede indstændigt mod den Stemmeretsform, der nu er gjennemført i Belgien, idet han spaaede, at bare de klerikale (yderste Høire) og Socialisterne vilde have Fordel deraf. Han raadede til en maadeholden Udvidelse.

Radikalerne under Jansen forlangte imidlertid høilydt almindelig Stemmeret og var endog misfornøiet med den Ordning, som tilsidst fandt Sted, fordi den ikke var vidtgaaende nok.

Nu har Frère Orban faaet Ret. Baade hans eget og hans Modstander Jansens Parti maatte, til Trods for at de støttede hinanden ved Valgene, strække Gevær for Socialisterne, medens de Klerikale paa sin Kant gjorde store Erobringer.

Johan Sverdrup sagde: „Med almindelig Stemmeret kan der ikke regjeres i dette Land". Vi vil ønske at bare det radikale Venstre, ikke det norske Folk, skal paa Erfaringens Vei lære disse Ords Sandhed at kjende.

Dampskibsbygning. Bygningen i „Nordenfjeldske Dampskibsselskab"s nye Skib, bestemt til Hurtigrute, er overdraget Trondhjems mekaniske Verksted. Byggesummen er Kroner 265,000 og Byggetiden 8 Maaneder.

Afsked. Sognepræst til Nesset A. F. B. Steen er meddelt Afsked i Naade fra 31te December d. A. (Pension 2400 Kr.)

Tromsø Politimesterembede. Lensmand i Storelvedalen, Cand. jur. C. B. P. Holm er konstitueret som Politimester Tromsø.

Den nye Lyngværhistorie. Det har vist sig, at en af det radikale Venstres Valgmænd for Kristiania, Handelsborger Simensen, er i nøiagtig samme Tilfælde som „Murer Hagerup." Han har nemlig i 18 Aars Alderen været dømt til 4 Aars Strafarbeide.

Vistnok vidner dette om Uforsigtighed fra deres Side, der har havt med de radikale Valgmænds Opstilling at gjøre. Men vi synes, at der her er meget, der taler til deres Undskyldning. Mandens Navn er overmaade almindeligt, og hans Stilling som Handelsborger skulde indeholde en vis Sikkerhed for, at han var en uberygtet Person. Har de radikale Ledere begaaet en Feil, saa er netop den samme Feil før begaaet af dem, der meddelte ham Handelsborgerskab.

Et ganske andet var Forholdet med den Mand, der kaldte sig Hagerup. Det var bekjendt, at han havde ført et meget omskiftende Liv, og hans Adkomst til det Navn, han bar, var saa dunkel, at alt maatte opfordre til her at foretage Undersøgelser.

Anerkjendt Konsul. Havnefoged H. Juell anerkjendt som tysk Vicekonsul i Namsos.

Det norske Totalafholdsselskab. I Hovedbestyrelsesmøde forleden gjenvalgtes Pastor Lunde til Viceformand, Boghholder Wennevold til Kassererog Bankfuldmægtig Thingulstad til Sekretær. Til Sekretær for Børneafdelingerne istedetfor Frøken Anna Jensen valgtes Fru Engelstad.

Den franske Værnepligtslov fritager den eneste Søn af en Enke eller en Enkes ældste Søn fra Militærtjeneste. Ligeledes fritages en Sønne- eller Dattersøn, som er sin Bestemors eneste Støtte. Loven har imidlertid ikke tænkt paa Børneborns Børn. Et saadant Tilfælde indtraf for første Gang iaar. Blandt de udskrevne Rekrutter var der ogsaa en ung Pariser, som bor hos sin 100 Aar gamle Oldemoder, hvis eneste Støtte den unge Mand er. De militære Myndigheder brød længe sine Hoveder med, hvad de skulde gjøre med dette Tilfælde, som Lovgiverne ikke havde tænkt sig; men efter alvorlige Overveielser kom de til det rimelige Resultat, at en Oldemoder ikke fortjente ringere Hensyn end en Bestemoder, og lod derfor den unge Mand slippe Militærtjenesten.

Krigen i Østasien.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at ifølge et ubekræftet Rygte skal Japaneserne have erobret Port Arthur.

De kinesiske og japanesiske Armeer staar nu ligesverfor hinanden paa Jalufloden Bredder. Marskalk Yamagata afventer grovt Artilleri, inden han foretager Angreb. Spioner anslaar Kinesernes Stridsmagt til 25,000 Mand.

At dræbe Dyr smertefrit, naar de af en eller anden Grund maa ud af Verden, har den berømte engelske Læge Dr. B. W. Richardson forlængst lært sin Samtid. Det kan ske ved Anvendelse af Kloroform eller Lysgas i lukkede Rum. Dyrene, som bringes derind, sover uden at lide Smerte for ikke at vaagne mer. Dr. Richardson paastaar, at en Anstalt, hvor der paa denne Maade kan forebygges meget Dyrplageri, kan anlægges hvorsomhelst med en Udgift af omkring 900 Kroner, og at en dødsdømt Hund, Kat eller lignende kan aflives for en Bekostning af 7½ Øre.

Socialisterne i Belgien. I flere Valgkredse i Belgien er der faldt Stemmer baade paa en klerikal, en liberal eller radikal og en socialistisk Kandidat. Dersom ikke nogen af dem har faaet flere Stemmer end begge de andre tilsammen, bestemmer den belgiske Valglov, at Omvalg skal finde Sted.

Socialisterne har nu fattet Beslutning om, at de i Tilfælde af at den radikale Kandidat forpligter sig til at stemme for almindelig Stemmeret (Ophævelse af de dobbelte og tredobbelte Stemmer), vil hjælpe ham frem ved Valgurnen. I modsat Fald stemmer de paa — den klerikale Kandidat (yderste Høires).

Kloge Folk, de Socialister! De forstaar at skaffe sig Stemmemaskiner, der kan fremme deres Planer.

En Arbeider, der iforgaars Eftermiddag var inde paa et Auktionslokale i Nygaden, blev, medens han var derinde, fristjaalet at Solvcylinderuhr med Kjæde. Noget senere samme Dags Aften kom der en Person hen til Bestjaalne paa Nytorvet og spurgte ham, om han ikke vilde kjøbe et Uhr, hvortil Bestjaalne ikke viste sig at være uvillig, og den anden Person tog da Uhret frem for at forevise det for Kjøberen; denne gjenkjendte strax Uhret som det, der var fristjaalet ham paa Auktionslokalet, hvorfor han greb fat i Uhret og tog tog det til sig. Personen, som faldbød Uhret, tog tilbens det hurtigste, han kunde.

Fra Treungen (Thelemarken). Saa er da Valgmandsvalget over, og vel er det. Den oprivende Strid har nogenlunde lagt sig, og Gemytterne er kommet mer i Ro. Det nu afsluttede Valg giver vistnok Stof til alvorlige Betragtninger, isærdeleshed bør Venstre tage sig dette „ad notam". Udfaldet blev som bekjendt, at den rene Venstres Liste feirede med 61 og 60 Stemmer. De moderate Venstres Liste havde 52 og 49 Stemmer. Det er naar man sammenligner dette Valg med Valget i 91 at Udfaldet blir saa mærkeligt. Ved sidste Valg blev der i Nissedal ikke afgivet en eneste moderat Stemme; hvad der dengang gjorde at ikke Valget var enstemmigt, var blot Uenighed mellem Personer.

Hvad var nu Aarsagen til dette voldsomme og overraskende Omslag i Stemningen? Utvilsomt denne, at Storthinget og vor Politik overhovedet er blet beherskет saa aldeles af Storpolitikere og saadanne, der aldrig har prøvet Bondens og Arbeiderens Kaar, og Følgen heraf er bleven, at man hovedsagelig har befattet sig med storpolitisk Bravl og givet den praktiske Politik en god Dag. Navnlig Sparsomhed i Statshusholdningen, der i Bondestyrets Glansperiode var Venstres Styrke især blandt Landbefolkningen, er nu „en Saga blot". Og den som i første Række bærer Skylden for dette sørgelige Misforhold er vor Repræsentant Ullmann. Denne Mand har efter min Mening gavnet sit Valgdistrikt saare lidet. Jeg behøver kun at nævne hans Stilling til Jernbanespørgsmaalet. En saadan Politik vilde man ikke være med paa at opretholde.

Under Diskussionsmødet og Prøvevalget den 17de Sept. rettedes der de indstændigste Anmodninger til den opstillede Valgmandskandidat om ikke at stemme paa Ullmann, men istedet paa frisindet Bonde; man nævnte Ivar Tveiten i Fyrisdal.

De øvrige Thingmænd fik man denne Gang gjenvælge og særlig vilde man ubetinget beholde Rinde, da han er Sparemand ikke blot i Ord hvilket jo alle er, men ogsaa i virkelig Handling; desuden repræsenterer Rinde Bondens Syn paa Sagerne i Modsætning til Intelligensaristokratiet og Idealisterne. Disse og lignende Tanker blev fremholdt under Diskussionen. Men Venstres Valgmandskandidat var aldeles uvillig til at bli valgt paa et saadant Program og da var der flere Venstremænd som tænkte; tager man intet Hensyn til vore Ønsker, navel: saa stemmer vi med det moderate Venstre ihvorvel vi ikke kan billige de Moderates Forhold til Høire, særlig de moderate Thingmænds i den sidste Tid. Saaledes gik det til, at det moderate Venstre opnaaede et saa overraskende stort Stemmetal. De renes Valgmand i Hovedsognet vidste man havde samme Anskuelser som sin Kollega i Treungen.

Valget bør dog ikke tages til Indtægt af Høire; thi Hovedparten af de, der stemte paa den moderate Liste, var og er i Virkeligheden Venstremænd eller om man vil Bondedemokrater. Hvad vi vil er: En virkelig demokratisk Bonderepræsentation, der vil arbeide for en jevn, folkelig Udvikling paa det historisk givne Grundlag; der vil gjøre Front til Høires reaktionære Politik paa den ene Side og til Aandsaristokratiets og Idealisternes vilde Politik paa den anden. Skal aldrig den Dag oprinde for Bratsberg, at det kan faa saadanne Repræsentanter?

K. H.

Bedes optaget i „Bratsberg Amtst." og „Nordmanden."

Tsarens Sygdom. Fra St. Petersburg telegraferes til „Kolnische Zeitung." Tsarens Tilstand er haabløs. Samtlige Medlemmer af den keiserlige Familie er afreist til Livadia.

Regentskabets Overtagelse af Storfyrsttronfølgeren ventes hver Time.

5 Kjør og 1 Hest brændte Nat til 7de ds. inde ved en Ildebrand paa Aalgaard i Sokendal, beretter „Stav."

Phina.

(Fra engelsk for „Eidsvold.")
(Slutning).

II

Jeg maa bede Læseren tusinde Gange undskylde, at jeg vover at gribe ind i denne interessante Fortælling; men Mrs. Fielden paastaar, at ingen vil kunne fuldende den saa godt som jeg.

Jeg er en almindelig Mand, at skrive er et ganske nyt Felt for mig, og derfor vil jeg meddele hvad jeg kan have at sige i saa faa Ord som mulig.

Da Mrs. Fielden og hendes syge Søster, samt en Tjener kom til vort lille Badested og indlogerede sig i Nærheden af min Bolig, tog jeg mig strax den Frihed at besøge hende, ikke alene af den Grund, at jeg er en gammel Ven af hendes Mand, men ogsaa derfor at jeg havde hørt tale om hendes Søster og gjerne vilde vide de nærmere Omstændigheder ved dennes ulykkelige Skjæbne.

For nogle Aar siden havde jeg praktiseret som Læge, men da en rig afdød Slægtning efterlod mig sin hele betydelige Formue trak jeg mig tilbage til Privatlivet, det var den Gang jeg havde lært at kjende Mr. Fielden. Hans Hustru følte sig lykkelig over mit Besøg. Hun bad mig komme igjen og se til hendes syge Søster, og under mange Ophævelser lykkedes det endelig at bevæge denne til at se mig.

„Jeg skal aldrig glemme den første Gang jeg saa Phina.

Hun sad foran et aabent Vindu og saa ængsteligt lyttende udover de skvulpende Bølger. Ved Lyden af mine Fodtrin vendte hun sig halvt om, og hendes mørke sørgmodige Øine mødte mine med et meget talende Blik; der synes at sige: „Frels mig fra mig selv!" Og i mit inderste Hjerte fattede jeg straks den Beslutning om mulig at redde den stakkars unge Pige fra den sørgelige Lod, der havde rammet hende.

Hun besvarede min Hilsen roligt og blev derpaa siddende taus, idet hendes Øine ubevægeligt hang ved mit Ansigt medens jeg og Mrs. Fielden samtalede om ligegyldige Ting.

Klokken slog fire og i samme Øieblik overgjødes Phinas Ansigt med en glødende Rødme, hendes Hænder skjalv og Øinene lyste med Feberglans.

„Det er bedst, at vi gaar," sagde Mrs Fielden urolig.

„Nei, undskyld vi blir, kanske jeg kan være til Nytte her," svarede jeg i en lav Tone.

Phina havde reist sig og begyndte heftigt at tale med sig selv.

„Bring mig et Fad med iskoldt Vand," sagde jeg til Tjeneren, medens mine Øine hang ved Patientens Ansigt.

Jeg badede hendes Ansigt og Hænder med det kolde Vand.

Virkningen viste sig øieblikkelig.

Rødmen paa Kinderne svandt, hun ophørte med at skjælve og Øinene antog et naturligt Udtryk.

„Jeg føler mig bedre nu," sagde hun blidt.

„Jeg tror hun vil være rolig for Resten af Dagen," sagde jeg til Tjeneren og idet jeg bød Mrs. Fielden Farvel, trak jeg mig tilbage.

Gamle Minder fra min Virksomhed som Læge trængte sig ind paa mig — og særlig kom jeg ihu at mine Koldtvandskure ofte havde vist sig virksomme ligeoverfor lignende Tilfælde som dette, hvoraf Miss Phina led.

Jeg gav mig til nøie at studere Phinas Temperament. Hun var saa nervøs, at hele hendes Indre lignede et Strængeinstrument. Eustace Manvers havde berørt dette med en tung Haand og Følgerne viste sig nu, men med Guds Hjælp følte jeg mig overtydet om at det vilde kunne lykkes mig at redde hende.

Jeg fortsatte med min Methode. Mrs. Fielden, glad overrasket ved Resultatet af mit første Eksperiment, overlod rolig sin Søster i mine Hænder.

Jeg overtalte hende til at foretage korte Spadserture, bevægede hende til at deltage i vore hverdagslige Samtaler og iagttage Menneskene og de dagligdagse Vaner omkring os.

Det sidste kostede mig megen Møie, men det saa dog ud til at mine Bestræbelser vilde lykkes.

Med Glæde saa jeg min Patient blande sig mellem de øvrige Badegjæster, hun optraadte som en dannet Dame og hendes Skjønhed og Ynde tiltalte alle.

„De har virket et Under. Ak, vi kan aldrig gjengjælde Dem," sagde Mrs Fielden til mig en Dag.

„Jeg vil en anden Gang forlange mit Honorar," svarede jeg smilende.

Jeg havde ikke tænkt at gaa saa hurtig tilværks, Mrs Fielden talte om at reise hjem, og dette bragte mig til med engang at fatte min Beslutning. Jeg gik til Phina og bad hende om hun vilde blive min Hustru.

„Jeg maa gjøre Dem en Tilstaaelse inden jeg giver Dem Svar," sagde hun og jeg lyttede taalmodig til hvad hun havde at sige:

„Dengang jeg blev forlovet med Eustace Manvers, elskede jeg ham af hele mit Hjerte. Hverken De eller Kristine kjender til hvad der foregik imellem os hin frygtelige Aften, da vor Forbindelse blev hævet. Jeg var alene i Dagligværelset, da han kom til mig saaledes som saa ofte i den senere Tid med et spottende Smil paa Læberne og uvenlige Ord, istedetfor kjærlige Blikke og øm Tiltale som jeg fra først af havde været vant til fra hans Side. Hin Aften fortalte han mig ligefrem, at han ikke elskede mig mere, fordi jeg var gal, det var jo umuligt for ham at ægte en gal Kvinde. Jeg blev vred og kastede min Forlovelsesring paa Gulvet. Men han kjendte den Magt, han udøvede over mig. Ingen Fugl fangen i et Bur var mere hjælpeløs og ulykkelig end jeg. Han fik mig til at tro, at jeg virkelig var gal og saa forlod han mig. Alt det, som han havde sagt jeg skulde gjøre, det gjorde jeg efter at han var gaaet bort, en usynlig hemmelighedsfuld Magt drev mig. Jeg kan ikke fortælle Dem alt hvad jeg har lidt. Men hans Magt over mig er brudt ved Deres Haand. Jeg kan ikke elske Dem, som jeg elskede ham, men den Kjærlighed og Hengivenhed, som min Natur endnu raader over, den er Deres. „Hvis De er tilfreds hermed, saa vil jeg blive Deres Hustru.

Jeg er tilfreds med Kjærlighed uden Lidenskab," svarede jeg. „Men et vil jeg dog sig: Eustace Manvers er ikke den eneste Mand med en alvorlig Villiekraft, og Phina, jeg vil bringe Dem til at elske mig.

Hvad jeg læste i hendes mørke Øine var Svar godt nok.

Vi blev gift i en Fart, og jeg var glad da det var overstaaet, nu kunde jeg føre min Hustru med mig til nye Omgivelser og et varmere Klima.

Hun blev smukkere og gladere for hver Dag og jeg var saa lykkelig, at jeg glemte at spørge hende om hun nu havde lært at elske sin John Leslie?

En Morgen medens vi spadserede langsad Rue du Beaune i Paris, stødte vi uforvarende paa Eustace Manvers.

Jeg følte Phinas Haand bæve under min Arm, men hun holdt sig alligevel

I **Brunlanæs** holdt Redaktør Helgevold politisk Foredrag Onsdag Eftermiddag. Mødet var forholdsvis godt besøgt. Som Opponent mødte M. Odberg, der desuden assisteredes af en Lærer. Forøvrigt deltog i Diskussionen foruden Helgevold ogsaa Dr. Bang, Sagfører Bagger og Kirkesanger Drøbahl. Omslaget i Prestegjældet er stort, saa hvem der end seirer, bliver Afstanden mellem Partierne er ikke stor. Centrum har nemlig arbeidet godt, og flere af Bygdens mest ansede Mænd af det gamle Venstre har sluttet sig til.

Storthingsvalg.

For Fredrikstad den 15 Oktbr.

Repræsentant:

Grosserer A. B. Nilsen med 19 Stemmer.

Suppleant:

Kjøbmand J Berggrav med 11 Stemmer.

For Moss og Drøbak den 15de Oktbr.

Repræsentant:

Glasmester O. Iversen 13 St.

Suppleant:

Kand. mag. R. Schreiner 13 St.

Hovedstadens Styrelse.

Nu, efter Storthingsvalget for Kristiania, bør alle de, der har med Byens kommunale Styre at gjøre, se de forandrede Forhold i Øinene. Det nytter ikke at begrave sig mellem Blækhuse, Papir og Bøger, og at indbilde sig, at alt er vel, fordi man da ikke kan se det Uveir, som nærmer sig. Uveiret kommer lige fuldt, nu eller senere. Om det radikale Stormløb tilbageslaaes ved de nu forestaaende Kommunevalg i Hovedstaden, bør man ikke betragte dette som en Sanktion af det gamle System og lade sig forlede til at fortsætte i samme Spor som hidtil. Heller ikke bør man mene, at man ved halve Forholdsregler kan bevæge den ulmende Utilfredshed med det kommunale Styre. De Mænd, der nu har dette i sine Hænder, bør tage en rask Beslutning og selv gaa i Spidsen for Reformkravene.

Men det er da ogsaa nødvendigt, at der i Kristiania Magistrat kommer Mænd, der har et saa omfattende og saa fordomsfrit Syn, at de kan finde sig til Rette under de nye Forhold. Alminde lige flinke Embedsmænd, der har faaet sin Uddannelse og faaet paatrykt sin Aandsretning under en jevn Opøvelse i Kontorrutinen, vil under de nye Forhold lige saa lidt være paa sin Plads i Spidsen for Hovedstadens Administration, som de vil passe i selve Landsstyrelsen. Praktiske Mænd med udstrakt Erfaring paa forskjellige Omraader, frugtbart Initiativ og Evne til at omgaaes Folk af alle Partier og alle Anskuelser er paakrævede. Kun saadanne Mænd kan sikre en rolig Overgang fra gammelt til nyt. Under Folk, der er stivnede i det gamle System, bliver Overgangen en Række skarpe Brud og Kuldkastelser.

Vi haaber, at Regjeringen vil have disse Tanker for Øie ved Besættelsen af det ledige Borgermesterembede.

Carl Johan-Theatret. Opmærksomheden henledes paa, at Forestillingen Lørdag, da „Badereisen" opføres, begynder Kl. 7½

Gode Nerver. En Fangevogter, som i mere end en Strafanstalt havde forstaaet at sætte sig i Respekt hos Fangerne, havde engang under sig en Fange, som sagde, at han, saasnart Anledning gaves, skulde tage Livet af ham. Fangevogteren svarede intet herpaa; men næste Dag da han var fri en Stund, sendte han Bud efter Fangen. Da denne traadte ind, fandt han Fangevogteren ifærd med at skjærpe sin Barberkniv paa Strygeremmen.

„Er det dig, Lars?" sagde Vogteren. „Hvordan er det, kan ikke du barbere?"

Manden svarede, at han ofte havde barberet sine Kammerater.

„Det er bra. Lad mig prøve, hvor flink du er."

Hermed satte han sig i en Stol, rakte Fangen Barberkniven og var et Minut efter saa glat om Hagen og paa Kinderne som et nyfødt Barn. Lars var virkelig en flink Barber. Da alt var gjort, sagde Fangevogteren:

„Man har sagt mig, at du vilde tage Livet af mig, og derfor tænkte jeg, at jeg vilde give dig en saa god Anledning, som du kunde ønske dig. Det var alt. Nu kan du gaa, Lars."

Lars listede sig skamfuld ud, og fra den Dag af havde Fangevogteren ingen mere hengiven Ven end den tidligere saa vilde og farlige Straffange.

Mod Mellemrigsloven.

Bureautelegramer til herv. Blade.

Karlstad, 16de Oktbr.

Vermlands Lens Husholdningsselskab, hvortil var fremmødt talrige Medlemmer, har fattet Beslutning om at indgaa til Regjeringen med en Petition om, at der snarest muligt maatte blive truffet Foranstaltninger til Mellemrigslovens umiddelbare Opsigelse.

Bedragerier. Den for sine Bedragerier oftere tiltalte Bysælger Oskar Rudolf Kristoffersen, der i Aarrækker har drevet paa med at tilvende sig forskjellige Varer hos alleslags Handlende paa bedragerst Maade og derefter omsat Varene i Penge, har ogsaa flere Gange for sit Forhold i denne Retning havt Anledning til at stifte Bekjendtskab med Rettens Haandhævere, men dette har lidet hjulpet paa Kristoffersen til det bedre. Det er ikke længe mellem hver Gang, han lader høre fra sig. Saaledes blev en Kjøbmand herstedsnylig paa en fiffig Maade afnarret Varer for et Beløb af 16 Kr. og det viste sig, at det var Hr. Kristoffersen som igjen havde været ude med sine Kjæltringstreger.

Prestekonferencen sluttede Tirsdags med en Fest i Studentersamfundet. Sognepræst Klavenæs takkede for Samværet, Pastor Chr. Bruun talte for Fædrelandet og Pastor Chr. Knudsen for Embedsbrødre i Udlandet. Festen var besøgt af henved 600 Personer.

Nye Bøger. Paa Hjalmar Biglers Forlag er udkommet: Tidstanker, af Dr. E. F. B. Horn. Pris heftet Kr. 2,20.

Ansættelser. Til Fiskeriinspektør i søndre Distrikt er af Indredepartementet ansat den konstituerede Inspektør, Reserveløitnant i Marinen H. L. Buvig, og til Inspektør i Finmarken Havnefoged Sørensen, Vardø.

Storthingsvalget for Kristiania er ikke helt afgjort idet Bladet lægges under Pressen. Saa meget ved man dog, at der til Repræsentanter er valgt: Typograf Andresen, Statsraad Nysom, Advokat Schjødt og Rørlægger Sunde. 1ste og 2den Suppleant (særskilt Valg) blev Oberstløitnant Hansen og Snedker Svendberg. Valget paa 3die og 4de Suppleant paagaar, og det antages med Sikkerhed at blive Postbud Eriksrud og Skibsreder Melsom.

Valgmandsvalget i Kragerø er berammet til Afholdelse den 12te November.

Sivert Bræknø, der ifjor foretog sin eventyrlige Overvintring paa Spitsbergen, opholder sig nu i Kristiania, hvor han agter at holde Foredrag. Det er hans Hensigt at arbeide for, at det offentlige træffer Forføining til at sikre Fangstmænd, der nødes til at overvintre paa Spitsbergen, mod den Skjæbne som truer dem.

Bekjendtgjørelser.

Eldorado.

Zigeunerinden Czita

i hendes karakteristiske **Spil og Dans.**

The Howes, amerikanske 3 dobbelt Reckturnere.
You-En-Arr, chinesisk Skyggebilleder.
Søskende Stalheim, Halling og Springdans.
Mr. Moxon, Fod-Equilibrist.
Adele og Adolph Haandbalance.
Mr. Martinius, Danskomiker.
Hedi Marga, Chansonette.
Nyt! „Kristianialiv" norsk Masch af Kristian Fjord.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. 7½ **Badereisen.**
Søndag og Mandag kl. **8** samme forestilling.

E. M. Hellesæth's Skrædderforretning anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit. Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

Konkurs-Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— **Storgaden 12** —
(J. H. 693)

Høst og Vinterfrakker,

Kapper og andre solide Herreklæder i meget stort Udvalg til nedsat Pris i Kristiania Godtkjøbsbazar, Osterhousgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser, Indg. i Porten.
(J. H. 690)

Illustreret Familieblad.

Enhver Abonnent, der inden Midten af December indsender Kontingent for Januarkvartalet faar sig **gratis** og **franco** tilsendt det smukke Billede:

„Herre, hjælp mig!" (den synkende Peter)

Størrelse 35 × 42 cm. **Bogladeprisen vil blive 4 Kr.**

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kr. pr. Aar — og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommissionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren

(685) C. Andersen, **Horten.**

Benyt Anledningen!

Kommer aldrig mere igjen!

Flere hundrede Etageovne

af **ældre Konstruktion** realiseres i disse Dage til **halv** og **under halv Pris** fra

Kværner Brugs Udsalg,

Nygaden 6, Kristiania.

Fra samme Sted anbefales

de **bekjendte gode, stærke** og **billige**

Maskinruller

af eget Fabrik.

Moderne Magazinovne

af nyeste Konstruktion.

Etageovne og Komfurer.

Som Specialitet anbefales fra Christiania Laasefabrik Mathisens **patenterede Laase** og **Dørvridere,** der er enestaaende i Holdbarhed, Soliditet og smukt udført Arbeide.

Faste men billige Priser.

Kværner Brugs Udsalg.

Nygaden 6, Kristiania.
(J. H. 692)

---

tappert og ingen af os besvarede hans høflige Hilsen.

Da vi var alene i vort private Værelse i Hotellet fri for al Afbrydelse, betragtede jeg min Hustru nøie for at se hvad Virkning dette Møde havde udøvet paa hende.

Maaske læste hun i mit Ansigt Spørgsmaalet, som svævede mig paa Læberne; thi hun saa paa mig med et taknemmeligt Blik idet hun sagde:

„John, jeg takker Gud fordi jeg er din Hustru og ikke hans, jeg begriber ikke hvordan dette Menneske nogensinde kunde beherske mig saaledes."

„Skal jeg sige Dig hele Hemmeligheden. Eustace Manvers er en af de dygtigste Hypnotister jeg kjender og i dig fandt han et let tilgjængeligt Medium — altfor let."

„Jeg undres — om han nogensinde anvender sine Kunster paa sin Hustru," sagde Phina tankefuld.

„Han har ingen Hustru."

„Men John, den Gang vi blev gift, sagde man i Eltonbridge, at det næste Par, som skulde ægtevies der, vilde bli Mr. Manvers — og Miss — Seldon".

„Ja, men hin lykkelige Begivenhed har aldrig fundet Sted uden i Folkemunde. De Indviede fortæller, at Miss Seldon ikke vilde ha' ham.

„Hun vilde ikke ha' ham — godt."

— 344 —

Galgen eller fra at indespærres i et Sindssygeasyl. Jeg bragte ham bort i al Stilhed til et Sted, hvor man tog vare paa ham og behandlede ham godt — kalder De dette et Mord?„

„Ja, dette var endnu mere grusom Handling end det første Mord, der var udført i et Øieblikks Raseri, men disse aarelange Lidelser, den levende Død, som De lod en Uskyldig lide —"

„En uskyldig, som man fandt med blodige Hænder ved Siden af sit Offer! Min kjære Lady Dunlute, jeg kan ikke svare paa Deres Beskyldinger! Ingen Mand vil gjøre sig det Besvær at trætte med Dem."

Han vente hende Ryggen, medens han bøiede sig ned forat rage sammen Ilden i Kaminen. Store Sveddraaber perlede paa hans Pande, men han var fuldkommen rolig og fattet, og hans skarpe Træk bar et Udtryk af Trods.

„Jeg har hørt at Deres Ven er bleven flyttet til et roligt Sted i Skotland, hvor Luften kan virke styrkende paa ham."

„Ja, efter ti Aars Fangenskab har han skiftet Opholdsted! Hans Hukommelse og hans Helbred er ødelagt. Det ensomme Liv har dræbt ham."

„Jeg vil ikke tale om Mr. Mountfords Tilstand med Dem. Hvis De ønsker at finde Lys i Sagen, bør De lade den undersøge juridisk. Hvis De anser ham for uskyldig, saa er det meget uklogt af Dem at at sende ham bort. Jeg holdt hans Opholdsted skjult,

— 341 —

tvungen til at søge min Hjælp, naar hans Kreditorer skal tilfredsstilles."

Lord Dunluce røgte rolig sin Cigar ved Kaminen i Bibliotheket. Af og til kastede han et stjaalent Blik rundt i Værelset og betragtede de kostbare Bøger og Møblementet. Foran det store Karnapoindu stod din afdøde Jarls Skrivebord. Dets Skrifter bar Rettens Segl; alle Papirer var nedlaasede — Dødens Stilhed syntes at herske overalt.

Det var jo noget værd at være Herre i et saadant Hus, og disse Døre havde i ti Aar ikke været aabnede for ham. Nu kunde ingen mere lukke dem for Hubert Urquhart. Ingen skulde mere true ham forat faa sine Penge. Alle hans Sorger var over. Han sad ved sin egen Arne, — al hans Elendighed var forbi.

„Du har ikke vist mig en eneste Venlighed i de ti Aar, du har levet i Rigdom og Velstand," tænkte han, idet han betragtede et Portræt af Broderen, der hang over Kaminen. „Du fik en let Død, og du venter vel ikke, at jeg skal være meget bedrøvet over din Bortgang?"

Her blev Døren aabnet, og Lady Dunluce traadte ind. Urquhart reiste sig og kastede Cigaren ind i Ilden. Han havde jo anmodet hende om en Samtale, men det rystede ham alligevel at se hende. Han udtalte nogle forvirrede Ord og trak en Stol hen til Kaminen.

„Jeg vil ikke sidde ned," sagde Sibyl koldt, „men

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenføining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for søndenfjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

Vinterfrakkestoffe.

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,

Klædehandel, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

Belønnet med **Guldmedaille** paa ***Antwerpenudstillingen.***

Linkager, Linkagemel
Rapskager, Rapskagemel

Guldmedaille

fra egen Oliemølle

anbefales til **yderligere nedsatte** Priser hos

(J. H.)

P. W. W. Kildal & Co.

jeg vilde gjerne tale med Dem nu da Begravelsen er over. Dette Hus er jo nu Deres, og min Vogn staar for Døren; saa snart jeg har sagt, hvad der ligger mig paa Hjerte, vil jeg forlade Dunluce Castle for stedse."

„Min kjære Lady Dunluce, jeg haaber, at De vil forstaa at baade dette Hus og ethvert Hus, jeg besidder, staar til Deres Tjeneste."

„Kom ikke med disse smukke Talemaader," svarede hun, „De ved vist godt at intet vil formaa mig til at træde ind i noget Hus, hvor De er, uden at jeg skulde komme der for at anklage Dem, som jeg visselig vilde gjøre, hvis De ikke bar det Navn, De bærer, og jeg vilde anklage Dem tiltrods for dette Navn, hvis ikke min Tro paa Guds Retfærdighed var stærkere end min Tro paa en engelsk Jury."

Den besynderlige Forandring i Urquharts Ansigtsudtryk viste Sibyl, at han følte sig truffen. Han bed sig taus i Læben og betragtede hende med et Blik, som vilde have dræbt hende, hvis hadefulde Blikke havde Magt til at dræbe hende.

„Hvad mener De?" spurgte han høst efter en Pause.

„Jeg mener, at De to Gange har været Morder!"

Han sprang mod hende med udstrakte Arme og løftet Haand. Det kostede ham ikke liden Anstrængelse at afholde sig fra at lade det smukke, blege Ansigt faa føle Kraften af denne Arm. Et eneste Slag vilde

være nok til at dræbe hende han længtes efterat se hende ligge død for sine Fødder.

„Jeg, er ikke bange for Deres Raseri! Selv om De havde dræbt mig, kunde De ikke have gjort mig mere Skade, end De har gjort. De har ødelagt mit Liv. Al Glæde, alt, Haab, al Lykke har De berøvet mig. De dræbte min Pleiemoder og knuste min Faders Hjærte. Jeg tror Gud vil straffe Dem for Deres Forbrydelser. Jeg siger, at det var Deres Haand som dræbte Marie Arnold — De ønskede at ægte hende og sætte Dem i Besiddelse af hendes Penge — De vilde tvinge hende til at give sit Samtykke; Djævelen fik Magt over Dem, og De dræbte hende. Da Tilfældet førte Brandon Mountford til Stedet og Omstændighederne udpegte ham som Morderen, var det i Deres Interesse at bestyrke denne Mistanke ved alle de Midler, der stod til Deres Raadighed — fremfor alt ved at skaffe ham afveien og overtale ham til at flygte. De benyttedede Dem af min Uvidenhed og Ubekjendskab med Livet. De benyttede mig som det Redskab, der bragte ham i Elendighed — nu blev De for anden Gang Morder — nu blev den Mand, for hvem Frihed var det samme som Liv og Helbred, indespærret, De gjorde hans Liv til en Orken og hans Verden til et Fængsel med fire Vægge. Hvis nogensinde der blev begaaet et Mord, saa var dette et Mord."

„Saa De kalder dette et Mord, Lady Dunluce?" spurgte Urquhart vred," jeg frelste en Mand fra at

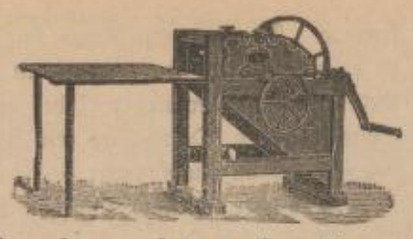

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaaløvelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olav Sendstad.

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra Kr. 7.00. Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter. Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** smat alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J. H. 673)

Undervisning.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Adolf Schjold & Co.,

anbefaler:

Isenkram

en gros og detail,

Kortevarer & Legetøi

en gros

Storgaden 10 B,

Christiania.

(J.H.)

J. H. Frølich & Søn

Tapeter & Borter

Nedsat Pris

paa Smør i Bazaren 45.

Julius Norbye.

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** **Bazaren 4 & 5 mod Storgaden.**

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... følger vedlagt.

Navn: .....

Adr.: .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 125. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 23de Oktober 1894. | Kvertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Abonner paa „Eidsvold"

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa gødt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr. 4.00
„ ½ Aar	„ 2.00
„ 1 Kvartal	„ 1.00
„ 1 Maaned	„ 0.35

Incl. Porto.

Averter i „Eidsvold".

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— Kirkegaden 16 —

Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Bønder!

—»—

Vil I have et Blad, som i denne Tid taler eders Sag og ser Tidens Spørgsmaal fra eders Synspunkt, da støt „Eidsvold".

Det er ikke til Ære for eder, at de radikale og konservative Organer for Hovedstadens „Boulevardsynsmaader" skal dele eder mellem sig. Siden Bankdirektør H. E. Berner for 15 Aar siden fratraadte Redaktionen af „Dagbladet", har I været uden Talerør i Kristianiapressen. Det var et stort Tab for eder, at han fratraadte. „Dagbladet" havde under hans Ledelse aldrig indladt sig paa at tage Ordet for almindelig Stemmeret. Nu har vistnok særdeles mange af det gamle „Dagbladets" Læsere delt sig mellem det nye „Dagblad", „Verdens Gang" og „Intelligensfedlerne". Mellem disse Blade, der staar Bondens Standpunkt saa fjernt som bare muligt, har da den frisindede Bonde havt at træffe sit Valg. Og hvilket han vælger, er ligegyldigt. Thi de er allesammen Børn af den samme Aand. Det har længe været os paafaldende, at det har kunnet undgaa Bondens Opmærksomhed, af hvad Art disse Organer er. Ikke engang efter at de nu et Pars Aars Tid med smigrende Ord og artige Lader, senest med Støtte af en Præst, der er paa Moden i Hovedstaden, har indbudt Bonden til at affætte sig selv fra baade statsborgerlig og kommunal Indflydelse, er det gaaet op for mere end Halvdelen af Norges selveiende Bønder, at der bag den Maske af Bondevenlighed, der stikkes frem, skjuler sig et helt andet Ansigt, og at Johan Sverdrups Advarsel mod den Steenske, Ovamske og Ullmanske Politik var en gammel erfaren, klog og klartskuende Mands Ord, udtalte i rette Tid.

Bønder! „Eidsvold" vil være eders eget Organ. Det vil holde sig uafhængigt af de Indflydelser, som Bladene i den store By ellers før eller senere ligger under for, og det vil give eder Anledning til at udtale eder frit om, hvad der ligger eder paa Hjerte. Grunden til at „Eidsvolds" Førsteredaktør i sin Tid som ungt Menneske sluttede sig til Venstre, var fornemmelig den, at han harmedes over, at Hovedstadsintelligensen — som dengang var „konservativ" — mente, at Bønder ikke kunde styre Landet; dette tilkom de oplyste og begavede Mænd i Kristiania, erklærede disse Folk. Nei, Bønderne skal netop styre i Staten, som de gjør det i Kommunen, paastod han, thi Landets Styre skal være et Udtryk for Folkets Standpunkt og vore en naturlig Vært. Og han taalte megen Forfærtrelse for denne sin Mening, som gik stik mod baade konservative og liberale Mænds Opfatning i de Dage. Nu har han stillet sig imod Radikalismen for at være tro mod sit oprindelige Standpunkt.

„Eidsvold" vil altsaa være eders eget Organ. Vil I ikke støtte det, da vil eders Tanker, Meninger, Ønsker og Krav være udleveret Kristianiaintelligensens Presse og Ledere til fri Raadighed. Og det ønsker I vel ikke, selv ikke de af eder, der endnu tror, at Radikalismen er den gamle Bondepolitik.

Støt derfor Bladet „Eidsvold". Det kan have en betydningsfuld Fremtid for sig og gjøre eder mange Tjenester, dersom det kommer til at hvile paa et sikkert økonomisk Grundlag.

Vi klager ikke for Tiden over Mangel paa Abonnementer. Vi har dem i de fleste Bygder og mangesteds i betydeligt Antal. Men det vil snart vise sig, hvor mange af dem, vi har, vil forblive Bladet tro, og hvor mange der kan ventes i Stedet for dem, der svigter.

Det er ikke nok for et Blad bare at have akkurat saa mange Abonnenter, at det kan bære sig med et tarveligt Udstyr og liden Assistance for Redaktionen. Skal Bøndernes Blad kunne tale deres Sag med Fynd og Klem, da maa det ikke staa meget tilbage for Kristianiaintelligensens yppige Organer. Og Bønderne er saa talrige, at de visselig med Lethed ved Abonnement vil kunne gjøre „Eidsvold" til et økonomisk velstillet, og derfor ogsaa med Hensyn til Indhold afvexlende og med Hensyn til Udvortes vel udstyret Blad, der indgyder saavel Venner som Modstandere Agtelse og Respekt.

Kalisalte til Gjødning.

I de seneste Tiaar er der inden Jordbruget gjort store Fremskridt, og man har med Rette begyndt at indse, at den gamle Slendrian ei længere har kunnet holde sig. En intensivere Driftsmaade med mere Vexling i Afgrøden og øget Tilførsel af Næringsstoffe til Jorden, har sat den istand til at bære rigere Udbytte.

Blandt de Næringsemner, som er af størst Betydning for Planterne, er unægtelig Kali. som fordelagtigst erholdes i de fra Stassfurt (Tyskland) hidrørende Kalisalte. Uden Overdrivelse kan man sige, at de udmærkede Resultater, man har vundet, i Særdeleshed paa Sand- og Muldjord, saavel i Skandinavien som i Udlandet, i første Linie maa tilskrives den rette Anvendelse af Kalisalte. Men ikke alene paa disse kalifattige Jordarter, men ogsaa paa bedre Jord viser samme gode Virkning sig, blot man paaser at anvende dem paa rette Maade. Man maa heller ikke tro, at Kalisaltene alene kan give god Afgrøde; Kvælstof og Fosforsyre maa ogsaa anvendes i tilstrækkelig Mængde og i en for Planterne optagbar Form —, heller ikke maa Jorden mangle Kalk, thi ellers kan ikke Kali'en komme til ret Virkning.

De i Handelen forekommende Kalisalte ere f. n.: Kainit med 12.4 % Kali, Kaligjødning med 37 % og Klorkalium med 46—50 % Kali.

Kainiten har størst Betydning for Mose- og Myrjord, Sandjord samt for Enge og Bolde. Den virker heldig paa disse Jordarter ogsaa ved sine Bisalte, og paa Enge har man blot ved Anvendelse af Kainit og Thomasfosfatmel erholdt udmærkede Afgrøder. Ogsaa som Konserveringsmiddel for Staldgjødsel er Kainiten af Vigtighed, idet den fuldstændig hindrer det værdifulde Kvælstof fra at bortgaa, dog maa den ikke udstrøes i Stalden, da den virker ætsende paa Kreaturernes Hove, bedst er det at sprede den paa Gjødselbingen, omkring ½ Kg. pr. Dyr og Dag.

Kaligjødning og Klorkalium burde anvendes mere end hidtil, thi ved de lave Fragtomkostninger blir de, i Særdeleshed hvor der er lang Transport, billigere at anvende, idet man jo kjøber en vis Mængde Kali og ei en vis Mængde Salt. I Særdeleshed paa bedre Jordarter og fastere Jord.

De høiprocentlige Salte kan uden Vanskelighed udstrøes om Vaaren, men bør ligeledes nedploies eller nedharves og ei gives som Overgjødning, da de i saa Fald kunne virke skadelig.

(„Vestlp.")

Stort Eiendomssalg. Hesnerska Bolagets Skove i Norrbotten, Lasteplads og Dampsag er bleven solgt til Bissta Varfs Bolag for en Sum af 3,600,000 Kroner.

Dronningen har lige siden sin Tilbagekomst fra Norge befundet sig mindre vel og specielt i den sidste Uge været plaget af en forøvrigt mild Strubekatarrh, der har hindret hendes Majestæt fra at forlade sine Værelser. Hun er dog nu saa meget bedre, at hun forleden skulde flytte ind til Stockholm fra Drottningholm skriver „Morgbl."

Fra Havets Dyb. Dykkerdampskibet "Achilles" fra Bergen har ifølge „Jarlsb. og Laurv. A." optaget og indbragt til Fredriksværn en kullastet Brig, der for henved 2 Aar siden forliste paa „Trolhættan" i Nærheden af Svenør.

Arbeidet, der har foregaaet i den sidste Tid med Afbrydelser ved det ofte indtrufne urolige Vejr, maa siges at være vellykket.

De gyldne Løfters Politik

er Signalementet paa den radikale Venstrepolitik.

Vore Arbeidere er hildet i de gyldne Løfters Politik.

En Del Fraseмænd og Levebrødspolitikere, der selv vil vinde sig en fikser Plads paa Madbjerget, har erobret Arbeiderpartiet.

Det er skammeligt, men sandt. Socialisterne har erobret Kristiania Arbeidersamfund. Hvordan vilde det vel gaa, hvis Socialister og Radikalismens Forkjæmpere fik Fodfæste i Norges Nationalforsamling og Regjering?

Hvordan det vilde gaa, aner alle de, der ved, at Synden og Vantroen er Folkets Forbandelse, mens den apostoliske Formaning: „Ærer alle, elsker Broderskabet, frygter Gud og ærer Kongen", alene gjennemført i sin Helhed vil bringe Velsignelse i et Folk.

Det er Gudsfrygt og Agtelse for Loven, der er Folkenes Binding.

Men det er en Kjendsgjerning, at Socialisterne i Forbindelse med de radikale ringeagter Kristendommen. De opstiller en Religion efter deres eget Hoved. De bortskjærer det ene Stykke af Bibelen efter det andet og fornægter Kristustroen aldeles. Hvad blir der saa igjen af den gamle apostoliske Kristendom, der er gaat i Arv til os fra Fædrene i Form af en Statskirke?

En kristelig Skribent og Folketaler udtaler, at den eneste uparitiske Dommer mellem Arbeide og Kapital er Kristendommen eller „Kirken", thi den rummer baade Kapitalister og Arbeidere og den blev grundlagt af Jesus, der var Tømmermand og saaledes har Ret til at tale for alle Arbeidere og som eier Himlen og Jorden, og saaledes kan tale for Kapitalisterne.

Men hvordan vil det vel gaa? Hvilke Samfundsomvæltninger vil det ikke lede til, naar de Folk kommer til Magten, der forkaster Troen paa Jesus som Gud og Frelser.

Er det virkelig i Nationens Interesse, at sætte de Mænd til at styre Statsskibet, der haaner Apostelen Peters Formaning:

„Bærer al menneskelig Orden underdanig for Herrens Skyld. Bære sig en Konge, som den ypperste eller Befalingsmand." osv. — Og Kristi egne Ord, hvorved han vilde bøie en hel Nation til Lydighed baade mod de borgerlige og guddommelige Love, naar han siger: „Giver Keiseren det som Keiserens er og Gud, det som Guds er."

Men Vantroens Mænd vil ikke bygge op, de vil kun forkaste og omstøde det bestaaende.

„Vantroen har to Fløie", siger en kristelig Forfatter, „den ene kalder sig selv Frisind og kommer tilsyne i videnskabelige Tidsskrifter, den anden giver sig tilkjende" — under samfundsopløsende Former med hvad Navne disse nævnes vil — „og er for Mængden." — Men Mængden bør vogte sig, Massen af Folket bør tage sig i Agt, at de ikke kommer ind under Aaget af Mænd, der vil søndre og splitte istedetfor at holde sammen.

Man bør huske paa, at Udviklingen i et Folk altid vil gaa skridtvis fremad, og Udviklingen, Fremskridtet har i gamle Norge været bygget paa jevn, national og folkelig Grund. Socialisterne og de Radikale vil i Forening og hver for sig forkvakle og forstyrre den gamle eiendommelige Folkeudvikling. De vil gaa udenom den gamle uelandske og sverdrupske Bondepolitik, som de bedste blandt os altid har anerkjendt.

Bondepartiet, der er Kjernen i vor Politik — skulde, burde ialfald være det — vil kjæmpe for at modarbeide Europeismens og Socialismens farlige Magt.

I vort lille Land, vil de klogeste iblandt os ikke vide noget af de Samfundsomvæltninger, der mangesteds har fundet Sted ude i Europa.

„En Svale gjør ingen Sommer." Om en Socialist faar Indgang i Nationalforsamlingen gjør det intet til Sagen. Bondepartiet er kanske ikke saa let at overvinde enda, som disse Mænd tror. Det moderate Bondeparti er seiglivet; thi det har Kristendommen og Folkeeiendommeligheden til Følge.

d.

Constance Bruun-Ihlen.

Tak for hver Stund, Du skjænked
mig af Din Kunstneraand,
Du mig ved Vemod lænked
ved Skjønheds fagre Baand.

Tak for hver Times Poesi
fra Dig jeg har i Minde.
Hos Dig var alting Harmoni
i Kunsten og som Kvinde.

Heinrich Bosse.

Kassemangel og Selvmord. Lensmand Møller i Norddalen i Søndmøre skjød sig forrige Lørdag. Aarsagen til denne fortvilede Handling siges at være Kassemangel.

Eftersøgelserne efter det sunkne russiske Panserskib „Rusalka" er nu opsat til Vaaren, da de muligens vil blive fornyede.

Fra Sibirien meldes over Petersburg: Kapt. Wiggins med Dampskibet „Stjernen" forlod med 50 Mand Jeneseis Munding 27de September. Da ingen senere Efterretning er indløbet, befrygtes Is at have hindret Udgang fra det Kariske Hav.

Ildebrand i Trysil. Paa Moen i Lørdalen nedbrændte Tirsdag Eftermiddag ifl. Telefonmeddelelse til „Østl. Tid." Laavebygningen, skrv. „H. St.". Hele Aarets Avling samt en Hest indebrændte, Alt var desværre uassureret, og Skaden bliver derfor nok saa stor. Vor Medd. anslog den til mindst Kr. 2000. Om Aarsagen til Ildens Opkomst forlyder det, at det skal være den gamle kjendte Historie: Fyrstikker og Smaagutter.

Den større Kvindeforening for Somandsmissionen, som stiftedes i 1874, afholdt ifredags —20-Aarsdagen for Foreningens Stiftelse — en festlig Sammenkomst i unge Kvinders kristelig Forenings Lokale, Rosenkrantzgaden 3.

Hr. Sognepræst J. N. Brun bød Forsamlingen velkommen og redegjorde i Korthed for Foreningens i Virksomhed disse 20 Aar.

Taler holdtes forøvrigt af Sognepræst Kristoffersen, Pastor Birger Hall m. fl. Festen var godt besøgt, og foruden ved Beværtning underholdtes Forsamlingen med Sang og Musik. Vort Lands første Sjømandspræst, Hr. residerende Kapellan Andr. Hansen, overvar Festen.

Jernbanerøverne driver for Tiden sit Spil overalt i de Forenede Stater. Paa Richmond-Fredricksburg- og Potomac Jernbanen fik Røvere den 12. Oktober om Aftenen et Tog, der gik til New York, til at stanse. De sprængte Postvognen med Dynamit og medtog ca. 100000 Dollars i Guld, hvorefter de flygtede.

Sukkerets Næringsværdi. I et engelsk Blad bringer en Læge, Dr. Oliver, i Erindring, hvilken høi Næringsværdi Sukkeret indeholder. Han mener derfor, at det, i høiere Grad end hidtil er Tilfældet, burde indgaa i de arbeidende Klassers Ernæring.

Der er altid en liden Sukkerprocent tilstede i det menneskelige Blod. Naar Musklerne er i Virksomhed, formindskes Sukkerprocenten i Blodet fire Gange mere end i Blod fra Muskler, der i Hvile, hvilket tydelig nok viser, at Muskelvirksomhed opbruger Blodets Sukkergehalt.

Til Afholdsfolket i Jarlsberg.

Indsenderen er forvisset om, at alle Afholdsfolk, der har lagt Mærke til Centrums Valgprogram for Jarlsberg, har glædet sig over at Afholdsspørgsmaalet der har faaet en saa fremtrædende Plads. Centrum vil naturligvis dermed have fastslaaet, at det er saa langtfra at det er ligegyldigt overfor denne landsgavlige Sag, at det meget mere agter at tage særlig Hensyn til Afholdssagen ved de kommende Valg. At Centrum og Høire i Jarlsberg kan have særlig Grund til at gjøre noget extra for Afholdssagen er klart nok, ikke alene af den Grund at en hel Del Afholdsmænd af politiske Grunde er gaaet fra Radikalerne og har sluttet sig til de øvrige politiske Partier, men ogsaa fordi Radikalerne ved forrige Storthingsvalg tog saameget Hensyn til Afholdsmændene inden Venstre, at de efter Paavirkning af disse valgte Hr. Aarrestad særlig som deres Repræsentant. At Høire og Centrum ved det nu kommende Valg vil være ligesaa imødekommende, føler jeg mig forvisset om.

Dette saameget mere som det vist nok maa indrømmes, at Høire ved forrige Valgkamp her i Jarlsberg særlig overlod Venstre at imødekomme Afholdspartiet, og det er temmelig sandsynligt at dette var en medvirkende Aarsag til at det gik som det gik. Man maa nemlig erindre, at der i dette Amt existerer en Mængde Afholdsforeninger, der tilsammen tæller fem Tusinde Medlemmer.

At vi Afholdsfolk har et stærkt Ønske om at faa valgt en Mand, der særlig kan være vor Talsmand, kan jo ikke forundre nogen naar man betænker, at der jo ofte i Storthinget behandles Spørgsmaal og gives Love, som har stor Betydning for den Sag vi kjæmper for.

Som ovenfor paapeget antager jeg at Centrum og Høire i fælles Interesse vil sørge for at Afholdsmændene bliver repræsenterede paa de forskjellige Valgmandslister, og da kan vi med saa meget større Tryghed haabe at faa vor egen Repræsentant paa Thinget.

Afholdsmand.

I Vardø er der fuld Vinter med Storm og Snefog.

Der har i de sidste Aar baade i Pressen og i de forskjellige Fagmøder været diskuteret i det vide og brede om hvorledes man bedst skulde afhjælpe den daarlige Forfatning hvorunder saa godt som alle Næringsveie lider.

Saa vidt vi har seet af samtlige Udtalelser fra de forskjellige Hold, er der ingen, der har vakt nogen speciel Opmærksomhed eller medført nogen synderlig praktisk Anvendelse. Om Anvisning paa en heldig Løsning var fremkommen kan man tro, at den vilde være bleven modtaget med stor Glæde og man var nok bleven var, at sligt var hændt.

Det er ikke saa at forstaa, at der i disse vore Ord skulde ligge nogen Bebreidelse mod nogen — det være langt fra os at nære saadanne Tanker. Vi erkjender villig, at vi selv, ialfald for Tiden, ikke ser os istand til at paapege og paavise noget særligt, der skulde være tjenligt for Øiemedet.

Naar saa mange dygtige Kræfter er sat i Bevægelse, og naar saa mange Penne har arbeidet af al Magt for at rette paa disse mislige Forhold, som det synes uden Held, da er dette blot et Bevis for, at Sagen er overmaade vanskelig at ordne paa en tilfredsstillende Maade for de forskjellige Parter.

Men derfor bør man ikke give Sagen op, for hver Dag som gaar, rykker Nødvendigheden af at handle mere og mere ind paa Livet.

Men hvad der mangler er Enhed; thi kun Enighed gjør stærk. Her bør ogsaa være en paafaldende Mangel paa Plan og fornøden Klarhed.

En af de vigtigste Næringsveie i vort Land er Jordbruget — og dette trænger paa mange Steder og i mange Henseender Ophjælp.

Vi er et Folk af Bønder, Bondens Styr og Stel bør omfattes med mere almen Interesse. Vi kunde godt skrive Spalte efter Spalte om dette Emne og komme med theoretiske Afhandlinger om et og andet; men vi tror ikke at der er synderligt Gavn deri. Her maa Fagmænd til. Vi har nok af Theorier iforveien, hvad vi trænger er praktiske Raad og Erfaringer.

For at faa et solid Grundlag at bygge paa og for at erholde nøiagtige Opgaver, vil vi rette en Opfordring til erfarne og dygtige Landmænd om at indsende til Bladet korte og greie Oversigter om hvordan Sagerne nu staar og hvordan man tænker sig at Landets Hovednæringsvei, vort Jordbrug bedst vil kunne ophjælpes for Tiden. Slige Opsæt og Meddelelser vilde vistnok for mange være kjærkomne og interessante, de kunde i flere end en Henseende hjælpe til at klargjøre for Landmanden hans egen Stilling og private Forhold.

Ullmann under Valget i Seljord. Vi kan ikke tro andet, end at der maa være en Overdrivelse eller Misforstaaelse i nedenstaaende Fremstilling i Skiensbladet „Fremskridt". Var den sand, maatte Ullmann være umulig ikke blot som Storthingspræsident — dertil har han aldrig været skikket, — men ogsaa som Storthingsmand og offentlig Tillidsmand.

„Som et Vilddyr skal Folkehøiskolebestyrer m. m. V. Ullmann have opført sig under sidste Valgmandsvalg i Seljord, skriver „Fremskridt". Dette berettes os fra et troværdigt Øienvidne, der blandt andre Specialiteter af nokså haarreisende Art omtalte, at Hr. Ullmann under Valghandlingen i Seljord havde besteget Prædikestolen og derfra tordnet saaledes ud over Forsamlingen, at det var en ren Gru. Den tilsigtede Virkning skal hans Foredrag fra Seljord Kirkes Prædikestol ikke øvet, men tvertom: Flere, som var komne op i den Hensigt at stemme paa Hr. Ullmann til Valgmand, skal efterpaa have forandret sin Stemmeseddel ved at udslette nævnte Herres Navn.

Ullmanns Optræden i Kirken var saadan, at selv hans gode Ven og Meningsfælle, Sognepræst Vilh. Paulsen, saa sig nødt til høit og lydeligt at misbillige den.

Ogsaa Afholdsmændene er selvfølgelig misfornøiede med Kristianiavalget. Deres Kandidat, Lærer Fr. Pedersen, blev simpelthen sat udenfor. Det burde de forresten have vidst paa Forhaand.

I Bergen er der sterkt paa Tale at nedrive den nuværende Molo og flytte den et godt Stykke længer ud mod Nordnæs, hvorved der jo vil vindes betydelig mere Plads i Vaagen.

En Kamp om Kristianiavalget.

En Række Mænd, der er imod almindelig kommunal Stemmeret, og som forøvrigt staar paa det Standpunkt, der er udviklet af Advokat Ingar Nilsen i hans ogsaa i vort Blad offentliggjorte Brev, havde ladet sig kaare til „Venstrevalgmænd" for Kristiania.

De lod sig opstille i det fromme Haab, at de skulde faa en moderende Indflydelse paa Valget.

Under de forberedende Forhandlinger var de baade virksomme og veltalende. Deres specielle Kandidat var Grosserer Birger Kildal, og ham holdt de frem med Fynd og Klem.

Det lykkedes alligevel ikke at skaffe ham noget Flertal ved Prøvevalget. De fleste Valgmænd foretrak Grosserer, Rørlægger Sunde, der havde det Fortrin at ville gaa med paa hvadsomhelst, blot Vinden blæste til den Kant.

Men de standhaftige „Moderate" gav sig ikke. De bøiede sig ikke for Udfaldet af Prøvevalget, men tog sine Grundsætninger med sig ind i den store Logesal, da Valget definitivt skulde afgjøres.

Ved det endelige Valg stemte 100 af Kristiania 350 Valgmænd paa Grosserer Kildal. Naar fraregnes nogle faa, der gav Kildal sin Stemme for Vennskabs Skyld, udgjøres altsaa denne Gruppe af Folk, hvis Hjerte snøres sammen ved Tanken paa almindelig kommunal Stemmeret, og som formentlig nu, da Valget er over, ikke netop er glad over at have bidraget til at støtte og fremme en Programsag, som de misbilliger.

Havde man ikke havt saa mange Folk af samme Art som disse, vilde Radikalerne ikke have feiret i Kristiania.

Men slig gaar det altid allevegne. Maadeholdne Folk, der anser sig selv for at være overvættes fine Politikere, har til alle Tider hjulpet de yderliggaaende Kræfter frem. Norge har ligesom Frankrige sine „Girondiner", der tror at spille en Rolle, naar de springende følger den radikale Vogn med Haanden paa Kalesjen. Det viser sig imidlertid stedse bagefter, at de bare har gjort Tjeneste som Fyldekalk. De har givet de radikale Kolonner Udseende af at eie en større Folkestyrke, end der med Rette tilhører dem.

Naar de har gjort sin Tjeneste, kan deres radikale Forbundsfæller med et godmodigt Smil høre paa deres vrede Protester. Gjort Gjerning staar jo ikke til at ændre, og naar Enden er god for de Radikale, er alting godt.

Radikale Aviser, der begynder at mærke betydelig Nedgang i Annonce- og Abonnementsindtægten, kommer nu smidstende og skrabende hen til dem, som de før Valget udskjældte for „Landsforrædere", „Svenskekryb" osv. osv., skr. Orebl. Nu heder det „vore Medborgere af Høire", „ærligt Haandslag" osv. osv. Smuds-Skriblerne trænger nemlig Høiremænds Penge for ved næste Anledning at kunne optage Smuds-Trafiken med Landsforræder-Bestyldninger og lignende med samme uformindskede Kraft. Saa kommer man: „Ærede Medborgere af Høire — vi mærker med Sorg, at I unddrager os Støtte gjennem Annoncer og Abonnement. Kjære! Gjør endeligt ikke det, ærede Medborgere, thi da sættes vi ud af Stand til at spytte Eder i Ansigtet for Fremtiden!"

Jurydomstolene. I et udbredt italiensk Tidsskrift udtaler en bekjendt Forfatter sig med stor Bestemthed for Jurydomstolenes Afskaffelse. Han skriver, at man er gaaet ud fra den feilagtige Forudsætning, at Tallet kan erstatte Kyndighed.

Hr. Viggo Ullmann blev sidste Repræsentant for Bratsberg. To rene Valgmænd nægtede ham nemlig standhaftig sin Stemme, trods Prøvevalgets Afgjørelse. Alle de andre, endog Hr. Sveinsson, hvem ingen vilde have, blev valgt enstemmig. Hr. Sveinssons Forbigaaelse vilde have aabnet Døren for Anarkiet. Alle de ventende Ærgjerrigheder vilde være kommet op at strides, og Forbindingen vilde være gaaet op paa det Rinde-Ullmannske Saar. Man turde derfor ikke andet end vælge Sveinsson.

En Kommission er nedsat til at undersøge Muligheden af at grave en Skibskanal mellem Atlanterhavet og Middelhavet gjennem fransk Grund.

Lig drevne iland. Ved Key West paa Nordamerikas Kyst er 50 Lig blevne skyllede iland. Man formoder, at det er Matroser, som har været ombord paa Skibe, der er forliste under den sidste Cyklon.

Det anbefalende. Fruen til Pigen: „Hvorfor forlod De Deres sidste Tjeneste?"

Pigen: „Fordi jeg maatte betale alt, hvad jeg slog itu, og dertil brugte jeg ikke blot hele min Løn, men jeg maatte endda lægge til selv".

Helst — men. Grosserer B. Kildal lod sig, for at opnaa Valg, drive saa vidt som til at love at stemme for almindelig Stemmeret i Forbindelse med Forholdstalsvalg. Men ikke engang dermed var Kristiania radikale Valgmændskollegium tilfreds. Alle de valgte maatte forpligte sig til at stemme for almindelig Stemmeret under enhver Omstændighed.

Rørlægger Sunde erklærede, at han „helst" stemte for almindelig Stemmeret i Forbindelse med Forholdstalsvalg, „men" o. s. v. Vi tænker disse to Ord kan være et passende Valgsprog for Politikere af Hr. Sundes Art. Hver Gang de stemmer for en yderliggaaende eller voldsom Forholdsregel, vil de i Forveien erklære, at de „helst havde undgaaet det, men . . . ." Skulde det hænde, at den radikale Politik fik en alvorlig Modbør i Landet, da vil den Slags Politikere bare sige „helst", og udelade „men".

Blomster, helst ordnede i Buketter, som ønskes omdelt ved Blomstermissionen til de paa Sygehusene indlagte Patienter, kan indleveres i Fru Conradis Linsomforretning, Grænsen Nr. 8 til N. Slotsgade.

En slem Misforstaaelse. Til „Sandefjords Blad" skrives fra en af Bygderne deromkring:

Med Aftentoget kom en elegant klædt Herre i Skindpels. Da Toget kjørte op for Perronen, stod han skjødesløst lænet op til det aabne Kupevindu og vinkede med Haanden til Svar paa en Dames Viften med sit Lommetørklæde nede fra Perronen. Toget holdt, han steg ud med sin lette Bagage, og et Øieblik efter havde en ung, elegant klædt Dame kastet sig om hans Hals og kysset ham af Hjertens Lyst. Da den første Glæde havde lagt sig, greb hun, uden at sige et Ord, først hans Badsæk og derefter hans Arm for at gaa; men pludselig standse hun forvirret, kastede Badsækken fra sig, slap sin Ledsagers Arm og ilede med en fortvilet Mine hen til en Mand, der længe havde iagttaget hende med den største Forundring. Begge Herrer var ganske ens klædte og lignede hinanden paafaldende, kun med den lille Forskjel, at Nr. 2 var Damens Mand.

I en amerikansk Skole. Læreren: Hvordan er du kommen til at slaa den Klat i din Stilbog? „Det er ikke en Klat, det er en Taare." „En Taare? Men den er jo sort?" „Ja, men det var en Neger, der fældede den."

Mange Børn. En Engelsk Familiejournal udsatte for nogen Tid siden 1 Guinó som Præmie for den af dens Læserinder, der havde faaet de fleste legitime Børn. Der meldte sig en stor Mængde Konkurrenter; Præmier tilkjendtes to Kvinder, der hver havde faaet 25 Børn. De 16 derpaa følgende Konkurrenter viste det respektable samlede Antal af 288 Børn.

Det norske Bibelselskab har udgivet sin 78. Aarsberetning. Blandt andet indeholder Beretningen Redegjørelse for de Forhandlinger, som er ført mellem vort Bibelselskab og det britiske. Det sees heraf, at det britiske Selskab har besluttet at indstille sin Virksomhed i Norge ved Aarsskiftet. Grunden er den, at Bibelen er saapas udbredt i vor Land nu, at det norske Selskab antages at kunne tilfredsstille Behovet alene. Det norske Selskab har nu spredt 600,000 Bibler.

Det store Firma E. B. Beronius i Eskilstuna har i disse Dage overdraget Eneforhandlingen af sine verdensberømte Træforædlingsmaskiner til Heimdal Maskinforretning hersteds. Beronius skal især have sin Farce i Høvelmaskiner, hvoraf der nylig er leveret en til Nannestad Dampsag og Høvleri.

Intet, siger en stor Skribent, er mere hjerteknusende for en Mand end at opdage, at han har ægtet en Hustru, der ønsker at holde hans Skrivebord i Orden.

Hvad der kommer ud af at gifte sig med en Titel.

En sand Nutidshistorie.

(Fra engelsk for „Eidsvold").

Vi hører meget om den Iver, med hvilken amerikanske Damer stræber efter at bli gifte med Adelsmænd. Jeg vil fortælle mine egne Erfaringer i saa Henseende lige over for en 22-aarig amerikansk Skjønhed, som jeg lærte at kjende for 2 Aar siden.

Jeg mødte denne Pige og hendes ældre Søster paa Reisen til Rom. Vi boede tilfældigvis i samme Pensionat, og hun lod mig snart forstaa, at hun syntes om mig. Hun var i mere end en Henseende den vakreste Pige, jeg nogensinde har seet, med en kraftig Figur og straalende brune Øine.

Men hun havde intet Hjerte. Dette fortalte hun mig mere end en Gang. Hendes Søster bekræftede hendes Ord, og hendes hele Opførsel syntes at vise det.

Lig de fleste andre amerikanske Damer nærede Violet, som jeg vil kalde hende, en sand Lidenskab for stærk Kaffe og Cigarretter. Disse udøvede en umaadelig Indflydelse paa hendes Nervesystem og syntes at forhøie hendes Skjønhed ved den Nydelse, de forskaffede hende.

Jeg havde vant mig til hver Dag efter Middag at trække mig tilbage med hende og Søsteren til begge Damers Privatværelse. Der strakte hun sig paa en Divan lig en moderne Cleopatra og nød i fulde Drag sin Cigaret. Dette var forinden hun havde faaet en Titel i Sigte. Efter den Tid optraadte hun forskjellig. Hun holdt nemlig stadig Udkik ved Vinduet, og vexlede Blik og Miner med en fransk Baron, som hun havde faaet i Kirkerten.

Hendes Søster pleiede ivrigt at protestere mod en slig Opførsel og jeg understøttede hende ivrigt skjøndt jeg den Gang ikke for Alvor tænkte paa at kaare hende til min Hustru. Men det var til ingen Nytte. Ordene: „Jeg gjør hvad jeg behager," svævede hende altid paa Læberne.

Hun havde vakt Opsigt i Rom. Naar vi kjørte ud om Aftenen, blev hun Gjenstand for en udsøgt Opmærksomhed fra de romerske Stormænds Side. Den forfængelige Pige kunde ikke forlange mere.— Hun forlangte med Bestemthed at vor Vogn skulde passere forbi de fornemste Klublokaler og Beværtningssteder i Byen, og ingen Unge vilde med mere Koldblodighed udholdt Mændenes paatrængende Opmærksomhed.

En Aften bemærkede jeg, at hun vendte sig og nikkede fortrolig til en mørkhaaret, stærkbygget Mand.

„Gud i Himlen Violet, hvad gjør du?" sagde hendes Søster.

„Det er Baron d' Montecucho og jeg har den Ære at kjende ham," kom det skjødesløst tilbage.

„Hvorfra i Alverden kjender du ham?" spurgte Søsteren.

„Jeg traf ham hos Konditoren for nogle Dage siden. Han viste sig meget opmærksom og bød mig Is og Kager.

Jeg saa strax at han var skudt i mig, men om jeg reflekterer derpaa ved jeg ikke."

Jeg saa mig tilfældigvis tilbage, og saa en let Enspændervogn følge os i Sporene. Det var Baronen der fulgte efter os.

Samme Aften udbad den ældre Søster sig en Samtale med mig. Hun modtog mig i Pensionatets Visitværelse og idet hun holdt ud imod mig en liden nydelig skreven Billet sagde hun:

„Bær god og læs denne, det er fra Baronen. Er den ikke yndig?"

Jeg oversætter den øieblikkelig:

Kjære lille Frøken!

Henreven som jeg er af Deres smukke Øine og prægtige Figur, skriver jeg disse faa Linier for at melde Dem, at jeg tilhører Dem med Liv og Sjæl.

Jeg har fra nu af intet Ønske og og Maal uden at kunne dele mit Liv med Dem. Sig mig, tør jeg nære noget Haab.

Deres ærbødige:
E. Montecucho
Baron.

Violet fik ikke denne Billet — vi holdt det skjult for hende saa godt vi kunde, men hun fik snart en anden direkte tilsendt gjennem Portneren.

Fra den Tid af foregik der en høist uheldig Forandring med den stakkars Pige. Hun var om muligt smukkere end før, men hendes Fremtræden fri og utaalelig.

Istedetfor som før at hvile paa Sofaen med en Cigaret, sad hun nu idelig paa Sofaen for at iagtage og blive iagtaget.

Hun vakte Opsigt i Pensionatet og hendes Søster gjorde Forbredelser til Afreisen.

Aftenen før de skulde drage affsted, tilbragte jeg nogle faa Timer med dem i deres private Værelse. Da jeg atter kom ned i Salonen, blev jeg ufrivillig Vidne til følgende Scene.

Vor Ven Baronen forklarede Overtjeneren med stor Iver, at han elskede Miss Violet . . . til Vanvid, og havde nu faaet sin Families Samtykke til at indgaa Ægteskab med hende — Papirerne og alt var i Orden. Men den ulykkelige Baron kunde ikke tale et engelsk Ord og Damerne var ligesaa ukyndig i fransk og italiensk.

En Gruppe Herrer og Damer havde samlet sig i Nærheden og nød med Fornøielse Baronens Kjærlighedserklæring til 3die Person.

En Time senere kom Violet ned i Salonen, yndefuld som altid. Lidt undselig trak hun sig tilbage i et Hjørne, mens den gamle hvidhaarede Tjener oversatte Baronens Tilbud. Søsteren, der var den handlende stod ved hendes Side.

„Vil De — indvilge?" vovede jeg at hviske.

„Selvfølgelig, han har Penge nok og en Titel."

Jeg ønskede hende god Nat og besluttede at reise næste Morgen til Syden, da jeg vidste Damerne vilde drage mod Nord, skiltes vi.

* * *

Tre Maaneder efter, da jeg sad i mit hyggelige Ungkarlsværelse i New York, modtog jeg en Indbydelse til at bivaane Violets og Baronens nær forestaaende Bryllupsfest.

Jeg afslog Indbydelsen.

Næste Aar førte den lunefulde Skjæbne mig atter sammen med Violet i Rom og jeg hørte den sørgelige Historie fra hendes egne Læber.

Baronen af Montecucho var ingen Baron naar alt kom til alt. Han havde kun ægtet Violet for hendes Penge — og hun ham for hans indbildte Titel. Men da han ikke kunde faa Tag i disse, takket være den amerikanske Sagfører — havde han slaaet og mishandlet hende og foranstaltet en storartet Skandale. Tilslut saa hun sig nødt til at flygte og var nu i Rom, hvor hun ventede sin Søster og Rettens Kjendelse af hendes Andragende om Skilsmisse.

Arme lille Violet!

Men Skuffelsen og Sorgen knuste ikke hendes Hjerte thi — hun havde jo intet Hjerte. — Men den gjorde hende i ethvert Fald umulig i Selskabslivet, og blot 22 Aar gammel havde den stakkars Pige allerede en Fortid.

Denne Historie er ligesaa sand, som den er beklagelig.

Han havde sat en prægtig Diamantring paa hendes Finger til Tegn paa, at de var forlovede.

Hun syntes lykkelig, men pludselig grebes hun af en frygtelig Tanke; havde hendes Kjæreste elsket nogen anden.

Hun vilde spørge ham for derved at faa Ende paa sine Tvivl.

„Frank kjære!"

„Hvad er det Elskede?"

„Har nogen anden Dame baaret denne Ring?"

„Langtfra. For hver Gang jeg blir forlovet kjøber jeg altid en ny Ring.

En Invit til de Moderate.

Et radikalt Blad, hvis Holdning i Unionssagen bærer Præget af, at dets Overbevisning med samme Inderlighed kan omfatte de mest modstridende Standpunkter, retter en Henvendelse til de Moderate.

For at overtyde disse om, at en Ordning med to Udenrigsministre inden Unionen kan gjennemføres uden Forhandling med Sverige, forklarer det, at hvert af Landene er Herre over sin egen Grundlov, og paaberaaber sig, at den norske Statsraadsafdeling i Stockholm i 1885 afviste Svenskernes Tilbud om at forhandle om Rigsdagens bekjendte forgelige Beslutning om Forandring i den svenske Grundlov, før denne blev Kongen forelagt til Sanktion.

Statsraadsafdelingen udtalte dengang, at Spørgsmaalet om Forandringen alene kan forhandles og afgjøres i svensk Statsraad, idet man fra norsk Side selvfølgelig lige saa lidt vil kunne kræve som indrømmes nogen Indflydelse eller Stemme vedkommende Indholdet af svensk Grundlov." Denne Erklæring indeholdt samtidig en Hævdelse af Norges Eneraadighed over norsk Grundlov.

Deri er vi fuldkommen enige. Men hvad mener Bladet med sin Henvendelse?

Det sammenblander i den to forskjellige Ting, det, der gjælder Rigernes Grundlove og det, der gjælder det ene Lands Forhold til det andet.

Vi kan f. Ex. meget godt foretage en Forandring i vor Grundlov, der indeholder en ligefrem Krigserklæring mod en fremmed Magt. Men deraf følger visselig ikke, at denne fremmede Magt har noget at sige over vor Grundlov og kan forlange, at vi skal forelægge den vore Grundlovsændringer til Sanktion. Det bliver vor Sag at undgaa Grundlovsbeslutninger, der berører et fremmed Lands Stilling. Det var dette Sverige glemte i 1885, og som man opfordrer os til at glemme nu.

Forstaar Bladet dette?

Krigen i Østasien.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama:

Flere hundrede Koreanere i Provinsen Chollado har reist sig mod Japaneserne. En Afdeling japanesiske Soldater er bleven sendt mod Oprørerne.

En japanesisk Arme paa 40,000 Mand under Kommando af Feltmarskalk Grev Oyama er paa 35 Transportskibe afseilet fra Hiroschima. Dens Bestemmelsessted kjender man ikke.

Her verserer atter Rygte om, at der har staaet et Slag i det nordlige Korea, uden at man dog kjender Sted og Tid. Aftenbladene vil imidlertid vide, at Kampen har fundet Sted ved Jalufloden. Japaneserne skal have overskredet Floden og angrebet Kineserne, men være tilbageslaaede. Tabene paa begge Sider skal være betydelige. Kineserne erklærer, at de ikke har seiret i Slaget, men holdt sine Stillinger.

4 af den kinesiske Sydeskadres Krigsskibe samt 2 Panserskibe og 1 Krydser, som er blevne reparerede i Port Arthur, er nu ankomne til Wei-hai-wei, medens de øvrige Skibe endnu maa undergaa større Reparationer.

Den japanesiske Flaade krydser fremdeles i Pe-tschi-li-Bugten.

En amerikansk Vexelhistorie. En stor Spekulant i St. Louis, Mr. John Smith, var en Gang i Forlegenhed for 20,000 Kroner til Afslutning af en Forretning. Da hans Konto i Banken kun androg til et Par hundrede Kroner, raadede hans Kasserer ham til at trække det attraaede Beløb paa en eller anden Person, som ikke boede altfor nær ved St. Louis. I Mellemtiden viste der sig saa nok andre Udveie. Som sagt, saa gjort. Mr. Smith trak Beløbet paa Sultanen af Tyrkiet og fik Vexlen, honoreret af Banken. Denne sendte Vexlen til New-York, og derfra gik den til en Londoner Bank. Saa kom den i Hænderne paa Husets Rothschild, som sendte den til sin Filial i Konstantinopel, der præsenterede den til Betaling for Sultanens Kammerherre. Kammerherren bragte den til Sultanen, der spurgte: „Hvem er John Smith?" — „Kjender ham ikke". — „Skylder vi ham noget?" — „Nei". — „Saa betaler vi den ikke," resolverede Sultanen. — „Hvis jeg maa tillade mig et Raad", bemærkede Kammerherren, „tror jeg, vi skulde betale den, da vi for Tiden søger at faa et Statslaan arrangeret gjennem Huset Rothschild, og Vexlen jo kommer til os gjennem dette Hus". — „Ja, saa betal den", svarede Sultanen. Og betalt blev Vexlen, og ingen var mere forbauset derover end Mr. John Smith i St. Louis.

Tsarens Sygdom.

Til „Koln. Zeitung" telegraferes fra St. Petersburg: Tsaren synes at gaa en snarlig Opløsning imøde. Alle Medlemmer af den keiserlige Familje er underveis til Livadia. Efter Forlydende vil Prinsesse Alix af Hessens Overgang til den græsk-katolske Kirke foregaa i Livadia, hvorefter hun i Stilhed vil blive formælet med Storfyrsttronfølgeren. Formælingen vil under alle Omstændigheder finde Sted inden den 20de November, da den store Faste begynder.

Petersburg $^{20}/_{10}$ 94. (H. O.)

Igaar var Tsaren bevidstløs i flere Timer som Følge af Urinens Udtrædelse i Blodet. Forværringen i Tsarens Tilstand gjør saadanne Fremskridt, at man frygter, Tronfølgerens Vielse ikke kan finde Sted, som bestemt.

Petersburg $^{22}/_{10}$ 94. (H. O.)

De sidste Efterretninger fra Livadia lyder noget mere forhaabningsfulde. Tsarens Appetit er lidt bedre, men Almenbefindendet er uforandret.

Lægerne haaber at kunne holde Tsaren ilive til Tirsdag ved Hjælp af kunstige Midler.

Idag døbes Prinsesse Alix, Tronfølgerens Brud. Formælingen skal foregaa imorgen.

Daily News's Artikel, som vi i forrige No. leverede i Oversættelse efter et radikalt Blad, og som forresten ikke indeholdt, hvad de radikale Blade har paastaaet, viser sig nu ikke at være nogen Redaktionsartikel. Den er blot indtaget under Rubriken „Nyheder fra Udlandet."

Vore Læsere ser saaledes, at det er nødvendigt at være paa sin Post mod de radikale Blades Meddelelser, selv om disse kun er Oversættelser fra udenlandske Blade.

Nedenes Amt. I Holt med Tvedestrand er der indgaaet Overenskomst mellem Høire og Centrum om fælles Valgliste, med 4 Høire og 3 Centrum. Ligeledes i Dybvaag, med 4 Høire og 2 Centrum.

Vennen: „Saa du er gift nu. Jeg har hørt du har faat en fortræffelig Hustru."

Ægtemanden: „Ja, min Hustru er et fuldkomment Væsen. Hun er hjemme i alt. Hun er hjemme i Literatur, Musik, Kunst, kun i et er hun ikke hjemme."

Vennen: „Og hvad er da det?

Ægtemanden: „Hun er aldrig — hjemme."

Ved Valgmandsvalget i Christianssund valgtes 22 Radikale med 635 St., Suppleanterne, Høire, havde 429 St. 1064 godkjendte Stemmer.

Grubbeulykke. Fra Budapest meddeles: Lørdag Morgen fandt i en Schakt i Anina-Bjergværket Sted en Explosion. Indtil Lørdag Eftermiddag var allerede 15 døde og 20 haardt saarede bragt op af Schakten.

Dømt for uordentlig Bogførsel. Ved Hadeland og Lands Sorenskriveris Meddomsret blev ifredags en forhenværende Landhandler idømt en Bod af 40 Kroner for uordentlig Bogførsel.

Høi Alder. I en Stiftelse i Moskva lever en Kone, der gaar i sit 120de Aar. Agrafenia Malinowskata er Enke efter en Politibetjent og i Besiddelse af en Legemsstyrke, der skulde synes utænkelig i hendes Alder. Hendes Hukommelse er udmærket, og hun holder meget af at faa sig en Passiar om svundne Tider. Af hendes 15 Børn lever kun den yngste Søn, som er 70 Aar.

Sjøormen i Hammerfest. Man husker, at der i Sommer var en svare Staahei om to Sjøorme, der havde vist sig ved Hammerfest og i flere Dage skræmt Fiskerne fra at komme paa Sjøen. Nu beretter tre troværdige Mænd, deriblandt en Lærer, at de var et af Dyrene nær nok til at kunne se dets Krop og at det var en uhyre Fisk, antagelig en Brugde. Dette er ogsaa det troligste.

Vi skal i et følgende Nr. meddele nogle Enkeltheder om denne Kjæmpe blandt Fiskene, den største man kjender af Slægten.

Ulven. Fra Liland, Ofoten, meddeles ifl. „Bodø Tid." at Ulven har gjort stor Skade paa Faarene, hvoraf man fandt mange døde med overbidte Struber lige i Nærheden af Gaardene, kun en Fjerdings Vei derfra. Antagelig har der været en hel Flok deraf. Det var mærkeligt, at man næsten altid fandt 2 døde Faar ved Siden af hinanden. Man forsøgte at gjøre Jagt paa Ulven, men desværre uden Held. Gift blev ikke anvendt.

Storthingsvalg.

For Bratsberg Amt, den 19de Oktober.

Repræsentanter:

1 Kirkesanger O. Sveinsson 57 St. 2 Ingeniør G. Kundsen 56 St. 3 Skibsreder P. Rinde 56 St. 4 Folkeskolebestyrer Ullmann 55 St.

Suppleanter:

1 Lensmand Kleppen (særskilt Valg) 56 St. 2 Sagfører Christophersen (særskilt Valg) 55 St. 3 Arbeider Skjeberg 57 St. 4 Gaardbr. Brødsjø 56 St.

Orkanen, der Natten til den 21. September rasede i Staterne Iowa og Minnesota, var saa voldsom, at der alene i sidstnævnte Stat omkom 53 Personer.

Et fransk-russisk Selskab, der agter at grave en Kanal mellem Volga og Don, er under Dannelse. Omkostningerne anslaaes til 40,000,000 Rubler og det er Meningen den skal være færdig paa 7 Aar. Naar 99 Aar er forløbne, gaar den over i Kronens Besiddelse uden Kjøb, men Regjeringen har forbeholdt sig Ret til at udløse Kompagniet efter 20 Aar.

Under Jordarbeider i Rom fandt man tæt ved Kolosseum et stort fire Centimeter tykt Brudstykke af en antik romersk Kalender, der stammer fra Keiser Tiberius' Tid.

En fort Biskop. Biskop Hawkins af den kanadiske Methodistmenighed er nylig død. Han var født som Slave i Amerika, men flygtede til Kanada, hvor han formedelst sine udmærkede Egenskaber og store Talenter arbeidede sig op til Biskop.

Eiendomshandel. No. 17 ved Deichmannsgaden er af Snedkermester Jens Olsen ved Olaus Sæther & Co. solgt til Posterpeditør Thorvald Waggestad for Kr. 44,000.00 + Omkostninger.

Arbeidet paa Panamakanalen vil nu atter blive optaget. Dens Kostende er anslaaet til 500 Millioner Francs, saa det bliver en kostbar Kanal.

Bekjendtgjørelser.

En Række Prædikener

eller Foredrag agtes holdt. — Eph. B som Grundlag. Om Nutidens Fratald fra Troen. — Midler til Gjenoprettelse. — Beredelse for Kristi Gjenkomst o. s. v.

II. Foredrag „**Udvælgelsen** og **Forløsningen**". Onsdag Aften Kl. 8.

I den kath.-apost. Kirke, Thor Olsensgade.

N. Rasmussen.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8. **Sadereisen.**

Første forestilling tourné Haakonson—Svennberg, torsdag 25de oktbr.

Godt Skotøi!!!

Største Udvalg, billigste Priser.

Norsk Skotøimagasin,

Youngsgaden 3.

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** smat alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J. H. 673)

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaalsøvelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olav Sendstad.

E. M. Hellesæth's

Skrædderforretning

anbefales.

Moderne Stoffe. Godt Snit. Solid Arbeide. Billige Priser.

5 Brogaden Brogaden 5.

— nær Lilletorvet —

(J. H. 691)

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.

Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

Billigst i Homansbyen.

Forskjellige Sorter

Kjød, Flesk & Pølsevarer

betydelig nedsat i Pris.

Til Nedsaltning

anbefales:

Okse- & Faarekjød i $^1/_4$ & $^1/_2$ Dele.

Sparsommelige Husmødre, der nu gjør Indkjøb, vil erfare, at laveste Torvpriser beregnes.

NB. Forretningen fører fremdeles kun Varer af bedste Kvalitet.

Brødrene Smedsruds Filial,

Bogstadveien 6. Telefon 4368.

(J. H. 670)

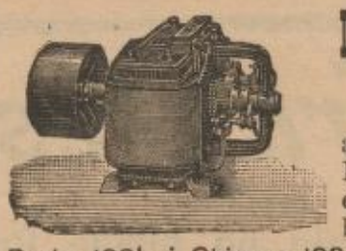

Dynamomaskiner og Elektromotorer

fra det verdensberømte Firma

Gebrüder Naglo i Berlin

anbefales som de absolut bedste i sit Slags. Naglos fortrinlige Maskiner har taget de høieste Præmier overalt, hvor de har konkurreret, bl. a. ved den første Elektricitetsudstilling i Paris 1881, i Chicago 1893 o. s. v. Naglo er Leverandør til den tyske Hærs og Marines Værksteder, til de tyske Jernbaner, har udført Lysanlæggene bl. a. i de store tyske Byer Königsberg og Blankenburg o. s. v. og har idethele udført 400—500 komplette Anlæg. For Øieblikket har Firmaet bl. a. i Arbeide **et større Kraftsoverførings- og Lysanlæg** for **Jernbanedirektionen i Breslau** paa 650 Hestekræfter med 65 Elektromotorer.

Elektromotorer er den billigste Drivkraft for Haandværkere, Værksteder, Fabrikker, til landsøkonomisk Brug, i Byer med Elektricitetsværk eller i Forbindelse med Vandmotorer eller Turbiner.

Overslag leveres gratis. Skriv til Eneagenten for Norge:

Heimdal Maskinforetning, Kristiania.

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet.

(690)

kelig. Hvis du vil være hos mig, kan du ikke komme ud i Selskaber, hverken her eller i London, og i den Stilling din Fader nu indtager, vil dit Liv paa Dunluce baade skjænke dig Fornøielser og Afvexling. Som hans eneste Datter vil du vinde dig en Plads i den store Verdens Cirkler. Du kan blive godt gift."

„Nei, nei — jeg har fattet min Beslutning. Jeg skal ikke bedrage hverken mig selv eller andre; Lad mig dele din Ensomhed! Jeg vil med Glæde tage til Ellerslie. Kan jeg komme iaften, saa snart jeg har pakket ind mine Sager?„

„Iaften eller imorgen, — naar du vil."

„Iaften — iaften! Jeg kan ikke komme afsted tidsnok! Du maa ikke tage dit Løfte tilbage og telegrafere til mig, at jeg ikke maa komme."

„Cora, tror du jeg er saa vægelsindet?"

„Nei, du er trofast. Du er alt hvad godt og ædelt er, og jeg vil prøve at vinde din Kjærlighed. Jeg vil bringe dig til at holde af mig og stole paa mig, som om jeg tilhørte din Slægt."

De gik sammen ud af Døren, og Cora stod paa Trappen, indtil Lady Dunluces Vogn var ude af syne. Klokken var halvsyv. Cora havde pakket sine Sager sammen, og hendes Kufferter og Kasser blev baaret ned i Forhallen, færdige til at kjøres bort. Hun tænkte ikke paa den lange, mørke Kjøretur: hun higede blot efter at komme væk.

Døren til Billiardværelset stod aaben, og hun kunde ikke modstaa sin Lyst til at gaa derind. En

haade for deres og hans Skyld, med Deres Mands fulde Bifald."

Hvis hun havde betragtet ham vilde hun have seet at han løi, men Dunluce var død, og Urquhart kunde nu gjøre ham ansvarlig for det hele.

„Gud har været langmodig mod Dem," sagde hun med skjælvende Læber, „men jeg vil ikke høre mere."

Hun vendte sig fra ham og forlod Værelset.

Hans Hænder skjalv da han tog sit Cigarfuteral, og tændte en ny Cigar.

„Ja, dette var et temmelig ubehageligt Møde," han til sig selv, „men jeg troede, at det var bleven endnu værre."

28de Kapitel.

Grevindens Vogn stod for Døren. Den gamle Kusk, der aldrig havde nedladt sig til at kjøre andre end sin Herskerinde, sad paa Kuskesædet.

Den afdøde Jarl havde sine egne Tjenere. Alle Sibyls personlige Eiendele, hendes Piano, Bøger, og Kunstsager var blevne indpakkede forat sendes til

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F.** fabrikeret **udelukkende af Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles stærke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse** for 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar**, Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve.** — **Pris Kr. 25.00** ÷ 5% pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygde-Model, har vi efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikation og føres stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Solid! Praktisk! Billig!

Vore anerkjendte Fabricata af **Staalmøbler** anbefales enhver, der ønsker at have **smukke, holdbare** og **billige** Møbler.

Specielt henledes Herrer **Restauratørers** og **Forlystelsesetablissementers** Opmærksomhed paa disse Møbler, som i **Styrke** og **Holdbarhed** langt overgaar Wiener- og andre Træmøbler. Forøvrigt er de udmærket skikkede ogsaa til Anvendelse i private Huse.

Til **Haver** og **Friluftsetablissementer** haves særskilte Møbler, som modstaar al **Fugtighed.**

Alt til Montering henhørende saasom:

Taburetter	Borde
Stole	Divanborde
Lænestole	Anretningsborde
Gyngestole	Blomsterborde & Stativer

samt alle Slags **Barnemøbler** og **Barnevogne** leveres fra vort Lager.

Priskuranter paa Forlangende franco. Forhandlere antages overalt, hvor vi ikke tidligere er repræsenterede.

Grytjøls Bruks Oplag,

Nedre Slotsgade No. 6.

Telefon 438. (542)

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

Et Værk af aktuel Interesse.

Fra den kinesiske Mur

til Japans hellige Bjerg.

Skildringer fra Kina og Japan af **W. Couchron Aamot,**
Løitnant i den norske Marine.
Pris heftet Kr. 7.50; i Originalb. Kr. 9.25.

Politiken (Kjøbenhavn): „Dette Reiseværk er nu sluttet, og det gode Omdømme, det straks vandt sig, har det vedligeholdt til det sidste Hefte. Forf. fortæller godt og selvstændigt, er ikke uden Vid og har haft gode Forbindelser. — — Ingen vil fortryde at gjøre sig kjendt med Coucheron-Aamots fortræffelige Bog".

P. T. Mallings Boghandel

Kirkegaden 34, ligeoverfor Postkontoret.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Sherry til 1.00, 1.20 & 1.40 pr. Fl.
Portvin til 1.00, 1.30 & 1.60 pr. Fl.
Søde Vine til 0.90, 1.00 & 1.30 pr. Fl.
Bordeaux Vine til 0.80, 1.00 & 1.35 pr. Fl.
Cognac til 1.20, 130, 1.40, 1.60, 1.80 & 2.00 pr. Fl.
Aquavit til 1.00, 1.10, 1.20 & 1.30 pr. Fl.
Punsch til 1.10, 1.30, 1.50 & 1.60 pr. Fl.

anbefales af

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8. (645)

Vinterfrakkestoffe.

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,

Klædehandel, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

Konkurs-

Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 693)

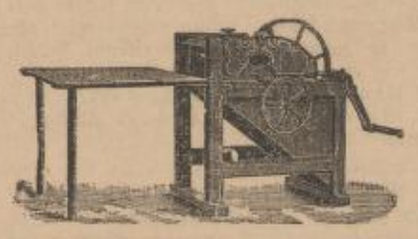

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Fra

2den Etage

anbefales:

Gardintøier,
Bordtæpper,
Uldtæpper,
Vattæpper,
Sengetæpper,
Gulvtæppetøier,
Gulvtæpper,
Portierer,
Fjær,
Dun,

Færdige Sengklæder leveres efter Bestilling.

Mærk: En Del ældre Mønster i **Gardintøier** udsælges til betydelig **nedsat Pris.**

Syver Tandberg.

Iste & 2den Etage,

Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Kontorlokaler

elegante og tidsmæssige tilleie i Prindsensgade 4.

A. Hiorth.

(669)

Ellerslie, og inden Aften vilde ethvert Spor af Lady Dunluces Ophold være udslettet, og den nye Eier kunde herske uindskrænket. Gangdøren stod aaben og Tjenerne ventede forat sige sin Frue Farvel, da Coralie hurtig kom ud af Billiardværelset og ilede henimod sin Tante.

„Kjære Tante, tag mig med," udbrød hun, „jeg anede ikke, at du vilde reise saa snart, og nu vilde du have forladt mig uden at sige mig Farvel!"

„Jeg er altfor bedrøvet til at tænke paa at sige Farvel med nogen," svarede Sibyl koldt, „og jeg reiser ikke længere end til Ellerslie."

„Ak, lad mig følge med dig, jeg skal ikke plage dig!"

„Kom ind i Dagligværelset, Cora," udbrød Lady Dunluce og gik henimod Døren, „lad os tale lige ud med hinanden. Hvad er det, du ønsker? Jeg ved, at jeg var dig til Nytte, da jeg tog dig ud af Pensionen, men ved min Mands Død er jo dit Livs Udsigter forandret. Din Fader er en rig Mand og Eier af det Hus, hvor du nu opholder dig."

„Men han er alligevel m i n F a d e r," svarede Cora, hvis Øine var fæstet paa Tanten med et bedende Udtryk.

„Din Plads er her Cora — ikke hos mig."

„Min Plads er ikke under det Tag, som huser Fader. Jeg vil aldrig bo i samme Hus som han, — jeg vil aldrig bo, hvor jeg er nødt til daglig at se ham. Jeg ved, hvad jeg figer, men du har Ret til

at tænke slet om mig. Jeg er en helstøbt Urquhart — en lav og egenkjærlig Skabning! Jeg elsker Rigdom og Velvære. Jeg hader Fattigdommen, men alligevel vilde jeg heller arbeide for mit Brød fra Morgen til Aften end leve under samme Tag som min Fader!"

„Taler du sandt, Cora?"

„Ja, Tante!"

„Da har jeg gjort dig Uret," sagde Lady Dunluce med Alvor, „jeg troede, at du var paalagt at udspionere mine Handlinger og vogte paa enhver af mine Bevægelser—"

„Ak tænk blot paa, hvor meget jeg holder af dig," udbrød Cora med blussende Ansigt, „hvad jeg end har været, hvor meget ondt, der er i min Natur, saa er jeg nu ærlig og sand! Jeg ærer dig, Tante, og jeg holder inderlig af dig. Trods din Godhed mod mig, har jeg undertiden misundt dig din Rigdom og din Skjønhed —" hun hulkede — „jeg vil gjerne leve et ærligt Liv, jeg kan ikke være sammen med en Mand, jeg maa foragte, selv om han er min Fader. Lad mig følge med dig! Du skal ikke se mere til mig, end du selv ønsker, i dit Hus vil jeg føle mig tilfreds!"

„Hvad vil din Fader sige, Cora?"

„Han kan ikke sige noget, der vil bringe mig til at forandre Mening. Hvis du ikke vil huse mig saa maa jeg se til at leve alene."

„Saa vil jeg give dig et Hjem hos mig og forsøge at stole paa dig, men husk paa, at jeg er ulyk-

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr..... følger vedlagt.

Navn:.....

Adr.:.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 126. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 25de Oktober 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Et af de bedste illustrerede Blde er **„Illustreret Familieblad“.** Begynder i Oktober sin 9de Aargang. Underholdende og afvexlende Text, 1ste Klasses Illustrationer. Kontingent 1 Kr. 25 Øre pr. Kv.

Det smukke Billede: „Herre hjælp mig!“ (den synkende Peter) sendes gratis til alle Abonnenter.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

At Høire og Centrum er et

og det samme, blir Radikalerne ikke trætte af at fremholde ved alle Anledninger. Med denne Paastand vil de afskrække moderate Venstremænd, der forstaar det farlige og unyttige i Nyvenstres Politik, fra at slutte sig til Centrum. Ligeoverfor denne Usandhed kan det bemærkes, at Centrum i Jarlsberg og Larvik i sit Valgprogram udtrykkelig har udtalt sin Tilslutning til det gamle Venstres Politik, samt indtaget et fra Høire forskjelligt Standpunkt i Stemmeretssagen. Foranledningen til, at Centrum har skilt sig ud fra det radikale Parti, er nærmest den, at sidstnævnte Parti har optaget paa sit Program de to Sager:

1. Almindelig Stemmeret samt alm. kommunal Stemmeret gjennemført ved simpelt Flertal og
2. Egen Udenrigsminister, der uden Forhandling skal gjennemføres, om endog Unionen sprænges derved.

Disse Sager, som det norske Venstreparti aldrig har vedkjendt sig før, var endog ukjendt ligetil 1891.

Ved det gamle Venstre menes det Oppositionsparti, der dannede sig for 20—30 Aar siden, og som under Johan Sverdrups Ledelse virkeliggjorde Princippet om Folkets Selvstyre. Ved Indførelse af aarlige Storthing og ved Statsraadernes Adgang til Thinget blev det bureaukratiske Høires Magt knækket og et demokratisk Styresæt fastslaaet. Derved har vi faaet en stærk Folkerepræsentation, som i Kraft af tydelig bestemte Krav fra Vælgernes Flertal har Magt til at gjennemføre Reformer og Beslutninger om vort Statsstyre. Den overveiende Del af det gamle Venstreparti, der paa den Maade bragte Grundlovens Tanke om Folkets Selvstyre til Virkelighed, var moderate Venstremænd.

Saa overbevisende dette Venstreparti hævdede Berettigelsen af et demokratisk Styresæt, ligesaa bestemt hævdede Partiet, at det ikke tilsigtede nogen radikal Forandring af Grundloven eller de i den forfatningsmæssig fastsatte Institutioner. Partiet vilde Reformer i liberal og demokratisk Aand, men paa Grundlag af det bestaaende og i Tilknytning til dette. Den forholdsvis lille Gruppe af mere radikale Venstremænd, som fandtes inden det gamle Venstreparti (Ovam, Wexelsen, Rinde m. Fl.) spillede ingen selvstændig Rolle i Venstres Glanstid. Den blev heller ikke repræsenteret i det første Venstreministerium, hvis mest fremtrædende Navne var Johan og Jakob Sverdrup samt Haugland. Dette Ministerium, som hos os indviede Parlamentarismen, har Æren af at have gjennemført en Række Reformer i demokratisk Aand. Vi nævner i første Række Stemmeretsudvidelsen, der nedbrød det forældede Klassesystem, Hærorganisationen og Juryloven.

Centrum, der anerkjender de her nævnte Reformer, vil følge de ledende Grundtanker i det gamle Venstres Politik og arbeide for liberale Reformer paa Forfatningens Grund.

Det vil derfor ikke være nogen Fare for Reaktion, om man stotter Centrum, selv om vort Parti ved dette Valg maa indgaa Valgforbund med Høire for at afværge de Farer, som den radikale Politik medfører for Unionens Bevarelse og for en jevn Udvikling af vort Statsliv paa det bestaaendes Grund.

B. S.

Selskabet for hjemløs Ungdom. En Forening af dette Navn er dannet her i Kristiania, og den har sat sig et Formaal, som alle rettænkende Mennesker bør støtte. Foreningen har sendt Bladene følgende Redegjørelse for sin Virksomhed:

Alle som har havt den Lykke, at eie et godt Hjem, er enig i at prise det som et Livs høieste jordiske Velgjerning, og langt borte i fremmede Lande og store Forhold har mange erfaret, at Hjemfølelsen aldrig kan dø. Det bedste og dygtigste, et Menneske udretter i en hvilkensomhelst Livsstilling, hænger sammen med denne Følelse — bevidst eller ubevidst — og nye lykkelige Hjem grundes just sikrest paa de dyrebare Erindringer om det vakre og lyse, som det fattige eller rige Barndomsly skjænkende en. Er det nu saa, da er det tungt at skilles fra dette Ly; men endnu tungere er det, aldrig at have eiet det og at gaa ind i Livskampen uden de hjertevarmende og karakterstyrkende Minder og Indtryk, som det gode Hjem giver. Kampen kan mangengang falde haard nok selv for for dem, som nød det omhyggeligste Tilsyn og den kjærligste Behandling i Barndomsaarene. Kan man da vente andet, end at den falder endnu tungere for dem, for hvem det kjære Hjem enten var den bitre Elendighed eller kun et tomt Begreb? Lad os ikke glemme den stakkars Ungdom, som gaar den svære Livskamp imøde uden Støtte i et kjærligt Hjems Velsignelse. Vi kan rette lidt paa det dybe, skjæbnesvangre Savn ved at aabne dem et — „Hjem“, hvor de kan finde Tilhold og under venlig og forstandig Veiledning oplæres til nyttige Gjøremaal. Derved vil mangen forladt Stakkar kunde frelses fra Last og Forbrydelse og vinde frem til timelig og evig Lykke. En høivigtig Sag altsaa for den enkelte som for Samfundet. Lad os være med at elske og arbeide den frem! Den er allerede kommen i god Gang. „Selskabet for hjemløs Ungdom“ har seet store og glædelige Resultater af sin korte Virksomhed. Arbeidsfeltet er taknemmeligt, i høi Grad opmuntrende. Men der staar saa meget igjen, som bør gjøres, og Midlerne stræfker endnu ikke til. Ydd din Skjærv til denne gode, praktiske Sags Vext i vort Samfund!

7. November aabnes i Studentersamfundets Lokale en Bazar, en smuk og righoldig, til bedste for den hjemløse Ungdom. Glem ikke denne Bazar blandt det meget, som ellers kan paakalde din Interesse og din Barmhjertighed!

Rig Tigger. Nu og da hører man om en eller anden Tigger, der efter sin Død pludselig aabenbarer sig som velhavende. Den sidste Aabenbaring af den Art der har fundet Sted i Barcelona, hvor man blandt en tilsyneladende fattig Mands Efterladenskaber i en Straasæk og nogle Sardindaaser fandt Værdipapirer til et Beløb af 2½ Million Pesetas.

Dødsfald. Den forhenværende svenske Statsminister, D. Bildt, er afgaaet ved Døden 74 Aar gammel.

Det var ikke behageligt at høre. Ifølge Hr. Henrik Jægers Literaturhistorie skal Digteren, nuværende Borgermester i Stavanger, Alexander Kielland, have sagt til en Redaktør, der praiede ham efter Bidrag: „Jeg skriver ikke mere“.

Selv de, der ikke liker Kiellands Digtninger i et og alt, vil ganske vist med Welhaven istemme hans Ord til Henrik Wergeland:

„Der faldt dog mangt et Lyn forbi dit Øie,
og mangt et Mannakorn udi dit Skjød.“

Eiendomshandel. Fru Theodora Stabell har ved Advokaterne Kiær og No solgt Matr. No. 7 Trondhjemsveien, 436 ⁷⁵ m,² for Kr. 12201.00 til Murermester F. J. Paulsen, Matr. No. 13 Hersteles Gade, stor 507 ⁴⁰ m², for Kr. 10310⁸⁷ samt Matr. No. 15 Herslebsgd., stor 592⁸⁰ m², for Kr. 12045,70 til Murmester Olaf Bidnes.

Mindesten over Dr. Danielsen. Europæiske og amerikanske Videnskabsmænd indbyder til Subskribtion til en Mindesten over afdøde Overlæge Danielsen.

En heldig Beslutning blev forleden fattet af Præstekonferencen paa Forslag af Provst Jensen fra Stange. Konferencen vedtog nemlig en Resolution om at faa Præsterne fritaget for at være Mandtalsførere og faa Valghandlingerne henlagt fra Kirkerne til andre Lokaler.

Guldfiskeri. Da en i Spervigstranden, Drøbak, bosiddende Mand forleden Dag skulde hive op en Dræg, hvormed han havde fortøiet sin Baad, fandt han en stor Guldring med Plade paa en af Dræggens Klør.

Fra Kapstaden meldes, at Nyassa-Distriktet herjes af uhyre Græshoppesværme. I nogle Egne er Høsten fuldstændig ødelagt, og der hersker Mangel paa Næringsmidler. Paa store Strækninger bedækker Græshopperne Jorden i tætte Lag.

„Man kan hvad man vil.“

I Slutningen af Januar Maaned var nogle unge Mænd, tilhørende Bostons fornemste Kredse og netop udeksaminerede fra Hawards Universitet, samlede til Souper paa en af Bostons Restauranter. Samtalen faldt ogsaa paa det sociale Spørgsmaal. En af de Tilstedeværende, Paul Jones, hævdede, at ingen behøvede at være fattig i de Forenede Stater, ja han gik endnu videre og erklærede, at han skulde paatage sig at bryde sig en Bane, selv om han stod der uden en Dollar og nogen, som da han gjorde sin Indtrædelse i Verden. Ja, endnu mer, han skulde efter et Aars Forløb og efter at have reist Verden rundt vende tilbage ikke alene uden Gjæld, men ogsaa med en Kapital af 5000 Dollars (ca. 18,500 Kroner) i Lommen.

Hans dristige Paastand vakte livlig Protest, og tilslut blev der indgaaet et Væddemaal, der dreiede sig om 10,000 Dollars. Man blev enig om, at Paul Jones den 22de Februar skulde begive sig til en bestemt Badeanstalt i Boston, hvor han skulde klæde sig af og til en fastsat Tid begynde sin eventyrlige Reise rundt Jorden, der skulde sluttes den 22de Februar 1895 til samme Klokkeslet og paa samme Sted, hvortil han skulde komme forsynet med 5000 Dollars, som han skulde spare sammen under sin Reise. En Kontrakt opstilledes med Jagttagelse af alle lovlige Former, og heri lovede Paul Jones, at han ikke under nogen Betingelse skulde tigge, men ærlig fortjene sit Livsophold og underkaste sig en streng Kontrol baade med Hensyn til sine Reiser og sine Existensmidler.

Vanskeligheden bestod i at komme afsted uden Klæder og uden Resourcer. Paul Jones vidste imidlertid Raad. Han blev i Badeanstalten indtil videre, hvor han paatog sig at pudse Kundernes Støvler, og for den ringe Sum, han tjente herpaa, skaffede han sig Mad og de nødvendige Klæder, skjønt naturligvis af tarveligste Sort. Dette tog 14 Dage, en lang Tid, naar man beregner, at han kun havde et Aar at gjøre paa.

Efter at have forladt Badeanstalten, gjaldt det at opholde Livet og skaffe sig Penge for at kunne begynde Reisen. Jones' Plan var at reise til London og derfra til Indien. Han blev Avissælger, Bybud, Oversætter; thi han var hjemme baade i Fransk, Tysk og Italiensk. Som Tolk skaffede han derefter sig fri Reise med en amerikansk Dampbaad og steg iland i London med 50 Dollars i Lommen. I London holdt han Foredrag og forøgede sin Reisekapital tidobbelt. Han skaffede sig Engagement som Korrespondent for flere engelske Blade og fik derved sin Reise til Indien betalt. Et lidet Parti Varer, som han paa gode Betingelser solgte i Kalkutta, skaffede ham en pen Indtægt. For Tiden fortsætter han sin Reise, og af de Breve, han skriver til sine Venner og flere Blade, fremgaar, at det eneste, han beklager sig over, er, at han ikke vædede om en dobbelt saa stor Sum, samtidig som han forpligtede sig til at komme tilbage med en dobbelt saa stor Kapital.

Her nyttede ikke Bjørnekræfter. Fra Gellivara skrives til „Haparandabl.“: Da Toget forleden gik ned til Luleå fra Gellivara Station, laa der en Bjørn paa Sporet i Nærheden af Murjek. Bjørnen reiste sig, da den hørte Toget komme, og begyndte under sterk Brummen at springe undaf. Men da den mærkede, at den ikke kunde komme hurtig nok afsted, reiste den sig paa to Ben for at tage imod Toget. Følgen heraf blev imidlertid, at Bjørnen stupte baglænds og overkjørtes saaledes, at begge Forlabber knustes og den forøvrigt klemtes saa slemt, at man siden fandt den liggende død paa Linien.

*

Fra Indien berettedes for nogle Aar siden, at en vild Elefant følte sig fornærmet over et frembrusende Tog. Den stillede sig paa Skinnegangen og besluttede at give Fredsforstyrreren en „Skalle“. Men det gik ikke Elefanten bedre end den ovenfor omtalte Bjørn. Dog formaaede den at bringe Lokomotivet og tre Vogne ud af Sporet.

Brugden.

Som omtalte i forrige Numer har ialfald en af de „Sjøorme“, der isommer næsten vetskræmte Fiskerne oppe ved Hammerfest, ved nærmere Undersøgelse vist sig at være en uhyre stor Fisk, og Jagttagerne har gjættet paa, at det maatte være en Brugde (Brygde).

Brugden tilhører Haierne; den er den største af Slægten og saavidt vides den største Fisk, som findes i vore Have. Den kan blive 40 Fod lang og har en tilsvarende Tykkelse. Nu forekommer den især ved Island, men for et Par Mennesealdre og derover var den almindelig ved Nordlands og Finmarkens Kyster.

Man fangede den for Leverens Skyld, der hos en voxen Fisk kan give indtil 10 Tønder og derover. Fangstredskabet var en større Harpun med tilhørende Line, og enhver nogenlunde velstaaende Fisker var gjerne forsynet med et saadant, da en Brugde var en Fangst, som det lønnede sig at faa fat i. Men det var ogsaa et Arbeide, der krævede baade Udholdenhed og Uforsagthed. En harpuneret Brugde kunde i to, tre Døgn slæbe om med Fangstmændene for den tilsatte Livet; den drog tidt flere Mil tilhavs, men havde besynderligt nok for Skik stadig at vende tilbage til det Sted, hvor den blev saaret, naar den følte Døden nærme sig. Da den i fri Tilstand gjerne gik i Vandskorpen med den svære Ryggfinne over Vandet, var den ikke vanskelig at opdrage. Det lettede ogsaa Fangsten, at den næsten aldrig pleiede at ændse, at en Baad nærmede sig.

Forresten er Brugden et aldeles ufarligt Dyr, der aldrig gjør Front mod sine Angribere. I modsat Fald vilde det nok ikke have været raadeligt at binde an med den fra et Nøddeskal af en Baad.

Baadeskud. To Jægere var forleden Dag ude paa Jagt sammen i Baggesten Skove i Nærheden af Skars Krudtverk. Idet de gaar nedover en brat Sti, der fører mod Krudtverket, glider den forreste af dem paa et Skraafjeld, falder bagover og støder Geværet, som han bar i Remmen over venstre Skulder, med Mundingen opad, mod Fjeldet med den Følge, at et Skud gaar af og rammer den efterfølgende Jæger paa Indsiden af venstre Laar. Da Pulsaaren her blev overrevet, opstod der en voldsom Blødning, og endskjønt Kameraten strax overbandt Saaret med Geværremmene og snarest mulig fik kjørt den Saarede til Rigshospitalet, stod han ikke at redde. Han døde et Par Timer, efterat han var bragt til Byen.

Begge Jægerne bar Geværerne paa den samme Maade, saaledes at Geværlaasen med Hanerne vendte udad. Der var ingen anden tilstede, da Ulykken hændte Den Gjenlevende fulgte med til Hospitalet, hvor han i den Saaredes Overværr, og medens denne endnu var ved fuld Bevidsthed, afgav den her meddelte Forklaring om, hvorledes Skuddet var gaaet af.

Dampskib „Hægholmen“ af Kristiania, paa Reise til Bergen nordenfra, stødte, idet Skibet skulde lægge til Bryggen i Moldøen, Hul i Bougen under Vandlinien, telegraferes der fra Bergen gj. (H. O. T.-B.). Hullet opdagedes først, da Dampskibet ude paa Stadthavet begyndte at gaa fuldt af Vand. Skibet sattes paa Land ved Moldøen, hvor Hullet blev forelobig tættet. Derefter gik Skibet hertil, hvor det ankom iforgaars, for at dokjættes.

Kristiania Politikonstabler var Søndag sammen og dannede en Forening. En Komite paa 8 Mand blev opnævnt til at udarbeide Love og midlertidig fungere som Bestyrelse. Der var inden Mødets Begyndelse tegnet omkring 150 Medlemmer i den nye Fagforening.

Leon Lilienfeld, en ung tysk Kemiker, har gjort en Opdagelse, der har vakt den største Opmærksomhed i Fagkredse. Den gaar ud paa intet mindre end ad kunstig Vei at fremstille æggehvideagtige Stoffe, der spiller en saa vigtig Rolle i Ernæringen. Hvorvidt det nye Stof egner sig til Føde, henstaar imidlertid endnu uafgjort. Men hans Opdagelse er alligevel yderst mærkelig og kan lede til høist interessante nye.

Brændt Dampskib. Damskibet „Ida“, Kaptein Simonsen af Fredrikstad, brændte Nat til Mandag totalt paa Lillesands Havn. Skibet var assureret for 25,000 Kroner.

Mod Socialisterne. Fra Rom telegraferes imandags: Ved idag over hele Italien offentliggjorte Dekreter opløses alle socialistiske Foreninger. Hidtil har ingen Uroligheder fundet Sted.

I Drengestuerne.

Vinteren kommer og de korte Arbeidsdage. Nu fremover blir det mange arbeidsløse Timer i Drengstuen, en 15, 16, 17 Timer i Døgnet. Der staar en Uhygge af disse Drengstuer og dette Drengstueliv. For nogen umaadelige Summer af Arbeidskraft der ødes inden disse Vægge! Og for en Pestflod af Raaskab og Slethed der breder sig over Bygd og Land fra disse kvalme Rum! Saa mangen Ungdom fra et skikkeligt og stræbsomt Hjem er paa sin første Færd for at tjene sit Brød blandt Fremmede bleven ødelagt under Drengstuelivets daarlige Paavirkning. Jeg tror disse Drengestuer har ligesaa mange spolerede unge Mennesker paa sin Regning, som Byernes Brændevinssjapper og tvetydige Restaurationer. Enhver Husbond kan fortælle om Daarligdommen derfra.

Men det skal siges til hver en Husbond: Bare at klage er ikke nok. Det alene gjør snarere ondt værre. Her maa findes Midler, som kan bringe det Hele i bedre Spor. Husbonds Omsorg paa dette Omraade har ikke altid været som den burde.

Det gjælder at skaffe Beskjæftigelse i de ledige Timer. I hver Drengestue bør derfor findes en Høvelbænk og om mulig Dreierbænk, eller der bør være et særskilt Værkstedrum ved Siden af Drengestuen. En stor Del af de Tjenestegutter som er, og endda mer de som kommer, har i Folkeskolen faaet Undervisning i Sløid. Der bør gives dem Anledning til at øve sin Nævenyttighed videre. Det er ogsaa det, Skolelovene har tilsigtet. Sløidtegninger bør findes i en Hylde over Høvlbænken; de giver Lyst til at gribe Værktøiet. Hvad Tjenestegutterne faar færdig i sine Fristunder, bør enten Husbond afkjøbe dem eller paa anden Maade hjælpe dem til at faa afhændet. De derved optjente Penge bør Husbond føge at formaa Gutten til at sætte i en Sparebank. Det kan om nogle Aars Forløb bli til en liden Sum, som vil være til Nytte i Fremtiden, om han vil stifte Familie f. Ex.

At tænke paa Fremtiden er noget det gjælder at bringe Tjenerne til. Det er en Hovedsag; det er en Drivkraft og Spore til Flid, til Sparsomhed, til Skikkelighed, til Selvagtelse — med et Ord til alt godt. Thi det at sætte sig Maal for Fremtiden virker opdragende. Folk med Fremtidsmaal tumler sig ikke saa let bort i Letsind og Laster; Arbeidet for at naa noget lægger Beslag paa Kræfterne til det som bedre er.

Det er ogsaa noget andet, som absolut bør findes i Drengestuen. Det er Læsning. Det store Middel til Oplysning og Dannelse. Hvor megen Daarlighed kunde ikke være afværget, og hvor megen nyttig Viden kunde ikke være vundet! Husbondsfolk, hvorfor har I ikke skaffet Læsning i Drengestuerne? Byerne har sine Læselokaler, hvor der er Blade og Bøger af alle Slags, og ved vore Fabriker er det ligedan. Men hvilken Mangel paa let Anledning til Læsning er der ikke paa Landsbygden? Det er, som om Guttenberg aldrig havde opfundet Bogtrykkerkunsten. Javist, man kan sige til de Folk, at de faar holde sig Blade og kjøbe Bøger. Men det blir nu aldrig; det kan næsten ikke ventes heller; de har ikke Raad til det. Her er det Husbond maa komme til Hjælp. Det bør være ufravigelig Regel, at saasnart han selv er færdig med Aviserne, da at sende dem i Drengestuen. Og her maa Husbond ikke være for karrig paa Skillingen, men skaffe Læsning baade af belærende og af underholdende Art. Først og fremst Skrifter, som omhandler Landmændenes Gjøremaal. Hvad her kan læres, vil jo ogsaa Husbond faa direkte Udbytte af. Men det gjælder for ham at vække Læselysten hos sine Folk, og han maa derfor samtale med dem om de Emner, Bladene omhandler, forklare dem Tegninger, meddele dem egne Erfaringer, berette fra Landbrugsudstillinger o. s. v. Blade, som bringer Afbildninger og Læsning om vore Husdyr, Skrifter af Havestel, om Hønsehold og om Haandarbeide, er Ting, som vil interessere. Eller for at faa Læselysten vakt, faar der begyndes med Morskabslæsning og Billeder. Nyhedslæsning bør heller ikke savnes; den interesserer alle. Paa Væggene skal findes Dyrebeskyttelsesforeningens Opslag om kjærlig Behandling af Hesten og Dyrene i det Hele. Det gjælder at bringe Drengestuens Folk til nyttig og forædlende Virksomhed baade med Aand og Haand, til at tænke, at interessere sig, til Sans for det Gode, det Smukke og det Nyttige, — til større Intelligens.

At bringe Læsning er af den største Betydning.

Hvert velforsynet Skib har nu for Tiden sin Bogsamling ombord. Lad det ogsaa i hver Drengestue Landet over bli en Hylde paa Væggen til Blade og Bøger.

L. Kj.

Vinteren er iaar kommen usædvanlig tidligt over hele Europa. Selv fra Sydeuropa meldes der om usædvanligt Snefald med skarp Kulde. Her i Norge her Sneen indfundet sig næsten overalt. Her i Kristiania er vi kvit den hidtil, men i Byens Omegn har den vist sig og det, som det synes, for fuldt Alvor overalt. Bergenserne f. Ex. synes at være blevne rent forbausede over, at Marken skal blive hvid, medens Træerne endnu staar grønne.

Rette Overordnede. Som et karakteristisk Exempel paa, hvordan Radikalerne tror at kunne optræde nu fortiden, skal vi meddele en liden Historie, som passerede her forleden, skr. Kr.sands Tid.

En Officer kommer gaaende henad Gaden. Pludselig blir han stanset af en bebrillet Herre, der efter vor Meddelers Udsagn nærmest saa ud som en radikal Skolelærer.

„Hvor bor Odels-things-præ-si-dent Løvland?" spørger den Bebrillede.

Officeren svarede meget høflig, at han som ganske ny i Byen desværre ikke kunde give ham nogen Oplysning herom.

Efter dette høflige Svar faar Officeren følgende Tiltale: „Naar skal dog Dere Officerer lære at kjende Eders rette Overordnede? Men vi skal snart lære Dere det".

Hvorpaa den bebrillede Fyr strax forsvandt.

Nu ved de da vore Officerer, til hvem de for Fremtiden skal henvende sig, naar de vil træffe sine „rette Overordnede".

Følger af Rangel. En Bondemand, der var ankommet hertil Byen for at søge Arbeide, havde iforgaars taget sig en Taar over Tørsten, saa at han var bleven uden Sans og Samling. Ud paa Natten, da han kom til sig selv igjen, var han barhodet, uden Frakke og Lommeuhr, der altsammen var forsvundet, uden at han havde den ringeste Ide derom

Elektrisk Sporvei i Bergen. Formandskabet i Bergen indstiller til Repræsentantskabet at meddele Ingeniør Bruun og Kjøbmand John Lund, begge af Bergen, samt Konsul Samson af Kristiania 20 Aars Koncession paa elektrisk Sporvei i Bergen ad 6 forskjellige Ruter. dog ikke Strandgaden, paa Vilkaar, der i det væsentlige er overensstemmende med Koncessionen for den elektriske Sporvei i Kristiania.

Babyloniske Oldfund. Ved Sippar har de tyrkiske Autoriteter i den senere Tid ladet foretage storartede Udgravninger, og her har man fundet en Masse beskrevne Lertavler. Af Gjenstande forsynede med Indskrifter maa der overhovedet nu i Konstantinopel findes omtrent 50,000 Stykker, hvoraf Videnskabsmændene utvilsomt vil hente ny Kundskab om Kaldæas og Assyriens gamle Historie. Araberne har fundet to sorte Basaltstatuer, forsynede med Indskrifter; den ene af disse blev funden paa det Sted, hvor de babyloniske Kongers store Slot har ligget; den anden fandtes i en Hule paa den anden Side af Tigris, omtrent fem Mil sydfor Mossul. Disse tvende Skatte er ligeledes blevne sendte til Konstantinopel.

Det største Fund er fornylig bleven gjort ved Tel-Loh, hvor man opdagede et stort Kammer fuldt af beskrevne Lertavler, af hvilke Størstedelen folgtes til armenske, syriske og jødiske Kjøbmænd til Udførsel til England, Frankrige Tyskland og Amerika. En Del af disse Sager er allerede kommen til London og Paris, men Resten er bleven beslaglagt af de tyrkiske Autoriter i Bagdad.

Man har været sen til at tro os,

naar vi stadig har fremholdt, at den Radikalisme, som nu staar i Blomst, har sin Rod i Kristiania. Fremsynte Mænd har sagt dette allerede for flere Aar siden, og det gamle Venstres Fører, Johan Sverdrup, lagde Roret om, fordi han saa det. Men en stor Del af Norges Bønder gaar endnu omkring i den naive Indbildning, at Radikalismen er den gamle Venstrepolitik, Ole Gabriel Uelands, Arne Baggeruds, Søren Jaabæks.

Nu, ved Kristiania Bys officielle Tilslutning til og Anerkjendelse af Radikalismen, dens eget ægtefødte Barn, har Bønderne faaet Syn for Sagn. Den store Hovedstad, der allerede tæller 175,000 Indbyggere og stadig voxer, vil, naar Forholdene har faaet Tid til at fæstne sig, blive først Radikalismens og senere Socialismens faste Borg.

Bliver der indført almindelig Stemmeret, baade statsborgerlig og kommunal, da vil det ikke nytte Bønderne at gjøre Modstand længere. Kristiania vil kunne beherske Stillingen i de Amter, hvor de selveiende Bønder er i afgjort Mindretal blandt voxne Mænd over 25 Aar. Dette er Tilfældet i Amterne med store Gaarde (Kristians og Hedemarkens) samt i Industriamterne Smaalenene, Akershus og Buskerud, og vil om ikke længe — naar Udviklingen gaar som hidtil — blive det i Jarlsberg, Bratsberg og Nedenes. Naar Hovedstaden har Størsteparten af Byerne med sig, behøver den ikke Tilslutning af mere end høist 6 á 7 af Landets 18 Amter for at kunne sætte sin Vilje igjennem.

Burde ikke Norges Bønder tænke lidt paa Fremtiden?

Fedsildfisket er omtrent slut med et Uaars Udbytte. Den samlede Fangst udgjør neppe en Tiendedel af hvad man i rige Sildeaar har været vant til at bringe iland. Det er kun i Gratangen, Tromsø Amt, i Hammers, Nordlands Amt og i Trondhjemsfjorden, at der fortiden fiskes en Smule. De fleste Fiskere faar dog intet eller saagodtsom intet, men de holder ud alligevel. Saa høit, som Silden nu betales, skal der nemlig ikke saa stor Slump til før det giver Dagpenge.

Jaar har Fiskerne sandelig ikke havt nogen Grund til at klage paa Priserne; de har faaet indtil 17 Kr. Tønden for sin Fangst. Dette har medført, at uagtet det daarlige Fiske har mange Fiskere tjent nokſaa gode Penge.

Det gamle forsvinder. Paa søndre Side af Prinsens Gade, mellem Øvre og Nedre Slotsgade, har hidtil staaet to toetages Gaarde, der efter sit Udseende at domme vistnok tilhører Byens ældste Bygninger. Nu skal de jevnes med Jorden og en ny Pragtgaard opføres paa deres Tomt. Denne deres Efterfølger faar Facade til tre Gader, hvoraf den til Prinsensgade har en Længde af 60—70 Alen.

Ogsaa i Øvre Voldgade vil der med det første blive foretaget en Razzia. Et Par af de derværende mest udlevede Ronner har allerede faaet sin Dom, og der ymtes om, at samme Skjebne forestaar flere baade der og i Gaden nedenfor.

Valget i Bratsberg. De to rene Valgmænd, der trods Provevalgets Afgjørelse nægtede Hr. Ullmann sin Stemme, var Hr. Peder Rinde og Hr. Ivar Tveiten af Fyrisdal.

Nedenes oversvømmes fortiden af rene Venstres Folketalere, Statsraad Lieſtøl, Præsident Løvland, Redaktør Svensen, Fløistad, Redaktør Hanson, Statsraad Wexelsen m. flere. Det er ikke nok med at holde et Folkemøde i hvert Sogn, men de forskjellige Distrikter i Sognene bliver besøgt, saaledes var i Holt i forrige Uge paa Skuggevig Foredrag af Redaktør Hanson, i denne Uge skal paa Næs holdes Foredag af Præsident Løvland og 26 ds. holder Statsraad Wexelsen Foredrag i Tvedestrands Gymnastiklokale. De Rene arbeider kraftigt for at erobre Amtet.

Fra Bratsbergs Amt.

Stillingen ved Distriktsforsamlingen var denne: 12 af de 23 ikke-radikale Valgmænd vedkjendte sig Høires Standpunkt. 11 vedkjendte sig Centrums Standpunkt. Efter nogen Forhandling enedes disse Fraktioner om at gaa til Valg paa Fællesliste.

Høire udpegede som Repræsentanter: Gaardbr. Ole vestre Gaathaug og Arbeider Olav Johannesen Kabbe; som Suppleanter: Gaardbr. Torjus Sølverud og Olav O. Sætre.

Centrum udpegede som Repræsentant Amtmand Aubert og Gaardbr. Sigurd Næs; som Suppleanter Kirkesanger O. Ingolfsrud og Bjørn Lofthus.

Ligesom hvert Parti fik Adgang til selv at udpege sine Mænd, saa fik ogsaa hvert Parti som saadant staa til An- og Tilsvar for sine Kandidater overfor Urvælgerne. Dette blev udtrykkelig sagt og vedtaget fra begge Hold.

Til disse „Fremskridts" Oplysninger kan vi føie, at 7 af de 12 Høirevalgmænd var fra Bamble Præstegjæld alene. I Telemarksbygderne er selvfølgelig Centrum i overveiende Flertal.

Stor Skovhandel. 5000 Tylvter Træer paa Roden er ifølge „Gj. Bl." nylig solgt fra en Skov i Gudbrandsdalen for 150,000 Kr. til en Kristianiamand.

Snestorme har i sidste Uge raset i det nordlige Sverige og foraarsaget Togforsinkelser.

Overseiling. „Bergens Aftenbl." beretter:

Dampskibet „Jakob Christensen" har i Kanalen overseilet en engelsk Fiskersmakke. 8 Mand af Smakkens Besætning skal være gaaet med tilbunds. Der skal endnu ikke være indløbet Efterretning om, paa hvilken Side Skylden for den sørgelige Ulykke ligger.

Damperen er beslaglagt for en Sum af 26,000 £. Efter de engelske Love skal nemlig i saadanne Tilfælder udredes en Skadeserstatning af 8 £ pr. Reg. Ton for hvert Menneskeliv, der gaar tabt.

En Abnormitet af en Gulerod havde en Smaahandler paa Torvet i Stavanger forleden fat paa. Den bestod af ikke mindre end 13 sammenvoxede Gulerødder. De var sammenvoxede oppe ved Rodhalsen og spidsede ud nede, de tog sig ud som en stor Bundt. 10 af Rødderne var velvoxede, de 3 var voxet ud fra Midten af de andre og var forvredne.

„Der er Slit nu om Dagen", sa' Manden.

„Ja, jeg skulde tro det; der er Maalstræv og Madstræv og politisk Slit og Politislit og saa sliter vel F . . . . . sig atpaa."

Juryen. Vi beklager, at der i vort forrige No. ved Uopmærksomhed kom ind i en liden Notis fra et andet Blad, indeholdende nedsættende Bemærkninger om Juryſystemet. Vore Anskuelser gaar selvfølgelig i den stik modsatte Retning. Vi anser Jurydomstole for den for Tiden bedst tænkelige Retergangsform og Juryloven for en af de ypperste Reformer i de senere Aar. Men den hos os inførte Ordning kan selvfølgelig forbedres; især bør Udgifterne kunne indskrænkes og unødig Tidsspilde kunne undgaaes.

Store Markfrugter. Man bør aldrig sige aldrig, skr. Vestlp. Da vi sidst omtalte den vældige Næpe, som var udstillet i et Vindu paa Arneageren, var vi fristet til at sige, at aldrig havde nogen seet slig et Monstrum af Rodfrugt; den veiede jo over halvandet Bismerpund, og længer kunde det ikke tænkes man kunde komme med en Næpe. Men man bør som bekjendt aldrig sige aldrig; thi se, nu er der i et Vindu i Laugmandsgaden udstillet en Næpe, der veier over sine to Bismerpund. Den er voxet hos Thore Gilje i Hetlandsmarken og gaar saavidt vi kan forstaa under Navnet Yellow Aberdeen Bulloch.

En af de største Kraftoverføringer er i disse Dage under Anlæg i Kalifornien, idet 4 Vandkraftmaskiner paa tilsl. 4800 Hestekræfter, til Drift af 4 Dynamomaskiner, beregnet paa at overføre Kraften i en Afstand af 27,000 Meter (ca. 2½ norsk Mil), til Byen Sacramento, udføres af det bekjendte Firma Pelton Water Wheel & Co. Repræsentant for Norge er Heimdal Maskinforretning, Kristiania.

Af **Lars Kjølstad** udkommer om kort Tid: „Ude paa Bygden", en ny Samling Fortællinger for Børn og Ungdom.

Valgene i Belgien.

Efter at Omvalg har fundet Sted i Søndags, er Partistillingen i Deputeretkammeret nu denne:

104 klerikale (Katholiker)
19 Liberale
29 Socialister.

Før var der i Kammeret 93 klerikale, 59 liberale og ingen Socialister. De Liberale har altsaa tabt over to Trediedele af sin Styrke. Af de 40, som de Liberale har tabt, har Socialisterne vundet 29 og de Klerikale 11.

Det antages, at dersom der havde været almindelig Stemmeret uden Tillægsbestemmelser, vilde de Liberale være blevet omtrent udryddede, og Spørgsmaalet vilde alene have været: Hvem skulde vinde Flertal, Socialisterne eller de Klerikale?

Marmor paa Søndmør.

Til „Søndmøre Folkeblad" meddeles. at der paa Søndmøre forefindes flere Marmorfelter, saaledes paa Gursken, paa Saude i Røvde, i Ørsten paa Digernes, i Søkelven og i Borgund.

Med Hensyn til Marmorfeltet i Søkelven oplyses, at det har en meget større Udstrækning end det i Buskerud, da det visselig har en Længde af 8 Kilometer, og da Feltets Bredde og Høide er meget betydelig, tør det angives at være uudtømmeligt. Dette Felt eller Brud er, ligesom det i Buskerud, beliggende i en naturskjøn Egn, idet det ligger i den skjønne Grebstaddal. Marmorfeltet strækker sig helt ned til Søen ved Aursnæs. Marmor fra dette Sted er beseet af Hr. Billedhugger Fjelde, der bedømte det at være en god og værdifuld Art. Ligesom i Buskerud er det i Søkelven værende Marmorfelt beliggende ganske i Nærheden af et kraftigt Vandfald med Aargangs Vand, der kunde billig erhverves for Anlæg af Værksteder til Marmorets Bearbeidelse.

Prøver af Marmoret kan tages i Øiesyn hos Hr. Jens W. Møller i Aalesund, der har meddelt Bladet disse Oplysninger.

Hr. Møller oplyses desuden om, at der paa Søndmøre forefindes flere Leier af Feldtspath, hvoraf et af stor Mægtighed indeholder en fortrinlig Kvalitet Feldtspath. Dette Leie ligger 7 Kilometer fra Søen, hvorhen en god Landevei fører, ligesom der er et Vandfald ganske i Nærheden af Leiet.

Om Storegfisket skr. „Aalesunds H. og Søfartst.:" Udbyttet er under et Middelsaar, ca. 150 Kroners Mandslod for de større Kuttere, der sluttede Bedriften i Juli, og omkring 200 Kr. Smaakutterne.

Ved den Cyklon, der forleden gik hen over det sydlige Minnesota og Iowa, antages over hundrede Mennesker at være omkomne; langt større er naturligvis Tallet paa Saarede. Den anrettede Skade anslaaes til 1 Million Dollars.

Israelitternes Nytaar 5,655 indgik den 1ste Oktbr. Forsoningsfesten feires den 10de Oktbr. og Løvhyttefesten den 15de i samme Maaned.

Det Aar, som nu udgaar, har været Skudaar og har indeholdt 13 Maaneder.

En Betlerske, som jevnlig holder til paa Trapper og Bænke, hvor der færdes mange Folk, og som ofte har med sig et lidet Barn, som hun giver Die, blev iforgaars i Meddomsretten dømt til 2 Maaneders Tvangsarbeide for Betleri. Hun mødte beruset i Retten.

Posttyveri. Et ganske anseligt Pengebeløb er bortkommet fra Kristiania Postkontor. Omkring 8000 Kroner i Bankobreve er forsvundne paa en hemmelighedsfuld Maade.

Sagen blev af Postmesteren meldt Politiet Søndag Middag. Saavel Søndag Eftermiddag som senere har Politiet været i Virksomhed med en vidtløftig Efterforskning.

Det er nu bragt paa det rene, at Brevene er bortkomne under Behandlingen her i Byen. Hvorvidt de imidlertid er bortstjaalne enten paa vedkommende Underpostkontor eller under Transporten ned til Hovedpostkontoret eller endelig paa selve Hovedpostkontoret, derom er endnu intet sikkert fremkommet. Men det kan med Bestemthed siges, at den bortstjaalne Bankopakke ikke er overbragt til Jernbanen.

Under de strax efter Tyveriets Opdagelse iverksatte Efterforskninger har man havt sin Opmærksomhed rettet paa flere Personer. Et yngre Postbud hensidder nu i Arrest som mistænkt for Tyveriet.

Et andet Blad meddeler følgende Enkeltheder: Iørdags var der paa Homansbyens Underkontor indleveret Bankobreve med et samlet Indhold af noget over 8000 Kr. Kontorets Bestyrer indførte i to Vidners Overvær hvert enkelt Brev i en Fortegnelse. Om Eftermiddagen slog han, fremdeles i Vidners Overvær, graat Papir om Brevene, bandt Pakken sammen og lagde den i en Pose, som forsegledes med Homansbyens Postkontors Segl. Der findes — efter hvad man ved — kun ét eneste Signet med Postkontorets Stempel.

Posen blev leveret til et fast ansat Bud, der gik affted med den til Kristiania Hovedpostkontor. Her modtoges den, Seglet blev eftersøet og befandtes i Orden, hvorpaa Posen lagdes ind i et ildfast Skab, hvis Nøgler opbevares af 1. og 2. Fuldmægtig ved Postkontoret.

Om Natten holdtes Vagt i Lokalet af en yngre Postfunktionær.

Søndag Morgen kom den Postekspeditør, der skulde reise med Posen til Sverige, ned paa Postkontoret og fik Posen udleveret. Seglet var i Orden.

Han aabnede Posen paa Stedet.

Inde i det graa Papiromslag laa — ikke Pengebreve, men en Mursten og nogle Syrinkvister. Postekspeditøren, der siges at være en rolig, koldblodig Mand, raabte til nogle Kolleger, som arbeidede i Sideværelset, og da de kom, viste han dem den mærkelige Pakke og spurgte:

„Høistærede er dette Banko?"

„Hvad er egentlig Katten i Sækken, Ole?" Per: „Det er Radi—i—Katten i Seljord, hvilken Kattens egne har puttet did."

Stor Skovhandel.

Hr. M. Finstad, Hamar, har solgt Nysjubergets Skov i Trysil til Forshaga Aktiebolag i Wärmland for Kr. 45,000.00.

Endvidere har Hr. Finstad solgt sin Forpagtnings- og Eiendomsskov i Aspberget i Nora Finskog til Dhrr. Landh. John Håkonson og Per Martinson af Holjus for Kr. 35,000 kontant.

Mjøsens Vandstand er nu meget lav, skriver „Opl.s Avis". Vandet er næsten forsvundet ogsaa i Elve og Bække. Der vil sandsynligvis blive følelig Vandmangel paa mange Steder, hvis Jorden fryser til for Alvor, hvad den nu allerede er paa god Vei til, førend der kommer noget Regn.

Krigen i Østasien.

Til „Reuters Office" meldes fra Chemulpo, at der den 16 ds. er udbrudt Uroligheder blandt Tonghakostammen syd for Soul. Kun Mangel paa Vaaben hindrer dem i at rykke nordover.

400 Mand japanesiske Tropper befinder sig i det kongelige Palads i Soul, da man frygter for, at Kongens Broder staar i Forbund med Tonghakostammen.

Kineserne mobiliserer store Stridskræfter ved Pow-ting-fu.

Kongen af Koreas anden Søn er som særlig Gesandt afreist til Jiroschima for at overrække Mikadoen Gaver.

Mange Breve fra Europæere aabnes af japanesiske Embedsmænd. Postsækken til den engelske Konsul er tilbageholdt 3 Uger.

Begravelse. Sognepræst Theodor August Dop begravedes ttirsdags paa Gamle Akers Kirkegaard. Kirken var smukt pyntet med levende Planter og Sørgeflor, og var fyldt af en stor Mængde, hvoriblandt saaes hele Byens Præsteskab.

Efter Affyngelsen af 3 Vers af Salmen: „Hvo ved, hvor nær mig er min Ende?" betraadte Dops Eftermand i Embedet, Sognepræst Dr. Krogh Tonning Prædikestolen og holdt Talen, hvori han samlede Hovedtrækkene i den Afdødes Personlighed. I en Sum kunde man sige: Han var en Israelit, i hvem der ikke var Svig. Og det, som fremfor alt gjorde ham til det, var den Kjærlighed og den Ærlighed, som boede i ham, og som prægede al hans Færd. Den afdøde var i alle Dele en Fredens Mand, som ved fredelig Færd udbredte Fred omkring sig; man var aldrig i Tvivl om, hvor man havde ham, han sagde, sin Mening aabent og uforbeholdent til enhver. Fordi han var en ærlig Mand, derfor var han ogsaa en ydmyg Mand, som tænkte smaat om sig selv. Disse hans gode Egenskaber havde vundet ham Menighedens Kjærlighed i en sjelden Grad.

Efter Talen sang man to Vers af Salmen: „Nu har jeg vunden og stridt den gode Strid."

Derpaa lagde Institutbestyrer Hansen (Lindern) en Krans paa Baaren fra Gamle Akers frivillige Fattigpleie med Tak for den Interesse, den Afdøde altid havde vist dette Institut, Kasserer Halvorsen lagde en Krans fra Gamle Akers Menighedsforening, Murer Pedersen en fra en Del af Menigheden og Pastor Godal en fra Magdalenestiftelsens Bestyrelse.

Som Marskalker fungerede Sognepræsterne J. N. Bruun og Joh. Berg.

Tandpine for 40 Kroner. Et Jernbanetog i Nærheden af Paris blev engang i Sommer pludselig stanset midt paa Linjen, fordi Allarmklokken var sat i Bevægelse af en Passager. Da Togpersonalet kom springende til den Kupé, hvorfra der var ringet Allarm, fandt man en Mand, som sad og lo aldeles forfærdelig. „Hvorfor har De ringt Allarm?" „Fordi jeg har Tandpine!" sa Manden og lo enda voldsommere. — Han blev ved Ankomsten til Paris indlagt til Observation paa et Sindssygehospital, men Lægerne erklærede, at han var aldeles rigtig. Forleden fik han da 40 Kroners Mulkt for den Tandpinehistorien.

Bønderne og Arbeiderne.

Det har vist sig, at i de Amter, hvor Modstanden mod den almindelige Stemmeret har seiret, der har Bønderne og Arbeiderne i Forening afgjort Udfaldet.

De, der skriger op om, at Arbeiderne er „udestængte", og at vi derfor maa have almindelig Stemmeret, synes at dette er nok saa forunderligt. De forklarer det derhen, at de Arbeidere, som her har gaaet sammen med Bønderne, „ikke har forstaaet sit eget Bedste."

Men Sammenhængen er nok en ganske anden.

De skatteydende Arbeidere, der er rolige, flittige og fredelige Indvaanere af et Herred, føler lige saa lidt som Bønderne Trang til at lade sine Skatteydelser bestemme af Folk, der ingen Skat betaler. De gaar ud fra, at de Arbeidere, der tjener for lidet til at kunne betale Skat, for en stor Del er saadanne, som enten endnu ikke er modne til at tage Del i vigtige Samfunds- og Kommunespørgsmaals Afgjørelse (de kan blive stemmeberettigede, naar de bliver ældre) eller saadanne, som Heredets Indbyggere overhovedet nødig vil se i Besiddelse af den farlige Magt at kunne paalægge Skat.

Vi tænker os, at de stemmerettigede Arbeidere nok kan finde en Udvidelse af Stemmeretten til alle ordentlige Skatteydere berettiget, men at de har for megen Erfaring og Menneskekundskab til at ville betro sit Ve og Vel til dem, der nu befinder sig under al Skattegrændse.

Jordskredene i Værdalen. Fra Vuku meddeles Nordfj. Tid.": Peder Dolbakken, der bor i en Plads paa søndre Side af Elven tæt ved Herfosstrygets nederste Del, passede Torsdag f. U. nogle Kreaturer, saa de ikke skulde komme for nær den bratte Mælkant. Han sad paa en Sten ca. 12 Alen fra Skrænten, da der pludselig gik et Skred, som løsnede en 2 a 3 Alen indenfor ham. Det hele gik saa hurtigt at han ikke fik Tid at springe disse Par Skridt, men fulgte med i Dybet omkring 30 Meter ned. Her fandt han i Øieblikket saa fast Grund, at han fik kravlet sig et Stykke langs Elven indtil han blev staaende paa en liden Bjergknaus, der stak frem ved Elvebredden. Nu først begyndte han at skrige om Hjælp og blev reddet af tililende Folk, som bandt sammen Tjor og andet Taugværk, de i Farten fik fat paa, og dermed heisede ham op. Han saa ud som en eneste stor Lerklump. Der ligger 4 Husmandspladse i dette Strøg, hvilke alle skal flyttes i den nærmeste Fremtid. Folkene er varslet om at være forsigtig; man tror ikke, at Faren for Husenes Udras er øieblikkelig, men har dog henstillet til de yderligst boende ikke at bo hjemme om Natten.

Centrum

eller det moderate Venstre talte paa sidste Storthing 14 Medlemmer i det hele. Nu tæller det allerede 15, og de gjenstaaende Valg vil bringe flere.

Han stemte paa „Undine".

Olsen: God Dag Persen! Hvem stemte du paa ved Valget?

Persen: Jeg! Hm, sandelig om jeg husker, jo det er rigtig, jeg stemte paa Undine jeg.

Olsen: Undine, hvad er det for et Parti?

Persen: Parti, sir du. Nei det er et nyt Vaskeapparat.

Olsen: Tog ikke Madsen og førte den paa Stationen da?

Persen: Nei, ser du, Madsen liker godt Undine, thi den har en udmærket Evne til at gjøre alt rent og naar nu alle faar Stemmeret — ogsaa skidne Skjorter og Kraver— og da nok Madsen har Brug for alt som er „rent" mente han vel, at Undine paa Valgdagen vil være god at have og vilde derfor lade den i Fred.

Ottetimersarbeidsdagen er bleven indført ved de offentlige Værksteder i England; men Foranstaltningen har frembragt en Ulempe, som man mærkelig nok ikke har forudseet. Flere Arbeidere, som tiltrænger eller ønsker større Fortjeneste, har nemlig søgt privat Beskjæftigelse i de Timer, hvor de efter 8 Timers Arbeide endnu finder sig istand til at arbeide, og da de kan tilbyde sig for billig Løn, har de dels fortrængt andre Arbeidere, dels bevirket Lønsnedsættelse ogsaa for disse.

Koleraen.

Fra Generalkonsulen i St. Petersburg indberettes under 17de ds., at der i Tiden fra 22de Septbr. til 3die Oktober gammel Stil er indtruffet 8 Dødsfald af Kolera i St. Petersburg.

Fra Generalkonsulatet i Amsterdam indberettes under 19de ds., at der fra 11te—18de ds. er anmeldt 9 nye Tilfælde af asiatisk Kolera i Nederlandene, deraf i Amsterdam 2 Tilfælde.

Fra Generalkonsulatet i Barcelona inberettes under 18de ds., at Rotterdam er erklæret fri for Koleraſmitte. De derfra kommende Fartøier underkastes dog endnu 3 Døgns Observation, idet Amsterdam er smitttet og omliggende Havne mistænkte for Smitte.

Fra Gibraltar meldes under 15de ds., at Karantæneforanstaltninger mod Skibe fra Marseille er ophævede.

I Arendal hændte nylig den sørgelige Ulykke, at et 3—4 Aar gammelt Barn brandt ihjel. Det havde, medens Moderen et Øieblik, var vak faaet fat i Fyrstikker og leget med disse. Følgen blev en skrækkelig Død.

Hvor ofte skal sligt gjentages, før Folk lærer, at Børn og Fyrstikker er to Ting, som ikke hører sammen?

Taagen i London. Den sydlige Del af London blev forleden Dag hjemsøgt af en selv for londonske Forhold usædvanlig tæt og sort Taage. Skibsfarten paa Themsen maatte stanses, og i Londons Gader kunde Vognene kun med Langsomhed bevæge sig. Man kunde neppe se en Haand for sig.

Zaren.

Til Bladene telegraferes den 23de Oktober. Zaren har sovet noget inat. Apetiten har aftaget. Kræfterne er ikke forøgede og Hjertevirksomheden ikke bleven bedre. Ødemet har tiltaget.

Nordiske Telegrafagentur" meddeler fra Livadia Kl. 7: Zaren har idag ligget i en dvalelignende Tilstand. Appetiten noget bedre end igaar.

Lænkehunden om Vinteren.

Der gjøres i Regelen altfor lidet for Lænkehundens Bekvemmelighed og Trivsel om Vinteren, og dog fordres det af den, at den i fornødent Fald skal ofre Liv og Blod for at forsvare sin Herre og hans Eiendom, skrives der i Idun. Ved Vinterens Indtræden bør der idetmindste sørges for, at Hundehuset er i Stand. Det gisner i Almindelighed i Løbet af Sommeren og bør derfor om Høsten enten drives sammen eller Sprækkerne tilstoppes og tættes. Hundehuset bør staa ved en Væg i Ly for Nordenvinden eller paa anden Vis have nogen Beskyttelse mod denne. Der bør findes rigeligt med Halm derinde, og den maa helt ombyttes en Gang i Ugen — ikke blot lægges ny ovenpaa den gamle. Har man rigtig Omsorg for sin Hund, spigrer man et Stykke tykt uldent Tøi — en Tæppestump eller lignende — fast ved Taget paa Hundehuset, saa at det kan hænge ned foran Aabningen og forhindre, at der blæser og driver Sne ind. En Gang om Dagen idetmindste bør Hunden faa varm Mad. Er Vinteren streng, bør man lægge Halm ovenpaa Hundehuset. Det er en saa stor Plage for Hunden at staa bundet, at man er forpligtet til ellers at gjøre dens Tilværelse saa taalelig som mulig.

Udstillingen i Bergen. (H. O. T. B.) Efterat Kommunebestyrelsen havde afslaaet den af Komiteen ønskede Bevilgning til Udstilling i Bergen i 1896, har Sagen atter været behandlet af interesserede Korporationer og Privatmænd, idet Projektet forsøges gjenoptaget paa noget forandret Grundlag. Møde igaar af Udstillingskomiteen anmodede enstemmig Arbeidsudvalget om at forelægge for Komiteen et nyt nyt Udkast til Udstilling i Bergen i 1896. Tanken er nærmest at give Fiskeriudstillingen en noget snævrere Ramme og at holde Udstillingen i Byens Park istedetfor i Nygaardsparken, hvorved man antager, at den vil falde billigere.

„Juleaften." Det norske Julehlad, „Juleaften" vil iaar som Tillæg bringe et farvetrykt Billede efter Maleri af den talentfulde Kunstner, Prins Eugen, som velvillig har stillet det til „Juleaften"s Disposition, endvidere en Studie om Henrik Ibsen 1849—94 med mange interessante Breve, Notater og Tegninger af Digteren selv, som sikkert vil blive af stor literær Værdi.

Fældede Rovdyr i 1893.

Ifølge „Medd. fra det statistiske Centralbureau" er der i 1893 udbetalt følgende Antal Præmier for dræbte Rovdyr og Rovfugle.

Bjørne	72	(1892:	63).
Ulve	50	(—	72).
Gauper	56	(—	69).
Jerve	40	(—	37).
Ræve	11,400	(—	10,758).
Ørne	969	(—	828).
Hønsehøge	4846	(—	3954).

Af de 72 Bjørne falder 1 paa Hedmarkens Amt (Trysil), 5 paa Kristians Amt (deraf 4 i Østre Slidre), 15 paa Buskerud (deraf 8 i Næs, Hallingdal), 11 paa Bratsberg, 1 paa Nedenæs, 6 paa Nordre Bergenhus, 9 paa Romsdal (deraf 4 i Norddalen), 6 paa Nordre Trondhjem, 10 paa Nordland (deraf 5 i Søndre Helgeland og 3 i Lødingen), 2 paa Tromsø Amt og 6 paa Finmarken (nemlig 4 i Alten og 2 i Sydvaranger).

Af de 50 Ulve er de 36 fældede i Finmarken (deraf 19 alene i Kautokeino Præstegjæld). Og af de 40 Jerve de 14 i samme Amt.

Over 1000 fældede Ræve opviser Amterne Hedemarken (1222), Kristians (1261(og Finmarken (1579).

Den største Ørnejagt er foregaaet i Tromsø Stift, hvor 553 af de 969 Ørne har maattet lade sit Liv, nemlig 250 i Nordland, 103 i Tromsø Amt og 200 i Finmarken.

Af præmieret Fangst forøvrigt kan noteres, at i Lister og Mandals Amt er der udbetalt Præmier for 166 Sælhunde.

En fyrstelig Falskmynter. Fra Odessa meldes, at det i Sydrysland har vakt stor Opsigt, at man paa det Fyrst Schunkolow tilhørende Gods paa Krim har opdaget et i stor Stil indrettet Værksted for Prægning af falske Mynter. Schunkolow er slygtet til Tyrkiet. Der er i den Anledning paa Krim bleven foretaget talrige Arrestationer.

Advar Folk mod at reise til Amerika, skrives der fra Chicago. Vi har haarde Tider her, saa det er vanskelig at faa Arbeide.

Barnemordsagen. I den før omtalte Sag fra Bakstad i Tomter faldt der Dom Torsdag Aften. Sigtede gik til Bekjende se; hun havde kvalt sit Barn. Dom afsagdes ved Efterforskningens Afslutning af Forhørsretten, og Pigen idømtes 4 Aars Strafarbeide, hvilken Dom hun vedtog.

Bekjendtgjørelser.

Abonner paa „Eidsvold"

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr. 4.00
„ ½ Aar	„ 2.00
„ 1 Kvartal	„ 1.00
„ 1 Maaned	„ 0.35

Incl. Porto.

Averter i „Eidsvold".

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

O. Jakobsons Maskinværksted.

Nyt Patent.

Praktisk Forbedring.

Gunnerusgd. 15. Christiania.

(J. H. 700).

Uhre!!

Største Udvalg i **Regulatoruhre** og **Lommeuhre** i Guld og Sølv.

Sølv-, Talmi-, Doublé- og ***Nikkelkjæder.***

Aller billigste Priser, hos

Uhrmager H. J. Knoph,

Brogaden 2.

(J. H. 707)

Christian Falchenberg

Akersgaden 26.

Kikkerter.

En Gros & en Detail.

Høst og Vinterfrakker,

Kapper og andre solide Herreklæder i meget stort Udvalg til nedsat Pris i Kristiania Godtkjøbsbazar, Osterhousgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser, Indg. i Porten.

(J. H. 706)

E. M. Hellesæth's Skrædderforretning

anbefales.

Moderne Stoffe. Godt Snit. Solid Arbeide. Billige Priser.

5 Brogaden Brogaden 5.

— nær Lilletorvet —

(J. H. 691)

Vinter-Landbrugsskolen

i Kristiania.

modtager indmeldelser. Ordinære Elever 2 vintre, ekstraordinære 1 vinter. I tiden fra 1ste til 13de oktobor afholdes praktiske landmaaløvelser, forelæsningerne begynder den 15de. Alle nærmere oplysninger erholdes paa forlangende. Skolens kontor er i Aars og Voss' skole 3die etage, kontortid 5—6 efm.

Olav Sendstad.

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, **Christiania** anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene, uforfalskede Chocolade og Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Steen & Strøm.

Blankets

Alle vore Blankets er fuldvægtige.

(Uldtæpper.)

Norske graa, ensfarvede og mønstrede

pr. Par Kr. 6.00 — 6.90 — 8.50 — 10.50 — 13.50 — 14.00 14.50 — 15.00 — 15.75 — 18.00 — 19.00.

Touristblankets Kr. 4.90 — 8.20 — 8.50 — 9.75 13.25 — 14.50 — 18.50.

Hvide dobbelte engelske og tyske

pr. Par Kr. 9.40 — 11.70 — 14.00 — 15.50 — 16.50 — 18.50 — 20.00.

Hvide „Svanetæpper" (extra blede og stærke).

pr. Par Kr. 15.50 — 18.50 — 22.50 — 26.50— 29.00—36.00.

Coul. & mønstrede Uldtæpper

pr. Stk. 4.90 — 8.50 - 9.75 — 13.25 — 14.50 — 18.50 — 21.00 — 28.00 — 29.00.

Hvide Barne-Uldtæpper pr. Par Kr. 5.75—8.60—9.00—11.50

Coul. Barne-Uldtæpper „ Stk. 3.50.

Uldlagen norske og udenlandske

graa, graabrune — hvide.

Steen & Strøm.

Vinterfrakkestoffe.

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,
Klædehande, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenføining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for søndenfjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

J. E. ANDRÉN, Christiania.

Ovne Kaminer Majolika- Jernovne Rørstrands Porcellains- ovne Ventilations- ovne Kirkeovne Illuminations- ovne Vedovne Vægfliser & Gulvfliser Spejlglas Badekar & Badeovne Brygge- pander

Komfurer Kabysser Central- opvarm- inger Ventiler Ventila- torer Petroleums- ovne & Komfurer Nyeste Patent

Bolinders nye patenterede Komfurer, absolut de bedste, anbefales.

J. E. Andrén, Dronningens Gade 32. (J. H.)

Buelamper og

Edison-Glødelamper

fra **Gebrüder Naglo i Berlin**

er de **bedste.** Naglo udmærker sig ved sit **fortrinlige Arbeide** og er derfor overalt bleven hædret med de **høieste Præmier,** bl. a. ved den **første Elektricitetsudstilling i Paris 1881,** i **Chicago 1893** o. s. v. Gebrüder Naglo har bl. a. udført de **kommunale Belysningsanlæg** i de store tyske Byer **Konigsberg** og **Blankenburg,** er Leverandør til den **tyske Hærs og Marines Værksteder,** til de **tyske Jernbaner** (i Telegrafapparater og Belysningsmateriel) og har for Øieblikket under Arbeide **et større Kraftoverførings- og Lysanlæg** for ***Jernbanedirektionen i Breslau*** paa **ca. 650 Hestekræfter med 65 Elektromotorer.**

Eneagenter for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

(697)

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen.

(661)

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskiner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Benyt Anledningen!

Kommer aldrig mere igjen!

Flere hundrede Etageovne

af **ældre Konstruktion** realiseres i disse Dage til **halv** og **under halv Pris** fra

Kværner Brugs Udsalg,

Nygaden 6, Kristiania.

Fra samme Sted anbefales

de **bekjendte gode, stærke** og **billige**

Maskinruller

af eget Fabrik.

Moderne Magazinovne

af nyeste Konstruktion.

Etageovne og Komfurer.

Som Specialitet anbefales fra Christiania Laasefabrik Mathisens **patenterede Laase** og **Dørvridere,** der er enestaaende i Holdbarhed, Soliditet og smukt udført Arbeide.

Faste, men billige Priser.

Kværner Brugs Udsalg.

Nygaden 6, Kristiania.

(J. H. 692)

Nykjærnet

Smør i Smaaspand

indkommer nu daglig

og sælges til **nedsat** Pris af

Jensen & Co.

Torvgaden 5 A.

Meget god

Gjedost

à 25 Øre pr. Mark

ankommen til

Jensen & Co.

Sætersmør

i stort Udvalg anbefales af

Jensen & Co.

Torvgaden 5 A.

(J. H. 699)

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Aboner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.
ved direkte Indsendelse til Exped.
(Avissag).

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Bestil
„Eidsvold"
Kr. 1.00
pr. Kvartal
35 Øre pr. Md.

Nr. 127. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 27de Oktober 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavia.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Bernh. Sollie
Overretssagfører, Horten. (46)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Nyt Patent.
O. Jakobsons Maskinværksted.
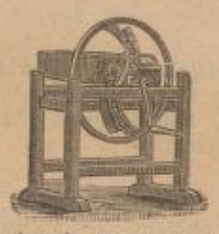
Praktisk Forbedring.
Gunnerusgd. 15. Christiania.
(J. H. 700).

Særlig til Gaardbrugerne i Nedenes.

(Af en Nedenesing.)

—s—

Efter at Listerbønderne i Aar har svigtet Jaabæks Sparsommelighedspolitik og sluttet sig til et Parti, der har bragt Statsudgifterne op til en før ganske ukjendt Høide, er det nødvendigt, at Bønderne i de Amter, der endnu ikke har valgt, og da særlig i Nedenes Amt, slutter sig sammen mod „det nye System".

Ogsaa Nedenesingerne har en gammel sparsommelig Bondepolitik at hævde. De stemte ikke gjerne for store og flotte Bevilgninger, de Gaardbrugere, der i gamle Dage repræsenterede Amtet.

Nu indbydes Bønderne til at skjænke sin Tillid til Mænd, der sig imellem ler godt af den Jaabækske Sparepolitik. Disse Mænd har foreslaaet almindelig kommunal Stemmeret. Ved man, hvad dette Forslag betyder?

Det er ikke bare, at de selveiende Bønder derigjennem kommer i et afgjort Mindretal i Norges Rige, forvandles fra den mest indflydelsesrige Klasse enten til Redskaber i Hænderne paa de radikale Ledere eller til Modstandere, der maa bukke under, naar Radikalerne slipper løs sine talløse Skarer af Ikke-Skatteydere.

Nei, det er ikke bare det. Men Ansvaret for de offentlige og kommunale Udgifter vil blive af en helt anden Natur end hidtil.

Tror nemlig nogen, at det er en Garanti for Sparsommelighed, at Stemmeretsstrankerne nedbrydes, hvorved de, der ingen Skat betaler og heller ikke nogensinde vil blive ilignet en forholdsvis stigende og faldende Skat, skal blive medbestemmende med Hensyn til Statens og Heredets Udgifter og mangesteds faa Afgjørelsen heraf fuldstændig i sin Magt til Fortrængsel for Skatteyderne og særlig de selveiende Bønder? Tror man, at de, der intet betaler, vil gaa til Lignings- og Bevilgningsværket med en alvorlig Følelse af Ansvar? Tror man ikke snarere, at de, der ved sig sikre for nogensinde at komme til at betale noget, vil synes, at flotte Bevilgninger er nok saa behagelige? De har jo ingen Skade af dem, skjønner det i al Fald ikke, Pengeudtællingerne gaar ikke ud over dem selv, og naar enhver er sig selv nærmest, hvad rager det dem da, at andre maa betale for Moroen?

I Grækenland har den almindelige Stemmeret bragt Landet Fallit. Det kan nu ikke længere faa laant saa meget som en Øre og maa greie sig som det kan. Der udskrives Tvangslaan hos de Borgere, der har noget. Alle, der har Penge tilgode hos Staten, Embedsmænd og Bestillingsmænd og saadanne, der har folgt Varer til Staten eller udført noget Arbeide for dens Regning, maa vente paa sine Penge og faar neppe nogensinde alt, hvad de har til gode. Og hvorfor? Fordi Størstedelen af dem, der var med paa at bevilge, ikke ydede noget Bidrag direkte af sin egen Pung. De bevilgede, hvad der gik af andre Folks Lommer, og selv følte de sig fri for Ansvar.

Der er en Mængde Bygder i vort Land, hvor Forholdene er slig, at ingen vil kunne tænke sig, at de Ikke-Skatteydende vil kunne gjøre Uret mod Skatteyderne. Folk der er saa „skikkelige", at det er umuligt at øine den Tid, da der vil kunne blive farligt, at lade dem, der intet yder til Herredskassen eller bare betaler et ubetydeligt Beløb, faa Flertal ved Valgene.

Men de, der ikke kan se nogen Fare her, saar huske paa, at der gives Love ikke bare for Nutiden, men ogsaa for Fremtiden. Der var en Tid, da selve Kristiania var en ligesaa fredelig Ravnekrog som Tvedestrand eller Lillesand, og der findes nu mange Bygder i Landet, hvor for 20 à 30 Aar siden de selveiende Bønder styrede ganske alene, men hvor de nu kun udgjør et forsvindende Antal af de Stemmeberettigede, og hvor derfor Styrelsen er gaaet over i andre Hænder og blevet „bymæssig". Menneskenes Tænkemaade undergaar lignende Forandringer som Forholdene rundt omkring dem. For 50 Aar siden var Socialismen bare kjendt af nogle Lærde. Nu bekjender det store Flertal af Besiddelsesløse sig til denne Lære i Belgien og Tyskland, og den gjør stadige Erobringer i Frankrige, i Holland, i Danmark og endog i England. For 10 Aar siden kjendtes Socialismens Lære kun af Navn i Kristiania. Nu omfattes den med Iver og Begeistring af mindst 1000 Stemmeberettigede og kanske ti Gange saa mange Ikke-Stemmeberettigede i denne By. Dens Styrke stiger for hver Dag og den vil aabenbare sig som en vældig Magt, naar Stemmeretsstrankerne er bortrydede i Hovedstaden. Naar dens Lærdomme har fæstet Rod ogsaa paa Landsbygden, da skal man se, at de, der liden eller ingen Skat betaler, vil synes, at de har fuld Ret til at bestemme over Herredsudgifterne. De vil sige: „rigtignok tjener vi saa lidet, at vi gaar fri for Skat, men vi har Ret til at tjene lige saa meget som de andre. Det er uretfærdigt, at andre tjener mere end vi. Siden de alligevel gjør det, vil vi lade dem betale alle Udgifter og selv bestemme, hvormeget de skal betale".

Denne Lære er, hvad Socialisterne forstaar ved „Overgangslære", en Lære, der forbereder Veien for Eiendomsrettens Ophævelse. Bønderne bør ikke være for sikre paa, at de „skikkelige" Folk i de „fredelige" Bygder ikke kan faa slige Tanker i Hovedet. Der er mange personlig brave Folk blandt Socialisterne i Kristiania.

Naar der saa med almindelig Stemmeret bliver 1000 Stemmeberettigede i en Bygd, hvoraf 400 betaler Skat, men 600 ingen (Forholdet kan sommesteder blive endda værre) hvordan skal det da gaa?

Tænk over det: hvordan skal det gaa, naar de, der ingen Skat betaler, kan skaffe sig Flertal i baade Herredsstyre og Ligningskommission?

Der har i denne Tid reist omkring i Nedenes en begavet Mand, som sikkert personlig vil Bønderne vel, den nyvalgte Repræsentant for Kristianssand, J. Løvland. Vi hefter os ikke her ved, hvad han siger om Unionen. Det kan ikke være vanskeligt for Nedenes's Bønder at afgjøre, om de vil hævde Norges Ret med eller uden Forhandling med Sverige. Hr. Løvland mener, at det er mest ærefuldt for os at afvise al Forhandling. Ja, derved skal vi altsaa ikke fæste os. Men naar Repræsentanten fra Kristianssand tager Ordet for almindelig kommunal Stemmeret, vidner dette om, at han, trods al Dygtighed, savner den Gnist, som skiller den virkelig fremragende Politiker fra den middelmaadige. Han mangler Evne til at skue ind i Fremtiden og bedømme Stillingen i Nutiden i Lys af den Udvikling, som vil finde Sted herefterdags. Formaaede han at se rundt om sig, som Johan Sverdrup kunde, da vilde han ikke raade Bønderne til at give fra sig sin politiske og kommunale Ret uden at kræve Sikkerhed for, at det virkelig blev til Landets Gagn. Han vilde da ikke lade sig bruge som Banebryder for Kristianiaradikalismen og dens Efterfølger, Socialismen, i den Tro, at han gjorde den bestaaende Samfundsorden en Tjeneste. Mænd, der ligner Hr. Løvland, har før i Tiden i mange Lande givet de Yderliggaaendes Sag et vist Skin af Maadehold og derved hjulpet den til en Seier, der bagefter har kostet Folket mange Lidelser. Hr. Løvland vil kun have Indflydelse saa længe som han lader sig drive med den radikale Strøm. Viser han sig nogensinde selvstændig nok til at ville sige Stop — hvad der er tvilsomt — da vil han blive slængt bort som unyttig Ballast og maa, om det gaar godt, søge Frelse hos det Parti, han nu saa blindt angriber.

Valgfusksagen. Statsadvokaterne i Oslo har ifl. „Mgbl" oversendt Kristiania Politikammer de til Rigsadvokatens indkomne Valgfusksklager med Anmodning til Politiet om at søge oplyst, hvem der bærer Ansvaret for de paa Valgdagen udsendte Ekstrablade og Flyveblade samt disses Rækkefølge.

Store Falskneerier. Forhv. Kronofoged og Viceherredshøvding Gagner-Geber har været indkaldt paa Stockholms Politikammer og der bekjendt, at han paa 33 Vexler har forfalsket 27 Gardeofficeres og 6 civile Personers Navne. De Beløb, hvorpaa de oprindelige Vexler lød, gaar op til 34,950 Kr.

Oversvømmelse. I Randers er flere Gader oversvømmede og Vandet trængt ind i Husene. Trafiken foregaar i Baade.

Mærkeligt Træf. To Tvillingbrødre i Prenzlau i Tyskland feirede nylig sin Forretnings Femtiaarsjubelæum. De to Tvillingbrødre har gaaet paa den samme Skole og blev konfirmeret paa den samme Dag. Begge kom derpaa ind i samme Forretning og endte som Kompagnoner. Siden ægtede de to Søstre og har begge med sine Familier siden levet lykkelig i det samme Hus.

Wiggins Expedition.

Ifølge Specialtegram fra Hammerfest til „Aftp." er derfra iforgaars afreist syv Ishavsfolk, hvoraf 3 Skippere og 2 Navigatører.

Med Jens Meinich & Co.s Dampskib „Lindesnæs" afseiler de fra Vardø til Iskanten. Derfra gaar de tilfods over det Karifke Hav.

Fire af dem hyredes efter 180 Kr. Maaneden, tre efter 100 Kr. og alt frit. To Fangstbaade, 50 Par Ski og 10 Geværer medtages fra Vardø. Alt er arrangeret for den russiske Regjerings Regning.

I en af Buskerud Bygder, fortæller „Dr. Bl.", var for mange Aar siden en Præst W. Han havde tre Sønner, der alle tre blev Klokkere. Den ene af dem er nylig død. Han var meget afholdt i Bygden, om just ikke for sin Sang, da han gjerne komponerede for Leiligheden, naar de 2—3 Melodier, han kunde, slap op. Han havde en Hustru, som var ualmindelig amper og kratlist, han derimod var godmodig og havde et uforstyrreligt godt Humør. Undertiden havde han det dog nokfaa heet. Saa blev hans Hustru syg, og da var hun meget bekymret for, hvordan det skulde gaa hendes arme Klokker, naar hun var borte. Aa, svarede Klokkeren, — da vil jeg synge: „Syng høit min Sjæl, vær hjerteglad; Nu blev der Fred paa Jorden"

En mærkelig Jernbaneulykke. Torsdag Aften den 11te ds. indtraf en ligesaa mærkelig som uhyggelig Scene med et engelsk Hurtigtog, der kjørte fra Liverpool til Birmingham. Et Tog, som jagede i vildeste Fart med Ildluer omkring sig.

Nærmest Lokomotivet var der en Godsvogn fuldpakket med Fyrværkerisager i Kasser. Umiddelbart efter Godsvognen kom Pasagervognene, der var tæt besat.

Strax efter at Toget havde forladt Stationen, opdagede Lokomotivføreren en Masse Gnister, som kom bagfra, og da han vendte sig om, saa han Luer og vældige Røgskyer slaa op fra Godsvognen. Det var umuligt at faa Hjælp i en Fart paa dette Sted, og Lokomotivføreren besluttede at sætte fuld Damp paa, stænge Sikkerhedsventilerne og kjøre med vild Fart til næste Station, — saa maatte det bære eller briste.

Samtidig med, at Toget begyndte at fare henad Skinnerne, saa at Vognene vaklede som berusede Mænd, satte Lokomotivføreren Damppiben igang og blæste uafladelig Allarmsignal for at varsle næste Station.

Passagererne opdagede selvfølgelig Faren, og deres Rædsel steg, da de saa selve Godsvognen brænde, og det ene Tag efter det andet i Pasagervognene komme i Brand. Men Toget susede og stormede videre, mens Damppiben holdt et djævelsk Spektakel.

Paa Wolverhampton, den næste Station, stod hele Stationsbetjeningen færdig — Allarmsignalet var hørt. Og idetsamme det flammende Tog saaes, kommanderer Stationsforstanderen koldblodig: „Færdig til Afkobling!"

Da Toget brusede ind, sprang halvt vanvittige Passagerer ud paa Perronen og kom selvfølgelig slemt tilskade. Men Størsteparten af Passagererne holdt sig rolige, indtil Toget standsede. I en—to—tre var saa de brændende Vogne afkoblet, og Slukningen begyndte.

Intet Menneskeliv gik tilspilde.

Til Smaalenenes Valgmænd.

Smaalenene, som er et Gaardbrugeramt, bør repræsenteres paa Storthinget af Gaardbrugere. Bønderne er komne saa langt i Oplysning, at de kan varetage sine Interesser selv. En Stand kan ikke fuldt ud repræsenteres af en anden. Man kræver paa alle mulige Felter Beskyttelse, men jeg tror neppe nogen Stand er taget saa lidet Hensyn til, som Gaardbrugerstanden, og andet kan ikke ventes, saalænge der ikke sendes Mænd til Thinget, som kan tale Gaardbrugernes Sag, og de Mænd maa selv være Gaardbrugere; thi den ved bedst hvor Skoen trykker, som har den paa. Send en Arbeider, og kan vi ikke faa tre saa mindst to Gaardbrugere til Thinget, almindelige Bønder, som ved hvad det er at være Bonde. Valg desuden saa moderat som muligt, for husk det I gode Høirevalgmænd, havde ikke de Moderate traadt støtende til og stemt med Høire paa Valgmandsvalgene, havde Radikalerne holdt Smaalenene ogsaa denne Gang og det med større Flertal end i 91. Det faar ikke hjælpe, om ikke vore Repræsentanter er, hvad man kan kalde Stortalere, naar det bare viser sig, at der staar Mænd bag Ordene; det er bedre, end naar vi ikke kan se Manden for bare Ord.

Hvis der nu tages tilbørlig Hensyn til de Moderate, kan der gjøres Haab om, at et radikalt Smaalenene snart vil være en Saga blot.

M. J.

Det kongelige Selskab for Norges Vels Direktion har under 8de ds. ansat Frøken Cand. real. Marie Gelmuyden som Lærerinde i Naturfag ved Selskabets Husholdningsskoler fra 1ste Januar næste Aar med en Løn af Kr. 600 samt frit Ophold ved Skolerne og Reisegodtgjørelse. Ligeledes er hun tilstaaet et Stipendium stort Kr. 100 for yderligere at uddanne sig i Fysiologi og Sundhedslære. Det er Hensigten, at hun skal meddele Undervisning i 2 a 3 mdl. Kurser ved de forskjellige Skoler, da det har vist sig meget vanskeligt at finde passende Lærerkræfter for disse Skoler.

For Tiden findes Husholdningsskoler i Gang paa Berger i Asker, paa Berg i Biri (Kristians Amt), paa Glomsaas i Odalen (Hedemarkens Amt) og paa Fuglestvedt ved Mandal (Lister og Mandals Amt); desuden er Skoler under Forberedelse i Jarlsberg og Larviks Amt og i Søndre Trondhjems Amt, hvor det første Forsøg løb mindre heldigt af. Ved samtlige Skoler begynder nu et nyt Kursus ved næste Aars Begyndelse, og der er stærk Søgning til disse, navnlig til Berger, hvor der til 9 Pladse i Vaar meldte sig 28 Ansøgere fra det hele Land, medens der til de øvrige Skoler, der nyder halvt Bidrag af vedkommende Amt, kun antages Elever fra dette. En af de til Berger antagne Elever er fra Nordlands Amt, hvis Landhusholdningsselskab agter at ansætte hende efter endt Læretid som omreisende Lærerinde i Hus- og Melkestel; hun har derfor af S. f. N. V. erholdt et Bidrag af Kr. 100 til Bestridelse af Udgifterne ved Opholdet paa Skolen.

Under samme Dato er Agronom Ole Omre af Nedenæs Amt tilstaaet et Stipendium af Kr. 400 for ved et Ophold i Kristiania at studere Botanik under Professor Willes Veiledning.

Stavanger Amts Landhusholdningsselskab bevilgede 5 Stkr. Sølv- og 4 Stkr. Broncemedaljer til Præmier ved en Landbrugs- og Industriudstilling i Haugesund.

Olaus Gundersen Hattefjeld af Id bevilgedes et Laan stor Kr. 2000 af Legat No. 1 til Opdyrkningsarbeider.

Det moderate eller det gamle Venstre sætter de Radikale i rent Raseri; de taaler mindst af alt at høre, at der eksisterer et sligt Parti. De forfægter til det yderste, at ikke noget sligt findes. Argumentet er velkjendt: de moderate Venstremænd er ikke andet end pure, rene Høiremænd. Nok saa forklarligt forresten; for det moderate Venstre er uden Tvil de Radikales værste Modstandere. Kunde de faa gjort dem til Høiremænd, saa vilde de dermed for en stor Del gjort dem uskadelige, thi Høire paa Landsbygden er paa Grund af den Miskredit, det i 70 og 80 Aarene kom i, ikke saa vanskeligt at bekjæmpe.

En stor Del af Venstrebønderne udover Landet kan ikke finde sig rigtig vel blandt Radikalerne med deres Rabalder- og Knytnævepolitik; men kan heller ikke bekvemme sig til at slutte sig til de Moderate af Frygt for, at de er Høire. Blir det klart for disse — som det mer og mer tegner til det skal blive — at de Moderate er det gamle Venstre, Uelands, Johan Sverdrups, Baard Hauglands og Mauritz Aarflots Parti, da vil de uden Tvil slutte sig til det, og Radikalerne lide et stort Nederlag. Radikalernes voldsomme og hensynsløse Fremfærd vil sikkerlig paaskynde dette. Det er derfor ikke at undres over, at de anstrænger sig af yderste Evne at faa indbildt Folk, at de Moderate er samme som Høire, bare et nyt Navn. De ved ganske vel, at der er en himmelvid Forskjel mellem de to Partier; men det er i Partiets Interesse nødvendigt at holde denne Sandhed skjult for de mange blandt Venstre. Høire har ogsaa sin store Skyld i dette; det har slig ubændig Lyst til at putte alle, der ikke stemmer med Venstre i „Høirefækken", hvilket Valgtelegrammerne viser, og ikke imødekomme de Moderates berettigede Krav, som det skede ved Storthingsvalget i Akershus og tildels i Buskerud. Sligt er Uforstand og kan komme det dyrt at staa. Vi hverken er eller bliver Høiremænd: det ved Høire saa ganske godt. De Moderate gaar sammen med Høire som en selvstændig Fylking i Kampen for Bondens Magtstilling i det offentlige Liv og Unionen, og har derfor Krav paa at faa sin Repræsentation.

De Moderate i Jarlsberg og Larviks og Nedenæs Amter maa ikke lade sig stræmme hverken af Høires Uforstand eller Radikalernes usandfærdige Paastande. De maa stille sine Krav og erholde bindende Løfter af Høire. Tænker man roligt over Tingen, saa vil man uden Tvil komme til det Resultat, at de Moderate er det gamle Venstre. Et Parti, der vil arbeide for nyttige Reformer og jevnt Fremskridt, og som vil værne om vor Forfatning og arbeide for vor fulde, ubeskaarne Ligestillethed i Unionen og give Bonden den Plads i vort offentlige Liv, som Grundloven tilsiger ham.

Hr. Redaktør, det, Centrum eller det moderate Venstre mest af alt trænger, er en fast Organisation, saa det mere og mere kan optræde som selvstændigt Parti. Og jeg haaber, at naar Valgkampen vel har lagt sig, man da for Alvor vil tage fat og faa organiseret sig. Mere om det en anden Gang.

P. M.

Fra Smaalenene skrives til os:

I Eidsvold No. 121. sees opstillet Storthingskandidater, og det glæder mig, da jeg netop har tænkt paa, at en Diskusion i Aviserne om Valget vilde være overmaade nyttig, idet at Valgmændene derved kunde stifte Kjendskab til dem, der burde komme i Betragtning som Repræsentanter og Suppleanter; thi en som her paatænkt Diskusion bør jo omfatte Opstillen af flere, og fra flere Hold, samt Kritik over disse.

Jeg skal da strax tillade mig at minde om det, vi nu i lang Tid har hørt i Aviser og paa Folkemøder, at Bonden bør repræsenteres, og at Landbruget som saadant ligger mest under af alt i vort Land nu. Saaledes at det absolut trænger Ophjælp for sin Eksistens. Det har baade i Møder og i Aviser været fremholdt Beskyttelsestold paa Landbrugsprodukter, fornemmelig Fedevarer, som særlig paakrævet o. s. v.

Tillige har man atter og atter hørt, at man skal vælge Bønder, men naar Valgmændene er kommet sammen, saa har de valgte Seminarister og akademisk uddannede, eller Gods- og Brugseiere, eller Forretningsdrivende. Dette er jo et Faktum, som ikke kan bestrides. Man har jo ogsaa hørt, at der maa være kyndige Folk. Nu vel, ikke at foragte, men man har ment, at det, der særlig var om at gjøre for Valgmændene nu, er at vælge virkelige Bønder, der ikke har Landbruget som en Fornøielse, eller Biforretning blot, men som har det til sin hele Levevei; thi disse har man ment var de rette til at fremholde Bondens Interesser i den lovgivende Forsamling.

Forøvrigt, at Arbeiderne bør blive repræsenteret ved Valget, saa er vist alle enige deri. Man har saaledes ment at Amtet blev retteligst repræsenteret med 2 praktiske Bønder, selv om deres theoretiske Kundskaber ikke var saa omfattende, og 1 Arbeider iligemaade. Samt en Bonde som samtidig kunde repræsentere de Forretningsdrivende o. s. v. Fremforalt, da det er saa stærke Tendenser i vor Tid til Kristusfornægtelse, og da er det om at gjøre at vælge saadanne Mænd, som er levende interesserede for sand Kristendom og ren Lære.

Hvad angaar de 4 opstillede: P. Haukebøl, Furuholmen, Kykelsrød, Nils Pedersen Rør, og Jernbanearbeider Even Nilsen, saa kjender jeg kun den første, som jeg vil give min varmeste Anbefaling; thi han er en begavet, kristelig og praktisk Bonde.

Furuholmen har jeg saavidt hørt nævne som en dygtig Mand, men mere kan jeg ikke sige. En Arbeider Hans Larsen Greaker, har jeg ogsaa hørt nævne, han er ogsaa en begavet og indsigtsfuld Mand.

Et Indlæg for Valg af Bønder.

Hr. Rinde kjæmpede forud for Prøvevalget i Bratsberg med Fynd og Klem for at vælge Bønder og praktiske Mænd istedet for Akademikere.

Dette er en fortjenstfuld Optræden af Hr. Rinde.

Men hvad nytter det at vælge Bønder ind i Storthinget, naar man bare vælger saadanne, der er lydige Tjenere hos Kristianiaakademikerne? Enten man vælger Hr. Ullmann eller en Bonde, der stemmer som Ullmann vil, kommer ud paa et.

Og selv Hr. Rinde stemmer, trods sin store Fortørnelse paa Ullmann, i Grunden ikke anderledes i de afgjørende Sager, end Ullmann vil.

Fra Alb. Cammermeyers Forlag har Bladet modtaget til Anmeldelse 59de Bind af „Cammermeyers Novelle- og Romanbibliothek": Mysterier, af C. Doyle.

Det er et fortjenstfuldt og paaskjønnelsesværdigt Foretagende, dette driftige Boghandlerfirma har sat sig. Det har udgivet en Række af sine bedste Forlagsskrifter i heftevis og til en Pris, der i Regelen er under Halvdelen af den oprindelige Bogladepris. For 50 Øre faar man en Bog paa 6—7 Ark, trykt paa bedste Sort Papir og i enhver Henseende saa fint udstyret, som nogen kan forlange det.

Hidtil er der udkommet 66 Hefter, og det er gedigne Sager altsammen. Det kan nævnes, at i de 66 Hefter, som hidtil er udkommet, er af norske Forfattere repræsenteret: L. Dilling, J. Furø, N. Gregersen, Charlotte Koren, K. Kristofersen, Thora Lundh, E. Selmer, P. Sivle, O. Valseth og Johanna Vogt. Af fremmede kan nævnes: Feuillet, Geijerstam, Lindau, Loti, Ohnet, Stockton, Strindberg, von Suttner og Zola.

Enhver, der ynder sund og underholdende Læsning, bør benytte sig af den Leilighed, som Forlæggeren her tilbyder Publikum. Man vil med Tiden kunne samle sig et lidet Bibliothek af virkelig læseværdige Skrifter for en særdeles billig Pris, og man vil kunne anskaffe sig de Bøger, man ønsker, efterhvert som man ser sig Raad til det.

Silke af Granved. En særdeles vakker Prøve paa, hvad vore Dages Industri kan tilveiebringe, er Tilvirkningen af kunstig Silke.

Over dette Emne holdt Professor G. Sellergren ved den svenske Sløidforenings Møde i Stockholm forleden et særdeles interessant Foredrag.

Raamaterialet for Tilvirkningen af kunstig Silke er Cellulose, et Stof, som findes færdigdannet i Cellevævene og som kan fremstilles af Granved. Af Cellulosen beredes Kollodium, som ved Hjælp af yderst fine Rør presses ud i Traade, som ved Fremkomsten overskylles med koldt Vand. Disse Kollodiumstraade, den kunstige Silke, har en overordentlig Glans, næsten overtræffende Silkens. Vistnok har Kollodiumstradene ikke den naturlige Silkes Styrke, men de besidder en høi Grad af Elasticitet, og de fleste Fagmænd antager ogsaa, at man næsten med fuld Vished kan forudsige den kunstige Silke stor Anvendelse i en nær Fremtid.

Sterk Kulde. I Lilleelvedalen har der i forrige Uge været 17 Graders Kulde og Sne, altsaa fuld Vinter.

„Hvad skal Barnet hede?" er Navnet paa en liden Bog, som indeholder „400 smukke Navne", blandt hvilke man kan træffe sit Valg, naar man skal ha Barn i Kirke. I Fortalen angir Forfatterinden, hvad der har bevæget hende til at sende Bogen ud i Verden. Hun har nemlig i Daaben faaet det forfærdelige Fornavn „Madsgine", og det har været hendes Livs Ulykke. I Skolen kaldte man hende „Maskine"; naar hun saa tudede, hed hun „Grædemaskine"; da hun kom i Kondition som Stuepige, blev hun „Feiemaskine"; hendes Forlovede slog op med hende, da han hørte hendes Fornavn, og nu henslider hun Tilværelsen som gammel Peberms. Maa hendes Skjæbne saa ikke være Folk en Paamindelse om, at de skal gi sine Børn ordentlige Navne.

(Husmoderen).

Ifølge mangfoldiges Erfaring eksisterer der et ondt Bæsen, som man har døbt Trykfeilsdjævelen. Der kan ikke længere være Tvil om, at denne Personage er til, for der gives neppe den Forfatter, Journalist, Korrekturlæser eller Typograf, som ikke kjender hans Meriter. En af vore Kunstnere har endog kunnet portrætere ham.

Efter Portrætet at dømme er det ingen vakker Kavaler, langt fra. Men hans Gjerninger er endnu langt sortere end han selv. Og saa egensindig, som han er. Har han engang sat sig for at ville have sin Villie frem, saa nytter der ikke noget; man kan lige saa godt overgive sig strax. „Eidsvold" vil af og til levere nogle Prøver paa, hvad han kan udrette.

* * *

Meddeleren heraf var engang midlertidig Redaktør for en Provinsavis. Jeg skrev i et Nr. blandt andet nogle Linier om en Jodfabrik, som nylig var oprettet i Bergen. Da jeg fik Korrekturen, stod der Ludfabrik. Da jeg om Aftenen gik forbi Trykkeriet, stak jeg indom og saa paa Bladet. Nu var det blevet til Sodfabrik. Sætterne var gaaede, kun en nyankommen Læregut var tilstede. „Kan du rette det? Der skal staa J—o—dfabrik". Ja da! Da jeg sent paa Aftenen faar Bladet, staar der, saa sandt som jeg sidder og skriver dette, Idiotfabrik.

Storthingsvalget for Smaalenene.

Vi antager det er en Selvfølge, at hver af de forbundne Grupper i Smaalenene selv udfør de Mænd, som de ønsker at sende til Thinge. Dette er nemlig af Vigtighed for det fortsatte Samarbeide mellem Grupperne. Det er derhos af største Betydning for de gjenstaaende Amtsvalg, at det paa den forestaaende Distriktforsamling i Fredriksstad viser sig, at Høire og Centrum kan komme til Enighed om de Mænd, hver af Parterne foretrækker. Den Slags Historier, der knyttede sig til Valgene i Akershus og Buskerud, bør ikke gjentage sig. Intet Parti har mere end Høire Interesse af, at et godt Samarbeide finder Sted, og intet Parti vil heller skades mere end netop Høire, om der skulde indtræde Forstyrrelser i dette Samarbeide.

Vi er for vor Del overbevist om, at de Lærdomme, som de hidtil afholdte Valg har givet, ikke har været spildt paa de ledende Mænd, og at Storthingsvalgene i de gjenstaaende Amter vil bære Vidnesbyrd derom.

En Husholderske spurgte, hvorledes hun skulde bære sig ad for at holde Mug borte fra Syltetøikrukkerne. Hun fik følgende praktiske Raad: Luk en liden Gut inde i Spiskammeret fem Minutter ad Gangen.

Den første Sne viste sig iforgaars i Kristiania Gader.

En Gjennemboring af Pyrenæerne vil ifølge et svensk Blad i en ikke fjern Fremtid blive udført ved to Tunneler, hvorved der oprettes to Jernbaneforbindelser mellem Frankrige og Spanien. Beslutningen om at bore disse Tunneler er Resultatet af Forhandlinger, der i længere Tid har været førte mellem den franske og den spanske Regjering og hvis Afslutning kun forhaledes ved Spaniens strategiske Betænkeligheder. Begge Tunneler faar en Længde af 7 til 8 Kilometer, og paa bege Linjer opføres en international Banegaard. Arbeiderne paa den ene Bane paabegyndes fra spansk Side og skal være fuldført i Løbet af 5 Aar. Efter den trufne Aftale, som dog naturligvis maa godkjendes af de to Landes lovgivende Forsamlinger, skal begge Baneanlæg være færdige senest om ti Aar.

Lotterigevinst og Ædelmod. En fattig Student i Upsala følgte for en Tid siden, da han var i stor Pengeforlegenhed, en kvart Lodseddel i Hamburgerlotteriet til en Bekjendt. Nylig kom der imidlertid Underretning fra den Kollektør i Hamburg, hos hvem Loddet var kjøbt, at det ved Trækningen i 5. Klasse var udkommet med en Gevinst paa 15,000 Mark, hvilket efter Fradrag af den lovbestemte Procent udgjorde 2812 Kr. 50 Øre. Kjøber No. 2 gjorde saaledes en god Forretning, men var ædelmodig nok til at skjænke den fattige Student den halve Sum eller 1406 Kr. 25 Øre.

Frygtelig Explosion. I de østerrig-ungarske Statsbaners Jernværker ved Anina fandt der forrige Lørdag en voldsom Explosion Sted. Explosionen havde de skrækkeligste Følger. 200 Arbeidere blev ved et Flammehav afskaarne fra Omverdenen. Efter fortvivlede Anstrengelser lykkedes det at faa de 150 levende ud. 38 Lig, der tildels var forkullede, er hidtil trukne frem. 15 Personer er komne mere eller mindre tilskade.

De belgiske Valg. Baade Føreren for det moderate Venstre, Frère Orban, og Føreren for det radikale Venstre, Paul Janson, er faldt igjennem ved Valgene i Belgien. Valgt er er derimod Socialistføreren Desfuisseaux, der af Underretten er dømt til 4 Aars Fængsel for Opfordring til Omstyrtelse af Forfatningen. For første Gang i en Menneskealder er samtlige Hovedstaden Brysels 18 Pladse i Kammeret besatte af det klerikale Parti. Socialisterne unddrog nemlig de Liberale og de Radikale sin Støtte. De sidste, nøiagtige Opgaver gaar ud paa, at der i Kamret kommer til at sidde 103 Klerikale, 16 Liberale og Radikale og 33 Socialister.

Krigen i Østasien.

Til „Reuters Office" meldes fra Chemulpo, at en Afdeling japanesiske og koreanske Tropper den 15de ds. er afmarscheret fra Soul sydover for at undertrykke Oprøret blandt Tonghokostammen.

Efter Forlydende har den kinesiske Flaade forladt Wei-hai-wei for at angribe den japanesiske Flaade, der fremdeles krydser paa Pe-tschi-libugten.

Ifølge officiel kinesisk Meddelelse har der den 22de Oktbr. staaet et Slag ved Wi-tsju, hvor Japaneserne retirerede i Retning af Pjong-jang med et Tab af 3000 døde og saarede. Kineserne havde et Tab af 4000 døde og saarede.

Ved Port Arthur skal der ittirsdags have staaet en Træfning mellem Kineserne og de japanesiske Tropper, som fornylig kom fra Hiroschima.

Det fra Hiroschima afseilede japanesiske Armekorps under Marskalk Grev Oyama har gjort Landgang ved Sikiosso paa kinesisk Territorium. Nogen officiel Bekræftelse paa denne Efterretning foreligger ikke, men den vinder dog almindelig Tiltro.

De japanesiske Tropper i det nordlige Korea har overskredet Jalufloden og er marscheret ind i Mandschuriet.

Efter hvad der forlyder, har Kineserne har forladt Port Arthur. Japaneserne har gjort Landgang ved Talienhwan, der ligger i Øst for Port Arthur.

Forhørsdommeren til en Forbryder: „Hvad Slags Samvittighed kan du have?" Forbryderen: „Jeg kan sige at den er saa godt som ny; thi jeg har næsten slet ikke brugt den".

En fort Konge i Kjøbenhavn. Fortiden er der en sjelden Gjæst i Kjøbenhavn. Det er den forte Prins Besolov fra Øvre Guinea i Afrika. Hans Fader var Konge over det store Territorium Libera, og han sendte Sønnen til en af de Missionsskoler, som Methodisterne havde oprettet.

Den unge Prins blev stærkt grebet af den kristne Religion. Og da Faderen døde, og hans Onkel tilrev sig Magten, flygtede han til Amerika, hvor han uddannede sig til Missionær. Her traf den Efterretning ham, at hans Onkel var fordreven, og at Befolkningen paany havde kaaret ham som sin retmæssige Herfer.

Nu drager han atter til Afrika for fra Kongethronen at virke som Regent og Missionær for sit Folk, men forinden fuldender han den Missionsreise, han har paabegyndt for at gjøre sig bekjendt med den europæiske Civilation.

Stueluften om Vinteren.

„Morgenbladet" indeholder en længere, velskreven Artikel om dette Emne. Det heder deri bl. a., at „uren Luft er altid skadelig. Var man ialmindelighed Tiendeparten saa bange for uren Luft som for det, man kalder Træk, vilde ikke Lægerne have paa langt nær saa meget at gjøre.

Uren bliver imidlertid Luften for det første ved Støv. Ved og paa Sjøen forkjøler man sig ikke let, selv om der blæser meget mere end inde i Landet. Og hvorfor ikke? Jo, fordi Sjøluften er støvfri. Omvendt forøger Ilægningen af Ovnene den Mængde af Støv, som Byfolk til alle Tider plages saa meget af, og derfor krisler det dem om Vinteren ogsaa uafladelig i Hals og Næse. Kommer en Solstraale ind i Værelset, kan vi med blotte Øine se, hvormeget Støv der hvirvler om i den Luft, vi trækker ind i os med hvert eneste Aandedræt. Der ophobes saa meget mere Støv i vore Værelser om Vinteren, som vi da lufter mindre end om Sommeren, og det er ikke at undres over, at det ved Indaandingen irriterer den ømfindtlige Slimhud i Aandedrætsorganerne og derved skaber den „Forkjølelse". som i ni af ti Tilfælde hellere burde kaldes „Forstøvelse".

Uren bliver dernæst den Luft, vi indaander, ved selve Aandedrætsprocessen, og dette er den farligste Forurensning. Lungen udskiller af den indaandede Luft det Surstof, som alle Legemets Organer har Brug for til sin fortsatte Livsvirksomhed, og samtidig udskiller de fra Blodet dets Overskud af Kulsyre, som med hver Udaanding atter blander sig i den Luft, der omgiver os. Kulsyre er imidlertid Gift ligesaavel som Arsenik eller Strykning. En forholdsvis ringe Mængde af den er tilstrækkelig til i Løbet af faa Minuter at dræbe de stærkeste Mennesker.

En vrang Mand. En Farmer i Amerika solgte til sin Svigerson Halvparten af en Ko, og negtede siden at give ham Halparten af Melken under Forklaring af, at det var den fremste Halvpart af Koen, han havde solgt. Denne maatte forsyne Koen med Foder og bære Vand til den. Her om Dagen stanged Koen Gamlingen, og nu taler han om, at han ved Lovens Hjælp kan kræve Skadeserstatning af Svigersønnen, Eieren af Koens fremste Halvdel.

Storthingsvalg.

For Kristiansund, den 23de Oktbr.

Repræsentant:

Forhv. Statsraad H. Astrup, 22 Stemmer.

Suppleant:

Overretssagfører L. Aas, 21 St.

Hr. Sagfører Madsen, der trak paa Politistationen med de Valglistebærere, der havde Skilter med Paaskriften „Høires og det moderate Venstres Liste", skal ifølge de radikale Blade have Krav paa at behandles med største Hensynsfuldhed af politiske Modstandere. Selv skal han have Ret til at skjælde andre ud med Beskyldninger for „Valgfusk", „Løgn" o. s. v. og lægge Haand paa dem. Men de, han paa denne Maade mishandler, skal ikke have Lov til at røre Hr. Madsen. Dette er nemlig „personlig Forfølgelse".

I denne de radikale Blades smukke Bevisførelse mangler bare Slutningen, som vi her skal tilføie. Moderate Venstremænd og Høiremænd skal kysse den Haand, som har ført Pisken og takke Hr. Sagfører Madsen, fordi han har været saa venlig at opføre sig paa en simpel, grov og brutal Maade mod politiske Modstandere.

Den berømte engelske Historiestriver Anthony Froude er i disse Dage død 76 Aar gammel. Han har særlig behandlet Irlands Historie.

Guldbryllup feires imorgen af Professor Dr. Monrad og Frue, født Smith. Professoren er 78 Aar gammel, Fruen et Aar yngre.

Sølvbryllup feires idag af Generalkonsul Chr. Christophersen og Frue, født Wiel.

Læreren til Skolegutten: „Hvorledes lyder Sentensen om den, som bor i et Glashus?"

Gutten: „Træk ned Rullegardinerne."

Et Apparat til at forebygge Kjælkeulykker er opfundet af Kristian Andresen i Sandviken. Det bestaar af en Styrekniv med Spiralfjær og lader til, efter hvad der kan skjønnes, at være letvindt og praktisk.

Et frygteligt Jordskjælv har hjemsøgt nogle Byer i Japan. 3000 Huse ødelagdes, 260 Mennesker dræbtes og en Mængde saaredes.

Fra Port Said meldes, at Muddermaskinearbeiderne streiker langs hele Suezkanalen. Alle Muddermaskiner lige til Ismailia er forladte.

Situationen er alvorlig.

Kong David har udtalt i hin poetiske Del af vor Bibel, der kaldes: Salmernes Bog: „Herren har reist sin Throne i Himmelen og hans Rige hersker over alle Ting". Ps. 103, 19.

Over alle Ting. Intet er Gud uvedkommende. Den engelske Lærde Dr. Chalmers skrev til en Ven: „Det er en stor Sag, naar vi læser i Bibelen, bare at tænke paa hvor sandt dog dette er." „Hans Rige hersker over alle Ting", hvor meget indesluttes ikke i disse Ord, intet er for stort og intet er for ringe for Herren. Han styrer hele Verdens og Nationernes Skjæbne.

Gud er Verdensaltets Gud. Han ledede Keiser Aleksanders og Napoleons Hære og siger til Alle: Hertil skal du og ikke længer. Han sætter Maal for alle og alt. Vistnok kan det synes for en Tid, som om Uretten vil seire, men Almagtens Herre i Himlen afstikker Grænsen, han lader i den beleilige Tid Sandhed og Ret atter faa Overtaget. „Frygt ikke du lille Hjord, det er eders Fader velbehageligt at give eder Riget," sagde Jesus engang til sine smaa frygtagtige Disciple. Det er Guds Vilje, at Kristendommen skal omslutte alle Verdensriger og danne Udgangspunktet for al Kultur.

Vi kjender ikke altid den guddommelige Haand, som efter Skriftens Udsagn leder endog de simpleste og dagligdagse Hverdagsbegivenheder, samtidig som den styrer Verdensaltet. Men der er Magt i at ihukomme denne Haand. Det er godt at mindes, at det er en fuldkommen og en stærk Haand, der leder os, hvor vi ei selv kan gaa, og altid styrer med Visdom og Kjærlighed. Skriften gaar saa vidt i sine Forjættelser angaaende Skaberens og Verdensaltets Styrers Indgriben i alle Ting, at den siger os, „at end ikke en Spurv falder til Jorden uden hans Villie", og forsikrer os „at han gjør alle Ting vel". n.

Lille Marie: „Aa, jeg bryr mig ikke det mindste om, hvor vakker din Mama er, hun er ikke saa rig som min!"

Augusta: „Aa Snak, jo det er hun virkelig ogsaa. Naar hun skal i Selskab, kommer der en Friserdame og sætter hendes Haar op".

Marie: Det er ingenting; naar min Mama skal i Selskab, sender hun sit Haar bort, og tager det ikke paa, før det er ganske færdigt".

Grændsebygderne fra Dovre til Idefjorden (Hedemarkens, Akershus og Smaalenenes Amter med de dertil hørende Byer, Kristiania indbefattet) har nu udtalt sig for Forhandling med omtrent 1000 Stemmers Overvægt (Sarpsborg mangler endnu, men vil ikke ændre Forholdet væsentlig).

Radikalerne vil formodentlig sige, at det er af Frygt for Svenskekrig. Vi siger derimod, at det simpelthen er, fordi Grænseboerne staar paa en venskabelig Fod med sine svenske Naboer. Grændsedistrikterne har sin Historie og alle er enige om, at den er smuk.

En rædselsfuld Reise. Fra Minneapolis skrives den 14de Septbr.

En her til Byen ankommen Mand, Kirby Barnum, der eier en Gaard i den nordlige Del af Staten, nær ved Indianerdistriktet, har gjort en Reise fuld af Farer og Rædsler. Fordrevet af de store Skovbrande tilbagelagde han den 120 engelske Mil lange Vei paa en liden Passagerdampbaad paa Elven. Skibet seilede saa at sige mellem to Mure af Ild, der rasede langs Elvens Bredder. Dampbaaden svævede gjentagne Gange i Fare for at komme i Brand, i hvilket Tilfælde alle Personer vilde være omkomne, da de overalt var indesluttede af uhyre Skovbrande. Fartøiet stoppede hver tredie og fjerde Mil, Passagererne steg ud og stillede sig paa Sandbankerne i Vandet forat finde nogen Kjøling og Beskyttelse mod Ilden. Strømmens Vand var i .n Grad opvarmet af den nære Ild, at Fiskene døde og i massevis flød op paa Vandet. Skovens Dyr søgte i vild Flugt Sikkerhed for de ig fremtrængende Flammer. Skarer af Indianere seilede, grebne af Rædsel, saa hurtig nedad Elven som deres smaa Fartøier var istand til; mange af dem omkom paa Flugten. Ilden var sprungen over Elven Tief, og i en Egn havde Skovbrandstedet en Bredde af 60 engelske Mil.

Fra Holt i Nedenes er der indløbet til os en Beklagelse over, at Høire dersteds har spændt Buen for høit og for sin Del opstillet Mænd, der altfor lidet tiltaler det moderate Venstre. Vi vil i denne Anledning opfordre vore Meningsfæller til for denne Gang at lade det passere og at samle sig i Enighed om den vedtagne Liste. Det gjælder nemlig nu fremfor alt at afværge Radikalernes Seier, det vil sige Bondens Afsættelse. Centrum bliver under enhver Omstændighed stærkt paa næste Thing, og dets Valgmænd vil uden Tvil blive i Stand til at skaffe Partiet den det tilkommende Repræsentation for Nedenes Amt.

„Mage til Svin — —". En Gaardbruger i Nordland, som i særlig Grad havde lagt sig efter Svineavl, solgte fornylig en stor, fed Gris. I et Brev til Kjøberen strev han i store Ord om alle Grisens fortræffelige Egenskaber, hvorefter han undertegnede med Navns Underskrift.

Manden pleier at excellere i postscripta, og denne Gang kunde han heller ikke fornegte sin Natur. Under sit Navn føiede han nemlig „Mage til Svin har De aldrig seet!"

Kostbar Elghund. Paa Auktionen hos Knut Myhleby, Storelvedalen, solgtes en Elghund for Tilslagspris 1300 Kroner til en Mand i Storelvedalen, meddeler „Oplandenes Avis".

En Høne med Griser. Fra et Sogn i Nærheden af Lemvig skrives til „Ringkjøbing Amts Avis":

Man læser ofte om saadanne merkelige Udslag af Moderkjærligheden, som at en Hund tager sig af Katunger osv. Jeg havde imidlertid i Sommer et Tilfælde, som maa kaldes endnu mere merkeligt, nemlig en Høne, der laa paa — Griser! Hønen „laa" i et Rum, hvori en So flyttede ind med 12 smaa Poder; disse valgte netop Hønens Krog til Soveplads, og Hønen, som vist antog dem for Resultatet af dens „Liggen", satte sig pligtskyldigst med udbredte Vinger ovenpaa dem. Naar Grisene løb ude i Huset, gik Hønen klukkende og strabende mellem dem. Efter en 3 Ugers Forløb opgav den dog Ævret, da den indsaa, at dens Pleieborn voxte den vel meget over Hovedet.

Fordærvet Ungdom. En 15½ Aar gammel Pige, som tidligere har været advaret af Politiet for Gadeuorden og Drukkenskab og derefter flere Gange mulkteret herfor, har nu paany gjort sig skyldig i Uorden paa Tivoli Dansesal, og domtes herfor af Meddomsretten til 10 Kroners Bøder.

Gjenfunden som Lig (Ohmetelegram Bergen 24de Okt.)

En yngre Kvinde, Marie Sandestad, der er født i Trondhjem, men kom hertil i sit 9de Aar, blev igaar indbragt til Byen som Lig af en Fisker fra Florvaag, der havde fundet Liget i Sjøen vestenfor Ask, vel en Mil fra Byen. Hun har været forsvunden siden Lørdag Aften Kl. 7.30, da hun gik ned til Sukkerhusbryggen for at hente Sjøvand.

I det Sneslud, som faldt Lørdag Aften, var Gaden og Trappen meget slibrig, saa det maa antages, hun er gledet udi.

Pennen og Sværdet. Lille Johan: „Hvorfor siger man, at Pennen er mægtigere end Sværdet, Papa?"

Faderen: „Jo, jo fordi man ikke kan skrive paa Veksler med et Sværd."

Miskjendt. Unge Hustru (ved Middagsbordet): „Jeg har rent glemt at fortælle dig, kjære Adolf, at jeg idag selv har kogt Maden."

Manden: „Virkelig? . . . Saa har jeg i mit stille Sind siddet og gjort den stakkels Anne Uret."

Hai i Tønsberg. Tirsdag fangedes i Tønsbergfjorden lige inde i Viken ved Melsomvik en 8 Fod lang Hai.

Den havde forvildet sig ind i et Fiskegarn og levede endnu, da Garnet blev trukket iland.

Kolerasmittede Steder. Af den gjældende Fortegnelse over kolerasmittede Steder udgaar Wiborg Len i Finland (med Havnen Kotka) samt Provinsen Øst-Preussen (med Havnene Memel, Königsberg og Pillau).

Ifølge heraf samt tidligere Kundgjørelser er derefter følgende Steder og Lande for Tiden at anse som kolerasmittede:

Rusland, de preussiske Provinser Vest-Preussen og Posen, Holland, den belgiske Provins Liége (Lüttich), de franske Departementer Finisterre og Morbihan, Galizien og Bukowina, Nordkysten af Lilleasien indtil Bosporus.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Denne Artikel havde i Ugens Løb en fastere Tendens saavel paa det amerikanske som paa det europæiske Marked. Fra Brasilien mangler endnu Efterretninger for denne Uge; man maa jo antage efter Stillingen paa de øvrige Markeder, at Artiklen ogsaa dersteds har en fastere Tendens.

Sukker. Artiklen havde i Ugens Løb en lidt fremadgaaende Bevægelse paa de udenlandske Markeder her i Markedet omsatter i begge Artikler kun til Dagens Behov til uforandrede Priser,

Korn. I Begyndelsen af Ugen var der paa de respektive udenlandske Markeder en fremadgaaende Bevægelse i Noteringerne for saavel Rug som Hvede, der dog i Slutningen af Ugen igjen gik i modsat Retning

Der blev importeret hertil i de sidste otte Dage kun 3,900 Hkl. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	7.70— 7.00
Danziger Do.	—»—	„	8.70— 8.00
Russisk Byg	—»—	„	7.00—00.00
Victoria Erter	—»—	„	16.00—20.00
Smaa „	—»—	„	14.00—15.00

Alt pr. 4 Mdr.

Valget i Aalesund. (H. O. T.-B.) Høire og Moderate i Aalesund opstiller Joachim Rønneberg som Storthingskandidat. Paa Grund af sin store Forretning afslog han længe, men har nu erklæret sig villig til at modtage Valg.

Født:

En søn.

Trygstad 23 oktober 1894.

Josefine Wiig-Gaarder,
Josef Gaarder,
Overretssagfører.

Carl Johan-teatret.

Søndag kl. 8: sidste gang **Sadereisen.**

Mandag kl. 8: for første gang **Henrik og Pernille,** komedie i 1 akt af Dubois. **Niobe,** farce i 3 akter af Harry Paulton og E. A. Paulton.

Billetter faaes fra Lørdag hos Haffner og Hille, Egertorvet. (Telefon 3108.)

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Fabrik og Lager af **Maal-** og **Vægtredskaber.**

Husholdningsvægt.

Kjødkværne.

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Træevarer:

Anretningsborde, Anretningsbrette, Agurkhøvler, Apothekerskabe, Baljer, Bøtter, Brødfjæle, Brødbrette, Bordbrikker, Beafbankere, Bakkelssprøiter, Bogstefleier, Bogstebret, Citronpresser, Consoler, Gardinstænger, Gardinbrette, Gardintrappe, Gardinrosetter, Garderobehængere, Haandklædeholdere, Hakkeknivbrette, Haarsigte, Isfrysebøtter, Ildpastere, Korkemaskiner, Knivpudsebrette, Knivkurve, Kjævler, Klubber, Morterstødere, Melkar, Meløser, Nøgleskabe, Portierstænger, Portierringe, Ruggeknivbrette, Spekkefjæle, Slevhylder, Sleve, Saltkar, Specerieopsats, Smørspader, Smørskeer, Trauge, Vedkasser, Værktøikasser.

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm

Manufakturforretning
Christiania.
— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager	Møbelstoffe	Konfektionsartikler
Silkevarer	Portierer og Gardiner	Barnedragter
Hvidevarer	Bordtæpper	Herreartikler
Dækketøier	Undertøi for Damer,	Handsker
Sengeartikler	Herrer og Børn	Paraplyer og Galoger
Gulvtæpper	Herreartikler	Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saisonen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Priskuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.

(659)

For Sygebehandling.

Elektriermaskiner fra Kr. 9 til 40 Kr. med Tilbehør
anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Telefon 2446. **Storthingsplads 4.** *Telefon 2446.*
Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H.) (605)

Hakkelsemaskiner

i Priser fra **Kr. 38.00** opover, i fortrinlige Konstruktioner, med Træ- eller Jernstativ.

Heimdal Maskinforretning,

Vognmandsgaden 8, Kristiania.

(588

Men, om hun har havt Billie til at opfylde sine Pligter, saa tænkte hun nu med Anger tilbage paa sit Ægteskab. Den Atmosfære, hvori hun havde levet, havde været koldere, end den behøvede at være. Hvis hun havde vist lidt Kjærlighed og Hengivenhed, havde hun maaske vundet Seier over sin Mands kolde Hjerte, — han havde maaske kunnet lære at holde af hende.

Trods deres gjensidige Mangel paa Kjærlighed til hinanden, havde de alligevel levet et fredeligt Liv.

„Hvis han havde elsket mig, saa havde jeg vel hadet ham," sagde hun til sig selv. „Vort Ægteskab var jo en Overenskomst — en Handelsaffære — vi lagde ikke Skjul herpaa, — vi bedrog ikke hinanden."

Vi har altid noget at angre, naar vore nærmeste er vandret bort fra os. Der er en eller anden Grund for den Smerte, vort Hjerte føler. Vi har en eller anden bitter Erindring, — vi har sagt et eller andet, som vi ikke burde have sagt, — vi har undladt at sige et venligt Ord eller udføre en kjærlig Handling, som vi med Lethed kunde have udført. Sibyl Dunluce tænkte med Ydmyghed paa det Ægteskab, der saa pludselig var bleven afbrudt. Hun saa altid fremad til en Række af glædeløse Aar før hendes Ægtefælles Død, hun tænkte at hun skulde gaa Livet igjennem ved den Mands Side, der ikke nærede nogen Kjærlighed for hende, og som hun selv ikke følte stor Hengivenhed for.

Nu var han borte, og hun sørgede over ham som den, der var rykket bort i sin Manddoms fulde

eneste Lampe brændte i det store Værelse, som syntes at hvile i Halvmørke.

„Mon nogensinde at Sang og munter Passiar vil gjenlyde her, nu min Fader er Enehersker," tænkte hun, „mon der gives en Mand i Verden, som vil skjænke ham sin Tillid?"

Da hun vendte sig om for at forlade Værelset, kom Lorden ind ad Døren og betragtede hende med mørke Blikke.

„Hvor agter du dig hen?" spurgte han skarpt.

„Til Ellerslie."

„Du burde have vist mig den Høflighed at spørge om min Tilladelse. Her er mit Hjem, og du er min Datter. Du faar ikke Lov til at besøge noget Menneske uden at underrette mig derom. Jeg forbyder dig at tage til Ellerslie."

Hun reiste sig op i sin fulde Høide og tilkastede ham et foragtligt Blik.

„Her er ikke tale om noget Besøg, Lord Dunluce," svarede hun, idet hun skarpt betonede den Titel, som lød saa besynderlig, udtalt af en Datter til hendes Fader, „jeg forlader Dunluce for bestandig, og Ellerslie skal være mit Hjem."

„Du skal slippe at udføre din Hensigt," sagde Lorden og greb hende haardt i Armen.

Hun udstødte et Udraab af Smerte, men tilkastede ham et trodsigt Blik.

„Det nytter ikke at behandle mig paa denne Maade," sagde hun, „om du vil mishandle mig, saa

Træbearbeidningsmaskiner
af alle Slags
fra *E. V. Beronius, Eskilstuna, Sveriges største Specialfabrik.*

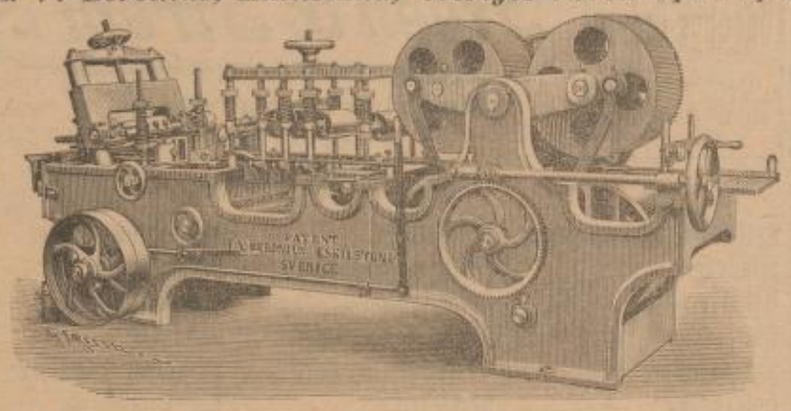

Beronius tildeltes **Guldmedalje i Luleå 1894**, og hans Maskiner, der er fabrikerede af de **bedste svenske** Materialier, *er særdeles prisbilige,* **overmaade solide**, og har **stor Arbeidsevne.**

Specielt anbefales **Høvelmaskiner med stilbare Lagere**, som leveres i **alle Størrelser** til Priser fra **5750** Kr. til **600** Kr. Som særlig passende for middelstore Høvlerier kan nævnes **Høvelmaskiner I. B. 2.** (Pris 2000 Kr.) og **2. C. I.** Pris 1150 Kr.) Nr. 1 B. 2. høvler **6 Tylvter Bord i Timen** og til en Bredde af 229 mm. (9 Tommer).

Forøvrigt henvises til nedenstaaende Anbefaling:

„Den mig af Herr E. V. Beronius leverede Høvelmaskine 1. B. 2. til Pris 2000 Kr. er i enhver Henseende tilfredsstillende, og anser jeg den ubetinget bedre end hvilketsomhelst anden her i Landet frembudt Høvelmaskine af samme Størrelse, ikke at tale om, at den er mindst 25 % billigere i Pris.

Maskinen har en usædvanlig smuk og omhyggelig Konstruktion, er særdeles solid og har en Arbeidsevne, som overtraf mine Forventninger i høieste Grad.

Jeg kan trykt anbefale Maskinen som den bedste i sit Slags til hvilketsomhelst Sagbrug og Høvleri.

Nannestad Dampsag og Høvleri. *L. Kabberud.*

Prisopgaver og Tegninger gratis paa Forlangende.

Eneagent for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (696)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** **Bazaren 4 & 5 mod Storgaden**

Skrædder,

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres.

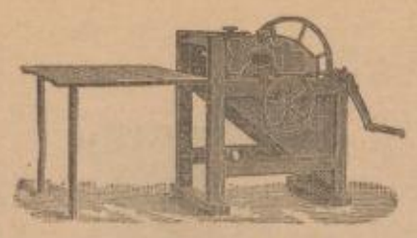

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** smat alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J. H. 673)

T. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

Vinterfrakkestoffe.

Stort Udvalg og billige Priser!

Larsen & Lütken

Christiania,

Klædehande, Storgaden 3, nær Stortorvet.

(J. H. 671)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Georg Bausback,

Storgaden 17, til Pløensgd.

anbefaler: **Patentbarnstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!
Moderate faste Priser!

En lysbrun Hest, Vallak,

5 Aar gammel, ca. 9 Kv. 2 T. er bortkommen fra Havnegangen i Halmrast Skog, søndre Land. Mærket P. Granum paa høire Forben og J. Land paa venstre. For Tilbagebringelsen eller Underretning betales.

Chr. Sorjordet.
Søndre Land.

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Kontorlokaler

elegante og tidsmæssige tilleie i Prindsensgade 4.

A. Hiorth.

(669)

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbeger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 303.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Gas-Osen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

kan du alligevel ikke forandre min Plan, — hvis du ikke heller vil skyde mig," tilføiede hun og saa ham lige ind i Øinene, „thi da kan du jo være sikker paa min Lydighed."

Han slap hendes Arm og saa taus paa hende, pludselig forandret fra Løve til Lam.

„Gaa din Vei, du uforskammede Tøs," sagde han med hæs Stemme, „du er ikke værd saameget Bryderi! Du er just ikke saa vakker at du vil være nogen Pryd ved din Faders Middagsbord."

Han vendte hende Ryggen og lod hende drage bort uden flere Indvendinger. Nu var han jo Enehersker paa Dunluce Castle, og saa stille og tomt som det store Hus var, forekom det ham et ligesaa sørgeligt Opholdssted som Inverness Slot, den Morgen Kong Duncan blev dræbt.

29de Kapitel.

Nu da Lady Dunluce atter var bosat paa Ellerslie, med den gamle Husholderske, den gamle Sekretær og flere af de gamle Tjenere, forekom de sidste ti Aar hende, som en lang og sørgelig Drøm, men inden

længe følte hun en stor Trøst ved at være i sit gamle Hjem, skjøndt hun jo nu var en barnløs, enlig Enke. Selv ikke Tanken paa de forfærdelige Sted i Skoven kunde berøre hende denne Trøst.

De gamle Erindringer fra Barndommen vare saa mange og saa kjære.

Billedet af hendes kjærlige, overbærende Fader og hendes smukke, unge Moder mødte hende overalt.

Tanken paa dem og Tanken paa hendes lykkelige Barndom fyldte hendes Hjerte med rolige, kjærlige Tanker.

Men Tanken paa ham, der nu var et Brag, saa forandret og nedbrudt, var saare tung. Hun kunde neppe tro, at den stakkels Syge virkelig var den samme livsfriske unge Mand, som hun havde elsket og beundret for ti Aar siden.

Lordens pludselige Død havde overvældet hende. Hun havde prøvet paa at være en lydig og trofast Hustru. Hun havde ødslet en Formue paa hans Gods, og hun havde aldrig ladet ham høre, at den Rigdom, han nød godt af, skrev sig fra Higginsons Kulgruber. Hun havde ikke givet efter for sin egen Lyst, naar det, som hun havde Lyst til, var ham imod; hun havde ikke vedligeholdt noget Bekjendskab, som han gjorde Indvendinger mod, — hun havde været mere føielig og eftergiven end mangen Hustru, som har giftet sig af Kjærlighed, og i de første Aar af sit Ægteskab roser sin Mand, som om han var en Halvgud.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr..... følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 128. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 30te Oktober 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Skyldig Kontingent

for 1ste Halvaar og 3die Kvartal bedes velvillig snarest indbetalt til Postkontoret.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Fr. Aug. Michelet,
Chronometer & Uhrmager
— **Kirkegaden 16** —

Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.
Lokalbedøvning (egen Opfindelse)

Skov- & Landeiendom.

Gaarden ***Haugsten*** i Enebak, af Skyld Mark 25,23, er paa Grund af Dødsfald billig tilsalgs. Gaarden, hvortil hører 5 Husmandspladse og ca. 4000 Maal væxterlig Skov, hvorfra let Drift, og hvoraf en Del fredet i 12 à 13 Aar, har omtr. 400 Maal god, letbrugt Indmark, tilstrækkelig Havn og føder Aar om andet 20 Storfæ og 4 Heste. Husene meget gode med Springvand i Hoved- og Drengestuebygning samt i Stald og Fjøs. Fiendommen ligger ved god Vei, nær Fladeby Stoppested. Nærmere ved Hr. C. Hansen, Guslund, Enebak, eller ved C. Ringsby, Eriksgade No. 1, Christiania.

Bondevenforeningernes Program.

De Foreninger, Gaardbrugerne maa stifte til Beskyttelse for sine Interesser, vil faa dels et lokalt, paa Forholdene i det enkelte Herred beregnet Program, dels et almindeligt økonomisk, og dels et rent politisk Program.

Det lokale Program maa det selvfølgelig være de enkelte Foreningers Sag at opstille, og hvad et Blad her kan gjøre, er nærmest at modtage Udtalelser fra Foreningernes Medlemmer som Bidrag til Diskussionen om de særlige Formaal.

Det økonomiske Program er i enkelte Henseender nokaa vanskeligt at opstille. Det kan ikke formuleres med fuld Skarphed og med de samme Ord og i den samme Form for alle Foreninger. Dertil er Forholdene altfor forskjellige i de enkelte Landsegne, og nogle Distrikter vil lægge mest Vægt paa et, andre paa et andet. Det vil f. Ex. ikke være tænketigt, at man i alle Bygder vil kunne enes om et Toldprogram af den Beskaffenhed, som man helst ønsker gjennemført i de vigtigste Jordbrugsbygder. Gruppevis kan man enes om samme Ordlyd i større Strog af et Amt, og i de allerfleste Bygder kan man vistnok enes om Ønskeligheden af en moderat Toldbeskyttelse for saadanne Landmandsprodukter, som Norge kan frembringe i tilstrækkelig Mængde og som det har Betingelser for at kunne levere gode og billige. Forsigtighed maa imidlertid anbefales, fordi der er store Strog af Landet, særlig i det vestlige og det nordenfjeldske, hvor man stiller sig nokaa uvillig ligeoverfor saadanne Krav, og det er i høi Grad ønskeligt, at Bønderne ikke splitter sig paa disse Spørgsmaal.

Derimod vil man overalt enstemmig slutte sig om det Krav, at der mere end hidtil skal træffes positive og grundige Foranstaltninger til Landbrugets Ophjælp; denne vor vigtigste Næringsvei maa komme til at figurere med ganske andre Tal paa Statsbudgettet, end dem, hvormed den hidtil er blevet afspist.

Dernæst kommer det politiske Program.

Hvad er Bondevenforeningernes politiske Opgave?

Den er meget simpel og ligetil. Den bestaar kun i at hævde for de selveiende Bønder en saadan Magt og Indflydelse saavel i Stat som i Herred, at de kan opnaa Gjennemførelsen af de Krav, der er af Betydning for deres Tilværelse som de vigtigste Bærere af Landets Økonomi og Velstand og den fornemste Støtte for en tryg Samfundsorden og en rolig Udvikling.

Alle Gaardbrugere bør her kunne enes om følgende tre Punkter.

1. Bondeamterne vælger mest mulig virkelige Gaardbrugere ind i Thinget.
2. Stemmeret saa vel i Stat som i Kommune tildeles for Tiden kun saadanne, som direkte bidrager sin Andel, — voxende og synkende efter Behovet — til Statens eller Kommunens Udgifter. Gjøres Stemmeretten fremtidig almindelig, da sørges der ved Tillægsbestemmelse for, at de Skatteydende dog ikke mister Raadigheden over sin egen Pung.
3. Den strengeste Sparsommelighed gjennemføres i Statshusholdningen, fordi Odselhed til syvende og sidst rammer Bondens økonomiske Stilling, og, som det bevingede Ord siger: „fattig Bonde, fattigt Land".

Tager Bønderne sit Stade paa denne Platform, da kan de løse sin Opgave som Norges vigtigste Samfundsklasse.

Dristige Røvere. To Røvere stansede forleden et amerikansk Jernbanetog bare halvanden Mil fra den californiske By Sacramento. Efter at Banditerne havde truet Lokomotivføreren og Fyrbøderen med Revolvere, twang de Togføreren til at aabne Postvognen, hvor Værdisagerne fandtes. Røvernes Trusel, at anvende Dynamit, fremkaldte panisk Skræk. Efter at have bemægtiget sig to Sække med Guldstykker til et samlet Beløb af 60,000 Kroner, trak de sig i god Behold tilbage til en nærliggende Skog.

Udvandringen minsker. Udvandringen til De Forenede Stater er betydelig aftaget i de sidste tre Aar, og Unionsregjeringen gjør ogsaa mere for at hemme end for at fremme Indvandringen. Arbeidsforholdene er lige saa ugunstige i Amerika som i den gamle Verden. Flere tysk-amerikanske Dampskibslinier gjør derfor Forsøg paa at lede Udvandrerstrømmen mere end hidtil til Sydamerika.

Elektrisk Lysanlæg. Fra Fabrikeier Joh. M. Pedersen er indkommet Andragende om at erholde Koncession paa Anlæg af elektrisk Belysning for Lian, Nordstrand og mulig Bækkelaget. Kraften er tænkt hentet fra Liabro Mølles nedre Vandfald og tænkes der anvendt Luftledning paa samme Maade som den elektriske Sporvei i Kristiania under Anvendelse af sædvanlige Sikkerhedsforanstaltninger.

Tre Bjørne skudt. Mandag den 22. ds. blev 3 Bjørne skudt i Bagfjeldet af Brødrene Kristoffer og Ole Gotterud fra Hedalen. Disse var gaaede ud for at lede efter Bjørnespor, da de fik se Aabningen af et Hi, og ud kom snart en stor Bjørnnebinne, just ikke videre blid over at blive forstyrret i sin Vinterbolig. Der affyredes 2 velrettede Skud og Binnen laa der stendød.

Medens de stod og betragtede sit Bytte, kommer atter en Bjørn farende ud af Hiet. Paany et Skud — der laa den.

„Mon der skulde være flere i Huset?" tænkte Kristoffer og Ole; kunde kanske være Umagen værdt at undersøge. I samme Øieblik de vilde gaa igang hermed, sætter en tredie Bamse ud. Jægerne fyrer og — der laa den ved Siden af de andre to.

Kristoffer og Ole Gotterud er Sønner af den bekjendte Bjørnejæger Peder Gotterud, der ialt har skudt 25 Bjørne.

Han vilde ind paa Strafanstalten igjen. En Person, der tre Gange har været straffet for Tyveri og Falsk og for nogle Dage siden blev udskreven fra Rigshospitalet, hvor han har været indlagt for Nervesygdom, gik itorsdags ombord paa et af Vestlandsdampskibene for at laane et Par Kroner af en Mand, han vidste skulde reise. Han fik dog ikke laane Penge og bemægtigede sig da i en af Lugarerne en Frakke, som han solgte oppe i Byen. Efter at have brugt op Pengene meldte han sig selv paa Politikammeret som Tyv. Han ønskede, sagde han, at komme ind paa Strafanstalten paa Akershus igjen.

Den elektriske Sporvei.

Den nye Maskine — den tredie — er nu fuldt færdig og opsat paa Kraftstationen ved Majorstuen.

4 nye Vogne til Drammensveilinien er ogsaa ankomne. Man er for Tiden beskjæftiget med at lægge op endnu en Ledning paa Strækningen fra Parkveien til Hjørnet af Drammensveien og Storthingsgaden, for at forstærke Ledningen for de nye Vogne paa Drammensveilinien. Denne Linie vil kunne trafikeres med samme Antal Vogne som Majorstulinien, antagelig allerede om en 3—4 Uger.

Der er desuden Udsigt til, at denne Linie allerede iaar vil blive forlænget til Skarpsno, muligens helt ud til Frognergaden.

Alle Nyanskaffelser er gjorte ved Hjælp af den gamle Aktiekapital.

Omkomne paa Alkejagt. To Gutter i 25 Aarsalderen fra Randøsund befrygtes omkomne. De reiste lørdags nd paa Alkejagt, men kom ikke tilbage, og Dagen efter fandtes Sjægten sønderslaaet paa Vestsiden af Randøsund, men intet Spor af Gutterne. Forældrene har tidligere mistet en Søn paa Sjøen.

I Balsalen. Han: „O, min Frøken, De har gjort mig til Hedning!" Hun: „Hvorledes?" Han: „Jeg tilbeder Dem, forgud Dem, jeg — —!"

Den store Udstilling, der skal afholdes i Berlin 1896, vil efter Forlydende blive forsynet med elektrisk Lys og elektrisk Drivkraft af Firmaet Gebruder Naglo i Berlin, der har anlagt flere kommunale Lysanlæg, til Ex. i Kønigsberg, Blankenburg o. s., og som er Marinens og Armeens Leverandør, Leverandør til Sygehuse, Hospitaler, Jernbaner osv.

Fiskerierne.

Fedsildfisket i Nordland kan betragtes som endt. Det har iaar kun givet et Udbytte af ca. 60,000 Tønder, neppe Tiendeparten af de sidste Aars Fangst. En stor Del af Fiskerne, især Notbrugerne, har nu været ude i 3—4 Maaneder og ikke faaet en eneste Sild. Det er ingen Spøg for de fattige Fiskere, hvoraf mange har maattet sætte sig i Gjæld for at komme med paa Turen.

Det lille, som er bleven opfisket, har imidlertid staaet i usædvanlig høi Pris. Der har været betalt indtil 17 Kr. Maaltønden. De nærmest foregaaende Aar har Prisen tildels været nede i 1 Kr. pr. Td.

„Hvad koster Entreen her?" spurgte en Sprade ved Indgangen til Kunstmuseet. Portneren: „Alene Entre — Døren med Beslag har kostet 200 Kr., det øvrigt er Murarbeide i Bygningen".

Ingen Hyre i Hamburg. I Anledning af, at unge Sjøfolk fra Norge og Sverige fremdeles ankommer til Hamburg for at søge Hyre, indberetter de forenede Rigers Generalkonsul dersteds, at der i Hamburg for nærværende ingen Mangel er paa Sjømænd, samt at det især for unge, ikke fuldt befarne Personer, er vanskeligt at faa Ansættelse der.

Bragt flot. Bergen, 26de Oktbr. (N. T.-B.)

Den i Bronsøsundet forliste Damper „Cito" er igaar bleven bragt flot ved herværende Olsenske Dykkerselskabs Bjergningsdamper „Herkules".

En Tindebestiger. „Ole, har nogen besteget denne Fjeldtinde?" „Ja, en Engelskmand for derop ifjor." „Hvor lang Tid brugte han op og ned?" „Bare en halv Time, for han dat udfor og slog sig ihjel".

Radikalernes Fortjenester. Radikalerne roser sig ligeoverfor Bønderne af, at de i de sidste 5 à 6 Aar har gjennemført saa mange Sager, som har været til Gagn for Bonden og forbedret hans Stilling. Vel, lad saa være. Men naar man nu sammenholder dette med den Politik, Radikalerne fører, særlig deres Forslag om almindelig Stemmeret, mon man da ikke maa erkjende, at deres Iver for at tjene Bonden har en betænkelig Lighed med et Tilbud om at slagte Gaasen, der lægger Guldæg? Mon Bonden vil faa flere Guldæg, naar den, der lægger den, det vil sige hans Indflydelse i Stat og Kommune, har ophørt at være til? Mon det ikke kan tænkes, at det bliver Slut med Radikalernes Dientjeneste ligeoverfor Bonden, naar denne endelig og for altid har givet fra sig det, som det kommer mest an paa, sine Rettigheder efter Grundlov og Formandskabslov?

En Overraskelse. Ung Dame: „Jeg vil gjerne give min Tilkommende en liden Overraskelse for Bryllupsdagen. Hvad skal det være?

„Aa, bær ikke dine falske Tænder for en Gangs Skyld."

Caspari-Monumentets Afsløring

Med megen Høitidelighed og under stor Deltagelse foregik ifredags paa „Vor Frelsers Gravlund" Afsløringen af Mindestøtten over Professor Caspari. Blandt de tilstedeværende var Kirkestatsraaden, det akademiske Kollegium, de hjemmeværende theologiske Professorer samt en hel Del Professorer fra andre Fakulteter, — — en Flerhed af Byens Præster og en talrig Skare andre Deltagere, — Studenterne mødte under sine Faner. Efterat Studenternes Sangforening under sin Instruktørs, Hr. Grøndahls, Ledelse havde sunget de to første Vers af den til Anledningen forfattede Sang af Sigv. Skavlan, holdt Hans Høiærværdighed Biskop Bugge Talen. Biskopen udtalte, at det havde været Prof. Casparis Venner og Disciple en Trang at give et Udtryk for den Kjærlighed og Taknemmelighed, hvormed de ihukom ham. Et saadant Udtryk gav de i den Støtte, som nu skulde afsløres. Det var ikke, fordi en saadan Støtte behøvedes for at bevare Mindet om Prof. Caspari, at de havde reist den. Nei, han havde selv sat sig det bedste og varigste Minde ved sin Videnskab, ved sin Lærervirksomhed og ved sin dybt kristelige, af Kjærlighed og Ydmyghed gjennemtrængte Personlighed. Biskopen dvælede ved den Betydning, Caspari havde havt for den theologiske Videnskab. Hans Skriftfortolkning, saa dyb, saa nøgtern og saa fyldig, vilde aldrig glemmes af nogen af hans Elever. Det kunde anvendes paa ham, hvad der var sagt: „Naar Skriften ud han lagde, fra Tabor steg han ned; hvem glemmer, hvad han sagde?" — Men ogsaa Casparis Venner er knyttede til hans Minde med Uforglemmelighedens Baand. — Biskopen fremstillede derefter kortelig Casparis Betydning for vort Universitet; han havde kastet Glans over det; thi til hans Ord lyttede Europa. Caspari var blandt de første Videnskabsmænd inden sit Fag. Men han var ogsaa et levende Vidnesbyrd om, at den største Videnskab kan forenes med det enfoldige, fromme, kristelige Sind. Casparis Indflydelse paa og Betydning for den norske Kirke vilde det ikke være let at skildre. Han var i Sandhed en Velsignelse for vor Kirke. Idet Biskopen sluttede sin Tale med de Ord: „Saa falde da Dækket, saa de kjendte Træk kan lyse os imøde", faldt Dækket, hvorpaa Studentersangforeningen sang de fire sidste Vers af nævnte Sang.

Den smukke Høitidelighed var dermed tilende.

*

Monumentet er af graabrunt, poleret Marmor. Paa dette hviler da Casparis Buste, der er modelleret af Billedhugger Skeibrok og støbt i Bronce af Drammens Støberi. Busten er helt igjennem smuk og gjengiver træffende Ligheden.

Fra Tvedestrand skrives til os:

Vælgere af Høire og Centrum i Holt og Tvedestrand havde Møde i Tvedestrands Gymnastiklokale den 18de Oktbr. til Forhandling om kommende Valgmandsvalg. Efter livlig Debat enedes man om at opstille 4 af Høire og 3 af Centrum. Hvert Parti udpegte selv sine Kandidater.

Opstillet blev;

Gaardbruger Ole E. Grændsen,
Jernværksdisponent Nicolai Aall,
Skibsbygmester T. A. Mørland,
Skibsreder Sevr. Jorkjend,
Gaardbruger Lars T. Valle,
„ Torjus Albrethsen,
Kjøbmand K. A. Kristoferſen,

de 4 første af Høire, de 3 sidste af Centrum.

Hvis nogen skulde faa Forfald, opstilledes som Suppleanter for Høire.

Havnefoged A. Bjæring Olsen,
Gaardbruger Thorbjørn T. Bjelland,

og for Centrum

Lærer Th. Hegland,
Gaardbruger Olaf O. Goderstad.

Høire har indrømmet noget mere end Centrum efter Partiernes Styrke tilkom; det Afgjørende her var Hensynet til Fædrelandets Sag og det Formaal at samle størst mulig Styrke blandt Urvælgerne for at afværge Radikalernes Seier.

Forholdstalsvalg — ikke Forholdstalsvalg.

Det er nok saa pudsigt — og samtidig, naar man tænker paa, hvor store Landsinteresser der staar paa Spil — sørgeligt at være Vidne til, hvordan de radikale Blade, behandler Spørgsmaalet almindelig Stemmeret og Forholdstalsvalg nu om Dagen.

Et Blad — „Intelligensſedlerne" — oplyser os om, at der bliver „Venstreflertal" for almindelig kommunal Stemmeret. Derimod bliver der, meddeler Bladet, intet saadant Flertal for Forholdstalsvalg. Kom det kun an paa „Venstre", vilde almindelig Stemmeret blive indført uden Forholdstalsvalg.

Hvorledes skal da Løfterne til Gaardbrugerne indfries?

Bladet er saa velvillig at give Anvisning paa Fremgangsmaaden.

Løfterne skal indfries derved, at Høire og Centrum stemmer for Forholdstalsvalg og faar nogle af „Venstre" med sig. De Partier altsaa, som anser almindelig kommunal Stemmeret baade med og uden Forholdstalsvalg som en Ulykke for Landet, skulde sørge for Indfrielsen af de af de radikale Ledere paa Skrømt afgivne Valgløfter.

Det er nokſaa fint udtænkt. Thi Centrum og Høire kan jo vides at ville gjøre sit yderste for at formindske Omfanget af den Ulykke, Radikalerne agter at paaføre Landet.

Maaske bør der dog ikke alligevel næres for stor Tillid til den Taktik, hvorpaa „Intelligensſedlerne" giver Anvisning. Sagen kan nemlig komme til at staa i en saadan Stilling, at i alfald Centrum vil have vanskeligt for at gjøre, hvad der kræves, til Gjennemførelse af Forholdstalsvalg.

Denne Valgmaade kan nemlig ikke bringes i Anvendelse uden indgribende Forandringer i Formandskabsloven. Der er stillet i Udsigt Ophævelse af den delvise Fornyelse af Herredsstyrelserne og af Sogneinddelingen. Det er ikke sagt, at Centrum vil kunne stemme for de Forandringer, Radikalerne byder paa dette Felt, og Radikalerne paa sin Side vil kanske forkaste, hvad Centrum finder at maatte kræve.

Et andet Blad — det i Grændsen — forbereder sine Læsere paa, at der, ialfald paa det politiske Omraade, kanske slet ikke bliver Tale om Forholdstalsvalg. Bladet paaviser, at man nemlig i saa Fald maatte slaa flere Byvalgkredse sammen til en med flere Repræsentanter for hver Kreds, og det henstiller, om det ikke er bedre, at Landet deles i Enkeltmandskredse, hvorved Forholdstalsvalg selvfølgelig vil være udelukket. Efter en saadan Fremholdelse af Skyggesiderne ved Forholdstalsvalgmaaden vil Bladets Læsere formentlig være tilstrækkelig forberedte, naar til syvende og sidst „almindelig Stemmeret uden et Muk" bliver loftet i Høisædet, og de for Bøndernes Skyld foretagne „Tilsætninger" omhyggelig sopet ud og kastet paa Gaden.

Hvem skal da tage sig af de narrede Venstrevælgeres Sag? I Pressen ialfald vil de ikke faa nogen Organer. Der vil formodentlig kun blive stillet dem Valget mellem at „underkaste sig" eller „blive kastet ud".

I Foredrag om Kvindens Rettigheder. Foredragsholderinden: Hvor vilde Manden have været uden Kvinden? (Efter en Pause). „Jeg gjentager: Hvor vilde Manden have været uden Kvinden?"

Stemme fra Galleriet: „I Paradiset, Frue!"

Valgkampen i Jarlsberg. Til i Onsdags havde Høire og Moderate arrangeret Møde i Eidsfos i Hof. Men da Radikalerne, for at forpurre dette, samtidig arrangerede Møde paa Eidsfos Skole med DHrr. Ullmann og Davidson som Talere, indstillede Modpartiet sit Møde, og DHrr. Berntsen og Carl Aas mødte hos Radikalerne til Diskussion. Det blev ikke noget hyggeligt Folkemøde for Radikalerne. Ikke alene skilte Høires Talere sig udmærket ved sin Opgave i Diskussionen, men Radikalerne led straks i Begyndelsen af Mødet en Tort, som de tydeligvis havde svært ved at komme over. De foreslog en Radikaler til Dirigent, medens der fra den anden Side blev foreslaaet en Høiremand. Venstreforeningens Formand forlangte Votering, og Høires Kandidat fik Flertal. Radikalerne forlangte da, at der skulde voteres om igjen. Saa blev gjort, men med samme Resultat. Radikalerne forlangte derpaa, at der skulde voteres om igjen endda en Gang. Men da Forsamlingen nu havde tabt Taalmodighedeu, maatte Radikalerne bide i det sure Æble og tage tiltakke med en Høiremand som Dirigent. (D. B.)

Vore Pressekollegaer anmodes om at opgive Kilde, naar de benytter vore Artikler. Særlig retter vi denne Gang denne Henvendelse til det konservative Blad i Larvik.

Nye Naftakilder. Ruslands Rigdom paa Naftakilder øges stadig. Fornylig har man saaledes paa Nordsiden af Øen Sachalin i det okotske Hav opdaget Naftakilder og en stor Naftasjø. Til Udnytning heraf skal der nu anlægges Fabrikker paa Øens Østkyst, og Arbeiderne skal udtages mellem de Forviste der lever der. Man haaber daglig at kunne udvinde indtil 75000 Pund Kerosin. Ogsaa i Kaukasus har man opdaget nye Naftakilder; den derboende Befolkning har imidlertid skruet Priserne for vedkommende Arealer saaledes op, at man foreløbig har opgivet at anlægge Fabriker der.

En Kone gik til Doktoren for at faa Raad for Gigt. „Se her", sa Doktoren, er en Recept; Salven skal De gnide godt ind i Ryggen, og føler De dem bedre, saa kom igjen, for ogsaa jeg har ofte Gigtsmerter i Ryggen.

Urvælgerne.

Radikalerne har efter de stedfundne Valg en meget ubetydelig Overvægt i Stemmetal blandt Landsbygdens Urvælgere, ikke Halvdelen af, hvad de havde for tre Aar siden, og dersom man tager Hensyn til den store Tilvækt i afgivne Stemmer, ikke engang Tredjeparten af hvad de havde ved forrige Valg. Denne ringe Overvægt kan Vælgerne i Jarlsberg og Nedenes bringe til omtrent at forsvinde, dersom de slaar et Slag, der spørges viden om, for Bondens Ret.

Disse to Amters selveiende Bønder kan lægge et Lod i Vægtskaalen, der vil bringe endog de hensynsløseste Radikalere til at vige tilbage, naar det gjælder at gjennemføre Planen om Bondens Affættelse gjennem den almindelige Stemmeret.

Moderen til den nye Barnepige: „Du maa altid have Thermometer i Badevandet for at se om det er passe varmt". „Det sjønner jeg ikke, Frue", svarede Pigen, „jeg har altid gjort det saa, at jeg stak Børnene ned i Vandet først, blev de røde, var Vandet for varmt, men blev de blaa, var det for koldt".

„De næste Skridt",

naar Radikalerne har faaet Magten, — det „nye Stel", som da skal indtræde i Kommunerne, giver „Intelligensſedlerne" for 19de ds. Antydninger til. Bladet skriver:

„Den Dag, da Flertallet af Hovedstadens Kommunebestyrelse er Venstre, vil Arbeidere og Smaafolk vide, at de store kommunale Reformer, som først og fremst berører deres Velvære, er sikret.

De vil vide, at Kommunen da kommer til at bygge en Række Arbeiderboliger, hvor Smaafolk kan bo godt og billig, at Folkeskolens Barn vil faa fri Mad paa Skolen, at Arbeiderkvarterne vil bli ganske anderledes udstyret fra det Offentliges Side, at Kommunens Arbeidere vil faa andre og bedre Kaar.

Fordi Kristiania Vælgere ved, at disse og adskillig flere Retfærdsreformer blir gjennemført af Venstre, vil Kommunevalgenes Udfald ikke være tvilsomt".

Vi hilser med Glæde ethvert Skridt til at betrygge og forbedre Arbeidernes Livsvilkaar, skriver „Bratsb. Amtst"., men naar der fra radikalt Hold paa en Gang loves: Boliger, fri Mad for Skolebørn, bedre Kaar for Kommunens Arbeidere og dertil i samme Aandedræt „adskillig flere" Reformer, tror vi man har Ret til at spørge: Hvorfra skal Midlerne komme? Hvor bliver Grænsen for den kommunale Beskatning, hvis en slig Linje skal følges?

Hjælp til Selvhjælp er det, Arbeiderne kan kræve. En Arbeiderstand, der nød direkte kommunal Understøttelse, vilde blive en afhængig og uselvstændig Klasse med Vilkaar, som lidet stemmer med frie og selvhjulpne Mænds Tarv og Ære.

Alene et eneste Maaltid daglig til samtlige Folkeskolebørn i Kristiania er beregnet at ville koste over 700.000 Kroner. „Appetiten kommer, mens man spiser", heder det, og skulde de Ting, som ovennævnte Radikalblad opregner, iverksættes og til og med følges af „adskillig flere", Foranstaltninger i lignende Retning, varede det neppe længe, før den kommunale Beskatning ligetil blev — „kommunistisk", til liden Velsignelse saavel for Samfundet i det hele som for enhver dygtig og selvhjulpen Arbeider.

Fra en Fodtur. „Hvad heder den Gaarden der henne?" Skydsgutten: „Store Næs Sætren". „Hvor stor Besætning har den." „Aa! i de bedste Somre har den havt 6 Kjør, 4 Heste, 8 Engelskmænd, 4 Studenter og lidt Smaafæ."

I den spanske By Alcala del Valle forekom nylig et mærkeligt Tilfælde af Skindød. En gammel Kvinde udaandede og blev lagt i Kisten; men just som Slægtningerne stod sørgende omkring denne, reiste pludselig det tilsyneladende Lig sig op og spurgte, hvad man græd for. Denne Opstandelse slog de tilstedeværende med Rædsel; de hylede og skreg af Skræk, og den gamle Kone blev herover saa forfærdet, at hun faldt om og døde for anden Gang.

Ved et Bal. Første Herre: „De traadte paa min Dames Fod, tør jeg bede om Opreisning?"

Anden Herre: „Der sidder min Hustru, gaa hen og træd hende paa Foden.

Fredrikshaldsvalget.

Ved en Uagtsomhed udelodes i forrige Nummer følgende Valgmeddelelse:

I Fredrikshald feirede Høirelisten med 239 Stemmers Overvægt. Paa Høire faldt 592—590 Stemmer, paa den radikale Liste 353—352.

Faderen. „Jeg ved ikke hvad jeg skal gjøre med min Søn han lider af St. Veitsdans, hans Gestikulationer er forfærdelige."

Vennen: „Gjør ham til en stor Musiker, saa vil det gjælde for Eksentrisitet."

„Jack the Whipper" („Jakob Pidsker") kalder Folk en Herre, som i sidste Uge er optraadt i Union Park Chicago. Hans Specialitet er at anfalde enhver paa Bicycle kjørende Dame, som er iført Bicyclebuxer (bloomers) istedetfor Skjørter, og give hende et Rap over Læggene med sin Hundepisk. Nogle af de Bicycleridende buxeklædte Skjønheder skal i den Anledning have bevæbnet sig med Revolver, og der kan derfor ventes en blodig Scene derude, hvis ikke denne helt eller halvt gale Særling holder op med sin Buxekrig.

Faadt det ud! — Missionær Skrefsrud, som er en livlig Mand i at fortælle smaa Anekdoter fra sine Reiser, beretter, at han i Kindred, North Dakotha, sad i en Barberstol for at barberes; en Mand kommer farende ind i Hast gjennem Døren seende paa Skrefsrud og spørger: Have you got a pig? „Jeg maatte uvilkaarlig se mig i Speilet", fortæller Missionæren, og spørge mig: „Mon han mener mig? thi jeg er jo tyk og fed"; men snart forstod jeg, at Ordet „Pig" var et teknisk Udtryk for noget stærkt, som det ikke er tilladt at sælge i Dakota.

Ved Prøvevalget igaar for Smaalenenes Amt fik til Repræsentanter Statsraad Thorne Moss, Arbeider Ole Haakensen, Græsvik, Anton Oroug, Askim og A. Jahren, Haabol de fleste Stemmer.

Til de oprindelige Undertegnere til Dannelse af Centrumspartiet. Vi har i disse Dage til alle ovennævnte Indbyderne samt til nogle andre Meningsfæller udsendt et Cirkulære, hvis Betydning vi paa det mest indtrængende vil lægge dem paa Hjerte.

Krigen i Østasien.

Til engelske Blade telegraferes: Onsdag Aften begyndte General Nodzu at sætte Tropper over Jalufloden. Ved Solens Opgang var den hele Afdeling sat over. Oberst Satu overraskede Fienden i dens befæstede Stilling ved Landsbyen Foucheng, paa høire Flodbred, og angreb, skjønt han ikke havde Artilleri. Kampen varede fra Kl. 10 Morgen til henad Eftermiddagen. Kineserne kjæmpede godt men blev slaaede og retirerede uden Orden til Kueliendset. Japaneserne ødelagde Fortet og vendte tilbage til Hovedkorpset. 200 Kinesere laa dræbte paa Valpladsen. Tallet paa de saarede er ubekjendt. Japaneserne mistede 5 Officerer og 90 Soldater.

Marskalk Yamagata har allerede Planen færdig til næste Slag. Den kinesiske Stilling ved Kueliendset vil sandsynligvis ved Dagens Frembrud Lørdag være omringet fra alle Kanter.

De engelske Blade indeholder følgende Telegram for Tokio:

Igaar angreb 2,000 Oprørere af Tonjnakistammen det store japanesiske Fort Anpo ved Fusan, men blev tilbageslaaede. Under Flugten ødelagde de Telegraflinierne til Nordgrændsen, saa at Efterretningerne om det forestaaende Slag ved Jalufloden ikke kunde ventes telegraferede, før Linierne er bragte orden igjen.

En Avisdamper melder, at et Expeditionskorps paa 20,000 Mand itorsdags landsattes 40 Mil nordøst for Port Arthur og at et Angreb paa det derværende Arsenal er umiddelbart forestaaende.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama idag, at Japaneserne har vundet afgjørende Seir ved Slottet Kiuren over den kinesiske Troppestyrke, der forsvarede Slottet. 16,000 Kinesere flygtede i Retning af Antung i Nærheden af Jalufloden Munding.

Japaneserne gjorde et stort Bytte, Erobrede 30 Kanoner, en Mængde Ammunition og 300 Telte.

Nordahl Rolfsens Læsebog er nu ogsaa indført i Folkeskolen i Aa, Aasnes, Alstahaug, Alversund, Askø, Austad, Brøns, Evenes, Fosnes Gol, Hemsedal, Herlø, Hornindal, Klæbo, Maasø, Nordalen, Nordre Land, Sandnæs, Stordøen, Strømmen, Stryn, Søgne, Søkelven, Søndeled, Tiller, Tjøtto, Tvedestrand og Valberg. Bogen er nu i Brug i over 300 Komuner.

John Shorlands Brud.

(Fra engelsk for „Eidsvold".)

I.

„Jonas Seawels Sag er den uheldigste, som jeg nogensinde har ført for Skranken".

„Uheldig? Den lykkedes bra, om den end ikke bragte dig nogen Berømmelse. Den Talen for den Anklagede var simpelt hen glimrende. Den bragte hin kjæltringagtige Tilskuer femten Aar".

„Som han redelig og ærlig fortjente", svarede min Ven; „men alligevel ønsker jeg, at jeg aldrig havde havt med den Sag at gjøre".

Det var Julaften og bittert koldt. Gjennem Jernbanekupeens Vinduer saa vi udover nogne Marker og bladløse Træer, som Sneen havde indhyllet i sit hvide Liglagen.

Jeg reiste sammen med min Ven, John Shorland — den bekjendte Retslærde — til hans Hjem, en liden Villa i Nærheden af Sussex.

Vi havde haabet at beholde Kupeen for os selv, men da Toget peb sidste Gang i Viktoria, kom der ind en Dame tæt tilsløret og indhyllet i en sid Forværkskaabe. Hun tog Plads i det fremste Hjørne af Kupeen, medens hun nøie holdt Øie med Shorland. Det var umuligt at se enten hun var ung eller gammel, styg eller vakker; thi Sløret var altfor tæt og den store Kaabe omsluttede helt hendes Former. Jeg troede dog engang gjennem det sorte Slør, at opdage Glimtet af et Par kolde graa Øine.

Vi var nogle faa Mil fjernet fra vort Bestemmelsessted, da min Ven og jeg begyndte at tale om den Seawellske Sag.

„Du var jo i Retten, da han blev domfældt?" spurgte Shorland.

„Ja, den Scene staar endnu levende for min Erindring. Din lydelige Stemme, Falsknerens blege Ansigt, da han mærkede hvorledes Strømmen vendte sig imod ham — og hint Kvindeskrig bag Skranken, da han blev domfældt —".

„Ja, jeg glemmer vist aldrig hint hjerteskjærende Skrig", sagde Shorland gysende.

„Aa, det var slet intet nyt. Enhver Kjæltring, hvor slet han end kan være, saa er det dog en eller anden Kvinde, der er enfoldig nok til at elske ham, og hun kommer bestandig for at høre Dommen, og faar Krampeanfald, naar denne falder uheldig ud".

„Ja, men her er særegne Omstændigheder, der er forbunden med den Seawelske Sag. Jeg modtog flere Trusselsbreve mens jeg førte Sagen. Kanske vil du sige, at dette heller ikke er noget nyt; men, du kan domme mig svag, le mig ud, eller hvad du vil, men der gik gjennem disse Breve en fortvilet Tone, der berørte mine Nerver ubehageligt. Efter at den arme Mand var dømt, kom der et endda mere alvorligt end alle de foregaaende. Min anonyme Korrespondent sagde mig, at jeg var Skyld i at en uskyldig var bleven domfældt til det, som var værre endog end Døden. Man advarede mig imod et Menneske, hvis høire Arm lige over Albuen var tatoveret med en mørkblaa Braalet. Og Brevskriveren svor mig til, at jeg skulde være død, inden Torsdagen efter Seawells Domfældelse".

„Er du aldrig kommen paa Spor efter din hemmelighedsfulde Korrespondent".

„Jeg har aldrig efterspøret ham — eller hende. Jeg har forsøgt at glemme det hele; men det er ikke lykkedes mig", svarede min Ven modfalden.

Det forundrede mig, at en saa dygtig Mand lod sig skræmme saa let. Jeg saa paa ham, han var bleg og saa daarlig ud.

„Men du er vistnok nu udenfor al Fare min kjære Shorland" sagde jeg. „Seawel har jo nu været fængslet mere end et Aar".

„Nu, du tar Feil Holzett, hvis jeg nogensinde har været i Fare, saa er jeg det nu. Seawell blev dømt sidst i Marts. I de næste tre Maaneder vil det vise sig om mine anonyme Breve indeholder mere end blot en Trusel.

„Der siges at Fængselslivet har taget haardt paa det stakkars Offer", bemærkede jeg. „Han var en Mand med mange Tusinder om Aaret, flot og godt vant; Forskjellen maa være følelig. Fængselslægen Mr. Simpson sagde mig, at han neppe troede han vilde holde ud mere end nogle faa Maaneder endnu".

Toget for langsomt ind mod Platformen. Vi var ved Reisens Maal. Jeg bemærkede, at min Vens Haand skjalv nervøst.

Noget — jeg ved ikke selv hvad — bragte mig til at se mig om efter Damen i den anden Ende af Kupeen. Hun havde den hele Tid siddet taus med lukkede Øine. Vi havde antaget, at hun sov.

Men nu sad hun i en opret Stilling med de smaa behanskede Hænder foldet over Knæet.

Den store Kaabe var falden ned fra hendes Skuldre. Sløret kastet tilbage over Hatten. Hendes Ansigt fængslede mig. Det var, om end sørgmodigt, saa dog ungdommeligt smukt, det var en ung Pige, paa lidt mere maaske, end 20 Aar. Engang havde hun vistnok været en stor Skjønhed, men det var klart, at enten havde Sorg eller Sygdom mærket hende. Dog var Trækkene regelmæssige og der var noget fint over hele hendes Væsen.

„Død om nogle faa Maaneder — var dette Lægens Ord, stakkars Seawell," sagde Shorland, eftertænksomt —" Hm.

I samme Øieblik stansede Toget — Damen i Hjørnet af Kupeen reiste sig, men sank bevimet sammen.

II.

„Kjære, hvordan kan De tænke paa at kjæmpe for Tilværelsen — De saa ung, saa svag, saa smuk.

i

De ud i Verden som Lærerinde. Ne det er afskyeligt. Amy bliv min Hustru nu med det samme."

Det var John Shorlands Stemme, og Scenen foregik i hans Villa i Sussex, og jeg blev ufrivillig tilstede, da jeg var falden i Søvn over en Bog.

Det var Shorlands Stemme — Shorland, der foreslog at ægte denne fremmede hemmelighedsfulde Pige, som vi var reist sammen med fra London for 10 Dage siden.

Jeg sad halv i Skjul bag et kinesisk Skjærmbræt, men der var en liden Rift i Skjærmen, — og jeg havde derfor god Anledning til at iagtage de to. Ja hun var virkelig nydelig. Intet Under at hun havde fordreiet Shorlands Hoved.

„Bliv min Hustru —" bad han igjen.

Hun hævede sine store sørgmodige Øine mod ham De talte ikke om Kjærlighed — men Udtrykket tolkede ligesom Seir. Men Shorland var tilfreds da han tog hende i sine Arme og hun hvidskede et neppe hørligt „Ja."

Jeg var forundret og halvveis ræd. Hvem var denne Dame som min Ven vilde tage til Hustru?

(Sluttes.)

Hvad kostede Amerikas Opdagelse! Kolumbus fik en aarlig Lønning af 1600 Lire; hver af de to Kapteiner paa hans Skib fik 900 Lire. Skibmandskabet var hyret for en maanedlig Løn af lidt over 12 Lire pr. Mand. Udrustningen af Expeditionen beløb sig til omtrent 14,000 Lire. Alt ialt kostede Amerikas Opdagelse 36,000 Lire, hvilket er omtrent 23,000 Kr. Opdagelsesreiserne er blevet betydelig dyrere siden den Tid.

En skrækkelig Ugjerning

forefaldt lørdags i Gaarden No. 36 ved Norderhovsgaden, idet en Sømarbeider ved Navn Karl Johansen, der tidligere 2 Gange har henligget paa Gaustad Sindssygeasyl for Sindssygdom, skar Struben over paa sit yngste Barn, en 3 Aar gammel Pige. Halsen paa den lille er bleven overskaaret fra det ene Øre til det andet, og Døden er øieblikkelig indtraadt.

Han udøvede Udaaden ved Hjelp af en Barberkniv i et Øieblik, han var alene med Barnet. Han havde derefter forsøgt at faa Tag i et af sine lidt ældre Pigebørn; men denne havde heldigvis reddet sig ved at springe fra det rasende Menneske.

Han blev strax efter anholdt og bragt ned til Politikammeret, hvor han udtalte, at han havde ifinde at dræbe alle sine 6 Børn.

Han er 44 Aar gammel og er for kort Tid siden udskreven fra Sindsygeasylet, hvor han vistnok nu paany kommer, idet han ser meget sindsforvirret ud.

Ullmann i Seljord Kirke.

I „Fremskridt" har to af Ullmanns Tilhængere i Seljord taget til Gjenmæle mod Skildringen af hans Optræden under Valghandlingen. De to Herrer bekræfter imidlertid i alt væsentlig, hvad „Fremskridts" Hjemmelsmænd har fortalt. Forskjellen bestaar egentlig kun deri, at Ullmann talte „fra et af de øvre Trin paa Prædikestoltrappen" istedetfor inde paa selve Prædikestolen, og at Præsten Paulsen ikke irettesatte Ullmann, men det Galleripublikum, der tilklappede ham Bifald — i Kirken.

Det er alene politisk Fanatisme, som endnu kan løfte til en ledende Stilling en Mand, der saaledes tilsidesætter de simpleste Hensyn til Orden og Sømmelighed.

Skuffelse. Han efter Bryllupsreisen: „Kjære disse Regninger maa strax betales, vil du hjælpe mig?"

Hun: „Jeg eier ikke en Øre."

Han: „Hvorledes?"

Hun: „Da jeg giftede mig med dig, gik hele min Formue til min første Mands Slægtninge."

Han: „Hvorfor sagde du mig ikke dette?"

Hun: „Du forbød mig jo nogensinde at nævne min første Mand i din Nærværelse."

Folkemængde og Skibstonnage. Norge har ca. 2 Millioner Indbyggere og en Handelsflaade paa tilsammen ca. 1,800,000 Tons, altsaa $^9/_{10}$ Ton pr. Individ. Storbritannien har ca. 40 Millioner Indbygger og en Handelsflaade paa ca. 12,700,000 Tons, altsaa omtrent $^1/_3$ Ton pr. Individ. Frankrig har 40 Millioner Indbyggere og en Handelsflaade paa ca. 1 Million Ton, altsaa $^1/_{40}$ Ton pr. Individ. Tyskland har 50 Millioner Indbyggere og en Handelsflaade paa 1,700,000 Ton, altsaa ikke fuldt $^1/_{30}$ Ton pr. Individ.

Brændselens Varmeværdi.

Nu da Vinteren stunder til, kan det maaske have sin Interesse at anstille nogle Betragtninger over vore Vedsorters Værdi, skr. „V. G." Et Kilogram tørt Træ udvikler, naar det brænder, lige stor Varmemængde uanseet, hvad Slags Ved det er; og hvis Veden solgtes efter Vægt, vilde det være Kjøberen komplet ligegyldigt, hvad Slags Ved han kjøbte. Prisforskjellen beror imidlertid paa, at en Favn Furuved veier mere end en Favn Granved, og en Favn Bjerkeved igjen mere end en Favn Furuved. Vægten af lige store Stykker Bjerk, Furu og Gran forholder sig som Tallene 8, 7 og 6; veier Bjerkestykket 8 Kilogram, saa veier Furustykket 7 og Granstykket 6. Hvis altsaa et vist Maal Granved er værd 6 Kr., saa skal det samme Maal Furuved være værd 7 Kr. og det samme Maal Bjerkeved 8 Kr., og herefter kan man saa udregne, hvilken Ved man efter Stedets Priser er bedst tjent med at bruge. Men man maa huske paa, at det her sagte kun gjælder tør Ved. Ved Bedømmelsen af en Veds Varmeværdi har den indeholdte Vandmængde den allerstørste Betydning; 10 Kilo nyfældt Bjerkeved indeholder omtrent 3 Kilo Vand, den samme Vægt nyfældt Furuved 4 Kilo Vand og Granved mellem 4 og 5 Kilo. I lufttørret Tilstand indeholder de fleste Træsorter omtrent ligemeget Vand nemlig cirka 20 Procent. Det i Veden indeholdte Vand nedsætter i en meget betydelig Grad dens Varmeevne, da en betydelig Mængde af den udviklede Varme gaar med til Vandets Fordampning. For at bringe 4 Kilo Vand til at fordampe, maa man bruge 1 Kilo lufttør Ved; indeholder nu 4 Kilo raa Granved 1 Kilo Vand, som kan gaa bort ved Tørring i Luften, saa vil disse 4 Kilo Ved ved at anvendes tør kunne overføre 12 Kilo Vand til Damp, medens de i raa Tilstand kun kan fordampe 8 Kilo. Ved Tørring bliver altsaa Veden en halv Gang til saa værdifuld. Varmemængden af vore almindeligste Brændselsmaterialer forholder sig til hinanden omtrent saaledes: lufttørret Ved 7, lufttørret Torn 8, Stenkul 9—16, Koks og Trækul 16—18.

Fra hele det sønden fjeldske Norge klager over Vandmangel. Marken fryser til, og Elve og Bække er saa vandfattige, som de ikke har været paa lange Tider. Det befrygtes, at flere af de Fabriker og Brug, som drives med Vandkraft vil blive nødt til at indstille, eller talfald indskrænke sin Bedrift, dersom der ikke indtræffer mildere Veir med Nedbør.

Fra et Socialistmøde. Dirigenten: „Hr. Olsen har Ordet".

Olsen: „Hr. Dirigent! Jeg haaber Dirigenten er enig med mig i: Ned med Kapitalisterne. De store Formuer bør deles, thi derved ophæves Fattigdommen og Elendigheden fjernes".

Dirigenten: „Det er sandt, fuldkommen rigtigt, lad os begynde strax, lad mig faa Deres Guldur, lang det hid."

Olsen: „Nei, det er mit, det har jeg selv kjøbt og betalt."

Baadeskud. En ung Gaardbruger, Arnt Sæther, Valsefjorden, Aure, omkom sidstleden Lørdag ved Baadeskud, skriver „Romsd. A." Ligesom blot for Moro tog han et ladt Hagelgevær, satte — ude paa Gaardstunet — Kolben mod Marken og holdende Geværet i omtrent lodret Stilling. Formentlig for nærmere at udse sig sit Bytte, en Skjære, gjorde han en Bevægelse, hvorved Geværets Stilling forandredes, og Skuddet gik af med den Følge, at Ladningen gik ind ved det ene Øie og tvers gjennem Hovedet, saa Døden øieblikkelig paafulgte.

De gjenstaaende Valgmandsvalg: 20. Oktbr. Valle i Nedenes. 1. Novbr. Skien. 10. Novbr. Risør. 12. Novbr. Nedenes forøvrigt (undt. Aamli). Drammen. Arendal og Grimstad. Jarlsberg og Larvik. Holmestrand. Larvik og Sandefjord. Aalesund og Molde. Kragerø. Brevig. Porsgrund. 13. Novbr. Aamli i Nedenes.

Literatur.

Af Tidsskriftet „Kringsjaa" er udkommet 7de Hefte med et vexlende, interessant Indhold. Vi nævner særlig Thomas P. Krags „Ved Dødens Komme" og den redaktionelle Artikel „Nytte". Om den sidste siger vi kun: Gaa hen og læs! Vi har tidligere gjentagne Gange anbefalet „Kringsjaa".

Tidstanker af Dr. Horn, Hjalmar Biglers Forlag, skal blive nærme omtalt i et følgende No.

„Illustreret Familieblad", der udkommer paa Horten, er et Blad som man bør holde. I Udstyr staar det fuldt ved Siden af de danske Konkurenter, og hvad Indholdet angaar staar det efter vor Mening betydelig over dem. Det redigeres i kristelig Aand; de Fortællinger, det indeholder, er fængslende, belærende og forædlende. Af „Illustreret Familieblad" vil baade unge og gamle have Interesse, det vil være til Hygge og Underholding i ledige Stunder for den hele Familie. Prisen er i Forhold til Udstyret billig.

Den engelske Lods. Af dette Henrik Wergelands berømte Digt udkommer der til Jul paa Universitetsboghandler Gads Forlag en Jubilæumsudgave, rigt illustreret af vor fremragende Genremaler Wilh. Peters. I et udsendt Prospektus gives en Prøve paa Værkets Udstyr. Efter denne Prøve at domme, vil vi faa et Førsterangs Prægtværk, udmærket skikket som Julepræsent. Prisen bliver 7 Kr. eleg. indb. 10 Kr. Der vil ogsaa blive Adgang til Anskaffelse af Værket i 7 maanedlige Hefter a 1 Kr.

Den ofteste forlovede Millionærinde er vistnok Miss Anna Gould. Hun har allerede været forlovet med tre Prinser en Greve, en Bankier og en Skuespiller.

Hun var kommet ham i Forkjøbet. I et Hjem, hvor Husfaderen var en meget heftig Mand, vilde der ofte været blevet huslige Scener, hvis ikke Husmoderen havde været saa besindig, som hun var. En Dag skulde baade Herren og Fruen i Middagsselskab, og til dette skulde Gemalen have nye Støvler. Skomageren havde lovet at komme med Støvlerne præcis. Men en Skomagers Løfter er ikke af dem, som man kan stole allermest paa. Klokken blev baade 1 og 2 og $^1/_2$3, og ingen Støvler kom. Kl. 3 maatte man affted. Mandens Harme steg efter hvert, som Tiden gik, og tilsidst gik han i fuldt Raseri frem og tilbage paa Gulvet. Imidlertid fik Fruen se Skomagergutten komme og skyndte sig mod ham og afærdigede ham i en Fart. Idet hun kom ind med Støvlerne, raabte hendes Mand: Hvor er Skomagergutten? Jeg maa ha fat i den Slampen!

— Gutten er alt gaat.

— Gaat! skreg han og rev Døren op.

— Hvad vil du ham? spurgte Fruen.

— Klore Øinene ud paa ham? tordnede Manden.

Kjære, det har jo jeg alt gjort, svarede hun ganske stilfærdig. Mandens Vrede opløste sig i en hjertelig Latter.

(V. G.)

Et Barn brændt. „Vestlandske Tid." i Arendal for 20de ds. beretter:

Igaar Eftermiddag hændte i Kovigen et sørgeligt Ulykkestilfælde. En Sjømandskone skulde ind til Naboen som snarest i Ærinde og lod sin lille $3^1/_2$ Aars gamle Datter blive alene hjemme.

I Moderens Fravær har den Lille faaet fat i Fyrstikker, har leget med disse, — en er revet af, har fænget i hendes Kjole — —

Da Moderen kom hjem, var den Lille død.

Larviks Tondefabrik heder en ny Bedrift, der ifølg. „Østlp." er sat igang ude paa Thorstrand. Thorstrands Dampsag blev af et Interessentskab indkjøbt for ca. 1 Aar siden og er ved Forandringer og Tilbygninger ombannet i ovennævnte Øiemed.

Fabriken beskjæftiger nu ca. 25 Personer. Alle Tønder forsynes med solide Jernbaand. Foruden den egentlige Tondefabrik drives ogsaa Maskiner, der leverer ophuggen Løvved.

Den tyske Rigskansler Grev Caprivi har taget Afsked, ligeledes den preussiske Ministerpræsident Eulenburg. Til Caprivis Efterfølger ventes udnævnt Statholderen i Elsass, Fyrst Hohenlohe.

Abonner paa „Eidsvold"

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold"** (Centrums Organ) ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr. 4.00.
„ $^1/_2$ Aar	„ 2.00
„ 1 Kvartal	„ 1.00
„ 1 Maaned	„ 0.35

Incl. Porto.

Averter i „Eidsvold".

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt
blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8 **Henrik og Pernille**, komedie i 1 akt af Dubois. **Niobe**, farce i 3 akter af Harry Paulton og E. A. Paulton.

Vinterfrakker

i usædvanlig stort Udvalg. Ulstre, Kapper, Høstfrakker og andre solide Herreklæder til meget nedsatte Priser i

Kristiania Godtkjøbsbazar,

Osterhousgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser, Indg. i Porten.

En lysbrun Hest, Vallak,

5 Aar gammel, ca. 9 Kv. 2 T. er bortkommen fra Havnegangen i Halmrast Skog, søndre Land. Mærket P. Granum paa høire Forben og J. Land paa venstre. For Tilbagebringelsen eller Underretning betales.

Chr. Sørjordet.
Søndre Land.

Godt Skotøi!!!

Største Udvalg, billigste Priser.
Norsk Skotøimagasin,
Younsgaden 3.

Stor Prisnedsættelse paa værdifulde Bøger,

deriblandt flere illustrerede Prægtværker,

af **P. T. Mallings Boghandels Forlag.**

Katalog udleves gratis i alle Boglader.

— 356 —

Før John Coverdale ankom til Ellerslie, havde Sibyl fortalt Coralie Brandon Mountfords Historie og hendes Kjærlighed til ham, medens hun kun svagt berørte den Rolle Hubert Urquhart havde spillet i Tragdien. Men Cora havde givet Agt paa den Talendes Ansigt, og hun havde bemærket, at hendes Tante ikke fortalte hende alt.

„Du har al Grund til at hade min Fader, og alligevel tog du mig til dig og overøste mig med Godhed, mon nogen Kvinde i Verden vilde have gjort dette?" sagde Coralie, da Fortællingen var endt.

„De fleste Kvinder vilde have gjort dette, tænker jeg, Cora, naar de saa, at du trængte en Ven. Jeg forsøgte altid i mine Tanker ikke sætte dig i nogen Forbindelse med din Fader. Hvorfor skulde du lide for hans Skyld?"

„O, jeg var jo hans eget Kjød og Blod. Min Fader befalede mig at vogte paa dine Handlinger, og jeg adlød ham. Han foregav at være din Ven, og jeg troede ham. Jeg følte Taknemmelighed mod dig, men din Skjønhed, din Rigdom og alle dine gode Egenskaber opfyldte mig med Misundelse. Jeg sammenlignede min Stilling med din. Jeg var min Faders Datter, og jeg var hans Spion. Jeg saa, hvorledes den elskværdige Præst nærede Hengivenhed for dig" —.

„Sludder, Cora, du maa ikke tale saaledes! Mr. Coverdale har været en trofast Ven i denne Sorgens Tid, — dette er alt. Jeg bad ham hjælpe mig, og

— 353 —

Kraft — en Mand, for hvem Livet var saa meget mere værd, end det var for den arme Lidende, hvis forandrede Udseende var en Kilde til saa dyb en Sorg. Med Gysen tænkte hun paa, at den Mand, hun afskyede, herskede i det gamle Hus, hun saa nylig havde forladt.

Efter at hun i flere Dage havde ventet paa at høre noget om Mountford, fik hun et Brev fra John Coverdale, skrevet i London.

„Kjære Lady Dunluce," skrev han, „jeg har ventet lidt, før jeg skrev til Dem, da jeg nødig vilde forstyrre Dem med nogen sørgelig Efterretning i denne Tid. Maatte Gud styrke og trøste Dem i Deres tunge Sorg! Jeg har nu at meddele Dem, at Reisen ikke frembrød nogen Vanskeligheder for Patienten. Han sov meget; hans Søvn var rolig, og jeg fandt ham mere livlig og interesseret i sine Omgivelser, da vi kjørte fra Dampskibet og til vort Hus, end jeg før havde fundet ham.

Doktoren ledsagede os til Maalet for vor Reise, og han gav Diakonen fra Hospitalet de mest nøiagtige Befalinger. Denne Mand er stærk og vant til de vanskeligste Sygdomstilfælde; jeg anser ham for en meget dygtig Person, der er sit Arbeide fuldstændig voxen. Husholdersken og hendes Mand er trofaste Tjenere, paa hvem jeg kan stole, og de omfatter den stakkels Syge med stor Kjærlighed. Jeg har derfor overladt ham til deres Omsorg. Doktoren i Landsbyen vil daglig besøge ham, indtil jeg er istand til at

Haldens Metalvarefabrik.

Fabrikata af:

Kobber-Suppekjedler Kasseroller, Kaffekjedler etc.

i alle Størrelser anbefales som **gode** og **billige Kogekar.**

Nielsen & Lie,

Storgaden 25.

Bestillinger paa alle Slags Kobberkogekar modtages.

(J.H. 677)

Fjederhammere

for **mek. Værksteder** og **Smedier,** fra **E. V. Beronius i Eskilstuna,** er fabrikeret af **bedste svenske** Materialier. Hammerhovedet er tilvirket af **smedet Martinstaal.** De leveres i 4 Størrelser i Priser fra 1000 til 350 Kr.

Skriv efter Tegning og Prisliste.

Eneagent for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kr.ania,

Telefon 3107 K. Vognmandsg. 8. ved Jernb.torvet.

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Emaljerede Varer:

Farve blaa, graa, hvid, marmorreret;

Kasseroller, Kjedler, Gryder, Laag, Kaffekjedler, Fiskekjedler, Stegepander, Stegeovnspander, Tragteindretninger, Thekjedler, Thekander, Kaffekander, Koppe, Tragter, hermetiske Daaser, Poteteskogere for Damp, Omeletfade, Melkeboller, Bægere, Madspand, Tallerkener, Buddingforme, Beafriste, Fordampningsskaale, Skumsleve, Suppeoser, Vandøser, Fiskesleve

samt for Soveværelser:

Toiletbøtter, Vandboller, Vandkander, Sæbekoppe, Tandbørsteholdere, Kammerpotter, Stikbækken.

Konkurs-

Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 693)

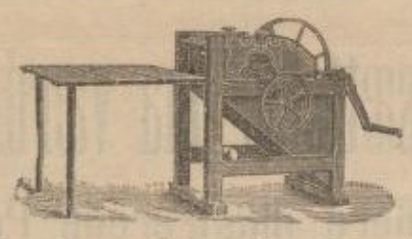

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Ved den høiere Landbrugsskole i Aas

begynder den 1ste April 1895 et nyt, **toaarigt** Kursus for den lavere Afdeling og Havebrugsafdelingen.

I den **lavere Landbrugsafdeling** betales for Undervisning, Kost og Logis Kr. 200.00 aarlig; desuden optages 3 Frielever. Eleverne i denne Afdeling er pligtige til at udføre alle Slags Gaardsarbeider.

I **Havebrugsafdelingen** betales ogsaa Kr. 200.00 aarlig. Der optages 1 Frielev. Eleverne i denne Afdeling er pligtige til at deltage i alle Havebrugsarbeider.

Den 1ste Mai 1895 begynder et nyt Kursus for **den enaarige høiere Landbrugsafdeling,** i hvilken der for Undervisningen betales Kr. 200.00 samt for Kost og Logis Kr. 400.00 af de Elever, der erholder Plads i Skolens Beboelsesrum. I denne Afdeling er 2 Fripladse, som kan uddeles til Elever, der har gjennemgaaet Skolens lavere Afdeling. Desuden findes ogsaa 2 halve Fripladse, hvorom ogsaa andre Ansøgere kan konkurrere. Eleverne i denne Afdeling deltager ikke i de praktiske Jordbrugsarbeider.

Ansøgninger til ovennævnte 3 Afdelinger stiles til den kgl. norske Regjerings Departement for det Indre og indsendes til Skolens Direktør, Adresse Aas Station, inden den 15de December d. A. Til nærmere Oplysning om Betingelserne for Optagelsen, om Undervisningen o. s. v. erholdes den ny Skoleplan **frit** tilsendt ved Henvendelse til Skolens Direktør. (O. A. R.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang,*** **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,

sort Vat,

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tømmerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Georg Bausback,

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!

Moderate faste Priser!

Fra

2den Etage

anbefales:

Gardintøier,

Bordtæpper,

Uldtæpper,

Vattæpper,

Sengetæpper,

Gulvtæppetøier,

Gulvtæpper,

Portierer,

Fjær,

Dun,

Færdige Sengklæder leveres efter Bestilling.

Mærk: En Del ældre Mønster i **Gardintøier** udsælges til betydelig **nedsat Pris.**

Syver Tandberg.

Iste & 2den Etage,

Hj. af Karl Johansg. & Kirkeg.

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra Kr. 7.00. Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** samt alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet "

(J. H. 673)

Uhre!!

Største Udvalg i **Regulatoruhre** og **Lommeuhre** i Guld og Sølv.

Sølv-, Talmi-, Doublé- og ***Nikkelkjæder.***

Aller billigste Priser, hos

Uhrmager H. J. Knoph,

Brogaden 2.

(J. H. 707)

Kontorlokaler

elegante og tidsmæssige tilleie i Prindsensgade 4.

A. Hiorth.

Den bedste Plog

er **Staalplog H. F. fabrikeret udelukkende af Staal** og **forsynet** med **dobbelt Aas.** Denne **særdeles stærke** og **solide Plog** af **Mellemstørrelse** for 1 a 2 Heste, er ubetinget den mest hensigtsmæssige for middelstore og mindre Gaarde. Ved **Udstillingen paa Hamar,** Juni 1894, blev den tildelt **Førstepræmie** efter **foretagen Markprøve. — Pris Kr. 25.00** ÷ 5% pr. Kontant.

Af Svingploge med T-Jern Aas,

efter den velkjendte Bygdø-Model, har vi efter Anmodning af flere Gaardbrugere i Aker, optaget Fabrikation og føres stadigt paa Lager.

Vore **Skumploge** med 3 og 4 Skjær er efter Udtalelser af de mange Landmænd, som har anskaffet dem, **bedre** end de andre her i Handelen forekommende Skumploge, **ligesom de er billigere.** De blev ligeledes **præmierede paa Hamar.**

Heimdal Maskinforretning,

Kristiania,

Vognmandsgaden 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet).

Sagbrugseiere og Damptærskeselskaber

anbefales

Fosters fortrinlige Lokomobiler.

Disse Maskiner kan fyres med Kul, Ved, Torv eller **udelukkende med Sagflis.**

Fosters Lokomobiler har **svære** Dimensioner og som Følge deraf en **overordentlig stor Arbeidsevne.**

4 Hestes og 6 Hestes Lokomobiler **haves paa Lager.**

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (691)

Telegrambureau

HØYDAHL H.O. OHME'S

Ø Slotsgd. 9. Telefon 584. **ANNONCE-EXPEDITION.** Christiania.

Annoncer til *„Eidsvold"* fra Udenbysboende bedes sendt gjennem Høydahl Ohme's Annonce-Expedition, der kun beregner Bladets Pris uden Tillæg af Porto.

vende tilbage til ham, som jeg haaber at kunne gjøre om en fjorten Dages Tid.

Jeg føler, at det er min Pligt at sige, at Lægen ikke har noget Haab om Bedring, selv i disse Omgivelser. Sygdommen har i de mange Aar svækket Mr. Mountfords Hjerne og Legeme. Nogen varig Bedring vilde være et Mirakel, som vi ikke tør haabe paa. Jeg siger Dem dette, kjære Lady Dunluce, fordi jeg anser det rettest, at De ved fuld Besked om den kjære Syges Tilstand.

Til enkelte Tider kan han erindre alt og synes at være vaagnet af sin Dvale, men disse korte Mellemrum maa dog ikke friste os til at nære noget Haab.

Hvad mig selv angaar, saa vil det overraske Dem at høre, at jeg er ifærd med at forlade min Menighed i den østlige Del af London, og at den Kapellan, der har arbeidet sammen med mig og er mig overlegen i Arbeidskraft, vil indtage min Plads. Min Fader, som i flere Aar har befundet sig mindre vel, har overtalt mig til at modtage Embedet som Sognepræst ved St. Stephens Kirke i Workington. Han kommer nu ikke ofte til London, men bor paa sit Gods nær Workington, saa jeg anser det for min Pligt at bosætte mig i Nærheden af ham. Jeg vil saa meget at at bestille, thi den forrige Præst var ofte borte fra sit Sogn. Min Fader har Ret til at bortgive Kaldet, og han har længe ønsket, at jeg skulde modtage det.

Inden længe tænker jeg at have ordnet mine Affærer her, og Workington er jo ikke mere end en

Times Reise fra Ellerslie, hvor jeg vil faa Lov at besøge Dem, til hvad Tid, De vil bestemme, og vi kan tale om, hvad De ønsker at foretage Dem med Hensyn til Mr. Mountford og hans fremtidige Opholdssted. Kanske De vil lade ham bo i Devonshire i Vinter, men Reisen vil blive lang, og jeg tvivler paa, at Klimatet er bedre for ham der end i Skotland.

Deres hengivne

John Coverdale.

Coralie var tilstede, da Lady Dunluce modtog dette Brev. Hun gjenkjendte Haandskriften og sukkede dybt. Derpaa gik kun hen i den fjernere Del af Værelset, for at hendes Tante kunde læse sit Brev uforstyrret.

Hun havde bekjæmpet de Jalousiens Kvaler, som bragte hende til næsten at hade Sibyl Dunluce, og havde forsonet sig med den Tanke, at Mr. Coverdale elskede den skjønne Enke. Der var jo intet ved den den Ting at gjøre. Hvilken fornuftig Mand kunde tænke paa hende selv, nu da Lady Dunluce var fri og kunde belønne hans Hengivenhed? Alle hendes Tanker og Ønsker havde faaet en mere alvorlig Retning, siden Onkelens Død — et Strøg af Melankoli hvilede over hende og bragte hende nærmere Sibyl. For første Gang i de Aar, de havde tilbragt sammen, begyndte Sibyl at føle Kjærlighed for den moderløse forladte unge Pige; for var alle hendes kjærlige Handlinger kun en Følge af Pligt, — nu nærede hun varmere Følelser for Coralie.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... følger vedlagt.

Navn: .....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:* .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 129. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 1ste November 1894. | Avertisementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Skyldig Kontingent

for Iste Halvaar og 3die Kvartal bedes velvillig snarest indbetalt til Postkontoret.

Det Cirkulære,

som for nogle Dage er udsendt til de oprindelige Undertegnere til Dannelse af Centrumspartiet samt til endel andre af vore Meningsfæller, maa vi paa det mest indstændigste bede dem om at gjennemlæse.

„Eidsvolds" Aviskomite.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000
Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab,
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**
Aktieejernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Loitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

En reformativ Liste.

I Begyndelsen af December skal Kristiania Kommunebestyrelse delvis fornyes. Diskussionen herom er allerede kommet i Gang, og Radikalerne har paabegyndt sine Rustninger i Hensigt at lægge Kristiania under sig ogsaa hvad det kommunale Styre angaar.

Skal man med Virkning optage Kampen mod Radikalismen paa dette Felt, nytter det ikke at indskrænke sig til en defensiv Stilling. Det kan være bra nok at forklare, til hvilke farlige Konsekvenser det vil lede, om det nu opstillede, af Socialister udtænkte og af Radikalerne i Kuld og Kjøn lyste Program vil lede. Det kan ugjendrivelig paavises, at de i Udsigt stillede Foranstaltninger, Opførelse af kommunale Arbeiderboliger, gratis Forpleining af Syge og Arbeidsudygtige, Bespisning af Skolebørn med meget mere, vil faa Skatteprocenten til at stige som en Elv i Vaarflommen, og at den fjernere liggende Konsekvens vil blive, at Byens Befolkning kommer til at gaa tilbage i Selvhjulpenhed og energisk Arbeide for at skaffe sig bedre Kaar. Det er uimodsigeligt, at saadanne Følger vil opstaa, og fornuftige Mennesker vil uden Vanskelighed indse det.

Men derfra til at kræve, at man for at afværge disse Følger skal give det nuværende kommunale Stel et Tillidsvotum og gjenvælge Kommunebestyrelsen i Hovedsagen uforandret, er et saare langt Skridt. Der vil ikke inden Byens Befolkning findes en saa grundfæstet Tillid til det nuværende kommunale Stel, at man uden Risiko kan opfordre den til paa en saadan Platform at tage Kampen op mod de løsslupne Kræfter.

Der vil endog findes en nokſaa udbredt Opinion, der paastaar at Kristiania nuværende Kommunebestyrelses Ensidighed og Uforanderlighed har været en af de vigtigste Aarsager til, at Byen blev erobret af Radikalerne ved Storthingsvalget.

Det er nødvendigt at tage Hensyn til en almindelig udbredt, begrundet eller ubegrundet, Misnøie med den Maade, hvorpaa Kommunebestyrelsen har røgtet sit Hverv. Der staar paa Dagsordenen mange og vigtige Sager, som det er særdeles vanskeligt at faa løst paa en heldig Maade, for en stor Del paa Grund af tidligere Tiders Kortsynthed og Forsømmelser. Byens Regulering er overmaade uheldig og vil komme til at volde overordentligt Bryderi; der næres liden Tillid til, at de, der hidtil har været Kommunebestyrelsens Raadgivere paa dette Felt, er sit Hverv vorne. Omfattende Bryggeanlæg staar paa Dagsordenen, og man har ikke faaet det Indtryk, at de paagjældende Autoriteter magter at løse Flokerne. Paa omtrent alle de Felter, der ligger under Kommunens Omsorg, er der vigtige Opgaver at løse, gamle Forsømmelser at rette, nye Baner at bryde, og der kræves i Sandhed stor Dygtighed hos den kommunale Administration for at kunne træffe heldige Forholdsregler og overvinde Vanskeligheder.

Vi er villig til at indrømme, at i de fleste af de Misligheder, som nu forefindes, og Forsømmelser, som nu maa afhjælpes, har foundne Tiders Mænd større Skyld en de nuværende, og at Skjævhederne i det kommunale Stel mere er at skrive paa Systemets og Traditionens end paa Personernes Regning.

Men netop derfor maa der gjøres noget for at Systemet kan blive brudt og Traditionens Magt indskrænket.

Almenheden vil se mere paa Resultaterne end paa de Styrendes gode Mening, og den vil ovenikjøbet være meget tilbøielig til at gjenfinde gamle Misligheder, der egentlig er ophørte, fordi det nu engang er blevet traditionelt, at de findes til.

Saaledes er det den almindelige Anskuelse, at de saakaldte „bedre Bydele" begunstiges med Hensyn til Gadeoparbeidelse, Belysning o. s. v. paa de tarveligere Bydeles Bekostning. Dette er maaske ikke mere Tilfældet, ialfald ikke i en særdeles fremtrædende Grad. Men det er ikke nok, at Kommunebestyrelsen pligtmæssig viser Upartiskhed og skifter Sol og Vind lige ber. Den maa netop med Forkjærlighed tage sig af de tarveligere Bydele. Dette er god Socialpolitik, thi Fattigdom og Uvidenhed indskrænkes, hvor Kommunens Administration trænger frem med Renslighed, Lys og Hygge.

Derfor bør den elektriske Belysning, naar den skal udvides, ikke først og nærmest henlægges til de „fornemmere" Gader og de vestlige Bydele. De store overordentlig trafikerede Forbindelsesaarer Storgaden—Brogaden—Grønland, samt Torvgaden—Thorvald Meyers Gade bør staa nærmest for Tur. Vi nævner dette kun som et Exempel paa den Aand, som vi mener bør besjæle den kommunale Administration.

En stor Del af de Mænd, der nu sidder i Kommunebestyrelsen, er ikke de nye Forhold vorne. Tiden er løbet fra dem, og de er neppe saa rapfodede, at de kan indhente Tiden igjen.

Vi tror derfor at give et godt Raad, naar vi raader til at fornye Kommunebestyrelsen med en Række Mænd, der er bekjendt for Energi og Initiativ og som kan bringe ind i Styret Evnen til at se Sagerne fra andre Synspunkter end de hævdvundne, kaste nyt Lys over det gamle og have gode Forslag at fremsætte med Hensyn til det nye.

En reformativ Liste maa opstilles for Kommunevalget i December.

Til Generalstabschef er udnævnt Chefen for trondhjemske Infanteribrigade H. P. Lorange.

Carl Plong, en af Danmarks mest bekjendte Mænd, Digter og Politiker, døde lørdags 81 Aar gammel.

Norske Skibe i det østasiatiske Farvande. Fra Shanghai telegraferes i Onsdags til de engelske Blade: Rygtet om, at det norske Dampskib „Nordenskiold" skulde være taget og konfiskeret af Japanerne, er blevet tilfulde gjendrevet ved Skibets Ankomst i god Behold til Taku, uden at have lidt nogen Overlast. Her antages det, at „Nordenskiold" har indehavt Krigskontrebande.

En anden norsk Damper, „Peik", blev virkelig anholdt af en japanesisk Krydser udenfor Weihaiwei, hvilket betragtes som et nyt Bevis for Usandheden af det officielt i Omløb satte Rygte, at en istandsat kinesisk Flaade har trydset og fremdeles krydser i Bugten for at søge efter Fienden.

„Peik" skal have havt over 600 kinesiske Soldater ombord; men da det japanesiske Krigsskib saaes at nærme sig, afførte Tropperne sig sine Uniformer, heder det, og brændte dem under Damkjedlerne. Da Japanerne kom ombord i „Peik", fandt de Skibet fuldt af Mænd, klædte som Kulier. Ingen Krigskontrebande blev forefunden, og Skibet fik Tilladelse til at gaa videre.

Inde i den vilde Geiraangerfjord paa Sondmøre ligger en Fjeldgaard, som heder Skagaflaa. Den var i gamle Dage „einboli" (bestod kun af et Brug). Fra Fjorden førte en svimlende brat Sti op til Gaarden. Et Sted maa man passere et høit lodret Ups. Her var en dygtig lang Stige den eneste Udvei.

Skagaflaamanden var ikke altid pr. „Kassa" med Skatter og sligt. Derfor var Lensmanden „tilgjængt" paa Skagaflaa.

Men saa blev Skagaflaagubben lei af „Traakket". Han holdt da bare skarpt Øie med Lensmandsbaaden. Naar den sate Kursen for Skagaflaaanstet, gik Gamlen bare bort paa „Upset" og trak op Stigen. Saa vendte han Skraaen i Munden og ruslede i Ro og Mag hjemover mod Tunet.

(„Vestlp.")

Om Kronprinsessens Helbredstilstand har en Konsultation den 24de ds. fundet Sted mellem Lægerne Erb, Tenner, Munthe og Werner med det Resultat, at Sygeligheden anses væsentlig at bestaa i Neurasthenі (Nervesvaghed) og i nogen Grad af Anæmi (Blodmangel) samt at Resterne af Hds. k.H.'s tidligere Lungesygdom (Lungehindeinflammation) og kanske endel Bronchit endnu kan bestaa.

En Forflyttelse til Syden (Italien) og Ophold der denne Vinter under god Lægebehandling er det derfor unndgaaelig nødvendigt at foretage inden kort Tid. Efter hvad man nu kan forudse, er ogsaa for de nærmeste Aar et Ophold i Syden i nogle af Vintermaanederne nødvendige.

Paa Grund af denne Konsultation er det blevet bestemt, at Kronprinsessen omkring den 15de November skal afreise til Rom for indtil videre at opholde sig der under Dr. Munthes Behandling.

Daarligt Kjendskab til vort eget Land.

(Sandfærdig Scene fra Jernbanekupé op gjennem Østerdalen ifjor Sommer).

„Det er da ubegribelig med denne Elven, som følger med os Time for Time, eftersom vi reiser op Dalen. Men det skulde nu være artig at vide, hvad Elven heder," — henvendte han til sine to Reisefæller", men ingen af det lystige Trekløver kunde herom give Besked.

Jeg tog mig den Frihed at gjøre opmærksom paa, at det var Glommen, Norges største Elv.

„Ja, det skulde vi nu ogsaa have vidst, for vi lærte jo paa Skolen i vore Barnsbens Dage, at Glommen rinder gjennem Østerdalen, at den falder i Havet ved Fredrikstad, og at den løber ud af Gula," svarede den ene.

„Det sidste er nu galt da," mente den anden, for Glommen begynder oppe ved Røroskanten."

„Du skal da altid gjøre dig vigtig," faldt den tredie ind, „har ikke jeg reist her mange Gange og ved saa extra godt, at naar vi kommer høiere op i Dalen, saa heder den ikke længer Østerdalen, men Guldalen."

„Ja, der ser du jo, at Glommen løber ud af Gula;" paastod No. 1. igjen, nu ganske overlegen.

Der blev en længere Diskussion mellem de tre Herrer; No. 2. forsøgte, om end meget spagfærdig, at forsvare sin Røros-theori, men bøiede sig parlamentarisk for Majoriteten, som jo altid skal have Ret.

Tilslut tillod jeg mig paany at blande mig ind i Samtalen og oplyste om det rette Forhold, nemlig at Glommen kommer fra Aursundsøen nær Røros.

Lidt efter kom No. 2. han, som syntes at have lidt bedre topografisk Kundskab end de to andre hen til mig og sagde, at han skulde have saadan Lyst at se Værdalsfredet. Om man ikke kunde iagttage det fra Kupévinduet, naar vi reiste ned fra Røros til Trondhjem."

Han var alligevel ikke stort bedre han end de to andre. Fjerdemand i Kompagniet manglede; om ham har man den Historie, at han paa en Kafe i Kristiania forlangte Toddy; rigtig god Cognac vil jeg ha' idag." Han fik en Flaske med Etikette „Vieux Cognac" (NB. Vieux betyder gammel, altsaa „gammel Cognac"); bryggede sin Toddy, men syntes, at den smagte baarlig. Henvendte sig saa meget rigtig til de omstaaende med den Bemærkning, „at denne Cognacen er saa baarlig, at jeg er sikker paa, at den aldrig har seet Vieux." Han holdt Vieux for et Slot eller en By.

Alle fire Herrer er vel kjendte Kristianiafigurer.

Hvem er „Venstremænd" og hvem er „Høiremænd"? Et radikalt Blad i Stavanger har havt Tid til at sætte op en Liste over, hvilke af ældre Storthingsmænd og Statsraader der nu følger det radikale Venstre og hvilke der har taget Afstand fra det, og faar naturligvis allesammen paa nogle faa nær anbragt under den første Rubrik. Vi kan imidlertid oplyse, at flere af de Herrer, som Bladet tager til Indtægt for den Steenske Politik, alvorligt misbilliger denne.

Hvad Bondepartiet

kræver med Hensyn til Stemmeretten er ikke særlige Rettigheder for sig selv, blot de Rettigheder, som ganske naturlig flyder af John Stuart Mills Regel, at de, der bevilger Penge og paalægger Skat, selv skal yde direkte Bidrag til Udgifterne og personlig have en Følelse af, naar Udgifterne stiger eller falder.

Fastholdelse af denne Regel, der er lige saa retfærdig som de radikale Krav paa Omstyrtelse af Stemmeretsstrankerne er uretfærdigt, vil i Norge med dets Samfundsforhold have til Følge, at Bonden bevarer den Indflydelse i Stat og Kommune, som han nu har og saa længe har havt

---

I Hang Kirke i Øvre Eker holdtes Menighedsmøde sidste Søndag til Behandling om Bededag og Bispevisitatser. Den temmelig talrige Forsamling udtalte sig saa godt som enstemmig for Bibeholdelse af den gamle Ordning.

En Slaveopstand paa Akershus.

I Oktober Maaned 1844, altsaa nu for 50 Aar siden, blev Kristiania Indvaanere pludselig sat i ikke liden Skræk ved et Rygte om, at „Slaverne" paa Akershus havde gjort Oprør og holdt paa at bryde ud, for derpaa selvfølgelig at sætte Ild paa Byen, myrdede alle brave Borgere o. s. v.

Nu, dertil kom det da heldigvis ikke, men Sagen var dog i Virkeligheden ganske alvorlig og ingenlunde uden Fare, om end for en kort Stund.

Aarsagerne til Optøierne var Kosthold, specielt Misfornøielse med det Øl og Brød, som Fangerne nu ifølge en ny Ordning fik om Morgenen, istedetfor, at de tidligere i visse Maader selv havde besørget sin Forpleining hos en dertil ansat Marketender; „denne Forandring var de", skriver „Morgenbladet", „formentlig ikke mindre misfornøiede med end med Ophøret af deres Arbeide udenfor Fæstningen".

Den 13de Oktober 1844 brød Misfornøielsen løs.

Da Fangerne om Morgenen skulde ned i Gaardsrummet for at faa sine Madportioner, negtede de at modtage disse og fordrev Vogterne med Jernstænger, som de paa en eller anden Maade havde faaet gjort glohede.

I Gaarden var ca. 200 Fanger, og ialt var der 500 paa Strafanstalten, Vogterne var fordrevne fra Gaardsrummet og Situationen saaledes ganske kritisk.

At de 200 vilde befri Resten af sine Fæller, kunde man med Bestemthed forudse.

I dette Øieblik kom Pladsmajoren paa Akershus, daværende Oberstløitnant, senere General Glad til.

Glad gik først hen til den vagthavende Officer og gav ham følgende Ordre: „Skulde jeg ikke om 10 Minuter være kommen tilbage fra Strafanstalten, saa er Grunden dertil den, at jeg ikke mere er til. De har da at fyre begge Kanoner af mod Gaardsrummet".

Ganske alene gik derpaa Glad ind i Gaardsrummet mellem de rasende Fanger.

Et Par af de værste nærmede sig ham, svingende med de glohede Jernstænger, men Glad rørte sig ikke af Flekken, men sagde ganske rolig og bestemt: „Dersom nogen kommer mig nær, hugger jeg ham ned; imidlertid vil jeg raade Enhver, der har sit Liv kjært, til at staa stille og høre paa mig".

Fangerne blev imponerede ved denne Glads rolige og frygløse Holdning, og det lykkedes virkelig Glad lidt efter lidt at faa dem til at gaa til sit Arbeide.

Ifølge Aviserne Referater synes man dog ikke strax at have fæstet Lid til, at Mytteriet var dæmpet; thi Vagterne blev forstærkede, og ifølge „Den Constitutio-

nelle" blev der ogsaa opplantet flere Kanoner.

Nogen Uret synes der ikke at være begaaet mod Fangerne ved denne Leilighed; ganske vist var det derimod en Skjærpelse i Fængslet, der før denne Tid har været saaledes, at „Morgenbladet" for 15de Oktober endog siger, at „vore fri fattige Arbeidere have stundom ønsket sig Forbryderens sorgfri Udkomme".

At Mytteriet den 13de Oktober 1844 blandt „Slaverne paa Akershus let kunde have antaget farlige Demensioner og ført til Blodsudgydelse, hvis ikke Glad straks havde optraadt med saa megen Takt og saa meget Mod, er vist.

Ude i Byen herskede der, som før sagt, megen Skræk. „Mrgbl".

Bevægelsen i Smaalenenes Gaardbrugerbygder.

Det vil vistnok interessere vore Læsere at sammenligne den nuværende politiske Stilling i de indre Smaalensbygder med Stillingen for tre Aar siden, Den har et Sidestykke flere andre Steder i Landet, saaledes i Vinger og Odalens samt Solørs Fogderier af Hedemarkens Amt, i de vigtigste Gaardbrugerbygder i Akershus, hvoriblandt Høland og Urskog, samt i begge thelemarkiske Fogderier af Bratsbergs Amt. Men ingensteds er Modsætningen mellem før og nu saa iøinefaldende som i de indre Smaalensbygder.

Vi leverer her Tallene:

		Moderate og Høire.	Radikale.
Vaaler	1894	**132**	**52**
	1891	101	54
Hobøl	1894	**100**	**79**
	1891	31	71
Varteig	1894	**62**	**79**
	1891	37	83
Rakkestad	194	**216**	**263**
	1891	108	276
Eidsberg	1894	**203**	**267**
	1891	142	255
Askim	1894	**168**	**153**
	1891	103	138
Trøgstad	1894	**112**	**238**
	1891	78	201
Spydeberg	1894	**112**	**143**
	1891	45	86
Skiptvet	1894	**85**	**138**
	1891	42	142
Rødenes	1894	**97**	**108**
	1891	48	57
Aremark	1894	**153**	**145**
	1891	53	133
Tilsammen	1894	**1440**	**1665**
	1891	788	1496

Disse Tal indeholder en tydeligere Tale end mange Ord. For tre Aar siden udtalte Bønderne i de indre Smaalensbygder sig med næsten to Tredjedels Flertal for Ministeriet Steens Politik. Nu er denne Politiks Modstandere voxet saa stærkt, at de kun mangler lidet paa at være jevnbyrdige med dens Tilhængere. Tilvæxten for det moderate Partis Vedkommende er 652, for det radikale Partis derimod kun 169.

Havde der ikke i Smaalenene ligesom saa mange andre Steder været Bønder, der uagtet bestemte Modstandere af den radikale Politik for den almindelige Stemmerets Vedkommende, alligevel har lagt sin Seddel i Urnen til Fordel for denne Politik, vilde Radikalerne allerede i Aar have lidt et knusende Nederlag i Smaalenenes egentlige Bondebygder.

Der er forøvrigt i Smaalenene endnu to Bygder, hvor Industrien spiller en aldeles forsvindende Rolle, medens Jordbruget er alt overveiende, nemlig Rygge og Raade. Lægges disse Bygder til de ovennævnte, hvilket ovenfor ikke er gjort, da de grænser til Sjøen, faar man 1852 Modstandere og kun 1835 Tilhængere af den Steenske Knytnæve- og Socialistpolitik. For 3 Aar siden var Tallene henholdsvis 1008 og 1592.

Vi ved ikke, om de radikale Blade ligeoverfor disse Tal frembeles vil paastaa, at det ikke er Bønderne, der har gjort Udslaget imod den radikale Politik.

Vi har seet et radikalt Blad benægte, at Stavanger Amt samt Søndre og Nordre Bergenhus Amt er Gaardbrugeramter. De, der kjender til Forholdene, vil bare drage paa Smilet over en saadan Paastand.

Vor Anmodning til vore Pressekollegaer om Opgivelse af Kilde, gjaldt nærmest vore Redaktionsartikler. Vi erkjender at vore Medarbeidere af og til leverer os Notiser, for hvilke de har glemt at anføre Kilden, og vi kan derfor ikke stille noget strengt Krav med Hensyn til Kompresnotiser.

Om Svinehold.

Det er sagt og sagt med Rette, at den norske Landmand er konservativ i alt undtagen i Politik. Dette har man atter godt Eksempel paa. Skjønt lave Kornpriser frembyder dog Landmændene sit Korn paa Markedet istedetfor at opfodre det paa Svin, som bevist betaler Kornet med ganske andre Priser, end de Kjøbmændene byder nu. I saa Henseende staar Danmark som et lysende og manende Eksempel for os. Tænk Danmark udfører Flesk for cir. 30 Mill. Kroner om Aaret. Der har vi Eksempel paa, hvad Svineavlen kan drives til. I Danmark findes der 30 Slagterier, hvoraf Halvparten Andelsslagterier. Her hos os findes 1 — Slagterie, som i 1893 modtog 2150 Svin. Kristiania Svineslagteries Pris var gjensntl. 76$^{88}/_{100}$ Øre pr. Kg. og Torvets var 75 Øre pr. Kg. Man ser saaledes, at Slagteriet har betalt bedre Priser, end man har kunnet opnaa paa Torvet. Skulde det da ikke være al Opfordring for os Landmænd at støtte Slagteriet ved at udvide vor Svineavl. Thi i det vi altsaa derved vil skaffe Slagteriet Svin, vilde vi ogsaa slippe at sælge vort Korn til saa lave Priser, som det er nu.

Jeg tror derfor, det er al Opfordring for Landmændene til at udvide sin Svineavl, og synes derfor, at Gaardbrugerne skulde opføre dette som en af sine vigtigste Programsager.

S.

Redaktør Hedlund i Göteborg meddeler en Del interessante Erindringer fra Norges Politik, specielt om Johan Sverdrup i hans sidste Leveaar. Om Korrektheden deraf i alle Punkter kan der nok være Tvil. Derimod tør det forholde sig rigtigt, at Sverdrup under et Ophold paa Hamar i Syttiaarene til Hr. Hedlund ytrede: „Jeg staar ved Slutten af min politiske Bane og ønsker, at det maa blive en Hjertesag for det norske Folk, at enhver myndig, selvhjulpen Mand maa faa Stemmeret; da er Veien aaben for ethvert Fremskridt".

Dette er det samme som Sverdrup i 1882 sagde paa Lillestrømmen. Centrum ved sig i Overensstemmelse med den gamle Høvding, naar det fastholder en skridtvis Udvidelse til alle selvhjulpne Mænd. Det radikale Venstre har forladt Sverdrups Standpunkt baade med Hensyn til Selvhjulpenheden og med Hensyn til den sukcessive Fremgangsmaade.

Hr. Hedlund udtaler som sin faste Overbevisning, at Johan Sverdrup, om han nu havde levet, vilde have staaet paa samme Standpunkt som Haugland og det moderate Venstre.

Hr. Hedlund meddeler adskilligt andet, der vil læses med Interesse, om man end, som sagt ikke bør sætte ubetinget Lid til dets Korrekthed i alle Dele. Der er ogsaa kun nedskrevet „efter Hukommelsen". Vi hidsætter, hvad han siger om

de Bjørnsonske Trusselsbreve.

Høsten 1892 kom Bjørnstjerne Bjørnson paa Besøg til Göteborg, hvor han nødsagedes til at opholde sig i nogle Uger, da en af Døtrene var bleven syg. Efter Aftale skulde jeg have Formiddagene fri, hvorefter vi skulde tilbringe Resten af Dagen sammen. Men B. B. kunde ikke afholde sig fra at søge mig ogsaa om Formiddagen paa Bladets Kontor, hvor han havde faaet et indre Værelse til sin Raadighed. Her sad han og skrev dels Privatbreve, dels Opsatser til de norske Venstreblade.

En Aften — det var i November 1882 — traadte Fru Erik Bullum, hvis Bekjendtskab vi havde gjort i Norge, ind i mit Hjem. Hun spurgte efter Bjørnson. Det ærgrede mig, at man ikke kunde lade ham være i Fred, nu da det var lykkedes at skaffe ham Udvei til at være udenlands. „Tror De vel", spurgte Fru Bullum, „at jeg har gjort denne ubehagelige Reise i Kulde og Slud for min Fornøielses Skyld?" Eller kjender De ikke til det Trusselsbrev, Bjørnson har skrevet til Johan Sverdrup?"

Derom havde jeg ikke den mindste Anelse, og jeg ventede ikke med at bebreide min gode Ven Digteren, at han havde benyttet Bladets Kontor til det Slags Brevskriveri. Jeg talte ogsaa en Gang om det med Johan Sverdrup, hvorved han ytrede, at han havde erholdt ret mange saadanne Breve, paa hvilke han dog ikke lagde videre Vegt.

Paa det første Brev, hvis Trusler Fru Bullum var kommet for at afværge, fulgte nogle Aar senere de ihærdige Angreb paa Johan Sverdrup fra Bjørnstjerne Bjørnsons og Venstrebladenes Side. Aarsagen til denne Fiendtlighed har man villet finde i Bjørnsons Misundelse, da Sverdrup blev Statsminister. Men dette er neppe Grunden; thi Bjørnsons nysnævnte Besøg i Göteborg indtraf et Par Aar, før Sverdrup blev Minister. Jeg har ogsaa modtaget en anden Forklaring, som dog ligeledes blot beror paa en Gjerning.

Storthingsvalget

for Smaalenene forøger Centrums Styrke i Thinget med en ny Mand, Gaardbruger G. A. Jahren af Hobøl, der er valgt til 3die Repræsentant. Ogsaa 2den Suppleantplads er besat med en Centrumsmand, Gaardbruger N. Buer af Aremark.

Udfaldet af Valget i Nordre Trondhjems Amt er forsaavidt tilfredsstillende, som Hr. M. Hægstad er blevet ombyttet med Hr. L. Bentsen, der, skjønt meget radikal, er en brav og veltænkende Mand og saa uafhængig af Kristianiaintelligensen, som man kan være, naar man følger det radikale Venstre.

Tsarens Sygdom.

Paa Sygdommens farligste Stadium.

Uræmi kaldes de forskjellige nervøse Symptomer, der optræder, kort forinden den Brightske Sygdom medfører Døden, og som sikkert skyldes en Forgiftning af Blodet med de forskjellige i Urinen indeholdte Stoffer, der tilbageholdes i Blodet.

Til Efterretningerne om, at der nu hos Tsaren optræder Konvulsioner og Bevidstløshed. bemerker „British Medical Journal":

Dette er Uræmiens Symptomer, som tilkjendegiver et af Sygdommens sidste og farligste Stadier. Paa dette Tidspunkt indtræder der imidlertid som Regel pludselige Tilløb til Bedring, og det er ikke overraskende, at Tsaren i saadanne Øieblikke kan faa sine Aandsevner tilbage.

Disse Tilløb til Bedring kan gjentage sig lige til Dødsøieblikket, fortsætter Bladet. De sidste Efterretninger fra Livadia beviser imidlertid, at Sygdommen, trods den midlertidige Bedring, ubønhørlig griber om sig. Ved Vandaftapninger kan man forlænge Sygdommen; men denne kan dog kun faa en Udgang: Døden.

Alle Rygter om Kræft og Kvæstelser ved Borki er grundløse, slutter „Medical Journal"; om Sygdommens sande Natur hersker der ingen Tvivl. Men hvad man havde haabet, var, at Tsarens Liv kunde forlænges endnu nogle Aar. Dette Haab er tilintetgjort.

Ifølge Telegrammer fra Petersburg til Wien benytter

Revolutionære Elementer

Situationen til Agitation.

Petersburg, 30. Oktbr.

Bulletin Kl. 11 Formiddag:

En væsentlig Forværrelse er indtraadt i Keiserens Tilstand. Blodspytningen, som begyndte igaaraftes, er ved vedholdende Hoste inat tiltaget. En begrænset Betændelse har vist sig i venstre Lunge. Tilstanden er farlig.

London, 30. Oktbr.

Paa indtrængende telegrafisk Anmodning fra Keiserinden af Rusland afreiser Prinsen og Prinsessen af Wales imorgen tidlig til Livadia. De vil reise Dag og Nat uden Ophold.

Kjøbenhavn, 30. Oktbr.

„Ritzaus Bureau" har bragt i Erfaring, at ifølge et direkte fra Livadia indløbet Telegram af Kl 6 i Efterm. har Tsaren sovet noget, hvilket har vederkvæget ham. Blodspytningen er mindre. Iøvrigt er Tilstanden nogenlunde uforandret.

„Start a newspaper".

(Gaa igang med en Avis).

Der var engang i Amerika en lystig Fætter, som følgte sig til Fanden. Han skulde have Lov til at bruge saa mange Penger som han orke kunde saalænge han levede; men naar han døde skulde Fanden hente ham.

Vel, han levede saa muntert som han kunde og brugte Penge i massevis; holdt Ridehest, Seilbaade og gjorde Selskaber i det uendelige. Fanden betalte.

Aarene gik, og vor Friskfyr begyndte at tænke paa, at en vakker Dag kunde det hele være slut. Liden Lyst havde han til, at Fanden skulde tage ham, og derfor forsøgte han at leve saa flot, at Fanden ikke længere skulde ville betale. Han turede saa hart som han kunde og brugte Penge saa godt han paa nogen Maade kunde; Fanden gren vistnok paa Næsen og mente at han ikke havde troet at Fyren skulde bli saa dyr; men betalte gjorde han fremdeles.

I sin Nød betroede vor Mand sig til en god Ven og bad om Raad, hvorledes han skulde ødelægge saa mange Penge at Fanden ikke længer vilde sta ved Kontrakten. „Start a newspaper", var det Raad, han fik. Ja, han oprettede straks en stor Avis og gjorde den flot og gjild. Ved Udgangen af første Kvartal var Underballancen stor: Fanden var lynende gal, men endnu betalte han. Ved Udgangen af andet Kvartal var endnu mange, mange, mange flere Penge sat overstyr, — saa mange at Fanden blev lei af det hele og gik fra Kontrakten.

Slig koster det at oprette ny Avis, dersom Avisen skal udstyres med alle de Hjælpemidler som Publikum nu forlanger.

Statholderposten i Elsass-Lothringen. Fyrst Hermann Hohenlohe-Langenburg er udnævnt til Statholder i Elsass-Lothringen.

Stemmeretten i Gudbrandsdalen.

Vi vil gjøre „Gudbrandsdølen" den Kompliment, at Bladet med megen Iver og Dygtighed arbeider paa at faa Bønderne til ikke blot at fraskrive sig sine Rettigheder, men ogsaa at synes, at de dermed har gagnet baade sig selv og Landet.

Vi vilde have sat megen Pris paa at se et Blad med den Arbeidsevne som „Gudbrandsdølen" i Bondepartiets Led, og beklager, at vi maa regne det til vore Modstandere.

Den Omstændighed, at Bladet med saa megen Forkjærlighed retter sin Polemik mod os, forekommer os snarest at vidne om, at dets Samvittighed ikke er ganske ubesværet med Hensyn til Stemmeretten; dets Veltalenhed i dette Kapitel gjør det Indtryk paa os, at den meget mere er beregnet paa at overbevise det selv og overdøve de Bebreidelser, som lyder fra dets Indre, end paa at gjendrive Anderledestænkende. „Gudbrandsdølen" anser ikke sig selv for Kristianiaradikalismens haandgagne Mand, og da Bladet samtidig har adskillig Betingelser for at kunne tilegne sig Forstaaelsen af de sociale Spørgsmaal, er det naturligt, at det maa føle sig urolig. Thi enten man ser Stemmeretsspørgsmaalet ovenfra eller nedenfra, fra den ene Side eller fra den modsatte, i ret Vinkel eller paa Skraa, forbliver det en Kjendsgjerning, at den endelige Indførelse af almindelig Stemmeret vil danne en Afslutning paa den Periode af vort Folks Liv, der gaar under Navn af „Bondestyret". „Gudbrandsdølen" er neppe som sine Kollegaer fra „Kristianiaboulevarderne" af den Mening, at „Bondestyret" nu bør tilhøre den forbigangne Tid, og derfor løber Bladet saa til en Kant og saa til en anden for at hente Styrke og Trøst.

Naar engang i Tiden den almindelige Stemmeret har gjort sin Gjerning, vil „Gudbrandsdølen" formentlig træffes blandt dem, der giver sin Nedslagenhed og Skuffelse Luft i de Ord: „Men dette var ikke Meningen."

Mærkeligt er Veiret nu om Dagen. Med Midten af Oktober endnu før Løvet faldt at Træerne er indtraadt fuld Vinter med klingende Frost og af og til lidt Sne, der er blevet liggende.

Dersom der ikke indtræder Tøveir og rigelig Regn, vil der desværre opstaa Vandmangel i store Strøg af Landet.

Smaalensvalget.

Fredrikstad $^{30}/_{10}$ 94. (H. O.)

Til Repræsentanter for Smaalenenes Amt udkaaredes idag:

Fhv. Statsraad Thorne med 66 St. Arbeider Ole Haagensen Græsvig Brug, med 66 St. Gaardbruger G. A. Jahren, Hobøl, med 65 St. Gaardbruger Anton Droug, Askim, med 65 Stemmer.

Til Suppleater valgtes: Godseier Sissener, Raade, med 65 St. Gaardbruger N. Buer, Aremark, med 64 St. Arbeider Johan Mathiesen, Glemminge, med 65 St. Gaardbruger Anton L. Bø, Skjeberg, med 65 St.

Til Repræsentanter stemte de radikale paa:

Arbeider P. Bister, Græsvik, der fik 35 St. Gaardbrugerne Tukken og Lien 34 St. Bøen 32 St.

Til Suppleanter blev der stemt paa Lensmand Christiansen, Godseier Kai Møller, Lensmand Larsen og Amtsskolelærer Velde, der fik fra 31—24 St.

I Jarlsberg har Redaktør Helgevold paa flere Steder holdt politiske Foredrag med Adgang til Diskussion. Foruden, som tidligere nævnt, i Brunlanæs har han holdt to Møder i Hedrum, et i Lardal, et i Ramnæs (Bivestad), et i Hof (Vatsaas) og et i Tjølling, det sidste uden Adgang til Diskussin.

I Hedrum optraadte Aarrestad og Hr. Odberg som Opponenter, den sidste kun med etpar Bemærkninger, der vakte en for ham mindre smigrende Munterhed. I Diskussionen deltog fra modsat Hold foruden Indlederen ogsaa Sagfører Bagger fra Larvik. Paa Spørgsmaal til de to radikale Storthingsmænd, om de vilde være med paa at gjennemføre særskilt Udenrigsminister, selv om Unionen derved sprængtes, vilde de intet bestemt Svar give men gik som Katten om den varme Grød, hvilket ogsaa var et Svar. I Lardal og Bivestad optraadte fhv. Amtsskolebestyrer Davidson fra radikalt Hold. Fredag taler Hr. Helgevold i Sande, Lørdag i Horten (Diskussion), Søndag i Hof og Mandag i Undrumsdal.

Krigen i Østasien.

Ifølge de sidste Efterretninger fra Krigsskuepladsen er Japanerne under stadig Fremrykning. Kinesерne er overalt de tabende. Japanerne har landsat en stor Troppestyrke i Nærheden af det store kinesiske Orlogsværft Port Arthur, som antagelig snart vil være erobret, et føleligt Knæk for den kinesiske Flaade. Kinesерne skal nu være villige til Vaabenstilstand og Fredsslutning, men dette er Japanerne endnu ikke lystne paa. De sender tvertimod yderligere store Troppemasser til Kina.

Det 7de nordiske Skolemøde.

(Fra Sekretæren i den norske Bestyrelse for 6te nord. Skolem.)

Paa det 6te nordiske Skolemøde i Kjøbenhavn 1890 blev det bestemt, at næste Møde skulde afholdes i Stockholm 1895.

Svensk Bestyrelse for dette Møde er allerede valgt, og fra denne er indløbet Meddelelse om, at 7de nordiske Skolemøde vil blive afholdt i August n. A. sandsynligvis fra 6te—8de eller fra 13de—15de nævnte Maaned. Norsk Bestyrelse vil af Bestyrelsen for forrige Møde snarest blive foranstaltet valgt.

Stort Eiendomssalg. Wiels Brug i Borge er ved Hr. Overretssagfører Fr. Thorne i Fredrikstad solgt til et Konsortium af Fredrikstads Trælasthandlere. Kjøbesummen er Kr. 100000 + Omkostninger.

Hamar—Losnabanen. Extratog medførende de ved den nye Bane ansatte Funktionærer og Betjente afgaar ifl. „H. St". fra Hamar den 8de Novbr. om Morgenen.

Nedbrændt Mølle. Tirsdag Morgen nedbrændte Nedre Hoens Tidsmæssig indrettede Mølle i Haugesund, tilhørende Grosserer Sveaas. En Mængde Korn og Mel gik med.

Nordre Trondhjem.

Levanger $^{30}/_{10}$ 94. (H. O.)

Til Repræsentanter for Nordre Trondhjems Amt udkaaredes idag:

Fhv. Statsraad Peder Holst 64 St. Fhv. Statsraad W. A. Wexelsen med 63 St. Gaardbruger Foosnæs med 63 St. Gaardbruger L. M. Bentsen med 48 St.

Dernæst havde Økkenhaug 21 Stemmer.

Til Suppleanter valgtes:

Gaardbruger Økkenhaug med 61 St. Gaardbruger Lund med 60 St. Skolebestyrer Hægstad med 59 St. Fuldmægtig Bernh. Overland med 51 St.

Jordrystelse mærkedes iforgaars paa flere Steder i Nordland.

Fhv. Statsraad Sverdrup holdt Fredag Aften Kl. 10 efter Dampskibets Ankomst politisk Foredrag i Aalesund for over 1400 Tilhørere. Flere Hundrede kunde ikke komme ind. Foredraget sluttede Kl. 12¼ om Natten og Sverdrup afreiste straks sydover igjen med Rutebaaden.

Lørdag Aften talte Lagmand Lindboe for fuldt Hus. Han optraadte yderst voldsomt. Ordningen med særskilt Udenrigsminister skulde gjennemføres, selv om Unionen derved sprængtes og Kongedømmet skulde falde. Naar bare alle vilde snakke saaledes rent ud som Ullmann og Lindboe! Da vilde nok de Radikale ikke

beholde mange Amter. Men isteden derfor drager Mænd som Wexelsen og Berner m. fl. rundt og fremstiller det hele saa glat og farefrit som muligt, og i Tillid til deres Fremstilling stemmer mange med de Radikale, hvilket de ellers ikke vilde have gjort. Wexelsen og Berner prises da ogsaa som deres bedste Folketalere.

Alvorlige Tider, Ansvaret!

„Vestlp". skriver: Hvad Følger det kan have, at det radikale Parti nu faar Flertal paa Storthinget, vil vi ikke faar Øieblikket udtale os om. Kun dette vil vi sige, at vender det radikale Parti tilbage fra Valgkampen med et Flertal, selv et svagere Flertal, end det havde i sidste Thingperiode, saa kan vi være forberedt paa at komme ind i Tilstande, som kanske ikke ret mange af dem, som iaar har støttet det radikale Parti ved Valget, har tænkt sig eller ønsket. De lykkelige Tage for vort Land tør snart være forbi, og vi kan alle være forberedt paa alvorlige og mørke Tider.

Men Ansvaret hviler paa dem, som trods alle Advarsler — har stemt sammen med det radikale Parti.

En ny Rigskansler.

har Tyskland faaet i disse Dage, den tidligere Statholder i Elsass, Fyrst Hohenlohe, som er 76 Aar gammel. Grev Caprivi er gaaet af som Rigskansler og Grev Eulenburg som preussisk Statsminister. Fyrst Hohenlohe er udnævnt til begge disse Embeder. Udenrigspolitiken bliver uforandret.

En Batalje. Mandag Aften ved Ettiden anholdt den patruljerende Konstabel i Ruselokveien en beruset Tømmerarbeider, der holdt Spektakkel. Personen gjorde strax Modstand, ligesom hans Broder ogsaa forsøgte at forhindre Anholdelsen. Der opstod nu en større Batalje mellem de civile Personer og Konstabelen, der efterhaanden fik Assistance af 3 af sine Kollegaer. Saaledes fik den ene Konstabel et saa voldsomt Slag i Ansigtet, at Blodet flød nedover Ansigtet, ligesom flere af Konstablernes Kapper sønderrevet.

Da man kom til Politistationen, viste det sig, at Arrestantens ene Øie under Bataljen var bleven beskadiget, formentlig ved at han under et Fald i Gaden havde stødt mod en Sten eller lignende. Man fandt det derfor bedst strax at kjøre ham paa Rigshospitalet, hvor han blev indlagt, da det befrygtedes, at Øiet havde faaet saadant Skade, at han muligens vilde miste Synet paa det.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8 **Henrik og Pernille**
Kl. 8.40 **Niobe.**

E. M. Hellesæth's
Skrædderforretning
anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit.
Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

For Landhandlere
anbefales alle Sorter
Stentøi, Porcelæn, Glas, Lamper, Lygter, Lampeglas & Væger samt **brunt Stentøi til Fabrikpris,** alt mod **største Rabat.**
Christiania
nye Stentøimagasin,
Youngsgaden 16.
(J. H. 721)

Følgende anerkjendte Læreböger for Folkeskolerne

er udkommet paa P. T. Mallings boghandels forlag og tilkjøbes i alle boglader:

Bibelhistorie for folkeskolen ved sogneprest ***Vilh. Poulsen.*** Med 2 korter. Autoriseret udgave. Pris 40 øre; indb. i skindryg 50 øre.

Vestlandsposten: „Denne bog ligner nærmest Vogts lille bibelhistorie i størrelse, men afviger fra den deri, at begivenhederne i det nye testamente er anført i den orden, som man antager de er passeret. I sproglig henseende tror vi, at Poulsens staar langt over Vogts, idet der er brugt saa kjendte udtryk for barnet som vel mulig. — — Naar bogen bliver kjendt tror vi, at den vil blive foretrukket for Vogts, hvorfor vi især vil tillade os at henlede lærernes opmærksomhed paa den. A. G. B.

Lærebog i kirkehistorie for folkeskolen ved tilsynslærer ***A. Tollefsen.*** Tredie paany gjennemseede udgave. Antoriseret til skolebrug. Pris indb. 40 øre, samme udgave med Billeder 50 øre.

I nærværende udgave er sproget paa mange steder forbedret og enkelte smaa rettelser foretagne, der er godgjendte af kirkedepartementet. Bogen er indført i mange skolekredse. bl. a. i Aasgaardstrand, Alversund, Aker (østre og vestre), Bolse, Borre, Breim, Ekersund, Eidskog, Fitje, Gransherred, Haug, Horten, Løiten, Manger, Moland Meldaen, (østre og vestre), Vestby, Vikebygden, Voss o. fl.

Luthers lille kathekismus med barnelærdom visitats og et stykke om enfoldigt skriftemaal etc. Autoriseret udgave ved overlærer ***K. Spenning.*** Indb. 20 øre. Med et tillæg af salmer og religiøse vers samt udsigt over kirkeaaret og gudstjenesten. Pris 28 øre.

Denne ved overlærer Spenning besørgede udg. af katekismen indeholder Luthers originale fortale af 1529.

Bergensposten: (Efter udførlig at have omtalt udgaven med tillæg): „— — vi kan ikke tro andet, end at den ogsaa maa kunne finde anvendelse i almueskolen. Dertil skulde det forstandige udvalg af vers gjøre den særdeles skikket, og dertil kommer saa den lille greie, letfattelige forklaring over kirkeaaret, som baade børnene og forældrene i selv de tarveligst oplyste hjem kan forstaa og drage sig til nytte. Tilslut maa endnu nævnes den hjælp, vi tror, læreren vil have af bogen. Han slipper nu for det første at vanke viden omkring for at søge passende, for det barnlige sind fattelige religiøse vers; dernæst faar han en god hjælp og ledetraad ved forklaringen af kirkeaarets ordning og gudstjenestens indretning."

Forklaring over Luthers lille katekismus af overlærer ***O. Jensen.*** Autoriseret udgave. Pris 30 øre; indb. i skindryg 40 øre.

Norsk skoletidende: „— — Formen er let og tiltalende; fremstillingen er gjennemsigtig og klar og overalt behersket af en varm aand. Det er den alvorlige mand, der med dyb indsigt og rig erfaring for vore øine her behandler katekismestykkerne med skolens elever. — — Bogen er et heltstøbt arbeide. Vor folkeskoles lærerstand vil derfor visselig have grund til at føle sig stolt over, at der inden dens midte findes kræfter, der saa heldig har kunnet magte en betydningsfuld opgave som den her omtalte."

Udtog af geografien nærmest i tilslutning til Geelmuydens geografi for middelskolen udarbeidet til brug for de første begyndere ved ***D. Christensen.*** Tredie udgave. Pris indb. 60 øre.

Norsk Sproglære nærmest for folkeskole. Af ***Nils Baardseth.*** Fjerde udgave. Pris 30 øre.

Vestlandsposten: „— — Ved at læse gjennem denne lille bog maa vi virkelig tilstaa, at det er faa grammatikker, som er bestemt for folkeskolen, der mer har tiltalt os end denne og det i alle henseender, derfor kan vi anbefale den til enhver, der vil have en billig, kort og grei sproglære."

Abc eller **læsebog** for de første begyndere af skolebetyrer ***J. Jespersen.*** Udgivet med bidrag af det offentlige. Pris indb. 25 øre.

Det mest talende bevis for denne bogs fortræffelighed er at det siden bogen første gang udkom, er trykt 180,000 expl.

Den første Undervisning i læsning og skrivning eller lyd og skrivelæsemethoden, med et tillæg om skrivelæsemethoden anvendt i forbindelse med stavemethoden, af skolebestyrer ***J. Jespersen.*** Tredie oplag. Udgivet med bidrag af det offentlige. Pris indb. 50 øre.

Eksempelsamling med opgaver, særlig bestemte til skriftlige hjemme-arbeider for elever ved den første undervisning i modersmaalet. (Omarbeidet udgave af „retskrivnings- og stiløvelser", fjerde oplag. Af ***O. Stave.*** Pris indb. 40 øre.

En liden verdenshistorie. Af rektor ***A. E. Erichsen.*** Syvende udgave. Pris 80 øre.

Udgave med billeder er under forberedelse.

Denne lille verdenshistorie, der er udarbeidet med benyttelse af prof. R. Tønder Nissens fortrinlige fremstilling af „verdenshistoriens vigtigste begivenheder", har i løbet af 13 aar oplevet 7 oplag, hvilket er det bedste bevis for bogens brugbarhed.

Norges historie i fortællinger for skolen og hjemmet ved overlærer ***O. Jensen.*** Indb. 45 øre. udgave med billeder 55 øre.

Norsk skoletidende: „— — Som hr. O. Jensens norgeshistorie nu foreligger, raber den lige meget fra indholdets som fra formens side den erfarne og varmt interesserede skolemand, der ved, hvad børn i almueskolen kan bydes, og hvorledes det maa bydes dem, for at de med glæde og frugt for livet kan tilegne sig det".

Læren om mennesket og dyrene. Til skolebrug. Af skoleinspektør ***Johannes Beer.*** Med 89 billeder indtrykket i teksten. Tredie oplag. Pris indb. kr. 1,50.

Læren om de livløse naturlegemer. Til skolebrug. Af skoleinspektør ***Johannes Beer.*** Med 12 billeder. Pris 40 øre.

Plantelære til skolebrug. Af skoleinspektør ***Johannes Beer.*** Med 76 billeder. Andet oplag. Pris indb. 90 Øre.

Lærebog i naturhistorie for folkeskolen af ***P. A. Larsen.*** Tredie omarbeidede udgave. Pris indb. 90 øre.

Folkeskolen: „— — Fremstillingen er grei, naturlig og praktisk, dertil velsignét fri for affektation og originalitetsjagt. — Af de enkelte Afsnit er det om det menneskelige legeme med den derunder indflettede sundhedslære det forholdsvis udførligste. Dette specielt udmerker sig fordelagtig fremfor de tilsvarende i flere af de andre lærebøger i naturfag for folkeskolen. Det samme gjælder de fleste af bogens billeder."

Naturlære for bedre udstyrede folkeskoler af dr. ***G. Halvorsen*** og ***H. Løken.*** Trykt som manuskript. Pris 60 øre.

Ringerikes blad: „— — Fremstillingen er i sproglig henseende grei, lider ikke af unødig bredde, og hvad der i en barnebog ikke har mindre betydning: den er helt igjennem barnlig, uden at der netop er lagt an paa at opkonstruere et eget affekteret barnesprog, hvad man tildels støder paa i enkelte lærebøger. I det hele rører dette arbeide de erfarne og praktiske skolemænd, der er vel fortrolig med folkeskolens tarv, og har forstaaet at imødekomme dette".

Sundhedslære. I. Bidrag til forstaaelse af berusende drikkes væsen og indflydelse paa den menneskelige organisme. Ved ***Fr. Pedersen.*** Med anbefalende forord af bylæge L. Aall. Pris 30 øre.

Folketidende: „En liden kjærkommen bog! — — Der trænges oplysning over alt. Og ikke mindst paa dette felt. Forkynd bogens indhold paa skolerne, spred den i hjemmene. Intet vil virke slig mod drikketrafiken som sand oplysning om drikkens følger".

Regnetabeller til skolebrug ved inspektør ***Ole Johannesen.*** Pris 15 øre.

Foruden de almindelige tabeller indeholder bogen Norges og de vigtigste fremmede landes mynt, maal og vægt, tabel om legemers egenvægt, formler for flade-kubikindhold, tabeller for rentes rente, kvadrat- og kubikrod, samt sammenligning af grader paa de 3 mest brugte termometre.

Praktisk regnebog af inspektør ***Ole Johannesen.***

1ste hefte (hele tal) 7de oplag. Pris 55 øre; indb. 70 øre; facit 20 øre. 2det hefte (brøk) 7de oplag. Pris 50 øre; indb. 60 øre, facit 20 øre. 3die hefte (reguladetri, proportioner, procent-, rente-, delings-, blandings- og kjederegning) 8de oplag. Pris 70 øre; indb. 85 øra; facit 20 øre. 4de hefte (udmaalingslære) 5te oplag. Pris 40 øre; indb. 55 øre, facit 20 øre. 1—4de hefte indb. i et bind. Pris kr. 2.40.

De mange og store oplag, der i løbet af forholdsvis kort tid er udkommet af O. Johannesens regnebøger tør være det bedste bevis for bøgernes pædagogiske værd og praktiske brugbarhed.

Regnebog for folkeskolen paa landet. Af ***T. O. Gran,*** 1ste hefte — Smaaskolen — Pris 20 øre, facit 30 øre. 2det hefte — Storskolen I. del Pris 30 øre, facit 30 øre. 3die hefte — Storskolen II. del — Pris 20 øre, facit 30 øre. 4de hefte — Tillægshefte — Pris 25 øre, facit 30 øre. 1—3die hefte indb. i et bind 95 øre.

Buskerud Amtstidende: „Vi har alt flere regnebøger, som er udarbeidede i den hensigt at benyttes under den nye ordning (i smaaskole og storskole); men ingen af dem har vundet saa almindelig anerkjendelse som Grans bog. Det fortjener den ogsaa i fuldt Maal; thi den er gjennemgaaende praktisk, og opgaverne er valgte med udelukkende hensyn til forholdene paa landet."

Praktiske regneopgaver og husholdningsregnskaber for viderekommende pigebørn. Af ***A. M. Feragen.*** 3die oplag. Pris 60 øre, facit 20 øre.

Fremskridt. „Feragens navn er saa vel kjendt baade som skolemand i almindelighed og som regnelærer i særdeleshed, at hans bog trænger ingen anbefaling. Den er særlig bestemt for jenteskoler og for de undervisningskurser, som i forbindelse med amtsskolerne afholdes næsten overalt i landet. Hvert afsnit i bogen er indledet med en del lettere opgaver til hovedregning, samt veiledning til paa sikre og lette maader at behandle tal i hovedet. Bogen vil saaledes være af betydelig værd at have ved haanden for enhver folkeskolelærer ved regneundervisningen."

Øvelser i regnskabsførsel for folkeskolen af ***H. C. Thu.*** Udgivet med bidrag af det offentlige. 3die oplag. Pris 40 øre.

Sandefjord Tidende: „Disse „Øvelser i regnskabsførsel" bør snarest tages i brug i folkeskolens øverste klasser. — — Fik hvert barn de sidste aar, det gik paa skolen, anledning til at gjennemgaa denne bog, udfylde de mange Schemaer, vilde det ha et solid grundlag, og det vilde aldrig staa fast. Selv ældre folk, som i kort tid vil lære simpel og praktisk regnskabsførsel bør kjøbe denne bog, sætte sig ind i den, hvad forresten er gjort paa ganske kort tid, og man vil i faa minutter ha lært mere end man tror. — —"

Tvedestrandsposten: „— — Jeg føler mig overbevist om, at enhver lærer, der har anledning til at tage regnskaasførsel med som en afslutning paa regneundervisningen, vil med tak tage imod dette med stor skjønsomhed udarbeidede hjelpemiddel — —."

A. Ferangen.

Nanna Stoltenberg Selvigs patenterede forskrifter i 4 hefter à 12 øre (5te hefte under trykning).

Norsk skoletidende: „— — Den lange erfaring, fru S. S. har i skrivekunsten, og de udmærkede resultater, man ser i de skoler, hvor hun underviser, giver samtidig med de beviser, man i hovedstaden ser udstillede fra hendes skriveskole, den største tryghed for methoden og bøgernes værd. — —"

Tegne-apparat, udgivet af seminariebestyrer ***Jensen,*** direktør ***Sinding*** og arkitekt ***Trap-Meyer,*** bestaaende af:

I. Et hefte stigmografiske forøvelser. Pris 15 øre.
II. Tegnebogen I (12 blade med rudenet). Pris 30 øre. Tegnebogen II (Halvdelen med kantlinier og delemerker, resten med rene blade). Pris 45 øre.

Hertil slutter sig særskilte vægplancher som er anskaffet og benyttes i mange af vore folkeskoler.

Dette tegne-apparat, der er udgivet efter offentlig foranstaltning, vil med fordel kunne benyttes ogsaa der, hvor man savner en i tegning fuldt uddannet lærer. Den udgivne veiledning til benyttelsen af apparatet (pris 15 øre) vil yde læreren fornøden hjælp ved undervisningen.

Tegnebog for folkeskolen ved fhv. statsraad ***J. A. Bönnevie*** og arkitekt ***Johan Meyer.*** Hefte I, 2 a og 2 b à 40 øre.

Aftenposten: „— — Det kunde ikke være andet, end at samarbeide mellem den erfarne skolemand, der nøie kjender børnenes tarv og evner, og den kyndige tegner maatte frembringe et betyeningsfuldt resultat, og det er med glæde vi hilser dette vigtige arbeide inden skoleliteraturen velkommen. — — — — Det er saaledes vor mening, at vor folkeskole her er kommen i besiddelse af en tegnebog, der rigtig og fornuftig anvendt vil kunne være af den mest vidtgribende betydning for udviklingen af folkeskolebarnets formsans, en evne, der paa saa mangfoldige punkter af barnets senere liv, og vi tror, at man bør være saavel tegneren som forfatteren i høieste grad taknemmelig for, at de har paavist en methode, der paa samme tid som den kan indordnes i folkeskolens snevre ramme, tillige giver et overraskende rigt udbytte i forhold til det arbeide, den kræver af lærer og elev — —."

Verdens Gang: „— — Enhver tegnelærer bør gjøre sig bekjendt med det udmærkede undervisningsapparat, som foreligger i disse hefter; de ser ud til i høi grad at lette baade undervisningens meddelelse og elevernes tilegnelse."

P. T. Mallings Boghandel,

Kirkegaden 34, **Frølichgaarden,** ligeoverfor Posthuset.

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorenz & Co., Bundtmagerforretning,

Gunerus Gade No. 12 Indg. fra Nygaden

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Redaktørerne:

Den norske Udgave: Literat Georg Smidt.
Den svenske Udgave: Pastor Aug. Schøn.
Den danske Udgave: Sognepræst Vilh. Beck.
Den amerikanske Udgave: Ved Pastor E. Wulfsberg.

I Oktober begynder „Illustreret Familieblad" sin 9de Aargang og udkommer som hidtil med et stort 8-sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret. Bladet vil i den nye Aargang bl. a. indeholde:

Sommerliv ved Fjorden af **Constantinus Flood.**
Fru Laura af **Enim.**
Søstrene af **Annette Ihle.**
En Historie fra Constans af **D. Alcock.**

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kr. pr. Aar — og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommissionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren

(685) C. Andersen, **Horten.**

Foreløbig Bekjendtgjørelse!

Ny Kjoletøiforretning

i Hr. Johs. Alms nye Gaard, Kongens Gd. 20.

Varer direkte fra Fabrik.

Jeg tillader mig herved at underrette et æret Publicum om, at jeg i Løbet af 8 Dage vil aabne et Udsalg for *Ültzenske Uldvæveri* i Gera omfattende rigt Udvalg i *heluldne coul. og sorte Kjolestoffe* og *Balstoffe,* kun af *Fabrikkens egne Tilvirkninger* og som da sælges til *Fabrikkens Priser.*

Der tilbyder sig herved en gunstig Anledning for Publikum at forsyne sig med gode Varer til billig Pris.

Der forefindes Stoffe i alle *gangbare Qvaliteter* fra de billigste til de eleganteste.

Christiania, 27de Oktober 1894.

Jens Buck,

Kongens Gade 20, ved Siden af Herr Ove Caspersen.

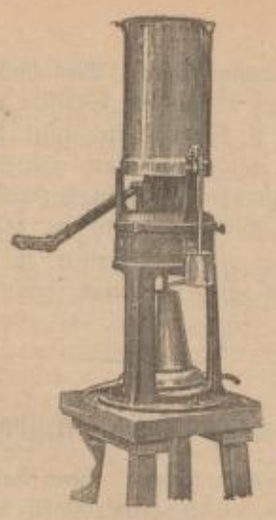

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Georg Bausback,

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Bøghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til *Underpris.*

Reparationsværksted for alle Artikler! Moderate faste Priser!

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenføining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for sønden fjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

40,000 Par Galoger

nyeste Façon — stærkeste Fabrikat

— indkjøbt leilighedsvis —

sælges for Kontant til nedenstaaende ukjendte billige Priser:

Dame Trico	No 0, 1, 2, 3	Kr. 2.00	Parret
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„ 2.40	—
do. Uldfor	„ 0, 1, 2, 3	„ 2.40	—
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„ 2.90	—
Pigesko Trico	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„ 1.75	—
do. Uldfor	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„ 2.25	—
Børn Trico	„ 1, 2, 3, 4, 5, 6	„ 1.50	—
do Uldfor	„ 1. 2, 3, 4, 5, 6	„ 1.80	—
Herre Trico	„ 7, 8	„ 2.75	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13, 14	„ 3.25	—
do. Uldfor	„ 7, 8	„ 3.25	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13. 14	„ 3.90	—
do. Halvbots Uldfor	7, 8, 9, 10, 11, 12; 13, 14	„ 4.50	—
Gutte Trico	4, 5, 6,	„ 2.50	—
do. Uldfor	4, 5, 6	„ 3.00	—

Brødrene Dobloug,

Hjørnet af Storgaden & Nygaden.

Sengklæder

syes færdig paa Dagen bedst og billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden. (J. H. 717).

Fjær fra 6.00 pr. Bpd.
Dun fra 0.99 pr. Pd.
Bolster fra 0.30 pr. Meter.

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Sherry til 1.00, 1.20 & 1.40 pr. Fl.
Portvin til 1.00, 1.30 & 1.60 pr. Fl.
Søde Vine til 0.90, 1.00 & 1.30 pr. Fl.
Bordeaux Vine til 0.80, 1.00 & 1.35 pr. Fl.
Cognac til 1.20, 1.30, 1.40, 1.60, 1.80 & 2.00 pr. Fl.
Aquavit til 1.00, 1.10, 1.20 & 1.30 pr. Fl.
Punsch til 1.10, 1.30, 1.50 & 1.60 pr. Fl.

anbefales af

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8. (645)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Landsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Bad svampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Negleborster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

7de nordiske skolemøde i Stockholm.

Valg paa medlemmer af den norske bestyrelse foregaar for de høiere gutte- og pigeskolers vedkommende ***onsdag 7de november*** i Aars og Voss's skoles gymnastiksal. Lærerinderne vælger 1 repræsentant (kl. 7), Lærerne 2 (kl. 7½).

(H.O.)

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... følger vedlagt.

Navn: .....

(i Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:* .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 130. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 85 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 3die November 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Min i **2 Grændsen 2**
aabnede
Isenkram & Kjøkkenudstyrshandel
anbefales paa det bedste.
GEORG LÜTKEN,
før i Firma Lütken & Mohn.

Udkommer og faaes i alle Boglader:
Hans Seland
„Hikstorier",
— en Samling af hans bedste Skrøner med udmærkede Tegninger af A. Bloch og Gudm. Stenersen. Pris Kr. 1.50.
Hydle & Co.
Grubbegaden 2, Kristiania.

Storpolitik og Partipolitik

har i de sidste Aar været fremherskende i vort offentlige Liv. Ved Afgjørelsen af vigtige Sager baade i Stat og Kommune synes Hensynet til det enkelte politiske Partis Interesser ofte at have gjort sig stærkere gjældende end forenligt med Landets og Kommunens Almeninteresser. Storpolitiske Sager har i utilbørlig Grad fortrængt Interessen og Omsorgen for Landets Næringsveie og for praktiske Reformer paa det økonomiske og sociale Omraade. Jordbruget og Skibsfarten ligger nede. Arbeiderstanden har berettigede Krav paa en tidsmæssig Arbeiderlovgivning og paa Bedring af sine Kaar. Libet eller intet er i de senere Aar gjort paa disse Omraader. Storthingets Tid har nemlig væsentlig været optaget af partipolitisk Kjævl og storpolitiske Rumlerier, der hidtil ikke har ført til noget praktisk Resultat. Ved en ufornuftig Finanspolitik er alligevel Statsbudgettet voxet til en enorm Størrelse.

Under saadanne Omstændigheder har Centrum til Opgave at søge at skaffe Ørenslyd for vore Næringsveies Krav og mest mulig begrændse Følgerne af en ufrugtbar Kamppolitik. Staten maa, saalangt dens økonomiske Evner tillader det, støtte alt, hvad der kan fremme en effektiv Produktion og en fordelagtig Afsætning af Landets Frembringelser, samt støtte Reformer, der paa en retfærdig Maade kan bidrage til at udjevne den økonomiske og sociale Kloft mellem Samfundsklasserne. Bevilgninger til uproduktive Formaal maa begrænses mest mulig. De theoretiske Katheder helte, som nu spiller en Hovedrolle i vort offentlige Liv, bør vige Plads for dygtige, fædrelandssindede Mænd, der har Kjendskab til det praktiske Livs Behov, og som vil arbeide for vort Land og vort Folks økonomiske Fremgang.

B. S.

Det hjalp! Hr. Redaktøren kjendte vist ikke Bernt Ruud: men jeg kjendte ham godt; han døde for en 10—11 Aar siden som en agtet og velstaaende Haandarbeider.

Som Ungkarl var han beruset imellem, men blev alligevel gift med Kari Aasen, der i 5 Aar havde tjent hos den dygtige Mor Nordby skjønt alle sagde, at hun var rent forgod til ham.

Nu var han ædruelig i 2 a 3 Aar: men saa begyndte slette Kamerater at belære ham: han stod under Toffelen og var ikke Herre i sit eget Hus, og Bernt tog sig til at drikke igjen.

Noget nyt kom ogsaa nu til.

Naar han kom beruset hjem, slog han noget istykker for sin Kone, antagelig for at vise, at han var Herre i Huset. Hun græd, bad, skjændte, intet hjalp.

En Onsdag havde Kari kjøbt ½ Dusin pene Tallerkener. Lørdags Kveld kom han hjem, værre end nogensinde. Saa greb han en af de nye Tallerkener og knuste den mod Gulvet, en til, atter en.

Pludselig faar Konen en Tanke, og hurtig som Lynet griber hun et stort Lerfad, der stod paa Bordet bag ham og kaster det i Gulvet med al den Kraft, hun eier.

Manden skvat høit af Skræk. Da han nu saa, at hun rakte Haanden ud efter nok et Fad, greb han hende i Armen og raabte: „Er du gælen da, Kari!" Hertil svarede hun: „Jeg skal hjelpe dig, Bernt."

Samme Kveld blev der gjort et høitideligt Løfte paa Ruud, og i de mange Aar, Bernt og Kari levede efter hin Lørdag forstod alle, at det var et lykkeligt Ægtepar.

Nu i Myrmændenes Tidsalder har jeg gjentagne Gange maattet tænke paa denne virkelige Tildragelse.

Først laver Venstre Myrmænd; naar saa Høire bagefter kommer med sine, raaber Venstre omtrent som den drukne Bernt: „Er dere gælne da, dere Høire!" skriver „Hamar Stiftst".

Smaalensrepræsentanterne.

Om de tre nye Mænd paa Smaalensbænken skriver „Fredriksstads Tilskuer":

Anton Orang er 45 Aar gammel, indfødt Asfiming, der eier og bebor Gaarden Haraldstad i nævnte Prestegjæld Det er en staut, mørkhaaret Mand med et stort smukt Skjæg, en ikke meget talende, men fts og sindig Personlighed, der altid og usvigelig har været en forfatningstro Borger.

Ole Haagensen er 55 Aar gammel, har arbeidet ved J. N. Jacobsen & Co.s Brug, Græsvig, omtrent siden dette oprettedes, og altid været en udmærket dygtig og paalidelig Arbeider. Han har arbeidet sig frem til en god økonomisk Stilling og har altid havt megen Interesse for Læsning, hvorigjennem han har erhvervet sig et Fond af Kundskaber, ligesom han med Lethed og Klarhed udtrykker sine Tanker. Han roses af alle, der kjender ham, som en overordentlig brav, samvittighedsfuld og dygtig Mand.

Gunder Anton Jahren er 35 Aar gammel, født i Rakkestad men bosat i Haabol, hvor han eier Brække Gaard og Brug. Han er en lyslet Mand med en rødlig Mustache, giver ikke nærmest Indtryk af at være en Smaalening, der jo i Almindelighed beskyldes for at være noget tunge, medens Hr. Jahren over sin hele Person har noget livligt og frisk, ligesom han taler let og livligt.

Tømmertrafiken. En saadan Mængde af Tømmer, som der ifjor blev flødet igjennem Randsfjorden, tror man knapt fandt Sted i „den galne Tømmertia" i Syttiaarene, men næste Aar ser det ud til, at det ikke skal blive mindre, skrives fra Randsfjordtrakterne til „Gudbrdl".

I Flubergs Sameie, som ivaares blev solgt af Fru Generalinde Gram, skal der hugges 4000 Tylvter; ligesaa skal der foregaa en ikke ubetydelig Hugst i de store Eiendomsskove til Gaardene Septon, Vilberg og Viker i Søndre Land.

Trælasthandlerne vil gjerne kjøbe og betaler ganske gode Priser. Saaledes har det store Trælastfirma Stang & Brække i Fredriksstad kjøbt 3000 Tylvter i Hadelands Almenning og givet for Gran 86 Kr. pr. Tylvt for 12 Alens 14 Tom., 70 Kr. for 12×12, 32 Kr. for 12×9 og 10 pCt. Tillæg for Furu over 9 Toms Top.

De mindre Dimensioner gaar væsentlig til Træsliberierne, som betaler disse høiere end Sagbrugseierne kan gjøre.

Her fortsættes fortvæk med Bygning af nye Fabriker, saaledes skal atter et nyt Træsliberi i den nærmeste Tid paabegyndes ved Gaarden Toverud i Gran.

Tsaren død.

Den russiske Keiser, Alexander III Alexandrovitch, er afgaaet ved Døden Torsdag Kl. 5 Minutter over 2, i Livadia paa Krim.

Han besteg Tronen den 13de Mars 1881, da hans Fader, Alexander II, faldt som et blodigt Offer for Nihilisterne.

Den afdøde Keiser var personlig en brav, elskværdig og velmenende Mand, og han var, som Lord Rosebery forleden udtrykte det, en af de vigtigste Garantier for Europas Fred. Hans Hovedfeil var, at han lod sig formeget lede af det yderliggaaende „russiske" Parti, der f. Ex. har faaet ham til at undertrykke Finland og optræde med Haarhed mod Jøderne samt mod Tyskerne i Østersjøprovinserne. Tsaren var helt igjennem en national Russer, der yndede at gaa med den russiske Arbeidsmands Bluse og Læderbælte, naar ikke Pligten paalagde ham at vise sig i Uniform. Det var en Overraskelse for Verden, at den store, stærke Mand skulde gaa bort i sin Manddoms bedste Aar. Han blev nemlig kun 49 Aar gammel

Den nye Tsar, Nikolai II Alexandrovitch, er 26 Aar gammel. Han siges at være en stille, læselysten, næsten lærd ung Mand, men ingen ved, hvordan han vil blive som Keiser. Det vil vise sig, om det ogsaa her gjælder, at „stille Vand har dybest Grund."

Til Lensmand i Vang, Hedemarken, indstillede Vangs Herredsstyrelse ifl. „H. St." i sit Møde imandags:

1) Amtskontorist Anton Aas med 12 St. 2) Lensmand i Nordre Odalen B. Fløiten med 15 St. 3) Kst. Lensmand A. Bang med 15 St.

Indremissionsmødet i Bergen besluttede idag at opnævne en Komite af Præster og Lægmænd, der har at tage under Overveielse. Tanken om Oprettelse af Ungdomsskoler for Vestlandet paa kristelig Grund. Forslaget, der oprindelig er fremsat af Kirkesanger Gurvin, gik fra først af ud paa, at Komiteens Mandat ogsaa skulde omfatte Reformarbeidet. Dette Punkt besluttedes efter endel Debat strøget.

Forhandlingen over første Thema blev tilendebragt igaaraftes.

Forhandlingsthema idag: Hvad lærer Skriften om Forsoning?

Til Medlemmer af Kommiteen for Oprettelse af kristelige Ungdomsskoler paa Vestlandet valgtes Statsraad Sverdrup, Sognepræst Ottesen, Kirkesanger Gurvin, Gaardbruger O. Veseth og Emisær Gilsvik. (H. O.)

Reddet Mandstab. Kapt. Joh. C. Olsen Bark „Scott", har paa Reise fra Opalachicola, Buenos Ayres Tirsdag 25. Septbr. under en orkanagtig Storm reddet Besætningen, 15 Mand, paa den østerrigske Bark „Otac Niko" af Roguja paa Reise fra Pensacola til Alexandria. Barken var synkende, Mandskabet klyngede sig til Mesanriggen viftende efter Hjælp. Strax de var reddede ombord i „Scott", saaes Vraget ikke mere. (H. O.)

Stalheimsbanen. Den fastsatte Sum til Forarbeider til Baneprojektet Vos- Stalheim er fuldtegnet. Ingenior Mellbye ventes hid omkr. 12te ds. medbringende nødvendige Ingeniørkræfter fra Kristiania. (H. O.)

Forsøgt Mordbrand.

Kristiansand 31/10 94 (H. O.)

Igaaraftes ca. Kl. 11½ er der forsøgt at anstifte Mordbrand i Bankdirektør Endresens to sammenhængende Gaarde. Handelsbetjenten vaagnede og vækkede Principalen og dennes Familie og tilkaldte Brandvæsenet som strax slukkde Ilden. Undersøgelse godtgjør, at Ilden er paasat i Bygningernes venstre og østre Del og i samtlige 3 Etager. En Petroleumsbox er borttaget.

Overalt, hvor Ildspaasættelsen er iværksat, er der overgydt med Petroleum. Hvis ikke Ilden var bleven opdaget saa hurtigt, vilde utvivlsomt mange Mennesker været indebrændte. Den store Eiendom er af Træ og ligger i den af Træhuse bebyggede Bydel.

Det blæste igaar en stærk sydlig Vind.

Der er endnu ingen mistænkt for Forbrydelsen.

Grosserer Joakim Rønneberg opstilles af Høire og Moderate i Aalesund som deres Storthingskandidat.

Sagen mod Overrein er — efter hvad der meddeles — indstillet indtil videre paa Grund af Overreins Sygdom. Hvoroidt Tiltale idet hele skal finde Sted, er paa Grund af hans Tilstand endnu ikke afgjort.

Frygt for Hungersnød i Kina. London, 31te Oktbr. Morgenaviserne melder fra Shanghai, at et Dekret er blevet udfærdiget, der tillader Damskibe at føre Ris til kinesiske Havne. Man frygter for, at Tilladelsen er kommen forsent, saa at Mangel paa Ris vil komme til at foraarsage Hungersnød i Løbet af Vinteren.

Ministerkrise i Spanien. Madrid, 31te Oktbr. Ministeriet er dimissioneret. Sagasta har erklæret, at Krisen vistnok bliver langvarig.

Sandsynligvis anmoder Dronningen Sagasta om at danne nyt Kabinet.

Hidtil.

Radikale Blade fortæller, at „under en enestaaende Valgkamp har det nationale og demokratiske Parti hidtil hævdet sin Stilling og ved Seire mere end opveiet de Nederlag, det har lidt".

Disse „Seire" bestaar som bekjendt hidtil deri, at Radikalerne har tabt to Pladse (vundet 8 men tabt 10, Nettotab 2) og at de nu, uagtet Urvælgernes Antal er steget med 60 pCt, ikke har større Overvægt blandt disse end for 3 Aar siden, med andre Ord, at deres Overvægt faktisk er gaaet tilbage med 60 pCt.

Dette er „Seieren" hidtil.

En Flugt fra Sibirien. For et Par Maaneder siden ankom til Shanghai 18 russiske Fanger, deriblandt 4 Jøder og en Jødinde, der var flygtet fra Sibirien.

Den unge Jødinde, 24 Aar gammel, lignede en gammel Kone paa 75 Aar. Hendes Haar var graat og Ansigtet furet af de udstaaede Lidelser. Den israelitiske Menighed i Shanghai indsamlede 200 Lstrl. og den protestantiske 100 Lstrl. for at hjælpe Flygtningerne til at komme til et Land, hvor de kunde være sikre for de russiske Myndigheders jernhaarde Haand.

Flygtningerne fortalte, at de var 24 i Tal, da de rømte, men at de 6 af dem deraf 2 Kvinder, døde underveis af Hunger og Tørst. Deres Legemer er uden Tvil blevet et Rov for Himmelens Fugle, thi de gjenlevende vovede ikke at stanse og begrave dem af Frygt for at blive indhentet af de russiske Soldater, der var udsendt for at gribe dem.

Den tyske Kanslerkrise.

Noget for os at lære.

Aarsagen til Caprivis og Eulenburgs Afsked synes at have været følgende: Grev Eulenburg, der repræsenterer det preussiske Junkerparti (yderste Høire) tog Ordet for en meget skarp Fremgangsmaade med nye Lovregler ligeoverfor Anarkister og Socialister. Caprivi derimod, som er en mere liberal Mand, fandt en streng Anvendelse af de existerende Love tilstrækkelig. Der havde allerede i lang Tid fundet en skjult Kamp sted mellem Rigskanslerens og den preussiske Ministerpræsidents Tilhængere, og da Keiseren stod ligeoverfor Nødvendigheden af at vælge mellem dem, foretrak han at give begge Afsked og at forene de to Embeder under en eneste Mand, som ikke hørte til noget af Partierne.

Denne Krise er ogsaa lærerig for os, forsaavidt som den viser, hvilke farlige Konflikter der kan opstaa, naar tvende Mænd, hvis Embeder forudsætter, at de nøie følger samme Politik, og at de handler i fuld Overensstemmelse med hinanden, bliver uenige, fordi deres Syn paa Sagerne er forskjelligt. Bismarck var i sin Tid baade Rigskansler og Ministerpræsident. Den Deling af disse Embeder mellem to, der fandt Sted efter hans Afgang, har vist sig meget uheldig, ja kunde under vanskelige Forhold i Udenrigspolitiken have været ligefrem farlig for Staten.

Afskedsansøgning. Fru Hedevig Rosing har paa Grund af Sygelighed andraget Kirkedepartementet om fra Begyndelsen af Skoleaaret 1895—96 at blive løst fra sin Stilling som Bestyrerinde af den ved Statstilskud støttede „Fru Rosings Taleskole for Døve". Fru Rosing har siden 1881 bestyret denne Skole efter tidligere i 5 Aar at have virket ved Kristiania Folkeskoler og i 9 Aar ved Balchens Døvstummeinstitut.

Venner af de døve Børn vil med Vemod modtage denne Efterretning. Som Følge af Rosings ivrige Bestræbelser er vor Døveundervisnings Methode kommet ind i et helt nyt Spor, og hun har bidraget mægtig til Talemethodens Seier over hele Linien i den Form, der kaldes den rene, fordi den banlyser alle Tegn og Gebærder. Paa Skoleorganisationens Omraade har hun derimod bare lidt Modgang. Det blev ikke den rene Talemethodes Banebrydere, ikke engang Talemethodens Venner overhovedet, men dens Modstandere eller halve Venner, der indblæste den Aand, der besjæler vor nuværende Organisation, hvis vigtigste Karakteristik er Centralisationen. Dennes Ophavsmænd mente det uden Tvil vel. Men de saa for meget paa Kadrene, mindre paa de levende Menneskebørn, som skulde fylde dem.

Vi nærer ingen Tvil om, at man vil tage sin Tilflugt til Fru Rosings Ideer, naar man har experimenteret med en Organisation, hvis virkelige Forudsætning er Tegnsproget, og fundet, at man fjerner sig fra i Stedet for at nærme sig mod det vigtigste Maal for døve Børns Undervisning, at gjøre det almenmenneskelige Sprog i Sandhed til de Døves Modersmaal.

Fru Hedvig Rosing vil komme til at staa baade som en af Banebryderne paa vor Døveskoles Omraade og som en af de mest uegennyttige Skikkelser, denne Skoles Historie kan opvise.

Times
om Unionsstriden.

Vi lever nedenfor en Oversættelse af den Redaktionsartikel — vi bemærker udtrykkelig, at det er en Redaktionsartikel — som stod i Times i Mandags. Det vil sees, at den indeholder mange træffende Bemærkninger. Nogle af disse var vort Blad det første til at bringe. Saaledes gjorde vi først opmærksom paa Forskjellen mellem Byradikalismen og Landsbygdens gamle Venstrepolitik. Derimod har Times nok misforstaaet Høires Standpunkt, naar Bladet mener, at heller ikke dette Parti sætter Pris paa Unionen. Aarsagen til, at Bladet har kunnet faa denne Opfatning, ligger formodentlig deri, at ogsaa Høire med Styrke har krævet Ligestillethedens Princip gjennemført, hvilket Krav paa den lange Afstand har faaet et noget andet Udseende end det, der virkelig tilkommer det. Tildels kan vel Bladets feilagtige Opfatning forklares af, at Centrum under Valgkampen har lagt Hovedvægten paa den indre Politik, Stemmeretssagen. Med disse Bemærkninger leverer vi altsaa Artikelen, som opmærksomt bør gjennemlæses.

Resultatet af de med stor Hidsighed foregaaende Storthingsvalg, der nu holdes i Norge, vil først om en tre Ugers Tid være kjendt i sin Helhed, og da den politiske Kurs vil afhænge deraf, er det klart nok, at Fremtidens politiske Udvikling endnu er uvis. De, som har sat sig ind i de fuldstændige og nøiagtige Underretninger, som Times' specielle Korrespondent har meddelt i de sidste tolv Maaneder, vil imidlertid fuldt vel forstaa, at det nuværende Valg kun for en Tid kan enten forhale eller i nogen Grad fremskynde den store Bevægelse henimod Separation fra Sverige, der er et fremtrædende Træk i norsk Politik. Skulde det nye norske Storthing faa en let konservativ Grundstemning, vil dette give Anledning til et Forsøg paa at beskytte den nuværende dynastiske og konstitutionelle Statsordning mod et altfor heftigt og pludseligt Angreb, en Leilighed som imidlertid intet andet end den største Takt og Hensynsfuldhed fra Kongens og hans svenske Ministeriums Side kan drage Fordel af. Dersom derimod det nye Storthing skulde blive overveiende radikalt, vil Unionens Sag lide alvorlig og iøinefaldende Skade endog uden noget aabent Angreb, medens et saadant Angreb ikke vel kan afvendes.

Aarsagen er, at paa Grund af de Forandringer, som er fremkommet ved Fabrikdriftens Udvidelse i Byerne, er der opstaaet en Nydannelse i den norske Politik. Før laa det radikale Partis Styrke i Landdistrikterne, medens de Konservative udgjordes af Bybefolkningerne, der stemte gjennem en begrændset Stemmeret. Uagtet radikal paa Grund af sin udprægede Provinsialisme, sin store Sparsomhed og sin Mangel paa Evne til at se stort paa nationale Spørgsmaal, er Bondestanden, som Eiendomsbesiddere, i alle Spørgsmaal, som berører Eiendom, udpræget konservativ. Arbeiderbefolkningens Forøgelse i Byerne og Udbredelsen af socialistiske Ideer blandt dem har frembragt en ny Radikalisme, som i enkelte Henseender er en ren Modsætning til den gamle Radikalisme; og de radikale Ledere har, ved at appellere til denne i Sager, hvor Eiendommen truedes, skræmt og fjernet fra sig mange af sine Tilhængere blandt Bønderne. Derfor ser man i de nu paagaaende Valg, at de Konservatives Seire i Landdistrikterne opveies ved de Radikales Seire i By-Valgkredsene. Radikalerne holder, saavidt muligt, sine to Programer adskilte. I Byerne lover de sociale Reformer, der gaar ud paa de Mangeres Berigelse paa Kapitalens Bekostning. Ude paa Landsbygden holdes disse Ting omhyggelig i Baggrunden — her søger man at vinde Bøndernes Støtte for en patriotisk Politik, som gaar ud paa Revolte mod Sveriges Overvægt.

Paa den anden Side tager det konservative Parti, der faldes i Ryggen af Byernes Ny-Radikalisme, sin Regres ved at appellere til den jordbrugende Bondestands udprægede Konservatisme. Det konservative Parti optræder som Eiendommens Forsvarer ligeoverfor de socialistiske Plyndringsplaner. Men det finder sig alvorlig hemmet ved sin traditionelle Politik om Opretholdelse af Unionen med Sverige. Denne Union har ydet Norge store Tjenester, og der er kun liden Tvivl om, at den ogsaa i Fremtiden vil kunne yde Landet ligesaamange. Ikke engang Separatisterne benægter, at den har været en Velsignelse i den Tid, som er hengaaet, men de giver det Skin af, at de to Millioner Nordmænd er saameget mere fremskridtsdygtige og oplyste end de fem Millioner Svenskere, at det er skadeligt for Norge længer at knytte sin Skjæbne til Naboriget. Man kan visselig, uden at løbe nogen særlig Fare for at tage Feil, antage, at den paatrængende Nødvendighed for Separation mellem de to Lande aldrig vilde være blevet opdaget, hvis ikke Radikalerne havde været i en saadan presserende Nød for et eller andet Middel, hvorved de kunde holde paa de jorddyrkende Klassers Tilslutning, der var blevet skræmmet ved de Tendenser, som den nye By-Radikalisme lagde for Dagen. Unionens Opløsning er i hvert Fald blevet ophøiet til et Slags Religion, og den hæves nu til Skyerne ved al den opviglende Appel til den provincielle Kortsynethed og Uvidenhed, som saa ofte faar Navn af Fædrelandskjærlighed. Naar de bliver Unionen kvit, har Radikalerne tænkt, at det var bedst ogsaa med det samme at blive kvit Monarkiet, og Bondeforsængeligheden føler sig smigret ved Tanken om en uafhængig norsk Republik. Og denne Opfatning støttes af det svenske Monarkies ulykkelige Mangel paa Evne til at vinde Folkets Hengivenhed. De Radikale har herhos ved lidenskabelig Appel til traditionelle Fordomme og lokale Stemninger faaet arbeidet en stor Del af Bønderne op i et hvidglødende patriotisk Raseri, og dette gjør de Regning paa vil gjøre dem blinde for de ubehagelige Sider ved det socialistiske Program, som gjør sin Virkning blandt Byernes Arbeidere.

Det er vanskeligt at udtale nogen Dom angaaende hvorlænge denne tankeløse Lidenskab kan opretholdes, eller hvilken Udsigt for en heldig Opposition der kan ligge i Taalmodighed og en lidenskabsfri Appel til de materielle Interesser. Det konservative Parti synes at fortvivle om Muligheden af at kunne staa sig imod Separatistbevægelsen, eller det er selv ikke saa særdeles dybt overbevist om Unionens Værd. I hvert Fald omgaaes det med Tanken paa at opgive Unionist-Politiken og koncentere sine Kræfter paa Forsvaret af Eiendomsretten og de sociale Institutioner. Som Forsvarer af den jordbrugende Klasses Interesser, uden at hemmes af at skulle forsvare en upopulær Union med Sverige, haaber det konservative Parti at vinde Seir over sin Rival ved at sikre sig Landdistrikternes solide Støtte.

Unionen trues saaledes meget mere ved sine Tilhængeres Frafald end ved sine Fienders Angreb. Det er ogsaa vanskeligt at se, hvorledes Separationen i Virkeligheden vilde berøre Norge, fordi intet af Partierne har diskutteret dette Spørgsmaal i en uinteresseret Aand. Separationens Sag søges fremmet ved Appel til Lidenskab og Følelse, som øiensynlig bunder i Partiinteresser. Separationen synes at være ifærd med at blive akcepteret af det konservative Parti, ikke paa Grund af noget Bevis for, at dette er det bedste for Landets Interesser, men ganske simpelthen af den Grund, at de frygter, at Partiet ikke kan vinde Spillet, hvis det vedbliver at forsvare Unionen. En ny Magt har gjort sig gjældende i den norske Politik — Byernes Fabrikbefolkning med dennes moderne Opfatning af Eiendommens Deling. Denne Magts Fremtræden har bragt af Lave alle de gamle taktiske Arrangements hos begge politiske Partier, og begge søger paa forskjellig Maade at gjenoprette Ligevegten ved at fremkalde en konstitutionel Revolution. Det er vistnok saa, at det konservative Parti endnu ikke har taget det uigjenkaldelige Skridt at opgive Unionens Sag; men det er et helt Aar siden Times's Korrespondent fandt, at, lige fra Premierministeren og nedad var en saadan strategisk Bevægelse en Sag, som man gjorde sig fortrolig med. Der er al Sandsynlighed for, at Resultatet af de nuværende Valg i Virkeligheden vil give Radikalerne en ringe Overvægt i Antallet af Stemmer. Dette er netop den Tingenes Tilstand, i hvilket Partilederne er mest tilbøieligt til at tage sin Tilflugt til fortvivlede Skridt; deraf kommer det, at det meget godt kan hænde, at man med let Sind giver sig ud paa at kuldkaste den Ordning, som i otti Aar har virket til Gavn og Held. I saa Tilfælde kan man ikke usandsynligen frygte for alvorlige Konsekvenser, hvis Grænser gaar ud over den skandinaviske Halvø. Det staar saa tilbage at se, hvad den stærkeste Parthaver vil have at sige til Ophævelsen af Fællesskabet, og det maa ikke glemmes, at Unionen mere eller mindre har Karakteren af en europæisk Aftale.

Farvel Deres Majestæt!

Paa Mødet i Tjølling udtalte Ullmann, at vilde ikke Kongen gaa med paa de Radikales Program: Særskilt Udenrigsminister og særskilte Gesandter, saa siger vi! „Farvel Deres Majestet! Dem kan vi til Nød undvære."

Vi tænker, at naar Vælgerne har Valget mellem den radikale Politik paa den ene Side og Bevarelsen af Kongedømmet og Unionen paa den anden, — mellem Revolutionen paa den ene Side og en fredelig Løsning af den nuværende Strid paa den anden, saa vil det blive den radikale Politik, som Vælgerne siger Farvel.

Vælgerne i Seljord har allerede sagt Hr. Ullmann Farvel, og næste Gang siger Bratsbergs Amt ham Farvel.

Fredelige Tilstande kan vi ikke undvære, hvis vi vil Fædrelandets Bel, men Hr. Ullmann og hans Revolutionspolitik kan vi undvære, og det ikke bare til Nød.

Kjød fra Australien i Hamburg. For nogle Maaneder siden aabnedes der forskjellige Steder i Hamburg Udsalg af Kjød fra Australien. Disse Udsalg er nu alle igjen bleven lukkede, dels fordi Forhandlerne, der var afhængige af Tilførsler fra England, ikke kunde levere Kjødet regelmæssigt, og dels fordi Efterspørgslen efter saadant Kjød i den senere Tid var bleven stærkt formindsket.

Margarinforbruget i England angives nu at være saa stort, at der vilde behøves Melken af 300,000 Kjør til at give en lignende Mængde Smør.

Præster som Politikere.

Der har været en Del Snak frem og tilbage i Høirepressen og de radikale Blade angaaende Præsternes Deltagelse i Valgkampen. For var Radikalerne aldeles afgjort imod. Men siden de har faaet Pastor Lunde og hans Kristendom paa sin Side, hævder de nu det samme Standpunkt som Høire tidligere, at Præsterne med fuld Ret tager Del i den politiske Strid.

Vor Mening falder ikke ganske sammen med denne Høires og det radikale Venstres. Vi vil have det utrykkelig fremholdt, at naar en Præst optræder som Politiker og behandler verdslige, Spørgsmaal, da maa det ikke være i Egenskab af Præst, men som en almindelig Borger. Han bør ikke tage Religionen med paa Folketalertribunen paa anden Maade, end at den formilder hans Domme om politiske Modstandere. Vil han tale Kristendommens Sag paa den politiske Arena, da bør han, mener vi, tage den for sig alene, og ikke stille den i noget Forhold til de Programsager, som danner Stridspunkterne mellem de politiske Partier.

En voldsom Brand udbrød Torsdag Aften lidt over Kl. 8 i Nordal Bruns Gade 26. Ved Brandvæsenets Ankomst slog Luerne ud af alle Vinduerne i 2. Etage, og Lysningen kunde sees lang Vei. Der blev udlagt en Del Slanger, og efter ca. ¾ Times ihærdigt Arbeide havde man dæmpet Ilden. Bygningen blev sterkt ramponeret af Ild og Vand.

Desværre indtraf den beklagelige Ulykke, at et 5 Aars gammelt Pigebarn indebrændte eller rettere kvaltes af Røgen. Der blev saa hurtigt som muligt anvendt Oplivningsforsøg, men uden Nytte.

Parmans Skole- og Familie Globus er i disse Dage af Boghandler Parmann udgivet paa P. T. Mallings Boghandels Forlag. Globussen, der er udarbeidet efter de nyeste bedste Kilder, udmærker sig fremfor alt ved et særdeles vakkert Udstyr og megen Soliditet, ligesom det selvfølgelig er en stor Fordel at alle Navne er gjennemgivne paa norsk. Størrelsen af den nye Globus er 24 cmts (6") Diameter. Prisen er meget billig nemlig for Udgaven med skraa Axe paa fort poleret Træfod Kr. 10 og med graderet Halvmeridian af Messing Kr. 12,75. En Globus hører hjemme ligesaameget i Hjemmet som i Skolen og bør ikke savnes i nogen Familie. Hvilket ganske anderledes Indtryk giver ikke en Globus af Jordens Form og de forskjellige Verdensdele og Landes Forhold til hverandre end selv det allerbedste Kart? Hvor kort er f. Ex. Veien over til Amerika mod Turen til Australien. Med sin store Nøiagtighed og tydelige Haandkolorering gjør denne Globus Tjeneste som et lidet geografisk Konversations-Leksikon. — Vil man have en mindre Globus bør man tage den efter offentlig Foranstaltning af P. T. Mallings Boghandel tidligere udgivne norske Skoleglobus, der kan faaes til Kr. 6.50 og Kr. 9.00.

Storthingsvalget for Fredrikshald. Til Repræsentant for Fredrikshald valgtes i Torsdags Borgermester August Hansen med 19 St. Til Suppleant: Disponent Laurits Stang med 20 St.

Hvem bliver Radikalernes Fører?

Et svensk Venstreblad opkaster til Spørgsmaal, hvem der bliver det norske radikale Venstres Leder paa kommende Storthing, og bliver staaende ved det Resultat, at det maa blive Lagmand Lindboe.

Formentlig vil dog hverken Ullmann eller Lovland uden Modstand overlade Lindboe Marskalkstaven.

Hvad Statsminister Steen angaar, er det en udbredt Opfatning, at han ikke er Partiets Leder, men hvad man i Komedien vilde kalde dets „værdige Fader" (père digne), eller, med et maaske noget for plat Udtryk, dets „Gallionsfigur."

I de forenede Staters Indianerterritorium hersker der for Øieblikket fuldstændig lovløse Tilstande.

Landet er hovedsaglig i Hænderne paa bevæbnede Bander, og Røverier ved hoilys Dag hører ganske til Dagens Orden, saa at Jernbaneselskaberne slet ikke mere befordrer Penge eller Værdisager. Da Politiet staar aldeles magtesløst, har man sendt Depescher til Regjeringen i Washington med Opfordring til at træffe Foranstaltninger til Beskyttelse af Indbyggernes Liv og Eiendom.

Paa den elektriske Sporvei er der i Oktober Maaned befordret 196,587 Passagere.

Det Cirkulære,

som for nogle Dage siden er udsendt til de oprindelige Undertegnere til Dannelse af Centrumspartiet samt til endel andre af vore Meningsfæller, maa vi paa det mest indstændigste bede dem om at gjennemlæse.

„Eidsvolds" Aviskomite.

Carl Johan-teatret.

Lørdag Kl. 8½, **Henrik og Pernille.**
Kl. 8.10 **Niobe.**
Søndag Kl. 8, **Henrik og Pernille.**
Niobe.

Til Husholdningsbrug

anbefales J. C. Helgesens Hvedemel i Pakker à 3 og 6 Kgr. Melet, der er af fortrinlig Kvalitet, og i økonomisk Henseende meget fordelagtig, sælges hos en Flerhed af Husholdningshandlere og i **J. C. Helgesens** Melhandel, Jernbanegaden.
(J. H. 725.)

John Shorlands Brud.

(Fra engelsk for „Eidsvold".)
(Slutning.)

„Bliv min Hustru —".

Han holdt begge hendes smaa Hænder fast mellem sine.

Hun hævede med ham disse vidunderlige Øine, der tiltrods for et vist sørgmodige Udtryk, dog var saa isnende kolde. De talte ikke om Elskov. For mig laa der ligesom grusom Triumf i dette knusende, kolde Blik.

Men Shorland var tilsyneladende tilfreds. Hendes „Jaord", der hviskede blødt og sagte, Trykket af hendes lille fine Haand, var nok for ham.

Om en Stund forlod de Værelset, og jeg listede mig ud paa Taaspidserne, bestjæmmet over, at jeg om end uden Skyld saa dog var bleven Vidne til en Elskovsscene.

Jeg var ængstelig for Shorland.

Hvem var denne fremmede Kvinde, som han uden videre vilde gjøre til sin Hustru?

Den Aften vi var kommen hid og hun laa der afmægtig i Kupeen, havde Shorland givet Ordre til, at hun skulde bringes til hans Villa. Det var det nærmeste Hus i hin ensomme Egn. Vi kunde jo ikke lade hende tilbage hjælpeløs der i Kupeen. Hans Husholderske, en moderlig, ældre Dame fra Landet, vilde tage sig af hende. Dette Ressonement lød jo rimeligt nok. Men da jeg var Shorlands gamle Ven og havde lagt Mærke til Pigens Skjønhed og det Indtryk, hun havde gjort paa ham, nærede jeg mine berettigede Tvivl med Hensyn til Arrangementet.

Juledagen vilde Ulykken at det blev et frygteligt Sneveir, saa det var umuligt for Amy Laleham — som hun sagde os at hun hed, at fortsætte Reisen.

Hun var Lærerinde, men uden Plads og uden nære Slægtninge. Hun befandt sig paa Reisen for at tilbringe Julen hos en gammel Lærerinde.

Ti Dage! — Dette Tidsrum i Sneveir, landlig Ensomhed og Hushygge var tilstrækkelig til at vække hos Shorland denne brændende Lidenskab, der bevægede ham til at byde Amy Haand og Hjerte.

Saa blev de gifte uden kort. — Greben af en underlig uvillig Følelse gjorde jeg alt for at hindre Forbindelsen, men til ingen Nytte. Min Indskriden havde nær kostet mig Shorlands Venskab — og Miss Laleham lo bare lidt bittert over mit utilfredsse Ansigtsudtryk.

Det var ingen Grund til at opsætte Brylluppet. Ingen af de ny forlovede havde Slægtninge at raadspørge. Amy havde intet Hjem — og indvilgede gjerne i straks at holde Bryllup i al Stilhed.

Vielsen foregik i den lille Landsbykirke. Jeg var Forlover og gav Bruden bort med tungt Hjerte. En slig forhastet Forlovelse og Bryllup synes for mig kuns at bebude Ulykke.

De vilde reise direkte til London med Aftentoget. Det var bestemt, at jeg skulde følge efter næste Dag.

Det var slaaet ind med lint Veir. Brylluppsdagen var mild for Aarstiden, det var Taage og Regn, der pidskede os i Ansigtet, da vi kjørte til Stationen i aaben Vogn.

Jeg var betagen af en trykkende Følelse, men Shorland og hans Brud syntes begge lykkelige, de holdt hinanden i Hænderne og hendes blaa Øine lyste, mens hendes Kinder var bedækket med en fin Rødme. Hun var smuk.

Det var bleven Tusmørke, da vi naaede Stationen og hurtig skyndte os mellem Venteværelset ude paa Platformen. Toget var færdig til at afgaa.

De Nygifte tog en første Klasses Kupe. Shorland bøiede sig ud af Vognsdøren for endnu en Gang at byde mig Farvel. Vi havde været Venner i over 20 Aar, det var en Kvinde der havde bragt ligesom en Sky til at reise sig imellem os; men den trak sig bort, i samme Øieblik som vore Hænder mødtes. Han tilgav mig gjerne min Uvillie mod Miss Laleham, nu da hun var bleven Mrs Shorland.

„Ønsk mig tillykke, Halkett."

„Gamle Ven — jeg kan ikke," min Stemme var mismodig.

Shorlands Ansigt formørkedes.

Mrs. Shorland kom i det samme ind i Vognen fra den modsatte Side, hvor hun havde ordnet sine Sager. Hun havde uheldigvis hørt mine Ord.

„Mr. Halkelt liker mig ikke," sagde hun og tilkastede mig et eiendommeligt Blik.

„Dette er vel noget, der vil rette sig med Tiden, — vil De ikke række mig Deres Haand til Affked?"

Hun udstrakte sin lille Haand, det vide tynde Ærme gled i det samme tilside. — Ærmen hang fast i Døren saaledes at det lette Stof sønderrevet til opover Albuen. Jeg saa hendes Arm — hvid, rund. Jeg saa en den buttede Albue og O, Himmel! Jeg saa en blaa tattoveret Efterligning af en Braxlet!

Hendes Ansigt var blegt, som Døden da vore Øine mødtes. Hurtig indhyllede hun Armen i Shawlet og trak sig tilbage i det Indre af Kupeen.

Altsaa: Damen med den blaa Braxlet! — — —

„Shorland," raabte jeg „for Himlens Skyld."

Men Toget satte sig allerede i Bevægelse, og en Betjent stødte mig holdt tilbage med de ubønhørlige Ord:

For sent min Herre. For sent!

For sent til at kunde frelse min Ven. Toget nærmede sig allerede den første Tunel. Jeg saa Damens Ansigt ved Vinduet et spillende Blik i de blaa Øine, et grusomt Smil legede om de fint dannede Læber. Hun viftede med et lidet hvidt Lommetørklæde, inden hun trak sig tilbage for anden Gang.

De var borte. Jeg stod alene igjen paa Platformen. De Trusler der havde været rettet mod Shorland, havde saaledes ikke været betydningsløse.

Seawell var døende i Fængslet. Advokaten — hvis Tale saameget havde bidraget til at give Skurken den Løn han fortjente — var falden, i Gud ved hvilken Snare?

* * *

Næste Dag fik jeg Sandheden at vide. De reiste med Hurtigtog. Ved Clapham blev den stakkers Shorland funden død, gjennemboret lige i Hjertet med en Dolk.

Hans Brud var forsvunden. Jeg har aldrig seet hende siden — og ti Aar er nu næsten hengaaet. Var denne Kvinde Seawells Hustru, Datter eller Elskerinde? Denne Hemmelighed er aldrig bleven opklaret; thi Doktoren fik Ret, Seawell udaandede i Fængslet inden Aaret var omme.

Alle nye Varer til Høst- & Julebehov er ankomne & udstillede.

Present- & Brugsgjenstande i enestaaende stort Udvalg.

Lageret omfatter Artikler til alle Priser, ligefra det allerbilligste & opover.

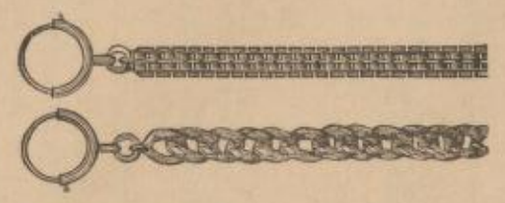

Nye Uhrkjæder
Nye Broscher
&
alt henhørende til
Bijouterivarer.

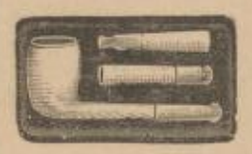

Merskumsvarer
i stort Udvalg.

Lampeskjærme, Lysskjærme, Kreppapir, Frisérlamper, Frisérstænger, Børster med & uden Metal, Penneknive. Speile, Tobaksdaaser etc. etc.

Nye Kandelabre
Nye Stativlamper
Nye Bambusmøbler
Nye Maaneskinslamper
Dekorationslamper
Salonsøiler
Büster
Salonborde
Etagerer
Hylder
Konsoller
Theborde
Bronce- &
Majolikavarer
i enestaaende stort Udvalg.

Japanvarer i Træ, Fajance, Porsellain etc.
Vifter, Skrin m. m.
Væggepryd, Skjold, Blomsterpotter.

Parfümerier
Sæber.

Vædsker i alle Størrelser & Faconer.

Nips-
gjenstande
i
nyt Udvalg.

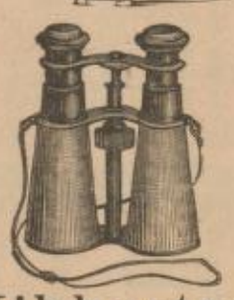

Kikkerter
af bedste Fabrikat.

Artikler
for
Skrivebord.
Røgegarniturer.

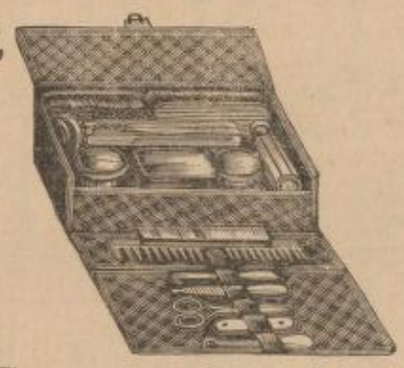

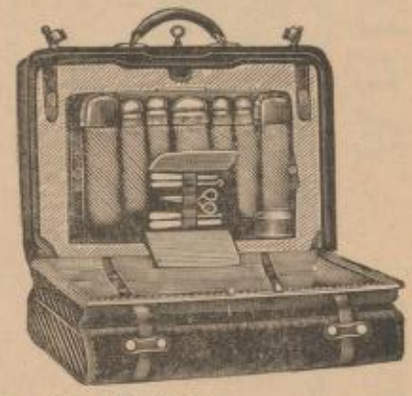

Etuier for Reise, Smykkeskrin, Syskrin.
Portemonaier & alle mulige Sorter Skind- & Plüscharbeide.
Fotografi-Album.

Brugsgjenstande

i

Plet,
Messing,
Nikkel
&
Kobber
fra de bedste Fabrikker.

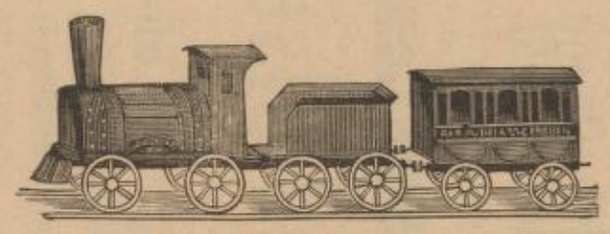

Legetøi, Dukker,

Beskjæftigelsesmidler for Børn

i enestaaende stort Udvalg.

Kun prima Varer! Enestaaende billige Priser!

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden
20 & 22.

Træbearbeidningsmaskiner
af alle Slags
fra *E. V. Beronius, Eskilstuna, Sveriges største Specialfabrik.*

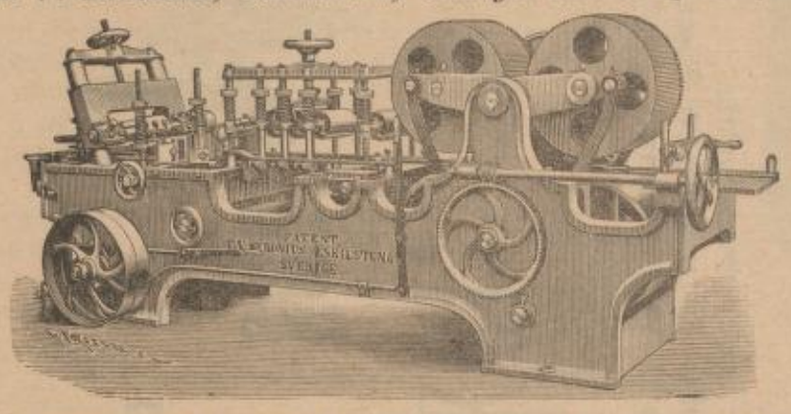

Beronius tildeltes **Guldmedalje i Luleå 1894**, og hans Maskiner, der er fabrikerede af de **bedste svenske** Materialier, *er særdeles prisbillige,* **overmaade solide**, og har **stor Arbeidsevne.**

Specielt anbefales **Høvelmaskiner med stilbare Lagere**, som leveres i **alle Størrelser** til Priser fra **5750** Kr. til **600** Kr. Som særlig passende for middelstore Høvlerier kan nævnes **Høvelmaskiner I. B. 2.** (Pris 2000 Kr.) og **2. C. I.** Pris 1150 Kr.) Nr. 1 B. 2. **høvler 6 Tylvter Bord i Timen** og til en Bredde af 229 mm. (9 Tommer).

Forøvrigt henvises til nedenstaaende Anbefaling:

„Den mig af Herr E. V. Beronius leverede Høvelmaskine 1. B. 2. til Pris 2000 Kr. er i enhver Henseende tilfredsstillende, og anser jeg den ubetinget bedre end hvilketsomhelst anden her i Landet frembudt Høvelmaskine af samme Størrelse, ikke at tale om, at den er mindst 25 % billigere i Pris.

Maskinen har en usædvanlig smuk og omhyggelig Konstruktion, er særdeles solid og har en Arbeidsevne, som overtraf mine Forventninger i høieste Grad.

Jeg kan trykt anbefale Maskinen som den bedste i sit Slags til hvilketsomhelst Sagbrug og Høvleri.

Nannestad Dampsag og Høvleri. *L. Kabberud".*

Prisopgaver og Tegninger gratis paa Forlangende.

Eneagent for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (696)

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 303.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn,
Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorenz & Co., Bundtmagerforretning,

Gunerus Gade No. 12 Indg. fra Nygaden

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Whitmanns amerikanske
Hepresser for Damp- Hest- og Haandkraft

har taget de største Præmier overalt, hvor de har konkurreret, saaledes bl. a. i **Paris 1889, Milan** (Italien) **1893, Chicago 1893** o. s. v. — Whitmanns Presser er i Konkurrenceprøve eller ved Udstilling **aldrig bleven beseiret** af nogen Konkurrent. De kræver et **ringe Kraftforbrug** og har en **enestaaende Soliditet,** ligesom deres **Arbeidsevne** er meget stor!

Med **Dampressen** kan presses **optil 80 Baller pr. Time**
„ **Hestepressen** „ „ „ **40** „ „ do.

Ordres paa Damp- og Hestepresser ekspederes paa 6—8 Uger, paa Haandpresser paa 2—3 Uger.

Eneagent for Norge og Sverige:

Heimdal Maskinforretning,
Kristiania,

Telefon 3107 K, Vognmandsgd. 8 (ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet)

Anbud

paa Leverance og Opsætning af Jerndelene til Bro over Tosseelven, Søndre Bergenhus Amt,

modtages inden 12te Novbr. 1894, Kl. 12 Middag. paa Veidirektørens Kontor, Christiania, hvor Betingelser, Tegninger, Vægtberegning og Anbudsindbydelse er udlagt, og hvor nærmere Oplysninger i Sagens Anledning kan erholdes.

Veidirektørkontoret 31te Oktober 1894. (O.A.R.)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

S. Almløf,

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder.

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier
og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres
og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres; (J. H.)

Georg Bausback,
Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til *Underpris.*

Reparationsværksted for alle Artikler!
Moderate faste Priser! (J. H.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang,* Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Sam af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

E. M. Hellesæth's
Skrædderforretning
anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit.
Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

Skov- & Landeiendom.

Gaarden ***Haugsten*** i Enebak, af Skyld Mark 25,23, er paa Grund af Dødsfald billig tilsalgs. Gaarden, hvortil hører 5 Husmandspladse og ca. 4000 Maal væxterlig Skov, hvorfra let Drift, og hvoraf en Del fredet i 12 à 13 Aar, har omtr. 400 Maal god, letbrugt Indmark, tilstrækkelig Havn og føder Aar om andet 20 Storfæ og 4 Heste. Husene meget gode med Springvand i Hoved- og Drengestuebygning samt i Stald og Fjøs. Fiendommen ligger ved god Vei, nær Fladeby Stoppested. Nærmere ved Hr. C. Hansen, Guslund, Enebak, eller ved C. Ringsby, Eriksgade No. 1, Christiania.

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** samt alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,
II Stortorvet II.
(J. H. 673)

F. H. Dethloff,

Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavie.

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Bernh. Sollie
Oveerrtssagfører, Horten. (46)

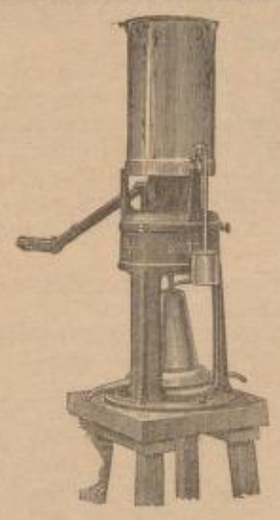

Excelsior
Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.
Christiania og Trondhjem.
(J. H.) (646)

Godt Skotøi!!!

Største Udvalg, billigste Priser.

Norsk Skotøimagasin,

Younsgaden 3.

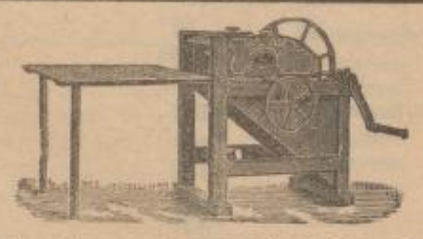

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.
(J.H.) Christiania & Trondhjem

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Abonner paa „Eidsvold"

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr. 4.00
„ ½ Aar	„ 2.00
„ 1 Kvartal	„ 1.00
„ 1 Maaned	„ 0.35

Incl. Porto.

Averter i „Eidsvold".

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 131. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 6te November 1894. | Annoncementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Kristiania kristelige Arbejderforening

aabner **Mandag 19de Novbr.**

en Bazar

i sit nye Lokale, Osterhausgaden 1,

til Afbetaling paa Husets Gjæld.

Gaver modtages af

Fru Statsraadinde Bang, Incognitogd. 28 B.
Fru Bispinde Bugge, Oslo Bispegaard.
Fru Kjøbm. Botolfsen, St. Halvardsgd. 69,
Fru Gartner Cederholm, Ullevoldsveien 86.
Fru Gross. Fr. Christensen, Tordenskjoldspl. 1.
Fru Ritmester Elieson, Ullevoldsvei 63 B.
Fru Kjøbm. Frogner, Kronprinsensgd. 10.
Fru Pastor Gjør, Maridalsvei 17.
Fru Pastor Godal, V. Aker.
Frk. Gregersen, Rosenborggd. 14.
Fru Gulbrandsen, Torvgd. 13.
Murmester Gundersen, Pilestrædet 30 II.
Garverm. Hagen, Brogd. 5.
Fru Tandlæge Hatlehoel, Thv. Meyersgd. 80.
Fru Pastor Halvorsen, Steensgd. 32.
Frk. Hauff, Bogh., Carl Johansgd.
Sognepræst Klaveness, Oslogd. 14.
Fru Pastor Klæboe, Schelderupsgd. 12.
Fru Overlæge Koren, Kr. Aug.gd. 14.
Gross. Chr. Larsen, Grønlands Torv.
Fru Stempelpapirforv. Mellbye, St. Olafsgd. 35.
Fru Olsen, Møllergd. 25.
Fru Gross. J. P. Petersen, Storg. 17.
Fru Bryggerieier Ringnes
Fru Direktør J. Soelberg, Øvre Fæstning.
Fru Pastor Sommerfelt, Klemensgd. 1.

H. M. Gjerberg,
Oslogd. 37.
Foreningens Formand.

Fr. Aug. Michelet,

Chronometer & Uhrmager

— Kirkegaden 16 —

Tilkjendt 4 Sølvmedailler og 1 første Kl. Medaille. Anbefaler sig med alt til Faget henhørende Arbeide. Stort Lager af gode Uhre og Chronometre anbefales til billige Priser. Brugte Uhre tages i Bytte. (575)

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Stationsspørgsmaalene i Kristiania.

Der er kommet Fart i Diskussionen om disse vigtige Spørgsmaal, efterat Driftsbestyrer Mellbye har holdt Foredrag derom i den polytekniske Forening, og efterat De Herrer Ingeniører Fenger Krog og Endre Johannessen i „Teknisk Ugeblad" No. 42 har fremsat et Forslag til Løsning, der frembyder meget nyt sammenlignet med, hvad der tidligere er fremkommet, bl. a. fra den kommunale Kommission angaaende Udvidelse af Østbanestationen.

Det glæder os at se en Udredning fra saa sagkyndige Mænd, som de to Forfattere i „Teknisk Ugeblad". Herigjennem er for første Gang fremlagt for den større Almenhed en Plan til en Ringbane rundt Kristiania, en Tanke, som den ene af nærværende Blads Redaktører allerede for flere Aar siden (anonymt) fremsatte i offentlige Blade. En Ringbane maa nemlig betragtes som et nødvendigt og aldeles uundgaaeligt Led i de af Storthinget nu besluttede Udvidelser af Norges Jernbanenet.

De Herrer Fenger Krogs og Johannessens Plan, der forudsætter, at Nordbanen føres ned til en særlig for den beregnet Station paa Majorstuflet — hvorhen ogsaa Bergensbanen kan ledes, enten paa samme Linje som Nordbanen eller paa en særskilt Linje — indeholder intet Forslag om en „Centralstation", saaledes som et andet Blad har opfattet det. En Centralstation i dette Ords egentlige Betydning forbydes af de lokale Forhold i Kristiania. En saadan maa nemlig virkelig ligge i Byens Centrum og forudsætter, at Jernbanelinjen gaar tvers gjennem Byen, saaledes som Tilfældet er bl. a. i Edinburgh, i Newcastle on Tyne, i Amsterdam, i Hannover og i Stockholm. Kristiania kan af gode Grunde ingen saadan Centralstation faa, og maa forsaavidt sidestilles med Byer som London, Paris, Berlin og talrige mindre. Man har jo noget i Kjøbenhavn, der kaldes Centralstation, skjønt den ligger i en Udkant, men i Kristiania, hvor der udmunder Jernbanelinjer af en langt større Længde end i Kjøbenhavn, og hvor Udviklingen af Trafiken tør forudsees fremtidig at blive meget kraftigere end i Danmarks Hovedstad, vil det kun være et Tilbageskridt at henvise det reisende Publikum til en enkelt Station paa Vestkanten. Den foreslaaede nye Station og de tvende allerede existerende maa blive jevnbyrdige.

Følgen af det i „Teknisk Ugeblad" fremstillede Arrangement vil blive en Decentralisation af Trafiken, hvorved det undgaaes, at altfor meget ophobes paa et enkelt Sted. Samtidig vil det kunne opnaaes, at det hele System af Jernbanestationer virker i Sammenhæng saaledes at de danner et eneste Maskineri, hvori Hjulene griber nøiagtig ind i hinanden.

Vi forestiller os en Ordning, der minder om den, der finder Sted i London. En Reisende fra Edinburgh stiger af ved St. Pancras Station i den nordlige Del af Byen, som er „Terminus" for Midlandjernbanen. Er hans Bestemmelsessted imidlertid „City", gaar han strax ind i et andet Tog lige ved, der bringer ham til Farringdon Road Station. Skal han derimod til WestEnd, stiger han ind i et Tog, der bringer ham til Victoria Station. En Reisende med Nordbanen eller Bergensbanen kommer altsaa efter Planen i „Teknisk Ugeblad" til Majorstustationen. Skal han til Byens Østkant eller østlige Centrum, træder han ind i det korresponderende Lokaltog med Udgangspunkt fra Vestbanestationen, der over Sagene og de østlige Bydele bringer ham enten til den nuværende Østbanestation eller til en af de mindre Stationer underveis. Skal han derimod til de sydvestlige Bydele eller til vestre Centrum, fortsætter han med et Lokaltog, der, kommende fra Østbanestationen, har Vestbanestationen til Bestemmelsessted. Lignende Overflytninger kan foretages af de Reisende, der ankommer henholdsvis til Vestbane- og Østbanestationen.

Herved vil vi ikke have udtalt, at Nordbanestationen netop skal ligge paa Majorstusletten og ikke andensteds i Strøget derfra til Sagene.

Vi tænker os, at der foruden den her omhandlede Station, der tillige vilde blive en „Junction" for bredt og smalt Spor, kunde være Spørgsmaal om endnu en „Junction". En Gang i Tiden vil man nemlig vistnok finde det hensigtsmæssigt at bringe Hovedbanelinjen i en mere direkte Forbindelse med det vestlige Banenet end den, der gaar ned om Østbanestationen, idet den fra et Sted mellem Grorud og Bryn kon ledes hen til et Sted paa Ringbanen f. Ex. ved Sandakerjordet. Her blev da at anlægge en „Junction". Dette er imidlertid en Fremtidssag. Dog er det en af Grundene til, at vi ønsker Ringbanen ført i noget større Cirkumference end af de ærede Forslagsstillere i „Teknisk Ugeblad" forudsat, saa at det nordlige Punkt ikke bliver ved Bentse Brug, men nærmere op mod Nydalen.

Naar de ærede Forslagsstillere forudsætter Ringbanen bygget som „tertiær Bane", kan vi ikke slutte os til denne Tanke. Vi frygter for, at man derved kun vil gjentage de Forsyndelser mod Fremtidsudviklingen, som den foregaaende Generation til vor Fortræd og Ærgrelse har gjort sig skyldig i.

Det forholder sig efter vor Mening saa, at Anlægget af en særskilt Terminus paa Majorstusletten (eller et andet Sted paa Nordvestkanten) ikke gjor Udvidelse af de nuværende Jernbanestationer unødvendig. Allerede Lokaltrafiken paa Ringbanen vil med Styrke kræve Udvidelse. Man er derfor alligevel henvist til at overveie, hvorledes Østbanestationen og Vestbanestationen skal kunne udvides. Dette Spørgsmaal skal vi gjøre til Gjenstand for Behandling i et følgende Nummer.

En Jordrystelse mærkedes Tirsdag Formiddag Kl. ca. 9.15 oppe paa Kalvskindet i Trondhjem. Den stod blot paa et Øieblik, men var saa voldsom, at Møbler og andre Gjenstande inde i Huene vaklede. Ogsaa i Lofoten har man mærket Jordskjelvet.

Julegaver til Sømænd ved vore Stationer i fremmede Havne modtages som sædvanlig af Hr. Dampskibsexpeditør Berg-Hansen (Revieriet 1) og Boghandler M. Lund (Grændsen) inden den 1ste December eller om muligt før.

Jordskjælv. Fra Buenos Ayres meldes, at over 1000 Mennesker skal være omkomne under et Jordskjælv. Mange Tusen Mennesker skal være husvilde.

Præriebrande. Staten Nebraska er bleven hjemsøgt af betydelige Præriebrande. I en enkelt Egn brændte en Strækning af 40 eng. Mils Bredde; samtidig blæste Vinden med en Hast af 60 eng. Mil i Timen. Saa vidt vides, er kun 6 Mennesker omkomne i Flammerne; derimod fandt et uhyre Antal Ofser og Kjør Døden.

Rigets Toldindtrader i Oktober Maaned har hvert af Aarene 1892, 1893 og 1864 udgjort henholdsvis Kr. 3,974,537 Kr. 3,768,383 og Kr. 3,857,185, hvoraf Indførselstold henh. Kr. 3,817,237, Kr. 3,640,826, og Kr. 3,717,711.

De samlede Indtrader i de 4 første Maaneder af Budgetaaret 1892—93, 1893—94 og 1894—95 har udgjort henholdsvis Kr. 9,036,854, Kr. 8,888,875 og Kr. 9,500,594.

Jernveien Uddevalla-Bengtsfors, der skal skjære Dalandsbanen ved Bækkefors, skal for Strækningen Uddevalla-Bækkefors aabnes den 1ste December. I nogen Grad vil den nye Jernvei gjøre Konkurrencen om Trævirket paa Dalsland skarpere og saaledes genere Fredrikshald, men i andre Henseender vil den kunne bringe Fredrikshald og Dalslandsbanen Fordele.

Mellemsrigsloven. Kronobergs Lensstyrelse anbefaler en omfattende Revision af Mellemrigsloven for at forebygge ensidige Fortolkninger til det ene Lands Skade og det andets Fordel.

Femten Børn indebrændte.

En Nat forrige Uge vækkedes Jönköping af Brandsignaler. Himlen i nordvest var farvet rød. Ulykkesstedet var det i Nærheden af Byen liggende Idiothjem Abergstorp. Da Brandmandskabet kom derud, havde Ilden allerede lagt Bygningen i Ruiner. Taget var styrtet ned, og Væggene holdt paa at falde. Man mødtes af den uhyggelige Underretning, at i disse Ruiner laa de forkullede Lig af ikke mindre end femten af Idiothjemmets Børn.

Efter til sædvanlig Tid at have bragt Patienterne tilsengs, havde Pleiersterne ved 10-Tiden for et Øieblik gaaet fra dem. Da den ene af dem lidt over Kl. 10 aabnede Døren til den større Sal, mødtes hun af Røg og Luer. Ude af sig af Rædsel styrtede hun ned for Trapperne under Raabet: „De brænder inde!"

I Forstuen mødtes hun af Bestyrerinden, der kom løbende ud i Natdragt. Paany ilede hun op for Trappen, men stansedes af kvælende Røg og maatte saa hurtigt som muligt flygte ud af det brændende Hus.

I første Etage, hvor Bestyrerinden havde sine Værelser, laa kun tre Børn. Disse blev de eneste, som reddedes af de 18, som befandt sig i Huset. Af dem, som laa i anden Etage, blev ingen reddet.

Af disse 15 befandt de fleste sig paa en større Sal. Paa Bordet i dette Værelse stod, da Pigerne forlod det, en Lampe. Af Patienterne var der imidlertid kun en eneste, der vilde være istand til at nærme sig den, og denne var allerede faldt ifsoon. Han var for nogle Dage siden kommen til Anstalten for at faa Pleie og Undervisning. Han var den eneste, der var modtagelig for individuel Udvikling; de andre var uhelbredelige Idioter.

Allerede ved 1-Tiden var der foruden Murene kun en rygende Kulhaug igjen. I denne saaes Levningerne af de indebrændte. De, som laa nærmest Kanterne, trak Brandfolkene ud med Baadshager. Kun en Del af Indvoldene var igjen; Hoved og Lemmer var fortærede.

Nyt Undervandsskib. Fra Melbourne i Australien meldes, at en Mand i Sydney ved Navn Seymour Allan har opfundet en Undervands-Torpedobaad, som kan sænkes til hvilkensomhelst Dybde og bevæge sig under Vand ligesaa hurtig som i Vandfladen uden at røbe sin Tilstedeværelse. En Model er bleven prøvet i Nærværelse af Guvernøren, en Del Officerer med flere, og viste sig udmærket, idet den hævede eller sænkede sig, gik forover eller bagover, vendte eller blev ligende stille efter Ønske. Drivkraften var Elektricitet. Opfinderen paastaar, at en Baad i fuld Størrelse vil kunne holde sig under Vand i tre Dage. Den skal forud og agterud være forsynet med Torpedoer, som, naar de udskydes, ved Magnetkraft skal drages hen til det fiendtlige Skib. Den kommanderende Admiral, som tog Modellen i Øiesyn i Sidney, erklærede, at hvis Fartøiet kunde vise sig ligesaa tilfredsstillende som Modellen, vilde det medføre en Revolution i hele Sjøkrigsførselen.

Norges Bønder i 1449.

Bladet „Gjeng." citerer følgende smukke Ord, der var de norske Bønders omtrent sidste Ytring af Selvstændighed inden Landet gled ind i Provinsforholdet til Danmark:

Nordmændene skrev i 1449 til den danske Konge Kristian den første, der gjorde Krav paa Norges Throne:

„Vi har af nogle af Eders Naades Breve seet, at I skriver Eder for Norges Konge, og dette tykkes os, hele den menige Almue, meget underligt, fordi vi aldrig har været sammenkaldt for at vælge eller kaare Eder til Konge, og aldrig har det været vor Vilje, og heller aldrig skal det blive det, at I vorder vor Konge, og mest af den Grund, at vi har faaet sikker Kundskab om, at I har Ufred med Sveriges Rige.

Thi Norge og Sverige har fra gammel Tid været sammen i Enighed og Kjærlighed, og denne Enighed og Kjærlighed skal ikke spildes, saa længe vi lever, især da Gud har bundet disse to Riger sammen og paa et Strøg af 400 Mil eller mere gjort dem landfast med hinanden".

Alligevel kom Norge under Danmark, thi „den menige Almue" manglede Høvdinger, der var dygtige til at føre deres Sag.

Amerikansk Justits. En Skatteopkræver, Mr. Robert Copes, blev forleden overfaldt og myrdet, da han om Aftenen vendte hjem ad en ensom Landevei i Nærheden af Orangeburg i Sydkarolina, af nogle Mænd, som havde ligget i Baghold for ham.

Aldrig saasnart var Liget fundet, før en Hob, bestaaende af 300 rasende, hevntørstende Mennesker, drog afsted for at søge efter Morderne. Hele Lørdag Nat ledte Mændene; den ganske Egn blev undersøgt — men forgjæves.

Da tog man om Søndagen sin Tilflugt til en Blodhund. Efter at Dyret var sat paa Sporet, fulgte den det et langt Stykke indtil Edisto-Floden, men der tabtes det. Dog, efter lang og omhyggelig Søgen fandt den kloge Hund atter Sporet et Sted paa den anden Side af Floden; nu gik det rask fremad, og Blodhunden førte Forfølgerne hen til en aaben Plads i en Skov, hvor man fandt fem Negre.

De opbragte Yankeer gjorde kort Proces med de Sorte, der uden nidere blev klyngede op rundt omkring i Træerne, hvorefter en almindelig Skivestydning med de dinglende Legemer som Maal fandt Sted.

Brød af Sagflis, blandet med Klid og Rugmel, tilvirker nu et Firma i Berlin i et Parti paa ca. 200 Centner pr. Dag. Det er det store Berlinske Sporvognsselskab, der som Følge af den nu raadende Fodermangel har faaet istand nævnte Fabrikation, og det fodrer et større Antal Heste med omkring 15 Kg. Trækbrød pr. Hest om Dagen. Ved en kemisk Proces bringes Sagflisen til at gjære; den blandes derpaa i Forholdet $^3/_4$ eller $^2/_3$ $^1/_4$ eller $^1/_3$ Klid og Rugmel og bages til tynde Brød, der kan nydes baade af Mennesker og Dyr.

Stort Indbrudstyveri i Gøteborg. Ved et Indbrudstyveri i en Pantelaanerforretning blev nylig bortstjaalet følgende Gjenstande:

1800 Kroner i kontante Penge, 378

Guldringe, 222 Sølvuhre, 20 Gulduhre og desforuden en hel Del Knapper, Kjæder, Ørenringe samt andre Guld og Sølvsager.

Isens Ofre. Paa Hillestadvandet (Jarlsberg) var nogle Gutter Onsdag ude for at prøve den nye Is; pludselig brast Isen og fem faldt i; de tre reddedes straks, den fjerde ligesaa, men i meget forkommen Tilstand, dog lykkedes det at holde ham ilive. Den femte sank straks og gjenfandtes efter en halv Time som Lig. Den afdøde var en 11-aarig Søn af Ole Næs, Hillestad.

Gaardbrugere i Jarlsberg og Redenes

slaa nu et Slag for Bondens Ret!

Send til Thinge Mænd, som vil afværge Indførelsen af den almindelige kommunale Stemmeret, hvormed Radikalerne vil bryde den norske selveiende Bondes Indflydelse og flytte Magten over til de Klasser, der betaler liden eller ingen Skat.

Send til Thinge Mænd, der ikke vil forkynde Sverige Ufred og Fiendskab, før venskabelig Forhandling er prøvet og det svenske Folk har faaet Leilighed til at vise, om Tilbudet af 14de Januar 1893 om en Ordning paa den fulde Ligestilletheds Grund er ærlig og oprigtig ment.

Send sto, tænksomme og alvorlige Mænd til Thinge, ikke saadanne, der bruger store Ord og digre Fraser, eller med glat Tunge og paatagen Fredsommelighed hidser til Kamp og saar Hadets Frø.

Men først og sidst: Sloa et Slag for Bondens Ret, den bedste Garanti for en tryg og sikker Vært og Udvikling for Norges Rige.

Udgravninger i Kreml. Udgravningerne i det gamle Keiserslot i Moskoa er blevne fortsatte iaar, og vil atter blive optagne til næste Vaar. Hidtil har man stødt paa forskjellige hemmelige Kammere og Gange samt paa hemmelige Brønde, af hvilke Besætningen under en Beleiring kunde forsyne sig med Kildevand. Der er ogsaa opdaget en Tunnel mellem Stormklokketaarnet og Constantintaarnet.

Hr. Knudsen, som forresten var en meget bel[illegible] Mand, havde den Vane, til alt hvad han sagde, at føie: „Saasandt jeg lever og har Hilsen." For en Tid siden kjøbte han et Gravsted til sig og Familien. En vakker Dag fik han Besøg af en Ven. De gik sammen ud for at bese Gravstedet. Efter en Stund at have betragtet det, sagde Hr. Knudsen: Ja, kjære Ven her haaber jeg, saasandt jeg lever og har Hilsen, at hvile sammen med min kjære elskede Hustru".

Islands Folkemængde, der ved Folketællingen 1890 beløb sig til 70,927, var ved Udgangen af 1891 og 1892 henholdsvis 70,494 og 71,221. Efter Forskjellen mellem Antallet af Fødte og Døde i de to sidstnævnte Aar, skulde Indbyggerantallet 31te December 1892 været 1001 større; dette bliver saaledes det omtrent nøiagtige Antal af Udvandrede. Skjønt Emigrationen ifjor holdt sig omtrent lige stor som før, antager man dog, at Folkemængden da er steget med 7—800. Derimod venter man, at Antallet iaar er gaaet noget ned, trods usædvanlig liden Emigration, paa Grund af den strenge Influenza-Epidemi, som Øen iaar har været hjemsøgt af. Indbyggerantallet i de fire Handelspladse med Kjøbstadsrettigheder var den 31te December 1892: Reykjavik 3641, Isefjord 767, Akureyri 588 og Seydisfjord 523.

Et eiendommeligt Uheld indtraf forleden Dag paa en herværende Barberstue. En Kunde sad i Lænestolen og lod sig barbere, da pludselig det lige foran ham staaende store Speil falder over ham og støder i Faldet lige mod Barberkniven, saa denne skjærer en dyb Flænge i den barberedes Ansigt. Vedkommende var uykkesforsikret.

Hvad er „modne Politikere"?

Hr. Ullmann negter at diskutere med andet end „modne Politikere".

Som et Bevis paa hvorledes „modne Politikere" er at forstaa, noterer vi efter „Sandefj. Bl.", at „Præsidenten" paa et Møde i Tjølling forleden Dag i omkring en halv Time diskuterede med den bekjendte Hr. B. Steen fra Larvik (Bygdø).

Følgende Replikstifte hidsætter vi:

Steen: Jeg hilser Ullmann, Norges Præsident!

Ullmann (afbryder): Undskyld, jeg er vistnok ikke Norges Præsident, men har engang været Storthingspræsident.

Steen: De blir Norges Præsident, for De er en brytande kjæk Kar!

Ullmann: Smiler og nikker fornøiet med Hovedet.

Gamle Ole Firkant var ikke saa lidet af en Original. Fattig var han som en Kirkerotte, men tillige saa fry, at hvis han følte sig nogenlunde mæt, saa var det ikke alle som fik tale med ham.

En Høst havde han, vistnok af Trang, forsyndet sig paa to Rensdyr, som tilhørte Flytlapperne. Saa var det en Tur til Trondhjem. Da han om Vaaren kom tilbage, spurgte Præsten ham:

„Hvordan likte du dig paa Tugthuset, Ole?"

Likte sig! Han likte sig slet ikke. Det var det største Fillested han havde været paa. Dersom ikke Tugthuset fik en anden Bestyrer, saa kom der ikke en eneste skikkelig Mand paa hele Tugthuset.

Betegnende

er det, at ingen af de radikale Blade meddeler den Del af Times's Artikel, der udvikler Forskjellen mellem det gamle Bondevenstre og den nye Byradikalisme.

Alle de ledende radikale Blade, fremforalt dem i Hovedstaden, repræsenterer den rene og skjære Byradikalisme. Intet Under da, at de føler sig truffet af Times's Artikel, og at de gjemmer den bort for sine Læsere paa Landsbygden.

Indvielsen af de døves Kirke

foregik iforgaars under almindelig Deltagelse fra de døves Side og udførtes af Hs. Høiærværdighed Biskop Bugge, assisteret af Stiftsprovst Bruun samt Præsterne Arnesen, Blom og Svendsen. Efterat Præsterne i Procession var kommet ind i Kirken, bærende de hellige Kar og Kirkens Bøger, aabnede Stiftsprovsten Høitideligheden med en kort Bøn. Derefter forrettede Biskopen Altertjenesten med Syndsforladelsen og Troesbekjendelsen. Da de foreskrevne Skriftstykker var oplæste, holdt Biskopen en kort Tale over Joh. 3, 16 flg: Saa har Gud elsket Verden o. s. v. Biskopens Tale, der blev omsat i Tegnsproget af Pastor Svendsen, Præsten ved Kirken, kunde af enkelte af de døve aflæses af Biskopens Læber. Den heltigjennem høitidelige Handling afsluttedes med Herrens Velsignelse og den foreskrevne Udgangsbøn.

„De døves Kirke", som er beliggende paa Hjørnet af Sofiesgade og Dahlsbergstien, blev i sin Tid bygget af Den Jarlsbergske Frimenighed, men indkjøbtes iaar for at ombygges for det nye Diemed. I det ydre præsenterer Bygningen sig i den samme Skikkelse som før, men dens indre er helt forandret. Den er nu indrettet med det Maal for Øie, at man fra samtlige Pladse skal kunne se Præstens Mund for saaledes at kunne aflæse Talen fra hans Læber. Kirken giver efter Forandringen et høitideligt og værdigt Indtryk og særlig tiltrækker Alterpartiet sig de indtrædendes Opmærksomhed.

Til Kirkens Indkjøb har man faaet Bidrag af Staten og Kommunen, ligesom Kristiania Sparebank med Velvillie har ydet et større Laan. Mange Privatpersoner har ogsaa vist Interesse for Sagen ved at give Bidrag. Specielt fortjener Dhrr. Werner & Søn samt Hr. L. Blunck Tak, da disse i Fællesskab har foræret Gasledninger, Lysekrone og Lampetter og saaledes gjort det muligt ogsaa at benytte Kirken ved Aftengudstjenester.

Et radikalt Blad har fundet, at ikke mindre end to engelske „Regjeringsblade" har udtalt sig til Fordel for den radikale Unionspolitik. Det ene skal være Daily News, der, som vore Læsere ved, aldeles ikke har udtalt sig om Sagen. Det andet er Daily Chronicle, hvis Stilling blandt de engelske Blade nærmest kan betegnes ved at sige, at det staar midt mellem „Socialdemokraten" og „Nordmanden" eller omtrent svarer til salig „Morgengryet".

Falske Penge. For nogen Tid siden fortaltes om en Fabrik for falske Pengesedler, der var bleven opdaget paa et Fyrst Fyrst Schunkolow tilhørende Gods paa Krim. Denne Sag synes nu at skulle faa et uhyre Omfang. Fyrst Schunkolow, der var flygtet til Konstantinopel, er bleven arresteret der, og foruden ham har Politiet sikret sig flere virkelige Fyrster og Grever, der har sat Sedlerne i Omløb. I en aristokratisk Spilleklub i St. Petersburg beslaglagdes forleden 200,000 Rubler i falske Sedler; de hidrørte alle fra Schunkolows Fabrik.

En Haifisk, fanget i Garn i Hardangerfjorden, hører vistnok til de store Sjeldenheder. Nu foreligger dog et sligt Tilfælde, skriver „Søndre Bergh. Folkebl." Afvigte Fredag Morgen skulde Jon Botnen (Fiskesundet i Disteføs) ud paa Sundet og trække et Par Sildegarn. Det ene af dem var imidlertid kommet aldeles i Vase og var desuden saa tungt, at han ikke kunde faa det op; han maatte bugsere det tillands under allehaande Forundringer over, hvad det var i det. Kommen op i „Maraldebraatet", hvor Garnvasen naaede Bund, stoppede hele Bugseringen, og der maatte hentes Folk til Hjælp. Da Fangsten endelig laa i Fjæren, viste det sig, at det var en Haifisk. Den maalte 7 Fod.

Laan paa Skov. Til Behandling af Spørgsmaalet om Adgang for Hypothekbanken til at give Laan paa Skov er er af Finansdepartementet nedsat en Komite, bestaaende af: Statsraad J. Thorne som Formand, Godseier Nils Aall, Ulefos, Hypothekbankdirektør H. E. Berner, Gaardbruger og Skoveier Tollef Kilde, Aamot, og Skovingeniør N. E. Krog.

Mindre paalideligt Tegn. „Jeg er saa glad over, at min Søn ikke drikker," sa' gamle Fru S. „For dersom han ranglede og brak om Kvelden, kunde han umulig være saa forfærdelig tørst om Morgenen".

Konservativ Storthingskandidat for Risør. I et talrigt besøgt Møde i Fredags af konservative Vælgere opstilledes til Storthingsrepræsentant Skibsreder O. Caspersen. Konsul Prebensen frabad sig Gjenvalg. (H. O.)

Lord Rosebery og Overhuset.

Det er nok nødvendigt at berigtige nogle af de i vore Blade indtagne Fremstillinger af, hvad Lord Rosebery ytrede i sin store „Tale mod Overhuset" forrige Lørdag. Man faar af disse Fremstillinger for det meste det Indtryk, at Englands Førsteminister vil have Overhuset om ikke afskaffet, saa ialfald gjort ganske betydningsløst.

Dette er ikke Tilfældet. Lord Rosebery vilde have Overhusets Egenskab af arvelig Forsamling ophævet, men han vilde have det bevaret som en Sikkerhedsventil eller Hemsko paa forhastede og overilede Beslutninger. Han henviste udtrykkelig til De forenede Staters Senat som Mønster for et fremtidigt „Førstekammer". Overhusets Veto skulde ikke som nu være absolut, men suspensivt. Det skulde forfatningsmæssig bøie sig for en gjentagne Gange udtalt Folkevilje.

De engelske Blade oplyser, at Roseberys Tale er blevet modtaget med Utilfredshed af det radikale Parti, der kræver Overhuset ganske afskaffet, og selvfølgelig med lige saa stor Misfornøielse af det egentlige Høireparti, der ikke ønsker nogen Reform her, ialfald ingen, der i nogen mærkbar Mon ændrer Overhusets nuværende Stilling. Høire skriger op om Roseberys „revolutionære Planer", medens Radikalerne med samme Styrke beder ham gaa over til Høire, hvor han egentlig hører hjemme.

Mordbranden i Kristianssand. Endresens Tjenestepige, Amanda Tønnesen 21 Aar, fra Ramsøen Høivaag, er arresteret som mistænkt for Mordbrandsforsøget i Bankdirektør Endresens Gaarde. Hun har været i Endresens Tjeneste i 1½ Aar. Sidst Mandag assurerede hun for 700 Kroner. Hun nægter at have begaaet Forbrydelsen. (H. O.)

Farlige Fyrstikker.

Fra Brandvæsenet.

I den senere Tid er ført i Handelen en Sort Forfosfyrstikker, hvis Tændsats er saaledes sammensat, at der ved Strygning mod Vægge og lignende frembringes en Række af lystige Knald. Det har selvfølgelig ikke varet længe før vor haabefulde Ungdom har opdaget dette underholdende Legetøi, og Forsælgerne af disse Fyrstikker skal have rivende Afsætning paa dem. Paa mange Steder i Byen ser man hele Hobe af Fyrstikker udenfor Husvæggene, og det er unødvendigt at paapege det farlige Misbrug, der dog anbefales Politiets, Assurandørers og Forældres Opmærksomhed. Fyrstikkerne forarbeides ved Heggedals Fyrstikfabrik.

En haardt prøvet Mand er Martin Meldal i Grue, skriver en velvillig Meddeler til „H. A." under 29 f. M.:

Sidste Jul var han ude at skydse. Pludselig bliver Hesten skræmt af en Hund, gjør helt om og sætter affted i fuldt Galop. Slæden tørner mod et Stakithjørne, og Manden bliver liggende næsegrus i Grøften med brukket Ben. Langt udover Vaaren er han endelig nogenlunde helbredet. Saa skal hans Kone løse en Ko af Baasen og faar revet Pulsaaren i Haanden over. Hun forblør næsten, inden Lægen kommer, men bliver dog reddet.

Udpaa Sommeren dør en ½ Aars gml. Datter af Difterit, 8 Dage efter en 6 Aars Gut.

Nu var bare en Pige i Konfirmationsalderen igjen hjemme, hun fik Slag Lørdag den 27de f. M. og døde Søndag.

I Sandhed meget at bære paa mindre end et Aar!

Rigtig afleveret. Kjøbmanden: „Naa, leverte du saa Brevet rigtig?"

Gutten: „Jo, jøsses! me'n budde inte i Storgata men oppe i Grænsen, aa inte i første Tasjen men i trea, aa inte tel Gata heller men indtel Gaar'en, aa han hedte ikke Hansen aa var Snedker, men Madam Olsen og var Vaskekjærring."

Den fjerde November.

80 Aars Dagen.

Sveriges største Venstreblad, „Aftonbladet", skriver i Anledning af Foreningensdagen, at „om man ser tilbage paa Unionens Historie, denne da danner en uafbrudt Fredsperiode for begge Folk uden Sidestykke i noget af Folkenes forudgaaende Liv og uden Sidestykke i noget europæisk Land.

Ser man igjen paa det nuværende, maa det medgives, at det nuværende Samliv er paa Vei til at komme ind i Vanskeligheder af alvorlig Art, — Vanskeligheder, som der udkræves ikke blot god Vilje, men ogsaa stor politisk Takt og Dygtighed for at løse.

Det er Fremtidens Sag at udrede denne Floke, der af uforsigtige og udygtige Hænder og paa Grund af Partigjængeres Overdrivelse er bleven langt mere uredig, end Vanskeligheden af Spørgsmaalets Løsning i og for sig med Føie har nødvendiggjort."

Men hvad der skal udrettes, bør efter Bladets Opfatning gjøres snart og uden Forbehold.

„De unionsvenlige Partier i begge Lande, der har en haard Kamp at kjæmpe mod Fordomme og Uforstand, mod blind Partiegoisme og ond Vilje, behøver," siger Bladet tilsidst, „sterk Grund at bygge paa for et paa antagelig Maade formet Program, hvormed vi kan træde frem for Folkene, sigende: „Dette er en retfindig og antagelig Løsning. Lad os komme overens om den, og lad os slutte vor Strid for med samlede Kræfter at kunne møde de langt større Opgaver, som Fremtiden maatte stille os."

De Statsmænd, hvem det lykkes at opnaa dette, vil med Rette indtage en fremtrædende Plads i Unionens Historie.

Spørgsmaalet er: Findes der saadanne Statsmænd, og kan de gjøre sig gjældende mod de lidenskabelige Stemmer, der paa forskjellige Hold høver sig? For Fædrelandets, for Unionens Skyld, haaber vi, at Spørgsmaalet kan besvares bekræftende."

En uheldig Tyv. En foretagsom Indbrudstyv gjorde for nogen Tid siden en natlig Fagvisit paa det hygieniske Laboratorium i Agra. Han synes ikke at have været heldig her, thi det eneste som senere savnedes, var en Del forseglede Flasker, hvori opbevaredes kolerasmittet Vand fra den hellige Kilde i Mekka. Antagelig har Manden ment, at de besynderlig formede, vel lukkede Flasker indeholdt en sær og kostelig Vin. Politiet lurer nu paa den første Kolerapatient, der vil blive arresteret som mistænkt for Indbrudet.

Elberfeldsystemet i Bergen. Formandskabet indstiller til Repræsentantskabet at fatte Beslutning om Overgang til ny Ordning af Bergens Fattigvæsen fra 1ste Januar 1895, væsentlig overensstemmende med Elberfeldsystemet. Forslaget fastsætter ved Regulativ en Minimumsunderstøttelse for Fattiglemmer. (H. O.)

Eiendomssalg. Gaarden No. 24 ved Carl XII's Gade hersteds er ved Hr. Overretssagfører L. Th. Bjercke solgt til Herr Johan Magnus pr. Commission for Kr. 41,000.00 + Omkostninger.

Kolerafri. Ifølge Telegram af igaar fra de forenede Rigers Generalkonsul i St. Petersburg er denne By erklæret kolerafri fra den 24de Oktober at regne.

En ny Kanon. Efter hvad „Mgbl."s Stockholmskorrespondent telefonerer paagaar der for Tiden Prøveskydning i Karlskrona med en liden Kanon, der, hvis den holder, hvad den lover, synes at ville fortrænge de hidtil anvendte Kuglesprøiter. Kanonen har en Kaliber af 37 mm. og udslynger Kugler med saadan Hastighed, at der kun er 15 Meters Mellemrum mellem hver Kugle. Ladningen foregaar med den Kraft, som Kanonen faar af Rekulen af Skuddet. For at Kanonen ikke skal blive varm, omsluttes den af en Cylinder, fyldt med Vand.

Rødfos Fabrik ved Gjøvik er indkjøbt til Patronfabrik og Militærdepot for Staten. Kjøbesummen er 192,500 Kroner. Hermed er et vigtigt Skridt gjort til at sikre vort Land et i Krigstid trygt beliggende Oplag for Krigsfornødenheder og et Befæstningsanlæg i det Indre, der kan være et Støttepunkt for Hæren, dersom Fienden trænger ind over Grændsen. Vort Blad har tidligere udførlig udtalt sig om et saadant Anlægs Betydning.

I Geografitimen. „Kan du sige mig, hvilke Floder er de største i Verden?" Gutten: Amazonesfloden og dernæst Syndfloden".

Krigen i Østasien.

Krigslykken følger Japaneserne fremdeles. Rigtignok har det jo vist sig, at de Seiersbulletiner, som er af japanesisk Oprindelse, taaler at reduceres adskilligt; men der er dog ingen Tvil om, at Lykken hidtil saagodtsom stadig har fulgt Japan.

De sidste Efterretninger melder at det første japanesiske Armekorps har erobret Torg-fang-tschung. Kineserne flygtede i Retning af Wiatienling.

Det andet Armekorps vil angribe Kin-tschow. Kinesernes Stilling i Port Arthur og ved Ta-lienbugten betegnes som kritisk.

Den japanesiske Arme, der gik over Floden Jalu, rykker fremdeles seirrigt frem.

En til Yamagatas Arme hørende Division, under General Tatsum, har erobret Byen Hanghwangchang. Kineserne flygtede, dels til Havnen Takuschan og dels til Rayo og Holenfu.

Et andet Slag, skal have staaet ved Taikai og hvor 300 Kinesere er faldne, medens Japaneserne erobrede 55 Kanoner, 1500 Geværer og en Mængde andet Krigsmateriel.

En kyndig Politikus vilde kjøbe et Kart over Frankrige til sin Søn. Efterat denne længe havde studeret Kartet, hviskede han til sin Fader: „Dette Kart duger ikke! Moskow staar ikke paa det." „Dumrian", var Svaret „den By er jo forlængst nedbrændt."

Almindelig Stemmeret og Forholdstalsvalg. Hr. B. M. Steen oplyser, hvad man forresten vidste for, at Hr. Ullmann efter eget Sigende vil stemme for almindelig Stemmeret, men ikke for Forholdstalsvalg. Hr. Ullmann stillede ligeoverfor den ovennævnte Herre i Udsigt, at Høire og Centrum vilde sørge for at Valglofterne blev indfriet, nemlig paa den Maade, at disse to Grupper i Forening med en Del Radikale stemte for Forholdstalsvalg.

Mon da Radikalerne til Gjengjæld stemmer for saadanne af Forholdstalsvalg flydende Forandringer i Formandskabsloven, som Centrum finder at kunne gaa med paa? Ja, mon det?

Forøvrigt vil vi endnu haabe, at Radikalernes smukke Plan med almindelig Stemmeret ikke vil blive gjennemført.

En Mathematiker blev spurgt: „Hvis fire Kalve veier 350 Pund, hvormeget veier da en Okse?" „Hvis De vil være saa snil og stige op paa Bægten, skal jeg sige Dem det nøiagtigt".

Digteren Carl Plougs Begravelse foregik i Lørdags under stor Høitidelighed og Deltagelse. Blandt den store Mængde Kranse, der nedlagdes paa Afdødes Baare, bemærkedes fra den norske konservative Presse og fra norske Studenter.

Afsked. Under 3. ds. er Sorenskriver i Strinden og Selbu Sorenskriveri L. B. H. Breien, Sognepræst i Trogstad Præstegjeld Chr. Sommerfelt og Sognepræst i Øfsendalen J. K. Petersen meddelt Afsked i Naade.

Udnævnelser. Kandidat Chr. A. N. Nilsen er udnævnt til Personelkapellan hos Sognepræsten til Vaaler i Smaalenene. Politiassistent i Deammen Ravn er udnævnt til Politimester i Skien.

Det første Valg, som nu forestaar, er Skiensvalget, der finder Sted idag. Saa kommer Risør Lørdag. Men Mandag otte Dage har vi Valg i hele Resten af Nedenæs undtagen Aamlid, hele Jarlsberg og desuden i følgende Byer: Drammen, Arendal og Grimstad, Holmestrand, Larvik og Sandefjord, Aalesund og Molde, Kragerø, Brevik og Porsgrund. Tilbage er da kun Sarpsborg og Tønsberg.

Skudt sin Moder ved Baadeskud. Søn af en velhavende Gaardbruger i Rørbäknäs, Sverige (nær Grændsen) kom ved Baadeskud til at skyde sin Moder: han tog nemlig forrige Søndag Morgen sin Rifle ned af Væggen og sigtede med den paa en Kvist i Døren. Samtidig kommer Moderen udenfra og skal ind i Stuen; da hun staar midt i den aabnede Dør, gaar Skudbet af, og hun falder ogd om.

Sønnen skal være nær vanvittig af Sorg og Selvbebreidelse, saa der maa holdes Vagt over ham, da Faderen er bange for, han skal begaa Selvmord.

Dagen efter og paa samme Sted hændte den Ulykke, at en 17-aars gammel Gut druknede under Skøiteløbning over en Sø.

Prins Carl er udnævnt til Oberst i den norske Generalstab og i det norske Kavaleri.

Stjaalet en Kommode. Tre af Thorshaugs Størrelser, „Galningen", „Bøia" og „Krømmeren", skaffede sig Lørdag Eftermiddag ved Hjælp af en falsk Nøgel Adgang til et Værelse i Thorsenggaden, hvor de tog en Kommode, som de bar ud paa en Løkke og slog istykker. En Kone havde dog seet dem og varslet Politiet, der indfandt sig, medens de holdt paa at stikke Kommodens Indhold til sig. Politiet fik arresteret den ene af dem, de to andre undkom.

Olsen: „Hvad forstaaes ved Deling af Arbeidet, du Madsen."

Madsen: Det skal jeg forklare ved Hjælp af dette Glas Øl. Jeg drikker det og du betaler."

Samfundets Stedbørn.

Som saadanne maa vel de Stakler nærmest betegnes, som man daglig ser vanke om i Gaderne. De har ikke noget Hjem, ikke noget stadigt Arbeide, de lider kortsagt Nød i enhver Henseende.

Der er gjort adskilligt for at afhjælpe denne Nød. Velgjørende Selskaber har sat sig i Virksomhed for at skaffe Mad, Klæder, Husly og Arbeide til disse Stakler, samt føre dem ind under Religionens Paavirkning. Men disse Selskaber har for lidet at rutte med; de magter ikke at imødekomme al Trang.

Der er ogsaa en anden Ting, som man hidtil ikke synes at have været fuldt opmærksom paa. Det er at skaffe disse forkomne en Smule Fornøielse, lidt sund Adspredelse. Som ethvert Menneske har de ogsaa Trang til engang imellem at „glæde sig ved Livet". Men dettes ædlere Glæder falder dem dels for kostbare, dels er de ikke saaledes antrukne, at de finder at kunne vise sig blandt andre Folk. Naar de da skal have en glad Stund, saa tyr de til Flasken, søger slette Kammeraters Selskab og synker derved dybere og dybere ned i Elendighed.

At give disse Mennesker Smag for forædlende Glæder, burde være et af Filantropiens fornemste Formaal. Det vilde, ialfald i mange Tilfælde, ganske vist udrette langt mere end Formaninger og Advarsler.

En Mand fra Seljord oplyser i „Bratsb. Amtst.", at da Udfaldet af Valget blev meddelt i Kirken, modtoges Efterretningen af Ullmanns Folk med Piben eller Plistring. Præsten skal have ladet denne Krænkelse af Kirkefreden passere upaatalt.

Apothekere. Apotheker i Stavanger Tonning har faat Bevilling til at drive Svaneapotheket i Tønsberg; Farmaceut G. F. Pryds til at drive Apotheket ved Hofs Kirke i østre Toten; Farmaceut Chr. W. S. Pedersen Apotheket ved Eidsvold Jernbanestation Farmaceut Sell Apotheket i Sandviken; Farmaceut A. M. Amundsen Apotheket ved Hougsund paa Eker og Apotheker i Volden T. Olsen Apotheket „Hjorten" i Stavanger.

„Nu Karl, er du flittig paa Skolen om Dagen?

„Ja, Papa! . . . Jeg er, paa fire nær, den bedste i Klassen!

„Se, se! . . . Og hvor mange var der i Klassen?"

„Vi er fem ialt, Papa."

Literatur.

Norsk Maalvækst fra 1852 aa regne. Grænsestrid om Dansk, Dansknorsk og Folkenorsk. Af K. Knudsen, Overlærer. Trykt paa Forfatterens Forlag, til Udsalg ved Alb. Cammermeyers Forlag. Pris 1 Krone.

Her har den utrættelige Sprogmand Overlærer Knudsen atter beriget Literaturen med et interessant Skrift, som nærmest er rettet mod de Grammatikforfattere eller Sprogforskere, der endnu tror at kunne hjælpe sig med halve Foranstaltninger og vil tage lidt af Sproget fra Udtalen og lidt fra gammel tilvant Skriftsprogform. Hr. Knudsen hævder som vanligt, at Udtalen maa faa raade, det vil sige den naturlige, utvungne Udtale, ikke den, der er bygget paa et kunstigt Skriftsprogs kunstige Grund.

Times's Korrespondent, Mr. Chirol, har nu berigtiget Bladets Ytringer om, at det norske Høireparti og dets Forer skulde være betænkt paa at ofre Unionen for at redde sin Stilling i den indre Politik, med andre Ord de af Bladets Udtalelser, hvis Rigtighed vi reserverede os mod i vore indledende Bemærkninger til Times-artikelen. Naar bortsees herfra giver denne Artikel, som vore Læsere vil have bemærket, en meget træffende Skildring af den politiske Stilling her i Landet.

Kgl. Kommission. Under 3die dennes har Forsvarsdepartementet bestemt, at der i den nærmeste Fremtid skal sammentræde her i Kristiania en Komission bestaaende af: Oberst og Chef for 4de Korps af Kristianssandske Infanteribrigade C. M. de Seue som Formand. Kommandørkaptein af 2den Klasse i Marinen m. m. L. O. Rieck, Kaptein i Marinen m. m. U. J. R. Børresen samt Kaptein og Adjoint i Generalstaben K. S. J. Bull, for at udarbeide Forslag til Mobiliseringsregler for Marinen saavidt muligt i Overensstemmelse med, hvad der for Tiden haves for Armeen, samt afgive motiveret Indstilling angaaende de Foranstaltninger, som antages paakrævede for Marinens betryggende Videreforsyning og fortsatte Virksomhed i det hele taget.

Kristiania Hjem for arbeidsløse.

Opmærksomheden henledes paa det Udsalg med Bortlodning, som Kvindeforeningen for „Kristiania Hjem for arbeidsløse" afholder den 5te, 6te og 7de November i Centrallokalet, Møllergaden 43.

„Kr.a Hjem for arbeidsløse", Sofienberggaden 19, har som bekjendt sat sig til Opgave at komme arbeidsløse Mænd tilhjælp ved at skaffe dem midlertidig Sysselsættelse, dels ved et i det Øiemed oprettet Vedhuggeri og dels ved at anvise forskjellige Arbeider ude i Byen samt ved at skaffe de ulykkelige af disse, der staar blottet for alt, et midlertidigt Hjem, hvor deres legemlige og aandelige Tarv blev ivaretaget.

Det nuværende Herberge, hvor Bespisning ogsaa holdes for de andre arbeidssøgende, som maatte ønske det, er imidlertid høist utilfredsstillende og kan heller ikke blive bedre, førend man faar et dertil stiftet Hus, i hvilket Øiemed ovennævnte Kvindeforening har dannet sig, for at støtte Arbeidshjemmet i dets Bestræbelser efter at komme i Besiddelse af et til Hensigten svarende Hus med nødvendige Indretninger (saasom Bad, Disinfektion etc.).

„Rodeløkkens Arbeiderhjem", Gøteborggaden 20, der søger at skaffe Kvinder Sysselsættelse, dels ved Haandarbeider for Arbeidshjemmet og dels ved Anvisning paa forskjellige Arbeider ude i Byen, har samtidig Udsalg af sine forarbeidede Sager.

Begge disse Institutioners Virksomhed har været til stor Velsignelse baade i moralsk og økonomisk Henseende, og Opgaven er saa vakker og menneskekjærlig, at den anbefaler sig selv til at støttes.

Det er muligt, at Norges Gaardbrugerstand ikke fik en eneste Stemme i Norges Storthing efter Indførelsen af almindelig Stemmeret.
(Fhv. Statsr. Qvam i Orkedalen 1888).

Af Fru Humphry Wards nye Roman „Marcella" er 1ste Hefte udkommet paa Norlis Forlag. „Marcella" er af den engelske Presse omtrent enstemmig blevet rost som den populære Forfatterindes bedste Bog og vil derfor sikkert ogsaa hertillands kunne gjøre Regning paa ligesaa stor Popularitet som „Robert Elsmere" og David Grieve".

„Marcella" udkommer i 10 Hefter a 50 Øre.

Kjørt løbsk med Damptærskemaskinen. Ved Flytning af Damptærskemaskinen fra Gaarden Vinsnes i Fet forleden løb Hestene løbsk, idet de skulde udover en hængende brat Bakke, skriver „Akershus". Manden, som kjørte, blev snart liggende igjen, og Hestene med det kolossale Tærskeværk drog i lynende Fart udover paa egen Haand og naaede snart igjen Manden med Bagagelæsset; dette knustes, Tærskeværket med Hestene væltede og den ene Hest, tilhørende Jolsen, brækkede Benet, saa den maatte dræbes paa Stedet. Et Held i dette Uheld, der saa overmaade stygt ud, var, at de Mænd, der var i saadan overhængende Fare, kom sig ud af det uden synderlig Skade. Tærskeværket blev heller ikke synderlig ramponeret.

Skiens Politimesterembede. Under 3. ds. er Politiassistent i Drammen C. R. Ravn udnævnt til Politimester i Skien.

Den første Jernbane i Afghanistan blev nylig aabnet. Banen fører fra Kabul til de nærliggende Marmorbrud.

Druknet i Isen. I Trysil Indbygd druknede lørdags Lensmands Dreng, Per Johannesen, i Klaraelven. Man arbeidede med den Druknede i 3 Timer, men det lykkedes dog ikke at kalde ham tilbage til Livet.

„Harald Haarfager" grundstødt. Fra Stavanger telegraferes 3. Novbr.: Dampskibet „Harald Haarfager" stødte igaar Eftermiddag ved Koldsboerne strax ude i Byfjorden. Skibet skal være fuldt af Vand. Det ligger paa et meget farligt Sted, saa det er vanskeligt, om det kan reddes.

Paa Hestesporveien er i Oktober Maaned befordret 209,691 Personer.

Kinas unge Keiserinde, Yeh-Elh-Nala, har begaaet Selvmord. Dette Dødsfald skyldes ikke almindelige Aarsager, men var Afslutningen paa en lang ægteskabelig Tragedie. Det er en Kjendsgjerning, at Herskeren over det himmelske Rige har levet som Hund og Kat med sin Gemalinde. Da Keiseren nylig endog tilføiede hende en Forsmædelse at prygle hende i hele Hoffets Paasyn, holdt hun ikke dette Liv ud længer og tog Gift. Den nuværende Keiser blev gift i 1889, men Ægteskabet, som blev paatvunget ham af Enkekeiserinden, var meget ulykkeligt.

Koleraen. Fra Generalkonsulatet i Amsterdam indberettes under 31te Oktob., at der fra 24de til 31te f. Md. er anmeldt 20 nye Tilfælde af asiatisk Kolera i Nederlandene, deraf 2 Tilfælde i Amsterdam, 2 i Weesp samt 13 i et Børnehjem i Alfen a/d Rijn. Fra Königsberg indberettes under f. D., at der foruden de tidligere meldte 4 Kolerattifælde i Nærheden af Königsberg er indtruffet yderligere 2 Tilfælde af denne Sygdom. 1 Tilfælde har havt dødelig Udgang, i de andre er indtraadt Helbredelse.

En lang Arbeidsdag. I afvigte Mai Maaned var det 50 Aar, siden Kaisa Ring begyndte sit Arbeide ved Haldens Bomuldsspinderi. I denne lange Tid har gamle Kaisa skjøttet sit Arbeide til sine Foresattes fulde Tilfredshed. Ved det nye Spinderis Indvielse i 1890 blev hun da ogsaa som et Bevis herpaa overrakt en Erkjendtlighedsgave. I disse Dage har ifl. „Frh. T." Direktionen i Anledning af hendes 50-aarige Arbeidsjubilæum atter paaskjønnet hendes Troskab og Flid ved at tilstille hende en smuk Erindringsgave i Sølv ledsaget af en særdeles erkjendtlig Takkeskrivelse for langt og trofast Virke.

Trods sine 67 Aar passer hun endnu daglig sin Dont ved Fabriken.

Ved Valgmandsvalg i Bygland (Nedenes) valgtes 2 Radikale med 91—85 St. Suppleanterne Moderate med 17—15 St.

De sidste Dages Regn har bødet lidt paa Vandmanglen søndenfjelds. Men endnu er Elvene ikke store nok til at der kan flødes Tømmer i dem, hvorfor Sagbrugene enkelte Steder helt eller delvis er stansede. Paa Grund heraf gaar mange Arbeidere ledige.

Badsildfisket i den bohuslenske Skjærgaard synes nu almindelig at begynde. Ved Sæls Bäk udenfor Smøgen gjordes Nat til Mandag to Sildestang paa 500 Hl. hver. Af Fangsten transporteredes 3 a 400 Kasser tirsdags med Dampskibet „Norden" til Hamburg.

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Artiklen havde i Ugens Løb en noget fastere Tendens med tildels lidt fremstudte Priser. Brasildepechen melder fra Rio uforandret Notering for Kaffe, hvorimod der fra Santos meldes høiere Pris. Imedens at Beholdningen i Rio er gaaet noget ned, er den stegen i Santos.

Sukker havde havde hellere en lidt vigende Tendens. Der omsattes her i Markedet i begge Artikler kun til Dagens Behov.

Korn. Med smaa Fluktuationer i Noteringerne for Rug saavelsom Hvede paa de udenlandske Markeder holdt Priserne sig uforandrede fra forrige Uge. Der blev hertil kun importeret 7500 Hl. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	7.70—00.00
Danziger Do.	—»—	„	8.70—00.00
Russisk Byg	—»—	„	7.00—00.00
Victoria Erter	—»—	„	16.00—20.00
Smaa „	—»—	„	14.00—15.00

Alt pr. 4 Mdr.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag Kl. 8, **Henrik og Pernille.** Kl. 8.40 **Niobe.**

Moderne Møbel-Udstyrsforretning.

Min Møbel-Afdeling, der nu er indflyttet i det store nytilbyggede Lokale stødende til mit Senge-Lager, anbefales som rigt forsynet med alle Sorter comp. Møblements for **Salon, Dagligstue, Kabinet, Spisestue, Soveværelse, Kontor** og **Herreværelse** i nye extra smukke Façons af 1ma Qualitet til moderate Priser.

Publikum indbydes til at tage samme i Øiesyn.

Overslag over fuldstændig Montering gratis.

Mærk: Opgang til saavel Møbel- som Sengelageret er som hidtil og bliver fra medio Novbr. ogsaa gjennem Udstillingslokalet i 1ste Etage.

C. A. Riis,

Lager af Møbler & Sengeartikler, Egertorvet.

(J. H. 779).

maal, Hun kunde ikke slippe Haabet, og naar Lægerne rystede paa Hovedet og udtalte sin Mening, saa afslog hun at fæste nogen Tiltro til deres Dom.

Ved en af de store Skibsbyggerier paa Clyden lod hun bygge en Dampyacht, og naar den var færdig, vilde hun reise til Middelhavet med den Syge. Han kunde maaske vaagne til fornyet Liv, styrket ved Soluften og Forandringen af Opholdssted. Hun vilde seile fra det ene Sted til det andet — til Neapel og Algier.

Men Enden kom før Skibet blev færdigt — Mountford døde pludselig, og Sibyl Tunluce følte, at hendes Liv fra nu af ikke havde noget Maal. Hun var paa Ellerslie, da han døde.

Kun nogle faa Dage i Forveien havde hun forladt ham, og det var John Coverdale, som bragte hende Budskabet om hans Død, John Coverdale, hvis Medfølelse og Bistand havde opretholdt hende i alle den sidste Tids Sorger, fra den Time, hun traadte ind i Præstegaarden i St. Jude ved hans Side. Hendes Sorg var ikke heftig, — men hun følte en usigelig Tomhed i sit Liv, en dyb Skuffelse, for hende var alt forbi. Hun havde intet mere at leve for. Alt, hvad hun nogensinde havde følt af Livets Poesi, var begravet med Brandon Mountford.

han opfyldte min Bøn, som en sand Gentleman. Hvad Fortiden angaar, saa lad os glemme den. Jeg bemærkede, at du var meget nysgjerrig med Hensyn til alt, hvad jeg foretog mig, og jeg antog, du havde en Grund derfor. Du var under din Faders Indflydelse, men jeg tror og haaber, at du ikke mere vil lade ham opfordre dig til en slet og uærlig Handling."

„Jeg vil helst aldrig se hans Ansigt mere."

„Det glæder mig, at du har været oprigtig mod mig, Cora. Vi vil nu kunne nære Tillid til hinanden. Jeg holder ganske anderledes af dig nu, da jeg ved det værste om dig, — nu, da da jeg har hørt det af din egen Mund."

Og Cora viste ikke uværdig hendes Tilgivelse og hendes Tillid.

Alt, hvad der var i hendes Natur, blev styrket og udviklet i dagligt Selskab med en ædel Kvinde og i den Fred, som hvilede over Livet paa Ellerslie. Eftersom Tiden gik blev ikke dette Liv saa ensomt, thi de omkringboende Familier viste den enlige Grevinde og Coralia Urquhart stadig Venlighed. Om Lady Dunluce ikke ønskede at gaa i Selskab, saa var der ingen Grund til, at hendes Niece skulde afstænge sig fra Verden, og udover Vinteren blev Lady Coralia Urquhart kjendt og beundret for sit beskedene Væsen og smukke Figur i mere end en Festlighed i Egnen. Der var altid en eller anden venlig Frue, som gjerne vilde ledsage hende ud i Selskabslivet.

„Der er da en Fordel ved ikke at være nogen

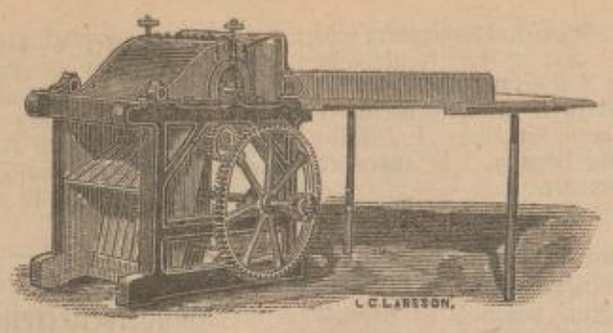

O. Jacobsons Maskinværksted,

Contor Gunnerusgd. 15, Christiania.

anbefaler fra Lager, **Damptærskeverk & Lokomobiler** af Claytan Shuttlewarths bekjendte Fabrik. **Tærskeværk** for Vand-, Hestekraft-, **Hestevandringer** for 1 og 2 Heste; **Kornrensemaskiner,** Patent **Hakkelsmaskiner** for Haand-, Heste- og Dampkraft; **Hepresser** for Haandkraft.

Patent Maskinruller, prisbelønnet og anerkjendte. (J. H. 603).

Heimdals Sikkerheds Hestevandring

for **1 à 2 Heste** er den **bedste i Handelen.** Hjulene er fuldstændig **dækkede,** saa at man er beskyttet mod Ulykkestilfælde, og Vandringen er monteret paa **stærke Jernskiner.** Den er saaledes **særdeles solid,** ligesom den er meget **letgaaende.** Udveksling 1 : 24.

Staaende Hestevandring for 1—4 Heste bør anvendes overalt, hvor Forholdene tillader det.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (691)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

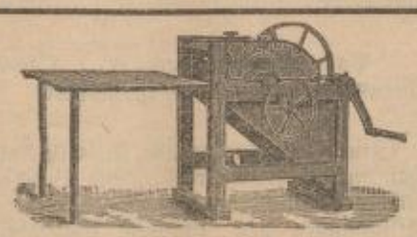

Træskemaskiner for Haand- og Hestekraft, Hestevandringer, Hakkelsmaskiner, Rensemaskiner og Rodraspere.

Alt eget Fabrikat, garanteret, anbefales af

S. H. Lundh & Co.

(J.H.) Christiania & Trondhjem

Konkurs-

Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 693)

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra Kr. 7.00. Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** samt alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J. H. 673)

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Fabrik og Lager af **Maal-** og **Vægtredskaber.**

E. M. Hellesæth's Skrædderforretning

anbefales.

Moderne Stoffe. Godt Snit. Solid Arbeide. Billige Priser.

5 Brogaden Brogaden 5.

— nær Lilletorvet —

(J. H. 691)

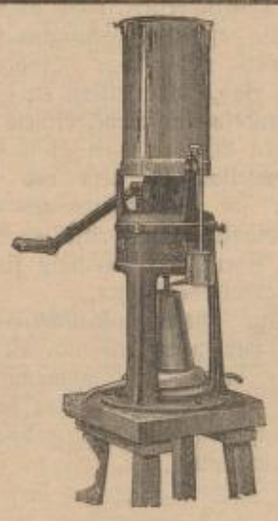

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Georg Bausback,

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!

Moderate faste Priser! (J. H.)

7de nordiske skolemøde i Stockholm.

Valg paa medlemmer af den norske bestyrelse foregaar for de høiere gutte- og pigeskolers vedkommende ***onsdag 7de november*** i Aars og Voss's skoles gymnastiksal. Lærerinderne vælger 1 repræsentant (kl. 7), Lærerne 2 (kl. 7½).

(H.O.)

For Landhandlere

anbefales alle Sorter

Stentøi, Porcelæn, Glas, Lamper, Lygter, Lampeglas & Væger samt **brunt Stentøi til Fabrikpris,** alt mod **største Rabat.**

Christiania

nye Stentøimagasin,

Youngsgaden 6.

(J. H. 721)

Uhre!!

Største Udvalg i **Regulatoruhre** og **Lommeuhre** i Guld og Sølv

Sølv-, Talmi-, Doublé- og ***Nikkelkjæder.***

Aller billigste Priser, hos

Uhrmager H. J. Knoph,

Brogaden 2.

(J. H. 707)

Godt Skotøi!!!

Største Udvalg, billigste Priser

Norsk Skotøimagasin,

Youngsgaden 3.

Gundersens skole,

Tordenskjoldsgd. 9, Kristiania.

Kontoret er aabnet hver Dag Kl. 12½—2. Indmeldelser modtages.

F. H. Frølich & Søn

Krudt & Dynamit

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenføining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for søndenfjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

Sengklæder

Fjær fra 6.00 pr. Bpd.
Dun fra 0.90 pr. Pd.
Bolster fra 0.30 pr. Meter.

syes færdig paa Dagen bedst og billigst hos

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden. (J. H. 717).

Skjønhed," sagde Cora, „den Mor, som har en vakker Datter, frygter ikke for at jeg skal overstraale hende."

„Ja, de beskedne, unge Mænd liker at danse med mig, fordi jeg er en Jarls Datter."

Vinteren hengik i Stilhed for Sibyl Dunluce. Cora holdt sit Løfte og plagede hende aldrig med sit Selskab i hendes bedrøvede Timer. De spadserede sammen og kjørte sammen, de spiste sammen og tilbragte Aftenen i det samme Værelse. Lady Dunluce spillede ofte sine Yndlingsmelodier og Cora læste, hensunken i en lav Lænestol. Deres Smag var saa ganske forskjellig i de fleste Ting, men de kom godtfud af det med hinanden, og Cora med sit lette Sind gjenvandt hurtigere sin jevne Munterhed efter Onkelens pludselige Død og opmuntrede sin Tante, der ellers vilde have grublet end mere over Mountfords forspildte Liv og sine store Sorger, hvis ikke Cora havde været hos hende.

Cora ledsagede altid sin Tante under hendes Besøg i Hytterne, i Landsbyen, i Skolerne og i Hospitalet, og hun følte nu mere Sympathi for de Fattige og Ringe, end hun nogensinde før havde følt.

„Jeg pleiede at hade de Fattige, da jeg først var med dig paa dine Besøg hos dem," sagde hun en Dag til Sibyl, „men nu begynder jeg at faa bedre Tanker om dem, og jeg er ikke længer saa forundret over alt, hvad du gjør for dem."

Lady Dunluce tilbragte Vinteren paa Ellerslie.

Andrew Orlebar blev sendt til Rothsay, strax efter at den nye Sognepræst i Workington havde besøgt Ellerslie.

Han havde Ordre til at leie det hyggeligste Hus, han kunde finde, i dette lovpriste Badested, og til dette Hus, som laa paa en Fjeldskraaning med en prægtig Udsigt over Hav og Land, blev Mountford flyttet. Her havde han alle de Bekvemmeligheder og nød al den Pleie og Lindring, som Videnskaben kunde opfinde for det Liv, der øiensynlig nu nærmede sig sin Ende, og her besøgte Sibyl og Cora ham ofte.

Hans Tilstand var meget bedre, end den nogensinde havde været i St. Judes Præstegaard. Der var Tider, hvori han fuldkommen forstod, hvad Sibyls Kjærlighed havde gjort for ham, men intet kunde give ham hans Helbred tilbage, og Sibyl maatte se Sandheden i Øinene. Den Brandon Mountford, ved hvis Side hun sad i det smukke Dagligværelse i Rothsay, var ikke den, hun havde kjendt for ti Aar siden.

Denne taalmodige, syge Mand hvis Forstand var saa svækket, havde intet fælles med Brandon Mountford, hun havde elsket — og dog var dette den lykkeligste Tid, han havde levet i disse ti Aar.

Kunde hun ønske, hans Liv forlænget? Ak, ja, hendes Kjærlighed hang ved denne nedbrudte Skikkelse. Alt hvad hun saa af hans Svaghed og Sygdom, kunde ikke bortjage Haabet om hans Helbredelse.

De ti Aars Mishandling kunde ikke udslettes i nogle Maaneder. Hans Helbredelse var et Tidsspørgs-

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt,

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 132. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbyes 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 8de November 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Husk paa

en af de første Dage at gaa indom nærmeste Postkontor og bestil

Illustreret Familieblad

Håkon Magnus Kr.

Kr. 1.25 pr. Kvartal.

Program

for

Kommunevalget i Hovedstaden.

Der er nu offentliggjort et Forslag til Program for det radikale Venstre ved det forestaaende Kommunevalg i Kristiania. Dette Forslag, der nedenfor gjengives, vil formentlig blive vedtaget i sine Hovedtræk.

1. For Kommunens Regning paabegyndes Opførelse af sunde Arbeiderboliger, der bortleies mod Dækning af Renter og øvrige Udgifter.

2. Kommunen bør sørge for, at der i Folkeskolen bydes trængende Børn et Maaltid varm Mad daglig. Til dette Øiemed bevilges for Budgetaaret 1895 indtil 100,000 Kroner.

3. Elberfeldsystemet søges gjenoptaget i Fattigpleien.

4. Drikketrafikken bør bekjæmpes ved en effektiv Gjennemførelse af den gjældende Lovgivning om Salg og Udskjænkning af berusende Drikke.

5. Der gives alle Kommunens Tjenestemænd og faste Arbeidere betryggende Ansættelsesvilkaar. For Kommunens Arbeidere indføres 8 Timersdagen.

6. Arbeider for Kommunens Regning udføres fortrinsvis ved norske Fabrikanter, Haandværkere og Arbeidere.

7. Af Udgifterne til Byens Veivæsen, Belysning og Sundhedsvæsen anvendes en større Del end tidligere til bedste for de nordlige og østlige Bydele.

Ved Udvidelse af Sporveisnettet paasees ligeledes disse Bydeles Tarv.

8. Byens Reguleringsvæsen ordnes paa en tidsmæssig Maade.

9. Der bør fra Kristiania Kommunes Side arbeides for, at Nordbanen lægges efter en af Maridalslinjerne. Den til Kommunestyrets Bevilgning af 25. Januar 1894 knyttede Betingelse, at Linjen lægges om Grorud, frafaldes.

Dette Program indeholder en Blanding af fornuftige og ufornuftige Krav og staar forsaavidt i Overensstemmelse med alt, hvad der kommer fra radikal Kant.

Punkterne 3, 4, 6, 7, 8 og 9 kan vi fuldt ud underskrive, og skal nedenfor gjøre nogle Bemærkninger herom.

Anderledes forholder det sig med Punkterne 1, 2 og 5.

Vi maa protestere mod saaledes som i dette Program at ville have Omsorgen for og Ansvaret for, at der tilveiebringes gode Arbeiderboliger uden videre overført paa Kommunen, det vil sige paa Skatteyderne. Derved vil nemlig opstaa en Udvidelse af Kommunens administrative Omraade, der kan lede til uoverskuelige Følger og fremkalde endnu mere vidtgaaende Krav paa Overførelse af privat Foretagsomhed til kommunal Enterprise. Paa denne Maade kommer man ind paa den slagne Landevei til Socialismen, der vil have alt lagt ind under offentlig Forvaltning.

Det forekommer os meget rigtigere, at der stiftes filantropiske Selskaber, der ved Hjælp af billige offentlige Laan anlægger gode og hensigtsmæssige Arbeiderboliger, hvis Afkastning kun anvendes til Forrentning af disse billige Laan og Dækkelse af de nødvendige Administrationsudgifter. Disse Selskaber skulde staa under offentlig og kommunal Kontrol. Men at gjøre Kommunen selv til Entreprenør kan blive en farlig Spøg for Skatteyderne.

Heller ikke kan vi uden videre gaa med paa at foreslaa bevilget 100,000 Kroner for et Aar til Skolemad for trængende Børn. Her, om nogensinde, er det nødvendigt at begynde smaat og prøve sig frem, for at Resultatet kan blive godt. Tager man straks fat i stor Skala, uden at have nogen Erfaring at støtte sig til, vil der opstaa slemme Misligheder. Det er f. Ex. nokså sandsynlig, at Uddelingen mere vil komme de Forældre eller Forsørgere til Gode, der viser Paagaaenhed og Fordringsfuldhed eller Ligegyldighed for de dem paahvilende Pligter, end de beskedne virkelige Trængende, og det turde hende, at Skyggesiderne ved vort nuværende Fattigunderstøttelsessystem netop her vilde komme til at falde stærkt i Øinene. Hvorfor ikke sende Folk ud for indgaaende at studere Forholdene i Paris, som jo her nævnes som Forbillede, og inden man begynder med de store Uddelinger, gjøre Forsøg i det smaa, f. Ex. med et Maaltid en Gang ugentlig? Der maa virkelig kræves nogen Garanti for, at den kommunale Bevilgning kommer til at lindre den virkelige Nød.

At give Kommunens Tjenestemænd og faste Arbeidere betryggende Ansættelsesvilkaar er et ganske rimeligt Krav. Men Spørgsmaalet om 8-Timersdagen for Kommunens Arbeidere maa tages paa en lidt anden Maade. Det har allerede paa sidste Storthing vist sig nødvendigt at tage forskjellige praktiske Hensyn for Statens Arbeideres Vedkommende, og for Kommunens vil dette vistnok gjælde i endnu høiere Grad. Vi ønsker derfor Programmet formet saaledes, at det kræver Indskrænkning af Arbeidstiden med 8-Timersdagen for Øie. Ganske uden Forberedelse at indføre 8 Timer for alle kommunale Arbeidere kunde bl. a. lede til, at disse i sine tiloversblevne Fritimer, for at skaffe sig en extra Indtægt, konkurrerede med Arbeidere, der ikke er saa heldigt stillede og som ikke faar saa stor Løn engang for 10—11 Timers Arbeide. Som sagt, der maa tages praktiske Hensyn. Erfaringen viser, at overdrevne Theoretikere er daarlige Praktikere, naar de ved Pennestrøg eller Lovparagrafer vil foreskrive Menneskene, hvad de skal gjøre og lade.

Til Medlemmer af Kristiania Kommunebestyrelse bør opstilles Mænd, der ønsker og har Hjertelag til at ville virke for, at Kommunens Arbeidere nyder al den Begunstigelse, som kan finde Sted uden at trække efter sig Uret mod andre Arbeidere.

Med Hensyn til de Punkter, hvori vi er enige, kan nogle Bemærkninger:

Elberfeldsystemet med dets Anvendelse af den frivillige Fattigpleie kan ikke siges at have været undergivet en ordentlig Prøve her i Kristiania. Der bør anstilles en Prøve til under de gunstigst mulige Vilkaar, og da tør Udfaldet nok blive bedre end det i sin Tid blev oppe ved Sagene.

Med Hensyn til Drikketrafiken vil meget kunne udrettes, naar Kristiania Politi kommer under en ny, kraftig og indsigtsfuld Ledelse og bliver tidsmæssig organiseret.

Reguleringsvæsen, Veivæsen, Gadeoparbeidelse, o. s. v. trænger til en gjennemgribende Reform. Særlig Reguleringen maa siges at staa paa et særdeles lavt Standpunkt og at være mere passende for en ubetydelig stillestaaende Provinsby end for en Hovedstad, der udvikler sig med Kjæmpeskridt. Den Plan for Reguleringen, der er udarbeidet af Reguleringskommissionen, er i en sørgelig Grad ufyldestgjørende og vil, naar Byens Bebyggelse er udført over hele det regulerede Terræn, gjøre Kristiania til et afskrækkende Exempel for hele Europa med Hensyn til, hvorban en stor By ikke skal reguleres. Dette er stærke Ord. Men skal man her undgaa store Misligheder, maa Kommunebestyrelsen tage sig alvorligt sammen og lægge Reguleringsvæsenet i Hænderne paa kraftigere og mere fremsynte Mænd end de, der hidtil har smaapusset med det.

Derimod er vi ikke enig med et andet Blad med Hensyn til den aabne Plads i Vaterland. Vi mener med Ordfører Rygh, at denne Bydel i en ikke fjern Fremtid vil komme til at høre til Forretningskvarteret, blive en Del af „City", og Reguleringen der maa være beregnet paa dette, ikke paa at der vil blive en talrig bosiddende Befolkning. De Beløb, der kræves til en aaben Plads i Vaterland, kan finde bedre Anvendelse ved Udlægning af aabne Pladse i Bydele, der nu næsten er Udkanter, men som om ikke mange Aar vil blive tæt bebyggede.

Kommunebestyrelsens Beslutning med Hensyn til Nordbanen bør omgjøres. Den bør ikke tage saa lidet Hensyn til Hovedstadens velforstaaede Interesser, at den lægger Hindringer iveien for en Linje gjennem Maridalen. Vi tror, at den langt overveiende Del af Byens Befolkning uden Hensyn til Partistandpunkt foretrækker Maridalslinjen fremfor Grorudlinjen og tillægger Vandspørgsmaalet i Maridalen en Vægt, der gaar i en anden Retning end Kommunebestyrelsen har tillagt det. Man vil ikke kunne undgaa at forlænge Vandledningen op til de øvre Sjøer.

Mordbrand? Nat til Søndag Kl. 2.20 meldtes Brand samtidig fra Kvægtorvet og Tugthuset. I Elvegaden No. 21, hvor for kort Tid siden en Restauratør havde etableret sig, havde det brændt samtidig i to Værelser i 1ste Etage. Paa Gulvet i det ene Værelse fandtes Ved og Filler, som lugtede af Petroleum: under Bordet i det andet Værelse Kork og Ved, ogsaa gjennemsyrdt med Olie. Det samme var Tilfældet med endel Ved i et Kot under Trappen til 2den Etage. Desuden fandtes brændt Ved sprødt udover paa flere Kamer. En Politikonstabel fik sprængt Døren, hvorpaa han og en forbipaserende paa det nærmeste fik slukket den ikke ubetydelige Ild, forinden Brandvæsenet ankom. Indboet er for 3—4 Dage siden uforholdsmæssig høit assureret i „Norden" for 3000 Kr. Restauratøren er arresteret, og Politiet har ladet Forretningen aflaase. I 2den Etage paa Kvisten boede flere Mennesker.

Under Jorden. Der bygges for Tiden i Pest en elektrisk undersjordisk Bane, og Arbeidet er allerede saa vidt fremmet, at man venter inden Udgangen af næste Aar at kunne overgive den til Driften. I Modsætning til den londonske Tunnelbane, der fine Steder ligger 75 Fod under Jordoverfladen og derfor frembyder en meisommelig Op- og Nedstigen, ligger Undergrundsbanen i Pest kun 15 Fod under Jorden, og man naar ned til den ad bekvemme Trin. Selve Tunnelrummet er lyst og luftigt, og de mægtige Betonsidevægge og den solide Jernkonstruktion giver en uvilkaarlig Følelse af Sikkerhed. Banen er helt igjennem dobbeltsporet og vil derfor selv i travle Dage kunne tilfredsstille endog vidtgaaende Fordringer med Hensyn til Trafik.

En ny Missionsforening for Trefoldigheds Menighed stiftedes imandags paa et Møde i Akersgadens Missionshus. Mødets Indbyder og Leder var Pastor Andreas Hansen. Hensigten med den nye Forening er, at den skal omfatte alle Missionsgrene, der henhører under Hedningemissionen.

Store Toldindtrader. Med sidste Thingvallabaad indførtes fra Amerika 250 Fousstager Tobak, hvorpaa Tolden beløb sig til ¼ Million Kr. Paa Tobak er Tolden omtrent lige stor som Indkjøbsprisen. Paa en Dag blev der fortoldet amerikansk Læder og Tobak for over 1 Million Kr.

Det lønner sig at dyrke Frugt. En Gaardbruger i Halland (Sverige) har taar solgt Æbler og Pærer for ikke mindre end 532 Kr. Og det til Trods for, at det har været et daarligt Frugtaar. Med de nuværende lave Kornpriser er en Frugthave en god Biindtægt for Landmanden. Nævnte Beløb svarer til Værdien af ca. 100 Tønder Havre.

Et farligt Sovested. Ved Bækkelagets Station havde en Mand i Søndags lagt sig til at sove over Jernbaneskinnerne. Heldigvis fik man vækket og fjernet ham før Toget kom.

Lax i Mjøsen.

Dr. Olav Johan Olsen henleder Opmærksomheden paa Forekomst af ægte Sjølax i Mjøsen og ønsker tillige Oplysning om Aarsagen hertil. En Indsender i „V. G." kan meddele, at der for noget over tyve Aar siden blev udklækket 60,000 Sjølaxrogn og 12,000 Venerlaxrogn ved et Udklækningsapparat paa Bjørge i Furnæs. Denne Laxyngel blev sluppen i Flagstadelven, og sandsynligvis er det Resultatet af dette Forsøg, som nu viser sig. Forsøget gjordes af daværende Fiskeriinspektør Hetting, og skjønt han var af den Mening, at Laxen muligens vilde følge sin naturlige Drift og drage ned mod Havet, saa vilde han dog prøve et Forsøg, og det synes, som om Resultatet har svaret til Forventningerne, da enkelte Lax før er fangede i Mjøsen. Fra nævnte Apparat blev ogsaa udsluppet Ørretyngel fra Holtsfjorden samt i Hundrede Tusinder af Ørret fra Mjøsen. Ældre Folk oppe efter Furnæsfjorden har været af den Mening, at Fiskebestanden af Ørret synlig er øget, og søgte Grunden hertil i den Udklækning af Yngel, som foregik ved Apparaterne, og et Bevis synes ogsaa Forekomsten af Laxen at være; thi fra Havet har den ikke mere nu end før kunnet komme.

Et frygteligt Dampskibsforlis fandt som før omtalt Nat til 28de Oktober Sted ved en liden Ø paa Nordkysten af Nyzeeland. Dampskibet „Wairarapa", der afgik fra Sydney til Auckland den 24de, stødte i Mørke og Taage paa en 600 Fod høi, brat Klippe paa Den Øtea. De fleste af Passagererne laa i sine Køier, da Skibet stødte. Mange af dem var Kvinder, og der opstod uhyggelige Scener af Angst og Fortvivlelse. Nogen egentlig Panik var der dog ikke Tale om. Sjøen gik imidlertid høit, og det var vanskeligt at sætte Baadene i Vandet. De fleste kantrede ogsaa straks og herved omkom mange Mennesker. Pludselig krængede Skibet sterkt, og af Passagererne, som var ilet op paa Dækket, feiedes snesevis ud i Sjøen. Kl. 2 brækkedes Skorstenen, og en Time efter blev Kommandobrættet bortskyllet, hvorved bl. a. Kapteinen omkom. Nogle af Passagererne og en Del af Mandskabet holdt sig fast i Riggen Natten igjennem; ved Daggry svømmede et Par Matroser ind til Klippen med en Linie og fik herved tilveiebragt en Forbindelse med Vraget. Ad denne Vei frelstes de, der endnu var ilive. De blev senere optagne af nogle Maori-Baade. Af Passagererne druknede 111, af Mandskabet 23. En Dame, som blev reddet, flød i 12 Timer ved Hjelp af et Reddningsbelte.

De, som bjergede sig iland paa Klippeøen, maatte døie meget ondt: i 30 Timer havde de saaledes ikke stort andet at spise end Appelsiner, der skylledes iland fra Vraget.

„Wairarapa" var et Staalskib paa 2000 Tons, bygget ved Clyde i 1882.

Ulykkestilfælde med Døden tilfølge. En yngre agtet Gaardbruger i Herland skulde fornylig op paa en „Gjeld" for at tage ned noget Halm, skriver „Frstad. Bl." Til Brug ved dette Arbeide vilde han kaste op en Høgaffel; men denne faldt tilbage med en af de spidse Tænder mod Mandens Hoved, saa den gik igjennem Hovedskallen og Hjernen, hvorved Døden straks indtraf.

Om Norges gamle Vaaben, Farver og Flag har Prof. Gustav Storm nylig skrevet en meget interessant historisk Afhandling, som er udkommet i Kristiania Videnskabsselskabs Skrifter.

De Forestillinger, som vi tidligere gjerne har været tilbøielige til at danne os om vore gamle nationale Farver, viser sig ved Storms Studie at være aldeles urigtige; i gamle Dage var vort Lands Farver: rødt, gult og hvidt (gul Løve med hvidt Øxeblad paa rød Bund), og det er først Storthinget i 1821, som forordnede de nuværende Farver.

Og selve Vaabenet — Løven med Øxen — har undergaaet mange Forandringer. Først (omkring Aar 1200) var Vaabenet en Løve med Øx, med ret Skaft, som omfattedes af Løvens to Forlabber: men senere gjorde man Skaftet længere nedover, saa det strækte sig henimod den næstbagerste Lab; saa lod man ogsaa denne gribe om Skaftet og tilsidst lod man ogsaa den fjerde Lab tage fat paa Øxeskaftet, saa Løven kom til at gaa paa den Øx, den skulde holde. Man vil erindre fra gamle Mynter den underlige Løve som holdt paa at klatre op efter det krumme Øxeskaft, saa man blev bange for at Løven skulde stupe paa Hovedet.

Efter Foreningen med Danmark blev det danske Rigsbanner ogsaa efterhaanden Norges, idet Hovedrigets Banner ogsaa skulde repræsentere Kongens „andre Riger og Lande". Vistnok fik det norske Landeværn vort gamle Rigsvaaben (Løven med Øx) optaget i sine Regimentsfaner — kun i et, nemlig det Throndhjemske optoges Dannebrog, — og vistnok sees ialfald i 1568 Bergenhus at have havt paa Toppen af Rosenkrants's Taarn „det norske Vaaben", men den danske eller dansk norske Flaade har aldrig havt andet end dansk Flag og de norske Fæstninger har ialfald i det 17de og 18de Aarhundrede ført Danebrog; dette var ogsaa begge Rigers eneste anerkjendte Handelsflag ialfald fra 1748. Fra 1814 skulde man have ventet, at det gamle Rigsvaaben og Flag var kommet til Hæder og Værdighed, men af praktiske Grunde valgte man i 1814 at indsætte den gyldne Løve i den røde og hvide Danebrog. Da efter Foreningen med Sverige Flagets Form skulde bestemmes, krævedes i Lighed med det franske Flag, at ogsaa vort Flag skulde være trefarvet. Skjønt nu det norske Rigsvaaben i Virkeligheden tilfredsstillede dette Krav (rød Bund, gylden Løve, hvidt Øxeblad), overså man ganske dette, idet man kun holdt sig til Hoved-

farverne. Heri indblandedes tildels ogsaa en Beretning i den saakaldte „Hamars Beskrivelse" fra 1553, hvori fortælles som en gammel Tradition, at „Norges Konges Hoffarve" skulde være „blaa og gul". Fra Danebrog beholdt man baade Korsformen og Farverne, men øgede disse ganske uhistoriske med blaat. Det er saaledes i Virkeligheden Storthinget i 1821, som ved at skabe det nye norske Nationalflag og Farver har fortrængt det gamle Rigsbanner og de gamle Rigsfarver. Rigsvaabenet fik dog Lov til at bestaa; kun gjorde man her den Forandring, at Løven ikke længer med alle fire Labber skulde gaa paa Oxeskaftet, men at den kun skulde bære Oxen med de to Forlabber.

Nyt Fiskeridselskab i Aalesund. Ifølge „Sondmørsp. paatænkes et Fiskeriselskab, som skal afløse den Filial af det bergenske Fiskeriselskab, man har havt.

Diamantbryllup feiredes ifølge Aftp. den 1ste ds. af Gaardbruger Otter Ek og Hustru Karine Eriksdatter i Sylling, Annex til Lier. Diamantbrudgommen er født 1810, Bruden 1807. Begge er nok saa rørige, og kan det noteres, at Brudgommen endnu er saa spræk, at han traadte Dansen paa sit Diamantbryllup.

„Radikal".

Saa underlig det lyder, er det en meget udbredt Mening, ikke mindst inden den paagjældende Partigruppe selv, at Benævnelsen „Radikal" er et Slængenavn. Dette er en betydelig Feiltagelse. „Radikalere" er simpelthen den almindelige europæiske Betegnelse paa yderste Venstre. Udenfor Norge kalder yderliggaaende Venstremænd sig selv med dette Navn. Saaledes har den af Horup og Brandes ledede Gruppe i Danmark, hvis Organ er „Politiken", selv antaget Navnet „det radikale Venstre". I England kalder den Fraktion af det store liberale Parti, der gaar længere til Venstre end Lord Rosebery, sig selv for „Radicals", og i Paris er der et stort Dagblad, som heder „Le Radical". Ordet betegner kun, at man vil reformere Samfundet „fra Roden af".

Johan Sverdrup kaldte aldrig den af Steen og Ullmann ledede Gruppe andet end „Radikalerne".

Naar Gruppen hos os ikke ret vil vedkjende sig dette Navn, hidrører det for Ledernes Vedkommende derfra, at de indser, hvor lidet det i Grunden passer for deres Tilhængere paa Landsbygden. Disse er nemlig langt mindre „radikale" end man skulde tro efter deres Stemmegivning. Derimod er den Del af Bybefolkningen som regner sig for „Venstre", for den langt overveiende Del fuldt europæisk radikal, og de af Bønderne der følger Ledere, som med fuld Ret kaldes Radikale og ikke svarer til noget andet Navn, faar finde sig i at indrangeres i den radikale Troppestyrke. Det er nemlig Fanerne, Programsagerne, Stikordene og Høvdingerne, det kommer an paa. Den, der følger Troppen, hører til denne og kan ikke kræve noget andet Navn end Troppen i dens Helhed.

Der er mange, der følger det radikale Venstre, som bliver yderst fornærmet, naar man regner dem for Radikale, og dette er bl. a. Tilfældet med dem, der vistnok stemmer med Partiet, men ellers bruger nokſaa drøie og saftige Udtryk om Ullmann og lignende Ledere. Det er med dem som det i sin Tid var med de moderate Høiremænd, der fulgte den Selmerske Regjering. De handlede efter Ketil Motzfeldts Regel: Spyt paa Regjeringen, men stem med den. Slig gjør de „moderate Radikale". De spytter paa Ullmann og — stemmer med ham og paa ham.

Saa længe Bønderne ikke har Styrke nok til alene at tilbagevise det Ullmannske Partis Angreb paa deres grundlovsmæssige Stilling (fordi saa mange af deres egne Folk, om end uvillig, følger Ullmann) saa længe har de ikke andet at gjøre end at tage mod Hjælp ogsaa fra Høire. Søger de moderate Venstremænd at staa paa egne Ben, da seirer Ullmann, og hans Parti berøver derpaa Bonden hans gamle i Grundloven forudsatte Rettigheder.

Hvad Følgen bliver af at ville paa en Gang være moderat og dog stemme med Radikalerne, derom kan de 100 Valgmænd fra Kristiania aflægge Vidnesbyrd. De vilde ikke have noget at gjøre med Høire. Til Tak for Hjælpen viste saa Radikalerne dem Vinterveien, da Storthingsmænd skulde vælges.

Det moderate Venstre maa nødvendigvis indrette sin Politik saa, at det kan hævde sin Stilling baade ligeoverfor Høire og ligeoverfor Radikalerne. De sidste er for Tiden de farligste. Bliver Høire farligt, da vil man finde det moderate Venstre paa sin Post.

Dette bemærker vi i Anledning af et velment Brev fra en Venstrebonde, der ikke hører til Ullmanns Beundrere.

Lærde Hestekjendere har udspekuleret, at hvis man i en Stald har Vinduet paa den ene Side, blir det Øie, Hesten vender mod den Side, daarligt. Staar Vinduet lige mod Hesten, blir begge Øinene daarlige, og staar Vinduet bag den, blir den skjeløiet. Er der intet Vindu i Stalden, blir Hesten blind. Nu ved man altsaa hvorledes Stalden skal være.

Følgende Presteordinationer vil finde Sted imorgen:

G. B. Klæboe til Personelkapellan hos Sognepræst Thrap ved Petri Menighed; J. Ording til Personelkapellan hos Sognepræst Fabritius ved Johannes Menighed; W. W. Wulfsberg til Hjelpepræst ved Diakonissestanstalten.

Telegrafstationen Skjærhalden er aabnet under Sildefisket.

Hs. Maj. Kongen kommer til Norge i Slutningen af denne Maaned, fulgt af Kronprinsen.

Prins Eugen skal fra Italien reise til Petersburg for som Kongens Repræsentant at overvære den russiske Keisers Begravelse.

Ruslands nye Tsar Nicolai II

er født 18de Mai 1868, og er saaledes 26½ Aar gammel. Han skal være en begavet, kundskabsrig Mand, der siges at nære større Interesse for Fredens Sysler end for militære Anliggender.

Den vordende Keiserinde er Prinsesse Alix, en Søster af Storhertug Ernst Ludvig af Hessen og Datterdatter af Dronning Victoria. Ved sin Overgang til den græsk-katholske Kirke antog hun Navnet Alexandra Feodorovna. Formælingen vil finde Sted om nogle Dage.

Stemmeretten. Et mere end almindelig løst og ubegrundet Angreb paa Centrum eller det moderate Venstre er fremkommet i en herværende radikal Avis i Anledning af, at vort Parti holder paa en skridtvis Udvidelse af Stemmeretten. Vi faar høre ilde for, at vi ikke har stemt for det Daae-Sørensenske Forslag. Men enhver maa vide, at Sagen er kommet i en ganske ny og af Forlagsstillerne uanet Stilling derved, at det har vist sig, at en Grundlovsbestemmelse som denne kan benyttes til at lægge en „Kopskat" af f. Ex. 50 Øre paa alt Mandkjøn over 25 Aar. Dette vil være i den skarpeste Modstrid mod John Stuart Mills Regel, at de Stemmeberettigede skal føle de offentlige Udgifters Stigen og Falden derved, at deres Skat stiger og falder. En Kopskat er en Forhaanelse baade af denne Regel og af al Retfærdighed og sund Sans. Og saa længe man ikke er sikret mod en saadan Beslutning, kan det moderate Venstre ikke stemme for det Daae-Sørensenske Forslag.

Der har forøvrigt fundet hele 2 betydelige Stemmeretsudvidelser Sted i Løbet af kun 10 Aar. Den første er Grundlovsbestemmelsen af 1884. Den anden, som er ikke mindre betydningsfuld, er den saakaldte „Influenzaparagraf" af 1891, der traadte i Kraft i den kommunale Skatteligning fra 1892 af. Dette er en nokſaa rask Udvikling, tænker vi.

Men Radikalerne, vil de ikke nu optage John Stuart Mills Lære til Imødegaaelse? De har hidtil ikke vovet at nævne hans Navn. Alt, hvad de ved paa Statsvidenskabers Omraade, har de nemlig fra ham, men det Kapitel, der handler om Stemmeretten, det forbigaar de og henholder sig til Lærdomme fra den franske Revolutions Tid, to Menneskealdre før Mill udgav sin berømte Bog om repræsentativt Styre.

„Hvorlænge varer en Evighed?" spurgte Ole sin Fader, som var Skrædder. „Det vil du snart lære, nvar du selv blir Skrædder og skal vente paa Betaling af dine Kunder".

Ulykkestilfælde. En Arbeidsmand, der var beskjæftiget med at fastgjøre en Presenning i øverste Etage af Astrup & Ko.s Pakhus i Vaagen, faldt derfra og ned paa Dækket af et ved Pakhuset liggende Fartøi, med den Følge, at Døden næsten øieblikkelig paafulgte, beretter Kr. sundsp.

Uroligheder ved den indiske Grændse. Stammerne mellem Afghanistan og Pendjab (paa Nordvestsiden af de engelske Besiddelser i Forindien) har angrebet de indiske Tropper, som ledsager Grændsereguleringskommissionen. Efter en heftig Kamp blev Angriberne slaaede tilbage med et Tab af 250 Mand. De indiske Troppers Tab var 44.

Et Gutte-Svar. „Kom her Gut", sa' en Mand, som bar et Speil", og se i dette, saa skal du se en den Abekat". Gutten: „Se selv først, saa ser du kanske to".

Redaktør Helgevold holdt Fredag Aften politisk Foredrag i Sande, Lørdag Aften paa Horten, hvor der var fremmødt 500-600 Tilhørere af alle Partier. Docent Utheim optraadte som Opponent. Mødet varede fra Kl. 6 til 10. Begge Talere høstede stærkt Bifald. Antagelig var Høire og Centrum i Flertal. Dirigenten, Bogtrykker C. Andersen, afsluttede Mødet med en kort Redegjørelse for, hvorfor han ikke nu kunde følge det rene Venstre, og overfor Utheim, der havde omtalt Centrum som et betydningsløst Parti, udtalte han det sikre Haab, at Centrum i Jarlsberg ved Valget vilde vise sig at være den lille Tue som væltede Venstrelæsset.

Denne Udtalelse hilsedes med stormende Bifald.

Søndag Aften talte Helgevold i Hof og Mandag i Undrumsdal. Paa det sidste Sted hindredes Fremmødet af det daarlige Veir og Føre.

Paa førstkommende Søndag taler Hr. Helgevold atter i Hof.

Frankrige og Madagaskar. Den før omtalte Tvist mellem Frankrige og Madagaskar truer med at tage en alvorligere Vending. Den madagassiske Regjering har besvaret det franske Ultimatum med, at den kun vil bøie sig for Magten. Fransmændene forlader Øen, og Telegrafforbindelsen mellem Hovedstaden og Tamatave er afbrudt.

„Gud gi e va dau — eller gift — helst det sidste", sa Jenta.

Ulven viser sig af og til i Meraker, skrives til „Stjørd. Tid". Saaledes har den vist sig paa Gaardene Bidnes, Bratmo, Meraker og Pladsen Monsæterbak, hvor den alle Steder gjorde mer eller mindre Skade. Paa en Gaard siges det at Manden var ude om Natten i Natdragten og reddede et Lam fra Ulvens Klør.

„Det svenske Regjeringspartis Hovedorgan"

vedbliver de radikale Blade at kalde en „storsvensk" Avis, som nylig indeholdt de mest nærgaaende og uforskammede Angreb paa — den svenske Regjering.

Hvorfor kalder de Bladet (Nya Dagligt Allehanda) med dette Navn?

Jo, fordi det desuden indeholder lavtliggende Angreb paa Norge ganske i Stil med de, som de radikale norske Blade selv indeholder paa Sverige.

Ved Finansminister Friherre von Essens nu stedfundne Udtrædelse af den svenske Regjering har denne faaet en endnu mere ublandet norskvenlig Karakter end før. Dette var altsaa det svenske Ministeriums Svar til „sit Hovedorgan".

Læreren: „Ole, kan du fortælle mig lidt om Ludvig Holberg?"

Gutten: „Ja . . . (tænker sig om, derpaa siger han hurtig) han reiste — tilsjøs".

Læreren: Hvad for noget — reiste Holberg tilsjøs?"

Gutten (hurtig): „Ja, han maatte naturligvis reise tilsjøs for at komme til Danmark!"

Krigen i Østasien.

Det gaar fremdeles fremad for Japaneserne. De vinder Fordel paa Fordel, indtager den ene af Kinesernes Stillinger efter den anden, og rykker stadig længere ind i Fiendens Land. At den kinesiske Regjering selv har Følelse af, at Kina nu befinder sig i en vanskelig Stilling, fremgaar tydeligt af de sidst indløbne Telegrammer. Prins Kung er bleven udnævt til Diktator, og ifølge et engelsk Blad har Regjeringen besluttet at paakalde europæisk Intervention. Et italiensk Blad har modtaget den Meddelelse fra Peking, at Kina er beredt til at slutte Fred med Opretholdelse af Koreas Uafhængighed og Betaling af en af Magterne fastsat Krigsskadeerstatning.

Hertil kommer, at Kina nu ogsaa har faaet Krangel med England. De engelske Myndigheder har tilstillet Vicekongen i Petschili et Ultimatum, hvori forlanges, at der inden 7 Dage skal være truffet en Ordning af Affæren med Skibet „Chunking", hvilket kinesiske Soldater i Juli Maaned bordede uagtet Skibet førte engelsk Flag. Kineserne vilde nemlig tage den japanesiske Konsul, som befandt sig ombord, tilfange og opførte sig meget brutalt overfor Officererne og Besætningen. Foruden en pekuniær Skadeserstatning forlanges ogsaa i Ultimatumet Afgivelse af 21 Salutskud fra Fort Taku for „Chunking". Saafremt disse Krav ikke bliver opfyldte, vil den engelske Flaade tage Repressalier.

Det østlanske Sildefiske er begyndt under lovende Auspicier. Ved Tisler (Hvaløerne) er der fanget 40 Maal, og ved den svenske Skjærgaard, især paa Bohuslenskanten, er Fisket i fuld Gang. Prisen er endnu lav, i det høieste 4 Kr. Maaltønden. Men den vil nok stige, naar Fisket begynder for Alvor.

1809—1814—1894.

Den mere end 400 Aar gamle Forening mellem Norge og Danmark blev ikke brudt fra disse Rigers Side. Det var ingen Sprængning, men en Opløsning, som foregik, og denne skyldes rent ydre Forhold.

Denne Opløsning indledes af Keiser Napoleon med en galant Ytring, som han i Tilsit henvender til Keiser Alexander I: „De smukke Damer i St. Petersburg burde ikke generes af Dronet af svenske Fæstningskanoner." Med denne smukke Frase beseglede han Ruslands Erhvervelse af „de tusen sjøars Land," og trods det Heltemod, hvormed de svenske og finske Officerer og Soldater kjæmpede, skulde denne ogsaa i kort Tid være gjennemført.

Da Freden i Fredrikshamn sluttedes, ansaa fædrelandssindede Svenskere Gustav Vasas, Gustav Adolfs og de store Karlers Rige for at være Undergangen viet. Det vilde kun være et Tidsspørgsmaal, naar Polens Sjæbne vilde ramme det og det helt skulde udgaa af de selvstændige Staters Række.

Lad os tænke os, at der ved denne Tid i Stedet for Kong Fredeik VI havde siddet en Kristian eller en Fredrik IV paa Danmarks og Norges Throne, — en Repræsentant for Enevolgsmagtens Revanchepolitik i Stedet for en samvittighedsfuld, fredsæl Temporisator, og vi skulde have opstillet Sandsynlighedsgrunde i stort Antal for, at de svenske Patrioter, der i Fredrikshamnfreden havde seet Indledningen til Sveriges Opløsning, vilde have faaet Ret.

Man kan kalde Fredrik VI's Politik sneversynet eller høimodig; den er begge Dele, alt eftersom man tager den. Men hvad enten man giver den det ene eller det andet Navn, saa var det den, Sverige skulde skylde sin Frelse, — næst efter den Følelse af de nordiske Rigers gjensidige Solidaritet overfor den russiske Kolos, som var begyndt at dæmre hos den oplyste Opinion i disse Lande.

Hos det norske Folk var denne Solidaritetsfølelse, dette Tilsvb til den politiske Ideologi, som man har givet Navnet Skandinavismen, meget stærkt oppe i de samme Dage, man sloges som hedest ved Kongsvinder, i Urskog og ved Fredrikhald. De norske Soldater og Officerer med sin kjække Fører Prins Kristian August af Augustenborg i Spidsen tog mod Svensken, da han som Fiende overskred Grænsen; men Rusernes Forbundsfæller skjøttede de ikke om at være, og derfor duede de heller ikke til det. Der fandtes under Krigen 1808—9 ikke en Svenske, som de norske Soldater og Officerer hadede i den Grad som Svenskernes Anfører Adlersparre. Da Kristian August sluttede Vaabenstilstand med ham, for at give ham frie Hænder til at foretage de Skridt, som Sveriges Frelser krævede, fandt Nordmændene dette at være saa aldeles i sin Orden, at selv den simpleste Soldat blandt dem ansaa sig af Pligt forbunden til at vaage lige saa meget over den svenske Grænsebefolknings Sikkerhed som over den norske. Naar Nordmanden er stolt af Fædrene fra 1808 og 1809, saa er det ikke alene, fordi de drev Svenskerne tilbage paa alle Punkter, men ogsaa fordi de bar sig ad som sande Riddersmænd mod sine Fiender. „Jag har aldrig glømt och kan aldrig glømma, hvad denna nation kunnat gøra och hvad du gjorde 1809," siger Adlersparre selv, straks før Rigernes Forening kom istand.

Det svenske Folk — eller den Del af dette, som besad Forudsætninger til at bedømme den forhaanden værende Situation ret — erkjendte, hvad det skyldte den norske Nation, dens Hær og dennes Fører. Saa sterk var denne Erkjendtlighed, at det i Historien temmelig enestaaende Tilfælde indtraf, at det svenske Folk ved et frit Valg kaarede den fiendtlige General til sin fremtidige Konge, netop paa det Grundlag, at Landet skyldte han og hans Hær sin Frelse. Dette var — hvad man har kaldet — et skandinavisk Øieblik: Svenskerne følte, at Halvøens to Folk betragtede sig som Brødre til Trods for, at de nu stod med Vaaben i Haand mod hinanden. Idet de i sin Taknemmelighedsfølelse med Uforbeholdenhed udtalte, hvad de skyldte Kristian August og hans Normænd, var de saa grebne, at de ikke engang lagde Mærke til, at de herigjennem gav Prinsens Fiender Vaaben i Hænde mod ham i hans levende Live og efter hans Død, paa en Tid, da Hjerterne var kolde og uberørte af den store Samlingtanke, foranledigede at hans Minde besudledes med Forræderens Navn.

Men med det svenske Folks Erkjendtlighed forenede der sig ogsaa en Higen efter at betrygge Landets Sikkerhed for Fremtiden, en Trang til at søge en fuldstændig Udsoning med den norske Nation og at oprette et Venskabsforbund i Stedet for den Sondring, som havde fundet Sted i Aarhundreder. Ved Kristian Augusts Valg til Thronfølger troede Svenskerne fuldt og fast at have vundet den norske Nation. Man gjorde sikker Regning paa, at Kristian August vilde holde sit Indtog i Sverige som Repræsentant for det norske Folk, der ilede i sin svenske Broders Favn. Men dette var ikke Tilfældet. Prinsens Popularitet var vistnok stor, men Folkets Loyalitet mod Kongehuset var større. Som ensom Mand kom Prinsen til det Land, der bød ham en Krone, men gav ham en Grav.

Men de Ideer, hvis Repræsentant Prinsen var, skulde ikke gaa i Graven med ham. Wedel-Jarlsberg og Adlersparre var deres Bærere i den følgende Tid, de havde været det før, og til dem sluttede sig efterhaanden en Række Personligheder, der hører til Nationernes bedste Navne. Der var i disse Aar i Sverige en Kreds af Politikere, som stedse havde for Øie at skabe en Forening mellem Sverige og Norge: men dette skulde ske ad Frivillighedens Vei, og inden den Union, som skulde skabes, skulde Norge være fuldt ud ligestillet med Sverige.

Men der reiste sig paa samme Tid ogsaa et andet Parti, der krævede Norges Erobring, Norges Indlemmelse som en Provins i Sverige, saaledes at Sverige her fik fuldstændig Erstatning for Tabet af Finland. Det var dette Parti, som havde sat den franske Marschal Bernadottes Valg til Tronfølger igjennem; det var kun den haarde Nødvendighed, som havde formaaet dette til at give Afkald paa Finland og som havde henvendt dets Blik paa Norge. Med Mændene af 1809 havde det intet tilfælles. Deres Interesser fulgtes vel ad et Stykke paa Vei men snart viser det sig at være et svælgende Dyb befæstet mellem dem. Naar og saa ofte som dette Parti er ved Magten i Sverige, forholder ogsaa Foreningstankens norske Bærere sig kolde over for Tilnærmelser fra den Kant. Det er kun, naar Norge tilbydes Ligestillethedens fulde Ret som selvstændig Stat inden Unionen, at Nordmændene agter de svenske Tilbud om Forening. De trækker sig tilbage, saasnart der er Grund til Mistanke om, at det i Virkeligheden er et provincialt Forhold, hvori Norge skal indledes.

Ved Politiken af 1812 lykkedes det Karl Johan at forene Partierne i Sverige om det fælles Maal: Foreningen af Halvøens to Riger. Selv havde han da taget sin Stilling overfor det nordiske Spørgsmaal; det er tilstrækkelig godtgjort, at det aldrig har været hans Agt at lægge Norge som en Provins ind under Sverige, men begge Riger skulde være sidestillede inden Unionen.

Der er nemlig sjelden gode Udsigter for Østlandssilden iaar. Det mislykkede Fedsildfiske har medført, at Markederne for den norske Sild omtrent er tomte. Dersom ikke Sildespekulanterne ved en hensynsløs Export ødelægger Prisen, saa er der al Grund til at haabe, at Østlandssilden iaar baade vil finde Afsætning og blive ordentlig betalt.

En uforudseet Ulykke. „Ja", sukkede en Enke i Byen L. der nylig havde mistet sin Mand, „vi er meget uheldige! Stakkars John gaar i lang Tid uden Arbeide, og da han fik noget, døde han". „Hvad Slags Arbeide fik han? spurgte man. „Han engageredes ved en Circus og fik 40 Kroner Ugen for at lægge sit Hoved i Løvens Gab to Gange i Ugen. Det var det Hele, han havde at gjøre. Det var haardt at han skulde dø!"

„Hvad døde han af?"

„Af Løvens Tandværk, den bed Hovedet af ham".

Fra Skien telegraferes gj. (H. D.), at Spændingen under Valget er stor. Begge Partier haaber at seire, men de Radikale har størst Udsigt. Opraabet begyndte Kl. 1. Formiddagen medgik til Procedure.

Drivende Vrag i Atlanterhavet. Den amerikanske Skonnert „Fannie E. Wolfston" ligger fremdeles og driver. Den blev forladt den 15de Oktober 1891 i Nærheden af Kap Hatteras og blev sidste Gang seet den 6te August paa 34° N. 67° V. Den havde da været i Drift i 1025 Dage, passeret 8575 Kvartmile og været rapporteret til det hydrografiske Kontor i Washington 44 Gange.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8: **En Bryllupsaften.**
Kl. 8.30 **Niobe.**

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

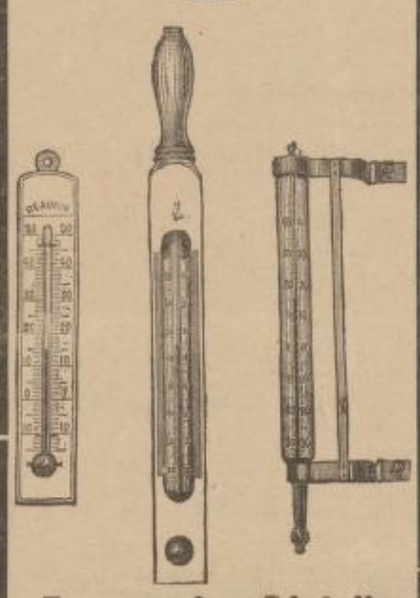

En gros & en detail.

Vinterfrakker.

En større Restbeholdning af solide Vinterfrakker realiseres til yderlig nedsat Pris. Endel Vinterkapper og andre gode Herreklæder, Skindhuer, Damekaaber allerbilligst i Kristiania Godtkjøbsbazar, Osterhousgaden 8.

Sköiter,

norske og udenlandske prima, omtrent ½ Pris.

Kristiania Godtkjøbsbazar,

Osterhousgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser, Indg. i Porten.

Prima Fleskeryg,

Prima benfri Skinke (godt som Smørrebrødkjød) sælges for 20 Øre Marken. Prima nysaltet **Faarekjød.** Stort Udvalg i **Kogeskinker. Smør** i godt Udvalg til billigste Priser.

Gjæs, Fuglevildt & Renkjød.

M. A. Ruud
Pilestrædet 5.

(J. H. 738)

Nyt Hvedemel.

Pr. Dampskib „Christiania" idag atter modtaget et Parti Hvedemel Mrk. Patent de Weichsel, der i Kvalitet **langt** overgaar andre Hvedemelsorter, der udbydes til meget høiere Priser.

Melet faaes for Øieblikket **kun** hos **Joh. P. Paulsen** og leveres til følgende lave Priser:

Pr. Sæk	100	Kg. Kr.	14.50
- Lærredspose	20	- -	3.50
- Pakke	6	- -	1.10
- do.	3	- -	0.55

Christiania den 31te Oktober 1894.

Brug Paulsens Valse-Rugmel for Husbagning. Altid frisk Vare og lave Priser.

(J. H. 736)

Nye
Vinterfrakketøier

i storartet Udvalg fra de billigste til de fineste Kvaliteter er nu ankommet.

Benklædetøier

i stærke, **gjennemvævede** Kvaliteter i en Mængde forskjellige Mønstre, **billige** og fine.

Drestöier

i stort nyt Udvalg, hvoraf mange **nye Mønstre** i smukke engelske Serger og Cheviots anbefales som **stærke** og holdbare.

Norske Cheviots

i stort Udvalg, anbefales som de **bedste, stærkeste** og **billigste Slitevarer.**

Prøver fra

Prante & Schilling
Klædeforretning,
Central, Storthingspl. 7.

Læs dette sjeldne Tilbud om
Prisnedsættelse af værdifule Bøger.

Siden Grundlæggelsen af vort Firma har der paa vore Lagere i Aarenes Løb ophobet sig en Mængde Bøger, uden at der tidligere er foretaget nogen større Realisation. Vi har derfor besluttet os til **at realisere største Delen af vort Forlag til betydelige nedsatte Priser.**

Ved slige Realisationer er det i Almindelighed gamle, mindre efterspurgte og mindre værdifulde Bøger, som nedsættes; men ved at gjennemse denne Katalog vil man straks finde, at saa ikke er Tilfældet her. Det gjælder **næsten en hel Forlagsforretning,** omfattende en stor Mængde **kjendte, populære og udmærkede Verker,** de fleste i tidsmæssigt og smukt Udstyr.

Den sammenlagte Bogladeværdi af disse Bøger, som her tilbydes Publikum til en billigere Pris udgjør nærmere **2 Millioner Kroner.**

Samtlige Bøger er gjennemgaaende nedsat ca. 60—70 Procent, d. v. s. at man her i kort Tid har Anledning til for **meget mindre end den halve Bogladepris** at forskaffe sig de i Katalogen optagne Bøger.

Efter Prisnedsættelsens Ophør indtræder atter den oprindelige Bogladepris.

Kataloger erholdes gratis i alle Boglader og direkte fra Forlaget.

Alb. Cammermeyers Forlag.
(Lars Svanstrøm).

Aftenposten for 4de Oktober siger i en længere Artikel: «Det er en virkelig Realisation af saa at sige den hele Forlagsforretning, som man vel uden at tage Munden for fuld, kan sige er den ypperste, vo rLand til denne Dag har havt. Og at det er gode, virkelig værdifulde Sager, som her tilbydes det læsende Publikum, derom kan man forvise sig ved det løseligste Overblik af den udsendte Katalog.

Kun en saa forfærdelig Grund kunde retfærdiggjøre Coras Handlemaade.

Det var med Skræk at baade Sibyl og Cora ved Nytaarstid hørte, at Lorden var paa Dunluce. Han var bleven ført did, dødssyg, fortalte Doktoren Lady Dunluce, da de en Dag traf hinanden i en af de Fattiges Hytter, en Uges Tid efter Jarlens Ankomst.

„Er hans Tilstand virkelig haabløs," spurgte Sibyl.

„Jeg er bange derfor. Man har gjort alt, hvad gjøres kan baade i Paris og i London. Der er ikke mere at foretage. Jeg var hos ham i Formiddag, og jeg besøger ham flere Gange om Dagen, men jeg kan ikke gjøre noget andet end at beregne hvor stor Dosis Morphin, han bør have i Løbet af Døgnet. Han har udmærkede Sygepleiersker, og Dr. Saunders fra Edinburgh indfinder sig hos ham hver tredie Dag, men Videnskaben kan ikke gjøre mere for ham, og det eneste Haab han kan have er, at hans Lidelser ikke maa blive af lang Varighed.

Livet kan jo ikke være andet end en Plage for ham; alligevel klynger hans sig med Fortvivlelse fast dertil."

„Taler han aldrig til Dem om sin Datter?" spurgte Lady Dunluce, da hun og Doktoren var komne udenfor Huset og gik henad Landeveien sammen.

„Nei. Den hele Tid ligger han i en bedøvet Tilstand, og Yderverdenen har ikke nogen Indflydelse

30te Kapitel.

Brandon Mountford havde i flere Uger hvilet i sin Grav, da Jagten, som skulde have baaret ham til Sydens solbelyste Kyster var færdig til at forlade Skibsværftet, og det forekom Lady Dunluce at der ikke kunde eksistere et mere unyttigt Fartøi end dette, som hun alene havde ladet bygge for h a n s Skyld, og som h a n s Øine aldrig havde seet.

John Coverdale maatte benytte al sin Indflydelse forat rive hende ud af den Sløvhedstilstand, hun var nedsunken i og for at formaa hende til at foretage en Reise for sin egen Skyld. Hjulpet af Cora vandt han tilsidst Seier over hendes Betænkeligheder, og i Løbet af Vaaren seilede „Esperanca" mod Syd med Lady Dunluce, Cora, Lady Selina og to unge Fættere, den ene Officer i Marinen og den anden Løitnant i Armeen, som Ledsagere.

Tante Selina var nylig kommen til Ellerslie fra et stort Hus i det sydlige England, hvor hun i længere Tid have opholdt sig hos en af sine rigeste Niecer, der eiede et kjærligt Hjerte og en stor Børneflok,

Den nye Kjoletøiforretning,

Ultzensche Wollenweberei i Gera

Jens Buck,

Kongens Gade 20 ved Siden af Herr Ove Caspersen.

Udsalget for ovenstaaende Fabrik aabnedes Tirsdag den 6te og anbefales et æret Publicums Velvillie.
Man finder et stort Udvalg af heluldne sorte og coulørte Kjoletøier samt Balsoffe i alle Lysfarver, saavel glatte som med broderede Effecter.
Det sjeldne righoldige Udvalg af sorte Stoffe, som indeholder over 200 forskjellige Dessins, anbefales særlig.

Alle Varer sælges til Fabrikkens Priser.

Jens Buck, Kongens Gade 20.

Vildt. Tiur, Røi, Aarfugl, Hjerper, Kramsfugl, Høns; Kyllinger, Dyrestege, friske Varer, billig i Bazaren 45. Telefon 1199.
Julius Norbye.

Smør. Fineste Meierismør i Spand og mindre Dele samt sjelden godt fedt Beraassmør i Butter, Spand og mindre Dele til nedsat Pris i Bazaren 45, Telefon 1199.
Julius Norbye.

Mysost, extra fin saavelsom billigere Sorter, fineste Hedemarkens Pultost & Prim, ægte Schweitzerost, hol. Stoltzer-, Nøgel- & Edamerost, norsk Nøgel- & Schweitzerost samt Prim i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Østers. Friske store Østers, Schreiner, Nilsen & This's udmærkede Fiskeboller, Kjødboller, Frikkadeller, skind- og benfri Anschovis, Sardiner, Sardeller, Hummer, stuet Krabbe, Fiskepuddinger, Torskerogn, Røgesild.

Julius Norbye,
(J. H. 785.)

Norsk Fabrikat:
RYKFARVE
forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos
Jacob Jacobsen
Christiania. (J. H.

Anbud

paa Leverance og Opsætning af Jernbanene til Bro over Tosseelven, Søndre Bergenhus Amt,

modtages inden 12te Novbr. 1894, Kl. 12 Middag. paa Veidirektørens Kontor, Christiania, hvor Betingelser, Tegninger, Vægtberegning og Anbudsindbydelse er udlagt, og hvor nærmere Oplysninger i Sagens Anledning kan erholdes.

Veidirektørkontoret 31te Oktober 1894. (O.A.R.)

Vinter-Hestesko

af **Ringsaker** Facon med staalsatte Hager samt Magnor Bruks anerkjendte Fabrikata af Stjernefors m. fl. Facons anbefales i Partier til billigste Priser af

C. Geijer & Co.,
Christiania.
(J. H. 730.)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Min i 2 Grændsen 2
aabnede
Isenkram & Kjøkkenudstyrshandel
anbefales paa det bedste.
GEORG LÜTKEN,
før i Firma Lütken & Mohn.

Moss Aktiemøller, Moss
anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

G. R. Fuglesang,
Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.
Telefon No. 926. (588)

Adolf Schjold & Co.
anbefaler:
Isenkram
en gros og detail,
Kortevarer & Legetøi
en gros
Storgaden 10 B,
Christiania.
(J.H.)

E. M. Hellesæth's
Skrædderforretning
anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit.
Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

Prager-Skinker
røgede i Prag
ankomne til **Jensen & Co.**
Torvgaden 5 A.
(J. H. 734).

Se her, Forretningsmænd!
Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger
i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.
Aug. Olsen. (661)

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

af hvem Tante Selina var respekteret og frygtet som et Mønster paa Fuldkommenhed.

Foraaret gik. Lady Dunluce og hendes Gjæster landede i Genua i Løbet af Juni Maaned, medens Jagten, ført af den unge Sofficer, gik videre til Marseille forat afvente Damernes Ankomst did. Først i September var det hele Selskab atter tilbage paa Ellerslie.

Saa kom den lange, stille Vinter. Ikke mange Venner besøgte Ellerslie. De frygtede for at komme til Uleilighed, thi alle vidste, at Lady Dunluce var meget bedrøvet. Den, der oftest gjæstede Huset, var John Coverdale, der nu arbeidede som Sognepræst i Workington, og hvis Arbeide blandt den talrige Arbeiderbefolkning var til stor Velsignelse.

Det var en Trøst baade for Lady Dunluce og Cora at vide, at Hubert Urquhart ikke opholdt sig paa Dunluce Castle. Han havde ikke boet der videre, efter at han havde arvet Titlen og Godset. Han var ikke afholdt der i Egnen, og han havde aabent udtalt sin Afsky for Stedet og dets Beboere. Han havde tilbragt Vinteren efter Jalens Død, i Monte Carlo, hvor han havde indlagt sig særegen Berømmelse som en udmærket Skytte, og Aviserne meddelte nu, at han atter var i Monte Carlo efter i November Maaned at have lagt tilsengs i Paris, hvor han var bleven opereret af en berømt fransk Læge.

Af hvad Slags Natur denne Operation var, stod der intet om.

Af et Brev fra Lady Selina fik man vide, at Lord Dunluce led af en Svulst i Ansigtet, som uden Tvivl vilde efterlade Mærker for Resten af hans Levetid, og alt Folk, der før havde kjendt ham, fandt ham meget forandret.

Mr. Orlebar gik en Dag hen til Dunluce Castle for at spørge efter Lordens Befindende, og han hørte da, at han havde været meget syg og havde leiet en liden Villa i Nærheden af Nizza.

„Han er jo din Fader Cora, og det er vist din Pligt at reise til ham, naar han er syg," sagde Sibyl, da de havde hørt Mr. Orlebars Beretning.

„Ja, han er min Fader, men jeg tror ikke, jeg har nogen Forpligtelse ligeoverfor ham, uden den Pligt at tie stille med hans Synder," svarede Cora med en Mine, saa alvorlig og bestemt, at Lady Dunluce fandt det raadeligst ikke at tale mere om den Sag.

Hun vidste, at nu var ikke Cora hjerteløs, og at hendes Mangel paa barnlig Kjærlighed maatte have en eller anden vægtig Grund. Der var intet ligegyldigt eller uforskammet i Coras Væsen, — hun forkastede Tantens Forslag med stort Alvor og syntes urokkelig i sin Bestutning ikke at leve under sin Faders Tag.

Da Sibyl overtænkte Coras bestemte Afslag, tænkte hun sig Muligheden af at Cora havde undersøgt Forholdene ved Marie Arnolds Død og var kommen til den Overbevisning, at hendes Fader havde dræbt hende.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 133. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 10de November 1894.** | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Prima Fleskeryg,

Prima benfri Skinke (godt som Smørrebrødkjød) sælges for 20 Øre Marken. Prima nysaltet **Faarekjød.** Stort Udvalg i **Kogeskinker. Smør** i godt Udvalg til billigste Priser.

Gjæs, Fuglevildt & Renkjød.

M. A. Ruud

Pilestrædet 5.

(J. H. 738)

Det Cirkulære,

som for nogle Dage siden er udsendt til de oprindelige Undertegnere til Dannelse af Centrumspartiet samt til endel andre af vore Meningsfæller, maa vi paa det mest indstændigste bede dem om at gjennemlæse.

„Eidsvolds" Aviskomite.

F. H. Dethloff,

Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Bernh. Sollie
Oveerrtssagfører, Horten. (46)

Rolf Jacobsen,
Højesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Udkommer og faaes i alle Boglader:
Hans Seland
„Hikstorier",
— en Samling af hans bedste Skrøner med udmærkede Tegninger af A. Bloch og Gudm. Stenersen. Pris Kr. 1.50.
Hydle & Co.
Grubbegaden 2, Kristiania.

Udvidelse af Øst- og Vestbanestationerne.

Anlægget af en særskilt Station for Nordbanen og eventuelt Bergensbanen vil, som i vor forrige Artikel bemærket, ikke bringe Spørgsmaalet om Udvidelse af de nuværende Jernbanestationer ud af Verden.

Østbanestationen forbliver Endepunktet for Smaalensbanen med dens stadig voxende Trafik. Lokaltrafiken paa denne Linje kan blive baade betydeligere og mere lønnende, naar der engang i Tiden bliver lagt Dobbeltspor paa Strækningen til Ljan (eller helst helt til Ski). Videre optager Østbanestationen Trafiken fra Hovedbanen og de dermed i Forbindelse staaende Linjer. Her vil, naar Hovedbanen kommer under et nyt Styre, kunne udvikle sig en betydelig Lokaltrafik mellem Kristiania og Lillestrøm, samt de mellemliggende Stationer. Og endelig bliver Østbanestationen det ene Endepunkt for Ringbanen, der kan forudsees at ville blive meget trafikeret. Om end Anlægget af en tredje Jernbanestation — der er forudsat i „Teknisk Ugeblad" — i nogen Mon vil indskrænke Behovet for Tomteudvidelse, vil den derimod ikke i ringeste Maade gjøre Trangen mindre til Udvidelse af den egentlige „Terminus".

Ser man bort fra Forslaget om at lægge Endepunktet for Lokaltrafiken paa Smaalenslinjen i Bygningens 2den Etage, hvortil Linjen føres paa Luftbane, (et Forslag, der er upraktisk af den Grund, at det trods sin Kostbarhed ikke i Længden medfører nogen Forbedring af Trafikforholdene), saa staar der kun to Alternativer igjen at vælge mellem, hvoraf igjen kun det ene har været drøftet af den teknisk kyndige Kommission.

Denne Kommission foreslaar som Alternativ ved Siden af Luftjernbanen, at man nedriver Kvartalerne mellem Jernbanegaden og Tomtegaden og paa denne Maade faar Plads til en Udvidelse af Stationshallen til det dobbelte. Driftsbestyrer Mellbye har desuden i sit Forebrag taget saa meget Hensyn til Jernbanetrafikens Forhold til Bytrafiken og til Passagen til og fra Stationen, at han har udtalt, at i Forbindelse med en saadan Stationsombygning maa Jernbanetorvet udvides mod Syd. Dette maa ske, for at man ikke skal være nødt til at nøie sig med en Passage paa 8 — otte — Meters Bredde som eneste Forbindelse mellem Jernbanen og Byens Centrum og vestlige Del. Bredere er nemlig ikke Karl Johans Gade i sin Udmunding i Jernbanetorvet, og en Nedrivning af de to nederste Huse nytter ikke noget, fordi Kvartalet mellem Store- og Lille Strandgade stikker for langt frem.

Bare Grundafstaaelser ved Jernbanegaden antages at ville løbe op til ca. 3 Millioner Kroner. Hertil maa saa blive at lægge Omkostningerne ved Jernbanetorvets Udvidelse, hvilke ikke bliver smaa.

Dette Alternativ tillader Opførelsen af en Jernbanestation, der tilfredsstiller de mest vidtgaaende Fordringer. Men det har en Grundfeil. Det tager ikke fornødent Hensyn til Omgivelserne, til Bytrafiken og til Stationens „approaches", og dette er noget, man aldrig bør se bort fra, naar man vil have et hensigtsmæssigt Arrangement.

Det er efter vor Mening aldeles ikke nok, at man faar Karl Johans Gade udvidet fra 8 til 12 Meters Bredde, (mere end 12 Meter kan man nemlig ikke faa uden at rive ned ogsaa de Huse, der ligger i reguleret Gadelinje). Den overordentlig store Trafik, der gaar til og fra Jernbanestationen, til og fra Schweigaards Gade, til og fra Bispegaden og til og fra Bryggerne, kan ikke nøie sig med disse fattige 12 Meter, allermindst naar det hele Arrangement faar en definitiv Karakter, saa at man afskjærer en mulig fremtidig Forbedring. Et Blik paa Kartet over Kristiania maa overbevise om, at der med denne Anordning ikke k a n blive nogen anden Passage vestover og nordvestover for Trafiken end gjennem Karl Johans Gade, og vore Efterkommere vil da konske ikke have nogen anden Udvei end at rive ned og flytte tilbage fra den nuværende Gadelinje de store kostbare Huse nederst i Karl Johans Gade op til Dronningens Gade, Slagterboderne indbefattet.

Den hele Misère har sin Rod i Bassinet inderst i Bjørviken, der er omgivet af Palæbryggen og Jernbanebryggen. Dette Bassin tvinger Bryggetrafiken og Oslotrafiken til at søge frem til Jernbanetorvet og Karl Johans Gade, altsaa op til og paa Kryds forbi Jernbanestationen, medens den, om Bassinet ikke existerede, vilde tage den lige Vei op gjennem Prinsens Gade (der er bredere, end Karl Johans Gade er paa Strækningen indtil Egertorvet).

Vort Forslag gaar ud paa, at dette Bassin gjenfyldes, saa at Prinsens Gade og Bispegaden kan ledes i en næsten lige Linje mod hinanden. Vi føler os ikke det mindste besværet ved at foreslaa Byen berøvet den Bryggeplads, som for Tiden haves i Bassinet. Den er nemlig ogsaa i mange andre Henseender ubekvem, og Byen kan faa Erstatning nok, naar den Strandlinje, der er til Disposition, bliver udnyttet paa en omsigtsfuld Maade. Faar man Bassinet fjernet, da vil Bryggetrafiken, Oslotrafiken og Jernbanetrafiken komme til at flyde let og rolig ret frem, istedet for som nu at snuble over Benene paa hinanden.

Men med Bassinets Igjenfyldning bortfalder Nødvendigheden af at rive ned nogen Kvartaler mod Jernbanegaden, da den fornødne Udvidelse kan finde Sted mod Syd. En anden Nødvendighed opstaar derimod: Palæhaven maa udlægges til Stationstomt sammen med Westye Egebergs Eiendom, og da Palæhaven ligger under testamentariske Bestemmelser, maa der Lovbeslutning til.

Denne Ordning, hvorved Trafiken til og fra Jernbanen vil deles mellem Prinsens Gade og Karl Johans Gade, vil sikkerlig falde billigere end det af Kommissionen anbefalede Alternativ No. 2.

Med Hensyn til Vestbanestationen kan vi være mere kortfattet. Ogsaa der vil Trafiken, uden Hensyn til Nordbane og Bergensbane, voxe betydeligt. Vestbanestationen bliver det andet Endepunkt for Ringbanen, og naar der lægges Dobbeltspor ialfald til Sandviken, vil Lokaltrafiken voxe til et imponerende Omfang, idet hele Stroget mellem Bygrændsen og Sandviken mere og mere vil faa en bymæssig bebygget Karakter. Det forekommer os, at hele den nuværende Stationstomt, der begrændses af Munkedamsveien, Engens Gade og Dokveien, bør optages af Passagerstationen, „the terminus". Jernbanens Tomt med Godshuse, Værksteder m. v. bør henlægges til Filipstadterrænet. Det bliver vist nødvendigt at indkjøbe og planere den vakre Eiendom Filipstad for at udvide det ellers nokſaa betydelige Terræn, som allerede haves. Men da vil man ogsaa faa en Tomt, der maa være tilstrækkelig i en uoverskuelig Fremtid.

Naar den nuværende Vestbanetomt kun optages af en Endestation, vil det formentlig være muligt at opnaa en gunstig Regulering af de omgivende Gader og bl. a. faa en tilfredsstillende Forbindelse i Stand mellem Munkedamsveien samt den fremtidige Avennue langs Frognerkilen paa den ene Side og Pipervikens Sjøgade eller den store aabne Plads mellem Vestbanestationen og Raadhusgaden paa den anden. For Tiden har Reguleringen paa denne Kant en haablos Karakter.

Vi tænker ved en senere Leilighed at drøfte Spørgsmaalet om, hvorledes Bergensbanen skal føres frem til Kristiania.

Brevsendingerne fra det Trondhjemske og fra Tromsø Amt skal komme ind i Bladet om en Stund. Der er liden Plads i Bladet nu i denne Tid, saa vi kun optager det nødvendigste.

Conrad Langaard har ifl. „Mgbl." oprettet et Legat paa Kr. 80,000, hvis Renter skal tilfalde nogle Slægtninge, saalænge disse er ilive, og senere anvendes til bedste for Arbeiderne ved Langaards eller hans Efterfølgeres Tobaksfabrik. Legatet skal bære Navnet „Fru Andrea Langaards Legat".

Sagen mod Trysilmorderen behandles i disse Dage ved Lagmandsretten paa Hamar. Hans Navn er Martin Edvardsen Finstad af Trysil, 22 Aar gammel, tiltalt for Voldtægt og Mord.

Lagretten valgte ifølge „H. S." til sin Ordfører Gaardbruger Karl Kildal, Nes.

Som Sagkyndige er indkaldt Lægerne Kjerschow og Meilænder samt Ingenior Aakrann, og i det hele er indstevnet 31 Vidner.

Se efter Børnene! Tirsdag Eftermiddag faldt en liden 4½ Aar gammel Gut ud af Vinduet fra 4de Etage i en Gaard i Økernveien. Den lille faldt ned i Gaardsrummet og forslog sig i den Grad, at Døden øieblikkelig paafulgte.

Ringeriksbanen. Opstikning af en mere direkte Forbindelseslinie mellem Ringeriksbanen, med Brosted over Storelven ved Monserud istedetfor ved Folefos, og en eventuel Bergensbane gjennem Sogndalen foretages ifølge „Ring. Bl." i disse Dage. Linien vil efter Forlydende forkorte Bergensbanen med 2 a 3 Kilometer og formindske Anlægsomkostningerne for Ringeriksbanen med en betydelig Sum.

Undersøgelsen foretages af Ingenior Bibe, der i Sommer udførte Udstikningen af Ringeriksbanen.

Jernbanernes Udbytte for Driftsaaret 1893—94:

Kongsvingerbanen 2,7 pCt., Hamar—Grundsetbanen 1,8 pCt., Kristiania—Drammensbanen 2,00 pCt., Drammen—Randsfjordbanen 2,00 pCt., Trondhjem—Størenbanen 0,7 pCt., Merakerbanen 1,3 pCt., Smaalensbanen 0,6 pCt. — alt efterat der er skjet Afsætning til Amortiserings, Reserve- eller Dividendefonds. For de øvrige her ikke nævnte Baner udbetales intet Udbytte.

Statsraad Hagerup vil førstkommen Søndag holde et politisk Foredrag i Larvik.

1500 Arbeidere reddet ved en Kammerats Mod. En større Grubebrand har fundet Sted i Dombrowa i det vestlige Rusland. Branden opstod ved at nogle Tømrere, som arbeidede i Gruberne, omgikkes uforsigtig med Ild. I Løbet af et Kvarter havde Branden antat uhyre Omfang. Alle Skaktanlæggene stod i Flammer, ligesom Pumpeværkerne ogsaa tilintetgjordes. Røgen og den utaalelige Varme tvang Arbeiderne i de øverste Skakter til en hurtig Flugt. Det lykkedes dog nogle besindige Folk ved sin Aandsnærværelse at forhindre en endnu større Ulykke, nemlig en Kjedeleksplosion, idet de styrtede hen og lukkede Dampen ud af Kjedlen.

Om Morgenen var 1500 Arbeidere gaaet ned i den afbrændte Skakt, men ved en Kammerats Heltemod blev de alle reddet. Den Arbeider, som ved sit Mod frelste de 1500 Mennesker, heder Repecki. Da han opdagede den Fare, som truede, trængte han igjennem Ild og Røg ned i Dybet, hvor han lod Allarmsignalet lyde, hvad der havde tilfølge, at alle Arbeidere naaede Jordens Overflade. Ankomne udenfor Skakten var de i høieste Grad udmattet og næsten bedøvet af den voldsomme Hede og skarpe Røg, som paa hele

deres Opfart havde truet dem med Døden. Flere af Arbeiderne var, efter at de var kommet op, næsten vanvittige af den overstaaede Skræk. Hvad der endnu var i Gruben, er redningsløst fortabt, da Ilden endnu en 8 Dage, efter at den opstod, rasede, og da alle Skaktaabninger er styrtet sammen. Skaden paa Bygninger, som er ødelagt af Ilden, samt paa Maskiner, beløber sig til 3 Mill. Kr.

De gjenstaaende Byvalg.

Efter Skiensvalget staar der 18,625 radikale Byvælgere mod 17,400 konservative og moderate. Overvægten er ikke stor, men der er hidtil valgt eller sikret Valg af 19 radikale Byrepræsentanter (netop Halvdelen af det samlede Antal Repræsentanter for Byerne, der er 38), medens der kun er valgt 7 af Modpartierne (5 Konservative og 2 Moderate). Nu kan det imidlertid med nok saa stor Sikkerhed forudsees, at de to mod hinanden staaende Partigrupper hver vil erholde temmelig nøiagtig Halvdelen af Byvælgernes Stemmer. Der bliver vistnok noget over 21,000 paa hver Side. Skulde derfor Byrepræsentanternes Fordeling i Storthinget falde sammen med Urvælgernes Fordeling, da maatte Radikalerne ikke faa en eneste Repræsentant til ved de gjenstaaende Valg. Netop derfor bliver Situationen i høi Grad spændende ved de Valg, der skal foregaa førstkommende Mandag. Da vælger følgende Byvalgkredse: Aalesund og Molde, Arendal og Grimstad, Kragerø, Brevik, Porsgrund, Larvik og Sandefjord, Holmestrand og Drammen. Risør vælger idag, Sarpsborg først den 23de og Tønsberg afslutter Valgfelttoget den 26de. Af samtlige disse Valgkredse havde Radikalerne paa forrige Thing kun en eneste, Larvik og Sandefjord, og skal Urvælgernes Stemmer komme til sin Ret, da vil de tabe denne Plads og ikke vinde nogen af de øvrige. Men vort Valgsystem er saa lunefuldt, Udfaldet beror saa meget paa Tærningkast, at det ikke er muligt at forudsige Udfaldet af det nu forestaaende Hovedslag.

Hvorledes skal den russiske Keisers Titel skrives? Nogle skriver „Zar", andre „Czar", atter andre „Tsar". Den sidste Form viser Udtalen, den næstsidste er den Maade, hvorpaa det bogstaveres paa russisk, og den første er den tyske Form, som har vundet mest Indgang hos os. Men skjønt den passer godt paa Tysk, er den aldeles ubrugbar her. „Zar" udtales nemlig af Tyskerne Tsar, altsaa rigtigt, medens vi udtaler den „Sar", hvad der er ganske meningsløst. Det naturlige for os er at skrive Tsar.

Brand i Larvik. Gjennem Norsk Telegrambyraa telegraferes fra Larvik: Torsdag Aften udbrød en voldsom Ildebrand i Skrædermester Aas's Gaard i Kongens Gade, der totalt ødelagdes med tilstødende Tilbygninger. Huset var assureret for 30,000 Kr. i Landets alm. Brandkasse og Lageret af Klæde og Tøier for 12,000 Kr. i „Skåne". Af Lageret reddedes dog endel. 4. Leieboeres Indbo blev Rov for Luerne, de 3 havde dog assureret i „Stavanger Brandforsikringsselskab" for 4,400 og i „Storebrand" for 1,600 Kr. En Leieboer havde intet assureret. Den tilstødende Bygning tilhørende Bager Bjørnæs var meget stærkt truet og antændtes flere Gange, men det lyktes dog Brandvæsenet ved iherdige Anstrængelser at faa slukket igjen og kun indskrænke Ilden til Skrædermester Aas's Gaard. Efter 3 Timers Arbeide var man Herre over Ilden. Der var under hele Branden heldigvis stille Veir.

„Vi sidder nu alle vel," sa Katten, den sad paa Flesket.

En særdeles tidsmæssig

Regulering er nu besluttet af Kristiania Formandskab og foreligger til Repræsentantskabets Afgjørelse, nemlig Nedrivning af nogle Gaarde paa Hjørnet af Pilestrædet og Kristian IV's Gade, for derigjennem at bringe den sidste Gade i retlinjet Forbindelse med Grændsen.

Disse to Gader kommer til at høre til Hovedstadens „great throughfares". Men for at denne Regulering kan faa sin rette Betydning, er det nødvendigt at have Opmærksomheden henvendt paa endnu twende Punkter, der ligger i Kristian IV's Gades Fortsættelse vestover. Det ene er „Wergelandsbakken", der maa udvides, og det andet er Forbindelsen mellem Wergelandsveien og Bogstadveien (Hægdehaugsveien), der for Tiden er af en aldeles umulig Beskaffenhed. Det bliver nødvendigt at afskjære noget af det øverste Kvartal i Wergelandsveien samt af det Kvartal, der ligger paa Hjørnet af Parkveien og Hægdehaugsveien, for at faa en forgaaende og kjørende passabel Forbindelse mellem de to vigtige Færdselsaarer. Naar dette er skeet, vil man erholde en efter Omstændighederne tidsmæssig sammenhængende „throughfare". helt fra Stortorvet til Majorstuen.

Opgaver af en lignende Art vil man støde paa i mange Strøg af Hovedstaden. Vi skal ved Leilighed komme tilbage hertil.

Statsraad Hauglaud holder Søndag politisk Foredrag i Lillesand.

Rettelse. I den historiske Foljeton i Torsdagsbladet staar der i første Spalte: „en Kristian eller Fredrik IV" skal være „en Kristian V eller Fredrik IV".

Kongen og Dronningen samt Kronprinsen afreiser fra Stockholm 19de November og kommer til Kristiania den 20de om Formiddagen.

Opholdet herstedsvil antagelig vare en Uges Tid ind i December.

Dødsfald. Forhenværende Statsraad N. Vogt afgik iforgaars ved Døden 77½ Aar gammel. Han var en Tid Bureauchef, senere Expeditionssekretær i Justitsdepartementet, blev 1850 Amtmand i Søndre Bergenhus Amt og 1860 Stiftamtmand i Kristiansands Stift. 1876 kaldtes han til Medlem af Kongens Raad og indehavde denne Stilling til 1884, da han af Rigsretten dømtes til Embedsfortabelse. Samme Aar blev han Amtmand i Buskerud, fra hvilket Embede han søgte Afsked 1890.

Vogt var Medlem af Storthinget 1857 og 1859—71. 1862—63 valgtes han til Præsident i Lagthinget, 1865—66 i Storthinget, og under Resten af sin Storthingstid atter i Lagthinget.

Den største Hjerne. „Hvilket Dyr har den største Hjerne og bedste Forstand?" — Oxen naturligvis, thi den har et Oxehoved fuldt.

Theologisk Examen begyndte Tirsdag den 6te ds. med følgende Opgave i gammeltestamentlig Exegese: „At oversætte og fortolke Psalme 45, 1—8".

Torsdag den 8de gaves følgende Opgave i nytestamentlig Exegese; „At oversætte og fortolke Matth. 3, 13—17".

Til Examen fremmødte 22 Kandidater,

Eiendomshandel. Gaardbruger P. Bjugstad har ifl. „Samhold" solgt sin Gaard søvre Bjugstad i Vardal til Mathias Bjugstad for 18,000 Kr.

— Gaarden Kopperud i Vardal er af Anders Foss ved Lensmand Tollersrud solgt til Osten Rodnæs, Søndre Land, for 12,000 Kr.

51 Elge er skudte af Udlændinge i det Tronhjemske iaar. Det er især Østerrigere, som driver denne Storvildtjagt hos os.

Ved Valgene i de Forenede Stater har Republikanerne faaet Flertal.

Missionen paa Madagaskar.

Nu da Missionen paa Madagaskar paa Grund af Fransksmændenes Optræden dernede er bleven aktuel, kan det muligens interessere at faa en Oversigt over Missionens Stilling paa Øen.

Vi hidsætter derfor følgende Uddrag af en Artikel om dette Emne:

Paa Madagaskar har den engelske Mission, som drives af det engelske Bibelselskab, 27 Stationer med europæiske Missionærer, hvoriblandt 4 kvindelige, samt 895 indfødte Geistlige.

Antallet af Døbte beløber sig til 45,985, af Kirkegjængere, som hælder til Kristendommen, mere end 200,000. Det samme Selskab underviser i 893 Skoler 66,348 Børn, Gutter og Piger.

Under Beskyttelse af dette Selskab staar den kongelige Kirke, hvis Oprettelse daterer sig fra 1869, og hvor Dronning Ranavatona II blev omvendt og døbt. I denne Tjeneste staar 194 Præster og 12 geistlige Medarbeidere. Omtrent 60,000 Madagasser besøger Gudstjenesten. I 188 Folkeskoler undervises 14,000 Børn.

Ved Siden af Englænderne virker paa Madagaskar ogsaa norske Missionærer, som særlig virker blandt Sakalavastammerne. I deres Distrikter har de anlagt 21 Missionsanstalter med 460 større og mindre Menigheder og 454 Skoler, hvor 1112 indfødte Lærere virker. Videre har de skandinaviske Missionærer oprettet en theologisk Skole, et medicinsk Fakultet, et Hospital, et Lazaret for Spedalske, en teknisk Skole og et Bogtrykkeri.

Antallet af de af de norske Missionærer paa Madagaskar gjorte Proselyter kan anslaaes til ca. 60,000.

Den katholske Mission blev grundet i 1861 og omfatter 49 Geistlige, 19 Brødre, 19 Munke, 27 Plejesøstre og 641 indfødte Lærere og Lærerinder, som underviser 17,000 Børn. De katholske Kirker besøges af 130,000 Indfødte. Af den katholske Mission er der oprettet 9 katholske Lærerseminarier, en Middelskole, et astronomisk Observatorium, et Bogtrykkeri og et Hospital med en særskilt Afdeling for Spedalske.

Ogsaa Kvækerne driver en udstrakt Missionsvirksomhed paa Madagaskar. De har 139 Kirker saavelsom et Hospital, hvor 600 Syge bliver pleiede og gratis faar udleveret Medikamenter. For Spedalske har ogsaa Kvækerne eget Hospital. De har ogsaa oprettet et Institut, hvor indfødte Læger og Sygepleiere bliver underviste og uddannede.

I Skien feirede de Radikale med 113 Stemmers Overvægt, nemlig med 534 mod Høires og Moderates 421 St.

Forrige Gang havde de Radikale 157 Stemmers Overvægt.

Ydmygelse eller Revolution. Fhv. Statsraad Jakob Sverdrup har udtalt, at de Radikales Politik enten vil føre til et ydmygende Tilbagetog eller til Revolution.

Vi er forvisset om, at han har Ret. Faar de Radikale nu et tilstrækkeligt Flertal, vil nok de kommende Begivender desværre snart vise det.

Stem derfor ikke med de Radikale.

Familie-Tilæg. En brav Enkemand paa omkring 50 Aar averterede efter en ny Livsledsagerinde. Han fik mange Svar og de bedste var fra hans 3 ugifte Døtre.

Ved Liholt Steinhuggeri. (Lüttense) ved Idefjorden nedlagde 32 Mand eller samtlige Huggere Lørdag Arbeidet.

De øvrige Minere er ikke med i Striken.

De strikende forlanger høiere Betaling, hvad Firmaet under de nuværende for Bedriften temmelig daarlige Konjunkturer ikke fandt at kunne indgaa paa.

De fleste af de strikende er ifl. „Frh. Titsf." Familieforsørgere.

Radikalerne og John Stuart Mill.

Det radikale Blad, der angriber Centrum, fordi det ikke sluttede sig til det Daae—Sørensenske Forslag, har intet andet Argument at anføre, end at dette Forslag taler om Skat „efter Ligning paa Indtægt og Formue". Herved skulde „Kopskat" være afskaaret, mener Bladet. Men Bladet glemmer her, at Storthinget med simpelt Flertal har fuldt Herredømme over Ligningsreglerne, og der gives intet virkent Menneske, naar bortsees fra dem, der hører ind under en andens Forsørgelse, der ikke kan ansættes til en vis aarlig Fortjeneste, var det end ikke mere end 50 Kroner.

Vi gjentager vor Opfordring til de radikale Blade om at tage sin Lærer John Stuart Mill under Behandling. Det er mod ham, ikke mod os, at deres Stemmeretspolemik maa rettes. Men de har hidtil ikke turdet saa meget som nævne hans Navn engang.

Dette er rimeligt nok. Thi hvor der findes en Smule logisk Tænkning inden det radikale Parti, maa det indrømmes, at et Forsvar for Partiets Forslag om almindelig Stemmeret, med den Myndighed over Skattelægningen, som flyder af norsk Lov, som Konsekvens fører til Socialismen. For Socialisterne er det den pure og skjære Retfærdighed, at de, der betaler liden eller ingen Skat, skal have al Afgjørelse med Hensyn til Skatter eller Udgifter. Det var Tanken paa en saadan Konsekvens, som bragte den kolde og lidenskabsløse britiske Tænker til for en Gangs Skyld at gaa udenfor sin Argumentations jevne og rolige Strøm og med Skarphed sammenligne en saadan Stemmeretsordning med en Tilstand, der tillader, at en Del af Statens Indvaanere „stikker sin Haand i andre Folks Lommer."

Hestehandel. Manden byder frem til Amtmanden en gammel Hest. Amtmanden: „Nu ja, Per, Hesten ser ud til at være god og stærk, men den hænger saa med Hodet."

Per: „Det gjør den altid, naar den vil være høflig mod sine Folk."

Arbeidets Farer. En Tømmerhugger i Storelvedalen, Peder Olsen Stai, fældte sidste Fredag under Tømmerhugning et Træ over sig og døde paa Stedet. Den forulykkede var en ældre ugift Mand, skriver „Fj.-Lj."

Vandmangelen her paa Østlandet maa nu antages at være afhjulpen efter den rigelige Nedbør, vi har havt i de sidste Dage.

Kampen om Nedenes.

(Bureau-Telegram).

Arendal, 8de November.

Til Nedenæsvalget vil der blive holdt Foredrag af følgende Herrer paa efternævnte Steder:

Paa Lørdag af Redaktør Michelet i Froland, af Statsraad Berner i Dieſtad, af Statsraad Qvam i Barbu, af Sekretær Vogt i Hovaag og af RedaktionssekretærKnut Stang i Dybvaag.

Paa Søndag af Statminister Stang i Barbu, af Sekretær Vogt i Lillesand og af Redaktør Michelet i Grimstad.

*

Statsraad Bangs Foredrag Onsdag i Barbu holdtes for overfyldt Hus.

Enkelte Mænd, der ved Valgmandsvalget har stemt med det radikale Venstre, har i disse Dage udtalt, at de ønsker, at det moderate Venstreparti og Høire maatte faa et svagt Flertal i Tinget, og det radikale Parti altsaa blive i Mindretal skriver „Vestl. posten."

Man kunde mene, at dette var Spot eller ialfald ikke hine Mænds alvorlige Ønske. Men Sagen forholder sig ikke saa.

De har været svage nok til trods sine Tvivl at støtte det radikale Venstre under Valget. De har ikke havt Mod til at bryde med sit gamle Parti, uagtet de misbilligede forskjelligt i dets Optræden og Program.

Men nu, da det bliver dem klart, hvortil dette Patis Seier kan lede; nu da de ser de Farer, som truer fra dette Partis voldsomste og mest paagaaende, men ogsaa mest indflydelsesrige Medlemmer; nu da de ser Mænd som Lindboe, Ullman, Qvam, Brunchorst, Prahl, Schiødt, Konow, Odegaard valgte, nu er

---

1809—1814—1894.

—:—

II.

Naar England som Betingelse for at tiltræde Traktaten mellem Rusland og Sverige krævede, at Norge skulde opretholdes som en selvstændig Stat og beholde alle de Rettigheder og Privilegier, det i denne Egenskab var i Besiddelse af, er det tydeligt, at det er Karl Johans, ikke de engelske Statsmænds Opfatning af det Forhold, som skulde oprettes, som herigjennem skaffede sig Udtryk.

Under Diplomatiets bugtede og indviklede Løb i den følgende Tid falder det vanskeligere at holde Karl Johans norske Politik ud fra de Indvirkninger og Sidehensyn, som udenfra gjorde sig gjældende. At der gjentagne Gange blev bragt en Udstykning af Norge paa Bane, er intet Bevis for, at Karl Johans Unionsplaner havde undergaaet nogen Forandring. Det vidner nærmest ene og alene om, at den danske Enevoldskonge, der havde en forældet Opfatning af Forholdet mellem Folk og Konge, i det længste holdt paa saa meget som muligt af det Arverige, som Spørgsmaalet gjaldt, og derigjennem fremtvang Modifikationer i den svenske Politik.

Men neppe kunde Kieler-Freden blive afsluttet, før han redigerede Udkastet til Traktaten i Overensstemmelse med den Opfatning, han hyldede: han hævdede i denne, at Norge var et selvstændigt Kongerige, og i en Skrivelse, som han den samme Dag, Freden undertegnedes, sendte sin Søn, Prins Oskar, udtaler han ogsaa udtrykkeligen, at Norge som et særskilt og uafhængigt Rige skulde forenes med Sverige.

Med andre Ord: Kielerfreden skulde efter Karl Johans politiske Opfatning danne det Grundlag, hvorpaa det norske og det svenske Folk kunde aabne Forhandlinger om Union, forsaavidt som Nordmændene herigjennem løstes fra det gamle Forhold og gjengaves Retten til selv at bestemme sin Forfatning. Men selve Norges statsretslige Forhold for Fremtiden var en Sag, som Kielerfreden hverken skulde eller kunde have noget med at bestemme.

I den følgende Tid maatte Karl Johans Bestræbelser gaa i to Retninger; paa den ene Side maatte han søge at skaffe Nordmændene Klarhed over Situationen og over sine Hensigter, gjøre det indlysende for dem, at hvad han vilde, var ene og alene det samme, som Mændene af 1809 havde havt for Øie — paa den anden arbeide sig ud af den Afhængighed, hvori han selv og hans Unionspolitik var kommen til det svenske — storsvenske — Hof- og Krigsparti og dets Planer. Men dette kunde ikke ske med et Slag. Der maatte fires og hales, hales og fires fra alle Kanter. Den Politik, som fra svensk Side forsøgtes overfor Norge i de første Maaneder af 1814, kan ikke lægges Karl Johan tillast, selv om han ikke direkte tog Afstand fra den. Det har man gjort; men det er uretfærdigt. Karl Johan indsaa nemlig meget godt, at den vordende Union ikke havde nogen farligere Fiende end de storsvenske Theoriryttere paa Statsvidenskabernes og Krigshistoriens Omraade. Først naar disse havde lænset sig for sine store Ord om svensk Supremati og sit fede Skryd om „hjeltemodet från forna da'r" kunde der være Anledning til at tale et fornuftigt Ord med. Det maa beklages, at den Lærdom, som kunde udledes af den skandinaviske Halvøs Historie i de første Maaneder af 1814, er gaaet aldeles sporløst tabt for vort Broderfolk: Havde det været det svenske Hof- og Krigsparti, det da kom an paa, vilde Rigernes Forening aldrig være kommen istand.

Det storsvenske Vælde ved det svenske Hof og i den svenske Presse kom Nordmændene vel tilpas. Under den Haan, som fra dette Hold udslyngedes mod dem, arbeidede de sig sammen til en Nation. Det var, som man aldrig stærkt nok kan faa betonet, det saakaldte Svenskeparti paa Eidsvold, som fik lagt den norske Konstitution paa den brede demokratiske Grundvold, og det var ikke dette, som var til Hinder for, at Norge allerede i 1814 havde faaet det parlamentariske Styre gjennemført. Det var ogsaa dette, som sterkest reiste Kravet: Norge for Nordmændene.

Det er først, da Eidsvoldsforsamlingens Arbeide er afsluttet, da Norge havde faaet et solid Grundlag for Forhandlingen med Sverige, at Ideerne fra 1809 atter dukker op her i sin fulde Styrke. Da gjælder Spørgsmaalet ikke længere: Union eller Selvstændighed, men: Kristian Fredrik eller Karl Johan. Det vil være de fleste af vore Læsere bekjendt, at Selvstændighedspartiets Fører fra Eidsvold, Kr. Magnus Falsen, i en Brochure nu anviste Svenskerne den Udvei til at faa Konflikten bilagt, at Kristian Fredrik skulde vælges til svensk Thronfølger, men Karl Johan skubbes tilside. Falsen optraadte her som sit Partis Talsmand, idet Tanken om at bevare den udvortes politiske Selvstændighed maatte opgives. I Sagens Realitet indtræder der saaledes atter til en vis Grad Enighed mellem de to Partier hertillands. For det norske Folk blev da Spørgsmaalet, om den ene eller den anden Prætendent skulde trække sig tilbage.

En helt anden Stilling indtog de svenske Partier overforUnionsspørgsmaalet. Omstændighederne havde medført, at det var det svenske Krigsparti, som i den sidste Tid her havde ført Ordet, og dette hævdedes paa det bestemteste, at Norge skulde indtræde i et provinielt Forhold til Sverige eller at Sverige skulde have Overhøihed over Norge. Det andet Parti, der stod paa Norges Ligeberettigelse inden Unionen, var trængt tilbage, og det var først om Sommeren 1814, dette skulde gjøre sine Krav gjældende. Karl Johan stod i Anstuelser dette Parti nærmest; men i Øieblikket beherskedes han af en let forklarlig og undskyldelig Uvillie mod Kristian Fredrik. Han forstod ikke, at ogsaa Kristian Fredrik til at optræde som Kristian Augusts Arvtager havde den samme Ret som han.

Da Stormagterne om Sommeren 1814 greb ind ved sine Kommissarier, frembød Konfliktens Løsning ingen Vanskelighed fra Nordmændenes og Kristian Fredriks Side. Den sidste erklærede sig beredt til at trække sig tilbage, naar Nordmændenes Konstitution opretholdtes. Dette fandt Kommissarierne var en Selvfølge. Men da det storsvenske Parti ikke var af denne Mening, maatte Vaabnene afgjøre Striden, og Kristian Fredrik nødtes til at modtage den Krig, der for ham havde staaet som en rent utænkelig Udgang og som han derfor ikke havde forberedt sig paa. Tvertom, for at lette det norske Folks trykkende Skattebyrder havde han endog paa en som man nok kunde kalde utilbørlig Maade formindsket Hæren med flere — som det synes 7 a 8 — Tusinde. Det maatte derfor gaa, som det gik. Hvor Overmagten ikke var, Nordmændene holdt Svenskerne Stangen, hvor Overmagten ikke var for stor. Hvor dette var Tilfældet, maatte de trække sig tilbage. Men trods alt dette var Krigens Udgang alt andet end sikker, dengang den afsluttedes ved Konventionen paa Moss.

Ved denne var det svenske Krigspartis Rolle udspillet. Nu var Tiden kommen, da Foreningens Venner fra 1809 kunde gribe ind. Til disse hørte alle de Kommissarier, som den svenske Konge opnævnte til at forhandle med det første overordentlige Storthing.

Hvorledes de sindige Forhandlinger faldt ud, som fra disse moderate Hold førtes, er bekjendt nok, og det skal derfor ikke gjentages her.

Derimod skal vi her gjentage de dybe

e blevne ængstelige og bekymrede for Fremtiden.

De har dog selv været med at støtte og fremme disse Personers Valg. De bærer det fulde Ansvar for, at saadanne er blevne valgte. Ja, de bærer Ansvaret herfor i fremtrædende Grad; thi netop at de, der er forholdsvis maadeholdne, har støttet det radikale Parti, netop det har bragt mange mindre befæstede til at gaa samme Vei, idet de har tænkt, at det ikke kunde være saa farligt at støtte det radikale Parti, saalænge saadanne maadeholdne Mænd gjorde dette. Men nu kommer Ansvaret og Angeren.

I Jarlsberg holder Redaktør Helgevold politiske Foredrag i Andebu Fredag og Lørdag og i Hof paa et eller to Steder Søndag Eftermiddag.

Stemmeret og Stemmeret. Da det gjaldt at faa udnævnt General Bonaparte til Konsul for Livstid, lod Oberst L. udgaa til sit Regimente, følgende karakteristiske Dagsbefaling: „Soldater! Vi staar i Begreb med at stemme ved et plebescite for General Bonapartes Valg til Konsul for Livstid. Enhver maa have sin egen Mening, og jeg agter ikke at paavirke Eder, Soldater, men den første Mand, som negter at votere med ja, bliver øieblikkelig skudt som en Forræder."

Forsøg paa Postrøveri. Forsøg paa at røve Posten mellem Ostby og Lørdalen i Trysil skede for ca. 14 Dage siden, skrives der til „Hamar St." Paa denne Rute besørges Posten i Almindelighed ved et gaaende Bud, hvilket dog dennegang tilfældigvis var kjørende. Kommen omtrent midtveis paa den øde Fjeldstrækning, hvorover Veien her gaar, saar Postgutten pludselig se en Mand foran Hesten, hvilken han stansede med et fast Tag i Bidslet, hvorpaa han befalede Gutten at komme frem med Postsækken. Gutten svarede først, at han ikke havde nogen Væske; men da Manden, der saa ud som en Omstreifer af værste Slags, var paastaaelig, sagde Gutten, at han fik tage Væsken selv; den laa bag i Kjærren. Manden slap da Taget i Bidslet og skulde gaa bagom for at tage Væsken, og da Gutten ser dette, giver han Hesten et Rap, og afsted bar det, dog ikke hurtigere, end at Omstreiferen fik Tag i Guttens Nakke og flængede hans Klæder. Havde ikke Gutten været saa snarraadig, er det udenfor al Tvivl, at Postvæsken var bleven taget.

Til Havnefoged i Trondhjem er Dampskibsfører Joh. Getz bleven beskikket.

De store Jernmalmforekomster i Nordland venter endnu paa Tilgodegjørelse. Den geologiske Undersøgelse har ladet den vigtigste Forekomst undersøge ved Professor Vogt, som derom netop har udgivet et Arbeide; Dunderlandsdalens Jernmalmfelt".

Om det Steenske Ministerium skriver Hr. Peder Rinde i „Nordmanden": „Havde det Steenske Raad været anderledes sammensat, saa havde kanske den politiske Situation været en langt anden og bedre, end den nu er. Men naar en Klik storpolitiske Professionister besætter Raadet, saa kan man ikke andet vente — Teoretikere og Folk uden dybere praktisk Skjøn. Regjeringen maa ha sin Rod i Folket — i det virkelige Folk, og det livreklædte Demokrati, der repræsenteres af det Steenske Ministerium, har aldrig havt og vil forhaabentligvis aldrig faa Rod i det norske Folk; thi dertil er det norske Folk altfor virkelig demokratisk".

Hr. Rinde mener derfor ogsaa at muligens „kan det Steenske Ministerium før vore store Programfager igjennem, men det kan et andet Venstreministerium ogsaa gjøre, og naar der her tales og skrives, som om det kun er det Steenske Ministerium vi skal ha Tillid til, og at det kun kan bli det, der vil danne den eventuelle Venstreregjering, saa vil vi tillade os at si, at dette bør vi ikke blindt hen tro paa."

Konen greiede det. Der var engang i Irland en mærkelig Kjæmpe, han troede, at han var den største Mand i Verden og var meget berømt. En Gang hørte han om en endnu sterkere Kjæmpe end han selv var; han boede i Wales. Bare at denne Rival blev omtalt, pinte den irske Kjæmpe, han fik ikke Ro, før han sendte ham en Udfordring, som han selv fulgte ved at trække paa sine Syvmilsstøvler og lange afsted over til Wales i tre Skridt. Den walske Kjæmpes Hustru stod i Døren og saa ham komme og sagde til Manden sin: „Her kommer nok en Kjæmpe og vil slaaes med dig."

„Er han høiere end jeg?" — „Aa ja han er sværere end du!"

„Hvad skal jeg gjøre — gaa og gjemme mig?" — „Nei, sagde Konen", gaa ind og læg dig ved Skorstenen, saa skal jeg greie det".

Den irske Kjæmpe bankede paa Døren. „Kom ind", sagde Konen. „Bor den walske Kjæmpe her?" „Ja", sagde Konen, „han er ikke hjemme, men kom og sid ned, saa kommer han strax". Den irske Kjæmpe satte sig ved Ilden, og fik se Skikkelsen, som laa paa Gulvet.

„Hvad er det?" sagde han. „Aa, det er Barnet vort", sagde Konen.

„Barnet?" spurgte Kjæmpen forfærket, „er Faderen meget større?"

„Aa, ja da", sagde Konen, „meget større". „Jeg tror ikke, jeg vil snakke med Deres Mand idag", sagde Irlænderen, „Farvel!"

Faar de Radikale Flertal, kommer vi ind i usikre Tilstande, og under disse vil alle Næringsveie lide.

Frankrige og Madagaskar.

Bureautelegram til herv. Blade.

Toulon, 7. Novbr.

Chefen for den herværende Marineafdeling har givet Ordre til at udruste 5 Transportskibe, hvert med 1800 Mand forat afgaa til Madagaskar.

Under Tiltale. Statsadvokaterne har nu besluttet, at Tiltale, for ved Uagtsomhed at have forvoldt en andens Død, skal reises mod den Velocipedrytter, en Handelsfuldmægtig, der for nogen Tid siden i Kristiania paakjørte en Mand med den Følge, at Manden faldt omkuld og senere afgik ved Døden som Følge af den lidte Medfart.

Indbrudstyverier paa Landsbygden. Som det vil mindes, blev der for kort Tid siden begaaet flere Indbrudstyverier i ubeboede Landsteder ude paa Næsodden, hvor der blev bortstjaalet en hel Del Sager. Ved de af Kristiania Politi foretagne Undersøgelser faldt Mistanken mod en Taterbande fra Glemminge, der havde hjemsøgt Fjorden her paa de Tider, og det er nu lykkedes Fredrikstads Politi at paagribe et Par af dem, nemlig de bekjendte Brødre Almkvist; hos disse er forefundet flere af de fra Næsodden bortstjaalne Sager.

Overvei Følgerne.

Mange Steder indbildes Vælgerne, at den radikale Politik er aldeles ufarlig. Bare man faar Flertal, vil den kunne gjennemføres paa fredeligste Maade. Der er ingensomhelst Resiko ved at give den radikale Politik sin Tilslutning. Saa forsikres der underhaanden af mange Radikale og paa Møder af mange radikale Folketalere. I Tillid til disse Forsikringer, og kun i Tillid til dem, gaar mange Vælgere med det radikale Parti.

Men ikke alle radikale Folketalere er saa omhyggelige i at berolige Vælgerne. Mænd som Ullmann og Utheim har aabent erkjendt, at de Radikale nu vil gaa paa og gjennemføre sin Unionspolitik selv om baade Kongedømme og Union skal falde.

Dette bør Vælgerne mærke sig. Og ingen Vælger bør tro eller lade sig indbilde, at Kongedømmet kan afskaffes og Unionen sprænges uden alvorlige Følger. Under disse Omstændigheder er det letsindigt at stemme med de Radikale.

Oscarborgs Befæstning. Forsvarsdepartementet har for en Tid siden truffet kontraktmæssig Aftale med en Del Fiskere i Nærheden af Oscarsborg til Sikring af Undervandminernes betimelige Udlægning i Krigstilfælde. Fiskerne faar en fast maanedlig Godtgjørelse for at underkaste sig en aarlig 14 daglig Øvelse med Minemateriellet og for ellers at assistere ved Minernes Udlæggelse, naar et Signal fra Fæstningen tilkalder dem. Det er ved dette Arrangement, som ifølge „Intlg". skyldes Statsraad Olsens personlige Initiativ, gjort et meget værdifuldt Skridt til at sikre os Oscarborgs øieblikkelige Krigsberedthed, naar det kræves.

Eiendomshandel. Gaarden No. 22. ved Vibesgade er af Smedemester C. Larsen ved Olaus Sæther & Co. solgt til Hr. H. Østenstad for Kr. 25,500,00 + Omkostninger.

Norges geologiske Undersøgelse har nylig udgivet et Arbeide af Professor Vogt „Dunderlandsdalens Jernmalmfelt." Dette værdifulde Arbeide handler om den største af alle vore Jernforekomster og vil forhaabentlig bidrage til, at Grubedrift kommer i Gang ogsaa paa Jern i Nordland. Den geologiske Undersøgelse har ogsaa netop udgivet et Arbeide, der maa interessere Landmænd, nemlig „Helland: Jordbunden i Jarlsberg og Larviks Amt".

En reiselysten Dame. En Frk. Eliza Carson fra Chicago har i længere Tid moret sig med at reise usafbrudt mellem New-York og England. Hver 14de Dag har hun begivet sig ombord. Hendes Familie vil nu ha hende erklæret umyndig, da hun iaar har brugt 80,000 Dollars.

En Tindebestiger. „Ole, har nogen besteget denne Fjeldtinde?" „Ja, en Engelskmand for der op ifjor". „Hvor lang Tid brugte han op og ned?" „Bare en halv Time, for han dat udfor og slog sig ihjæl".

Den „Tammanyring", som i over 20 Aar har herskет over Byen New York ved Hjælp af almindelig Stemmeret, er nu endelig overvunden ved Valgene. Der var nedsat en Borgerkommitte af 70 „gode Borgere", som skulde søge at forene alle, der var misfornøiede med Vanstyret og med det anvendte Bestikkelsessystem, til Kamp mod Tyrannerne, og det lykkedes. Mange er de Forsøg, som tidligere er gjort paa at bryde „Tammanyringens" Magt, men alle er de strandede. Selvfølgelig har ogsaa „de gode Borgeres Kommitte" maattet bruge Pengemagten for at seire. Den almindelige Stemmeret gjør dette umuligt.

Cammermeyers Novelle- og Romanbibliothek har, som før omtalt, udgivet en større Del af sine bedste Forlagsskrifter heftevis til 50 Øre pr. Hefte, hvorved Bøgerne faaes 60—70 Procent under Bogladeprisen. De allerede udkomne Bøger tilhører Blomsten af den inden- og udenlandske Skjønliteratur. For Almuebibliotheker og Læseselskaber er her tilbudt en ypperlig Leilighed til at forsyne sig med gode og billige Bøger.

Som en Prøve paa Prisnedsættelsen kan anføres, at den norske Forfatter L. Dillings yndede Skrifter: „Hverdagsmennesker" 1, og 3, hvilke Bøger tilsammen har en Bogladepris af Kr. 4.80, nu sælges for Kr. 2.00. Prisen paa de øvrige Bøger er nedsat i samme Forhold.

En Del af Novellebibliothekets udkomne Skrifter vil senere blive nærmere omtalte.

Ved at stemme med det moderate Venstre og Høire binder man sig i Unionspolitiken kun til, at der skal gjøre et ærligt og redeligt Forsøg paa at faa den nuværende Strid løst paa fredelig Maade ved Forhandling, før man staar ind paa en anden Vei.

Kjørt sig ihjel. En ældre Mand paa Tjørpe, Abraham Mathiassen, har forleden kjørt sig ihjel. Han skulde ifl. „F.A." kjøre ud for at hente Tare og stod oppe i Kjærren, da Hesten sprang løbsk og han styrtede ud af Kjærren og med Hovedet mod en Sten, saa han øieblikkelig døde.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. 7½: **En Bryllupsaften.**
Kl. 8 **Niobe.**
Søndag kl. 7½ samme forestilling.

A. Sand & Co
anbefaler
Selvlöftende Rullegardiner
Snorer, Duske. Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.
Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner
A. SAND & Co. Kongens Gade 19

Oplag for søndenfjeldske Norge i
Alf Bjerckes
Farvehandel
Karl Johans Gade 5 til Skippergaden
(J. H.) **Kristiania.**

Alle Slags
landmandsprodukter modtages til forhandling.
Om ønskes forskudsbetaling.
Reel, hurtig ekspedition.
Hamborg & Lystad.
Kontor og lager: Vognmandsgaden 8.
(J. H. 743) Kristiania.

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm
Manufakturforretning
Christiania.
— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager
Silkevarer
Hvidevarer
Dækketøier
Sengeartikler
Gulvtæpper

Møbelstoffe
Portierer og Gardiner
Bordtæpper
Undertøi for Damer, Herrer og Børn
Herreartikler

Konfektionsartikler
Barnedragter
Herreartikler
Handsker
Paraplyer og Galoger
Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saisonen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Priskuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.
(659)

Ord, som den 10de November 1814, da Eden til Karl XIII var bleven aflagt af Norges Storthing, udtaltes fra Præsidentstolen:

„Eden er aflagt; et helligt, uopløseligt Baand er knyttet mellem Norge og Sverige. Begge disse Riger staar nu ved Siden af hinanden, hvert støttende sig paa sin særskilte Grundlov, hvis nøiagtige Overholdelse vil sikre deres Uafhængighed.

Naar Tvillingrigets fælles Konge med Visdom vælger og med Opmerksomhed hører sit Raad, aldrig adskiller det ene Riges Interesse fra det andets og aldrig glemmer, at begge er Søskende, der have lige Krav paa hans Omhu; naar begges Sønner paa Land og Hav kunne mødes som kjærlige Brødre; naar Norske og Svenske aldrig tabe af Sigte, at det ene Riges Hæder er det andets, og at ikkun fælles Bestræbelser og Opofrelser give fælles Fordel og Sikkerhed, da vil Foreningen staa til sildigste Slægter: da vil den Dag, paa hvilken Baandet knyttedes, blive en Festdag for Efterkommere; da ville andre Nationer med Misundelse se hen til Nordens lykkelige Halvø. Dette venter, dette haaber den norske Nation af dens valgte Konges og hans Efterkommeres Visdom og af den Svenske Nations Broderfind, ligesom den selv redeligen vil bidrage dertil".

Castle, og et endnu dybere Mørke syntes at herske i den Syges Værelse, da Lady Dunluce traadte ind og tog Plads i den Lænestol, hvor Sygepleiersken pleiede at sidde, ved Siden af de Puder, hvorpaa det blege udtærede Ansigt hvilede. Det var omviklet af Bandager, og Dødens usynlige Haand havde sat sit Stempel paa hvert Træk.

„Lad mig være alene med Lady Dunluce."

Stemmen lød hul og dæmpet og var ganske forskjellig fra den haarde, befalende Tone, hvori Hubert Urquhart pleiede at tale.

De to Kvinder forsvandt i det tilstødende Værelse, og Lorden betragtede sin Broders Enke med et spørgende Blik.

„Jeg var vis paa, at mit Brev vilde bringe dig herhen," sagde han, „du vilde se, hvordan Gud straffer en Synder, og du tror, at jeg nu lider for det Mord, jeg har begaaet. Det er bare Sludder, Lady Dunluce. Der er gode Mænd og gode Kvinder over den hele Jord, der lider de samme Smerter som jeg, og hvis Liv er ligesaa haabløst. Naar du og dine Lige taler om dem, saa takker I Gud for det Eksempel paa Taalmodighed, som deres Liv frembyder. Du ser mig slaaet til Jorden, og du mener, at Hevnen hører Gud til. Tilstaa kun, at dit Hjerte banker af Glæde ved at se det levende Vrag, jeg nu er! Om nogle Timer vil jeg ligge i min Kiste."

„Jeg er saa bedrøvet for dig, som jeg kan være, naar jeg tænker paa alt, hvad Brandon Mountford led."

paa ham. Han spørger ikke efter noget Menneske og bryder sig ikke stort om hvem, der er om ham. Han er øste fra sin Samling og udtaler de vildeste Ord, noget der er almindeligt, naar Sygdommen er saa langt fremskreden som hans."

„Stakkels Mand! Gives der intet Haab for ham, maa han dø?

„Han maa dø, og i den Tilstand hvori han befinder sig, kan man ikke beklage det Uundgaaelige, fordi Døden er den eneste Lindring for hans Smerter."

Sibyl skrev samme Dag til John Coverdale og bad ham besøge Jarlen; „Kan De vende hans Hjerte til Gud og bringe ham til at angre sin Synd, saa vil De gjøre en velsignet Gjerning," skrev hun.

Han opfyldte strax hendes Bøn, og ingen kristen Præst kunde nærme sig den Lidende med mere Venlighed og Varsomhed end John Coverdale gjorde under sit Besøg. Han kjendte Jarlen fra før i Tiden, og traadte ind i den Syges Værelse som en Ven; men her nyttede det ikke at være venlig.

Den Syge behandlede ham med den største Uforskammethed og befalede ham at forføie sig bort.

„Jeg kjender Deres Streger," raabte han, „De lister Dem herind under Venskabets Maske, De som er en Mand, med hvem jeg aldrig har havt en Tanke i Fællesskab, og nu vil De strax tage en liden Bog ud af Lommen og falde paa Knæ og drive mig til For-

Husholdningsvægt.

Kjødkværne.

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Emaljerede Varer:

Farve: blaa, graa, hvid, marmoreret;

Kasseroller, Kjedler, Gryder, Laag, Kaffekjedler, Fiskekjedler, Stegepander, Stegeovnspander, Tragteindretninger, Thekjedler, Thekander, Kaffekander, Koppe, Tragter, hermetiske Daaser, Poteteskogere for Damp, Omeletfade, Melkeboller, Bægere, Madspand, Tallerkener, Buddingforme, Beafriste, Fordampningsskaale, Skumsleve, Suppeøser, Vandøser, Fiskesleve

samt for Soveværelser:

Toiletbøtter, Vandboller, Vandkander, Sæbekoppe, Tandbørsteholdere, Kammerpotter, Stikbækken.

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorenz & Co., Bundtmagerforretning,

Gunerus Gade No: 12 Indg. fra Nygaden

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 303.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Smaagutdresser.

Frakker & Pjekkerter

færdige og efter Bestilling hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Stortorvet.

(J. H.)

Herrer!

Dagskjorter og Manchetskjorter fra 1.20, baade færdige og efter Bestilling hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Storgaden.

(J. H.)

Norske Uldtæpper

billigst hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Stortorvet.

(J. J.)

Nyt Patent.

O. Jakobsons Masinværksted. Gunnerusgd. 15. Christiania.

Praktisk Forbedring.

(J. H. 700).

Til Husholdningsbrug

anbefales J. C. Helgesens Hvedemel i Pakker à 3 og 6 Kgr. Melet, der er af fortrinlig Kvalitet, og i økonomisk Henseende meget fordelagtig, sælges hos en Flerhed af Husholdningshandlere og i **J. C. Helgesens** Melhandel, Jernbanegaden. (J. H. 725.)

Georg Bausback

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler! Moderate faste Priser! (J. H.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Sam af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

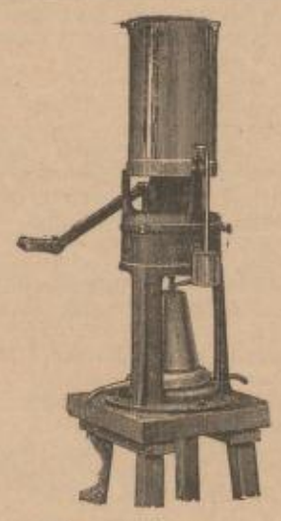

Excelsior Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

S. Almløf,

Skrædder.

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier

og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres

og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres. (J. H.)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra Kr. 7.00. Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Strømper og **Uldtrøier** samt alle Sorter Uldvarer billigst **Reel Behandling.**

August Russ,

II Stortorvet II.

(J. H. 673)

Abonner paa „Eidsvold"

Vi anmoder Dem herved om at støtte **„Eidsvold" (Centrums Organ)** ved at abonnere paa Bladet.

„Eidsvold" udkommer hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag i 5-spaltet Format og trykkes paa godt Papir.

Abonnementsprisen er:

for 1 Aar	Kr. 4.00
„ ½ Aar	„ 2.00
„ 1 Kvartal	„ 1.00
„ 1 Maaned	„ 0.35

Incl. Porto.

Averter i „Eidsvold".

Averter

Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter

Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter

Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter

Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Sagbrugseiere og Damptærskeselskaber
anbefales
Fosters fortrinlige Lokomobiler.

Disse Maskiner kan fyres med Kul, Ved, Torv eller **udelukkende med Sagflis.**

Fosters Lokomobiler har **svære** Dimensioner og som Følge deraf en **overordentlig stor Arbeidsevne.**

4 Hestes og 6 Hestes Lokomobiler **haves paa Lager.**

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (691)

tvivlelse! Gaa kun tilbage til Deres smudsige Arbeidere, de kan tro paa Dem, men jeg gjør det ikke!

Johnstone, vis denne Herre Døren, og hvis han ikke vil gaa med det gode, kan du kaste ham paa Dør, — jeg har ikke noget Brug for ham."

Han lo krampagtigt.

Den nedre Del af hans Ansigt var skjult af Bandager, hans Øine var indsunkne, og hans hele Udseende bar Præg af stor Elendighed.

Mr. Coverdale fortalte Lady Dunluce, om sit Besøg hos Lorden, og at han intet Godt havde kunnet udrette hos ham. Han vilde ikke bedrøve hende med at fortælle mere om den Modtagelse, der var bleven ham til Del.

„Der maa noget andet til end Mennesters Indflydelse for at gjøre Indvirkning paa dette haarde Hjerte," sagde han, „vi kan blot overlade Synderen til Gud. Angeren maa opstaa i hans eget Hjerte, vi kan ikke fremtvinge den. Synderen kan finde frem til Vorherre, selv om han har spottet det Kjærlighedsbud, som jeg vilde have forkyndt ham."

En Uges Tid senere modtog Lady Dunluce et Brev, medens hun sad alene i sit Værelse. Brevet var overbragt af en Rideknegt fra Dunluce Castle, der skulde afvente hendes Svar, inden han begav sig tilbage.

Hun gik hen til Vinduet og læste Brevet i det svindende Dagslys, medens Tjeneren tændte Lysene paa hendes Skrivebord.

Haandskriften var fremmed for hende, den var ligesaa vanskelig at udtyde, som den Seddel den Fremmede kastede ind i hendes Vogn for længe siden.

„Lægerne mener, at jeg ikke har længe at leve. Du har havt Mistanke til mig og hadet mig i aarevis; det vil glæde dig at vide, at du har havt gyldig Grund dertil. Kom hid, at jeg kan tilstaa alt for dig, men kom strax. Mit Liv er som en svag Flamme — det mindste Vindpust vil udslukke det, — man holder mig ilive med de stærkeste Midler. Snart vil alt være Mørke, men tro ikke, at du vil faa høre nogen Jammer og Klage. Jeg er et Offer for Skjæbnen. Jeg tror hverken paa Barmhjertighed eller Forladelse. Tro ikke, at den Mand, der lider som jeg, gaar bort fra dette Liv med nogen Tanke paa Gud eller et Liv efter dette."

„Jeg skal komme til dig, saa snart Hestene er forspændt."

Disse Ord skrev hun i Hast og lagde dem i en Konvolut, da Tjeneren atter traadte ind i Værelset for at hente hendes Svar og modtage hendes Befalinger til Kusken. Vognen skulde øieblikkelig spændes for og kjøre frem for Døren.

„Lady Cora er ikke kommen hjem, formoder jeg?" spurgte Lady Dunluce.

Nei, hun var ikke kommen, og Tjeneren var befalet at sige hende, at hendes Tante var kjørt til Lorden, der havde sendt Bud efter hende.

Det var mørk Aften da Sibyl naaede Dunluce

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 134. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 13de November 1894. | Avertissementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Kristiania kristelige Arbejderforening

aabner **Mandag 19de Novbr.**

en Bazar

i sit nye Lokale, Osterhausgaden 1,

til Afbetaling paa Husets Gjæld.

Gaver modtages af

Fru Statsraadinde Bang, Incognitogd. 28 B.
Fru Bispinde Bugge, Oslo Bispegaard.
Fru Kjøbm. Botolfsen, St. Halvardsgd. 69,
Fru Gartner Cederholm, Ullevoldsveien 86.
Fru Gross. Fr. Christensen, Tordenskjoldspl. 1.
Fru Ritmester Elieson, Ullevoldsvei 63 B.
Fru Kjøbm. Frogner, Kronprinsensgd. 10.
Fru Pastor Gjør, Maridalsvei 17.
Fru Pastor Godal, V. Aker.
Frk. Gregersen, Rosenborggd. 14.
Fru Gulbrandsen, Torvgd. 13.
Murmester Gundersen, Pilestrædet 30 II.
Garverm. Hagen, Brogd. 5.
Fru Tandlæge Hatlehoel, Thv. Meyersgd. 80.
Fru Pastor Halvorsen, Steensgd. 32.
Frk. Hauff, Bogh., Carl Johansgd.
Sognepræst Klaveness, Oslogd. 14.
Fru Pastor Klæboe, Scheldorupsgd. 12.
Fru Overlæge Koren, Kr. Aug.gd. 14.
Gross. Chr. Larsen, Grønlands Torv.
Fru Stempelpapirforv. Melibye, St. Olafsgd. 35.
Fru Olsen, Møllergd. 25.
Fru Gross. J. P. Petersen, Storg. 17.
Fru Bryggerieier Ringnes
Fru Direktør J. Soelberg, Øvre Fæstning.
Fru Pastor Sommerfelt, Klemensgd. 1.

H. M. Gjerberg,
Oslogd. 37.
Foreningens Formand.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

O. Jakobsons Maskinværksted.

Nyt Patent.

Praktisk Forbedring.

(J. H. 700).

Gunnerusgd. 15. Christiania.

Et Vendepunkt.

Naar dette Nummer af Bladet kommer vore Læsere i Hænde, vil det sidste og afgjørende Hovedslag have staaet, og Storthingets Sammensætning være bestemt for de kommende 3 Aar.

Det er nu paa Forhaand sikkert, at det ikke bliver nogen rolig Arbeidsperiode, men et Tidsrum fuldt af Uro og Tvedragt, som vi gaar imøde.

Hvorledes Centrum skal løse sin Opgave paa det kommende Thing, og hvilken Politik Høire og den nu siddende Regjering bør slaa ind paa, derom kan vi ikke udtale os, før Valgenes Udfald endelig foreligger. Det bliver under enhver Omstændighed en Situation, der kræver stor Omsigt og Fremsynthed hos dem, der ønsker at bidrage til, at Landet ikke skal komme til at gaa en altfor heftig Krisis imøde.

Stillingen er blevet saa meget mere indviklet derved, at vi nu befinder os paa et afgjørende Vendepunkt i Landets indre Politik.

Indtil for faa Aar siden stod vor politiske Strid mellem Bondestanden og Landsbygden overhovedet paa den ene Side, og Embedspartiet („den konservative Intelligens") og de af det beherskede Byer paa den anden Side. Denne Strid endte med Bondernes Seier i 1884. Men imidlertid havde der i al Stilhed i Byerne voxet frem et Venstreparti, der foreløbig allierede sig med Bønderne, skjønt det i Virkeligheden var af en ganske anden Art og sad inde med ganske andre Synsmaader end det gamle Bondeparti. Dette liberale og radikale Intelligensparti, der bundede i de samme Kulturtraditioner som det gamle Embedsparti, har i Kraft af sin aandelige Begavelse, Nørlighed og Energi, sit Herredømme over Venstrepressen og tilbels ogsaa i Kraft af sin Pengemagt, kunnet tilvende sig den ledende Stilling inden det samlede Venstreparti.

Kun en Haandfuld Mænd, deriblandt Johan Sverdrup, saa allerede tidlig, hvor det vilde bære hen, om Bønderne tillod, at den liberalt-radikale Intelligens fik Ledelsen. For Bønderne selv gik det ikke tidsnok op, og derfor blev først Valgene i 1888 et Nederlag for den gamle Venstrepolitik, og Valgene i 1891 blev en ligefrem Seier for den nye, der havde forstaaet at skaffe sig Herredømmet over den Partiorganisation, som i sin Tid holdt Bondeopositionen sammen mod Embedspartiet.

Allerede for 3 Aar siden kunde man i den Styrke, det radikale Parti mønstrede i Byerne, se et tydeligt Tegn paa, hvad der var at vente. Ingensinde før havde der været saa ringe Forskjel mellem Høires og Radikalernes Styrke i Byvalgkredsene. Men samtidig viste der sig Tegn til, at de Advarsler, som fremsynte Mænd gav Bønderne, ikke var helt spildt paa disse, og det kan siges at der i 1891 for første Gang sporedes en alvorlig Bestræbelse fra Gaardbrugernes Side for at organisere sig til Modstand mod Byradikalismen og bevare de Fordele, som Bondepartiet havde vundet under sin langvarige Kamp mod Embedspartiet.

Derunder har det imidlertid vist sig, at det gamle Høirepartis Synsmaader og Traditioner har været Radikalismens stærkeste Bundsforvandt. Naar Høire traadte frem med sine Krav og kom med Paastande og Bevisførelser, der gjenkaldte i Erindringen den lange og sørgelige Strid i 70- og 80-aarene, da fremtes Bønderne over i Radikalernes Leir. Og naar Radikalerne med Henvisning til Høires Optræden forklarede Bønderne, at det moderate Venstreparti, (der næsten udelukkende bestaar af Bønder) bare var et forklædt Høireparti, da blev de almindelig troet. Saa stærk er Traditionens Magt, og saa lidet forstod Høires Førere i 1891 at ændre Signalerne.

Det er sandt, at det nuværende Høireparti er et andet end det, der led det store Nederlag i 1884. Men Forandringen har endnu ikke kunnet træde tilstrækkelig tydeligt frem, fordi det for en stor Del er de samme Mænd, der har Ledelsen nu, som de, der havde den før 1884. Denne Kjendsgjerning har i høi Grad skadet de konservative Interesser paa Landsbygden.

I Aar har Beskyldningerne fra radikal Side mod det moderate Bondeparti for at høre til Høire tabt adskilligt af sin Magt. En Del af Æren derfor tilkommer Høirepartiets egen Holdning. Men desværre har der sidset saa meget igjen af Bondens Uvilje mod endog til sin egen Fordel at slutte Forbund mod det gamle Høires Efterfølgere og saa meget af Høires Misforstaaelse af sin Stilling og overdrevne Tiltro til sin Indflydelse paa Vælgerne, at det moderate Bondeparti er blevet i høi Grad hæmmet i sine Bevægelser. Et større Fremsyn og større Selvfornægtelse hos Høire, samt — vi indrømmer det — en bedre og kraftigere Organisation hos det moderate Venstre vilde have sikret Norges Bønder en solidere Magtstilling fra 1894 af, end den, som endnu er opnaaet.

Med Hensyn til Centrums eller det moderate Venstres Organisation maa det erindres, at medens baade Høire og det radikale Venstre sidder inde med en gjennem mange Aar befæstet Organisation, har det moderate Venstre kun paa Vestlandet en saadan, paa Østlandet har den maattet skabes helt fra nyt af, fordi Byradikalismen drog af Gaarde med den i Aarene efter 1886, samtidig med at den bemægtigede sig hele Venstrepressen. Ingen Organisation lader sig bygge op i en Haandvending, og endnu mindre kan Resultaterne ventes, før Organisationen har virket en Stund, end sige før den er færdig. Det staar endnu tilbage for Norges Bønder at organisere sig i sluttede Fylkinger. Dette vil uden Tvil blive gjort i Løbet af de nærmeste Aar, og da tør det hænde, at de atter vil kunne tage Landets Skjæbne i sin Haand, til Beroligelse for alle dem, der i de norske Eiendomsbesidderes dybe Led ser den eneste varige Betryggelse for den bestaaende Samfundsorden.

I Betragtning af Forholdene, naar hensees til Radikalismens overordentlig stærke, næsten pludselige Vext i Byerne, faar man være tilfreds med de Fremskridt, det gamle Bondeparti i Forbindelse med de konservative Interesser har gjort paa Landsbygden. Bygderne er altid senere i Vendingen end Byerne, og dette har denne Gang havt til Følge, at vi gaar en tung og urolig Tid imøde. Men saa vil visinok til Gjengjæld Bygdernes Stade være af en solidere Art end Byernes, og dette vil, haaber vi, i Tidens Længde ove en heldbringende Indflydelse til Gagn for vort Fædreland.

Indbydelse.

Undertegnede moderate Venstremænd af Kristians Amts Valgmandskollegium for dette Amt opfordrer herved til Dannelse af en Amts-Centrumsforening for dette Amt samt af lokale Centrumsforeninger i hver enkelt Valgkreds, hvor saadanne endnu ikke maatte være dannede.

Vistnok har Centrum i dette Aar arbeidet i Valgforbund med Høire ogsaa i vort Amt, men har dermed ikke opgivet sin Stilling som et fuldt selvstændigt Parti, der for sin fremtidige Virksomhed tiltrænger en dertil svarende selvstændig Organisation ogsaa her i Amtet.

„I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juni „1892 hævder Centrums Landsmøde det „gamle Venstres Grundtanker saavel i den „indre Politik til Fremme af Samfundets „Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

„Vi vil arbeide for Bevarelse af „Foreningen med Sverige, idet vi i denne „Forening mellem de to Folk ser en Støtte „for vort Lands jevne og rolige Udvikling, „en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og „for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig „Norges historiske og forfatningsmæssige „Ret som suveræn Stat lige med Sverige „i Forhold til fremmede Magter.

„Paa dette Grundlag vil vi arbeide „for Løsning af den nuværende unionelle „Strid ved fredelig Forhandling med det „Maal at erhverve for Norge den fulde „Meddelagtighed og Medansvarlighed ved „Behandlingen af de fælles udenrigske „Anliggender.

„Med Hensyn til Konsulatsagen hæv„der vi, at Forhandlingen med Sverige „om Ophævelse og Afvikling eller om „Revision af det bestaaende konsulære „Fællesskab maa bygges paa den Forud„sætning, at Norge har forfatningsmæs„sig Adgang til at have eget Konsulatvæ„sen, og at Beslutningen herom er et „udelukkende norsk Spørgsmaal.

„Det er vort bestemte Krav, at en „fuldt tilfredsstillende Ordning af de „unionelle Anliggender finder Sted inden „rimelig Tidsfrist.

„Stemmeretten bør udvides forsigtig „og skridtvis paa Grundlag af indvun„den Erfaring.

„Vi modsætter os Indførelsen af „almindelig Stemmeret i Stat og Kom„mune, forvissede om, at en saa stor „Forandring i de bestaaende Forhold „vil medføre uberegnelige Følger og sær„skilt for den norske Gaardbrugerstand „blive af skjæbnesvanger Betydning. „Den kommunale Stemmeret bør lige„som den statsborgerlige være grundlov„bestemt.

„Vi fastholder det Grundprincip i „17e Mai-Grundloven, der lægger den „politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos „Gaardbrugerstanden; men samtidig vil „vi ogsaa virke for, at andre Borgere „tilsikres statsborgerlige Rettigheder i „den Udstrækning, som er forenelig med „dette Princip. Derhos hævder vi Net„næssigheden og Nødvendigheden af at „støtte vore Dages Bestræbelser for at „bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

„Iøvrigt vil vi arbeide for: 1) Op„løsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) „Adgang til Folkeafstemning over vigtigere „Storthingsbeslutninger, 4) Ophjelp af „Jordbruget og andre Næringsveie, 5) „Oprettelse af en almen Alderdomsfor„sørgelseskasse, 6) Gjennemført Spar„sommelighed i Statshusholdningen, 7) „Stemmeret for fraværende Sjømænd, 8) „Bekjæmpelse af Drikkeondet".

Idet vi i det væsentlige gjør disse Ord til vore, finder vi i de seneste Tiders politiske Begivenheder, i Karakteren af dette Aars Valgkamp og i de stedfundne Valgs Udfald fornyet Opfordring til at søge vore politiske Synsmaader hævdede.

Lillehammer den 10de Oktbr. 1894.

H. G. Hansen. Oluf Kind.
Chr. Snilsberg. K. Kirkeberg.
Martin Dahlen. Jul. Haganæs.
Svein Kalstad. A. Skulhus.
J. Bjørnstad. Frits Hansen.
Th. Fliflet. Nils Næs.
K. G. Jonsrud. Syver A. Espelien.
Iver Lo. Andr. C. Holter.
Simen Tollersrud. Simen Kalstad.

Da jeg i alt væsentligt deler de i Programmet udtalte Synsmaader, tiltrædes Indbydelsen.

Knut Berg.

Undertegnede, der i de moderate Venstrevalgmænds Møde paa Lillehammer den 10de Oktober blev opnævnte til som Arbeidskomite at fremme ovennævnte Sag, indbyder herved Meningsfæller til at møde paa Gjøvik den 21de November førstk. til Dannelse af en Centrumsforening for Amtet.

Nærmere ved Kundgjørelse i Gjøviks Aviser.

J. Bjørnstad. Th. Fliflet. Stefan Frich.
Frits Hansen. T. Jørstad.

En Lampepudser i Boston klatrede op for at pudse en elektrisk Lampe og fæstede sig til Toppen af Lampestolpen. Med et udstøder han et let Skrig, og Folk nede paa Gaden blir da var, at han hænger i Berørelse med den elektriske Traad, og nogle paastod, at der stod blaa Flammer fra hans Mund, Næse, Øine og Øren. En ung Mand, klatrede op til ham, men ved Berøring med den ulykkelige fik han et elektrisk Stød, saa han faldt ned og forslog sig stygt. Nok en Mand forsøgte at tage ned Legemet, som nu var dødt; men ogsaa han blev rammet, faldt ned og slog en Sprække i sin Hovedskalle, saa han døde. Liget af den første var delvis opbrændt, da det endelig lykkedes at faa det ned.

Zigeunerne (Fanterne) i Ungarn, 270,000 i Tallet, vil i den nærmeste Fremtid blive Gjenstand for Omtale i det ungarske Parlament, da Indenrigsministeren formentlig vil fremlægge Forslag til at gjøre Ende paa deres omstreifende Tilværelse. Sagen har store Vanskeligheder og man agter at udnævne en Generalinspektør med næsten uindskrænket Myndig-

hed over Zigeunerne. Den nævnte, høitstaaende Embedsmand skal have en stor Mængde underordnede Inspektører i sin Tjeneste. Regjeringen vil anvise Zigeunerne fast Bopæl i Landsbyerne, kjøbe Jord til dem og bygge et Hus til hver Familie. I Løbet af de første Sommere vil man dog tillade dem at vagabondere indenfor bestemte Grændser. Zigeunerne vil forelobig ikke faa Borgerrettigheder; de skal arbeide, og Frugten af deres Arbeide skal administreres af dem selv indbyrdes under Tilsyn af Inspektørerne. Zigeunernes Stilling vil i den første Tid nærmest svare til Fangers, der har udstaaet sin Straf og er under Politiets Opsyn.

Et „Spilfægteri" og en parliamentarisk Statsskik.

Der har været talt adskilligt om at Statsminister Stang skulde ville fratræde midlertidig for at kunne stille sig til Valg i Tønsberg. Dersom nemlig Høires Fører i den kommende Treaarsperiode skulde se sig foranlediget til med sit Ministerium at vige Pladsen for en ny Regjering, kunde han blive udelukket fra at optræde som sit Partis Fører i Thinget lige til Valgene i 1897.

Det benægtes af Høirebladene, at noget saadant er tilsigtet. Forsaavidt Tanken overhovedet har været oppe, vilde den rimeligvis være blevet forladt af Hensyn til, at Radikalerne med de stærkeste Ord, der staar til Raadighed, vil betegne en saadan midlertidig Fratræden for at kunne blive valgt ind i Thinget som „Spilfægteri". De vilde selvfolgelig gjøre dette uden alt Hensyn til, at deres egen Fører maaske om nogle Aar kan komme i det samme Tilfælde, at det ansees ønskeligt, at han midlertidig fratræder sin Post for at blive Thingmand.

Af det forrige Ministeriums Medlemmer ventede som bekjendt Statsraad Engelhart for tre Aar siden med at træde ind, indtil han var blevet valgt for Hedemarken. Der blev holdt en Plads aaben for ham saalænge. Han var da ogsaa den eneste, der kunde vende tilbage til Thinget med det samme, da Ministeriet gik af. Denne Fremgangsmaade har naturligvis meget mindre Udseende af „Spilfægteri" end den anden, hvorefter en Statsraad midlertidig gaar af.

Vi skulde imidlertid anse det for høist ønskeligt, om et saadant „Spilfægteri" kunde blive en fast Sædvane i vor parliamentariske Statsskik. Efter vor Mening vil det være rigtigt, at det hele Ministerium midlertidig fratræder foran Valg, for at samtlige dets Medlemmer kan stille sig. Alle Partier vil have Fordel af en saadan Skik, da de da under enhver Omstændighed kan være sikker paa at faa et Antal af sine ledende Mænd ind i Thinget. Det bliver da mindre nødvendigt at foretage den Forandring i Grundloven at gjøre Statsraaderne valgbare. Og selvfolgelig vil det give det fungerende Ministerium, der midlertidig fratræder, en forøget parliamentarisk Vægt at kunne træde frem i Thinget i den dobbelte Egenskab af Kongens Raadgivere og af folkevalgte Mænd, der strax indtager sine Pladse i Thinget, naar de fratræder fra Raadsbordet.

Vi kan imidlertid godt forstaa, at Statsminister Stang helst ser, at det radikale Venstre bryder Isen paa dette Felt. Hans Parti vil formentlig, naar den Tid kommer, da Hr. Steen eller nogen anden af Radikalernes fremskudte Mænd gjør sig skyldig i et saadant „Spilfægteri", hilse dette som en tidsmæssig Berigelse af vor Statsskik. Tager derimod Hr. Stang et saadant Skridt nu, vil han i næsten høiere Grad end hidtil komme til at stifte Bekjendtskab med den radikale Presses høit opdrevne Ovelse i at ærekjænde Modpartiets Mænd.

Nybygning for 13 Millioner. Nybygningen i Kristiania har iaar antaget endnu større Dimensioner end i 1893, da den androg til den betydelige Sum af 10 Millioner Kroner. Efter et foreløbigt Overslag vil Værdien af Aarets Nybygninger komme op i tretten Millioner Kroner, skriver V. G. En betragtelig Del af denne Sum falder paa de flotte Forretningsgaarde i de store Str og hvor der iaar har været revet og bygget i stor Maalestok. Men Mesteparten udgjøres af de mangfoldige Leiegaarde, der har skudt op paa Byens Vestkant lige fra Piperviken til Majorstuen. Størst har Bebyggelsen været ved og omkring Drammensveien, Frognerveien, Skovveien og Bogstadveien med disses mange tilstødende Gader. Ogsaa paa Østsiden har Byggetrafiken været livlig, mest i og omkring Aakebergveien og Schweigaards Gade. Omsætningen af faste Eiendomme har staaet i Forhold til Byggeriet; ikke paa mange Aar er der thinglæst et saa stort Antal Skjøder.

Meddomsretten i Bergen har ifølge Ohme-Telegram frifundet Fallenten William Troye, der var tiltalt for ved vorelige Foretagender at have forvoldt Fordringshavere betydelige Tab ved i Tiden fra 1ste Januar til 11te April 94 at have taget Varer paa Kredit til et Beløb af mindst 100,000 Kroner, uagtet han var vidende om, at Stillingen var prekær. Statsadvokaten har indanket Sagen for Høiesteret, idet han finder vedkomende Lovsted urigtig fortolket af Retten.

Ildebrand i nordre Land. Bager Jensens Hus i nordre Land brændte igaaraftes, skr. Gj. Bl. for 9de. Ilden udbrød ved 7-Tiden, og hele Gaarden nedbrændte. Lidet af Indeboet blev reddet. En Husmand fra Gaarden Skaalerud, der kom til Brandstedet og hjalp til med Redningen, blev syg af Overanstrængelsen og døde paa Stedet.

Doktoren, der senere kom til, erklærede at Manden var død af Slagtilfælde.

Ullmann om Radikalernes Politik.

De Konservatives Storthingskandidat i Brevik, Sognepræst Hauge holdt iaften et udmærket besøgt Foredrag med Udredning af sit Standpunkt. Taleren gjennemgik begge Partiers Programsager.

Da Taleren kom til Radikalernes Unionspolitik, meddelte han, at en tilstedeværende Sømand ifjor paahørte Storthingsmand Ullmanns Foredrag i Scandia Hall i Chicago og kunde bevidne under Ed, at Ullmann udtalte følgende:

„Vort Maal er Unionens Opløsning, Kongedømmets Afskaffelse og Republikens Indførelse i Norge."

Taleren nedlagde derefter den skarpeste Protest mod de Radikales stygge Beskyldning mod de forfatningstro Partier for „Landsforræderi" og betonede i stærke, velformede Udtryk sin Kjærlighed til Fædrelandet.

Efter Foredraget, der gjorde et mægtigt Indtryk paa Forsamlingen, reiste den omtalte Sømand sig op i Salen og bekræftede Ullmanns Udtalelse.

„Det gjorde", sagde han, et saadant Indtryk paa mig at høre denne Udtalelse, at jeg uden at have tænkt noget over Politik tidligere med engang slog fast at ville stemme med de Konservatives Parti".

Den bragende Bifaldsstorm, der efterfulgte denne Udtalelse fra en af vor Bys Sømænd, der nu er hjemme til Valg, viste, at der nok er flere Sømænd og Arbeidere, ja mange virkelig fædrelandssindede Nordmænd, der paa Valgets Dag vilde tænke ligedan.

Forviste. Til et engelsk Blad skrives fra Odessa, at en Mængde indflydelsesrige Tilhængere af Grev Tolstoy er blevne forviste til Kaukasus. Nogle har nedsat sig i Tiflis, Andre i Kodjari, en Landsby i Bjergene ved Tiflis, atter andre i Landsbyen Scotchi ved Kysten af det Sorte Hav. Blandt Beboerne af Kodjari findes Fyrst Khylkow, som for to Aar siden fordelte sine Godser mellem Omegnens Bønder. Tolstoys Tilhængere tilhører næsten alle de bedre Klasser. De lever nu i den største Tarvelighed og klæder sig som Bønder.

Falkenstens Mølle brændt. En stor Ildebrand udbrød Nat til Søndag paa Eiendommen Falkensten ved Horten. Ilden, der var opstaaet i Møllebygningerne forplantede sig med voldsom Hast videre, til Spinderiet og Møllerboligen, der alle nedbrændte. Derimod lykkedes det at redde den gamle Hovedbygning.

Faarendførselen fra Stavanger. Konsul Wattne afsendte Lørdag med her hjemmehjørende Dampskib 1000 Faar til Leith, telegraferes fra Stavanger.

Angaaende Kongeparrets og Kronprinsens forestaaende Reise til Kristiania meddeles nu fra Stockholm, at Tiden for denne endnu ikke er bestemt.

Sætersdalsbanen antages at kunne aabnes i nogen Udstrækning for midlertidig Drift over en større Del af Banen fra næste Høst.

Paa Skotfos Brug hændte ifølge „Varden" Torsdag den Ulykke, at en ung Gut, som betjente en Maskine, fik Hovedet for langt ind i denne og blev rammet i Nakken af en bevægelig Maskindel, hvilket havde til Følge, at han øieblikkelig døde. Den ulykkelige var 16 Aar gammel og Søn af en Enke i smaa Kaar. Hans Navn var Georg Olsen.

Fra Newyork telegraferes Lørdag, at ifølge de seneste foreliggende Efterretninger om Resultatet af Valgene skal Republikanerne have Udsigt til at faa 100 Stemmers Flertal i det nye Repræsentanternes Hus.

Redningsskøiten „Colin Archer", der ogsaa iaar under sin tidligere Fører er stationeret paa Vardø, har allerede to Gange ihøst reddet Mennesketiv. Ilørdags bragte den ind en Baad, der var dreven af fra Havningberg. To Mand af Besætningen var allerede død, de to andre var ilive, men meget forkomne.

Trysilmordet. (H. O.) Hamar, 10de Novbr. Vidneførelsen tilendebragtes Fredag Aften. Idag afhørtes de Sogkyndige. Efterat Lægerne havde afgivet sine Erklæringer gaaende ud paa, at der var høi Grad af Sandsynlighed for, at Voldtægt eller Forsøg paa Voldtægt var øvet, erkjendte Tiltalte idag, at han havde havt kjønslig Befatning med Pigen, efterat hun var dræbt. Han vilde ikke sige, hvori denne Befatning bestod. Han nægtede fremdeles at have havt til Hensigt at dræbe Piden. Han gav ved Mødets Slutning idag forøvrigt Indtryk af i nogen Grad at kjæmpe med sig selv. Dom falder antagelig Tirsdag.

Foredrag for Gaardbrugere.

Lørdag den 3die dennes holdt Hr. Docent Landmark et Foredrag i Eidsvold Kommunelokale efter Anmodning fra Eidsvolds Landbrugsforening.

Foredragsholderen talte Landboforeningens Sag for cirka 150 Gaardbr. og fremholdt den store Nytte den paatænkte Forening vilde skaffe Gaardbrugerne og betonede med Kraft, at nu efter at alle Mand har været optaget i den politiske Kamp, nu maatte de slutte sig sammen og staa Ryg mod Ryg for at fremme sine økonomiske og sociale Interesser, thi den kjendte Sætning, at Enighed gjør stærk, var han vis paa vilde have sin heldige Virkning i de forskjellige Grene af Landmandens Virksomheder, og fremførte han klare Bevis for at Tiden nu var inde, og forresten høilig paakrævet, at Gaardbrugerne kunde ogsaa slutte sig sammen, og drøfte de Sager som vedkom nu Jordbrugere og dets Binæringer; thi det har i længere Tid vist sig at alle andre Stænder har havt sine engere Foreninger og har de derfor med større Klem gjort sit Krav gjældende ligeoverfor Statsmyndighederne, naar de har trængt Bidrag til Fremme af deres Virksomhed og har det vist sig, at deres er imødekommet, medens Gaardbrugernes der i Almindelighed har kommet fra enkelt Mand eller Repræsentant har blit udsat, hvilket han fandt beklageligt; thi Gaardbrugerstanden trænger Støtte paa en eller anden Maade, og da var han nærmest tilbøielig til at foreslaa Beskyttelse paa Fedevarer. Tillige gjennemgik han paa en udmærket saglig og grei Maade de forskjellige Punkter i Organisationens Komiteopraab, nemlig det, som de antog det sandsynligste, at Landmanden i den nærmeste Fremtid særlig vil blive krævet, at man skal virke for alt det der kan skjønnes at ville støtte Gaardbrugernes Økonomi; som Exempel herpaa nævnte han, at faglig Kundskab gives den Betydning og Landbrugsundervisningen den almindelige Udbredelse, som den tilkommer i Landbefolkningens Opdragelse for sin Livsgjerning; at vor økonomiske Lovgivning undergives Revision med Landbrugets Tarv for Øie; at Toldtariffen undergaar Revision i Retning af større Told paa Luxus og Nydelsesartikler, samt paa saadanne Produkter, som Landet har særlig gode Betingelser for at frembringe; at Særskatter paa Jordbruget søges saavidt mulig ophævet eller udsat, og særlig dvælte han ved, at der saa vel offentlig i Stat og Kommune som privat af Gaardbrugere nu iagttages en fornuftig Økonomi, saa at man sparer paa Udgifter til Luxus, men ofrer det nødvendige i lønnende Produktions-Øiemed — at der ved Hjelp af fornødne Statsbidrag og andre Midler sættes Foranstaltninger igang der vilde bidrage til en forøget og mere lønnende Produktion i Landbruget og dets Binæringer, særlig af vor Husdyravl og Meieridrift. Til at optage Arbeidet for saadanne Foranstaltninger, fandt han at Dannelsen af Bygdeforeninger var det ene rette, og naar de igjen sluttede sig sammen og dannede det virkelige Landmandsforbund, var han vis paa at Arbeidet vilde krones med Held og at vor Gaardbrugerstand kunde bestaa i Konkurrensen med andre Næringsdrivende, og at de som oplyste og velstaaende Jordeiere kunde vedblive at danne det Grundlag for vort Fædrelands Lykke og Selvstændighed, som Grundloven har forudsat, og som alene kan opretholdes ved en agtet, dygtig og uafhængig Gaardbrugerstand. Han udtalte sin Glæde over, at der i Eidsvold er dannet en Landbrugsforening og havde saa mange Medlemmer og haabede han, at Nabobygderne nu vilde følge Exemplet, saa naar det paa tænkte Landbomøde skulde samles, at alle Bygder heromkring kunde være organiseret med hver sin Forening, som kunde sende sin Repræsentant til at tale Foreningens Sag.

Efter Foredraget afholdtes en Sexa, hvor en Flerhed af de Tilstedeværende talte og udbragte Skaaler, der alle gik i Retning af, at nu maatte ogsaa Bønderne til at slutte sig sammen, uanseet Partistandpunkt, for derved om mulig at forbedre og fremme Bondens økonomiske og sociale Interesser.

Tilslut udbragtes et „Le ve Landmandsforbundet."

O. F.

Hr. Arne Garborg oplyser, at flere af det radikale Venstres ledende Mænd oprindelig var for Unionens Opløsning, da de troede, at Rigsakten ikke tilstedede særskilt norsk Udenrigsminister. Nu derimod, da de (ved Docent Utheims Hjælp?) har „opdaget", at norsk Udenrigsstyre kan udskilles fra svensk uden Forandring i Rigsakten og uden Tillæg til Grundloven, nu er de villig til at bevare Unionen.

Men dersom nu Svenskerne ikke har gjort samme „Opdagelse" som Hr. Utheim, mon ikke det radikale Venstres Ledere da vil vende tilbage til det Standpunkt, som Hr. Garborg har oplyst er deres oprindelige, nemlig at Unionen bør falde?

Vi anser ikke den af Hr. Garborg meddelte Oplysning angaaende de ledende Mænds Standpunkt for videre mærkelig. Det er en gammel Nyhed for os. Men vi betragter det som nokaa mærkeligt, at det paa denne Maade aabenlyst indrømmes, at Resultatet af det radikale Venstres seneste Befatning med Norges Konstitution har været nye „Opdagelser", eller som de selv vil kalde det „Gjenopdagelser". Som bekjendt har den radikale Presse nemlig stadig paastaaet, at de har sin Opfatning direkte fra „Fædrene paa Eidsvold". Derom var dog Historieforskeren Professor Sars (en af de af Garborg nævnte ledende Mænd) uvidende, da han for faa Aar siden udtalte, at der paa det udenrigspolitiske Omraade maatte herske Fællesskab mellem Rigerne. Da han skrev dette, havde han forfattet en særskilt Bog om Eidsvoldsgrundloven. Men hans Forskninger dengang ledede ham ikke til at gjøre Opdagelsen. Der er altsaa nu kommet en aabenhjertig Erkjendelse af, at man indretter sine Fortolkninger efter Øieblikkets Behov.

Nytten af at være ulykkesforsikret. En Arbeider ved Bøle Brug, der for en Tid siden fik det ene Øie beskadiget med den Følge, at Synet gik tabt, har af „Sigyn" modtaget en Erstatning paa ca. 700 Kroner, skriver „Bratsb. Amtsi". Han var nemlig ligesom den øvrige Arbeidsstok ved nævnte Brug ulykkesforsikret i dette Selskab.

Rigsskattekommissionen der har været samlet siden 15de Oktober, har foreløbig afsluttet sine Møder.

Kommissionen har underkjendt samtlige til dens Behandling foreliggende Ligninger i 1894, nemlig for Froland i Nedenæs Amt, Indviken i Nordre Bergenhus Amt, Masfjorden i Søndre Bergenhus Amt og Vefsen i Nordlands Amt.

Bortkommet Barn. Fra Hornindal meldes til "Fjord. Blad":

For 3 Uger siden forsvandt en 6 Aar gammel Gut, Søn af Karolus Kjelstad, og man har senere ikke seet noget til ham. Barnet medfulgte sin Moder i Besøg til sine Bedsteforældre paa Gaarden Seljesæter. Ud paa Formiddagen var han sammen med nogle Børn oppe under Bygjerdet. Da disse ved Middagstider vilde hjem, vilde de ogsaa have ham med; men han havde ikke Tid, sagde han, han skulde paa en lang Reise. Da Moderen strax efter Middagen skulde søge efter Gutten, fandt hun ham ikke. Øieblikkelig var Gaardens Folk i Bevægelse; men Barnet var aldeles forsvundet. Moderen var, som man kan tænke sig, rent ulykkelig over Tabet af sin lille Gut. Flere Dage fortsattes Søgningen — enkelte Dage var omkring 100 Mennesker samlede for at lede efter Gutten — men ikke et Spor var at opdage. Det bortkomne Barn var ikke som Børn i Almindelighed, talte ikke noget vist, og viste en særlig Hang efter at være sammen med Ungfæ, lege med Bjelder og havde et stærkt dyrisk Præg ved sin Maade at være paa.

Denne uhyggelige Hændelse maa vel ogsaa kunne tjene til at minde Forældre om at holde et nøiere Tilsyn med sine smaa end det mangen Gang er Tilfældet.

Beboelsen — Dødeligheden. En engelsk Læge har paavist, at Beboelsestatheden spiller en betydeligere Rolle for Dødeligheden i de store Byer, end man tidligere har antaget. I Berlin falder saaledes Halvdelen af Dødsfaldene paa de Familier paa 5 Personer, der bor i et Værelse. Til denne Kategori hører af de 1,315,000 Indbyggere 73,000 Personer. Dødeligheden blandt disse er 163,5 af 1000, medens den for de Familier, som har to Værelser, kun er 23,5, for dem, der har tre Værelser, 7,5, og for dem, der har 4 Værelser og derover, kun 5,4 af 1000.

Forulykket Konduktør.

Ved 6-Tiden Søndag Eftermiddag omkom paa Drammens Jernbanestation Skiftekonduktør Søren Olsen ved et stygt Ulykkestilfælde.

Den Afdøde fandtes ved Siden af en paa Stationstomten afsporet tom Godsvogn med fuldstændig knust Baghoved. Døden maatte efter Slagets Voldsomhed være indtraadt straks. Han havde været beskjæftiget med at rangere Godstoget til igaar. Hvorledes Vognen herunder er kommet af Sporet, kunde man ikke forklare sig; nogen Uforsigtighed fra Afdødes Side var heller ikke paaviselig. Ingen anden end han vides i Ulykkens Øieblik at have været tilstede paa denne Del af Tomten.

En kjæmpemæssig Ørn slog forleden ned paa Negeren Thomas Richardsons Eiendom i den mellemamerikanske By Huntington og forsøgte at bortføre Richardsons lille Barn. Den greb Barnet i Kloerne og hævede sig langsomt i Veiret. Men i en Høide af 10 Fod gik Barnets Dragt i Stykker og den lille faldt til Jorden, uden at ha tat nogen Skade. Barnets Moder skræmte ved sine Raab Rovfuglen bort, men den vendte snart tilbage, greb en Hund og forsvandt med den langt bort over Bjergene.

Kostbart Kreaturfoder. En Mand ved Hillerød i Danmark havde en Gjed, som nylig fortærede 115 Kr. i Sedler — 1 Hundredkroneseddel, 1 Tikroneseddel og 1 svensk Femkroneseddel. Manden slagtede skyndsomt sin Gjed, og skjønt han kun i dens Mave fandt nogle Papirlapper, hvorpaa ikke engang Sedlernes Numere kunde læses, fik han dog Nationalbanken til at udbetale sig 110 Kr. for Sedlernes Rester. Den svenske Seddel vilde Banken naturligvis ikke honorere.

I Flandern har der i de sidste Dage fundet saa betydelige Oversvømmelser Sted, at Militæret er bleven kaldt til Hjelp. En Mængde Kvæg er druknet. I Øst-Roosebecke, Wilsbecke og Wacken staar mange Huse under Vand, og al Trafik sker ved Hjelp af Baade. Tusinder af Mennesker har mistet alt, hvad de eiede.

Arbeidsløsheden i Bergen.

I et stærkt besøgt Møde i kristelig-sociale Arbeiderforening de to sidste Søndage førtes en Debat, der indlededes af Pastor Holt, om Afhjælpelse af Arbeidsløsheden. Stor Deltagelse fra socialistisk og kristelige-sociale Hold. Emissær Iversen har fremsat Forslag om Henstilling til Kommunestyret om at igangsætte Arbeider eller paa anden Maade at raade Bod paa Nøden. Sognepræst Meyer foreslog, at Bestyrelsen sammenkalder private Arbeidsgivere til i Forening med Foreningens Forstanderskab at raadslaa om Midler mod Arbeidsløsheden. Mødet fortsættes og afsluttes en af de nærmeste Dage.

* * *

Aarsagen til denne Arbeidsløshed er for en væsentlig Del det mislykkede Fedfildfiske i Nordland iaar. Det har i de foregaaende Aar saavel i Bergen som i de øvrige „Sildebyer" skaffet en stor Del Folk Arbeide hele Vinteren med Pakning, Sortering, Omlægning osv.

Kommunalt Program. De centraliserede Fag- og Arbeiderforeningers Repræsentantskab i Bergen har vedtaget et kommunalt Program indeholdende 13 Poster, hvoriblandt:

Afskaffelse af Kontraktør- og Anbudssystemet ved kommunale Arbeider.

8 Timers Arbeidsdag med Minimumsløn.

Extraordinære Arbeider til Afhjælpelse af Arbeidsløshed.

Kommunale Arbeiderboliger og Skolekjøkkener, hvor fattige skolepligtige Børn daglig gratis kan faa et kraftigt Maaltid.

Kommunale Børnehjem.

Frit Lægetilsyn for alle Kommunens Indvaanere.

Modarbeidelse af Drukkenskaben ved Forelæsninger.

Kommunens Overtagelse af større offentlige Anlæg, som Sporvei- og Færgetrafik.

Bigsnæs Værk skal nedlægges, da dets Malmleier er udtømte. Arbeiderne er opsagt og skal nedlægge sit Arbeide om 14 Dage. Stansningen betyder Nød for Hundreder af Mennesker. Nødvendigheden af Direktionens Skridt beklages derfor dybt. 28 Aar er forløbne, siden den første Kisladning blev udskibet. Antallet af Udskibninger i de forløbne Aar har været mange Tusender.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Kristiania afholdt igaar Aften Generalforsamling under Ledelse af Formanden, Hr. Hofstaldmester Sverdrup, der fremlagde Aarsberetning for 1893. Af denne sees, at Foreningen i Aarets Løb har uddelt 59 Stk. Skydemasker rundt om i Landet; desuden har to Medlemmer kjøbt 5 til Uddeling. Docent Thesens Skrift: „Om Slagtning og Skydemaskens Brug" er trykt i 10,000 Ekspl. Docent Thesen har ligeledes paa Foreningens Foranstaltning holdt 3 Foredrag.

Der indkom ikke i Aarets Løb nogen Anmeldelse om Politimænd, der har vist sig særlig fortjente af Dyrebeskyttelsesforeningen, saa man ikke har kunnet uddele Præmie til saadanne.

Sammen med Kvindeforeningen holder Foreningen foreløbig en Inspektør. Der er i 1893 dannet 2 nye Foreninger, nemlig: „Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Aalesund og Omego" og „Norsk Kvindeforening til Dyrenes Beskyttelse i Kristiania".

Som Præmier er uddelt 1 Broncemedalje, 3 Sølvbægre, 3 Etui med Sølvspisejkeer, 19 Etuier med Sølvthejkeer, 1 Sølvpiseske og 13 Bibler.

Foreningens Formue $^{31}/_{12}$ 1893 var Kr. 35,570.00. Indtægten Kr. 3924.83 og Udgiften Kr. 3923.48. Medlemsantallet 582.

Den forrige Direktion gjenvalgtes.

Dødsfald. Ministerinde Catharine Løwenskiold er afgaaet ved Døden 80 Aar gammel.

Krigen i Østasien.

Japaneserne er fremdeles heldige. De rykker frem paa flere Kanter i Fiendens Land, og de kinesiske Tropper trækker sig stadig tilbage. Port Arthur er indesluttet af en japanesisk Styrke og dets Fald er nu kun et Tidsspørgsmaal. Den ved Port Arthur liggende kinesiske Flaadeafdeling vil da være fortabt, og man tror, at Kineserne bliver nødt til at stikke Flaaden ibrand for at den ikke skal falde i Fiendens Hænder.

Den kinesiske Arme har trukket sig tilbage til Bjergtrakterne, hvor det antages at den vil komme til at lide meget af Kulde og Mangel paa Livsfornødenheder. Efter hvad man kan se, befinder nok den kinesiske Hær sig i enslags Opløsningstilstand.

Kina ønsker Ende paa Krigen. Regjeringen har anmodet Stormagterne om optræde som Mæglere Kina forlanger Koreas Uafhængighed og erklærer sig villig til at betale de Krigsomkostninger, Magterne maatte bestemme. Imidlertid synes ingen af Magterne villige til at rage Kastanierne af Ilden for Kina. Det vilde nok ogsaa være vanskeligt at optræde som Mægler mellem de to Magter, ialfald for Tiden. Japan har nu faaet Blod paa Tand og vil nok ikke lade sig diktere Fredsbetingelser førend det ser Alvor. Og neppe nogen af de europæiske Magter vil bekvemme sig til at drage Sværdet for en af de stridende Partier, dertil er Risikoen for stor.

Imidlertid ser ikke Magterne med ligegyldige Øine paa Stridens Gang; de bevæger sig tvertimod paa at gribe ind, ifald Sagernes Vending skulde true deres Interesser. Baade England og Frankrige har betydelige Flaadeafdelinger stationeret i Nærheden af Krigskuepladsen, og og Rusland har en Hærstyrke paa 70,000 Mand liggende i sine østasiatiske Besiddelser.

Der truer forresten med en ny Konflikt udenfor Europa. Madagaskar har som før berettet ikke villet give efter i sin Tvist med Frankrige. Fra Toulon skal der nu afgaa 9000 Mand til Madagaskar for at give de franske Fordringer mere Eftertryk.

Det østlandske Sildefiske begynder nokfaa lovende. Ved Hvaløerne kan Fisket nu siges at være omtrent i fuld Gang. Garnfisterne, de heldigste, gjør god Fangst, og der er tillige sat et Par Notstæng.

Ogsaa paa Vestsiden af Kristianiafjorden har Silden vist sig, nemlig ved Kragerø, Langesund og Jomfruland, saa der nok ikke vil hengaa mange Dage før man er i fuld Virksomhed der ogsaa. Silden betales godt iaar, op til 8 Kr. Maaltønden.

Bankkontor paa Gjøvik. „Samhold" tager Ordet for, at der oprettes et Bankkontor for Vestoplandene med Hovedsæde i Gjøvik.

Sætersdalsbanen. Efter hvad vi erfarer fra Kristiansand, skr. Mgbl., skal der være Udsigt til, at der allerede fra Høsten 1893 vil kunne aabnes i nogen Udstrækning midlertidig Drift paa en større Del af Banen.

Underretningen herom vil selvfølgelig vække megen Tilfredshed saavel i Byen som i Distrikterne, og man maa være vor Jernbanestyrelse Tak skyldig for den Raskhed, hvorved saavel dette som de andre nye Anlæg fremmes.

Tsarens Bisættelse vil foregaa den 20de ds.

En af Byens Industririddere har lagt sig efter den Specialitet at stjæle Paraplyer. Han blev fakket for nogle Dage siden og har tilstaaet, at han bare fra Posthuset har „kvartet" 25 Paraplyer.

Hovlet Armen af til Benet. En gruopvækkende Ulykke hændte nylig paa Skabo Fabrik ved Bygdø pr. Kristiania. En Arbeider fik den ene Arm ind i en Høvelmaskine med den Følge, at Kjødet under Armen blev høvlet af lige ind til Benet.

Opmærksomheden

henledes paa foranstaaende Indbydelse til Dannelse af en Amtscentrumsforening med Underafdelinger i Kristians Amt. Vi opfatter disse Foreninger som Sammenslutninger af Gaardbrugerne for at varetage sine Interesser til Landets Gagn.

Storthingsvalg.

For Skien, den 12te November.

Repræsentant:
Kontorist H. Andersen.

Suppleant:
Kjøbmand C. Stousland.
Begge enstemmig.

Drammen.

Valgmandsvalget begyndte Kl. 9. Meget stort Fremmøde er sandsynligt. Udsigterne er, at der vil blive afgivet 1000 a 1100 Høirestemmer og 450 a 500 Venstrestemmer.

Ulykkesforsikring. Erstatning Kr. 16,000. En i Risør boende Kontorist, der var forsikret i det norske Ulykkesforsikringsselskab „Sigyn" og det svenske Selskab „Skandinavien", paadrog sig i April Maaned forrige Aar en Skade. Han var ude for at se paa det nye Kaianlæg i Byen; under Spadserturen traadte han feil, tabte Balancen og faldt overende mod nogle skarpe Stene, hvorved han fik en Hjernerystelse. Tilfældet var af saa alvorlig Natur, at han har faaet varigt Men deraf; han er dog ikke bleven fuldstændig Invalid. Manden har den hele Tid efter Skadens Indtræden faaet udbetalt Erstatning af Selskaberne, og han har paa disses Bekostning været inde i Kristiania for at undergives Behandling af Specialister.

Istedetfor at omgjøre Invalidietserstatningen til Livrente har „Sigyn" og „Skandinavien" i disse Dage ubetalt ham kontant mellem 16 og 17,000 Kroner.

En Undervandstorpedobaad. For ikke længe siden er der fra den nordamerikanske Union udgaaet en Indbydelse til en Konkurrence om Bygningen af en Undervandstorpedobaad. Der er indløbet talrige Planer til en saadan Baad, af hvilke de fleste dog er af en temmelig eventyrlig Beskaffenhed. Man har i Amerika valgt en Plan, der er fremsat af en Ingeniør Holland, og det er overdraget et amerikansk Selskab at bringe Planen til Udførelse. Den nye Undervandstorpedobaad udmerker sig fordelagtigt fra de i England, Frankrig og Spanien hidtil byggede Undervandstorpedobaade, der i Virkeligheden alle maa siges at have gjort Fiasko i større eller mindre Grad. Ingeniør Hollands Baad skal baade kunne bevæge sig normalt og tillige gaa ned i en Dybde paa ikke mindre end 21 Meter. Den bevæges baade ved Damp og ved Elektricitet, har Form af en Cigar og er 24 Meter lang og 3.30 Meter bred. Hovedbevægelsesapparatet bestaar i 2 Dampmaskiner, der under normale Forhold giver Baaden en Hastighed af 16 Knob.

Eiendomssalg. Murmester Bernt Hansen har ved Advokat P. N. Fjeld solgt No. 44 og 46 i Sørligaden til Fruken Karen Hanssen pr. Kr. 85,500 — + Omkostninger.

Kongen og Smaapigerne. Kong Oskar modtog nylig et Brev fra nogle Smaapiger i Vestergotland, hvori Maria, Hilma, Anna m. fl. bad ham om paa sin Tur til Skara at være saa naadig at kjøre sagte forbi Broddetorps Station, for at de og deres smaa Veninder kunde faa se hans Majestæt, „ty" lagde de til „vi hafva aldrig någonsin sett en kung".

Kongen, som morede sig over den naive Bøn, opfyldte den ogsaa samt gav før Afreisen fra Stenstorp Ordre til, at Toget skulde gaa med liden Fart forbi nævnte Station, hvor han venligt hilsende saa ud og saa sine smaa Beundrerinder, der neiende, viftende og raabende Hurra gjorde alt for at lægge for Dagen sin Begeistring over, at Kongen havde læst deres Brev og efterkommet deres Ønske.

Valgmandsvalgene.

Arendal.

9 Høire, med 314 St. Suppleanterne, Radikale med 105 St.

Grimstad.

6 Valgmænd, Høire med 153—150 St. Suppleanterne, Radikale med 85—82 St.

Holmestrand.

4 Høire med 151 St. Suppleanterne Radikale med 29 St.

Molde.

4 Radikale, med 108—107. Suppleanterne, Høire med 85—84 St.

Porsgrund.

8 Høire med ca. 155 St.s Overvægt.

Sandefjord.

7 Høire med 195 St. Suppleanterne Radikale med 164 St.

Jarlsberg og Larviks Amt.

Tjøme: 4 Høire med 227 St. Suppleanterne Radikale med 33 St.

Fredriksværn: 2 Høire med 71 St. Suppleanterne Radikale 43 St.

Borre: 4 Høire med 207 St. Suppleanterne Radikale med 75 St.

Brunlanæs: 5 Radikale med 230 St. Suppleanterne Høire med 131

Skouger: Høirevalg.

Botne: 3 Høire med 127 St. Suppleanterne Radikale med 49 St

Nedenes Amt.

Hiis: 4 Høire med 185 St. Suppleanterne Radikale med 60 St.

Froland: 2 Radikale med 91 St. Suppleanterne Høire med 64—63 St.

Østre Moland: 2 Radikale med 103, 1 Høire med 102, Suppleanterne, 2 Høire og 1 Radikal ved Lodtrækning.

Tromø: 3 Høire, med 146 St. Suppleanterne, Radikale 33 St.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8: **En Bryllupsaften.** Kl. 8.30 **Niobe.**

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Konkurs-Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 693)

Norske Uldtæpper

billigst hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Stortorvet.

(J. J.)

Smaagutdresser.

Frakker & Pjekkerter

færdige og efter Bestilling

hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Stortorvet.

(J. H.)

Herrer!

Dagskjorter og Manchetskjorter fra 1.20, baade færdige og efter Bestilling hos

Kalmar Haagensen

Grændsen 1 ved Storgaden.

(J. H.)

Olaf Falch, Skarnæs.

Agentur, incasso & kommission, specielt i Glommendalsdistrikterne, Hurtig exped., reelt opgjør.

Nye

Vinterfrakketøier

i storartet Udvalg fra de billigste til de fineste Kvaliteter er nu ankommet.

Benklædetøier

i stærke, **gjennemvævede** Kvaliteter i en Mængde forskjellige Mønstre, **billige** og fine.

Drestöier

i stort nyt Udvalg, hvoraf mange **nye Mønstre** i smukke engelske Serger og Cheviots anbefales som **stærke** og holdbare.

Norske Cheviots

i stort Udvalg, anbefales som de **bedste, stærkeste** og **billigste Slitevarer.**

Prøver franco.

Prante & Schilling

Klædeforretning,

Central, Storthingspl. 7.

havde han ikke talt et Ord, og ingen anede noget om Datterens Kjendskab til Sagen.

Tilsidst kom Døden, og Hubert Urquhart, Jarl af Dunluce, blev bisat i Familiens Gravkapel i Landsbyens Kirke. Ingen udtalte nogen Agtelse for den Mand, hvem de alle afskyede, og hvis Ophold paa Dunluce nærmest var imødeseet med Skræk af Egnens Befolkning.

En fjern Slægtning arvede Godset og Titlen. Han var en ældre Herre med uplettet Rygte og en talrig Familie. Hans Døtre var ikke begavet med Skjønhed, men de var retskafne, elskværdige unge Damer, der ikke havde megen Interresse for Moder og Pynt, hans Sønner var Sportsmænd, og den hele Familie fandt sig vel paa Dunluce, hvor de boede ti Maaneder af Aaret. Baade den nye Jarl og hans Familie forstod hvormeget af sin Velvære de skyldte Sibyl, og anstrængte sig forat vinde hendes Venskab og vise Lady Coralie Høflighed, — hun havde jo først saa ensomt Liv og staaet paa en saa fremmed Fod med sin Fader.

Hvad har vi vel endnu tilbage at fortælle om Sibyls Livshistorie.

Atter hengik et Aar af hendes rolige Enkestand tiltrods for John Coverdales Overtalelser og Forestillinger, og da fandt en stille Vielse Sted i den gamle Sognekirke i Ardliston paa Aarets første Dag. Mand og Hustru kjørte til Stationen og tog Toget til London for derfra at fortsætte sin Reise til Rom.

„Ja, han led, men hans Liv var et Liv i Glæde og Fryd, hans ti tunge Aar var kun som en eneste Sorgens Dag, sammenlignet med, hvad jeg har lidt i de sidste seks Maaneder! Spild ikke din Medlidenhed paa en Epileptiker, hvis Krampetrækninger ikke er behagelige at se paa, men hvis Sygdom ikke medfører nogensomhelst Smerte for Patienten selv — nej, spar din Medlidenhed for den Mand, hvis pinte Samvittighed intet Bedøvningsmiddel kan berolige, og hvis Søvn forstyrres af de forfærdeligste Drømme. Hvor tænker du at disse Drømme fører mig hen, hvorom tror du alle mine Tanker dreier sig?

„Om den Aften du myrdede Marie Arnold," sagde Sibyl og saa ham ind i Øinene, medens han reiste sig op i Sengen og greb hendes Haand med sine klamme Fingre og med sit Hoved nær hendes for at hun bedre kunde forstaa hans Ord.

„Du gjetter rigtigt. Ja, til dette Sted i Skoven føres jeg stadig hen. En Skikkelse staar ved min Side, griber min Haand og trækker mig derhen. Hun er der, skjøn og grusom, som hun var hin Aften.

Hun udtrykte sit Had mod mig og sin Kjærlighed for Mountford; jeg drog hende til mit Bryst og kyssede hende trods hendes Modstand. Jeg forsøgte at bringe hende til at forstaa, hvad hun havde at frygte, naar hun stødte en Kjærlighed som min tilbage, jeg, som vilde gjøre hende til en fornem Dame og bryde mig en Bane i Livet. Min Kjærlighed var ikke at spøge med, — den var som en flammende Ild, men

E. M. Hellesæth's
Skrædderforretning
anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit.
Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

Georg Bausback

Storgaden 17, til Pleensgd.
anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmobler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!

Moderate faste Priser! (J. H.)

Prima Fleskeryg,

Prima benfri Skinke (godt som Smørrebrødkjød) sælges for 20 Øre Marken. Prima nysaltet **Faarekjød.** Stort Udvalg i **Kogeskinker. Smør** i godt Udvalg til billigste Priser.

Gjæs, Fuglevildt & Renkjød.

M. A. Ruud

Pilestrædet 5.
(J. H. 738)

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.
(J. H.) (646)

Sengeartikler

bør man nu kjøbe hos **Olaf Jensen** — hvis man vil have godt Kjøb.

Aldeles extra gode Sager sælges nu til disse ***enestaaende lave Priser:*** Fjær ***5,75 pr. Bpd.,*** en finere Sort ***7,00,*** ½ Duun ***1,00 pr. Pd.*** ¼ Duun ***2,00 pr. Pd.*** Stampelo ***1,25 pr. Bpd.*** Lagenlærred *0,55* ***pr. Mtr.*** Duunlærred *0,37* ***pr. Mtr.***, rød Damask *0,50* ***pr. Mtr.***, Cretene *0,40* ***pr. Mtr.*** rød Mug *0,37* ***pr. Mtr.***, Twillsbolster *0,30* ***pr. Mtr.***, Satinbolster *0,45, 0,50* og *0,60* ***pr. Mtr.*** Graa Uldtæpper ***2,60 pr. Stk.*** (5,20 pr. Par), Vattæpper enkelte ***4,00 pr. Stk.***, dobbelte ***5,00 pr. Stk.*** o. s. v.

— Udenbys Ordres expederes mod Efterkrav. —

Olaf Jensen,

Joungstorvet No. 5, Christiania.

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst
Ole Olsen,
Markveien ved Ankerbroen.

Alle Udenbyesboende

kjøber sine Varer bedst og billigst hos

Andreassen & Borgen,

Brogaden 1, Christiania.

Rabat indrømmes.

Telefon 310 f.

Forlang Prisavrant.

(J. H. 749)

Haldens Metalvarefabrik.

Fabrikata af:

Kobber-Suppekjedler Kasseroller, Kaffekjedler etc.

i alle Størrelser anbefales som **gode** og **billige Kogekar.**

Nielsen & Lie,

Storgaden 25.

Bestillinger paa alle Slags Kobberkogekar modtages.
(J.H. 677)

Sengklæder

syes færdig paa Dagen bedst og billigst hos

Fjær fra 6.00 pr. Bpd.
Dun fra 0.99 pr. Pd.
Bolster fra 0.30 pr. Meter.

Sannerud & Simonsen,

Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden. (J. H. 717.)

Vildt.

Tiur, Rei, Aarfugl, Hjerper, Kramsfugl, Høns; Kyllinger, Dyrestege, friske Varer, billig i Bazaren 45. Telefon 1199.
Julius Norbye.

Smør.

Fineste Meierismør i Spand og mindre Dele samt sjelden godt fedt Børaassmør i Butter, Spand og mindre Dele til nedsat Pris i Bazaren 45, Telefon 1199.
Julius Norbye.

Mysost,

extra fin saavelsom billigere Sorter, fineste Hedemarkens Pultost & Prim, ægte Schweitzerost, hol. Stoltzer-, Nøgel- & Edamerost, norsk Nøgel- & Schweitzerost samt Prim i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Østers.

Friske store Østers, Schreiner, Nilsen & This's udmærkede Fiskeboller, Kjødboller, Frikkadeller, skindl- og benfri Anschovis, Sardiner, Sardeller, Hummer, stuet Krabbe, Fiskepuddinger, Torskerogn, Røgesild.

Julius Norbye,

(J. H. 735.)

For Landhandlere

anbefales alle Sorter

Stentøi, Porcelæn, Glas, Lamper, Lygter, Lampeglas & Væger samt **brunt Stentøi til Fabrikpris,** alt mod **største Rabat.**

Christiania nye Stentøimagasin,

Youngsgaden 6.
(J. H. 721

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Fabrik og Lager af **Maal- og Vægtredskaber.**

Vildt

kjøbes.

Hamborg & Lystad,

Vognmandsgaden 8, Christiania.
(J. H. 744)

LIVSFORSIKRINGS-SELSKABET

BRAGE

CHRISTIANIA.
Hjørnet af Carl Johans Gd. og Akersgd.

— 370 —

hun stødte mig fra sig med al sin Kraft og lo ad mine Trudsler. Hun bebyldte mig for kun at tragte efter Sir Josephs Penge og ikke egentlig at bryde mig stort om hende. Hun var saa stærk og skjøn i sin Vrede. Jeg havde en Kniv i min Lomme — Mountfords Kniv, som jeg havde laant nogle Dage i Forveien — jeg greb den — jeg var fra Sands og Samling af Raseri. Du kan slutte dig til det øvrige. Du husker, at jeg kom sent ned til Middag, men at jeg ikke var hverken aandsfraværende eller urolig. Du nærede ingen Mistanke mod mig før længe bagefter."

Sibyl lyttede taus til hans Ord og sad fremdeles taus, da hans Haand slap hendes, og han udmattet sank tilbage paa Puden efter den Anstrængelse, han havde udstaaet ved at tale saa længe paa en Gang.

Han stønnede høit; hans magre Hænder bevægede sig urolig frem og tilbage paa Sengetæppet, og de indsunkne, feberagtige Øine rullede vildt, da de fæstede sig paa Sibyls blege, lidelsesfulde Ansigt.

„Har du intet at sige mig?" hvislede han tilsidst.

„Intet! Gud hjælpe dig i din sidste Stund!"

„Du er ikke overrasket over min Tilstaaelse?"

„Nei; jeg vidste, at du havde dræbt Marie. Jeg har længe følt mig overbevist derom. Du knuste min Faders Hjerte, — du forkortede hans Liv. Du ødelagde Braudons og min Fremtid. Hvad godt kan jeg vel gjøre dig? Bed Gud tilgive dig! Hvad jeg tænker eller føler kan ikke have nogen Indflydelse paa

— 371 —

dig, du kan jo ikke forandre Virkningen af det onde, du har gjort."

„Nei, det Forbigangne er forbigangent. Jeg kan ikke vække Marie op fra de Døde. Jeg vilde have givet tyve Aar af mit Liv for ikke at have begaaet dette Mord, — jeg vilde give alt, hvad jeg nu eier, for at vide at jeg ikke havde begaaet denne Forbrydelse. Raab paa Sygepleierskene jeg maa have min Morfin. Smerterne begynder igjen!"

De to Kvinder kom øieblikkelig; den ene støttede Patienten, medens den anden indsprøitede Morfinen.

Sibyl faldt paa Knæ ved Foden af Sengen og skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Hun raabte til Gud om Barmhjertighed for den døende Synder, derpaa nikkede hun Godaften til de to Damer og gik langsomt ud af Værelset.

De ovede Hænder rystede Hovedpuderne op, lagde dem tilrette under den Syges Hoved, og ordnede Silketæppet, der dækkede den udtærede Skikkelse, paa hvem Morfinen nu udøvede sin beroligende Virkning.

Trods den Tilstaaelse, hvormed Hubert Urquhart nu havde lettet sit Hjerte, var der en endnu forfærdeligere Forbrydelse, som han ikke havde talt om, en Forbrydelse, han havde udført med koldt Blod, og længe havde tænkt paa at begaa. Med usvækket Kraft og fast Forsæt havde han udført den og med ligesaa liden Medlidenhed, som den, Jægeren føler for det ædle Dyr, der dør for hans Kugle.

Om den Forbrydelse, som alene Coralie vidste om,

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth. Staib,
Carl Johans Gade 7.

Nr. 135. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 15de November 1894.** | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dens Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Følgetonen

„Du er Manden",

en af de mest spændende, som har gaaet i nogen norsk Avis, vil ca. 8 Dage foreligge komplet. Den udgjør 374 8vo. Sider og sælges til den uhørt billige Pris af **80 Øre** pr. Expl. i Materie, frit tilsendt, ved Henvendelse til „Eidsvolds" Expd.

Nye Abonnenter paa „Eidsvold", som tegner sig fra 15de November til 1ste Juli n. A. og indsender Kontingenten Kr. 2.50, faar Følgetonen gratis tilsendt.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93	**Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „	3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr.	1,320,000
Reservefond . . . . . „	921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,	
Præmiereserve . . . . . Kr.	8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „	900,000
Reservefonds . . . . . „	782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93	**29,200,000**

Aktieeiernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Resultatet.

Vor Valgordning, der aabner en vid Mark for Slumpetræffet, har under Forudsætning af, at der ingen Forandring indtræffer i de to gjenstaaende Byers, Sarpsborg og Tønsbergs, Stemmegivning, tilført Radikalerne i næste Thingperiode 59 Repræsentanter mod 55 af de to øvrige Grupper. Radikalerne har tabt 5, og de Moderate og Konservative vundet det samme Antal Pladse, da Forholdet paa sidste Storthing var 64 mod 50.

Men Radikalernes Flertal er et rodløst Flertal. Det er ikke begrundet i nogen Overvægt blandt Urvælgerne.

De moderate og konservative Partier har seiret i Jarlsberg med **1000** Stemmers Overvægt, og i Nedenæs med **300** Stemmers Overvægt. Denne betydelige Overvægt har reduceret Radikalernes Flertal blandt Landsbygdens Vælgere til dt betydningsløst Tal. De høieste Beregninger giver dem et Flertal af 1000 paa tilsammen 120,500 afgivne Stemmer, de laveste giver dem slet intet Flertal. Med runde Tal kan man ansætte Forholdet blandt Urvælgerne paa Landsbygden saa, at der staar

60,000 Moderate og Konservative mod **60,500** Radikale.

I Overensstemmelse dermed har Radikalerne erholdt netop Halvparten af Amtspladsene i Thinget, 38 mod 38. Forrige Gang havde de 51 mod 25, saa Tilbagegangen har været af den mest haandgribelige Art.

Kom det bare an paa Bønderne, da var Radikalismen gjort uskadelig for de næste 3 Aar.

Desværre har Valgene for Byerne givet et andet Resultat.

Radikalerne sidder nu inde med 21 af Byernes Pladse i Storthinget, medens Høire og de Moderate kun har 17 (dersom Sarpsborg vælger konservativt).

Hertil svarer imidlertid ikke et forholdsmæssigt Antal Urvælgere. Høires Overvægt i de smaa Byer bevirker nemlig, at der, naar Tønsberg og Sarpsborg har valgt, i Byerne antagelig vil staa

21,700 Moderate og Konservative mod **21,600** Radikale.

De 550 paa særskilte Lister afgivne Socialiststemmer er selvfølgelig her sat ud af Betragtning.

En for Radikalerne gunstig Beregning udviser saaledes, at de kun har ca. 400 Stemmers Overvægt paa et samlet Antal af omkring 167,000 afgivne Stemmer, eller at der staar

81,700 Moderate og Konservative mod **82,100** Radikale.

Det er nokaa sandsynligt, at denne lille Overvægt ved nærmere Gransking kan vise sig næsten ganske at forsvinde.

Forrige Gang havde Radikalerne 1700 Stemmers Overvægt og skulde nu have 2700, om deres Stilling blandt Urvælgerne var forbleven uforandret. I Stedet derfor har de tabt

ca. **2000** Stemmer.

Det vil efter dette Resultat, og især efter den stigende Bestemthed, hvormed Bønderne, jo længere det led paa Aaret, udtalte sig imod Radikalerne, være interessant at se, om disse over at gjøre Forsøg paa at realisere sin Programsag almindelig kommunal Stemmeret. Her har de et solid Flertal blandt Urvælgerne imod sig, da det er erkjendt endog af Radikalerne selv, at mange Modstandere af en saadan Stemmeret har fulgt dem ved Valgene. Om der nogensinde skulde være Anledning til at lade det suspensive Veto virke, skulde det være her, hvor det er vitterligt for alle, at Flertallet af Stemmeberettigede staar paa en anden Side end Flertallet i Thinget. Bønderne vil ikke lade sig af Byerne paatvinge almindelig kommunal Stemmeret. Vedtager Radikalerne den i Odelsthing og Lagthing, da er det Byerne, som gjør Udslaget. Og at Radikalerne fra iaar af er gaaet over til at blive et Byparti, fremgaar tilstrækkelig af, at hele deres Flertal i Thinget hviler paa Byerne. De har 38 Landspladse og 21 Bypladse, medens de Moderate og Konservative har lige saa mange Landspladse, men kun 17 Bypladse.

Vi slutter disse Betragtninger med den Bemærkning, at Centrum eller det moderate Venstre viser sig at have Hovedfortjenesten af, at det er gaaet saavidt godt, som det er gaaet. Vort Parti har desværre lidet at sige i Byerne. Men paa Landsbygden har Centrums Optræden været aldeles afgjørende. Uden det vilde hverken Buskerud eller Akershus, hverken Jarlsberg eller Nedenes være holdt eller erobret af de Partier, der nu hævder Bondens Ret.

I den kommende Thingperiode vil det moderate Venstre være den eneste Partigruppe, der optræder med forøget Styrke. Høire vil hverken være stærkere eller svagere. Radikalerne vil derimod være reducerede.

Et Par tusinde Reuer, tilhørende svenske Nomader, er iløst blevne beslaglagte af det russiske eller finske Politi øst for Köngegmä Elv. Grænseaffærringen er en Guldgrube for finske Lensmænd, og det vil den sandsynligvis ogsaa blive, skriver Malmberget, indtil vore Diplomater i Stockholm og St. Petersburg faar Syn for Sagen for, at Beslaghungeren hos de finske Lensmænd er det eneste, der kan forklare Grænseafspærringens Tilværelse.

Folkeoplysning i Finland og Rusland. Tidsskriftet Ruskaja Schisnj har offentliggjort et Par korrekte Artikler om finske Skoleforhold, hvis Konklusion er: „Selv med de største Anstrengelser vilde der gaa en Tid af henimod 150 Aar (!), før Læse- og Skrivekyndigheden blev almindelig hos os; det lykkelige Finland har naaet dette Standpunkt allerede for en Tid siden".

Til Efterligning. Fra Kuopio, en By langt inde i Landet, er der i September med Jernbanen udført omtrent 125,000 Kg. Tyttebær.

Marinen vilde dø ud. Keiser Wilhelm saaes ganske uventet som Balgjæst ved et Bal, som hans Broder Prins Heinrich af Hessen for nogen Tid siden gav paa Slottet i Kiel. Keiseren vilde ikke vide noget af Hofetikettens Tvang og sagde: „Idag vil jeg ikke være Keiser. Jeg vil more mig og sætte mig hen til de unge Piger". Som sagt, saa gjort. Keiseren tager smilende Plads mellem to unge Damer. Den ene er meget beklemt, og lammet af den uventede Ære bliver hun i høieste Grad forlegen, purpurrød og slaar Øinene ned. Den anden unge Pige, der er sig sin Skjønhed og aristokratiske Sikkerhed bevidst imødeser derimod med lignende Øine de kommende Ting. Keiseren ser et Øieblik paa den freidige unge Pige, men vender sig derefter om til den førstnævnte med Spørgsmaalet: „Min Frøken, hvad vilde De sige, hvis jeg forbød Søofficererne at gifte sig?" Dyb Taushed og endnu sterkere Rødmen; men intet Svar. Keiseren, der morede sig herover, henvendte sig derpaa til den anden unge Pige. Hvad vilde De sige dertil? „Deres Majestæt, det vilde slet ikke gaa. Deres Marine vilde jo dø ud", lød det sikre Svar.

I Kamp mod den onde. Ved Dragefjeldet udenfor Bergen staar en gammel faldefærdig Rønne, der i lange Tider har havt Benævnelsen „Femtimandshuset". Uvendigfra set, — skriver „Berg. Aftbl." — skulde man dog ikke tro, det kunde bære femti Mands Besætning, hvad der alligevel skal have været Tilfældet og givet det Navnet. For afvexlende kortere og længere Tidsrum har Huset været beboet af Elementer, der har været til liden Hygge og Glæde for Naboerne, som nu føler en ordentlig Lettelse ved Visheden om, at der er solgt og skal nedrives. Uagtet de sidste Beboere har taget alt sit Habengut med sig og efterladt Baaningen tom, har den mere grønne Ungdom dog fundet ud, at Huset alligevel maa være beboet, og efter lange Funderinger og Undersøgelser endelig kommet til det Resultat, at det er den onde selv, der har opslaaet sit Paulun i den forladte Bolig. De har derfor erklæret den onde Krig paa Kniven og nu i flere Aftener i Rad bombarderet Tag, Vægge og Vinduer saaledes, at der ikke mere findes en hel Rude i Huset, ligesom Taget ser ud, som om det skulde have været belagt med Graasten istedetfor Tagsten. Hvorvidt Gutterne har opnaaet sin Hensigt med at drive den formodede ubudne Gjest ud af Huset, kjender man ikke til, men fortsættes Bombardementet ret mange Aftener, vil Eieren ialfald kunne spare sig Udgifterne ved Nedrivningen.

En gammel Historie.

(Gjenfortalt af E. B.)

Den nu afdøde Krigshistoriker, Oberstløitnant S., pleiede at fortælle Følgende Historie om den nuværende Krigsskolebygning i Kristiania:

Der, hvor nu Krigsskolen ligger, laa for mange, mange Aar tilbage et lidet, uanseeligt, brunmalet Træhus, omgivet af en Have, hvis eneste Pryd var et større Sten-Vandbasin. Huset var beboet af en Falskmyntner ved Navn Michael Paoli og dennes Datter. Allerede længe havde Michael Paoli bedrevet store Bedragerier, trolig hjulpet af sin Medhjælper, en liden, hæslig middelalderlig Mand, som Paoli ønskede til Svigerson.

En mørk Aften, da Medhjælperen var tilstede, og Datteren havde bragt de to Mænd Drikkevarer, aabenbarede Faderen sine Bedragerier for Datteren og sagde hende ogsaa sin Vilje, at hun skulde ægte Medhjælperen. Datteren sagde nei og truede med at fortælle Øvrigheden det hele, hvis man ikke lod hende i Fred; derefter gik hun til Ro i sit lille Kammer i Kvistetagen.

Nogle Timer efter ved Midnat sneg de to Mænd sig op Trappen, ind i Kammeret, bandt Pigen og slæbte hende med sig ned Trappen, gjennem Korridoren, ud i Haven til Bassinet, og her paa Kanten skar de hendes Strube over og gravede Liget ned i Jorden. Næste Morgen tidlig reiste Medhjælperen til Kjøbenhavn.

Faderen sagde til sine Betjente, at Pigen var reist med ham.

Mange Aar gik hen — og Michael Paoli boede fremdeles i dette lille Hus. Da kom en Dag Politibetjente, lænkede Paoli og gjennemsøgte Huset, dog uden at finde noget mistænkeligt. Saa tog de Manden mellem sig og førte ham med sig for at se, om han ikke med Mine eller Gebærder skulde røbe sig.

Da de kom i Haven, begyndte hans Knæ at skjælve, og ved Vandbassinet faldt han ligbleg ned og bekjendte alt.

Medhjælperen havde i Kjøbenhavn paa sin Dødsseng i Feberfantasier røbet sig.

For den Kapital, der blev funden hos Paoli, er den nuværende Krigsskolebygning bygget. Saavidt historisk.

Nu fortælles, at de vagthavende Soldater ofte skræmmes, „helst dog i Maanenætter", af tunge Trin gjennem Korridoren, op Trapperne og ind i et Værelse, hvorfra de igjen kommer, og det høres, som om der bliver slæbt et Legeme gjennem Korridoren ned i Haven — her ved Vandbassinet, der endnu findes, som dengang Historien skede, bevæger sig dunkle Skikkelser; de har noget hvidt mellem sig; snart svæver den lyse Skikkelse fra dem, bevæger sig sagte over Plænen, og i Maaneskinnet kan man se den igjen forsvinde ind ad Vinduet til det tidligere tille Kammer.

(Berg. Aftenbl.)

Fra Vestby sees sjeldent noget i Deres Blad Hr. Redaktør. Og dog hænder her meget, som kan have Interesse ogsaa udenfor Bygdens Grændser.

Saaledes var det som bekjendt ikke langt fra, at en af vore Gaardbrugere havde faaet Plads paa Akershusbænken i kommende Thingperiode. Havde nemlig Hr. Lovenskjolds Fratagelse været af en mere alvorlig Art, var Hr. Julius Sundby blit indvalgt, og Centrum derved havde vundet en Plads i Amtet. Og man være nu af hvilken politisk Anskuelse man vil, saa maa det erkjendes, at her i Amtet er Centrum et saa stort Parti, at det med Rimelighed maatte kunne gjøre Krav paa en Repræsentant.

Naar undtages den Spænding, som Udfaldet af de gjenstaaende Valg giver, er her for Tiden fuldstændig Ro i Politiken. Det kom som en Slappelse over alle Partier, da Valget var over. Valgresultatet viste da ogsaa et Frafald fra Radikalernes Række saa stort, at faa havde tænkt sig det.

Inden vor Bygd holder en kristelig Ungdomsforening paa at arbeide sig frem til stor Betydning. For omkring tre Aar siden blev den stiftet med ikke liden Tilslutning; men faa havde Tro paa dens Levedygtighed. Saa ofte var Foreninger blit stiftet her, for kun efter en kort Tid at gaa overstyr igjen; det var derfor næsten blit en Troessætning, at Foreninger ikke kunde bestaa her. Det maa vel derfor, nærmest tilskrives dens energiske Formand, Hr. Pastor Smith, at Foreningen ikke alene har bestaaet, men faar alt større Tilslutning, og vinder Anerkjendelse og Sympathi ogsaa blandt dem, der staar udenfor den.

Haandværksborgerskab. Fra 1ste Januar 1895 gjælder den Lov, at enhver, der vil erholde Haandværksborgerskab, maa have bestaaet den i Lov af 15de Juni 1881 § 11 omhandlede Prøve i det Haandværk, hvorpaa Borgerskab forlanges.

Kun Fagfolk skal saaledes kunne drive Forretning i de respektive Fag, — og vi tror, at denne Bestemmelse strengt gjennemført vil medføre adskillige Fordele, idet den samvittighedsløse — altfor almindelige — „Udlæring" af unge Mennesker, der i sin Læretid ingenting har lært, saafom „Mestrene" ingenting kan, derved forhaabentlig vil blive stoppet, ligesom Godtkjøbsarbeidet muligens kunde komme til at forsvinde af Markedet, hvilket vilde være i alle Parters Interesse.

Bismarcks Advarsel
til
Keiser Aleksander.

En Berlinerkorrespondent til „Wiener allg. Zeitung" meddeler et mærkeligt Brev, som Fyrst Bismarck i Mars 1881, straks efter Keiser Aleksander den 2dens Mord, skrev til Keiser Aleksander den 3die.

I dette Brev, hvis Indhold ikke før har været offentliggjort, bad Bismarck den nye Tsar om i Modsætning til, hvad hans Fader havde gjort, at beskytte sin Person ved alle i menneskelig Magt staaende Midler. „Ingen Kyrasser", skrev Bismarck, „skammer sig over sit Panser, ingen Ridder har forsmaaet Harnisk" . . „Omgivet og bevogtet af Soldater og trofaste Tjenere", hedder det videre i Brevet, „befinder Monarken sig jo ogsaa blandt sine Undersaatter, og blandt gode Undersaatter, som udgjør Befolkningens overveiende Flertal, og som saa meget hellere vil underkaste sig alle med denne Pligtopfyldelse forbundne Besværligheder, som de træder i Tjenesten i den Tro, at det er deres Kald at beskytte Tsarens hellige Person mod enhver Fare. Giver man det blodtørstige Vilddyr frit Spillerum, saa vokser det for hver Dag. Nihilisterne vilde antage kjæmpestore Proportioner og naturligvis tragte efter ved nye Fyrstemord at høste Frugten af deres Forbrydelser. Ved at forsømme de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger vilde Tsaren ikke alene prisgive sig selv, men paa samme Tid henlede Mordernes Opmærksomhed paa sine Børn og Efterkommere. Det er ikke alene den keiserlige Families og Undersaatternes Ret at fordre, at Tsaren beskytter sit dyrebare Liv, men alle Europas Folk og Fyrster er, uden Hensyn til Sympatier eller Antipatier, interesseret i Tsarens Sikkerhed. Har Fyrstemorderne Held med sig i Rusland, vil Fanatismens og Omstyrtningens Mænd i andre Lande føle sig opmuntrede til lignende Forbrydelser."

Den kraftige Bevisførelse i dette Brev kunde ikke undgaa at paavirke Aleksander den 3die, navnlig da man faa Dage efter Aleksander den 2dens Mord opdagede en fuldt færdig underjordisk Mine paa Gatschina. Fem Dage Keiser — og allerede et Attentat! Bismarcks Brev fremkaldte ved det russiske Hof en fuldstændig Omvæltning i Anskuelserne om Udstrækningen af Sikkerhedsforanstaltningerne. Den falske Fore-

stilling, som Keiseren endnu et Par Dage efter sin Tronbestigelse nærede, at Attentaterne kun var rettede mod hans Fader, bortblæstes helt og fuldent, og de mest omfattende Forholdsregler for Keiserens Sikkerhed gjennemførtes. Historien kjender intet Exempel paa en saadan Bevogtning af en Monark. Følgen blev imidlertid en hel Række mislykkede Attentater — hvor mange, vil vel bestandigt blive en Hemmelighed.

Aleksander den 3die glemte aldrig Bismarcks Advarsel.

Omslaget i Jarlsberg.

Det var Andebu, som afgjorde Jarlsbergsvalget. Denne solide Bondebygd, som i Aarrækker har staaet i Venstres Fylking, har iaar opdaget, at det Parti, der kalder sig „det rene Venstre", ikke er det gamle Bondevenstre. Til Andebu sluttede sig Lardal, der længe har staaet vaklende. Bondepartiet har gjort gode Fremskridt i Brunlanes, Tjølling og Hedrum, men fremfor alt i Ramnes, der paa et hængende Haar havde gjort Andebu Følge. Endog i Sande og Hof spores et betydeligt Omslag, og selv i Sandeherred er Afstanden mellem Partierne mindre end den før var. Samtlige de her opregnede Bygder, undtagen Lardal, har i Aarrækker været det samlede Venstres „faste Borge" i Jarlsberg. I Aar er de moderate Partier i disse Bygder voxet til 1420 fra 640 i 1891, altsaa med 780, medens Radikalerne kun er voxet fra 1460 til 1970 eller med 510. Jarlsberg vil forhaabentlig, i Lighed med Smaalenene, komme til at tælles blandt de Bygder, som trofast vil hævde Gaardbrugernes Stilling i vort offentlige og kommunale Liv.

I Nedenes

kan der vistnok ikke tales om Omslag i den Forstand som i Jarlsberg, da nemlig Amtets Repræsentation ogsaa forrige Gang var konservativ og moderat, men Bevægelsen der har ikke desto mindre med en lignende Styrke gaaet Radikalismen imod. Fra en Overvægt af 150 for Radikalerne blandt Urvælgerne har Amtet flyttet sig over til et Flertal af 300 for de Moderate og Konservative.

Den eneste Bevægelse i modsat Retning har tilsyneladende fundet Sted i Søndeled, hvor gamle Lindstøls Søn har gaaet de Radikales Ærinder — et mærkeligt Modstykke til Amtsrepræsentanternes Gaardbrugerpolitik i Sexti- og Syttiaarene — men ellers er der overalt en stærk Strøm i modsat Retning. Mærkeligst er kanske Forholdet i Gjerstad, en gammel solid Venstrebygd, hvor Radikalerne i Aar vandt en Pyrrhusseier med 215 mod 177, medens de for 3 Aar siden havde to Tredjedels Flertal der. Videre kan nævnes Aamlid, der iaar har valgt moderat med et klækkeligt Flertal, medens det for 3 Aar siden valgte radikalt. Fremdeles Froland, hvor der for 3 Aar siden kun var en Haandfuld Ikkeradikalere, men hvor de Moderate iaar naaede Radikalerne stærkt ind paa Livet. Sluttelig nævner vi af egentlige Gaardbrugerbygder Østre Moland, hvor Radikalerne, der i 1891 var aldeles overlegne, iaar led et halvt Nederlag, samt Evje, hvor der nu er et talrigt moderat Parti, der i Fremtiden vil vise sig farligt for Radikalismen.

Forholdene i disse Bygder anser vi for mere karakteristiske end Forholdene i Kystbygderne, der dog i det Hele med endnu større Bestemthed end i 1891 har udtalt sig mod Radikalismen.

Møllebrand i Enebak. For et Par Aar siden nedbrændte Fosser Mølle i Enebak. Den var assureret og den opføres paanyt af Eieren A. Pedersen. Nu stod den fuldt færdig indtil den for nogle Dage siden nedbrændte for 2den Gang. Møllen skal denne Gang være assureret for 25,000 Kroner, og med det Previlegium for Eieren, at han i Tilfælde af Ildebrand ikke pligtes at opføre den for 3die Gang. Det synes da, at Eieren kommer fra det uden nogetsomhelst Tab, hvorimod mange udover Bygden lider, fordi et stort Antal Kornsække henstod i Møllen, som ikke var assurerede. Det optagne Brandforhør, der endnu ikke er afsluttet skal ikke have bragt nogen Oplysning om Ildens Opkomst.

Vi har modtaget følgende:

Til

Valgmændene i Jarlsberg og Larviks Amt.

Da Valgmandsvalget i Amtet jo nu er afjort med Seir for de forenede Høire og Moderate, er det naturligt, at der drøftes hvem Vælgerne bør samle sig om og kaare til Storthingskandidater for Amtet, og Indsenderne af Nærværende, der gaar ud fra, at de seirende Partier vil være saa hensynsfulde at lade Horten faa sin Repræsentant i Thinget, skjønt det desværre heller ikke denne Gang var med paa at bære Seiren hjem, i den Anledning tillade sig at henlede Opmærksomheden paa Hr. Bogtrykker C. Andersen.

Udgaaet af Arbeiderstanden og selv en Arbeider, der ved Dygtighed og Energi fra tarveligere Kaar har vidst at arbeide sig op til en anseet, indflydelsesrig Stilling, vilde han være en værdig Repræsentant for Arbeiderne paa Thinget, og fra hans mangeaarige Virksomhed som Medlem af Formandskabet, hvortil han er bleven valgt baade af Høire og Venstre, er der talrige Exempler paa, at han baade har havt Evne og Hjertelag for de Smaa i Samfundet, og at han ved sit praktiske og greie Syn har været en af vor Bys mest fremragende Kommunerepræsentanter.

Kommer nu hertil, at Afholdsforeningerae i Amtet hæller Tusinder af Medlemmer, som man vil erindre, at Venstre ved sidste Valg fandt det raadeligst at tage Hensyn til ved at skaffe dem en Repræsentant, og som vistnok af Høire og Moderate haaber den samme Hensynsfuldhed, vil Hr. Andersens Valg ogsaa af den Grund være meget ønskelig. Han indtager nemlig en meget fremtrædende Plads inden Totalafholdsfolkets Rækker, har i flere Aar været Formand i Kredsbestyrelsen og er en af Afholdssagens ivrigste Talsmænd.

Med disse Ord vil vi paa det bedste anbefale Hr. Bogtrykker C. Andersen til Amtets Vælgere som Arbeidernes og Totalafholdsmændenes Repræsentant for Jarlsberg og Larviks Amt.

Horten 13de Novbr. 1894.

Flere Vælgere.

Jarlsberg vundet,
Larvik ligesaa,
Nedenes hævdet,
Aalesund og Kragerø tabt.

Ialt har den 12te November bragt de moderate og konservative Grupper en Vinding af 5 Pladse og et Tab af 2, altsaa en ren Vinding af 3 Pladse. For er vundet 2. Den samlede Vinding for os, der svarer til Radikalernes Tab, er derfor 5 Pladse.

Efter Wiggins-Expeditionen.

Hammerfest, 12te Novbr. (H. O.)

Efter en til den engelske Konsul hersteds indløben Meddelelse er tvende Undsætningsexpeditioner end yderligere afgaaede efter Wiggins-Expeditionen.

En Expedition med Dampskib er sendt ned Jenisei for det Tilfælde, at Wiggins-Expeditionen skulde være forlist ved Jeniseis Munding.

En Landexpedition er desuden sendt rundt Jalenekysten. Wiggins-Expeditionen skulde ved Afreisen hjemover være daarlig provianteret.

Grossererens Buxer. Juleaften kom Grosserer N. N. hjem med nye Buxer, men som, da han prøvede disse, var omtrent 3 Tommer for lange. Forsent at komme til Skrædderen, og Buxerne skulde han bruge Julemorgen, hvad skulde han gjøre. Rent udaf sig selv, bad han først sin Kone om hun vilde gjøre Buxerne 3 Tommer kortere.

Konen: „3 Tommer kortere, strækkelig saa lange Buxer den Knudsen sy'r ogsaa! Nei! det har jeg nok ikke Tid til ikveld". Saa bad han sin ældste Datter, men heller ikke hun havde Tid. End du da Johanne? (det var Husholdersken).

Johanne: „Har ikke Tid til at træde Traad i Naal ikveld".

Grossereren maatte hænge Buxerne bort. Efterat Juletræet var høstet, Lysene slukket og alle hvilede sine trætte Lemmer, fik Konen Samvittighedsskrupler over, at hun ikke havde stelt paa sin Mands Buer. Hun listede sig derfor strax ind i Stuen og tog de 3 Tommer af Buxerne. Lidt senere kom ogsaa Datteren til at tænke paa Papas Buxer, og saa listede hun sig bort til Klædesskabet, fandt Buxerne og besørgede med lettet Hjerte de 3 Tommer afklippede. Ogsaa Husholdersken fik Betænkeligheder og det gik rasft fra Haanden for hende at gjøre Grossererens Buxer 3 Tommer kortere.

Juledagsmorgen havde Damerne taget Plads ved Bordet og kun ventede paa Grossereren som havde faaet sit Tøi ind — deriblandt de nye Buxer. — „Hør! nu kommer han", siger Datteren, og i samme Øieblik aabner han Døren fra Soveværelset og raabte paa sin Kone. „Men du!" disse Buxer var jo igaar Aftes 3 Tommer for lange, og se nu er de — — — — Tableau.

Den høieste Mand i Verden siges at skal bo i det sydlige Rusland; han er saa høi, at naar han vil snyde Næsen, maa han sætte sig fladt ned paa Gulvet for at faa fat i den.

I Larvik og paa Hamar, de eneste Byer paa Østlandet, hvor der før Valgene fandtes en Centrumsorganisation, seirede de Moderate og Konservative.

Bonderne i Jarlsberg og Nedenes

har gjort et godt Arbeide til Forsvar for den norske Bondestands Ret. De har ikke ladet sig nøie med netop akkurat at stemme Radikalerne ned. Nei, de har slaaet et Slag, som svier. I Nedenes, hvor Radikalerne forrige Gang var i et Flertal af 150, er de nu i et Mindretal af 300, og i Jarlsberg, hvor den konservative og moderate Overvægt i 1891 var 50, er den nu 1000. Dette er Tal, som ikke kan misforstaaes.

Bondeliv.

I.

Der er ved vore Bondekoner noget vist kjækt og selvstændigt — noget sikkert og klogt i hele deres Optræden, man kan gjerne kalde det fint eller intelligent. Om end Særpræget er helt forskjelligt fra Bydamernes Intelligense. Det er noget mere solid. Forresten maa man kjende Bondekonen meget godt for at faa Tag i hendes gode Egenskaber; thi hun er af Naturen sky og indesluttet af sig. Der er saaledes i hendes Optræden ligeover for Fremmede og særlig Byfolk noget meget forsigtigt og stilfærdigt. Byfolkenes frie, lette Maade at føre sig paa finder hun anstødeligt, ja endog dette ligefrem og uden Nøden at spise sig mæt, forekommer hende som Uopdragenhed.

Hendes ægteskabelige Liv er jevnt og fredeligt, selv om hun er gift med en Mand, hun slet ikke elsker, tager hun det med Ro. Om Manden kommer fuld hjem fra en Byreise, tager hun ogsaa dette temmelig rolig. „Imorra er han jo like go att," siger hun paa sin eiendommelige stilfærdige Maade. Om han imellem tiltaler hende raat, saa bærer hun ogsaa dette stilt.

Den flinke Bondekone er i Bevægelse hele Dagen — Fjøset og Kjøkkenet er hendes Element. Oppe fra 5—6 om Morgenen og helt til Klokken 8 om Kvelden. Embedsmandsfruernes finere Arbeider og mere bymæssige Stel ser hun ned paa med et Slags ophøiet Ringeagt.

Bondekonens Stilling som Husmoder er forøvrig langt mere selvstændig end Embedsmændenes Fruer i hendes Bygd. Hun behøver ikke idelig og altid gnaale paa Manden efter Penge. I Staburet har hun Madforsyning i lange Baner, og af Sauernes Uld tilvirker hun de eneste Klæder der bruges paa Gaarden. Skal hun en og anden Gang i Byveien, trænger hun nok Kontanter hun og, men hun faar da gjerne sit Ønske opfyldt uden for meget Gnaal paa Manden sin. Som „Moder" er Bondekonen alvorlig og stræng. Børnene vænnes tidlig til Arbeide: De er i Regelen langt mere velopdragne end Børnene i Byen. At støie i vild Leg kaldes at være „utugten". Forøvrig hersker der ofte et noget stivt Forhold mellem Moder og Barn. Skikkene er jo forresten forskjellig i de forskjellige Bygder. Hvad her skrives gjælder i sin Almindelighed.

Den største Anstødssten i Bøndernes Familieliv er Forholdet til Føderaadspolitiken. Saasnart de nygifte Bondefolk har overtaget Gaardsstellet optræder Ungkonen med en vis overmodig Hensynsløshed ligeoverfor Gammelkonen, der gjerne er hendes Mor eller Svigermor. Gamla finder sig i dette med Bondekonens eiendommelige Flegma; men hun tænker dog med en vis vemodig Længsel tilbage paa den Tid, da hun selv havde Magten.

Et Særpræg hos Bondekonen er hendes Sindsro, med Fatning kan hun saaledes bære den Sorg at miste sine kjære. Det er ingenlunde Mangel paa Følelse, men med sin praktiske Sans og sin medfødte Karakterstyrke har hun tidlig lært at beherske sig.

„Det var om Vaaren paa en af Hedemarkens smilende Gaarde — Engro vil vi kalde den Gaarden. Den laa fagert i Lien med Skogkrans paa Oversiden og mod Nedersiden vid Udsigt nedover grønne Bakker, tætgroet Flade — Mjøsen og gjilde Bygder. Dagen er vaarlig med Sol og lysegrønt Bjerkeløv. Familien er samlet paa Tunet, der skal siges Farvel til næstældste Sønnen, der skal reise til Amerika med Hustru og Børneflok. De staar der værdige og haandtages, der er Vemod og Alvor i Blikket, men hverken Storgraat eller mange Ord, Mor tørrer Øiet med Forklædesnippen. „Farvel naa", siger hun. „Lykke paa Reisen". Far følger nedover Veien. Alt gaar stilt og rolig til. Disse Folk bærer ikke sine Følelser tilskue, men der er Hjertelighed ligevel hos vore Bønder. Der er Kjærlighed til gamle Norge, om de end maa friste paa Grund af Forholdene at drage over Havet til Amerika, og der er Bemod hos de, der sidder igjen."

Faamælthed er ellers et nationalt Træk hos det norske Folk, kanske er vi ogsaa lidt seige og træge af os. Men det norske Folk er ligevel et Hjertefolk. Det er i det smaa som i det store, Aand og Hjerte kan én ha', om det ikke lægges for Dagen eller synges ud med mange Ord. Et Haandtag — et Farvel naa — et Tak for sidst med Gjensvar: Tak sjøl for sidst, indeholder ofte mere end mange, lange Talemaader.

At snakke om „Aarveien" — Udsigter for Aaret er et staaende og gaaende Emne paa Landsbygden! men der kan ogsaa snakkes om det som bedre er, mange gjør det ikke, men har derfor Tanke for Fædrelandet og mange gode Ting ellers: At vore Bønder har Hjertelag er noget stort, at vore Bondekoner kan opdrage sine Børn til Seighed, Alvor og Arbeide er stort; thi det er saavist Bonden, der bærer Norges Fremtid.

n.

Krigen i Østasien.

London, 12 Novbr.

Aftenbladene offentliggjør en Depesche fra Shanghai, der melder, at Japaneserne igaar Morges har indtaget Port-Arthur næsten uden Modstand. Da Japaneserne efter Bombardementet udførte en Hovedstorm, nedlagde Kineserne sine Vaaben og overgav sig.

Det paastaaes, at den kinesiske General med Generalstab og flere høitstaaende Officerer om Natten til 6te ds. forlod Fortet og flygtede paa en Avisodamper.

Washington, 12te Novbr.

Præsident Cleveland har erklæret ligeoverfor Japan, at han var villig til at være Voldgiftsmand, hvis Japan udtalte Ønske derom.

„Hvorlænge varer en Evighed?" spurgte Ole sin Fader, som var Skrædder. Det vil du snart lære, naar du selv bliver Skrædder og skal vente paa Betaling af dine Kunder".

Valgmandsvalgene.

(Gj. H. O. T.-B.)

Byvalg.

I Aalesund seirede de Radikale med 24 Stemmers Overvægt. Sidst Høire.

I Drammen seirede Høire med 550 Stemmers Overvægt.

I Larvik seirede Høire og Centrum med 513 mod 411, altsaa 102 Stemmers Overvægt. Sidst seirede Radikaleree med 77 Stemmers Overvægt.

I Brevik seirede Høire med 148 mod 106; sidst ligesaa med 99 mod 70.

I Kragerø seirede de Radikale med 69 Stemmers Overvægt. Sidst Høire.

I Risør seirede Høire med 35 St. Overvægt; ogsaa sidst Høire.

Jarlsberg og Larviks Amt.

Sande 4 Radikale med 201 mod 130. Sist 4 Radikale med 174 mod 59.

Horten 10 Radikale med 469 mod 376 Stemmer. Sist 8 Radikale med 367 mod 332 Stemmer.

Hof 4 Radikale med 187 mod Centrums 123. Sist 3 Radikale med 89 mod 54.

Vaale 4 Høire med 173 mod 126 Stemmer. Sist 3 Høire med 145 mod 108.

Hedrum 5 Radikale med 279 mod Centrums 132 Stemmer. Sist 4 Radikale med 222 mod 47 Stemmer.

Sandeherred 7 Radikale med 345 mod Høires 154 Stemmer. Sist 6 Radikale med 285 mod 79.

Andebu 4 Centrum med 196 mod 184. Sist 3 Radikale med 105 mod 65.

Tjølling 5 Radikale med 224 mod 204 Stemmer. Sist 4 Radikale med 184 mod 105.

Sem 7 Høire med 422 mod 43 Stemmer. Sist 6 Høire med 277 mod 32.

Stokke 5 Høire og 1 Centrum med 344 mod 153 Stemmer. Sist 6 Høire med 233 mod 167.

Lardal 2 Høire og 1 Centrum med 160—158 mod 131—130. Sist 3 Radikale med 105 mod 104.

Strømmen 4 Høire med 173—172 mod 102—100. Sist 1 Høire med 119, 2 Radikale med 118. Suppleanterne 2 Høire med 118 og 116, 1 Radikal med 117.

Ramnæs 5 Radikale med 194 mod 184 Stemmer. Sist 3 Radikale med 146 mod 78.

Nøtterø 8 Høire med 462 mod 48 Stemmer. Sist 7 Høire med 345 mod 59.

Ialt i Jarlsberg valgt 52 Valgmænd af Høire og Centrum og 44 Radikale.

Nedenes Amt.

Vestre Moland 3 Høire, 2 Centrum med 218 mod 190. Sist 2 Høire og 2 Moderate med 153 mod 130.

Dybvaag 4 Høire og 2 Centrum med 265 mod 121 Stemmer. Sist 3 Høire, 2 Centrum med 121 mod 85.

Herefos 3 Radikale med 145 mod Centrums 31. Sist 2 Radikale med 100. Ogsaa Suppleanterne Radikale.

Barbu 7 Høire med 293 mod Radikales 287 Stemmer. Sist 4 Radikale med 183 og 1 Høire med 181.

Evje 4 Radikale med 185 Stemmer. Sist 4 Radikale med 181 mod 75.

Aamlid 2 Centrum med 92 mod 74. Sist 2 Radikale med 57 mod 46.

Søndeled 5 Radikale med 204 mod Høires 191 Stemmer. Sist 2 Moderate og 1 Radikal med 91 til 81 Stemmer.

Homedal 3 Høire og 1 Centrum 186 mod 89. Sist 4 Høire med 162 mod 84.

Høvaag: 2 Centrum og 1 Høire med 111 mod 106.

Gjerrestad 5 Radikale med 215 mod 177. Sist 4 Radikale med 178 mod 100.

Holt 4 Høire og 3 Centrum med 342 mod 213 Stemmer. Sist 4 Høire og 2 Moderate med 238 mod 199.

Øiestad 5 Radikale med 225 mod 218 Stemmer. Sist 4 Radikale med 150 mod 137.

Fjære 6 Høire med 285 mod 255. Sist 5 Høire med 196 mod 176.

Ialt i Nedenæs valgt 48 Valgmænd af Høire og Centrum og 30 Radikale.

Serbien.

Belgrad, 12te Novbr.

Tilforordnet Charge d'affaires i Wien Grev Levenhaupt har idag under Audiens overleveret Kong Oscars Svar paa Kong Alexanders Notifikation om sin Tronbestigelse. Til Grev Levenhaupts Ære fandt idag et Galataffel Sted.

Altens Præstegaard nedbrændte igaarmorges. Arkivet reddedes, telegr. gj. (H. O.)

Glem ikke Bazaren i Studentersamfundet til Indtægt for et Hjem for hjemløs Ungdom. Imorgen lukkes den. Gaa derfor straks og støt en overmaade god Sag. Der er mange vakre Gjenstande, baade til Salgs og til Udlodning.

For tre Aar siden

var Radikalernes Flertal blandt Urvælgerne paa Landsbygden 4500, deres Mindretal i Byerne 2800.

Nu har de i Byerne vundet saa betydeligt ind paa Høire, at det sidstes Flertal er reduceret til 100. Paa Landsbygden derimod har Radikalerne tabt 4000, saa de ikke har mere end 500 igjen af sit fordum saa store Flertal.

Og dette Flertal skylder de udelukkende Tromsø Stift, hvor deres Overvægt er 1900. I de 5 sydlige Stifter har det moderate Venstre og Høire en Overvægt af 1400 Stemmer. At denne Overvægt ikke er større skyldes igjen Trondhjems og Hamar Stifter, hvor Radikalerne har et Flertal af henholdsvis 3900 og 2300. I Kristiania Stift er der derimod en Overvægt paa den moderate og konservative Side af 3100, i Kristiansands af 1300 og i Bergens af 3200 Stemmer.

En voldsom Storm. Fra Paris telegraferes: I Mandags rasede her en forfærdelig Storm, der varede til omkring Midnat. Stormen anrettede stor Materiel Skade, hvoros 2 a 3 Personer blev dræbte og mange saarede.

Fra Havet meldes om talrige Ulykker.

Trysilmorderen. Hamar, 13de Novbr. (H. O.-B.) Martin Edvardsen Finstad, Trysil, dømtes af Lagretten til

Strafarbeide paa Livstid og 1000 Kroners Omkostninger for overlagt Mord paa Jæterpige Gurine Halvorsen.

Optøier i Larvik.

Militær rekvireres.

Da Udfaldet af Valget i Larvik blev bekjendt, begyndte en Sværm Radikale under vilde Hyl at bombardere Vinduerne i Høirebladets Lokale. Omtrent alle Vinduesruder blev ituslaaet og Redaktøren rammedes af en Sten i Øiet. Optøierne fortsattes udenfor den konservative Arbeiderforening „Frams" Lokale, Toldkasserer Nielsens, Grosserer Velos og Sagfører Backers Boliger. Ialt blev ca. 500 Vinduesruder knust.

Politiet, der assisteredes af Brandvæsenet, var omtrent magtesløst.

Da man frygtede for, at Optøierne vilde fortsættes den følgende Aften, blev der rekvireret Militær. Med Middagstoget Tirsdag sendtes der fra Horten 40 Mandskaber af somilitære Korps under Kommando af 2 Underofficerer og Premierløitnant Kielland. Endvidere beordrede Justitsdepartementet Amtmanden at begive sig til Larvik. Om Aftenen var dog alt roligt.

At have bragt Radikalerne ned fra 51 til 38 Stemmer

paa Landsbygden, og de Moderate og Konservative op fra 25 til 38, og at have reduceret Radikalernes Amter fra 12 til 9 og bragt vore egne op fra 6 til 9, maa siges at være en nokſaa pen Bedrift. Vi ønskede gjerne at have kunnet gjøre et endda grundigere Arbeide, saa at Bondepartiet i Forening med det konservative Parti allerede iaar havde kunnet mønstre et afgjort Flertal paa Landsbygden. Men man faar trøste sig med, at Omslagene kan blive af en saa meget solidere Art, naar Skridtene ikke gjøres for store paa en Gang.

En Advarsel. Herren: Man siger, at De ved at se i ens Haand kan forudsige ens Skjæbne. Sig mig nu, hvorledes det vil gaa mig.

Damen: Hvis De frir, faar De Kurven.

Ruslands Politik.

Bureautelegramer til herv. Blade.

Petersburg 13. Novbr.

Udenrigsminister Giers har udsendt en Rundskrivelse til alle Ruslands diplomatiske Repræsentanter i Udlandet dateret 9. ds. Heri udtaler han: at Keiseren er fast besluttet paa at følge i sin Faders Fodspor og vie sine Kræfter til Landets indre Fremgang. Aldrig vil han afvige fra den fredelige, loyale Politik, som i saa høi Grad bidrager til almindelig Ro og Fred i Riget. Rusland vil sine Traditioner tro altid søge at udvikle sit venskabelige Forhold til alle Magter og i Agtelsen for Retten se den sikreste Garanti for Staternes Ro.

Krigen med Madagaskar.

Bureautelegram til herv. Blade.

Paris, 12te Novar.

I Deputeretkamrets Korridorer gik idag det Rygte, at Regjeringen imorgen vil begjære en Kredit paa 60 a 65 Millioner Frcs. samt Bemyndigelse til at afsende 15,000 Mand til Madagaskar.

Paris, 13. Novbr.

I et idag afholt Ministerraad blev det vedtaget at overdrage Krigsministeriet den eventuelle Ledelse af Krigsoperationerne paa Madagaskar. Kommandanten i Belfort, General Duchesne, skal lede Operationerne.

Paris, 13. Novbr.

I Deputeretkamrets Møde idag gav Udenrigsminister Hanotaux i Anledning af en Interpellation angaaende Madagaskar en Fremstilling af Situationen. Frankrige havde gjort Madagaskar værdifuldt ved der at skabe Handelscentrer. Madagaskar vilde blive en skjøn Koloni. Hertil vilde 15,000 Mand og en Bevilling paa 65 Mill. Frcs. være tilstrækkelig. Paa Kongressen i Brysſel var der sikret Frankrige Ret til at træffe Foranstaltninger mod Indførsel af Vaaben fra England, ligesom ogsaa Frankriges Protektorat med alle deraf følgende Konsekvenser var anerkjendt. Vi har fuld Aktionsfrihed, og da Situationen i Europa er fredelig, kan vi med fuldkommen Tryghed varetage vore Interesser og hævde vor Ære.

Minister Mercier fremsatte derefter Forslag om en Bevilgning af 65 Millioner Francs, hvoraf 40 Millioner til Hæren og 25 Millioner til Flaaden.

Paa Torsdag foretager Kamret Valg paa Medlemmer af det Udvalg, der skal tage Forslaget om Bevilgningen under Behandling.

Selvhjulpen. Boghandleren: „Her har jeg en interessant Bog, Frue; den burde de kjøbe som Julepræsent til Deres Søn."

Fruen: „Langtfra! Naar min Søn vil læse en Bog, saa skriver han en selv."

Det to sidste Amter. I Jarlsberg staar der med runde Tal 4200 Moderate og Konservative mod 3200 Radikale. De første har vundet 1650 Stemmer siden sidst, de Radikale kun 700.

I Nedenes staar der med runde Tal, 3100 Moderate og Konservative mod 2800 Radikale. Fremgangen for de førstnævnte er 1200 siden sidst, for de Radikale kun 750.

Fra Stavanger.

Af et Brev til „Christiansands Tidende".

Efter en usædvanlig lang, tør og varm Sommer og Høst har vi endelig faaet det velbekjendte Høstregn med Sole i Gaderne, som det sig hør og bør. Det kan dog denne Gang regnes som en Undtagelse, at der var Opholdsveir under Stavanger Høstmarked. Folk var da ogsaa fremmødt i Tusindvis med alle optænkelige Varer, saa Torvet frembød et meget rigt broget Skue, og Hardangerne med sine Jagter og Skjøiter fuldlastede af rødkindede Æbler samt Kaalrabi, Gulerødder og Gammelost var ogsaa fremmødt usædvanlig talrigt. De vanlige Karuseller og Gjøglertelte var ogsaa vel repræsenterede og gav en extra Indtægt til Fattigvæsenet af ca. 600 Kr. Enhver, der driver saadan Forretning, maa nemlig betale 10 pCt. af Bruttoindtægten til Byens Fattigvæsen, en nokſaa let Maade at faa Penge paa.

Paa Hestetorvet var fremmødt ca. 500 Heste. Prisen var iaar nokſaa stiv nemlig for Aaringer (1 Aar gamle) ca. 100 Kr. og for 2 Aaringer op til 250 Kr. Arbeidsheste ca. 190.

Rettelse. Paa omstaaende første Side staar der i Redaktionsartiklen: et samlet Antal af omkring 167,000 afgivne Stemmer, skal være 164,000.

Et godt Raad. „Froken, jeg maa tilstaa Dem, at jeg elsker Dem til Vanvid!" Tal med Papa — han er Læge ved et Sindssygeasyl.

82,000 mod 82,000.

Ovenstaaende Tal betegner paa det nærmeste de to modstaaende Gruppers Forhold til hinanden blandt Urvælgerne efter de nu afsluttede Valg. Af den ene Partigruppe tæller det moderate Venstre eller Bondepartiet vistnok omtrent 27,000, Høire omtrent 55,000.

Mange Kvinder ligner Luftbalonen. Man har endnu ikke lært at styre dem.

Literatur.

Alb. Cammermejers Forlag:

Fr. J. Pajeken: Millionæren Bob. Fortælling for Ungdommen, oversat af og Dikka Engelhart.

C. Evald: Svenskerne paa Kronborg. Skuespil efter H. F. Ewalds Roman.

John Hutcheson: Jack og jeg paa de vaade Veie. Oversat af F. Bock.

Gunnar Heiberg: Gerts Have. Komedie i 4 Akter.

V. Garschin: Mindre Fortællinger. Oversat af K. Fosse.

Tavaststjerna: I Forbund med Døden.

P. T. Mallings Forlag:

Arne Livaag. En Forbryders Livsroman. Af Konrad Dahl. Pris 4 Kr. indb. 5.20 og 6,00.

I Slutningen af denne Maaned udkommer paa Hjalmar Biglers Forlag „Paletten", humoristisk Aarsrevy for 1894. Det bliver et smukt udstyret Hefte i Form af en firkantet Palet.

Omslaget er i flere Farver. I Billeder og Text vil det indholde humoristiske Bidrag i Poesi og Prosa over Aarets store og smaa Begivenheder, ledsaget af henimod 100 Illustrationer. Prisen bliver ca. 1 Kr.

Kristiania Vedpriser den 14de Novbr. 1894 meddelt af Overfavnesetteren.

Revierbryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	12.00—13.00
Furuved	—	„	11.00—11.50
Granved	—	„	10.00—11.00

Jernbanebryggen:

Bjerkeved pr. Meterfavn	Kr.	13.00—14.00
Furuved	—	„	11.00—12.00
Granved	—	„	11.00—12.00
Honved	—	„	10.00—11.00

I Partier billigere.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8: **En Bryllupsaften.**
Kl. 8,30 **Niobe.**

Flere større Landeiendomme
strax billig tilsalgs ved
O.-R.-Sagfører Josef Garder,
Trygstad. (H. O.)

Norges geologiske undersøgelse
har i commission hos H. Aschehaug & Co. fornylig udgivet:
Vogt. Dunderlandsdalens jernmalmfelt (i Ranen)
— 75 Øre. —
Helland. Jordbunden i Jarlsberg og Laurviks amt
— 1 krone —
Sidstnævnte bog er en beskrivelse af amtet med hensyn til jordbund, bergarter, høide over havet, skovforhold, vasdrag m. m.
Undersøgelsens øvrige skrifter om geologiske og økonomiske forhold bringes i Erindring.
Deres billige pris bør bemærkes.

Vinterfrakker
i usædvanlig stort Udvalg.
Ulstre, Kapper, Høstfrakker og andre solide Herreklæder til meget nedsatte Priser i
Kristiania Godtkjøbsbazar,
Osterhousgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser, Indg. i Porten.

Oplag for søndenfjeldske Norge i
Alf Bjerckes Farvehandel
Karl Johans Gade 5 til Skippergaden
(J. H.) **Kristiania.**

Redaktører:

Den norske Udgave: Literat Georg Smidt.
Den svenske Udgave: Pastor Aug. Schøn.
Den danske Udgave: Sognepræst Vilh. Beck.
Den amerikanske Udgave: Ved Pastor E. Wulfsberg.

I Oktober begynder „Illustreret Familieblad" sin 9de Aargang og udkommer som hidtil med et stort 8-sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret. Bladet vil i den nye Aargang bl. a. indeholde:

Sommerliv ved Fjorden af **Constantinus Flood.**
Fru Laura af **Enim.**
Søstrene af **Annette Ihle.**
En Historie fra Constans af **D. Alcock.**

Enhver Abonnent, der inden Midten af December indsender Kontingent for Januarkvartalet faar sig **gratis** og **franco** tilsendt det smukke Billede:

Herre hjælp mig!

Størrelse 35 × 42 cm. **Bogladeprisen vil blive 4 Kr.**

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kr. pr. Aar — og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommissionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren

C. Andersen, Horten.

No. 1 af den nye Aargang er allerede udkommet og sendes til enhver, der maatte ønske det mod Indsendelse af et 5 Øres Frimærke til Porto.

(684)

Tivoli Restaurant
aabnes efter endt Oppudsning idag
Torsdag den 15de ds.
1ste Etage — elegant Wiener Restaurant med Servering af Lunsch hele Dagen.
2den Etage under Bestyrelse af **Fru Sara Gravesen** — Kjøkkenschef M. Schultz — serveres Middag fra **Kl. 1—5. 2 Retter à 80 Øre** samt à la Carte.
I Restauranten findes ca. **50** inden- og udenlandske Aviser.
Vinsorter fra H. Poulsen & Co.,
Øl fra Frydenlunds Bryggeri.
Første Kl. Billardsalon.
Lokaler til større og mindre Selskaber samt Foreninger anbefales.
Ærbødigst
M Olsen,
Indehaver.
(J. H. 750)

Deres Ophold i Italien forekom dem næsten for kort, thi inden længe maatte Mr. Coverdale tilbage til sit Arbeide og sine Pligter, ikke blandt Grubearbeiderne i Workington, men iblandt den velstaaende Befolkning i East Riding, hvor den smukke, gamle Kirke ligner en Ehathedral fra Middelalderen, og hvis Sognepræst altid vælges blandt de mest fremragende Geistlige.

John Coverdale var bekjendt som en dygtig Prædikant og en utrættelig Arbeider, og den Mand, som Coralie beskrev som kold, stiv og nøieseende havde vist, at han besad en Præst bedste Egenskaber, Menigheden gav ham en hjertelig Modtagelse. Vanskeligheder og Strid vil visselig fremkomme paa flere Steder, thi John Coverdale vil prøve at raade Bod paa mange gamle Fordomme og er en af de Mænd, der ved at sætte sin Villie igjennem. Men hans Villie er god — han vil, hvad ret er, — og hans Indflydelse virker til det gode i hans Sogn, — mest velsignelsesrig er den for de Fattige og for alle dem, som trænger styrke og opmuntring under sit Livs tunge Gjerning.

I dette travle Arbeidsliv lærer Sibyl at forstaa, hvad Livet fordrer.

Hun lever ikke længer i en kjendt Egn, hvor et eneste Menneskes Rigdom kan virke Undre, og hvor en Mand ved sin Indflydelse kan indrette alt efter sin Villie, men midt i Livets Kamp, hvor Arbeide og Kapital staar stridende ligeoverfor hinanden. Her vil hun se Livet fra dets alvorligste Sider og hvor lidet hendes Rigdom kan udrette ligeoverfor de talrige For-

Landmænd og Bygmestere!

Støbegods saasom: Kakkelovne og Komfurer af tidsmæssigste og bedste Slags samt andre støbte Sager for Hus- og Bygningsbrug, **Landbrugsmaskiner og Redskaber,** prisbelønnede med 2 Guldmedaljer og flere Sølv- og Broncemedaljer, **Spiger** af bedste Sort og i alle Størrelser anbefales af

Aadals Brugs Oplag,

Nygaden, Christiania.

(J. H. 751)

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenføining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for søndenfjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

40,000 Par Galoger

nyeste Façon — stærkeste Fabrikat

— indkjøbt leilighedsvis —

sælges for Kontant til nedenstaaende ukjendte billige Priser

Dame Trico	No 0, 1, 2, 3	Kr.	2.00	Parret
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„	2.40	—
do. Uldfor	„ 0, 1, 2, 3	„	2.40	—
do. do.	„ 4, 5, 6, 7, 8, 9	„	2.90	—
Pigesko Trico	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„	1.75	—
do. Uldfor	„ 7, 8, 9, 10, 11, 12	„	2.25	—
Børn Trico	„ 1, 2, 3, 4, 5, 6	„	1.50	—
do Uldfor	„ 1. 2, 3, 4, 5, 6	„	1.80	—
Herre Trico	„ 7, 8	„	2.75	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13, 14	„	3.25	—
do. Uldfor	„ 7, 8	„	3.25	—
do. do.	„ 9, 10, 11, 12, 13. 14	„	3.90	—
do. Halvbots Uldfor	7, 8, 9, 10, 11, 12; 13, 14	„	4.50	—
Gutte Trico	4, 5, 6,	„	2.50	—
do. Uldfor	4, 5, 6	„	3.00	—

Brødrene Dobloug,

Hjørnet af Storgaden & Nygaden.

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst
Ole Olsen,
Markveien ved Ankerbroen.

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger
i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

A. Sand & Co

anbefaler
Selvlöftende Rullegardiner
Snorer. Duske. Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.

Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner

A. SAND & Co. Kongens Gade 19

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Til Husholdningsbrug

anbefales J. C. Helgesens Hvedemel i Pakker à 3 og 6 Kgr. Melet, der er af fortrinlig Kvalitet, og i økonomisk Henseende meget fordelagtig, sælges hos en Flerhed af Husholdningshandlere og i **J. C. Helgesens** Melhandel, Jernbanegaden. (J. H. 725.)

Vildt

kjøbes.
Hamborg & Lystad,
Vognmandsgaden 8, Christiania.
(J. H. 744)

Vinter-Hestesko

af **Ringsaker** Facon med staalsatte Hager samt Magnor Bruks anerkjendte Fabrikata af Stjernefors m. fl. Facons anbefales i Partier til billigste Priser af

C. Geijer & Co.,
Christiania.
(J. H. 780).

Norsk Fabrikat:
RYKFARVE
forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos
Jacob Jacobsen
Christiania. (J. H.

Vort Lager

af
Garn. Sysager, Forsager, Baand, Knappe Hvidevarer.
er altid godt assorteret.
Opgang til Lageret gjennem Porten
Kongens Gd. 16.

Hermansen & Jørgensen.

E. M. Hellesæth's
Skrædderforretning
anbefales.
Moderne Stoffe. Godt Snit.
Solid Arbeide. Billige Priser.
5 Brogaden Brogaden 5.
— nær Lilletorvet —
(J. H. 691)

bringer, der stilles til ½ den. At hendes Formue og Livsarbeide er at hjælpe de Lidende, klæde de Nøgne, mætte de Hungrige, det kan ingen af dem, der har kjendt hende, tvivle paa.

„Min Tante lever kun for at gjøre godt," siger Cora, „og hun kunde ikke gjøre noget fornuftigere end at ægte Mr. Coverdale, som er en vidunderlig Mand og sikkerlig vilde være bleven ophøiet til Helgen, hvis vi havde levet i Middelalderen og Katholisismens Dage

Coralie manglede ikke Friere, og hun har nu for længe siden forandret Navn, thi Mr. Stephen Hildrop til Hildrop Grange, nær Workington, blev et Offer for hendes skarpe Forstand, smukke Figur og straalende Blik, og har gjort hende til Herskerinde paa sit smukke Gods. Hun er yndet af mange og frygtet af endnu flere, men hun er en kjærlig, forstandig Hustru og en trofast Ven, men en ubarmhjertig Fiende, ligeoverfor enhver vakker Kvinde, der ikke opfører sig som hun bør.

Ende.

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 136. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 17de November 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller samme Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg.
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Bernh. Solile
Oveerrtssagfører, Horten. (46)

Rolf Jacobsen,
Høiesteretsadvokat,
Kongens Gade 19, Christiania,
Telefon Nr. 1404.

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Nyt Patent.
O. Jakobsons Maskinværksted.

Gunnersgd. 15. Christiania.
Praktisk Forbedring.
(J. H. 700).

Udkommer og faaes i alle Boglader:
Hans Seland
„Hikstorier",
— en Samling af hans bedste Skrøner med udmærkede Tegninger af A. Bloch og Gudm. Stenersen. Pris Kr. 1.50.
Hydle & Co.
Grubbegaden 2, Kristiania.

Hvad nu?

Det radikale Venstre har et Flertal paa 4 Stemmer i Storthinget, og et Flertal, der i en betænkelig Grad nærmer sig Nulpunktet, blandt Urvælgerne. Men et Flertal har det dog.

Det kan derfor nok hænde, at det i den kommende Thingsession opstaar Spørgsmaal om Forandring i Sammensætningen af Kongens Raad. Det hører til de Spørgsmaal, man maa være forberedt paa. Det nuværende Ministerium har ikke den Opgave at være en Kampregjering. Den har sin betydelige Opgave at løse, men denne ligger paa et andet Felt.

Hvad skal det Stangske Ministerium nu gjøre? Vi skal først sige, hvad vi mener, det ikke skal gjøre. Det skal ikke nu efter Valgenes Udfald indgive sin Dimission. Det bør, saaledes som den almindelige Regel er under parliamentarisk Statsstik, møde frem for det første Thing efter nye Valg, forklare sig og erfare Thingets Mening. Saa bør det forholde sig allerede af den Grund, at den politiske Stilling først kan blive klar, naar det nye Storthing er traadt sammen.

Men heraf følger ingenlunde, at det i Mellemtiden ikke skal bestille andet end forberede Budgetforelægget. Vi for vor Del kan ikke tænke os nogen mere unyttig Politik eller et større Feilgreb end i fuldstændig Passivitet at oppebie Storthingets Sammentræden. Thi hvad vil Følgen deraf blive? Jo den, at Ministeriet, naar det Øieblik kommer, da det har at aflægge Regnskab for sit Forhold, intet andet har at fremvise end Passiva. Det bliver en Fallit, hvori Boet ikke giver en Øre til Kreditorerne.

Man fortæller fra Tretiaarskrigen, at da den keiserlige General Gallas, der skulde hjælpe Danmark mod den svenske Feltherre Torstenson, atter drog ud af Danmark efter forrettet Ærinde, lod man præge Medaljer, paa hvis Forside der stod: „Paa den anden Side læses, hvad Gallas har udrettet i Danmark". Men den anden Side var blank. Han havde nemlig slet intet udrettet.

En lignende Medalje vil kunne slaaes over det Stangske Ministerium, dersom det møder det i Februar sammentrædende Storthing med to tomme Hænder. Vi tviler ikke om, at det radikale Venstre vil finde denne Politik fra Ministeriet Stangs Side at være den bedste og fordelagtigste og med Voldsomhed vil angribe enhver anden Adfærd. Og det vil have Ret fra sit Synspunkt. Thi naar Stang slet intet har udrettet, vil de radikale Lederes Fiasko være glemt, og det „store Ministerium", der lovede saa meget, men slet intet holdt, vil atter være Situationens Herre.

Nei, det nytter ikke at møde frem hverken med to tomme Hænder eller med et Forslag om Forhandling, der kun vil blive modtaget med Haanlatter.

Ministeriet Stang bør handle strax, og det bør handle som det en loyal, for Folkeviljen lydhør Regjering egner og anstaar.

Det Storthing, som sad fra 1892 til 1894, er ikke mere, og det Thing, som skal træde sammen næste Aar, har endnu ikke taget sit Stade. Det blev fra radikal Side før Valgene uafladelig henstillet til Stang at vise, at han kunde opnaa en for Norge tilfredsstillende Ordning af det unionelle Mellemværende. Nu er det paa Tide, at han følger denne Opfordring. Han maa godtgjøre, at han kan skaffe det norske Folk den Ordning af Konsulatvæsenet, som det foretrækker, og han maa vise Storthinget Indholdet af „den fremrakte Broderhaand".

Dette kan Ministeriet gjøre uden i nogen Maade at fornægte sit mulige personlige Syn paa Sagerne, og uden at gjøre noget ligeoverfor Nationen mindre loyalt Skridt.

Hvad der udkræves, er kun dette:

Der forhandles med den svenske Regjering, ikke om Oprettelse af eget norsk Konsulatvæsen, thi dette er en udelukkende norsk Sag, men om en mulig Opløsning af det bestaaende Fællesskab, hvortil som Alternativ slutter sig Reform af den bestaaende Konsulatordning. Der opnaaes Enighed under Forbehold af de respektive Folkerepræsentationers Samtykke.

Dernæst vedtages i norsk Statsraad Proposition alternativt om eget norsk Konsulatvæsen og om Reform af Fællesordningen. Regjeringen kan give hvilken det vil Fortrinet. Den kan desuden foreslaa for Storthinget, at begge Forslag, inden de afgjøres, oversendes de Sagkyndige og Interesserede (Sjømandsforeninger, Borskommiteer, Handelsforeninger o. l.) til Betænkning.

Vil Storthinget simpelthen opretholde de tidligere Storthings Beslutninger, da kan det, naar det ikke vil have fortsat Strid, vedtage Regjeringens Alternativ om eget Konsulatvæsen.

Ved Siden deraf erholder den norske Regjering fra den svenske en nærmere Forklaring af, hvorledes Protokollen af 14de Januar 1893 er at forstaa. Der maa fremlægges Bevisligheder, der gjendriver alle Insinuationer om, at der fra svensk Side ikke er tilsigtet den fulde og hele Ligestillethed og Jevnbyrdighed, og der maa gives et saa klart Udsyn over, hvordan en Ordning med en fælles Udenrigsminister tænkes truffet, at Nationen kan danne sig en tydelig Forestilling derom. Til at træffe en Aftale, der resulterer i en Proposition om Fællesminister, mangler derimod Regjeringen Fuldmagt.

Med disse to Dokumenter i Haanden, Propositionen om Konsulatsagens Ordning og Udredningen af Fællesministerspørgsmaalet, træder saa den Stangske Regjering frem for Storthinget.

Det bliver da det radikale Flertals Sag, om det vil vedtage eget norsk Konsulatvæsen eller om det vil forkaste det, fordi Regjeringen har gaaet den fredelige Forhandlings Vei. Man ved da, at Norge kan faa eget Konsulatvæsen, hvad Øieblik det vil, og at Ansvaret, om det ikke gjennemføres, paahviler det radikale Parti.

Med Hensyn til Udenrigsministersagen vil den Stangske Regjering og det svenske Ministerium da have sagt, hvad de har at sige, inden Forhandling om Ordningens Enkeltheder finder Sted, og Nationen vil da med Nysgjerrighed vente paa, hvad den radikale Ledelse paa sin Side har at anbringe. Denne vil da ikke kunne undlade at fremholde til det norske Folks Beskuelse den særskilte Udenrigsminister, der skal føre egen norsk Udenrigspolitik og dog altid være i Overensstemmelse med Unionsfællens Udenrigsminister.

Men Svenskerne? De maa forstaa Stillingens Alvor. Det er ikke Radikalernes Unionspolitik, men deres Stemmeretspolitik, som har ladet Partiet gaa ud af Valgfelttoget i en reduceret Forfatning.

Nu bør der lægges et Grundlag for et unionelt Forlig. Nu kan et saadant Grundlag skabes. Den Leilighed, som er der, kommer maaske ikke mere igjen.

Det Stangske Ministerium maa gjøre, hvad det kan i Retning af en Løsning. Intet vil være til større Skade for Høires Stilling, end at dets Ledere i Virkeligheden slet ikke har noget at fortælle Storthinget, naar dette i Februar træder sammen.

26,000 Selvmord er der begaaet i Frankrig de sidste 4 Aar.

30,000 Rubler fik Professor Leyden for sin Behandling af den russiske Keiser.

600 russiske Jøder ankom forleden Dag til Liban for paa Baron Hirsch's Bekostning at befordres til Argentina.

Den engelske Krydser „Calypso" befrygtes at være gaaet under med Mand og Mus i en Storm den 24de Oktober.

I St. Petersburg skal 25,000 Fattige bespises i Anledning af Zar Alexanders Død. Tallerken og Kniv beholdes som en Erindring.

Fra Larvik

skrives til „Drebl". angaaende Radikalernes Optøier efter Valget bl. a.: Paa de mest forskjellige Steder udøves Voldshandlinger, ikke alene mod Eiendom, men ogsaa mod Personer. Saaledes blev den bekjendte „Steen fra Bygdø" der paa Valgdagen havde udsendt et høirevenligt Skrift, overfaldt af Pøbelen, som kastede ham overende, trampede paa ham og rev næsten alle Klæderne af ham, før han kom ud af dens Klør.

Gratis Bespisning for Vælgere med Familie holdt de Radikale i Aalesund Aftenen før Valgdagen. Det samme gjorde de Radikale i Bergen i 1891, hvilket paataltes dengang i Storthinget som utilbørligt. Valget i Aalesund er derfor paaklaget og indanket for Storthinget.

Norsk Tidsskrift for Haandværk og Industri. Opmærksomheden henledes paa dette nye Ugeskrift, der udgives (med et Statsbidrag af Kr. 2000) for den særdeles billige Pris af 3 Kroner pr. Aargang. Første Nummerd er er udkommet i disse Dage, indeholder foruden Prospektus fra Bestyrelsen for „Den norske Fællesforening for Haandværk og Industri" „lidt Statistik over vore Næringsveie" af Ingeniør A. Krefting, „Kunsten og Haandværket" (med Billede) af Direktøren for Kunstindustrimuseet, H. Grosch, „et nyt Værktøi for Pladearbeide" (med Billede), „vor Træmasseindustri" af Ingeniør Tobiesen, „Alleslags Nyheder" „Spørgsmaal og Svar", „Foreningsanliggender". Vi anbefaler paa det bedste dette righoldige Tidsskrift til vore Haandværkere og Industridrivende samt andre Interesserede.

Storm — Forlis.

Dover, 14de Novbr. (N. T.-B.)

Under voldsom Storm idagmorges brød Bark „Leif" af Drammen Fortøiningen og strandede ved Foden af Klinterne. Kapteinen og en Mand søgte at naa Kysten i en Baad, men Baaden kantrede og begge druknede. En tredie søgte at naa Land paa en Løgte, men druknede ogsaa. Det øvrige Mandskab, 7 Mand, reddedes ved Raketapparat. Der er intet Haab om at redde Skibet.

Stormen bortrev en Del af Dovres Havnepir.

Voldsomme Storme med Skybrud har idag gaaet over Syd- og Vestengland. Paa forskjellige Steder har der fundet alvorlige Oversvømmelser Sted, saa Jernbanetrafiken er bleven afbrudt.

Lyngør, 15de Novbr.

Endel Bragstumper, hvoriblandt Dele af Agterskib samt Navnebræt med Navn „Tons" i forgyldte Bogstaver paa mørk Bund fundet udenfor mellem Skjærene.

Farsund, 15de Novbr.

Igaaraftes strandede paa Lister Barkskibet „Else" af Hellevik, Sverige. Fartøiet, der kom fra Spanien i Ballast, var nylig forladt af Mandskabet; thi Lampen brændte og Kabysfen var varm, da Folk kom ombord.

Farsund, 15de Novbr.

Mandskabet fra det strandede Barkskib er i god Behold indkommet til Lister Fyr efter 9 Timers Roning i oprørt Hav.

*

En Fiskerbaad landsatte igaarmorges 4 Personer fra Skibet „Culmore" paa Reise fra Hamburg til Barry. „Culmore" var gaat under i en Storm 80 engelske Mil fra Cap Spurn. 22 Mennesker gik tilbunds med det. og blandt disse var Skibets Kaptein og hans Hustru.

Det Stangske Ministerium

bør utvilsomt gaa allerede nu, dersom det ikke kan træde frem for Storthinget anderledes end med tomme Hænder. Thi i saa Fald vil man spørge sig, hvad det egentlig venter paa. Men har det noget at byde Thinget og Nationen, da er det en Selvfølge, at det bør blive staaende, til det har fremført sit Ærinde. Vi vil for vor Del ønske, at Ministeriet endnu har en vigtig Opgave at løse.

En Maler blev Tirsdag Aften nede ved Bazarhallen overfaldt af fire Personer og tildelt fire Slag og Spænd samt et Snit af en Kniv over Næsen.

En Tjener blev Nat til Onsdag ved SchweigaardsBro overfaldt af flere ukjendte Personer og slaaet overende i Gaden. Herunder blev han tildelt to Knivstik i den venstre Side og maatte af en af Læge gjensyes paa Politikammeret.

En anden Tjener blev ved samme Anledning overfaldt af de samme Personer og slaaet overende i Gaden; men Overfaldsmændene fik ikke tilføiet denne Tjener nogen videre Skade, da Politiet kom tilstede. Overfaldsmændene blev anholdte og arresterede.

En Betler fik Tirsdag i Meddomsretten 4 Maaneders Tvangsarbeide for gjentaget Betleri.

Til Lensmand i Vang i Hedemarkens Amt er ifølge „H. St." beskikket Amtskontorist Anton Aas.

De vender hjem igjen. Masser af Emigranter vender iaar hjem til Skandinavien. Over Montreal er i Maanederne Januar—August passeret 10,000 Skandinavier paa Vei til Norge eller Sverige. De mener at kunne tjene ligesaa godt hjemme som i Amerika.

Forleden kom til Stavanger med „Tasso" over England mellem 120—130 Emigranter.

Selvbeherskelse. Læreren: Selvbeherskelse er: — — J har ladet Døren staa aaben! Selvbeherskelse er altsaa: Men for Pokker! luk dog Døren i! Selvbeherskelse er, siger jeg den Ro i Sindet — jeg tror Fanden plage jer, vil da ingen af jer Slyngler lukke den forbandede Døren.

Valgstatistik.

(Eftertryk forbydes)

—»—

At gjøre op en Valgstatistik allerede nu for de næsten afsluttede Valg er ikke let, og væsentlig af to Grunde: først fordi Valgtelegrammerne ofte har været ufuldstændige og ikke altid fuldt paalidelige, og dernæst hovedsagelig fordi der savnes Opgaver over det samlede Antal afgivne Stemmer, saa man ikke kan tage Hensyn til det mangesteds betydelige Antal bortkastede Stemmer: nemlig de, der er faldt udenfor de valgtes og Suppleanternes Kreds. I saadanne Amter som f. Ex. Nordre Bergenhus og Nordre Trondhjem vil som Følge heraf Totalantallet af afgivne Stemmer blive mindre i den foreløbige Valgstatistik end i den endelige; dette er formodentlig en af Aarsagerne til at Blade paa Vestlandet har kunnet finde en større Stemmeforskjel mellem de Moderate og Høire paa den ene Side og de Radikale paa den anden i Nordre Bergenhus (lige til 1800, medens vi kun har 1400), og det kan paa den anden Side ogsaa bevirke, at det radikale Parti viser sig at have en noget større Styrke i Nordre Trondhjem og Nordland end vi har forudsat. Forhaabentlig vil Feil til den ene Side vise sig at dækkes af Feil til den anden, saa at det endelige Talopgjør mellem Partierne i Hovedsummerne ikke vil afvige særdeles meget fra, hvad nedenfor meddeles. Ovenstaaende vil imidlertid forklare, at vi kun leverer afrundede Tal for Amterne.

Vi skrider altsaa til at levere en sammenlignende Statistik, først for de enkelte Amter, dernæst for Byerne. Tallene for 1891 er hentede fra Utheims Statistik.

Amterne.

	M. og H.	R.
Smaalenene	**4525**	**3375**
1891:	2350	2700
Tilvæxt:	2175	675
Akershus	**4650**	**3650**
1891:	3250	2750
Tilvæxt:	1400	900
Hedemarken	**4175**	**5625**
1891:	2650	3800
Tilvæxt:	1525	1825
Kristians	**3400**	**4300**
1891:	1950	2600
Tilvæxt:	1450	1700
Buskerud	**4025**	**4075**
1891:	2450	2400
Tilvæxt:	1575	1675
Jarlsberg	**4175**	**3175**
1891:	2550	2500
Tilvæxt:	1625	675
Bratsberg	**2850**	**3350**
1891:	1600	2250
Tilvæxt:	1250	1100
Nedenes	**3100**	**2800**
1891:	1900	2050
Tilvæxt:	1200	750
Lister og Mandal	**3150**	**3650**
1891:	1600	1850
Tilvæxt:	1550	1800
Stavanger	**4550**	**2525**
1891:	2200	1150
Tilvæxt:	2350	1375
Søndre Bergenhus	**5900**	**4350**
1891:	3400	2300
Tilvæxt:	2500	2050
Nordre Bergenhus	**3750**	**2350**
1891:	2550	1600
Tilvæxt:	1200	750
Romsdal	**3425**	**5000**
1991:	2450	2700
Tilvæxt:	975	2300
Søndre Trondhjem	**3050**	**3800**
1891:	2150	3200
Tilvæxt:	900	600
Nordre Trondhjem	**1300**	**2900**
1891:	900	2650
Tilvæxt:	400	250
Nordland	**1500**	**3150**
1891:	750	2050
Tilvæxt:	750	1100
Tromsø	**1300**	**1650**
1891:	450	1150
Tilvæxt:	850	500
Finmarken	**950**	**850**
1891:	650	550
Tilvæxt:	300	300
Tilsammen i **1894:**	**59,775**	**60,575**
I 1891:	35,800	40,300
Tilvæxt:	23,975	20,275

Det radikale Venstres Overvægt i 1891: **4,500.**

Det radikale Venstres Overvægt i 1894: **800.**

Byerne.

	M. og H.	R.
Fredrikshald	**592**	**353**
1891:	392	264
Tilvæxt:	200	89
Fredriksstad	**606**	**265**
1891:	413	206
Tilvæxt:	193	59

Sarpsborg. Valget foregaar den 23de

Moss og Drøbak

Moss 337—346

Drøbak 142— 43

	479	**389**
1891:	294	302
Tilvæxt:	185	87

Kristiania, Hønefos og Kongsvinger

Kristiania 7960—8325

Hønefos 58— 65

Kongvinger 73— 54

	8091	**8444**
1891:	4506	962
Tilvæxt:	3585	5482

Hamar, Lillehammar og Gjøvik

Hamar 354—327

Lillehammer 131—137

Gjøvik 73— 84

	558	**548**
1891:	362	362
Tilvæxt:	196	186
Kongsberg	**229**	**335**
1891:	208	279
Tilvæxt:	21	56
Drammen	**1079**	**524**
1891:	777	364
Tilvæxt:	302	160
Holmestrand	**151**	**29**
1891:	99	16
Tilvæxt:	52	13

Tønsberg vælger den 26de.

Larvik og Sandefjord

Larvik 521—397

Sandefjord 195—164

	716	**561**
1891:	487	528
Tilvæxt:	229	33
Skien:	**421**	**534**
1891:	302	458
Tilvæxt:	119	76
Porsgrund	**255**	**115**
1891:	171	80
Tilvæxt:	84	35
Brevik	**148**	**106**
1891:	100	71
Tilvæxt:	48	35
Kragerø	**255**	**323**
1891:	272	227
Tilvæxt:	÷17	95
Risør	**198**	**166**
1891:	126	109
Tilvæxt	72	57

Arendal og Grimstad

Arendal 314—105

Grimstad 153— 85

	467	**190**
1891:	386	124
Tilvæxt:	81	66
Kristiansand	**524**	**861**
1891:	460	475
Tilvæxt:	64	386
Flekkefjord	**112**	**88**
1891:	96	47
Tilvæxt:	16	41

Stavanger og Haugesund:

Stavanger 1123—1058

Haugesund 204— 142

	1327	**1200**
1891:	924	651
Tilvæxt:	403	549
Bergen	**1901**	**2510**
1891:	1224	1343
Tilvæxt:	677	1167

Aalesund og Molde

Aalesund 403—436

Molde 85—108

	488	**544**
1891:	438	300
Tilvæxt	50	244
Kristiansund	**425**	**635**
1891:	370	557
Tilvæxt:	55	78

Trondhjem og Levanger

Trondhjem 1434—1487

Levanger 72— 88

	1506	**1575**
1891:	1048	995
Tilvæxt:	458	580

Tromsø og Bodø

Tromsø 184—326

Bodø 49—154

	233	**480**
1891:	203	325
Tilvæxt:	30	155

Finmarksbyerne

Hammerfest 133—103

Vardø 125—224

Vadsø 135— 86

	393	**413**
1891:	262	265
Tilvæxt	131	148

Tilsammen (uden Tønsberg og Sarpsborg):

1894:	**12154**	**12188**
1891:	13921	11310
Tilvæxt:	7233	9878

Sammendrag for Amter og Byer:

1894:	**80929**	**81763**
1891:	50100	51800
Tilvæxt:	30829	29963

De to tilbagestaaende Byvalg vil formentlig bringe Overvægten blandt Byernes Vælgere med 100 à 200 Stemmer over paa Høires og de Moderates Side og den ovenfor fundne Differens i Radikalernes Favor, 834, yderligere ned.

Naar vi i vort Torsdagsnummer fandt at Differensen var kun 400, medens den efter ovenstaaende Beregning antagelig bliver ca. 600, hidrører det væsentlig derfra, at vi forrige Gang delvis tog Hensyn til de vestlandske Blades Beregning af Forholdet mellem Partierne i Nordre Bergenhus, medens vi her udelukkende har holdt os til vore egne Beregninger.

Hamar—Losnabanen er aabnet for almindelig Færdsel.

Linjen Hamar—Tretten skal trafikeres med to Tog i hver Retning daglig, Linjen Hamer—Lillehammer desuden med et Tog i hver Retning alle Hverdage.

Fra Lillehammer til Hamar vil der medgaa ca. 2¾ Time. Forhaabentlig vil denne Tid kunne afkortes, naar Ruten er bleven mere „indkjørt", skrives „H. St".

Reisende nordfra med Losnabanen maa altsaa vente paa Hamar om Middagen i 68 Minuter og om Aftenen paa Hurtigtoget i 39 Minuter.

Nordover er det ligedan.

Mjøsdampskibene har forandret sin Rute efter den nye Banes Aabning.

Dobbelt strafbart. A. Hvorfor blev ikke Hr. Møller gjenvalgt til Formandskabet? B; Fordi han snorkede i den Grad under Moderne, at Borgermesteren — vaagnede derved.

Stort Legat. Enkefru Anna Bertine Schmidt i Trondhjem har givet 40,000 Kr. til et Legat. Af Renterne tillægges 1/10 Kapitalen, til den har voxet til 100,000 Kr. Resten uddeles af Waisenhusforstanderen aarlig — første Gang næste Jul — i Portioner 40 Kroner til Enker efter Handels- og Skipperborgere samt til St. Jørgenshuset og midlertidig til et Par navngivne.

Adjunkt Wenneberg er ifølge Ohmetelegram fra Kristiansand kjendt skyldig af Lagretten og domtes derefter til Embedsfortabelse. Han paaanker Straffeudmaalingen til Høiesterets Afgjørelse.

Dampskibet „Harald Haarfager" er ifølge Ohmetelegram fra Stavanger under Stormen søndags brukket over, saa at Redning nu alene vil være mulig i Stykkevis, efter hvad der nu vides.

Indbydelse.

Undertegnede moderate Venstremænd af Kristians Amts Valgmandskollegium for dette Aar opfordrer herved til Dannelse af en Amts-Centrumsforening for dette Amt samt af lokale Centrumsforeninger i hver enkelt Valgkreds, hvor saadanne endnu ikke maatte være dannede.

Vistnok har Centrum i dette Aar arbeidet i Valgforbund med Høire ogsaa i vort Amt, men har dermed ikke opgivet sin Stilling som et fuldt selvstændigt Parti, der for sin fremtidige Virksomhed tiltrænger en dertil svarende selvstændig Organisation ogsaa her i Amtet.

Centrums Landsmøde i Sommer vedtog følgende Valgopraab:

„I Overensstemmelse med vort Partis oprindelige Program af 10de Juni „1892 hævder Centrums Landsmøde det „gamle Venstres Grundtanker saavel i den „indre Politik til Fremme af Samfundets „Udvikling i national og demokratisk Retning som i det unionelle Forhold.

„Vi vil arbeide for Bevarelse af „Foreningen med Sverige, idet vi i denne „Forening mellem de to Folk ser en Støtte „for vort Lands jevne og rolige Udvikling, „en Sikkerhed for Fredens Bevarelse og „for begge Landes Bestaaen som selvstændige Stater. Vi fastholder samtidig „Norges historiske og forfatningsmæssige „Ret som suveræn Stat lige med Sverige „i Forhold til fremmede Magter.

„Paa dette Grundlag vil vi arbeide „for Løsning af den nuværende unionelle „Strid ved fredelig Forhandling med det „Maal at erhverve for Norge den fulde „Meddelagtighed og Medansvarlighed ved „Behandlingen af de fælles udenrigske „Anliggender.

„Med Hensyn til Konsulatsagen hæv„der vi, at Forhandlingen med Sverige „om Ophævelse og Afvikling eller om „Revision af det bestaaende konsulære „Fællesskab maa bygges paa den Forud„sætning, at Norge har forfatningsmæs„sig Adgang til at have eget Konsulatvæ„sen, og at Beslutningen herom er et „udelukkende norsk Spørgsmaal.

„Det er vort bestemte Krav, at en „fuldt tilfredsstillende Ordning af de „unionelle Anliggender finder Sted inden „rimelig Tidsfrist.

„Stemmeretten bør udvides forsigtig „og skridtvis paa Grundlag af indvunden „Erfaring.

„Vi modsætter os Indførelsen af „almindelig Stemmeret i Stat og Kom„mune, forvisset om, at en saa stor „Forandring i de bestaaende Forhold „vil medføre uberegnelige Følger og før-

---

Mit Eventyr.

—»—

Det var netop for tre Aar siden, i Mai 1891. Jeg gik om Aftenen, som jeg ofte pleiede, fra mit Logis i Nærheden af Newsky Prospectet, ind i en af St. Petersburgs Forstæder, hvor den Fremmede har langt bedre Anledning til at studere det russiske Folkeliv end paa de Boulevarder med al deres Støi og Tummel.

Klokkerne i de forskjellige Kirketaarne slog netop ni, da jeg tænkte paa at begive mig hjem igjen, men pludselig hørte jeg Skrig fra en Sidegade, som jeg netop havde passeret. Gaden, der til enhver Tid var temmelig folketom, var nu aldeles øde, rimeligvis paa Grund af det uhyggelige, kolde og regnfulde Veir. Jeg tænkte mig, at der var en eller anden, som blev overfaldt, — noget der ikke sjelden hændte i dette Strøg, hvor der var mange Fabrikker, — og jeg styrtede ind i den trange Gade, hvorfra Skrigene kom, og et Øieblik efter var jeg i Kamp med et Par raa Karle, som mishandlede en fattig, ung Pige.

Jeg er meget stærk og havde ingen Vanskelighed i at overmande den ene af de to Mænd, som jeg slog til Marken, før den anden kunde angribe mig. Derpaa vendte jeg mig mod den anden og efter et kort Haandgemæng slog jeg ham ogsaa til Jorden, hvor han holdt sin Kamerat med Selskab.

I samme Øieblik hørte jeg den første, som endnu laa i Rendestenen raabte, idet han pegte paa mig.

„Nei, se bare! Iwan Nicolaiwitch. Det er Iwan Nicolaiwitch."

Men før de vare komne paa Benene, greb den førstnævnte, unge Pige heftigt min Arm og hviskede:

„Skyndt Dem, skynd Dem, for Guds Skyld! Disse Mænd hører til det hemmelige Politi. Hvis de faar fat i Dem, er De fortabt!"

Og med en Styrke, som jeg neppe kunde tænke mig, at en saa svagbygget, ung Person kunde besidde, drog hun mig over Gaden, hen i en mørk Passage, hvor hun forsigtig famlede sig frem en liden Stund, indtil en Dreining af Veien bragte os ud i en anden liden Gade.

„Følg mig, følg mig, hurtig!" bad hun atter, aandeløs, og jeg fulgte hende lydig gjennem en Labyrinth af Stræder og Sidegader, indtil jeg følte mig aldeles fortumlet og svimmel. Tilsidst kom vi ud paa et Torv, hvor der var en hel Del Folk. Vi gik tvertover Torvet og standsede pludselig udenfor et Hus paa den modsatte Side.

Alt dette foregik i en saadan Fart, at jeg ikke havde Tid til at overtænke min Stilling. Først nu betragtede jeg min Ledsagerske, hvis Ansigt var vendt mod mig med et Udtryk af Overraskelse og Nysgjerrighed. Det var et af de søndeste Ansigter, jeg havde seet og tilhørte en ung Pige paa nitten eller tyve Aar.

„Iwan Nicolaiwitch," udbrød hun, og saa paa mig med sine mørke, drømmende Øine, og det forekom mig, at hun udtalte dette Navn med sorgfuld Stemme. Det var jo ikke mit Navn, — men derom behøvede jeg jo ikke at oplyse hende netop nu, thi naar jeg overtænkte mit ubehagelige Sammenstød med det hemmelige Politi, kunde jeg blot prise mig lykkelig over at blive taget for en anden.

„Nu vel, min Lille," sagde jeg, „hvad kan jeg gjøre for dig?

Istedet for at svare, traadte hun længere ud i Gaden og saa sig ængstelig omkring.

„Der kommer en Vogn," sagde hun, „stans den og kjør saa hurtigt, som muligt ind i en af Hovedgaderne. De er ikke sikker her i dette Strøg."

„Og hvor gaar saa du hen?" spurgte jeg.

„Faar jeg Lov til at kjøre med Dem saa langt som til Newsky Prospectet?" spurgte hun.

„Ja, vist, kom bare," svarede jeg, — og idet jeg raabte til den forbikjørende Drosche, løftede jeg den daarlig klædte, lille Skabning ind i Vognen og befalede Kudsken at kjøre hen til Newsky Prospectet.

Medens vi kjørte afsted, kunde jeg neppe undlade at smile over den Stilling, hvori jeg befandt mig. Den fattige Pige sad taus ligeoverfor mig, men da Gaslygten kastede sit flagrende Skin paa hendes Ansigt, blev jeg slagen af dets Skjønhed og ædle Udtryk.

Der var noget usædvanligt ved denne Pige, i hendes fattige Dragt, og jeg følte en besynderlig Interesse for hende, men hun besvarede alle mine Spørgsmaal om den Mishandling, som hun havde lidt, paa en undvigende Maade, og jeg fik ikke vide noget derom undtagen det, at hun pludselig var bleven angreben af de to Mænd, som beskyldte hende for at stjæle og var ifærd med at trække hende afsted til Politistationen, da jeg kom til og frelste hende.

„Er du alene i Verden?" spurgte jeg.

Hun nikkede, bestemt.

„Stakkels Barn", sagde jeg, „hvorledes kan du opholde Livet?"

„Aa, jeg arbeider alt, hvad jeg kan," svarede hun.

Jeg taug og kastede nu og da et stjaalent Blik hen til hende og tænkte med dyb Medlidenhed paa, hvor sørgeligt det var at saa megen Skjønhed og Ynde skulde være fordømt til at henslæbe sit Liv i Fattigdom og Nød. Hele Tiden saa jeg, at hun stirrede paa mig med det samme sorgfulde Udtryk og endnu et andet Udtryk, som jeg havde lagt Mærke til, da vi stod udenfor Huset paa Torvet.

„Vil du gjerne leve et andet Liv, min Lille?" spurgte jeg, idet jeg gav efter for en pludselig Indskydelse.

Hendes Øine straalede.

„Maaske", svarede hun.

„Hvis jeg nu vilde tage mig af dig og sørge for dig, vilde du da prøve at gjøre alt, hvad jeg forlangte af dig?"

„Hvorfor vil du tage dig af mig?" spurgte hun kort, istedetfor at svare paa mit Spørgsmaal.

„Fordi jeg synes godt om dig, min Lille", svarede jeg, idet jeg morede mig over hendes bestemte Mine.

Men nu lynede hendes Øine, og hun saa udfordrende paa mig.

„Og, hvad er det du vil fordre af mig?" spurgte hun strengt.

„Aldeles ikke noget, som er galt, Barn", svarede jeg med Alvor, „du kan stole paa mig, — jeg er ikke den Mand, der vil gjøre dig noget ondt".

„Har du da ondt af mig?" vedblev hun blidt.

„Ja, vist", sagde jeg, „og jeg vilde gjerne spare dig for et Liv saa fuldt af Farer. Du er blot et Barn; du kan endnu lære noget. Jeg vil lade dig lære noget, hvis du vil love mig at være lydig og snil".

Hun lo med en sølvklar liden Latter.

„Jeg er tyve Aar gammel. Det er altfor sent for mig at lære, — jeg maa blive, hvad jeg er. Desuden —"

Hun nølede og betragtede mig atter med det besynderlige Udtryk i sine Øine, som jeg tidligere havde bemærket.

„Desuden?" gjentog jeg.

„Jeg tror, du er en god Mand, Iwan Nicolaiwitch", sagde hun sørgmodig", „men jeg vil ikke betro mig til nogen Mand, med mindre —"

Atter en Pause.

„Med mindre?" spurgte jeg.

„Med mindre jeg kunde elske ham", svarede hun.

„skilt for den norske Gaardbrugerstand „blive af skjæbnesvanger Betydning. „Den kommunale Stemmeret bør lige„som den statsborgerlige være grundlov„bestemt.

„Vi fastholder det Grundprincip i „17e Mai-Grundloven, der lægger den „politiske Indflydelses Tyngdepunkt hos „Gaardbrugerstanden; men samtidig vil „vi ogsaa virke for, at andre Borgere „tilsikres statsborgerlige Rettigheder i „den Udstrækning, som er forenelig med „dette Princip. Derhos hævder vi Net„mæssigheden og Nødvendigheden af at „støtte vore Dages Bestræbelser for at „bedre den arbeidende Klasses Livsvilkaar.

„Isvrigt vil vi arbeide for: 1) Op„løsningsret, 2) Forholdstalsvalg, 3) „Adgang til Folkeafstemning over vigtigere „Storthingsbeslutninger, 4) Ophjelp af „Jordbruget og andre Næringsveie, 5) „Oprettelse af en almen Alderdomsfor„sørgelseskasse, 6) Gjennemført Spar„sommelighed i Statshusholdningen, 7) „Stemmeret for fraværende Sjømænd, 8) „Bekjæmpelse af Drikkondet".

Idet vi i det væsentlige gjør disse Ord til vore, finder vi i de seneste Tiders politiske Begivenheder, i Karakteren af dette Aars Valgkamp og i de stedfundne Valgs Udfald fornyet Opfordring til at søge vore politiske Synsmaader hævdede.

Lillehammer den 10de Oktbr. 1894.

H. G. Hansen.	Oluf Kind.
Chr. Snilsberg.	K. Kirkeberg.
Martin Dahlen.	Jul. Haganæs.
Svein Kalstad.	A. Skulhus.
J. Bjørnstad.	Frits Hansen.
Th. Fliflet.	Nils Næs.
K. G. Jonsrud.	Syver A. Espelien.
Iver Lo.	Andr. C. Holter.
Simen Tollersrud.	Simen Kalstad.

Da jeg i alt væsentligt deler de i Programmet udtalte Synsmaader, tiltrædes Indbydelsen.

Knut Berg.

Undertegnede, der i de moderate Venstrevalgmænds Møde paa Lillehammer den 10de Oktober blev opnævnte til som Arbeidskomite at fremme ovenomhandlede Sag, indbyder herved Meningsfæller til at møde paa Gjøvik den 21de November forstk. til Dannelse af en Centrumsforening for Amtet.

Nærmere ved Kundgjørelse i Gjøviks Aviser.

J. Bjørnstad. Th. Fliflet. Stefan Frich. Frits Hansen. T. Jørstad.

Vanens Magt. I et amerikansft Hotel er alle Værelser benævnet med Byers Navn istedetfor Nummer. Man derfor i dette Hotel høre Ordre som slige: Opvarter, bring dette Visitkort til London og se saa, om der er nogen i Peking! tag denne Pakke til New-York, fort, nu ringer det i Konstantinopel! Opvarterne er saa vandt til disse Navne, at de uden at blinke modtager Ordre om at løbe i fem Minutter fra Paris til Berlin og sætte et Par Støvler af i Jerusalem.

Statsraad Nils Vogts Begravelse foregik Tirsdag paa vor Frelsers Gravlund under stor Deltagelse.

Efter Afsyngelsen af 1ste Vers af „Bedre kan jeg ikke fare" holdt Sognepræst Arnesen Talen, hvori han mindede om Vogts lange og daadrige Liv i Fædrelandets Tjeneste og dvælede sluttelig ved, hvad han havde været for sin Familie og som Privatperson. Derpaa blev sunget 2det Vers af ovennævnte Salme, hvorefter fhv. Statsminister, General Kierulf lagde en pragtfuld Krans med brede, hvide Silkebaand paa Kisten, idet han bevæget takkede fra tidligere Regjeringskolleger for Samarbeidet.

Jordpaakastelsen forrettedes af afdødes Søn, Pastor D. Vogt.

Statsraad Vogt har gjentagne Gange været Amtmand, deriblandt i længere Tid i Lister og Mandals Amt. I Aarrækker var han ogsaa Storthingsmand og fungerede som Præsident baade i Lagthinget og i Storthinget. Han var en nobel og til det yderste pligtopfyldende Mand. „Morgenbladets" Redaktør Nils Vogt og Sekretær Benjamin Vogt er Sønner af den afdøde Statsraad.

Karl Johan-Theatret. Idag Lørdag — begynder Forestillingen Kl. 7½ med „En Bryllupsaften". Kl. 8 gives „Niobe" for 20de Gang.

Som Storthingsmand for Risør valgtes igaar ifsg. Ohmetelegram Skibsreder Caspersen og til Suppleant Sognepræst Lützow-Holm.

Vanskelig Opgave. Principalen: „. . . De skriver Kjærlighedsbreve paa Kontoret. Det faar De besørge hjemme! Her paa Kontoret har De kun at elske mig!"

Et Rigsretsflertal

skal Radikalerne omgaaes med den Tanke at anskaffe sig ved at omstyrte foruden Buskeruds og Stavangervalgene desuden Jarlsbergsvalget, ved hvilket de tabte med 3200 mod 4200, samt Hamarvalget. I Jarlsberg maatte da foruden Valgmændene fra Andebu endnu et Prestegjelds Valgmænd afvises; hvilket der tænkes paa, er os ikke klart. Nogle mener at ogsaa Nedenesvalget skal omgjøres, hvilket da maatte ske, ved at forlange, at moderate og konservative Valgmænd skal have mindst 30 Stemmers Overvægt for at blive godkjendte.

Som man vil se, er det radikale Parti ikke uden Sans for det komiske.

Valgene tænkes forvandlede til en Tastenspillerforestilling eller en lystig Farce. Et Rigsretsflertal med kun Halvdelen af Vælgerne i Ryggen! Det er et Syn, som er mange Penge værd.

Fruen til Kokkepigen. „Som anden Ret til Middag idag tager i Aal."

Kokkepigen: „Hvormange Favne skal jeg Kjøbe?"

Fruen: „Aa, jeg tænker, vi kan have nok med en s'an 10 Favne:

Literatur.

Om Ibsens nye Drama ved „Politiken" at meddele følgende Indhold af de 2 første Akter:

Ægteparret Almers har et eneste Barn, en liden Gut ved Navn Eyslof. Med dette Barn levede de saa lykkeligt, som to Mennesker kan leve, naar den Kjærlighed, de engang følte for hinanden, umærkelig føres over paa et tredie Væsen, hvori de ser sit eget Billede. Forældrenes Følelser og Tanker opsluges af dette Barn. Men ind i denne stille og rolige Lykke kom noget rædselsfuldt, — Moderen havde en Dag sat Barnet fra sig, — Barnet faldt ned og kom saa slemt tilskade, at det maatte gaa paa Krykke. Dette virkede høist forskjelligt paa Faderen og Moderen. Han føler Medynk, der gaar over til inderligere, næsten vanvittig Kjærlighed til Gutten; — hun derimod føler Rædsel over, at hendes Kjød og Blod skal føre Verdensudviklingen videre, stottende sig til dette Stykke Træ. Derefter skildres gjennem hurtige, ordknappe Repliker, hvorledes Moderens Rædsel over Krykken viger for hendes voxende Længsel efter Manden, der i sin ømme Kjærlighed til Barnet er bleven borte for Hustruen. I dæmonisk Smerte over det, Moderen mistede, ser hun paa Gutten med „onde Dine". Det kommer til gribende Optrin, som meget minder om sidste Akt i „Bygmester Solness". Paa Bryggen bagved Scenen leger Gutten. Almers sidder hensunken i dybe Tanker og lytter nu og da til Barnets glade Raab, medens Borgheim (Husvennen) taler med Rita. Han spørger hende, om hun tror paa onde Dine. Hun svarer med en rædselsfuld Replik, at nu tror hun paa onde Dine og mest onde Barnesine. Da høres Raab og Skrig, Gutten er faldt ud fra Bryggen. I anden Akt sidder Mand og Hustru i en liden trang Dal ved Stranden. De ser udover Fjorden talende om det tabte Barn. Moderen tror, at Gutten ligger der lige udenfor, — Faderen at han er ført bort af Strømmen ud i Havet. Faderen grubler: Hvad ligger vel bagved en saadan Begivenhed? Her kan ikke være Tale om Gjengjældelse? Hvorfor? Han spørger ud i Tomheden, indtil han endelig stirrer i Moderens Øine, — „de onde Øine". Hun har engang om end i uklare Stemninger villet, at Mandens Kjærlighed skulde voxe frem paa dette Barns Grav — ganske som Solness vilde, at Huset skulde staa i Brand.

Dramaets sidste Akt og selve den dramatiske Løsning er imidlertid endnu en Hemmelighed.

*

Dr. Henrik Ibsen er i høieste Grad indigneret over den af „Politiken" ved Offentliggjørelsen begaaede Indiskretion, som kun kan have fundet Sted ved Bestikkelse af Personalet i vedkommende Trykkeri. Naar han stadig bevarer den strengeste Taushed angaaende sine nye Arbeider, saa intet angaaende deres Indhold paa Forhaand meddeles Pressen, da er det fordi han dertil er kontraktmæssig bunden af sine engelske og tyske Forlæggere. Meddelelserne i „Politiken" vil derfor sandsynligvis paaføre ham betydeligt Tab, hvorfor han allerede har truffet Skridt til at faa det passerede retslig opklaret og Bladet „Politiken" trukket til Ansvar.

*

Af Per Sivle udkommer om nogle Dage paa Hydle & Co.s Forlag en ny Samling „Vossa-Stubbar" — paa Landsmaal.

Paa P. T. Mallings Forlag:

Marie: Stadier. En Penneskitse.

Frelserens Livsløb. En Bog for Søndagsskolen og Hjemmet. Efter det Engelske ved H. B. Kløboe, Prest. 1te Hefte 0,60. P. T. Mallings Forlag. Bogen der udkommer i ca. 6 Hefter, vil efter det første Hefte at domme blive til stor Nytte baade for Søndagsskolelærere og Religionslærere i det hele, især vil den dog for de mange Søndagsskolelærere afhjælpe et længe følt Savn.

Biskop Bugge har givet den følgende Anbefaling:

„Tanken synes mig god, og dens Udførelse — efter de mig forelagte første Ark at domme — i det hele taget heldig. Jeg tror, at Bogen, om den fortsættes paa denne Maade, vil kunde blive til stor Nytte baade for Søndagsskolen og i videre Kredse, især derved, at den paa en grei og letfattelig Maade fører ind i Guds Ord."

Kristiania Borger- og Realskoles Aarsberetning for 1893—94. Det fremgaar af denne Beretning, at Skolen har 493 Elever, 21 Lærere og 4 Lærerinder.

Hr. Driftsbestyrer Osc. Jacobsen anbefales ogsaa af den konservative „Drammens Tidende" til Storthingsmand for Jarlsberg og Larviks Amt.

Bestandig Fagmænd. Lægen: „Hvor føler De Smertene?"

Læreren i Geografi: „I Foden nord for Hælen."

En mistænkelig.

Bergen, 15de Novbr. (H. O.)

En mistænkelig Reisende passerede for en 14 Dages Tid siden Masfjorden. Han holdt sig til Fjeldet og Skovene, kom kun frem paa afsides Gaarde og Sætre, hvor han fik Nattely. Paa en Gaard vexlede han en Femtikrone og viste sig da at have store Bunker med Papirpenge. Han er middelaldrende og tarvelig klædt, taler Christianiadialekt. Angav at reise for en elektrisk Fabrik i Kristiania o. skulde se paa Fossefald.

Skulde dette være Posttyven fra Kristiania?

Om Situationen

foreligger der nu Udtalelser fra de forskjelligste Hold.

„Vestlandsposten" mener ifl. et Ohmetelegram, at Regjeringen efter Udfaldet af Appellen til Vælgerne selvsagt fratræder enten strax eller i Februar. Bladet finder, at det muligens er heldigst for Høire og de Moderate, at Regjeringen straks indgiver sin Afskedsansøgning, om det end kan være tænkeligt, at Ministeriet paa Kongens Forlangende kan lede Forhandlingerne, til Storthingets Sammentræden.

„Bergens Aftenblad" skriver, at den Stangske Regjering med Halvparten af Urvælgerne paa sin Side med god Samvittighed kan træde den knappe Storthingsmajoritet for Øinene, og at det er tidsnok at tænke paa Afgang, naar Storthingsflertallet forlanger at danne Regjering for at gjennemføre sine Programsager.

I samme Retning udtaler „Morgenbladet" og „Aftenposten" sig.

Af de radikale Organer kræver „Dagbladet" igaarafter Ministeriets Afgang strax af Hensyn til Konsulatsagens Gjennemførelse og Storthingssagernes Forberedelse, medens „Verd. Gang" udtaler, at den for sit Vedkommende ikke kan finde nogen større Ulykke i, at Ministeriet bliver staaende som et Forretningsministerium, til Storthinget sammentræder, da det selvfølgelig er af den største Betydning, at Storthinget er samlet, naar de nye Ministerium skal dannes. Det hævder ogsaa, at der fra Storthingsflertallets Side tages Hensyn til det knappe Flertal blandt Urvælgerne.

---

† Lagmand Bech.

Fra Kristiansand bragte et Ohmetelegram os Onsdag Eftermiddag den Efterretning, at Lagmand Bech pludselig er afgaaet ved Døden og det under følgende udsædvanlige Omstændigheder: Han sad i sin Lagmandsstol og administrerede Retten i Sagen mod Adjunkt Wenneberg. Forhandlinger var gjenoptagne Kl. 4½ og Bech havde paabegyndt sin Retsbelæring og holdt paa med denne, da han Klokken 4.50 faldt besvimet tilbage i Stolen. Klokken 5 Minutter over 5 kom Læge tilstede; men da var Døden allerede indtraadt.

Som Storthingsmand for Brevik er igaar ifl. Ohmetelegram valgt Sognepræst Hans Nilsen Hauge og som Suppleant Trælasthandler Sohlberg.

I Porsgrund gjenvalgtes enst. Skibsreder Jørgen Knudsen og til Suppleant Bogtrykker Chr. Joh. Dyring.

En Herre spurgte en Præst: „Naar venter De at se Provst S. igjen? „Aldrig," svarede den geistlige Herre høitideligt, „Provsten er i Himlen!"

Den norske Kirke i Amerika.

Den 10de Oktober 1844 stiftede Pastor J. W. C. Dietrichson sammen med 40 Familiefædre Koshkonong Menighed i Wisconsin. Femtiaarsjubilæet feiredes med stor Høitidelighed den 10de f. M. i Østre Koshkonong, og paa det Sted, hvor Menigheden for femti Aar tilbage stiftedes, blev der indviet et Mindesmærke.

Inskriptionen er huggen ind i den øverste Sten baade paa Norsk og Engelsk og lyder:

„Til Minde
om de Nybyggere, som grundlagde den norske, evangelisk-lutherske Kirke i Amerika.

Paa dette Sted prædikede den første norsk-lutherske Præst i Amerika den 1ste September 1844 og stiftede den 10de Oktober 1844 Østre Koshkonong Menighed, som ni Aar senere sammen med 27 andre Menigheder dannede den norske evangelisk-lutherske Synode af Amerika.

Taknemmelige Børn og Børnebørn reiste dette Minde den 10de Oktbr. 1894.

Guds Ord der er vort Arvegods,
Det skal vort Afkoms være".

Stygt Mord. Trondhjem den 16de Novbr. I Strafanstalten dræbtes idag en Betjent og saaredes to andre af den Straffange, som for nogle Aar siden dræbte Fattigforstander Omdahl i Stavanger. Mordet udførtes med Kniv under en Visitation.

(H. O. T.-B.)

Handelsefterretninger.

Kristiania Kolonial- og Kornvaremarked.

Kaffe. Denne Artikkel havde efter sidste Depeche fra Brasilien en flau Tendes i Rio, hvorimod Tendensen i Santos er fast Prisnoteringen for Artiklen og Kursen var noget vigende. Omsætningen her i Markedet indskrænkede sig til Behovet.

Sukker. Artiklen holdt sig paa de respektive udenlandske Markeder uforandret. Heller ikke i denne Artikel gik Omsætningen hersteds udover Fgrbruget.

Korn. Frasamtlige udenlandske Markeder meldes der i Ugens Løb jevn Stigning i Noteringene for saavel Rug som Hvede. Ogsaa her i Markedet mærkedes en Bedring i Priserne for Kornvarer.

Importen hertil i de sidste otte Dage var 37,400 Hl. Rug og 7,400 Hl. Byg.

Noteringen er for:

Sortehavs-Rug	pr. 100 Kilo	Kr.	7.70— 8.00
Danziger Do.	—:—	„	8.70— 9.00
Russisk Byg	—:—	„	6.80— 7.00
Victoria Erter	—:—	„	16.00—20.00
Smaa „	—:—	„	14.00—15.00

Alt pr. 4 Mdr.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. 7½: **En Bryllupsaften,** kl. 8 for 20de gang **Niobe.**

Søndag kl. 8: **Henrik og Pernille,** 8.40 **Niobe.**

J. Hellstrand.

Kurv- og Kurvmøbelforretning.

Lager af Børne- og Dukkevogne. Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien 58.

(J. H. 759.)

Adolf Schjold & Co.
anbefaler:
Isenkram
en gros og detail,
Kortevarer & Legetøi
en gros
Storgaden 10 B,
Christiania.
(J.H.)

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm

Manufakturforretning

Christiania.

— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager	Møbelstoffe	Konfektionsartikler
Silkevarer	Portierer og Gardiner	Barnedragter
Hvidevarer	Bordtæpper	Herreartikler
Dækketøier	Undertøi for Damer,	Handsker
Sengeartikler	Herrer og Børn	Paraplyer og Galoger
Gulvtæpper	Herreartikler	Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saisonen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Prisekuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.

(659)

„Har du da aldrig truffet nogen, du har kunnet elske?" spurgte jeg rørt over hendes Oprigtighed.

Hun rystede paa Hovedet.

„Og har da aldrig nogen elsket dig?" „Mig?" sagde hun og saa forbauset paa mig, „hvem vil vel elske en fattig Pige som mig? Kunde du elske en saadan Pige, Iwan Nicolaiwitch?"

Hendes Tone lød halvt spørgende, halvt spottende, og jeg blev opmærksom paa at der laa en farlig Tiltrækningskraft i hendes mørke Øine, som frygteløst saa paa mig. Men før jeg var istand til at svare, havde hun reist sig og standset Vognen.

„Her maa jeg stige ud", sagde hun, — vi var netop komne ind paa Newsky Prospectet", sig mig, hvor du bor, Iwan Nicolaiwitch:"

Jeg betænkte mig et Øieblik, men gav hende derpaa min Adresse.

„Faar jeg se dig igjen, min Lille?" „spurgte jeg og greb hendes Haand.

„Maaske", svarede hun.

Jeg tog et Torubelstykke ud af min Lomme og gav hende det. Hun saa leende paa det og sprang let ud af Vognen.

„Pas dig for det hemmelige Politi, Iwan Nicolaiwitch", sagde hun", du maa ikke kjøre hjem".

Med disse Ord forlod hun mig. Jeg bad Kudsken kjøre mig videre, indtil jeg sagde ham til.

Han pidskede paa Hesten og vi for videre, men vi var neppe kommen tyve Alen længer, da noget blev kastet ind i Vognen til mig og faldt ned ved mine Fødder. Jeg tog det op; det var Pengestykket, som jeg havde givet min unge Ledsagerske for et Øieblik siden.

(Forts.)

Alle Udenbyesboende

kjøber sine Varer bedst og billigst i

Andreassen & Borgens

Colonial-, Vin- og Fedevareforretning

Brogaden 1, Christiania.

Rabat indrømmes.

(J. H. 749)

Telefon 310 f.

Forlang Priscourant.

Tivoli Restaurant

aabnedes efter endt Oppudsning

Torsdag den 15de ds.

1ste Etage — elegant Wiener Restaurant med Servering af Lunsch hele Dagen.

2den Etage under Bestyrelse af **Fru Sara Gravesen** — Kjøkkenschef M. Schultz — serveres Middag fra **Kl. 1—5. 2 Retter à 80 Øre** samt à la Carte.

I Restauranten findes ca. **50** inden- og udenlandske Aviser.

Vinsorter fra H. Poulsen & Co.,

Øl fra Frydenlunds Bryggeri.

Første Kl. Billardsalon.

Lokaler til større og mindre Selskaber samt Foreninger anbefales.

Ærbødigst

M Olsen,

Indehaver.

(J. H. 750)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 303.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn,

Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

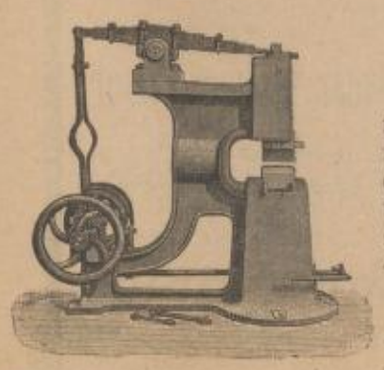

Fjederhammere

for **mek. Værksteder** og **Smedier,** fra **E. V. Beronius i Eskilstuna,** er fabrikeret af **bedste svenske** Materialier. Hammerhovedet er tilvirket af **smedet Martinstaal.** De leveres i 4 Storrelser i Priser fra 1000 til 350 Kr.

Skriv efter Tegning og Prisliste.

Eneagent for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kr.ania,

Telefon 3107 K. Vognmandsg. 8. ved Jernb.torvet.

P. L. Dieseths

Musikinstrument- & Strengehandel.

Guitarer fra de billigste til finere og kostbarere, klangfulde og garanteret Stemmerne. Et Parti ***Børneguitarer*** meget pene udsælges for 10 Kr. Nyt Instrument „Gitar-Elsa" meget let at lære, Akordzithere, Concertzithere, Mandoliner, Violiner, Bratscher, Celloer, Violinkasser, Buer og øvrigt Tilbehør, Ima Strenger for Guitar, Violin, Cello og Zither. Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter. Okarinaer. Stort Udvalg i afstemte Mundharmonikar og Trækspil, Spilledaaser. Mange forskjellige Instrumenter til at lægge ind Nodeblade meget billige. Et pent Husorgel Kr. 100.00 (Fabrikpris Kr. 140.00). Nodeskoler, Nodepapir, de fleste brugelige rel. Sangbøger m. m. andet.

Youngsgaden 7.

(J. H. 758)

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene Chocolade og uforfalskede Cacao, thi den er bedst og billigst

Brødrene Cloetta.

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang,*** Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Vort Lager

af

Garn. Sysager, Forsager, Baand, Knappe Hvidevarer.

er altid godt assorteret.

Opgang til Lageret gjennem Porten

Kongens Gd. 16.

Hermansen & Jørgensen.

Georg Bausback

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!

Moderate faste Priser! (J. H.)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

S. Almløf,

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder.

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier

og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres

og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres. (J. H.)

E. M. Hellesæth's Skrædderforretning

anbefales.

Moderne Stoffe. Godt Snit. Solid Arbeide. Billige Priser.

5 Brogaden Brogaden 5.

— nær Lilletorvet —

(J. H. 691)

Færdige Kjoler.

Tykke gode Vinterkjoler fra **Kr. 7.00.** Stort Udvalg i færdige **Bluseliv, Skjørter, Forklæder** og **opsyet Undertøi.**

Uldvester, Stremper og **Uldtrøier** samt alle Sorter Uldvarer billigst

Reel Behandling.

August Russ,

II Stortorvet II

(J. H. 673)

Alle Slags

landmandsprodukter modtages til forhandling.

Om ønskes forskudsbetaling.

Reel, hurtig ekspedition.

Hamborg & Lystad.

Kontor og lager: Vognmandsgaden 8.

(J. H. 743) Kristiania.

ULYKKESORSIKRINGSSELSKABET

„SIGYN"

Hovedkontor Hjørnet at Carl-Johansgd. og Akersgaden.

(Akersgaden No. 35)

Kontortid 9—4, Lørdage 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikrer underet.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

F. K. Frölich & Søn

Krudt & Dynamit

Averter i „Eidsvold".

Sagbrugseiere og Damptærskeselskaber

anbefales

Fosters fortrinlige Lokomobiler.

Disse Maskiner kan fyres med Kul, Ved, Torv eller **udelukkende med Sagflis.**

Fosters Lokomobiler har **svære** Dimensioner og som Følge deraf en **overordentlig stor Arbeidsevne.**

4 Hestes og 6 Hestes Lokomobiler **haves paa Lager.**

Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (691)

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorentz & Co., Buntdmagerforretning

Gunerus Gade No. 12 Indg. fra Nygaden

Christiania.

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Johs. Heramb,

Eugeniegade No 1, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.

Telegramadresse: „Heramb". Træffes personlig 3—5.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr..... følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 137. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 20de November 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„Du er Manden",

en af de mest spændende Føljetoner, som har gaaet i nogen norsk Avis, vil om ca. 8 Dage foreligge komplet. Den udgjør 374 8vo. Sider og sælges i Materie til den **uhørt billige Pris af Kr. 0.80** pr. Expl. Indbundet i smukt Originalbind Kr. **1.50**, frit tilsendt.

☛ **Nye Abonnenter paa „Eidsvold"**, som tegner sig fra 15de Novbr. til 1ste Juli n. A. og indsender Kontingenten Kr. 2.50, faar Føljetonen i Materie, (eller indbundet i Originalbind mod Erlæggelse af Kr. 0.75) frit tilsendt ved Henvendelse til

„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Kristiania.

Det Cirkulære,

som for nogle Dage siden er udsendt til de oprindelige Undertegnede til Dannelse af Centrumspartiet samt til endel andre af vore Meningsfæller, maa vi paa det indstændigste bede dem om at gjennemlæse.

„Eidsvolds" Aviskomite.

Bønderne maa organisere sig.

Stærkere og mere overbevisende end alle Fraser og Deklamationer er Tallenes Sprog. Og Tallene godtgjør paa en iøinefaldende Maade, at Norges Bønder forlader Radikalismen, medens til Gjengjæld de ikke-eiendomsbesiddende Masser i Byerne i stigende Omfang slutter sig til denne politiske Opfatning, fordi de her finder det rette Udtryk for sin Aandsretning og sine Tilbøieligheder.

Bevægelsen er endnu kun i sin Begyndelse, saa fremtrædende den end er. Byerne har, som venteligt, været raskere i sine Rørelser end Landsbygden, og dette er Grunden til, at Radikalismen endnu har kunnet vinde et, om end næsten usynligt, Flertal. Men der kan vanskelig være Tvil om, at Bevægelsen paa Landsbygden, netop fordi den er af en tungere Art end den i Byerne, vil fortsætte saa meget stadigere i den Retning, hvori den er slaaet ind, og vi venter og haaber, at Norges Bønder allerede ved næste Valg afgjørende vil have indtaget det Stade, hvorfra de kan beherske vort offentlige Liv.

Selvfølgelig vil der fra Radikalismens Side blive opbudt alt, grebet til de yderste Midler, for at stanse Bevægelsen eller vende den til sin Fordel. De radikale Ledere vil skjønne, at det nye Tilhold, de faar i Byerne med deres 38 Repræsentanter, er af langt mindre Værd end det Tilhold, de er udsat for at tabe paa Landsbygden med dens 76. De vil derfor overbyde hinanden i Smigrerier og en vidtgaaende Dientjeneste ligeoverfor Bønderne, fordi de ved de nu afsluttede Valg ikke har opnaaet det eftertragtede Flertal. Samtidig vil de underhaanden agitere paa det stærkeste blandt Arbeiderbefolkningen i de Herreder, hvor denne spiller en betydelig Rolle, og de vil ligesom hidtil drive et Dobbeltspil, for at faa begge Parter, de selveiende Gaardbrugere og Arbeiderne, til at gaa sine Ærinder og stemme i radikal Retning.

De Mænd udover Landsbygden, der har Øinene oplabt for Beskaffenheden af de Maal, Radikalerne sigter mod, bør derfor staa paa Vagt og ikke mene, at Tiden nu er kommet til at puste i Bakken. Ved at tage sig en Hvil nu, kan man give Radikalismen et Forsprang, som det kan blive vanskeligt at indhente.

Hvad der nu maa gjøres, er indlysende nok.

Bønderne maa organisere sig.

De maa ikke lade Radikalismen være alene om at bruge det mægtige Vaaben, som et udviklet Foreningsvæsen, et fast Samhold, en aarvaagen Vagttjeneste i Forbindelse med en meget læst Presse lægger i Hænderne paa den, der besidder saadant. Bonden maa organisere for at kunne hjælpe sig selv, staa paa egne Ben. Han ved og maa vide, at Radikalerne, trods alle sine smukke Ord, til syvende og sidst vil ham selv tillivs. Den almindelige Stemmeret og de tydeligt udtalte Planer om Udstykning af Jorden i Smaaparceller, maa kunne aabne Øinene paa den mindst klartseende og vil vidne bedre om Radikalismens virkelige Beskaffenhed end de Fraser, hvormed Planerne søges indhyllede for at bringes til at glide ubemærket ned. Og Bonden maa ikke stole paa, at et Forbund med Høire er nok til at hjælpe ham. Høire er drevet ud af sin faste Stilling i Byerne og har kun en svag Stilling paa Landsbygden. Havde ikke Bønderne allerede iaar hist og her samlet sig til en bevidst Modstand mod Radikalismen ved at vedkjende sig et Centrums- eller moderat Venstrestandpunkt, da vilde de unionsvenlige og bondevenlige Grupper iaar have lidt et alvorligt Nederlag. Og det kan gaa ilde næste Gang, hvis ikke Centrum til den Tid har voxet sig stærkere.

Det store Middel for Bønderne er derfor at slutte sig sammen til Hævdelse af sit eget Standpunkt. Naar dette er skeet, da vil det ikke længere blive Tilfældet, at den fribaarne norske Odelsmand lader sig foreskrive Politik og Valgprogrammer af Mænd, der udpønsker saadant paa Hovedstadens Kaféer. Det er ydmygende at tænke paa, hvorledes de kjernesunde Bønder i Oplandsamterne ved de nu afholdte Valg nokaa lystig har danset efter en Musik, der er komponeret paa Kristianiaboulevarderne. Naar da disse Bønder tilslut er vaagnet af sin hypnotiske Tilstand, vil de skamme sig over at være blevet taget saa grundig ved Næsen af Radikalismens „Bondefangere", som listelig har faaet Bogen med Bankfedlerne (deres Indflydelse i Stat og Kommune), ud af Brystlommen paa dem. Deres eneste Undskyldning er, at de bare har seet „Embedspartiet" paa den ene Side, og „Folkepartiet" paa den anden. Men voxne, myndige Mænd burde have bedre Skjøn. De burde se, at der gives endnu et tredje, nemlig den norske Bonde selv. Hvorfor skal han ikke kunne være sig selv, hvorfor skal han være saa konkurs, at han ikke ved andet at vælge mellem end den radikale eller den konservative Intelligens?

Nei, Norges Bønder maa blive hvad de var i Uelands og Sverdrups Dage, et Parti, der ikke sogner til en fremmed Menighed, men er, hvad de er, nemlig det norske Bondeparti. Derfor maa de organisere sig.

Fra Valget i Barbu.

Brev til „Mrgbl".

Efter Kommunevalget i Barbu forrige Aar, skrev en Dagbladskorrespondent, at Høire havde skrabet Børmen af Befolkningen. Efterat nu atter Høire har seiret i Barbu, maa vel Radikalernes Ondskab ytre sig i et eller andet.

Venstre i Barbu har ikke ligget paa den lade Side iaar før Valget. Saaledes har det drevet frem en hel Del, der har Haandverker- eller Handelsborgerskab i Arendal men bor og nyder Fattigunderstøttelse i Barbu. Blandt andre har de ogsaa faaet en til at gjøre sig Stemmeberettiget, der allerede i Juli var dømt til Tvangsarbeidsanstalten, fordi han drikker og ikke ernærer sin Familie, som Fattigvæsenet i mange Aar har maattet sørge for.

Paa Valgdagen, 12te Novbr., lod Venstre ham hente fra Arbeidsanstalten til Barbu Kirke, hvor han afgav sin Stemme og derpaa transporteredes tilbage til Tvangsarbeidsanstalten.

I en af de nærliggende Sogne er der en Radikaler, der har havt det meget travlt med at agitere, at drive frem Meningsfæller og hindre Modstanderne i at møde. Blandt andet kom han til en Smed to Dage før Valget, da denne ikke vilde love at stemme med Venstre, sagde vor Radikaler

— Har du aflagt Ed?
— Ja, det gjorde jeg i 1891.
— Har du aflagt Ed iaar?
— Nei.
— Aa ja, saa kan Du ligesaagodt blive hjemme og ikke reise en Mil for at blive afvist.

Smeden troede ham og blev hjemme.

Ligeledes var han hos en gammel sengeliggende Mand og fik skrevet Forfaldsseddel for denne, men ved Valgmandsvalget blev det oplyst, at Søn af Manden havde i god Tid sørget for, at hans Stemme var suspenderet, fordi Manden var utilregnelig.

Vor Radikaler er en velstaaende Mand, som har flyttet frem og tilbage i Herederne; han grundede sin Stemmeret paa Bygsling paa 10 Aar af et Stykke Jord. Men da han vilde stemme ved Valget, var Bygslingtiden udløbet for 2 Maaneder siden, uden at han havde lagt Mærke til det, — sin Skat havde han ikke betalt, og han blev saaledes selv — afvist, efter at han havde havt det travelt med at ordne Adgangen til at stemme for andre.

Der var virkelig en Del Radikalere, der havde overlagt at skulle pibe og gjøre andet Spektakel for Statsminister Stang ved hans Foredrag her ifondags; men enten nu det var hans noble Foredrag, der afvæbnede dem, saa forløb det aldeles rolig, og Radikalerne fik smukt se og høre al den Jubel, Høirefolk udfoldede ved Statsministerens Afreise, medens Statsraad Berner, der reiste samtidig, ganske slukøret maatte trække sig tilbaget

---

Forlorne Tænder. Hvilket uhyre Opsving Fabrikationen af kunstige Tænder i de sidste Aar har taget i Amerika, viser den Kjendsgjerning, at der forrige Aar fra et eneste New-Yorker Firma er bragt ca. 8 Millioner forlorne Tænder i Handelen. Man antager, at der aarlig i Amerika omsættes mindst 20 Millioner!

En gjenglemt Stemmeseddel. Det berettes „Holmestrp." fra Svelvik, at der ved Urnens Aabning, da Valget skulde be ynde, fandtes gjenliggende i Valgurnen en af de ved Valget i 1891 afgivne Stemmesedler i sin uaabnede Konvolut. Denne er altsaa blevet overseet, da Konvolutterne blev udtagne ved forrige Valg.

Som bekjendt var ved forrige Valg i Svelvik med Strømmen første Valgmand Høire med 1 Stemmes Overvegt, medens de to andre Valgmænd blev Venstre ved Lodtrækning.

Den henliggende Stemmeseddel vilde saaledes formentlig have været af afgjørende Betydning for Valgets Udfald.

Høisepleien om Vinteren.

Nu er Hønsenes Friluftsliv saa omtrent forbi for iaar, da de faar færdes ude paa Gaardsplads eller Eng, alt efterson Omstændighederne var, og den lange, mørke Vintertid, da de stænges inde i Hønsehus, Stald eller Fjøs, staar for Døren.

Det er et tungt Stød for Hønsene, saaledes med engang at komme fra det fri Liv ude til den Tvang at være indestængt mellem fire Vægge, og man bør derfor, baade for Hønsenes og for sin egen Skyld søge at erstatte dem Tabet mest muligt. Man vil snart mærke, at man faar det igjen, hvis man spenderer endel Tid og Arbeide paa dem nu.

Man bør til den Ende have lagt sig lidt efter Hønsenes Vaner og se til at finde ud, hvorfor de gjør det og det. Blandt andet vil enhver have seet, hvilken Nydelse og Behagelighed de finder i at ligge og bade sig rigtig ind i den tørre Jord.

Det er ikke alene for Fornøielsen, at de gjør dette; men det er omtrent deres eneste Middel til at blive kvit en af sine værste Plager, nemlig Utøiet, som næsten alle Høns lider under. Denne vigtige Faktor i deres Friluftsliv, ikke at lide Mangel paa tør, lidt sandholdig Jord, maa man se at skaffe dem ogsaa om Vinteren.

Tag altsaa en lav Kasse med Jord eller ogsaa med Aske ind til dem og fyld ogsaa lidt gammel Murstenskalk i den. Den skal de have til at sparke i. Man vil derved ogsaa afhjælpe en anden Mangel, som de gjerne er udsat for om Vinteren, nemlig Mangelen paa Kalk.

Da Hønsene ude har Anledning til at spise sig lidt Grønt, bør man ikke berøve dem denne vante Nydelse, men skaffe dem den paa anden Maade. Man kan, hvis man har Leilighed til det — og det har vel de fleste — skjære op endel Torvslager og anbringe dem i Hønsehuset, de holder sig grøn hele Tiden.

Noget, man maa paase og verne om hos Hønsene om Vinteren er, at ikke Kammene fryser; dette har en ikke saa liden Indflydelse paa dem.

I det hele taget bør man om Vinteren passe paa, at Hønsene har det frisk, luftigt og rent. Hønsene er renslige Dyr og vantrives i daarligt Stel.

(„Intell".)

Han: „Har De noget imod, Frøken, at jeg ledsager Dem?"
Hun: „Tak — jeg venter paa min Mand!"
Han: „Tillader De da, Frøken, at jeg hjælper Dem at vente?"

Den retslige Afhørelse i Anledning af formentlige Misligheder ved Kristianiavalget vil ifl. „Mgbl". tage sin Begyndelse ved Kristiania Byret en af de nærmeste Dage. De retslige Møder vil administreres af kst. Byretsassessor Ludvig Dahl.

Den Kochske Sag. Høiestereis Kjæremaalsudvalg har forkastet Indrulleringsbetjent Kochs Anker mod den Lagmandsretsdom, som fældte ham for Injurier mod Statsminister Stang. Hr. Koch havde paastaat Dommen omstyrtet, fordi Retsbelæringen skulde være feilagtig, og fordi Straffeudmaalingen var for streng.

Optøierne i Laurvik.

I det ankomne Nr. af „Jarlsberg og Laurviks Amtstidende" udtales i Anledning af de stedfundne Optøier, at Pøbelen øiensynlig lededes efter en forud aftalt Plan, og at det er Bladet bekjendt, at den Tanke, som i Mandags realiseredes, allerede i længere Tid har været fremme inden Byens Radikaleres Rækker.

Tsarens Bryllup.

Petersburg, 17de Novbr.

Keiser Nikolais Bryllup med Prinsesse Alix er fastsat til Fredag den 23de ds.

Enkekeiserinden reiser ikke til Kjøbenhavn, men med sin Søn, Storfyrst Georg, til Syden.

Kolera i Nordrusland.

Fra Hammerfest telegraferes gi. (H. D.)

Ifølge hertil indløbne Efterretninger fra Hvidehavsegnene raser Koleraen i det nordlige Rusland. Et Brev af 10/10 fra Landsbyen Schischuja meddeler om Koleraens Ankomst og om mange Dødsfald rundt omkring. Et andet Brev fra Suma af 16/10 beretter om 40 Dødsfald alene i Suma. Dødsfald alle Steder i ethvert Distrikt paa Kysten. Flere paa Vestfinmarken handlende Pomorers Dødsfald er anmeldte hertil.

En gammel Historie.

Under denne Overskrift har der i forskjellige Blade — ogsaa Eidsvold — i den senere Tid efter „Bergens Aftenblad" gaaet igjen en Beretning om den bekjendte Falskmynter i Kristiania i Slutningen af forrige Aarhundrede, Pascal Paoli Essendrop.

En Forfatter i „Morgenbl" efterviser nu, at denne gamle Historie er alt andet end korrekt. Han skriver:

I 1799, omtrent 30 Aar efter at den nuværende Krigsskoles Bygning var opført af Stiftamtmand von Storm, Gr.v Herman Wedels Morfader, levede der i Kristiania en Kjøbmand Pascal Paoli Essendrup.

Ifølge Fru Dunker skal han være bleven opkaldt efter den korsikanske Frihedshelt Pascal Paoli og „være født paa Corsica under Forældrenes Ophold paa denne Ø".

Denne sidste Oplysning lader vi dog helt og holdent staa for Fru Dunkers Regning.

Fru Dunker ved ogsaa at berette, at hendes Fader engang i 1791 sagde: „Jeg har idag været inde hos Johan Riis; den Dreng, han har i sin Bod, Søn af E., som man kalder Pascal, er et forslagent Hoved; han er oplært af — her nævnte Fader et Navn, som jeg ikke vil anføre — til alle Slags Underfundigheder, og som det lader til, vil Disciplen vistnok overgaa sin Mester og blive udlært Skjelm og Bedrager."

Omtrent 8 Aar efter, i 1798—99, havde Pascal Paoli etableret sig som Kjøbmand, „kjøbt Jens Ankers daværende Gaard (Krigsskolen)", siger Fru Dunker og førte et yderst ødselt Liv.

Naar Fru Dunker imidlertid beretter, at Pascal Paoli har eiet „Krigsskolen", da dette vistnok urigtigt; thi han findes iethvertfald ikke anført som Eier i Panteregistret. Gaardens Eier paa den Tid var Bernt Anker eller rettere Jens Ankers Bo. Muligens har Pascal Paoli boet i Gaarden til Leie.

Samtidig med denne Pascal Paolis Glansperiode, begyndte der i Kristiania at cirkulere en Mængde Otteskillinger af Sølv, og da Mængden af dem blev altfor stor, begyndte Folk at ane, at de var falske, og skyndte sig med at give dem fra sig, ligesom Mistanken for at have forfærdiget dem rettedes mod Pascal Paoli, i hvis Bod man ofte ved Vexling fik udleveret hele Tutter med Otteskillinger.

Pascal Paoli selv optraadte imidlertid ogsaa den, der var bedraget, og sendte til Myntен paa Kongsberg ca. 20 Rdlr. i Otteskillinger for at faa dem undersøgte og lod i „Intelligentssedlerne" bekjendtgjøre, at 9 af Otteskillingerne var befundne falske.

I Februar 1799 nægtede imidlertid Hefty & Blumer, Mostue og John Collet at modtage Pascal Paolis Otteskillinger som Betaling, der blev anstillet Undersøgelser og han blev arresteret af Politiet, just som han sad ved Spillebordet.

Under Retssagen oplystes der, at Pascal Paoli sammen med en i London bosat Landsmand, Jens Brandt og en Jernkramhandler i Birmingham, William Rendrich, havde dannet et formeligt Firma til Forfærdigelse og Udgivelse af falske Otteskillinger.

I 1797 havde Pascal Paoli faaet tilsendt endog 1000 Gros Penge, altsaa en efter Datidens Pengeværdi saare betydelig Sum, og senere nogle Kurve med falske schlesvig-holstenske Penge.

Efter hans Fængsling fandt man imidlertid ikke mange falske Penge i hans Hjem, idet han, da han forstod, at han var robet, i al Stilhed Natten før Fængslingen havde faaet kjørt bort hele Vognlæs af dem og styrtede dem i Bjørviken, hvor de stundom endnu kan opmudres. Efter den store Brand i 1858 blev der ogsaa i Tomten — saavidt vides — under No. 17 i Dronningens Gade fundet en Del af Pascals Otteskillinger.

Ved Høiesteretsdom dømtes Pascal Paoli til Døden, men blev benaadet med livsvarigt Fængsel paa Munkholmen.

At sætte ham did, hvor før ham Griffenfeldt og Falkenskiold havde siddet, var næsten at vise ham formegen Ære.

Herfra slap han dog ud — saavidt vides, da under Kristian Fredriks Regime flere Livsfanger blev benaadede, dog først efter at fem Kjøbmænd i Kristiania havde stillet en Kaution af 6000 Rdr. til Betryggelse for det Tab, der kunde flyde af, at han paany optog sin „forhen begangne Brøde".

Under sin Hensidden paa Munkholmen havde Pascal Paoli knyttet en Kjærlighedsforbindelse med — Kommandanten Lehnes Datter, med hvem han senere blev gift.

Efter at være sluppen fri, levede han en Tid som Kvaksalver, men skal tilsidst i en høi Alder være udvandret til Amerika.

Fru Dunker beretter en liden Anekdote om ham fra den Tid, da Otteskillingerne cirkulerede som værst.

En Dag kom Fru Haxthausen ind i hans Butik, hvor hun kjøbte for en Daler og leverede ham en Tidalerseddel til at vexle.

Da nu Pascal kom frem med 9 Tutter Otteskillinger blev hun meget ilde tilmode.

„Maaske tror Deres Naade, at Otteskillingerne er falske, og at jeg selv har forfærdiget dem?" bemærkede Pascal Paoli med den største Frækhed og lod, som om han vilde bringe andre Penge.

Dette er i Korthed, hvad vi væsentlig af trykte Kilder, nemlig L. Daae: „Det gamle Kristiania", Fru Dunker: „Gamle Dage" og P. Holmsen: „Kristiania Politis Historie", i Farten har kunnet samle om Pascal Paolis Bedrifter og Liv.

„Bergens Aftenblad"s Historie er, som man vil se, helt og holdent grebet ud af Luften.

Han hed for det første ikke Michal Paoli, den Bygning, hvor nu Krigsskolen er, var bygget længe før Pascal Paoli eiede den, og hvad man end kan bebreide ham, saa har han ikke myrdet sin Datter, og at en saa belæst Mand som afdøde Oberstløitnant Schnitler nogensinde skulde have fortalt en saadan Røverhistorie, er lidet sandsynligt.

E. H.

Husmoderen. Naa, hvorleges har De sovet? Gjæsten: „Slet ikke!" Husmoderen: „Hvorfor ikke?" Gjæsten: „er var en syg Loppe i min Seng, ag saa kom dens Naboer for at se til den."

Som Lagmand for Borgarthings og Agders Lagdømme efter afdøde Lagmand Bech er konstitueret Overretssagfører Arne Vogt, Kristianssand.

„Den Beklagelse, hvormed

vi mindes Tab, som kunde være undgaaet, bliver ikke mindre, fordi vi maa erkjende, at de for en væsentlig Del skyldes Venstres Mænds og Venstres Ledelses egne Feilgreb", udtalte nylig et radikalt Hovedorgan i Anledning af Valgenes Udfald.

Men de Feil, der er begaaet af et Parti, der har en Ullmann til Fører, er ikke tilstrækkelige til at forklare Valgenes Udfald. Det radikale Venstres Program byder i sig selv al sund Sans saaledes imod, at Nederlaget maatte være blevet afgjørende for Partiet, om ikke Modpartiet havde havt at drages med det gamle Høires endnu ikke erkjendte Feilgreb i Sytti- og Ottiaarene.

Valgenes Udfald maa lære Høire, at det ikke bør være for Selvtillidsfuldt, naar det anbefaler sig til Landsbygdens Vælgere. Der er ingen Tvil om, at de unionsvenlige Partier og de, der vil afværge almindelig kommunal Stemmeret, havde kunnet mønstre en endnu større Styrke, særlig paa Oplandene, dersom Bønderne havde faaet raade sig selv og ikke var blevet efterstræbt af ubesindige Høiremænd med paatrængende Anmodninger om at „gaa over til Høire".

Naar Radikalernes Nederlag blev saa stort i Smaalenene, skyldes det for en væsentlig Del den Omstændighed, at de ledende Mænd i dette Amt tog fornødent Hensyn til Forskjellen mellem Centrum og Høire. Havde en ligesaa klog Politik været fulgt i Buskerud, vilde Seiren der ikke være blevet knap, men ivinefaldende og uimodsigelig. Hvad Kristians Amt angaar, havde Bønderne der maaske ikke denne Gang sagt sig helt los fra Radikalismen alligevel, men dette Partis Stilling i Amtet vilde være blevet endnu stærkere truet end i Bratsberg, dersom ikke Høire i sin Naivitet havde troet, at det var det — Høire — som skulde faa Amtets Bønder paa sin Side. Disse svarede selvfølgelig nei Tak! Oplandsbønderne vil nok være maadeholdne, men Høiremænd vil de aldeles ikke være.

Det er nødvendigt, at det moderate Venstre nu optager Arbeidet, og vi vil haabe, at Høire nu har lært saa meget, at det ikke forstyrrer os deri! Hvad vi tilsigter, er et norsk Bondeparti, uafhængigt af baade Radikalisme og konservativ Intelligens.

Et moderne Sjøslags Rædsler.

En ung Englænder, der har været Maskinist ombord paa den kinesiske Krydser „Yaug Wei", giver en frygtelig Beskrivelse af Opholdet ombord under en Kamp med et japanesisk Fartøi den 12te Juli.

Under Kampen beskjødes alt, hvad der laa over Vandlien, og man maatt endogsaa lave en Nødskorsten af tynde Jernplader og Lærred, der stadig oversprøites med Vand for ikke at glode eller gaa i Brand. Ogsaa Roret var væk, men Skibet gik dog nogenlunde for sine to Skruer. Der maatte fyres af al Magt for at drive Skibet frem. En yngre Officer blev sendt ned i Fyrgraven, hvor de nøgne Fyrbødere stod og Arbeidede. Han havde en Flaske Brændevin med sig og gav de sveddryppende Folk en Snaps, saa ofte de ønskede det, min i den anden Haand havde han en tyksnærtet Pidst, med hvilken han pryglede løs paa dem, der segnede under Arbeidet, indtil de atter tog fat i Kulskovlen og fyrede ind. I den stød nafbrudt i lange Tunger op af Skorstenen.

Hele Overdækket var skudt i Splinter, og hen over Dækket flød en Blodsø der drev ned i de underste Rum, som fuldstændig lignede en Slagterbænk, fyldt med Lig og saarede. Foruden den engelske Maskinist var der kun en Hvid ombord, det var Lægen. Hvor han fandt en Saaret i haabløs Tilstand, befriede han ham for de frytelige Lidelser ved at føre et med Blaasyre fyldt Apparat ind i Munden paa ham og sprøite Vædsken ned i Halsen. (!)

Det frygteligste ved Kampen ombord i de moderne Krigsskibe er den uudholdelige Larm. Blæsten, Affyringen af Kanonerne og det vældige Buldet, naar Skibssiden rammes, gjør det umuligt at gjøre sig forstaaelig for hinanden ombord.

Den engelske Maskinist slutter med, at han aldrig i sit Liv vil glemme dette Dødsbulder og dette frygtelige Blodbad, efter at han selv lykkelig er ankommen til Amerika og der er bleiven helbredet for sine Saar.

Husfliden

synes i den senere Tid at have taget et betydeligt Opsving. Man kan faa et Bevis herfor ved at tage sig en Tur om Formiddagen over den nedre Del af Stortorvet. De Husflidsarbeider, der nu er udstillede her, har et ganske anderledes solid og net Udseende, end det, som falbødes for nogle Aar siden.

Denne Fremgang til det bedre vidner om Ting: For det første, at de i By og Bygd oprettede Husflidsskoler ikke har virket forgjæves; dernæst, at Landsbefolkningen rundt om i Bygderne mere og mere lærer at indse Tidens Værd, og at man begynder at anvende de lange Vinterkvelder og andre Fristunder til noget bedre end at døse dem bort paa en eller anden Maade. Sansen for det skjønne og smagfulde vækkes desuden samtidig med, at Folk ved et eller andet Husflidsarbeide søger at skaffe sig en for mange velkommen Biindtægt.

I Valgstatistiken blev de to første Tifre for Byerne ombyttede, saa at der kom til at staa:

	M. H.	R.
1894:	12,154	12,188
istedetfor retttelig	21,154	21,188

Lydhør ligeoverfor Folkeviljen

bør det radikale Parti være og afholde sig fra i den kommende Storthingsperiode at gjøre noget Forsøg paa at sætte almindelig kommunal Stemmeret ud i Livet.

Vi vil minde om Resolutionen i Oier Venstreforening forud for Valgmandsvalget, hvori det Parti, der blev det feirende i Oier — det radikale — udtalte sig mod almindelig kommunal Stemmeret. Den samme Synsmaade har været den ledende ikke blot andre Steder i Kristians Amt, men mange Steds i Landets Amter, tildels endog i Byerne. Beslutter Partiet alligevel almindelig kommunal Stemmeret, da vil det være en Mindretalsbeslutning. Kan Partiet tage paa sin Samvittighed at ville gjennemføre en Lovændring af en Grundlovsforandrings Bærevidde som Repræsentant for et Mindretal blandt Urvælgerne?

Fromt Ønske. Datteren: „Hvor skal du hen Fader?"

Faderen: „I Sædelighedsforeningen — vi vil redde Landets unge Mænd fra Fordrævelse."

Datteren: „Aa Papa, kunde du ikke ved samme Leilighed redde en til mig!"

Valgstatistik meddeles kun i moderate og konservative Blade. I de radikale Blade ikke et Ord derom. Man skulde tro Radikalerne gaar omkring med den Indbildning at det skulde lykkes gjennem Fortielse at skjule for Partiet, at det ikke har flere Vælgere paa sin Side end de Moderate og Konservative, og at det har gaaet forholdsvis tilbage siden 1891. Mener de dette, saa tager de Feil. Folk faar nok vide, hvordan Stillingen er.

Krigen i Østasien.

Af Efterretningerne fra den østasiatiske Krigsskueplads fremgaar det, at de af Japaneserne næsten uden Sværdslag erobrede befæstede Stillinger ved Talienwan og Kinchau var saa stærke og godt armerede, navnlig Forterne ved det førstnævnte Punkt nordøst for Port Arthur, at det kun kan vække den største Forbauselse, at de saa let opgaves af Kineserne. Forterne, sex i Tallet, var anlagte efter Krigskunstens Regler og bestykkede med Piecer af forskjellig Størrelse, hvoriblandt flere 24 Centimeters Kruppske Kanoner. Alle disse Kanoner og store Krigsforraad faldt i Japanesernes Hænder. Der var desuden tvers over den smale Landtange ved Talienwan, som paa et enkelt Sted kun er halvanden geogr. Mil bred, anlagt et System af omfattende Forskansninger, som aabenbart var byggede af en dygtig Ingeniør. Som Central News meddeler, er Port Arthur nu fuldkommen indesluttet af Japaneserne, der har begyndt at anlægge Batterier; det tilføies at de første store Kanoner vil blive bragte i Position i Ugens Slutning. Efter samme Kilde har Admiral Ito indberettet til Hiroschima, at han ved Talienbugten har ødelagt alle Fiendens Torpedoer samt erobret flere Torpedobaade og Apparater til Udlægning af Torpedoer. Ved Talienwans Erobring faldt omfattende Krigskort og Beskrivelser ogsaa i Japanesernes Hænder.

Som tidligere meddelt, samles i denne Tid en stor Eskadre under den britiske Admiral Freemantle ved Woosung, og New York Herald vil vide, at Englænderne har isinde at okkupere de ved Kysten liggende Chusan-Øer, der har strategisk Betydning, og hvor et britisk Krigsskib skal have truffet Forberedelser til en Besættelse med indiske Tropper. Telegrammet tilføier, at den kinesiske Befolkning i Shanghai aldeles ikke bekymrer sig om Rygterne om Øernes Besættelse ved Englænderne. Telegrammet, der iøvrigt har en noget sensationel Karakter, taler endog om eventuel Besættelse af Shanghai, hvortil de fremmede Gesanter vil begive sig, og New York Herald vil vide, at Prins Kung udbrød: „Saa er Kina fortabt", da Stormagterne negtede at intervenere til Gunst for Kina.

Som et Bevis paa, hvor modsigende Efterretningerne fra Krigsskuepladsen kunne være, eftersom de skriver sig fra fra den ene eller den anden Side, minder vi om, at det fra japanesisk Kilde allerede for flere Dage siden er berettet, at Port Arthur var erobret.

Ved Valgmandsvalget i Evje
valgtes til Valgmænd:

1.	Anners Skaraa	med 185	St.
2.	G. Alensdal	„ 184	„
3.	Foged Hølaas	„ 184	„
4.	Erik Bjoraa	„ 180	„

Alle Radikale.

Suppleanter:

1.	Lensm. A. Moseid	med 119	St.
2.	Ole A. Galtelina	— 119	—
3.	Tarald Møllen	— 115	—
4.	Aanon Aavitsland	— 93	—

Ordenen mellem 1ste og 2den Suppleant afgjordes ved Lodtrækning. Disse hører til Centrum. 3die og 4de Suppleant er Høire.

Fremmødet var usædvanlig godt. Forrige Gang afgaves i Evje 181 radikale og 70 moderate eller konservative Stemmer.

Stillingen.

Udgangspunktet for vor Artikel i Lørdagsnummeret var den, at Storthingets Beslutning angaaende Konsulatbudgettet af unionelle Hensyn ikke kunne ventes taget til Følge. Der forlyder intet om Skridt i modsat Retning inden 1ste Januar. Men da bliver det en Pligt at komme med Forslag til en Løsning, til noget, der kan sættes i Stedet.

„Morgenbladet" synes i sin Søndagsartikel at antyde, at Regjeringen føler sig ude af Stand til at gjøre noget eller forelægge noget Forslag til en Løsning for Storthinget. Forholder det sig saa, kan Grunden dertil vanskelig søges i simpel Raadløshed hos Regjeringen ligeoverfor de radikale Schaktræk paa sidste Storthing. Almenheden vil være tilbøielig til at søge Aarsagen i den svenske Regjerings Holdning. Har denne Holdning været afgjørende, da bør Ministeriet Stang strax gaa af. Det er ikke blevet til bare for at hindre Konsulatsagens Fremme og derpaa spille Hazard ved Valgene. I saa Fald burde det aldrig været dannet. Kan det imidlertid ikke føre sit Hverv videre, da har det udspilt sin Rolle.

Vi ved ikke hvad den svenske Regjering tænker paa. Men den maa under enhver Omstændighed have let for at forstaa, at det nu gjælder at undgaa en Gjentagelse af det Feilgreb, der har frembragt den nuværende unionelle Tilstand, det nemlig altid at komme for silde til Erkjendelse af, hvad man burde

---

Mit Eventyr.

Jeg saa ud, men kun for at se hendes Skikkelse forsvinde i en Sidegade.

Et Øieblik tænkte jeg paa at følge efter hende og forvisse mig om, hvor hun boede, men dette vilde sandsynligvis have vist sig at være til ingen Nytte, derfor opgav jeg det, og efterat have kjørt lidt længere, lod jeg Kudsken standse, betalte ham, og idet jeg tænkte paa min lille Veninde's Formaning, gik jeg tilfods til det Hus, hvori jeg boede.

Hvorledes det end var, tænkte jeg stadig paa min Ledsagerske i de paafølgende Dage, og jeg pleiede i timevis at spadsere omkring i Gaderne i Haab om at møde hende igjen. Jeg er Maler og nyder en vis Berømmelse. Den mægtige Tiltrækningskraft, som et smukt Ansigt øver paa mig, kan af denne Grund maaske undskyldes. Jeg maa dog tilstaa, at jeg er Landskabsmaler, og naar jeg undertiden undskyldte min Handlemaade, — jeg løb nemlig stadig omkring i Gaderne og bortødslede Tiden, | med den Forsikring, at jeg kun fulgte en Kunstners naturlige Instinkt, naar han har fundet sit Ideal jo en Model. Det var altsammen bare Tøv, thi jeg behøvede slet ikke nogen Model, hvis jeg havde havt nogen, vilde jeg ikke have vist, hvad jeg skulde have gjort med den.

Jeg boede i en rolig Gade, ikke langt fra Newsky Prospektet, hvor jeg havde indrettet et Atelier for midlertidig Brug, thi jeg var kommen til St. Petersburg for nogle Uger siden forat foretage nogle Studier af russiske Landskaber. Jeg holdt netop paa med et større Maleri, som krævede, at jeg i Landet selv skulde studere Naturen, ellers kunde jeg ei faa mit Arbeide fuldendt.

Skjønt engelsk af Fødsel havde jeg tilbragt det meste af mit Liv i Rusland. Min Fader havde ægtet en russisk Dame og bosat sig i Moskow, hvor han drev Forretninger, og hvor jeg blev opdraget. Da jeg blev myndig, havde jeg ikke seet mit Fædreland, siden jeg, som et lidet Barn, havde forladt det. Begge mine Forældre vare døde, og jeg var nu næsten tredive Aar gammel.

Hensigten med mit nuværende Besøg i St. Petersburg var opnaaet, og jeg havde ingensomhelst Grund til at opholde mig der længer, hvad der bragte mig til fremdeles at blive der, vidste jeg ikke rigtig.

Jeg lo ofte af mig selv, naar min Samvittighed fortalte mig, at den virkelige Grund til mit forlængede Ophold var, at jeg gjerne atter en Gang vilde se min underlige lille Skjønhed og gjøre noget for hende; hvad dette skulde være for noget, havde jeg ikke rigtig opgjort med mig selv.

Men her var jeg fremdeles. Jeg havde jo givet Pigen min Addresse, og hvis hun kom til mit Logis, og jeg var reist, kunde hun tro, at jeg havde bedraget hende, og dette vilde gjøre mig ondt, — derfor blev jeg i St. Petersburg.

Ti Dage var forløbne siden mit Eventyr, da jeg en Aften, herimod Klokken ti, vendte hjem til mit Logis og netop var traadt ind i den mørke Port, da jeg pludselig blev grebet i Armen af en eller anden, som havde skjult sig der og rimeligvis havde ventet paa min Ankomst. Det stærke Lysskin, jeg kom fra, og det dybe Mørke i Porten, gjorde det umuligt for mig at se, hvem det var, men jeg hørte en Stemme, — som jeg kun altfor vel erindrede, — hviske:

„Hys! Tal ikke, Ivan Nicolaiwitch! Gaa videre, jeg vil følge med Dem!"

Jeg kunde ikke tage feil af den søde, musikalske Stemme med dens bydende Tonefald, og en Følelse af Glæde fyldte mit Hjerte ved Lyden af den.

„Er du endelig kommen, min Lille," udraabte jeg.

„Hys," sagde hun, „jeg maa tale med Dem, der er ingen Tid at tabe — Skynd Dem!"

Jeg gik foran hende opad Trappen, og et Minut eller to senere traadte jeg ind i mit Dagligværelse i fjerde Etage, fulgt af min fattige, lille Veninde.

Hun saa sig om i Værelset med nysgjerrige Blikke; derpaa vendte hun sig mod mig og sagde:

„De er ikke længer sikker her, Ivan Nicolaiwitch! Man har robet Deres Opholdssted for det hemmelige Politi. De maa søge Dem et andet Logis."

Det ængstelige Udtryk i hendes søde Ansigt rørte mig.

„Er du da saa bekymret for min Sikkerhed, min Lille?" spurgte jeg.

„Hvad jeg frygter eller ikke frygter, er ikke af nogen Betydenhed," svarede hun, „De gjorde mig en Tjeneste, og jeg vil gjerne vise, at jeg er taknemmelig."

„Men hvorfor behøver jeg at være bange for det hemmelige Politi, Barn, og hvorledes kan du vide Besked om min Fare?" spurgte jeg.

„Spørg mig ikke," svarede hun, „lad det være Dem nok, at jeg ved det og vil føre Dem til et sikrere Sted, hvor De kan blive indtil, indtil —

„Indtil?" spurgte jeg.

„Indtil jeg kan faa et Pas til Dem og hjælpe Dem ud af Rusland."

„Og du er istand til at skaffe mig et saadant Pas?"

„Ikke jeg", svarede hun, „men jeg kjender en, som er istand dertil."

En pludselig Tanke greb mig.

„Sig mig, Barn," udbrød jeg, „du er da vel ikke Nihilist?"

„Nei langtfra: men spørg mig ikke, for Tiden er kostbar! Hør paa mig! Naar jeg er gaaet, maa De brænde Deres Papirer, og rolig forlade Huset og begive Dem hen til Kirken St. Olga i kvarteret. Naar Klokken slaar halv tolv, vil en Mand komme hen og tiltale Dem. Følg ham, thi han er en Ven og vil føre Dem til det Sted, jeg har talt om."

Kirken, hun nævnte, laa paa et ensomt Sted i en temmelig berygtet Del af Byen, og skjønt jeg følte en stærk Lyst til at se Opløsningen paa mit Eventyr, følte jeg ikke desto mindre en naturlig Ulyst til at udsætte mig for den Fare, som kunde være forbunden dermed.

Desuden kunde det hele blot være at man vilde fange mig og røve, hvad jeg havde med mig af værdifulde Ting f. Ex. mit Uhr.

Pigen læste mine Tanker i mit Ansigt.

„De stoler ikke paa mig, Iwan Nicolaiwitch", sagde hun", og De vilde, at jeg skulde stole paa Dem!"

Jeg greb hendes Hænder og saa hende spørgende ind i Øinene, men hun mødte mit Blik uden at forandre en Mine.

„Jeg vil stole paa dig", sagde jeg, „men hvad Tegn vil du give mig, for at jeg skal kjende den Mand, jeg skal følge?"

Hun svarede ikke straks, men syntes at betænke sig.

„Han vil hilse paa Dem med disse Ord: „Held og Lykke for den, som Vera elsker", sagde hun tilsidst.

„Heder du Vera?"

„Ja", sagde hun og slog undselia Øinene ned, men kun for et Øieblik, sag

have gjort. Det duer ikke nu for Svenskerne at ville indtage en „afventende Holdning" i Tillid til, at der kun vil staa 59 mod 55 i Thinget. Den afventende Holdning kan blive farlig for Unionen. Det gaar ikke an at sige til et Folk: „bliv nu først smille Gutter, saa skal dere faa se, hvad vi har i Skrinet". Det norske Folk kræver stærkt en Løsning, og Udsættelse vil bringe Utaalmodigheden op til det Punkt, at Sympathien mere og mere vender sig til den Side, som saa lidet har gjort sig fortjent dertil. En manglende Erkjendelse fra svensk Side af Norges Ret til eget Konsulatvæsen kan lede til at de norske Partier forener sig om Fælleskrav, og det kan komme derhen, at mindst en to Tredjedels Majoritet i Thinget staar samlet om disse Krav, og under Omstændigheder, der er farlige for Unionens fortsatte Bestaaen.

Kan Ministeriet Stang intet udrette, da vil det være bedst, at dette konstateres ved, at det gaar af. Det bør vige Pladsen for en Regjering, som kan optræde med mere Eftertryk ligeoverfor Sverige.

Unionen maa reddes. Men den reddes ved Handling, ikke ved Passivitet.

Den 15de Januar træder Sveriges Riksdag sammen. Den kan gjøre meget for at afværge Unionens Opløsning.

Jordskjælv.

Bureautelegram til herv. Blade.

Rom, 17. Novbr.

Paa flere Steder paa Sicilen og i Calabrien har igaar sterke Jordrystelser fundet Sted.

Seismonograferne (Jordskjælvkyndige) i Rom og Ischia havde bebudet saadanne Forstyrrelser.

Ifølge indløbne Efterretninger fra Messina og Reggio har Jordrystelserne der anrettet stor Skade.

I Messina blev 1 dræbt og 3 haardt saarede.

I Reggio fandt fra igaaraftes til imorges 6 meget sterke Jordrystelser Sted, hvorved flere Huse blev sterkt beskadigede.

Flere Landsbyer i Calabrien har ogsaa lidt stor Skade.

Nærmere Enkeltheder mangler endnu.

Rom, 17. Novbr.

Angaaende Jordskjælvene meldes endvidere: I Byen Bagnara, Calabrien, har Jordrystelserne anrettet stor Skade, hvorhos 6 Personer er dræbte og mange saarede. Befolkningen kamperer under aaben Himmel, da mange Huse truer med at styrte sammen.

Paa Øen Stromboli har en Mængde Huse faaet store Revner og Kirketaarnet er sterkt beskadiget.

Kommandanten for 12te Armékorps, General Mini, reiste til Messina, straks han hørte om Jordrystelserne.

Rom, 18. Novbr.

Efterretningerne om Jordskjælvene er blevne forsinkede ved at Telegraflinjerne er afbrudte.

Nu meldes fra Distriktet Palmi, at 47 Mennesker begravedes under Ruinerne af de nedstyrtede Huse, og at det samlede Antal af Døde anslaaes til 60.

I Santa Euphemia dræbtes 8, i Oppido 4 og i Bagnara 7 Mennesker, og overelt meldes der, at en stor Mængde er bleven saaret. I Palmi blev næsten alle Huse gjort ubeboelige.

Sappørtropper er sendt afsted forat yde Hjælp.

Udnævnelser. Stiftskapellan i Trondhjems Stift P. F. Aarvold er udnævnt til Sognepræst i Bjugn, Kand. theol. J. Nicolaisen til Sognepræst i Værø, Personalkapellan O. Riddervold-Olsen til resid. Kapellan i Lindaas og do. H. Grimelund til resid. Kapellan i N. Stordalen.

Carl Johan Theatret. Den franske Farce „Tre Koner til en Mand", som nu har gaaet 13 Saisoner i Rad i Paris, opføres første Gang paa Fredag. Det er Meningen at henlægge „Niobe" efter den 25de Opførelse paa Torsdag.

Grusomheder.

10,000 nedsablede, — skjændede Kvinder, — levende brændte.

Bureautelegramer til herv. Blade.

London, 17. Novbr.

Den armeniske Forening har sendt Medlem af Kabinettet, Jarl af Kimberley, et Memorandum, hvori berettes om nye Grusomheder i Armenien. 6000 a 10,000 Mennesker skal være nedsablede og flere hundrede gifte Kvinder og Piger voldtagne og derefter dræbte. 30 Landsbyer er ødelagte. Nogle Mennesker blev brændte.

London, 17. Novbr.

Til Standard meldes, at det er tyrkiske Tropper, som har anrettet Blodbadet paa Befolkningen i det armeniske Distrikt Monch, da den nægtede at betale Skat.

Ved Troppernes Ankomst nedlagde Befolkene Vaabnene, men Guvernøren besluttede at statuere et Eksempel og befalede Soldaterne at give Ild.

I 25 Kredse blev flere tusinde Mennesker dræbte.

Den engelske Konsul har indberettet Sagen til Sultanen.

Guvernøren bebrejder Konsulen for at have ophidset Befolkningen og at han derfor maa være ansvarlig for Følgerne.

Ifølge Times vil Sultanen sende en Undersøgelseskommission til Monch.

Ibsens Manuskript.

Kjøbenhavn, 17de Novbr. (N. T.-B.)

„Berlingske Tidende" meddeler idag, at der er bragt fuldstændig Oplysning tilveie om, hvorledes et herværende Blad har kunnet bringe Notisen om de første Akter af Ibsens nye Stykke. Bladet tilføier: „Vi skal paa Sagens nuværende Trin ikke komme ind paa den nærmere Sammenhæng, men kun meddele, at det hverken skyldes Forseelse eller Forsømmelse fra Forlæggerens eller Bogtrykkerens Side.

Bladet „Dannebrog" skriver:

Stoffet til „Politikens" Meddelelse om Ibsens Drama meddeltes Bladet ved den norske Forfatter Thomas P. Krag, som for Tiden opholder sig i Kjøbenhavn for at besørge Korrekturen paa en Komedie, der ligesom Ibsens Drama udkommer hos Gyldendal og trykkes hos Græbe.

En Aften kom Krag ind paa Trykkerikontoret og spurgte, hvor langt Sætningen paa hans Bog var fredet frem.

Medens Faktoren — for at kunne give præcis Besked herom — gik ud i Trykkeriet, gjennembladede Krag Trykfagerne paa hans Pult, fandt et Ark af Ibsens Stykke, tog det i Lommen og lagde det næste Dag ubemærket tilbage paa dets Plads.

Paa Basis heraf konstruerede „Politikens" Medarbeider den bekjendte Artikel.

Gyldendalske Boghandel har paa Grundlag af det Indtrufne afbrudt sin Forbindelse med Hr. Krag.

Afsked. Under 17. d. M. er Assessor i Høiesteret Even Saxlund forundt Afsked i Naade fra 1. Januar 1895 at regne med en aarlig Pension af 4000 Kr. Under samme Dato er Overlærer Meyer ved Bergens Kathedralskole meddelt Afsked i Naade.

Literært Nyt.

Juleklokker. I Løbet af de første Dage udkommer paa Lutherstiftelsens Boghandels Forlag er illustreret Julenummer i stort Format under Titel: Juleklokker. Indholdet, der er af kjendte Forfattere, staar i vakker Overensstemmelse med Julens Karakter. Udstyret er smukt kunstnerisk. Dette Julenumer, der kun kosten 1 Kr., kan paaregne stor Afsætning.

Indholdet er:

Juleklokker af Pastor Sigv. Skavlan (illustr. af Eivind Nielsen).

Julenat af Pastor Gustav Jensen (illustr. af Eilif Petersen).

Fra Skjærgaardslivet af Constantius Flood (illustr. af Barth).

Paa Aarfugleleg af Oberst Gregersen (illustr. af Uchermann).

Hvidsok af Konrad Dahl.

Aa Mor, Mor af G. Aagaard.

Den hellige Cæcilies Katakombe af Prof. Dietrichson.

Sommernat af Theodor Caspari.

Betlehemsstjernen af Professor Mohn.

Cammermeyers Novel- og Romanbibliothek er et Par Gange før bleven omtalt her i Bladet, saadan i sin Almindelighed. At gaa nærmere ind paa de enkelte Verker er imidlertid nokſaa vanskeligt. Sagen er, at det er gjennemgaaende gode og gedigende Verker altsammen. Jeg skal imidlertid nævne enkelte af dem, der efter min Mening særlig fortjener Udbredelse.

Ved Havbrynet. Af Aug. Strindberg. Denne navnkundige og meget omstridte svenske Digter har her givet en fængslende Skildring af Folkelivet i den svenske Skærgaard. Skildringerne er fængslende og fint tegnede, som man kan vente det af en Pen som Strindbergs, og vor Kystbefolkning vil i mangt og meget kunde kjende sig selv igjen i dem. Bogen udgjør 3 Bind a 50 Øre.

En Efterſommer. Af Bertha von Suttner. Det er faa af de nulevende Forfatterinder, hvis Skrifter i kort Tid er bleven saa populær, som Fru von Suthners, og ved at gjennemlæse ovennævnte Bog vil enhver finde, at den tildels begeistrede Modtagelse, som baade den og enkelte andre af hendes Skrifter har fundet, er vel fortjent.

Oscar Aagaard: Underlige Fyre. Gyldendals Forlag. Denne Bog er ingen spændende Roman, men paa en fængslende og underholdende Maade skilerer Forfatteren det Liv og den rivaliserende Kamp, som Mæglerklærkerne i udenlandske Havne maa føre, op hvorledes de søger at overliste hinanden forat kapre for sine Huse de ankommende fremmede Skibe. Paa Grund af denne Rivalisering kommer der ofte morsomme Sammenstød og Episoder. Disse er livfuldt skildrede og man stifter i Boger Bekjendtskab med mange virkelig „underlige Fyre", som ikke kan andet end sætte Lattermusklerne i Bevægelse.

Af afdøde Amtmand Aall vil der om kort Tid paa Grimsgaards Forlag udkomme et af Lithograf Nordhagen smukt udført Billede. Da det skal være meget vellykket, vil det være et smukt Mindeblad for de mange, som paa forskjellige Maader var knyttet til eller kjendte den afdøde.

Opmærksomheden henledes paa Teksten paa fjerde Side.

Stuertskole. Porsgrund og Omegns Sjømandsforening nedsatte ifølge „Fremskridt" i Møde iirsdags en Komite, bestaaende af Skibsreder Jørgen C. Knudsen, Skibsfører Hans Hansen og Skibsreder Marthin Olsen, til at tage under Behandling Spørgsmaalet om Oprettelse af en Stuertskole i Porsgrund.

Storthingsmænd.

I Drammen er valgt Pastor Chr. Knudsen med 34 og Borgermester Rynning med 33 St. Suppleanter: Grosserer Hans Hansen og Seilmager P. Høeg.

I Larvik Toldkasserer Nielsen og til Suppleant Grosserer Velo. Sandefjord 7 Valgmænd stemte paa Dr. Kristensen.

I Arendal: Byfoged Klem og til Suppleant Konsul Evensen. Toldinspektør Kristensen og Konsul Evensen frabad sig Storthingshvervet, Grimstads Valgmænd stemte paa Smith Petersen.

Aalesund: Postmester Liljedahl og Suppleant Sagfører Rønneberg.

Jarlsbergvalget.

Hr. Redaktør!

I Tilslutning til en Artikel i „Eidsvolds" Torsdagsnummer med Overskrift: „Til Valgmændene i Jarlsberg og Larviks Amt", skal jeg tillade mig at anmode om Plads for nedenstaaende.

Det er selvsagt, at der nu om Dagen føres en nokſaa livlig Diskussion Mand og Mand imellem om, hvilke Mænd i den kommende Thingperiode vil komme til at indtage Plads paa Jarlsbergbænken, og at Totalafholdsfolket i Amtet med ikke mindst Interesse imødeser Distriktforsamlingens Afgjørelse i denne Henseende tør være ligesaa selvsagt.

Idet jeg giver den i Torsdagsnummeret fremkomne Henstilling om Valg af Hr. Bogtrykker C. Andersen, Horten, som Repræsentant for Arbeiderne og Totalafholdsfolket, min fulde Tilslutning, skal jeg tillade mig at udtale som min Overbevisning, hvilken jeg er forvisset om deles af en Flerhed af Totalafholdsfolket i Amtet, at Hr. Andersens Valg til Repræsentant vilde hilses med ublandet Glæde af alle Totalafholdsagens Venner.

Naar Distriktforsamlingen nu — med Afgjørelsen for 3 Aar siden — da Hr. Aarrestad valgtes som Totalafholdsfolkets Repræsentant — i frikt Minde — træder sammen til Afgjørelse af dette Spørgsmaal, turde det for Fremtidens Skyld vistnok siges at være politisk klogt, om det forenede Høire og moderate Venstre iaar kunde finde Plads for en Totalafholdsagens Talsmand paa Jarlsbergbænken.

Hr. Andersen er en saa velkjendt Mand over hele Amtet, at noget indgaaende Skriveri om hans Skikkethed tør være overflødig; jeg skal kun pege paa, at man i Hr. Andersen kan faa forenet en værdig Repræsentant for Arbeiderne og for Totalafholdsfolket.

Idet jeg herved paa egne og mange Meningsfællers Vegne anbefaler Hr. Andersens Valg paa det Bedste, skal jeg faa Lov til at gjentage, at det efter min Formening vilde være politisk klogt paa samme Tid, som det vilde være hensynsfuldt mod den store Flok af Totalafholdsfolk i Jarlsberg.

Ærb.

Totalafholdsmand.

Horten d. 17de Novbr. 1894.

Valget af Storthingsmænd for Jarlsberg staar nu for Døren, og det gjælder nu at faa saa dygtige Mænd paa Thinget som muligt. I Driftsbestyrer Jacobsen har vi en Mand, som med Ære vil repræsentere Amtet. Han har alle Betingelser for at blive en ualmindelig dygtig Storthingsmand; han er sagkyndig baade som Ingeniør og Militær, dertil er han en dygtig Taler og Debattant.

Det radikale Venstre har benyttet enhver Anledning til at faa valgt sine fhv. Statsraader og dygtige Talere til Storthingsmænd, saa nu har det en hel Skok saadanne paa Thinget. Ogsaa dette maa Centrum og Høire have for Øie, naar de nu vælger Thingmænd. Man maa forberede sig paa, at vi gaar stormfulde Tider imøde. Da Hr. Jacobsen skal være villig til at modtage Valg, bør han absolut vælges.

Centrumsmand.

Wiggins.

Ohmetelegram til „Eidsvold".

Archangel, 18. Novbr.

Dampskibet „Stjernen", hvormed Wiggins var paa Hjemreise, er forlist i Karahavet. Wiggins er ankommen til Petschora. 49 Mand kommer hertil.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8: **Henrik og Pernille,** 8.40 **Niobe.**

Stor Skotøi-Realsation

3 Youngsgaden 3.

(J. H. 762)

Til Julen Presenter!

Et Cheviots Kjoletøi extra Qvalitet (6 Meter) ensfarvet mønsteret Kr. 4.50.

Et helulds Kjoletøi 6 meter (sort & coulerede Kr. 6.00.

Muffer, Kraver fra Kr. 1.50

Gardiner, Bordtæpper & Portierer.

Forlang Prøver.

Schmidt Breda,

Storgaden 12.

(J. H. 760)

hun atter paa mig med det samme bestemte Udtryk i sit Ansigt.

„Vil du være der?" spurgte jeg.

„Ja, jeg vil være der", svarede hun.

„Nu vel, jeg vil komme!"

„Saa Farvel, Iwan Nicolaiwitch, husk Tegnet: Held og Lykke for den, som Vera elsker!

Før jeg kunde sige noget mere, var hun borte, og jeg hørte hende hurtig gaa ned ad Trappen.

Da jeg ankom til Kirken St. Olga, var Klokken netop paa Slaget halv tolv, den for Mødet fastsatte Tid. Jeg kom saa sent, fordi jeg havde taget en Omvei for ubemærket at naa Stedet, og jeg maa tilstaa det, — ogsaa fordi Tvivl og Frygt havde begyndt at angribe mig.

Hvem var vel denne Iwan Nicolaiwitch, for hvis Skjæbne min lille Veninde var saa urolig?

Var det ikke Galskab af mig at passere for ham, skjønt jeg jo ikke frivillig havde udgivet mig for at være ham — dette kunde jo muligens føre mig ind i Farer, som jeg ikke havde Anelse om? Og alt dette ene og alene for et Par bedaarende Øines Skyld — og disse Øine tilhørte en fattig Pige, som jeg ikke vidste noget om!

Flere Gange tænkte jeg paa at vende om og begive mig hjem igjen, men hver Gang gjenlød den besynderlige Hilsen i mine Øren: „Held og Lykke for den, hvem Vera elsker!" og jeg saa for mig de søde Øine og de blussende Kinder, hørte den søde Stemme udtale disse Ord, og en uimodstaalig Lyst til atter at se Vera betog mig og tvang mig til at fortsætte min Vei.

Stedet, hvor Kirken St. Olga ligger, er som før sagt, øde og trist.

Det eneste Tegn til Liv var en Vogn, som holdt i Skyggen af den store Kirkeportal. Kudsken sad sovende paa Kudskesædet, og Hestene syntes tilbøielige til at følge hans Eksempel. Ellers var Alt stille. Jeg gik to Gange rundt Kirken uden at opdage et Menneske.

Klokken var netop fem Minutter over halv tolv, og jeg blev allerede kjed af at vente, da en Mand pludselig traadte frem, — han havde sandsynligvis staaet skjult bag en af Portalens Piller. Han vinkede til mig, og jeg nærmede mig, men istedetfor at tiltale mig med de Ord, jeg ventede, lagde han Fingeren paa Læben, som om han vilde paabyde mig Taushed.

I samme Øieblik blev begge mine Arme grebne bagfra, og før jeg kunde komme mig af min Forbauselse var et Bind bundet for mine Øine, jeg blev kneblet, bunden og løftet, som en Sæk, op i Vognen, som stod færdig til at modtage mig. Mine Fangevogtere steg ind efter mig. Døren blev smeldt i, og Vognen kjørte langtsomt afsted.

Alt dette blev udført i en Haandvending, og ikke et Ord var bleven talt.

Pludselig blev Knebelen tagen ud af min Mund, og en barsk Stemme hviskede i mit Øre:

„Ti stille — giv ikke en Lyd fra Dem, eller det gjælder Deres Liv, — vi er Venner!"

(Forts.)

Belønnet med **Guldmedaille** paa *Antwerpenudstillingen.*

Linkager, Linkagemel

Rapskager, Rapskagemel

fra egen Oliemølle

anbefales til **yderligere nedsatte** Priser hos

P. W. Kildal & Co.

Guldmedaille

Nye

Vinterfrakketøier

i storartet Udvalg fra de billigste til de fineste Kvaliteter er nu ankommet.

Benklædetøier

i stærke, **gjennemvævede** Kvaliteter i en Mængde forskjellige Mønstre, **billige** og fine.

Drestöier

i stort nyt Udvalg, hvoraf mange **nye Mønstre** i smukke engelske Serger og Cheviots anbefales som **stærke** og holdbare.

Norske Cheviots

i stort Udvalg, anbefales som de **bedste, stærkeste** og **billigste Slitevarer.**

Prøver franco.

Prante & Schilling

Klædeforretning,

Central, Storthingspl. 7.

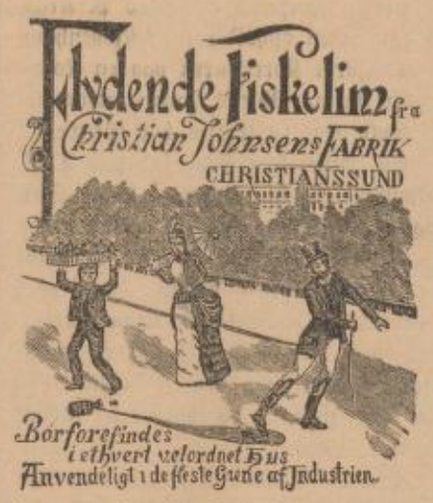

Oplag for søndenfjeldske Norge i

Alf Bjerckes
Farvehandel

Karl Johans Gade 5 til Skippergaden

(J. H.) **Kristiania.**

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter, **sort Vat,**

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tommerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Religionen i Hjemmet.

— — „Fold dit Barns Hænder! — men gjør det ikke for tidlig! Naar Barnet slet ikke forstaar den Bøn, man lærer det, maa der heller ventes. Utidigt og unødigt Hastverk gjør kun Skade, og heller maa Barnet nøies med at kysse Fader og Moder til Godnat end som et opus operatum ramse en tillært Lekse op, hvis Mening det ikke begriber. Livet i Bønnen kan ganske forkvalkes ved en saadan feilagtig Begyndelse, fordi Ramseriet nu en Gang kvæler den sande Bøn i Fødselen. Men saasnart Barnet kan fatte en Bøn, hvilken Lykke og Velsignelse at turde forklare den og folde de smaa Hænder til at bede den!

Vær et Exempel paa kristelig Kjærlighed og Visdom! Børn, der voxede op i saadanne Hjem, hvor der ikke taltes eller pjattedes om Guds Riges Ting, men hvor de ikke kunde undgaa at faa Indtrykket af, at deres Fader og Moder bares op af en vældig Livsmagt, der aldrig lod dem i Stikken, men lagde et saa forunderligt, undfigelig Skjær over deres hele Liv og Væremaade, — — glemte ingensinde dette i sit senere Liv, hvad der saa end mødte dem. Derfor er det ingenlunde et Paradox, naar det udtales, at det for Børnenes Skyld er ligesaa vigtigt, maaske langt vigtigere at vinde Hjemmene for Kristendommen end direkte at paavirke eller søge at vinde Børnene.

Og endelig: alt som Børnene selv spørger, skal der svares. Dette er den sunde Grundregel, der ikke bør fraviges. De skal nok spørge — thi det hører med til deres Natur. Den, der forstaar at nytte den gunstige Stund, kan da gjøre en velsignet Sædemandsgjerning. Kun paa den Maade undgaar man at overtrætte Børnene, kun saaledes holder man alt opstyltet og opskruet Væsen ude. At sende Børnene i Søndagsskole eller til Barnegudstjeneste Søndag efter Søndag kan derimod gjøre dem ret grundig kjed af det hele og trætte dem til Overmaal.

Kunde Børnene, naar de staar ved Konfirmationsalderen, være komne saa vidt, at de er fyldte med Respekt for det, deres Fader og Moder lever i, og som de har seet saa mange skjønne Frugter af i sine Hjem, er man vel naaet saa langt frem med dem, som man overhovedet bør forlange. Saa maa de i Livet selv kjæmpe sin Strid. Finde frem til fuld, personlig Kristentro hver for sig og hver paa de Veie, ad hvilke den levende Gud fører dem. Men naar Dagen da kommer, da de staar med ham i Eie, der ene er fattige Synderes Trøst og Fred, vil de maaske endda sige, at Grunden til det Ihele blev lagt i deres Hjem, fordi dette fra Begyndelsen af omhegnede dem med den stille Magt, der udgaar fra saadanne Forældre, der har lært at bede for sine Børns evige Vel og selv lever i den stille og sagtmodige Aands uforkrænkelige Væsen.

M. F. H.
i „For Kirke og Kultur".

Nydeligt Svar. En berømt Komponist, der ellers ikke har Ord for at være synderlig galant mod Damerne, blev nylig spurgt af en ung, smuk Sangerinde, hvad han vilde foretrække, enten at være blind eller døv.

„Naar jeg ser paa Dem," svarede han, vilde jeg helst være døv, men naar jeg hører Dem synge, foretrak jeg at være blind.

Overanstrængelse. Dansk „Ugeskrift for Læger" meddeler efter det engelske Lægeblad Lancet et Tilfælde, som kan have Interesse i vore rekordinteresserede Tider: En ung Mand paa 19 Aar, der altid tidligere havde været frisk, deltog i Kapløb paa 10 engelske Mil, der fandt Sted over et bølget Terræn paa en varm, blæsende Dag. Skjønt han ikke var vant til en saadan Anstrængelse, ikke træneret, klarede han sig godt under Løbet og følte navnlig ingen Besværing af Aandedrætet. Men en Mil før Maalet følte han en pludselig Afmattelse, der tvang ham til at holde op. Han drak da noget koldt Vand med Whisky i, tog et koldt Bad med efterfølgende Afgnidning og kunde derpaa løbe 300 Meter. Han klagede til en Ven over Sult og mistede derpaa pludselig Bevidstheden og styrtede om.

I denne Tilstand fandt en Læge ham halvanden Time senere. Legemet og Lemmerne var kolde, Pupillerne forsnævrede, Temperaturen under den normale, Pulsen kun 50 Slag i Minuttet, uregelmæssig og neppe følelig og Aandedrættet stærkt paaskyndet, af og til ikke at mærke. Der anvendtes de sædvanlige Oplivningsforsøg med varme Gnidninger, passive Bevægelser, Indsprøitning under Huden af Æther osv., og efter tre Timers Forløb begyndte han at rette sig noget, men trods stærke Gnidninger i Hjærteegnen lykkedes det først efter to Timer endnu at faa ham til at aabne Øinene. Han kjendte efterhaanden sine Omgivelser, bad om noget at drikke, og Hjærteaktionen ligesom Respirationen og Temperaturen blev efterhaanden normale. I de følgende Maaneder tog han betydelig af i Legemsvegt, men kom sig ellers fuldstændig. Tilfældet var af saa alvorlig Art, at Lægen var forberedt paa hans Død.

Tilkjendt **Guld- og Sølvmedaljer ved alle Udstillinger.**

Svenska Staalpresnings-Aktiebolaget, Olofstrøm's

dobbeltfortinnede Melkespand og Meierirequisita af Staalplader er de **stærkeste, renligste** og **varigste, der findes.**

Melkespandene have **helpresset Hals og Bryst.** Mindre runde Spand, indtil 15 Liters, og Melkebøtter, indtil 17 Liters Størrelse, ere **helpressede af et Stykke Staal — altsaa uden Sammenfeining.**

Større Ordres indsendes til Fabrikken ved Generalagenten for søndenfjeldske Norge, **Oskar Nickelsen,** Christiania, Kongens Gade 8.

Olofstrøms Melkespand & Meierirequisita haves paa Lager hos Herrer **Nils Nilsen & Co.,** Dronningens Gade 22, og **Heyerdahl & Co.,** Nygaden ved Jernbanetorvet.

(J. H. 689)

Husholdningsvægt.

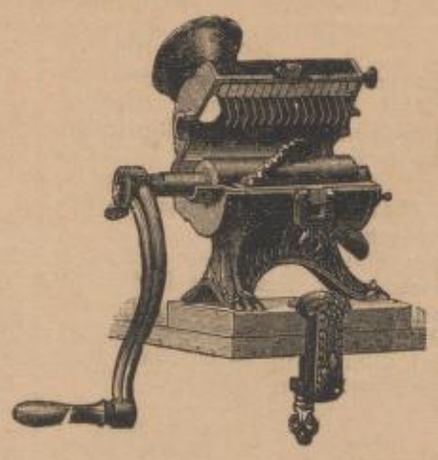

Kjødkværne.

C. H. Bergwitz

anbefaler i stort Udvalg

Emaljerede Varer:

Farve: blaa, graa, hvid, marmoreret;

Kasseroller, Kjedler, Gryder, Laag, Kaffekjedler, Fiskekjedler, Stegepander, Stegeovnspander, Tragteindretninger, Thekjedler, Thekander, Kaffekander, Koppe, Tragter, hermetiske Daaser, Poteteskogere for Damp, Omeletfade, Melkeboller, Bægere, Madspand, Tallerkener, Buddingforme, Beafriste, Fordampningsskaale, Skumsleve, Suppeøser, Vandøser, Fiskesleve

samt for Soveværelser:

Toiletbøtter, Vandboller, Vandkander, Sæbekoppe, Tandbørsteholdere, Kammerpotter, Stikbækken.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II.

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn

Lamper, Vindusglas & Speilglas.

(J. H. 752)

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f. — Telegrdr.: Glas-Olsen.

Konkurs-

Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 693)

P. L. Dieseths

Musikinstrument- & Strengehandel.

Guitarer fra de billigste til finere og kostbarere, klangfulde og garanteret Stemmerne. Et Parti ***Børneguitarer*** meget pene udsælges for 10 Kr. Nyt Instrument „Gitar-Elsa" meget let at lære, Akordzithere, Concertzithere, Mandoliner, Violiner, Bratscher, Celloer, Violinkasser, Buer og øvrigt Tilbehør, Ima Strenger for Guitar, Violin, Cello og Zither, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter. Okarinaer. Stort Udvalg i afstemte Mundharmonikar og Trækspil. Spilledaaser. Mange forskjellige Instrumenter til at lægge ind Nodeblade meget billige. Et pent Husorgel Kr. 100.00 (Fabrikpris Kr. 140.00). Nodeskoler, Nodepapir, de fleste brugelige rel. Sangbøger m. m. andet.

Youngsgaden 7.

(J. H. 758)

Abonner paa „Eidsvold."

1 Kr. pr. Kvartal.

Vildt

kjøbes.

Hamborg & Lystad,

Vognmandsgaden 8, Christiania.

(J. H. 744)

Georg Bausback

Storgaden 17, til Pleensgd.

anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmøbler, Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler!

Moderate faste Priser! (J. H.)

Viig & Vraalsen,

Kirkegaden 34.

Fabrik og Lager af **Maal-** og **Vægtredskaber.**

Flere større Landeiendomme

strax billig tilsalgs ved

O.-R.-Sagfører Josef Gaarder,

Trygstad. (H. O.)

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers).
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrømmes.
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden 45, Hj. af Lille Grændsegaden.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Brandforsikrings selskabet
Norrland
Stockholm.
Stadfæstet ved kgl. Resolution af 20/9 92. Kapital Kr. 4,200,000 foruden oplagte Fonds, overtager Brandforsikringer af alle Slags ved Generalagenten for Norge
Eiv. Th. Owren,
Dronningens Gade 8 a.
Telefon 1984.

Nr. 138. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 22de November 1894.** | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

„Du er Manden",
en af de mest spændende Føljetoner, som har gaaet i nogen norsk Avis, vil om ca. 8 Dage foreligge komplet. Den udgjør 374 8vo. Sider og sælges i Materie til den **uhørt billige Pris af Kr. 0.80** pr. Expl. Indbundet i smukt Originalbind Kr. **1.50**, frit tilsendt.

Nye Abonnenter paa „Eidsvold",
som tegner sig fra 15de Novbr. til 1ste Juli n. A. og indsender Kontingenten Kr. 2.50, faar Føljetonen i Materie, (eller indbundet i Originalbind mod Erlæggelse af Kr. 0.75) frit tilsendt ved Henvendelse til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkegaden 34, Kristiania.
35 Øre koster „Eidsvold" fra nu og til Nytaar.

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.
Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.
Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.
Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".
Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele,** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.
„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***
A. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Bernh. Sollie
Overretssagfører, Horten. (46)

Nyt Patent.
O. Jakobsons Maskinværksted.

Gunnerusgd. 15. Christiania.
Praktisk Forbedring.
(J. H. 700).

Politiske Fremtidsudsigter.

Stemningen gaar i det Hele og Store i følgende Retning: paa Landet over fra det radikale Venstre mod Centrum og Høire; i de store Byer (Fabrikbyerne) over fra Høire og Centrum mod Radikalisme og Socialisme.

At det forholder sig saaledes, godtgjøres bedst ved følgende statistiske Oversigt over den Fremgang, de to Partigrupperinger (Høire og Moderate mod Radikale og Socialister) har havt i Forhold til hinanden ved de netop stedfundne Valg.

Høire plus Centrum (eller moderate Venstre) er vokset stærkere end det radikale Venstre i følgende Amter:

Smaalenene . . .	1500	Stemmer
Stavanger	975	—
Jarlsberg	950	—
Akershus	500	—
Nedenes	450	—
Søndre Bergenhus .	450	—
Nordre Bergenhus .	450	—
Tromsø Amt . . .	350	—
Søndre Trondhjem .	300	—
Bratsberg	150	—
Nordre Trondhjem .	150	—

I Finmarken har begge Partigrupper vokset lige stærkt.

Omvendt har i følgende Amter det radikale Venstre vokset stærkere end Høire plus Moderate:

Romsdal	1325	Stemmer
Nordland	350	—
Hedemarken	300	—
Kristians Amt . . .	250	—
Lister og Mandal . .	250	—
Buskerud	100	—

Altsaa: kun i et enkelt Amt har det radikale Venstre gjort betydelige Fremskridt; og i fem Amter har Partiet voxet med fra 100 til 350 Stemmer stærkere end Høire plus Centrum.

Paa den anden Side har Høire plus Centrum gjort meget betydelige Fremskridt, paa 900—1500 Stemmer mere end det radikale Venstre, i tre Amter; i sex Amter har Fremskridtet været 300—500 Stemmer og i to Amter 150 Stemmer.

For tre Aar siden havde det radikale Venstre i Amterne en Overvægt af 4500 Stemmer; nu er denne svundet ind til høist 800 Stemmer, (kanske kun 500 Stemmer).

Omvendt i Byerne, navnlig i de store Byer.

Det radikale Venstre er voxet stærkere end H. og M. i

Kristiania	1765	Stemmer
(medregnes alle Socialister blir Fremvæxten 2300 Stemmer)		
Bergen	500	—
Kristiansand . . .	300	—
Aalesund—Molde . .	200	—
Stavanger—Haugesund	150	—
Trondhjem—Levanger	130	—
Tromsø—Bodø. . .	125	—
Kragerø	100	—

Videre i fire By-Valgkredse, Kongsberg, Flekkefjord, Kristiansund og Finmarksbyerne, med 15 til 35 Stemmer mere end Høire og Centrum.

Herimod staar:

H. og M. voxet mere end R. i

Larvik—Sandefjord .	200	Stemmer
Drammen	140	—
Fredrikstad	130	—
Fredrikshald. . . .	110	—
Drøbak—Moss . . .	100	—

Videre i syv By-Valgkredse, Porsgrund, Skien, Holmestrand, Risør, Arendal—Grimstad, Hamar—Lillehammer—Gjøvik og Brevik, med fra 10 til 50 Stemmer mere end det radikale Venstre.

Ved forrige Valg havde Høire og Moderate i Byerne en samlet Overvægt af ca. 2800 Stemmer: nu derimod staar Partierne her i Urvælgerantal hinanden temmelig lige, idet Høires og Moderates Overvægt (selv naar Tønsberg har valgt) vil være reduceret til et Par hundrede Stemmer.

Endnu betydelig mere talende vilde en Sammenligning mellem det nuværende Valg og Stillingen for et eller et Par Aartier tilbage være. Dengang havde det konservative Embedsstyre sin aldeles overveiende Magt i Byerne; nu er denne Magt brudt. Tyngdepunktet for de Anskuelser, som kan sætte en Stopper for det radikale Venstres Omvæltningspolitik, og hvis Hovedopgave er at gaa i Spidsen for sindige Fremskridt, er forlagt fra By til Land.

Erfaring fra talrige andre Lande lærer, at det er Bonden, som er den sindige Fremskridtsmand, derimod de store Byers Befolkning, som styrter ivei med hovedkuls Forslag. Efter Valgene iaar kan der neppe være Tvil om, at saaledes vil det ogsaa blive hos os.

Centrums store Fremtidsopgave er at samle under sig alle Tilhængere af sikre og overveiede Fremskridt, saa vi kan optage Kampen paa den ene Side mod det radikale Venstres Omvæltninger og paa den anden Side mod det gamle konservative Partis stillestaaende Tankegang.

Brevsending fra Søndre Trondhjems Amt. „„Intet har de lært, og intet har de glemt". Tænkte og skrev jeg feil, da jeg satte saadan Motto i min Indsending til det ærede Blad „Eidsvold", og som De Hr. Redaktør var saa venlig at indtage i dets Nummer 72 under Overskriften: Fra en Landsbygd i Søndre Trondhjems Amt? Neimen om jeg gjorde! det har de vist baade her og der paa flere Steder. Kan man om Valgene sige, som Liljedal sagde efter Udfaldet af Valgene i 1888: „Høire vandt; de Moderate tabte, og de Rene rauk!" Nei, denne Gang passer det vist ikke for nogen af Partierne. Høire vil se sig i Tal omtrent som sidst og er saaledes kommet helskindet udaf Legen; de Moderate — Centrum — at have vundet nogle Pladse eller saa, medens Radikalerne har maattet betale, hvad de andre har vundet.

Men Hr. Redaktør, Tallene, saa vigtige de end er, er ikke alt! vi faar ogsaa huske og veie Personerne, hvorved de enkelte Partier er repræsenteret, og hvorledes staar Partierne da? Jo, de Moderate har intet at beklage, de har berget sine bedste og øvede Mænd og i sine nye fundet fuldt ud habile, saaat det med Tryghed kan siges, det moderate Parti — Centrum — er gaaet ud af Valgkampen bredere baade udad og indad. De rene — Radikalerne — kan, skjønt de staar snauere i Tal, juble i vilden Sky, hvad de vist heller ikke forglemmer, naar de ser paa Udbyttet, trods Tabet af den theologiske Grundlovsfortolker, idet de kan gjense sine Præsidenter og fleste ledende Mænd! Men Høire da? jo de har trukket det korteste Straa her! vistnok kan de se de fleste af sine forrige Mænd igjen; men hvor er en Bonnevie, Roll, E. Rygh, Bockmann og Vogt og m. fl.? Her synes at have gaaet Høire en Nemesis i Hælene — og hvorfor? ja hvorfor? Fordi, mener jeg, de intet har glemt, og intet vil lære, hvorom de nu igjen under Valgene har givet Besked, idet de med Graadighed har indkasseret for sig, hvad der med noget Skin af Ret kunde ske — hvilt Akershus og Buskerud. Hvad angaar Urvælgerne, da har Høire og de Radikale været i den skjønneste Harmoni om at overføre alt og alle, der ikke stemte sammen med sidste, til Høire, og kan De, Hr. Redaktør, sige mig nogen anden bevislig Aarsag derfor end den: intet har de lært og intet har de glemt. Radikalernes Hensigt med forsaavidt at støtte Høire er saa aabenbar, at desangaaende behøves intet andet Bevis, end blot at nævne dette; de ved meget godt, at de derved har kunnet opstive mangen vaklende og beholdt ham for sit Parti, eller skremt ham til at sidde hjemme — idetmindste.

Hr. Redaktør, vor politiske Historie er ikke fattig paa nyttige Lædomme, og en af dem burde vi have tilegnet os, den nemlig, at det norske Folk i Almindelighed ikke har Anlæg og Karakter for den Stilstand, som nærmest har præget Høires Politik, ligesom det heller ikke i Bygdebefolkningen — Gaardbrugere og Arbeidere — har Lysten til halvt eller helt revolutionære Skridt, der gir Radikalernes Politik sit Mærke. Nei det brede Lag af Folket paa Landsbygden er et roligt fast Folk, men med Evnen og Viljen til at gaa fremover med tidsmæssige Reformer. Ikke med uoverlagte Sprang ud i det ukjendte og blaa, løsrevet fra det tilvante og historiske, men i Sammenhæng med det prøvede og kjendte vil det altid gaa videre, derfor kan det Program, som er formet og fastholdes af Centrum, med Rette kaldes det norske Folks Program. Vel er det saa, at den Del af Folket, som har sluttet sig aabenbart ved Handling til dette Program, er den mindste i Talstyrke endnu; men det tør siges forvist, at det er en Gjennemgang blot, der snart vil forandre sig. Havde Høire havt denne Forstaaelse ved indeværende Valg, saa havde de heller skyvet over til Centrum en Del af dem, som de endelig har villet indordne i sine Rækker, eller endnu bedre, det var ikke blevet staaende stille med Drømme om en forgangen Storhed, men havde gaaet over til at blive et Fremskridtsparti, der har Evnen og Viljen til at lære og handle.

Radikalismen er en for den norske Almuesmand aldeles unaturlig Politik, men naar saa mange alligevel følger dem, saa kan det ikke skjules, at Aarsagen er Høires Historie, der har grebet saa dybt ind og skabt sig en saa stor Uvillie, at det blotte Høirenavn er nok at jage en overfladisk Tænker — og desværre af saadanne findes et Utal blandt de norske Vælgere — paa vild Flugt. Havde Høire nu været belært under Valgene, saa havde de kastet sin negative Politik paa Porten og sluttet sig om Centrum i Flok og Følge. Det er sikkert, var det skeet, havde de forfatningstro Vælgere gaaet seirige ud af Valgkampen ind i Nationalforsamlingen, hvorimod vi nu gaar en usikker, kampfuld Tid imøde.

* * *

Nu, Valgenes Udfald viser os, hvilken Vei ogsaa den norske Politik gaar: Byerne — i allefald de større — uigjenkaldelig radikale, Amterne modererende og bestemmende, hvorledes Statens Tøiler bør lægges og bruges; derfor „Eidsvold", med ligesindede Blade og Personer! — „hold frem, som I stevner!" I har ved Eders Arbeide spredt meget Lys, idet I har talt retfærdigt til begge Sider. Meget er alt udrettet, men endnu mere er tilbage, og glem ikke det kirkelige og kristelig religiøse i denne i sædelige Hensender saa gruelig slappe Tid.

— . a

Sløifning af Olbolag. Øvre Ekers Herredsstyrelse besluttede Mandag at sløife Vestfossens Olbolag. Lister har i dette Øiemed i den senere Tid cirkuleret paa Stedet, og Vestfossingerne har ved talrig Underskrifter udtalt sig saa stærkt for Reformen, at Herredsstyrelsens Flertal fandt ikke længere at kunne stille sig i Veien. Enkelte af „Demokraterne" i Herredsstyrelsen fandt dog ogsaa nu — uvist af hvilke Grunde — at maatte stemme mod Folkeønsket.

Fra en fremragende Centrumsmand har vi modtaget følgende bemærkelsesværdige Artikel:

Skal intet ske?

Tanken om, at den siddende Høiregjering nu burde benytte Tiden, inden Storthinget træder sammen, til at faa istandbragt et Grundlag for et unionelt Forlig med Sverige, har fremkaldt adskillig Skriftvexel.

Det var vel ogsaa noget, man kunde vente, at Høirepressen vilde afvise en saadan Tanke.

Imidlertid synes det klart, at denne Sag nu efter Valgene staar anderledes end tidligere.

Allerede i Vinter var der enkelte som mente, at den siddende Regjering, forinden Valgene, burde faa istand en Overenskomst med Svenskerne, for at Folket kunde gaa til Valg paa den. Men dette mødte Indsigelser fra flere Hold, dels af formel og dels af reel Natur.

Formelt mente man, at Regjeringen ikke havde Adgang til at optage Forhandlinger med Sverige, naar Storthinget havde vedtaget den Løvlandske Dagsorden. Regjeringen manglede altsaa Fuldmagt til at forhandle og var derfor nødt til at holde sig passiv.

En saadan Maade at anskue Sagen paa finder forresten enkelte ikke at være i Overensstemmelse med den Stangske Regjerings egen Tilblivelseshistorie. Denne Regjering er nemlig ikke bleven til bare for at gaa Storthingets Ærinder eller for at undlade enhver Foranstaltning, hvortil Storthinget ikke havde givet Regjeringen speciel Fuldmagt.

Man kunde snarere have sagt, at det omvendte var Tilfældet, og at der saaledes intet kunde været til Hinder for at gaa til Forhandlinger, hvis dette havde været Regjeringens Ønske.

Større Vægt kunde derimod tillægges de reelle Indvendinger mod Indledelsen af Underhandlinger. Blev nemlig Resultatet det, at den siddende Regjering virkelig lagde frem et Udkast til Løsning af Unionssagen, vilde man — saa blev det sagt — med det samme have givet det radikale Parti Vaaben ihænde. Venstre vilde faa noget at kaste sig over og hvor godt Udkastet end var, vilde Radikalerne søge at faa Vælgerfolket til at tro, at den Løsning, som Høires Regjering havde foreslaaet, var en Umulighed. Og en saadan Udgang mente man vilde være skadelig for Sagen.

Paa den anden Side blev fra enkelt Hold fremholdt, at Regjeringen heller ikke kunde lade det hele bero med at iagttage en fuldstændig Taushed. Den maatte ialfald have noget at pege paa inden Valget.

Men en Kjendsgjerning er det, at Regjeringen ikke fremlagde nogetsomhelst Udkast eller nogen Udredning i Unionssagen.

Hvad var det altsaa Regjeringen vilde, at Folket skulde gaa til Valg paa?

Paa Høires Program.

Vel.

Og specielt i Unionssagen?

Jo der vilde man vente for at se, om Regjeringen fik Flertal, for saa i Tilfælde at aabne Forhandlinger med Sverige.

Men dette var i Virkeligheden et overmaade magert Valgprogram. Man

kunde næsten sige, at det omtrent var det samme som at gaa til Valg paa Tillid til Ministeriet Stang.

Netop heri viser det sig, saaledes som for kort Tid siden paapeget, at Høire har misforstaaet sin Stilling og næret en overdreven Tiltro til sin Indflydelse paa Vælgerne.

Regjeringen har ikke havt Diet tilstrækkelig aabent for, at Ledelsen inden Høire i det væsentlige er lagt i Hænderne paa de samme Mænd, som havde Ledelsen for 1884. Derfor havde Regjeringen heller ikke Ret til at vente, at dens Appel til Vælgerne skulde faa et bedre Udfald, end Tilfældet i Virkeligheden er blevet.

Og dog lader det til, at Høirepressen vurderer Valgets Resultater fordelagtigere for Høire, end ret er. I et Høireblad siges det saaledes, at Ministeriet Stang „med den halve Nation i Ryggen" tør træde det nye Storthing stærkt og frit under Øine.

Den halve Nation?

Tror Bladet virkelig, at hele det moderate Parti har stemt, som det har, for at støtte Ministeriet Stang? Langt fra! Partiet har stemt mod Radikalismen, ikke for Stangs Regjering.

Tingen er, — havde man ikke netop havt en udpræget Høire-Regjering, saaledes som Tilfældet var, saa er det ingen Tvivl om, at det moderate Parti vilde opnaaet et ganske andet Resultat.

I ethvert Fald vilde Forholdet mellem Urvælgerne vist sig gunstigere for de forfatningstro Partier, end det blev; og det kunde endog været muligt, at Radikalerne ikke engang havde faaet Flertal.

Det er nemlig sikkert nok, at mange Urvælgere, som før havde fulgt Venstre, men som nu kvæde sig for længere at gaa med det radikale Parti, alligevel ikke dristede sig til at stemme med de Moderate, fordi de mistvivlede om Regjeringens Eone til at løse vort Mellemværende med Sverige.

Blandt andet har den Stangske Regjerings Holdning ligeoversor Januarprotokollen af 1891 ogsaa denne Gang holdt et stort Antal ellers unionsvenlige Mænd borte og ligefrem tilført Radikalernes Rækker det Stemmetal, der bragte Vægtskaalen over til den anden Side.

Vi er derfor enige i, at om Regjeringen — for ikke at resikere at give det radikale Venstre noget Agitationsmiddel — ikke før Valgene kunde lægge frem et Forslag til Løsning af Unionsfagerne, saa har den ialfald nu Anledning til at fremlægge et Udkast, som vistnok enkelte af det nyvalgte Storthings Flertal vilde nære Betænkelighed ved at afvise.

Fra Forretningslivet. Kjøbmanden: Jeg kan forsikre Fruen, at jeg sælger dette Tøi med stort Tab.

Kunden: Det siger De altid. Men hvad ialverden kan De da leve af?

Kjøbmanden: Mellem os — men fortæl det ikke —, saa tjener jeg lidt paa Indpakningspapiret og Hysingen.

Madagaskar. Vore Missionærer.

Fra Madagaskars Hovedstad skrives til „Norsk Missionstid.", at Franskmændene i Indlandet allerede var begyndt at sende sine Kvinder og Børn ud af Landet, og at der ymtedes om, at dennegang alle Europæere maatte forlade Landet, hvis det kom til Krig. Dette sidste er dog neppe sandsynligt. Sker det, vil det vistnok være begrundet i, at Madagaskarregjeringen selv frygter saadanne revolutionære Tilstande i Anledning af Krigen, at den mistvivler om at kunne opretholde den sociale Orden, og kanske den ogsaa frygter, at den, dreven til det yderste, kan blive nødt til at føre Krigen paa den gamle barbariske Vis, der ikke taaler europæiske Vidner.

Isaafald kan vore Missionærer for en Tid blive nødt til at ty til Mauritius eller Sydafrika.

Men sandsynligt er det jo ikke, at en saadan Nødvendighed vil indtræde. Det er rimeligere, at det vil gaa som i forrige Krig; Havnene blev blokerede og Tilførselen stoppet. Derfor blev Posten høist uregelmæssig, Penge og Skolematerialier vanskelige at opdrive. Soldatudskrivningen bragte stor Forvirring i Skole og Kirke, Landet vrimlede af Roverbander (ofte bortrømte Soldater) osv.

Noget værre vil det dog nu kanske af den Grund blive, at Krigen dennegang, efter alle Mærker at domme, vil blive meget alvorligere end forrige Gang. Frankrige har nemlig nu lært, at der skal en større Hærstyrke til, end det dengang troede nødvendig, og vil indrette sig derefter.

Mod vor Mission vil Franskmændene som Nation neppe indtage nogen fiendtlig Stilling. De har baade igjennem sine ledende Mænd derude og paa anden Maade givet os at forstaa, at intet ligger dem fjernere end at hindre en Gjerning, der repræsenterer et saa stort og vidt forgrenet civilisatorisk Arbeide i det Land, de vil erobre. De ved jo desuden godt nok, at vort Land ingen koloniale Interesser har, og at vi derfor ikke kan mistænkes for at være „politiske Agenter".

Men Krigen kan alligevel berede os store Trængsler og lægge os mange Hindringer i Veien. Navnlig er det meget sandsynligt, at den vil afstedkomme saa megen Forvirring og skabe saadanne Tilstande blandt Folket, at det ikke vil falde let i den nærmeste Fremtid at faa Arbeidet ind i den gamle Gjænge igjen.

Tsaren og Finland.

Berlin, 19de Novbr.

Ifølge Privattelegram fra Petersburg skal Generalguvernøren over Finland, Grev Heyden, under Audiens hos Keiseren have erklæret, at det finske Folk negter at aflægge Ed til Keiseren, da han endnu ikke har aflagt Ed til Finlands Forfatning.

Franskmænd og Rusland.

Paris, 19de Novbr.

Seinedepartementets Generalraad har idag med 42 med 15 Stemmer forkastet et Forslag om at hæve Mødet i Anledning af Tsarens Bisættelse. Forslaget blev paa det heftigste bekjæmpet af Socialisterne.

Underligt Hvilested. En Dag i Ugen blev der rapporteret til en Politibetjent, at der indenfor Portrummet hos en Kjøbmand i Østervaag „hang" en Mand. Budet kunde ikke give nærmere Besked, vidste ikke enten Manden var levende eller død, str. „Bestlp."

Politibetjenten steg da skyndsomt afsted og fandt ganske rigtig en Mand hængende i en Brandtnige, der havde sin Plads under Portrummets Overbygning.

At Manden ikke var død, beviste han ved fra sit Vagel at gale som en Hane.

Paa Politibetjentens Anmodning om at komme ned, svarede Fyren, at han havde faaet Lov til at hvile sig der „paa Loven", samt at han vilde „være i Fred", hvorpaa han igjen gav sig til at gale.

Politibetjenten maatte da improvisere et vidløftigt Stillads, hvorpaa han og flere Mand maatte op. Paa denne Maade fik de med megen Møie Manden ned. Han maatte indsættes i Arresten, da han ikke kunde gjøre Rede for, hvor han boede.

Manden var en nylig hjemkommen Somand, hjemmehørende i Nylulke. Han skulde den Eftermiddag afmønstre og havde i den Anledning sine Kisteklæder paa. Med Afmønstringen blev der ingenting af den Dag, thi paa Veien til Mønstrekontoret traf han en Kammerat, som han fulgte med hjem og hjalp at tømme en Flaske Cognac og diverse Oliflasker. — Efter paa denne Maade at ha gjort sig istand til Afmønstringen var det, der paakom ham en uovervindelig Lyst til at være Hane.

Averter i „Eidsvold".

Averter
Kjøb og Salg af Landeiendomme
samt
Kjøb og Salg af Værdipapirer
i „Eidsvold".

Averter
Undervisning og ledige Lærerposter
i „Eidsvold".

Averter
Landbrugs- og Meieriredskaber
samt
alle Slags Maskinrekvisiter
i „Eidsvold".

Averter
Auktioner, Thingberammelser
o. l. som maatte ønskes vides bekjendt
blandt Landbefolkningen
i „Eidsvold".

Anarkister i Norge?

Christiansand 20/11 94. (H. O.)

Et Dynamitattentat er forsøvet paa Sætersdalsbanen ved Kile mat. Vinduerne i Afdelingsingeniørens Hus trykkedes ind. Undersøgelser foregaar; endnu er ingen mistænkt.

Den politiske Stilling.

Stavanger 20/11 94. (H. O.)

„Vestlandsposten" betoner idag, at Valgudfaldet kræver helst et Forretningsministerium, der vilde ofre Landets Næringsveie, Kommunikationsvæsenet og praktiske Ting sin særlige Opmærksomhed og lade Storpolitik hvile. Kan saadant ikke dannes, maatte radikalt Ministerium opgive Kravet paa eget Udenrigsstyre og tage Konsulatsagen praktisk og lempeligt. Med halve Norge og hele Sverige mod sig, kan man ikke lægge ud til Slag Stemmeretssagen kan det derimod ikke opgive, hvis Storthinget beslutter den, og dertil har dette Magten, naar det efter den radikale Presses Raad skaber radikale Thingmænd fra Buskerud. Vil Venstre ikke danne Ministerium paa dette Program kommer vi i ny Stilling, der kræver nye Overveielser. Thi Valgene har ikke bemyndiget Partiet til at forsøge forfatningsstridige Skridt eller det Steenske „derefter". Bladet forudsætter, at Ministeriet Stangs Dimission indgives straks, og at Forhandlinger indledes med Venstres fremskudte Mænd.

Til Berlin.

(Korrespondance til „Eidsvold".)

Puh, puh, puh, puh, og Toget ruller pustende og støiende ind paa Peronnen i den store Stettiner-Bahnhof i Berlin. Et pludselig Ryk, og Toget standser ganske eiendommelig hurtigt; noget, man ikke nettop er vandt til hjemifra. Man stiger ud paa Peronnen. Her myldrer det af Mennesker, ganske sort. For en Trafik! „Fahrkarten bereit halten"! læses overalt, og man holder sin Billet færdig, og slipper omsidder med sin Bagage forholdsvis helskindet ud gjennem tvende trange Skjærsildens Kontrollørporte, som man maa passere, for at komme ud. Man aander da lettere. Frisk Luft slaar en imøde. Ah! Nu er man i Berlin! En Surr, en Vognrammel, som en stakkars Kristianiaboer aldrig hører Magen til, buldrer os imøde. Vi faar os hurtig fat i en Drosche. — Vi vil flygte fra denne Verdens Tummel og Larm hen til et ensomt Sted, hvor vi kan finde en lun Plads i Ensomhed og Ro, og hvor vi kan faa sove, derfor tager vi en Drosche. Vi kjører afgaarde. Vi har tilfældigvis og heldigvis en norsk Berliner, som Ven og Ledsager, ellers vilde det se ilde ud; for at den første Aften befinde sig alene i en Verdensby, som Berlin, vilde ikke være hyggeligt — Vognen ruller videre. Verdensstaden Berlins smukke Gader passeres igjennem i en Fart. En Mangfoldighed af elektriske Lys danser forbi ens Øine, som det vildeste Fakkeltog — —

Men man sidder der sløv. Hvem har vel Syn for al Verdens Herligheder, naar man om Aftenen, træt af den anstrængende Reise, kun tænker paa at naa sit forelobige Maal — et Logi? Og Vognen ruller videre — Omsider havner man da paa et Hotel. Man faar sin Bagage forelobig anbragt i en Krog af Værelset, og sig selv i Sengen, og snart sover man saa sødelig ind fra alt Storstadslivs Tummel og Larm, og drømmer kanske om — Kristiania — —

Heinrich.

Tankekorn.

Sekund efter Sekund skrider uafvendelig den Uretfærdiges Dag frem mod en evig Nat og den Retfærdiges mod en evig Dag.
Harriet Beecher Stowe.

*

En Gjerrig kan ikke gjøre noget bedre end at dø; thi i Livet er han hverken Gud eller Mennesker eller sig selv til nogen Nytte.
Luther.

*

Der findes Mennesker, som synes meget om at studere sine Fienders Feil. Jeg har altid givet Agt paa mine Modstanderes Fortjenester og draget stor Nytte deraf.
Goethe.

*

Det er noget eiendommeligt for Daarskaben at kjende nøie andres Feil, men slet ikke sine egne.
Cicero.

*

Den Dag er nær forhaanden, da man skal erkjende den rene Sandhed i Naturens Bog saavelsom i den hellige Skrift, og fryde sig over Harmonien mellem begge Aabenbarelser.
Kepler.

*

Ord uden Tanker naar aldrig Himmelen.
Shakespeare.

Hr. Driftsbestyrer fhv. Statsraad Oscar Jacobsen sees at være paa Tale som Storthingsmand for Jarlsberg og Larviks Amt.

Prøvede og dygtige Mænd maa de moderate og konservative Partier denne Gang skaffe sig paa Tinget, hvorfor det er al mulig Opfordring for Valgkollegiet i dette Amt til at tage Hr. Jacobsens Kandidatur under den nøieste Overveielse.

Vi har i Hr. Jacobsen en saa energisk og dygtig Mand, med sunde moderate Anskuelser, at det burde være en Selvfølge, at han sikredes en Plads paa Jarlsbergbænken.

Rundt i Amtet er han godt kjendt og meget populær paa Grund af sin humane, pyntelige og paa samme Tid greie Optræden. Paa sit Bosted Drammen er han, skjønt tilhørende det moderate Parti, indvalgt i Formandskabet, og var ved sidste Valg Valgmand, hvilket er et Bevis paa at, det konservative Parti i denne By anerkjender ham som en fremragende dygtig Mand.

I saa oprevne politiske Tider som nu gjælder det at man vælger Mænd ind i Nationalforsamlingen, der ved hvad de vil og kan hvad de vil.

Skal Radikalernes Stormløb mod Forfatningen kunne afpareres, maa vi have Mænd til Thinge, der besidder Evner og Kræfter til at optræde aktivt — og en saadan Mand er Hr. Jacobsen. Vi haaber, at de moderate og konservative Valgmænd i Jarlsberg vil lade alle snævre Person- saavelsom Partihensyn fare, og da tror vi sikkert, at de ikke kan finde en mere habil Mand, hvortil de bør give en Plads paa Jarlsbergbænken end Hr. Driftsbestyrer Oscar Jacobsen.

19de Novbr 1894.

N.

En Selskabsspøg. I en Garnisonsby i et Land, hvor man gjerne drikker sterke Sager, hændte følgende:

Generalen havde mønstret Tropperne og begav sig efter endt Revue til Officersklubben. Her saa han paa Disken det sædvanlige Regimente Flasker, men istedetfor de almindelige Ettiketter bar hver Flaske en af Alfabetets Bogstaver, og hele dette Batteri stod opstillet i alfabetisk Orden.

„Hvad betyder dette?" spurgte Generalen en tilstedeværende Officer.

„Det er en Gaade, som en af os har fundet paa".

Generalen fortsatte sine Forespørgsler og fik fremlokket følgende Oplysninger:

„Hver Flaske indeholder en egen Sort Likør. Under Klubaftenerne blander en eller anden i et Glas lidt af Indholdet af forskjellige Flasker, saaledes at disses Bogstaver danner et Ord, og en af de ældre og mere erfarne smager paa Blandingen og gjætter sig til Ordet".

„En høist original Idé", udbrød Generalen. „Kan de ogsaa gjætte Ord paa den Maade?"

„Hvis Deres Excellence ønsker det, kunde jeg gjøre et Forsøg".

Generalen gik hen til Disken og bryggede, medens den anden stod i den modsatte Ende af Værelset med Ansigtet mod Væggen.

„Gjæt, hvad dette betyder", sagde Generalen og rakte Glasset til Officeren.

Denne hældte Drikken i sig, smattede med Tungen og svarede:

„Det var Anna", Deres Excellence".

„Bravo", raabte Generalen. „Der skal vist megen Øvelse til at opnaa en saadan Færdighed „"

„Anna er en let Sag, Deres Excellence. Men der er dem af os, som har gjættet endog saadanne Ord som „Nebukadnezar".

Ullmanns Ord i Chicago.

Et nyt Vidne.

Specialtegram til „Mrgbl."

Aalesund, 19de Novbr.

En hidkommen norsk Amerikaner oplyser i „Aalesunds Handels- og Sjøfartstidende", at han i Chicago har hørt Ullmann erklære:

„Hvad vi i Norge arbeider for, er Unionens Opløsning, Kongedømmets Afskaffelse og Republikens Indførelse".

Ullmanns Benegtelse i „Dagbladet" har bragt den herværende Amerikaner, skjønt han er Venstremand, til i Sandhedens Interesse at oplyse Forholdet.

*

Nu har man altsaa:

Paa den ene Side: En af Hr. Ullmanns sædvanlige Benegtelser, cfr. Sorenskriver Thomesens Ord om U.s mærkelige Evne til at fortolke sine egne Udtalelser, — og

paa den anden Side: To forskjellige Tilhøreres fuldstændig sammenfaldende Vidnesbyrd mod ham.

I hvilket Lys staar Hr. Ullmann efter dette?

Tænkte hun paa sig selv? Den nygifte Mand; Du ved jo, at stegt Gaas er min Livret. Det maa du lade mig faa nu i Gaasetiden.

Den unge Frue: Det skal du faa, men en saadan Gaas, som du sit paa vor Bryllupsdag, det faar du vist aldrig mere.

Opbevaring af Æg.

I „Husmoderen" er man kommen tilbage til at nævne omtrent alle kjendte Maader at opbevare Æg paa, efter min Mening dog er ingen af disse Maader tilfredsstillende, jeg har forsøgt de fleste, og jeg tror Aske er det bedste, der er anførte, men selv Aske gir Æggene en Bismag, Hakkelsen gir let Mugsmag. Kalkvand er en brugelig Maade for Bagere og Konditorer, men som i Artikkelen anført ikke for Husholdningen. I en Række af Aar har jeg nu opbevaret mine Æg paa den simpleste mest tilfredsstillende Maade, baade til Husholdningen og til Salg under Vintertiden, og den lærte jeg af et engelsk Landbrugsskrift. For endel Aar siden blev der af et Landhusholdningsselskab i England udsat en temmelig betydelig Præmie for den bedste Maade at konservere Æg paa, saaledes at de holder sig friske i længere Tid. Omtrent allei „Husmoderen„ anførte Maader var repræsenterede af Konkurrenterne. Æggene blir af Bedømmelseskomitéen indsatte i et forseglet Rum om Høsten og først prøvede henimod Vaaren. Flere Maader var nokfaa tilfredsstillende, men der var dog et eller andet ved dem, der ikke var ganske vel. Den eneste opbevaringsmaade, efter hvilken Æggene befandtes fuldkommen konserverede, med samme friske Smag som ved Nedlægningen og som uden Tvil eller Meningsforskjel af Dommerne tilkjendtes Præmier, var de Æg, der var nedlagte i Klid; de befandtes lige saa gode som ved Nedlægningen. —

Det er jo ogsaa ganske rimeligt, thi i Klid er de afsondrede fra Luften, idet Klidet omslutter dem næsten hermetisk hvorhos Lyset, der jo har en mægtig Indflydelse paa alle Legemer, ogsaa aldeles udelukkes. Paa denne Maade har jeg i mange Aar opbevaret Æggene til Vinterdag og gjør det fremdeles, og jeg føler mig overbevist om, at denne Maade er lige saa sikker, som den er billig og letvindt. Æggene kan derhos opbevares omtrent hvorsomhelst, da Klidet bevares baade for Fugtighed og Frost, naar Kassen er tæt. At Æggene ikke bør berøre hinanden er selvfølgeligt, ligsom at de maa vær fuldkommen friske ved Nedlægningen og Klidet ufordærvet.

Største norske Damskib.

Bergen 30/11 94. (H. O.)

Damskibet „Solveig", 6500 Tons d. w., bygget ved engelsk Værksted for Chr. Michelsens Regning, gik i forrige Uge Prøvetur og afgik straks derefter til Philadelphia for at indtage Petroleumslast til Japan. „Solveig" er det største hidtil byggede norske Dampskib.

Vore Abonnenter bedes at underrette Expeditionen om Uregelmæssigheder ved Bladets Forsendelse. Ethvert nyt Blad har her at kjæmpe med Vanskeligheder, der ikke altid kan lægges Expeditionen til Last.

Fra Retssalen. Dommeren: Hvis De vil slippe med mildere Straf, raader jeg Dem til at tilstaa.

Anklagede: Men hvis jeg ikke tilstaar?

Dommeren: Da bliver De frifunden.

Fra Havet.

Christiansand 30/11 (H. O.)

I gamle Hellesund er indbrevet en Mast med Rig og Seilfiller, antagelig tilhørende en Skonnert; i Riggen var indviklet en død Mand i 20 Aars Alderen, antagelig dansk. Fra dette Skib stammer formodentlig den Mængde Planker, som har drevet langs Kysten.

Idag driver der en Mængde Props mellem Lillesand og Christiansand.

Mod Snue og Kattarh. Det synes at være lidet kjendt, at den almindelige Løg har staaet sin Prøve som et af de bedste Midler mod den især om Vaaren og Høsten herskende epidemiske Katarh (Snue og Hoste). Løgene blir delt i fire Dele og dampet med Kandisukker. Af denne Saft tar man en liden Theske hveranden time. Denne indkogte Saft skalde man ha i Huset paa en godt tilkorket Flaske; I de fleste Tilfælde vilde man opnaa langt bedre Resultater dermed end med de mange dyre Katarhmidler, Bonbons, Safter o. s. v., især naar man tar det itide, før en simpel Hoste blir til en kronisk Lungekatarh. Ved Katarher, der indtræder ved rusket Vejr, eller er værre Aftenen end om Dagen, og stærkere i varmt værelse end i det fri, er dette Middel et, der hjælper sikkert.

(„Husmoderen.")

Begivenhederne i Armenien.

Paris, 19de Novbr.

En Note til den herværende tyrkiske Gesandt melder, at de engelske Blade har bragt feilagtige Meddelelser om Begivenhederne i Armenien. Det har været fremmede Armeniere, der har sluttet sig sammen med de oprørske Kurder, der har foretaget de omtelegraferede Grusomheder.

De tyrkiske Soldater har fuldstændig opfyldt sin Pligt.

Omkommen. Fra Arendal telegraferes til os gj H.O. den 20de ds.:

En Bonde kjørte igaaraftes i Mørket udfor Bryggen ved Telegrafkontoret. Hest og Kariol reddedes straks, medens Manden som Lig gjenfandtes idagmorges.

Et Stevnemøde.

Bergen 29/11 94. (H. O.)

En af de herværende Fanger fik Lørdag Anledning til at rømme, idet han sammen med en anden Fange og Opsynsbetjenten skulde hente Fangernes Mad. Igaaraftes blev han greben paa Kaien, hvor han havde indfundet sig til Stevnemøde med sin Kjæreste, der er paa — Arbeidsanstalten.

Den bekjendte belgiske Politiker Frère-Orban var i sin Ungdom en fattig Student og hed kun Frère. Han elskede en ung Pige af ansét Familie og blev elsket igjen. Dagen før han skulde blive færdig med juridisk Examen, sagde Froken Orban til ham: „Naar du imorgen lykkelig har bestaaet Examen, saa kom om Aftenen i Theatret og gaa ind i den Loge, hvor jeg sidder med mine Forældre"." „Vil de taale det?" „Lad mig sørge derfor!" svarede den unge Pige. Frere fik en glimrende Examen, gik om Aftenen i Theatret og traadte ind i Familiens Orbans Loge. Strax reiste Froken Orban sig og gav uden videre den unge Mand et hjerteligt Kys, hvorefter hun strax satte sine forbausede Forældre ind i Sammenhængen. De satte sig heller ikke imod Giftermaalet; kun maatte Frere gaa ind paa at føie Navnet Orban til sit eget.

Stemmesedlen for 1891, som blev funden efterglemt i Valgurnen i Svelvig, er nu aabnet af Justitsdepartementet, hvortil den blev indsendt. Den viste sig at være en Høireseddel. Altsaa skulde Høire i Jarlsberg i 1891 havt en Valgmand mere. I Svelvig-Strømmen gjorde Loddet nemlig Udslaget for 1 Valgmands Bedkommende til Fordel for de Radikale. Paa Distriktsforsamlingen skulde der altsaa have staaet 38 Høire og Moderate mod 43 Radikale, istedetfor 37 mod 44.

Hvordan vil det radikale Parti stille sig til sine Programsager? Det synes, som om man i Høirekredsene vil oppebie Besvarelsen af dette Spørgsmaal, før man tager nogen Beslutning om, hvad man skal gjøre.

Vi er bange for, at denne Ubeslutsomhed kan faa meget uheldige Følger.

Man bør vide, hvad man vil gjøre i alle Tilfælde.

Brand paa Nordstrand. Tirsdag Aften noget over 9 udbrød der Ild i Guidottis 3. Etages Villa ved Nordstrand, hvilken saagodtsom helt nedbrændte.

Ilden opstod i 2den Etage paa den Maade, at et lidet Barn væltede en Parafinlampe. Familiefaderen var syg og sengeliggende, og der opstod adskillig Panik. Støien i 2den Etage hørtes heldigvis fra 3die og Beboerne der fik reddet sig ud i betimelig Tid, ellers kunde det set stygt ud; thi Ilden greb hurtig om sig.

Strax Ilden brød ud, varsledes Branddirektøren paa Lian, Fanejunker Støttum, og Brandchefen ved Nordstrand, Kaptein Amundsen, som fik samlet en 8 a 10 Mand i Nærheden og med en Assurancesprøite kom til Stedet. ½ Time efter kom Sprøiten fra Lian, som virkede godt, og ved disse Midler lykkedes det at begrænse Ilden til det ene Hus, der imidlertid er ødelagt.

Madforholdene i Byen.

De er i Regelen ikke rare nu forti-den, ialfald ikke paa de offentlige Udsalgspladse. For Landmandsprodukternes vedkommende er det elendige Føre, som gjør det. Det uafladelige Regn, somme Tider Silregn, Dag efter Dag har opblødt Veiene i den Grad, at de næsten er ufremkommelige. Flere Steder i Byens Nærhed skal Veien, især de mindre vel vedligeholdte, nu udgjøre en soddyb Sørpe.

At Kjødforsyningen fra Landet af den Grund af og til er saa som saa, kan man ikke undre sig over. Det er kun, naar der har været en Dags eller en Nats Opholdsveir, at Kjødlæssene vover sig ud. Poteter og Hø er der rundelig Forsyning af til enhver Tid. Denslags Varer tager det ikke saa nøie med en Søleskvæt.

Daarligt forsynede er imidlertid Udsalgene for fersk Fisk. Fiskebryggen fremviser nu et tarveligt Udseende. Levende Torsk og levende Flyndre bliver sjeldnere og selvfølgelig dyrere, og de andre Fiskesorter aftager i samme Mon. Sild er der dog nok af; det er nemlig Silden, som forvilder Fiskerne, saa at de ikke bryr sig om denne er sikrere og mere lønnende.

39,465 **Breve** indkom i Aaret 1893 til Poststyrelsen som ubesørgede og uindløste. Deraf blev expederet tilbage til Afsenderne 21,570, medens 17,886 tilintetgjordes, fordi det ikke var muligt at finde Afsenderne.

Havde disse ved Afsendelsen anbragt sit Navn og sin Adresse paa Brevene, saa havde ogsaa de 17,886 blevet besørget tilbage, og det uden Poststyrelsens Mellemkomst.

En norsk Kommandant. Paa den store kinesiske Fæstning Wei-Hai-Wei, der ligger ret over for det nu af Japaneserne erobrede Port Arthur, er en ung Nordmand Kommandant. Han heder Peter Godfrey Albert Nielsen og er født i Arendal 1864. I 1881 gik han ind paa Krigsskolen paa Horten og blev i 1885 Sekondløitnant. Han har været ved Nordenfelts Kanonfabrik i London og har i de sidste Aar opholdt sig i Kina, hvor han har havt raskt Avancement. Han er Opfinder af en ny praktisk Sextant og har erholdt Kong Oscars Fortjenstmedalje i Guld.

35 Øre koster „Eidsvold" fra nu og til Nytaar. Sender I strax disse faa Øre til Expeditionen, vil I i ca. 6 Uger (andenhver Dag) faa et godt og letlæst Blad fra Hovedstaden.

„Eidsvold", Centrums Hovedorgan, gjenoptager den gamle Venstrepolitik og har til Formaal at være Organ for den norske Bonde og vil først og fremst tale Bondens Sag, hævde dens Politik og diskutere dens økonomiske og sociale Kaar.

Derfor Bønder, som endnu ikke er Abonnenter paa „Eidsvold", benyt Anledningen nu udover før Aarsskiftet til at læse Bladet.

Gjør et Forsøg, det koster kun 35 Øre, og vi er overbevist om, at I ikke vil angre det. Vi er tvertom forvisset om, at I i „Eidsvold" vil finde Eders rette Talsmand og at I fra Nytaar vil tegne eder som faste Abonnenter paa Bladet.

Sildefisket.

Kragerø 20/11 94. (H. D.)

Sildefisket er nu bedre; inat er opfisket 2—15 Maal pr. Baad, udmærket Vare. Udsigterne er gode, hvis ikke Veiret hindrer: der er en Mængde Fugl og Hval.

Kjøbere findes næsten ikke; der betales Kr. 7,00.

Den Overrein-Bexelsenske Sag. Trondhjem den 19de Novbr. Tiltalen mod Overretssagfører Overrein som Redaktør for „Indherreds Tidende" for hans Artikel om Statsraad Wexelsen er af Rigsadvokaten hævet paa Grund af Overreins aandelige Tilstand, og hertil har Wexelsen udtalt sin Tilslutning.

Ny Borgerkrig!

Bureautelegram til herv. Blade.

London, 20. Novbr.

Til Times meldes fra Buenos Ayres igaar, at Forsøverne for Oproret i Brasilien definitivt har besluttet ikke at anerkjende Dr. de Moraes som Præsident. Da Gama har erklæret, at han for nærværende har 7000 Mand ved Grænsen der er parate til strax at aabne Fiendtlighederne. Da Gama vil selv overtage Ledelsen og Operationerne skal begynde om nogle Uger.

Professor Dr. E. Winge er Nat til Mandag afgaaet ved Døden i en Alder af 67 Aar efter henved 14 Dages Sygeleie. Vort Universitet har i ham tabt en af sine grundigst udrustede Lærere.

Kronprinsessen er afreist fra Karlsruhe til Rom.

Krigen i Østasien.

Bureautelegramer til herv. Blade.

London, 20. Novbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Tientsin, at Vicekongen i det europæiske Kvarter har ladet opstille Militær til Europæernes Beskyttelse.

Den kinesiske Flaade vil blive forsynet med et stort Antal hurtigskydende Kanoner. Flaaden forbliver i Wei-hai-wei.

Endel af den japanesiske Flaade krydser udenfor Talienhwan; en anden Flaadeafdeling holder Diemed Wei-hai-wei.

London, 20. Novbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Tschifu: Fra Port Arthur er indløbet Efterretninger om, at der isøndags 20 Mile Nord for Havnen har fundet en Træfning Sted mellem Kinesere og Japaneserne, hvilke sidste maatte retirere i Retning Talien-hwan. Kineserne havde 100 saarede, medens Japanesernes Tab beløb sig til 300.

Forsvundet Barn. Fra Tysvær skrives 12te ds. til „Stavang.":

For 8 Dage siden forsvandt et 3-aars gammelt Guttebarn fra Gaarden Sørhusvik i Tysvær, uden at det endnu har lykkes at finde det igjen. Sammen med 3 ældre Børn, hvoriblandt en Gut paa 7 Aar, legede det i Nærheden af Forældrenes Hus. Omkring Kl. 3 Eftermiddag fandt de ældre Børn paa at ville gaa op i Marken efter Gjederne. Den lille kunde de ikke tage med, hvorfor han fik Ordre om at gaa hjem. Imidlertid lagde de Mærke til, at han fulgte efter et Stykke. Optagne af Gjederne, glemte de desværre den lille Hans, der ikke senere har været at finde. ½ Time efter kom Moderen ud og saa da de ældre Børn oppe i Fjeldet. Hun raabte, om Hans var med dem; nei, han var gaaet hjem, svaredes der. Øieblikkelig gik Folk igang med at lede og raabe paa Barnet, men uden Resultat. Senere har Eftersøgningen været fortsat næsten hver Dag af op til 150 Mand.

En „klog Mand" er ogsaa hentet til Gaarden for at udtale sig om, hvor Barnet er blevet af. Hans Svar var, at „Barnet var indtaget af Huldrene". For denne værdifulde Oplysning betaltes 3 Kroner. Det er forbausende, at Folk endnu har saa lidet Vet, at de lader sig narre af en slig Mand.

Tsarens Bisættelse.

Bureautelegram til herv. Blade.

Petersburg, 20. Novbr.

Enkekeiserinden tog dybt rystet Afsked fra Kisten, ved hvilken hun sank hulkende ned.

Da Hoffet havde forladt Kirken, trængte Publikum sig omkring Graven og bad om at faa Blomster fra Kisten.

De vagthavende Grenaderer efterkom beredvillig Opfordringen.

Den dobbelte Kiste, der er lukket, hviler i et ligeledes lukket Metalhylster. Den ene Nøgle opbevarer Fæstningskommandanten og den anden Ministeren for det keiserlige Hus. Over Metalkisten vil blive reist en Sakofag svarende til de øvrige.

Den uhyre Masse Kranse bedækker næsten samtlige Kirkens Søiler. Alene Kransene fra Moskau bedækker en hel Søilerække.

Det har ogsaa vakt Opmærksomhed, at Ruslands officielle Avis, der ellers offentliggjør selv de ubetydeligste keiserlige Kundgjørelser, hidtil ikke har offentliggjort Tsarens Manifest til det finske Folk, telegraferes der fra Petersburg.

31,800 **Kroner** Netto indbragte Børnehjemsbazaren i Logen.

Som Storthingsmænd fra Nedenæs vælges antagelig fhv. Statsraad Bonnevie, Skibsreder Henschien samt Gaardbrugerne Igland og Grændsen.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Torsdag Kl. 8 *En kjedelig overraskelse* 8.30. for 25de gang *Niobe,*

Vildt

kjøbes.

Hamborg & Lystad,

Vognmandsgaden 8, Christiania.

(J; H. 744)

Historielærere

bør nu gjøre sig bekjendt med de 3 lærebøger, som er forfattede af cand. mag. **A. Kjær**, underbibliothekar ved universitetsbibliotheket.

Lærebog i historie bestemt for middelskoler, amtskoler m. m.

Kort lærebog i historie for folkeskoler i byerne.

En liden lærebog i historie for folkeskoler paa landet.

Bøgerne udmærker sig ved grei og paalidelig fremstilling, godt sprog, betoning af kulturhistorien og ved at det hele historiske stof (verdens-, kirke- og Norges-historie) findes samlet.

Vore skoler bør have billige bøger, derfor er prisen sat lav, nemlig **kr. 2.50**, kr. 1.00 og for den mindste bog endog kun **65 øre.**

Kommissionær: ***T. O. Brøgger.***

(771)

Eiendomme tilsalgs.

Trondhjemsveien No. 6 og 8.

ualmindeligt gode og solide, vel indrettede 4 Etages Gaarde, lette at bortleie, indeholdende Bekvemmeligheder paa 3 og 4 Værelser, Kjøkken, Pigekammer m. v. er tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Herslebs Gade No. 6

solid 3 Etages Gaard, fordelagtigt beliggende for Bortleie, med Facade mod Syd, indeholdende Bekvem. paa 3 og 4 Værelser, Kjøkken og Pigekammer, er tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Et større Tomteareal

beliggende mellem Herslebsgade og de regulerede Sverdrupsgade, Jens Bjelkesgade, Rathkesgade og Kirkegaardsgaden er tilsalgs. — Planen over Tomternes Inddeling fremvises hos undertegnede, der har Tomterne tilsalgs.

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Munthesgade No. 33,

frit beliggende 2 Etages Villa, passende for en eller 2 Familier, med stor smuk Have, er billig tilsalgs ved

Overretssegfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Bag Slottet

er et større Tomteareal — ca. 14,400 Kv. Alen — tilsalgs. Tomterne, hvoraf de fleste **paa Solsiden,** ligger mellem Incognitogaden, Oscarsgade samt 2 nye projekterede Tvergader. — Man henvender sig til

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

I Byens Centrum.

Rosenkrantzgaden No. 3, solid Gaard med stor ubebygget Tomt, særdeles vel skikket for yderligere Bebyggelse tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Langesgade No. 1,

Brandtaxt Kr. 63,400,00. Skattetaxt Kr. 63.000.00, indredet med Bekvemmeligheder paa 5 à 7 Værelser, beliggende til Solsiden og solid opført, er tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smi h,
Carl Johansgade.

Skovveien No 52,

en solid, smukt beliggende Gaard, hvori 4 Bekvemmeligheder, tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Keisersgade No. 5,

Brandtaxt Kr. 81.000.00. Skattetaxt Kr. 88.000.00, indredet med Bekvemmeligheder paa 5 à 6 Værelser, beliggende paa Solsiden og solid bygget, er tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith
Carl Johansgade.

Skovveien No. 49 B,

ny. solid Gaard, frit beliggende, hvori Bekvemmeligheder paa 2, 3 og 4 Værelser, Kjøkken, Pigekammer, Anretning og Bad, tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Tidemandsgade No. 21.

ny solid Gaard med Have billigt tilsalgs. Huset indeholder 2 Bekvemmeligheder, hver paa 5 Værelser, Kjøkken, Pigekammer og Bad samt 3de Kvistværelser.

Man henvende sig til

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

No. 29 Enebakveien og No. 65 St. Halvardsgade,

hvis samlede Areal er vel 50,000 Kv.-Alen og støder umiddelbart til Kongsvingerbanen i en Længde af 600 Alen, er tilsalgs. Den egner sig godt for et industrielt Anlæg, ligesom ogsaa for et Gartneri, hvortil den ogsaa for Tiden benyttes, og findes der paa samme ca. 600 fuldt udviklede Frugttræer. Paa Eiendommen staar et godt 2-Etages Hus, hvori 4 mindre Bekvemmeligheder, tilligemed en Udhusbygning. Man henvende sig til

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Ved Bryn Station

er en bekvemt beliggende Eiendom med et Areal stort 3—4 Maal *særdeles skikket for et mindre industrielt Anlæg, hvortil den hidtil har været benyttet,* tilsalgs ved

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Observatoriegaden No 12,

smukt beliggende til Solsiden paa Hj. af Huitfeldtsgaden, er tilsalgs. Gaarden indeholder 6 Bekvemmeligheder paa 4—7 Værelser m. v.

Man henvende sig til

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Observatoriegaden No. 14,

beliggende paa Solsiden og indeholdende 3 Bekvemmeligheder paa 6 og 7 Værelser m. v. foruden en Butik med tilhørende Bekvemmelighed i Kjælderetagen er tilsalgs.

Man henvende sig til

Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Smør,

peneste Meierismør i Spand og mindre Dele, sjelden godt Røraassmør i Butter, Spand og mindre Dele til billigste Dagspriser i ***Bazaren 45.***

Julius Norbye.

Chr. Schous Bryggeris

tidligere Contor- og Malteribygninger

er tilsalgs. Eiendommen, der har No. 3, 5, 7, 9 og 11 til den nye udvidede og oparbeidede Fjerdingensgade, er bekvemt og **centralt beliggende mellem Lilletorvet og den nye Bro over Akerselven.** Det samlede Areal er 8171 □ Alen. Skattetaxt Kr. 186,000,00. Med sine store og luftige Kjældere og øvrige Lagerbekvemmeligheder, hvis Gulvflade i hver Etage er 1020 m.², er Eiendommene særlig skikkede for større Forretninger eller industrielt Anlæg.

Til Eiendommen ligger ogsaa Tomten No. 6 Fjerdingen, der har 21 Alens Facade til Akerselven.

Om Salget henvende man sig til

Overretssagfører H, C. Smith.
Carl Johansgade.

Landmænd og Bygmestere!

Støbegods saasom: Kakkelovne og Komfurer af tidsmæssigste og bedste Slags samt andre støbte Sager for Hus- og Bygningsbrug, **Landbrugsmaskiner og Redskaber,** prisbelønnede med 2 Guldmedaljer og flere Sølv- og Broncemedaljer, **Spiger** af bedste Sort og i alle Størrelser anbefales af

Aadals Brugs Oplag,

Nygaden, Christiania.

(J. H. 751)

Møllergaden No. 3.

(Hvad der kan spares i et Hus ved at kjøbe sine Varer paa rette Sted er ganske betragteligt).

Inden Jul

bortsælges og hvoraf mange Ting som passer til **Julepræsenter:**

2500 mtr. fransk helulds Kjolecheviot udsælges 65 Øre under regulær Pris (før 2.40, nu 1.75). Smuk Julepresent.

Cheviot og Klæde ligefra 70, 80, 1.00 i god Qvalitet.

500 mtr. Helsilkestof i lyserød, rødbrun, hvid og blaa Farve kun **Kr. 1.50** pr. mtr. (halv Pris). Passer til Balkjoler, Pynt, Schawletter og Tørklæder.

Alle Gardintøier af de extra gode norske og svenske er udlagt til Salg før Jul.

Uldgarn af vort bekjendte ægte Slitegarn (smukt, blødt og stærkt) samt de bedste Sorter skotsk Garn kjøbes langt billigere i Møllergaden 3. A R D Garn under Indkjøbspris.

Flonel og Uldtøi hvoraf et Parti til 48 Øre.

Hvidevarer saasom: Prima **Lagenlærred** nu kun 56 Øre pr. mtr, **Lagenstout,** Lagenbommesie, Shirting, **Møbeltøi,** Bolster, Dreil og Linstrie, 750 Stk. ubleget norsk Lærred af bedste Sort i Stykkevis 15 % under Fabrikpris. De extra Qvaliteter af egen Blegning anbefales.

Broderede Længder kun i Stykkevis.

250 Par (Restbeholdningen) af graae dobbelte Uldtæpper 25 % under regulær Pris.

3000 Par Uldvanter udsælges billigt. En Beholdning Børnevotter (smaa) kun **15** Øre Parret.

2500 Dus. af vore bekjendte Kammerdugs Lommetørklæder nu endnu billigere.

For Herrer: Snipper, Manchetter af bedste Qvalitet (man sparer mindst 1.50 paa 1 Dus.), Manchetskjorter Dag- og Natskjorter færdige og efter Bestilling, Uldtrøier, Normalskjorter og Benklæder.

Hele Beholdningen af norske Gulvtæppetøier og en Del afpassede Tæpper.

Bordtæpper og Sengetæpper samt billige Portierer (kun 6.00).

Fra 1ste November har vi i egen Afdeling

Drestøier for Herrer og Smaagutter.

Specialitet nu er hjemmevævet Cheviot af 3-lagt Strømpegarn. Et Parti norsk Cheviot med ubetydelige Vævefeil 30 % under Prisen. Heluldne gode Skidresser leveres for 25.00. Gode Cheviotdresser til **30, 35, 40** og **45,00**. Godt Snit og godt Stof.

Alt Salg kun pr. contant og til bestemte Priser. Da Husleien kun er ¼ Part, og vi derhos kjøber alle Varer i store Partier til vor Engrosforretning saa sælges alle Varer til slige Priser, at det lønner sig at gaa det Stykke Vei til **Møllergaden 3.**

Edv. Tandberg

Detail Møllergaden 3

(Engroslager Carl Johans Gade 5 II Etage.)

(J. H. 767).

Dynamomaskiner og Elektromotorer

fra det verdensberømte Firma

Gebrüder Naglo i Berlin

anbefales som de **absolut bedste i sit Slags.** Naglos **fortrinlige Maskiner** har taget de **høieste Præmier** overalt, hvor de har konkurreret, bl. a. ved den **første Elektricitetsudstilling i Paris 1881, i Chicago 1893** o. s. v. Naglo er Leverandør til **den tyske Hærs og Marines Værksteder,** til de **tyske Jernbaner,** har udført **Lysanlæggene** bl. a. i de store tyske Byer **Königsberg** og **Blankenburg** o. s. v. og har idethele udført **400—500 komplette Anlæg.** For Øieblikket har Firmaet bl. a. i Arbeide **et større Kraftsoverførings- og Lysanlæg** for **Jernbanedirektionen i Breslau** paa 650 **Hestekræfter** med 65 Elektromotorer.

Elektromotorer er den **billigste Drivkarft** for **Haandværkere, Værksteder, Fabrikker, til landsøkonomisk Brug,** i Byer med Elektricitetsværk eller i Forbindelse med Vandmotorer eller Turbiner.

Overslag leveres gratis. Skriv til Eneagenten for Norge:

Heimdal Maskinforetning, Kristiania.

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet.

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst

Ole Olsen,

Markveien ved Ankerbroen.

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Se her, Forretningsmænd!

Protocoller, Kladdebøger og Regnskabsbøger

i stort Udvalg anbefales fra min Papirforretning, Skippergaden 36.

Aug. Olsen. (661)

Nye Sultanablommer
Nye törrede Apricoser

ankomne til

Jensen & Co.,

Torvgd. 5 A.

Appelsiner, Æbler, Pærer, Druer,
Confectrosiner, Krakmandler,
Figen, Rainetter,
Bergamotter, norske Hasselnødder,
spanske Hasselnødder,
Filbertnødder. Cocusnødder,
Texas Nødder, Sapucahynødder etc.

anbefales af

Jensen & Co.

Torvgd. 5 A.

(J. H. 769).

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

A. Sand & Co

anbefaler

Selvlöftende Rullegardiner

Snorer, Duske, Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.

Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner

A. SAND & Co. Kongens Gade 19

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter, **sort Vat,**

Stryvat for Bundtmagere,

vatterede Sengetæpper,

Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,

Gulvvat (for kolde Gulve)

Bygningsvat til Tømmerhuse,

Dyttestry billigste Priser

Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Til Husholdningsbrug

anbefales J. C. Helgesens Hvedemel i Pakker à 3 og 6 Kgr. Melet, der er af fortrinlig Kvalitet, og i økonomisk Henseende meget fordelagtig, sælges hos en Flerhed af Husholdningshandlere og i **J. C. Helgesens** Melhandel, Jernbanegaden. (J. H. 725.)

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

(490)

Røgfrit Krudt.

Clyde Mill Co.s „Amberete" anbefales fra Lager en gros hos

A. Hiort,

(764) Chrissiania.

Christian Falchenberg

Akersgaden 26.

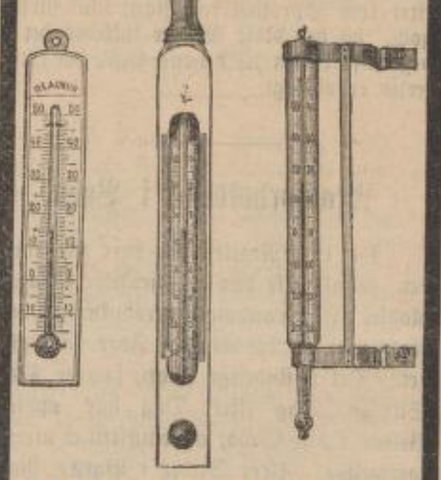

En gros & en detail.

J. Hellstrand.

Kurv og Kurvmøbelforretning.

Lager af Børne- og Dukkevogne. Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien 58.

(J. H. 759.)

Norsk Fabrikat:

RYKFARVE

forskjellige Sorter til Dagens billigste Priser hos

Jacob Jacobsen

Christian[i]a. (J. H.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr ..... *følger vedlagt.*

Navn: .....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:* .....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 139. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 24de November 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Dr. Kjartan Langberg
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Nyt Patent.
O. Jakobsons Maskinværksted.
Gunnerusgd. 15. Christiania.

Praktisk Forbedring.
(J. H. 700).

Mon man vil lade Bønderne betale Kalaset?

Det radikale Venstre synes ikke at gjøre sig overdrevne Forventninger om Fremgang for sine Planer i Unionssagen. Dertil er dets Flertal blandt Vælgerne og i Thinget for lidet. Til Gjengjæld nærer det en saa meget tryggere Tillid til at det skal lykkes at gjennemføre den anden Programsag, almindelig kommunal Stemmeret. Kristianiaintelligensens Organer optræder med Hensyn hertil seierssikre. De generer sig ikke længere, da alle Valgene nu er foregaaet paa Landsbygden, og de spaar, at om intet andet opnaaes, saa vil ialfald Stemmeretsspørgsmaalet blive afgjort i den Valgperiode, som nu begynder.

Naar Stemmeretssagen er expederet, saa har man bare Unionssagen igjen til næste Valg og behøver ikke længere af Hensyn til Stemmeretsspørgsmaalene at ballancere mellem de selveiende Bønder og Masserne i de store Byer.

Ja, Skjæbnen kan være ironisk.

Allevegne blev det iaar betonet med største Styrke fra radikal Side, at Hovedsagen var Hævdelse af en „norsk" Politik ligeoverfor Svenskerne. Venstrebønderne vilde gjerne være norske, og for at „redde Fædrelandet" gik de, om end ikke ganske villig, med paa ikke at lade Stemmeretsspørgsmaalet skille og hindre dem i at stemme paa Radikalere til Thingmænd. Der maatte jo først og fremst sendes „norske" Mænd til Thinge. Det skulde egentlig ikke være saa farligt med den Stemmeretten, hed det.

Men nu! Der loves ikke længere med Sikkerhed nogen Løsning af Unionsspørgsmaalet, og efter flere ledende radikale Blades Udtalelser vil Udenrigsministersagen, der er vigtigere end Konsulatsagen, kanske slet ikke blive optaget af Partiet. Men den almindelige Stemmeret, for hvis Skyld Hr. Thorstein Lunde var lige ved at skille sig ud, og vilde have gjort det, havde det ikke været for Unionssagens og Partisamholdets Skyld, den skal de trofaste Vælgere erholde til Belønning for sine Anstrængelser. Bønderne skal have den Fornøielse at betale Omkostningerne ved den knappe og tvilsomme Valgseier. De skal underskrive et Dokument, der i Aarenes Løb, maaske langsomt, men desto sikrere, vil skille dem af med deres Indflydelse i Kommunestyret.

Ikke sandt, Skjæbnen kan være ironisk.

Kristiania er en Faldgrube, hvor mangen Bonde har mødt sin økonomiske Ruin. I „Løven" eller ude i Vaterland har det ofte hændt, at en velfyldt Tegnebog, Frugten af langvarigt anstrengt Arbeide, er vandret over i „Bondefangeres" Hænder. Og Hovedstaden fornægter heller ikke politisk sin Farlighed for Bonden. Kristianiaintelligensen har ledet det nu afsluttede Valgfelttog og skabt „Programsagerne". Opsættelsen af disse sidste gjør de listigste „Bondefangere" Ære. Bliver almindelig Stemmeret nemlig indført uden Garantier, vil den norske selveiende Bonde politisk taget befinde sig i samme Stilling som en Gaardbruger, der ser Frugten af sit Arbeide forsvinde i en udlært Bondefangers Lomme. Frugten af 80 Aars Arbeide i Stat og 57 Aars Arbeide i Kommune vil gaa over i Folks Eie, der ikke var med, da Sæden blev lagt, og som „høster der, hvor de ikke saaede".

Endnu er der Udvei til at befri Norges Bønder for denne Ydmygelse.

Den kan hindres, dersom de Bønder, der har ladet sig vælge paa det radikale Program, i Tide stiller Betingelser for Stemmeretsforandringen, der sikrer Bondens Ret.

Vi sigter ikke her til Forholdstalsvalgmaaden. Den er ikke tilstrækkelig, thi den hindrer ikke, at de, der betaler liden eller ingen Skat, kommer i Flertal. Vi sigter til John Stuart Mills Grundsætninger for Stemmeretten. Enten skal de, der faar Befatning med Kommunens Finanser, alle betale en Skat, der stiger eller falder efter Behovet, saa de alle føler, hvor Skoen trykker, eller der forbeholdes dem, der betaler Skat, særlige Rettigheder, der hindrer, at de ganske kommer under Ikke-skatteyderes Kommando.

Vi henstiller til Gaardbrugerne af det rene Venstre at tænke vel over dette. Her gjælder det en Fremtidssag af stor Bærevidde, der maa afgjøres ikke efter kortvarige Partihensyn, men efter Hensynet til Gaardbrugernes Stilling gjennem Aarrækker. Det er alle Gaardbrugeres Pligt, uden Hensyn til Partistandpunkt, at hindre, at deres Livsinteresser i Fremtiden skal komme til at ligge i Hænderne paa tvende modstridende Partier, paa den ene Side de yderliggaaende Radikalere eller Socialister i By og bymæssig bebyggede Strøg, paa den anden Side Pengemændene af Høire, der med gode eller onde Midler sender Hærskarer af uselvstændige Stemmeberettigede i Kamp mod de førstnævnte. Tager Bønderne sig ikke i Agt, kan det gaa dem, som det gik de Liberale i Belgien. De blev klemt mellem Høires og Socialisternes Skjolde.

Et nydeligt Ægtepar. En i Klingenberggaden boende Kone, der ofte tager sig en Taar over Tørsten, er i denne sin Tilstand meget ustyrlig. Saaledes tog hun forleden Aften en brændende Lampe og kastede i Væggen, saa Olien flød bort over Gulvet; til alt Held antændtes den ikke. Derefter tog hun et Møbel og kastede det med Indhold nedover Trapperne, ligesom hun skreg og spændte i Dørene til Beboerne og bar sig i det hele som et rasende Menneske. Politiet maatte tilkaldes og anholde Konen og bringe hende til nærmeste Politistation, hvor hendes Mand ganske nylig iforveien var indbragt for Drukkenskab.

Mange Ansøgere. Til en ledig Toldopsynsmandspost (Rorskarl) ved Kristiania Toldsted har meldt sig 90 Ansøgere, Mænd i de forskjelligste Livsstillinger, deriblandt ogsaa nogle Kandidater og Studenter.

En Matros pint til Døde.

En Styrmand idømt 8 Aars Tugthus.

Ved Retten i Bremen blev forleden en Styrmand, Herman Theodor Spree fra Barken „Paul Isenberg", idømt 8 Aars Tugthusarbeide for paa en grufuld Maade at have mishandlet Matrosen Karl Pedersen fra Arendal og foraarsaget dennes Død.

Om Sprees brutale Opførsel mod Matrosen berettes i tyske Blade følgende:

Mens Skibet forrige Vinter var paa Reise, slog og mishandlede Styrmanden jevnlig Petersen. En Dag tilføiede han ham et blødende Saar i Hovedet, bandt han ham derpaa til Masten og overhældte Saaret med Saltvand. Denne Raahed benævnede Spree som den „Kneippske Kur".

De fortsatte Mishandlinger gjorde efterhaanden Matrosen syg og sløv, der gik neppe en Dag, uden at han blev gjennempryglet med et Toug og slaaet til Blods, hyppigt lod han ham indespærre, og trak ham nu og da op paa Dækket i bare Skjorten og overspræitede ham med Sjøvand!

En Dag, den 14. Marts iaar, var Petersen Gjenstand for en særlig modbydelig Behandling af sin Plageaand. Ved Aftenstid indfandt Styrmanden sig i hans Lukaf og kommanderede ham op paa Dækket. Den ulykkelige var saa syg, at han ikke kunde staa paa Benene, men Umenneskет greb ham i Dørene, slæbte ham op paa Dækket og gav Mandskabet Ordre til at tampe løs paa ham med et Tong. Og kun iført Skjorten blev han bunden til Masten, hvor han sad i den bidende Kulde i 3 Timer.

Feber og Tørst begyndte at plage ham, og han bad Skibsgutten om lidt Vand, men Spree forbød det med de Ord: „Vil Pedersen have Vand, maa han række Tungen ud og lade det sne paa den, saa faar han Vand".

Den Ulykkelige holdt paa at blive affindig, og begyndte at slide i sine Baand, men nu for Spree løs paa ham og bandt ham sluttelig et Reb om Livet og heisede ham op til Mastetoppen gjentagne Gange.

Men nu havde Matrosen faaet nok, Touget snærede sig fast om Brystet, bogstavelig kvalte ham, og snart hang Hoved og Arme slapt ned — Døden havde gjort Ende paa hans Lidelser! Endelig firede Styrmanden Liget ned, kastede det hen paa Dækket med de Ord: „Naa, er du da endelig død!"

Pedersens afsjælede Legeme bar frygtelige Spor af Mishandlingerne, det var opsvulmet, blodigt, og det ene Øie hang ud af Hovedet.

I Retten forsøgte Spree at nægte, men der var mødt for mange Vidner, og Uhyret fik sin velfortjente Straf.

„Drebl."

Kineſernes Nøisomhed. Hvad Kineſerne lever af i San Franciſko, er ikke saa godt at vide, skriver en dansk Forfatter. De er mere og mere trængt bort fra de Hvides Arbeide, en Del lever af Handel og af Arbeide for Kineſerne — men Resten? I Fresno sagde de, at de fleſte Kineſere kun havde Arbeide en ringe Del af Aaret. Deres umaadelige Nøisomhed giver vel Forklaringen. Lidt Ris, Fleſk og Tobak er dem nok til Livets Ophold, og naar 8—9 Mand deler en usſet, underjordiſk Celle, bliver Husleien heller ikke dyr. 10 Cents om Dagen forslaar til en Kineſer, sagde Amerikaneren.

Jeg saa en Gadehandler i Kina Town, som paa Muren, oven over sit Bord, havde fastgjort en Trækasſe, vel 3 Alen lang, 2 Alen høi 1½ Alen bred. Denne Stærkasſe var hans Hus. Naar han Kl. 2—3 om Natten indstillede Handelen, krøb han med sine Varer op til Huset trak Stigen op efter sig og lagde den paa Taget, lukkede Lemmen af og sov sødelig i Kaliforniens milde Luft.

Norges Trelastudførsel har i de forløbne 10 Maaneder (Januar—Oktober) udgjort tilsammen 1534,500 Kubikmeter. Sammenlignet med forrige Aar viser Udførselen sig saaledes lidt større, idet der da i de samme Maaneder udførtes 1.521,400 Kubikmeter.

Ulykke ved Kjælkeagning. Oppe i en brat Bakke i Nærheden af Bredſkallen i Vestre Toten drev endel Gutter paa med Kjælkeagning imandags. For en 7—8 Aars gammel Gut gik Kjælken i fuld Fart mod Stabbestene og Gjerdet, saa Gutten blev siddende fast i dette. Halsen blev sønderstrænget og Hovedet sterkt forslaaet. Døden paafulgte strax efter.

(„Gj. Bl.")

400 Jernbanebilletter solgtes der paa Lillehammer isøndags.

Et Dødssprang. En Mand ved Navn Fuller sprang forleden Dag i Overvær af en stor Menneskemasse fra Toppen af den 240 Fod høie Towerbro i Themsen. Han døde paa Stedet.

Frihavn.

Frihavnsspørgsmaalet, der er løst i Kjøbenhavn, er nu brændende i Göteborg og samler Byens hele Interesse om sig. Der foreligger fuldt udarbeidede Planer for et Frihavnsanlæg.

Naar skal dette Spørgsmaal blive optaget i Kristiania? Skal man her, af lutter Uopmærksomhed, vanskjøtte Byens og Landets Velfærdsanliggender?

Mellem „goe Venner".

Da Meddeleren heraf Mandag Aften passerede opefter Toiengaden, blev jeg tiltalt af en arbeidsklædt Mand med de Ord: „Undskyld, Dere, undskyld! ser jeg fæl ud?" I Gaden kunde jeg intet se, hvorfor jeg bad ham følge med bort til nærmeste Gaslygte. Jo, han saa ikke lidet „fæl ud". Et dybt Saar i den ene Kind, Huden afskrabet paa Næsen og Ansigtet overstrøet med Blod. Da han hørte dette, mumlede han: „Jasaa naa. Jeg ser altsaa ud som et Portræt i Maarraposten".

Hvordan var han kommen til at se slig ud?

„Jo, ser Dere; jeg traf igaar et Par goe Venner, aa vi blei enie om aa skofte idag; saa skulle vi træffes oppe ve Toien i Ettermedda aa ha de lidt hyggeli. Jeg var der i go betis, men dom andre kom inte før de var næsten mørkt. Jeg kunne inte sidde der med tør Mund hele Tia, skjønner Dere, aa saa lonka jeg lidt paa Flaska nu, saa hu var næsten tom, da dom andre kom. De blei dom saa sinna for, aa saa tok dom te aa dælje mig slik alle".

Det var bedst han nu kom sig hjem og fik stelt paa sig lidt.

Mit Eventyr.

(Slutning).

Men uden at agte paa hans Formaning, vendte jeg vredt mit Hoved i den Retning, hvorfra Stemmen kom og forlangte at vide, hvor man førte mig hen.

„Hvis De taler et Ord til, maa vi kneble Dem," sagde den samme barske Stemme, „De er hos Benner; dette maa vel være nok for Dem."

Ja, dette er besynderlige Venner, tænkte jeg og forbandede min Ubesindighed, — tænke sig, at jeg kunde stole paa en Pige, jeg havde truffet paa Gaden! Men jeg indsaa, hvor hjælpeløs jeg var og taug viseligen.

Hvilken Daare var jeg ikke! Selv nu, som man kjørte afsted med mig, for at jeg skulde møde, Gud ved hvem, tænkte jeg mindre paa den Fare, hvori jeg var, end paa hvorledes en, jeg havde været god imod, havde bedraget mig. Jeg maatte le, naar jeg tænkte paa, at jeg havde forelsket mig i en saadan ynkelig Skabning. — Det var først nu, jeg med Skam tilstod, at den sande Grund til mit forlængede Ophold i St Petersburg, var, at jeg elskede denne Pige.

Det forekom mig, at vi kjørte yderst langsomt. Endelig, efterat vi havde kjørt en Times Tid, hele Tiden temmelig langsomt, piskede Kusken paa Hestene, og vi kjørte hurtigere. Saaledes fortsatte vi en Tid, og af Bo nens Rysten forstod jeg, at vi var ude af Byen og befandt os paa en Landevei. Pludselig drejede vi hurtig rundt et Hjørne og kom ind paa en jevn Vei — en Vei, der førte gjennem en Park eller Have, tænkte jeg, og et Øieblik senere standsede vi.

Med samme Fart, som man havde løftet mig ind i Vognen, blev jeg nu løftet ud af den igjen og baaret op ad en Trappe, som det forekom mig, gjennem en kort Gang.

Jeg blev sat ned paa Gulvet, Bindet blev taget fra mine Øine, og jeg befandt mig i et lidet Værelse, oplyst af et Par Vokslys, og møbleret med et Bord, midt paa Gulvet, — nogle Stole og en Sopha. Foran mig stod den Mand, som jeg havde seet komme frem fra Kirkeportalen. Han vinkede til mig.

Da jeg saa, at han var alene var min første Tanke at fare paa ham og tvinge ham til at sætte mig i Frihed.

Uden Tvivl anede han min Hensigt, thi han trak en stor, russisk Kniv ud af sit Bælte og holdt den op imod mig med et betydningsfuldt Smil.

„Hvor er jeg?" spurgte jeg, da jeg saa, at Haandgribeligheder vilde være skjæbnesvangre for mig.

„Hos Benner" var Svaret. „Gjør mig ingen Spørgsmaal. De er i Sikkerhed, — mere kan jeg ikke sige Dem."

Men, hvor længe vil man holde mig fangen her?"

„Det faar De snart nok at vide," svarede han og nærmede sig Døren, „vær blot rolig og slaa Dem tilraals."

Med disse Ord gik han ud, og jeg hørte ham læse Døren efter sig. Forbitret gik jeg op og ned i Værelset. Der fandtes blot et Vindu, og dette var forsynet med stærke Jernstænger, saa Flugt var umulig, — desuden hørte jeg tydelig regelmæssige Fodtrin udenfor, og jeg forstod, at jeg var bevogtet.

Tilsidst lagde jeg mig ned paa Sophaen, og efterat jeg en Stund havde

„Nei, de tør jeg inte. Jeg losjerer hos en Enke, skjønner Dere, og vi har tænkt aa gifte vors naar vi kan. Hu er snil, stakkar, men naar a sjønner at jeg har været ute aa moret mig lidt, saa blir a saa gælu saa aa truer mig baade me Opslag aa Nedslag aa Tilslag. Nei, jeg faar nok gaa ned tin Tor Anders ikveld. Dere skulle vel inte ha ti Øre paa Dere te lidt Hefteplaster? Mangetak, mangetak! Faar nu se, aasdan jeg tar mig ud, naar jeg blir aarntli lapsalva. Men di skarve Venna mine! Naar jeg træffer dom igjen, saa ska dom aassaa bli portrætert, di kan dom være sikker paa".

Der kastes intet Lys

over Stillingen eller over Regjeringens Planer af hvad der hidtil er fremkommet i den Del af Regjeringspressen, som maa antages at vide noget. Man erfarer kun, at Regjeringen har sin Dimission under Overveielse, men at den muligens „om end under Tvil" vil blive staaende, til Storthinget er traadt sammen. Det antydes, at den da intet har at fortælle Thinget. Dens Dimission bliver kun en Konsekvens af, at der har appelleret til Valgene og ikke faaet Flertal. Hans Majestæt vil da, som Statsminister Stang før har bebudet, tage Stillingen under Overveielse. Her laber den Presse der har noget Ansvar for, hvad den udtaler, Teppet falde. Den Del af Regjeringspressen, hvis Udtalelser ikke kan tillægges nogen Betydning, kaster et Blik bagenom Teppet. En Del af Bladene tænker sig, at Kongen opfordrer Ministeriet til at blive staaende (en Gjentagelse af det sørgelige Skridt for 22 Aar siden, i 1872). En anden Del forudsætter derimod, at Dimissionen bliver antagen, og at der bliver sendt Bud efter Storthingsmajoritetens Ledere. Det forudsættes dernæst som givet, at disse vil stille Krav, der er uantagelige for Kongen, ligesom Tilfældet var i 1892. Uden noget Tegn paa Imødekommenhed, uden noget Tegn paa, at den nye Situation, Valgene har skabt, har havt nogen Indflydelse, skal der saa af Kongemagten indledes en ny Konflikt med Storthingsflertallet ved at udnævne et Ministerium, det Stangske eller et andet, der skal forsøge at styre, indtil Nationen er blevet skikket til at betroes, hvad der indtil videre forbliver en Hemmelighed, nemlig hvad der kan ventes indrømmet med Hensyn til Konsulatsag og Udenrigsministersag. Paa denne mærkelige Maade skal Valgene i 1897 forberedes.

Vi er overbevist om, at dette Fremtidsprospekt udelukkende staar for de paagjældende Blades Regning, og at det Stangske Ministerium er fremmed for det. Det er ikke rimeligt, at Hr. Stang atter vil indbyde det norske Folk til en politisk Ørkenvandring, der skal gjøre det skikket til at drage ind i det forjættede Land. En saadan Indbydelse kan nemlig ikke paa Forhaand vides at ville blive fulgt, og den turde neppe blive til Gagn hverken for Fædrelandet eller for Unionen.

Om Høsten i Kristians Amt.

Indberetter Amtmanden under 14de ds:

Om Udfaldet af indeværende Aars Høst giver jeg mig den Ære at indberette, at, naar undtages Grans Herred, hvor Høavlingen anslaaes til adskilligt under et Middelaars, har den øvrige Del af Amtet opnaaet enten et Middelsaars Avling, eller — hvad der gjælder den større Del — over et saadant. Adskilligt Hø tog vistnok Skade under ugunstigt Indhøstningsveir: men for det meste kom Avlingen velhøstet i Hus. I Gudbrandsdalen angives Halmfoderet at være lidet.

Kornavlingen har i søndre Gudbrandsdalens Fogderi samt Grans Herred givet et Middelaars Udbytte og i den øvrige Del af Amtet et Middelsaars eller noget derover. Kornets Kvalitet er god.

Poteterne antages gjennemsnittelig at have givet et Middelsaars Avling. Spor til Sygdom har vist sig, men ikke i nogen fremtrædende Grad.

Afkastningen af Sæterbedriften har saagodtsom overalt været tilfredsstillende.

Sverige.

Roma deliberante
Saguntum periit.

Den svenske Regjerings Holdning i denne Tid er af den allerførste Betydning.

Vi kan tænke os, at den gjerne vil tage et Skridt, der kan gjøre et godt Indtryk i Norge og slaa en Streg over de Forhaabninger, Radikalerne stiller til Umuligheden af et Forlig mellem norske og svenske Synsmaader. Men den føler sig kanske bunden og afskaaret fra at følge sine Ønsker af Hensynet til sine Partifæller og til Rigsdagen.

Vi frygter imidlertid, at en Ubeslutsomhed eller Usættelsespolitik her let kan have uoverskuelige Følger.

Der er i Sverige en Modsætning mellem første og andet Kammers unionelle Opfatning og at bringe disse Modsætninger under en Hat turde være overmaade vanskeligt. Det er ingenlunde sikkert, at det Resultat, som fremgaar af, at de to Kamre gjensidig lemper sig efter hinanden, vil findes antageligt i Norge. Det vil maaske endog blive afvist af Høire. Gaar det paa den Maade, da bliver Situationen kritisk. Den Mening kan da let sætte sig fast hos det norske Folk, at det vil være forgjæves fra svensk Side at vente Imødekommenhed ligeoverfor berettigede norske Krav. Har denne Overbevisning engang sat sig fast, da turde det blive vanskeligt at faa den udryddet igjen i Unionens Levetid, saa meget vanskeligere, som Kravene vil stige, og ikke afkortes, jo længere en Afgjørelse udsættes.

Vistnok kan en fremsynet Politik fra Ministeriet Bostrøms Side næsten med Sikkerhed forudsees at ville møde en Storm af Uvilje hos den Retning i Politiken, som vi er vant til at kalde den „storsvenske". Og vistnok kan Følgen heraf blive, at første Kammer nægter at godkjende Ministeriets Holdning ligeoverfor Norge. Men netop dette vil kunne have sin store velgjørende Betydning for Unionens Bevarelse. Sætter det Bostrømske Ministerium sin Stilling ind paa Forliget, og erholder Ministeriet andet Kammers Tilslutning, da vil den svenske Unionspolitik gjøre et udmærket Indtryk i Norge. Det norske Folk vil ikke gjøre det svenske Folk ansvarlig for første Kammers Holdning, og der vil blive Stemning for at vente, til Folkeopinionen i Sverige har tvunget første Kammer til at falde til Føie, hvad der neppe vil tage lang Tid.

Gaar Ministeriet Bostrøm af paa et Votum af første Kammer, turde det vise sig overmaade vanskeligt at faa dannet nogen varig Regjering. En saadan kan nemlig ikke godt støtte sig paa første Kammer i Opposition mod andet Kammer.

Som endeligt Resultat af en resolut norskvenlig Politik fra den nuværende svenske Regjerings Side haaber vi at opleve, at Udenrigsministeriet ordnes som en Fællesinstitution, medens hvert Land faar sit særskilte Konsulatvæsen.

Hovedsagen er, at der gjøres positive Skridt fra svensk Side, der kan overbevise Nordmændene om, at Radikalerne har Uret, naar de paastaar, at til syvende og sidst vil hverken Norges Ret til eget Konsulatvæsen eller den fuldstændige Ligestillethed i Udenrigsstyret blive anerkjendt af det svenske Folk At vente, i Haab om at Nordmændene, for endeligt at erholde en Afslutning, skal komme og bede om Forlig, turde blive at vente forgjæves. Resultatet af en slig Politik kan meget snarere blive: Roma deliberante Saguntum periit, det vil sige: medens man sidder og „afventer", gaar Unionen til Grunde.

Bergens Befæstning. Ifølge Ohmetelngram har Forsvarsdepartementet beordret øieblikkelig Paabegyndelse af Arbeider til Befæstning af Byens nordre Indløb for de hertil privat tegnede Midler.

I Jarlsberg og Larviks Amt valgtes til Suppleanter Skibsreder Hærvig (Skouger), Gaardbr. Nic. Carlsen Lanhjem (Hedrum), Gaardbr. Ole Schjerven (Lardal) og Kirkesanger Skaaden (Baale).

Tillid til Ullmann.

Vi er bange for, at ikke faa Høiremænd bygger sin Fremtidspolitik paa Overbevisningen om, at Ullmann vil begaa en eller anden kapital Dumhed, som kan hjælpe dem. Vi vil advare mod at nære for megen Tillid i denne Henseende. Der er vistnok ingen Tvil om, at Hr. Ullmann vil gjøre sig skyldig i Dumheder; det ligger nu engang i hans Natur. Men det kunde let hænde, Dumhederne ikke falder netop der, man beregner, at de skal falde, saa at den hele Beregning gaar i Stykker.

Det gjælder her som ellers: man maa stole paa sig selv, ikke paa andre.

I Nedenæs Amt valgtes til Suppleanter Handelsfuldmægtig Carl Aasen med 47, Arbeider Anders Andersen med 48, Lensmaod Mads Gundersen med 47 og Skibsreder O. B. Sørensen med 46 St.

Svundne Tider. Paa J. W. Cappelens Forlag er udkommet 1ste Hefte af et Interessant Pragtværk af Prof. L. Dietrichson. Med sin lette og aandfulde Pen giver Professoren i dette Verk en Fremstilling af de eiendommelige Bergensforhold for 40—50 Aar siden, Skildringer fra Kristiania med dets Studentertid.

I Bogen vil man forøvrigt ikke blot se oprullet for sig et i livlige Træk tegnet Billede af det gamle Bergen og en fyldig og kyndig Fremstilling af de aandelige Rørelser og Livet i Studenter- og literære Kredse i Kristiania i 50 Aarene, men ogsaa mangt og meget af Interesse baade fra Stockholm, hvor Forfatteren var Lærer for Carl XVds. Datter Louise, nu dansk Kronprinsesse, og fra München og Rom, som han gjentagne Gange har besøgt, og hvor han kortere eller længere Tid har opholdt sig sammen med berømte Nordmænd som Bjørnson og Ibsen. Foruden interessante Skildringer af disse to Mænd stifter vi i Bogen ogsaa paa en behagelig Maade Bekjendtskab med Lyder Sagen, Welhaven, Johs. Brun, Johan Dahl, Wergeland m. fl.

Blandt Verkets talrige og overmaade interessante Illustrationer er der 12 Plancher Farvetryk paa Chromopapir.

Blandt Illustrationerne fremhæves Reichborns Billeder af Bergen fra forrige Aarhundrede, Dreyers bergenske Gadescener og Prospekter fra Aarhundredets Begyndelse, Originaler og Typer fra det gamle Bergen, en Række Prospekter fra Kristiania i 40—50 Aarene, en Mængde Portrætter af Literaturens og Kunstverdenens Størrelser fra Forfatterens egen Tid, Faksimiler og Breve fra berømte Forfattere m. fl.

Bogen, der er et Førsterangs Pragtværk, som gjør baade Forfatter og Forlægger al Ære, udkommer til en meget billig Pris. Det vil blive et Værk af blivende Værd og om mulig overgaa de paa samme Forlag tidligere udkomne Pragtværker: „Det gamle Christiania" og „Maria Stuart".

Krigen i Østasien.

Tokio, 21. Novbr.

Officielt meddeles: En Afdeling af det første japanesiske Armekorps begyndte den 18de ds. Kl. 6 Morgen Angrebet paa Shibyen, der var besat af 20,000 Kinesere. Efter en Kamp, der varede 3 Timer, blev Shibyen erobret. Kineserne flygtede i nordvestlig Retning.

Kristenforfølgelser i Kina.

Lyon, 21. Novbr.

Ifølge idag indløbet Telegram til det herværende Missionsselskab for Kina har de Kristne i Si-Tchkonan i Provinsen Ho-Nan været Gjenstand for en voldsom Forfølgelse. Mange af dem er blevne dræbte.

Den nye Tsar og Finland.

Helsingfors, 21. Novbr.

Keiseren modtog imiddags de finske Deputationer, hvis Medlemmer blev præsenterede af Generalguvernøren, General Heyden. Ministerstatssekretæren var tilstede.

Senator Tudeer overrakte en Adresse fra det finske Senat, hvorefter Præsident Montgomery tolkede det finske Folks Deltagelse i Sorgen over den afdøde Keiser og dets varme Ønsker for den nye Monark.

I sit Svar udtalte Hans Majestæt i hjerteligere Ordelag sin Velvilje for Finland.

Biskop Johanson ønskede Keiseren den Almægtiges Velsignelse og Beskyttelse. Staatsraad Rein talte paa Universitets Vegne, hvorefter Senator Mechelin overrakte en Adresse fra Helsingfors's Stadsfullmäktige.

Keiseren underholdt sig derpaa med Deputationernes Medlemmer.

---

kastet mig urolig frem og tilbage og overtænkt min Stilling, faldt jeg i Søvn.

Da jeg vaagnede næste Morgen var Lysene brændt ned, og Dagslyset strømmede ind i Værelset. Strax efter aabnedes Døren, og min Vogter traadte ind.

Han bragte mig Frokost, som han venlig bad mig spise, men han afslog fremdeles haardnakket at besvare nogetsomhelst Spørgsmaal. Hans Væsen var ærbødigt, men bestemt, og han bad mig forlange hvad jeg ønskede, da han havde Ordre til at skaffe mig alt, det jeg trængte til.

Jeg bad om Blyant og Papir, som han bragte mig, og efterat jeg havde spist med god Appetit, fordrev jeg Tiden med at tegne og udkaste Skizzer.

To Gange kom den samme Mand tilbage i Løbet af Dagen; hver Gang bragte han Mad og Drikke. Da Mørket faldt paa, blev Lysene tændt, og jeg blev alene for, som jeg troede, atter at tilbringe en Nat i mit hemmelighedsfulde Kvarter.

Klokken maa have været ti efter min Beregning, da jeg for op ved at høre Lyden af en Vogn, som nærmede sig.

Den syntes at standse udenfor mit Vindu. Strax efter hørte jeg lette Fodtrin udenfor. Døren blev aabnet og paa Tærskelen stod — min lille Veninde!

Hun lukkede langsomt Døren og nærmede sig mig med en frygtsomt Udtryk i sit Ansigt.

Jeg var sprunget op, da jeg saa hende komme ind, og stod nu med foldede Arme og en forbitret Mine og ventede paa, at hun skulde tale.

„De er vred paa mig," sagde hun, modløs, „men Feiltagelsen er ikke min Skyld! Hvorfor lod De mig tro, at De var Iwan Nicolaiwitch?"

„Ved De da, at jeg ikke er Iwan Nicolaiwitch?" spurgte jeg.

„Ja jeg ved det," svarede hun, thi Nihilisten Iwan Nicolaiwitch, blev greben i sit Logis igaaraftes og sidder nu vel forvaret i Peter Pauls Fæstningen."

„Var det forat frelse den Mand, som De aldrig kan have seet, at De lod mig bringe hid?" spurgte jeg, idet jeg ved Synet af hendes søde Ansigt, glemte min Vrede.

„Hvad har jeg at gjøre med Iwan Nicolaiwitch?" svarede hun med Foragt, han fortjener sin Skjæbne."

„Alligevel vovede De saa meget for at frelse mig, da De troede, at jeg var ham."

„Ja, De havde vist mig en Tjeneste, og jeg vilde gjøre Gjengjæld," sagde hun.

„Jeg gjorde ikke meget for Dem," svarede jeg, „men, da De vovede Dem til mig, kunde det jo have kostet Dem Deres Frihed — ja, Deres Liv. Hvorfor udsatte De Dem for saa stor en Fare for min Skyld.

Hun saa paa mig og trak paa Skuldrene. Men der var noget i hendes Blik, som bragte mit Hjerte til at banke, og jeg greb heftigt hendes Hænder.

„Vera", hvidskede jeg", „elsker De mig?"

„Jeg elsker ikke nogen, som ikke elsker mig", svarede hun stolt.

Medens hun talte tog hun op en af de Skizzer, som laa paa Bordet. En dyb Rødme farvede hendes Kinder, da hun betragtede den og saa, at den forestillede hende selv.

„Men, hvis jeg elskede Dem, min Lille", udbrød jeg og forsøgte at trække hende til mig.

Hun rev sin Haand ud af min, netop som jeg vilde føre den til mine Læber.

„Vilde De gifte Dem med en Tiggerpige, Philip Bruce?" spurgte hun.

„Ved De, hvad jeg heder?", udraabte jeg.

Hun pegte paa Tegningen, som hun havde betragtet. Jeg havde skrevet mit Navn i Kanten af Papiret.

„De kan alsaa læse?" sagde jeg mere og mere forbauset.

Hun bed sig i Læben og saa forvirret ud.

En besynderlig Mistanke opstod hos mig.

„Aa", udbrød jeg, „De er nok ingen Fattigpige, — dette er blot en fingeret Rolle!"

Hun betænkte sig lidt, hævede derpaa Hovedet stolt og saa mig lige ind i Øinene.

Ved De, hvor De nu er, Philip Bruce?"

Jeg rystede paa Hovedet.

„De er paa et Landsted, som eies af Grev Feodor Gregorow, Chefen for det russiske, hemmelige Politi".

„Jeg for tilbage, forbauset.

„Og De, hvem er De?"

„Jeg er Fyrstinde Vera Gregorowna, hans Niece".

Jeg kjendte Navnene. Det tilhørte en af Keiserhoffets mest feterede Skjønheder.

Jeg saa alvorlig paa hende, men derpaa brast jeg i Latter.

„Jeg tror ikke et Ord af dette, min Lille, sagde jeg.

Hun blev blussende rød.

„Tror De jeg lyver?"

„Jeg vil heller tro, at De lyver, end jeg vil tænke noget, som ikke er godt og hæderligt, om Dem", sagde jeg. „Hvis De er den, De siger, saa kunde Grunden, hvorfor De vilde bringe Iwan Nicolaiwitch hid, kun være den, at De vilde ruinere ham, og skjønt han er Nihilist, saa er en saadan Handling slettere, end jeg kan udsige".

„Tror De dette om mig?" spurgte hun smilende.

„Ja, fortæl mig blot, at jeg tager feil, Barn".

„Hør paa mig, Philip Bruce!" sagde hun, „har De hørt om Olga Aksanoff?"

„Den ulykkelige Pige, som var indviklet i en Sammensværgelse mod Tsarens Liv, hvem har vel ikke hørt om hende?" svarede jeg. „Men hvad er der paafærde med hende, hun har jo sluppet ud af Rusland?"

„Ja, hun reiste bort for ti Dage siden. Jeg bragte hende et Pas, som var undertegnet af Chefen for det hemmelige Politi. Hvis ikke De, Philip Bruce, var kommen tilstede, havde man opdaget, hvad jeg var ifærd med at gjøre, og Olga Aksanoff, vilde have delt Iwan Nicolaiwitch's Skjæbne. Hun var engang min Veninde, og jeg ansaa hende for uskyldig.

Jeg vidste, at hun var eftersøgt af Politiet. Der var blot en eneste Maade, hvorpaa jeg kunde frelse hende, og jeg benyttede mig af den.

De satte Deres Liv paa Spil for at frelse hende?"

„Jeg kunde ikke stole paa nogen anden, end mig selv. Jeg var næsten for sent ude. Kvarteret var allerede bevogtet, og medens De forsvarede den fattige Pige, flygtede Olga Aksanoff fra sit Logis, og den følgende Dag forlod hun Rusland, forklædt, og med et Pas, som jeg havde bragt hende".

„Ja, nu forstaar jeg alt", sagde jeg, „og Iwan Nicolaiwitch vilde De have frelst ham ogsaa? Men sig mig, hvorfor blev jeg ført hid?"

„Fordi dette var det eneste Sted, hvor ingen vilde søge efter Dem. Det er jo ikke rimeligt, at en Nihilist vil holde sig skjult i et Hus, der tilhører Chefen for det hemmelige Politi. Desuden havde jeg tænkt at reise ud af Landet imorgen."

„Og, hvad vilde der blevet af mig?"

Hun smilte.

„De vilde sluppet ud af Rusland, som en af Fyrstinde Vera Gregorownas Tjenere".

„Vera Gregorowna", sagde jeg og greb hendes Haand, „De er en ædel Kvinde".

Jeg følte den lille Haand skjælve, da jeg kyssede den. Saa jeg op, vore Øine mødtes, og jeg sluttede hende i mine Arme og kyssede hende lidenskabeligt.

„Elsker du mig, Philip Bruce?" hviskede hun og lænede sit Hoved mod mit, Bryst, „elsker du mig for min egen Skyld?"

„Jeg elsker dig, min Lille", udbrød jeg, „enten du er Fyrstinde eller en fattig, ung Pige! Jeg elsker dig ene og alene for din egen Skyld!"

Vor Forlovelse vakte stor Forbauselse. Mangehaande Rygter udspredtes i den Anledning. Men dette er den rene Sandhed, Fyrstinde Vera Gregorowna, som havde afslaaet saa mange glimrende Ægteskabstilbud, ægtede den engelske Maler, ene og alene, fordi hun elskede ham. Ingen fik nogensinde noget at vide om mit natlige Eventyr ved Kirken St. Olga.

Angaaende Jarlsbergvalget har vi modtaget flere Indsendelser, der imidlertid kom forsent til at kunne indtages.

Et Mirakel

er hændt. Et af de ledende radikale Blade har i en flere Spalters Artikel opdaget, at de Moderate dog ikke er det samme som Høire, og det gjør sig endog megen Flid og Møie for at overbevise sine Læsere derom. Vi tror nok, Arbeidet maa tages grundigt, og at Bladet ikke maa gaa for hurtig træt. I Løbet af flere Maaneder har det nemlig omhyggelig granskет alle Valgtelegrammer og erstattet de faa „M"er, som Telegrambureauet ved en Uopmærksomhed havde ladet blive staaende, med „H"er. At forandre de saaledes opdragne Læseres Anskuelser er sandelig ikke let.

Bare nu ikke Bladet gaar saavidt, at det har vanskeligt for at opdage nogen Forskjel mellem de Moderate og Radikale. Vi vil indstændig raade det til at fasthol de, at her er der en Forskjel. I modsat Fald kunne det narre sit Parti til Feilregninger.

Statsraad Oscar Jacobsen,

hvem der fremfor nogen anden Mand skyldes, at Buskerud og Jarlsberg har forladt det radikale Parti, er ikke blevet valgt ind i Thinget.

Der er endnu en Anledning for Høire til at vise sin Taknemmelighed for, hvad han har udrettet. Han vil kunne vælges til Thingmand for Sarpsborg.

Vi henstiller dette til Overveielse.

Hr. Arne Garborg erklærer i 17de Maj, at Professor Ernst Sars og Hr. Bjørnstjerne Bjørnson, der vilde, at Unionen skulde opløses dengang da de ikke vidste, at man kunde opnaa norsk Udenrigsminister uden Forandring hverken i Grundlov eller Rigsakt, ikke er Venstreledere. Hr. Garborg vil vel herved antyde, at deres Meningsforandring har havt lidet at sige. Vi anser derimod en Meningsforandring hos disse to Mænd for at være meget betydningsfuldere end en Meningsforandring hos Hr. Steen. Og Hr. Garborg selv har ialfald bygget en ledende Artikel paa denne Meningsforandring. Vi regner ikke Hr. Garborg selv for at være en ganske betydningsløs Faktor.

Bakke Mølle i Vaale er totalt nedbrændt Nat til iforgaars. Den var assureret.

Stavangervalget. Ved Overskyldsætningsforretningen paa Sjernerø iforgaars blev Skyldsætningsforretningen godkjendt. Opmandens Stemme gjorde Udslaget.

Kinesernes største Krigsskib

er under en Kamp med japanesiske Krigsskibe ved Indløbet til Orlogshavnen Wei-hai-wei ødelagt, af — Kinesernes egne Torpedoer! Efter denne uheldige Manøvre begik Skibets Fører Selvmord.

Ved Port Arthur skal der ogsaa have staaet et Sjøslag i de sidste Dage. Om dettes Udfald har man endnu ingen sikre Efterretninger, men formodentlig har Kineserne som sædvantig faaet Prygl.

De sidste Amtsvalg.

Storthingsvalget for Jarlsberg vilde have været tilfredsstillende, om Statsraad Oscar Jacobsen var blevet valgt. Høire, der fik ham udelukket i Buskerud, havde paataget sig en Forpligtelse til at faa ham valgt i Jarlsberg. Men denne er ikke indløst.

Af de valgte er Bogtrykker C. Andersen paa Horten og Gaardbruger Bjønnes paa Nøtterø nye Mænd. Den sidste der er Høiremand, kjender vi ikke. I den førstnævnte, der er Medlem af Centrum, vil Thinget faa en dygtig Mand og Afholdsfolket en virksom Talsmand. Amtmand Michelet er saa velbekjendt, at vi kun behøver at nævne ham. Gaardbruger H. J. Aschjem er en gammel Thingmand fra Sexti- og Syttiaarene, som dengang tilhørte Gaardbrugerpartiet, men som man nu i Almindelighed regner til Høire. Det maa dog ikke glemmes, at en af Grundene til, at han ikke blev valgt til Repræsentant, da Høire seirede i 1888, var den, at han offentlig udtalte, at han „mente sig at staa i Overensstemmelse med den gamle Bondepolitik fra Uelands Tid."

Nedenesvalget er Gjenvalg undtagen forsaavidt at Sognepræst Heffermehl er blet ombyttet med Statsraad Bonnevie, en af Høires dygtigste Mænd og bedste Politikere. Vi skulde have ønsket to Centrumsmænd paa Amtsbænken i Stedet for kun en, Skibsreder Henschien. Dette vilde have staaet bedre i Overrensstemmelse med Centrums Styrke og afgjørende Indflydelse paa Udfaldet. De talrige Centrumsmænd paa Distriktsforsamlingen, der holdt Afgjørelsen i sin Haand, synes imidlertid ikke at have opstillet noget videregaaende Krav.

Vi maa gjøre opmærksom paa, at vi ikke har sagt, at den svenske Regjering skal opfordres til at fremlægge et detaljeret Forslag til Ordning af Udenrigsministerspørgsmaalet. Et saadant kan kun udarbeides af Fuldmægtige fra begge Lande. Hvad vi har sigtet til, er en orienterende og oplysende Forklaring af Januarprotokollen, der fjerner de af Radikalerne fremkastede Tvil om, at der fra svensk Side vil blive indrømmet fuld og hel Ligestillethed.

Efter vor Erfaring fra Valgene har Mangelen af en saadan Forklaring voldt Skade.

I Sarpsborg seirede Høire igaar med 178 mod Radikalernes 122 St.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Lørdag 7½ *Henrik og Pernille* 8.10 *Niobe.*

O. W. Fremming

— etableret 1866 —

Hjørnet af Pilestrædet ved Theatergaden,

anbefaler til billige Priser.

Vine, Aquavit, Cognac, Punsche, Likører.

Telefon No. 1890.

Paa mit Forlag er udkommet 1ste Hefte (Pris 75 Øre, Porto 5 Øre) af

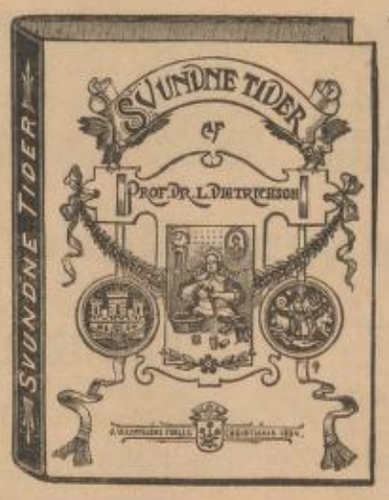

Dr. L. Dietrichson **"Svundne Tider".**

Bergen—Christiania.

Bogen vil indeholde over ***100 Illustrationer***, 12 Plancher ***i Farvetryk*** paa Chromopapir. ***Pris***: 25 Øre pr. Ark, deri indbefattet Farvetrykkene. Bogen bliver ca. 26 Ark. Prisforhøielse, naar komplet.

Bogens Indhold: I de Afsnit af Bogen, der handler om Bergen I vore Bedsteforældres og Fædres Tid, vil den nuværende Bergensslægt se oprullet for sig et i livlige Træk tegnet Billede af det gamle Bergen med Typer og Kulturforholde, der paa enkelte Punkter grænsede op mod Holbergs Tid og begynder med Nordahl Bruns og Lyder Sagens Dage; og i de Ting, Forfatteren meddeler fra Christiania, vil man faa en i mange Henseender fyldig Fremstilling af de aandelige Rørelser i Studenterkredsene og de literære Kredse i 50-Aarene.

Vi nævner her blot Forfatterens interessante Skildringer af Lyder Sagen, Welhaven, Johan Dahl, Henrik Ibsen, Bjørnson, Joh.s Brun m. Fl. Bogen vil i lige Grad give en Skildring af saavel ældre Bergens- som Christianiaforhold og i mangt og meget være liet af en Literatur- og Kunsthistorie fra kyndigste Hold.

Bogens Illustrationer: Blandt Illustrationerne fremhæves: Reichborns forhen ikke publicerede Billeder af Bygninger i Bergen fra forrige Aarhundrede, en Serie af Dreyers bergenske Gadescener og Gadeprospekter fra vort Aarhundredes Begyndelse, af Originaler og Typer fra det gamle Bergen, en Række Prospekter fra 40—50 Aarenes Christiania samt en Mængde **Portrætter** af Literaturens og Kunstnerverdenens Størrelser fra Forfatterens egen Tid, **Facsimiler** og **Breve** fra berømte Forfattere m. Fl. samt endelig en Række af **Vignetter** og **Initialer** af Herr **A. Bloch**.

Hovedkomm. for Danmark: V. Thaning & Appel, Kjøbenhavn. **J. W. Cappelen.** Hovedkomm. for Sverge: Samson & Wallin, Stockholm.

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80 maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne.

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen"), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne," at indtræde i vort **seminars** øverste klasse. Der er adgang til at deltage i enkelte fag. Kontortid **1—2.** (773)

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden **S. Almløf,** Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder.

(Bazaren 4 & 5, mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres og Toi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres. (J. H.)

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorentz & Co., Buntmagerforretning

Gunerus Gade No. 12 Indg. fra Nygaden

Christiania.

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.)

Billigste Priser

norskt Arbeide

Jernsenge-Udsalget,

Storthingsplads No. 7,

Indgang Lille Grændsegade,

anbefaler alle Sorter enkelte og dobbelte Jernsenge og Jern-Barnesenge med og uden Madratser.

Bemærk! Jernsenge er absolut at anbefale Enhver, da der i disse Senge ikke kommer Væggedyr, og efter Sygdomstilfælde behøver de kun at overvaskes med kogende Vand er al Smitte borte. Absolut solidere end Træsenge, da de hverken kryber eller sprækker.

Scharning-Jernsenge-Udsalget

Storthingsplads No. 7. Indgang Lille Grændsegade. (J. H. 778)

Chr. L. Østergaard

Lager: Storgaden 28, Christiania.

Butik: Storgaden 27, til Youngsgaden.

Fabrik & Lager af Tricotage anbefales en Gros & en Detail.

Godt Udvalg for **Damer, Herrer og Børn.**

Bedste Kvalitet. Alt af eget Fabrikat. Handlende Rabat. (J. H. 775)

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres neiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

Før Jul. Før Jul.

August Russ

(Etableret 1863).

11 Stortorvet 11. Christiania.

Før Jul udsælges et Parti **Skjerteteier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjerter** fra **Kr. 1,50.** Ligeledes et Parti **Kjoleteier** i hel eg halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldværken** fra **Kr. 6,25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7,50

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst.

Stort Udvalg i **Galoger, Paraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1,30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11,

Christiania.

Før Jul. Før Jul.

Strugstad & Carlson,

Prindsens Gade.

Sorte
Kjoletøier
Thibet — Cachemir — Epinglé — Diagonal — Crepe etc. — finere Stoffe i stort Udvalg. — Stoffe til **Halvsorg** i solide Kvaliteter, graat ensf. — sort & graat mønstret.

Høst- & Vinterstoffe
Chevron — Amazone — Diagonal etc.
Nouveautés
stort Udvalg.

Billig Cheviot
ensfarvet & mønstret.

Silketøier
sort & coulørt,
Plüsch & Velour
i moderne Farver.
Velveteen
til Kjoler.
Sorte Fløiesbaand
i alle Bredder.

Lyse
Kjoletøier
for Bal & Selskab
Hvid Crepé fra **85** Øre pr. Mtr.
Blonder & *Pyntebaand*
sort og crem.
Rüscher sort og coul.
Mouseliner i nye Mønstre.

Paraplyer
i Satin — Gloria 1/1 & 1/2 Silke
Korsetter
fra **80** Øre pr. Stk. — bedre i elegante Facons.
Gardintøier nye smukke Mønstre.
Bordtæpper, Gulvtæpper.

Muffer, Kraver & Huer
Skjørter, Skjørtetøier
Reiseschawls
Plaidschawls
Selskabsschawls i Uld og Silke
Sorte Schawls med Silkefryndser.

Sorte & coul. Forsager. — Preserver. — Dressteels. — Nyeste Journaler. — Billigste Priser.

Alle Varer realiseres nu för Jul.

Strugstad & Carlson. Strugstad & Carlson.

Prindsens Gade.

H. M. Backe,

Grændsen No. 15, Hj. af Akersgaden.
1ste & 2den Etage.
Et rigt Udvalg i

Julepresenter.

Kun prima Varer. Enestaaende billige Priser.

Søiler, Buster, Urner, Væggepryd, Toiletgjenstande, Likørservice,
Syskrin, Skrivetøi, Fotografirammer, Tobaksdaaser, Reisevæsker, Album,
Pengepunge, Lommebøger, Lommeknive, Lommekamme, Broscher. Perlebaand.

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssager.

CHINA- & JAPAN-VARER.
Blomsterpotter, Blomsterkurve & Blomstervaser.
Nyt i Presenter til hver Dag.
Et rigt Udvalg i
Stentøi, Porselæn, & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Kaffeserviser,
Bordserviser,
Vaskeserviser,

Mugger med Laag 0.95, 1.10, 1.20 etc.
Kopper, Porcelens-**Kaffekander** dekoreret i vakre Mønstre 1.35, 1.50, 1.80 etc.

Enestaaende Udvalg i
Brætter,
Brødbakker 0.20, 0.25, 0.30 etc.
Bordopsatser fra 1.55 —20 Kroner pr. St.

Bordknive, Gafler, Skeer & Udstyrsgjenstande, Kjøkkenudstyr & Emaljevarer.
1ste & 2den Etage.

Aarsrealisation

foregaar fra nu af til Jul.

Af Varerne fremhæves:
En Masse Kjoletøier dobbelt Bredde ligefra 0.50 Meteren. Vinterkaaber og Jakker, Kaabestoffe og Pyntesager, Jerseyliv, Gardintøier tvundede fra 0.30 Mtr., Bordtæpper, Sengetæpper, Vanter, Paraplyer, Galoger, Uldtøier, Møbeltøier, Stout, Domestik, Lærred, Bommesi, Bolster, Fjær & Duun, Drestøier Frakke tøier m. m.

Se og undersøg Priserne!

Emil Røren, Storgaden 32.

Vort Lager

af
Garn. Sysager, Forsager, Baand, Knappe Hvidevarer.
er altid godt assorteret.
Opgang til Lageret gjennem Porten
Kongens Gd. 16.

Hermansen & Jørgensen.

Landmænd og Bygmestere!

Støbegods saasom: Kakkelovne og Komfurer af tidsmæssigste og bedste Slags samt andre støbte Sager for Hus- og Bygningsbrug, **Landbrugsmaskiner og Redskaber,** prisbelønnede med 2 Guldmedaljer og flere Sølv- og Broncemedaljer, **Spiger** af bedste Sort og i alle Størrelser anbefales af

Aadals Brugs Oplag,

Nygaden, Christiania.
(J. H. 751)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

P. L. Dieseths

Musikinstrument- & Strengehandel.

Guitarer fra de billigste til finere og kostbarere, klangfulde og garanteret Stemmerne. Et Parti ***Børneguitarer*** meget pene udsælges for 10 Kr. Nyt Instrument „Gitar-Elsa" meget let at lære, Akordzithere, Concertzithere, Mandoliner, Violiner, Bratscher, Celloer, Violinkasser, Buer og øvrigt Tilbehør, 1ma Strenger for Guitar, Violin, Cello og Zither, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter. Okarinaer. Stort Udvalg i afstemte Mundharmonikar og Trækspil, Spilledaaser. Mange forskjellige Instrumenter til at lægge ind Nodeblade meget billige. Et pent Husorgel Kr. 100.00 (Fabrikpris Kr. 140.00). Nodeskoler, Nodepapir, de fleste brugelige rel. Sangbøger m. m. andet.

Youngsgaden 7.
(J. H. 758)

Alle Slags

andmandsprodukter modtages til forhandling.
Om ønskes forskudsbetaling.
Reel, hurtig ekspedition.
Hamborg & Lystad.
Kontor og lager: Vognmandsgaden 8.
(J H. 743) Kristiania.

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013 f.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst
Ole Olsen,
Markveien ved Ankerbroen.

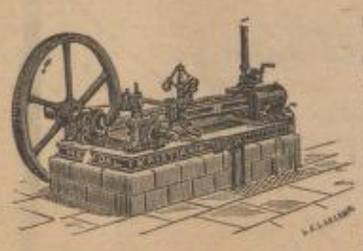

Fosters Dampmaskiner og Dampkjedler

har **større Demensioner** og er som Følge deraf **mere effektive** end noget andet Fabrikat. Maskinerne er af **enestaaende Soliditet,** hvorom man vil kunne overbevise sig ved at bese en 4 Hestes Maskine, vi **har paa Lager.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,
Telefon 3107 K, Vognmandsgd. 8 (ved Jernbanetorvet)

Sagbrugseiere og Damptærskeselskaber
anbefales
Fosters fortrinlige Lokomobiler.

Disse Maskiner kan fyres med Kul, Ved, Torv eller **udelukkende med Sagflis.**
Fosters Lokomobiler har **svære** Dimensioner og som Følge deraf en **overordentlig stor Arbeidsevne.**
4 Hestes og 6 Hestes Lokomobiler **haves paa Lager.**
Skriv efter Katalog og Prisliste.

Heimdal Maskinforetning, Kristiania,
Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Jernbanetorvet. (691

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 140. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 27de November 1894. | Annertsementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

„Du er Manden",

en af de mest spændende Føljetoner, som har gaaet i nogen norsk Avis, er udkommen. Den udgjør 374 8vo. Sider og sælges i Materie til den **uhørt billige Pris af Kr. 0.80** pr. Expl. Indbundet i smukt Originalbind Kr. **1.50**, frit tilsendt.

Nye Abonnenter paa „Eidsvold",

som tegner sig fra 15de Novbr. til 1ste Juli n. A. og indsender Kontingenten Kr. 2.50, (Avissag) faar Føljetonen i Materie, (eller indbundet i Originalbind mod Erlæggelse af Kr. 0.75) frit tilsendt ved Henvendelse til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

35 Øre koster „Eidsvold" fra nu og til Nytaar.

Dr. Ole B. Bull,

Christian 4ds Gd. 15.

Øien- Øren- og Næsesygdomme

Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet

Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Store økonomiske Opgaver

har det norske Folk og dets Repræsentanter at løse for at kunne holde Skridt med eller ialfald ikke overfløies for meget af andre Stater, hvoriblandt vore nærmeste Nabofolk.

Vi vil inderlig ønske, at der i de kommende tre Aar kan blive levnet saa megen Ro, at der bliver Tid til at henvende Opmærksomheden paa og virke for Samfærdselsvæsenets og Næringsveienes Udvikling. I Sammenligning med os har vore Nabolande i de senere Aar havt fredelige Tilstande i sin indre Politik. Der har man derfor kunnet udføre et rigt frugtbringende Arbeide til Fremme af Velstanden.

Vi skal kun pege paa, at Danmark i Løbet af de sidste 20 Aar har svunget sig op til det Land i Verden, der i Forhold til Folkemængden producerer og udfører mest Smør, Flesk og Æg. Smørpriserne i Danmark bestemmer Verdenspriserne paa Smør. I Kjøbenhavn har man faaet et Frihavnsanlæg, der har kostet mange Millioner, og derved vil den danske Hovedstad kunne blive en Oplagsplads, der forsyner Skandinavien og Østersjøen med mange Slags Varer fra alle Lande og Verdensdele.

Samtidig har Sverige udviklet sit Jernbanenet og sit Kommunikationsvæsen til den høieste Fuldkommenhed. Der gives intet Land i Europa, selv England ikke undtaget, der i Forhold til Indbyggerantallet har saa mange Kilometer Jernveie som Sverige. Ved Siden deraf har Landet drevet sine Næringsveie, særlig sin Fabrikvirksomhed, op efter en omfattende Maalestok. Sverige, hvis Fiskerier for vor Bevidsthed staar som ganske ubetydelig, har med Hensyn til Afsætningen af ferske eller præparerede Fiskevarer fuldstændig slaaet Norge af Marken. Det er kun Udførselen af de simple og billige Produkter af vore periodiske Fiskerier, der endnu bevirker, at Norge udfører mere Fisk end Sverige, naar Hensyn tages til Kvantiteten.

Efterat Kjøbenhavn er gaaet først, agter nu ogsaa Göteborg at skaffe sig en Frihavn. Der er gjort alvorlige Skridt hen mod Gjennemførelsen af denne Tanke. Utvilsomt vil denne Sveriges mest centralt beliggende Handelsby have mange Betingelser for at kunne konkurrere med Kjøbenhavn og blive Hovedleverandør af mange Slags Varer.

Alle disse store Fremskridt paa Næringslivets Omraade er foregaaede i de allersidste Aar. Og hvad er i denne Tid skeet hos os?

Lidet desværre. Vor Jernbanebygning er blevet sørgelig forsømt, saa at vort Kommunikationsvæsen befinder sig paa et saare lavt Standpunkt. Vore Fiskerier har vel gjort Fremskridt, men hverken saa raske eller saa grundige, som de burde og kunde. Vort Landbrug og vort Meierivæsen er i nogen Udvikling, men langt mere vilde kunne udrettes, om den Tid, der trækkes bort af politisk Kjævl, og de Penge, der ødes paa storpolitiske Experimenter, anvendtes til alvorlig Virksomhed for at udfinde og benytte de bedste Midler til Fremskridt i Landøkonomien. Norge baade bør og kan naa høiere og længere end baade Sverige og Danmark i den egentlige Meieridrift, Melkefstel, Oste- og Smørtilvirkning, fordi vi har det bedste Raastof, den bedste Melk nemlig. Norge med sin Natur og sin Luft er, eller rettere kan være, et Sanatorium ikke blot for Mennesker, men ogsaa for Dyr.

Vor Skibsfart, saa stor den er, er dog ikke saa betydelig, som den synes. Den flyder nemlig for meget paa Udlændingens gamle afdankede Skibe, der havner hos os, fordi vore Sjømænd nøier sig med liden Fortjeneste og vore Redere med lidet og usikkert Overskud. Kun ganske enkeltvis har vor talrige Skibsrederstand forstaaet at tilegne sig den mest moderne Skibsfartsbedrift. Hovedmassen lader sig slæbe med i Bagtroppen, de udfører det simpleste og billigste Arbeide paa Skibsfartens Omraade. Ved enkelte Mænds Foretagsomhed har vi kunnet tilegne os Frugtfarten mellem Vestindien og de Forenede Stater. Havde vi havt mange slige Redere, da kunde vi ogsaa allerede have gjort en stor Figur i Middelhavstraden, i Ostindien og Australiefarten og i de østasiatiske Farvande. Men her er norske Fartøier sjeldne Fugle, og Massen vedbliver at gaa i de gamle kjendte overfyldte Trader, hvor de gamle billige Træskuder nu kjæmper en seig, men til syvende og sidst haabløs Kamp med de svære Dampslæbragere med ringe Kulforbrug, som Engelskmænd og tildels Tyskere kaster ind. Vi lever her hovedsagelig paa, hvad Dampen endnu ikke har erobret, og da den lægger et nyt Stykke under sig hver Dag, indskrænkes ogsaa daglig Omraadet for vor Skibsfart. Vor eneste Redning er at modernisere ikke blot vor Flaade, men vor Rederivirksomhed i det hele.

Og hvordan staar det med vor Industri? Kun overmaade langsomt gaar det med at udvide vor Virksomhed til den egentlige finere Fabrikation, den, der bestaar i at give Raastoffene deres endelige Skik. Vi begyndte med bare at udføre Raastof. Nu steller vi lidt med Raastoffet, før vi udfører det. Men vi lader frembeles Udlændingen gjøre det afsluttende Arbeide, det der kræver flest Folk og flest Industrianlæg. Vi sender ham vort Træ i raa eller halvfærdig Stand og han gjør det færdigt og sender os f. Ex. tilbage Møbler af vort eget Træ. Vi sender ham Træmasse, han tilvirker det til Papir, især af de finere Sorter, og sender os det saa tilbage. Slig er det Billede, vor Industri frembyder i det hele og store taget. Før det bliver anderledes, kan der ikke sysselsættes mange Hænder i vort Land.

Det er karakteristisk for den nuværende Stilstand eller Ligegyldighed for vor økonomiske Fremtid, at Tanken om et Frihavnsanlæg i Kristiania ikke har været oppe. Vor Handelsstand synes at betragte denne Sag som sig uvedkommende.

Vore oprevne politiske Forhold bærer her den største Skyld. De levner saa liden Tid til alvorligt og ihærdigt at sysselsætte sine Tanker med Landets økonomiske Velfærd. Men det maa og skal blive anderledes. Thi et Folks Fremtid som Kulturnation afhænger helt og holdent af, at det skaber sig en solid økonomisk Grundlag. Gjør Norge ikke dette, vil dets moderne Tilværelse blive lige saa skrøbelig som dets Tilværelse af samme Grund var i vor gamle Selvstændighedstid.

Det lønner sig. En Gaardbruger Th. H. Røen i Land fortæller i „Norsk Landmandsblad", at han har faaet sit Gaardsbrug til at lønne sig, siden han gjorde Kontrakt med fire 3 Husmænd, at de skulde faa Femteparten af alt, som avledes paa Gaarden, mod at de paa egen Kost udførte alt Gaardsarbeide undtagen Kreaturstellet og Vedstellet. Men ogsaa Husmændene staar sig paa det.

Brev til „Eidsvold" fra Smaalenene.

Mange med os har undret sig over, at Venstre ikke opstillede Lensmand Larsen som Storthingsmand fra Smaalenene, men iaar kun havde Plads for ham som 3die Suppleant. Larsen har nu i 3 Aar som det radikale Venstres Kandidat repræsenteret Smaalenene, og uden Tvil har han i denne Tid vist sig som den dygtigste og arbeidsomste af de 4 Herrer der sidst repræsenterede Amtet. Da han er en kristelig interesseret Mand og tillige en ivrig Afholdsven og derhos i hele sin Thingførd troligen har fulgt sit Partis Ledere baade i tykt og tyndt, skulde man have ventet, at Partiet havde paaskjønnet hans Virksomhed og iaar opstillet ham som den 1ste af sine Storthingskandidater. Hvorfor har Partiet forskudt ham? Ja, dette staar for os som en uløselig Gaade. Hans ihærdige Arbeide i Lislebyaffæren er nok som bekjendt, ligesaa i Socialkommiteen. At Frugterne af Lislebyaffæren gik i Hundene, kunde sandelig Larsen ikke hjælpe for mere end de andre; det er derfor uretfærdig at hevne ham af den Grund. Hvori bestaar da Larsens Forbrydelse! Jo, Ullmann og Konsorter havde det nok paa Følelsen, at Larsen ikke i alt kunde følge Partiet i Længden; thi da Larsen er en kristeligsindet Mand, kan han umulig være med paa at støtte revolutionære Beslutninger, og naar man da var kommen saa langt i Politikken, at man skulde til at anvende Magtmidler udenfor Forfatningen, frygtede man for, at en kristeligsindet Mand ikke kunde følge Partiet længer, og derfor væk med ham! Rigtignok har Pastor Lunde stemplet det radikale venstres Politik som den ene kristelige, og derfor har Partiet for Øieblikket hævet ham til Skyerne! men sæt, at Lunde kom ind i Thinget og der skulde til at arbeide sammen med sine politiske Meningsfæller, sandelig Piben fik snart en anden Lyd; det vilde neppe gaa ham bedre end Larsen. Jacob Sverdrup og Chr Bruun fulgte ogsaa en Tid samme Parti, dengang da det stod under maadeholdne Mænds Ledelse, men det blev dem for drøit da Yderlighedsmændene tilrev sig Ledelsen, og da de ikke længer kunde slaa Følge, blev de udskjældte og forhaanede; lignende vil det komme til at gaa Lunde, Larsen og andre kristelig interesserede Mænd, der har arbeidet sammen med Radikalerne. Men at de liberale kristeligsindede Mænd lader sig forlokke til at støtte det radikale Venstre, saa de kommer til Magten, netop dertil ligger en stor Fare; thi naar de først har faaet Magten, kan ingen vide hvilke Urimeligheder de kan finde paa, og har de nogenlunde sikret Flertal, som de kan stole paa, kan man umulig faa stagget dem, om de end foretager nokaa skjæbnesvangre Beslutninger; thi den Magt, de har faaet, beholder de i 3 Aar, og paa saa lang Tid kan meget omkalfatres. Frembeles ligger der efter vor Mening en stor Fare dertil, at naar et Forslag faar Flertal, i Venstreforeningen, saa skal hele Venstre i Thinget være forpligtet til at stemme for det, selv om de maa misbillige det.

Det skulde derfor være særdeles glædeligt, om de mere liberale kristelig interesede Mænd inden vort Land kunde slutte sig til et Mellemparti, der kunde blive stærkt nok i Thinget baade til at stagge yderste Venstres vilde og ukristelige Planer, som til at knække det gamle Høires Aandstyrani og Autoritetsmagt. Men Mellempartiet har hidindtil været saa faatallig repræsenteret i Thinget, at det ikke synderlig meget har kunnet udrette og har derfor ofte maattet søge Støtte hos Høire, ja stundom ogsaa hos det radikale Venstre, men blev Partiet saa stærkt, at det kunde staa paa egne Ben, uden at søge Støtte, hverken hos den ene eller den anden, da tror vi sikkert, at det vilde komme til at føre en saa liberal Politik, at de fleste kristeliginteresserede inden Venstre vilde med Glæde kunne støtte den.

N.

Rødfos Aktieselskab skal fortiden ifl. „Gjøv. Bl." drive Underhandlinger med Eieren af Svenæs i Biri om Indkjøb af Vandfald og Tomter til en ny Fyrstikfabrik.

Der skal være Postaabnere, som gjør Vanskeligheder ved eller endog negter at modtage Abonnement paa vort Blad. Meld os saadant øieblikkelig, saa skal vi se til at sørge for, at de ikke gjør saadant opigjen uden Følger for sig selv.

Om Høsten i Hedemarkens Amt.

Under 22de d. M. har Amtmanden indberettet følgende angaaende Udfaldet af indeværende Aars Høst:

Høhøsten har i de tre sydlige Fogderier, navnlig i de lavest liggende Strøg givet under et Middelsaars Udbytte, tildels fordi de nye Enge havde lidt af Isbrand. I begge de østerdalske Fogderier blev Udbyttet som et godt Middelsaar, i Tolgens Herred endog ganske rigt: ustadigt Veir under Afhøstningen af Udslaatterne sinkede dette Arbeide og beskadigede i større eller mindre Grad denne Avling.

Kornhøsten blev for Vaarsædens Vedkommende som i et godt Middelsaar. Vintersæden, der dog er af liden Betydning og kun for de sydlige Distrikter, havde — som Kloveren — lidt af Isbrand baade Solørs og i Vinger og Odalens Fogderi. Fra Solør meldes, at megen og velbjerget Halm vil hjælpe godt paa Vinterfodret.

Poteterne gav i Vinger og Odalens Fogderi under et Middelsaars Udbytte. I de øvrige Fogderier blev Udbyttet som i et Middels-, i Østerdalen endog som i et godt Middelsaar. Sygdom (Tørraade denhed) har været spøret i Heredern-Vinger, Brandval, Vang og Furnes.

Sæterafkastningen har været ganske tilfredsstillende; den usædvanlig tidlige Vaar havde dog tilfølge, at Beiterne blev modne adskilligt før den sædvanlige Sætertid og derfor i den nordligste Del af søndre Østerdalen ikke med fuld Kraft rak denne ud.

Falske Citater.

Den, der læser vore Artikler i Sammenhæng vil forstaa, at vi, naar vi taler om „betalte Hærskarer af Stemmeberettigede" aldeles ikke taler om Nutiden, da de Stemmeberettigede paa ubetydelige Udtagelser nær er selvhjulpne Mænd, men om Fremtiden, da vi faar ubegrændset Stemmeret, og da Høire, bare for at værge sig mod Socialismen, vil (ligesom i New-York og andre Steder) være nødt til at organisere Hjælpetropper af de uselvstændige Stemmeberettigede. Radikalerne, der citerer falskt, er, midt under sine falske Citater, nødt til at indrømme, at dette er en lidet ønskelig Fremtidsudsigt.

Bondeliv.*)

II

Fra Vestlandet.

David og Johanne tjente sammen i flere Aar paa samme Gaard. David havde hos sin Husbond faat Løvte paa et Stykke indgjerdet Mark til en Husmandsplads, men det var hverken bebygget eller opdyrket; dog tænkte han vel, at han skulde klare begge Dele, og paa dette giftede han sig da.

Da Forældrene paa begge Sider var døde saa gjorde deres Husbondsfolk, der holdt særdeles meget af dem begge et ganske lidet Bryllup til dem, hvorefter de endnu forblev flere Aar i Tjenesten, dog ikke David saalænge som Johanne; thi han skulde prøve at faa Hus istand en Vaar, til hans Kone og lille Barn skulde flytte.

Han kjøbte sig en Stue høiere oppe i Dalen, som han forsøgte at faa nedbragt om Vinteren og den satte han selv op.

Paa den tog han mangt et tungt Tag; thi fra det Sted, hvor Materialerne var bragt frem og til Byggestedet var det ikke saa ganske kort; men desuagtet bar han mangen Gang Stokker det Stykke Vei; thi af Penge havde han ikke meget, saa leie Hest kunde han ikke; men Venner og Kjendinger var dog ofte saa gode at laane ham deres.

Under dette sit tunge Arbeide afknappede han til og med sin Kost. Det var nemlig Skik paa Haaland (Gaarden, hvor David og Johanne tjente) at man foruden Poteterne altid fik tre Stykker Fladbrød til sin Mad, heraf spiste nu David blot det ene, gjemte saa de to andre for at de skulde ha noget at begynde med, naar de skulde flytte.

Johanne vilde ha gjort det samme, men det vilde han ikke tillade, da hun havde et lidet Barn. Han vilde gjerne lette det for hende, saa godt han kunde i hvad det var. Da Vaaren kom, flyttede han med Kone og Barn til det nye Hjem der ikke var længer fra Haaland end at Barnet ofte selv paa egen Haand kravlede sig frem og tilbage.

Det første Aar paa „Haalandsleite" fik de saavidt Hø, at de kunde føde en Ko og dertil avlede de lidt Poteter.

Næste Aar fik de ogsaa et Par Tønder Korn, og da de paa de forskjellige uveisomme Steder tillige kunde føde to Kjør, saa syntes de, de havde brav meget det Aar.

Men saa hændte det en Dag om Høsten at der kom nogle „langtfarende" (Fanter) forbi, hvor de boede, og disse gik ind for at spøre om Husly.

Johanne, der var alene hjemme — David var paa Byveien — blev bange og turde ikke huse dem; hun sagde, at hendes Stue, som de selv saa, var saa liden, at hun ikke kunde ta imod dem. Og

*) I Stykket No. 1 staar feilagtig: Føderaadspolitikken. Skal være: Føderaadsstikken.

paa deres Spørgsmaal, om de ikke kunde ligge i Laden, svarede hun, at det kunde de ikke vel, da Kornet laa udover, men ellers, sagde hun, bor der slige snille Folk baade indenfor og udenfor, at I nok faar Hus hos dem.

Om Natten — det var saadan deilig maaneklar Nat — hørte Johanne nogen tuslende ude i Laden, der stod Væg i Væg med Stuen; men hun turde ikke gaa ud siden hun var saa alene og heller ikke tænkte hun, at det var noget galt.

Men om Morgenen, da hun kom ud i Laden saa hun hvad hun ikke vilde ha set, at alt Kornet var borte paa lidt nær, som stod igjen i en Tønde. Hun blev saa skræmt, at hun sank i Knæ og vidste ikke af sig.

Hun løb til sine Naboer og fortalte dem om sit Tab, men med det var der intet at gjøre. Fra de „Langtfarende" var der ingen Raad med at faa det tilbage, og dem var det nok som havde tat det.

David sagde ikke noget videre om dette, da han kom hjem, han vidste det var ikke Konens Skyld, og en fik ta det med Taalmodighed; det var ikke andet at gjøre.

De arbeidede begge i Aarenes Løb sent og tidlig for sit og sines Ophold; de havde 7 Børn og derfor blev det noget knapt for dem, saa de blev nødt til at sende dem tidlig fra sig.

Johanne holdt Børnene tidlig til Bogen, og før de var 5 Aar lærte hun dem Bønner og Salmer og allerførst Fadervor. Om Morgenen, naar hun stod op pleiede hun at si: „Naa Baan, ka e de naa".

Saa bad de da en Bøn og læste op en Salme, det samme var Tilfælde om Kvelden; men da sang de gjerne Salmer.

Det var engang til en Julehelg Johanne vaskede og pyntede Stuen, da satte hun de tre yngste Børn opi Sengen og mens hun vaskede, lærte hun dem Bordbønner og Salmevers, som de skulde kunne i Høitiden.

David pleiede ikke hjælpe til med Undervisningen; han var for træt til det; han læste heller ikke Texten om Søndagen, det gjorde altid Johanne for ham.

Hun arbeidede dog ikke mindre derfor; det hændte mangen Nat hun sad oppe hun ligesom David; hun fik gjøre det stundom skulde, hun have Børnenes Tøi istand.

Der herskede altid dem imellem det kjærligste Forhold.

David bestandig sagtmodig og mild. Johanne livlig og kvik. Kunde hun komme til dermed, saa var hun altid rede til at gjøre smaa Spik. — Det er Alvor og Moro, som godt kan forliges i et sandt og ædelt Menneskeliv.

Slig som disse Folk, David og Johanne levede, slig lever mangfoldige trindt omkring i de tusind Hjem, og fra disse enkle Bondehjem er i Tidens Løb vore bedste og største Mænd gaaet ud. Mænd som Ueland, Anders Reitan, Ole Vig, Ivar Aasen og mange flere. Mænd med Høvdingetanker, som har lagt Grunden til den Udvikling, vi sidder inde med, og som vil gro videre efter os.

Da David og Johanne blev gamle og udslidte, overgav de Pladsen, som var lagt ud til Gaard til den ældste Datter, der var blit gift og saa tog de selv Føderaad hos de unge.

Johanne var den længst levende, hun var rask og rørig trods sine 80 Aar og vaskede selv Stuen. Hun havde det altid rent og ordentligt.

Da det led paa det sidste med hende besøgte Præsten hende efter Anmodning. Hun sad da opreist i Sengen med Hovedet hvilende i Hænderne, slig som hun pleiede.

„Hvad synes I om mig?" spurte hun Præsten.

„Jeg synes godt om jer Johanne, jeg har altid synes godt om jer . . . . .

Snart kommer Vorherre og gir eders trætte Legeme Hvile, og eders Aand den evige Salighed".

En kort Stund efter udaandede Johanne.

David og Johannes Børn og Børnebørn hører til Sognets bedste og hæderligste Bønder.

n.

Amtmand Aall. En kolossal Buste i Bronce paa en Granitsokkel skal indhugges i Fjeldvæggen ved Løveid ved Skien-Bandakkanalen, der væsentlig skylder Aalls Initiativ sin Tilblivelse. Busten skal udføres af Skeibrok.

Ved sidste Folketælling var der lidt over 2 Millioner Indbyggere i Norge.

Et nyt fransk Panserskib, der har kostet bare 26 Millioner, viste sig paa Proveturen saa usikkert og vanskeligt at manøvrere med, at det maa næsten helt ombygges.

Slagsmaal mellem Fader og Søn hører forhaabentlig til Sjeldenhederne, men forleden Dag var en saadan Sag fore i Lagmandsretten. Begge havde de naturligvis været berusede. Konen og Døtrene i Huset maatte tilsluk sende Bud efter Politi og bevæge dette til at tage Faderen paa Politistationen. Under Arrestationen gjorde han Modstand og assisteredes nu af Sønnen, der greb den ene Konstabel i Struben og klorede ham i Ansigtet; den anden tilføiede han et temmelig dybt Knivstik i Laaret, saa han blev arbeidsudygtig et Snes Dage. Ved Meddomsret fik Faderen 10 og Sønnen 20 Dages Vand og Brød! Begge appellerede. Senere oplystes, at Faderen flere Gange før havde været straffet for lignende Forseelser. Ved Lagmandsretten fik Faderen 25 og Sønnen 30 Dages Vand og Brød. Den Appel var uheldig.

„Sondenfjeldske Avis" i Kristiansand udtaler sin Tilslutning til vore Situationsartikler.

I Anledning af en Artikel i et andet Blad vil vi, for at forebygge Misforstaaelse, forklare, at vi ikke har udtalt noget om, hvorvidt Ministeriet Stang kan blive staaende, dersom det lykkes det at fremsætte et Forslag til Løsning af Konsulatspørgsmaalet. Vort Standpunkt er: Hævdelse af Flertalsstyret, og Forholdene maa være ganske særegne, om denne Regel ikke skal gjennemføres. Vi ønsker blot, at Ministeriet Stang i Tilfælde skal fratræde under de for det selv gunstigst mulige Forhold.

En russisk Officer skal forklædt have bereist det nordlige af svensk Norrland.

De skadelidte i Værdalen. Af Statsbevilgningen samt af de ved Ofringer i Kirkene indkomne Beløb er det ved kgl. Resolution tilladt at udrede følgende Bidrag: til 114 Gaardbr. indtil Kr. 346,500, til 35 Kaarfolk 72,166, til 157 Husmænd, Inderster, Tjenere m. fl. 32,553, til Værdalbrugets Leilændinge indtil 5000 Kroner.

Fiskeriselskaberne. De af Storthinget bevilgede 50,000 Kroner er fordelt paa følgende Maade: Hovedselskabet i Bergen 18,500, Arendals Filial 9,100, Kristiansands 1,000, Stavanger 1,200, Haugesund 500, Kristiansunds 2,800, Trondhjems 4,600, Fosens 1,000, Levanger 200, Beitstaden 200, Namdalens 1,100, Bodø (Nordlands) 6,600, Harstad 1,200, Tromsø 1,000, Vardø 1,000.

Paa Lutherstiftelsens Forlag er udkommet.

Juleklokker, et Juleblad for det kristne Hjem, med følgende Indhold:

Sigv. Skavlan:

Julekl okker, Digt og Prosa, illustreret af Eivind Nielsen.

Gustav Jensen: Julenat, illustreret efter Altertavlen i Jakobskirken af Eilif Petersen.

L. Dietrichson: Fra den hellige Cæcilias Katakombe, illustreret efter Orginalfotografier.

Const. Flood: Fra Skjærgaardslivet, Skitse, illustreret af C. Barth.

H. Mohn: Om Bethlehemsstjernen, med Illustr. af Olaf Guldbrandsen.

Konrad Dahl: Hvidsot, Skitse, illustreret af Eiv. Nielsen.

Theodor Caspari: Sommernat paa Bræen, Digt med Høifjeldsbillede efter Fotografi.

N. J. Gregersen: Paa Aarfugleleg sidstleden April, illustreret af K. Uchermann.

G. Aagaard: Mor, aa Mor, Skitse, illustreret af Eiv. Nielsen.

Th. Caspari: To Søstre, Digt, illustreret af A. Bloch

Et Menageri aabnes paa Tivoli paa Juledag.

En lur Fant.

Eierne af Laxelve har ikke værre Skabninger at drages med, end Oteren og Sælhunden. Begge er de ihærdige Fiskere, og Laxen lægger de især Elsk paa. Kommer der Oter eller Sæl i en saadan Elv, kan de tildels aldeles ødelægge Fangsten.

Det viser sig snart, naar en saadan Røver har stationeret sig paa et Sted, hvor Laxen søger hen. De dræbte og halvædte Fisken i Garnene og langs Bunden er Vidnesbyrd nok. I Regelen er det jo let at faa Livet af den. Men baade Oteren og Sælen, især Stenkobben, som er den værste Laxetyv af sin Slægt, er særdeles kloge Dyr, der snart lærer at skjønne om de bliver efterstræbte og forstaar da ogsaa at passe sig. En Sæl eller Oter, der tidligere har været i „Omstændigheder", er alt andet end let at lure og kan lægge for Dagen en Omtanke og Forsigtighed, som den, der ikke selv har set Prøve derpaa, neppe gjør sig nogen rigtig Forestilling om.

Paa Gaarden, hvor jeg opfostredes, gik der en større Elv nedefter Eiendommen. Baade den og den trange Vaag udenfor Mundingen var om Sommeren særdeles laxerige, og Eieren fiskede hvert Aar mere end tilstrækkeligt til Gaardens Skatter og Afgifter. Det var nemlig før Kilenøternes Tid. Det var jo ikke sjelden, at Oteren og Sælen aflagde os en Visit, men Husbonds og hans voksne Sønners Rifler, eller en Otersen, satte i Regelen snart en Stopper for Besøgene.

En Sommer gjestedes imidlertid Laxevaagen af et Dyr, ligeoverfor hvem alle Esterstræbelser ikke nyttede det ringeste. Det var et forvokset Ubæst af en Stenkobbe, der havde stationeret sig paa et lidet Skjær midt ude i Fjorden. Der kunde vi se den ligge og sole sig, naar den ikke var ude paa Fangst; men at komme den paa Skud der var umuligt, da den havde Udsigt til alle Kanter og stak i Sjøen længe før man kom den i Hold.

Laxegarnene inde i Vaagen gjestede den to, tre Gange i Døgnet, og saasandt der fandtes Fisk i dem, forsynede den sig. Den var gjerne oppe at puste en 100 Favne eller saa fra Land. Saa dukkede den under; et Par Minutter efter saa vi det gav et Ryk i et af Garnene, og atter om et Par Minutter kom Tyven tilsyne udenfor Skudvidde med en Lax i Kjæften. De langtrækkende Rifler var ikke opfundne endda.

Vi fik fat i et Par Sølgarn og satte dem rundt det lille Skjær, som Knegten havde valgte til Hvileplads, men til ingen Nytte. Den hoppede over Garnene, naar den skulde ud eller iland.

En af de voksne Jægere forsøgte flere Gange at lægge sig paa Lur oppe paa Skjæret. Men den, som da ikke kom nær nok, det var Sælen.

Nu gjordes der Forsøg med at lægge en Vagtbaad udenfor Vaagen og lade en Skytter tage Plads i den. Heller ikke det nyttede, ligesaa lidt, at den vagthavende gjorde saa megen Støi som muligt. Laa Baaden ved den ene Side af Fjorden, listede Laxetyven sig ind paa den anden Side. Fjorden var desuden saa bred udenfor Vaagen, at den udgjorde flere Rifleskud tversover. At lægge Vagtbaaden tæt ind til Garnene vilde bare tjene til at skræmme Laxen.

Jeg fik ikke være med paa disse Vagtture. Vaagtet jeg baade kunde haandtere en Rifle og skjød nokså sikkert, tiltroede man dog ikke en nykonfirmeret Gut Koldblodighed nok til at kunne handle som jeg skulde, ialfald Kjeltringen kom saa nær, at der var Mening i at skyde. Jeg ærgrede mig en hel Del over dette og sad mangengang oppe halve Natten for at spekulere paa Fiendens Undergang.

Under mine frivillige Nattevagter kom jeg lidt efter lidt paa det rene med, at naar Vagtbaaden laa ude paa den ene Side af Fjorden, kom Sælen altid op for at puste paa den anden Side forend den randsagede Laxegarnene. Den syntes ogsaa at have valgt sine Stoppesteder saa nær Land, at det maatte gaa an at række den derfra. Efter dette lagde jeg min Slagplan.

En Lørdagskveld overtog Husbond selv Vagttjenesten og stationerede sig paa Fjordens Nordside. Saasnart Gaardens øvrige Folk havde lagt sig, sneg jeg mig ud i Svalen, greb den bedste Rifle, som hang der og listede mig afsted til Sydsiden. Jeg var vel et Par Hundrede Skridt fra det Sted, hvor jeg ventede at saa se Sælen komme tilsyne, da den stak Hovedet op af Vandet netop der, hvor jeg havde set den puste ud flere Gange før. Saasnart den dukkede igjen, tog jeg tilbens langs efter den uveisomme, bratte Li, for at være paa Pletten, naar den kom tilbage fra sit Besøg ved Garnene. Jeg slap at vente længe. Det var saa vidt jeg fik lagt mig ordentlig tilrette, da Sælen dukker op paa det antagne Sted med en diger Lax i Kjæften. Holdet var drøit, men her var ikke Tid til lang Betænkning. Jeg brændte paa, Sælen sig bagover og blev liggende og flyde med Bugen iveiret. Paa mit Raab kom Husbond snart til med Baaden, og nu var den frække Røver bleven vort Bytte.

Det var en diger Lurk. Den holdt sine 4 Voger (72 Kg.) Spek, en sjelden Størrelse for en Stenkobbe.

Og slig Stas, som der blev gjort af mig for dette Slumpeskud! Nu var jeg ikke længer en uerfaren Gutunge, tvertimod, jeg var en Skytter, der nok kunde sætte ældre Folk Ret.

Nogle Aar senere havde vi paa samme Sted at drages med en nokså lei Krangelfant af en Oter. Jeg skal fortælle det ved en senere Leilighed.

F. . . .

Buskerudvalget. Ved Overskyldsætningsforretningen er de paaankede Skyldsætninger over Parceller af Kniveskogen og Lomoen, hvorpaa flere Høiremænd grunder sin Stemmeret, enstemmig godkjendte.

Uhyggelig Leieboer. En Snedker, der skulde afhente nogle eftersatte Sager oppe i Akersveien, hvor han havde boet, kom i Ordstrid med sin tidligere Værtinde, en ældre, sygelig Kvinde, og tildelte hende til Afsked et saa kraftigt Slag i Munden, at flere Tænder løsnede og hun blødte stærkt. Ved Leiligheden stod hun med en tændt Lampe i Haanden. Ved Meddomsret Fredag fik han 15 Dages Vand og Brød.

Vore Artikler angaaende Sveriges mulige Stilling til en unionel Løsning har vakt en Del Forskrækkelse blandt de Høiremænd, der ikke gjerne vil tænke en Tanke helt til Ende, give sine Tanker et fuldt Udtryk i Ord, eller paatage sig en helgjort Gjerning. Som en Modsætning giver vi os den Fornøielse at citere den Dom, det Steenske Ministeriums Organ fælder om disse Artikler, som det leverer Uddrag af. „Selvstændighedens Ærespolelse er", ytrer „Dagbladet" for i Søndags, „for stor til, at det norske Folks Flertal vil være med paa et saadant Knæfald for Sverige."

Man lærer deraf to Ting: At der i Sandhed er en lang Vei fra vort yderste Høire til vort yderste Venstre, og at det er paakrævet, at Mænd, der er uhildede af politisk Fanatisme, forener sig om at forebygge de Følger, der utvilsomt maa opstaa, naar Yderlighederne skal faa Lov til at føre det store Ord i den norske og den unionelle Politik.

Spændt ihjæl af en Hest blev forleden Anders Kr. Sølberg fra vestre Toten. Fredag sidstleden skulde han, der var en velkjendt Hesteopbrætter, nu ca. 72 Aar gammel, paa Stalden binde igjen en Hest, som havde slidt sig løs. Dette kunde han ikke faa gjort, før han fik en anden ca. 2 Aar gl. Ungheste til at gaa op i Spiltauget igjen.

Da denne nødig vilde gjøre dette, stilte Gamlingen sig lige bag Hesten for med begge Hænder at skyve denne frem. Herunder slog Hesten bagud med stor Kraft og traf Manden over Maven. Han døde Søndag Morgen efter svære Lidelser. („Samhold".)

Den rette Kvindelæge. „Min Kones Sygdom, Hr. Doktor, er vel ikke farlig?" „Nei, men ønster De hende hurtig frist igjen saa spørg en Speciatist til Raads."

„Hvem vilde De foreslaa mig?

„Aa, en eller anden dygtig — Modehandlerinde!"

Amtscentrumsforening for Kristians Amt

konstituerede sig ifølg. „Framgang" Onsdag den 21 ved et Møde paa Gjøvik.

Til Bestyrere valgtes Ole A. Lien fra Faaberg, Anton Skulhus fra Biri, Frits Hansen fra Østre Gausdal, Jul. Bjørnstad fra Biri og Jørgensen-Veum fra Vardal; til Supleanter Stefan Frich fra Faaberg, M. A. Andersen fra Toten og Lensm. Jørstad fra Biri.

Af Foreningens Love hidsættes dens første §, der er saalydende: Foreningens Formaal er, i Tilslutning til det gamle Venstrepartis politiske Grundtanker og Centrums Program at fastholde og udvikle folkelig Selvstyre i Stat og Komune i Troskab mod den bestaaende Forfatning, at søge Forholdet til Sverige ordnet paa en Maade, der baade er tilfredsstillende for hvert af de to Landes fulde Selvstændighed og betryggende for den mellem dem indgaaede Forening, og i Troskab mod al god national Arv i Folket at varetage den norske Bondestands politiske og sociale Interesser ved Siden af de andre Stænder.

§ 2 er saalydende: Foreningen vil saaledes navnlig virke for:

1. Gjennemførelse af en med Grundloven stemmende Parlamentarisme, idet det suspensive Veto kræves opretholdt og respekteret til Betryggelse mod forhastede Afgjørelser.

2. Gjennemførelsen af vor fulde Ligestillethed i Foreningen med Sverige med fuld Hævdelse af vor efter Grundlov og Rigsakt bestaaende Ret, saaledes at det af Fællesskab søges udskillet, som kan udskilles uden Skade for Norges og Unionens Tarv.

3. En forsigtig og skridtvis Udvidelse af Stemmeretten paa Grundlag af indvunden Erfaring, idet den kommunale Stemmeret søges grundlovbestemt og ikke udvidet udover den statsborgelige.

4. Forholdstalsvalg.

5. Ophjælp af Jordbrug og andre Næringsveie.

9. Foranstaltninger til Bedring af de mindre heldigt stillede Klassers Kaar.

7. Bekjæmpelle af Drikkeondet.

8. Oprettelse af almen Alderdomsforsørgelseskasse.

9. Forsigtig Hensyntagen til Landets og Komunernes Bæreevner ved alle offentlige Foretagender og

10. at der ved Komunevalg tages væsentlig Hensyn til Dygtigheden uden ensidig Udelukkelse af Mænd af andre Anskuelser.

„Du er Manden", en af de mest spændende Fortsetter som har gaaet i nogen norsk Avis, er nu udkommet i Bogformat. Den udgjør 374 8vo. Sider og sælges i Materie til den uhørt billige Pris af 80 Øre pr. Expl. Indbundet i smukt Orginalbind Kr. 1.50 pr. Expl. ved Henvendelse til „Eidsvolds" Expedition, Kirkegaden 34. (Frølichgaarden).

Af Vigtighed for Valgstatistiken.

Fra Tønset har vi modtaget den Meddelelse, at Telegrambureauernes og Bladenes Opgaver med Hensyn til Valgudfaldet der i Bygden er feilagtige. Det hed, at det radikale Venstre havde erholdt 267—265 Stemmer, medens Centrum havde erholdt 69 Stemmer. Det sidste Tal skal rettes til 172—169 Stemmer. Paa Grund heraf maa Valgstatistikken for Hedemarkens Amt ændres derhen, at Moderate og Konservative har erholdt ikke 4150 Stemmer mod Radikalernes 5600, men derimod **4250** Stemmer mod de sidstes **5600**, og Radikalernes Overvægt bliver foreløbig, uden Sarpsborgs- og Tønsbergsvalget, 734 i Stedet for 834 Stemmer.

Naar Tønsberg har valgt, skal vi meddele Slutresultaterne.

Literatur.

Sløid i Hjemmet. I Kommission hos Alb. Cammermeyers Forlag er udkommen 2 Hefter „Konstruktionstegning og Sløid. Sløidtegninger" af H. K. Kjennerud. Værket vil gjennemgaaende være at betragte som et originalt Arbeide, da det indeholder lidet af Udgiverens tidligere i Tegning fremstillede Former.

Som Arbeidstegninger betegner disse Hefter (a Kr. 1,25), der er tilstrækkelige for Folkeskolen, et stort Fremskridt paa Sløidundervisningens Omraade. Af meget lette Begynderarbeider, som man før har savnet, er der ikke faa, ligesom der for de forskjellige Arbeidsmaader findes flere parallelle Arbeider, hvorfor man ved den nye nu i Barneskolen og under indeværende Aars Sløidlærerkurser allerede prøvede Modelrække vil kunne opnaa en langt større Arbeidsfærdighed end ved at følge den ældre.

Disse Tegninger tager ogsaa Sigte paa Voksnes og Børns Arbeide i Hjemmet. Der findes Tegning af endel Smaaverktøi og af en ganske hensigtsmæssig Sløidbænk, som, naar den skal bruges anbringes paa Kjøkkenbænken eller paa en

Stor Julerealisation

begynder Onsdag 14de November.

Mærk. Fra Systuen leveres Kjoler paa kort Tid garanteret.

Magasin du Nord (Oluf E. Larsen)

Kirkegaden 23.

(J. H. 790)

Simers Taffelaquavit

anbefales.

Kasse, og som er saa simpel, at selv Børn med Lethed vil kunne forfærdige sig den. Tegningerne er udkomne i en Udgave for Hjemmet i særskilt Udstyr under Titel „For store og smaa Sløidere, en Fødselsdags, Jule- og Konfirmationsgave for Gutter" (2 Hefter a Kr. 1,60.)

Millionæren Bob af Friedrich Pajeken. Cammermeyers Forlag. „Millionæren Bob" vil utvilsomt finde et talrigt og taknemmeligt Publikum blandt vor Ungdom, for hvem den er skreven. Den fortæller om mangen en Dyst, som Nybyggerne har havt at bestaa i det fjerne, vilde Vesten, hvor neppe nogen hvid Mand før dem havde sat sin Fod. Millionæren Bob er Lederen af dette civilisatoriske Arbeide; han anlægger Gruber i de malmrige Bjerge, ordner det nye Samfund og skaffer Kvæghyrderne og Farmerne en sikker Fremtid.

Forfatteren siger i Forordet til Bogen, at han har skildret Menneskenes Liv og Færden i det fjerne Vesten med streng Sandhedskjærlighed efter egne Oplevelser og Erfaringer.

Bogen, der er udstyret med flere Illustrationer, er meget velskikket for Ungdommen; den er spændende, men det er ikke de almindelige Indianerfortællingers usunde Spænding. Prisen er 2 Kr.

Humoristisk Valgstatistik. Det andet radikale Hovedorgan indeholdt igaar en Valgstatistik, hvis Motto maa have været de landskjendte Ord: „Regningen kan ikke lyve, sagde Gutten, han havde fundet ud, at han var ældre end Far sin." Naturligvis nævnes i denne Statistik ikke Urvælgerne. Ellers vilde den jo ikke kunne være humoristisk.

Krigen i Østasien.

Japaneserne skal efter 18 Timers Kamp have erobret Kinas stærkeste Fæstning og største Orlogshavn, Port Arthur. Japaneserne skal have havt 200—300 Døde og Saarede; Kinesernes Tab var langt større.

Fra Hiroschima afsender Japaneserne i disse Dage yderligere store Troppemasser til Kina. Imidlertid ser det ud til, at Rusland bereder sig til at gribe ind. Der er nemlig givet Ordre til, at de russiske Tropper ved Grænsen mod Korea straks skal betydelig forstærkes.

I Tønsberg feirede Høire igaar med 355 mod Radikalernes 215 Stemmer.

Ulykkestilfælde paa Røros.

Begraven i 2 Timer.

Mandag Eftermiddag hændte paa Kongens Grube en styg Ulykke, der let kunde have havt alvorligere Følger. En Arbeider, Peder P. Brynhildsvold, holdt paa at skaffe Berg ned til det Sted, hvor det oplæsedes. Under dette Arbeide løsnede Stenmasserne ovenover ham, og før han kunde komme sig unda, var han begraven under en stor Ros af vældige Klippeblokke. — Lykkeligvis var der Folk i Nærheden, og de begyndte strax Arbeidet med at faa ham frem igjen. Men det var ikke snart gjort. Hele 2 Timer gik med til dette Arbeide, og imidlertid laa han paa Maven med alle disse Stenmasser over sig.

Da man saa fik ham frem blev han kjørt til Verkets Sygehus i Byen.

Han har merkelig nok ikke faaet nogen større Skade; intet Ben er brudt; kun havde han en Flænge oppe i Hovedhuden. Hele Tiden, medens han laa dernede, havde han Bevidstheden og hørte, hvad de, som arbeide udenfor, talte sammen.

Han havde igaar, da vi talte med ham, Smerte i alle Lemmer, hvad jo kunde være naturligt nok; men forøvrigt var han nokſaa bra.

For flere Aar siden rammedes den samme Mand ogsaa af et Ulykkestilfælde paa Gruben. Denne Gang kom han ud for Skud og fik betydelige Saar.

(„Dovre".)

Vaadeskud.

Bureautelegramer til herv. Blade.

Risør.

Igaaraftes mellem 7 og 8 indtrat paa Gaarden Akeland i Søndeled et beklageligt Ulykkestilfælde. To Gjætergutter, hvoraf den ene var 13 og den anden 17 Aar gammel, havde i et Kammer i Huset faaet fat i et Gevær, der var ladet med Hagel. Medens de stod og fingrede med Geværet, gik dette pludselig af med den Følge, at Skudet rammede den ældste i Halsen, saa at Døden øieblikkelig paafulgte. Begge Gutterne var hjemmehørende i Gjerstad.

Kristiania Godtkjøbsbazar

Osterhousgaden 8.

Største Lager af Musikinstrumenter, Strenge, Guld- og Sølvsager, Uhre ca. 400 Stk., Reiseartikler, Kikkerter, Briller, Porcelænskoppe, Møbler, Kortevarer, Herreklæder, Skotøi, Burfugle, samt en Masse Ting. Bedste Vare. Enestaaende billigt. Udstilling i flere Værelser. Indgang fra Porten. (J. H. 789).

Oplag for søndenfjeldske Norge i

Alf Bjerckes Farvehandel

Karl Johans Gade 5 til Skippergaden

(J. H.) **Kristiania.**

Paa mit forlag er udkommet

Fortællinger af Jesu liv

for de smaa

ved

A. M. Corneliussen,

Cand. theol. skoleinspektør.

Pris indbunden 2 kroner.

Jacob Dybwad,

Christiania.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Konkurs-Realisationen

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda

— Storgaden 12 —

(J. H. 698)

Udenbys Ordres expederes fra egen Afdeling.

Steen & Strøm

Manufakturforretning

Christiania.

— Grundet 1829. —

Kjoletøier og Pyntesager	Møbelstoffe	Konfektionsartikler
Silkevarer	Portierer og Gardiner	Barnedragter
Hvidevarer	Bordtæpper	Herreartikler
Dækketøier	Undertøi for Damer, Herrer og Børn	Handsker
Sengeartikler	Herreartikler	Paraplyer og Galoger
Gulvtæpper		Regnkapper etc.

Bestillinger paa mindst Kr. 20 sendes fragtfrit med Post, Jernbane eller direkte Dampskib. Uforholdsmæssig tunge eller omfangsrige Varer undtagne.

Man kan henvende sig til vore Kommissionærer, som haves i de fleste Byer, eller faa sig Prøver franco tilsendt direkte fra Christiania.

Varer sendes i Regelen med Efterkrav, som er den billigste og letvinteste Maade saavel for Afsender som Modtager, med mindre Kjøberen ønsker det ordnet paa anden Maade.

Alle Afdelinger er nu fuldt forsynet med

Nye Varer for Saionen til lavest mulige Priser.

Der henvises til de daglige Avertissementer i Christianiaaviserne og til vore Kataloger og Priskuranter, som sendes franco til alle opgivne Adresser.

Steen & Strøm, Christiania.

(659)

Elektriske Apparater for Sygebehandling

Elektrisermaskiner med Tilbehør

fra Kr. **9** til **40** Kroner

anbe(ales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted

Storthingsplads 4, til Lille Grændsegd.

Telefon 2446. Telefon 2446.

(J. H.)

Reparationer billigst. Reparationer billigst.

Tilsalgs

ved advokaterne Frits Kiær og Emil Roll,

Skippergaden 22, Christiania.

Bygaarde:

Herslebsgd. 9, fordelagtig mindre leiegaard med stald. Brandt. 31350 Skattet. 34000. Indbr. 3360.
Herslebsgd. 11, for- og baggaard. Brandt. 77650. Skattet. 67000. Indbr. 6336.
Herslebsgade 14, god hjørnegaard mod solsiden. Skattet. 77000. Brandt. 84000. Indbr. 7030.
Drammensvei 91, vakkert beliggende lige ved Skarpsno oa Frognerkilen. Brandt. 25,500. Skattet. 37000. Herskabelig Bebyggelse. Kan udparcelleres.
Fjerdingen 42, mindre leiegaard med stort tomtareal — Strandret til Akerselven. Areal 2191 kv. al. Brandt. 18200. Skattet. 21000. Indbr. 1938.
Hansteensgd. 16, 3 etages leiegaard — 4 og 5 vær., — vel vedligeholdt. Brandt. 36850. Skattet. 36000. Indbr. 2950.
Krusesgd. 6, smuk, solid trævilla paa Lille Frogner — enebolig 7 vær., bad etc. Brandt. 30800. Skattet. 25000. Indbr. 1900.
Ullevoldsvei 93, solid tømmervilla, vakker beliggenhed, tomt for stald. Brt 19500. Skattet. 16000. Indbr. 1500. Frugthave.
Drammensvei 79 b, (7 Th. Heftyesgd.), 2 etages trævilla med kvist. Brandt. 40300. Skattet. 40000. Indbr. 3250.
I Eilert Sundtsgd. en komfortabel gaard med 2 bekv. paa 6 vær. etc Brandt. 4000. Skattet. 38000. Indbr. 2700.
I Nordbygaden, en liden, billig gaard, faa kontanter. Skattet. 7000. Brandt. 5700. Indbr. 700.

Bytomter af:

Universitetets eiendom Tøien med Kjølberg, 33½ aars afbetaling.
Heimdalen (Thjemsvei 9), solfaçader til Th.hjemsv., Heimdalsgd., Lakkegd.
Aakebergvei 44, nær Grønlands kirke (toldbet. Jensens eiendom).
} **forrinlige til tæt bebyggelse.**
Frognæs (Drammensveien 77), elektr. sporvei, storartet udsigt, villam. høiere og lavere bebyggelse.
Lille Frogner, fordelagtige tomter til villam. og **tæt** bebyggelse.
Løkken Sten, Pilestr. 90, lige ved kommunal park, fri udsigt.

Villaer i omegnen:

Jørgenlyst, landsted i Bærum, nær Stabæk st. ca. 10 maal jord. Husenes brandt. 2000. Pris 6000.
Granbakken, lige ved Lysaker st. Brandt. 19200, solide huse, godt vand. Areal 5—6 maal. Skikket til enebolig saavelsom til to familier. Pris 17500.
Dambak ved Bestum, 2-etgs. godt hus. Brandt. 10730, ca. 2 maal grund. 10 min. fra Bestum st. Pris 13000.
Skovstuen ved Ormsund. Brandt 10800, vinter- og sommerhus, badehus strandret, udm. vand, ca. 5 maal.
Fagerli ved Bestum, 1½ etg., 3 maal grund. Brandt. 5500, 10 min. fra Bestum st. Billig.
Bjerkøen (østre) ca. 90 maal, 2 vaaningshuse, udhuse, frugthave, skog, dampskforb. med Chr.a, samlet eller i Parceller.
Tomter ved Bestum (Elverhøi) samlet ca. 16 maal. Kan udparcelleres.

Landeiendomme:

Storøen, Hole, Ringerike, skyld med. 40.70. 600 maal dyrket, 1000 maal havn og skog, 1000 maal skog paa Krogskoven; storartet naturskjønhed.
Bergan i Borre, nær Augedal st. skyld 4.46, 150 m. Indmark, 100 Maal Udmark, godt bebygget, godt Jordsmon.
Nitteberg (østre) Skedsmo, vel dreven og vel bebygget; middels stor; skyld m. 12.72, 20 km. fra Chr.a.
Holter i Fron, ½ km. fra Drøbak, 100 maal 1 ste kl. jord, 250 maal skog, 150 kr. aarlig grundleieafgift.
Stor Land- og Skogeiendom ved Glommen, 13000 maal skog, 1000 maal dyrket, faste aarlige indtægter.
Helstad, søndre, Lom, Gudbrandsdalen, høifj.natur, jagt og fiske, liden jordeiendom, tidligere doktorbolig.

Nærmere Oplysninger meddeles ved

advokaterne Frits Kiær og Emil Roll,

Skippergaden 22, Christiania.

Stærkt Træmassefrit engelsk **Brevpapir** udmærket godt at skrive paa tillige billig.
Engelske Staalpenne bedste Fabrikata i største Udvalg.
Engelsk Copieblæk der giver indtil 6 Copier paa en Gang,
Copiepresser smukke og solide, **Copiebøger** og andet Contorudstyr i stort Udvalg i

Carl Olsens Papirhandel

(Carl Johans Gade overfor Brandvagten.)

Telefon 2312.

25 Øre pr. Mtr. for grovtraadet, extra gødt

Lærred

Uldgarn, Slitegarn, 4—6-traads, 1.30 pr. Bundt (2.00 pr. Pd.). **Bommesi** ubleg. fra 0.25 pr. Mtr.

For og Sysager.

Af **Tricotage** anbefales: **Huer** for Børn i forskjellige Facon, **Herreuldveste** til 2.10, 2.40, 2.80, 5.50, 6.00 **Dameuldveste** fra 1.60 til 6.00, **Skjærf** fra 0,25, strikkede

Törklæder fra 2,50

27 Storgaden.

Fjær fra **6.00 pr. Bpd.**

Fra **1.10 til 3.50**

Gardinbretter.

For **Herrer.** Kraver, Snipper, Manchetter, Sløifer og Slips i stort Udvalg billigst. ***Strømper, Uldvanter, Buxesæler & Bælter.***

Duun fra **0.90 pr. Pd.**

Forklæder, fra 0.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, Uld **Vanter** fra 0.45, **Bælter** fra 0.80, Uld **Dametrøier** fra 0.70.

Paraplyer.

fra **6.00 pr. Fag**

Portierer

For **Damer.** ***Kjoletøi*** i ½ Uld fra 1.00 pr. Mtr. ***Cheviot*** fra 0,75, ***Skjørter*** fra 1.75 til 6.50, ***Corset*** 0.85, 1.00, 1.20, 1.50, 1.60, 2.00, 2.80.

Herreuldtrøier, tykke og tyndere til 1.60, 1.80, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, **Skjørter** Jægerfacon fra 4.50 til 10.00, **Galoger** for Damer, Herrer og Børn.

Sannerud & Simonsen

— Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden. —

Bolster fra **0.30 til 1.00** pr. Mtr.

Fra **0.30 til 1.60** pr. Mtr.

Gardintøi.

I stort **Udvalg** **Bordtæpper** i Bomuld Uld og **Plusch** fra 1.40 til 20.00, hvide **Sengetæpper** fra 1.70 til 5.00, **Haandklædedreil** fra 0.50 til 1.00 pr. Mtr., **Duge** fra 1.50, **Servietter** fra 0.40 pr. Stk. **Uldtæpper** fra 2.50, **Møbel-** og **Tæppetræk** fra 0.40 pr. Mtr., **Lagenlærred** fra 0.58 pr. Mtr., **Uldtøi** fra 0.45 pr. Mtr.

Stampelo extra god **1.35** Bpd.

Telefon 2312.

27 Storgaden.

Før Jul. Før Jul.

August Russ

(Etableret 1863).

11 Stortorvet 11. Christiania.

Før Jul udsælges et Parti **Skjerteteier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjerter** fra **Kr. 1,50.** Ligeledes et Parti **Kjoleteier** i hel eg halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldværken** fra **Kr. 6,25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7,50

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst. Stort Udvalg i **Galoger, Paraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1,30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11, **Christiania.**

Før Jul. Før Jul.

Belønnet med **Guldmedaille** paa Antwerpenudstillingen.

Linkager, Linkagemel
Rapskager, Rapskagemel

Guldmedaille

fra egen Oliemølle

anbefales til **yderligere nedsatte** Priser hos

P. W. Kildal & Co.

Landmænd og Bygmestere!

Støbegods saasom: Kakkelovne og Komfurer af tidsmæssigste og bedste Slags samt andre støbte Sager for Hus- og Bygningsbrug, **Landbrugsmaskiner og Redskaber,** prisbelønnede med 2 Guldmedaljer og flere Sølv- og Broncemedaljer, **Spiger** af bedste Sort og i alle Størrelser anbefales af

Aadals Brugs Oplag,

Nygaden, Christiania.

(J. H. 751)

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes:

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til yil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst

Ole Olsen,

Markveien ved Ankerbroen.

Til Julen *Presenter!*

Et Cheviots Kjoletøi extra Qvalitet (6 Meter) ensfarvet mønsteret Kr. 4.50.

Et heluld Kjoletøi 6 meter sort & coulerede Kr. 6.00.

Muffer, Kraver fra Kr. 1.50

Gardiner, Bordtæpper & Portierer.

Forlang Prøver.

Schmidt Breda,

Storgaden 12.

(J. H. 760)

Buelamper og

Edison-Glødelamper

fra **Gebrüder Naglo i Berlin**

er de **bedste.** Naglo udmærker sig ved sit **fortrinlige Arbeide** og er derfor overalt bleven hædret med de **høieste Præmier,** bl. a. ved den **første Elektricitetsudstilling i Paris 1881, i Chicago 1893** o. s. v. Gebrüder Naglo har bl. a. udført de **kommunale Belysningsanlæg** i de store tyske Byer **Königsberg** og **Blankenburg,** er Leverandør til den **tyske Hærs og Marines Værksteder,** til de **tyske Jernbaner** (i Telegrafapparater og Belysningsmateriel) og har for Øieblikket under Arbeide **et større Kraftoverførings- og Lysanlæg** for ***Jernbanedirektionen i Breslau*** paa **ca. 650 Hestekræfter med 65 Elektromotorer.**

Eneagenter for Norge:

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K. Vognmandsgaden 8, ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

(697)

Georg Bausback

Storgaden 17, til Pløensgd.

anbefaler: **Patentbarnrstoler, Klapmøbler Hængevugger i Bøgetræ, Barnevogne, Sportvogne. Velocipeder for alle Aldere.** — Fra **Kurvfabrikken: Al Slags Kurvarbeide,** især **Haandkurve, Vedkurve, Klædeskurve, Boghylder, Pibehylder** m. m.

Mærk: En Del **Klapborde** og **Bænke, Kjøkkentrappestoler, Gardintrapper** bortsælges til ***Underpris.***

Reparationsværksted for alle Artikler! Moderate faste Priser! (J. H.)

Olaf Falch, Skarnæs.

Agentur, incasso & kommission, specielt i Glommendalsdistrikterne, Hurtig exped., reelt opgjør.

---

(490)

Røgfrit Krudt.

Clyde Mill Co.s „Amberete" anbefales fra Lager en gros hos

A. Hiort,

(764) Chrissiania.

Vildt

kjøbes.

Hamborg & Lystad,

Vognmandsgaden 8, Christiania.

(J. H. 744)

Abonner paa „Eidsvold"

1 Kr. pr. Kvartal.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Tobias Larsen
etableret 1865
anbefaler
Vine & Brændevine.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Nr. 141. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbyes 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 29de November 1894.** | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Elektriske Apparater

alle Slags anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446 **N. Jacobsens**
elektriske Værksted,
Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 780)

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

A. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieejernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Fra S. Nielsen til Glestad.

Radikale Blade giver os at forstaa, at det Parti, de repræsenterer, umulig i sit Program og sin Virken kan være fiendtlig mod den norske Bondes Ret, naar det blandt sine egne Folk kan regne slige Bondevenner som S. Nielsen, Qvam o. s. v. bortover til Langeland, Aklestad og Glestad.

Vort Hjerte er imidlertid forblevet koldt ved denne Bevisførelse. Og Grunden dertil er, at velkjendte Tilbragelser og Forhold dukkede frem for vort Blik, da Navneopregningen fandt Sted. Hvorfor skulde vi tro, at de opregnede Mænd gjør det radikale Venstre til et Bondeparti mere, end det gjør Anarkisterne til et Adelsparti, at de ledes af en Fyrst Krapotkin, eller Socialisterne til et „Bedsteborgerparti", at næsten alle deres fremtrædende Mænd hører til den velbjergede Middelstand? Og desuden — har Radikalerne nu ved de afholdte Valg vist i Gjerningen, at de i en særlig Grad er Gaardbrugernes Talsmænd? Vi kan ikke udfinde, at de har mere end 11 Mand blandt sine 59, der lever af Gaardsbrug, medens Modpartierne har 16, hvilket Tal ialfald er adskillig større end Radikalernes, om end ikke saa stort, som det efter vor Mening burde have været.

Endnu mere afgjørende for os, ved siden af Programmageriets tydelige Tale, er den historiske Kjendsgjerning, at fremragende eller repræsentative Mænd ikke bare er at finde paa den Side, hvem Efterverdenen, belært af Erfaringen giver Ret, men ogsaa paa den Side, om hvilken den Dom fældes, at den ved sin Blindhed har tilføiet sit Land og sit Folk uoprettelig Skade.

Ved den Tid, da den græske Frihed ilede sin Undergang imøde, var der i Athen mange store Borgere og berømmelige Mænd. En af dem er blevet bedst kjendt af Efterverdenen, fordi Historien har rakt ham Palmen som den, der var den klogeste og mest forudseende. Han hed Demosthenes. Men i Samtidens Øine var han neppe mere fremragende end en anden Taler, Æschines, og i Begavelse naaede han ikke en Mand, der om end mindre kjendt af Folk flest, er saa meget mere skattet af Videnskaben, nemlig den store Filosof Isokrates, en Discipel af den endnu berømtere Sokrates. Disse to Mænd, Æschines og Isokrates, gav Athenerne de fordærvelige Raad, der kostede Grækenland dets Frihed.

Det mærkeligste her er kanske, at disse Demosthenes's Modstandere i Grunden talte ud af en større Fordomsfrihed, et mere ægte Frisind, kort sagt ud af et liberalere Syn end Demosthenes, der for at vinde sit Maal ofte maatte anslaa fordomsfulde og „bygdepatriotiske" Strenge. Den, der kjender Isokrates's Lære, ved, at allerede 350 Aar før Kristi Fødsel udtaltes de Tanker, som nu paa Fredskongresserne fremholdtes af Europas og Amerikas „Fredsvenner", af en Mand, der var saa langt forud for sin Tid, at endog Nutidens Mennesker kan lære noget af hom. Men Ulykken var, at Isokrates ikke tog Hensyn til de faktiske Forhold. Han tog ikke Menneskene, Staterne, Tingene, som de var, men saaledes som han med sin grundende Natur troede at de maatte være. Derfor raade han Athenerne til at betragte Filip af Makedonien som sin trofaste Ven, og derfor ledede hans Raad Athen og Grækenland i Fordærvelse. Dette er ogsaa Aarsagen til, at Historien har tilkjendt Demosthenes Æresprisen, skjønt han ikke var en bedre Fædrelandsven og neppe nogen saa stor Begavelse som Tænkeren Isokrates.

Erindringen om denne og lignende Tilbragelser kan nok være skikket til at holde os tilbage, dersom vi skulde være paa Nippet til at lade os besnære af Radikalernes smukke Talemaader istedet for at se hele deres Politik i sin Sammenhæng, saaledes som Demosthenes forgjæves søgte at faa Athenerne til at gjøre med Hensyn til Kong Filips Politik. For os er Programsagerne de afgjørende, og specielt hvad Stemmeretssagen angaar, vil vi med Benyttelse af Demosthenes's Tilraab til Æschines kort før den endelige og skjæbnesvangre Afgjørelse, være tilbøielig til at udraabe: „O, S. Nielsen og I andre, I fører en farlig Krig ind i Hjertet af eders Fædreland! I taler om Retfærdighed og Næstekjærlighed, men derunder opofrer I den vigtigste Betingelse for at disse smukke Dyder kan komme til sin Ret, Samfundets Tryghed og rolige Udvikling. For at være retfærdige vil I hidføre uretfærdige Tilstande, for at være næstekjærlige vil I aabne Landet for Kræfter, der prædiker Had og Misundelse mod Næsten".

Ja, vi sammenstiller ikke den gamle Storthingspræsident med Isokrates. Han naar ikke den græske Filosof nærmere i Begavelse eller i Berømmelse. Men derfor kan vi ogsaa saa meget lettere frigjøre os for ethvert Tryk af den Autoritet, som kanske ligger i den Navneopregning, der begynder med S. Nielsen og slutter med Langeland, Aklestad og Glestad.

En Landssangerfest skal holdes i Kristiania Sommeren 1896.

De fem største Byer i Skandinavien har nu omtrent følgende Indbyggerantal:

Kjøbenhavn (med Fredriksberg)	380,000
Stockholm	260,000
Kristiania	170,000
Göteborg	110,000
Bergen	60,000
	980,000

Altsaa tilsammen næsten en Million Indbyggere. For 50 Aar siden havde alle 5 Byer tilsammen ikke stort flere Indbyggere, end Stockholm nu har alene, og den største, Kjøbenhavn, var omtrent af Göteborgs Størrelse. Kristiania var godt og vel Halvdelen saa stor, som Bergen er nu.

Kristiania Theater havde Søndag Aften udsolgt Hus ved Opførelsen af Ibsens Stykke: Samfundets Støtter". I Berlin opførtes Tirsdag hans „Gjengangere" paa to Theatre.

Naar Stigen er for kort til at række op paa Hustaget, bør man ikke sætte den op paa en Tønde. Men det gjorde en Mand i Persdalen her en Dag fkr. „Vestlandsp." Han rak ikke høit nok, og saa gjorde han den høiere ved at sætte den op paa en Tønde. Da han saa var kommen helt under Ufsen, deisede Tønden og Stigen og Manden i Gaden. Heldigvis var det en spræk Kar, men han slap ikke uden en forvreven og smertelig Arm.

Hr. John Schønings Handelsskole i Central, Storthingsplads 7, er ikke gammel, men har hurtig vundet Tilslutning, saa Lokalet allerede hal maattet udvides. Blandt Skolens Fag er ogsaa optaget de prattiste Arbeider paa et Kontor, hvad aistnok er meget forstandigt.

„Gjøviks Blad" ser i Udfaldet af de nu tilendebragte Valg et stærkt Argument for Indførelse af Opløsningsret. Det er ikke bra, at man i hele tre Aar skal lide under den Kjendsgjerning, at Vælgerne ikke har udtalt nogen afgjørende Mening.

Deri er vi enig. Det er netop bl. a. med saadanne Forhold for Øie som de nu indtraadte, at Forslaget om Opløsningsret, der er undertegnet af Mænd af alle Partier, er fremsat.

Nye Geværer.

Da enkelte af de i Skytterlagene brugelige Tændstempelrifler har sprunget i Stykker under Skydningen paa Grund af, at den nye Ammunition Kal. 6.5 mm. med røgsvagt Krudt er flere Gange stærkere end den hidtil brugelige, har Hr. Bøssemager H. Larsen i Drammen konstrueret en helt ny Sort Tændstempelrifle til Brug for den nye Ammunition, hvorpaa han agter at ansøge om Patent. Den nye Tændstempelrifle blev nylig fremvist og prøvet paa Gjøvik af Hr. H. Larsen junior, og ved Forevisningen af Geværet samt Tegninger, der sammenlignede den nye Rifle med den hidtil brugelige, fremgik det, at den nye Tændstempelrifle er aldeles kjæmpestærk, og ikke viger tilbage i Styrke for nogetsomhelst hidtidigt Geværsystem. Proverne stadfæstede det samme.

Merkelige Uldnøster. I Fængslerne maa ofte Vagtpersonalet opbyde al sin Skarpsindighed for ikke at se sig overvundene af den Skarpsindighed, der fra Fangernes Slægt og Venner udvises for at komme indespærrede til Hjælp.

Er der en Vandogbrødsfange, gjælder det som oftest at faa indsmugle til ham Madvarer eller Slikkeri, og de er utrolige, de Forsøg, der gjøres i den Retning.

Fornylig hændte det i Byens Fængsel, at Vagtmesteren ved Indtrædelsen i Cellen til en Vandogbrødsfange fik en Fornemmelse af, at der var en „utilladelig" Duft af Kjødmad. Han foretog en nøiagtig Undersøgelse, men nei, det var alt, som det skulde være. Med et passende Mellemrum gjorde han en ny Visit ind, og det kunde ikke slaa feil: der duftede klarlig af Kjødmad, og der var aabenbart Løglugt med. Nu var Vagtmesteren paa det rene med, at der maatte være noget extra ved den Ting, og at der paa en eller anden Maade var smuglet Mad ind, og der maatte være noget galt med de Uldgarnsnøster, der Dagen før var bragt ind for at Fangen skulde faa noget at arbeide med. Det var en kvindelig Fange, og hun bad pent om, at Fængselspersonalet vilde sende Bud til hendes Familie efter noget Uldgarn for at hun kunde fordrive Tiden med Strikning. Ja, naturligvis sendtes der Bud efter Uldgarn, og den kjære Familie sendte samme Dag flere Nøster vakkert Garn og pent opnøstet.

Men saa var det den Madlugten. — Ja, Vagtmesteren lod da et Nøste rulle op, og man kom ikke langt indforbi det ydre Garnlag, før Enden af en deilig Pølse ligesom en Kylling stak Næbbet ud i Verden.

Ja-ha, det var deilig Pølse, spækket med Flæsk og Løg og deilige Krydder. Og saadan var der i de andre Nøster og.

En anden Dag kom der en Gut med en liden Kurv og bad saa inderlig „fra de hjemme, om ikke Vroren maatte vel faa de Æbler der", og saa viste han ned i den aabne Kurv, hvor der laa 6 Æbler.

Net, sa Slutteren, det er ikke tilladt. Men saa kom han til at ta op et af Æblerne, og Skrønen vilde, at det skulde falde i Gulvet, og der delte det sig i to nøiagtige Halvkugler, der var udhulede, og inde i Hulingen laa et skrællet Æg. De to Halvdele var noksaa sindrigt heftet sammen med smaa Skovlug og saa fint gjort, at det ikke kunde merkes udenpaa. De andre Æbler var naturligvis ogsaa Æggeholdere, skr. „Vestlp."

Skolemad.

Det oplyses nu i „Intelligentsedlerne", at Bespisningen af Skolebørn i Paris væsentlig finder Sted ved privat Offervillighed. Byens Kommunebestyrelse støtter Sagen med et aarligt Bidrag af 300,000 Francs (ca. 215,000 Kroner) en Sum, der efter Byens Størrelse svarer til ca. 14,000 Kroner paa Kristianias Budget, medens vore Radikalere har foreslaaet at anvende 100,000 Kroner bare til en Begyndelse. Desuden er selve Uddelingen af Mad langt fornuftigere ordnet i Paris end man har tænkt sig den her. Der sørges paa det omhyggeligste for at der ikke offentlig skal blive skjelnet mellem trængende og ikke trængende Børn. Baade de første og de sidste faar samme Slags Billetter eller Mærker, der berettiger dem til et Maaltid. Men man lader de ikketrængende Børns Forældre underhaanden betale Billetternes Kostende. Selvfølgelig ved da Børnene selv ikke, hvilke af deres Kammerater der har sluppet for at betale.

Disse Oplysninger viser, hvor saare ilde den radikale Programsag har været forberedt. Havde man nu gaaet paa dermed (vi forudsætter, at man ændrer Programmet efter de fremkomne Oplysninger) vilde man til en Begyndelse have bragt de uheldigste Sider af vor Fattigforsørgelse frem i Bespisningen af Skolebørn, og dernæst, for at raade Bod derpaa, være blevet nødt til at tage Skridtet fuldt ud og bespise alle uden Undtagelse, hvad der neppe havde kostet mindre end 600,000 Kroner. I Paris vilde en tilsvarende Sum løbe op til ca. 13 Millioner Francs. Findes der i denne By 500,000 Skatteydere, vil der komme gjennemsnitlig 60 Centimer (ca. 45 Øre) aarlig paa hver af det Bidrag som nu erlægges, medens en Fordeling af 13 Millioner vilde lægge 26 Francs (henved 19 Kroner) aarlig paa hver Skatteyder. Det vil formentlig indrømmes, at vi i Kristiania med en saadan Beskatning bare til Skolemad paa Folkeskolerne vil være kommet et noksaa langt Stykke paa Veien ind i Socialismens forjættede Land.

Det forekommer os, at selv „Kristianiaradikalismen" maa indse, at det er nødvendigt at sove paa denne Sag.

Græd ikke for mig, nu er jeg bedre. En liden Pige paa Gaarden Drangstvedt i Fyresdal, der var alene hjemme, medens Forældrene var i Fjøset, kom saa nær Ilden, at hendes Klæder antændtes. Paa hendes Anskrig kom Moderen ilende til og fik Klæderne revet af den lille, men da var hun sterkt forbrændt. Medens Forældrene sad om hende og græd, reiste den lille sig og sagde: „Græd ikke for mig, nu er jeg bedre". Lidt efter var den lille Pige død. „Grenm."

Australiens indfødte Befolkning uddør mere og mere. I hele Nysydwales findes nu kun 8000 sorte, og det næsten kun i de afsidesliggende Dele af Kolonien.

Det sidste nye er Tønder tilvirkede af Papir.

Vor nye Føljeton „Mellem Liv og Død," af den yndede engelske Forfatter Frank Barrett, er rig paa spændende Begivenheder og kritiske Situationer.

Heltinden, en rig ung Arving, bliver vedvarende stræbt efter Livet af sine pengebegjærlige Slægtninge, men gaar tilsidst heldig ud af alle Farer.

Saavel Barretts Skildringer af Natur som af Mennesker røber den dannede Mand og Menneskekjenderen. Baade de gode og de onde Sider hos vore Medmennesker træder skarpt frem, og Læserens Interesse bliver den hele Tid usvækket vedligeholdt.

Barrett er en af Englands mest læste og yndede Forfattere.

Konsulatsagen.

Den Udvei, vi har fremhævet som den heldigste og tryggeste for en Afslutning af Kontroversen om Konsulatspørgsmaalet, har efter vor Mening den Fordel, at den byder en Anledning for alle Parter, Sverige og den svenske Regjering, det Stangske Ministerium og Norges Storthing, til at komme med Honnør fra Striden. Vi henstiller, om ikke en anden Fremgangsmaade lettelig vil kræve som noget uundgaaeligt, at den ene af Parterne underkaster sig en Ydmygelse. I dette Fald vil i det mindste de indirekte Følger for Unionen kunne blive uoverskuelige og skjæbnesvangre.

Batalje.

Alle Konstabler saarede.

Nat til forleden Søndag fra Kl. 1 til henimod 5 om Morgenen var Sarpsborg fuldstændig paa Feltfod. Det gjaldt en næsten hele Natten vedvarende Kamp med mange Sammenstød mellem Politiet og Stedets 2 første Slaaskjæmper, den ene benævnt „Stamperen" og den anden med sit kristne Navn Rikard Fransen. Det store Slag begyndte i al Gemytlighed med, at Rikard Fransen venskabelig la sin Arm om Konstabel Eriksens Hals og med indsmigrende Stemme spurgte ham, om Konstablen ikke vilde gjøre dem den Ære at drikke et godt Glas Øl med dem.

Konstabelen Eriksen, der nærmest er Afholdsmand, afslog imidlertid høflig, men bestemt de fristende Tilbud. Men det hued ikke de to bolde Kjæmper, der bogstavelig bestormede ham med sine velmente Indbydelser. Tilslut fandt Konstabelen det raadeligst at trække sig tilbage fra deres Selskab, der blev end uhyggeligere, fordi Slaaskjæmperne fulgtes af en stor sort Hund, der tilslut ikke var mindre paatrængende eller mere velopdragen end sine tobenede Venner. Konstabel Eriksen var da saa betænkt at retirere op i sin Kolega, Konstabel Pettersens Bolig, hvor denne laa tryg og sov i lyksalig Uvidenhed om, hvilken Fare hans kjære Kollega var stedt i. Men de to Kjæmper stod udenfor; de havde faaet Lyst paa Konstabel Eriksen, og de slog brabelig paa Skjoldene, det vil sige Tomflaskene, og forlangte med stærk Røst hans Udlevering. Da hans Kollega indsaa Situationens Alvor, kom han straks i Klæderne. Men som beregnende Feltherrer svarte de ikke paa Fiendens Udfordringer; saa stille som Mus holdt de sig indenfor Hjemmets Mure, indtil Kjæmperne trodde, de var flygtet aldeles, og drog sig ned til Torvet under stor Larm og Vaabengny. Da rykket de forsigtig ud af sit Skjul og hen til Konstabel Toresen efter Forstærkning. Hele Byens Politikorps var dermed, saavidt vides, samlet, og da de to Kjæmper saa sig efterfat af en fast, sluttet Trop, flygtet de under Skrig og Hyl ned St. Mariegade.

Ved Rikard Fransens Hus indhentede Konstabel Pettersen dem og begyndte at slaa løs. Toresen kom ifølge „Fredrikstad Dagblad", til og hjalp ham dermed. Eriksen var Reserve. Da saa Konstablerne, at begge Kjæmper havde blinkende Knive i sine knyttede Hænder, hvorfor Toresen affyrede et Revolverskud i Luften for at skræmme dem. Men Kjæmperne lod sig ikke forbløffe; de vedblev at blinke med Kniverne midt i Krudtrøg og Damp, og Konstablerne trak sig noget undaf. Da „Stamperen" saa denne Bevægelse, foretrak han at benytte sig af Kastevaaben, gik derfor op paa et Tag, tog ned en Masse Tagsten, slog dem i passelige Stykker, la dem i en Haug, kompleterte sit Arsenal med Ringe fra en Komfur og en Mængde Tomflasker. Saaledes rustede optog Kjæmperne atter den afbrudte Batalje, der foreløbig endte med, at Konstabel Eriksen rammedes i Munden, saa Tænderne løsnede, og Blodet fossede. Han faldt i en Besvimelse, og en Bundtmagersvend, der bragte ham til Doktor Grimsgaard, fik under Transporten et Stenkast i Armen. Konstabel Eriksen holder fremdeles Sengen. Med Tab af en Trediedel af sin Styrke trak Konstablerne sig da atter tilbage, idet ogsaa begge gjenværende var saarede af Stenkast, Toresen i høire Arm og Pettersen i venstre Ankel, hvilket i høi Grad hindrede Hærens Bevægelser. Omtrent hele Sarpsborg var nu paa Benene og var — formentlig undtagen Politimesteren — Vidne til Kampen. Konstablerne var derfor ikke tilsinds at give sig, men lagde ivrig Raad op om, hvordan de bedst skulde komme Fienden ind paa Livet. Tilslut fattede de den kloge og modige Beslutning at skaffe sig Heste og ride Modstanderne ned. De fik da overdrat to Heste fra Vognmand Jonassen og en til Reserve fra Kjøbm. Davidsen. I Gallop stormer nu Ordenens Haandhævere frem mod Urostifterne, der imponerede ved det stolte Syn skrækslagne flygtede fra sin faste Stilling, Fransen op paa et Kvistværelse og stængte Døren efter sig, saa ikke Hestene skulde komme ind, mens „Stamperen" blev ganske væk! I Bevidsthed om sin fuldstændige Seir, red Politiet nedover til Sarpsborg i dybsindige Funderinger over, hvorvidt „Stamperen" nu stod paa Lur i et Portrum eller laa bag et Gjærde. Da saaledes Ordenen var gjenoprettet, tog Politiet det rolig til halvotte om Morgenen. Og ganske rigtig fandt de sine slemme Modstandere liggende i sine respektive Senge og nydende de Retfærdiges Søvn, som de fik fortsætte i Arresten, eftersom Politiet fandt det heldigst at ta dem i sin Varetægt. Ud paa Dagen kom Politimesteren til og optog Vidneforklaringer over det passerede. Og i Politikammerets Protokoller findes nu omhyggelig foreviget den mest berømmelige Kamp, som St. Olavs gamle Borg har været Vidne til i dette Aarhundrede.

Hr. Arne Garborg vil, da han er en ærlig Mand, tilbagekalde sin Artikel i „17de Mais" Nummer for 27de April om at „Eidsvold" opmuntrer Stang til at blive staaende trods Parliamentarismen. Denne Artikel er helt igjennem bygget paa en feilagtig Forudsætning. „Eidsvold" vil, at Stang skal gaa strax, dersom han intet har at foreslaa for Storthinget. Har han derimod noget at foreslaa, skal han oppebie Storthingets Holdning.

Naar det først skal være Jul, saa lad det være Jul, tænker nok et radikalt Blad, det foreslaar at kassere alle Høirevalg „paa Grund af den drevne Agitation."

De voldsomste Frihedsmænd er de værste Tyranner, og saa er det ogsaa hos os, skrev en radikal Storthingsmand forleden. Han tænkte nok nærmest paa Ullmann, men vi har mange Ullmannianere her i Landet nu.

1785 Reisende har iaar passeret over Haukelifjeld.

Kystfarten paa Brazlien skulde ifølge et Telegram for Fremtiden være forbudt for fremmede Skibe. Et Ohmetelegram fra Kristianssand melder dog, at det endnu i 2 Aar vil blive tilladt fremmede Skibe at deltage i den.

Fra Nedenes

skrives til vort Blad af en Mand, der er noie kjendt med Amtets Forhold og har taget virksom Del i Valgkampen:

De Moderate mødte kun op med 9 Valgmænd, 3 fra Holt, 2 fra Dybvaag, 2 fra Vestre Moland, 1 fra Hovaag og 1 fra Aamlid. Det var imidlertid her, som i saa mange andre Amter, at af de to Partier, Høire og de Moderate, var de sidstnævnte forholdsvis stærkest i de Bygder, hvor det radikale Venstre gik af med Seiren, f. E. i Evje, Froland, Søndeled og Gjerstad. Der er i Amtet dannet en Del „moderatkonservative" Foreninger. Disse har i væsentlig Grad gavnet de Radikale. De lægger nemlig for det første Vanskeligheder i Veien for Dannelse af moderate Venstreforeninger, medens paa den anden Side mange Moderate (virkelige Moderate) ikke vil melde sig ind i dem. Men mest skader disse Foreninger derved, at de styrker de Radikales Paastand om at de Moderate og Høire er et Parti. I Almindelighed er disse Foreninger Høireforeninger. Hvis de var, hvad de forkynder sig at være, skulde de ved Valgene opstille moderate og konservative Kandidater, men den Regel har de ikke fulgt. I Diestad opstillede saaledes den „moderatkonservative" Forening 5 Høirekandidater ved Valget. Derfor tabtes i Diestad. Høire indser mærkelig nok ikke selv, hvilken Skade de gjør ved denne Fremgangsmaade. Høire er imidlertid ikke lige ufornuftigt overalt, saaledes roste Holts Høire af Valgmændene fra dette Distrikt.

Med det sparsomme Antal Valgmænd skulde de Moderate ikke stille store Krav og forlangte da ogsaa kun 1 Repræsentant og 1 Suppleant, hvad Høire gik ind paa. Som bekjendt gjenvalgte de Moderate Hr. Henschien som Repræsentant. Oscar Jacobsen var stærkt paa Tale, men da Høire opstillede Bonnevie, blev enhver Mulighed herfor udelukket, ligesom man troede, at Jacobsen skulde blive valgt for Jarlsberg og Larviks Amt.

Om Valget er forøvrigt det at bemærke, at Høire i Carl Aasen fik en meget dygtig 1ste Suppleant som Partiet visselig i Tilfælde vil have al Ære af.

Brevskriveren oplyser sluttelig, at Moderates Arbeide blev adskillig vanskeliggjort derved, at der ikke kom nogen moderat Forebragsholder til Amtet. Dette maa rettes paa. Der er dannet moderate Foreninger i mange Bygder, men ikke i alle. Der haves en Centralstyrelse med Formand og Viceformand og Repræsentanter for de fleste Bygder. „Ved næste Valg føler vi os forvisset om at komme igjen i et betydelig forstærket Antal", slutter Brevskriveren.

Fyrstinde Bismarck.

Varzin 27/11 94.

Fyrstinde Bismarck døde idagmorges.
(H. D.)

* * *

Fyrstinde Bismarck var 9 Aar yngre end sin Mand.

Den 28de Juli 1847 blev hun gift med den daværende Godsbesidder Otto Bismarck, der sammen med sin Broder havde overtaget Bestyrelsen af Familiens forgjældede pommerske Gods Kniepdorf. Det viste sig strax, hvilken Magt hun havde over den vordende Jernkansler; det stærke Liv, som hidtil var ført paa Kniepdorf — af Folkevittigheden døbt Kneiphoff (Kneipegaarden) — var fra nu af slut, og den Indflydelse hun har havt paa ham er visselig ikke mindre, om den end har været skjult, og om hun end ikke har taget nogen aktiv eller aaben Del i Bismarcks store Planer.

Bismarck selv har ved flere Leiligheder omtalt hende som den trofaste Livsledsagerinde, hvem han kunde betro alle sine Planer.

Bismarck har tre Børn: Datteren Marie (gift me Grev Rantzau, preussisk Gesant i München) og Sønnerne Herbert og Wilhelm.

Paa Kafeen. Olsen: Tag væk den Hunden De Persen — den har Lopper!"

Persen: „Hvoraf ved De det?"

Olsen: Jo, jeg har allerede faaet nogle af dem."

Persen: „Naa, saa det har De! Kom Vaps, lad os gaa, den Herre har Lopper!"

En Logivært i Vaterland har 2 Værelser, som han bortleier til Logerende. I det ene Værelse er der 3 Senge og 1 Sofabænk, hvori der ligger i det hele 6 Gjæster. Gjæsterne i dette Rum betaler 2 Kr. Ugen for Natteleie. I det andet mindre Rum ligger 5 Personer, der betaler 30 Øre Natten. Logiværten blev iforgaars i Meddomsretten dømt for ulovlig Oludskjænkning.

„Colin Archer".

Redningsselskabets første Skøite, har ogsaa iaar vidst at hævde det Ry, som den og dens uforfærdede Mandskab ifjor erhvervede sig paa sin første Expedition til Finmarken. Den 8de og 9de Novbr. sidstleden er det lykkedes Kapt. Anthonisen at redde 10 Mennesker under Forholde, som gjør det høist sandsynligt, at uden Redningsskøitens Mellemkomst vilde ingen af dem mere have sat Foden paa tørt Land.

„Colin Archer" er nu stationeret paa Vardø, og en heldigere valgt Station kunde den neppe faa, da Vardø, indbefattet Smelroren og Ytre Kiberg, i en Henseende er et af de vanskeligste Fiskevær langs hele Norges Kyst. Den eller Derne ligger nemlig udenfor det langt fremstikkende Varjag Njarg, paa 3 Sider omgivet af det aabne Hav. Under Fralandsvind vil derfor de Fiskere, som er noget tilhavs, ikke kunne ligge op Land paa nogen Boug, og i en Storm, der umuliggjør Krydsning for en aaben Baad, er det da kun at drive tilhavs. Det nærmeste Land, man muligvis kunde haabe at naa, er Varangerfjordens Sydside og Russekysten, men derhen er den korteste Afstand 10 Mil.

Der er flere Fiskevær deroppe, som er udsatte for den samme Ulempe, om just ikke i saa høi Grad som Vardø, f. Ex. Strækningen fra Sletnæsodden til Nordkyn, den ydre Side af Magerø og Ingø i Finmarken, Vardø og Fladvær i Tromsø Amt, Røst, Værø og de vestligste Vær i Lofoten. Ogsaa sønden for er der Landtunger og Ogrupper, der skyder sig saa langt ud i Havet, at det under en Landvindstorm er umuligt at gjøre Land paa nogen Kant. En Redningsskøite paa ethvert af disse Steder vilde kunne forebygge megen Elendighed.

Paa Akers mekaniske Værksted løb Tirsdag Kl. 12 paa Vandet Dampskibene No. 153 og 154, begge Hvalfangerskibe, bygget for russisk Regning.

Om Kongens Ankomst til Kristiania har her i det sidste i Aviserne gaaet et Utal af Rygter og mere eller mindre bestemte Forlydender. Efter det sidste Forlydende skulde baade Kongen og Kronprinsen komme hid den 11te eller 12te Decbr. Formodentlig kommer han ikke før i Slutten af Januar eller de første Dage af Februar, medmindre Ministeriet straks skulde demissionere, men det ser det for Tiden ikke ud til.

Heller under Rusland! Af „Sarpen"s Referat af Statsraad Bangs Foredrag i Sarpsborg itorsdags hidsættes følgende:

Taleren havde med Forfærdelse i Kristiania hørt en fremstaaende Venstremand udtale: „Jeg vil heller komme ind under Rusland end forlige mig med Sverige".

Disterit.

Chr.sand. 21/11 (H. D.)

Disteriten tiltager her i en foruroligende Grad Skolerne er lukked et par Dage for Rengjøring.

De nye Disteritmiddel er ikke at erholde her.

Illustreret Familieblad, No. 9, er udkommet med følgende Indhold: Fra Skovveien. Ja eller Nei? (med Billede). Tante Ellen. Middagen i Holmsro. Katuglen. I Haven (Billede). Fra Fiskerlivet (Billede).

Et Blaafyredrama fandt forleden Sted i en Apothekerkjælder her i Kristiania. Det var en gift Laborantkarl og en ung Pige, som havde staaet i utilladeligt Forhold til hinanden, som berøvede sig Livet.

Afsluttende Valgstatistik.

Vi kom i vor den 17de November offentliggjorte Valgstatistik til det Resultat, at der dengang stod 80,929 konservative og modrate Urvælgere mod 81,763 radikale. For Landdistrikternes Vedkommende skulde Forholdet være 59,775 mod 60,665, for Byernes 21,154 mod 21,188.

Senere er det ved Meddelelse fra Tønset blevet oplyst, at der ikke som i Telegramerne angivet blev afgivet 69 Centrumsstemmer der i Bygden, men 172—169. Denne Oplysning bevirker en Forøgelse af det konservative og moderate Stemmeantal i Hedemarkens Amt fra 4150 til 4250, og i Landdistrikterne overhovedet fra 59,775 til 59,875 og den formindsker det radikale Venstres Overvegt paa Landsbygden fra 800 til 700.

For Bygdernes Vedkommende bliver nu at tillægge Valgresultaterne for Sarpsborg og Tønsberg. I disse to Byer er der afgivet 178 + 355 = 533 konservative og moderate Stemmer mod 123 + 214 = 337 radikale. Det samlede Stemmeantal for Byerne (bortset selvfølgelig fra den Del af de socialistiske Stemmer, der faldt paa egne Lister og eget Program) bliver da: 21,687 konservative og moderate mod 21,525 radikale, med 162 Stemmers Overvegt for de førstnævnte.

Ifølge denne Beregning skulde altsaa Udfaldet af de i 1894 afholdte Valg til Storthinget være, at der i By og Land tilsammen staar

81,562 konservative og moderate Urvælgere
mod **82,100** radikale,

saa at de sidstes Overvægt skulde udgjøre **538.**

Det er muligt, at dette Tal ved det endelige Opgjør yderligere vil nærme sig Nul; skulde det forsøget i de Radikales Favør, bliver det i al Fald med smaa Sifre. Naar henses til, at her er Spørgsmaal om en Vælgermasse af 164,000, maa Valgenes Udfald derfor karakteriseres derhen, at der staar to ganske jevnsterke og lige talrige Partier mod hinanden.

Af „Kringsjaa" er 9de Hefte udkommet med rigt og interessant Indhold.

15 Læs Gjødsel blev forleden Dag bortstjaalet fra Loengen.

Tsaren benaader.

Petersburg, 27. Novr.

Keiser Nikolai har idag udstedt et Manifest, der letter Betaling af Gjæld til Kronen, eftergiver Skatterestancer, nedsætter Pengebøder og forkorter Straffetiden for dem, der er dømte til Fængsel, Politiopsigt og Deportation.

Undersøgelser angaaende Statsforbrydelser, der er ældre end 15 Aar, skal indskilles, og de, der lider Straf for Deltagelse i den polske Reisning i 1863, tillades at opholde sig overalt i Riget, dog uden at faa sin Eiendom eller andre Rettigheder tilbage.

Petersburg, 27. Novbr.

I det af Keiseren i Anledning af hans Formæling udstedte Manifest har man især fæstet sig ved de pekuniære Lettelser, der er tilstaaet de agerdyrkende Klasser, Adel og Bønderne. For Laan til Adelen i Rigsadelsagrarbanken nedsættes saaledes Rentefoden fra 4½ til 4 Procent med større Lettelser i Amortisationen og Bønderne eftergives forskjellig Slags Gjæld til Kronen samt Skatterestancer.

Et Supplement til Manifestet bringer Meddelelse om Belønninger til Embedsmænd og Nedsættelser i de inden Armeen og Marinen tildelte Straffe.

Literatur.

Cammermeyers Novelle- og Romanbibliothek. Fortællinger, af N. J. Gregersen. Det er ikke meget af Hr. Oberst Gregersens literære Produkter, der er udkommet i Bogform, men det, som paa denne Maade har set Lyset, hævder sin Plads blandt den norske Literatures bedste Frembringelser. Særlig er hans Jagthistorier og Skildringer af Fjeldets og den jomfruelige Skovnatures Eiendommeligheder i høi Grad fængslende, og her gaar han vore Stormestre paa dette Felt, Asbjørnsen og Barth, en høi Gang. Hans Tegninger af Folkelivet er ogsaa fint udførte og vidner om en skarp og uhildet Jagttagelsesevne.

Fortællinger. Af Johanne Vogt. Forfatterinden har allerede vundet sig et populært Navn inden den Læsekreds, i hvilken hun er kjendt. Hendes Frembringelser dreier sig gjerne om Livet i de høiere Kredse, og hun forstaar paa en mesterlig Maade baade at vise „det vrange og skakke" og „det, som er ret og rakt."

Fra Ishavets Kyster. Af J. Furs. Denne Bog er vistnok nu saa kjendt inden de Kredse, den nærmest skulde interessere, at en Anbefaling er overflødig. Det kan være nok at tilføie, at da den udkom, fik den af alle de norske og svenske Blade (mellem 20 og 30), der anmeldte den, en enstemmig rosende Omtale.

Fortællinger af Jesu Liv for de Smaa ved Skoleinspektør, cand. theol. A. M. Corneliussen. Dybwads Forlag Dette er en udmærket Bog for de Smaa. Forfatteren har nemlig paa en meget heldig Maade løst den Opgave, han har sat sig: at gjengive i Sammenhæng, de vigtigste Fortællinger i det Nye Testamente i en Sprogform, som ligger de Smaas Tankesæt og Udtryksmaade nær. Naar der nu skal kjøbes Julepresenter til de Smaa, saa glem ikke denne Bog. De Smaa, der selv kan læse, vil blive overmaade glad i den, det er vi forvisset om, og saa vil Forældrene have Bevidstheden om, at der under Læsningen saaes en god Sæd i deres Smaas Hjerter.

For Forældre og mange Lærere vil den ogsaa være til stor Nytte ved Undervisning i Hjem og Skole. Vi ønsker denne Bog den største mulige Udbredelse baade i By og paa Land. Udstyret af det os tilstillede Exemplar er meget smukt. For at skaffe den saa meget større Udbredelse, tror vi at en billig Folkeudgave vilde være ønskelig.

Paa Lutherstiftelsens Forlag er udkommet:

De fire Slags Mennesker, af Dr. theol. James Stalker. **Pris Kr. 0,15.**

Hvad er Kristus? Pris 0,15.

Fristelse. Et Ord til de unge, af Dr. theol. James Stalker. 0.15.

Nye Julekort. Paa Norlis Forlag er udkommet Portrætter af norske Digtere i Kortform. Det er 5 Kort, Portrætter af Asbjørnsen, Bjørnson, Ibsen, Lie og Wergeland alle udmærkede hvad Portætlighed angaar og smukt udført i Heliogravure.

For en billig Pris — 30 Øre — har man nu Anledning til at glæde en god Ven til Jul med et smukt Portræt af hans Yndlingsdigter.

Et politisk Jule- og Nytaarskort, tegnet af Gustav Lærum, er udkommet i Kommission hos Halfdan Boye, Kristiania. Det er et fornøieligt Billede af Valgkampen og den nuværende politiske Situation.

Nye Bøger:

Gads Forlag: Den engelske Lods af Wergeland. Jubilæumsudgave. 7.00.

P. T. Mallings Forlag: Moderens Testamente, af Charlotte Koren 2.25.

Alb. Cammermeyers Forlag: Kapteinen paa „Mary Rose" af W. Laird Clowes. 2.00. Det indiske Halsbaand, Roman af Rudyard Kipling, 2.00. Forbi, Roman af Herman Sudermann, 2 Dele. 3.60.

Tidens Tegn.

Vi har faaet Brevsendinger fra radikale Bygder, hvori meddeles, at „Eidsvold" udtaler de Meninger, der i Grunden næres af Flertallet af de Stemmeberettigede i disse Bygder, men at Bladet endnu er for nyt og for lidet kjendt og udbredt der, saa at den radikale Presses Meninger alligevel blev de herskende ved Valgene.

Den Kjendsgjerning, at Radikalerne har vundet Flertal i Byerne, viser sig at have vakt overordentlig Opsigt paa Landsbygden.

Vi er meget tilbøielig til at antage, at Radikalernes uventet store Nederlag i Jarlsberg og Nedenes er en direkte Følge af deres Seier i Kristiania.

I Hof i Jarlsberg druknede Nat til Søndag den 50—60 Aar gamle Tøger Olsen Flisefuen i Bergsvandet lige nedenfor en brat Skraaning, han maa være faldt ndover, du det viser sig, at han har faaet 2 store Huller i Hovedet. Der hvor man fandt ham var kun et Par Fod Vand. Hesten stod om Morgenen fremdeles paa Veien ved Ulykkesstedet.

Folkevittigheden er ikke altid at spøge med. Den har en egen Evne til at bide sig fast i Bommerter, som af og til begaaes af Folk i de høiere Klasser og behandler dem ikke altid paa den skaansomste Maade.

Nogle Arbeidere sad en Dag nede ved Bryggerne og holdt Frokost. En af dem kastede fra sig Papiret, han havde tullet om Maden. „Er du reint gæln?" udbrød en anden. „Sæt naa, at'n Stipendiat Rofs kom aa fandt dettane her. Saa blei'n naa først sjøl vettalaus, aa saa gjør'n Blaredaktøra ossaa vettalaus."

* * *

Nogle Arbeidere sad paa en Tomt i Middagshvilen. De diskuterede Spørgsmaalet om gratis Mad til Skolebørnene, og alle var enige i Forslagets Fortrinlighed. En ældre Arbeider, som hidtil havde tiet, tog nu tilorde med et fult Blink i Øiet. „Ja, jeg synes ogsaa godt om dette her. Den, som har mange Børn, kunde kanske spare ind saa saa meget om Dagen, at det blev til et Par Flasker Øl eller en halv Flaske Aftevit mere." — „Aa, du er en" — — — brusede en af Kammeraterne ud. „Rolig, rolig, Peder." gjenmælede den tiltalte. „Du vilde ikke anvende den Besparelsen til noget andet, og jeg kjender mange, som heller ikke vilde det."

Den nye Tsar tilsods.

Som Tronfølger er Nicolai II, skrives der fra St. Petersburg til Berlin, saavidt man kan erindre, næsten aldrig seet i Residentsstadens Gader tilfods: Frygten for Attentater, der i aarevis som en Mare trykkede den keiserlige Families Medlemmer, havde rovet Arvingen til det mægtige Tsarrige denne den fattigste Undersaats Frihed. Saameget desto større Overraskelse og Bestyrtelse vakte det derfor forleden Dag i Anitschokow-Paladset, da Tsaren pludselig traadte ud af sit Kabinet og forlangte Hue, Kappe og Hansker, uden at der i Forveien var udgaaet Ordre til at spænde for, og Politiet heller ikke var underrettet om en stedfindende keiserlig Udfart. Blandt Betjeningen opstod der en saadan Forvirring, idet den ene løb hid den anden did, at det varede flere Øieblikke inden Tsaren, hvem det komiske ved Sagen sandsynligvis morede, fik de forlangte Ting.

Derpaa vandrede Tsaren i al Ro hen over Anitschowerbroen til Storfyrst Sergei Alexandrowitschs Palais, tilbragte et Kvarterstid hos sin Brud og gik derpaa over Broen tilbage langsomt henad Newski-Prospekt. Skildvagten, som ved Palæet havde villet give Signal til at røre Trommerne, fik af Tsaren hurtig et Vink om at lade dette bero. I den unge Officer i den simple Officerskappe kjendte ingen af de talrige Passerende paa Newski-Prospect Tsaren. Han vandrede forbi den berømte „Gostinny Dwor" til den Kasanske Kathedral, blev her staaende og korsede sig gjentagne Gange, som den simple Mand af Folket pleier, naar han kommer forbi en Kirke eller et Helgenbillede. Da Tsaren saa op, fik han Øie paa sin Fløiadjutant Grev Kotschubey, som kom henimod ham; han saa hvorledes Greven studsede og kastede et usikkert Blik paa Tsaren, og saa uden at kjende ham, vilde passere forbi. Med et let Smil paa Læberne lagde Tsaren sin Haand paa Grevens Skulder og sagde: „Det glæder mig meget at have truffet Dem, Greve, det er altfor kjedsommeligt at spadsere alene". Uden at give den forbausede Greve Tid til at blive klar over Situationen, lagde Keiseren sin Arm i sin Fløiadjutants og fortsatte sin Spasertur.

Imidlertid havde man fra Buitskow-Paladset telefoneret til Stathauptmanden, at Keiseren havde begivet sig ud tilfods, ingen vidste hvorhen. Hr. von Wahl geraadede i høieste Ophidselse og satte sig skrax i sin Kaleche, for at farte ud paa Søgen efter den tabte Tsar. I den mest rasende Fart gik det først til Vinterpaladset, men her havde naturligvis ingen seet Tsaren, saa gik Farten opover Newski, lige forbi Tsaren, til Anischkowpaladset, forat erfare om Hans Majestæt ikke i Mellemtiden skulde være kommet tilbage — ogsaa atter nedover Newski. Ved denne sin anden Fart henover Newski gjenkjendte vor Wahl Tsaren, sprang ud af sin Vogn og styrtede hen til Tsaren med de Ord: „Men Majestæt, hvorledes kunde De dog gjøre dette!" — mere kunde echaufferede Stathauptmand i sin Beklemmelse ikke faa sagt.

Hans Majestæt syntes imidlertid at optage denne lidet ceremrnielle Tiltale meget ilde, thi han bemærkede temmelig høit: „Bliv ikke urolig for min Skyld, General. Eller findes der maaske et Reglement fra Dem, som forbyder mig at spadsere?" Dermed skred Tsaren roligt videre, idet han fremdeles holdt Kotschubey under Armen, medens Wahl fulgte nogle Skridt efter, dog ikke paa Trottoiret, men paa Gaden. De Spaserede paa Newskipassaten saa allesammen helt forbausede efter Statshauptmanden, og ingen kunne begribe, hvorfor Generallöitnant von Wahl pludselig havde givet sig til at promenere ude paa den brolagte Kjørebane; ogsaa Gorodowoiserne, som pligtskyldigst gjorde Honnørs for sin høie Foresatte, saa helt forbløffede ud. Uden at være gjenkjendt af nogen, forsvandt imidlertid Keiseren med Grev Kotschubey ind ad Anischkow-Paladsets Porte.

Først senere erfor Newski-Flanørerne hvem de egentlig havde kunnet hilse paa Newski. Peterburgernes Beklagelse over at se den sjeldne Leilighed til at se den unge Tsar som Newski-Flanør i Hue og Kappe — „akkurat som en af os" er overmaade stor".

Krigen i Østasien.

Fred for enhver Pris.

Til „Reuters Office" meldes fra Shanghai, at de japanesiske Tropper sandsynligvis vil gjøre Landgang øst for Weihai-wei, storme denne Havn fra Bagsiden og derefter marschere mod Peking.

Fra Yokohama meldes, at Kinesernes Tab i Kampen ved Port Arthur skal beløbe sig til 3000 Mand. Mange flygtede Natten til 21de ds.

Avantgarden af Marskalk Grev Ozamas' Armékorps er afmarscheret mod Newchwang.

Kjøbenhavn, 27de Novbr.

Ifølge et hertil indløbet Telegram fra Shanghai er Li-hung-tschang bleven berøvet alle sine Udmærkelser og har kun faaet Tilladelse til at beholde sit Embede.

Kineserne synes at have opgivet enhver Tanke om at fortsætte Krigen, og man venter, at de vil bede om Fred for enhver Pris.

Som tidligere meddelt, forstærker Rusland sin Armé ved Koreas Grænse, og det forlyder, at hverken England eller Rusland vil tillade Japan at beholde Korea. Formodentlig maa Japan lade sig nøie med en klækkelig Skadeserstatning. I Høiden faar det Øen Formosa, der forresten skal være en ren Perle af en Ø.

Et radikalt Blad meddeler sine Læsere, at Kniveskogparcellerne blev underkjendte ved Overskyldsætningsforretningen. De blev som bekjendt enstemmig godkjendte. Derimod blev Sjernesparcellerne, som de Radikale i Stavanger havde skaffet sig, godkjendte, idet Loddet gjorde Udslaget.

100 — et Hundrede Stemmers Overvægt skulde de Radikale have blandt Urvælgerne efter en af „Mrgbl." opgjort Beregning, rettet efter Meddelelsen fra Tønset.

Frostknuder. Man holder den Del af Legemet, der er plaget af Frostknuder ca. ¼ Time i varmt Afkog af Egebark, tørrer det godt af, bestryger det med Glyserin og udsætter det ikke paany for Kulde. Efter 4—5 Ganges Gjentagelse, vil der vise sig godt Resultat.

Nye Kirker i Asker. Fra Beboerne ved Bækkerø og Grorud er indkommet Andragende til Akers Herredsstyrelse om Opførelse af en Kirke paa hvert af de to Steder.

Sarpsborg og Tønsberg.

Til Repræsentant for Sarpsborg valgtes igaar ifølge Ohmetelegram Sognepræst Arnesen enstemmig og til Suppleant Doktor Johnsen, ligeledes enstemmig.

Til Repræsentant for Tønsberg valgtes igaar ligeledes enst. Skibsreder Georg Knap. Til Suppleant valgtes Kjøbmand Larsen efter Lodtrækning med Politimester Garben, da begge havde 6 St.

Hermed er alle Storthingsvalg afsluttede.

Et godt Raad for Vinteren. Mindre Værelser, hvor der ikke er Ovn, eller hvor denne er kostbar at bruge, kan opvarmes meget letvint og billigt derved, at man tager et Kogeapparat („Beatrice„), tænder et almindeligt stort Blus, og ovenpaa lægger en Mursten. Naar Mursten nen efterhaanden blir glødende, giver den en ganske forbausende Varme fra sig. Apparatet bør helst staa paa et Blikbret, og man passe vel paa, at det ikke vælter.

Efter Hvedebrødsdagene. Hun: „Emil, hvad er det for en smuk Eiendom derhenne"?

Han: „Ved ikke!"

Hun: „Aah, Emil, du elsker mig ikke mere; paa vor Bryllupsreise da vidste du alting!"

Explosion. Medens man Mandag i Farsund var ifærd med at træffe de nødvendige Forberedelser i Anledning af et Foredrag, som Hr. Tromholdt skulde holde der, exploderede pludselig en Del Saltsyre med et sterkt Knald. Ved Explosionen blev samtlige Vinduer i Bygningen ødelagt, hvorimod ingen Mennesker kom tilskade.

Det franske Depuneretkammer har med 377 Stemmer mod 143 vedtaget den foreslaaede Bevilgning til Madagaskarexpeditionen.

Czaren er gift. Czarens Vielse med Prinsesse Alix af Hessen fandt Sted Mandag efter Programmet.

Brødmangel i Amsterdam. Søndag udbrød i Amsterdam en almindelig Bagerstreik, der frembeles vedvarer. Af den Grund er der opstaaet Brødmangel, der truer med at blive saameget følelige re, som Arbeiderne søger at hindre ethvert Salg af Brød.

De fleste Bagerier er lukkede.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8 *Tre koner til en mand.*

Udenlandske
* glatte *
ugjennemsigtige
spille-kort
i Udvalg fra **90 øre** pr. spil og opover
Særlig anbefales en sort med **mørk** (blaa og brun) **bagside** og med
tal i hjørnerne (afrundede)
til kr. 1.25,
der almindelig anerkjendes som de *behageligste* og efter flere aars erfaring *ubetinget som de varigste.*
Yderst elegante spille-kort i imit. **ruslæder-etui à kr. 2.50.**
Porto for indtil 4 spil 30 og 5—12 spil 50 øre.
Dusinvis og i partier rabat.
Mit lager anbefales **ogsaa** handlende.
J. W. Cappelen.
Hovedoplag for Norge
Kirkegaden 15.
Telegr.adr.:
Cappelen.

27de Ungdomsfest.

Unge mænd og kvinder
indbydes til selskabelig sammenkomst i **Ynglingeforeningens store sal søndag den 2. december** fra 7—10 aften. Velvillig assistance med foredrag, sang og musik er erhvervet. Smørrebrød, kaffe, melk etc. kan erholdes til moderat Pris. — Entre 10 Øre.

Fru Hanna Brun. Fru B. Smitt.
Frits Kjær. Alfr. Russ.
Joh. Skougaard.

(796)

Husk paa

en af de første Dage at gaa indom Postkontoret og bestil

„Eidsvold".

1 Kr. pr. Kvartal.

Eiendomme tilsalgs.

Keisersgade No. 5,

Brandtaxt Kr. 81.000.00. Skattetaxt Kr: 88.000.00, indredet med Bekvemmeligheder paa 5 à 6 Værelser, beliggende paa Solsiden og solid bygget, er tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith.
Carl Johansgade.

Herslebs Gade No. 6

solid 3 Etages Gaard, fordelagtigt beliggende for Bortleie, med Facade mod Syd, indeholdende Bekvem. paa 3 og 4 Værelser, Kjøkken og Pigekammer, er tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Et større Tomteareal

beliggende mellem Herslebsgade og de regulerede Sverdrupsgade, Jens Bjelkesgade, Rathkesgade og Kirkegaardsgaden er tilsalgs. — Planen over Tomternes Inddeling fremvises hos undertegnede, der har Tomterne tilsalgs.
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Munthesgade No. 33,

frit beliggende 2 Etages Villa, passende for en eller 2 Familier, med stor smuk Have, er billig tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Bag Slottet

er et større Tomteareal — ca. 14,400 Kv. Alen — tilsalgs. Tomterne, hvoraf de fleste **paa Solsiden,** ligger mellem Incognitogaden, Oscarsgade samt 2 nye projekterede Tvergader. — Man henvender sig til
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

I Byens Centrum.

Rosenkrantzgaden No. 3, solid Gaard med stor ubebygget Tomt, særdeles vel skikket for yderligere Bebyggelse tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Langesgade No. 1,

Brandtaxt Kr. 63,400,00. Skattetaxt Kr. 63.000.00, indredet med Bekvemmeligheder paa 5 à 7 Værelser, beliggende til Solsiden og solid opført, er tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Observatoriegaden No. 14,

beliggende paa Solsiden og indeholdende 3 Bekvemmeligheder paa 6 og 7 Værelser m. v. foruden en Butik med tilhørende Bekvemmelighed i Kjælderetagen er tilsalgs.
Man henvende sig til
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Trondhjemsveien No. 6 & 8

ualmindelig gode og solide, vel indrettede 4 Etages Gaarde, lette at bortleie, indeholdende Bekvemmeligheder paa 3 og 4 Værelser, Kjøkken, Pigekammer m. v. er tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,

Skovveien No. 49 B,

ny, solid Gaard, frit beliggende, hvori Bekvemmeligheder paa 2, 3 og 4 Værelser, Kjøkken, Pigekammer, Anretning og Bad, tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade,

Tidemandsgade No. 21.

ny solid Gaard med Have billigt tilsalgs. Huset indeholder 2 Bekvemmeligheder, hver paa 5 Værelser, Kjøkken, Pigekammer og Bad samt 3de Kvistværelser.
Man henvende sig til
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

No. 29 Enebakveien og No. 65 St. Halvardsgade.

hvis samlede Areal er vel 50,000 Kv.-Alen og støder umiddelbart til Kongsvingerbanen i en Længde af 600 Alen, er tilsalgs. Den egner sig godt for et industrielt Anlæg, ligesom ogsaa for et Gartneri, hvortil den ogsaa for Tiden benyttes, og findes der paa samme ca. 600 fuldt udviklede Frugttræer. Paa Eiendommen staar et godt 2-Etages Hus, hvori 4 mindre Bekvemmeligheder, tilligemed en Udhusbygning. Man henvende sig til
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Ved Bryn Station

er en bekvemt beliggende Eiendom med et Areal stort 3—4 Maal *særdeles skikket for et mindre industrielt Anlæg, hvortil den hidtil har været benyttet,* tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Observatoriegaden No. 12,

smukt beliggende til Solsiden paa Hj. af Huitfeldtsgaden, er tilsalgs. Gaarden indeholder 6 Bekvemmeligheder paa 4—7 Værelser m. v.
Man henvende sig til
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Skovveien No 52,

en solid, smukt beliggende Gaard, hvori 4 Bekvemmeligheder, tilsalgs ved
Overretssagfører H. C. Smith,
Carl Johansgade.

Chr. Schous Bryggeris

tidligere Contor- og Malteribygninger

er tilsalgs. Eiendommen, der har No. 3, 5, 7, 9 og 11 til den nye udvidede og oparbeidede Fjerdingensgade, er bekvemt og **centralt beliggende mellem Lilletorvet og den nye Bro over Akerselven.** Det samlede Areal er 8171 □ Alen. Skattetaxt Kr. 186,000,00. Med sine store og luftige Kjældere og øvrige Lagerbekvemmeligheder, hvis Gulvflade i hver Etage er 1020 m.², er Eiendommene særlig skikkede for større Forretninger eller industrielt Anlæg.

Til Eiendommen ligger ogsaa Tomten No. 6 Fjerdingen, der har 21 Alens Facade til Akerselven.

Om Salget henvende man sig til

Overretssagfører H, C. Smith.
Carl Johansgade.

Til Julepresenter

anbefales fra Udsalget for den **tydske Kjoletøifabrik**

Kongens Gd. 20, ved Siden af Hr. Ove Caspersen,

et stort Udvalg i solide Tøier kun i **hel Uld** fra 1 Kr. og høiere pr. Meter.

NB. Fabrikpriser.

Ültzenske Wollenweberei,

Jens Buck,

Kongens Gade 20, Christiania.

Stor Julerealisation

begynder Onsdag 14de November.

Mærk. Fra Systuen leveres Kjoler paa kort Tid garanteret.

Magasin du Nord

(Oluf E. Larsen)

Kirkegaden 23.

(J. H. 790)

Chr. L. Østergaard

Lager: Storgaden 28, Christiania.

Butik: Storgaden 27, til Youngsgaden.

Fabrik & Lager af Tricotage anbefales en Gros & en Detail.

Godt Udvalg for **Damer, Herrer og Børn:**

Bedste Kvalitet. Alt af eget Fabrikat.

Handlende Rabat. (J. H. 775)

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bøhms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Abonner paa „Eidsvold"

1 Kr. pr. Kvartal.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Sølvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc. etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Moss Aktiemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse
Dyttestry billigste Priser
Som af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Adolf Schjold & Co.

anbefaler:

Isenkram

en gros og detail,

Kortevarer & Legetøi

en gros

Storgaden 10 B,

Christiania.

(J. H.)

A. Sand & Co

anbefaler

Selvlöftende Rullegardiner

Snorer, Duske, Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.

Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner

A. SAND & Co. Kongens Gade 19

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

Møllergaden No. 3.

Hvad der kan spares i et Hus ved at kjøbe sine Varer paa rette Sted er ganske betragteligt).

Inden Jul

bortsælges og hvoraf mange Ting som passer til **Julepræsenter:**

2500 mtr. fransk helulds Kjolecheviot udsælges 65 Øre under regulær Pris (før 2.40, nu 1.75). Smuk Julepresent.

Cheviot og Klæde ligefra 70, 80, 1.00 i god Qvalitet.

500 mtr. Helsilkestof i lyserød, rødbrun, hvid og blaa Farve kun **Kr. 1.50** pr. mtr. (halv Pris). Passer til Balkjoler, Pynt, Schawletter og Tørklæder.

Alle Gardintøier af de extra gode norske og svenske er udlagt til Salg før Jul.

Uldgarn af vort bekjendte ægte Slitegarn (smukt, blødt og stærkt) samt de bedste Sorter skotsk Garn kjøbes langt billigere i Møllergaden 3. A R D Garn under Indkjøbspris.

Flonel og Uldtøi hvoraf et Parti til 48 Øre.

Hvidevarer saasom: Prima **Lagenlærred** nu kun 56 Øre pr. mtr., **Lagenstout,** Lagenbommesie, Shirting, **Møbeltøi,** Bolster, Dreil og Linstrie, 750 Stk. ubleget norsk Lærred af bedste Sort i Stykkevis 15 % under Fabrikpris. De extra Qvaliteter af egen Blegning anbefales.

Broderede Længder kun i Stykkevis.

250 Par (Restbeholdningen) af graae dobbelte Uldtæpper 25 % under regulær Pris.

3000 Par Uldvanter udsælges billigt. En Beholdning Børnevotter (smaa) kun **15** Øre Parret.

2500 Dus. af vore bekjendte Kammerdugs Lommetørklæder nu endnu billigere.

For Herrer: Snipper, Manchetter af bedste Qvalitet (man sparer mindst 1.50 paa 1 Dus.), Manchetskjorter Dag- og Natskjorter færdige og efter Bestilling, Uldtrøier, Normalskjorter og Benklæder.

Hele Beholdningen af norske Gulvtæppetøier og en Del afpassede Tæpper.

Bordtæpper og Sengetæpper samt billige Portierer (kun 6.00).

Fra 1ste November har vi i egen Afdeling

Drestøier for Herrer og Smaagutter.

Specialitet nu er hjemmevævet Cheviot af 3-lagt Strømpegarn. Et Parti norsk Cheviot med ubetydelige Vævefeil 30 % under Prisen. Heluldne gode Skidresser leveres for 25.00. Gode Cheviotdresser til **30, 35, 40** og **45,00**. Godt Snit og godt Stof.

Alt Salg kun pr. contant og til bestemte Priser. Da Husleien kun er ¼ Part, og vi derhos kjøber alle Varer i store Partier til vor Engrosforretning saa sælges alle Varer til slige Priser, at det lønner sig at gaa det Stykke Vei til **Møllergaden 3.**

Edv. Tandberg

Detail Møllergaden 3

(Engroslager Carl Johans Gade 5 II Etage.)

(J. H. 767).

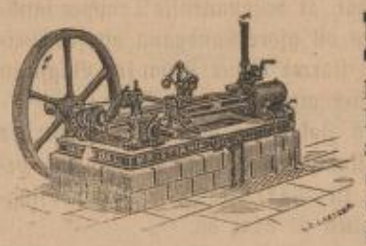

Fosters Dampmaskiner og Dampkjedler

har **større Demensioner** og er som Følge deraf **mere effektive** end noget andet Fabrikat. Maskinerne er af **enestaaende Soliditet,** hvorom man vil kunne overbevise sig ved at bese en 4 Hestes Maskine, vi **har paa Lager.**

Heimdal Maskinforretning, Kristiania,

Telefon 3107 K, Vognmandsgd. 8 (ved Jernbanetorvet)

J. Hellstrand.

Kurv og Kurvmøbelforretning.

Lager af Børne- og Dukkevogne. Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien 58.

(J. H. 759.)

Vildt

kjøbes.

A. Hamborg & Co.

Vognmandsgaden 8, Christiania.

(J. H. 744)

Stor Skotøi-

Realisation

3 Youngsgaden 3.

(J. H. 762)

Olaf Falch, Skarnæs.

Agentur, incasso & kommission, specielt i Glommendalsdistrikterne, Hurtig exped., reelt opgjør.

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkegaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1894.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.

Navn:.....

(1 Kr. pr. Kvartal.) *Adr.:*.....

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 142. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 1ste December 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Blandt det vakreste til Jul

— **solid, elegant, nøiagtigt.** —

For Reise- og Turistlivet:

1 Høidebarometer, Lommeuhrform — fint og elegant — corrigeret til 10, 12, 16, 20, 28, 36 40 og 50 Kr.

eller

1 Skridtmaaler, for enkelte 10, 100, 1000, 10,000 og 100,000 Skridt, corrigeret 12 Kroner og 10 Kroner.

eller

1 Kompas, nøiagtigt til at bære i Lommen, Nikkel fra 1.00 til 7.50; for Kjæde, Nikkel og oxyderet 0.60 til 4,00 i Guld 4—20 Kroner

eller

1 Reisekikkert, acromatisk i solid Etui til 10, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 24 og 30 Kr. *Jagtkikkert* 32, 35, 40, 44, 52 og i Alluminium 40—150 Kr.

eller

1 Reisethermometer i Etui 0.80, 2,00. Do. minimum 1.80. do. minimum & maximum 2 Expl. i Etui 5 Kroner

For Familier og enhver:

1 Husbarometer, smukt i forskjellige Modeller, corrigeret til 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14 og op til 52 Kroner

eller

1 Hygrometer, Lambrechts Patent, Kr. 15 og 20, Fjæderhygrometer Kr. 5.00; med direkte Procentangivelser

eller

1 Psykrometer (Kroghs Anordning) med Procent og Dugpunktstabel Kr. 6.00. En Fugtighedsmaaler bør findes hos enhver, som priser sund Luft

eller

1 Thermometer, nøiagtigt, for Væ relser fra 0.40 til 6 Kroner; til at sætte udenfor Vinduet Kr. 1 til 5, min. 1.50—5, maxim. & min. 5 til 14 Kroner

eller

1 *Kikkert,* fin. — acromatisk for Teater, Saloner Kr. 7—50. *Solid for Sø og Land* 8—60 Kroner

eller

elektriske Apparater for Sygebehandling

til 14, 22, 26 og 38 Kroner, elektriske Armbaand 4.50, 6.00 og 8 Kroner elektriske Ringe Kr. 1.20.

Tegnebestik, Instrumenter, Apparater m. v.

Briller og Lorgnetter i Guld, Dublé, Nikkel og Staal.

Største Udvalg.

A. J. Krogh,

optisk mathem. og elektrisk Værksted,

Lager og Udsalg 12 Kirkegaden 12.

(789)

F. H. Dethloff,

Skippergaden 17 C,

fører Lager af

Skraatobak

fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik til Fabrikpris.

Kristiania almindelige

GJENSIDIGE

Forsørgelsesanstalt.

—o stiftet 1847. o—

Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000.
Samlede Fonds ..... „ 4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Løve, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved

Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Livsforsikringsselskabet

„SKÅNE"

— Kapital Kr. 12.000.000.00 —

Joh. Løken, Kristiania.

Dygtige Agenter antages

Brandforsikrings-Selskabet

„SUN"

oprettet 1710

overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge

A. AANONSEN

Dronningens Gade 25. 1ste Etg.

ved Siden af Hotel Skandinavi

Dr. Kjartan Langberg

Hudsygdomme 12—2, 6—7½.

Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet

Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.**

(768)

Løitens * * Aquavit,

tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Arbeidskontorer.

Allerede i Januar Maaned indeholdt vort Blad en Henstilling om at tage under Overveielse, hvorledes Arbeidsløshed paa bedste Maade skal kunne modarbeides og afhjælpes, og vi antydede et Middel, som vi fremdeles anser for i Længden at ville være mere praktisk end „Forsikringer mod Arbeidsløshed"; vi frygter nemlig for at saadanne Forsikringer tildels vil kunne virke slappende paa den Iver, hvormed der saavel af Samfundet som særlig af den Arbeidsløse selv virkes for at hæve Arbeidsløsheden. Det Middel, som vi antydede, var Oprettelsen af et Arbeidskontor for det hele Land under Statens Ledelse, ved Siden hvoraf der, som vi senere antydede, kunde oprettes kommunale Kontorer, der skulde staa i Forbindelse med Statskontoret. Dette Kontors Bestemmelse skulde være at overtage Ledelsen og Reguleringen af den Virksomhed, som gaar ud paa Afhjælpelse af Arbeidsløsheden. „Vi mener", heder det i vor Artikel i „Eidsvold" for 27de Januar, „at alle Fabrikanlæg og alle Industrigrene i Landet maa kunne stilles i et saadant Forhold til hverandre, at de gjensidig støtter hverandre og sikrer hverandres Stilling. Vi tænker os, at dette bl. a. vil kunne ske paa den Maade, at naar Afskedigelser finder Sted ved et eller flere Brug, skal dette bringes til almindelig Kundskab, for at de Afskedigede skal kunne blive tilbudt Ansættelse ved andre Brug af lignende Slags, der ser sig istand til at modtage nye Folk. Subsidiært, dersom Ansættelse i Bedrift af samme Art som den, hvor Afskedigelserne finder Sted, er umulig i fornøden Udstrækning, skal de afskedigede Arbeidere have Fortrinsret til Ansættelse enten i beslægtede Industrigrene eller i saadanne, hvori ingen særskilt Uddannelse behøves. Som sidste Udvei gives dem midlertidig Sysselsættelse i en Virksomhed, hvori de, skjønt Fagkyndighed er fornøden, dog kan bruges til de lettere og simplere Slags Arbeider".

„For at saadan Ordning kan gjennemføres i Virkeligheden og ikke blive staaende som et fromt Ønske paa Papiret, maa der en vis Organisation til. Vi har tænkt os, at der under Statens Ledelse oprettes et Arbeidskontor for hele Landet, til hvilket alle industrielle Anlæg er forpligtet til baade at indberette forestaaende Afskedigelser og at give Oplysning om, hvorvidt de ønsker eller er i Stand til at modtage nye Arbeidere. Dette Kontor skulde desuden selvstændig anstille Undersøgelser angaaende Arbeidsforholdene for paa den mest effektive Maade at kunne have en Oversigt over, hvilke Forholdsregler der bør træffes, hver Gang Arbeidsløshed indtræder".

„Det er Tanken at ved Afskedigelser maa de saakaldte „mobile" Arbeidere, der ikke ved stærke Baand er bundne til det Sted, hvor de har Ansættelse, regelmæssig staa først for Tur. Men der bør ikke være nogen Forpligtelse for nogen Arbeider til efter Afskedigelsen at forlade sin Bopæl, naar han kan blive der uden at falde Fattigvæsenet til Byrde".

Disse Antydninger vil vi fuldstændiggjøre med den Bemærkning, at lokale Kontorer, som oprettes af de Kommuner, i hvilke der er en større industriel Bedrift, formentlig vil forøge Effektiviteten af dette Middel mod Arbeidsløshed. De Indberetninger fra de industrielle Anlæg, som er nødvendige for at Kontorerne kan udføre sit Hverv, bør formentlig paabydes i Tillæg til den gjældende Fabriklov, som desuden kan optage andre Forskrifter til Øiemedets Opnaaelse. Indberetningerne kan under visse Forhold tillades givet en konfidentiel Karakter, og der maa naturligvis optrækkes Grændser, for at ikke Industrianlæggenes Forpligtelser til Afgivelse af Indberetning skal komme til at udstrække sig til dagligdagse smaa Ændringer i Personalets Sammensætning.

Vi vil ikke sige, at Forsikring mod Arbeidsløshed ved en saadan Organisation bliver overflødig. Det kan nok hænde, at Arbeidsløsheden samtidig rammer Nationens hele Næring, saa det ikke er muligt selv ved Omflytninger og Omfordelinger at hæve den. Men i Regelen maa man kunne komme langt derved, at de tilbudte Arbeidskræfter kommer i livlig Cirkulation med det hele Land som Arbeidsfelt, og det er meget gagnligere for Samfundets Økonomi, at de ledige Arbeidskræfter strax faar Sysselsættelse, end at de skal gaa ledige og tære paa den Kapital, som er afsat til saadant Brug gjennem Forsikring mod Arbeidsløshed.

Den spionerende Kontreadmiral. Kommandanten ved et af Genuas Forter saa nylig en ældre Herre med megen Interesse tage Fæstningsværkerne i Øiesyn. Han troede strax, at han havde med en Spion at gjøre, lod Manden arrestere og føre for sig; den Fremmede opgav at han var Kontreadmiral Magnagi og anholdt om at blive løsladt, men forgjæves. Under Bevogtning førtes han til Kommandantens Kontor.

Underveis blev det dog Kommandanten klart, at det hele var en Feiltagelse. Ved en Gade sagde Arrestanten: „Her er min Bolig, lad mig kun et Øieblik gaa op, jeg giver Dem mit Æresord paa, at jeg snart skal være igjen." Et Par Minuter efter indfandt han sig ogsaa, men i Paradeuniform og prydet med Ordener: „Se saa, nu gaar jeg ikke med Dem, men nu gaar De med mig til Divisionskommandøren."

En Helt. Blandt de mange Heltegjerninger, der udførtes under de sidste svære Skovbrande i Amerika, fortjener at nævnes følgende: En ung Telegrafist Thomas Dunn skulde sende et Telegram efter et Tog for at redde 300 Mennesker ud af den lille By Hinckley. Han blev staaende ved sit Apparat, uagtet Ilden omringede ham, paa alle Kanter. Han fik Telegrammet afsted og reddede derved 300 Mennesker, men omkom selv i Flammerne.

Det private Seminar paa Notodden. Ungdomsskolen og Forberedelseskurset paa Notodden begyndte nyt Kursus 1ste Oktomed 65 Elever, deraf 35 i Forberedelseskurset. Af de 103 Elever, som meldte sig til Optagelsen, var 25 fra Seljord.

Seminarbygningerne, der skal være færdige til 1ste September næste Aar, er nu paabegyndt.

Seminarist John Stene blev ihøst ansat som Andenlærer ved Skolen.

„Fremskr."

Opvarmede Drosker. Interessante Forsøg med opvarmede Drosker af første Klasse foretages for Tiden i Berlin med Politipræsidiets Samtykke. Opvarmingsapparatet er ualmindelig simpelt og bliver lagt ind i Vognen, uden at dertil kræves nogen særlig Forandring. Apparatet har Form af en Botaniserkasse, er overtrukket med et Tæppe og ligger ved Passagerernes Fødder. Opvarmingsmaterialet bestaar af de saakaldte Glødestene fra det tyske Glødestof-Selskab i Dresden, er kemisk tilveiebragt, røg og lugtefrit virkende Kulpræparat. En Glødesten opvarmer Vognen for et Tidsrum af 14—16 Timer, uden at nogetsomhelst Opsyn dermed bliver nødvendigt. Omkostningerne ved Opvarmningen beløber sig til neppe en Pfennig pr. Time. I Mandags blev en opvarmet Droske foresillet for den nuværende Leder af Kommissariet for det offentlige Kjørselsvæsen i Berlin, Kaptein Pfosenhauer, og for at gjøre Reformen tilgjængelig for Publikum bliver der fra Selskabets i Fennstraße i Berlin bestaaende Filials Side for en Tid af 4 Uger gratis stillet Droskeeierne i Berlin 1000 Opvarmningsapparater til Disposition for grundigt at gjennemføre Forsøgene. Kjøreprisen for Publikum bliver ikke forhøiet ved Opvarmningen. De opvarmede Vogne er kjendelige ved smaa Skilte, der er anbragte paa Lanternerne og bærer Indskriften „opvarmede."

Det nye Storthing.

De to seneste Valg, i Tønsberg og Sarpsborg, har ikke tilført Storthinget Kræfter af nogen Betydning, idet de valgte, Skibsreder Knap og Sognepræst Arnesen, der begge tidligere har siddet i Thinget, ikke har gjort sig bemærket i nogen Henseende.

Der er nu valgt
59 Radikale
19 af Centrum eller det moderate Venstre
36 af Høire.

Centrum er det eneste Parti, der er gaaet ud af Valgkampen med forøget Styrke. Det har vundet alle de 5 Pladse, der tabtes af Radikalerne. Høire tæller netop det samme Antal Repræsentanter som paa forrige Thing.

Naar vi regner 19 Centrumsmænd, er det fordi Gaardbruger H. J. Aschjem fra Jarlsberg og Larviks Amt, efter hvad det os er berettet, ikke regner sig til Høire.

Der er mange Tegn, som tyder paa, at Bondepartiet nu er i solid Opkomst og ved næste Valg vil lægge et endnu tungere Lod i Vægtskaalen, end det iaar har gjort.

En kjedelig Historie har Fjæreval-get været for Sognets mere fremtrædende rene Venstremænd, — og saa kostbar! Kjøreturer til Arendal, lange Hotelregninger, Dampskibsreiser til Kristiania, Sagførersalærer, Byggelsbreve fra Ryfylke osv. osv.. 1000 Kr. siges der at være sprungne bare for en af Lederne, og saa Resultatet! —

Ak, ja: „det er altid hyggelig at se sine Penge saa vel anvendte," sagde Daniel Heire, skriver, „Grimstad Ad."

En tysk Eskadre ventes til Stockholm i Anledning af Gustav Adolfsjubilæet den 9de ds.

Kristendommen og de „trætte Mænd".

Der har ikke let kunnet findes nogen mere træffende Betegnelse for de Kredse af Mennesker, som overmætte af Livsnydelser og uden Tro paa nogen Gud eller Frelser, i vore Dage staa og stirre haabløse og blaserede efter nye Pirringsmidler uden at kunne finde dem, end den Betegnelse, som Arne Garborg bragte i Kurs, da han skrev sin Roman: „Trætte Mænd". Livstrædhed og Livslede, det er netop Forbandelsen, der følger ethvert Menneskeliv, som vil kaste Troen paa en guddommelig Aabenbaring over Bord og søge sit Paradis paa Jorden, enten i selvkloge Spekulationer eller i sandselig Lyst. Naar Alting er forsøgt, føler dog Sjælen, at der er ikke Mættelse i noget af det Altsammen, men at Tomheden og Hungeren tvertimod bliver bestandig større, indtil endelig et grinende Dødninghoved stirrer En i Møde som Enden paa det Hele.

Den Livsanskuelse, der saaledes, efter at have løbet Linen ud med Hensyn til Alt, hvad denne Verden har at byde, nu staar bittert og selvopgivende overfor Tilværelsen og ser Alt som idel Usselhed, er ingenlunde ny (der i det Hele taget intet Nyt under Solen) om den end i vore Dage har grebet Mange med en ny, sælsomt betagende Magt. Dens Navn er Pessimismen, et Ord, der betyder „slet", og som derfor kjendeligt nok betegner", at man ser Alt i Livet som idel Slethed og Usselhed.

Skjønt det jo forholdsvis kun er et mindre Antal Mennesker, der ligefrem bekjendte sig til Pessimismen som deres Livsanskuelse, er denne dog praktisk langt mere udbredt end man skulde tro. Den ligger i Tiden, en Tid, hvor jo Tvivl og Kritik har fraadet mangen en Sjæl det Bedste, den eiede, en Tid, hvor forfinet Livsnydelse, anstrengt Leven over Evne, umaadelig Given efter for sine Lyster, og Dyrkelse af Alt, hvad der tiltaler Sandserne, er saa almindelig. Naar da Buen er spændt til det Yderste, brister den, naar Lystens Bæger er overfyldt, strømmer det over Randen, — og den Ulykkelige, der ser Illusionen briste, synker hen i Haabløshed og Fortvivlelse. Heraf de forfærdelig mange Selvmord i vore Dage, der jo ofte synes begaaede med den mest koldblodige Ro og efter den mest raffineret anlagte Plan. Det er Pessimismen, der stikker sit Medusahoved frem. Man opgiver Troen paa, at det nogensinde kan blive godt; Verden er og bliver en Elendighedens og Usselhedens Verden; godt — saa sætter man sigen Revolver for Panden og forlader den pjaltede Verden, som ikke har mere at byde En! —

Det er ikke underligt, at man finder Pessimismen i Hedenskabet, thi Videnskaben maa efter sin Natur, løsrevet, som den er, fra den sande Gud, ende i Haabløshed. De indiske Selvplagere, der stunde efter at opgaa i det rene Intet, er et Udtryk for Pessimismen. Men ogsaa

„Socialdemokraten" vil have det Stenske Ministerium igjen, dog med den Forandring, at Brugseier Konow (S. B.) bliver Statsminister i Stockholm istedetfor Blehr, og at Utheim kommer istedetfor Konow (H) som Chef for Indredepartementet, og Lindboe istedetfor Qvam som Chef for Justitsdepartementet.

Kommuneprogammet.

Af det radikale Venstres endelig formulerede Kommuneprogram sees det, at Partiet har ladet sig belære af de Anmærkninger vi i vor forrige Artikel gjorde til de mest omstridte Punkter deri. Saaledes har man ligefrem adopteret vort Forslag med Hensyn til Arbeidstiden for de i Kommunens Tjeneste staaende Arbeidere, idet man i Stedet for at ville fastslaa en 8 Timers Arbeidsdag nu kun foreslaar Indskrænkning i Arbeidstiden med 8 Timersdagen som Maal. Ligeledes har man forladt Forslaget om Kr. 100,000 aarlig til Bespisning af „trængende Skolebørn" og grebet vor Henstilling om først at lade Sagen undersøge og forberede. En Udsendelse af Mænd med kommunalt Stipendium for at gjøre sig bekjendt med lignende Foranstaltninger i Udlandets Storbyer er nu ligefrem forudsat i Programmet. Derimod har man ikke kunnet overvinde sig til at give Slip paa de „100,000 Kroner", der formodentlig haabes at ville virke lokkende, om ikke paa Socialister, saa paa Halv-Socialister. Men saa giver man den rigtignok en helt anden Anvendelse, til „Forsøg" og fordeler dem desuden paa to Aar. Vi synes dette er en baarlig Tilføielse til vort Forslag. For man har undersøgt Sagen, bør man ikke binde sig til bestemte Summer.

Derimod holder det radikale Program fast ved Arbeiderboliger for kommunal Regning, og det har let for at gjøre dette, fordi denne Sag i sig selv er albeles uoverskuelig; det er umuligt paa Forhaand at paavise med nogen Bestemthed de Følger, som deraf vil opstaa, og derfor kan denne Progamsags Forsvarere ogsaa slaa om sig med almindelige Fraser. Heri burde egentlig ligge en saa meget stærkere Opfordring for forstandige og forsigtige Folk til at henvise Spørgsmaalet til nærmere Overveielse og Undersøgelse og til at nægte sin Tilslutning paa de banale Præmisser, som den radikale Valgledelse har forsynet det med. Erfaringen viser, at det, der besluttes efter Indskydelse og uden alvorlig Overveielse, i Regelen kommer ind under Ordsproget „Hastværk er Lastværk", og bagefter kommer til at koste sine Ophavsmænd mange bitre Stunder og Skatteyderne dertil baade Ærgrelse og Penge.

Ved siden heraf er der flere gode Ting paa Programmet, som Radikalerne imidlertid tildels turde lægge en anden Mening i end vi. Da Centrum hverken er organiseret i Hovedstaden eller har været med ved Forberedelsen af det Slag, der skal staa den 3die December, vil vort Blad ikke for Tiden sysselsætte sig med Spørgsmaalet om Kommunebestyrelsens Sammensætning. Vi finder ikke, at det radikale Venstre har gjort nogen heldig Debut med sit Program: men vi mener ogsaa, at den Tid maa komme, da Modpartiet forlader den rent defensive, nærmest negative Stilling, det nu indtager, og som i Længden er uholdbar.

De rigtige Navne paa Valgmænd og Suppleanter i Evje er: A. C. Skaiaa, G. O. Abusdal, Foged A. Holaas, E. S. Bjøraa. Suppleanter: Lensmand H. Moseid, O. N. Galteland, T. O. Mollen og A. T. Aareidstad.

Folkebladets Julenummer (Salgsoplaget) er idag kommet i Boghandelen. Pris 1 Krone. **Udenbys**, der indsender til Folkebladets Expd. 1 Krone, om ønskes i Frimærker, erholder Julenummeret franco tilsendt.

Til de af **Folkebladets Abonnenter**, der har betalt sin Kontingent for 1894 bliver Julenummeret tilsendt omkring den 10de December.

Gratis Lodseddel til Maleriudlodningen for 1895 (1000 Gevinster til Værdi ca. 6000 Kroner), sendes enhver Abonnent (ny eller gammel) der inden Lodtrækningen indsender Kontingent for 1ste Halvaar 1895. Abonnementspris **pr. Aar** for indenbys 5 Kr. for Udenbys 5,50.

Om Svineavlscentrer.

(„Aftenpostens" Landbrugstidende.)

Af Gaardbruger Fritz Hornemann, Stange.

Endelig lader det til, at Svineavlen skal faa Fart i Seilene, hvorfor det gjælder om, at den i det første Begyndelsesstadium ledes paa den rigtige Maade, og at ikke Planløshed skal give den et Knæk under Udviklingstiden.

Betingelserne for en rigtig ført Svineavl er i Korthed: Godt Svinehus, god Fodring og en god Svinerace. De to første Betingelser bliver det vedkommende Svineholders egen Sag at søge opfyldt, medens det at skaffe sig gode Racedyr ikke altid er saa let, og som i en snar Fremtid vil blive vanskeligere, eftersom Svineavlen tiltager.

Den lette Adgang, som vi tidligere havde, og som i stor Grad blev benyttet, til at rekutere vore Avlsdyr fra Sverige, Danmark og England, er nemlig siden 21de Oktober 1892 afskaaret os, idet Indførsel af Svin er forbudt, grundet paa Svinenes daarlige Sundhedstilstand i disse Lande. Heldigvis har flere Opdrættere i de forskjellige Landsdele benyttet sig af den tidligere gode Anledning til at forbedre de stedegne Svineslag ved Krydsning med det store Yorkshiresvin, en Krydsning, som har baaret gode Frugter, og som den opmerksomme Jagttager let vil have lagt Mærke til. Det er nu en fastslaaet Kjendsgjerning, at de bedste Slagterisvin er en Krydsning med Raaner af det store Yorkshiresvin og Purker af Landets almindelige Svinebestand Renavlen er derfor kun tilraadelig for Avl af Avlsdyr, medens Krydsningen kun skal føres for Avl af Brugsdyr.

Avl af Avlsdyr og Avl af Brugsdyr er to forskjellige Ting. Den første kan kun ledes af enkelte, da den kræver mere Indsigt, Interesse, Erfaring og Tilsyn, end man i Almindelighed finder, og fordi Renavl med forædlede Racer er usikrere end Krydsningsavl, idet Renavlsafkommet hverken er saa talrigt eller saa levedygtigt som Krydsningsafkommet.

Faren med at drive Renavl uden stadig Blodfornyelse er blandt ingen af vore Husdyr saa stor som hos Svinene, idet det lettelig medfører Indavl, hvilket bevirker, at Dyrene bliver for smaa, Frugtbarheden aftager, og Dødeligheden blandt de nyfødte Griser tiltager. Ogsaa en for vidt dreven Krydsavling, hvor halvblods Raaner eller disses Afkom med Halvblodspurker anvendes til Avl af Brugsdyr, er heller ikke uden Farer, da man derved kommer ind paa Bastardavlens farlige Skraaplan, med Resultater som forkrøblede og svagelige Griser, som skaffer Opdrætterne Tab, fordi Afkommet hverken egner sig til Avls- eller Brugsdyr. Halvblods Raaner maa saaledes ikke taales, og selv til Avl af Brugsdyr maa kun herefter anvendes rene Raaners, medens Purkerne gjerne kan være Bandingsdyr eller af Landrace.

Til Held for Svineavlens Fremme er der nu adskillige gode Stammer af det rene Yorkshiresvin spredt omkring i forskjellige Egne af Landet, hvor de tilvante med vort Klima og med vore Forhold allerede har øvet en gavnlig Indflydelse, men skal der fremdeles, som det absolut bør gjøres, gaaes fremad, bliver det nødvendigt at oprette Avlscentrer for det rene Yorkshiresvin og Svin af Landracen der, hvor Kravet til dem er størst. Avlscentrerne, som bør staa under offentlig Kontrol, maa ogsaa have offentlig Understøttelse, saaledes at Indkjøbet af Stamdyrene sker med Bidrag af det offentlige, men eies af de Svineopdrættere, som faar Avlscentret stationeret hos sig. De autoriserede Avlscentrers Størrelse kan passende sættes til 1 Raane og 4 Purker, som alle maa være 1ste Klasses Dyr, og ved nøiagtig Stambogsførsel og indbyrdes Bytteforhold, og med Forpligtelse til kun at sælge de af Tilsynet godkjendte Avlsdyr, vil man have en god Garanti i altid at faa lovende Avlsdyr.

Paa denne Maade kan man i længere Tid disponere over ligesaamange Stammer i de forskjellige Avlscentrer.

Det store hvide Yorkshiresvin har fortrængt alle de tidligere anvendte Svineracer, og Afkommet heraf med vort almindelige norske Landsvin er blevet meget populært, da man herved har faaet et kraftigt, hurtigvoxende Dyr, med lang Krop, fyldige Boger, nogenlunde fyldige Skinker, godt kjødsat Flesk og tyk Bug. Ligesom det store hvide Yorkshiresvin har fortrængt de øvrige Svineracer saasom Tamworthsvinet, Berkshiresvinet osv., holder det nu ogsaa paa at fortrænge vort almindelige „Landsvin", og paa mange Kanter af Landet bliver det nu vanskeligt at paavise Svin, som ikke i større eller mindre Grad er Blandinger af denne Race, og for ikke at komme ind paa Bastardavlens Vilkaarligheder, gjælder det fra nu af ogsaa at bevare „Landsvinet" rent for naar man skal krydse to forskjellige Racer med hinanden, maa man ogsaa have disse to forhaanden. At komme med en Definition af „Landsvinet" er ikke netop saa ligetil, men det er en Kjendsgjerning, at man i de bedste Jordbrugsdistrikter kan paapege Svin, som fra gammelt af har Ordet paa sig for at være „et godt Svineslag", som er i Besiddelse af Trivelighed, Frugtbarhed, Haardførhed og Nøisomhed, og som man har Visshed for, at det gjennem Generationer ikke er blandet med fremmed Blod, man nu skal bevare som „Landracen". Den er ikke længere saa god at finde, men tages der fra nu af vare paa den, bør der ogsaa oprettes Avlscentrer for „Landracen". Forøvrigt er en Fastslaaen af „Landracen" ikke den letteste Sag, man maa ikke tage den fra vore Fjeldbygder og afsidesliggende Dalfører; thi den „Landrace", man finder der, er igrunden det gamle „Ursvin", hvilket er et for daarligt Materiale at bygge paa, det taaler al den Forædling, som endnu vil blive det tildel. De gamle Landsvin, som man især tidligere traf paa Landeveiene, og som ved sin Hæslighed og Graadighed skræmte baade kjørende og gaaende, er delvis forsvundne, saa det kun er Gjengangere fra en svunden Tid, man nu støder paa, idet baade Krydsning og en bedre Fodring har afrundet Kroppen og forkortet Benene, saa de idethetaget nu mere minder om Dyr, som holdes for Fleskets Skyld og ikke for Sportens. Svinene har ligetil nu været Nationens Stedbarn. De offentlige Foranstaltninger, som har gjort saa meget for dens øvrige Husdyravls Fremskridt, har ikke i nogen synderlig Grad bidraget til Svineavlens Fremme, mest vel fordi, at der fra Gaardbrugernes Side aldrig har været stille noget Krav i den Retning. Dette har ogsaa tidligere været nokſaa rimeligt, da Svinet kun holdtes for at fortære Affaldet fra Husholdningen for igjen at give det nødvendigste Flesk til samme. Det var kun i de to Maaneder før Jul, at Svinet kunde dromme om Kornbingernes deilige Indhold. Nu har Tiderne forandret sig. Kornbingernes Indhold kan nok tømmes paa andre Maader end at anvendes til Svinefode, men de kan ikke anvendes paa en bedre Maade, for Svinet skal herefter være de kornproducerende Distrikters Regulator og blive Gaardbrugernes bedste og sikreste Indtægtskilde og Arbeidernes bedste Sparebosse.

Da baade den ledende og den bevilgende Myndighed har aabne Øine for Husdyravlens Fremme, kan vel ogsaa nu Svinets Tur snart være inde for at nyde Frugterne af det offentliges Hjelp, og, at det er en værdig trængende, det tyder en Indførsel af Flesk for 4—5 Millioner Kroner om Aaret paa.

Tanken om Oprettelse af Avlscentrer for det hvide store Yorkshire-Svin og for Svin af Landracen holder netop nu paa at realiseres i Danmark, hvor den længst fremskredne Svineavl føler Ulemperne af en forlangt dreven Indavl og en for langt ført Krydsningsavl. Ogsaa i Danmark er Indførselen af levende Svin fra England forbudt, men med Regjeringens Tilladelse og Bevilgning haabede man allerede i Høst at stifte 4 Avlscentrer paa Sjælland med indkjøbte Stamdyr fra England. Samtidig skulde ogsaa oprettes Avlscentrer for Landsvinet, hvorfor Svineavlskonsulenten skulde reise omkring og udpege værdige og ensartede Repræsentanter for „Landracen." — Hos os har flere Landhusholdningsselskaber hjulpet de private til Indkjøb af Avlsdyr, og har denne Foranstaltning baaret gode Frugter, hvorfor det er et Foretagende, som har vundet mere og mere Udbredelse, noget det ogsaa tilfulde fortjener, men Garantien for, at det tilsigtede Maal blev naaet, vilde være saa meget større, naar man kunde henvende sig til de autoriserede Avlscentrer. For Hesteavlens Fremme holder Staten Stamhingste, for Kvægavlens Fremme bidrager den til Oxeholds foreninger, for Faareavlens Opkomst har den sit Stamschæferi, medens Svineavlens Opkomst hidindtil har manglet Støtte; men skal den gjøre den Fremgang, som den visselig for sin gode Sags Skyld fortjener, maa det offentlige træde støttende til, for Mængden af de Svin, som tiltrænges, er stor, Omsætningen er hurtig og det enkelte Individs Indflydelse, enten til det onde eller til det gode, er betydelig.

Holmestrand—Vittingfos Jernbaneanlæg. I et Møde tirsdags af 70 af Holmestrands stemmeberettigede Borgere i Anledning af Jernbanesagen enedes man om en Resolution, gaaende ud paa enstemmig Tilslutning til dette Jernbaneanlæg og henstillede til Kommunebestyrelsen at strække sig saa langt som muligt, idet man satte som Grænse indtil 150,000 Kroner. Jernbanekomiteens Formand redegjorde for Arbeidets Gang og fremlagde en Statistikberegning, som hørtes meget lovende ud. Saa langt som Sagen nu er fremskreden, har man sikkert Haab om, at Holmestrand—Vittingfos-Jernbaneprosektet vil ligge fuldt udredet for kommende Storthing.

Lokerlige Følger af Stavangervalgets Omstyrtelse og et muligt radikalt Valg i Stavanger.

Ved Storthingsvalget seirede Moderate og Konservative i Valgkredsen Stavanger—Haugesund med 1337 mod 1200 Stemmer, altsaa med 137 Stemmers Overvægt. Der angives at være 97 afviste Sjernevs-Myrmænd. Under Forudsætning af at alle disse var mødt op og allesammen havde stemt paa den radikale Liste — hvilket man jo ikke kan vide med Visshed, da Valget er hemmligt — vilde der staa 1337 Moderate og Konservative mod 1297 Radikale, og det er blot ved at sætte Haugesund ud af Betragtning, at Radikalerne kan opnaa Flertal.

Men dette er ikke det mærkeligste. For nærværende staar 21 radikale Byrepræsentanter mod 17 moderate og konservative, uagtet der kun staar 21,525 Urvælgere paa de Førstnævnte Side mod 21,687 paa de Sidstnævntes. Selv om nu Radikalerne ved et nyt Stavangervalg forvandler sit nuværende Mindretal af ca. 40 Stemmer til et Flertal paa 120 Stemmer, hvilket ikke er sandsynligt, vil der dog kun staa akkurat lige mange Urvælgere paa hver Side; men paa dette Grundlag faar da Radikalerne 23 Storthingsmænd mod 15 af de andre Partier, altsaa et Flertal af mellem 50 og 60 Procent.

Vi tænker et stigt Resultat af deres Bestræbelser vil byde alle fornuftige Folk i Landet saa stærkt imod, at Radikalerne ovenpaa saadanne Kneb faar forberede sig paa at lide et alvorligt Nederlag i 1897.

Fra Romsdals Amt har vi modtaget et Brev, hvoraf hidsættes:

Da den politiske Stilling fortiden synes at pege hen paa at Landets Byer mer og mer vil komme til at slutte sig til den socialistiske Retning og Amterne derimod paa samme Tid indtage et mere besindigt og maadeholdent politisk Standpunkt, noget man fornuftigvis ogsaa skulde vente, og for at et saadant Forhold skulde udvikle sig maa det sørges for, at ordne en passende Avislæsning. Det er nemlig den i længere Tid iherdige udbredelse af radikale Avisliteratur, som har skabt den bedrøvelige Stilling i vort Land. Den Politik, som Deres Blad indeholder, har jeg mærket er den mest indtrængende og anerkjendt blandt tvilsomme og Folk som mere af Vane har fulgt det rene Venstre. En hel Del, som ved sidste Valg fulgte Radikalerne, vedkjender sig dette Blads Politik, men Bladet var alt forlidet udbredt eller indarbeidet til at kunne spalte Radikalerne.

Kunde De — ved Siden af Deres ene udgivne Blad — udgive en Ugeud-

---

det antike græske og romerske Hedenskab endte i Pessimisme. Plinius priser det som Menneskets Fortrin fremfor Dyrene, at det kan berøve sig selv Livet. Selv alvorlige Aander i den græske Verden gjentage ofte det Ord, at det Bedste var dette: ikke at være født. Og hvad skulle vi sige om hin romerske Keiser, der døde med Udraabet: „Jeg har været Alt, og det var Altsammen Intet!" — Heller ikke er det underligt hos mange Filosofer i nyere Tid, der havde stillet sig paa Gudsfornægtelsens Standpunkt, at træffe Pessimismen. Den berømteste af denne Slags Filosofer er vel Schopenhauer. Han siger, at den Lykkeligste ikke har noget skjønnere Øieblik, end naar han sover ind, den Ulykkelige ikke noget værre, end naar han vaagner. Alle Nydelser vise sig som Skuffelser; ingen Nydelse giver nogen virkelig sand Tilfredsstillelse. „Jeg raver fra Bæger til Nydelse, og midt under Nydelsen savner jeg Bægeret". Og en saadan Verden, siger Schopenhauer, skal være skabt af en Gud? Jeg gad ikke være den Gud, som har skabt den, thi det var bedre, at Verden aldrig var bleven til". Maaske naar Pessimismen tilstrækkelig har forberedt Menneskeheden dertil, fatter denne en Generalbeslutning og sprænger hele Verden i Luften med en kjæmpemæssig Dynamitpatron. — Det er „de trætte Mænds" Konge, der taler her, og han har mange Tilhængere i vore Dage. At f. Ex. Nihilister og Anarkister er de yderste Udløbere af denne Anskuelse, kan der ikke tvivles om. De prøve jo i Virkeligheden at gjøre Experimentet med den store Dynamitpatron.

Mere mærkeligt er det at træffe Pessimismen indenfor det gamle Guds Folk, Israel, der dog ellers gjennemgaaende var besjælet af stærk Livslyst og energisk Livsmod. Men i „Prædikerens Bog", som tilskrives Salomo og som er indlemmet i det gamle Testamentes Kanon, lyser os en saadan Livsanskuelse i Møde, rigtignok i en langt ædlere og alvorligere Skikkelse end den hedenske. Den, som taler her, har med sin Erfaring og Tænkning gjennemgaaet hele Menneskelivet, Visdom og Daarskab, Glæde og Lidelse, Rigdom og Armod, Magt og Undertrykkelse, Tilværelsens Nydelse og Livets Ende, men han har erfaret, at „det er Forfængelighed Altsammen". Dog glimter her et Haab midt i Mismodet, et Haab, som hverken det antike eller det moderne Hedenskab eier. „Frygt Gud og hold hans Bud!" det er for Prædikeren Trosten over Verdens Usselhed, det faste Stade midt i al Ubestandigheden.

Men er Kristendommen nu dog i Grunden ikke pessimistisk? Den skildrer jo dog denne Verden som en Syndens og Fordærvelsens Verden, en Verden, der „ligger i det Onde", ja, Morten Luther finder sig endog beføiet til ud fra Kristendommens Stade at betegne Verden som „en Jammerdal". Kristendommen taler om at „afds fra Verden" og giver den Troende Anvisning paa det Hinsidige som det Maal, der skal sees hen til og stræbes efter. Den lærer jo, at „med Døde vi Livet begynde"!

Mange ere vistnok de, som have opfattet Kristendommen pessimistisk. I det 2. Aarhundrede efter Kristus fremstod Gnostikerne, der lærte, at Materien (Verden, det Legemlige) er det Onde, hvorfra den Vise maa befri sig ved Askese og Selvfornægtelse. De blandede den hedenske Filosofi sammen med Kristendommen og udgav hele denne underlige Blanding for den rette, „aandelige" Foraaelse af Kristendommen, den rette, „Gnosis". Men det viste sig her som saa ofte, hvor Foragt for det Legemlige og Lede ved den jordiske Tilværelse prædikedes som den høieste Visdom, at man netop slog over i de groveste kjødelige Lyster. „Thi", sagde Gnostikerne, „det Store er ikke at afholde sig fra Lysterne, men midt i Nydelsen ikke at lade sig overvinde af dem"(!)

Mere ædelt fremtraadte Pessimismen i Middelalderens Munkeliv og i det hele den romersk-katholske Kirkes Betoning af det Fortjenestfulde ved Kloster- og Eneboerliv. Eneboerne, Munken og Nonnen vil jo netop „afds fra Verden". De anse Verden og Tingene i Verden for i sig selv hæmmende og ødelæggende for det rette og gudelige Liv. Formaalet for den, som ret vil være Gud velbehagelig, er at trække sig tilbage fra Verden og kun leve med Evigheden for Øie, higende efter snarest mulig at slippe ind i den.

I den protestantiske Kristenhed er det Samme dukket op i en ny Skikkelse, nemlig i Pietismen. Pietisten kan ikke blive Munk eller Eneboer; men han kan lade haant om det Jordiske, afholde sig saa meget som muligt som muligt derfra, for kun at dyrke det Gudelige; han kan vise sin Foragt for alle disse Ting, som høre denne Verden til, og stemple dem som idel Synd og Daarlighed, som det e en Velgjerning at blive udfriet fra ved Døden. Rigtignok bliver det hos Pietismen mest ved Talemaaderne, og der er i Grunden langt mere Alvor i det katholske Klosterliv, men Grundretningen er den samme hos begge. Og hos dem begge se vi da ogsaa til det Sørgelige, at denne Foragt for det Jordiske og Legemlige slaar over i Sandselighed. Det er en Nemesis, der ikke udebliver, men følger enhver Pessimisme som en mørk Skygge, selv om det ikke, som hos Gnostikerne, ligefrem prædikes, at saadant er tilladt, Det hævner sig dog altid at tilsidesætte Jordelivets og det Legemliges Krav.

Men alt dette er slet ikke Kristendom, i hvert Fald ikke sund og sand Kristendom. Kristendommen er aldeles ikke nogen pessimistisk Religion. Den holder tværtimod den rette Midtvei mellem den ensidige Pessimisme og den ensidige Optimisme (d. e. Betragtningen af Verden som god og fulkommen). Kristendommen lærer vel, at Verden ligger i det Onde, men ikke, at Verden selv er ond. Den lærer, at der er noget, som har fordærvet og besmittet alt Jordisk og Menneskeligt, noget Ondt, som derfor maa forsages. Men den lærer tillige, at „selve Guds Skabning er god, og Intet at forstyde, som annammes med Taksigelse". Den peger vel hen paa det himmelske Hjem som det rette Maal for Livsvandringen, hvor Alt skal blive fuldkomment, men samtidig lærer den, at den Troende freidigt og frimodigt skal tage sin Livsgjerning op her i Verden. Ogsaa her har den Kristne nemlig store og betydningsfulde Opgaver at løse. Han skal være „Jordens Salt" og „Verdens Lys", hans Tro skal være „Surdeien", som gjennemsyrer hele Livet og giver det Smag. Ikke Selvplage og Udryddelse af alle jordiske og legemlige Krav, men en ret Brug deraf til Guds Ære og efter hans Ords Lys, dette er efter Kristendommens Lære, hvad den Troende skal lægge Vind paa. Fra en Side seet, nemlig i Forhold til Himmellivets Salighed, er vel Jorden en „Jammerdal", men den, der ved Troen har faaet Fred med Gud og Kraft til at bære Livets Byrder, kan dog ikke desto mindre lære at synge: „Deilig er Jorden, prægtig er Guds Himmel!" — Vil man have et træffende Exempel paa den rette, kristelige Betragtning af denne Sag da er er netop Luther Udtrykket for en saadan, han, der paa en Gang havde den dybe Syndserkjendelse og dog tillige var i Besiddelse af den skjønneste kristelige Livsglæde.

Kristendommen er ikke Pessimisme. Den giver Mod til at tage Livets Kampe op, kaster Glands over dets Sorger, saavelsom over dets Glæder og stiller Haabet om Saligheden op, ikke som noget, der skal gjøre Menneskene kjede af Jordelivet, men som det, der tvertimod skal hjælpe dem til at leve dette ret. Derfor er er Kristendommen den bedste, ja, den rette Lægedom for alle Tidens „trætte Mænd" og Kvinder.

F. F. i b. „Nationalt."

Folkebladets Julenummer er idag kommet i Boghandelen. Pris 1 Krone.

Udenbys, der indsender til Folkebladets Expedition 1 Krone, om ønskes i Frimærker, erholder Julenummeret franco tilsendt.

Kristiania den 1ste December 1894.

gave og udelade Avertissementerne (disse har ingen Betydning her nordenfjelds) vilde det være let at faa udbredt blandt de mindre formuende Almuesfolk. Jeg henstiller altsaa til Dem, fra anstundende Nytaar at udgive ogsaa en Ugeudgave af Deres Blad.

* * *

Ianledning af ovenstaaende Anmodning, der ogsaa er blevet rettet til os fra andre Hold, skal vi oplyse, at det endnu ikke lader sig gjøre at faa i Stand nogen Ugeudgave. Bladet er saa nyt, og maa først oparbeides. Det maa bemærkes, at et Blad, der, som vort, med Porto bare koster 1 Krone for Kvartalet, er billigere end de fleste Blade her i Landet, baade Hovedstadsblade og saakaldte Provinsaviser. Vore Meningsfæller paa Landsbygden, der sætter Pris paa at faa et Organ i Kristtiania, der udtaler Bondens Tanker og Krav, bør være taalmodige og udholdende i at arbeide for Bladets Opkomst og Udbredelse. Naar det første tunge Rydningsarbeide er overstaaet, vil alle høste Nytte og Fordel af et saadant Blad.

En Baad for Genesarets Sjø. Fra München meddeles den 14 ds.: Paa Starnbergersjøen blev forleden Dag en ny, elegant og meget solid Petroleumsmotor-Baad prøvet, hvilken var bygget af et Firma i Bremen. Baaden var bestemt for Genesareths Sø.

Kulturhistorie.

Venner af Dr. Nyströms Kulturhistorie har sendt Forfatteren følgende:

Til Forfatteren af Allmän Kulturhistoria Hr. Dr. Anton Nyström Stockholm.

Da Undertegnede finder, at en Kulturhistorie, der som Deres omfatter alle væsentlige Faktorer af Menneskeslægtens Liv og Virksomhed, fremstillede i systematist og organist Udvikling og paa en objectiv videnskabelig Maade, er af den største Betydning for at fremme en alsidig og grundig Almenoplysning, og da vi erkjender, at De i Deres nu afsluttede Værk: Allmän Kulturhistoria byder talrige værdifulde Nyheder paa Kultnrhistorens Omraad, og behandler det saa omfattende og alsidige Stof paa en høist fortjenstlig og dygtig Maade, — vil vi herved tillade os for Dem at udtrykke vor Interesse og Anerkjendelse samt paa det bedste anbefale Deres Kulturhistore til størst mulige Udbredelse ogsaa her hos os.

Kristiania i Oktober 1894.

H. R. Astrup, Storthingsmand. G. E. Bentzen, Stadsfysikus. H. E. Berner, Bankdirektør. W. C. Brøgger, Professor. Knud Bryn, Telefondirektør. B. Geelmuyden, Ingeniør. Dr. G. Guldberg, Professor. Dr. Elling Holst. J. Lieblein, Professor. H. Munthe, Architekt. Harald Olsen, Architekt. Dr. Hans Reusch. Dr. A. Ræder. J. E. Sars, Professor. Hans Schjøth, Adjunkt. L. Schmelck, Stadskemiker. Dr. Sophus Torup, Professor i Medicin. Johan H. L. Vogt, Professor. Dr. N. Wille, Professor.

Ved Erobringen af Port Arthur gjorde Japaneserne et stort Bytte, bl. a. tog de 10,000 Tons Kul og Ammunition for 20 Mill. Kroner.

Madforsyningen.

Den har slet ikke været rar nu en Tid. Det stadige Regnveir har opblødt Veiene i den Grad, at de næsten har været ufremkommelige. Nu har Luften klarnet op, samtidig med at Kulden har stivnet Veiene, og nu begynder ogsaa Tilførselen at blive saa rigelig, som den pleier at være i de nærmeste Uger før Jul.

Det eneste, som der til enhver Tid har været nok af og som Veiret ikke synes have havt nogen Indflydelse paa, er Høet, Halmen og Poteterne. Disse Artikler er der til enhver Tid Overflod af. Kreaturmaden staar fremdeles lavt, men Poteterne viser, mærkelig nok, Tendens til at skulle stige. De bedste Sorter er alt oppe i 4 1/2 Kr. Tønden, og det spaaes, at Prisen længere ud paa Aaret vil naa op i 5, kanske 6 Kr.

Kjød er der i Regelen ogsaa ganske god Forsyning af og det finder rask Afsætning. Folk, de, som har Raad til det, salter nemlig nu ned for Vinteren. Det er ogsaa gjennemgaaende vakre Sager som frembydes, og de bærer Vidne om, at Landets Kreaturavl har taget et glædeligt Opsving. Især synes dette at være Tilfældet med Svineavlen. De Kulter, som er at se nede paa Youngstorvet, vidner om, at der hverken er bleven sparet paa Rogt eller Foder, og dette er et godt Tegn. Svineavlen er kanske den Næringsvei, som det for Tiden bedst lønner sig at drive for Landmanden.

Smør, Ost og Æg er der ogsaa god Tilgang paa, men en meget stor Del af de sidste er fremmed Vare. Besynderligt, at Folk ikke lægger sig mere efter Hønseavl. Vi indfører aarlig fra Sverige og Danmark Æg for mangfoldige Tusinder. Naar det kan lønne sig for vore Naboer at drive Hønsehold, saa maatte det ogsaa lønne sig for os.

Af Vildt har Forsyningen været ujevn, og det kommer ogsaa af Veiret. Regn og Solveir pleier gjerne at holde Jægerne inde. Men bliver der stadigt Veir, saa kommer nok Vildtet. Der skal være nok at tage af iaar.

Fiskeforsyningen er skral, og der er liden Udsigt til at den snarlig vil bedres. Storsilden truer nemlig med at følge Fedsildens Exempel og slaa Haanden af os aldeles, og det vil komme til at føles.

Assuranceagenteuten: „Hvor høit vi De lade Deres Hus forsikre?

Bonden: „Aa jeg tænker — saadan til Tagrenden."

Krigen i Østasien.

Fredsunderhandlingerne.

London, 29de Novbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Tschifu, at den japanesiske Regjering har afslaaet et Tilbud fra Kinas Side om en Krigsskadeserstatning af 40 Millioner Pund (720 Millioner.) Japan forlanger 50 Millioner (909 Mill. Kr.), foruden Dækning af de direkte Udgifter til Krigen.

London 29de Novbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama: Et Dampskib med Toldkommisær Detring ombord har passeret Kobe paa Nipon paa Tilbageveien til Tientsin. Efter at Ministerpræsident Grev Ito havde modtaget den Meddelelse, som Detring overbragte, har længere Forhandlinger fundet Sted.

Fra Molde telegraferes til os gjennem (H. O, T-B.) Skarlagensfeber herster temmelig strengt herstedø; flere Dødsfald er indtruffet. Folkeskolerne holdes lukkede.

Igaar og inat orkanagtig Storm. En Mand er omkommen paa Havnen. —

Svend Foyn

døde Torsdag Nat af Slagtilfælde. Han blev 86 Aar gammel.

Svend Foyn har paa Sæl- og Hvalfangstens Omraade været en Banebryder, ja denne nu store Bedrifts-Grundlægger hos os

For sin fortjenstfulde Virksomhed paa Næringslivets Omraade var han dekoreret med St. Olafsordenens Kommandørkors og Storkors.

„Heimdal" — to Dødsfald. Materialforvalteren paa „Heimdal" bragtes isøndags syg iland i Egersund, hvor han døde Torsdag. Senere rammedes en af Fyrbøderne i Hovedet af Kramtappen, saa det knustes.

Det tyske Forbundsraad har vedtaget Lovforslaget mod Omvæltningspartierne.

Rigtig Valg. „Tænk Dem til at, den rige Enkefru M. har virkelig faaet en Frier paa sine gamle Dage!" „Hvem er dog det?" „Jo det er en, der spekulerer i Antikviteter."

50,000 Arbeidsløse.

Fra New York telegraferes: Ifølge herværende Blade har Sukkerringen besluttet at lukke sine Raffinaderier i New York, Boston og Filadelfia, hvorved 50,000 Arbeidere bliver uden Beskjæftigelse- Ringens Formand, Havemeyer, har erklæret, at Differencen mellem Raasukker og raffineret Sukker efter den nye Toldtarif er saa ringe, at Ringen finder det mest fordelagtigt nu at lukke Raffinaderierne, som vil forblive lukkede, indtil Markedet retfærdiggjør Bedriftens Gjenoptagelse.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. 7½: *Tre koner til en mand.*

Søndag kl. 8 samme forestilling.

Paa mit forlag er udkommet

Fortællinger af Jesu liv

for de smaa

ved

A. M. Corneliussen,

Cand. theol. skoleinspektør.

Pris indbunden 2 kroner.

Jacob Dybwad,

Christiania.

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80 maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne.

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen"), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne," at indtræde i vort **seminars** øverste klasse. Der er adgang til at deltage i enkelte fag. Kontortid **1—2.**

(773)

O. W. Fremming

— etableret 1866 —

Hjørnet af Pilestrædet ved Theatergaden,

anbefaler til billige Priser.

Vine, Aquavit, Cognac, Punsche, Likører.

Telefon No. 1890.

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer,

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.

Reservedele altid paa Lager.

Guldmedalje Tromsø 1894.

Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,

(Andrev Hollingworth & Co. Oplag)

Christiania.

(J. H. 801)

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

Sengeartikler

bør man nu kjøbe hos **Olaf Jensen** — hvis man vil have godt Kjøb.

Aldeles extra gode Sager sælges nu til disse *enestaaende lave Priser:* Fjær ***5,75 pr. Bmd.,*** en finere Sort *7,00*, ½ Duun ***1,00 pr. Pd.*** ¼ Duun ***2,00 pr. Pd.*** Stampelo ***1,25 pr. Bpd.*** Lagenlærred ***0,55 pr. Mtr.*** Duunlærred ***0,37 pr. Mtr.***, rød Damasv ***0.50 pr. Mtr.***, Cretene ***0,40 pr. Mtr.***, rød Mug ***0,37 pr. Mtr.***, Twillsbolster ***0,30 dv. Mtr.***, Satinbolster ***0,45, 0,50***, og ***0,60 pr. Mtr.*** Graa Uldtæpper ***2,60 pr. Stk.*** (5.20 pr. Par), Vattæpper enkelte ***4,00 pr. Stk.***, dobbelte ***5.00 pr. Stk.*** o. s. v.

— Udenbys Ordres expederes mod Efterkrav. —

Olaf Jensen,

Youngstorvet No. 5, Christiania.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II.

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn

Lamper, Vindusglas & Speilglas.

(J. H. 752)

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f.

Telegr.-ad.: Glas-Olsen.

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorentz & Co., Buntmagerforretning

Gunerus Gade No. 12. Indg. fra Nygaden,

Christiania.

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Simers Taffelaquavit

anbefales.

Stor Julerealisation

begynder Onsdag 14de November.

Mærk. Fra Systuen leveres Kjoler paa kort Tid garanteret.

Magasin du Nord

(Oluf E. Larsen)

Kirkegaden 23.

(J. H. 790)

H. M. Backe,

Grændsen No. 15, Hj. af Akersgaden

1ste & 2den Etage.

Et rigt Udvalg i

Julepresenter.

Kun prima Varer.

Seiler,	**Syskrin,**	**Pengepunge,**
Buster,	Skrivetøi,	Lommebøger,
Urner,	Fotografirammer,	Lommeknive,
Væggepryd,	Tobaksdaaser,	Lommekamme,
Toiletgjenstande,	Reisevæsker,	Broscher.
Likørservice,	Album,	Perlebaand.

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssager.

CHINA- & JAPAN-VARER.

Blomsterpotter, Blomsterkurve & Blomstervaser.

Nyt i Presenter til hver Dag.

Et rigt Udvalg i

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Enestaaende billige Priser.

Kaffeserviser,	**Mugger** med Laag 0.95, 1.10, 1.20 etc.	Enestaaende Udvalg i **Brætter,**
Bordserviser,	**Kopper,** Porcelens-**Kaffekander** dekoreret i vakre Mønstre 1.35, 1.50, 1.80 etc.	**Brødbakker** 0.20, 0.25, 0.30 etc.
Vaskeserviser,		**Bordopsatser** fra 1.55 —20 Kroner pr. St.

Bordknive, Gafler, Skeer & Udstyrsgjenstande, Kjøkkenudstyr & Emaljevarer.

1ste & 2den Etage.

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25 Øre,	nu	23 Øre	
Brændt Java Caffe	„ før	150 „	nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100 „	nu	90	„
Prima Riis	„ før	25 „	nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20 „	nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80 „	nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst

Ole Olsen,

Markveien ved Ankerbroen.

Landmænd og Bygmestere!

Støbegods saasom: Kakkelovne og Komfurer af tidsmæssigste og bedste Slags samt andre støbte Sager for Hus- og Bygningsbrug, **Landbrugsmaskiner og Redskaber,** prisbelønnede med 2 Guldmedaljer og flere Sølv- og Broncemedaljer, **Spiger** af bedste Sort og i alle Størrelser anbefales af

Aadals Brugs Oplag,

Nygaden, Christiania.

(J. H. 751)

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, Christiania

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

P. L. Dieseths

Musikinstrument- & Strengehandel.

Guitarer fra de billigste til finere og kostbarere, klangfulde og garanteret Stemmerne. Et Parti ***Børneguitarer*** meget pene udsælges for 10 Kr. Nyt Instrument „Gitar-Elsa" meget let at lære, Akordzithere, Concertzithere, Mandoliner, Violiner, Bratscher, Celloer, Violinkasser, Buer og øvrigt Tilbehør, Ima Strenger for Guitar, Violin, Cello og Zither, Fløiter, Clarinetter, Messinginstrumenter. Okarinaer. Stort Udvalg i afstemte Mundharmonikar og Trækspil, Spilledaaser. Mange forskjellige Instrumenter til at lægge ind Nodeblade meget billige. Et pent Husorgel Kr. 100.00 (Fabrikpris Kr. 140.00). Nodeskoler, Nodepapir, de fleste brugelige rel. Sangbøger m. m. andet.

Youngsgaden 7.

(J. H. 758)

Vort Lager

af

Garn. Sysager, Forsager, Baand, Knappe Hvidevarer.

er altid godt assorteret.

Opgang til Lageret gjennem Porten

Kongens Gd. 16.

Hermansen & Jørgensen.

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

S. Almløf,

Bazaren 4 & 5 mod Storgaden

Skrædder.

(Bazaren 4 & 5 mod Storgaden)

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Lager af Tøier
og Udsalg af færdige Herreklæder.

Bestillinger udføres
og Tøi modtages til Syning.

For smukt og solid Arbeide samt god Pasning garanteres. (J. H).

Alle Slags

andmandsprodukter modtages til forhandling.

Om ønskes forskudsbetaling.

Reel, hurtig ekspedition.

A. Hamborg & Co.

Kontor og lager: Vognmandsgaden 8.

(J. H. 748) Kristiania.

Julepresenter.

Et godt **Kjoletøi** af **Klæde** (mange Farver) **Kr. 3.80** (6 Mtr.)
Et tykt **Kjoletøi** af **Cheviot** (mange Mønstre) **Kr. 4.50** (6 Mtr.)
Cheviot foulé (ensfarvet) 105 ctm. bred (mørke Farver) a **95 Øre** pr. Mtr.

Heluldne Kjoletøier

alle Farver og Mønstre udlagt til Julen hos

Schmidt Breda, Storgd. 12.

Muffer, Skindkraver, Boar & Baretter,

Gardintøier og Bordtæpper.

Nye **Forklæder** storartet Udvalg!

for **Voxne og Børn** (alle Størrelser og Facons).

En Masse forskjellige Smaating til Presenter!

Al Slags Uld-Undertøi for Herrer.

Realisation af Norsk Industriforretnings Conkurs-Restbeholdning

foregaar ligeledes hos

Schmidt Breda,

Storgaden 12.

J. H. 793.)

Chr. L. Østergaard

Lager: Storgaden 28, Christiania.
Butik: Storgaden 27, til Youngsgaden.

Fabrik & Lager af Tricotage anbefales en Gros & en Detail.

Godt Udvalg for **Damer, Herrer og Børn:**

Bedste Kvalitet. Alt af eget Fabrikat.

Handlende Rabat.

(J. H. 775)

Stærkt Træmassefrit engelsk **Brevpapir** udmærket godt at skrive paa tillige billig.

Engelske Staalpenne bedste Fabrikata i største Udvalg.

Engelsk Copieblæk der giver indtil 6 Copier paa en Gang,

Copiepresser smukke og solide, **Copiebøger** og andet Contorudstyr i stort Udvalg i

Carl Olsens Papirhandel

(Carl Johans Gade overfor Brandvagten.)

Før Jul.

August Russ

(Etableret 1863).

11 Stortorvet 11 Kristiania,

Før Jul udsælges et Parti **Skjerteteier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjerter** fra **Kr. 1,50.** Ligeledes et Parti **Kjoleteier** i hel eg halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldværken** fra **Kr. 6,25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7,50

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst.

Stort Udvalg i **Galoger, Paraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1,30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11. Christiania.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af Lars A. Havstad og P. Helgevold.

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Ingen Lægeundersøgelse.
Nærmere Underretning ved Selskabets Agent
Arth Staib,
Carl Johans Gade 1.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Tobias Larsen
etableret 1865
anbefaler
Vine & Brændevine.

Nr. 143. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budvenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 4de December 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Blandt det vakreste til Jul

— solid, elegant, nøiagtigt. —

For Reise- og Turistlivet:

1 Høidebarometer, Lommeuhrform — fint og elegant — corrigeret til 10, 12, 16, 20, 28, 36 40 og 50 Kr.

eller

1 Skridtmaaler, for enkelte 10, 100, 1000, 10,000 og 100,000 Skridt, corrigeret 12 Kroner og 10 Kroner.

eller

1 Kompas, nøiagtigt til at bære i Lommen, Nikkel fra 1.00 til 7.50; for Kjæde, Nikkel og oxyderet 0.60 til 4,00 i Guld 4—20 Kroner

eller

1 Reisekikkert, acromatisk i solid Etui til 10, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 24 og 30 Kr. *Jagtkikkert* 32, 35, 40, 44, 52 og i Alluminium 40—150 Kr.

eller

1 Reisethermometer i Etui 0.80, 2,00. Do. minimum 1.80. do. minimum & maximum 2 Expl. i Etui 5 Kroner

For Familier og enhver:

1 Husbarometer, smukt i forskjellige Modeller, corrigeret til 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14 og op til 52 Kroner

eller

1 Hygrometer, Lambrechts Patent, Kr. 15 og 20, Fjæderhygrometer Kr. 5.00; med direkte Procentangivelser

eller

1 Psykrometer (Kroghs Anordning) med Procent og Dugpunktstabel Kr. 6.00. En Fugtighedsmaaler bør findes hos enhver, som priser sund Luft

eller

1 Thermometer, nøiagtigt, for Væreiser fra 0.40 til 6 Kroner; til at sætte udenfor Vinduet Kr. 1 til 5, min. 1.50—5, maxim. & min. 5 til 14 Kroner

eller

1 *Kikkert,* fin, — acromatisk for Teater, Saloner Kr. 7—50. *Solid for Sø og Land* 8—60 Kroner

eller

elektriske Apparater for Sygebehandling

til 14, 22, 26 og 38 Kroner, elektriske Armbaand 4.50, 6.00 og 8 Kroner elektriske Ringe Kr. 1.20

Tegnebestik, Instrumenter, Apparater m. v.

Briller og Lorgnetter i Guld, Dublé, Nikkel og Staal.

Største Udvalg.

A. J. Krogh,

optisk-mathem. og elektrisk Værksted,

Lager og Udsalg 12 Kirkegaden 12.

(789)

Dr. Kjartan Langberg

Hudsygdomme 12—2, 6—7½.

Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet

Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Nyt Patent.

O. Jakobsons Maskinværksted.

Gunnerusgd. 15. Christiania.

Praktisk Forbedring.

(J. H. 700).

Noget maa ske.

Fra den høitærede Centrumsmand, der forrnylig skrev i vort Blad om Situationen under Overskriften „Skal intet ske", har vi havt den Fornøielse at modtage nedenstaaende Artikel, hvortil vi i næste Nummer skal føie en kort Udredning af vor Opfatning med Hensyn til Udenrigsministerspørgsmaalet:

For kort Tid siden blev det i en Artikel her i Bladet anført, at Regjeringen nu, efterat Valgene var afsluttede, havde Anledning til at fremlægge for Storthinget et Forslag til Løsning af Unionssagen.

Nu sees det, at „en gammel Politikus" i „Aftenposten" har sluttet sig til den samme Tanke, at Regjeringen ikke maa indskrænke sig til at blive siddende, men at den ogsaa maa handle. Den maa gjøre, hvad der er nødvendigt til Forberedelse af baade Konsulat- og Udenrigsministerspørgsmaalets definitive Løsning. Særlig gjør Vedkommende opmærksom paa Betydningen af, at det eventuelle Forslag søges istandbragt snarest, saa at det ialfald kan fremlægges for Storthinget i 1895. Hvis nemlig dette ikke sker, vil Forslaget først kunne fremsættes i 1898 og da ikke komme under Behandling før i 1901. Skulde Regjeringen virkelig indrette sig saa, at noget Forslag til Løsning af Spørgsmaalet om en Fællesminister ikke kan foreligge for Storthinget i 1895, vilde den „gjøre sig skyldig i en bundbrende Dumhed".

Vi kan ikke nægte for, at vi her er enige med den „gamle Politikus".

Derfor kan vi ikke billige, hvad enkelte Høireblade anbefaler, nemlig at Høires Regjering skal sidde og lægge Hænderne i Skjødet, ligesaalidt som andre Blades Udtalelser om, at et Venstreministerium bør træde til.

Venstre vil jo ikke under nogen Omstændighed forhandle med Sverige, men bare gjør Bruddet ulægeligt.

Et enkelt Blad „Drammens Tidende", forsvarer Tanken om, at et Venstreministerium skulde overtage Regjeringen, med den Betragtning, at tidligere Tiders Historie nokſom har vist, „at noget bedre Midel til at ødelægge Venstre ikke gives end at overlade det Regjeringen, da det aldeles mangler Forudsætningerne for paa en rationel Maade at lede Landets Anliggender.

Noget nyt er dette ikke. Vi beklager alene, at den samme Synsmaade har faaet Lov til tidligere at gjøre sig altfor meget gjældende i vor praktiske Politik.

Men er da Bladet ikke paa det rene med, at det allerede har lykkes Venstre at sætte igjennem en hel Del ligefrem skjæbnesvangre Beslutninger? Og kan Bladet nære Tvivl om, at Venstre, om det kommer til Magten, vil fortsætte det samme skadelige Arbeide og sætte i Værk mere ondt, end nogensinde kan gjøres godt igjen?

Har man først et saadant Syn paa Venstre og dets Mænd, kan vi ikke forstaa, hvorledes forfatningstro Mænd, som ønsker at opnaa en fredelig Ordning med Sverige, kan anbefale, at Venstre tager Roret. Det er dog vel ogsaa Høires Ønske, at der skal blive Alvor af Forhandlingerne med Sverige, og at Ligestilletheden skal blive gjennemført.

I saa Fald maa der vel ogsaa handles, medens Tiden er inde, medens der sidder en svensk Regjering, som er villig til at imødekomme Norges Krav, og forinden det lykkes svenske Chauvinister at oparbeide en Uvilje mod Norge saa stærk, at en fredelig Løsning ikke længere kan naaes.

Rigtignok ser vi, at Aftenpostens Korrespondent i Stockholm har slaaet paa, at Bostroms Regjering vilde føle sig bedst tjent med, at man i Norge fik et Venstreministerium.

Vi lader nu denne Udtalelse staa ved sit Værd og vil i det længste haabe, at Sveriges Regjering ikke nærer noget virkeligt Ønske om at komme bort fra Januarprotokollen af 1893 eller fra Indfrielsen af de Løfter, som denne indeholder.

Er det saafandt Svenskernes oprigtige Mening at faa sit Mellemværende med Nordmændene ordnet til gjensidig Tilfredshed, saa maa der ogsaa sørges for, at man i Norge faar en Regjering, som vil og kan faa et Opgjør istand.

Nogle anbefaler et Forretningsministerium, som det er kaldt. En Indsender i „Morgenbladet" siger herom, at et saadant Ministerium under de nuværende Forhold vilde kunne paaregne en overvældende Majoritet blandt alle Partiers Urvælgere.

Andre udtaler sig derimod, hvad der ogsaa kan være forklarligt, især for Venstrepressens Vedkommende. Hvilke Udsigter skulde der vel under denne Forudsætning blive for Venstres Sprængningspolitik?

Muligens kunde der findes dem, som fandt, at Tanken havde faaet et mere adækvat Udtryk, om man istedetfor et Forretningsministerium havde talt om et Forhandlingsministerium.

Hvad vi trænger, er et Ministerium, som sætter sig til Opgave at forhandle med Sverige og at istandbringe og fremlægge for Storthinget i 1895 et Forslag til Løsning af hele Unionssagen.

Vil det Stangske Ministerium overtage dette Hverv og gjennemføre det, har det ogsaa en raison d'être.

Ellers ikke.

Kjøb

„Du er Manden".

Roman af den bekjendte engelske Forfatterinde **Miss Braddon**, oversat fra engelsk for „Eidsvold" ved **Fru Kitty Flood**.

„Du er Manden" er en af de mest spændende Romaner, som har gaaet i nogen norsk Avis. Den udgjør 374 Sider og koster **indbundet Kr. 1.50**, uden Bind 80 Øre.

Sælges fra „Eidsvolds" Expd, **Kirkegaden 34.**

De kommercielle Stipendier er af Bestyrelsen for den norske Handelstands Fællesforening foreslaaet fordelt saaledes: S. Arnold 5000 Kroner for at virke for norske Varers Afsætning i Kina og Japan og større Indgang for vor Handelsflaade i de østasiatiske Farvande; M. H. C. Hiorth 6000 Kroner for at studere Handelsforholdene paa Cuba, Portorico og i Mexiko med norske Eksportinteresser for Øje; A. M. Larsen Naur 5000 Kroner for i Singapore at nedsætte sig som Agent og virke for norsk Skibsfart; J. J. Andersen 4000 Kroner for at søge indarbeidet direkte Handelsforbindelse mellem Norge og Østafrika. Samtlige undtagen Larsen-Naur har havt Stipendium før. Som Suppleanter indstilledes C. N. B, Aall, E. Rolfsen og G. S. Pettersen. Bestyrelsen anbefaler Bevilgningen til kommercielle Stipendier forhøiet under Hensyn baade til deres Nytte for vor Handel, Industri og Skibsfart og til flere af de mange Ansøgeres Dygtighed.

En dygtig Islænding. — „Norden" berettede itfor Vinter om, hvorledes Nord Dokota Universitets Studenter bar Seiren hjem i en mellem dem og Syd Dakota Universitets Studenter foranstaltet Diskussion, og hvorledes denne Seir væsentlig skyldtes en ung islandsk Student, Mr. B. G. Skulason. Denne, som knapt nok endnu er tyve Aar og endnu studerer i Grand Forks, blev under den nu just sluttede Valgkampagne engageret af det demokratiske Parti for en Løn af $200 pr. Maaned til at reise rundt og holde politiske Taler i Staten The Boy Orator, som de engelske Dokota-Blade kalder ham, har med et Slag vundet sig Ry som en af Statens allerførste politiske Talere.

Overdrivelse. Professor S. skriver saa daarligt; at naar han er færdig med et Brev, kan han ikke selv læse det! Det er ikke noget. Nei, jeg fik en Gang sendt noget skrevet, som ingen kunde tyde. Tilsidst gik jeg ind paa et Apothek og gav det til Proviſoren. Han troede det var en Recept og lavede en Mikstur derefter. Men egentlig var det en Skadderregning!"

Grebne Aander. — Den Spiritistmenighed, som i nogle Maaneder har bestaaet i Bluffston, Indiana, har nu ifølge „New Yorker Staatszeitung" opløst sig og afholder ikke mere nogen Gudstjeneste. Pastoren er reist bort, og hans Hjord er bleven vantro. Skylden herfor bærer Methodistpræsten E. M. Wade. Denne gode Mand havde mistet flere Medlemmer af sin Menighed ved denne nye Lære, og for ikke at miste endnu flere prædikede han mod Spindelen, som han kaldte Spiritismen, og gjorde hver Aften nogle smaa Spiritiststykker for sin Menighed. For ikke at tabe Terræn importerede Spiritisterne derpaa Mr. Wardwell fra Lafayette, det bedste Medium i Staten, og om Aftenen den 15de Septbr. kom Wardwell med sin Familie og gav en Privatseeance. Han havde just ladet Indianerhøvdingen „Store Ulv"s Aand vise sig, og Spøgelse-Rødhuden vilde just trække sig tilbage, da Forsikringsagenten W. L. Royse sprang frem og greb fat i „Aanden". Den „store Ulv" gav et vældigt Skrig fra sig, og fra et Sidekammer styrtede Benjamin Franklins Aand ham til Hjælp, men forgjæves — da Lysene blev tændt,

„Eidsvold" koster for December **30 Øre.**

Prøv Bladet denne Maaned.

Ny Føljeton idag.

viste det sig, at „Aanderne" var Wardwell og hans Kone. Ægteparrets tre Børn fandt mani Englekostumer i Sidekabinettet. Der opstod en frygtelig Skandale Mayor Stephens tog Medtet ved Kraven og lod det af Politiet bringe til Banegaarden. Med det næste Tog maatte hele Aande-Familien forlade Byen, efterat den for at skaffe sig Reisepenge havde pantsat en Spilledaase, ved hvilken den havde fabrikeret „himmelsk Musik". Pastor Wades Prædiken var den følgende Dag særlig skarp og, hans Menighed voxede pludselig betydeligt.

Præsten: Otte Børn?! Det var meget! Det er egentlig ikke mere tidssvarende! Skolelæreren: „Hr Pastoren maa undskylde, men her paa Landet er man tilbage i alt."

Smaating om Svend Foyn

Nu, da Svend Foyn er død, vil man i Erindringen friske op mangen en Historie, der har gaaet over Folkemunde og er bleven fortalt som Exempel paa denne Mands store Villiekraft, seige Energi og originale Væsen

Vi skal hidsætte nogle faa, som omtales i „Folkebladet" for ifjor:

Et Par Træk fra Foyns Sælfangerliv.

Et Aar laa Foyn ved Iskanten og syntes sikker paa, at Sæl var at finde længer inde. Men Isen var saa tyk og stærk, at den syntes umulig at passere. Foyn brændte imidlertid af Iver efter at komme ind, og da der i Nærheden laa en Englishmand, som havde baade Seil og Damp, sendte han Bud ombord, at han maatte søge at forcere. „Galmandssnak", svarede Englænderen, „her kan ingen komme frem". Da tog Sinnet Foyn: „Din Stakkar", skreg han over, „jeg undres, om Du tør komme efter, naar jeg gaar foran?" Der blæste en stiv Kuling stik i Stævn. Foyn satte Pres af Seil, idet han for hver Baut lod en svær Kjættingkaase bore over til Luvart. Og se, „Elieser" hævdede ogsaa den Gang sit Ry for at kunne „gaa Isen" — inden kort Tid var den inde i yderste Fangsten. Englishmanden karede sig efter i „Elieser"s Kjølvand, og da Fartøierne skiltes efter paa kort Tid at have faaet fuld Last, gav Englænderen et tordnende Hurra for den dristige Foregangsmand.

*

Afreisen til Isshavet fandt Sted omkring 24de Februar. Men da Foyn i 1850 skulde afgaarde, laa Isen fast og sikker omkring alle Land. Foyn gik rastløs og ventede paa Bedring i det, men da den ene Dag gik efter den anden, og der ingen Forandring blev, orkede han ikke at vente længer. Han samlede sine 36 Mand og satte dem igang med at skjære Raak, udenfra og indefter — det var ved Gjersø dette —, og de var allerede næsten færdige. Men da røg der op en Storm — og Raaken drev sammen. Men give sig derfor — langtfra! Til at skjære paany, tildels hvor der laa en Alen Sne ovenpaa Isen — og efter tre Ugers frygteligt Arbeide var Seiren vunden.

*

I 1854 laa Isen over hele Skagerak. Foyn skulde afsted med 150 Mand, og heller ikke denne Gang var der Tale om at vente; han satte sine Folk igang med at skjære Raak. Men saa gjorde de fleste Streik, det var for surt Strav. Foyn sendte da Bud omkring til alle Kanter og fik mod overordentlig høi Betaling samlet nyt Mandskab, og inden kort Tid var Fartøierne ude. Det Aar gik det ogsaa galant: akkurat Syvugersdagen efter Afseilingen var han inde paa Tønsberg Havn, baade „Haabet" og „Elieser" fuldlastede.

*

En Dag under Raakskjæring — som han naturligvis ledede ogsaa personlig — faldt Foyn i Raaken; det var bidende koldt med stærk Nordost. Han kom sig op, trak Klæderne af og fik dem ordentlig vredet, lige til Skjorten, trak dem saa paa igjen og blev staaende ved sit Arbeide til Kvelden.

*

Hvad det vil sige at tage Finmarkshvalen, og hvorledes Foyn tog det under

Jagten, faar vi et Begreb om ved følgende lille Fortælling:

„Det var med en indskudt Harpun i Livet, at Hvalen en Dag for afsted med Foyns Dampskib paa 20 Hestes Kraft efter sig. Det bar mod Vinden, og Foyn satte op en Bredfok for at stoppe paa, men Fokken revnede for Trykket, da Vinden efterhaanden steg til en stærk Kuling med Sø. Maskinen orkede ikke at arbeide imod Farten, der gik stik imod Veiret, og slig blev det ved under stigende Storm i hele ti Timer, idet Søerne slog ind over Dampskibets Forende. Der var nok dem ombord, som syntes, det retnu kunde være forsvarligt, om Trossen blev kappet. Gamle Svend Foyn gik imidlertid tauss frem og tilbage paa Dækket, og hvad han vilde, vidste man. Hans Hustru, som var med, laa nede i Kahytten, og Foyn befandt sig saaledes „i sin Families Skjød" og vistnok netop nu ret i sit Es. Situationen blev imidlertid mindre og mindre glædelig; det var, som man havde harpuneret selve Søguden istedetfor en Hval, saa evig og utrættelig vedblev den Løbet. Da Trossen saa endelig sprang, lettedes vistnok mangt et Hjerte ombord — kanske i Stilhed Svend Foyns med, thi Veiret var steget til Storm. Men hvor mange Hestes Kraft har ikke ligget i denne Hvalfiskesport!"

Det nye Storthing fra Gaardbrugerstandpunkt.

Det radikale Parti tæller **11** Gaardbrugere, nemlig Glestad fra Hedemarken, Vold og Røstoen fra Kristians Amt, Foss fra Lister og Mandal, P. Utheim, Langeland og Aklestad fra Romsdal, Einum og Hof fra Søndre Trondhjem, Foosnæs fra Nordre Trondhjem samt Mikkelborg fra Tromsø Amt. Desuden tæller det **11** Mænd, der staar Gaardbrugerne nær, nemlig Handelsbestyrer Aars fra Hedemarken, Kontrollør Blekastad, Lærer Degnaard og Landhandler Jacobsen fra Kristians Amt, Kirkesanger Sveinsson og Skibsreder Rinde fra Bratsberg, Lensmand Stousland fra Lister og Mandal, Sergeant Meisingseth fra Romsdal, Lærer Bergan fra Søndre Trondhjem, Brugseier Bentsen fra Nordre Trondhjem og Kirkesanger Holm fra Nordland. Radikalerne har desuden **37** Repræsentanter af andre Stænder, hvoraf 21 fra Byerne.

Det moderate Parti tæller **8** Gaardbrugere, nemlig Jahren fra Smaalenene, Gunderud fra Buskerud, Aschjem fra Jarlsberg, Schanche og Volstad fra Stavanger, Dugstad fra Søndre Bergenhus og Fraas samt Taraldset fra Nordre Bergenhus. Det tæller desuden **5** Mænd, der staar Gaardbrugerne nær, nemlig Lensmændene Vinje, Ueland og Lima fra Stavanger og Lensmand Svendsbø fra Søndre Bergenhus og Kirkesanger Refsdal fra Nordre Bergenhus. Udenfor disse Stænder har det moderate Parti kun **6** Repræsentanter, hvoraf 2 fra Byerne.

Høire tæller **7** Gaardbrugere, nemlig Droug fra Smaalenene, Berger og Haga fra Akershus, Næs fra Buskerud, Igland og Grændsen fra Nedenæs, samt Holsen fra Nordre Bergenhus. Desuden staar **2** Mand af Høire Gaardbrugerne nær, nemlig Lensmand Bohn af Akershus og Skibsreder Bjønnes af Jarlsberg. Høire tæller **27** Repræsentanter udenfor disse Stænder, hvoraf 15 fra Byerne.

Allerede denne Statistik godtgjør tilstrækkelig, at Centrum er et Bondeparti.

Derimod maa det i høieste Grad beklages, at Gaardbrugerne ikke er blevet stærkere repræsenteret, end de anførte Tal viser. Næste Gang maa og skal det blive anderledes, og Centrum vil her have en smuk Opgave at løse.

Det er menneskeligt at tage Feil. Iltoget passerer forbi et Godstog. I det første befinder sig Hr. Partikulier Jokumsen med sin Ægtefælle, der af Kjedsomhed er faldt i Søvn. I Forbifarten broler en Stud ind ad Vinduet. Fru Jokumsen vaagner og og udbryder søvndrukken: „Hvad var det du sa' tjære Jokumsen?"

Om Professor Behrings Difteritserum skriver Dr. Wichmann i „Christiansands Tid", at han for omtrent 5 Uger siden forskaffede Sygehuset 10 Flasker af det nye Difteritmiddel; hermed er er 8 Syge behandlede med heldig Udgang. Sygdommens Varighed havde været fra 1 til 3 Døgn, forinden Indsprøitningen blev foretaget. Enkelte var meget haardt angrebne; saaledes var der et Tilfælde, hvor Størstedelen af Gvælget var bedækket med graalig-hvidt Belæg. betydelig Stank af Munden, saa jeg kvede mig for at undersøge Halsen; paa et Par Timer havde Patienten ved Opharkning fyldt et større Krus. Indsprøtningen blev foretagen sent om Eftermiddagen; om Natten sov han roligt, ubetydelig Slimafsondring om Morgenen, og efter 2½ Døgn fandtes intet Belæg. Blev udskreven efter 9 Døgns Forløb. Midlet synes saaledes at holde, hvad det har lovet, nemlig Helbredelse, naar Sygdommen bliver tagen i Begyndelsen. Indsprøitningen foraarsager ingen Ulemp. — tvertimod. Feberen giver sig, og Helbredelsen indtræder hurtig.

„Den slaueste Tid paa hele Aaret er Vinteren", sa Lommetyven, „thi da gaar alle Mennesker med Hænderne i Lommen.

Lynnedslag. Der skrives til „Romsd. Tid": Onsdagsaften (den 21de ds.) slog Lynet ned hos Smed Nils Tinns og ramponerede Huset i den Grad, at Folkene samme Aften maatte flytte til Knud Tinns, At ingen Mennesker kom til Skade, maa ansees for et Under. Antagelig har Lynet slaaet ned gjennem Skorstenen.

Manden selv befandt sig med Tjenestegutten paa Verkstedet i Kjælderen, hvor Lynet har farvet blaat en Del Jern, der laa oppe under Loftet, kun nogle Tommer fra Mandens Hoved. Gutten stod et Stykke derfra ved et Hjørne, hvor Lynet havde søgt Udvei gjennem Muren. Han var nok en Stund sanseløs. Konen med Barnet sad oppe i Stuen tilligemed Tjenestepigen, der sad tæt ved den splintrede Dør og nøstede Garn. Hespetræet splintredes og Hespen brandt af, medens Pigen slap med nogle Brandsaar paa Benene.

Personelkapellan. Cand. theol. P. A. H. Stabell er udnævnt til Personelkapellan hos Sognepræst til Ringebu Præstegjæld W. A. W. Kaurin.

Provstebestalling. Sognepræst til Volden A. Weenaas er beskikket som valgt Provst i Søndre Søndmør.

Vor Frue Kirke. Resid. Kapellan ved vor Frue Kirkes Menighed i Trondhjem S. Skavlan er udnævnt til Sognepræst ved samme Menighed.

Læreren (nyser og vender sig til den nærmeste Elev):
„Ved ud ikke, at du skal sige Prosit, dit Æsel?"
Gutten: „Prosit, dit Æsel!"

Latterkrampe. Forleden Aften, under Opførelsen af „Vores egne Kinesere" i Nørrebros Teater, var der en ældre Herre i første Parket, som fandt Hr. Fred. Jensens Foredrag af Visen „Bof med Løg" saa grinagtig, at han ikke kunde styre sin Latter, skr. „Politiken". Han blev ved at le længe efter, at alle havde faat sine Lattermuskler i Ro, og de omkringsiddende begyndte at le ad ham.

Da styrtede han pludselig — stadig leende — ned af Bænken, tagende med sig i Faldet, Tallerkener og Glas, og nu gik det op for Folk, at Manden havde faat Latterkrampe. Han blev da ført ud og en Læge sik ham under Behandling.

Afsked. Chefen for Bergenske Infanteribrigade, Generalmajor C. K. Gill, fra 31te December d. A. med en aarlig Pension af Statskassen, stor Kr. 4500.

Amtmand i Akershus Amt J. C. Collett fra Udgangen af Marts Maaned 1895.

I Telegramet tilføies, at der i Resolutionen udtales Hs. Maj. Kongens Anerkjendelse.

Sognepræst til Lurø L. Hjelm med Kr. 1600 aarlig i Vartpenge.

Adjunkt ved Lillehammer Skole A. Landstad fra indeværende Aars Udgang.

Et skammeligt Hærverk skal være forøvet inde i Sande ved Stavanger. Et ondskabsfuldt Menneske har nemlig trængt sig ind i et Fjøs og skaaret Halen af paa 4 Kjør, skaaret dem af nogle faa Tommer fra Roden. Hos en Nabo blev 2 Heste mishandlede ved, at Halen, Manen og „Lusken" blev afklippet. Allermest oprørende og grusom er dog den Behandling, som er bleven Kjørene tildel. Det siges, at en Kvinde er arresteret som mistænkt for Mishandlingen, beretter „Vestlp."

Ogsaa en Væddekamp. En Klub for Rogere; denne Klub arrangerede forleden en Væddekamp paa Piber. Deltagerne i Kampen fik hver en fuld stoppet lang hollandsk Pibe i Munden og tændte den paa Signal samtidig. Hvad det kom an paa, var, hvem der kunde røge længst, uden at lade Piben gaa ud. Seirherren holdt Ild i sin Pibe i 67 Minutter, Numer to naaede 66½ og Numer tre 63 Minutter.

En styg Ulykke hændte forleden i Melhus, idet en Pige, som var med at kjøre en Træskemaskine, kom med sit Hoved ind mellem Hjulet og en Bjelke under Taget, hvorved hun fik et sligt Stød, at hun øieblikkelig faldt død om.

20,000 svenske Amerikanere vil i Midten af December reise fra Chicago til Sverige, fortæller Chicago Tribune.

Dette er nu vel et lidt for høit Tal.

I Glasgow og Dublin har man forsøgt med Gummiluftringe under Hjulene paa Droscher, og det med udmerkede Resultater. Vedkommende Vognmænd gjør langt brillantere Affærer end sine Konkurrenter. Flere større Firmaer har nu besluttet at levere Luftringe for Vognhjul.

Kristiania Havn. Der er svært stille nede ved Bryggerne nu; det er næsten ikke andre end de rutegaaende Dampskibe og en og anden Kulskude, som bringer lidt Liv ind i Stilstanden. Følgen heraf er den, at Masser af Folk, som tjener sit Udkomme med Losning, Ladning, Kjørsel osv., nu gaar ledige.

En hel Del Skibe er at se oplagt for Vinteren. Dette betyder ikke blot, at store Værdier ligger som en død Kapital; det betyder tillige, at Hundreder af ledige Sjøfolk forøger de arbeidsløses Antal.

I flere af Kystbyerne er Tilstanden endnu alvorligere, saa alvorlig, at man har afholdt Møder for at overveie, hvad der kunde gjøres for at afværge den af Arbeidsløsheden følgende Nød.

Tilstanden kommer for en stor Del af de mislykkede Sildefiskerier. Disse har før om Aarene skaffet mangfoldige Hænder Beskjæftigelse hele Vinteren udefter. Iaar er denne Næringsvei stoppet.

Fra Skolen. Læreren: „Nu vil jeg forelægge dere en Gaade, Barna mine: „Medens man er ung, vil man eie det, men har man det først, ønsker man helst, man aldrig havde faaet det". „Hvad er det?"
Jens: „Jeg ved det, Hr. Lærer".
Lær.: „Naa, sig det da, Jens!"
Jens „Det er er en Kone".
Lær.: „Hvor har du det ifra?"
Jens: „Fra Papa".
Lær.: „Ja, saa rent bort i Natten er det jo ikke, det er sandt nok.
Det passer endogsaa ganske godt! Men jeg tænkte nu forresten paa Alderdommen".

Krigen i Østasien.

London, 1ste Decbr.

Til Times meldes fra Kobe, at Japan er fast besluttet paa at fortsætte Krigen og gjør Forberedelser til et Vinterfelttog. Ifølge et senere Telegram er Japan nu ikke uvillig til at slutte Fred.

Washington, 1ste Decbr.

Udenrigsminister Gresham har modtaget en Depesche fra Gesandten i Peking, hvori denne melder, at Gesandtskabet er truet og trænger Beskyttelse.

Efter Konference med Marineministeren har Gresham telegraferet til Gesandten, at Foranstaltninger til Gesandtskabets Beskyttelse er trufne.

I Kornpriserne skal der ifølge Meddelelse fra Danmark kunne ventes Stigning.

Censuren ved det skriftlige Del af Teologisk Embedseramen faldt Lørdag Aftes med følgende Udfald:

Pettersen, Jacob staar til Laud. Bolstad, O. M. Haud. illand. Jensen, Jacob kan faa Haud. Blix, Arnoldus kan vel faa Laud. Helland, Arnt kan vel faa Laud. Leere, Anton staar til Laud. Dahlin, Thoralf Haud ill. Riddervold, Ingolf staar til Laud. Opdahl, Christian kan vel faa Laud. Qvigstad, Fredrik Haud. ill. Sætrang, Ivar kan faa Laud. Saure, Knut staar til Haud. Gundersen, Thorstein staar til Haud. Asheim, Birger kan vel faa Laud. Eriksen, Edvard staar til Laud. Offenberg, Henrik Haud ill. Tønder, Kristian kan vel faa Laud. Qvarving, Herman Haud. ill. Tschudy, Halfdan Haud. ill. Wollner-Hansen kan faa Laud. Pedersen, Brede kan faa Laud. Johnsen, Johan kan faa Laud.

Stillingen.

I det igaar hjemkomne No. af „Vestlandsposten" hævdes, at naar Kongen nu den 12te hjemkommer til Kristiania, maa der ikke gives ham mindre rigtige Forestillinger om de politiske Forhold her i Landet. Nogen Kamppolitik maa ikke anbefales. Bladet betoner, at der vistnok baade inden det radikale og inden Høire er dem, som vil, at alt skal sættes paa Spidsen, men at ingen af disse yderliggaaende Fraktioner hos nogen almindelig Tilslutning.

Inden det radikale Parti er der mange, som siger, at efterat Valgene har vist, at Partierne her i Landet er omtrent lige stærke, saa maa der ogsaa fra dette Partis Side føres en hensynsfuld Politik og navnlig maa der optrædes ganske anderledes i de unionelle Spørgsmaal, en Storthingets radikale Parti gjorde i forrige Thingperiode.

Disse Mænd er enige med de moderate og de konservative i, at Spørgsmaalet om eget Udenrigsstyre ikke kan røres i denne Valgperiode. Der kan være delte Meninger om hvorvidt man i denne Thingperiode kunde forsøge at opnaa en Udskillelse af særlig norske Sager fra de fælles udenrigske Anliggenders Behandling, og om, hvorvidt der kan søges opnaaet en for Norge noget mere tilfredsstillende Behandling af alle udenrigske Spørgsmaal; men at der ikke kan være Tale om at forsøge paa at faa et eget norsk Udenrigsstyre, derom raader der Enighed blandt alle disse.

Men saa er der et andet Punkt, hvorom der vistnok ogsaa raader Samstemmighed mellem mange radikale, mellem alle moderate og mellem mange konservative, altsaa mellem det store Flertal i Norge, og det er dette,

at Konsulatsagen bør søges ordnet i en nær Fremtid.

Forsaavidt har der jo før været delte Meninger om denne Sag, som mange inden moderate og konservative Kredse har havt den Opfatning, at eget norsk Konsulatvæsen ikke var fornødent, ja ikke engang gavnligt, men at væsentlige Reformer i det fælles Konsulatvæsen var at foretrække. Men med Henblik paa, hvad der hidtil er skeet, har de vistnok nu almindeligvis opgivet dette Standpunkt og fundet, at der ikke er andet at gjøre end at samle sig i Kravet om eget norsk Konsulatvæsen.

Vi tror, at baade Hans Majestæt Kongen og Sverige bør faa at vide, at dette nu er et saa samstemmigt Ønske inden Norge, at der ikke maa søges lagt Hindringer ivejen for dets Gjennemførelse.

En Form herfor maa kunne findes, udenat Hensynet til Rigsaktens Bestemmelser og til hvad Hensynsfuldhed Landene imellem kræver, tilsidesættes. Men nogen Modstand mod Sagens Realitet, mod eget norsk Konsulatvæsens Oprettelse, efterat de fornødne Former for det hidtil bestaaende Fællesskabs Opløsning og Afvikling er tagttagne, maa ikke reises.

Paa dette Program: Afvisning af eller Udsættelse med Spørgsmaalet om Stemmeretssagens Gjennemførelse i lovlige Former af eget norsk Konsulatvæsen, maa et nyt Ministerium dannes, medens Spørgsmaalet om Stemmeretssagens Gjennemførelse bliver Storthingets Sag udenat indgaa i noget Regjeringsprogram.

Svend Foyn og de Døve. Det forlyder, at der snart vil blive udstedt en Indbydelse, der er den sidste, som afdøde Svend Foyn satte sit Navn paa til Dannelse af et Fond for Uddannelse i Haandværk og Haandarbeide af fattige Døve.

I Formandskabsvalget hersteds igaar var Deltagelsen overordentlig stor. Noget Resultat foreligger endnu ikke. Udfaldet er tvilsomt.

Landbrugstidende. Fra Nytaar vil vort Blad regelmæssig hver Uge indeholde en Landbrugstidende, forfattet af en paa dette Omraade fremragende dygtig Mand.

I Kristianssund feirede de Radikale ved Formandskabsvalget. Høires Kandidat, Konsul Johnsen kom dog ind, idet den radikale Venstreforenings Formand, Læderhandler Olaffen faldt igjennem.

Posttyven i Kristiania skal der nu være Udsigt til, at man vil faa opdaget.

Docent Utheim har udgivet en foreløbig Valgstatistik, der udviser 1660 Stemmers Overvægt for det radikale Venstre. For Østlandets Vedkommende til og med Nedenæs falder Hr. Utheims og vor Statistik særdeles godt sammen, ligeledes for Romsdal og Søndre Trondhjems Amter. Forskjellen hidhører fra de vestlandske og nordlige Amter. Hvilken Beregning, der er den rigtige, faar indtil videre staa hen. Vi konstaterer kun, at endog den radikale Statistiker maa indrømme en Tilbagegang i sit Partis Overvægt paa Landsbygden fra 4500 til 1800 Stemmer. Den Overvægt for hele Landet paa 1660 Stemmer, som Hr. Utheim har fundet er ensbetydende med en Tilbagegang af over 1000 Stemmer siden forrige Valg. da Overvægten maatte have været over 2700 Stemmer, om Stillingen skulde være holdt.

Russisk Laan.

Frankfurt a. M., 1ste Decbr.

Fra Paris meldes til „Frankfurter Zeitung", at der vil blive afsluttet et 3 pCt. russisk Laan paa 400 Millioner Francs. Emissionen skal foregaa i Frankrige, England, Tyskland og Holland til en Kurs af 95 pCt.

„Hvad er Toppunktet af Noblesse?" — „At give sin Vært Drikkepenge, naar man betaler Husleien."

Den elektriske Ringbane.

De Projekter med Hensyn til denne Banes Linjeretning, der foreligger for Almenheden, forekommer os forsaavidt utilfredsstillende, som Kredsen ikke er trukket vid nok paa Byens Østkant. Ved Sporveiens Anlæg bør man ikke glemme, at man bygger for Fremtiden, og at Hovedstaden stadig voxer. Den østlige Linje bør efter vor Mening trækkes hen under Kampen, gaa østenfor Tøienhaven og derpaa berøre Rodelokken. En Besparelse i mere end en Retning maatte kunne opnaaes, om Nordbanens (eller Ringjernbanens) Linje tildels blev benyttet ogsaa for den elektriske Sporvei paa Strækningen forbi Tøien. Derved behøver ikke at opstaa nogen Konkurrence mellem Jernbanen og Sporveien; tvertimod, det at Linjerne paa en Strækning støder sammen, kan tilføre dem begge Trafik, hvad Erfaringer fra Udlandet nokfsom godtgjør. Der er det nemlig almindeligt, at Linjer, hvis endelige Bestemmelsessted er forskjelligt, paa kortere eller længere Strækninger slaar sig sammen om et fælles Banelegeme.

Bidende. En hoven Laps kommer ind i en Bagerbutik og spør overlegent, idet han peger paa et Fad „Pigekys":
„Er dette ægte Pigekys, Froken?"
Butikjomfruen: „Ja, jeg kan neppe tænke mig Muligheden af, at De kan faa dem ægtere."

Ny Skøitebane.

Paa Oslo Sportsplads ved Harald Haardraades Plads har Idrætsklubben „Tjalve" anlagt en Skøitebane, der vil blive oplyst med elektrisk Lys. Hver Søndag udøver vil et Musikkorps musicere fra Kl. 12—2.

Literatur.

Julekokker. Lutherstiftelsens Forlag. Vi har i et tidligere No. leveret en udførlig Fortegnelse over Indholdet, og at dette er godt, derfor borger Navne som Gustav Jensen, Konrad Dahl, Sigvald Skavlan, L. Dietrichson, Const. Flood, G. Aagaard og Theodor Caspari. Det er særlig afpasset efter Julens Karakter som en kristelig Fest og angives da ogsaa, udtrykkelig som et Juleblad for det kristelige Hjem. I andre Julehlade har Indholdet ofte været omtrent kemisk rent for alt religiøst, og det er derfor et for mange i vort Land følt Savn som afhjælpes ved dette fra Lutherstiftelsen udgivne Julehlad. I prægtigt Udstyr staar det kanske lidt tilbage for det danske „Juleroser", men saa er det ogsaa betydelig billigere. Det koster kun 1 Krone. Omslaget er overordentlig smukt.

Folkebladets Julenummer ser ud til at blive bedre og bedre for hvert Aar. Det iaar udgivne staar med Hensyn til Indhold fuldstændig ved Siden af tidligere Aars og i Udstyr betydelig over dem. Det indeholder Bidrag fra de fleste af vore yngre Forfattere og Kunstnere. I det hele er der omtrent 40 Illustrationer, hvoriblandt udmærkede Portrætter af Christian Krohg, Jacob Hilditch, A. Bloch, Christian Teilman, Hans Aanrud, Chr. Skredsvig, Thomas Krag, Th. Holmboe, Bernt Lie, Elizabeth Schøyen (Fyrstinde Gonzaga), Wilh. Peters, Rosenkrantz Johnsen, Hjalmar Johnsen, Karl Uchermann, Wilh. Krag, Bolette Parels Larsen, L. Dietrichson og Olav Krohn, altsaa et helt Galleri. Dette Julenummer gjør baade „Folkebladet" og Oscar Andersens Bogtrykkeri al Ære. Prisen — 1 Krone — er overmaade billig.

Ude paa Bygden, Fortællinger for Børn og Ungdom af Lars Kjølstad, Hjalmar Biglers Forlag, Kristiania. Dette er en Bog, som Skolebarn, ja ogsaa ældre vil blive svært glade i. Naar man tager og læser den, er det formelig som man kommer ud paa Landet, indaander den friske Luft, glæder sig i den frie Natur, leger sammen med den fornøielige og kloge Hunden „Balder", Hesten „Røen", Høsene og de smaa Kyllinger. For Børn i 8—15 Aars Alderen vil det være en kjærkommen Present. Det er baade sund og morsom Læsning, som her bydes, udmærket gode og fornøielige Fortællinger allesammen.

Det er vanskeligere at skrive interessant for Børn end for Voksne, men Kjølstad viser sig i denne Bog at være Mand for at kunne gjøre det. Forfatterens Navn er kanske mindre kjendt, men det bør ikke her være nogen Grund til at undlade at kjøbe den. Den fortjener stor Udbredelse blandt Børn og Ungdom baade i By og Bygd.

„Julehilsen". Paa Aschehoug & Cos. Forlag er udkommet et smukt Juleblad for Børn til den billige Pris af 30 Øre pr. Expl., men kun 25 Øre, hvis der paa en Gang købes 4 eller flere Expl. Bidrag er leveret af vore bedste Navne paa Barneliteraturens Omraade, ligesom Illustrationene

Folkebladets Julenummer er idag kommet i Boghandelen. Pris 1 Krone.

Udenbys, der indsender til Folkebladets Expedition 1 Krone, om ønskes i Frimærker, erholder Julenummeret franco tilsendt.

Kristiania den 1ste December 1894.

er af vore bedste Kunstnere. Da Prisen er saa billig, vil man uden store Udgifter kunne indkjøbe flere Expl. og ved at uddele disse skaffe mange ubemidlede Børn baade i Hus og Hytte en Glæde til Jul og derved gjøre en bedre Gerning, end kanske mange tror.

„Julehilsen" kan bestilles hos enhver Boghandler eller direkte fra H. Aschehoug & Co. Kristiania.

„Farmen i Sydafrika", Roman af Olivie Schreiner, er udkommen paa Olaf Norlis Forlag i Oversættelse ved Carl Nærup. Det er en Skildring af aandelige Kampe og Lidelser, indre Sorger og Glæder, en søgende, exalteret ærlig Sjæls Bekjendelser om egne Seire og Nederlag, en Beretning om, hvordan Mennesket finder de evige Værdier, som Livets Rust og Mol ikke kan fortære. Men dette alvorlige Livsindhold dækkes af en Række støiende og fornøielige Billeder fra Livet paa en Strudse Farm ude i den nøgne Sandslette oppe i Vestafrikas Høilande, hvor de fra Holland stammende Boere lever omgivet af Kaffere og Hottentotter. I England har „Farmen i Sydafrika" vakt stor Opsigt og er udkommet i flere Oplag.

Geris Have af Gunnar Heiberg (paa Cammermeyers Forlag) er fra Formens Side godt skrevet, paa sine Steder er Replikerne endog mesterlig formede, men dens Indhold er af den Art, at vi ikke kan anbefale den.

Generalmajor Gill er meddelt Afsked fra 31te December med Pension 4500 Kroner.

Generalsudnævnelser. Oberst de Seue er udnævnt til Generalmajor og Chef for Trondhjemske Infanteribrigade og Oberst Hoff til Generalmajor og Chef for Bergenske Infanteribrigade.

Bekjendtgjørelser.

Kungörelse.

Göteborgs stads 5 proc. lån af år 1869.

Vid denna dag inför drätselkammaren i Göteborg, i närvaro af notarius publicus, förrättad utlottning af de obligationer, som för verkställande af föreskrifven amortering för andra hälften af innevarande år af Göteborgs stads, af Göteborgs Enskilda bank m. fl. år 1869 upptagna, fonderade 5 proc. lån böra infrias, hafva följande obligationer blifvit utlottade, nämligen:

af serien A, å 1000 kr. hvardera: n:ris 141, 210, 278, 332, 493, 715, 791, 872, 879, 920, 1031, 1111, 1386, 1500, 1522, 1603, 1619, 1627, 1657, 1751, 1845, 1851, 1877, 1896, 1930, 1933, 1956, 1966, 1989, 2097, 2100, 2152, 2178, 2333, 2339 och 2388;

af serien B, å 400 kr. hvardera: n:ris 35, 370, 476, 499, 510, 540, 673, 811, 813, 840, och 869; samt

af serien C, å 200 kr. hvardera: n:ris 100, 112, 121, 260 310, 416, 578, 749, 966, 977, 1037, 1090, 1101, 1160, 1178, 1219, 1838, 1386, och 1529.

Förenämnde obligationer, hvilka inlösas af Göteborgs Enskilda Bank, Stockholms Enskildabank, **Den norske Creditbank i Christiania**, Kjöbenhavns Private Laanebank samt hos hrr J. H. & G. F. Baur i Altona, **forfalla till betalning den 31:t nästa december**, efter hvilken dag all räntegodtgörelse å dessamma upphör.

Från utlodning den 3. sidstlidne April äro oinlöste obligationerna:

N:o 1194 af serien A; samt
„ 594, 724 och 726 af serien B.

Göteborg den 2. Oktober 1894.

Drätselkammaren.

Simers Taffelaquavit

anbefales.

II. Etage.

Til Julepresenter anbefales i aldeles nyt Udvalg:

Panelhylder, Konsoller,
alle Slags Holdere for Garderobe etc.
Etagerer, Søiler, Træskrin,
Albumstativ, Metalhylder,
Visitkortskaale & Broncc-Opsats,
Borde, Stative til Blomster,
Maaneskinslamper,
Gulvlamper, Bordlamper,
Lysekroner, Lygter,
Kandelabre, Tafleluhre,
Theaterkikkerter,
Decorationsartikler,
Theborde, Jettonskrin,
Album, Væsker, Kufferter,
Reiseartikler etc. etc.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Tunrsko. Balsko. Svøber. Gamascher.

Nyttig **Tøfler** Juleklap.

Karl E. Neuberth,

13 Grændsen 13.

20 Øre.

Atter har vi modtaget et Parti

Porselæns

Tallerker, der sælges til den billige Pris af

20 Øre pr. Stk.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II.

(J. H.)

Navnekoppe

i stort Udvlag anbefales,

Bestillinger paa Koppe og Dørskilter med Navn udføres i Regelen paa 2 Dage,

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

Elektriske Apparater for Sygebehandling

Elektrisermaskiner med Tilbehør

fra Kr. 9 til 40 Kroner

anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted

Storthingsplads 4, til Lille Grændsegd.

Telefon 2446. Telefon 2446.

(J. H.)

Reparationer billigst. Reparationer billigst.

Før Jul. Før Jul.

August Russ

(Etalberet 1863).

11 Stortorvet 11 Kristiania,

Før Jul udsælges et Parti **Skjørtetøier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjørter** fra **Kr. 1.50.** Ligeledes et Parti **Kjoletøier** i hel og halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldværken** fra **Kr. 6.25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7,50.

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst.

Stort Udvalg i **Galoger, Paraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1.30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11. Christiania.

Før Jul. Før Jul.

Stærkt Træmassefrit engelsk **Brevpapir** udmærket godt at skrive paa tillige billig.

Engelske Staalpenne bedste Fabrikata i største Udvalg.

Engelsk Copieblæk der giver indtil 6 Copier paa en Gang,

Copiepresser smukke og solide, **Copiebøger** og andet Contorudstyr i stort Udvalg i

Carl Olsens Papirhandel

(Carl Johans Gade overfor Brandvagten.)

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8: *Tre koner til en mand.*

Jo det er virkelig Miss Graham, som benytter sig af Mrs. Vicary Shepherds Fravær — hun er nemlig ved et pludseligt Ildebefindende forhindret fra at være tilstede — og spiller Helten, Tonys Rolle, saaledes, som Forfatteren har ment, at den skal spilles.

Det er en af Goldsmiths muntre Stykker, og Mrs. Vicary Shepherd har med Omhu forandret alt, der kunde vække Anstød i Forældrenes Øren, men uden Betænkning gjentager Ella den hele Rolle i dens naturlige Skikkelse.

Fædrene lytter med dybt Alvor til Mødrenes skarpe Bemærkninger, men synes ikke at være saa misfornøiet med Helten, som Deres Damer er. De unge Herrer langs Væggene kan ikke skjule sin Fryd, og Miss Tinkleton, som jo er Ellas Lærerinde, græder af Ærgelse. Hun er vis paa at Mrs. Vicary Shepherd vil gjøre hende ansvarlig for Miss Grahams Opførsel, som sandsynligvis vil tilintetgjøre de gode Tanker, Forældrene har næret om Institutet.

Men, hvad er der vel at gjøre? Lærerne mener, at Spillet bør fortsættes, og Miss Tinkleton prøver at sætte Forsamlingen i godt Humør med en ny Sonate. Men der er nogle Personer, som aldrig vil tilgive Ella, — og dette er de unge Pigers Mødre hvis Døtre Ella ved sit glimrende Spil, har aldeles fordunklet.

Forsamlingen holder ud, indtil Stykket er slut. Miss Grahams upaasende Opførsel giver dem nok at tale om. Herrerne er af den Mening, at Ella er en

Mellem Liv og Død

af

Frank Barrett.

„Eidsvolds" Føljeton.

Kristiania.
J. M. Steenersens Bogtrykkeri.
1894.

Total Realisation.

Grundet Overtagelse af Forretningen efter

Hr. Nicolai Nielssen, Grænilsen,

udsælges hele Varebeholdningen til og under Indkjøbspriser!

Af Beholdningen fremhæves: Bleget og ubleget Lærred og Bommesi, blg. og ublg. Lagenlærred, Stout, Shirting, Dugdreiel, Sirts, Blaatøi, Uldtøi og Floneller, Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper

Billige Arbeidsklæder.

Skindbuxer	fra Kr.	2 50
Vadmelsbuxer	„ „	3.00
Do. Veste	„ „	1.80
Islandske Uldtrøier	„ „	3.00
Hvide Skjorter	„ „	0.95
Do. Do. af Stout	„ „	1.40
Busseruller	„ „	1.00
Hvide og coul. Underbenklæder		0.80
Maskinjakker extra		2.00
Uldskjorter		1.50
Buxesæler		0.30

For Huset.

Lagenlærred dob. bredt pr. M.	Kr.	0.55
Sirtsgardiner 0.30	„	0.36
Hvide Gardintøier	„	0.20
Rød Damask	„	0.57
Bolster	„	0.30
Do. fjærtæt	„	0.50
Domestik	„	0.25
Haandklædedreiel	„	0.50
Blaagraat Uldtøi	„	0.45
Slitegarn pr. Pund	„	1.80

For Damer.

Dameskjorter; strikkede	Kr.	2.50
Damestrømper, sorte	„	0.90
Dametøfler	„	2.00
Langschawls	„	2.00
Damegaloger	„	2.50
Uldtørklæder	„	0.60
Sorte og hvide Hansker	„	0.50
Paraplyer	„	0.75
Jerseyliv	„	2.00
Uldtrøier, lange Ærmer	„	1.00
Do. korte Do.	„	0.75

For Herrer.

Grove Uldtrøier	fra Kr.	1.90
Fine Do.	„ „	1.80
Herreveste	„ „	3.00
Underbenklæder	„ „	2.10
Skjorter med Snøring	„ „	1.35
Tøfler	„ „	2.25
Snipper og Manchetter	„ „	0.25
Dæksslips, Silke	„ „	0.40
Galoger	„ „	3.60
Vadsække, store	„ „	1.50
Lange Skjærf	„ „	0.40
Strømper	„ „	0.75

For Børn.

Nansenhuer	fra Kr.	0.80
Vanter	„ „	0.35
Kufter	„ „	1.00
Lommetørklæder	„ „	0.10
Skjærf	„ „	0.20
Kraver	„ „	0.20
Buxesæler	„ „	0.20
Dresser af Cheviot	„ „	4.00
Uldtr„ier	„ „	0.40
Buxesæler	„ „	0.20

(J. H.)

C. Otto Sommervold.

Dieseth & Amble

Kirkegaden 30, Christiania.

Eneudsalg for

Vaskeapparatet „Undine"

den nyttigste Ting i Huset.

Talrige Anbefalinger. Originalskrivelser fra Husmødre i Christiania til Tjeneste.

Pris kun 6 Kroner. Frit mod Postopkrav for Kr. 6.65.

Dieseth & Amble

Kirkegaden 30.

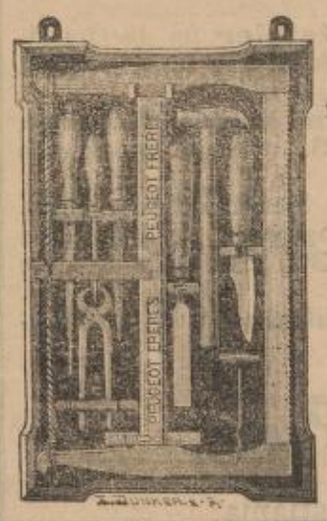

Høvelbænke,

færdige Høvler, Øxer, Sage, Hugjern, Bor, Hammere, Borvinder, Skruejern, Raspe, File, Tænger, Dreierjern m. m, m.

Løvsagværktøi,

Løvsagtræ, Løvsagmønstre, **Træskjærerværktøi**, (Kerbschnitt) med Mønstre.

Ski, Skøiter, Kjælker, Pigger o. s. v.

til Godtkjøb.

Dieseth & Amble, Kirkegaden 30, Christiania.

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25 Øre,	nu	23 Øre	
Brændt Java Caffe	„ før	150 „	nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100 „	nu	90	„
Prima Riis	„ før	25 „	nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20 „	nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80 „	nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst

Ole Olsen,

Markveien ved Ankerbroen.

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013 f.

II Storgaden II.

Telegrdr.: Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H 668)

Olaf Falch, Skarnæs.

Agentur, incasso & kommission, specielt i Glommendalsdistrikterne, Hurtig exped., reelt opgjør.

J. Hellstrand.

Kurv og Kruvmøbelforretning.

Lager af Børne- og Dukkevogne. Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien 58.

Stor Skotøi-Realisation

3 Youngsgaaden 3.

Vildt

kjøbes.

A. Hamborg & Co.

Vognmandsgaden 8, Christiania.

(J. H. 744)

Røgfrit Krudt.

Clyde Mill Co.s „Amberete" anbefales fra Lager en gros hos

A. Hiort,

(764) Chrissiania.

T. H. Frölich & Søn

Tapeter & Border

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang***, **Christiania**

anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 926. (588)

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer,

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.

Reservedele altid paa Lager.

Guldmedalje Tromsø 1894.

Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,

(Andrev Hollingworth & Co. Oplag)

Christiania.

(J. H. 801)

Til Julen

Presenter!

Et Cheviots Kjoletøi extra Qvalitet (6 Meter) ensfarvet mønsteret Kr. 4.50.

Et helulds Kjoletøi 6 meter sort & coulerede Kr. 6.00.

Muffer, Kraver fra Kr. 1.50

Gardiner, Bordtæpper & Portierer.

Forlang Prøver.

Schmidt Breda,

Storgaden 12.

(J. H. 760)

1ste Kapitel.

I. Tottenham literære Institut var en af Læsesalene bleven omdannet til Theater. Mrs. Vicary Shepherds Venner og Forældre, sad i aandeløs Spænding og ventede paa, at Forestillingen skulde begynde. En Del haabefulde Ynglinge sad i Rækker langs Væggen. Miss Tinkleton spillede en storartet Sonate af Schumann, men den var ikke lang nok, for efterat den var endt, hørte man Skuespillerne ile frem og tilbage bag Tæppet, og Stemmer som hvidskede: „Nei, nei! ikke endnu!" i en saa forskrækket Tone, at de ventende Tilskuere brast i en lydelig Latter.

Med prisværdig Aandsnærværelse begynder Miss Tinkleton en anden Sonate, men inden hun er halvt færdig med den, ringer Klokken, Tæppet ruller op med krampeagtige Ryk, og Miss Tinkleton standser forvirret midt i et kunstfærdigt Løb.

Stykket begynder.

Alles Interesse samler sig om Helten. „Det kan umuligt være Miss Graham," hvidsker man.

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og P. Helgevold.

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 144. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34 | Kristiania, Torsdag 6te December 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Varig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Bedes ikke forvexlet med andre Selskaber af lignende Navn.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New-York.
stiftet 1843.

Reservefond:
over ***696 Millioner*** Kroner.

Jubilæums-Policer:
„Fem pCt. Obligationen"
og
„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling".

Disse nye Former for Livsforsikring bleve indførte ifjor i Anledning af „THE MUTUAL LIFE"s 50-aarige Jubilæum og frembyde **enestaaende Fordele** som et sikkert og indbringende Kapitalanlæg.

„THE MUTUAL LIFE" er ***intet*** Actieselskab, hvorfor ***hele Nettoudbyttet*** fordeles blandt de Forsikrede i Form af ***Bonus.***

H. L. Gulbrandsen & Co.
Generalagenter
28 Dronningensgade.
Kristiania.
Telefon. No. 163.
Dygtige Agenter antages

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

„Eidsvold"

koster for December Maaned 30 Øre.

Prøv Bladet denne Maaned.

— Ny Feljeton. —

Udenrigsministersagen.

—s—

At Konsulatsagen bør føres hen mod en Løsning, derom synes der nu at være Enighed blandt det overveiende Flertal af Nordmænd. Kun angaaende Maaden, hvorpaa Sagen skal gribes an, er der afvigende Meninger inden dette Flertal.

Vi mener, at man kommer længst og bedst sikrer en fredelig og for Unionen heldbringende Afgjørelse, dersom der allerede ved Storthingets Sammentræden foreligger Forslag til en Løsning. Grundene til, at vi foretrækker denne Fremgangsmaade fremfor de øvrige, der er bragt i Forslag, ligger aabent i Dagen for vore Politikere. Vi mener at have opfyldt vor Pligt ved at pege paa den. Det faar da blive de ansvarhavende Statsmænds Sag at vælge den eller vrage den.

Anderledes staar Udenringsministersagen.

Fra flere Hold er der fremkommet Krav paa, at ogsaa denne Sag skal søges saa vidt fremmet inden Storthingets Sammentræden, at der for Thinget kan fremsættes Grundlovsforslag om Fællesminister, der kan være norsk eller svensk Mand. I modsat Fald vil der nemlig ikke kunne træffes nogen Afgjørelse efter Valgene i 1897, men maa i bedste Fald vente helt til efter Valgene i 1900.

Vi er imidlertid ikke overbevist om, at man gjør Sagen den bedste Tjeneste ved at vælge denne Fremgangsmaade.

Der er for det første den formelle og mest nærliggende Hindring, at Udenrigsministerspørgsmaalet ikke har været Gjenstand for Behandling i hele Storthingsperioden 1892—94. Det var Programsag for det Steenske Ministerium ved Valgene, men det blev ikke optaget af Hr. Steen, og der foreligger ikke nogen Udtalelse af Storthinget om Sagen, saa man maa gaa helt tilbage til 1891 for at finde det behandlet af de norske Statsmagter. Fra svensk Side er Spørgsmaalet vistnok vakt i Januarprotokollen af 1893, men denne har ikke givet Anledning til nogen Forføining fra de norske Statsmagters Side udenfor den indirekte Protest, som den Steenske Statsraadsafdeling lod tilflyde Protokollen. Det skulde synes rettest, at Sagen blev Gjenstand for Forhandling mellem de norske Statsmagter, inden der fra disses Side indlededes Forhandling derom med de svenske Statsmagter.

Alligevel vilde vi ikke have tillagt denne Indvending en afgjørende Vægt — vi mener nemlig, at hvor Nødvendigheden eller tvingende Hensyn er tilstede, maa de formelle Indvendinger vige — dersom der ikke var praktiske Grunde af stor Betydning, der gjorde det betænkeligt her at følge den Fremgangsmaade, der minder om Tilblivelsen af den Stangske Regjerings Grundlovsforslag af 1891.

Et Grundlovsforslag om et unionelt Anliggende, der skal forberedes paa en saadan Maade, at det kan forudsættes at ville vinde Tillid hos Vælgerne og Bifald hos det efter de derpaa følgende Valg sammentraadte Storthing, kan ikke godt, især under Partiforhold som de nu herskende, forberedes og udarbeides paa egen Haand af en norsk Partiregjering i Forening med den svenske Regjering. Deri vil ikke ligge en tilstrækkelig Anbefaling for Forslaget og dette vil da allerede fra sin Fødsel af have at kjæmpe med ugunstige Forhold.

Vi mener, at Grundlovsforslaget maa udarbeides med Assistance af Mænd af forskjellige Partiafskygninger og at endog erklærede Tilhængere af den radikale Politik bør have Anledning til at være med, om ikke for andet, saa for at levere en officiel Kritik af Forslaget, der kan ledsage det ved dets Fremsættelse for Storthinget og dets Overgivelse til Vælgerne. Disse sidste vil da have den bedst mulige Anledning til at danne sig en selvstændig Mening om Forslaget og antage det eller forkaste det efter dets virkelige Fortjenester eller Mangler.

Men vi er ikke blind for, at der kanske slet ikke vil være Anledning til at faa i Stand saadanne Forhandlinger paa bredeste Basis i Løbet af den kommende Thingperiode. Det radikale Parti vil uden Tvil være mest tilbøielig til at umuliggjøre enhver saadan Forhandling.

Det er med denne Mulighed for Øie, at vi ønsker at der for det norske Folk, gjennem det norske Ministeriums Mund, skal gives en authentisk Fortolkning af Januarprotokollen. Paa denne kan man da gaa til Valg i 1897. Er den givne Fortolkning tilfredsstillende og overbeviser det norske Folk om, at Sverige ærligt og oprigtigt tilbyder den fulde Ligestillethed, da kan det maaske hænde, at et Flertal af Nordmænd i 1897 udtaler sig for Forhandling om Fællesminister. Og i saa Fald bør Grundlovsforslaget være færdigt til Fremsættelse for Storthinget i 1898, forberedt paa den af os ovenfor antydede Maade.

Under Forudsætning af, at det radikale Parti fastholder sin Unionspolitik — og denne Forudsætning er vel den sikreste, — vil der altsaa ikke godt kunne blive Tale om nogen endelig Løsning af Udenrigsministerspørgsmaalet før i 1901.

Men dersom den forhandlingsvenlige Politik seirer i 1897 — og det vil den, mener vi, have adskillig Udsigt til at gjøre, dersom Konsulatsagen i Forveien er bragt paa det Tørre, eller det i al Fald er blevet godtgjort, at alene Radikalerne har hindret dens Løsning — da vil det være muligt med Samtykke af det i 1898 sammentrædende Storthing at hidføre en midlertidig Ordning (ved kongelig Resolution) af diplomatiske Sagers Behandling paa Ligestillethedens Grund ved tre norske Statsraaders Deltagelse i de ministerielle Raad, en Ordning, som altsaa gjælder, indtil den endelige Ordning gjennem Grundlovsbeslutning finder Sted.

Vi tviler paa, at en saadan midlertidig Ordning vil kunne træffes i den Storthingsperiode, som nu begynder, hvad der fra et enkelt Hold er fremkastet Forhaabning om. Vi bygger nemlig ikke paa nogen Medgjørlighed fra det radikale Partis Side. En fædrelandsk selvfornægtende Optræden fra den Kant er noget, man vil se med sine egne Øine, før man tror paa den.

En Ting er imidlertid under alle Omstændigheder klar: Kun et Ministerium, der yder positive Bidrag til Opfyldelse af de norske Krav om fuld Ligestillethed i Unionen og Ret til at ordne Konsulatvæsenet paa en for Norge tilfredsstillende Maade, kun et saadant Ministerium har under de nuværende Forhold noget Grundlag for sin Tilværelse.

Søndag Aften blev ikke mindre end 6 Damer under Gudstjenesten i Bedehuset „Betlehem" ved Lommetyveri fratjaget sine Portemonæer med forskjellige Pengebeløb. En 13 Aars gammel Pige blev fakket og fundet i Besiddelse af de stjaalne Sager.

En 17 Aars gammel Pige fandt i Søndags for godt at bemægtige sig Kr. 120 fra sin Faders Schatol, efterat hun først havde hugget dette itustykker med en Øx. Hun tog med sig en Veninde, til hvem hun før havde fortalt om sin Hensigt, og delte Pengene med hende. Efterat de begge havde kjøbt sig forskjellige nye Klæder m. m., tog de en Tur med Jernbanen til Lillestrømmen, men reiste straks tilbage til Byen igjen, hvor de i Vaterland paa et Hotel bestilte Logi for Natten. Herfor betalte de Forskud med Kr. 2,00 for hver. De fik imidlertid ikke lang Brug for Logiet, idet deres Paarørende var saa heldige samme Aften at træffe dem paa Cirkus. De maatte nu følge med hjem igjen for at gjøre Rede for sine Bedrifter. Af Pengene var der dog ikke meget tilbage.

En Injuriesag, der var bestemt at skulle anlægges mod Redaktør Holloe, „Kragerø Tidende", for Fornærmelser mod Lagmand Lindboe og forhv. Statsminister Steen, kommer nu ikke til at blive anlagt, da Hr. Holloe har vedtaget at udrede en Bod af 50 Kr. til Statskassen for Overtrædelse af Krll.s Kap. 17 §. 5.

Kristiania Kjødkontrol. Magistraten foreslaar i sit Budgetforslag de nuværende Takster for Kontrollering ved Kjødkontrolstationen bibeholdt.

Det oplyses, at der i 1ste Halvaar iaar er undersøgt: 17,699½ Oxe, 449½ Hest, 4779 Svin, 5280 Faar og 26,759 Kalve, og at det i 2det Halvaar maa kunne paaregnes, at Antallet, fornemmelig af Faar, ikke vil stige ganske lidet.

Den nye elektriske Inspektionsbaad, som Kristiania Kommune har kjøbt til Havnevæsenet, og som nu er færdig har kostet 6687 Kr., indbefattet Udstyr med Accumulatorer. Dens Bygning og Indredning er besørget ved Frognerkilens Fabrik.

Underofficereren: „Gi, staa ikke der og grin, som om du havde et Abeteater i Skalen! Soldaten maa i Tjenesten se ligesaa alvorlig ud som en tyrkisk Kirkegaard!"

Søndag Eftermiddag ved 4 Tiden faldt en liden Gut — antagelig i 12 Aars Alderen — igjennem Isen ved Skarpsno og druknede.

Kristiania Budget for 1895.

Magistratens Forslag til Budget for Kristiania Bykasse for 1895 foreligger nu.

Der er opført en samlet Udgift af 7,146,000 Kr. (iaar 6,599,000 Kr.) og en Indtægt af 2,388,000 Kr. (iaar 2,167,000 Kr.), hvorefter der altsaa for 1895 efter Magistratens Forslag bliver at udligne i Skat 4,758,000 Kr. (iaar 4,432,000 Kr., nemlig Skat paa fast Eiendom 1,480,000 Kr. og Næringss- og Formueskat 3,078,000 Kr., hvorved Budgettet bringes i Balance. Paa 1895 Aars Budget er da opført som Udgift Underbalancen for 1893, udgjørende Kr. 283,652.

I Kristiania Theater forefaldt under Forestillingen Mandag Aften en Begivenhed, der let kunde havt skjæbnesvangre Følger. I Pausen mellem 1ste og 2den Akt af „Samfundets Støtter" gav to af 2den Rads Publikum, to Gaardbrugere fra Hedemarken, sig til at røge Cigar ude i Foyeren. Da de af en af Kontrollørerne blev gjort opmærksom paa det utilstedelige heri, slukkede de efter bedste Evne straks de brændende Cigarer og stak dem — i Frakkelommen til en bedre Lejlighed. Den ene Cigarstump maa imidlertid ikke have været slukket fuldstændig; thi bedst som det var, begyndte det at ryge af Frakken, og det viste sig at være fuld Varme i Frakkelommen. Ved Agtpaagivenhed og Raskhed fra Theaterbetjentingens Side blev Ilden slukket, uden at Brandvæsenets Assistance blev tilkaldt, og uden at Publikum blev allermeret, meddeler „Mrgbl.".

Rusland og Finland.

I Wienerbladet „Neue Fr. Presse" meddeles følgende om Keiser Nikola II.s Manifest til Finlænderne:

„Keiser Nikolai den Andens Manifest til Finlænderne, i hvilket han bekræfter de Finland garanterede forfatningsmæssige Rettigheder, ligner ikke Alexander den Tredies. Paa tre Steder afviger Nikolai den Andens Haandskrivelse fra hans Faders, og dette Faktum fortjener at paaagtes, fordi det taler for, at Nikolai den Anden snarere turde have til Hensigt i sin Politik med Hensyn til Finland at slaa ind paa den af Alexander den Første betraadte Bane end paa den af hans Fader, Alexander den Tredie, befulgte. Allerede det sidste Manifests Overskrift er i væsentlig Grad forskjellig fra Alexander den Tredies. Medens den af den afdøde Tsar den 14de Marts 1881 til Finlænderne rettede Haandskrivelse bar Overskriften: „Allernaadigst Manifest", er Nikolai den Andens Manifest kun overskrevet „Bekræftelse". Dette Faktum gjorde i Finland det bedste Indtryk, fordi Finlænderne betragter Bekræftelsen af deres Rettigheder ikke som en Naadesakt, men som en Pligt fra Herskerens Side. Det Sted, som i Alexander den Tredies Manifest lyder: „Vi har fundet for godt at bekræfte den Religion, de Grundlove, de Rettigheder og Fortrin, som alle Klasser og alle i Storfyrstendømmet levende Undersaatter hidindtil har nydt", lyder nu saaledes: „Vi bekræfter og bekræfter den Religion, de Grundlove, de Rettigheder og Fortrin for alle Storfyrstendømmets Stænder og Undersaatter, som de i Overensstemmelse med dette Lands Konstitution hidindtil har nydt". Nikolai den Andens Manifest viser en Ændring i Opregningen af den keiserlige Titel. Hos Alexanders den Tredie heder det: „Vi, Alexander den Tredie, Keiser og Selvhersker over alle Russer, Tsar af Polen, Storfyrste af Finland osv."; hos Nikolai den Anden heder det: „Keiser og Selvhersker over alle Russer, Storfyrste af Finland osv.". Publikation en af Manifestet fandt Sted under Omstændigheder, som har fremkaldt stærk Misnøie i de mod Finland fiendske Kredse i Rusland. Ifølge den af Alexander den Tredie i 1891 sanktionerede Lov maatte Statssekretariatet for Finland forelægge ethvert Aktstykke eller Manifest, som havde Hensyn til Finland, før dettes Publikation, for Ministerkomiteen i St. Petersburg til Erklæring. Dette skede dennegang ikke; Ministeren for Finland, Statssekretær von Daehn, forelagde den 25de Oktober — gammel Stil — Keiser Nikolai den Anden i Livadia samtlige hans Forgjængeres Bekræftelses-Manifester; Nikolai den Anden bestemte Texten i sit Manifest og anordnede dets Kundgjørelse, uden forud at have indhentet Minister-Komiteens Erklæring".

10,000 Kroner er indsamlet i Bergen til Afhjelpelse af Dieblikkets Nød ved Arbeidsløsheden.

Han stod det over. Aamund Melsveit i Hardanger, som af en Løipestreng der sprang af, blev revet ud for et mindst 60 Fod høit Fjeld for 14 Dage siden, er nu ifølge „Haugesunderen" kommet sig saapas, at han er oppe af Sengen. Der er Haab om, at han bliver nogenlunde bra. En Arm var værst medtagen.

Afskedsansøgninger skal efter Forlydende være indgivne af Sognepræsterne S. Schjelderup i Lærdal og T. H. M. D. Plahte i Holme.

Faarexporten fra Vestlandet til England og Skotland under indeværende Sæson opgaar til et Antal af 10,937 Stykker.

Postvæsenet. Under 30te November d. A. er Postbetjent C. L. Røiter ansat til Postmester i Lærdal.

Skoleloven. Ved Meddomsret i Tanen blev Fisker Frantz Nilsen Omgang for Overtrædelse af § 15 i Lov om Folkeskolen paa Landet fældet til en Bod af 10 Kr. til Herredskassen samt Omkostninger. Han havde ladet to skolepligtige Børn forsømme Skolen, idet han som Grund herfor nu har anført, at det ikke lykkedes ham at skaffe sin Hustru og Børnene Logis i Skolekredsen; men denne Grund fandtes ikke af Retten holdbar eller bevist.

Statsadvokaten paaankede til Gunst for domfældte Dommen som formentlig urigtig, fordi der var idømt Straf, uden at den i nævnte Lovparagraf paabudte forudgaaende Formaning og Advarsel var anvendt.

Udvalget var enigt i Statsadvokatens Opfatning og ophævede ved Kjendelse den afsagte Meddomsretsdom; Ansvar i Anledning af den begaaede Feil antoges at kunne bortfalde.

Dynamitattentat paa den elektriske Sporvei. Søndag Aften ved Tiden fandt en af den elektriske Sporveis Skinnerensere en ladt Dynamitpatron paa Sporet i Holtegaden. Han fandt den tidsnok til at hindre Ulykke.

Gjerningsmanden er endnu ikke grebet. Det elektriske Sporveiselskab har udlovet 100 Kroner for hans Paagribelse.

Rensdyrslagtning. I Risøhavn er til nu slagtet 300 Rensdyr, der er sendt ind til Kristiania og 200 Stykker skal slagtes med det første.

(N. T.-B.).

Mod Socialisterne. (Bureautelegram).

Haag, 3dje Decbr. Kassationsretten har dekreteret, at socialdemokratiske Forbund er stridende mod Samfundsordningen, hvorfor de er blit forbudt ved Lov.

Jonas Lies nye 3-Akts Skuespil „Lystige Koner" ankom hertil iforgaar.

Af Influenza har der fra den 11. Novbr. til den 1. Decbr. været anmeldt 110 Tilfælde her i Byen.

Han: „Kjære Arthur, kjøb mig dog det Kniplingsoverstykke!"

Han: „Men, kjære Sofie tænk dog paa at det koster 300 Kroner! Du ruinerer mig jo ved dine vanvittige Udgifter til dit Toilette!"

Hun: (grædefærdig) „Af Arthur, hvorfor har du saa giftet dig, naar du ikke kan ernære en Kone!"

Hovedstaden

er, som vi ventede, ved Formandskabsvalget forbleven radikal med paa det nærmeste den samme Overvægt som ved Valgmandsvalget. Socialisternes Stemmetal er voxet fra 521 til 594, medens der ellers er afgivet flere Hundrede Stemmer færre paa hver Liste end ved Valgmandsvalget. Det socialistiske Parti i Hovedstaden har forsaavidt Stillingen i sin Haand, som det vil kunne straffe det Parti, der ikke tager Hensyn til dets Ønsker, ved at kaste sine Stemmer paa Modpartiets Mænd. Kan hænde det ikke varer længe, før det benytter sig af denne Magt til at true sine Krav frem hos det radikale Parti.

Hvad Høire angaar, har det ikke kunnet vente anden Følge af den Taktik, det har valgt. Det lader sig umulig nægte, at der endog inden Høires Led findes en udbredt Misnøie med det hidtidige Kommunestel. I Stedet for at møde denne Misnøie med en reformativ Liste og med et positivt Kommuneprogram, har man, lagt Hovedvægten paa et Forsvar for Smaat og Stort af hvad der i de senere Aar er udrettet paa det kommunale Område. Selve Listen var i enkelte Henseender god. Men den blev bragt frem under Feltraab, der bar Nederlagets Spire i sig. Hvad der havde kunnet udrettes, om man raskt og energisk havde løftet Reformernes Fane, fremgaar af den ringe Stemmeforskjel, som der var mellem sidste Mand paa den radikale Liste og første Mand (Advokat Ingar Nilsen) paa Høires Liste.

En Opstilling af endnu et Par Mænd, der kunde vides at ville virke med Fremsyn og Dygtighed for Fyldestgjørelse af de Krav, Byens stærke Vext stiller, havde kanske reddet Situationen for Høire. I Stedet var Partiets Feltraab: „Opretholdelse af Traditionerne," og man byggede Haabet om Seier væsentlig paa den Omstændighed, at det radikale Venstres Fremmøde ved Kommunevalgene i Regelen er svagere end ved Storthingsvalgene.

Den Erfaring Partiet nu har gjort, bør lede det til herefter at anstille sine Beregninger paaen bredere Basis. Repræsentantvalget forestaar. Maaske kan det lønne sig, inden det afholdes, at tage Skeen i den anden Haand. Feilgrebet fra Formandskabsvalget har forværret Chancerne. Men man faar ikke tabe Modet.

Hvormange Børn

er der ved Folkeskolerne?

Dette Spørgsmaal besvares i Bilagene til Magistratens Budgetforslag saaledes:

Klasse- og Elevantallet ved Kristiania Folkeskoler var ved indeværende Skoleaars Begyndelse:

		Klasser		Børn.
Ved	Vaterland Skole	42	med	1466
"	Møllergaden —	49	"	1722
"	Grønland —	44	"	1502
"	Ruselokken —	44	"	1534
"	Sagene —	48	"	1679
"	Tøien —	49	"	1679
"	Oslo —	45	"	1497
"	Sofienberg —	54	"	1899
"	Uranienborg —	34	"	1119
"	Bjølsen —	34	"	1138
"	Kampen —	39	"	1322
"	Maribogaden —	46	"	1314
		528	med	17,870

Hertil kommer Afdelingen for abnorme Børn med 15 Klasser og 187 Børn.

Ved Begyndelsen af forrige Skoleaa var i den normale Skole Klassernes Antal 516 med 17,178 Børn. Der har saaledes fundet en Tilvext Sted af 12 Klasser og 692 Børn. Det gjennemsnitlige Antal Elever i hver Klasse er iaar 33.8 mod ifjor 33.3. Afdelingen for abnorme Børn er voxet med 2 Klasser og 31 Børn.

Næste Aar maa man være forberedt paa en ordinær Tilvext af 900 a 1000 Børn, der ordnede i Klasser paa gjennemsnittlig 32 a 34 Elever vil give 29 Klasser. Endvidere maa der paaregnes en extraordinær Tilvext af ca. 500 Børn paa Grund af de forandrede Adgangsbestemmelser, der er fastsat i Lov af 21de Juli 1894 § 9.

Ild i Kirke. Fra Aalborg meldes, at der Søndag Morgen udbrød Ild i Vor Frue Kirke, og at Sakristiet med det kostbare Inventar fuldstændig ødelagdes; Kirkens Kor reddedes kun i sidste Øieblik.

En senere Meddelelse forklarer følgende:

Ilden i Frue Kirke blev opdaget Kl. 7 af en Forbipasserende, der allarmerede Brandinspektøren. Denne udkommanderede strax hele Brandkorpset og Dampsprøiten, som i største Hast gav Møde ved Kirken. Kl. 8 var Ilden slukket.

Branden var opstaaet ved, at Ilden fra Varmeapparatet gjennem Varmekanalen forplantede sig til et Træskillerum i Sakristiet, som, tilligemed Stole, Malerier og det øvrige Inventar, fuldstændig ødelagdes. Da Brandvæsenet ankom, var Dørene mellem Sakristiet og Kirken allerede gjennembrændte, Var Ilden forbleven uopdaget et Kvarter længere, havde hele Kirken neppe kunnet reddes, medens nu foruden Sakristiet kun Malingen i Kirkerummet ødelagdes. Kirken vil foreløbig ikke blive anvendt til Gudstjeneste,

Modifikation. Bonden (i en Manufakturbutik): „Hva' koster Alen af dette Tøi?"

Handelsbetjenten „2 Kroner!"

Bonden „Je' mener da 1 Krone ku' være nok!"

Kjøbmanden: „Send denne uforskammede Karl paa Døren! . . . eller stop lidt, kanske han byr 10 Øre til!"

Hr. Professor, maa jeg forestille Dem min Kone!"

„Tak, jeg har en selv!?"

Nye Opfindelser.

Hr. O. M. Hansen, Arbeider ved Hovedbanens Værksted, hvor han har været ansat i 18 Aar, har gjort nogle Opfindelser der synes at stille i Udsigt en Omvæltning paa Jernbanevæsenets Omraade. Den ene bestaar i, at han har konstrueret et Lokomotiv, der i fuld Fart kan skifte over fra bredt til smalt Spor og omvendt. At de Toget ledsagende Vogne ogsaa kan indrettes efter samme Princip, er noget der siger sig selv, og enhver kan let overbevise sig herom ved at ofre de 25 Øre, som det koster at faa tage hans Udstilling (i Frølichs Gaard, Kirkegaden 34) i Øiesyn. Paa denne Opfindelse har Hr. Hansen ofret sine ledige Stunder i hele 6 Aar.

Hvilken Tidsbesparelse og hvilken Lettelse i Udgifter, Opfindelsen vil kunne medføre, naar den bliver realiseret, maa enhver nogenlunde kunne forstaa.

En anden af Hr. Hansens Opfindelser er lige saa sindrig og ligeledes af stor Betydning. Den bestaar i, at den Toget medfølgende Post- eller Godsvogn kan aflevere og modtage Postsække og Pakgods paa vedkommende Station, uden at Trænet behøver at sagtne Farten engang. Det høres næsten utroligt; men man kan bare gaa derned og se paa Opfinderens Modeller for at faa Syn for Sagn.

De udstillede Modeller tyder paa, at man her har for sig et lyst Hoved, et Geni, der fortjener at støttes baade privat og offentlig. Mangt et opfindsomt Individ der ligesom Hr. Hansen er opvoxet og har levet i tarvelige Kaar, er gaaet tabt, fordi de savnede den fornødne pekuniære Støtte, til Skade baade for dem selv og for det Samfund, de tilhørte.

Literatur.

Arne Livaag, en Forbryders Livsroman af Konrad Dahl. P. T. Mallings Forlag. Konrad Dahl er ingen Nybegynder som Forfatter. Han har skrevet en Række Fortællinger, som alle er modtagne med Velvilje af Publikum og har vundet megen Udbredelse. Hans sidste Bog er dog ubetinget den bedste, han har skrevet. Den er saa interessant, ja ligefrem spændende, at man har vanskelig for at lægge den fra sig, før den er læst tilende. Den ulykkelige og dog tilsidst lykkelige Morder Arne Livaag er udmærket tegnet, ligesom flere af Bogens Biperſoner. Gribende er Arnes sjælelige Kampe skildret. Der er vel hellerikke mange i vort Land, der har saa god Anledning til at lære de forskjelligste Menneskers indre Kampe at kjende som Konrad Dahl, der har været Fængselspræst i Kristiania i 20 Aar. Arne Livaag er en i Ordets bedste Betydning god Bog, som man trygt tør anbefale og give i Hænderne paa enhver. Den beriger vor Menneskekundskab og uddanner os til at optræde saaledes i Livet, at vi kan glæde baade os selv og andre, især de som staar forladte og ofte føler sig saa ulykkelige i Verden.

Der er neppe nogen, uden at han vil høste et godt Udbytte af at læse „Arne Livaag".

Om tusind Aar. Fortælling af Johan Bibe. I Kommission hos T. O. Brøgger. I Forordet meddeler Hr. Bibe, at han for to Aar siden modtog Manuskriptet af Engelskmanden Elliots egen Haand med Tilladelse til at oversætte og udgive det efter to Aars Forløb. Det er en Skildring af Elliots mærkelige Oplevelser paa en Reise, han for sin Helbreds Skyld foretog Vaaren 1890. Det Seilskib, han reiste med, led Havari i det ægæiske Hav og maatte søge ind til en af de lilleasiatiske Byer for at reparere. Opholdet her blev langvarigt, hvorfor Elliot tog en Tur ind i Lilleasien for at bese sig. Her kommer han til at overnatte hos en gammel persisk Bismand i en Bjerghule, hvorfra der fører en underjordisk Gang ind i Fremtidens Asien. Han ønsker naturligvis at se dette, begiver sig afsted og naar efter en lang og mosommelig Vandring frem til et eventyrligt Land som i Bogen nærmere beskrives. Der skriver man 2890. Alle Maskiner drives med Elektricitet og regulerer og styrer sig selv Flyvemaskiner er almindelige og ligesaa benyttet som Velocipeder i vore Dage. Sygdomme existerer ikke, idet man forlængst har fundet Midler mod dem, al Jord er opdyrket — selv den som nu af alle ansees for absolut udyrkbar. Veiret forudsiges et Par Aar iforveien, o. s. v. Krig existerer dog fremdeles, da de menneskelige Lidenskaber er de samme som nu. De, som vil have nærmere Besked om, til hvilken Fuldkommenhed Verdensudviklingen er naaet om tusind Aar, faar kjøbe Bogen og læse den. Det mangler ikke paa, at den er interessant. Prisen er overkommelig.

Cammermeyers Novelle- og Romanbibliothek: Gertrud. Af Charlotte Koren. Den unge Piges Livshistorie, Forfatterinden her skildrer, er livfuldt fortalt og tilliae saa naturlig, at Læseren vil kunne gjenkjende Novellens handlende Personer fra det virkelige Liv. Der gaar desuden gjennem Bogen et religiøst Drag der virker velgjørende paa det alvorlige Sind.

Sjømandens Kjæreste. Af Clark Russell. For enhver, der kjender Sjølivet med dets Farer og Rædsler vilde det især interessere at læse denne Bog Isvrigt vil den tiltale enhver, der synes om lidt Saltsmag engang imellem for at døae Flauheden, som vor Tid — og ikke mindst vor Literatur — synes at være faa rigelig velsignet med.

Hverdagsmennesker. Af L. Dilling Enhver der kjender denne populære Forfatters Navn, ved ogsaa, at han forstod at fremdrage Livets baade lyse og mørke Sider samt iklæde den en Form, der samtidig baade er belærende og fornøielig.

P. T. Mallings Boghandels Forlag: **Syltebog.** Beskrivelse i Benyttelsen og Behandlingen af Bær og Frugt samt Grøntsager, Marie Blom, født Mangor. Pris i farvetrykt Omslag — 50 Øre.

Bogen er et Særtryk af samme Forfatterindes Husholdningsbog, der nu er udkommet i fjerde Oplag.

Paa H. Abel's Kunstforlag.

Prisnedsættelse! De i sin Tid paa H. Abel's Kunstforlag udkomne „Kunstnere" og „Lodser' af Chr. Krogh er nu nedsatte til under halv Pris.

„Fra Norge" er Titelen paa en paa H. Abel's Kunstforlag udkommen Mappe af Ph. Barlag, indeholdende 12 Aquareller fra forskjellige Steder i Norge.

„Kalle og Ella", Fortællinger for Børn af Emmy Abel, illustr af Eivind Nielsen, er i disse Dage udkommet paa H. Abel's Kunstforlag.

„Naa, hvordan gaar det med Deres Datters Hjertebanken?" — „Den er over nu kjære Doktor — han friede i Morges!"

Hypothekbankens store 3½ pCts Laan, væsentlig til Konvertering af ældre 4pCts Obligationer, er afsluttet med den danske Landmandsbank og Behrens & Sohne i Hamburg, paa hvis Vegne Etatsraad Glückstad og Hr. Handberg har opholdt sig her i Byen i nogle Dage, samt med Kristiania Bank og Kreditkasse.

Laanet er vistnok det største, som nogensinde er kontraheret paa en Gang her i Landet. Det gjælder nemlig en samlet Sum af omtrent 72 Millioner bestemt til Konvertering af ældre Laan, for at gjøre det muligt at nedsætte Bankens Udlaansrente fra 4¼ til 4 Procent, og maaske samtidig ophæve den Rabat, Banken har beregnet sig ved Laanenes Udbetaling.

Omtrent 12 Millioner Kroner er et nyt Laan, betinget af Storthingets Samtykke, til Udvidelse af Bankens Laanevirksomhed. Konverteringsbetingelserne og Salgskursen holdes endnu hemmelige, men antages at være meget fordelagtige, da Pengemarkedets Stilling gjør en lav Rente mulig.

Selvfølgelig vil denne Laaneoperation være en kjærkommen Nyhed for Bankens Debitorer udover Byggerne og for de Gaardbrugere, der trænger mindre fordelagtige Laan ombyttet med de foragtigste, der kan opnaaes paa Pengemarkedet.

Formandsvalget.

Af de afgivne 15,390 Lister var 7015 ublandede og 213 blandede Høirelister 7375 ublandede og 162 blandede og 162 blandede Venstrelister og 594 Socialister. Desuden 31 skrevne Lister. Venstre seirede altsaa med 309 Stemmers Overvægt.

Valgte blev følgende:

1.	Grosserer E. Sunde	7684	St.
2.	Adv Stang-Lund	7575	"
3.	Direktør Bryn	7569	"
4.	Lærer Fr. Pedersen	7556	"
5.	Læge W. Bøgh	7521	"
6.	Snedker Bolla	7483	"
7.	Murer Schultz	7416	"

Derefter baade Høires Kandidater:

1.	Advokat Ingar Nielsen	7306	St.
2.	Statsraad E. Rygh	7250	"
3.	Grosserer Bjercke	7239	"
4.	Instituttbestyrer Lippestad	7237	"
5.	Gaardeier Oppegaard	7223	"
6.	Bager N. M. Nielsen	7209	"
7.	Sognepræst Moe	7112	"

Udenbys Formandsvalg.

Trondhjem: Af de i Mandtallet indførte 3069 Stemmeberettigede afgav 2472 Stemmer. Fælleskandidaterne, Farver Brænne og Handelsmand Halvorsen, erholdt henholdsvis 2443 og 2370 Stemmer. Dernæst havde Ingeniør Olsen, der var opført paa Høires og Afholdsmændenes Lister 1310, Overretssagfører Bergersen, Høire, 1280. Toldbodformand P. Rinnan, paa Høires og Afholdslisten, 1225. Efter de valgte havde Bygmester H. Kunig, Høire, 1217, Apoteker Brunn, Venstre, 1199, Arkitekt Solberg, Venstre, 1195 og Kommandersergeant Hagen, Venstre og Afholdslisten, 1179.

Gjøvik: Venstre seirede med 81—87 Stemmer. Høire fik 54—60.

I Bergen seirede de Radikale med ca. 60 St. Overvægt.

I Stavanger seirede Høire og Moderate med ca. 100 St. Overvægt. Der afgaves over 1900 St. De ved

Telerne i gamle Dage.

(Træk af Livet for 60 a 70 Aar siden.)

Eyvind Stulen og Olaf Langedal boede paa Opdalsheia i Bø. Begge havde været med i 1814, og besjælede som de var af den gamle Slagsmaals Aand, var det just et Liv, de syntes om: derfor dvælede de ogsaa ofte med særdeles Forkjærlighed ved disse Dages Minder og de Smaatræfninger, de havde været med i. De var gode Karer begge to, og da der ikke laa lang Vei imellem dem, besøgte de hinanden undertiden, men ikke altid var disse Besøg gaaet saa fredelig af.

Det var nogle Dage før Jul, at Langedølen havde været indom paa Stulen og smagt paa Julekosten. Da han reiste, sagde han: „Konne ikkje du, Eyvind, sjaa ne te meg ein Dag i Jula aa smaka paa Bryggje mit au?"

„Jau, du ska ha Tak, Ola, eg vi gjønne dæ", svarede Eyvind.

En Dage udi Juleu sagde derfor Eyvind til sin Kone: „Eg tænkjer, eg gjeng meg ne te Langedal idag, eg, Marte; du kan taka ind den beste Kufta mi, tænkjer eg." Dermed gik Marte paa Buret; men Olaf aabnede Døren efter hende og raabte: „Tak in Belte mit au!"

Marte kom ind igjen og lagde en Kufte samt et Læderbelte med Messingspænde i paa Bordet.

En Stund efter gik Eyvind nedover Veien. Paa hver Side i Kuften lyste tre blanke Messingknapper og midt foran en stor Messingspænde. Ved den ene Side hang en Dobbeltslir med Kniv, og ved den anden en stor Kistenøgle.

Da Eyvind kom til Langedal, tog han Olaf og Kari i Haand og takkede for sidst, hvorefter Olaf satte frem en Kubbestol og bad ham sidde ned. Efterat man havde vexlet et Par Ord om Veiret, gik Kari i Kjelderen efter Øl; Olaf tog en Butel ud af Hængeskabet, og saa blev der skjænket. „Dæ har nok gjingje godt mæ Brænvinsbrænna di iaar, Ola, dæ va goe Greiur detta", sagde Eyvind og sendte det tomme Glas tilbage med et „Tak fæ Skjænken". Da Kari kom med Ølet, vanker der en lignende Ros, som Kari ved Modbemerkninger om Øllets Beskaffenhed ligesom skulde forsøge at verge sig mod.

Eftersom Tiden skred, blev der Liv i Stuen, og Talen blev mere og mere høirøstet, da det gik ofte paa med Drammer og Terter. De to sad paa hver sin Side af Bordet med Olskaalen og Brændevinsbutelen mellem sig, medens Kari holdt paa, spændte sine Kræfter til det yderste og løftede med Anstrængelse, idet han lod et Par feiersbevidste Ord falde. Olaf tog i; han ryktede og ryktede Gang paa Gang; men Bollen vilde ikke opifra. Da bed han Tænderne sammen, Ansigtsmusklerne fordreiede sig, han tog i „af Grimske"**).

„Grin lidt meir", sagde Eyvind, „saa tæke du 'n!"

Idetsamme hævede Olaf Bollen virkelig opifra; men Haanden bøiede sig for den svære Tyngde, og han satte den ufrivillig saa haardt mod Bordet igjen, at den klovnede, hvorved Stenene trillede ud over; de stødte Butelen i Gulvet, saa den gik itnas, og Indholdet spildtes. Da lagde Eyvind ondskabsfuldt gottende sig med vidt Gab, saa hans store, svarte, tobaks saufede Tænder kom tilsyne. Men før han vidste Ord af, fik han en under Øret, saa det sang gjennem hele Etagen, først med mangeslags Lyd, dernæst som Sus fra en Fos. Med en drøi Ed sendte Eyvind nu et Par Arme over Bordet efter Olaf og trak ham til sig, saa Bordet fulgte et langt Stykke fremover Gulvet, og saa bar det løs. Der blev alvorlige Basketag af, og det gik haardt paa Olaf. I denne sin Knibe raabte han til Kjærringen: „Kom med Besmaln***), Kari!" og med den gav han til borte i Gruen og syslede med Kaffekjedelen, der dampede livlig foran Ilden. Alle Tildragelser og Minder fra Krigen var behørig gjennemgaaende; enhver af dem havde refereret sine Bedrifter, og Talen var kommen over i Kapitlet om Karstykker og Slagsmaal. Den ene bød den anden over, og Mandejævningen var i fuld Gang. „Dæ ska ingen Stakkar te veie op Haanna mi!" sagde Langedølen og rakte Haanden frem. Eyvind bød paa, og Olafs Haand maatte op Begge var hede i Hovedet, men Langedølen var harm. Paa Bryggen hang en af disse store gamle Øldoller; den tog han ned, satte den paa Bordet og mente, det skulde god Kar til for i strak Arm at løfte den fuld af Øl, „men", sagde han, „dæ tænkjer eg kom te aa stærte*) fæ Eyvind Stulen."

„Jau, fyll den bare mæ Øl, du, saa ska me sjaa!" sagde Eyvind, „men eg tænkjer heller dæ kjem te stærte, om Langedølens Tunne strække te!"

Olaf gik derpaa ud efter en stor Sten, lagde den i Bollen, løftede denne høit i strak Arm og satte den ned paa Bordet igjen med Overlegenhed. Eyvind tog en anden Sten, lagde opi og gjorde ligesaa. Slig holdt de paa at overbyde hinanden, til Bollen var fuld.

Da tog Eyving endda en Sten og lagde sig nu til at bearbeide Eyvind, saa at Blodet randt. Men da Kari saa det, blev hun ræd, satte paa Dør og løb afsted for at hente Folk.

Elling Oia var nærmeste Grande. Han stod ude paa Huggestabben, da Kari kom ud paa Skrænten og raabte: „Elling Elling! aa kjære vene, vi du komma op, eg tenkjer Eyvind Stulen aa Ola dræpe hin'an!"

Elling stansede med Øksen i Veiret, men satte den derefter ned paa Huggestabben, støttede sig til den og saa op.

Han nølede lidt, som grundede han paa det, da hun raabte en Gang til. „Hm! sku du hørt sligt!" mumlede han for sig selv, kastede Øksen og lagde opefter.

Da de to nærmede sig Huset, hørte de allerede paa Afstand Tummel og Larm, der forkyndte, at Kampen endnu var i fuld Gang. Flere Stød faldt mod Døren, der pludselig sprang op, og ud for Olaf for et kraftigt Spænd rækkende bort i Sneen. I næste Øieblik kastedes Besmaln efter ham med de Ord: „Sjaa der ta me deg jorepleistampen din!" hvorefter de saa Eyvins ophidsede, oprevne Ansigt i Døren.

Ved Ellings og Karis Mellemkomst blev nu Striden bilagt og Husfreden atter gjenoprettet, og Karis øvede Haand bragte snart Hufet i den gamle Orden igjen.

G. „Bratsb. Amtst."

*) c: knibe

**) ɔ: af Sinste.

***) Bismeren.

Storthingsvalget afviste Sjernerømyrmænd deltog nu i Valget.

I Moss seirede de Radikale med 3. St. Overvægt. Der blev dog ogsaa valgt 2 Høiremænd.

I Larvik seirede Høire og de Moderate. Sagfører Abrahamsen (radikal) blev dog valgt.

I Skien seirede de Radikale.

I Kristiansand seirede de Radikale

Theologisk Embedseramen. I vor Meddelelse om Udfaldet af Embedseramenens skriftlige Del var indløbet nogle Feil. Ettersnævnte Herrer har faaet følgende Karakterer: Ant. Helland: kan vel faa Haud. Th Gundersen staar til Laud, Edv. Eriksen: staar til Haud, og Johan Johnsen: kan faa Haud.

Kjærlighed gjør blind, Misundelse stum og Had døv siger et arabisk Ordsprog.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8: (For sidste gang)
Tre koner til en mand.

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80 maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen"), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne," at indtræde i vort **seminars** øverste klasse. Der er adgang til at deltage i enkelte fag. Kontortid **1—2.**

(773)

Paa vort Forlag er udkommet og faaes i Bogladerne:

Juleklokker.

Et Juleblad for det kristne Hjem
med Bidrag fra
norske Forfattere og Kunstnere

Indhold.

Juleklokker. Digt og Prosa. Af Sigv. Skavlan. illustr af Eivind Nielsen
Julenat. Af Gustav Jensen, illustr. efter Originalfotografi af Eilif Petersens Altertavle i Jacobs Kirke.
Den hellige Caecilias Katakombe. Af L. Dietrichson, illustr. efter Originalfotografi.
Fra Skjærgaardslivet. Af Const. Flood. illustr. af C. Barth.
Om Betlehemsstjernen. Af H. Mohn, illustr. af Olaf Gulbrandsen.
Hvidsok. Af Konrad Dahl, illustr. af Eivind Nielsen
Sommernat paa Bræen. Digt af Theodor Caspari. Høifjeldsbillede efter Originalfotografi.
Paa Aarfugleleg sidstleden April. Af N. J. Gregersen, illustr af K. Uchermann.
Mor, aa Mo! Af C. Aagaard, illustr. af Eivind Nielsen
To Søstre. Digt af Theodor Caspari, illustr. af A Bloch.

Juleklokker er i stort Format, trykt paa elegant Illustrationspapir, Omslaget er litograferet i Farver og Guld efter Tegning af **A. Bloch.** Prisen er ***1 Kr.*** Porto 15 Øre,

. . . . Mange Hjem, der i Julen først og fremst ser Kristenhedens store Fest, vil glæde sig over, at Luther-tiftelsens Boghandel med Held og ud fra sit Standpunkt optager Konkurancen med de Billedverker, der vistnok udgives til Julen, men ofte handler meget lidet om Julen.

(Morgbl. No. 645)

Lutherstiftelsens Boghandel.

Nedre Slotsgd. 8,
Kvartalet mell. Prinsensg. og Karl Joh.gd

Violiner, Guitarer.

Guitarer norske, spanske, tyske og italienske, allerbedste Vare, ca. 100 St. **Violiner** ca. 300 St., hvoraf tremb. nogle udmærkede **italienske** af berømte Mestre fra forrige Aarhundrede. Alle Sorter Blæseinstrumenter, Trækspil, Mundharmonikaer, Harmoniums, Tuffelpianoer. Zithere, Mandoliner, Spilledaaser, prima Violin- og Guitarstrenge, Kasser og Violinbuer i alle Finheder, gamle gode Violincelloer, Bratscher etc., kun prima Vare ubetinget billigst. Instrumenter reparerede godt og billigt, gamle kjøbes og tages i Bytte mod nye.

Kristiania Godtkjøbsbazar.
Osterhausgaden 8,
Udstilling i flere Værelser. Indg. i Porten.
(J. H. 811)

Keiserl. kgl. Enecret.

Forynge1se

og Forlængelse af Livet opnaaes ved stadig at bære det berømte Volta-Kors.

Gigt- og Nervesvage, som i flere Aar have været fængslede til Sygeleiet, er staaede op sunde og styrkede.

Tunghørige og **Døve** have gjenvundet Hørelsen, saa at de kunde nyde godt baade af Kirke og Theater.

Vogne og Børn, der til stor Sorg for dem selv og Familie have lidt af ufrivillig Vandladning i Sengen, er blevne befriede for denne besværlige Svaghed.

Asthmatiske aande atter frit ved at bære det lille Kors.

Hoved- og Tandpine fortager sig i Regelen i Løbet af faa Timer.

Det stiller Krampe, renser Blodet, helbreder Hudsygdomme, gjengiver den Blegfottige et sundt og kraftigt Legeme, og den **Søvnløse** sover trygt med Volta-Korset paa Brystet.

Gigt og Mathed.

For 14 Dage siden kjøbte jeg et Volta-Kors, efter at jeg i flere Aar har været plaget af Gigt og Mathed, saa jeg ikke kunde arbeide uden med megen Anstrengelse. **Siden jeg nu har brugt Volta-Korset, er jeg bleven aldeles helbredet og befinder mig vel.**

Myrvold pr. Hitteren, Norge.
Svend Larsen.

Vandladning i Sengen.

Til min Datterdatter, der led af Vandladning i Sengen og nervøs Hovedpine, kjøbte jeg et Volta-Kors, ved hvilket hun har opnaaet et saa udmærket Resultat, at jeg ikke noksom kan anbefale Volta-Korset til alle, som har Børn, der lider af denne besværlige og for Børnenes Fremtid saa generende Svaghed.

Fru **Emilie Madsen,**
Prinsessegade 48, Kjøbenhavn.

Influenza.

Hr. M. P. Farstad, Christiansund, tilskriver os bl. A. følgende:

Jeg har været haardt angreben af Influenza og led af ualmindelig haardnakket Hoste, saa jeg ikke havde Ro Nat eller Dag, og hvad jeg søgte til Lægedom derfor, var til ingen Nytte, indtil jeg læste i Avisen om Volta-Korset og strax sendte Bud efter et, hvorfor jeg herved bringer min hjerteligste Tak, og ønsker, at mange Lidende maa gjenvinde sin Helbred ligesom jeg.

Det keiserl. kgl. patenterede Volta-Kors faaes a 1 Kr. 50 Øre kun i de autoriserede Udsalg:

Hr. P. Omtvedts Boghandel, Grændsen 12.
Hr. K. Isakſens Kortevareforretning, Møllergaden 23.
Hr. J. Thams Mohns Jernkramhandel, Torvgaden 2.
Joh. Colbjørnsens Papirforretning, Thv. Meyersgade 42 (ved Olaf Nyes Plads).
Hr. J. F. A. Koltzows Galanterivareforretning, Prinsensgade 5.
Hr. Sørensen & Co.s Papirforretning, Storgaden 16.
Hr. Frisør Grewe, Bogstadveien 2, Homansbyen.
Hr. Carl Lundgreens Papir- og Cigarforretning, Os.o Gade 31 Oslo.
Hr. Tales Schous Papirforretning Sogaden 4.
I Provinserne i de kjendte Depoter.

Enеforhandlere antages i de Byer, hvor intet Udsalg findes, naar Hen endelse sker til **Cand. E. Schionning,** Generalagent, **Møllergaden 37, 2den Etage.**

Hvert ægte Kors skal paa Æsken være stemplet **„Keiserlig kgl. Patent", ellers er det falskt.**

Skinker. Ekstra fine smaa nyrøgede Hamburger Skinker, danske Skinker og smaa norske Skinker i Bazaren 45.

Julius Norby.

Ryper, Tiur, Røi, Aarfugl, Ryper, Dyrestege, friske nykomne Varer billig i Bazaren 45.

Smør. Fineste Meierismør i Spand og mindre Dele, sjelden godt Røraassmør, Gudbrandsdalsk Smør, samt billigere Sorter Smør til billigste Dagpriser i Bazaren 45.

Julius Norbye.
(J. H.)

Vakker Eiendom.

Gaarden Ellingsrud bekjendt for sin vakre Beliggenhed ved Glommen, ca. 2 Klm: fra Skarnæs St. i søndre Odalen, af Skyld 8 Mark 19 Øre ca. 1600 Ar. Indmark, 5600 Ar, vexterlig Skov, føder Aar om andet 2 Heste, 10 Kjør og endel Smaatæ, Husebygningerne i udmærket god og nymalet Stand sælges paa meget rimelige Betingelser hvis Handel kan ske snart.

Olaf Falck,
(H. O.) Skarnæs.

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer,

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.
Reservedele altid paa Lager.
Guldmedalje Tromsø 1894.
Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,
(Andrev Hollingworth & Co. Oplag)
Christiania.
(J H. 801)

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende.

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.
(J. H.) (646)

Konkurs-Realisation.

af

Norsk Industriforretning's Restbeholdning

fortsættes fra 18de October

til ca. halve Priser

hos

Schmidt Breda
— Storgaden 12 —
(J. H. 693)

Elektriske Apparater

alle Slags anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446

N. Jacobsens elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 780)

J. Thoresens Pianofabrik

— Christiania —
anbefaler
sit righoldige Lager af udmærkede holdbare og billige Instrumenter, der staar paa Høide med

Nutidens bedste Pianoer.

Sølvmedalje Paris 1889. Skien 1891.

(J. H. 802)

Ligeoverfor Hypothekbanken. Torvgaden 5 a.

Jacob Høst
anbefaler sin

Juleudstilling,

der er forsynet med en Mængde nyttige Ting for Julen.

Jacob Høst,
25 Kongensgd. 25.

Stor Skotøi-Realisation!

Norsk Skotøimagasin
3 Youngsgaden 3.

A. Sand & Co
anbefaler
Selvlöftende Rullegardiner
Snører. Duske. Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.
Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner
A. SAND & Co. Kongens Gade 19

„Eidsvold" koster for December **30 Øre.**
Prøv Bladet denne Maaned.
Ny Føljeton

Glem ikke
at der findes mange nyttige
Julepresenter
— billige saavelsom bedre —
i
Christiania Stentøimagasin
Torvet 8
1ste og 2den Etage.
(J. H. 808)

ledes skal vel Mrs. Vic. straffe mig, naar jeg gjør noget galt, og jeg gjør altid noget galt."

Kraftig Benægtelse fra Tilhørerne. „Mrs. Vic. siger jeg gjør det. Hun siger, at jeg opmuntrer de unge Herrer, som gior paa mig i Kirken og kaster Breve ind i Haven. Lærerne er jo akurat ligesaa gale — næsten værre. Jeg afskyr dem. Det er en Fornærmelse at udtrykke sin Kjærlighed paa en saadan feig Maade. Jeg tror, alle Mænd er nogle lavt tænkende Sjæle, Dally!

„Jo, næsten alle", svarede Dally nølende" „min Fader er naturligvis elskværdig og mine Brødre ogsaa".

„Og vore Onkler ogsaa", begyndte de Øvrige.

„Jeg erindrer ikke min Fader, og jeg tror ikke, jeg eier en Slægtning i den hele Verden. Min Stedfader er ikke nogen Slægtning, og jeg hader ham af mit ganske Hjerte. Han er en Kujon og en ond Mand. Ak, hvis i kun vidste det!"

„Kan du ikke fortælle os det?" „Aa, jo! Fader var Officer—General, ved J — og han blev dræbt i et Slag, da jeg var liden. Moder var ung, rig og meget smuk. Fader efterlod hende sin hele Formue. Da jeg var seks Aar gammel, giftede min Moder sig paany. Jeg tror ikke, at Mr. Redmond holdt af hende, han ægtede hende for hendes Formues Skyld. Jeg er vis paa, at hun var ulykkelig, hun græd altid, naar hun kom og besøgte mig. Jeg var jo sat i Skole. Dette bragte ogsaa mig til at græde, og jeg pleiede at bede hende om, at jeg maatte komme hjem til hende,

født Skuespillerinde, og at Forestillingen uden hende vilde have været yderst kjedsommelig. Ingen syntes at tænke paa lille Willy, som har spillet Tiggarys Rolle: hendes Mamma er rasende og overøser hende med Skjænd, fordi hun ikke talte saa høit, at nogen kunde høre hende, og i samme Øieblik s m Mamma kommer hjem, skriver hun en Billet til Mrs. Vicary Shepherd og underretter hende om, at hun ikke vil tillade sin Datter at besøge hendes Institut, saalænge Miss Ella Graham er en af Eleverne.

Imidlertid har nogle unge Herrer, der er dødelig forelskет i Ella, streifet op og ned foran Huset, for at se hende tage bort, naar hun kommer ud, fulgt af Miss Tinkleton.

Maanens klare Lys falder paa Ellas hvide Tænder og funkler i hendes mørke Øine, medens han ler. Hun er viselig ifærd med at trøste den stakkels Lærerinde; men, skjønt Ella ler og er munter nok er hun hverken raa eller uopdragen.

De, som ikke har seet hende, før iaften, kan neppe tro, at hun har spillet „Tonys" Rolle. De ventede at se en klodset simpel Landsbypige, men finder, at hun er en blæg, ung Dame, smukt klædt, og med et yndefuldt Væsen. Om tre Aar vil hun blive myndig og arve en Formue, der vil give hende tretusinde Pund aarlig i Renter.

Telefon 2312.

25 Øre pr. Mtr. for grovtraadet, extra godt
Lærred
Uldgarn, Slitegarn, 4—6-traads, 1.30 pr. Bundt (2.00 pr. Pd.).
Bommesi ubleg. fra 0.25 pr. Mtr.
For og Sysager.
Af **Tricotage** anbefales: **Huer** for Børn i forskjellige Facon, **Herreuldveste** til 2.10, 2.40, 2.80, 5.50, 6.00 **Dameuldveste** fra 1.60 til 6.00, **Skjærf** fra 0,25, strikkede
Törklæder fra 2,50.
27 Storgaden.

Fjær fra **6.00 pr. Bpd.**

Fra **1.10 til 3.50**
Gardinbretter.

For **Herrer**, Kraver, Snipper, Manchetter, Sløifer og Slips i stort Udvalg billigst. ***Strømper, Uldvanter, Buxesæler & Bælter.***

Duun fra **0.90 pr. Pd.**

Forklæder, fra 0.50, strikkede **Skjørter** fra 2.00, Uld **Vanter** fra 0.45, **Bælter** fra 0.80, Uld **Dametrøier** fra 0.70.
Paraplyer.

fra **6.00 pr. Fag**
Portierer

For **Damer**. ***Kjoletøi*** i ½ Uld fra 1.00 pr. Mtr. ***Cheviot*** fra 0.75, ***Skjørter*** fra 1.75 til 6.50, ***Corset*** 0.85, 1.00, 1.20, 1.50, 1.60, 2.00, 2.80.

Herreuldtrøier, tykke og tyndere til 1.60, 1.80, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, **Skjørter** Jægerfacon fra 4.50 til 10.00, **Galoger** for Damer, Herrer og Børn.

Bolster fra **0.30 til 1.00** pr. Mtr.

Fra **0.30 til 1.50** pr. Mtr.
Gardintøi.

I stort **Udvalg** **Bordtæpper** i Bomuld Uld og **Plusch** fra 1.40 til 20.00, hvide **Sengetæpper** fra 1.70 til 5.00, **Haandklædedreil** fra 0.50 til 1.00 pr. Mtr., **Duge** fra 1.50, **Servietter** fra 0.40 pr. Stk. **Uldtæpper** fra 2.50, **Møbel-** og **Tæppetræk** fra 0.40 pr. Mtr., **Lagenlærred** fra 0.58 pr. Mtr., **Uldtøi** fra 0.45 pr. Mtr.
Stampelo extra god **1.35** Bpd.

Telefon 2312.
27 Storgaden.

Sannerud & Simonsen
— Storgaden 27, Hj. af Youngsgaden. —

Nyttig Juleklap

1ste & 2den Etage, Hj. af Karl Johan & Kirkegaden.

For Damer.
Uldveste
Uldtørklæder
Kapotter
Langschawls
Skjørter
Uldtrøier
Strømper
Vanter
Korsetter
Silketørklæder
Lommetørklæder
Forklæder
Kraver
Manschetter
Galoger
Finsko
Raggesokker
Gummisokker

For Herrer.
Manschetskjorter
Natskorter
Kraver
Snipper
Manschetter
Slips
Silketørklæder
Lommetørklæder
Reiseskjorter
Normalskjorter
Uldtrøier
Benklæder
Strømper
Vanter
Galoger
Finsko
Raggesokker
Reiseveste

For Børn:
Uldveste, Skjørter, Vanter, Vaater, Strømper, Gamascher, Kjoler, Huer, Silketørklæder, Lommetørklæder, Forklæder, Kraver, Gummisokker, Raggesko, Finsko, Skjærf.

Gardintøier, Gulvtæpper, Bordtæpper, Sengetæpper Uldtæpper, Vattæpper.
Drestøier til Herre & Guttedresser.

Syver Tandberg.
(J. H.)

Møllergaden No. 3.

Hvad der kan spares i et Hus ved at kjøbe sine Varer paa rette Sted er ganske betragteligt).

Inden Jul

bortsælges og hvoraf mange Ting som passer til **Julepræsenter:**

2500 mtr. fransk helulds Kjolecheviot udsælges 65 Øre under regulær Pris (før 2.40, nu 1.75). Smuk Julepresent.

Cheviot og Klæde ligefra 70, 80, 1.00 i god Qvalitet.

500 mtr. Helsilkestof i lyserød, rødbrun, hvid og blaa Farve kun **Kr. 1.50** pr. mtr. (halv Pris). Passer til Balkjoler, Pynt, Schawletter og Tørklæder.

Alle Gardintøier af de extra gode norske og svenske er udlagt til Salg før Jul.

Uldgarn af vort bekjendte ægte Slitegarn (smukt, blødt og stærkt) samt de bedste Sorter skotsk Garn kjøbes langt billigere i Møllergaden 3. A R D Garn under Indkjøbspris.

Flonel og Uldtøi hvoraf et Parti til 48 Øre.

Hvidevarer saasom: Prima **Lagenlærred** nu kun 56 Øre pr. mtr., **Lagenstout**, Lagenbommesie, Shirting, **Møbeltøi**, Bolster, Dreil og Linstrie, 750 Stk. ubleget norsk Lærred af bedste Sort i Stykkevis 15 % under Fabrikpris. De extra Qvaliteter af egen Blegning anbefales.

Broderede Længder kun i Stykkevis.

250 Par (Restbeholdningen) af graae dobbelte Uldtæpper 25 % under regulær Pris.

3000 Par Uldvanter udsælges billigt. En Beholdning Børnevotter (smaa) kun **15** Øre Parret.

2500 Dus. af vore bekjendte Kammerdugs Lommetørklæder nu endnu billigere.

For Herrer: Snipper, Manchetter af bedste Qvalitet (man sparer mindst 1.50 paa 1 Dus.), Manchetskjorter Dag- og Natskjorter færdige og efter Bestilling, Uldtrøier, Normalskjorter og Benklæder.

Hele Beholdningen af norske Gulvtæppetøier og en Del afpassede Tæpper.

Bordtæpper og Sengetæpper samt billige Portierer (kun 6.00).

Fra 1ste November har vi i egen Afdeling

Drestøier for Herrer og Smaagutter.

Specialitet nu er hjemmevævet Cheviot af 3-lagt Strømpegarn. Et Parti norsk Cheviot med ubetydelige Vævefeil 30 % under Prisen. Heluldne gode Skidresser leveres for 25.00. Gode Cheviotdresser til **30, 35, 40** og **45,00**. Godt Snit og godt Stof.

Alt Salg kun pr. contant og til bestemte Priser. Da Husleien kun er ¼ Part, og vi derhos kjøber alle Varer i store Partier til vor Engrosforretning saa sælges alle Varer til slige Priser, at det lønner sig at gaa det Stykke Vei til **Møllergaden 3.**

Edv. Tandberg
Detail Møllergaden 3
(Engroslager Carl Johans Gade 5 II Etage.)
(J. H. 767).

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh G.
Parfumerier, Toiletsæber, Solvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Vildt
kjøbes.
A. Hamborg & Co.
Vognmandsgaden 8, Christiania.

Moss Aktiemøller, Moss
anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

2det Kapitel.

Mrs. Vicary Shepherd modtog kun et indskrænket Antal unge Damer i sit Hus.

Blandt de mange Pligter, som paahvilede den venlige Miss Tinkleton, var ogsaa den hver Aften at se efter, om de unge Piger var iseng, før hun gik op paa sit eget Værelse. Hun havde allerede været inde i fem Værelser og slukket Lysene, da hun kom til det sidste som Ella beboede. Miss Tinkleton hostede og gik Døren forbi. Ella havde for længe siden fritaget hende for denne Pligt, — hun var jo nu en voksen, ung Dame. Fem Minutter senere blev alle Dørene aabnet, og de unge Piger listede sig i sine hvide Natdragter ind til sin Veninde. Uhyre forsigtig tog de fat i Dørklinken, medens de stak Hovederne sammen og gjorde sit Bedste for at holde Latteren tilbage.

Men de holdt op at le, da Døren gik op, thi da saa de det mest uventede Syn i denne paa Overraskelser saa rige Verden.

Ella, som de aldrig før havde seet græde, sad paa Sengkanten med et Lommetørklæde for Øinene og hulkede. Hendes Hat og Kufte laa paa en Stol, men hun havde ikke begyndt at klæde sig af. Hendes Kuf-

ferter stod aabne, og hendes Værelse var bestrøet med Ting, der var taget ud af de aabne Komodeskuffer.

„Jeg kan ikke hjælpe for det," sagde hun og tørrede sine Øine, „men gid jeg ikke havde gjort det! Jeg er saa glad i Mrs. Vicary Tinkleton! Jeg er saa glad i Eder alle, og der er ingen andre i Verden, jeg bryder mig om — heller ingen, som bryder sig om mig. Det er godt at I kom. Jeg har tænkt paa, hvad jeg vil give Eder til Erindring om mig, og nu kan I vælge selv. Dolly, jeg ved, du synes om dette Perlehalsbaand!"

Hun reiste sig forat faa fat i Smykket, men Dolly holdt hende tilbage.

„Du skal vel ikke reise, kjære Ella?" spurgte hun.

„Jo, jeg skal" sagde Ella, „og derfor er jeg saa bedrøvet. Jeg kan ikke udholde at skilles fra Eder, vi har havt det saa fornøieligt sammen, ikke sandt?"

„Tror du, Mrs. V. vil blive saa vred?"

„Naturligvis! Tinkleton siger, at jeg har ødelagt Skolens Rygte."

„Men du kan bede om Forladelse?"

„Nei, jeg har aldrig bedet nogen om Forladelse," sagde Ella og rettede sig op, „jeg vil sige hende, at jeg er inderlig bedrøvet, men dette er jo ikke det samme, som at bede om Forladelse."

„Aa, hun vil ikke lade dig reise!"

„Ak, jeg er jo voksen nu, og det er paatide, at jeg kommer ud af Skolen. Jeg har jo lært alt, hvad jeg vil lære, og ingen kan holde styr paa mig. Hvor-

Brandforsikrings selskabet
Norrland
Stockholm.
Stadfæstet ved kgl. Resolution af 20/9 92. Kapital Kr. 4,200,000 foruden oplagte Fonds, overtager Brandforsikringer af alle Slags ved Generalagenten for Norge
Elv. Th. Owren,
Dronningens Gade 8 a,
Telefon 984.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Tobias Larsen
etableret 1865
anbefaler
Vine & Brændevine.

Nr. 145. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Lørdag 8de December 1894.** | Abonnementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE"

af New York.

Stiftet 1843.

Dronningens Gade 28, Christiania.

Telefon No. 163.

Den 31. December 1893:

Reservefond: over **696 Mill. Kroner.**

„THE MUTUAL LIFE" er **intet** Aktieselskab, hvorfor **hele** Netto-Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede i Form af **Bonus.**

Selskabet, der som bekjendt er det **største** og **rigeste** i Verden og det **ældste** i Amerika, tegner alle Arter af **Livskapital-** og **Børneudstyrsforsikringer** til **faste** Præmier paa de **fordelagtigste Vilkaar.**

Opmærksomheden henledes særligt paa „THE MUTUAL LIFE"s Jubilæums-Policer: „**Fem pCt. Obligationen**„og **„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling",** der bleve indførte i 1893 ved Selskabets **50**-aarige Jubilæum, og som byde enestaaende Fordele.

Policerne er efter **to Aars** Forløb **uangribelige** og **uafhængige** af den Forsikredes Opholdssted, Reiser og Beskjæftigelse.

Skulde den Forsikrede efter Indbetaling af **tre** Aarspræmier ikke længer ønske at fortsætte Præmiebetalingen, vedbliver Policen dog at **være i Kraft** for et pro rata Beløb af den oprindelige Forsikringssum.

Alle **Krav** honoreres af Kontoret i Christiania i Kroner.

Selskabet underkaster sig de **norske Love.**

Kapteiner, Styrmænd og **Maskinmestre** paa 1ste Kl.s Skibe paa mindst 100 Tons forsikres i „THE MUTUAL LIFE" **uden Ekstrapræmie.**

„THE MUTUAL LIFE"s Fremgang i de sidste 7 Aar:

Aar.	Forsikringer i Kraft.	Indtægt.	Udbetalt Policeejerne.	Aktiva (Reservefond).	Overskud.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1886	1,469,437,325	78.870,062	48.989,193	426,052,102	21,058,090
1887	1,595,630,347	86,268,367	52,717.999	443,309.149	23,486.724
1888	1,798,97 568	97,820,644	54,953,546	470,455,797	29,627,103
1889	2,111,753,484	116,115,745	56.718,688	508,960,179	36,034,509
1890	2.381.443 527	130,517,831	63,332,836	549,085,676	37.243,408
1891	2,596,095,004	140,428.114	69,983,999	595,175,891	44,891,669
1892	2,784.075,071	150,145,020	72,337,808	653,299,092	56,597,888
1893	2,997,331,113	156,541,588	77,930,867	696,670,448	66,987,346

Det fremgaar af denne Tabel, at Beløbet af i Kraft værende Forsikringer er **fordoblet** i Løbet af de sidste 7 Aar, og at Total-Indtægten i 1893 er **98 pCt.** større end i 1886. Medens Aktiverne er voksede med **63 pCt.** er Overskudet tiltaget med **218 pCt.** (d. v. s. 3 Gange saa meget), og dog har Selskabet i Løbet af disse 7 Aar udbetalt **Bonus** til et Beløb af over **65 Mill. Kroner.**

H. L. Gulbrandsen & Co.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.

Livsforsikringssum	Kr.	9.000.000.
Samlede Fonds	„	4.250.000.

Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.

Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.

Telegramadresse: „Gjensidige".

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25 1ste Etg
ved Siden af Hotel Skandinavi

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 11—2. (614)

Dr. Kjartan Langberg
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Y. K. F.

Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

Billige Arbeiderboliger.

At tilveiebringe paa en Gang gode og hensigtsmæssige og dog billige Arbeiderboliger har været Gjenstand for ihærdige Bestræbelser i mange Lande. Det hører med til Tidens menneskekjærlige Virksomhed at gjøre noget i den Retning. Her maa søges Aarsagen til, at det er kommet op paa det radikale Venstres Program at lade Kommunen gaa i Spidsen for Arbeidet i den Retning.

Men det viser sig her strax, at medens Socialisterne meget vel har forstaaet, hvad de vil, har det radikale Venstre, der jo ikke egentlig ønsker at berede Veien for Socialismen, ganske taget Feil af Sagens Bærevidde og samfundsøkonomiske Side. Vi vil i Korthed søge at kaste noget Lys derover, for at ikke godtroende Mennesker skal gjøre sig falske og overdrevne Forventninger med Hensyn til en kommunal Virksomhed paa dette Felt, og vi vil med det samme søge at pege paa noget af det, der i Virkeligheden trænges gjort, for at Arbeiderne — eller her rettere sagt de Fattiges eller lidet fortjenendes — Kaar kan blive forbedret med Hensyn til en saa vigtig Del af deres Økonomi som Boliger.

Den Tro, at Kommunen ved at bygge og udleie billige Arbeiderboliger kan ophæve eller dog virksomt indskrænke Bopælsnøden eller den Trang, der driver de Fattige til at nøies med daarlige og usunde Boliger, hviler som sagt paa en feilagtig Opfatning af Lovene for Samfundsøkonomien. Det har man allerede erfaret i Udlandet under lignende Forsøg. Det er vistnok lykkets at skabe et betydeligt Antal gode og sunde Boliger. Men Antallet af daarligt indlogerede Familier er ikke destomindre saa langt fra aftaget, at det tvertimod stadig er steget i de store Byer.

Aarsagerne hertil er meget simple. Efter hvert som de gode billige Boliger fyldes, strømmer ved Indvandring og Folkeformerelse uafbrudt nye Skarer til. Tilstrømningen bliver desto stærkere, jo betydeligere den Maalestok er, hvori der bygges gode og billige Boliger, og dersom disse Boliger tillige udleies for en Pris, der er betydeligt under den, der ellers i Handel og Vandel betales for tilsvarende Boliger, bliver den egentlige Følge nærmest den, at der dannes en Kreds af særlig begunstigede Familier, der modtager Understøttelse i Form af lav Husleie, medens de øvrige maa nøie sig med, hvad der bydes som Produkt af Efterspørgsel og Tilbud. Ja, disse øvrige kan jo lade sig indskrive paa „Exspektancelisten", for en Gang i Tiden at komme i Betragtning ved Bortleie af en af de billige kommunale Boliger. Men jo billigere disse er, des længere vil — i Overensstemmelse med Samfundsøkonomiens Love — denne Venteliste blive, og desto mindre vil Udsigterne blive for de ventende til nogensinde at se Paradiset aabne sig for dem i Form af Indstallering i en af Kommunens privilegerede Leiligheder.

Dersom Kommunen alvorligt anstrænger sig for at imødekomme alle Behov, og derfor bygger efter en udstrakt Maalestok, vil Virkningen blive den, at Tilstrømningen øges. Al Erfaring godtgjør, at beslige Bestræbelser er at ligne med Gravning af Huller i vandholdig Jord. Man kan grave saa mange Huller man vil, de fyldes dog alle strax med Vand, og da der ikke sørges for Afløb, bliver Vandholdigheden omkring Hullerne akkurat den samme som den var i Forveien.

Resultatet af Bestræbelserne bliver derfor definitivt dette, at vistnok faar man en Masse mønsterværdige Arbeiderboliger, men Antallet af daarligt indlogerede Mennesker og Familier aftager ikke, men stiger tvertimod med Byens Vækst. Det sandsynlige er, at dersom Kommunen ikke tager en Husleie, der svarer til Boligernes Værdi i Handel og Vandel, vil Resultatet blive lige saa ubehagelig for den kommunale Økonomi og for Skatteyderne som behageligt for den Kreds af begunstigede Familier, eller Personer der nyder godt af Skatteydernes Opofrelser.

Dette Resultat har vort radikale Venstre ikke taget med i Regningen. Derimod kan det nok hænde, at Socialisterne er fuldt opmærksom paa det og vil benytte det til et nyt Agitationsmiddel mod den nuværende „kapitalistiske Samfundsorden" og til Fordel for sine Krav om Privateiendoms Ophævelse. De vil sandsynligvis, naar Antallet af elendige Boliger tiltager i Stedet for at formindskes ved Kommunens Byggeri, opstille den Fordring, at privat Byggevirksomhed ved Lovbud skal indskrænkes eller ganske forbydes.

Meget mere praktisk end det radikale Venstres Program turde det være ved strenge og fuldstændige Lovregler at forhøie de Fordringer, der skal stilles til Boliger, der tillades beboet af Mennesker. Der maa f. Ex. kunne gives Sundhedskommission og Bygningskommission i Forening Ret til at betegne Bygninger eller Beboelsesrum som ubeboelige, indtil Eieren har opfyldt visse Krav med Hensyn til Soliditet og Indretning. Disse Krav maa stilles høiere end nu for Tiden, og Sundhedskommissionen bør tillige have en mere udstrakt Myndighed med Hensyn til Beboelsesrums Overfyldning.

Ganske vist vil Følgen heraf kunne blive, at Husleien i Stedet for at blive billigere, tvertimod gaar op. Men vi mener, at dette netop kan vise sig heldigt baade fra økonomisk og fra humant Synspunkt. Det vil nemlig i nogen Mon hæmme Tilstrømningen af fattige Arbeidssøgende til Hovedstaden og derved holde Talrigheden af Byens „Proletariat" inden mere rimelige Grændser. Og det vil i stor Udstrækning kun gjøre Ende paa de skandaløse Tilstande med Hensyn til Husleilighederne, der nu udmerker vore „Fattigkvarterer".

Naar man ved et saadant Middel søger at opstille en Skranke for Husbyggeres Spekulation i Elendigheden, saa bliver der dog Rum nok for menneskekjærlige Bestræbelser for at forøge Antallet af gode og hensigtsmæssige Leiligheder. Men vi tror, at her bør Feltet forbeholdes den private Virksomhed, velvillig støttet af Stat og Kommune. Ganske forkastelig er det at Kommunen paa Skattenydernes Bekostning skal skabe en Kreds af særlig begunstigede Personer og Familier, der betaler en lavere Husleie end der ellers kræves i Handel og Vandel. Saadant er en Uretfærdighed mod dem, der har lige saa megen Ret til Begunstigelsen, men ikke kan nyde godt af den, fordi Kommunen ikke magter at skaffe Tag over Hovedet til de Titusinder og atter Titusinder, som maa nøie sig smaa, tarvelige Leiligheder, og som i en By med Kristiania Størrelse og Vækst aarlig forøges med Tusinder og atter Tusinder.

Gustav Adolfs Minde. Kongen og Dronningen har forbeholdt sig paa Mindedagen den 9de ds. at smykke Gustav Adolfs Sarkofag i Riddarholmskirken.

Over Sarkofagen lader Kongen lægge et Rigsbanner af samme Udseende som det, der opbevares i Livrustkamret. Rundt om Sarkofagen anordnes Guirlander i de blaa og gule Farver, og midt paa den vil Hs. Majestæt paa Søndag selv feste en Kjæmpekrans af Palmer og Laurbær. En Sølvplade paa Kransen kommer til at bære denne Indskrift:

Minnesgärd
från Oscar II och hans hus
den 9 December 1894.

Dronningen vil nedlægge et Kors paa Sarkofagen.

* * *

Den evangeliske Forening i Tyskland vil i Anledning af Jubilæet forære Sveriges nu regjerende Konge en i Jern støbt Egelovskrans med en Baandroset af Kobber, hvorpaa findes følgende Indskrift:

„Äreminne åt Gustaf II Adolf, konnung af Sverige, från evangeliska föreningen till ti lvaratagandet af det tyskprotestantiska intresset, 9 December 1594—6 November 1632. Herren mellan Eder och oss! Til evig tid, 1 Sam. 20 : 42."

Kransen skal føres til Sverige og overleveres ved de to Formænd i den evangelske Forening, Grev von Witzingerode- Mersæburg og Konsistorialraad Leuschner.

Trælastfirmaet J. N. Jakobsen & Co. i Fredriksstad er ifl. „Laurvigs Blad" i disse Dage overgaaet til et Aktieselskab. Aktiekapitalen 1,500,000 Kr. er fuldt indbetalt, fordelt paa 300 Aktier, hver paa 5000 Kr.

Bestyrelsen bestaar af det opløste Firmaes mangeaarige Indehaver J. N. Jakobsen og Joh. F. Jakobsen.

J. N Jakobsen har med Dygtighed og Held oparbeidet sin Forretning til en af de største Trælastforretninger i Landet.

Repræsentantvalget i Kristiania

er berammet til Afholdelse i Fæstningens Gymnastikfal

Tirsdag den 18de December

fra Klokken 9 Morgen til Kl. 8 Aften.

Høg over Høg. En 17 Aar gl. Gut, der var ansat som Regningsbud ved et herværende Kontor, forsvandt pludselig sidstleden Fredag, efter at han da havde indkasseret ca. 700 Kr. Igaar Aften fik man imidlertid fat i ham, og da var han aldeles blottet for Penge, idet han paastod, at de var ham fratjaalne.

En gavmild Mand traf Onsdag Aften nede i Vaterland et ukjendt Fruentimmer, som bad ham om nogle Skilling til Mad til sin hjemmeværende syge Bedstemoder. Da Manden ingen Penge havde hos sig, leverede han Pigen sit Lommeuhr til Pantsættelse, og af de saaledes erholdte Penge skulde hun faa nogle. Men baade Pigen og Uhret blev borte og har senere ikke ladet høre fra sig.

Jonas Lie har i en Skrivelse til „Folkebladet" udtalt sin største Tilfredshed baade med Bladets Udstyr og Indhold.

Dynamitattentat paa Kile. Den ene af de 3 Personer, der er mistænkt for at have forøvet Dynamitattentatet paa Kile, er nu arresteret, meddeler „Chr. Tid". Lensmand Kristensen paagreb ham paa Gaarden Kaaveland i Vegusdal. Lensmanden har nu fundet flere Indicier mod ham, der tyder paa, at han har været med i Attentatet. Han negter dog paa det bestemteste at være skyldig.

Til Anlæg af Holmenkolbane indbydes der nu. Den er beregnet at koste 600 eller 640,000 Kr.

Af „Illustreret Familieblad", C. Andersens Forlag, Horten, er udkommet No 10 med interessant Indhold og flere smukke Illustrationer.

Gadedøbning Det maa selvfølgelig anses aldeles nødvendigt, at samtidig med, at Christiania omdøbes til Oslo, bliver ogsaa en hel Del af Byens Gader at omdøbe henholdsvis med Navne tilhørende berømte Venstremænd.

Det bør snarest muligt være forbi med den Uskik at kun Høirefolk som f. Ex. Schweigaard, Thorvald Meyer, Ivar Huitfeldt, Gyldenløve, Thomas Heftye og Hannibal Sehested opkaldes.

Vi har allerede længe tænkt over dette Spørgsmaal og tillader os at foreslaa bl. a. følgende Forandringer:

Incognitogaden omdøbes til Lyngværs Gade, Mynt Gade til Statsraad Astrups Gade, Riflegaden til Fives Gade, Urtegaden til Brunchorsts Gade, Hesselbergs Gade til Degeruds Gade, Kanon Gade til Prahls Gade, Hospitalsgaden til Laviks Gade, Industrigaden til Ole Thommesens Gade, Rosenkrantzgaden til Rosenkrantz-Johnsens Gade, Slaamotgaden til Ullmanns Gade, Persgangen til Peersens Gade, Justitskroken til Kochs Gade, Mosse-Gaden til Sparres Gade, Kronprinsens Gade til Gunnar Knudsens Terrasse, Bredgaden til Julius Olsens Gade Baneveien til Nysoms Gade, Langes Gade til Østersgade, Langleiken til John Lunds Gade, Prestegaden til Pastor Lundes Gade, Bankpladsen til Steens Plads og „Mark"-veien til Jeppesens Gade.

„Korsaren".

Hermed vil vi ikke have udtalt nogen Mening om nogen Navneforandring, der har givet Anledning til Spøgen. Red.

„Gjengangere"

paa „Lessing-Theatret" i Berlin.

(Korrespondance til „Eidsvold".)

Hvor stor og bekjendt Ibsen er, derpaa faar man atter end yderligere Beviser, naar, som i disse Dage er forekommet, der paa tvende af Berlins første Scener, nemlig „Lessing-Theatret" og „Deutsches Theater" paa en og samme Aften opføres et og samme Ibsen-Stykke nemlig „Gjengangere". Det var med stor Spænding Hr. Redaktør, at Deres Korrespondent forleden begav sig ned til „Lessing-Theateret", for at bivaane Førsteopførelsen af vor Ibsens noksom bekjendte og omstridte Drama „Gjengangere", og lad os ligesaagodt sige det med en Gang: — det blev en afgjort Succes! — Fra første Øieblik merkede man en Spænding og en Interesse saa stor, som man sjelden ellers faar Anledning til at iagttage. Og under hele Spillet tiltog Interessen sterkt, indtil den kulminerede ved den gribende Slutningsscene, hvor Osvald saa hjælpeløs sidder i Stolen og fantaserer om Solen, Solen — —; da blev der et Bifald saa sterkt, at Tæppet maatte op atter og atter, ikke mindre end sex Gange førend Publikum gav sig.

Til denne glimrende Succés bidrog i høi Grad den udmerkede Udførelse, som blev alle Roller tildel; den var ligefrem genial, især fra Osvalds og Fru Alvings Fremstilleres Side. De spilte saadan, at ved alle de mest tragiske Scener i dette gribende Drama kom der en saadan Interesse og Spænding op i Publikum, at de reiste sig op aandeløst lyttede, for ikke at gaa tabt af et Ord, og ofte belønnedes disse Spillende af det talrige Publikum med stormende Bifald for aaben Scene. En Scene af stor Virkning, var der hvor Osvald kaster sig ned med Hovedet i sin Moders Fang og i Fortvivlelse udbryder: „Moder, jeg er aandelig brudt!" I denne Scene blev flere af Tilskuerne saa rystet, at Taarerne brød frem; og flere af Damerne forlod sine Pladse og gik ud. Den af de Spillende, der ubetinget først og fremst og med stor Anerkjendelse bør nævnes, var Hr. Otto Sommerstorff. Han lagde en saadan Forstaaelse i Opfattelsen af Rollen og en saadan Finhed og Afrundning i Replikbehandlingen, at tilogmed vore egne Ibsen-Skuespillere kan hav Grund til at misunde han det. Med megen Anerkjendelse maa ogsaa nævnes Fru Alvings Fremstillerinde Frk. Ruscha Butze. Hendes Spil bar Præget af stor Inderlighed, og hun fik især med stor Tydelighed fremstillet de Scener, hvor hun gribes af Fortvivlelse over sin Søns tragiske Skjæbne; ligeledes der hvor hun til Pastor Manders fortæller om sin Mands Ryggesløshed, var der en saadan Fortvivlelse og en saadan Sandhed i hendes Fremstilling, at Tilskuerne blev paa det dybeste grebne. Hr. Paul Rollet udførte Pastor Manders Rolle paa en særdeles tilfredsstillende Maade. I hvert Ord og i hver Mine fremlyste hos ham den troende pedantiske men lidt indskrænkede Person, som af Digteren er skildret. De tvende øvrige Roller — Regine Engstrand og Snedker Engstrand, udførtes tilfredsstillende af Frk. Marie Reisenhofer og Hr. Ernst Horn. Især gjorde førstnævnte af Regine en dygtig og karakteristisk Figur.

Som allerede nævnt, var Stykkets Succes stor og ubetinget fra Publikums Side. Ikke saa fra Pressens. De allerfleste Blade formelig kappes om, hvem der kan give mest Ondt fra sig mod Digteren. — Men lad dem bare more sig med det Vor store Digter kan visselig tage den Sag med Ro. Ibsens Berømmelse er virkelig altfor stor til at kunne end det allerringeste rokkes af hadefulde eller misundelige tyske Kritikere.

Heinrich.

Lidt Bladpolemik.

Hr. Arne Garborg leverer i „17de Mai" en længere Imødegaaelse af vort Blads Udtalelser. Vi kan desværre ikke følge ham i den Bredde, han giver sin Polemik; for os har det alene været af Interesse at faa konstateret, at de Mænd, der nu i Virkeligheden giver Tonen an inden det radikale Venstre, har villet have Unionen opløst, dengang da de mente, at Rigsakt o Grundlov ikke tilstedede særskilt Udenrigspolitik for hvert af Rigerne. Det synes at maatte være en Selvfølge, at Folk med saadanne Anskuelser ikke ofrer Unionen hverken Suk eller Taarer, om den skulde gaa til Grunde, og at de derfor ikke finder sig opfordret til at fare varlig frem for at bevare Broderskabet mellem den skandinaviske Halvøs Folk. Giver man den Ledelsen i den paagaaende Strid, kan Resultatet ikke blive tvilsomt.

Til Hr. Garborgs Sammenstilling af Udtalelser fra svensk Hold omkring 1814 og under Statholderstriden og senere kun en ganske kort Bemærkning: Det er nok saa let at skjønne, at de smukke Udtalelser om Ligestillethed i den første Tid var inspirerede af Karl Johan og ikke fandt nogen Anklang i „de brede Lag". I Virkeligheden har der inden det svenske Folk fundet adskillig Tilnærmelse Sted til norsk Synspunkt fra 1814 til 1860 og endnu mere efter 1860. Fastholdes dette, vil meget, som efter Hr. Garborgs Citater skulde synes besynderligt, blive forklarligt nok.

Literatur.

„Juleaften", Biglers Forlag, udkom iforgaars. Det er det smukkeste Juleblad, vi har seet paa længe. Omslaget er rent enestaaende. Man behøver ikke mere at kjøbe de danske „Juleroser" for at faa et rigtig smukt udstyret Juleblad. Hr. Biglers „Juleaften" kan fuldt ud maale sig med sin danske Konkurent baade med Hensyn til smukt Udstyr og god Text. Og saa er det ægte norsk helt igjennem Af Bidragene vil vi særlig fremhæve et stemningsfuldt Juledigt af Nils Collet Vogt, Skitser af vor berømte Landsmand Prof. H. Gude, H. Ibsens Haandskrift ned igjennem Tiderne, prægtige Bilag i Farvetryk af Fritz Thaulows: „Juleveir" og Prins Eugens: „Hvor Skoven lysner."

Prisen, Kr. 1,50, er i Forhold til Udstyr og Indhold overordentlig billig.

Her og der. Af Sophus Aars De, der kjender Hr. Aars.s tidligere Forfatterskab, vil udentvil med en vis spændt Forventning imødese hans sidste Bog, og deres Forventning vil heller ikke blive skuffet. „Her og der" danner et værdigt Sidestykke til „I Skoven" og „Skovinteriører".

Hr. Aars's Bøger er af den Beskaffenhed, at naar man først har begyndt paa dem, har man ondt for at lægge dem fra sig før man er færdig De tvinger en til at læse dem op og op igjen

I at skildre Naturen, Dyrelivet og de forskjellige Menneskestyper, staar nemFortatterens Bøger fuldt ud paa Høide med vort Lands bedste Frembringelser i den Retning; de vidner om en sjelden skarp Iagttagelsesevne, fører et livligt, ukunstlet Sprog, og hvad der især maa tiltale, de skildrede Forhold og Personligheder er alle fremstillede i Humanitetens Belysning — Bogen er udkommen paa Aschehoug & Co.s Forlag.

En Bondekone kjører paa Karusel for 75 Kroner. En Kone fra Landet besøgte forleden Karusellen nede paa Paulsegnen. Det blev hende en dyr Fornøielse; thi da hun forlod Stedet, viste det sig, at hendes Portemonæ med iværende 75 Kroner var bleven hende frastjaalet, skr. „Drammens Tid."

Lommealmanak for 1895 er udkommet i fire forskjellige Udgaver hos Halvorsen & Larsen. Foruden Aarets tolv Maaneder indeholder Almanaken tillige en hel Del praktiske Veiledninger for det daglige Liv, saasom: et Kart over Kristiania, Rentetabeller, Veirvarsler, Uddrag af Fredningsbestemmelserne, Taxter for Telegrammer Postforsendelser, for Bybud og Vognmænd, Fortegnelse over Storthingets Medlemmer et koloreret Flagkort etc. Alle Forretningsmænd bør anskaffe sig en af Udgaverne.

Det kongelige Extratog ankommer hertil Tirsdag den 11te Decbr. Kl 12.44 Middag. Foruden Kongen ankommer ogsaa Kronprinsen og Prins Carl.

Forulykket Godstog. Petersburg 6te Decbr. Ved Morschansk gik idag et Godstog af Sporet og styrtede ned ad en Skraaning. Togets 23 Vogne, der var lastede med Petroleum, Spiritus og Fyrstikker, kom ved Nedstyrtningen i Brand. 8 Personer omkom i Flammerne.

Svend Foyns Lig føres nu under stor Høitidelighed til Tønsberg Kirke, telegraferer der gjennem N. T.-B. fra Tønsberg Torsdag Eftermiddag Kl. 6. Flere Æresporte er opreiste paa Veien fra Sørgehuset paa Nøtterø. Alle Butikker i Storgaden er lukkede, medens Toget passerer. Her er stor Tilstrømning fra By og Omegn.

Udenrigsbudgettet.

Da forrige Storthings Beslutning om Inddragning af Gesandtskabet i Wien ikke er blevet taget til Følge, og da denne Beslutning var opstillet som en Betingelse for Udenrigsbudgettets Bevilgning, har Kongen bestemt, at samtlige Udgifter til udenrigske Anliggender indtil videre udredes af den svenske Statskasse.

Over Dybene mod Høiden.

Af Hs. Maj Kong Oscar II.

Den nyligen stiftede „Sveriges Forfatterforening" har udgivet et Aarsskrift „Vintergatan („Melkeveien)", i hvilket man finder værdifulde Bidrag af de fleste nulevende svenske Forfattere.

Det første Bidrag i Bogen er af Hs. Maj. Kongen. Det er fra 1888 og vil vistnok læses med Interesse ogsaa af vore Læsere.

* * *

Solen forsvandt blandt lette, purpurstænkte Skyer i Vest, og ved dens Afskedskys stænkedes Guld over Middelhavets dunkelblaa Barm som knapt krusedes af den stilnende Østenvind. Snart breder en mørk Farvetone sig over Havet. Skyernes Konturer smeltede sammen, og der oppe paa Himmelhvælvingen begyndte Stjernerne den ene efter den anden at titte frem, først nogle faa helt bly og matte, siden fler og fler og med stedse skarpere Glans. Der nede gnistrede det ogsaa til Gjensvar, alt eftersom Dampkorvetten under sin hurtige Gang kløvede Bølgen. Smukt var det at se, hvorledes Millioner Fosforflammer hastig tændtes og slukkedes omkring den skarpe Boug eller agterom den hvirvlende Skrue. Delfiner, der kappedes med selve Freja i Hurtighed, sprang snart over Vandfladen med Sølverskum om sine spidse Finner, snart dukkede de dybere ned, ilende frem mod Kjølen med mattere men endnu mere fantastiske Sølverfurer.

Ombord er Dagsarbeidet endt og man bereder sig til Natten. Pludselig afbrydes Stilheden; et velbekjendt Hornsignal lyder over Batteriet og i ærefrygtsfuld Stilhed skrider kraftige Skikkelser med veirbidte Kinder agterover paa det dunkle Halvdæk Befal og Mandskab mødes der til fælles Aftenbøn, til Korum, som det kaldes paa Krigersproget.

Giv Agt! For anden Gang lyder Signalhornets Kalden, Huerne sænkes andagsfuldt til Bøn, og grove Hænder knyttes fromt sammen. Og nu stiger Sangen fra den samlede Skare over Dybene mod Høiden. Det er en simpel Sang, som ikke just veier saa tungt paa Tonekunstens Vegtskaal, men saa meget mere paa Følelsens, hvis Vegtlodder Hjertet alene kan stemple. Efter Sangen kommer en Bøn, en simpel Bøn fremsagt helt ukunstlet og fordringsløst og lizevel mangfoldig mere gribende end mangen, som man kan faa høre deklameret med falsk Pathos eller i jamrende, salvelsesfulde Tonefald Det er et fromt Suk, der stiger fra gudfrygtige Hjerter, der i denne Bøn paa det ødslige Hav søger og finder sit naturlige Udtryk.

Sømanden er i Almindelighed religiøs. Og er det vel underligt? Kastet langt fra Hjem og Arne, indelukket paa et trangt Omraade, slynget hid og did som en Bold for mægtige Naturkræfter, føler han vel bedre end de fleste sin egen Lidenhed og sin ringe Evne. Men paa den anden Side føler han ogsaa meget tydeligere Guds Almagt og har af Erfaring lært Visheden om hans Beskyttelse. Det er derfor til Forsynet, han sætter sin høieste Fortrøstning, og det er denne Tillid, som i al sin Enkelthed, ja man kan gjerne sige i al sin Enfoldighed, fremtræder sublim under Aftenens Korum. Ingen undgaar da at berøres af en høitidelig Følelse. Endog den koldest haanende Materialist og Verdensbegriner maa, om ogsaa mod sin Vilje, føle sig underbart grebet.

Efter de korte Bønnens Ord, som afsluttes med Fadervor og Velsignelsen, lyder paanyt den enkle Salmesang, og derefter lyder Chefens alvorlige Stemme, der nedkalder Guds Beskyttelse over Konge og Fædreland, disse Gjenstande for enhver ærlig Orlogsmands Lydighed og Hengivenhed. „Gud høre det!" er det Amen, som lyder samstemmig fra Besætningens Læber. Saa piber Baadsmandspiben, og stille som Skygger glider de andagsfuldt stemte Matroser hver til sin Kant for at søge Hvile eller opfylde den Vagttjeneste, som kræves ombord

De fleste sovner hurtig og stille, dels i de trange, svingende Hængekøier, dels paa den haarde Dæksplanke. Strengt Arbeide samt Ansvarsfrihed, efter at det er udført, er de kraftigste Søvndrikke, som jeg kan tænke mig. Mandskabets Tillid til ham, som næst Gud sørger for Skibets Tryghed, er — om Chefen forøvrigt er, som han bør være — i Sandhed ubegrænset. Ved hans Tilsigelse sovner de, ved hans mindste Vink er de atter vaagne og tilhaande. Om Stormskyerne dukker op af Havets Dyb og dølger Stjernerne; om Vindene, løste fra Æoli Grotte, hviner frem over hvæsende Bølgekamme, da skynder de sig modig til ny Møie, ny Strid, nye Farer.

Men i denne varme Vaarnat blev de ei forstyrrede. Mageligt vuggede vi frem over Middelhavets stjernebelyste Bølge Himmelhvælvingen gnistrede i utilhyllet Pragt, og omkring Freias vakre Skuldre flagrede hele Tiden de vaade Lokker med sin rige Indfatning Sølv og Demanter. Det var som om Nøkken havde aabnet alle Porte til sin mystiske Perleborg Det var saa tyst og stille, saa høitidelig ensomt paa Dæk. Kun Tanken vaagede, og den lyttende fulgte dens Flugt:

Over Dybene mod Høiden.

O****.

Det mest fremtrædende Resultat af Forhørene i Anledning af Kristianiavalget den 11. Oktober synes at være det, at det er bragt paa det Rene „at Overretsagfører Madsen lod Høires og det moderate Venstres Listebærere opbringe paa Politikammeret, fordi moderate Venstremænd kaldte sig moderate Venstremænd uden Hr. Madsens Tilladelse. Det er desuden godtgjort, at høflige Politifunktionærer ligeoverfor Hr. Madsen „indrømmede det vildledende i" at det moderate Venstre kaldte sig med sit virkelige Navn paa Valgdagen.

Madagaskarkrigen. Franske Marinetropper har besat Tamatave og Modjanga. Franske Orlogsskibe hindrer Tilførsel af Proviant og Krigsmateriel.

Hovaerne har retireret til Landets Indre.

Romen et Omen. „Jeg skal fortælle Dem, at jeg idag har faaet den syvende Datter! Hvad skal jeg kalde hende, min Kone hedder Asta? — „Saa vil jeg raade Dem til at kalde hende Basta!"

En omflakkende Feier, Johan Waldemar Gulbrandsen, reiste en Dag i Slutningen af forrige Maaned sammen med en Kvinde Lise Israelsdatter og 2 Børn, det ene 7, det andet 12 Aar, fra Gaarden Solhaug i Sørfjorden til Gaarden Stenmo ved Elsfjorden i Nordland. Formentlig tænkte de sig over til Vefsen. Om Natten, medens de opholdt sig paa Fjeldet, frøs det mindste Barn ihjel. Om Morgenen var det største Barn, en Gut, saa forkommen, at han ikke længer kunde følge Forældrene, og disse var umenskelige nok til at forlade ham og drog videre. Liget af det mindste Barn bar derimod Moderen med sig. De kom ifølge „Nordlands Folkeblad" frem til en Husmandsplads under Elsfjordosen og fortalte, hvad der var hændt, hvorefter Folk strax drog afsted for at opsøge det forladte Barn. Da de fandt Gutten, var der endnu Liv i ham; en Mand klædte af sig sine egne Strømper og andre Klædningsstykker og iførte det døende Barn, ligesom Oplivningsforsøg strax iværksattes; men Gutten døde strax efter, hvorefter man bar ham hjem til Gaarden, hvor videre Oplivningsforsøg foretoges, dog uden Resultat.

Midlet mod Difterit.

Fra Berlin telegraferes igaar: Paa det medicinske Selskabs Møde igaar Aftes udtalte Bergmann, at han kun nærede ringe Haab om snart at faa Løsning paa Spørgsmaalet om Virkningerne af det nyopfundne Difteritiserum. Professor Virchow erklærede, at det maatte være enhver Læges Pligt at anvende Midlet tiltrods for Muligheden af visse skadelige Indvirkninger; men der kræves mange Aars Erfaring, før man kunde fastsætte Grænsen for Midlets Virkninger.

De Arbeidsløse og Socialisterne.

Bergen, 5te Decbr. (H. O.)

Det vækker stor Sensation inden Forretningsverdenen, at de af Socialister opaggerede Arbeidsløse negter at udføre Arbeide for Kr. 2,00 pr. Dag, hvilket var dem tilbudt af en større Kornimportør paa Grund af den herskende Nød. Socialister hindrer Arbeidere, der gjennem den kristeligsociale Forening har tilbudt sig for 25 Øre Ton Løsning at losse en idag hertil ankommen større Korndamper. De fordrer 45 Øre, der var den tidligere Pris.

Der er nu indsamlet Kr. 9500 til Arbeidsløse, og gjennem Opraab i Aviserne anmodes Almenheden om at støtte Indsamlingen.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Lørdag kl. 7: *Soldaterløier og Aprilsnarren.*

Søndag kl. 8 samme forestilling.

Udenbyes

Ordres paa:

Navnekopper og Dørplader expederes omgaaende mod Efterkrav.

Christiania Stentöimagazin,

Torvet 8.

(J. H. 829)

Juleudstilling

2den Etage

Presentgjenstande i Glas, Porselæn etc. stort Udvalg.

Christiania Stentøimagasin

Torvet 8.

Telefon 1188. **Telefon 1188.**

(J. H. 828)

Nyt. Nyt. Nyt.

C. Lorentz & Co., Buntdmagerforretning

Gunerus Gade No. 12. Indg. fra Nygaden,

Christiania.

anbefaler sit store, velassorterede Udvalg af

Pelsvarer, Hatte og Huer

til billige Priser.

Reparationer modtages.

(J. H. 720.

Simers Taffelaquavit

anbefales.

Ølglas, Drammeglas, Karafler, Ostekiokker, Sylte-tøiskaaler, Flødemugger, Sukkerkoppe

m. m. m. i en Masse forskjellige Mønstre til yderligere nedsatte Priser.

Christiania nye Stentøimagasin.

Hankekoppe

I Porcelæn & Stentøi.

Storartet Udvalg, billige bestemte Priser.

Christiania nye Stentøimagasin

Youngsgaden 6.

Hængelamper, Maaneskinslamper, Bordlamper

netop udpakket i stort Udvalg til uhørt billige Priser.

Christiania nye Stentøimagasin

Youngsgaden 6.

Porcelæns Kaffeservis

i en Masse nye Mønstre, netop ankommet før Julen, yderst billig.

Christiania nye Stentøimagasin

Youngsgaden 6.

(J. H. 818)

„Eidsvold" koster for December **30 Øre.**

Prøv Bladet denne Maaned.

Ny Føljeton

Vinterfrakker

i meget stort Udvalg, Herreklæder, Skotøi godt og meget billigt.

Uhre

stort Lager og bedste Garanti.

Musikinstrumenter

i største Udvalg (særlig i Violiner) Buer. Kasser. Dele til Violiner og Guitarer, prima Strenge til nedsatte Priser.

Albums

stort Lager, usædvanlig billigt.

Kristiania Godtkjøbsbazar

Reisecartikler

meget stort Udvalg som Kufferter, Reisevadsker, Plaidremme, Randsler, Skolevasker, Badsække, Dame-Haandvaske, Hattefutteraler, m. m. ubetinget billigst i

Kristiania Godtkjøbsbazar

Østerhougsgaden 8. mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser. Indgang i Porten.

(J. H.)

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

P. T. Mallings Boghandel,

Frølichgaarden, Kirkegaden 34, Christiania,

anbefaler til Julen:

I 1ste Etage

stort Udvalg af:

Julenummere, norske og udenlandske.

Skjønliteratur, Nyheder og tidligere udkomne Bøger.

Pragtværker, nordiske og udenlandske.

Atlasser:

Stielers	Handatlas	Kr.	58.50
Andrees	—	„	25.20
Johnstons	Royal Atlas	„	126.00
—	Handy	„	52.50

Konversationsleksika:

Norsk Haandleksikon, 3 Bind, kpl. 18.40.
Salomonsens Conv. Leksikon (i Subskription).
Nordisk Convers. Leksikon, 6 Bind, kpl. 62.50.
Illustr. — — (i Subskription).
Brockhaus — — (i Subskription).
Meyers — — (i Subskription).

Bibler og Salmebøger i nitide og elegante Bind.

Frimærkealbums, Baumbachs, Schwaneberger og Schanbeck.

Billedbøger og Børnebøger for alle Aldre.

Julekort, storartet Udvalg af norske.

Billeder med og uden Ramme, fra Kr. 1.00 til 100,00.

etc. etc.

I 2den Etage

(Opgang i Porten)

stor Udstilling af:

Reskjæftigelses- og Læremidler,

for Børn og Ungdom.

Katalog udleveres gratis.

Orgelharmoniums, norsk Fabrikat fra 110 Kr. og opover. Katalog gratis.

Glober, norske, tyske, engelske og franske Udgaver. Katalog gratis.

Tegnebestik, fra 50 Øre til 135 Kroner. Katalog erholdes paa Foriangende

Desuden en Mængde andre Sager, passende til Julepresenter.

P. T. Mallings Boghandel,

Frølichgaarden, Kirkegaarden 34, Christiania.

816

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f.

Telegr.ad.: Glas-Olsen.

II Storgaden II

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn

Lamper, Vindusglas & Speilglas:

(J. H. 752)

Afpassede

Gulvtæpper

Kjærkommen

Julegave til Huset.

Alle Størrelser

fra 30 × 80 cm. — 400 × 600 cm.

Brüseler — Velvet — Tapestry — Chiras — Axminster — Torneay velvet — Kedder — Hollandske — Filt — og mange andre Kvaliteter.

Nyt Mønsterudvalg!

Bernh. L. Mathisen,

2den Etg.

825

Til Julen.

For Herrer, Damer og Børn.

Forklæder
Uldveste med og uden Ærmer
Gamascher af Klæde og strikkede
Vanter & Vaatter, Skivaatter
Luer,
Tørklæder,
Skjørter
Sokker, Slips
Silketørklæder
Kraver & Manschetter.

Undertøi for Herrer og Damer.

Alle Slags Broderisager

i største Udvalg.

Brødrene Sørensen,

Hjørnet af Carl Johan & Akersgaden.

(830).

Guldmedalje i Skien 1891. Fra min **Guldmedalje** i Skien 1891.

Tricotagefabrik

anbefales:

Uldtrøier, tykke	Skjærf	Striktørklæder
Dameundertrøier	Vaatter	Langschawls
Herreundertrøier	Fingervanter	Dameveste
Underbenklæder	Skivanter	Herreveste
Mavebælter	Pulsvanter	Strikkede Børneluer
Knævarmere	Strikkede Lægger	Raggesokker
Strømper	Gamascher	Strikkede Børnekjoler.

Bestillinger modtages.

Gunnerius Pettersen.

— Storgaden. —

(J. H.)

44 Aar med en Geværkugle i Kroppen. I Slaget ved Idsted blev en i Hamburg boende Snedker, der var med paa tysk Side, saaret i Brystet mellem 1ste og 2det Ribben paa venstre Side. Han blev hurtig helbredet, uden at det dog var lykkedes at tage Kuglen ud. Manden har i den lange mellemliggende Aarrække ikke havt Men af sit Saar. For nogle Maaneder siden optraadte der imidlertid meget heftige Smerter i den øverste Del af højre Laar. En Undersøgelse gav det Resultat, at det var Kuglen, der nu var vandret ned i Benet, og som foraarsagede Smerterne. Lægerne mener imidlertid nu at kunne fjerne den.

Brand i Drammen. Nat til Onsdag nedbrændte Sven Haugs store Dampsag paa Holmen totalt. Uden Opkomst ubetydt. Anlægget var assureret for Kr. 43,470.

Jakobs Menighed. Efter Forlydende vil Kaldskapellan Jul. Gjør blive udnævnt til det ledige Sognepræstembede ved nævnte Menighed dersteds.

Forladt.

Af Dagmar.

Under Træernes skyggefulde Kroner sad en ung Dame paa en Bænk i en Park i den store By Berlin. Hendes skjønne Ansigt var skjult af et tæt Slør, og den tynde Bomuldskjole sluttede sig fast ind til hendes slanke Midje.

Det var i Promenadetiden. Flotte Ekvipager kjørte frem og tilbage, og fornemme Herrer og Damer saa skarpt paa hende gjennem Lorgnetterne, idet de gik forbi.

Den unge Dame sad med Haanden under Kindet. Hvad tænkte hun paa? Jo, hun stod ganske alene her i Verden. Hendes Far og Mor var døde, da hun var ganske ung. Tunge Taarer faldt nedover hendes blege Kinder, og de skjønne Øine duggedes af Taarer. Hvad skulde hun nu tage sig til. Hun havde været Guvernante hos en fornem Familie (General von Lambert), men nu var hun kastet paa Porten, da hun ikke kunde tilfredsstille deres Fordringer.

Idet hun sad der alene paa Bænken, nærmede en gammel Mand sig hende.

„Kjære Frøken, hvad fattes Dem?" spurgte han venlig.

Hun saa hurtig op og vendte sit forgrædte Ansigt mod ham. Kunde hun fortælle ham sin forladte Stilling? Hun fattede straks Tillid til ham, da hun fik se hans venlige Ansigt.

„Naadige Herre!" sagde hun, „jeg er en forladt Kvinde", og hun skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Han blev indtaget i hendes skjønne Ansigt og sagde mildt:

„Græd ikke, mit smukke Barn", og han klappede hende venlig paa Skulderen. Hun saa tillidsfuldt op mod ham og fortalte ham sin Historie, da han havde taget Plads ved hendes Side paa Bænken. Da hun havde endt sin Fortælling, syntes han Synd paa den forladte Pige og sagde, idet han trykkede hende en Guldmynt i Haanden:

„Der har De, mit smukke Barn, saa De kan overnatte, og kom til mig imorgen", tilføiede han smilende, „saa skal jeg se, hvad jeg kan gjøre for Dem". Han gav hende sit Kort og Adresse, nikkede blidt til hende og fortsatte sin Vei.

Den unge Dame fik ikke engang Tid til at takke den venlige gamle Herre; hun blev forundret siddende og se paa Kortet. Den gamle Herres Navn var Grev von Vendel. Hun vendte sine skjønne Øine op mod Himlen og de bævende Læber forraadte en stum Tak for denne Frelse i Nøden. Hun reiste sig hurtig op og gik.

Den næste Dag stod den unge Dame udenfor Grev von Vendels Slot. En ung velfriseret, livreklædt Tjener lukkede op for hende; han saa forundret paa den tyndklædte Skikkelse og et sarkastisk Smil spillede om hans Læber, da han sagde;

„De er altsaa den Dame, som min Herre venter?"

Hun saa bedende paa ham og gik op. Hun blev vist ind i Grevens Modtagelsesværelse, hvor hun sad en Stund og ventede. Endelig kom den gamle Herre, han hilste venlig paa hende og sagde:

„Velkommen, kjære Frøken, nu vil vi se, hvad vi kan gjøre for Dem, og", tilføiede han, „Deres Navn, min kjære?"

Hendes klangfulde Stemme skjalv let, da hun sagde:

„Feleksia Nornberg er mit Navn".

Den gamle Greve fæstede nu Feleksia som Guvernante for sine to Børn, en Gut paa 7 Aar og en Pige paa 9; han havde foruden dem ogsaa en voxen Søn paa 20 Aar, som skulde arve alle hans Herligheder.

Feleksia blev nu indført i Huset og alle blev blændet af hendes stolte Skjønhed.

Et Aar er gaaet, og Feleksia er alles Yndling; den gamle Greve og hans Frue er som Forældre for Feleksia, kun den unge Herre og Feleksia var uenige. Alek (det var den unge Greves Navn) var altid paatrængende med sine Smigrerier, og det kunde Feleksia, som arbeidede for sit Brød, ikke taale; hun troede, at Alek holdt hende tilbedste.

En Dag, da hun var færdig med Undervisningen, gik hun ned i Haven for at være alene. Hun lod sig Hat falde ned paa en Bænk. Den halvt udsprungne Knop havde nu udviklet sig til en deilig duftende Rose, hendes Ansigt var nu mere fyldigt og langt skjønnere end før; den store Havehat skjulte næsten det blege, vakre Ansigt, og den luftige Dragt faldt løst ned over hendes slanke Lemmer.

Det var en deilig Sommerdag, Solen skinnede varmt og Fuglene kvidrede muntert, og Blomsterne udsendte sin vellugtende, deilige Duft. Feleksia lænede sig yndefuldt bagover, hun holdt de fine, stærlige Hænder let foldede over Knæerne, og hendes tankefulde Blik hvilede drømmende ud i Luften.

Hun for op af sine Drømmerier ved hurtige Skridt, som nærmede sig og en Stemme, som sagde:

„De her, Frøken Feleksia?"

Det var den unge Greve; han tog uden videre Plads ved hendes Side.

„Kjære Frøken", tilføiede han dristigere, „kan De ikke engang samtykke i at blive min?"

Hun afbrød hans Tale med et straffende Øiekast.

„Feleksia!" udbrød han lidenskabelig og greb heftig hendes Hænder.

Hun rødmede dybt, da hun sagde: „Min Herre! De vover at tale til mig om saadant!" og hendes mørke Øine lynede.

Han faldt paa Knæ og strakte Hænderne bedende op mod hende. Feleksia! jeg elsker Dem jo saa høit," sagde han og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Hun saa en Stund paa den unge Herre. Elskede hun ham? Hun var vis paa, at det var ham hun elskede og ingen anden; hun sagde dog med bydende Stemme: „Min Herre, reis Dem dog!"

Han reiste sig hurtig op og stod skjælvende foran hende.

„Feleksia, min tilbedte Feleksia!" kom det tonløst fra hans Læber.

Hun reiste sig; nu kunde hun ikke længer skjule sin Kjærlighed for ham og faldt hulkende i hans Arme. Han trykkede hende fast ind til sig, som om han aldrig mere vilde slippe hende.

„Jeg har elsket dig, Feleksia, siden første Gang, jeg saa dig", sagde han og kyssede hende ømt.

„Ja", sagde hun med et skjelmsk Smil, „jeg har gjengjældt din Kjærlighed, men jeg troede kun, at du vilde have mig forladte Kvinde tilbedste".

Han tog hende atter i sine Arme.

„Nu, Feleksia", sagde han mildt, „skal du ikke mere være forladt".

Alek fortalte nu sine Forældre om Forlovelsen med Feleksia, og de holdt saa meget af den unge Dame, at de strax gav sit Samtykke til Forbindelsen. Og nu var da endelig Feleksia kommet i sikker Havn og ikke mere forladt.

Hvad Fængslerne koster. Hver Straffange koster Staten omkring i direkte Udlæg Kr. 541,00. Hvert Mangelsgaardslem koster Kr. 170.00. Hver Fange paa Kristiania Distriktsfængsel Kr. 734.00 og hver Fange i Landets øvrige Distriktsfængsler gjennemsnitlig Kr. 1045.00 aarlig.

Endel af den amerikanske Presse er ikke bange for at tilrakke Millionærernes Fruer. Det er nemlig ikke ustraffet, at en Rigmand som t. Ex. W. K. Vanderbildt i New-York opfører et Palads, der koster ham tolv Millioner Kroner, at han befolker det med Tyendepersonale paa 100 Mennesker, at hans Hustru paa et Kostumebal møder med et Toilette til 300.000 Kr. , at hun giver en Middag til 130,000 Kr. osv. Sligt fremkalder en Misundelse og et Had, der paa mange Maader lægger sig for Dagen.

Udenrigsbudgettet.

Den beklagelige Situation, som er opstaaet derved, at Storthinget kun har bevilget Udenrigsbudgettet paa Betingelse af at Gesantskabsposten i Wien inddrages, falder først og fremst det radikale Flertal paa sidste Storthing til Last.

For at man ret kan forstaa Stillingen, bør man tænke sig, at det var Sveriges Rigsdag, og ikke Norges Storthing, der fattede Beslutningen. Vi har en Gesantskabspost, paa hvilken vi sætter Pris, og som har gjort vor Fiskeeksport store Tjenester, nemlig Gesantskabsposten i Madrid. Sæt nu, at Sverige bevilgede Udenrigsbudgettet paa den Betingelse, at Gesantskabet i Spanien inddrages. Mon vi da ikke havde fuld Føie til at føle os krænkede?

Vel, vil Radikalerne sige, saa bare beholder vi denne Udsending som udelukkende norsk. Paa samme Maade kunde Sverige have beholdt Gesantskabsposten i Wien som udelukkende svensk.

Men det er indlysende, at dersom der forholdes paa denne Maade, da vil ved et eneste Pennestrog fra den ene Forbundsfælles Side det diplomatiske Fællesskab være ophævet. Det staar da kun tilbage paa lignende Maade — ved at den ene af Parterne knytter Betingelser til en Bevilgning — at ophæve det hele Fællesskab i Udenrigsstyre og Udenrigspolitik. Hvad Under da, at den Part, der uden videre er sat ud af Betragtning, protesterer?

Men den Floke, der er opstaaet, viser tillige at Sverige ikke uden Skade kan vedblive at iagttage en „afventende" Holdning. Det norske Folk maa faa Kundskab om, at det svenske Folk vil komme det imøde paa Halvveien.

Fra Onsdag den 12te Decbr. indtil Jul er min Forretning aaben Hverdage fra:

Kl. 9 Form. til Kl. 9 Efterm.

Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket!

M. Dopheides Magazin Kirkegaden 20 & 22.

Ferdinand de Lesseps,

en af Frankrigs berømteste og største Mænd i dette Aarhundrede, Suezkanalens Skaber, er Fredag Nat afgaaet ved Døden 89 Aar gammel. Panamacidets Gjennemskjæring er ogsaa hans Ide, som han søgte at virkeliggjøre, men her faldt han i Hænderne paa Svindlere og Storbedragere, som tilsmudsede ogsaa Lesseps's Navn. Han blev endog dømt, men benaadedes af Præsident Carnot, en Benaadning der vakte Glæde over omtrent hele den civiliserede Verden.

Som bekjendt er Tanken paa Panamacidets Gjennemskjæring ikke opgiven.

En Julepresent. Manden: Har du tænkt paa, hvad vi skal give Tante til Jul?

Hustruen: Nei, slet ikke, men som du ved, er hun en gammel Frøken, som aldrig har havt det noget morsomt i sine Dage. Om du nu sendte hende et anonymt Kjærlighedsbrev?

Atter Ulykke paa Tærskemaskine. I Torsdags hændte paa Gaarden Kalberg den Ulykke, at en 19 Aar gammel Tjenestepige fik sit ene Ben afslidt.

Under Tærskningen kom Pigen for nær Maskinen, hendes Skjørter blev indviklet i Hjulene, og inden man fik stoppet, var hendes ene Ben kommet ind i Maskinen og fuldstændig revet af nedenfor Knæet.

Pigens Tilstand er meget betænkelig.

Svend Foyns Begravelse foregik i Tønsberg Lørdag Kl. 1 fra Kirken under stor Høitidelighed og ualmindelig Tilslutning fra alle Stænder.

Samtlige Byens Foreninger var fremmødte med sine flerombundne Faner og Sømandsforeningen i Kristiania havde ogsaa sendt Repræsentanter, der medhavde Foreningens Fane.

Hs. Maj. Kongen lod sig repræsentere ved Kommandørkapt. Dannevig.

Et umaadeligt Følge ledsagede Kisten fra Kirken til Graven, og under hele Høitideligheden hørtes Kanonsalut.

Store Menneskemasser fra Byen og Omegn var fremmødt og alle Forretninger i Byen var lukkede.

Repræsentantvalget for Stavanger. Til Valget paa Medlemmer af Repræsentantskabet, der foregaar paa Onsdag, ventes stort Fremmøde.

Udfaldet af Valget er aldeles ubestemmeligt.

Høire og de Moderate opstiller 7 Høire, 5 Moderate og 5 Venstre. Derimod antages Venstre at ville opstille en ren Partiliste.

Der er indgaaet Overenskomst mellem Partierne om ikke at lave flere Myrmænd til dette Valg.

Forsigtighed. Kjære, hvorfor lukker du altid Øinene, naar du drikker af Toddyglasset?

For man ikke skal sige om mig, at jeg ser for dybt i Glasset.

Bøger.

I denne Tid, da saa mange spørger sig selv, hvilke Bøger de skal kjøbe til sit Hus, skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa følgende Bøger:

„Fra Judæas og Galilæas Egne" (Bibelske Spor II) af Pastor Birger Hall.

Denne Bog, som nu udkommer heftevis, er en Fortsættelse af den for et Par Aar siden udkomne „Billeder fra det hellige Land", der fik en saa god Modtagelse. Efter det hidtil udkomne vil jeg anbefale Bogen til enhver, der ønsker i Følge med en kundskabsrig og interessant Reisekammerat at foretage en Tur i Landet med de mange Minder. Du vil derved ikke alene faa et visselig i mange Maader nyt og overraskende Kjendskab til Frelserens jordiske Fædreland, men mange Steder i din Bibel, som før var dunkle eller ligegyldige for Dig, vil vil blive Dig levende og kjære. Bogen udkommer i en Pragtudgave a Kr. 0,50 pr. Hefte og i en Folkeudgave a Kr. 0.35 pr. Hefte, og vil udgjøre antagelig 10 eller 11 Hefter. 54 større Træsnit bidrager til at forhøie Bogens Værd.

Jesus og Børnene. Prædikener for Børn over de nye Evangelietexter, I Række, af resid. Kap. A. Gundersen og Pastor Birger Hall.

Rigtig en god, liden Bog, som jeg vil anbefale til alle de Forældre, som gjerne vil lære sine Børn at elske den Herre Jesus. Ikke blot at den vil være til Velsignelse under Læsningen baade for Børnene og Forældrene, men den vil ogsaa give Anledning til mange af den Slags Samtaler mellem Ældre og Børn, som bærer Frugter for det evige Liv. Det er korte, barnslige, praktiske Prædikener — som hidtil er udkomne. Samlingen vil udgjøre ca. 6 Hefter a 30 Øre.

Bogladeprisen vil blive forhøiet.

Kjøb den og brug den! Du vil ikke angre det.

Central „Afrika" af Prof. Henry Drummond, oversat af Pastor Birger Hall 1890.

Den 9de December.

(Af L. A. H.)

I Søndags fejrede Sverige og det protestantiske Tyskland 300 Aars Dagen for Gustav Adolfs Fødsel. Store Festligheder har fundet Sted i Stockholm, hvori ogsaa en Repræsentant for det tyske Kejserhus har deltaget.

Samtidig er der, især i Tyskland opstaaet adskillig Uenighed om, hvilken Ære der egentlig tilkommer den svenske Konge og Feltherre. De, der gaar til den ene Yderlighed, paastaar, at han har reddet Protestantismen, da den holdt paa at ligge under for Katholicismen. De, der gaar til den modsatte Yderlighed, vil i det højeste indrømme, at han er en Banebryder paa Krigskunstens Omraade, men betragter ham forøvrigt som en almindelig Erobrer, der har herjet og plyndret i Tyskland.

For vor Del tror vi, at der er nogen Overdrivelse i den Mening, at Protestantismen uden Gustav Adolf vilde være blevet overvunden af Katholicismen. Dette tror vi kun er rigtig forsaavidt Protestantismen kan betragtes som et Udslag af Folkeeiendommeligheder hos Nord- og Mellemeuropas Folk i Modsætning til Sydeuropas. Men en Religion er som bekjendt i sig selv ikke afhængig af Krigslykken. Den kan holde sig og udbrede sig trods ydre Modgang og det er ikke sikkert, at Keiserens Seier i 30 Aarskrigen vilde have været ensbetydende med Protestantismens Udryddelse eller dens Indskrænkning til en Udkant af Europa, om end en Svækkelse af de protestantiske Folk naturligen vil blive en Svækkelse af deres religiøse Tro. Vi ser derfor Gustav Adolfs Betydning paa en noget anden Maade.

Hans Optræden paa Skuepladsen er en Begivenhed af første Rang i Verdenshistorien. Fra dette Øieblik af vendte Strømmen sig i national Henseende. Slaget ved Breitenfeld betegner det Vendepunkt, da Ledelsen i Kultur og Magtstilling begyndte gradvis at gaa over fra den romanske til den germaniske Race.

Den langvarige og haarde Strid, der skulde finde sin Afslutning ved den vestfalske Fred i 1648, var allerede begyndt i den sidste Halvdel af det sextende Aarhundrede, da den dengang højest kultiverede Gren af Germanerne, Nederlænderne, reiste sig mod det spanske Verdensherredomme. I over 70 Aar rasede Kampen med ganske korte Afbrydelser og den hele Tid grupperede germaniske Magter sig væsentlig paa den ene Side og romanske paa den anden.

Keiseren var Repræsentant for Spaniens og Italiens Indflydelse i Tyskland, medens Nederlandene direkte hørte under Spanien. Den romanske Indflydelse i disse germaniske Lande var stor og indgribende, grundfæstet som den var ved Kulturoverlegenhed i Aarhundreder. At en stor Del af Tyskerne gik med de romanske Folk mod sine Stammefrænder, lader sig forklare heraf. Og af samme Grund er Halvdelen af Tyskerne forblevet Katholiker. Men Keiserens Kjærnetropper gjennem hele Tretiaarskrigen var Spaniere og Walloner, og hans Magt blev først brudt, da de romanske Lande, fra hvilke han hentede sin Styrke, fik nok at gjøre med selv at værge sig mod en halvromansk Magt, der greb ind til Fordel for Protestanterne, Frankrige nemlig.

Frankriges Indgriben i Krigen ophævede den Fordel, Keiseren havde ved at kunne bruge Millioner af Tyskere mod deres egne Landsmænd, og det endelige Udfald af Tretiaarskrigen blev derfor andet end det længe truede med at ville blive, da Germanerne havde mistet sin vældige Anfører paa Slagmarken ved Lützen.

Richelieu, der styrede Frankriges Skjæbne, opnaaede ved sin Optræden, det, der fra første Færd af havde været hans Maal, nemlig at afsætte Spanien og Keiseren fra deres Overmagt i Europa og gjøre Frankrige til Europas mægtigste Stat.

Han var en stor og klartskuende Statsmand. Men saa langt formaaede han dog ikke at se, at han kunde vide, at han ved at gjøre Frankrige til Europas Stormagt paa Keiserens og Spaniens Bekostning, i Virkeligheden beredte Veien for Germanismens endelige Seier over Romanismen, og at Ludvig den 14de Tidsalder skulde blive den sidste, hvori Romanismens kulturelle og materielle Overlegenhed blev anerkjendt i Europa. Skulde han se Følgerne af sin Politik, maatte han have kunnet se to hundrede Aar frem. Thi endnu ved Skiftet mellem forrige og indeværende Aarhundrede (i Revolutions- og Napoleonstiden) udfoldede den romanske Race en Kraft, der var nær ved at gjenerobre den dens tabte Position i vor Verdensdel. Men vi, som lever nu, ser klart, at den i Virkeligheden forlængst var dømt til at vige for den seierrige germaniske Race, og at Napoleon lige saa lidt kunde vende Strømmen, som Hannibal i sin Tid kunde afværge Opfyldelsen af Roms verdenshistoriske Mission.

Det er muligt, at Frankriges Indgriben under Richelieu til Fordel for Germanerne foruden at have sin Forklaring deri, at Menneskene i sin Mangel paa Evne til at se den virkelige Situation gaar den historiske Udviklings Ærinder stik imod sine egne Interesser, tillige kan være begrundet deri, at Frankriges herskende Klasser dengang var meget mere germaniske af Blod end Massen af det franske Folk. Den franske Adel følte sig i al Fald ikke synderlig beslægtet med den spanske og italienske.

Men for at vende tilbage til Gustav Adolf. Da han i 1630 steg i Land i Tyskland, var Keiseren tilsyneladende Seierherre over hele Linien. Følgerne heraf kunde have blevet overordentlig store. Endog Nederlandenes Frihed vilde have været i alvorlig Fare, og Nordtyskland kunde, dersom de tre romanske Magter, Spanien, Italien og Frankrige, havde tilladt hinanden at udfolde sin Magt frit og uhindret, være blevet lige saa afhængigt af Keiseren som dennes Besiddelser i Sydtyskland. Som man ved, var det Planen at skabe en keiserlig Flaade i Østersjøen. Danmark vilde da være blevet en keiserlig Vasalstat og England samt Sverige vilde have været de eneste Lande beboede af Germaner, der paa Grund af sin af Sjøen beskyttede Beliggenhed havde kunnet hævde sin Stilling som frie germaniske Stater.

Gustaf Adolfs Seier over Tillys Spaniere og Walloner ved Breitenfeld nær Leipzig kuldkastede med en Gang Frugterne af de keiserlige Hæres Seire over de nordtyske Fyrster og Danskerne. Seet fra verdenshistorisk Synspunkt bliver derfor Slaget ved Breitenfeld at Sidestykke til Folkeslagene ved Poitiers i 732, ved Chalons sur Marne i 451 efter Kristus

Den som særlig har Interesse af at kaste et Blink ind i Central Afrikas Forholde, men ikke har Tid eller Raad til at befatte sig med større Bøger om dette Emne, vil her finde adskilligt til Forstaaelse af dette underlige og ulykkelige Land.

6—12—94 T. Borchgrevink.

Det kongelige Extratog ankommer hertil idag den 11. December Kl. 12.44 Middag.

Literatur.

Sjøgutter før og nu. Af Oscar Tybring. „Her vil der blive en god Latter at faa", sagde en Bekjendt, da han saa at Hr. Tybring var ude med en Bog til Julen. Han tog ikke feil. Den der kjender Forfatterens Evne til at give et tro Speilbillede af det Stof, han behandler, hans Evne til at skildre det typiske og karakteristiske, hans tiltalende Humør og hans stilistiske „Næve", vil finde, at han i "Sjøgutter" ikke har skadet sit vundne Forfatterry.

Af den Del af Aarets Juleliteratur, Anmelderen hidtil har set, staar utvivlsomt Tybrings „Sjøgutter" og Aars's „Her og der" i første Række, Det er Bøger, som man ikke blot med Tryghed kan betro alle og enhver, men som ogsaa enhver vil kunne læse med ublandet Fornøielse.

For Sjøgutter, Lodser og Orlogsgaster vil Hr. Tybrings Bog være en Julelæsning som de vil forstaa at sætte Pris paa. De Personligheder, han skildrer, er jo tagne lige ud af deres Midte. Men ogsaa andre vil have godt af at se, „hvad der hender paa Sjøen". „Sjøgutter" er idethele en Bog, som man ikke er færdig med første Gang man har læst den „derfor borger dens livfulde og interessante Indhold.

H. Abels Kunstforlag: Fra Norge, 12 Akvareller af Ph. Barlag. 1. Serie. Det er farvetrykte Billeder af vore for sin Naturskjønhed berømteste Egne, en overmaade smuk og kjærkommen Present for Enhver, men ikke mindst for Slægtninge eller Venner i Amerika. Prisen er meget billig i Forhold til Udstyret.

Alb. Cammermeyers Forlag: Halvard Bergh: Reisen til Verdens Ende.

H. Aschehoug & Co.:
Olaf Holm: Hvad er Aabenbaring?
Jacobsen og O. Holst: Norges Prestekald.
J. H. H. Brochmann: Lov og Naade.
Hagerups Forlag (Kjøbenhavn):
Fanny Tuxen; Julehistorier for Børn.
Ingvar Bondesen: Eventyr.
Th. Saldern: Margarethebogen. Helten fra de engelske Skove. Børnevennens Julebog.
Olaf Norlie:
Peter Egge: Folkelivsskildringer.
E. Hansen: Religios Form, religiøst Liv, fire Prædikener.

Kristiania Sparebanks Forstandere bifaldt paa et Møde i Fredags Direktionens Forslag om, at den til Sparebanken knyttede Laaneindretning ophævedes.

Silden staar tyk nogle Mile fra Land, telegraferes fra Larvik d. 8 ds. Igaar og idag kom somme Baade ind til Fredriksværn med 11—12 Tønder. Prisen er 10 a 11 Kroner.

Ved Formandskabsvalget i Kongsberg i Lørdags seirede Venstres Liste med fra 271—213 St. Høires fik fra 195—157 St.

Ildebrand paa Landsbygden. Nat til Fredag opstod Ildebrand paa Gaarden Østre Nordby i Blakjer. Ilden brød ud i Drengestuen, der fuldstændig nedbrændte. Det meste af Indboet reddedes. Ildens Opkomst er ubekjendt.

---

og ved Zama 201 før Kristus, samt en Forløber for det endelige og afgjørende Slag mellem den germaniske og den romanske Race, der udfægtedes i 1813 paa det samme Sted — i Nærheden af Leipzig — som Svenskernes to Seire over de Keiserlige i 1631 og 1641.

Efter den Fred, som undertegnedes i Münster 1648 voxede de germaniske Magter næsten uafbrudt baade i Folketal og Magt. Af de romanske holdt kun Frankrige sig i lange Tider paa Høiden, medens Spanien og Italien uafbrudt sank. Alle ved, hvor skjæbnesvangert det blev for Frankrige, at det under den spanske Arvefølgekrig, under Syvaarskrigen og senere kun havde den kraftløse spanske Stat som Reserve under Kampene om Verdensherredømmet. Det endelige Udfald kunde derfor ikke blive tvilsomt. Men i vore Dage er vi Vidne til, hvorledes en ny Race, den slaviske, for Alvor er optraadt paa Skuepladsen og har rakt Romanerne Haanden til Forsvarsstilling mod Germanernes truende Overlegenhed.

Ingen Formaninger. Fra Skien meddeles: Bardens ansvarlige Redaktør Mikael Bie, som har gjort Skridt til retslig Tiltale mod Sognepræst Høyer, Skien, for dennes formentlig injurierende Udtalelser mod Barden, foranlediget ved nogle indsendte Opsæt om Præsten, blev Fredag ved pastorral Stevning indkaldt til at møde igaar efter Høimessen i Kirkens Sakristi for der i Overvær af Medhjelperne at modtage pastoral Formaning Advarsel og Tilrettevisning. Bie mødte med to Vidner for at protestere mod Indkaldelsen og erklære, at han ikke modtog Formaning o.s.v., men Præsten bad Vidnerne om at gaa og Bie gik da samtidig.

Fredsunderhandlinger er nu aabnet direkte mellem Kina og Japan. Japanerne holder sine Betingelser hemmelige, vistnok fordi de er saadanne, at baade Rusland og England vilde gjøre Indsigelser, om de fik vide dem.

Paa Torvet er der nu fuldt op af Kjød og Flesk etc. Man merker, at Julen staar for Døren. Hø og Halm, Poteter og Kaal er der ogsaa nok, ja stundom mere end nok af.

Gustav Adolfs-Festen.

Bureautelegram til herv. Blade.

Stockholm, 9. December. Gustav Adolfsfesten er feiret over hele Landet. Her i Stockholm har den været omfattet med usædvanlig Tilslutning. I Formiddag holdtes Gudstjeneste i Riddarholms-Kirken, hvor den kongelige Familie, Prins Heinrich og de øvrige tyske Gjæster var tilstede. En umaadelig stor Mængde Krandse nedlagdes paa Gustav Adolfs Sarkofag.

I Eftermiddag gik et storartet Fakeltog gjennem Gaderne. Paa Slottet har været holdt Gallataffel, hvorunder Kongen holdt Festtalen. Senere paa Aftenen gaves Gallaforestilling i Operaen med Tableauer af Gustav Adolfs Liv i Overvær af den kongelige Familie og de udenlandske Gjæster.

Byen er pragtfuldt illumineret. Gustav Adolfs-Statuen er overbygget med et Tempel af Blomster og Grønt med Tusinder af Glødelamper. Riddarholms-Kirkens Spir er illumineret helt op til Spidsen med bengalsk Ild og elektriske Reflektorer.

Umaadelig Menneskemasser paa Benene til sent paa Natten.

Spøgeri i Mandal.

Hele Byens Samtaleemne, alle fredelige Folks Frygt, er „den hvide Mand", som han kaldes, skriver L. & M. Amtstd".

Nogle paastaar, at det er et Spøgelse, andre at det er en Spøgefugl, som vil skræmme Folk, atter andre at det er en gal Mand, som er rømt fra Galehuset, og det er saamen ikke godt at vide, hvem som har Ret.

Nogen Aand er det dog neppe; for der skal være dem, som har været i Basketag med Manden, og de forsikrer, at han var af Kjød og Blod og havde Muskler som Jern.

Han optræder om Aftenen og Natten i hvidt Kostume, og det er Grunden til, at Folk flyr lange Veie, bare de ser en hvid Fille skinne i Mørket.

Han skal forresten være omtrent uangribelig, for ret som man har ham, er han pludselig væk — som sunken i Jorden.

Et Fænomen som dette forefaldt, efter hvad vi erfarer, ifjor Vinter paa Ullevoldsveien inde i Kristiania. Der viste en hvid Mand sig næsten hver Aften, men kun for det svage Kjøn, som han næsten stræmte Vettet af. Beboerne paa Ullevolden klagede over ham til Politiet; men saavidt vides, blev han ikke fakket. Det er derfor ikke usandsynligt, at det er samme Mand, som nu gaar igjen her nede i Mandal. Om dette er Tilfældet, haaber vi, at vort Politi vil gjøre Skam af Hovedstadens ved snart at føre Manden frem for Lyset.

Der gaar allehaande Rygter om „den hvide Mand" og hans underlige Gjerninger; men det underligste er, at ingen ved noget sikkert. Nu siges det af nogle, at Politiet har faaet Lov til at skyde ham, hvis de kommer over ham — bare i Læggen naturligvis. Naar han saa ikke kan røre sig, skal de gaa hen og ta' ham. Nu faar vi se.

Carl Johan-teatret.

Tirsdag kl. 8: (næst sidste forestilling før Jul) *Soldaterløier* og *Aprilsnarrene.*

Hatte.
Alle
Filthatte
5 Kr.
English hat magazine
Kirkegaden 30.
845

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer,

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.
Reservedele altid paa Lager.
Guldmedalje Tromsø 1894.
Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,
(Andrev Hollingworth & Co. Oplag)
Christiania.
(J. H. 801)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.
Telefon No. 269. (588)

Glem ikke
at der findes mange nyttige
Julepresenter
— billige saavelsom bedre —
i
Christiania Stentøimagazin
Torvet 8
1ste og 2den Etage.
(J. H. 808)

J. Thoresens Pianofabrik
— Christiania —
anbefaler
sit righoldige Lager af udmærkede holdbare og billige Instrumenter, der staar paa Høide med
Nutidens bedste Pianoer.
Sølvmedalje Paris 1889. Skien 1891.
(J. H. 802)
Ligeoverfor Hypothekbanken. Torvgaden 5 a.

Et enestaaende godt Udvalg
af
Guld og Sølv Lommeuhre
Taffeluhre og Regulatoruhre
samt
Amerikanske Stueuhre
hos
H. F. Nielsens Efterfölger Karl Foss
Uhrmager
Grændsn 15.
(J. H.)

Udkommet er:
Lysstreif, Kjernesprog af de mest kjendte Forfattere, samlede af Knud Claussen, elegant indb. i Guldsnit Kr. 1,75.
Fødselsdags-Kalender med Citatr fra de bedste Forfattere for hver Dag, i Aaret samlede af Knut Claussen elegant indb. i Guldsnit Kr. 2.50.
Norge, lyriske Digte i Udvalg ved Knut Claussen, indb. i Guldsnit Kr. 2.00.
Da Indholdet af de 3 ovennævnte Bøger er Uddrag af det skjønneste, der findes i Literaturen, og Aviserne enstemmig har givet dem sin bedste Anbefaling, passer disse paa Grund af den billige Pris til mindre Julepresenter.
P. Omtvedt, Boghandel,
Grændsen No. 12, Kristiania.

Følgende nye Julekort er udkommet paa mit Forlag:
No. 35. **Betzy Ohlsen:** Konen med Børnene.
„ 36. —"— Hengsengen, Bygde.
„ 37. —"— Det nye Theater.
„ 38. Ventende Sæterpige.
„ 39. Zinklar-Støtten.
„ 40. Smaapiger fra Hardanger.
„ 41. Søstrene med Langelur.
„ 42. Mødet paa Høifjeldet.
Forhandlere gives stor Rabat.
Godt Udvalg af norske og udenlandske Jule-, Nytaars- og Lykønskningskort.
Endel ældre norske Kort udsælges til halv Pris.
Billed- og Børnebøger
i godt Udvalg til billigste Priser.
P. Omtvedts Bog- og Papirhandel,
Grændsen No. 12, Kristiania. (J. H.)

mig blive her i Eagle House eller i noget andet Institut, thi naar en Skole ikke længer vil beholde mig, saa er det ganske rimeligt, at ingen anden Skole heller vil modtage mig".

„Men er det ikke leit at blive sendt bort, Ella?".

„Det vil jeg ikke blive udsat for. Jeg vil selv sige op" sagde Nella bestemt. „Tinkleton har lovet mig, at hun ikke vil sige noget om min Opførsel til Mrs. Vicary iaften, for at jeg selv imorgen tidlig kan fortælle hende derom.

Der er ogsaa en anden Grund, hvorfor jeg selv vil sige op. Hvis Mrs. V. sender mig bort fra Skolen, vil hun ikke faa Penge af Mrs Redmond, men, hvis jeg siger op, maa han betale for 3 Maaneder, og dette vil trøste den venlige Sjæl for den Skade, jeg har tilføiet hende.

„Hvor vil du tage hen?"

„Til Graham Towers, naturligvis".

„Er du da ikke bange?"

„Bange for den Stymper? Nei, langtfra. Hvis jeg var Mand vilde jeg blive Soldat, som min Fader var. Jeg skulde hjertens gjerne gjennemprygle Mr. James Redmond."

„Men er du vis paa, at han er en Kujon, Kjære?" spurgte en af de unge Piger.

„Ja, det er jeg vis paa. Jeg længes efter Morgendagen, men, „tilføiede hun, og hendes Øine fyldtes med Taarer", jeg vil ikke være istand til at sige Farvel til eder alle!"

Men alt, hvad hun svarede var, at hun „engang" vilde komme og hente mig. Jeg husker det godt; skjønt jeg var saa liden, pleiede jeg at tænke paa hende og græde af Længsel efter hende om Natten. Hun levede ikke to Aar, efterat hun ægtede Mr. Redmond. Han knuste hendes Hjerte."

„Det ved du da ikke, Kjære!" „Jo, jeg er vis derpaa. Jeg har set Mr. Redmond, og han ser ud som den, der kan tage Livet af sin Hustru!"

„Er han da saa stygg?"

„Aa nei, han er vakker nok. Han er en høi, smuk Mand med en tyk, sort Mustache, — men han har disse døsige, dorske, falske Øine og disse Linier om Munden, som Folk faar, naar de altid prøver paa at skjule sine onde Tanker med et Smil".

Aa, jeg afskyr Folk, som altid smiler, de ser saa glatte og smidige ud, ikke sandt? — Fortsæt, Kjære!"

„Jeg har bare set ham en fire, sem Gange, naar jeg er bleven flyttet fra den ene Skole til den anden, men dette er nok for mig og for ham ogsaa. Han ved, hvad jeg tænker om ham, og hader mig — han er bange for mig ogsaa, tror jeg. Dette er Grunden til, at han har ladet mig være her saalænge. Han tror sig sikker, saa længe jeg er her, men han skal finde, at han tager feil. Vent lidt".

Ella gik hen til en af Kufferterne og tog frem et stort Dokument, sammenknyttet med et lyserødt Bændelbaand.

„Se paa dette", sagde hun. De unge Piger

5

Kroner pr. Kjoletøi
8 Mtr. enk. Bredde.

For tykke solide Stoffe
— passende som Julepresent til Tjenere.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

6

Kroner pr. Kjoletøi
6½ Mtr. dobb. Bredde.

„For Stoffet Sibirien"
— udmærket Present til Tjenere.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

7

Kroner pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Fransk „Serge"
— i en flere moderne Farver.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

8

Kroner & 80 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: flot Cheviot
i moderne Farver
— (Solid Julepresent).

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

10

Kroner & 50 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Sort „Thibet"
— i extra prima Kvalitet. —

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

11

Kroner & 70 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Engelsk „Serge"
NB. Kjærkommen Present for Husmødre.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

20 Øre.

Atter har vi modtaget et Parti
Porselæns
Tallerker, der sælges til den billige Pris af
20 Øre pr. Stk.

Emil Olsen & Comp.
II Storgaden II.
(J. H.)

Averter i „Eidsvold"

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013 f.
II Stogden II.
Telegrdr. Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i
Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.
(J. H. 668)

12

13 — 14 — 15 & 16 Kroner
pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For extra elegante
Sorte Kjoletøier.
Obs. Praktisk Julepresent.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

Da jeg har bestemt mig for ikke længere at følge den før brugte Skik at give Kunder Julegave eller atpaa ved gjorte Indkjøb, gjør jeg isteden en større Prisnedsættelse paa forskjellige Varesorter. Som foreløbig skal kun nævnes;

Export Smør	Pris før	25	Øre, nu	23	Øre
Brændt Java Caffe	„ før	150	„ nu	140	„
Brændt Rio Caffe	„ før	100	„ nu	90	„
Prima Riis	„ før	25	„ nu	20	„
20 Øres Riis	„ før	20	„ nu	16	„
Enkelte Sorter Chocolade	„ før	80	„ nu	68	„

og flere Varer betydelig nedsatte.

Det skal blive mærkbart, at det ikke er for at spare mig selv for den lille Udgiftspost ved Atpaagivningen, da det og mere til vil blive ofret i Varepriserne; men min Betjening og jeg bliver sparet for meget Slid og Overarbeide, som dermed har fulgt.

Christiania i Novbr. 1894.

Ærbødigst
Ole Olsen,
Markveien ved Ankerbroen.

Moss Aktemøller, Moss

anbefaler

Korn og Melvarer.

(Sælger kun til Handlende.)

Norsk Korn

kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Udenbyes

Ordres paa:
Navnekopper og Dørplader expederes omgaaende mod Efterkrav.

Christiania Stentöimagazin,
Torvet 8.
(J. H. 829)

Julepræsenter

Album	**Portemonais**
Syetuier	**Lommebøger**
Arbeidsvæsker	**Cigarbøger**
Reisevæsker	**Skrivemapper**
Kufferter	**Skrivetøier**
Toiletetuier	**Kamme**
Syskrin	**Speile**
Parfumerier	**Kurve**

Legetøi

alt i stort Udvalg og til billige Priser hos

Aktieselskabet D. Bernau & Co. limit.
Realkreditbankens Gaard Torvgaden 2.
(J. H. 834)

Vildt
kjøbes.
A. Hamborg & Co.
Vognmandsgaden 8, Christiania.

J. Hellstrand.
Kurv og Kruvmøbelforretning.
Lager af Børne- og Dukkevogne.
Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.
Markveien 58.

Nielsen & Lie,
25, Storgaden S5,
anbefaler:
Komfürer, Magazinovne, Etageovne, Illuminationsovne & Kaminer af nyeste Konstruktioner, **Varmeneccessairer,** samt **Bryggepander, Strygeovne Strygejrne,** Vaffel-, Goderaad-, Krumkage-. Pandekagemaskiner, Munke- & Pletpander, slebne og uslebne Gryder, Barnekomfürer med Kogekar etc.
(J. H. 835)

Annoncer til „Eidsvold" modtages af
(H. O.) **Høydahl Ohme's Annonce-Expedition,**
Telefon: 584. Telegr.adr.: *Ohme.*
Øvre Slotsgade 9, Christiania,
der **besørger** Annoncer til **alle norske** og **udenlandske** Blade til deres originale Annoncepriser uden Tillæg af Porto eller Provision. Overslag leveres **gratis.**
Kun et Manuskript sendes H. O., der sender en specificeret Nota.
Overenskomster om Aarsannoncer afsluttes.
Avisfortegnelse med Annoncepriser sendes gratis og franco.

(H. O. T. B.) **Høydahl Ohme's Telegram-Bureau**
Telegramadresse: Ohmes Telegrambureau.
leverer politiske og Nyheds-Telegrammer fra Ind- og Udland til norske og udenlandske Blade og Telegramforeninger.

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri

samlede sig om hende og betragtede det store Papir i høitidelig Taushed.

„Dette er en Kopi af Moders Testamente. Jeg har sendt Bud til London efter det. Moder efterlader al sin Eiendom til mig, sit eneste Barn. Hun taler ikke om nogen Anden, men her, —" hun vendte Papiret —" er en Kodicil!"

Moder har sikkerlig hørt, at hun maatte udnævne en Formynder for mig, indtil jeg blev myndig, og at hun maatte fatte Bestemmelse med Hensyn til sin Formue i Tilfælde af, at jeg skulde dø, før jeg blev myndig, thi her indsætter hun James Redmond til min Formynder, med Fuldmagt til at trække £ 800 om Aaret af den fastsatte Kapital for at betale for min Opdragelse og mine Fornødenheder, — og hvis jeg skulde dø, inden jeg er enogtyve, jeg er jo kun atten Aar gammel nu, saa skal denne afskyelige James Redmond arve den hele Formue, — hvad tænker I om dette?"

„Din Moder kan umulig have holdt af ham, ellers vilde hun have testamenteret ham nogle Penge, ikke sandt sagde Dolly.

„Det vilde hun naturligvis have gjort, men hvoraf kommer det, at hun overlader mig i hans Hænder? Kan nogen af eder forklare mig det?

Nei, ingen kunde forklare det.

„Jo, jeg kan selv forklare det," sagde Ella, „denne Kodicil er falsk. Mr. Redmond har ikke Mod nok til at forfalske hele Testamentet og tage den hele For-

mue, men han har Mod nok til at sætte hele sit eget Navn istedetfor Navnet paa den Herre, Moder har nævnt. Derved skaffer han jo sig selv en vakker Indtægt i mange Aar af de Penge, han kan anvende til min Opdragelse, Dette kan han gjøre uden at vække Mistanke. Hvor meget koster jeg vel om Aaret? Ikke tohundrede Pund, — derfor kan han selv bruge de sekshundrede og desuden bo paa min Eiendom, Graham Towers.

Da jeg modtog dette, skrev jeg til Mr. Redmond „fortsatte hun", „at jeg ønskede at forlade Skolen og spurgte, hvor jeg skulde bo i disse tre Aar, indtil jeg blev myndig. Nu skal i høre, hvad han svarede".

Hun tog et Brev op af Lommen og læste."

„Min kjære Ella!

Som din af Loven ansatte Formynder, har jeg Ret til at bestemme dit Opholdsted, og jeg har derfor ifinde at lade dig blive, hvor du er, eller overflytte dig til et lignende Institut o.s.v. —

James Redmond".

Brevet er skrevet paa Graham Towers. Jeg fik det imorges. I kan tænke, eder hvor ærgerlig jeg blev!"

„J[illegible]", du saa ikke videre fornøiet ud.

„Jeg likte [illegible] ikke den Rolle jeg skulde spille i Stykket, — at Mrs. Vicary havde omskrevet den var jo en ligefrem Latterlighed, og da jeg tænkte paa det Brev, besluttede jeg at spille Rollen, som den burde spilles, Du kan da ikke James Redmond lade

Abonner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Abonner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.

Nr. 147. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | **Kristiania, Torsdag 13de December 1894.** | Abonnementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | **1ste Aarg.**

Fra Onsdag den 12te Decbr. indtil Jul er min Forretning aaben Hverdage fra:
Kl. 9 Form. til Kl. 9 Efterm.
Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket!
M. Dopheides Magazin Kirkegaden 20 & 22.

„STOREBRAND"
Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.
Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000
Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN
Største norske Livsforsikrings-Selskab.
stiftet 1861.
Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**
Aktieieernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.
Kontor: Kirkegaden 21.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Leken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

„Eidsvold"

begynder 1ste Januar sin anden Aargang.

Vi har i det nu snart forløbne Aar faaet det Indtryk, at der har været Trang til et Blad, der taler en moderat Fremskridtspolitiks Sag.

„Eidsvold" har været det eneste Blad til i Hovedstaden at fremholde Anskuelser, som ikke har kunnet komme til Orde der i den offentlige Presse, siden „Dagbladet" gik over fra at være et „Bondeblad" til at blive et „Intelligensblad", og „Kristianiaposten" først slog over til det radikale Venstre for endelig at gaa ind i de upolitiske Blades Række.

Vort Blad har, som alle nye Blade, havt forskjellige Vanskeligheder at kjæmpe mod, og da især den, at det er begyndt med en overmaade liden Kapital. Det er forøvrigt fælles for alle Blade, der har talt eller nu taler det norske Bondepartis Sag, det gamle „Dagblad" deri indbefattet, at der ikke har kunnet anvendes nogen betydelig Pengesum paa dets Grundlæggelse. Gaardbrugerne har nemlig lidet af hvad man kalder „flydende Kapital". Forsaavidt har „Intelligensens" Organer, baade af det radikale Venstre og af Høire en stor Fordel. De har i Almindelighed kunnet opbruge betydelige Summer i de to tre første Aar, indtil de har faaet et endeligt Tag i sit Publikum, og derfor har de saa meget bedre og hurtigere kunnet befæste sin Stilling.

Med vore smaa Midler har vi ikke kunnet lægge vor Virksomhed stort an, men vi mindes med Tak den Opofrelse og Velvilie, der er vist Bladet fra mange Hold, og som, — om den ogsaa bliver det til Del i det nye Aar, — uden Tvil vil hjælpe det ud over Børnesygdommenes Periode.

Vi tror at kunne tilegne vort Blad en Del af Æren for, at det moderate Venstre eller Centrum er gaaet ud af Valgkampen med en foroget Styrke. Sættes vi i Stand til at virke med i al Fald uformindsket Kraft, nærer vi en sikker Forvisning om, at dette Mellemparti, der i overveiende Grad støtter sig til Landets største eiendomsbesiddende Klasse, Gaardbrugerstanden, men som ogsaa har betydelig og stigende Tilslutning fra de Næringsdrivende overhovedet, vil tiltage i Vigtighed og i stor Udstrækning faa det afgjørende Ord at sige i vort Lands fremtidige Udvikling.

Man vil derfor finde det rimeligt, at vi henvender os de til de Mænd, der sidder paa Gaardene rundt om i vort Lands Bygder, samt til de Forretningsdrivende, der ønsker en rolig Udvikling med stadig Forbedring af Samfundstilstandene, og beder dem om at støtte Bladet ved Abonnement.

Finder man sig ved Læsningen ikke tilfreds med Bladets Indhold, bør man erindre, at for hver ny Abonnent, der tegnes, stiger Muligheden for at gjøre Indholdet mere afvexlende og interessant. Det norske Folk siges at være et taalmodigt Folk, og vi ønsker, at denne Egenskab skal komme tilsyne deri, at vore Abonnenter paa Land og i By velvillig bærer over med Bladets nuværende Svagheder, i Haab om, at det med Tiden skal blive bedre, indholdsrigere og interessantere at læse.

Alle ældre Folk ved, at de Blade, der nu har størst Ord paa sig for tidsmæssigt Indhold, ingenlunde har været saadanne fra første Færd af, men at de i Begyndelsen leverede en liden Kreds af noisomme Abonnenter en nokisaa tarvelig Kost. I Pressen som ellers har en langsom Vext fra en ringe Begyndelse ført sikrere til et stort og ærefuldt Maal end en Stræben efter at ville være færdig og fuldkommen med en Gang.

Vi liber en Smule under den Kjendsgjerning, at vort østlandske Publikum er lidt sent i Vendingen. Den østlandske Bonde „kjem, um ikkje so braadt", og han vil da blive den virkelige Bondepolitiks kanske solideste Støtte. Men indtil han er rykket frem paa hele Linien vil der gaa nogen Tid hen, og i denne Tid vil vi have adskillige Vanskeligheder at overvinde og være henvist til i stor Udstrækning at „tære paa vore Midler." Vi nærer dog godt Haab om, at Centrums Fremgang paa Østlandet vil være rask nok til at bære vort Blad uskadt gjennem de første bekymringsfulde Aar til en fuldt betrygget Tilværelse, saa man slipper fra, som tidligere mindst to Gange, at „begynde forfra igjen". Trangen til et Organ for bondevenlige og frisindede Anskuelser i Hovedstaden er saa stærk, at den altid vil søges tilfredsstillet.

Vi indbyder altsaa Meningsfæller i By og Land til at støtte „Eidsvold" ved Abonnement og levere sin Bestilling paa nærmeste Postkontor i betimelig Tid før Aarskiftet.

Stort Overskud. Den til Indtægt for Calmeyergadens Missionshus forleden afholdte Bazar skal have indbragt i Brutto ca. 12,000 Kroner.

Bankchef. Stillingen som Bankchef i Drammens Privatbank i afdøde Bankchef Brochs Sted er besat med Grosserer Anders Borresen, der tidligere indtil for nogle Aar siden var Chef for Drammens og Oplands Kreditbank.

Bespisningsfest for over 1000 Indbudne afholdtes Søndag Aften i Calmeyergadens Missionshus. I Løbet af Aftenen talte Pastor Birger Hall, Garver Halvorsen m. fl., medens Sang- og Musikunderholdningen udførtes af Calmeyergadens Musikkorps og Unge Mænds kristelige Sangforening. De indbudne trakteredes rigelig med Kaffe, Hvedebrød m. m.

Over 34,000 Kr. har efter Forlydende i „B. G". Cirkus Madigan indspillet under sit Ophold i Kristiania — vel 900 Kroner pr. Aften.

Keiseren begeistret for Norges Natur. Berlin 10de Decbr.: Under en Audiens, som Rigsdagens Præsidentskab igaar havde hos Keiseren, kom Samtalen ind paa hans sidste Norgesreise isommer, og Keiseren udtalte da sin Beundring for de norske Landskabers overordentlige Skjønhed.

Senere havde Præsidentskabet Audiens hos Keiserinden, der ogsaa udtrykte sin Beundring for Norges smukke Natur.

Geværet af lidet Kaliber. En amerikansk Læge, der deltager i Korea-Krigen, beretter om Virkningerne af de nye smaa Kugler: „I et Hospital ved Nagasaki saa jeg en kinesisk Officer, der paa 1000 Yards Afstand var bleven ramt i Knæledet af en Geværkugle. Kuglens tynde Staalhylster var sprængt, og Ledet var kun en Masse af Bensplinter. Knæet var fuldstændig blødt; der var ingen Knokler deri, der ikke var splintret i Smaastumper. Naturligvis maatte Benet sættes af".

Pilgrimsfarterne til Mekka. En ung Franskmand, Courtillemont, der af Generalguvernøren i Algier var bleven anvendt i en diplomatisk Sendelse til Storsherifen i Mekka, har lykkelig fuldført Reisen og bringer bl. a. interessante Meddelelser om den meget store Pengesum, som Valfarterne til Mekka koster. Han mener, at Pillegrimsfarten koster den muhamedanske Verden aarligt en Sum af over 400 Millioner Frcs. Den franske Regjering lader ikke nogen Pilgrim foretage Reisen til Mekka, medmindre han kan konstatere, at han raader over en Sum af mindst 1000 Frcs. Pilgrimenes Antal fra fransk Afrika var ifjor omtrent 9000 Personer, der altsaa idetmindste har havt 9 Millioner Frcs. til Disposition. 80 pCt. af Pilgrimene kommer fra Indien g Japan, 18 pCt. af dem er Arabere og kun 2 pCt. Tyrker. Reisen tilsøs i de store Pilgrimsdampskibe til Djeddah koster frem og tilbage kun 60 Frcs. Journal des Débats mener, at den store Masse af de nævnte 400 Mill. Frcs. kommer paa engelske Hænder, og at kun en ringe Del af Pengene kommer Araberne i Hedjaz tilgode, da disse kun er Mellemmænd mellem Pilgrimene og de store engelske Handelshuse, som forsyner dem med Alt, bl. a. ogsaa med vævede Stoffe fra engelsk og hollandsk Indien.

Mod Socialdemokraterne.

Berlin, 10de Decbr.

Da Rigsdagens Formand v. Levetzow den 6te ds. aabnede Mødet, holdt han en Tale, der sluttede med et Leve for Keiseren. Under de derpaa følgende Hurraraab blev Socialdemokraterne siddende.

Rigskansleren har nu idag oversendt til Rigsdagens Præsident et Andragende fra Generalfiskalen ved Berliner Landret, i hvilket anholdes om Rigsdagens Samtykke til Anlæg af Straffesag mod de Socialdemokrater, som i Rigsdagens fornævnte Møde blev siddende under Hurraraabene for Keiseren.

Anklagen vil komme til at gaa ud paa Majestætsfornærmelse.

Et senere Telegram meddeler, at samtlige Berlinerblade, undtagen „Kreuz-Zeitung, der tier, udtaler sig imod Tiltale, da den alene vil gavne Socialisterne.

Brand i Strinden. Til den almindelige Brandforsikrings-Indretning er indløbet følgende Telegram fra Lensmanden i Strinden:

„Inat nedbrændte Hovedbygning, Storhus og Fjøsbygning paa Hoeggen. Taxtsum: Kr. 10,360. Ilden opstod i Fjøset. „Norge" interesseret 2000, Hoavlingen".

Et Brev til Keiser Nikolai II.

I „Wiener Neue Freie Presse" berettes fra St. Petersburg: Forrige Thorsdag kjørte Keiseren langsomt henad Newski Prospekt; pludselig fløi et Brev, kastet fra Fortauget, gjennem Luften. Det var aabenbart Hensigten, at Brevet skulde falde i den keiserlige Ekvipage — men det kom til at falde under denne. Keiseren, som bemærkede dette, befalede at stanse. Strax ilede de i Nærheden staaende Gorodowots og Betjente samt ligeledes en høierestaaende Politi-Officer, blege og forfærdede hen til Vognen. Keiseren befalede den ene Okolodotschitnik at tage op det under Vognen faldne Brev. Manden adlød, men saa aldeles forfærdet ud, som om han havde faaet Ordre til at løfte en Sprængbombe, og Politiofficererne bønfaldt endog Keiseren om paa ingen Maade at aabne Brevet. Keiseren mønstrede med et noget spodsk Spil de omkring ham staaende Politifunktionærers forstyrrede og rædselsslagne Ansigter, holdt Konvoluten et Øieblik op imod Lyset og aabnede den saa. Medens nu Keiseren gjennemløb Brevets Indhold, var Brevkasteren traadt frem blandt den forsamlede Mængde og havde nærmet sig Ekvipagen paa nogle faa Skridts Afstand, hvorpaa han blev staaende med blottet Hoved. Keiseren nikkede til ham og sagde med høi Stemme: „Jeg vil opfylde alt, hvad De her skriver". Derpaa vendte Keiseren sig til Politiofficeren og sagde til denne: „Man bove ikke at gjøre denne Herre noget eller forurolige ham for dette Brevs Skyld, hverken nu eller senere. Hører De! Aldrig, siger jeg!" Derpaa gav Keiseren Ordre til at kjøre videre. Angaaende det hemmelighedsfulde Brevs Indhold er hidindtil intet blevet bekjendt."

Midlet mod Difterit.

Bergen, 10de Decbr. (N.T.-B.)

Den af Distriktslæge Henrichsen foretagne Indsprøitning af Difteritserum har havt et særdeles heldigt Resultat. Allerede efter det første Døgn indtraadte der Bedring, og efter forbigaaende Feberanfald befinder Patienten sig nu vel.

---

2 Indebrændte. Kristiansand, 11te December. (N. T.-B.)

Fredag Nat nedbrændte Landhandler Norbergarens Baaningshus paa Araksbø i Bygland, hvorved et mandligt Fattiglem samt Tjenestepigen indebrændte.

Baade Indbo og Handelsvarer, der kun delvis var assureret, gik op i Luer.

Udnævnelser. Sognepræst i Bindalen J. L. Rognaas til Sognepræst i Aremark.

Sæbjørnsens Sag

endnu engang.

Erstatningskrav paa 1 Million!

Telegram til „Mrgbl." fra Bergen.

Ved Sætte-Lagmandsret afsagdes i Lørdags Dom i Anledning af Erstatningskrav, fremsat af Adam Sæbjørnsens Forældre og Broder for Udgifter til nødvendigt Forsvar og væsentlig Belfærdstab ved den Sæbjørnsen overgaaede Lagmandsretsdom og den af ham i 395 Dage udholdte Varetægtsarrest. Sætte-Lagmandsretten bestod af Retsskriver Gjessing som Lagmand, Assessor Ring og Sorenskriver Bessesen som Retsmedlemmer; Sagfører O. Friele forrettede som Retsskriver.

Kjendelse afgaves for, at Adam Sæbjørnsens Bo tilkjendtes Erstatning af Statskassen for nødvendigt Udlæg til Forsvarer 500 Kr. og for væsentlig Belfærdstab Kr. 1000. De øvrige af Faderen og Broderen fremsatte Erstatningskrav paa henholdsvis 1 Million — en Million! — og 25,000 Kr. afvistes.

Svend Foyns Testamente.

Specialtelegram til „Mrgbl".

Om Svends Foyns Formue forlyder intet bestemt.

Af Testamentet: Kr. 4000 strax til Bibelselskabet.

Enken skal have fri Disposition levende Livet over Boet.

Efter hendes Død udbetales ca. Kr. 250,000 til Slægtninge og Kr. 170,000 til Legat for trængende Sømænds Enker og Børns Forpleining.

Af Resten oprettes „Svend Foyns Missionsfond", af hvis Renter 9/24 anvendes til Emissærskoler, 9/24 til Missionsselskabet i Stavanger, 4/24 til andre Hedningemissioner og Resten til vældædige Stiftelser af forskjelligt Slags.

*

I et Brev til „Mrgbl." skrives, at Foyns efterladte Formue anslaaes til ca. 4 Millioner Kroner. Om selve Testamentet heder det:

Efter Forlydende skal Testamentet være meget vidtløftigt af Omfang og fuldt af religiøse Udviklinger, — dertil kommer en lang Opregning af Smaabeløb til mange Slægtnin e etc.

Hovedpunkterne i Testamentet, forsaavidt som disse lader sig sammenfatte i en kort Sum, skal være følgende:

A. Fri Dispositionsret for Længstlevende i levende Live, dog paa følgende nærmere Vilkaar:

1. 4000 Kr. udredes strax til Bibelselskabet.
2. Bedehuset og Arbeiderboligerne i Tønsberg drives omtrent som nu.
3. Svend Foyns Borgerskole i Christiania tilstaaes 60,000 Kroner, — men, NB. senerehen i Testamentet er der imidlertid ved en Tilføielse af iaar skrevet, at denne Skole allerede har faaet mere end denne Sum efterat Testamentet oprindelig blev skrevet, hvorfor Skolen, saavidt forstaaes, efter den sidste Bestemmelse intet skal have.

B. Efter den Længstlevendes Død skal ca. 56,000 Kroner uddeles til nogle bestemt opregnede Slægtninge og desuden 1/20 — en Tyvendedel — af Resten til Slægtninge paa Foyns Side og 1/20 til Slægtninge paa Hustruens Side, — dog ikke mere en 100,000 Kroner paa hver Side.

Saa skal der oprettes et Legat paa 170,000 Kroner, af hvis Renter 1000 Kr. skal anvendes til trængende Sømænd (Testamentet skal efter Forlydende ikke indeholde nogen Bestemmelse om, hvor Anvendelsen skal ske); og endvidere 1000 Kr. til fattige Enker eller Tjenestepiger, 1000 Kr. til fattige Børns Beklædning, og saa mindre Summer til Personer, saalænge de lever, og senere skal de gaa til Missionsøiemed etc.

Af Resten af Formuen skal der saa — som omtelegraferet — dannes „Svend Foyn og Hustruens Missionsfond", af hvis Renter 9/24 væsentlig skal gaa til Emissærskoler

(Ved dette Afsnit findes der i Testamentet indtaget en længere religiøs Udvikling, som konkluderer med Betragtninger om Emisærskoler).

5/24 til Hedningemissionen (Missionsselskabet i Stavanger).

4/24 til andre Hedningemissioner, som f. Ex. Zulu, Santhalistan etc.

1/24 til „betrængte evangelisk-lutherske Menigheder i Europa".

1/24 til veldædige Stiftelser som f. Ex. Diakonissestanstalten, Magdalenastiftelsen „og andre".

1/24 til Bibelselskabet, kristelige Skrifters Udbredelse, Bedehuses Oprettelse „etc".

2/24 „hvor det mest behøves til Guds Riges Fremme."

Om Anvendelse af de resterende 3/24 eller en Ottendel kan der ikke ses i Testamentet at være truffet nogen Bestemmelse.

„Verdens Gang"

har ikke forstaaet Pointet i vore Udtalelser om Boligspørgsmaalet, naar det har kunnet skrive som om Modstanden mod den Maade, hvorpaa det radikale Venstre tænker at løse dette Spørgsmaal, blot hviler paa den gamle økonomiske Lære om „Tilbud og Efterspørgsel". Ganske vist vil denne Faktor have meget at sige — den gaar som en Understrøm allevegne — og den vil i al Fald være stærkere end hvilkensomhelst Kommunebestyrelse i Kristiania. Men dette var ikke Pointet i vor Bevisførelse.

Vi har fremholdt, at om Kommunen bygger i en nok saa udstrakt Maalestok, vil dog ved Siden deraf Tilstanden med Hensyn til Boliger, dersom der ikke gribes ind paa anden Maade, blive lige saa daarlig som før. Man opnaar ikke andet end at bygge kommunale Paradiser for dem, der er saa heldig engang at faa Adgangskort til disse Paradiser, men udenfor Paradismuren kommer Menneskene til at have det akkurat som før, og i stedse stigende Antal.

Socialisterne har sit Middel derimod. De kan forbyde det private Byggeri, saa at Kommunen overtager det hele Ansvar med Hensyn til sine Indbyggeres og de tilflyttende Skarers Indkvartering. Dette er den logiske og følgerigtige Konsekvens af den Byggepolitik, det radikale Venstre efter Socialisternes Anvisning er slaaet ind paa.

Det Middel, vi har anvist, er strenge Bestemmelser med Hensyn til Husleiligheders Beboelighed og med Hensyn til Indkvarteringens Størrelse i hvert Værelse eller hver Leilighed. Ved dette Middel mener vi kan opnaaes baade nyttige og praktiske Følger.

Denne Fremgangsmaade vil sandsynligvis lede til, at Husleiepriserne, om de ikke ligefrem stiger, i al Fald ikke bliver billigere. Men vi tænker denne Følge kan være nok saa heldig, da den i nogen Mon vil hæmme den overhaands Indflytning af Proletariat, der stadig trykker Arbeidslønnen og forøger Antallet af Arbeidsløse og Fattigunderstøttede.

Gaar man i Vei paa den Maade, det radikale Parti tænker sig, og lader Kommunen forsøge paa at regulere Husleien ved at „kaste billige Leiligheder ind paa Markedet", ved Hjælp af et udstrakt Byggeri, da bliver den sikre Følge den, at Indflytterstrømmen kommer til at blive stadig og voxende. Boligspørgsmaalet bliver da saa langt fra sin Løsning som nogensinde. Det af det radikale Parti anbefalede Middel minder adskilligt om de forskjellige Begunstigelser, som i Keisertiden blev Hovedstaden Roms Befolkning til Del, og som havde megen Indflydelse paa denne Bys Vext til en efter Oldtidens Forhold kolossal Størrelse. Alle ved, at trods disse Begunstigelser var Fattigdommen og Elendigheden blandt Roms Befolkning over al Beskrivelse stor, og ingen er i Tvil om, at Størsteparten af de tilstrømmende vilde være blevet bedre og nyttigere Samfundsmedlemmer, om de var forblevet hjemme under sine smaa tarvelige Forhold i Stedet for at lade sig lokke af den store Bys Glans og den keiserlige Regjerings human Omsorg for sin Hovedstads Befolkning.

Vi beder „Verdens Gang" overbevise os om, at vi tager feil; Bladet faar da være saa god at fremstille, hvordan Virkningerne efter dets Opfatning vil ytre sig, naar den kommunale Byggevirksomhed er kommet i Gang og Komunens Huse har aabnet sig for Beboerne.

Til Svend Foyns Enke indløb ifølge „Tønsb. Bl." i Anledning af Dødsfaldet følgende Telegram fra Stockholm 30te Novbr.:

Hs. Majestæt har med stor Deltagelse modtaget Efterretningen om det Tab, som De har lidt og som ogsaa vil blive smerteligt følt inden vide Kredse i fædrelandet. Gram.

Kongen, Kronprinsen og Prins Carl ankom hertil Tirsdag Middag med Ekstratog. Statsraadsafdelingen i Stockholm medfulgte. Opigjennem hele Karljohansgade var der samlet en Masse Mennesker, som især paa enkelte Punkter hilste de kongelige med stærke Hurraraab.

Noget Ministerskifte vil efter Forlydende ikke finde Sted nu, kun Konferancer om Stillingen.

Krisen indtræder først ved det nye Storthings Sammentræden.

Over det nye Storthings Medlemmer er der udkommet en Fortegnelse i Kommissionen hos Haffner & Hille herstеds. Heftet indeholder desuden Oplysninger om Valgene. Disse Oplysninger kunde dog været nøiagtigere. Det tager sig saaledes f. Ex. mildest talt rart ud at der i Stavanger Amt ikke er opført en eneste Valgmand som moderat. Samtlige Amtets Thingmænd er derimod rigtig opført som Moderate.

Henrik Ibsens nye Skuespil i 3 Akter, „Lille Eyolf" ankom hertil Tirsdag Middag. Samtidig udkom den paa engelsk, tysk og fransk.

Konversationstonen. Ifølge „Thurgauer Zeitung" har Overretten i Bern frikjendt en Bonde, der havde kaldt en Hesthandler for en „usæl Hund, en Soldier og et Tugthuslem"! Retten motiverede sin Dom med, at „den vanlige Konversationstone paa Høstmarkederne var saadan".

Madforsyningen.

Ja, nu er der fuldt op af alle Slags paa Udsalgsstederne, lige fra den mest skindmagre Torsisk til den velgjødede Grisekrot. Nu kan man se, selv om man ikke vidste det før, at Julen staar for Døren.

Flesket er fortiden i Majoritet, selv om denne, ligesom i det vordende Storthing, er noget kneben. Og det er gjennemgaaende Flesk, der fortjener Navnet. Det er en ren Fornøielse at se, at nu har Landmanden lært at indse Sandheden af det gamle Ordsprog: „Vil du have fedt Slagt, saa maa Fedtet komme fra Maven paa dine Dyr.

Ikke blot Flesket, men ogsaa det øvrige Kjød, som frembydes til Salg, bærer Vidne om, at Bønderne mere og mere begynder at indse Nødvendigheden af og Fordelene ved en rigelig Fodring ved sit Husdyrstel. Det er Sultefodring, som kanske mere end noget andet har bragt Landmanden paa Knæerne og sat Landbruget i den Stampe, det paa flere Kanter af Landet nu befinder sig i.

Fisk er der ogsaa tilstrækkeligt af, og det er gjennemgaaende gode Sager. Det koldere Veir, vi har havt, gjør jo ogsaa meget til, at Førstfisken faar beholde sit appetitlige Udseende saa længe som muligt.

Af Madvexter findes, foruden Hø og Halm (hvad Ankertorvet næstrn stadig er overfyldt af), nu næsten ikke andet end Poteter og Kaal. Men de Sager er der ogsaa nok, somme Tider mere end nok. Havefrugterne paa Torvene indstrænker sig nu til Æbler og Pærer, der mere og mere begynder at se ud, som om de led af en vis Hudsygdom.

Gurkos Tid er forbi. Fra den russiske Ingenrigsminister har General Gurko i Warschau modtaget følgende Telegram:

„Paa Keiserens Befaling skal jeg bede Dem om ikke at blande Dem i den katholske Geistligheds Anliggender og ikke udstede nogensomhelst Ordre til nævnte Geistlighed".

Lørdag — skulde Gurko efter Bestemmelsen overrække Zaren sin Dimission.

„Juleklokker". Blandt alle de mange „Julenummere", der nu bydes Publikum, indtager „Juleklokker" der er udkommet paa Lutherstiftelsens Boghandels Forlag, baade ved sit Indhold og sit Udstyr en fremragende Plads. I en ganske særlig Grad fortjener „Juleklokker" at blive udbredt til hvert et Hjem, hvor man har Forstaaelse af Julefesten, og hvor man virkelig glæder sig i Julens „glade Budskab"; thi „Juleklokker" taler saa varmt om „Lyset, der kom til Slægten med Liv og Ufor krænkelighed". Vi maa lykønske Lutherstiftelsens Boghandel med dette Julenummer, idet vi i „Juleklokker" bydes et Hefte, der i sit Indhold vil bringe Julestemning i Hjertet, og i sit Udstyr vil blive en vakker Gave paa Julebordet.

I de Mænds Navne, vi finder i Indholdsangivelsen, gives Garanti for, at „Juleklokker" bringer os et Indhold, der vil glæde og opbygge os.

Hvad Prisen — 1 Krone — angaar, maa det siges, at den er meget moderat, naar man tager Hensyn til det Arbeide der er lagt paa at give Heftet et til dets Indhold svarende smukt og stilfuldt Udstyr. O. C.

Passagerfarten paa Amerika. Hamburg, 11te Decbr. „Hamburgische amerikanische Packetfahrt-Actiengesellschaft" har med Thingvallaselskabet afsluttet Overenskomst om, at begge Selskabet fra 1895 i Fællesskab skal oprette en regulær ugentlig Dampskibsforbindelse Kjøbenhavn—Göteborg — Christiansand, hver anden Uge Christiania—Newyork.

Kong Olaf og hans Mænd. Historisk Roman af Julius. J. H. Kinhults Forlag.

Af denne spændende Fortælling fra NorgesFortid er udkommen to Hefter. Bogen vil særlig komme til at omfatte Olaf den Helliges store Kampe som Korsmand og Konge. At dømme efter de to første Hefter er Forfatteren Herre over Stoffet og som Kilder bruger han de bedste ældre og nyere historiske Værker. n.

Kongen og de to Riger.

I Anledning af Kongens Ophold i sin norske Hovedstad indeholder Bladene forskjellige Betragtninger.

Høireblade, som vi ikke vil regne til de ansvarlige, synes at imødese en Politik i den nærmeste Fremtid, der, hvis Enkelhed altid er det samme som Sindrighed, vilde være ganske ualmindelig sindrig og godt udtænkt.

Den bestaar simpelthen deri, at Ministeriet Stang gaar af for at overlade Kongen personlig, med Støtte i det svenske Folk, at optage Kampen mod vort radikale Parti. Naar det første afgjørende Slag har staaet, naar Kongen (uden norsk Mands Raad) har afvist de fra radikal Side stillede Krav og derved gjort et radikalt Ministerium umuligt, skal Høires Mænd atter tilkaldes og danne en Regjering paa Programmet „intet at gjøre, men se Tiden an".

Et Blad, der maa regnes til de ansvarlige, tror at vide, at det Stangske Ministerium ikke vil indlevere sin Afskedsansøgning før Storthinget træder sammen. Skulde mod Formodning saadan Ansøgning indleveres allerede nu, kan man med Sikkerhed gaa ud fra, at Kongen vil anmode Ministeriet om at vedblive at lede Forretningerne indtil Storthingets Sammentræden. „En Dimission vil", siger Bladet „ikke have synderlig anden Betydning end at konstatere for Almenheden Ministeriets Billighed til at stille Kongen fuldstændig frit i sine Beslutninger om Regjeringens fremtidige Sammensætning."

Da ingen tviler om, at det Stangske Ministerium vil vise denne Loyalitet, anser Bladet det for overflødigt at dette konstateres allerede nu.

Heri kan vi nok være enig, men vi er ganske uenig i, at en Afskedsansøgning indleveret nu og efterfulgt af en Opfordring fra Kongen til indtil videre at lede Forretningerne, ikke vil betyde andet, end at denne Billighed konstateres.

Den vil betyde meget mere. Den vil nemlig, seet i Sammenhæng med, hvad der forøvrigt forlyder, tilkjendegive at Ministeriet ikke har noget Bidrag at yde til Løsning af Stillingens Vanskeligheder, at dets Hverv er endt med at det, som en midlertidig, programløs Regjering, har staaet i Spidsen for Landsstyret indtil Valgenes Tilendebringelse. Ministeriet Stang udtaler paa denne Maade „allerede nu", at det intet Raad har at give Hans Majestæt med Hensyn til Fremtidens Politik.

Og dette betyder endnu mere: Det betyder, at Højre som Parti indtil Videre vil iagttage Neutralitet, overladende Kongen og det radikale Parti at udkjæmpe Kampen med hinanden. Naar nemlig Kongen træder i Underhandling med det radikale Partis ledende Mænd, kan han ikke ved disse Forhandlinger tage til Udgangspunkt noget Raad, som hans nuværende Ministerium giver ham. Thi dette Ministerium har konstitueret sig som Forretningsministerium uden Program. Kongen handler da paa en Gang som svensk Konge og som Mægler mellem de to Riger, men ikke som norsk Konge.

Det er karakteristisk, at det samme Blad stærkt betoner, at Unionsstriden er et internationalt Anliggende de to Riger imellem, intet indre norskt. Vi mener, det er farligt at betone dette for stærkt. Det kan for meget blotstille baade Unionen og det Kongedømme, der er et af de væsentligste Baand mellem Rigerne. Og om Betoningen heraf maaske i den nærmeste Fremtid kan føre til det tilsigtede Maal, kan den derigjennem antydede Politik let i Længden blive den farligste. Vi anser det for nødvendigt og i høieste Grad ønskeligt, at Hans Majestæt ved alle sine Handlinger kan henholde sig til Raad, som hans norske Raadgivere har givet ham.

Skal Du kjøbe en god Roman, saa se indom vor Expedition og kjøb „Du er Manden, 374 Sider, en af de mest spændende Romaner, som er at faa kjøbt Den koster Kr. 1,50 i pent Originalbind og uindbundet kun 80 Øre.

Tønsberg Kreditbank skal rekonstrueres og Aktiekapitalen forsøges forøget til en Million Kroner. Af ny Aktiekapital er tegnet ca. 200,000 Kr.

Kirkeligt Stiftsmøde skal fra 9de til 11te Januar 1895 afholdes i Trondhjem.

Missionær Skrefsrud hviler sig ud i Minneapolis for Øieblikket efter en anstrengende Foredragstourné paa flere Maaneder. Han har præket hver Dag, af og til 2 Gange om Dagen og desuden reist en 20—30 Mil daglig. Han har indsamlet omtrent 10,000 Doll. (ca. 37,300 Kr.) til Santalmissionen, skriver „Norden".

Fra Skolen. Læreren: „Hvilke er de syv Dage i Ugen? Lad mig høre!"

Eleven: Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag, Fredag, Lørdag — — — — .

Læreren: „Ja, men det er kun sex, der mangler en! Naar gaar din Moder i Kirken?"

Eleven: „Naar Far har kjøbt en ny Hat til hende!"

„Vestlandsposten", der i nogle Artikler har hævdet, at Utheims Valgstatistik for 1894 har Feil for de sydlige og vestlige Amter, gjør idag opmærksom paa, at ogsaa Utheims Valgstatistik for 1891 har Feil. Saaledes feilagtig Opsummering, givende Venstre 50 Stemmer formeget, ligesom han ved at afrunde Partiernes Urvælgerstyrke i hvert Amt kommer til urigtige Resultater.

Skjønt Utheim for 1891 og 1894 vistnok er upartisk og idethele paalidelig, har han dog saadanne Feil, at hans Statistik for 1894 ikke udenvidere kan erklæres rigtig eller andres fra hans afvigende, Beregninger misvisende. For de 5 sydlige og vestlige Amter fastholder Bladet sine Beregningers Nøiagtighed; de viser for disse Amter 290 Stemmer gunstigere Resultat for Moderate og Konservative end Utheims Statistik. (H. O.)

Difteritmidlet prøvet i Kristianssand. I Tidsrummet fra 1. Oktober til 8. December er der i Kristianssjang indtruffet 52 Tilfælde af Difterit med 6 Dødsfald, I 12 af disse Tilfælde, hvor ikke Serum har været anvendt, er indtruffet 3 Dødsfald, og i 40 Tilfælde, hvor man har anvendt Serum, har kun 3 havt dødeligt Udfald. Af disse 3 Dødsfald er de 2 indtrufne efter Midlets Indsprøtning og henholdsvis 3 og 5 Dage efter Sygdommens Udbrud. Beholdningen af Serum var nemlig opsluppet i nogen Tid. I 31 Tilfælde, som blev behandlet ved Indsprøtning af Serum 1 a 2 Dage efter Sygdommens Udbrud, er ikke indtruffet noget Dødsfald.

Aktieteguingen til Holmenkolbanen begyndte Søndag, og er der til Dato tegnet Aktier for ca. 97,000 Kr. Der kræves, som tidligere nævnt, en Kapital paa 600,000 Kr., alternativt 640,000 Kr. Holmenkollens Sanatorium har tegnet 10,000 Kr.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Torsdag kl. 8: *Soldaterløier Aprilsnarrene.*

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Telefon No. 269. (588)

Vniterfrakker.

Ulstre, Kapper og Høstfrakker i største Udvalg til nedsat Pris. Herreklæder, alle Slags. Floshatte. Nogle Damekaaber samt en Masse andre Ting i Kristiania Godtkjøbs-Bazar, Osterhousgaden 8, mellem Storgd. og Torvgaden. Udstillingen i flere Værelser. Indgang i Porten.

(J. H. 857.)

Hatte.
Alle
Filthatte
5 Kr.
English hat magazine
Kirkegaden 30.
845

Fra *Christiania Håndelsfjøs og Stald* leveres extra god *Kogjødsel* for *3 Kr.* pr. Ton, oplesset i *Jernbanevogn* paa Østbanen.

O. Michelsen
Brogaden 24.
(H. O. 58)

Juleudstilling
2den Etage
Presentgjenstande i Glas, Porselæn etc. i stort Udvalg.
Christiania Stentøimagasin
Torvet 8.
Telefon 1188. **Telefon 1188.**
(J. H. 628)

Hansen & Garthes Skotøimagazin,
Torvgaden, ligeoverfor Dampkjøkkenet
har det største Udvalg og billigste Priser. Tøfler og Galoscher i rigt Assortement.
Skotøi
Mere end Halvparten af vore betydelige Beholdninger af **smukt og solid Skotøi** skal udsælges i denne Maaned til Godtkjøb, lige ned **til Indkjøbspriser**
(J. H. 858)

Illustreret Familieblad

— Redaktør: Georg Smidt —

udkommer som hidtil med et stort 8 sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret.
Enhver Abonnent, der inden Udgangen af December indsender Kontingent for Januarkvartalet, faar sig **gratis** og **franko** tilsendt det smukke Billede:

Herre, hjælp mig!

(den synkende Peter).

Bogladepris 4 Kroner.

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kroner pr. Aar og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommisionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren.

C. Andersen, Horten.

852

Total Realisation

af

Tricotagevarer nu inden Jul.

Idag paabegyndes Bortrealisationen af **300**

Dusin Herretricotage i Trøier & Benklæder

der er mig tilsendt fra en indenlandsk Fabrik til Bortrealisation for betydelig nedsatte Priser — tildels grundet ubetydelig Vævefeil.

Realisationen varer kun December Maaned ud.

Samtidig som Realisationen af ovennævnte Beholdning foregaar, tillader jeg mig at offrerre det ærede kjøbende Publikum nedenstaaende af eget Fabricat, specielt billig noterende Varer, 200 Dusin Dametrøier med lange og korte Ærmer, fra Kr. 6.00 pr. Dusin, 0,55 pr. Stykke. 500 Stykker strikkede Uldskjørter fra Kr. 1.25 pr. Stk., 200 Par strikkede Damebenklæder fra 2.20 pr. Par, Børnebenklæder i 6 Størrelser fra 0.60 pr. Par, Børnekjoler, Kufter, en Mængde Strømper for Damer, Herrer og Børn.

Alt i den korte Tid til Underpris.

Dame. Herre & Børneveste

i rigt Udvalg, mange Farver og Mønstre, solideste Kvaliteter, lige fra Kr. 1.50 pr. Stk. Mavebælter, Skjørf, Vanter, Vaatter, Huer, strikkede Guttedragter i 6 No., Jerseydragter i 5 Nummere. — NB. Et Parti Jægerskjorter og Benklæder til ca. ½ Pris.

Enhver *sparer Penge ved at kjøbe ovennævnte Artikler hos mig fra nu og til Jul.*

T. M. Steffensen

Tricotagefabriks Udsalg, Torvgd. No. I,

4 Døre fra Hjørnet af Stortorvet.

Udkommet er:

Urskovens Døtre af D. James,

med mange Illustrationer, 3 Dele, 1083 Sider Kr. 6,00, indb. i 3 Originalbind Kr. 9,00, Porto 0.50,

Til Ungdommen gives neppe en kjærere Julepræsent end Urskovens Døtre, der er af de mest spendende, interessante Bøger, der er udkommet.

P. Omtvedts Boghandel,
Grændsen 12 Kristiania.

(J. H. 855.)

Livsforsikrings-Aktieselskab

Hafnia.

De Forsikringer, der tegnes inden Nytaar, deltage i Udbyttet for hele indeværende Aar. I 1895 finder den kontante Udbetaling af Hafnias Udbytte Sted.

Cand. Anders Olsen.
Generalagent,
(J. H. 856) **Osterhousgaden 26, II.**

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8,

anbefaler i Partier og mindre Dele:

Vine og Spirituosa.

Bedste norsk **Curacao,** eget Fabrikat.

817

Elektrikse Apparater

alle Slags anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446 **N. Jacobsens**

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udfores nøiagtigt og billigt.

(J. H. 780)

Centralopvarmnings-Anlæg

med Damp eller Vand,

NB. **ikke Varmlufts-Anlæg**
nyeste amerik. System
beregnes gratis
og udføres billigst ved

Amerikanske Maskincompagni
Tordenskjolds Plads.

Egner sig for **gamle** som for **nye,** for **små** som for **store** Bygninger!

Forurenser **ikke** Luften i Værelserne.

Kræver **ikke** mere Tilsyn end en almindelig Magazinovn, og er meget økonomisk! Pigen passer det, en Maskinist absolut unødvendig. Reguleres **fuldstændigt** og med største **Lethed!** Dette er den behageligste og mest praktiske Maade at faa sit Hus opvarmet paa!

Katalog franco.

(J. H. 852)

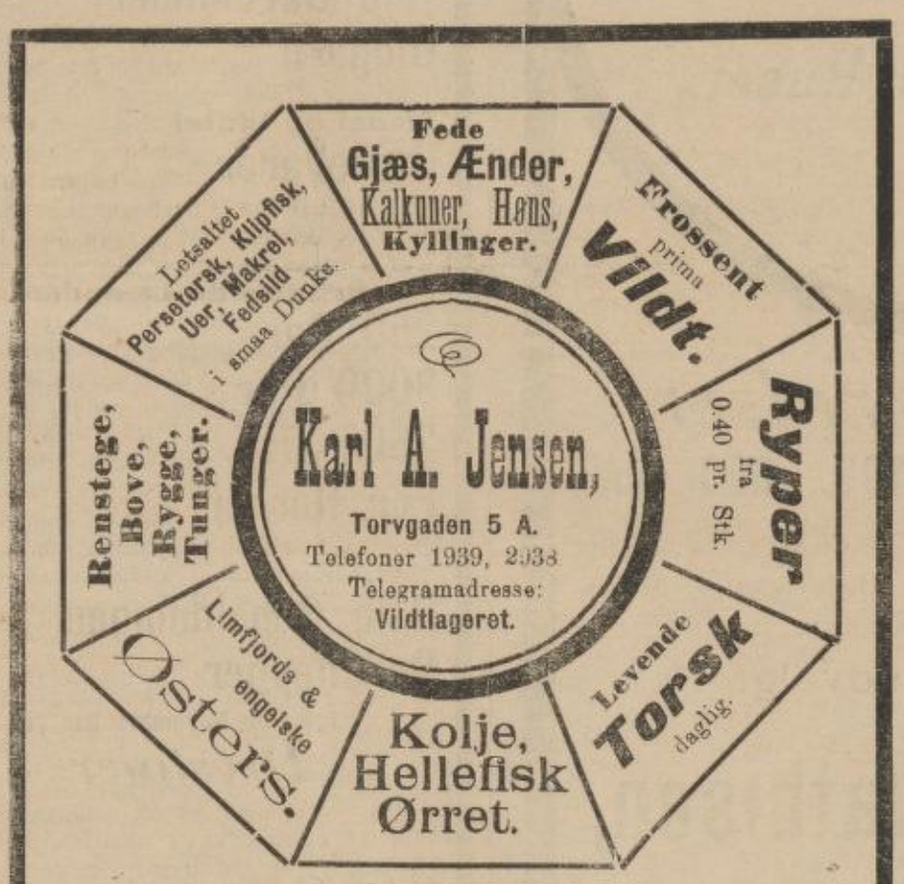

Læs her! Læs her!

A. Vollmanns Efterfølgere.

Til Juleindkjøb

Nyt!
Stativlamper
Nyt!
Lysekroner
Glas, Messing, Kobber, Porcelain,
Nyt!
Venezianske Lygter
Nyt!
Maaneskinslamper
Nyt!
Kandelabre
Nyt!
Jetonskrin
Nyt!
Fantasiartikler & Bijouterivarer.

anbefales:
Nyt!
Bordlamper.

Vor Forretning, som iaar omfatter saavel de billigste som de fineste Sager, tillader vi herved at henlede Opmerksomheden paa saavel for vore inden- som udenbyes Kunder. Forretningen for denne Saison omfatter særdeles mange smagfulde Gjenstande:

Nyt!
Theborde.

Nyt!
Hængelamper
Nyt!
Sorte Lommeurhe
for Herrer og Damer.
Nyt!
Taffeluhre
Nyt
Theaterkikkerter
Nyt!
Søiler & Etagerer
Nyt!
Schakspil
Nyt!
Decorationsartikler.

847

Ny
Gorgonzolaost
ankommen idag til
Jensen & Co., Torvg. 5 A.

Camembert
&
Fromage de Brie
anbefales af
Jensen & Co.,
Torvgd. 5 A

Ægte
Lyonerpølse
ankommen til
Jensen & Co.,
Torvg. 5 A.

Ægte
Salamipølse
ankommen til
Jensen & Co.
Torvgd. 5 A.

Røget Aal
Gaaserul
ankommen til
Jensen & Co.,
Torvgd. 5. A.

Kaviar
anbefales af
Jensen & Co.,
Torvgd. 5 A.

Konkurs-
Realistaion.
af
Norsk Industriforretning's Restbeholdning
fortsættes fra 18de October
til ca. halve Priser
hos
Schmidt Breda
— Storgaden 12 —
(J. H. 693)

Harer, Ryper, Tiur, Røi, Aarfugl, Dyrstege, til billigste Dagspriser i Bazaren 45,
Julius Norbye.

Smør. Fineste Meierismør, sjelden godt Rørossmør, saavelsom billigere Sorter. Smør til billigste Dagspriser i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Gjæs. Store, fede, nyslagtede Gjæs & Ænder i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Skinker. Extra fine Hamburger-Skinker, danske sukkerlagede Skinker, extra fine Spegepølser i Bazaxaren 45.
Julius Norbye.

Ost. Ægte Schweizerost, hol. Stoltzer-, Nøgel-, & Edamerost, norsk Nøgelost, Schweizerost Hedemarkens Pultost og Prim samt extra fin ***Gjedemysost,*** saavelsom billigere Mysost samt sjelden god Flødeost til 17 Øre Marken i Bazaren 45.
Julius Norbye.

Gudbrandsdalsk
Faarekjød
ankommen i Bazaren 45.
Julius Norbye.
Telefon 1199.
(J. H. 854)

Total Realisation.

Grundet Overtagelse af Forretningen efter

Hr. Nicolai Nielssen, Grændsen,

udsæges hele Varebehodningen til og under Indkjøbspriser!

Af Beholdningen fremhæves: Bleget og ubleget Lærred og Bommesi, blg. og ublg. Lagenlærred, Stout, Shirting, Dugdreiel, Sirts, Blaatøi, Uldtøi og Floneller, Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper.

Billige Arbeidsklæder.

Skindbuxer	fra Kr. 2.50
Vadmelsbuxer	„ „ 3.00
Do. Veste	„ „ 1.80
Islandske Uldtrøier	„ „ 3.00
Hvide Skjorter	„ „ 0.95
Do. Do. af Stout	„ „ 1.40
Busseruller	„ „ 1.00
Hvide og coul. Underbenklæder	0.80
Maskinjakker extra	2.00
Uldskjorter	1.50
Buxesæler	0.30

For Huset.

Lagenlærred dobb. bredt pr. M.	Kr. 0.55
Sirtsgardiner 0.30	„ 0.36
Hvide Gardintøier	„ 0.20
Rød Damask	„ 0.57
Bolster	„ 0.30
Do. fjærtæt	„ 0.50
Domestik	„ 0.25
Haandklædedreiel	„ 0.50
Blaagraat Uldtøi	„ 0.45
Slitegarn pr. Pund	„ 1.80

For Damer.

Dameskjørter; strikkede	Kr. 2.50
Damestrømper, sorte	„ 0.90
Dametøfler	„ 2.00
Langschawls	„ 2.00
Damegaloger	„ 2.50
Uldtørklæder	„ 0.60
Sorte og hvide Hansker	„ 0.50
Paraplyer	„ 0.75
Jerseyliv	„ 2.00
Uldtrøier, lange Ærmer	„ 1.00
Do. korte Do.	„ 0.75

For Herrer.

Grove Uldtrøier	fra Kr. 1.90
Fine Do.	„ „ 1.80
Herreveste	„ „ 3.00
Underbenklæder	„ „ 2.10
Skjorter med Snøring	„ „ 1.35
Tøfler	„ „ 2.25
Snipper og Manchetter	„ „ 0.25
Dæksslips, Silke	„ „ 0.40
Galoger	„ „ 3.60
Vadsække, store	„ „ 1.50
Lange Skjærf	„ „ 0.40
Strømper	„ „ 0.75

For Børn.

Nansenhuer	fra Kr. 0.80
Vanter	„ „ 0.35
Kufter	„ „ 1.00
Lommetørklæder	„ „ 0.10
Skjærf	„ „ 0.20
Kraver	„ „ 0.20
Buxesæler	„ „ 0 20
Dresser af Cheviot	„ „ 4.00
Uldtrøier	„ „ 0.40
Buxesæler	„ „ 0.20

(J. H.)

C. Otto Sommervold.

Afpassede

Gulvtæpper

Kjærkommen

Julegave til Huset.

Alle Störrelser

fra 30 × 80 cm. — 400 × 600 cm.

Brüseler — Velvet — Tapestry — Chiras — Axminster — Torneay velvet — Kedder — Hollandske — Filt — og mange andre Kvaliteter.

Nyt Mønsterudvalg!

Bernh. L. Mathisen,

2den Etage.

Møllergaden No. 3.

Hvad der kan spares i et Hus ved at kjøbe sine Varer paa rette Sted er ganske betragteligt).

Inden Jul

bortsælges og hvoraf mange Ting som passer til **Julepræsenter:**

2500 mtr. fransk helulds Kjolecheviot udsælges 65 Øre under regulær Pris (før 2.40, nu 1.75). Smuk Julepresent.

Cheviot og Klæde ligefra 70, 80, 1.00 i god Qvalitet.

500 mtr. Helsilkestof i lyserød, rødbrun, hvid og blaa Farve kun **Kr. 1.50** pr. mtr. (halv Pris). Passer til Balkjoler, Pynt, Schawletter og Tørklæder.

Alle Gardintøier af de extra gode norske og svenske er udlagt til Salg før Jul.

Uldgarn af vort bekjendte ægte Slitegarn (smukt, blødt og stærkt) samt de bedste Sorter skotsk Garn kjøbes langt billigere i Møllergaden 3. A R D Garn under Indkjøbspris.

Flonel og Uldtøi hvoraf et Parti til 48 Øre.

Hvidevarer saasom: Prima **Lagenlærred** nu kun 56 Øre pr. mtr., **Lagenstout**, Lagenbommesie, Shirting, **Møbeltøi**, Bolster, Dreil og Linstrie, 750 Stk. ubleget norsk Lærred af bedste Sort i Stykkevis 15 % under Fabrikpris. De extra Qvaliteter af egen Blegning anbefales.

Broderede Længder kun i Stykkevis.

250 Par (Restbeholdningen) af graae dobbelte Uldtæpper 25 % under regulær Pris.

3000 Par Uldvanter udsælges billigt. En Beholdning Børnevotter (smaa) kun **15** Øre Parret.

2500 Dus. af vore bekjendte Kammerdugs Lommetørklæder nu endnu billigere.

For Herrer: Snipper, Manchetter af bedste Qvalitet (man sparer mindst 1.50 paa 1 Dus.), Manchetskjorter Dag- og Natskjorter færdige og efter Bestilling, Uldtrøier, Normalskjorter og Benklæder.

Hele Beholdningen af norske Gulvtæppetøier og en Del afpassede Tæpper.

Bordtæpper og Sengetæpper samt billige Portierer (kun 6.00).

Fra 1ste November har vi i egen Afdeling

Drestøier for Herrer og Smaagutter.

Specialitet nu er hjemmevævet Cheviot af 3-lagt Strømpegarn. Et Parti norsk Cheviot med ubetydelige Vævefeil 30 % under Prisen. Heluldne gode Skidresser leveres for 25.00. Gode Cheviotdresser til **30, 35, 40** og **45,00**. Godt Snit og godt Stof.

Alt Salg kun pr. contant og til bestemte Priser. Da Husleien kun er ¼ Part, og vi derhos kjøber alle Varer i store Partier til vor Engrosforretning saa sælges alle Varer til slige Priser, at det lønner sig at gaa det Stykke Vei til **Møllergaden 3.**

Edv. Tandberg

Detail Møllergaden 3

(Engroslager Carl Johans Gade 5 II Etage.)

(J. H. 767)

ULYKKESORSIKRINGSSELSKABET

„SIGYN"

Hovedkontor Hjørnet at Carl Johansgd. og Akersgaden.

(Akersgaden No. 35)

Kontortid 9—4, Lørdage 9—3.

Enkeltforsikring.
Forsikring af enkelt Person tegnes for mindst et Aar og omfatter alle almindelige Ulykkestilfælde.

Kollektivforsikring.
Et helt Arbeiderpersonale forsikrer underet.

Fællesforsikring.
Et bestemt Antal af de ved en Bedrift ansatte Personer — dog mindst 5 — kan forsikres ved en fælles Police.

Reiseforsikring.
Kan tegnes paa 8 Dage, 15 Dage, 1 Maaned eller længere. Exempel: En Forsikring paa Kr. 20.000, gjældende i 15 Dage koster Kr. 4.50.

Jernbanepassagerforsikring.
Ved alle Landets Jernbanestationer kan man kjøbe Forsikringsbilletter paa Kr. 5000 eller Kr. 2000. Prisen er 20 og 10 Øre.

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Gaidesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**

Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Excelsior

Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.

Prislister sendes paa Forlangende

S. H. Lundh & Co.

Christiania og Trondhjem.

(J. H.) (646)

A. Sand & Co

anbefaler

Selvlöftende Rullegardiner

Snorer, Duske, Gardinbrætter, forgyldte Stokke og Spyd. Selvlöftende amerikanske Rullegardinstokke og Töier af bedste Kvalitet i alle Farver.

Stort Lager af Symaskiner, Staal Strikkemaskiner og selvregulerende Vridemaskiner

A. SAND & Co. Kongens Gade 19

Turnsko. Balsko. Svøber. Gamascher.

Nyttig **Tøfler** Juleklap.

Karl E. Neuberth,

13 Grændsen 13.

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!

anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bohms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Til Julen.

For Herrer, Damer og Børn.

Forklæde
Uldveste med og uden Ærmer
Gamascher af Klæde og strikkede
Vanter & Vaatter, Skivaatter
Luer,
Tørklæder,
Skjørter
Sokker, Slips
Silketørklæder
Kraver & Manschetter.

Undertøi for Herrer og Damer.

Alle Slags Broderisager

i største Udvalg.

Brødrene Sørensen,

Hjørnet af Carl Johan & Akersgaden.

(820).

Udgivet af et Aktieselskab.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri

Brandforsikrings selskabet
Norrland
Stockholm.
Stadfæstet ved kgl. Resolution af 20/9 89. Kapital Kr. 4,200,000 foruden oplagte Fonds, overtager Brandforsikringer af alle Slags ved Generalagenten for Norge
Eiv. Th. Owren,
Dronningens Gade 8 a,
Telefon 1984.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Tobias Larsen
etableret 1865
anbefaler
Vine & Brændevine.

Nr. 148. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 15de December 1894. | Avertissementspriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fra Onsdag den 12te Decbr. indtil Jul er min Forretning aaben Hverdage fra:
Kl. 9 Form. til Kl. 9 Efterm.
Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket!
M. Dopheides Magazin Kirkegaden 20 & 22.

Juleudstilling i 22 Afdelinger
1ste og 2den Etage.
M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Kjøb og uddel til de smaa:
Julehilsen.
4 exempl. for 1 krone (30 øre enkeltvis.)
Faaes gjennem enhver Boglade eller direkte fra forlæggeren
H. Aschehoug & Co.

Livsforsikringsselskabet
„THE MUTUAL LIFE"
af New York.
Stiftet 1843.
Dronningens Gade 28, Christiania.
Telefon No. 163.
Den 31. December 1893:
Reservefond: over **696 Mill. Kroner.**

„THE MUTUAL LIFE" er **intet** Aktieselskab, hvorfor **hele** Netto-Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede i Form af **Bonus.**

Selskabet, der som bekjendt er det **største** og **rigeste** i Verden og det **ældste** i Amerika, tegner alle Arter af **Livs-, Kapital-** og **Børneudstyrsforsikringer** til **faste** Præmier paa de **fordelagtigste Vilkaar.**
Opmærksomheden henledes særligt paa „THE MUTUAL LIFE"s Jubilæums-Policer: **„Fem pCt. Obligationen"** og **„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling",** der bleve indførte i 1893 ved Selskabets **50**-aarige Jubilæum, og som byde enestaaende Fordele.
Policerne er efter **to Aars** Forløb **uangribelige** og **uafhængige** at den Forsikredes Opholdssted, Reiser og Beskjæftigelse.
Skulde den Forsikrede efter Indbetaling af **tre** Aarspræmier ikke længer ønske at fortsætte Præmiebetalingen, vedbliver Policen dog at **være i Kraft** for et pro rata Beløb af den oprindelige Forsikringssum.
Alle **Krav** honoreres af Kontoret i Christiania i Kroner.
Selskabet underkaster sig de **norske Love.**
Kapteiner, Styrmænd og **Maskinmestre** paa 1ste Kl.s Skibe paa mindst 100 Tons forsikres i „THE MUTUAL LIFE" **uden Ekstrapræmie.**

„THE MUTUAL LIFE"s Fremgang i de sidste 7 Aar:

Aar.	Forsikringer i Kraft.	Indtægt.	Udbetalt Policeejerne.	Aktiva (Reservefond).	Overskud.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1886	1,469,437,325	78.870,062	48.989,193	426,052,102	21,058,090
1887	1,595,630,347	86,268,367	52,717,999	443,309,149	23,486,724
1888	1,798,974,568	97,820,644	54,953,546	470,455,797	29,627,103
1889	2,111,753,484	116,115,745	56,718,688	508,960,179	36,034,509
1890	2,381.443.527	130,517,831	63,332,836	549,085,676	37,243,408
1891	2,596,095,004	140,428,114	69,983,999	595,175,891	44,891,669
1892	2,784.075,071	150,145,020	72,337,808	653,299,092	56,597,888
1893	2,997,331,113	156,541,588	77,930,867	696,670,448	66,987,346

Det fremgaar af denne Tabel, at Beløbet af i Kraft værende Forsikringer er **fordoblet** i Løbet af de sidste 7 Aar, og at Total-Indtægten i 1893 er **98 pCt.** større end i 1886. Medens Aktiverne er voksede med **63 pCt.** er Overskudet tiltaget med **218 pCt.** (d. v. s. 3 Gange saa meget), og dog har Selskabet i Løbet af disse 7 Aar udbetalt **Bonus** til et Beløb af over **65 Mill. Kroner.**

H. L. Gulbrandsen & Co.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Dr. Kjartan Langberg
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Søndag 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme
Contortid 1,1—2. (614)

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum... Kr. 9.000.000
Samlede Fonds..... „ 4.250.000.00
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, **Telefon No. 3289.** (768)

En Post
paa det kommunale Program.

Efter at Staten har kjøbt Rodfos Brug paa Toten, er det sandsynligt, at Tanken om at sælge de Staten tilhørende Øer i Kristianiafjorden i Nærheden af Byen vil blive sat i Værk.

Vi har forlængst gjort opmærksom paa Nødvendigheden af, at Kristiania Kommune kjøber disse Øer, og vi har andtydet en Plan for deres Udnyttelse til Fordel for Hovedstaden.

Et andet Blad er kommet med et Forslag, dog kun med Hensyn til Hovedøen. Forslaget gaar ud paa at gjøre Øen til et Udflugts- og Forfriskningssted for Byens Indvaanere.

Ogsaa i vor Plan er det forudsat, at Hovedøen med sine Parkanlæg bliver et Forfriskningsted. Men den nu af det andet Blad fremkastede Tanke lider af en stor Feil. Den synes nemlig opgjort af Folk, der handler efter samme Princip som det, man saa sterkt bebreider Kristiania Bys hidtidige Styre, nemlig det ikke at se længere frem end Næsen rækker. Mon Forfatterne af Forslaget indbilder sig, at alt er gjort, naar man ved Hjælp af Baad og Færge kan naa ud til den Ø, der ligger Hovedstaden nærmest, og der kan vandre omkring i landlig Ro og tage sig et forfriskende Bad? Nei, Hovedøen ligger altfor nær ind til Byen, til at en saadan Plan lader sig realisere uden Skade for vigtige Interesser. Hovedøen maa ikke blive et blot og bart Udflugtsted. Den maa blive noget mere.

Vi har forklaret, hvad der kan gjøres. Der maa lægges en Dæmning med Bro over fra Vippetangen til Hovedøen. Denne Ø parklægges paa begge sine Høidedrag, der indtager Størstedelen af Øen, men den indrammes desuden i Kaianlæg, og gjennem Øens midtre flade Del føres en Gade frem til Lindøsundet, hvorover der spændes en Bro til Lindøen. Denne Ø benyttes til et Frihavnsanlæg (paa den sydlige Side), samt et Parkanlæg paa Høidedraget mod Nord. Fra Lindøen kan en Bro slaaes over til Nakholmen, hvor en stor Sjøbadeanstalt for Hovedstaden kan anlægges. Hele Strækningen fra Byen til Nakholmen trafikeres med elektrisk Sporvei, og der lægges almindelige Jernbanespor for at tilveiebringe direkte Forbindelse mellem Jernbanestationerne i Byen og Bryggerne paa Hovedøen og Lindøen.

Alt dette kan selvfølgelig ikke gjennemføres paa en Gang. Hovedsagen er, at der fra Begyndelsen handles med fuldstændig Plan for Øie. Derfor maa Byen kjøbe baade de opregnede tre Øer og de øvrige, der ligger paa Sydsiden af det sydlige Indløb. Det er nødvendigt, at Byen skal kunne bestemme alle disse Øers Anvendelse, og Indkjøbet vil i Tidens Længde medføre betydelige Besparelser.

Med Hensyn til Frihavnsanlægget: Det er ikke muligt at faa nogen anden heldig Plads end Øerne udenfor Festningen. Strøget fra Grønlien udover kan der af gode Grunde ikke være Tale om. Frognerkilen ønsker vel neppe nogen at indgjærde til en Frihavn. Hvor skal da denne lægges? Mon ude paa Bygdø? Eller mellem Bækkerø og Lysaker? Eller paa Fornebolandet, paa Snarøen eller ved Sandviken? Vi tror at man vil blive staaende ved Øerne som det eneste passende Sted.

I vor tidligere Artikel om denne Sag har vi forklaret, hvorledes Anlæggene paa de tre Øer, Hovedøen, Lindøen og Nakholmen, vil kunne blive af den Art, at de i høi Grad forøger Landskabets Skjønhed og gjør Indseilingen til Kristiania, der midt i sin Deilighed skjæmmes stærkt, naar man nærmer sig Byen, til et Billede med faa Lyder, som giver et stærkt Indtryk af den norske Hovedstads betydelige Handel og Skibsfart og dens Kommunebestyrelses Evne til at forene en praktisk Aand med en udpræget Skjønhedssans.

De samlede Toldindtrader i de 5 første Maaneder af Budgetaaret har udgjort 10,580.000 Kr mod 9,918.000 til samme Tid ifjor. Anslagssummen for det hele Aar er 21,200,000 Kr.

30,000 Skatteydere er der i Kristiania.

Store Forhold. I London flytter 25,000 Mennesker Logi hver evige Uge.

Bjørnstjerne Bjørnson feirede Lørdag sin 62-aarige Fødselsdag i Rom.

Skien. Ved Repræsentantvalgene feirede Venstre med 130 Stemmers Overvægt. (H. O.)

En Sengevarmer. Fra Newyork fortæller „Nordiske Blade": Tjenerskabet i Millionæren Astors elegante Hus i 5te Ave. blev forleden Dag hoist forundrede ved at finde en regulær „Tramp" snorksovende i Mrs. Astors Seng. Politiet blev budsendt og den skabbede Fyr arresteret efter alle Kunstens Regler. Han paastaar, at han ikke var trængt ind i Huset for at stjæle, men at han kun havde søgt Leilighed til at sove i en ordentlig Seng. Han havde nemlig været uden Tag over Hovedet siden sidste Sommer.

Brugseier Chr. Haneborg paa Fosser i Høland, en af Østlandets største Eiendomsbesiddere og i mange Henseender mærkelige Mand, fyldte, ifølge „Kristianiap." 13de December, sit 87de Aar. En saa høi Alder oplever kun et ringe Antal Mennesker, og end sjeldnere er det, at man op i den høie Alder bevarer sin Aands- og Legemskræfter saa godt, at man kan være med i Dagens Gjerning, som om man var en 20—30 Aar yngre. Gamle Haneborg — „Vagtmesteren", som han milevidt omkring endnu kaldes med en Titel fra hans Underofficersdage for 50 Aar siden — forestaar endnu selv sit Jordbrug, sin Brugsdrift og sine betydelige Skove. Jagtens Glæder tager han endnu Del i, staar paa Elgepost saa godt som nogen Ungdom og fældede fornylig et af disse Skovens Stordyr.

Aarsagen til, at han oplever en saa Smuk Alderdom, finder Oldingen selv at være den, at han har afholdt sig fra Kaffe og Tobak samt været yderst forsigtig i Brugen af stærke Drikke. Et derom af ham forfattet Digt har tidligere været trykt i „Morgenbladet".

Bismarcktaarn" i Bayern. I Bayern agter man ifølge „Nationalzeitung" paa Bismarcks 80de Geburtsdag, den første April n. A., ved den bekjendte skjønne Starnbergersø at lægge Grundstenen til et monumentalt Bismarcktaarn, fra hvis Platform man skal kunne se over hele det vidunderlig deilige Oberbayern, nordover helt til München og sydover til den tyrolske Grænse.

I Stavanger var der en ny Styrkeprøve ved Repræsentantvalget Onsdag. Ifølge Ohmetelegram feirede Høire og Moderate ogsaa dennegang, og det med ca. 60—70 Stemmers Overvægt.

En af de norske Missionærer i **Kina** meddeler i et Privatbrev, som er offentliggjort i „Kineseren", at der hidtil har herskет Ro i den By, hvor de norske Missionærer har sin Station, nemlig Hankow. Kun var der en Dag et svare Opstyr, fordi to Konstabler havde dræbt en Student, der gjorde Optøier paa Gaden og ikke vilde lystre deres Ordre om at være rolig. Den ene af Konstablerne dømtes til Døden, den anden til Landsforvisning; men Pøbelen fandt nok Dommen for mild og skamslog den ene. — Noget senere truede det med nye Spektakler i Byen; men et voldsomt Regnveir hindrede dette, idet Kineserne er bange i Uveir.

Bededagen og Visitatserne. Trondhjems Biskop meddeler i „Trondhj. Adr." en statistisk Oversigt over Udfaldet af den i Stiftet stedfundne Afstemning om Bededags- og Visitatsspørgsmaalet.

Det fremgaar som Resultat deraf, at angaaende Bedagen har der i Trondhjems Bispedømme været afgivet ialt 11,558 Stemmer, hvoraf 11,006 har udtalt sig for Bibehold af Bededagen som den nu er, medens 552 har stemt for dens § Henlæggelse til Høsten.

Angaaende Visitatserne har i Stiftet 11,437 afgivet Stemme. Der er 10,625 Stemmer afgivne for Bibehold af Visitatserne, som de nu er, og 812 for deres Ophævelse eller Henlæggelse til Skolerne.

Ved geografisk Selskabs Møde Onsdag gav Dr. Reusch nogle Meddelelser om den norske Opdagelsesreisende Carl Lumholtz's sidste Reise. Lumholtz er nu i det nordlige Mexiko. Han har studeret en mærkelig Indianerstamme, som bor i Huler. Først tog de Lumholtz for en Menneskeæder, men nu staar han sig godt med dem. Deres Vaaben er Bue og Pil. De er haardføre og driver især med Vædeløb. De dyrker en Kakttusplante, som de tror har Sjæl.

Den tyske Pauserskaade, som var ankommen til Stockholm i Anledning af Gustav Adolfsfesten, lettede Tirsdag Morgen Kl. 10¾ Maaneder af Budgetaaret har udgjort 10,580.000 Kr mod 9,918.000 til samme Tid ifjor. Anslagssummen for det hele Aar er 21,200,000 Kr.

30,000 Skatteydere er der i Kristiania.

Store Forhold. I London flytter 25,000 Mennesker Logi hver evige Uge.

Bjørnstjerne Bjørnson feirede Lørdag sin 62-aarige Fødselsdag i Rom.

Skien. Ved Repræsentantvalgene feirede Venstre med 130 Stemmers Overvægt. (H. O.)

En Sengevarmer. Fra Newyork fortæller „Nordiske Blade": Tjenerskabet i Millionæren Astors elegante Hus i 5te Ave. blev forleden Dag hoist forundrede ved at finde en regulær „Tramp" snorksovende i Mrs. Astors Seng. Politiet blev budsendt og den skabbede Fyr arresteret efter alle Kunstens Regler. Han paastaar, at han ikke var trængt ind i Huset for at stjæle, men at han kun havde søgt Leilighed til at sove i en ordentlig Seng. Han havde nemlig været uden Tag over Hovedet siden sidste Sommer.

Brugseier Chr. Haneborg paa Fosser i Høland, en af Østlandets største Eiendomsbesiddere og i mange Henseender mærkelige Mand, fyldte, ifølge „Kristianiap." 13de December, sit 87de Aar. En saa høi Alder oplever kun et ringe Antal Mennesker, og end sjeldnere er det, at man op i den høie Alder bevarer sin Aands- og Legemskræfter saa godt, at man kan være med i Dagens Gjerning, som om man var en 20—30 Aar yngre. Gamle Haneborg — „Vagtmesteren", som han milevidt omkring endnu kaldes med en Titel fra hans Underofficersdage for 50 Aar siden — forestaar endnu selv sit Jordbrug, sin Brugsdrift og sine betydelige Skove. Jagtens Glæder tager han endnu Del i, staar paa Elgepost saa godt som nogen Ungdom og fældede fornylig et af disse Skovens Stordyr.

Aarsagen til, at han oplever en saa Smuk Alderdom, finder Oldingen selv at være den, at han har afholdt sig fra Kaffe og Tobak samt været yderst forsigtig i Brugen af stærke Drikke. Et derom af ham forfattet Digt har tidligere været trykt i „Morgenbladet".

Bismarcktaarn" i Bayern. I Bayern agter man ifølge „Nationalzeitung" paa Bismarcks 80de Geburtsdag, den første April n. A., ved den bekjendte skjønne Starnbergersø at lægge Grundstenen til et monumentalt Bismarcktaarn, fra hvis Platform man skal kunne se over hele det vidunderlig deilige Oberbayern, nordover helt til München og sydover til den tyrolske Grænse.

I Stavanger var der en ny Styrkeprøve ved Repræsentantvalget Onsdag. Ifølge Ohmetelegram feirede Høire og Moderate ogsaa dennegang, og det med ca. 60—70 Stemmers Overvægt.

En af de norske Missionærer i **Kina** meddeler i et Privatbrev, som er offentliggjort i „Kineseren", at der hidtil har herskет Ro i den By, hvor de norske Missionærer har sin Station, nemlig Hankow. Kun var der en Dag et svare Opstyr, fordi to Konstabler havde dræbt en Student, der gjorde Optøier paa Gaden og ikke vilde lystre deres Ordre om at være rolig. Den ene af Konstablerne dømtes til Døden, den anden til Landsforvisning; men Pøbelen fandt nok Dommen for mild og skamslog den ene. — Noget senere truede det med nye Spektakler i Byen; men et voldsomt Regnveir hindrede dette, idet Kineserne er bange i Uveir.

Bededagen og Visitatserne. Trondhjems Biskop meddeler i „Trondhj. Adr." en statistisk Oversigt over Udfaldet af den i Stiftet stedfundne Afstemning om Bededags- og Visitatsspørgsmaalet.

Det fremgaar som Resultat deraf, at angaaende Bedagen har der i Trondhjems Bispedømme været afgivet ialt 11,558 Stemmer, hvoraf 11,006 har udtalt sig for Bibehold af Bededagen som den nu er, medens 552 har stemt for dens § Henlæggelse til Høsten.

Angaaende Visitatserne har i Stiftet 11,437 afgivet Stemme. Der er 10,625 Stemmer afgivne for Bibehold af Visitatserne, som de nu er, og 812 for deres Ophævelse eller Henlæggelse til Skolerne.

Ved geografisk Selskabs Møde Onsdag gav Dr. Reusch nogle Meddelelser om den norske Opdagelsesreisende Carl Lumholtz's sidste Reise. Lumholtz er nu i det nordlige Mexiko. Han har studeret en mærkelig Indianerstamme, som bor i Huler. Først tog de Lumholtz for en Menneskeæder, men nu staar han sig godt med dem. Deres Vaaben er Bue og Pil. De er haardføre og driver især med Vædeløb. De dyrker en Kakttusplante, som de tror har Sjæl.

Den tyske Pauserskaade, som var ankommen til Stockholm i Anledning af Gustav Adolfsfesten, lettede Tirsdag Morgen Kl. 10¾ Maaneder af Budgetaaret har udgjort 10,580.000 Kr mod 9,918.000 til samme Tid ifjor. Anslagssummen for det hele Aar er 21,200,000 Kr.

30,000 Skatteydere er der i Kristiania.

Store Forhold. I London flytter 25,000 Mennesker Logi hver evige Uge.

Bjørnstjerne Bjørnson feirede Lørdag sin 62-aarige Fødselsdag i Rom.

Skien. Ved Repræsentantvalgene feirede Venstre med 130 Stemmers Overvægt. (H. O.)

En Sengevarmer. Fra Newyork fortæller „Nordiske Blade": Tjenerskabet i Millionæren Astors elegante Hus i 5te Ave. blev forleden Dag hoist forundrede ved at finde en regulær „Tramp" snorksovende i Mrs. Astors Seng. Politiet blev budsendt og den skabbede Fyr arresteret efter alle Kunstens Regler. Han paastaar, at han ikke var trængt ind i Huset for at stjæle, men at han kun havde søgt Leilighed til at sove i en ordentlig Seng. Han havde nemlig været uden Tag over Hovedet siden sidste Sommer.

Brugseier Chr. Haneborg paa Fosser i Høland, en af Østlandets største Eiendomsbesiddere og i mange Henseender mærkelige Mand, fyldte, ifølge „Kristianiap." 13de December, sit 87de Aar. En saa høi Alder oplever kun et ringe Antal Mennesker, og end sjeldnere er det, at man op i den høie Alder bevarer sin

indsendt for at det kan blive realiseret og indtaget i Aarsregnskabet.

Alvigte Vinter blev der gjort Forsøg med Opsamling af Appelsinskal. Det synes, som denne Artikel kan faa adskillig Betydning for Foreningen, naar Opsamlingen bliver almindelig.

Bestyrelsen ombeder i denne Tid Plakater, der angiver, hvor de nærmeste Kasser til Opsamling af Skallene er indsat, og bedes de ærede Husmødre om at lade disse Plakater ophænge i Kjøkkenet som Erindringsliste for Betjeningen.

„Mercy Boksene" bringes ogsaa i velvillig Erindring, de vil blive høstede Ugen efter Jul.

Bestyrelsen.

„Mod Fremtiden".

Under denne Titel skriver det ledende finsk Blad Nya Pressen for 1ste December:

„Man maa have levet som Medborger i dette Land for at fatte den Tyngsel, som i de senest forløbne Aar har ligget over Sindene. Intet Folk, saa svagt i Henseende til Magtmidler som vort, kan i en Række af Aar se alle sine Handlinger mistydes, høre sig og sine ledende Personligheder haanes af indflydelsesrige Røster i et mægtigt Naboland uden at føle sig greben af Mismod i Henseende til Fremtiden. Men et saadant Mismod virker ikke alene psykisk. Dermed følger ogsaa en slappet Handlekraft og et deraf fremkaldt Stilstand særlig paa mange Omraader af det økonomiske Liv, hvor Tillid er den første Betingelse for al Udvikling.

Efter disse lange Aar af Uvished og Uro har vort Folk nu ved den unge Keisers og Storfyrstes fornyede Bekræftelse af vore Grundlove draget et dybt Lettelsens Aandedræt. Det har seet Horizonten lysne og skuer med nyvakt Tillid mod en Fremtid, visselig ikke fri for Anstødsstene og Vanskeligheder, men som det dog har det i sin Haand at forme under Beskyttelsen af en nedarvet Samfundsorden

Hvilke rige Frugter vil ikke denne nyskabte Tillid formaa at fremkalde! Men hvilket Arbeide er det ikke ogsaa, som foreligger os paa alle Samfundslivets Omraader, og hvilke Saar har vi ikke at læge efter Misvækstaar og økonomiske Kriser. Det gjælder blot, at vi ikke ved første Modgang eller foruroligende Rygte atter lader Modet synke, men rolig fortsætter vort Arbeide, forvisset om, at vi selv vil blive „vor egen Lykkes Smed", idet vi, fast stoende paa det givne Herskerord, loyalt følger Pligtens og Loyalitetens Vei."

En merkelig Rævefangst. Til „Berg. Tid" skrives: Da Ringeren i Solheims Kirke i Masfjorden Søndag den 25de November skulde ringe for Presten, blev han fra Taarnlugen var en Ræv, der for springende fra Kirken bortover Bakkerne. Han raabte da ned til den paa Kirkegaarden samlede Almue, at man maatte sætte efter Ræven. Et Par Gutter sprang øieblikkelig afsted, men det lykkedes dem ikke at naa den.

Imidlertid var Ræven bleven opdaget af Kirkefolk fra Gaarden Haugsvær, de lagde netop tillands. En Gut, Martin Haugsvær, greb i største hast en Iskare (et Redskab man bruger for at slaa Isen) og ilede efter, og var saa heldig at naa Ræven, just som denne skulde hoppe over et Gjærde, han slog i det samme til den med Iskaren og dræbte den paa Stedet. Efter Størrelsen antages Ræven at være en Fjorunge. Den maa om Natten have krøbet ind under Kirkegulvet gjennem en Aabning, der var i Muren under Sakristiet. Da Ringningen begyndte, var den bleven opskræmt og flygtede ud.

Stipendier. De af Storthinget til Frølichs Norsk Husflid-Skole bevilgede Kr. 1000 til Bidrag til Ophold ved Skolens 12te og 13de Friundervisningskurser er af Tilsynskommiteen uddelt i 19 Stipendieportioner fra Kr. 50 — Kr. 120. Kr 460 til Elever fra det Nordenfjeldske og Kr. 540 til Elever fra det Søndenfjelske. Nogle Pladse til det 13de Friundervisningskursus der begyndes 14de Januar kan fremdeles uddeles ved Henvendelse til Skolen pr. Ljan St. Se Avertisementet om Udstilling af Elevernes Arbeider idag.

En Husdyrlægebog, udarbeidet efter ældre og nyere Kilder, er udkommen paa Bogh. Larsens Forlag, Skollenborg St. Den vil visk ved mange Anledninger være til Nytte, især naar der er vanskeligt hurtigt at faa fat i en Dyrlæge. Prisen er 1.50

Kolonialkonferencen i Kanada. Der har været afholdt en Kolonialkonference i Ottawa i Kanada. Den overvares af Rigsregjeringens Repræsentant, Jarlen af Jersey, og fattede flere vigtige Beslutninger, der bl. a. gik ud paa at lægge en undersjøisk Kabel fra Bancouver til Australien og at tilveiebringe en Expresdampskibslinie mellem England og Australien over Kanada. Om sidstnævnte forelaa der en Plan af Mr. Huddart. Veien fra London til Sidney over Kanada vil derefter kunne tilbagelægges i 28 Dage. Der vil udkræves en aarlig Subvention af 300,000 Lstrl. af hvilken Sum Kanada skal bidrage 175,000 Lstrl., Storbritannien 75,000 og Australien 50,000 Lstrl.

Kongen besaa Onsdag med megen Interesse det nye Landbrugsmuseum paa Bygdø Kongsgaard. Torsdag aflagde han Overhofmesterinde Løvenskiold paa Bækkerø en Visit og om Aftenen overvar han Forestillingen paa Kristiania Theater.

Det franske Deputeretkammers Præsident Burdeau afgik Tirsdag Morgen ved Døden — blot 43 Aar gammel.

Efter Forlydende vil Regjeringen fremsætte et Forslag i Deputeretkammeret om at bevilge Burdeaus Familie en aarlig Pension paa 10 000 Francs.

Paa Lutherstiftelsens Boghandels Forlag har Vilhelm Sommerfelt udgivet „Girolamo Savonarola, hans Liv, Gjerning og Vidnedød", 2den Del, omfattende Savonarolas Liv og Gjerning i det frie Firenze indtil hans Død paa Baalet (1495—1498).

Følgende Punkter

lægger vi mest Vægt paa, naar Spørgsmaal er om en Bilæggelse af Unionskonflikten:

1. At Kongen ved hvert Skridt handler efter norske Mænds Raad.
2. At det fra svensk Side tydelig udtales, at man ikke bestrider Norges Ret til eget Konsulatvæsen, og at man tilsigter den fulde Ligestillethed i Udenrigsstyret.
3. At de Forslag til Løsning, der fremkommer, er saadanne, at deres Antagelse forskaaner begge Parter for Ydmygelse.

Det er disse tre Punkter, der har været Grundlaget for vore Situationsartikler.

Forsynder man sig mod noget af disse Punkter, frygter vi for, at man før eller senere udsætter Unionen for den største Fare.

Tredje Søndag i Advent.

Det er særegent for denne Søndag, at saavel de ældre som de nyere Tekstrækker næsten udelukkende knytter sig til Døberen Johannes, Forløberen, som han kaldes, fordi det var han, der gik foran Jesus for ligsom at jevne Veien for denne. Skal denne Særegenhed maaske hentyde til, at disse Søndage er at anse som Forløbere for Julefesten, at Hjerterne i disse Dage skal beredes til den store Festglæde?"

Døberen Johannes er en mærkelig Personlighed. En Folkets Mand, der optraadte blandt et undertrykt Folk, der ventede Frigjørelsens Stund, slig at alle gik med Spørgsmaalet paa Læberne: Hvorlænge skal vi underkues af fremmede?

Hele Folket haaber — og venter den forgjættede Messias (Davidssønnen — som de tror vel forjage de fremmede Uudertrykkere og selv indtage Davids gamle Trone. Og i denne Spændingens og Gjæringens Tid fremstaar Johannes med sin Daab og sine Tordentaler. Han siger dog ikke, at han er Messias — heller ikke opmuntrer han Folket til Oprør mod de forhadte Romere. Han prædiker kun Omvendelsens Daab til Syndernes Forladelse. — Han fuldbyrder sit Kald, sin Gjerning, idet han baner Vei for Kristus ved at berede Jødernes haarde stolte, egenretfærdige Hjerter.

Folketaleren Johannes er ikke ræd for at sige alle et Sandhedens Ord, — han siger ligeud, at han ikke er Messias men den store Konges Forrider, der skal forkynde hans Komme. — Johannes bringer ingen ind i Himmeriges Rige, han forkynder blot, „at Himmeriges Rige er kommen nær."

Folket flokkede sig om Johannes. De Mægtige kom til ham, de Lærde strømmede sammen; men Johannes lod sig ikke bøie eller bevæge af Folkegunst. Lad os mindes ham ikke alene som han viste sig, da de talrige Folkehobe stimlede sammen om ham, men ogsaa senere, da han saa sin Gjerning fuldendt og traadte tilbage, da han forsvandt i Herrens Straaleglans som Morgenstjernen i den opgaaende Sols Lys. — Johannes var sit hele Liv igjennem en Røst i Ørken, ei blot i Tale, men ogsaa i Vandel. Saaledes at være en Folkets Mand, der taler Sandhed og ikke „bevæges hid og did af Vinden", og for Gud staa der liden og fattig — det er Veien til at blive noget stort og godt. Lad os huske det.

Men Johannes er et Billede paa den gamle Tid — „mig bør at forringes". Med Kristus oprandt en ny Tidsalder over den gamles Ruiner. Med Kristus blev alt nyt.

Kristus siger om Johannes: „Den mindste i Himmeriges Rige er større end han." Johannes stod udenfor Menighedens Samfund; han fik kun nøies med at kige gjennem Dørsprekken og se en Straale af Naadesolens Lys trænge gjennem. Den mindste døbte udenfor Herrens Menighed, der omfatter alle Slægter og Tungemaal, er større end Johannes.

Johannes kom for at give Folket Kundskab om Saligheden. Men Kristus selv er Livet og giver det, naar han giver sig selv til os i Ordet og Sakaramenterne.

Det lider til Julefest. Her ryddes op og stelles til Jul overalt. Menneskelig talt bereder alle sig til Festen, hver paa sin Vis. — Maatte vi nu mindes, at selv den minste, den ringeste Kristen er større end det største Menneske, og at Festglæden over at Jesus, den største Kulturbringeren, kom herned til vor Jord er større end al jordisk Feststemning. Vistnok skulle vi nyde og glæde os i alle Guds Gaver, men dog lægge klart for Dagen, at det der ligger os mest paa Hjertet er Aands- og Hjertelivets Opkomst i os selv og andre; thi den sande Skjønhed og varige Livsglæde er den, der lader sig forene med Lyset fra det Høie, som Johannes bebudede og som Julefesten nu saa herlig vil bringe os.

K—n.

Kongen og Kronprinsen spadserede igaaraftes gjennem Frølichgaardens Passage og gjorde endel Juleindkjøb i Udsalget for Porsgrunds Porcelænsfabrik.

„Dagbladet" erklærer sig enig med den svenske Regjering i, at den ikke kan forhandle med Ministeriet Stang.

Kommunevalg. Ved Repræsentantvalget seirede de Radikale i Bergen med ca. 200 St. Overvægt. I Kragerø og Skien seirede ligeledes de Radikale.

I Stavanger afgaves 2067 godkjendte St., hvoraf Høires og Moderates Særkandidater fik 1067 — 1050 St.

H. M. Kongen havde Torsdag en længere Konferance med Statsminister Stang. Tidligere havde Regjeringen havt en længere Konferance i Stiftsgaarden. Idag holdes Statsraad paa Slottet.

Hoppet af Toget. Efter Aabningen af den nye Jernbane fortælles der flere Historier om Folk, som har hoppet af Toget efterat det er kommet igang. Det er nemlig nok saa let at gaa ind paa feil Tog under den nuværende Ordning, og det hænder derfor, at Folk søndenfra tror at kunne returnere med Lillehammertoget, skr. „Hamar Stiftst".

En Mand fra Eidsvold var igaar stedt idenne Kasus; da Toget havde naaet Overgangen i Lille Strandgade opdagede han sin Feiltagelse og hoppede efter et Øieblikts Betænkning af — og klarede det uden at rulle!

Reisen til Verdens Ende af Halvard Bergh (Cammermeyers Forlag). 2det Oplag. Denne Barnebog med flere smukke Illustrationer er en af de bedste, som er udkommet hos os. Den har da ogsaa faaet de mest rosende Anbefalinger baade i Pressen og af Autoriteter paa dette Omraade som Nordahl Rolfsen og Mathias Skard.

Den svenske Riksdagsmand A. P. Danielsen som i længere Tid har været syg, skulde igaar, efter eget Ønske, underkaste sig Amputation af det ene Ben da Helbredelse antagelig ikke er mulig uden dette Middel. Hans Sygdom forresten — Sukkersyge — har i den senere Tid vistnok været endel bedre, men paa Grund af de smaa Kræfter er Udsigterne til Helbredelse ikke gode, telegraferes fra Kalmar iforgaars. D. var Vicetalman i 2det Kammer.

Kr.a Politistyrke foreslaaes forøget med 2 Politibetjente, 3 Overkonstabler og 12 Konstabler.

Urskougsbanen. Kontrakt er sluttet med S. Sørensen om forskjellige Arbeider ved Banen for et Beløb af 183,390 Kr.

Tandlæge Dr. A. Fridman
fra Philadelphia.
„Crown-and Bridgework".

Kroner af Guld reises paa Rødder af Jexler. Kroner af hvid Emaljesubstans reises paa Rødder af Fortænder saavelsom Kindtænder. Broarbeide — hvorved Plade undgaaes — udføres efter nyeste amerikanske Methoder, saavelsom selvstændig Methoder.

Guldplomberinger indsættes i kunstige saavelsom naturlige Tænder.

Smertefri Tandudtrækning med og uden Bedøvelse.

10—11 Fm. Carl Joh.gd. 45.

Obs.! Mine kunstige Tænder garanteres at være fuldstændig lig naturlige. Ingen skal kunne sige Dem, at de ere indsatte.

Obs.! Moderate Priser.

Lutherstiftelsens Boghandel anbefaler

Religiøse Vægbilleder i elegant Udstyr med og uden Ramme.

Juleliteratur forefindes i rigt Udvalg.

Julekort hvoriblandt mange bibelske udstillet i eget Værelse bekvemt for Publikum ved Indkjøbene.

Juleklokker. Et Juleblad for det kristne Hjem med Bidrag fra norske Forfattere og Kunstnere, elegant Udstyret, bør ikke savnes i noget Hjem i Julen. Pris 1 Krone.

Lutherstiftelsens Boghandel,

Nedre Slotsgade 8, 3die Gaard fra Carljohansgade.

Udenbys Ordres paa **Gjæs**, Ryper, Aarfugl, **Dyrstege,** & Dyrbove, Ansjos, Fiskeboller & Fiskepudding samt **Smør & Oste** expederes omhyggelig — mod Efterkrav —

P. Frydenberg

Dronningensgade 36.

(J. H. 861)

Møllergaden No. 3.

Nyttige Julepresenter.

Følgende nyttige Ting, som vi **udsælger** fra nu af til Jul, antager vi er **udenfor enhver Concurance.**

Alle Prøver — flere Tusinde — fra 4 Fabrikanter af

Silketørklæder

For Damer, Herrer og Børn.

Flere Fabrikers Prøver af følgende: **Herreveste** (Skiveste og Reiseveste), Dameveste, Børnekjoler, Uldskjørt Skjerf.

Forklæder, Tørklæder, **Schawl Bordtæpper** og Uldtørklæder (smukke Ting og storPrisforskjel.

Hele Beholdningen af **Kjoletøi** realiseres. Resten af Helsilkestof, coulørt **1.50,** sort **1.90** pr. Mtr.

Lommetørklæder

for Damer, Herrer og Børn. (Vore bekjendte Kammerdugs endnu billigere end før).

Prøvestykker af **ægte** Brüsseltæpper (til at lægge foran Senge og Sofaer), En Del billige afpassede Gulvtæpper samt **alle** norske **Gulvtæppteøier** udsælges.

Alle Gardintøier, Sengetæpper og Bordtæpper er udlagt.

For Herrer: Uldtrøier, Normalskjorter, Dagskjorter, Natskjorter, Snipper, Manchetter, Slips, Sportsveste, Strømper, (Bare paa et Dus. Snipper spares fra 1.00 op til 1.50 ved at kjøbe i Møllergaden 3.)

Lærred, Stout, Dimety, Bommesie, Blaatöi.

Kr. **2,64** for 8 Mtr. ægte og godt Blaatøi.
„ **5,90** for 10 Mtr. godt Lærred, 4 Mtr. god Dimety og 4 Mtr. god Bommesie.
„ **3,30** for 6 Mtr. **god** halvulds Cheviot dobbelt bred.
„ **5,70** for 6 Mtr. helulden rudet Cheviot dobbelt bred (denne har kostet det dobbelte).
„ **9,90** for 6 Mtr. helulds sort & blaa fransk Cheviot.
„ **10,40** for Drestøi (til Voxne) af extra god blaa, sort og graa helulds Cheviot.

Tykke Trøier for Arbeidsfolk.

Mærk, Alle Prøvecollektioner sælges som vore Kunder bekjendt til betragtelig Underpris og vi tilraader derfor:

Kjøb itide.

Edv. Tandberg & Co.,

Møllergaden 3.

Anbud

paa Leverance og Opsætning af Jerndelerne til Broer i Meldalen i Søndre Throndhjems Amt og ved Landsværk i Bratsberg Amt modtages inden 8. Januar 1895 Kl. 12 Middag paa Veidirektørens Kontor, Christiania, hvor Betingelser, Tegninger Vægtberegninger og Anbudsindbydelser er udlagt, og hvor nærmere Oplysninger i Sagens Anledning kan enholdes. Broerne i Meldalen udføres i 3 Spænd nemlig, 2 à 29 m. og 1 à 40 m. Landsværkbroen har 1 Spænd à 24 m. Den samlede Jernvægt for disse Broer beløber sig til ca. 79 Ton.

Veidirektørkontoret 12. December 1894.

(O. A. R. 18)

Ølglas, Drammeglas, Karafler, Osteklokker, Sylteteiskaaler, Flødemugge, Sukkerkoppe

m. m. m. i en Masse forskjellige Mønstre til yderligere nedsatte Priser.

Christiania nye Stentøimagasin.

Hankekoppe

i Porcelæn & Stentøi.

Storartet Udvalg, billige bestemte Priser.

Christiania nye Stentøimagasin

Youngsgaden 6.

Hængelamper, Maaneskinslamper, Bordlamper

netop udpakket i stort Udvalg til uhørt billige Priser.

Christiania nye Stentøimagasin

Youngsgaden 6.

Porcelæns Kaffeservis

i en Masse nye Mønstre, netop ankommet før Julen, yderst billig.

Christiania nye Stentøimagasin.

Youngsgaden 6.

(J: H. 818)

Paa undertegnede Boghandels Forlag er udkommet:

Stadier.

En Penneskitse af Marie.

Pris kr. 2.00; eleg. indb. kr. 3.10; Porto 15 Øre.

P. T. Mallings Boghandel

Kristiania. Kirkegd. 34.

Paa undertegnede Boghandels Forlag er udkommet:

Moderens Testamente.

Fortælling af Charlotte Koren.

Pris Kr. 2,25; eleg. indb. Kr. 3,40; Porto 15 Øre.

P. T. Mallings Bogbandel

Kristiania. Kirkegd. 34.

Paa undertegnede Boghandels Forlag er udkommet:

Arne Livaag.

En Forbryders Livsroman

af

Konrad Dahl.

Pris Kr. 4,00; eleg. indb. Kr. 5.20; med Chagrinryg Kr. 6.00. Porto 15 Øre.

P. T. Mallings Boghandel

Kristiania, Krikgd. 34.

Paa undertegnede boghandels forlag er udkommet i **sudskribtion:**

Frelserens livsløb.

En bog for søndagsskolen og hjemmet.

Efter det engelske ved

H. B. Klæboe.

Udkommer i 6 hefter à 60 øre. 1ste hefte erholdes til gjennemsyn hos alle boghandlere.

P. T. Mallings Boghandel

Kristiania. Kirkegd. 34.

(862)

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

Lomme-almanak

for

landmænd, meierister og skogbrugere.

Aaret 1895.

Udgit af **K. K. Heje.**

Pris (med stempelafift) indb. kr. 2.00, forsendt i posten kr. 2.10.

Faaes i enhver boghandel og hos hovedkommissionæren,

Feilberg & Landmarks Boghandel,

Carl Johans gade. ret overfor stortinget.

Kristiania.

(J. H. 866)

UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDIDE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE

Den nyttigste

Juleklap

til Huset.

Husmoderens Juvel.

Snart 1000 Stykker solgt.

Guldmedalje ved Verdensudstillingen i Antwerpen.

Pris Kr. 6,00.

Talrige Anbefalinger.

Eneudsalg hos

Dieseth & Amble,

Kirkegd. 30.

Til Julen

anbefales

Fine Herreuldtrøier	Kr. 1.50	Vadmelsbuxer	Kr. 3.25
Grove Herreuldtrøier	- 1.50	Skindbuxer	- 2.50
Islandske 2 Pd. Trøier	- 2.80	Busseruller	- 1.00
Dobbeltspendte Herreveste	- 2.00	Skjorter coul.	- 1.00
		— ubl.	- 0.80
Uldstrømper	- 0.70	Underbuxer	- 0.70
Dameuldtrøier	- 0.60	Buxesæler	- 0.25
Dameuldtrøier m. lange Ærmer	- 1.00	Silkeslips lange	- 0.50
Striktørklæder	- 2.20	Skjortelærred, grovtraadet	- 0.22
Corsetter	- 0.85	Bommesi	- 0.25
Lommetørkl. pr. Dusin	- 0.85	Silketørklæder	- 0.50
Uldtøi ½ Uld pr. Mtr.	- 0.38	Skjærf	- 0.20
Kjolecheviot	- 0.72	Uldtæpper	- 2.50
Heluld. Kjoletøi	- 0.85	Lamaschawls	- 4.50
Skjørter syede	- 2.15	Jerseyvanter	- 0.45
Skjørter strikkede	- 2.30	Duge	- 1.00
Skjørter for Børn	- 0.90	Servietter pr. Dusin	- 2.90
Underbenkl. strikkede	- 2.80	Dørmatter	- 0.50
Underbenkl. for Børn	- 1.30	Vadsækker	- 1.30
Børnekjoler strikkede	- 1.80	Cheviot til Dresser	- 2.50
Børnekufter —	- 1.65	Bordtæpper	- 1.65
Børnestrømper —	- 0.50	Sengetæpper hvide	- 1.60
Børneluer	- 0.47	Gardintøier	- 0.27
Børnevanter	- 0.30	Gardinstokke	- 0.60
Børnegamacher	- 0.85	Gardinbretter	- 1.25
Børneforklæder	- 0.60	Satinbolster	- 0.45
Guttedresser strikkede	- 3.20	Twillbolster	- 0.29
Raggesokker for Børn	- 1.30	Raggesokker for Voxne	- 1.60
Nansenhuer	- 0.65	Kufferter	- 2.00
Fjær pr. Bp. rentet	- 6.00	Damegaloscher	- 2.40
Dun pr. Pd.	- 0.90	Herregaloger	- 3.45
Stampelo pr. Bpd.	- 1.25	Pigegaloscher	- 1.90
Alfa	- 0.90	Børnegaloscher	- 1.60
Tang	- 0.90		

hos

Gunerius Pettersen,

Hjørnet af Storgaden & Brogaden. J. H. 874.

SYN OG SEGN

Prøvenummeret av det norske Samlags tidsskrift er no ferdigt, og vert sendt til alle dei som stend skrivne som medlemer av Samlaget. Nye lagsmenn, som sender *aarspengar* for 1894, 4 kronor — for lagsmenn i Amerika 5 kronor — til rekneskabsføraren, lærer *Hallv. Johanson,* Lykkjevegen 13 (Kristiania), fær like eins dette prøvenummeret og Segner fraa Vaagaa av *Ivar, Kleiven* og ataat det 3 elder 4 av desse bøker: Det nye Testamente paa landsmaal, Nokre Salmar av *dr. E. Blix,* Katekisma ved *dr. E. Blix,* Vossa-Stubba av *Per Sivle,* og Lauvduskar V og VI. Nye Lagsmenn kan ogsaa skriva seg i Kristiania hjaa bokhandlar *Hydle & Co,* Grubbegata 2, og i Bergen hjaa bokhandlar *Litlerø.* Prøvenummeret av **Syn og segn** er ogso aa faa kjøbt serskilt for 50 øre. (851)

Uldgarn.

Strømpegarn

— 3, 4, 5 og 6 traades —
Priser fra Kr. 4.00 til Kr. 10.00 pr. Kilo.

Strikkegarn

for Trøier, Forklæder, Skjørter.

Castor-
Zephyr-
Shetlands- og
Gobelingarn.

Hermansen & Jørgensen

Lageret Kongensg. 16². Hjørnet Kongens & Prindsensg.

Sysager, Forsager, Baand, Knappe.

Hermansen & Jørgensen.

Hj. af Kongens & Prindsens Gd. Lageret Kongens Gd. 16 II.

(J. H. 830.)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80 maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne.

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen"), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne," at indtræde i vort **seminars** øverste iklasse. Der er adgang til at deltage enkelte fag. Kontortid **1—2.**

(773)

SIMERS & Co
Kaffel-Aquavit
CHRISTIANIA
VARE-MÆRKE

Realisation!

med
15 % Rabat
uhørt billig!
Se Priserne i Vinduet!

Guldringe	fra Kr.	2,50
Broscher guldbelagte	„ „	1,80
Slipsnaale „	„ „	0,60
Sølvnaale	„ „	0,80
Sølv Servietringe	„ „	3,00

hos

William Bryde & Co.

Storgadèn **No. 3.**

Aabent Søndage fra Kl. 5—9:

Nyttige Julepresenter.

Til Jul anbefales som nyttige og passende Presenter:

Uldveste,
Striktørklæder,
Skjørter,
Trøier,
Benklæder,
Strømper,
Børnekjoler,
Børnekufter,
Huer,
Schjerf,
Vanter,
Votter,
Gamascher,
Jersey Dragter
m. m. m.

Alt af **eget Fabrikata** i alle Kvaliteter og Størrelser.

NB. Billige, men faste Priser.

C. N. Lauritsen,

Tricotagefabrik & Garnhandel,
Pilestrædet, Hj. af Apothekergd.

(J. H. 864)

Til Julen

anbefales:

Julemasker
Juletræpynt
julelys.

Selskabsspil

i enestaaende stort Udvalg

Schachspil, Schachbretter,

Domino.
Extrafine udenlandske

Spillekort

fra det billigste indtil Kr. 2.50 pr. Spil.

Forretningen er indtil Jul aaben fra Kl. 9 Form. til Kl. 9 Aften.
Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Kom itide og bestil

Jule- og Nytaarskort

af Emil Moestues

righoldige Udvalg!!

Kortene expederes paa Dagen.

Mod 3 Øre Porto sender man Jule- og Nytaarskort med trykt Navn og Tekst over hele Norge og indenbys, til Udlandet 5 Øre.

For at tilfredsstille det store Behov har jeg antaget følgende Commissionærer, hvor mit store Udvalg er at faa til samme Priser som hos mig selv:

Cammermeyers Boghandel, Carl Johansgd., **Christiania Guldlistefabrik**, Carl Johansgd., **Kr. Grimsgaard & Co s Boghandel**, Carl Johansgd., **Feilberg & Landmarks Boghandel**, Carl Johansgd., **Frøken Hauffs Boghandel**, Carl Johansgd., **Jacob Dybwads Boghandel**, Carl Johansgd., **P. T. Mallings Boghandel**, Kirkegaden, **Haffner & Hilles Boghandel**, Akersgaden (bag Storthingsbygningen), **Frøken Anna Moestue**, Øvre Slotsgd., **Lutherstiftelsens Boghandel**, Nedre Slotsgade.

Høiagtelsesfuldt

Emil Moestue

Carl Johansgade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

Expedition af Kort foregaar ogsaa fra Lokalet i 2den Etage.

Ophør! Ophør!
Total Realisation.

Grundet Ophør med Butikforretning bortsælges hele min kurante Varebeholdning af **Uldvarer** til langt under de almindelige Priser.

Der findes en Masse Ting passende til Julepresenter.

Chr. L. Østgaard,

Storgaden 27,
Butik til Youngsgaden.

(J. H. 867)

Redaktør Provst H. Bacher.

Børnetidende udkommer hver Uge med et 8sidigt nummer, med god, underholdende text og 3 sider billeder.
Børnetidende trykkes fra nytaar af i et oplag af

56,000 eksemplarer,

hvilket er et flere gange større oplag end noget andet børneblad i Norden trykkes i.
Børnetidende er i forhold til sin størrelse og sit udstyr et af Skandinaviens billigste børneblade, idet det kun koster

50 øre kvartalet — 2 kr. pr. aar.

Nye abonnenter, der tegner sig snarest og indsender kontingent for mindst ½ aar — 1 krone — faar sig **grotis** tilsendt Børnetidendes smukke julebog for iaar.

Til Juletræet,

en bog paa 48 kvartsider, til hvilken bl, a. de fremragende norske malere: **A. Bloch, Th. Holmboe** og **Wilh. Peters** har ydet bidrag.

Børnetidendes julebog vil blandt andet indeholde:
Julemorgen. Digt af redaktør Georg Smidt med billede af Th. Holmboe. — **De kjække smaapiger paa Fladholmen** Af pastor Jonas Dahl. (Med billeder.) — **Bjørn og Ulv.** Fortælling af fru Benedicte Brynildsen med billede af A. Bloch. **Den herreløse hest.** Fortælling fra fjeldbygden, af Provst H. Bacher. **Vilde dyr og vilde mennesker.** To tildragelser fra missionsmarken. af missionssekretær L. Dahle. I. Biskop Schreuder i kamp med en leopard (med billede). II. Et blodbestænket martyrminde (med billede). — **Murre.** Fortælling fra en fjyst præstegaard. Af Inger (med billeder). **Den lille orlogsmand.** Af Robert (med billeder). — **Midnatssol.** Smaating fra Finmarken, af pastor Lützow-Holm med billeder af Wilh. Peters.

Bestil Børnetidende paa nærmeste postaabneri. eller ved direkte henvendelse til forlæggeren,

C. Andersen, Horten. (853)

det Fjerne, og fortalte hende, at det var Groham Towers. Det var da herligt at vide, at et saa imponerende Sted med sine vidstrækte Marker og Skove var hendes! Hun var baade stolt og glad, da hun saa den prægtige Allé, som fra Porten førte op til Huset. Den var storartet, — og heldigvis var Porten aaben!

Halveis op i Alléen mødte de en Vogn, belæsset med Stammen af et stort Egetræ.

„Han hugger ned mine Træer", tænkte Ella vred.

Lidt høiere oppe standsede Vognen foran en Mand i graa Jagtdragt og et Gevær i Haanden.

Af hans bydende Væsen, saa man straks, at han var Herre paa Stedet.

Ved Synet af Ella tog han Hatten af og hilste. Det var jo tre Aar siden, han havde seet hende og i første Øieblik kjendte han hende ikke igjen, for disse Aar havde gjort stor Forandring i den unge Piges Udseende, men de havde ikke bevirket nogen Forandring i Mr. Redmonds Udseende, thi han var en Middelaldrende Mand.

Ella gjenkjendte ham øieblikkelig, skjønt han nu havde skildt sig af med de lange, spidse Mustascher, — hun kjendte ham paa hans dødsstige, søvnige Øine og det modbydelige Smil,

Hun hilste stivt.

Nu bemærkede han at den stolte, unge Dame var den samme Person som det ubehagelige Barn, han sidst havde seet løbe omkring i kort Kjoel.

De omfavnede og kyssede hinanden, indtil Nella rev sig løs og sagde:

„Ja, lad os nu faa gjort, hvad jeg vilde. Dally, tag dette! og du, Laura, Vælg hvad du vil".

„Men Laura sad paa Sengkanten med Hænderne for Øinene og græd. Hun var en underlig, liden Person. Hun kunde udtyde Drømme og fortælle mange rare Historier. Hun kunde spaa i Kort og gik med et Kortspil i Lommen.

„Hvad er i Veien med dig, Laura? der er dog ikke noget galt i at give Folk Presenter?"

„Det samme gjorde min Søster, før hun døde".

„Men jeg skal ikke dø", sagde Ella, synes du vel, jeg ser syg ud?"

„Du ved det ikke Alt," sagde Laura gysende og hvidskede saa sagte, at man neppe kunde høre hendes Ord. „Du ved ikke alt, hvad jeg ved! Jeg vilde ikke fortælle dig det, men nu maa jeg gjøre det, for nu kan det maaske frelse dig — aa, du maa ikke reise fra os!" hun reiste sig pludselig og slyngede sine Arme om Ellas Hals.

„Hvorfor — hvorfor, kjære Laura?" „Du er i Fare! Dit Liv er i Fare. En stor Forandring forestaar, og du har en farefuld Vei at gaa. Jeg har seet dei i Kortene — i Linierne i din Haand. Din Livstraad er afrevet i dit nittende Aar".

Ella var den eneste i hele Flokken, som ikke saa forfærdet ud over den unge Piges Spaadom.

"Nei, ved du hvad, dette er for galt! I forrige

Nye

Bordtæpper

Kjærkommen

Julegave til Huset.

Manellatæpper m. Snorer & Dusker fra 2.20 — 4.40.	**Fantasietæpper** m. Snorer & Dusker fra 3.60 — 8.00.
Tyrkiske Tæpper m. svære Fryndser fra 11.50 — 20.00.	**Collin & Ripstæpper** meget elegante fra 8.80 — 13.50.
Flerfarvede Plüschtæpper ca. 100 Mønstre fra 17.35 — 26.65.	**Ensfarv. Plüschtæpper** alle Farver fra 25.00 — 38.00
Ensf. Plüschtæpper m. coul. Border fra 26.85 — 42.00	**Ensf. Plüschtæpper** m. tamburerede Border 42.00—60.00.

Bernh. L. Mathisen,

2den Etage.

(822)

Til Julen!

ca 1000 Maaneskinslamper,

saavelsom:

et Parti elegante

Salonseiler af Træ

& diverse andre nye

Presentgjenstande

for Børn & Voxne

sælges **meget billig** nu til **Julen** i

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

812

Før Jul. **Før Jul.**

August Russ

(Etaberet 1863)

11 Stortorvet 11 Kristiania.

Før Jul udsælges et Parti **Skjørtetøier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjorter** fra **Kr. 1.50.** Ligeledes et Parti **Kjoletøier** i hel og halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldeærken** fra **Kr. 6.25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7.50.

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst.

Stort Udvalg i **Galoger, Pøraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1.30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11 Christiania.

Før Jul. **Før Jul.**

Chr. Frank,

Nedre Slotsgade 8,

anbefaler i Partier og mindre Dele:

Vine og Spirituosa.

Bedste norsk **Curacao,** eget Fabrikat.

817

Hansen & Garthes Skotøimagazin,

Torvgaden, ligeoverfor Dampkjøkkenet

har det største Udvalg og billigste Priser. Tøfler og Galoscher i rigt Assortement.

Skotøi

Mere end Halvparten af vore betydelige Beholdninger af **smukt og solid Skotøi** skal udsælges i denne Maaned til Godtkjøb, lige ned **til Indkjøbspriser**

(J. H. 858)

Idag udkom.

„Juleaften"

norsk illustreret Juleblad

for

1894.

Indhold:

Wilh. Peters: Omslag, „Julegjæsterne ventes", efter Maleri. — ***Gerhard Munthe:*** Vignetter til Indholdsfortegnelsen. — ***Th. Holmboe:*** Titelvignet. — ***Nils Collet Vogt:*** „Juleaften", Digt. — ***Jac. Bratland:*** „En ung Moder". — ***Dr. E. F. B. Horn:*** „Juleaften paa Landet". — ***„Henrik Ibsens Haandskrift"***, Breve Notater og Tegninger, ved ***Sophie Møller.*** — ***Clara Tschudi:*** „En Juleintrige ved det franske Hof". — Af ***Erik Werenskiolds*** Skissebog. — ***Jonas Lie:*** „Aftengul". Digt med Illustr. i Farve af ***Th. Holmboe.*** — ***Jacob B. Bull:*** Julsrudnissen, med Vignetter af ***A. Bloch.*** — ***Bernt Lie:*** „Nordover", Digt i Prosa med Illust. i Farve af ***Th. Holmboe.*** — ***E. Werenskiold:*** „Fjordhesten". — ***Vilhelm Krag:*** „Naar Vaaren kommer". — „Af ***Prof. Gudes*** Skissebog", ni Haandtegninger. — ***Magda ene Thoresen:*** „Landevernet". — ***H. K. H. Prins Eugen:*** Hvor Skoven lysner, efter Maleri. — ***Chr. Krogh:*** Madame Rejane og Herman Bang. — ***Gunnar Heiberg:*** „Lykke" med Illustr. af ***Chr. Krogh.*** — ***Hans Aanud:*** „Fuglefangere", med Illustr. af ***A. Bloch*** — ***Henrik Jæger:*** „Martssol", Digt — ***Bolette Pavels Larsen:*** „En Dissonants". — ***Nordahl Rolfsen:*** „Ishavsfarere med Illustr. af ***Hjalmar Johnsen.*** — ***Erik Lie:*** Madame Rejane og Herman Bang. — ***Th. Caspari:*** „Ved Aarsskiftet", Nytaarsdigt. — ***Fritz Thaulow*** Juleveir, efter Maleri. — ***Gerhard Munthe:*** „Beilerne".

Alt Arbeide er norsk.

Pris 1.50,

med Bratlands Fotogravure Kr. 3.50.

Hjalmar Bigler.

„Juleaften" er Norges første virkelige Kunstblad!

Navnekoppe

i stort Udvalg anbefales.

Bestillinger paa Koppe og Dørskilter med Navn udføres i Regelen paa 2 Dage,

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

Udkommet er:

Lysstreif, Kjernesprog af de mest kjendte Forfattere, samlede af Knnd Claussen, elegant indb. i Guldsnit Kr. 1,75.

Fødselsdags-Kalender med Citatrr fra de bedste Forfattere for hver Dag, i Aaret samlede af Knut Claussen elegant indb. i Guldsnit Kr. 2.50.

Nogle, lyriske Digte i Udvalg ved Knut Claussen, indb. i Guldsnit Kr. 2.00.

Da Indholdet af de 3 ovennævnte Bøger er Uddrag af det skjønneste, der findes i Literaturen, og Aviserne enstemmig har givet dem sin bedste Anbefaling, passer disse paa Grund af den billige Pris til mindre Julepresenter.

P. Omtvedt, Boghandel,

Grændsen No. 12, Kristiania.

Følgende nye Julekort er udkommet paa mit Forlag:

No. 35. **Betzy Ohlsen:** Konen med Børnene.
„ 36. —"— Hengsengen, Bygdø.
„ 37. —"— Det nye Theater.
„ 38. Ventende Sæterpige.
„ 39. Zinklar-Støtten.
„ 40. Smaapiger fra Hardanger.
„ 41. Søstrene med Langelur.
„ 42. Mødet paa Høifjeldet.

Forhandlere gives stor Rabat.

Godt Udvalg af norske og udenlandske Jule-, Nytaars- og Lykønskningskort.

Endel ældre norske Kort udsælges til halv Pris.

Billed- og Børnebøger

i godt Udvalg til billigste Priser.

P. Omtvedt Bog- og Papirhandel,

Grændsen No. 12, Kristiania. (J. H.)

H. M. Backe,

Grændsen No. 15, Hj. af Akersgaden

1ste & 2den Etage.

Et rigt Udvalg i

Julepresenter.

Kun prima Varer.

Søiler, Buster, Urner, Væggepryd, Toiletgjenstande, Likørservice,	**Syskrin,** Skrivetøi, Fotografirammer, Tobaksdaaser, Reisevæsker, Album,	**Pengepunge,** Lommebøger, Lommeknive, Lommekamme, Broscher. Perlebaand.

Enestaaende billige riser.

Et stort Udvalg i alle Slags Nipssager.

CHINA- & JAPAN-VARER.

Blomsterpotter, Blomsterkurve & Blomstervaser.

Nyt i Presenter ti hver Dag.

Et rigt Udvalg i

Stentøi, Porselæn & Glasvarer, Lamper & Lampesager.

Kaffeserviser, **Bordserviser,** **Vaskeserviser,**	**Mugger** med Laag 0.95, 1.10, 1.20 etc. **Kopper,** Porcelens-**Kaffekander** dekoreret i vakre Mønstre 1.35, 1.50, 1.80 etc.	Enestaaende Udvalg i **Brætter, Brødbakker** 0.20, 0.25, 0.30 etc. **Bordopsatser** fra 1.55 —20 Kroner pr. St.

Bordknive, Gafler, Skeer & Udstyrsgjenstande, Kjøkkenudstyr & Emaljevarer.

1ste & 2den Etage.

ligе lovede du mig baade Rigdom og et langt Liv", sagde hun muntert", begge Dele kan ikke være sandt, og jeg foretrækker at tro paa den første Spaadom".

„Begge Dele er sandt", sagde Barnet med feberagtig Iver, „hvis du lever, vil du blive lykkelig, men foran dig ligger tre farefulde Aar. Dette har jeg ikke turdet sige til dig. Du maa blive her hos os, indtil al Fare er over!"

Ella var nu taus. Hendes lille Venindes indtrængende Alvor forvirrede hende.

Men pludselig fik hendes Blik et frygtløst Udtryk; hun viklede sig ud af Lauras Omfavnelse og holdt hende fra sig.

„Aa, din lille Heks", udbrød hun fornøiet, „nu ser jeg, hvorfor du nærer saadanne sorte Tanker! Du tænker paa Testamentets Kodicil, som lader Mr. Redmond arve Formuen, hvis jeg dør inden mit enogtyvende Aar! Og du tror, han kan myrde mig, naar han faar mig i sin Magt paa Graham Towers. Jeg vil tilgive dig", sagde hun og trak Barnet hen til sig og kysſede hende omt, „du holder af mig, men du tager feil, hvis du tror, at Frygt for Fare har nogensomhelst Indflydelse paa mig".

3die Kapitel.

Klokken fem den følgende Eftermiddag var Ella ved Knaresbaro Station i Yorkshire.

„Er der langt til Graham Towers?" spurgte hun Manden, som tog hendes Billet.

„Fem engelske Mil. De maa tage en Vogn".

„Ja, vil De være saa venlig at hente mit Tøi? Jeg er Miſs Graham".

Hun gav Manden sine Drikkepenge, og medens hun saa efter, hvormange Penge, hun havde i sin Portemonæ, sagde hun til sig selv!

„Hvis ingen bor der, hvad skal jeg da gjøre?"

Hun havde taget det afgjørende Skridt og kjækt udsat sig for dets Følger, men hendes Mod blev sat paa en haard Prøve ved at se, hvor meget alle i Eagle House holdt af hende. Selv Mrs. Vicary græd, da hun tog Afsked med hende, og hvad Lærerinden og de unge Piger angik, saa var det forfærdeligt at tænke paa, hvor bedrøvet de havde været.

Tanken paa alt dette gjorde Ella tung om Hjertet, men hun blev lidt opmuntret, da Kudsken ved en Dreining af Veien pegte med Svøben paa en stor Stenbygning omgivet af Egeskov, som traadte frem i

Julepresenter.

Et godt **Kjoleøi** af **Klæde** (mange Farver) **Kr. 3.80** (6 Mtr.)
Et tykt **Kjoletøi** af **Cheviot** (mange Mønstre) **Kr. 4.50** (6 Mtr.)
Cheviot foulé (ensfarvet) 105 ctm. bred (mørke Farver) a **95 Øre** pr. Mtr.

Heluldne Kjoletøier

alle Farver og Mønstre udlagt til Julen hos

Schmidt Breda, Storgd. 12.

Muffer, Skindkraver, Boar & Baretter,

Gardintøier og Bordtæpper.

Nye Forklæder storartet Udvalg!

for **Voxne og Børn** (alle Størrelser og Facons).

En Masse forskjellige Smaating til Presenter!

Al Slags Uld-Undertøi for Herrer.

Realisation af Norsk Industriforretnings Conkurs-Restbeholdning

foregaar ligeledes hos

Schmidt Breda,

Storgaden 12.

(J. H. 793)

Glem ikke

at der findes mange nyttige

Julepesenter

— billige saavelsom bedre —

i

Christiana Stentøimagazin

Torve 8

1ste og 2den Etage.

(J. H. 808)

Alle Slags

landmandsprodukter modtages til forhandling.

Om ønskes forskudsbetaling.

Reel, hurtig ekspedition.

A. Hamborg & Co.

Kontor og lager: Vognmandsgaden

(J H. 743) Kristiania.

Redigeret af

Lars A. Havstad og **P. Helgevold**

J. M. Stenersens Bogtrykkeri

Arbeidsfelt:
Norge & Sverige
tegner
enkel, kollektiv
& Masseskadeforsikring
Blandt Agenterne er de fleste Dyrlæger.
Eiv. Th. Owren
Generalagent
Dronningens Gd. 8 a.
Christiania.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Abonner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.

Nr. 149. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 18de December 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fra Onsdag den 12te Decbr. indtil Jul er min Forretning aaben Hverdage fra:
Kl. 9 Form. til Kl. 9 Efterm.
Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket!
M. Dopheides Magazin Kirkegaden 20 & 22.

Kjøb og uddel til de smaa:
Julehilsen.
4 exempl. for 1 krone (30 øre enkeltvis.)
Faaes gjennem enhver Boglade eller direkte fra forlæggeren
H. Aschehoug & Co.

Carl Krafft's Chocolade-Figurer.
Pr. Æske ca. 20 Stk. — 80 Øre.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler i Partier og mindre Dele:
Vine og Spirituosa.
Bedste norsk Curacao, eget Fabrikat.
817

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Løitens Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld og Sølvmedaljer, anbefales.

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes **indstændigt** om at **anmelde Flytninger** til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8. **Telefon No. 3289.** (768)

Bærre og værre.

Aarsagerne til „Bolignød" er som Regel to Slags: Enten er Tilværten i Byens Indbyggerantal i Øieblikket stærkere end at Tilværten i Husleilighed holder Skridt dermed, og Følgen er da, at Husleien stiger og at en Del af dem, der har mindst Raad, ikke formaar nogen Udvei at skaffe sig selv det skrabeligste Tag over Hovedet. Eller ogsaa bevirker „daarlige Tider" en saadan Tilbagegang i Befolkningens Evne til at betale, at Husleien, der er af en for „træg" Natur til at følge alle Svingninger i den økonomiske Tilstand, bliver for høi for en større eller mindre Del af Befolkningen. Der kan være andre Aarsager; men de her anførte er vistnok de almindeligste.

Det radikale Blad, der har paataget sig det Hverv at forsvare den underlige Programsag med kommunalt Byggeri, fortæller os, at „Kommunen maa sørge for tilstrækkelige og sunde Boliger overalt i Byen, hvor der er Bolignød, for dem, som direkte lider derunder, og alene for dem." Bladet oplyser videre, at Husleien for de kommunale Boliger ikke skal være under den almindelige, da Bolig i et af Kommunen opført Hus ikke skal være „et Tillæg til Arbeidsfortjenesten". „Thi da bliver det bare en anden Form for Fattigunderstøttelse, der vil tjene til at trykke Arbeidslønnen ned for dem, som faar den, og gjøre dem endda mere økonomisk afhængige end før."

Dette sidste er en vigtig Indrømmelse. Den giver os Ret i de Betragtninger vi har fremholdt imod at lade Kommunen forsøge at gjøre noget i Retning af Opførelse af „billige Boliger for Arbeiderklassen."

Men mon Bladet har nogen Anelse om, hvad der egentlig indeholdes i den første Del af dets Udtalelser? Mon det forstaar, at den Opgave, det tildeler Kommunen ved at forklare, at den har at „sørge for tilstrækkelige og sunde Boliger overalt i Byen, hvor der er Bolignød", er af en saa omfattende Art, at den langt overgaar det meste af, hvad man i vort Aarhundrede har vovet sig i Kast med, maaske med Undtagelse af de bekjendte „Nationalværksteder", der sattes i Gang i Paris i 1848?

Lad os se nærmere paa det: Kommunen overtage Ansvaret for, at der ikke skal opstaa Bolignød. Den maa for at gjennemføre dette Hverv, sørge for at den altid, naar og hvor der fræves, kan møde frem med det fornødne Antal Boliger til Afhjælpelse af Bolignøden. Men hvordan dette skal kunne ske?

Det sker ikke ved simpelthen at bygge der, hvor der i Øieblikket er Bolignød. Thi denne kan høre til de forbigangne Forhold allerede naar Kommunens Bygninger er naaet til første Stokværk. Det kan endog hænde, at naar Bygningerne er færdige til Bortleie, er Nøden afløst af Overflod, af trykket Husleie, der ikke giver de private Eiere almindeligt Udbytte af Kapitalerne. En Bys Vært er som bekjendt overmaade uregelmæssig. Nei, skal Kommunen regulere Boligspørgsmaalet" i Hovedstaden, maa den have Boliger „paa Lager," som den kaster ud paa Markedet straks der opstaar Trang, og holder „udenfor Omsætningen," naar der er Overflod paa Husrum. Her nytter ikke Smaapusleri: de har ikke større Indflydelse paa Beboelsesforholdene end en Draabe Vand paa Ovnspladen har paa Varmen; nei, Sagen maa tages grundigt.

Men at have en tilstrækkelig Mængde Husrum „paa Lager" er hverken let i sig selv eller billigt for Skatteyderne. Vi spaar, at der ikke bliver andet Udbytte af Forsøgene, end at Kommunen konkurrerer med de Private og at der trækkes Arbeidssøgende til Byen i stærkere Omfang end ellers vilde være Tilfældet, til Skade baade for Byen selv og for andre Kommuner i Landet.

Den Ageren Forsyn, som det radikale Blads Fremstilling vil tildele Kommunebestyrelsen, minder i en paafaldende Grad om de velmente Forsøg til Økonomiens Regulering til Gagn for Land og Rige, som saa ofte sattes i Gang af de landsfaderlige Oldenburgere. Forskjellen er kun den, at Kristiania Kommunebestyrelse ikke skal indskrænke sig til smaa Lapperier hist og her, men optage til Løsning selve det store Problem: Hvorledes undgaar man Uregelmæssigheder i Samfundsforholdene? Er det muligt at greie den Opgave, som er sat med Hensyn til Boligspørgsmaalet, da maa det ogsaa være muligt til enhver Tid at kunne bestemme hvor mange Skomagere der skal være i Byen for at hverken Overproduktion eller Underproduktion skal finde Sted; man vil da efter haanden kunne løse hele det sociale Spørgsmaal.

Idag gaar man til Valg paa Programmet Løsning af Boligspørmaalet. Seirer det radikale Venstre, og giver Partiet sig alvorligt i Kast med Opgaven, vil det kanske i Løbet af faa Aar vise sig, om Kristiania Kommunebestyrelse magter at give andre Love for Samfundsøkonomien end den, Vorherre har givet.

Vi vil for vor Arbeiderbefolknings Skyld haabe, at der, medens Kommunebestyrelsen er optaget af Bestræbelse for at omlægge Samfundsøkonomiens Grundsætninger, af Storthinget gjennem Lovbestemmelser sørges for, at der bliver stillet strengere Krav til Husleilighebers sanitære Indretning. Her er det nok det rigtigste Middel skal søges til Afhjælpelse af Bolignøden i egentlig Forstand. De andre Foranstaltninger maa bestaa i Indskrænkning af Aarsagerne ttl Arbeidsløshed samt i Arbeide paa Løftning af Menneskenes moralske Standpunkt.

En Udtalelse af Bismarck. I et Brev til sin afdøde Hustru forekommer en merkelig Udtalelse af ham:

„Jeg forstaar ikke — siger han — hvorledes et Menneske, som tænker over sig selv og dog ikke ved eller vil vide af Gud, kan udholde sit Liv."

„Skulde jeg nu som før leve uden Gud, Dig og Børnene, saa ved jeg ikke, hvorfor jeg ikke skulde lægge bort Livet som en smudsig Skjorte".

For løsladte Forbrydere. Foreningen til Forsorg og Beskyttelse af de fra Kristiania Strafanstalt løsladte Forbrydere afholdt Generalforsamling Fredag Kl. 5 paa Kvindestrafanstaltens Kontor.

I Aaret 1893 er til løsladte fra Strafanstalten for Kvinder ydet 67 Understøttelser med ialt Kr. 300, til løsladte ved Akershus Strafanstalt 221 Understøttelser med ialt Kr. 1859 og til løsladte fra Bodsfængslet 192 Understøttelser med ialt Kr. 1572. Ifølge Regnskabsextrakten udgjorde Indtægten for 1993 Kr. 5572 og Udgiften 4945.

Der oplystes under Generalforsamlingen, at det af Foreningen paatænkte Arbeidskontor var, takket være et Bidrag af Kr. 10,000 fra Brændevinsbolaget, bleven oprettet i aar, Christian August Gade 6 II, og fortjente Publikums Sympathi. Hensigten med Kontoret er at skaffe løsladte Forbrydere en regelmæssig Beskjæftigelse, saa de slipper at henfalde igjen til Betleri og Løsgjængeri.

Til Slutning foretoges Valg.

Til Medlemmer af Bestyrelsen gjenvalgtes det efter Tur udtrædende Medlem Agent Jens Rolfsen og istedetfor Agent H. Thomsen, der havde frabedt sig Gjenvalg, Snedkermester Martin Olsen. De øvrige Medlemmer af Bestyrelsen er Direktørerne P. Soelberg, H. A. Gløersen og A. Daae, Opdagelseschef H. Jelstrup og Presterne H. Sommerfeldt, Konrad Dahl og S. Hauge.

Repræsentantvalget.

Høires Liste.

Bjercke, Alf, Kjøbmand.
Egeberg, Einar, Grosserer.
Ekman, Ove, Arkitekt.
Fougner, Julius, Overretssagfører.
Gundersen, F. G., Murmester.
Gundersen, Johan, D., Jernbanekontorist.
Hiorth, Fredrik, Direktør.
Holst, Axel, Professor.
Johannesen, Anton, mekanisk Arbeider, (Myren).
Lind, Andr. R., Grosserer.
Lippestad, J A., Institutbestyrer.
Lous, Karl, Advokat.
Maurtvedt, A., Skræddermester.
Nielsen, N. M., Bagermester.
Nilsen, Ingar, Advokat.
Oppegaard, P., Handelsfuldmægtig og Gaardeier.
Rasmussen, F., Grosserer.
Rygh, Evald, fhv. Statsraad.
Schøyen, A. B., Apotheker.
Sinding, E. A., Direktør.
Voigt, Evald, mek. Arbeider (Nyland).
Wennevold, G., Bogholder.

De Radikales Liste.

Bay, Jens, Bryggeformand.
Dehli, O., Advokat.
Duborgh, William, Handelsb. og Konsul.
Enersen, Otto, Stationsbetjent.
Eriksrud, Bug., Postbud.
Evensen, Petter, mek. Arbeider.
Guldal, Joh, H., Snedker.
Hansen, Lars, Murmester.
Hansen, Syver, Regnklædefabrikant.
Hilton, T., Garversvend.
Hoversholm, Ole Johan, Lærer.
Isaksen, Kr., Handelsborger.
Johannesen, Endre, O., Ingeniør og Kontorchef ved Statsbanerne.
Krog, F. A., Advokat.
Lunde, Johs., Handelsborger og Konsul.
Malm, D., Veterinærdirektør.
Meier, D. S. Skibsreder.
Olsen, Bernt, Møllekjører.
Omholt, A. T., Overretssagfører.
Pettersen, Ant., Kontorchef.
Schultz, Fr. W., Snedkermester.
Sinding, E. A. H., Direktør.

Det kgl. Selskab for Norges Vel har i sine sidste Direktionsmøder bl. a. bevilget følgende Bidrag:

Ole H. Andersen J. F. Elev ved Bodø Landbrugsskole Kr. 100 til en Reise sydover for at studere Svineavl, Lærerinde ved Nordre Bergenhus Amtsjenteskole i Søndfjord Britha Nesheim Kr. 300 til en Reise i Sverige for at besøge Husholdnings- og Industriskoler. Gaardbruger Hans Westby af Askim Kr. 150 for i Danmark at studere Kvægavl og Hesteopdræt.

Agronom G. E. Stangeland. Kr. 100 til at foretage botaniske Undersøgelser af norske Torvmyrer.

Gartner Mikael Aamodt af Voss, der er ansat som Amtsgartner i Bratsberg, Kr. 200 til et ophold i Danmark for videre Uddannelse.

Den norske Biavlsforening Kr. 200 for 1895.

Gylands Frugtavlforening pr. Flekkefjord Kr. 100 til Indkjøb og Uddeling af Frugttræer.

For 1894 har Direktionen uddelt 62 Medal, er for lang og tro Tjeneste for Tjenestetid lige fra 76 til 25 Aar.

Storthingsmand Aschjem, Lardal, ligger fortiden farlig syg af Hjernebløbning, hvorfor der er liden Sandsynlighed for, at han vil komme til at møde paa kommende Storthing, Hr. Aschjem er nær 70 Aar.

1ste Suppl., er Skibsreder og Gaardb. Hervig, Skoger.

Dødsfald. Læge Kristofer Anker Bergh er den 11te ds. afgaaet ved Døden i Vikesund, 40 Aar gammel.

Afdøde var født i Bergen 1ste Juli 1854, tog 1872 Examen Artium og 1880 medicinsk Embedsexamen, gjorde saa 1½ Aars Tid Tjeneste ved Rigshospitalet, nedsatte sig saa strax som praktiserende Læge i Sigdal, indtil han Aaret efter blev ansat som Fattig- og Kommunelæge i Modums Herred, og i denne Stilling virkede han til sin Død.

Om det kinesiske Statslaan telegraferes fra London: Ifølge Meddelelse i herværende Blade har Bankierfirmaet Armstrong, og Compani, som havde til Hensigt at overtage det 4 Procents kinesiske Statslaan, trukket sig tilbage efter at ha bragt i Erfaring, at den kinesiske Regjering har forsøgt at optage Laan paa andre Hold til forskjellige, antagelig meget høiere Rentesatser.

Julegave til Børn. Paa Jacob Dybwads Forlag er der ved Nordahl Rolfsen udgivet en Billedbog med prægtige Barnevers og overordentlig smukke Billeder, tegnede af A. Bloch, Th. Holmboe, Eiv. Nielsen, Elisabeth Sinding og Karl Uchermann. For Børn i Alderen fra 3 til 7 Aar vil det være en overmaade kjærkommen Present.

Kristiania Kommune forvalter hvert Aar 10 Millioner Kroner, og Kommunebestyrelsen har saa godt som uindskrænket Magt over Skattevæsenet. Man vil da forstaa, hvor store Interesser der staar paa Spil ved Kommunevalget. Det er nødvendigt, at Kommunestyret er sammensat af dygtige, forsigtige og fremsynte Mænd af forskjellige politiske Anskuelser. Kommunestyret bør ikke være en Tumleplads for „Samfundsreformatorer", der vil vende op ned paa den bestaaende Orden, men heller ikke være en Hvileplads for Mænd, der ikke imødekommer Fremskridtskravene mere end de er nødt til. Det bør ikke beherskes af Mænd, der ønsker at bruge Penge til nye Forsøg, men heller ikke af Mænd, der omhyggelig vil spare paa Skillingen, men gladelig lader Daleren springe. Styret maa paa en Gang være strengt sparsommeligt og bevilge nødvendige Udgifter paa rette Sted til rette Tid.

En Arbeidsformand blev forleden af en Person, der bad ham om 10 Øre, tildelt et saa alvorligt Slag mellem begge Øinene, at Blodet flød, forinden han fik Tid til at svare paa Anmodningen!

Barndomserindringer fra Vestlandet.

Hvor tydelig staar de Dage, jeg som Barn tilbragte paa Vestlandet, hvor min Fader havde et lidet Præstekald ved Bunden af en af de smukke Fjorde i Bergens Stift. Høie Fjelde, trange Dale, dybe Fjorde karakteriserer denne Del af Landet, og kommer man did fra fladere Egne, gaar der adskillig Tid hen, inden man forliges med en saadan Natur. Fjeldene kommer en ligesom for nær Indpaa Livet, og man har en Fornemmelse af ikke at kunne puste rigtig ud. Men har man først levet sig ind i denne storslagne, paa Afveksling rige Natur, gjør den et mægtigt, fængslende Indtryk, som man siden aldrig glemmer.

Præstegaarden laa i den lille, smukke Dalebygd, der ligger paa Sydsiden af Fjorden og kun er bebygget omtrent 3 Kilometer opover Dalen. Paa den anden Side Fjorden ligger Annekskirken Sylte paa en Flade ved Siden af en brat Fjeldvæg. Sylte er den nederste Gaard i Dalen, der er bebygget vel 20 Kilom. opover, og hvorfra man ad en Ridevei kan komme over til Romsdalen. Dalen gjemmer mange historiske Minder, da det var hid, Hellig Olaf paa sin Flugt kom seilende med sin Flaade, og da Flugten videre skulde foregaa opgjennem Dalen, var det lige udenfor Sylte, han lod sine Skibe brænde op. Naar man fra Sylte skal opover Dalen, kommer man først til en liden, temmelig brat opstigende Furumo, og herovenfra var det, Hellig Olaf saa sine Skibe brænde og med smerte udtalte de bekjendte Ord: I Lændermænd, I Lændermænd, I volder mig stor Sorg! „Et lidet Stykke fra den egentlige Hovedvei stod der endnu et Jernkors paa en høi, smal Sten reist til Minde om denne Begivenhed. Fra Sylte drog saa Kongen videre opgjennem Dalen, men kommen omtrent 16 Kilom. frem mødte han en Hindring i den store saakaldte Skjærsue, der i en Strækning af 1—2 Kilom. fylder hele Dalbunden. Herfra sendte da Kongen Bud efter Folkehjælp ned til Gaarden Møre (nu Muri), der ligger ligeoverfor Sylte paa den anden Side af Baldøla, og hvor dengang en mægtig Herse ved Navn Bruse boede. Bruse sendte 30 Mand til Hjælp, og sammen med Kongens Mænd brød de da en Vei, der var den eneste, man havde gjennem Skjærsuren ligetil for omtrent 150 Aar siddn, da Den dels blev Omlagt, dels forbedret Saalangt det historiske. Sagn om Hellig Olaf, der snart sagt findes hele Landet over, er naturligvis ikke forrest her. Jeg skal fortælle et Par af dem. Det siges, at da Kong Olaf med sine Mænd endelig var naaet gjennem Skjærsuren, var det Aften, og træt satte Kongen sig ned ved Gaarden Grønning. En mild Vind svalede Kongens hede Pande, og i Taknemlighed over det vel tilendebragte Arbeide og hvilende sig i den stille Aftenstund skal Kongen have sagt: „Her paa denne Gaard skal aldrig Kornet fryse".

Og det gjør det heller aldrig. Om Kornet fryser baade ovenfor og nedenfor Grønning, saa fryser det dog aldrig der, men det har sin naturlige Aarsag deri, at Gaarden ligger ved en skarp Dreining af Dalen, saa der aldrig her er ganske Stille, men altid nogen Træk. Det andet Sagn er fra Syltefjeldet, der sænker sig lodret i Fjorden. Midt oppe i den forte Fjældvæg ser man noget, der ganske paafaldende ligner Bugtningerne af en Orm rigtignok af en med adskillig store Dimensioner. Om denne Tegning heder det, at da Kong Olaf kom seilende hidind, anfaldtes hans Skibe af en stor Sjoorm og Kongen tog den da ved Halen og slængte den op i Fjeldet, hvor den skal staa til alle Tider. Lignende Sagn kunde der meldes mange af. Men Jernkorset oppe i Syltebrækken minder os om det historiske. Mangen straalende deilig Søndagsformiddag sad vi Søskende heroppe under St. Olafs-Korset, medens Fader forrettede Altergang nede i Kirken, og altid vil jeg mindes hin høitidelige, lidt vemodblandede Stemning, som greb mig de stille Søndagsstunder, jeg sad her, mens Tanken snart for tilbage i Tiden til Hellig Olaf, snart fulgte med de blinkende Baade, der gled hen over den blanke solbelyste Fjord til den lille venlige Kirke dernede ved Stranden, Hvilken Velsignelse og Glæde kan vi ikke eie i et fagert Minde, særlig fra Barndomsdagene!

Men fra Valdalen og Sylte skal vi nu vende tilbage til Dalsbygden. Præstegaarden, der laa øverst i Dalsbygden, havde ikke den heldigste Beliggenhed, da den laa opunder et høit Fjeld, Daurmaalen, som skjulte Solen for os i næsten 5 Maaneder af Aaret. Alle de ander Fjelde omkring os stod vi i godt Forhold til, men Daurmaalen tog vel meget Lys og Varme fra os, til at vi kunde like den rigtig. En af mine smaa Brødre, som havde hørt paa nogle politiske Samtaler mellem Far og og vor Nabo Storthingsmand G., kom engang med det Raad til Far, at han burde bede Kongen og Sverdrup tage Daurmaalen bort; men Raadet blev ikke fulgt, og Daurmaalen staar den Dag idag. Paa den anden Side af Dalen kneisede imidlertid et andet Fjeld, som vi ikke vilde undværet for meget; thi det skaffede os Underholdning hele Aaret rundt. Allerede straks over Nytaar gik der ikke en Dag hen med klar Himmel, uden at en eller anden af os tog Mærke paa, hvorlangt Solen naaede nedover Fjeldsiden, og vi Børn gjorde mangeslags Beregninger og Væddemaal om, hvorlangt den vel vilde være avanceret om 8 Dage, 14 Dage osv. Naar da Solen i Marts begyndte at faa Magt over Isen derborte i Fjeldvæggen, knakkedes Isøilerne over og styrtede ned med Brag. Isen var fremkommen af en Mængde Bække og Smaaelve, som om Vinteren frøs til og dannede ligesom lange Seilerader bort over Fjeldvæggen. I April var alle Smaaelve langs „Tverafjeldet løste, og vi kunde tælle ligetil nogle og tredive af dem. De største kom brusende og skummende nedover, rivende med sig Is, Grus og tildels Sten, de mindste blæste bort af den friske Vind. Hurtig pyntedes Fjeldet med Grønt; thi paa hver liden Kløft voksede der Trær og Græs. Men Tverafjeldet var ikke blot til at se paa; thi oppe paa Fjeldet laa der en stor Slette, hvor flere af Gaardbrugerne i Dalsbygden havde nogle af sine største Udslaatter. Naar disse Gaardbrugere havde slaaet Hjemboen, rustede de sig til at drage tilfjelds, og tilfjelds skulde alle paa Gaarden med Undtagelse af de gamle Kaarfolk og Børnene.

Da Opholdet paa Fjeldet varede baade 2 og 3 Uger, maatte man have med sig fuld Oppakning af Sengklæder, Husgeraad og Mad, foruden Ljaer, River og de saakaldte Meiser, som Høet skulde stoppes i. Disse Meiser var store runde Poser og var flettede af Vidjer. Stien, der førte op paa Fjeldet laa ligeoverfor Præstegaarden, og mangen Gang har jeg siddet i Haven og seet Slaattefolkene med sine store Bører paa Ryggen kravle opover den bratte Fjeldside. Et Par Steder øverst oppe var der hugget Trappetrin i Fjeldet, og jeg fulgte naturligvis Folkene med mest Opmærksomhed der, indtil de som smaa Prikker forsvandt oppe i „Himmelsjaa." Efter nogle Dages Forløb, naar et Snes Meiser var fyldte, skulde de sendes nedover, og en af Slaattefolkene gik da hen paa en fremspringende Fjeldknaus, som kaldtes Skagjen, og haukede for at varsko dem, som muligen var nede ved Foden af Fjeldet. Hvor det var forunderligt at se den lille Figur, som stod der i sine skinnende hvide Skjortemærmer lige i „Himmelsjaa" og sendte ned i Dalen de lange, klare Toner med Trillen tilslut! Nu kom Meiserne hoppende udover Fjeldet, tornede imod ietvæk, saa det føg lang Vei af dem. Vi Børn fulgte Meise efter Meise med Øinene og og jublede, naar en eller anden af dem gjorde et rigtig vældigt Hop. Ja, disse Uger i Slaatten var en interessant Tid for os Børn!

Af alle de Erindringer, jeg har fra Tverafjeldet, staar imidlertid en tydeligst for mig. En af vore Forpagtere, Severin, havde sluppet tre Bukke hen i Fjeldet for at fedes. Efter nogle Ugers Forløb opdagede vi, at Bukkene havde gaaet sig fast og ikke kunde komme hverken hid eller did. Hvad var der nu at gjøre? Der var liden Sandsynlighed for, at Bukkene kunde frelse sig selv; det rime ligste var, at de enten styrtede udover Fjeldet under sine Forsøg paa at komme løs, eller ogsaa at de gav op alle Forsøg og blev staaende; men da vilde

de inden kort Tid være ganske udmagrede. Der var ingen anden Raad for Severin end at forsøge at frelse dem selv, og i den Hensigt gik han da op i Fjeldet sammen med sin Tjenestegut. Kommen ovenover det Sted, hvor Bukkene stod, tog han et Taug om Livet og lod sig heise ned. Han havde med sig Brød og Salt for at lokke dem til sig, og naar det var lykkedes, skulde han da bringe en for en op. Men Bukkene var sky og trak sig ængstelig tilbage baade for Severins Lokking og for Lokkemaden. Efter flere forgjæves Forsøg maatte Severin give tabt og lade sig heise op. Men før han og Gutten gik ned igjen, huggede de nogle Birkekviste, som de fæstede sammen til en slags Stige og hang udover Fjeldvæggen i det Haab, at Bukkene skulde benytte sig af den til at komme op. Far og flere af os Børn havde staaet i Vinduet i Studerværelset nede i Præstegaarden og gjennem Kikkert iagttaget hele Operationen med stor Spænding. Atter gik nogle Dage; men Bukkene havde nok ingen Tiltro til Severins Stige og gjorde ikke engang Forsøg paa at bruge den. Stakkels Severin nu var gode Raad dyre! Han var en fattig Mand, saa Bukkene var en Skat for ham. Da fik vi en Dag høre, at Severin og hans Kone, Marie, var gaaede op i Fjeldet og nu var det Meningen, at Marie skulde lade sig fire ned. Hun havde passet Bukkene hele Vinteren, og man mente, at det vilde være rart, om de ikke skulde kjende hendes Stemme og betro sig til hende. Havde vi fulgt Severin med Spænding, da han blev firet ned, fulgte vi Marie med en tidobbelt; thi det var næsten uhørt, at en Kvinde vovede sit Liv paa et sligt Foretagende. Jeg stod nede paa Veien sammen med Severins Datter, der var min Legekammerat, og som nu med sin lille Broder paa Armen og Øinene fulde af Taarer saa efter Forældrene. Da Moderen blev firet ned, brast min Legekammerat, Beata, i Graad, og jeg fik travelt med at trøste hendes lille Broder, men blev helt forfærdet ved at se Søsteren græde, Men Beata tørrede snart sine Taarer: thi efter nogle Minuters Forløb saa vi, Bukkene samledes omkring hendes Mor og og kappedes om, hvem af dem der skulde faa mest af det Salt og Brød, hun havde med til dem. En liden Stund efter blev Buk for Buk og tilsidst Marie heiset op. Da Severin og Marie kom ned paa Bøen, havde der samlet sig en hel Flok af Gaardens Beboere for at tage mod dem. Marie sagde ikke et Ord; hun gik blot hen og greb sit yngste Barn. Hendes rystende Haand fortalte om den Angst og Spænding, hun havde været i; men den Taare, som glimtede i hendes Øie, da hun trykkede sit Barn op til sig, ovinede om, hvor inderlig glad og taknemlig hun nu var. Der hvilede noget vist høitideligt over os alle, og jeg, som ellers ikke pleide at spare paa Ord, naar det gjaldt at fortælle om, hvad jeg havde seet i Fjeldet, gik taus sammen med de andre op til Gaarden, anende lidt af Livets Alvor. Da Marie første Gang gik til Kirke efter denne Begivenhed, var hun pyntet i sort Klædestrøie, det fineste slags Stasplag, som brugtes derborte, og som Fader havde foræret hende af Glæde over, at vor brave, strævsomme Forpagterkone var kommen usfadt tilbage fra den farlige Færd. Aldrig kommer jeg ihu Vestlandet og mit Barndomshjem uden at besundre hin storslagne Natur og det raske, modige, i sine Kaar tilfredse Folk, blandt hvem Barneaarene svandt hen; jeg kom bort til andre Forholde, blandt angre Mennesker. Men Minderne har jeg igjen, fagre Minder!

D. D . . . . g.

Valgstatistiken. Naar det altid viser sig, at det samlede Antal afgivne Stemmer er større end det Antal, der fremkommer ved uden Forandring at opsummere de høieste Stemmetal paa det ene Partis Liste og de høieste paa Modpartiet, kommer det væsentlig deraf, at der i overmaade mange Tilfælde falder Stemmer udenfor de to Lister. Det vil saaledes paa Landsbygden, især øer, hvor Stillingen ikke er spændt, være nok saa almindeligt, at der kan være afgivet 250 Stemmer, medens Opsummering efter Valgudfaldet bare viser 130 paa den ene og 100 paa den anden Liste, eller tilsammen 230 Stemmer. Der bliver i dette Tilfælde 20 „Overskudsstemmer". Derimod kan man ikke opnaa de rette Tal ved at lægge en Stemme til paa hver Side (de paagjældende Personers egen, der har faaet det høieste Stemmetal). Det er nemlig meget almindeligt, at Summen af første Valgmands og første Suppleants Stemmer er adskilligt større end det samlede Antal afgivne Stemmer, fordi de begge har faaet Stemmer af Folk, der ellers har gaaet med Modpartiet. Dersom man ved at lægge to Stemmer til Summen i hver Valgkreds i Landet faar omtrent det samme Totalantal som det, der viser sig at være det rette tilslut, har det nærmest sin Grund deri, at det samlede Antal af „Overskudsstemmer" er omtrent saa stort som 2 Stemmer pr. Valgkreds. Men de to Beregninger kan give et nok saa forskjelligt Resultat i de enkelte Amter. Nordlands og Nordre Trondhjems Amter har sikkerlig et dethydeligt større Antal „Overskudsstemmer" end noget andet Amt.

En Komite, bestaaende af Fyrdirektør Rye, Skibskapteinerne Meland, „Activ", Thommesen, „Excelencen", Sandaa, „Arendal", Vetlesen, „Eidanger" samt Lods Rasmussen, traadte imandags sammen i Kristiansand for at tage under Overveielse det af Kaptein Vetlesen ifjor til Storthinget indsendte Forslag om, at der i Dampskibsleden mellem Brevik og Kristiansand skal anbringes saadan Belysning, at Dampskibene kan gaa der om Natten. Naar Breviksbanen bliver færdig, vil selvfølgelig dette have sin store Betydning for Post- og Passagertrafiken paa den ovennævnte Strækning. I Tilfælde vil der i Dampskibsleden paa flere Steder blive opsat Gasoljelygter og, om fornødiges, Fyre, skriver „Fremskridt".

Nyt Dampskib paa Bandak. I Bø, Lunde og det vestfjeldske Telemarken er der ifl. „Fremskridt" dannet et Aktieselskab med en Kapital paa 25,000 Kroner til Indkjøb af et kombineret Passager- og Godsskib i Rute Skien—Dalen. Selskabet, der i et Møde paa Lundefaret Torsdags konstituerede sig, fattede samtidigt Beslutning om, hvilket Skib der skulde indkjøbes.

Forholdene i Værdalen.

Udrasninger foregaar fremdeles jevnlig ved Jermstad, hvor Fjeldet dog nu snart naaes og dermed bliver vel alt roligt. I Skredet og paa den nærmest nedenfor liggende Masse er alt godlt: langs den søndre Bred forbi Næs og Rosvold har der i Sommer været noget Græs, væsentlig fordi her har samlet sig en hel Del Torv fra Overfladen af det udgledne Arcal. Kun rent undtagelsesvis kan der dog være Tale om Dyrkning i nogen nær Fremtid; uagtet der fra Kanalvæsenets Side er gjort og gjøres hvad gjøres kan med Gravning af Bække for Vandets Ledning, saa er dog Massen selv paa de tørreste Steder blød, naar man kommer lidt nedi, og for Tiden staar der Vand overalt ogsaa paa Overfladen. Elven reguleres ved 3 Gjennemstik, nemlig ved Balgaard, Bjertnæs og Fæby, hvilke snart er færdige og forhaabentlig ved den lige Retning. Elveleiet faar, vil standse de paa denne Strækning værende Brud. En stor Indsø, Rognhaugsøen, der havde dannet sig i selve Skreddyngden ved Rognhaug og som antages at kunne foraarsage nye Ulykker, er med stort Arbeide udtappet gjennem Elvodalen, hvor den bløde Grund frembød adskillige Vanskeligheder. I Vuku ser det mørkt ud for den Grænd, der ligger paa Sydsiden af Elven mellem Hærfossen og Grænfossen. Ved omfattende Boringer, der ligesom Kanalvæsenets Arbeider udføres under Ledelse af Oberstløitnant Holst, skal det være bragt paa det rene, at den Terasse, hvorpaa Rødsgaardene og Overmoen ligger, gjennemgaaende bestaar af Kvikler i betydelig Dybde, og Elven antages snart ved Gravning at naa dette Parti, hvis Udrasen forudsees. Beboerne holder paa at flytte, dertil hjulpet af Værdalskomiteen og Indredepartementet.

Bielven Malsaa, hvor Gravning bagover begyndte ligesom i Hovedelven, er løftet op i et Sideleie paa Fjeld, og Hovedelvens Gravning antages gjennem paagaaende Reguleringsarbeider ved Granfos at kunne standses der.

Kanalvæsenet er for Tiden beskjæftiget med Anbringelse af en Lauparstreng ved Volden; paa den skal indtil videre Folk og Varer befordres over Elven mellem Landeveien ved Volden og Rød. Mest følelig for Bygden idetheletaget er forresten den mangelfulde Veiforbindelse baade i Stiklestad og Buku Sogne. For Udenforstaaende synes det som om Forbindelsen paa de forholdsvis korte Stykke kunde været istandbragt paa kortere Tid. Om hvilken Tid Veiene blir færdige eller farbare forlyder endnu intet. En stor Lettelse vilde det være ialfald, om Vintervei kunde lægges efter de nye Linier.

(H. D. T.-B.)

Slagsmaal paa Kniv. Endel lystige Karle fra Ekeberg, der forleden Søndag Morgen ved 3-Tiden var sammen paa Høgda i østre Aker, kom herunder i Slagsmaal, hvorved en Sømand blev tilføiet Knivstik i Hovedet og den ene Arm og Tommelfinger. Han tabte ved denne Medfart en hel Del Blod. Han blev kjørt til Rigshospitalet og forbundet, men har senere holdt Sengen og er nu saa daarlig, at han ikke kan reise sig i Sengen uden Hjelp.

*

I en Gaard i Akersveien opstod der Tordag Aften Spektakel, der udartede til Slagsmaal, hvorved et Fruentimmer blev tildelt to Knivskaar i Hovedet af et andet Fruentimmer.

Saarene er antagelig ikke livsfarlige.

Ildebrand paa Landsbygden. — Syv indebrændte. Larvik 14de December. (H. D. T.-B.) I Eftermiddag nedbrændte Udhusbygningerne paa Gaarden Solberg i Brunlanæs. De var assurert i „Akershus" for 5000 Kroner. 5 Kjør og 2 Heste brændte inde.

Jernbaneanlægget Vittingfos—Holmestrand. Den private Aktietegning aabnedes for Byens Vedkommende for et Par Dage siden, og der er allerede tegnet 25,000 Kroner blot af de største Aktietagende. Aktietegningen i Landdistrikterne begynder i disse Dage. (N. T.-B.)

Folkeskolebygning m. v. ved Vahls Gade. Det til saadan Skole paa Matr.-No. 26 ved Herslebsgade foreslaaede Beløb af 348,000 Kr. bevilgedes enst. i Repræsentantskabets Møde Fredag.

Et Dødsprang foretog Thorsdag Aften en beruset Kjørekarl i Møllergaden. Han sprang ud af et Vindu i tredie Etage lige ned i Gaden, hvor han blev liggende bevidstløs. Han fik dog ingen varig Skade.

I Statsraad hos Hs. Maj. Kongen Lørdag er Politifuldmægtig i Trondhjem Peter Motzfeldt konstitueret som Foged i Fosens Fogderi, og Toldkontrolør P. O. Nielsen konstitueret som Toldkasserer i Larvik, Cand. theol. R. M. Mehl udnævnt til Personelkappelan hos Sognepræst til Vardø Johannesen, ledig Personelkapellan H. H. Neumann udnævnt til Personelkapelan hos Sognepræst i Drøbak J. A. W. Sandberg, Sognepræst til Lærdal S. Schjelderup meddelt Afsked i Naade fra 1ste Mai 1895 med Kr. 2200 aarlig i Pension. Sognepræst i Hol Olaf Olsen udnævnt til Sognepræst i Gol Præstegjæld, Sognepræst i Hammerø Præstegjæld i Troms Stift O. J. Gjerløw udnævnt til Sognepræst i Vaagan Præstegjæld i samme Stift, Cand. theol. H. R. Bydal udnævnt til Sognepræst i Hornindalen Præstegjæld i Bergens Stift, Sognepræst i Kvikne Præstegjæld W. A. W. Madsen udnævnt til Sognepræst i Thingvold Præstegjæld, Personelkapellan hos Sognepræsten i Gloppen Th. K. Lunde udnævnt til Sognepræst i Øre Præstegjæld, Cand. theol. M. E. Larsen udnævnt til Sognepræst i Brandval Præstegjæld.

Meningsfæller

i By og Land anmodes om at virke for „Eidsvold"s Udbredelse. Enhver moderat Mand maa holde „Eidsvold" i det nye Aar, da det snart sammentrædende Storthing sandsynligvis vil blive det vigtigste siden 1814.

Der forestaar store og alvorlige Begivenheder.

„Eidsvold" vil af de større Debatter levere udførlige og upartiske Referater, ligesom de brændende Spørgsmaal vil blive behandlet paa en saglig og oplysende Maade i ledende Redaktionsartikler.

Nye Abonnenter, der indsender 2 Kr. for første Halvaar, faar en stor og interessant Bog gratis.

Konstitution. Sagfører H. J. Ingebrigtsen er meddelt Konstitution i Hammerfest Byfogedembede under Byfoged Selmers Fraværr paa Storthinget.

Cand. juris N. M. Gjelsvik er meddelt Konstitution i Strinden og Selbu Sorenskriverembede fra 1ste Januar 1895 under Ledigheden.

Pastor Gustav Jensen har indgivet Ansøgning om Lærerposten ved det praktisk-theologiske Seminarium.

Notoddens Friseminar. Som Bestyrer og Førstelærer ved Notoddens Friseminarium er ansat Sømandspræst i Cardiff Bernt Stoylen.

Svend Foyn.

Nu, da gamle Svend Foyn er død, vil hans Navn en Tid være paa alles Læber i Sødistrikterne borte paa Vestsiden af Fjorden og langt oppe i Finmarken, blandt Fangstmændene paa Island og forresten Landet rundt, saa langt man har nogen Forstaaelse af, hvad den gamle energiske Sjømand har virket og udrettet, skriver „Frh. Tilsk." Og de vil leve op igjen de utallige Historier og Anekdoter om den gamle Fiskerskipper med det i mange Stykker kantede og underlige Væsen; man vil mindes hans magelose Energi og Foretagsomhed, hans seige Udholdenhed, hans Haardførhed og Uvorrenhed, hans Halsstarrighed og Stivsind, hans storartede Godgjørenhed, men ogsaa den Paaholdenhed, han undertiden viste, og som kunde synes at grænse til Smaalighed, hans uhyre Rigdom, som han selv havde oparbeidet, og hans Tarvelighed og Nøisomhed i det daglige Liv. Man vil grave op igjen den gamle Historie om hans Forbitrelse over den nye Raadstuen som man i Tønsberg reiste paa den gamle Kirketomt, man vil more sig over de sidste Aars Feide mellem ham og Kommunebestyrelserne i Tønsberg og Nøtterø, og hvortil Grunden var Foyns Ærgrelse over, at han, som han mente, blev ilignet altfor høi Skat.

At Foyn ofte var en hidsig Brand, er let at skjønne, og det var vel neppe saa greit at gjøre ham ordentlig tillags i Fangsttiden, da han selv var saa ivrig, at han neppe undte sig Søvn eller Madro. Engang laa en af Baadene et Stykke fra Fartøiet og manøvrede, Foyn stod ombord og brølede og kommanderede til Baaden. Men enten man ikke forstod ham, eller hvad der nu var iveien, Kapteinens Kommando blev ikke lystret, og han bliver derfor saa sint, at han hopper i Søen og svømmer bort til Baaden for at dænge paa Norgjængeren. Foyn var dengang allerede noget tilaars, og den Historie bekom ham ikke vel; han paadrog sig en Halskatarrh, og Doktoren bethdede ham, at han fik være lidt mindre uvorren i Fremtiden.

Hvorledes Trykfeil opstaar. Redaktøren skrev: „Idag er det Benjamin Franklins Fødselsdag." Da hans Haandskrift var noget utydelig, indeholdt Korrekturarket i Stedet følgende Oplysning: „Idag er det Bernhard Fredriksens Fødselsdag." Ærgerlig skrev Redaktøren i Marginen: *Benjamin Franklins. Hvem for Pokker er Bernhard Fredriksen?" Følgen var, at Bladet den næste Dag indeholdt følgende gaadefulde Notis: „Idag er det Bernhard Fredriksens Fødselsdag. Bernhard Fredriksens. Hvem for Pokker er Bernhard Fredriksen?"

For Disponent Bertrand Heyerdahl holdt en Samling af hans Venner en Fest i Frimurerlogens Lokale Lørdag i Anledning af, at han for en Tid tilbage har overstaaet en farlag Sygnom. Festtalen holdtes af Kammerherre Mohr. Der holdtes ogsaa en Række andre Taler, — for Bertrand Heyerdahl i alle mulige Slags Egenskaber, bl. a. en af Verkseier Thune for Heyerdahl som Kommunemand, og en af Konsul Johannes Lunde for Heyerdahl som Foregangsmand inden Handelsstandens Forening. Et Oekester musicerede under hele Taffelet.

Hr. Koch, i Risør, der for Injurier mod Statsminister Stang ved Lagmandsret blev dømt til 120 Dages Arrest har paa Ansøgning faaet Straffen forandret til 60 Dages Fængsel paa almindelig Fangekost.

Hovedjernbanen har i September Maaned havt en samlet Indtægt af 140,880 Kr. mod 141,819 Kr. i September 1893. Fra Juli til September incl. iaar en Indtægt af 475,879 mod 458,447 Kr. ijjor.

Christiania Understøttelsesforening har i Aarets første 11 Maaneder uddelt til Trængende ialt Kr. 11.883.44 heraf in natura Kr. 4207,54, Penge Kr. 3199.95, af deponerede Midler Kr. 2460. 5, Laan Kr. 1547.75, Verktøi Kr. 498.15.

To Bespisningsfester afholdtes Fredag af den lille Hjælpeforening for fattige Børns Beklædning i Ynglingeforeningens store Sal, hvor omkring 230 Smaagutter og Smaapiger blev helt eller delvis opklædt og rigelig beværtet, og af Søndagshjemmet for unge Kvinder, hvor omkring 70 Barn blev pent opklædt til Jul.

Forhandlingerne om Udenrigsbudgettet.

Medens vi forøvrigt er af den Mening, at Udfaldet af Forhandlingerne mellem de norske og de svenske Statsmagter angaaende Udenrigsbudgettet ikke godt kunde være blevet anderledes, end det nu er blevet, idet Storthingets Beslutning om Inddragelsen for Norges Vedkommende af Gesandtskabet i Wien ellers vilde medføre, at der ved Betingelser knyttet til Bevilgninger kunde foretages de mest gjennemgribende Forandringer i baade Forstaaelse og Indhold af Grundlov og Rigsakt, mener vi dog, at der kan rettes Bebreidelser mod den svenske Regjering for dens Holdning i to Punker.

Det ene Punkt er de saakaldte „hemmelige Udgifter", en forøvrigt ubetydelig Post paa Udenrigsbudgettet. Disse Udgifter kjendes for Tiden kun af Kongen og af Udenrigsministeren, men forøvrigt ikke af noget Medlem af det norske eller svenske Statsraad. Fra norsk Side kræves det, at et Medlem af det norske Statsraad skal gjøres bekjendt dermed, fordi Udenrigsministeren for Tiden er en svensk Mand. Dette har Udenministeren, som det forekommer os af rent „Principrytteri", ikke villet gaa ind paa. Vi tror ikke, der fra norsk Side kan ventes nogen Bevilgning til disse Udgifter saa længe der fra svensk Side indtages uforandret Holdning her. I dette Spørgsmaal, saa ubetydeligt det er, vil den svenske Regjering have Norge saa godt som enstemmig mod sig og ingenlunde have nogen stærk Tilslutning i den svenske Rigsdag.

Det andet Punkt er, at Udenrigsministeren, da Spørgsmaalet om Gesandtskabsposten i Wien og Udredelse af Udgifterne til udenrigske Anliggender den 6te August var fore i sammensat Statsraad, modsatte sig den norske Statsraadsafdelings Forslag om at den norske Regjerings Betænkning skulde indhentes, under Henvisning til at Tiden var saa fremskreden, at hurtig Afgjørelse var nødvendig. Sagens senere Gang har vist, at Afgjørelsen godt havde kunnet udstaa noget. Udenrigsministerens eneste Undskyldning er her, at de videre Forhandlinger ikke kunde antages at ville føre til noget forandret Resultat. Men det maa her erindres, at Formaliteterne spille en fremtrædende Rolle i Forholdet mellem to Folk, og den svenske Regjering har al Grund til at vise den mest skrupuløse Forsigtighed paa et Omraade som dette.

Moderne Præstegaard. Dybt inde i Grytnæs Sogn i Dalarne (Sverige) mindst to Mil fra nærmeste By, overraskes den Reisende, som en mørk Kveld kommer kjørende henad Veien, ved at se fra en vakker, villalignende Gaard ved Siden af Kirken en elektrisk Buelampe paa 800 Normallys kaste sit blaa hvide Skin ud mod Veien, skriver „Stav. Avis." Det er Præstegaarden, og Præsten Almqvist har selv lagt ind det elektriske Lys. Foruden Buelampen findes i Præstegaarden 30 Glødelamper, hver paa 15 Normallys Styrke. Overalt, fra Storstuen til Kjøkkenet, strømmer der over af Lys.

Han maa nok være et Stykke af en Edison denne Præst. Alle Ledninger, Turbiner og Greier laver han selv!

Professor Axel Holst er opført baade paa Socialisternes og paa Høires Liste ved Repræsentantvalget for Kristiania.

Bylæge H. Lexow døde Søndag Aften Kl. 7 af et Hjerteonde, efterat have ligget bevistløs hele Dagen. Afdøde var 38 Aar gammel og ansat i Sarpsborg.

(H. D. F. B.)

Officerer af Arme og Flaade til og med Kapteins Rang var indbudne af Hs. Maj. Kongen til Soupe paa Slottet igaaraftes. Gjæsternes Antal var omkring 250.

Socialisterne i den tyske Rigsdag. Rigsdagen har i Møde Lørdag Aften med 168 mod 58 Stemmer negtet Tilladelse til, at der reises Tiltale mod Socialdemokraten Liebknecht. Derimod vedtoges en Resolution for Skjærpelse af Forretningsordenen.

Fra nedre Romerike skrives til os: Længe er det vel siden at saavel Publikum som Pressen var mere uenige end netop nu. Jeg sigter da nærmest til den Stangske Regjerings fremtidige Bestaaen. Nogle Radikale Blade forlanger, at den strax skal gaa af, hvorimod andre deriblandt „Verdens Gang" har udtalt at der ingen Fare er i om Regjeringen bliver siddende til Storthinget træder sammen i Februar. Endog de moderate Blade har nogen forskjellig Anskuelse om Stillingen; idet Vestlandsposten hævder at Regjeringen maa gaa strax, fordi Stang paa Regjeringens Vegne paa sidste Storthing kom med den Ytring at Hs. Maj. Kongen vilde i Tilfælde af at Valgene gik Regjeringen imod tage sit Ministeriums Sammensætning under fornyet Overveielse. Dette synes ogsaa at være rimeligt; thi Flertal har jo den Stangske Regjering ikke faaet og den kan derfor ikke opfylde sit Løfte ved at blive siddende. Nærværende Blad mener dog, at Stang kan blive siddende, naar han før Storthingets Aabning søger Forhandling med Sverige om Konsulatsagens Gjennemførelse og Udenrigsministerspørgsmaalet i Form af en Fællesminister og samtidig bringer paa det Rene Sveriges Opfatning af disse Sager, samt Oprigtigheden af den frembragte Broderhaand.*) Heri er jeg fuldtud enig og jeg mener ydermere, at Stang ikke blot nu burde have rørt paa sig i den heromhandlede Retning; men jeg udtalte i Eidsvold ved Storthingets Slutning, at Stang allerede før Valgene skulde have gjort dette og derefter paa et Folkemøde eller paa anden Maade gjort Vælgerne bekjendt med, hvad og hvormeget han i den Henseende kunne opnaa. Strax bagefter fik jeg den Besked, at Stang uden Flertal ingen Fuldmagt havde til nogen Underhandling med Sverige; men, at han blot havde at sidde rolig og oppebie Valgenes Udfald. Havde han ikke tilstrækkelig Fuldmagt dengang, saa har han det vel hellerikke nu; thi Flertal har jo den Stangske Regjering ikke, hverken i Storthinget eller ude blandt Urvælgerne og det maa derfor antages som sikkert at Stang vil følge Morgenbladets Anvisning og blive siddende rolig til Storthinget træder sammen og da møder op med to tomme Hænder alene paaberaabende sig at han har nesten den halve Nation bag sig. Jeg tror derfor at det var bedst for de forfatningstroe Portier, at Stang gik af strax og overlod Pladsen til forhandlingsvenlige Mænd; thi disse behøvede ikke at være radikale, men unionsvenlige og forfatningstroe Mænd. Jeg forudsætter da at Konsulatgen søges gjennemført paa en tilfredsstillende Maade i indeværende Valgperiode og Udenrigsministerspørgsmaalet saaledes forberedt at Johan Sverdrups Synsmaade kommer til Virkelighed imod tre Repræsentanter fra hvert af Landene i det ministrielle Raad og Udenrigsministerens Nationalitet uberørt. Det vilde visselig være godt nu at have noget at vente med; thi det norske Folk finder sig ikke i fuldkommen Tilstand, det maa gaa fremad og jeg tror ikke, at de Moderate gjør Ret, hvis de nu støtter Høire i Modstand over hele Linien. Lad os faa noget gjennemført saa kunne det være muligt at Udenrigsministerspørgsmaalet endnu engang kunde blive fremlagt for Vælgernes Dom og Unionen bevaret og isaafald vil jeg haabe, at de forfatningstroe Portier møder frem med et bedre Indlæg end nu. Jeg mener altsaa, at de Moderate saavidt mulig burde søge at skabe Ro tilveie; thi jeg er vis paa, at de allerede nu som et regulerende Parti kan behærske Stillingen i mange Tilfælder og lod det kun vise sig, at Centrum og Høire ikke er et og det samme. Nu da Radikalerne har saa liden Overvægt tør de være tilbøielige til at slaa af. Det var ønskeligt om vi nu kunne undgaa unyttige og ligefrem skadelige Beslutninger. Unytnig Krangel har vi faact nok af, hvorved Landmandens mislige Stilling og Næringsemne forøvrigt selvfølgelig er tilsidesat.

*) Selvfølgelig er det af os kun forudsat, at han bliver siddende for at erfare hvorledes Stortinget vil afgjøre hans forslags Skjæbne. Storthingets Holdning bliver tilsidst det afgjørende. Red.

Krigen i Østasien.

Indtagelsen af Port Arthur og de øvrige Seirvindinger er, ifølge Telegram fra Yokohama til engelske Blade, blevne feirede med store offentlige Forlystelser i Tokio i Søndags, under hvilke Befolkningen lagde den største Begeistring for Dagen. Som et Bevis paa den Offerberedvillighed, der lægges for Dagen i Japan, ikke mindst af de øverste Samfundslag, herettes til „Berl. Tagebl." fra Tokio, at en stor Jorddrot har skjænket 220,000 Mk. og 1000 varme Underklædninger til Krigsministeriet foruden at sørge for de Faldnes og Saaredes Efterladte i de Egne, hvor han forhen var Lehnsfyrste. Adelsklubben har skjænket 700,000 Mk., Halvdelen af sin Formue, og i Smaabidrag fra Fattigfolk er der indkommet ret anselige Bidrag.

London 14de Decbr.

Til „Times" meldes fra Tientsin, at Prins Kung er udnævnt til Præsident for „Det store Raad", hvorved han har faaet en næsten dikatorisk Myndighed.

Lithungt'changs Stilling er nu sikker, da Hoffet anser ham uundværlig.

Kjødsalg i Kristiania.

Det oplyses i et af Bilagene til Magistratens Budgetforslag, at der ved Kristiania Statsvægt i Aarenes Løb har været veiet Kjød i følgende Mængder:

I Aaret	1871	2,324,000	Kilogram.
" —	1879	3,490,000	—
" —	1880	4,402,000	—
" —	1885	5,280,000	—
" —	1890	6,351,000	—
" —	1891	8,053,000	—
" —	1892	7,540,000	—
" —	1893	8,743,000	—

Et uhyggeligt Fund gjorde en Gaardbruger i Høiland forleden Dag meddeler „Vestlp." Han havde modtaget et Parti „Bergensgjødsel" i Tønder, og medens han holder paa at tømme disse ud over Engen, opdager han til sin Forfærdelse Liget af et Barnefoster, et Guttebarn. der dog neppe var fuldbaaret,

Han meldte øieblikkelig det forefaldne til Politiet.

Madforsyningen.

Nu har Landmændene aabnet sine Overflødighedshorn, ser det ud til. Salgspladsene og Fedevarebutikerne er formelig beleirede af Landsmandsprodukter. Især er der en Overflod af Flesk, og et Stykke derfra tager Folkemassen paa Youngstorvet sig ud, som om den vadede eller svømmede i Grisefotter. Det er ogsaa Sager, som er værd baade at se paa og at kjøbe. Kulter saa store som en halvvoksen Ko og saa velgjødede at det er en Lyst. Nu ser baade Flesket og det øvrige Kjød saaledes ud, at det gaar an at vises frem; nu synes Bonden at have lært, hvorledes han skal stelle sine Husdyr for at have den størst mulige Fordel af dem.

Poteter, Hø og Halm er der den samme Rigdom paa. De første holder sig temmelig rake i Ryggen, hvad Prisen angaar, men Kreaturmaden staar lavt og kommer vist ikke høiere saa snart; der er nemlig for meget af den.

Af Smør, Ost og Æg tilstrækkeligt for Behovet og kanske vel saa det. Her er ogsaa en kjendelig Fremgang til det bedre at spare. Det Sætersmør og den Bondeost, som nu falbydes er ganske andre Sager end de, der for nogle Aar siden gik under det Navn og staar vist neppe tilbage for Meieriprodukterne.

Af Havefrugterne spiller Kaalen nu Mester og vil fremdeles komme til at gjøre det Resten af Vinteren. Men den begynder at se noget gultagtig ud.

Ferskfisken er det kleinest bevendt med, og det er jo noget, der følger af sig selv. Milde Vintre er Ferskfiskvintre; de fører gjerne med sig ustadigt Veir, og Fisken farer snart ilde i mild og fugtig Luft. Sælgerne kalder jo Fisken ferst, selv om man kan lugte den før man fer den; men det for nu blive en Sag mellem dem og Kjøberne.

Literatur.

P. T. Mallings Boghandels Forlag: **Norsk Folkekalender** eller Aarbog for 1895. Med Bidrag af flere Forfatter udg. af G. Kr. Johs. Parmann. I to Udgaver. Pris Kr. 0,50, Kr. og 1,50.

Foruden det almindelige Kalenderstof indeholder Bogen: Kronprins Fredriks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupsfærd. Med Portr. Af Henr. Smith — Keiser Alexander III af Rusland og hans Efterfølger. Med Portr. Ved Eilert Paalsen. (Her slutter mindste Udg.) — Folianten. En Juleaftens historie med Bill. Af Konrad Dahl. — Hvordan Doktoren fik sit Pleiebarn. En Julehistorie. Af Clara Tschudi — Streiken i Doktorgaarden. Med Bill. Af Johan Vogt — Opgiv ingen! Roman fra Virkeligheden. Ved Karen Stenersen — Himmelens Tempel i Peking. Med Bill. Af W. Coucheron-Aamot — Kvinde Speil. Fra China. Meddelt ved Johs Flood — Pigen med Træskaalen. Et japanesisk Sagn med Bill. Af W. Coucheron-Aamot — (Her slutter mellemste Udg.) — Gjengjæld. Af J. B. Bull — Fra Plakegrene. Ved Charlotte Koren Fra Tsizzjames Fod. Med Bill. Af W. Concheron-Aamot — Frøken Sapinette. Et Eventyr fra Schweitz. Af Signe Rink — Opsøgelsen af Solens Hjem. Med Bill. Meddelt af H. M. Stanley. — Historien om den pukkelryggede — Rugageren. Digt af Johanne Vogt.

Som man ser, er Indholdet rigt. Især paa Landet burde denne Kalender faa almindelig Udbredelse, da den foruden underholdende Læsning ogsaa indeholder værdifulde Raad og Veiledninger paa Landbrugets Omraade.

Bekjendtgjørelser.

Gaardauktion.

Onsdagen den 9de Januar førstkommende kl. 1 eftermiddag bliver efter forlangende af skifteretten i Boltolf Olsen Torp og hustrues dødsbo en frivillig auktion afholdt paa og over boets eiendom gaarden **Torp** g. no. 61 br. no. 1 og 2 af samlet skyld mark 12,73 i Vestby hovedsogn og thinglag.

Eiendommen er almindelig godt bebygget, udgjør ca. 220 maal letbrugt indmark ca. 700 maal udmark med udmerket tømmerskov hvorfra let drift. Paa eiendommen, der er beliggende omtrent 3 km. fra Hvidsten og omtrent 5 km. fra Vestby jernbanestation, er der anledning til isanlæg.

Konditioerne erfares ved auktionen.

Vesby lensmandskontor 1 december 1894.

(H-O) **C. J. Hanssen.**

(53).

Hatte.

Alle

Filthatte

5 Kr.

English hat magazine

Kirkegaden 30.

845

Elektriske Apparater for Sygebehandling

Elektriske Maskiner med Tilbehør

fra Kr. **9** til **40** Kroner
anbefales fra

O. Jacobsens elektriske Værksted

Storthingsplads 4, til Lille Grændsegd.

Telefon 2446. Telefon 2446.

(J. H.)

Reparationer billigst. Reparationer billigst.

Kom itide og bestil

Jule- og Nytaarskort

af Emil Moestues

righoldige Udvalg!!

Kortene expederes paa Dagen.

Mod 3 Øre Porto sender man Jule- og Nytaarskort med trykt Navn og Tekst over hele Norge og Indenbys, til Udlandet 5 Øre.

For at tilfredsstille det store Behov har jeg antaget følgende Commissionærer, hvor mit store Udvalg er at faa til samme Priser som hos mig selv:

Cammermeyers Boghandel, Carl Johansgd., **Christiania Guldlistefabrik**, Carl Johansgd., **Kr. Grimsgaard & Co.s Boghandel**, Carl Johansgd., **Feilberg & Landmarks Boghandel**, Carl Johansgd., **Frøken Hauffs Boghandel**, Carl Johansgd., **Jacob Dybwads Boghandel**, Carl Johansgd., **P. T. Mallings Boghandel**, Kirkegaden, **Haffner & Hilles Boghandel**, Akersgaden (bag Storthingsbygningen), **Frøken Anna Moestue**, Øvre Slotsgd., **Lutherstiftelsens Boghandel**, Nedre Slotsgade.

Høiagtelsesfuldt

Emil Moestue.

Carl Johansgade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.

Expedition af Kort foregaar ogsaa fra Lokalet i 2den Etage.

Realisation!

med

15 % Rabat

uhørt billig!

Se Priserne i Vinduet.

Guldringe	fra Kr.	2,50
Broscher guldbelagte	„ „	1,80
Slipsnaale „	„ „	0,60
Sølvnaale	„ „	0,80
Sølv Servietringe	„ „	3,00

hos

William Bryde & Co.

Storgaden No. 3.

Aabent Søndage fra Kl. 5—9:

Eskilstunaboden,

Carl Johans Gade paa (Opsiden af Jernbaneapotheket) anbefales som vel assorteret med **solide og pene Gjenstande** passende til

Penne og Lommeknive, Ildtøi, Fendere, af Messing, Jern og Staal, Kulboxe, Ovnskjærme m. m.

Julepresenter

Tolleknive og Jagtdolke, Kaffe- og Thekander, Lysestager og Kandelabre af Tambak m. m.

Stort Udvalg i Skøiter af hærdet Staal.

Alt til rimelige Priser efter Varens Qvalitet.

F. O. Andersson.

(J. H. 880)

Meierimaskiner af alle Slags:

Centrifuger, Pasteuriseringsapparater, Forvarmere, Kjøleapparater, Smøreltemaskiner, Ostepresser, Ostekar etc. etc.

Meierispand og Saaer af *uovertruffen* Soliditet.

Heimdal Maskinforretning, Kristiania.

884

Centralopvarmnings-Anlæg

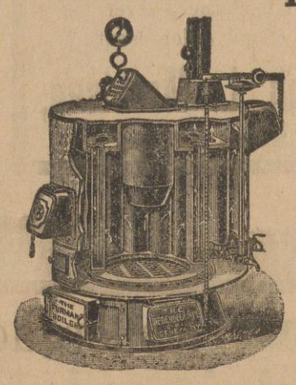

med Damp eller Vand,

NB. **ikke Varmlufts-Anlæg**

nyeste amerik. System

beregnes gratis

og udføres billigst ved

Amerikanske Maskincompagni

Tordenskjolds Plads.

Egner sig for **gamle** som for **nye,** for **små** som for **store** Bygninger!

Forurenser **ikke** Luften i Værelserne.

Kræver **ikke** mere Tilsyn end en almindelig Magazinovn, og er meget økonomisk! Pigen passer det, en Maskinist absolut unødvendig. Reguleres **fuldstændig** og med største **Lethed!** Dette er den behageligste og mest praktiske Maade at faa sit Hus opvarmet paa!

Katalog franco.

(J. H. 852)

Livsforsikrings-Aktieselskab

Hafnia.

De Forsikringer, der tegnes inden Nytaar. deltage i Udbyttet for hele indeværende Aar. I 1895 finder den kontante Udbetaling af Hafnias Udbytte Sted.

Cand. Anders Olsen

Generalagent,

(J. H. 856) **Osterhousgaden 26, II.**

Smør i stort Udvalg. Stort Udvalg i prima smaa *Kogeskinker.* Smaa fine nyslagtede *Dyrestege, Rygge & Bove.* Nyslagtede *Gjæs* & nyt *Fuglevildt, Hermetik & Oste* samt *Delicatesser* billigst hos

M. A. Ruud,

Pilestrædet 5.

(J. H. 882)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik 633. Kontor 3013 f.

II Storgaden II.

Telegrdr. Glas-Olsen.

største & billigste Udvalg i

Glasvarer, Stentøi Porselæn, Lamper & Vindusglas.

(J. H. 668)

Før Jul. **Før Jul.**

August Russ

(Etaberet 1863).

11 Stortorvet 11 Kristiania.

Før Jul udsælges et Parti **Skjørtetøier** fra 48 Øre M. samt en hel Del **strikkede** og **syede Skjorter** fra **Kr. 1.50.** Ligeledes et Parti **Kjoletøier** i hel og halv Uld.

Som en kjærkommen **Julepresent** anbefales **færdige Kjoler** i **Uldeærken** fra **Kr. 6.25.** I andre tykke, gode Stoffe fra Kr. 7.50.

Enestaaende Udvalg i **færdige Forklæder** billigst.

Stort Udvalg i **Galoger, Pøraplyer** og alle Slags **Skindtøi,** hvoraf **Muffer** fra **Kr. 1.30,** samt lange og korte **Capes** i Skind og graa og sort Astrakan.

Benyt denne **enestaaende Anledning** til et fordelagtigt Juleindkjøb. **Kjøb i tide.**

August Russ,

11 Stortorvet 11 Christiania.

Før Jul. **Før Jul.**

Husdyrlægen — indeholdende kort og grei Anvisning til at forstaa og behandle Husdyrenes Sygdomme — er udkommen og koster indb. **Kr. 1.25,** frit tilsendt.

Driftige Agenter antages mod god Provision.

M. Larsens Bogh.,

836 Skollenborg pr. Drammen.

„Eidsvold"

moderat Venstreblad.

„Eidsvold", Organ for Centrum udkommer i Kristiania 3 Gange ugentlig under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold** „Eidsvold" leverer i hvert No. ledende **Artikler** om Tidens brændende Spørgsmaal, **upartiske** Storthingsreferater og Referater fra større Møder, hurtige Efterretninger om de betydeligere Begivenheder inden- og udenlands, samt **hver Uge** en „**Landbrugstidende**" af Landbrugsskolebestyrer **Hirsch.**

Nye Abonnenter, der indsender Kontingent for 1ste Halvaar 95 med 2 Kr. faar **gratis,** saa langt Oplaget rækker, den spændende Roman ***„Du er Manden"!*** der i Boghandelen vilde koste mindst Kr. 1.50, da den udgjør 374 Sider.

Bestil „Eidsvold" **strax** og indsend Kontingenten, saa er du sikker paa at faa ***„Du er Manden"!***

I „Eidsvold" er netop begyndt en spændende Udklipningsføljeton: ***„Mellem Liv og Død"***, hvoraf nye Abonnenter faar det udkomne **gratis.**

Maaneskinslamper

i rigt Udvalg anbefales af

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

(J. H. 881).

Udkommet er:

Urskovens Døtre af D. James,

med mange Illustrationer, 3 Dele, 1083 Sider Kr. 6,00, indb. i 3 Originalbind Kr. 9,00, Porto 0.50,

Til Ungdommen gives neppe en kjærere Julepræsent end Urskovens Døtre, der er af de mest spændende, interessante Bøger, der er udkommet.

P. Omtvedts Boghandel,

Grændsen 12 Kristiania.

(J. H. 855.)

Nielsen & Lie

25, Storgaden 25,

anbefaler:

Komfürer, Magazinovne, Etageovne, Illuminationsovne & Kaminer af nyeste Konstruktioner, **Varmenecessairer,** samt **Bryggepander, Strygeovne Strygejerne,** Vaffel-, Goderaad-, Krumkage-. Pandekagemaskiner, Munke- & Plet pander, slebne og uslebne Gryder, Barnekomfürer med Kogekar etc.

(J. H. 835)

Vor Forretning holdes ikke aaben Søndagene før Jul.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

(J. H. 881)

Nyttig

Juleklap

Dameskjørter i Velur, Satin og Silke;
Forklæder, alle Slags for Vooxne og Børn;
Uldveste.
Strikkede Uldskjørter og Børnekjoler;
Uldstrømper engelske og maskinstrikkede;
Skiluer, Skivanter;
Vanter, Cashmire, Jersey og strikkede;
Silkevanter og Silkestrømper i stort Udvalg;
Uld-Undertøi for Damer, Herrer og Børn;
Kraver, Snipper og Manshetter;
Silke-Kravetørklæder;

Lommetørklæder,
Herre-Slips,
Buxesæler,
Galoger.

The-, Kaffe- og Frokostduge;
Kaffeservietter;
Is-servietter i Lin og Silke;
Hvide og kulørte Sæt for Chocolade, The og Kaffe;
Dækketøi i afpassede Sæt for 6, 8, 12, 18, 24 og 30 Personer;
Bordløbere;
Anretningsduge og Paradehaandklæder etc.

hos

Johs Alm,

Kongens Gade No. 20.

(J. H. 885)

Til

Julen!

Haandvæsker
Reiseetuier
Reisevæsker

i enestaaende stort Udvalg anbefales.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 22 & 22.

(876)

Ski

af **amerikanske Hickory, seigere** og **stærkere** end de bedste **Askeski,** bliver i Løbet af December Maaned at erholde hos

Heimdal Maskinforretning.

Vognmandsgaden 8, Kristiania,

ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

5

Kroner pr. Kjoletøi
8 Mtr. enk. Bredde.

For tykke solide Stoffe
— passende som Julepresent til Tjenere.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

6

Kroner pr. Kjoletøi
6½ Mtr. dobb. Bredde.

„For Stoffet Sibirien"
— udmærket Present til Tjenere.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

7

Kroner pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Fransk „Serge"
— i en flere moderne Farver.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

8

Kroner & 80 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: flot Cheviot
i moderne Farver
— (Solid Julepresent).

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

10

Kroner & 50 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Sort „Thibet"
— i extra prima Kvalitet. —

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

11

Kroner & 70 Øre pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For: Engelsk „Serge"
NB. Kjærkommen Present for Husmødre.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

3 Storgd. Finsko Ragsokker Skivaatter Skihuer Tøfler og Turnsko.

3 Storgd Ulstere Pjekkerter Vinterfrakker Dresser i ½ & ½ Uld Skijakker

3 Storgd. Skjørt Uldtrøier, Underbenklæder Normalskjorter

3 Storgd. Uldtørklæder Strikketørklæder Lommetørklæder Silketørklæder Kraver, Manchetter

3 Storgd. Dugs Servietter Bordtæpper Sengetæpper Uldtæpper

3 Storgd. Kufferter Bæreseler Gaiager Parapiyer Kuffarter & Vadsække

3 Storgd. Skjørter Jerseyliv Corsetter Skjørtelåser, Forklæder

3 Storgd. Skjørter Busseruller Vadmelsbuxer Gutte-Dresser Strømper & Vanter

SEVERIN JACOBSEN
Nyttig
Juleklap
billigst.
STORGADEN 3

Møllergaden No. 3.

Nyige Julepresenter.

Følgende nyttige Ting, som vi **udsælger** fra nu af til Jul, antager vi er **udenfor enhver Concurrance.**

Alle Prøver — flere Tusinde — fra 4 Fabrikanter af

Silketørklæder

For Damer, Herrer og Børn.

Flere Fabrikers Prøver af følgende: **Herreveste** (Skiveste og Reiseveste), Dameveste, Børnekjoler, Uldskjørt Skjerf.

Forklæder, Tørklæder, **Schawl Bordtæpper** og Uldtørklæder (smukke Ting og stor Prisforskjel)

Hele Beholdningen af **Kjoletøi** realiseres. Resten af Helsilkestof, coulørt **1.50,** sort **1.90** pr. Mtr.

Lommetørklæder

for Damer, Herrer og Børn. (Vore bekjendte Kammerdugs endnu billigere end før).

Prøvestykker af **ægte** Brüsseltæpper (til at lægge foran Senge og Sofaer), En Del billige afpassede Gulvtæpper samt **alle** norske **Gulvtæppeteier** udsælges.

Alle **Gardintøier, Sengetæpper og Bordtæpper** er udlagt.

For Herrer: Uldtrøier, Normalskjorter, Dagskjorter, Natskjorter, Snipper, Manchetter, Slips, Sportsveste, Strømper, (Bare paa et Dus. Snipper spares fra 1.00 op til 1.50 ved at kjøbe i Møllergaden 3.)

Lærred, Stout, Dimety, Bommesie, Blaatøi.

Kr. 2,64 for 8 Mtr. ægte og godt Blaatøi.
„ 5,90 for 10 Mtr. godt Lærred, 4 Mtr. god Dimety og 4 Mtr. god Bommesie.
„ 3,30 for 6 Mtr. **god** halvulds Cheviot dobbelt bred.
„ 5,70 for 6 Mtr. helulden rudet Cheviot dobbelt bred (denne har kostet det dobbelte).
„ 9,90 for 6 Mtr. helulds sort & blaa fransk Cheviot.
„ 10,40 for Drestøi (til Voxne) af extra god blaa, sort og graa helulds Cheviot.

Tykke Tøier for Arbeidsfolk.

Mærk, Alle Prøvecollektioner sælges som vore Kunder bekjendt til betragtelig Underpris og vi tilraader derfor:

Kjøb itide.

Edv. Tandberg & Co.,
Møllergaden 3.

12

13 — 14 — 15 & 16 Kroner pr. Kjoletøi
6 Mtr. dobb. Bredde.

For extra elegante
Sorte Kjoletøier.
Obs. Praktisk Julepresent.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe
vor rene Chocolade og uforfalskede Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Fra *Christiania Handelsfjos og Stald* leveres extra god *Kogjødsel* for *3 Kr.* pr. Ton, oplesset i *Jernbanevogn* paa Østbanen.

O. Michelsen
Brogaden 24.
(H. O. 52)

Dieseth & Amble

Kirkegaden 30, Khistiania.
Eneudsalg for

Vaskeapparatet „Undine"

den nyttigste Ting i Huset.

Talrige Anbefalinger. Originalskrivelser fra Husmødre i Christiania til Tjeneste.
Pris kun 6 Kroner. Frit mod Postopkrav for Kr. 6.65.

Dieseth & Amble
Kirkegaden 30.

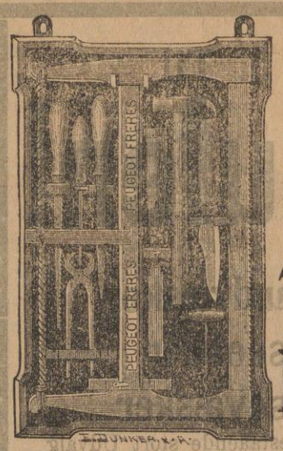

Høvelbænke,
færdige Høvler, Øxer, Sage, Hugjern, Bor, Hammere, Borvinder, Skruejern, Raspe, File, Tænger, Dreierjern m. m, m.

Løvsagværktøi,
Løvsagtræ, Løvsagmønstre, **Træskjærerværktøi**, (Kerbschnitt) med Mønstre.

Ski, Skøiter, Kjælker, Pigger o. s. v.
til Godtkjøb.

Dieseth & Amble, Kirkegaden 30, Christiania.

Et enestaaende godt Udvalg
af
Guld og Sølv Lommeuhre
Taffeluhre og Regulatoruhre
samt
Amerikanske Stueuhre
hos

H. F. Nielsens Efterfølger, Karl Foss
Uhrmager
Grændsen 15.
(J. H.)

20 Øre.

Atter har vi modtaget et Parti

Porselæns

Tallerker, der sælges til den billige Pris af

20 Øre pr. Stk.

Emil Olsen & Comp.
II Storgaden II.
(J. H.)

J. Hellstrand.

Kurv og Kurvmøbelforretning.
Lager af Børne- og Dukkevogne.
Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien. 58

Adolf Schjold & Co.
10 B Storgaden 10 B.
anbefaler:
Kulboxe, Tændere og Ildtøi.
Skøiter fra Kr. 1.00 pr. Par.
Kogeapparater flere Sorter.
Bordknive, Spiseskeer, Theskeer.
Penneknive, og Barberknive, Caffe og Thekander, Trævarer, Brette, Brødbakker og **Emaljevarer** m. m. m.
allerbilligst.
(J. H. 827)

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer,

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.
Reservedele altid paa Lager.
Guldmedalje Tromsø 1894.
Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,
(Andrev Hollingworth & Co. Oplag)
Christiania.
(J. H. 801)

Julepræsenter

Album
Syetuier
Arbeidsvæsker
Reisevæsker
Kufferter
Toiletetuier
Syskrin
Parfumerier
Portemonais
Lommebøger
Cigarbøger
Skrivemapper
Skrivetøier
Kamme
Speile
Kurve

Legetøi

alt i stort Udvalg og til billige Priser
hos

Aktieselskabet D. Bernau & Co. limit.
Realkreditbankens Gaard Torvgaden 2.
(J. H. 834)

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter, sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Redigeret af
Lars A. Havstad og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri

Abonner paa
„Eidsvold".
1 Kr. pr. Kvartal.
35 Øre pr. Md.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Uhre. Uhre.
Guld og Sølv Dame- og Herreuhre, Taffeluhre, Regulatoruhre (Gustav Bekers).
Amerikanske og andre Sorter Stueuhre samt Talmi- og Nikkelkjeder til Nutidens billigste Priser.
Afbetaling indrømmes.
Uhrmager J. W. Nordlien,
Akersgaden 45, Hj. af Lille Grændsegaden

Nr. 150. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal. Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Torsdag 20de December 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Fra Onsdag den 12te Decbr. indtil Jul er min Forretning aaben Hverdage fra:
Kl. 9 Form. til Kl. 9 Efterm.
Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket!
M. Dopheides Magazin Kirkegaden 20 & 22.

Juleudstilling i 22 Afdelinger
1ste og 2den Etage.
M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Chr. Frank,
Nedre Slotsgade 8,
anbefaler i Partier og mindre Dele:
Vine og Spirituosa.
Bedste norsk Curacao, eget Fabrikat.
817

Ræv!
Joh. Allums bekjendte Smørelse til Fangst af Ræv med Sax og med Gift samt fuldstændig Veiledning til sikker Maade at fange Ræv faaes mod Postopkrav a Kr. 2.45 paa Henvendelse til
Jens H. Bye, Gjøvik.
NB. Lensmandsattest for Paalidelighed medfølger.

Y. K. F.
Medlemmerne anmodes indstændigt om at anmelde Flytninger til Kontoret, „Central" Storthingsplads 7 IV. Kontortid 10—2 og 5—8, Telefon No. 3289. (768)

En Udtalelse, som vi noterer.

Hr. Arne Garborg er, naar han ikke har det med at være ensidig eller endog fanatisk — hvilket han desværre ofte er — en større Evne til at se theoretisk rigtigt paa Situationen end de fleste af sine Meningsfæller. Disse bærer nemlig som Regel Skylapper uden at vide af det. I et af sine fordomsfrie Øieblikke har Hr. Garborg afleveret følgende Udtalelse i „17de Mai" (for 11te December), som paa en træffende Maade tegner Centrums Opgave og Bestemmelse:

„For det vil eg tilstaa, um eg just ikkje likar det, — at so snart det kjem i fast Gjenge med Fleirtalsstyret og og Norskesaki, so vil dei politiske Flokkar fylka seg um, og det soleis, at dei „Moderate" vert ein af de sterkaste Fylkingar, af di dei vil suga i seg baade Vinstre Floy af Høgre og høgre Floy av Vinstre."

I hele det her citerede Stykke er der blot en Bemærkning, som Garborg vilde have udeladt eller givet en anden Form, om han skulde have udtrykt sig strengt filosofisk, nemlig den: „um eg just ikkje likar det". Han kan nemlig umulig mislike, at der i det hele taget [illegible] et Centrumsparti. Det kan jo ikke under nogen Omstændighed undgaas, at der gives et Høire og et Venstre og følgelig maa der gives noget, som ligger midt imellem. Derimod har han Lov til at være misfornøiet med at Midtstregen ikke kommer til at ligge [illegible] til Venstre end den gjør i det [illegible]ede, han aabenbart har for Øie. For ham og hans Meningsfæller vil det vel synes nok saa rigtigt og ønskeligt, om deres egne Meninger — den rene Radikalisme — kommer til at indtage Mellemstillingen, medens Socialister og Anarkister danner henholdsvis det maadeholdne og det yderliggaaende Venstre. Hr. Garborg synes at forudsætte, at Udsigterne dertil er smaa. Og deri tror vi, han har Ret. Vi tror ikke der endnu paa længe kan gjøres Regning paa en Partigruppering, der stiller Danton i Centrum, Robespierre nærmest til Venstre og Hebertisterne paa yderste Fløi. Hos os vil uden Tvil Mirabeau endnu en Tid blive regnet til Centrum.

Derimod er vi fuldt opmærksom paa, at Midtpunktet mellem Partierne, i al Fald under Samfundsforholdene i vor Tid, i det hele drager sig og maa drage sig mere og mere i den Retning, der betegnes som Venstre. Dette synes lige saa sikkert, som at et Hus, som der bygges paa, voxer i Høiden. Faren bestaar deri, at de utaalmodige ikke vil føie Sten til Sten, men strax vil have Taget paa og Kransen op. Disse Bestræbelser leder, om de lykkes, i Almindelighed til at Bygningens øverste Parti ramler, saa der maa begyndes paa ny.

Er Midpunktet under et voldsomt Røre skudt for langt til Venstre, pleier det atter at svinge tilbage i Retning af Høire. Vor Tid har ofte været Vidne til en saadan Bevægelse. Frankrige har været et rent Repetitionskursus i denne Lære. Der er adskillige Tegn, som tyder paa, at en lignende tilbagegaaende Bevægelse, om end forhaabentlig af en mild Karakter, staar for Døren i England. Der synes man under den irske Agitation at have forceret Midtpunktet for langt til Venstre, hvilket er blevet følelig, da det politiske Arbeide gik over fra de irske til de indre engelske Anliggender. Følgen bliver maaske den, at Midtstregen, naar Toryerne en Stund har været ved Roret, i Stedet for at gaa mellem de saakaldte liberale Unionister og „Gladstonianerne", kommer til at gaa midt gjennem de førstnævnte, idet nogle af dem gaar til Høire, medens Resten forener sig med Gladstonianerne til Bekjæmpelse af den rent radikale Politik paa den ene Side og Høirereaktionen paa den anden.

Vort Centrum, hvorom de eiendomsbesiddende Bønder naturlig vil fylke sig, kommer selvfølgelig til at spalte sig i en Gruppe der ligger mere til Høire og en, der ligger mere til Venstre. Men begge tilsammen vil snart paaskynde Udviklingen, snart holde igjen naar Yderlighederne har faaet for stor Magt.

I det fremadskridende Samfundsarbeide danner yderste Høire ligesom en staaende Hær, der naarsomhelst kan kaldes under Vaaben for at gjøre Modstand mod voldsomme Samfundsomstødninger, men som til Gjengjæld kræver som Sold Retten til at gjøre Modstand ogsaa mod rimelige Reformer.

Yderste Venstre er ikke, som dets Mænd vistok indbilder sig, Fremskridtets Pionerer. Hvert Blad af Verdenshistorien og hele Listen over Menneskeslægtens Velgjørere modbeviser denne Paastand. Denne Gruppe leverer derimod de høirøstede Talsmænd for det altid tilstedeværende Misnøie, der driver Menneskehedens bedste og forstandigste Mænd frem til et rastløst Arbeide med at finde Midler til at fjerne Aarsagerne til Misnøiet. Som man ved har de Mænd, der staar allerydest paa venstre Fløi (Anarkister, for 100 Aar siden „Hebertister", o. l.) ikke lidet tilfælles med de Misdædere, der ved sine Forbrydelser og sine Voldsomheder mod Samfundet giver Anledning til gjennemgribende Reformer paa mange Omraader. Der er en gradvis, umærkelig Overgang fra paa den ene Side dem, der kræver Reformer gjennemført, uden Tanke paa andet end Samfundets Vel, til Forbryderen, der ved sin Handling aabenbarer en Brøst i Samfundsorganisationen. Ogsaa den sidste er paa sit Vis en Reformator og en Pioner, men man faar vel være enig om at give disse to Ord en mere indskrænket Anvendelse.

De, der virkelig gjørt noget — udfører et varigt Organisationsarbeide — til Menneskenes Gagn, vil i Regelen befinde sig i den Mellemstilling, at de angribes fra to Hold, af Yderlighedsmændene og af dem, der nærer Mistillid til alt nyt. Og hvilke Angreb der er stærkest, vil bero paa Forholdene forøvrigt.

Vi vil ønske, at den Forstaaelse af det moderate Partis Opgave, som Hr. Garborg sees at sidde inde med, vil blive mere almindelig blandt hans Meningsfæller. En bedre Forstaaelse hos Modstandere vil have den Tilbagevirkning paa Centrum selv, at den forøger Klarheden og Styrken i den Overbevisning, hvormed dets Mænd omfatter sit Partis Politik.

Vi skal senere komme tilbage til andre Bemærkninger fra Hr. Garborgs Side, da vi dermed faar en bedre Anledning til at belyse hele vort politiske Standpunkt end ved en Polemik, der saa at sige hinker paa et Ben, med Modpartiets Blade om losrevne Stykker af Dagens Politik. En Diskussion, der strækker ud over hele det politiske Felt eller en stor Del deraf, kan gjøre det muligt at tage et Rundskue over Stillingen.

Redningsbaaden „Tryg" stationeret paa Kvalben, Jæderen, har nu været prøvet og har vist sig at være aldeles udmærket hensigtsmæssig.

Det var ved Skibet „Bondevennens Stranding paa Kvalben Raunen Nat til Tirsdag, den første Gang var ude.

Veiret var meget stygt med stort Hav. Skibet drev ind paa Land, men huggede og blev staaende saa langt ude at det var umuligt at naa det med Raketapparatet. Saa blev „Tryg" bemandet og satte ud til Vraget og viste sig udmerket skikket til Bjergning i saadant Veir.

Alle Mand bragtes lykkelig og vel iland.

„Tryg" er anskaffet af Redningsselskabet i Stavanger og vil visselig komme til at være til stor Hjelp under Forlis paa Jæderen. (N.T.-B.)

Kæmnerposten i Kristiania, der har været bestyret paa Statsraad Birch-Reichenwalds Ansvar, siden Statsraaden indtraadte i Kongens Raad, vil antagelig nu blive averteret ledig. Statsraaden har nemlig meddelt, at han fra det nye Aar af ikke længer vil gjøre Krav paa den Permission, der har været ham indrømmet af Kommunen.

Den nyvalgte Storthingsmand for Smaalene, Ordfører Jahren i Haabøl, har, ifølge „Fredriksstads Tilskuer", paa Grund af en Øiensygdom foreløbig frasagt sig Hvervet som Ordfører og som Formand i Amtsskolekommissionen, hvortil Suppleanten, res. Kapellan Olaf Holm, er indkaldt. Det tør paa Grund af denne Sygdom være tvilsomt, om Hr. Jahren vil kunne møde i Storthinget den 1ste Februar. Første Suppleant er, som bekjendt, Hr. Godseier Sissener.

Af Biglers smukke „Juleaften" er der af et Oplag paa 22,000 kun et Par Hundrede tilbage.

„Hekla" ankom hertil Mandag fra Newyork medførende ca. 350 Passagerer hvoraf omtrent 140 gik iland her.

Jernbanen Arendal—Omlid. Nedenæs Amts Jernbanekomite har i Skrivelse til Braadals Sognestyre henstillet til dette at bevilge 5000 Kr. til Jernbaneanlægget Arendal—Omlid. Skrivelsen behandledes i Sognestyrets Møde 27de f. M., og det besluttedes ifølge „Fremskridt enstemmigt intet at bevilge til ovennævnte Anlæg. Samtidig udtalte Sognestyret, at det ikke vilde yde noget Bidrag til andre Dele af Vestlandsbanen end til Strækningen Omlid—Tveitsund.

Kjærlighed og Romantik.

Romantiken, der i vore Dage mere og mere forsvinder fra Jordens Overflade, synes at have et Tilflugtssted i et af Verdens mest praktiske Lande, nemlig England. Her er en liden Historie, der ikke har saa faa Sidestykker derover.

Den hovedrige Jarl af Rosse sad en Dag bekvemt tilbagelænet i sin Pulmansvogn med en fin Havaneser i Munden og lod tankeløs Blikket glide over det forbiilende Landskab.

Pludselig farer han op, læner sig ud af Kupevinduet. Ved et Bogterhus havde han faaet Øie paa en billedskjøn ung Pige. Hun stod med et Signalflag i den ene Haand og med den anden omfattede hun Stoppeapparatets Haandtag.

Toget ilede forbi, men Jarlen lænede sig saa længe ud af Vinduet, til det sidste Glimt af den unge Pige var forsvundet. Da sank han tilbage i de bløde Hynder og henfaldt i dybe Tanker — han besluttede for enhver Pris og vinde den skjønnes Kjærlighed. Men han vilde paa ingen Maade naa det Resultat paa Grund af sit Navn og sin Rigdom. Nei, han besluttede at tage Tjeneste som simpel Lokomotivfører for at vinde hendes Kjærlighed.

Og nogle faa Timer senere var han hos Jernbanebestyrelsen, der gjerne efterkom den rige Jarls Ønske om den attraaede Ansættelse. Han fik Plads som Lokomotivfører.

Og Dag efter Dag brusede Toget forbi det lille Vogterhus, og ligesaa regelmæssig kastede den forelskede Jarl en duftende Blomsterbuket til den unge Pige med Signalflaget i Haanden.

Der gik nogle Uger, saa en vakker Dag stoppede Toget udenfor Vogterhuset. Lokomotivføreren sprang ud og kastede sig for sin Tilbedtes Fødder, og nu er den fattige Jernbanevogters Datter Millionæren, Jarlen af Rosses lykkelige Hustru.

Kanonbaaden „Ellida" ankom til Rio de Janeiro den 16de ds. Alt vel.

Det danske Folkething har valgt Statsrevisor, Redaktør Rasmus Claussen, Nykjøping til Formand med 46 Stemmer, (Høire og moderate Venstre). Det radikale Venstre af afgav blanke Stemmesedler. Høgsbro havde nedlagt Formandshvervet.

Med 50 St. har det valgt Prof. Scharling (Høire) og Hoiskoleforstander Berntsen (moderat Venstre) til Viceformænd.

De fleste høie Folk findes nordenfjelds i de nordmørske samt ud- og indtronderske Distrikter, i det bergenske væsentlig i indre Hardanger og Voss, i det stavangerske i en liden Tunge, der fra Ryfylke fortsatte sig over til Telemarken og Nedenæs, meddeler Brigadelæge Arbo Paa Østlandet, hvor Legemshøiden idetheletaget ikke var stor, fandt man den største Legemshøide i midtre Numedal og i Aadalen samt Søndre Land. Denne eiendommelige Fordeling synes ikke udelukkende at kunne forklares af de forskjellige Egnes klimatiske eller Frugtbarhedsforhold, heller ikke af Beskjæftigelsens Art, derimod viste det sig, at den største Høide temmelig nøie faldt sammen med, hvad Foredragsholderen kaldte Hovedets langskallede Udstraalingscentra, hvor altsaa den langskallede Hovedform var den overveiende. De smaavoxte Folk forekom fornemmelig paa Østlandet i de høitliggende Bygder i Hallingdal, Valders og Gudbrandsdalen samt i Trysil ved den svenske Grænse, endvidere paa Vestlandet langs Kysten nordenfor og søndenfor Bergen (Strilelandet og de søndfjordske Kystegne) samt i det Stavangerske i enkelte Bygder i Dalerne. Muligens kunde denne Forekomst tilskrives Bostedets strenge Klima og den haarde Kamp for Tilværelsen; disse Forhold gav dog ikke i alle Dele fyldestgjørende Forklaring; der synes paa flere af disse Steder at forekomme Typer, der tydede paa forskjellig, ethnisk Udspring.

Interessant Myntfund.

Gaardbruger Lauritz L. Haarr i Barhoug Sogn paa Jæderen gjorde den 5te ds. et overmaade interessant Myntfund under Opbrydningen af en gammel Vold et Par hundrede Meter fra Stranden, lige under Bakkehældet, hvorpaa Gaarden ligger, og kun faa Meter over Havfladen.

Fundet, der veier ca. 600 Gram, bestaar af ca. 250 hele og ligesaa mange Fragmenter af Sølvmynter, antagelig fra det 10 Aarh., foruden en hel Mængde Betalingsringer af forskjellig Størrelse og Form samt Sølvbarrer. Ligeledes fandtes der Stykker af en større Kjede med Krucifix og en Stump Kjede, vævet af megen fin Sølvtraad, tilligemed andre Ringe og Ornamenter, alt af Sølv.

Skatten havde tilsyneladende været opbevaret i et Horn eller Æske af Ben og fandtes lige under Jordskorpen, ca. 20 Cm. paa et Stykke, der er indtaget op opryddet af Udmarken for ca. 30 Aar siden.

Mynterne har lidt adskillig ved den ublide Berøring af Spaden, men den vredne og sammenrykkede Form, næsten allesammen havde ved Optagningen af Jorden, synes at tyde paa, at de i sin Tid med Magt har været presset ned i en trang Gjenstand f. Ex. et Horn.

Ved en flygtig Undersøgelse af Mynterne viste disse sig at be taa af en og maaske flere arabiske „Dirhemer" af Størrelse som en Femøre. De fleste andre er angelsachsiske Mynter af Størrelse som 2- og 1-Ører. Ingen er nu tykkere end 1 mm.

Spørger man nu om Grunden til denne Skats Tilstedeværelse paa Jæderen og hvad der kan have bevæget Eieren til saadan udenvidere at opbevare sine Værdisager i en Jordtue, i Udmarken, kan der tænkes forskjellige Forklaringer.

Det kan, skriver Johan Hjorth i „Vestlp.", have ræret forliste Folk, der har gjemt sine Penge i en Fart. Det kan have været almindeligt Tyvegods, som er skjult, eller en rig Bondemand, der paa Grund af den Tids Mangel paa ildfaste Pengeskabe paa denne Maade har sikret sit Gods, en Skik, Sagaerne beretter var meget almindelig blandt Almuen dengang. Disse Penge maa have været nedgravet eller rettere nedsat.

Det sandsynligste er vel, at det enten har været en Vikings Andel i de 24,000 Mark Sølv, Angelsachserne i 1001 maatte udrede til disse, eller hvad der er end mere rimeligt, at man her har for sig endel af de Penge, hvormed Knut den mægtige i 1028 eller 29 kjøbte Herredømmet i Norge af Landets Stormænd. Han laa som bekjendt inde i Egersund med sin Flaade, og i 1836 gjorde man paa Gaarden Aarstad dersteds et lignende Fund bestaaende af ikke mindre end 1500 Sølvmynter.

De urolige Tider, der indtraf efter Olaf den helliges Hjemkomst fra Rusland, kunde nok gjøre det hensigtsmæssigt for nogen hver saa lidet som muligt at rutte med udenlandsk, især engelsk Mynt.

Fundet vil blive tilbudt vore offentlige Samlinger.

— Et andet Stavangerblad udtaler, at den ene af Hr. Hjorth fremsatte Antagelse, at Mynterne skulde være en Del af den engelske Løsesum fra 1001, maa være urigtig, da de fleste Mynter er prægede af Knut den mægtige, altsaa af senere Dato.

Den fjerde Statsmagt,

og det den mægtigste, har man med rette kaldt Pressen, da Statsmagterne er et Resultat af Folkemeningen, hvorpaa Pressen har den største Indflydelse.

Men da det nu er saa, at Pressen har en saa stor Betydning, bliver det en bydende Pligt for vore Meningsfæller at arbeide for moderate Blades Udbredelse, saa sandt de ønsker den moderate Politik Fremgang. Faa derfor Naboer og Bekjendte til at abonnere paa moderate Blade, tegn dem med det samme og send Bestillingen ind til „Eidsvolds" Expedition, Kristiania. Naar Brevet kun indeholder Avisbestilling og intet andet, gaar det portofrit.

Naar Kontingenten for 1ste Halvaar indsendes, faar nye Abonnenter gratis tilsendt: Du er Manden! en 374 Sider stor Fortælling, som i Boghandelen vilde koste mindst Kr. 1.50. Hver Abonnent kan med Lethed skaffe mindst 1 ny inden Nytaar. Forsøg, saa skal Du se.

Videant consules!

Naar et Folk enstemmig kræver en Forbedring af de Vilkaar, hvorunder det er forenet med et andet Folk, da vil dette Krav overvinde alle Hindringer. Uenigheden om, hvorledes Kravet skal drives, kan vare en kortere eller en længere Tid, men den vil visselig blive af en forbigaaende Karakter.

Har Sverige klartskuende Statsmænd, da vil disse forstaa, at saa er Forholdet.

Vi vover at paastaa, at jo mere der fra svensk Side gjøres Regning paa, at Uenigheden skal hindre Nordmændene i at stille sine Krav med en Styrke, der gjør deres Opfyldelse uundgaaelig, desto snarere vil Uenigheden forvandles til Enighed. Thi Norges Ære ligger en Nordmand nærmere paa Hjertet end noget andet.

Der er, sørgeligt nok, Tegn til at indflydelsesrige Svenskere tror at kunne bygge sin Unionspolitik paa den Kjendsgjerning, at der ved de sidste Valg her i Landet har staaet omtrent lige mange Vælgere paa hver Side. Deri ligger en fuldstændig Misforstaaelse af Valgenes Karakter. Er noget sikkert, saa er det dette, at dersom svenske Mænd gjør Regning paa, at Nordmændene aldrig vil komme til Enighed om sine Krav, saa regner de feil. Halvdelen af det norske Folk vil til det yderste værne om Unionen og modsætte sig en urimelig Unionspolitik. Men føres der ogsaa fra svensk Side en Politik lige saa taabelig som den radikale, da mister den sidstnævnte sin Karakter af snæversynt Voldsomhed og gaar over til at blive saa at sige en Uundgaaelighed. Dette henstiller vi til svenske Mænd alvorlig at betænke. Den Halvdel af det norske Folk, der har stemt for Unionens Bevarelse, kræver med samme Styrke som Radikalerne Anerkjendelse af Norges Ret til eget Konsulatvæsen og til fuld og hel Ligestilling.

Literatur.

Juleblus, af Knud Clausen, er udkommet i sin 7de Aargang og staar vistnok med Hensyn til Indhold og Illustrationer vel saa høit, som nogen af de foregaaende Aargange. Det indeholder bl. a. et Digt til Edvard og Nina Grieg i Jonas Lies egen Haandskrift. Middel mod Søvnløshed af N. Skeibrok, om Kvelden, af Chr. Skredsvig, Troien hans Far, af Moltke Moe, „Bådnlåt" af Edvard Grieg, Binjes sidste Brev samt St. Hans Blus i Frognerkilen, en Originaltegning af Hans Gude.

Vi anbefaler Bogen til den, der for en billig Pris vil have et smukt udstyret norsk Julehefte.

Norge. Af Nordahl Rolfsen Enhver, der kjender denne Forfatters Navn og hans Evne til at fremstille det, han skriver om, i en tiltalende og populær Form, vil vistnok vente noget gediget, naar de ser han er ude med noget nyt. Man vil heller ikke vende forgjeves; ovennævnte Bog indtager en høi Rang blandt Hr. Rolfsens tidligere udgivne literære Arbeider, og det ved man vil sige meget.

Han har ogsaa havt en solid Stok af gode Medarbeidere. Man træffer saaledes paa Navne som Elisabeth Welhaven, Magdalene Thoresen, Jonas Lie, Arne Garborg, Hans Aanrud, Professor J. E. Sars m. fl. I Texten er desuden indrykket veltrufne Portrætter af Medarbeiderne foruden endel andre Billeder. Bogen er udkommen paa Jac. Dybwads Forlag.

En Bryllupsnat i Fyllearresten. En 50-aarig Enke blev igaar hos Byfogden viet til en 30-aarig Ungersvend. Efter Vielsen indtoges Traktement hos en voxen Datter af den forhenværende Enke, og dette var saa rigeligt, at de nygifte paa sin Vei hjem om Aftenen ikke kom længere end til Stortorvet, hvor en Konstabel fandt sig nødsaget til at tage sig af dem og kjøre dem til Politikamret. Her blev Skilsmisse foreløbig etableret mellem dem, idet Konen indsattes i Kvindeafdelingen og Manden i Mandsafdelingen. Kl. 7 idagmorges indfandt den voxne Datter sig paa Politikammeret og fik Parret ud igjen.

Forhaabentlig fortsætter de ikke idag paa samme Maade som igaar.

Medicinsk Embedseramen. Følgende Kandidater har absolveret tredie (sidste) Afdeling af den medicinske Examen i 2det Semester 1894:

Laudabilis: N. Aarestrup, P. Bull. J. Johnsen, Th. Meyer, W. Moe, Rl Mørk, A. Smith, T. Skabo, B. Stendahl K. Thiis, E. Waage.

Haud illaudabilis: A. Andersen, A. Gangnæs, F. Guldbrandsen, O. Gulowsen, J. Gundersen, A. Høeg, B. Høigaard, A. Køste, A. Laastad, K. Lunde, B. Mellbye, J. Mortensen, K. Mortensen C. Myhre, Th. Mørch, Hj. Ottesen, E. Saxlund, M. Skjelderup, S. Solum, K. Strøm.

2 Kandidater erholdt Karakteren Non contemnendus.

De Radikale seirede ogsaa ved Repræsentantvalget her i Kristiania og faar saaledes nu 2 Stemmers Flertal i Kommunestyrelsen. Deres Liste erholdt 8204—8155 St., medens Høires opnaaede ca. 7068 og Socialisternes ca. 480 St.

De Radikale er mødt op bedre, Høire og Socialisterne daarligere end ved Formandskabsvalget.

Ved Formandsskabsvalget i Mandal seirede de Konservative med 160—153. Venstre havde 93—92 Stemmer.

General Gurko er udnævnt til russisk Generalfeltmarskalk og har faat Afsked som Generalguvenør i Polen.

De fagre Kvinders By.

I en Korrespondanceserie, betitlet Indian summer in Norway, indeholder Londonerbladet Pearson's Weekly under Titelen The city of fair women i sit sidste Numer en Artikel, hvori Forfatteren skildrer sine Indtryk fra Kristiania.

Paa Arkitekturen i vor Hovedstad har Engelskmanden ikke mange Lovord at spendere. „Den indeholder ikke en eneste offenlig Bygning, som hæver sig over det hverdagslige, og med Undtagelse af Karl Johans Gade ingen Gade, som er værd at se to Gange". Slottet er saa tarveligt, at det er næsten stygt, og Stortingsbygningen det styggeste Lokale for en Nationalforsamling, Forfatteren nogensinde har set. En patriotisk Nordmand blev meget fornærmet, da Engelskmanden i sin Uvidenhed spurgte, hvorfor Fængslet havde faaet en saa iøinefaldende Plads. Han syntes, at Stortingsbygningens Facade staar og skuler op til Slottet, og finder heri et Symbol paa det mellem Parlamentet og Kongen herskende Forhold. Kong Oscar, skriver han, er baade i aandelig og legemlig Henseender kanske den anseligste og mest fremragende Monark i Europa. Han er den høieste Mand, som bærer en Krone, og ragede endog et Par Tommer opover den nys afdøde gigantiske Zar. Den nye Frimurerloges Beliggenhed finder Korresponderten mindre heldig men mener, at Bygningen er en af de prægtigste i sit Slags i Europa.

Endelig udtaler den engelske Forfatter, hvad der har foranlediget ham til at betitle sin Artikel som sket: „Jeg har set mange Landes Kvinder", skriver han, „fra de stygge Prototyper for Yum-Yum og Pitti-Sing til de broncefarvede Skjønheder paa Sydhavets Koraløer; men aldrig har jeg set vakrere eller stautere Kvinder end de prægtige Nordmandsdøtre som daglig forskjønner Karl Johans Gades brede Fortoug ved sin Nærværelse. Jeg overdriver ikke, naar jeg siger, at næsten alle ser godt ud; de fleste er pene og enkelte udprægede Skjønheder; men især udmærker de sig ved Figur og Holdning. De har Figurer som Juno og Diana og gaar som Gudinder". Det er blot ærgerligt, synes Engelskmanden, at de skal vanfires ved uklædelige Moder. De aldre Kvinders Hudfarve, synes han, lader adskilligt tilbage at ønske, hvilket han tilskriver tre Aarsager: de opholder sig om Vinteren for meget i sterkt opvarmede Værelser, spiser for meget af søde og fede Sager og tager for sjelden Bad.

Til Præsident i det franske Storting efter den afdøde Burdeau valgtes Brisson, der tidligere har været Minister og Kammerpræsident.

Kongen og Kronprinsen besøgte Mandag Krigsskolen og paahørte Undervisningen i alle Klasser. Prins Carl iagttog samme Dag de militære Ridøvelser.

Som Nærings- og Formuesskat vil der i Kristiania for kommende Aar blive at udligne 3,238,000 Kr.

Vent ikke til Juleaften med at gjøre Indkjøb til Jul. Gaa og gjør det idag. Juleaften burde alle Butiker lukke senest Kl. 6.

De Kongeliges Afreise herfra fandt Sted igaar Eftermiddag Kl. 6 med Ankomst til Stockholm Kl. 10 i Formiddag.

Den elektriske Sporvei indstillede Driften paa Strækningen Athenæum — Østbanestationen igaar og iforgaars paa Grund af Reparationer.

Brændevinssamlagets Udsalg i Moss og Fredriksstad holdes lukket hele Juleaften og Nytaarsaften. Det burde man gjøre overalt.

Stavangers Folkemængde udgjør nu 23,900.

Repræsentantvalget i Trondhjem blev blandet. Der valgtes 2 Fælleskandidater med 2541—2538 St., 10 Radikale og 8 Høire med 1317—1283 St. 2 af de valgte tilhører Centrum.

Hovedstadsvalget.

Vor første Tanke, da vi saa Høires Forslag til Repræsentanter for Kristiania var den, at dette var en Liste, som bar Nederlagets tydelige Mærker. Den tog intet Hensyn til Udfaldet hverken af Storthingsvalget eller Formandsskabsvalget, men fastholdt som Program „Bevarelsen af de gamle Traditioner". Hvad betød dette i nærværende Tilfælde? I Virkeligheden betød det, at Høire med Bestemthed krævede, at en Mand, der var voxet fra altfor trange Klæder, vedblivende skulde bruge disse Klæder. Vi henstillede gjentagne Gange til Høires Ledelse her i Byen at betænke, at skulde der ikke blive et fuldstændig Partistyre af Radikalerne i Hovedstaden, burde der opstilles en reformativ Liste, og Programmet maatte være omhyggelig Prøvelse af Reformkravene. Men man ønskede at forsøge, om ikke det gamle System kunde reddes „ved et godt Fremmøde", med andre Ord, man vilde stole paa det blinde Tilfælde. Og saa gik det, som det maatte gaa.

En anden stor Feil, som er begaaet fra Høires Side, er den, at dets Presse stadig har citeret Socialisternes Angreb paa det radikale Venstre. Vi tror, at Socialisternes Politik fra deres Side er nok saa klogt anlagt og i Aarenes Løb vil skaffe dem mange Tilbængere ved Frafald fra det radikale Venstre. Men den Politik, Høire har ført, og som har maattet give aandelig indskrænkede Folk det Indtryk, at der fandtes et Forbund mellem Høire og Socialisterne, har til Gjengjæld været skikket til at skaffe det radikale Venstre en Forstærkning fra Høires Led.

Dersom Høires Landspolitik ikke bæres af videre Udsyn end dets Kommunalpolitik i Hovedstaden, vil det i Sandhed se ilde ud for vort Fædreland.

Bjørnstjerne Bjørnson skriver i „Gudbrandsdølen" følgende, som vi foreløbig aftrykker uden Kommentar:

Det, som gav mig god Tid til at skrive, var at jeg misbilliget den Maade, som den Steenske Regjering tog vor store nationale Sag paa. Med „den Steenske Regjering" mener jeg ogsaa Storthingets Fortsættelse. — selv efter at den Steenske Regjering ikke var i Tinget. Vi maa nemlig kræve én Partiledning og derfor ogsaa ét Ansvar; har der ikke været én Ledning, saa er dette en Feil mere. I det almindelige Valgraab „Leve den Steenske Regjering" laa ogsaa et utvetydigt Krav paa, at denne Regjerings Taktik skulde føre videre. Og saa længe dette krævedes var jeg paa en ikke uvelkommen Maade sat udenfor.

Men denne Taktik har Valgene nu slaat en Bom for: de har nægtet Venstre stærkt nok Flertal til at kunne fortsætte den.

Det norske Folks store Flertal vil altsaa ikke være med paa den Taktik, jeg har faat Ret i det. Den berøver os jo ogsaa den Forstaaelse i Sverige, som vi ikke kan undvære.

Nu er Venstre blet nødsaget til at ta op en ny. Den kan neppe bestaa i andet end i at prøve Overenskomst med de Moderate. Begge Partier maa dra en tyk Streik over begangne Feil og i Fællig arbeide frem Konsulatsagen. Jeg har faat Sikkerhed for, at de Moderate maa kunne bringes til Samarbeide forsaavidt —, enten det nu er (eller ikke er) den Steenske Regjering som saadan, der er bedst skikket til at ta Samarbeidet op og til at sikre dets Varighed.

Uagtsomt Drab.

I den Mandag paadømte Straffesag angaaende den ved Uagtsomhed under Velocipedridning med dødeligt Udfald overkjørte Bryggearbeider hidsættes af Domspræmisserne:

Retten fandt at burde bemærke, at Velocipedridning, navnlig paa Grund af den Hurtighed, hvormed Maskinen i Almindelighed drives frem, i Forbindelse med den Lydløshed, hvormed den bevæger sig, i og for sig maatte siges at være en saavidt farlig Bedrift, at der til Betryggelse for den almindelige Sikkerhed maa kræves, at der anvendes særlig Forsigtighed navnlig med Hensyn til den Hurtighed, hvormed der kjøres; og det fandtes klart, at en Hurtighed, som kan tilstedes i meget brede Gader med Fortoug paa begge Sider eller paa brede Landeveie, ikke kan ansees forsvarlig i trange Gader med dels intet Fortoug og dels Fortoug kun paa den ene Side. Efter alt hvad der er oplyst, maatte Retten gaa ud fra, at Tiltalte ved Anledningen kjørte nedover Langgaden, der her kun er 4 a 5 Meter bred og kun har Fortoug paa den ene Side, med „almindelig" Velocipedhurtighed, hvilket maa antages at være mindst en saa stor Hurtighed, som den, hvormed en Hest i Almindelighed avancerer i jævnt Trav. Men denne Hurtighed fandt Retten ikke at være forsvarlig under saadanne Lokaliteter, som her er Spørgsmaal om. Hertil kom, at man saavel efter Tiltaltes egen som Vidnernes Forklaring maa gaa ud fra, at Tiltalte i lang Afstand (antagelig ca. 40 Meter) har seet Afdøde foran sig i Gaden, og Retten antog, at Tiltalte, ialfald inden han var kommen Afdøde paa en halv Snes Meters Afstand nær, maatte være bleven opmærksom paa, at Afdøde — rimeligvis ved den stærke Ringning og Synet af de to sig nærmende Ryttere — var bleven forfjamset, og Retten fandt, at det under disse Omstændigheder havde været Tiltaltes Pligt at stanse sin Maskine istedetfor at vente hermed saa længe, til han var saa nær indpaa Manden at det var forsent.

Tiltalte fandtes saaledes skyldig efter Strfl.s 14—7 i at have ved Uagtsomhed forvoldt den Forulykkedes Død. Uagtsomheden fandtes imidlertid ikke at kunne karakteriseres som grov, ligesom der fandtes at foreligge flere undskyldende Omstændigheder.

Straffen sattes enstemmig til 20 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hvorhos Tiltalte blev tilpliatet at udrede Erstatning til Enken efter Skjøn af uvilige Mænd.

Krigen i Østasien.

Bureautelegrammer til herv. Blade.

London, 17. Decbr.

Til Times meldes fra Hiroschima, at den 3. japanesiske Arme nu er samlet og afventer Ordre.

Fra Shanghai meldes, at det 2. japanesiske Korps er rykket frem indtil 15 Miles fra Niutschua og lider meget under den herværende Kulde.

Videre meldes sammestedsfra, at Præsidenten for Forvaltningen af Statsindkomsterne har faaet Fuldmagt til at underhandle om Fred med Japan.

London, 17. Decbr.

Til „Reuters Office" meldes fra Yokohama, at i Slaget ved Punghang beløb Japanesernes Tab sig til 12 Døde og 63 Saarede.

Paa Valgpladsen laa 139 Kinesere og 16 toges tilfange af Japaneserne. Man savner Underretning fra General Osaka, da Forbindelsen med ham er afbrudt.

Bark „Sylfide" af Brevik med Trælast til England strandede ifig. Ohmetelegram iforgaarsaftes under sydlig Storm og oprørt Hav paa Udsiden af Tromsøen. Mandskabet reddedes. Skibet er sandsynligvis Vrag.

Konsulatbudgettet.

Den ved Resolution af 6te August bifaldte Indstilling om Konsulatbudgettet gaar ud paa, at Budgettet paa Grund af Betingelsen ansees ikke bevilget, og at mulige Retskrav vedrørende Konsulatvæsenet bestrides af den norske Statskasse.

Bekjendtgjørelser.

Udkommet er og tilsalgs i alle Boglader:

Moderens Testamente.

Fortælling
af
Charlotte Koren.

Kr. 2.25; indb. Kr. 3.40; Porto 15 Øre.

Af Pressens anerkjendende Omtale hidsættes:

Hamar Stiftst.: „Det er en Bog for Ungdommen først og fremst — —. Det vilde ogsaa være ønskeligt om mange unge læste den".

Landsbladet: „— — Den Maade, hvorpaa den fromme gamle skildrer sig selv, og det nydelige Forhold, som er mellem hende og hendes eneste Søn og den unge Pige, som bliver hendes Sønnekone, er særdeles tiltalende".

Morgenbladet: „„Moderens Testamente" er gjennemstrømmet af en saa varm religiøs Inderlighed og en saa dyb personlig religiøs Livserfaring, samtidig med at dens Billeder er tegnede med et saa fint og modent Blik paa Livet overhoved, at den fortjener en vid Læsekreds".

P. T. Mallings Boghandel,
34 Kirkegaden, ligeoverfor Postkontoret,

Fra Pressen er udkommet:

Fisterlandet.

Skildringer og Optegnelser
af
Constantius Flood.

Tredie gjennemseede og øgede Udgave.
Med 9 Illustrationer efter Orginaltegninger og Fotografier.
Pris Kr. 2,50; indb. Kr. 3,60; Porto 15 Øre.

Af Pressens Udtalelser om første Udgave hidsættes:

Morgenbladet (Christiania): „Denne Bog hører til en Art af Skrifter, som stifter Gavn i sin Kreds, og som man derfor maa ønske Fremgang og Paaskjønnelse".

Morgenbladet (Kjøbenhavn): „Denne Bog hører ikke til dem, af hvilke — som man siger — der gaar tolv paa en Tylvt. Det er en Bog som har faa af sit Slags. — Er det Geografi eller Historie, Natur- eller Levnetsbeskrivelser? Ja man kunde paa sine Steder fristes til at spørge: Prosa eller Poesi?"

Trondhjems Stiftsavis; „Dette Skrift fortjener Opmærksomhed og man kunde ønske, at der fremkom mange saa danne Beskrivelser af de forskjellige Landsdele.

P. T. Mallings Bogh andel,
34 Kirkegaden, ligeoverfor Postkontoret.

Min Forretning
holdes aaben
Lørdag den 22de December til
Kl. 10 Aften.
Søndag den 23de December
er samme lukket,
derimod aabnet
Mandag den 24de December
fra Kl. 8 Morgen.

M. Dopheides Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

Paa **Cammermeyers boghandels** forlag er udkommet og at erholde i alle boglader:

Om ægteskabet
og
Valg af ægtefælle
af
N. J. Laache,
biskop.
Pris kr. 1.35, indb. kr. 2.25,
porto 10 øre.

Af anmeldelser hidsættes:

Morgenbladet: „Vi skulde inderlig ønske den ind i ethvert Hjem, ja i enhver ældre og yngre, gift og ugift, Mand og Kvindes Haand.

Moss Tilskuer: — — „der er neppe nogen Bog, som er mere berettiget i vor Tid end denne."

Aftenposten: „Vi anbefaler Bogen paa det varmeste".

Tidens Krav: „En smuk og nyttig Bog for Ungdommen".

Buskeruds Blad: „for unge Mennesker vil denne Bog være en Skat af betydeligt Værd. Bare læs den".

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.
Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber. Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader. Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe. Kamme, Haarbørster. Klædesbørster, Møbelbørster. Hattebørster, Neglebørster Barberkoste, Barbersæbe. Apothekervarer. Pudseskind. Likører. Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. *Wolff:* Carl Joh. Gd.

Konkurs-Realisation.
af
Norsk Industriforretning's Restbeholdning
fortsættes fra 18de October
til ca. halve Priser
hos
Schmidt Breda
— Storgaden 1 2 —
J. H. 888)

I kommission hos os er udkommet og at faa i alle boglader:
Latterpiller at indtage efter Behov i kjedelige Timer ordineret af A. B.
Første Recept.
Kr. 1.00 + porto 0.05.
Cammermeyers boghandel.
(888)

Lutherstiftelsens Boghandel anbefaler
Religiøse Vægbilleder i elegant Udstyr med og uden Ramme.
Juleliteratur forefindes i rigt Udvalg.
Julekort hvoriblandt mange bibelske udstillet i eget Værelse bekvemt for Publikum ved Indkjøbene.
Juleklokker. Et Juleblad for det kristne Hjem med Bidrag fra norske Forfattere og Kunstnere, elegant Udstyret, bør ikke savnes i noget Hjem i Julen. Pris 1 Krone.
Lutherstiftelsens Boghandel,

Hatte.
Alle
Filthatte
5 Kr.
English hat magazine
Kirkegadn 30.

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:
Maskin-, Hus-, Smede-, Antracite-Kul,
Støberi- og Hus-Coks,
hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk **Rujcrn.**
Ildfast Sten og Ler,
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og høvlede af alle Slags.
Telefon 535 og 1840.
(894)

Bronn.

Specialforretning;
Gulvtæpper, i alle Genre, passende for: Salons — Cabinet og Dagligrum.
Tykke Contortæpper: norsk Fabrikat; smukke Mønstre.
Cocos og Trappetæpper i alle Bredder,
Linoleum, indtil **3,66 m.** bred,
do. med **gjennemgaaende** Mønstre. i smukke Mønstre.
Møbel-Betræk, i alle Genre, Silke; Uld og Bomuld, nyeste Mønstre.
Møbel-Plyds, ensfv. og Mønstret, i største Udvalg.
bedste Sort høiluet 6 Kr. pr. metr
do. lavluet 5,80 „ „
Portiérer i Silke, Uld og Bomuld, i største Udvalg til alle Priser.
Hvide Gardiner: norsk — fransk — engelsk Fabrikat, føres kun i gode Qualiteter; fra stærke billige med tvundet Garn op til de eleganteste;
koulørte og klare Gardiner i smukke Mønstre.
Bordtæpper i alle Genre, stort Udvalg, smukke Mønstre.
Ægte Vognklæde, — ægte Skind, Bøffellædor, — Kaleschelæeer.
Broderklæde, — Billardklæde.
Bronn, — Kirkegaden.
Prøver franco.
v. Posthuset

Vinterfrakker,
i usædvanlig stort Udvalg, Ulstre, Kapper, Høstfrakker og andre solide Herreklæder til meget nedsatte Priser i
Kristiania Godtkjøbsbazar,
Osterhausgaden 8, mellem Storgaden og Torvgaden. Udstilling i flere Værelser. Indgang i Porten.
(J. H. 897).

Forsøg!
Gode Vine til billige Priser.
I Lighed med hvad Udenbys Firmaer tilbyder i billige Vine, kan jeg anbefale extra gode Sødvine
(Pajarete)
à 0,60 & 0.80 pr. Flaske.
Lacrima 0.60 & 1.00.
Hvid Portvin 0,80 & 1.20.
Hvidvin god til 0,60.
Rødvin fra Kr. 0,45 pr. Fl.
Madeira fra „ 1.00 -
Sherry virkelig god 0,80 -
Mørk Portvin - 0,75 -
Christian Hansen,
Hj. af Keysersgade & Pilestrædet 20.

Fineste holstensk Mjød
(egen Import)
anbefales.
Christian Hansen
Hj. af Keysersgade & Pilestrædet.
Telefon 2104.
Prøver sendes gratis.
(J. H. 893).

Nyttig Juleklap
Dameskjørter i Velur, Satin og Silke;
Forklæder, alle Slags for Voxne og Børn;
Uldveste.
Strikkede Uldskjørter og Børnekjoler;
Uldstrømper engelske og maskinstrikkede;
Skiluer, Skivanter;
Vanter, Cashmire, Jersey og strikkede;
Silkevanter og Silkestrømper i stort Udvalg;
Uld-Undertøi for Damer, Herrer og Børn;
Kraver, Snipper og Manshetter;
Silke-Kravetørklæder;

Lommetørklæder,
Herre-Slips,
Buxesæler,
Galoger.

The-, Kaffe- og Frokostduge;
Kaffeservietter;
Is-servietter i Lin og i Silke;
Hvide og kulerte Sæt for Chocolade, The og Kaffe;
Dækketøi i afpassede Sæt for 6, 8, 12, 18, 24 og 30 Personer;
Bordløbere;
Anretningsduge og Paradehaandklæder etc.
hos
Joh.s Alm,
Kongens Gade No. 20.
(J. H. 885).

Kom itide og bestil
Jule- og Nytaarskort
af **Emil Moestues**
righoldige Udvalg II
Kortene expederes paa Dagen.

Mod 3 Øre Porto sender man Jule- og Nytaarskort med trykt Navn og Tekst over hele Norge og Indenbys, til Udlandet 5 Øre.

For at tilfredsstille det store Behov har jeg antaget følgende Commissionærer, hvor mit store Udvalg er at faa til samme Priser som hos mig selv:

Cammermeyers Boghandel, Carl Johansgd., **Christiania Guldlistefabrik**, Carl Johansgd., **Kr. Grimsgaard & Co s Boghandel**, Carl Johansgd., **Feilberg & Landmarks Boghandel**, Carl Johansgd., **Frøken Hauffs Boghandel**, Carl Johansgd., **Jacob Dybwads Boghandel**, Carl Johansgd., **P. T. Mallings Boghandel**, Kirkegaden, **Haffner & Hilles Boghandel**, Akersgaden (bag Storthingsbygningen), **Frøken Anna Moestue**, Øvre Slotsgd., **Lutherstiftelsens Boghandel**, Nedre Slotsgade.

Høiagtelsesfuldt
Emil Moestue
Carl Johansgade ved Siden af Jernbanetorvets Apothek.
Expedition af Kort foregaar ogsaa fra Lokalet i 2den Etage.

Elektriske Apparater

alle Slags anbefales til billigste Priser fra

Telefon 2446

N. Jacobsens elektriske Værksted.

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 780)

Fra Pressen er udkommet og at erholde i alle Boglader:

Norsk Folke-Kalender

eller Aarbog for 1895.

Med Bidrag af flere Forfattere udgivet

af **G. Kr. Johs. Parmann.**

Største Udgave. Med 26 Illustrationer. Pris: Kr. 1.50.

Indhold: Festkalender for 1895—1900. Maanedlig historisk Kalender. Landbrugskalender. Om Betydningen af Aarets saakaldte Karakteristik i Almanaken. Den norsk-svenske Kongefamilie. Norges Land og Folk. Sveriges Land og Folk. Den danske Stat og Kongehus. Øvrige europæiske Stater og deres Fyrstehuse. Republiker og Fristater i Europa. Europæiske Staters Kolonier og Besiddelser. Stater og Republiker udenfor Europa. Om de vigtigste Hændelser i det forløbne Aar (af J. Belsheim). — Kronprins Fredrik og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupsfærd (af Prof. H. Smith). Keiser Alexander III og hans Efterfølger (ved E. Paulsen). Folianten (af Konrad Dahl). Hvordan Doktoren fik sit Pleiebarn (af Klara Tschudy). Streiken i Doktorgaarden (af Johanne Vogt). Opgir ingen! (af Karen Stenersen). Himmelens Tempel i Peking (af W. Coucheron-Aamot). Kvinde-Speil (ved Johs. Flood). Pigen med Traskaalen (japanesisk Sagn). Gjengjæld (af Jakob B. Bull). Fra Peakegnene (ved Charlotte Koren). Ved Fuzziamas Fod (af W. Coucheron-Aamot). Frøken Sapinette (ved Signe Rinck). Opsøgelsen af Solens Hjem (ved H. M. Stanley). Historien om den pukkelryggede (et østerlandsk Eventyr). Rugageren (Digt af Johanne Vogt).

Kalenderen er ogsaa udkommet i to billigere Udgaver med mindre Indhold til **50 Øre og 1 Krone.**

Af Pressens Udtalelser om de foregd. Aargange hidsættes:

Aftenposten: „Det er fortjenstfuldt, at der paa det literære Julemarked ogsaa sørges for en paa samme Tid sund og billig Folkelæsning, og da den Mallingske Boghandels Folkekalendere synes paa en særdeles respektabel Maade at tilfredsstille alle rimelige Krav til en saadan, vil de visselig ogsaa finde den betydelige Udbredelse, som danner Forttagendets Forudsætning, og som de vel fortjener. Stoffet er baade i sig selv heldigt valgt og meget afvexlende. — Som man ser, har Udgiveren knyttet en Række ansete Navne til Foretagendet".

Morgenposten: „Vi vil anbefale „Norsk Folkekalender" paa det bedste; det vil være en smuk Ting til Julebordet og den billige Pris vil lette Anskaffelsen for de mange, der har lidet at ofre til Bøger".

Vestlandsposten: „Udgiveren har tidligere Aar udgivet lignende Kalender, der er bleven meget rost og har fundet en velvillig Modtagelse af Publikum; men vi tror ikke, han noget Aar har været saa heldig i Valg af Stof, som denne Gang. Vi tør trygt sige, at det er en Sjeldenhed at faa et saa interessant og velvalgt Stof i en Bog og det til saa billig Pris".

34 Kirkegaden. **P. T. Mallings Boghandel,** 34 Kirkegaden.

(895)

Total Realisation

af

Tricotagevarer nu inden Jul

Idag paabegyndes Bortrealisationen af **300**

Dusin Herretricotage i Trøier & Benklæder

der er mig tilsendt fra en indenlandsk Fabrik til Bortrealisation for betydelig nedsatte Priser — tildels grundet ubetydelig Vævefeil.

Realisationen varer kun December Maaned ud.

Samtidig som Realisationen af ovennævnte Beholdning foregaar, tillader jeg mig at offrerre det ærede kjøbende Publikum nedenstaaende af eget Fabricat, specielt billig noterende Varer, 200 Dusin Dametrøier med lange og korte Ærmer, fra Kr. 6.00 pr. Dusin, 0,55 pr. Stykke. 500 Stykker strikkede Uldskjørter fra Kr. 1.25 pr. Stk., 200 Par strikkede Damebenklæder fra 2.20 pr. Par, Børnebenklæder i 6 Størrelser fra 0.60 pr. Par, Børnekjoler, Kufter, en Mængde Strømper for Damer, Herrer og Børn.

Alt i den korte Tid til Underpris.

Dame- Herre & Børneveste

rigt Udvalg, mange Farver og Mønstre, solideste Kvaliteter, lige fra Kr. 1.50 pr. Stk. Mavebælter, Skjærf, Vanter, Vaatter, Huer, strikkede Gutte-dragter i 6 No., Jerseydragter i 5 Nummere. — NB. Et Parti Jægerskjorter og Benklæder til ca. ½ Pris.

Enhver *sparer Penge ved at kjøbe ovennævnte Artikler hos mig fra nu og til Jul.*

T. M. Steffensen

Tricotagefabrik Udsalg, Torvgd No. 1,

4 Døre fra Hjørnet af Stortorvet.

Ophør! Ophør!

Total Realisation.

Grundet Ophør med Butikforretning bortsælges hele min kurante Varebeholdning af Uldvarer til langt under de almindelige Priser.

Der findes en Masse Ting passende til Julepresenter.

Chr. L. Østergaard,

Storgaden 27,

Butik til Youngsgaden.

(J. H. 867).

Emil Moestues Forretningslokaler

Carl Johansgade, ved Siden af Jernbanetorvets Apothek

holdes aaben Søndag 22de fra Kl. 5 for Expedition af

private Jule- og Nytaarskort med trykt Navn.

Kortene kan hentes Mandag. Efter Mandag Kl. 12 kan ikke modtages flere Bestillinger, da Forretningen lukkes Juleaften Kl. 5. Pas derfor paa at hente Kortene betids.

Efter Jul begynder Expeditionen af

Nytaarskort og Kort for Forretningsfolk og Handelsreisende

saavel hos mig som hos mine Commissionærer.

Rigt Udvalg. Rimelige Priser. Hurtig Expedition.

Nyttige Julepresenter

Til Jul anbefales som nyttige og passende Presenter:

Uldveste,
Strikketrøklæder,
Skjørter,
Trøier,
Benklæder,
Strømper,
Børnekjoler,
Børnekufter,
Huer,
Schjerf,
Vanter,
Votter,
Gamascher,
Jersey Dragter
m. m. m.

Alt af **eget Fabrikata** i alle Kvaliteter og Størrelser.

NB. Billige, men faste Priser.

C. N. Lauritsen,

Tricotagefabrik & Garnhandel,

Pilestrædet, Hj. af Apothekergd.

Turnsko. **Balsko.**

Nyttig **Tøfler** Juleklap.

Karl E. Neuberth,

13 Grændsen 13.

Svøber. **Gamascher.**

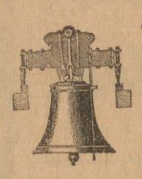

P. T. Mallings Boghandel

34 Kirkegaden ligeoverfor Postkontoret.

Udstilling til Julen.

I Bogladen i 1ste Etage:

Bøger, Billeder, Julekort, Kunstsager.

I Lokalerne i 2den Etage:

Beskjæftigelses- & Læremidler m. m.

Julekataloger udleveres gratis.

(390)

Julepræsenter

Album	**Portemonais**
Syetuier	**Lommebøger**
Arbeidsvæsker	**Cigarbøger**
Reisevæsker	**Skrivemapper**
Kufferter	**Skrivetøier**
Toiletetuier	**Kamme**
Syskrin	**Speile**
Parfumerier	**Kurve**

Legetøi

alt i stort Udvalg og til billige Priser

hos

Aktieselskabet D. Bernau & Co. limit.

Realkreditbankens Gaard Torvgaden 2.

(J. H. 834)

Extra fine Mærker i Caffe.

Moccacaffe,
Vestindisk Javacaffe
Portoricocaffe,
Libericaffe,
Java Malang,
Guatemalacaffe,
Santoscaffe,
Riocaffe

anbefales.

Christian Hansen,

Hj. af Pilestrædet & Keysersgd

Telefon 2104.

Til Julen

anbefales:

Julemasker
Juletræpynt
Julelys.

Selskabspsil

i enestaaende stort Udvalg

Schachspil, Schachbretter,

Domino.

Extrafine udenlandske

Spillekort

fra det billigste indtil Kr. 2.50 pr. Spil.

Forretningen er indtil Jul aaben fra Kl. 9 Form. til Kl. 9 Aften. Alle Søndage før Jul er Forretningen lukket.

M. Dopheides Magazin,

Kirkegaden 20 & 22.

Stor Skotöi-

Realisation!

Norsk Skotøimagasin

3 Youngsgaden 3.

Lomme-almanak

for

landmænd, meierister og skogbrugere.

Aaret 1895.

Udgit af **K. K. Heje.**

Pris (med stempelafift) indb. kr. 2.00, forsendt i posten kr. 2.10.

Faaes i enhver boghandel og hos hovedkommissionæren,

Feilberg & Landmarks Boghandel,

Carl Johans gade. ret overfor stortinget.

Kristiania.

(J. H. 866)

Fra mit Lager:

af

færdigsyede Klæder og Undertøi for Arbeidsfolk

anbefales:

Undertøi		**Ydertøi**	
Skjorter, hvide	fra Kr. 0.85	Grove Uldtrøier	fra Kr. 2.00
Do. coul.	„ „ 1.10	Skindbuxer	„ „ 2.50
Do. ½ Uld	„ „ 1.50	Kraftøibuxer	„ „ 2.00
Underbuxer, hvide	„ „ 0.8	Vadmelsbuxer	„ „ 3.00
Do. coul.	„ „ 0.85	Skindveste	„ „ 1.80
Do. ½ Uld	„ „ 1.00	Kraftøiveste	„ „ 1.50
Busseruller	„ „ 1.00	Vadmelsveste	„ „ 2.00
Strømper, hjemmestrikkede	1.15	Maskinjakker, blaa	„ „ 2.00
Tovede Kjøre- Vaatter	0.85	Do. af Bommesie	„ „ 1.00
og Vanter, hjemmestrikkede	1.30	Murerjakker	„ „ 2.00
		Strikkede Uldveste	„ „ 3.00

Alt rigelig Størrelse og godt arbeidet hos

C. Otto Sommervold,

Benneshes Gaard, Grændsen.

UNDINE

UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE
UNDINE

Den nyttigste

Juleklap

til Huset.

Husmoderens Juvel.

Snart 1000 Stykker solgt.

Guldmedalje ved Verdensudstillingen

Pris Kr. 6,00.

Talrige Anbefalinger.

Eneudsalg hos

Dieseth & Ambie,

Kirkegd. 30.

Total Realisation.

Grundet Overtagelse af Forretningen efter

Hr. Nicolai Nielssen, Grændsen,

udsælges hele Varebeholdningen til og under Indkjøbspriser!

Af Beholdningen fremhæves: Bleget og ubleget Lærred og Bommesi, blg. og ublg. Lagenlærred, Stout, Shirting, Dugdreiel, Sirts, Blaatøi, Uldtøi og Floneller, Uldtæpper, Vattæpper, Bordtæpper,

Billige Arbeidsklæder.

Skindbuxer	fra Kr.	2.50
Vadmelsbuxer	„ „	3.00
Do. Veste	„ „	1.80
Islandske Uldtrøier	„ „	3.00
Hvide Skjorter	„ „	0.95
Do. Do. af Stout	„ „	1.40
Busseruller	„ „	1.00
Hvide og coul. Underbenklæder		0.80
Maskinjakker extra		2.00
Uldskjorter		1.50
Buxesæler		0.30

For Huset.

Lagenlærred dobbr. bredt pr. M.	Kr.	0.55
Sirtsgardiner 0.30	„	0.36
Hvide Gardintøier	„	0.20
Rød Damask	„	0.57
Bolster	„	0.30
Do. fjærtæt	„	0.50
Domestik	„	0.25
Haandklædedreiel	„	0.50
Blaagraat Uldtøi	„	0.45
Slitegarn pr. Pund	„	1.80

For Damer.

Dameskjorter; strikkede	Kr.	2.50
Damestrømper, sorte	„	0.90
Dametøfler	„	2.00
Langschawls	„	2.00
Damegaloger	„	2.50
Uldtørklæder	„	0.60
Sorte og hvide Hansker	„	0.50
Paraplyer	„	0.75
Jerseyliv	„	2.00
Uldtrøier, lange Ærmer	„	1.00
Do. korte Do.	„	0.75

For Herrer.

Grove Uldtrøier	fra Kr.	1.90
Fine Do.	„ „	1.80
Herreveste	„ „	3.00
Underbenklæder	„ „	2.10
Skjorter med Snøring	„ „	1.35
Tøfler	„ „	2.25
Snipper og Manchetter	„ „	0.25
Dæksslips, Silke	„ „	0.40
Galoger	„ „	3.60
Vadsække, store	„ „	1.50
Lange Skjærf	„ „	0.40
Strømper	„ „	0.75

For Børn.

Nansenhuer	fra Kr.	0.80
Vanter	„ „	0.35
Kufter	„ „	1.00
Lommetørklæder	„ „	0.10
Skjærf	„ „	0.20
Kraver	„ „	0.20
Buxesæler	„ „	0.20
Dresser af Cheviot	„ „	4.00
Uldtrøier	„ „	0.40
Buxesæler	„ „	0.20

(J. H.)

C. Otto Sommervold.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania anbefaler sin

Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Udenbys Ordres
paa **Gjæs,** Ryper, Aarfugl, **Dyrstege,** & Dyrbove, Ansjos, Fiskeboller & Fiskepudding samt
Smør & Oste
expederes omhyggelig
— mod Efterkrav —
P. Frydenberg
Dronningensgade 36.
(J. H. 861)

Nye
Bordtæpper
Kjærkommen
Julegave til Huset.

Manellatæpper m. Snorer & Dusker fra 2.20 — 4.40.	**Fantasietæpper** m. Snorer & Dusker fra 3.60 — 8.00.
Tyrkiske Tæpper m. svære Fryndser fra 11.50 — 20.00.	**Gollin & Ripstæpper** meget elegante fra 8.80 — 13.50.
Flerfarvede Plüschtæpper ca. 100 Mønstre fra 17.35 — 26.65.	**Ensfarv. Plüschtæpper** alle Farver fra 25.00 — 38.00
Ensf. Plüschtæpper m. coul. Border fra 26.85 — 42.00	**Ensf. Plüschtæpper** m. tamburerede Border 42.00—60.00.

Bernh. L. Mathisen,
2den Etage.
(822)

Smør i stort Udvalg. Stort Udvalg i prima smaa *Kogeskinker.* Smaa fine nyslagtede *Dyrestege, Rygge & Bove.* Nyslagtede *Gjæs* & nyt *Fuglevildt, Hermetik & Oste* samt *Delicatesser* billigst hos

M. A. Ruud,
Pilestrædet 5.
(J. H. 882)

Maaneskinslamper
i rigt Udvalg anbefales af
Emil Olsen & Comp.
11 Storgaden 11.
(J. H. 881).

Udkommet er:

Lysstreif, Kjernesprog af de mest kjendte Forfattere, samlede af Knud Claussen, elegant indb. i Guldsnit Kr. 1,75.

Fødselsdags-Kalender med Citater fra de bedste Forfattere for hver Dag, i Aaret samlede af Knut Claussen elegant indb. i Guldsnit Kr. 2.50.

Nogle, lyriske Digte i Udval ved Knut Claussen, indb. i Guldsnit Kr. 2.00.

Da Indholdet af de 3 ovennævnte Bøger er Uddrag af det skjønneste, der findes i Literaturen, og Aviserne enstemmig har givet dem sin bedste Anbefaling, passer disse paa Grund af den billige Pris til mindre Julepresenter.

P. Omtvedt, Boghandel,
Grændsen No. 12, Kristiania.

Følgende nye Julekort er udkommet paa mit Forlag:

No. 35. **Betzy Ohlsen:** Konen med Børnene.
„ 36. —"— Hengsengen, Bygdø.
„ 37. —"— Det nye Theater.
„ 38. Ventende Sæterpige.
„ 39. Zinklar-Støtten.
„ 40. Smaapiger fra Hardanger.
„ 41. Søstrene med Langelur.
„ 42. Mødet paa Høifjeldet.

Forhandlere gives stor Rabat.

Godt Udvalg af norske og udenlandske Jule-, Nytaars- og Lykønskningskort.

Endel ældre norske Kort udsælges til halv Pris.

Billed- og Børnebøger
i godt Udvalg til billigste Priser.

P. Omtvedt Bog- og Papirhandel,
Grændsen No. 12, Kristiania. (J. H.)

Eskilstunaboden,

Carl Johans Gade paa (Opsiden af Jernbaneapotheket) anbefales som vel assorteret med **solide og pene Gjenstande** passende til

Penne og Lommeknive, Ildtøi, Fendere, af Messing, Jern og Staal, Kulboxe, Ovnskjærme m. m.

Julepresenter

Tolleknive og Jagtdolke, Kaffe- og Thekander, Lysestager og Kandelabre af Tambak m. m.

Stort Udvalg i Skøiter af hærdet Staal.
Alt til rimelige Priser efter Varens Qvalitet.

F. O. Andersson.
(J. H. 880)

Møllergaden No. 3.

Nyttige Julepresenter.

Følgende nyttige Ting, som vi **udsælger** fra nu af til Jul, antager vi er **udenfor enhver Concurrance.**

Alle Prøver — flere Tusinde — fra 4 Fabrikanter af

Silketørklæder
For Damer, Herrer og Børn.

Flere Fabrikers Prøver af følgende: **Herreveste** (Skiveste og Reiseveste), Dameveste, Børnekjoler, Uldskjørt Skjerf.

Forklæder, Tørklæder, **Schawl Bordtæpper** og Uldtørklæder (smukke Ting og stor Prisforskjel)

Hele Beholdningen af **Kjoletøi** realiseres. Resten af Helsilkestof, coulørt **1.50,** sort **1.90** pr. Mtr.

Lommetørklæder
for Damer, Herrer og Børn. (Vore bekjendte Kammerdugs endnu billigere end før).

Prøvestykker af **ægte** Brüsseltæpper (til at lægge foran Senge og Sofaer), En Del billige afpassede Gulvtæpper samt **alle** norske **Gulvtæppeøier** udsælges.

Alle **Gardintøier, Sengetæpper og Bordtæpper** er udlagt.

For Herrer: Uldtrøier, Normalskjorter, Dagskjorter, Natskjorter, Snipper, Manchetter, Slips, Sportsveste, Strømper, (Bare paa et Dus. Snipper spares fra 1.00 op til 1.50 ved at kjøbe i Møllergaden 3.)

Lærred, Stout, Domety, Bommesie, Blaatö.

Kr. 2.64		for 8 Mtr. ægte og godt Blaatøi.
„ **5,90**		for 10 Mtr. godt Lærred, 4 Mtr. god Dimety og 4 Mtr. god Bommesie.
„ **3,30**		for 6 Mtr. **god** halvulds Cheviot dobbelt bred.
„ **5,70**		for 6 Mtr. helulden rudet Cheviot dobbelt bred (denne har kostet det dobbelte).
„ **9,90**		for 6 Mtr. helulds sort & blaa fransk Cheviot.
„ **10,40**		for Drestøi (til Voxne) af extra god blaa, sort og graa helulds Cheviot.

Tykke Tøier for Arbeidsfolk.

Mærk, Alle Prøvecollektioner sælges som vore Kunder bekjendt til betragtelig Underpris og vi tilraader derfor:

Kjøb itide.

Edv. Tandberg & Co.,
Møllergaden 3.

Et enestaaende godt Udvalg
af
Guld og Sølv Lommeuhre
Taffeluhre og Regulatoruhre
samt
Amerikanske Stueuhre
hos

H. F. Nielsens Efterfölger, Karl Foss
Uhrmager
Grændsen 15.
(J. H.)

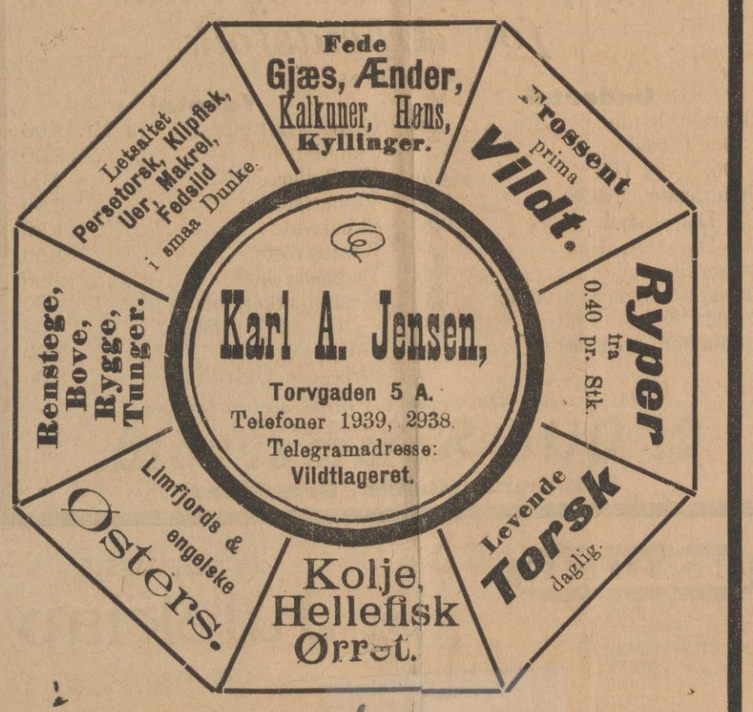

Hansen & Garthes Skotøimagazin,
Torvgaden, ligeoverfor Dampkjøkkenet

har det største Udvalg og billigste Priser. Tøfler og Galoscher i rigt Assortement.

Skotøi

Mere end Halvparten af vore betydelige Beholdninger af **smukt og solid Skotøi** skal udsælges i denne Maaned til Godtkjøb, lige ned **til Indkjøbspriser**
(J. H. 858)

J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Brandforsikrings selskabet
Norrland
Stockholm.
Stadfæstet ved kgl. Resolution af 20/9 89. Kapital Kr. 4,200,000 foruden oplagte Fonds, overtager Brandforsikringer af alle Slags ved Generalagenten for Norge
Eiv. Th. Owren,
Dronningens Gade 8 a,
Telefon 1984.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Tobias Larsen
etableret 1865
anbefaler
Vine & Brændevine.

Nr. 151. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 22de December 1894. | Avertissementsprisen er 15 Øre Petitlinien eller sammes Plads, 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Min Forretning
holdes aaben
Lørdag den 22de December til
Kl. 10 Aften.
Søndagden 23de December
er samme lukket,
derimod aabnet
Mandag den 24de December
fra Kl. 8 Morgen.
M. Dopheides
Magazin,
Kirkegaden 20 & 22.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
— stiftet 1847. —
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.00
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Leken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Dr. Kjartan Langberg
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sond. 10—11.

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme.
Contortid 11—2. (614)

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Ræv!
Joh. Allums bekjendte Smørelse til Fangst af Ræv med Sax og med **Gift** samt fuldstændig Veiledning til sikker Maade at fange Ræv faaes mod Postopkrav a Kr. 2.45 paa Henvendelse til
Jens H. Bye, Gjovik.
NB. Lensmandsattest for Paalidelighed medfølger.

I Danmark

er der nu af det moderate Venstre og Høire i Forening vedtaget en vigtig Forandring i Valgloven, idet Antallet af Medlemmer af Folkethinget er forøget fra 102 til 114 (netop samme Tal som i Norges Storthing). Den danske Grundlov forudsætter, at der som Regel er en Repræsentant for 16,000 Indbyggere. Blev denne Bestemmelse gjennemført i alle Tilfælde, skulde der blive 137 i Stedet for som nu vedtaget 114 Repræsentanter. Men det var umuligt at opnaa Enighed om, hvordan Fordelingen i saa Fald skulde gjennemføres. Det radikale Venstres Forslag om 137 Medlemmer fandt de fleste vilde give Kjøbenhavn en altfor stor Vægt i Folkethinget. Nu har Kjøbenhavn faaet 6 nye Pladse (i Tillæg til de 10, Byen for Tiden har) og det øvrige Land ligeledes 6. Det radikale Forslag om 35 nye Thingmænd vilde have givet Kjøbenhavn Flertallet af de nye Pladse. Det er i Danmark som hos os, at Radikalerne mere og mere stoler paa Byerne.

Da „Bostedsbaandets" Løsning længe har staaet paa Dagsordenen hos os, og da Baandet allerede er løst for forhenværende Statsraaders Vedkommende, kan det interessere at erfare, hvad Følgen har været i Danmark af, at der i dette Land ikke findes noget Bostedsbaand, men at enhver kan vælges hvorsomhelst i Landet.

Af Landsthingets 64 Medlemmer er 7 valgte for Kjøbenhavn og Kjøbenhavns Amt (den nærmeste Omegn) og 14 andre, der er valgt andensteds i Landet, er bosatte i Kjøbenhavn, tilsammen 21.

Af Folkethingets 102 Medlemmer er 11 Repræsentanter for Kjøbenhavn og Omegn, og 18, der repræsenterer fjernere fra Hovedstaden liggende Valgkredse, er bosat i Kjøbenhavn, tilsammen 29.

Man kan derfor sige, at Følgen af Bostedsbaandets Løsning i Danmark er den, at af 166 Medlemmer af Rigsdagen er ikke mindre end 50 Kjøbenhavnere. Skjønt Byen og Omegn kun har 18 Repræsentanter i begge Rigsdagens Afdelinger — efter Folkemængden en Del mindre end den skulde have — har den dog i Virkeligheden en langt talrigere Repræsentation end den burde have, nemlig ikke meget under Trediedelen af Landets hele Repræsentation.

Saa ubetydelig der er løst paa Bostedsbaandet hos os, har det dog bevirket, at Kristiania allerede har en nok saa talrig Repræsentation i Thinget.

Foruden de 4 Thingmænd for Kristiania er nemlig følgende Herrer, der repræsenterer andre Distrikter, bosatte i Hovedstaden:

Statsminister Blehr (Nordlands Amt), Statsraad Wexelsen (Nordre Trondhjem), Statsraad C. Berner (Bergens By), Statsraad Bonnevie (Nedenes Amt), Statsminister Schweigaard (Holmestrand), Statsraad Engelhart (Hedemarken).

Videre maa Statsminister Løvenskiold (Akershus) og Statsminister Steen (Trondhjems By), der er bosatte straks udenfor Kristiania Bygrændse, nærmest ansees for Indvaanere af Hovedstaden. Regnes de med, kan man sige, at Kristiania vil tælle 12 Repræsentanter paa Storthinget i 1895 eller betydeligt flere end Byen skulde have efter sin Folkemængde.

Hvor ønskeligt det end er, at der er bedst mulig Adgang til at vælge dygtige Mænd, mener vi dog, at der bør udvises Forsigtighed ved Bostedsbaandets Løsning.

Salg af en Flaade. Times' Korrespondent i Wien vil fra „fuldkommen paalidelig maritim" Kilde vide, at der fra Chile for nylig til Kina er gjort Tilbud om at sælge hele den kilenske Flaade til det himmelske Rige for en Sum af 10—12 Mill. Pd. St. (omtr. 180—200 Mill. Kr.). Skibene skulde da være fuldt udrustede i alle Maader, og det foresloges endda at bemande Skibene. Korrespondenten meddeler, at Kineserne for Øieblikket skal være tilbøielige til at kjøbe fem Skibe til en Pris af 2—3 Mill. Pd. St.

Den norske Hvalfangst ved Island 1894. Ifølge Indberetning fra de forenede Rigers Vicekonsul i Isafjord, indsendt hertil gjennem de f. N. Generalkonsul i Kjøbenhavn, deltog 15 norske Fartøier i ovennævnte Fangst. Disse Fartøiers samlede Udbytte af Fangsten beløb sig til 301 Blaahval, 205 Finhval, 1 Nordkaper, 16 Knolhval og 3 Sighval. Det største Udbytte for 1 Fartøi beløb sig til 65, det mindste til 26 Hval.

„Norsk Folkemuseum" og en Forening til dets Fremme konstitueredes Onsdag Aften. D'Hrr. Professor Dr. Dietrichson, Direktør Grosch, Professor Moltke-Moe, Advokat Emil Roll og Professor Dr. Gustav Storm valgtes som midlertidig Styrelse, indtil Generalforsamling afholdes i Marts Maaned næste Aar.

Indbydelse til Tegning af Medlemmer vil udgaa i den nærmeste Fremtid.

Sømandsmissionen. Nye Afdelinger er ved Pastor Breda nylig stiftet i Asker, Hvidsten, Vestby Landsogn og Lillestrøm.

Skrækkelig Slut paa en ægteskabelig Tvist. En Arbeiderhustru i Colmar kom nylig i Strid med sin Mand. I Kampens Hede greb hun en brændende Parafinlampe og slyngede den mod ham. Den brændende Olje antændte Mandens Klæder, der i et Nu stod i lys Lue. Han døde nogle Timer efter under de skrækkeligste Smerter.

Høiesteret. I 2den Session for 1894, der sluttede idag, er af Høiesteret paadømt 85 Sager, hvoraf 62 civile Sager og 23 Straffesager. Af de civile Sager har 33 været været skriftlig behandlede. Til 1ste Session 1895, der begynder Tirsdag den 15de Januar, er paaastevnet 92 civile Sager.

Fra Skolen.

Læreren: Naa Gutten min kan du sige mig, hvadslags Farve et Stykke Kridt har?
Eleven: Hvidt.
Læreren: Ganske rigtig, men kan nu nogen af Eder sige mig, hvad slags Farve min Hat, som hænger der borte, har?
Pause.
Læreren: Ingen? det var da besynderlig. En Gut rækker Fingeren i Veiret.
Læreren: Nu da Emil, du har da Svar bestandig. saa sig det da høit og tydelig.
Emil: Hatten Deres er not . . . møkkete den.

Opløsningsret.

(Ohme-Telegram).

Stavanger, 20de December.

„Vestlandsposten" har i 2 Artikler anbefalet, at Storthinget allerede i første Session vedtager Grundlovsforslag om Opløsningsret, saaat nye Valg kunde foregaa næste Aar.

Den antager dog idag, at Thingets Venstreflertal muligens ikke vover at appellere til Vælgere, og derfor vanskelig vedtager Forslaget ialfald i denne Session. Bladet tror det dog tænkeligt, at der sluttedes Overenskomst mellem Regjeringen og Storthingets Partier gaaende ud paa, at et Venstreministerium ikke skulde røre nogen Programsag, førend Storthinget havde vedtaget Opløsningsret og Appel til Vælgerne derefter havde fundet Sted.

Verdensbladet Times indeholder i et af de sidste Numre en længere Artikel, overskrevet:

„Efter Valgene i Norge".

Det heder i denne Artikel bl. a.:

Hr. Stangs Ministerium synes bestemt paa at blive staaende, indtil det staar Ansigt til Ansigt med det nye Storthing, naar det træder sammen i Februar. Om Ministeriet da vil gaa af for at give Kongen Anledning til at søge dannet en Regjering ved Majoritetens Hjælp og derved tvinge Radikalerne til at opstille et positivt Program, vil utvivlsomt hovedsagelig afhænge af taktiske Hensyn. De konservative paastaar, at der i Norges Forfatning ikke findes noget, som tvinger Kongen til at tage sine Ministre fra den parlamentariske Majoritets Række, og i nærværende Tilfælde vilde det falde vanskeligt at hævde, at Folkestemningen har givet sig et tydeligt Udtryk, som Suverænen er moralsk forpligtet til at give efter for. Kampen er i Virkeligheden endt med et uafgjørende Slag, og Landets Interesser synes at henvise til Ønskeligheden af en Vaabenstilstand, indtil Striden kan udkæmpes paany om tre Aar, naar det nye Storthings Myndighed udløber."

„— — — Det er aabenbart, at det nye Storthing, som det nu er sammensat, maa være magtesløst til andet end usømmelig og ufrugtbar Krangel."

Jul.

Snart under Laft og Lofte
staar Juletræet tændte
mens Barneøine blanke
mod Træets Top er vendt.

Og Lyd fra tusend Stuer
mod Stjernehvælven naar,
mens Juleklokkens Toner
henover Landet gaar.

Det er, som alting stilner
i Julefredens Favn,
og Døgnets Ufred glemmes
i Hjemmets lune Havn.

Og Stridens Hærmænd stikker
i Balg sit Verge ind,
og *begge* Flag faar vaie
i Fred for bitre Sind.

Men ak, det er kun Stilstand
for Stridens trætte Mænd,
naar Nytaarsklokken kimer,
er Freden veiret hen.

Paany et Folk i Vaaben
vi mod hinanden staar,
og atter Stridens Bølger
henover Landst slaar.

Men lad blot Barneglæden,
mens Julekvelden gaar,
en Tanke hos os vække
for Slægtens *Fremtidskaar*.

Da kunde det vel hænde,
vor Strid blev *mindre* hed,
og der steg varig Glæde
af Julens korte Fred.

„Korsaren".

Statsraad Thorne har atter kjøbt to af Herregaarden Evjes tidligere Underbrug. Hr. Thorne er nu — skriver „Moss Tilskuer" — en af Smaalenenes Amts største Jordegodsbesiddere. Den gamle kjendte og i flere Aar ikke velstelte Evje Sædegaard ser nu ud til at skulle reise sig i sin Storhed og Glans som aldrig tilforn. Der er bygget ny Ladebygning med Fjøs og Stald, alt bekvemt og solid, fuldt ud med Nutidens Fordringer for Øje. Under Arbeide har Statsraaden en stor og prægtig Hovedbygning der med sit store og fine smaa Taarn — uagtet endnu kun i halvfærdig Stand — tar sig imponerende ud blandt fine Omgivelser af andre Bygninger.

Ved Hadeland og Lands Sorenskriveris Forhørsret er nu den saa meget omskrevne Mikal Hansen — ogsaa benævnt „Mestertyven" fra Hadeland" — idømt 4 Aars Strafarbeide for Tyvere og Ildspaasættelse. Denne unge Gut er, saa saa ung han er — han er ikke 18 Aar gammel — allerede en meget forstokket Forbryder, idet han i Løbet af 1 Aar er idømt tilsammen 195 Dages Fangekost for Tyveri.

Eldorados morsomme Jule-Revy gaar kvikt, livligt og under sterkt Befald; Mr. Stanley tager Broderparten.

Fhv. Statsraad Qvam er udnævnt til Amtmand i nordre Trondhjems Amt.

Kristiania. Det gamle Høireparti fik sin Karakter deraf, at det herskede i Kristiania. Hovedstadens Meninger, Tanker og Vilje var stedse Undersømmen for de gamle Høiregjeringers Politik, hvor m[illegible] forsøge at se selvstændigt paa Sagerne.

Nu har Høire tabt Hovedstaden; det radikale Venstre har sat sig fast der og vil vistnok forblive siddende, indtil det som Følge af den almindelige Stemmeret maa vige Pladsen for Socialisterne.

Den Kjendsgjerning, at det nu er Herre i Kristiania, vil blive af skjæbnesvanger Betydning for det radikale Venstre. Det vil for Eftertiden endnu mere end hidtil faa sit Præg deraf, at Hovedstaden er dets faste Borg. Dets Mænd vil kanske udover Landet forsikre om sin Uafhængighed af Hovedstadslebernes Meninger. Men det vil være lige saa umuligt for dem at bevare sin Uafhængighed her, som det er umuligt for et Hus at være uafhængigt af sin Grundmur.

Alle Traade, som der trækkes i for at sætte det radikale Venstre i Bevægelse, vil for Eftertiden løbe sammen i Hovedstaden.

Til Jul!

Kristi Livs Virken her paa Jorden faldt under Keiser Tiberius, da Pontius Pilatus var Landshøvding i Judæa og Herodes var Fjerdingsfyrste i Galilæa . . . . . da Kaifas og Annas var Ypperstepræster. Det vil med andre Ord si, da Tyranerne herskede. Med sit Jernspir med Blodets og Dødens kolde Scepter havde de saa at si mærket hele Samtiden Maria den mødige Kvinde maatte vandre paa sin Fod med de mange, mange andre for at efterkomme et lunefuldt Herskerbud fra Tibers Forgjængere Keiser Augustus, nemlig den store Skatteudskrivning, som strakte sig til alle Folk over hele den da bekjendte Verden.

Maria var en af de lidende, de trykkede; men hun var ogsaa samtidig Bæreren af Frigjørelsen. Under sit Hjerte bar hun Friheds- og Fredsfyrsten, der skulde omdanne hele Verdens Skikkelse idet han førte alt ud til Frigjørelse, Liv og Lys.

I sit Kjøds Dage drog Jesus omkring og gjorde vel blandt Folket. Han løste alle Baand. Han frigjorde for Syndens og Lovens Tærldom, fra Sabbatens tvangfulde Lovmæssighed, paa samme Tid som han revsede al Død og orthodoks Farisæisme.

Jesus kom som en Frelser for at fri sit Folk fra deres Synder, men at hans Gjerning ogsaa var den at bygge en ny Tidsalder over den gamle Tids Ruiner, viser allerede Forløberen Johannes ved sin Tale til Folket.

Julens Evangelium lød saa livsaligt Julenatten, da det tonede mellem Himmel og Jord: „Ære være Gud i det høieste, Fred paa Jorden og i Menneskene en Velbehagelighed."

„Ære være Gud" for Kristus der kom til Jorden for at læge det brudte og reise det sunkne. At hans Gjerning var en gjenfødende, skabende Magt, det viste han lige fra den Tid han kaldte Nataanael under Træet, og Peder paa Fiskerbaaden, til han lod sig salve af en Magdalene i Farisæerens Hus.

„Fred paa Jorden." I Kristi Rige trives ingen Strid, ingen Trællekaar. „Hvo som Kristus har frigjort, han er virkelig fri", — og naar den rette sande Aandsfrihed faar Lov at udvikle sig, da vil denne ogsaa bane Veien for al anden lovlig Frihed.

„Og i Menneske en Velbehagelighed." Guds Kjærlighed vil lede Menneskene, indtil vi kommer derhen, „hvor med Venner i Lys vi tale." K—n.

Konstitutioner: Distriktslæge i Trondenes O. B. Schøyen er konstitueret som Distriktslæge i Sogndal. Distriktslæge i Tinn H. F. Holst er konstitueret som Distriktslæge i Selbu. Kand. m. E. Kraft som Distriktslæge i Grong. Sognepræst E. Brun som tilforordnet Professor i Teologi. Fuldmægtig i Finans-Departementet C. B. E. Nielsen som Foged i Nordre Østerdalen. Fuldmægtig, konst. Bureauchef T. J. J. Hageman som Foged i Jæderen og Dalene. Overretssagfører G. F. Schenck som Foged i Bamble.

Dødsfald. Statsagronom J. E. Kjekstad i Roken er afgaaet ved Døden i en Alder af 51 Aar.

Embedsudnævnelse. Bureauchef i Finansdepartementet A. Petersen er udnævnt til Sorenskriver i Sætersdalen. Bestyrer af Trondhjems Sindssygeasyl, Læge F. W. Bødtker, indtil videre antaget til Bestyrer og Læge ved der midlertidige Kriminalasyl i Trondhjem. Sorenskriver i Ryfylke, P. N. F. Hansen, udnævnt til Sorenskriver i Mellem-Gudbrandsdalen. Ordineret Prest J. J. Gjerløw til Kaldskapellan i Lyngdal.

Motala Iæk.

Flekkefjord 20/12 94. (H.O.T.B.) Dampskib „Motala" for Østgaaende herfra Kl. 3 imorges observeredes betydelig læk udfor Varnæs. Skibet returnerede hertil imorges med Pumperne stadig i Gang. Vandet stod desuagtet over Garneringen. Lasten lempes og losses. Dykkerne forventes. Antagelig har det givet efter i Sammenføiningerne under det haarde Veir udfor Jæderen igaarnat.

Dødsfald. Lensmand Chr. Berg i Askim afgik Torsdag ved Døden efter længere Tids Sygdom i en Alder af 66½.

Nyt Værk over Østasien. W. Coucheron-Aamot har igaar underskrevet Kontrakt med P. T. Mallings Boghandel om Udgivelsen af sit næste Værk: „Gjennem de Gules Land og Krigen i Østasien". Det vil udkomme i 5 a 6 Hefter, forsynet med mange Illustrationer.

Betingelserne for et lykkeligt Ægteskab.

Herom skriver Helena Nyblom bl. a. følgende i et Numer af „Idun":

Sympathi er ikke nok — men Sympathi bør findes. Kjærlighed er heller ikke nok — men Kjærlighed maa til. Gode ydre Vilkaar er ikke nok — men Mulighed for en selvstændig økonomisk Tilværelse bør jo helst forefindes. (Arbeidskraft og Fordringsløshed er ogsaa et Slags Formue).

Men rigtigst og mest afgjørende er det, naar to Mennesker skal leve sammen, at de tænker og lever for det samme Maal — med andre Ord, at de begge har samme Idealer, samme Religion.

Er Maalet for deres Stræben det samme, vil de uden Tvil, hvor ulige de end ellers er, i alt væsentligt blive enige. Er Opfatningen af deres Pligter mod andre den samme, vil ogsaa Opfatningen af deres gjensidige Pligter være ens hos begge.

„Pligt", vil kanske nogen bemerke, „behøver man at tale om Pligt ligeoverfor Kjærligheden?"

„Ja, ganske vist. Om Menneskene virkelig fandt sit Ideal levendegjort, om det ene Menneske altid til alle Tider og under alle, baade store og smaa Tilskikkelser bestandig og i alt fuldstændig kunde opfylde det andet Menneskes Fordringer og Forventninger, da — ja da behøvede man jo ikke at tale om Pligt.

I fuldkomne Forhold behøves der kun Kjærlighed. Men mellem høist ufuldkomne Mennesker, som vi alle er, behøves der et utrolig stort Fond af Pligtfølelse, til og med ligeoverfor dem, som er os kjærest. (Jeg vil ikke tale om ligeoverfor dem, som vi har holdt op at elske).

Der gives mange Ægteskaber, som bestaar, ja til og med gaar fremad til det bedre, lene og alene, fordi en af Parterne er et religiøst Menneske.

I de fattigere Klasser eksisterer ofte en hel Familie paa en religiøs Moders Kraft, som holder det hele sammen tiltrods for en daarlig og fordrukken Mand og for alle mulige ydre Vanskeligheder. Hvor meget mere vil da ikke en Familie kunne bestaa og gaa frem i alt godt, naar begge Parter, Mand og Hustru, arbeider sammen i det væsentlige, idet de begge lever for det samme Maal og med samme Opfatning af Ansvar ligeoverfor Gud og Mennesker.

Uden altid at kunne appellere til et Udgangspunkt, som begge Parter respekterer, vil aldrig Uoverensstemmelser og Meningsforskjelligheder kunne bilægges, og det er umuligt at tænke sig, at virkelig alvorlige Mennesker vil kunne være lykkelige, hvis de hvert Øieblik saares og pines ved at se den, der er dem kjærest, forkaste og negligere det, de selv sætter høiest.

Vistnok kan det hænde, at en Mand eller Kvinde forlover sig med Tanke paa efter Giftermaalet at kunne vinde den anden Part for sin egen Overbevisning, men dette er altid et farligt Experiment der kræver stor Overlegenhed og uendelig Taalmodighed.

Derfor er det sikrest, at de to, som vil bo i samme Hjem, bygger paa samme Grund.

Man siger saa ofte, at netop Modsætningerne drages til hinanden, at aldeles ulige Naturer kompletterer hinanden.

I Samfundet er dette sandt. Der bør der findes Mennesker af alle Arter, theoretiske og praktiske, poetiske og handlende Naturer. Men om to Mennesker i et Samliv skal kunne have Glæde af hinanden, vil dette vel neppe kunne ske, uden at de ogsaa har mange fælles Interesser — jo flere jo bedre.

Om Manden opsluges af en enkelt Specialinteresse, har han og hans Hustru ikke mange Samtaleemner og kan blot i ringe Grad berige Samlivet for hinanden, ligesom en Mand i Længden maa føle sig ensom, om Husvæsenet er hans Hustrus eneste Interesse.

Der findes saa mange almenmenneskelige Interesser, baade theoretiske og praktiske, som det er en Lykke og en Rigdom til at eie baade for Mand og Kvinde og deles af de af begge, saar et Samliv en helt anden Betydning, end om Manden først er i sit Element, naar han beskjæftiger sig med sit Specialstudium, og Hustruen først er paa sin rette Hylde i Kjøkkenet.

Næst efter at have Livets høieste Interesser fælles, er det uden Tvil det lykkeligste for Folk, som forlover sig, at de sympathiserer saa meget som muligt.

Jeg tror, at fælles Sympathier og Interesser er den sikreste Garanti for et lykkeligt Samliv og en langt fastere Grund at bygge paa end den aller sterkeste Kjærlighed.

Det er en almindelig Paastand, at Kontraster passer bedst sammen og kompletterer hinanden, men i Virkeligheden har jeg aldrig fundet, at Paastanden

holder Stik. Ikke nok med, at Folk af aldeles forskjellig Interesser inden kort Tid gaar hver Vei, men Mennesker med aldeles forskjelligartede Naturer kan heller ikke undgaa ufladelig at plage og forulempe hinanden.

Jeg maa huske paa en meget livlig Frue, som beklagede sig over, at hendes Mand var saa rolig og langsom i alle sine Bevægelser; men den, for hvem hun beklagede sig, gav hende det rigtige Svar: „Tænker Du da paa, hvorledes Du plager ham med din Livlighed?"

Om den ene Part trives bedst paa et Bjerg og den anden i en Dal, saa kan jo ikke begge finde sig vel tilpas i det samme Hjem. Ja, om Fruen synes om at have Sukker i Salaten og Manden anser dette for en ren Ulykke, er jo Behageligheden ved Middagen forbi.

Om end Mennesker sympathiserer nok saa meget, saa ligner dog to Individer aldrig hinanden saa fuldstændigt, at det skulde blive enformigt for dem at leve sammen. Variasjoner af samme Thema er altid uendelige i Naturen, men en Duet vilde ikke klinge godt, om den synges af to, som stadig holder hver sin Toneart.

Saa langt fra at tro, at Modsætningerne netop passer bedst sammen, holder jeg for at jo mere der findes Lighed i Dannelse, Interesser og Sympathier, desto sikkere vil en Forbindelse mellem to Mennesker bringe Lykke. Ja, jeg skulde til og med som Norm ville opstille den Regel, at der ei maa være for stor Forskjel i Alder mellem Ægtefolk, saa at de omtrent samtidig maatte befinde sig i Livets forskjellige Perioder.

Men saa hænder det, at Gud Amor kummer, stik imod alle Naturens, Forstandens og Rimelighedens Love, figter og træffer paa en Prik, og to Mennesker om hvem ingen kunde ane, at de skulde passe sammen, forelsker sig og bliver trods alt saa lykkelige, som Døden kan blive.

Er der noget, som man ikke kan skrive Love for, saa er det dette, hvorledes Mennesker bør forelske sig, og med hvem de bør forlove sig — man kan blot sige: „Ja, saaledes gaar det for sig."

Fra Vestby. Til Lærerinde i Eriksstadbygdens og Garder Kredse i Vestby ansattes i sidste Skolestyremøde Frk. Margrethe Hansen fra Kristiania. Overtilsynet har godkjendt Skolestyrets Beslutning.

Frk. Hansen har i længere Tid virket som Privatlærerinde i Bygden og det sidste Halvaar vikarieret i de Kredse, hvor hun nu er ansat.

Tilsynsudvalgene havde foruden Frk. Hansen indstillet Frk. Anna Garder fra Vestby og Frk. Aarum fra Sarpsborg.

I samme Møde valgtes Provst Beylegaard til Formand og Gaardbruger Julius Sundby til Næstformand for kommende Aar.

Sidste Søndag afholdtes et Menighedsmøde i Vestby Kirke til Samtale angaaende Indførelsen af den nye Høimesseliturgi. Hidtil er den gamle Liturgi brugt i alle Prestegjeldets Kirker. Mange inden Menigheden har dog ønsket den nye, og fra disse var et Andragende sendt Sognepresten med Anmodning om at tage den paa Prøve.

I Menighedsmødet udtalte baade Sognepresten og den resid. Kap. sig for den nye Liturgi, idet de fremhævede de store Fordele den har i Syndsbekjendelsen og Troesbekjendelsen. Baade de og andre, som udtalte sig, tilraadede dog foreløbig at tage den paa Prøve, saa at de af Menigheden, som maatte være fremmede for den, imidlertid kunde lære den at kjende. Det besluttedes derpaa enstemmig at indføre den nye Høimesseliturgi, foreløbig paa Prøve et halvt Aar.

—f.

Bjørnson og Ibsen. „Politiken" skriver:

En bekjendt norsk Rigmand. Konsul Axel Heiberg fra Kristiania, har i disse Dage hos Billedhuggeren Stefan Sinding bestillt 2 Statuer i naturlig Størrelse af Bjørnstjerne Bjørnson og Henrik Ibsen. Statuerne, som skal være færdige i Løbet af 2 Aar, vil af Konsul Heiberg blive skjænkede til den nye norske Nationalscene, der er under Opførelse. Hr. Heiberg har overladt til Kunstnerens egen Afgjørelse, om han vil udføre Statuerne i Marmor eller Bronce. Bliver de af Marmor, vil de faa Plads i Teatrets Forhal, bliver de af Bronce, tænkes de opstillede foran Teatret, hver ved sin Side af Indgangen — altsaa som Holberg og Oehlenschlæger ved vort kgl. Teater. Kunstneren har foreløbig bestemt sig for Bronce og agter, for at Statuerne skal virke bedre, at udføre dem i lidt overnaturlig Størrelse.

En Følge.

Vi tviler paa, at det nye Kommunestyre i Kristiania vil kunne nedsætte Skatterne.

Det har for det første overtaget en Forpligtelse til at rydde op i en Mængde Forhold, og derunder vil navnlig Gadereguleringen komme til at koste Penge. Det allerbedste man vilde kunne vente af et dygtigt og energisk Styre, er, at Skatteprocenten i de nærmest følgende Aar ikke kom til at stige synderlig stærkt.

Men nu har Programmet for de kommunale Valg været slig affattet, at man staar ligeoverfor store, kostbare Foretagender, hvis Omfang man ikke kjender, men som sikkert vil kræve betydelige Udgifter. Fastholder man at gjøre Bespisning af Skolebørn til en Kommunesag, da vil alene derved komme til at falde gjennemsnitlig mellem 10 og 20 Kroner aarlig paa hver Skatteyder. En kommunal Spekulation i Arbeiderboliger kan let komme til at koste en utrolig Masse Penge. Ved Siden heraf vil man have Smaaexperimenter paa mange forskjellige Omraader.

Det er som Følge heraf mest sandsynlig, at Skatterne vil stige i de følgende Aar, og det ikke ganske lidet. En stor Del af Byens Skatteydere har imidlertid under Nutidens Kommunikationsforhold et temmelig probat Middel mod forøget Skat. De kan nemlig flytte udenfor Bygrændsen og bosætte sig i Aker og Bærum. Smaalensbanen og Vestbanen (og forhaabentlig senere Nordbanen) yder saa mange Lettelser, at det nu ikke er stor Forskjel paa at bo i Byen selv og ved en af de nærmeste Jernbanestationer.

Naar Kapitalister og andre solide Skatteydere flytter over paa den anden Side af Bygrændsen, bliver det jo værre for dem, der bliver tilbage. Men de kan sige sig selv, at de har villet det saa.

Kristiania Skattebog for Aaret 1894. Første Hefte Pris Kr. 3,20. Andet (og sidste) Hefte, der ledsagedes af Gade- og Personsregister, og hvormed Bogen er komplet, udkommer antagelig om 1 a 2 Uger.

Denne Skattebog, der udgaar under Redaktion af Ligningskommissionens Kontorchef, er ordnet gadevis efter Skattemandtallet for 1894 og omfatter samtlige Skatteydere ned til en Indtægtsgrændse af 2000 Kroner. P. T. Mallings Boghandels Forlag.

Centrum i Trondhjem. Ved Repræsentantvalget blev to Centrumsmænd indvalgt i Kommunebestyrelsen. Valget blev som før meddelt blandet, og de to Partigrupper var omtrent lige stærke. Havde Høire denne Gang opstillet en ren Høireliste, er der ingen Tvil om, at Partiets Nederlag vilde have været fuldstændig.

Efter alt, hvad der er fremkommet, er det sandsynligt, at selve Storthingsvalget for Trondhjem vilde have faaet et andet Udfald, om Høire i Forveien var kommet overens med det moderate Venstre. Radikalerne havde da ikke faaet Flertal i Thinget.

Literatur.

Frøken Clara Tschudi: Marie Antoinettes Ungdom. Med 7 Portrætter og Illustrationer: Gyldendalske Forlag 1894. 285 Sider.

Frøken Clara Tschudis udmærkede Fremstillingsevne og heldige Valg af interessante Emner vil være Almenheden tilstrækkeligt bekjendt fra hendes tidligere Arbeide med Kvindesagen, om dennes fornemste Repræsentanter i Tyskland og om den storslagne Dronning Louise af Preussen, om Keiserinde Eugenie af Frankrig. Nu har hun valgt til Emne Frankrigs smukke og ulykkelige Dronning Marie Antoinette, Maria Thereses Datter, som for vel 100 Aar siden fulgte sin Gemal Kong Ludvig den 16de paa Skafottet. Det er saaledes en af den nyere Tids interessanteste Perioder, og en af de mest omdisputerede Personligheder, denne Bog handler om. Stort er det historiske Materiale, Frøken Tschudi her har maattet gjennemarbeide, og det viser sig, at hun navnlig er fuldt fortrolig med hele den store Memoire-Literatur, som har kastet saa meget nyt Lys over den franske Revolutions mange Mysterier, deriblandt ogsaa over Marie Antoinettes personlige Forhold. Man faar af Frøken Tschudis klare Udredning Indtryk af, at de Beskyldninger, de rettedes mod Dronningen af Revolutionstribunalet, er ganske ugrundede. Vistnok var hun fornøielsessyg, ofte uforsigtig og dyrket af Personer, der var bedaarede, af hendes Skjønhed. Men hun afviste alle Tilnærmelser med stolt Foragt; kun den svenske Grev Fersen synes at have gjort noget Indtryk paa hende. Skildringen af det franske Hof giver iøvrigt et aldeles ypperligt og sandfærdigt Indblik i Sæder og Forhold i hin skjæbnesvangre Tid, da „det gamle Regimente stod foran sin „fin de siecle" og Revolutionens Stikkelser, baade de store og de smaa, begyndte at stige frem paa Historiens Skueplads. Den ofte anekdotmæssige, tildels lige fra Aktstykkerne hentede, Skildring giver Fremstillingen et dramatisk Liv og en Farve, som uvilkaarlig river Læseren med og gjør Læsningen af denne Bog saa spændende som nogen Roman. Man vil ogsaa fra Frøken Tschudis Foredrag i flere af vore Bøger om Marie Antoinette huske, hvor hun formaar at fængsle Tilhørernes Interesse med at lade de handlende Personer selv tale. Den foreliggende Bog er ogsaa i formel Henseende, tiltrods for enkelte, tildels endog grove, Sprogfeil, ubetinget Frøken Tschudis bedste Bog. Man vil med Forventning imødese det større Værk om den franske Revolution, som hun i Fortalen bebuder. Der er ingen Tvivl om det, at hun magter Emnet baade literært og historisk. Hun hører afgjort til vore mest fremtrædende kvindelige Forfattere.

Fr. Petersens og Gustav Jensens „Kristelige Blade" omtales meget anerkjendende i sidste Numer af dansk „Nationaltidende". Bladet skriver:

I vor Tid, hvor forskjellige religiøse Spørgsmaal sættes saa sterkt under Debat, er der sikkert hos mange kristne en Trang til at faa mere og mere Klarhed over Kristentroens Indhold. De mange Angreb paa Skriften, Underne, Dogmerne osv. bringer mange Gange Forvirring og Uklarhed, selv om man nok saa energisk vil prøve paa at afvise dem ved at „forskanse sig i Troens Fæstning".

Dels paa Grund deraf, dels paa Grund af at mange Angreb særlig tager Sigte paa „Kirken" og „Kirkens Lære" som en formentlig Forvanskning og Misforstaaelse af Jesu og Apostlenes Ord, maa det være en Opgave for Menighedens Ordførere at fremstille Kristentroen og Kristenlivet som en Sammenhæng. Det gjelder om at vise, at Kristendommen ikke er en tilfældig Sum af „Dogmer", der staar truende for Tanken og Følelsen, men er Guds frelsende Gjerninger, er en Historie, og at den hellige Skrift ikke er en Samling Bud eller Ordsprog, men indeholder de Mænds Vidnesbyrd, som byggede sit Liv paa disse Frelsergjerninger.

Et Arbeide, som virker hen til at klargjøre de kristelige Hovedsandheder og at fremlægge den hellige Skrift, dels i praktisk Fortolkning, dels i klare Prædikener foreligger i ovennævnte Skrift, udgivet af Prof. Fred. Petersen og Pastor Gustav Jensen. Hovedformaalet kan maaske findes i følgende Udtalelse af Prof. Petersen: „Jeg har nærmest tænkt paa, hvad vi kristne trænger til, naar vor Tro angribes. Det er først og fremst ikke en Strid om saakaldte Grunde og Modgrunde. Men vi trænger til at mindes, rigtigt levende og klart, det enfoldige, som vor Tro bygger paa, og de Livsinteresser, som binder os til den".

(Grøndahl & Søns Forlag).

P. T. Mallings Boghandels Forlag: Lisserlandet. Skildringer og Optegnelser fra ældre og nyere Tid af Constantius Flood. Tredie gjennemseede og øgede Udgave. Med 9 Illustr. efter Originaltegninger og Fotografier. Pris Kr. 2,50, inbd. 3,60.

Bogen indeholder: Naturforholde og Næringskilder — Redningsstationer — Merkelige Steder og Begivenheder. Fortidslevninger — Optegnelser om Vanse Præster.

Elektrisiteten, og dens nyttigste Anvendelser af, Gabriel Holtsmark, Feilberg og Landmarks Forlag. Pris 1 Krone.

Denne overmaade tidsmæssige Bog, der er udstyret med Illustrationer, er bestemt baade til Lærebog i Elektricitet ved høiere Skoler og til Haandbog for dem, der ønsker paa en grei og letvindt Maade at blive sat ind i Fænomener, der, som man ved allerede har overordentlig Betydning for Menneskeheden og som synes bestemt til at skulle spille en endnu større Rolle i næste Aarhundrede, i mange Retninger at skulle afløse Dampen og i end høiere Grad end denne forøge Menneskenes Evne til at bruge Naturkræfterne i sin Tjeneste. Vi anbefaler Bogen til enhver. Forfatteren er Lærer ved Kristiania Handelsgymnasium.

„Korsarens" Julenummer er udkommet med et meget morsomt Indhold. Flere af Illustrationerne er yderst fornøielige.

Sorte Orn, af Bernt Lie. H. Aschehoug & Cos. Forlag. Dette er en Bog, som Ungdommen vil sætte megen Pris paa. Den indeholder flere friske og stemningsfulde Smaafortællinger.

Et Offer for Videnskaben: Dr. John Byron, Leder af det bakteriologiske Laboratorium ved det medesinske Fakultet i Newyork, har paadraget sig Lungetuberkulose ved sine Forsøg med Tuberkelbacillen.

Inden Udgangen af Mars skal Regjeringsmedlemmernes Retrætposter holdes ledige, bestemtes det i Statsraad Onsdag.

Godt Svar.

Professoren: Hvilke Tænder kommer sidst.
Kandidaten: Hm. De forlorne.

Professoren, der informerer i Tyst: Oversæt følgende Hr. Pedersen „Ich habe noch nicht getrunken *)

Kandidaten: Jeg har . . . jeg har endnu ikke . . . drukket.

*) Jeg har endnu ikke drukket.

Kostbare Heste. Den afdøde Hertuginde af Montrose's Væddeløbsheste, talt 20, solgtes ved Auktion i Newmarkedet den 11te December. Hestene betaltes overordentlig høit, da de opnaaede en samlet Pris af 27,655 Guiner (ca. 527,000 Kroner). Den høieste Pris var ca. 7200 Guineer (ca. 137,300 Kroner).

13 Zulukaffere ankom forleden til Lüttich halvdøde af Salt og Kulde og meldte sig til Politiet. De havde optraadt under Udstillingen i Antwerpen, hvor de havde udført Krigsdanse, og havde derefter givet Forestillinger omkring i Belgien men derpaa havde deres Fører ladet dem i Stikken.

Landbrugstidende.

Fra Nytaar vil vort Blad regelmæssig hver Uge indeholde en kort Landbrugsartikel af Landbrugsskolebestyrer Hirsch.

De to Søle. I Anledning af Ferdinand de Lesseps's Død fortælles følgende Anekdote i de franske Blade. En Dag for nogle Aar siden mødte to gamle Herrer hinanden i den berømte Portrætmaler Bonnats Hjem. Bonnat mærkede til sin Forundring, at de ikke kjendte hinanden, hvorfor han tog Ordet og ytrede: Dersom der kunde gives to Søle paa en Gang, vilde det neppe have været nødvendigt at præsentere dem for hinanden." De to Mænd saa nøie paa hinanden, den ene traadte frem og raabte: Victor Hugo! Saa rakte ogsaa den anden Haanden frem og raabte: Lesseps! Dermed var Bekjendtskabet stiftet.

Fra Lesje skrives 11te Decbr. til „Morgenbladet":

Den Mand paa Lesjeskogen, der sidstafvigte Rensdyrjagtsæson af Vanvare skjød en anden Rensdyrsjæger af sit Følge, har nu ved Meddomsretten faaet Dom: 8 Dages Vand og Brød, 20 Kroners Omkostninger og Ansvar til den Skudtes Kone efter uvillige Mænds Skjøn, dog med Forslag om Benaadning. Dommen blev af Angjældende vedtaget.

Vinteren har hidtil været mild med godt Føre i Fjeldene, men i Bygden er der lidet Sne, dog saa meget, at Slæde bruges for det meste.

H. H. H.

Posttyveriet.

For etpar Maaneder siden, vil man erindre, at en ved Homandsbyens Filialpostkontor indleveret Bankopost til en Værdi af ca. 8000 Kroner bortkom.

Som mistænkt blev dengang et Postbud arresteret, men efter flere Forhør atter løsladt, da Indicierne pegte i anden Retning.

Tirsdag Formiddag arresteredes Filialpostkontorets Bestyrer O. Knap som sigtet. Ved Arrestationen skal han have udtalt, at man nok ogsaa dennegang var paa feil Spor. Paa Politikammeret blev han af Assessor Norby underkastet et længere Forhør og derefter indsat i Varetægtsarrest.

Ovenstaaende kom ved en Feil i Trykkeriet ikke ind i forrige No. Der har nu været afholdt flere Forhør, men Hr. Knap negter efter Forlydende paa det bestemteste at være skyldig. Der iagttages forresten den største Hemmelighedsfuldhed baade angaaende Forhør og Undersøgelser i denne Sag.

Meningsfæller maa ikke forsømme nu i Julehelgen og før Nytaar at virke for „Eidsvolds" Udbredelse Derved virker I paa bedste Maade for den jevne og rolige Fremskridtspolitik her i Landet.

Nye Abonenter, der indsender 2 Kr. for første Halvaar, faar gratis en spændende Fortælling paa 374 Sider, som i Boghandelen vilde koste mindst Kr. 1,50.

Hver Uge bringe „Eidsvold" i det nye Aar en kort Landbrugsartikel af Landbrugsskolebestyrer Hirsch.

Af de større Debatter i Storthinget vil „Eidsvold" levere udførlige upartiske Referater.

Af „Lille Eyolf" skal første Oplag paa 10,000 Expl. allerede være udfolgt og andet Oplag snart færdigtrykt. Efter dette ser det ikke ud til, at Ibsen har lidt nogen økonomisk Skade af alle Historierne med Korrekturarket, som Krag læste, før Bogen udkom.

Avertissementer.

En Dunk er funden af min Gut, der er rødmalet i begge Ender.

En Pakke er funden af Mor Olsen, der er indpakket i Avispapir og ombunden med Uldtraad.

Smukt gjort. En Arbeider, der ligger paa Dødsleiet, har fra sin Chef, Pianofabrikant Hals, erholdt Meddelelse om, at denne vil overtage Forfølgelsen af hans Familie, indtil Børnene kan ernære sig selv.

Den nye Lov om Normaltid træder i kraft, naar Klokken i Greenvich er 11 Nytaarsaften.

I Kristiania vil Overgangen til den nye Tid finde Sted paa den Maade, at naar Klokken mangler 17 Minutter paa 12 Nytaarsaften, vil Universitetsuhret, Jernbaneuhrene og de kommunale Uhre blive stillet frem 17 Minutter.

Aaret 1894 vil derfor i Kristiania blive 17 Minutter for kort.

Paa Vardø derimod, som ligger paa en østligere Længdegrad, og hvor Klokken derfor har Forsprang, kommer det til at gaa saaledes til, at naar Klokken er 4 Minutter over 1, blir Uhrene stillet tilbage til 12.

I Stavanger og Bergen stilles Uhrene frem ca. 40 Minutter.

Eiendomshandel. Grænsegd. Nr. 15 er af Eieren Grosserer H. F. Neslein solgt til Apotheker E. Sissener for Kr. 225,000.

Styrmand Simonsen fra Sannæs, det var med „Viking" over til Amerika, er for et Par Dage siden skyllet overbord under en Storm i Nordsøen.

Ved kongelig Resolution af 15de December sidstleden er der nægtet Approbation paa Planer for „Den norske gjensidige Brandassuranceforening Kile".

Stortsingsmand Aschjem er fremdeles meget syg. Han er lam i den Side. Der er saaledes svært liden Udsigt til, at han iaar kan møde paa Thinget.

„Syn og Segn". Opmærksomheden henledes paa Avertissementet fra „Det norske Samlag". Dette Foretagende fortjener Støtte.

Ulven huserer for Tiden slemt i Sjørn, skr. „Trondhj. Adr." Den har været seet i Flokke paa 5 a 6 ja 8 Stykker og har været lige ved Husene i Fævaag en Nat og dræbt flere Sauer. Den har derhos gjort store Indhug i en paa nævnte Strækning for Tiden beitende Rensdyrflok.

Ligget sit Barn ihjel? I „Sogns Tid" (Lærdal) skrives: En omstreifende Kvinde, som Fredag blev arresteret hersteds for Betleri, skal om Natten ha ligget sit Barn ihjel i Arresten. Retten har imidlertid afgivet Kjendelse for, at Opduktion af Liget skal foretages.

Ikke mindre end 7 Mennesker fra Hammerø er i de sidste Dage omkomne paa Sjøen, beretter „Lof. Tid".

Uheldig stillet.

Jaar svelter Folk ihjel. Trold fare i mig gjør de ikke. Ikke Sild, ikke saapas Fisk at faa, at en Mand kan æde sig mæt. Og Børsen! Trold fare i mig kunde jeg ikke jeg ikke kaste den bent i Havet for det man gjør med den. Er der en Fugleunge til, saa farer disse Ungerne, som endnu ikke har lært hvorledes de skal snu Børsen, og skrømmer den bort. Spek vil jeg nu ikke snakke om, for det husker jeg ikke længer, hvorledes det smager. Jeg tror ikke, jeg har tjent en Mark siden jeg kom af Finmarken. Og det værste er, at Folk ikke har noget at bestille. Du ser nu Dig selv. Er det for en voksen Kar at staa og rode i Jorden som en Gris? Nei, jaar svelter Folk fordærvet, dersom man ikke kan finde paa noget. Trold fare i mig, om jeg kan huske en saa elendig Høst".

Det var gamle Fin-Anders eller Anders paa Hestnæs, som han sædvanlig kaldtes, der holdt denne Jeremiade for mig, medens jeg arbeidede med Optagning af en Grøft paa min Faders Eiendom. Han havde for en Del Ret i sine Beklager. Hjemfisket var det Aar saa usselt, som det ikke havde været paa Lang Tid, og intetsteds, hverken nær eller fjernt, spurgtes der om Fiske. De, som eiede Jordbrug, havde alligevel adskilligt at bestille, især da Høsveiret var sjelden godt. Men det kaldte ikke Anders for Arbeide, det var kun Jagt og Fiskeri, som hos ham kom ind under dette Begreb.

Jeg skjønte, at Anders, som havde været min stadige Jagtkammerat i de sidste tre Aar, havde noget paa Hjertet, men kjendte ham ogsaa tilstrækkeligt til at vide, at han ikke kom frem med det, medmindre man hjalp ham paa Glid, og sagde derfor: Ja, Du har Ret, der er virkelig ingenting at tjene nu om Dagene. Men hvad skal man vel finde paa, naar der er saa fiskeløst overalt? Etsteds ude ved Havkanten maatte der vel være Kogning at faa; kanske der kunde være lidt at udrette med Børsen ogsaa, hvis Veiret holdt sig". — „Ja Trold fare i mig har Du ikke Ret", faldt Anders ind End om vi to tog os en Baadskarv og karede os ud i Næssene etsteds. Vi kunde da idetmindste faa en god Søvn derude. Jeg kunde jo have faaet Bror min med (det var nu forresten ikke sandt), men han er nu ikke længer noget til Skytter, for han ser saa lidet, og jeg vilde heller have en Glunt som Du, der baade er let paa Foden og som man kan raade med. Og vi har jo rækt saa meget sammen at vi kjender hinanden".

Da der ikke var videre at forsømme med det, indvilgede Far i, at jeg blev med Anders. „Tag dygtig Mad med, dygtig Mad," sagde han. „Trold fare i mig har jeg ikke Kost med for en Maaned mindst. Man kan ikke vide naar naar vi kommer hjem, for vi har ikke Veiret i Bottetommelen", og heldigt var det for os, at Mor var af samme Mening.

Først bar det ud til den nærmeste større Havø, aldeles i Mag, som Skyttere pleier at reise. Begyndelsen af vor Tur var heldig; vi traf paa en større Niseflok, som vi skjød hele seks Stykker af. Humøret blev paa Grund af dette Held i rigtig Perlehumør. Han forsikrede, at Trold fare i ham skulde han nu lære at kjende Spekfmagen igjen, og om Kvelden kogte han en saa forsvarlig Gryde med Spek og Kjød, at vi trakterede hele den talrige Familie, vi overnattede hos. De følgende Dage fik vi et Par Sælhunde, ligesom vi skjød en Del Nype og anden Fugl. Men saa blev det Ruskveir, som forbød os at færdes tilbaads. Nypejagten fortsattes imidlertid med afvekslende Held, og da det kort efter blev Maanelyst om Nætterne, sad vi ude efter Ræv. Den første Nat skjød vi hver hvor; men saa hengik der næsten en hel Uge, før vi fik nogen. Veiret holdt os fremdeles bundne, og det værste var, at Stedet, hvor vi laa veirfaste, kun beboedes af en fattig Fin, hvis Torvgamme neppe var stor nok til hans egen Familie, og hvor selv den tarveligste Fordring til Renlighed blev uopfyldt. Vi holdt os derfor saa meget som muligt ude, sov under Baadseilet og var af den Grund stadig gjennemblødte lige til Skindet. Vi led saaledes dygtig ondt, men foretrak dette fremfor at blive fyldt af Utøi.

En Nat sad vi et Stykke fra Gammen ikke langt fra hinanden. Det blæste en Storm af Nordvest, og Regn- og Sneilinger vekslede med hinanden. Jeg frøs saa Tænderne hakkede men vidste ingensteds at tage Veien uden til det usle Telt vi havde lavet af Seilet, og det var der liden Hjælp i. Da det begyndte at lysne af Dagen, hørte jeg et Skud fra Anders, som havde sin Post under Vinden for mig. Jeg forføiede mig tilbage til Gammen, fik Kaffekjedlen i Kog og ventede paa min Kammerat, som jeg antog nu havde et Ræveskind mere. Han kom imidlertid ikke, og da jeg havde forsynet mig selv, gik jeg affsted for at se efter ham. Paa Pladsen, hvor han havde sidde om Natten, fandt jeg hans Pibe, men selv var han hverken at høre eller se. Terrænet bestod af skarpt afrundede Bergkoller, mellem hvilke der strakte sig trange Pas, og det tillod derfor ikke nogen vid Udsigt. Jeg gik en Stund hid og dit, men forgjæves. Da jeg ikke kunde vide, i hvilken Retning jeg skulde søge, vendte jeg tilbage i den Tanke, at nu maatte han vel være kommen. Men nei; Tiden gik og gik, og Anders kom ikke. Jeg foretog i Løbet af Dagen flere Ture omkring, raabte og skjød, altsammen uden Nytte. Det tog til at skumre, og jeg begyndte at blive alvorlig bange for min Kammerat. Da det var halvmørkt, kom han endelig, saa træt, hungrig og udaset, at han knapt kunde holde sig paa Benene. Først da han havde faaet sig noget tillivs, kunde han berette om sine Fataliteter.

Han var just i Begreb med at forlade sin Post og tog derfor op Piben for at tænde den, inden han begav sig paa Tilbageveien, da han fik Die paa en Ræv, der kom luskende langs Stranden lige mod ham. Da Dagslyset nu holdt paa at faa Overtaget over Maanestinnet, herskede der af denne Grund enslags Mentlys, hvorfor han lod Dyret komme temmelig nær, før han brændte løs. Ræven tumlede strax overende, da Skuddet faldt, og Anders gav sig god Tid før han hentede den. Just da han bøiede sig for at gribe Ræven i Nakken, skvat den iveiret og satte affsted, og før han fik ny Ladning i Riflen, var den udenfor Skudhold. Det viste sig imidlertid paa dens Bevægelser, at den var dødelig saaret, og Anders luntede derfor i Mag efter, sikker paa snart at faa tag i den. Men det varede og varede, og stadig holdt Ræven sig udenfor Riflens Rækkevidde. Naar den saa, at den havde tilstrækkeligt Forspring, lagde den sig ned og slikkede sig i Brystet, idet den stadig holdt Die med sin Forfølger; saasnart denne nærmede sig, var den paa Benene igjen og sprang et par hundrede Skridt. Dyret holdt altsaa paa at slikke Liv i sig*). Saaledes gik det til langt over Middag, og Anders, som var baade hungrig og træt og nu havde over en Mil hjem, maatte opgive Forfølgelsen. Han var just ikke i bedste Humør over sit Uheld, og i løbet af Kvælden bad han vist over hundrede Gange Trold fare i sig.

Næste Morgen drog vi begge affsted for at lede efter den anskudte Ræv. Vi fandt den omtrent paa samme Sted, som Anders havde forladt den, aldeles stendød. Den laa med Hovedet vendt mod den Kant, hvorfra Forfølgeren kunde ventes.

Veiret lagde sig endelig, og vi drog videre. Vi prøvede et par Steder vor Lykke som Fiskere, men Udbyttet var yderst kleint. Heller ikke kastede Jagten stort af sig, og det Vildt, vi især ønskede at komme i Kast med og for hvis Fangst vi fornemmelig var udrustede, nemlig Oteren, var der ikke at se Spor af. „Oteren er der, som Fisken er, Trold fare i den", sagde Anders. Vi for nogle Dage af og til ude mellem Havøerne uden at tjene Maden engang. Saa fik Anders det Indfald, at vi skulde sætte Kursen ud til Rundø, en ubeboet Ø, der laa et Par Mil tilhavs og som kun frembød en eneste nogenlunde sikker Landingsplads. Jeg nærede Betænkeligheder ved at gaa ind herpaa. Satte det paa med Ruskveir, saa kom vi til at føre et rent Hundeliv derude paa den husløse og træløse Ø, og saa sent paa Aaret maatte man være forberedt paa noget af hvert. Det værste var, at Veiret kunde hindre os i at komme tilbage. Men Anders var urokkelig. Etsteds maatte Fisken være, mente han, og der, hvor Fisken var, kunde vi være sikre paa ogsaa at finde Oter, „Trold fare i den". Og der var al Rimelighed for, at begge holdt sig derude i Blaahavet, hvor ingen uroede dem. En Morgen satte vi da Kursen derud for en frisk Landbris, og var snart fremme. Paa Grund af den betydelige Sjøgang, der satte ind fra Vest, havde vi adskillig vanskeligt for at lande, men det gik dog. Vi fisked næsten hele Dagen, og der var Fisk nok, saa at vi ogsaa nærede Haab om at udrette noget som Jægere, naar Veiret skulde hindre Fiskeriet. Da vi havde faaet Baaden og vort øvrige Habengut bragt i Sikkerhed for Natten, gik vi igang med Udlægningen af vore Otersakse, og fik ogsaa nogle udlagte før Mørket faldt paa. Saa kogte vi os en herlig ret Fisk og Lever tilkvelds, trak Seilet over en Bergkløft, hvor Fjeldet udgjorde de tre Vægge til en ganske rummelig Bolig, og gik velfornøiede til kois, ivrigt drøftende vore Fremtidsudsigter. Næste Morgen fik vi to vakre Oterskind.

Denne Dag fortsatte vi Fisket med samme Held, dog ikke længere end til Middag; Eftermidda en skulde vi anvende til at bringe vore Indretninger for Oterfangst istand. Udpaa Kvelden, da vi holdt paa hermed inde i en liden Vig, sagde Anders, at han skulde affsted for at lægge ud den Saks, vi havde igjen, i en Ur bagom nærmeste Næs; jeg kunde imidlertid vende tilbage til vort „Hjem" og begynde tilgjøringen af Fisken. For at spare sig Omvei tog han Baaden, medens jeg tilfods begav mig paa Tilbageveien.

Jeg var omtrent færdig med hvad jeg havde at gjøre, da Anders kom gaaende og, bleg som et Lig og med skjælvende Stemme fortalte, at Baaden var rækt fra ham. Det var gaaet saaledes til: Da han havde Uren, kastede han, for ikke at hefte bort mere Tid end nødvendigt, Fæstet om en Sten oppe i Fjæren, efterat han havde trukket Baaden saa høit op som han aarkede. Vandet var imidlertid i Stigen, Sjødraget hjalp til at bringe Baaden flot, Fæstet var gledet af Stenen, og den friske Nordenbris, som var opstaaet udpaa Dagen, førte nu Baaden rask sydefter.

Dette var trøstelige Efterretninger. Jeg ilede op paa en nærliggende Fjeldpynt, og ganske rigtig: der drev Baaden fra os i Retning mod den nærmeste Øgruppe, saavidt jeg i den frembydende Skumring kunde se. Det vilde vare over et Døgn før den naaede frem. Sprang Vinden om, saa var det ikke godt at sige, hvor Baaden tog Veien. Og selv om Vinden holdt sig, saa var det ikke sagt, hvad Strømsætningen kunde finde paa, og det vilde være et rent Træf, om Finderen kom paa den Tanke, at Baadens eiere befandt sig paa den øde, fjerne Havø.

(Fortsættes).

*) Dyr, som er dødelig saarede, kan undertiden, naar de eftersættes haardt, være istand til at undgaa Forfølgeren temmelig længe. Jægeren siger da, at de slikker Liv i sig. Naar Forfølgelsen ophører, dør de gjerne ganske snart.

Som morsomme Julepresenter

for alle Aldre anbefales de forskjellige Slags *Musikinstrumenter* med løse Noder i godt Udvalg.

Som hændige, let transportable Instrumenter, hvis Behandling ingen Vanskelighed volder, egner disse sig fortrinlig for Juleture og Dansemorro, hvor deres mange kjendte Melodier og Danse afgiver en behagelig Underholdning.

J. W. Cappelens Instrumentlager Kirkegaden 16,

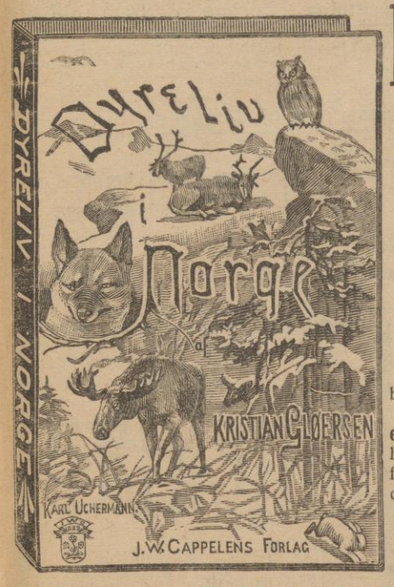

Prægtig Julepresent!

Kristian Gloersen:

Dyreliv i Norge.

Med *illustrationer* af vor dygtige dyremaler

Karl Uchermann

5 kr., indb. i flerfarvet orgbd. 6.50.

Bindet er udstyret med hosstaaende „utelbillede" i **syv farver.**

Bogen byder interessant læsning for **enhver ven** af **vort dyreliv** og **vor natur,** indeholder desuden anvisning til rationel jagt, fangst og fredning, giver saaledes ogsaa værdifulde vink for jægere og fiskere m. fl.

J. W. Cappelen.

(901)

Fra mit Lager:

af

færdigsyede Klæder og Undertøi for Arbeidsfolk

anbefales:

Undertøi				Ydertøi			
Skjorter, hvide	fra	Kr.	0.85	Grove Uldtrøier	fra	Kr.	2.00
Do. coul.	„	„	1.10	Skindbuxer	„	„	2.50
Do. ½ Uld	„	„	1.50	Kraftøibuxer	„	„	2.00
Underbuxer, hvide	„	„	0.80	Vadmelsbuxer	„	„	3.00
Do. coul.	„	„	0.85	Skindveste	„	„	1.80
Do. ½ Uld	„	„	1.00	Kraftøiveste	„	„	1.50
Busseruller	„	„	1.00	Vadmelsveste	„	„	2.00
Strømper, hjemmestrikkede			1.15	Maskinjakker, blaa	„	„	2.00
Tovede Kjøre- Vaatter			0.85	Do. af Bommesie	„	„	1-00
og Vanter, hjemmestrikkede			1.30	Murerjakker	„	„	2.00
				Strikkede Uldveste	„	„	3.00

Alt rigelig Størrelse og gódt arbeidet hos

C. Otto Sommervold,

Benneshes Gaard, Grændsen.

P. T. Mallings Boghandel

34 Kirkegaden ligeoverfor Postkontoret.

Udstilling til Julen.

I Bogladen i 1ste Etage:

Bøger, Billeder, Julekort, Kunstsager.

I Lokalerne i 2den Etage:

Beskjæftigelses- & Læremidler m. m.

Julekataloger udleveres gratis.

(390)

Udkommet er:

Lysstreif, Kjernesprog af de mest kjendte Forfattere, samlede af Knud Claussen, elegant indb. i Guldsnit Kr. 1,75.

Fødselsdags-Kalender med Citatr fra de bedste Forfattere for hver Dag, i Aaret samlede af Knut Claussen elegant indb. i Guldsnit Kr. 2.50.

Nogle, lyriske Digte i Udval ved Knut Claussen, indb. i Guldsnit Kr. 2.00.

Da Indholdet af de 3 ovennævnte Bøger er Uddrag af det skjønneste, der findes i Literaturen, og Aviserne enstemmig har givet dem sin bedste Anbefaling, passer disse paa Grund af den billige Pris til mindre Julepresenter.

P. Omtvedt, Boghandel,

Grændsen No. 12, Kristiania.

Følgende nye Julekort er udkommet paa mit Forlag

No. 35. **Betzy Ohlsen:** Konen med Børnene.
„ 36. —"— Hengsengen, Bygde.
„ 37. —"— Det nye Theater.
„ 38. Ventende Sæterpige.
„ 39. Zinklar-Støtten.
„ 40. Smaapiger fra Hardanger.
„ 41. Søstrene med Langelur.
„ 42. Mødet paa Høifjeldet.

Forhandlere gives stor Rabat.

Godt Udvalg af norske og udenlandske Jule-, Nytaars- og Lykønskningskort.

Endel ældre norske Kort udsælges til halv Pris.

Billed- og Børnebøger

i godt Udvalg til billigste Priser.

P. Omtvedt Bog- og Papirhandel,

Grændsen No. 12, Kristiania. (J. H.)

Julevudstilling

Mit store Udvalg i større og mindre

Marzipangjenstande & Chokolade

anbefales

L. Günthers Efterfølger,

Karl Johansgade & Kirkegaden 16.

Simers Taffelaquavit

anbefales.

„Eidsvold"

moderat Venstreblad.

„Eidsvold", Organ for Centrum udkommer i Kristiania 3 Gange ugentlig under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold** „Eidsvold" leverer i hvert No. ledende **Artikler** om Tidens brændende Spørgsmaal, **upartiske** Storthingsreferater og Referater fra større Møder, hurtige Efterretninger om de betydeligere Begivenheder inden- og udenlands, samt **hver Uge** en „**Landbrugstidende**" af Landbrugsskolebestyrer **Hirsch.**

Nye Abonnenter, der indsender Kontingent for 1ste Halvaar 95 med 2 Kr. faar **gratis,** saa langt Oplaget rækker, den spændende Roman *„Du er Manden!"*, der i Boghandelen vilde koste mindst Kr. 1.50, da den udgjør 374 Sider.

Bestil „Eidsvold" **strax** og indsend Kontingenten, saa er du skker paa at faa *„Du er Manden"!*

I „Eidsvold" er netop begyndt en spændende Udklipningsføljeton: *„Mellem Liv og Død"*, hvoraf nye Abonnenter faar det udkomne **gratis.**

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

— Redaktør: **Georg Smidt** —

udkommer som hidtil med et stort 8 sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret.

Enhver Abonnent, der inden Udgangen af December indsender Kontingent for Januarkvartalet, faar sig **gratis** og **franko** tilsendt det smukke Billede:

Herre, hjælp mig!

(den synkende Peter).

Bogladepris 4 Kroner.

„Illustreret Familieblad" koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kroner pr. Aar og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommisionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren.

C. Andersen, Horten.

852

SYN OG SEGN

Prøvenummeret av det norske Samlags tidsskrift er no ferdigt, og vert sendt til alle dei som stend skrivne som medlemer av Samlaget. Nye lagsmenn, som sender *aarspengar* for 1894, 4 kronor — for lagsmenn i Amerika 5 kronor — til rekneskabsføraren, lærer *Hallv. Johanson,* Lykkjevegen 13 (Kristiania), fær like eins dette prøvenummeret og Segner fraa Vaagaa av *Ivar, Kleiven* og ataat det 3 elder 4 af desse bøker: Det nye Testamente paa landsmaal, Nokre Salmar af *dr. E. Blix,* Katekisma ved *dr. E. Blix,* Vossatubba av *Per Sivle* og Lauvduskar V og VI. Nye Lagsmenn kan ogsaa skriva seg S Kristiania hjaa bokhandlar *Hydle & Go.,* Grubbegata 2, og i Bergen hjaa bokhandlar *Litteré.* iPrøvenummeret af Syn og Segn er ogso aa faa kjøbt særskilt for 50 øre. (851)

Annoncer til „Eidsvold" modtages af

(H. O.) Høydahl Ohme's Annonce-Expedition,

Telefon: 584. Telegr.adr.: *Ohme.*

Øvre Slotsgade 9, Christiania,

der besørger Annoncer til **alle norske** og **udenlandske** Blade til deres originale Annoncepriser uden Tillæg af Porto eller Provision. Overslag leveres gratis. Kun et Manuskript sendes H. O., der sender en specificeret Nota. Overenskomster om Aarsannoncer afsluttes. Avisfortegnelse med Annoncepriser sendes **gratis og franco.**

(H. O. T. B.) Høydahl Ohme's Telegram-Bureau

Telegramadresse: Ohmes Telegrambureau.

leverer politiske og Nyheds-Telegrammer fra Ind- og Udland til norske og udenlandske Blade og Telegramforeninger.

Paa Cammermeyers boghandels forlag er udkommet og at erholde i alle boglader:

Om ægteskabet

og

Valg af ægtefælle

af

N. J. Laache,

biskop.

Pris kr. 1.35, indb. kr. 2.25, porto 10 øre.

Af anmeldelser hidsættes:

Morgenbladet: „Vi skulde inderlig ønske den ind i ethvert Hjem, ja i enhver ældre og yngre, gift og ugift, Mand og Kvindes Haand.

Moss Tilskuer: — — „der er neppe nogen Bog, som er mere berettiget i vor Tid end denne."

Aftenposten: „Vi anbefaler Bogen paa det varmeste".

Tidens Krav: „En smuk og nyttig Bog for Ungdommen".

Buskeruds Blad: „for unge Mennesker vil denne Bog være en Skat af betydeligt Værd. Bare læs den".

I kommission hos os er udkommet og at faa i alle boglader:

Latterpiller at indtage efter Behov i kjedelige Timer ordineret af A. B.

Første Recept.

Kr. 1.00 + porto 0.05.

Cammermeyers boghandel.

(888)

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80 maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne.

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne"** („Guvernanteskolen"), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne," at indtræde i vort **seminars** øverste klasse. Der er adgang til at deltage enkelte fag. Kontortid **1—2.**

Stor Skotøi-*Realisation*

3 Yongsgaden 3.

Tandlæge Dr. A. Fridmann

fra Philadelphia.

„Crown-and Bridgework".

Kroner af Guld reises paa Rødder af Jexler. Kroner af hvid Emaljesubstans reises paa Rødder af Fortænder saavelsom Kindtænder. Broarbeide — hvorved Plade undgaaes — udføres efter nyeste amerikanske Methoder, saavelsom selvstændig Methoder.

Guldplomberinger indsættes i kunstige saavelsom naturlige Tænder.

Smertefri Tandudtrækning med og uden Bedøvelse.

10—11 Fm. Carl Joh.gd. 45.

Obs.! Mine kunstige Tænder garanteres at være fuldstændig lig naturlige. Ingen skal kunne sige Dem, at de ere indsatte.

Obs.! Moderate Priser.

Fra pressen er udkommet:

Kristelig folkekalender.

Aarbog for 1895.

Med bidrag af sogneprest D. Thrap, pastor J. St. Munch, pastor Birger Hall, Margrethe, Charlotte Køren, Johanne Vogt m. fl.

udgivet

af

H. B. Klæboe.

Med 20 illustrationer.

Pris kr. 1.30.

Indhold: Med Kronprins Gustav og kronprinsesse Viktorias portrætter (digt). — Paa skilleveien. — Kristelig folkekalender m. v. — Uroligheder i Sogn under krigen mod Karl XII. — Nogle digte af J. Th. Rørdam. — Et lidet lys. — De første protestanter i England. — To utrykte digte af Hanna Winsnes. — Ved indvielsen af den kr. arbeiderforenings bygning i Kristiania. — Agnes. — Fra Amerika. — Arvesølv. — Et jubileum i sømandsmissionen. — Dødsminer.

P. T. Mallings Boghandel,

34 Kirkegaden 34. (902)

Gaardauktion.

Onsdagen den 9de Januar førstkommende kl. 1 eftermiddag bliver efter forlangende af skifteretten i Boltolf Olsen Torp og hustrues dødsbo en frivillig auktion afholdt paa og over boets eiendom gaarden **Torp** g. no. 61 br. no. 1 og 2 af samlet skyld mark 12,73 i Vestby hovedsogn og thinglag.

Eiendommen er almindelig godt bebygget, udgjør ca. 220 maal letbrugt indmark ca. 700 maal udmark med udmerket tømmerskov hvorfra let drift. Paa eiendommen, der er beliggende omtrent 3 km. fra Hvidsten og omtrent 5 km. fra Vestby jernbanestation, er der anledning til isanlæg.

Konditioerne erfares ved auktionen.

Vesby lensmandskontor 13de december 1894.

(H-O) **C. J. Hanssen.**

(53).

Alle Slags

landmandsprodukter modtages til forhandling.

Om ønskes forskudsbetaling.

Reel, hurtig ekspedition.

A. Hamborg & Co.

Kontor og lager: Vognmandsgaden

(J. H. 748) Kristiania.

Vakker Eiendom.

Gaardeu Ellingsrud bekjendt for sin vakre Beliggenhed ved Glommen ck. 2 Klm: fra Skaræns St. i søndre Odalen, af Skyld 8 Mark 19 Øre ck. 1600 Ar. Indmark. 5600 Ar, vexterlig Skov, føder Aar om andet 2 Heste, 10 Kjør og endel Smaafæ, Husebygningerne indmærket god og i nymalet Stand sælges paa meget rimelige Betingelser hvis Handel kan ske snart,

Olaf Falck,

(H. O.) Skarnæs.

Landeiendom.

En middels stor Landeiendom, med gode Huse, Besætning og Redskaber, samt noget Skov. Beliggenhed nær Jernbanestationen à tre Timers Jernbanetur fra Christiania, ønskes kjøbt. Billet mrk. S. bedes nedlagt i Exp. 881

Chocolade!

Pas altid paa at kjøbe

vor rene Chocolade og uforfalskede Cacao, thi den er bedst og billigst.

Brødrene Cloetta.

Udenlandske ❀ glatte ❀ **ugjennemsigtige**

spille-kort

i udvalg fra **90 øre** pr. spil og opover. Særlig anbefales en sort med **mørk** (blaa og brun) **bagside** og med **tal i hjernerne** (afrundede)

til kr. 1.25,

der almindelig anerkjendes som de

behageligste

og efter flere aars Erfaring

ubetinget som de varigste.

Yderst elegante spille-kort i **imit. ruslæder-etui à kr. 2.50.**

Postporto for indtil 4 spil 30 og 5—12 spil 50 øre.

Dusinvis og i partier rabat.

Mit lager anbefales ogsaa d'hrr. handlende.

J. W. Cappelen.

Hovedeplag for Norge, Kirkegaden 15.

Telefon 18.

Telegr.adr.: **Cappelen.**

Adolf Schjold & Co.

10 B Storgaden 10 B.

anbefaler:

Kulboxe, Tændere og Ildtøi.
Skøiter fra Kr. 1.00 pr. Par.
Kogeapparater flere Sorter.
Bordknive, Spiseskeer, Theskeer.
Penneknive, og Barberknive,
Caffe og Thekander, Trævarer,
Brette, Brødbakker og **Emaljevarer** m. m. m.

allerbilligst.

(J. H. 827)

Keiserl. kgl. Eneret.

Hjælper Tusinder til Sundhed og Kræfter.

Haandværkere, Kjøbmænd, Landmænd, Lærere og Lærerinder, Modehandlerinder, Dameskrædderinder. Syjomfruer, Strygejomfruer, og alle overanstrængte og svage Mennesker kan ikke finde noget Middel, der saaledes som Volta-Korset for nogle faa Øre styrker og helbreder det ødelagte og forpinte Legeme.

Volta-Korset hjælper for Gigtsmerter, Neuralgi og rheumatiske Smerter i alle Legemets Dele (det hører ikke til Sjeldenhederne, at Patienter med disse Sygdomme allerede den første Nat har sovet roligt uden Smerter), Nervøsitet, ufrivillig Vandladning, Krampe, Hjertebanken, Svimmelhed, Humørsygc, Asthma, Hudsygdom, Kolik, Hoved- og Tandpine, Tunghørhed og Susen for Ørene.

Ledgigt i Knæerne og Armene.

Jeg kan herved med Glæde erklære, at det keiserl. kgl. patenterede Volta-Kors har hjulpet mig for Ledgigt i Knæerne og Armene; jeg følte allerede efter en Uges Tid betydelig Lindring og er nu aldeles frisk.

Bergen den 18de Septbr. 1894.

P. N. Hansen,
Dampskibsfører.

Da jeg var opgivet.

Efter at jeg i flere Aar har søgt mange Raad mod Gigt og Værk og udgivet mange Penge og ikke blevet hjulpet, kjøbte jeg et Volta-Kors, og kan jeg bevidne, at samme ikke alene har hjulpet mig fra Gigten, men jeg har fra Barndommen ogsaa havt Blodspytning, hvilken fuldstændig har ophørt, siden jeg fik Volta-Korset, og lad mig ikke glemme at sige, at før havde jeg ingen Madlyst, men nu spiser jeg, saa det er utroligt.

Hoklev pr. Mandal.

Frøken A. Christiansen.

Det keiserl. kgl. patenterede Volta-Kors faaes a 1 Kr. 50 Øre kun i de autoriserede Udsalg:

Hr. P. Omtvedts Boghandel, Grændsen 12.
Hr. J. Thams Mohns Jernkramhandel, Torvgaden 2.
Hr. K. Isakſens Kortevareforretning, Mollergaden 23.
Joh. Colbjørnsens Papirforretning, Thv. Meyersgade 42 (ved Olaf Ryes Plads).
Hr. J. F. A. Koltzows Galanterivareforretning, Prinsensgade 5.
Hr. Sørensen & Co.s Papirforretning, Storgaden 16.
Hr. Frisor Grewe, Bogstadveien 2, Homansbyen.
Hr. Carl Lundgreens Papir- og Cigarforretning, Oslo Gade 31 Oslo.
Hr. Tales Schous Papirforretning Sogaden 4.
I Provinserne i de kjendte Depoter.

Eneforhandlere antages i de Byer, hvor intet Udsalg findes, naar Henvendelse sker til

Cand. E. Schionning, Generalagent, **Mollergaden 37, 2den Etage.**

Hvert ægte Kors skal paa Æsken være stemplet **„Keiserlig kgl. Patent", ellers er det falskt.**

Emil Moestues Forretningslokaler

Carl Johansgade, ved Siden af Jernbanetorvets Apothek
holdes aaben Søndag 22de fra Kl. 5 for Expedition af

private Jule- og Nytaarskort med trykt Navn.

Kortene kan hentes Mandag. Efter Mandag Kl. 12 kan ikke modtages flere Bestillinger, da Forretningen lukkes Juleaften Kl. 5. Pas derfor paa at hente Kortene betids.
Efter Jul begynder Expeditionen af

Nytaarskort og Kort for Forretningsfolk og Handelsreisende

saavel hos mig som hos mine Commissionærer.

Rigt Udvalg. Rimelige Priser. Hurtig Expedition.

G. R. Fuglesang,

Telegram: *Fuglesang*, Christiania, anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

J. Hellstrand.

Kurv og Kurvmøbelforretning.
Lager af Børne- og Dukkevogne.
Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.
Markveien. 58

Ophør! Ophør!

Total Realisation.

Grundet Ophør med Butikforretning bortsælges hele min kurante Varebeholdning af **Uldvarer** til langt under de almindelige Priser.

Der findes en Masse Ting passende til Julepresenter.

Chr. L. Østergaard,

Storgaden 27,
Butik til Youngsgaden.

(J H. 867).

Møllergaden No. 3.

Hvad der kan spares i et Hus ved at kjøbe sine Varer paa rette Sted er ganske betragteligt.

Inden Jul

bortsælges og hvoraf mange Ting som passer til **Julepræsenter:**

2500 mtr. fransk helulds Kjolecheviot udsælges 65 Øre under regulær Pris (før 2.40, nu 1.75). Smuk Julepresent.

Cheviot og Klæde ligefra 70, 80, 1.00 i god Qvalitet.

500 mtr. Helsilkestof i lyserød, rødbrun, hvid og blaa Farve kun **Kr. 1.50** pr. mtr. (halv Pris). Passer til Balkjoler, Pynt, Schawletter og Tørklæder.

Alle Gardintøier af de extra gode norske og svenske er udlagt til Salg før Jul.

Uldgarn af vort bekjendte ægte Slitegarn (smukt, blødt og stærkt) samt de bedste Sorter skotsk Garn kjøbes langt billigere i Møllergaden 3. A R D Garn under Indkjøbspris.

Flonel og Uldøi hvoraf et Parti til 48 Øre.

Hvidevarer saasom: Prima **Lagenlærred** nu kun 56 Øre pr. mtr., **Lagenstout,** Lagenbommesie, Shirting, **Møbeltøi,** Bolster, Dreil og Linstrie, 750 Stk. ubleget norsk Lærred af bedste Sort i Stykkevis 15 % under Fabrikpris. De extra Qvaliteter af egen Blegning anbefales.
Broderede Længder kun i Stykkevis.

250 Par (Restbeholdningen) af graae dobbelte Uldtæpper 25 % under regulær Pris.

3000 Par Uldvanter udsælges billigt. En Beholdning Børnevotter (smaa) kun **15** Øre Parret.

2500 Dus. af vore bekjendte Kammerdugs Lommetørklæder nu endnu billigere.

For Herrer: Snipper, Manchetter af bedste Qvalitet (man sparer mindst 1.50 paa 1 Dus.), Manchetskjorter Dag- og Natskjorter færdige og efter Bestilling, Uldtrøier, Normalskjorter og Benklæder.

Hele Beholdningen af norske Gulvtæppetøier og en Del afpassede Tæpper.

Bordtæpper og Sengetæpper samt billige Portierer (kun 6.00).

Fra 1ste November har vi i egen Afdeling

Drestøier for Herrer og Smaagutter.

Specialitet nu er hjemmevævet Cheviot af 3-lagt Strømpegarn. Et Parti norsk Cheviot med ubetydelige Vævefeil 30 % under Prisen. Heluldne gode Skidresser leveres for 25.00. Gode Cheviotdresser til **30, 35, 40** og **45,00**. Godt Snit og godt Stof.

Alt Salg kun pr. contant og til bestemte Priser. Da Husleien kun er ¼ Part, og vi derhos kjøber alle Varer i store Partier til vor Engrosforretning saa sælges alle Varer til slige Priser, at det lønner sig at gaa det Stykke Vei til **Møllergaden 3.**

Edv. Tandberg

Detail Møllergaden 3
(Engroslager Carl Johans Gade 5 II Etage.)

(J. H. 767)

Realisation!

med

15 % Rabat

uhørt billig!
Se Priserne i Vinduet.

Guldringe	fr	Kr.	2,50
Broscher guldbelagte	„	„	1,80
Slipsnaale „	„	„	0,60
Sølvnaale	„	„	0,80
Sølv Servietringe	„	„	3,00

hos

William Bryde & Co.

Storgaden **No. 3.**

Aabent Søndage fra Kl. 5—9.

Ølglas, Drammeglas, Karafler, Osteklokker, Sylteøiskaaler, Flødemugger, Sukkerkoppe
m. m. m. i en Masse forskjellige Mønstre til yderligere nedsatte Priser.
Christiania nye Stentøimagasin.

Hankekoppe

i Porcelæn & Stentøi.
Storartet Udvalg,
billige bestemte Priser.
Christiania nye Stentøimagasin
Youngsgaden 6.

Hængeamper, Maaneskinslamper, Bordlamper
netop udpakket i stort Udvalg til uhørt billige Priser.
Christiania nye Stentøimagasin
Youngsgaden 6.

Porcelæns Kaffeservis
i en Masse nye Mønstre,
netop ankommet før Julen, yderst billig.
Christiania nye Stentøimagasin.
Youngsgaden 6.
(J: H. 818)

Nyttig Juleklap

Dameskjørter i Velur, Satin og Silke;
Forklæder, alle Slags for Voxne og Børn;
Uldveste.
Strikkede Uldskjørter og Børnekjoler;
Uldstrømper engelske og maskinstrikkede;
Skiluer, Skivanter;
Vanter, Cashmire, Jersey og strikkede;
Silkevanter og Silkestrømper i stort Udvalg;
Uld-Undertøi for Damer, Herrer og Børn;
Kraver, Snipper og Manshetter;
Silke-Kravetørklæder;

Lommetørklæder,
Herre-Slips,
Buxesæler,
Galoger.

The-, Kaffe- og Frokostduge;
Kaffeservietter;
Is-servietter i Lin og i Silke;
Hvide og kulørte Sæt for Chocolade, The og Kaffe;
Dækketøi i afpassede Sæt for 6, 8, 12, 18, 24 og 30 Personer;
Bordløbere;
Anretningsduge og Paradehaandklæder etc.

hos

Joh.s Alm,
Kongens Gade No. 20.
(J. H. 885).

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II.

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn,

Lamper, Vindusglas & Speilglas:

(J. H. 752)

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f. Telegr.adr.: Glas-Olsen.

Uldgarn.

Strømpegarn

— 3, 4, 5 og 6 traades —
Priser fra Kr. 4.00 til Kr. 10.00 pr. Kilo.

Strikkegarn

for Trøier, Forklæder, Skjørter.
Castor-
Zephyr-
Shetlands- og
Gobelingarn.

Hermansen & Jørgensen

Lageret Kongensg. 16². Hjørnet Kongens & Prindsensg.

O.W.Fremming

— **etableret 1866** —
Hjørnet af Pilestrædet ved Theatergaden,
anbefaler til billige Priser.
Vine, Aquavit, Cognac, Punsche, Likører.
Telefon No. 1890.

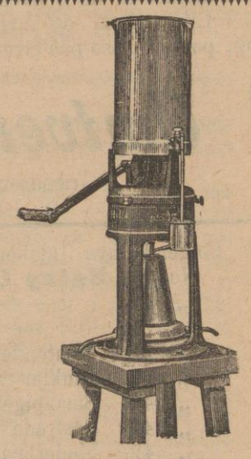

Excelsior Haandseparatorer

de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.
Prislister sendes paa Forlangende

S. H. Lundh & C[illegible]

Christiania og Trondhjem
(J. H.) (646)

Hansen & Garthes Skotøimagazin,

Torvgaden, ligeoverfor Dampkjøkkenet

har det største Udvalg og billigste Priser. Tøfler og Galoscher i rigt Assortement.

Skotøi

Mere end Halvparten af vore betydelige Beholdninger af **smukt og solid Skotøi** skal udsælges i denne Maaned til Godtkjøb, lige ned **til Indkjøbspriser**

(J. H. 858)

Maaneskinslamper

i rigt Udvalg anbefales af

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

(J. H. 881).

Udkommet er:

Urskovens Dotre af D. James,

med mange Illustrationer, 3 Dele, 1083 Sider Kr. 6,00, indb. i 3 Originalbind Kr. 9,00, Porto 0.50,

Til Ungdommen gives neppe en kjærere Julepræsent end Urskovens Dotre, der er af de mest spændende, interessante Bøger, der er udkommet.

P. Omtvedts Boghandel,
Grændsen 12 Kristiania.

(J. H. 855.)

Vor Forretning holdes ikke aaben Søndagene før Jul.

Emil Olsen & Comp.

11 Storgaden 11.

(J. H. 881)

Abonner paa „Eidsvold"

Johs. Heramb,

Eugeniegade No 1, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.

Teegramadresse: „Heramb". Træffes personlig 3—5.

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!
anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Bohms Protokolfabrik,

Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

Sysager, Forsager, Baand, Knappe.

Hermansen & Jørgensen.

Hj. af Kongens & Prindsens Gd. Lageret Kongens Gd. 16 1I.

(J. H. 830.)

Ski

af **amerikanske Hichory, seigere** og **stærkere** end de bedste **Askeski,** bliver i Løbet af Deeember Maaned at erholde hos

Heimdal Maskinforretning

Vognmandsgaden 8, Kristiania,
ved Karl Knudsens Hotel, Jernbanetorvet.

Meieri- & [illegible]
modtages [illegible] Forhandling
Torvgaden 10, Christiania. **Rolfsen & Graff.**

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af
Lars A. Havstad og P. Helgevold.
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 152. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Tirsdag 25de December 1894. | Annoncepriserne er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

Livsforsikringsselskabet

„THE MUTUAL LIFE

af New York.

Stiftet 1843.

Dronningens Gade 28, Christiania.

Telefon No. 163.

Den 31. December 1893:

Reservefond: over **696 Mill. Kroner.**

„THE MUTUAL LIFE" er **intet** Aktieselskab, hvorfor **hele** Netto-Udbyttet fordeles blandt de Forsikrede i Form af **Bonus.**

Selskabet, der som bekjendt er det **største** og **rigeste** i Verden og det **ældste** i Amerika, tegner alle Arter af **Livs-, Kapital-** og **Børneudstyrsforsikringer** til **faste** Præmier paa de **fordelagtigste Vilkaar.**

Opmærksomheden henledes særligt paa „THE MUTUAL LIFE"s Jubilæums-Policer: „**Fem pCt. Obligationen**„og **„Livsforsikring med fortløbende Udbetaling",** der bleve indførte i 1893 ved Selskabets **50**-aarige Jubilæum, og som byde enestaaende Fordele.

Policerne er efter **to Aars** Forløb **uangribelige** og **uafhængige** af den Forsikredes Opholdssted, Reiser og Beskjæftigelse.

Skulde den Forsikrede efter Indbetaling af **tre** Aarspræmier ikke længer ønske at fortsætte Præmiebetalingen, vedbliver Policen dog at **være i Kraft** for et pro rata Beløb af den oprindelige Forsikringssum.

Alle **Krav** honoreres af Kontoret i Christiania i Kroner.

Selskabet underkaster sig de **norske Love.**

Kapteiner, Styrmænd og **Maskinmestre** paa 1ste Kl.s Skibe paa mindst 100 Tons forsikres i „THE MUTUAL LIFE" **uden Ekstrapræmie.**

„THE MUTUAL LIFE"s Fremgang i de sidste 7 Aar:

Aar.	Forsikringer i Kraft.	Indtægt.	Udbetalt Policeejerne.	Aktiva (Reservefond).	Overskud.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1886	1,469,437,325	78.870,062	48,989,193	426,052,102	21,058,090
1887	1,595,630,347	86,268,367	52,717,999	443,309,149	23,486,724
1888	1,798,974,568	97,820,644	54,953,546	470,455,797	29,627,103
1889	2,111,753,484	116,115,745	56,718,688	508,960,179	36,034,509
1890	2,381.443,527	130,517,831	63,332,836	549,085,676	37,243,408
1891	2,596,095,004	140,428,114	69,983,999	595,175,891	44,891,669
1892	2,784.075,071	150,145,020	72,337,808	653,299,092	56,597,888
1893	2,997,331,113	156,541,588	77,930,867	696,670,448	66,987,346

Det fremgaar af denne Tabel, at Beløbet af i Kraft værende Forsikringer er **fordoblet** i Løbet af de sidste 7 Aar, og at Total-Indtægten i 1893 er **98 pCt.** større end i 1886. Medens Aktiverne er voksede med **63 pCt.** er Overskudet tiltaget med **218 pCt.** (d. v. s. 3 Gange saa meget), og dog har Selskabet i Løbet af disse 7 Aar udbetalt **Bonus** til et Beløb af over **65 Mill. Kroner.**

H. L. Gulbrandsen & Co.

„STOREBRAND"

Christiania alm. Brandforsikr.-Selskab.
Største norske Brandforsikrings-Selskab
stiftet 1847.

Løbende Forsikringssum pr. 31/12 93 **Kr. 148,000,000**
Grundfond . . . . . „ 3,600,000
Af Grundfondet er indbetalt Kr. 1,320,000
Reservefond . . . . . „ 921,000

Kontor: Kirkegaden 21.

IDUN

Største norske Livsforsikrings-Selskab,
stiftet 1861.

Bonus: 3/4 af Aarets Overskud,
Præmiereserve . . . . . Kr. 8,128,000
Grundfond (fuldt indbetalt) . „ 900,000
Reservefonds . . . . . „ 782,000
Livsforsikringssum pr. 31/12 93 **29,200,000**

Aktieëernes Udbytte er begrænset, saaledes at de ikke faar mere udbetalt end 1/2 % af sine indbetalte og opsparede Kapitaler (Grund- og Reservefondene) udover disse Kapitalers egen Renteafkastning og under ingen Omstændighed mere end 5 %.

Kontor: Kirkegaden 21.

Dr. Kjartan Langberg

Hudsygdomme 12—2, 6—7 1/2.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Dr. Ole B. Bull,

Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme.
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,

Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Løitens * * Aquavit,

tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

„Middelklassen",

hvad der i Norge praktisk talt vil sige Gaardbrugerne, har i vort Aarhundrede været den vigtigste Garanti for en tryg Samfundsorden. Den vil visnok blive det i næste Aarhundrede ogsaa.

„Overklassen", nemlig de i social og økonomisk Henseende særlig begunstigede, tabte i de fleste Lande sin gjennem Tiderne nedarvede overveiende Indflydelse gjennem den franske Revolution og dens Følger. Ude i Europa var det Adelen, som gjennem denne Omvæltning maatte give Slip paa sin Magt. Her hos os, hvor vi saa godt som ikke havde nogen Adel, spillede Embedsstanden og de med den beslægtede „konditionerede" Familjer den Rolle, som Adelen i andre Lande.

Men ligesom „Overklassens" gamle Indflydelse i andre Lande ikke faldt med en Gang, men først lidt efter lidt, saaledes ogsaa hos os. „Embedsvældet" var endnu en Menneskealder efter den franske Revolution i fuld Flor, og Middelklassens Repræsentanter, Bønderne, rykkede først efterhaanden ind i de Stillinger, der gav dem den afgjørende Indflydelse. Men nu, i Slutningen af det 19de Aarhundrede, kan man sige, at overalt i Europa, udenfor de despotisk styrede Lande, er det Middelklassen, som bærer Samfundsordenen, baade politisk og økonomisk. Og i Norge er Forholdene i den Grad forandrede, at man ikke længere kan sige, at „Overklassen" grupperer sig om Embedsstanden. Det er nu Pengearistokratiet, som inden denne Klasse er det toneangivende.

Medens Middelklassen paa den ene Side grænser til Overklassen, grænser den paa den anden Side til, hvad man med en meget feilagtig Benævnelse kalder „Arbeiderne", men som man nok, med et fra Frankrige laant Ord kan kalde „Fjerdestanden". (Hos os skulde det jo egentlig være „Tredjestanden", men i Frankrige har man regnet Adel og Præsteskab for de to øverste Stænder og Borgerstanden for den tredje).

„Fjerdestanden" gjør i vore Dage gjennem almindelig Stemmeret og gjennem Socialismen Krav paa at blive udstyret med den samme eller med større Indflydelse paa Samfundsordenen, end den, Middelklassen nu har. Tilsynelabende har den mange gode Grunde for sine Krav, og det er ikke frit for, at mange af „Tredjestandens" Mænd vil synes det er nok saa egenkjærligt fra deres Side at stille sig afvisende ligeoverfor disse Krav paa almindelig Stemmeret og Omordning af Eiendomsforforholdene. Det kan derfor tage sig ud som en over alle Grænser gaaende Snæversynthed og Hjærteloshed, naar vi udtaler det Haab, at „Fjerdestanden" (vi betoner Ordet) aldrig maa komme til Magten, ja at den ikke engang maa faa lige saa megen Indflydelse paa Samfundsordenen som Middelklassen.

Men naar vi faar forklaret os nærmere, vil det tilsynelabende fordomsfulde og egoistiske i dette Ønske falde ganske bort.

Hvad er nemlig efter vor Mening „Middelklassen", og hvad er „Fjerdestanden"?

Middelklassen er det rette Navn paa hvad vi tænker paa, fordi den i Virkeligheden befinder sig midt mellem de af Menneskene, der er særlig begunstigede og de, der lever under særlig mislige Vilkaar. Men den er ikke nogen afgrændset Stand. Den omfatter hele den Del af Menneskene, som uden at forføie over betydelig Kapital er økonomisk selvhjulpen. Dertil hører ikke bare Eiendomsbesidderne paa Landet og Kjøbmænd samt overhovedet selvstændige Næringsdrivende i Byerne, men ogsaa alle de, der uden at arbeide „for egen Regning, udfører sin Dont med saa megen Dueligheb og Flid, at de har tilstrækkelig til Livsophold endog som Familieforsørgere. Derfor hører en stor Del af, hvad der benævnes Arbeidere under Nutidens økonomiske Forhold i Virkeligheden til Middelklassen. Den Kløft, som er trukket mellem særlige Grupper inden denne, f. Ex. mellem de store og de smaa Næringsdrivende, er Levninger fra gamle Samfundsforhold, der gaar igjen, men som efterhaanden vil udslettes, fordi de gamle Grænser, der bl. a. havde sin Grund i Forskjellen i Dannelse og deraf følgende social Stilling, i vor Tid med dens gode Undervisningsvæsen ikke i Længden lader sig opretholde.

Naar nu altsaa „Middelklassen" lidt om lenn skyder sine Grænser mod „Fjerdestanden" nedover, saa betyder dette, at Forbedringen i Samfundsordningen efterhaanden lader flere og flere af dem, der har hørt til de misligt eller ugunstigt stillede, rykke op i de Selvhjulpnes og økonomisk betryggedes Led. Men en „Fjerdestand" vil der altid blive tilbage, saa længe Mennesker er Mennesker.

Denne „Fjerdestand" vil komme til at bestaa for det første af dem, der endnu ikke har naaet den Dueligheb i sit Fag, at de erholder den Løn, der udkræves til fuld Selvhjulpenhed. Dernæst af dem, der af Mangel paa Dygtighed eller Fremfærd ikke er i Stand til at præstere et Arbeide, der lønnes med hvad der gjælder for tilstrækkelig Løn. Videre af dem, der ved egen Skyld — Drikfældighed, Upaalideligheb, Dovenskab, o. l. — ikke arbeider sig frem til Selvhjulpenhed eller mister den, de før har eiet. Hertil maa endelig føies dem, der paa Grund af en mangelfuld Samfundsorganisation befinder sig i Nød og Mangel. Antallet af de sidste vil stadig aftage, naar Følgerne af økonomiske Forstyrrelser, Sygdom o. l. effektivt og raskt afhjælpes ved vel overveiede Forholdsregler fra Samfundets Side.

Det vil forstaaes, at en „Fjerdestand" som den her betegnede ikke godt vil kunne betroes hverken Landsstyre eller Kommunestyre. Dens Kjendetegn er nemlig Uselvstændighed. Hvor den optræder med Myndighed, fordi den almindelige Stemmeret har givet den Indflydelse, er den selvfølgelig stedse under Ledelse og Formynderskab af Mænd af Overklassen eller Middelklassen, der bruger den — til det gode eller til det onde — for at fremme Formaal, som Lederne har opstillet.

Middelklassen, seet paa den Maade, vi her har seet den, vil altid vedblive at være en Middelklasse. Og den vil med rette holde Samfundsordenen i sin Haand. Ingen vil kunne paastaa, at naar vi mener, at Summen af al Selvhjulpenhed i Samfundet bør regjere, da er denne Mening et Udslag af Fordomsfuldhed og Egoisme.

Fyrst Bismarcks 80 Aars Fødselsdag. Den 15de Decbr. fandt der i Berlin et stort Møde Sted af Delegerede fra 21 tyske Universiteter for at tage Beslutning om den Hyldest, Studenterne vil bringe Fyrst Bismarck den 1ste April 1895. Der forelaa tvende Forslag. Det ene gik ud paa at sende Fyrsten en Adresse, underskreven af ca. 35,000 tyske Studenter, et andet — udgaaet fra Universitetet i Bonn — dreiede sig om Tilveiebringelsen af en Hædersgave. Professor Lessing har skitseret sidstnævnte. Den skal bestaa af en stor Marmorplade paa hvilken der staar et Skab af Ibenholdt, hvori der er udskaaret Scener fra det tyske Studenterliv. Udenom dette Skab er der Plads til 21 Glas, paa hvilke Universiteternes Høiskolernes Vaaben skal fremstilles i Emaille. Ovenpaa Ibenholtsskabet findes en Søile, ved hvis Fod Kunstneren tænker i Nicher at fremstille de fire Fakulteter. Ved Nichernes Fod staar fire Studenter, af hvilke tvende holder det Bismarckske Vaabenskjold, to andre et Reliefbillede af Fyrsten. Ovenpaa Søilen anbringes en Urn. Hele denne Hædersgave vil faa en Høide af til 9 Fod og komme til at koste 40,000 Mark.

Der blev ogsaa fremlagt et Udkast til Adressen. Paa denne er der fremstillet Fredsengelen, som fra Rigskanslerens Reliefbillede bortdrager Sørgesloret, for at Billedet kan tages i Øiesyn af Studenterne, der bringer Fyrsten et Fakeltog. Til Adressen føies Afbildninger af alle tyske Universiteter. Omkostningerne ved Tilveiebringelsen af denne Adresse ansloges til 4000 Mark.

Forhandlingerne var temmelig langvarige. Man indvendte mod det første Forslag, at det maaske vilde blive vanskeligt at tilveiebringe Midlerne, mod sidstnævnte Forslag, at Fremsendelsen af en Adresse var altfor almindelig. Slutteligt vedtog man at fremsende den 1ste April 1895 en Adresse og en Hædersgave, der tilsammen skulde tilveiebringes for 30,000 Mark. Dersom Indsamlingen indbragte mindre, skulde det manglende tilveiebringes ved en ligelig Reparition. Det oplystes, at fire Universiteter allerede havde subskriberet 9000 Mark. Man valgte en Komite, der skal forberede alt. Der var Stemning for at møde i stort Optog den 1ste April i Friedrichsruh og at foranstalte en stor „Kommers" i Hamburg samme Dags Aften.

Storthingsmand Jahren har, efter hvad „Frst. Tilsk." har bragt i Erfaring allerede undergaaet en heldig Operation i Anledning af sin Øiensygdom, og der skal være godt Haab om, at han vil være restitueret, saa han den 1ste Februar kan møde i Storthinget.

Ved Karljohansværns Værft skal iflg. „Gjeng." i Tiden fra Kl. 1 Eft. Juleaften og med 1ste Januar efter Forsvarsdepartementets Bestemmelse ikke udføres andre Arbeider end saadanne, som ikke taaler Opsættelse. Arbeiderne erholder fuld Lønning for denne Tid, undtagen for mellemliggende Søndag. Det samme tilstaaes ogsaa syge Arbeidere, der ikke for offentlig Regning forpleies paa Sygehus. De Arbeidere, der kaldes til at udføre uopsættelige Arbeider, erholder derimod ikke særskilt Betaling herfor.

Husmoderen No. 24, 8de Aargang, 1894 er udkommet med følgende:

Indhold: Jul. (Digt). — Til Jul (af Jacob B. Bull) — Damascenerdolken. Roman af H. Limpurg. (Fortsættelse). — Alt for meget Renlighed. — Fyrstinde Bismarck. — Har du nødvendig Brug for det. — Menneskets Ernæring. — „Mor sa'e det". — Literatur. — Haandarbeide. — Opskrifter for Kjøkkenet. — Forskjelligt — Spørgsmaal og Svar. — Bekjendtgjørelser.

En af Familien Knaps Medlemmer har gjort „Morgenbladet" opmerksom paa, at den arresterede Postfuldmægtig med Urette bærer Navnet Knap. Det er ikke hans Familienavn. Han skal i sin Tid hos en af Familiens Medlemmer have forespurgt, om der var noget iveien for at antage Navnet, et Spørgsmaal, der ikke foranledigede nogen Indrømmelse fra Familiens Side til en saadan Benyttelse af dens Navn.

Postfuldmægtig Knap er Søn af fhv. Bud ved Tugthuset Ole Olsen. Denne skal efter Sigende skrive sig fra en Gaard „Knappen" paa Vestre Toten og det skulde saaledes være ad denne Vei Postfunktionæren er kommen til at annektere et bekjendt Familienavn. Hans rette

Skyldmarkens Gjennemsnitsværdi viser sig ifølge de statistiske Meddelelser efter Opgaverne over de stedfundne Salg af faste Eiendomme i Landdistrikterne, med Undtagelse af Finmarken, for 1893 at være Kr. 1729.

I 1892 var den Kr. 1699 og i 1891 Kr. 1705, det høieste Tal før 1893.

Amtsvis havde Skyldmarken den høieste Værdi i 1893 i Lister og Mandal, Kr. 2402. Derefter kom Nedenæs med Kr. 2218, Jarlsberg og Larvik Kr. 2171, Akershus Kr. 2092, Bratsberg Kr. 1872, Smaalenene Kr. 1830, Buskerud Kr. 1789, Søndre og Nordre Bergenhus Kr. 1721, Stavanger Kr. 1629, Hedemarken Kr. 1592, Tromsø Kr. 1463, Søndre Trondhjem Kr. 1447, Kristians Kr. 1387, Romsdal 1334, Nordre Trondhjem Kr. 1194 og Nordland Kr. 995.

Sagførerpartiet.

Et herværende Blad giver en Oversigt over Venstrepartiets Historie, som i meget er god og oplysende. Men jo nærmere Oversigten kommer Nutiden, desto upaalideligere bliver den paa Grund af Fortielser og Udeladelser.

Vi skal gjøre opmærksom paa et Par af disse.

Bondeoppositionen kaldes i Tiden efter 1859 meget rigtig det Sverdrup-Jaabækske Venstre. Men for at forstaa Situationen maa man erindre, at der ved Siden af Bønderne allerede dengang var en dels liberal og dels radikal Intelligens, som stundom af Høirebladene sagdes at indbefatte alle „Akademikere" og lignende Folk af Venstre udenfor Bondestanden, men som i Virkeligheden endnu ikke paa nogen tydelig Maade havde afgrændset sig fra Uelands gamle Parti.

Fremskuende Mænd fandt dog allerede dengang en Kjerne i denne Gruppe, som senere vilde bære Frugt.

Denne Frugt af det gamle Sagførerparti, eller snarest af dets yderste Floi, er det nuværende radikale Venstre, hvis virkelige Karakter er fastslaaet af de nu stedfundne Valg, der her givet det Flertal i Byerne, men ikke paa Landet.

Det Blad, vi her har nævnt, lade som om nogen saadan liberal og radikal Intelligens ikke har existeret i 60 og 70 Aarene og udover. Men derfor er det ogsaa nødt til ganske at springe over de hensynsløse og ærekjændende Angreb, for hvilke det gamle Bondepartis Ledere, Johan Sverdrup og Jaabæk, i Aarene 1886—1889 var Gjenstand i den radikale Kristianiapresse. Det kunde hænde, at disse Angreb, dersom de oprykkes igjen, vil kaste et klarere Lys over den virkelige Partistilling i Landet end nok saa mange Oversigter.

Lettere Adgang til Laan paa Skog. En departemental Komite, bestaaende af Statsraad Thorne som Formand, Godseier Nils Aall, Hypothekbankdirektør Berner, Gaardbruger Tollef Kilde og Skovingeniør N. E. Krog, der har havt under Overveielse Spørgsmaalet om en udvidet Adgang til at erholde Laan paa Skog gjennem Hypothekbanken, slutter sig i alt væsentlig til det af Hypothekbankdirektør H. E. Berner udarbeidede Forslag herom. Forslaget der er enstemmigt, gaar ud paa, at Hypothekbanken snarest muligt gives Adgang til i Herreder, hvor man har kongelig approberede Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skogbrand, paa Skog at udlaane indtil tre Tiendedele af den Takstsum, Skogen værdsættes til efter den aarlige Afkastning, Skogbunden under en forsvarlig Drift antages at kunne give. Kart fordres ikke, men tvungen Hugstanmeldelse.

Fra Gamle Dage

(Af H. T. i Fremsk.)

I Birkedalen, 2 Mil vestenfor Fyrisdal, skal Hovedkirken i Sognet først have lagt; man viser endnu Tomten samt et Stengjærde omkring Kirkegaarden. Til denne Kirke hørte Fyrisdal, Gjevedal, Treungen og Nissedal.

Ved Kirkegaardsporten staar endnu en reist Sten, som er 3 a 4 Alen høi og har været benyttet som Gapestok, hvilket Navn Stenen bærer endnu den Dag idag. I Toppen af denne Sten er der en Hulning, hvori den, som var bunden, kunde og skulde sætte sin Hage, og enhver, som gik forbi ind i Kirken, var forpligtet til at spytte paa Synderen.

Paa Roikanæs, som ligger vestoverfor Fyrisdals Kirke paa Vestsiden af Forsvandet skal Kirken for selve Fyrisdal først have været opført. Paa den Slette, hvor Kirken skal have staaet, findes en høi Bautasten, i hvilket er indhugget en Indskription, der saavidt vides ikke endnu er tydet af nogen Videnskabsmand. Der fortælles, at man af og til paa Roikanæs har seet en Mand, hvis Fingerspidser saa ud, som de skulde være glødende. I en Sæterdal, som kaldes Disa, og som ligger paa Grænsen mellem Fyrisdal, Skafsa og Sætersdalen, stod der engang en Kirke, som skal have været Anexkirke til Bykle. For en Tid siden fandt man en stor Nøgel, som man mente maatte have tilhørt den gamle Kirke; man kan endnu se umiskjendelige Spor af, at Dalen fordum har været bebodet.

Paa Fjeldet mellem Fyrisdal og Sætersdalen er der en stor Sæterdal, som kaldes Findalen; den har i gammel Tid været tæt bebygget, og endnu viser man det Sted, hvor Kirken har staaet. Denne Plads kaldes Kirkehommen; der pleier Præsten fra Sætersdal at holde Messe engang hver Sommer.

Barnestreger. Paa en Venstrefest i Kristianssund anmodede en Taler Statsraad Astrup om at søge Byens Navn forandret til „Fosna". Kristianssund smagte for dansk for „den norske Nordmand fra Norge".

At Bønderne organiserer sig,

ser Radikalpartiet skjævt til.

Det utvivlsomme Faktum, at dets Kurs er i Synkende paa Landsbygden er ingen behagelig Foreteelse for Herr. Omveltningsmænd.

Kjære Venner — siger „Barden" og dens Fæller — organiser dere da for alting ikke for at modarbeide os! I er jo i Flertal inden vort Parti; hersk der!

Dan i det høieste „upolitiske Fagforeninger" ligesom Arbeiderne, heder det. — Arbeiderforeningernes „politiske" Karakter tror vi nu nærmest egner sig til at efterlyses blandt „bortkomne Sager".

Bønderne „har Magten" inden det rene Venstre, paastaar Barden".

At dette i et stigende Tal af Valgkredse ikke længer er Tilfældet, ved imidlertid Bladet ligesaa godt som enhver anden.

Vi skal som Eksempel kun pege paa vore nærmeste Bygder: Gjerpen, Solum og Eidanger. I disse Herreder er utvivlsomt moderate og konservative Anskuelser nu i Flertal blandt Gaardbrugerene. At det sidste Valg med saare knebent Flertal faldt ud i radikal Retning, skyldtes alene det ikke ringe Tal af Personer udenfor Bondestanden, som i sluttet Flok fulgte Radikalfanen.

Mængden af vore Bønder blir aldrig konservative; de holder paa en national og demokratisk Fremgangspolitik; men de kan ligesaa lidet finde sig eller Landet tjent med paagaaende og farlig Omstødningspolitik.

Embedsvælde og Storfolkstyre er dem af Hjertet imod; men ikke mindre utaaleligt finder de et hensynsløst Ledervælde med Programtyrrani og „Lurelinjer".

Gaardbrugerne er efter sine Kaar og Opgaver nærmest henvist til at danne Kjernen i et nationalt og liberalt, men sindigt Mellemparti, der staar ligesaa langt fra stiv Stormandskonservatisme som fra Masseledernes vilde Reformjag.

I Centrum hører de naturlig, hjemme, og til dets Række lader det til, at de ogsaa i stigende Tal finder Veien.

Radikalpartiet har derimod sine naturlige Støtter i Kristianiaboulevardernes „Europæer"-kredse og i Byarbeidernes „upolitiske" (!) Organisationer, skriver „Bratsb. Amtst.

Den franske Kaptein Dreyfus, der blev sat under Tiltale for at have givet fremmede Magt vigtige militære Planer, er nu dømt til Deportation paa Livstid.

Fra Torvene.

„Juleskreien" er over paa Byens offentlige Udsalgspladse, og vel er det, at saa er Tilfældet, kunde man gjerne sige. Den sidste Uge før Jul saa det ud nede paa Torvene, som det maa have set ud i Babel under Sprogforvirringen. Det viser sig tydeligere for hvert Aar som gaar, at de Salgspladse, som Landmændene har at søge hen til med sine Varer er for knappe, og at man snart bør tænke paa at udvide eller forflere dem.

Priserne har dog paa de fleste Varer holdt sig nokſaa tappert, trods den rige Tilførsel. 68—80 Øre pr. Kilo for Flesk, Oxe, Faar og Gjødkalv er ikke at klage over hverken for Sælger eller Kjøber.

Smørret betaler ogsaa godt; gjennemsnitlig med 40—45 Øre Marken. Det er Udlandet, som nu regulerer vore Smørpriser. Poteterne staar ligeledes paa sin Ret, trods den rundelige Tilførsel. Vil man have en Tønde af bedste Sort, faar man neppe mere end 50 Øre igjen af Femkronen.

Mindst lønner det sig vistnok for de Landmænd, der har Korn at sælge. 7 Kr. Tønden for Byg og Havre synes der at være liden Mening i. Paa Kornavlens Felt kan vort Land vistnok ikke konkurrere med de af Naturen mere begunstigede Lande, ialfald ikke for Tiden.

Høet betales heller ikke rart taar. 5—6 Kr. for Thimotei og 4 for Vold er noget andet end de Priser, som betaltes ifjor.

Ferst Fisk er der lidet af, og andet er heller ikke at vente. Naar Veiret langs Kysten er slig, at det næsten er farligt at færdes paa Landjorden, saa kan man vide, hvad der kan udrettes paa Sjøen.

Frankrige og Madagaskar.

Franskmændenes Besættelse af Tamatava paa Madagaskar synes, efter hvad Times's Korrespondent i Paris vil vide, at skulle blive baade Begyndelsen og Enden paa den franske Expedition. Korrespondenten beretter nemlig — hvad der utvivlsomt trænger til nærmere Bekræftelse — at Regjeringen i Paris har modtaget et Chiffertelegram, hvis Indhold er, at Dronningen af Madagaskar underkaster sig Franskmændenes Fordringer i Et og Alt. Dronningen havde nemlig stolet paa Udtalelser af sin Førsteminister og General samt af adskillige Europæere om, at Frankrige under den nuværende politiske Tilstand i Europa ikke paa nogen Maade kunde sende en Expedition til Madagaskar. Hun blev derfor yderst forbauset over Franskmændenes sidste krigerske Demonstrationer, og da hun ikke kunde nære grundet Haab om at gaa seirrig ud af en Konflikt med Franskmændene, gav hun Ordre til, at den franske Repræsentant skulde underrettes om, at hun faldt tilføie. Telegramet, der meldte Tamatavas Besættelse, skal forøvrigt have indeholdt Forespørgsel fra Hr. le Myre de Villers om, hvorvidt det ikke under Sagernes nye Vending vilde være klogt at fremkomme med yderligere Fordringer. Det skal være Regjeringens Hensigt at forlange Hovedstaden Antananarivos Besættelse med en Styrke, der er tilstrækkelig til at garantere Opfyldelsen af Franskmændenes Fordringer.

Bygdø Allé.

Mon de, der har reguleret Bygdø Allé til en Bredde af 22 Meter, har vidst, hvad de i Virkeligheden har gjort?

Denne Bredde er paa det nærmeste den samme som Karl Johans Gades Bredde mellem Guldsmed Tostrup og Storthingsbygningen. Karl Johans Gade har der tvende for en Hovedtrafikaare passe brede Fortoug, samt en ligeledes passe bred Kjørebane.

Men hvad har man tænkt at anbringe — og paabegyndt — paa disse 22 Meters Bredde for Bygdø Allés Vedkommende?

Jo, for det første en Ridebane, 4 Meter bred, med en Trærække paa hver Side, midt i Gaden. Dernæst 2 Kjørebaner, hver 6 Meter bred, paa hver Side af Ridebanen, og endelig langs hver Husrække et Fortoug, 3 — tre — Meter bredt.

Fortougene i denne nye Gade, som med Tiden vistnok vil blive en af Hovedstadens fornemste Promenadeveie, bliver altsaa netop saa bredt som de i Almindelighed er i Byens gamle 20 Alen brede Gader og f. Ex. adskillig smalere end det er i Kirkegaden, Toldbodgaden og Prinsensgade. Og mon en Ridebane paa 4 Meters Bredde med Træer paa hver Side er bred nok?

Gjennemføres Planen, faar man en Promenadevei i Miniaturstørrelse, med diminutive Fortouge, en diminutiv Ridebane og diminutive Kjørebaner.

Vi tror det retteste her vil være, dersom man ikke kan udvide Bygdø Allé til mindst 30 Meters Bredde, simpelthen at sløife Rideveien, gjøre Fortougene 6 Meter brede hver, og lade Resten, 10 Meter, udgjøre Kjørebanen. Bredden bliver alligevel knap nok, naar man vil have Træplantning. Dersom noget er sikkert, er det det, at bliver Bygdø Allé en Gade af den Art, som er tilsigtet ved dens Anlæg, saa vil Fortouge af den Bredde, som nu er reguleret, være en Haan mod al sund Sans.

Gaaet vild i Fjeldet.

Fra Lesje skrives til „Lilleh. Tilst." den 6te December:

En Jæger fra Sundalen, Endre Halle, der laa paa Jagt efter Ryper i Osbuen paa Grænsen mellem Kristians og Søndre Throndhjems Amter, blev Torsdag i forrige Uge overfaldt af Uveir og Mørke, saa han ikke kunde finde ind igjen om Aftenen, men maatte tilbringe den hele Nat til Fredag med at vandre om paa det veihaarde Høifjeld, indtil han Fredag Aften traf paa Turisthytten paa Buvolden ved Aarsjøen, hvor han tilbragte Natten til Lørdag uden at faa op Ild i Ovnen i det kolde Logi. Lørdag fortsatte han sin Vandring, men trods at Veiret da var mildt og godt, var han saa forvildet, at han satte Kursen sydover mod Lesjeskogens Høifjelde istedenfor nord mod Sundalen, indtil han om Aftenen fandt det klogest at tage nedover igjen mod Dalføret for Sæterdalen Dalsiden og tilbragte da Nat til Lørdag i en liden Birkeli i Nærheden af Sæteren Gaasbuen. Han forsøgte at grave sig ned i Sneen for at faa hvile, men maatte op igjen og spadsere for at holde Fødderne varme, ligesom han tog fat paa at forarbeide sig Ski med sin Tollekniv. Disse blev nok ikke saa rare, men bedre end ingen var de dog.

Endelig lykkedes det ham Søndag at faa Die paa Sæteren Gaasbuen, hvorhen han ankom Søndag Kl. 10 og hvor han traf paa Folk fra Lesje, der laa i Sæteren paa Kjørung, og hos hvilke han kunde faa Mad og hvile ud efter den anstrængende Fodtur i Høifjeldet uden Ski fra Torsdag Morgen til Søndag Kl. 10 med en tarvelig Proviant af to smaa Rugkager. Imidlertid havde han i Turisthytten fundet lidt Gryn og nogle Svedsker, som han fortærede derstedsligesom han den første Dag havde skudt 4 Ryper, hvoraf 2 blev fortæret i raa Tilstand under Vandringen, medens han trøstede sig med at have igjen 2 Dages Proviant i de andre 2, om saa kunde trænges. Sin Ammunition havde han skudt bort ved forgjæves Forsøg paa at faa Ild i Papir og Klude. Han var kun iført en tynd Klædning, uden Yderfrak, med et Par tynde Vanter og smaa Sko med et Par Strømper. Efter den møisommelige Vandring var han noget om paa Fødderne, hvorfor han forblev paa Sæteren indtil Tirsdag, da en anden Rypejæger fra Lesje ledsagede ham paa Halvveien til Osbuen, og man haaber, at han nu befinder sig hjemme hos sin Moder og sin Jagtkammerat, der vel maatte modtage ham som en, der var opstanden fra de døde.

Hans Haardførhed og Udholdenhed minder om de gamle Birkebeinere, der heller ikke var saa kjælent udrustede med Fornødenheder til sine Høifjeldsture, som Nutidens Bovehalse oftest er.

En Følge af almindelig kommunal Stemmeret.

Den bekjendte engelske Arbeiderfører John Burns reiser ifølge „B. G." for Tiden i Amerika og udtaler sig om Forholdene der med en Frimodighed, som har skaffet ham megen især socialistisk Forbitrelse paa Halsen, fordi han blandt andet

---

Uheldig stillet.

(Forts.)

Det var just ikke med lyse Fremtidsudsigter, vi den Kvæld gik tilkøis. Seilet, der gjorde Tjeneste, som Tag og Dør for vort Skjul, var fulgt med Baaden, saa at vi nu i bogstavelig Forstand sov under bar Himmel. Riflerne og vort nødvendigste Løsøre havde vi dog i Behold. Og for det daglige Udkomme behøvede vi ikke at frygte. Vi var godt forsynede med „Kistemad", ligesaa med Kjød og Fisk, og der vilde desuden være god Anledning til at faa hvad vi behøvede af Vildt, da der var Fugl nok. Derimod var vort Forraad af Brændsel temmelig lidet. Men der maatte vel findes Rækved paa Øen.

Vore Otersakse indbragte intet den Nat. Vi anvendte derfor Dagen til at foretage en Rundtur omkring hele Øen, og vi fandt en hel Del Rækved samt fire Granplanker og nogle Bordstumper. Her var altsaa baade Brændsel og Byggemateriale, og vi kunde trænge begge Dele.

Jagten var nu vor eneste Beskjæftigelse, og vi drev den flittigt, mere for at have noget at bestille end for Fortjenestens Skyld. Oteren forsvandt aldeles, og Sjøfugl var det eneste, vi kunde gjøre Jagt paa. Det var fordetmeste Maase, vi fældte og hvis Kjød vi ikke likte; det var kun Hammene, vi opsamlede for Fjærens Skyld. Af og til skjød vi en Kobbe, men da vi ikke havde Baad, gik de tabt for os paa en nær.

Veiret faldt ved Maaneskiftet ind med Regn og Vesteustorme, og nu maatte vi af alle Kræfter gaa igang med at skaffe os Ly, hvis vi vilde undgaa at fryse fordærvet. Af de fundne Planker og endel Stenheller fik vi opført et taaleligt „Hus" og fik endog en Slags Skorsten istand. Men det blev uhyre ensformigt at opholde sig inde i det trange Hul; især blev Kveldene utaalelig lange. For at fordrive Tiden fik jeg Anders til at fortælle nogle Træk fra sit lange og paa Afvekslinger rige Jægerliv. Jeg skal forsøge at gjengive nogle af hans Meddelelser.

„Du kan tro", ytrede han saaledes engang, da vi talte om Oteren og Fremgangsmaaden ved dens Fangst, „Du kan tro, at Oteren er bra lei at komme i Kaft med, naar han har været ude for Saksen eller der er bleven skudt paa ham en Gang eller to, naar han har forladt Hullet. Trold fare i ham, hvor slu han kan være. Jeg droges engang med en Lurifas i flere Uger, før jeg fik Skindet af ham.

„Det var den Høsten jeg gik og drev uden at gjøre Ret for Maden, da jeg havde faaet Værkt i Armen. Du husker vel, at vi fiskede Smaasild i Kjosen indenfor mig — ja, Du var jo liden endda. Der fulgte baade Oter og Kobbe med Silden, men man fik jo ikke Lov til at skyde paa Sildevaagen. Havde jeg ikke skyndt mig med at gjemme Børsen min, da jeg skjød den lille Kobben inde i Kjosen, saa Trold fare i mig havde ikke gamle Adrian hevet den i Havet. Jeg turde ikke hente den hjem før mange Dage efter.

„Der er et Par stoute Oterhul paa Østsiden af Kjospollen, et ved hver Ende af den smale Blaabærlien, Du ved; det yderste er vanskeligt at finde, ja jeg tror ikke nogen ukjendt vilde finde det paa egen Haand. Jeg gik nu der og drev alligevel som en Gagnlespinde, og saa holdt jeg Die med Hullerne. Og det var ikke længe, før jeg mærkede, at der var kommen logerende. Sætte mig paa Lur der turde jeg ikke, for dersom jeg havde vist mig med Børsen derinde eller brændt af saapas som et Fængkrudt, saa tror jeg Sildefiskerne havde trukket Skindet af mig. Saa lagde jeg ud et Par Sakse. Ved det ene Hullet fik jeg i de første fjorten Dage tre Otere; de to var ganske bra Skind, men den tredie var rent en Skurvelars. Men ved det yderste Hullet var det ikke muligt at faa Tag i Kjæltringen, skjønt jeg saa, at han havde været inde næsten hver Nat. Jeg kunde gjennem Saksen hvorledes jeg vilde og finde paa alle de Remedier jeg var istand til, men Trold fare i mig lurte han mig ikke alligevel. En Dag fortalte jeg Bror min dette, og han sagde det kom af, at jeg ikke kunde lægge ud Saksen ordentligt. Jeg bad ham reise etsteds og sagde, at naar han var en saadan Kar, saa kunde jo han prøve. Jaha! Han hentede en af sine egne Sakse — min duede naturligvis ikke — og saa blev han saa længe der ude om Kvelden, at jeg troede han selv var gaaet i Saksen. Da han kom igjen, spurgte han mig, hvad jeg vilde vædde om, at han imorgen skulde have Oteren. Vi blev enige om en Flaske af bedste Sort; men den Flasken vandt jeg. Oteren havde været inde om Natten, og Saksen? Jo, den havde han draget et godt Stykke tilside, før han gik ind. Da lo jeg saa længe, at Bror min blev storsint.

„Jeg maatte slutte med den Leifanten. Men alligevel var det ligesom jeg ikke kunde lade den være, jeg maatte did hver Morgen for at se, om den var til endnu. Og den var der; den forlod ikke Hullet, det var som om den vilde gjøre tørt Nar af mig. Jeg ærgrede mig svart over, at en slig Rakker skulde fnyde mig, saa jeg selv stod og saa paa.

„Saa blev det forbi med Silden, og der kom Sne paa Marken. Godt, tænkte jeg, er du der endnu, saa skal vi se, hvem af os der er mest tosket. Jeg satte mig efter den, da det netop var maanelyst. Første Gangen rendte den i Havet ud af et Sidehul, som jeg ikke vidste af. Godt, tænkte jeg, saa træffes vi der. Næste Natten brugte den den rette Udgangen, og saa blev jeg igjen narret. Saaledes gik det i fire Nætter. Naar jeg passede op det ene Hullet, saa gik han ud den anden Vei; jeg kunde ikke passe begge Udgangene alene. Trold fare i mig, hvor ærgelig jeg var tilslut.

„Femte Gangen, jeg gik for at passe den op, var en Lørdagskveld. Kjærringen sagde, at jeg ikke maatte bruge Nat til Søndag, for det var der ingen Lykke ved. Men jeg var saa sint, at jeg tror ikke jeg havde bryd mig om selve Juledagen. Jeg tog en gammel Troie med og hængte den paa en Stang et Stykke fra det ene Hullet; selv satte jeg mig ved det andet. Jo, Trold fare i mig! da det led udpaa, kom den saa forsigtig som en Klokker i Kordsren, og saa fik den. Troien havde skræmt den fra at gaa ud den andre Veien. Den havde flere Mærker baade efter Bly- og Saksetænder.

„. . . . Ja den Rævejagten, ja. Trold fare i mig, har jeg ikke mangengang skammet mig over alle de Tosketyk-ker, jeg gjorde den Vaaren. Jeg var jo bare Gluntungen dengang og havde ingen at retlede mig. Men den nye Børsen maatte jeg gaa med baade sent og tidlig, skjønt Gud skal vide, at jeg gjorde ikke stort Gagn med den. Mor bankede mig næsten hver Dag for, at jeg drev bort Tiden og ikke hjalp hende med at holde Liv i de stakkers Kreaturene. Det var om Vaaren dette, skjønner du.

---

skarpt har kritiseret de socialistiske Ledere Færd.

Om Amerika i Almindelighed udtalte han nylig blandt andet dette: Skolerne er glimrende, Bibliotekerne storartede, Fængslerne altfor gode, Veiene daarlige, Gaderne værre, Musæerne fortrinlige, Jernbanerne for rige og fattige bedre end noget andet Sted, Aviserne dygtige, det kommunale flettere eno nogetstedsi Europa. I Chicago og New York fortjente de kommunale Funktionærer at lynches.

Om Chicago sagde han: „Det er en Lommeudgave af Helvede".

Statsraadsafdelingen.

Stavanger 20de Decbr. (H. O. T.-B.)

Vestlandsposten for idag dadler Statsraadsafdelingen i Stockholm, fordi den, da Udenrigsbudgettet behandledes i sammensat Statsraad den 6te August, kun til Protokollen protesterede mod Sagens Afgjørelse uden den norske Regjerings Betænkning. Bladet mener, at Afdelingen burde forlangt Afsked, hvis Udfættelse ikke indrømmedes. Hensynsfuldhed mod Norge krævede, at Sverige ikke overtog forskudsvis Betaling af Norges Bidrag til Udenrigsbudgettet, førend den norske Regjerings Betænkning forelaa.

Orkan.

Nat til 22de Decbr. har der over hele England raset en orkanagtig Storm, som har anrettet stor Skade og afstedsommet flere Ulykker. 40 Personer er dræbte og en Mængde saarede. I Bradford blev 3 Sporvogne væltede af Stormen. Ved Holyhead strandede under Stormen et Barkskib, hvis Besætning paa 16 Mand befryktes omkommen.

De fleste Telegrafledninger blev afbrudt. Samtidig meldes om heftig Storm af Sydvest langs hele Jyllands Vestkyst.

Fra Holland telegraferes, at Maas ved Rotterdam har steget 3⅓ Meter over Middelshøide. I Utrecht er 9 Huse styrtet sammen.

I Hamburg er der ved Oversvømmelse af Elben anrettet Skade for flere hundrede tusen Kroner.

London, 23de Decbr. Stormen rasede hele Gaarsdagen og har anrettet enorm Skade over hele Landet. 40 Personer skal være dræbte og ca. 100 saarede. Mange Huse er blæste om og en Mængde Skorstene styrtede ned.

London, 23de Decbr. Iltoget fra Manchester stødte igaaraftes sammen med et Godstog i Nærheden af Salford i Chester, der af den voldsomme Storm var løftet af Skinnerne og derved spærrede Veien. Ved Sammenstødet blev Iltoget delvis ødelagt, 12 Personer dræbte og 52 saarede.

Farsund 23de. Usædvanligt Høivande. Mage neppe observeret i de sidste 25 Aar. Vandet staar over Bryggerne og ind i Kjeldere og Butikker.
(H.O.T.B.)

Kragerø 23de. De sidste Døgns Storm har bevirket pludselig Stigning i Formiddag af Vandet i indre Havnebasin, indtil nu 4 Fod over almindelig Vandstand. Dampskibsbryggen er paa det nærmeste overskyllt. Adskillig Skade er forvoldt paa de lavestliggende Sjøboder, Toldbodens Pakhus, Trælastlagere o. s. v. Vandet er fremdeles i stigende. Redning af Varer paagaar. Saadan Flod har her ikke været siden 1883.

Larvik den 22de. En forrygende Sønden vindstorm med stærk Regn herskede her idag Havet udenfor er i stærkt Oprør.

Tredje Juledag udkommer der paa Grund af de mellemliggende Helligdage intet No. af „Eidsvold".

En glædelig Jul ønsker vi alle vore Læsere.

Norsk Dampskib strandet.

Mandskabet omkommet.

Det store Dampskib „Stanley" af Bergen strandede Lørdag ved Bovbjerg paa Jyllands Vestkyst. Det var paa 1271 Tons og paa Reise fra Konstantinopel til Kalmar.

Fra Land blev der straks gjort Forsøg paa at komme i Forbindelse med Skibet ved Udskydning af Redningsraketter, men forgjæves.

Derefter forsøgte man gjentagne Gange at komme ud med Redningsbaaden; men den voldsomme Storm og det oprørte Hav gjorde alle Forsøg umulige.

Man antager, at Mandskabet har forsøgt at gaa fraborde i egne Baade, da der ved Bigsø og Tildstrand er drevet ind 2 Baade, mærkede „S. S. Stanley".

I den Baad, der drev ind til Tildstrand, fandtes 2 døde Mænd og en levende, der dog var saa medtagen, at han ikke kunde tale. Baaden, der drev ind til Bigsø, var tom.

Flere Lig i Redningsbøier drev igaar ude i Brændingerne.

I Løbet af Formiddagen blev Dampskibet slaaet fuldstændig i Stykker i de voldsomme Brændinger. Det drev i Stumper og Stykker ind langs Stranden.

Juletrafiken har især været ganske livlig, trods det tildels uheldige Veir. Man løber hinanden overende paa Gadehjørnerne, træder hinanden paa Tæerne under Trængselen i Butikerne, og paa Stortorvet har der i de sidste Dage været en hel Skog af Juletræer.

Svundne Tider. Paa J. W. Cappelens Forlag er udkommet 2det Hefte af Professor Dr. L. Dietrichsons „Svundne Tider" med 37 Illustrationer, deriblandt Prospekt af Bergen ved Prof. Dahl, en Serie af Reichborns Tegninger af gamle Bygninger i Bergen, et Par af Dreyers Billeder, 6 Portræter og 9 fornøielige „Bergenske Originaler" fra Begyndelsen af dette Aarhundrede.

7de store Sangerfest.

I anledning af afholdelsen af den 7de store sangerfest i Kristiania vaaren 1896 opfordres herved landets mandsangforeninger til inden udgangen af førstkommende januar maaned at indsende til sangfestkomiteen i Kristiania følgende oplysninger:

1. Sangforeningens navn, adresse og et eksemplar af dens statuter.
2. Antallet af syngende medlemmer.
3. Sangforeningens stiftelsesaar.

Arbeidskomiteen.

Eiendomssalg. Universitetet har ved Advokaterne Kiær og Roll solgt til Fru Thrine Cordtsen 23 Heimdalsgaden stor 424.50 m². for Kr. 9481.75 + Omkst.

Bekjendtgjørelser.

Carl Johan-teatret.

Onsdag 26 Dec. (anden Juledag) Kl. 8, **Soldaterkoier, Niobe.**

Torsdag den 27de dcbr. Kl. 8. **Tre koner til en mand.**

Billetter faaes Mandag (Juleaften) i Haffner og Hilles Boghandel (Telefon 3108) og Onsdag i Teatrets Billetkontor (Telef. 2722 I) Kl. 12—2 og fra 5.

Abonner paa

Børnebladet „Solskin"

Redigeret af

Kand. K. Venneslan

Under Medvirken af Pastor E. Hansen og Skoleinspektør Larsen.

8-sidigt Nummer hver Uge.

„Solskin" koster 1,60 pr. Aar. 40 Øre Kvartalet.

„Solskin" er 20 pCt. billigere end noget andet Børneblad i samme Størrelse og Udstyr.

Nye Abonnenter der indsender Kontingenten faar gratis tilsendt et 32-sidigt

Julenummer.

„Solskin" kan bestilles paa nærmeste Postanstalt og hos Udgiveren.

Telefon 1472 **S. Mittet.** Storgaden 15.

Husdyrlægen — indeholdende kort og grei Anvisning til at forstaa og behandle Husdyrenes Sygdomme — er udkommen og koster indb. Kr. 1,25, frit tilsendt.

Driftige Agenter antages mod god Provision.

M. Larsens Bogh.,

836 Skollenborg pr. Drammen.

Meierister!

Os Meieri med Dampmaskine, Centrifuge og Inventar pr. Skarnæs Station, s. Odalen, billig tilleie eller tilsalgs. Stort Opland! God Fremtid.

(H. O. 5-4) **Olaf Falch.**

F. H. Frölich & Søn
Krudt & Dynamit

Elektriske Apparater for Sygebehandling

Elektrisermaskiner med Tilbehør

(Induktionsapparater.)

fra Kr. **9** til **40** Kroner

anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted

Storthingsplads 4, til Lille Grændsegd.

Telefon 2446. Telefon 2446.

(J. H.)

Reparationer billigst. Reparationer billigst.

Lomme-almanak

for

landmænd, meierister og skogbrugere.

Aaret 1895.

Udgit af **K. K. Heje.**

Pris (med stempelafift) indb. kr. 2.00, forsendt i posten kr. 2.10.

Faaes i enhver boghandel og hos hovedkommissionæren,

Feilberg & Landmarks Boghandel,

Carl Johans gade, ret overfor stortinget.

Kristiania.

(J. M. 366)

Simers Taffelaquavit

anbefales.

Børne Tidende

Redaktør Provst H. Backer.

Børnetidende udkommer hver Uge med et 8sidigt nummer, med god, underholdende text og 3 sider billeder.

Børnetidende trykkes fra nytaar af i et oplag af

56,000 eksemplarer,

hvilket er et flere gange større oplag end noget andet børneblad i Norden trykkes i.

Børnetidende er i forhold til sin størrelse og sit udstyr et af Skandinaviens billigste børneblade, idet det kun koster

50 øre kvartalet — 2 kr. pr. aar.

Nye abonnenter, der tegner sig snarest og indsender kontingent for mindst ½ aar — 1 krone — faar sig **gratis** tilsendt Børnetidendes smukke julebog for iaar

Til Juletræet,

en bog paa 48 kvartsider, til hvilken bl. a. de fremragende norske malere: **A. Bloch, Th. Holmboe** og **Wilh. Peters** har ydet bidrag.

Børnetidendes julebog

vil blandt andet indeholde: **Julemorgen.** Digt af redaktør Georg Smidt med billede af Th. Holmboe. — **De kjække smaapiger paa Fladholmen** Af pastor Jonas Dahl. (Med billeder.) — **Bjørn og Ulv.** Fortælling af fru Benedicte Brynildsen med billede af A. Bloch. **Den herreøse hest.** Fortælling fra fjeldbygden, af Provst H. Backer. **Vilde dyr og vilde mennesker.** To tildragelser fra missionsmarken. af missionssekretær L. Dahle. I. Bistop Schrender i kamp med en leopard (med billede). II. Et blodbestænket martyrminde (med billede). — **Murre.** Fortælling fra en juft præstegaard. Af Inger (med billeder). **Den lille orlogsmand.** Af Robert (med billeder). — **Midnatssol.** Smaating fra Finmarken, af pastor Lützow-Holm med billeder af Wilh. Peters.

Bestil Børnetidende paa nærmeste postaabneri. eller ved direkte henvendelse til forlæggeren,

C. Andersen, Horten. (853)

— 20 —

dommelige Udseende. Ella syntes godt om Mrs. Redmond, — hun saa ligefrem og elskværdig ud, tiltrods for det strenge Udtryk der pludselig drog over hendes Ansigt, idet hendes Blik streifede hendes Ægtefælle.

Men medens Ella drog disse Slutninger, havde Mrs. Redmond i en Fart faaet et Overblik over Stillingen og insaa straks, at den unge Dame maatte behandles med Varsomhed.

Venlig vendte Mrs. Redmond sig fra Ella til sin Mand med et spørgende Udtryk i sit Ansigt.

„Miss Graham er kommen hid for at besøge os," forklarede han forlegen, „men jeg har overtalt hende til at vende om, og tage ind i Hotellet i Knaresboraa, hvor hun vil faa det bedre end hos os. Vi har ingen Bekvemmeligheder i dette forfaldne, gamle Hus, ved du."

„Aa, vi har det da ikke saa rent elendigt, som du skildrer det; vi har da Værelser, hvis Miss Graham vil have det bedste af dem.

„Ja, afgjør dette, som I vil," afbrød Redmond hende, „jeg gaar ud paa Jagt en Times Tid, og i det han lettede paa Hatten, vendte han dem Ryggen og skyndte sig bort, saa hurtig han kunde.

„Skal vi spadsere op til Huset, min kjære? Saa kan vi tale sammen desto bedre," sagde Mrs. Redmond.

Ella samtykkede med Glæde i dette Forslag. Mrs. Redmond gav Tømmerne til den gamle Tjener i

— 17 —

„Ella?" udbrød han, idet Smilet pludselig døde bort, „hvorfor kommer du hid?"

„Fordi dette er mit Hjem, og jeg har isinde at blive her en Tid."

„Det faar du ikke Lov til! Du ved mit Ønske var, at du skulde blive i Institutet."

„Som De ser, har jeg ikke rettet mig efter Deres Ønske."

„Du maa øieblikkelig reise tilbage."

„Derom kan der ikke være Tale; jeg kan ikke mere komme tilbage til Mrs. Vicary."

„Hvorfor?

„Her er just ikke noget passende Sted for en Forklaring, Mr. Redmond," svarede Nella med et Blik paa Kudsken.

„Vi har ikke noget andet Sted, hvor vi kan tale sammen, thi du skal strax reise tilbage!"

„De vil altsaa tvinge mig, og dertil har de ingen Ret."

„Jeg kan idetmindste nægte dig at blive her, og jeg har isinde at gjøre det. Vend Hesten!" raabte han til Kudsken, bleg af Vrede.

Manden vendte øieblikkelig og spurgte med et Smil paa sit godmodige Ansigt:

„Hvor skal jeg kjøre Dem hen, Miss?"

„Til nærmeste Øvrighedsperson."

„Ja det vil sige til Sir Thomas Buller paa „the Chase."

„Kjør da til „the Chase".

„Eidsvold"

moderat Venstreblad.

„Eidsvold", Organ for Centrum udkommer i Kristiania 3 Gange ugentlig under Redaktion af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold** „Eidsvold" leverer i hvert No. ledende **Artikler** om Tidens brændende Spørgsmaal, **upartiske** Storthingsreferater og Referater fra større Møder, hurtige Efterretninger om de betydeligere Begivenheder inden- og udenlands, samt **hver Uge** en „**Landbrugstidende**" af Landbrugsskolebestyrer **Hirsch.**

Nye Abonnenter, der indsender Kontingent for 1ste Halvaar 95 med 2 Kr. faar **gratis,** saa langt Oplaget rækker, den spændende Roman ***„Du er Manden!"***, der i Boghandelen vilde koste mindst Kr. 1.50, da den udgjør 374 Sider.

Bestil „Eidsvold" **strax** og indsend Kontingenten, saa er du sikker paa at faa ***„Du er Manden"!***

I „Eidsvold" er netop begyndt en spændende Udklipningsføljeton: ***„Mellem Liv og Død"***, hvoraf nye Abonnenter faar det udkomne **gratis.**

Klip ud og indsend nedenstaaende Bestillingsseddel.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania. **Rolfsen & Graff.**

Besparelse

er det for alle mindre Gaardsbrug at anskaffe en af de Lavals

Haandseparatorer

der er anerkjendt som de bedste i Verden og har den hidtil størst opnaaede Renskumningsevne.

Leveres i flere Størrelser.
Reservedele altid paa Lager.
Gul dmedalje Tromso 1894.

Prislister og Brugsanvisninger tilstilles franco.

Gerh. Klouman,
(Andrev Hollingworth & Co.s Oplag)
Christiania.

Fra ***Christiania Handelsfjos og Stald*** leveres extra god ***Kögjødsel*** for ***3 Kr.*** pr. Ton, oplesset i ***Jern banevogn*** paa Østbanen.

O. Michelsen
Brogaden 24.
(H. O. 52)

Carl. Joh. G. **Wolff:** Carl Joh. G.

Parfumerier, Toiletsæber, Selvsæber, Tandsæber, Galdesæber, Blomsterpomader, Tandbørster, Badesvampe, Vaskesvampe, Kamme, Haarbørster, Klædesbørster, Møbelbørster, Hattebørster, Neglebørster, Barberkoste, Barbersæbe, Apothekervarer, Pudseskind, Likører, Essentser etc: etc. Alle moderne **Blæksorter;**
Carl Joh. Gd. ***Wolff:*** Carl Joh. Gd.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Taateflasker.

En Gros & en Detail.

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f.

Emil Olsen & Comp.

II Storgaden II.

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn,

Lamper, Vindusglas & Speilglas:

(J. H. 752)

Telegr.ad.: Glas-Olsen.

H. A. H. Paulsen,

Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:

Maskin-, Hus-, Smede-, Antracite- } **Kul,**

Støberi- og **Hus-** } **Coks,**

hel og huggen } **Ved,**

engelsk og skotsk } **Rujcrn.**

Ildfast Sten og Ler,

Cement,

Bygningsmaterialier

af Træ, skaarne og **høvlede af alle Slags.**

Telefon 535 og 1840.
(894)

P. T. Mallings Boghandel

34 Kirkegaden ligeoverfor Postkontoret.

Udstilling til Julen.

I Bogladen i 1ste Etage:
Bøger, Billeder, Julekort, Kunstsager.
I Lokalerne i 2den Etage:
Beskjæftigelses- & Læremidler m. m.
Julekataloger udleveres gratis.
(390)

Livsforsikrings-Aktieselskabet

Hafnia.

De Forsikringer, der tegnes inden Nytaar, deltage i Udbyttet for hele indeværende Aar. I 1895 finder den kontante Udbetaling af Hafnias Udbytte Sted.

Cand. Anders Olsen
Generalagent,
(J. H. 856) **Osterhousgaden 26, II.**

G. R. Fuglesang,

Telegram: ***Fuglesang,*** **Christiania,**
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Søm af Tæpper udføres smukt og billigt.

Stor Skotöi-

Realisation!

Norsk Skotøimagasin
3 Youngsgaden 3.

Johs. Heramb,

Eugeniegade No I, Christiania.

Kommissionsforretning.

Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.

Teegramadresse: „Heramb". Træffes personlig 3—5.

Abonner paa „Eidsvold"

Annoncer til „Eidsvold" modtages af

(H. O.) **Høydahl Ohme's Annonce-Expedition,**

Telefon: 584. Telegr.adr.: *Ohme.*
Øvre Slotsgade 9, Christiania,

der **besørger** Annoncer til **alle norske** og **udenlandske** Blade til **deres originale** Annoncepriser uden Tillæg af Porto eller Provision. Overslag **leveres gratis.**
Kun et Manuskript sendes H. O., der sender en **specificeret Nota.**
Overenskomster om Aarsannoncer afsluttes.
Avisfortegnelse med Annoncepriser **sendes gratis og franco.**

(H. O. T. B.) **Høydahl Ohme's Telegram-Bureau**

Telegramadresse: Ohmes Telegrambureau. leverer politiske og Nyheds-Telegrammer fra Ind- og **Udland** til norske og udenlandske Blade og Telegramforeninger.

Derpaa vendte hun sig mog Mr. Redmond og sagde med klar Stemme:

„Naar jeg ikke har Ret til at betræde min egen Eiendom, saa antages, Deres Ret dertil er endnu mindre!"

„Og du tænker, en Øvrighedsperson har Ret til at afgjøre et juridisk Spørgsmaal af den Slags?" sagde Redmond med en paatagende Foragt, som dog ikke kunde skjule den Ængstelse, han følde.

„Nei, jeg trak intet saadant: men han kan sige mig, hvad Skridt jeg skal foretage for at forbygge, at De hugger Tømmer i mine Skove," sagde Ella, der nu begyndte at tabe Taamodigheden," og han kan hjælpe mig til at faa undersøgt, hvordan de otte hundrede Pund om Aaret, som er fastsat til min Opdragelse og øvrige Udgifter, er bleven anvendt."

Redmond var maaløs. Han kunde ikke svare et Ord, men hans uhyggelige Øine og urolige Blik røbede det Had og den Ængstelse, hans Hjerte følte.

„Se der!" raabte Kjøreren, da en let Gigh kom i fuld Fart henimod dem.

„Forbandet!" mumlede Redmond ved Synet af Damen, der sad i Gighen. I næste Øieblik vendte han sig mod Ella, med en fortvilet Frygt afspeilet i sit Ansigt, og sagde hurtigt:

„Ella, kjør straks afsted! Der er et Hotel i Knaresbore! Jeg vil taften komme til dig der — og samtykke i Alt, hvad du foreslaaede.

Derpaa raabte han op til Manden paa Kudskesædet:

„Kjør videre! Hvad venter du paa?"

Manden vendte sig rolig mod Ella og spurgte, hvad hun ønskede. Han var nysgjerrig efterat se, hvordan dette vilde ende og havde ingen Hast. Ella var den sidste Person i Verden, som man kunde bestikke med Løfter. og den blotte Tanke paa at kjøre bort, som om hun ikke havde nogen Ret til at være her optændte hendes Brede. Damen i Gighen kjørte sin livlige Hest henimod dem paa en saa hensynsløs Maade, at det ikke var muligt for Vognen at passere forbi. Hun ønskede at vide, hvem denne unge Dame var, der selv i Afstand tog sig saa godt ud i den tætsluttende Jakke og den smukke Hat. Da hun tilsidst standsede lige foran Ella, hilste hun og vendte sig mod Redmond for at faa en Forklaring.

Der var ingen anden Udvei end at presentere Damerne for hinanden.

Miss Graham — Min Steddatter, Mrs. Redmond!"

Mrs Redmond smilte venligt og hilste. Hun var en vakker Dame med lyst Haar, mørke Øine og frist Farve. Hendes Næse var maaske for kort og hendes Mund var liden, og hendes blaa Øine havde et venligt Udtryk. Ella troede først, at hun ikke kunde være mere end seksogtredve Aar gammel, men ved nærmere at betragte hende, saa hun, at hun tog feil — skjønt Folk med denne Hudfarve længe kan beholde sit ung-

Til

„Eidsvolds" Expedition,

Kirkeaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1895.

Kontingenten Kr..... følger vedlagt.

(1 Kr. pr. Kvartal.)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. M. Stenersens Bogtrykkeri.

Eidsvold.

Organ for Centrum.

Nr. 153. | Udkommer Tirsdag, Torsdag og Lørdag. Koster Udenbys 1 Kr. pr. Kvartal Indenbys 35 Øre pr. Maaned, incl. Porto eller Budpenge. Expedition Kirkegaden 34. | Kristiania, Lørdag 29de December 1894. | Avertissementspriſen er 15 Øre Petitlinien eller dennes Plads. 1ste Side 30 Øre, Udlandet 10 Øre mere. Vanlig Rabat. Expedition Kirkegaden 34. | 1ste Aarg.

F. H. Dethloff,
Skippergaden 17 C,
fører Lager af
Skraatobak
fra J. C. Bruuns Fabrik i Laurvik
til Fabrikpris.

Kristiania almindelige
GJENSIDIGE
Forsørgelsesanstalt.
—o stiftet 1847. o—
Norges ældste og eneste gjensidige Livsforsikringsselskab.
Livsforsikringssum . . . Kr. 9.000.000
Samlede Fonds . . . . . „ 4.250.000.00
Bonus uddeles aarlig fra 1893 af.
Love, Tabeller, Schemata faaes hos Agenterne og ved
Hovedkontoret Prindsens Gade 11.
Telegramadresse: „Gjensidige".

Brand- & Livsforsikringsselskabet
„SKÅNE"
— Kapital Kr. 12.000.000.00 —
Joh. Løken, Kristiania.
Dygtige Agenter antages

Brandforsikrings-Selskabet
„SUN"
oprettet 1710
overtager Forsikringer mod Brandskade til billige Præmier ved Generalagenten for Norge
A. AANONSEN
Dronningens Gade 25. 1ste Etg.
ved Siden af Hotel Skandinavi

Dr. Kjartan Langberg
Hudsygdomme 12—2, 6—7½.
Pilestrædet 28, Sønd. 10—11.

Dr. Ole B. Bull,
Christian 4ds Gd. 15.
Øien- Øren- og Næsesygdomme.
Contortid 11—2. (614)

Tandlæge von Krogh,
Universitetsgaden 8 Hj. af Pilestrædet
Indsætning. Plombering & Tandoperationer.

Bernh. Sollie,
Overretssagfører, Horten,

Løitens * * Aquavit,
tilkjendt Æresdiplom, Guld- og Sølvmedaljer, anbefales.

Indbydelse

til at bidrage til et Fond til Fremme af unge Døves Uddannelse i Haandværk og manuelle Færdigheder under Forhold, der kan betrygge deres Fremtid baade moralsk og økonomisk.

Paa den velvilligste Maade antager Staten sig de døve uformuende Børn under hele deres Skolegang. Ikke alene gives dem fri Undervisning, men deres Ophold og Klæder bekostes ogsaa af offentlige Midler.

Anderledes er det den Dag, de efter endt 8aarigt Kursus forlader Skolen. Da staar de der med Livet for sig og alle dets Krav paa de daglige Livsfornødenheder, uden at de eier andre Midler end sine egne Kræfter og Færdigheder. Med al Evne bestræber vel Skolerne sig for at imødekomme Lovens Fordring saavidt mulig foruden at bringe sine Elever frem theoretisk tillige at oplære dem til praktisk Livsvirksomhed. Pigerne bliver oplærte i Strikning, Søm og Klipning, Gutterne i forskjellig Slags Sløid og alle i Tegning. Flere af Eleverne finder derfor ogsaa efter endt Skolegang et Arbeide, ved hvilket de kan ernære sig og komme vel frem, men der er andre, der forlader Skolen som rene Børn i 15aars Alderen, og atter andre, som er legemligt svage, og der er dem, som har smaa Evner og er lidet aandeligt udviklede. Hvem vil tage imod disse Børn og oplære dem? Der er ikke mange, som vil gjøre dette uden Betaling. Endog normale Børn maa ofte betale for sig, og da det selvsagt ikke er saa let at omgaaes døve Børn, som normale, særlig naar de paa Grund af smaa Evne, kan være adskillig ubehjælpelige, vil der i Regelen blive krævet en nok saa betydelig Betaling for at tage dem i Lære. Hvad der forlanges, er ofte saa meget, at man er nødt til at lade det stakkels Barn blive anbragt hos Folk, der hverken er skikkede til at give det en god Uddannelse eller til at værne om det i den unge ubefæstede Alder. Og ofte bliver Barnet slet ikke anbragt i Lære, men gaar der, hvor Forsørgere eller Fattigvæsen finder Plads for det, uden Anledning til at blive uddannet til et nyttigt og selvhjulpent Menneske. Mangen Spire til et forfeilet Liv er nedlagt derigjennem, at man har savnet tilstrækkelige Midler til at faa Barnet optaget i gode Hjem og uddannet til en duelig Arbeider eller Arbeiderske under kyndig og kjærlig Veiledning.

Saa er der ogsaa en anden Slags Elever, flinke, vel begavede, hvis Hu staar til vanskeligere Arbeide, som f. Ex. Lithografering, Retouche o. l., som maa læres, før det kan lønnes. For saadanne unge Mennesker kan det være en Livssag at komme ind i en Stilling, som passer for deres Evner og særlige Anlæg i en bestemt Retning, og det kan blive et tungt Kors for dem at bære, om det ikke lykkes at faa dem oplærte.

For unge Piger, som skal ernære sig selv, kræves ogsaa Penge, om de skal komme ind i en nogenlunde betrygget Stilling, og ikke sjelden maa der en Symaskine til, før de kan blive selvhjulpne. Men en god Oplærelse i Haandværk og manuelle Færdigheder kræver Penge, og dette er, hvad der for Tiden skorter paa.

Undertegnede Indbydere har havt under Overveielse, hvad der bør gjøres for at skaffe flest mulig af de døve Børn en saadan Uddannelse og under saadanne Vilkaar, at der lægges et solid Grundlag for deres Fremtid. Man er kommen til det Resultat, at en god Begyndelse vil kunne ske, dersom der aarlig kan udbetales en vis Sum til at faa anbragt nogle af de fra Skolerne udgaaede Gutter og Piger i Lære hos Folk, der ved sin Duelighed i vedkommende Haandværk eller Haandarbeide og ved sin Hæderlighed og sin velvillige Omhu for Eleven har tilstrækkelige Betingelser for at kunne uddanne denne til et baade dygtigt og bravt Menneske.

Man har ved at vælge denne Fremgangsmaade tillige for Øie Vanskeligheden af, at de Døve under kyndig Veiledning vænnes til Omgang med hørende Mennesker, og at de, hvor Forholdene tillader det, bliver oplærte saa nær sit Hjemsted, som mulig, saa de paa en naturlig Maade spredes i Landet og ikke samles som en Klasse eller et Samfund for sig, der skilles ved en Kløft fra den hørende Verden.

Til at tegne Bidrag til et saadant Fond, udsteder man herved Indbydelse. Undertegnede Indbydere forbeholder sig Ret til at fatte Bestemmelse med Hensyn til Fondets Anvendelse i de første Aar, idet man tænker sig, at det senere vil kunne betroes til offentlig Forvaltning.

Christiania, 24de November 1894.

Tønsberg, 27de November 1894.

Carl.

Svend Foyn. — T. H. Aschehoug, Professor.
Peter Larsen, Grosserer. — Lars A. Havstad, Redaktør.
John Hald, Sygehusdirektør. — Hedevig Rofing, Bestyrerinde.
J. A. Fjørtoft, Bestyrer. — Andr. Hansen, Præst.
H. J. Nørregaard, Oberstløitnant. — G. E. Bentzen, Stadsfysikus.
Gustav Jensen, Præst. — Conrad Svendsen, Præst for de Døve.
Fru Anne Sewell, — Frk. Hermana Bergh, Døvstumlærerinde.

Eyvind Boyesen, Døvstumlærer.

Præsten Kneipp i Wørrishafen, Vandkurens Skaber, skal i den nærmeste Fremtid begive sig til Freiburg i Schweitz hvor en Professorpost for den Kneippske Helbredelsesmethode vil blive oprettet. Fra Freiburg reiser han til Strasburg og derfra til Paris forat besøge et derværende Kneipp Institut.

En Salmedigter. Gladstone har ofte udgivet Skrifter af theologisk Indhold, og han vilde sandsynligvis have været en fremragende Theolog, dersom han ikke havde ofret sig for Politiken.

Nu paa sine gamle Dage kommer han stadig tilbage til religiøse Ting.

I den nærmeste Fremtid agter han at udgive en Salmebog.

Enhver Salme skal være en Overskrift, og han vil gjøre Anmærkninger ved de dunkle Steder.

Det væsentlige Arbeide med Bogen har Gladstone udført allerede for 50 Aar siden.

Paa den overfyldte Anklagebænk saaes 30—40 Sigtede, — Børn, Ynglinge, „Modne Mænd, ja endog graahaarede Venstremænd, skriver „J & L. Amtst.".

Det er Retssalen i Laurvik, der frembyder dette ophyggelige Skue. Pøblerne, som stog istykker alle Vinduesruderne, fordi Høire seirede, skal føle Lovens Arm.

Der bemærkedes enkelte Mænd, som formentlig ikke staar fjernt fra Venstres Ledelse i Byen, noterer Bladet.

Det er noget andet end de „Smaagutstreger", som de radikale Blade vilde gjøre Optøierne til ihøst.

Paulsens Menageri paa Tivoli indeholder særdeles mange vakre Dyr, ialt til en Værdi af ca. 80,000 Kr. Af Dyrene kan nævnes hele 15 Løver, hvoraf flere udm. vakre Eksemplarer — en Løvinde med 4maaneders gamle Unger, rigtig „søde" — 3 sorte Panthere, Jaguar, bengalsk Kongetiger, Puma'er, 3—4 Bjørne hvoraf 1 norsk er usædv. vakker og godmodig, et Par Isbjørne ligesaa, men ikke videre godmodige o. s. v. De obligate Aber, Ulve etc. forefindes naturligvis og desuden en stor, dresseret Elefant.

Naar man betænker, at Hrr. Paulsen for Opførelsen af Menageribygningen har betalt Kr. 6000, for Plads paa Tivoli Kr. 2000, for Indlægning af Vand og Gas Kr. 1000, foruden alle andre Udgifter, saaledes hver anden Dag til Rovdyrenes Fodring Indkjøb af en hel Hest — forstaar man at Maskineriet er temmeligt stort.

Menageriet skulde egentlig været aabnet Kl. 5 anden Juledag, men da Burene endnu ikke havde kunnet besigtiges af Politiet, maatte Aabningsforestillingen udsættes.

Klage over Postvæsenet. Nogle af disse Klager er ugrundet, og i andre Tilfælder er der meget, der taler til Postvæsenets Undskyldning. Men af og til gjør Postvæsenet sig virkelig skyldig i Forsømmelser, der bør paatales.

En bekjendt Forfatter, der bor i Østerdalen, har fundet, at enkelte Blade, deriblandt vort Blad, kommer særdeles regelmæssig frem, medens andre, i dette Tilfælde nærmest et radikalt, haardnakket kun kommer frem med 2 i Stedet for 3 Nummere om Ugen.

Vi kan supplere denne Klage, med at vort Blad, der altsaa expederes meget punktlig ved det omhandlede østerdalske Postkontor, ingenlunde nyder en saa gunstig Skjæbne ved alle Postkontor. Vi har seet os nødt til at notere Tabet af adskillige Abonenter bare paa Grund af Mangler ved den Behandling, flere Postfunktionærer lader det blive til Del. De Klager, der er indløbet til os, er særdeles talrige, og vi har ofte havt Anledning til at beundre den Taamodighed norske Abonnenter viser ved sit Blads Udeblivelse.

Vi opfordrer vort Blads Læsere til straks at gjøre os opmærksom paa Forholdet, dersom „Eidsvold" ikke kommer dem regelmæssig i Hænde.

„Illustreret Familieblads" Præmiebillede: „Herre, hjælp mig!" er nu udkommet og anbefales til vore Læseres Opmærksomhed. Billedet, der er trykt paa Kunsttrykpapir med Cliché fra J. J. Webers Kunstanstalt i Leipzig, har en Størrelse af 55×65 cm., er meget smukt udført og vil være en kjærkommen Julegave for alle kristelige Hjem. Billedets Bogladepris er 1 Kr. men nye Abonnenter, dør, samtidig med at de bestiller Bladet, indsender Halvaarskontingenten for 1895 — Kr. 2.50 — til Forlæggeren, C. Andersen, Horten, faar Billedet gratis.

Det paa C. Andersens Forlag, Horten, udkommende overordentlig udbredte Blad **„Børnetidende"** har i disse Dage, udsendt en meget smuk Julebog, der indeholder Fortællinger og Digte bl. a. af Jonas Dahl, Lützow Holm, H. Backer, Benedicte Bryhnildsen, Falck-Ytter og Georg Smidt, til Tegninger af Malerne A. Bloch, Th. Holmboe og Wilh. Peters. Julebogen er i Format som de sædvanlige Numere af „Børnetidende", men udgjør 48 Sider og er forsynet med et meget smukt illustreret Omslag efter Tegning af A. Bloch. Tiltrædende Abonnenter paa „Børnetidende", der samtidig med Bestillingen indsender Halvaarskontingenten — 1 Krone — faar Julebogen gratis.

Vi anbefaler Forældre baade det smukke Blad og dets Julebog.

Fra Havet.

Trondhjem den 27de Decbr. 94.

En sterk Storm af N. V. med oprørt Hav har raset her de sidste to Dage. Paa Froserne er indbrevet en ukjendt Brig uden Mandskab; en Mand fandtes surret til Ruffet. Jagt „Pilen" af Kristiansund er forlist sammesteds. Mandskabet bjerget.

Kristiansand den 27de Decbr. 94.

Igaar indkom til Sjøllen Skonnert „Lisboa" af Helsingborg paa Reise fra Koningsberg til Gloucester efter at have udstaaet orkanagtig Storm ved Doggersbank. Skibet er halvkantret og sønderslaaet ovenbords. Baaden er knust og 1 Mand er skyllet overbord. Endvidere er indkommet Bark „Axel" af Malmø paa Reise til Rio. Skibet laa ved Doggeren halvkantret og med 6 Fod Vand i Rummet, Kahytten sønderslaaet, Provianten tabt, Dækslasten overbord, Baade og Skandsklædninger m. m. knust. Desuden Skade paa Rig og Seil. 1 Mand overbord. Kapteinen var forslaaet og maatte bringes iland med Lodsbaaden, Panden og Hagen er klovet, 1 Ribben brukket, Brystben, Skulder og Knæ skadet og Finger af Ved. Lægen haaber dog at han vil blive fuldstændig frisk. Veiret raporteres som frygteligt.

Tysk Havarist indkommet til Aalvog.

Syn og Segn. Norsk Tidsskrift, udgiven af det Norske Samlaget. Trykt hos Walle & Co, Nedre Slotsgade Nr. 3.

Af dette Tidsskrift er nu udkommet et Prøvenummer, der indeholder en Række saavel originale som oversatte Artikler af forskjelligt Indhold. Af Bidragsydere til Heftet kan nævnes Arne Garborg (med et Digt), R. Løvland og Hans Seland, med korte Fortællinger og Professor Torup med Begyndelsen til en „Læra um Livet". Johannes Skar har leveret et Stykke om „Puritanerne", en Artikel om „nye Bo'er om gamle Emne" samt en Redaktionsartikel, Syn og Segn.

Alle Maalvenner i vort Land bør støtte dette interessante Foretagende. Man faar Tidsskriftet ved at tegne sig som Medlem af Norsk Samlaget (hos Lærer Hallv. Johanson Løkkeveien 13, Kristiania og betale 4 Kroner i Kontingent om Aaret.

Hvorledes Telefonen blev opfunden.

Opfinderens egen Fortælling.

Forleden holdtes i Boston en større Festlighed i Anledning af den kommunale Skole for døve Børn, Horace Mann Skolen, fyldte 25 Aar. Denne Skole er opkaldt efter Grundlæggeren af det berømte Ny Englandske Folkeskolevæsen, Horace Mann, der tillige var den første der (i 40 Aarene), foreslog, at man i Amerika skulde gaa over fra Tegnmetoden til Talemethoden ved Undervisningen af døve Børn, et Forslag, der først mange Aar efter hans Død blev sat i Værk.

Telefonens Opfinder, Alexander Graham Bell, var en af Horace Mann Skolens første Lærere. Ved Festmiddagen fortalte han, hvorledes han kom til at gjøre den Opfindelse, der i vore Dage har havt en saa gjennemgribende Indflydelse paa Menneskeslægtens Vilkaar.

Han nærede dengang, omkring 1870 liden Tillid til Muligheden af, at de smaa døve Elever vilde kunne lære at aflære Ordene fra andres Læber. Derfor anstrengte han sig for at konstruere et Apparat, som var slig beskaffent, at det for Øiet kunde gjengive de forskjellige Lyd, som blev frembragt af Menneskets Taleorganer. Han forsøgte en Mængde forskjellige Konstruktioner med det Formaal at lade en Flamme eller et Stift gjengive de forskjellige Lydsvingninger. Det lykkedes nok at gjengive Vibrationerne. Men Hensigten opnaaedes ikke, thi det var ikke muligt at faa Vibrationerne til at aftegne sig paa en saadan Maade, at det menneskelige Øie kunde erstatte Øret naar det gjaldt at opfatte dem. Forsaavidt mislykkedes alle Experimenter. Men af de Apparater, Mr. Bell konstruerede, fremgik i Tidens Løb noget helt andet end hvad der oprindelig var tilsigtet, nemlig Nutidens Telefon. „Tilgiv mig, Hr. Præsident", ytrede Mr. Bell i sin Tale, „denne Henvendning til mit eget Værk; men jeg har tænkt det kunde bidrage til nærværende Fests Interesse, at jeg oplyste, at Telefonen kan siges at være et Produkt af Horaces Mann Skoler for døve Børn og blev foranlediget af mine Bestræbelser for at være nyttig for denne Skoles smaa Elever. Jeg er ogsaa overbevist om, at Miss Fuller (der endnu, efter 25 Aars Forløb, bestyrer Skolen) vil tilgive mig min tidligere Vantro med Hensyn til Muligheden af Læbeaflæsning. Denne Vantro har for længe siden veget Pladsen ikke blot for Tro, men for Vished om at døve Børn kan lære at høre den menneskelige Tale med sine Øine i en saa mærkværdig Grad, at den Kjendsgjerning, at de er døve, næsten glemmes i deres egne Hjem. Og jeg ved, hvorledes Tale og Læbeaflæsning i en Familiekreds fjerner et Savn og en Ubygge, hvis virkelige Omfang alene de kjender, der af personlig Erfaring i sin egen Familie forstaar, hvad Døvhed har at betyde for et lidet Barn".

Nytaarskveld.

Ring, sterke Klokker, op mod Himlens graa,
kling gjennem frostkold Luft med fulde Slag,
forkynd, at Aaret dør med denne Dag,
ring, Klokker, ud: i Grav skal Aaret gaa.

Ring ud det gamle Aar, ring ind det ny,
ring, glade Klokker, over Is og Sne:
„Nu Aaret dør, lad dø kun uden Ve!“
ring nyfødt Sandhed ind med Nytaarsgry.

Ring ud hver Sorg, som nager i vort Sind,
ring Glemsel ind for evigt Tab og Savn,
ring Hadet ud, og bær i Toners Favn
ny Fred og Fryd hos rig og fattig ind.

Ring Tvedragt ud og Selvtægt, Vold og Rov
og fortids Raaskab, Trættelyst og Kiv,
ring Adel ind til Lutring af vort Liv
med milde Seder efter Hjertets Lov.

Ring ud alt feigt og syndigt, halvt og lavt,
ring ud al Tvil, som fryser Troen ned, —
ring ud min usle Sang, og i mit Sted
ring ind en Digter fuld af Aand og Kraft.

Ring Hovmod ud af alle Men'skesind,
ring ud al kold, ukjærlig Dømmelyst,
ring ind en vaagen Retssans i hvert Bryst,
ring Kjærligheden til det gode ind.

Ring ud al Guldtørst, slukt ved Trællesved,
ring ind en Friheds, Ligheds Broderfest,
ring ud al Krig, hver Næverettens Rest,
ring ind, ring ind en tusenaarig Fred.

Ring ind en Slegt mer sterk og fri og sund,
med aabent Hjerte og med aaben Haand,
ring ud af Landet Hadets mørke Aand,
ring ind lys Kristendom paa Nutidsgrund.

Frit efter ***Tennyson's*** Nytaarsdigt i *„In memoriam“*
ved *J. & M. Scharffenberg* i „Kringsjaa“.

Komplimentation til Statsraad Rygh. Ved Slutningen af Repræsentantskabets Møde Torsdag reiste Overretssagfører Fougner sig og udtalte:

Jeg tror, jeg er i fuld Overensstemmelse med Forsamlingens øvrige Medlemmer, naar jeg i dette sidste Møde i indeværende Aar bringer Ordføreren Forsamlingens dybtfølte Tak for den eminente Dygtighed, hvormed han i 2 Aar som Byens Ordfører har ledet Kommunebestyrelsens Forhandlinger, og for den Offervillie, hvormed han har stillet sin rige Arbeidskraft til Kommunens Raadighed i de forløbne 2 Aar. Jeg tillader mig paa Forsamlingens Vegne at rette en Tak til Hr. Statsraaden.

Hele Forsamlingen reiste sig og tilkjendegav med livlige Bifaldsklap sin Tilslutning til det udtalte.

Statsraad Rygh: Jeg maa faa Lov til fra min Side at udtale min Tak og min Erkjendtlighed for den Velvillie, som Forsamlingen har vist mig, og for den Overbærenhed, som jeg har mødt, specielt fra DHrr. Formænds Side, ved Udførelsen af det mig betroede Hverv.

Juletrafikken.

Ved Hoved-, Kongsvinger og Nordbanerne var Antallet af de Reisende Søndag 1715, Mandag 1534, Førstedag 1564 og Andendag 382 og det ved Billetsalget indkomne Beløb udgjorde Kr. 18,770.80.

Antallet af Reisende ved Smaalensbanen var Søndag 1214, Mandag 1462, Førstedag 1724 og Andendag 401, og det ved Billetsalget indkomne Beløb androg til Kr. 11,715.65.

Med Vestbanen befordredes Søndag 1054, Mandag 1231 og Førstedag 1806 Passagerer.

Det ved Billetsalget i dette Tidsrum indkomne Beløb var Kr. 10,636.50.

Godstrafiken var ogsaa enorm, særlig for Pakke og Ildgodsafdelingens Vedkommende.

Ved Hoved-, Kongsvinger- og Nordbanen samt Smaalensbanen benyttedes der ekstra 24 Kjøretøier til at ekspedere Pakker omkring i Byen og ved Vestbanen 12 Kjøretøier.

Forsøg paa Mord.

En Ugjerning, der heldigvis hører til Sjeldenhederne her i Landet, blev Lørdag Aften begaaet ved Breidablik i Hedrum lige ved Larvik, skriver „J. og L. Amts.“.

En ved Jernbanens Telegrafvæsen ansat yngre Mand, der med Aftentoget fra Drammen ankom til Larvik, gik straks ved Togets Ankomst op til Breidablik, hvor hans tidligere Forlovede var i Tjeneste, bankede paa Vinduet til hendes Værelse og forlangte at faa Pigen i Tale, og en Gjenstand, han tidligere under Forlovelsestiden havde foræret hende, tilbageleveret, idet han samtidig ytrede, at hvis hun ikke lukkede op Vinduet og lod ham faa Gjenstanden, skulde han slaa Vinduet istykker.

Pigen, der allerede var gaaet til sengs, klædte sig nu paa, tændte Lys og aabnede Vindnet, hvorfra hun gav ham Gjenstanden, idet hun var bange for, at Trudselen skulde blive iværksat og Opstyr derved forvoldes i Huset. Hun saa, at Angjældende havde noget i Haanden, og troede, dette var et Fotografi, som han sagde han vilde give hende tilbage, men istedet herfor affyrede han mod hende et Skud fra en Revolver med den Følge, at Kuglen rammede hende midt i Panden. Trods den korte Afstand — neppe 3 Alen — trængte Kuglen ikke gjennem Pandebenet, skal nu være fjernet, og der skal være godt Haab om, at Pigen slipper fra det med Livet.

Angjældende, der afreiste til Larvik udelukkende i den Hensigt først at skyde Pigen og siden sig selv, gik, da han forstod, at det affyrede Skud ikke var dødbringende, selv til Larviks Politikammer og angav sig som Gjerningsmand. Han havde vistnok nydt en Del Spirituosa paa Toget, men tilskriver ikke denne Omstændighed nogen medvirkende Grund til Handlingen, der fra hans Side var fuldt overlagt ved Afreisen fra Drammen.

Angjældende sidder nu arresteret i Larviks Distriktsfængsel.

Fra Postkontoret blev der ekspederet 285,000 Breve m. v. omkring i Byen Juleaften, 1ste og 2den Juledag.

I forrige Aar var Antallet i de tilsvarende Dage — 249,000.

Nytaarsdag udkommer intet No. af „Eidsvold“.

Ulykker paa Sjøen.

(Burea-Telegramer.)

Stavanger, 27de December.

I de sidste Dage har her paa disse Kanter herskет et yderst stormfuldt Veir med Sneilinger, der fremdeles vedvarer.

Idag indkom hertil for Stormen Dampskibet „Stamford“ med en Ladning Kul fra Shields. Dampskibet havde i det oprørte Hav faaet Ladningen stærkt forskudt.

London, 26de December.

Fra Ayr meldes, at i Nærheden deraf er strandet en norsk Bark, der var paa Reise fra Australien.

Desværre druknede 3 Mand af Besætningen.

Laurvig, 25de December.

Bark „Agnes“, hjemmehørende i Fredriksværn, 752 Reg.-Tons, er forlist i den irske Kanal. Mandskabet er reddet. Skibet var assureret.

Vadsø, 25de December.

Dampskibet „Hægholmen“, tilhørende Jens Meinich & Ko. er inat paa Reise fra Kristiania til Vadsø i Sneiykke stødt paa Grund paa Nordøstpynten af store Ekerø ca. 17 Kilometer herfra.

Skibet, der gik med fuld Fart, staar paa Sandbund. Grundstødningen fandt Sted ved Flodtid.

Dampskibet „Varanger“ har forgjæves forsøgt at trække „Hægholmen“ af.

„Hægholmen“s Agterrum og Maskinrum er fulde af Vand. Antagelig bliver Skibet Vrag. Det væsentlige Gods er reddet.

Bergen, 27de December.

Efterretninger fra her hjemmehørende Skibe melder, at de har udholdt orkanagtige Storme med svært Hav, hvorunder de har lidt større og mindre Havarier.

Ifølge Telegram til Rederiet er saaledes Dampskibet „Athalie“, Kaptein Kaltenborn, 1404 Tons stort, paa Reise fra Odessa indkommet til Kjøbenhavn med alt overdæks Inventar knust.

Et Kvindelig fandtes igaaraftes ved Ullevold Lazaret paa Veien optil Doktorboligen af Overlæge Aaser. Morderen er paagrebet.

Dødsfald. Grosserer Julius Jacobsen (af Firmaet J. N. Jacobsen & Co.), Fredrikstad, er Juledag afgaaet ved Døden. Sammen med Joh. Fr. Jacobsen drev Afdøde stor Trælastforretning og Skibsrederi, Damphøvleri ofv.

Carl Johan-teatret.

Lørdag Kl. 7: **Soldaterløier, Aprilsnarrene.** Søndag Kl. 6 Folkeforestilling til nedsatte Priser, **Niobe.**

Billetpriserne til Søndagsforestillingen: 1ste Parket 1,50, 2den Parket 1,00, Balkonside 1ste Bænk og Front 1ste og 2den Bænk 1,00, øvrige Balkonpladse 0,50.

Tandlæge Dr. A. Fridmann
fra Philadelphia.
„Crown-and Bridgework“.

Kroner af Guld reises paa Rødder af Jexler. Kroner af hvid Emaljesubstans reises paa Rødder af Fortænder saavelsom Kindtænder. Broarbeide — hvorved Plade undgaaes — udføres efter nyeste amerikanske Methoder, saavelsom selvstændig Methoder.

Guldplomberinger indsættes i kunstige saavelsom naturlige Tænder.

Smertefri Tandudtrækning med og uden Bedøvelse.

10—11 Fm. Carl Joh.gd. 45.

Obs.! Mine kunstige Tænder garanteres at være fuldstændig lig naturlige. Ingen skal kunne sige Dem, at de ere indsatte.

Obs.! Moderate Priser.

Uheldig stillet.

(Slutning).

„Jeg saa, at Ræven for og rækede om Nætterne ned til Fjæren, og jeg skulde naturligvis sætte mig paa Lur efter den, skjønt jeg ikke havde mere Vet paa det, end den Bordenden der. Et Stykke ovenfor Stuen var der en liden Dal, som Ræven bestandig maatte igjennem, naar den skulde op og ned, og der skulde jeg sætte mig, for der var jeg sikker paa, at den kom nær nok. Men nede i Dalen var der ikke Skjul, og skulde jeg bygge et saadant, var jeg ræd for, at det vilde skræmme Mikkel, og oppe fra Dalbakken syntes jeg det var for langt Hold. Midt i Dalen stod en stor, gammel Furu, som var tør i Toppen. Den fandt jeg paa at krybe op i om Kvelden og satte mig skrævs over en tyk Gren tæt inde ved Furulæggen. Det blev snart ubekvemt at sidde, og ondt gjorde det i R. . . ogsaa. Jeg satte mig da tversover Grenen for at hvile mig lidt, og havde ikke saa snart gjort dette, før Mikkel kom luskende. Dette var leit, for jeg kunde ikke baade holde mig og haandtere Børsen, og heller ikke havde jeg Støtte for Ryggen. Jeg lagde an saa godt jeg kunde og gav mig god Tid, da Mikkel, stakkar vist ikke tænkte, at der var saadanne Fremmedfolk oppe i Furuen. Da den var næsten midt under mig, smeldte jeg løs. Men idetsamme dat jeg ned paa den ene Side og Børsen paa den anden Side af Grenen, lige fremfor Næsen paa Mikkel, saa Sneen føg. Da jeg kom mig op igjen og fik Sneen ud af Øinene, var Ræven borte for længe siden. Truffet den havde jeg naturligvis ikke. Men jeg saa, at den havde trillet paa Siden af Forskrækkelse.

„Saa satte jeg mig da inde i en Sjaa, vi havde nede ved Sjøen, og der havde Far gjort flere Huller i Væggen for Børsepiben. Første Natten gik det bra. Det var dygtig koldt, og saa tullede jeg mig ind i Skindet af en Bjørn, som Far havde skudt om Høsten. Mor maatte lugge mig vaagen om Morgenen.

„Men den Ræven var nu feig. Fjerde Natten, jeg sad, lurte jeg virkelig Livet af den. Nu slap jeg Bank og fik Lov til at gaa med Børsen saa tidt jeg vilde, for det var en kostbar Korsræv. Jeg skjød endnu en samme Vaar og kunde have skudt en tre, fire til, dersom jeg havde eiet en Smule Vet. Men det fandtes nu ikke hos mig.

En anden Historie, som hændte mig samme Vaar, maa jeg fortælle. Marken var begyndt at blive bar, og jeg sad ved Kanten af en liden Myr atmed Veien, som gaar over Eidet. En Tue skulde tjene til Skjul, men den var saa liden, at jeg maatte lægge mig paa Maven. Som jeg laa der, kom en Hare kilende i fuld Fart og satte sig ret fremfor mig, saa jeg næsten ikke kunde flyttе Børsen. Jeg saa, at den var skræmt og skjønte, at Ræven var ude, derfor skjød jeg ikke, skjønt Haren var saa nær, at jeg kunde have svedet Haarene af den. Et Øieblik sad den, og saa lagde den ivei igjen. En Stund efter skulde jeg se mig om, og Trold fare i mig staar ikke Mikkel bagom Fødderne mine og rent studerer mig. Da jeg rørte paa mig, var den ikke sen med at lægge ivei.

„Hm! . . . Ja, den Bjørnejagten havde nu nær været min sidste, og jeg velsigner den gamle Aspen saa ofte jeg kommer den ihu, skjønt den rev op Kjæften min næsten til Øret paa den ene Siden, saa jeg saa ud som en Varg. Det groede jo sammen igjen, men Arret faar jeg beholde saa længe jeg lever.

„Det var samme Aaret, som jeg blev gift, at jeg og Bror min om Høsten, lidt tidligere end nu, laa ude ved Senjehesten efter Oter og Ræv. Saa fik vi høre at Bjørnen skulde grassere rent besat før i Kvædfjord, og saa strøg vi did. Ja, forstaar sig; samme Dag, vi kom ind til Kvædfjordbotten, havde Troldet skamferet en Mær for Manden der, saa den maatte slagtes. Der var fire Bjørne et svart Trold, som gik alene, og saa en graa med to halvvoxne Unger. Dagen efter skulde vi forsøge at gaa tilskogs. Vi var ikke komnet et Børseskud fra Gaarden, før Bror min faldt og forvred Foden, saa jeg maatte bære ham tilgaards. Jeg gik da alene med Børsen og Miltet[1]). Første Dagen saa jeg ikke noget, og jeg laa Natten over hos en Husmand, som boede for sig selv paa en liden Plads. Om Morgenen kom den Tidende, at Bjørnen om Natten ikkelangt derifra havde brudt op Fjøsdøren, dræbt en Kvige og taget den med sig. Jeg var ikke sen med at komme ivei og kom snart paa Faret. Bamse havde taget Veien opover en Myr, og her havde den sunket stygt. Oppe i en liden Birkeli havde den holdt Frokost, og havde havt en velsignet Madlyst; der var ikke stort igjen af Kvigen.

„Jeg saa af Faret, som førte opefter Lien, at der havde været flere tilbords. Det blev borte af og til, men jeg fandt det dog igjen og haabede at træffe Fyren før det blev mørkt, da jeg vidste, at atpaa et sligt Maaltid vil man gjerne ha sig en Lur, — det hjælper saa bra paa Fordøielsen. Sad bar det bent op imod en høi Bergaas, opefter en liden trang Dal, som var saa brat, at jeg maatte tage Hænderne til Hjælp. Da jeg med stort Stræv naaede Kammen og stak Hovedet opfor, kan du tro jeg fik se noget, som ikke var til at graate over. Et Stykke borte, lige under Vinden, sik jeg, Trold fare i mig, Die paa ikke mindre end tre Bjørne. Den største sad og hængte Næsen bent ned, og det lod til, at den sov. Den ene af de halvvoksne pyntede Labberne sine, den anden gik og aad Tyttebær. De var for langt borte, og der var kleint om Skjul. Langs Fjeldkanten voksede der noget Krongleskjær, og jeg tog til at krybe bagom det, men der var saa liden Plads, at jeg flere Gange holdt paa at rulle udover. Jeg kom da langt om længe nær nok, og stak Børsen frem mellem to smaa Tuer. Men der var saa smalt, at Fødderne hang udover Fjeldstupet. Bærleiteren gik forbi Næsen paa Gamlemor sjøl, og jeg tænkte, at nu skulde jeg faa to Bjørne i et Skud, Jagu sa' jeg det! Ungen dat straks, men Gamla for iveiret som en Røg og skreg saa, at det svarede i Aaserne. Kuglen havde bare rispet den bortefter Kindfisken. Jeg tog Miltet og sprang op, da Bæstet kom sættende lige mod mig efter Krudtrøgen, og kom bare et Par Skridt frem, da vi tørnede sammen. Miltet traf ikke godt; jeg stak for lavt, saa at Jernet gik under Hjertet og Lungen. Stygge Tinget trængte paa og trykkede mig ud over Fjeldkanten. Selv fulgte den efter naturligvis.

„Naa, det var vel en Tur, som kunde tage Klø ud af Kroppen. Trold fare i mig, om jeg tænkte paa Liv mere. Fjeldflaaget var vel en 20—30 Favne høit, næsten stupbrat, og nederst hængte det endda udover. Vi rev løs Stene og Rødder, idet vi dansede nedefter. Heldigvis fik Bjørnen ikke bide, for jeg slap ikke Taget i Miltet, og den fik vel heller ikke stort Tid til at tænke paa andet end den raske Skydsen. Lige under os, der Lien begyndte, stod en høi Asp fuld af Grene; den brød vi Toppen af, og jeg blev hængende over en sterk Gren, men Bjørnen deisede lige ned paa Marken og trillede endda et godt Stykke nedefter Lien, som var dygtig brat. En Torkvist i Aspen rispede op Kinden paa mig, saa jeg blødte som en Okse. Da Gamlemor havde faaet betænke sig en Smule atpaa Runddansen, begyndte den at se efter Kammeraten sin. Jo, den fik da Die paa mig, og Du kan tro den sang op, da den kom opover. Jeg satte mig godt tilrette, for at det ikke skulde gaa som paa Rævejagten, og biede paa, at den skulde begynde at klyve op til mig. Jeg slap at vænte længe, og da den var nær nok, gav jeg den af Miltet, saa den røg baglænds ned og blev liggende med det samme.

„Jeg vidste ikke, hvor forslaaet jeg var, før jeg skulde til at kravle mig ned paa Jorden, men da kjendte jeg det; det var, som om jeg skulde være slidt istykker i hver eneste Led. At se mig om efter min Fangst var ikke at tænke paa; jeg maatte se til at naa frem til Folk. I 14 Dage holdt jeg Sengen og var saa usel, at jeg skreg, bare jeg saa nogen vilde røre ved mig.

Bjørneskrotterne blev hentede, og Bror min var kort efter saa bra i Foden igjen, at han kunde se efter de andre Bjørne. Han skjød den kulsorte og saarede en til, men den sidste fandt han ikke.

Aaret efter at jeg fik Bjørn — jeg var ikke konfirmeret endda — var jeg lige saa ilde i Beit paa et Kobbeskytteri, som da jeg sad i Furutoppen efter Ræven. Jeg havde været paa den anden Side af Fjorden, og da jeg roede tilbage om Natten — det var midt paa Sommeren — saa jeg en Flok Staurhval[1]) komme sættende ind fra Havet. Nu ved du at Staurhvalen er et rent Trold mod baade Fisk og Dyr. Kobben er, Trold fare i mig, saa ræd den, at den krabber sig paa Land saasnart den bare hører „Stauren“ blæse. Jeg fulgte efter Flokken, for jeg vidste, at dersom der nu var Kobbe ved . . . skjæret, saa var det ingen Sag at komme den i Hold. Jo, der var; da jeg dreiede om et Næs, laa Skjæret ynrende fuldt af Kobbe, og hele Staurflokken rendte rundt om det, for her saa den der kunde være en Bid Spek at faa. Jeg roede tæt ind til Skjæret og klemte paa et stort Trold af en Kobbe, som laa midt oppe i Flokken. Skuddet skræmte „Stauren“, og da den strøg, reiste Kobberne ogsaa, før jeg fik ladet igjen. Den, jeg havde skudt, var saa svær, at jeg ikke formaaede — Gutunge, som jeg var, at røre den af Flekken. Mens jeg holdt paa at bale med den, Børsen havde jeg lagt efter mig i Baaden, Tosken — kom „Stauren“ tilbage og jagede hele Kobbeflokken op paa Skjæret igjen. Der stod jeg, ikke noget at slaa med, ikke saa meget som en Knivstub. Saasnart jeg bare rørte mig, vilde de nærmeste Kobber bide mig i Benene. En hel Time holdt Troldene mig der, før „Stauren“ strøg sin Vei, og den Kobbe, jeg havde skudt, fik jeg først med mig, da Sjøen lettede den af. Havde jeg havt Børsen med mig, kunde jeg have skudt Baaden fuld. Trold fare i mig, hvor sint jeg var paa mig selv“.

Paa denne Maade kortede Anders os Tiden under vor triste Tilværelse; desuden havde han en hel Del at berette om Trold, Drang og lignende Væsener.

Efter fire Ugers Forløb blev vi befriede af en Haakjærringfisker, som kom forbi. Vor Baad var for længe siden bleven funden langt fra Den, og man troede derfor, at vi ikke mere var ilive.

[1]) Et Spyd med kort Skaft.

[1]) Spekhugger, Orca gladiator.

Averter i „Eidsvold“

Østers! Østers!

Friske store amerikanske Østers 1 Kr. 40 pr. Snes, store engelske Østers 2 Kr. 50 pr. Snes samt store Limfjordsøsters.

Ænder, Gjæs samt udmærkede Hamburger-Skinker, danske Skinker, Dyrestege, Byper, Tiur, Røi & Aarfugl i Bazaren 45.

Julius Norbye.

J. H.

Violiner, Guitarer.

Guitarer norske, spanske, tyske og italienske ***ca. 100 St., Violiner ca. 300 St.***, hvoraf fremhæves nogle udmærkede ***italienske*** af berømte Mestre fra forrige Aarhundrede. Alle Sorter Blæseinstrumenter, Trækspil, Mundharmonikaer, Harmoniums, Taffelpianoer, Zithere, Mandoliner, Spilledaaser, prima Violin- og Guitarstrenge, Kasser og Violinbuer i alle Finheder, gamle gode Violincelloer, Bratscher etc., kun prima Vare, ubetinget billigst. Instrumenter repareres godt og billigt, gamle kjøbes og tages i Bytte mod nye.

Kristiania Godtkjöbsbazar

Osterhousgaden 8, Udstilling i flere Værelser. Indgang fra Porten.

J. H.

Elektro med. Apparater

anbefales til de billigste Priser fra

Telefon: 2446. **N. Jacobsens** Telefon: 2446.

elektriske Værksted,

Lille Grændsegade 4, ved Storthingsplads,

Kristiania.

Reparationer udføres nøiagtigt og billigt.

(J. H. 776.)

Emil Olsen & Comp.

Telefon: Butik & Lager 633. Kontor 3013 f.

II Storgaden II.

1 & 2 Etage

anbefaler i **stort** Udvalg til **billigste** Priser

Glasvarer, Stentøi, Porselæn,

Lamper, Vindusglas & Speilglas:

Telegr.-ad.: Glas-Olsen.

(J. H. 752)

Abonner paa

Børnebladet „Solskin“

Redigeret af

Kand. K. Venneslan

Under Medvirken af Pastor E. Hansen og Skoleinspektør Larsen.

8-sidigt Nummer hver Uge.

„Solskin“ koster 1,60 pr. Aar. 40 Øre Kvartalet.

„Solskin“ er 20 pCt. billigere end noget andet Børneblad i samme Størrelse og Udstyr.

Nye Abonnenter der indsender Kontingenten faar gratis tilsendt et 32-sidigt

Julenummer.

„Solskin“ kan bestilles paa nærmeste Postanstalt og hos Udgiveren.

Telefon 1472 **S. Mittet.** Storgaden 15.

Illustreret Familieblad

— Redaktør: **Georg Smidt** —

udkommer som hidtil med et stort 8 sidigt Nummer hver Uge, rigt illustreret.

Enhver Abonnent, der inden Udgangen af December indsender Kontingent for Januarkvartalet, faar sig **gratis** og **franko** tilsendt det smukke Billede:

Herre, hjælp mig!

(den synkende Peter).

Bogladepris 4 Kroner.

„Illustreret Familieblad“ koster Kr. 1.25 pr. Kvartal — 5 Kroner pr. Aar og kan bestilles paa nærmeste Postkontor, hos Kommisionærerne eller ved direkte Henvendelse til Forlæggeren.

C. Andersen, **Horten.**

852

Nissens pigeskole

begynder den 10de jan. kl. 10 et nyt skoleaar. — Første klasse er beregnet paa børn i 6aars alderen. Tre timers daglig undervisning. Skolepenge 4kr. 80. maanedlig i 10 maaneder. Indmeldelser modtages Kontortid **1—2.**

Nissens pigeskole for voksne.

Indmeldelser modtages til **„Skolen for voksne“** („Guvernanteskolen“), der den 10de jan. kl. 12 begynder et nyt kursus. For de elever, der ønsker særlig at uddanne sig til lærerinder ved **folkeskolen**, er der anledning til, efter at have gjennemgaaet „Skolen for voksne,“ at indtræde i vort **seminars** øverste klasse. Der er adgang til at deltage i enkelte fag. Kontortid **1—2.**

J. Hellstrand.

Kurv og Kurvmøbelforretning.

Lager af Børne- og Dukkevogne.

Reparationer, Bestillinger og Rørsædefletning udføres godt og billigt.

Markveien. 58

Elektriske Apparater for Sygebehandling

Elektrisermaskiner med Tilbehør

(Induktionsapparater.)

fra Kr. **9** til **40** Kroner

anbefales fra

N. Jacobsens elektriske Værksted

Storthingsplads 4, til Lille Grændsegd.

Telefon 2446. Telefon 2446.

(J. H.)

Reparationer billigst.

Reparationer billigst.

SYN OG SEGN

Medlemmer av Det norske Samlag for *1894* fær prøvenummeret av tidsskriftet ***Syn ng segn*** og Segner fraa Vaagaa av *Ivar Kleiven* (i alt 27 ark). Aarspengar 4 kronor — for lagsmenn i Amerika 5 kronor. Nye lagsmenn for *1895* fær det same, attaat heile aargangen av ***Syn og Segn*** (4 ark annankvar maanad), elder i staden for Ivar Kleivens bok kan dei faa 3—4 av desse bøker: Det nye Testamente paa landsmaal, Nokre Salmar av *dr. E. Blix*, Katekisma ved *dr. E. Blix*, Vossa-Stubba av *Per Sivle*, og Lauduskar V og VI. Nye lagsmenn kan skriva seg i Kristiania kjaa rekneskapsføraren, lærar *Halfv. Johanson*, Lykkjevegen 13, elder bokhandlar *Hydle & Co.* Grubbegata 2, og i Bergen hjaa bokhandlar *Litterø*, elder lettast og greiast ved aa tinga ***Syn og Segn*** paa posthusi.

Abonner paa „Eidsvold“

Simers Taffelaquavit

anbefales.

Børne Tidende

Redaktør Provst H. Backer.

Børnetidende udkommer hver Uge med et 8sidigt nummer, med god, underholdende text og 3 sider billeder.

Børnetidende trykkes fra nytaar af i et oplag af

56,000 eksemplarer,

hvilket er et flere gange større oplag end noget andet børneblad i Norden trykkes i.

Børnetidende er i forhold til sin størrelse og sit udstyr et af Skandinaviens billigste børneblade, idet det kun koster

50 øre kvartalet — 2 kr. pr. aar.

Nye abonnenter, der tegner sig snarest og indsender kontingent for mindst ½ aar — 1 krone — faar sig **gratis** tilsendt Børnetidendes smukke julebog for iaar

Til Juletræet,

en bog paa 48 kvartsider, til hvilken bl. a. de fremragende norske malere: **A. Bloch, Th. Holmboe** og **Wilh. Peters** har ydet bidrag.

Børnetidendes julebog vil blandt andet indeholde:

Julemorgen. Digt af redaktør Georg Smidt med billede af Th. Holmboe. — **De kjække smaapiger paa Fladholmen** Af pastor Jonas Dahl. (Med billeder.) — **Bjørn og Ulv.** Fortælling af fru Benedicte Brynildsen med billede af A. Bloch. **Den herreøse hest.** Fortælling fra fjeldbygden, af Provst H. Backer. **Vilde dyr og vilde mennesker.** To tildragelser fra missionsmarken. af missionssekretær L. Dahle. I. Biskop Schreuder i kamp med en leopard (med billede). II. Et blodbestænket martyrminde (med billede). — **Murre.** Fortælling fra en jysk præstegaard. Af Inger (med billeder). **Den lille orlogsmand.** Af Robert (med billeder). — **Midnatssol.** Smaating fra Finmarken, af pastor Lützow-Holm med billeder af Wilh. Peters.

Bestil Børnetidende paa nærmeste postaabneri, eller ved direkte henvendelse til forlæggeren,

C. Andersen, Horten. (853)

— 24 —

Graham Towers var en lang Bygning, der laa paa en Terasse, med et Taarn i hvert Hjørne. Den vestlige Fløi af Huset var aldeles overgraaet med Epheu, i den østlige Fløi var Epheuen skaaret ned for ikke at skygge for Vinduerne i de beboede Værelser. I Portnerstuen og en af Taarnene saa man den smukke Sten, hvoraf Huset var bygget. En af Piberne i den vestlige Fløi var falden ned, og meget i Husets Ydre gav Tegn til Forfald og Ruin. Alt var saa malerisk, men Huset saa trist og øde ud. Haven var forfalden, Intet var vedligeholdt, og Synet af dette virkede nedtrykkende paa Ella. Ikke en eneste Blomst forskjønnede den forsømte Have.

„Ak, jeg havde nok tænkt mig, at mit Hjem saa saaledes ud!“ udbrød Ella.

„Det tror jeg gjerne. Jeg skulde aldrig have sat min Fod her, havde jeg vidst, hvorledes her saa ud. Huset er som en fæl, gammel Kirke, og Værelserne som Gravkamre. Og se, vi har ingen Udsigt for Træer! Jeg afskyer at bo paa Landet.“

„Hvorfor kom De da hid?“

„Fordi min Mand talte om det smukke, gamle Herresæde, Jagterne, og al den Omgang vi vilde faa med de fornemme Familier i Omegnen. Med Hensyn til Huset, blev jeg skuffet. Jagten og de fornemme Familiers Omgang ser jeg ikke noget til; aldrig ser jeg nogen gaa paa Jagt, andre end Mr. Redmond. Jeg er bedrøvet nok over, at jeg lod mig narre

— 21 —

Livree, som sad ved hendes Side, steg ned af Gigben og rystede hjertelig Ellas Haand.

„De maa kjøre Toiet op til Huset“, sagde hun til Vognmanden, der havde kjørt Ella.

„Ved De min Kjære“, fortsatte Mrs. Redmond, da de sammen gik op mod Huset, „at dette er første Gang, jeg nogensinde har hørt Deres Navn? I Forretningssager er Mænd saa tilbageholdne, og De har vel en eller anden Forretning at afgjøre med min Mand?“

„Han er min Formynder. Jeg er kommen hid for at komme til at forstaa min egen Stilling“.

„Deres Formynder! Hvor underligt det er, at han aldrig har fortalt mig noget derom. Jeg føler mig saaret derover, thi dette er jo en fuldstændig Mangel paa Tillid og Fortrolighed ligeoverfor mig.

Jeg vidste naturligvis, at Mr. Redmond var Enkemand, da jeg ægtede ham, men han har aldrig fortalt mig, at Mrs. Graham havde noget Barn. Kanske han tænkte, at jeg gjerne vilde have han hos mig, da jeg ikke selv havde Børn. Dette var jo nok saa rimeligt, thi Mænd pleier ikke at være glad i Børn. Men, nu er De jo ikke længer noget Barn. Har De ingen Sødskende?“

„Nei; jeg ved ikke om, at jeg har en eneste Slægtning. Jeg har aldrig hørt, at jeg havde nogen“,

Nye

Bordtæpper

Kjærkommen

Julegave til Huset.

Manellatæpper
m. Snorer & Dusker fra 2.20 — 4.40.

Fantasietæpper
m. Snorer & Dusker fra 3.60 — 8.00.

Tyrkiske Tæpper
m. svære Fryndser fra 11.50 — 20.00.

Gollin & Ripstæpper
meget elegante fra 8.80 — 13.50.

Flerfarvede Plüschtæpper
ca. 100 Mønstre fra 17.35 — 26.65.

Ensfarv. Plüschtæpper
alle Farver fra 25.00 — 38.00

Ensf. Plüschtæpper
m. contl. Border fra 26.85 — 42.00

Ensf. Plüschtæpper
m. tamburerede Border 42.00—60.00.

Bernh. L. Mathisen,

2den Etage.

For Lensmænd!
For Gaardbrugere!
For Landhandlere!
For Meierier!
anbefales praktiske Regnskabsbøger.

Aktieselsk. Oscar Böhms Protokolfabrik,
Toldbodgd. 8 B, Christiania. (617)

H. A. H. Paulsen,
Dronningens Gd. 16,
anbefaler fra Lager:
Maskin-, Hus-, Smede-, Antracite- } **Kul,**
Støberi- og **Hus-** } **Coks,**
hel og huggen **Ved,**
engelsk og skotsk } **Rujern.**
Ildfast Sten og Ler,
Cement,
Bygningsmaterialier
af Træ, skaarne og **høvlede af alle Slags.**
Telefon 535 og 1840.
(894)

G. R. Fuglesang,
Telegram: *Fuglesang*, **Christiania**,
anbefaler sin
Vat i Smaaplader, flere Kvaliteter,
sort Vat,
Stryvat for Bundtmagere,
vatterede Sengetæpper,
Teppeplader, flere Størrelser og Kvaliteter,
Gulvvat (for kolde Gulve)
Bygningsvat til Tømmerhuse,
Dyttestry billigste Priser
Sam af Tæpper udføres smukt og billigt.

Christian Falchenberg
Akersgaden 26.

Briller

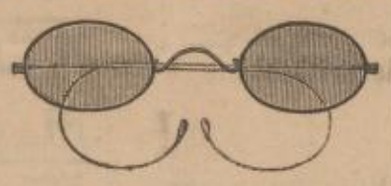

En Gros & en Detail

Meierimaskiner af alle Slags:
Centrifuger, Pasteuriseringsapparater, Forvarmere, Kjøleapparater, Smøreltemaskiner, Ostepresser, Ostekar etc. etc.
Meierispand og Saaer af *uovertruffen* Soliditet.
Heimdal Maskinforretning, Kristiania.
884

Forsøg!
Gode Vine til billige Priser.
I Lighed med hvad Udenbys Firmaer tilbyder i billige Vine, kan jeg anbefale extra gode Sødvine
(Pajarete)
à 0,60 & 0.80 pr. Flaske.
Lacrima 0.60 & 1.00.
Hvid Portvin 0,80 & 1.20.
Hvidvin god til 0,60.
Rødvin fra Kr. 0,45 pr. Fl.
Madeira fra 1.00 -
Sherry virkelig god 0,80 -
Mørk Portvin - 0,75 -
Christian Hansen,
Hj. af Keysersgade & Pilestrædet 20.

Fineste holstensk Mjød
(egen Import)
anbefales.
Christian Hansen
Hj. af Keysersgade & Pilestrædet.
Telefon 2104.
Prøver sendes gratis.
(J. H. 893).

Excelsior
Haandseparatorer
de letteste, som er at faa, anbefales fra Lager i to Størrelser.
Prislister sendes paa Forlangende
S. H. Lundh & Co.
Christiania og Trondhjem.
(J. H.) (646)

Extra fine Mærker i Caffe.
Moccacaffe,
Vestindisk Javacaffe
Portoricocaffe,
Libericaffe,
Java Malang,
Guatemalacaffe,
Santoscaffe,
Riocaffe
anbefales.
Christian Hansen,
Hj. af Pilestrædet & Keysersgd.
Telefon 2104.

O. W. Fremming
— etableret 1866 —
Hjørnet af Pilestrædet ved Theatergaden,
anbefaler til billige Priser.
Vine, Aquavit, Cognac, Punsche, Likører.
Telefon No. 1890.

Moss Aktiemølle, Moss
anbefaler
Korn og Melvarer.
(Sælger kun til Handlende.)
Norsk Korn
kjøbes til Dagens høieste Priser.
(490)

Vildt
kjøbes.
A. Hamborg & Co.
Vognmandsgaden 8, Christiania.

Meieri- & Landmandsprodukter
modtages til Forhandling
Torvgaden 10, Christiania. **Rolfsen & Graff.**

Johs. Heramb,
Eugeniegade No I, Christiania.
Kommissionsforretning.
Besørger alle Slags Indkjøb og udfører Kommissioner for Udenbysboende. Optager Avertissementer for „Eidsvold" i Christiania.
Teegramadresse: „Heramb". ***Træffes personlig 3—5.***

Til
„Eidsvolds" Expedition,
Kirkeaden 34, Kristiania.

Undertegnede abonnerer herved paa Expl. af Bladet "Eidsvold" for Kvartal 1895.

Kontingenten Kr.....følger vedlagt.
(1 Kr. pr. Kvartal.)

Udgivet af et Aktieselskab.
Redigeret af **Lars A. Havstad** og **P. Helgevold.**
J. W. Stenersens Bogtrykkeri.

svarede Ella, som derpaa gav Mrs. Redmond et kort Overblik over sit Liv i Institutet og sluttede med at fortælle om sine Venner der, og af hvad Grund, hun nu ikke fik Lov til at være længer sammen med dem.

„Jeg kan ikke udsige, hvor inderligt det glæder mig, at De er kommen hid," sagde Mrs. Redmond, „og jeg er vis paa, at De kan leve godt her for de samme Penge, som Deres Ophold paa Skolen har kostet. Deres Moder har naturligvis efterladt Dem en Del Penge?"

„O, ja, jeg har en Kopi af hendes Testamente i min Kuffert. Indtil jeg bliv myndig, skulde jeg have ottehundrede Pund om Aaret."

„Ottehundrede Pund om Aaret. Det er ikke lidet! Ottehundrede Pund om Aaret!" gjentog hun tankefuld— „men De er vel snart myndig?"

„Jeg er ikke myndig før om tre Aar".

„Hvor gammel er De da?" „Jeg var atten i Juni".

„Kun atten Aar! Og naar De er enogtyve, faar De vel meget mere, end de nu har?"

„Ja, da faar jeg Alt. Dette Gods tilhører mig — Alt her tilhører mig".

Mrs. Redmond standsede med et Udraab, som ikke var fritt for at lyde forskrækket, men hun gjenvandt snart sin Selvbeherskelse og trak Ellas Arm ind i sin, medens hun sagde:

„Tilgiv mig, min Kjære! Jeg blev saa overrasket, og jeg følte mig saa saaret ved at tænke paa, at

min Mand ikke har fortalt mig noget om Alt dette. Formodentlig har han sin egen Formue, men ellers har han jo ikke nogen Indtægt, som er hans, af denne Eiendom."

„Nei ingen Indtægt, som han lovlig kan gjøre Fordring paa, men jeg vil naturligvis ikke lade ham lide nogen Mangel," sagde Ella, der var saa ædelmodig, at hun pludselig glemte sine fiendtlige Følelser for Mr. Redmond.

„Jeg ved, hvad De mener," sagde Mrs. Redmond „hvis min Maud skulde komme i økonomiske Vanskeligheder, og vi, naar disse tre Aar er henrundne, finder, at vi ikke eier en Skilling, saa vil De give os Ly og Føde —". Hun standsede, maalløs af Skuffelse, Vrgrelse, Misundelse og Ondskab, men i næste Øieblik skjulte hun sine Følelser, gav Ella et Judaskys og hvidskede: „O, du min kjære, ædelmodige, lille Veninde!"

4de Kapitel.

En trykkende Pause paafulgte Mrs. Redmonds kjærlige Udbrud, da fandt Ella heldigvis noget Andet, som optog hendes Tanker, idet de kom ud af Alleen og nærmede sig Huset.